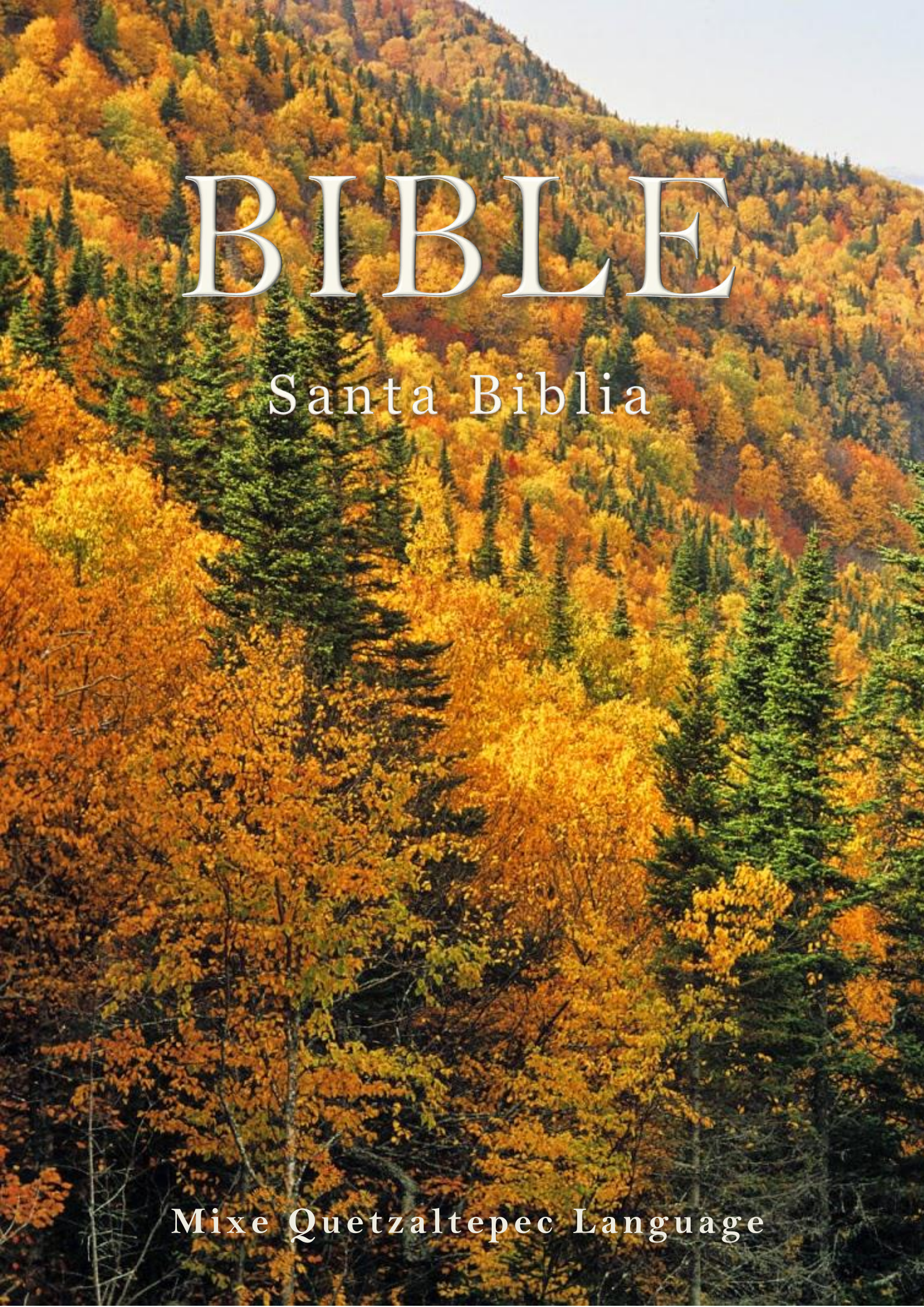
BIBLE
Santa Biblia
Mixe Quetzaltepec Language

Mixe Quetzaltepec - All Bible

Old Testament	
Génesis	3
Éxodo	118
Levítico	212
Números	278
Deuteronomio	368
Josué	445
Jueces	497
Rut	549
1 Samuel	556
2 Samuel	623
1 Reyes	680
2 Reyes	747
1 Crónicas	812
2 Crónicas	875
Esdras	946
Nehemías	967
Ester	999
Job	1.016
Salmo	1.075
Proverbios	1.228
Eclesiastés	1.283
Cantares	1.300
Isaías	1.309
Jeremías	1.413
Lamentaciones	1.526
Ezequiel	1.537
Daniel	1.636
Oseas	1.667
Joel	1.683
Amós	1.689
Abdías	1.702
Jonás	1.704
Miqueas	1.708
Nahúm	1.718
Habacuc	1.722
Sofonias	1.727
Hageo	1.732
Sacarias	1.735
Malaquías	1.753
New Testament	
Mateo	1.759
Marcos	1.831
Lucas	1.875
Juan	1.949
Hechos	2.005
Romanos	2.077
1 Corintios	2.108
2 Corintios	2.139
Gálatas	2.159
Efesios	2.170
Filipenses	2.181
Colosenses	2.189
1 Tesalonicenses	2.196
2 Tesalonicenses	2.202
1 Timoteo	2.206
2 Timoteo	2.214
Tito	2.220
Filemón	2.224
Hebreos	2.226
Santiago	2.248
1 Pedro	2.256
2 Pedro	2.264
1 Juan	2.269
2 Juan	2.277
3 Juan	2.278
Judas	2.280
Apocalipsis	2.282

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Mixe Quetzaltepec - All Bible

Génesis

Génesis 1

1Ko tsyo'ontäky, Tios yë'ë ojts tyajkojy ëka'any yë tsajp ets naaxwiinyëtë.

2Yë naaxwiinyëtë ka'ap ënäty nitii ijxën oypyë tmëëtëty, je'eyë ënäty kootspuknë wyimpakëxë'ëky yë mëjnëëmejy ets ja Tios ja myëk'ajtën y'oyajtën yë'ë ënäty je'eyë yu'kxp nëëwinkëjxy.

3Ënät yë Tios y'ënäny: wä'än tjää'aty yë kutë'kxën. Tää ja kutë'kxën ojts kyëxë'ëky.

4Ko ja Tios t'ijxy ko janty'oy kyëxë'ëky ja kutë'kxën. Ënät tyajnäywyä'kxyë mëët ja kootsajtën.

5Ets tukxëëwajty, xëëny e ja kootsajtën tukxëëwajty koots. Jëtu'un ojts kyä'pxy ja mëtu'kxëëwpë.

6Ënät ja Tios jatëkok y'ënäny: Wä'än tjää'aty tu'uk yë niwits nijuux, mëti'ipë yaj'ëwä'kxy'itëpën yë nëë, jëtu'unts ëwä'kxyjyäty wyë'ëmtëty. Ënät ojts jëtu'un tyuny jyätyë.

7Tios ojts tu'uk tjanty yajkojy yë niwits nijuuxy, mëti'ipë yaj'ëwä'kxy'itëpën yë nëë. Tu'kpëky ojts ja nëë wyi'imy pa'tkë'p ets tu'kpëky nëkëjxy.

8Ja niwits nijuux jä'ä tyajxëëwpejty tsajp. Jëtu'un ojts ja mäjtsk xëëwpë kyä'pxy.

9Ënät yë Tios jatëkok y'ënäny: Ja nëë mëti'ipë të wyi'imyën pa'tkë'p, wä'än tnämyukyë tu'ukyë ets wä'än jëtu'un tnitëtstu'uty yë naaxwiinyëtë. Jëtu'un ojts tyuny jyätyë.

10Ja mëti'ipë ojts nyitëtstu'utyën. Jä'ä ojts ja Tios txëëwmo'oy Naax. E ja nëë mëti'ipë ënäty tu'ukyë të nyämyukyën jä'ä txëëwmooy mejy. Ko ja Tios t'ijxy ko aak'oy mëti'ipë të tyajkojyën.

11Ënät y'ënäny wä'än tpu'uy yë aay ujts kanaakjëjp. Ujts mëti'ipë myëët'atëpën yë pyajk ets kepy mëti'ipë tëëmpätëpën. Jëtu'un ojts tyuny jyätyë.

12Tää wyinmujxëtyääy wyinyo'onëtyääy ja naax mëët ja aay ujts, tam mëti'ipë myëët'ajtypyën yë pyajk ets aay kepy mëti'ipë tëëmpäjtpën. E Tios janty'oy t'ijxy mëti'ipë ënäty të tyajkojyën.

13Jëtu'un ojts kyä'pxy ja mëtëkëëkxëëwpë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14Ënät ja Tios y'ënaankojnëpë: Wä'än tjää'aty ja të'kxën jajën jam tsajpwinm ma niwits nijuuxën, mëti'ipë kyutë'kx kyujajëpën ja naaxwiinyëtë. Ets tyajnäywyä'kxëtëty ja xëënyajtën ets ja kootsajtën ets yë'ë yajtuk'ixëty ja xëëw jëmëjt, xëëw po'o ets ko jyää'atëty ja nyipo'o nyijëmëjt tiijaty tuunëp jajtëpën. Jëtu'un ojts tyunyë jyätyë.

16Tios ojts tyajkojy mäjtsk yë kujaj kutë'kxën, tu'uk yë mëjpë mëti'ipë kujaj kutë'kxëpën xëëny ets mutskpë mëti'ipë kujaj kutë'kxëpën koots. Ojts näjyëtu'un tyajkojy maymyëtsa'a.

17Tios ojts tpëjktä'äky yë kutë'kxën jam tsajpwinm ma niwits nijuuxën, mëti'ipë kutë'kx kujajëpën yaa naaxwiiny,

18mëti'ipë kutë'kx kujajëpën xëëny koots, mëti'ipë yaj'ëwä'kxy'itëpën yë xëëny'ajt kootsajtën. E Tios janty'oy t'ijxy mëti'ipë ënäty të tyajkojyën.

19Jëtu'un ojts kyä'pxy ja taxk xëëwpë.

20Ënät yë Tios jatëkok y'ënäny: wä'än tjää'aty winëjaty jëyujk jap nëëjoty ets wä'än tjää'aty näjyëtu'un yë joon jëyujk mëti'ipë kääkjëtijtëpën naaxwiinkëjxy. Jëtu'un tyuunë jyajtë.

21Ojts yë'ë Tios yë jëyujk tyajkojy mëjatypë këjxmjatypë jap nëëjoty ets tu'kë'ëyë jëyujk jënu'un yaj'ixy yajpaatyën nëëjoty, näjyëtu'un yë joon jëyujk ojts tyajkojy. Yë Tios aak'oy t'ijxy mëti'ipë ënäty të tyajkojyën.

22Ënät ojts tkënu'kxy mëët ya'atë aaw ayuk: Wä'än mnimayëtë ets xyajwintuktëty yë nëëjot ets wä'än näjyëtu'un nimayë yë joon jëyujk naaxwiiny.

23Jëtu'un ojts kyä'pxy ja mëkoxk xëëwpë.

24Ënät yë Tios y'ënäny: Wä'än tjää'aty naaxkëjxy yë winë jëyujk: mëti'ipë ma jëën ma tëjk yajpaatëpën ets mëti'ipë aayjoty ujtsjoty yajpaatëpën, mëti'ipë myox tyukye'epyën. Jëtu'un ojts tyunyë jyätyë,

25Tios ojts ya'atë jëyujk tyajkojta'ay ets janty'oy t'ijxy.

26Paaty y'ënäny: Tyam tsojk ënät nyajkojëm yë naaxwiinyëtë ja'ay. Jëtu'un y'ixë'atëty tä ëëtsajtëmën. Myëët'atëp yë ënä'ämën kutujkën ma nëë jëyujkën, ma joon jëyujkën, ma ja jëyujkën mëti'ipë tsënaaytyëpën ma jëën tëjkën ets aay joty ujtsjotypë. Näyjyëtu'un myëët'atëp yë ënä'ämën kutujkën ma ja jëyujkën mëti'ipë myox tyukye'epyën.

27Ko yë Tios ojts tyajkojy yë naaxwiinyëtë ja'ay, jëtu'un ojts tyajkojy ijxtëm yë'ë kë'ëm y'ixëtyën, ye'etyëjk ets to'oxytyëjk ojts tyajkojy.

28Tääts tmooy yë kyënu'kxën ets t'ënëmaay: Mëët'atë ënät yë m'u'unk m'ëna'këty, yajwintuktë yë naaxwiinyëtë ets xy'ënä'ämtëty. Mijts m'ënä'ämta'atëp yë nëë jëyujk ets yë joon jëyujk ets tu'kë'ëyë jëyujk mëti'ipë myox tyukye'epyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

29Tää jatëkok tjaakënëmaay: Ëk'ixtë, tyam mijts nmo'otë ets ntukë'ëtëkëtë tu'kë'ëyë aay ujts mëti'ipë naaxkëjxy yoonp ji'tspën ets myëët'ajtyp yë pyajk ets tu'kë'ëyë aay kepy mëti'ipë tëëmpäjtpën. Yë'ëts myajtuntëp ets xyjyë'kxtëty xypyëktëty,

30e yë jëyujkëty mëti'ipë tsënaaytyëpën aayjoty ujtsjoty, joon jëyujkëty ets tsa'anyëty, yë'ë jyë'kxtëp aay ujts. Jëtu'un ojts tyunyë jyätyë,

31ënät yë Tios t'ijxy janty'oy tu'kë'ëyë mëti'ipë ënäty të tyajkojyën. Jëtu'un ojts kyä'pxy ja mëtëtujk xëëwpë.

Génesis 2

1Yë tsajp ets naaxwiinyëtë ets tu'kë'ëyë jënu'un ënäty yajpaatyën winë ma yë'ëjëtyën, ojts kyoj'apatëtyä'äy.

2Kom wëxtujk xëëw yë Tios tyaj'apatëtyääy tu'kë'ëyë jënu'un ënäty të tyajkojyën ets ojts pyo'kxy.

3Ënät ojts tkënu'kxy ja mëwëxtujkxëëwpë ets ojts tnikäjpxy ko wa'ats mëpaat y'ity, jä'ä ko jää ojts pyo'kxy ko tyuuntaay ma ënäty winë të tyajkojy të tpëjktä'äkyën.

4Ya'atë jëtu'un yë nyimëtyä'äky, wi'ix ojts yë tsajp ets naaxwiinyëtë kyojtën. Ko yë Wintsën ojts tyajkojy yë tsajp ets naaxwiinyëtë,

5ka'anëm ënäty ma aay ujts kyëxë'ëky ets nimaa aay kepy kyayony kyajiitsynyëm, jä'ä ko yë Tios ka'anëm ënäty tyajtu'uy naaxkëjxy ets ka'ap ënäty pën maa yajpaatynyëm, pën ja naax yajtunëpën.

6Yë nëë ja jää'ajtp ënäty naaxwiiny mëti'ipë ja naaxwiinyëtë yajxo'kpyën.

7Paaty yë Wintsën ojts tu'uk yë naaxwiinyëtë ja'ay tyajkojy. Naax ojts yi'iyë t'oytyuunkojy, tä tjëjpmëpixëy ets tmooy jëtu'un ja jyuukyajtën. Jëtu'un ja naaxwiinyëtë ja'ay ojts jyuukpyiky.

8Ënät ja Wintsën t'oytyuuny tu'uk ja ujtskam jam Edén itjotm, awinmtsow ets jam tpëjktäky ja ye'etyëjk ja'ay mëti'ipë ënäty të tyajkojyën.

9Ojts näjyëtu'un tyajyony yë aay kepy oyëtypë tsujëtypë, mëti'ipë yakëpën yë tyëëm ets yajë'kx yajpëkëty. Jam kam'itkujkm ojts tyajyony tu'uk yë kepy mëti'ipë myëët'ajtypyën ja juukyajtën. Ets nän jämyë wiinkpë ja kepy mëti'ipë myëët'ajtypyën ja jot winma'any oypyë ka'oypyë ets tëkokyë jënu'un yajmëët'atyën jootjoty winma'any joty.

10Jam ma Edén itjotmën tu'uk yë mëjnëë myuuty mëti'ipë tyukye'eyëtyääpyën ja ujtskam jë'kxykyam ets jämyë nyäwyä'kxyë taxkpëky.

11Mëtu'ukpë jä'ä txëëwaty Pisón, mëti'ipë nya'ëwtijtypyën ja Havilá y'itjot. May ënäty yë pu'ts pujxn jam yajpaaty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

12Yë pu'ts pujxn mëti'ipë jamën, aakjä'ä oyjyätypë. Jam'ajtp ënäty näjyëtu'un yë kepy y'u'pky mëti'ipë oy xu'kpën ets yëk tsaa.

13Ja mëmäjtskpë ja mëjnëë jä'ä txëëwaty Guihón, yë'ë jam ëwtijtp ma ja Cus nyaaxjotmën.

14Ja mëtëkëëkpë ja mëjnëë jä'ä txëëwaty Tigris, mëti'ipë najxpën awinmtsow ma Asiria kajpnën. E ja mëmajktaxkpë ja mëjnëë jä'ä txëëwaty Éufrates.

15Ko ja Wintsën tpëjktäky ja naaxwiinyëtë ja'ay jam ma ja jë'kxykyamën ets jam tyunëty ye'eyëty ets tkëwent'atëty.

16Ënät ojts t'ëne'emy ets t'ënëmaay: Mijts mjëkyejpy xyjyë'kxëty oy tyimmëti'ipë ujts tsa'amëty mëti'ipë jap kamjotyën,

17mëti'ipë tëy, ka'ap xyjyë'kxëty mëti'ipë myëët'ajtypyën ja jot winma'any oypyë ets ëxëëkpë, këtii xyjyë'kxëty yë tyëëm tääpë kepy. Jä'ä ko pën mjë'kxyp m'ookëp yë'ë.

18Ënät ja Wintsën y'ënäny: Ka'ap yowë y'oyëty ko yë ye'etyëjk atu'uk y'ity. Minës ëpëky n'ëkyajkojy mëti'ipë putëkëtëpën.

19-20Ënät yë Wintsën ojts tyajkojy naaxwiiny tëkokyë yë jëyujk ijx ka'ijxënpë ets joon jëyujk, mëti'ipë kääkjëtijtëpën ets ojts tukninëjkxy ja ye'etyëjk ets txëëwmooytya'ajëty. Ënät ja ye'etyëjk txëëwmooytyääy tu'kë'ëyë ja jëyujk mëti'ipë yujyëtyën, ja joonëty ets tëkokyë jëyujk mëti'ipë ëwa'anëtyën. Wi'ix ojts ja Adán txëëwmo'oyën ja jëyujk jëtu'un ojts tmëwë'ëmtë ja xyëëwëty. E oy ënäty jëtu'un ja Tios të tjayajkojy ja may jëyujk. Yë Adán ka'ap nitiiputëjkën tpaty ma yë'ëjëtyën.

21Ënät ja Wintsën tyajmaanajxy ja ye'etyëjk ets ojts tju'të ja kyätypyajk ets ojts nän je'eyëm jatëkok tyajtsokkojnë ja nyini'kx.

22Mëët tääpë ja katsypyajk Tios ojts tyajkojy tu'uk yë to'oxytyëjk ets ojts tmo'oy ja ye'etyëjk.

23Ko ja ye'etyëjk t'ijxy ja to'oxytyëjk, ënät y'ënäny: Ya'atë tëy nkë'ëmnini'kxës yë'ë ets nkë'ëmpajkës yë'ë. Paaty yë'ë jä'ä txëëwatëty to'oxytyëjk, jä'ä ko yë Tios nän jämyë të tyajpëtsëmy ma ye'etyëjkën.

24Tä ja ye'etyëjk t'ëxmajtsnëty yë tyeety ets tyaak ets tpuwa'akëty yë tyo'oxytyëjk ets nimäjtsk tu'ukyë yajpaatëty ets tu'ukyë jyä'äy'atëty.

25Jëtu'un yë ye'etyëjk ets to'oxytyëjk aakniwa'ats ëxwa'ats ënätyëty ets ka'ap nyämyëëtsëtyunëtë.

Génesis 3

1Ja tsa'any jaakwijy jëyujk ënäty ni'ik këtiinëm ja wiinkëtypë ja jëyujk mëti'ipë ja Wintsën të tyajkojyën, paaty tyajtëëy ja to'oxytyëjk ets t'ënëmaay: Jëtu'un ja Tios të m'ënë'ëmxëtë ets ka'ap xyjyë'kxtëty ja ujts mëti'ipë jap jë'kxy kyamjotyën ¿këtiijë?

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

2Ënät ja to'oxytyëjk y'ëtsooy: Jyëkyejpy ëëts një'kxtëty oy tyimmëti'ipë ujts tëëmëty.

3Mëti'ipë të y ka'ap tjëkyepyën ëëts një'kxtëty ets ntontëty yë'ë mëti'ipë jap yajpatpën kam'itkujky. Tiosës të xy'ënëëmëtë ko ka'ap mëpaat një'kxtës tääpë kepy yë tyëëm. Jä'ä ko pën ntuuntëpës jëtu'un kopkpëky koos n'ooktëty.

4Ënät ja tsa'any t'ënëmaay ja to'oxytyëjk: Ka'ap tääpë tyiyajtënëty. Ka'ap m'ooktëty.

5Yë Tios wa'ats tnijawë, ko tääpë ujtstëëm xyjyë'kxtëty, nëjkxëp xynyijawëtë mëti'ipë oy ka'oyën. Tä nëjkx tu'kë'ëyë winë xynyija'awëtya'atë ets nëjkx mja'ay'atë tä Tiosën.

6Ënät ja to'oxytyëjk t'ijxy, ko ja ujtstëëm janty'oy kyëxë'ëky ets janty oyjyë'kxnë. Tää tu'uk tnëtujky ets ojts tjë'kxy. Jä'ä ko y'atsojkpy ja këpetyajtën. Ojts tmo'oy näjyëtu'un ja nyiye'etyëjk ets ojts tjë'kxy.

7Jä'ä xëëw jä'ä jëmëjt ma ojts ja ujts jëtu'unpë tjë'kxtën, mëti'ipë ja Tios ka'ap t'ëwa'atsyën tjë'kxtëty. Ënät ojts wyinma'anytyëkëtë ets ja wyiin y'ëwatstë ets nyäjya'awëpyatëtë nimäjtskëty ko niwa'ats ëxwa'atstëm ënätyëty. Ënät ojts oywyi'ix t'atsuummujkojtë yë ujts'aay ets yë'ë mëët nyätyuk'ëtujkëtë.

8Yë ye'etyëjk ets tyo'oxytyëjk myëtoowtë ko ënäty yë Wintsën jam jyëtity kamjotm, ko jyënäky xyëëwajnë ma ënäty tyitykpyojyën. Ënät ojts pojën nyäyu'utsëtë jam kepypya'tkë'ëm jë'kxykyamjotm.

9E yë Wintsën ojts tmëkäjpxy ja ye'etyëjk ets t'ënëmaay: ¿Maamës jëtu'un mijts?

10Tää yë ye'etyëjk y'ëtsooy: Tëës njamëtoy ko ënäty mijts jap kamjoty mjëtity, Patyës ënätyë të nyäyu'utsyë. Jä'ä ko tsëtyuunpës koos niwa'ats n'ëxwa'atsëty.

11Ënät ja Tios tyajtëëy ets t'ënëmaay: ¿Pën të m'ënë'ëmxëty ko mniwa'ats m'ëxwa'atsëty? ¿Ijxkëm të xy'ëkjë'kxnë ja ujtstëëm mëti'ipë ntuk'ënëmaaytyën ets ka'ap xyjyë'kxtëty?

12Ënät ja ye'etyëjk y'ëtsooy: Yë to'oxytyëjk mëti'ipës mijts të xymyo'oyën etsës xyjyämyëët'atëty, yë'ëjës të xymyo'oy yë ujtstëëm etsës të një'kxy.

13Ënät yë Tios tyajtëëy yë to'oxytyëjk ets t'ënëmaay: ¿Wi'ix ko jëtu'un të m'ëtë'ëtsy? Ënät yë to'oxytyëjk y'ëtsooy: Yë tsa'any yë'ëjës të xywyin'ëëny, paatyës yë tääpë ujtstëëm të një'kxy.

14Ënät yë Wintsën t'ënëmaay yë tsa'any: Mëëtkyëjxm ko jëtu'unpë të xytyuny, poky mijts xëmë m'itëty ma wiinkëtpyë jëyujkën. Tyam ets kë'ëyxyëëw kë'ëyjyëmëjt mox'ak mtukye'eyëp ets naax mjë'kxëp ets yë'ë xynyijuuky'atëty.

15Mijts ets to'oxytyëjk xëmë mnämyëtsip'atëtëty. Ets jëtu'un y'itëty ma m'u'unk m'okën ets ma to'oxytyëjk näjyëtu'un yë y'u'unk y'okën. Mkutä'änë'ëkëtëp yë y'u'unk y'ok ma nkëpajkën. Ets mijts nëjkxëp xytyekymyëtsu'utsë ma tyeky'ixpo'kxën.

16Tä t'ënëmaay ja to'oxytyëjk: Mëjwiinëp këjääjëp yë mpëjkën m'ijxën ko u'unk maay xyajmin xyajja'tëty. Ets mëët yë pëjkën ijxën xyajmëxu'unk'atëty yë m'u'unk maay. E

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

mtsojkën ënäty jëtu'un mëët'ajtyp ma ja mniye'etyëjkën. Ets yë'ë myëët'atëp yë ënä'ämën kutujkën ma mijtsën.

17Tä ja ye'etyëjk näjyëtu'un t'ënëmaay: Mijts, ko yë mto'oxytyëjk të xymyëmëtoy ets të xymyëpëjkë ja y'aaw y'ayuk ets xyjyë'kxëty ja aaytyëëm ujtstëëm mëti'ipës ka'ap të n'ëwa'atsyën ets xyjyë'kxtëty. Tyam poky yë naax kam wyë'ëmëty mëët mijts mpokykyëjxm. Mëk mnäyajtunëtëty ets mjë'kxy mpëky pyëtsëmëty kamwinm tu'uwinm mapaat yaa mjuuky'ätyën naaxwiiny.

18Jam naaxwinm muxëp yë aay ujts mëti'ipë kuumpën ets yajtsëtyujtpën. Yë aay ujts yë'ë mjë'kxëp.

19Mëk mtunëty ets mpëxyikëtëty, täänëm ja mka'ayën m'ukën xypyaatëty, jëtu'un mjuuky'atëty koonëm m'awinpitëty jatëkok naax, ma ojts mtsoonyën. Jä'ä ko mijts naax mëët m'oytyunyëty ets naax jatëkok mkawinpita'any.

20Yë ye'etyëjk jä'ä txëëwmooy ja tyo'oxytyëjk: Eva. Jä'ä ko yë'ë ojts y'ity Taak tsi'tsk ma tu'kë'ëyë winë mëti'ipë juukyajtpën.

21Tios ojts kë'ëm t'oytyuny yë wit xox mëët yë jëyujk po'o jëyujk ni'ak, mëti'ipë wyit'at xyox'atëpën ja ye'etyëjk mëët ja tyo'oxytyëjk,

22ets y'ënäny: Tyam jëtu'un yë ye'etyëjk të y'awinpity tä ëëtsajtëmën. Jä'ä ko tyam nyija'ap mëti'ipë oy ka'oyën. Ijxkëm ënät näjyëtu'un tjë'kxpë ja aaytyëëm ujtstëëm mëti'ipë ja juukyajtën myëët'ajtypyën ets y'ëkjuuky'ajtnëty winë xëëw winë jëmëjt.

23Paaty ojts yë Wintsën tim yajpëtsëmy ja ye'etyëjk jap ujts tsa'am jë'kxykyamjotm. Ets tpëjktäky wiinktsow ets tyunëty naaxwinm tu'uwinm ma ojts kyojyën.

24Ko ënäty tëë ja Ye'eytyëjk jap tju'tnë kamjoty, ënät nyäpyëjktakëtë jam awinmtsow ja Wintsën ja kyukäjpxy ets tu'uk yë tëypyujxn jëënmëët wyojpminy wyojpxëpy xiitsow yaatsow, yë'ë kyëwent'ajtëp ja jë'kxykyam. Jä'ä këtiipë pën tmëwinkonëty ja ujtstëëm mëti'ipë myëët'ajtypyën ja juukyajtën.

Génesis 4

1Yë ye'etyëjk ojts mëët nyäpyuwa'akëty ja tyo'oxytyëjk Eva ets ojts ja tyo'oxytyëjk wyi'imy u'unk mëët. Jëtu'un tyajmëxu'unk'ajty tu'uk ja y'u'unk mëti'ipë xyëëwmooyën Caín. Ets y'ënäny: Tiosës tu'uk yë u'unk maay të xymyo'oy ye'etyëjkpë.

2Ënät ojts ok näjyëtu'un tyajmëxu'unk'aty ja mëti'ipë tyijtën Abel, ja Caín ja y'uty. Yë Abel yë'ë ijty tyuunkajtyp yë kupixyny këwent'ajtk, e yë Caín naaxtuump ijty.

3Nyäjxy jëtu'un ja xëëw jëmëjt, ënät yë Caín ojts tëkok yë Tios tukninëjkxy yë aaytyëëm ujtstëëm ets yë'ë tukwintsë'ëkëja'any.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

4Näyjyëtu'un yë Abel ojts tmënëjkxy ma Wintsënën tu'uk yë kupixyny, mëti'ipë kä'äxkopkën ets oy mëk. Yë Wintsën oy ojts t'ixy ja Abel ja wyintsë'kën mëti'ipë yajkën,

5e yë Caín jyä'ä ka'ap ojts oy t'ijxë, ënät yë Caín yajxon jyoot'anpëjky ets tyajma'taay ja wyiin jyëjp.

6Ënät yë Wintsën y'ënäny: ¿Wi'ix ko mjoot'anpëky? ¿Wi'ix ko mwiin mjëjp xyajtëkajtsta'ay?

7Kooxyëp jeexyë xy'ëktuny mëti'ipë oyën, jotkujk jeexyë m'ijxë'ëky mkoowë'ëky. E ka'ap jëtu'un xytyuny, paaty yë nëë poky ëwxijtp tyim'ity ets mmëmëta'aka'anyë. E ko mijts xytyuk'a'ixëty, mijts yë nëë poky m'ëk mëmëtaknëp.

8Ënät yë Caín twooy yë y'uty Abel tu'kxëëw tu'kjëmëjt jëtijtpë jam kamjotm, ko ënäty jëtu'un nimäjtsk jam yajpaatë kamjotm. Ënät yë Caín ojts yë y'uty tnipëtë'ëky ets tyaj'o'ky.

9Ënät yë Wintsën tyajtëëy ja Caín ets t'ënëmaay: ¿Maa ja m'uty Abel? Tää ja Caín y'ëtsooy. Ka'apës nijawë, wi'ixës koos xyajtëy. ¿Tii ëjts nkëwent'ajtyp yë n'utyë?

10Jëtu'un yë Wintsën y'ënëmaayë: ¿Wi'ix ko jëtu'un të m'ëtë'ëtsy? Yë m'uty jyot nye'pny, mëti'ipë të xytyemy të xyjye'etyën naaxkëjxy. Yë'ëjës xy'amëtoop etsës nipaye'eyëty.

11Paaty tyam poky mwë'ëmëty ets ëxkexy ma ja it naaxwiinyëtën, ma ja m'uty ja nye'pny të xytyääm të xyjyä'tsën, mëti'ipë të xyaj'ookyën.

12Oy jënu'un mjatun mjaye'eyëty, ka'ap nitii wyintëwëty ma mkam mtu'ujën. Jëtu'unyë m'anëty mpojëty naaxwiiny ets nijëna'a mkapo'kxëty.

13Ënät yë Caín t'ëtsooy yë Tios: Ëjts ka'apës nmëmëta'akëty jëtu'unpë ëyo'on jotmay mëjpë tsaatsypë.

14Tyamës mijts xy'ëxkexy yaa naaxwiiny. Kopkpëky ko ëjts ënät jëtu'unyë n'anëty npojëty ets nmëjëkäm'atëty. Ets po'kxën nijëna'ajës nka'ixëty. E koos muum pën xypyaatëty tääjës xyaj'ook xyajtëkoyëty.

15Tä ja Wintsën y'ëtsoowë: Pën myaj'o'këp, wëxtujk'ok nëjkx tkumëtoy. Ënät yë Tios tpëjktäky tu'uk yë ijxpäjtën ma Cainkën, oy pën muum pyaatëtëty yi'iyë y'ixtëp ja ijxpäjtën ets ka'ap pën yaj'ookëtëty.

16Ënät yë Caín ojts jam tsyo'onë ma ënäty mëët ja Tios të myëtyä'äkyën ets ojts jam tsyënaaytyaknpëky ma tu'uk ja it naaxwiiny txëëwatyën Nod, mëti'ipë awinmtsow wë'ëmpën ma mëët yë Edén nyäpyäätyë.

17Ënät yë Caín ojts mëët yë tyo'oxytyëjk nyäpyuwa'akëty ets ojts yë tyo'oxytyëjk wyi'imy u'unk mëët. Ko tyajmëxu'unk'ajty, jä'ä ojts txëëwmo'oy Henoc. Ok ojts yë

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Caín tu'uk yë kajpn tyaj'ixtä'äky mëti'ipë xyëëwmooyën Henoc, jëtu'un ijxtëm ja y'u'unk txëëwatyën.

18Henoc yë'ë y'u'unk'ajt yë Irad, Irad yë'ë y'u'unk'ajt Mehujael, Mehujael yë'ë y'u'unk'ajt Metusael, Metusael yë'ë y'u'unk'ajt Lámec.

19Yë Lámec mäjtsk ojts yë tyo'oxytyëjk tmëëtsëënë. Tu'uk jä'ä xyëëwajtyp Ada, e ja mëmäjtskpë jä'ä xyëëwajtyp Silá.

20Ada ojts tyajmëxu'unk'aty tu'uk yë y'u'unk myääy, mëti'ipë tyukxëëwajtën Jabal. Yë'ë jëtu'un yë Jabal yë y'u'unk y'ëna'k mëti'ipë ijty tyuktsëna'ayëtëpën yë wit tëjk, jä'ä ko yë'ë ënäty tyuunk'ajtëp jëyujk këwent'ajtk tsajpkaa këwent'ajtk.

21Yë Jabal tam ënäty tu'uk yë y'äjty jä'ä xyëëwajtyp Jubal. Yë Jubal yë y'u'unk y'ëna'k koowtëp ets xuxtëp ijty. Tam mëti'ipë tyukoopyën yë arpë ets mëti'ipë tyukxuxypyën yë tsajpkäpnyxyuxn.

22Silá ojts näjyëtu'un yë y'u'unk myääy tyajmëxu'unk'aty mëti'ipë xyëëwajtën Tubal-caín. Yë Tubal-caín yë'ë ënäty tyuunk'ajtyp tsuxkpujxn oytyuunk ets juunpujxn oytyuunk. Yaj'o'oyëp winë aakmëët yë pujxn. Tam ijty tu'uk yë y'uty, näjyëtu'un to'oxytyëjkpë, jä'ä xyëëwajtyp Naamá.

23Tu'kxëëw tu'kjëmëjt Lámec t'ënëmaay nimäjtsk ja tyo'oxytyëjk Ada ets Silá: Mëtowtë yajxon mëti'ipë yam ntuk'ëwaanëjantëpën: tëëjës yë ja'ay tu'uk nyaj'ooky mëti'ipës xyajtsëtyujtpën. Tu'uk yë yä'äy ëna'k mëti'ipës ënäty xytsyi'kp xykyojxpën.

24Pën yajnitsiptuun wëxtujk'ok yë Caín ets ja myëtsip y'o'ktë. Ëjts jä'äs nëjkx nyajnitsiptuny tëkë'px majkmokx mäjtsk ok etsës ja nmëtsip näjyëtu'un y'ookëty.

25Ënät jatëkok ja Adán tpuwa'äkëy ja tyo'oxytyëjk ets ja tyo'oxytyëjk tyajmëxu'unk'ajty tu'uk ja y'u'unk myääy, mëti'ipë xyëëwajtën Set. Ets y'ënäny: Tiosës të xymyo'oy wiinkpë u'unk maay. Yë'ë kyutëkats yë Abel mëti'ipë Caín yaj'o'kën.

26Yë Set ojts näjyëtu'un tu'uk yë y'u'unk myääyëty tpaatë t'ixtë, mëti'ipë xyëëwmooytyën Enós. Ko yë Enós myëxu'unk'ajty, ënät ojts ëka'any yë ja'ayëty t'ëwtajtsoontë yë Tios.

Génesis 5

1Yaa jëtu'un kuja'ay myiny ja y'u'unk y'okëty yë Adán. Ko yë Tios ojts tyajkojy yë naaxwiinyëtë ja'ay. Jëtu'un ojts tyajkojy ijxtëm yë Tios kë'ëm y'ixëtyën.

2Ye'eytyëjk ets to'oxytyëjk ojts tyajkojy ets tmooy yë kyënu'kxën. Ja xëëw ma Tios ojts tyajkojyën yë naaxwiinyëtë ja'ay, ënät ojts y'ënä'äny: Ja'ay txëëwatëty.

3Mëko'px ja i'px majk ënäty yë Adán yë jyëmëjt, ko myëxu'unk'ajty yë myaank mëti'ipë xyëëwajtypyën Set. Yë Set jëtu'un ënäty y'ixëty tä yë tyeetyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

4Ko jëtu'un yë Set y'ëkmiiny naaxwiiny, yë Adán jä'ä ojts jyaakjuuky'äty tuktujk mëko'px jëmëjt ets ojts jyaak mëxu'unk'atë yë y'u'unkëty y'ëna'këty ye'etyëjkpë ets to'oxytyëjkpë.

5Paaty yë Adán jä'ä ojts kä'pxy jyuuky'äty taxtujk mëko'px ja i'px majk jëmëjt. Jä'ä ojts y'o'knë.

6Mëko'px ja mëkoxk ënäty yë jyëmëjt yë Set ko myëxu'unk'ajty yë myaank Enós.

7Ko jëtu'un y'ëkmëxu'unk'ajty yë Enós, yë Set jä'ä ojts jyaakjuuky'äty tuktujk mëko'px ja wëxtujk jëmëjt ets ojts jyaak mëxu'unk'atë y'u'unkëty y'ëna'këty, ye'etyëjkpë ets to'oxytyëjkpë.

8Paaty yë Set jä'ä ojts kä'pxy jyuuky'äty taxtujk mëko'px ja majkmäjtsk jëmëjt ets jää ojts y'o'knë.

9Enós jä'ä ënäty yë jyëmëjt majkta'px majk, ko myëxu'unk'ajty yë y'u'unk mëti'ipë xyëëwajtypyën Cainán.

10Ko yë Cainán jëtu'un y'ëkmëxu'unk'ajty, jä'ä ojts yë Enós jyaakjuuky'äty tuktujk mëko'px ja majkmokx jëmëjt ets ojts jyaak mëxu'unk'atë y'u'unkëty y'ëna'këty, ye'etyëjkpë ets to'oxytyëjkpë.

11Paaty yë Enós, jä'ä ojts kä'pxy jyuuky'äty taxtujk mëko'px ja mëkoxk jëmëjt. Ets jää ojts y'o'knë.

12Cainán jä'ä ënäty yë jyëmëjt tëkë'px majk ko myëxu'unk'ajty yë myaank mëti'ipë xyëëwajtypyën Mahalalel.

13Ko jëtu'un yë Mahalalel y'ëkmëxu'unk'ajty, yë Cainán, jä'ä ojts jyaakjuuky'äty tuktujk mëko'px ja wëxtyikxy jyëmëjt. Ets ojts jyaak mëxu'unk'atë yë y'u'unkëty y'ëna'këty, ye'etyëjkpë ets to'oxytyëjkpë.

14Paaty yë Cainán jä'ä ojts kä'pxy jyuuky'äty taxtujk mëko'px ja majk jëmëjt ets jää ojts y'o'knë.

15Yë Mahalalel jä'ä ënäty yë jyëmëjt tëkë'px mëkoxk, ko myëxu'unk'ajty yë y'u'unk mëti'ipë xyëëwajtypyën Jared.

16Ko jëtu'un y'ëkmëxu'unk'ajty yë Jared, yë Mahalalel, jä'ä ojts jyaakjuuky'äty tuktujk mëko'px ja i'px majk jëmëjt. Ets ojts jyaak mëxu'unk'aty yë y'u'unkëty y'ëna'këty ye'etyëjkpë ets to'oxytyëjkpë.

17Paaty yë Mahalalel jä'ä ojts kä'pxy jyuuky'äty tuktujk mëko'px ja majkta'px majkmokx jëmëjt ets jää ojts y'o'knë.

18Jared jä'ä ënäty yë jyëmëjt mëko'px ja tëkë'px mäjtsk, ko myëxu'unk'ajty yë myaank mëti'ipë xyëëwajtypyën Henoc.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

19Ko jëtu'un y'ëkmëxu'unk'ajty yë Henoc, jä'ä ojts yë Jared jyaakjuuky'äty tuktujk mëko'px jëmëjt ets ojts jyaak mëxu'unk'atë y'u'unkëty y'ëna'këty, ye'etyëjkpë ets to'oxytyëjkpë.

20Paaty yë Jared jä'ä ojts kä'pxy jyuuky'äty taxtujk mëko'px ja tëkë'px mäjtsk jëmëjt. Ets jää ojts y'o'knë.

21Henoc jä'ä ënäty yë jyëmëjt tëkë'px mëkoxk, ko myëxu'unk'ajty yë y'u'unk myääy mëti'ipë xyëëwajtypyën Matusalén.

22Yë Henoc xëmë ojts jyuuky'äty ijxtëm ënäty yë Tios tsokyën. Ko ënäty jëtu'un yë Matusalén të myëxu'unk'aty yë Henoc, jä'ä ojts jyaakjuuky'äty tëkëëk mëko'px jëmëjt ets ojts jyaak mëxu'unk'atë y'u'unkëty y'ëna'këty ye'etyëjkpë ets to'oxytyëjkpë.

23Paaty yë Henoc jä'ä ojts kä'pxy jyuuky'äty tëkëëk mëko'px ja tëkë'px mëkoxk jëmëjt.

24Yë'ë jëtu'un ënäty xëmë të jyuuky'äty ijxtëm yë Tios tsokyën, tu'kxëëw tu'kjëmëjt ojts jëtu'unyë tyëkooynyë. Jä'ä ko Tios ënäty të yajnëjkxyë.

25Matusalén jä'ä ënäty yë jyëmëjt mëko'px ja majkta'px wëxtujk, ko myëxu'unk'ajty yë y'u'unk Lámec.

26Ko jëtu'un y'ëkmëxu'unk'ajty yë Lámec, jä'ä ojts yë Matusalén jyaakjuuky'äty wëxtujk mëko'px ja majkta'px mäjtsk jëmëjt ets ojts jyaak mëxu'unk'atë yë y'u'unkëty y'ëna'këty ye'etyëjkpë ets to'oxytyëjkpë.

27Paaty yë Matusalén jä'ä ojts kä'pxy jyuuky'äty taxtujk mëko'px ja tëkë'pxtaxtujk jëmëjt. Ets jää ojts y'o'knë.

28Lámec jä'ä ënäty yë jyëmëjt mëko'px ja majkta'px mäjtsk, ko ojts tu'uk yë y'u'unk myääy jyä'ty naaxwiiny.

29Jä'ä ojts txëëwmo'oy Noé ets y'ënäny: Yë Wintsën të tpoky yë naax. Mëk jëtu'un ntu'unmëty täänëm jam winë pyëtsëmëty kamwinm. E ya'atë u'unk maay të jyä'tyën, yë'ë nëjkx yë po'kxën xytyuk'ijxëmë.

30Ko yë Noé jëtu'un y'ëkmëxu'unk'ajty, yë Lámec jä'ä ojts jyaakjuuky'äty mëkoxk mëko'px ja majkta'px majkmokx jëmëjt. Ets ojts yë y'u'unkëty y'ëna'këty jyaakmin jyaakja'të naaxwiiny, ye'etyëjkpë ets to'oxytyëjkpë.

31Paaty yë'ë jä'ä ojts kä'pxy jyuuky'äty wëxtujk mëko'px ja tëkë'px majkmokx mäjtsk jëmëjt ets jää ojts y'o'knë.

32Noé jä'ä ënäty yë jyëmëjnë mëkoxk mëko'px, ko ojts yë y'u'unkëty myëxu'unk'atë, mëti'ipë xyëëwajtëpën Sem, Cam ets Jafed.

Génesis 6

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

1Ko yë naaxwiinyëtë ja'ay ojts ëka'any jyuuky'ajtsoontë yaa naaxwiiny. Ets tyajmëxu'unk'ajtë y'u'unkëty to'oxytyëjkpë ets jëtu'un yä'ktë pyäjtë.

2Yë Tios yë tyuunpëtëjk ko t'ijxtë ya'atë to'oxy'ëna'këty janty'oy janty tsujëtypë. Ënät ojts twin'ixtë aakjä'ä oyëtypë ets mëët pyëjktë y'uktë, mëti'ipë ënäty tyimtsojkën'ajtëpën.

3Ënät yë Wintsën ojts y'ënä'äny: Ëjts ka'apës jëtu'un nkupëkëty ets naaxwiinyëtë ja'ay jyuuky'atëty xëmëkyëjxm, jä'ä ko yë'ë, xixy yë je'eyë. Paaty je'eyë jyuuky'atëty mëko'px ja i'px jëmëjt.

4Jää ojts ëka'any jya'të yë ja'ayëty mëti'ipë yajtijtëpën ja'aypyajkyeny ko ja Tios ja tyuunpëtëjk nyämyujkëtë mëët ja to'oxy'ëna'këty mëti'ipë ënäty yi'iyë myëmaay myëët'ajtëpën yääyëpë naaxwiinyën. Ko myiintë jyajtë ja y'u'unk y'ëna'këty, yë'ë jëtu'un ojts jotmëk y'itë ko ijty ja tsip tyunyë jeky'äjty.

5Ko jëtu'un ja Tios t'ijxy ko ja naaxwiinyëtë ja'ay tyëkooynyë ets je'eyë xëmë tmëmaay tmëët'ajnë wi'ix pyokytyunëtyën.

6Mëk ja Wintsën tja'awëy jä'ä ko kë'ëm ënäty të t'ëkyajkojy ja ja'ay. Mëët ja mëkjotmay,

7ojts y'ënä'äny: Nyajkutëkoyëpës ënät yë ja'ay naaxwiinypë mëti'ipës të nyajkojyën ets näjyëtu'un yë jëyujkëty mëti'ipë jëën ëkë'ëy tëjk ëkë'ëy ijtëpën tsënaaytyëpën; näjyëtu'un yë mëti'ipë myox tyukye'eytyëpën ets joon jëyujk mëti'ipë kääkjëtijtëpën. Mëkës tyam njawë koos ojts kë'ëm nyajkojy.

8Yë Tios ojts tni''ijxkëtä'äky tu'uk yë ja'ay mëti'ipë xyëëwajtën Noé, yë'ë oy ënäty yë Tios tmëtuny.

9Ya'atë jëtu'un nyimëtyä'äky'äjtyp yë Noé. Ko yë Noé jyuuky'äjty, jëtu'un ojts winë tuny ijxtëm ja Tios y'ëne'emyën. Yë'ë tu'uk ojts oy jyuuky'äty ma ja naaxwiinyëtë ja'ayëtyën.

10Noé nitëkëëk ijty yë myaank, jä'ä xyëëwajtëp Sem, Cam ets Jafed.

11Ma ja Tiosën ujts ënäty ja naaxwiinyëtë yajpaaty mëët ja ëxëëktu'un ëxëëk kajpxën.

12Jä'ä ko ja naaxwiinyëtë ja'ayëty tëë ënäty wyinma'anytyëkoytyë. Ko ja Tios t'ijxy ko yaa naaxwiiny naaxkëjxy mëj këjää ënäty ja ja'ay pyokytyuunë.

13Ënät yë Tios t'ënëmaay ja Noé: Tyam tëëjës ntuknipëjktaakë koos yë naaxwiinyëtë ja'ay tu'kë'ëyë nyajkutëkooytya'aja'any. Jä'ä ko yë'ëjëty mëj këjää të pyokytyuntë. Paatykyëjxm ëxëëk yë ja'ayëty nyätyuun nyay'ënëmaayënëtë. Nyajkutëkooytya'ajäämpyës tu'kë'ëyë winë mapaat yë naaxwiinyëtë y'ëwtityën.

14Paaty mijts yakoj tu'uk yë kepy nëëwinye'epyë, yë'ë juunëtypë kepy jootjoty mpëjkta'akëp, kanaak yë nyi'akojtuk, e ko ënäty jëtu'un të xykyoj'apatëtyä'äy, ënät

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

nëjkx xy'atsi'tstujkta'ay maajaty y'ëwa'atsëtyën mëët yë o'tsn ëkë kepy'u'pky këtiipë ja nëë tyëkëty.

15Ko nëjkx xyajkojy yë kepy nëëwinye'epyë, yë'ë ya'atë kijpxëny nëjkx xyajtuny: jä'ä xyaj'ayeny'atëty tëkë'px majkmokx xajpk ets jä'ä xyajmëjjwiin'atëty majkmäjtsk xajpk ja kujkm ets xyajkëjxm'atëty wëxtujk xajpk ja kujkm.

16Tëkëëk nikë'ë xy'oytyunëty ets xypyëjkta'akëty tu'uk yë nyi'ëwa'atsajtën itkujky ma nyawopën, jä'ä xytyukkukä'äkëty yë nyikë'ë mëët yë nyawop tu'k'kë'ënuux ets mëët yë nyitëjk'aaw pa'apa'a.

17Nkäxäämpyës yë mëjkomtuu mëti'ipë nyikoonpatëpën yë naaxwiinyëtë ets tëkokyë winë kyutëkooytya'ajëty, mëti'ipë juukyajtënmëëtën yaa naaxwiiny. Tu'kë'ëyë jënu'un naaxkëjxy winë yajpaatyën o'kta'atëp.

18E mëët mijts ntunäämpyës tu'uk yë käjpxytyu'unën. Mijts jap nëjkx mtëkë ma kepytyëjkën nëëwinye'epyë ets m'u'unk m'ëna'k ets mto'oxytyëjk ets mtsu'utëjk.

19Näyjyëtu'un yë jëyujkëty nëjkxëp jap xypyëjktä'äky ma kepytyëjkën nëëwinye'epyë, aaktu'kyä'äy tu'kto'oxyëty, yä'äypyë ets to'oxypyë. Wä'än timmyëti'ipë jëyujkëty jënu'un yajpaatyën yaa naaxwiiny ets yë'ëjëty näjyëtu'un nëjkx wyë'ëmtë juuky'ajtpë yaa naaxwiiny ijxtëm mijtsën.

20Aaknimäjtskjaty nëjkx yë jëyujk mpaatëkëty jap ma ja kepytyëjkën nëëwinye'epyë, oy tyimmëti'ipë jëyujkëty, yë joon jëyujk ets jëyujk mëti'ipë tsënaaytyëpën ma jëën tëjkën, mëti'ipë myox tyukye'eytyëpën ets jëtu'un jyaak juuky'ajtkojtëty naaxwiiny.

21Nipëjkpät näjyëtu'un yë jë'kxy pëky may mëti'ipë nëjkx xyjyi'kxy xypyikën ets mëti'ipë nëjkx tjë'kx tpëktën yë jëyujkëty jap ma ja kepy nëëwinye'epyën.

22Ënät yë Noé ojts jëtu'un tkuuytyuunta'ay ijxtëm ënäty yë Tios të y'ënë'ëmxëtyën.

Génesis 7

1Ënät yë Tios jatëkok t'ënëmaay yë Noé: Jënu'un tyam yë naaxwiinyëtë ja'ay jyuuky'atën, mijtsyë jëtu'un atu'uk mjuuky'ajtp ijxtëmës ntsokyën. Paaty ënät tyam tëkë jap ma kepy nëëwinye'epyën mëët tu'kë'ëyë m'u'unk mto'oxytyëjk.

2Yajwë'ëm niwëxtujkjaty yë jëyujk, yä'äypyë ets to'oxypyë mëti'ipë wa'atsëtyën. E mëti'ipë ka'ap wya'atsëtyën je'eyë tu'ukjaty xyajwë'ëmëty jëtu'un yë yä'äypyë ets to'oxypyë.

3Yajwë'ëm näjyëtu'un niwëxtujkjaty yë joon, yä'äypyë ets to'oxypyë. Ets jëtu'un yë jyot nyini'kxëty y'ijtëwtëty yaa naaxwiiny naaxkëjxy.

4Jä'ä ko ja wëxtujk xëëwës yë nyajmina'any. Etsës nyajtu'uja'any wëxtyikxy xyëëw wëxtyikxy tsyu'um. Nyajkutëkooytya'ajäämpyës tu'kë'ëyë winë jënu'un jyuuky'atën naaxwiiny. Jënu'unës të nyajkojy të npëjktä'äkyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

5Yë Noé ojts jëtu'un tjantytyuny, ijxtëm ënäty ja Tios të tyuk'ëne'emyën.

6Ko ja komtuu tyajnikoompäjtaay ja naaxwiinyëtë, yë Noé jä'ä ënäty yë jyëmëjt tëtujk mëko'px.

7Ko ojts yë xëëw jëmëjt tpatnë yë Noé ojts tyëjkënë jap ma kepy nëëwinye'epyën mëët ja y'u'unk y'ëna'k, y'u'unk tyo'oxytyëjk ets ja y'u'unk y'ëna'k ja tyo'oxytyëjk, këtiipë nyëëji'kxtëty.

8Näyjyëtu'un ojts tyëkëtë jëyujk wa'atsëtypë ets ka'apë wya'atsëtyën jap ma ja kepy nëëwinye'epyën, mëti'ipë kääkëtijtëpën ets mëti'ipë naaxwin'a'tstëpën.

9Yë Noé nimäjtskjaty yë jëyujk tyajtëjkëy jap ma kepy nëëwinye'epyën, yä'äypyë, to'oxypyë. Ijxtëm ënäty ja Tios të tyuk'ëne'emyën.

10Kom wëxtujk xëëw ojts myiinë yë komtuu. Ets tyajtsa'amëtyääy ja naaxwiinyëtë.

11Majkmokx mäjtsk ënäty yë po'o y'äny yë mëmäjtskpë. Noé jä'ä ënäty yë jyëmëjt tëtujk mëko'px. Jä'ä xëëw jä'ä jëmëjt ojts y'ëwa'atstë mëjëtypë jut, jap naaxpa'tkë'pë ma ja maykyomnëë pyëtsimyën. Ets näjyëtu'un jam tsajpwinm ojts kyupëjy yë komtuu.

12Wëxtyikxy xëëw wëxtyikxy tsyu'um ojts tyu'uy tax'awitsy naaxwiiny.

13Jä'ä xëëw ojts yë Noé tyëjkënë kepy nëëwinye'epyëjoty mëët yë y'u'unk y'ëna'k mëti'ipë xyëëwajtëpën Sem, Cam ets Jafed ets yë'ëjëty mëët yë tyo'oxytyëjk ets ja tsyu'utëjkëty.

14Ojts näjyëtu'un tyëkëtë jap ma ja kepy nëëwinye'epyën yë jëyujkëty ëwa'anëtypë ets yujyëtypë mëti'ipë ja'ay yajtsënääpyën ma jyëën ma tyëjkën. Näyjyëtu'un yë joonëty jëyujkëty ets tsa'anyëty.

15Tëkokyë yë jëyujkëty nimäjtskjaty ojts tyëkëtë jap ma kepy nëëwinye'epyën mëët yë Noé.

16Tu'ukjaty yë to'oxypyë ets tu'ukjaty yë yä'äypyë tyëjkëtyë jap ma ja kepy nëëwinye'epyën. Jënu'un ënäty kanaaknax yajpaatën yaa naaxwiiny, jëtu'un ijxtëm ënäty ja Tios të tuk'ëne'emyën ja Noé. Ënät ja Tios ja kepy nëëwinye'epyë ojts nän kë'ëm tyaj'ëtujknë.

17Ja nëë tuu wëxtyikxy xyëëw ojts jëtu'un y'ity. Ko ja nëë kyoompäjnë, ënät ja kepy nëëwinye'epyë näjyëtu'un pyëtë'knë, ja nëë mëpëtë'kënëp.

18Yë nëë ni'ikyë kyoom'ëtë'ëtsy ets ja kepy nëëwimye'epyë näjyëtu'un ni'ikyë pyäjt'ëtë'ëtsy.

19Ja nëë nëkooyë kyoomnë, ojts tnikoompäjta'ay ja tun kopk këjxmëtypë mëti'ipë naaxwiiny ijtëpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

20Ko ja komnëë tyajnitujktaay ja tun kopk. Ojts ja nëëkom jyaak pety ja tëkëëk xajpk ja tëkëëk kë'ënux.

21Jëtu'un'äämpy ojts y'o'kta'atë ja ja'ayëty jënu'un ënäty yaa naaxwiiny jyuuky'atën. Näyjyëtu'un yë joon jëyujkëty ets mëti'ipë naaxkëjxy jëtijtëpën, ojts y'o'kta'atë.

22Ojts y'o'kta'atë ets kyëjxtaaytyë tu'kë'ëyë jënu'un ënäty naaxkëjxy winë y'ityën ets jënu'un jyuuky'ätyën ets xyejyën.

23Yi'iyë Noé ets mëët tu'kë'ëyë ja ja'ayëty jënu'un ënäty jap mëët yajpaatën ojts wyë'ëmtë juuky. E ja nimaypyë kutëkooytyääytyë jä'äjëty. Kutëkooytyääytyë ja naaxwiinyëtë ja'ayëty, ja jëyujkëty yujyëtypë ets mëti'ipë myox tyukye'epyën.

24Yë naaxwiinyëtë jä'ä ojts y'ity nëëpa'tkë'p mëko'px ja wëxtyikxy majk xëëw.

Génesis 8

1Ënät yë Tios ojts tja'amyetsy ja Noé ets ja jëyujkëty jënu'un ënäty jap yajpaatën mëët ja Noé ma kepy nëëwinye'epyën. Tääts tyajpëtsëëmy yë jëënpoj naaxwiiny ets ojts ëka'any ja nëë jyënajktsoony.

2Ojts y'ëtuky ja mëj nëëjut mëti'ipë ënäty jap të y'ëwa'atsyën naaxpa'tkë'p ets ja nëë tuu mëti'ipë ënäty jam të kyupëjyën tsajpwinm. Jëtu'un'äämpy ojts ja tuu nyajxnë.

3Ënät ëka'any ja nëë wäänjaty tyëtstso'onë. Ko mëko'px ja wëxtyikxy majk y'apejty kujk ënäty ëka'any ja nëë tyëtsnë.

4E ko myajkmokxmäjtsk aany ja mëwëxtujkpë ja po'o, ënät ojts ja kepy nëëwinye'epyë ëka'any nyaaxpaaty ma tu'uk ja kopk txëëwatyën Ararat.

5Ja nëë ni'ikyë ënäty jyënajk'ëtë'ëtsy ets jëtu'un tyëtsnë wäänjaty. E ko tyu'uk aany ja po'o ja mëmajkpë këxë'knëp ënäty kanaak ja kopk mëti'ipë këjxmëtyën.

6Kom wëxtyikxy xyëëw ojts ja Noé tyaj'ëwa'atsy ja kepy nëëwinye'epyë ja nyi'ëwa'atsajtën mëti'ipë ënäty të t'oytyunyën.

7Ets ojts tnajtsmatsë tu'uk yë jooky. Ja jooky je'eyë ojts kyäkminy kyäkxëpy tja'ëwxity jëna'a ja naaxwiinyëtë y'ëknitëtstu'uty.

8Ko ojts jëtu'un t'ëknajtsmatsë ja jooky, ënät ojts ok tnajtsmajtsëkyojnëpë tu'uk yë pak. Ets t'ixa'any pën kujk ënäty ja naaxwiinyëtë nyitëtstu'uty.

9Wäänë y'ijty tä ja pak jatëkok wyimpijty ma ja kepy nëëwinye'epyën. Jä'ä ko ka'ap ënäty të tpaaty ma ja pyo'kxtakn. Ja naaxwiinyëtë ka'anëm ënäty oy nyitëtstu'utynyëm. Ënät ja Noé xyajpëtsëëmy ets tyajtëjkëy ja pak maa ja kepytyëjkën nëëwinye'epyë jatëkok.

10Wëxtujk xëëw ojts yë Noé y'ëwxity ets ojts jatëkok tnajtsmatsë ja pak.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

11Kujk ënäty ëka'any jyajmoonë, ko ja pak jatëkok wyimpijty. Tam t'atsëm'aty tu'kxe'enty yë ujts'aay ma y'axokxën. Jëtu'un'äämpy ojts ja Noé ëka'any t'ixy ko ja naaxwiinyëtë kujk ëka'any nyitëtstu'uty.

12Ënät ojts nän ja wëxtujk xëëw jatëkok jyaakëwxity. Tää ja pak tnajtsmajtsëy. E ko ja pak tnajtsmajtsëy tu'ukyë ojts nyëjkxnë, ka'ap ojts y'ëkwinpijnë.

13Ko ënäty ja Noé tëtujkmëko'pxtu'uk ja jyëmëjt jää ojts ja naaxwiinyëtë nyitëtstutnë. Ko tyu'uk'aany ja mëtu'kpo'opë ënät ojts ja Noé tniwë'ëntu'uty ja kyepytyëjk nëëwimye'epyë. Ets t'ijxy ko ja naaxwiinyëtë tëë ënäty nyitëtstu'uty.

14Ko ja mëmäjtskpë ja po'o y'i'px wëxtujk'aany, ja naaxwiinyëtë tëë ënäty yajxon nyitëtstutaaynyë.

15Tää ojts ja Tios kë'ëm t'ënëëmë ja Noé:

16Pëtsëëmnë ënät tyam jap ma kepytyëjkën nëëwinye'epyë mëët tu'kë'ëyë m'u'unk m'ëna'k ets m'u'unk mto'oxytyëjk ets mtsu'utëjk.

17Yajpëtsëëmta'a näjyëtu'un tu'kë'ëyë jëyujk, jënu'un jap xymyëët'atyën, joonëty, jëyujkëty mëti'ipë yujyëtyën, mëti'ipë mëpaat ja'ay tyajtsëënën ma jyëën tyëjkën ets mëti'ipë naaxwin'a'tspën. Wä'än tukye'eyëtya'atë naaxwiinyëtë ets y'u'unkëty y'ëna'këty tyajnimayëtëty ets tyajwintuktëty jëtu'un yë naaxwiinyëtë jatëkok.

18Ënät ja Noé mëët ja tyo'oxytyëjk ets ja y'u'unk y'ëna'këty ets ja tsyu'utëjk ojts pyëtsëëmta'atë jap ma ja kepy nëëwinye'epyën.

19Ojts näjyëtu'un pyëtsëëmta'atë jëyujkëty, ëwa'anëtypë ets yujyëtypë, mëti'ipë naaxwin'a'tspën ets joonëty.

20Tä yë Noé ojts tnipëjktaakë ets t'oytyuuny tu'uk wintsë'këntyakn. Yë Noé ojts yë Tios tukwintsë'ëkë jëyujk ets joonëty jëyujkëty mëti'ipë wa'atsëtyën, tu'kë'ëyë jëyujk wi'ixëty y'ixë'atën.

21Ko jyä'äjty ja xu'kën janty'oy jam Tios wyintum, ënät y'ënäny yë Wintsën: Nijëna'ajës yë naaxwiinyëtë jëtu'un nka'ëkpojknëty mëët ko ënäty yë naaxwiinyëtë ja'ay pyokymyëët'atë. Jä'ä ko yë naaxwiinyëtë ja'ay mutsknëm jëtu'un tmëtso'ontaakëtë tuuntëko'oy kajpxtëko'oyën. Yë jëyujkëty nän ka'apës nëjkx n'ëkyajkutëkooynyë, ijxtëm tyam të jyäty të kyëpetyën.

22Maanëm yë naaxwiinyëtë jyä'äjëtyën, jää'atëp näjyëtu'un yë nipën kojën ets tu'unën ye'eyën. Jää'atëp yë jokx'ajtën ets tëtyk'ajtën. Jää'atëp näjyëtu'un yë potm'ajtën ets xëkopk'ajtën. Ets xëënyajtën mëët yë kootsajtën.

Génesis 9

1Tios ojts tkënu'kxy yë Noé mëët yë y'u'unk y'ëna'k ets y'ënäny: Mëët'atë yë m'u'unk m'ëna'këty nimay ets xyajwintuktëty yë naaxwiinyëtë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

2Tu'kë'ëyë jëyujk naaxwiinypë jyuuky'atën nëjkxëp mtsë'ëkëtë. Tu'kë'ëyë jëyujkëty mëti'ipë pojotm kääkjëtijtëpën, naaxkëjxypyë ets nëëjotypë y'itën, jam yajpata'atë ma kyutujkënën.

3Jyëkyejpy mijts xytsyu'utstëty xyjyë'kxtëty oymyëti'ipë jëyujkëty ets oymyëti'ipë aay myëti'ipë ujtsëty, mëti'ipë ënäty mtsojkën'ajtëpën. Ëjts nyäjkpyës yam.

4Yë'ë tëy ka'ap xyjyë'kxtëty yë ne'pny, tsu'utsy mëti'ipë ne'pnytyuk'ookën këtii yë xyjyë'kxtëty. Jä'ä ko yë ne'pny, yë'ë juukyajtën'ajtp.

5Ëjts nyajtëwäämpyës yë jyot nye'pyny yë ja'ayëty ets jëyujkëty nitu'ukjaty. Ko ënäty pën yë myëku'uk täämë tjä'tsë yë jyot nye'pyny nipaye'eyäämpyës yë'ë.

6Pën yë myëku'uk yaj'o'kpy, nän ja'ay nëjkx yaj'ookyë. Jä'ä ko yë naaxwiinyëtë ja'ay jëtu'un yë të kyojy ijxtëm yë Tios kë'ëm y'ixëtyën.

7E miitsëty may yë u'unk maay xymyëët'atëty, ets yë'ë tyajwintuktëty yë naaxwiinyëtë.

8Tios näjyëtu'un t'ënëmaay yë Noé ets y'u'unk y'ëna'k:

9Ëk'ixtë yajxon; ëjts käjpxytyu'unën ntunäämpyës mëët miitsëty ets mëët yë m'u'unk m'okëty,

10ets jëyujkëty mëti'ipë të mpapëtsëmëtën jap kepy nëëwinye'epyëjoty: joon, jëyujkëty mëti'ipë yujyëtyën ets mëti'ipë ëwa'anëtyën ets jëyujkëty jënu'un naaxwiiny naaxkëjxy y'itën.

11Yë nkäjpxytyu'unënës mëti'ipës yam ntuunpyën mëët miitsëty, kajëna'a kyatëkatsëty. Ka'apës n'ëkyajkutëkoyanë yë naaxwiinyëtë ja'ayëty ets jëyujkëty mëët yë komtuu. Ka'ap jëtu'un y'ëkomtuunëty ets naaxwiinyëtë jatëkok nyikoompätëty.

12Ya'atë jëtu'un wa'anëp ijxpäjtën xëmëkyëjxm, ko yë käjpxytyu'unën të ntu'unëm mëët miitsëty ets mëët yë jëyujkëty.

13Tyamës të npëjktä'äky yë n'i'tsyës mëti'ipë yajtuk'ixëp koos yaa naaxkëjxy yë nkäjpxy tyu'unën nyajwë'ëmy.

14Koos yë poj yoots nyajminëty, yë n'ityës yë'ë jam ënätyë nänyikëxë'ëkëtëp.

15Ënätës yë'ë ntukja'amyätsëty koos ënäty ëjts ja käjpxytyu'unën të ntuny mëët miitsëty ets mëët ja jëyujkëty ets ka'ap y'ëkjää'ajtnëty ja nëë tuu mëti'ipë yajkutëkoyëpën ja naaxwiinyëtë.

16Ko yë i'ty nyänyikëxë'ëkëtëty yootsjoty etsës n'ixëty, yë'ëjës ntukja'amyätsëp koos ënäty ja nkäjpxy tyu'unën të ntuny mëët ja ja'ay ets ja jëyujk mëti'ipë naaxwiiny ijtëpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

17Ya'atë jëtu'un ijxpäjtën'ajtp, mëti'ipës nyajwë'ëmpyën ma naaxwiinyëtë ja'ayën ets ma jëyujkën naaxwiinypë y'itën tsyëënëtën. Jëtu'un ojts yë Tios myëtyä'äky mëët yë Noé.

18Yë y'u'unk y'ëna'k yë Noé mëti'ipë ojts pyëtsëmtën jap ma ja kepytyëjkën nëëwinye'epyë, jä'ä ojts txëëwatë Sem, Cam, yë tyeety yë Canaán ets Jafed.

19Ya'atë jëtu'un y'u'unk'ajt y'ëna'k'ajt yë Noé ets yë'ë ojts jatëkok tyajwintuktë yë naaxwiinyëtë.

20Yë Noé naaxtuunpë ja'ay ijty, yë'ë ojts ëka'any tpeny tkojy ja ujtstëëm mëti'ipë yajtijpën tsatsymtsya'am.

21Tëkok yë Noé ojts t'uuky yë tsatym nyëë mëti'ipë të nyimaanaxyën ets ojts myukpëjkënë ets ojts jäpyë myaanaxy tyëjk'itkujky niwa'ats ëxwa'ats.

22Ko jëtu'un ja Cam t'ijxy ja Canaán ja tyeety, ko ja Noé niwa'ats ëxwa'ats jap kyo'knë tëjk'itkujky, ënät ojts ja myëkä'äx tukmëmëtyä'äky ja nimäjtskpë.

23Ënät ja Sem ets ja Jafed t'ijxtë tu'uk ja wit ets nyätyukejkyjyëpijpëtë ets ja tyeety ojts jä'ä tuknipä'äntë. Ënät ojts jatëkok wyimpitë ets wiinktsow nyajts'ixëtë, këtiipë ja tyeety t'ixtëty niwa'ats ëxwa'ats.

24Ko ja Noé ojts wyijy, ënät tnija'awëy ko ënäty jëtu'un ja myaank ja mutskpë të y'ëti'itsy,

25ets y'ënäny: Poky y'itëty yë Canaán Tuumpë je'eyë wya'anëty ma ja nimäjtskpë y'äjtyën.

26Ënät ojts ok tjaaknikäjpxy ets jyaak'ënany: Yë nWintsënës Tios yë'ë kyënu'kxëp yë Sem, ets je'eyë tuunpë twa'anëty yë Canaán.

27Tios yajkutukëp yë Jafed ets myëjëty kyëjääjëty; ets jam näjyëtu'un jyuuky'atëty ma ja Sem ja tsyënaaytyaknën, ets yë'ë näjyëtu'un wya'anëp tuunpë yë Canaán.

28Ko ojts jëtu'un ja komtuu y'ëknaxy, jä'ä ojts yë Noé jyaakjuuky'äty tëkëëk mëko'px ja wëxtyikxy majk jëmëjt.

29Paaty ko ojts y'o'knë jä'ä ënäty yë jyëmëjnë taxtujk mëko'px ja wëxtyikxy majk.

Génesis 10

1Yaa yë xyëëw myintë mëti'ipë y'u'unk'ajt y'ëna'k'ajtëp Sem, Cam ets Jafed. Ja y'u'unk y'ëna'k ja Noé mëti'ipë ojts pyëktë y'uuktën ets tmëët'ajtë ja y'u'unk y'ëna'këty ma ënäty ja mëk komtuu të nyajxnën.

2Ya'atë ojts t'u'unk'aty t'ëna'k'aty yë Jafed mëti'ipë xyëëwajtën Gómer, Magog, Madai, Javán, Tubal, Mésec ets Tiras.

3Yë y'u'unk y'ëna'k yë Gómer jä'ä ojts txëëwatë Asquenaz, Rifat ets Togarmá.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

4Yë y'u'unk y'ëna'k yë Javán jä'ä ojts txëëwatë Elisá, Tarsis, Quitim ets Rodanim.

5Ya'atë ojts t'u'unk'aty t'ok'aty yë Jafed mëti'ipë tyajwintuktën ja nëëpa'a, nitu'ukjaty ja naax kajpnëty myëët'ajtëp ja nyaaxëty kyamëty ets kyë'ëm ayuk kyajpxtëp.

6Ja y'u'unk y'ëna'k ja Cam jä'ä ojts txëëwatë Cus, Misraim, Fut ets Canaán.

7Ja y'u'unk y'ëna'k ja Cus jä'ä xyëëwajtë Sebá, Havilá, Sabtá, Raamá ets Sabtecá. Ets ja y'u'unk y'ëna'këty ja Raamá je'eyë ojts nimäjtsk y'itë, mëti'ipë xyëëwajtën Sebá ets Dedán.

8Cus ojts txëëwaty ja Nimrod ja tyeety mëti'ipë ojts më''ëka'any y'ityën jotmëk yaa naaxwiiny.

9Nimrod jëyujk majtsp ijty. Tios ojts jëtu'un tyajkutuky jyëyujkmatsëty. Jää ja ayuk tsyoony mëti'ipë ënaanpën: jä'ä ko yë Wintsën jëtu'un tyajkutujky Nimrod jëyujk majtsp ijty.

10Ya'atë kyajpn'ajt yë Nimrod ma ojts y'ëne'emyën: Babel, Erec, Acad ets Calné, mëti'ipë jam yajpatpën Sinar nyaaxjoty.

11Ma ya'atë it naaxwiinyëtën ojts tsyoony ets ojts nyijkxy Asur, jam ojts tyajkojy yë Nínive kajpn, Rehobot ets Quélah,

12ets tu'uk ja kajpn mëjpë yajxëëpäjtën Résen jam yajpaaty itkujky ma Nínive kajpn ets Quélah.

13Yë Misraim jä'ä y'u'unk y'ëna'k ojts txëëwatë Lud ja'ayëty, Anam ja'ayëty, Lehab ja'ayëty ets Naftu ja'ayëty.

14Näy jam tsyoontë mëti'ipë xyëëwajtëpën patrusejë ja'ayëty, Caslu ja'ayëty, Cafto ja'ayëty ets ojts ok txëëwajnëtë filistejë ja'ayëty.

15Canaán, yë Sidón yë tyeety mëti'ipë ojts mëtu'uk t'u'unk'atyën ets Het.

16Yë ja'ayëty mëti'ipë xyëëwajtëpën Jebús ja'ayëty, Amor ja'ayëty ets gergeseos ja'ayëty yë'ë yë Canaán tyeety'ajt y'ap'ajtëp,

17ets näjyëtu'un mëti'ipë xyëëwajtëpën Heve ja'ayëty, aracejë ja'ayëty ets sinejë ja'ayëty,

18näjyëtu'un yë Arvad ja'ayëty, zemarejë ja'ayëty ets Hamá ja'ayëty. Oknëm ojts nyäwya'kxtaayënëtë yë Canaán ja'ayëty.

19Yë nyaaxjotëty yë Canaán ja'ayëty jampaat ojts t'ëkniwa'knëtë ma ja nyaaxjotmën yë Guerar ets jampaat nyäxy ma ja Sidón kajpnën ets ma ja mutsk kajpn txëëwatyën Gaza ets tyimja'ty jam Sodomë ets Gomorra, Admá ets Seboím, ma ja kyajpnën ja Lesa.

20Ya'atë ojts t'u'unk'aty t'ok'aty yë Cam mëti'ipë yam të yajnimëtyä'äkyën, nitu'ukjaty aakmëët yë jyä'äyëty ets it nyaaxwiinyëtëty ets kyë'ëm y'ayuk kyajpxtëp.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

21Sem, yë y'äjty yë Jafed nän tam ijty yë y'u'unk. Tu'kë'ëyë y'u'unkëty yë Éber yë'ë y'u'unk y'ok yë Sem.

22Ya'atë ojts t'u'unk'aty yë Sem, Elám, Asur, Arfaxad, Lud ets Aram.

23Ya'atë y'u'unk'ajt yë Aram mëti'ipë xyëëwajtën Uz, Hul, Guéter ets Mas.

24Yë Sélah yë'ë ojts teety'äty yë Arfaxad, e yë Éber yë'ë ojts teety'äty yë Sélah.

25Yë Éber mäjtsk ojts yë y'u'unk jyaak mëxu'unk'aty, tu'uk jä'ä ijty xyëëwajtyp Péleg, paaty ojts jëtu'un txëëwaty, jä'ä ko ojts jyuuky'äty jää ojts yë naax kajpn nyäwyä'kxyë. E ja myëkä'äx ja Péleg jä'ä ijty xyëëwajtyp Joctán.

26Joctán ojts txëëwaty ja tyeety yë Almodad, yë Selef ets Azar-mavet, näjyëtu'un yë Jérah,

27yë Adoram, Uzul ets Diclá.

28Yë'ë y'u'unk txëëwajt Obal, Abimael ets Sebá,

29ets Ofir, Havilá ets Jobab. Aakyë'ë ya'atë ojts t'u'unk'aty yë Joctán.

30Jam ojts tsyëënëtë ma ja mëj'it xëëw'atyën Mesá. Jampaat ja itjot nyäxy ma ja naaxjot txëëwatyën Sefar, ya'atë itjot kopkjoty ijty, mëti'ipë jam wë'ëmpën matsow ja xëëw pyëtsimyën.

31Ya'atë jëtu'un ojts t'u'unk'aty t'ok'aty yë Sem ets nitu'ukjaty tam yë nyaax kyamëty ets mëët yë kyë'ëm'aaw kyë'ëm'ayukëty.

32Ya'atë jyä'äy'ajtë yë y'u'unkëty y'ëna'këty yë Noé, wi'ixëty ojts nitu'ukjaty jyä'äy'atë ets aakmëët yë nyaax kyamëty. Yë'ë ya'atë mëti'ipë ojts wyë'ëmtën ko ojts ja komtuu y'ity, nitu'ukjaty xim yam ojts ye'eywya'kxtaaynyëtë naaxwiinyëtë apëtsëmy.

Génesis 11

1Ko jyeky'äjty tu'ukyë ijty ja aaw ayuk mëti'ipë ja naaxwiinyëtë ja'ay kyajpxtëpën.

2Ko ja ja'ayëty tsyo'ontë jamtsow ma ja xëëw pyëtsimyën, ënät ojts tpaatë tu'uk ja joy'it jam ma ja it naaxwiinyëtë txëëwatyën Sinar. Tä jam tsyënaaytyaknpëjktë.

3Tu'kxëëw tu'kjëmëjt ojts tkäjpxy'atë: Tsojk nyajkojëm yë muutsy ets jëënjoty nyajkë'ëwmëty. Muutsy kyë'ëw ojts tyajtuntë ijxtëm jeexyë tsaajën ets tukpojtstë yë mo'onts.

4Ënät nyäy'ënanëtë: Mintë, tsojk nyajkojëm tu'uk yë kajpn ets nyajpëtë'kmëty tu'uk yë potsy mëti'ipë ja'tëpën tsajpwinm. Jëtu'un nyajjëkyajpmëty mëj'äämpy yaa naaxwiiny. Ka'ap nëjkx xity ko'oy n'ijtëmë.

5Ënät ojts ja Wintsën tniku'ijxnaxy ja naax kajpn ets ja mëjpotsy mëti'ipë ënäty ja naaxwiinyëtë ja'ay ëka'any kyojtso'ontaktëpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

6Tääts myääy tyäjy: Yë naax kajpn tu'ukyë nyäyaj'itëtë ets tu'ukyë yë aaw ayuk mëti'ipë kyajpxtëpën. Paaty të tyajtso'onta'aktë ya'atë tuunk. Tyam nitii jotmay tkamëët'atë ets t'ëxmatstëty mëti'ipë tëë tnipëjktaakëtën.

7Nikë tim oy'atëp yowë ko yë y'ayukëty ntimyajnäyjyo'pëmëty, këtiipë nyäjyä'äkyukëtëty yë'ëjëty.

8Jëtu'un'äämpy ojts yë Tios tyajye'eywya'kxta'ay ja ja'ay naaxwiinyëtë apëtsëmy ets ojts t'ëxmajtsnëtë ja kajpn mëti'ipë ënäty të tkojtsoontën.

9Ma tääpë ja it naaxwiinyëtën ojts ja Tios tyajtëkajtsta'ay ja aaw ayuk mëti'ipë ënäty ja ja'ay naaxwiinyëtë apëtsëmy kyajpxtëpën ets ye'eywya'kxtaaytyë. E paatykyëjxm ojts tampë ja kajpn xyëëpety Babel.

10Ya'atë y'u'unk'ajt yë Sem. Ko myäjtsk jëmëjtpejty ma ënäty ja komtuu të nyäxyën, ko ënäty ja Sem mëko'px yë jyëmëjt ënät ojts ja y'u'unk myääy myëxu'unk'atë mëti'ipë xyëëwmooytyën Arfaxad.

11Ko yë Sem y'u'unk myääyëty myëxu'unk'ajtë, jä'ä ojts jyaakjuuky'äty mëkoxk mëko'px jëmëjt ets ojts tmëët'atë y'u'unkëty ye'etyëjkpë to'oxytyëjkpë.

12Arfaxad jä'ä ënäty yë jyëmëjt i'px majkmokx, ko ojts yë y'u'unk myëxu'unk'aty mëti'ipë xyëëwajtypyën Sélah.

13Ko ojts ja y'u'unk y'ëkmiiny naaxwiiny mëti'ipë xyëëwajtypyën Sélah, yë Arfaxad jä'ä ojts jyaakjuuky'äty taxk mëko'px ja tëkëëk jëmëjt ets ojts jyaak mëxu'unk'atë y'u'unkëty ye'etyëjkpë to'oxytyëjkpë.

14Sélah jä'ä ënäty yë jyëmëjt i'px majk ko myëxu'unk'ajty ëka'any ja y'u'unkëty mëti'ipë xyëëwmooytyën Éber.

15Ko ja y'u'unkëty jëtu'un y'ëkmëxu'unk'ajty yë Sélah, jä'ä ojts jyaakjuuky'äty taxk mëko'px ja tëkëëk jëmëjt ets ojts jyaak mëxu'unk'atë y'u'unkëty ye'etyëjkpë ets to'oxytyëjkpë.

16Yë Éber jä'ä ënäty yë jyëmëjt i'px majkmajkts ko myëxu'unk'ajty yë y'u'unk mëti'ipë xyëëwajtypyën Péleg.

17Ko jëtu'un y'ëkmëxu'unk'ajty yë Péleg, yë Éber jä'ä ojts jyaakjuuky'äty taxk mëko'px ja i'px majk jëmëjt ets ojts jyaak mëxu'unk'atë y'u'unkëty ye'etyëjkpë ets to'oxytyëjkpë.

18Péleg jä'ä ënäty yë jyëmëjt i'px majk ko myëxu'unk'ajty y'u'unkëty, mëti'ipë xyëëwmooytyë Reu.

19Ko yë Reu jëtu'un y'ëkmiiny naaxwiiny yë Péleg jä'ä ojts jyaakjuuky'äty mäjtsk mëko'px ja taxtujk jëmëjt ets ojts jyaak mëxu'unk'atë y'u'unkëty ye'etyëjkpë ets to'oxytyëjkpë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[20]Reu jä'ä ënäty yë jyëmëjt i'px majkmäjtsk ko myëxu'unk'ajty ja y'u'unk, mëti'ipë xyëëwmooytyën Serug.

[21]Ko yë Serug jëtu'un y'ëkmëxu'unk'ajty yë Reu jä'ä ojts jyaakjuuky'äty mäjtsk mëko'px ja wëxtujk jëmëjt ets ojts jyaak mëxu'unk'atë y'u'unkëty ye'etyëjkpë ets to'oxytyëjkpë.

[22]Serug jä'ä ënäty yë jyëmëjt i'px majk ko myëxu'unk'ajty yë y'u'unk mëti'ipë xyëëwmooytyën Nahor.

[23]Ko yë Nahor jëtu'un y'ëkmëxu'unk'ajty, yë Serug jä'ä ojts jyaakjuuky'äty mäjtsk mëko'px jëmëjt ets ojts jyaak mëxu'unk'atë y'u'unkëty ye'etyëjkpë ets to'oxytyëjkpë.

[24]Nahor jä'ä ënäty yë jyëmëjt i'pxtaxtujk ko myëxu'unk'ajty yë y'u'unk mëti'ipë xyëëwmooytyën Taré.

[25]Ko yë Taré jëtu'un y'ëkmëxu'unk'ajty yë Nahor jä'ä ojts jyaakjuuky'äty mëko'px ja majkmokx majktaxk jëmëjt ets ojts jyaak mëxu'unk'atë y'u'unkëty ye'etyëjkpë ets to'oxytyëjkpë.

[26]Taré jä'ä ënäty yë jyëmëjnë tëkë'px majk ko myëxu'unk'ajtë yë y'u'unkëty mëti'ipë xyëëwmooytyën Abram, Nahor ets Harán.

[27]Ya'atë jëtu'un ja y'u'unk y'ok yë Taré mëti'ipë tyeety'ajtën yë Abram, Nahor ets Harán. Harán, yë tyeety yë Lot,

[28]jam ojts y'ooky Ur, ma ja Caldeo ja'ayëty ja nyaaxjotmën. Ka'anëm ënäty yë tyeety Taré y'ookynyëm ko ojts yë'ë y'ooky. Jam y'o'ky ma myiinyën naaxwiiny.

[29]Abram yë'ë ojts mëët pyiky tu'uk yë to'oxytyëjk mëti'ipë xyëëwajtypyën Sarai. E yë Nahor yë'ë ojts mëët pyiky ja to'oxytyëjk mëti'ipë xyëëwajtypyën Milcá, yë'ë nyëëx yë Harán, yë'ë y'uty yë Iscá.

[30]Sarai ka'ap ijty tjëkyäp y'u'unk'ixëty, jä'ä ko jëtu'un ënäty jyä'äy'äty.

[31]Taré ojts jam tsyo'onë Ur ma ja Caldeo ja'ayëty ja nyaaxjotmën ets ojts nyijkxy ma ja it naaxwiinyëtë txëëwatyën Canaán. Ojts twoownëjkxy ja y'u'unk mëti'ipë xyëëwajtypyën Abram ets ja y'ok'u'unk mëti'ipë xyëëwajtypyën Lot ets ja tsyë'ë Sarai. E ko jya'ajtë ma ja kajpn txëëwatyën Harán, jam ojts wyë'ëmtë tsënääpyë.

[32]Ets Taré jam ojts y'o'knë Harán, jä'ä ënäty yë jyëmëjt mäjtsk mëko'px ja mëkoxk ko y'o'ky.

Génesis 12

[1]Tëkok ja Tios t'ënëmaay ja Abram: ëxmats yë mnaax mkam, mjëën mtëjk, mjëëky mëku'uk ets mteety mtaak, nëjkx jam ma ja it naaxwiinyëtën mëti'ipë yam ntukni''ixëjäämpyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[2]Ëjts nyajkojäämpyës mëjpë ja naax kajpn mëët ja m'u'unk m'ok. Mijts nkënu'kxäämpyës mëjwiin këjää ets mëj'äämpy nyaj'ita'any ets mëët mijtskyëjxm kënu'kxy nëjkx may yë ja'ay y'itë.

[3]Nkënu'kxäämpyës mëti'ipë ënäty mkënu'kxëpën, npokäämpyës mëti'ipë ënäty mpojkëp mijts kyëjxmën; mëët mijtskyëjxm nkënu'kxta'ajäämpyës yë ja'ay naaxwiinyëtë apëtsëmy.

[4]Ojts yë Abram jam tsyoony Harán ijxtëm ënäty yë Tios të y'ëne'emyën, jä'ä ënäty yë jyëmëjt tëkë'px majkmokx ko jam tsyo'ony ets ojts nyijkxy jam Canaán nyaaxjotm.

[5]Ojts yë tyo'oxytyëjk näjyëtu'un twoownëjkxy mëti'ipë xyëëwajtypyën Sarai ets ja tsyojkmaank mëti'ipë xyëëwajtypyën Lot. Näyjyëtu'un ojts tyajnëjkxta'ay tu'kë'ëyë jënu'un ënäty winë tjä'ä'atyën ets ja tyuunpëtëjk ninaak tmëët'atyën jam Harán. Ko jyajtë jam Canaán,

[6]Abram ojts tuknajxta'ay tääpë it naaxwiinyëtën ets jyä'äjty ma jam ja itjot txëëwatyën Siquem, ma ënäty jam tu'uk ja xoj kepyën kënu'kxypyë mëti'ipë jyä'ä'ajtypyën yë Moré. Yë Canaán ja'ayëty jamnëm ënäty tsyëënëtë ma ja jampë ja it naaxwiinyëtën.

[7]Ënät ojts jam yë Tios nyänikëxë'ëky ma Abramkën ets y'ënëmaayë: Ya'atë naaxwiinyëtë yë'ëjës yë m'u'unk m'ok nmo'ojäämpy. Ënät ojts yë Abram pojën t'oytyuny tu'uk ja wintsë'këntyakn, jä'ä ko ënäty jam yë Tios të nyänyikëxë'ëkyë.

[8]Ënät ojts yë Abram nyijkxy ma ja it naaxwiinyëtën kopkjotmëpë, mëti'ipë wë'ëmpën a'oytsyow ma Betel kajpnën, jam tpëjktäky yë tsyënaaytyakn. Yë Betel anajnytsyow ënäty wyi'imy ma ja tsyënaaytyaknën, e ja kajpn mëti'ipë xyëëwajtypyën Aí a'oytsyow wyi'imy. Ma tääpë ja it naaxwiinyëtën ojts yë Abram tyajkojy jam yë wintsë'këntyakn ets ojts tpa'tmëkäjpxy ja Tios ja xyëëw.

[9]Jëtu'un ja Abram tyu'uye'ey, xii yaa muum wäänjaty tsyënaaytyaknpëky ets jam jyä'äjty Négueb y'itjotmën.

[10]Tëkok ojts yë yuu xëëw jam y'ity ma ja Abram tsyëënën. Ënät ojts nyijkxy jap Egiptë tsënääpyë tu'kxëëw tu'kjëmëjt. Jä'ä ko ka'ap ënäty jam t'ëkpatnëtë tii jyë'kxtëp ets jyuuky'atëty.

[11]Ko jap Egiptë jyä'äjty, ënät ja Abram ja tyo'oxytyëjk Sarai t'ënëmaay: Ëk'ix, ëjts wa'atsës nijawë ko mijts m'oyëty mtsujëty.

[12]E ko ënät m'ixëtëty yë Egiptë ja'ayëty, ëna'antëp ënät: Xiipë to'oxytyëjk yë'ë yowë xiipë ye'etyëjk nyiye'etyëjk'ajtyp ets tsojk ënät xyaj'ooktëtyës ets mijts mwë'ëmëty juuky ets mëët'ita'an mëëtsëënëja'anëtëty.

[13]E paaty yam n'ënëëmë, këtiipës wi'ix njatëty nkëpätëty ets këtiipës nëjkx xyaj'ook xyajtëkoytyë mëët mijtskyëjxm. Jëtu'un m'ëna'anëty ko mijts n'utyëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14Ko yë Abram jya'ajtë jap Egiptë, ënät yë Egiptë ja'ayëty ojts y'ëna'antë ko yë Sarai janty'oy, janty tsuj y'ixë'aty.

15Näyjyëtu'un yë yajkutujkpë yë tyuunpëtëjk janty'oy ojts t'ixtë ja Sara. Ënät ojts ninëjkxtë ja yajkutujkpë mëti'ipë jap Egiptë ënä'ämpën ets tukmëmëtyaktë ko ja to'oxytyëjk ënäty janty'oy, janty tsuj të t'ixtë. Tääts twoowmiintë ja to'oxytyëjk ma ënäty ja mëj'ënä'ämpë jap yajkutukyën.

16Mëët Sarai kyëjxm yë mëj'ënä'ämpë janty'oy ojts tjawë yë Abram, ojts tnamo'oy yë jëyujk tsajpkaa, tsajppaxëty, jëyujk jëku'uxëty ets tuunpë.

17Näyjyëtu'un mëët Sarai kyëjxm yë Wintsën mëk ojts yë mëj'ënä'ämpë tëytyuny mëët ja jyiiky myëku'uk mëti'ipë jam yajpatëpën ma jyëën tyëjkën.

18Ënät ojts yë mëj'ënä'ämpë tyaxtsoy yë Abram ets t'ënëmaay: ¿Wi'ix ko mijts jëtu'un m'ëtë'ëtsy? ¿Wi'ixës ko të xykyatuk'ëwaanë ko ya'atë to'oxytyëjk mijts yë mto'oxytyëjk?

19Mijts tyaajës të xy'ënëëmë ko xy'utyëty. E ëjts tsojkës jeexyë të n'ëkto'oxytyëjkniwanë. Paaty tyam nëjkx, tyam jatëkok ja mto'oxytyëjk nmo'oy. Ëxajë kupëk ets mnëjkxëty.

20Tä ojts yë mëj'ënä'ämpë t'ëne'emy yë tyuunpëtëjk ets tyajpëtsëmtëty ja Abram jap Egiptë, mëët ja tyo'oxytyëjk ets mëët tu'kë'ëyë jënu'un winë tmëëtëtyën.

Génesis 13

1Ko ojts ja Abram jap tsyo'onë Egiptë mëët yë tyo'oxytyëjk ets mëët tu'kë'ëyë mëti'ipë ënäty myëët'ajtypyën, jam ojts jyä'ty ma ja naaxwiinyëtë txëëwatyën Négueb, mëët ja tsyojkmaank Lot.

2Yë Abram mëkja'ay ijty, may tmëët'ajty yë pu'ts pujxn, poop pujxn ets jëyujk tsajpkaa.

3Ko ojts Négueb tsyoony, ëtyä'äkyë'äämpy ojts nyijkxy ets jyä'äjty ma ja Betel kajpnën. Jam Betel tsyo'ony ets ojts jyä'ty ma ënäty wäänë të y'ëk'ijtpën më''ëka'any, mëti'ipë itkujky wë'ëmpën ma Betel mëët yë Aí nyäpyäätyë.

4Yaa ja naax kam wyi'imy ma ojts tyaj'oyën tu'uk ja wintsë'këntyakn ets jam ja Wintsën tmënu'kxtäky.

5Lot kumeeny ijty näjyëtu'un ijxtëm ja jyämyën Abram. Lot may ënäty näjyëtu'un tmëëtëty yë jëyujk tsajpkaa, tsajppaxë kupixyny ets tuumpë mëti'ipë mëët tsyëënëtën.

6E yë'ë ënäty jotmay'ajtp ja it naaxwiinyëtën ma jam y'itën. Ka'ap nyipaatë ja jë'kxy pëky mëti'ipë ja jëyujk tsajpkaa nyi''ijtëpën, paaty ojts ka'ap t'ëkjëkyäjpnë y'ijtmuktëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

7Jä'ä ko mëti'ipë ënäty jëyujkëwent'ajtpën tsajpkääky kyëwent'ajtëpën ma ja Abramën, xëmë nyäy'ojtëtë mëët ja mëti'ipë jëyujkëwent'ajtp tsajpkääky kyëwent'ajtëpën ma ja Lotën. E yë Canaán ja'ayëty ets Ferez ja'ayëty tam ënäty näjyëtu'unëty.

8Paaty ojts tu'kxëëw tu'kjëmëjt Abram yë tsyojkmaank Lot t'ënëëmë: Mijts ets ëjts tu'kmëku'uk'ajtëm ëtsajtëm. Paaty ka'ap y'oyëty ko nämyëjëën'ajt nämyëtsip'ajtëmëty. Yë ntuunpë'ajtëm ka'ap mëpaat nyämyëjëën'at nyamyëtsip'atëtë.

9Ijxtëm xy'ixyën tää naaxwiinyëtë jyätyë, win'ix mëti'ipë mtsojkën'ajtyp. Tyam npëjktsoy ets xytyunëty yë mëyajtën, xy'ixta'ajëty yë mnaax mkam ets ëpëkyäty n'ijtmëty. Pën mijts mnëjkxp anëkëjxytsyow, ëjts kunak'äämpyës nëjkxëty. E pën mijts mnëjkxp kunak'äämpy, ëjts anëkëjxytsyowës nëjkxëty.

10Ënät ja Lot nyajts'ijxëy jam joyjotm ma ja Jordán mëjnëëjën ets t'ijxy ko ka'ap jam tyëkoy'äty yë nëë, tsuj jyänty kyëxë'ëky, tä tu'uk yë jë'kxykyamën mëti'ipë japën Egiptë, jampaat jyä'ty ma ja Zoar kajpnën. Jëtu'un ënäty ya'atë naax kajpn yajpaaty ma ka'anëm ja Tios ja Sodomë kajpn ets Gomorra kajpn tyajkutëkoynyëmën.

11Yë'ë ojts ja Lot twin'ixy ja joyjotm, mëti'ipë jam yajpatpën ma ja Jordán mëjnëëjën. Jamtsow ojts awinm nyijkxy tsënääpyë ma ënäty jam të y'itën, jëtu'un ojts ja Abram mëët ja tsyojkmaank Lot nyäyajwa'kxënëtë.

12Yë Abram jam ojts wyi'imy Canaán tsënääpyë, e yë tsyojkmaank Lot jam ojts nyijkxy tsënääpyë joyjyotm ma ja Jordán mëjnëëjën, winkon mëët ja Sodomë kajpn.

13Ja ja'ayëty ja jampë tsyëënëtën Sodomë ëxëëk ënäty jyä'äy'atë. Ets aakjä'ä ënäty ja pokytyuuntëp, mëti'ipë Tios ka'ap ninu'un tsokyën.

14Ma ënäty ja Lot të nyäjyëkäjpxyën mëët ja jyämy Abram, ënät ja Abram ojts ja Tios myëkäjpxyë ets y'ënëmaayë: Ma jam mtänën ëk'ix ëktun mwiintuuytsyow ets mjëxkë'ptsow, anajnytsyow ets a'oytsyow.

15Ëjts mijts nmo'ojäämpy tu'kë'ëyë ya'atë naaxwiinyëtë mëti'ipë m'ijxypyën ets xëmëkyëjxm mijts mjä'ä'atëp ets näjyëtu'un yë m'u'unk m'ok.

16Ëjts nyajnimayëjäämpy ijxtëm naaxwayën yaa naaxwiiny, jëtu'un tä ka'ap tjëkyäpëtyën yajmëtyowëty tä naaxwayën.

17Ëkpëtë'ëk ets tukye'eyëtya'a ya'atë it naaxwiinyëtë, jënu'un y'ayenyëty ets jënu'un myëjwiinëtyën. Jä'ä ko ya'atë it naaxwiinyëtë mijts yam ntukë'ëtëkëjäämpy.

18Paaty ja Abram ojts tyajpëtë'kta'ay yë jyëën tyëjk ma ënäty jam y'ity tsyëënën ets ojts nyijkxy tsënääpyë ma ënäty jam tu'uk ja it naaxwiinyëtën janty xojjotpë. Yë'ë ënäty tu'uk yë ja'ay nyiwäämpy tääpë naax mëti'ipë xyëëwajtypyën Mamré, myëwinkon'ajtyp ja Hebrón kajpn, jam ma tääpë naax kamën jam ojts yë Abram tu'uk yë wintsë'këntyakn tyaj'oyë ets ja Tios tmooy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Génesis 14

1Jä'ä xëëw jä'ä jëmëjt yë Amrafel mëti'ipë yajkutujkpën jam Sinar, yë Arioc jampë yajkutukyën Elásar, Quedorlaomer jampë yajkutukyën Elám ets Tidal jampë yajkutukyën Goím.

2Ojts tsyiptuntë mëët yë Bera mëti'ipë yajkutujkpën jam Sodomë, mëët yë Birsá mëti'ipë yajkutujkpën jam Gomorra, mëët yë Sinab mëti'ipë yajkutujkpën Admá, mëët yë Seméber mëti'ipë yajkutujkpën Seboím ets mëët ja yajkutukpë mëti'ipë jam yajkutujkpën Belá ets ma ja Zoar kajpnën.

3Ya'atë ojts nimëkoxkpë yajkutujkpë nyämyukëtë tu'ktsiptuunpë jam ma naax joyjyotpë txëëwatyën Sitim, ma ja mejy mëti'ipë yajtijpën Ooky Myejy.

4Yë yajkutujkpë Quedorlaomer tëë ënäty t'ëkmëmëtakpë majkmäjtsk jëmëjt, e kom majktëkëëk jëmëjt ënätynyë ko ojts tuknipëjktaakëtë yë nimëkoxkpë yajkutujkpëty tsyiptuna'antë mëët yë Quedorlaomer.

5Kom jëmëjt yë yajkutujkpë Quedorlaomer ets mëët ja yajkutujkpëtëjk jënu'un mëët oy nyäyaj'ityën, ojts nyëjkxtë ma ja it naaxwiinyëtë txëëwatyën Astarot Carnaim. Jamts ojts tmëmëta'aktë ja Refa ja'ayëty, zuzitë ja'ayëty jam ma yajtijyën Ham, ja emitas ja'ayëty jam ojts yajmëmëta'aktë ma yajtijyën Save-quiriataim,

6e ja Hor ja'ayëty jam ojts yajmëmëta'aktë ma ja kopkjot txëëwatyën Seir ets ojts yajpapo'otë jampaat ma ja joyjotm txëëwatyën Parán, winkon wyë'ëmnë mëët ja të'ëts'itjotm.

7Ko ojts wyimpijnë ja Quedorlaomer mëët ja mayjyä'äy jënu'un ënäty të jyämyëët'atyën, ënät jyajtë jam En-mispat, mëti'ipë näjyëtu'un yajtijpën Cadés ets tyajma'taaytyë, tyajkutëkooytyääytyë jënu'un winë tpatën ma ja Amalec ja'ayëty ja nyaax kyajpnëtyën. Näyjyëtu'un ojts jam y'ëtë'ëtstë ma ja Amor ja'ayëtyën, mëti'ipë jam tsënaaytyëpën ma tu'uk ja it naaxwiinyëtë mëti'ipë yajtijyën Hazezón-tamar.

8-9Ënät ja yajkutujkpëtëjk, mëti'ipë tsënaaytyëpën ma ja kajpnën Sodomë, Gomorra, Admá, Seboím ets Belá, ojts nyëjkxtë ma ja it naaxwiinyëtë txëëwatyën Sitim. Jam ojts tääpë nimëkoxkpë yajkutujkpëty tsyiptuntë mëët yë yajkutujkpëty Quedorlaomer, Tidal, Amrafel ets Arios, mëti'ipë nimajktaxk yajkutujktëpën ma ja kajpnën Elám, Goím, Sinar ets Elásar.

10Tu'kë'ëyë ma ja Sitim joyjyotmën tam ijty myäyjyätyë yë may jut ets tsajpkëk ma ijty tyajpëtsëmtën yë yëk mo'onts mëti'ipë o'tspën. Ko ojts ja yajkutujkpëty mëti'ipë tso'ontëpën Sodomë ets Gomorra jyakä'äkanëtë ma ja tsipën, jam ojts kyënajxta'atë jutjoty, e wiinkpë yajkutujkpëty tunkëjxm kopkkëjxm ojts jyaak kä'äktë.

11E ja mëti'ipë mëtaktën jä'ä ojts tyajnëjkxta'atë tu'kë'ëyë ja jë'kxy pëky ets mëti'ipë tsowjatyën japë yajpaatyën Sodomë ets Gomorra ets winë tmënëjkxtaaytyë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

12Ja Lot jam ënäty tsyëënë Sodomë, yë Abram yë tsyojkmaank, ojts tmënëjkxtë näjyëtu'un tsumy matsy mëët tu'kë'ëyë jënu'un winë tmëët'atyën.

13E tu'uk yë ja'ay mëti'ipë ënäty të kyäktso'okyën ma ja tsipën, ojts myiny ma ja Abram, hebreo ja'ay jam yajpaatyën, jampë tsyëënën xojjoypyë'am ma tjä'ä'atyën yë Mamré ja Amor ja'ay. Tääts yajtukmëmëtyäky ko ënäty yë Lot të yajmatsy ets të yajmënëjkxy. Yë Mamré tu'kmëkä'äx ënäty mëët yë Escol ets Aner, yë'ëjëty oy ënäty mëët yë Abram nyäyaj'itëtë ets näpyutëjkëtëp ko muum tsyippaatë.

14Ko yë Abram tnija'awëy ko yë tsyojkmaank të yajmatsy, ënät ojts tyajmujkta'ay yë tyuunpëtëjk mëti'ipë të myëxu'unk'atën jam ma tyëjkën. Jä'ä nyiwinë'atë tëkëëk mëko'px ja majkmokx tëkëëk. Ënät ojts tsyoony mëët yë'ëjëty ets tpapooytyë ja yajkutujkpëtëjk, jampaat tpaja'ajtë ma ja Dan kajpnën.

15Koots yë Abram mëët yë jyä'äy tukja'ajtë ajotkumonë ja yajkutujkpëtëjk ets ojts tmëmëta'aktë, jampaat tpaja'ajtë ma ja Hobá itjotmën, mëti'ipë yajpatpën anajnytsyow ma Damaskë kajpnën.

16Tääts tpëjkëtya'atë tu'kë'ëyë, mëti'ipë ënäty të tmäätstën. Jëtu'un ojts yë Abram tyajtso'oky yë tsyojkmaank Lot. Yë Lot ojts jatëkok tpata'ay mëti'ipë ënäty të yajpëjkën, jëtu'un tsyoktë ja to'oxytyëjk ets ja ye'etyëjk mëti'ipë ënäty të yajmatstën.

17Ko yë Abram wyimpijty ma ënäty të tmëmëtä'äkyën yë Quedorlaomer ets ja yajkutujkpëtëjk mëti'ipë näypyupäjtëtë mëët. Yë yajkutujkpë, mëti'ipë Sodomë ënä'ämpën, ojts tyu'ujëjpye'eyi'ikyë yë Abram jam ma ja joy'it txëëwatyën Save, mëti'ipë ja yajkutujkpë jyä'ä'ajtypyën.

18Näyjyëtu'un yë Melquisedec, mëti'ipë ënäty yajkutujkpën jam Salem ets teety ma ja Wintsën Ni'ik Këjxmëpë, tä tyajpëtsëëmy yë tsajpkääky ets uuky,

19ojts tkënu'kxy yë Abram mëët ya'atë aaw ayuk: Yë Tios Ni'ik Këjxmëpë mkënu'kxëtëp mjëkyäpëtëp, mëti'ipë yajkojën yë tsajp ets naaxwiinyëtë.

20Tukxoontä'äky xëmë y'itëty yë Tios Ni'ik Këjxmëpë, mëti'ipë të mputëkëtyën, ko tëë yë mëtsip xymyëmëtakta'ay. Ënät yë Abram ojts majk tpupëky mëti'ipë ënäty myëët'ajtypyën.

21Tä ja yajkutujkpë mëti'ipë jam Sodomë ënä'ämpë t'ënëmaay ja Abram: Mooykyës yë ja'ay ets mijts mëwë'ëmta'a tu'kë'ëyë mëti'ipë yaa ijtpën.

22Tyaa Abram y'ëtsooy: Tëës yë Tios nwinwanë, yë Tios Ni'ik Këjxmëpë, mëti'ipë tsajp ets naaxwiinyëtë yajkojën,

23ko ka'apës tii ntonëty mëti'ipë mijts mjä'ä'ajtypyën, ni yë'ë piity tu'kpoty nkatonëtyës ni yë'ë po'o tu'ktsuky, mëti'ipës jeexyë yë nkë'ëk ntuk'oytyuunpyën, këtiipë ok m'ëna'anëty ko mijts të xyajkumeenytyä'äkyës.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

24Nitiijës nkatsoky, yi'iyë tëy mëti'ipë të tkay të t'uuktën yë tuunpëtëjk. Yë ja'ayëty mëti'ipës të xyjyämyëët'atën, yë Aner, Escol ets Mamré, yë'ë tëyëty patëtëp t'ëxajëtëty yë kyuma'ayënëty.

Génesis 15

1Ënät yë Tios ojts tmëkäjpxy yë Abram kuma'ayjoty ets t'ënëmaay: Këtii mtsë'ëkë Abram, jä'ä ko ëjts mijts nkuwäämpy. Yë mkuma'ayën mëj y'ita'any.

2-3Tääts yë Abram y'ëtsooy: Wintsën, ¿Tiijës nyajwa'anëty mëti'ipës xytyukkumayaanpën, mijts wa'ats xynyijawë ko ka'apës u'unk ëna'k nmëëtëty? Ka'apës yë u'unk maay nitu'uk të xytyukmëkënu'kxës, tu'kë'ëyë kuma'ayën mëti'ipës nmëët'ajtypyën yë'ë jyä'ä'atäampy yë Eliézer mëti'ipë jam Damaskë ijtpën, tu'uk yë ntuunpës.

4Ënät yë Wintsën y'ëtsooy: Yë mkuma'ayën yë'ë jyä'ä'atäämpy yë mkë'ëm'u'unk, ka'ap wyiinkja'ayëty.

5Ënät ojts yë Wintsën yë Abram tyajnëjkxy ëpëky ets t'ënëmaay: Ëk'ix yë mëtsa'a tsajpjotmëpë, ëkmëtyow pën y'ëkjëkyejpy xymyëtyoowëty. Timjëtu'un myäy'ata'any yë m'u'unk m'ok jëtu'un ijxtëm yë mëtsa'a myäyëtyën.

6Abram ojts tmëpëky yë Wintsën. E paaty ojts kyupëkyë ets yajnajxë wa'ats.

7Jëtu'un y'ënëmaayë: Ëjts jëtu'un Wintsën. Ëjts mijts të nyajpëtsëmy Ur, ma nyaaxjotmën yë Caldeo ja'ayëty ets ya'atë naax kam mijts ntukkumayä'äny.

8Ets Abram y'ëtsooy. E Wintsën ¿wi'ixës jëjp'ixy nmëët'atëty, koos xytyukkumayä'äny ya'atë naax kam?

9Tä yë Tios y'ënëmaayë: Yajmin tu'uk yë tsajpkaa ayääkë to'oxypyë, tu'uk yë tsajppax ets tu'uk yë kupixyny yä'äy yä'k'apetypë, mëti'ipë tëkëëkëty yë jyëmëjtën; näjyëtu'un xyajminëty tu'uk yë muuxy ets tu'uk yë kuuk.

10Abram ojts tyajmiinta'ay tääpë jëyujk ma Tiosën. Këëkujkmjaty ojts tsujkwä'kxy ets tpëjktäky wiinkuwopëty. E yë joonëty ka'ap ojts tsujkwä'kxy.

11Ja majkwejkxy jëtu'un tjanty nyikä'äk tjantykyukä'äktë ja jëyujk'ooky, ja Abram jä'ä y'ëtsë'këp ënätyë.

12Ko ojts kyootsënë, ënät yë Abram yë mëk ma'ayë myajtsë. Ajotkumonë ojts t'ixy, ko yë kootsajtën të nya'ëwtijta'ayë. Ënät ojts mëk tsyë'ëkë.

13Tääts ja Wintsën y'ënëmaayë: Mnijawëp ko yë m'u'unk m'ok jëkäm jyuuky'ata'antë wiink naax wiink kajpn. Jam yajtëytyuna'antë ets ëxëëk jyata'antë. Majktaxk mëko'px jëmëjt yajtëytyuna'antë.

14E ëjts ntëytyunäämpyës näjyëtu'un mëti'ipë ënäty ëxëëk tuunëtëpën ja m'u'unk m'ok. Jëtu'un ja m'u'unk m'ok y'ëwaatsëpëtsëmtëty ets jatëkok jyotmëkta'aktëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

15Mëti'ipë mijts mpatëpën, yë'ë ko m'ooka'any oy yajxon ko mëjja'ayënëty, jëtu'un tyu'ukmuka'any yë m'anëmë mëët yë m'ap m'ok yë y'anëmë.

16Koonëm ënäty të myintë naaxwiiny ja m'u'unk m'ëna'k, taxk'oknipety täänëm jatëkok wyimpitëty ma ya'atë it naaxwiinyëtën. Jä'ä ko ka'anëm ënäty kyukëxënëm ma ja Amor ja'ayëty ja ëxëëkpë tuntën tkajpxtën.

17Ko ënäty të tsyu'ujënë ets koots kyëxë'knë. Ënät ojts t'ixy tu'uk tsijtk, jëënjok jap pëtsëëmp. Ets tu'uk t'ijxy yë jëënyä'änk, jam nyäxy ma ja jëyujk ookyën.

18Jä'ä xëëw ojts ja Tios tuny tu'uk ja käjpxytyu'unën mëët yë Abram, ets t'ënëmaay: Ya'atë naax kam yë'ëjës nmo'ojäämpy yë m'u'unk m'ok. Jampaatës nmo'oja'any ma ja nëë'aawën Egiptëpë ets jampaat ma ja Éufrates mëjnëë'aawën.

19Yë'ë mëti'ipë nyaax'ajtëpën yë Quenehe ja'ayëty ets Catmón ja'ayëty.

20Näyjyëtu'un ma y'itën yë Hit ja'ayëty, Ferez ja'ayëty, Refa ja'ayëty,

21Amor ja'ayëty, Canaán ja'ayëty, gergeseos ja'ayëty ets Jebús ja'ayëty.

Génesis 16

1Yë Sarai ka'ap ënäty tjëkyepy tmo'ojëty yë u'unk maay yë Abram. Jam tu'uk ja tyuunpë, Agar xyëëwajtyp, Egiptë kyukajpnëty.

2Ënät t'ënëmaay ja Abram: Ëk'ix, mijts mnija'ap ko yë Tios yë'ëjës xykyamoopy yë u'unk maay. E paaty yam nmënu'kxtä'äky ets xymyëët'atëty yë ntuunpës Agar. Wä'änxyëp yë Tios u'unk maay myo'ojëtëty etsës ëjts n'u'unk'atëty. Ënät ja Abram ojts tkupëky ijxtëm ja Sarai y'ënë'ëmxëtyën.

3Ojts ja Abram tmëët'aty ja Agar, kom majk jëmëjt ma ënäty jam Canaán të jyä'tyën.

4Ko ja Abram tmëët'ajty ja Agar, ja Agar ojts wyi'imy u'unk mëët. E ko nyäjya'awëyë u'unk mëët, ka'ap ojts t'ëkmëj'ijxnë ja wyintaj.

5Ënät ja Sarai t'ënëmaay ja nyiye'etyëjk Abram: Mijts poky mëët'ajtyp koos yë Agar ka'ap xy'ëkmëj'ijxnë. Ëjts mijts kë'ëm të nmo'oy ets xymyëët'atëty ijxtëm jeexyë xytyo'oxytyëjkëtyën. E ko ënät nyäjyawëty u'unk nyëkëjxm'ajtyp, mëj këjxm nyäjya'awënë. Tios ënät ëna'anëp, pën yë poky myëët'ajtyp, pën ëjts ëkë mijts.

6Tä ja Abram y'ëtsooy ja tyo'oxytyëjk: Yë mtuunpë mijts mkë'ë'am'ajtyp, mijts mnija'ap wi'ix xytyuna'any. Ënät ja Sarai tukjoot'anpëjky ja Agar ets koonëm tyajkeky.

7Tëë ënäty yë Agar yë të'ëts'it tpëjknë ko ojts tu'uk yë Tios tsyajpjotmëtë kukäjpxy myëkäjpxyë, jam winkon ma tu'uk nëëwookyën, jä'ä xyëëwajtyp Shur,

8ets yajtëëwë: Agar, mëti'ipë tuunpë'ajtëpën yë Sarai. ¿Maa jëtu'un mtsoony? ets ¿maa jëtu'un mnëjkxy? Ënät ja Agar y'ëtsooy: Yë'ëjës nkukekpy yë nwintajës Sarai.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

9Tä ojts ja Tios kyukajpxpë y'ënë'ëmxëty: Wimpit jatëkok ma të mtsoonyën, ma mwintajën Sarai tyëjkën ets mëmëtow, pën tii mtuk'ënä'ämëp.

10Tyaa ja Tios kyukajpxpë ojts näjyëtu'un jyaakënë'ëmxëty: Ëjts nyajmayëjäämpyës yë m'u'unk m'ëna'k, ets m'ok'u'unk m'ok'ëna'k, jëtu'un ijxtëm ka'ap pën tmëtyoowta'ajëtyën.

11Mijts u'unk maay mnëkëjxm'ajtyp, ko myinëty jya'tëty naaxwiiny jä'ä xyëëwmo'ojëty Ismael, jä'ä ko Tios tëë tmëtoow'ity yë mjë'ëyën myaxën.

12Jëtu'un nëjkx y'in'aty tä jëyujkën, mëti'ipë mëk inën. Tsip tunëp oy tyimpënëty mëët, ets tu'kë'ëyë tsiptuna'antëp mëët yë'ë. Ja jyëën tyëjk ta'tspëky tyaj'itëty, oy ja jyiiky myëku'uk kya'oyjyawëtëty.

13Yë Agar, yë'ë ënäty Tios mëët të myëtyä'äky, paaty ojts txëëwmo'oy: Tios mëti'ipë winë y'ijxypyën tyuunpyën, jëtu'un nyämyä'äy nyätyajxëty: Tiosës kë'ëm të xytyim'ixy, e tyamës je'eyëm njaakjuuky'äty.

14E paaty näjyëtu'un jampë ja nëëjut txëëwaty: Ja nëëjut mëti'ipë juukyën ets xy'ixës. Ya'atë nëëjut jam yajpaaty itkujky ma Cadés mëët yë Béred nyäpyäätyë.

15Ënät yë Agar tu'uk yë u'unk tyajmëxu'unk'ajty, Abram mëët t'u'unk'aty. Jä'ä ojts txëëwmo'oy Ismael.

16Majkta'px tëtujk ënäty yë Abram yë jyëmëjt ko myëxu'unk'ajty yë Ismael.

Génesis 17

1Ko ënäty yë Abram yë jyëmëjnë majkta'px majkmokx majktaxk, ënäty yë Wintsën nyänyikëxë'kë ma yë'ëjën ets y'ënëmaayë: Ëjts jëtu'un Tios'ajtp. Ëjts nmëët'ajtypyës yë mëk'ajtën ets mjuuky'atëty wa'ats, m'itëty oy tsuj ëjts nwintum.

2Ntunäämpyës yë käjpxytyu'unën mëët mijts ets xymyëët'atëty may yë m'u'unk m'ok.

3Ënät ojts yë Abram nyäkyoxtënaaytyä'äkyë, tyukpatyp yë wyimpok yë naax, tam ënäty yë Tios kyäjpxy:

4Yë'ë ya'atë käjpxy tyu'unën'ajtp mëti'ipës ntuunpyën mëët mijts. Mijts mteety'atëp ma tu'kë'ëyë naaxwiinyëtë ja'ayën.

5Ets ka'ap xy'ëkxëëwajtnëty Abram, jä'ä tyam mxëëwajtnëty Abraham.

6Jä'ä ko mijts tyam mpëjktäkpy teety ma tu'kë'ëyë naaxwiinyëtë ja'ayën ets ma mijtsën pëtsëmtëp yë ënä'ämpë yajkutujkpë, ma naax kajpn yë mëjjëtypë.

7Yë käjpxytyu'unën mëti'ipës ntuunpyën mëët mijts ets mëët yë m'u'unk m'ok. Yë'ë koos jëtu'un mijts xyTios'ataanpës ets tu'kë'ëyë m'u'unk m'ok ets ja y'u'unk y'okëty näjyëtu'un.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[8]Mijts ets yë'ëjëty nmo'ojantëp yë naaxwiinyëtë jampë Canaán ma mijts tyam mtsëënën ets yë'ë tkuma'ayën'atëty, etsës ëjts nTios'atëty.

[9]Tää ojts yë Abraham yë Tios jyaak'ënë'ëmxëty: Mijts kuuytyun yë nkäjpxytyu'unënës ets näjyëtu'un yë m'u'unk m'ok tkuuytyuntëty.

[10]Yë'ë ya'atë käjpxytyu'unën mëti'ipës yam ntuunpyën mëët mijts. Oy y'oyëty ko m'u'unk m'ok tuntëty. Tu'kë'ëyë mëti'ipë ja'ay ijtp ma miitsëtyën, oy kyopkpëkyëty ko yajnatsujk'ëwtitëty ja ye'etyëjkajtën.

[11]Kopkpëky ko xynyitsujktu'utëty ja ye'etyëjk'ajtënëty. Yë'ë jëtu'un ijxpäjtën wë'ëmëp koos yë käjpxytyu'unën ntuny mëët mijts.

[12]Tyam tso'ontä'äky ets tyu'uye'eyëty yë xëëw jëmëjt; tu'kë'ëyë yä'äy ëna'k jënu'un yajpaatyën ma miitsëtyën. Ko tyuktujkxëëwpätëty ma ënäty të myinyën naaxwiiny, jää yë ye'etyëjkajtën nëjkx yë nyi'ak yajnëtsuky, jëtu'un yë jaaypyaat jaaypyo'kxy ets y'u'unk y'ëna'k mëti'ipë myajmëtuunpyën ets wä'än timpyënëty.

[13]Nitu'uk ets ni pën mëpaat kyaninaxy yajtsukëty yë nyi'ak. Jëtu'unës yë nkäjpxy tyu'unën wyë'ëmëty ets nyikëxë'ëkëty ma miitsëty yë mkë'ëmxixyëtyën ijxtë mapaat mjuuky'atë.

[14]Pën ka'ap ja ye'etyëjkajtën yajnitsujktu'uty, kopkpëky ko yajwijtspëtsëmëty ma miitsëtyën. Jä'ä ko ka'ap ënäty ja nkäjpxytyu'unënës të twinkutsë'ëkë.

[15]Ënät ojts näjyëtu'un Tios t'ënëëmë yë Abraham: Yë mto'oxytyëjk ka'ap t'ëkxëëwatanë Sarai, tyam ets nyëjkxëty yë xëëw yë jëmëjt jä'ä txëëwajnëty Sara.

[16]Tyamës nkënu'kxa'any ets nmo'ojäämpy tu'uk yë u'unk maay ma yë'ëjën, jëtu'un nkënu'kxäämpyës yë'ë. Yë'ë taak'atëp ma tu'kë'ëyë naaxwiinyëtë ja'ayëtyën. Yë'ë y'u'unk y'ok yajkutujkpë nëjkx y'itë ma nyaax kyajpnëtyën.

[17]Ënät ojts yë Abraham nyäjyijtä'äkyë tyimtukpat yë wyimpok yë naax. Tää tukxiky ets myäy tyäjy: ¿Wä'än jëtää ja'ay tyeety'atëty mëti'ipë jyëmëjnën mëko'pxë? ¿Wa'an jëtää Sara u'unk tmëët'atëty ets majkta'px majk yë jyëmëjnë?

[18]Ënät yë Abraham t'ënëmaay yë Tios: Yë'ëpëk jeexyë Ismael t'ëkmëwë'ëmy mijts yë mkënu'kxën.

[19]Ets Tios y'ëtsoowë: Mëti'ipë mijts ntuk'ënëmääpyën yë'ë ko mto'oxytyëjk tu'uk yë u'unk tyajmina'any naaxwiiny ets xyëëw xypyëjtakëty Isaac. Mëët yë'ë ntuknikajpxpejtypyës yë n'oyajtënës ets yë'ë myëët'atantëp yë y'u'unk y'ok.

[20]Näyjyëtu'un yë Ismael ijxtëm mijts të m'ëna'anyën: tyamës nkënu'kxa'any. Myëët'atäämpy may yë u'unk ëna'k ets nimayëjantëp yë'ë y'u'unk y'ok. Ismael yë'ë teety'ataanp ma ja nimajkmäjtskpë ja'ayëtyën mëj'äämpyë ets tu'uk yë mëj kajpn nyajkoja'anyës mëët yë'ë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

21E yë n'oyajtënës yë'ëjës yë Isaac ntukmëët'atäämpy, yë mëti'ipë Sara yajminäämpyën naaxwiiny jajëmëjt.

22Ko ja Tios myëtyaktaay mëët yë Abraham, ënät ojts jam tsyo'onë.

23Jä'ä xëëw ma ënäty jëtu'un të myëtyä'äkyën yë Abraham mëët yë Tios. Jä'ä xëëw ojts ja y'u'unk Ismael tnatsujk'ëwtijtë ja ye'etyëjkajtën ets ojts näjyëtu'un ja tyuunpëtëjk tnatsujk'ëwtijtaayë ja ye'etyëjk'ajtën, jënu'un ënäty të myëxu'unk'atën jap ma tyëjkën. Ets jënu'un ënäty të tjuuypyën mëët yë kyë'ëm wit kyë'ëm meeny, ojts yajnatsujk'ëwtijta'atë ja ye'etyëjk'ajtënëty ja nyi'ak jëtu'un ijxtëm ënäty yë Tios të tni'ënä'ämën.

24-25Abraham jä'ä ënäty yë jyëmëjt majkta'px majkmokx majktaxk, e y'u'unk Ismael jä'ä ënäty yë jyëmëjt majktëkëëk, ko ojts yajnatsujk'ëwtitë ja ye'etyëjk'ajtënëty.

26Abraham mëët ja y'u'unk Ismael, nimäjtsk tuuntë ja nätsyujkën jä'ä xëëw.

27Tu'ukyë mëët ja tyuunpëtëjk mëti'ipë jap ijtëpën ma tyëjkën, mëti'ipë ënäty të tjuyën ets mëti'ipë jap të myëxu'unk'atën.

Génesis 18

1Ënät yë Tios ojts nyänyikëxë'ëkyë ma Abrahamën; jam ma ja xoj kepyjyotmën ma txëëwatyën Mamré. Jam ënäty yë Abraham y'u'unyë tyëjkwinm jää jëtää nakujkxyëëwën.

2Ko ojts ja Abraham y'ijxë'ëky, ënät t'ijxy nitëkëëk yë ja'ay wyintänëty ye'etyëjk. Ko jëtu'un t'ixy ojts pojën y'ëxwä'ätsë'ëky ets ojts t'ëëwpo'kxy tkajpxpo'kxy.

3Tää t'ënëmaay: Wintsën tuntë mëyajtën ets ka'ap ënätyë mwinpitëty.

4Tyamës nëjkx yë nëë nyajtsoony ets mkë'ëpuj mtekpyujtëty. Täats wäänë mwinpo'kxnaxtëty yaa kepypya'tkë'ëy ma nyiktuuyëtyën.

5Oy jëtu'un ko yaa mnaxtë maas yaa n'ity ntsëënën. Nëjkxës n'ëkyajtsoony mëti'ipë nkaaynyaxtëpën, täats jëtu'un jatëkok mëjaawpëktëty ets jotkujk mtu'upëktëty: Oy, jëtu'un ojts y'ëtsowtë ja nitëkëëkpë ja ja'ayëty.

6Ënät ja Abraham jap tyëjkëy tëkoty, ma ja wyittëjkën ets t'ënëmaay ja tyo'oxytyëjk Sara: Pe'tym, mijts ëkni''ijxëkyoj yë tsajpmokway oy i'px tsimën ets xyaj'oyëty yë tsajpkääky.

7Ënät yë Abraham ojts näjyëtu'un pëyi'ikyë nyijkxy ma ja tsyajpkaa tyajtänën ets twin'ijxy yë wäänë ni'kxpë mëti'ipë ënäty jamën. Tää tukë'ëtëjkëy ja tyuunpë ets ojts pojën tyaj'oyë ja ka'ayën ukën.

8Yë Abraham oy tsuj ojts tukwintsë'ëkë ja ka'ayën ukën mëti'ipë ënäty të nyija'tyën ma ja jyëën tyëjkën, tmooy yë tsi'tsknëë ets ka'ayën ukën. Yë Abraham jëjp'ijxp ënäty

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

tyim'ity oy tii t'amëtowa'antëty ja ja'ayëty. Yë'ë ënäty tyimkuteempy ja tojkx ets ja uuky jam kepypya'tkë'ëm.

9Ko ojts kyääytyääynyëtë ja nitëkëëkpë ja ja'ayëty, ënät tyajtëëwtë ja Abraham: ¿Ma ja mto'oxytyëjk Sara? Ënät y'ëtsooy ja Abraham. Tap ja tëkoty, ma wit tëjkën.

10Tää ojts nitu'uk y'ënä'äny: Jëmëjt jatëkok min nku'ix nkukajpxëtë. Ko jyamëjt'atëty, Sara yë mto'oxytyëjk pyatäämpy tu'uk yë u'unk maay. E yë Sara, yë Abraham yë tyo'oxytyëjk; taptëm ënäty tmëtoow'ity jëxkë'ptsow ma yajnitëkën ja wyittëjk.

11Abraham mëët yë Sara tu'knax mëjja'ay ënätynyë. Yë Sara tëë yë nyixëëw nyijëmëjt nyajxnë ma jeexyë ja u'unk maay tsëmy'ätyën.

12Paaty yë Sara ka'ap ënäty t'ëkmëmëtaknë amë'pxy y'itëty. Tääts tukxiky, tyaa ënäty myäy tyäjy: ¿Wi'ixëm jëtää u'unk maay tyam n'ëkmëmay n'ëkmëtajëtyës, pën yë nye'etyëjkës ets ëjts tëëjës tu'knax nmëjja'ayënëtë?

13Ënät yë Wintsën t'ënëmaay yë Abraham: ¿Tii tyukxikpy yë Sara? ¿Këtii tmëpëky, ko jëtu'un ijxtëm myëjja'ayëtyën jyaak jyëkyejpynyëm yë u'unk maay tyajmëxu'unk'atëtyë?

14¿Jä'ä jëtää winë mëti'ipë Wintsën tsip jya'awëpë? jajëmëjt jatëkok yaa min nku'ix nkukajpxëtë. E yë Sara jajëmëjt nëjkx tpaaty t'ixy yë u'unk maay.

15Ko ojts jëtu'un tmëtoy yë Sara, ënät ojts wäänjaty tsyë'ëkë, ka'ap tjanikajpxany ko ënäty të xyi'iky. Tyaa y'ënäny: Ka'apës y'ëjtsëty të nxi'iky. Tä y'ëtsoowë ja Wintsën ja kyukäjpxy: Ëjts nija'ap ko tëë mxi'iky.

16Ënät ja në'ëye'epyë tu'uye'epyëty ojts jatëkok tyu'utëkëtë, jam nyëjkxtë Sodomë. Ënät yë Abraham ojts tpatsoony ets jam tu'ujëjpwowëja'any ma mëët nyäjyëëkajpxa'anyën.

17Tä ja Wintsën ojts myäy tyäjy ets y'ënäny: Oy yowë kyopkpëkyëty etsës yë Abraham ntuknijawëty mëti'ipës ntunäämpyën.

18Jä'ä ko teety'ataanp yë'ë ma ja mëjpë ets mëkpë ja naax kajpnën. Yë'ëjës të ntukmëkënu'kxë ja'ayëty ma tu'kë'ëyë naax kajpn ets ma naaxwiinyëtë y'ëwtityën.

19Yë'ëjës të nwin'ixy ets yë'ë t'ënä'ämëty yë y'u'unk y'ëna'k, y'u'unk y'ok, ko tpatuntëty yë n'ijxpëjkënës ets tu'kë'ëyë mëti'ipë oyën ets tëyajtënën. Jëtu'un tjëkyäpëty näjyëtu'un ntunëtyës tu'kë'ëyë, winë mëti'ipës të n'ëwaanën ets tëëpës nikäjpxyën.

20Ënät ojts ja Wintsën y'ënä'äny: Yë ja'ayëty mëti'ipë juuky'ajtëpën Sodomë ets Gomorra, ëxëëk jyuuky'atë ets pyokyëty mëj këjää të y'awinpijnë.

21Tyam yë'ëjës ninëjkxyp etsës n'ixa'any pën yë pyokyëty mëj oynyë jëtu'un ijxtëmës të nyaj'ënëëmëtën jëtu'un'äämpyës nijawëty yajxon.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

22Mäjtsk yë tëjk'ëye'eypëty ojts nyëjkxtë jam Sodomë. E yë Abraham ojts mëët yë Wintsën jyaak wë'ëmy.

23Ënät ojts ni'ikyë tmëwinkony ets tyajtëëy: ¿Wi'ix myajkutëkoyäämpy jëtu'un yë wa'ats ja'aytyëjk mëët tu'knax yë ëxëëk ja'ayëtyë?

24Wä'änxyëp jyajamëty yë wa'ats ja'aytyëjk oy niwëxtyikxymyajkën. ¿Mëët yë niwëxtyikxy majkpë, myajkutëkoyäämpy jëtu'unë, ka'apën xypyokymyä'kxëtyë?

25Ka'ap yowë myëtëyëty ets xyaj'ookëty mëti'ipë ka'ap tii tuuntëkoyën mëët tu'ukyë ja mëti'ipë pokymyëëtën, jëtu'un tä jeexyë tu'knax të pyokytyuntën. Këtii jëtu'unpë xytyuny. Mijts yajkutujkpë yë'ë naaxwiinyëtë apëtsëmy. ¿Këtii xynyipaye'eyä'änyë?

26Ënät yë Tios y'ëtsooy: Pën npatypyës niwëxtyikxymyajk yë wa'ats ja'aytyëjk ma Sodomë kajpnën, mëët kyëjxmëpë yë niwëxytyikxymyajkpë wa'ats ja'aytyëjk npokymyä'kxtëpës yë'ëjëty.

27Ënät yë Abraham ojts jatëkok y'ënaankojnëpë: Wintsën ëkmä'kx oy yam mijts jëtu'un n'ëkne'emy. Oy mijts mTiosëty, ëjts nitiijës nkakëjxmëty, naaxwiinyëtë ja'ayës.

28Wä'än jëtää jyaak tëkoy'ity oy nimëkoxkën, tääts kya'pxëty niwëxtyikxymyajk. ¿Ijxtëm mëkoxk tyëkoy'ityën myajkutëkoyäämpy jëtu'un tu'kë'ëyë kajpnë? Tä yë Tios y'ëtsooy: Pën mpatypyës niwëxtyikxy mëkoxk yë wa'ats ja'aytyëjk, ka'apës yë nyajkutëkoyëty yë naax kajpn.

29Ënät ja Abraham t'ënëmaaykyojnëpë ja Wintsën: Wä'änxyëp jëtää jap je'eyë niwëxtyikxy yë wa'ats ja'aytyëjk. Tä ja Wintsën y'ëtsooy: Pën jap niwëxtyikxy, yë naax kajpn ka'apës nyajkutëkoyëty.

30Ënät ja Abraham tjaakmënu'kxtä'äky ja Wintsën ets t'ënëmaay: Wintsën këtiis xytyukjoot'anpëkëty oy yam mijts jëtu'un n'ëkyajjotkëxy. Wä'änxyëp jëtää jap je'eyë xypyaatëty yë wa'ats ja'aytyëjk ni''i'px majkën. Tä ja Tios y'ënëmaaykyojënëpë: Pën janty jap ni''i'px majkën npokymyä'kxëpës yë naax kajpn.

31Ënät ja Abraham jatëkok yë Wintsën t'ënëmaaykyojnëpë: Wintsën mëpaat xy'ëknamä'kxëty ko yam jëtu'un mijts nyajjotkëxy. ¿Tii jëtää tunëtëp jatëtëp, ko je'eyë xypyaatëty ni''i'px yë wa'ats ja'aytyëjk? Ënät yë Tios y'ëtsooy, pën npatypyës ni''i'px ka'apës nyajkutëkoyëty yë naax kajpn.

32Ënät ja Abraham y'ënaankojnëpë: Tunë mëyajtën Wintsën, këtii m'äkëtëty mëët ëjts. Yi'iyës tyaapë njaakajpxäämpy ets täätsës n'ëmonëty. ¿Tii mtunäämpy ko xypyaatëty je'eyë nimajk yë wa'ats ja'aytyëjk? Ënät yë Tios y'ëtsooy: Koojës nimajk mpaatëty ka'apës yë naax kajpn nyajkutëkoyëty.

33Ko ojts ja Tios jëtu'un myëtyakta'ay mëët ja Abraham, ënät ojts nyäy'ëxmajtsënëtë. E yë Abraham ojts wyimpijnë ets nyëjkxnë jatëkok ma tyëjkën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Génesis 19

1Tsu'ujënëp ënätynyë ko ojts nimäjtsk jya'të yë tsajpjotmëpë kukäjpxy jam Sodomë. Jam ënäty yë Lot ma kajpn yajnitëkën, ma ja'ay may yajpaatën. Ko ojts yë t'ixy ja tsajpjotmëtë kukäjpxy ënät ojts tjëjpye'eyi'iky. Tä nyäkyoxtënaaytyakë ets nyaaxkooy.

2Tä t'ënëmaay: Mëku'ukëty tuntë mëyajtën nmënu'kxtaktëp yam ets mjamtëty maas yë ntëjkën, jam yë tsuu xyajnaxtëty ets mkë'ëpuj mtekpyujtëty, jopynyëm tsojk jatëkok mtu'upëktëty. Ënät ojts y'ëtsowtë: Ka'ap, Tios kyujuyëp ko jëtu'un mja'ëna'any, jëtu'unyë ëëts yë tsuu muum nyajnaxa'antë muum tu'ujoty.

3Yë Lot ni'ikyë y'ënaan'ëtë'ëtsy ets ja ja'ay wyë'ëmtëty, ënätnëm ojts tkupëktë ets tpanëjkxtë ja Lot ma ja tyëjkën. Ko ojts jya'të, ënät yë Lot tyaj'o'oyëy ja a'ux, ojts tyaj'oyë tsajpkääky jëtu'unyë tsäk ka'apë tsyooymyëëtëtyën ets y'a'ux'ajtë ja'ajtakpëty.

4Ka'anëm ënäty myanaxtënëm, ko ja Sodomë ja'ayëty ojts ja Lot yë tyëjk tyajnaatujktaayëtë, jënu'un yë mutsk'ëna'këty ets mëjja'aytyëjk.

5Ënät tyëjkëtyë yaxpë jojkpë. Yë Lot yajmëkajpxp, jëtu'un y'ëna'antë: ¿Ma ënät ja ja'ayëty mëti'ipë të xyaja'ajtä'äkyën ma mtëjkën? Yajpëtsëm nmëëtko'knëjantëpës yam.

6Ënät yë Lot tnipëtsëëmy ja ja'ayëty. Tä yë tyëjk tyaj'ëtujky jëxkë'p'äämpy,

7tä t'ënëmaay: Mëku'ukëty tuntë mëyajtën këtii jëtu'un yë ëxëëk winma'any xypyaatë ets tëkatsy winë xytyuntëty.

8Ëjts nmëët'ajtypyës mäjtsk yë nnëëxës, mëti'ipë ka'ap yë ye'etyëjk tmëëttsëënëtënëm, oyës nyajpëtsëmëty ets xy'ixtëty wi'ix xytyuntë. Këtiipë wi'ix xytyuntëty yë ye'etyëjkëty mëti'ipës xynyimiinp xynyija'ajtëpën.

9E yë'ëjëty tä ojts y'ëtsowtë: Mijts ëkjëwa'akmës, ka'ap tjëkyepy tu'uk yë jaaypyo'kxyjyä'äy xy'ënä'ämtëtyës. Paaty tyam ni'ikwäänë o'ktëy, ënät yam ntuntëty, këtiinëm tääpë ye'etyëjkëty mëti'ipë të xyajja'ajtä'äkyën. Ënät ojts ja Lot ëxëëk tuntë, ojts ja tyëjk aaw t'awa'kpäjtëtë ets tjakujëpijpnaxantë.

10E ja tsajpjotmëtë kukäjpxy mëti'ipë ënäty të jyajta'aktën ojts nixajwootstë ja Lot jap tëkotsyow ets ja tëjk'aaw tyaj'ëtujktë.

11Tu'kë'ëyë ojts wyë'ëmta'atë ja ja'ayëty wiints jënu'un yë mëj ëna'këty ets mutsk ëna'këty, ojts y'ënu'kxëtyääynyëtë ko tjajanty'ixtaaynyëtë ja tëjk'aaw.

12Ënät ja ja'ajtakpëty t'ënëmaaytyë ja Lot: ¿Wi'ix jaakjää mijts yë mjëëky mëku'ukë? Ënëmaaytya'a yë mmaank ets mnëëx, yë mmë't ets tu'kë'ëyë mëti'ipë mëët'ajtypyën yaa kajpnjoty, mëpëtsëëmta'a ets mënëjkx jëkäm.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

13Jä'ä ko tyamës ya'atë kajpn nyajkutëkoya'antë. May oy yë tsyip y'äkë të nyipäjtnëtë yë ja'ayëty mëti'ipë yaa ijtëpën jam Tios wyintum. E paatyës të nyajkäxtë ma ya'atë kajpnën ets nyajkutëkoytyëtyës.

14Ënät ojts ja Lot tninëjkxy ja nimäjtskpë ja myë't, yë'ë mëti'ipë ënäty pëkantëpën mëët ja nyëëx ets t'ënëmaay: Pëtë'ëktë ets kä'äktë ma ya'atë kajpnën, jä'ä ko yajkutëkoyäämpy yë Wintsën ya'atë kajpn tyam. Yë myë'tëty ninu'un ojts tkamëjpëjkta'aktë ja Lot ja y'aaw y'ayuk.

15Tim xëënyënëp ënätynyë ko yë tsajpjotmëtë kukäjpxy t'ënëmaaytyë ja Lot: Pëtë'ëkoj tim poj'am ets tso'onkojtë timtyämyë mëët yë mto'oxytyëjk ets nimäjtskpë yë mnëëx. Ënät jëtu'un pën këtii m'ooka'any, ko ënäty ëëtsëty nyajkutëkoytyë yë kajpn.

16E yë Lot jaakpoxp ënäty, paaty myajtsë kyë'ëkëjxm yë tsajpjotmëtë kukäjpxy. Jä'ä ko yë Wintsën myëët'ajtyp ënäty yë pa'ëyo'owën najts'ëyo'owën ma yë'ëjën. Ënät ojts näjyëtu'un yë tyo'oxytyëjk ets nimäjtskpë nyëëx yajmatstë kyë'ëkëjxy ets pyëtsëëmtë jam kajpnjotm ets tsyoktë.

17Ko ënäty tëë yë kajpn tukpëtsëëmtaaynyëtë, ënät ojts yë tsajpjotmëtë kukäjpxy y'ëna'antë: Pe'tym pëyë'ëktë ets näyyajtso'okëtë, këtii mnäjyë'ixëtëty ets këtii mwa'ak'awëtëty. Nëjkx kopkkëjxm, pën myajtso'okäämpy yë mjuukyajtën.

18Ënät yë Lot y'ëtsooy: Ka'ap, Wintsën, tun mëyajtën.

19Miitsëty mëjmëyajtën të xytyuntë koos yë njuukyajtën të xyajtsokëtë. Ëjts ka'apës njëkyepy nëjkxëty kopkkëjxm, jä'ä ko tsojkës yë ëyo'on muum xynyajtspaatëty etsës n'ëk'o'knëty

20Tsyääyë winkon tu'uk yë mutsk kajpn ma tjëkyepyën nkäktso'okëtyës, käjxkës jää wä'änës jam n'ëknëjkxy ets jëtu'unës yë njuukyajtën tsyo'okëty, mutsk ja kajpn, ka'ap nëkooyë myëjëty.

21Ënät ojts tu'uk y'ëtsoy ets y'ënäny: Tëëjës yam nmëtoy mëti'ipë të xy'amëtoyën, ka'apës nyajkutëkoyä'äny yë kajpn mëti'ipë mnikäjpxypën.

22Oy mnëjkxëty, nëjkx jam, tim nëjkx jëtu'un tyämyë jä'ä ko ka'apës mëpaat tii ntuny pën ka'ap jam mja'tynyëm ma tääpë kajpnën. Paaty jëtu'un ojts ja kajpn yajxëëwmo'oy Zoar.

23Ko ojts xyiinytyä'äky, Lot tëë ënäty nyajja'anë jam Zoar.

24Tä yë Tios tyajjëëntu'uy atsë'ëk ajawë jam Sodomë ets Gomorra.

25Yajkutëkooytyääy tu'kë'ëyë mëti'ipë ënäty jam tsënaaytyëpën ets tyajkëjxtaay winëjaty mëti'ipë jam yä'kp päjtpën joyjyotm.

26Yë tyo'oxytyëjk yë Lot mëti'ipë ënäty ëx'ok miinpën ojts nyäjyë'ixyë ets ojts jëtu'un wyi'imy kaanpotsyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

27Komjëpom jopyëp ojts yë Abraham nyijkxy jam ma ja naaxjotmën ma ënäty mëët ja Tios të kyäjpxy të myëtyä'äkyën.

28Ënät ojts jam nyas'ixë Sodomë ets Gomorra ets ma pya'ajën nyuxën ets t'ijxy ko jam yë jëënjok pyëti'iky ijxtëm jeexyë tsijtkjoty yë jëën tyoyën.

29Jëtu'un ojts kyutëkooytyä'äy yë Sodomë ets Gomorra kajpn ets mëët yë pya'a nyux ma ënäty yë Lot të jyuuky'ätyën, e ojts yë Abraham yajja'amyetsy, paaty jëtu'un ojts yë Lot yajjuuty ëyo'onjoty.

30Yë Lot natsë'këp ënäty jam ma tsyënaaytyaknpëjktën ma ja it naaxwiinyëtë txëëwatyën Zoar. Paaty ojts nyijkxy mëët ja nimäjtskpë ja nyëëx jam. Jëtu'un ojts nitëkëëk wyë'ëmtë tsënääpyë ma tu'uk ja aankën.

31Tëkok ojts ja nyëëx ja mëjpë t'ënëëmë ja y'uty: Ëk'ix mijts wa'ats xynyijawë ko nteety'ajtëm tëë myëjja'ayënë, e yaa ma ya'atë it naaxwiinyëtën ka'ap yaa pën ye'etyëjk mpatmëty mëti'ipë jeexyë mëët mpëjkëm n'ukëmë jëtu'un ijxtëm yajtu'unën'atyën.

32Paaty tyam tsojk nteety'ajtëm n'a'ukëmë ets myu'ukëtëty, tääts ka'ap t'ixëty ets tjawëty ko nmëëtko'knä'ämyëty, e jëtu'unts yë'ë xyaj'u'unkpatmëty.

33Jä'ä koots ojts ja tyeety t'a'uukëtë, ja mëjpë jä'ä ojts ëka'any mëët myä'äy ja tyeety. Ja tyeety ka'ap ojts tjawë wi'ix ja nyëëx ja mëjpë pyuki'tëyë ets wi'ix ojts nyaki'tutkojënë.

34Komjëpom ja mëjpë t'ënëmaay ja y'uty: Ëk'ix ya'atë tsu'um të nyäxyën ëjts mëët yë nteety'ajtëm të nma'ayës e ëwään koots jatëkok yë nteety'ajtëm n'a'ukëmëty, tääts mijts näjyëtu'un xymyëëtko'knëty. Jëtu'unts nimäjtsk yë y'u'unk nyajmëxu'un'ajtëmëty.

35Jä'ä tsu'um ojts ja tyeety jatëkok t'a'uukëtë ets ojts tyajmuktëkoyëtë, ënät ja mutskpë nyäkyo'kë mëët ja tyeety. Ja tyeety ka'ap tja'awëy wi'ix ojts tpuki'itë ets wi'ix ojts tpuki'tutkojnëpë.

36Jëtu'un ojts wyë'ëmtë u'unk mëët ja nimäjtskpë ja nyëëx ja Lot, mëët ko ojts mya'atë mëët ja tyeetyëty.

37Ja mëjpë ja nyëëx ojts tu'uk ja y'u'unk tyajmëxu'unk'aty mëti'ipë xyëëwmooyën Moab, mëti'ipë ojts ja y'u'unk y'ëna'k yajtijtën Moab ja'ayëty.

38E ja mutskpë ja nyëëx ojts näjyëtu'un tyajja'ty ja y'u'unk myääy mëti'ipë tyijën Benami. Yë'ë jëtu'un ojts ja y'u'unk y'ëna'k txëëwatë Amón ja'ayëty.

Génesis 20

1Ënät yë Abraham ojts jam tsyo'onë ma ënäty tsyëënën ets ojts nyëjkxnë ma ja naaxwiinyëtë txëëwatyën Négueb. Jam tu'uk ja kajpn txëëwaty Guerar, jam ojts wyi'imy tsënääpyë. Itkujky wyi'imy yë Guerar mëët yë Cadés ets Shur.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[2]Ko ojts jam jyä'ty Guerar, tä y'ënäny ko yë Sara, yë Abraham yë tyo'oxytyëjk, y'uty ënäty. Paaty yë Abimélec mëti'ipë jam ënä'ämpë'ajtpën Guerar, ojts tnikäxë yë Sara ets to'oxytyëjk'ata'any

[3]E jä'ä tsu'um ojts yë Abimélec wyinkuma'ay ma ja Tios ojts y'ënë'ëmxëtyën kuma'ayjoty: M'ookëp ënät, mëët ko ja to'oxytyëjk të xywyoy mëti'ipë pëkynyën.

[4]Yë Abimélec ka'anëm ënäty tkë'ënixajynyëm yë Sara, paaty t'ëtsooy ja Tios: Wintsën. ¿Wi'ix ko xyaj'ooka'any mëti'ipë ka'ap tii poky tunyën?

[5]Kë'ëmës yë Abraham të xy'ënëëmë ko y'uty yë'ë to'oxytyëjk. E yë Sara näjyëtu'un kë'ëm të y'ënä'äny, ko yë Abraham t'ay'äty. Paaty jëtu'un të nwoyës mëët oyjyot oywyinma'any. Ëjts ka'apës yam nitii ëxëëkpë të ntuuntëkoy.

[6]Ënät ja Tios y'ëtsoowë nän kuma'ayjoty: Ëjts wa'atsës nijawë ko mëët ja oyjyot oywyinma'any jëtu'unpë të xytyuny. Paatyës ka'ap të nyajkutuky ets xykyë'ënixajëty tääpë to'oxytyëjk, këtiipë mpokytyunëty ma ëjtsën.

[7]E tyam yajwinpijtë ënät yë tyo'oxytyëjk tääpë ye'etyëjk, jä'ä ko käjpxynyajxpë yë'ë, yë'ëjës xymyënu'kxta'akaanp ets mijts mjuuky'atëty. E pën ka'ap xyajwinpijtë yë tyo'oxytyëjk, tyam yajxon ntim'ënëëmë ko o'kta'ajantëp niwinë ja'ay mëti'ipë mmëët'ajtypyën.

[8]Komjëpom yë Abimélec myä'äypyëti'ky ets ojts tmëkajpxmuky yë tyuunpëtëjk ets tukmëmëtyaktaay mëti'ipë ënäty të tkuma'ayën. Ko ja tyuunpëtëjk jëtu'un tmëtoowtë, ënät ojts mëk tsyë'ëkëtë.

[9]Yë Abimélec ojts twoowtsoy ja Abraham ets t'ënëmaay: Ëk'ix tii ko jëtu'un të xytyunyës, tii mijts të ntukmëtuuntëkoy. ¿Tii ko ya'atë nëë poky të xymyëminy të xyajminy maas ëjts yë njëën ntëjkën ets maas tu'kë'ëyë nmëkunaax nmëkukajpnën? Ya'atë ka'ap jëtu'un tyuunpëty.

[10]¿Tii ënäty mmääpy mtäjpy, ko ojts jëtu'un m'ëtë'ëtsy? Jëtu'un ojts ja Abimélec t'ënëëmë ja Abraham.

[11]Tä yë Abraham y'ëtsooy: Ëjts tyaajës ënäty nmay ntajy, ko ka'ap ntij yaa pën yë Tios tsë'ëkë ma ya'atë naax kajpnën, xyaj'ooktëpës ntij koos n'ënanëty, ko yë Sara nto'oxytyëjk yë'ë.

[12]Tyam mijts jatëkok n'ënëëmë, ko tëyajtën yë'ë, koos nmëku'ukëty ets koos nmëkä'äxëty. Jä'ä ko yë'ëjës yë nteety yë nyëëx, je'eyëp ko ëpëky tyaak. Paaty ojts tjëkyepy ets yë'ë mëët npëkëtyës n'uukëtyës.

[13]Koos ojts ja Tios xy'ëne'emy etsës ëjts mpëtsëmëty maas ja nteety ja jyëën tyëjkën. Ënätës ojts n'ënëëmë ja nto'oxytyëjk, ko oymyaanaax myaakajpn ntimjya'tëtyës, jëtu'un y'ëna'anëty koos xy'äy'äty ets koos yë'ë n'uty'äty.

[14]Tä ja Abimélec ojts jatëkok ja tyo'oxytyëjk tmo'oy yë Abraham, ojts tukmëyoxy yë tsajpkaa, kupixyn ets ja'ay mëti'ipë yajtunëpën ye'etyëjk to'oxytyëjk,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

15ets t'ënëmaay: Ëk'ix nkajpnjotyës yaa mijts myajpaaty, win'ix yë it naaxwiinyëtë mëti'ipë mtsojkën'ajtypën ets jam mtsëënëty mjuuky'atëty.

16Tä näjyëtu'un ja Sara t'ënëmaay: Yë mëti'ipës yë m'ay të nmo'oyën mëj këjää oy yë wit meeny tnëkëjxmëty, e yë'ëts mnätyukputëkëtëp ets mëj'äämpy yë ja'ay mjawëtëty oymyaajëty ets mwintsë'ëkëtëty mëti'ipë mëët m'ijtmuk mtsënaamyuktën. Ni pën tkajëkyäpëty ëxëëk mtijëtëty.

17Ënät yë Abraham ojts yë Tios tmënu'kxtä'äky, tä ja Tios jatëkok tyajjëwä'ky ja yuu pa'am ma ja Abimélec ja jyot nyini'kxën ets ma ja tyo'oxytyëjkën. Ojts näjyëtu'un tsyo'oktë y'akëta'aktë ja tyuunpë ets mëpaat y'u'unk'ixtë.

18Mëët yë'ëkyëjxm yë Sara, Tios ënäty të tuknipëjktaakë ets ni pën kya'u'unkpaatëty ja to'oxytyëjkëty ma ja Abimélec ja tyuunpëtëjkën.

Génesis 21

1Jëtu'un ijxtëm ënäty yë wyaantakën yë Wintsën, ojts tni''ijxkëtä'äky yë Sara ets ojts tkuuytyuny ijxtëm ënäty të y'ënä'änyën.

2Jëtu'un yë Sara ojts wyi'imy u'unk mëët ets ojts tyajmëxu'unk'ajtë yë y'u'unk yë Abraham ma ënäty tëë myëjja'ayënën. Ja mëxu'unk jä'ä ojts myiny naaxwiiny ma ënäty ja Tios të t'akäjpxyën.

3Yë Abraham yë y'u'unk mëti'ipë yë Sara të tyajmëxu'unk'atyën, jä'ä ojts tyajxëëwpety Isaac.

4Ojts natsujk'ëwtijtë ja ye'etyëjk'ajtën kom tuktujk xëëw ma ënäty të myinyën naaxwiiny, jëtu'un ijxtëm yë Tios ënäty të tni'ënä'ämën.

5Abraham mëko'px ënäty yë jyëmëjt ko myëxu'unk'ajty yë y'u'unk mëti'ipë xyëëmooytyën Isaac.

6Ënät yë Sara ojts myäy tyäjy: Tios të tyajkutuky etsës nxi'ikëty ets tu'kë'ëyë njëëky nmëku'ukës mëti'ipës ënät xynyija'awëtëpën koos yë u'unk maay të nyajmëxu'unk'aty, näjyëtu'un ënät yë'ë xyiktëpëty.

7¿Pën jëtää yë Abraham të y'ëk'ënë'ëmxëty etsës jëna'a yë u'unk maay nyajmëxu'unk'atëty? E tyam tëëjës yë u'unk maay nyajminy naaxwiiny mëti'ipë yë Abraham kë'ëm tyim'u'unk'ajtypyën oyxyëp tëë jyamëjja'ayënë.

8Ko ojts yë Isaac ya'knë pyajnë ënät yë tyi'tsk t'ëxmajtsnë, jä'ä xëëw ma ja tyi'tsk t'ëxmajtsnën ojts ja Abraham tnixëëwtuny.

9Ko yë Sara t'ijxy ko yë y'u'unk yë Agar, ja Egiptë ja'ay, mëti'ipë mëët t'u'unk'atyën yë Abraham, je'eyë nëkoo nawinwoony natukxi'iky ja Isaac.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

10Ënät ojts tuk'ëwaanë yë nyiye'etyëjk Abraham, t'ënëmaay: Wä'än tim nyijkxy yë Agar mëët yë y'u'unk Ismael, wi'ix ko yë n'u'unk'ajtëm Isaac t'ëkpëjkwa'kxpëty yë nyäkyumayë mëët tääpë mëtuunpë y'u'unk.

11Ko jëtu'un tmëtooy yë Abraham, mëk ojts tjawë, jä'ä ko yë'ë ënäty näjyëtu'un y'u'unk ja Ismael.

12Näy Tios ojts kë'ëm y'ënë'ëmxëty: Këtii xymyëmay xymyëtajy yë mtuunpë Agar mëët yë y'u'unk. Yi'iyë kuuytyun mëti'ipë Sara mtuk'ënëmaayëpën, jä'ä ko Isaac yë'ë jëtu'un yajmëjëjäämpy ja m'u'unk m'ok.

13E yë y'u'unk yë Agar ëjts näjyëtu'un nyajkutukäämpy ets mëj këjää yë y'u'unk y'ëna'k y'itëty, mëët yë'ë ko mijts xy'u'unk'aty.

14Komjëpom, ënät yë Abraham tni''ijxëy yë tsajpkääky ets ka'ayën ukën ets tukë'ëtëjkëy yë Agar ets nyëjkxnëty ets näjyëtu'un tmooy yë y'u'unk Ismael, ënät ojts tsyo'onë yë Agar jam ma Abraham yë tyëjkën, ni yë'ë tkanijawë mëti'ipë tu'u nyijkxyp jam ma ja të'ëts'itjot txëëwatyën Beerseba.

15Ko ojts ja nyëë kyëjxnë, mëti'ipë ënäty jap xutyjoty myëmiinpyën, ja y'u'unk jam ojts tnajtsko'kënë kepypya'tkë'ëm.

16Tää wäänë ja y'u'unk tmëjëkämkeky ets najamtëkë nyaaxwe'tsy, jä'ä ko ja y'u'unk ënäty kya'ijx'ookäämpy; e wäänë y'ijty tääts ja y'u'unk tyëjkëy yaxpë.

17Tios ënätyë ojts tmëtoy ko ja Agar ja y'u'unk jyi'iy yä'äxy. Ënät tu'uk ja tsajpjotmëtë kukäjpxy ojts kyäjpxy tsajpjotm, yë Agar yajmëkajpx ets yaj'ënëmaay: ¿Tii mjajtëp Agar? Këtii mtsë'ëkë mjawë, Tios të tmëtoy ja jyi'iyën yaxën yë m'u'unk maay.

18Ninëjkx yë m'u'unk ets tsä'änë'ëk ets këtii xy'ëxmatsëty, ëjts yë nyaax kyajpn nmo'ojäämpy mëjpë këjääpë.

19Ënät yë Tios ojts yë Agar ënätyë tuk'ixy tu'uk yë nëë'awookë jam pyë'am, tä yë Agar ojts jatëkok ja nëë apëjkën tyaj'utsy ets ojts tyajnëë'uuky ja y'u'unk Ismael.

20-21Tios ojts tputëkë ja u'unk maay ets ojts jëtu'un yeeky pyety, jyuuky'äjty ma jam tu'uk ja wintë'ës'it txëëwatyën Parán. Tyukjajtyp ijty ja ti'pxn tukjëyujkmatsëty, komjeky ojts yë tyaak yajpëkyë mëët tu'uk yë to'oxy'ëna'k japë Egiptë kyukajpnëtyën.

22Jä'ä xëëw jä'ä jëmëjt ojts yë Abimélec nyijkxy ma jam ja Abraham tsyëënën ets mëët kyajpxa'any myëtya'aka'any, tam ënäty näjyëtu'un pyanëjkxyë ja Ficol, mëti'ipë nyiwintsën'ajtypyën ja tsiptuunpëtëjk. Ënät ja Abimélec ojts t'ënëëmë ja Abraham: Këxë'kp ko yë Tios mëj këjää mputëkëty ma tu'kë'ëyë winë xytyunyën.

23Paaty tyam nikäjpxyës, mëët Tios xyëëwkëjxm, ma yaa nyajpatëmën. Ko ka'ap wi'ix xytyuna'antës, ëjts mëëtës ja njëën ntëjk ja n'u'unk n'ëna'k, etsës ja n'u'unk n'ok. Nikajpx mëët Tios xyëëwkyëjxm ko oyës xyjyawëja'any, jëtu'un tä mijts oy të njawën,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

ets näjyëtu'un mëët tu'kë'ëyë mëti'ipë tsënaay juuky'ajtëpën ma ya'atë naax kajpnën ma tyam mtsëënën.

24Ënät ja Abraham y'ëtsooy: mëtëyës n'ëna'any.

25Ja Abraham ojts wäänë tukmëkäjpxy ja Abimélec, ko ënäty ja tyuunpëtëjk tëë tpëjkëtë ja Abraham ja nyëëjut.

26Tää ja Abimélec y'ëtsooy: Tsyampaat ka'apës tääpë jotmay nnijawë, e komë mijts ka'apës tii xytyuk'ëwaanë, ëjts ka'apës nijawë pën të y'ëti'itsy.

27Ënät yë Abraham tmooy yë tsajpkaa ets kupixyny ja Abimélec ets ojts jä'ä xëëw nimäjtskëty ja käjpxytyu'unën tuntë.

28E yë Abraham niwëxtujk ojts ëpëky tpëjktä'äky yë kyupixyny,

29ets yajtëëwë Abimélec: ¿Wi'ix ko ëpëky xypyëjktakpë niwëxtujk yë mkupixyny?

30Tä y'ëtsooy yë Abraham: Paatykyëjxmës ëpëky npëjktä'äkyës, jä'ä ko mijts nmo'oja'any ets yë'ë yajtuknijawëty ko ya'atë nëëjut ëjts yë n'oytyuun.

31Paatykyëjxm ojts ya'atë it naaxwiinyëtën yajxëëwmo'oy Beerseba, jä'ä ko jam ojts nimäjtsk ja aaw ayuk tyajtu'ukyëtë.

32Ko ënäty jëtu'un ja käjpxytyu'unën të tyaj'apaatëtë, ënät ja Abimélec ojts wyimpijnë ma tyëjkën mëët ja tsyiptuunpë wintsën mëti'ipë xyëëwajtypyën Ficol ma ja filistejë ja'ay nyaaxjotmën.

33Jam ma ja nëëjut txëëwatyën Beerseba, jam ojts tu'uk kepy tkojy yë Abraham, najëtu'untëkë kyëxë'ëky tä tamarintë kepyën. Jamts ojts yë Wintsën tmëkäjpxy mëti'ipë ijtëëpën winë xëëw winë jëmëjt.

34Jeky ojts jam jyuuky'äty yë Abraham ma filistejë ja'ay yë nyaaxjotmëtyën.

Génesis 22

1Tëkok yë Tios ojts yë Abraham twinma'any'ixy ets ojts tukmëkäjpxy yë xyëëw ets y'ëtsooy: Tyaajës jä'ä.

2Tää yë Tios y'ënëmaayë: Wow yë Isaac, mëti'ipë oy xytsyokyën ets nëjkx ma ja Moriah naaxjotmën, jamës xymyo'ojëty yë nwintsë'kënës ma ja kopkën, mëti'ipë ntuk'ënä'ämäämpyën.

3Komjëpom janty tsojk ja Abraham ojts pyëtë'kojy ets ojts ja jyëyujk tniwëëny. Ënät ojts ja nyija'axy tpujxë ja wintsë'kën ets ojts nyijkx jam ma ja itjotmën ma ënäty ja Tios të tyuk'ënë'ëmxëtyën, tu'ukyë mëët ja Isaac ets nimäjtsk ja tyuunpë.

4Kom tëkëëk xëëw ja Abraham ojts ja itjot t'ijxpaatynyëm, jëkäm ënäty wyi'imnyëm.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

5Ënät ojts ja tyuunpë t'ënëëmë: Wë'ëmtë yaa, ja yaa yë jëyujk këwent'atë, ëjts n'ëkjaamë'ëkyës mëët ya'atë nmaankës, nëjkxës yë Tios n'ëk'ëwtatë. Tyaajës jatëkok nwinpijtkojnëtëpë.

6Abraham ojts yë nyija'axy tso'owë ja wintsë'kën ets tmooy ja Isaac tääts tpatso'owëty kyejkyijxy, kyoon näjyëtu'un ja tsujkn ets ja jëën ets ojts nyëjkxtë nimäjtsk.

7Kom jeknyëm ja Isaac ojts ja tyeety tyajtëy: Tatë. Tääts y'ëtsoy ja Abraham: ¿Tii mtsojkpy u'unk? Tää yë Isaac y'ëtsooy jatëkok: Ëk'ix, nmëët'ajtëm yë ja'axy ets jëën. ¿E ma ënät ja kupixyny mëti'ipë Tios mtukwintsë'ëkëjäämpyën?

8Tä ja tyeety y'ëtsooy: Tios nyija'ap wi'ix tyaka'any yë jëyujk mëti'ipë yajtukwintsë'ëkëpën. E ënät jatëkok ye'eytsyo'ontë.

9Ko ojts jya'të jam ma ja itjotmën ma ënäty ja Tios të tyuk'ënë'ëmxëtyën. Ënät ojts ja Abraham tnipëjktaakë ja wintsë'këntyakn ets ojts ja jyä'äxy yajxon tmä'kxy. Tä t'atsuumy tkë'ëtsuumy ja y'u'unk Isaac ets ojts jam tpëjktä'äky ma ënäty ja wintsë'këntyakn të tni''ixën.

10-11Tam ënäty ja y'u'unk tim nyixajjë'knë tukwintsë'ëkëja'any ja Wintsën, ko ojts ja Wintsën ja tsyajpjotmëtë kukäjpxy myëkäjpxyë jam tsajpjotm: Abraham, Abraham. Tyaajës jä'ä: y'ëtsooy yë'ë.

12Y'ënäny ja Tios kyukajpxpë: Këtii m'u'unk jëtu'un xytyuny, tëëjës nnijawë ko mijts mtsë'këpë Tios ets ka'apës mijts të xywyin'ëënyës, koos yë m'u'unk xymyo'oja'any xytyukwintsë'ëkëja'any.

13Ënät yë Abraham y'ijxë'ky ets t'ijxpaty tu'uk yë kupixyny mëti'ipë ënäty të jyänën yë wyaj ma ujts xe'entyën. Ënät ojts ninëjkxy ja kupixyny, tääts yë'ë tkëxko'ky jam ma ja wintsë'këntyaknën ets jä'ä ja Tios ojts tukwintsë'ëkë ijxtëm ja y'u'unkën jeexyë.

14Ok ojts ja Abraham ja xyëëw tpëjktä'äky ja itjotm: Yë Wintsën mëti'ipë yäjkpyën winë. Paaty tyampaat je'eyëm yajtijy ja kopk: Ma kopkën yäjkpy yë Wintsën mëti'ipë mëyajtpën.

15-16Ënät ja Wintsën ojts tsajpjotmëtë kukäjpxy myëkäjpxyë mëmäjtsk'ok jam tsajpjotm. Tios jëtu'un të y'ënä'äny: Tëë jëtu'un xytyuny ijxtëm të nni'ënä'ämënës ets ka'ap yë m'u'unk të xytyukmëj'aty maas ëjtsën, tyamës kë'ëm nyänyikäjpxyë etsës n'ëna'any,

17ko nkënu'kxa'any mëjwiin këjää. Yë m'u'unk m'ok janty nimay y'ita'antë jëtu'un tä yë mëtsa'ajën ets jëtu'un nyimay'ata'antë ijxtëm yë jin kyëxë'ëkyën nëë''ëkë'ëy. Yë'ëjëty xëmë tmëmëta'aka'antë yë myëtsipëty,

18ets tu'kë'ëyë yë naaxwiinyëtë ja'ayëty nkënu'kxta'ajäämpyës mëët mijtskyëjxm, jä'ä koos mijts të xymyëmëtoy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

19Ënät ja Abraham wyimpijnë ma ënäty jam ja tyuunpë të wyë'ëmtën, tä ojts jam tsyoontë ets nyëjkxtë Beerseba, ma ja Abraham tsyënaaytyaknpëjknën.

20Ënät ja Abraham nyija'ajtë ja aaw ayuk, ko ënäty ja kyäpy Milcá ja u'unk të tpaat të t'ixy, ja myëkä'äx ja tyo'oxytyëjk mëti'ipë xyëëwajtypyën Nahor.

21Mëët tu'uk mëti'ipë ojts ëka'any myëxu'unk'atyën, jä'ä xyëëwajtyp Uz. Ënät ojts myëxu'unk'aty näjyëtu'un ja y'uty, jä'ä xyëëwajtyp Buz. Ënät myëxu'unk'ajty näjyëtu'un ja Quemuel, mëti'ipë ojts ja Aram teety'ätyën.

22Ënät ojts myëxu'unk'atë näjyëtu'un ja Quésed, Hazo, Pildas, Idlaf ets Betuel.

23Ya'atë Betuel yë'ë jëtu'un ojts tnëëx'aty ja Rebeca. Ya'atë jëtu'un tuktujk y'u'unk'ajtyp yë Milcá mëët nyiye'etyëjk Nahor, yë Abraham yë myëkä'äx.

24Nahor ojts näjyëtu'un wiinkpë y'u'unk y'ity mëti'ipë y'u'unk'ajtën mëët ja myëmäjtsk to'oxytyëjk mëti'ipë xyëëwajtypyën Reumá. Jä'ä y'u'unkëty xyëëwajtë Teba, Gáham, Tahas ets Maacá.

Génesis 23

1Jä'ä ojts yë Sara jyuuky'äty mëko'px ja i'px wëxtujk jëmëjt.

2Jam y'o'ky ma ja it naaxwiinyëtë txëëwatyën Quiriat-arbá, ma tu'uk ja kajpn txëëwatyën Hebrón, ma ja Canaán nyaaxjotmën wyi'imy. Jekpyaat yë Abraham tnimoony tnitujky yë tyo'oxytyëjk Sara ko y'o'ky.

3Ënät ja Abraham tsyo'ony ma ënäty jam ja Sara ja nyini'kx wyijtsnën ooky ets ojts nyijkxy ma ja Hit ja'ayëtyën mëti'ipë jam tsënaaytyëpën ma tampë ja it naaxwiinyëtën, tääts t'ënëmaay:

4Oyës n'ëkjaaypyaat n'ëkjaaypyo'kxëty ma yaa miitsëty yë mnaax mkajpnëtyën, mëpaatës yë naax wäänë xytyukmëtooktë, ma tjëkyäpëtyën yë nto'oxytyëjk nyaaxtëkëtyën.

5Tää ja Hit ja'ayëty y'ëtsoowtë:

6Tun yë mëyajtën mijts Wintsën, ëkmëtow yajxon. Mijts Tios m'u'unk'ajtëp ets yë'ë të mwin'ixyë yaa ma ëëtsëtyën. Yajnaaxtëkë yë mto'oxytyëjk ma jawäänë oypyë ja it nnaaxwiinën, ijxtëm mijts mja'ay'ätyën, pën tii mka'ëkmo'ojanëp.

7Ënät ja Abraham wyakë'ky ets tyajnikëxë'k ja winkutsë'kën ma ja Hit ja'ayëtyën,

8ets t'ënëmaay: Pën janty tëy m'ëna'antë etsës yë nto'oxytyëjk yaa nyajnaaxtëkëty, tuntë mëyajtën amëtowtë yë Efrón, yë Zohar yë y'u'unk,

9etsës xytyukmëtookëty ja y'aank, mëti'ipë myëët'ajtypyën ma ja y'it nyaaxwiinyën jam Macpelá. Ëjts nkujuyäämpyës yam oy jënu'un tyimtsowpaatëty, jëtu'unës jotkujk njä'äniwa'anëty maas ja n'o'kpë nyaaxtëkëtyën ma tääpë it naaxwiinyëtën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

10E yë Efrón, ja Hit ja'ay tam ënäty näjyëtu'un yajpaaty ma ja myëku'ukëtyën. Ënät t'ëtsooy ja Abraham ets ja myëku'uktëjk tukmëtowa'any ets tu'kë'ëyë jënu'un nyaxtën jam ma yajnitëkën ja kajpn.

11Ka'ap mëku'uk, tun yë mëyajtën. Tyam mijts namo'ojëty yë it naaxwiinyëtë ets ja nyi'aank mëti'ipë jam naaxjotmën. Yë nmëkunaax nmëkukajpnës yë'ë yam myëtoowtëp, ko mijts yam namo'oy ja nnaaxës nkamës ets jam ja mto'oxytyëjk xyajnaaxtëkëty.

12Ënät yë Abraham tyajnikëxë'ky jatëkok ja winkutsë'kën ma ja ja'ayëtyën mëti'ipë jam kunaax'ajtp kukajpnajtëpën,

13tääts t'ëtsooy ja Efrón jämyë ma ënäty jam nimay ja ja'ayëtyën: Tun yë mëyajtën amëtoow'ijtkës yë n'aaw n'ayuk. Mpëjtsoopyës yë mëyajtën ets xy'ëxaj xykyupëkëty ja nwit nmeenyës mëti'ipës yam ntukujuyäämpyën ja m'it mnaaxwiinyëtë, ënätnëmës ja nto'oxytyëjk jam nyajnaaxtëkëty.

14Ënät y'ëtsooy ja Efrón:

15Amëtoow'ijtkës Wintsën, yë it naaxwiinyëtë, jä'ä tsyowpaaty taxk mëko'px aakyë'ë poop pujxn meeny. E yë nyitsow ka'ap mëpaat tyam yë'ë nätyukäjpxy tsyi'këmë, tiits tim yajnaaxtëjkëkyoj yë mto'oxytyëjk jam.

16Ojts ja Abraham tkupëky jënu'un ënäty tsyoowpaatyën ja it naaxwiinyëtë ets ojts tim kyujuy ja nyaax ja Efrón, ma ënäty jam nimay yajpaatën ja Hit ja'ayëty, mëët yë poop pujxn meeny, aak kijpxtä'äky nu'unjaty ënäty jye'emtyëtyën.

17Paaty ja nyaax kyamtëjk ja Efrón, mëti'ipë ënäty jam myëët'ajtypyën Macpelá, awinmtsow wyi'imy mëët yë Mamré, jä'ä jëtu'un ja it naaxwiinyëtë mëti'ipë ënäty mëët ja y'aankën ets kepyjyot.

18Yë'ë ojts ja Abraham tjä'äniwanë. Nimay ja Hit ja'ayëty t'ijxtë tmëtoowtë ets tu'kë'ëyë jënu'un ënäty jam nyaxtën ma ja kajpn yajnitëkën, jä'ä ojts wyë'ëmtë ijxpë mëtoowpë.

19Ënät ja Abraham ojts ja tyo'oxytyëjk jam tyajnaaxtëkë ma ja tsaajutën mëti'ipë jam yajpatpën Macpelá, winkon nyäpyäätyë mëët yë Mamré, yajtijp näjyëtu'un Hebrón, mëti'ipë jamën Canaán.

20Jëtu'un ojts wyë'ëmnë kyë'ë'am ja it naaxwiinyëtë ets näjyëtu'un ja aank mëti'ipë ënäty jamën Macpelá, mëti'ipë tukmëto'kën ja Hit ja'ayëty, tääts jam nyäyajnaaxtëkëtëty.

Génesis 24

1Mëjja'ay ënäty yë Abraham oynyë, e Tios mëj këjää të kyënu'kxyë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[2]Paaty ojts tëkok t'ënëëmë ja tyuunpë mëti'ipë mëjja'aynyën mëti'ipë kyëwent'ajtypyën tu'kë'ëyë winë mëti'ipë ja Abraham myëët'ajtypyën. Tä t'ënëmaay: Pëjkta'ak yë mkë'ë ma npuuypya'tkënës.

[3]Ets nikajpx mëët yë Tios xyëëwkëjxm, mëti'ipë Tios'ajtpën tsajpjotm ets naaxwiiny, ko këtii xy'a'ixëty ets nmaankës pyëkëty y'uukëty mëët yë to'oxy'ëna'k yaapë kyukajpn'atën Canaán, maas tyam ntsëënën njuuky'ätyën.

[4]Jam nëjkx yë tyo'oxytyëjk xy'ixtaayë maas yë nnaax nkajpnën ets xywyin'ixëty tu'uk ja to'oxytyëjk, mëti'ipë tyo'oxytyëjk'atëpën, mëti'ipë winkon yajjëëky'ajtp yajmëku'uk'ajtpën.

[5]Tä ja tyuunpë y'ëtsooy: E ko xykyamëëtmina'anëtyës ja to'oxytyëjk. ¿Tiijës mëpaat ntuny? ¿Koonëmës ja myaank nwoownëjkxëty jam ma ja naax kajpnën ma ojts mtsoonyënë?

[6]Tä ja Abraham y'ëtsooy: Ka'ap, këtii jam xywyoownëjkxëty.

[7]Yë Wintsën, yë Tios tsajpjotmëpë, mëti'ipës ojts xyajtsoonyën maas yë nteety ntaak yë jyëën tyëjkën ma ja y'it nyaaxwiinyëtën ja njëëky nmëku'ukës. Ets ojts xytyukwinwanës ya'atë it naaxwiinyëtë, ko tmo'oja'any yë n'ok'u'unk n'ok'ëna'kës, yë'ë näjyëtu'un ënät kyäxëp ja Tios ja tsyajpjotmëtë kukäjpxy ma mijtsën. Ets xyajmin xyajja'tëty ja to'oxy'ëna'k, mëti'ipës ja nmaank Isaac tyo'oxytyëjk'atëpën.

[8]Pën ja to'oxytyëjk ka'ap mëëtmina'anyë, mijts ëwaatsëtum je'eyëm mwë'ëma'any, ma ya'atë ja amay jotmayën. E yë n'u'unkës niwi'ixtsow mëpaat jam xykyayajnëjkxy.

[9]Ënät ja tuunpë ojts ja kyë'ë tpëjktä'äky ma ja wyintsën Abraham ja pyuuypya'tkën ets ojts tnikäjpxy mëët yë Tios xyëëwkëjxm ko tuna'any jëtu'un tä ënäty ja wyintsën Abraham të y'ënë'ëmxëtyën.

[10]Tä ja Abraham ja tyuunpë nyänyipëjktakëyë. Jä'ä wyin'ijx ja oyëtypë näynyamo'ojë, mëti'ipë ënäty ja Abraham myëët'ajtypyën ets näjyëtu'un tmënëjkxy majk yë jëyujk jëku'ux ma ja nyaax kyajpnën ja Nahor, mëti'ipë jam yajpatpën Mesopotamia.

[11]Ko ja Abraham ja tyuunpë jam jyä'äjty kajpn winkon, kujk ënäty jyajmoonë, e jä'ä xëëw ënäty ja to'oxy'ëna'këty myintë nëëwijtspë nëëkoompë ja jampë kyukajpn'atën. Paaty ja tuunpë jam tyajwa'ak'o'oyëtyääy ja jëyujk jëku'ux winkon mëët ja nëëjut ets jam pyo'kxtë.

[12]Ënät ojts tyëkë kajpxtakpë ets y'ënäny: Wintsën mëti'ipë y'ëwtajtypyën yë nwintsënës Abraham. Mijts myajkutukëp ets oy wyimpëtsëm jyëjpëtsëmëty ya'atë amay jotmay tyampës nkujëtitën. Yaj'ixët yë m'oyajtën maas yë nwintsën Abrahamën.

[13]Tyamës nwë'ëma'any winkon ma ya'atë nëëjutën ets ja to'oxy'ëna'k myintëty nëëkoompë, yaapë kyunaax'at kyukajpn'atën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14Mijts myajkutukëp, koos ja to'oxy'ëna'k n'ënëëmëty: Tun yë mëyajtën tuk'ënu'kxkës wäänë yë mnëëtsiiyë wä'änës n'ëknëë'uuky, koos xy'ëtsowëty: Tyaa nëë uuk, pën mijts m'ënaanp n'ëkyajnëë'uukyës näjyëtu'un yë mjëyujk jëku'ux, yë'ëjës ntuk'ixëp ko yë'ë ënäty mijts të xywyin'ixy ets to'oxytyëjk'atëty ja mtuunpë Isaac. Jëtu'untsës ëjts jotkujk nwë'ëmëty ko mijts mjanty'oyjya'ap yë nWintsënës.

15Ka'anëm ënäty tuunta'ay ja kyapxtakën, ko myiiny tu'uk ja to'oxy'ëna'k mëët yë nyëëtsiiyë kyejkyijxy. Jä'ä ënäty ja Rebeca, yë Betuel yë nyëëx, jä'ä ënäty Betuel xyëëwajtyp ja Milcá ets ja Nahor ja myaank, ja Abraham ja myëkä'äx.

16Janty oy janty tsuj ënäty yë Rebeca kyëxë'ëky. E ka'anëm ënäty ni pën ye'etyëjk mëët tsyëënënëm. Tä kyëtäky ma ja nëëjutën ets tyaj'ujtsy ja nyëëtsiiyë mëët yë nëë.

17E winpijnëpts ënätynyë ko ja Abraham ja tyuunpë pyëyë'ktso'ony ets tnajtspatëy ja kiixy, tä t'ënëmaay: Tun yë mëyajtën tuk'ënu'kxkës wäänë yë mnëëtsiiyë, wä'änës n'ëknëë'uuky.

18Oy mnëë'uukëty Wintsën: jëtu'un y'ëtsooy ja kiixy. Ënätyë nyätyukuwijtstutë ja nyëëtsiiyë ets ojts tyajnëë'uuky ja Abraham ja tyuunpë.

19Ko ja tuunpë nyëë'uuktaay, tä ja Rebeca y'ënëmaayë: Wintsën nëjkxës yë nëë n'ëkjaakkony wä'änës n'ëkyajnëë'uuky näjyëtu'un yë mjëyujk jëku'ux.

20Janty poj'am tuktäämtuty ja nyëëtsiiyë ma ja nëë'a'ukënën, täa ojts pëyi'ikyë wiinkpë tninëjkxkojnëpë, koonëm tyajnëë'uuktaay ja jëyujk jëku'uxëty.

21Ja tuunpë je'eyë t'ëkna'ixy ets ka'ap nitii ayuk tkäjpxynyëm. Yi'iyë ënäty jam myëmääpy myëtäjpy ko ja Tios ja y'oyajtën tyajnikëxë'ëky ets jëtu'un wyimpëtsëm jyëjpëtsëmy oy mëti'ipë pyatijtypyën.

22Ko ja jëyujk jëku'ux nyëë'uktaaytyë, ënät ja ye'etyëjk tju'ty tu'uk ja pu'ts pujxnkë'ëjiits, jä'ä jye'emtyëty tëtujk nikonë ets tukjëjpëjkëy ja to'oxy'ëna'k. Ënät näjyëtu'un tmooy mäjtsk yë pu'ts pujxn kë'ëjän, naxy jye'emtyëty tu'kmëko'px nikonë,

23tä t'ënëmaay: Tun yë mëyajtën tuk'ëwa'anëkës pën m'u'unk'ajtëp. Wä'änxyëp xynyamëët'atë ja'ajtakn ma mjëën mtëjkëtyën, tääjës jeexyë jam yë tsuu nyajnaxtë mëëtës yë nja'ay, mëti'ipës mëët nminyën.

24Ënät ja to'oxy'ëna'k y'ëtsooy: Yë'ëjës nteety'äjtyp yë Betuel, yë y'u'unk yë Milcá ets Nahor.

25Maas yë ntëjkën tam yë ja'ajtakn ma mpo'kxtëtyën ets tam näjyëtu'un yë jë'kxy jyätyë ma mëpaat y'oktë wyëtstën yë mjëyujkëty.

26Ënät ja tuunpë nyäkyoxtënaaytyakë ets t'ëwtajty tmëpëjktsooy ja Wintsën,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

27tä y'ënäny: Nmëjja'ap nkënu'kxyjya'apës yë Wintsën, mëti'ipë y'ëwtajtypyën yë nWintsënës Abraham. Yë'ë të tyaj'ixyë y'oyajtën maas yë nWintsënën, paatyës të xytyu'uwinwoy ma ja jyiiky myëku'uk ja jyëën tyëjkën.

28Rebeca pëyi'ikyë ojts nyijkxy ma ja tyëjkën ma ënäty jam ja tyaakën ets tukmëmëtyäky, mëti'ipë të jyäty të kyëpetyën.

29Tam ënäty ja y'äy, jä'ä xyëëwajtyp Labán. Ënät ojts pëyi'ikyë tninëjkxy ja ja'ay ma ënäty nyëëkontën. Jä'ä mëti'ipë ënäty ja y'uty Rebeca nyikäjpxypën.

30Të ënätyë t'ix ja kë'ëjiits ets ja kë'ëjän, mëti'ipë ja y'uty myëët'ajtypyën ma kyë'ëjën. Ets ko tëë ënäty tmëtoy, ko ja y'uty tnimëtyä'äky wi'ix ja ja'ay të y'ënë'ëmxëtyën. Tä ja Labán ojts tmëwinkony ja Abraham ja tyuunpë, mëti'ipë jam yajpatëpën ma ja nëëjutën,

31tä t'ënëmaay: Min maas yë njëën ntëjkën, mijts Tios y'u'unk, ko yë Tios mtsokyë mjawëty. Wi'ix ko yaa muum m'ëk wë'ëmpëty, ëjts tëëjës jam ni''ix nipëjktaakë ma mpo'kxtëtyën ets ma ja mjëyujk jëku'ux pyo'kxtëtyën näjyëtu'un.

32Ënät ja tuunpë jam jya'ajtë ma ja Labán ja tyëjkën, tä ja Labán tniwë'ëntuty tnikäjtuty ja jëyujk jëku'uxëty ets tmooy ja jyi'kxy. Tä ja nëë näjyëtu'un tmëmiiny ets ojts tyaj'apujy tyajtekpyujy ja tuunpë mëët ja myëku'uktëjk.

33Ko ënäty tëë ja kyä'äyën y'ukën yaj'apëjkëtya'atë, ënät ja Abraham ja tyuunpë y'ënäny: Ëjts ka'apës jëyëjp nkayä'äny, ma ka'anëm nkäjpxynyëmës ja n'amay njotmayës. Nikajpx tiitën mkajpxäämp: jëtu'un y'ënäny ja Labán.

34Tä ja tuunpë tyëjkëy mëtyakpë ets y'ënäny: Ëjts jamës ntuny ma mëjja'ay Abrahamën.

35Mëj yë Tios oy kyënu'kxyë jyëkyepyë ets jotkujk yaj'ityë ma jyëën tyëjkën ets ma jyuukyajtënën. Yë'ë të myo'oyë kumeenyajtën. Yë'ë myëët'ajtyp yë jyëyujk, tsyajpkaa, tsyajppaxëty, kupixynyëty ets tyuunpë ye'etyëjkpë to'oxytyëjkpë.

36E ja tyo'oxytyëjk Sara, ojts tu'uk yë u'unk maay tyajmëxu'unk'aty ma ënäty kujk myëjja'ayënëtën. E yë nWintsënës Abraham yë'ë të tukkë'ëtëjkëtyä'äy ja y'u'unk myääy tu'kë'ëyë jënu'un winë tmëët'atyën.

37Yë nwintsënës yë'ëjës ojts xyajkäjpxy mëët yë Tiosë xyëëwkëjxm etsës xy'ënëmaay: Këtii xy'ëwa'atsëty etsës yë nmaank Isaac pyëkëty y'uukëty mëët ja to'oxytyëjk yaapë Canaán kyukajpn'atën maas tyam ntsëënë njuuky'ätyën.

38Jam mnëjkxëty maas ja njëëky nmëku'uk tsyëënëtën jyuuky'atën ets xy'ixta'ajëty tu'uk ja to'oxytyëjk mëti'ipës ja nmaankës pyëkëp y'uukëpën.

39Tä ojts ëjts n'ëtsoyës: Wintsën, ¿Pën ja to'oxytyëjk ka'ap xypyamina'anyës?

40Ënät ojts yë'ë xy'ëtsoyës: Ëjts Wintsënës yë nyë'ë tyu'u të npaye'eyë. Yë'ë kyäxäämpy yë tsajpjotmëtë kukäjpxy ma mijtsën ets oy wyimpëtsëm jyëjpëtsëmëty

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

ma mnëjkxa'anyën. Ets xyajminëty tu'uk ja to'oxytyëjk mëti'ipë najëkäm yajjëëky'ajtp yajmëku'uk'ajtpën ets yë'ë mëët ja n'u'unkës nmaayës pyëkëty y'uukëty.

41E pën yë'ë ja nmëku'uktëjkës ka'ap mo'oja'anyë ja nyëëx, mijts ëwaatsëtuuy je'eyëm mwë'ëma'any ma ja mëti'ipë të xyjyanikäjpxyën Wintsën xyëëwkëjxm maas ëjtsën.

42E jëtu'un ko tyam të nja'tyës ma yaa nëëkopkën, tääjës yë Wintsën të nmëpëjktsoy, Wintsën mëti'ipë y'ëwtajtypyën yë nwintsënës Abraham: pën janty tëyajtën ko oy wyimpëtsëma'any jyëjpëtsëma'any mëti'ipës mpajëtijtypyën,

43tyam mijts n'amëtoy nmënu'kxtä'äky, ko ma tyam nyajpaatyënës winkon ma ya'atë nëëjutën. Ko ja to'oxy'ëna'k myinëty nëëwijtspë etsës n'ënëëmëty tun yë mëyajtën yajnëë'ukës wäänë,

44ets koos xy'ëtsoowëty: Oy mnëë'uukëty wintsën ets min näjyëtu'un n'ëkyajnëë'uukyës yë mjëyujk jëku'ux. Jä'ä ënäty ja to'oxytyëjk mëti'ipë mijts të xywyin'ixyën ets yë'ë to'oxytyëjk'atëty ja nwintsënës ja y'u'unk myääy.

45E ka'anëm ënäty nkajpxtakta'ayës, koos të n'ixy myiny yë Rebeca nëëwijtspë mëët yë nyëëtsiiyë kyejkyijxy. Tääjës të ninëjkxy ma ënäty jam ja nyëë tjuutyën etsës të n'ënëëmë: tun yë mëyajtën yajnëë'ukës wäänë.

46E yë'ë ënätyë të nyätyukejky wyijtstu'utyë yë nyitsiiyë etsës të xy'ënëëmë: Oy mnëë'uukëty wintsën, min näjyëtu'un n'ëkyajnëë'uukyës yë mjëyujk jëku'ux. Jëtu'unës të xyajnëë'uuky të xyyajnëëpëky ku'uxyë ets tëë näjyëtu'un tyajnëë'uuky yë njëyujk jëku'uxës.

47Tääjës të nyajtëy: ¿Ko pën tyaak'ajtyp tyeety'äjtyp? Etsës të xy'ëtsoy: Yë'ëjës nteety'äjtyp yë Betuel, yë myaank yë Nahor ets Milcá. Ënätës të npëjktä'äky tu'uk yë kë'ëjiits ma jyëjpën ets kë'ëjän mäjtsk ma kyë'ëjën.

48Täätsës të nyäkyoxtënaaytyä'äkyë etsës të n'ëwtaty yë Wintsën; etsës të nmëjjaw të njaanty jawë ja Tios mëti'ipë y'ëwtajtypyën yë nwintsënës Abraham. Koos të xytyu'uwinwoy të xytyu'uwinwitsy ma ja në'ë tu'ujën ja oypyë etsës të nja'ty maas ja nwintsën ja jyiiky myëku'ukën. Jëtu'unës ja y'u'unk nyëëx n'amëtowanë npëjktsowanë, mëti'ipë pyëkëp y'uukëp ja nwintsënës Abraham ja myaank.

49E tyam mijts ënät nëmaaytyëkës, pën oy ja aaw ayuk xy'ëëw'ëtsowa'antë, mëti'ipës ja nwintsën të xytyukmëkäxën ma miitsëtyën. E pën kajts nijawëjäämpyës näjyëtu'un, tääjës n'ixëty pën tiijës n'ëktuumpy.

50Ënät ja Labán mëët ja tyeety Betuel y'ëtsoowtë: Tu'kë'ëyë ya'atë jam tsyoony ma Wintsënën, yë'ë ka'ap tjëkyepy ëëtsëty n'ëna'antëty jëtu'un'atëp, ëkë ka jëtu'un'atëp.

51Ëk'ix, tyaajës ja n'u'unk Rebeca, oy xywowëty ets yajnëjkx. Wä'än mëët tpëky t'uuky ja y'u'unk ja mwintsën, jëtu'un ijxtëm yë Wintsën të tyajnikutukën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

52Ko ja jëtu'unpë ja aaw ayuk tmëtooy ja Abraham ja tyuunpë, ënät ojts nyäjyijtä'äkyë naaxkëjxy ets t'ëwtajty ja Wintsën mëët kukajpxën ja'awëkyëtakën.

53Ënät tyajpëtsëëmy kanaakpëky ja näynyamo'ojë tä yë kë'ëjiitsën, nantsëmën, tatsktëyën, mëti'ipë oytyunyën mëët yë pu'ts pujxn ets poop pujxn ets wit tujkxy mëti'ipë nyamooyën ja Rebeca ets näjyëtu'un yajnamooytyë winë ja y'äy Labán ets ja tyaak.

54Täänëm ojts ja tuunpë kyääytyëkë mëët ja myëku'uktëjk, mëti'ipë ënäty të pyaminyën. Jam ojts ja tsuu tyajnaxtë. E ko komjëpom myä'äypyëtë'ktë, ënät ja Abraham ja tyuunpë y'ënäny: Oyës ënät jatëkok nwinpitëty maas ja nwintsën ja jyëën tyëjkën.

55Ets ja Rebeca ja y'äy ets ja tyaak y'ëtsoowinpijtë: Wä'än jeexyë yë kiixy t'ëkjaakwë'ëmy oy majk xëëwën mëët ëëtsëty. E ko majk xëëw kya'pxëty tääts mpanëjkxëtëty.

56Tä ja tuunpë y'ëtsooy: Këtiijës nëkoo xyajpo'oxtë. Tios të tyajkutuky etsës oy yë nnë'ë ntu'u wyimpëtsëm jyëjpëtsëmëty. Paaty tyam ëxmajtstëkës wä'änës n'ëknëjkxy maas ja nwintsën ja jyëën tyëjkën.

57Ënät ojts y'ëtsoowkojnëtëpë: Min ëjts n'ëkmëkajpxtë ja kiixy, wi'ix yë'ë y'ëk'ënaanpë.

58Tä tmëjyaxëtyë ja Rebeca ets tyajtëëwtë: ¿Wi'ix mnëjkxaanp mëët tyaapë ja'ayë? Tä ja Rebeca y'ëtsooy: Oyës npanëjkxëty.

59Ënät ojts t'ëxmajtsnëtë ja Rebeca ets nyëjkxëty, ojts näjyëtu'un tukpakäjxtë ja tyuunpë to'oxytyëjkpë, mëti'ipë ënäty të kyëwent'atyën xëmë. Näyjyëtu'un ojts t'ëxmajtsnëtë ja Abraham ja tyuunpë ets mëti'ipë ënäty jämyëët'ajtëtëp.

60Tä ojts tkënu'kxtë ja Rebeca mëët ya'atë aaw ayuk: Jëëky mëku'uk ets mëkä'äx, Taak tsi'tsk m'itëty ma nimayjyä'äyën. Ets ja m'u'unk m'ok myëmëta'akëp ja naax kajpn ma ja myëtsip tsyëënëtën jyuuky'atën.

61Ënät ja Rebeca mëët ja tyuunpë ojts tukwä'tspäjnëtë ja jëyujk jëku'ux ets ojts tpanëjkxnëtë ja Abraham ja tyuunpë. Jëtu'un ja tuunpë ojts twootso'onë ja Rebeca ma tyëjkën.

62Yë Isaac jam ënäty ojts të wyimpity ma jam tu'uk ja nëëwookyën mëti'ipë xyëëwajtypyën Mëti'ipë juukyajtpën etsës xy'ixy. Jam ënäty tsyëënëtë ma ja naax kam txëëwatyën Négueb.

63Uxëp ojts nyijkxy najxwij pëjkwijpë, ko ojts ajotkumonë t'ixy jam jëkäm myintë ja jëyujk jëku'uxëty.

64E yë Rebeca näjyëtu'un tëë ënäty y'ijxpaatyë; e ko t'ijxy ko jä'ä ja Isaac, ënät ojts ja jyëyujk jëku'ux ënätyë tukjënäky.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

65Ets tyajtëëy ja tuunpë: ¿Pën ja'ay ximpë myintën? Tä y'ëtsooy ja tuunpë: Yë'ëjës yë nwintsën. Ënät ja Rebeca ojts ja wyit nyätyukwinkujuuxëty.

66Ja tuunpë tyukmëmëtyaktaay ja wyintsën Isaac tu'kë'ëyë mëti'ipë ënäty të tunyën.

67Ënät ja Isaac ojts ja Rebeca twoownëjkxy ma ja tyaak ja jyëën tyëjkën, tä ojts mëët pyiky y'uuky. Yë Isaac mëk tsojky tja'awëy yë Rebeca, jëtu'un ojts jotkujk nyäjyawëty jatëkok oy ënäty ja tyaak të y'ëk'ooky.

Génesis 25

1Yë Abraham tam ënäty wiinkpë tyo'oxytyëjk jä'ä xyëëwajtyp Ceturá.

2Yë'ë ojts t'u'unk'atë mëti'ipë xyëëwajtën Zimram, Jocsán, Medán, Madián, Isbac ets Sua.

3Yë Jocsán jä'ä y'u'unk xyëëwajtë Sebá ets Dedán. Ja Dedán yë'ë ojts ja y'ok'u'unk y'ok'ëna'k yajtijtë Asur ja'ayëty, letusejë ja'ayëty ets leumejë ja'ayëty.

4Yë y'u'unkëty yë Madián jä'ä ojts txëëwatë Efa, Efer, Hanoc, Abidá ets Eldaá. Tu'kë'ëyë ya'atë ja'ayëty yë'ë y'u'unk'ajt y'ëna'k'ajtë ja Abraham ja mëmäjtskpë tyo'oxytyëjk mëti'ipë xyëëw'ajtypyën Ceturá.

5E yë Isaac yë'ë ojts winë tmëwë'ëmta'ay tu'kë'ëyë, jënu'un ënäty ja tyeety Abraham tmëët'atyën.

6E mëti'ipë y'u'unk'ajtën mëët ja wiinkëtpyë ja tyo'oxytyëjk, Abraham je'eyë ojts winë tnamo'oy yiinaty wäänaty. E juuky'ajtpnëm ënäty ko ojts ja wiinkpë ja y'u'unk tyaj'ëwa'kxyë mëët ja myaank Isaac, jamtsow ojts tnajtskäjxëtyä'äy awinmtsow.

7Jä'ä ojts yë Abraham jyuuky'äty mëko'px ja tëkë'px majkmokx jëmëjt kä'pxy.

8Ënät ojts y'o'knë ma ënäty të myëjja'ayënën. Jam ojts nyaaxtëkë ma ja y'aptëjk nyaaxtëkëtën tëëyëp.

9Yë'ë ojts yajnaaxtëkëty ja myaank nimäjtskpë, mëti'ipë xyëëwajtëpën Isaac ets Ismael. Jam nyaaxtëjkëy ma ja aankën mëti'ipë jam yajpatpën Macpelá. Nämyëwinkon'ajtëp mëët yë Mamré, ma ja nyaaxjotmën ja Efrón yë y'u'unk yë Zohar ja Hit ja'ay.

10Ya'atë naaxwiinyëtën yë'ë ojts yë Abraham tyukmëtookyë yë Hit ja'ayëty, jam yë Abraham nyaaxtëjkëy winkon ma tyo'oxytyëjk ënäty të nyaaxtëkën.

11Ko ënäty ja Abraham të y'o'knë, mëj këjää ojts yë Isaac Tios nyi''ijxkëtä'äkyë ets kyënu'kxyë. Jam ënäty të wyë'ëmnë tsënääpyën ma ja nëëjut txëëwatyën Mëti'ipë juukyën etsës xy'ixy.

12Ya'atë y'u'unk'ajtë Ismael, yë Abraham yë myaank mëët yë Agar, ja Egiptë ja'ay mëti'ipë tyuunpë'ajtën ja Sara.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

13Yë'ë ojts ëka'any myiny naaxwiiny: Nebaiot, yë'ë kä'äxkopk'ajtp, mëmäjtsk myiiny jyä'äjty naaxwiiny yë Cedar, mëtëkëëk Adbeel, mëmajktaxk Mibsam.

14Oknëm näjyëtu'un myëxu'unk'ajtë Mismá, Dumá, Masá,

15Hadar, Temá, Jetur, Nafís ets Cedemá.

16Yë'ë ya'atë xyëëw miintëp kuja'ay ja nimajkmäjtskpë y'ëna'këty ja Ismael. Nitu'ukjaty aakjëtu'un ja kyajpnxëëw tpëjktaktë tä ënäty yë'ë txëëwatën ets ma ja kyajpnëtyën nitu'ukjaty myëët'ajtëp ënäty ja mëti'ipë nikopk'ajtëtëpën.

17Jä'ä ënäty ja Ismael ja jyëmëjt mëko'px ja i'px majkmokx mäjtsk, ko ojts y'o'knë ets ojts jam nyijkxy ja jyot y'anëmë ma ja y'aptëjk ja jyä'äjëtyën ets jam tyu'ukmujky mëët.

18Ja y'u'unk y'okëty jam ojts tsyënaaytyaknpëktë ma ja naaxwiinyëtën mëti'ipë itkujky wë'ëmpën ma ja it naaxwiinyëtën txëëwatën Havilá ets Shur, näywyinku'ijxëyëp mëët yë Egiptë kajpn ets Asiria ja'ayëty oy ënäty jam nyaxtë tyëkëtë. Jam ojts tsyënaaytyaknpëktë oy ja jyiikytyëjkëty myëku'uktëjkëty ënäty ka'ap të t'a'ixëtë.

19Yë'ë ya'atë nyimëtyä'äky yë Isaac, yë y'u'unk yë Abraham.

20Yë Isaac wëxtyikxy ënäty jyëmëjt ko ojts pyiky mëët yë Rebeca, yë'ë ënäty yë y'u'unk yë Betuel, yë y'uty yë Labán, yë arameë ja'ay mëti'ipë jam tsënaaytyëpën Padán-aram.

21Yë Rebeca ka'ap ënäty tjëkyepy yë u'unk tmëët'atëty, paaty ojts yë Isaac yë Tios mëktä'äky tmëkäjpxy mëëtkyëjxm yë Rebeca. Yë Wintsën ojts yë Isaac yë kyapxtakën tmëtoowë. Jä'ä ko Tios myëët'ajtyp yë mëk'ajtën, ënät ojts yë Rebeca jyänty wyi'imy u'unk mëët.

22E jä'ä ko nimäjtsk ënäty jap ja pi'k'ëna'k jyootjoty y'ëtë'ëtstë y'ëna'antë, ënät yë Rebeca ojts myäy tyäjy ets y'ënäny: ¿Pën tyaapë jëtu'un jyata'any kyëpäta'any, wi'ix ko njaakjuuky'atëtyës? Ënät ojts yë Rebeca yë Tios nyätyuk'ixyë ets ojts tmëkäjpxy ja Wintsën.

23Tä yë Wintsën y'ëtsoowinpijtë: Jap mjootjoty mäjtsk yë naax kajpn jap mëjëtypë. Mäjtsk yë kajpn jap tsyiptuntë ma naamka'anëm myintënëm naaxwiiny. Tu'uk janty mëk y'ita'any këtiinëm ja wiinkpë. Yë mëjpë yë'ë naxaanp ijxtëm yë mutskpën.

24Tä ja xëëw jëmëjt tpaty ma ënäty ja Rebeca tyajmina'any tyajja'ta'any ja y'u'unk myääy nimäjtskpë.

25Ja mëjëyëjpë mëti'ipë ojts ëka'any myinyën naaxwiiny, jä'ä ënäty jyä'äy'äty tsapts ets janty ni'u'kxy. Paaty ojts txëëwmo'otë Esaú.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[26]Ënätnën ojts näjyëtu'un ja y'uty myëxu'unk'aty jap myajts'ityë ma tyeky ixpo'kxën mëët yë kyë'ë. Paaty ojts jëtu'un txëëwmo'otë Jacob. Yë Isaac tëkë'px ënäty yë jyëmëjt, ko ojts yë Rebeca tyajminy naaxwiiny yë y'u'unk myääy nimäjtskpë.

[27]Yä'ktë päjtë jëtu'un ja nimäjtskpë ja ëna'k u'unkëty. Esaú yë'ë ënäty oy tsyojkën'ajtyp ja aaytyuunk ujtstuunk ets kujkti'pxp ënäty oy. Paaty ja aayjëyujk ujtsjëyujk ijty oy tmatsy. E yë Jacob jä'ä ënäty jyä'äy'ajtpë nayujy natëtä'äky, jämyë jëënjotm tëkotm xëmë y'ity.

[28]Isaac yë'ë yajmëj'ajtyp yë Esaú, jä'ä ko yë Esaú y'a'ixta'ayëp ijty yë tyeety. Ets tyeety oy ënäty tsu'utsa'any ja aayjëyujk ujtsjëyujk mëti'ipë ja Esaú myäjtsypyën. E yë Rebeca yë'ë ënäty oy yajmëj'ajtyp yë Jacob.

[29]Tu'kxëëw tu'kjëmëjt yë Jacob jap ënäty ma ja mutstëjkën, tojkx ënäty jap yaj'o'oyëp, ënät yë Esaú jyä'äjty janty ënu'kxë,

[30]ets y'ënëmaayë: Mooykyës wäänë yë mtuka'any tampë xyyaj'oyën. Ëk'ix, mëpaatëpës, yë yuu xyaj'o'knë. Paatykyëjxm yë Esaú yajtijp näjyëtu'un Edom.

[31]Ënät yë Jacob y'ëtsooy: Ënät yam nmo'ojëty yë tojkx, pën mkupëjkpy etsës nnaxëty ijxtëmës jeexyë nkä'äxkopk'atyën.

[32]Tä yë Esaú y'ënäny: Ijxtëm xy'ixyën ëjts yuu'o'këpës yam. Tyam ka'apës yë'ë nmay ntajy pën kä'äxkopktëmës ets ni nkayajmëyätyës tyam yë kä'äxkopk'ajtën.

[33]Ënät yë Jacob t'ënëmaay yë y'äjty: Jëyëjp xynyikajpxëty mëët yë Tios xyëëwkëjxm ko tëy mkäjpxy. Esaú ojts jëtu'un tjantytyuny. Jëtu'un'äämpy ojts tmo'oy ja y'uty Jacob ja kyä'äxkopk'ajtën.

[34]Tä ja Jacob tmooy yë kääky tojkx ja y'äjty Esaú. Ja Esaú akujk jotkujk kyääytyääy y'uktaay ets pyëtë'knë ni tkamëmay tkamëtajy jënu'untën ënäty tsyowpaaty ja kyä'äxkopk'ajtën.

Génesis 26

[1]Jä'ä xëëw jä'ä jëmëjt ojts ja yuu xëëw myiny ma jampë ja it naaxwiinyëtën. Ëpëky näjyëtu'un mëti'ipë ojts y'ëk'ijtpën ma ënäty yë Abraham jyaak juuky'ätynyëmën. Paaty ojts yë Isaac jam nyijkxy Guerar, ma jam ja Abimélec tsyëënën, ja yajkutujkpë, filistejë ja'ay.

[2]Jam ojts yë Wintsën nyänyikëxë'ëkyë ma Isaac ets ojts y'ënë'ëmxëty: Këtii mnëjkxëty Egiptë, jam wë'ëm ma yam ntuk'ënëëmëja'anyën.

[3]E tyam jaakjuuky'ajtkoj ma tampë kajpnën. Ëjtsës mëët mijts nyajpaata'any ets nkënu'kxäämpy. Jä'ä ko mijts ets mëët yë m'u'unk m'ok, yë'ëjës ya'atë it naaxwiinyëtë nmo'ojantëp. Jëtu'unës ëjts npatuna'any ja käjpxytyu'unën mëti'ipës ja mteety Abraham të ntukwinwanën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

4Yë m'u'unk m'ok jëtu'unës nyajnimayëja'antë ijxtëm yë mëtsa'a mëti'ipë tsajpjotm këxë'kpën. Miitsëty nmo'ojantëp tëkokyë ya'atë naax kam ets näjyëtu'un nkënu'kxta'ajäämpyës naaxwiinyëtë ja'ayëty mëëtkyëjxm mijts yë m'u'unk m'ok.

5Jä'ä ko yë Abraham tëëjës xymyëmëtoy ets tëë tkuuytyuny yë n'ënä'ämënës ntëyajtënës ets n'ijxpëjkënës.

6Tä ojts yë Isaac jam wyi'imy Guerar.

7E ko ja ja'ayëty ënäty tyajtëwtë ja Isaac mëëtkyëjxm ja Rebeca. Isaac tsë'këp ënäty y'ëna'anëty ko to'oxytyëjkëty. Paaty je'eyë t'ënëmaay ko t'utyëty. Rebeca janty'oy ijty y'ixëty. Tä ja Isaac myäy tyäjy, ko ja ja'ayëty y'ëktukyajku'o'kënëty, mëët ko ja tyo'oxytyëjk y'oyëty.

8Nyäjxy jëtu'un ja xëëw po'o xëëw jëmëjt yë'ë jam ojts wyi'imy. Tëkok yë Abimélec jam ënäty y'ijxnaxy vyentanë joty, ko t'ijxy ja Isaac twinkoy t'akoy ja Rebeca.

9Ënät tmëjwooy, tä t'ënëmaay: Tëës nijawë ko tääpë to'oxytyëjk mto'oxytyëjktëm yë'ë. ¿Këtiijë? ¿E wi'ixts ko të m'ëna'any ko xy'utyëty? Tyaajës ënäty nmay ntajy, ko ntij yë'ëkyëjxm xy'ëkyaj'o'knëtëtytës: jëtu'un y'ëtsooy ja Isaac.

10Tä yë Abimélec y'ënëmaayë: ¿Wi'ix ko ëëtsëty jëtu'un xytyuntë? Wäänë jeexyë jyaak'ity, täats jeexyë pën yë mto'oxytyëjk myëëtko'knëty ets mëj këjää jëtu'un ja poky jeexyë yajtuuntëkoy.

11Tä ojts ja Abimélec ja ënä'ämën tpëjktä'äky ma ja naax kajpnën: Pën nëkoo yajjotkëjxpy ya'atë ye'etyëjk ëkë tyo'oxytyëjk, nëjkxëp tkumëtoy mëët yë o'kën tëko'oyën.

12Jä'ä jëmëjt ojts yë Isaac nyi'ipy ma jam ja naax kamën ets janty may ojts tyajmuky ja jyi'kxy pyiky. Jëtu'un ojts ja Tios mëj këjää kyënu'kxyë.

13Jëtu'un'äämpy yë Isaac kyumeenytyäky ets may'äämpy winë tmëët'ajty.

14Janty nimay ënäty yë kyupixyny ets jyëyujk tsyajpkaa ets näjyëtu'un yë tyuunpë. Paaty ojts ënätyë ja Filistejë ja'ayëty myëtsiptsoonyë.

15Ma ënäty ja tyeety Abraham jyaak juuky'ätynyëmën yë tyuunpëtëjk kanaak ojts yë nëëjut tyaj'ëwa'atstë. E ko jëtu'un y'ijnë jeky, tä ja filistejë ja'ayëty jatëkok naaxtuktsë'ëmëtyääytyë.

16Komjeky yë Abimélec ojts t'ënëëmë yë Isaac: Pëtsëm yaa, nëjkxnë tyam. Jä'ä ko mijts wäänëni'ik yowë mkumeeny'ajnë, këtiinëm jyëtu'un'atë ëëtsëty.

17Ënät yë Isaac ojts nyëjkxnë ets jam jyä'äjty ma ja it naaxwiinyëtë txëëwatyën Guerar, jam ojts tsyënaaytyakënpëky.

18Tä tyaj'ëwatstaay ja nëëjut jatëkok, mëti'ipë ënäty ja tyeety Abraham të tyaj'ëwa'atsyën, ma ënäty të jyuuky'ätyën. E ko ojts y'o'knë, ënät ja filistejë ja'ayëty

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

ojts naaxtukjä'pëtya'atë. Yë Isaac je'eyëm jatëkok txëëwmooy ja nëëjut tä ënäty ja tyeety të tijyën.

19Tëkok yë Isaac yë tyuunpëtëjk, jam ënäty tyaj'ëwa'atstë tu'uk yë nëëjut jam joyjyotm ets ojts ja nëë tpaatë.

20E ko ja ja'ayëty t'ijxtë jëtu'un, mëti'ipë kupixyny këwent'ajtëpën ma ja Guerar joyjotmën. Ënät tyëjkëtyë tsiptuunpë mëët ja Isaac ja tyuunpëtëjk. Jä'ä ko tyaa ënäty y'ëna'antë, ko ja nëëjut yë'ë jyä'äjëty. Paatykyëjxm ja Isaac ojts ja xyëëw tpëjktäky Tsiptu'unën. Jä'ä ko ënäty të tyajtsipta'aktë.

21Ënät ja Isaac ja tyuunpëtëjk ojts jatëkok ja wiinkpë ja nëëjut tyaj'ëwatskojnëtëpë, ojts jatëkok tyajtsiptakojnëtëpë. Paaty ja Isaac txëëwmooy ja nëëjut näymyëtsip'atë.

22Isaac ojts jam tsyoony ma jampë ja it naaxwiinyëtën ets ojts jëkäm nyijkxy tsënääpyë. Tä jam wiinkpë ja nëëjut tyaj'ëwatstë. E ka'ap ojts t'ëkyajtsiptaknëtë ja tuunpëtëjkëty, paaty ja Isaac txëëwmooy Jotkujkajtën, tä y'ënäny: Tyam tëë ënät ja Wintsën t'a'ixë ets jotkujk njuukyajtmëty ma ya'atë it naaxwiinyëtën.

23Jam ojts tsyoony yë Isaac ets nyijkxy Beerseba.

24E jä'ä tsu'um ja Tios nyänyikëxë'kë ma yë'ëjën ets y'ënëmaayë: Ëjts jëtu'un xyTios'ajtp ja mteety Abraham. Paaty këtii mtsë'ëkëty, jä'ä ko ëjtsës mijts mëët n'ity. Mëët yë'ë ko ja n'u'unkës nmaayës Abraham oy të xymyëtunyës. Paaty näjyëtu'un mijts nkënu'kxa'any ets nyajmëjëja'any tyajmayëja'anyës ja m'u'unk m'ok.

25Ënät ja Isaac jam tu'uk tya'o'oyëy yë wintsë'këntyakn, ma ja Tios t'ëwtajtyën. Jam wäänë tsyënaay ets ja tyuunpëtëjk jam tu'uk ja nëëjut tyaj'ëwatstë.

26Tu'kxëëw tu'kjëmëjt yë Abimélec jam tsyo'ony Guerar ets myiiny ma ënäty ja Isaac yajpaatyën, tääts tmëëtmëtya'aka'any. Jä'ä mëët myiiny ja myëku'uk mëti'ipë ënäty janty'oy mëët nyäjyawëtyën, jä'ä xyëëwajtyp Ahuzat ets Ficol. Ficol yë'ë nyikopk'ajtyp ja tsyiptuunpëtëjk.

27Tä ja Isaac t'ënëmaay: Miitsëty ka'apës xy'ixa'antë, ojtsës xyajpëtsëmtë mnaaxjoty mkajpnjotyëty. E ¿Wi'ix ko ënät xynyimintës tyam?

28Ënät y'ëtsoowtë yë'ëjëty: Ëëtsëty n'ijxtëpës jëtu'un, ko yë Tios oy tsuj mëët'atyë, paaty ëëtsëty njamay njatajtë ets jeexyë tu'uk yë käjpxytyu'unën ntu'unëmë. E ya'atë jëtu'un käjpxy tyu'unën'atëp.

29Ko mijts xynyikajpxëty, ko ka'apës ëxëëk xytyuna'antë, wi'ix mijts ka'ap pën m'anax m'amayëty. Nikë ni'ikyë mijts oy të myajjawë ets ko mtso'ony ma ëëts yë nkajpnëtyën, mëët yë oyjyot oywyinma'any mijts myaj'ëxmajtsy. E tyam mëj këjää yë Wintsën mkënu'kxyë.

30Ënät ja Isaac nipëjktakëy tu'uk yë xëëw ets tyajkaay tyaj'uky ja Abimélec mëët ja mëti'ipë ënäty jämyëët'ajtëpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

31Komjëpom, jopyëp ko myä'äypyëtë'ktë, ënät ojts tuntë ja käjpxytyu'unën nimäjtskëty Tios xyëëwkëjxm. Ko tyaj'apatëtyääytyë. Ënät ja Isaac ojts t'ëkjaak'ënëmaaynyë ja Abimélec: Tios mkënu'kxëtëp, tää nyäy'ëxmajtsënëtë mëët ja nätsyok näjyawë.

32Jä'ä xëëw ojts näjyëtu'un myiintëpë ja Isaac ja tyuunpë, tääts y'ënëmaayëtë ko ënäty tëë ja nëë tajpaatë ma jam tuktajtu'utën.

33Tä ojts yë Isaac txëëwmo'oy ja jampë ja nëëjut Sebá. Paatykyëjxm ja tampë ja kajpn wyi'imyën, jä'ä tyampaat txëëwaty Beerseba.

34Ko ënäty wëxtyikxy'ajnë ja Esaú ja jyëmëjt, ënät ojts pyiky mëët tu'uk ja kiixy mëti'ipë xyëëwajtypyën Judit, ja y'u'unk ja Hit ja'ay mëti'ipë xyëëwajtypyën Beerí. Ojts näjyëtu'un pyiky mëët ja kiixy ja mëti'ipë xyëëwajtypyën Basemat, jä'ä ja tyeety xyëëwajtyp Elón nän Hit ja'ay.

35Yë Isaac ets Rebeca mëk ojts tjajawëtë ko pyijky yë Esaú mëët ya'atë nimäjtskpë to'oxytyëjk, aak Hit ja'ay.

Génesis 27

1Yë Isaac tëë ënäty myëjja'ayënë ets ka'ap y'ëk'ijxnë, paaty ojts tëkok tmëkäjpxy ja myaank mëti'ipë kä'äxkopkën, ja Esaú ets t'ënëmaay: U'unk maay. Tä y'ënäny yë Esaú: Wi'ix tatë.

2Ënät y'ënäny ja Jacob: Mijts m'ijxyp mnija'ap ko tëëjës nmëjja'ayënë ets wä'än ajotkumonë n'o'knëty.

3-4Paaty yam n'amëtoy npëjktsoy ets nëjkx m'ëk jëtity kamjotm tu'ujotm, mpapëkëp yë mti'pxn mëti'ipë aayjëyujk ujtsjëyujk mtukmajtsypyën, tääts xymyëja'tëty ets xyaj'oyëty yë tojkx, wä'änës n'ëkkäy n'ëk'uuky. Tääts ënät ok nkënu'kxëty maas naamka'anëm n'ookynyëmën.

5E yë Rebeca tap ënäty tmëtoow'ity tu'kë'ëyë, wi'ix ja Isaac myëtyä'äkyën mëët ja myaank Esaú. Paaty ko ja Esaú ojts nyijkxy tsu'utsy ixtääpyë kamjotm tu'ujotm.

6Ënät ja Rebeca ënätyë t'ënëmaay ja y'u'unk ja mutskpë, mëti'ipë xyëëwajtypyën Jacob: Ëk'ix mijts Jacob, tëëjës wa'ats tmëtoy ko ja mteety të myëtyä'äky mëët yë m'ajty Esaú ets të t'ënëëmë:

7Nëjkx ixta'a tu'uk yë jëyujk ets xy'oytyunëty tu'uk yë tojkx, täätsës nkayëty n'uukëty. E ok ënät nmo'ojëty ja nkënu'kxënës mëët yë Wintsën yë xyëëw yë'ë wyintuuy, maas ka'anëm n'ookynyëmën.

8E paaty tyam, mijts u'unk mëtoow'it mëti'ipë yam ntuk'ënëëmëjäämpyën:

9Nëjkx ma jap yë tsajppax kupixyny tyänëtën ku'ëkemy ets yajmin mäjtsk yë tsyajppax. Wä'änës n'oytyuunë yë mteety yë tyojkx, mëti'ipë oy tyimtsojkën'ajtypyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

10Koos nyaj'o'oyëtya'ajëty tääts xymyënëjkxëty ja kyä'äyën y'ukën ets kyäyëty. Jëtu'unts mijts myajmo'ojëty ja kënu'kxën, ma ënäty ka'anëm y'ookynyëmën.

11Ënät ja Jacob ja tyaak t'ënëmaay: Nanë yë n'ajtyës Esaú ni'u'kxy yë'ë, e ëjts ka'apës ni'u'kxyëty.

12Wi'ix m'ëna'ana'any, koos yë nteety xykyë'ënixajëty ets tjawëty ko ka'apës n'Esaujëty. Yë'ë jëtu'un myäyä'äny tyajja'any koos nëxi'ik ntukxi'iky, tääjës je'eyë xy'ëkjaakpojknëty jëtu'un ijxtëm jeexyë xkyënu'kxyënës.

13Tä ja tyaak y'ëtsooy: U'unk pën npojkëp, ëjts nkëpätëp mijts yi'iyë patun ijxtëm n'ënëëmën, nëjkx yajtso'onkoj mäjtsk yë tsajppax.

14Ënät ja Jacob ojts tyajtsoony mäjtsk ja tsajppax ets tuknimiiny ja tyaak. Ënät ja tyaak tyaj'o'oyëy ja tojkx janty xu'kx jëtu'un ijxtëm ënäty ja Isaac oy tsokyën.

15Tä tju'ty ja Esaú ja wyit mëti'ipë oyën, mëti'ipë ënäty jap pëjkë'ëky yaj'ijtëpën ma ja tyëjkëtyën, tääts tukxojxy jä'ä ja Jacob ja mutskpë ja myaank.

16Ënät tukniye'py ja myaank yë tsajppax ak ma ja kyë'ëjën ets ma ja nyas'uunën, ma ënäty ja Jacob ka'ap ja u'kxyajtën tmëëtëtyën,

17ets tmooy ja tojkx ets ja tsajpkääky mëti'ipë ënäty të tyaj'apaatën.

18Tää ja Jacob tyëjkëy ma ënäty jap ja tyeetyën ets t'ënëmaay: Tatë. Tä ja Isaac y'ëtsooy: ¿Wi'ix, tyaajës jä'ä, mpën u'unkës jëtu'un mijts?

19Ëjts Esaú'ajtp ja kä'äxkopk: jëtu'un y'ëtsooy ja Jacob. Tatë pëtë'ëk, tun yë mëyajtën, ëk'u'unyë, tää mkay m'uukëty, tëëjës ojts ja tuka'any n'ixta'ay ets ënät xymyo'ojëtyës ja mkënu'kxën.

20Tää ja Isaac tyajtëëy: ¿u'unk wi'ix tëy poj'am të xytyimpatnë ja tuka'any? Ets ja Jacob y'ëtsooy: Yë mWintsën Tios, yë'ëjës të xypyutëkë etsës tsojk'am të npaaty.

21Ënät ja Isaac t'ënëmaay: Nimiinkës winkon, wä'än n'ëktonyës, pën janty mijtsëtën mEsau'ajtp.

22Ënät ja Jacob ja tyeety twinkuwa'këy ets kyë'ënitona'anyë. Tää ja Isaac y'ënäny: Ja aaw yo'kn jëtu'unës nmëtoy tä Jacob, e ja kë'ë aaw jëtu'un tä Esaujën.

23Paaty ja Isaac ka'ap tnija'awëy, pën jëtu'un ënäty, ko janty ni'u'kxy toony ja Jacob jëtu'un ijxtëm ënäty ja y'äjtyën Esaú. E tam ënäty ja Jacob tmo'ojanë ja Isaac ja kënu'kxën,

24Ko jatëkok tyajtëëy: ¿Janty tëytyëm m'ëna'any ko mijts mEsaujëtyë? Ets ja Jacob y'ëtsooy: Jëtu'un tëyës n'ëna'any koos nEsaujëty.

25Ënät ja tyeety y'ënëmaayë: Mooykyës yë nka'ayën n'ukën, u'unk maay, wä'änës n'ëktukkay n'ëktuk'uuky mëti'ipë ojts të xy'ixta'ayën. E koos nkaaytya'ajëty täänëm

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

nkënu'kxëty. Ënät ja Jacob ja tyeety tyajkaay tyaj'uky, jëtu'un'äämpy ojts yë Isaac jyänty kyäy jyänty y'uuky.

26Ko kyääytyääy y'uktaay tää t'ënëmaay ja myaank Jacob: Min winkon etsës xytsyu'kxëty.

27Ko ja Jacob tmëwinkoony ja tyeety ets tsu'kxa'any. Ënät ja Isaac ojts xyuuk'ajtxëty ja wyit, tä ojts kyënu'kxyë mëët ya'atë ja aaw ayuk: Pën ya'atë mëti'ipës nxuukajtypyën n'u'unkës yë jyä'ä. Jëtu'un yë'ë ijxtëm xyuuktën yë aaypyijy ujts pëjy kamjotm tu'ujotm mëti'ipë, Tios kyënu'kxypyën jyëkyejpyën.

28Tios mo'ojëtëp ja nëë tuu tsajpjotmëpë tsyoonyën, ets mnëë mmok may xyajpëtë'ëktëty, mëti'ipë mkayëp m'uukëpën.

29May ja ja'ay mëtunëtëty ets mwinkoxtänëtëty ja naax ja kajpn mijts mwintuuy. Mijts mniwintsën'atëp ja mjëëky mmëku'uk, ets näjyëtu'un mwinkoxtänëtëty. Pën mpojkëp, poky näjyëtu'un wyë'ëmëty; e pën mkënu'kxëp, kënu'kxy näjyëtu'un wyë'ëmëty.

30Të ënäty yë Isaac tnakënu'kxtaaynyë yë Jacob ets tap ënäty tyimpëtsëmy yë Jacob ma jap ja tyeetyën ko ja Esaú jyä'äjty, tsu'utsy ixtääpyë ënäty të y'otsy.

31Ënät ojts ënätyë timnyanipëjktaakë ja ka'ayën ukën xu'kxpë, ko tyaj'apatëtyääy tä ojts tukninëjkxy ja tyeety ets t'ënëmaay: Tatë ëkpëtë'ëk ets m'ëk kay m'ëk uukëty, tëëjës nyaj'oyë, mëti'ipës ojts të n'ixta'ayën, etsës xymyo'ojëty ja mkënu'kxën.

32Ënät ja Isaac tyajtëëy: ¿Pën jëtu'un mijts? Ëjts yë Esaú yë m'u'unk yë mëjpë: jëtu'un y'ëtsooy yë Esaú.

33Ënät ja Isaac ojts jëtu'unyë kyumon kyutukë ets natsë'ëkëmëët y'ënäny: ¿Pën ojts të tsyu'utsy'ixta'ay etsës të xytyukniminy ja nkääkyës n'uukyës? Ëjts tëëjës ja ntimjyë'kxtaaykyojy ma ënäty mijts ka'ap mjajtynyëmën ets të wyi'imy kënu'kxën mëët ja mëti'ipë jëyëjp të myinyën.

34Ko ja Esaú jëtu'un tmëtooy wi'ix ja tyeety y'ënä'änyën, ënät ojts tyëkë yaxpë ets mëk yujk'ënany: Tatë mooykyës näjyëtu'un wäänë yë kënu'kxën.

35Tä ja tyeety Isaac y'ëtsoowë: U'unk yë m'uty, yë'ë të myiny etsës të xywyin'ëëny ets të tmënëjkxy ja kënu'kxën mëti'ipë ënäty mijts mpatëpën.

36Ënät yë Esaú y'ënäny: Tyimxëëw jëtu'un Jacob, jä'ä ko jëtu'un jyä'äy'äty. Mëmäjtsk'okës tyam ëka'any jëtu'un winë xypyëjkë. Më''ëka'any ojtsës xypyëjkë nkä'äxkopk'ajtën e tyam ja nkënu'kxënës ënät të xypyëjkë mëti'ipës xypyatpën. ¿Tatë këtii jap maa xyjyaakpëjkë'ëky etsës jeexyë näjyëtu'un wäänë xykyënu'kxpë?

37Ënät ja Isaac y'ëtsooy: Ëk'ix, yë m'uty Jacob yë'ëjës të nmo'oy ja kutujkën ma mijtsën etsës të n'ënëëmë ko tuunpë'atëty ja jyiiky myëku'uk ets ko tmëët'atëty ja jyi'kxy pyiky mëj këjää. ¿Tiijës ënät tyam ntuunta'akëp mëët mijts u'unk maay?

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

38Ja Esaú ni'ikyë ja kyajpx'ëtë'ëtsy: ¿Tatë tii këtiis mëpaat xytyimmooynyë ja kënu'kxënë, oyxyëp jeexyë ja tu'ukënë? Ënät jatëkok ja Esaú tyëjkëy yaxpë.

39Ënät ja Isaac y'ënäny: Mijts mëjëkäm'atëp ja naax kam ma winë y'ity wyintëyën, ets ma ja nëë tuu xëmë kyä'äyën.

40Kë'ëm nëjkx mnäkyuwa'anyë mëët ja mtujn mpujxn, yë m'uty yë'ë mëtunëp. E ko mëk mnäpyëjkta'akëtëty, tääts mnäyaj'ëwaatspëtsëmëtëty ma yë'ëjën.

41Jä'ä xëëw jä'ä jëmëjt yë Esaú ojts tmëtsiptso'onë ja Jacob, ko ënäty të pyëjkëty ja näkyënu'kxë, mëti'ipë yë'ë patëpën ma tyeetyën. Ënäty ja Esaú ojts myäy tyäjy: Tim wäänë jëtu'un täätsës nmëët'atëty yë monyëtukyë mëët yë nteetyës, ko wiinkoonëp ma y'o'knëtyën. Ko ja jëtu'unpë kyëxëty nyaxëty, taats nyaj'ookëty yë n'uty Jacob.

42Ko ja Rebeca tnija'awëy wi'ix ja myaank myäy tyäjyën, tä ojts tmëkäjpxy ja mutskpë ja myaank mëti'ipë xyëëwajtypyën Jacob ets t'ënëmaay: Ëk'ix; yë m'ajty Esaú tëë mtukjoot'anpëkyë ets mtimyaj'ookanëp yë'ë, mëët wi'ix të xytyunyën ets jëtu'un ja tsyip y'äkë tyajnaxa'any ma mijtsën.

43Paaty mëtoowit mëti'ipë tyam ntuk'ënëëmëjäämpyën. Kä'äk ets nëjkx jam Harán, jam mja'tëty ma ja tyëjkën ja n'ayës Labán.

44Jam mwë'ëmëty, koonëm ja m'ajty ja tsyip y'äkë xyäämëty.

45Ets tja'atyëkoyëty wi'ix të xytyunyën, e nän kë'ëm ntuk'ëwaanëty jëna'a jatëkok mwinpitëty. N'u'unkës jëtu'un nkayajtëkoyäämpy nimäjtskëty tu'ukyë xëëw.

46Tä ja Rebeca t'ënëmaay ja Isaac: Ëjts tëëjës xynyatim tsyijpnë ya'atë juukyajtën mëët yë Hit ja'ayëty, mëti'ipë mëët të pyiky të y'uukyën yë Esaú. Pën Jacob yë'ë mëët pyiky näjyëtu'un yë Hit to'oxy'ëna'këty ijxtëm yë Esaú tyo'oxytyëjkën, mëti'ipë yaa tsënaaytyëpën Canaán, ni'ikë tim oy'atëp koos ëjts ntimy'ookëty.

Génesis 28

1Tä ja Isaac ojts tmëkäjpxy ja Jacob ets tmooy ja kënu'kxën ets ojts tuk'ëne'emy, t'ënëmaay: Këtii yaa mpëkëty m'uukëty, mëët ja to'oxytyëjk mëti'ipë yaa kukajpnajtëpën, ma Canaán y'itjotmën.

2Nëjkx jam Padán-aram ma ja tyëjkën yë mtatwelë Betuel ets jam mëët mpëkëty yë nyëëx yë mjämy Labán.

3Yë Tios mëti'ipë myëët'ajtypyën yë mëj'ajtën ets kutujkën yë'ë mkënu'kxëtëp ets mo'ojëtëty ja m'u'unk m'ok nimay ets jëtu'un kanaak ja naax kajpn kyojëty ma ja m'u'unk m'ëna'kën.

4Wä'än mo'oyë ja kënu'kxën ets näjyëtu'un ja m'u'unk m'ëna'k mëti'ipë ojts tukwinwanën ja Abraham ets yë'ë tjä'ä'atëty ya'atë naax kam ma tyam ntsëna'ayëmën ijxtëm yë jaaypyaat jaaypyo'kxyën, jä'ä ko jëtu'un ojts yë'ë tukwinwanë ja Abraham.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

5Jëtu'un ijxtëm ja Isaac tkejxën ja Jacob jam Padán-aram, jam ojts nyijkxy ja Jacob ets jam jyä'äjty ma ja jyämy Labán ja tyëjkën, ja y'u'unk ja Betuel, ja arameë ja'ay; yë Labán yë'ë Rebeca y'äy, yë Esaú ets Jacob yë tyaak.

6Yë Esaú ojts t'ixy ko yë Isaac ojts tkënu'kxy yë Jacob ets tkejxy jam Padán-aram ets jam pyëkëty y'uukëty. Näyjyëtu'un ko ja tyeety ojts tyuknipëkyë ets ka'ap pyëkëty mëët ja to'oxy'ëna'k mëti'ipë yajpatëpën Canaán.

7Ko ja Jacob ojts ënätyë nyijkxy jam Padán-aram, ijxtëm ënäty ja tyeety tyaak të y'ënë'ëmxëtyën.

8Tä ja Esaú twinja'awëy ets tja'akyujkëy ko ja tyeety ka'ap ënäty tukjotkëtä'äky ja to'oxy'ëna'këty mëti'ipë kukajpnajtëpën jam Canaán.

9Paaty ojts tninëjkxy ja Ismael, ja Abraham ja y'u'unk ets mëët pyijky ja nyëëx mëti'ipë xyëëwajtypyën Mahalat, jä'ä ja y'äy xyëëwajtyp Nebaiot, ëpëky ja wiinkpë tyo'oxytyëjk mëti'ipë ënäty mëët të y'ëkpëjkpën, mëti'ipë Canaán ja'ayën.

10Ënät ja Jacob tsyo'ony jam Beerseba ets ojts ja tu'u tpëky, mëti'ipë ja'ajtpën Harán.

11Tä ojts jyä'ty ma tu'uk ja it naaxwiinyëtën, jam ja tsuu tyajnajxy. Jä'ä ko tëë ënäty kyutsu'ujënyë. Tä tu'uk ja tsaa tkoy'äjty mëti'ipë ënäty jam koonääpyën ets ojts jëtu'un myä'äy.

12Ënät jam wyinkumaay: t'ijxy ko tu'uk ja teeny yaa naaxkëjxy tsyoony ets jyä'ty tsajpkëjxm ets Tios tsajpjotmëtë kyukäjpxy jëtu'un jyänty pyät jyänty jyënaktë.

13Näyjyëtu'un t'ijxy kootëm ja Tios wyintänëty ets y'ënë'ëmxëty: Ëjts jëtu'un Wintsën, mëti'ipë Tyiosajtën yë mtatwelë Abraham ets mteety Isaac. Mijts nmo'ojäämpy ya'atë naaxjot ma jam mko'knën ets m'u'unk m'ëna'k.

14Yë m'u'unk m'ok jëtu'un nyimay'ata'antë ijxtëm yë naaxwayën ets xiitsow yaatsow tyajwintuka'antë yë naaxwiinyëtë, jëtu'un anëkëjxy'äämpy ets ëpa'tkë'ëy'äämpy, a'oytsyow ets anajnytsyow. Tu'kë'ëyë ja'ayëty kënu'kxy y'ita'antë mëët mijtskyëjxm ets m'u'unk m'ëna'këty.

15Ëjts mijts mëët n'ity, nkëwent'atäämpy oy ma mtimnyax mtimtyëkëty. Ets nän ëjts mijts nyajwinpitëp jatëkok ma ya'atë naaxjotmën. Ka'ap nmajtstu'uta'any, maanëmës ka'ap nkuuytyunyën ja mëti'ipë të ntukwinwanën.

16Ko ja Jacob ojts myä'äywyijy ënät ojts myäy tyäjy: Tëytyëm jëtu'un ko Tios yajpaaty ma ya'atë itjotmën. Ëjts ka'apës ënäty nijawë.

17Tä yë Jacob mëk tsyë'këy ets myääy tyäjy: Ya'atë itjot janty wa'atstëm yë'ë ets Tiostëm yë jyä'ä. Yaa jëtu'un ja Tios ja jyëën tyëjk. Ma ja tsajp tmëët'atyën ja nyitëjkëtyakn.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

18Komjëpom ja Jacob ojts myä'äypyëtë'kojy tsojk ets ja tsaa tkoonë'ky mëti'ipë ënäty të tukmapetyën, tääts tänë tpëjktäky tä potsyën ets ojts tkënu'kxy mëët yë on ko tukniteemy.

19Ma tampë ja it naaxwiinyëtën tam ënäty tu'uk yë kajpn, mëti'ipë yajtijpën Luz, yë Jacob ojts ja xyëëw tyajtëkajtsë ets ojts tijy Betel.

20Jam yë Jacob ojts tu'uk yë waantakën tuny ets y'ënäny: Pën Tios yë'ëjës xyjyämyëët'ajtp ets pën xykyëwent'ajtpës maas nëëye'ey ntu'uye'eyën ets pën xymyoopyës yë nka'ayën n'ukën ets mëti'ipës nwit'at nxox'atëpën.

21Ets koos nwinpitëty oy mëk ma ja jyëën tyëjkën ja ntaak nteetyës, ënät tëy njanty'ëna'anëtyës ko yë Wintsën yë'ë nTios'ajtyp.

22Ya'atë tsaa mëti'ipës yam npëjktäkpyën ijxpäjtën yë'ë, Tios jëna'a tyëjk'atëp ets xëmës nmo'oja'any tu'kpëkyjyäty ja majkpë, mijts Tios koos tii npaatëty n'ixëty, mëti'ipës ënäty mijts xymyoopyën xykyäjxpën.

Génesis 29

1Yë Jacob ojts ja tyu'u tpanëjkxy ets ojts jam jyä'ty ma ja naaxwiinyëtë xëëwpëtsëmtsyowpë.

2E jam kamjotm t'ijxy tu'uk yë nëëjut ets jam näjyëtu'un myäykyo'knëtë tëkëëkpëky yë tsajppaxëty kupixynyëty, nëë'uktëp ënäty jam, ma ja nëëjut'aawën janty mëj ja tsaa mëti'ipë y'akë'ë'ajtypyën.

3Ko ja tsajppax ets ja kupixynyëty nimay nyämyukëtë, ënät ja mëti'ipë kyëwent'ajtëpën ja nëëjut t'akëëytyu'utë ets jëtu'un nimay nyëë'uuktë ja jëyujkëty ets ko ënäty y'ukta'atë ja kupixyny, ënät ijty jatëkok t'akë'ëtë ja nëëjut'aaw.

4Tä ja Jacob tyajtëëy ja mëti'ipë ënäty kupixyny këwent'ajtëpën: ¿Maa mtsoontë jëëkyëty mëku'ukëty? Ënät y'ëtsoowtë: Harán ëëtsëty ntsoontë.

5¿M'ixy'ajtëp tu'uk yë nmëku'ukës mëti'ipë xyëëwajtypyën Labán, yë'ë myaank yë Nahor? Ets y'ëtsoowtë: jëtu'un n'ixyajtëpës.

6Tä jatëkok yë Jacob tyajtëëwkojnëpë: ¿Oy mëk yajpaatyë? Ënät ja kupixyny këwent'ajtpë y'ëtsoowtë: Oy mëk yajpaaty. Ëk'ix wintsën, tyaa yë nyëëx Raquel tim wyojpminy yë kyupixyny.

7Ënät yë Jacob y'ënäny: Xëënyëm ets tsojknëm yë'ë, nëkoopë xytyimyajku'ëtujkojtëty yë mjëyujkëty. ¿Wi'ix ko xykyayajnëë'uuktë ets wäänë jyaak'ojkojtëty?

8Ënät y'ëtsoowtë: Ka'ap tjëkyäp aak ëëtsëty, jëyëjp ëëtsëty n'ëk'ëwxitë ets nimay yajwojpmuktëty yë tsajppaxëty kupixynyëty ets tsajppax këwent'ajtpë nikanaak t'akëëytyu'utë yë nëëjut, tääts yajmo'otë nyëëjëty yë jëyujkëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

9Tam ënäty jëtu'un yë Jacob myëtyä'äky mëët ja tsajppax këwent'ajtpëty. Ko ja Raquel jam twojpmiiny ja tsyajppax, mëti'ipë yë'ë jyä'ä'ajtëpën, jä'ä ko yë'ë ënäty Kyëwent'ajtyp.

10Ko t'ijxy ja Jacob yajwojpminy ja jyämy Labán ja tsajppax kupixynyëty. Ënät ojts pojën t'akëëytyu'uty ja nëëjut ets tyajnëë'uky ja jëyujk.

11Ënät ja Jacob ojts tkajpxpo'kxy ja Raquel ets ojts tsu'kxy, tääts tyëjkëy yaxpë.

12Ko ja Jacob tukmëmëtyäky ja Raquel, ko yë'ë ënäty tyaak'ajtyp yë Rebeca ets yë'ë jyämy'äjtyp yë Labán. Ënät yë Raquel ojts jam pëyi'ikyë tsyoony ets ojts ninëjkxy ja tyeety, tääts tukmëmëtyäky wi'ix ënäty të yajmëëtmëtyä'äkyën.

13Ko yë Labán tmëtooy yajnimëtyä'äky yë Jacob, yë y'uty yë y'u'unk. Ënät ojts pëyi'ikyë tnitsoony ets ojts tsu'kxy jä'ä ko jëtu'un ënäty tu'unën'atë, tä ojts twoownëjkxy ma tyëjkën. Ënät yë Jacob tukmëmëtyaktaay ja jyämy, wi'ix ënäty të jyäty të kyëpetyën.

14Tä ja Labán t'ënëmaay: Tëy yë'ë ko mijts ntimjyiiky ntimmyëku'ukëty. Tu'kpo'o yë Jacob ojts wyi'imy ma jyämy Labán yë tyëjkën.

15Ko tu'kpo'o nyäjxy tää yë Labán yë tsyojkmaank Jacob t'ënëmaay: Ka'ap yowë tyim'oy'ajtnëty koos mijts je'eyë namëyajtën xytyimmëtuunëty ets ka'ap ninu'un ntimmyëjuyëty, mëët je'eyëp ko mijts namëku'uk'aty. Paatykyëjxm ënëmaaykyës tyam, jënu'un myajmëjuyä'äny.

16Yë Labán mäjtsk ënäty yë nyëëx tmëëtëty: yë mëjpë Lea xyëëwajtyp e yë mutskpë Raquel xyëëwajtyp.

17Yë Lea mutskjaty ijty yë wyiin, e yë Raquel janty'oy ijty yaj'ixy, tyimtso'ontä'äky ma tyekyën ets jëtu'un tyimja'ty ma kyëpajkën.

18E yë Jacob yë'ë ënäty oy tsyojkën'ajtyp yë Raquel, paaty y'ëtsooy: Yë mnëëx Raquel yë mutskpë yë'ëjës nitunäämpy wëxtujk jëmëjt ma mijtsën.

19Tää yë Labán y'ëtsooy: Oy'atëp, nikë oy ko mijts myajmo'ojëty, këtiipë wiinkpë, wë'ëm yaa mëët ëëtsëty.

20Jëtu'un yë Jacob ojts tyëkë tuunpë ma Labankën, mëët ko ënäty ja nyëëx ja mutskpë të tsojkën'aty, mëti'ipë xyëëwajtypyën Raquel. Wëxtujk jëmëjt ojts nituny, yajxon ënäty tjantytsyoky ja Raquel, paaty pojën tja'awëy nyäjxy ja xëëw jëmëjt wëxtujk jëmëjtpë.

21Ko ojts kyä'pxy wëxtujk jëmëjt, ënät ja Jacob t'ënëmaay ja Labán: Mooykyës ënät ja nto'oxytyëjk, wä'änës mëët mpëky n'uuky, jä'ä ko tëë kya'pxnë wëxtujk jëmëjt ijxtëm ojts ntukwinwanën nitunanyës yë mnëëx.

22Ënät ja Labán twoowmujktaay ja jyiiky myëku'uk ets ja myëjëën myëtëjk tää tnixëëwtuna'any ja nyëëx ja pyëjkën y'ukën mëët ja Jacob.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

23E ko kyootsajty, tap ënäty yë Jacob myaanë, ko yë Labán yë nyëëx Lea tukpuko'këy yë Jacob. Tääts jëtu'un nimäjtsk myaatë.

24Tää yë Labán näjyëtu'un yë nyëëx Lea tmooy yë tyuunpë, jä'ä xyëëwajtyp Zilpá ets yë'ë pyutëkëtëty.

25Komjëpom mya'äypyëti'ky yë Jacob, ënät t'ijxy kootëm ënäty mëët të mya'äy yë Lea. Tä ojts t'ojy ja Labán ets t'ënëmaay ko wi'ix ko ënäty jëtu'un të y'ëti'itsy, jëtu'un t'ënëmaay: ¿Tiitën mijts të xytyuny? ¿Tii këtii xyjyä'ämetsyë koos yë'ë Raquel të nitunyë? ¿Wi'ixës ko xywyin'ëëny?

26Ënät ja Labán y'ëtsooy: Jä'ä ko yaa ka'apës jëtu'un ntu'unën'atë ets ja mutskpë jëyëjp pyëkëty, pën ka'ap ja mëjpë pyikynyëm.

27Paaty tim oy'atëp ko xy'ëkyajka'pxëty yë mxëëw mëët yë Lea, täänëm yë Raquel myajmo'ojëty. Ënät jëtu'un pën mjaaknäy'a'ijxëyëp mtunëty ma ëjtsën nän ja wëxtujk jëmëjt.

28Tä tkupëjky yë Jacob, ko ojts ja xyëëw tyajkä'pxy mëët ja Lea, ënät ja Labán myooyë näjyëtu'un ja Raquel ets to'oxytyëjk'atëty.

29Yë Labán ojts näjyëtu'un yë nyëëx Raquel tmo'oy yë tyuunpë, mëti'ipë putëkëtëpën, jä'ä xyëëwajtyp Bilhá.

30Jëtu'un yë Jacob ojts y'awa'kmuky mëët yë Raquel ets ni'ik ojts tsoky, këtiinëm jyëtu'unëty yë Lea. Oy ënäty wëxtujk jëmëjt të jyaak yaj'awitsy ets tyunëty ma Labankën.

31Ko yë Tios t'ijxy, ko yë Jacob ka'ap ënäty nëkooyë tsyoky yë Lea. Ënät ojts tyajkutuky ets ja Lea ni'ik ja u'unk maay tmëët'atëty, këtiinëm jyëtu'unëty ja Raquel. Ja Raquel nitu'uk ënäty ja u'unk maay tkamëëtëty.

32Ënät ja Lea ojts wyi'imy u'unk mëët ets ojts tyajmëxu'unk'aty tu'uk yë y'u'unk mëti'ipë xyëëwmooyën Rubén, tä y'ënäny: Tiosës të xy'ixy koos nmony ntuky, paatyës tyam yë Jacob ni'ikës xytsyoka'any.

33Ok ojts wiinkpë Lea y'u'unk tyajmëxu'unk'aty mëti'ipë ojts txëëwmo'oyën Simeón, tä y'ënäny: Tios jëtu'un të tmëtoy koos xy'ixtij xy'ëxwa'antë, paatyës wiinkpë u'unk maay të xymyo'oy të xykyexy.

34Ënät ojts wiinkpë u'unk maay tyajmëxu'unk'ajtkojnëpë mëti'ipë ojts txëëwmo'oyën Leví, tääts y'ënäny: Tyam ënät tëy yë niye'etyëjkës ni'ikës xyjaaktimtsyoka'any. Jä'ä ko tyam ëka'any tëkëëk yë y'u'unk myääy nyajmiin nyajjajtës naaxwiiny.

35Yë Lea ojts wiinkpë y'u'unk myääy tyajja'ty naaxwiiny ets ojts txëëwmo'oy Judá, tä y'ënäny: Tyam nkuuy'ëwäämpyës yë Tios yë xyëëw. Jäpaat jëtu'un yë Lea y'u'unk'ijxy ets ka'ap ojts ja y'u'unk myääy t'ëkpat t'ëk'ijxnë.

Génesis 30

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[1]Ko yë Raquel t'ijxy, ko ënäty ka'ap yë Jacob yë y'u'unk myääy tyajmëxu'unk'ajtë, ënät ojts tmëtsiptsoony yë tsyë'ë Lea, tä yë nyiye'etyëjk t'ënëmaay: Mooykyës yë u'unk maay, jä'ä ko pën ka'ap, nikë tim ookëpës ënät.

[2]Ënät yë Jacob ojts tukjoot'anpëky yë tyo'oxytyëjk ets t'ënëmaay: ¿Tii ëjts Tios'ajtpë? Yë Tios yë'ë tyajkutuky ets u'unk maay xymyëët'atëty.

[3]Ënät ojts yë Raquel t'ënëëmë yë Jacob: Ëk'ix, mëët'it yë ntuunpës Bhilá, ko yë u'unk tpaatëty t'ixëty, jëtu'un tpaatëty ijxtëm jeexyë ëjts yë u'unk maay npaatyën n'ixyën.

[4]Jëtu'un yë Raquel ojts yë Jacob tmo'oy yë tyuunpë ets tmëët'atëty ijxtëm jeexyë to'oxytyëjk'atyën. Ënät yë Jacob ojts yë Bilhá tmëët'aty,

[5]tä ojts tu'uk ja Jacob ja y'u'unk tyajmiinë naaxwiiny.

[6]Ënät yë Raquel y'ënäny: Ya'atë u'unk jä'ä txëëwatëty Dan, jä'ä ko Tios të tmëtoy yë nkajpxtä'äkyës ets të xynyi''ijxkëtä'äkyës, paatyës tu'uk yë u'unk maay të xymyo'oy.

[7]Ënät yë Bilhá ojts yë wiinkpë Jacob yë y'u'unk myääy tyajmëxu'unk'ajtë,

[8]tä yë Raquel y'ënäny: Ya'atë u'unk jä'ä txëëwatëty Neftalí, jä'ä ko tëëjës oy mëk nitsiptuny ma ntsë'ëjësën ets tëëjës nmëmëtä'äky.

[9]Ko yë Lea t'ijxy ko ka'ap ënäty yë u'unk t'ëkpat t'ëk'ijxnë, ënät ojts tmo'oy yë Jacob ja tyuunpë mëti'ipë xyëëwajtypyën Zilpá ets tmëët'atëty yë Jacob jëtu'un ijxtëm jeexyë to'oxytyëjk'atyën.

[10]Ko Ojts yë Zilpá tu'uk yë u'unk maay tyajja'ty naaxwiiny mëti'ipë Jacob jyä'ä'ajtypyën.

[11]Ënät yë Lea y'ënäny: Ix yë xyëëw pyo'o n'ëktimmyëët'ajnës, paaty yë'ë jä'ä txëëwatëty Gad.

[12]Yë Zilpá ojts wiinkpë y'u'unk myääy yë Jacob tyajmëxu'unk'ajtë,

[13]ënät yë Lea ojts y'ënä'äny: Wi'ixpëm njanty jotkujkëtyës, ëna'antëp tyam yë to'oxytyëjkëty, koos njotkujkëty, paaty ya'atë mëxu'unk jä'ä txëëwatëty Aser.

[14]Tëkok ojts yë Rubén nyijkxy jam kamjotm, ma tsajpmok ënäty pyëti'ikyën, jam kamjotm ojts pi'k ujtstëëm tpaaty mëti'ipë xyëëwajtypyën mandrágoras. Ënät ojts tuky ets ja tyaak Lea ojts tukninëjkxy, ko ja Raquel t'ixy ja ujtstëëm janty'oy, ënät t'ënëmaay ja Lea: Tun yë mëyajtën mooykyës wäänë yë ujtstëëm, mëti'ipë yë mmaank të tmëja'tyën.

[15]E yë Lea tyaa y'ëtsooy: ¿Mijts ka'ap xy'ëkim mëjpëjktä'äky koos ojts ja niye'etyëjk xypyëjkë? E tyam xypyëjkëjaanpës ënät näjyëtu'un ya'atë ujtstëëm mëti'ipë yë nmaankës të tmëja'tyënë. Ënät ojts yë Raquel y'ënä'äny: Mëëtkyëjxm yë mmaank yë y'ujtstëëm, mijts ënät ya'atë tsu'um mëët yë Jacob ma'ajëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

16Jajmony ko ojts ja Jacob jyä'ty, ënät ojts ja Lea tjëjpaatë'ëky ja Jacob ets t'ënëmaay: Tyam ya'atë koots ëjts ënät xymyëëtma'ajëp, jä'ä ko tëë npëjktsoy mëët ja ujtstëëm mëti'ipës ja nmaank të tmëja'tyën, mëti'ipë yajtijpën amëxan mandrágoras. Jä'ä koots yë Jacob ojts mëët myä'äy yë Lea.

17Ënät yë Lea ojts yë mëmëkoxkpë y'u'unk tyajja'ty naaxwiiny, jä'ä ko tëë ënäty yë Tios myëto'owxëty yë nyu'kxtakën, ënät y'ënäny: Tios yë nnu'kxtakënës të xymyëtoowë.

18Yë Lea jëtu'un ojts y'ënä'äny: Ya'atë u'unk ja txëëwatëty Isacar, jä'ä ko Tios jëtu'un të xykyumayës mëëtkyëjxm koos ntuunpë të nkë'ëyäky ma Jacobën.

19Ënät ojts yë Lea myëtëtujk u'unk tyajminy tyajja'ty naaxwiiny

20ets y'ënäny: Tiosës yë mëj kuma'ayën të xymyo'oy, e tyam ënät yë nye'etyëjkës ni'ikyë xytyoka'anyës, mëtëtujkës yë u'unk ntuk'ixy, paaty jëtu'un ya'atë pi'k u'unk jä'ä txëëwata'any Zabulón.

21Ënät ojts yë Lea tjaakyajminy tjaakyajja'ty tu'uk yë y'u'unk to'oxytyëjkpë, jä'ä tukxëëwajty Dina.

22E yë Tios ko tja'amyejtsy yë Raquel ets ko ënäty yë nyu'kxtakën të tmëtoowë, ënät ojts t'a'ixë ets Raquel tu'uk yë u'unk tyajminëty naaxwiiny.

23Ko ojts ëka'any mëët tu'uk yë u'unk tyajminy naaxwiiny, ënät ojts y'ënä'äny: Tiosës të xytyukniwa'atsy ja tsëtyu'unën, koos ka'ap yë u'unk nmëëtëty.

24Ko jeexyë Tios t'ëk'a'ixë, tääjës jeexyë tu'uk xyjyaakmo'oy. Tääts ojts txëëwmo'oy José.

25Tëë ënäty yë Raquel yë y'u'unk myääy tyajmëxu'unk'aty, mëti'ipë pyëjktaktën yë xyëëw José, ko ja Jacob t'ënëmaay yë Labán: Ëxmajtskës, tyam wä'änës n'ëknëjkxy maas ja nnaax nkajpnën.

26Mooykyës ja n'u'unk nto'oxytyëjk, yë'ëjës të nituny, koos të ntuny të n'ëyoy ma mijtsën. Mijts wa'ats xynyijawë, wi'ix mëj këjää të mputëkën.

27E ja Labán tyaa ja ojts y'ëtsoy: Wë'ëm yaa maas yë njëën ntëjkën, tun yë mëyajtën, tëës nijawë mëët yë nkë'ëmjot nkë'ëmwinma'anyës ko yë Tios mëj këjää të xykyënu'kxyës mëët mijtskyëjxm.

28Nëmaaykyës jënu'un myajmëjuyä'äny, tääts nmëjuyëty.

29Ënät yë Jacob y'ëtsooy: Mijts wa'ats xynyijawë, wi'ix të nmëëtunyën ets wi'ix yë mjëyujk mtsajpkaa të nkëwent'ajtëmën oy tsuj.

30Koos yaa nmiiny nja'ajty wäänë ënäty winë xymyëët'aty, e tyam ix jënu'un të nyimayënë. Tää ënät yaj'ixy, ko Tios jëtu'un kyënu'kxën të tyajkëtä'äky ma mijtsën, e yë'ëjës ënät tyam nyajtëëpy, jëna'ajës yë nkë'ëmtuunk nyajtso'onta'akëty mëti'ipës yë n'u'unk n'ëna'k ntuk'ixëpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

31Tä ja Labán ni'ikë y'ënaan'ëtë'ëtsy: ¿Nu'unxën xytsyoky ets nmëjuyëty? Tä ja Jacob y'ëtsooy: Ka'apës ntsoky xymyëjuyëty, nikë minës yë mkupixyny n'ëkjaakëwent'aty, e ënät pën mkupëjkpy, mëti'ipë yam ntuk'ënëëmëjäämpyën.

32Ëxmajtskës etsës ntukjëtitëty ma ja mtsajppax ets mkupixyny tyänëtën, minës ëpëky n'ëkpëjktä'äky mëti'ipëjaty ja kupixyny yëkëtyën ets tu'kë'ëyë ja tsajppax, mëti'ipë najaamëtyën ets namoxkeetsyëtyën, yë'ëtsës nmëju'uny'atëp.

33Ko mijts jëna'a min xy'ixy, mëti'ipës ënäty njä'ä'ajtypyën, jää m'ëna'anëty koos ëjts ënäty yë oyjyot oywyinma'any nmëët'aty e ko xypyaatëty maas ja nkemyjyotën ja tsajppax, mëti'ipë ka'ap yëkëtyën ets mëti'ipë ka'ap myoxkeetsyëtyën ets ka'apë jyaamëtyën, nme'tsypës ënäty.

34Tä Labán y'ëtsooy: Oy jyëtu'un'atëty tä m'ëna'anyën.

35E yë Labán ojts yë wyinma'any tyajwijy, paaty tjëwojptaay ja kyupixyny mëti'ipë ënäty jaamëtyën ets moxkeetsyëtyën ets tu'kë'ëyë ja tsajppax mëti'ipë yëkëtyën, tääts tmooytyääy ja myaank.

36Jëkäm ojts twojpnëjkxy ets jëtu'un tukmëjëkämkeky ja Jacob tëkëëk xëëw ye'eyën jyëkämëty. E yë Jacob je'eyëm jam ja tsajppax ets ja kupixyn tkëwent'aty, ja mëti'ipë ja wiinkpë jyä'ä'ajtypyën ja Labán.

37Ënät tpujxy yë kepyxye'enty tsuxkëtypë kanaakjëjp ets tnitsijky jëtu'un ijxtëm mëpaat kyëxë'ëky poop ja wyoox ma kepyën.

38-39Ënät tpëjktäky ja kepyxye'enty tsikyëtypë winkon ma ja tsajppaxën ets ja kupixynyëty tyänëtën, ma ënäty nyëë'uuktën. Jam ja yä'äyëtpyë mëët ja to'oxyëtypë nyämyukëtë, e ko ja y'u'unkëty myëxu'unk'atë jaamëty pyëtsëmtë, aak moxkeetsyëty ets aak yëkëty.

40Ënät yë Jacob ënätyë ëpëky tpëjktäky ets t'awojpmuky ma ja Labán jam ja jyä'ä tyänëtën. Jëtu'un ja Jacob ojts ja kyë'ëm jëyujk t'ixkukë, ko ënäty tukpuwojptu'uty ja Labán ja jyä'ä.

41Ko ja jëyujk ja ni'kxëtypë nyämyukëtë, ënätyë ijty ja Jacob tpëjktä'äky ja kepynyitsiky ma jam ja jëyujk nyëë'uuktën, jëtu'unts t'ixtë ja kepynyitsiky ma jam nyämyukëtën.

42E ko ënäty myintë ja jëyujk mëti'ipë xyëëpëtyën, yë Jacob ka'ap tpëjktä'äky ja kepynyitsiky, paaty ja jëyujkëty mëti'ipë xyëëpëtyën, jä'ä ja Labán jyä'ä'ajtyp, e ja mëti'ipë ni'kxëtyën jä'ä ja Jacob jyä'ä'ajtyp.

43Jëtu'un ojts ja Jacob myëkja'aytyä'äky, nimay ojts tmëët'aty ja tsajppax kupixyny ets tuumpëtëjk ye'etyëjk to'oxytyëjkpë, jëyujk jëku'uxëty ets kruktsëty.

Génesis 31

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[1]Yë Jacob nyija'awëy ko ja Labán ja y'u'unk y'ëna'këty y'ëna'antë ko yë Jacob të tpëjkëtyä'äy winë yë Labán paaty ja Jacob të nyäyyajkumeenytyä'äkyë.

[2]Näyjyëtu'un yë Jacob t'ijxy ko yë Labán äjkëp xëmë kyëxë'knë. Ka'ap ijty jëtu'un jyä'äy'äty ko yë Jacob jyemyjyä'äjty.

[3]Ënät ja Jacob myëkajpxë ja Wintsën ets y'ënëmaayë: Wimpit ënät tyam ma ja nyaax kyajpnën ja mteety mtaak ets ma ja mjëëky mmëku'uk jam y'itën ëjts mijts njämyëët'atäämpy.

[4]Ënät ja Jacob ojts tnikäxë ja Raquel ets ja Lea ets myintëty jam kamjotm ma ënäty jam ja Jacob tsyajppax këwent'atyën ets kyupixyny këwent'atyën,

[5]tääts t'ënëmaay: Ëjts nnija'apës ko yë mteetyëty ka'apës xy'ëk'oyjya'awënë, tä ijty xy'oyjyawënës ko myë''ëka'any'äjty; e ja Tios mëti'ipës ja nteety y'ëwtajtën, ka'apës xy'ëxmatsy.

[6]Miitsëty wa'ats xynyijawëtë ko tuunpës mëk ma mteetyëtyën ets tëës mputëkë jëtu'un ijxtëm mëpaat tjëkyepyën ntunëtyës,

[7]e yë'ë je'eyës xëmë xywyin'ëëny ets janaam jatsojkës yë nmëju'uny xyajkunajkë. E yë Tios mëti'ipës n'ëwtajtypën ka'ap tyajkutuky ets wi'ix xytyimtunëtyës;

[8]ko ënäty kë'ëm yë'ë y'ënä'äny: Oy yë'ë ntukmëjuyëty yë jëyujk mëti'ipë najaamëtyën; ënät ijty ja to'oxyëtypë aakjëtu'un y'u'unk myääy tyajja'të; e ko ënäty y'ënä'äny: Tyam nmo'ojëty ja kupixyny mëti'ipë moxkeetsyëtyën, ënät ijty ja to'oxyëtypë aakjëtu'un y'u'unk myääy tyajja'të aak moxkeetsyëty.

[9]Jëtu'un ja Tios ojts wäänjaty pyëjkxëty ja jyëyujk etsës ëjts xymyo'oy.

[10]Tu'kxëëw tu'kpo'o ojts tëkok n'ixyës ma ënäty ja kupixynytyo'oxy ets kupixyny yä'äy nyämyukëtën, nwin'ijxyës kuma'ay joty ko ja yä'äypyë tsajppaxëty, mëti'ipë mëët ja to'oxypyë nyämyukëtën aak namoxkeetsy, aak najaam, aak wooxy ënätyëty.

[11]Maas ënäty jam jëtu'un nkuma'ayën, ënät ja Tios tsajpjotmëpë kyukäjpxy xytyukmëkäjpxyës ja nxëëwës etsës n'ëtsooy: Tyaajës jä'ä.

[12]Ënät xy'ënëmaayës: yajxon xy'ixëty ets m'ixëp ko ja yä'äypyë tsajppax ets kupixyny nyämyukëtëty mëët ja to'oxypyë mëti'ipë jaamëtyën, tsixëtyën ets moxkeetsyëtyën, jä'ä ko wa'atsës n'ixy wi'ix yë Labán mtunyën.

[13]Ëjts jëtu'un Tios'ajtp, mëti'ipë ojts xy'ixyën jam Betel, jam ma ojts xykyënu'kxyën ja tsaa ets waantakën xytyuuny mëët ëjts. Paaty tyam jam ënät. Pëtë'ëk ets mtsoonëty ma ya'atë it naaxwiinyëtën. Nëjkx jatëkok ma ja mnaax mkajpnën ma ojts mëxu'unk'atyën.

[14]Ënät ja Raquel ets ja Lea y'ëtsoowtë: Ëëtsëty nitii kuma'ayën nka'ëkjëjp'ijxnëtës maas yë nteetyëty yë jyëën tyëjkën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

15Jëtu'un ëëtsëty xyjya'awënëtë, tä jaaypyaat jaaypyo'kxyën. Jëtu'un tpatnë ijxtëm jeexyë ëëtsëty të xytyo'knëtën, ko mijts kanu'un të xynyituun të xynyiye'eynyëtës maas yë nteetyën, mëët je'eyëp ko të napëktës mëët mijts.

16Paaty tu'kë'ëyë jënu'un yë nteetyës Tios të pyëjkxëtyën winë, ëëts yë njä'ä'ajtëm ets n'u'unk'ajtëm n'ëna'k'ajtëm. Paaty mijts yë'ë tun mëti'ipë ja Tios të mtuk'ëne'emyën.

17-18Ënät yë Jacob ojts nyänyipëjktaakëty ets nyëjkxanë jatëkok Canaán ma ja tyeety Isaac tsyënaayën. Täats tyajpäjtaay ja y'u'unk tyo'oxytyëjk jëyujkëjxy jëyujk jëku'uxkëjxy. Tää nyätyu'ujëjpëjkëtyë tu'kë'ëyë jënu'un ja Jacob tmëët'atyën ets jënu'un ënäty të tpaatyën ma ja tyuunkën jam Padán-aram.

19Jä'ä ënäty ja Labán të tninëjkxy ja kyupixyny ets ja nyijëmk tnëkääpanë, e jam ënäty muum yajpaaty ko ja Raquel ojts tmeetsy ja naaxpotsy u'unk mëti'ipë ja tyeety ijty y'ëwtajtypyën.

20Jëtu'un ojts ja Jacob twin'ëëny ja myë't Labán ja arameë ja'ay, ko ka'ap tuknija'awëy wi'ix ojts jam tsyo'onën.

21Ojts tmëkäkta'ay tu'kë'ëyë jënu'un ënäty tmëët'atyën, poj'am tuknajxtë ja Éufrates mëjnëë ets tuktëjkëtyë ja Galaad kopkjotm.

22Tëkëëk xëëw ënäty të nyajxnë, ko ja Labán tnija'awëy ko ja Jacob të kye'eky.

23Ënät ojts tnitsoontë nimay mëët ja jyiiky myëku'uk ets tnajtspatëtyë kom wëxtujk xëëw jam Galaad kopkjotm.

24E jä'ä tsu'um ja Labán y'ënëmaayë ja Tios teety kuma'ayjoty: Ëkmëtow yajxon, këtii yë Jacob xymyëkajpxëty mëët yë äkë.

25Yë Labán jam ojts tnajtspaatë yë Jacob ma ja Galaad kopkjotmën, ma ënäty ja Jacob të jyajtä'äkyën, najamtëkë tni''ijxëtyë ja jya'ajtakn myaatakn ja Labán mëët ja myëku'uktëjk, winkon ma ënäty ja Jacob jam näjyëtu'unën

26Ënät ja Labán ojts tuk'ojy ja Jacob, wi'ix ko jëtu'un të y'ëti'itsy ets t'ënëmaay: ¿Tii të xytyuny? ¿Wi'ix ko të xywyin'ëënyës? Jëtu'unës yë n'u'unk nmaayës yaa të xyajmiinë tsumjyä'äy matsyjyä'äyën.

27¿Wi'ix ko të xywyin'ëënyës ets jëtu'unyë të mke'eky, nitii të xykyatuk'ëwaanës? Koos jeexyë të nnijawë, oy tsuj jeexyë të n'ëxmatsy mëët yë xuxpë wojpë ets ëëpë koopë.

28Ni yë'ëjës wäänë yë nnëëx etsës yë n'ok'u'unk n'ok'ëna'k të xykyatuk'ixy etsës jeexyë të ntsu'kxy, täänëm jeexyë akujk jotkujk të näy'ëxmajtsënë. Jëtu'un mijts të m'ëtëtsnë tä tsuuja'ayën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

29Ëjts ka'apës nkajaty jeexyë mijts ëxëëk ntuntë ets jeexyë yam nyajtsëyut nyajwintëkoytyë, Tiosës tyam koots të xymyëkäjpxy etsës të xy'ënëëmë: Ëkmëtow, këtiis yë n'u'unk Jacob xymyëkajpxëty mëët yë tsip äkë.

30Pën mijts mjanty wyinpitanëp ënäty ma ja mteety ja jyëën tyëjkën ets paaty të mtsoony. ¿Wi'ix ko të xy'ëkmä'tspë ntsaamëxanës?

31Ënät ja Jacob t'ëtsooy ja Labán: Jä'ä ko mijts ënäty ntsë'këp, tyaajës ënäty nmay ntajy ko ntij mijts atsip ja mnëëx xy'ëkpëjkënëtyës.

32E pën jääts pën ma ëëtsëtyën të tkoonke'eky ja mtsaamëxan, wä'än t'ooky. Yë nmëku'ukajtëm yë'ë wë'ëmtëp ijxpë mëtoowpë, pën nmëët'ajtypyës winë mëti'ipë mijts mjä'ä'ajtypyën. Ko tii xypyaatëty ma ëëtsëtyën mëti'ipë mijts mjä'ä'ajtypyën oy xyajnëjkxëty. Yë Jacob ka'ap ënäty tnijawë pën Raqueltëm ënäty myëët'ajtyp ja tsaamëxan mëti'ipë ja Labán nyikäjpxypën.

33Ënät ja Labán tyëjkëy ma ja Jacob ja wyitnikemyën, tääts tyëjkëy näjyëtu'un ma ja Lea ja jyä'äjën ets ma ja nimäjtskpë ja tyo'oxytyëjktuunpëtyën, ka'ap tpaty ja tsyaamëxan. Ko pyëtsiimy ma ja Lea ja wyitnikkämën, ënät tyëjkëy ma ja Raquel ja jyä'äjën.

34Ënät ja Raquel ojts pojën ja tsaamëxan tyu'utsy yujktuumpäjnpa'tkë'p ets jam tni'ënyaaypyejty. Yë Labán tëë ënäty tja'ixtaaytyä'äy ja tsyaamëxan ma ja wit tëjkën, ka'ap nimaa tpaty.

35Ënät yë Raquel t'ënëmaay yë tyeety: Tatë, këtii m'äkëtëty oyës nkawä'ätsë'ëkëty, mijts mwintuuy, ëjts ëmaay'ijtpës tyam. Yë Labán ojts tjajaak'ixtaay'ëti'itsy ja tsyaamëxan, e nikä'äpyëm nimaa tpaty.

36Ënät ja Jacob ojts jyoot'anpëjknë ets ojts t'ojy ja Labán, tä t'ënëmaay: ¿Tiitën mijts të ntukmëtëkoy? ¿Ets tii pokyën ëjts të ntuny ko mijts janty jëtu'un xy'ixjëtijt xypyajjëtijtnës?

37Tëë xy'ijxnajxta'ay xypyëjknajxta'ay maas winë nmëët'atyën. ¿E tii të xypyääty mëti'ipë mjä'ä'ajtypyën ma mjëën mtëjkën? Pëjkta'ak yaa itkujky pën tëë winë xypyääty ets t'ixtëty ja mëku'uktëjk etsës ja nmëku'uktëjk näjyëtu'un t'ixtëty ets yajnijawëty pën mëtëy ënaanp.

38I'pxjëmëjtës mijts të nmëtuny ma mtëjkën ets nijëna'a ja mtsajppax ets ja mkupixyny të kya'u'unk'ookyë, ets nitëkokës wäänë të nkatsu'utsy yë mtsajppax ets mkupixyny.

39Nijëna'a mijts yë mjëyujk ooky të nkatukwinkuwitsë mëti'ipë yaj'o'këtëpën kaa jëyujk; ko ijty jyëtu'un'aty ënetyës ijty xytyimnatukujuy ko tu'uk muum pyutëkoy ets ko ijty xëëny ëkë koots pën tmeetsy.

40Ko xyiinyëty mëpaatëpës ijty n'an'ooky mëët yë xëëw'an; e ko kyootsëty, mëpaatëpës ijty ntip'ooky, ëts käknëpës ënäty ja ntsuunë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

41I'px jëmëjt mijts të nku'itë ma mjëën mtëjkën, ix wi'ixës tyam xy'ëktuka'anë: yë nimäjtskpë yë mnëëx majkmajkts jëmëjtës të nituny, e mëët ja mjëyujk mëti'ipës tyam njä'ä'ajtypyën, tëtujkjëmëjtës të xytyuknituny; ets janaam jatsojkës ijty yë nmëju'uny xyajtëkajtsë.

42Ko jeexyë ja Tios xykyani''ijxkëtä'äkyës mëti'ipë yë Abraham y'ëwtajtën, ja Tios mëti'ipës ijty ja nteety Isaac y'ëwtajtypyën, katii nija'awën wä'änxyëp jeexyë jëtu'unyë mijts të xy'ëkwinpakäjxnës. Yë Tios yë'ë të t'ixy, ko ënäty ëjts mon tuk nyajpaaty ets koos ënäty mëk ntuny n'ëyoy, paaty ya'atë tsu'um të mëkmëkäpxyë.

43Ënät yë Labán t'ëtsooy yë Jacob: Yë to'oxy'ëna'këty ëjts yë n'u'unk ets yä'äy ëna'k u'unkëty ëjts näjyëtu'un yë n'ok'u'unk n'ok'ëna'k, e näjyëtu'un yë jëyujk ëjts yë njä'ä. Tu'kë'ëyë jënu'un ya'atë tyam xy'ixyën aak'ëjts yë njä'ä. E koos n'ëkmay n'ëktajy, ¿wi'ixës jëtää nkë'ëm'u'unk nkë'ëm'ëna'k n'ëktuna'any. Etsës yë n'ok'u'unk n'ok'ëna'k tiijës n'ëktukpaatäämpy?

44Paaty tyam mijts n'ënëëmë ets tu'uk ja käjpxytyu'unën ntu'unmëty, mëti'ipë yajtukja'amyätsëpën ko tyam ëtsajtëm oy tsuj winë nkajpxmujkëmë nkajpx'o'oyëmë.

45Ënät ja Jacob tu'uk ja tsaa tkoonë'ky mëjpë ets t'ënyääytyäky kujkyë tä tu'uk yë xenyën.

46Tääts t'ënëmaay ja jyiiky myëku'uk: Koonmujkta'atë tsaa mëjpë mutskpë. Tääts jam nyaaxwä'tstaaytyë jënu'un jam yajpaatën ets tyëjkëtyë kääpyë ukpë jam winkon ma jam ja may tyaa të tnikoompätën.

47Jä'ä ojts yë Labán tyajxëëwpety tampë ja it naaxwiinyëtë Jegar Sahaduta, jëtu'un ijxtëm ënäty yë'ë kyäjpxyën; e yë Jacob jä'ä ojts txëëwmo'oy Galaad jëtu'un ijxtëm ënäty yë'ë kyäjpxyën.

48Ënät yë Labán y'ënäny: Ya'atë tsaa mëti'ipë yam të yajnipiiwpetyën, yë'ë ijxpë mëtoowë wë'ëmp ma ëëtsajtëmën ets yë'ë nëjkx nyajtukja'amyäjtsëmë. Paaty jëtu'un ojts yajxëëwmo'oy ja it naaxwiinyëtë Galaad.

49Mispá ojts näjyëtu'un yajtijy, jä'ä ko ja Labán y'ënäny: Tios xy'ijxijt xykyëwent'ajtmëp ëëtsajtëm nimäjtsk. Oy jëna'a nka'ëknäy'ijx nka'ëknäypyatënëty.

50Pën ëxëëk xytyuny ja n'u'unkës nnëëxës ets pën mpëjkpy m'ukpy wiinkpë ja to'oxytyëjk, oy ënäty pën tka'ixy tkanijawë, Tios yë kë'ëm kyëwentëpëkëp.

51Tä yë Labán tjaakënëmaay yë Jacob: Ëk'ix, ya'atë tsaa mëti'ipës tëë mpëjktä'äkyën tänë tä xenyën ma ëëtsajtëmën nimäjtsk.

52Yë'ë jëtu'un ijxpë tuunpë ko ka'ap pën nyäy'ënaxëtëty ma ëtsajtëmën nimäjtsk ets ka'ap näpyëjkëmëty ja naax kam ma ja tsëpa'an nmëët'ajtëmën.

53Wä'än yë'ë tkëwentëpëky yë Tios mëti'ipë yam nikajpxëmën nimëtyakëmën, mëti'ipë y'ëwtajtën yë mtatwelë Abraham etsës yë ntatwelë Nahor. Ënät yë Jacob

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

ojts tukë'ëwan tukë'ëyaaxë ja Tios mëti'ipë ënäty jam y'ëëwmujk kyajpxmujktëpën, ja Tios mëti'ipë ja tyeety Isaac y'ëwtajtën.

54Jëtu'un yë Jacob tyaj'apatëy tu'uk yë wintsë'kën jam kopkëjxm, tääts tmëkajpxmujktaay ja jyiiky myëku'uk ets mëët kyäyä'äny y'uuka'any. Ojts jam nimay kyäytyë y'uuktë ets jam jëtu'un ja tsuu tyajnajxtë kopkkëjxm.

55Komjëpom ja Labán ojts myä'äypyëtë'kojy jopyëp ets tsu'kxtaay ja y'ok'u'unk y'ok'ëna'k ets ja nyëëx nimäjtskpë, jä'ä ko jëtu'un ënäty tu'unën'atë. Tää tkënu'kxtaay nitu'ukjaty, tä ojts wyimpijnë ma ja nyaax kyajpnën.

Génesis 32

1Tam ënäty yë Jacob tyu'uye'ey, ko t'ijxpaty may yë Tios yë tsyajpjotmëtë kukäjpxy nyiminyë.

2Ko jëtu'un t'ijxy yë Jacob tää y'ënäny: Ya'atë n'ixyësën Tios yë tsyiptuunpëtëjk, paaty ojts txëëwmo'oy ja tampë ja it naaxwiinyëtë Mahanaim.

3Ënät yë Jacob mäjtsk tëkëëk tkejxy yë tyuunpë jam Seir ma ja nyaaxjotmën ja Edom, tääts tuk'ëwaanëja'any ja y'äjty Esaú ko tää wyinkony.

4Ya'atë aaw ayuk tyuknikäjx: Jëtu'un xy'ënëëmëty yë n'ajtyës Esaú: Yë m'uty Jacob yë'ëjës xytyukmëkäjxëp ya'atë aaw ayuk ets m'ënë'ëmxëty: Jamës të n'ity të ntsëënë ma Labán yë jyëën tyëjkën, jënu'un ya'atë xëëw jëmëjt të nyäxyën.

5Nmëëtës jëyujk, tsajpkaa, tsajppax, kupixyny, tuunpë, ye'etyëjkpë to'oxytyëjkpë. Tyam nkexyës ya'atë aaw ayuk ma mijts myajpaatyën wintsën, n'ëwxityës ets ya'atë aaw ayuk oy tsuj xy'ëxajëty xykyupëkëty.

6Ko ojts wyimpijnëtë mëti'ipë yaj'ëyukye'eytyëpën, ënät t'ënëmaaytyë ja Jacob: Tëës ojts n'ixtë ja m'ajty Esaú, jëtu'un të y'ëtsoy ko tää kë'ëm myina'any ets m'ixa'anyë mpaata'anyë mëët nimajktaxk mëko'px yë jyä'äy.

7Ko jëtu'un tmëtooy yë Jacob ënät ojts ja tsë'ëkë tyuktëkëty ets tyëjkëy moonpë tujkpë. Ënät tyajnäywyä'kxyë mäjtskpëky ja jyä'äy, mëti'ipë ënäty jam mëëtën; näjyëtu'un tyajwa'kxtaay ja jyëyujk, tsajpkaa, tsajppaxëty ets ja kyupixynyëty.

8Jä'ä ko tyaa ënäty myäy tyäjy: Pën miimp yë Esaú ets tnipëtë'ëky tu'kpëky, jatu'kpëky jyëkyäpëp kyä'äkëty.

9Tää ojts tyëkë nu'kxtakpë ets ja Tios tmëpëjktsooy: Wintsën mëti'ipë y'ëwtajtën ja ntatwelës Abraham ets ja nteetyës Isaac, mijtsës të xy'ënëëmë koos nwinpitëty maas ja nnaax nkajpnën, ma tsyëënëtën jyuuky'atën ja njëëky nmëku'ukës. Mijtsës të xy'ënëëmë näjyëtu'un, ko oy tsuj xyajwinpita'anyës.

10Ëjts ka'apës xyjyapaaty, je'eyë mijts oy tsuj xymyëët'atyës. Koos ya'atë Jordán mëjnëë ntuknajxy, yi'iyës ënäty nkë'ëkap'ajtypyës yë ntajkës, nitiijës ënäty nkamëëtëty. E tyam mäjtskpëkyës të nyajwä'kxy mëti'ipës nmëët'ajtypyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

11Paaty tyam tun yë mëyajtën kuwaank nixajkës ma kyë'ë y'aawën yë n'ajtyës Esaú. Ntsë'këpës ko y'ëkmiinëty ets t'ëkyaj'o'ktaaynyëty ja to'oxytyëjktëjkëty mëët ja u'unk ëna'k.

12Mijts jëtu'un të m'ëna'any koos oy mëk xyajwinpita'any ets ko may ja n'u'unk n'ëna'kës xymyo'oja'any. Jëtu'un xyajnimayëja'any tä nëë'ajinën, ka'apë tjëkyepy yajmëtyowëtyën.

13Jam ojts yë Jacob tyajnaxy ja tsuu ets mëti'ipë ënäty kë'ëjoty myëët'ajytpyën twin'ijxtaay mëti'ipë ja y'äjty Esaú ënäty nyamo'ojäämpyën:

14mäjtsk mëko'px ja tsajppaxto'oxy ets i'px ja yä'äypyë, mäjtsk mëko'px ja kupixynytyo'oxy ets i'px ja yä'äypyë,

15i'px majk yë jëyujk jëku'ux, aakmëët yë y'u'unk ets wëxtyikxy yë tsajpkaato'oxy ets majk yë mëjtsajpkaa, i'px yë krukts to'oxy ets majk yë yä'äypyë.

16Ënät ja tyuunpë tukë'ëtëjkëtyääy ja jëyujk ets t'ënëmaay: Jaamë'ëktë miitsëty ets ëwä'kxyjyäty yë jëyujk xyajye'eytyëty.

17Ënät ojts tuk'ëne'emy ja mëti'ipë jëyëjp kyäjxën ets t'ënëmaay: Ko xypyaatëty ja n'ajtyës Esaú ets ko m'ënë'ëmxëtëty: ¿pën mwintsën'ajtyp? ¿maatën mnëjkxy ets pën yë jyä'ä tääpë jëyujk mëti'ipë mënëjkxypyën?

18Tyaa xy'ëtsowëty: Mijts wintsën Esaú, yë'ë yë näynyamo'ojë mëti'ipë mtukmëkäjxëyëpën yë m'uty Jacob mëti'ipë m'oyjya'awëyëpën, tä ja näjyëtu'un myiny ëx'ok.

19Näyjyëtu'un ja mëmäjtskpë tkejxyën ets ma mëtëkëëkpë ets aakjëtu'un t'ënëmaay ninaak ojts tkexyën: Ko mja'tëty ma Esaujën aakjëtu'un xy'ënëëmëtëty ijxtëm yam të n'ëna'anyënës,

20Ënëëmëtë näjyëtu'un: yë Jacob tää näjyëtu'un myiny ix'ok. Jëtu'un ënäty ja Jacob myäy tyäjy: Wä'än jëtu'un yë tsyip y'äkë nyanaxëty yë n'ajtyës Esaú, oknëmës kë'ëm ntim'ixëty wä'änxyëp jëtu'un'äämpy xynya'ëxaj xynyakupëkëtyës.

21Jëtu'un ja näynyamo'ojë jëyëjp tkäjxë'ky, e yë'ë ojts jyaak maawë'ëmy ma jam ja wyittëjkën.

22Ënät yë Jacob ojts koots pyëti'iky ja tsu'um ets pyëtë'ktë nimäjtsk ja tyo'oxytyëjk näjyëtu'un ets näjyëtu'un nimajktu'uk ja y'u'unk y'ëna'këty. Tä tyajnëënajxtaay ma tu'uk ja mëjnëë txëëwatyën Jaboc.

23Tyajtso'ontaay tu'kë'ëyë jënu'un ënäty winë tmëëtëtyën.

24Ko ja Jacob ojts atu'uk wyi'imy, ënät tu'uk ja ye'etyëjk ja'ay tyëjkëy mëët tsiptuunpë. Jeky ojts tsyiptuntë ijxtë koonëm xyiinyëy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

25E ko ja naaxwiinyëtë ja'ay t'ijxy ko ka'ap ja Jacob myäyë, ënät ojts wäänë tyajtsëtyut ma pyuuykyopkën. Tä jëtu'un ja Jacob ojts ja tyekpyajk jyäjxma'aty, ma ënäty jam jëtu'un tsyiptuntën.

26Ënät ja naaxwiinyëtë ja'ay ojts ja Jacob y'ënë'ëmxëty: Ëxmajtskës, jä'ä ko tää xyiinyënë. Pën ka'apës xymyo'oy yë kënu'kxën, ka'ap yam mijts n'ëxmatsëty, jëtu'un y'ëtsooy ja Jacob.

27Ënät ja naaxwiinyëtë ja'ay yajtëëwë: ¿Tiixë yë mxëëwajtyp? Tää y'ëtsooy: Jacob ëjts nxëëwajtyp.

28Tää ja naaxwiinyëtë ja'ay y'ënëmaayë: Ka'ap tyam mijts xy'ëkxëëwajtnëty Jacob, Jä'ä mxëëwajtnëty Israel. Jä'ä ko mijts Tios tyam mëët të mtsiptuny ets mëët tu'kë'ëyë yë naaxwiinyëtë ja'ay ets tëë xymyëmëtä'äky.

29Ënät ja Jacob ojts näjyëtu'un tyajtëy ja naaxwiinyëtë ja'ay: Mijts ënät tyam tuk'ëwa'anëkës, ¿tii mxëëwajtyp? Tää ja naaxwiinyëtë ja'ay y'ëtsooy: ¿Wi'ixës ko yë nxëëw xyajtëy? Ënät ja naaxwiinyëtë ja'ay jämyë kyënu'kxë.

30Tä yë Jacob tyajxëëwpejty ja jampë ja it naaxwiinyëtë Penuel, jä'ä ko y'ënäny: Tyam tëëjës ënät ja Tios kë'ëm ntim'ixy wiinxë jëjpxë ets ixës tyam njaakjuuknyëmëty.

31Tam ënäty yë Jacob tuknajxtaaynyë ja it naaxwiinyëtë mëti'ipë xyëëwajtypyën Penuel, ko ja xëëw pyëtsiimy. E jä'ä ko tëë ënäty ja tyeky jyäjxma'aty, paaty ënäty na'ëxma'at ye'ey.

32Yë Israel ja'ayëty tyampaat ka'ap tsu'utstë yë eemy'u'unk mëti'ipë yajpatpën ma pajk nyämyukyën. Jä'ä ko jää ojts yë Jacob tsyëtyuty.

Génesis 33

1Ko yë Jacob t'ijxy ko nyiminyë ja y'äjty Esaú mëët nimajktaxk mëko'px yë mayjyä'äy, ënät ojts twoowä'kxy yë Lea mëët yë Raquel, aakmëët ja y'u'unkëty y'ëna'këty ets ja tyo'oxytyëjktuunpë.

2Jëyëjp ojts twoowä'kxy ja nimäjtskpë ja tyo'oxytyëjktuunpë mëët ja y'u'unk y'ëna'këty. Mëmäjtsk tääts ja Lea näjyëtu'un ëpëky tpëjktäky nän mëët ja y'u'unk y'ëna'k, ets oknëm ja Raquel ëpëky tpëjktäky mëët ja myaank José.

3Ënät ojts ye'eyi'iky ets nyaaxkooy, ja wyimpok tyukpatyp ja naax, wëxtujk'ok jëtu'un tuuny, koonëm tmëwinkoony ja y'äjty.

4Tä ja Esaú tnipëyë'ktso'ony ets ojts tninëjkxy ja y'uty Jacob ets tyo'kmënäänajxy, tä ojts tsu'kxy, tä tyëjkëtyë nimäjtsk yaxpë.

5Ko t'ijxy ja Esaú ja to'oxytyëjkëty ets ja y'u'unk y'ëna'këty, ënät tyajtëëy: E ya'atë to'oxytyëjkëty mëët yë y'u'unk y'ëna'këty. ¿Pën yë'ëjëty? Tä Jacob y'ëtsooy: Ëjts yë n'u'unk n'ëna'k mëti'ipës yë Tios të xymyo'oy të xykyexyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

6Ënät ja nimäjtskpë ja to'oxytyëjktuunpëty wyinkoontë ma ja Esaujën ets nyaaxkoowtë, koonëm ja wyimpok tukpatë ja naax.

7Mëmäjtsk tä ja Lea näjyëtu'un wyinkoony mëët ja y'u'unk y'ëna'k ets nyaaxkoowtë näjyëtu'un koonëm ja wyimpok tukpatë ja naax. Oknëm ja Raquel näjyëtu'un myiiny mëët ja myaank José ets nyaaxkoowtë näjyëtu'un, koonëm ja wyimpok tukpatë ja naax.

8Ënät ajotkumonë yë Esaú tyajtëëy yë y'uty Jacob: Tiitën mniwinma'ayëp ko kanaakpëky yë mjëyujk të xy'ëkäjxnë. Xii yaajës muum njanty wyinnajxnë. Ënät ja Jacob y'ëtsooy: Patyës të nkexy ets mijts xytsyok xy'oyjyawëtyës.

9Tä yë Esaú y'ënäny: Ka'ap mëku'uk këtii nëkoo mnämyä'äy mnätyajxëty. Tëës yë Tios näjyëtu'un xymyo'oy xykyexy yë njä'äjës, yajwë'ëm, mëët'at mëti'ipë mijts mjä'ä'ajtypyën.

10E ja Jacob ni'ikyë y'ënaan'ëtë'ëtsy: Ka'ap, tun yë mëyajtën, pën jää'ajtp ja oyjyot oywyinma'any ma ëtsajtëmën, kupëk ya'atë näynyamo'ojë, ko mijts tyam nwinku'ixë, jëtu'unës näjyawëty Tiosës yowë ntimy'ijxyp kë'ëm. Ëjts nja'awëkyëtäkpyës koos mijts tyam oy xy'ëxaj xykyupëky.

11Mëyajtënës mpëjktsoopy ets ya'atë xy'ëxajëty mëti'ipë yam ntuknimiimpyën, mëti'ipë yam namo'ojäämpyën. Ëjts tëëjës yë Tios xypyutëk xypyupety, tëës xyajjotkujktä'äky ets nitiijës tyam xykyatëkoy'ajtxë. Yë Jacob ni'ikyë tjanty'ënëmaay'ëti'itsy ja y'äjty Esaú, koonëm tukkupëjky ja mëti'ipë nyamo'ojäämpyën.

12Tä yë'ë y'ënäny: Oy nja'amëty, min ëjts n'ëktu'uwinye'ey, ëjts mijts xypyaye'eyëp.

13Ënät yë Jacob y'ëtsooy: Mëku'uk, mijts wa'ats xynyijawë ko yë pi'k'ëna'këty ka'ap nëkooyë kyumëjaaw'atë ets mëpaatës näjyëtu'un nmëmay nmëtajy yë njëyujkës, ijxtëm yë tsajppax, kupixyny ets jëyujk tsajpkaajëty. Tyaa ënätyë y'ëk'ënu'kxëtyääynyëtëty ets y'ëk'o'ktaaynyëtëty.

14Oy mijts mjaamë'ëkëty, ëjts ëtyä'äkyës nnëjkxa'any, mëëtës yë njëyujk ets n'u'unk n'ëna'kës. Jä'ä ko ëtyä'äkyë ye'eytyë. Jam tëy näpyatëmëty ma ja it naaxwiinyëtë txëëwatyën Seir.

15Ënät yë Esaú y'ëtsooy oy'atëp: E min n'ëkyajwë'ëmyës mäjtsk tëkëëk yë nja'ayës mëti'ipë mëët minëtyën. Tä ojts yë Jacob y'ëtsoy: Tun yë mëyajtën. ¿Këtii nëkoo mnäjyotmaytyunyë?

16Jä'ä xëëw yë Esaú jatëkok wyimpijty jam Seir.

17Yë Jacob jam ojts nyëjkxpë Sucot ets jam tu'uk yë tyëjk tni''ijxëy ma yë'ë y'itëtyën ets näjyëtu'un t'oytyuuny yë ujtsxo'omytyëjk ma ja jyëyujk tyänëtëtyën. Ënät ja it naaxwiinyëtë tyajxëëwpejty ma ënäty jam y'itën Sucot.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

18Ko yë Jacob tsyo'ony jam Padán-aram, oy mëk jam jyä'äjty Canaán ets jam tsyënaaytyaknpëjky winkon ma ja it naaxwiinyëtë txëëwatyën Siquem.

19Ënät jam tu'uk tjuuy ja naax kam, jä'ä tsyoowpaty mëko'px ja nyimeeny, mëti'ipë tukmëto'kën ja y'u'unk y'ëna'këty ja Hamor, yë Siquem yë tyeety, jam ja wyittëjk ojts tkojy.

20Ënät näjyëtu'un t'oytyuuny tu'uk ja wintsë'këntyakn ets tyajxëëwpejty El-Elohé Israel.

Génesis 34

1Jam ënäty tu'uk yë nyëëx yë Lea mëti'ipë mëët t'u'unk'atyën yë Jacob, jä'ä xyëëwajtyp Dina. Ënät ojts yë Dina tsyoony jam ma tyëjkën ets nëjkx tku'ixëja'any ja myëto'oxy'ëna'k mëti'ipë jam tsënaaytyëpën.

2E jam ënäty tu'uk yë ye'etyëjk yajpaaty mëti'ipë txëëwajtypyën Siquem, yë myaank yë Hamor, Heve ja'ay, mëti'ipë ënäty mëj'äämpy ijtëpën ma ja jampë ja naax kajpnën. Ënät ja Dina t'atsip'ajty ets myëëtko'knëtëty ets ojts jëtu'un ja näwyinkutsë'ëkë tkamëët'aty ma ja Dina.

3E ja Siquem yajxon ojts ja Dina tjanty tsyojkën'aty ets ja jyot wyinma'any t'ëwa'anëy ets jeexyë ja Dina tsyojkën'atyë.

4Ënät ojts myëtyä'äky mëët ja tyeety Hamor ets t'ënëmaay: Nëjkx ya'atë kiixy amëtow, yë'ëjës npëkäämpy.

5Yë Jacob ojts tnijawë ko yë Siquem ënäty yë Dina të tuk'atsip'aty ets myëëtko'knëtëty, e ja y'u'unk y'ëna'këty jam ënäty jyëtitë kamjotm tu'ujotm mëët ja jyëyujkëty, paaty ja Jacob ojts ka'ap tii tnakäjpxynyëm koonëm ja y'u'unk y'ëna'k jyajtë.

6Yë Hamor tëë ënäty nyijkxy ma ja Jacob ja jyëën tyëjkën ets tmëëtmëtya'aka'any.

7Ko ja Jacob ja y'u'unk y'ëna'k jyajtë ma ja tyëjkëtyën, tää pojën tnija'awëtyë tii ënäty të tyuny të jyätyën. Tää jyänty jyoot'anpëjktë jä'ä ko ijxtëm ënäty ja Siquem të y'ëti'ityën, ka'ap nyäwyinkutsë'ëkëty; mëj këjää ja wintsë'kën të tyajtëkoy ma ja Israel ja'ayën ko ja nyëëx atsip të tmëëtko'knaayë. Yë'ë ojts tuuntëkooy mëti'ipë jeexyë ka'ap nijëna'a tunyën.

8Ja Siquem ja tyeety, ja Hamor ojts myëëtmëtya'akëtë ets y'ënëmaayëtë: Yë n'u'unkës Siquem yë'ë yajxon tsyojkën'ajtyp yë m'utyëty, paaty n'amëtow npëjktsowtë yë mëyajtën ets xy'a'ixëtëty wä'än yë nmaankës mëët tpëky t'uuky.

9Jëtu'un näjyiiky'ajt näymyëku'uk'ajtëmëty ets oy näjya'awëmëty; jëtu'un pyëktëty y'uuktëty ëëts ja nyä'äy'ëna'këty mëët ja mto'oxy'ëna'këty ets miitsëty mpëktëty m'uuktëty mëët ja nto'oxy'ëna'këtyës.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

10Yaa mtsëënëtëty, ma ëëtsëty yë nnaax nkajpnëtyën, jëtu'un tä jeexyë miitsëty xyjyä'ä'atën, tuntë ye'eytyë yaa ets juytyë këpätë mnaax mkamëty.

11Ënät ja Siquem tukmëmëtyäky ja mëti'ipë ënäty jyotmay'äjtypyën ja Dina ja tyeety ets ja myëkä'äxtëjk: N'amëtoowtëp npëjktsoowtëp yë mëyajtën ets xykyupëktëty. Ëjts nyakäämpyës oy miitsëty tii xytyim'amëtowtëty mëjpë këjääpë.

12Oy jëtu'un kyayajtukjuuky'äty, e ëjts ënaanpës jëtu'un nyaka'any, nyakëpës näjyëtu'un näynyamo'ojë ma miitsëtyën, ko xy'a'ixëtëty ets npëkëtyës n'uukëtyës mëët yë kiixy.

13E ja Siquem ka'ap ënäty ja näywyinkutsë'kën të tmëët'aty ma ja Dina, paaty ja Jacob ja y'u'unk y'ëna'k mëët ja näwyin'ë'ënën t'ëtsoowtë ja Siquem ets ja tyeety Hamor,

14tä t'ënëmaaytyë: Ka'ap tjëkyäp ëëtsëty nmo'otëty yë n'utyëtyës tu'uk ja ye'etyëjk mëti'ipë ka'ap ja ye'etyëjkajtën nyatsujk'ëwtityëtyën, jä'ä ko tsëtyu'unmëët ëjts nëjkx nwë'ëmtë.

15Ënät ëëtsëty n'a'ixëtëty pën mkupëjktëp mëti'ipë yam myaj'amëtowantëpën, ko jëtu'un mja'ay'atëty tä ëëtsëtyën, ko xynyatsujktu'utëty ja mye'etyëjk'ajtënëty ets tu'kë'ëyë jënu'un yajpaatën yë yä'äy'ëna'këty ma miitsëtyën.

16Ënät tëy miitsëty mpëktëty mëët ja to'oxy'ëna'këty mëti'ipë ëëtsëty njä'ä'ajtëpën etsës npëktëty n'uuktëty mëët ja mto'oxy'ëna'këty näjyëtu'un, jëtu'unts ënät jotkujk n'ijtmujkmëty ntsënaamyujkmëty ets tu'ukyë naax tu'ukyë kajpn nyajpatmëty.

17E Pën miitsëty ka'ap xy'a'ixëtë ya'atë winma'any mëti'ipë yam myaj'amëtoowtëpën, nikë oy'atëp ko ëëtsëty yaa ntimpyëtsëmtëty ets min ëëts n'ëknëjkxtë nän npawowtëpës ja n'utyëtyës Dina.

18Yë Hamor mëët yë myaank Siquem ojts tkupëktë ijxtëm ënäty të yaj'ënëëmëtën, ko ja ye'etyëjkajtën tnatsujk'ëwtitëty.

19Yë Siquem ka'ap nëkoo xëëw po'o tyajtëkooy, ënätyë ojts tnatsujk'ëwtity ja ye'etyëjkajtën, jä'ä ko yajxon ënäty mëk tsoky ja Jacob ja nyëëx. Ja Siquem mëët ja tyeety mëj'äämpy ënäty yajjëkyäptë ma ja naax kajpnën,

20ënät ojts nimäjtsk nyëjkxtë jam ma ja naax kajpn yajnitëkën, tääts jam t'ënëmaaytyë ja ja'ayëty mëti'ipë jam to'ktëpën ets tu'kë'ëyë jënu'un kyunaax'at kyukajpn'atën:

21Ya'atë ja'ayëty ëjts yë nmëku'uk'ajtëmë ets yaa tsyëënëja'antë; jyuyan kyëpätantëp yë naax kam ets ijxtëm xy'ixtën yaa tää naax kam jyätyë oy pën jënu'un timtsyokëty; ëëts'ajtëm jyëkyejpy mëët npëjkmëty yë nyëëxëty ets yë'ëjëty jyëkyejpy mëët pyëktëty yë nnëëx'ajtëmë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

22E yë'ë jä'ä y'ëna'antë ko ënät yaa tsyëënëja'antë mëët ëëts'ajtëmë, pën nkupëjkëm mëti'ipë tsyojktëpën ntu'unmëty, ko ëëtsajtëm natsujk'ëwtijtmëty ja nye'etyëjk'ajtëmë ijxtëm yë'ëjëty tukjuuky'atën.

23Tu'kë'ëyë mëti'ipë yë'ë myëët'ajtëpën ets jyëyujkëty njä'ä'ata'anëm ëëtsajtëm näjyëtu'un. Je'eyëp ko ëëtsajtëm n'ëna'anmëty oy'atëp, tääts yë'ëjëty yaa wyë'ëma'antë tsënääpyë.

24Tu'kë'ëyë ja ëna'ktëjkëty mëti'ipë ënäty ja jyëmëjt të tpatnëtën ets y'akujktuntëty kyëmoontuntëty ojts tkupëktë ja mëti'ipë ënäty ja Hamor mëët ja myaank Siquem nyikajpxtëpën, tää ja ye'etyëjkajtën yajnatsujk'ëwtijtaaytyë.

25E yë Jacob yë myaankëty mëti'ipë xyëëwajtëpën Simeón ets Leví, yë Dina yë y'äyëty, ojts tsyoontë ets ojts nyëjkxtë kajpnjotm kom tëkëëk xëëw, jä'ä xëëw ojts tpëktë ma ënäty ja ye'etyëjktëjk ja pëjkën ijxën jam tmënax tyajnaxtën ko të yajtsuktën, tääts tkupujxtaaytyë jënu'un ënäty jam yajpaatën; jä'ä ko yë'ëjëty ka'ap ënäty jëtu'unyë tnayajninaxa'antë ijxtëm ja Siquem të y'ëti'ityën ma ja y'utyëtyën Dina.

26Jä'ä ojts näjyëtu'un tkupuxtë ja Hamor ets ja myaank Siquem, tääts tyajpëtsëëmtë ja y'uty Dina ma Siquem ja tyëjkën, tä ojts jatëkok wyimpijtkojnëtë.

27Ënät ojts ja wiinkpë jyaak mintë ja Jacob ja myaankëty ma ja kajpnën, e ko nyajxtë ma o'kpëtyën, tä ojts jam tyajpëtsëmtë winë kajpnjoty, jëtu'un ja tsyip y'äkë tyajnajxtë mëët ko ënäty ja y'utyëty Dina të kyayajwintsë'ëkë.

28Ojts jam tyajpëtsëmtë tsajppax, kupixyny, jëyujk, tsajpkaa ets tu'kë'ëyë jënu'un ënäty jam winë yajpaatyën.

29Ojts tmä'tsta'atë winë jëënjoty tëkoty jënu'un yë ja'ay jap winë tmëët'atën; tsyuumtaay myajtstaaytyë ja ëna'k'u'unkëty ets ja to'oxytyëjkëty näjyëtu'un.

30Ënät yë Jacob t'ënëmaay yë Simeón ets Leví: Miitsëty je'eyë nëkoo jëën tsip të xy'ëxkukëtë maas ëjtsën. E yë ja'ayëty jënu'un yaa kyunaax'at kyukajpn'atën ijxtëm yë Canaán ja'ayëty, Ferez ja'ayëty, xymyëtsiptsoontëpës ënät. Tu'ukyë nyämyuka'anëtë, tääts ënät nyajnipëtë'ëkëtyës; e ëjts wäänës yë ja'ay nmëëtëty, xyaj'ooktëpës ënäty tu'kë'ëyë mëëtësë n'u'unk n'ëna'k.

31Tä ojts y'ëtsowtë: ¿Tix wä'än jeexyë jëtu'unyë na'ixtësë, koos yë n'uty jëtu'un tja'awënëtë to'oxytyëjk kujenyën mëti'ipë nätyo'k näyajkëpënë?

Génesis 35

1Ënät yë Tios t'ënëmaay yë Jacob: Pëtë'ëk ets nëjkx jam mtsëënë Betel, jam xy'oytyunëty tu'uk yë wintsë'këntyakn, mëti'ipë Tios jyä'ä'atëpën, ma ojts nyänyikëxë'ëkyën ma mijtsën ko ënäty ja m'ajty Esaú xykyuke'eky.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

2Ënät ja Jacob ja y'u'unk y'ëna'k t'ënëmaay ets tu'kë'ëyë jënu'un ënäty mëët tsyëënën jyuuky'ätyën: Yajpëtsëmtë tu'kë'ëyë jënu'un xytyijtën Tios ets ka'apë tiosëtyën, tsi'iwtë xëtstë ets jääntëkatstë yë mwitëty mtujkxyëty.

3Jam tyam nja'amëty Betel, maas tu'uk yë wintsë'këntyakn n'oytyuna'anyën etsës yë Tios nwintsë'ëkëja'any mëti'ipës ojts xypyutëkën ma ënäty mon tuk nyajpaatyësën ets mëti'ipës xëmë të xyjyämyëët'atyën oyës maa nnaxy ntëkë.

4Tä tukkë'ëtëjkëtyääytyë ja Jacob, tu'kë'ëyë mëti'ipë ënäty ka'ap tiosëtyën ets tyajjënajktaaytyë ja tyatsktëyëty, jam ojts ja Jacob tnitajta'ay ma tu'uk yë xoj'ëjxën, jam winkon Siquem.

5Ko yë Jacob tsyo'ontë jam ma kajpnën mëët tu'kë'ëyë y'u'unk y'ëna'k y'u'unk tyo'oxytyëjk ets tu'kë'ëyë jënu'un ënäty winë tmëët'atyën, ënät ja ja'ayëty tsyë'këtyaktë, mëti'ipë jam kukajpnajtëpën, paaty ojts ka'ap twinmaytyë tpaatsoontëty ja Jacob ets mëët tu'kë'ëyë ja jyä'äy.

6Yë Jacob ets mëët tu'kë'ëyë ja'ayëty mëti'ipë ënäty mëët y'ityën, xëëny jam jya'ajtë kajpnjotm ma txëëwatyën Luz, mëti'ipë näjyëtu'un yajtijpën Betel jam Canaán naaxjotm.

7Tä ojts tu'uk tyaj'oyë yë wintsë'këntyakn ets jä'ä txëëwmooy El-betel, paaty jëtu'un txëëwmooy jä'ä ko jam ojts yë Tios t'ixy, ko ënäty ja y'äjty tkuke'eky.

8Jam ojts y'ooky ja Débora, mëti'ipë ënäty ja Rebeca të kyëwent'atyën, tääts tyajnaaxtëjkëy ma tu'uk yë xoj'ëjxën jam Betel. Jä'ä ojts yë Jacob txëëwmo'oy ja jampë ja it naaxwiinyëtë Ja xoj ma ja'ay ya'axtën.

9-10Ko ojts yë Jacob wyimpijnë Padán-aram, ënät yë Tios mëët jatëkok nyäpyäätyë ets ojts tkënu'kxy mëët ya'atë aaw ayuk: Mijts jä'ä mxëëwajtyp Jacob, ka'ap tyam jëtu'un xy'ëkxëëwatanë. Tyam jä'ä mxëëw'atäämpy Israel. Ko ja Tios ojts ja xyëëw yajtëkajtsxëty,

11ënät ojts y'ënë'ëmxëty: Ëjts jëtu'un Tios, mëti'ipë mëk'ajtën mëëtën. Mëët'atäämpy yë m'ok'u'unk m'ok'ëna'k nimay. Ma mijtsën may yë ja'ay pyëtsëma'any ets maynyaax maykyajpn; ma mijts yë m'ok'u'unk m'ok'ëna'kën pëtsëmëp näjyëtu'un mëti'ipë itëpën yajkutujkpë, mëti'ipë ënä'ämëpën ma nyaax ma kyajpnën.

12Yë it naaxwiinyëtë mëti'ipë të nmo'oyënës yë Abraham ets Isaac, näjyëtu'un mijts tyam nmo'oy, e nmo'ojäämpyës näjyëtu'un yë m'ok'u'unk m'ok'ëna'k.

13Ko ja Tios ojts tsyo'onë ma mëët ja Jacob të kyäjpxy të myëtyä'äkyën,

14ënät ojts tu'uk yë tsaa tyajtënaakyukë ma ja it naaxwiinyëtën, ma ënäty ja Tios të myëkäjpxyën, tä tmooy yë oyajtën ets tuknija'axy yë on mëët yë tsatym nyëë tëëpë nyimaanaxyën, jam ma ja tsaajën mëti'ipë ënäty të tyajtënaaykyukën.

15Ënät ojts txëëwmo'oy ja it naaxwiinyëtë Betel.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

16Ënät ojts nyëjkxtë ma it naaxwiinyëtë txëëwatyën Betel, jëkäm wäänjaty wyi'imy yë Betel mëët yë Efrata, ko ojts yë Raquel yë u'unk maay tyajminy naaxwiiny, tsip ojts tyajmëxu'unk'aty.

17Ma ënäty jëtu'un oy mëk tsyipëtyën, ënät ojts y'ënë'ëmxëty ja ja'ay mëti'ipë ja'axpën: Këtii mtsë'ëkëty, tëë u'unk maay xyajminy xyajja'ty naaxwiiny ye'etyëjkpë.

18Yë Raquel tim o'këtaknëp ënäty jamnë, ko ojts jyaak mëkxejy, ënät tjaakxëëwmooy ja u'unk Ben-oni, e yë tyeety jä'ä xyëëwmooyë Benjamín.

19Jëtu'un ojts yë Raquel y'ooky tyëkoy ets jam nyaaxtëjkëy tu'u'am, ma ja Efrata y'itjotmën, mëti'ipë tyam txëëwajtnëpën Belén.

20Jam ojts tu'uk yë potsy tyajpëtë'ëky yë Jacob, ma ënäty ja tyo'oxytyëjk Raquel të nyaaxtëkën, tyampaat ja potsy je'eyëm jam y'ity mëti'ipë tyukja'amyäjtstëp yë Raquel ma ojts nyaaxtëkën.

21Yë Israel ojts tyu'uye'ey'ëti'itsy ets ojts jam jyä'ty ma ja mëjpotsy txëëwatyën Edar, jam ojts wäänë tu'ktsojkyë y'ity.

22Jam ënäty yë Israel të tsyënaaytyaknpëjknëtë ko yë Rubén ojts tmëëtko'knë yë Bilhá, mëti'ipë ënäty ja tyeety të tmëmäjtsk to'oxytyëjk'atyën. Ko yë Jacob tnija'awëy ko ënäty jëtu'un yë Rubén të y'ëti'itsy, ënät ojts yajxon jyantyjyoot'anpëky. Yë Jacob yë y'u'unk y'ëna'këty nimajkmäjtsk ojts y'itë.

23Mëti'ipë y'u'unk'ajtën mëët yë Lea, jä'ä xyëëwajtë Rubén, ja kä'äxkopk, ok myëxu'unk'ajtë Simeón, Leví, Judá, Isacar ets Zabulón.

24Mëti'ipë y'u'unk'ajtën mëët ja tyo'oxytyëjk Raquel, jä'ä xyëëwajtë José ets Benjamín.

25Mëti'ipë y'u'unk'ajtën mëët ja Bilhá, ja Raquel ja tyuunpë, jä'ä xyëëwajtë Dan ets Neftalí.

26E mëti'ipë y'u'unk'ajtën mëët ja Zilpá ja Lea ja tyuunpë, jä'ä xyëëwajtë Gad ets Aser. Ya'atë jëtu'un y'u'unk'ajt yë Jacob mëti'ipë ojts jam Padán-aram myintë jya'tën.

27Ënät yë Jacob ojts yë tyeety Isaac tninëjkxy jam Mamré, ma ënäty tu'uk ja kajpn txëëwatyën Arbá ëkë Hebrón. Jam ma ënäty të tsyëënën yë Abraham ets Isaac.

28Jä'ä ënäty yë Isaac yë jyëmëjt mëko'px ja majkta'px ko ojts y'o'knë.

29Mëjja'ay yë Isaac ojts y'o'knë tyëkooynyë, ja nimäjtskpë ja y'u'unk ojts yajnaaxtëkëty, Esaú ets Jacob.

Génesis 36

1Ya'atë y'u'unk'ajt y'ëna'k'ajt yë Esaú, mëti'ipë näjyëtu'un yajtijpën Edom.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

2Yë Esaú yë'ë pyëjk yë to'oxytyëjkëty mëti'ipë ënäty jam kukajpnajtëpën Canaán. Tu'uk yë tyo'oxytyëjk jä'ä xyëëwajt Ada, yë Elón yë nyëëx, ja Hit ja'ay; wiinkpë tyo'oxytyëjk jä'ä xyëëwajt Oholibamá, yë'ë nyëëx yë Aná, yë Sibón yë y'oknëëx, ja Heve ja'ay;

3wiinkpë tyo'oxytyëjk jä'ä xyëëwajt Basemat, yë'ë nyëëx yë Ismael, yë y'uty yë Nebaiot.

4Yë Ada y'u'unk mëti'ipë mëët t'u'unk'atyën yë Esaú, jä'ä xyëëwajtyp Elifaz, yë Basemat jä'ä y'u'unk xyëëwajt Reuel.

5Yë Oholibamá yë'ë yajmëxu'unk'ajt yë Jeús, tääts yë Jaalam ets Coré. Ya'atë jëtu'un yë y'u'unk y'ëna'k yë Esaú, mëti'ipë ojts myintën jya'tën naaxwiiny ko ënäty jam tsyëënëtë Canaán nyaaxjotm.

6Ënät yë Esaú tmëtso'ontaay yë y'u'unk y'ëna'k ets y'u'unk tyo'oxytyëjk ets tu'kë'ëyë jënu'un ënäty winë tmëët'atyën ma jam të tsyëënën, yë'ë myëjëkämkekpy ja y'uty Jacob, jä'ä ko may ënäty winë tmëët'ajnë. Ojts tëkokyë tmënëjkxta'ay jënu'un ënäty winë të tpaaty të t'ixyën jam Canaán,

7e ja y'uty Jacob nän may winë tmëët'ajnë paaty ka'ap t'ëkjëkyäjpnë nimäjtsk y'ijtmuktëty, ja naax kam ka'ap y'ëknipatënë ma ja jyëyujk tsajpkaa, tsajppax kupixyny tyänëtëty.

8Paaty yë Esaú, mëti'ipë näjyëtu'un yajtijpën Edom, ojts jam tsyo'onë ets nyëjkxnë tsënääpyë ma jam ja kopkjot txëëwatyën Seir.

9Ya'atë y'u'unk'ajt y'ok'ajt yë Esaú, mëti'ipë txëëwajtën Edom ja'ayëty ets jam ojts tsyëënëtë jyuuky'atë ma ja kopkjot txëëwatyën Seir.

10Ya'atë y'u'unk'ajt y'ëna'k'ajt yë Esaú. Tu'uk txëëwaty Elifaz, yë'ë y'u'unk yë Ada, Esaú tyo'oxytyëjk; wiinkpë txëëwaty Reuel, yë'ë y'u'unk yë Basemat yë Esaú tyo'oxytyëjk.

11Yë y'u'unk y'ëna'k yë Elifaz jä'ä xyëëwajtë Temán, Omar, Sefó, Gatam ets Cenaz.

12Yë Elifaz tam ijty wiinkpë to'oxytyëjk tmëëtëty mëti'ipë yajmëtuumpyën, jä'ä txëëwaty Timná. Ojts tu'uk yë u'unk maay tyajja'ty naaxwiiny, jä'ä txëëwmooy Amalec. Ya'atë jëtu'un y'u'unk'ajt y'ëna'k'ajt yë Ada, yë Esaú yë tyo'oxytyëjk mëtu'ukpë.

13Yë y'u'unk y'ëna'k yë Reuel, jä'ä xyëëwajtë Náhat, Zérah, Samá ets Mizá. Ya'atë y'u'unk'ajt y'ëna'k'ajt yë Basemat ja wiinkpë tyo'oxytyëjk yë Esaú.

14Oholibamá xyëëwajt yë wiinkpë yë tyo'oxytyëjk yë Esaú mëti'ipë yë Oholibamá y'u'unk'ajtën, jä'ä xyëëwajtë Jeús, Jaalam ets Coré; yë Oholibamá yë tyaak'ajt yë Aná ets y'oknëëx yë Sibón.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

15Ya'atë ojts y'ënä'ämtë ma ja jyä'äyëtyën mëti'ipë y'u'unk'ajt y'ëna'k'ajtën yë Esaú. Ja myëtu'uk u'unk jä'ä xyëëwajt Elifaz; ma Elifaz yë y'u'unk y'ëna'kën, yë myëtu'uk u'unk yë Esaú. Yë'ë ënä'ämpë ijtë Temán, Omar, Sefó Cenaz,

16Coré, Gatam ets Amalec. Ya'atë ojts y'itë ënä'ämpë ma ja Elifaz ja y'u'unk y'ëna'kën, jam ma Edom nyaaxjotmën ets ya'atë yë'ë tyaak'ajtë yë Ada.

17Ma ja y'u'unk y'ëna'kën ja Reuel yë Esaú myaank, yë'ë ojts y'itë ënä'ämpë: Náhat, Zérah, Samá ets Mizá. Yë'ë ojts y'itë ënä'ämpë ma ja Reuel ja y'u'unk y'ëna'kën jam ma ja Edom ja nyaaxjotmën ets jä'ä tyaak xyëëwajtë Basemat yë Esaú tyo'oxytyëjk.

18Ma y'u'unk y'ëna'kën yë Oholibamá, yë nyëëx yë Aná, yë Esaú mëtëkëëkpë tyo'oxytyëjk; yë'ë ojts jam ënä'ämpë y'itë, Jeús, Jaalam ets Coré.

19Tu'kë'ëyë yë'ëjëty yë tyeety'ajt y'ap'ajtë yë Esaú, mëti'ipë näjyëtu'un yajtijpën Edom. Yë'ë jëtu'un ojts y'ënä'ämtë ma ja nyaax kyajpnëtyën ets ma jyiiky myëku'ukëtyën.

20Yë Seir, mëti'ipë Hor ja'ayën, jampë tsyëënëtën ma jam ja it naaxwiinyëtë, jä'ä y'u'unk y'ëna'k xyëëwajtë Lotán, Sobal, Sibón, Aná,

21ets wiinkpë txëëwajtë Disón, Éser ets Disán; ya'atë ojts y'ënä'ämtë ma Hor ja'ayëtyën, mëti'ipë y'u'unk'ajt y'ëna'k'ajtën yë Seir jam Edom nyaaxjotm.

22Yë y'u'unk y'ëna'k yë Lotán, jä'ä xyëëwajtë Horí ets Hemam; ja to'oxytyëjk mëti'ipë xyëëwajtypyën Dimná yë'ë Lotán yë myëkä'äx.

23Yë y'u'unk y'ëna'k yë Sobal, jä'ä xyëëwajtë Alván, Manáhat, Ebal, Sefó ets Onam.

24Yë y'u'unk y'ëna'k yë Sibón jä'ä xyëëwajtë Aiá ets Aná. Yë Aná yë'ë ojts tëkok tpaaty ja nëëwooky jam wintë'ës'itum, ma ënäty jam kyërukts këwent'atyën, mëti'ipë ja tyeety Sibón jyä'ä'ajtypyën.

25Yë Aná ojts tu'uk yë y'u'unk myääy tyajmëxu'unk'aty, mëti'ipë xyëëwmooyën Disón ets tu'uk yë nyëëx mëti'ipë xyëëwmooyën Oholibamá.

26Yë y'u'unk y'ëna'k yë Disón jä'ä xyëëwajt Hemdán, Esbán, Itrán ets Queran.

27Yë y'u'unk y'ëna'k yë Éser, jä'ä xyëëwajtë Bilhán, Zaaván ets Acán.

28Yë y'u'unk y'ëna'k yë Disán, jä'ä xyëëwajtë Uz ets Arán.

29Mëti'ipë ojts y'ënä'ämtën ets y'ijtë mëj'äämpy ma Hor ja'ayëtyën, jä'ä xyëëwajtë: Sobal, Sibón, Aná,

30Éser ets Disán. Ya'atë ojts y'itë mëj'äämpy ma Hor ja'ayëtyën, aakmëët yë jyiiky myëku'ukëty ets y'u'unk y'ëna'këty jam ma ja naaxjot txëëwatyën Seir.

31Ya'atë ojts yajkutujkpë'atë mëti'ipë ojts y'ënä'ämtën Edom, ma ënäty yë Israel ja'ayëty ka'anëm yë yajkutujkpë tmëët'atënëm.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

32Tu'uk xyëëwajtyp Belá, yë'ë y'u'unk yë Beor; yë'ë ojts yajkutujkpë'aty jam Edom ma tu'uk kajpn txëëwatyën Dinhabá.

33Ko ojts yë Belá y'o'knë, yë'ë ojts kyutëkëty Jobab, yë Zorá y'u'unk; jam kyukajpnëty ma tu'uk kajpn txëëwatyën Bosrá.

34Ko yë Jobab ojts y'o'knë, yë'ë ojts kyutëkëty yë Husam ets yë'ë yajkutujkpë'atëty; jam ënäty kyunaax kyukajpnëty ma txëëwatyën Temán.

35Ko ojts yë Husam y'o'knë yë ojts kyutëkëty yë Hadad ets yë'ë yajkutujkpë'atëty; yë'ë y'u'unk yë Bedad, mëti'ipë ojts tmëmëtä'äkyën yë Madián ja'ay, ko tsyiptuuntë jam ma nyaax jyotën yë Moab, jam ënäty kyukajpnëty ma txëëwatyën Avít.

36Ko yë Hadad y'o'ky, yë'ë ojts kyutëkëty yë Samlá, jam kyukajpnëty ma tu'uk yë naax kajpn txëëwatyën Masrecá.

37Ko ojts y'o'knë yë Samlá, yë'ë ojts kyutëkëty yë Saúl ets yë'ë yajkutujkpë'atëty; jam ënäty kyukajpnëty ma tu'uk yë naax kajpn txëëwatyën Rehobot, jam tu'uk yë mëjnëë nyäxy yë'ë myëwinkon'ajtyp.

38Ko ojts yë Saúl y'o'knë, yë'ë ojts kyutëkëty Baal-hanán, yë'ë y'u'unk yë Acbor ets yë'ë yajkutujkpë'atëty.

39E ko ojts y'o'knë näjyëtu'un yë Baal-hanán yë'ë ojts kyutëkëty yë Hadad, jam ënäty kyukajpnëty ma tu'uk yë kajpn txëëwatën Pau. Yë tyo'oxytyëjk jä'ä xyëëwajtyp Mehetabel, yë'ë nyëëx yë Matred ets yë'ë y'oknëëx yë Mezaab.

40Yë'ë jëtu'un yaa xyëëw miintëp mëti'ipë jyä'äyajtën yë Esaú, aakmëët yë y'u'unk y'ëna'këty ets nyaax kyamëty ets xyëëwëty, Dimná, Alva, Jetet,

41Oholibamá, Elá, Pinón.

42Cenaz, Temán, Mibsar,

43Magdiel ets Iram. Esaú, mëti'ipë näjyëtu'un yajtijpën Edom. Ya'atë ja'ayëty mëti'ipë xyëëw të yajkajpxnaxtën yë'ë ojts nikopk'atë yë jyä'äyëty ma Edom nyaaxjotmën, jëtu'un ijxtëm yë nyaaxjotmëtyën ma ënäty tsyëënëtën jyuuky'atën ets tu'kë'ëyë mëti'ipë ënäty jyä'ä'ajtëpën.

Génesis 37

1Yë Jacob jam ojts wyi'imy juuky'ajtpë ma ënäty yë tyeety të tsyëënën tu'kxëëw tu'kjëmëjt.

2Yaa yajnimëtyä'äky yë Jacob yë jyuukyajtën ets y'u'unk y'ëna'k. Ko ënäty yë José majkmokx mäjtsk yë jyëmëjnë, tu'ukyë ijty mëët yë y'äjtyëjk kyupixyny këwent'atë. Yë y'u'unk y'ëna'k yë Bilhá ets Zilpá, yë tyeety yë y'atsoky tyo'oxytyëjk. Yë José yë'ë ënäty tyuk'ëwa'anëtyääpy ja tyeety ko ja y'äjtytyëjkëty ëxëëk winë tuntë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[3]Yë Jacob mëk ijty tsoky yë José këtiinëm jëtu'un ja wiinkëtpyë ja y'u'unk y'ëna'k. Jä'ä ko yë'ë ënäty ok të jyaak miny naaxwiiny, ko ja Jacob ënäty të myëjja'ayënë. Paaty ojts tu'uk yë nyijän janty oypyë t'oytyuunë kë'ëyenypë.

[4]Ko ojts jëtu'un t'ixtë ja y'äjtyëjkëty, ko ja tyeety mëk ni'ik tsyokyë këtiinëm ja wiinkpë y'u'unk y'ëna'k, ënät ojts tmëtsiptsoontë ets ka'ap t'ëkmëkajpxanëtë.

[5]Tu'kxëëw ojts yë José wyinkuma'ay ets ojts tukmëmëtya'ak ja y'äjtyëjk, e ja y'äjtyëjkëty ni'ikë ojts jyänty myëtsiptsoonëtë.

[6]Ko jëtu'un y'ënäny: Ëkmëtoow'itë tyam ntukmëmëtya'aka'antë wi'ixës të nwinkuma'ayën.

[7]Të nwin'ixyës, ko nitëkokyë ëëtsajtëm ënäty kamjotm n'atsu'umtakëm yë tsajpmok, ënät yë njä'äjës të pyëti'iky kujkyë, e yë mjä'äjëty näjyëtu'un të tna'owtitë yë njä'äjës ets të tyajnikëxë'ëktë ja näywyinkutsë'kën.

[8]Ënät ja y'äjtyëjk y'ëtsoowtë: ¿Tii jä'ätën mja'ëna'any ets mijts myajkutujkpë'atëty, tääts ëëtsëty xy'ënä'ämtëtyë? Ni'ikyë ojts jyänty myëtsiptsoonëtë ko jëtu'un wyinkumaay ets ko ojts nikäjpxy wi'ix ënäty të wyinkuma'ayën.

[9]Ënät yë José ojts jatëkok wyinkumaakojnëpë, mëti'ipë ojts tukmëmëtyä'äkyën ja myëkä'äxtëjk, tääts t'ënëmaay: Mnija'awëtëpë, tëëjës tyam nwinkumaakojnëpë; jëtu'unës të n'ixy tä xëëw po'ojën ets nimajktu'uk yë mëtsa'a xywyinkutsë'ëkës.

[10]Ko yë José tnimëtyaktaay yë wyinkuma'ay ma tyeetyën ets ma myëkä'äxtëjkën, ënät ojts yë tyeety y'ojyë ets y'ënëmaayë: ¿Tiitën mjatijäämpy mëët ya'atë kuma'ay mëti'ipë mnimëtyäkpyën? ¿Ëkjä'ätën xyjyatsoky jeexyë mtaak ets mjëëky mëku'uk nwinkoxtänëtyë?

[11]Paaty ja jyiiky myëku'uk namëtsip'ajtëp ënäty, e yë tyeety je'eyë tmëmay tmëtajy tu'kë'ëyë ya'atë wiinkëma'ay.

[12]Tu'kxëëw tu'kjëmëjt yë José yë myëkä'äxtëjk ojts nyëjkxtë jam ma ja it naaxwiinyëtë txëëwatyën Siquem, yë'ë ojts ninëjkxtë jam yë jëyujk jë'kxy mëti'ipë ja tyeety jyä'ä'ajtypyën.

[13]Ënät yë Israel t'ënëmaay yë myaank José: Ëk'ix. Yë mmëkä'äxtëjk jam të nyëjkxtë Siquem jëyujkëwent'ajtpë, tsajppax këwent'ajtpë ets kupixyny këwent'ajtpë, e ëjts yë'ëjës ntsojkpy ets xynyinëjkxëty ma jam yë'ëjëtyën. Ënät y'ëtsooy yë José: Oyës nnëjkxëty.

[14]Oy mnëjkxëty, jëtu'un y'ënäny yë Israel. Nëjkx ix wi'ix yajpaatë jam ja mmëkä'äxtëjk ets näjyëtu'un ja jëyujk tsajpkaa, tsajppax ets kupixyny, e ko mwinpitëty täätsës xytyukmëmëtya'akëty wi'ix ënäty jam të xy'ixy të xykyoyën. Ënät yë Israel tkejxy yë José, jam ojts tsyoony Hebrón ets jyä'äjty Siquem. Tam ënäty tyimja'tanë

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

15ko yë José tyu'utëkooy. Ënät jam tu'uk tpaty yë ja'ay ets y'ënëmaayë: ¿Tii m'ixtääpy?

16Ënät yë José y'ëtsooy: Nmëkä'äxës n'ixtääpy. ¿Këtiis xytyuk'ëwaanëty ma jëtää jä'äjëty të nyëjkxtë?

17Ënät y'ëtsooy ja ja'ay: Tëë ja yaa tsyo'onëtë, e jëtu'unës nmëtoy'äty jam të nyëjkxtë Dotán. Ënät ja José ojts tninëjkxy ja y'äjtyëjk jam Dotán ets jam tpaty.

18Yë'ëjëty jëkämnëm t'ijxpatë ko ja José myiny, tääts pojën ja winma'any t'ixtaaytyë, wi'ix mëpaat t'ëkyaj'ooktën.

19Jëtu'un nyäy'ënëmaayëtë xim yam: Ëk'ixtë, xim myiny ja mëti'ipë tyäty wyinkumaapën.

20Mintë wä'än nyaj'o'këmë ets muum n'apëjkëmëty nëëjutjoty ets n'ëna'anmëty ko jëyujk të myätsyë ets të yaj'ookyë. Tä n'ëkjanty'ijxmëty, pën ëk'atëëp ja wyinkuma'ay.

21Ko yë Rubén jëtu'un tmëtooy, ënät tjanikajpxtu'utany yë y'uty ets y'ënäny: Ka'ap y'oy'atëty ko ntimyaj'o'kmëty.

22Këtii ne'pyny xytyämtë xyoktë nëkoo, nikë jap pëjkta'aktë nëëjutjoty mëti'ipë jamën wintë'ës'itum ets këtii ëxaty xytyuntëty. Yë Rubén paaty ojts jëtu'un jya'ëna'any jä'ä ko ka'ap ënäty tsoky ets ëxëëk jyatëty kyëpätëty yë y'uty, jä'ä ënäty myäy tyäjy ets oy mëk jatëkok wyimpitëty ma ja tyeetyën.

23Ko yë José jyä'äjty ma ënäty jam ja y'äjtyëjkën, ënät tyuknipëjktutëtë ja nyijän mëti'ipë myëët'ajtypyën.

24Tääts yajmajts'o'oyëy yë ets yajkujëpijpëy nëëjutjoty, jam ënäty tu'uk yë nëëjut mëti'ipë ka'ap yë nëë tmëëtëtyën.

25Tää jam tyëjkëtyë kääpyë ukpë. E ko wäänë y'ijty tä t'ijxpatë ko jam myintë yë Ismael ja'ayëty, mëti'ipë tso'ontëpën Galaad, yë'ë jëyujk jëku'ux wyojpmiintëp jap Egiptë tukmënëjkxtë yë pa'akxu'kpë mëti'ipë yajtijpën bálsamo ets mirrë ets on mëti'ipë oy xu'kpën.

26Ënät yë Judá t'ënëmaay yë myëkä'äxtëjk: ¿Tii mpatmëp ko yë n'uty'ajtëm nyaj'o'kmëty ets ënät ok nkuyu'tsmëty, ko ënäty ëtsajtëm të n'ëkyaj'o'këm?

27Nikë tim oy'atëp ko ntukmëto'kmëty yë'ë Ismael ja'ayëty, ka'ap jëtu'un tpaatëty ko ntimyaj'o'kmëty ets oy jeexyë wi'ix njama'ay njatajëmpë, n'uty'ajtëmën yë'ë. Ënät ja myëkä'äxtëjk oy tmëtoowtë ja winma'any, mëti'ipë ënäty ja Judá nyikäjpxypën.

28Ko ja ajuupyëtëjk mëti'ipë Madián ja'ayëtyën jam nyajxtë winkon, ënät ja José yaju'tpëtsëëmy jap jutjoty ets yajto'ky ma ja Madián ja'ayëtyën mëti'ipë Ismael y'ap'ajtëpën, i'px tkujuuytyë aakyë'ë poop pujxn meeny. Jëtu'un ojts tyajnëjkxnëtë ja José jap Egiptë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

29Ko yë Rubén jatëkok wyimpijty ma ja nëëjutën, ka'ap ojts t'ëkpatnë ja y'uty José, tä ja wyit, mëti'ipë ënäty jam pyëjktäkpyën, t'akë'tsëy tyajnikëxë'ëky jëtu'un ko ënäty mëk tjajawë ko ja y'uty të tyëkoy.

30Tä ojts tninëjkxy ja myëkä'äxtëjk ets t'ënëmaay: Ka'ap jap pën ja mëxynyë ma të n'apëjkëmën, tyam ¿tiijës ënät ntuunta'akëp?

31Ënät ojts twijtsë'ëktë ja José ja wyit ets tukkooytyääytyë yë tsajppax ne'pyny, mëti'ipë ënäty të tyaj'ooktën;

32ets tuknikäjxtë ja tyeety mëët ya'atë aaw ayuk: Ya'atës të npaatë, ëk'ix yajxon, pën yë'ë m'u'unk yë wyit.

33E ko yë Jacob t'ijxwatsy ko yë'ë y'u'unk ja wyit ne'pnymyëëtpë, ënät y'ënäny: Pën yë'ëjës yë n'u'unk yë nyijän, tii jëyujk ënät të myätsyë ets të yaj'ookyë, të y'atsu'uts të tyuktsu'utsëty.

34Ënät yë Jacob ojts yë wyit tukëëtsë ets nyätyukxojxë ja wit mëti'ipë kuumpën u'kxpën ets nyätyukniwëjtaayë naaxway; jekpyaat ojts nijë'ëy niyä'äxy ja myaank ko ënäty të y'ooky të tyëkoy.

35Yë Jacob yë y'u'unk y'ëna'k ojts jya'ënë'ëmxëty ets jeexyë ka'ap mon tuk y'ëkyajpatnë, e yë'ë ka'ap t'a'ijxëy, ni'ikyë tyëjkëy moonpë tujkpë, ko pën wi'ix y'ënë'ëmxëty ets ijty y'ënä'äny: Nimon nitukëpës yë n'u'unk nmaay ijxtë koonëmës n'ookëty, täätsës mëët jatëkok näpyaatëtëty o'kpë akujky.

36Yë Madián ja'ayëty jap ojts tkutookëtë yë José Egiptë, ma tu'uk yë ja'ayën, jä'ä xyëëwajtyp Potifar, wintsën ënäty y'ity ma yajkutujkpën, mëti'ipë ënä'ämpën jap Egiptë; yë'ë ënäty wintsën ijtp ma tsiptuunpëtëjkëtyën mëti'ipë kyëwent'ajtëpën yë yajkutujkpë.

Génesis 38

1Tëkok yë Judá ojts tpuwa'ktutnë yë myëkä'äxtëjk ets ojts nyijkxy tsënääpyë ma tu'uk yë ja'ayën jä'ä xyëëwajtyp Hirá, jam ënäty kyukajpnëty Adulam.

2Jam ojts tu'uk yë to'oxy'ëna'k t'ixy, yë'ë nyëëx tu'uk yë Canaán ja'ay, jä'ä xyëëwajtyp Sua ets ojts mëët pyiky.

3Ënät ojts wyi'imy u'unk mëët, e ko tyajmëxu'unk'ajty, jä'ä txëëwmooy Er.

4Ënät jatëkok wyë'ëmkojnëpë u'unk mëët, e ko tyajmëxu'unk'ajty, jä'ä txëëwmooy Onán.

5Tää wiinkpë u'unk maay tjaakyajmëxu'unk'ajty, jä'ä tukxëëwajty Selá, yë Selá jää ojts myëxu'unk'aty ma ënäty yë Judá jam yajpaatyën Quezib.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

6Yë Judá ojts yë myaank tyajpëky mëti'ipë xyëëwajtypyën Er, jä'ä ënäty kä'äxkopk'ajtp; yë'ë mëët tyajpëjky tu'uk yë to'oxytyëjk mëti'ipë xyëëwajtypyën Tamar.

7Yë Er ëxëëk ënäty yë jyot wyinma'any ets ëxëëk ijty jyä'äy'äty; aakyë'ë tyuunpy mëti'ipë yë Tios ka'ap t'oy'ixyën, paaty yë jyuukyajtën ojts tpëjkë.

8Ënät yë Judá wiinkpë ja myaank t'ënëmaay mëti'ipë xyëëwajtypyën Onán: Puwa'akë yë to'oxytyëjk mëti'ipë yë m'ajty të tku'ookyën, mijts jëtu'un mpatëp, jä'ä ko mijts mkäpy'ätyë. Jëtu'un yë m'ajty tmëët'atëty yë y'u'unk y'ok mëët mijtskyëjxm.

9E yë Onán tyaa ojts jyotwinmay, ko ja u'unk ëna'k mëti'ipë mëxu'unk'atëpën, ka'ap nëjkx yë'ë tjä'ä'aty. Paaty ko ënäty tmëëtko'knë ja ku'ooktyo'oxy mëti'ipë ja y'äjty të tni'o'ktu'utyën, ka'ap tsoky ets wyë'ëmëty u'unk mëët paaty ijty tnaki'tu'uty ënätyë këtiipë ja y'äjty ja y'u'unk y'ok tmëët'atëty mëët yë'ëkyëjxm.

10Yë Wintsën ka'ap jëtu'un oy t'ijxy ko jëtu'un yë Onán y'ëti'itsy, paaty ojts ja jyuukyajtën tpëjkë.

11Ënät yë Judá t'ënëmaay yë xyäkxy Tamar: Wë'ëm jëtu'un atu'uk ma mteety yë tyëjkën, koonëm yë nmaankës, Selá y'ëkyääk, y'ëkpatëty. Yë Judá namääpy natajp ënäty, jä'ä ko näjyëtu'un nëjkx ja myaank Selá y'ëk'o'knë, ijxtëm ënäty ja myëkä'äxtëjk të jyat të kyëpätën. Ënät yë Tamar ojts nyëjkxnë tsënääpyë ma ja tyeety ja tyëjkën.

12Nyäjxy jëtu'un yë xëëw jëmëjt, ok ojts y'o'knë ja Judá ja tyo'oxytyëjk, ja nyëëx ja Súa. Ko ja Judá nyäjxy ja myonyë tyukyë, mëët ko ënäty ja tyo'oxytyëjk të y'ooky, tä tsyo'ony ets ojts nyijkxy ma tu'uk yë kajpn txëëwatyën Timnat, ma ja ënäty ja ja'ayëtyën jam mëti'ipë ja kupixyny ja jyëmk kyä'ptëpën, yë'ë ojts mëët nyijkxy yë myëku'uk mëti'ipë xyëëwajtypyën Hirá, Adulam ja'ay ënäty.

13Ko yë Tamar tnija'awëy ko ënäty ja tyu'u të nyijkxy jam Timnat ets tnikääpa'any yë kyupixyny.

14Ënät tjeeny ja wyit mëti'ipë myëku'ookytyo'oxy'äjtypyën ets nyätyukwinkuyä'pëy yë wit këtiipë pën y'ixkapëtëty ets jam nyaaxwe'tsy tu'u'am, ma ja kajpn yajnitëkën, mëti'ipë xyëëwajtypyën Enaim. Jam yë tu'u nyäxy mëti'ipë nëjkxpën Timnat. Paaty jëtu'un yë Tamar wyinma'anypyäty ets jëtu'un y'ëtë'ëtsëty, jä'ä ko jya'ijxnëp ënäty ko ja Selá myëjnë'ajnë, e ka'ap nyäky pyiky mëët yë'ë.

15Ko yë Judá t'ijxy jëtu'un jyotwinmaay, ko yë'ë to'oxytyëjk mëti'ipë nätyo'këpën, jä'ä ko tëë ënäty nyäwyinkuyä'äpëty mëët yë wit.

16Ënät ojts tpuwa'ktu'uty ja myëku'uk ets tmëkajpxa'any ja to'oxytyëjk, ni tkanijawë pën jä'ätëm ja xyäkxy, ënät t'ënëmaay: ¿M'a'ixëp ets nmëët'itëtyë? Ënät y'ëtsooy ja to'oxytyëjk: ¿Tii mnayakëp koos xymyëët'itëty?

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

17Ënät ja Judá y'ëtsooy: Tsajppax tu'uk ntuknikäxëp. Tää ja to'oxytyëjk y'ëtsooy: Oy'atëp, e yajwë'ëm oynatii mëti'ipës ntukmëpëkëpën ko xyjyänty kyäxa'any.

18Ënät yë Judá tyajtëëy: ¿Tiixë mtsojkpy ets ntukmëwë'ëmëty? Mooykyës yë mëti'ipë jëyujk mtuktsääpyën mëët yë nyipiity ets nän mooykyës yë mtajk, mëti'ipë jam mkë'ë'am'ajtypyën. Ënät ja Judá tmooy ets ojts tmëëtko'knë ja to'oxytyëjk, tä ojts tyajwë'ëmy u'unk mëët.

19Tä yë Tamar ojts jatëkok nyëjkxkojnë ets nyätyukwinpëjktutë ja wit jatëkok, mëti'ipë ënäty jam wyinpëk'ajtypyën, täats tuktëjkëy ja wyit mëti'ipë ënäty ku'ookytyo'oxy yajkëxë'këpën.

20Komjeky yë Judá ojts ja myëku'uk Adulam ja'ay tukmëkäxë yë tsajppax ma ja to'oxytyëjkën ets ja to'oxytyëjk jatëkok myooywinpitëtëty ja mëti'ipë ënäty të tyajwë'ëmyën mëët yë'ë. E ja myëku'uk ka'ap ojts ja to'oxytyëjk t'ëkpatnë.

21Tä tjayajtëëy ma ja ja'ayëtyën, mëti'ipë jam tsënaaytyëpën: Maa ënät ja to'oxytyëjk mëti'ipë nätyo'këpën jampë tsyoonyën Enaim, mëti'ipë naamnëm jam tu'u'am npatëpësën. Ënät y'ëtsoowtë ja ja'ayëty: Ka'ap yaa nijëna'a ma yaj'ixy yë to'oxytyëjk mëti'ipë nätyo'këpën.

22Ënät ojts jatëkok wyimpijnë ma ja Judájën ets t'ënëmaay: Ka'apës të npaaty ja to'oxytyëjk, tëës njayajtëy yë ja'ayëty mëti'ipë jam tsënaaytyëpën, jëtu'unës të xy'ëtsowtë, ko ka'apëk jam nijëna'a t'ixtë to'oxytyëjk, mëti'ipë nätyo'këpën.

23Ënät ja Judá y'ëtsooy: Wä'änts tmëwë'ëmy mëti'ipës të nmo'oyën, këtiipës tukxi'iky nwë'ëmëty, ëjts tëëjës njaakuuytyuny, mëti'ipës ntukwinwa'anëyën ets mijts tëë xyjyamë'otsy ja tsajppax ets ka'ap të xypyääty.

24Kom tëkëëk po'o ojts ja Judá ja ja'ayëty nyimiinëtë ets y'ënëmaayë: Yë Tamar, mijts yë mxäkxy, tëë yë ye'etyëjk myëët'atyë ets të wyi'imy u'unk mëët. Ënät yë Judá mëk jyänty yujk'ënany: Yajpëtsëmtë ets nino'oktë.

25Ko ënäty jam jëtu'un tyajpëtsëmtë ja to'oxytyëjk ets tnino'oka'antë, ënät tnikäjxëy ja tsyu'u ets t'ënëmaay: Ya'atë tsa'a mëët yë nyipiity ets ya'atë tajk yë nyiwintsën, yë'ëjës të xy'u'unkmo'oy, ijxkap yajxon pën yë jyä'ä.

26Ko yë Judá t'ixkäjpy ko yë'ë jyä'ä ja tsa'a mëët yë nyipiity ets ja tajk, ënät y'ënäny: Yë'ë oy jëtu'un tä të wyinma'anypyäätyën, ëjts tëy yë poky nmëët'ajtyp, koos të nkayajpëky mëët yë nmaankës Selá. Ka'ap yë Judá ojts nijëna'a t'ëkmëëtko'knaaynyë ja Tamar.

27Ko yë Tamar yë y'u'unk myääy tyajmëxu'unk'ajty, amäjtsk ojts myintë naaxwiiny,

28tu'uk ojts yë kyë'ë txajpëtsëmy ma to'oxytyëjk yë y'u'unk myääy tyajmëxu'unk'atyën. Ënät ja to'oxytyëjk, mëti'ipë ënäty jam këwent'ajtëpën, tkë'ëtsuumy ja pi'k'ëna'k mëët tu'uk yë tsaptspiity ets y'ënäny: Ya'atë jëtu'un të myëxu'unk'aty jëyëjp.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

29Ënätyë ojts ja pi'k'ëna'k jatëkok ja kyë'ë t'atijë ets ja myëku'uk jä'ä jëyëjp myiiny naaxwiiny. Paaty ja to'oxytyëjk mëti'ipë ënäty putëjkëpën ma ja Tamarën tyajxëëwpejty ja pi'k'ëna'k, mëti'ipë jëyëjp miinën Fares. Jä'ä ko y'ënäny: Tëë yë mtu'u xyajni'ëwaatsë.

30Ënät ojts jyä'ty ok naaxwiiny ja mëti'ipë ënäty myëët'ajtypyën ja tsaptspiity ma kyë'ëjën ets txëëwmooy Zérah.

Génesis 39

1Ko ojts yë José yajmënëjkxnë Egiptë, tu'uk yë ja'ay mëti'ipë ënäty jam tsënääpyën Egiptë, Potifar xyëëwajtyp, mëti'ipë ojts yë José jyuyën ets näjyëtu'un wiinkëtypë ja ja'ayëty. Yë Potifar wintsën ënäty y'ity ma yajkutujkpën ets yë'ë ënäty nyikopk'ajtyp näjyëtu'un ma ja yajkutujkpë ja kyëwent'ajtpëtëjkën.

2Yë Tios yë'ë ënäty mëët yajpaaty yë José ets José janty'oy ënäty tyuny ma jam y'ityën ma ja wyintsën ja tyëjkën.

3Yë wyintsën, ko ojts t'ixy, ko ja José Tios mëët yajpaaty, paaty winë aak'oy wyimpëtsë'ëmxëty.

4Ojts ja José tuk'oy'äty ets oy tsuj jyawëtëty ja wyintsën, tä ojts pyëjktä'äkyë ets tkëwent'atëty ja wyintsën. Yë'ë ojts yajtuknipëky tu'kë'ëyë winë mëti'ipë ja wyintsën myëët'ajtypyën ma jyëën tyëjkën ets kyuwits kyukëyëty.

5Jä'ä xëëw ma potifar ojts tukmë'ijxmajtsëtyä'äyën yë José winë ma tyëjkën, ënät yë Tios ojts mëk kyënu'kxyë jëtu'un ijxtëm ma tyëjkën ets ma kyam tyu'ujën.

6Yë José yë'ë ënäty kyëwent'ajtääpy tu'kë'ëyë winë, paaty yë Potifar ka'ap nitii tmëmay tmëtajy, jotkujk je'eyë kyäy y'uuky. Yë José janty'oy ënäty kyëxë'ëky ets aak tsojkëyëp ja'ay.

7Jëtu'un tu'kxëëw tu'kjëmëjt ja wyintsën yë tyo'oxytyëjk ojts ja José janty'oy t'ixy, ënät y'ënëmaayë: Mëët'ijtkës.

8José ka'ap tkupëjky ets t'ëtsooy: Ëk'ix yë nwintsënës yë'ëjës të xytyukmëwë'ëmta'ay winë mëti'ipëjaty myëët'ajtypyën ets koos yaa n'ity, ka'ap mëpaat tii xymyëmay xymyëtajy.

9Ma ya'atë tëjkën ni pën yaa kyajëtu'unëty ijxtëm ëjtsën, yë nwintsënës ka'apës tii xytyukmëwintuk'ooky; e mijtsyë tëy jëtu'un ka'ap mëpaat nmëmay nmëtajy, jä'ä ko mijts mto'oxytyëjk'atyë e jëtu'un ¿wi'ixës ko ëxëëkpë mtunëty ets nmëpokytyunëtyës yë Tios?

10Oy ënäty ja wyintsën ja tyo'oxytyëjk tyäty myäy tyäty tyäjy ko myëëtko'knëtëty ets yë'ë timmëët'atëtëp, ja José ka'ap ja tunyë këwentë.

11-12Tu'uk xëëw ojts yë José tyëkë tëkoty ets ja tyuunk tyaj'apaatëja'any, e kom ka'ap ënäty jap pën, ënät ojts ja to'oxytyëjk myätsyë ma ja nyijänën ets y'ënëmaayë:

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Mëët'ijtkës. Yë José ojts pyëtsimy pëyi'ikyë ets t'ëxmajtsy ja nyijän ma ja to'oxytyëjkën.

13Ko t'ijxy ko tëë ja José ja wyit tyukmë''ëxmatsëty kyë'ëkëjxm,

14ënät tmëkajpxmujky ja tyuunpë, mëti'ipë ënäty jamëtyën ets t'ënëmaay: Ëk'ixtë, ja hebreo mëti'ipë wyoowmiinën ja nniye'etyëjkës, je'eyë xynyëxik xytyukxiknës. Tëë xynyitëkës ntëkoty ets atsip të xyjyamëët'ita'anyës, e ëjts ënetyës të nyujkyä'äxy.

15Ko jëtu'un të tmëtoy nyujkyä'äxyës amëjaaw, tääts të pyëtsimy pëyi'ikyë, ix tyaa ja wyit jëtu'unyë të tnipëyë'ktu'uty.

16Ënät ojts ja José ja wyit tpëjkë'kë, koonëm jyä'äjty ja wyintsën ma ja tyëjkën.

17Tä näjyëtu'un tukmëmëtyäky ets t'ënëmaay: Yë tuunpë hebreo, mëti'ipë ojts xyajja'tyën, yë'ë jap të tyëkë ntëkotyës etsës të xyjyamëët'ita'any atsip.

18E ko të nyujkyä'äxyës janty mëk, tääts të pyëtsimy pëyi'ikyë ets yaa ja wyit të tnike'eky.

19Jëtu'unës yë mtuunpë të xytyuny. Ënät ja José ja wyintsën jyänty joot'anpëjky, ko jëtu'un tmëtooy ja tyo'oxytyëjk myëmëtä'äkyë.

20Jëtu'un ojts tmatsy ja José, tä ni'ënä'ämëy ko tyajtëkëtëty pujxn tëkoty, ma ënäty jap ja yajkutujkpë ja tyuunpëtëjk tsumy y'itën. Oy ënäty të y'ëkyajtsumy

21yë José je'eyë ja Tios mëët y'ity ets xëmë pyutëk pyupetyë jap pujxn tëkoty, e jëtu'un'äämpy yë José ojts tmëmëtä'äky ets ja pujxntëjkëwent'ajtpë oy tsuj jyawëtëty,

22tä ojts yë'ë tyuknipëkyë ets ja pujxntëjkja'ay tkëwent'atëty. José yë'ë ënäty nyi'ënä'ämëp winë mëti'ipë tyuntëpën ja pujxntëjkja'ayëty,

23ja pujxntëjk ja nyiwintsën ka'ap ënäty jyäty tyimkopkpëkyëty t'ixëty pën tëë ja José winë oy tuny. Jä'ä ko ja Wyintsën Tios yë'ë ënäty mëët'ajtëp ets José aak'oy winë wyimpëtsë'ëm jyëjpëtsë'ëmxëtëty.

Génesis 40

1Tëkok, nimäjtsk ënäty yë ja'ayëty mëti'ipë myëtuuntëpën yë yajkutujkpë, jampë yajkutukyën Egiptë, tu'uk mëti'ipë uuky'atä'ämëpën ets tu'uk mëti'ipë yajtsajp kääkyojpën, nimäjtskëty tyajjoot'anpëjktë yë wyintsën.

2Ënät yë yajkutujkpë ojts tukjoot'anpëjky ja nimäjtskpë ja ja'ayëty, mëti'ipë nyiwintsën'ajtypyën ja uuky ets ja tsajpkääky.

3Paaty nimäjtsk yajtsuumtë, ma näjyëtu'un ja José ënäty tsumy y'ityën.

4Tä ja pujxntëjkëwent'ajtpë t'ënëmaay ja José ets yë'ë t'ixëty tunëty ja tsumjyä'äytyëjk, e ja José ojts jëtu'un tjantytyuny. Nyäjx jëtu'un ja xëëw jëmëjt y'itë jap pujxn tëkoty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

5Tëkok ojts koots kyuma'atë ja nimäjtskpë ja tsumjyä'äyëty, mëti'ipë ja tsajpkääky ets ja uuky nyiwintsën'ajtypën, ja kuma'ay aaktam ja nyiwinma'any wi'ix nyiwijja'anyën.

6Komjopy ojts yë José t'ijxkojy ja tsumjyä'äytyëjkëty ets tpaty janty maay janty tajtëp.

7Ënät tyajtëëy: ¿Wi'ix ko mmaytyë mtajtë? ¿Ëkë mmontë mtuktë?

8Ya'atë tsu'umës të nwinkuma'atë ets ka'ap pën mëti'ipë mëpaat tyajniwijyën, jëtu'un y'ëtsoowtë. ¿Tii këtii yë'ëjëtyë Tios mëti'ipë xytyukyajniwijëmën winë? Jëtu'un ojts yë José y'ënä'äny: Tukmëmëtyaktëkës mëti'ipë të xykyuma'atën.

9-10Ënät ja uukywyinkëëpyë tukmëmëtyäky ja kyëma'ay yë José mëët ya'atë aaw ayuk: Ma yë nkuma'ayënës tu'ukës të n'ixy yë tsatym kyepy myëët'ajtyp tëkëëk yë xye'enty ets të n'ixyës ja tsatym kyepy yë pyijy, jëtu'un y'awinpity ijxtëm yë tsatym tsya'amën.

11Ëjts nmëët'ajtyptyëmës ja yajkutujkpë ja y'a'ukën maas nkë'ëjën etsës npëjkë'ëkytyëm ja tsatymtyëëm etsës nwinma'atsy. Ënät näjyëtu'un ja yajkutujkpë ja y'a'ukën ntukë'ëkonëstëm.

12Tääts yë José y'ënäny: Yë mkuma'ay yë'ë jëtu'un tyijäämpy, ko mijts të xy'ixy tëkëëk yë tsatym kyepyxye'enty, tëkëëk xëëw yë t'antijy,

13kom tëkëëk xëëw yë yajkutujkpë mijts jatëkok mja'amyätsa'anyë ets mpëjta'aka'anyë ma mtuunkën, tääts je'eyëm jatëkok ja y'a'ukën xytyukkë'ëkonëty, tä ijty xytyuunk'atyën.

14Ko jëtu'un tyunëtëty jyatëtëty xyjyä'ämyätsëpës, mtunëp yë mëyajtën, xymyëkajpxëty yë yajkutujkpë mëët ëjtskyëjxm ets xyajpëtsëmëtyës pujxn tëkoty. Pa'ëyo'ow najts'ëyo'owëkës.

15Ëjts jamës ojts tsoony ma hebreo ja'ayëtyën yë nyaaxjotëtyën, e ëjts ka'apës nitii poky të ntuny, koos yaa tsumy xyaj'itë.

16E ko ojts tmëtoy, mëti'ipë ja tsajpkääky nyiwintsën'ajtypyën, janty'oy ja José tyajniwij ja kuma'ay, ënät näjyëtu'un y'ënäny: Ëjts näjyëtu'unës të nwinkumaapë, ko tëkëëk katsy ënäty yë tsajpkääky nmëët'atyës maas yë nkëpajkën.

17Yë katsy mëti'ipë këjxm ijtpën myëët'ajtyp ënäty yë tsajpkääky janty xu'kxëtypë, mëti'ipë ja yajkutujkpë kyäyäämpyën. E yë joonëty jëyujkëty yë'ë ënäty jyänty jyë'kxtëp mëti'ipës nkukë'ë'ajtypyën.

18Ënät yë José y'ëtsooy: Yë mkuma'ay tyaa nyiwija'any: yë tëkëëk katsypë tsajpkääky, tëkëëk xëëw yë'ë,

19kom tëkëëk xëëw yë mëj yajkutujkpë tnipaye'eyä'äny yë mpoky ets myajyo'ktëyä'äny ma tu'uk yë kepyën, yë joon jëyujk yë'ë mnini'kx nëjkx tsyu'utsyë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

20Kom tëkëëk xëëw yë yajkutujkpë yë xyëëw tpaty ets mëj nyänyixëëwtuunë wyoowtaay tu'kë'ëyë ja'ayëty mëj'äämpyëtypë. Jam ma mayjyä'äy ënäty të myuktën, jam ojts yë yajkutujkpë tnikäxë yë pujxntëjkja'ayëty, mëti'ipë nyiwintsën'ajtëpën yë uuky ets tsajpkääky, tääts pyëtsëmtëty pujxn tëkoty.

21Yë mëti'ipë yë uuky nyiwintsën'ajtypyën ojts jatëkok tyuunkpaaty ets ja y'a'ukën ja yajkutujkpë tukkë'ëkonëty;

22e mëti'ipë ja tsajpkääky nyiwintsën'ajtypyën, ojts ni'ënä'ämë tääts yajyo'ktëyëty, jëtu'un ijxtëm ënäty yë José të tyajniwijyën.

23Mëti'ipë ja uuky nyiwintsën'ajtypyën ka'ap ojts t'ëkja'amyäjtsnë wi'ix ënäty ja José të jya'ënë'ëmxëtyën.

Génesis 41

1Kommäjtsk jëmëjt, tu'uk xëëw ojts yë yajkutujkpë wyinkuma'ay, jam nyäjyawëty tyänë ma mëjnëëpa'ajën, mëti'ipë xyëëwajtypyën Nilë.

2E jam nëëpë'am niwëxtujk t'ixy yë tsajpkaa pyëtsëmtë janty oyëty janty ni'kxëty, jam y'oktë ujtsjotm.

3E näjyëtu'un t'ijxy jam myintë niwëxtujk yë tsajpkaa ëxëëkëtypë ets xyëëpëtypë, jam nëë''ëkë'ëm pyëtsëmtë ets ja myëku'uk tpuwa'akëtë.

4Yë xyëëpëtpyë tsajpkaa yë'ë ojts tsu'tsta'atë ja ni'kxëtypë. Ënät ojts yë yajkutujkpë myä'äywyijy,

5ënätyë jatëkok myaanajxy, e ënät ojts jatëkok wyinkumaakojnëpë ets t'ijx niwëxtujk yë tsajpmok janty oyëty yääktë pyätë ma tu'ukpë nyixe'entyën.

6Jam wiinkpë t'ijxy yony niwëxtujk të'ëtsëty ets tëë yë xëëw'an tsyääytyääyënë.

7E ya'atë tsajpmoktë'ëts yë'ë ojts tjë'ënta'atë ja oyëtypë. Ënät ojts yë yajkutujkpë myä'äywyijy ets ojts tjawë ko wiinkumaaptëm jëtu'un.

8Komjëpom, yi'iyë ënäty myëmääpy myëtäjpy ja wyinkuma'ay, ënät ojts ni'ënä'ämë ko myintëty ja najtsja'apëtëjkëty ets ja wijyjyä'äytyëjkëty. Tä yë yajkutujkpë tnimëtyaktaay yë wyinkuma'ay, e ni pën ojts tkayajniwijy.

9Ënät y'ënäny, ja mëti'ipë ja uuky nyiwintsën'ajtypyën: Tyamës nja'amyetsy ko ojts tëkok ëxëëk n'ëtë'ëtyës.

10Ko ojts yë wintsën tukjoot'anpëky yë mëti'ipë tsajpkääky nyiwintsën'ajtypyën ets mëti'ipë tyam mtuunpë'ajtypyën ojtsës xytsyumtë ets xynyi'ënä'ämëtës nimäjtsk ets nnëjkxtëtyës pujxn tëkoty.

11Tu'ktëkok ojts yë tsajpkääky wintsën wyinkuma'ay ets näjyëtu'unës ojts nwinkuma'ayës. Ja nkuma'ayëtyës aak ja winma'any wi'ix nyiwija'anyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

12Jap pujxn tëkoty maas ënäty n'itën, tap ijty tu'uk yë yä'äy ëna'k, hebreo ja'ay, yë'ë ënäty tyuunpë'ajtyp yë mëj wintsën, mëti'ipë këwent'ajtpën. Ënät ntukmëmëtyaktës ja nwinkuma'ayëtyës ets yë'ë ojts tkajpxtë'kxta'ay.

13E jëtu'un të tyuny të jyätyë ijxtëm ojts y'ënä'änyën. Ëjts tëëjës jatëkok ja ntuunk npaaty ets ja tu'ukpë ojts ja jyänty yajyo'ktëy.

14E ënät ja yajkutujkpë ojts nikäxë ja José, tä tim ënätyë tyajpëtsëëmtë pujxn tëkoty. Ojts ja José kyuwaay tyajkeepyë ets ojts yë wyit tjääntëkatsy, tä jëtu'un ja yajkutujkpë twinkuwa'këy.

15Tääts ja yajkutujkpë y'ënëmaayë: Tëës tyam nwinkuma'ay ets ka'ap pën, pën mëpaat tkajpxwa'atsyën, tëëjës nijawë ko mijts mkajpxwatsyp yë kuma'ay.

16Ëjts ka'apës tääpë xypyääty nkajpxwa'atsëtyës yë mkuma'ay, jëtu'un y'ëtsooy yë José. E Tios yë'ë yakäämpy yë kajpxwinpijtën mëti'ipë mijts mtuk'oy'atëpën.

17Ënät ja yajkutujkpë t'ënëmaay yë José: Maajës yë nkëma'ayën jëtu'unës näjyawëty jamës yowë ntänë nëë'ëkë'ëm, ma mëjnëë jyënäkyën, mëti'ipë xyëëwajtypyën Nilë,

18jam nëëjotm n'ixyës pyëtsëmtë niwëxtujk yë tsajpkaato'oxy oyëtypë tsujëtpyë ets ni'kxëtypë; jam y'ujts'oktë tsajpkäpynyjoty.

19E jam ix'am jam wiinkpë të pyëtsëmtë, nän niwëxtujk aak tsajpkaato'oxyëty, e jä'äjëty ëxëëkëm kyëxë'knëtë ets janty xyëëpëty, janty paki'ixëty. Kajëna'ajës tsajpkaa ma jëtu'unpë nka'ixy yaa Egiptë.

20Ya'atë niwëxtujkpë tsajpkaato'oxyëty tëë ja myëku'uk tsu'tsta'atë, mëti'ipë ënäty ni'kxëtyën,

21E oy ënäty jëtu'un ja myëku'uk të tjatsu'tsta'atë, ka'ap nijënu'un tyajkëxë'ëktë je'eyëm kyëxë'ktë janty xyëëpëty ets paki'ixëty, jëtu'un ijxtëm ënäty jyëyujk'atën. Koos të nma'awyijy,

22ënätës jatëkok të nkumaakojnëpë jëtu'unës n'ixy niwëxtujktëm yontë yë tsajpmok, janty oyëtyën kyëxë'ëktë ets janty tsujëty, janty maytyëm ja tyëëm tmëët'aty ja tu'kxe'entypë.

23Jam ix'am wiinkpë yontë nän niwëxtujk yë tsajpmok kepy, e jä'äjëty të'ëtsëty kyëxë'ëktë ets xootsëty ets tëë yë xëëw'an tsyääytyääyënëtë ets të pyojkëtaawtaaynyëtë.

24Ya'atë tsajpmok yontën të'ëtsëtypë, ojts tjë'ënta'atë ja niwëxtujkpë ja tsajpmok yontën oyëtypë. Ya'atës yam nmëtyä'äkyën tëëjës yë najtsja'apëtëjk pamääpyëtëjk njatukmëmëtya'aktë, e ni pën të tkayajniwijy etsës jeexyë xytyuk'ëwaanëtë tiitën nkuma'ayës jyanikajpxäämpyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

25Ënät yë José ojts yë yajkutujkpë t'ëtsoy: Yë mäjtskpë mëti'ipë të xywyinkuma'ayën, tu'uk mëti'ipë nyikäjpxypën. Tios mijts të mtuk'ixyë mëti'ipë tyunäämpyën täätsxynyijawëty.

26Yë wëxtujkpë tsajpkaa yë oyëtypë, wëxtujk jëmëjt yë'ë; jëtu'un ijxtëm näjyëtu'un yë tsajpmok yë oyëtypë, wëxtujk jëmëjt yë'ë. Tu'knax yë nyiwijy mäjtskpë mkuma'ay.

27Näyjyëtu'un yë tsajpkaa yë xyëëpëtpyë mëti'ipë ix'ok të pyëtsëmtën, wëxtujk jëmëjt yë'ë; näjyëtu'un ijxtëm yë tsajpmok yë tooyëtypë të'ëtsëtypë mëët yë poj, wëxtujk jëmëjt yë'ë. Jëtu'un nëjkx winë ka'ap y'ity wyintëy.

28Jëtu'un ijxtëm të n'ënëëmën: Tios të mtuknijawëty tii tunan jatanëpën.

29Wëxtujk jëmëjt yë pëjktä'äky wyintëwa'any ets mëj këjää wëxtujk jëmëjt winë y'ita'any,

30ets ok myina'any näjyëtu'un wëxtujk jëmëjt ma ka'ap tii y'ita'any wyintëwa'anyën. Ni pën nëjkx tkaja'amyetsy wi'ix ënäty winë të y'ëk'ijt të y'ëkwintëëpën ma Egiptë nyaaxjotmën, jä'ä ko ja yuu xëëw yë'ë yajma'ta'ajäämpy ja naax kajpn.

31Mëj këjää y'ita'any yë yuu xëëw ets ka'ap y'ëkyajja'amyäjtsnëty wi'ix ënäty winë të y'ity të wyintëyën.

32Yë nwintsënës mäjtskpëky të wyinkuma'ay; e tu'ukyë je'eyë mëti'ipë nyikäjpxypën ets wi'ix nyiwijyën, jä'ä ko Tios jëtu'un të tuknipëjktaakë yajxon mëti'ipë tyunäämpyën ets tsojk jëtu'un tuna'any.

33Nikë oy'ajtp jeexyë ko yë nwintsënës ja'ay wijypyë t'ixta'ay täätsyë'ë jotmay tjëkyäpëty ma naax kajpnën.

34Ya'atë yë nwintsënës tyunëp, ko tnikajpxpätëty yë mëti'ipë ënä'ämëpën ets jyëtitëty maajaty ja kajpnën mëti'ipë yajmukëpën tu'kpëkyjyäty ma ja mëkoxkpëkpyën ma ënäty winë të y'ity të wyintëyën ma tu'kë'ëyë yë Egiptë tnitänën, wëxtujk jëmëjt ma winë y'ita'any wyintsën.

35Ets tyajtu'ukmujkta'ajëty yë tsajpmok ma ya'atë jëmëjt myinyën kyëtä'äkyën, ma winë y'ita'any wyintëwa'anyën ets tpëjkta'aktëty ma tu'uk yë ijtaknën, e yë nwintsënës yë'ë kyë'ë'am'atëp, jam tpëjkë'ëktëty ma naax kajpnën, mëti'ipë ja'ayëty nätyuk'ix nätyukmëyatëtëpën ets mëti'ipë jyë'kxtëp pyëktëpën.

36Jëtu'un ja tsajpmok pëjkë'ëky wyë'ëmtëty ma ja kajpnën, këtiipë ja ja'ay y'ooktëty tyëkoytyëty mëët ja yuu xëëw, ma ënäty wëxtujk jëmëjt winë ka'ap y'ity wyintëyën mëti'ipë itaanpën Egiptë.

37Mëti'ipë ojts tkäjpxyën yë José janty'oy ojts yë yajkutujkpë tmëtoy mëët tu'kë'ëyë jënu'un ënäty mëët y'ëne'emyën.

38Tä ja yajkutujkpë y'ënëmaayëtë: ¿Jyëkyejpy jëtää ja'ay wiinkpë npatmëty mëti'ipë Tios wyijy'ajtën myëët'ajtëpënë?

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

39Ënät yë yajkutujkpë t'ënëmaay yë José: Ka'ap ma wiinkpë ja'ay jaakwinma'anymyëëtpë ets wijypyë ijxtëm mijtsën, Tios jëtu'un të mtuknijawëty tu'kë'ëyë ya'atë.

40Mijts yaa mwë'ëmëp maas yë nkutujktaknën ets tu'kë'ëyë nkajpnës mëmëtowëtëty. Mëti'ipë tëy ëjts yaa mëj naxaanp këtiinëm mijts, jä'ä ko ëjts yajkutujkpë.

41Ëk'ix, tyam mijts npëjktä'äky ënä'ämpë ma tu'kë'ëyë Egiptë kajpnën. Ko jëtu'un y'ënäny,

42ënät ja yajkutujkpë nyätyukë'ëji'tstutë ja kyë'ëjiits, mëti'ipë ënäty myëët'ajtypyën ja tsa'ayajtën mëët ko yajkutujkpë'aty ets tmooy ja José. Täats ni'ënä'ämëy ko txoxtëty mëët ja wit oypyë ets mëti'ipë tsowën ets t'oytyuunëtëty näjyëtu'un ja nyantsëm pu'ts pujxnëpë.

43Ënät ojts tyajpety ma ja kepy wintëkäämpën mëti'ipë ijty xëmë paye'eyëpën ets tyajmëjtu'unajxtë tu'kkajpnjoty ets tu'kë'ëyë ja'ayëty tyëjkëtyë yaxpë jojkpë ets y'ëna'antë: yaj'ëwa'atstë tu'u'aaw ma nyaxëtyën yë wintsën. Jëtu'un'äämpy ja José ojts tyëkë ënä'ämpë ma tu'kë'ëyë ja naax kajpnën mëti'ipë Egiptë nyitënääpyën.

44Tää ja yajkutujkpë näjyëtu'un y'ënëmaayë: Ëk'ix, oyës n'ëk'ity yaa mëj wintsën ni pën mëpaat kë'ëmwinma'any winë tkatuny ma tu'kë'ëyë Egiptë kajpn tnitänën, pën mijts ka'ap të xynyi'ënä'ämë ets pën ka'ap xy'ëwa'atsy.

45Yë yajkutujkpë ojts yë José yë xyëëw tyajtëkajtsë, jä'ä txëëwmooy Safenat-panéah, jëtu'un ijxtëm ënäty jap Egiptë kyajpxtën ets tyajpëjky mëët tu'uk ja to'oxytyëjk jä'ä xyëëwajtyp Asenat, yë'ë nyëëx yë Potifera, mëti'ipë ënäty tuunpën teety ma tsajptëjkën, jam ma ja kajpn txëëwatyën On. Jëtu'un'äämpy yë José ojts ja naax kajpn tmëwë'ëmy ets t'ënä'ämëty jap Egiptë.

46I'px majk ënäty yë José yë jyëmëjt ko ojts yajmënëjkxy ma yajkutujkpën, mëti'ipë ënäty ënä'ämpë'ajtpën jap Egiptë. Ënät yë José nyäy'ëxmajtsë mëët yë yajkutujkpë ets tyëjkëy jëtijtpë maajaty ja kajpnën. T'aye'ey t'anaxy maajaty ja naax kajpnë mëti'ipë Egiptë nyitënääpyën.

47Wëxtujk jëmëjt ojts winë y'ity wyintëy ets naaxwiinyëtë janty mayëty yë pëjktä'äky tyäjky.

48Yë José yajmujktaay yë tsajpmok jënu'un ënäty të y'ity të wyintëyën wëxtujk jëmëjt ets tpëjkë'ky maajaty ja kajpnën ma ënäty ja pëjktä'äky të pyëti'ikyën, jëtu'un ojts wyë'ëmtë pëjkë'ëky tunë'ëky ja tsajpmok jam kamjotm ma ja naax kajpn wiinkonëty wyë'ëmtën.

49Jëtu'un yë José tyajpëtë'ky yë tsajpmokpajk tä nëë'ajinën janty may. May ënäty oy ja tsajpmokpajk të nyipäjnë ets ka'ap t'ëkjëkyäjpnë yajkijpxta'akëty, paaty ojts tim'ëxmajtsnë ets ka'ap ja kijpxëny t'ëkyajtuunëtëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

50Ka'anëm ënäty ja yuu xëëw tsyo'ontä'äkynyëm, ko yë José yë tyo'oxytyëjk, mëti'ipë xyëëwajtypyën Asenat, tyajmëxu'unk'ajty nimäjtsk yë y'u'unk myääy.

51Ja y'u'unk ja më''ëka'anypë myiinyën naaxwiiny, jä'ä txëëwmooy Manasés ets y'ënäny: Tiosës të xytyukja'atyëkoy ja nmonyë ntukyës ets ja ëxëëkpë tsaatsypë mëti'ipës të nmënaxy të nyajnaxyën ets ja njëëky nmëku'ukës, nteetyës ntaakës.

52Ja mëmäjtskpë jä'ä txëëwmooy Efraín ets y'ënäny: Tiosës yë u'unk maay të xymyo'oy ma ja naax kajpnën maas mëk të n'ëyoyën.

53Jëtu'un nyäjxy ja xëëw jëmëjt, ja wëxtujk jëmëjtpë ma y'ijty wyintëëyën winë jap Egiptë.

54Ënät ojts tsyo'ontä'äky ja yuu xëëw mëti'ipë ënäty wëxtujk jëmëjt itaanpën, jëtu'un tä ënäty ja José të t'akäjpxyën. Ojts yë yuu y'ity ma tu'kë'ëyë naax kajpnën, jäpyë yuu ka'ap y'ijty Egiptë; ma Egiptë kajpnën jap'ajtp ënäty yë jë'kxy pëky may.

55Ko ojts y'akëjxëtyääynyë yë jë'kxy pëky ma ja'ayëtyën jap Egiptë ets yuu mëk tja'awënëtë, ënät ojts nyëjkxtë ma yajkutujkpën jë'kxy'amëtoopë. Ënät yë yajkutujkpë t'ëtsooy ja Egiptë ja'ayëty: Nëjkxtë ma Joséjën ets yë'ë tuntë tii yë'ë nyi'ënä'ämëpën.

56Ko ojts ja yuu xëëw jyä'ty maajaty ja naax kajpnën, ënät ja José tyajku'ëwatstaay ja tsajpmok ma ënäty pëjkë'ëky tyaj'ityën ets tooka'any ma ja Egiptë ja'ayëtyën, jä'ä ko ja yuu xëëw ni'ikyë myëjë kyëjääjënyë.

57E tu'kë'ëyë ja ja'ayëty oymyëti'ipë kajpnëty jap ojts nyëjkxta'atë Egiptë tsajpmok juupyë ma ja José tsyajpmok tookyën, jä'ä ko ka'ap ënäty nimaa y'ëkyajpatnë ja jë'kxy pëky.

Génesis 42

1Ko ojts yë Jacob tnijawë, ko tap yë tsajpmok Egiptë, ënät ojts y'u'unk y'ëna'k t'ënëëmë: Tiijën mtuuntëp ko je'eyë mnäywyintë'kxëtë xim yam.

2Tëëjës nnijawë ko jap Egiptë tap yë tsajpmok, nëjkxtë jap ets xyjyuytyëty yë tsajpmok, tääts njaakjuuky'ajtmëty.

3Ënät ojts nimajk yë José yë y'äjtytyëjk nyëjkxtë jap Egiptë tsajpmok juupyë.

4Yë Jacob ka'ap ojts tkexy yë Benjamín, yë José y'uty, jä'ä ko tyaa ënäty myäy tyäjy ko tii y'ëkjajt y'ëkëpäjtënëty.

5Yë y'u'unk y'ëna'k yë Israel ojts nyëjkxtë mëët wiinkëtpyë ja'ayëty, mëti'ipë näjyëtu'un jap nëjkxtëpën tsajpmok juupyë, jä'ä ko ma tu'kë'ëyë Canaán nyaaxjotmën jam'ajtp ënäty ja yuu xëëw.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

6Yë José yë'ë ënäty ënä'ämpë ijtp jap Egiptë ets yë'ë ja tsajpmok tyukmëto'kpy ja ja'ay mëti'ipë miintëpën tsajpmok juupyë. Ko ojts ja y'äjtytyëjk jam jya'të ma yë'ëjën, ënät nyäjyijtakëtë yë'ë wyintum ets nyaaxkoowtë.

7José ojts t'ixkäpy ja y'äjtytyëjk, ko t'ijxy; jëtu'un ojts nyäpyëjktä'äkyë ijxtëm jeexyë ka'ap t'ixkäpyën ets tyajtëëy: Miitsëty ¿Maaxë mtsoontë? Canaán ëëts ntsoontë tsajpmok njuyantëpës, jëtu'un y'ëtsoowtë yë'ëjëty.

8Oy ënäty ja José tëë ja myëku'uk tja'ijxkajpta'ay, ja myëku'uk ka'ap y'ijxkapëtë.

9Ënät ja José tja'amyejtsy ja wyinkuma'ay mëti'ipë ënäty të t'ixyën mëët yë'ëjëty, tä t'ënëmaay: Miitsëty je'eyë min xy'ixa'an xytyuna'antë tii yaa kajpn myëët'ajtyp kyamëët'ajtyp.

10Ka'ap Wintsën. Jëtu'un y'ëtsoowtë. Ëëtsëty mijts yë mtuunpëtëjk, tsajpmok ëëts njuyantëp.

11Tu'kë'ëyë ëëtsëty tu'ukyë teety ëëtsëty ets oyës nja'ay'atë, jamës ntsëënëtë Canaán, ëëtsëty nijëna'a muum nkanëjkxtës ets je'eyë n'ixtës ntuntës winë.

12José ni'ikyë y'ënaan'ëtëtsy: Ka'ap tyiyajtënëty m'ëna'antë, miitsëty je'eyë të mintë ijxpë tuunpë ma ya'atë naax kajpnën, pën tii myëët'ajtyp oy ëxëëk.

13Ënät y'ëtsoowtë: Ëëtsëty Wintsën jä'ä ëëtsëty nyiwinë'atë nimajkmäjtsk ets tu'uk ëëts ja nteetyëtyës ntukmuktë ets jamës ntsëënëtë Canaán. Ja n'utyëtyës ja mutskpë tëë ja wyi'imy mëët yë tyeety, e ja wiinkpë ka'apës yam mëëtëtynyë.

14Ënät ja José y'ënaankojnëpë: Jëtu'un ijxtëm n'ëna'anyënës je'eyë mijts mintë ijxpë tuunpë,

15ets ya'atë ënät mëët n'ëkjanty'ijxmëty. Yajxon miitsëty yam n'ënëëmëtë ko ka'ap yaa mtsoontëty, koonëm xyajmintëty ja m'utyëty ja mutskpë.

16Wä'än miitsëty nitu'uk pën nëjkx tyajtsoony, ja nimaypyë wä'än twë'ëmtë tsumy. Tsojk n'ëkjanty'ijxëm pën janty tëy m'ëna'antë, e pën ka'ap tyiyëty, jää jyänty yaj'ixëty ko miitsëty ijxpë tuunpë je'eyë të mintë. Ja mëj yajkutujkën xyëëwkëjxmës yam jëtu'un n'ëna'any.

17José tsumy ojts tyaj'ity ja myëku'uktëjk tëkëëk xëëw,

18e kom tëkëëk xëëw ojts t'ënëëmë: Ëjts ntsë'këpës yë Tios, tuntë ya'atë ets miits npokymyä'kxtëty.

19Pën mijts janty'oy mja'ay'atë, ëxmatstë yaa tu'uk yë mmëku'ukëty ets wiinkpë wä'än tmënëjkxtë yë tsajpmok, mëti'ipë kyäytyëp y'uuktëpën yë mjëëky mmëku'ukëty.

20Ets xyajmintëty ja m'utyëty mutskpë ets n'ëkjanty'ijxmëty pën tëy mkajpxtë, e pën ka'ap, m'ooktëp ënät. Ënät tkupëjktë ja José ja y'ayuk,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

21ets nyäy'ënanëtë jaxim jayam: Tyam ënät n'ijxëm ets tyam ënät nkëpäjtëm ko ojts ëxëëk ja n'uty'ajtëm ntu'unëmë. Ojts xyjyamënu'kxtakëmë ets jeexyë npa'ëyo'owëm nas'ëyo'owëmë e ëëtsajtëmë ka'ap ja ntu'unëmë këwentë, ojts nja'ijxëm ko ënäty mon tuk yajpaaty. Paaty ënät ëëtsajtëm tyam ya'atë ëxëëkajtën npatëm n'ijxëmë.

22Ënät yë Rubén t'ëtsooy ja myëkä'äxtëjk: Ëjts ojtsës nja'ëna'any ets jeexyë ka'ap wi'ix ntu'unëmë, e miitsëty ka'apës ojts xykyäjpxymyëmëtowtë, e ëëtsajtëm kwanë ënät n'ëtsoowinpijtmëty yë y'o'kën tyëko'oyën.

23Yë'ëjëty ka'ap ënäty nijawëtë ko ja José wa'ats tja'akyukë mëti'ipë myëtyaktëpën, yë José wiink ayuk ënäty tyukmëkäjpxyp ja y'äjtytyëjk, ëpëky tmëëtëty ja wiinkpë ja ja'ay mëti'ipë kajpxwatsëyëpën ja y'ayuk.

24Ënät ja José twinwa'ktuty ja jyiiky myëku'uk ets ojts nyijkxy yaxpë. E ko jatëkok wyimpijty, tää ojts jatëkok tmëkäjpxy, ënät ojts ja Simeón jä'ä tyajwë'ëmy ets tkë'ëtsuumy tekytsyuumy, tam jëtu'un ja myëkä'äx t'ixtë

25Ojts tni'ënä'ämë ets ja xya'k y'utstëty mëët yë tsajpmok ets jatëkok ja myeeny yajmo'otëty ets yajmo'otëty näjyëtu'un ja kyä'äyënëty y'ukënëty mëti'ipë tyu'ukaytyëpën. Jëtu'un ojts jyänty yajtuny.

26Tä ja jyëyujkëty tukjëtsëëmë'ktaaytyë ja xya'këty ujts mëët yë tsajpmok, tä ojts jap tsyo'onëtë.

27Ko jya'ajtë ma ja tsuu tyajnaxa'antën, tu'uk ojts t'akejy ja xya'k ets tyajjë'kxa'any ja jyëyujk, e ko t'ijxy taptëm ja meeny myiny ma xa'k'aawën.

28Ënät t'ënëmaay ja myëkä'äxtëjk: Tä mëk jyänty jotmaypyätë ets tsë'ëkëmëë nyäy'ënanëtë jaxim jayam: ¿Tiitën ko jëtu'un yë Tios xytyu'unëmë?

29Ko jya'ajtë jam Canaán, ënät ja tyeety tukmëmëtyaktaaytyë tiijaty ënäty të jyat të kyëpätëtën ets t'ënëmaaytyë.

30Ja ja'ay mëti'ipë jap ënä'ämpë'ajtpën Egiptë, janty ëxëëkëty të xy'ëktimmyëkajpxnëtës, etsës të xy'ënëëmëtë ko ëëtsëty je'eyës jap nëjkxtë kyajpnjoty ijxpë wo'ompë ets n'ixa'antës tii myëët'ajt kyamëët'ajtëp.

31Ënät ëëtsëty të n'ënëëmëtë ko ka'apës jëtu'un nja'ay'atë, nijëna'a ëëtsëty maa nkanëjkxtë kajpntum je'eyë ijxpë wo'ompë;

32tëë n'ënëëmëtës näjyëtu'un ko jä'ä ëëts ntu'kä'äx'atë niwinëty nimajkmäjtsk tu'ukyë teety, tu'uk tyëkoy'ity ets ja mutskpë jä'ä të wyi'imy Canaán mëët mijts.

33Ënät të xy'ënëëmëtës: Tyam y'ëkjanty yaj'ixëty pën oy miitsëty yë mjot mwinma'anyëty xymyëët'atë. Ko yaa nitu'uk wyë'ëmëty yë mmëkä'äxëty ets nitu'uk xymyënëjkxtëty yë tsajpmok, mëti'ipë yë mteety mtaak ets mjëëky mmëku'uk jyë'kxtëpën pyëktëpën,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

34ets xyajmintëty ja m'uty mëti'ipë mutskën, jëtu'untsës nmëpëkëty ko miitsëty oy yë mjot mwinma'any xyjyänty myëët'atë ets ka'ap je'eyë mintë ijxpë wo'ompë; nyaj'ëwaatsëpëtsëmëpës ja mëku'ukëty ets miitsëty jotkujk mnaxtëty mtëkëty naaxjoty kajpnjoty.

35Ko tyajku''ëwatstaaytyë ja xya'këty, ënät ja José ja myëkä'äxtëjk t'ijxtë ko aak taptëm ja meeny yajpaaty xa'k'ëkë'p, xuumyjoty atsumy. Ko jëtu'un t'ijxtë ja meeny atsumy xuumyjoty, ënät tsyë'këtyaktë, jëtu'un yë'ëjëty ets näjyëtu'un ja tyeetyëty.

36Ënät ja Jacob t'ënëmaay ja y'u'unk y'ëna'k: Miitsëty u'unktukës je'eyë xyajwë'ëmnëtë, yë José ka'ap yajpaaty ma ëtsajtëmën, Simeón nän ka'ap e tyam yë Benjamín ënät näjyëtu'un xypyëjkëjantëpës ets xëmë aak'ëjts jëtu'un winë xytyukkëtakpäjtääpy.

37Ënät yë Rubén ja tyeety t'ënëmaay: Ixmats yë Benjamín, ëjts nkëwent'atëp ets mijts jatëkok nëjkx ntukë'ëtëkë e pën kajts ntukë'ëtëkë jatëkok, nkë'ëyäjkpyës yë n'u'unk nimäjtsk ets xyaj'ookëty.

38Tä yë Jacob y'ëtsooy: Yë n'u'unkës ka'ap yë mpanëjkxëtëty, ojts yë y'äjty José y'ooky, e yi'iyë tu'uk jaakwë'ëmp, ko tii jyatëtëty kyëpätëtëty ma mnëëye'eya'an ntu'uye'eya'antën, mijts ënäty yë poky mëët'ajtëp ko ya'atë mëjja'ay y'ookëty mëët yë monyëtukyë.

Génesis 43

1Ja yuu ja xëëw ni'ikyë myëjë kyëjääjë,

2ko ojts ja Jacob ets ja y'u'unk y'ëna'k tkaaytyääy t'uktaaynyëtë ja tsajpmok mëti'ipë ënäty jap ojts të tyajtsoontën Egiptë, ënät ja Jacob t'ënëmaay ja y'u'unk y'ëna'k: Nëjkxtë jatëkok jaakjuytyë ja tsajpmok jap Egiptë.

3E ja Judá y'ëtsooy: Ja ja'ay jëtu'un të xy'ënëmaaytyës wa'ats: Pën këtii yaa ja m'uty xyajmintë ja mutskpë, këtiis yaa xytyimnimintëty.

4Paaty pën m'ëwatsypy ets mëët nëjkxtëtyës, ënätnëm ëëts nëjkxtëty tsajpmok juupyë.

5E pën ka'ap xy'ëwa'atsy ets nyëjkxëty mëët ëëtsëty, ka'apës näjyëtu'un nëjkxtëty, jä'ä ko ja ja'ay jëtu'un ojts xy'ënëëmëtës: Pën miitsëty ka'ap xywyoowmintë ja m'utyëty ja mutskpë, këtiis xytyimnimintëty.

6Ënät y'ënäny ja Israel: ¿Wi'ix ko miitsëty ëxëëk xytyimtuntës? ¿Wi'ix ko të xytyuk'ëwa'anëtyëpë yë ja'ay ko jyääjëty wiinkpë m'utyëty mutskpë?

7Ënät y'ëtsoowtë yë'ëjëty: Jä'ä ko wiinkëm ënäty winë tyajtëëwnë: tjantyyajtëy wi'ix nyajpatëmë, pën ninaakajtëmë ets näjyëtu'un të xy'ënëëmëtës: ¿Juuky'ajtpnëm ja mteetyëtyë? ¿Jaakjamnëm yë m'utyëtyë? E ëëtsëty tiijës ntuunta'aktëp, kwanë ko

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

ëëtsëty n'ëtsowtë mëti'ipë jä'ä yajtëëpyën ets tii ëëtsëty n'ëknijawëtëp pën jëtu'untëm y'ëna'ana'any: yajmintë ja m'utyëty.

8Tää yë Judá t'ënëmaay yë tyeety Israel: Pën juuky'ata'anëm, ëxmats yë m'u'unk wä'änës mëët nëjkxtë, ëjts nkëwent'atëp ets tyämyës nëjkxtëty. Jëtu'un ka'ap nyuu'o'kmëty ni mijts ets ni ëëtsëty ets ni yë'ë n'u'unk'ajt n'ëna'k'ajtëmë.

9Ëjts nku'ëtsowëp mëët yë'ë, ko tii jyatëtëty kyëpätëtëty. Pën ka'ap jatëkok nkë'ëmo'oy, ëjts pokymyëët wë'ëmëp ma mijtsën winë xëëw mapaatës njuuky'ätyën.

10Ko jeexyë ëëtsëty yaa nëkooyë të nkapo'oxtë, wä'än jeexyë ëëtsëty të njanëjkxnëtë ets të njawinpijnëtës mäjtsk'okën.

11Ënät ja tyeety y'ëtsoowë: Tyam ka'apës tii winma'any nmëëtëty, tii ënät tëy mtuntëp, nikë yë'ë mënëjkxtë ma mxa'këtyën, mëti'ipë mnamo'otëpën yë ja'ay, ijxtëm mëti'ipë yaa yajmëët'ajtpën ets mëti'ipë yaa ijtp wintëëpën, ijxtëm yë onën, uuxpa'akën, pa'akxu'kpë ets mëti'ipë ja'ay nätyuku'tsëpën ets pya'akxuuky, ujts tëëmëty ets tu'uk ja ujts mëti'ipë xyëëwajtypyën almendrë.

12Mmënëjkxtë näjyëtu'un ja meeny, kujkwä'kxy xyajni'ikëtëty ets kë'ëm xytyimkë'ëmo'otëty ja ja'ay mëti'ipë ojts mooywinpitëtën, wä'änxyëp tka'ijxtë ëkë tja'atyëkooytyë.

13Oy mnëjkxtëty, mënëjkxtë yë m'uty ets nëjkxtë tampë ja'ay jatëkok ëk'ixtë.

14Tios mpa'ëyowëtëp tääts tnajtsmatsëty ja tu'ukpë ja mëku'ukëty ets Benjamín, e pën ëjts jëtu'unës ënät u'unktuk nwë'ëmëty, minës jëtu'un n'ëkwë'ëmy.

15Yë Jacob yë y'ëna'këty ojts tmënëjkxtë ja näynyamo'ojë ets ja meeny kujkwä'kxy jyaak ni'ikëty ets mëët ja Benjamín ojts nyëjkxtë Egiptë.

16Ko jya'ajtë ma ja José wyintumën ënät ojts t'ixy ko tam mëëtëty ja Benjamín, tää t'ënëmaay ja pyutu'unëpë: Mënëjkxtë ya'atë ja'ayëty maas yë ntëjkën ets yaj'ooktë tu'uk yë tsajpkaato'oxy ets xy'oytyunëty yë tojkx, jä'ä ko yë'ëjës yam mëëtëty nkayä'äny n'uuka'any kujkxyëëw.

17Ja putu'unëpë jëtu'un tuuntaay tä ja José tyuk'ënä'ämën ets ojts twoownëjkxy.

18E yë'ëjëty ojts tsyë'ëkëtë, ko ënäty jam yajwoownëjkxtë ma ja José ja tyëjkën, tääts nyäy'ënanëtë aak yë'ëjëty: Ya'atë win'ë'ënën yë je'eyë nëkoo, paatykyëjxm yaa të xyajmi'inëm yë'ë ënät xytyukmatsa'anëm ja meeny mëti'ipë ojts xymyooywyimpijtëmën ets ënät xytyuk'akëwanë'ajtmëty ets nmëtu'unmëty ma yë'ëjëtyën tu'ukyë mëët yë njëyujk'ajtëmë.

19Paaty ko ojts jya'të jam winkon ma ja tëjk'aawën, tä ojts tmëkajpxtë ja putu'unëpë ets myëtya'aka'antë mëët yë'ë,

20ets t'ënëmaaytyë: Ay wintsën, koos ojts n'ëkmiintëpë, tsajpmok ojts nimintës etsës njuya'antë,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

21e koos nja'ajtë maas ënäty jam ja tsuu nyajnaxa'antën, ënät ja xa'k'aaw n'ijxtës aak tap ja meeny mëti'ipës njä'ä'ajtëpën, ja meeny kä'pxy jap, e tyam tëëtsës ja nmëmintë ets nyaka'antës;

22tëë näjyëtu'un yë meeny njaakyajmintës etsës njaakjuya'antë yë tsajpmok, yë'ëjës tëy ka'ap nijawëtë pën jëtääjën ojts ja nmeenyëtyës tyajwinpitë maas yë nxa'këtyën.

23Tä yë putu'unëpë y'ëtsooy: Jotkujk itë, këtii mtsë'ëkë mjawëtë, yë mTiosëty mëti'ipë m'ëwtajtëpën ets mëti'ipë yë mteetyëty y'ëwtajtypyën, yë'ë ojts tpëjktä'äky yë meeny ma mxa'këtyën, ëjts ojtsës ja meeny n'ëxajë, mëti'ipë ojts xytyukkujuytyën. Tä ja putu'unëpë ojts tyajpëtsëmy ja Simeón pujxn tëkoty ets ojts twoownëjkxy ma ënäty jam ja myëku'ukëtyën.

24Tä ojts tu'ukmukyë twoownëjkxta'ay ma ja José ja tyëjkën, tmooy ja nëë ets tyekpyujtëty ets ojts näjyëtu'un ja jëyujk tjë'kxymyo'oy.

25Tä yë'ëjëty tnipëjktakëtyë ja näynyamo'ojë ets t'a'ix tjëjp'ixtë ko ja José myina'any kujkxyëëw, tëë ënäty nijawëtë ko jam mëët kyäya'antën.

26Ko ojts ja José jyä'ty ma ja tyëjkën, tä ojts tmo'otë ja näynyamo'ojë, mëti'ipë ënäty të tyajmintën ets nyaaxkoowtë, tä jëtu'un ja José yajwintsë'ëkë.

27Ojts ja José tyajtëy wi'ix ënäty jyatë kyëpätë ets ojts näjyëtu'un tyajtëy: ¿Wi'ix yajpaaty ja mteetyëty, ja mëjja'ay mëti'ipës xytyukmëmëtyaktën? ¿Jaakjuuky'ajtpnëmë?

28Ënät ojts nyaaxkowtë, tyajnikëxë'ëktë jëtu'un ja winkutsë'kën ets y'ëtsoowtë: Ja nteetyëtyës oy mëk ja yajpaaty ets jaakjuuky'ajtpnëm.

29Tää yë José y'ijx'ëwtijty ets t'ijxy ja y'uty Benjamín, mëti'ipë ënäty tu'ukyë mëët ja teety taak tukmukyën, tääts y'ënäny: ¿Ya'atë jëtu'un ja m'utyëty mutskpë, mëti'ipës xytyukmëmëtyaktënë? Tios mkënu'kxëtëp u'unk maay. Ko jëtu'un y'ënäny,

30Ënät yë José jyänty nyäjya'awëyë jotkujk, ko yë y'uty t'ijxy ets nyäjya'awëy ya'axaanp yowë, tä jyänty kyupëyë'këy ënätyë tyëkoty ets jap tyëjkëy yaxpë.

31Ko yaxmoony, tää ojts wyimpujy wyinje'etsy ets pyëtsiimy jap tyëkoty ets ojts tni'ënä'ämë ja ka'ayën ukën ets t'apëkëtëty.

32Ja José ëpëky ojts ja kyä'äyën y'ukën yajni''ixë, e ja Jacob ja y'u'unk y'ëna'k nän ëpëky, ja Egiptë ja'ayëty, mëti'ipë ënäty mëët kyäytyën ja José, nän ëpëky ja jyä'äjëty yajni''ijxëtyë. Jä'ä ko yë Egiptë ja'ayëty ka'ap ënäty tyajkutuktë kyääymyuk y'ukmuktëty mëët yë hebreo ja'ayëty.

33Ënät ja myëkä'äxtëjk yë José nyaaxwä'tstaaytyë ijxtëm ënäty yë'ë të tni'ënä'ämën, tyajnaaxwe'tsy mëti'ipë ënäty mëjjëtyën ets mëti'ipë këjxm ja xyëëw jyëmëjnën ets ok ja mutskpë, je'eyë tmëmay tmëtajtë ko ënäty jëtu'un jam kyäytyë ets nyäwyintë'kxëtë jaxim jayam.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

34Yë José ja myëku'uktëjk yë'ë tyukjë'kx mëti'ipë ënäty näjyëtu'un jam jyi'kxypyën ets ja Benjamín jaakni'ik ojts winë tmo'oy këtiinëm jyëtu'unëty ja wiinkëtpyë; ojts kyääymyuk y'ukmuktë ets jotkujk nyäjya'awëtë.

Génesis 44

1Ko jëtu'un y'ëkkëjxy y'ëknajxy, tää yë José t'ënëmaay yë pyutu'unëpë: Yaj'ujtsta'a xya'këty ya'atë ja'ayëty mëëtë tsajpmok, mëti'ipë myënëjkxtëpën ma jyëën tyëjkëtyën ets näjyëtu'un xy'apëjkëtëty yë myeenyëty mëti'ipë të tukujuytyën maajaty yë xa'k'aawën.

2Pëjkta'ak yë n'a'ukënës ma y'utyëtyën, yë mutskpë xya'kën, tu'ukyë mëët xypyëjkta'akëty yë meeny, mëti'ipë të tukujuyën yë tsajpmok. Jëtu'un ojts tjantytyuny ja José ja pyutu'unëpë, tä ënäty të yajtuk'ëne'emyën.

3Je'eyë ënäty yë xëëw jam pyëtsimnyëm ko yë José yë myëkä'äxtëjk t'ënëmaay ets nyëjkxtëty mëët tu'kë'ëyë jyëyujkëty.

4Ka'anëm ënäty nëkoo tmëjëkämkä'äktë ja kajpn, ko ja José ja pyutu'unëpë t'ënëëmë: Panëjkx ets papo'o tääpë ja'ayëty pe'tym, ko xynyajtspaatëty, tää xy'ënëëmëty: ¿Wi'ix ko miitsëty ëxëëk të xytyuunwinpitë ja oyjyot oywyinma'any? Wi'ix ko të xy'ëkmä'tstëpë ja a'ukën mëti'ipë poop pujxn mëët y'oytyunyëtyën.

5¿Mëti'ipës yë nwintsën tyuk'ukëpën ets mëti'ipë winë mëët tuknasjawën? Miitsëty ëxëëk winma'any jëtu'un mpatëp.

6Ko ja tuunpë tnajtspatëy, ënät ojts jëtu'un tjanty'ënëëmë tä ënäty ja José të nyajtskajpxëtyën.

7Tä ojts y'ëtsowtë: ¿Wi'ix ko ëëtsëty jëtu'un xy'ënëëmëtë? Ëëtsëty ni winma'any jëtu'un nkapaatës ets jëtu'un n'ëtë'ëtstëtyës.

8Ix maa ëëtsëty muum ntsoontë Canaán ets nyajwinpita'antës ja poop meeny mëti'ipës të npaatën nxa'k ëkë'pëtyës, koos jam nja'ajtë. ¿Wi'ix ko ënät tyam n'ëkmä'tstëpëtyës ja pu'ts pujxn ja poop pujxn ma ja mWintsën ja jyëën tyëjkën?

9Pën mpatyp muum ja a'ukën ma ëëts ja nxa'këtyën ets pën myëët'ajtyp ja a'ukën ma xya'k'aawën, jä'ä ookëp ets tu'kë'ëyë ëëtsëty nëjkxta'atëpës mëtuunpë ëyoopë ma miitsëtyën.

10Ënät ja José ja pyutu'unëpë y'ëtsooy: Oy jyëtu'un'atëty, jatëp këpätëpën ënät jëtu'un tä yam m'ëna'antën. E yi'iyë jëtu'un nëjkxëp mëtuunpë ëyoopë, mëti'ipë ja a'ukën myëët'ajtypyën ma xya'k'aawën, nitu'kë'ëyë ëwaatsëtum mwë'ëma'antë.

11Nitu'ukjaty ja xya'k tyajjënajktaaytyë jëyujk këjxm ets t'akäjtaaytyë.

12Ënät ja putu'unëpë tuk'ijxëtyääy tukwo'onëtyääy ja xa'k ets t'ëk'ixa'any maa yajpaatyën ja a'ukën, tyajtso'ontäky ma ja mëjpën ets tyajjëjpkëjxy ma ja mutskpën. E ja a'ukën jap ojts yajpaaty ma ja Benjamín ja xya'kën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

13Ënät ojts nyänyikëëts nyäy'ixkëëtsëtë, tjamëkjawëtë tja'ëxëëkjawëtë ko jëtu'un jyatë kyëpätë. Ënät jatëkok ja tyimy t'atsëëmpëktë nitu'ukjaty ets tukjëwë'ënë'ktaaytyë ja jyëyujkëty ets jëtu'un jatëkok wyimpijnëtë kajpntum.

14Ko yë Judá mëët yë myëku'uktëjk jya'ajtë ma ja José ja tyëjkën, jaaktam'ajtpnëm ënäty yë José, ënät nyaaxkoowtë José wyintuuy, tyajnikëxë'ëktë jëtu'un ja näywyinkutsë'kën.

15Tää y'ënä'äny yë José: ¿Wi'ix ko miitsëty jëtu'un m'ëtë'ëtstë? ¿Këtii xynyijawëtë, ko ja'ay jëtu'unpë tä ëjtsën nyajtsja'ap winë?

16Tä yë Judá y'ëtsooy: ¿Wi'ix ëëtsëty mijts n'ëk'ëtsowtëty? ¿Wi'ix ëëtsëty n'ëk'ëna'antëty, ko ka'ap tii ëxëëkpë ntuntë nkajpxtë ets ka'ap ëëtsëty npokymyëët'atë? Yë Tios yë'ë tëy wa'ats nyija'ap, ko ëëtsëty pokymyëëtës nyajpaatë. Tyaa ënät ëëtsëty mijts xykyë'ë'am'atë, yajtuuntëkës ijxtëm mijts xytyimtsokyën, tu'ukyë mëët mëti'ipë ënäty myëët'ajtypyën ja a'ukën xya'kjoty.

17Yë José tyaa y'ëtsooy: Niwi'ixtsow, yi'iyës jëtu'un nyajwë'ëmäämpy mëti'ipë të yajpaatyën ja xya'k mëët ja n'a'ukënës ets yaa myëtun y'ëyowëty, miitsëty akujk jotkujkmës winpitë ma ja mteetyëty ja jyëën tyëjkën. Ets ni pën mkamëmayëtëty.

18Ënät yë Judá tmëwinkoony yë José ets t'ënëmaay: Tyam mijts nmënu'kxtä'äky wintsën etsës xyajkajpxëty tu'k'aaw mäjtsk'aaw. Tun yë mëyajtën këtiis xytyukjoot'anpëkëty, mijts jëtu'un yë'ë ijxtëm jeexyë kë'ëm myajkutukyën.

19Ko mijts xyajtëëwtës pën nmëët'ajtëpës ënäty yë nteetyëty ets pën njaakmëët'ajtëpës ënäty wiinkpë n'utyëty,

20ets ojts ëëtsëty n'ëtsowtë ko nmëët'atës yë nteety ets tëë myëjja'ayënë ets tu'uk yë n'utyëtyës mëti'ipë mutsknëmën, mëti'ipë ojts jää myëxu'unk'atyën ma ënäty yë nteetyëtyës të myëjja'ayënën. Jëtu'un ojts mijts n'ënëëmëtë ko yë nteetyëtyës tsyojkpy jya'ap oy yë myaank, jä'ä ko yi'iyë tu'uk jyaak u'unk'ajtyp ma tu'ukyë tukmuktën ja tyaak tyi'tskëty, jä'ä ko ja y'äjty ojts ja y'o'knë.

21Tä ojts näjyëtu'un xy'amëtoy, ko nwoowmintëtyës, jä'ä ko m'ixy'atäämpy ënäty.

22Ënät ojts mijts n'ënëëmëtë, ko ja n'utyëtyës ka'ap tjëkyepy ja tyeety t'ëxmatsëty, jä'ä ko pën y'ëxmajtsyp, tsojk ja y'ookëty mëët yë monyëtukyë.

23E mijts jä'ä ko m'ënany: pën ka'ap ëëtsëty nyajmintë ja n'utyëtyës, nikë oyës nkatimmyintëty yaa ma mijtsën ets myajmëkajpxëty ets oy njamiintëpëtyës, mijts ka'ap xy'ëkupëjknëtëtyës.

24Koos ojts nja'të ma ëëtsëty ja nteetyëtyën, ënät ntukmëmëtyaktaaytyës, tääjës ënäty mijts të xy'ënëëmëtën.

25Tä ja nteetyëtyës ojts jatëkok xy'ënëëmëtës: Nëjkx jaakjuytyë yë tsajpmok,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

26ets n'ëtsoowtës: Ka'ap tjëkyäp ëjts nëjkxtëty, pën ka'ap nyijkxy yë n'uty mëët ëëtsëty, jä'ä ko pën ka'ap mëët nëjkxtës, ka'ap tjëkyäpëty n'ixtëtyës ja wintsën.

27Ënätës ja nteety xy'ëtsoowtë: Miitsëty mnija'awëtëp wa'ats, ko yë nto'oxytyëjkës je'eyë mäjtskpajk yë u'unk maay të tpaaty të t'ixy.

28Tu'uk ojts jëtu'unyë y'ooky tyëkoy, e tyampaat ka'apës nimaa näky'y'ixy, ets mëtëy yë'ë ko jëyujk yë ëwa'anpë ojts tyuknuk tyukwëtsëty ets yaj'o'kë.

29Pën xytyukwinwoowtutëpës ja wiinkpë ja n'u'unkës ets muum wi'ix jyatëty kyëpätëty, miits yë poky mëët'atëp, ko ya'atë mëjja'ay y'ookëty tyëkoyëty mëët yë monyëtukyë.

30Paaty yë nteetyëtyës janty tu'ukyë yowë jyot wyinma'any timyaj'ity mëët yë myaank, pën yë'ë ka'ap xypyanëjkxtës maas tyam nwinpijnëtën.

31Ko yë'ë t'ixëty ko ka'ap ma myaank, tsojk y'ëk'o'knëty etsës ënät nwë'ëmtëty pokymyëët, ko yë mëjja'ay y'ëk'o'knëty mëët yë monyëtukyë.

32Ëjts jëtu'unës të n'ënëëmë yë nteetyëtyës, koos ëjts nkëwent'atanëp yë myaank Benjamín ets näjyëtu'un të n'ënëëmës, ko pën ka'apës nyajwinpijtë yë myaank, ëjts nku'ëtsowëp etsës pokymyëët nwë'ëmëty kë'ëyxyëëw kë'ëyjyëmëjt mapaatës njuuky'ätyën.

33Paaty yam mijts nmënu'kxtä'äky etsës xyajwë'ëmëty, wä'änës yë n'uty nkutuny ets yë'ë wä'än tnëjkxy mëët yë y'äjtytyëjk.

34Jä'ä ko wi'ixës ëjts nwinpitëty ets nteetyës jotkujk nwinkuwa'akëtyës, ¿pën ka'apës yë myaank nyajnëjkxë? Ëjts ka'apës oy näjyawëtëty ko ja nteetyës ëxëëk jyatëty kyëpätëty.

Génesis 45

1José ka'ap ojts y'ëknämyajts'ijtënë ma ja mayjyä'äyën, mëti'ipë mëët tyuunmukyën, paaty yujk'ënany: Pëtsëëmta'atë yaa. Paaty ko ojts nyäkyajpxkëxë'ëkyë ma ja myëkä'äxtëjkën, ni pën ënäty jap kyayajpaaty tëkoty.

2Tä tyëjkëy yajxon yaxpë, mëk jyänty yäxy, tä nija'awëtyääytyë ja Egiptë ja'ayëty, jampaat ojts ja nija'awën jyä'ty ma ja yajkutujkpë yajkutukyën.

3Ënät ja José t'ënëmaay ja myëkä'äxtëjk: Ëjts jëtu'un José. ¿Jamës ja nteety jyuuky'ätynyëmë? Tä ojts nyäy'ëtsë'ëkëtë ko ojts tjawëtë ko tam twin'u'unyëtë ets ka'ap ënäty t'ëkjëkyäjpnë y'ëtsowtëty.

4Ënät yë José y'ënëmaayëtë: Tuntë mëyajtën mëwinkoontëkës. Ko yë'ëjëty myëjwa'ktë, ënät ja José t'ënëmaayëtë: Ëjts jëtu'un mijts yë m'utyëty José mëti'ipë ojts xytyooktën etsës nyajmëmiiny yaa Egiptë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

5Tuntë mëyajtën këtii ëxëëk mnäyjyawëtë ets këtii mnätyukjoot'anpëkëtëty aak miitsëty koos xytyo'ktë. Jä'ä ko Tios jëtu'unës ojts xykyexyës jëyëjp, këtiipë mijts yë mjuukyajtën tyëkoytyëty.

6Mëmäjtsk jëmëjt tyam y'ity yë yuu ma naax kajpnën ets ja mëkoxk jëmëjt jyaak ita'any ma ka'ap tii y'ita'any wyintëwa'anyën, oy yë naax kam jyayajni'ip jyayajtunëty.

7E Tios yë'ëtsës jëwyiin të xykyexy, këtiipë ja mtikts m'aats kyutëkoytyëty naaxwiiny ets nyajtso'okëtyës mëj winma'any këjääwinma'any ja mjuukyajtënëty.

8Paaty Tios jëtu'un të xykyexyës ma ya'atë it naaxwiinyëtën ets ka'ap myiits'atë, yë'ëjës të xypyëjktä'äky win'ëëpë wiinkajpxpë ma yajkutujkpën ets wintsën n'itëtyës ma tu'kë'ëyë jyëën tyëjkën ets yajkutujkpë ma tëkokyë Egiptë tnitänën.

9Ninëjkxtë pojën ja nteetyës ets ënëëmëtë: jëtu'un y'ënä'äny yë m'u'unk yë José. Tios ëjts të xypyëjktä'äky wintsën ma tu'kë'ëyë Egiptë kajpnën. Minës ijxk, Këtii mpoox'ëtë'ëtsy.

10Jam mtsëënëty ma ja Gosen itjotmën, mëët tu'kë'ëyë m'u'unk m'ëna'k ets mëët yë mjëyujk mtsajpkaa ets tu'kë'ëyë mëti'ipë mëët'ajtypyën jam xyaj'itëty. Jëtu'un winkon m'itëty mëët ëjts.

11Yaa mijts yë jë'kxy pëky nmo'oja'any mëët tu'kë'ëyë m'u'unk m'ëna'k ets tu'kë'ëyë mëti'ipë jam mijts mëët m'ityën. Jä'ä ko jaak'itaamnëm yë yuu xëëw ja mëkoxk jëmëjt.

12Yë n'utyës Benjamín ets miitsëty jëtu'un yam mëtoowtëp, koos yam jëtu'un n'ëna'any.

13Tukmëmëtya'aktës yë nteety, wi'ix yë ënä'ämën kutujkën tyam nmëët'atyësën yaa Egiptë ets jënu'un miitsëty tyam winë xy'ixtën. Nëjkxtë poj'am ets yajmiinëtëkës yë nteety.

14Ënät yë José tyo'kmënäänajxy yë y'uty Benjamín ets tyëjkëy yaxpë. Näyjyëtu'un yë Benjamín ojts näjyëtu'un tyëkë yaxpë, ma ënäty ja José jam tyo'kmënäänaxyën yë y'uty.

15Ënät yë José tmajtstaay tmënääntaay yë myëkä'äxtëjk ets ojts tsu'kxy nitu'ukjaty, tääts tyëjkëy yaxpë, ko jëtu'un y'ëknajxy, tää ojts ja myëkä'äxtëjk myëkajpxëtënëm.

16Jampaat ojts jëtu'unpë ja aaw ayuk jyä'ty, ma jam ja yajkutujkpë yajkutukyën, ko ja José ënäty ja myëkä'äxtëjk të jya'të. Ënät ja yajkutujkpë ojts janty jotkujk nyäjyawëty, jam ma yajkutukyën mëët tu'kë'ëyë jënu'un ënäty jam yajpaatën ets y'ënä'ämtën.

17Tä ja yajkutujkpë t'ënëmaay yë José: Ënëëmë yë mmëkä'äxtëjk, wä'än twëëntë tjuktë yë jyëyujkëty mëët yë jë'kxy pëky ets nëjkx wyimpitë Canaán,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

18ets xytyuknimintëtyës ja mteety mëët ja y'u'unk y'ëna'k y'u'unk y'ok ets ja y'u'unk tyo'oxytyëjkëty. Ëjts nmo'ojëp yë nyaax kyam yaa Egiptë ets jyi'kxëty pyikyëty oyëtypë, mëti'ipë yaa yajpatp yaj'ijxpën ma ya'atë naax kajpnën.

19Ënä'äm yë mtuunpëtëjk ets yaa tyimtsoontëty ets wä'än tmënëjkxtë yë jëyujkëty ets kepy wintëkäämpë jam Canaán ets ja mteety myintëty mëët ja y'u'unk y'ëna'k y'u'unk tyo'oxytyëjkëty,

20këtii tmëmay tmëtajtëty tii myëët'ajtëp kyamëët'ajtëp. Jä'ä ko yaa Egiptë mëti'ipë yaa ijtp wintëëpën, yë'ë jyä'äjëty.

21Yë Israel yë y'u'unk y'ëna'këty jëtu'un ojts tjantytyuntë, ojts myo'ojëtë yë José yë kepy wintëkäämpë, mëti'ipë ënäty yë yajkutujkpë të tni'ënä'ämën ets näjyëtu'un yë jë'kxy pëky, mëti'ipë myëtu'uye'eytyëpën.

22Ojts yajmo'otë yë wyitëty jemyëtypë, e yë Benjamín jä'ä ojts yajmo'oy tëkëëk mëko'px yë meeny aakyë'ë poop pujxn ets mëkoxk ni'kx yë wit aakyë'ë oyëtypë.

23Ja tyeety majk ojts yë krukts tuknikexy aak tsëmymyëët, aakyë'ë oyëtypë jë'kxy pëky myënëjkxtëp mëti'ipë jap Egiptë ijtp wintëëpën ets ja nimajk aak tsëmymyëët nyëjkxtë, këxy kä'pxy ënäty winë tmënëjkxtë.

24Ko yë José nyäy'ëxmajtsë mëët yë myëkä'äxtëjk, ënät ojts tjaakënëëmë: Tyam miitsëty n'ënëëmëtë, ko këtii je'eyë tu'u'aay mnäy'oj mnäya'axëtëty. Ënät ojts tsyo'onëtë.

25Jap tsyo'ontë Egiptë ets jya'ajtë Canaán, ma ënäty jam tsyëënëtën jyuuky'atën ja tyeetyëty Jacob.

26Ko tukmëmëtyaktë ja tyeety Jacob ko ja myaank José juuky'ajtp ets yë'ë jap ijtp ënä'ämpë Egiptë, ka'ap yë Jacob tnija'awëy tii tyuunta'akëpën ets ka'ap ojts tmëpëky tsojk mëti'ipë yajtukmëmëtyakpën.

27E ko yajtukmëmëtyaktaay tu'kë'ëyë ijxtëm ënäty ja José të y'ënä'änyën ets ko t'ijxy ja kepy wintëkäämpë nikanaak mëti'ipë ënäty ja José të tkexyën, ënät yajxon jyänty xyoontäky.

28Tä ojts y'ënä'äny: Mëët yi'iyës ko nijawë koos yë nmaank José juuky'ajtp, oyës nëjkx n'ixy naamka'anëm n'ookynyëmës.

Génesis 46

1Ënät ojts yë Jacob tyu'utëkë mëët tu'kë'ëyë mëti'ipë ënäty myëët'ajtypyën. Ko ojts jyä'ty jam Beerseba, ënät ojts ja Tios twintsë'ëkë, yë tyeety Isaac yë Tyios.

2Jä'ä koots ojts yë Jacob myëkäjpxyë yë Tios kuma'ayjoty, yë xyëëw tukmëkajpxë, tä y'ëtsooy: Tsyajës jä'ä.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

3Ënät yë Tios y'ënäny: Ëjts jëtu'un Tios, mëti'ipë mteety Tyiosajtën. Këtii mtsë'ëkë, ko mnëjkxa'any Egiptë, jä'ä ko jamës yë m'u'unk m'ok nyajnimayëja'any ets tu'uk yë kajpn nyajkoja'anyës.

4Ëjts mijts mëët nnëjkxa'anyës etsës nëjkx jatëkok nyajpëtsëmtës yë m'u'unk m'ok jap Egiptë. Näyjyëtu'un ko m'ookëty, José yë'ë nëjkx mnatän mnawa'akëty.

5Tä yë Jacob ojts tsyo'onë jam Beerseba ets ja y'u'unk y'ëna'këty y'u'unk tyo'oxytyëjkëty ojts pyäjtnëtë ma ja keypywyintëkäämpën, mëti'ipë ënäty ja yajkutujkpë të tkexyën.

6Jëtu'un yë Jacob ojts nyëjkxnë jap Egiptë, mëët tu'kë'ëyë jënu'un ënäty winë tmëët'atyën, ojts tmënëjkxta'ay yë jyëyujk tsyajpkaa kyupixyny ets tu'kë'ëyë jënu'un ënäty winë të tpaaty të t'ixyën jam Canaán.

7Tu'kë'ëyë yë y'u'unk y'ëna'k ye'etyëjkpë to'oxytyëjkpë ets y'ok'u'unk y'ok'ëna'k ye'etyëjkpë to'oxytyëjkpë ojts mëët nyëjkxta'atë jap Egiptë.

8Ya'atë jëtu'un yë xyëëwëty yë Israel ja'ayëty mëti'ipë ojts nyëjkxtën jap Egiptë, mëti'ipë Jacob y'u'unk'ajt y'ok'ajtën. Yë Rubén mëti'ipë kä'äxkopkën, yë Jacob yë myëtu'uk u'unk.

9Yë Rubén jä'ä y'u'unk y'ëna'k xyëëwajtë Hanoc, Falú, Eshrón ets Carmí.

10Yë Simeón jä'ä y'u'unk y'ëna'k xyëëwajtë: Jemuel, Jamín, Ohad, Jaquín, Zohar ets Saúl, yë'ë ënäty mëët t'u'unk'aty tu'uk ja to'oxytyëjk Canaán ja'ay.

11Yë Leví jä'ä y'u'unk y'ëna'k xyëëwajtë: Guersón, Quehat ets Merarí.

12Yë Judá jä'ä y'u'unk y'ëna'k xyëëwajtë: Er, Onán, Selá, Fares ets Zara. Er mëët yë Onán jam ënäty të y'ooktë Canaán. E yë y'u'unk y'ëna'këty yë Fares jä'ä xyëëwajtë Hesrón ets Hamul.

13Yë Isacar jä'ä y'u'unk y'ëna'k xyëëwajtë: Tolá, Puvá, Job ets Simrón.

14Yë Zabulón jä'ä y'u'unk y'ëna'k xyëëwajtë: Séred, Elón ets Jahleel.

15Ya'atë yë Jacob y'u'unk'ajt y'ëna'k'ajt mëti'ipë yajmëxu'unk'ajtën yë tyo'oxytyëjk Lea ko ënäty jam tsyëënëtë Padán-aram ets mëët tu'uk ja nyëëx mëti'ipë xyëëwajtypyën Dina. Jä'ä ojts ja y'u'unk y'ëna'këty nyiwinë'atë ni''i'px majktëkëëk, jëtu'un yë ye'etyëjkpë ets to'oxytyëjkpë.

16Ya'atë yë Gad y'u'unk'ajt y'ëna'k'ajt mëti'ipë xyëëwajtën: Sefón, Haguí, Esbón, Suni, Eri, Arodi ets Arelí.

17Ya'atë yë Aser y'u'unk'ajt y'ëna'k'ajtë mëti'ipë xyëëwajtën: Imná, Isvá, Isví, Beriá ets ja myëkä'äxëty to'oxytyëjkpë mëti'ipë xyëëwajtypyën Sera. Yë y'u'unk y'ëna'k yë Beriá jä'ä xyëëwajtë Éber ets Malquiel.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

18Ya'atë yë Zilpá y'u'unk'ajt y'ëna'k'ajt mëti'ipë mëët yë Jacob t'u'unk'ajtyën, jä'ä ja Lea ja tyuunpë mëti'ipë tyeety Labán tukumaayën, ja y'u'unk y'ok jä'ä nyiwinë'ajtë majkmokx tu'uk.

19Yë Raquel, yë Jacob yë tyo'oxytyëjk jä'ä y'u'unk y'ëna'k xyëëwajtë: José ets Benjamín.

20Yë y'u'unk y'ëna'k yë José mëti'ipë tyo'oxytyëjk Asenat yajmiin yajja'ajtën naaxwiiny jä'ä xyëëwajtë Manasés ets Efraín, jap ojts myintë naaxwiiny Egiptë. Yë Asenat yë'ë tyeety'ajt yë Potifera mëti'ipë ënäty teety'ajtpën jap tyuny tsajptëkoty ma ja kajpn txëëwatyën On.

21Yë Benjamín yë y'u'unk y'ëna'k jä'ä xyëëwajtë: Belá, Béquer, Asbel, Guerá, Naamán, Ehi, Ros, Mupim, Hupim ets Ard.

22Ya'atë yë Raquel mëët yë Jacob y'u'unk'ajt y'ëna'k'ajtë, jä'ä nyiwinë'ajtë nimajkmajkts.

23Yë Dan jä'ä y'u'unk y'ëna'k xyëëwajt Husim.

24Ya'atë yë Neftalí y'u'unk'ajt y'ëna'k'ajt mëti'ipë xyëëwajtën: Jahseel, Guní, Jézer ets Silem.

25Ya'atë yë Bilhá mëët yë Jacob y'u'unk'ajt y'ëna'k'ajtë, yë Bilhá yë'ë tuunpë'ajtëp yë Raquel, mëti'ipë tyeety Labán tukumaayën, yë y'u'unk y'ëna'k jä'ä nyiwinë'ajtë niwëxtujk.

26Tu'kë'ëyë ja'ayëty jënu'un jya'ajtën jap Egiptë mëët yë Jacob ets aakyë'ë y'u'unk y'ëna'k jyiiky myëku'uk, jä'ä nyiwinë'ajtë tëkë'px tëtujk. Ets ka'ap yajmëtyoy ja y'u'unk y'ëna'këty ja tyo'oxytyëjktëjkëty.

27E yë José nimäjtsk yë y'u'unk y'ëna'k y'ijtë, mëti'ipë jap Egiptë mëxu'unk'ajtën. Paaty jap Egiptë jä'ä jap jya'ajtë nitëkë'px majk ja ja'ayëty mëti'ipë yë Jacob jyä'äy'äjtypyën.

28Ka'anëm ënäty yë Jacob jya'të Egiptë, ko tkejxy jëyëjp yë Judá ets nëjkx ja José t'ixy ets nyiminëtëty jyëjpye'eyë'ëkëtëty jam ma ja it naaxwiinyëtë txëëwatyën Gosen. Ko jyajtë jam Gosen,

29Ënät ja José ni'ënä'ämëy ets ja kepy wintëkäämpë tni''ixëtëty ets nëjkx ja tyeety tjëjpaatë'ëky. Ko ja tyeety twinkuwa'këy, ënät tmëneeny ets tyëjkëy yaxpë, jeky ojts yä'äxy ma ja tyeety ja kyejkyën.

30Ënät yë Israel t'ënëmaay yë José: Tëë ënät tyam mijts kë'ëm ntim'ixy ets ko tëë nijawës ko mjuuky'ajtptëm, tyam oyës ënät n'o'knëty.

31Ënät ja José t'ënëmaay ja myëkä'äxtëjk ets ja tyeety ja jyä'äy: Nëjkxës n'ëk'ixy yë yajkutujkpë etsës nmo'oja'any yë nija'awën, n'ënëëmëja'anyës ko tëëjës yë

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

nmëkä'äxtëjk jya'të etsës yë nteety yë jyä'äy jënu'un ënäty jam y'itën Canaán ets yaa y'ita'antë mëët ëjts;

32ets ko tëë tmëmiinta'atë yë jyëyujk tsyajpkaajëty, kyupixynyëty ets tu'kë'ëyë jënu'un winë tmëët'atën, jä'ä ko yë'ë tyuunk'ajtëp yë jëyujk këwent'ajtk.

33Paaty ko yë yajkutujkpë mëkajpxëtëty ets myajtëwëtëty: ¿Tiituunk miitsëty mtuunk'ajtëp?

34Miitsëty jä'ä xy'ënëëmëtëty, ko jëyujk këwent'ajtk tsajpkääky këwent'ajtk mtuunk'ajtëp, jëtu'un ijxtëm ja m'ap m'okëtyën. Jëtu'unts jam miitsëty mtsënaaytyaknpëktëty ma ja it naaxwiinyëtë txëëwatyën Gosen. Jä'ä ko yë Egiptë ja'ayëty ka'ap yë nyäkyutëkëtë mëët yë mëti'ipë tyuunk'ajtëpën yë kupixyny këwent'ajtk.

Génesis 47

1Ënät ja José ojts ninëjkxy ja yajkutujkpë. Jëtu'un t'ënëmaay ko tëë ja tyeety jyä'ty ets ja y'äjtytyëjk, ko tëë tsyo'onëtë jam Canaán ets tam ënäty të jya'të Gosen mëët ja jyëyujk tsyajpkaajëty ets tu'kë'ëyë jënu'un winë tmëët'atyën.

2Nimëkoxk ojts ja y'äjtytyëjk twin'ixy ets ojts mëët nyijkxy ma ja yajkutujkpën ets y'ixy'atëtëty.

3Ënät ja yajkutujkpë tyajtëëy ja José ja myëkä'äxtëjk: ¿Tii miitsëty mtuunk'ajtëp? Tää yë'ëjëty y'ëtsoowtë: Wintsën ëëtsëty kupixyny këwent'ajtk ntuunk'ajtëpës, näjyëtu'un ijxtëm ëjts ja n'ap n'okëtyën.

4Të nmintë ëëts yaajëty ets yaa n'ita'antës ntsëënëja'antës ma ya'atë naax ma ya'atë kajpnën, jä'ä ko jam Canaán yuu jam oy jëtijtp ets ka'ap jam yë aay ujtsnë mëti'ipës yë njëyujkëty jyë'kxtëp pyëktëpën, paaty yam yë mëyajtën n'amëtow npëjktsowtës ets mijts xy'a'ixëty ntsëënëtëtyës jam ma Gosen y'itjotmën.

5Ënät yë yajkutujkpë t'ënëmaay yë José: Yë mteety ets mmëkä'äxtëjk tëë mniminyë ets y'ita'antë tu'ukmukyë mëët mijts.

6Yë naaxwiinyëtë mëti'ipë Egiptë jyä'ä'ajtypyën yë'ë näjyëtu'un jyä'ä'ajtëp, paaty mijts mo'o yë it naaxwiinyëtë jam Gosen, tampë it naaxwiinyëtë yë'ëjën wäänë oy mëti'ipë naax kajpn jyä'ä'ajtypyën, jamts tsyëënëtëty jyuuky'atëty. Ets pën mnija'ap ko yë mmëkä'äxtëjk oy tkëwent'atë yë jëyujk, tukëwent'atë yë njëyujk ntsajpkaajës.

7Ënät yë José ojts yë tyeety Jacob jam twoownëjkxy ma yajkutujkpën ets tkajpxpo'kxa'any. Yë Jacob mëët ojts yë näywyinkutsë'kën tkajpxpo'kxy yë yajkutujkpë,

8e yë yajkutujkpë ojts yajtëyë: ¿Jënu'un mijts tyam yë mjëmëjtnë?

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

9Ënät yë Jacob y'ëtsooy: Ëjts mëko'px ja i'px majkës tyam yë njëmëjtnë maas jëtu'unyë naxy ntëkën xii yaa ets wäänës njawë të njuuky'äty, je'eyëp ko mëk oyës ka'apës yam jëtu'un oy ntimjyuuky'ätynyëm ijxtëm ojts ja n'ap n'okës jyuuky'atën.

10Ënät yë José ojts nyäjyëkäjpxyë ma yajkutujkpë ets jatëkok jam tsyo'ony.

11Jëtu'un'äämpy yë José tmooy yë it naaxwiinyëtë oyëtypë yë tyeety ets myëkä'äxtëjk mëti'ipë Egiptë jyä'ä'ajtypyën, ma tsyëënëtëtyën. Jëtu'un ijxtëm ënäty ja yajkutujkpë të tni'ënä'ämën. Jëtu'un yë tyeety ets myëkä'äxtëjk ojts nyaaxpaatë jam ma ja it naaxwiinyëtë txëëwatyën Ramsés.

12Yë José yë'ë ënäty kyääkymyoopy jyi'kxymyoopy yë myëku'uktëjk, ijxtëm ënäty tyajmëyatën këëkjëën këëktëjk.

13Kamaa ënäty yë tsajpmok kya'ëkyajpatnë, ëmaaytyaknëp yë jë'kxy pëky oy tyimmaanaax'ajt tyimmaa kajpn'ajnë. Ja yuu ni'ikyë myëjwiin kyëjääjënë ets ja ja'ayëty may yuu'o'knëtë jëtu'un jap Egiptë ets näjyëtu'un jam Canaán.

14José ojts tyajmujkta'ay ja meeny mëti'ipë ja Egiptë ja'ayëty ets ja Canaán ja'ayëty yajktëpën, ko ja tsajpmok tjuuytyë ets tpëjkë'ky ma ja yajkutujkpë yajkutukyën.

15Ko ënäty ja meeny të y'akëjxënë jap Egiptë ets jam Canaán, ënät ja Egiptë ja'ayëty ojts ninëjkxtë ja José ets t'ënëmaaytyë: Mooytyëkës mëti'ipës nkaytyëp n'uuktëpën, ka'ap tyim'oy'ajtnëty koos mijts xytyimyajyuu'o'knëtëty, mëëtkyëjxm koos yë nwit nmeeny të kyëxtë.

16Tä yë José y'ëtsoowëtë: Pën ka'ap yë wit meeny xy'ëkmëët'ajnëtë, yajmintë yë'ë mjëyujkëty ets yë'ë ntukwinkupëjkmëty yë tsajpmok.

17Ënät yë Egiptë ja'ayëty ojts tmënëjkxtë yë kyëwaayëty, kyupixynyëty, tsyajpkaajëty ets kyëruktsëty ma José ets tukwinkupëka'antë ja tsajpmok, tu'kjëmëjt ojts jëtu'un yë José tjë'kxymyo'oy yë Egiptë ja'ayëty.

18Ko ojts jajëmëjt jëtu'un y'ëknaxy, ënät ojts nyëjkxkojnëtëpë ma ja Joséjën ets t'ënëëmëja'antë: Wintsën ka'ap y'oy'atëty ko mijts mkayajtuk'ëwaanëty ja tëyajtën, ëëtsëty ka'apës yë wit meeny n'ëkmëët'ajnëtë ets njëyujkëtyës mijts yë mjä'änë. Tyam yi'iyë ëëtsëty të njaakmëwë'ëmtë yë nnaax nkamëtyës ets nkë'ëmnini'kxëtyës, ka'ap tiinë tii myajmo'ojëp.

19Juuytyëkës ëëtsëty ets ja nnaax nkamëtyës ets jëtu'un ja tsajpmok mijts xymyo'otëtyës xykyäxtëtyës. Mëtuunpë ëyoopë ëëtsëty n'itëty ma yajkutujkpën ets ko naaxtuntëtyës yë'ë ënäty jëtu'un yajmëëtuunp; je'eyëp ko ëëtsëty winë xymyo'otëty mëti'ipës një'kxtëp npëktëpën ets mëti'ipë yajni'ip yajtunëpën, këtiipë yë naax kam nëkoo wyintëkoyëty. ¿Wi'ix ko mijts xytyimyaj'ook xytyimyajtëkoytyëtyës tu'knax mëët yë nnaax nkamëtyës?

20Ënät yë José tjuuytyääy yë naax kam jap Egiptë ets yë'ë tjä'ä'atëty yë yajkutujkpë, jä'ä ko yë Egiptë ja'ayëty ojts yë nyaax kyam to'ktaaynyëtë mëët ko ja yuu mëk

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

tja'awëynyëtë. Jëtu'un ja nyaax kyamtëjkëty ojts jä'ä ja yajkutujkpë tkë'ë'ampëjktaaynyë.

21Tä ja Egiptë ja'ayëty aakjä'ä myëtuunëtëp ja yajkutujkpë oy tyimmaanaax tyimmaakajpnëty.

22Yi'iyë tëy yë José ka'ap tjaakjuuy yë nyaaxëty yë teetytyëjkëty, jä'ä ko yë yajkutujkpë may'äämpyëty ënäty tmo'oy mëti'ipë kyäytyëp y'uuktëpën; paaty yë teetytyëjkëty ka'ap ojts yë nyaax tooktë tyaktë, jä'ä ko yë'ë ënäty kyääytyëp y'uktëp mëti'ipë yë yajkutujkpë mooyëtëpën.

23Ënät yë José t'ënëmaay ja ja'ayëty: Tyam yë'ë ënät yë yajkutujkpë jyä'ä'ajtnëp yë mnaax mkamëty, paaty të njuyes. Tyaa ënät ja mtëëmpëty mëti'ipë mni'iptëpën ma ja naax kamën.

24Mëti'ipë tëy mtuntëp, tu'kpëkyjyäty nëjkx xypyupëktëty ma ja mëkoxkjatypyën ets yë'ë ja yajkutujkpë xymyo'otëty, e ja taxkpëkpyë ënäty wyi'imyën yë'ë ja mëti'ipë mni'iptëpën ets mëti'ipë mjë'kxtëpën mpëktëpën mëët yë m'u'unk m'ëna'këty ets tu'kë'ëyë jënu'un y'itën ma mjëën mtëjkëtyën.

25Ënät ojts yë'ëjëty y'ëtsowtë: Mijts wintsën janty'oy yë mjot mwinma'any xymyëëtëty mëët ëëtsëty, mijtsës yë njuukyajtën të xyajtsokëtë. Paaty tyam oy yë'ë yajkutujkpë nmëtuntëtyës.

26Jëtu'un ojts yë José tyajwë'ëmy yë ënä'ämën, ko tëkokyë yë naax kajpn kopkpëky ko tmo'otëty yë yajkutujkpë tu'kpëkyäty ma ja mëkoxkjatypyën, jënu'un ënäty winë tyaj'it tyajwintëwtën ma ja nyaax kyamëtyën. Ya'atë ënä'ämën kutujkën je'eyëm tyampaat tpatuntë yë ja'ayëty, yi'iyë yë teetyëjkëty ka'ap nitii ayajk ako'onën tyaktë, jä'ä ko yë nyaaxëty ka'ap ojts tkë'ëyaktë ma yajkutujkpën.

27Yë Israel ja'ayëty jap ojts wyë'ëmtë tsënääpyë Egiptë, ma tu'uk ja it naaxwiinyëtë txëëwatyën Gosen, aakyë'ë ojts jam tsyënaaytyaknpëktë ets ojts nyimayëtë.

28Jä'ä ojts yë Jacob jap jyaakjuuky'äty Egiptë majkmokx mäjtsk jëmëjt. Paaty ko ojts y'o'knë, jä'ä ënäty yë jyëmëjt mëko'px ja wëxtyikxy wëxtujk.

29Tëkok ojts yë Israel nyäjya'awënë ko tsojk y'ookanë. Ënät ja y'u'unk José tnikäjxëy ets nyiminëtëty tääts t'ënëëmëja'any: Pën janty tëyajtën koos mijts oy xytsyoky xyjyawë, pëjkta'ak yë mkë'ë maas yë mpuuypya'tkën ets nikajpx ko xytyuna'any mëti'ipë yam n'amëtowäämpy npëjktsowäämpyën. Tun yë mëyajtën këtiis xyajnaaxtëkëty yaa Egiptë.

30Koos ëjts nëjkxnëty po'kxpë maas jam ja n'ap n'okëtyën, xyajpëtsëmëpës yaa Egiptë etsës jam nëjkx xyajnaaxtëkë ma jam yë'ëjëty pyo'kxtën. Oyës jëtu'un mtunëty, jëtu'un y'ëtsooy yë José.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

31Tukajpxpät yë Tios ko jëtu'un xytyuna'any. Jëtu'un y'ënëmaay'ëtëtsë ja tyeety. Ënät yë José ojts tukajpxpety yë Tios, ko ënäty jëtu'un tuna'any, tääts ja Israel ojts wyintaknë myaapäjnkëjxm.

Génesis 48

1Ko jëtu'un ja xëëw jëmëjt nyäjxy, ënät yë José ojts yajtuk'ëwaanë ko ënäty jam ja tyeety pyëjkënë. Ënät ojts ja José ja tyeety ninëjkxy mëët nimäjtsk ja myaank, mëti'ipë xyëëwajtëpën Manasés ets Efraín.

2Ko yë Jacob tnija'awëy ko tëë ja myaank José nyiminyë, ënät ojts oywyi'ix nyäpyutëkëty ets pyëti'ky jam myaapäjnkëjxm.

3Tä t'ënëmaay ja José: Yë Tios mëti'ipë maaytyääyëpën winë, yë'ë ojts jam nyänyikëxë'ëkyë maas ënäty jamën, ma ja Luz kajpnën ma Canaán y'itjotmën, etsës ojts xykyënu'kxy

4mëët ya'atë aaw ayuk: Ëk'ix, ëjtsës nyajnimayëjäämpy yë m'u'unk m'ëna'k ets m'ok'u'unk m'ok'ëna'k nyimayëtëty. Ko nyämyukëtëty, naax kajpn nëjkx mëjpë tyajkojtë ets yë'ëjës näjyëtu'un nmo'ojäämpy ya'atë it naaxwiinyëtë ets yë'ë xëmëkyëjxm tjä'ä'atëty.

5E tyam ënät yë mmaank Efraín ets Manasés, mëti'ipë të myintën naaxwiiny yaa Egiptë, maas ënäty ka'anëm nminyëm yaa ma mijts myajpaatyën, ëjts yë njä'ä'ajtëp. Jëtu'unës yë njawëtë tääjës njawëtën yë Rubén ets Simeón.

6Ko yë m'u'unk m'ëna'k wiinkpë xypyaatëty mijts nëjkx xyjyä'ä'ajnë, mëët ko nyämyëku'uk'atëtë mëët yë Efraín ets Manasés, nëjkxëp näjyëtu'un yë kyuma'ayën tpaatë t'ixtë.

7Koos ojts nwinpijnë jam Padán-aram, ojtsës xykyu'o'knë yë mtaak Raquel jam ma nyaaxjotmën yë Canaán; jamës ënäty ntimjya'tanëtë Efrata, tääjës ojts jämyë nyajnaaxtëkë jam tu'u'am, mëti'ipë tyam txëëwajtnëpën Belén.

8Ko yë Israel tuk'ijxpejty yë José yë y'u'unk y'ëna'k, ënät tyajtëëy: E ya'atë, ¿pën yë'ëjëty?

9Ëjts yë n'u'unk n'ëna'k, mëti'ipës yë Tios të xymyo'oy të xykyexyën yaa Egiptë, jëtu'un y'ëtsooy yë José. Ënät yë tyeety y'ënëmaayë: Tun yë mëyajtën yaa yajmëjwa'aktë winkon, wä'änës n'ëkënu'kxtë.

10Yë Israel tëë ënäty myëjja'ayënë, ka'ap oy y'ëk'ijxnë, paaty yë José yë myaank nimäjtsk tukmëwinkoony ja tyeety Jacob ets tmëneeny ja y'ok'u'unk y'ok'ëna'k ets ojts tsu'kxy.

11Ënät näjyëtu'un yaj'ënëmaay yë José: Ëjts ka'apës ënäty n'ëk'ënanë jatëkok n'ixëty mijts, e tyam mijts jatëkok n'ixy npaaty ets Tios jëtää näjyëtu'un ënaanp ets m'u'unk m'ëna'k njaak'ixëtyës.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

12Ënät yë José tjëwooy yë myaank, ma ja tyeety yë kyoxën ets nyaaxkooy twinkutsë'ëkë jëtu'un ja tyeety.

13Ënät ojts tukwinkuwowë ja tyeety ja nimäjtskpë ja myaank, yë Efraín yë'ë a'oytsyow ets Manasés anajnytsyow. Tää ojts ja Israel yajtukwinkuwowë ets ojts yë Efraín wyi'imy ma Israel yë y'anajnykyë'ëjën ets Manasés a'oykyë'ëjën.

14E ko ojts yë Israel xyajtëy, tä ojts ja kyë'ë tyajnäywyinnaxyë ets ja kyë'ë ja a'oy'äämpyë jam tpëjktä'äky ma Efrainkën, mëti'ipë ënäty mutsknëmën, e ja anajny'äämpyë jam tpëjktäky ma ja Manasesën, oy ënäty jä'ä jyakä'äxkopkëty.

15Ënät ojts yë José yajkënu'kxy mëët ya'atë aaw ayuk: Yë Tios mëti'ipë ojts t'ëwtatën tmëmëtowtën yë Abraham ets Isaac, mëti'ipës nteetyajtën, Ja Tios mëti'ipës të xykyënu'kxyën xëmë, koos nmiiny naaxwiiny ets tyampaat.

16Yë Tios yë tsyajpjotmëtë kukäjpxy mëti'ipës xyaj'ëwaatsëpëtsëëmpën ma ëxëëkpë jëpyëkpën. Yë'ë kyënu'kxëp jyëkyäpëp ya'atë ëna'këty. Mëët yë'ëkyëjxmëty ja'amyetsy xëmë yë nxëëwës y'itëty ets xyëëw yë nteetyës n'apës Abraham ets Isaac. Myëët'atëp nimay yë y'u'unk y'ëna'këty, ets jëtu'un nimay y'itëty tsyëënëtëty yaa naaxwiiny.

17Yë José wiink ojts t'ixy, ko yë tyeety tpëjktä'äky yë y'a'oykyë'ë ma Efrainkën, paaty ojts tmajtsë ja tyeety ja kyë'ë ets tuknixajtuty ja Efraín ma kyëpajkën ets tpëjkta'aka'any jam ma Manasés ja kyëpajkën.

18Oy ënäty ja tyeety tja'ënëëmë: Tatë ka'ap jëtu'un y'oy'atëty, ya'atë yë'ë mëj, pëjkta'ak yë m'a'oykyë'ë ma kyëpajkën.

19E yë tyeety ka'ap jëtu'un t'a'ijxëy ets y'ëtsooy: Ëjts nija'ap u'unk, ëjts nija'ap; yë'ë nëjkxëp näjyëtu'un yë kyajpn y'awinpity mëjwiin këjää, je'eyëp ko ni'ik nëjkx mëj'äämpy y'ity yë y'uty yë nyaax kyajpn ets y'u'unk y'ok wäänë nimay nëjkx yë nyaax kyajpn tyaj'ixta'aktë.

20Jä'ä xëëw jä'ä jëmëjt ojts yë Jacob tkënu'kxy yë y'ok'u'unk y'ok'ëna'k mëët ya'atë aaw ayuk: Yë Israel ja'ayëty yë'ë yajtuntëp mijts yë mxëëwëty, ko pën tkënu'kxtëty ets y'ëna'antëty: Tios yë'ë jëtu'un mkënu'kxëtëp, ijxtëm ojts tkënu'kxyën yë Efraín ets Manasés. Jëtu'un yë Israel ojts jëyëjp tpëjktä'äky yë Efraín ets ok yë Manasés.

21Ënät t'ënëmaay yë José: Ëk'ix ëjts tsojkës n'ookanë, Tios yë'ë mkënu'kxanëtëp ets mëët'ita'anëtë ets yë'ë näjyëtu'un nëjkx jatëkok myajwinpitëtë ma ja y'it nyaaxwiinyëtën ja m'ap m'okëty.

22Mijts ni'ik winë të nmo'oy këtiinëm jyëtu'unëty yë mmëkä'äxtëjk, mijts yam nmoopy yë nyaax kyajpnëty ma txëëwatyën Siquem, mëti'ipës ojts mpëjkëtën yë Amor ja'ayëty, koos mëët ntsiptuuny.

Génesis 49

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[1]Ënät yë Jacob tmëkajpxtaay yë y'u'unk y'ëna'k ets t'ënëmaay: Winkuwa'këtëkës winkon, tyam ntukmëmëtya'aka'antë tii nëjkx tyunyë jyätyën ma tääpë xëëw jëmëjt myiny wyinkonyën.

[2]Winkuwa'këtëkës winkon ets xymyëtoow'itëty, miitsëty Jacob yë y'u'unk y'ëna'këty, mëtoow'itë yë mteety Israel yë y'aaw y'ayuk.

[3]Mijts, Rubén, mijts nkä'äxkopk'ajtyp, ets mijts nmëtu'uk'u'unk'ajtyp. Mijts ëka'any myajnikëxë'kpy yë nmëjaawës, ets n'u'unkës ntiktsës, mëti'ipë jëyëjp mëxu'unk'ajtën mëët yë oyajtën tsujajtën.

[4]Pyaatäämpy ja xëëw jëmëjt ma mijts ka'ap m'ëk jëyëjp'ajnëty, jä'ä ko jëtu'un mijts mja'ay'äty tä mëj nëëkomën, mëti'ipë ka'ap tjëkyepy yaj'ëtukëtyën. Mijts ka'ap të xywyinkutsë'ëkë yë nmaapäjnës, mëëtko'knaay ja to'oxytyëjk mëti'ipës ënäty mëët jëtu'unyë ntsëënën.

[5]Simeón ets Leví tu'kkä'äx yë'ëjëty; yë tyiypyujxnëty yë'ë ëxëëk yaj'ëtës yaj'ënanëtëp.

[6]Nijëna'ajës jam nkayajpaata'any ma yë'ëjëty ye'eymyuk nyajxmuktën, jä'ä ko yë'ëjëty ko jyoot'anpëjktë may ojts yë ja'ay tyaj'ook tyajtëkoytyë, ets ojts tkë'ëtëj tekytyëjtë jëyujk tsajpkaa, mëët ja y'ëxëëkjot y'ëxëëk winma'anyëty.

[7]Mpojkpyës yam ets poky y'itëty yë tsyip y'äkëty ëxëëkpë tëkatsypë. Ëjts n'awojpwa'kxta'ajëp maajaty yë Israel kajpn yajpaatyën.

[8]Mijts Judá mtukxoonta'akanëp yë mjëëky mëku'uk, jëtu'unyë mmëtsip xyo'kmëmatsëja'any. Yë mjëëky mmëku'uk yë'ë kë'ëm mwinkoxtänëtëp ets mwinkutsë'ëkëtëty.

[9]Mijts Judá u'unk maay, jëtu'un mijts tä tu'uk yë kaa u'unkën mëti'ipë amëk jotmëk jëyujk'ajtpën ets ko tsu'tsta'ay twëjtsta'ay yë jyëyujk'ooky, tääts nyämyëkäjxtä'äkyë ets myä'äy pyo'kxy akujk jotkujk ijxtëm tu'uk yë mëj kaajën. ¿Pën nëkoo ëkyajjotkëxanëp?

[10]Ni pën yë Judá kyapëjkëtëty yë myëk'ajtën ets kyutujkën ets kyepy mëti'ipë kyë'ëjotm myëët'ajtypyën, koonëm tëy myinëty ja mëti'ipë nyiwintsën'ajtypyën ja kepy tampë tkë'ëkap'atyën, mëti'ipë nëjkx ja naax kajpn tmëmëtowtën.

[11]Mëti'ipë kyutsuumpyën yë kyërukts ma aay kepyën, ja jë'kxykyepy mëti'ipë tëëmpäjtpën, ets mëti'ipë pyujpyën yë wyit mëët yë tsatym nyëë tëëpë nyimaanaxyën.

[12]Yë wyiin, yëk ni'ik kyëxë'ëky, këtiinëm jyëtu'unëty yë tsatym nyëë tëëpë nyimaanaxyën, yë tyëts poop ni'ik kyëxë'ëky, këtiinëm jyëtu'unëty yë tsi'tsknëë.

[13]Yë Zabulón jam nëjkx y'ity tsyëënë ma mëjnëë nyäxyën, ma nëjkx yë kepytyëjk nëëwimye'epyën jya'tën ets tsyoontën. Jampaat yë tsyëpa'an nyaxa'any ma Sidón yë nyaax kyajpn wyi'imyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14Isacar jëtu'un yë'ë tä tu'uk yë jëyujkën mëti'ipë tsëmy myëye'epyën, ets ënät pyo'kxy ma kyutsuumtaknën.

15Ko ojts t'ijxy ko ja naax kajpn janty'oy ets oy yajtukmëwin'ijxtëwë ets wya'anëty po'kxtakn. Ënät yë jyëxk ojts tyäky ets ja tsëmy kë'ëy tpa'atwa'këy, nitii ojts tkakäjpxy ets nyäpyëjktakë mëtuunpën.

16Yë Dan, yë'ë nëjkx kë'ëm t'ëne'emy yë nyaax kyajpn, jëtu'un tä tu'uk yë Israel yë y'u'unkën.

17Yë Dan näjyëtu'un yë jyä'äy'atëty tä tu'uk yë tsa'anyën, mëti'ipë tu'u'aay ko'knääpyën, mëti'ipë y'atsu'tsyp tyeky tsyu'utypyën yë kwaay, ets tyajkënaxy mëti'ipë tuk'u'unyääyëpën.

18Wintsën n'ëwxijtypyës ets mijts xyaj'ëwaatsëpëtsëmëtyës ets xyajtso'okëtyës.

19Yë Gad nëjkxëp yë myëtsip tyukja'tyë ets ëxëëk jyatuna'anëtëty, e yë'ë, nëjkxëp ëxëëk yë myëtsip t'ëktuunë.

20Yë Aser këjää nëjkx tmëët'aty mëti'ipë jyë'kxëp pyëkëpën; Yakäämpy yë ka'ayën ukën oypyë, jëtu'unpë tä yajkutujkpëtëjk kyääky y'uukyëtyën.

21Yë Neftalí jëtu'un yë'ë tä jookyën, mëti'ipë jëtijtpën oy tyimmaajëty ets janty oyëty yë y'u'unk y'ëna'k tmëëtëty.

22Yë José jëtu'un yë'ë tä aay ujtsën mëti'ipë nëë''ëkë'ëy tënääpyën, ets tyëëmpety janty may, yë xye'enty jyi'tsk jëtu'un tjantynyiyoonaxtë yë potsy.

23Yë ja'ayëty mëti'ipë ti'pxtëpën, ëxëëk jyänty myëtsip'atyë ets tsyip'ixyë ets janaam jatsojk yajjotkëxyë.

24E yë José mëk yë kyë'ë y'aaw tyaj'ity ets ka'ap yë tyi'pxn t'ëxmatsy. Nkukajpxëpësë yë Tios mëti'ipë Jacob y'ëwtajtypyën. Nkukajpxëpësë yë xyëëw yë nkëwent'ajtpë'ajtëm, mëti'ipë Israel xëmë këwent'ajtëpën.

25Nkukajpxëpës mëti'ipë yë mteety Tyios'ajtypyën, yë'ë mputëkëjanëp, yë Tios mëti'ipë mëk'ajtën myëët'ajtypyën, yë'ë mkënu'kxanëp. Yë kënu'kxën mëti'ipë jam tsajpjotm tso'onpën. Yë kënu'kxën mëti'ipë jap këkmejyjoty ijtpën. Yë kënu'kxën mëti'ipë yë taak tsi'tsk myëët'ajtypyën jyootjoty.

26Yë mteety ni'ik të mkënu'kxyë këtiinëm jyëtu'unëty ojts yë nteetyës xykyënu'kxyës. Mëj këjää yë mteety yë kënu'kxën të mo'oyë, mapaat yë tun kopk y'ëwtityën mëti'ipë winë xëëw winë jëmëjt ijtëëwtëpën, ya'atë jëtu'un yë kënu'kxën xëmë itaanp ma José yë kyëpajkën, mëti'ipë ojts yajwin'ixyën ma jyiiky myëku'ukën.

27Benjamín jëtu'un yë'ë tä tu'uk yë kaajën, mëti'ipë jopyëp nyas'ookë tsyu'tsypyën, e ko jyënäky xyëëwajnë, täats tjaakyajwa'kxta'ay mëti'ipë të tsu'tsnatëkën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

28Ya'atë jëtu'un nimajkmäjtskpë y'u'unk'ajtyp yë Jacob, mëti'ipë yajtijpën näjyëtu'un Israel. Yë'ë ya'atë aaw ayuk kyajpx ko yë y'u'unk y'ëna'k tmooy yë kënu'kxën nitu'ukjaty.

29Tëkok ojts yë Jacob tuk'ëne'emy ya'atë yë y'u'unk y'ëna'k ets t'ënëmaay: Ëjts wäänës njaakjuuky'ata'any täätsës n'o'knëty, koos n'ookëty jamës xyajnaaxtëkëtëty ma jam pyo'kxtën yë n'ap n'okës, jamës jëtu'un n'antijy ma aankën mëti'ipë jam yajpatpën Efrón nyaaxjotm, yë Hit ja'ay.

30Jam ma Canaán nyaaxjotmën, jä'ä jëtu'un n'antijpyës ja aank mëti'ipë jam yajpatpën ma Macpelá nyaaxjotmën, winkon wyi'imy mëët yë Mamré, mëti'ipë Abraham jyuuyën tu'ukyë mëëtë Efrón yë nyaax ets yë'ë yajwa'anëp o'kpë kam ma ntu'kja'ay'ajtëmën.

31Jam ojts nyaaxtëkë yë Abraham mëët yë tyo'oxytyëjk Sara, jam nyaaxtëjkëy näjyëtu'un yë Isaac mëët yë tyo'oxytyëjk Rebeca ets jamës näjyëtu'un të nyajnaaxtëkë Lea.

32Yë tampë yë naax kam yë'ë ojts tooktë yë Hit ja'ayëty.

33Ko jëtu'un yë Jacob tmëmëtyaktaay yë y'u'unk y'ëna'k, ënät ojts jatëkok nyäkyo'okyë ets y'o'këtäky.

Génesis 50

1Ënät yë José tmëneeny yë tyeety yë nyini'kx ets tyëjkëy yaxpë, tä ojts jëtu'un ja tyeety tjaaktsu'kxy.

2Ojts tuk'ëne'emy ja tsooyëpëtëjk ets ja tyeety yajtukjaaxëty ja tsooy, tä ojts jëtu'un tkuuytyuntë.

3Wëxtyikxy xëëw ojts tuunk'atë ets tukja'axtaaytyë ja tsooy; jëtu'un ijty tmëpo'oxtë ja ja'ayëty ko pën ja tsooy tukjaaxtë. Yë Egiptë ja'ayëty tëkë'px majk xëëw ojts tnijë'ë tniya'axtë yë Israel ko y'o'ky tyëkooy.

4Ko jëtu'un ja monyëtukyë ets ja jë'ëyën yaxën y'ëknajxy, ënät yë José ojts mëët myëtyä'äky mëti'ipë ënäty yë yajkutujkpë mëët tyuunmukyën, ja kopktëjkëty wijyjyä'äytyëjkëty ets t'ënëmaay: Pën ëjts oyës yë njot nwinma'any nyajnikëxë'ëky ma miitsëtyën tuntë mëyajtën nëjkx yë yajkutujkpë ënëëmëtë.

5Koos ënäty yë nteety jam tyim'ookanë, ënätës ojts xy'ënëëmë koos jam nyajnaaxtëkëty ma kë'ëm të nyänyi''ixëtyën, jam jëtu'un t'antijy ma nyaaxjotmën yë Canaán. Paaty yam nmënu'kxtä'äky ets xymyo'ojëtyës yë najxtakn wä'änës nëjkx yë nteety n'ëkyajnaaxtëkë, e koos ënäty të nyajnaaxtëjkëtyä'äy täätsës jatëkok nwinpijtkojnëpëty.

6Ënät ja yajkutujkpë y'ëtsooy: Oy nëjkx xyajnaaxtëkë ja mteety, tä yë'ë kë'ëm të m'amëtoy të npëjktsoyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

7Ënät ojts José nyijkxy ets ja tyeety tyajnaaxtëkëja'any ets pyanëjkxë may yë ja'ay, wintsëntëjkëty, kopktëjkëty japë yajpaatën Egiptë.

8Ojts näjyëtu'un yë José yë jyiiky myëku'uk pyanëjkxta'ayë ets nyëjkxtaaytyë jënu'un ënäty yë Jacob tmëku'uk'atyën ets y'u'unk y'ëna'k. Ma ja it naaxwiinyëtë txëëwatyën Gosen yi'iyë ojts wyë'ëmtë ja pi'k'ëna'këty mëti'ipë mutskëtyën ets näjyëtu'un yë jëyujkëty.

9Ojts näjyëtu'un yë José pyanëjkxyë may yë ja'ay mëti'ipë kepy wintëkäämpëjoty nëjkxtëpën ets mëti'ipë këwaaykyijxyën ets jëtu'un janty nimay nyäpyatëtë.

10Ko jya'ajtë maa Goren-ha-adad y'itjotmën, mëti'ipë awinmtsow wë'ëmpën ma Jordán mëjnëëjën, ënät ojts jam tyu'ukmuktë ets mëj këjää tnimoon tnitujktë ja Jacob ko ënäty të y'o'knë. Wëxtujk xëëw ojts jam yë José yajpaaty mon tuk mëët ko ënäty ja tyeety të y'ooky.

11Yë Canaán ja'ayëty mëti'ipë ënäty jam tsënaaytyëpën ko jëtu'un t'ijxtë, ënät ojts y'ëna'antë: Ijxtëm yë Egiptë ja'ayëty yë y'o'kpëty t'ëkyajnaaxtëjkënyëtë, janty nimay t'ëktukmujk t'ëktukxu'umnëtë y'o'kpëty. Paaty ojts ja tampë ja it naaxwiinyëtë tyajxëëwpätë Abel-mizraim mëti'ipë jam yajpatpën awinmtsow ma ja Jordán mëjnëëjën.

12Yë Jacob yë y'u'unk y'ëna'k ojts jëtu'un tkuuytyuunta'atë ijxtëm ënäty yë'ë kë'ëm të tni'ënä'ämën ets të t'amëtoyën.

13Ojts jëtu'un jam tmënëjkxtë Canaán ets jam tyajnaaxtëjkëtyë ma ja aankën mëti'ipë jamën Macpelá, mëti'ipë ojts yë Abraham tjuyën, yë'ë tukmëto'kë Efrón ja Hit ja'ay ets jam nyaaxtëkëtëty jënu'un tyu'kjëëky'at tyu'kmëku'uk'atën. Ya'atë it naaxwiinyëtë ma jam ja aankën jam yajpaaty awinmtsow jam Mamré.

14Ko ojts tyajnaaxtëjkëtyä'äy ja tyeety tä ojts yë José wyimpijnë jatëkok Egiptë tu'kmukyë mëët ja myëkä'äxtëjk ets jënu'un ënäty të jyämyëët'atyën.

15Ko ënäty tëë yë Jacob y'o'knë, ënät ja José ja myëkä'äxtëjk ojts myäytyë tyajtë: Wä'änxyëp jëtää yë José y'ekyë ets ënät ëxëëk xy'ëktu'unënëty, tuunwinpitëty ijxtëm ojts ëxëëk ntu'unëmën.

16Ënät ojts tkäjpxnyikäxtë mëët ya'atë aaw ayuk: Ka'anëm ënäty yë mteety y'ookynyëm ko xy'ënëmaaytyës,

17ko mijts n'ënëëmëtëty: ko xytyunëty yë mëyajtën xymyä'kx xyajnitëkoyëty ja nyëë pyokyëty ja mmëku'uktëjk mmëkä'äxtëjk oy ojts ëxëëk mtunyë. Paaty yam mijts nmënu'kxta'aktë etsës xypyojkpë mä'kxtëty, ëëtsëty Tios näjyëtu'un xytyuunpë'ajtëpës, mëti'ipë yë mteety y'ëwtajtën. Tam ënäty jëtu'un yajmëmëtyä'äky yë José ko jyänty tyëjkëy yaxpë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

18Ënät ojts myintë ja myëkä'äxtëjk ets nyaaxkoowtë jam wyintum, nyäjyijtakëtë naaxkëjxy ets y'ënëmaayëtë: Tyaa ëëtsëty nyajpaatë mkë'ëjoty, jëtu'unës xywya'antëty tä mëtuunpë m'ëyoopën ka'apë yajmëjuyën.

19Ënät yë José y'ëtsoowëtë: Këtii mtsë'ëkëtë, ëjts ka'apës mëpaat jëtu'un näyajnaxyë tä Tiosën.

20Miitsëty jëtu'un ojts mjamay mjatajtë ets nyätyijyë ëxëëk xytyuna'antës e yë Tios yë'ë të tyajtëkatsy yë ëxëëkpë mëët yë oypyë ets ntunëtyës mëti'ipë tyam m'ijxtëpën mkoowtëpën: ets jëtu'un tsyo'okëty may yë ja'ay yë jyuukyajtën.

21Paaty miitsëty këtii mtsë'ëkëtëty. Ëjts yam miitsëty nmo'ojantëp mëti'ipë mkaytyëp m'uuktëpën ets mëti'ipë jyë'kxtëp pyëjktëpën näjyëtu'un yë m'u'unk m'ëna'këty. Jëtu'un ojts jatëkok yë José yë myëku'uktëjk tyajjotkujkë, ko ojts tmëëtmëtyä'äky mëët yë oy'aaw oy'ayuk.

22José mëët tu'kë'ëyë yë tyeety yë y'u'unk y'ëna'k jap ojts jyaak juuky'atë Egiptë. José jä'ä ojts jyuuky'äty mëko'px ja majk jëmëjt,

23ojts tjaak'ixy yë Efraín yë y'ok'u'unk y'ok'ëna'k ets näjyëtu'un tjaak'ijxy y'u'unk y'ëna'k yë y'ok'u'unk mëti'ipë xyëëwajtypyën Maquir mëti'ipë ënäty y'u'unk'ajtypyën yë Manasés.

24Tu'kxëëw tu'kjëmëjt yë José t'ënëmaay yë myëkä'äxtëjk: Ëjts tsojkës n'ookanë, këtii mmaytyëty mtajtëty, yë Tios yë'ë tsojk mniminëtëp ets mputëkëtëty tä mtsoontëty ma ya'atë naax kajpnën ets myajnëjkxëtëty ma it naaxwiinyëtën mëti'ipë tyukwinwa'anëyën yë Abraham, Isaac ets Jacob.

25Ënät ojts tuknikäjpxy yë Israel yë y'u'unk y'ëna'k ets t'ënëmaay: Tëyajtën yë'ë ko Tios yë'ë mniminanëtëp. Ko jëtu'un nëjkx jyäty kyëpety myajtso'onta'atëp yaa yë nwaay npajkës.

26Ko ojts yë José y'o'knë, jä'ä ënäty yë jyëmëjt mëko'px ja majk ets nyini'kx ojts yajtsooykyuutsy ets ojts yaj'apëkë kajoonjoty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Éxodo

Éxodo 1

1Yaa yë xyëëw myintë yë Israel ja'ayëty, yë Jacob yë y'u'unk y'ëna'k mëti'ipë ojts jap nyëjkxtën Egiptë, nitu'ukjaty aakmëët ja y'u'unk tyo'oxytyëjkëty.

2Rubén, Simeón, Leví, Judá,

3Isacar, Zabulón, Benjamín,

4Dan, Neftalí, Gad, Aser.

5Yë Jacob yë y'u'unk y'ëna'k, jä'ä nyiwinë'ajtë nitëkë'px majk, e yë José täpyëm ënäty yajpatnë Egiptë.

6Yë José myëkä'äxtëjk jënu'un ënäty mëët tyu'knaxëtyën, ojts ja y'o'ktaaynyëtë.

7Yë Israel ja'ayëty janty nimayëty yë y'u'unk y'ëna'k myiintë naaxwiiny naaxkëjxy, jëtu'un'äämpy ojts yajxon nyimayëtë ets y'awinpijtë tu'uk mëj kajpn jap Egiptë ets mapaat yë Egiptë kajpn tnitänën yë naax kam, aakyë'ë ënäty yë Israel ja'ayëty yajpatnëtë oymyaajëty.

8Komjeky ojts wiinkpë tyëkë yë mëj'ënä'ämpë, mëti'ipë ënäty ka'ap të t'ixy'ätyën yë José, ënät ja nyaax kyajpn t'ënëmaay:

9Ëk'ixtë, yë Israel ja'ayëty ni'ikyë yowë nyimayënëtë ets myëktaknëtë këtiinëm ëëts'ajtëmë.

10Paaty tyam kopkpëky ko tu'uk yë winma'any n'ëxtä'ämyëty tii mëpaat ntu'unëmën ets këtiipë nëkooyë y'ëknimayënëtëty. Jä'ä ko pën ëëtsajtëm tsiptu'unëm jëna'a pën mëët, tsojk yë'ëjëty ja mëtsip t'ëkpuwa'kënëtëty ets ëxëëk xy'ëktu'unënëty, e je'eyë ënäty ëxëëk të xytyu'unëmë täats nyëjkxnëtëty.

11Ënät ojts ja Egiptë ja'ayëty tpëjkta'aktë ja tuunpëwintsën mëti'ipë nyi'ënä'ämëtëpën mëktä'äky ja tuunk ma ja Israel ja'ayëtyën ma jam ja tuunk tyajtu'uye'eytyën. Ojts atsip tyukojëtë mäjtsk ja kajpn mëti'ipë txëëwajtëpën Pitón ets Ramsés, jam ijty tii winë tpëjkë'ëky ja mëj'ënä'ämpë mëti'ipë jap yajkutujkpën Egiptë.

12E mëk jyayajtuunëtë yë'ëjëty je'eyëm ojts nyimayëtë'ëtstë. Paatykyëjxm ojts ja Egiptë ja'ayëty ja tsë'ëkë tyuktëkëtë.

13Paaty ni'ikyë mëk tuunkmooytyë ets tyaj'ëyoowtë.

14Mëk tyajtëëy tyajyaxtë mëët ja tuunk ëyo'on mëkëtypë, yajxon ja naax mo'onts tuunk'ajtë mëti'ipë ja muutsy tyukyajkojtëpën, näjyëtu'un ja mëti'ipë ojts jam tyuntën kamwinm tu'uwinm, mëk ojts y'ëyowtë mëët ja tuunk ëyo'on ëxëëkpë tsaatsypë oy myaa'ajnë jap Egiptë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

15Yë yajkutujkpë ojts näjyëtu'un t'ënëëmë yë Sifra ets Puá, mëti'ipë ijty kyëwent'ajtëpën ja to'oxytyëjktëjkëty, hebreo ja'ayëty ko ja u'unk maay tyajmina'an tyajja'ta'antë naaxwiiny ets t'ënëmaay:

16Ko jam xypyutëkëtëty yë to'oxytyëjkëty yë hebreo ja'ayëty, ma jam tyajmintën naaxwiiny yë y'u'unk myääyëty, yajxon xytyim'ixtëty, pën to'oxytyëjk yajwë'ëmtë wä'än tjuuky'äty, e pën ye'etyëjkts ënätyë xyaj'ooktëty.

17E ja to'oxytyëjkëty, mëti'ipë ja'axtëpën mëti'ipë ja myëto'oxytyëjk kyëwent'ajtëpën, ojts ja Tios tsë'ëkëtë, ka'ap jëtu'un tuuntë tä ënäty ja mëj'ënä'ämpë të jyanë'ëmxëtën mëti'ipë jap Egiptë tuunpën. Yë'ë ojts tyajwë'ëmtë ja yä'äy ëna'k u'unkëty ets jyuuky'atëty.

18Ënät ja mëj'ënä'ämpë ojts myëkajpxëtë ja japë Egiptë yajkutukyën ets y'ënëmaayëtë: ¿Wi'ix ko të xyajwë'ëmtë yë mëxu'unktëjk, mëti'ipë yä'äy'ëna'këtyën ets jyuuky'atëty?

19Tyaa y'ixëty, yë to'oxytyëjktëjkëty, mëti'ipë hebreo ja'ayëtyën ka'ap yë jyëtu'un'atë tä yaa yë Egiptë to'oxytyëjkëtyën, yë'ëjëty mëk ets kumëjaaw yë oyëty. Paaty koos ëëtsëty njamiinëtë ets jeexyë nputëkëtës, yë y'u'unk myääyëty tëë tnayajmiinëtë naaxwiiny.

20-21Jëtu'un'äämpy ojts yë Israel ja'ay yë nyaax kyajpn myëjë kyëjääjë ets yajxon nyimayëtë ets myëktaktë. E näjyëtu'un ënät ja to'oxytyëjktëjkëty mëti'ipë ja'axtëpën mëëtkyëjxm ko ojts ja Tios tsë'ëkëtë, ojts ja Tios mëj këjää kyënu'kxëtë jyëkyäpëtë ets nimay ja u'unk ëna'k näjyëtu'un myooyëtë.

22Yë yajkutujkpë ojts t'ëne'emy yë ja'ay ets t'ënëmaay: Nëjkx nëëkujëpijpta'atë yë mëxu'unktëjk, mëti'ipë yä'äy ëna'këtyën, yë'ë jëtu'un yë hebreo ja'ayëty y'u'unkëty, tu'kë'ëyë jëtu'un tyimmintën naaxwiiny, yë to'oxy ëna'k'u'unkëty myajwë'ëmtëp, wä'än tjuuky'atë.

Éxodo 2

1Ënät tu'uk yë ye'etyëjk, Leví ja'ay pyijky mëët tu'uk yë to'oxytyëjk Leví ja'ay näjyëtu'un,

2ojts ja to'oxytyëjk wyi'imy u'unk mëët ets tyajmiiny tu'uk yë u'unk maay ye'etyëjkpë. Ko ja to'oxytyëjk t'ijxy ko ja y'u'unk myääy janty'oy janty tsuj ets janty'oy janty mëk, ënät tyu'tsy tëkëëk po'o.

3E jä'ä ka'ap ënäty tjëkyepy jeky yu'utsy tyaj'itëty, ënät ojts tu'uk yë katsy t'oytyuny ets tyaj'ëtujktaay maajaty y'ëwa'atsëtyën mëët yë kepy'u'pky ets pu'unyky këtiipë jap ja nëë tyëkëty, tä ja y'u'unk jap t'ako'kë katsyjoty ets ojts jam tpëjktä'äky nëëpë'am yu'utsy, nëë'awekyjoty ma ja Nilë mëjnëëjën.

4Ojts näjyëtu'un t'ënëëmë tu'uk ja tsyë'ë ets najëkäm t'ixëty tunëty pën wi'ix ja y'uty jyäty kyëpety.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

5Kom ok ojts ja yajkutujkpë ja nyëëx jam kyëtä'äky tsiipë nëë'ëkë'ëm, ja to'oxy'ëna'këty mëti'ipë jämyëët'ajtëpën, tam ënäty nyajxwij pyëjkwijtë ko ojts ajotkumonë t'ijxpaaty tu'uk yë katsy jap ujtsjoty, ma ja ujtsën mëti'ipë yajtijpën nëë'aweky. Ënät tu'uk ja tyuunpë tuknikejxy ets nëjkx tjuuty ja katsy.

6Ko ja katsy tku'apëjktuty, ënät t'ixy ko pi'kmëxu'unktëm jap tu'uk ko'knääpy ets janty yaxp jap. Ko ja yajkutujkpë ja nyëëx jëtu'un t'ijxy, ojts tpa'ëyoy tnajts'ëyowë ja pi'kmëxu'unk ets y'ënäny: Ya'atë mëxu'unk, hebreo ja'ay yë'ë.

7Ënät ja mëxu'unk ja tsyë'ë ojts twinma'anymyo'oy ja yajkutujkpë ja nyëëx: ¿Nëjkxës n'ëkwoy tu'uk yë u'unktaak, mëti'ipë hebreo ja'ayën ets yë'ë tääpë mëxu'unk tyajtsi'itsëtyë?

8Oy, nëjkx wow, jëtu'un y'ëtsooy ja yajkutujkpë ja nyëëx. Ënät ya'atë ja kiixy'u'unk ojts nyijkxy pëyi'ikyë ma ja mëxu'unk ja nyitaakën,

9ko myiiny, ënät ja yajkutujkpë ja nyëëx ojts y'ënë'ëmxëty: Tyaa ya'atë mëxu'unk ntukë'ëtëkë, yajya'këkës ets nmëjuyäämpy yam, mëët ko jëtu'un xytyunëty. Tä ja u'unktaak ojts ja y'u'unk tmënëjkxnë ets tyajye'ky tyajpejty.

10Tëë ënäty yeeky, mëj u'unk ënätynyë, ko ojts ja yajkutujkpë ja nyëëx yajmooynyë, jëtu'un'äämpy ojts t'ëxajënë ya'atë mëxu'unk ets ojts jëtu'un t'u'unkniwanë, jä'ä ojts tyajxëëwpety Moisés, jä'ä ko tyaa ojts y'ënä'äny: Nëëjotyës të njuuty.

11Ko ënäty yë Moisés tëë yä'äk'apäjnë, ënät ojts tëkok tninëjkxy yë myëku'uktëjk ma ënäty jam yajpaatën. Ënät ojts t'ixy tuny, ko yajxon myëkëty ja tuunk mëti'ipë ja myëku'uktëjk tyuunk'ajtëpën. Ënät jam ajotkumonë t'ijxpaty tu'uk ja Egiptë ja'ay tjantywyopy tu'uk yë hebreo ja'ay, mëti'ipë ënäty yë'ë mëët tyu'kja'ay'ätyën.

12Ko y'ijx'ëwtijty mëj naak wintuuy pë'aay ets ka'ap ma pën t'ijxy, ënät pojën tyaj'o'ky ja Egiptë ja'ay ets jämyë winkon ojts tniwo'kojnë.

13Komjëpom ojts jatëkok jam nyëjkxkojnëpë ma ja myëkunaax myëkukajpnën, tä t'ijxpaty, ko nimäjtsktëm jam ja hebreo ja'ay aakyë'ë tsyiptuntë. Tä tyajtëëy ja mëti'ipë ja myëku'uk ënäty nëkoo tsyi'kpyën: ¿Tii ko nëkoo ëxëëk mnäytyunëtë, miitsëty ka'ap jëtu'un mjapaatëtë pën mtu'kmëku'uk'ajtëp miitsëty?

14Ënät tääpë nimäjtskpë ja hebreo ja'ayëty y'ëtsoowtë: ¿E mijts pën të mpëjktakëpë ënä'ämpë yajkutujkpë ma ëëtsëtyën? ¿Ëkë jä'äjëtën m'ëna'any, ko näjyëtu'un ënät yam xyaj'ookëtyës, tä ëxë'ëy xyaj'o'kyën ja Egiptë ja'ayë? Ko yë Moisés jëtu'un tmëtooy ja ayuk, ënät ojts ja tsë'ëkë tyuktëkëty. Jä'ä ko tëëtëm ënäty yajnijawë, ko ja Egiptë ja'ay të tyaj'ooky.

15E jä'ä ënät ja yajkutujkpë ko tnija'awëy, ko ënäty tëë ja Moisés tu'uk ja Egiptë ja'ay tyaj'ooky. Ënätyë ojts tni'ënä'ämë ets t'ëxta'atëty ets ko tpaatëty tyimyaj'ooktëp. Yë Moisés ënätyë ojts kye'eky, jam ojts nyijkxy tsënääpyë ma tu'uk ja it naaxwiinyëtë txëëwatyën Madián. Ko jam jyä'äjty, jam winkon nyaaxwe'tsy ma tu'uk yë nëëjutën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

16Yë Reuel mëti'ipë ënäty jam teety'ajtpën Madián, niwëxtujk ënäty yë nyëëx, jä'ä xëëw ënäty jam näjyëtu'un të nyëjkxtëpë ma ja nëëjutën ets tyaj'utsa'antë ja nyëë a'ukënëty ets jap ja tsajppaxëty kupixynyëty nyëë'uuktëty.

17Ënätyë ojts myintë ja ye'etyëjkëty mëti'ipë kupixyny këwent'ajtëpën ets t'ëtsë'këtë ja to'oxy'ëna'këty. Ko Moisés jëtu'un t'ijxy, ënätyë pyëti'ky ets ojts tniwaantu'uty ja to'oxy'ëna'këty, yë'ë ojts kë'ëm tyajnëë'uky ja kupixyny.

18Ko ojts ja to'oxy'ëna'këty jatëkok wyimpitë ma jam ja tyeetyëtyën, ënät y'ënëmaayëtë: ¿E wi'ix ko poj'am të mtimwyimpijnëtë?

19Tä y'ëtsoowtë ja to'oxy'ëna'këty: Tu'uk Egiptë ja'ay të xynyiwaantu'utës, ma ënäty ëëts jam xy'ëtsë'ëkëtën yë ye'etyëjkëty kupixyny këwent'ajtpë ets yë'ë näjyëtu'un komkomëty yë nëë të tjuuty ets të tyajnëë'uuky ëëts yë nkupixynyëty.

20Tä ojts ja Reuel y'ënë'ëmxëtë: ¿Maaxën ënät ja ja'ay? ¿Wi'ix ko të xy'ëxmatstë atu'uk? Nëjkx wowtë, wä'än tminy kääpyë.

21Jëtu'un'äämpy ojts yë Moisés jam wyi'imy tsënääpyë ma ja Reuel yë tyëjkën, kom ok täät yë Reuel tyajpëjky yë Moisés mëët yë nyëëx mëti'ipë xyëëwajtypyën Séfora.

22Yë Séfora ojts tu'uk yë u'unk maay tyajminy naaxwiiny, jä'ä ojts yë Moisés tyajxëëwpety Guersón, jä'ä ko y'ënäny: Ëjts jaaypyaat jëpyo'kxyës yaa nyajpaaty ma ya'atë wiink naax wiinkajpnën.

23Jëtu'un nyäjxy ja xëëw po'o, ja yajkutujkpë mëti'ipë ënäty jap të y'ëne'emyën Egiptë ojts ja y'o'knë. E ja Israel ja'ayëty je'eyëm ënäty jap mëk jyänty y'ëyowtë ets xëmë je'eyë kyumon kyutukëtë mëët ja nätyiytyunë jap Egiptë. Yë Tios ojts tmëtoow'ity ko jap Israel ja'ayëty jyë'ëtë ya'axtë.

24Ets ojts tmëmay tmëtajy, ko ënäty y'ëjtë tyu'uktë ets tja'amyejtsy wi'ix ënäty të tunyën ja käjpxytyu'unën mëët ja Abraham, Isaac ets Jacob.

25Yë Tios ojts y'ixëtë, ojts tnijawë ets ojts näjyëtu'un tja'akyukë ko ënäty jap mon tuk yajpaatë.

Éxodo 3

1Yë Moisés yë'ë ënäty kyëwent'ajtëp ja myë't Jetro kyupixyny, mëti'ipë jam teety'ajtpën Madián, e tëkok ojts jam twojpnëjkxy ma të'ëts'it të'ëtsnaaxën, jam tyimja'ajty ma tu'uk ja mëj kopkën, mëti'ipë ja Tios jyä'ä'ajtypyën, jä'ä txëëwaty Horeb.

2Jam ojts yë Tios yë kyukäjpxy nyänyikëxë'ëkyë tä tu'uk yë jëënën, jëtu'un yaj'ixy toopy yowë jam ma zarsa kepyën. Ënät yë Moisés yajxon tja'ijxwa'atsany ja jëën mëti'ipë jam yä'ämpën kepykyëjxm, e ja zarsa kepy ka'ap tii jyätyë ets ka'ap tyoy.

3Ënät ja Moisés myääy tyäjy: Tii jëtu'un ya'atë tuunëp jajtëp ka'apës niwi'ixtsow nja'akyukë. Minës winkon n'ëk'ixy, tii ko ka'ap tsyoy yë zarsa kepy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

4Ko ja Tios t'ijxy, ko ja Moisés ni'ikyë jam wyinkona'any ets yajxon t'ijxwa'atsa'any, ënät ojts tmëkäjpxy, yë Moisés jëtu'un tmëtooy jam yowë yë ja'ay kyajpxpëtsëmy ma ja zarsa kepy tyoyën ets y'ënä'äny: Moisés. Moisés. Tyaajës, jëtu'un y'ëtsooy yë Moisés.

5Ënät ojts ja Tios y'ënë'ëmxëty: Këtii nëkooyë mwinkony, jän yë mkë'ëk, jä'ä ko yë naax tääpë xytyukteenyën kënu'kxy yë'ë.

6Ets ojts tjaaknikäjpxy: Ëjts jëtu'un ojts xyTios'atë yë m'ap m'okëty. Ëjts jëtu'un xyTios'ajtë yë Abraham, Isaac ets Jacob. Yë Moisés ënätyë ojts nyäwyinkumo'kxëty, jä'ä ko yë'ë ojts tsë'ëkë, ko ja Tios jeexyë t'ixy,

7e ja Tios ojts jyaak mëtyä'äky ets y'ënäny: Ëjts wa'atsës të n'ixy të ntuny wi'ixës yë nnaax nkajpn jap y'ëyoyën Egiptë. Tëës nmëtoow'ity yë y'ëjën tyu'kënëty, mëët ko mëk y'ënä'ämëtë myëkajpxëtë mëti'ipë nyiwintsën'ajtëpën ja tuunk ëyo'on ets tëëjës wa'ats nijawë wi'ix jap jyatën kyëpätën.

8Paatyës yaa naaxwiiny të nkëtä'äky etsës nyajtso'oka'antë ma Egiptë ja'ayëtyën, nyajpëtsëmantëpës yam ma tääpë kajpnën etsës nyajnëjkxa'antë ma ja oypyë ja it naaxwiinyëtë, ma myëjwiin y'ëwaatsëtyën ets ma ja jë'kxy pëky ka'ap ninu'un y'ëmaaytyä'äkyën; jam jëtu'un ma tsyëënëtën yë Canaán ja'ayëty, Hit ja'ayëty, Amor ja'ayëty, Ferez ja'ayëty, Heve ja'ayëty ets Jebús ja'ayëty.

9Ëk'ix tëëjës nmëtoy wi'ix yë Israel ja'ayëty y'ëjtën tyu'uktën ets tëës näjyëtu'un n'ixy ko ëxëëk tyunëtë yë Egiptë ja'ayëty.

10Paaty yam n'ënëëmë ets mnëjkxëty ma yam nkäxa'anyën, nëjkx jam ma kutujktaknën, ma mëj'ënä'ämpë jam y'ityën etsës yë nnaax nkajpn jap xyajpëtsëmëty Egiptë, yë'ë jëtu'un n'antijpyës yë Israel ja'ayëty.

11Ënät ja Moisés t'ënëmaay ja Tios: ¿E pënës ëjtspë etsës nëjkx n'ëkwinkuwa'akë yë yajkutujkpë etsës ënät ja Israel ja'ayëty njuutëty jap Egiptë?

12Tä ojts yë Tios y'ëtsoyë: Ëjts mijts njämyëët'atäämpy ets ya'atë jëtu'un mtuk'ixëp ko yam nkexyp, ko ënäty mijts ja nnaaxës nkajpnës të xyjyuuty jap Egiptë, yaajës min xy'ëwtatë ma ya'atë kopkën.

13E ja Moisés tyaa ojts y'ëtsoy: Mëti'ipës tëy nmëmääpy nmëtäjpyën, yë'ë koos yë Israel ja'ayëty nëjkx nja'ënëëmëtë, ko yë Tios mëti'ipë y'ëwtajtën yë mteety m'apëty, yë'ëjës të xykyexy yaa ma miitsëtyën, tääjës nëjkx ënätyë xyajtëwtë, ¿tii xyëëwajtyp? E ëjts wi'ixtsës n'ëtsowëty.

14Ënät ja Tios y'ëtsoowë: ËJTS JËTU'UN MËTI'IPË ËJTS'AJTPËN. Ets tyaa nëjkx xy'ënëëmë yë Israel ja'ayëty: Yë mëti'ipë ËJTS'AJTPËN, yë'ëjës të xykyexy ma yaa miitsëtyën.

15Ojts yë Moisés näjyëtu'un yë Tios y'ënë'ëmxëty: Jëtu'un xy'ënëëmëty yë Israel ja'ayëty: Yë Wintsën mëti'ipë Tyios'ajtëpën yë m'ap m'okëty, yë Abraham, Isaac ets

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Jacob, yë'ëjës të xykyexy yaa ma miitsëtyën. Ya'atës jëtu'un nxëëwajtyp xëmëkyëjxm, ya'atës jëtu'un nxëëwajtyp winë xëëw.

16Nëjkx ets woowmuk yë mëjja'aytyëjk jampë yajpaatën ma Israel ja'ayëtyën ets xy'ënëëmëty: Yë Wintsën mëti'ipë yë m'ap m'ok Tyios'atëpën, yë Abraham, Isaac ets Jacob yë Tyiosëty, yë'ë ojts nyänyikëxë'ëkyë maas ëjtsën etsës ojts xy'ënëëmë, ko tëë t'ixy tnijawë wi'ix miitsëty mjatën mkëpätën yaa Egiptë.

17Näyjyëtu'unës të xy'ënëëmë, ko mmo'oja'anëtë ëwaatsëtuuy'ajtën yaa Egiptë ma ëxëëk mjatën mkëpätën, ets myajnëjkxa'anëtë jam ma nyaax kyajpnëtyën yë Canaán ja'ayëty, Hit ja'ayëty, Amor ja'ayëty, Ferez ja'ayëty, Heve ja'ayëty ets Jebús ja'ayëty; jam ka'ap yë jë'kxy pëky y'ëmaaytyä'äky, jam jëtu'un yë jë'kxy këtii y'ëmaayëty, tä tu'uk yë komnëë pyëyi'ikyën.

18Yë mëjja'aytyëjkëty nëjkxëp tja'akyukëtë mëti'ipë ënäty mijts mnimëtyäkpyën ets yë'ë nëjkx mëët xy'ixy ja yajkutujkpë mëti'ipë jap ënä'ämpën Egiptë ets xy'ënëëmëty: Yë Wintsën mëti'ipë Tyios'ajtëpën yë hebreo ja'ayëty, yë'ë të nyänyikëxë'ëkyë ma ëëtsëtyën. E paaty yam n'amëtowtës xy'ëwa'atsëty, wä'änës n'ëknëjkxtë jam të'ëts'itum, tëkëëk xëëw ye'eyën jyëkämëty ets nëjkx ja wyintsë'kën nmo'oja'antës ja wintsën mëti'ipës n'ëwtajtëpën.

19E ëjts wa'atsës nijawë ko ja mëj ënä'ämpë japë Egiptë tyunyën ka'ap mtsojk'ëxmatsa'anëtë; atsip nëjkx m'ëxmatsëtë.

20E ëjts nyaj'ixanëpës yë nmëjajtën, nëjkxëpës mëj këjää ntëytyuntë yë Egiptë ja'ayëty mëët ja o'kën tëko'oyën ets ntuk'ixtëpës mëjëtypë këjääjëtypë mëj'ajtën ma nyaax kyajpnëtyën; e koonëm ënäty jëtu'un të tyuny të jyätyë, täänëm nëjkx m'ëxmatsëtë.

21Ëjts näjyëtu'un nyajkutukäämpyës ets Israel ja'ayëty oy yajawëtëty ma Egiptë ja'ayëtyën ets ko ënäty jap tsyo'onëtë, ka'ap nëjkx jëtu'unyë nyajts'ixëtë, nëjkxëp winë y'ëkmaymyooyënëtë.

22Nitu'ukjaty ja Israel to'oxytyëjkëty nëjkxëp t'amëtowtë ja Egiptë to'oxytyëjkëty mëti'ipë myëtëjk'ajtëpën ëkë mëti'ipë mëët tsyënaaymyuktën: ja pu'ts pujxn, poop pujxn ets ja wit tujkxy, yë'ë nëjkx nyätyuk'oytyunëtë ja y'u'unk y'ëna'këty, jëtu'un'äämpyës nëjkx xypyëjkëtë ja Egiptë ja'ayëty mëti'ipë ënäty myëët'ajtëpën.

Éxodo 4

1Yë'ëjëty ka'apës yë xymyëpëktëty ets nän ka'apës yë xytyuntëty kyëwentë, jëtu'un y'ëtsooy ja Moisés. Yë'ëjëty tsojk nëjkx ni'ikyë y'ëna'antë, ko yë wintsën ka'ap maa të npaatyës.

2Tääts ja Tios yajtëëwë: ¿Ti tampë xymyëëtëtyën mkë'ëjotm? Tajk yë'ë, jëtu'un y'ëtsooy yë Moisés.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[3]Tä ojts yë Tios y'ënë'ëmxëty: Najtsjëpipë naaxkëjxy. Ënät ojts yë Moisés tjantynyajtsjëpipë yë tyajk ets ojts y'awinpity ja tyajk tsa'anyën. Yë Moisés ko jëtu'un t'ijxy ënätyë ojts pyëyë'ktsoony ets ojts jyakä'äka'any.

[4]Tä ja Tios ojts ënätyë myëkäjpxyë ets y'ënëmaayë: Nastijë yë mkë'ë ets xymyatsëty yë tsa'any ma pyi'ixyën. Yë Moisés ojts ja tsa'any jam tmatsy ma ja pyi'ixyën ets jatëkok y'awinpijty tajk.

[5]Ya'atë yë'ë jëtu'un ets tmëpëktëty, ko yë Tios yë'ë jëtu'un të nyänyikëxë'ëkyë ma mijtsën, mëti'ipë ja m'ap m'ok y'ëwtajtën, yë Tyios yë Abraham, Isaac ets Jacob.

[6]Ënät ja Tios ojts näjyëtu'un y'ënë'ëmxëty, tyam këtiijë ënät jap yë mkë'ë ma mxëkätën. Ënät ja Moisés ojts ja kyë'ë tkutijë ma xyëkätën, ko ojts tjuuty ënät t'ijxy ko tëëtëm ja kyë'ë y'ujtsta'ay mëët yë pu'uts pa'am, je'eyë janty poop kyëxë'knë jëtu'un tä kyëxë'ëkyën yë tsajp'o'pyky.

[7]Ënät ja Tios ojts y'ënë'ëmxëty: Këtiijë jatëkok yë mkë'ë ma mxëkätën. Moisés jëtu'un ojts tjantytyuny, ojts ja kyë'ë tkutijë ma xyëkätën, e ko ojts tjuuty, tëë ja kyë'ë tsyo'oky.

[8]Ënät ja Tios y'ënëmaayë: Pën yë'ëjëty ka'ap tmëpëktë ja mëj'ajtën, ko më''ëka'any xyaj'ixëtëty ets nijënu'un mkatunëtëty këwentë, ja mëmäjtskpë jä'ä myëpëktëp.

[9]E pën kajtsën ninu'un mtimmyëpëjkëtëpën ets ka'ap mtunëtë këwentë, oy jëtu'un ya'atë ja mëj'ajtën xyjyayaj'ixyë, ja mëtu'ukpë ets ja mëmäjtskpë, tyaa xytyunëty, nëë wäänë mjääpëp jap nëë'ëkë'p ets xynyaxkutämëty e ko ja nëë tyäämkëta'akëty naaxkëjxy, ne'pny y'awinpitëty.

[10]Ay Wintsën. Jëtu'un y'ëtsooy ja Moisés. Ëjts nijënu'unës nkatukjaty nkajpxëty ets ko jyëtu'unëty ka'ap tyamnëmëty maas yam mijts jëtu'un xymyëkäjpxyën, ëjts jëtu'unyëmës ka'ap oy n'ëy nkäjpxy, koos ënät ëjts njaakajpxpë, je'eyës nëkoo ntyäty y'awë'ëmë.

[11]E yë Tios tyaa ojts y'ëtsoyë: ¿Pën yë ja'ay të myo'oyë yë y'aaw? ¿Tii këtii y'ëjtsëty yë ja'ay të nyajkojyësë, oy yë'ëjëty mëti'ipë uumën, mëti'ipë natën, mëti'ipë wiintsën ets mëti'ipë ijxpënë?

[12]Paaty nëjkx tyam, ëjts mijts njämyëët'atäämpy, ko ënäty mkajpxa'any mëtya'aka'any, ëjts mijts ntukni''ixëp tii mkajpxëp mëtya'akëpën.

[13]Yë Moisés ni'ikyë y'ënaan'ëtë'ëtsy: Ay Wintsën, yë'ëjës yam n'amëtoopy yë mëyajtën ets wiinkpë xykyäxëty.

[14]Yë Tios wiink ojts tjawë ko jëtu'un ja Moisés y'ënä'äny, ënät y'ënëmaayë: Yë'ë ënëëmë yë m'ajty Aarón, yë Leví ja'ay, nnija'apës ko yë'ë oy yë y'iy kyäjpxy, tää mniminyë ets jotkujk ënät nyäjyawëtëty, ko m'ixëtëty.

[15]Kajpx mëtya'ak mëët ets tuk'ëwa'anëtya'a tii kyajpxëpën, ëjts yajpataanpës xëmë mëët yë'ë ets näjyëtu'un mëët mijts, yë'ë mtukni''ixëjanëp tii mëpaat xytyuntën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

16Mijts mëëtmëtya'akëp yë Aarón, jëtu'un tääjës jeexyë ëjts nmëmëtyä'äkyën, e yë Aarón yë'ëts ja naax kajpn tyukmëmëtyakta'ajëp, jëtu'un tä ënäty mijts të xy'ënëëmën.

17Mkapëp ya'atë mtajk, jä'ä ko yë'ë jëtu'un mëët winë mëj këjää xytyuna'any.

18Ënät ja Moisés wyimpijty ma ja myë't ja tyëjkën ets t'ënëmaay: Tyam kopkpëky ko nëjkxëtyës jap Egiptë, ma jap tsyëënëtën ja njëëky nmëku'ukës. Yë'ëjës nëjkx n'ixa'antë etsës nijawëja'any, pën jap jyaak juuky'atë. Oy, ka'ap tääpë wyi'ixëty, tyam nkexy oy tsuj, jëtu'un ojts y'ëtsoyë ja Jetro.

19Jam ënäty Madián tsyëënënëm ja Moisés, ko Tios y'ënëmaayë: Wimpit jap Egiptë, jä'ä ko ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty myaj'ookanëpën tëë ja y'o'ktaaynyëtë.

20Ënät ja Moisés ja y'u'unk y'ëna'k ojts tyajpäjta'ay jëyujkkëjxm, näjyëtu'un ja tyo'oxytyëjk ets tsyo'ontë, nyëjkxnëtë jap Egiptë. Ojts tpakäpy ja tyajk mëti'ipë ënäty ja Tios të tyuk'ëne'emyën tpakapëty.

21Tä ja Tios t'ënëmaay ja Moisés: Ko mja'tëty jap Egiptë, wa'ats xjyä'ämyäjtsta'ajëty ja mëj'ajtën mëti'ipë mtunëpën ma yajkutujkpën, jëtu'un ijxtëm xynyijawën, ko tëë mijts nmo'oy yë kutujkën ets mëj'ajtën xyaj'ixëtëty. Ëjts mëti'ipës xypyatpën, yë yajkutujkpë ni'ikyës kujuun mpëjkta'aka'any ets ka'ap tsyojkja'akyukëty, jëtu'un'äämpy ka'ap ja Israel ja'ayëty tsojk'ëxmatsëty.

22Ënät xy'ënëëmëty yë yajkutujkpë: Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Yë Israel yë'ëjës jëtu'un nja'ap tääjës jeexyë nkä'äxkopkëtyën.

23Tëë n'ënëëmë etsës yë n'u'unk nmaay xy'ëxmajtsëty, wä'änës min xy'ëwtatë, e jä'ä ko ka'ap niwi'ixtsow xy'ëxmatsa'any, tyam nyaj'ookëpës ënät yë mkä'äxkopk.

24Jam ma ja Moisés ënäty tyajnaxa'anyën ja tsuu mëët yë y'u'unk y'ëna'k, ënät yë Tios nyipëtsëëmë ets ojts jyayaj'oka'anyë.

25Ënät yë Séfora ojts tu'uk yë tsaa jëjpë t'ixta'ay, jëtu'unpë tä tsujknën, tä ojts tsuky ja y'u'unk ja ye'etyëjkajtën na'ëwtityë ets ojts jä'ä tuk'ony ja Moisés ja tyeky tä t'ënëmaay: Tëyajtën mijts yam n'ënëëmëty ko mijts paaty nmë''ëtsowaty jä'ä ko ne'pynyës je'eyë xytyuktoonp xytyukmajtsp.

26Ënät ojts ja Tios t'ëxmatsy ja Moisés. Paatykyëjxm yë Séfora y'ënäny jëtu'un, ko ja Moisés ënäty tniye'etyëjk'aty ets ko tu'knax ënäty ja nye'pynyëty, jä'ä ko ja myaank të tnatsujk'ëwtijtë ja ye'etyëjkajtën.

27E yë Tios tëë ënäty t'ënëëmë yë Aarón: Nëjkx jam të'ëts'itum mnäpyäätyë mëët yë Moisés. Tä ja Aarón ojts tsyoony ets mëët ja Moisés nyäpyatë jam ma ja Tios ja tyun kyopkën. Jam ojts tkajpxpo'kxy ets tsu'kxy.

28Ënät yë Moisés tukmëmëtyaktaay yë Aarón tëkokyë mëti'ipë ënäty yë Tios të tyuk'ëne'emyën tnimëtya'akëty ets ko ënäty të y'ëne'emyë ja Tios ets kanaak ja mëj'ajtën tyaj'ixëtëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

29Tä nimäjtsk tsyo'ontë ets tyajtu'ukmujktaaytyë ja mëjja'aytyëjkëty,

30ja Aarón ojts tnimëtyakta'ay ja aaw ayuk jëtu'un tä ënäty ja Moisés ja Tios të y'ënë'ëmxëtyën, ojts tyaj'ixëtë ja mëj'ajtën mëti'ipë ënäty ja Tios të tyuk'ënä'ämëtën tuntëty.

31Ja ja'ayëty ojts jëtu'un tmëpëktë ja käjpxy mëtyä'äky ets tnija'awëtyë ko ënäty ja Tios myëmay myëtajëtë ets ko ënäty tëë t'ixy tnijawë wi'ix y'ëyowtë jyotëkoytyën, tä tyaj'ijxëtë ja näywyinkutsë'kën ko nyaaxkoowtë jëtu'un tä jeexyë yë Tios t'ëwtatën.

Éxodo 5

1Ko jëtu'un y'ëknajxy yë xëëw po'o, ënät yë Moisés mëët yë Aarón ojts nyijkxy ma mëj'ënä'ämpë ets t'ënëmaaytyë: Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny yë Tios mëti'ipë Tyios'ajtypyën yë Israel ja'ayëty: ëxmajtskës yë nkajpn wä'än jam tnëjkxtë ma ja naaxwiinyëtë aanë'ëk tëëtsë'ëkpën, etsës ja nxëëw xymyëjjawëtëty.

2Ënät ja mëj'ënä'ämpë y'ëtsooy. ¿Pën Wintsënëtën m'antijpy ets pën timyë'ënë etsës ënät nmëmëtowëty ëkë etsës ënät yam najtsmajtsëpëty yë Israel ja'ayëty? Tääpë wintsën xynyikäjpxyën, ka'apës n'ixy'äty ets näy ka'apës yam n'ëxmatsëty yë Israel ja'ayëty.

3Ënät y'ëtsoowtë: Mëti'ipë yë hebreo ja'ayëty Tyios'ajtëpën yë'ëjës të xynyimintë, paaty oy kyopkpëkyëty etsës jam nëjkxtëty wintë'ëtstum, jää jëtää jyëkämëty tëkëëk xëëw ye'eyën mëët yaa, yë'ë ëëts nëjkx nmo'oja'antë yë wyintsë'kën yë Wintsën, mëti'ipës nTios'ajtëpën, këtiipës n'ëk'o'knëtëty mëët yë pa'am ëyo'on ëkë tsip käjpxy.

4E ja mëj'ënä'ämpë mëti'ipë jap Egiptë yajkutujkpën tyaa ojts y'ëtsowëtë: Mijts Moisés ets mijts Aarón ¿tii ko nëkoo ja'ayëty xywyinma'anytyuktëkëtë ma jam tyuntën? Nëjkxtë, nëjkx yë mtuunk ixtë.

5Jëtu'un ojts yë yajkutujkpë näjyëtu'un y'ënë'ëmxëtë: Ma tyam yajxon të nyimayëtën yë Israel ja'ayëty, tii mijts ënät m'ëtukantëp ets ka'ap tyuntëtyë.

6Jä'ä xëëw ojts ja mëj'ënä'ämpë t'ënä'ämta'ay ja ja'ayëty mëti'ipë ja tuunk nyiwintsën'ajtëpën maajaty ja ja'ay tyuntën ets t'ënëmaay:

7Këtii xy'ëkmooynyëtëty yë Israel ja'ayëty yë mëëy jëtu'un tä të y'ityën ets yë'ë myuuty tukyajkojtëty, ko tyajmëyatëty yë myiiyëty, kë'ëm nëjkx t'ixta'atë.

8E yë muutsy näjyëtu'un may je'eyëm xytyuk'ënä'ämtëty, jëtu'un tä tyampaat tyajkojtën, nitu'uk kyatëkoy'atëty. Yë'ëjëty nëkoo je'eyë nyuux'atë, paaty ya'axtë jyoktë ets y'ëna'antë: nëjkx ëëts yë Tios yë wyintsë'kën n'ëkmo'otë.

9Mëk tääpë ja'ayëty xyajtuntëty ets këtii ninu'un xyajpo'kxtëty, këtiipë tmëpëktëty mëti'ipë ja win'ëënanëtëpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

10Ënät ojts jam tsyo'onëtë ja ja'ayëty mëti'ipë ja tuunk nyiwintsën'ajtëpën ets myiintë ma ënäty jam ja mayjyä'äyëtyën ets t'ënëmaaytyë: Yë mëj'ënä'ämpë jëtu'un y'ënä'äny, ko ka'apëk m'ëk yajmooynyëtëty yë mëëy.

11Tyam miits ënät kë'ëm m'ixtëp pën maa xypyaatë mmëëy. E kajts ënät m'ëna'antëty ko yajkuwijtsy ja mtuunkëty, yë muutsy je'eyëm xyajkojtëty, tääyëm xyajkojtën.

12Ënät ja Israel ja'ayëty tukye'eyëtyääytyë ja itjot jap Egiptë. Yë'ë y'ëxtaaytyëp yë kepywyäy ets ja mëëy, mëti'ipë yajtunantëpën ets ja mo'onts mëët tukyaj'ooka'antë.

13-14Mëti'ipë ja yajkutujkpë ojts tpëjktä'äkyën ets ja tuunk jä'ä tniwintsën'atëty, winjëpom ja tuunk tni'ënä'ämëtë ets ja muutsy jëtu'un may tyajkojtëty tääyëm ënäty tyajkojtën, ko ja mëëy ënäty yajmo'otë. E ma ja ja'ayëty ënäty naniwäänë tyuntën ets tkayajtsojka'pxtë ja muutsy, yajxon ënäty yajwojpnëtë mëti'ipë nyikopk'ajtëpën ja myëku'uktëjkëty mëti'ipë tuuntëpën. ¿Tiitsën ko ka'ap xytyimyajka'pxnëtë yë muutsy, ëxë'ëy näjyëtu'un xy'ëktuunk'ajtëpë e tyam näy timjëtu'un?

15Ënät ojts nyëjkxtë jam ma ja mëj'ënä'ämpë ja mëti'ipë nyikopk'ajtëpën ja Israel ja'ayëty ets y'ënantë: ¿Wintsën, tii ko jëtu'un xytyimtuny yë mtuunpë?

16Mja'ijxyp kë'ëm ko ëëtsëty ka'apës pën xy'ëkmooynyëtë ja mëëy, e ja muutsy je'eyëm ëëts may nyajtuk'ënä'ämtë nyajkojtëtyës ets ka'ap yi'iyëty, näjyëtu'un ëëtsëty nëkooyë nyajwojp nyajka'tsnëtë. E yë'ëjës npoky'ijxtëp yë mja'ay mijts mëj'ënä'ämpë.

17Ja yajkutujkpë, tyaa ja y'ëtsooy: Miitsëty nitii mkamayëtë, je'eyë nëkoo m'ëxëëktëkoynyuux'atë, paaty ja winma'any xypyaatë ets m'ëna'antë: Nëjkx ëëts yë Tios yë wyintsë'kën n'ëkmo'otë.

18Nëjkx yë mtuunkëty yajtu'uye'eytyë, oy yë mëëy mkayajmo'otëty, yë muutsy je'eyëmës yam ntsoky.

19Ja mëti'ipë nyikopk'ajtëpën ja Israel ja'ayëty mëk tja'awëtyë ko jëtu'un ja mëj'ënä'ämpë y'ëtsoowëtë, ko näy je'eyëm ja muutsy tkë'ëyaktëty xëmë winjëpom ets ka'ap mëpaat yajkuwitsy.

20Ko jam tsyo'onëtë ma ja yajkutujkpën, ënät mëët nyäpyatëtë ja Moisés ets ja Aarón ma ënäty jam y'ëwxitën,

21ets y'ënëmaayëtë: Yë Tios yë'ë nëjkx jëna'a mtëytyunëtë mëët mëti'ipë mtuuntëpën, jä'ä ko miits jëtu'un yë poky mëët'ajtëp ets ëëts yë yajkutujkpë yë wyintsëntëjk ëxëëk xy'ixtëty. Ya'atë jëtu'un tpatnë tä jeexyë miitsëty kë'ëm të xy'ënëëmëtën etsës ëxëëk xytyuntëty.

22Ënät yë Moisés t'ënëmaay yë Tios ma ënäty jam wyanë tsyowën: ¿Wintsën wi'ix ko jëtu'un ya'atë naax kajpn ëxëëk xytyuny? ¿Wi'ix ko ëjts të xykyäjxpë?

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

23Jä'ä xëëw maas ëka'any yaa nmiinyën etsës yë yajkutujkpë ntukmëmëtya'akëty yë mxëëw, yë'ë ni'ikyë yë mnaax mkajpn o'ktëy tuunë t'ënëmaaynyë e mijts nitii wäänë xykyatuny ets jeexyë ja mnaax mkajpn xyaj'ëwaatsëpëtsëmy.

Éxodo 6

1Ënät ja Tios y'ëtsoowë: Tyam xy'ixtëty wi'ixës yam yë mëj'ënä'ämpë ntuna'anyën, yë'ë atsip nëjkx m'ëxmajtsënëtë ma nyaax kyajpnën, yë'ëpaat nëjkx kë'ëm y'ënanë: Nëjkxtë.

2Ënät yë Tios ojts tmëkäjpxy yë Moisés ets t'ënëmaay: Ëjts WINTSËN.

3Ojtsës nnänyikëxë'ëkyë ma Abraham, Isaac ets Jacob, etsës ojts jëtu'un ja nxëëw nkë'ëyäky, Tios mëti'ipë maaytyääyëpën winë. Ëjts ka'apës nëkoo ja nxëëw ojts ntimkyë'ëyajkojy, tääjës mëtëy nxëëwatyën: Wintsën.

4Ntuunës tu'uk yë käjpxytyu'unën mëët yë'ëjëty etsës ojts ntukwinwanëtë, ko nmo'oja'antë tu'uk yë it naaxwiinyëtë jam Canaán. Yë'ës n'antijpy ja naax kam ma ojts miitsëty m'ëk tsënaaytyëpën, tä yë jaaypyaat jaaypyo'kxyën.

5E tyam maas të nijawën wi'ix yë Israel ja'ayëty y'ëyowtën ets wi'ix yë Egiptë ja'ayëty tyiytyunëtën mëët yë tuunk mëkëtypë, paatyës tyam nja'amyetsy ja nkäjpxytyu'unënës, mëti'ipës ojts nyajwë'ëmyën.

6Tyam, nëjkx ënëëmëtë yë Israel ja'ayëty, ko ëjts, mëti'ipë Wintsën'ajtpën nyajpëtsëmantëpës ma je'eyë myëtun y'ëyowtën mëët ja mëktuunk mëti'ipë ja Egiptë ja'ayëty mooyëtëpën. Nyaj'ixanëpës yë nmëjajtën mëj këjää ets nyajpëtsëma'antës mëët tu'uk yë kutujkën tëypyë jaantypë.

7Jëtu'un miitsëty n'ëxajëja'antë, tääjës yë ntimnyaax ntimkyajpnën etsës miits xyTios'atëp ets xynyijawëtëty, ko ëjts Wintsën, mëti'ipë miits mTiosajtëpën, mëti'ipë të myajpëtsëmëtën, ma ënäty miitsëty je'eyë mëtun m'ëyowtën, mëët ja mëkëtypë ja tuunk, mëti'ipë mooyëtëpën ja Egiptë ja'ayëty.

8Jamës yë naax kajpn nyajnëjkxa'any maas ojts yë Abraham, Isaac ets Jacob të ntukwinwanëtën ets yë'ë tjä'ä'atëty. Ëjts jëtu'un Wintsën.

9Moisés ojts ja aaw ayuk tjakajpxnaxy, e yë'ëjëty ka'ap ojts tmëpëktë, jä'ä ko ja mëktuunk jä'ä ënäty tyäty myëmaay tyäty myëtajtëp.

10Ënät ja Tios t'ënëmaay ja Moisés:

11Nëjkx ënëëmë yë mëj'ënä'ämpë, ko wä'än t'ëxmatsy yë Israel ja'ayëty jap Egiptë.

12Tä yë Moisés t'ëtsoy yë Tios: Yë Israel ja'ayëty nijënu'unës xykyatuntë këwentë. ¿Tyam tiijës ënät tjaaktimtyuunta'akëp ets mëj'ënä'ämpë tmëpëkëty yë n'aaw n'ayukës. Tyamës ka'ap njatukjajtpë wi'ixës oy n'ëwëty nkajpxëty?

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

13Ënät ojts yë Aarón ets Moisés tyuk'ënä'ämëtë yë Tios: ets t'ënëëmëtëty ja Israel ja'ayëty ets ja mëj'ënä'ämpë näjyëtu'un, ko yë'ëjëty myëët'ajtëp ja kutujkën ets tëë tuknipëjktaakëtë ko tyajtsoona'antë ja Israel ja'ayëty jap Egiptë.

14Ya'atë jëtu'un ojts tnikopk'atë yë jyiiky myëku'ukëty jënu'un tu'ktaak tu'kteety tyu'kmëku'uk'atën. Yë'ë Rubén y'u'unk'ajt y'ëna'k'ajt yë Israel yë myëtu'uk u'unk, mëti'ipë xyëëwajtën Hanoc, Falú, Hesrón ets Carmí, ya'atë jëtu'un jyä'äy'ajt.

15Yë Simeón yë y'u'unk y'ëna'k jä'ä xyëëwajtë Jemuel, Jamín, Ohad, Jaquín, Zohar ets Saúl mëti'ipë tyaak'ajtën ja Canaán ja'ay. Ya'atë jëtu'un yë Simeón jyä'äy'ajt.

16Yë Leví jä'ä jyuuky'äjty mëko'px ja i'px majkmokx mäjtsk jëmëjt. Jä'ä xyëëwajtë ja y'u'unk y'ëna'k, Guersón, Quehat ets Merarí, jëyëjp yë mëjpë ets ok yë mutskpë.

17Mëti'ipë ojts yë Guersón t'u'unk'atyën ets jënu'un ojts tyu'kja'ay'atën, jä'ä xyëëwajtë Libní ets Simí.

18Yë Quehat jä'ä ojts jyuuky'äty mëko'px ja i'px majktëkëëk jëmëjt ets y'u'unk y'ëna'këty jä'ä ojts txëëwatë: Amram, Ishar, Hebrón ets Uziel.

19Yë Merarí y'u'unk y'ëna'k jä'ä xyëëwajtë, Mahli ets Musi, jëyëjp yë mëjpë ets ok yë mutskpë. Ya'atë jëtu'un jyä'äy'ajt yë Leví.

20Amram yë'ë ojts mëët pyiky ja tsyëkuu mëti'ipë xyëëwajtypyën Jocabed, yë'ë ojts tyajmëxu'unk'aty yë Aarón ets Moisés. Yë Amram jä'ä jyuuky'äjty mëko'px ja i'px majkmokx mäjtsk jëmëjt.

21Yë Ishar yë y'u'unk y'ëna'k jä'ä xyëëwajtë: Coré, Néfeg ets Zicri.

22Yë Uziel yë y'u'unk y'ëna'k jä'ä xyëëwajtë: Misael, Elsafán ets Sitri.

23Yë Aarón yë'ë ojts mëët pyiky tu'uk yë to'oxytyëjk mëti'ipë xyëëwajtypyën Eliseba, yë'ë nyëëx yë Aminadab ets yë'ë yë myëkä'äx yë Nahasón, yë'ë myaank'ajt mëti'ipë ojts txëëwatën; Nadab, Abihú, Eleazar ets Itamar.

24Yë Coré yë y'u'unk y'ëna'k jä'ä xyëëwajtë: Asir, Elcana ets Abiasaf. Ya'atë jëtu'un ojts ok yajtijtë Coré ja'ayëty.

25Tu'uk yë y'u'unk yë Aarón mëti'ipë xyëëwajtypyën Eleazar, yë'ë ojts mëët pyiky yë nyëëx yë Futiel ets yë'ë ojts tyajminy tyajja'ty naaxwiiny ja mëti'ipë yajtijyën Finees. Ya'atë jëtu'un ojts tnikopk'atë yë Leví ja'ayëty, jëtu'un ja xyëëwëty këxja'ay myintë tä tyu'kja'ay'ajtën.

26E ya'atë ojts y'itë Aarón ets Moisés, mëti'ipë ja Tios ënëmaayëtën ets tyajpëtsëmtëty ja Israel ja'ayëty jap Egiptë, jëtu'un tä yë maytsyiptuunpë muum nimay tsyoontën waatswitsy.

27Näy yë'ë ya'atë Moisés ets Aarón ojts t'ënëëmëtë ja yajkutujkpë, mëti'ipë ënäty jap ënä'ämpën Egiptë, ko tyajpëtsëma'antë ja Israel ja'ayëty ma tääpë kajpnën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

28Jä'ä xëëw ma Tios ojts tmëkäjpxyën yë Moisés jap Egiptë,

29jëtu'un t'ënëmaay: Ëjts jëtu'un Wintsën. Tukmëmëtya'ak yë Egiptë mëj'ënä'ämpë tëkokyë mëti'ipë yam ntuk'ënëmääpyën.

30E yë Moisés ojts y'ëtsoy: Wintsën ëjts ka'apës ntukjaty wi'ixës nkajpxëtyën, ¿tiijës ntuunta'akëp etsës yë yajkutujkpë yë n'aaw n'ayukës tmëpëkëty?

Éxodo 7

1Ënät yë Tios t'ënëmaay yë Moisés: Ëk'ix, mijts jëtu'un yam mpëjktäkpy tääjës jeexyë ëjts kë'ëm yë yajkutujkpë nmëkäjpxyën, e yë m'ajty Aarón yë'ë nyikajpxëp ja m'aaw m'ayuk.

2Mijts mtukmëmëtya'akëp yë Aarón tëkokyë mëti'ipë yam ntukmëmëtyäkpyën, e yë'ë tyukmëmëtya'akëp yë mëj'ënä'ämpë ets t'ëxmatsëty yë Israel ja'ayëty ma nyaax kyajpnën.

3Ëjts kë'ëmës nëjkx n'ëwa'atsy ets mëj'ënä'ämpë ka'ap tsojk kyäjpxyjyä'äkyukëty, jëtu'un'äämpy tjëkyäpëty etsës ja nmëjajtën kanaakpëky nyaj'ixëtëty jap Egiptë ets ma tëkokyë yë it naaxwiinyëtë tnitänë.

4Yë mëj'ënä'ämpë nijënu'un nëjkx kyakäjpxyjyä'äkyukë ets ka'ap tmëpëkëty ja m'aaw m'ayukëty, e ëjts mëj këjääjës yë nmëjajtën ets nkutujkën jap nyaj'ixa'anyë Egiptë, mëët tu'uk yë ënä'ämën kutujkën mëjpë jaantypë njuuta'anyës yë nnaaxës nkajpnës, yë'ë jëtu'un yë Israel kajpn jap Egiptë.

5Koos ënäty të nyaj'ixyë ja nmëjajtën jap Egiptë, ets koos ënäty të njuuty ja Israel kajpn, jëtu'un nëjkx yë Egiptë ja'ay nijawëtë ko ëjts Wintsën.

6Moisés ets Aarón jëtu'un ojts winë tuntë ijxtëm ënäty ja Tios të tyuk'ënä'ämëtën.

7Moisés jä'ä ënäty yë jyëmëjt majkta'px, e yë Aarón jä'ä yë jyëmëjt majkta'px tëkëëk ko më''ëka'any myëtyaktë mëët ja yajkutujkpë.

8Ënät yë Tios t'ënëmaay yë Moisés ets Aarón:

9Ko yë mëj'ënä'ämpë m'amëtowëtëty ets xyaj'ixëtëty tu'uk yë mëj'ajtën, yë Aarón yë'ë m'ënëëmëp ets tkajpë'ëkëty yë tyajk ets tnajtsjëpipëty ma yajkutujkpë wyintuuyën ets ja tajk tsa'any y'awinpitëty.

10Tä ja Moisés ets ja Aarón ojts tninëjkxtë ja mëj'ënä'ämpë ets jëtu'un tjantyuuntë, tä ënäty ja Tios të y'ënä'ämëtën. Ja Aarón ojts nasjëpipë ja tyajk yajkutujkpë wyintum ets ma ënäty jam yajpaatën ja tyuunpëtëjk, tä ja tajk ënätyë y'awinpijty tsa'any.

11E yë mëj'ënä'ämpë ojts tnikäxë ja wyijyjyä'äytyëjk ets ja xyëëwmääpyëtëjk, yë'ëjëty jëtu'un tä ënäty winë tuntën, näjyëtu'un ojts y'ëtëtstëpë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

12Nitu'ukjaty ojts tnajtsjëpipëtë ja tyajkëty ets ojts y'awinpijta'ay tsa'any, ja Aarón ja tyajk jä'ä ojts tjë'ënta'ay ja xëëwmääpyëtëjk ja tsyä'änyëty.

13Oy jëtu'un jyatuun jyajajtë, yë yajkutujkpë ka'ap ninu'un kyäjpxyjyä'äykyujkëy, jëtu'un tä ënäty ja Tios të tnikäjpxyën.

14Ok jatëkok yë Tios t'ënëmaay yë Moisés: Yë mëj'ënä'ämpë ka'ap ninu'un jyä'äkyukë, yë'ë ninu'un tkatimy'ëxmatsa'any yë Israel ja'ayëty.

15E jopy tsojk nëjkx xy'ijxkojy, ko nyëjkxëty nëë ëkë'p, jap nëjkx xy'ëwxity, mënëjkxëp ja mtajk mëti'ipë ojts y'awinpityën tsa'any.

16Tääts jap xy'ënëëmëty: Yë Wintsën mëti'ipë yë hebreo ja'ayëty Tyios'ajtëpën, tëëjës xy'ayukmo'oy ets mijts ntuk'ëwaanëty, jëtu'un m'ënë'ëmxëty: Ëxmats yë nnaax nkajpnës, wä'änës min xy'ëwtaty yam wintë'ës'itum. E tyampaat mijts ka'ap mkäjpxyjyä'äkyukë.

17Paaty tyam, jëtu'un yë Tios y'ënä'äny: Tyam xynyijawëty ko ëjts Wintsën. Koos ënät yam nwojpyu'kxëty yë nëë, mëti'ipë pëyë'kpën ma mëjnëëjën, mëët yë ntajkës, m'ixëp ënät ko ne'pynyën y'awinpitëty.

18O'kta'ajaanp yë nëë jëyujk ets nëë ëxëëkëm xyuuka'any jyoka'any, niwi'ixtsow tkajëkyäpëty wi'ix yë Egiptë ja'ayëty t'uuktëtyën.

19Tä yë Tios näjyëtu'un t'ënëmaay yë Moisés: Ënëëmë yë Aarón wä'än tnajtstijë yë tyajk jam ma mëjnëëjën, ma nëëwokën, ma nëë'akëyën ets ma Egiptë ja'ayëty yë nyëëjëty tyajnipätën ets oy tyimmaajëty ma jaty yë nëë tyaj'itën, tëkokyë ne'pnyën y'awinpijta'aja'any. Aak ne'pnyën jyajta'aja'any yë nëë, oy yë'ëjëty mëti'ipë japën ma tsiiyën ëkë ma nëëtu'tsën.

20Moisés ets Aarón ojts jëtu'un tuntë, tä ënäty yë Tios të y'ënë'ëmxëtën. Ënät ja Aarón ojts xyajjë'ëky ets tnëëkukäjpy ja tyajk, tam ënäty ja yajkutujkpë t'ixy, näjyëtu'un ja tyuunpëtëjk ojts t'ixt, tu'kë'ëyë ja nëë ojts y'awinpijta'ay ne'pny.

21O'ktaaytyë ja nëë jëyujk, ja nëë ëxëëkëm ojts xyu'knë jyojknë, wi'ix ja Egiptë ja'ayëty t'ëk'uuktëty. Jap Egiptë aak ne'pyny ënäty yaj'ijxnëp oy myaa'ajnë.

22E ja xëëwmääpyëtëjkëty ets ja wijyjyä'äytyëjkëty ojts näjyëtu'un tyaj'awinpitë ja nëë ne'pny, jëtu'un ojts tuntë tä ënäty yë'ëjëty tuunk'atën, yë mëj'ënä'ämpë je'eyëm ka'ap tja'akyukë ja aaw ayuk tä ja Moisés ets ja Aarón jya'ëna'antën, jëtu'un ojts y'ëti'itsy tä ënäty ja Tios të t'akäjpxyën.

23Tä ja mëj'ënä'ämpë ojts wyimpijnë nyëjkxnëpë jatëkok ma ja kyutujktaknën, mëti'ipë ënäty të tyuny të jyätyën, ka'ap ja tmëjpëjktäky.

24Tä ja Egiptë ja'ayëty je'eyë ojts may tyajkojtë ja nëëwooky jam nëëpë'am ets jap tyajwintë'kxtë ja nëë, jëtu'unts ja wya'atsnëë tjaakpaatë, jä'ä ko ja mëjnëë ka'ap ënäty tjëkyepy t'uuktëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

25Wëxtujk xëëw ënäty të nyäxy, ma ja Tios ojts twojpyu'kxyën ja nëë,

Éxodo 8

1ënät yë Tios t'ënëmaay ja Moisés: Nëjkx xy'ixy yë mëj'ënä'ämpë ets xy'ënëëmëty: Jëtu'un yë Tios y'ënä'äny: Ëxmajtskës yë nnaax nkajpn wä'änës min xy'ëwtaty.

2Pën ka'apëtën xy'ëxmatsy ëjts nyaj'ëyowäämpyës yë mnaax mkajpn mëët yë maynyooty.

3Yë nëëjot nëjkxëp y'ujtsta'ay mëët yë maynyooty, e jap nëëjoty pyëtsëma'antë ets myäjya'ta'antë ma mkutujktaknën, näjyëtu'un ma mma'ay mpo'kxyën ets ma mwëëty mmapäjnën; näjyëtu'un jam ma ja jyëën tyëjkëtyën ja mwintsëntëjkëty mëti'ipë mëët mtuunmukyën ma ja mtsajpkääky kyi'iyën ets ma ja'ayëty tijtëwtën ja tsajpmokjëtsy.

4Jëtu'unyë nëjkx mniputy mkuputyë yë maynyooty ets näjyëtu'un ja wintsëntëjk mëti'ipë mëët mtuunmukyën ets mëti'ipë mputëjkëyëpën ma mtuunk xyajtu'uye'eyën.

5Ënät ja Tios t'ënëmaay ja Moisés: Ënëëmë yë Aarón wä'än tnajtstijë yë tyajk ma mëjnëëjën, ma nëëwokën ets ma nëë'akëyën, japts myäypyëtsëmtëty yë nooty ets tyaj'utstëty yë Egiptë kajpn.

6Ënät yë Aarón ojts jam tjantynyajtstijë yë tyajk, maajaty ja nëë yajpaatyën mëti'ipë japën Egiptë ets ja nooty jap myäypyëtsëëmtë ets tyajwintujktaaytyë ja Egiptë kajpn.

7E yë'ë ënät ja xëëwmääpyëtëjkëty näjyëtu'un ojts tuntë, ojts tyajmintë näjyëtu'un ja maynyooty jap Egiptë, jëtu'un tä ënäty yë'ëjëty tnijawëtën winë tuntëty.

8Ënät ja yajkutujkpë tnikäjxëy ja Moisés ets ja Aarón ets t'ënëmaay: Amëtowtë yë mTios wä'än tjëpëky yë nooty maas ëjtsën ets näjyëtu'un maas yë nja'ayën, ënät yam mijts n'ëxmatstëty ets mja'ayëty, tääts nëjkx xymyo'otë yë mTiosëty yë wyintsë'kën.

9Tä ja Moisés t'ëtsooy ja mëj'ënä'ämpë: Nikajpx jëna'a xytsyoky etsës nmënu'kxta'akëty yë Tios mëët mijtskyëjxm ets näjyëtu'un mëët yë wintsëntëjk mëti'ipë mëët mtuunmukyën ets mëët tëkokyë yë mja'ay ets nooty jyëwa'aktëty, ma mkutujktaknën ets ma ja mjëën mtëjkën ets jäpyë wyë'ëmtëty ma mëj nëëjotmën.

10Oy jopy, jëtu'un ja mëj'ënä'ämpë y'ëtsooy. Tä ja Moisés y'ëtsoowëmpijty: Tyam jëtu'un yajtunëty ets xynyijawëty, ko ka'ap maa wiinkpë jëtu'unpë tä nWintsën'ajtëm Tiosën.

11Yë nooty jëwa'kta'atëp ënät yam ma myajkutukyën ets jäpyë wyë'ëmtëty mëjnëëjoty. Näyjyëtu'un yë mwintsëntëjkëty ka'ap nëkoo y'ëkyajjotkëjxënëtëty ets näjyëtu'un nitëkokyë yë mja'ayëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

12Ënät yë Moisés ets Aarón ojts jam tsyo'onëtë ma ja mëj'ënä'ämpë yajkutukyën. Tä ja Moisés ojts tmëpëjktsoy ja Tios ets tyajjëwa'kta'ajëty ja maynyooty, mëti'ipë ënäty të tuknikexyën ja mëj'ënä'ämpë.

13Yë Tios ojts tuny tä ënäty ja Moisés të twaantsoy të tpëjktsoyën, jëtu'un y'o'ktaaytyë ja nooty ma ja jëën tëjkën, ma ja në'ë tu'ujën ets jam kamwinm tu'uwinm.

14Tä ojts ja ja'ayëty tyajmujkta'atë ja nooty'ooky ets tëkokyë tpätmujktaaytyë, oymyaajëty aakyë'ë ënäty ja nooty ooky xu'knëp jojknëp.

15E ja mëj'ënä'ämpë ko jëtu'un t'ijxy tëë y'o'kta'atë ja nooty, tä jatëkok ja mëkwinma'any tpaty, ka'ap tja'akyujkëy, tä ja Moisés ets ja Aarón jya'ëna'antën, jëtu'un ojts y'ëti'itsy, tä ënäty ja Tios të t'akäjpxyën.

16Jëtu'un yë Tios t'ënëmaay yë Moisés: Ënëëmë yë Aarón wä'än tnajtstijë yë tyajk ets twojpyu'kxëty yë naaxway ets y'awinpijta'atëty maytyukts ma tëkokyë nyaax kyajpnën yë Egiptë.

17Jëtu'un ojts tjantytyuntë, yë Aarón ojts tnajtstijë yë tyajk ets ojts twojpyu'kx ja naaxway ets y'awinpijtaay tsukts, ma tëkokyë yë Egiptë kajpnën, ya'atë maytyukts ojts myintë jä'ä mëti'ipë ëxëëk tsu'tstëpën ets mëti'ipë mëk nä'ämtëpën ma ja ja'ayëtyën ets ma ja jëyujkëtyën.

18Ja xëëwmääpyëtëjkëty näjyëtu'un ojts tjatunankojnëtëpë tjayajpëtsëmantë ja tsukts, e ka'ap ojts y'ëkmaayënëtë. Ya'atë tsuktsëty ëxëëk y'ëtëtstë ma ja'ayëtyën ets ma jëyujkëtyën.

19Paaty ja wijyjyä'äytyëjkëty ojts t'ënëmaaynyëtë ja yajkutujkpë: Tyaapë n'ijxëmën, Tios yë kyejxyp. Yë mëj'ënä'ämpë ninu'un kyakäjpxyjyä'äykyujkëy, ka'ap timmyëpëjky oy pën wi'ix jya'ënany, jëtu'un ojts nyäpyëjktä'äkyë tä ënäty ja Tios të tnikäjpxyën.

20Tä ja Tios t'ënëmaay ja Moisés: Yë mëj'ënä'ämpë jap jopy tsojk nyëjkxa'any nëë ëkë'p paaty mijts tsojk jopy mpëtë'kojëty ets nëjkx xy'ënëëmë: Jëtu'un yë Tios të y'ënä'äny: Ëxmajtskës yë nkajpn, wä'änës min xy'ëwtaty.

21Jä'ä ko pën mijts ka'apëtën xy'ëxmatsy, ëjts nkäxäämpyës yë may aktsa'ak ma mijtsën, ma ja mwintsëntëjkën, mëti'ipë mëët mtuunmukyën ets ma nitëkokyë yë mja'ayën ets ma mjëën mtëjkën. Nëjkxëp y'ujtsta'ay yë jëën tëjk mëët yë aktsa'ak ets naaxkëjxypyaat nëjkx jyëtijnë.

22Ko jëtu'un tyunëtëty jyatëtëty, ka'ap jam Gosen nëjkx jëtu'unpë yaj'ixy, maas yë nnaax nkajpn yajpaatyën. Jam nitu'uk yë aktsa'ak kya'ita'any, jëtu'un'äämpy xynyijawëty ko ëjts mëti'ipë Wintsën'ajtpën, ëjts jam yajpatp ma tääpë kajpnën.

23Nyajnikëxë'ëkäämpyës, ko mijts yë mkajpn tëkatsy mëët ëjts yë nkajpn. Ya'atë mëti'ipës yam nikäjpxypën jopy jëtu'un tyuna'any jyata'anyë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

24Jëtu'un ojts ja Tios tjantyyajtuny tjantyyajjatyë. Tä myäymyiintë ja aktsa'ak yootsën nëma'ajën ets tyajtuktujktaaytyë ja mëj'ënä'ämpë ja kyutujktakn, näjyëtu'un ja jyëën tyëjkëty ja wintsëntëjkëty mëti'ipë ënäty mëët tyuntën ets tëkokyë jëtu'un yë Egiptë kajpn tukwa'këtyääytyë. Ya'atë may aktsa'ak mëj këjää y'ëyo'onpëjktäky jap Egiptë.

25Ënät ja mëj'ënä'ämpën tnikäjxëy ja Moisés ets ja Aarón ets t'ënëmaay: Oy nëjkx xy'ëwtatë yë mTiosëty, je'eyëp ko nawinkon mnëjkxkojtëty, këtii nëkooyë mtimjyëkämkä'äktëty ets ënät mtimtsyoontëty tu'ukyë yaa Egiptë.

26Ënät ja Moisés y'ëtsooy: Ka'ap yowë y'oy'atëty jëtu'un, jä'ä ko yë jëyujkëty mëti'ipës yë Tios ntukwintsë'këtyëpën, yë Egiptë ja'ayëty wa'ats yë tyajnaxtë, ko jëtu'un t'ixtëty ëëts ja nTios ntukwintsë'ëkëtë ja jëyujk mëti'ipë yë'ëjëty kënu'kxy yajnajxtëpën, tsojkës xyaj'ooktëty.

27Paaty kopkpëky yë'ë etsës jam nëjkxtëty të'ëts'itum, tëkëëk xëëw ye'eyën jyëkämëty mëët yaajën ets jam nëjkx ja Tios ja wyintsë'kën nmo'otës, jëtu'un ijxtëm yë'ë të xytyuk'ënä'ämtësën.

28Tä ja yajkutujkpë ojts y'ëtsoy: Tyam n'ëxmatstëty ma xy'antijyën mnëjkxa'antë, ko m'ëna'antë ko jam mnëjkxa'antë të'ëts'itum ets nëjkx xymyo'oja'antë ja wyintsë'kën ja Wintsën mëti'ipë mTiosajtëpën, mëti'ipë tëy këtii nëkooyë jëkäm mtimnyëjkxtëty. Ets mënu'kxta'aktë yë mTiosëty mëët ëjts.

29Tä yë Moisés ojts y'ëtsoy: Tyam je'eyës yaa mpëtsëmëty etsës yë Tios yam nmënu'kxta'akëty mëët mijts wä'än tjëpëky yë aktsa'ak ets näjyëtu'un tjëpëkëty ma wintsëntëjkëtyën mëti'ipë mëët mtuunmukyën ets ma tëkokyë yë mnaax mkajpnën, e mëti'ipës tëy, ënät jëtu'un pën këtii ëëts xy'ëkwin'ë'ënëtë ets pën këtii xy'ëk'ëtujknë ëëts yë ntu'ujëty ets Israel ja'ayëty yaa tsyoontëty ets nëjkx tmo'otë yë Wintsën yë wyintsë'kën.

30Ko ja Moisés ojts jap tsyo'onë ma ja mëj'ënä'ämpë yajkutukyën, ënät ja Tios ojts ënätyë tmënu'kxtä'äky mëët mëj'ënä'ämpë kyëjxm.

31Yë Wintsën ojts jëtu'un tuny tä ja Moisés twaantsooy tpëjktsooyën: Ja aktsa'ak ojts ja jyëwa'kta'ay ma ja mëj'ënä'ämpën, ma ja wyintsëntëjkën ets ma ja ja'ayëtyën.

32Ja mëj'ënä'ämpë ojts kyujuun'o'kojnëpë ets kä'äpyëm t'ëxmajtsy ja Israel ja'ayëty.

Éxodo 9

1Ënät yë Tios t'ënëmaay yë Moisés: Nëjkx xy'ixy yë yajkutujkpë ets xy'ënëëmëty: Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny mëti'ipë yë hebreo ja'ayëty Tyios'ajtëpën: Ëxmajtskës yë nkajpn wä'änës min xy'ëwtaty.

2Pën ka'ap xy'ëxmatsy, je'eyë ni'ikyë xy'ëtuky yë nyë'ë'aaw tyu'u'aawëty,

3yë Tios yajkëta'akäämpy yë myëk'ajtën jam ma jëyujkëtyën, mëti'ipë jam myajtënääpyën mkamwinm mtu'uwinm ets nëjkx y'o'kta'atë mëët ja pa'am ëyo'on.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Nëjkxëp y'o'kta'atë yë jëyujk tsajpkaa, këwaayëty, kruktsëty, tsajppaxëty kupixynyëty.

4Yë Tios yë'ë yaj'ixanëp ko mijts yë mtsajpkaajëty ëpëky yë'ëjëty mëët ëëts yë njä'äjëty, yë Israel ja'ayëty ka'ap yë tsyajpkaajëty y'ooka'antë.

5Yë Tios ojts t'awitsy ja xëëw jëna'a ya'atë tyuna'any jyata'anyën ets y'ënäny: Jopyës ya'atë jëtu'unpë nyajtuna'any nyajjata'anyë.

6Ko kyomjëpom'ajty jëtu'un ja Tios tjantyuuny. Tëkokyë yë jëyujk tsajpkaa japëpë Egiptë ënäty yajpaatën, ojts y'o'kta'atë, e ja jyëyujk tsyajpkaajëty ja Israel ja'ayëty ka'ap ojts niwi'ix jya'ajtëpë, nitu'uk kya'o'ktë.

7Ojts ja mëj'ënä'ämpë jam ja tyuunpë tkexy, ma ja jyëyujk tsyajpkaa jam tyänëtën ja Israel ja'ayëty. Ja yajkutujkpë je'eyëm ka'ap ninu'un kyäjpxyjyä'äykyujkëy ets ka'ap t'ëxmajtsy ja Israel ja'ayëty ets jap tsyoontëty.

8Ënät ja Tios t'ënëmaay ja Moisés ets ja Aarón: Nëjkx wäänë wooktë yë kuyjyaam ma tsajpkääky kyi'iyën ets Moisés jam tyujkwëjëty ma yajkutujkpë wyintuuyën.

9Yë kuyjyaam jëtu'un nëjkx y'awinpity tä yë naaxjokën ets nëjkx pyuutsë'kta'atë yë ja'ay ets jëyujk ma tëkokyë Egiptë y'itjotmën.

10Tä yë Moisés mëët yë Aarón ojts tjantywyooktë ja kuyjaam ma tu'uk yë jëëntooytyaknën ets ojts tninëjkxtë ja yajkutujkpë, jamts ojts ja Moisés tyujkwëjy ja kuyjaam ets tëkokyë ja'ayëty ets jëyujkëty pyuutsë'ktaaytyë.

11Ja xëëwmääpyëtëjkëty, ka'ap ojts y'ëkmaayënëtë tjëjpkuwa'akëtëty ja Moisés, jä'ä ko yë'ëjëty ojts ja pu'uts pa'am pyatënëtë.

12E yë Tios yë'ë ojts kë'ëm tyajkutuky ets yajkutujkpë ka'ap ninu'un kyäjpxyjyä'äkyukëty ets ka'ap ninu'un timmyëj'ixy ja Moisés ets ja Aarón, jëtu'un ijxtëm ënäty ja Tios të t'ënëëmën ja Moisés.

13Ënät ja Tios t'ënëmaay ja Moisés: Jopy mpëtë'kojëty mëjjajp poopjajp ets nëjkx xy'ënëëmë yë mëj'ënä'ämpë: Jëtu'un yë Tios y'ënä'äny mëti'ipë Tyios'ajtëpën yë hebreo ja'ayëty: Ixmats yë nkajpnës wä'änës min xy'ëwtaty.

14Jä'ä ko ëjts nkäxäämpyës tu'kë'ëyë yë ëyo'on jotmay ma mijtsën mëti'ipës të ntuknipëjktaakën, näjyëtu'unës nkäxa'any ja ëyo'on ma ja mwintsëntëjkëtyën ets ma ja mja'ayëtyën, jëtu'un'äämpy xynyijawëtëty, ko ka'ap ma wiinkpë pën jëtu'unpë tä ëjtsën.

15Ka'ap jeexyë të xykyamayës mijts ëxëëk të ntuny mëët yë ëyo'on jotmay kanaakpëkpyë ma mijtsën ets ma mnaax mkajpnën ets mijts jëna'ajëp jeexyë mjëwa'knë yaa naaxwiiny.

16E ëjts tëëjës nyajkutuky ets mjuuky'atëty ets xy'ixëty wi'ix'äämpy ëjts yë mëk'ajtën nmëëtëtyën ets jëtu'un akäjpxy n'itëtyës oy tyimmaajëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

17E oy jyajëtu'unëty, mijts je'eyë yowë nëkoo mtimjäntykyujuun'o'knë, oy xyjya'ixy ko yë ëyo'on jyatuny jyajatyë.

18E ka'ap wyi'ixëty, ko jyopy'atëty, ya'atpë xëëw, yajxonës mëk nyajtëtsntu'uja'any, kajëna'a jëtu'un yaa Egiptë kyatëtsntu'uynyëm, tä jopy xy'ixa'anyën.

19Paaty yam n'ënëëmë yaja'ajta'a yë mjëyujk mtsajpkaa jënu'un jam muum xyajtänën, muum tunkëjxm kopkëjxm, këtiipë yë tëtsn tuu muum yaj'ookëtëty, jä'ä ko ënäty jopy tyëtsntu'uy yaj'o'kta'ajäämpy yë ja'ay ets jëyujk tsajpkaa mëti'ipë muum yajpatëpën ëwaatsëtuuy ets ka'ap tyëkotyëty.

20Jënaakën ja wintsëntëjkëty ojts tmëpëktë, jëtu'un tä ënäty ja Tios të tnikäjpxyën ets tpëjktaktë ja tyuunpëtëjkëty tëkoty ets näjyëtu'un ja jyëyujkëty.

21E mëti'ipë ka'ap ojts ninu'un timmyëpëktë ja aaw ayuk, jëtu'unyë t'ëxmajtstaaytyë winë ëwaatsëtuuy.

22Ënät ja Tios t'ënëmaay ja Moisés: Yujkxaj yë mkë'ë tsajpjotm ets wä'än tka'ay yë tëtsn tuu ma tëkokyë yë nyaax kyajpnën yë Egiptë ets näjyëtu'un ma ja'ayëtyën ets ma jëyujkëtyën.

23Ënät ja Moisés ojts ja kyë'ë tyujkxajy tsajpjotm, tä ja Tios tkejxy ja ënääw wëtsuk ets ja tëtsn tuu yaa naaxwiiny naaxkëjxy. Yë'ë jëtu'un ojts t'ëwa'atsy ets nëkooyë tyëtsntu'ujëty jap ma Egiptë kajpnën ets ma tu'kë'ëyë it naaxwiinyëtë tnitänën.

24Yë ënääwëty wëtsukëty ets ja tëtsntuujëty ëxëëk jap y'ëtëtstë Egiptë, jeky yajxon tyëtsntuuy, ka'ap tsyojknajxy. Tä tyëtsntuuyën jap Egiptë, ka'ap ënäty nijëna'a jëtu'un yaj'ixynyëm.

25Ja tëtsn tuu yajxon jap kyëtäky Egiptë, ojts may yë ja'ay y'ooktë ets jëyujk tsajpkaa; aay ujts pu'uxmën jya'ajtaay ets aay kepy ojts wyinka'ata'atë mëti'ipë ënäty jap Egiptë ijtëpën.

26Jap Egiptë mëj këjää yë ëyo'on y'ijty, e jam Gosen nitii jam kyatuun kyajajtë, nitu'uk yë tëtsn ojts jam kyaka'ay ma ënäty tsyëënëtën yë Israel ja'ayëty.

27Ënät yë mëj'ënä'ämpë ojts tnikäxë yë Moisés ets Aarón, tääts t'ënëmaay: Nija'apës koos tëë mpokytyuny, ëjts jëtu'un yë poky nmëët'ajtyp mëët yë nnaax nkajpnës. Ëjts ka'apës yë'ë mpoky'ixy yë Wintsën.

28Mëk ëëts yë ënääw wëtsuk ets tëtsn tuu të nyajnaxtë, paaty tyam ka'ap yam miits n'ëk'ëtukanëtë. Mëpëjktsowtë yë Tios mëët ëëtsëty ets jëtu'un yam n'ëxmatstëty.

29Ets ja Moisés y'ëtsooy: Je'eyës yaa mpëtsëmëty etsës yam yë Tios nmëpëjktsowa'any mëët mijtskyëjxm ets wä'än ja tëtsn tuu tnaxy, näjyëtu'un këtiipë y'ëkwëtsujknëty ets ënääw y'ëk'ënanëty. Jëtu'un'äämpy xynyijawëty ko yë naaxwiinyëtë Tios yë jyä'ä'ajtyp.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

30E ëjts wa'atsës nijawë ko mijts ets mwintsëntëjkëty mëti'ipë mëët mtuunmukyën, ninu'un yë mjot mwinma'anyëty xykyayajyu'unkëtë ma Tiosën mëti'ipë tëy jaanty Wintsën'ajtpën.

31Ja pëjktä'äkyëty mëti'ipë ënäty ëka'any kujk mëjaawtso'onpën ets ja aay ujts mëti'ipë ënäty jä'ä mëët ja wit tyajkojtën, wa'ats ja tëtsn tuu wyinka'tstaayëtë.

32E yë tsajpmok ets tu'uk ja ujts mëti'ipë xyëëwajtypyën centeno, ka'ap ojts tii jyatëtë jä'ä ko ok ojts myuxtë.

33Ko yë Moisés jap tsyo'ony ma kajpnën, ma ënäty mëët të myëtyä'äkyën ja mëj'ënä'ämpë, ënät ojts ja Tios tmëpëjktsoy, tä ënätyë ja tëtsn tuu nyäxy, ja ënääw wëtsukëty ka'ap ojts y'ëk'ëtëts y'ëk'ënanëtë.

34E ko ja mëj'ënä'ämpë t'ijxy ko tëë ja tuu nyäxy, ka'ap y'ëktëtsntuunë, ka'ap ma ja ënääw wëtsuk y'ëk'ënanë, ënät ojts ja jyot wyinma'any mëk tpëjktakojnëpë ets ka'ap jëtu'un yi'iyëty ojts atu'uk ja ëxëëk winma'any tpaaty, näjyëtu'un ja wyintsëntëjkëty mëti'ipë ënäty mëët tyuunmuktën.

35Ja mëj'ënä'ämpë kä'äpyëm kyäjpxyjyä'äykyujkëy, ka'ap ojts ja Israel ja'ayëty t'ëxmatsy tsojk, jëtu'un tä ënäty ja Tios të tnikäjpxyën.

Éxodo 10

1Ënät yë Tios t'ënëmaay yë Moisés: Nëjkx xy'ixy yë yajkutujkpë, ëjts tëëjës ntuknipëjktaakë ets ka'ap jyä'äkyukëty, näjyëtu'un yë wyintsëntëjk, jëtu'un'äämpyts tjëkyäpëty ets ntuk'ixëtyës ja nmëj'ajtënës mëti'ipës ntunäämpy nkajpxäämpyën.

2Ets nëjkx jëna'a xytyukmëmëtyä'äky yë m'u'unk m'ok ets m'ok'u'unk m'ok'ëna'k, wi'ixës ënäty të ntukxi'iky të ntuk'ëwë'ëkyën yë Egiptë ja'ayëty ets näjyëtu'un wi'ixës mëj këjää të nyaj'ixyën ja nmëj'ajtënës ma yë'ëjëtyën, jëtu'un'äämpy xynyijawëtëty, ko ëjts Wintsën.

3Moisés ets ja Aarón ojts jam nyëjkxtë ma ja yajkutujkpën ets t'ënëmaaytyë: Jëtu'un y'ënä'äny ja Wintsën mëti'ipë yë hebreo ja'ayëty Tyios'ajtëpën ¿jëna'a jëtää miitsëty yu'unk naxym m'ëk näpyëjkta'akëtëty maas ëjtsën? Ëxmajtskës yë nnaax nkajpn wä'änës min xy'ëwtaty.

4Jä'ä ko pën mijts je'eyëmën xy'ëtuky yë nyë'ë'aaw tyu'u'aawëty yë nnaax nkajpnës, tim jëpomës nkäxëty yë maymyu'u ets myäyjya'tëty yaa ma mnaax mkajpnën.

5Yajxon nëjkx yë naaxwiinyëtë tyajwintuktë ets nimaa winwa'ats yë naax kyakëxë'ëkëty. Yë'ë nëjkx tjaakyajkutëkooytya'atë ja aay ujts mëti'ipë ënäty jää yiin wään të jyaakwë'ëmyën, ko ja tëtsn tuu nyäjxy ets nëjkx twinkä'pta'atë ja aay kepy, mëti'ipë jam tunkëjxm kopkkëjxm yajpatëpën.

6Nëjkxëp tyajtuktujkta'atë yë mkutujktakn ets mjëën mtëjk, näjyëtu'un yë mwintsëntëjk yë jyä'äjëty mëti'ipë mëët mtuunmukyën ets tu'kë'ëyë yë jyëën

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

tyëjkëty yë Egiptë ja'ayëty. Ya'atë jëtu'unpë tyuna'any jyata'anyën ka'ap yë mteety m'ap t'ijxtë, ko jyuuky'ajtë ets jëtu'un tyampaat. Ko ojts kyajpxta'ay, ënät ja Moisés wya'akwinpijty ets ojts tsyo'onë ma ja mëj'ënä'ämpë yajkutukyën.

7Ënät ja wintsëntëjkëty y'ënantë: ¿Tyaapë ja'ay jëna'a jëtääjën kyu'uxa'anyë je'eyëpë amay jotmay nëkoo tyajminyën? Wintsën nikë ëxmatstë wä'än tnëjkxtë, wä'än nëjkx yë Tyiosëty t'ëwtatë mëti'ipë yë'ëjëty wyintsën'ajtëpën. ¿Tii këtiitën xytyim'ixy mijts wintsën wi'ix yë Egiptë kajpn o'ktëy jyajnë kyëpäjnë?

8Ënät ja mëj'ënä'ämpë ojts jatëkok tmëkäjpxy ja Moisés ets ja Aarón, tä t'ënëmaay: Nëjkx ëwtatë yë mWintsënëty mëti'ipë mTiosajtëpën. Je'eyëp ko tuk'ëwa'anëkës pënjaty nëjkxaanp.

9Tä ja Moisés y'ëtsooy: Nëjkxta'ajantëp ëëtsëty ni'ëmukë, mëjja'aytyëjkëty, pi'k'ëna'ktëjkëty, njëyujk ntsajpkaajëtyës, ntsajppaxëty nkupixynyëtyës, jä'ä ko ëëtsëty mëj xëëw tu'uk nyaj'apaatëjantëpës maas nmëjjawëja'antën ja nWintsënëtyës ja xyëëw.

10E ja mëj'ënä'ämpë tyaa y'ënäny: Wa'ats tyimyajmëtoowkojy ko miitsëty wiink winma'any mëët'ajtëp. ¿E miitsëty jä'äjëtën m'ënantëpë ko Tios yë'ë mjämyëët'atanëtëp, ëkë m'ënantëpën jëtu'unë, ko n'ëxmatstëp ënät yam mëët yë m'u'unk m'ëna'këtyë?

11Ka'ap ma jëtu'unpë. Aak miitsëty nëjkxkojtë aak ye'etyëjktëjk ets mëj'ëna'ktëjkëty, nëjkx ëwtatë yë mTiosëty, yë'ëxëtën mtsojktëp. Tä ja mëj'ënä'ämpë ni'ënä'ämëy ets jap yajmëpëtsëmtëty ma ënäty japëtyën.

12E ja Tios ojts t'ënëëmë yë Moisés: Xajtëw yë mkë'ë ets myintëty yë maymyu'u, wä'än tyajkutëkooytya'atë yë aay ujts mëti'ipë yajpatëpën naaxjoty kajpnjoty ets ja mëti'ipë ojts näjyëtu'un jyaakwë'ëmyën, ko ja tëtsn tuu nyäjxy.

13Moisés ojts ja kyë'ë txajtëy ets ja Tios tyajmiiny yë mëkjëënpoj ma ja naax kajpnën, ko xyiinytyäky jyajtäky, ënät yaj'ijxpaty, ko tëëtëm ënäty ja mu'u myäyjya'të mëët ja jëënpoj.

14Tä tukye'eyëtyääytyë tëkokyë ja naax kajpn. Nijëna'a ënäty jëtu'un kyayaj'ixynyëm ja maymyu'u tä jam kyëxë'ëkyën ets näy ka'ap nëjkx jëtu'un nijëna'a y'ëkyaj'ijxnë jëtu'un tä ojts kyëxë'ëkyën jä'ä xëëw.

15Yajxon tjantyajwintujktaaytyë ja naaxwiinyëtë, nimaa ojts kyayaj'ixy winwa'ats, yë'ë ojts tjaakyajkëjxta'atë ja aay ujts ets ja aaytyëëm ujtstëëm mëti'ipë ënäty të jyaakwë'ëmyën ko ja tëtsn tuu nyäjxy. Nimaa ja aay ujts ojts tsuxk kyawë'ëmy jap Egiptë, ni jam kamjotm tu'ujotm ets ni jam kepykyëjxm.

16Ja mëj'ënä'ämpë ënätyë tnikäjxëy yë Moisés ets Aarón, tä t'ënëmaay: Pokyës jëtu'un të njanty tyuny ma mTiosëtyën ets ma miitsëtyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

17Tyam miitsëty n'amëtow npëjktsowtë ets yä'ätyë jëtu'unë etsës xypyokymyä'kxtëty ets xymyënu'kxta'aktëty yë mWintsënëty, wä'än tjëpëky ya'atë ëyo'on jotmay ma ëëtsëtyën.

18Ko ja Moisés jap tsyo'ony ma ja mëj'ënä'ämpë jap yajkutukyën, ënät ja Tios ojts tmënu'kxtä'äky.

19Tä ja Tios tyajtëkajty ja jëënpoj ets tyajmiiny tu'uk yë tëtykpyoj, mëti'ipë ojts tyajnëëkupojta'ayën ja maymyu'u ma ja Tsaptsmejyën. Jap Egiptë ka'ap ojts jap nitu'uk wyi'imy yë mu'u.

20Yë Tios yë'ë ojts kë'ëm tuknipëjktaakë ets ja mëj'ënä'ämpë ëxëëk kujuun nyäpyëjkta'akëtëty ets ka'ap tsojk'ëxmatsëty ja Israel kajpn.

21Ënät ja Tios ojts t'ënëëmë ja Moisés: Xajë'ëk yë mkë'ë ets yujkxaj tsajpkëjxm ets kyootsëtya'ajëty ma tëkokyë Egiptë kyajpnën, yajxon jëtu'un kyootsëtyëkoyëty, jëtu'un yaj'ixëty mëpaatëp yowë yajtoonë.

22Ënät ja Moisés ojts ja kyë'ë tjanty xyajjë'ëky, ko jëtu'un txajë'ky ënät kyootsëtyëkooy jap Egiptë.

23Tëkëëk xëëw jëtu'un y'ijty koots, yajxonëtën kyootsëty, ni pën ojts ma kyanëjkxy jä'ä xëëw. E jam ma ja Israel ja'ayëty tsyëënëtën të'kxp jajp ja jampë.

24Tä ja yajkutujkpë ojts tmëkäjpxy ja Moisés ets t'ënëmaay: Nëjkx ëwtatë yë mWintsënëty, mënëjkxtë näjyëtu'un yë m'u'unk m'ëna'këty; e yë'ë tëy yë mjëyujk mtsajpkaajëty, mtsajppax mkupixynyëty yaa xyajwë'ëmtëty.

25Tä ja Moisés y'ëtsooy: Ni'ikyë mëpaat xymyo'otë ja mjëyujk mtsajpkaa, mëti'ipës ja Tios ntukwintsë'ëkëtëpën, mëti'ipës nwintsën'ajtëpën.

26E yë njëyujk ntsajpkaajëtyës, nyajnëjkxta'ajantëpës yë'ëjëty. Nitu'uk mëpaat yaa kyawë'ëmy ëjts yë njëyujk ntsajpkaajëty, jä'ä ko nwin'ixantëp ëëtsëty mëti'ipë mëpaat yë Wintsën yajtukwintsë'ëkën. Tyam maas ka'ap jam nja'tënëm ka'apës nijawëtë tiijaty mëyataanp.

27E yë Tios nän yë'ë kë'ëm tyajkutuky ets ja mëj'ënä'ämpë ka'ap ninu'un jyä'äkyukëty ets ka'ap tsojk'ëxmatsëty ja Israel ja'ayëty.

28Ja mëj'ënä'ämpë tyaa ojts ja Moisés t'ënëëmë: Nëjkx, winwa'ktutkës yaa ets ijxkëm ko jatëkok yaa miny, pën jääjës jatëkok yaa xynyiminy, ka'ap m'ëk näjyëjp'ijxënëty juuky mwinpitëty.

29Tääts ja Moisés y'ëtsooy: Oy ko jëtu'un m'ëna'any, ka'apës yaa n'ëkwinpijnëty.

Éxodo 11

1Tä ja Tios t'ënëmaay ja Moisés: Njaakyajminäämpyës tu'uk yë ëyo'on ma mëj'ënä'ämpën ets ma tëkokyë yë Egiptë ja'ayëtyën. Ko ja jëtu'unpë tyunëtëty

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

jyatëtëty ka'ap nëjkx yë mëj'ënä'ämpë je'eyë m'ënë'ëmxëty nëjkxtë, nëjkxëp kë'ëm mtimnyiminëtë ets nëjkx mënu'kxtä'äky myajtsoonëtë.

2E tyam, ënëëmë nitëkokyë yë Israel ja'ayëty, wä'än t'amëtowtë yë myëjëën myëtëjkëty yë apëjk atu'unën ets oy tyimtiijëty, nëkoo ko tmëët'aty yë pu'ts pujxn.

3Yë Tios yë'ë ojts kë'ëm tyajkutuky ets Egiptë ja'ayëty janty'oy tjawëtëty yë Israel ja'ayëty. Näyjyëtu'un ënät ja wintsëntëjkëty, mëti'ipë mëët tyuunmuktën ja mëj'ënä'ämpë, jëtu'un tyajnajxtë ja Moisés tä tu'uk yë ja'ayën, mëti'ipë mëj këjää winë tyuunpy kyäjpxypën.

4Ënät ja Moisés t'ënëmaay ja mëj'ënä'ämpë: Jëtu'un yë Tios y'ënä'äny: kujkytsyu'umës naxa'any ma tu'kë'ëyë yë Egiptë kajpnën,

5ets y'ooka'antë yë kä'äxkopktëjkëty maajaty yë jëën tëjkën jap Egiptë, yë'ëpaat yë mëj'ënä'ämpë myaank, mëti'ipë jam ënyääypyën ma kutujktaknën ets yë'ëpaat yë to'oxytyëjk mëtuunpë mëti'ipë jëjtstëpën myaankëty. O'kta'ajantëp näjyëtu'un yë kyä'äxkopkëty yë jëyujkëty.

6Mëj këjää nëjkx yë jë'ëyën yaxën y'ity ma Egiptë kajpnën, jëtu'un tä ka'ap nijëna'a tyunyënëm jyätyënëm ets ka'ap nëjkx nijëna'a y'ëktuun y'ëkjajtënë.

7Ets nëjkxëp näjyëtu'un xynyijawëtë ko yë Tios ëpëky tyaj'ity yë Israel kajpn mëët yë Egiptë kajpn, ma Israel ja'ayëtyën ni'uk kyawoja'any ets ni jëyujk tsajpkaa kyayajnipëtë'ëka'any.

8E ya'atë wintsëntëjkëty nëjkxëp jää xynyimintës ets koxtänë nëjkx kya'atë ets xy'ënëëmëtëtyës: Tun yë mëyajtën, nëjkxtë ets woownëjkxta'atë tëkokyë yë mja'ay. E ëjts ka'apës jää ntsojktsoona'any pën ka'ap ënäty jëtu'un tyunyë jyätyë. Yë Moisés yajxon ënäty të jyoot'anpëky, ko ojts jap tsyo'onë ma ja mëj'ënä'ämpën.

9Ënät ok ja Tios t'ënëmaay ja Moisés: Yë mëj'ënä'ämpë ninu'un tkamëpëka'any yë m'aaw m'ëyuk, e kajts yë wyi'ixëty oy jëtu'un. Ets jëtu'un'äämpy tjëkyäpëty wi'ixtsowës yë nmëjajtën njaakyaj'ijxkojëtëty, mëti'ipës njaaktunäämpyën yaa Egiptë.

10Yë Moisés ets Aarón ojts ya'atë mëj'ajtën tyaj'ijxta'ajëtë ma mëj'ënä'ämpën, yë Tios yë'ë ënäty të tuknipëjktaakë ets ka'ap tsojk kyäjpxyjyä'äkyukëty, paatykyëjxm ojts ka'ap tsojk t'ëxmajtsy yë Israel ja'ayëty ets jap tsyoontëty Egiptë.

Éxodo 12

1Ënät yë Tios ojts myëtyä'äky mëët yë Moisés ets Aarón ets y'ënëmaayëtë:

2Ya'atë po'o myiny kyëtä'äkyën, yë'ë tu'uk yë po'o mëti'ipë mëj'ääampy mjëkyäptëpën; yë'ë mëti'ipë më''ëka'any timtso'ontakpën, ko yë jëmëjt tsyo'ontä'äky.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[3]Jëtu'un xy'ënëëmëty tëkokyë yë Israel ja'ay: Ko ya'atë po'o myajk'anëty, jää nëjkx xyaj'ooktë nitu'ukjaty yë mtsajppaxëty ëkë mkupixynyëty ets nitëkokyë jëtu'un maajaty yë jëën tëjkën.

[4]E ko ja ja'ayëty nyiwäänë'atëty ma tu'uk ja jëën tëjkën, jyëkyäpëp twowëty ja myëjëën myëtëjk ets ja tuka'any jä'ä mëët tukmuktëty ets tsu'utstëty tukkaytyëty, tu'knax mëpaat tyajwa'kxtë ja tuka'any ja ja'ayëty ijxtëm naje'eyë tukkaytyëtyën.

[5]Ja jëyujk mëti'ipë nëjkx xyaj'ooktën, yë'ë mëti'ipë ënäty ja jyëmëjt tu'uk të t'apetyën, yä'äypyë ets oypyë mëkpë; oy yë'ë'atëty yë kupixyny ëkë tsajppax.

[6]Jam xymyëët'atëty ets këwent'aty xyaj'itëty koonëm ënäty ja xëëw tpaaty ma ya'atë po'o myajkmajkts anyën. Tukë'ëyë ja Israel ja'ayëty jää nëjkx tyaj'ooktë ja tsyajppaxëty ëkë kyupixynyëty ko jyënäkyxyëëw'atëty.

[7]Ja ne'pny nëjkxëp xypyëjkë'ëktë ets yë'ë mëët xytyukkoytyëty ja mtëjk'aawëty, ma ënäty mkaytyën m'uuktën.

[8]Jä'ä tsu'um nëjkx xytsyu'utstë ja tsyu'utsy tsyä'äy, yë'ë mëët xyjyë'kxtëty ja aay ujts, mëti'ipë ta'amën ets tsajpkääky ka'apë tsyooymyëëtëtyën ets tsäk.

[9]Nitu'kpoty xykyatsu'utstëty tsuxk ëkë nëëkë'ëw. Tu'kë'ëyë jëyujk tsu'utsy jëtu'unyë jëtu'un xytsyääytya'atëty mëët yë kyë'ë tyeky ets mëët yë kyëpajkëty tyiintsyëty.

[10]Nitii xykyayajwë'ëmtëty komjëpom, pën tii ënäty wë'ëmpën ënätyë xytyimnino'kojnëtëty.

[11]Tëë ënäty ja mwit mtujkxy xytyuktëjkënyëtë ets tëë ënäty ja mkë'ëkëty xykyëxjäänëtë mtekykyijxy, jëtu'unyë nëjkx ye'epy mjaakkay mjaaktsu'utstë, jä'ä ko Wintsën jää y'ëmaayxyëëw itaanp.

[12]Näy jä'ä tsu'umës ëjts njëtita'any jap Egiptë winjëën wintëjk etsës nyaj'o'kta'aja'any tëkokyë yë kä'äxkopktëjk maajaty yë jëën tëjkën. Näyjyëtu'unës nyaj'o'kta'aja'any tëkokyë yë jëyujkëty yë kyä'äxkopkëty etsës ntëytyuuntaja'any tëkokyë mëti'ipë tios'ajtëpën Egiptë. Ëjts, mëti'ipë Wintsën'ajtpën, ëjts ënaanp.

[13]Yë ne'pny yë'ë nëjkx yë mjëën mtëjkëty xytyukkoytyë, yë'ëtsës n'ixëp etsës jëtu'un nijawëty ko ënäty miitsëty jap myajpaatë. Paaty koos ënäty naxy ma ja Egiptë ja'ayëty ja jyëën tyëjkëtyën, maas ënäty nyaj'ooka'anyën tëkokyë ja kä'äxkopktëjk. Ma miitsëtyën nitu'uk pën kya'ookëty, jä'ä ko ja ne'pny jä'äs n'ixëp etsës jëkäm naye'eyëty ja mjëën mtëjkëty.

[14]Ya'atë xëëw yë'ë tu'uk mëj'äämpy itëp, mëti'ipë ja Tios jä'ä yajtukmëjjawëpën ets xëmë jëtu'un nëjkx ja'amyetsy xyaj'itë. Ya'atë xëëw jëtu'un xyaj'itëty tä tu'uk yë ënä'ämënën mëti'ipë xëmë ijtëwëpën. Jä'ä ko yë m'u'unk m'ëna'këty kopkpëky ko nëjkx näjyëtu'un tja'amyätstë.

[15]Ja tsajpkääky mëti'ipë mkaytyëpën ka'ap tii tsooy tmëët'atëty ets wëxtujk xëëw y'itëty. Paaty ma ënäty më''ëka'any tsyo'ontä'äkyën ja mëtu'kxëëwpë, kamaa yë

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

tsooy kyayajpaatëty ma ja mjëën mtëjkëtyën, e pën jëtu'un ja tsajpkääky kyääpy tsooymyëëtpë, ma ya'atë ja wëxtujk xëëwpë ënäty të yajpëjktä'äkyën, nëjkxëp yajjo'otsy ma ja Israel kajpnën.

16Jëtu'un ma ënäty tsyo'ontä'äkyën ets ma wyëxtujk xëëwpetyën, wa'ats mëpaat ya'atë xëëw tyunyë jyätyë. Ets näjyëtu'un ma ya'atë wëxtujk xëëwpë yajnikäjpxyën, ni pën mëpaat kyatuny, jääyë nëjkx winë xytyuunkojtë ko ënäty ja mka'ayën m'ukënëty xyaj'oyëja'antë.

17Ya'atë xëëw ma ja tsajpkääky xykyäytyën ka'apë tsyooymyëëtëtyën, mtuntëp jëtu'un ya'atë xëëw xëmë ets ja'amyetsy nëjkx xyaj'itë. Jä'ä ko jää ojts miitsëty njuutë jap Egiptë. Ya'atë, jëtu'un yam wyi'imy tä tu'uk yë ënä'ämënën, oy yë'ëjëty yë m'u'unk m'ëna'këty ets m'ok'u'unk m'ok'ëna'këty nëjkxëp tmëjjawëtë ets xyëëwtuntë.

18Ko ënäty ja po'o myajkmajtsk'any yë'ë mkaytyëp ja tsajpkääky mëti'ipë ka'ap tsyooymyëëtëtyën, jënäkyxyëëw jëtu'unpë tsyo'onta'akëty; e ko ja po'o y'i'px tu'uk'anëty, jënäkxyëëw nëjkx ja tsajpkääky xyjyaakaytyë.

19Ka'ap mëpaat nitu'kjënu'un yë tsajpkääky tsyooy yajpaaty ma mjëën mtëjkëtyën, jëtu'un tyu'uye'eyëty ja xëëw po'o, koonëm wëxtujk xëëw kya'pxëty. Jä'ä ko pën ja tsajpkääky kyääpy tsooymyëët, nëjkxëp yajjo'otsy ma ja Israel ja nyaax kyajpnën, oy yë'ëjëty mëti'ipë Israel ja'ay'ajtpën ets oy tyimyë'ëjëty ja jaaypyaat jaaypyo'kxy.

20Nitii xykyajë'kxtëty mëti'ipë tsooymyëëtën. Oy maa mtimjyuuky'atëty, nëjkxëp ja jëtu'unpë ja tsajpkääky xykyäytyë mëti'ipë ka'ap tsyooymyëëtëtyën.

21Ënät ja Moisés tmëkajpxmujktaay ja mëjja'aytyëjkëty jampë yajpaatën ma ja Israel kajpnën ets t'ënëmaay: Nëjkx yaj'ooktë tu'uk yë mtsajppaxëty ëkë mkupixynyëty mëti'ipë mtsu'utstëpën ets xynyixëëwtuntëty yë ëmaayxyëëw.

22Yë ne'pny jap xyaj'axä'kxëtëty ma tu'uk yë tsimën ëkë pokën ets yë'ë mtukpatijë'ëktëp yë kepyxye'enty tu'k'atsumy mëti'ipë xyëëwajtypyën hisopo ets ënät ja mtëjk'aaw xytyukkoytyëty. Ma miitsëtyën ni pën mëpaat kyapëtsëmy tëja'p ma ënäty ka'ap xyiinyënëm.

23Ko ja Wintsën jam nyaxëty, mëti'ipë yajja'ay'o'kpën ma ja Egiptë kajpnën, ja ne'pny jä'ä y'ixëp mëti'ipë ënäty jamën ma ja mtëjk'aawëtyën ets jëkäm mnanaxëtëty. Jëtu'un'äämpy ka'ap tjëkyäpëty wi'ix nyatëkëtyën ma ja mjëën mtëjkëtyën ets yajja'ay'ookëty.

24Ya'atë ënä'ämën kwanë ko xypyatuntëty miitsëty ets näjyëtu'un ja m'u'unkëty m'ëna'këty, jä'ä y'itëty tä tu'uk yë ënä'ämënën winë xëëw.

25Ko ënäty miitsëty jam të mja'ajnëtë ma ja naaxwiinyëtën mëti'ipë ja Tios mo'ojanëtëpën, jëtu'un tä yë'ë twinwa'anëyën, ya'atë xëëw je'eyëm jam xytyuun'ëtë'ëtstëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

26E ko ënäty ja m'u'unk m'ëna'këty jëna'a myajtëwëtë: ¿Tiitën mnixëëwtuuntëp?

27Tääts nëjkx xy'ëtsowtë: Ya'atë jëyujk yë'ë tu'uk yë wintsë'kën mëti'ipë yajtukmëjja'awëpën yë ëmaayxyëëw ma ja Tios yajmëjjawën. Mëët ko tëkokyë tyaj'o'ktaay ja kä'äxkopktëjk jap Egiptë ets ko ja Israel ja'ayëty jëkäm ja jyëën tyëjkëty yajnanajxtë ma ënäty jap tsyëënëtën Egiptë ets jëtu'un'äämpy ojts tyajtso'oky ja nja'ayajtëmë. Ënät ja Israel ja'ayëty wyintak nyaaxkoowtë ets ja Wintsën tmëjja'aw tjaantyjya'awëtyë.

28E ënät ojts nyëjkxta'atë ets tuuntë tä ënäty ja Wintsën të tuk'ëne'emyën ja Moisés ets ja Aarón.

29Kujktsyu'um ënäty, ko ja Tios tyaj'o'ktaay ja kä'äxkopktëjk jap Egiptë, ojts y'ooky ja mëj'ënä'ämpë ja myaank mëti'ipë ënäty kä'äxkopkën, yë'ëpaat ojts y'ooktë ja myaankëty ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty jap tsumy ijtëpën ets näjyëtu'un ja jëyujkëty ja kyä'äxkopkëty ojts y'o'kta'atë.

30Ënät myä'äypyëtë'ktaaytyë ja tsu'um ja mëj'ënä'ämpë mëët ja wyintsëntëjkëty ets tëkokyë yë Egiptë ja'ayëty, tääts tyëjkëtyë jëëpyë yaxpë, mëët ko ënäty të y'ooktë ja y'u'unkëty mëti'ipë kä'äxkopkëtyën maajaty ja jëën tëjkën.

31Ënät ja mëj'ënä'ämpë ojts jä'ä tsu'um tmëkäjpxy ja Moisés ets ja Aarón ets t'ënëmaay: Nëjkxtë, winwa'ktutëkës yaa, nitu'kë'ëyë miitsëty Israel ja'ayëty. Nëjkx ëwtatë yë mWintsënëty, ijxtëm të m'ëna'antën.

32Yajnëjkxta'atë yë mtsajpkaajëty, mtsajppaxëty, mkupixynyëty, jëtu'un ijxtëm xytsyoktën. Jam näjyëtu'un yë Tios xymyënu'kxta'aktëty mëët ëjts.

33Yë Egiptë ja'ayëty mëktä'äky t'ënëmaaytyë ja Israel ja'ay ets tsyoontëty jap Egiptë, jä'ä ko jëtu'un ënäty myäytyë tyajtë ko tsojk y'ëk'o'ktaaynyëtëty.

34Yë Israel ja'ayëty jëtu'unyë ojts tjaakyaj'oyëtë ja tsyajpmok jëtsyëty tsooytyuk ets tukwinpijtë yë wit, tääts nyätyukkejkpyëjkëtë.

35Ojts t'amëtowtë ja Egiptë ja'ayëty, yë pu'ts pujxn, poop pujxn ets wit tujkxy, jëtu'un tä ënäty ja Moisés të tni'ënä'ämën.

36Yë Tios yë'ë ënäty näjyëtu'un të tyajkutuky ets Egiptë ja'ayëty mëët yë oyjyot oywyinma'any winë tyaktëty, mëti'ipë ja Israel ja'ayëty y'amëtoowtëpën, jëtu'un'äämpy ojts yë Israel ja'ayëty may'äämpy jap winë tmëpëtsëmtë Egiptë.

37Jam ojts yë Israel ja'ayëty tsyoontë ma tu'uk yë kajpnën mëti'ipë xyëëwajtypyën Ramsés ets jam jya'ajtë Sucot, jä'ä ënäty ja ye'etyëjktëjk nyiwinë'atë nitëtujk mëko'px, mëti'ipë jyëkyäjpnëp tsyiptuntëtyën. Yë to'oxytyëjkëty ets pi'k'ëna'këty ka'ap ojts yajmëtyowtë.

38Ojts kanaakpëky yë ja'ay pyanëjkxëtë, wä'än yë'ëjëty yë ka'apë ënäty y'Israel ja'ayëtyën ets janty nimay ojts näjyëtu'un yë tsajppaxëty, kupixynyëty ets jëyujkëty, tsajpkaajëty tyajnëjkxtë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

39Ka'ap ojts ja ka'ayën ukën oy t'ëknipëjktakënyëtë, jä'ä ko ja Egiptë ja'ayëty mëktä'äky jyänty y'ënëmaayënëtë ets tsyoontëty, paaty ko ënäty jam tu'u'am yajpatnëtë, yë'ë ojts tyajmë'ëkykyojtë ja tsajpmookjëtsy mëti'ipë ënäty ka'ap tsyooymyëëtëtyën ets tkaaytyë.

40Yë Israel ja'ayëty jä'ä ënäty jap të jyuuky'atë Egiptë, taxk mëko'px ja i'px majk jëmëjt.

41Jä'ä xëëw ma ojts kyä'pxyën taxk mëko'px ja i'px majk jëmëjt, jä'ä xëëw ojts ja Tios ja nyaax kyajpn tsyo'onë jap Egiptë.

42Yë Tios ojts kë'ëm yë nyaax kyajpn timkyëwent'aty jä'ä tsu'um ets tju'ty jap Egiptë, yë tääpë kootsajtën Tios ojts tjä'äniwa'any, paaty yë Israel ja'ayëty xëmë winjëmëjt ya'atë tsu'um'ajtën tja'amyätstëty ets jëtu'un ja'amyetsy y'itëty u'unk ok.

43Ënät yë Tios t'ënëmaay yë Moisés ets Aarón: Ya'atë jëtu'un wë'ëmp, tä tu'uk yë ënä'ämënën, mëëtkyëjxm yë ëmaayxyëëw. Nitu'uk mëpaat yë jaaypyaat jaaypyo'kxy tkatsu'utsy yë jëyujk mëti'ipë tëë wyintsë'kën'atyën,

44Yë'ë tëy yë mtuunpë mëti'ipë juy këpety myaj'ijtypyën, jyëkyäpëp tsu'utstëty, e ënät jëtu'un pën yajnatsujk'ëwtijtp ja ye'etyëjkajtën ko myutsk'ajty.

45Yë jaaypyo'kxyjyä'äy mëti'ipë tu'u'am'ajtpën, ëkë mëti'ipë jam mëtuunpën ma miitsëtyën, ka'ap mëpaat ya'atë jëyujk tsu'utsy.

46Jä'ä ko jäpyë tëkoty ma ja mjëën mtëjkëtyën mëpaat xytsyu'utstë, nitu'kpoty mëpaat pën tkamëpëtsëmy ya'atë tsu'utsy mëti'ipë tëë wyintsë'kën'atyën ets näjyëtu'un ja nyipajk ka'ap yajtëj yajwäxëty.

47Nitëkokyë yë Israel ja'ayëty jëtu'un tuntëty.

48Pën tu'uk yë atsënääpyë xyëëwtunäämpy yë ëmaayxyëëw ets jëtu'un yë Tios tmëjjawëja'any, jëyëjp tu'kë'ëyë yë ye'etyëjktëjk yajnatsujk'ëwtitëty yë ye'etyëjk'ajtënëty mëti'ipë ijtëpën ma tyëjkëtyën, täänëm tnixëëwtuntëty ja ëmaayxyëëw. Jä'ä ko jëtu'un ënäty nyajxnë tä tu'uk yë kunaax kukajpnën ma miitsëtyën. E pën ka'ap nyatsujk'ëwtityëty ja ye'etyëjk'ajtënëty, ka'ap tjëkyäpëty tsu'utsëty ja jëyujk'ooky.

49Ya'atë ënä'ämën tunëp ma ja kunaax kukajpnëtyën ets ma ja jaaypyaat jaaypyo'kxyën, mëti'ipë jam tsënaaytyëpën ma miitsëtyën.

50Yë Israel ja'ayëty ojts jëtu'un tuntë tä ënäty ja Moisés ets ja Aarón të y'ënä'ämëtën ja Wintsën.

51Jä'ä xëëw ojts ja Wintsën jap tju'tnë Egiptë ja nyaax kyajpn.

Éxodo 13

1Ënät ja Tios ojts tmëkäjpxy ja Moisés ets t'ënëmaay:

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[2]Ëpëky pëjkta'ak nitëkokyë yë m'u'unk m'ëna'këty mëti'ipë kä'äxkopkëtyën. Jä'ä ko yë Israel ja'ayëty yë kyä'äxkopkëty ëjts yë njä'äniwäämpy, näjyëtu'un yë jyëyujk kä'äxkopkëty.

[3]Ënät ja Moisés t'ënëmaay ja nyaax kyajpn: Mja'amyätstëp jëtu'un xëmë ya'atë xëëw, ma Wintsën ojts mjuutëtën, mëët yë myëk'ajtën mëjpë këjääpë jap Egiptë ma ënäty je'eyë mëtuntën m'ëyowtën. Ko ya'atë jëtu'unpë ja xëëw po'o tpaatëty winjëmëjt, ka'ap mëpaat xykyäytyë ja tsajpkääky mëti'ipë tsooymyëëtën.

[4]Miitsëty ya'atë xëëw jëtu'un yaa mtso'ontë, ma y'änyën ja po'o mëti'ipë xyëëwajtypyën Abib.

[5]Ya'atë po'o nëjkx mxëëwtuntë, ko jam myajpatnëtëty, ma ënäty ja Tios të mwoownëjkxëtën, ma ja jë'kxy pëky ka'ap y'ëmaaytyä'äkyën. Jam ma tsyëënëtën yë Canaán ja'ayëty, Hit ja'ayëty, Amor ja'ayëty, Heve ja'ayëty ets Jebús ja'ayëty, mëti'ipë ojts tukwinwanën ja aptëjk, ko miitsëty mo'oja'anëtë.

[6]Wëxtujk xëëw tkaytyëty ja tsajpkääky ka'apë tsyooymyëëtëtyën, e ko wyëxtujkxëëwpätëty jää tu'uk yë mëj xëëw xytyuntëty ma ja Wintsën yajmëjjawëtyën.

[7]E jëtu'un y'itëty wëxtujk xëëw, jää xykyäytyëty ja tsajpkääky mëti'ipë ka'ap tsyooymyëëtëtyën, oy jëtu'un tyimmaa'itëty, maajaty yë Israel ja'ay tnitänën, nimaa yë tsooy kyayajpaatëty ëkë tsajpkääky mëti'ipë tsooymyëëtën.

[8]Jä'ä xëëw nëjkx yë m'u'unkëty m'ëna'këty xytyukmëmëtya'aktë. Ya'atë yajtunyën yë'ë yajtukja'amyäjtsp ko ojts ja Tios mëj këjää winë tuny tkäjpxy ma ëëtsëtyën, koos jap xyajpëtsëëmtë ma Egiptë kajpnën.

[9]Jëtu'un ja'amyetsy xëmë xyaj'itëty tä jeexyë jam tu'uk yë ijxpäjtën xymyëët'atën mkë'ëkëjxmëty ëkë mwinpokëjxmëty, ya'atë ijxpäjtën xëmë mtukja'amyätsëtëp ets xëmë xykyajpxtëty xymyëtya'aktë ja ënä'ämën tëyajtën mëti'ipë ja Tios të tyajwë'ëmyën, mëti'ipë ojts mjuutëtën jap Egiptë mëët ja myëk'ajtën.

[10]Paaty miitsëty winjëmëjt ya'atë xëëw xytyuntëty ma ënäty tpaatyën.

[11]Ko yë Tios jam të myajja'tëtë ma Canaán ja'ayëty yë nyaaxjotmëtyën, yë'ë jëtu'un n'antijpyës ko ënäty yë'ë të mkë'ëmooyënëtë ja naax kam, mëti'ipë ojts mtukwinwanëtën ets mëti'ipë tyukwinwa'anëyën ja m'ap m'okëty.

[12]Yë Tios yë'ë kopkpëky mtukmëyoxtëp yë m'u'unkëty m'ëna'këty mëti'ipë më''ëka'any miintëpnëm naaxwiiny, ets näjyëtu'un ja mjëyujkëty mëti'ipë ënäty më''ëka'any mëxu'unk'ajtëpën yë Wintsën jyä'ä'atëp.

[13]E yë krukts ko më''ëka'any y'u'unk tyajmëxu'unk'atëty, yë'ë mtukutëkats'atëp tu'uk yë tsajppax ëkë tu'uk yë kupixyny, yë'ë wintsë'kën'atëp mëët ko ënäty më''ëka'any tu'uk ja y'u'unk të tyajmëxu'unk'aty. Ko xykyayaka'antëty ja kupixyny, tääts nëjkx ja krukts u'unk xytyimyaj'ooktë, yo'kwiity nëjkx xyaj'ooktë. Näyjyëtu'un ënät ko tu'uk

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

më''ëka'any myëxu'unk'atëty ja m'u'unkëty m'ëna'këty, nëjkxëp tu'uk ja wintsë'kën xyaktë, mëti'ipë mtukutëkats'atëpën.

14E ko nëjkx jëna'a yë m'u'unkëty m'ëna'këty myajtëwëtë: ¿Wi'ix jëtu'un ya'atë nyiwijy? Tääts xy'ëtsowtëty: Yë Wintsën ojts jap xyjyuutës Egiptë mëët yë myëj'ajtën kyutujkën ma ënäty ëëtsëty nmëtun n'ëyowtën.

15Ko yë yajkutujkpë ka'ap kyäjpxyjyä'äykyujkëy ets ka'ap xy'ëxmatsantës, yë Tios yë'ë ojts tyaj'o'kta'ay yë kä'äxkopktëjk ma Egiptë ja'ayëtyën ets näjyëtu'un ja jyëyujkëty ja y'u'unkëty mëti'ipë më''ëka'any mëxu'unk'ajtën. E paaty jëtu'un ëëts ja Tios ntukwintsë'ëkëtë tu'kë'ëyë yë jëyujk, mëti'ipë ëka'any miintëpën naaxwiiny ets mëti'ipë yä'äyëtyën, jëtu'un ja Tios nmo'otës mëti'ipë ja n'u'unkëtyës kyutëkats'ajtypyën, mëti'ipë më''ëka'any mëxu'unk'ajtëpën, ja ye'etyëjkpë.

16E ya'atë xëëw yë'ë mtukja'amyätsëtëp wi'ix ojts ja Tios jap mjuutëtën Egiptë mëët ja myëk'ajtën, jëtu'un tä jeexyë tu'uk ja tsa'ayajtën xymyëët'atën mkë'ëkëjxmëty ëkë mwinpokëjxmëty.

17Ko yë Egiptë mëj'ënä'ämpë ojts t'ëwatsë yë nyë'ë tyu'ujëty yë Israel ja'ayëty, ka'ap ojts jamtsow yë Tios yajnëjkxëtë ma filistejë ja'ayëty yë nyaaxjotmëtyën, ma ja tu'u nyäxyën mëti'ipë jaak'akonën. Jä'ä ko tyaa ojts myäy tyäjy, ko ja Israel ja'ayëty ka'ap ja tsyiptuna'antëty ets tsojk ja wyimpita'antëty jatëkok jap Egiptë.

18Paaty ojts jamtsow yaj'ëwtitëtë ma ja të'ëts'it të'ëtsjotmën ets jamtsow jya'ajtë ma tu'uk ja mëjmejyën mëti'ipë xyëëwajtypyën Tsaptsmejy. Yë Israel ja'ayëty jëtu'un jap Egiptë myäytsyo'ontë waatswitsy tä yë maytsyiptuunpë tsyoontën.

19Moisés ojts tmënëjkxy ja José ja wyääy pyajk, jä'ä ko ma ënäty ja José y'ookanën ojts tuk'ëne'emy ja Israel ja'ay ets jëtu'un tuntëty. Jëtu'un y'ënëmaayëtë: Tëy jëtu'un ko yë Tios yë'ë mniminanëtëp ets mputëkëja'anëtë. Ko ënäty jëtu'un tyunyë jyätyë mëtsoontëp yaa yë nwaay npajkës.

20Yë Israel ja'ayëty jam tsyo'ontë Sucot ets jya'ajtë jam Etam, ma ojts jam wäänë y'itën. Jam Etam ëka'any tsyo'ontä'äky ja të'ëts'it.

21Ko xyiinyäjty, yoots ojts mëët yë Tios tyu'uwinwowëtë, e ko kyootsajty tu'uk yë jëën kyutë'kxëtë. Paaty tjëkyejpy ets nyë'ëye'ey tyu'uye'eytyëty xëëny koots.

22Ja yoots jä'ä ënäty xëmë jëwyiin nëjkxp ko xyiiny'äty, e ja jëën jä'ä jëyëjp nëjkxp ko kyoots'aty.

Éxodo 14

1Ënät ja Tios ojts tmëkäjpxy ja Moisés ets t'ënëmaay:

2Ënëëmë yë Israel ja'ayëty wä'än twinpitë ma it naaxwiinyëtën mëti'ipë xyëëwajtypyën Pi-hahirot mëti'ipë itkujky wë'ëmpën ma txëëwatyën Migdol mëët yë

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

mejy, wintuuytsyow ma txëëwatyën Baal-zefón. Jamts tkojtëty yë wyitëjkëty mëti'ipë tyuktsëënëtëpën, ma tääpë naaxën winkonpë ma mejyën.

3Tääts yë Egiptë mëj'ënä'ämpë myäyëty tyajëty: Yë Israel ja'ayëty ka'ap t'ëknija'awënyëtë ma nyëjkxtëtyën, jëtu'unyë jam jyaak kumin jyaak kumatsëtë tä yë ja'ayën mëti'ipë tëë tyëkooynyën jam wintë'ëtstum.

4E ëjts tëëjës kë'ëm ntuknipëjktaakë ets mëj'ënä'ämpë yë mëkwinma'any tpaatëty ets mpapo'ojëtëty, ëjts ntuk'ixäämpyës yam yë nmëj'ajtënës ets tëkokyë yë tsyiptuunpëtëjkëty, jëtu'un nijawëtëty yë Egiptë ja'ayëty ko ëjts Wintsën. Yë Israel ja'ayëty jëtu'un ojts tjantytyuntë.

5E jap Egiptë, ja yajkutujkpë ojts tnijawë ko ja Israel ja'ayëty tëë ënäty nyakäkpëtsëëmnëtë, paaty ja mëj'ënä'ämpë mëët ja wyintsëntëjkëty mëti'ipë mëët tyuunmukyën ojts ja wyinma'any tyajtëkatstë ets y'ënantë: ¿Wi'ix ko të n'ëk'ixmajtsëmpë yë Israel ja'ayëty ets nyëjkxtëty ets ënät ja ntuunk'ajtëmë jëtu'unyë wyë'ëmëty?

6Ënät ja mëj'ënä'ämpë ojts ënätyë tni'ënä'ämë ets tni''ixëtëty ja kepy wintëkäämpë mëti'ipë myëtsiptuuntëpën ets jëtu'un twoowtso'ontaay tëkokyë ja tsyiptuunpëtëjk.

7Tëtujk mëko'px ojts ja kepy wintëkäämpë tmënëjkxtë oyjyätyëtypë ets ëpëky ja wiinkëtypë ja kepy wintëkäämpë, tëkokyë mëti'ipë jap Egiptë yajpatëpën, aakmëët ja nyija'ayëty mëti'ipë yajye'eytyëpën.

8Tios ojts jëtu'un tyajkutuky ets mëj'ënä'ämpë ka'ap ninu'un oy myäyëty tyajëty, tyam tëë ënäty tja'ixy wi'ix ja Israel ja'ayëty të pyëtsëmtën jap Egiptë ets ni'ikyë tpatso'onpë.

9Tëkokyë yë tsiptuunpëtëjkëty japë Egiptë ojts tmëtso'onta'atë yë kepy wintëkäämpë ets kyëwaayëty, tääts ojts tpatsoontë ja Israel ja'ayëty; jam tnajtspatëtyë ma ja it txëëwatyën Pi-hahirot, mëti'ipë winkon wë'ëmpën mëët ja it mëti'ipë yajtijpën Baal-zefón, ma jam tu'uk ja mëjnëë jyënäkyën, ma ja Israel ja'ayëty ënäty të tsyënaaytyaknpëktën.

10Ko ja Israel ja'ayëty t'ijxpatë ko ja mëj'ënä'ämpë jam wyinkony mëët ja myäytsyiptuunpë, ënät ojts ja tsyë'ëkëtë ets ënätyë t'amëtoowtë ja putëjkën pupäjtën ma Tiosën.

11Tä t'ënëmaaytyë ja Moisés: ¿Tii o'kpë jut jëtää ënäty jap ka'ijtpë Egiptë ets yaa muum nmi'inmëty o'kpë tëkoopyë yaa wintë'ëtstuuyë? ¿Tiis ko jëtu'un xytyuntë? ¿Wi'ixës ko të xyajpëtsëmtë jap Egiptë?

12Ya'atë ojts nja'ëntijtës, ko jap nja'ënëmaaytyë: Ixmajtstëkës minës yë'ë n'ëkmëtuntë yë Egiptë ja'ayëty, jaak'oy'ajtp koos yaa je'eyë ntimmyëtun ntimkyupëktëty ets këtii koos jam nëjkx muum je'eyë n'ooktë wintë'ëtstum.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

13Tä ja Moisés ojts y'ëtsowëtë: Këtii mtsë'ëkëtë, yajpaatë amëk jotmëk, yë Tios jëtu'un të tuknipëjktaakë ets tyam xy'ixtëty wi'ix myajtso'oka'anëtë; yë Egiptë ja'ayëty nijëna'a nëjkx jëtu'un tka'ëk'ijxnëtë, tä tyam t'ixa'antën.

14Miitsëty këtiimës mmaytyë mtajtë, yë Tios yë'ë mnitsiptunanëtëp.

15Ënät yë Tios t'ënëmaay yë Moisés: ¿Wi'ixës ko xy'amëtoy yë putëjkën pupäjtën? Ënëëmë yë Israel ja'ayëty wä'än tu'uye'eytyë.

16E mijts kajpë'ëkmës yë mtajk ets xynyajtstijëty jam yë mkë'ë ma mëjmejyën ets nyäwya'kxëtëty mäjtskpëky. Jëtu'unts yë Israel ja'ayëty tuknaxtëty yë mejy të'ëts wa'ats.

17Ëjts jëtu'un të ntuknipëjktaakës ets Egiptë ja'ayëty yë mëkjot mëkwinma'any tpaatëty ets mpapo'ojëtëty, jëtu'unës yë mëj'ënä'ämpë ntuk'ixa'any yë nmëj'ajtënës mëët nitëkokyë yë tsyiptuunpëtëjk, mëët yë kyepy wintëkäämpë ets mëët yë këwaayëty.

18Koos ënäty jëtu'un të nyajkëxë'ëky ja nmëj'ajtënës ma ja mëj'ënä'ämpën, mëët nitëkokyë ja tsyiptuunpëtëjk ets ja kyepywyintëkäämpëty ets ja kyëwaayëty, ënätnëm nëjkx ja Egiptë ja'ayëty y'ëna'antë ko janty ëjtstëm jëtu'un Wintsën.

19Ënät ja Tios ja kyukajpxpë ojts ënätyë kyëtä'äky ets ja yoots nyäpyëjktakë ix'am, mëti'ipë ja Israel ja'ayëty ënäty jëyëjp winye'eyëtëpën.

20Ja yoots itkujky ojts nyäpyëjktä'äkyë ma ja Israel ja'ayëtyën mëët ja Egiptë ja'ayëty. Ja Egiptë ja'ayëty je'eyë ënäty ja yoots t'ixtë janty yëkëm, e jam ma ja Israel ja'ayëtyën të'kxp jajp jam kyëxë'ëky. Paatykyëjxm ja Egiptë ja'ayëty ka'ap tjëkyäjptë tnajtspaatëtëty ja Israel ja'ayëty, jëtu'un nyäjxy ja tsu'um.

21Ënät ja Moisés ja tyajk jam tnajtstijëy nëëjotm, tä ja Tios tu'uk ja mëkpoj tkejxy, tu'ktsu'um ojts pyojy ets ja nëë mäjtskpëky nyäwya'kxë. Jëtu'un ojts ja Tios ja naax tyajnitëtstu'uty jam nëëjotm,

22ets ojts ja Israel ja'ayëty ja nëë tuknaxtë ma ënäty të nyäwyä'kxyën mäjtskpëky, ja nëë jëtu'un ojts kyëxë'ëky apojtsë'ëkypën mäjtskpa'ajëty.

23Tääts tpatëjkëtyë ja tsiptuunpëtëjkëty mëti'ipë ja kwaay tyuk'u'unyääytyëpën ets ja mëj'ënä'ämpë ja myäkyepywyintëkäämpë jampaat ojts tpaja'të nëë'itkujky.

24E kujk ënäty ëka'any jyajtä'äky ko ja wintsën t'ijxy ja maytsyiptuunpëtëjk japë Egiptë tsyoontën. E ja Tios jap ënäty yajpaaty ma ja yootsën, jëtu'unpë kyëxë'ëkyën tä yë jëënën, ënät jëtu'unyë tyimlokëjajtaaytyë ja tsiptuunpëtëjkëty, aakyë'ë ojts nyäy'ijxma'tënëtë.

25Ënät mya'taay ja kepy wintëkäämpë nyiye'eypyäjn ets oywyi'ix ojts jyaak nëjkxtë, paaty ojts y'ëna'antë ja Egiptë ja'ayëty: Nikë tsojk ntimkyukäkëmë yë Israel ja'ayëty, jä'ä ko jëtu'un kyëxë'knë yë Tyiosëty yë'ë yowë kuwanëtëp ets yë'ë nitsiptuunëtëp ma ëëtsajtëmën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[26]E yë Tios tyaa t'ënëmaay yë Moisés: Nastijë yë mkë'ë mëët yë mtajk jam nëëjotm ets Egiptë ja'ayëty nyëënikoompäjta'atëty mëët tu'kë'ëyë yë kyepy wintëkäämpë ets kyëwaayëty.

[27]Ënät ja Moisés ojts ja kyë'ë tnajtstijë jam nëëjotm. Ko ojts xyiinyënë, ja nëë tëë ënäty jatëkok nyämyukyë. Paaty ko ja Egiptë ja'ayëty ojts jyakä'äkanëtë ja komnëë ojts twinkuja'tëtë, tääts kyiintaaytyë ets ja Tios yaj'o'ktaayëtë.

[28]Ko ja mëjmejy jatëkok nyämyujkë jëtu'unyë ojts tyajnikoonpäjta'ay ja Egiptë ja'ayëty mëët ja kyepywyintëkäämpëty ets mëët ja kyëwaayëty, tëkokyë ja tsiptuunpëtëjkëty mëti'ipë ënäty të tpatëkëtën ja Israel ja'ay jap nëëjoty, nitu'uk ojts kyawë'ëmy juuky mëti'ipë ja mëj'ënä'ämpë tsyiptuunpë'ajtypyën.

[29]E ja Israel ja'ayëty të'ëts wa'ats ojts tuknaxtë ja nëëjot, ma ënäty të nyäwyä'kxyën ja nëë mäjtskpëky.

[30]Jëtu'un ja Tios ojts tyajtso'oky ja Israel ja'ayëty jä'ä xëëw ma ja Egiptë ja'ayëtyën. Yë Israel ja'ayëty y'ijxtë ja may o'kpë, ko jam myäykyëniinpëtsëmtë nëëpë'am.

[31]Ko ja Israel ja'ayëty t'ijxtë ja Tios ja myëj'ajtën mëti'ipë tyuunën ma ja Egiptë ja'ayëtyën, ënät ja Tios tmëjja'awëtyë ets tmooytyë ja näywyinkutsë'kën, tä ojts jam tu'ukyë timpyëjkta'aktë ja wyinma'anyëty ma yë'ëjën ets näjyëtu'un ma ja tyuunpën Moisés.

Éxodo 15

[1]Ënät yë Moisés mëët nitëkokyë yë Israel ja'ayëty ojts t'ëwtë ya'atë ëy ets ojts yë'ë mëët tmëjjawëtë ets tukxoonta'aktë ja Wintsën: Ëwtë ya'axtë ets mëjjawëtë kënu'kxyjyawëtë yë Wintsën, jä'ä ko yë'ë të myëtä'äky ko të tyajkiinta'ay yë këwaayëty mëët yë nyija'ay mëti'ipë ënäty tuk'ënyääyëpën.

[2]Ëjts nwin'ëëpy nwinyäxypyës yë Wintsën, jä'ä ko yë'ëjës xymyëkmoopy xymyëjaawmoopy ets yë'ëjës xyajnitsokp. Yë'ëjës nTios'ajtyp paatyës nwin'ëy nwinya'axy. Yë'ë näjyëtu'un yë nteetyës ojts tTios'aty, paatyës nmëjjaw nkënu'kxyjawë.

[3]Yë Wintsën yë'ë tu'uk mëjtsiptuunpë. Wintsën, xyëëwajtyp.

[4]Yë Wintsën tëë tyajkiinta'ay yë kepy wintëkäämpë jap nëëjoty mëët yë tsyiptuunpëtëjk yë mëj'ënä'ämpë, e ja tsiptuunpë wintsënëty, mëti'ipë ënäty mëj'äämpy ijtëpën, ojts nyëëji'kxta'atë ma ja mëjmejyën mëti'ipë xyëëwajtypyën Tsaptsmejy.

[5]Jap kya'ataaytyë këkmejyjoty. Jëtu'un kyuka'anajxtaaytyë tsaajën. Ja komnëë ojts nyijä'tstëkoyëtë.

[6]Wintsën yë mmëkajtën mkutujkën yë'ë winë të tuny, mëti'ipë mëkën ets maaytyääyëp winë, mëti'ipë ojts tjaamteeny tnaaxteenyën ja mëtsip.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[7]Mëët yë mmëkajtën, yë'ë mëët xyjyaamte'eny xynyaaxte'eny, ja mëti'ipë mjanipëtë'kën, ko ja mjoot'an yajxon tyooypyijky. Ënät yë'ëjëty tyooytyëkooytyääytyë jëtu'un tä mëëy tyoyën.

[8]Ojts tu'uk ja mëkpoj xyajminy ets ja nëë ojts ëpëkyjyäty nyäpyëjktä'äkyë. Yë nëë'o'pyk jëtu'un jya'ajtaay tä tu'uk yë potsyën. Ja nëë ja jampë ënäty nëë'itkujky ye'eytyën, jëtu'unyë myëkëtyääytyë.

[9]Yë mmëtsip tyaa ënäty të myäy të tyäjy: Mpapo'ojäämpyës yam mapaatës najtspaatën, etsës nyajwa'kxtaja'any, mëti'ipës ënäty të mpëjkëtyä'äyën, koonëmës yajxon nku'uxëtëty. Etsës nkupujxta'aja'any mëët ja mpujxnës, mëti'ipës nkë'ëkë'ë'ajtypë.

[10]E ko ojts xyajpojyu'kxy, jëtu'unyë ja nëë ojts nyikoonpäjta'ajëtë. Jëtu'unyë jap kyiintaaytyë tä tu'uk yë pujxn kyinyën.

[11]Wintsën; nimëti'ipë tios mijts mkamëpaatëtëty. Nimëti'ipë tios winë tëyajtën tkatuny, tä mijts winë tëyajtën xytyunyën. Mijts mëj këjää winë xytyuny ets atsë'ëk ajawë. Mijts mpatëp myajmëjjaw myajjaantyjyawëty.

[12]Ojts ja mëk'ajtën xynyajtsmatsë ets ja naaxwiinyëtë jëtu'unyë jyë'ëntaayëtë.

[13]Yë'ë mëët yë mtsojkën mja'awën ya'atë naax kajpn xytyu'uwinwoy mëti'ipë të xyajtso'okyën. Yë'ë mëët yë mëk'ajtën jam xyajnëjkxy jam ma mtsajptëjkën.

[14]Yë naax kajpn yajxon nëjkx tsyë'ëkëtë jyawëtë, ko jëtu'un nijawëtëty. Yë filistejë ja'ayëty jëtu'unyë nëjkx nyäwyiit nyäxyaatsëtë, mëët ja pëjkën ato'onën.

[15]Ja wintsëntëjkëty mëti'ipë jam yajpatëpën Edom, jëtu'unyë wyë'ëmta'aja'antë xejytyuky. Näyjyëtu'un ja kopktëjkëty jampë Moab y'itën, näjyëtu'un nëjkx tsyëtyuuypyëjkta'atë mëët ja tsë'ëkë ets ja Canaán ja'ayëty nëjkxëp ja jyotmëk'ajtën tyëkooytya'atë.

[16]Wintsën, wä'än tsë'ëkëtë, wä'än tsë'ëkëtë tjawëtë. Wä'än jëtu'unyë twë'ëmta'atë tä tsaajën mëët ja mëk'ajtën mkutujkën, koonëm ënäty ja mnaax mkajpn të nyajxta'atë, ja mëti'ipë të xyjyä'äniwa'anyën.

[17]Wintsën, jamës yajnëjkxtëk tsënääpyë ma mtun mkopkën wa'atspë tsujpë. Jam ma ja itjotmën mëti'ipë të xywyin'ixyën, etsës jam ntsëënëtëty ma ja mtsajptëjkën mëti'ipë ojts mijts kë'ëm xykyojyën.

[18]Yë Tios yë'ë jëtu'un ënä'ämp yajkutujkp winë xëëw winë jëmëjt.

[19]Ko tyëjkëtyë ja kepy wintëkäämpë ets ja këwaayëty jap nëëjoty, yë Tios yë'ë ojts tyajkutuky ets ja nëë jëtu'unyë nyijä'tstëkooytya'ajëtëty, yë Israel ja'ayëty jëtu'un ja nëë tuknajxtë tä jeexyë wintë'ëtstuuy ye'eytyën të'ëts wa'ats.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

20Ënät ja Maria käjpxynyajxpë, ja Aarón ja y'uty, tpëjkë'ky tu'uk yë xijtn ets ojts pyaye'eyi'ikyë ja maytyo'oxy'ëna'k, tääts tyëjkëtyë äjtspë, tjantyaj'ëna'antë ja pyo'ojëty.

21Tä ja Maria ojts t'ëy ya'atë ëy: Win'ëw winya'axtë yë Tios ets mëjjaw kënu'kxyjyawëtë. Jä'ä ko yë'ë jëtu'un të myëtä'äky mëjwiin këjää, ko të tyajkiinta'ay ja këwaayëty, mëët tu'kë'ëyë ja nyija'ay mëti'ipë tuk'ënyääyëpën.

22Ënät ja Moisés twoowtso'ontaay ja Israel ja'ayëty jam ma mëjmejyën mëti'ipë xyëëwajtypyën Tsaptsmejy, jam ojts nyëjkxtë ma të'ëts'it të'ëtsnaax txëëwatyën Shur, tëkëëk xëëw tyu'uye'eytyë, nimaa ja nëë tkapatë.

23Ko jam jya'ajtë ma tu'uk ja naax txëëwëtyën Mará, jam tpatë tu'uk yë nëëwooky, e ja nëë ta'am ënäty, ka'ap tjëkyejpy t'uuktëty, paatykyëjxm ojts txëëwmo'otë Mará.

24Ënät ja ja'ayëty ojts tyëkëtë kajpxpë, je'eyë ja Moisés tjantynyi'ojëtë ets t'ënëmaaytyë: ¿Tiitën ëëts ënät n'uuktëp?

25Tä ja Moisés ojts t'amëtoy ja putëjkën pupäjtën ma Wintsën Tiosën, ënät ojts tyukni''ixëty tu'uk yë kepyxye'enty, tä yë Moisés tnëëkupëjky ya'atë kepyxye'enty ets ojts ja nëë y'awinpity pa'ak. Jam ja Tios ojts wyinma'any'ixëtë ets tpëjktäky tu'uk yë ënä'ämën ma yë'ëjëtyën mëti'ipë pyatuntëpën.

26Ets t'ënëmaay: Pën mijts mja'akyujkëtyëp tëkokyë mëti'ipë yam ntuk'ënëmaaytyëpën, mëët koos ëjts nWintsën'aty, mëti'ipë miitsëty mTiosajtëpën. Pën mtuuntëp jëtu'un mëti'ipës ntukjotkëtäkpyën, ko ënäty xypyatuntë ja n'ënä'ämënës ntëyajtënës, ka'ap ntuknikäxtëty ja ëyo'on jotmay mëti'ipës jap të nkexyën Egiptë, jä'ä ko ëjts Wintsën mëti'ipë miits myajtsokëtëpën.

27Kom ok tääts jam jya'ajtë ma txëëwatyën Elim, majkmäjtsk ënäty jam ja nëë awookë ets tëkë'px majk ja tëëxykyepy, jam ja Israel ja'ayëty tsyënaaytyaknpëjktë.

Éxodo 16

1Tëkokyë yë Israel ja'ayëty ojts tsyo'onta'atë jam Elim ets ojts nyëjkxtë jam ma tu'uk të'ëts'it txëëwatyën Sin, itkujky yajpaaty mëët yë Sinaí ets Elim. Majkmokx ënäty y'äny ja po'o ja mëmäjtskpë mëët ma ënäty të tsyoontën jap Egiptë.

2E ko jam jya'ajtë ma ja të'ëts'itën, ënätyë tnimëtyaktëjkëtyë wiinkjaty ja Moisés ets ja Aarón.

3Y'ënantë: Nikë oy jeexyë yë Tios të xytyimyaj'o'këmë jap Egiptë, yajxon ijty jap yë kaaypyäjn nwinkuwä'tsëmë ujts mëët yë tsu'utsy ets ijty njanty jyë'kxëmë koonëm yajxon nkuxëmë, e miitsëty koos yaa të xywyoowmiintëpë jëtu'un tpatnë o'kën tëko'oyën yowë të xytyuknimintës.

4Ënät ja Tios t'ënëmaay ja Moisés: Ntuknikäxantëp yam yë ka'ayën ukën may'äämpy mëti'ipë tso'onpën tsajpjotm, winjopy yë ja'ay tpëjkmujkojtëty yë jyi'kxy pyikyëty,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

jëtu'un tä t'a'ixëtën naje'eyë nyipaatëty tu'kxëëw. Ëjts n'ixäämpyës pën jyänty kuuytyuuntëp jëtu'un tääjës yam nikäjpxyën.

5Komtëtujk xëëw ko xynyipëjktaakëtëty mëti'ipë mënëjkxantëpën ma mjëën mtëjkëtyën, jaakni'ikjawë ja mjë'kxy mpëky xypyëjkmuktëty, ka'ap jyëtu'unëty tä xëmë winjëpom xyajmuktën je'eyë tu'kxëëwkay, jä'ä xëëw jä'ä xypyëjkmuktëty mäjtsk xëëw kay.

6Ënät yë Moisés ets Aarón t'ënëmaaytyë yë Israel ja'ayëty: Tyam ko jyënäkyxyëëw'atëty jää ënät xynyijawëtëty ko yë Wintsën yë'ë ojts mjuutëtë jap Egiptë.

7E ko jyopy'atëty, jää xy'ixtëty yë Tios yë myëj'ajt y'oyajtën, yë'ë wa'ats të tmëtoy ko miitsëty wiinkjaty të xynyimëtya'aktë. ¿Jä'ä ko ëëtsëty tii mëj'ajtën n'ëkmëët'ajtëpës etsës xynyi'oj xynyiyaaxëtëty?

8Tä yë Moisés ojts jyaakëna'any: Ko jyënäkyxyëëw'atëty jää yë Tios mo'oja'anëtë yë tsu'utsy mëti'ipë mtukkaytyëpën, e ko jyopyëp'atëty yë'ë mo'ojanëtëp yë tsajpkääky mëjwiin këjää, jä'ä ko yë'ë tëë tmëtoy ko miitsëty wiinkjaty xynyikajpx xynyimëtya'aktë, ëëtsëty ¿tii mëj'ajtënës n'ëkmëët'ajtëp? Ko miitsëty wiinkjaty të m'ëna'antë, ka'ap jëtu'un y'ëëtsëty të xytyijtë, Tios jëtu'un wiinkjaty të xytyijtë.

9Ënät yë Moisés t'ënëmaay yë Aarón: Ënëëmë tëkokyë yë Israel ja'ayëty, wä'än tmëwinkontë yë Tios, jä'ä ko yë'ë tëë tmëtoy ko tëkatsyëty yë aaw ayuk të nyipëtsëmyë.

10Ma ënäty jam jëtu'un ja Aarón myëtyä'äkyën mëët yë Israel ja'ayëty, ënät jam nyajts'ijxëtyääytyë të'ëts'itum ets ojts ja Wintsën t'ijxëtë ja myëj'ajt y'oyajtën yootsjotm.

11Ënät ja Tios ojts tmëkäjpxy ja Moisés ets t'ënëmaay:

12Tëës nnijawë ko yë Israel ja'ayëty je'eyë wiinkjaty myäytyë tyajtë. Paaty tyam kopkpëky ko xymyëkajpxëty ets xy'ënëëmëty: Ko jyënäkyxyëëw'atëty, ja tsu'utsy jää mtsu'utstëp, e ko jyopyëp'atëty yë tsajpkääky jää mkaytyëp, koonëm yajxon m'utstëty. Jëtu'unts xynyijawëtëty ko ëjtsë jëtu'un Wintsën mëti'ipë Tios'ajtpën.

13Jä'ä xëëw ma ënäty të yaj'akäjpxyën, ko jyënäkyxyëëwajty myäymyiintë ja muuxy ets tyajwintujktaaytyë ja tsënaaytyakn ma ja Israel ja'ayëty jam tsyëënëtën, komjopy jëtu'un yaj'ixy tä nëma'ajën.

14E ko ojts pyojë'ktaaynyë ja nëma'a, ënät jam yaj'ijxy tä yë tip kyä'äyën naaxkëjxy jam të'ëts'itjotm.

15Yë Israel ja'ayëty ka'ap tnijawëtë tiitën jä'ä, ko t'ijxtë tääts nyäyajtëëwëtë aak yë'ëjëty: ¿Tiitën ya'atënë? Tää ja Moisés y'ëtsoowëtë: Yë'ë tsajpkääky mëti'ipë ja Tios mooyëtëpën ets xyjyë'kxtëty xypyëktëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

16Tëë Tios tu'uk ja ënä'ämën tyäky: Ko nitu'ukjaty xyajmuktëty ya'atë tsajpkääky, jënu'un tä xy'a'ixëtën naje'eyë myëta'akëty ma ja mjëën mtëjkëtyën ets ninu'un jap mjuuky'atën, jä'ä nëjkx xyajmuktë ya'atë jë'kxy oy mäjtsk'a'ukën ja tu'ukpë ja'ay tjë'kxëtyën.

17Jëtu'un tjantyuuntë ja Israel ja'ayëty. Pënëty ojts wäänë tyajmuky ja jyi'kxy pyiky, pënëty mëti'ipë ojts may tyajmukyën ja jyä'ä.

18Jëtu'un ijxtëm ënäty të yajtuk'ëwaanëtën tyajmuktëty, jëtu'un ojts tjanty yajmuktë, mëti'ipë ja jyä'ä may pyëjkmujkën ka'ap ojts tii nyatëkë, e ja mëti'ipë wäänë ja jyä'ä yajmujkën, nän ka'ap ojts tii myëyajtxëty; jä'ä ko nitu'ukjaty ja ja'ayëty jëtu'un ënäty të tyajmuktë, tä tyajmëyatën.

19Ënät ja Moisés ojts näjyëtu'un y'ënë'ëmxëtë: Ni pën mëpaat tii tkayajwë'ëmy ets y'ënaanpëty komjëpom tjë'kxa'any.

20Ka'ap pën tyëkoy'äjty, mëti'ipë ka'ap tja'akyujkëyën, mëti'ipë ja Moisés ojts tjanikäjpxyën, ojts ja tyajwë'ëmy ja jyi'kxy ets komjëpom nyätyukjëjp'ijxyë. Ja mëti'ipë ojts tyajwë'ëmtën, ko komjëpom t'ijxpatë tëë ënäty nyatënë'këtyääynyë ets xu'knëp. Ënät ja Moisés ojts mëk y'ëwa'antä'äky ko jëtu'un y'ëtëtstë.

21Nitu'ukjaty ja ja'ayëty tsojk ijty tyajmujkojtë ja jyi'kxyëty ko jyopyëp'aty, jëtu'un tä ënäty këëkjä'ä tyajmëyatën, jä'ä ko ja xëëw pyajnë tääts jyiiywya'kxtaaynyë.

22E ma tyëtujkxëëwpetyën jää ijty may tyajmuktë tä mëpaat naje'eyë mäjtsk xëëw tni''itën. Jä'ä tpaaty taxknëë'a'ukënjaty tu'kja'aypyë, e ko jëtu'un t'ijxtë ja kopktëjkëty ma ja naax kajpnën, ënät ojts ja Moisés tuk'ëwaanëtë,

23ets ja Moisés y'ënäny: Jëtu'un yë Tios të tni'ënä'ämë, ijxtëm xynyijawëtën po'kxënxëëw jopy, tu'uk ja po'kxënxëëw mëti'ipë ja Tios yajtukmëjja'awëpën, paaty oytyuntë tyam yë mjë'kxy mpëkyëty, mëti'ipë jyëkyejpy tyam xynyipëjktaakëtëtyën. E mëti'ipë ënät tyam natëkëpën, yë'ë jëpom mnätyukjëjp'ixëtëp.

24Jëtu'un tä ënäty ja Moisés të tni'ënä'ämën, ojts jëtu'un tjantypyëjkë'ëktë ja jyi'kxyëty pyikyëty, mëti'ipë ënäty të nyatëkën. Jä'ä komjëpom nätyukjëjp'ijxëtë ja mëti'ipë ojts tpëjkë'ëktën, niwi'ix ojts kyajaty, ka'ap ojts tyënë'kë ets ka'ap ojts wi'ix xyuuky jyoky.

25Ënät ja Moisés y'ënäny: Tyam je'eyë jëtu'un timjë'kx timpëktë, jä'ä ko ya'atë po'kxënxëëw, yë'ë yë Tios mëpaat yajtukwintsë'ëkë, ya'atë xëëw katii jam tyam xykyapaatëty kamjotm tu'ujotm.

26Jyëkyäpëp xypyëjkmuktëty yë mjë'kxyëty mpëkyëty tëtujk xëëw jëtu'un y'itëty, e ma wyëxtujkxëëw'ajnën po'kxënxëëw jäänë, ka'ap jää tii y'ita'any.

27Tam mëti'ipë ojts jyatsoontën ets ja jyi'kxy tjayajmuka'antë, ka'ap ojts tii tpaatë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

28Ënät ja Tios ojts t'ënëëmë ja Moisés: ¿Jëna'a jëtää mja'akyukëja'antë, miitsëty xëmë yowë je'eyë xykyäjpxykyutëjanëtë yë n'ënä'ämënës ntëyajtënës ets n'aaw n'ayukës?

29Yë'ë yajxon mtimyjä'äymyätstëp, ko ëjts, mëti'ipë Wintsën'ajtpën, tëëjës tu'uk nnikäjpxy yë xëëw, mëti'ipë mpo'kxtëpën. Paatykyëjxm ma tyëtujkxëëwpetyën nmo'otë miits yë mjë'kxy mpëkëty mëti'ipë naje'eyë mni''itëpën mäjtsk xëëw. Ko ënät wyëxtujkxëëwpety, jam myajpaatëty ma mjëën mtëjkëtyën ets ni pën kyatsoonëty.

30Ënät ja ja'ayëty ojts ya'atë xëëw tjantypyo'kxtë ma wyëxtujk xëëwpetyën.

31Ja Israel ja'ayëty jä'ä ojts tijtë maná mëti'ipë ënäty winjopy yajmujktëpën. Ya'atë maná jä'ä ënäty y'ixëty poop ets jëtu'un kyëxë'ëky tä yë tsajpmokën ets pya'akëty jëtu'un tä yë tsajpkääkyën cerëpa'akmëëtpë.

32Ënät ojts ok ja Moisés y'ënä'äny: Ya'atë jëtu'un ënä'ämën'ajtp mëti'ipë yë Tios të tyäkyën: kijpxtë ëpëky mäjtsk nëë a'ukën yë maná, mëti'ipë yë'ë mtuknipëjkë'ëkëtëpën ja m'u'unk m'okëty. Yë'ët nëjkx t'ixtë ets nijawëtëty wi'ix ojts miitsëty ja ka'ayën ukën nmo'otën nkäxtën të'ëts'itum, ko nyajpëtsëëmtë jap Egiptë.

33Ënät näjyëtu'un t'ënëmaay ja Aarón: Ix tu'uk yë katsy ets ënät jap xy'apëkëty yë maná oy mäjtsk nëë a'ukën, tä ënät ok xytyukwintsë'ëkëty yë Tios. Japts wyë'ëmëty pëjkë'ëky, yajtuknipëjkë'ëkëtëty ja m'u'unk m'okëty.

34Jëtu'un tä ja Tios ënäty të tmo'oyën ja ënä'ämën ja Moisés, ojts ja Aarón tu'uk ja katsy tjanty'ixy ets ojts jap tpëjkë'ëky ja maná, jap tkupëjkëy ma ja Tios ja kyaaxën ets jap ja maná ojts pëjkë'ëky wyi'imy.

35Yë Israel ja'ayëty jä'ä ja maná tkaaytyë t'uktë wëxtyikxy jëmëjt, koonëm ojts jam jya'të ma ja naax kajpnën, ma ja tsyëpa'an nyäxyën ja Canaán itjotm.

36Ja kijpxën mëti'ipë yajtijpën gomer, jä'ä ënäty jye'emtyëty tu'kpëky je'eyë ma ja majk pëkpyën.

Éxodo 17

1Ënät nitëkokyë tsyo'ontaaytyë ja Israel ja'ayëty ma Sin të'ëts itjotmën ets tyajpuwa'atstë ja tyu'ujëty wäänjaty, jëtu'un tä ënäty ja Wintsën të tni'ënä'ämën. Ënät jam tsyënaaytyaknpëjktë, ma ja it txëëwatyën Refidim, ma tääpë it naaxwiinyëtën, kamaa ënäty jam yë nëë mëti'ipë y'uuktëpën ja Israel ja'ayëty.

2Paaty ojts ja Moisés jä'ä tukmëkajpxtë ets t'ënëmaaytyë: Mooytyëkës yë nëë mëti'ipës n'uuktëpën. ¿Wi'ix koos yë nëë xy'amëtowtë? ¿Wi'ix ko je'eyë Tios nëkoo xyajjotkëxtë, xyjyänty nyä'ämtë je'eyë tii y'ëkyäjkpy? Jëtu'un ja Moisés y'ëtsoowëtë.

3Ja naax kajpn yajxon ënäty jyänty tsyëëtsëtë, paaty ojts je'eyë t'ëk'ojnëtë ja Moisés ets t'ënëmaaytyë: ¿Tiixë koos ojts jap je'eyë nëkoo xyajpëtsëmtë Egiptë?

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

¿Paatykyëjxmën jap xyajpëtsëëmtës etsës yaa xyäjtëëtsë'ooka'antësë, mëët nitëkokyë ja n'u'unk n'ëna'këtyës ets ja njëyujk ntsajpkaajëtyësë?

4Tä ja Moisés tmëpëjktsooy ja Tios ets t'ënëmaay: ¿Tiijës ënät ëjts tyam ntuunta'akëp mëët yë mayjyä'äy? Ko wäänë jyaak itëty, tsojkës je'eyë xy'ëkjaakuka'tsnëtëty.

5Tä ja Tios y'ëtsoowë: Jëyëjp mnaxëty ma naax kajpnën ets mëët mnëjkxëty yë mëjja'aytyëjk, mëti'ipë jam yajpatëpën ma Israel ja'ayëtyën. Mkapëp ja mtajk mëti'ipë ojts xytyukwojpyu'kxyën ja mëjnëë ets mnëjkxtëty.

6Jam n'ëwxita'any ma Horeb kopkën, ma tu'uk yë tsaatun kupi'tykyën. Ko tääpë tsaa xywyojpyu'kxëty, ënät jap myäypyëtsëma'any yë nëë ets yë'ë ja ja'ay y'uuktëp. Ko jëtu'un ja Moisés tuuny, tam ënäty t'ixtë ja mëjja'aytyëjkëty, mëti'ipë nyimëjja'ay'ajtëpën ja Israel kajpn.

7Ets txëëwmooytyë ja jampë ja it naaxwiinyëtë Meribá, jä'äkyëjxm ko ënäty ja Moisés jëyëjp ja Israel ja'ayëty të y'ëk'ojëtë, ojts näjyëtu'un tijtë Masá, jä'ä ko je'eyë ënäty ja Tios të tjoot'ix të twinma'any'ixtë, ko y'ënantë: ¿Wi'ix jää ja Tios yajpaatyë mëët ëëts'ajtëmë ëkë ka'apë?

8Yë Amalec ja'ayëty jamtsow ojts nyëjkxtë ma ja naax txëëwatyën Refidim ets tsyiptuna'antë mëët ja Israel ja'ayëty.

9Ënät ja Moisés t'ënëmaay ja Josué: Win'ix yë ja'ay mëti'ipë m'a'ijxëpën ets mnëjkxtëty tsiptuunpë ma ja Amalec ja'ayëtyën. Ëjts jamës jopy kopkëjxm nyajpaata'any ets mpakapäämpyës yë ntajk, mëti'ipë yë Tios jyä'ä'ajtypyën.

10Yë Josué ojts jëtu'un tuny tä ënäty yë Moisés të y'ënë'ëmxëtyën. Tä ojts tsyoontë tsiptuunpë ma ënäty mëët nyäpyaata'anëtën ja Amalec ja'ayëty. Yë Moisés, yë Aarón ets Hur tëë ënäty jam pyätë ma ja kopkën.

11Ko ja Moisés ja kyë'ë txajtëy tääts myëtä'äky ja Israel ja'ayëty ma ja tsipën. E ko ja kyë'ë tyajënäky Amalec ja'ay mëtaktëp.

12E yë Moisés kë'ëpa'amëp ënäty, ënät ojts tu'uk yë tsaa t'ixtë ma y'u'unyëtyën yë Moisés, tä ja Aarón ets ja Hur tmajts'ijtëtë ja kyë'ë ets këjxm tyajxajtëwtë. Tu'kpa'ajaty ojts tmajtstë ja kyë'ë, jëtu'un'äämpy ja Moisés këjxm ja kyë'ë tyaj'ity koonëm ja xëëw kyëtäky.

13Yë Josué ojts tyaj'o'kta'ay yë Amalec ja'ayëty, ja maytsyiptuunpëtëjkëty, yë'ë mëët tyaj'o'ktaay yë tëypyujxn.

14Tä ja Tios t'ënëmaay ja Moisés: Jap xykyëxja'ajëty ma tu'uk yë nokyën, mëti'ipë tyam të tyuny të jyätyën ets jëtu'un ja'amyetsy y'itëty; ets xy'ënëëmëty yë Josué, ko ëjts nyajkutëkoyäämpyës yë Amalec ja'ayëty.

15Yë Moisés ojts tu'uk t'oytyuny yë wintsë'këntyakn mëti'ipë ojts txëëwmo'oyën, Yë Tios yë'ëjës nwitwintëy'äjtyp,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

16ets y'ënäny: Ja Wintsën ja wyitwintëy jam ijtp kë'ëjotm. Yë Wintsën yë'ë tsiptuump mëët yë Amalec ja'ay, ets jëtu'un y'ita'any jeky, u'unk ëna'k nyëjkxëty.

Éxodo 18

1Yë Jetro mëti'ipë jam teety'ajtpën Madián, yë Moisés yë myë't, ojts tnijawë, wi'ix ënäty yë Tios mëj këjää winë të tuktunyën yë Moisés ma ja nyaax kyajpnën, ja Israel kajpn. Ojts näjyëtu'un tnijawë ko tëë ënäty ja Tios jap jyuutëtë Egiptë.

2Yë Moisés tëë ënäty mëët nyäjyëkajpxënë ja tyo'oxytyëjk mëti'ipë xyëëwajtypyën Séfora, jam ojts tkexy ma ja tyeetyën, e ja tyeety oy ojts y'ëxajëty.

3Ojts twoowminy nimäjtsk ja myaank, tu'uk jä'ä xyëëwajtyp Guersón, jä'ä ko tyaa ojts yë Moisés y'ënä'äny: Ëjts jaaypyaat jaaypyo'kxyës nyajpaaty wiink kë'ëy wiink kajpn.

4Ja wiinkpë ja myaank jä'ä xyëëwajtyp Eliézer, jä'ä ko tyaa ojts y'ënä'äny: Ja Tios mëti'ipës ja nteety Tyiosajtën, yë'ëjës të xynyiminy etsës të xypyutëkë. Paatyës ojts xyajtso'oky ma ja yajkutujkpë xyjyayaj'okanyësën.

5Yë Moisés jam ënäty ja wyittëjk të tkojy ma ja të'ëts'itjotmën, winkon ma ja kopkën mëti'ipë ja Tios kyopk'ajtypyën. E jam ojts ja Jetró nyinëjkxyë mëët ja Moisés ja tyo'oxytyëjk ets nimäjtsk ja y'u'unk.

6Tä ja Jetro t'ënëmaay ja Moisés: Ëjts Jetro, mëti'ipë mijts më't'ajtypyën, tyaajës të nminy etsës mijts mpaata'any n'ixa'any; tëëjës näjyëtu'un nwoowminy yë mto'oxytyëjk ets nimäjtsk yë myaank.

7Ënät ja Moisés jap pyëtsiimy tyëkoty ets ojts tjëjpye'eyi'iky ja myë't. Tä nyaaxkooy tyajnikëxë'ëky jëtu'un ja näwyinkutsë'ëkë ets ojts tsu'kxy. Ko nyäkyajpxpo'kxtaayëtë, ënät jap tyëjkëtyë tëkoty ma ja wit tëjkën.

8Tä ja Moisés jap ja myë't tukmëmëtyaktaay, wi'ix ënäty ja Wintsën të tunyën ja Egiptë mëj'ënä'ämpë, näjyëtu'un tëkokyë ja Egiptë ja'ayëty ets wi'ix ënäty të yajputëkëtën ja Israel ja'ayëty, ma ja y'amay jyotmayëtyën kanaakpë ets wi'ix ja Tios të yajtso'okëtën.

9Yë Jetró mëk tukxoontäky, wi'ix ënäty ja Tios ja y'oyjyot y'oywyinma'any të tyajnikëxë'ëkyën ma ja Israel ja'ayëtyën, ko ënäty jap të yajpëtsëmëtë ma ja Egiptë ja'ayëty të kyë'ë'ampëkëtën,

10ets y'ënäny: Kënu'kxy mëjjawë yë Tios y'ity, mëti'ipë miitsëty të myaj'ëwaatsëpëtsëmëtën, mëti'ipë jyä'äy'äjtypyën yë Israel, ma ënäty ëxëëk tyunëtën yë Egiptë mëj'ënä'ämpë ets ja Egiptë ja'ayëty. Ko të mjëwowëtë ma jam ëyo'onjëjp'am të myajpaatën,

11ma ënäty o'ktëy mjatën mkëpätën. Tyamës ënät yajxon njanty nyijawë ko yë Tios mëj yë ni'ik, këtiinëm jyëtu'unëty yë wiinkëtypë tiosëty tääpë myäjyatëtën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

12Ënät ja Jetro ojts tu'uk tyaj'ooky yë jëyujk ets tnino'oka'any jam Tios wyintum, tmëjjawëja'any ets tkënu'kxyjyawëja'any ja Tios, ëpëky ojts tkë'ëyäky yë näyoxë. Ënät yë Aarón ets ja mëjja'aytyëjkëty, mëti'ipë nyimëjja'ay'ajtëpën ja naax kajpn ojts jam nyëjkxtë kääpyë ukpë mëët ja Moisés ja myë't Tios wintum.

13Komjëpom tä ja Moisés nyaaxwe'tsy ets tpaye'eyä'äny, mëti'ipëjaty ja naax kajpn y'amay'äjtyp jyotmayäjtypyën, ja ja'ayëty mëti'ipë jam ja jyotmayëtyën tu'kxëëw jam yajxon tsyënaaytyë.

14Ko ja Jetro jëtu'un t'ijxy wi'ix ënäty ja Moisés winë tunyën, ënät y'ënëmaayë ja myë't: ¿Wi'ix ko mijts nätyu'uk mnäyajtunyë? Tsojk ja'ay myiinkojtë ma mijtsën ets jëtu'un xyëënaxtë. ¿Wi'ix ko ya'atë jotmay atu'uk xywyinkuwa'akë? ¿Yë'ëjëty ëyoowtëp mëk ko tu'kxëëwpaaty tyänëtë?

15Tä ja Moisés y'ëtsooy: Jä'ä ko yë naax kajpn ëjts xynyimiinp ko tii tnijawëja'antë ma Tiosën.

16N'ëkpëjktakmëty, ko tiitsip tiikäjpxy tmëët'atë ëjts pojën xynyimiintëp etsës nipaye'ey pën ja poky myëët'ajtypyën, ëkë pën mëtëy winë tyuunpy kyäjpxypën ets jëtu'un ntuknijawëtës ja Tios ja y'ënä'ämën tyiyajtën ets ja y'aaw y'ayuk.

17Ënät ja myë't Jetro y'ënëmaayë: Tä ya'atë yam xytyunyën ka'ap niwi'ixtsow y'oyëty.

18Jä'ä ko mijts nëkoo je'eyë mnäyaj'ënu'kxëty ets ja'ayëty mëti'ipë jam tu'kxëëwpaaty mnatënaayëpën. Ya'atë tuunk mëti'ipë mtuunpyën mëk oynyë ets mijts atu'uk xytyuunk'aty, ko jëtu'un tyu'uye'eyëty ka'ap mëta'akëty.

19Paaty mëtoow'it yajxon wi'ix yam ja ëëwijën kajpxwijën nmo'oja'anyën ets Tios yë'ë mputëkëtëp. Mijts yë'ë mpatëp ets xykyutänëty yë naax kajpn ma Tiosën, jëtu'un ijxtëm jeexyë yë'ë kë'ëm tyimmintën Tios wyintuuy. E mijts yë'ë mpatëp ets ja Tios xytyuk'ëwaanëty mëti'ipë yë'ëj jyotmay'ajtëpën.

20Tääpë ja'ayëty jëyëjp xytyuk'ixpëkëty wi'ix ja tëyajtën myinyën ets ja ënä'ämën kutujkën xytyuknijawëty; wi'ix mëpaat jyuuky'atën ets tii mëpaat tuntën.

21Mëti'ipë tëy mijts mtunëp, win'ix kanaak yë ja'ay mëti'ipë m'a'ijxëpën oy winë tuntë ets tsyë'këtyëp yë Tios ets mëtëy winë tkajpxtë tmëtya'aktë, ijxtëm yë ja'ayëtyën mëti'ipë ka'ap tii yë myëku'uk awin'ëënë tpëjkën ets jëtu'un xytyuknipëkëty ya'atë tuunk, mëti'ipë wyintänëtëpën ja ja'ayëty nitu'kmiljaty, nitu'kmëko'pxjaty, niwëxtyikxymyajkjaty ets nimajkjaty.

22Yë'ë nëjkx winë tnipaye'eytyë oy tyimjëna'ajëty ma ja naax kajpnën; e ja jotmay mëti'ipë timkëjääjën yë'ë mtukniminëtëp, e mëti'ipë nayiin nawäänën yë'ë kë'ëm yajwintu'upëktëp. Ko jëtu'un xytyunëty mëj këjää ënäty ja tuunk mnätyuknipëjktu'utyë. Tääpë ja'ayëty yë'ë nëjkx mputëkëty ets oy ja mtuunk wyimpëtsëm jyëjpëtsëmëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

23Ko ya'atë jëtu'un xytyunëty ets pën Tios yë'ë ënaanp, jyëkyäpëp wi'ix xymyëmëta'akëtyën. E yë ja'ayëty nän akujk jotkujk nëjkx wyimpijnëtë, ma ja jyëën tyëjkëtyën.

24Moisés ojts tkäjpxymyëmëtoy ja myë't ets jëtu'un tuuny, tä ënäty të y'ënë'ëmxëtyën:

25Ojts twin'ixy ja ja'ayëty mëti'ipë winë oy tyuuntëpën jam ma ja Israel kajpnën ets tmooy ja ënä'ämën kutujkën ma ja ja'ayëtyën tu'kmiljatypë, nimëko'pxjatypë, niwëxtyikxymyajkjatypë ets ma ja nimajkjatypyën.

26Yë'ë ijty winë pyaye'eytyëp oy tyimjëna'ajëty ma ja naax kajpnën. E ja amay jotmay mëti'ipë mëj këjääjën yë'ë tyukninëjkxtëp ja Moisés; e ja mëti'ipë nawäänën yë'ë kë'ëm yaj'o'oyëtëp.

27Jëtu'un nyäjxy ja xëëw po'o ets ja Moisés ojts mëët ja myë't nyäjyëkajpxënë. Ja myë't ojts jatëkok wyimpijnë ma ja nyaax kyajpnën.

Éxodo 19

1Ënät ojts ja Israel ja'ayëty jya'të jam ma tu'uk ja itjot txëëwatyën Sinaí jam të'ëts'itjotm, tëkëëk po'o ënäty të nyäxy ma tsyo'ontën jap Egiptë.

2Ko ojts tsyoontë jam Refidim, jam ojts jya'të Sinaí ets jam tsyënaaytyaknpëjktë ma ja mëj kopkën.

3Ënät jam ja Moisés pyejty kopkkëjxm ets jam nyäpyaata'anyë mëët ja Tios, jä'ä ko Tios ojts jam kë'ëm myëkäjpxyë kopkkëjxm ets y'ënëmaayë: Tukmëtow ya'atë aaw ayuk yë Jacob yë y'u'unk y'ëna'k, yë Israel ja'ayëty:

4Miitsëty tëë kë'ëm xy'ixtë wi'ixës ëxëëk të ntunyën yë Egiptë ja'ayëty ets wi'ix miitsëty yaa të nyajmintën maas yaa nyajpaatyën, pojën yaj'ixy të mintë jëtu'un tä jeexyë jam mkäknëtyën.

5E paaty pën miitsëty xymyëmëtoowtëpës ets mpatuuntëp ja n'aaw n'ayukës, miits jëtu'un nëjkx nkajpn'atë ets oy miits ntsoktëty njawëtëty ma tëkokyë yë naax kajpnën, jä'ä ko tëkokyë yë naaxwiinyëtë ëjts yë xypyatääpy.

6Miitsëty aakjëtu'un nëjkx mja'ay'atë tä yë teetytyëjkëtyën ma Wintsën yë kyutujktaknën, jëtu'un nëjkx njawëtë tä tu'uk yë kajpnën mëti'ipës të natyuknikënu'kxëtyën. Tukmëmëtyakta'a ya'atë aaw ayuk yë Israel ja'ayëty.

7Ënät ja Moisés ojts nyijkxy ets tmëkajpxmujktaay ja mëjja'aytyëjkëty, mëti'ipë ënäty nyimëjja'ay'ajtëpën ja naax kajpn ets ojts tukmëmëtyakta'ay ja aaw ayuk tä ënäty ja Tios winë të tyuk'ëne'emyën.

8Ënät ja Israel ja'ayëty nitëkokyë y'ëtsoowtaaytyë: Oyës jëtu'un ntuntëty, jëtu'un tä ja Tios të tni'ënä'ämën. Moisés ojts ya'atë ja ëtsoowinpijtën tukninëjkxy ja Tios, ijxtëm ënäty ja naax kajpn të y'ëtsoyën,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

9ënät ja Tios y'ënëmaayë: Ëk'ix, yootsjoty yam mijts nmëëtmëtya'aka'any ets ja naax kajpn tmëtoow'itëty, ko ënäty mijts nmëmëtyä'äky, jëtu'un'äämpy ja ja'ayëty mwinkutsë'ëkëtëty ets mtuk'ijxpätëtëty. Yë Moisés ojts niwinpity ja aaw ayuk ma Wintsënën, ijxtëm ënäty ja naax kajpn të y'ëtsoowinpityën,

10ets ojts ja Tios y'ënë'ëmxëty: Nëjkx ënëëmë yë naax kajpn, wä'än tyam ets jopy nänyipëjktaakëtë etsës ëjts xytyukxoonta'aktëty ets xymyëjjawëtëtyës. Yajxon yë wyit tyujkxëty tpujtëty tjä'ätstëty,

11ets nyänyipëjktaakëtëty ko wyëxtëjkm'atëty jëjp'ixy ënäty jää yajpaatë, jä'ä ko wëxtëjkmës yaa njënaka'any ma Sinaí kopkë ets tëkokyë ja Israel ja'ay xy'ixtëtyës.

12Pëjkta'ak yë tsëpa'an jam na'ëwtityë ma kopk ëjxën këtiipë ja'ay nëkoo nyaxtëty ets xy'ënëëmëtëty ko këtii nëkooyë jam pyätëty ets ka'ap winkon myintëty, jä'ä ko pën nëkooyë wyinkontë tsojk y'ooktëty.

13E ja jëtu'unpë ja ja'ay ni pën mëpaat jëtu'unyë tkakë'ënixajy, yajkuka'atsëp ëkë yajkuti'pxëp, ka'ap mëpaat pën tyajtëy pën ja'ay ënäty ëkë pën jëyujk tsajpkaa, ja jëtu'unpë ka'ap mëpaat wyi'imy juuky. Yë ja'ayëty ënätnëm tjëkyäpëty jam pyätëty ma ja kopkën, ko ënäty tmëtowtë yajtukxu'uxy ja kupixynwyaj.

14Ënät ja Moisés ojts jam tsyo'onë kopkkëjxm ets kyëtaknë ma jap ja ja'ayëtyën täats nyäjyëjp'ixëtëty, jëtu'unts ja Tios tukxoonta'aktëty ets tmëjjawëtëty. Ja ja'ayëty ojts ja wyit tyujkxëty tpujta'atë tjä'tsta'atë,

15ets ja Moisés y'ënëmaayëtë: Näyjyëjp'ixëtë ets jëtu'un jëjp'ixy myajpaatëty wëxtëjkm, këtii mëpaat yë to'oxytyëjk xymyëëtma'atë.

16Ko tyëkëëkxëëwpejty, ënät ojts yajmëtoy y'ënaantä'äky y'ëtëtstä'äky yë ënääw wëtsuk ets nyäkyo'ktaayë jam kopkkëjxm yë yoots nëma'a, je'eyë yaj'ijxnë koots pëmiinë, e ko yajmëtoowpaty, jëtu'un tä ja'ay yë pujxnxuxn mëk tukxu'uxyën, ënät ojts yë tsë'ëkë tyuktëjkëtya'ajëtë ja ja'ayëty.

17Ënät ja Moisés twoowtso'ontaay tu'kë'ëyë ja ja'ayëty, ma ënäty jam tsyëënëtën ets ojts tukninëjkxy ja Tios ets jam wya'ak'o'oyëtyääytyë ma ja kopk'ëjxën.

18Jam ma ja kopkën jok jam yaj'ijxp pyëtsimy, mëët ko ënäty ja Tios jam të kyëtä'äky jëënjoty. Ja jëënjok jam jantypëtsëëmp kopkkëjxm tä jëëntooytyaknjoty yë jëënjok pyëtsimyën ets ja kopk janty yu'kxtsënääpy.

19E ja jëtu'unpë yajmëtoyën, tä ja pujxnxuxn y'ënä'änyën ni'ikyë ënäty jyänty myëktä'äky; ënät ja Moisés ojts tyëkë mëtyakpë mëët ja Tios, ja Tios ja y'aaw y'ayuk jëtu'un yajmëtoy tä ënääw y'ënä'änyën ko y'ëtsoy.

20Yë Tios jam kyëtäky ma jawäänë këjxmëpë ja Sinaí kopkën ets ojts t'ënëëmë ja Moisés ets jam pyätëty. Tä ja Moisés pyejty jam,

21ets ja Tios y'ënëmaayë: Jënak tyam ets xy'ënëëmëty yë naax kajpn, ko këtii tninaxtëty ja tsëpa'an ets xy'ixa'antëtyës, këtiipë nimay y'ëk'o'knëtëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

22Oy yë'ëjëty yë teetytyëjkëty, mëti'ipë jyëkyäjptëp xymyëwinkontëtyës, kopkpëky ko jëyëjp nyäpyuj nyäjyä'ätsëtëty, këtiipës ëjts ëxëëk n'ëtë'ëtsëty ma yë'ëjëtyën.

23Ënät ojts ja Moisés t'ëtsoy ja Tios: Yë naax kajpn ka'ap yë pyätëty kë'ëmwinma'any ma ya'atë kopkën mëti'ipë xyëëwajtypyën Sinaí. Jä'ä ko mijts tëë xynyikäjpxy ko yajpëjkta'akëty tu'uk yë akeetsyajtën mëti'ipë ka'ap yajwinnaxëtyën, jä'ä ko ya'atë kopk wa'ats yë nyäxy.

24E yë Tios tyaa y'ëtsoowë: Nëjkx, jëjptakoj ets ok mëët mku'tëty yë Aarón. E yë teetytyëjkëty ets ja'ayëty ka'ap mëpaat twinnaxtë yë tsëpa'an ets yaa näjyëtu'un myina'antëty maas ëjts nyajpaatyën, këtiipës ëxëëk n'ëtë'ëtsëtyës ma yë'ëjëtyën.

25Ënät ja Moisés jam jyënäjky kopkkëjxm ets ojts tukmëmëtyä'äky yë Israel ja'ayëty ya'atë aaw ayuk.

Éxodo 20

1Ënät ojts ja Tios kyäjpxy ets tnikajpxtaay ya'atë aaw ayuk:

2Ëjts jëtu'un Wintsënajtp, mëti'ipë mijts mTios'ajtypyën, mëti'ipë ojts mjuutyën jap Egiptë, ma ënäty mmëtuny m'ëyoyën.

3Ka'ap wiinkpë tios xymyëët'atëty ets ënät ëjts xy'ëxtijnëty.

4Ka'ap tii kë'ëm xyajkojëty ëkë xyajnikojtu'utëty mëti'ipë jam tsajpjotm ijtpën, ëkë mëti'ipë naax pa'tkë'pën, ëkë mëti'ipë jap nëëjotyën naaxpa'tkë'pë yajpaatyën.

5Ka'ap jëtu'unpë xywyinkoxtänëty, ëkë xymyëjjaw xyjyäänty jyawëty. Jä'ä ko ëjts jëtu'un mWintsën Tios, mëti'ipë ni'äkë'ajtp ets tmo'oy ja tëytyu'unën ja taak teety ja y'ëxëëktu'un y'ëxëëkkajpxën ma ja u'unk ëna'kën ets ma ja ok'u'unk ok'ëna'kën ets ma ja ok'u'unk ok'ëna'kën ja y'u'unk y'ëna'këty, tëkëëk ets taxk najtskä'äxë paat.

6E mëti'ipës xytsyojkp xyjya'apën ets tpatuny ja n'ënä'ämënës ntëyajtënës, mëj këjääjës yë ntsoky njawë ets winë xëëw winjëmëjt n'oyjyawëja'anyës.

7Ka'ap yë mWintsën Tios yë xyëëw ëëwpäjn kajpxpäjn je'eyë xywya'anëty, jä'ä ko yë'ë ka'ap jëtu'unyë tnayajninaxa'any mëti'ipë ënäty nëkoo ja xyëëw tyuk'ëyë'këpën.

8Mja'amyätsëp xëmë yë po'kxënxëëw ets jää yë Tios xymyëjjaw xyjyäänty jyawëty.

9Tëtujkxëëw mtunëty mye'eyëty ets jää xytyuunta'ajëty mëti'ipë ënäty mtunäämpyën.

10E ja mëwëxtujkxëëwpë po'kxënxëëw jäänë, mëti'ipë ja mWintsën Tios yajtukwintsë'ëkëpën. Nitituunk mëpaat xykyatuny jä'ä xëëw, näjyëtu'un yë mmaank, yë mnëëx, yë mtuunpë ye'etyëjkpë, to'oxytyëjkpë; yë mjëyujk ets jaaypyaat jaaypyo'kxy ka'ap mëpaat jää nitituunk tuntë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

11Jä'ä ko yë Tios tëtujk xëëw ojts t'oytyuny yë tsajp ets naaxwiinyëtë, yë nëëmejy ets tëkokyë mëti'ipë yajpatpën ma yë'ëjëtyën ets ojts pyo'kxy kom wëxtujk xëëw. Jëtu'un'äämpy ojts ja Tios tkënu'kxy yë po'kxënxëëw ets ojts tnikäjpxy ko wya'atsëty.

12Mwinkutsë'ëkëp yë mteety mtaak ets jëtu'un jeky mjuuky'atëty yaa naaxwiiny naaxkëjxy, ja juukyajtën mëti'ipë yë mWintsën Tios mmooyëpën.

13Këtii myajja'ay'ookëty.

14Këtii xyajwintsë'këntëkoyëty yë pëjkën ukën.

15Këtii mtonëty mmäätsëty.

16Këtii ëxëëkjaty tëkatsyjyäty xynyikajpx xynyimëtya'akëty yë mjëëky mëku'uk.

17Këtii xy'atsojkëty yë mmëku'uk yë jyëën tyëjk, këtii xy'atsojkëty yë tyo'oxytyëjk, këtii xy'atsojkëty yë myëtuunpë kyupëjkpë ye'etyëjkpë, to'oxytyëjkpë ets ni xykya''atsojkëty yë tsyajpkaa ets kyërukts ets tëkokyë ma tmëët'atyën winë.

18Nitëkokyë yë Israel ja'ayëty y'ijxtaaytyë ko ojts ja ënääw wëtsuk y'ëti'itsy y'ënä'äny, ko ja pujxnxuxn mëk jyänty xyuxy ets ko ja jëënjok tyajnitujktaay ja tun kopk. Ojts ja ja'ayëty may tsyë'ëkëtë ets ka'ap ojts nëkooyë wyinkontë ma kopkën.

19Paaty t'ënëmaaytyë ja Moisés: Mijts ëëts mëëtmëtyaktëk ets npatuntëtyës tëkokyë, mëti'ipë ënäty mnikäjpxypën. Ka'apës ntsoktë ets Tios yë'ë xymyëkajpxtëtyës, jä'ä ko tsojkës xy'ëkyaj'o'ktaaynyëtëty.

20Tä ja Moisés y'ëtsowëtë: Këtii mtsë'ëkëtë, Tios yë'ë y'ixäämpy wi'ix miitsëty ja jot winma'any xymyëët'atën ets yë'ëkyëjxm xytsyë'ëkëtëty, këtiipë mpokytyuntëty.

21Ja mayjyä'äyëty tam ënäty jëkäm yajpaatë ko ja Moisés tmëwinkoony ja yoots nëma'a mëti'ipë je'eyë akëxë'këpën yëkëm, jam ma ënäty ja Tios yajpaatyën.

22Ënät yë Tios t'ënëmaay yë Moisés: Jëtu'un xy'ënëëmëty yë Israel ja'ayëty: Miitsëty wa'ats xynyijawëtë, ko ëjts tëëjës jam tsajpjotm nkäjpxy ets miitsëty të nmëmëtya'aktë.

23Nitii awinax xykyayajkojtëty, mëti'ipë oytyunyën mëët yë pu'ts pujxn, mëët yë poop pujxn ets xy'ëwtatëty ijxtëm jeexyë ëjts xy'ëwtatën.

24Paaty yam n'ënëëmëtë ets xy'oytyuntëty tu'uk yë wintsë'këntyakn, yë naax mtukpotstëp ets jamts xymyo'otëtyës yë mjëyujk mtsajpkaajëty ets xynyino'oktëty, jëtu'un'äämpy ntu'unmëty ja nay'ëëw'oy näykyajpx'oyë. Ëjts minaanpës ma miitsëtyën ets nkënu'kxa'antë, oy jëtu'un tyimmaa'atëty maas ënäty ntsokyën etsës ja nxëëw mëj jaanty y'itëty.

25E pën m'oytyuuntëp yë wintsë'këntyakn mëti'ipë tsaajën, këtii yë'ë xyajtuntëty mëti'ipë tëë yajpuxy yajtsetsyën. Jä'ä ko yë tsaa mëti'ipë tëë yajpuxy yajtsetsyën ka'ap yë y'ëkwa'ats'ajnë ets tu'uk yë wintsë'këntyakn yajtuk'oytyunëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

26Yë wintsë'këntyakn ka'ap mëpaat yajwääpy ja nyitënaaypyäjn, këtiipë kyëxë'ëkëty ja mnini'kxëty niwa'ats ko ënäty jam mpatë.

Éxodo 21

1Ya'atë jëtu'un ënä'ämën'ajtp ets tëyajtën'ajtp, mëti'ipë yë'ë mo'otëpën:

2Ko tu'uk xyjyuyëty yë mëtuunpë mëti'ipë hebreo ja'ayën, jä'ä nëjkx mëtunyë tëtujk jëmëjt, e ko ënäty wëxtujk jëmëjt të y'apäjnë, tääts nëjkx wyë'ëmnë ëwaatsëtuuy ets ka'ap nitu'kjënu'un nyäjyuuypyëtsëmëtëty.

3Pën nätyu'uk jyä'äjty ma ja mjëën mtëjkën, näjyëtu'un nëjkx nyëjkxnë, e pën mëët ja tyo'oxytyëjk jyä'äjty nän mëët nëjkx nyijkxy.

4E pën ja wyintsën tëë ënäty ja tyo'oxytyëjk myo'oyë ets ja tyo'oxytyëjk tpaatëty t'ixëty ja y'u'unk myääy, ja to'oxytyëjk mëët ja y'u'unk myääy yë'ë nëjkx ja wyintsën tmëwë'ëmy ets ja ye'etyëjk atu'uk nyëjkxnëty.

5E ko ja tuunpë ka'ap tsokëty ets ëwaatsëtuuy wyë'ëmëty, mëët ko tpa'ëyoy ets ko tsoky tjawë ja tyo'oxytyëjk, ja y'u'unk y'ëna'k ets ja wyintsën.

6Ënät ja wintsën tmënëjkxëty ja tyuunpë jam Tios wintum ets jam tyajmëjwa'kpätëty ma ja tyëjk'aawën ets tyajjujtëty yë tyatsk mëët tu'uk yë xu'uny, jëtu'un wyë'ëmnëty xëmëkyëjxm ma yë'ëjën.

7Pën ënäty ja nyëëx tyo'kpy ets myëtunëty, yë'ë ka'ap ëwaatsëtuuy wyë'ëmëty jëtu'un tä yë ye'etyëjkëtyën.

8Pën ja wyintsën ka'ap y'ëxajëty ets tyo'oxytyëjk'atëtëty mëët ko ka'ap oy y'ixyë, kwanë ko tkupëkëty ets yajuuypyëtsëmëty oy ënäty tkatsojkën'aty, je'eyëp ko ka'ap tjëkyepy ets to'knaxëty ma ja jaaypyo'kxyjyä'äyën

9Pën yë'ë myoopy yë myaank ets yë'ë to'oxytyëjk'atëty, jëtu'un tjawëty ijxtëm jeexyë tnëëx'atyën.

10E ko ja wiinkpë ja to'oxytyëjk t'ixta'ajëty ets to'oxytyëjkniwa'anëty, ja mëjëyëjpë ka'ap tjëkyepy t'ixtijëty, ni ja kyä'äyën y'ukën mëpaat tkapëjkë ets ja wyit tyujkxy tukwintuk'ookëty ja mëti'ipë patëpën tmo'ojëty.

11E pën kajts tmo'oy ja to'oxytyëjk ya'atë tëkëëk pëkpyë yajnikäjpxyën, ja to'oxytyëjk jä'ä nëjkx wyë'ëmnë ëwaatsëtum ets nitu'kjënu'un kyanäjyuuypyëtsëmëtëty.

12Pën yë myëku'uk yajtsëtyujtyp yajwintëkoopy ets tyaj'ookëty, kopkpëky ko näjyëtu'un y'ookëty.

13E pën ka'ap ja myëku'uk tsokyëty të tyaj'ooky ets pën jëtu'un ënäty ja Tios të timyajkutujkpë ets y'ookëty, ok ntuk'ëwaanëty ma nëjkx kyäktso'okyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14E pën tëë ënäty ja myëku'uk timtyukjoot'anpëjkpë ets paaty të tyaj'ooky, kopkpëky ko xy'ëxtaaytya'akëty oy ënäty muum të jyatimnyëjkxnë, ëkë të jyanäyu'tsyënë maas yë nwintsë'këntyaknën, ko xypyaatëty näy timjëtu'un nëjkx xyaj'ooky.

15Pën yajtsëtyujtyp yë tyaak tyeety, kopkpëky ko y'ookëty.

16Pën ja myëku'uk myëkekpy ets tookëty, ëkë tmëët'atëty jam ma jyëën tyëjkën, kopkpëky ko näjyëtu'un y'ookëty.

17Pën pyojkpyën yë tyeety tyaak, kopkpëky ko y'ookëty.

18Ko pën nyätsyiikëtëty ets tu'uk ja myëku'uk tyajtsëtyujt tyajwintëkooynyëty mëët yë tsaa, ëkë kë'ë'am ets wëëty maapäjnkëjxm yajpatnëty, e ka'ap tyim'ooky,

19mëti'ipë ënäty ja myëku'uk të tyajtsëtyutyën, ka'ap nëjkx ënätyë tyimyajtijkojy tuuntëkooypyë pën pëtë'kp ja tsëtyutja'ay jatëkok ets ye'eyëty jyëtitëty jatëkok oy tyajkmëëtëty, je'eyëp ko kopkpëky ko tjuuyëty yë tsyooy ets tmëjuyëty jënu'un ënäty ja xyëëw jyëmëjt të tyajtëkoyën.

20Ko pën twopëty yë tyuunpë ye'etyëjkpë ëkë to'oxytyëjkpë mëët tu'uk yë kepy ets tyaj'ookëty, kopkpëky ko nëjkx tkumëtoy mëët ko ënäty të yaja'ay'ooky.

21Ko jyaak juuky'atëty tu'kxëëw mäjtsk xëëw, ka'ap nëjkx yajtëytyuny, jä'ä ko ja tuunpë yë'ë jyä'ä'ajtyp.

22Ko nimäjtsk yë ja'ay tsyiptuntëty ets tyajtsëtyutëty tu'uk yë to'oxytyëjk mëti'ipë u'unk mëëtën ets y'u'unk'ookëtëty ets ja to'oxytyëjk ka'ap wi'ix jyatëty; ja ja'ay mëti'ipë ja poky myëët'ajtypyën, kopkpëky ko nyäkyuyakëtëty ijxtëm ënäty ja to'oxytyëjk ja nyiye'etyëjk timy'amëtoyën, ënät jëtu'un pën tëë ja kutujkëntëjk jëtu'un t'ëwa'atstë.

23E ko ja to'oxytyëjk yaj'ijxnëty ko jam y'ookanë, kopkpëky ko y'ookëty näjyëtu'un mëti'ipë ënäty të tyuuntëkoyën,

24jëtu'un ijxtëm ja ayuk y'ënä'änyën, ja wiin ja aaw, ja aaw ja tëts, ja kë'ë ja teky nëjkx nyätyony nyämyätsyë,

25ja tsa'ay ja no'oky, ja nitsëtyut ja kutsëtyut, ja koxy ja tsiiky jëtu'un ja ja'ayëty nyämyëwinpitëtëty.

26Pën ja tyuunpë wyinkojxë'kpy, oy yë'ëjëty ja ye'etyëjkpë ëkë to'oxytyëjkpë ets tyajwintu'ukëty, kopkpëky ko t'ëxmatsëty ets ëwaatsëtuuy wyë'ëmëty jëtu'un ënäty ja wyiin tkëjuuyë.

27Pën nyëkojxëp tu'uk yë tyëts, nän y'ëxmatsëp näjyëtu'un ets ëwaatsëtuuy wyë'ëmëty mëët ko ënäty ja tyëts të tyajka'ajë.

28Ko tu'uk yë tsajpkaa tkaapëty yë ye'etyëjk ëkë to'oxytyëjk ets tyaj'ookëty, ja jëtu'unpë ja tsajpkaa kuka'atsy nëjkx y'ooky ets ka'ap ja nyitsu'uty pën tsyu'tsxëtëty ets jëtu'un ja nyiwintsën ka'ap pën wi'ix tyunëtëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

29E pën jëtu'unëtën ënäty ja tsajpkaa tyimjëyujk'ajtpë je'eyë xëmë kyaapa'any, ko jëtu'un ënäty pën tyaj'ooky, nëjkxëp ja tsajpkaa kuka'atsy y'ooky ets näjyëtu'un ja nyiwintsën, pën jyanija'ap ënäty ko jëtu'un ja tsyajpkaa jyëyujk'aty ets ka'ap tjotmayjyawë.

30E pën je'eyë tkukëpety ijxtëm jeexyë tyim'ookyën, jëtu'un tkëpätëty tä ënäty yajtuknipëkyën ets ja jyuukyajtën tsyo'okëty.

31Ya'atë tëyajtën tuuntääpy oy jyamëty ma ja yä'äy'ëna'k ëkë to'oxy'ëna'k ënäty yajkääpyën.

32E pën ja tsajpkaa kyä'py tu'uk ja mëtuunpë ye'etyëjkpë ëkë to'oxytyëjkpë, ja tsajpkaa kuka'atsy nëjkx y'ooky, e ja tuunpë oy yë'ëjëty ja ye'etyëjkpë ëkë to'oxytyëjkpë ja nyiwintsën nëjkxëp ja yajmëjuy mëët i'px majk yë poop pujxn meeny.

33Ko pën yë nëëjut ëwa'ats tyajwë'ëmëty ëkë ko jam pën je'eyë tajynyëm ets jëtu'unyë ëwa'ats t'ëxmatsëty ets jap kyënaxëty yë tsajpkaa, ëkë krukts.

34Ja mëti'ipë ënäty nyiwintsën'ajtypyën ja nëëjut, yë'ë jëtu'un kyujuyëp ja jëyujk tsajpkaa ma ja nyiwintsënën, e ja jëyujk'ooky oy ja tmëwë'ëmëty.

35Pën tu'uk yë tsajpkaa kyä'py yë myëku'uk mëti'ipë wiink ja'ay niwintsën'ajtëpën ets tkukaapëty, ja juukpyë nëjkxëp ja yajtooky ets ja nyimeeny këëkujkm tjä'ä'ajtëtëty ets näjyëtu'un ja nyitsu'uty mëti'ipë ënäty të yajkukääpyën.

36E pën ja tsajpkaa jëtu'unyëm tyimjëyujk'ajtpë ets ja wyintsën ka'ap tyunyë këwentë. Kwanë ko twinkuwitstëty ja ookpyë mëët tu'uk ja juukpyë ets ja ookpyë jä'ä tmëwë'ëmëty, mëti'ipë ënäty ja tsyajpkaa të tyuuntëkoyën.

Éxodo 22

1Ko ënäty pën të twijtske'eky tu'uk yë tsajpkaa, ëkë tu'uk yë kupixyny ets tyaj'ookëty ëkë tookëty. Ko nëjkx tkëpäjnë, jä'ä nëjkx tyajknë mëkoxk ja nyitsajpkaa ja tu'ukpë ënäty të tmeetsyën ets taxk ja nyikupixyny ja tu'ukpë ënäty të tmeetsyën.

2Ko tu'uk yë mä'tspë pën pyaatëtëty ma ënäty jam myeetsyën ets yajtsëtyutëtëty ëkë tyimyaj'ookëtëty, ka'ap ja jëtu'unpë yajnipaye'eyëty, tä tu'uk yë ja'ayën mëti'ipë tsoky yajja'ay'o'kpën.

3E pën jääts ënäty të y'ooky ma të xyiinyënën, jä'ä nëjkxëp ja yajnipaye'ey. Ja mëti'ipë ënäty të tyony të myeetsyën, kopkpëky ko tkujuuytya'ajëty, ja mëti'ipë ënäty të tmeetsyën. E ko ja meeny tkamëët'atëty mëti'ipë tyukujuyëpën kë'ëm nyätyookëtëty ets jëtu'un tkëpätëty ja mëti'ipë ënäty të tmeetsyën.

4E pën jam ja jyëyujk tmëëtëty ma tyëjkën ets juuky jam tyajtänë, jä'ä nëjkx tkëpäjnë kujkwä'kxy tyajni'ikënëty, oy ënäty yë'ëjëty yë tsajpkaa ëkë krukts ëkë kupixyny.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

5Pën yë jyëyujk nyajtsmajtsëp ets nëjkx tyajjë'kxë'ëka'any ets muum tyëkëty ja'ay kyamjoty, ko kyëtyeyëty jä'ä nëjkx tkëpäjnë ja këtyey mëët ja kyë'ëm kam ëkë ja kyë'ëm tsatsymkyam.

6Ko pën yë toyëjëën tyajkä'äkëty ets muum tyoyëty yë tsajpmokam, ëkë mëti'ipë muum nipëjkpety yajpatpën, ëkë mëti'ipë jam je'eyë yoonpnëmën. Ja ja'ay mëti'ipë ënäty të yajtoyëke'ekyën, yë'ë nëjkx tkëpäjta'ay ja pëjktä'äky, mëti'ipë ënäty të wyintëkoyën.

7Pën yë myëku'uk tyukmëët'ajtyp yë wyit myeeny, ëkë oytyiijëty mëti'ipë tsoowpaatyëtyën ets yajmäätsëty jam ma ja jyëën tyëjkën. Ja mä'tspë kwanë ko tkujuuytya'ajëty mëti'ipë ënäty të tmeetsyën ets kujkwä'kxy tyajni'ikëty, pën yajpatp.

8E ko ja mä'tspë kyayajpaatëty, ënät yajwoownëjkxëty Tios wintum ja ja'ay mëti'ipë kutëjk'ajtpën ets yaj'ixëty pën ka'ap yë'ëjëty të tyu'utsy mëti'ipë ja myëku'uk jyä'ä'ajtypyën.

9Pën jyä'äniwäämpy tu'uk yë tsajpkaa, ëkë krukts, ëkë kupixyny, ëkë wit tujkxy, ëkë oy tyimtiijëty, mëti'ipë të tyëko'oyxyëtyën ets y'ëna'anëty ko yë'ë tjä'äjëty, tääpë nimäjtsk yë ja'ayëty mëpaat yajwoownëjkxtë jam Tios wintum ets jam yajnijawëty pën pokykya'ap; e mëti'ipë ënäty pokykya'apën kujkwä'kxy nëjkx tnikujuuypyäjnë ja mëti'ipë ënäty yajtsiptaktëpën.

10Pën yë myëku'uk tyukmëët'ajtyp tu'uk yë krukts, ëkë tu'uk yë tsajpkaa, ëkë tu'uk yë kupixyny, ëkë oy tyimtiijëyujkëty ets muum tsyëtyutëty wyintëkoyëty; ëkë wi'ix jyatëty kyëpätëty, ëkë yajmäätsëty ets ka'ap pën t'ixëty.

11Ja ja'ay mëti'ipë ënäty jëtu'un të y'ëyo'onpaatyën, nëjkxëp tmëëtmëtyä'äky ja kujëyujk ets Tios tyukkajpxpätëp, ko ka'ap ënäty wi'ix ja jëyujk të tuny, mëti'ipë ja myëku'uk tukmëët'ajtëpën. Ja mëti'ipë kujëyujk'ajtpën ja'akyukëp näjyëtu'un ets kyupëkëp tä ënäty yaj'ënëëmën ets ja tu'ukpë ka'ap nitu'kjënu'un tkujuyëty.

12E pën tëë tja'ixy ma ënäty jam ja jëyujk yajmeetsyën, kopkpëky ko nëjkx tkujuuyë ma ja jëyujk ja nyiwintsënën.

13Pën tääpë jëyujk ëwa'anjëyujk ënäty të yaj'ookyë ets të tsyu'utsyë, ets ka'ap tkujuyä'äny ja jëyujk'ooky, yë'ë myënëjkxëp ja jëyujk tsu'tstuk jam ma ja kujëyujkën.

14Pën y'amëtoopy ënu'kxy tu'uk yë jëyujk ets y'o'kxëtëty, ëkë tsyëtyutëty wyintëkoyëty, ma jam ka'ap yë wyintsën y'ixyën. Ja ja'ay mëti'ipë ënäty të jyëyujk'ënu'kxyën, nëjkxëp tnikëpäjtu'uty ja jëyujk ma ja wyintsënën ko ënäty të tsyëtyuty të wyintëkoy.

15E pën jamts ja nyiwintsën y'ixyë, ko tsyëtyutëty wyintëkoyëty, yë'ë ka'ap nitu'kjënu'un tkujuyëty. Pën ja jëyujk je'eyë ënäty të yaj'ënu'kxy, je'eyë nëjkx tmëjuy, mëët ko ënäty të pyutëkëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

16Pën tu'uk ja ye'etyëjk mye'tsyp ja to'oxy'ëna'k mëti'ipë ka'ap yë ye'etyëjk tmëët'atynyëmën ets ka'ap pën yë jyämyëët'ajtpënëm ets t'atsip'atëty ets tmëët'ata'anëty, kwanë ko nëjkx tkuyäky ets mëët pyëkëty.

17Oy ënäty ja tyeety ka'ap jyayaka'anyë, ja ye'etyëjk kwanë ko tkuyakëty ja to'oxytyëjk, jëtu'un ijxtëm ënäty ja to'oxy'ëna'k tu'uk yajkukëpetyën mëti'ipë ka'ap ja ye'etyëjk tmëëtsëënënëm.

18Këtii xyajwë'ëmëty juuky yë to'oxytyëjk, mëti'ipë kajpxpojkpën, myaj'ookëp ënätyë.

19Pën mëët yë jëyujk y'ijtmuky ets jëtu'un tmëët'ataanpëty tä tu'uk yë ye'etyëjkën, ëkë to'oxytyëjkën, yë jëtu'unpë ja'ay nitëjkëyëp ets y'ookëty.

20Pën myoopy yë wyintsë'kën yë wiink tios, jëtu'un tä jeexyë yi'iyë atu'uk yajmo'oyën yë Wintsën, yë jëtu'unpë ja'ay nän nitëjkëyëp y'ookëty.

21Këtii nëkoo ëxaty xytyimtunëty yë jaaypyo'kxyjyä'äy, yë'ë ja'amyäts ko mijts ojts mjaaypyo'kxy'äty jap Egiptë.

22Këtii ëxëëk xytyunëty yë ku'ookytyo'oxy ets ku'ooky'u'unk.

23Jä'ä ko pën jamëtën ëxaty xytyuny ets t'amëtow tpëjktsowtëty ja putëjk pupäjtën maas ëjtsën, ëjts ninëjkxäämpyës yë'ëjëty etsës mputëkëja'antë.

24Ets mëët tu'uk yë mëkjoot'an nëjkx mijts nyaj'ook nyajtëkoytyë, jëtu'un tä tu'uk yë ja'ay yajkupuxyën mëët yë tëypyujxn, jëtu'un nëjkx ja ëyo'on wyimpity ma miitsëtyën, ja mto'oxytyëjkëty jä'ä nëjkx ku'ooky wyë'ëmtë ets ja m'u'unk m'ëna'këty jä'ä nëjkx wyë'ëmtë ku'ooky u'unk ku'ooky ëna'k.

25Pën mtuk'ënu'kxyp yë mmëku'uk yë wit meeny, mëti'ipë ëyoop jotëkoopyën, këtii jëtu'un mnäyajnaxëtëty tä ja'ayën mëti'ipë yajnu'kxpën ets ni yë'ë xykyapatëkëty pën tëë tyaj'u'unk'aty tkayaj'u'unk'aty.

26Pën tääpë ja'ay mooyëp yë wyit tyujkxy mëët ko ënäty ja wit meeny xytyuk'ënu'kxy, ënätyë jatëkok xymyooywinpijtkojnëty jä'ä xëëw, ma ënäty ka'ap jyajmonyëmën.

27Jä'ä ko wi'ix nija'awëmëty wä'änxyëp ënäty yi'iyë tu'uk twit'aty, mëti'ipë nätyukniju'uxëpën e ko xykyamo'ojëty ¿tii nëjkx tnatukma'ay? Ko nëjkx xy'amëtoy xypyëjktsoy ja putëjk pupäjtën, yë'ë nëjkxëp mputëkë, jä'ä ko ëjts nnija'apës wi'ix ja'ay pya'ëyoy nyajts'ëyowën.

28Ka'ap yë Tios nijëna'a xy'ëxëëktijëty ëkë xypyokëty, näjyëtu'un ka'ap nijëna'a xy'ëxëëktijëty ëkë xypyokëty ja mëti'ipë nyikutuunk'ajtypyën yë mnaax mkajpn.

29Ka'ap xymyëpo'kxëty yë m'ayajk m'ako'onën ets mpëjktä'äky mëti'ipë mmëminëpën ma ëjtsën. Yë m'u'unk mmaay, mëti'ipë ënäty më''ëka'any mëxu'unk'ajtpën, ëjts xymyo'ojëp.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

30Näyjyëtu'un ja më''ëka'anypë tyajja'tyën ja y'u'unk myääy ja mtsajpkaato'oxy, ëkë mtsajppax mkupixyny nëjkx xymyo'oyës. Jyëkyäpëp je'eyë wëxtujk xëëwën myëët'atëtëty yë tyaak, e ma ënäty tuktujk xëëw y'apäjnë, jää xymyooynyëtyës.

31Miitsëty wa'ats mëpaat m'itë maas ëjtsën, këtii xytsyu'utstëty yë jëyujk, mëti'ipë muum ja jëyujk ëxëëk të tyunyën, ëkë të yaj'ookyën, yë'ë tëy mo'otëp yë uk, wä'än tsu'utsy.

Éxodo 23

1Këtii tii tëkatsyjyäty xynyipaye'eyëty ets këtii xy'apupätëty ja mëti'ipë pokymyëëtën, këtiipë tyekymya'atëty ja tëyajtën ets ja yajnipaye'eyën.

2Këtii xymyëjwa'kpätëty ja mayjyä'äy ko ëxëëkjaty winë tuntëty tkajpxtëty. Ko muum ja m'ayuk tëyajtënpë xykyë'ëyaka'anëty oy jëtu'un xyjya'ixëty yë mayjyä'äy këtii mtsë'ëkëty ets këtii jam mnäkyë'ëyakëtëty ma ja ka'apë myëtëyëtyën.

3Këtii xytyimmëpëjkta'ajëty ja y'aaw y'ayuk ja ëyoopëja'ay.

4Pën mpatëp ja mëtsip ja jyëyujk tsyajpkaa, mëti'ipë ënäty të tyëko'oyxyëtyën, yajwinpijtë jatëkok.

5Këtii xytyukmëj'atëty yë näpyutëjk näypyupätë ma ja mëtsipën, pën jam xy'ixy ko tëë yë jyëyujk tmëkëtay yë tsyimy, pa'tijë ënätyë ets xytyuknikäjtu'utëty.

6Këtii m'ënaanpëty ko ja ëyoopëja'ay ka'ap xynyipaye'eyä'äny mëti'ipë paat'ajtëpën.

7Këtii xymyëpëkëty mëti'ipë je'eyë myëku'uk wiinkjaty nyikäjpxyp nyimëtyäkpyën. Këtii xyaj'ookëty mëti'ipë ka'ap tii poky tmëët'atyën; jä'ä ko mëti'ipë pokymyëëtën ka'apës nnikajpxa'any ko ka'ap pyokymyëëtëty.

8Këtii xykyupëkëty ko ja'ay tii mo'ojëtëty, mëti'ipë näjya'awëyëpën pokymyëët, jä'ä ko jëtu'unpë je'eyë nëkoo yajkujo'opy ets jä'ä tyuunpy ets ja ëyoopëja'aytyëjk ijxtëkoy ja'atyëkoy y'itëty.

9Këtii ëxëëk xytyunëty yë jaaypyo'kxyjyä'äy, jä'ä ko miitsëty ojts jap mjëpyo'kxyjyä'äy'atë Egiptë ets wa'ats xynyijawëtë wi'ix y'ixëtyën ko muum pën yajpaaty wiinkë'ëy wiink kajpn.

10Yajtun ja mnaax mkam ets jam xyajpëtë'ëkëty yë mpëjktä'äky ets mtunëty mpëkëty tëtujk jëmëjt,

11e ko wyëxtujkjëmëjtpätëty këtii jää nitii xy'ëkyaj'ijnëty, ëxmats yë naax, wä'än näjyëtu'un tu'kjëmëjt tpo'kxy ets jam jyi'kxypyaatëty ja ëyoopëja'ay, mëti'ipë yajpatëpën ma ja mnaax mkajpnën ets näjyëtu'un ja jëyujk jam jyi'kxypyaatëty, ma mëti'ipë ënäty natëjkëpën. Jëtu'un xytyunëty oy jyamëty ma m'tsatsym kamën ets maa m'olivë kamën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

12Tëtujkxëëw mtunëty ets jää xyajwintu'upëkëty winë. E ko wyëxtujkxëëwpätëty, jää mpo'kxëty, jëtu'un näjyëtu'un pyo'kxëty ja mjëyujk, yë mtuunpë ets mjaaypyaat mjaaypyo'kxy.

13Tuntë jëtu'un ya'atë mëti'ipë të ntuk'ënëëmëtën ets nijëna'a kyapëtsëmëty ma m'aaw myä'änëtyën yë xyëëw yë wiink tios.

14Tëkëëk'ok tu'kjëmëjtpë xynyixëëwtuntëtyës.

15Mxëëwtuntëp ma ja tsajpkääky yajkayën jëtu'unyëpë ka'apë tsyooymyëëtëty, jëtu'un tä të ntuk'ëne'emyën, wëxtujk xëëw xykyäyëty yë tsajpkääky ka'apë tsyooymyëëtëtyën. Ya'atë xëëw jää xytyuntëty ma ja xëëw po'o y'änyën mëti'ipë xyëëwajtypyën Abib, jä'ä ko jä'ä po'o ojts jap mtsoontë Egiptë. Ets maas ëjtsën ni pën mëpaat kyaminy jëtu'unyë pën ka'ap tii tmëminy.

16Mnixëëwtunëp näjyëtu'un yë pëjktä'äky ma ëka'any xyajpëtë'ëka'anyën yë mpëjktä'äky, näjyëtu'un mëti'ipë jää myajpëtë'kpyën ma jajëmëjt kyëjxnën, ma ënäty xyajpëtë'ktaaynyën tëkokyë mëti'ipë të xynyi'ipy të xykyojyën.

17Tëkokyë yë ye'etyëjktëjk tëkëëk'ok mëpaat jam nyäwya'këxë'ëkëtë tu'kjëmëjtpë ma Tiosën.

18Ko mijts xytyukwintsë'ëkëty yë jëyujk, këtiis xytyukwintsë'ëkëty yë nye'pny tu'ukyë mëët yë tsajpkääky mëti'ipë tsooymyëëtën ets këtii xypyëjkë'ëkëty yë y'on ma ja komjëpompën.

19Yë oyjyätyëtypë aay ujts mëpaat xymyënëjkxy ma mWintsën yë tsyajptëjkën, mëti'ipë ëka'any tëëm'ajtë'kpën. Këtii yë tsajppax u'unk jap xyajwinkë'ëwëty ma tyaak yë tyi'tsknëëjën.

20Ëk'ix, ntuknikäxäämpy tu'uk yë nkukexyës, mëti'ipë m'ijx'it mkëwent'atëtëpën ma në'ë tu'ujën ets myajja'tëtëty jam ma ja itjotmën, mëti'ipë të ntuknipëjkë'ëkën.

21Këtii xymyëjëkämkä'äkëty, mëmëtowëp ets këtii xykyäjpxykyumëtoownaxëty, jä'ä ko yë'ë ëjts yë xykyutënääpy ets ka'ap nëjkx tme'kxy ja mpoky.

22E pën mëmëtoopy ets mtuumpy jëtu'un ijxtëm yam n'ënëëmën, ëjts nmëtsip'atëpës ja mëti'ipë mmëtsip'ajtëpën ets njëjpkuwa'akëjäämpyës ja mëti'ipë mjëjpkuwa'këyëpën.

23Yë nkukexyës yë'ë mwinye'eyanëp ets yë'ë nëjkx jam myajja'tyë ma ja y'itëtyën nyaaxëtyën ja Amor ja'ayëty, Hit ja'ayëty, Ferez ja'ayëty, Canaán ja'ayëty, Heve ja'ayëty ets Jebús ja'ayëty; mëti'ipës nyajkutëkooytya'ajantëpën mëët tu'kë'ëyë yë tyikts y'aatsëty.

24Këtii näjyëtu'un winë ëxëëkjaty xytyunëty ijxtëm yë'ëjëty y'ëtë'ëtstën y'ëna'antën. Këtii xywyinkoxtänëty mëti'ipë yë'ëjëty tyios'ajtëpën ets ni xykya'ëwtatëty, ni'ikyë mëpaat xytyukwop xytyukka'atsë yë nyaaxpotsyëty mëti'ipë y'ëwtajtëpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

25Yë'ë jëtu'un m'ëwtatëp yë mWintsën ets yë'ë mo'ojanëp yë mka'ayën m'ukën. Nëjkxëpës näjyëtu'un njëpëky njëtuny yë pa'am ëyo'on ma miitsëtyën.

26Ëjts näjyëtu'un kë'ëm ëna'anëp këtiipë m'ookëty ma ënäty ka'ap tpaatynyëmën ja xëëw. Ma mnaax mkajpnën ka'ap nëjkx jyam'aty yë to'oxytyëjk mëti'ipë ka'ap ja u'unk maay tjëkyepyën tpaatëty t'ixëty, ëkë mëti'ipë u'unk'ookëtëpën.

27Ëjts nyajkutukëp ets oypyënëty nëjkx mtsë'ëkëty mjawëty, oy ënäty maanaax maakajpn mtimnyäxy, yë mëtsiptëjk jëtu'unyë mkukä'äk mkuputëtëty.

28Ëjts nyajkutukäämpyës ets ëyo'on jotmay jam mëj këjää y'itëty ma Heve ja'ayëtyën, Hit ja'ayëtyën ets Canaán ja'ayëtyën; tääpë ëyo'on yë'ë nëjkx yajkä'äkëtë.

29Ëjts ka'apës kom jëmëjt n'ixkäxa'any ma jam y'itën, këtiipë yë naax kamtëjk nëkoo mya'atëty, ëkë nyimayëtëty nëkoo jëyujk ëwa'anëtypë ets nëkoo myajtsëtyut myajwintëkoyëtëty.

30Ëjts ëtyä'äkyë'äämpyës jam nyajtsoona'antë, koonëm miitsëty ja m'u'unk m'ëna'këty nyimayëtëty yajxon ets ënäty ya'atë it naaxwiinyëtë të xynyiwa'kta'atë.

31Yë mtsëpa'anëty jam tsyoonëty ma mëjnëë jyënäkyën mëti'ipë xyëëwajtypyën Tsaptsmejy ets jam jya'tëty ma myëjnëë nyaxtën yë filistejë ja'ayëty; jam tsyoonëty yë wiinkpë ma të'ëts'itjotmën ets jam jya'tëty ma Éufrates mëjnëëjën. Ëjts nkë'ë'ëjotyës tääpë ja'ayëty të mpëjktakta'atë, mëti'ipë jam tsënaaytyëpën ma tääpë it naaxwiinyëtën ets mijts nëjkx jam xy'ëxkäjxtaaynyë.

32Nitiiwinma'any mëët yë'ëjëty xykyamëët'atëty ets ni yë tyiosëty.

33Yë tyiosëty këtii jam xy'ijxta'aktëty ma mkajpnën këtiipë myajpokytyunëtëty maas ëjtsën, jä'ä ko mijts tsojk xy'ëk'ëwtajtnëty ets nëjkx yë'ë myajtu'utëkoyë.

Éxodo 24

1Ënät ja Tios t'ënëmaay ja Moisés: Pät jam maas tyam nyajpaata'anyën, mëët yë Aarón, Nadab ets Abihú ets mëjja'aytyëjkëty oy nitëkë'px majkën, mëti'ipë nyimëjja'ay'ajtëpën yë Israel ja'ayëty, najëkämtëkë mtänëtëty ets mnäkyoxtënaaytya'akëtëty.

2Je'eyëp ko mijtsyë atu'uk xymyëwinkonëpës, mëti'ipë mjämyëët'ajtëpën, këtii nëkooyë wyinkontëty, yë wiink ja'ay ka'ap mëpaat pyety mëët mijts.

3Ënät ojts nyijkxy ets tukmëmëtyaktaay ja naax kajpn ijxtëm ënäty ja Tios të y'ënë'ëmxëtyën ets ijxtëm ënäty winë të tyuk'ëne'emyën, ënät ojts ja naax kajpn tu'ukyë y'ëtsoowta'atë: Oy ëëtsëty jëtu'un ntuntëty ijxtëm ja Tios të tni'ënä'ämën.

4Yë Moisés ojts tjaaypyäjta'ay tëkokyë mëti'ipë ënäty ja Tios të tnikäjpxyën, ko kyomjëpom'ajty, tsojk ojts myä'äypyëtë'kojy ets t'oytyuuny tu'uk yë wintsë'këntyakn jam ma kopk'ëjxën, majkmäjtsk ojts ja tsaa tkoontä'äky jëtu'un ijxtëm ënäty ja Israel ja'ayëty ja tyeety y'apetyën nimajkmäjtskpë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

5Ënät ojts tuk'ëne'emy ja ëna'ktëjkëty ets tyaj'ooktëty ja tsajpkaa ets jä'ä tukwintsë'ëkëtëty ja Tios, jëtu'un'äämpy ja nay'ëëw'oy näykyajpx'oyë tuntëty mëët yë'ë.

6Yë Moisés ojts ja ne'pny tpëky ets jap tpëjktäky ma tu'uk yë mëj'a'ukënën ets ojts tuknixijkxy kujkwä'kxy ja wintsë'këntyakn.

7Tä ojts tu'uk ja noky tkoonë'ëky ma jap myinyën këxja'ay ja aaw ayuk ma ja käjpxytyu'unën ojts tuntën mëët ja Tios, ojts tukwinkukajpxë ja naax kajpn ets y'ëtsoowtë. Nja'akyukëjantëp ëëtsëty mëti'ipë ja Tios të tni'ënä'ämën.

8Ënät ojts ja Moisés ja ne'pny tkëëyi'iky, mëti'ipë ënäty jap ijtpën a'ukënjoty ets ojts tuknixijkxta'ay ja mayjyä'äy, tääts t'ënëmaay: Ya'atë ne'pny yë'ë jëtu'un nyikäjpxyp ja käjpxytyu'unën, mëti'ipë ja Tios të tunyën mëët miitsëty, jëtu'un ijxtëm yap këxja'ay myinyën.

9Tä ojts ja Moisés pyety jam kopkkëjxm mëët ja Aarón, Nadab ets Abihú ets mëët näjyëtu'un nitëkë'px majk ja mëjja'aytyëjkëty mëti'ipë nyimëjja'ay'ajtëpën ja Israel ja'ayëty.

10Jam ojts ja Tios t'ixtë mëti'ipë yë Israel ja'ay Tyios'ajtëpën, ojts yë tyeky tyajnaaxkëtä'äky ets jëtu'un yaj'ijxy yë'ë yowë tyukte'empy yë wa'kpäjn mëti'ipë oytyunyën mëët yë tsaa mëktsuxkpë ets jëtu'un tyi'kxy tä tsajp jyäjyën.

11Tios ka'ap ojts wi'ix tuny ya'atë ja'ayëty, mëti'ipë ënäty mëj'äämpy ijtëpën ma ja nyaax kyajpnën ja Israel, oy ënäty tëë ja Tios tja'ixtë, ojts jam kyäytyë y'uuktë ma ënäty jam yajpaatën.

12Jëtu'un yë Tios t'ënëmaay yë Moisés: Pät jam ma kopkën, maas ëjts nyajpaatyën ets jamës xy'ëwxitëty, jam nmo'oja'any mäjtsk yë tsaatsetsy maas të nkëxja'ayën yë ënä'ämën tëyajtën mëti'ipë yë Israel ja'ayëty pyatuntëpën.

13Ënät ja Moisés pyëti'ky ets ojts jam pyety ma ja Tios ja kyopkën, ojts pyanëjkxyë ja Josué mëti'ipë ijty xëmë jämyëët'ajtëpën.

14Ets t'ënëmaay ja mëjja'aytyëjkëty: Yaa miitsëty m'ëwxitëty, koonëmës nwinpitëty, yaa näjyëtu'un wyë'ëma'any yë Aarón ets Hur mëët miitsëty, ko jää tiijotmay xymyëët'atëty yë'ë mtuk'ëwaanëtëp.

15Ko ja Moisés myëtyaktaay, ënät jam pyejty kopkkëjxm ets ja yoots nëma'a jam kyëtäky ma ja kopkupi'tsykën, mëti'ipë ojts yajnitëkoyën.

16Yë Tios yë myëj'ajt y'oyajtën ojts jam kyëtä'äky ma ja Sinaí kopkën, tëtujk xëëw ojts jëtu'un y'ity. Ko wyëxtujkxëëwpejtyp täänëm ja Tios ojts tmëkäjpxy ja Moisés jap jokjoty yootsjoty.

17Yë Tios yë myëj'ajt y'oyajtën jëtu'un ojts t'ixtë yë Israel ja'ayëty jam kopkkëjxm, tä tu'uk yë jëënën mëti'ipë tsääpyën no'kpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

18Tä ja Moisés ojts jap tyëjkënë yootsjoty ko jam pyajnë kopkkëjxm, jä'ä jam kopkëjxm y'ijty wëxtyikxy xyëëw wëxtyikxy tsyu'um.

Éxodo 25

1Ënät ja Tios ojts tmëkäjpxy ja Moisés ets t'ënëmaay:

2Ënëëmë yë Israel ja'ayëty wä'än tyajmuktë yë ayajk ako'onën mëti'ipës xymyo'otëpën. Ko xyaktëty ya'atë ayajk ako'onën yam n'amëtoyësën, jä'ä xyaktëty kë'ëmtsojkën ets winë aaw winëjot.

3Ya'atë myajmuktëp: yë pu'ts pujxn, poop pujxn, ukypyujxn;

4ukywyit, tsu'unk wit, tsaptswit; linë wit, tsajppax ak,

5yë yä'äypyë kupixyny ak yë'ë mëti'ipë tëë wyatsnën tsapts ets po'o oyëtypë ets pejywyijtsnëtypë ets acacië kepy.

6Näyjyëtu'un yë on mëti'ipë mëët tyunyën yë kutë'kxn ets nyi'on yë pa'akxu'kpë mëti'ipë winë mëët yajtukkënu'kxyën ets janty oypyë xyuuky jyokyën;

7näjyëtu'un yë oytsyaa ets oyjyätyëtypë yë tsaa mëti'ipë jam yajpëjkta'akëpën ma ja kejky yä'äp kyoja'anyën ets näjyëtu'un ma ja katsyjyänën, mëti'ipë ja teety wintsën yajtuumpyën.

8Ets xy'oytyuntëty tu'uk yë tsajptëjk, maas ëjts nyajpaatëtyën etsës mëët yë'ëjëty ntsëënëtyës njuuky'atëtyës.

9E tääpë wit tëjk maas ntsëënëja'anyën ets tëkokyë mëti'ipë jap tëkotsyow itaanpën, timjëtu'un xy'oytyunëty tä mëti'ipë ntuk'ixäämpyën.

10Oytyun tu'uk yë kaaxëë, yë'ë mtuk'oytyunëp yë acacië kepy, jä'ä y'ayeny'atëty mäjtsk kë'ënux ja kujkm ets myëjwiin'atëty tu'kkë'ënux ja kujkm ets kyëjxm'atëty tu'kkë'ënux ja kujkm.

11Mtuknikoyëp yë wa'ats pu'ts pujxn, jootjoty, nëkëjxy ets ma tyekyën; mpa'akooytya'ajëp näjyëtu'un mëët yë pu'ts pujxn.

12Oytyun taxk yë nyijäänë'ëk, aakyë'ë pu'ts pujxn ets xypyëjkta'akëty jää mëtëy ma taxk ja tyeky yajpaatyën, mäjtskjaty xypyëjkta'akëty pa'a pa'ajëty.

13Oytyun näjyëtu'un yë nyikepy, mëti'ipë yajtukëëyë'ëkëpën, yë'ë myajtunëp yë acacië kepy ets xytyukniwitsëty yë pu'ts pujxn.

14Jap xytyijnaxëty ma ja nyijäänë'ëkën ënäty të xykyëxwopyën mäjtsk'atu'umëty ets yë'ëts mëët yajtukëëyë'ëkëty.

15Ko ënäty të xypyëjktä'äky jam, këtii xy'ëkju'tnëty ma ja nyijäänë'ëkën mëti'ipë ënäty të xypyëjktä'äkyën jam ma ja kaaxën.

16Jap kaaxëjoty xypyëjkta'akëty ja ënä'ämën tëyajtën mëti'ipë yam nmo'ojäämpyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

17Oytyun yë y'akë'ë, aak pu'ts pujxn mëët xy'oytyunëty, jä'ä y'ayeny'atëty mäjtsk kë'ënux ja kujkm ets myëjwiin'atëty tu'kkë'ënux ja kujkm,

18jam nimäjtsk xyajkëxkojëty jëtu'unpë kyëxë'ëkëtyën tä yë tsajpjotmëtë kukajpxpën ets aak pu'ts pujxn mëët xy'oytyunëty, yë'ë mëët yë kuwojpën xytyuunk'atëty.

19Yë kaaxëë akë'ë ets ja tsajpjotmëtë kukäjpxyëty mëti'ipë ënäty jam të kyëxkojyën tu'ukyë nyämyatsëtëty. Tu'uk y'itëty jamtsow ets tu'uk y'itëty yaatsow maa ja kaaxën.

20Jëtu'un nyäwyinku'ixëtëty, ja wyiin jyëjpy jam tyajkëx'ixtëty ma ja kaaxë'akë'ëjën ets ja kyäkn jä'ä tyuknijuuxtëp ja kaaxë'akë'ë.

21Ënät ok xytyuk'ajupëty ja kaaxë'aaw ets jap kaaxëjoty tëë ënäty jap xypyëjktä'äky ja tsaa ma ja ënä'ämën tëyajtën myinyën këxja'ay, mëti'ipë nmo'ojäämpyën.

22E jam ëëtsajtëm näpyatëmëty, jam këjxm ma ja kaaxëni'kxën ma ja tsajpjotmëtë kukäjpxy këxkojy y'itën, jam ntuknijawëty tëkokyë ja ënä'ämën tëyajtën mëti'ipës ja Israel ja'ayëty ntuknikäjxtëpën.

23Oytyun tu'uk yë kaaypyäjn yë'ë mtuk'oytyunëp yë acacië kepy, jä'ä y'ayeny'atëty mäjtsk kë'ënux ets myëjwiin'atëty tu'kkë'ënux, tu'kkë'ënux ja kujkm kyëjxm'atëty.

24Ets ënät xytyuknikoyëty yë wa'ats pu'ts pujxn, mpëjkta'akëp näjyëtu'un yë pya'a, aakyë'ë myajtunëp yë pu'ts pujxn.

25Oytyun näjyëtu'un yë nyipa'twopë, wëxtujk kë'ë'u'unk myëjwiin'atëty ets tyäk näjyëtu'un xypya'akooyëty mëët yë pu'ts pujxn.

26Oytyun taxk yë nyijäänë'ëk aakyë'ë pu'ts pujxn ets xypyëjkta'akëty tu'ukjaty ma ja tyekyën, majktaxkpë.

27Ja jäänë'ëk aakjam xykyëxwopëty maajaty ja kepy nyätyukjänëtyën ets jap yajtijnaxëty ja nyikepy mëti'ipë yajtukëëyë'ëkëpën.

28Ko ya'atë nyikepy ënäty xyaj'o'oyëyë, yë'ë myajtunëp yë acacië kepy, yë'ëts yajtukëëyjyëtitëp yë kaaypyäjn, ko ënäty muum yajmënëjkxa'any. Ko xyajkojta'ajëty, tääts xytyukniwitsëty yë pu'ts pujxn.

29Ma nyitekyën nän pu'ts pujxn jam mpëjkta'akëp, näjyëtu'un ja tu'ts ets ja a'ukën mëti'ipë mëët tyuna'anyën, ma yaj'atämën ja ayajk ako'onën mëti'ipë nëëjëtyën.

30Xëmë jam xypyëjkta'akëty ma kaaypyäjnën yë tsajpkääky ëjts nwintuuyës, mëti'ipës të nyajtuknipëjktaakën.

31Oytyun tu'uk yë mëj jëëntooytyakn mëti'ipë aak pu'ts pujxn mëët y'oytyunyëtyën, yë'ë pujxnkuwojpën mëët yajtuunk'aty. Yë y'ëjx, yë tyeky, yë y'a'ukën ets y'ääy tu'ukyë mëët nyämyatsëtëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

32Tëtujk xypyëjkta'akëty yë kyë'ë, myoxkëjxy pyëtsëmëty, tëkëëkjaty pë'aay pyëtsëmëty.

33Tu'ukjatyëty aakjam pyëtsëmëty myoxkëjxm ma ja mëj jëëntooytyaknën ets mëët ja nyi'a'ukën nitu'ukjaty, ya'atë a'ukën jëtu'un y'ixë'atëty tä tu'uk yë pëjyën mëti'ipë yajtijpën almendrë, mëët yë y'ëjx ets mëët yë y'ääy.

34E ma ja nyitekyën taxk ja nyi'a'ukën jam xyajkëxkojëty, näjyëtu'un y'ixë'atëty tä tu'uk yë almendrë pëjyën, mëët yë y'ëjx ets mëët yë nyi'aay.

35Ma ënäty pyëtsëmtën tu'ukjaty ja kyë'ë ja mëj jëëntooytyakn, yë'ë tyukpa'tnë'ëxëp tu'uk yë y'ëjx.

36Yë y'ëjx mëët yë nyikë'ë tu'ukyë mëpaat nyämyätsyë mëët ja mëj jëëntooytyakn, aakmëët y'oytyuny'atëty yë pu'ts pujxn ets pujxnkuwojpën yë'ë yajtuk'oytyunëp.

37Oytyun wëxtujk yë nyikutë'kxn, jam xypyëjkta'akëty këjxm ma naje'eyë kyutë'kxëtyën wintuuytsyow,

38ets ja mëti'ipë yajtijtëpën jëënmä'tn ets ja pujxn aye'epy, aak pu'ts pujxn mëët xy'oytyunëty.

39Jä'ä jam xyajtunëty oy na'i'px majktëkëëk tsimën yë wa'ats pu'ts pujxn, jëtu'un xy'oytyunëty yë mëj jëëntooytyakn ets tëkokyë jënu'un mëët tyunyën.

40Jëtu'un xyajkojëty tä të ntuk'ixyën ja nyi''ijxpät jap kopkëjxy.

Éxodo 26

1Oytyun tu'uk yë tsajptëjk, majkwitsy xyajtunëty yë linë wit awiity, ukywyit, tsu'unk wit ets tsaptswit; jam xykyëxjo'okëty yë tsajpjotmëtë kukäjpxy y'awinax.

2Tëkokyë ya'atë wit atëëytyuk tu'knax mëpaat kyijpxy'atë tuktujk xajpk ja tu'kkë'ënux y'ayeny'atëty ets tu'kxajpk ja tu'kkë'ënux myëjwiin'atëty.

3Mëkoxk nëjkx xy'axuuymyuky, yajxon xyajnäynyiwitsëtëty ets jatu'kpëky mëkoxk näjyëtu'un xy'axuuymyukëty,

4ets xytyukpa'ajo'okëty yë ëtsi'itjut mëët yë ukypyiity, ma ja mëti'ipë jëyëjp të xy'axuuymyukyën ets näjyëtu'un ma ja wiinkpën.

5Jëtu'un tä ja wit'atëëytyuk ënäty të xy'axuuymyukyën ja mëjëyëjpë ets ja okpë, wëxtyikxy majk yë ëtsi'itjut xyajkojëty ets tu'knax yaj'awijtsmukëty.

6Oytyun näjyëtu'un wëxtyikxy majk yë nyijo'kn aakyë'ë pu'ts pujxn, mëti'ipë mëët yajtuk'ajo'kmuktëty ja wit'atëëytyuk mëti'ipë të yaj'axuuymyukyën ets jëtu'un ja tsajptëjk tu'ukyë ja ijxën tpëkëty.

7Oytyun näjyëtu'un majktu'uk yë po'o'atëëytyuk, aakyë'ë tsajppax nyipo'o myajtuunëp ets yë'ë xytyuknitëyëty ja tsajptëjk.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[8]Tu'kë'ëyë ya'atë po'o'atëëytyuk aak tu'knax mëpaat kyijpxy'atë; taxtujk xajpk y'ayeny'atëty ets tu'kxajpk ja tu'kkë'ënux myëjwiin'atëty.

[9]Axuuymyuk tu'kpëky yë wit'atëëytyuk ets näjyëtu'un xy'axuuymyukëty yë wiinkpë e ja mëtëtujkpë ja wit'atëëytyuk yë'ë mnä'äkwinpitëp ets yë'ë wyë'ëmëty wintuuytsyow ma ja wit tëjk ja nyitëjkëtyaknën.

[10]Oytyun näjyëtu'un wëxtyikxy majk yë nyijäänë'ëk, mëti'ipë jam mpëjkta'akëpën ma ja wit'atëëytyuk yaj'ajë'pmukëtyën ets wëxtyikxy majk xy'oytyunëty mëti'ipë jam tunëpën ma ja wiinkpë ja wit'atëëytyukën.

[11]Wëxytyikxy myajk näjyëtu'un xy'oytyunëty yë nyi'ajo'kn aakyë'ë tsuxkpujxn ets jëtu'un xyjyo'kmukëty ma ja jäänë'ëkën ets ja wit tëjk jëtu'un tu'ukyë nyämyatsëtëty.

[12]E jä'ä ko yë tëjk atëëytyuk yë nyiwit yenyëty, paaty kujkwä'kxy jap xyajkutëëynyaxëty jëxkë'p'äämpy ma ja Tios ja jyëën tyëjkën.

[13]Jëtu'un'äämpy nëjkx ja mëjtsajptëjk wyi'imy nituky mëët ja wit mëti'ipë ënäty natëjkëpën, mëti'ipë kutëëynyajxpën pë'aay, jä'ä y'itëty tu'kë'ëtsom tu'kpa'ajatyëty ets näjyëtu'un ja tu'kpa'a.

[14]Oytyuunë näjyëtu'un ya'atë wit tëjk yë nyikäm, aakyë'ë kupixyny ayääkë'ak mtuknikkämëp, mëti'ipë tëë wyatsnën tsapts, ëpëky näjyëtu'un xytyuknikkämëty yë oyjyätypë po'o.

[15]Nipëjktaakë näjyëtu'un kanaak yë kepyjyiity, acacië kepy mëti'ipë jap tunëpën ma tsajptëjkën ets kujkyëty xypyëjktakta'ajëty ets tëywyijtsnëty.

[16]Tu'ukjatypë ja kepyjyiity ya'atë kijpxën myëët'atëp. Jä'ä y'ayeny'atëty tëkëëk xajpk ets tu'kkë'ënux ja kujkm myëjwiin'atëty.

[17]Jam ma kepyjyiity yë pya'ajën mtuktsäjtstu'utëp jam ets jëtu'un yajxon nyätyukjänëtëty, aakjëtu'un xytyuunta'ajëty yë kepyjyiity mëti'ipë tunaanpën ma tsajptëjkën.

[18]Ko ënäty jam xy'oytyuny, i'px ja kepyjyiity xyajkojëty, mëti'ipë mpëjkta'akëpën ëpa'tkë'ëy'äämpy.

[19]Näyjyëtu'un xypyëjkta'akëty yë nyi'ëjx, wëxtyikxy xynyipëjktaakëty, aakyë'ë mtuk'oytyunëp yë poop pujxn ma jam yajxon xyajkëxwa'akëtyën ja kepyjyiity. Tu'ukjaty ja kepyjyiity mäjtskpëky ja y'ëjx yajmo'ojëty ets jëtu'un yajxon ja kepy ta'tspëky nyätyukjänëtëty.

[20]Ja anëkëjxytsyowpë yajpaatyën ma tsajptëjkën, nän i'px näjyëtu'un ja nyikepyjyiity xyajkojëty.

[21]Näyjyëtu'un ja nyi'ëjx wëxtyikxy aak poop pujxn mtuk'oytyunëp, jëtu'un ja kepyjyiity tpëktëty ja y'ëjx mäjtskjatyëty.

[22]E ja mëti'ipë jap a'oytsyow yajpatpën, jä'ä ja nyikepyjyiity xy'oytyuunëty tëtujk.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

23Majkjaty ja kepyjyiity xytyuknipëjktaakëty, mëti'ipë ma tyäkën tunëpën.

24Ya'atë kepyjyiity yë'ë mëët yë myëku'uk nyäpyaatëtëty jampë këjxm y'ityën. Näyjyëtu'un yaj'oytyunëty ja mäjtskpë ja kepyjyiity ma ja mäjtskpë ja tyäkën

25Jä'ä tëkokyë nyäpyata'ayë ja kepyjyiity tuktujk ets ja y'ëjx majkmokx tu'uk. Aakyë'ë mëët y'oytyuny'atëty yë poop pujxn, mäjtskjatyëty ja kepyjyiity ja y'ëjx yajmo'ojëty tu'ukjatypë.

26Oytyun näjyëtu'un mëkoxk yë kepy yë pëkixëtypë, mëti'ipë yajtukmajts'itëpën ja kepyjyiity tu'kpa'a ma tsajptëjkën, aakyë'ë acacië kepy.

27Mëkoxk ja nyikepy mëti'ipë ja kepyjyiity yajtukjë'pnaxëpën mëti'ipë tunaanpën matsow ja tsajptëjk ja pya'ajën, mëkoxk näjyëtu'un mëti'ipë yajtukjëëpëpën ja kepyjyiity mëti'ipë a'oytsyow tunaanpën.

28Ja nyikepy mëti'ipë yajtukëëyë'ëkëpën itkujky nyaxëty ma ja kepyjyiityën.

29Tääts ja kepyjyiity xytyukniwitsëty yë pu'ts pujxn ets xy'oytyuunëty näjyëtu'un yë nyijäänë'ëk ma yajtijnaxëtyën ja nyikepy, mëti'ipë yajtijpën nyipa'tkapë. Tëë ënäty jëyëjp yajwinkooytyä'äy mëët yë pu'ts pujxn.

30Tääts ënät xyajkojëty ja tsajptëjk, tä të nmo'oyën ja nyi''ijxpät ma ya'atë tun kopkën.

31M'oytyunëp näjyëtu'un tu'uk yë wit mëjpë mëti'ipë y'atëëytyukëpën, kanaak yë y'ujkën tmëët'atëty: ukywyit, tsu'unk wit, tsaptswit ets linë wit awiity; jam xyajkëxkojëty mäjtsk yë awinax jëtu'unpë kyëxë'ëkyën, tä yë tsajpjotmëtë kukäjpxyëty y'awinax käkn mëëtpë.

32Ënät xy'oytyuunëty näjyëtu'un yë nyijo'kn, jam xykyëxtëyëty ma ja nyixeny ënäty të yajpëjktä'äkyën taxk, aakyë'ë ajë kepy, tä näjyëtu'un xytyukniwitsëty yë pu'ts pujxn ets y'ëjx xy'oytyuunëty oy majktaxkën yë poop pujxn.

33Tääts ënät jam xykyëxtëyëty ja atëëytyuk ma ja nyijo'knën, jap jëxkë'ptsow xypyëjkta'akëty ja kaaxë, mëti'ipë myë'ijtypyën ja käjpxytyu'unën; ya'atë wit'atëëytyuk yë'ë yaj'ëwä'kxy'itëp ja wa'atspë ja tëkot mëët ja mëti'ipë ni'ikwa'atsën

34Tääts ënät xy'akë'ëjëty ja kaaxë, mëti'ipë ënäty jap të xypyëjktä'äkyën ma tëkotën, mëti'ipë yajtijpën tëkot kënu'kxypyë.

35Pëjkta'ak näjyëtu'un ja kaaypyäjn tëja'ptsow ma wyi'imyën ja wit'atëëytyuk, anëkëjxy'äämpy xypyëjkta'akëty, e yë mëj jëëntooytyakn ëpa'tkë'ëy'äämpy xypyëjkta'akëty, jëtu'un mëët yajxon nyäwyinku'ixëtëty ja kaaypyäjn.

36Oytyun näjyëtu'un tu'uk yë wit'atëëytyuk mëti'ipë mtuk'atëëytyukëpën, ma jam yajnitëkën yë tsajptëjk. Jä'ä y'ixë'atëty yë nyi'ujkën: uky, tsu'unk, tsapts ets linë wit awiity. Yajxon oy tsuj jyo'oky'atëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

37Ets xy'oytyuunëty mëkoxk yë nyikupë aakyë'ë acacië kepy ets xytyukniwitsëty yë wa'ats pu'ts pujxn, mëët yë nyipu'ts pujxnjo'kn ets y'ëjx xy'oytyuunëty oy mëkoxkën, aakyë'ë tsuxkpujxn.

Éxodo 27

1Oytyun tu'uk yë wintsë'këntyakn, taxk yë pya'a xyajkojëty tu'knax, yë'ë myajtunëp yë acacië kepy, jä'ä pya'a myëjwiin'atëty tu'kxajpk ja kujkm ets xyajkëjxm'atëty mäjtsk kë'ënux ja tu'ktsa'atsy.

2Ets wyaj taxk xy'oytyuunëty, tu'ukjaty xypyëjkta'akëty jam tyatskkëjxm, tu'ukyë mëët nyämyatsëtëty yë wintsë'këntyakn ets xytyukniwitsëty yë tsuxkpujxn.

3Tëkokyë yë apëjk atu'unën jënu'un tyuna'anyën ma wintsë'këntyaknën aakyë'ë mëët xy'oytyunëty yë tsuxkpujxn: yë nyi'apëjkën ma nyipäta'anyën yë jaam, yë jä'pn, yë mëj a'ukën; jëënmä'tn ets jëëntooytyakn.

4Oytyun näjyëtu'un tu'uk yë pujxn akäämtuk, aak tsuxkpujxn myajtunëp mëti'ipë y'apëjktukëpën yë wintsë'këntyakn kujkwä'kxy, jam ma tyatskën taxk'it jam yajkëxjëëpëty yë tsuxkpujxn jäänë'ëk.

5Pëjkta'ak ya'atë wintsë'këntyakn yë y'apëjktuk itkujky ëpa'tkë'ëytsyow ets yë'ë kujkwä'kxy tyuktänëp yë wintsë'këntyakn.

6Oytyuunë näjyëtu'un yë wintsë'këntyakn yë nyikepy mëti'ipë yajtukjëëpëpën ko yajkëëyë'ëka'anëty, aakyë'ë myajtunëp yë acacië kepy ets ënät ok xytyuknikoyëty yë tsuxkpujxn.

7Ya'atë kepy aak pë'aay xyajnaxtëty, jap yajtijnaxëty ma ja nyijäänë'ëk ënäty të pyetyën ets jëtu'un'äämpy tjëkyäpëty wi'ix muum yajmënëjkxëtyën.

8Ya'atë wintsë'këntyakn tukwa'ats xyajkojëty, aakyë'ë kepy mpëjkta'akëp, jëtu'un xyajkojëty tä të ntuk'ixyën jam kopkëjxm.

9Yajkojë tu'uk yë nyitëja'aw ya'atë tsajptëjk. Jam ëpa'tkë'ëy'äämpy xypyëjkta'akëty, yë'ë mtuknatëyëp yë linë wit awiity, jä'ä y'ayeny'atëty i'px majk xajpk.

10I'px yë nyixeny xypyëjktakëty ets i'px yë nyi'ëjx xy'oytyuunëty, aakyë'ë myajtunëp yë tsuxkpujxn ets ja nyijäänë'ëk ets ja nyijo'kn aakyë'ë myajtunëp yë poop pujxn.

11Näyjyëtu'un ënät anëkëjxy'äämpy, jä'ä xyaj'oyëty yë nyiwit'atëëytyuk i'px majk xajpk, i'px yë nyixeny ets i'px yë nyi'ëjx aakyë'ë tsuxkpujxn, yë nyijo'kn ets nyijäänë'ëk aakyë'ë poop pujxn.

12E ja anajnytsyowpë wyi'imyën jä'ä ja wit'atëëytyuk xypyëjkta'akëty majkmokx xajpk, yajxon xytyuknatëy'ëwtijta'ajëty ja tëja'aw ets xypyëjktakëty majk yë nyixeny ets majk yë y'ëjx.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

13Näyjyëtu'un a'oytsyowpë ma tëja'awën jä'ä xypyëjkta'akëty majkmokx xajpk ja wit'atëëytyuk.

14Ja tu'kpa'apë ma yajnitëkën, jä'ä ja wit'atëëytyuk xypyëjkta'akëty taxk xajpk ja mäjtsk kë'ënux mëët tëkëëk yë nyixeny ets tëkëëk yë y'ëjx.

15Näyjyëtu'un ja tu'kpa'a ja nyiwit'atëëytyuk xypyëjktakëty taxk xajpk ja mäjtsk kë'ënux, tëkëëk ja nyixeny ets tëkëëk ja nyi'ëjx.

16Jäätsow ma yajnitëkën tëtujk xajpk jää tyëkëty yë wit'atëëytyuk tsu'unkpë, uky, tsapts ets awiitypë, yajxon oy tsuj jyo'oky'atëty; taxk ja nyixeny xypyëjktakëty ets näjyëtu'un ja nyi'ëjx.

17Tëkokyë ya'atë xeny mëti'ipë nyakupë'ajtypyën yë wit tëjk, tu'ukjaty aak myëët'atëp yë nyijäänë'ëk mëti'ipë oytyunyën mëët yë poop pujxn ets nyijo'kn, e yë y'ëjx yë'ë mëët yë tsuxkpujxn y'oytyuny'atëty.

18Ya'atë tëja'aw jä'ä y'ayeny'atëty i'px majk xajpk ets myëjwiin'atëty majkmokx xajpk, mäjtskpa'ajëty ets tu'kxajpk ja kujkm kyëjxm'atëty; yë'ë nyiwit'atëëytyuk'atëp yë linë wit awiity ets yë'ë y'ëjx'atëp yë tsuxkpujxn.

19Tëkokyë mëti'ipë kopkpëky tunaanpën jap tsajptëkoty, aakyë'ë mëët y'oytyuny'atëty yë tsuxkpujxn, näjyëtu'un ja nyitejpxy nyitsaay ets nyi'awojpë'ëk mëti'ipë jap tunëpën itkujky.

20Ënëëmë yë Israel ja'ayëty wä'än tmëmintë yë olivë on wa'atspë, aakyë'ë mëti'ipë mëët kyojyën yë pëjykyepy ets jëtu'un xëmë yë kutë'kxn tyë'kxëty.

21Yë Aarón ets y'u'unk y'ëna'k yë'ë ya'atë kutë'kxn xëmë yaj'oyëtëp ets jëtu'un tu'ktsu'um tyë'kxëty jyajëty ma ja wit tëjkën ma ja näpyaatë y'ityën mëët yë Wintsën, jëxkë'ëytsyow ma ja wit'atëëytyukën mëti'ipë y'atëëytyujkypyën ja kaaxë mëti'ipë ja käjpxytyu'unën myë'ijtypyën. Ya'atë ënä'ämën xëmëkyëjxm y'itëty ma ja Israel ja'ayëtyën ets ma ja y'ok'u'unk y'ok'ëna'këtyën.

Éxodo 28

1Ma Israel ja'ayëtyën, yë m'ajty Aarón yë'ë xëmë winkon myaj'itëp mëët yë y'u'unk y'ëna'k mëti'ipë xyëëwajtëpën; Nadab, Abihú, Eleazar ets Itamar, yë'ëtsës xëmë xymyëtuntëp ma tsajptëjkën.

2Oytyun yë wyit tyujkxy yë m'ajty Aarón mëti'ipë oy tsuj yajkëxë'ëkëtëpën.

3Mëëtmëtya'ak yë ja'ay mëti'ipë tyukjajtëpën wi'ix oy yë wit tujkxy tyajkojtëtyën, yë'ë yajtukni'oytyunëty yë Aarón mëti'ipë yam yajkënu'kxaanpën ets yë'ë jap tyunëty jëënjoty tsajptëkoty.

4Ya'atë wit y'oytyuntëp: katsyjyän, kejky yä'äp, nijän, tëyxyuywyit mëti'ipë nëjkx tjo'oktën, kupit ets ja wëën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

5Mëti'ipë ya'atë wit yaj'oyëjantëpën nëjkxëp tyajtuntë yë pu'ts pujxn ets wit mëti'ipë koyën tsu'unk, mëti'ipë ukyën, mëti'ipë tsaptsën ets mëti'ipë yajtijpën oywyitne'eky.

6Yë kejky yä'äp aak pu'ts pujxn mëët yaj'oytyunëty, ukywyit, tsu'unk wit, tsaptswit ets linë wit awiity ets oy jyo'oky'atëty.

7Mäjtsk yë nyitëëyë'ëk mäjtsk'atu'umëty.

8Ja nyiwëën mëti'ipë itëpën ëpa'tkë'ëy ma ja kejky yä'äpën, tu'ukyë mëët nyämyatsëtëty, yë'ë mëët yaj'oytyunëty yë pu'ts pujxn ets ja witëty mëti'ipë koyëtyën tsu'unk, uky, tsapts ets ja linë wit awiity.

9Jam xypyëjkta'akëty mäjtsk yë tsaa oypyë, jamts xykyëxjaaytya'ajëty tëkokyë ja xyëëwëty yë Israel ja y'u'unk y'ëna'k.

10Jëtu'un ojts yajkëxja'atë ijxtëm nyäpyamiinëtën naaxwiiny, tu'kpëky tëtujk yajkëxjaaytyë ets näjyëtu'un jatu'kpëky.

11Mëti'ipë ya'atë jëtu'unpë tyuunk'atëpën, yë'ë mëti'ipë yajxon nyija'awëtëpën wi'ix winë yajtsa'ayën. Jam xyajkëxmëta'akëty ja tsaa ma të yajni'oytyunën aak pu'ts pujxn,

12ets jam xykyëxpëjkta'ajëty ma ja kejky yä'äp ja nyitëëyë'ëkën yë'ë ya'atë tsaa jyä'ämyätstëp yë Israel ja'ayëty. Yë Aarón xëmë tmënëjkxëty yë Israel yë xyëëw, ko jam nyäwya'këxë'ëkëtëty ma Tiosën ets jëtu'un jyä'ämyätsëtëty.

13Ja kyëxmëtakpäjn yë'ë mëët xy'oytyuny'atëty yë pu'ts pujxn.

14M'oytyunëp näjyëtu'un tu'uk yë pujxntä'äky mëët mäjtsk yë nyitejpxy aak pu'ts pujxnëpë, jam xypyëjkta'akëty ma pya'ajën ja këxmëtakpäjn.

15Ja katsyjyän mëët ja mëti'ipë tuunpën ko winë yajnipaye'ey, jëtu'un xy'oytyunëty tä ja kejky yä'äpën, oyëty jyo'oky'atëty, yë'ë mëët xy'oytyunëty yë pu'ts pujxn ets ja wit mëti'ipë koyëtyën: tsu'unk, uky, tsapts ets ja linë wit awiity.

16Amäjtskwitsy y'itëty ets taxktatsk, jä'ä ja pya'a myëjwiin'atëty i'px mëkoxk kë'ë'u'unk.

17Ets jam xykyëxpëkëty yë tsaa oyëtypë, majktaxk waats xypyëjkta'akëty, ma mëtu'kwaatspën yë'ë myëët'atëp: tu'uk yë tsapts tsaa, tu'uk yë të'kxy tsyaa ets tu'uk yë tsuxktsaa.

18Ma ja mëmäjtsk waatspën yë'ë myëët'atëp: tu'uk yë uky tsyaa, tu'uk yë tsuxk'uky tsyaa ets yëktsuxk tsaa.

19Ma ja mëtëkëëk waatspën yë'ë myëët'atëp: tu'uk monytsyapts tsaa, tu'uk yë yëktsapts tsaa ets tu'uk yë niiypyu'ts tsaa.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[20]Ma ja mëmajktaxk waatspën yë'ë myëët'atëp: tu'uk yë pu'ts tsaa, tu'uk yë uky tyapts tsaa ets tu'uk yë tsu'unk tsaa. Ya'atë tsaa aakjam kyëxmëta'akëty ma ja kyëxmëtakpäjnën aak pu'ts pujxnpë.

[21]Jä'ä ja tsaa xypyëjkta'aktëty majkmäjtsk, jä'ä ko yë Jacob yë y'u'unk y'ëna'k nyimajk mäjtsk'atë. Ma tu'ukjatypë ja tsaajën jam yajkëxtsa'ajëty ja ja'ayxyëëw, jëtu'un tä tii yajkëxtsa'ayën.

[22]Oytyun tu'uk yë piity jyo'oky aak pu'ts pujxn myajtunëp, mëti'ipë jam mpëjkta'akëpën ma kyätyjyänën, jëtu'un y'ixë'atëty tä yë tejpxyën axaatsypë.

[23]Oytyun näjyëtu'un mäjtsk yë jäänë'ëk aak pu'ts pujxnpë ets mäjtskpa'ajëty xytyukwiintëty ja kyätyjyän.

[24]Mäjtsk yë piity jyo'oky xytyuktëëyë'ëkëty mäjtsk'atu'um yë katsyjyän, jam ma ja nyijäänë'ëk ënäty të xypyëjktakën; ja piity jyo'oky aak pu'ts pujxn mëët y'oytyuny'atëty.

[25]Ets xypyëjkta'akëty mäjtsk yë jyëjp yë piity jyo'oky, ma mäjtsk ja kyëxmëtakpäjnën ets xytyuumta'atsëty mëët yë kejky yä'äp yë nyitëëyë'ëk jam jëjp'am.

[26]Oytyun näjyëtu'un mäjtsk yë jäänë'ëk aak pu'ts pujxnpë ets xypyëjkta'akëty mäjtsk'it ma katsyjyänën, ja mëti'ipë mtukutsumëpën mëët yë kejky yä'äp.

[27]Oytyun wiinkpë jäänë'ëk, nän ja mäjtsk, aak pu'ts pujxn ets xypyëjkta'akëty jam jëjp'am ma kejky yä'äp yë nyitëëyë'ëk jyä'tyën; pa'tkë'ptsow xyajnaxëty, jää ma xyuyajtën nyäxyën, jää xykyijpxtsoonëty ma ja kejky yä'äp ja nyitëëyë'ëk y'ityën.

[28]Ets yaj'atsuumukëty yë nyijäänë'ëk yë katsyjyän mëët yë kejky yä'äp yë nyijäänë'ëk, mëët yë piity xyäätsy mëti'ipë koyën uky ets katsyjyän nëkëjxy wyë'ëmëty ma ja nyiwëënën ja kejky yä'äp ets jëtu'un ka'ap ëwä'kxyjyäty y'itëty.

[29]E paaty ko ënäty yë Aarón jap tyëkë ma mëjtsajptëjkën mëët yë katsyjyän ets mëti'ipë winë mëët tuknipaye'eytyën, jam tnijän'atëty ets tmënëjkxëty ja xyëëw ja Israel ja y'u'unk y'ëna'k jam Wintsën wyintum ets yë'ë xëmë yajtukja'amyätstëp.

[30]Ënät xypyëjkta'akëty ma katsyjyänën ja tsaa'u'unk mëti'ipë mëët winë yajnijawën mëti'ipë yajtijpën Urim ets Tumim. Ja tsaa'u'unk mëti'ipë mëët winë yajnijawën yë'ë ijty winë tyuknipaye'eytyëp. Ets Aarón jam tmënëjkxëty kyejkyijxy, ko nyäwya'këxë'ëkëtëty jam Tios wyintum. Yë Aarón xëmë tmënëjkxëty mëti'ipë winë tyuknipaye'eyëpën, ko nyëjkxëty jap ma Wintsënën.

[31]Yë kejky yä'äp yë'ë mtuknixuyëp yë ukywyit.

[32]Yajxon xytyuknixuyëty yë nyi'aaw ma këpajk nyaxëtyën. Ma nyi'aawën jëjpnä'äkwinpity jam y'itëty jëtu'un ijxtëm y'oytyunyëtyën yë po'onijän këtiipë kyëëtsëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

33Yajxon ya'atë nijän oy xy'oytyuunëtëty, yë nyi''ijxën yë'ë mtuk'oytyuntëp yë piity mëti'ipë koyën tsu'unk ets mëti'ipë ukyën ets mëti'ipë tsaptsën ets yë'ë mëët xykyëxuyëty yë pujxn u'unk aak pu'ts pujxnpë tëkokyë ma wit pa'ajën.

34Jä'ä n'antijyës, ko tu'uk yë pujxn u'unk jëyëjp xypyëjkta'akëty ets ok ja piity tyä'äky pikjatypë. Jëtu'un xypyëjktakta'ajëty tëkokyë ma ja pya'ajën.

35Yë Aarón xëmë tmënëjkxëty ya'atë nijän ko jap tyëkëty ma tsajptëjkën Wintsën wintum. Jëtu'un ko ënäty tyëkë, ëkë ko ënäty pyëtsimy yë'ë yajmëtowëp ja pujxn u'unk ko y'ëna'antëty ets jëtu'un yajtuknijawëty ko yë'ëjëty ets ka'ap y'ookëty.

36Oytyun tu'uk yë tsya'a aakyë'ë wa'ats pu'ts pujxnpë ets jam xyajkëxkojëty tä tu'uk yë tsa'a'ajtënën, jä'ä jam xyaj'ëna'anëty: Tios ya'atë të yajmo'oy.

37Jam xypyëjkta'akëty ya'atë tsya'a ma kyupitën, wintuuytsyow, yë'ë mtukutsumëp yë ukypyiity xyäätsy ets ta'tspëky wyë'ëmëty.

38Yë'ë Aarón ya'atë tsyëëm'itëp ets yë'ë tukëtakpäjta'ajëtëp ja Israel ja'ayëty ja nyëë pyokyëty, näjyëtu'un ko ja yojxën tkë'ëyakëty ma ja Tiosën, yë Tios ko t'ixëty ya'atë tsya'a, ënätnëm t'ëxajëty tkupëkëty ja yojxën mëti'ipë ënäty yajmoopyën.

39Ma ya'atë nijän xy'oytyuna'anyën, yë'ë myajtunëp yë oywyit ets mnijo'okëp näjyëtu'un, yë nijän oywyit mtuk'oytyunëp, yë nyiwëën yajxon mëpaat yajjo'oky ijxtëm mëpaat oy kyëxë'ëkyën.

40Näyjyëtu'un mëti'ipë pyëjkta'aktëpën yë Aarón yë y'u'unk y'ëna'k, oytyun kanaak yë nijän ets näjyëtu'un yë wëën ets kupit mëti'ipë oy yajkëxë'ëkëtëpën.

41Jëtu'un xyoxëty ja m'ajty Aarón ets ja y'u'unk y'ëna'k ets xytyukkujaaxëty ja waaytsyooy ma kyëpajkën ets xymyëtuntëtyës jëtu'un tä teetytyëjkëtyën.

42Oytyuunë näjyëtu'un yë pya'tk'ëxmotsëty mëti'ipë tyuk'ëtuktëpën yë ye'etyëjk'ajtënëty, yë'ë m'oytyunëp yë oywyit.

43Yë'ë ya'atë wit pyëjkta'aktëp yë Aarón mëët yë y'u'unk y'ëna'këty ko jap tyëkëtëty ma wit tëjkën ma näpyaatë y'ityën ets näjyëtu'un ko twinkuwa'akëtëty yë wintsë'këntyakn, ëkë ko ënäty jap yë tyuunk tyajtu'uye'eytyë mëët ko tyeety'atë, këtiipë nëjkx tii tëkatsy tuntë ets y'ëk'o'knëtëty. Ya'atë ënä'ämën tëyajtën yë'ë xëmë itëp ma yë'ëjëtyën ets ma ja y'u'unk y'okëtyën.

Éxodo 29

1Ko pën xykyënu'kxëty mëti'ipë teety'ataanpën, ya'atë mtunëp: tu'uk xy'ixëty yë tsajpkaayä'äy ayääkë ets mäjtsk yë kupixyny yä'äy ayääkë, oypyë mëkpë ets kä'pxypë,

2ets ja tsajpmokway mëti'ipë oyën, yajkoj ja tsajpkääky ets ma'atsy mëti'ipë ka'ap tmëët'atyën yë tsajpkääky tsyooy, yë'ë mëët xytyijëtitëty yë on ets tsajpmoktë'ëts ka'apë tmëët'atyën yë tsooy ets wäänjaty xytyuknixijkxëty yë on.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

[3]Tääts jap katsyjoty xypyëjkta'akëty ets xymyënëjkxëty ma mëjtsajptëjkën, tu'ukyë mëët ja tsajpkaayä'äy ayääkë ets mäjtsk ja kupixyny yä'äy ayääkë.

[4]Tä ënät xywyoownëjkxëty yë Aarón mëët yë y'u'unk y'ëna'k jam ma yajnitëkën ja wit tëjk ma näpyaatë y'ityën ets xy'ënëëmëty, ko jam tsyi'iwtëty.

[5]Ko tsyiiwta'atëty tääts yë Aarón xyoxëty mëët ja tëyxyuypyë wit ets ja kejky yä'äp, ja nijän, ets näjyëtu'un ja kejky yä'äp ets ja katsyjyän ets xywyë'ënta'atsëty ja kejky yä'äp ja nyiwëën.

[6]Pëjkta'ak näjyëtu'un ja kupit jam ma kyëpajkën ets ja tsya'a mëti'ipë yajnikë'xë'kpyën ko tyeety'äty.

[7]Tääts xypyëjkë'ëkëty ja on mëti'ipë yajtukkënu'kxpën ets xykyënu'kxëty ja Aarón ko tyeetyëjkënë, jam kyëpajkëjxm jam ja on xykyëxtämëty.

[8]Ënëëmë näjyëtu'un ja y'u'unk y'ëna'k ets wyinkontëty. Tääts xytyukxoxtëty ja tëyxyuywyit.

[9]Jëtu'un tä yë Aaronkën ets ja y'u'unk y'ëna'këty yajxon xywyë'ënta'tsëtëty ets ënät xypyëjktakëtëty yë kyupitëty. Jëtu'un'äämpy xymyo'ojëty ja kutujkën ets tpa'atwa'akëtëty ja teety'ajtë. Ya'atë ënä'ämën xëmëkyëjxm y'itëty.

[10]Ok xymyënëjkxëty ja tsajpkaa ëna'k ma ja wit tëjkën ma ja näpyaatë y'ityën. Ets ja Aarón mëët ja y'u'unk y'ëna'k, ënät jam ja kyë'ë tkëxkontëty ma ja jëyujk këpajkën.

[11]E jam Tios wintum ma ja wit tëjk yajnitëkën, jam ja tsajpkaa ëna'k xyaj'ookëty.

[12]Tääts wäänë xypyëjkëty ja ne'pny ets xytyukkuutsëty ja wintsë'këntyakn ja nyiwaj. E ja ne'pny mëti'ipë jaakwë'ëmpën jap xytyukpa'tä'ämëtya'ajëty ja wintsë'këntyakn.

[13]Ja tyiinty, ja jyot, ja myääts mjëpëjktaayëp ets ja y'on jam xynyino'okëty ma wintsë'këntyaknën.

[14]E ja nyitsu'utsy, ja nyi'ak ets ja tyi'iny, jëkäm nëjkx xynyino'oky, jä'ä ko ya'atë wintsë'kën yë'ë kyunajxyp ja nëë poky.

[15]Mëjwits tu'uk yë kupixyny yä'äy yä'kpetypë ma jam nimäjtsk tyänëtën ets xymyëjwowëty yë Aarón mëët ja y'u'unk y'ëna'k ets jam ja kyë'ë tkëxkontëty ma ja kupixyny ja kyëpajkën,

[16]tääts ënät xyaj'ookëty, e ja nyine'pny jam xyijkxjëtitëty ma wintsë'këntyaknën.

[17]Ets ënät xytyuktsukëty yajxon yë nyitsu'uty apot tukpotë, tääts xypyujëty xyjyä'ätsëty yë tyiinty ets kyë'ë tyeky ets tu'ukyë xypyëjktakta'ajëty ja nyitsu'uty mëët ja kyëpajk.

[18]Tääts ënät ya'atë kupixyny y'ooky xynyino'okëty ma wintsë'këntyaknën, mëti'ipë yë Wintsën mtukmëjjawëpën, yë'ë ya'atë wintsë'kën nino'oky nixämpyë oypyë xyuuky jyokyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

19Mëjwits ënät näjyëtu'un ja wiinkpë ja kupixyny ets jam ja kyë'ëjëty tkëxkontëty ja Aarón mëët ja y'u'unk y'ëna'k, ma ja kupixyny ayääkë ja kyëpajkën.

20Tä ënät xyaj'ookëty ets wäänë xypyëjkëty yë ne'pny ets xytyukkuutsëty yë Aarón mëët yë y'u'unk y'ëna'k ma tyatskpa'ajëtyën a'oy'äämpyë, näjyëtu'un ma kyë'ëkaajëtyën a'oy'äämpyë ets ma tyekykyaajën a'oypyë, e ja ne'pny mëti'ipë natëjkëpën xijkxjëtit jam ma wintsë'këntyaknën yë pya'a nyuxën.

21E ja ne'pny mëti'ipë jam wë'ëmpën wintsë'këntyakn nëkëjxm ets ja on mëti'ipë yajtukkënu'kxpën mëti'ipë natëjkëpën, mpëjkë'ëkëp ets xytyuknixijkxëty yë Aarón ets näjyëtu'un jam wyitkëjxm, ma ja y'u'unk y'ëna'kën nëjkxëp xykyënu'kxta'atë mëët tu'kë'ëyë ja wyitëty tyujkxëty.

22Tëkokyë y'on xyajjënajktaayëty mëti'ipë myëët'ajtypyën ma pyi'ixyën, ma tyiintyën ets ma jyotën; pëjkë näjyëtu'un mäjtskpë yë myëjtiinty ets y'on mëti'ipë nëkëjxy nyijuux'ajtypyën, näjyëtu'un ma ja pyuuyën a'oypyë, paatykyëjxm yajyäky ya'atë kupixyny yä'äy mëët ko ja teetyëjk ënäty yajkënu'kxtë.

23E ja tsajpkääky mëti'ipë jap ijtpën katsyjoty ka'apë tsyooymyëëtëtyën, mëti'ipë ja Tios të yajtukniyakën, koonë'ëk tu'uk yë pikpë ets koonë'ëk tu'uk mëti'ipë xëpinyën mëët yë on ets tu'uk mëti'ipë jëtu'un këxë'kpën tä yë tsajpkääkytsyë'ëtsën.

24Pëjktakta'a ya'atë ma Aarón yë kyë'ëjën ets ma y'u'unk y'ëna'këtyën ets jëtu'un xytyukkë'ëwanëty ijxtëm tyuunk'atyën Wintsën wintum.

25Tä ënät ok tu'ukyë xynyino'okëty jam ma wintsë'këntyaknën, mëët ja jëyujk'ooky mëti'ipë yajno'kpën, mëti'ipë ja Tios jä'ä të yajtuknipëjktaakën, jëtu'un tä tu'uk yë wintsë'kënën mëti'ipë oy xu'kp jojkpën. Ya'atë jä'ä yajyäky tä tu'uk yë ayajk ako'onën mëti'ipë nino'oky yë Tios yajtukwintsë'këpën.

26Ko ënäty ja Aarón të yajkënu'kxy, yë'ë mnëtsukëp ja kupixyny ayääkë ja kyätyxyixy ets jëtu'un xytyunëty ja näkyënu'kxë jam Tios wintum, e ja katsy xyixy mëti'ipë jam mnëtsujkpyën, yë'ë mijts mjä'ä'atëp.

27Ëpëky xypyëjkta'akëty yë katsy xyixy mëti'ipë ayajkën'ajtp ako'onën'ajtpën jä'ä xëëw, yë pyuuy mëti'ipë ëpëky yajyajkpën, ëpëky xypyëjkta'akëty, jä'ä ko tääpë yë'ë Aarón të yajtukniwë'ëmy ets y'u'unk y'ëna'k.

28Tääpë yë'ë nëjkx tjä'ä'atë yë Aarón ets y'u'unk y'ëna'k, ya'atë ënä'ämën xëmë jëtu'un y'ijtëwëty ma Israel ja'ayëtyën. Ya'atë wintsë'kën yë'ë yajtukniyajkëtëp yë Israel ja'ayëty, ets Tios yajtukwintsë'ëkëp; ma jëtu'un ja nämyë'oyë y'ityën.

29Yë wyit yë Aarón yë'ë nëjkx tmëwë'ëmtë yë y'u'unk y'ok, ko ënäty näjyëtu'un yajkënu'kxtë ets tyeety'atëty ets jëtu'un tpa'atwa'akëtë ja ënä'ämën kutujkën.

30Ja teety mëti'ipë ja Aarón y'u'unk'ajtyp y'ok'ajtypyën, ko tyëkëty jap tëkoty ma ja wit tëjkën ma ja näpyaatë y'ityën ets jëtu'un ja tyuunk jap tuna'any ma ja Tios ja jyëën tyëjkën, myënëjkxëp ya'atë wit ets jëtu'un tmëët'atëty wëxtujk xëëw.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

31Ja kupixyny ayääkë tsu'utsy mëti'ipë ënäty të wyintsë'kën'atyën, myajkë'ëwëp ma ja näkyënu'kxë y'ityën.

32Yë Aarón mëët yë y'u'unk y'ëna'k tu'kmukyë nëjkx tsu'utstë ya'atë tsu'utsy kyë'ëw, näjyëtu'un ja tsajpkääky mëti'ipë jap ijtpën katsy u'unkjoty, nëjkxëp tu'knax tkaytyë jam ma yajnitëkën ja wit tëjk ma ja näpyaatë y'ityën.

33Ya'atë kyäytyëp tsyu'utstëp, paatykyëjxm ënäty të yajtukwintsë'ëkë ja Tios ets ja nyëë pyokyëty nyiwa'ats kyuwa'atsëtëty ma ënäty të yajkënu'kxtën ets ma t'ëxajëtën ja kutujkën ets tpa'atwa'akëtë ja teety'ajtën. E tyaapë tsu'utsy ka'ap tjëkyepy oynyapënëty tsu'utsëty, jä'ä ko yë'ë ëpëky të yajkënu'kxy.

34E pën jaaknatëjkëp ja tsu'utsy ets ja tsajpkääky, mëti'ipë kënu'kxyën, mtimnyino'oktëp, jä'ä ko tääpë ni pën mëpaat tkajë'kxy ko kyomjëpom'atëty, jä'ä ko kënu'kxy ënätynyë.

35Mtunëp jëtu'un tu'kë'ëyë ya'atë mëët yë Aarón ets y'u'unk y'ëna'k, ijxtëm yam të ntukni''ixën. Wëxtujk xëëw xytyuunk'atëty ets xyajwatsta'ajëty winë,

36winjëpom xyaj'ookëty tu'uk yë tsajpkaa ets yë'ë wyintsë'kën'atëty ets jëtu'un xypyaatëty ja pokymyä'kxën, myajwa'atsëp yë wintsë'këntyakn winjëpom ma xypyëjkta'akëtyën yë wintsë'kën mëëtkyëjxm ja mpoky ets jam xyijkxëty yë on ets xykyënu'kxëty.

37Wëxtujk xëëw y'itëty, xyakëty ja wintsë'kën jam ma ja wintsë'këntyaknën mëëtkyëjxm ja mpoky mkëtyeyëty; jëtu'un kënu'kxy ets wa'ats xyajwë'ëmëty ma Tiosën ets ya'atë wintsë'këntyakn ni'ik wa'ats y'itëty ets oy tyimtiijëty pën tii jam ja'ajtp ma ja wintsë'këntyaknën, wa'ats nëjkx wyi'imy.

38Xëmë winjëpom xyakëty yë wintsë'kën, jam ma wintsë'këntyaknën. Yë'ë myakëp yë kupixyny mäjtsk mëti'ipë tu'ukjatynyëm yë jyëmëjtën.

39Tu'uk jopyëp xyakëty ets jënäkxyëëw wiinkpë.

40Ja mëtu'ukpë ja kupixyny yë'ë mëët xyakëty yë tsajpmokway mäjtsk tsim, olivë on ets xypyikëty tu'ktsim yë tsatym nyëë.

41Näyjyëtu'un xytyunëty ko ja wiinkpë ja kupixyny xyaj'ookëty jënäkyxyëëw, mëët yë tsajpmokway ets mëët yë tsatym nyëë ets xynyino'ok xynyixamëty; jëtu'un ja wintsë'kën xyakëty ja oypyë xyuukyën jyokyën.

42Ya'atë yojxën mëti'ipë myajktëpën nino'oky nixämpyë, u'unk ok nyëjkxëty ets jëtu'un tkë'ëyaktëty ëjts nwintuuyës jam ma yajnitëkën yë wit tëjk ma näpyaatë y'ityën, maajës näpyaata'anyë mëët mijts ets nmëkajpxa'any.

43Jamës näpyaata'anyë mëët yë Israel ja'ayëty ets ja it kënu'kxy wyë'ëmëty mëët koos ënäty ëjts jap nyajpaaty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

44Nkënu'kxäämpyës ya'atë wit tëjk ma ja näpyaatë y'ityën ets näjyëtu'un ya'atë wintsë'këntyakn, nkënu'kxäämpyës näjyëtu'un yë Aarón mëët yë y'u'unk y'ëna'k ets yë'ë tyeety'atëty ets xymyëtuntëtyës.

45Ëjtsës kë'ëm jam timyajpaataanp ma Israel ja'ayëtyën ets ëjtsës xyTios'atëp.

46Jëtu'un nijawëtëty ko ëjts Wintsën, mëti'ipë yë'ëjëty Tyios'ajtëpën, mëti'ipë ojts yajpëtsëmëtën jap Egiptë ets ntsëënëja'anyës ma yë'ëjëtyën. Ëjts Wintsënajtp mëti'ipë yë'ëjëty Tyios'ajtëpën.

Éxodo 30

1Oytyun tu'uk yë wintsë'këntyakn, yë'ë myajtunëp yë acacië kepy ets jam tyoyëty yë poom.

2Taxktatsk xy'oytyunëty, tu'kkë'ënux xyaj'ayeny'atëty ets xyajmëjjwiin'atëty tu'kkë'ënux ets xyajkëjxm'atëty mäjtsk kë'ënux, ja nyiwaj tu'ukyë mëët nyämyatsëtëty ja wintsë'këntyakn.

3Ets xynyikooytya'ajëty mëët yë pu'ts pujxn mëti'ipë nëkëjxy ijtpën ets majktaxkëty ja pya'a ets ja wyajëty ets näjyëtu'un ëpëky yë pu'ts pujxn xytyukpa'awitsëty.

4Pëjkta'ak yë nyitëëyë'ëk aak pu'ts pujxn ma y'awits pa'tkën, mäjtsk xypyëjkta'akëty ma jam mäjtsk ja tyatskën tu'kpa'apë ets nän mäjtsk ma ja wiinkpën ets jap ja kepy yajtijnaxëty mëti'ipë yajtukëëyë'ëkëpën.

5Ya'atë kepy yajtijyën witsë, yë'ë ajë kepy myajtunëp ets ënät xytyukniwitsëty yë pu'ts pujxn.

6Ja potsy ma ja wintsë'kën yajyäkyën jam xypyëjkta'akëty ma yajpaatyën yë wit'atëëytyuk, mëti'ipë jam winkon yajpatpën ma kaaxën mëti'ipë myë'ijtypyën yë käjpxytyu'unën, jëyëjp wyë'ëmëty, maas ëjts näpyaata'anyën mëët mijts.

7Xëmë winjopy yë Aarón tpëjkta'akëty yë poom ets yë'ë jap pa'akxuukëp, jää xëëw tpëjkta'akëty ma ja kutë'kxn tyaj'oyëtën.

8Näyjyëtu'un ko jyënäkyxyëëwajnëty yajtoyëp jää ko näjyëtu'un ja kutë'kxën tjëjpkonëty. Ya'atë jëtu'unpë xëmë yaj'oytyuntëty Wintsën wyintum, tyim itëty jëtu'un kë'ëyxyëëw kë'ëyjyëmëjt.

9Këtii oymyëti'ipë poom xypyëjkta'akëty ma ya'atë wintsë'këntyaknën ets ni yë'ë tsajpmok jam xykyapëjkta'akëty ets ni yë'ë tsatym nyëë jam xykyaxijkxjëtitëty.

10Ya'atë wintsë'këntyakn wa'ats mëpaat y'ity mëti'ipë yë Tios yë'ë të yajtuknipëjktaakën, winjëmëjt yë Aarón tukuutsëty yë kupixyny nye'pny, mëti'ipë yajyajkpën ma ja nëë poky yajtukunaxyën, winjëmëjt xykyë'ëyaktëty tu'uk yë wintsë'kën mëti'ipë mnatyukunaxëtëpën mëëtkyëjxm ja mpokyëty ets jëtu'un myajpokywyinmä'kxtëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

11Ënät ja Tios ojts tninëjkx ja Moisés ets t'ënëmaay:

12Ko xyajpëtë'ëkëty tu'uk yë jaaymyujkën, ma tu'ukjaty ja Israel ja'ay yajkëxja'ayën ja xyëëw, yakëp wäänë oytyiijëty ets yë'ë ja jyuukyajtën tukuyakëty, mëti'ipë ja Tios jä'ä myo'ojëpën, këtiipë tii ëyo'on kyëta'akëty ma jyuuky'ajtënën mëët ko ënäty ja jaaymyujkën myuky.

13Tëkokyë mëti'ipë yajkëxjaaytyën ma ja jaaymyujkën y'ijtyën, ya'atë nëjkx tyaktë ma ja Tiosën: mëkoxk nikonë yë poop pujxn, ya'atë kijpxën yë'ë mëti'ipë jap ijtpën ma tsajptëjkën.

14Tëkokyë mëti'ipë ënäty yajkëxjaaytyëpën ma ja jaaymyujkën y'ityën, yë'ë mëti'ipë i'px ja jyëmëjnën ets jëtu'un tyimnëjkxy, aakjëtu'un nëjkx tmo'otë ja Tios ja ayajk ako'onën.

15Ko xyaktëty ya'atë m'ayajk m'ako'onënëty ma Tiosën, mëët ko ënäty ja mjuukyajtën jä'ä xytyukniyajktu'utë, ka'ap yë kumeenyjyä'äy ni'ik jyä'ä tyakëty ets ni'ëyoopëja'ay wäänë tkayakëty, aak këëk mëkoxk nikonë ja poop pujxn xyaktëty.

16Paaty mijts myajmukëp ya'atë poop pujxn, mëti'ipë ënäty yë Israel ja'ayëty nätyukuyajkëtëpën ets jap xykyë'ëyakëty ma ja wit tëjkën ma ja näpyaatë y'ityën mëët ja Tios. Yë'ë ya'atë Tios tyukja'amyätsëp yë Israel ja'ayëty, mëët ko ënäty ja jyuuky'ajtën tëë tnikëpäjtu'utë.

17Ënät ja Tios ojts tmëkäjpxy ja Moisés ets t'ënëmaay:

18Oytyun tu'uk yë kë'ëpujtakn, yë'ë pujxn mtuk'oytyunëp mëti'ipë yajtijpën tsuxkpujxn, ma y'ëjxën y'ita'anyën nän pujxn jap mpëjkta'akëp, yë'ëts wa'anëp kë'ëpujtakn, jap nëjkx xypyëjktä'äky itkujky ma ja wit tëjkën ma ja näpyaatë y'ityën mëët ja wintsë'këntyakn ets xyaj'utsëty mëët yë nëë.

19Yë Aarón mëët ja myaankëty jap yë nëë tjuutëty ets kyë'ëpuj tyekpyujtëty.

20Jëtu'un nyäpyuj nyäjyä'ätsëtëty, ko koo jap tyëkëtëty ma ja wit tëjkën ma ja näpyaatë y'ityën mëët ja Tios, näjyëtu'un ko jam yajpaatëty ma wintsë'këntyaknën ets ja wintsë'kën tnino'oka'antëty Tios wintum, jëtu'un'äämpy ka'ap nëjkx y'ooktë.

21Këtiipë y'ooktëty, kopkpëky ko tpujtëty tjä'ätstëty yë kyë'ë tyekyëty. Ya'atë ënä'ämën xëmëkyëjxm y'itëty ma Aaronkën ets ma y'u'unk y'okën.

22Ënät ojts ja Tios tmëkäjpxy ja Moisés ets t'ënëmaay:

23Ëxta'a mijts kë'ëm yë aay ujts mëti'ipë pa'akxu'kpën, tëtujk tsim mëti'ipë ni'ik pa'akxu'kpën, tëkëëk tsim yë canelë, tëkëëk tsim yë waxk mëti'ipë pa'akxu'kpën,

24tëtujk tsim yë casië ets tëkëëk tsim jakujkmën yë olivë on, yë'ë kijpxën myajtunëp mëti'ipë jap ijtpën ma tsajptëjkën.

25Tëkokyë ya'atë aay ujts xy'apëjkmujkta'ajëty ets xy'oytyunëty tu'uk yë on, mëti'ipë mtukënu'kxëpën oy tii, jëtu'un nëjkx xytyuunk'aty tä tu'uk yë pa'akxu'kpë oytyuunpë

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

tyaj'oyën yë pa'akxu'kpë. Ya'atë jëtu'un on'atëp wa'atspë, mëti'ipë tunëpën ets yajtukkënu'kxëty oytyiijëty.

26Nëjkxëp xytyuknixijkxy yë wit tëjk ma ja näpyaatë y'ityën ets näjyëtu'un ma ja kaaxën mëti'ipë myë'ijtypyën ja käjpxytyu'unën,

27ja kaaypyäjn mëët tëkokyë ja y'apëjk y'atu'unën, ja mëj jëëntooytyakn ets tëkokyë jënu'un mëët tyunyën ets ja poom wintsë'këntyakn,

28ja wintsë'këntyakn ma ja jëyujk yajno'oktën ets tëkokyë jënu'un mëët tyunyën ets näjyëtu'un ma ja pujxn kë'ëpujtaknën mëët ja y'ëjx.

29Jëtu'un nëjkx xykyënu'kxta'ay ets wa'ats wyë'ëmta'atëty, oy tyimtiijëty pën tii ënäty jam najxp, wa'ats nëjkx wyi'imy.

30Näy yë'ë ya'atë nëjkx xytyuknixijkxy yë Aarón ets y'u'unk y'ëna'k, jëtu'un nëjkx xykyënu'kxy ets yë'ë tyeety'atëty etsës xymyëtuntëtyës,

31jëtu'un xy'ënëëmëty yë Israel ja'ayëty: Ya'atë on xëmë y'itëty, yë'ë tu'uk yë on wa'atspë, mëti'ipë mëët oy tyimtiijëty yajkënu'kxyën.

32Këtii oypyënëty xytyukkuja'axtëty ets ni xykyayajkojtëty jëtu'unpë muum ëpëky tä tyaapën. Wa'ats yë'ë, wa'ats yajëkyäpëty oy tyimjëna'ajëty.

33Pën muum kë'ëmwinma'any yajkojpy yë on jëtu'unpë tä tyaapë y'ixëtyën, ëkë muum oypyënëty tukuja'axnëtëty; pën ënäty jëtu'un ëtëtspën, kopkpëky ko nëjkx yajjo'otsy ma ja myëkunaax myëkukajpnën.

34Ënät yë Tios t'ënëmaay yë Moisés: Ijxta'a mëti'ipë pa'akxu'kpën ets tu'knax myäy'atëty: kepy'u'pky, nëë jëyujk pajk oypyë xyuuky jyokyën, poomway ets ja gálbano kepy oypyë xyuuky jyokyën,

35yë'ë mëët xy'oytyunëty yë poom mëti'ipë oyën ets wa'atspë, yajxon xyëpiinta'ajëty jëtu'un tä tu'uk yë pa'akxu'kpë oytyuunpë tyaj'oyën yë tsooy.

36Tääts wäänë xymyä'äjëty ooky yajxon ets jam xypyëjkta'akëty winkon ma kaaxë y'ityën, jap ma ja wit tëjkën ma ja näpyaatë y'ityën mëët ja Tios, jap n'antijyës maas jap näpyaata'anyën mëët mijts. Ya'atë on wa'ats y'ita'any ma miitsëtyën.

37Ni pën mëpaat jëtu'unpë pa'akxu'kpë tkayajkojy ets kë'ëm tyajtunaanpëty. Yë Tios yë jëtu'unpë jyä'ä'ajtyp, paatykyëjxm mëpaat wa'ats xymyëët'aty.

38Pën jëtu'unpë yë on yajkojpy tä tyaapën ets tyajxuuka'any tyajjoka'any kë'ëm, kopkpëky ko nëjkx yajjo'otsy ma ja myëkunaax myëkukajpnën.

Éxodo 31

1Ënät ja Tios ojts tmëkäjpxy ja Moisés ets t'ënëmaay:

2Ëk'ix, jam ma Judá y'u'unk y'okën yë'ëjës të nwin'ixy yë Besalel, yë Urí myaank, yë Hur y'ok'u'unk,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[3]tëëjës nmo'oy yë nmëk'ajtënës n'oyajtënës ets wijyajtën kujk'ajtën ets ja'aykyujkën ets nija'awën wi'ix winë oy t'oytyunëtyën.

[4]Wi'ix oy tyajkëxë'ëkëtyën winë ets wi'ix oy tuunk'atëtyën ma pu'ts pujxn, poop pujxn ets tsuxkpujxn yajtuk'oytyunyën.

[5]Wi'ix yë tsaa oy tmo'ojëtyën yë ijxën ets wi'ix yajxon y'atë'kx y'ajajëtyën, wi'ix näjyëtu'un yë kepy oy yë y'ijxën tmo'ojëtyën, oy tyimtiituunkëty aak'oy yaj'ixy tyaj'oyë.

[6]Tëë mpëjktä'äkyës yë Oholiab, yë myaank yë Ahisamac, yë Dan yë y'u'unk y'ok ets yë'ë pyutëkëtëty, tëkokyë yë ijxpëkyjyä'äytyëjkëty tëëjës nmooytya'atë yë wijyajtën ets jëtu'un tjëkyäptëty t'oytyuntëty winë mëti'ipë yam të ntuk'ëne'emyën.

[7]Ja wit tëjk ma ja näpyaatë y'ityën mëët ja Tios, ja kaaxë mëti'ipë myë'ijtypyën ja käjpxytyu'unën, ja kaaxë ja nyi'akë'ë ets tëkokyë jënu'un jap winë tyunyën ma ya'atë wit tëjkën,

[8]ja kaaypyäjn mëët tëkokyë mëti'ipë mëët tyunyën, ja jëëntooytyakn mëti'ipë wa'ats pu'ts pujxn ets mëët tëkokyë mëti'ipë mëët tyunyën, ja poom ja wintsë'këntyakn.

[9]Ja wintsë'këntyakn ma ja jëyujk yajnino'okyën, mëët tëkokyë jënu'un mëët tyunyën, ja pujxn kë'ëpujtakn mëët ja nyi'ëjx ma këxkë'ëy y'ityën,

[10]ja wit ja jo'okpyë mëti'ipë ja Aarón wyit'ajtypyën ets näjyëtu'un ja wyitëty ja y'u'unk y'ëna'k mëti'ipë myëteetyajtëpën,

[11]yë on mëti'ipë mëët winë yajkënu'kxyën ets ja poom mëti'ipë pa'akxu'kpën jap ma tsajptëjkën, yë'ë nëjkx tuunk'atë jëtu'un tä yam të ntuk'ëne'emyën.

[12]Ënät ja Tios ojts tmëkäjpxy ja Moisés ets t'ënëmaay:

[13]Mijts kë'ëm timmëëtmëtya'ak yë Israel ja'ayëty ets xy'ënëëmëty: Kopkpëky ko xymyëjjawëtëty ëjts yë npo'kxënxëëwës, jä'ä ko yë'ë yajtuk'ijxp koos ëjts nyajpaaty ma miitsëtyën xëmëkyëjxm, jëtu'un yajnijawë ko ëjts mëti'ipë Wintsën'ajtpën, ëjts jëtu'un miitsëty të nwin'ixtë.

[14]Yë po'kxënxëëw wa'ats mëpaat xymyëët'atë ets kopkpëky ko mëj'äämpy xyjyëkyäptëty. Pën ka'ap tmëj tjawë ya'atë xëëw, kopkpëky ko y'ookëty, pën jää tuunp ye'epy ma tääpë xëëwën, kopkpëky ko nëjkx yajjo'otsy ma ja nyaax kyajpnën.

[15]Tëtujkxëëw ja tu'unën ye'eyën y'itëty e ja mëwëxtujkxëëwpë po'kxënxëëw jäänë, mëti'ipë ja Tios mëpaat yajtukwintsë'ëkën. Pën jää tuunp ye'epy ma pyo'kxënxëëwatyën, kopkpëky ko y'ookëty.

[16]E paatykyëjxm kyopkpëkyëty ko nitëkokyë yë Israel ja'ayëty mëj'äämpy tyaj'itëty yë po'kxënxëëw, jëtu'un nyaxëty tä tu'uk yë käjpxytyu'unën yajmëët'atyën winë xëëw winë jëmëjtpë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

17Yë'ë tu'uk yë ijxpäjtën'atëp mëët ëjts ma Israel ja'ayëtyën winë xëëw winjëmëjt. Jä'ä ko yë Tios jä'ä ojts tuunk'aty yë tsajp ets naaxwiinyëtë tëtujk xëëw, e kom wëxtujk xëëw tää ojts pyo'kxy.

18Ko yë Tios ojts myëtyakta'ay mëët yë Moisés jam ma Sinaí kopkën, mäjtsk ojts yë Moisés yajmo'oy yë tsaatsetsy, ma tkëxjaayën ja ënä'ämën tëyajtën mëti'ipë ojts yë Tios kë'ëm timy'oytyunyën.

Éxodo 32

1Ko ja Israel ja'ayëty t'ijxtë ko ja Moisés nëkooyë pyoxnë jam kopkëjxm, ënät ojts jam nyämyukëtë ma ja Aaronkën ets t'ënëmaaytyë: Jotëkoy ets xy'oytyunëty tu'uk yë nwintsënëtyës mëti'ipës xytyu'uwinwowtëpën, jä'ä ko yë Moisés ka'ap y'ëkyajnija'awënë pën tii të jyätyë, mëti'ipë ojts ëëtsëty xyjyuutën jap Egiptë.

2Tä ja Aarón ojts y'ëtsoy: Amëtowtë yë mto'oxytyëjkëty ets m'u'unk m'ëna'këty yë pyu'tspujxn tatsktëy etsës yaa xytyuknimintëty.

3Ënät ja ja'ayëty t'amëtoowtë ja tyo'oxytyëjkëty ja pyu'tspujxn tatsktëy ets ojts tukninëjkxtë ja Aarón,

4ets t'ëxajëy ja pu'ts pujxn ets jap tyajwin'ë'tsy jëënjoty, yë'ë ojts mëët tyajkojy tu'uk yë awinax, jëtu'unpë kyëxë'ëkyën tä tsajpkaajën. Ënät ja mayjyä'äy y'ënaantaaytyë: Israel ja'ayëty, ya'atë jëtu'un mwintsën'ajtëp, mëti'ipë ojts jap mjuutëtën Egiptë.

5Ko yë Aarón jëtu'un t'ijxy, ënät tu'uk yë wintsë'këntyakn tyaj'o'oyëy, ma ja awinax tpëjkta'aka'anyën, jëtu'unpë kyëxë'ëkyën tä ja tsajpkaajën ets ojts mëk jyänty yujk'ëna'any: Jëpom yë mëj xëëw ntu'unmëty ma Wintsën nmëjja'aw nkënu'kxyjya'awëmëtyën.

6Ko kyomjëpom'ajty, janty ju'unëm ojts myä'äypyëtë'kojtë ets ja wintsë'kën ojts tkë'ëyajkojtë, kanaak tyajnitooytyë ja jëyujk, tuntë jëtu'un ja nämyë''ëëw'oy näymyëkajpx'oyë, wäänë y'ijty tä ojts ja mayjyä'äy tyëkëtë kääpyë ukpë. Ko jëtu'un y'ëkkaaytyääy y'ëk'uktaaytyë tääts tyëjkëtyë äjtspë pujtpë.

7Ënät ja Tios t'ënëmaay ja Moisés: Jotëkoy ets mjëjpta'akëty jap ëpa'tkë'p, jä'ä ko ja mnaax mkajpn mëti'ipë jap myajpëtsëëmën Egiptë, tëë ja nyäyajtu'utëkoyëtë.

8Ka'ap ninu'un të tyimpo'oxy ets të t'ëxmatstë ja oytyu'u, mëti'ipës të ntuk'ënä'ämtën ets yë'ë tye'eytyëty. Tëë tyajkojtë tu'uk yë awinax, jëtu'umpë kyëxë'ëkyën tsajpkaajën, aak pu'ts pujxnpë mëët y'oytyunyëtyën, tam tmo'otë kanaakpëky yë wyintsë'kën, tam tmëjjaw tjaantyjawëtë ets y'ëna'antë: Israel ja'ayëty ya'atë jëtu'un mwintsën'ajtëp, mëti'ipë ojts mjuutëtën jap Egiptë.

9Ënät yë Tios t'ënëmaay yë Moisés: Tëës tyam yajxon n'ixy ko tääpë ja'ayëty ka'ap ninu'un kyäjpxyjä'äykyukëtë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

10E tyam ëxmajtskës atu'uk. Yajxonës yë joot'an të xytyuktëkë mëët yë'ëjëty, ëjts jëtu'unës yam n'ëna'any ko ntimyajkutëkoyantëpës yam. E mëët mijts nyajkojäämpyës tu'uk yë naax kajpn mëjpë këjääpë.

11Yë Moisés ojts tjayajxäämanë mëktä'äky ja Wyintsën Tios ja jyoot'an mëët ya'atë aaw ayuk: Wintsën, ¿wi'ix ko nëkooyë xytyimtukjoot'anpëky yë mnaax mkajpn, mëti'ipë mijts kë'ëm mju'tën jap Egiptë mëët yë mmëjajtën, mëti'ipë jap myaj'ijxën mëj këjää?

12¿Wi'ix jëtu'un ko ënät xy'ëwa'atsa'any ets Egiptë ja'ayëty y'ëna'antëty: Tios tëkatsy ënäty yë wyinma'any, ko ojts yaa Egiptë yajpëtsëmëtë, paaty ojts yaa jyuutëtë, jä'ä ko jam yaj'ooka'anëtë muum kopkkëjxm ets jëtu'un'äämpy jyo'otsa'anëtë yaa naaxwiiny naaxkëjxy? Yajjëwa'ak jëtu'unpë winma'any ma mijtsën, ko m'ëna'any ko xyajkutëkoyä'äny yë mnaax mkajpn.

13Yë'ë ja'amyäts mëti'ipëjaty oy mmëtuunën tä yë Abraham, Isaac ets Jacob, mëti'ipës ojts kë'ëm xy'ënëëmë ma ja mxëëw kë'ëm xytyukkajpxpejtyën. Ëjts nyajnimayëjäämpyës yë m'u'unk m'ok, jëtu'un nyimay'atëty tä yë mëtsa'ajën, mëti'ipë jamën tsajpjotm ets ya'atë it naaxwiinyëtë, mëti'ipë yam ntukwinwa'anëtyëpën yë'ëjës nmo'ojantëp.

14Yë Tios, ojts jëtu'unpë ja winma'any tjantyajjëwä'äky ma yë'ëjën, ko jya'ënany ja nyaax kyajpn tyajkutëkoyä'äny.

15Tä ja Moisés ojts jam tsyo'onë kopkkëjxm, tam ja tsaatsetsy mäjtsk tkë'ëkë'ëy'äty, mëti'ipë aak tsaajën, ma ja ënä'ämën tëyajtën jam kyëxja'ayëtyën.

16Tios ojts kë'ëm ya'atë tsaatsetsy t'oytyuny ets kë'ëm tjaay ja ënä'ämën tëyajtën.

17Ko ja Josué tmëtooy ko nëkooyë ja mayjyä'äy yaxnëtë jyojknëtë, ënät t'ënëmaay ja Moisés: Jëtu'un yajmëtoy ja'ay yowë tsiptuuntëp ma Israel ja'ayëty jap tsyëënëtën.

18Tä ja Moisés y'ëtsooy: Tääpë xymyëtoyën xoontakën yowë, ka'ap yë'ëjëty ko myëta'aktë jam tsipjotm ets ka'ap yë'ëjëty ko të tyëkoytyë, ëjts wiinkxoontakënës yë nmëtoy.

19Ko yë Moisés jam jyä'äjty ma Israel ja'ayëtyën, ënät t'ijxy ja awinax mëti'ipë ënäty të tyajkojtën, jëtu'unpë kyëxë'ëkyën tä tsajpkaajën ets ja mayjyä'äy tjantywyin'äts tjantywyimputë; yë Moisés yajxon jyänty joot'anpëjky ets tnajtsjëpijpëy ja tsaatsetsy, mëti'ipë aak tsaajën mäjtskëty ojts tukpu'ujëtyääy jam kopk'ëjxm.

20Ënät ojts jam amëjaaw tnëtexy ja awinax jëtu'umpë kyëxë'ëkyën tä tsajpkaajën ets piw nuuk tuuntaay mëët yë jëën, e ja waypyë ënäty të jyajta'ayën jap ojts nëëjoty tkuwëjëtyä'äy; täats ja Israel ja'ayëty t'ënëmaay ets ya'atë ja nëë t'uuktëty.

21Tä ojts t'ënëëmë ja Aarón: ¿Tii jëtu'un ya'atë naax kajpn të mtukmëtuuntëkoyë ets jëtu'un xyajpokytyunëty mëjwiin këjää?

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

22Ets ojts yë Aarón y'ëtsoy: Wintsën këtiis xytyukjoot'anpëkëty. Mijts wa'ats xynyijawë ko ya'atë naax kajpn yë'ë tyäty tyunantëp yë ëxëëkpë.

23E yë'ëjës të xy'ënëëmëtë: Oytyun tu'uk ëëts yë nwintsënëty mëti'ipës xytyu'uwinwowtëpën, jä'ä ko ja Moisés ka'ap y'ëkyajnija'awënë tii të jyätyë, mëti'ipë ojts xyajpëtsëmtënës jap Egiptë.

24Ënätës ojts n'ëtsoy: Pën yë pu'ts pujxn myëët'ajtyp wä'än ëpëky tmëminy. Ënät të xymyo'otës yë maypyu'tspujxn etsës të nyajwin'ëëtsy, jëtu'un ya'atë awinax të kyojy, mëti'ipë jëtu'un yaj'ijxpën tsajpkaajën.

25Tä ja Moisés t'ijxy ko ja naax kajpn niwi'ixtsow tkajëkyep wi'ix y'ëmontëtyën ets yajxon tjëkyäjpnë wi'ix ja myëtsiptëjk poj'am tyukja'tëtëtyën, jä'ä ko ja Aarón ka'ap ënäty të myäyë wi'ix tyaj'ëmonëtyën,

26tä ja Moisés ojts jam nyijkxy ma ja kajpn yajnitëkën ets y'ënäny: Pën yë Tios y'oyjya'ap, wä'än yaatsow tminy maas ëjtsën. Ja Leví ja'ayëty jä'ä ojts jam nyaxtë ma ja Moisesën.

27Ënät ja Moisés ojts y'ënë'ëmxëtë: Jëtu'un y'ënä'äny yë Wintsën, mëti'ipë yë Israel ja'ayëty Tyios'ajtëpën: Kajpë'ëktë yë mpujxnëty nitu'ukjaty ets mnëjkxtëty jam ma ijtakn yajmëët'atyën ets mtëkëtëty winjëën wintëjk xyaj'ooktëty tu'ukjaty ja ja'ay ma ja ijtaknën, oy yë'ëjëty yë m'ajtyëty, m'utyëty, mjëëkyëty mëku'ukëty ëkë mëtëjkëty.

28Ja Leví ja'ayëty ojts jëtu'un tpatuntë tä ënäty ja Moisés të tni'ënä'ämën, jä'ä ojts ja ye'etyëjktëjk y'ooktë jä'ä xëëw, naxy nitëkëëk mil.

29Ënät ja Moisés y'ënäny: Tyam jëtu'un miitsëty xy'ëxajëtë yë kutujkën mëti'ipë yë Tios tyam mooyëtëpën, mëët ko miitsëty ka'ap yë wyinma'anyëty të xymyëpëjkëtë ja mmaankëty ëkë ja mëkä'äxëty. Paaty jëtu'un miitsëty mëj këjää yë Tios mkënu'kxa'an mjëkyäpa'anëtë.

30Ënät komjëpom ja Moisés t'ënëmaay ja mayjyä'äy. Miitsëty mëj këjää ja poky mëti'ipë të xytyuntën. E ëjts tyamtsës jatëkok nëjkxa'an ma ja kopkën ma Tios jam yajpaatyën etsës nnijawëja'any pën n'ëkyajjotujkpyës yë Tios ets jeexyë myajpokmyä'kxtë.

31Tä ja Moisés jatëkok jam pya'tëjkëy ma ja Tios ijty jam kyëtä'äkyën ets t'ënëmaay: Janty tëy jëtu'un ko yë naax kajpn mëj këjää të pyokytyuny ko të tyajkojtë tu'uk yë awinax aak pu'ts pujxn jëtu'unpë kyëxë'ëkyën tsajpkaajën.

32E tyam mijts mëj këjää nmënu'kxtä'äky ets xypyokymyä'kxëty, e pën kajts xypyokymyä'kxa'any, ni'ik oyës yë nxëëw xytyimjo'tsëty japë ma mnokyën këxja'ay y'ityën.

33Ënät ojts ja Tios y'ëtsoyë: Ëjts yi'iyës yam njo'otsäämpy, mëti'ipës xymyëtuuntëkoopyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

34E paaty, nëjkx yë naax kajpn ënëëmë wä'än jam tnëjkxtë ma të ntuk'ëwaanën; yë nkutënääpyës yë'ë mijts mtu'uwinwowanëp. Ko ënäty të tpaaty ja xëëw jëmëjt jëna'a ntukumëtowa'antës ja pyokyëty, yë'ë kopkpëkyë ko nëjkx tjanty kyumëtowtë.

35Ënät ja Tios tkejxy jam ja ëyo'on ma ja naax kajpnën, mëët jä'ä ko ja wiink wintsën ënäty të t'ëwtatë. Jä'ä ja awinax jëtu'unpë yaj'ixyën tä tsajpkaajën, mëti'ipë ënäty ja Aarón të tyajkojyën.

Éxodo 33

1Tä yë Tios t'ënëmaay yë Moisés: Nëjkx ënät tyam, tsoon yaa ma ya'atë it naaxjotmën, woownëjkx ya'atë naax kajpn mëti'ipë jap mju'tën Egiptë. Jam tyam nëjkxtë ma ja it naaxjotmën mëti'ipës ojts ja Abraham, Isaac ets Jacob ntukwinwanëtën, koos yë y'u'unk y'okëty nmo'oja'antës tääpë it naaxwiinyëtë.

2Ëjts tyamës yë nkukäjpxy nkäxa'any mëti'ipë mtu'uwinye'eyëtëpën ets n'ëxwojpta'aja'anyës jam ma nyaaxëty kyajpnëtyën yë Canaán ja'ayëty, Amor ja'ayëty, Hit ja'ayëty, Ferez ja'ayëty, Heve ja'ayëty ets Jebús ja'ayëty.

3Jam nëjkxtë ma ka'ap ninu'un ja jë'kxy pëky y'ëmaaytyä'äkyën. E tyam yajxon ntimy'ënëëmëtë, ko ëjts ka'apës n'ëknëjkxanë mëët miitsëty, këtiipë muum tu'ujoty nyajkutëkoytyëty. Jä'ä ko miitsëty mkujuun oyëty ets ninu'un mkakäjpxyjyä'äkyukëtë.

4Ko ja ja'ayëty jëtu'un ja aaw ayuk tmëtoowtë, mëk ojts tjawëtë ets ojts myontë tyuktë. Ka'ap ojts ja nyantsëmëty, tyatsktëyëty, ëkë kyë'ëjiitsëty tpëjkta'aktë.

5Jä'ä ko yë Tios tyaa ënäty yë Moisés të t'ënëëmë: Ënëëmë yë Israel ja'ayëty: Miitsëty ka'ap ninu'un mkäjpxyjyä'äkyukëtë, yajxon mjanty kyujuun'atë. Koos tu'ktsojkyë nyajpaatëty ma miitsëtyën poj'am yaa nyajkutëkooytya'atëty. Paaty tyam yajjënaktë yë mtatsktëyëty, mkë'ëjiitsëty ets mnantsëmëty ets n'ixëtyës wi'ix yam miits nmëwinma'anypyaatë.

6Jam jëtu'un ojts ëka'any ja Israel ja'ayëty ka'ap t'ëkpëjktaknëtë ja kyë'ëjiitsëty, tyatsktëyëty ets ja nyantsëmëty.

7Ënät ja Moisés ojts tyajpëtë'ëky ya'atë wit tëjk ets ojts jëkäm tmënëjkxy ets txëëwmooy, wit tëjk ma ja näpyaatë y'ityën mëët ja Tios. Ko ënäty tii ja ja'ayëty tnijawëja'antë ma ja Tiosën, jam poj'am nyëjkxtë ma ja wit tëjkën, jampë yajpaatyën ëpëky ma ja ja'ay jam tsyëënëtën.

8Ko ja ijty ja Moisés jam nyijkxy ma ja wit tëjkën, ënätyë ja ja'ayëty pyëtsëëmta'atë ma ja wyittëjkëtyën ets jam wyë'ëmta'atë tänë tyëjk'ëkë'ëmëty. T'ixtë ko ja Moisés jam nyijkxy, koonëm jam jyä'ty ets tyëkë jatëkok tëkoty.

9Ko ja Moisés jap tyëkë ma ja wit tëjkën, ja yoots nëma'a ënätyë nyäpyëjktakta'ayë jam tëjknëkëjxm, jä'ä y'aju'uxtujkpy ja tëjkëtyakn ko ja Tios myëtyä'äky mëët ja Moisés.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

10Ko ja ja'ayëty jëtu'un t'ixtë ja yoots jam nyäpyëjktä'äkyë ma ja wit tëjk yajnitëkën, ënät nyäkyoxtënaaytya'akëtë jam tyëjk'ëkë'ëmëty ets tyaj'ixëtë jëtu'un ja näwyinkutsë'ëkë ma ja Tiosën.

11Tios wiinxë jëjpxë ijty mëët ja Moisés tyimmëtyä'äky, jëtu'un ijxtëm yë ja'ay tu'kjëëky tu'kmëku'uk xyony y'ityën, ko myëtyakta'atë, tääts ja Moisés ijty jatëkok wyimpijnë ma ja y'ijtakn tmëët'atyën. Ja tyuunpë mëti'ipë xyëëwajtypyën Josué, yë myaank yë Nun, ka'ap ënäty ninu'un tyimtsoony jam ma ja wit tëjkën, ma ja Tios jam kyëtä'äkyën.

12Ënät yë Moisés t'ënëmaay yë Tios: Ëk'ix Tios, mijts jëtu'un të m'ëna'any koos ya'atë naax kajpn ntu'uwinye'eyëty, je'eyëp ko mijts ka'apës xytyuk'ëwaanë pën mëët ntu'uwinye'eyëtyës ets näjyëtu'un m'ëna'any ko xytyukjotkujk'ajtpës ets xy'oyjya'apës.

13E pën janty tëy m'ëna'any, tuknija'awëkës tii mtuknipëjktakëp etsës akujk jotkujk nwë'ëmëty, jëtu'un mijts xëmë ntuk'ijxpätëty, yë'ë ëkmëmay ëkmëtaj, ko ya'atë naax kajpn mijts yë mjä'ä.

14Tä ja Tios ojts y'ëtsoyë: Këtii mmay mtajy, ëjts yam mijts kë'ëm njämyëët'atäämpy ets jëtu'un mpo'kxëty.

15E ja Moisés tyaa y'ëtsooy: Pën mijts ka'ap ëëtsëty xypyanëjkxtë, nikë këtiis yaa xytyimyajtsoontëty.

16Jä'ä ko pën mijts ka'ap mnëjkxy mëët ëëtsëty ¿wi'ix jëtu'un yë käjpxy y'ëna'anëty, ko ya'atë kajpn yë'ë mëët myëtyä'äky yë mputëjk mpupäjtën? Jä'ä ko ya'atë kajpn paaty jëtu'un tëkatsy yajtijtë ma wiinkëtypë kajpnën, jä'ä ko mijts myajTios'aty.

17Ya'atë mëti'ipë yam të xynyikäjpxyën ntunäämpyës yam, jä'ä ko mijts ntuk'ijxpejtyp ets ntukjotkëtäkpy, jëtu'un ja Tios t'ëtsooy ja Moisés.

18Tä ja Moisés ojts tmënu'kxtä'äky ja Tios ets t'ënëmaay: Tuk'ijxkës yë mmëj'ajt m'oyajtën.

19E yë Tios tyaa y'ëtsooy: Tëkokyës yë n'oyjot n'oywyinma'any mijts yam nmo'ojäämpy ets mijts mwintuuy nikajpxa'anyës yë nxëëwës. Npa'ëyowëpës pën ënäty npa'ëyowäämpyës ets nnajts'ëyowëpës pën ënäty nnajts'ëyowëjäämpyës.

20E tyam mijts yajxon n'ënëëmëty, ko yë nwiin njëjpës ka'ap tjëkyepy mijts nijëna'a xy'ixëty, jä'ä ko ka'ap tjëkyepy pën xy'ixëtyës ets ënät je'eyëm njuuky'ajt'ëtë'ëtsëty.

21Ënät ojts näjyëtu'un y'ënä'äny yë Tios: Ëk'ix, yam ma ëjtsën tyam tu'uk yë joyjyot, yam tsaakëjxm mkëxwa'akëty.

22E koos ënäty ëjts ja nmëj'ajt n'oyajtën nyäxy, jap poj'am nyajtëkëja'any tsaajutjoty ets mëët yë nkë'ëjës n'ëtuka'any, koonëmës ënäty të nnaxy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

23Ënätës yë nkë'ë ok njëpëka'any, täätsës nëjkx yi'iyë xy'ijxë yë njëxk, jä'ä ko yë nwiin njëjpës ka'ap mëpaat ni pën t'ixy.

Éxodo 34

1Ënät yë Tios t'ënëmaay yë Moisés: Tsäts mijts kë'ëm yë tsaa, mäjtsk xy'oytyunëty, jëtu'un tä ojts mëjëyëjpë y'ityën etsës jam ja n'aaw n'ayuk xykyëxja'ajëty jatëkok, mëti'ipë ijty jam miinpën këxja'ay ma ja tsaatsetsyën mëti'ipë ojts xytyukpu'ujën.

2Nänyi''ixët näjyëtu'un ets jopy tsojk mpa'tëkëty ma Sinaí kopkën, jam jopy näpyatëmëty ma kopk kupi'tykyën.

3Ka'ap pën jam mëët mpätëty ets ma kopkën ka'ap pën mëpaat jam yajpaaty, ni jëyujk tsajpkaa, ni tsajppax ets kupixyny.

4Yë Moisés ojts mäjtsk yë tsaatsetsy t'oytyuny jëtu'un tä mëjëyëjpë ojts y'ityën, ko kyomjëpom'ajty tsojk ojts nyëjkxkojy jam kopkkëjxm, mëët mäjtsk ja tsaatsetsy jëtu'un ijxtëm ënäty ja Tios të y'ënë'ëmxëtyën.

5Ënät ja Wintsën jam kyëtäky yootsjotm ets ojts nyäxyëëwkukäjpxyë ets mëët xyoony y'ijty ja Moisés.

6Jam ojts nyäxy winkon ma ja Moisés yajpaatyën ets mëk y'ënäny ja mëto'owën: Yë Wintsën, yë Wintsën. Yë Tios mëti'ipë oyjyot oywyinma'any myëët'ajtypyën, mëti'ipë pa'ëyoop najts'ëyo'owëpën, mëti'ipë mä'kxtujkpën ets mëj këjää tsyoky jyawë ets aak mëtëy winë tuny.

7Oy kanaak xëëw kanaak jëmëjt nyaxëty, jyuuky'atëty yë ja'ayëty ets y'ooktëty, wiinkpë myintëty naaxwiiny, yë Tios xëmë tkuuytyuna'any yë y'aaw y'ayuk ets tsyojkën jya'awën xëmë y'ita'any. Näyjyëtu'un ja poky këtyey tnime'kxy e yë'ë ka'ap jëtu'unyë tyajninaxa'any ja mëti'ipë pokymyëëtën, jä'ä ko ja tëytyu'unën jam ja tyajnaxy ma ja u'unk ëna'kën, ok u'unk ok ëna'k ets ma ja y'u'unk y'ëna'këty ja ok u'unk ok ëna'k.

8Ënät ja Moisés poj'am nyäjyijtakë ets wyintäky nyaaxkooy ets ojts t'ëwtaty ja Tios,

9ets y'ënäny: Wintsën. Wintsën. Pën janty tëy koos xy'oyjyawë, mijts xëmë xyjyämyëët'atëpës, janty tëy jëtu'un ja ijty ko ya'atë ja'ayëty ka'ap kyäjpxyjyä'äkyukëtë, e tyam n'ënëëmë mä'kxtëkës ëëts yë ntuuntëko'oy nkajpxtëko'oyënëty ets ëxajëtëkës jëtu'un tä yë mnaax mkajpnën.

10Jëtu'un yë Tios y'ënäny: Ëkmëtoow'itë: Tyamës ntuny tu'uk yë käjpxytyu'unën mëët ya'atë naax kajpn, mëj këjääjës yë nmëjajtën nyaj'ixa'anyë ma miitsëtyën, mëti'ipë ka'ap maa jëtu'unpë yaj'ixynyëmën ma wiinkëtypë naax kajpnën. Tëkokyë miitsëty m'ixtëp ets mnijawëtëp wi'ix yë Tios mëj këjää winë tunyën, jä'ä ko nyaj'ixanëpës yë nmëjajtën mëjpë këjääpë ma miitsëtyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

11Tuntë mëti'ipë të ntuk'ënä'ämtën, ëjts n'ëxkäxäämpyës yë Amor ja'ayëty, Canaán ja'ayëty, Hit ja'ayëty, Ferez ja'ayëty, Heve ja'ayëty ets Jebús ja'ayëty.

12Nitii aaw nitii ayuk mëët tääpë ja'ayëty xykyamëët'atëty mëti'ipë jam tsënaaytyëpën ma mnëjkxtën, këtiipë ëxëëktum myajka'ajëtëty.

13Ni'ikyë xyjyijtë'kta'atëty yë wyintsë'këntyakn ets xyajma'ta'atëty yë tsyaapotsy ets kepy tyetsy.

14Këtii wiinkëtypë wintsën xy'ëwtatëty, jä'ä ko yë Tios ni'äkë'ajtp yë'ë, jä'ä xyëëwajtyp Ni'äkë'ajtpë.

15Nitii käjpxytyu'unën mëët xykyamëët'atëty tääpë ja'ayëty jampë jyuuky'atën ma tampë itjotmën. Këtii xy'oytyijtëty yë wyintsën ets këtii xyjyë'kxtëty xypyëktëty yë jyi'kxyëty, mëti'ipë të tukwintsë'ëkëtën ets të tkë'ëmo'otën yë wiink tios mëti'ipë yë'ë y'ëwtajtëpën.

16Ets ni yë'ë mëpaat tkayajpëk tkayaj'uuktë yë nyëëxëty mëët mijts yë mmaankëty, jä'ä ko ënäty tuntë tkajpxtë ja ëxëëkpë jam ma ja wyintsënëty t'ëwtatën, tsojk näjyëtu'un ja m'u'unkëty y'ëtëtsta'aktëty.

17Kajëna'a mëpaat xykyayajkoj'awinaxtë oytyiijëty mëët yë pujxn.

18Mtuntëp yë nyixëëw ja tsajpkääky mëti'ipë ka'ap tsyooymyëëtëtyën, jëtu'un tääjës të ni'ënä'ämën, jää xykyäytyëty ja tsajpkääky ka'apë tsyooymyëëtëtyën wëxtujk xëëw. Jää xykyäytyëty ma ja Abib po'o y'änyën, jä'ä ko jä'ä xëëw ojts tsyoontë yë Israel ja'ayëty jap Egiptë.

19Tu'kë'ëyë yë m'u'unk m'ëna'këty mëti'ipë kä'äxkopkëtyën, yë ye'etyëjktëjk ëjts yë xypyaat'ajtp, näjyëtu'un yë mjëyujkëty mëti'ipë më''ëka'any pi'k'ajtëpën, yë tsajpkaa, tsajppax ets kupixyn, mëti'ipë yä'äyëtyën, ëjts yë xypyatp.

20Yë'ë mtukunaxëp yë krukts kä'äxkopkpë tu'uk yë kupixyny; e pën kajts ënäty xyaka'antë tu'uk ja kupixyny, ja krukts nëjkxëp xyo'ktëjtë. Näyjyëtu'un ko ja m'u'unkëty maayëty më''ëka'any myintëty naaxwiiny, nëjkxëp ja nyi'ayajk nyi'ako'onën xyajkëtë ets ma ëjtsën këtii pën xynyiminëtyës pën ka'ap tii tmëminy.

21Tëtujkxëëw mtuntëty mye'eytyëty, e ko wyëxtujkxëëwpätëty mpo'kxnëtëp jää, oy jyääjëty ma ënäty tnixëëw'atyën ja nipën kojën, ëkë ma yajpëjkë'ëky yajtuunë'ëkyën ja pëjktä'äky.

22Mëjjawëtëp ja xëëw mëti'ipë sëmaan'am yajtuunpën, ma yajnixëëwtunyën ja pëjktä'äky mëti'ipë mëjaawtso'onpën ets ma ja pëjktä'äky pyëti'ikyën ko jajëmëjt kyëjxnë.

23Tëkokyë yë ye'etyëjktëjk tëkëëk'ok tu'kjëmëjtpë jam nyäwya'këxë'ëkëtëty ma Wintsënën, mëti'ipë yë Israel ja'ayëty Tyios'ajtëpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

24Ëjts kë'ëmës ntimy'ixkäjxtaja'any wiinkëtypë naax kajpn mijts mwintuuyëty, jëtu'un'äämpyës yë mnaaxëty mkajpnëty nyajmëjëja'any ets ka'ap tjëkyäpëty wi'ix pën tnajä'äniwa'anëty ja mnaax mkamëty ko ënäty mnëjkxtë ma ja Wintsënën mëti'ipë mTios'ajtëpën ets mnäywya'këxë'ëkëtëty jam tëkëëk'ok tu'kjëmëjtpë.

25Ko xyaktëty tu'uk yë jëyujk tsajpkaa tä tu'uk yë wintsë'kënën, këtii xyaktëty yë ne'pny mëët yë tsajpkääky mëti'ipë tsooymyëëtën tu'kmukyë, ko nyatëkëty ja mëti'ipë ënäty të wyintsë'kën'atyën, këtii xypyëjkë'ëktëty ets komjëpom xytyukjëjp'ixtëty ja ëmaayxyëëw.

26Yë'ë mëpaat xymyënëjkxtë ma ja mWintsën Tios ja tyëjkën, oyëtypë aaytyëëm ujtstëëm mëti'ipë tëëm'ajtë'kpën më''ëka'any, jampë pyëtsimyën naaxwinm kamwinm. Këtii yë tsajppax u'unk jap xyajkë'ëwtëty ma tyaak yë tsyi'tsk nëëjën.

27Ënät yë Tios t'ënëmaay yë Moisés: jä'ä ya'atë aaw ayuk, jä'ä ko yë'ë mëët wyintu'upëky ja käjpxytyu'unën mëti'ipës yam ntuunpyën mëët mijts ets mëët yë naax kajpn.

28Yë Moisés ojts jam pyo'oxy kopkkëjxm mëët yë Tios, jä'ä jam y'ijty wëxtyikxy xyëëw wëxtyikxy tsyu'um ets nitii ojts tka'uuky tkajë'kxy. Jam tkëxjaaytyääy ja aaw ayuk ma ja tsaatsetsyën mëti'ipë ënäty të t'oytyunyën, tëkokyë mëti'ipë ja Tios ojts tnikäjpxyën, mëët ko ja käjpxytyu'unën tuny, ja majkpë ja ënä'ämën tëyajtën.

29Ënät ojts ja Moisés jam tsyo'onë ma ja Sinaí kopkën, mëët mäjtsk ja tsaatsetsy ma tkëxjaayën ja ënä'ämën tëyajtën, ko jam kyëtäky ma ja kopk'ëjxën, ka'ap ninu'un tja'awëy ko ja wyiin jyëjp atë'kxp, mëët yë'ëkyëjxm ko ja Tios ënäty mëët të myëtyä'äky.

30Ko yë Aarón ets Israel ja'ayëty t'ijxtë, ko ja Moisés atë'kxp ja wyiin jyëjp, ojts tsyë'ëkëtë ets ka'ap ënätyë tmëwinkoontë.

31Yë Moisés ojts kë'ëm myëkajpxwinpitëtë, tääts yë Aarón ets ja ja'ayëty ja mëj'äämpyëtypë y'itën ma ja naax kajpnën, tnimiintë ja Moisés ets mëët myëtyaktë.

32Ënät ja Israel ja'ayëty tyu'ukmujktaaytyë jam ma ja Moisésën ets tyukmëtoowëtë ja ënä'ämën tëyajtën, mëti'ipë ënäty ja Tios të kyë'ëmo'oyën jam ma Sinaí kopkën.

33Ko ojts myëtyakta'atë mëët, ënät jatëkok ja Moisés nyätyukwinkupëjkëyë ja wit.

34Ko ja Moisés ijty jap tyëkë ma ja Tios yajpaatyën, tääts ja wit nyätyukwinpëjktu'utyë ets jëtu'un jap nëjkx y'ity koonëm jatëkok pyëtsimy. Tääts tukmëmëtyakta'ay ja Israel ja'ayëty tëkokyë ja ënä'ämën tëyajtën mëti'ipë ënäty ja Tios të tyuk'ëne'emyën.

35Ko ja Israel ja'ayëty ijty t'ixtë ko ja Moisés atë'kxp ja wyiin jyëjp, ënät ja Moisés ënätyë nyätyukwinkupëkëty ja wit, koonëm jatëkok jap tyëkë ma ja Tios jap mëët myëtyä'äkyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Éxodo 35

1Ënät ja Moisés ojts tmëkajpxmujkta'ay ja naax kajpn ets t'ënëmaay: Yë Tiosës të xytyuk'ëne'emy ets ya'atë yajkuuytyunëty:

2Jyëkyejpy tëtujk xëëw mtuntëty mye'eytyëty e kom wëxtujk xëëw po'kxënxëëw jäänë, wa'ats mëpaat ya'atë xëëw y'ity, jää mpo'kxtëty ets yi'iyë yë Tios jää yaj'ëwtatëp. Pën jää tiituunk tyuunpy, kopkpëky ko y'ookëty.

3Oy maa mtimyyajpaatëty, ko ya'atpë'atëty nijëën mëpaat xykyayajmëjëtë.

4Ënät ja Moisés ojts tmëkäjpxy ja mayjyä'äy ets t'ënëmaay: Ya'atë yë Tios nyi'ënä'ämëp ets yajtunëty.

5Pënjaty ja y'ayajk y'ako'onën kyë'ëyakäämpyën ma Tiosën, mëët ko jëtu'un ja jyot wyinma'any tyajja'ty ets ko jëtu'un tuknipëjktaakë winë aaw winëjot. Ya'atë mëpaat xyaktë: pu'ts pujxn, poop pujxn, tsuxkpujxn,

6wit mëti'ipë yë y'ujkën tsu'unkën, uky, tsapts ets linë wit, jyëkyäpëp näjyëtu'un tmëminëty yë tsajppax'ak,

7kupixyny yä'äy yë y'ak, aakyë'ë mëti'ipë tsapts të wyatsnën, oyëtypë jëyujk ak, ajë kepy,

8on mëti'ipë tuunpën ma kutë'kxën, yë pa'akxu'kën mëti'ipë mëët tyunyën yë on mëti'ipë yajtukkënu'kxpën, poom mëti'ipë oy xu'kp jojkpën,

9tsuxktsaajëty ets wiinkëtypë oytsyaa mëti'ipë tunaanpën ma kejky yä'äpën ets ma katsyjyänën, mëti'ipë teety wintsën yajtuumpyën.

10Tëkokyë miitsëty mëti'ipë mtukjajtëpën wi'ix tii oy xyaj'oyëtëtyën, mëpaat mintëty ets xytyuunk'atëty mëti'ipë Wintsën të tni'ënä'ämën.

11Yë tsajptëjk mëët yë nyiwittëjk, yë nyiyä'äp ja wit tëjk, yë jyo'knëty, yë nyikepy, yë nyikepyëty mëti'ipë yajtukpakë'ëtëpën, yë nyixeny, yë nyi'ëjx,

12ja kaaxë mëët ja nyikepy mëti'ipë yajtukpakë'ëjëpën, ja nyi'akë'ë, ja nyiwit mëti'ipë nyijuux'atëpën,

13ja kaaypyäjn, ja nyikepy mëti'ipë yajtukpakë'ëjëpën ets tëkokyë jënu'un mëët tyunyën, yë tsajpkääky mëti'ipë ja Tios yajmoopyën,

14ja mëj jëëntooytyakn mëti'ipë kutë'kxëpën, mëët tu'kë'ëyë jënu'un mëët tyunyën ets nyikutë'kxn, yë on mëti'ipë tuunpën ma kutë'kxnën,

15ja poom ja nyiwintsë'këntyakn, mëët näjyëtu'un ja nyikepy mëti'ipë yajtukëëyë'ëkëpën, ja on mëti'ipë yajtukkënu'kxpën, ja poom mëti'ipë oy pa'akxu'kpën, ja wit mëti'ipë yajtuk'atëëytyukëpën ja tsajptëjk ma yajnitëkën,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

16ja wintsë'këntyakn ma ja jëyujk yajnino'oktën, mëët ja atënaayë'ëk mëti'ipë oytyunyën mëët yë tsuxkpujxn, ja nyikepy mëti'ipë yajtukëëyë'ëkëpën ets tu'kë'ëyë jënu'un mëët tyunyën, ja pujxn'kë'ë pujtakn mëët ja nyi'ëjx ma këxkë'ëy y'itëtyën,

17ja wit'atëëytyuk mëti'ipë tuunpën ma ja tëja'awën, mëët tëkokyë ja nyixeny, ja xeny ja nyi'ëjx, ja wit'atëëytyuk mëti'ipë tuunpën ma yajnitëkën ja tsajptëjk tëja'aw.

18Ja nyikupë mëti'ipë tuunpën ma ja Tios jyëën tyëjkën ets ma ja tëja'awën mëët ja nyitejpxy,

19ja wit tä'äky mëti'ipë ja teety yajtuumpyën jap ma ja Tios ja jyëën tyëjkën ets ja wit mëti'ipë ja teetyëjk yajtuknikojëtëpën, mëti'ipë yë Aarón yajtunëpën ets näjyëtu'un mëti'ipë pyëjkta'aktëpën ja y'u'unk y'ëna'këty.

20Tä ja mayjyä'äyëty ojts jam tsyo'ontaaynyëtë ma ja Moisésën.

21E mëti'ipë ojts ja jyot wyinma'any y'ëna'antë ets winë tyaka'antë, kanaakpëky ojts winë tjantymyëmintë ma ja Tiosën, ja mëti'ipëjaty ënäty tunaanpën ma kyoja'anyën ja wit tëjk ma ja näpyaatë y'itëtyën ets tëkokyë mëti'ipë mëyajtpën, näjyëtu'un ja wit tujkxy.

22Yä'äy to'oxy winë tmëmiintë winë'aaw winëjot, ojts tmëmintë kë'ëjiits, kë'ëjän, tatsktëy, nantsëm ets wiinkëtypë, aak pu'ts pujxn mëët y'oytyunyëty. Tu'uktu'uk yë ja'ayëty ojts tmëmintë yë pyu'tspujxn, jëtu'un ijxtëm ënäty pyaat'atyën ja Wintsën yajmo'ojëty.

23Mëti'ipë myëët'ajtëpën ja wit mëti'ipë ja y'ujkën tsu'unk, uky, tsapts ets mëti'ipë yajtijpën oywyit, näjyëtu'un mëti'ipë myëët'ajtëpën ja tsajppaxni'ak, kupixyny ayääkë ak mëti'ipë ënäty tëë wyatsnën tsapts, ojts tmëmiinta'atë.

24Mëti'ipë myëmiintëpën ja poop pujxn ja tsuxkpujxn, yë'ë ja Tios ënäty tyukë'ëtëjkëtyëp e ja mëti'ipë myëmiintëpën ja kepy mëti'ipë yajtijpën ajë kepy, yë'ë tyukniyajkëtyë, ma ënäty winë yaj'oytyuna'anyën aak kepyë.

25Ja to'oxytyëjkëty mëti'ipë witjo'ktëpën, oyëty ja wit tmëmiintë, ojts ja wit tmëmintë, mëti'ipë ja y'ujkën tsu'unk, uky, tsapts ets ja linë wit.

26Näyjyëtu'un ja to'oxytyëjkëty mëti'ipë ënäty janty'oy winë yajkojtëpën ojts ja jyot wyinma'any y'ëwa'atstë ets tpi'të ja kupixyny jëmk.

27Ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty mëj'äämpy ijtëpën, yë'ë ojts tmëmintë ja tsaa oyëtypë tä ja tsuxktsaajën ets ja wiinkëtypë ets yë'ë jam yajpëjkta'akëty ma ja kejky yä'äpën ets ma ja katsyjyänën mëti'ipë yajtuumpyën ja teety wintsën.

28Yë'ë ojts näjyëtu'un tyajmintë yë pa'akxu'kën, on mëti'ipë tuunpën ma ja kutë'kxnën, ja on mëti'ipë yajtukkënu'kxpën ets näjyëtu'un ja poom mëti'ipë janty'oy xu'kp jojkpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

29Tëkokyë yë ja'ayëty ye'etyëjk to'oxytyëjkpë ojts ja jyot wyinma'any y'ëwa'atstë ets pyutëkëja'antë ma ja tuunk jam y'ityën, mëti'ipë ja Moisés ojts ja Tios tyuk'ëne'emyën, mëët ja ayajk ako'onën mëti'ipë myëmiintën, jëtu'un ojts tyaktë tä ënäty ja jyot wyinma'any y'ëna'antën.

30Ënät ja Moisés t'ënëmaay ja Israel ja'ayëty: Ëk'ixtë ma Judá yë jyä'äyën, yë'ë jam yë Tios të twin'ixy yë Besalel, yë myaank yë Urí, yë y'ok'u'unk yë Hur.

31Tëë tmo'oy yë Tios yë myëk'ajtën y'oyajtën ets wijyajtën kujk'ajtën, ixpëkyajtën, nija'awën, wi'ix winë oy tyajkojëtyën,

32wi'ix tuunk'atëtyën yë pu'ts pujxn, poop pujxn ets tsuxkpujxn;

33wi'ix yë tsätsëty ets wi'ix muum tii oy tyajkëxkojëtyën, näjyëtu'un wi'ix yë kepy tëywyijtsnë txääwëtyën ets wi'ix winë oy tyajkëxë'ëkëtyën.

34Tëë näjyëtu'un tmo'oy yë wijyajtën, wi'ix yaj'ixpëkëtyën, jëtu'un yë'ë ets näjyëtu'un yë Oholiab, yë myaank yë Ahisamac, yë jyä'äy yë Dan.

35Tëë tmo'oy yë wijyajtën, wi'ix winë oy tyajkëxë'ëkëtyën, wi'ix tii winë tsätsëty oy ets tmo'ojëty ja y'ijxën; wi'ix oy yë wit tujkxy tjo'okëtyën, tä yë witën mëti'ipë yë y'ujkën tsu'unk uky, tsapts ets ja linë wit ets tyukjajtyp wä'än timmyëti'ipëty wi'ix tyajkëxë'ëkëtyën oy.

Éxodo 36

1E paaty jëtu'un yë Besalel, yë Oholiab ets nitëkokyë yë ja'ayëty jënu'un ja wijyajtën tmëët'atën, wi'ix winë oy t'oytyuntëtyën; pënjaty ja Tios ja wijyajtën të myo'ojëtë ets t'oytyuntëty mëti'ipë jap tunaanpën ma ja tsajptëjkën, yë'ë ja tuunk yajtu'uye'eytyëp mëti'ipë yë Tios të tni'ënä'ämën.

2Ënät ja Moisés ojts tyaxtsoy ja Besalel, ja Oholiab ets nitëkokyë ja ja'ayëty, jënu'un ënäty tukjatën winë oy tyaj'oyëtëtyën, mëti'ipë ja Tios të myo'ojëtën ja wijyajtën kujk'ajtën ets ixpëkyajtën; ma ënäty kë'ëm të nyäy'ëwaanëtën ko pyutëkëja'antë ma ya'atë tuunk tyu'uye'eyën.

3Ënät ojts jä'ä ja Moisés myooytya'ajëtë ja ayajk ako'onën mëti'ipë ja Israel ja'ayëty të tmëmintën ets tyajtso'onta'aktëty ja tuunk ma ja tsajptëjk kyoja'anyën. E ja Israel ja'ayëty ni'ikyë tmëmiin'ëtë'ëtstë ja ayajk ako'onën winjëpom.

4Ja tuunpëtëjkëty mëti'ipë yaj'o'oyëtëpën tiijaty jam tunaanpën ma tsajptëjkën ojts ja tyuunk t'ëxmatstë ets ojts tninëjkxtë ja Moisés,

5ets t'ënëmaaytyë: Yë ja'ayëty ni'ikyë tmëmiin'ëtë'ëtstë yë ayajk ako'onën ets tëë y'anajxnë ja kyijpxyajtën mëti'ipë ja Wintsën të tni'ënä'ämën ets ja tuunk tyu'uye'eyëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

6Ënät ja Moisés ojts ja aaw ayuk tkäjxwä'kxy ets ja ja'ayëty ka'ap ja ayajk ako'onën t'ëkmëmiinëtëty mëti'ipë tunaanpën ma ja tsajptëjk kyoja'anyën, jëtu'un'äämpy ojts yaj'akajpxtujknë ets ja ja'ayëty ka'ap tii t'ëkmëmiinëtëty.

7Jä'ä ko ja mëti'ipë tunaanpën tam ënäty myäyjyajtënë ets ni'ikyë nyatëjkënë.

8Ja ja'ayëty mëti'ipë ni'ik tyukjajtëpën wi'ix winë oy tyajkojtëtyën, këtiinëm jëtu'un ja myëku'ukëty mëti'ipë mëët tyuunmuktën, yë'ë ojts ja Tios ja jyëën tyëjk tkojtë. Majk ja wit'atëëytyuk tyaj'o'oyëtyë mëti'ipë ja y'ujkënën taxkpëky, ojts tyajtuntë ja linë wit awiity tsu'unkpë, ukpyë ets tsaptspë ets ojts jam tyajkëxkojtë mäjtsk ja tsajpjotmëtë kukäjpxy.

9Tu'ukjatypë ja wit'atëëytyuk jä'ä y'ayenyëty tuktujk xajpk ja tu'kkë'ënux ets jä'ä myëjwiinëty tu'kxajpk ja tu'kkë'ënux, aak tu'knax kyijpxyëty.

10Mäjtsk ojts yë wit'atëëytyuk mëjpë tyaj'oyëtë, mëkoxk t'axuuymyujktë ja mutskjatypë.

11Ma mëët tu'ukpën ja wit axuuymyuky ojts jam pë'am tkëxuytyë ëtsi'itjut mëët yë ukypyiity ets näjyëtu'un ma ja mëmäjtskpë ja wit axuuymyukyën.

12Ma mëët tu'ukpë ja wit axuuymyukyën ets ma ja mëmäjtskpën, wëxtyikxy myajkjaty ojts tpëjktakëtë ja nyi'ëtsi'itjut, ma yaj'ajë'pmukëtyën.

13Ojts näjyëtu'un tyajkojtë yë jo'kn, aakyë'ë mëti'ipë pu'ts pujxn mëët y'oytyunyëtyën, wëxtyikxy majk ojts tyajkojtë ets jä'ä mëët ja Tios ja jyëën tyëjk tu'ukyë tukpëjktë.

14Besalel ojts näjyëtu'un majktu'uk yë wit atëëytyuk tyajkojy, aakyë'ë yajtuun yë tsajppax po'o ets ojts yë'ë tuknikemy ja Tios ja jyëën tyëjk.

15Tu'ukjaty ja wit'atëëytyuk jä'ä y'ayenyëty taxtujk xajpk ets myëjwiinëty tu'kxajpk ja tu'kkë'ënux, tu'knax kyijpxy'atë.

16Tääts ojts mäjtsk t'axuuymyuky ja wit'atëëytyuk mëti'ipë mëjjatyëtyën, tu'uk t'axuuymyujky mëkoxk ja wit'atëëytyuk ets tu'uk atëtujk.

17Tu'k'it tukpa'axu'uyëy wëxtyikxy majk ja atsi'it jut ma ja wit'atëëytyuk ja mëtu'ukpë y'axuuymyukyëtyën. Näyjyëtu'un ojts tukpa'axuyë ja atsi'it jut ma ja mëmäjtskpë ja wit'atëëytyuk, mëti'ipë të yaj'axuuymyukyën.

18Ojts t'oytyuny wëxtyikxy majk yë jo'kn, mëti'ipë oytyunyën mëët yë tsuxkpujxn ets jä'ä mëët yajtuk'ajo'kmukëty ja wit tëjk.

19Yë Besalel ojts tu'uk yë nyiwit'atëëytyuk tyajkojë ya'atë wit tëjk, yë'ë ojts t'ajo'kmuky yë kupixyny ayääkë ak, mëti'ipë ënäty tëë wyatsnën tsapts ets jap nëkëjxy tpëjktäky yë po'o oyjyätyëtypë.

20Ojts näjyëtu'un kanaak t'oytyuny yë acacië kepyjyiity mëti'ipë tunaanpën ma ja Tios ja jyëën tyëjkën, aak kujkyë tpëjktäky.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

21Tu'ukjatypë ja kepyjyiity jä'ä y'ayenyëty tëkëëk xajpk ets jä'ä myëjwiinëty tu'kkë'ënux ja kujkm.

22Mäjtskjaty tmëëtëty, mëti'ipë mëët ja myëku'uk nyämyajts'ityën. Tu'kë'ëyë ja kepyjyiity mëti'ipë jap yajtuunën tsajptëkoty, aakjëtu'un ojts t'oytyuunta'ay aakmëët ja nyikepy ajë'tk.

23I'px tpëjktäky ja kepyjyiity ëpa'tkë'ëy'äämpy,

24wëxtyikxy ojts ja nyi'ëjx tpëjktakë, aakyë'ë poop pujxn. Tu'ukjaty ja kepyjyiity mäjtsk ojts ja y'ëjx tpëky ets ja nyikepy ajë'tk yajxon ojts yajtukni'oytyunë.

25Ojts näjyëtu'un i'px tpëjktä'äky yë kepyjyiity anëkëjxy'äämpy ma ja Tios ja jyëën tyëjkën.

26Ets ja nyi'ëjx ojts tpëjktakë näjyëtu'un wëxtyikxy, tu'ukjaty ja kepyjyiity mäjtsk ojts ja y'ëjx tpëky.

27Ma ja a'oytsyowpë wyi'imyën, jä'ä tpëjktäky ja kepyjyiity tëtujk,

28mäjtsk ojts tyajni'ikë, mëti'ipë pyëjktakën ma ja tyatskën.

29Mäjtsk ya'atë kepyjyiity awojpmuky y'itë jam anëkëjxmtsow ma mëët tu'ukpë ja jo'knën, ya'atë ojts mäjtsk ja kepy jyiitsy tyaj'oyë mëti'ipë tuunën ma ja mäjtskpë ja tyäkën.

30Paaty ja kepyjyiity jä'ä ënäty ëmukë nyäpyata'ayë tuktujk, mëët majkmokx tu'uk ja nyi'ëjx aakyë'ë poop pujxn ets tu'ukjaty ja kepyjyiity mäjtsk ojts ja y'ëjx tpëky.

31Yë Besalel ojts näjyëtu'un t'oytyuny mëkoxk yë witsë mëti'ipë mëët tyunëtyën ja acacië kepyjyiity yaatsowpë pë'aay wyi'imyën ma ja tsajptëjkën.

32Mëkoxk ojts wiinkpë t'oytyuny ja witsë mëti'ipë mëët tyunëtyën ja kepyjyiity, jamtsowpë wyi'imyën ma ja tsajptëjkën ets ëpëky ja wiinkpë nän mëkoxk mëti'ipë mëët ja kepy jyiitsy tyunëtyën anëkëjxytsyowpë ma tsajptëjkën mëti'ipë xëëwkëtä'äkytsyow wë'ëmpën.

33Ya'atë witsë yenyëty ojts t'oytyuny ets tjëkyäpëty wi'ix yajxon yajkëëyë'ëkëtyën, najxp jam yeny jëjp'am ma ja kepyjyiityën.

34Yë kepyjyiity ojts tuknikooytyä'äy yë pu'ts pujxn ets ojts t'oytyuunë yë nyitëëyë'ëk aak pu'ts pujxn ma yajjëëpëtyën ja witsë, mëti'ipë näjyëtu'un ënäty tëë yajnikoyën.

35Ënät ojts t'oytyuny näjyëtu'un ja mëjwit, mëti'ipë ja tëkot yajtuk'atëëytyujkpën, yë'ë ojts txuuymyuky yë wit mëti'ipë yë y'ujkën tsu'unk, uky, tsapts ets ja linë wit awiity ets ma ya'atë witën jam ojts tyajkëxkojy mäjtsk yë tsajpjotmëtë kukäjpxy.

36Tääts jam tkëxtëëy yë pu'ts pujxnjo'kn ma ja taxkpë ja acacië kepy xyenyën, mëti'ipë nikoyën mëët yë pu'ts pujxn ets yë'ë y'ëjx'ajtyp yë poop pujxn, aakjëtu'un taxkëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

37Ma ja wit tëjk yajnitëkën ma ja Tios jam kyëtä'äkyën, ojts t'oytyuny yë nyi'atëëytyuk, yë'ë mëët t'oytyuuny ja wit, tsu'unkpë, ukpyë, tsaptspë ets ja linë wit awiity, jëtu'un tjo'ktë tä oy yaj'ixëtyën.

38Mëkoxk ojts t'oytyuuntë ja nyixeny mëët yë nyijo'kn ets tpëjktäky mëkoxk yë nyi'ëjx aakyë'ë tsuxkpujxn yajtuun, ja xeny ojts tukniwijtsta'ay ja pu'ts pujxn mëët tëkokyë ja nyijo'kn.

Éxodo 37

1Yë Besalel ojts t'oytyuny ja kaaxë, mëti'ipë ja käjpxytyu'unën myë'ijtypyën, yë acacië kepy ojts tyajtuny, jä'ä y'ayenyëty mäjtsk kë'ënux ja kujkm ets myëjwiinëty tu'kkë'ënux ja kujkm ets kyëjxm'atëty tu'kkë'ënux ja kujkm.

2Ojts tukniwitsy yë pu'ts pujxn, jëtu'un nëkëjxytsyow ets jootjotytsyow, ojts näjyëtu'un yajxon t'awitsy yë pya'a mëët yë pu'ts pujxn.

3Ojts t'oytyuny yë nyitëyë'ëky taxk aak pu'ts pujxnpë, tu'ukjaty ojts tpëjktä'äky ma ja nyitekyën, mäjtskjaty pa'a pa'ajëty.

4Ojts t'oytyuny ja witsë, jä'ä ja acacië kepy mëti'ipë yajtukëëyë'ëkëpën ets tukniwijtsy yë pu'ts pujxn.

5Tääts jap tjë'pnajxy ma ja nyitëëyë'ëkën ets jëtu'un yajkëëyë'ëkëty.

6Tä ojts tyajkojy näjyëtu'un ja nyi'akë'ë, aak pu'ts pujxn mëët t'oytyuuny, jä'ä y'ayenyëty mäjtsk kë'ënux ja kujkm ets myëjwiinëty tu'kkë'ënux ja kujkm.

7Mäjtsk ja tsajpjotmëtë kukäjpxy ojts jam tyajkëxkojy aak pu'ts pujxn jëjp'am pa'apa'a. Yajxon tka'tstëëy tpëjktëëy mëët yë pujxnkuwojpën.

8Ja nyi'akë'ë mëët mäjtsk ja tsajpjotmëtë kukäjpxy mëti'ipë ojts jam kyëxkojyën, tu'ukyë mëët y'akojmujky, tu'uk jam jëjp'am ojts wyi'imy ets näjyëtu'un ja tu'uk.

9Tääts yajxon nyäy'a'ijxmukyë, nimäjtskëty aak winta'ak tyiiynyëtë, aakjam kyëx'ixtë ma ja kaaxë ja y'akë'ëjën ets ja kyäkn txajwa'kxtë jëtu'unts tni'äpkëtë.

10Besalel ojts tu'uk yë kaaypyäjn t'oytyuny yë'ë ojts tyajtuny yë acacië kepy, jä'ä tyaj'ayeny'äjty mäjtsk kë'ënux ets tyajmëjwiin'ajty tu'kkë'ënux ets kyëjxmëty tu'kkë'ënux ja kujkm.

11Ojts tukniwijtsta'ay yë pu'ts pujxn ets ojts yë pya'a näjyëtu'un tkooyë nän mëët yë pu'ts pujxn.

12Ojts yë pya'a tpëjktakë jä'ä myëjwiinëty wëxtujk kë'ë'u'unk ets ojts näjyëtu'un tpa'akooytyä'äy mëët yë pu'ts pujxn.

13Tääts ojts t'oytyuny näjyëtu'un yë nyitëëyë'ëky, taxk tyaj'o'oyëy, aakyë'ë pu'ts pujxn yajtuun ets ojts tu'ukjaty jam tkëxpëjkta'ay ma ja tyäkën ma ja nyiteky mëët nyämyajts'ityën,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14jam winkon tkëxpëjky ma nyäjyëjpkëyën ets jam yajjë'pnaxëty ja kepy mëti'ipë mëët yajkëëyë'ëkëtyën.

15Ja nyikepy mëti'ipë mëët yajkëëyi'ikyën ja kaaypyäjn yë'ë ojts yajtuk'oytyuny yë acacië kepy ets ojts tukniwijtsta'ay yë pu'ts pujxn.

16Ojts näjyëtu'un yë apëjk atu'unën tyaj'oyë, mëti'ipë ënäty jam itaanpën ma ja kaaypyäjnën, aak pu'ts pujxn ojts tuk'oytyuny, ja texy, ja mëj jä'pn, ja nyitu'ts ets ja a'ukën; ma yajpëjkta'akëtyën ja ayajk ako'onën mëti'ipë nëëjëtyën.

17Besalel ojts näjyëtu'un tyaj'oyë yë jëëntooytyakn aak pu'ts pujxn, yë'ë ojts tuk'oytyuny yë pujxnkuwojpën ets twojptëëy tka'tstëëy mëët; tu'ukyë ojts tyaj'akojmuky yë y'ëjx mëët yë myox, mëët yë tyo'k, yë y'a'ukën ets mëët y'ääy.

18Jam myoxkëjxy tëtujk ja kyë'ë jam xyajpëtsëmy, tëkëëkjaty pa'apa'a.

19Ja tëtujkpë ja kyë'ë pyëtsimyën myoxkëjxy, ja tu'ukpë tëkëëk ja tyo'k tmëëtëty mëët tu'uk ja nyi'ëjx ets ja nyi'aay, jëtu'un kyëxë'ëky tä tu'uk yë ujtsën mëti'ipë xyëëwajtypyën almendrë.

20E ja nyiteky taxk tmëëtëty ja tyo'k, jëtu'un kyëxë'ëky tä yë almendrë pëjyën, mëët ja nyi'ëjx ets ja nyi'aay.

21Ja tëkëëk pëkpyë ja kyë'ë ma mäjtsk nyämyukyën mëti'ipë pëtsëëmpën ma jëëntooytyaknën, tu'ukjaty ja nyi'ëjx tmëëtëty jëtu'unpë kyëxë'ëkyën të a'ukënën.

22Ja nyi'ëjx ets ja nyikë'ë tu'ukyë mëët nyämyätsyë ja mëj jëëntooytyakn, aak pu'ts pujxn mëët y'oytyunyëty ets yë'ë pujxnkuwojpën yajtuk'oytyuun.

23Pu'tspujxn ojts tuk'oytyuny ja nyikutë'kxn, aakjëtu'un wëxtujkëty, näjyëtu'un ja mëti'ipë yajtijtëpën pujxnmä'tn ets ayä'äptexy.

24Ko ya'atë mëj jëëntooytyakn yaj'oytyuuny ets tëkokyë jënu'un ënäty mëët tyuna'anyën, jä'ä ojts yë pu'ts pujxn tyuny i'px majktëkëëk tsim.

25Besalel ojts tyajkojy yë poom yë wyintsë'këntyakn, yë'ë yajtuun yë acacië kepy, taxktatsk y'ixëty, tu'kkë'ënux myëjwiinëty ets jä'ä kyëjxmëty tu'kkë'ënux, tu'knax kyijpxyëty yë pya'a, ja nyiwaj tu'ukyë mëët nyämyätsyë ja wintsë'këntyakn.

26Ojts ja nyini'kx tukniwijtsta'ay yë pu'ts pujxn, näjyëtu'un ja pya'a majktaxkëty ets ja nyiwaj ets ojts tpa'atwitsy näjyëtu'un mëët yë pu'ts pujxn.

27Ojts tpëjktä'äky yë nyitëëyë'ëk aak pu'ts pujxnpë ma ja y'awits ja pya'tkën, mäjtsk tpëjktäky ma ja tyatskën, mëti'ipë yajpatpën ma ja mëjjatypë ja pya'ajën, näjyëtu'un ja tu'k'it, jap yajtijnaxëty ja nyikepy mëti'ipë yajtukëëyë'ëkëpën ja wintsë'këntyakn ko muum yajmënëjkxa'anëty.

28Yë witsë yë'ë mëët t'oytyuuny yë acacië kepy ets ojts tukniwitsy yë pu'ts pujxn.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

29Yë Besalel ojts näjyëtu'un tyaj'oyë ja kënu'kxy on, mëti'ipë winë yajtukkënu'kxpën ets ja poom mëti'ipë janty'oy pa'akxu'kpën, jëtu'un tuunk'ajty tä yë pa'akxu'kpë oytyuunpë tyaj'oyën yë tsooy.

Éxodo 38

1Besalel ojts yë wintsë'këntyakn t'oytyuny, acacië kepy yajtuun, yë'ë yajtuknikojëy ma ja jëyujk yajnino'okëtyën. Taxk täk ojts t'oytyuny, jä'ä pya'a ja taxkpëkpyë tyaj'ayeny'äjty tu'kxajpk ja kujkm ets tyajkëjxm'ajty mäjtsk kë'ënux ja kujkm.

2Ojts ja wyaj tpëjktakë maajaty ja tyatskën; majktaxk ojts tpëjktä'äky, tu'ukyë mëët tyajnäymyajtsë ja wintsë'këntyakn ets tukniwijtsy yë tsuxkpujxn.

3Tu'kë'ëyë ja apëjk atu'unën, mëti'ipë ënäty tunaanpën ma ja wintsë'këntyaknën aakmëët yë tsuxkpujxn t'oytyuuntaay, tä ja pujx'akën ma ja jaam yaj'ako'owëtyën ets ja nyijä'pn, ja a'ukën mëjjatyëtypë ets ja wo'kn mëti'ipë ja jëënpajk mëët yajka'apë'ëkëtyën.

4Ojts t'oytyuny näjyëtu'un yë atënaayë'ëk aak tsuxkpujxnpë, mëti'ipë ojts ja wintsë'këntyakn tukpa'awopën, jëtu'un ojts kujkwä'kxy tukniwopy ja pya'a.

5Ojts näjyëtu'un t'oytyuny taxk yë nyitëëyë'ëk, mëti'ipë ojts tpëjktä'äkyën maajaty ja tyatskën, ja atënaayë'ëk majktaxkëty aak tsuxkpujxn ets jap ja nyikepy yajtijnaxëty, mëti'ipë yajtijpën witsë.

6Ënät t'oytyuuny ja witsë mëti'ipë tunaanpën mëët ja wintsë'këntyakn, yë'ë acacië kepy yajtuun ets tuknikooy yë tsuxkpujxn.

7Tääts tijnajxy ma ja nyitëëyë'ëky ënäty të tpëjktä'äkyën ets yë'ë mëët yajkëëyë'ëkëty ya'atë wintsë'këntyakn mëti'ipë ojts tyajkojyën, tukwa'ats ojts t'oytyuny ets ojts yë kepy näjyëtu'un tyajtuny.

8Yë Besalel ojts ja akë'ëpujën tu'uk tyajkojy aak tsuxkpujxn, yë'ë ojts mëët tyaj'oyë ja to'oxytyëjkëty ja y'ijxnëty, mëti'ipë ënäty nätyuk'ijxëtëpën ja jampë kyëwent'atën ma ja wit tëjk yajnitëkën ma ja näpyaatë y'ityën mëët ja Tios, ojts ja nyi'ëjx näjyëtu'un tyajkojë, aakyë'ë tsuxkpujxn yajtuun.

9Yë Besalel ojts tu'uk yë tëja'aw tyaj'oyë ma ja tsajptëjkën, ëpa'tkë'ëy'äämpy ojts tpëjktä'äky ets ojts ja nyiwit'atëëytyuk tukpa'awitsë, jä'ä tyajtuuny i'px majk xajpk ja linë wit awiity.

10Ja i'pxpë ja nyixeny ets ja i'pxpë ja nyi'ëjx aakyë'ë tsuxkpujxn mëët y'oytyunyëty, ja mëjjo'kn ets ja mutsk jo'kn poop pujxn tyuk'oytyuun.

11Näyjyëtu'un ja wit'atëëytyuk mëti'ipë jam pyëjktakën anëkëjxytsow, jä'ä y'ayenyëty i'px majk xajpk, i'px ojts tpëjktä'äky ja nyixeny ets ja nyi'ëjx i'px näjyëtu'un, aakyë'ë tsuxkpujxn mëët y'oytyunyëty. Ojts näjyëtu'un ja mëjjo'kn ets ja mutsk jo'kn tyajkojy, aak poop pujxn yajtuun.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

12E ma ja anajnytsyowpën jä'ä jam tyuuny ja wit'atëëytyuk majkmokx xajpk, mëët majk ja nyixeny ets majk ja nyi'ëjx. Ja xeny ja myëj jo'kn ets ja myutsk jo'kn aak poop pujxn mëët y'oytyunyëty.

13Näyjyëtu'un ja a'oytsyowpë yajpaatyën, majkmokx xajpk ojts jam ja wit'atëëytyuk tyuny.

14Ma ja tu'kpa'apë ja tëjkëtyaknën, jä'ä jam ja wit'atëëytyuk tyuuny taxk xajpk ja mäjtsk kë'ënux, tëkëëk ja nyixeny ets tëkëëk ja nyi'ëjx.

15Ets ja tu'kpa'a ma ja tëjkëtyaknën, taxk xajpk ja mäjtsk kë'ënux ja wit atëëytyuk ënäty tmëëtëty. Tëkëëk ja nyixeny ets näjyëtu'un ja nyi'ëjx.

16Tukë'ëyë ja wit'atëëytyuk mëti'ipë ojts yajtuknatëyën ja tsajptëjk ja nyitëja'aw, aakyë'ë tuun ja linë wit awiity.

17E ja xeny ëjx aakyë'ë ja tsuxkpujxn mëët y'oytyunyëty e ja xeny ja myëj jo'kn ets ja myutsk jo'kn aakyë'ë poop pujxn mëët y'oytyunyëty, mëti'ipë yajtukniwijtstën yë'ë ja poop pujxn ojts tyuny. Tu'uktu'uk ja xeny ojts ja nyimëj jo'kn ets ja nyimutsk jo'kn yajpëjktä'äky.

18Ja wit'atëëytyuk mëti'ipë jam tuunën ma ja tsajptëjk ja nyitëja'aw yajnitëkën, yajxon ojts janty'oy yajjo'oky ets yajxuy, kanaak ujkën ja wit'atëëytyuk y'ijty: tam tsu'unkpë, ukpyë, tsaptspë ets ja linë wit awiity. Jä'ä y'ayenyëty tëtujk xajpk ets kyëjxmëty tu'kxajpk ja kujkm, näjyëtu'un tä ja mëti'ipë nyatëy'äjtypyën ja tëja'aw.

19Jä'ä ja nyixeny tmëëtëty taxk ets näjyëtu'un ja nyi'ëjx, yë nyi'ëjx yë'ë mëët y'oytyunyëty yë tsuxkpujxn e ja nyimëj jo'kn ets ja nyimutsk jo'kn yë'ë mëët y'oytyunyëty yë poop pujxn, ja xeny yë'ë ojts yajtukniwitsy yë poop pujxn.

20Tëkokyë ja nyikepy ma yajkutsuumtën ja wit'atëëytyuk, mëti'ipë yajtijpën akujpë'ëk, aakyë'ë ojts mëët t'oytyuny yë tsuxkpujxn.

21Yë Moisés ojts tni'ënä'ämë ets yë'ë ojts tuknipëky yë Itamar, yë teety Aarón yë myaank ets yë'ë tyu'uwinwowëty ma ja Leví ja'ayëtyën ets tmëtyoowmujkta'atëty tëkokyë ja pujxn mëti'ipë ënäty të tyunyën ma Tios ja jyëën tyëjkën, mëti'ipë myë'ijtypyën ja käjpxytyu'unën.

22Ja Besalel yë myaank, yë Urí, yë y'ok'u'unk yë Hur, Judá yë jyä'äy, ojts tëkokyë tuunta'ay mëti'ipë ënäty ja Moisés ja Tios të tyuk'ëne'emyën.

23Ojts pyutëkëty ja ja'ay mëti'ipë xyëëwajtypyën Oholiab, yë'ë myaank yë Ahisamac ets yë'ë yë jyä'äy yë Dan, mëti'ipë yë'ë tyimtuunk'ajtypyën ma tii winëjaty kyojyën aakpujxn, tyukjajtyp wi'ix janty'oy yë wit tjo'okëtyën ets tyaj'ijxëntëkëty, tä ja witën mëti'ipë ja y'ujkën tsu'unk, uky, tsapts ets linë wit.

24Tëkokyë yë pu'ts pujxn mëti'ipë tuunën ma ënäty ja tsajptëjk të kyojyën yë'ë tuun mëti'ipë ja'ay yajktën, tä tu'uk yë ayajk ako'onën ma Tiosën. Ko yajkijpxmujktaay, jä'ä

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

ojts wyinë'aty taxtujk mëko'px ja tëkë'px mëkoxk tsim ets jä'ä ojts kyijpxën'aty mëti'ipë jap tuunpën ma tsajptëjkën.

25Ja poop pujxn mëti'ipë ojts myukyën, ma ja jaaymyujkën pyëti'kyën, jä'ä wyinë'ajty tëkëëk mil ja tëkëëk mëko'px ja majkmokx majktaxk tsim ets ojts jyaak ni'ikë i'px mëkoxk nikonë, yë'ë ojts kyijpxën'aty mëti'ipë jap tsajptëkoty tuunpën.

26Ja ja'ayëty mëti'ipë ja xyëëw yajkëxjaaytyën ma ja jaaymyujkën y'ijtyën, aakyë'ë mëti'ipë ënäty tëë ja jyëmëjt t'apetyën I'px tu'uk ets jä'ä nyiwinë'ajtë tëtujk mëko'px ja tëkëëk mil ja mëkoxk mëko'px ja wëxtyikxy majk, nitu'ukjaty ojts tyaktë ja poop pujxn këëk mëkoxk ja kujkm nikonë, yë'ë tuun ja kijpxën mëti'ipë jap tsajptëkoty tuunpën.

27Tap ënäty ëpëky y'ity näjyëtu'un yë poop pujxn, tëkëëk mil ja tëkëëk mëko'px tsim, yë'ë ojts yajtuk'ëjx'aty ja tsajptëjk ets ma ja wit'atëëytyuk y'ityën. Tu'kë'ëyë ya'atë poop pujxn jam tyuuntaay ma mëko'px yaj'oytyuunyën ja xeny y'ëjx; ma tu'ukjaty ja y'ëjx yaj'oytyuunyën, jä'ä ja poop pujxn jam tyuuny i'px majktëkëëk tsim.

28E ja poop pujxn mëti'ipë ënäty të myukyën ma ja naax kajpnën, jam ojts ja Besalel tyajtuny ma ja xeny ja nyijo'kn ojts tyajkojyën, ja nyikukë'ë ets ja nyimutsk jo'kn.

29Ja tsuxkpujxn mëti'ipë ja Tios myooytyën tä yë ayajk ako'onën, jä'ä wyinmujky: mäjtsk mil ja tëkëëk mëko'px ja i'px majkmokx tu'uk tsim ets ojts jyaak ni'ikë taxk mëko'px nikonë.

30Ya'atë tsuxkpujxn jëtu'un ojts yajtuk'oytyuny ma ojts yajmo'oyën ja y'ëjx ja nyitëjk'aaw ya'atë wit tëjk, ma ja näpyaatë y'ityën; näjyëtu'un ja wintsë'këntyakn ets ja y'atënaayë'ëk ets tëkokyë ja apëjk atu'unën mëti'ipë tuunën ma ja wintsë'këntyaknën,

31näjyëtu'un ja nyi'ëjx, ja nyikupë mëti'ipë nyakäm'ajtypyën ja tëja'aw, ma jap yajpaatyën ja Tios ja jyëën tyëjk ets ja y'ëjx ma kyëxwä'äkyën ja nyi'akaj ja tëja'aw.

Éxodo 39

1Ja wit jo'oky mëti'ipë jap tunaanpën tsajptëkoty, yë'ë yajtuk'oytyuun yë tsu'unkpë wit, ukpyë ets tsaptspë, yë'ë wit mëët yaj'oytyuuny ja Aarón ja wyit, jëtu'un ijxtëm ënäty ja Moisés ja Tios të tyuk'ëne'emyën.

2Ko ojts yë kejky yä'äp y'oyë, pu'ts pujxn ojts tyuny, kanaak ja wit jo'oky tyuuny, tam tsu'unkpë, ukpyë, tsatptspë ets tam ja linë wit awiity.

3Ojts tyaj'oyëtë may ja tsya'a, pu'ts pujxn mëët t'oytyuuntë, yë'ë tyuka'tstëëwtë yë pujxnkuwojpën ets tsujktaktë piityën; ojts tukjo'oktë ja wit tä'äky, ja tsu'unkpë, ukpyë, tsaptspë ets ja linë wit awiity.

4Yë kejky yä'äp ojts mäjtsk yë nyitëëyë'ëk yajpëjktä'äky, jam ma ja tyatskën mäjtskpa'ajëty ets jam jëjp'am y'atsuumtukyëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

5Ja nyiwëën mëti'ipë ënäty yajtukmajts'itaanpën ja kejky yä'äp, näjyëtu'un ojts yaj'oytyuny mëët yë pu'ts pujxn ja wit ukpyë, tsu'unkpë, tsatptspë ets ja linë wit awiity, jëtu'un ijxtëm ënäty ja Tios të tuk'ëne'emyën ja Moisés.

6Ja tsuxktsaa jam ojts yajpëjktakta'ay ma ja kyëxmëtakpäjnën ja pu'ts pujxnpë ets ma tu'ukjaty ja tsaajën jam ojts yajkëxtsa'ay ja Israel ja y'u'unk y'ëna'k ja xyëëwëty, jëtu'un tä yë noky yajtsa'ayën mëët yë tsa'ajën.

7Ënät ja Besalel jam tkëxtëëy ma ja kejky yä'äp ja nyitëëyë'ëkën ets yë'ë yajtukja'amyätsëty ja y'u'unk y'ëna'k yë Israel, jëtu'un ijxtëm ënäty yë Tios të tuk'ëne'emyën ja Moisés.

8Ja katsyjyän, janty'oy ojts yajjo'oky jëtu'un tä ja kejky yä'äpën näjyëtu'un, ojts yajtuk'oytyuny yë pu'ts pujxn ets wit tä'äky tsu'unkpë, ukpyë, tsaptspë ets ja linë wit awiity.

9Amäjtsk ënäty ets taxktatsk y'ixëty, i'px mäjtsk kë'ë'u'unk yë y'ok tmëëtëty pa'apa'a.

10Nëkëjxy yë'ë ënäty myëët'ajtyp yë tsaa oyëtypë, jëtu'un taxk waats tyimnaxy aak tsaa oyjyätyëtypë, tu'k waatspë nyäxyën yë'ë jam ijtp tu'uk yë tsapts tsaa, tu'uk yë të'kxy tsyaa ets tu'uk yë tsuxktsaa.

11Ma ja mëmäjtsk waatspën yë'ë myëët'ajtyp tu'uk yë uky tsyaa, tu'uk yë tsuxk'uky tsyaa ets tu'uk yë yëktsuxk tsaa.

12Ma ja mëtëkëëk waatspën, yë'ë myëët'ajtyp tu'uk yë monytsyapts tsaa, tu'uk yë yëktsapts tsaa ets tu'uk yë nipyu'ts tsaa.

13E ma ja mëmajktaxk waatspën yë'ë myëët'ajtyp: tu'uk yë pu'ts tsaa, tu'uk yë uky tyapts tsaa ets tu'uk yë tsu'unk tsaa, ya'atë tsaa jam ojts yajpëjktakta'ay ma ja kyëxmëtakpäjnën aak pu'ts pujxnpë.

14Jä'ä wyinë'aty majkmäjtsk, jä'ä ko ja Israel ja y'u'unk y'ëna'k majkmäjtsk jä'äjëty; ma ya'atë tsaajën jam ojts kyëxkojtë yë Israel yë y'u'unk y'ëna'k yë xyëëwëty, tu'ukjaty ja xyëëwëty jam yajkëxpëjktë ma tu'ukpë ja tsaajën, jëtu'un yajkëxtsaaytyë jam tä tu'uk yë noky yajkëxtsa'ayën.

15Ma ja katsyjyänën ojts jam tpëjkta'aktë yë pujxnjo'kn u'unk, aak pu'ts pujxnpë, jëtu'un kyëxë'ëky xyäätyëty tä piityën.

16Ets ojts näjyëtu'un mäjtsk yaj'oytyuny yë kyëxmëtakpäjn aak pu'ts pujxnpë ets mäjtsk yë nyitëëyë'ëky nän aak pu'ts pujxn, jam tpëjktaktë ma ja katsyjyän ja pya'ajën mäjtskpëkyëty.

17Jamts ojts yajkëxtsumy ja pu'ts pujxn jo'oky ma ja nyitëëyë'ëkën.

18Tääts yajpëjktäky ja pu'ts pujxn jo'oky mäjtskëty ma mäjtsk ja kyëxmëtakpäjnën ets mëët tsuummujktë ja kejky yä'äp ja nyitëëyë'ëk wintuuytsyow.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

19Ojts mäjtsk ëpëky tyajkojtë yë nyitëëyë'ëk aak pu'ts pujxn ets tpëjktaktë ma ja katyjyän y'ityën, je'eyëp ko jä'ä ja ëpa'tkë'ëy'äämpyë, pë'aaytsyow ojts tkëxtsumtë, mëti'ipë yajpatpën itkujky mëët yë kejky yä'äp.

20Ojts yë wiinkpë nyitëëyë'ëky mäjtsk yaj'oytyuny aak pu'ts pujxnpë mëti'ipë ojts jam yajpëjktä'äkyën ma ja kejky yä'äp ja nyitëëyë'ëkën, pa'tkë'ptsow ojts tkëxuytyë ets yë'ë mëët nyäpyäätyë tu'ukyë ja kejky yä'äp ja nyiwëën.

21Tääts t'atsuumujktë ja katsyjyän ja nyitëëyë'ëk mëët ja kejky yä'äp ja jyä'ä, yë'ë tyuk'atsuumujktë yë uky tyejpxy ets ja katsyjyän ojts nëkëjxy wyi'imy ma ja kejky yä'äp ja nyiwëënën ets nijëna'a ëpëkyjyäty kya'itëty, jëtu'un ojts yaj'oytyuny tä ënäty ja Moisés ja Tios të tyuk'ëne'emyën.

22Tu'kë'ëyë yë kejky yä'äp, ukywyit ojts yajtuknixuy.

23Itkujky ma jyutëtyën, ojts tu'uk yë wit yajtukpa'axuyë, këtiipë nyajtskëëtsëty, jëtu'un ojts yajëjpxuuywyimpity tä yë po'o nijänën kë'ëtukpë xyuyëtyën.

24Tä ojts jam tkëxuytyë yë piity tyä'äky kanaakjëjp ma ja wit ja pya'ajën, yë'ëjës mëët oy tyaj'ijxënkëxë'ëktë; ja piity tyä'äky yë'ë ukpyë, tsu'unkpë, tsaptspë ets linë wit awiity.

25Ënät ojts näjyëtu'un t'oytyuntë yë pujxn u'unk aakyë'ë pu'ts pujxnpë ets ojts tukmëpëkëtë ja piity apity ets jam yajkëxuuytyë ma ja wit pa'ajën.

26Jä'ä jëtu'un ja nijän mëti'ipë ja teety jap pyëjkta'aktëpën, ko jap tyuntëty tsajptëkoty. Xëpiny ojts tpëjkta'aktë ja pujxn u'unk mëët ja piity apity; tu'uk yajkëxuuy ja pujxn u'unk ets tu'uk ja piity apity, tu'uk ja pujxn u'unk ets tu'uk ja piity apity ets jëtu'un tkëxuuytyääytyë na'ëwtityëty ets ojts kyojy tä ënäty ja Wintsën të tuk'ëne'emyën ja Moisés.

27Ja Aarón ja wyit tä'äky mëët ja y'u'unk y'ëna'k ja jyä'äjëty, mëti'ipë aak oywyitën, yë'ë ojts t'oytyuny tu'uk yë ja'ay mëti'ipë ënäty yajxon nyija'apën wi'ix yë wit yajo'okyën.

28Näyjyëtu'un ja kupit, ja kutsum mëti'ipë yajtuktsuumwë'ëmpën ja kupit ets ja nyi'ëxmotspa'tk, aakyë'ë ojts tyuny ja linë wit awiity,

29näjyëtu'un ja wëën mëti'ipë mëët y'oytyunyëtyën ja linë wit awiity ets ja wit tä'äky ukpyë, tsu'unkpë ets tsaptspë, yajxon ojts yajtä'äky oy, jëtu'un ijxtëm ënäty ja Tios të tuk'ëne'emyën ja Moisés.

30Ojts näjyëtu'un tyaj'oyëtë yë tsya'a aak pu'ts pujxnpë, mëti'ipëjaty ënäty yajwa'atsnajxypyën ets ojts jam witkëjxm jëtu'un tyajkëxkojtë tä yë ja'ay muum tii tkëxtsa'ayën, jä'ä y'ënä'äny: Tios yajmoopy.

31Ënät ojts ja pu'ts pujn jam tkëxtsumtë ma ja wit këxtëy y'ityën, mëti'ipë xyëëwajtypyën kupit; yë'ë tyukëxtsuumtë tu'uk ja ukypyiity timnikojëpë, jëtu'un ojts wyi'imy tä ënäty ja Tios të tuk'ëne'emyën ja Moisés.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

32Ja wit tëjk ma y'ityën ja näpyaatë mëët yë Tios, ojts ja kyojta'ay ets y'apatëtyääy. Ja Israel ja'ayëty jëtu'un ojts t'oytyuntë tä ojts ja Tios tuk'ëne'emyën ja Moisés,

33tääts ja Moisés ojts tkë'ëmooytyääynyëtë tëkokyë mëti'ipë ënäty të tyaj'o'oyëtya'atën jap ma ja Tios ja jyëën tyëjkën; ja wit tëjk ma ja näpyaatë y'ityën ets tëkokyë jënu'un ënäty jap tyuna'anyën: ja jo'kn, ja kepyjyiity, ja witsë ets ja xeny mëët ja nyi'ëjx tu'uktu'uk.

34Ja nyiyä'äp mëti'ipë oytyunyën mëët ja kupixyny yä'äy ak, mëti'ipë ënäty të wyatsnën tsapts, ja oyjyätyëtypë ja po'o mëti'ipë näjyëtu'un yajtuknikäämën ets ja wit'atëëytyuk mëti'ipë yajtuk'atëëytyujkpën ja kaaxë;

35ja kaaxë mëti'ipë myë'ijtypyën ja käjpxytyu'unën ets ja nyiwitsë, näjyëtu'un ja nyi'akë'ë;

36ja kaaypyäjn ets tëkokyë jënu'un mëët tyunyën ja tsajpkääky mëti'ipë ja Tios yajmoopyën.

37Ja mëj jëëntooytyakn mëti'ipë aak pu'ts pujxn mëët y'oytyunyëtyën ets ja nyikutë'kxn mëti'ipë mä'kxy yajpatpën ets tu'kë'ëyë jënu'un ënäty mëët tyuna'anyën, jëtu'un tä ja onën mëti'ipë mëët tyoyën ja kutë'kxn;

38ja pu'ts pujxn wintsë'këntyakn, ja on mëti'ipë yajtukkënu'kxpën, ja poom mëti'ipë pa'akxu'kpën; ja wit'atëëytyuk mëti'ipë yajtuk'atëëytyujkpën ja tyëjkëtyakn ja wit tëjk ma ja näpyaatë y'ityën;

39ja tsuxkpujxn wintsë'këntyakn ets näjyëtu'un ja tsuxkpujxn atënaayë'ëk, mëët ja nyiwitsë ets tëkokyë jënu'un mëët tyunyën; tä ja pujxn kë'ëpujtakn mëët ja nyi'ëjx.

40Ja wit'atëëytyuk mëti'ipë tuunën ma ja tëja'awën, ja xyenyëty ets ja nyi'ëjx; ja wit'atëëytyuk mëti'ipë jam tuunën ma ja tëja'aw yajnitëkën, ja nyitejpxy ets ja nyi'akujpë'ëk mëti'ipë tuuntën ma ja tëja'awën, tëkokyë jënu'un winë tyuuntaayën ma ja Tios ja jyëën tyëjkën, ja wit tëjk ma ja näpyaatë y'ityën.

41Ja wit mëti'ipë jo'okyën, mëti'ipë jap tuunën ma ja tsajptëjkën, ja wit tä'äky mëti'ipë yajtukni'oytyu'unëyën ja teety Aarón ets ja wyitëty ja y'u'unk y'ëna'këty mëti'ipë myëteety'atëpën.

42Yë Israel ja'ayëty jëtu'un ojts kä'pxy t'oytyuunta'atë tä ënäty ja Tios të tuk'ëne'emyën ja Moisés.

43Ko ja Moisés t'ijxy, ko ja ja'ayëty mëj këjää të tyuntë, ënät ojts ni'ëmukë tkënu'kxta'ay.

Éxodo 40

1Ënät yë Tios ojts tmëkäjpxy yë Moisés ets t'ënëmaay:

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[2]Ma tyu'uk anyën mëtu'kpo'opë jää nëjkx xymyä'kxy ja wit tëjk ma ja näpyaatë y'itëtyën mëët ja Tios.

[3]Jap xypyëjkta'akëty ja kaaxë, mëti'ipë myë'ijtypyën ja käjpxytyu'unën ets ënät xy'atëëytyukëty mëët ja wit'atëëytyuk.

[4]Jap xypyëjkta'akëty tëkoty ja kaaypyäjn ets ja mëj jëëntooytyakn, yajxon oy xynyipëjktaakëty ma kaaypyäjn y'itëtyën ets ja mëj jëëntooytyakn pëjktaktaayë ja nyikutë'kxn.

[5]Pëjkta'ak näjyëtu'un ja poom ja wyintsë'këntyakn, pu'ts pujxn myajtunëp, winkon xypyëjkta'akëty mëët ja kaaxë mëti'ipë ja käjpxytyu'unën myë'ijtypyën ets xykyëxtëyëty ja wit'atëëytyuk ma yajnitëkën yë Tios yë jyëën tyëjk.

[6]Tä ënät näjyëtu'un xykyiiytya'akëty ja wintsë'këntyakn ma jëyujk nyitoytyëtyën, winkon xypyëjkta'akëty ma ja tsajptëjk yajnitëkën, jä'ä ja wit tëjk ma ja näpyaatë y'ityën.

[7]Pëjkta'ak ja kë'ëpujtakn, itkujky xypyëjkta'akëty ma yajpaatyën ja wit tëjk ma ja näpyaatë y'ityën mëët ja wintsë'këntyakn ets xy'atääm'utsëty mëët yë nëë.

[8]Tä ënät näjyëtu'un xyaj'oyëty ja nyitëja'aw ets xypyëjkta'akëty ja nyiwit'atëëytyuk jam ma yajnitëkën.

[9]Tääts ja on, mëti'ipë winë mëët yajkënu'kxyën xytyuknixijkxta'ajëty ja Tios ja jyëën tyëjk ets jënu'un jap winë y'ityën, aakjëtu'un xykyënu'kxta'ajëty ja apëjk atu'unën jënu'un jap tyuna'anyën ma ja Tios ja jyëën tyëjkën, jëtu'un'äämpy tääpë ja it naaxwiinyëtë wyë'ëmëty kënu'kxy ets wa'ats.

[10]Tuknijaax yë kënu'kxy on yë wintsë'këntyakn ma jëyujk yajnino'oktën ets tëkokyë yë apëjk atu'unën jënu'un mëët tyunyën, jëtu'un xykyënu'kxëty ets wa'ats wyë'ëmëty yë wintsë'këntyakn.

[11]Tuknixijkx näjyëtu'un yë pujxn akë'ëpujën ets nyi'ëjx ets jëtu'un'äämpy kënu'kxy wyë'ëmëty.

[12]Woownëjkx ënät yë Aarón mëët yë y'u'unk y'ëna'k jam ma yajnitëkën ja tsajptëjk ets jam xy'ënëëmëty ets tsyi'iwtëty.

[13]Ko tsyiiwta'atëty tääts ja Aarón ja wyit tpëjkta'akëty mëti'ipë të yajtuknixuyën ets ja on xytyukkujaaxëty ets xykyënu'kxëty, jëtu'un'äämpy tpa'atwa'akëty ja teety'ajtën ma ëjts xymyëtunëtyën.

[14]Mëjwoowëp näjyëtu'un ja y'u'unk y'ëna'k ets xytyuknijänëty ja wit mëti'ipë myëteety'atëpën.

[15]Ets xytyukkuja'axta'ajëty ja on mëti'ipë yajtukkënu'kxpën winë, jëtu'un ijxtëm ja Aarón të xytyukkujaaxyën ets jëtu'un'äämpy tpa'atwa'akëtëty ja teety'ajtën etsës xymyëtuntëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

16Moisés ojts tuunta'ay winë tä ënäty ja Tios të tyuk'ëne'emyën.

17Paaty ko mäjtsk jëmëjt y'apejty, ma ënäty të tsyoontën jap Egiptë, ma tyu'uk'anyën ja mëët tu'ukpë ja po'opë, jää ojts ja Tios ja jyëën tyëjk ëka'any yajpëjktä'äky.

18Moisés ojts tpëjktä'äky ja Tios ja jyëën tyëjk ets tpëjktaktaay ja nyi'ëjx, ojts tmä'kxta'ay ja kepyjyiity ets tmooytyääy ja witsë ets tyajwa'akë'ktaay ja xeny.

19Ojts twijtstëëwta'ay ja wit ma ja Tios ja jyëën tyëjkën ets ojts tpëjktä'äky ja nyiwits nyijuux jëtu'un tä ënäty ja Wintsën të tni'ënä'ämën.

20-21Ojts ja Moisés t'apëkë ja tsaatsetsy ma myinyën ja ënä'ämën tëyajtën jap kaaxëjoty mëti'ipë myë'ijtypyën ja käjpxytyu'unën ets ja kaaxë ojts ja nyiwitsë tpëjktäky, näjyëtu'un ja nyi'akë'ë mëti'ipë yajtuk'ajupëpën ets tmënëjkxy jap ma ja Tios ja jyëën tyëjkën, ojts tkutëëytyä'äy ja wit'atëëytyuk ets t'atëëytyujky ja kaaxë, jëtu'un ijxtëm ënäty ja Wintsën të tni'ënä'ämën.

22Ojts ja kaaypyäjn näjyëtu'un tkëëytyä'äky jap ma ja wit tëjkën ma näpyaatë y'ityën mëët ja Tios, tëja'ptsow tpëjktäky ma ja wit'atëëytyukën, anëkëjxy'äämpy ma ja tsajptëjkën.

23Ets tpëjktäky näjyëtu'un ja tsajpkääky ma ja nyikaaypyäjnën, jam ma ja Tios jam kyëtä'äkyën, jëtu'un ijxtëm ënäty ja Tios të tni'ënä'ämën.

24Ojts tpëjktä'äky ja jëëntooytyakn jap ma ja wit tëjkën ma ja näpyaatë y'ityën mëët ja Tios, jëtu'un mëët nyäwyinku'ixëty ja kaaypyäjn, ëpa'tkë'ëy'äämpy ma ja tsajptëjkën.

25Ets tyajmëjëtyääy ja kutë'kxn jam ma ja Tios ijty kyëtä'äkyën, ijxtëm ënäty ja Tios të tni'ënä'ämën.

26Ja pu'ts pujxn wintsë'këntyakn ojts tpëjktä'äky jap ma ja wit tëjkën ma ja näpyaatë y'ityën mëët ja Tios, wiintuuytsyow ojts tpëjktä'äky ma ja wit'atëëytyukën.

27Ojts tyajtoopyiky ja mëti'ipë oy xu'kp jojkpën, jëtu'un ijxtëm ënäty ja Tios të tyuk'ëne'emyën.

28Ënät ja Moisés ojts tkëxtëy ja wit'atëëytyuk, jam ma ja Tios ja jyëën tyëjk yajnitëkën.

29Ets ja wintsë'këntyakn tkëëytyäky ma ja jëyujk yajnino'oktëtyën, jam winkon tpëjktäky ma ja wit tëjk yajnitëkën ma ja näpyaatë y'ityën, ojts ja jëyujk kanaak tjantyajnitoy ets näjyëtu'un ja aaytyëëm ujtstëëm tkë'ëyäjky jam ma Tiosën, tä tu'uk yë ayajk ako'onën, jëtu'un tä ënäty ja Tios të tyuk'ëne'emyën.

30Ja kë'ëpujtakn itkujky ojts tpëjktä'äky ma ja wit tëjkën ma ja näpyaatë y'ityën ets ja wintsë'këntyakn, tääts tyaj'ujtsy mëët yë nëë ets jëtu'un jap ja teetytyëjkëty kyë'ëpujtëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

31Yë Moisés ets Aarón mëët yë y'u'unk y'ëna'k, jap ijty ja nëë tjuutë mëti'ipë kyë'ëpuj'ajtëpën ets mëti'ipë tyekpyuj'ajtëpën.

32Näpyujëtëp ijtyëty ko jap tyëkëtë ma ja wit tëjkën ma ja näpyaatë y'ityën ets ko twinkuwa'akëtë ja potsy ma ja wintsë'këntyaknën, jä'ä ko jëtu'un ënäty ja Wintsën të tuk'ëne'emy ja Moisés.

33Ko ojts jyëjpkëjxtaaynyë, tä ja Moisés yi'iyë tjaakyaj'o'oyëtyääy ja nyitëkja'aw ja wit tëjk ma ja näpyaatë y'ityën ets ja wintsë'këntyakn, ojts ja wit'atëëytyuk tkëxtëy jam ma yajnitëkën ja tëja'aw. Ko ja Moisés tkojtaay ja wit tëjk,

34ënät ja yoots nëma'a ojts tyajnituky ja wit tëjk ma ja näpyaatë y'ityën mëët ja Tios ets tyajtuktujktaay mëët ja myëj'ajt y'oyajtën.

35Jëtu'un'äämpy ojts ka'ap t'ëkjëkyäjpnë ja Moisés jap tyëkëty ma ja wit tëjkën ma ja näpyaatë y'ityën, jä'ä ko ja yoots nëma'a jä'ä ënäty jam të nyäkyo'ktaayënë tëjknëkëjxm ets ja Tios ja myëj'ajt y'oyajtën yë'ë ënäty të tyajtuktujkta'ay ja tëkot.

36Ko ja yoots ijty pyëti'iky, mëti'ipë jam ko'knääpyën ma ja tëjk kopkën, yë Israel ja'ayëty ënätyë ijty näjyëtu'un tyajpëtë'ëktë ja tsyënaaytyaknëty.

37E pën ja yoots ijtp jam jeky, näjyëtu'un ja tsyënaaytyaknëty ka'ap nëkoo tyajpëtë'ëktë; jä'änëm y'ëwxijtëp ja yoots koonëm pyëti'iky.

38Jëtu'un ojts nyë'ëye'eytyë tyu'uye'eytyë ja Israel ja'ayëty, t'ijxtë tkoowtë winë mëj këjää, ko ijty xyiiny'äty ja Wintsën ja yoots ijty nyitëëynyääpy ja Tios ja jyëën tyëjk e ko kyoots'aty jëtu'un jam kyëxë'ëky ma ja tëjk kopkën, ma ja Tios ja jyëën tyëjkën, tä tu'uk yë mëj jëënyä'änkën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Levítico

Levítico 1

1Ënät yë Tios ojts tmëkäjpxy yë Moisés jap ma ja wit tëjkën ma ja näpyaatë y'ityën ets t'ënëmaay:

2Mëëtmëtya'ak yë Israel ja'ayëty ets xy'ënëëmëty, koos pën xytyukniminëty yë jëyujk ets xymyo'oja'anëtyës tä tu'uk yë ayajk ako'onën, yë'ë xytyukniminëpës mëti'ipë tsyajpkaa'ajtypyën ëkë mëti'ipë kyupixyny'äjtypyën.

3Pën yë'ë tsajpkaa yakäämpy tä tu'uk yë wintsë'kënën, yë'ë yakëp yë oypyë mëkpë ets mëti'ipë kä'pxyën, jam tyaj'ookëty ma yajnitëkën yë wit tëjk ma näpyaatë y'ityën ets jam ja wintsë'kën tyakëty ets Wintsën tkupëkëty.

4Ets tkëxkonëty yë kyë'ë ma ja tsajpkaa ja kyëpajkën jëtu'un yajkupëkëty, mëti'ipë ënäty tyukunaxäämpyën ja nyëë pyoky.

5Jam Tios wintum jam ja tsajpkaa tyo'kumëty, ënät ja Aarón ja y'u'unk y'ëna'k mëti'ipë teety'ajtëpën tyaktëty ja tsajpkaa ne'pny ma Tiosën ets ënät ok txijkxjëtitëty ma ja wintsë'këntyakn ja pya'ajën, mëti'ipë jamën ma ja wit tëjk yajnitëkën, mëti'ipë Tios tyëjk'ajtypyën.

6Pën tu'uk yë tsajpkaa yäjkpy nino'oky, nyëtsujktaayëp ja nyi'ak ets ja nyitsu'uty yajxon tsujkta'akëty.

7Tääts ja teetytyëjkëty ja ja'axy tmä'kxtëty ma wintsë'këntyaknën ets ja jëën tyajmëjëtëty.

8Jamts tpëjkta'aktëty ja tsu'utsy mëti'ipë të yajtsujktä'äkyën, ja kyëpajk, y'on ets tyiinty.

9Pën ja jëyujk'ooky ënäty nino'oky yäjkpyën, yajxon tpujëty ja tyiinty ets ja y'ixpajk. Ja teety yë'ë nëjkx tnino'kta'ay ma ja wintsë'këntyaknën ets ja Tios yajtukwintsë'ëkëty tä tu'uk yë wintsë'kën oypyë xyuukyën.

10Pën Tios mtukwintsë'këtyëp yë kupixyny ëkë ja tsajppax, yë'ë myaktëp yë yä'äypyë

11ets xyo'kumtëty anëkëjxytsyow ma ja wintsë'këntyaknën, jam Wintsën wyintum. Yë Aarón yë y'u'unk y'ëna'këty mëti'ipë teety'ajtëpën yë'ë myënëjkxtëp ja ne'pny ets txijkxjëtitëty ma ja wintsë'këntyakn ja pya'ajën.

12Ënät ëpëkyjyäty tpëktakta'ajëty ja jëyujk'ooky ets ja teety jam tkëxma'kxëty ma ja wintsë'këntyaknën, mëët ja jëyujk këpajk, ja tyiinty ets ja y'on.

13Ja teety mëti'ipë yäjkpyën ja wintsë'kën, jëyëjp tpujëty ja jëyujk tiinty ets ja jëyujk puuy ets tnino'okëty jam ma ja wintsë'këntyaknën mëti'ipë ja Tios tyukwintsë'ëkëpën, tä tu'uk yë ayajk ako'onën mëti'ipë oy xu'kp jojkpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14Pën tyukwintsë'ëkëjäämpy yë Tios tu'uk yë joon ets nino'oky tyaka'any, yë'ë yajtunëp tu'uk yë muuxy ëkë yë kuuk.

15Ja teety yë'ë jam yakëp ma wintsë'këntyaknën. Nëjkxëp yë yo'kn ets kyëpajk tyajjënajkë ets ënät jam tnino'okëty ma ja wintsë'këntyaknën, tëë ënäty yajxon ja nye'pny tpëjktaayë.

16Ets ja jyot, tyiinty, kyääytyëjk, nyijëmk tpëjktaayëty ets jam tpëjkta'akëty ma kuyjaam niko'owpety y'ityën mëti'ipë jamtsow yajpatpën xëëwpëtsëmy ma ja wintsë'kën yajyäkyën.

17Tääts tsujkwa'kxëty këëkujkm ja muuxy ëkë ja kuuk, jäätsow tmatsëty ma kyäknën. Ka'ap timyajjënakëty ja kyäkn, tä tnino'okëty ma wintsë'këntyaknënën, jam ma ja ja'axy tyoyën ets jëtu'un ja Tios yajtukwintsë'ëkëty, tä tu'uk yë wintsë'kënën oypyë xyuuky jyokyën.

Levítico 2

1Ko pën yë Tios tuknimina'anëty yë aaypyajk ujtspajk, yë'ë mëpaat tmëminy yë oyëtypë tsajpmokway ets mëët tukmëpëkëty yë on ets poom.

2Ënät tukninëjkxëty ja Aarón ja y'u'unk y'ëna'k mëti'ipë teety'ajtëpën ets nitu'uk tu'kkë'ëjaaxy tja'axpëtsëmëty ja tsajpmokway mëët ja nyi'on ets ja nyipoom, jam tkëxpëkëty ma ja wintsë'këntyaknën ets jam tnino'okëty, mëët ko ja ja'amyäjtsën tuny ets ja Tios jä'ä tukwintsë'ëkëty ja oypyë ja xyu'kën jyojkën.

3Ja ayajk ako'onën mëti'ipë natëjkëpën, ja natëkë mëti'ipë kënu'kxyëtyën mëti'ipë yë Wintsën yajtukmëjja'apën, yë'ë ja Aarón jyä'ä'atëp ets ja y'u'unk y'ëna'k.

4Ko ja m'ujts tëëm m'ujts pajk xykyë'ëyaka'anëty ma Tiosën ets jap xyajkëty ma tu'uk yë tsijtkën, yë'ë myakëp yë tsajpkääky mëti'ipë oytyunyën mëët yë jëtsy mëti'ipë tijjëtitypë mëët yë on, je'eyëp ko ka'ap tsyooymyëëtëty, ëkë oy yë'ëjëty yë tsajpkääky tsyë'ëts pejypyë ets mutskjatyëty mëti'ipë ka'ap tsyooymyëëtëtyën, yë'ë on mtuknixijkxëp.

5Pën mtukmëyoxäämpy yë Tios tii winë mëti'ipë ontë'ëts yaj'oytyuunpën, yë'ë myajtunëp yë oypyë tsajpmokway ets ko xytyijëtitëty mpëjkta'akëp yë on, je'eyëp ko këtii xypyëjkta'akëty ëpëky yë nyitsooy.

6Tääts xytsyujkwa'kxëty kanaakpëky ets ëpëky jatëkok yë on xytyuknipëkëty, jëtu'un xyoxëty ja m'ujts tëëm m'ujts pajk ma ja Tiosën.

7Pën ja mëti'ipë ënäty myoxäämpyën, jap të xy'oytyuny tu'tsjoty, mëti'ipë yë Tios mo'ojäämpyën, yë'ë myajtunëp ja oyjyätyëtypë tsajpmokway ets ontë'ëts.

8Ko ënäty të xyaj'o'oyëtyä'äy mëti'ipë myakäämpyën, ënät xymyënëjkxëty jam ma ja Tiosën ets xytyukkë'ëtëkëty ja teety, yë'ëts jam myënëjkxëp ma ja wintsë'këntyaknën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

9Tääts ja teety wäänë jam tkëxpëkëty ja mookway ma ja wintsë'këntyaknën ets tyajnitoyëty, jä'ä wa'anëp tä ja potsyën ma ja wintsë'kën yajyäkyën, mëti'ipë ja ja'amyäjtsën mëët yajtunyën ets ja xu'kën jojkën janty'oy jam jya'tëty ma Tiosën.

10E ko nyatëkëty, mëti'ipë ënäty ja Tios të yajtukmëyoxyën, ja ayajk ako'onën ja kënu'kxypyë, mëti'ipë të tyoy të jyemyën, yë'ë ja Aarón jyä'ä'atëp ets ja y'u'unk y'ok.

11Këtii yë tsajpkääky tsyooy xypyëjkta'aktëty ma ja m'ujts tëëm m'ujts pajkën, mëti'ipë ja Tios mooytyëpën ets yë'ë näjyëtu'un nikajpxäämpyës, ko yë tsajpkääky tsyooy ets uuxpa'ak këtii xyaktëty jam ma Tiosën nino'oky nixämy.

12Yë tsajpkääky tsyooy ets uuxpa'ak jyëkyejpy xyaktëty ma Wintsënën, tä yë ayajk ako'onën mëti'ipë yajyajkpën ko tiipëjktä'äky më''ëka'any tyëëm'ajtë'ëky, je'eyëp ko ka'ap mëpaat xyaktë ma ja wintsë'këntyaknën tä ja wintsë'kënën oypyë xyuuky jyokyën.

13Tëkokyë yë m'aaytyëëm m'ujts tëëm mtukmëxëpinëp yë kaan, mëti'ipë yë Tios mo'ojëpën ets kaan ka'ap tyëkoy'atëty ma ja m'aaytyëëm m'ujts tëëmën, mëët ko ja käjpxytyu'unën ojts mëët ja Tios yajtuny. Ko yë m'ayajk m'ako'onën xyaka'anëty mëët yë nyikaan xyajkëty.

14Ko ja Tios xytyukwintsëkëja'anëty ja mpëjktä'äky mëti'ipë ëka'any tëëmpäjtë'kpën, yë'ë tyëëm myajkëp, mëti'ipë ënäty yajxon të myëjayën ets xyaj'ëkëty jëënjoty, tääts xymyä'äjëty, jä'ä ja mëti'ipë ënäty ëka'any tëëm'ajtë'kpën.

15Ma ja mnäyoxë xyaka'anyën, mpëjkta'akëp yë on ets poom nëkëjxy, jä'ä ko yë'ë ja ayajk ako'onën mëti'ipë aaypyajk ujts pajkën.

16Tääts ja teety wäänë tyajnitoyëty ja aaypyajk ujtspajk, mëti'ipë ënäty të yajme'eyën mëët yë on ets mëët tëkokyë yë poom, jëtu'un'äämpy yë Tios yajmo'ojëty ya'atë ayajk ako'onën nino'oky ma ja ja'amyäjtsën yajtunyën.

Levítico 3

1Ko pën tukwintsë'ëkëja'anëty yë tsyajpkaa wä'än yë'ëjëty yë tsajpkaato'oxy ëkë tsajpkaayä'äy, mëët ko ja nay'ëëw'oy näykyajpx'oyë tmëët'ata'any mëët ja Tios, ja jëyujk oy mëk mëpaat jyëyujk'aty ets kä'pxy

2Pën ja ayajk ako'onën yäjkpyën jam ja kyë'ë tkëxkonëty ma ja tsajpkaa ja kyëpajkën mëti'ipë ënäty ja Tios tyukwintsë'këpën ets jam tyo'kumëty ma ja wit tëjk yajnitëkën, ma ja Tios jap kyëtä'äkyën; ënät ja teetytyëjkëty jam txijkxjëtitëty ja tsajpkaa ne'pny ma ja wintsë'këntyakn ja pya'ajën.

3Pën ja Tios tyukwintsë'ëkëjäämpy ja tsajpkaa ets tuna'any ja nay'ëëw'oy näykyajpx'oyë, yë'ë nyino'okëp yë tsajpkaa on mëti'ipë ënäty jam mnëtsujkpyën ma ja myoxën ets ma ja myëj tiintsyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

4Ja nyi'on mëti'ipë jamën ma mäjtskëty ja myëjtiintyën mëti'ipë anëkëjxy yajpatpën ma ja pyuuyxyixy y'ityën ets näjyëtu'un ja on mëti'ipë nyiwits'ajtypyën ja myääts, tu'ukyë yajnëtsukëty mëët mäjtskëty ja myääts.

5Yë'ë nëjkx yë teetytyëjkëty tyajnitoytyë ya'atë ma wintsë'këntyaknën, tu'ukyë mëët ja tsajpkaa mëti'ipë jam nitoyaanpën ma ja ja'axy jam tyoyën, jëtu'un ja Tios yajtukwintsë'ëkëty ya'atë ayajk ako'onën oypyë tsujpë xyuuky jyokyën.

6Pën yë'ë yë kupixyny yë Tios mtukwintsë'ëkëjantëp, mëët ko xytyuna'antë ja nay'ëëw'oy näykyajpx'oyë. Yë mwintsë'kën'atëp mëti'ipë oy mëkën ets kä'pxyën oy yë'ë yä'äypyë ëkë to'oxypyë.

7Pën yäjkpy tu'uk yë kupixyny ma Tiosën.

8Jam ja kyë'ë tkëxkonëty ma ja kupixyny ja kyëpajkën ets ënät ok tyo'kumëty jam wintum ma ja wit tëjkën ma Tios kyëtä'äkyën, tääts ja teetytyëjkëty txijkxjëtitëty ja ne'pny ma ja wintsë'këntyakn ja pya'ajën.

9Pën yäjkpyën ja tsyajpkaayä'äy ëkë tsyajpkaato'oxy ets tuna'any ja nay'ëëw'oy näykyajpx'oyë, yë'ë yajnitoyëp ets tmo'ojëty ja Tios ja y'on ets ja pyi'ixy mëti'ipë ënäty nyëtsujkëp ma ja jyëwiitsën ets ja nyi'on mëti'ipë jam nyëtsujkëpën ma ja tyiintyën,

10ja myëjtiinty mäjtskëty, ja on mëti'ipë nyiwitsajtypyën ets mëti'ipë jam yajpatpën ma pyuuyxyixyën, näjyëtu'un ja on mëti'ipë yajpatpën ma ja myäätsën ma mëët ja myëjtiinty nyämyätsyën.

11Ënät ja teety jam tu'ukyë tnino'kta'ajëty ma ja wintsë'këntyaknën, mëti'ipë ja Tios yajmoopyën tä tu'uk yë jë'kxy pëky oypyë xyuuky jyokyën.

12Pën myoopy yë Tios tu'uk yë tsajppax, ko tyakëty

13jam yë kyë'ë tkëxkonëty ma kyëpajkën ets ënät ok tyo'kumëty jam tëjk'ëkë'ëm ma ja wit tëjkën. Ja teetytyëjkëty yë'ë nëjkx jam txijkxjëtitë ja nyine'pny ma ja wintsë'këntyakn ja pya'ajën.

14Mëti'ipë ënäty yäjkpyën ya'atë ayajk ako'onën jyëkyejpy yë Tios tukwintsë'ëkëty tëkokyë ja nyi'on mëti'ipë ënäty jam nyëtsujkëpën ma ja tyiintyën.

15Näyjyëtu'un ja myëjtiinty mäjtskëty ets ja y'on mëti'ipë yajjënäjkpyën ma pyuuyxyixyën ets ja on mëti'ipë jam jënajkpën ma myäätsën, mëti'ipë mëët tu'ukyë tyajënäkyën ja mëjjatyëtypë ja tyiinty.

16Ja teety yë'ë nëjkx tnino'oky tëkokyë ya'atë ma wintsë'këntyaknën, tu'uk ja jë'kxy pëky mëti'ipë ja Tios yajtukwinno'kp yajtukwinxaanpën oypyë xyuukyën, tu'kë'ëyë ja on Tios jyä'ä'ajta'ajëp.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

17Ya'atë ënä'ämën xëmëkyëjxm y'itëty ets u'unk ok yajpaatëty, oy jëtu'un maa mtimjyuuky'atëty, ka'ap mëpaat ja jëyujk on xyjyë'kxtë ets ni nye'pny mëpaat xykyajë'kxtë.

Levítico 4

1Ënät ja Tios ojts tmëkäjpxy ja Moisés ets t'ënëmaay:

2Ënëëmë yë Israel ja'ayëty, ko pën pyokytyunëty ajotkumonë ets tkäjpxykyutëjëty ja ënä'ämën tëyajtën mëti'ipë ënäty ja Tios të tni'ënä'ämën yajpatunëty, ya'atë nëjkx tuntë:

3Pën yë'ë pokytyuunp yë teety wyintsën ets jëtu'un'äämpy ja naax kajpn tyaj'ëxëëktëkë, yë'ë yakëp tu'uk yë tsajpkaa u'unk, mëti'ipë oyën mëkën ets kä'pxyën jam ma Tiosën ets yë'ë ja nyëë pyoky tukunaxëty.

4Jam tmënëjkxëty Tios wintum, ma ja wit tëjk yajnitëkën, ma ja Tios mëët ja näpyaatë y'ityën, jamts tkëxkonëty ja kyë'ë ma ja tsajpkaakëpajkën, tääts ënät ok tyo'kumëty.

5Yë'ë näjyëtu'un kë'ëm myënëjkxëp ja ne'pny jap tsajptëkoty ma ja wit tëjkën;

6ënät ja kyë'ëjëjp näjyëtu'un tukpaatëty ja ne'pny ets yë'ë mëët jam txijkxjëtitëty Tios wintum wëxtujk'ok, jam winkon ma jam ja tsajptëjk mëët ja wit y'atëëytyukëtyën.

7Ënät nëjkx näjyëtu'un tukuutsy wäänë ja ne'pny ja wintsë'këntyakn ja nyiwajën, ma jam ja poom tyoyën, mëti'ipë jam ijtpën Tios wintum ma ja wit tëjkën ma näpyaatë y'ityën. E ja ne'pny mëti'ipë ënäty natëjkëpën jam nëjkx txijkxjëtity ma ja potsyën, ma wintsë'kën yajyäkyën, ma ja jëyujk nyitoytyën mëti'ipë jam ijtpën ma ja wit tëjkën; ma ja näpyaatë y'ityën mëët ja Tios.

8Tääts nëjkx tnëtsujktaayë ja tsajpkaa on ma xyixyën ets ma ja tyiintyën mëti'ipë ënäty ja Tios të tukwintsë'ëkën.

9Mäjtskëty ja myëjtiinty, ja on mëti'ipë nyiwits'ajtypyën yë pyuuyxyixy ets ja on mëti'ipë näjyëtu'un jam yajnëtsujkpën ma myäätsën, mëti'ipë tu'ukyë mëët jyënakëtyën ja mëjtiinty mäjtskëty,

10jëtu'un tä ja tsajpkaa yajpëjkën ja jyä'ä, ko yajyäky ma Tiosën, mëët ko ja nay'ëëw'oy näykyajpx'oyë y'ity. Tääts ja teety ënät jam tno'okëty ma ja wintsë'këntyaknën ma ja jëyujk nyitoytyën.

11E ja nyipo'o mëti'ipë yajnëtsujkpën ma ja tsajpkaa ëna'kën ets ja nyitsu'uty tu'ukyë mëët ja kyëpajk, ja pyuuy, ja tyiinty ets ja tyi'iny

12jä'ä jëtu'un tu'kë'ëyë jënu'un ja tsajpkaa winë tmëët'atyën, jam nëjkx xypyëjktä'äky muum ëpëky ma y'ëwaatsëtuuyëtyën, jam tu'ukyë tmënëjkxta'ajëty ma ja kuyjaam nyipetyën ets jam tnino'okëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

13Pën naax kajpn të pyokytyuny ma ka'ap t'aawëty tjotëtyën ets ka'ap pën të tnijawë ko jä'ä kyäjpxykyutëjtëp ja Wintsën ja y'ënä'ämën tyiyajtën ets jëtu'un të pyokytyëëmë'ëktë.

14Tim je'eyë ko nijawëtëty ko tëë pyokytyuntë, kopkpëky ko tkë'ëyaktëty tu'uk ja tsajpkaa ayääkë ets ja Tios tukwintsë'ëkëtëty ets jä'ä kyunaxëtëty, mëët ko të pyokytyuntë. Jam nëjkx tmënëjkxtë ma ja wit tëjkën ma ja näpyaatë y'ityën mëët ja Tios.

15Ma ja mëjja'aytyëjkëty tkëxkontëtyën ja kyë'ë ma ja tsajpkaa ayääkën ja kyëpajkën, jam ma ënäty yajpaatën Tios wintum, tëëjës ënäty jëtu'un tuntë, tääts jämyë tyo'kumtëty.

16Ënät ja teety kyopk wäänë tmënëjkxtëty ja ne'pny jap ma ja wit tëjkën ma ja näpyaatë y'ityën mëët yë Tios.

17Tääts jap tpaxajë'ëkëty ets txijkxjëtitëty wëxtujk'ok jam Tios wintum, winkon ma jam wyit'atëëytyukëtyën.

18Ets wäänë tukuutsëty ja wintsë'këntyakn ja nyiwaj, mëti'ipë jamën Tios wintum ma ja wit tëjkën ma ja näpyaatë y'ityën. E ja ne'pny mëti'ipë natëjkëpën nëjkxëp txijkxjëtity jap tëkotsyow ma ja jëyujk yajnino'oktën ma ja näpyaatë y'ityën.

19Nëjkxëp ja tsajpkaa ooky tjëpëjktaayë ja y'on ets jam tnino'okëty ma ja wintsë'këntyaknën.

20Ko näjyëtu'un yajyakëty ya'atë tsajpkaa ëna'k tä ja mëti'ipë yajkë'ëyajkpën ko ja nëë poky yajtukunaxy. Jëtu'un'äämpy ja teety ja pokymyä'kxën tpaatëty mëti'ipë ja naax kajpn jyä'ä'atëpën ets ja nyëë pyokyëty yajnimä'kxtëty.

21Tä ënät jam jëkäm tmënëjkxëty ya'atë tsajpkaa ëna'k ets jam tyaj'ooktëty, näjyëtu'un tä ja mëtu'ukpë ja tsajpkaajën. Jä'ä ko ya'atë yë'ë ja naax kajpn ja nyëë pyoky yajtukunajxp.

22Ko tu'uk yë wintsën pyokytyunëty ets jä'ä tunëty mëti'ipë ka'ap ja ënä'ämën tëyajtën tyajkutukyën, mëti'ipë yë Wyintsën Tios ënäty të tni'ënä'ämën, pokymyëët wyë'ëmëty, oy ënäty tsyokyëty kya'ëtë'ëtsy.

23E ko tja'amyätsëty ko tëëtëm pyokytyuny, yë'ë yakëp tä ayajk ako'onën tu'uk yë tsajppax mëti'ipë oy mëkën ets kä'pxyën.

24Tääts jam ja kyë'ë tpëjkta'akëty ma ja tsajppax ja kyëpajkën ets ënät tyaj'ookëty, jam ma ja Tios tukwintsë'ëkëjänyën, ma ja nyi''itjot jam yajpaatyën. Ya'atë wintsë'kën yë'ë ja nëë poky kyunaxäämpy.

25Tääts ja teety wäänë ja ne'pny tukpatijëty yë kyë'ë ets txijkxjëtitëty jam ma ja wintsë'këntyakn ja nyiwajën, ma ja jëyujk nyitoytyën. E ja ne'pny mëti'ipë ënäty jaaknatëjkëpën jam txijkxjëtitëty ma ja wintsë'këntyakn ja tyënaaypyäjnën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[26]Ets ja nyi'on jam tnino'ktaayëty ma ja wintsë'këntyaknën, jëtu'un tä näjyëtu'un yajtunyën ja wintsë'kën mëti'ipë yajyajkpën, ko ja nay'ëëw'oy näykyajpx'oyë y'ity. Jëtu'un'äämpy ja teety tpaatëty ja pokymyä'kxën, mëti'ipë jyä'ä'atëpën ja ja'ay mëti'ipë wintsën ijtpën ets ja pokymyä'kxën tpaatëty.

[27]Pën tu'uk yë ëyoopëja'ay pokytyuunp ets ka'ap jëtu'un t'aawëty tjotëty ets pokymyëët wyë'ëmëty, mëët ko ënäty të tuny mëti'ipë ja Wintsën ja y'ënä'ämën tyiyajtën yajkupojkpyën.

[28]Ko tnijawëty ko tëëtëm pyokytyuny, yë'ë yakëp tu'uk yë tsajppax mëti'ipë oy mëkën ets mëti'ipë kä'pxyën, yë'ëts ja pyoky tyukunaxëp.

[29]Tääts jam ja kyë'ë tkëxkonëty ma ja tsajppax ja kyëpajkën, mëti'ipë ënäty ja pyoky tyukunajxypyën ets jam tyaj'ookëty ma y'ooktën ja jëyujkëty mëti'ipë yajnino'ktëpën.

[30]Tääts ja teety ja kyë'ëjëjp mëët tukpaatëty ja ne'pny ets tukuutsëty ja wintsë'këntyakn ma ja jëyujk yajnino'oktën. E ja ne'pny mëti'ipë natëjkëpën jam txijkxjëtitëty ma ja wintsë'këntyakn yë tyekyën.

[31]Näyjyëtu'un nëjkx yë y'on yajnëtsujkta'ay, tä ja mëti'ipë wintsë'kën'ajtpën ko ja nay'ëëw'oy näykyajpx'oyë y'ity. Jam tnino'okëty ma ja wintsë'këntyaknën mëti'ipë ja Tios yajtukwino'kp yajtukwinxaanpën ets oy xyuuky jyoky. Jëtu'un'äämpy ja teety ja pokymyä'kxën tpaatëty mëti'ipë tääpë ja ja'ay jyä'ä'atëpën.

[32]Pën tääpë ja'ay yë'ë tu'uk myëmiinpy yë kupixyny ets yë'ë pyoky tyukunaxäämpy, yë'ë mëpaat tmëminy yë to'oxypyë, mëti'ipë oy mëkën ets kä'pxyën.

[33]Tääts nëjkx ja kyë'ë jam tkëxkony ma ja tsajppax ja kyëpajkën ets tyaj'ookëty, jam ma y'ooktën ja jëyujk mëti'ipë nitooytyëpën.

[34]Tääts ja teety nëjkx ja ne'pny wäänë tpaxajë'ëky, ja nyine'pny ja jëyujk mëti'ipë ënäty ja poky të tku'ookën ets tukuutsëty ja wintsë'këntyakn ja nyiwaj ma ja jëyujk yajnino'oktën, e ja ne'pny mëti'ipë natëjkëpën jam txijkxjëtitëty ma ja wintsë'këntyakn ja tyekyën.

[35]Tääts ënät tnëtsujktaayëty ja y'on, jëtu'un tä të yajnëtsujkta'ayën ja y'on ja kupixyny mëti'ipë wintsë'kën'ajtpën, ko ja nay'ëëw'oy näykyajpx'oyë y'ity ets jam tnino'oktëty ma ja wintsë'këntyaknën, tu'kmukyë mëët ja ayajk ako'onën mëti'ipë nino'oky yajtukwintsë'këpën ja Tios. Jëtu'un'äämpy ja teety tpaatëty ja pokymyä'kxën, mëti'ipë ja ja'ay jyä'ä'atëpën mëti'ipë ënäty të pyokytyunyën ets ja nyëë pyoky jëtu'un yajmä'kxëty.

Levítico 5

[1]Ko pën yajmëkajpxëty mëti'ipë ënäty tii y'ijxyp nyija'apën mëët ko ënäty tii të t'ixy ëkë të tmëtoy ets yë'ë ka'ap tkupëjkpëty. Poky jëtu'un ënäty tyuunpy ets pokymyëët yë'ë wyë'ëmnëty, mëët ko jëtu'un y'ëti'itsy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[2]Ko pën tonëty oy tii, mëti'ipë ënäty ëxëëkën, tä yë jëyujk'ookyën mëti'ipë ka'ap wya'atsëtyën. Wä'än yë'ëjëty mëti'ipë aayjoty ujtsjoty juukyajtpën, ëkë mëti'ipë ma jëën ma tëjkën ijtpën, ëkë tä yë tsa'anyën mëti'ipë ëxëëkën. Ko pën yë jëtu'unpë tonëty, ëxëëk nëjkx wyi'imy, oy ënäty të tka'ixy ëkë të tkajawë.

[3]Ko pën tonëty yë ëxëëkpë, mëti'ipë yë ja'ay nipëtsëëmëpën, ëkë oy tyimtiijëty mëti'ipë ëxëëkën ets jam tsyoony ma ja'ayën, jä'ä nëjkx wyi'imy ëxëëk.

[4]Ko pën tnikajpxëty ets winë oy tuna'any, ëkë ëxëëk tuna'any ets ka'ap jëyëjp tmëmay tmëtajy; je'eyëp ko ma jëtu'un y'ënä'änyën ka'ap tnijawë pën kajtëm nëjkx y'oy'äty ets ok tnija'awënëty, ko kajtëm jëtu'un y'oyëty, tä të y'ënä'änyën, pokymyëët nëjkx wyi'imy.

[5]Ko yajnijawëty ja mëti'ipë ënäty ja jëtu'unpë të t'ëy të tkäjpxyën, nyikajpxëp jëtu'un mëti'ipë ënäty të tuuntëkoyën.

[6]Ets ja Tios tu'uk tukwintsë'ëkëty yë tsyajppax to'oxypyë, mëët ko ënäty jëtu'un të pyokytyuny. Jyëkyejpy tyakëty tu'uk yë tsajppax ëkë tu'uk yë kupixyny, jëtu'un'äämpy ja teety tpaatëty ja pokymyä'kxën, mëti'ipë ja pokyjyä'äy jä'ä jyä'ä'atëpën.

[7]Pën kajts ja ja'ay nëkooyë ja wit meeny tmëëtëty, mëti'ipë tyukjuyëpën ja tsajppax ëkë kupixyny. Jyëkyäpëp yë'ë tyakëty Wintsën wintum mäjtsk yë muuxy ëkë yë kuuk mëti'ipë kyunaxëpën ja pyoky. Tu'uk mëti'ipë wintsë'kën'atëpën mëëtkyëjxm ja poky ets tu'uk mëti'ipë yajnino'okëpën.

[8]Ets tmo'ojëty jä'ä ja teety ets tukuyakëty jä'ä ja poky. Tääts wäänjaty ja kyëpajk tnëtsukëty, je'eyëp ko ka'ap timyajjënakëty.

[9]Ets ënät ja jëyujk ne'pny mëti'ipë nëë poky kyunajxypyën xyijkxjëtitëty ma ja wintsë'këntyakn ja pya'ajën. E ja ne'pyny mëti'ipë ënäty natëjkëpën jam tjaakxijkxjëtitëty ma ja wintsë'këntyakn ja tyënaaypyäjnën. Yë'ë jëtu'un mëti'ipë ja poky kyunajxypyën.

[10]E ja mëmäjtskpë jä'ä nyino'okëp, ejxtëm ja nyitëyajtën myinyën; jëtu'un'äämpy ja teety paatëty ja pokymyä'kxën ma Tiosën, ko ënäty ja ja'ay të pyokytyuny ets nëjkx yajpokymye'kxy.

[11]E ko ja nyimeeny tkëpätëty ets jeexyë mäjtsk tjuy ja muuxy ëkë ja pak, jyëkyejpy yë'ë tmënëjkxëty mäjtsk tsimën yë tsajpmokway mëti'ipë jä'ä tyukunaxëpën ja nyëë pyoky. Ka'ap tjëkyepy t'onëty ets ni poom mëpaat tkapëjktä'äky, jä'ä ko ya'atë ayajk ako'onën yë'ë ënäty të yajtuknipëjktaakë ma nëë poky yajmä'kxëtyën.

[12]Tääts ja teety tuknixijkxëty ets wäänë tja'axpëtsëmëty ja ne'pyny, mëti'ipë yajtukja'amyätsëpën ets ënät tu'ukyë tnino'kta'ajëty mëët ja wiinkëtypë ja ayajk ako'onën jam ma jä'ä ja jëyujk ne'pny mëti'ipë ënäty ja nëë poky kyunajxypyën

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

mëti'ipë ja Tios yajtukmëjja'apën. Ya'atë ayajk ako'onën yë'ë mëti'ipë ja poky kyunajxypyën.

13Ets jëtu'un ja teety tpaatëty ja pokymyä'kxën, mëët ja ja'ay mëti'ipë ënäty të pyokytyunyën ets jëtu'un'äämpy nëjkx ja poky yajme'kxy. E pën yë'ëts ayajkën'ajtp ako'onën'ajtp ja aaypyajk ujtspajk, ko nyatëkëty ja teety ja jyä'ä'atëp.

14Ënät ja Tios ojts tmëkäjpxy ja Moisés ets t'ënëmaay:

15Ko yë ja'ay pyokytyunëty ajotkumonë ets yajnijawëty ko tëëtëm kë'ëmwinma'any tii tnixajë, mëti'ipë ja Tios ënäty të yajtuknipëjktaakën. Yë'ë yakëp yë kupixyny yä'äy yä'kpetypë ets yë'ë nyätyukuyakëtëty, mëëtkyëjxm ko ënäty jëtu'un të pyokytyuny. Ets tukwintsë'ëkëty yë'ë yë Tios. Ja tsajpkaa ja tsyow jëtu'un mëpaat tsyoowtëkë, tä ja poop pujxn meeny tsyoowpaatyën ets ja poop pujxn meeny jëtu'un mëpaat yajkijpxy, tä ja kijpxën jap myinyën ma tsajptëjkën.

16Ya'atë ja'ay kopkpëky ko jatëkok tkë'ëyakëty mëti'ipë ënäty të tonyën ets ëpëky tjaaknikëjuuypyätëty, tu'kpëky ma ja mëkoxkpën. Yë teety yë'ë nëjkx tmo'oy. Ja teety ënät nëjkx ja pokymyä'kxën tpaaty mëët ko ënäty të tyäky ja kupixyny ayääkë mëti'ipë wintsë'kën'ajtpën, mëti'ipë ja ja'ay jä'ä jyä'ä'atëpën, mëti'ipë ënäty të pyokytyunyën.

17Ko yë ja'ay yë Wintsën yë y'ënä'ämën tyiyajtën tkumëtoownaxëty, oy jëtu'un tkamay tkatajy, yë'ë pokymyëëtëmëtën je'eyëm wyë'ëmëty.

18Ya'atë mëpaat ja'ay jëtu'unpë tuny, yë'ë yakëp tu'uk yë kupixyny yä'äy yä'kpetypë mëti'ipë oyën mëkën ets kë'ëm xy'a'ixëty jënu'un ja jyëyujk tsyowpaaty. Ets tukninëjkxëty ja teety, mëti'ipë ja pyoky tyukuyäjkpyën. Ets jëtu'un'äämpy ja pokymyä'kxën tpaatëty ja ja'ay mëti'ipë ënäty të pyokytyunyën ajotkumonë ets ja nyëë pyoky nëjkxëp yajme'kxy.

19Ya'atë wintsë'kën yë'ë jëtu'un ja poky yajtukuyajkp. Jä'ä ko tääpë ja'ay pokymyëët ënäty të wyi'imy ma Tiosën.

Levítico 6

1Ënät yë Tios ojts yë Moisés tmëkäjpxy ets t'ënëmaay:

2Ko pën yë myëku'uk tmäätsëty ets yë'ëkyëjxm pokymyëët wyë'ëmëty jam Tios wintum; ko ënäty ja myëku'uk të twin'ëëny ma ja wit meeny mëët tyajtuunmukyën, ëkë ko tsoky ja myëku'uk ja wyit myeeny të tpëjkë.

3Ko y'ënta'akëty, ko ka'ap të tpaaty mëti'ipë ënäty ja wiink ja'ay të tyajtëkoyën ets Tios tukajpxpätëty, y'ëna'anëty ko ka'ap tnijawë mëti'ipë jyanija'apën, yë jëtu'unpë ja'ay,

4pokymyëët nëjkx wyi'imy ets nëjkxëp tyajkta'ay winë jënu'un tä ënäty ja myëku'uk tii të tpëjkën, të tonyën ëkë të tpaatyën,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

5oypyënëty mëti'ipë ka'ap tëy tëtä'äky tii të tnikäjpxyën, nëjkxëp tmooytyä'äy ja nyiwintsën; ëpëky tjaaknikëjuuypyätëty ja kujkwä'kxy, ko ënäty ja wyintsë'kën tyäky mëti'ipë ja nyëë pyoky tyukunajxypyën.

6Yë'ë nëjkx tmo'oy yë Tios tu'uk yë kupixyny yä'kpetypë mëti'ipë oyën mëkën ets mijts nëjkx xytsyowmo'oy, jam nëjkx tyajtsoony ma tyajtänën yë kyupixyny ets tmënëjkxëty ma ja teetyën, yë'ë tyukwintsë'ëkëp ja Tios mëëtkyëjxm ja nyëë pyoky ja ja'ay.

7Ja teety nëjkxëp ja pokymyä'kxën tpaaty Wintsën wintum, mëti'ipë ja ja'ay jyä'ä'atëpën, tëëpë tyuuntëkoyën, mëti'ipë mëjëyëjp të yajnikäjpxyën; jëtu'un'äämpy ja nëë poky nëjkx yajme'kxy.

8Ënät ja Tios ojts tmëkäjpxy ja Moisés ets y'ënëmaay:

9Tukmëtow ja Aarón ets y'u'unk y'ëna'k tii mëpaat tuntën ko ja jëyujk tno'oka'antëty, ja jëyujk mëti'ipë të wyintsë'kën'atyën tu'ktsu'um mëpaat jam tsyuunaxy ma ja jëënpajkën ets jam nyitoyëty.

10Yë teety yajxon mëpaat yë nyi'kx kyopk tyajnitujkta'ay mëët yë wit ets ja pya'tk'ëxmots mëti'ipë linë wit mëët xyuyëtyën; ënät tpëjkmujkta'ajëty ja jaam ma ënäty ja jëyujk të tyooykyëtä'äkyën ets nëjkx jam pë'am tpëjktä'äky ma ja wintsë'këntyaknën.

11Ënät ja wyit tjääntëkätsëty ets ja kuyjaam jam jëkäm tmënëjkxëty ma jam tsyëënëtën.

12Ja jëën mëti'ipë jam toopyën ma ja wintsë'këntyaknën, ka'ap mëpaat nijëna'a pyi'itsy, winjopy yë teety tpëjkta'akëty yë ja'axy ma wintsë'këntyaknën ets jam tkëxpëkëty yë jëyujk'ooky mëti'ipë yajnino'okaanpën. Ëpëky ma yajnino'kyën ja jëyujk ja nyi'on mëti'ipë yajyajkpën ko ja nay'ëëw'oy näykyajpx'oyë y'ity.

13Yë jëën ka'ap mëpaat jam tyëkoy'ity ma wintsë'këntyaknën ets nijëna'a kyapi'itsëty.

14Yaa jëtu'un myiny kuja'ay ma yajnimëtyä'äkyën, wi'ix mëpaat yajmo'oyën yë Tios yë aaypyajk ujtspajk; yë teetytyëjkëty jam mëpaat tpëjkta'aktë ma wintsë'këntyaknën ma jam yë Tios yajpaatyën.

15Nitu'uk pën tja'axpëtsëmëty yë tsajpmokway mëët yë nyi'on mëti'ipë yajyajkpën ets mëët näjyëtu'un ja poom mëti'ipë mëët nyijkxyën tu'ukyë ja ayajk ako'onën. Ënät jam tno'okëty ma ja wintsë'këntyaknën mëti'ipë yajtukja'amyätsëpën ja wintsë'kën ets jëtu'un jya'tëty ja xu'kën jojkën jam ma Tiosën.

16Mëti'ipë ënäty ja ayajk ako'onën natëjkëpën, yë'ë Aarón jyä'ä'atëp mëët ja y'u'unk y'ëna'k ets tsajpkääky yë'ë mëti'ipë ka'ap tsyooymyëëtëtyën, jam tjë'kxtëty tpëktëty ma wya'atsëtyën ma ja tyëja'awën ja wit tëjk ma näpyaatë y'ityën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

17Ka'ap mëpaat tyajkë'ëwtë mëët yë tsajpkääky mëti'ipë tsooyën. Yë'ëjës yam nmooytyëp ets patëtëp wäänë tjä'ä'ajtpëtëty mëti'ipës ëjts yajtukmëyojxpën. Yë'ë wa'ats yë mëj këjää, jëtu'un tä yë ayajk ako'onën mëti'ipë yë nëë poky yajtukuyajkpën.

18Jëtu'un xëmë y'itëty, nyaxëty ja xëëw jëmëjt, tëkokyë yë yä'äy'ëna'ktëjkëty mëti'ipë yë Aarón y'u'unk'ajtyp y'ëna'k'ajtypyën, jyëkyäptëp tjë'kxtëty ja ayajk ako'onën mëti'ipës ëjts yajmoopyën, mëti'ipë ja ayajk ako'onën nyo'ktëpën ma ja wintsë'këntyaknën mëti'ipë tyukwintsë'këtëp yë Wintsën. Oy tyimtiijëty mëti'ipë ya'atë ayajk ako'onën patëpën, wa'ats wyë'ëmëty.

19Ënät yë Tios ojts tmëkäjpxy yë Moisés ets t'ënëmaay:

20Ya'atë yë Aarón ets y'u'unk y'ok yaktëp ma Wintsënën ko ënäty yajtuknipëktë ja teety'ajtk, mäjtsk tsim yë tsajpkääkwyäy, kujkwä'kxy tyakëty jopyëp ets kujkwä'kxy tjaakyakëty jënäkxyëëw. Jëtu'un winjëpom tunëty, ka'ap mëpaat nitu'kxëëw nyinaxy.

21Ko ënäty tyaka'antë ya'atë ayajk ako'onën, jap tyaj'oyëtëty ma tu'uk yë tojkx tu'tsën, mëët yajxon txëpintëty yë on ets ko ënäty të kyëëwta'ay tääts tsujkta'aktëty ets yë'ë Tios tyukwintsë'ëkëtëp ets jya'tëty jam wyintum tä tu'uk yë xu'kën jojkën janty oypyë.

22Jëtu'un tyaj'oyëty ja teety, mëti'ipë ënäty wintsën ijtpën ma ja Aarón ja y'u'unk y'okën, mëti'ipë ja tuunk të tmëwë'ëmyën, tä ja Aarón ënäty të tyunyën. Ya'atë ayajk ako'onën yë'ë Tios patëp, e paaty kopkpëky ets yajno'kta'ajëty.

23Tëkokyë ja ayajk ako'onën mëti'ipë yë teetytyëjkëty yajktëpën, yajnino'kta'ajëp, jëtu'un ni pën mëpaat tkajë'kxy.

24Ënät ja Tios ojts ja Moisés tmëkäjpxy ets t'ënëmaay:

25Tukmëmëtya'ak yë Aarón yë y'u'unk y'ëna'k ya'atë ënä'ämën; ko ënäty tyaktë ja wintsë'kën, mëët ko të pyokytyuntë, ja jëyujk tsajpkaa yo'kkumy tyaj'ooktëty Tios wintum, jam ma y'ooktën ja jëyujkëty mëti'ipë yajnino'ktëpën. Yë wintsë'kën wa'ats kënu'kxy yë'ë.

26Ja teety mëti'ipë ja wintsë'kën yäjkpyën, jyëkyäpëp tsu'utsëty ja nyitsu'uty, jap tsu'utsëty ma tu'uk yë it naaxwiinyëtë wa'atspë, jap ma ja nyitëja'awën ja wit tëjk ma näpyaatë y'ityën.

27Ko ya'atë tsu'utsy muum jya'tëty, näjyëtu'un yë itjotmën wa'ats wyë'ëmëty, pën yë wit nipijkëyëp yë ne'pny, jap yajpujëty ma itjotmën wa'atspë.

28Ja nyitu'ts ma ja tsu'utsy të wyinkë'ëyën, timyajpu'uta'ajëp ënätyë, pën jap ënäty të nyi'ëëtsy ma tu'uk yë pujxntu'tsën, jyëkyejpy yajtukpujëty wa'ats.

29Ya'atë wintsë'kën ni'ik wa'ats mëpaat nyäxy, yi'iyë patëtëp tkaytyëty tsu'utstëty yë teetytyëjkëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

30Ja jëyujk mëti'ipë ënäty jap të yajmënëjkxyën ma ja wit tëjkën ma ja näpyaatë y'ityën, ni pën mëpaat tkatsu'utsy, jä'ä ko ya'atë wintsë'kën poky ënäty të yajtukunaxy jam ma ja Tios ja jyëën tyëjkën ets ja nëë poky tmä'kxëty. Tääpë wintsë'kën jëënjoty mëpaat nyitooytyä'äy.

Levítico 7

1Ja wintsë'kën mëti'ipë yajtukuyajkpën ja nëë poky, yë'ë tu'uk yë wintsë'kën janty wa'atspë. Yaa yajnikäjpxy wi'ix mëpaat yajtunyën.

2Ja jëyujk mëti'ipë ja nëë poky yajtukniyajkëpën, jam y'ookëty ma jam y'ooktën yë tsajpkaa mëti'ipë nitooytyëpën ets ja nyine'pny jam yajxijkxjëtitëty ma wintsë'këntyakn yë pya'ajën ets ma nyini'kxën.

3Tëkokyë ja y'on mëti'ipë jam yajnëtsujkpën ma pyi'ixyën, ma tyiintyën,

4ma ja mäjtskpë ja myëjtiintyën ets ja y'on mëti'ipë nyijuux'ajtypyën ja y'on ets ja y'on mëti'ipë yajpatpën ma jyot myäätsën, mëti'ipë mëët tu'ukyë jyënäkyën ja mëjjatyëtypë ja tyiinty.

5Ënät ja teety tnino'okëty ma ja wintsë'këntyaknën ets ja Tios jä'ä yajtukwintsë'ëkëty. Ya'atë ayajk ako'onën yë'ë yajtukniyajkëp ko ënäty pën tii poky tmëëtëty.

6Tëkokyë yë teetytyëjkëty jyëkyäpëp tsu'utstëty tääpë tsu'utsy, jam mëpaat tsu'utstë ma tu'uk ja itjotmën wa'atspë, jä'ä ko tääpë wa'ats yë'ë.

7Ja nyiwintsë'kën ko pën tyuuntëkoy, näjyëtu'un tä ja nyiwintsë'kënën ko pën pyokytyuny ets ja nyitëyajtën tu'knax. Ja jëyujk mëti'ipë ënäty të wyintsë'kën'atyën, yë'ë ja teety jyä'ä'atëp mëti'ipë ënäty të tyunyën ma ja wintsë'kën yajyäkyën ko ja pokymyä'kxën yaj'amëtoy.

8Näyjyëtu'un ko ja teety tyakëty tu'uk ja jëyujk mëti'ipë ja ja'ay të tukniyakën ets yajnino'okëty, jyëkyäpëp tmëwë'ëmëty ja nyi'ak.

9Näyjyëtu'un yë aaypyajk ujtspajk mëti'ipë tsijtkjoty këëpën ets yë'ë y'ayajkën'aty y'ako'onën'aty. Näyjyëtu'un mëti'ipë yaj'oytyuunpën ma tuka'any'apëjkën ets ma tojkx tu'ts, yë'ë yë teety jyä'ä'ajta'ajëp, mëti'ipë ënäty kyë'ëyäjkpyën ets wyintsë'kën'atëty.

10Yë aaypyajk ujtspajk mëti'ipë yajyajkpën ets yë'ë y'ayajkën'aty y'ako'on'aty, mëti'ipë yajmääpën mëët yë on, yë'ë nëjkx tjä'ä'atë yë Aarón yë y'u'unk y'ok tu'knax.

11Yaa yajnikäjpxy wi'ix mëpaat yajyäkyën ja wintsë'kën ko pën ja nay'ëëw'oy näykyajpx'oyë tuna'anëty mëët yë Tios.

12Pën ja wintsë'kën yë'ëkyëjxm yajyaka'any ko ënäty winë yajkukajpxëja'any, nëjkxëp yajyäky yë tsajpkääky mëti'ipë ka'ap tsyooymyëëtyën, yë'ë mëët xyëpiny'atëty yë on, yë tsajpkääky tsyë'ëts pejypyë ets mutskjatyëty ka'apë tsyooymyëëtëtyën ets yë'ë

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

mëët xyëpiny'atëty yë on ets näjyëtu'un yë tsajpkääky tsajpmokwaymyëëtpë yajxonpë të yaj'oytyunyën mëët yë on.

13Tu'ukyë mëët ja wintsë'kën, ko ja ja'awëkyëtakën yajtuny ets mëët yë nyiwintsë'kën ko ja nay'ëëw'oy näykyajpx'oyë yajtuny. Nëjkxëp näjyëtu'un yajyäky yë tsajpkääky ka'apë tsyooymyëëtëtyën.

14Oy tyimmëti'ipë ayajk ako'onënëty, kopkpëky ko wäänë yajpupëkëty mëti'ipë yë Tios yajmo'ojëpën ets yë'ë nyäkyuyakë'atëty mëti'ipë ënäty wäänë yajyajkpën; yë'ë jyä'ä'atëp ja teety mëti'ipë ënäty ja ne'pny jam xyijkxjëtijtypyën ma ja wintsë'kën yajyäkyën, ko ja nay'ëëw'oy näykyajpx'oyë y'ity.

15Ja nyitsu'uty ja jëyujk mëti'ipë të yajyäkyën ko ja kukajpxën ja'awëkyëtakën yajtuny ets ko ja näy'ëëw'oyë näykyajpx'oyë y'ity, jä'ä xëëw mëpaat yajtsu'uty ma ënäty të yajkë'ëyäkyën. Ka'ap mëpaat nitu'kjënu'un wyi'imy ets komjëpom xytsu'utsantëty.

16E pën ja jëyujk jä'äts yajtukëpäjtp ma ënäty winë ja Tios të yajtukwinwanën, ëkë atsoky pën tyäky, jä'ä xëëw xytsyu'utstëty ja nyitsu'uty, e ja mëti'ipë natëjkëpën jyëkyejpy komjëpom tjaaktsu'utstëty.

17E jää ko tëkëëk xëëw y'apäjtnëty, kwanë ko ja nyitsu'uty xynyino'kënëtëty, ja jëyujk mëti'ipë ënäty të wyintsë'kën'atyën.

18E pën jää tsyu'tsyp ja tsu'utsy ma tyëkëëkxëëwpetyën, ja nyitsu'uty ja jëyujk'ooky mëti'ipë të wyintsë'kën'atyën, ko ja nay'ëëw'oy näykyajpx'oyë y'ity. Ja wintsë'kën ka'ap nëjkx y'ëkyajkupëjknë ets ka'ap nëjkx tyuny, jä'ä ko ja nyitsu'uty nëjkxëp jää yaj'ëxtijnë. Pën ënäty ja jëtu'unpë tsyu'utyp, jä'ä jëtu'un ja poky tukëtakpäjta'ajëtëp.

19Pën yë tsu'utsy patëp tii winë mëti'ipë ëxëëkën, ka'ap mëpaat yajtsu'utsy, je'eyë yajnino'okëty. Tëkokyë mëti'ipë wa'ats yajpatpën jyëkyäptëp tsu'utsëty yë tsu'utsy.

20Pën tu'uk yë ja'ay mëti'ipë ëxëëkën tsyu'tsyp ja tsu'utsy mëti'ipë ënäty ja Tios të yajtukwintsë'ëkën mëët ko ja näy'ëëw'oyë näykyajpx'oyë y'ity, kopkpëky ko y'ookëty tyëkoyëty ma ja nyaax kyajpnën.

21Pën tu'uk yë ja'ay tyoompy mëti'ipë ëxëëkën, wä'än yë'ëjëty mëti'ipë yë ja'ay nyajtsye'ey nyasnajxëpën, ëkë wä'än yë'ëjëty mëti'ipë yë jëyujk nyajtsye'ey nyasnajxëpën, ëkë oytyiijëty mëti'ipë ëxëëkën ets ënät näjyëtu'un tsu'tspëty ja tsu'utsy, mëti'ipë të wyintsë'kën'atyën ma ja näy'ëëw'oyë näykyajpx'oyë y'ityën ets ja Tios jä'ä të yajmo'oy, jëtu'umpë ja ja'ay nëjkxëp ja yajjo'otsy ma ja nyaax kyajpnën.

22Ënät ja Tios ojts tmëkäjpxy ja Moisés ets t'ënëmaay:

23Jëtu'un xy'ënëëmëty yë Israel ja'ayëty: Ka'ap mëpaat xyjyë'kxtë yë tsajpkaayä'äy yë y'on, ni yë'ë yë kupixyny y'on ets ni yë'ë yë tsajppax y'on.

24Yë nyi'on yë jëyujk mëti'ipë muum o'kpën, ëkë mëti'ipë muum yë kaa jëyujk majtsëtëpën, jyëkyäpëp oy tii xyajwa'antëty, je'eyëp ko këtii xytsyu'utstëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

25E pën jëtu'un jyi'kxyp ja nyi'on ja jëyujk mëti'ipë ja Tios yajtukwintsë'këpën ets yajmo'oy tä tu'uk yë ayajk ako'onën mëti'ipë yajnino'kpën, kopkpëky ko nëjkx yajjo'otsy ma ja myëkunaax myëkukajpnën.

26Oy tyimmaatsowëty ma ënäty mijts myajpaatën, këtii yë nye'pny xyjyë'kxëtëty yë joon ets jëyujk.

27Pën jyi'kxyp oy tii ne'pny, kwanë ko nëjkx yajjo'otsy ma nyaax kyajpnën.

28Ënät ja Tios ojts tmëkäjpxy ja Moisés ets t'ënëmaay:

29Ënëëmë yë Israel ja'ayëty, ko pën tmo'oja'anëty yë Wintsën tu'uk yë wintsë'kën ets jëtu'un tuna'anëty ja nay'ëëw'oy näykyajpx'oyë mëët yë'ë, yë wintsë'kën jam mëpaat tmënëjkxy ma Tios jam y'ityën.

30Kë'ëm mëpaat tmënëjkxy yë ayajk ako'onën mëti'ipë të tno'okyën jam ma Tiosën, tä ja jëyujk'onën mëti'ipë kyätykyijxy të tyajjënajkën ets jëtu'un yajmo'ojëty ja Tios tä tyu'unën'atyën.

31Yë teety yë'ë nyo'okëp yë on jam ma wintsë'këntyaknën ets ja kyäty yë'ë jyä'ä'atëp yë Aarón ets y'u'unk y'ok.

32Ja jëyujk puuy ja a'oypyë mëti'ipë ënäty të wyintsë'kën'atyën, ko ja nay'ëëw'oy näykyajpx'oyë y'ity, yë'ë mëpaat yë teety yajmo'oy tä tu'uk yë näykyuyakën.

33Tääpë yë jëyujk ooky yë y'a'oytsyowpë pyuuyxyixy, yë'ë teety patëp tjä'ä'atëty mëti'ipë kyë'ëyäjkpyën ja jëyujk'on ets ja jëyujk ne'pny, mëët ko ja nay'ëëw'oy näykyajpx'oyë y'ity.

34Jä'ä ko ja wintsë'kën mëti'ipë yajktëpën ja Israel ja'ayëty ets tuntë ja nay'ëëw'oy näykyajpx'oyë, ëjts yi'iyës ntsojkëp yë kyätsy, tä tu'uk yë ayajk ako'onën ets pyuuy yë'ë ja ja'ay natyukuyakëtëp. E yë Aarón mëët yë y'u'unk y'ok tëëjës yë jyä'ä nmo'otë mëti'ipë patëtëpën ma ja ayajk ako'onën tyaktën yë Israel ja'ayëty.

35E ja ayajk ako'onën mëti'ipë yë Tios yajtukwinno'kpën, ya'atë mëpaat yë Aarón yajmo'oy mëët yë y'u'unk y'ok. Tyimtso'ontäky ma ojts ja Tios tkënu'kxyën ja teetytyëjkëty ets yë'ë myëtunëtëty.

36Ojts ja Tios tni'ënä'ämë mëti'ipë mëpaat yë Israel ja'ayëty tmo'otën ja Aarón ma ojts yajkënu'kxyën ets yë'ë tyeety'atëty. Ya'atë ojts tni'ënä'ämë yë Tios ets kopkpëky jëtu'un ko tuntëty ja Israel ja'ayëty ets jëtu'un xëmë y'itëty u'unk ok.

37E yaa jëtu'un yajnimëtyä'äky, wi'ix mëpaat yajyäkyën ja wintsë'kën mëti'ipë yajnino'okëpën, ja aaypyajk ujtspajk mëti'ipë ayajkën'at ako'onën'atëpën, ja nyiwintsë'kën ko pën tii poky tunëty ets ko pën tyuuntëkoyëty, ja nyi'ayajk nyi'ako'onën ko pën nyäpyuja'an nyäjyä'ätsa'anëtëty ets ja nyiwintsë'kën ko pën ja nay'ëëw'oy näykyajpx'oyë tuna'anëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

38Yë Tios jam ojts tmo'oy ya'atë tëyajtën yë Moisés, ma Sinaí kopkën, ko ojts tni'ënä'ämë ets ja Israel ja'ayëty tmëmintëty ja y'ayajk y'ako'onënëty.

Levítico 8

1Ënät yë Tios ojts tmëkäjpxy yë Moisés ets t'ënëmaay:

2Woownëjkx yë Aarón mëët y'u'unk y'ëna'k, mënëjkxëp näjyëtu'un ja wyit tyujkxy, näjyëtu'un ja on mëti'ipë mëët winë yajkënu'kxyën, näjyëtu'un ja tsajpkaa ayääkë mëti'ipë ja ja'ay nätyukunajxëpën ko tii poky tuny, näjyëtu'un mäjtsk ja kupixyny yä'äy ets tu'ukjaty ja tsajpkääky mëti'ipë ka'ap tsyooymyëëtëtyën,

3tëkokyë yë ja'ayëty xywyoowmujkta'ajëty, jam ma yajnitëkën ja wit tëjk ma näpyaatë y'ityën.

4Moisés ojts jëtu'un tuny, tä ënäty yë Wintsën të tyuk'ëne'emyën. Ojts ja ja'ay jam tyajtu'ukmujkta'ay ma yajnitëkën ja wit tëjk ma näpyaatë y'ityën.

5Ënät ja Moisés t'ënëmaay ja mayjyä'äy: Ya'atë jëtu'un yë Wintsën të tnikäjpxy ets yajpatunëty.

6Ënät yë Moisés ojts tyajwinkony yë Aarón ets y'u'unk y'ëna'k ets ojts tyajtsi'iy mëët yë nëë.

7Ënät ja Aarón ojts ja wyit yajtukxoxy tänë xuypyë ets yajpëjktäky ja wyëën, tääts yajtukxojxy ja nyijän, ënät nëkëjxy yajpëjktäky ja kejky yä'äp ets tya'tspëjky mëët ja nyiwëën.

8Ojts näjyëtu'un nëkëjxy yajtukniwitsy ja katsyjyän, ma ja kyätsyjyänën jam ojts yajpëjktä'äky ja tsaa'u'unk mëti'ipë mëët winë yajnijawën.

9Tääts ojts tpëjktä'äky ja kyupit ma kyëpajkën ets wyimpoktuuy ojts tpëjktä'äky ja tsya'a mëti'ipë aak pu'ts pujxn mëët y'oytyunyëtyën, mëti'ipë kënu'kxëpën ko tyeety'äty, jëtu'un ojts tuny tä ënäty ja Tios të tyuk'ëne'emyën.

10Tä ojts ja Moisés tpëjkë'ëky ja on, mëti'ipë yajtukkënu'kxpën winë ets ojts txijkxjëtity ma ja tsajptëjkën jap tëkotsyow ets ma tëkokyë jënu'un ënäty jap winë yajpaatyën. Jëtu'un'äämpy ojts tkënu'kxta'ay winë.

11Yë'ë ojts mëët ja kënu'kxy on tukënu'kxy ja tsajptëjk wëxtujk'ok. Ojts jam txijkxjëtity ma ja wintsë'këntyaknën ets ma ja apëjk atu'unën ets näjyëtu'un ma ja pujxn kë'ëpujtakn mëët ja nyitënaaypyäjn, jëtu'un'äämpy ojts tkënu'kxy.

12Tä ja Moisés tukuja'axnë ja kënu'kxy on ja Aarón ets ojts tukmëkënu'kxë ja teety'ajtk.

13Ojts näjyëtu'un tmëjwoy ja Aarón ja y'u'unk y'ëna'k ets ojts wyinkontë. Tä tukxojxtaay ja tänë xuypyë ja wit ets ojts ja wyëën tpëjktakë ets ja kyupit, jëtu'un tä ënäty ja Tios të tni'ënä'ämën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14Tä ojts ja Moisés tni'ënä'ämë ets ja tsajpkaa tyajmintëty mëti'ipë wintsë'kën'atëpën mëëtkyëjxm ja nëë poky. Tä ja Aarón ets ja y'u'unk y'ëna'k jam ja kyë'ë tkëxkoontë ma ja tsajpkaa ja kyëpajkën.

15Ënät ja Moisés ojts ja tsajpkaa tyaj'ooky ets ojts ja nyine'pny tpëjkëyë, ja ne'pny jam ojts txijkxëtity ma ja wintsë'këntyakn ja nyiwajën ets wa'ats wyë'ëmëty. Jä'ä ja ne'pny mëti'ipë ojts nyatëkën, jam ojts txijkxëtity ma ja wintsë'këntyakn ja nyitekyën ets kënu'kxy wyë'ëmëty ets jam ja pokymyä'kxën yajpaatëty.

16Ok ojts ja Moisés tnëtsujkta'ay ja on, mëti'ipë ja jyot nyijuux'ajtypyën ets mëti'ipë jamën ma ja myäätsën ets ma ja myëjtiintyën mäjtskpëky ets ojts tnino'oky jam ma ja wintsë'këntyaknën.

17Tëkokyë ja nyini'kx ja tsajpkaa tä yë nyipo'ojën nyitsu'utsyën, tyi'inyën, jam ojts ja Moisés tnino'kta'ay kajpnpë'am, jëtu'un tä ënäty ja Tios të tni'ënä'ämën.

18Moisés ojts näjyëtu'un tni'ënä'ämë ets twijtsmintëty ja kupixyny yä'äy yä'kpetypë mëti'ipë yajnino'kpën, tä ja Aarón ets ja y'u'unk y'ëna'k jam ja kyë'ë tkëxkoontë ma ja kupixynykyëpajkën.

19Tä ja Moisés ojts tyo'kkumy ets ja ne'pny jam txijkxjëtijty ma ja wintsë'këntyakn ja pya'ajën ets nëkëjxytsyow.

20Ojts ja tsu'utsy tsujktä'äky ets ojts tnino'oky, ja kyëpajk ets ja y'on.

21E ja jyot ets ja pyuuy yajxon ojts wa'ats tpujë mëët yë nëë ets jam tnino'ktaay ma ja wintsë'këntyaknën. Jëtu'un ja Tios tukwintsë'këy ja jok oypyë xyuuky jyokyën, tä ënäty ja Tios të tni'ënä'ämën.

22Tä ja Moisés ojts tni'ënä'ämë ets wiinkpë ja kupixyny yä'äy tyajmintëty, mëti'ipë yajyakëpën ets ja näkyënu'kxë tpaatëty ja Aarón ets ja y'u'unk y'ëna'k ets jam ja kyë'ë tkëxkoontë ma ja kupixyny yä'äy ja kyëpajkën.

23Ënät ja Moisés ojts ja kupixyny yä'äy tyaj'ooky ets ojts ja nye'pyny tpëjkë, yë'ë ja Aarón ojts tuktatskuutsy ma ja y'a'oytyatskën, ma ja kyë'ëkaajën ja a'oypyë ets ma ja tyekykyaajën ja a'oypyë näjyëtu'un.

24Ënät ojts tmëjwoy ja Aarón ja y'u'unk y'ëna'k ets tuktatsku'tsy ja ne'pyny ma ja a'oy'äämpyën, ma ja kyë'ëkaajëtyën ja a'oy'äämpyë ets ma ja tyekykyaajëtyën näjyëtu'un a'oy'äämpyë. E ja ne'pny mëti'ipë ojts nyatëkën, jam ojts txijkxjëtity ma ja wintsë'këntyakn ja pya'ajën.

25Ënät ja Moisés ojts tpëjkta'ay ja on mëti'ipë jamën ma ja pyi'ixyën, ma ja myoxën, ma ja myäätsën, ma ja myëjtiintyën ets mëti'ipë jamën ma ja myoxpa'ajën.

26Ojts tpëjkë'ëky tu'kkatsy u'unk ja tsajpkääky, mëti'ipë ka'ap tsyooymyëëtëtyën, mëti'ipë jam ijtpën Tios wintum ets tu'uk ja tsajpkääky tkoonë'ky mëti'ipë ka'ap tsyooymyëëtyën. Tääts tu'uk ja tsajpkääky mëti'ipë mëët xyëpinyëtyën yë on ets

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

tu'uk yë tsajpkääky tsyë'ëts pejypyë ets mutskjatyëty ets t'apëjkmujky mëët ja on ets ja kupixyny yä'äy ja myoxpa'a a'oytsyowpë.

27Ets tukë'ëpëjkëy ja Aarón mëët ja y'u'unk y'ëna'k ets jä'ä tkë'ëyaktëty jam Tios wintum.

28Ënät ja Moisés ojts jatëkok t'ëxajë tëkokyë ya'atë ets ojts tnino'oky jam ma ja wintsë'këntyaknën, winkon ma ënäty jam ja jëyujk yajnino'okanyën ets yë'ë yajmo'oy yë Tios, tä tu'uk yë ayajk ako'onën mëti'ipë oy xu'kp jojkpën ma ja näkyënu'kxë y'ityën mëti'ipë yajtukwino'kp yajtukwinxaanpën.

29Tä ja Moisés tpëjkë'ky ja tsajppax katy ets ojts ja Tios tmo'oy tä ënäty tyuny'ätyën. Ja tsajppax ja kyäty mëti'ipë të yajkënu'kxyën, yë'ë ojts tjä'ä'aty ja Moisés, jëtu'un ijxtëm ënäty ja Tios të tnikäjpxyën.

30Ënät ja Moisés ojts tpëjkë'ëky ja on wäänë, mëti'ipë mëët winë yajkënu'kxyën ets näjyëtu'un ja ne'pny mëti'ipë ënäty jamën ma ja wintsë'këntyaknën, tä ojts tuknixijkxy ja Aarón ets ja y'u'unk y'ëna'k, näjyëtu'un ma ja wyitëtyën, mëti'ipë myëteety'ajtëpën, jëtu'un ojts ja Aarón yajkënu'kxtë mëët ja y'u'unk y'ëna'k ets ja wyit tyujkxyëty.

31Ets ja Moisés t'ënëmaay ja Aarón ets ja y'u'unk y'ëna'k: yajkë'ëwtë yë tsu'utsy jam ma yajnitëkën yë wit tëjk ma näpyaatë y'ityën. Jam xytyukkaytyëty mëët ja tsajpkääky mëti'ipë jap yajpatpën ma katsy u'unkën, mëti'ipë yë Tios të yajmo'oyën jëtu'un ijxtëm yë'ë tni'ënä'ämën: Yë Aarón ets y'u'unk y'ëna'k yë'ë nëjkx tsu'utstë yë tsu'utsy.

32E ja tsu'utsy mëti'ipë natëjkëpën ets ja tsajpkääky mtimnyino'kta'atëp.

33Nitu'kxëëwën jam mkatsoontëty ma ja wit tëjkën ma ja näpyaatë y'ityën mëët ja Tios, wëxtujk xëëw jam m'itëty, jä'ä ko jëtu'un pyo'oxy ets ja kënu'kxën xypyaatëty.

34Yë Tios jëtu'un të tni'ënä'ämë yajtunëty, tä tyam të xy'ixtën yajtunyën, ko pën ja nëë poky tunëty.

35E paaty miitsëty, wëxtujk xëëw wëxtujk koots jam mwë'ëmtëty ma yajnitëkën ja wit tëjk ma näpyaatë y'ityën ets xytyuntëty jëtu'un tä ja Wintsën ja y'ënä'ämën tyiy'ajtënën, e pën ka'ap jëtu'un xytyuntë m'ooktëp miitsëty, jä'ä ko jëtu'un yë Wintsën të xytyuk'ëne'emyës.

36Yë Aarón ets y'u'unk y'ëna'k jëtu'un ojts tuntë, tä ënäty ja Tios të tyäkyën ja ënä'ämën mëët ja Moisés.

Levítico 9

1Kom tëtujk xëëw ojts yë Moisés tmëkäjpxy yë Aarón mëët yë y'u'unk y'ëna'k ets näjyëtu'un ja mëjja'aytyëjkëty mëti'ipë jam yajpatëpën ma ja Israel kajpnën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

2Ets t'ënëmaay ja Aarón: Yaj'ook tu'uk yë tsajpkaayä'äy ayääkë ets xytyukwintsë'ëkëty yë Wintsën mëti'ipë ja nëë poky kyunaxëpën ets tu'uk yë kupixyny yä'äy mëti'ipë yajnino'okëpën ets jam xymyënëjkxëty ma ja Tiosën.

3Tääts ja Israel ja'ayëty xy'ënëëmëty ets t'ëxta'atëty tu'uk yë tsajppax yä'äy mëti'ipë tyukwintsë'ëkëtëpën ja Tios mëëtkyëjxm ja poky ets tu'uk yë tsajpkaa ayääkë ets tu'uk yë kupixyny ayääkë mëti'ipë yë jyëmëjtëtyën tu'uk ets oyjyäty mëkjatyëty, yë'ëts yë Tios yajtukwino'ok yajtukwinxamëp.

4Näyjyëtu'un t'ëxta'atëty tu'uk yë tsajpkaayä'äy ets tu'uk yë kupixyny yä'äy mëti'ipë yë Wintsën yajmo'ojëpën, mëëtkyëjxm ko ënäty ja näy'ëëw'oyë näykyajpx'oyë y'ity mëët yë'ë. Myëmintëp yë y'ääypyajk y'ujts pajk me'eypyë mëët yë on xyëpiny'atëty, jä'ä ko tyam nänyikëxë'ëkanëp yë Tios ma miitsëtyën.

5Yë Israel ja'ayëty ojts jëtu'un tmënëjkxta'atë jam ma yajnitëkën ja tsajptëjk ma ja näpyaatë y'ityën, tëkokyë mëti'ipë ënäty ja Moisés të tyuk'ënä'ämëtën ets ojts ja mayjyä'äy wyinkontë ets jam wya'ak'o'oyëtyääytyë, ma ja Tios ënäty jam nyänyikëxëka'anyën.

6Ënät ja Moisés y'ënäny: ya'atë jëtu'un yë Tios të tni'ënä'ämë, tuntë jëtu'un ets Tios nyänyikëxë'ëkëtëty ma miitsëtyën mëët tu'uk yë mëj'ajtën.

7Tä yë Moisés t'ënëmaay yë Aarón: Winkon jam ma wintsë'këntyaknën ets yak jam yë wintsë'kën mëët yë pokykyëjxm ets ja jëyujk mëti'ipë mnino'okäämpyën ets pokymyä'kxën xypyaatëty ma ja mpokyëtyën ets näjyëtu'un mëëtkyëjxm ja Israel ja'ayëty ja nyëë pyokyëty ets ja pokymyä'kxën tpaatëty, jëtu'un tä ja Wintsën të tni'ënä'ämën.

8Ënät ja Aarón ojts tmëwinkony ja wintsë'këntyakn ets ojts tyo'kumy ja tsajpkaa mëti'ipë ënäty ja pyoky tyukunaxäämpyën.

9Tä ojts ja y'ëna'k näjyëtu'un tmëmintë ja ne'pny, tääts ja Aarón tpaxajjë'ky ets ojts tukuutsy ja wintsë'këntyakn ja wyaj, e ja mëti'ipë ojts nyatëkën jam ojts txijkxjëtity ma ja wintsë'këntyakn ja pya'tkën.

10E ja jëyujk ojts tnino'oky jam ma ja wintsë'këntyaknën, mëët ja tyiinty ets ja on mëti'ipë nyiwits'ajtypyën ja myääts. Jä'ä jëtu'un ja jëyujk mëti'ipë ënäty wintsë'kën'ataanpën mëët pokykyëjxm, jëtu'un tä ënäty ja Tios të tni'ënä'ämën.

11E ja nyipo'o ets ja nyitsu'utsy jam ojts kajpnpë'am tyajnitooytyä'äy.

12Aarón ojts näjyëtu'un tyo'kumy ja jëyujk mëti'ipë ënäty yajnino'okaanpën, tä ja y'u'unk y'ëna'k tmëmiintë ja ne'pny ets ja Aarón ojts txijkxjëtity jam ma ja wintsë'këntyakn ja pya'ajën.

13Ënät ojts tmënëjkxtë ja kyëpajk ets ja nyitsu'uty, ja jëyujk mëti'ipë ënäty të yajtsujktä'äkyën ets ja Aarón ojts jam tnino'kta'ay ma ja wintsë'këntyaknën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14Tä ojts tpujë ja myox ets ja pyuuy ets jam ja Aarón tnino'ky ma ja wintsë'këntyaknën, jëtu'un tä ënäty të yajtunyën ja jëyujk ooky ëmuumpë.

15Aarón ojts ja Israel ja'ayëty ja y'ayajk y'ako'onën tyajkë, ojts tyaj'ooky ja tsajppax mëti'ipë kyunajxypyën ja nyëë pyokyëty ja naax kajpn ets ojts tmo'oy ja Tios, jëtu'un tä ënäty tu'uk ja ayajk ako'onën ja jëyëjpë të tyäkyën.

16Ja jëyujk mëti'ipë ojts tnino'okyën, jëtu'un ojts tuny tä ja Tios ënäty të tni'ënä'ämën.

17Tä ojts tyäk näjyëtu'un ja aaypyajk ujtspajk, tu'kmatsy ojts yajxon tpëjkë'ëky ets ojts ja Tios tukwintsë'ëkë, jam tno'ky ma ja wintsë'këntyaknën, ëpëky ja mëti'ipë ënäty të t'ëkno'kpën jopyëp.

18Aarón ojts ja tsajpkaayä'äy tyo'kumy, näjyëtu'un ja kupixyny yä'äy mëti'ipë ja Israel ja'ayëty yajktëpën ets ja nay'ëëw'oy näykyajpx'oyë tuntë. Tä ja ne'pny ojts ja y'u'unk y'ëna'k tmëmintë ets ja Aarón ojts txijkxjëtity ma ja wintsë'këntyakn ja pya'ajën.

19Ojts näjyëtu'un myo'ojëtë ja tsajpkaa on ja tsajppax'on ets ja pyi'ixy ets ja on mëti'ipë yajpatpën ma ja tsajpkaa moxën, ma ja myëjtiintyën ets ma ja myäätsën.

20Tu'ukyë tpëjktaktë ja on mëët ja kyäty, jëtu'un'äämpy ja Aarón ojts tyajnitoy ja on ma ja wintsë'këntyaknën.

21E ja kyäty ets ja jyëxkpa'a a'oytsyowpë, yë'ë ojts jam tu'kja'axë'ëky tmënëjkxy ma ja Tiosën ets ojts tmëwinpijtkojnë, jä'ä ko jëtu'un ënäty ja Tios të tni'ënä'ämë mëët ja Moisés.

22Ja Aarón ojts tkë'ënikony ja Israel kajpn ets ojts tkënu'kxy, ko ojts jëtu'un tkë'ëyajkta'ay ja wintsë'kën tä ojts jam jyënäky ma ja wintsë'këntyaknën.

23Ënät ja Moisés mëët ja Aarón jap tyëjkëy ma ja wit tëjkën ma ja näpyaatë y'ityën. E ko ojts pyëtsëmtë, tääts ojts tkënu'kxtë ja Israel ja'ayëty, täänëm ja Tios nyänyikëxë'kë mëët yë mëj'ajtën ma ja naax kajpnën.

24Jëtu'un kyëtäky, tä tu'uk yë mëj jëënyä'änkën ets ojts tukëtä'äky ja jëyujk'ooky ets tyajtooykyëtaktaay tu'kë'ëyë jënu'un ënäty jamën ma ja wintsë'këntyaknën. Ko jëtu'un yaj'ijxy ënät yë Israel ja'ayëty tyëjkëtyë yaxjpë jojkpë mëët ja xoontakën ets tëkokyë nyäjyijtaktaayëtë naaxkëjxy ets ojts ja Tios t'ëwtatë, mëët tu'uk ja näwyintsë'ëkë.

Levítico 10

1Ënät yë Nadab ets Abihú, Aarón yë myaank ojts tjëjpkonëtë yë jyëëntsijtkëty ets tjëënmooytyë yë poom jam ma wintsë'këntyaknën mëti'ipë ka'ap yë Tios të tni'ënä'ämën. Ajotkumonë ojts jëtu'un wyinma'anypyaatë.

2Ënät ojts tsyoony ma Tiosën tu'uk yë mëj jëën ets jä'ä yaj'o'këtë. Jëtu'un ojts y'ooktë nimäjtskëty jam ma Tiosën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

3Ënät ja Moisés t'ënëmaay ja Aarón: Ya'atë jëtu'un yë Tios të tjatijy ko të y'ënä'äny: Pën nëkoo kë'ëmwinma'any xymyëwinkoonpës ntuk'ixëpës yë nwa'atsajtën, ets jëtu'un yë Israel ja'ayëty t'ixtëty, ëjts yë nmëj'ajt n'oyajtën. Yë Aarón amonyë ojts tyimwë'ëmy.

4Tä ja Moisés ojts tmëkäjpxy yë Misael ets Elsafan, yë myaank yë Uziel nimäjtskëty, yë jyämy yë Aarón ets t'ënëmaay: Mintë miitsëty ets xyjyuutëty yam yë mëku'ukëty, mënëjkxtë jam kajpnpë'am.

5Ënät ojts myintë ets twinpijtë ja o'kpë mëët yë wyitëty, jam ojts tmënëjkxtë kajpnpë'am, jëtu'un tä ënäty ja Moisés të y'ënë'ëmxëtën.

6Ënät ja Moisés t'ënëmaay ja Aarón ets ja myaankëty nimäjtskpë, mëti'ipë xyëëwajtëpën Eleazar ets Itamar: Këtii yë mwaayëty xynyajtsmatsëtëty ets ni mkanänyikëëts mkanäy'ixkëëtsëtëty ko pën y'ookëty tyëkoyëty, këtiipë yë'ë mtukjoot'anpëkëtëty ets m'ëk o'knëtëty. Mëti'ipë tëy mëpaat yë naax kajpn mëk tjawëtë yë'ë ko yë Tios të jyoot'anpëky ets të tyajkëtä'äky ya'atë jëën.

7Këtii jam mjëwa'aktëty ma tëjkëtyaknën ma wit tëjkën ma näpyaatë y'ityën, këtiipë m'ooktëty, jä'ä ko miitsëty kënu'kxy yë m'ijnëtë mëët ja on mëti'ipë winë yajtukkënu'kxpën. E jëtu'un ojts tjantytyuntë, tä ënäty ja Moisés të tni'ënä'ämën.

8Ojts yë Tios näjyëtu'un tmëkäjpxy yë Aarón ets t'ënëmaay:

9Ko mtëkëja'anëty jap tsajptëkoty ma ja wit tëjkën ma näpyaatë y'ityën, ëkë ko ja m'u'unk m'ëna'k jap tyëkëja'antëty; ka'ap mëpaat xy'uuktë oy tii nëë mëti'ipë mukpën, këtiipë m'ooktëty, tyaapë jëtu'unpë ënä'ämën kë'ëyxyëëw kë'ëyjyëmëjt y'itëty, tä tu'uk yë ënä'ämën tëyajtënën mëti'ipë itëpën u'unk ok.

10Jëtu'un wyinkëxë'ëkëty ko miitsëty mkënu'kxy'atë, mëët ja mëti'ipë ka'ap kyënu'kxëtyën ets ko mwa'ats'atë mëët ja mëti'ipë ka'ap wya'atsëtyën.

11Ets tjëkyäpëty wi'ix tnimëtya'aktëty yë ënä'ämën tëyajtën ma Israel ja'ayëtyën, mëti'ipë të yajmo'otën mëët yë Moisés.

12Ënät yë Moisés t'ënëmaay yë Aarón mëët ja myaank nimäjtsk mëti'ipë xyëëwajtëpën Eleazar ets Itamar: Mijts jë'kxtë yë aaypyajk ujtspajk, mëti'ipë të nyatëkën ma ayajk ako'onën yë Israel ja'ayëty tmo'otën yë Wintsën, mëti'ipë ka'ap tsyooymyëëtëtyën jam xyjyë'kxtëty ma wintsë'këntyaknën jä'ä ko wa'ats yë'ë yajpatnë.

13Jam xyjyë'kxtëty ma tu'uk yë it naaxwiinyëtën wa'atspë. Tyaapë ayajk ako'onën mëti'ipë yë Tios yajtukwinno'kpën, mijts yë mpatëp mëët yë m'u'unk m'ëna'k. Yë'ëjës yë Tios të xytyuk'ëne'emy xytyuntëty.

14E yë katsy ets puuy mëti'ipë jëtu'unyë nayajyajkpën, jam mëpaat xytsyu'utstë ëwaatsëtuuy ma wya'atsëtyën, mëët ja m'u'unk m'ëna'këty, m'u'unk mto'oxytyëjk;

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

jä'ä ko miits yë mpatëtëp ma ja Israel ja'ayëty tyaktën ja ayajk ako'onën, ko ja nay'ëëw'oy näykyajpx'oyë tuntë.

15Ja kyejky mëti'ipë ëpëky yajyajkpën, ja kyäty mëti'ipë ja Tios yajmoopyën, jam yajmënëjkxëty ma ja Tiosën ets yajtukwintsë'ëkëty ets yajtukwintsë'ëkëty tu'ukyë mëët ja nyi'on mëti'ipën yajtukwintsë'ëkëjaanpën, tyaapë yajnikäjpxyën yë'ë mjä'ä'atëp ets näjyëtu'un ja m'u'unk m'ëna'këty.

16Ënät ja Moisés ojts tyajtëy pën maa ënäty yajpaaty ja tsajppax, mëti'ipë yakantëpën mëëtkyëjxm ja poky ets ojts yaj'ëtsoy ko tëë nanino'knëtë, ënät ojts tukjoot'anpëky ja Eleazar ets ja Itamar, ja nimäjtskpë të jyaakwë'ëmtën ja Aarón ja myaank ets t'ënëmaay:

17¿Wi'ix ko jam të xykyatsu'utstë ya'atë wintsë'kën mëti'ipë nëë poky yajtuknikëpäjtutpën, ma tu'uk yë naawiinyën wa'atspë? Ya'atë wa'ats yë'ë ets Tios tëë miits mo'ojëtë ets xymyënëjkxtëty yë nyëë pyokyëty yë naax kajpn jam Tios wintum ets ja pokymyä'kxën tpaatëty.

18E jä'ä ko ka'ap ja ne'pny të yajmënëjkxy jap tsajptëkoty, tëëyëp miitsëty xytsyu'utstë ja tsu'utsy jap ma ja tsajptëjkën. Tääpë jëyujk jap jeexyë të xytsyu'utstë ma jap wya'atsëtyën, jëtu'un tä të ntuk'ënä'ämtën.

19Tä ja Aarón ojts y'ëtsoyë: Ëk'ix yë'ëjëty tëë yë wyintsë'kën tyaktë mëti'ipë poky kyunajxypyën ets tëë näjyëtu'un ja jëyujk tyajnitoytyë Wintsën wintum, ëjts tëëjës näjyëtu'un njaty nkëpety tä yë'ëjëty tyam të jyatën. Kooxyëp jeexyë y'ëjtsëty yë tsu'utsy të n'ëktsu'utsy mëti'ipë të wyintsë'kën'atyën ma ja poky yajtukkunaxyën ¿wä'änxyëp jeexyë yë Tios oy të tjawë?

20Ko yë Moisés jëtu'un tmëtooy, ënät ojts jatëkok jyotkujkë.

Levítico 11

1Ënät yë Tios ojts tmëkäjpxy yë Moisés ets Aarón ets t'ënëmaay:

2Ënëëmëtë yë Israel ja'ayëty, ko tëkokyë yë jëyujk tsajpkaa mëti'ipë tsënaaytyëpën naaxkëjxy jyëkyäpëp xytsyu'utstëty,

3mëti'ipë yë aay ujts jyë'kxtëpën, apu'uyëtëp ets xeeny yë tyekyxyookyëty.

4E yë'ëts ka'ap xytsyu'utstëty, mëti'ipë ja aay ujts tjajë'kxtëpë ets tyekyxyooky jyaxeeny'atën. Tä yë jëyujk jëku'uxën, ujts jyajë'kxyp, ja apu'uyëp ets ka'ap tmëëtëty axeeny yë tyekyxyooky. Yë tääpë jëyujk ëxëëk yë mëpaat xytyijtë.

5Yë tsik, ujts jyajë'kxyp ets ja apu'uyëp ets ka'ap yë tyekyxyooky xyeenyëty, ëxëëk näjyëtu'un tääpë jëyujk nyäxy.

6Ja kam tsuk, ja ujts'ojkp ijty ets ja apu'uyëp, je'eyëp ko ka'ap yë tyekyxyooky xyeenyëty, näjyëtu'un xytyijtëty ëxëëkjëyujk.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

7Yë ëtsëm jyamëët yë tyekyxyooky axeeny, je'eyëp ko ka'ap y'apu'uyë, ëxëëkjëyujk yë näjyëtu'un xytyijtëty.

8Ya'atë jëyujkëty ka'ap mëpaat yë nyitsu'uty xytsyu'tsëtë, nijä'ä xykyatontëty ma ënäty të y'ookyën. Ëxëëkjëyujk jëtu'un xytyimtijtëty.

9E ja nëë jëyujkëty yi'iyë mëpaat xytsyu'utstë mëti'ipë jam yë nyimeenyën ets mëti'ipë jam yë y'äjkën.

10E mëti'ipë ka'ap yë y'äjky tmëëtëtyën ets mëti'ipë ka'ap yë nyimeenyën, ëxëëk yë xytyijtëty, oy ënäty nëëjoty jyatsëënääpyë, wä'än yë'ëjëty yë mëjpë mutskpë.

11Këtii mëpaat xytsyu'utstë, ëxëëk xytyijtëty ets oy jyääjëty ma ënäty të y'o'knën ninu'un mëpaat xykyatontë.

12Tëkokyë yë nëë jëyujk mëti'ipë ka'ap yë nyimeenyën ets ka'ap yë y'äjkën, ëxëëkjëyujk xytyijtëty.

13Ma joonëtyën yë'ë mëpaat ka'ap xytsyu'utstë ets ëxëëk xytyijtëty, tä yë witsnën, tä yë pajkjëpipën ets tä yë kuwajwitsnën,

14yë lut ets me'ty,

15näjyëtu'un yë jooky, yë yu'uk,

16yë yutyk, yë ju'k, yë nëë'awojny, yë majkwejkxy,

17näjyëtu'un yë wääk'oo, nëë'apatë, yë wojny,

18mëjwojny, yë pajk jëpip, yë mëjwojny,

19yë poop wojny, yë yëkwojny, yë nëëkëtsey ets tëëxy.

20Näyjyëtu'un mutskjatyëtypë jëyujk, mëti'ipë kääkëtijtëpën ets mëti'ipë ye'eytyëpën, ëxëëk mëpaat xytyijtë.

21E mëti'ipë kääkëtijtëpën ëkë ye'eytyëpën ets muky yë tyeky tmëët'atë, näjyëtu'un yë kyë'ëjëty ets jëtu'unyë pyujtë'ëktë, jyëkyäpëp xytsyu'utstëty.

22E ya'atës mëpaat xytsyu'utstë: oymyëti'ipë mu'ujëty, pujtpëty, tsuxk pujtpëty.

23E mëti'ipë yaa ka'ap yajnikäjpxyën, oy kyääkjëtitë ets jyaye'eytyë, ëxëëkjëyujk xytyijtëty.

24E miitsëty ëxëëk nëjkx mwë'ëmtë: Ko pën tonëty yë jëyujk'ooky, ets jëtu'un tyimkutsu'ujëty.

25Pën tääpë jëyujk'ooky tyoompy, ëxëëk wyë'ëmëty, kopkpëky ko yë wyit tpujëty yajxon ets ëxëëk wyë'ëmëty jëtu'un kootspaat.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[26]Tëkokyë yë jëyujk mëti'ipë myëët'ajtypyën yë tyekyxyooky ka'apë xyeenyëtyën, oy ënäty y'ujtsëty tja'oky ets ja apu'uyëp, ëxëëkjëyujk xyajnaxtëty, pën jëtu'unpë ja jëyujk tyoompy ëxëëk wyë'ëmëty.

[27]Oymyëti'ipë jëyujkëty mëti'ipë taxk yë tyekyën, ko tyänë, yë'ë tyuktënääpy yë tyeky, jä'ä xytyijtëty ko ëxëëkjëyujk yë'ë. Pën jëtu'unpë ja jëjuyjk'ooky tyoompy ëxëëk wyë'ëmëty tu'kxëëwpaaty.

[28]Näyjyëtu'un pën muum yajpëtë'kpyën jëtu'unpë jëyujk'ooky, kopkpëky ko yë wyit tpujëty ets jëtu'un wyë'ëmëty ëxëëk koonëm kyootsëty, jä'ä ko miitsëty ëxëëk mëpaat tääpë jëyujk xytyijtë.

[29]Ja jëyujk mëti'ipë naaxwin'a'tstëpën, yë'ë mëpaat xytyijtë ëxëëk, tyaapë yajnikäjpxyën: tä yë nootyën, tsukën ets tëkokyë mëti'ipë naaxwin'a'tspën.

[30]Tä mëti'ipë yajtijpën kujoy, nëtoky, mëjnëë jëyujk, të'ënytyik ets tsuxk kujoy.

[31]Ma ja jëyujkëtyën, tyaapë ëxëëk xytyijtëty. Pën tyoompy jëtu'unpë jëyujk'ooky, kopkpëky ko ëxëëk wyë'ëmëty tu'kxëëwpaaty.

[32]Ja it naaxwiinyëtë ma ënäty jëtu'unpë ja jëyujk'ooky yajpaatyën, ëxëëk wyë'ëmëty: wä'än kyepykyijxyëty, wyitkëjxyëty, pyo'okëjxyëty, xya'këjxëty, ëkë oy tyuunpäjnkëjxmëty, jap mëpaat yaj'apëkë nëëjoty ets jëtu'un ëxëëk wyë'ëmëty koonëm kyootsëty, ko jëtu'un y'itëty, tääts jatëkok wa'ats wyë'ëmëty.

[33]Pën ya'atë jëtu'unpë jëyujk'ooky ka'ap muum naaxtu'tskëjxy, tëkokyë jënu'un ënäty jap winë y'ityën tu'tsjoty, ëxëëk wyë'ëmta'ajëty ets kopkpëky ko yajpu'uta'akëty.

[34]Oymyëti'ipë jë'kxyëty, pën këxka'ap tu'ktsuny yë nëë ma yë'ëjën mëti'ipë ënäty jap tu'tsjoty të y'ityën, ëxëëk nëjkx wyi'imy ja jë'kxy ets ja nyinëë.

[35]Oy tyimtiijëty, ma ënäty tyaapë jëtu'unpë jëyujk'ooky kyä'äyën ëxëëk yajtijëty. Pën jam kyä'äy ma tsijtkën ëkë ma tsijtk u'unkën, nëjkxëp xyajma'ta'atë, jä'ä ko ëxëëk yë'ënë ets jëtu'un mëpaat xyajnaxtë.

[36]E jam ma ja nëë jam myuutyën, ëkë ma nëëjutën, je'eyëm yë wa'ats y'ita'any. Yë'ë tëy pën tyimtoonpyën tääpë jëyujk'ooky, ëxëëk nëjkx wyi'imy.

[37]Pën këxka'ap tääpë jëtu'unpë jëyujk'ooky, ma tëëmptën mëti'ipë yajni'ipaanpën, ja tëëmt je'eyëm wa'ats y'ita'any.

[38]Jää tëy ëxëëk wyë'ëmëty, pën ja tëëmt tëë xyooky ets pën jam ja jëyujk tsajpkaa të kyëx'ooky.

[39]Ko tu'uk yë mjëyujkëty y'ooktëty, mëti'ipë ënäty miitsëty mtsu'utsantëpën ets pën tonëty ja jëyujk'ooky, ëxëëk nëjkx wyi'imy ets tyimkootsëty jëtu'un.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

40Pën ja nyitsu'uty tsyu'tsëp ja jëyujk, mëti'ipë kë'ëm të y'ookyën, nëjkxëp tpujy ja wyit ets wyë'ëmëty ëxëëk tyimkootsëty jëtu'un. E pën näjyëtu'un jyu'tpëtsëëmpyën jutjoty ja jëyujk'ooky, ëxëëk näjyëtu'un nëjkx wyi'imy ets nëjkxëp tpujy ja wyit.

41Nimëti'ipë tsa'any mëpaat xykyatsu'utstë, mëti'ipë jëtu'unyë naaxwin'a'tspën, jä'ä ko yë'ë ëxëëkjëyujk yë'ë.

42Oy tyimmëti'ipë jëyujkëty mëti'ipë jëtu'unyë naaxwin'a'tspën ka'ap mëpaat xytsyu'utstë, tä mëti'ipë yë myox tyukye'epyën, tääpë jëtu'unpë ëxëëkjëyujk yë'ëjëty.

43Këtii mëpaat miitsëty kë'ëm mnäyaj'ëxëëkëtë mëët yë ëxëëkjëyujk mëti'ipë naaxwin'a'tstëpën.

44Ëjts jëtu'un mWintsën Tiosëty, miitsëty wa'ats mëpaat mnäyaj'itëtë, jä'ä ko ëjts wa'atsës n'ity. Këtii mnätyukyaj'ëxëëkëtëty nimëti'ipë jëyujk mëti'ipë naaxwin'a'tspën.

45Ëjts jëtu'un Wintsën, mëti'ipë ojts myajpëtsëmëtën jap Egiptë etsës xyTios'atëty. E paaty jëtu'un mëpaat wa'ats mnäyaj'itëtë, jä'ä ko ëjts wa'atsës yë'ë.

46Yaa jëtu'un të yajnikäjpxy mëti'ipë ja jëyujkëty ëxëëkëtyën ets wa'atsëtyën, tä yë joonën ets mëti'ipë nëëjoty juukyajtëpën ets tëkokyë mëti'ipë jëtu'unyë naaxwin'a'tstëpën.

47Ets jëtu'un yajnijawëty mëti'ipë wa'atsën ets mëti'ipë ka'ap wya'atsëtyën, mëti'ipë jëyujk jyëkyejpy yajtsu'utsëtyën ets mëti'ipë ka'ap tjëkyepyën yajtsu'utstsëtyën.

Levítico 12

1Ënät ja Tios ojts tmëkäjpxy ja Moisés ets t'ënëmaay:

2Jëtu'un xy'ënëëmëty yë Israel ja'ayëty: Ko tu'uk yë to'oxytyëjk wyë'ëmëty u'unk mëët ets tyajmëxu'unk'atëty yë y'u'unk myääy, wëxtujk xëëw wyë'ëmëty ëxëëk.

3Pën ye'etyëjk ënäty të myiny të jyä'ty naaxwiiny, kom tuktujk xëëw nëjkx yajtsuky ja ye'etyëjkajtën.

4E ja tyaak winjëpom nyäpyuj nyäjyä'ätsëtëty ets jëtu'un y'itëty tu'kpo'o ja tëkëëk xëëw ja taxkxëëwën. Nitii mëpaat tkatony mëti'ipë wa'atsën ets ka'ap mëpaat tyëkë ma ja tsajptëjkën, koonëm ënäty të tuunta'ay mëti'ipë jëtu'un mëpaat tunyën.

5E pën yë'ëts tu'uk ja to'oxytyëjk të tyajminy naaxwiiny. Jä'ä nëjkx ja u'unktaak y'ëxëëk'ity mäjtsk sëmaan ets nyäyajwa'atsëtëty tëkë'px tëtujk xëëw.

6Ko ënäty të kyä'pxy ja xëëw po'o mapaat nyäyajwa'atsëtëtyën, pën yë'ë të tyajmëxu'unk'aty yë ye'etyëjk, ëkë pën to'oxytyëjk, yë'ë myënëjkxëp jam ma wit tëjkën tu'uk yë kupixyny tëëpë jyëmëjtën ets tmo'ojëty yë Tios no'oky xämy ets tu'uk yë pak ets tu'uk yë muuxy mëti'ipë tyukwintsë'ëkëpën ja Tios mëët pyokykyëjxm. Tëkokyë ya'atë yë'ë tyukë'ëtëjkëtya'ajëp yë teety,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

7e ja teety yë'ë myo'ojëp ya'atë wintsë'kën ja Tios, mëëtkyëjxm ja to'oxytyëjk ja pyoky ets yajpokymyä'kxëty. Jëtu'un ënäty wa'ats wyi'imy ya'atë to'oxytyëjk, mëët ja ëxëëkajtën mëti'ipë të tmënaxy të tyajnaxyën. Ya'atë mëtyä'äky yë jëtu'un nyikäjpxyp, wi'ix mëpaat yajtunyën, ko tu'uk yë u'unk maay myëxu'unk'atëty ye'etyëjkpë ëkë to'oxytyëjkpë.

8Pën yë u'unktaak ka'ap nyäy'a'ixëty tjuyëty tu'uk yë kupixyny, jyëkyäpëp je'eyë mäjtsk tyakëty yë muuxy ets mäjtsk yë pak, tu'uk mëti'ipë nyino'okëpën ets tu'uk mëti'ipë yakëpën, tääts ja pokymyä'kxën tpaatëty. E ja teety yë'ë y'amëtowëp ja pokymyä'kxën mëët ja to'oxytyëjk ets ja to'oxytyëjk wyë'ëmëty wa'ats.

Levítico 13

1Ënät yë Tios ojts tmëkäjpxy yë Moisés ets Aarón ets t'ënëmaay:

2Ko pën kyiixë'ëkëty ëkë nyëtäjtë'ëkëty, ëkë pyëtsëmëty jëtu'un tä pa'ayën ma nyini'kxën, ëkë pu'utsën yaj'ixëty, ënätyë tmënëjkxëty ma teety Aaronkën, ëkë ma nitu'uk yë y'u'unk y'okën.

3Ja teety yë'ë y'ixëp pën tii ënäty ja ja'ay myëët'ajtyp ma nyini'kxën, ko y'akëxë'ëkëty poop ma ja nyi'u'kxyën ets tëë kyëktëkë, yë'ë ënäty ja pu'uts pa'am. Ko jëtu'un ja teety t'ixëty tääts tnikajpxëty ko tääpë ja'ay ëxëëk yë'ë.

4E pën ja pu'uts akëxë'këp poop ets näjyëtu'un ja nyi'u'kxy, e ka'ap nëkooyë të kyëktëkë. Tääts ja teety tyajku'ëtukëty ja pa'amja'ay ets jëtu'un jap tyaj'itëty wëxtujk xëëw.

5Kom wëxtujk xëëw jatëkok t'ixëty, ko t'ixëty, ka'ap nëkooyë ja pu'uts të kyëjääjë ets je'eyëm kyëxë'ëky ma ja nyini'kxën. Tääts jatëkok tpëjkë'ëkëty, ja wëxtujk xëëwën jëtu'un tjaakyaj'itëty ku'ëtuky.

6E kom wëxtujk xëëw jatëkok t'ijxkojnëpëty, ko t'ixëty kujk ja pu'uts tyëkooytyä'äy ets ka'ap nëkooyë të kyëjääjë, ënät ja teety tnikajpxëty ko tääpë ja'ay wa'ats yajpaaty, je'eyë ënäty nëkoopë ja nyi'ak të nyëtetsy. Ja pa'amja'ay je'eyë tjaakpujëty ja wyit ets jëtu'un wyë'ëmnëty wa'ats.

7E pën ok kyëjääjë ja xi'ipyë ma ja pa'amja'ay ja nyini'kxën, ma ënäty ja teety të tjanikäjpxyën, ko tääpë yë ja'ay wa'ats yë'ë. Ënätyë jatëkok nyëjkxëty ma ja teetyën ets y'ixëtëty.

8Ko ja teety t'ixëty ja pa'amja'ay tëë ja xyi'ipyë kyëjääjë ma ja nyini'kxën, ënät nikajpxëty ko tääpë ja'ay ëxëëktum ënäty yajpaaty, jä'ä ko yë'ë pëjkëp ja pu'uts pa'am.

9Ko pën yë pu'uts pa'am pyëkëtëty mëti'ipë xyëëwajtypyën leprë, jam mëpaat ënätyë yajmënëjkxy ma teetyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

10Yë teety yë'ë nëjkx y'ixyë, ko ja pu'uts kyëxë'ëkëty poop ets jëtu'un näjyëtu'un kyëxë'ëkëty ja nyi'u'kxy poop ets kyëxë'ëkëty ja xixy'u'unk mëti'ipë jap këk yajpatpën,

11tääpë mëk pa'am ënäty mëti'ipë leprë yajtijpën. Yë teety yë'ë nyikajpxëp ko tääpë ja'ay ëxëëk yajpaaty ets ka'ap y'ëkkopkpëky'ajnëty kyu'ëtukëty, jä'ä ko ëxëëk yajpatnë.

12E ko ja pu'uts pa'am nëkooyë kyëjääjëty ets ja nyini'kx nyitujkta'ajëty mëët ja pa'am, jëtu'un tä mëpaat t'ixyën ja teety.

13Yë teety yë'ë y'ixëp, ko t'ixëty ko ja pu'uts tëë tyajnitujkta'ay ja nyini'kx ja pa'amja'ay, ënät nëjkx ja teety y'ënä'äny ko ja ja'ay wa'ats jä'änë, jä'ä ko ja pa'am tsokp jatëkok, paaty të y'awinpity poop ets tääpë yë ja'ay wa'ats jatëkok yajpaaty.

14Ko jatëkok ja pu'uts nyë'ptëkëty ets ja u'unk xixy jap tpaatëty, ja ja'ay ëxëëk jatëkok y'awinpitëty.

15Ko jatëkok kyëxë'kojnëpëty tëë ja pu'uts nyë'ptëkë ets këxë'knëp ja xixy, ëxëëk ënäty jatëkok wyi'imy.

16Ko ja pu'uts y'awinpitëty poop ënätyë tninëjkxkojnëpëty ja teety,

17ets nëjkx yë'ë y'ixyë ets ko ja teety y'ixëtëty, tääts tnikajpxëty ko tääpë ja'ay wa'ats yë'ënë.

18Ko pën yë pu'uts pa'am pyëkëtëty ets tsyo'okëty y'akëta'akëty.

19Ma ënäty ja pu'uts të y'ityën y'akëxë'ëkëty poop ëkë natsapts, nyinëjkxëp ënätyë yë teety.

20Ko ja teety t'ixëty ko komytyëjkëp jatëkok ja pu'uts ets ma ja nyi'u'kxyën poop të y'awinpijta'ay, ënätyë y'ëna'anëty ko tääpë ja'ay ëxëëk yë'ë ets jä'ä myëët'ajtyp yë pu'uts pa'am.

21Pën yë teety y'ijxyp ko ka'ap tyimwi'ixëty ja pu'uts, ka'ap ma poop y'akëxë'ëkë ja nyi'u'kxy ets ka'ap nëkooyë të nyë'ptëkë, jëtu'un ëtyä'äkyë'äämpy tsyo'okëty, ënät tyajku'ëtukëty ja pa'amja'ay wëxtujk xëëw jap tyaj'itëty.

22E pën ja pa'am ni'ikyë kyëjääjë, ma ja ja'ay ja nyini'kxën, ënät ja teety tnikajpxëty ko tääpë ja'ay pu'uts pa'am pëjkëp, paatykyëjxm ëxëëk yajtijëty.

23Ko ja pu'uts ka'ap kyëjääjëty ets jëtu'unyë y'ity, wiinkutsokëp jëtu'un ënäty je'eyë, ënät ja teety y'ëna'anëty, ko tääpë ja'ay wa'ats yë'ë.

24Ko pën nyätsya'ajëtëty ets kyëxë'ëkëty jam ma të tyoyën tsapts ëkë poop.

25Yë teety yë'ë y'ixëp pën ja nyi'u'kxy akëxë'këp poop ma ojts tyoyën ets tëë nyë'ptëkë, tääpë pu'uts pa'am të pyëtë'knë ma ja tooyën. Paaty ja teety jä'ä nëjkx tnikäjpxy, ko tääpë ja'ay ëxëëk yajpaaty mëët yë pu'uts pa'am.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

26Pën ja teety ka'ap ma poop ja ni'u'kxy t'ixy ets ka'ap nëkooyë të kyëktëkë ja pu'uts ma ja xixyën, jëtu'unyë kë'ëm ëtyä'äkyë'äämpy tyëkoy. Ënät ja teety tyajku''ëtukëty ja pa'amja'ay ets wëxtujk xëëw tyaj'itëty ku'ëtuky.

27E kom wëxtujk xëëw jatëkok t'ixëty, ko t'ixëty tëë ja pu'uts kyëjääjë, ënät tnikajpxëty ko tääpë ja'ay ëxëëk yajpaaty mëët ko ja pu'uts pa'am tmëëtëty.

28Pën ja tsëtyut tëkoopy kë'ëm ets ka'ap ni'ikyë kyëjääjë, ënät yajnijawëty ko je'eyë ënäty wäänjaty kyiixë'ëky ma ja tayën ets nëjkx tnikäjpxy, ko tääpë ja'ay wa'ats yë'ë, jä'ä ko mëti'ipë akëxë'këpën pu'uts yowë, tooytyëm ja tsoknëp.

29Ko tu'uk yë ye'etyëjk ëkë to'oxytyëjk tmëët'atëty yë pu'uts ma kyëpajkën ëkë ma ja y'ëtsëjtsën,

30yë teety yë'ë y'ixëp ja pu'uts; pën ja pu'uts tëë nyë'ptëkë ets napu'ts kyëxë'ëky ja waay ma ja pu'uts y'ityën, ënät ja teety tnikajpxëty, ko tääpë ja'ay ëxëëk yajpaaty, jä'ä ko yë'ë myëët'ajtyp yë pu'uts pa'am.

31Ko ja teety t'ixëty, ko ja pu'uts ka'ap nëkooyë këk kyëxë'ëky ets ja waay ma jam ja pu'utsën, ka'ap pyu'tsëty; ënät ja teety tyajku'ëtukëty ja pa'amja'ay ets wëxtujk xëëw tyaj'itëty ku'ëtuky.

32Kom wëxtujk xëëw ja teety t'ixëty ja pa'amja'ay, pën ja pa'amja'ay ka'ap ja pyu'uts të kyëjääjë ets ka'ap ja waay y'akëxë'ëkë pu'uts ets ka'ap nëkooyë të kyëktëkë.

33Ënät ja teety tuk'ënä'ämëty ja ja'ay ets nyä'awaayjyäpëtëty, jämyë ka'ap tjäpëty ma ja pu'uts y'ityën. Tääts jatëkok tyajku'ëtukëty ets ja wëxtujk xëëw tjaakyaj'itëty ku'ëtuky.

34Kom tëtujk xëëw jatëkok ja teety t'ixëty ja pa'amja'ay, pën ja pu'uts ka'ap nëkooyë të kyëjääjë ets ka'ap nëkooyë të kyëktëkë, ënät ja teety tnikajpxëty, ko tääpë ja'ay wa'ats yajpaaty. Je'eyëp ko wyit tpujëty ets jëtu'un wyë'ëmëty wa'ats.

35E pën këjääjëp ja pu'uts ok, oy ënäty të jyayajnikäjpxy ko tääpë ja'ay wa'ats yajpaaty.

36Ja teety nëjkxëp jatëkok t'ixy ja pa'amja'ay. Pën y'ijxyp ko ja pu'uts tëë ni'ikyë kyëktëkë ets ja y'awaay poopënyëp ma ja pu'uts y'ityën. Tääpë ja'ay ëxëëk ënäty yajpaaty.

37E pën y'ijxyp ko ja pu'uts kujk ëka'any tsyo'oky ets ka'ap ja y'awaay pu'ts y'ëk'akëxë'kënë. Jëtu'un yaj'ixëty ko ja jä'ä kujk ënäty tsyo'oky ets ka'ap ëxëëk y'ëkyajpatnë, ënät ja teety kë'ëm tnikajpxëty, ko tääpë ja'ay ka'ap ja ëxëëk y'ëkyajpatnë.

38Ko tu'uk yë ye'etyëjk ëkë to'oxytyëjk pyä'äyëtëty ëkë kyëxë'ëkëty ma nyini'kxën poop.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

39Ko ja teety t'ixëty ko ja pu'uts je'eyë wäänjaty tyukmëjojy, ënät yajnijawëty ko tääpë ja'ay ëtëyë pu'uts je'eyë pëjkëp ets wa'ats yë yajpaaty.

40Pën nëka'ap yë ja'ay yë wyääy ets kutë'kx wyi'imy, wa'ats yë'ë.

41E pën nëka'ap yë wyääy wintuuytsyow ets winpoktë'kx wyi'imy, wa'ats näjyëtu'un.

42E pën këxë'kp jap jëtu'un tä yë xi'ipyën natsapts, ma ënäty kyuka'ayën, wä'än tjëxkë'ptsowëty, ëkë wä'än twintuuytsyowëty, yë'ë ënäty pëtsëëmp yë pu'uts pa'am.

43Ënät ja teety nëjkx y'ixyë. Ko ja teety t'ixëty ja pu'uts ko napoop y'akëxë'ëkë ets natsapts ma ja kyuwaay kyä'äyën, jëtu'un tä yaj'ixyën ma nyini'kxën.

44Tääpë ja'ay yë'ë ënäty pëjkëp yë pu'uts pa'am. Jä'ä ko ja pu'uts tëë jap nyäpyëjktä'äkyë ma kyëpajkën. Tääts nëjkx ja teety nyikäjpxyë ko ëxëëk yajpaaty.

45Ko pën yë pu'uts pa'am pyëkëtëty, yë'ë mëpaat yë wit tpëjktä'äky mëti'ipë këëtsën ets niwa'ats yë kyëpajk tyaj'itëty, wäänjaty wiinkujuuxë yajpaatëty ets mëk y'ëna'anëty: Ëxëëkës. Ëxëëkës.

46Ëxëëk yajpaatëty ko ja pu'uts pa'am pyëkëtëty, atu'uk jyuuky'atëty ets ka'ap kajpnjoty tyëkëty.

47Ko muum y'akëxë'ëkëty ma u'kxy witën ëkë oywyitën,

48ma witxuyën ëkë po'ojën, ma po'oxuyën,

49ets kyëxë'ëkëty natsuxk ëkë natsapts, tääpë pu'uts pa'am ënäty ets kopkpëky ko yë teety t'ixëty.

50Yë teety yë'ë nëjkx t'ixy pën pu'uts pa'am ënäty ets tyajku'ëtukëty wëxtujk xëëw.

51Kom wëxtujk xëëw nëjkx yaj'ixy ja wit, ja po'o, ëkë pën tii ënäty; pën ja ëxëëkpë tëë kyëjääjë, pu'uts pa'am ënäty, mëti'ipë ënäty ja ëxëëkpë myëët'ajtypyën ëxëëk ënäty yajpaaty.

52Paaty pën ja jëtu'unpë myëët'ajtypyën, kopkpëky ko yajnino'okëty, jä'ä ko yë'ë ënäty myëët'ajtyp ja ëxëëkpë ja pu'uts pa'am.

53E ko ja teety t'ixëty ko ja ëxëëkpë ka'ap të kyëjääjë.

54Ënät tni'ënä'ämëty ets ja wit tpujëty ets wëxtujk xëëw ni'ëtuky tjaakyaj'itëty.

55Ko ënäty tëë ja wit y'ëkyajpujy, ënät ja teety jatëkok t'ixëty, pën y'ijxyp ko ka'ap të jyënäky ja ëxëëkpë, jä'ä ënäty ja pu'uts pa'am. Kopkpëky ko nëjkx nyitoy, oy ënäty ja ëxëëkpë ka'ap të kyëjääjë, jä'ä ko tääpë ëxëëkpë yë'ë mëti'ipë ënäty winë yajma'typën, oynyëkëjxyëty ëkë oy pya'tkë'pëty.

56E ko t'ixëty ja teety tëë tyëkooytyä'äy ma ja wit xuy ëkë ma ja po'oxuyën, ënät je'eyë tnëkëëtsëty ja wit ma ënäty të y'ityën ja ëxëëkpë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

57Ko jatëkok kyëxë'kojnëpëty, ma ja witën, ëkë ma ja po'oxuyën ënät jëtu'unyë tyimyajnino'kta'ajëty ja ëxëëk wit.

58Ja wit xuy mëti'ipë ënäty të yajpujyën ets të tyëkooytyä'äy ja ëxëëkpë, nëjkxëp jyaak yajpujy jatëkok ets jëtu'un wyë'ëmëty wa'ats.

59Yaa jëtu'un të yajnimëtyä'äky wi'ix yaj'ixëtyën yë wit, po'oxuy ëkë wit tä'äky, ko yë pu'uts pa'am pyaatëtëty ets yajnijawëty pën wa'ats ënäty ëkë pën ëxëëk.

Levítico 14

1Ënät ja Tios ojts tmëkäjpxy yë Moisés ets t'ënëmaay:

2Yaa yajnimëtyä'äky wi'ix mëpaat jatëkok yë ja'ay wyä'ätsyën mëti'ipë yë pu'uts pa'am të pyikyën, ja pa'amja'ay jam yajmënëjkxëty ma ja teetyën,

3ets jam kajpnpë'am yaj'ixëty. Ko ja teety t'ixëty ko ja pu'uts pa'am tëë tsyo'oky.

4Ënät tuk'ënä'ämëty yë ja'ay, mëti'ipë ënäty wa'atsaanpën ets tmëminëty mäjtsk yë joon, mëti'ipë juukyën ets wa'atsën ets tmëminëty näjyëtu'un yë ajë kepy, witëty mëti'ipë tsapts yë y'ujkën ets hisopo ujts.

5Ënät tni'ënä'ämëty ets y'ookëty tu'uk ja joon tu'tsnëkëjxy mëti'ipë myëëtën yë nëë.

6Ënät tmatsëty ja joon mëti'ipë juukyën ets tkajpë'ëkëty ja ajë kepy ets tpëjkë'ëkëty ja tsaptswit ets ja hisopo ujts ets nëjkx tukpatijta'ay ja nye'pny ja joon mëti'ipë ënäty të y'ookyën.

7Wëxtujk'ok tuknixijkxëty ja ja'ay mëti'ipë ënäty tso'okaanpën ma ja pu'uts pa'am pyikyën y'ixyën ets nikajpxëty, ko wa'ats yajpatnë, ja joon mëti'ipë juukyën nëjkxëp t'ëxmatsy.

8Pën ënäty wa'ats wë'ëmaanpën, pyujëp jyä'ätsëp yë wyit ets tsi'iwëp xëtsëp näjyëtu'un. Näy'awaayjyäpëtëp näjyëtu'un, ënätnëm nëjkx tyëkë ma ja naax kajpnën, je'eyëp ko ka'ap tyëkëty tyëkoty.

9Ko wëxtujk xëëw nëjkx yë wyääy tnëkä'pta'ay, nëjkxëp nyäy'awaayjyepyë, nëjkxëp yë wyiinxëwaay tjepy ets tëkokyë yë nyi'u'kxy. Nëjkxëp yë wyit tpujy ets näjyëtu'un tsyi'iwëty xyëtsëty, täänëm wyë'ëmëty wa'ats.

10Kom tëtujk xëëw mäjtsk tyakëty yë tsajppax ets tëtujk tsim yë tsajpmokway, mëti'ipë nëjkx yaj'oytyunyën mëët yë on ets jëtu'un yë Tios yajmo'ojëty, tä tu'uk yë ayajk ako'onën ets tu'k a'ukën ja on.

11Ja teety mëti'ipë ënäty tunaanpën ma ja ja'ay wya'atsa'anyën, jam ja ja'ay twoownëjkxëty ma yajnitëkën ja wit tëjk ma näpyaatë y'ityën, mëët tëkokyë mëti'ipë myëët'ajtypyën. Jëtu'un jam nyäpyuj nyäjyä'ätsëtëty Tios wintum;

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

12Ënät tyaj'ookëty tu'uk ja kupixyny ets tukwintsë'ëkëty ja Tios mëët tu'k'a'ukën ja on, yë'ë nätyuknikëpäjtu'utëtëp mëëtkyëjxm ja pyoky ets jëtu'un tkë'ëmo'ojëty ja Tios ja wintsë'kën tä tyuny'ätyën.

13Jam mëpaat tyaj'ooky yë kupixyny ayääkë ma tu'uk yë itën wa'atspë, ma jam y'ooktën yë jëyujkëty mëti'ipë wintsë'kën'ajtëpën, ma ja poky yajtuknikëpäjtu'utyën ets mëti'ipë yajnino'kpën. E ja wintsë'kën mëti'ipë yajyajkpën, ko ënäty tii tëkatsy të yajtuny, yë'ë yë teety jyä'ä'atëp, näjyëtu'un ja wintsë'kën mëti'ipë yajyajkpën, ko ënäty ja poky yajmëëtëty. Jä'ä ko tääpë wintsë'kën wa'ats yë oy.

14Ënät ja teety wäänë tpëjkë'ëkëty yë wintsë'kën ja nye'pyny, mëti'ipë ënäty të yajyäkyën, mëët ko tii tëkatsy të yajtuny ets tuktatskuutsëty ja ja'ay mëti'ipë ja näypyuj näjyä'ätsë tyuunpyën, ma a'oy'äämpyë yë tyatskën ets ma ja tyekykyaajën ja a'oy'äämpyë näjyëtu'un.

15Ënät wäänë tpëjkë'ëkëty yë on ets tuk'onëty yë y'anajnykyë'ë.

16Ja kyë'ë ja a'oypyë mëët tpaxajë'ëkëty ja on mëti'ipë jam myëët'ajtypyën ma ja y'anajnykyë'ëjën ets wëxtujk'ok txijkxjëtitëty jam Tiosën wyintum.

17Ja on mëti'ipë ënäty natëjkëpën ma ja kyë'ëjën, yë'ë ja teety pyaxajë'ëkëp ets tuktatskuutsëty ja ja'ay, mëti'ipë ënäty ja näypyuj näjyä'ätsë tyuunpyën. Jam tukuutsëty ma ja a'oypyë ja tyatskpa'ajën, näjyëtu'un ma ja a'oypyë ja kyë'ëkaajën ets ma ja a'oypyë ja tyekykyaajën. Nëkëjxy tkëxkuutsy ma ja ne'pny të t'ëkkëxku'tspën, ja nye'pny ja wintsë'kën ko pën tii tëkatsy tuny.

18Ja on mëti'ipë natëjkëpën, jä'ä tyukujaaxëp ma kyëpajkën, mëti'ipë ënäty ja näypyuj näjyä'ätsë tyuunpyën. Jëtu'un ja teety tpaatëty ja pokymyä'kxën Wintsën wintum ma tääpë ja'ay ja nyëë pyokyën.

19Täänëm ja teety tyakëty ja nyiwintsë'kën ja nëë poky, jëtu'un'äämpy ënäty ja näypyuj näjyä'ätsë tyajnaxy ma ja ja'ayën mëti'ipë ëxëëkën. Ënät tyaj'ookëty ja jëyujk mëti'ipë wintsë'kën'ataanpën nino'oky.

20Jam tyakëty ma ja potsyën ma ja wintsë'kën yajyäkyën, tu'ukyë mëët ja aaypyajk ujtspajk, jëtu'un ja teety tpaatëty ja näpyokymyä'kxë mëët tääpë ja'ay ja nyëë pyoky ets ja ja'ay wyë'ëmnëty wa'ats.

21Pën ja ja'ay mëti'ipë pëjkëpën ka'ap nëkooyë ja wit meeny tmëëtëty, oy yë'ë'ajty tyakëty tu'uk yë kupixyny mëti'ipë tyukwintsë'ëkëpën yë Tios, mëët ko ënäty tii tëkatsy të tuny ets tpaatëty ja pokymyä'kxën, näjyëtu'un tyakëty mäjtsk tsim yë tsajpmokway mëti'ipë xëpinyën mëët yë on. Tääts yë'ë tyakëty ets ëpëky tu'k'a'ukën yë on,

22mäjtsk yë pak ëkë mäjtsk yë muuxy, yë'ë nyija'ap jënu'un naje'eyë myëtä'äky yë myeeny. Tu'uk mëti'ipë wintsë'kën'atëpën ma ja nëë pokyën ets tu'uk mëti'ipë yajnino'okëpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

23Kom tëtujk xëëw tmënëjkxëty tëkokyë ya'atë ma ja teetyën, ma ja näypyuj näjyä'ätsë tpaata'anyën, jam tmo'ojëty ja teety, ma yajnitëkën ja wit tëjk ma ja näpyaatë y'ityën.

24Ënät ja teety t'ëxajëty ja kupixyny mëti'ipë ja ja'ay yäjkpyën ets ja poky jä'ä tkunaxëty, ma ënäty tii winë oy të tkatunyën ets tu'k'a'ukën ëpëky tyakëty ja on ets ja Tios tmo'ojëty ya'atë ayajk ako'onën.

25Tääts tyo'kumëty ja kupixyny ets wäänë ja ne'pyny tpëjkëty, yë'ë tyukuutsëp ja ja'ay mëti'ipë ja näypyuj näjyä'ätsë pyätypyën, jam ma a'oy'äämpyë tyatskën, ma a'oy'äämpyë kyë'ëkaajën ets ma a'oy'äämpyë tyekykaajën.

26Ënät nëjkx wäänë nyätyukë'ëjaaxyë yë on ma y'anajnykyë'ëjën.

27Ets mëët ja kyë'ëwa'axy ja a'oypyë nëjkx txijkxjëtity ja on jam Tios wintum.

28Tääts tukuutsëty wäänë ja mëti'ipë ja näypyuj näjyä'ätsë pyätypyën, jam ma tyatskpa'ajën a'oypyë, ma kyë'ëkaajën yë a'oypyë ets ma tyekykyaajën yë a'oypyë, jam ma ënäty ja jëyujk ne'pny të yajpëjktä'äkyën mëti'ipë wintsë'kën'ajtpën mëëtkyëjxm ko ja pokymyä'kxën yaj'amëtoy, ma ja nëë poky ënäty të yajtunyën.

29E ja on mëti'ipë natëjkëpën yë'ë ja teety tyukujaaxëp ja ja'ay mëti'ipë ënäty ja näypyuj näjyä'ätsë pyätypyën ets jëtu'un tpaatëty ja ja'ay ja pokymyä'kxën ma Tiosën.

30Tääts ja teety tyakëty tu'uk ja pak ëkë ja muuxy, ëkë tii ënäty pën yakäämpyë mëti'ipë ja näypyuj näjyä'ätsë pyätypyën.

31Tu'uk ja muuxy ëkë ja pak nëjkx yajyäky, mëti'ipë nyiwintsë'kën'atëpën ja nëë poky ets tu'uk mëti'ipë yajnino'okëpën, ëpëky yajyajkpëty ja aaypyajk ujtspajk tä yë ayajk ako'onën. Jëtu'un ja teety tpaatëty ja pokymyä'kxën ma Tiosën, mëti'ipë jyä'ä'ajtypyën ja ja'ay mëti'ipë ja näypyuj näjyä'ätsë pyätypyën.

32Yaa jëtu'un yajnimëtyä'äky yë ja'ayëty, mëti'ipë yë pu'uts pa'am pëjkëtëpën ets mëti'ipë ka'ap ja wit meeny mëj këjää tmëët'atën. Wi'ix mëpaat tyäkyën ja wintsë'kën, ko ënäty ja näypyuj näjyä'ätsë tuny ets wa'ats wyë'ëmnë.

33Ënät ja Tios ojts tmëkäjpxy ja Moisés ets ja Aarón ets t'ënëmaay:

34Ko ënäty miitsëty jam myajpatnëtë Canaán, ma ja it naaxwiinyëtën mëti'ipë nmooytyëpën etsës ajotkumonë nkäxëty yë pa'am mëti'ipë xyëëwajtypyën pu'uts pa'am, ma mjëën mtëjkëtyën oymyëti'ipë naax myëti'ipë kajpnëty.

35Ënät ja kutëjk nëjkx t'ixy ja teety ets t'ënëëmëty: Jëtu'unës n'ixy tam yowë yë pa'am kyëxë'ëky mëti'ipë xyëëwajtypyën pu'uts pa'am maas yë ntëjkën.

36Ënät ja teety tni'ënä'ämëty, ma ënäty ka'ap tyëkënëm jap tëkoty ets tyajtukwa'atstëty, këtiipë ëxëëk wyë'ëmëty, tiijaty jap yajpatpën. Ko ënäty të tyukwatsta'ay, täänëm ja teety tyëkëty ets t'ixëty pën jä'ä ja pu'uts pa'am.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

37E ko ja teety t'ixëty ja potsy, jam ma ja pa'am yaj'ixyën, natsuxk y'akëxë'ëkë ets natsapts ets këk yaj'ixy.

38Ënät jap tëkoty pyëtsëmëty ets tni'ënä'ämëty wä'än ja tëjk tyaj'ëtuktë, wëxtujk xëëw y'itëty.

39Kom wëxtujk xëëw jatëkok ja teety t'ixëty, ko t'ixëty tëë ja pa'am kyëjääjë ma ja potsyën.

40Ënät tni'ënä'ämëty ets ja tsaa nëtajtëty ets nëjkx jëkäm t'ixko'owtë, jam muum kajpnpë'am, ma ka'ap wya'atsëtyën.

41Ënät näjyëtu'un tni'ënä'ämëty ets yajxon twinjäjptuta'atëty ja potsy tëkotytsyowpë, ma jëtu'unpë ja ëxëëkpë yajpaatyën ets ja naaxway mëti'ipë jam të yajnëtajyën ma potsyën jëkäm nëjkx yaj'ixko'oy, jam muum kajpnpë'am, ma ka'ap wya'atsëtyën.

42Ënät ja tsaa nëjkx jemypyë yajpëjktä'äky mëti'ipë wa'atsën, ma ënäty jam të jyënäkyën, ja mëti'ipë ka'ap wya'atsëtyën. Ets nëjkx jemypyë ja naax yajpëjktä'äky ma ënäty jam të yajnëtajyën ja ëxëëkpë.

43E ko ja pa'am jam jatëkok kyëxë'ëkëty ma ja tëjkpotsyën, oy ënäty tëë ja tsaa jyayajnëtajta'ay ets naax näjyëtu'un ma jam ja ëxëëkpë të y'ityën ets tëë jyayaj'apojtsëtyä'äy mëët yë wiinkpë tsaa ets mo'onts.

44Tä nëjkx ja teety jap tyëkë tëkoty ets t'ixëty pën tii jä'ä, ko t'ixëty, ko ja ëxëëkpë tëë kyëjääjë tääts tnikajpxëty, ko jä'ä ënäty ja pu'uts pa'am mëti'ipë mëk pa'amën ets ëxëëkën, paaty ja tëjk ëxëëk yajpaaty.

45Tääpë tëjk timyajjitëp ets nëjkxëp tëkokyë yaj'ixpëjkta'ay yaj'ixtuunta'ay jam kajpnpë'am, ëpëky ma ka'ap wya'atsëtyën.

46Ets jëtu'un jap tëkoty ma ënäty ja teety të tnikäjpxyën ets ëtuky y'itëty. Ëxëëk ja ja'ay wyë'ëmëty tu'kxëëw ets jëtu'un tyimkutsu'ujëty.

47Pën jap kääpy ëkë maap ma ja tëjkën, kopkpëky ko ja wyit twinpujëty ets näjyëtu'un yë'ë kë'ëm nëjkx nyäpyujy nyäjye'etsyë.

48E ko ja teety jap tyëkëty tëkoty ets t'ixa'any pën wi'ix ja pa'am jap yajpaaty ets t'ixëty ko ja ëxëëkpë ka'ap nëkooyë të kyëjääjë, ma ënäty ja tsaa ja wiinkpë të yajpëjktä'äkyën, mëët näjyëtu'un ja wa'ats ja mo'onts. Ënät nëjkx tnikäjpxy, ko tääpë ja tëjk wa'ats jä'ä. Jä'ä ko ja pa'am tëë ja kyutëkoy.

49Ko ja tëjk wya'atsa'anëty, mäjtsk nëjkx yë muuxy t'ixta'atë ets ajë kepy yë tsaptswit ets tu'k'apity yë hisopo ujts.

50Ënät tyaj'ookëty tu'uk ja muuxy tu'tsnëkëjxy, mëti'ipë myëët'ajtypyën yë nëë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

51Tääts tkajpë'ëkëty ja ajë kepy, ja hisopo ujts, ja tsaptswit ets ja muuxy mëti'ipë juukyën. Ënät ne'pnykyutijta'ajëty ets näjyëtu'un mëët ja nëë ets txijkxëty jap tëkoty wëxtujk'ok.

52Jëtu'un ënäty ja tëjk ja näypyuj näjyä'ätsë tpaaty, mëët ja nye'pny ja muuxy mëti'ipë ënäty të y'ookyën, ja nëë mëët ja muuxy mëti'ipë juukyën, mëët ja ajë kepy, mëët ja tsaptswit ets mëët ja hisopo ujts apity.

53Tääts ok t'ëxmatsëty ja muuxy mëti'ipë juukyën jam kajpnpë'am. Jëtu'un ënäty ja tu'unën kajpxën të yajtuny ma ja tëjk yajpujy yaje'etsyën ets jëtu'un të wyä'ätsy.

54Yaa jëtu'un të yajnimëtyä'äky wi'ix ja pu'ts pa'am ets ja pa'ayë mëpaat yaj'ixyën.

55Ko pyätëty muum witkëjxy, ëkë ko kyëxë'ëkëty muum ma jëën tëjkën,

56ko muum ma nini'kxën kyëxë'ëkëty, ko muum pyu'utsëty ëkë ko muum tiipa'ayë pyëtsëmëty.

57Jëtu'un'äämpy tjëkyäpëty yajnijawëty mëti'ipë ëxëëkën ets mëti'ipë wa'atsën. Yaapaat jëtu'un yajmëtyakta'ay ja pa'am mëti'ipë xyëëwajtypyën pu'uts pa'am.

Levítico 15

1Ënät yë Tios ojts tmëkäjpxy yë Moisés ets Aarón ets t'ënëmaay:

2Tukmëmëtya'ak yë Israel ja'ayëty: ko tu'uk yë naaxwiinyëtë ja'ay jyotjënakëtëty, ëxëëk ënäty yajpaaty.

3Ëxëëk wyë'ëmëty oy jyääjëty ma ënäty ja myëjaaw të pyëtsimyën ma ye'etyëjk'ajtënën ets oy jyääjëty ma ënäty të y'ëtukyën, yë'ë ëxëëkëm jëtu'un wyë'ëmëty.

4Ma tääpë ye'etyëjk ja'ay nyäkyo'okyën, ëxëëk jam y'awinpitëty, ma ënäty tyukjënäkyë ja myëjaaw ëxëëk jam y'awinpitëty. Ma näjyëtu'un kyëxweetsyë, nän ëxëëk jam y'awinpitëty.

5Pën tyoompy ja it naaxwiinyëtë ma tääpë ja'ay të myä'äyën, nëjkxëp tpujy yë wyit ets tsyi'iwëty ets jä'ä nëjkx yajtijy ëxëëk.

6Pën jam këxwä'tsp ma tääpë ja'ay të y'u'unyën, kopkpëky ko yë wyit tpujëty ets tsyi'iwëty yajxon wa'ats ets jä'ä nëjkx yajtijy ëxëëk, tu'kxëëw jëtu'un y'itëty koonëm kyootsëty.

7Pën tyoompy ja ja'ay mëti'ipë ja myëjaaw tukjënajkëpën ma ye'etyëjk'ajtënën, kopkpëky ko wyit tpujëty ets tsyi'iwëty wa'ats ets jä'ä nëjkx yajtijy ëxëëk tyimtsu'ujëty jëtu'un.

8Mëti'ipë ënäty tukjënajkëpën ja myëjaaw ma ye'etyëjk'ajtënën ets myëku'uk tnitsujëty mëti'ipë wa'ats yajpatpën; tääpë ja'ay yajxon mëpaat yë wyit wa'ats tpujy ets näjyëtu'un tsyi'iwëty ets ëxëëk yajtijëty tyimtsu'ujëty jëtu'un.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

9Oy tyimmëti'ipë ënyääypyäjnëty ma ënäty tääpë ja'ay kyëxweetsy, mëti'ipë tukjënajkëpën yë myëjaaw, ëxëëk jëtu'un wyë'ëmëty.

10Pën tyoompy ma ënäty tääpë ja'ay të y'u'unyën, mëti'ipë tukjënajkëpën yë myëjaaw ma ye'etyëjk'ajtënën, ëxëëk wyë'ëmëty tsuupaat. Pën myënëjkxypyën ya'atë jëtu'unpë, nëjkxëp ja wyit twinpujy ets näjyëtu'un kë'ëm nyäpyujëtëty mëët yë nëë wa'ats ets ëxëëk nëjkx yajtijy tyimkutsu'ujëty jëtu'un.

11Pën tyoompy jaaykyë'ëpujy ja mëti'ipë ja myëjaaw tukjënajkëpën ma ye'etyëjk'ajtënën, ëxëëk jëtu'un wyë'ëmëty tsuupaat ets kopkpëky ko tpujëty ja wyit ets tsyi'iwëty.

12Pën tääpë ja'ay mëti'ipë pa'ammëëtën tyoompy yë tu'ts, ja tu'ts timyajpu'ujëp, ëkë pën yë'ëts yë kepypyok ëkë apëjk atu'unën mëti'ipë kepyën, je'eyë yajpujëty.

13Pën tääpë ja'ay tsoknëp, wëxtujk xëëw tmëtsyowëty ets jëtu'un nyäpyuj nyäjyä'ätsëtëty; nëjkxëp näjyëtu'un tpujy ja wyit ets tsyi'iwëty, tääts wyë'ëmëty wa'ats.

14Kom tëtujk xëëw yë'ë myënëjkxëp jam ma ja teetyën mäjtsk yë muuxy, mäjtsk yë pak ets jëtu'un jam tyakëty ma ja wit tëjkën ma ja näpyaatë y'ityën.

15Tu'uk ja teety tyakëty mëti'ipë ja nëë poky tyukunaxëpën ets tu'uk mëti'ipë yajno'okëpën. Jëtu'un ënäty yajtuny, ma ja ja'ay ja näypyuj näjyä'ätsë tpaatyën Wintsën wintum, mëti'ipë ja myëjaaw tukjënajkëpën ma ja ye'etyëjk'ajtënën.

16Ko tu'uk yë ye'etyëjk tyukjënakëtëty yë myëjaaw ma ye'etyëjk'ajtënën, yajxon nyäpyuj nyäjyä'ätsëtëty ets tpujta'ajëty tëkokyë yë jyot nyini'kx ets ëxëëk yajtijëty tyimkutsu'ujëty.

17Pën witkëjxy kyä'äy, ëkë jam muum ma po'ojën mëti'ipë ja naaxwiinyëtë ja'ay myëjaawajtypyën, koonëm ko yajpujëty ets ëxëëk wyë'ëmëty jëtu'un kyukootsëty.

18Pën yë ye'etyëjk ets to'oxytyëjk näymyëët'ajtëtëp, nimäjtskëty kopkpëky ko nyäpyuj nyäjyä'ätsëtëty ets ëxëëk wyë'ëmtëty tyimkutsu'ujëtëty jëtu'un.

19Ko tu'uk yë to'oxytyëjk jyënakëty yë jyot myëjaaw ma u'unk maay tyajja'tyën naaxwiiny, ëxëëk jëtu'un wyë'ëmëty ets wëxtujk xëëw jëtu'un y'itëty. Pën tääpë to'oxytyëjk kyë'ënixäjpy, ëxëëk nëjkx wyi'imy tyimkutsu'ujëty jëtu'un.

20Pën maa yë'ë nyaaxweetsy ma ënäty tyukjënäkyën ja jyot myëjaaw, ëxëëk y'awinpitëty; näjyëtu'un ma myä'äy pyo'kxyën ëxëëk jam y'awinpitëty.

21Pën jam najxp ma ënäty yë'ë të myä'äy të pyo'kxyën, kopkpëky ko wyit tpujëty ets kë'ëm nyäpyujëtëty wa'ats mëët yë nëë ets ëxëëk wyë'ëmëty tyimkutsu'ujëty jëtu'un.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

22Pën tyoompy ja ënyääypyäjn, ma ënäty yë'ë të y'u'unyën, kopkpëky ko wyit tpujëty ets kë'ëm nyäpyuj nyäjyä'ätsëtëty wa'ats mëët yë nëë ets ëxëëk wyë'ëmëty tyimkutsu'ujëty jëtu'un.

23Pën tyoompy ma ënäty ja to'oxytyëjk të myä'äy të pyo'kxyën, ëkë ma ënäty të y'u'unyën, kopkpëky ko ëxëëk yajpaatëty ets jëtu'un tyimkutsu'ujëty.

24Pën tu'uk yë ye'etyëjk myëëtko'knääpy jëtu'unpë to'oxytyëjk, nëjkxëp ja ëxëëkpë tyukpaatyë ets näjyëtu'un wëxtujk xëëw y'itëty, näjyëtu'un y'ëxëëkëja'any ma ënäty të kyo'knën.

25E pën tu'uk ja to'oxytyëjk ajotkumonë tyukjënäkyë ja myëjaaw, ma ka'ap tnixëëw tnijëmëjtëtyën ets jëtu'un jeky y'ijnëty, ëkë pyoxnëty jëna'a jeexyë mëpaat y'ëtukyën; ëxëëk yajtijëty mapaat ënät tyukjënäkyën ja myëjaaw, jëtu'un tä ko tyukjënäkyën ma tnixëëw tnijëmëjtëtyën.

26Pën ma yë'ë myä'äy ëkë pën ma kyëxweetsy, ëxëëk nëjkx y'awinpity; jä'ä ko jëtu'un ja myëjaaw tyukjënäkyë tä jeexyë tnixëëw tnijëmëjtëtyën.

27Pën ya'atë tyoompy, ëxëëk nëjkx wyi'imy, kopkpëky ko yë wyit tpujëty ets kë'ëm nyäpyujëtëty mëët yë nëë ets ëxëëk nëjkx yajtijy tyimkutsu'ujëty jëtu'un.

28Ko y'ëtukëty ma tyukjënäkyën ja jyot myëjaaw, kom wëxtujk xëëw ënät nëjkx ja näypyuj näjyä'ätsë tpaaty.

29Kom tëtujk xëëw mäjtsk t'ixëty yë muuxy ëkë yë pak, tääts nëjkx ja teety tmo'oy jam ma yajnitëkën ja wit tëjk ma näpyaatë y'ityën.

30Ja teety tu'uk tyakëty mëti'ipë ja nëë poky kyunaxëpën ets tu'uk tyakëty mëti'ipë yajno'okëpën. Ya'atë jëtu'un ja teety tyunëp Wintsën wintum ets ja to'oxytyëjk tpaatëty ja näypyuj näjyä'ätsë, mëët ko ënäty të tyukjënäkyë ja jyot myëjaaw, ma u'unk maay tyajja'tyën naaxwiiny.

31Jëtu'un'äämpy jëtu'un ja ëxëëkajtën jëkäm yajpaatëty ma Israel ja'ayëtyën, këtiipë y'ooktëty, mëët ko ënäty tyaj'ëxëëkëtë ja it naaxwiinyëtë maas ëjts n'ityën.

32Yaa jëtu'un të yajnimëtyä'äky, ko yë naaxwiinyëtë ja'ay tyukjënakëtëty yë jyot myëjaaw ma ye'etyëjk'ajtënën. Ko jëtu'un xëmë jyatëty kyëpätëty ets jëtu'un ëxëëk wyë'ëmëty.

33Näyjyëtu'un ko ja to'oxytyëjk tyukjënakëtëty ja jyot myëjaaw ma ja u'unk maay tyajja'tën naaxwiiny. Wä'än yë'ëjëty yë ye'etyëjk ëkë to'oxytyëjk ya'atë jëtu'un tyunëp, ko jëtu'unpë ja jotmay tmëët'atëty ets näjyëtu'un ko ja ye'etyëjk tmëëtko'knëty tu'uk ja to'oxytyëjk mëti'ipë tukjënajkëpën ja jyot myëjaaw ma ja u'unk maay tyajminy tyajja'tyën.

Levítico 16

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[1]Ok ma ënäty ja Aarón nimäjtsk ja y'u'unk të y'ooktën, mëët ko kë'ëmwinma'any të tninëjkxtë ja Tios, ojts ja Tios tmëkäjpxy ja Moisés,

[2]ets t'ënëmaay: Ënëëmë yë m'ajty Aarón ets këtii oy jëna'a tyëkëty jap ma tsajptëjkën, jëxkë'p ma wit atëëytyuk yajpaatyën, ma jap y'ityën yë Tios yë kyaaxë, këtiipë y'ookëty; jä'ä ko ëjts näynyikëxë'ëkanëpës yootsjoty ma ja kaaxë yajpaatyën.

[3]Yë Aarón ko jap tyëkëja'anëty tsajptëkoty, yë'ë mëpaat tmëtëkë tu'uk yë tsajpkaayä'äy ayääkë, mëti'ipë yë pyoky tyuknikëpäjtu'utëpën ets tu'uk yë kupixyny yä'äy mëti'ipë nyino'okëpën.

[4]Yë'ë myëtëkëp jap ja oywyit mëti'ipë kënu'kxyën, mëët ja pya'tk'ëxmots mëti'ipë oywyitën, mëët ja wyëën ets ja kupit aak oywyitpë. Ya'atë wit aakyë'ë mëti'ipë kënu'kxyën, paaty ko tuktëkëja'anëty, jëyëjp mëpaat yajxon tsyi'iy xyitsy.

[5]Mäjtsk tmënëjkxëty ja tsajppax yä'äy, mëti'ipë ja Israel ja'ayëty tyuknikëpäjtu'utëpën ma ja nëë poky të tuntën ets tu'uk yë kupixyny yä'äy mëti'ipë nyino'okëpën.

[6]Ets ënät tukwintsë'ëkëty ja Tios ja tsajpkaa, mëti'ipë ja kyë'ëmpoky tyuknikëpäjtu'utëpën ets näjyëtu'un ja y'u'unk y'ëna'k ets ja y'u'unk tyo'oxytyëjk.

[7]Okts näjyëtu'un tukwintsë'ëkëty ja Tios mäjtskpë ja tsajppax, jam ma yajnitëkën ja wit tëjk ma näpyaatë y'ityën.

[8]Ets t'ijxpëtsëmëty ja mäjtskpë ja tsajppax ets yaj'ixëty pën mëti'ipë ja Tios tuka'ajëpën ets mëti'ipë tuka'ajëpën ja Azazel.

[9]Ja tsajppax mëti'ipë ënäty ja Tios tuka'ajëpën yë'ë ja Aarón tyukwintsë'ëkëp ja Tios mëëtkyëjxm ja nëë poky.

[10]Ja tsajppax mëti'ipë tuka'ajëpën ja Azazel, jëtu'unyë juuky tmo'ojëty ja Tios ets tpaatëty ja pokymyä'kxën, ok tnajtsmatsëty ets nyëjkxëty jam wintë'ëtstum ma ja Azazel yajpaatyën.

[11]Mëëtkyëjxm ja Aarón ja kyë'ëmpoky, yë'ë ja Tios tyukwintsë'ëkëp ja tsajpkaa ets ja pokymyä'kxën tpaatëty, näjyëtu'un ja y'u'unk y'ëna'k ets y'u'unk tyo'oxytyëjk.

[12]Tääts tyaj'utsëty jyëëntsijtkëty mëët yë jëënpajk mëti'ipë nyëpëkëpën ma wintsë'këntyaknën mëti'ipë yajpatpën Wintsën wyintum ets mäjtsk wookyën yë poom mëti'ipë oy pa'akxu'kpën ets ënät tmënëjkxëty jap ma ja wit'atëëytyukën jëxkë'ptsow ma ja kaaxë yajpaatyën.

[13]Jap t'apëkëty ja poom ma ja jëënpajkën jam Tios wintum, ja jok mëti'ipë jap pëtsëëmpën yë'ë nyijok nyiwiixëp ja kaaxë akë'ë, këtiipë ja Aarón y'ookëty.

[14]Tääts näjyëtu'un wäänë ja tsajpkaa ne'pny tpëjkë'ëkëty, mëti'ipë ënäty të wyintsë'kën'atyën ets jam txijkxjëtitëty ma ja Wintsën ja kyaaxë akë'ë ja pya'ajën,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

mëti'ipë najts'ijxëpën matsow ja xëëw pyëtsimyën. Ënät näjyëtu'un wëxtujk'ok jam txijkxjëtitëty ma ja potsyën ma ja wintsë'kën yajyäkyën.

15E ko jëtu'un t'ëktuunta'ajëty, ënät ja tsajppax ok tyaj'ookëty, mëti'ipë ja naax kajpn jyä'ä'ajtypyën, mëët ma ja poky këtyey tuuntëkoy tkajpxtëkoytyën. Ënät ja nye'pny jap tmënëjkxëty jap wit'atëëytyuk jëxkë'p, jap ma kaaxë yajpaatyën ets tuknixijkxëty ja kaaxë akë'ë ets ja jyëjp, jëtu'un tä ënäty të tunyën mëët ja tsajpkaa ne'pny,

16jëtu'un tyajwa'atsëty ja Tios ja jyëën tyëjk mëëtkyëjxm ja Israel ja'ay ja y'ëxëëk'ajtënëty, kyäjpxykyumëtoownajxënëty ets ja nyëë pyokyëty. Näyjyëtu'un mëpaat tuny ja wit tëjk ma ja näpyaatë y'ityën mëti'ipë kajpn itkujky yajpatpën ma yë'ëjëty tsyëënëtën mëët ja y'ëxëëk'ajtënëty.

17Pën jap yë Aarón yajpaaty ma Tios yë jyëën tyëjkën ets ja pokymyä'kxën tpaata'any, ni pën mëpaat jap kyayajpaaty ma ja wit tëjkën ma ja näpyaatë y'ityën, koonëm pyëtsëmëty. Ko ënäty tëë t'ëxajë ja pokymyä'kxën, jëtu'un yë'ë, y'u'unk y'ëna'k ets tëkokyë yë Israel ja'ayëty,

18tääts pyëtsëmëty ets nëjkx ja näypyuj näjyä'ätsë tpaaty jam ma wintsë'këntyaknën mëti'ipë jam ijtpën Tios wintum. Tääts tpëjkë'ëkëty wäänë ja ne'pny ets tukuutsëty ja wintsë'këntyakn ja wyaj ets txijkxjëtitëty näjyëtu'un ma ja pya'ajën;

19ets mëët yë kyë'ëwa'axy wëxtujk'ok tuknixijkxëty yë ne'pny ja potsy ma ja wintsë'këntyaknën. Jëtu'un'äämpy ënäty wyä'ätsy ja wintsë'këntyakn ma ja Israel ja'ayëty ja nëë poky tmëët'atën ets ënät tkënu'kxëty.

20Ko ënäty ja Aarón tëë wa'ats tyajwë'ëmta'ay winë ets ja wit tëjk ma ja näpyaatë y'ityën ets ja wintsë'këntyakn. Ënät tni'ënä'ämëty ets tyajmintëty ja tsajppax mëti'ipë juukyën,

21ets tpëjkta'akëty jam ja kyë'ë ma ja tsajppax ja kyëpajkën ets tmaaywyajtsta'ajëty tëkokyë ja Israel ja'ayëty ja y'ëxëëktu'un y'ëxëëk kajpxënëty, kyäjpxykyumëto'ownajxënëty ets nyëë pyokyëty. Jëtu'un'äämpy ja nëë poky jam tpëjktakta'ajëty ma ja tsajppax ja kyëpajkën ets tu'uk ja ja'ay tuknipëkëty mëti'ipë nëjkx tnajtsmatsën jam të'ëts itjotm.

22E ko ja tsajppax tyëkooynyëty jam të'ëts itjotm, yë'ë myënëjkxtaaynyëp ja nyëë pyokyëty ma ka'ap pën tsyëënë jyuuky'ätyën.

23Ënät jap tyëkëty ma ja wit tëjkën ma näpyaatë y'ityën ets tjänëty ja linë wit mëti'ipë oywyitën mëti'ipë ënäty të tuktëkën, ko të tyëkëja'any jap ma ja Tios ja jyëën tyëjkën ets jap tëkoty tyajwë'ëmëty.

24Jap ma tsajptëjkën jap nëjkx nyäpyujy nyäjye'etsyë wa'ats ets ënät tnino'okëty ja jëyujk mëti'ipë ja Tios yajtukwintsë'këpën. Jëtu'un ja Aarón ja pokymyä'kxën tpaatëty ets näjyëtu'un ja naax kajpn.

25Ja wintsë'kën ja nyi'on jam tnino'kta'ajëty ma wintsë'këntyaknën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

26E ja ja'ay mëti'ipë ënäty ojts të tnajtsmatsën ja tsajppax jam të'ëts itjotm, mëti'ipë ja Azazel jyä'ä'ajtypyën, yajxon ja wyit tpujëty wa'ats ets näjyëtu'un kë'ëm nyäpyuj nyäjyä'ätsëtëty wa'ats, täänëm tyëkëty ma ja naax kajpnën.

27Ja tsajpkaa ets ja tsajppax mëti'ipë ënäty të wyintsë'kën'atën mëët ma ja poky yajtuny yajkäjpxyën, mëti'ipë ja nye'pny të yajmënëjkxtën jap ma tsajptëjkën ets ja pokymyä'kxën yajpaatëty, jam nëjkx yajmënëjkxtë kajpnpë'am, ja pyo'o, ja nyitsu'utsyëty ets ja tyi'iny jëtu'unyë nëjkx yajnino'kta'ay.

28Ja ja'ay mëti'ipë ënäty të tnino'okyën, kopkpëky ko nëjkx ja wyit tpujy tje'etsy ets wa'ats tsyi'iwëty xyëtsëty, täänëm tyëkëty ma ja naax kajpnën.

29Ya'atë ënä'ämën itëp jëtu'un xëmë ma miitsëtyën. Ma myajk'anyën ja mëwëxtujkpo'opë nitii jää xykyajë'kxtëty, ayuu jä'ä mxëëwnaxtëty ets nitii jää xykyatontëty, wä'än timpyënëty, oy yë'ëjëty yë Israel ja'ayëty ets oy yë'ëjëty yë jaaypyaat jaaypyo'kxyëty, mëti'ipë ijtëpën ma miitsëtyën.

30Jä'ä ko jä'ä xëëw jëtu'un xypyata'antë miitsëty ja pokymyä'kxën ma Tiosën ets wa'ats mwë'ëmtëty ma ja nëë poky xymyëët'atën.

31Ya'atë ënä'ämën tëyajtën xëmëkyëjxm y'itëty, ya'atë po'kxënxëëw mëj'äämpy mëpaat nyäxy, ni pën jää tii tkajë'kxëty, ayuu jää mxëëwnaxtëty.

32Ja teety mëti'ipë ënäty të yajwin'ixyën, mëti'ipë ja kutujkën myëët'ajtypyën ets ja tyeety tkutëkëty, yë'ë winë tyunëp ma ënäty ja pokymyä'kxën yajpaata'anyën. Nëjkxëp ja oywyit tuktëkë mëti'ipë kënu'kxyën.

33Ets ja näypyuj näjyä'ätsë tunëty jap ma ja it naaxwiinyëtën wa'atspë, ma ja wit tëjkën ma ja näpyaatë y'ityën mëët ja Tios ets ma ja wintsë'këntyaknën. Jëtu'un tpaatëty ja näpyokymyä'kxë mëët ma ja naax kajpn ja nëë poky tmëët'atën ets näjyëtu'un ja teetyëjk ja jyä'äjëty.

34Ya'atë ënä'ämën tëyajtën xëmëkyëjxm y'itëty ma miitsëtyën, ma tu'kjëmëjtpë nyäxyën yë xëëw jëmëjt, tu'k'okjaty mëpaat miitsëty xymyëjjawëtë ja xëëw ma ja pokymyä'kxën y'itëtyën mëët ma tyuuntëkoy kyajpxtëkoytyën yë Israel ja'ayëty. Ets jëtu'un ojts winë tuntë, tä ja Tios ja Moisés ojts tuk'ëne'emyën.

Levítico 17

1Ënät yë Tios ojts tmëkäjpxy yë Moisés ets t'ënëmaay:

2Ënëëmë yë Aarón ets y'u'unk y'ëna'k ets tëkokyë yë Israel ja'ayëty, ko yë Tios të tu'uk yë ënä'ämën tyäky:

3Pën yaj'o'kpy tu'uk yë tsajpkaa, tu'uk yë kupixyny ëkë tu'uk yë tsajppax naaxjoty kajpnjoty, ëkë jam muum kajpnpë'am,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

4ets ka'ap jam tmënëjkxëty ma ja wit tëjkën ma ja näpyaatë y'ityën ets jeexyë yë'ë tukwintsë'ëkë. Pokytyuunp jëtu'un ënäty, mëët ko ja ne'pny temy tje'etsy, kopkpëky ko nëjkx yajjo'otsy ma ja myëkunaax myëkukajpnën.

5Ya'atë paatykyëjxm yajnikäjpxy ets Israel ja'ayëty tukwintsë'ëkëtëty ja Wintsën yë jëyujk mëti'ipë ënäty muum wintë'ëtstuuy yaj'o'ktëpën ets tukninëjkxtëty yë teety ma yajnitëkën ja wit tëjk ma näpyaatë y'ityën ets yë'ë tukwintsë'ëkëty yë Wintsën mëët yë'ëkyëxm ko ënäty tuna'antë ja nay'ëëw'oy näykyajpx'oyë.

6Ënät ja teety ja ne'pny tuknixijkxëty ja wintsë'këntyakn, jam ma yajnitëkën ja wit tëjk ma ja näpyaatë y'ityën mëët yë Tios. Jam tnino'okëty ja on mëti'ipë ja Tios yajmoopyën, tä tu'uk ayajk ako'onën mëti'ipë oy xu'kp jojkpën.

7Ets nijëna'a ka'ap xy'ëkmooynyëtëty ja wintsë'kën tääpë mëjku'u, mëti'ipë jeky të xy'ëwtatën ets mëti'ipë ëxëëk të myaj'ëtë'ëts të myaj'ëna'anëtën. Ya'atë ënä'ämën xëmëkyëjxm jëtu'un y'itëty ma miitsëtyën mëti'ipë itaanpën u'unk ok.

8Ënëëmë näjyëtu'un, ko wä'än yë'ëjëty yë Israel ja'ayëty ëkë wä'än yë'ëjëty jaaypyaat jaaypyo'kxy mëti'ipë yajpatëpën ma miitsëtyën, ko tii wintsë'kën tyaktëty nino'oky nixämy,

9ets ka'ap tmënëjkxëty jam ma ja wit tëjkën ma ja näpyaatë y'ityën ets jeexyë yë'ë tukwintsë'ëkë, kopkpëky ko nëjkx yajjo'otsy ma ja myëkunaax myëkukajpnën.

10Ëjts ëxëëkës n'ixa'any ko tu'uk yë Israel ja'ay ëkë jaaypyo'kxyjyä'äy, mëti'ipë tsënääpyën ma miitsëtyën, tjë'kxëty yë ne'pny, wä'än twi'ixtsowëty. Yë'ë kopkpëkyës ko nyaj'ookëty ma ja nyaax kyajpnën.

11Jä'ä ko tëkokyë mëti'ipë juukyajtpën mëët yë'ëkyëjxmëtën jyuuky'äty ko ne'pny tmëëtëty, yë ne'pny tëë yë miitsëty nmo'otë ets yë'ë yë mjuukyajtënëty xytyukkuyaktëty jam ma wintsë'këntyaknën.

12E paaty jëtu'un n'ënëëmës tëkokyë yë Israel ja'ayëty: Këtii xyjyë'kxtëty yë ne'pny ets ni yë'ë jaaypyaat jaaypyo'kxy mëti'ipë tsënaaytyëpën ma miitsëtyën, ka'ap mëpaat yë ne'pny tjë'kxy.

13Wä'än yë'ëjëty yë Israel ja'ay ets wä'än tyë'ëjëty yë jaaypyaat jaaypyo'kxy, pën myäjtsyp tu'uk yë ujtsjëyujk ëkë joon mëti'ipë yajtsu'tspën, jëyëjp mëpaat yajxon tyajwintajxta'ay ets ja nye'pyny tnaaxnitajëty.

14Jä'äxë ko yë ne'pyny yë'ë jëtu'un yajjuuky'ajtp. Paaty miitsëty n'ënëëmëtë, ko këtii yë ne'pny xyjyë'kxtëty, jä'ä ko yë'ë juukyajtën'ajtp. E pëntsëtën jyi'kxyp kopkpëky ko y'ookëty.

15Ko tu'uk yë Israel ja'ay ëkë jaaypyaat jaaypyo'kxy tsu'utsëty yë jëyujk, mëti'ipë najts'ookën, nëjkxëp yë wyit tpujy ets nëjkxëp kë'ëm nyäpyujy nyäjye'etsyë wa'ats ets ëxëëk jëtu'un wyë'ëmëty tyimkutsu'ujëty, oknëm wa'ats jatëkok wyë'ëmëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

16E pën kajts ja wyit tpujy ets ka'ap yajxon nyäpyujy nyäjye'etsyë, kë'ëm jëtu'un ja nëë poky ënäty nyätyuknipëkyë.

Levítico 18

1Ënät ja Tios ojts tmëkäjpxy ja Moisés ets t'ënëmaay:

2Jëtu'un xy'ënëëmëty yë Israel ja'ayëty: Jëtu'un y'ënä'äny ja Wintsën: Ëjts jëtu'un Wintsën, mëti'ipë miits mTiosajtëpën.

3Këtii jëtu'un winë xytyuntëty tä yë Egiptë ja'ayëtyën, ja kajpn ma ojts miitsëty mjuuky'atën. Këtii näjyëtu'un winë xytyuntëty tä yë ja'ayëtyën mëti'ipë jam tsënaaytyëpën Canaán, ma ja naax kajpnën ma miits nwoownëjkxa'antën; ni yë'ë xykyapatuunëtëty mëti'ipë yë'ëjëty y'ënä'ämën'ajtëpën.

4Yë'ë kuuytyuntë mëti'ipës të nikäjpxyën, patuntë yë n'ënä'ämën ntëyajtënës ets jëtu'un mjuuky'atëty oy tsuj, tä ja ënä'ämën tnikäjpxyën, jä'ä ko ëjts Wintsën, mëti'ipë miits mTiosajtëpën.

5Yë'ë patuntë ëjts yë n'aaw n'ayukës ets n'ënä'ämënës ntëyajtënës, pën jëtu'un tyuunpy, nëjkxëp oy tsuj jyuuky'äty. Ëjts jëtu'un Wintsën.

6Nitu'uk mëpaat yë ye'etyëjk tkamëëtsëënë yë to'oxytyëjk mëti'ipë jyiiky'äjtyp myëku'uk'ajtypyën. Ëjts jëtu'un Wintsën.

7Këtii yë wintsë'kën mëj këjää xyajtëkoytyëty ma mteetyën, ko yë mtaak xymyëëtko'knääpyëty, mtaak'ajtyp yë'ë ets ka'ap y'oyëty, ko jëtu'un m'ëtë'ëtsëty.

8Këtii yë wintsë'kën xyajtëkoyëty ma nteetyën ets ja kyutëjk xymyëëtko'knaayëty.

9Këtii xymyëëtko'knëty yë mtsë'ë, ëkë m'uty to'oxytyëjkpë, mëti'ipë mteety nyëëxajtypyën, ëkë mtaak nyëëxajtypyën. Oy ënäty jyapëty të myiny naaxwiiny ma mtëjkën, ëkë oy ka'ap, ka'ap mëpaat xymyëëtko'knë.

10Këtii yë wintsë'kën xyajtëkoyëty ma mijtsën kë'ëm, ko xymyëëtko'knääpyëty yë m'oknëëx, mëti'ipë yë mmaank nyëëxajtypyën, ëkë mëti'ipë yë mnëëx nyëëx'ajtypyën, këtii mëpaat jëtu'un m'ëtë'ëtsy.

11Këtii xymyëëtko'knëty yë mteety yë tyo'oxytyëjk yë nyëëx, jä'ä ko mteety yë'ë mëët tnëëx'aty, e paaty mëkä'äxën yë'ë, këtii mëpaat jëtu'un m'ëtë'ëtsy.

12Këtii xymyëëtko'knëty yë mteety yë myëkä'äx to'oxytyëjkpë, jä'ä ko yë jyot nye'pny tu'ukyë mëët yë mteety yë jyä'ä.

13Këtii xymyëëtko'knëty yë mtaak yë myëkä'äx to'oxytyëjkpë, jä'ä ko tu'ukyë jot ne'pny tmëët'atë.

14Këtii yë wintsë'kën xyajtëkoyëty ma mjämyën ets xymyëëtko'knääpyëty yë tyo'oxytyëjk, jä'ä ko tu'ukyë jot ne'pny tmëët'atë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

15Këtii xymyëëtko'knääpyëty yë mmaank yë tyo'oxytyëjk, yë mxäkxy këtii mëpaat xymyëëtko'knë.

16Këtii yë wintsë'kën xyajtëkoyëty ma m'ajtyën, ko yë tyo'oxytyëjk xymyëëtko'knääpyëty.

17Këtii xymyëëtko'knëty yë to'oxytyëjk mëët yë nyëëx ets näjyëtu'un yë y'oknëëx mëti'ipë nyëëx'ajtypyën yë myaank, tääpë jëtu'unpë mëj këjää yë kyupoky, jä'ä ko yë'ëjëty tu'kja'ay yë'ëjëty.

18Këtii xymyëëtsëënëty ja mto'oxytyëjk ja myëkä'äx mëti'ipë to'oxytyëjkën ets ijxkëm xymyëëtko'knääpyë, pën juuky'ajtpnën yë mto'oxytyëjk, këtiipë nyämyëtsiptsoonëtëty.

19Këtii yë to'oxytyëjk xymyëëtko'knëty, pën yë'ë tukjënajkëp yë jyot myëjaaw ma u'unk maay tyajja'tyën naaxwiiny.

20Këtii xymyëëtko'knëty yë mëku'uk yë tyo'oxytyëjk, mëti'ipë oy mëët mnäjyawëtyën, këtii yë tyo'oxytyëjk xymyëëtko'knaayëty, jä'ä ko ëxëëk nëjkx mwë'ëmy ko jëtu'un m'ëtë'ëtsëty.

21Këtii nijëna'a yë m'u'unk xykyë'ëyakëty ma ja wiink tiosën, mëti'ipë xyëëwajtypyën Moloc, këtii yë mTios jëtu'un'äämpy xyajjotma'atëty. Ëjts jëtu'un Wintsën.

22Këtii xymyëëtko'knëty yë mëye'etyëjk, jëtu'un tä jeexyë xymyëëtko'knën yë to'oxytyëjk, tääpë jëtu'unpë ninu'un yë kya'oyëty.

23Këtii tii jëyujk tiitsajpkaa xymyëët'atëty, jëtu'un tä jeexyë xymyëët'atyën yë mto'oxytyëjk. Këtii kë'ëm mnäyaj'ëxëëkëtëty. Näyjyëtu'un yë to'oxytyëjk ka'ap mëpaat tii jëyujk tiitsajpkaa jëtu'un tmëët'aty tä jeexyë ye'etyëjkëtyën, jä'ä ko tääpë jëtu'unpë ninu'un yë kya'oyëty.

24Nitii mëpaat mëët mkanätyukyaj'ëxëëkëty, mëti'ipë të yajnikäjpxyën, jä'ä ko yë'ë jëtu'un mëët nyätyuk'ëxëëktunëtë yë naax kajpn mëti'ipës n'ëxkaxantëpën ma miitsëtyën.

25Näyjyëtu'un yë nyaax kyajpnëty ojts y'ëxëëkë, e kajtsës ojts jëtu'unyë nyajninaxy, ojtsës ntukukëpety ja y'ëxëëk'ajtënëty ets ojts ja kajpn tukwa'ats wyi'imy. Ja mëti'ipë ënäty jap tsënaaytyëpën ojts y'o'kta'atë.

26E miitsëty Israel ja'ayëty ets jaaypyaat jaaypyo'kxyëty mëti'ipë tsënaaytyëpën ma miitsëtyën, patuntë jëtu'un yë n'aaw n'ayukës ets n'ënä'ämënës ntëyajtënës, këtiipë xytyuntëty mëti'ipë ka'ap y'oyëtyën.

27Jëtu'un ojts wiinkjaty winë tuntë yë ja'ayëty, mëti'ipë tsënaaytyën ma tääpë naax kajpnëtyën, ma ënäty miitsëty ka'ap jam mja'tënëm.

28Ka'ap mëpaat ëxëëk mjatë mkëpätë, jëtu'un tä tääpë ja'ayëty jyajtën kyëpäjtën, ma ënäty miitsëty ka'ap jam mja'tënëm.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

29Pën ja ëxëëkpë tyuunpy, kopkpëky ko nëjkx yajjo'otsy ma ja myëkunaax myëkukajpnën.

30Paaty yë'ë jëtu'un patuntë yë n'aaw n'ayukës, këtiipë näjyëtu'un m'ëtëtstëpëty tä tääpë ja'ayëty y'ëtëtstën, mëti'ipë jam tsënaaytyën ma ënäty miitsëty ka'ap mja'tënëm. Këtii yë'ë mnätyukyaj'ëxëëkëtëty. Ëjts jëtu'un Wintsën, mëti'ipë miitsëty mTiosajtëpën.

Levítico 19

1Ënät ja Tios ojts tmëkäjpxy ja Moisés ets t'ënëmaay:

2Jëtu'un xy'ënëëmëty yë naax kajpn: Wa'ats mëpaat myajpaatë, jä'ä ko ëjts Wintsën mëti'ipë mijts mTiosajtëpën, wa'atsës yë'ë.

3Nitu'ukjaty yë ja'ay mëpaat twinkutsë'ëkë yë tyeety tyaak. Mwinkutsë'ëkëtëp näjyëtu'un yë po'kxënxëëw. Ëjts jëtu'un Wintsën, mëti'ipë miits mTiosajtëpën.

4Këtii xy'ëwtatëty yë awinax, ni xykya'oytyuntëty kë'ëm yë mtiosëty mëti'ipë pujxnën. Ëjts jëtu'un Wintsën, mëti'ipë miits mTiosajtëpën.

5Ko miits yë wintsë'kën xyaktëty ma Tiosën ets näy'ëëw'oyë näykyajpx'oyë xytyuna'antëty, oy yajxon winë xytyuntëty, tä mëpaat yë Tios naje'eyë tkupëkyën.

6Ja jëyujk mëti'ipë myajktëpën tä tu'uk ayajk ako'onën, jä'ä xëëw mëpaat xytsyu'utstë, jyëkyäpëp komjëpom xyjyaaktsu'utstëty, jä'ä tëy mëti'ipë natëjkëpën, ma ja kom tëkëëkxëëpën mnino'oktëp jä'änë.

7Pën mtsu'tstëp kom tëkëëk xëëw, ja mëti'ipë ënäty të xyaktën tä tu'uk yë ayajk ako'onënën, ëxëëk nëjkx ja Tios tyajnajxnë ets ka'ap nëjkx t'ëkkupëjknë.

8Pën tsyu'typ ja tsu'utsy, tuuntëkoopy ënäty, kopkpëky ko nëjkx yajjo'otsy ma ja myëkunaax myëkukajpnën, mëët ko ënäty të tyaj'ëxëëktëkë ja wa'atspë mëti'ipë ja Tios jä'ä të yajmo'oyën.

9Ko yë mpëjktä'äky y'itëty wyintëwëty, këtii tëkokyë winë xytyimyajpëtë'kta'ajëty ets ni xykya'ixtaaytya'ajëty, ja mëti'ipë ënäty muum të kyä'äyën.

10Këtii janty wa'ats xy'ijxtaaytya'ajëty ja m'aaytyëëm m'ujts tëëm, mëti'ipë ënäty muum të kyä'äyën. Ixmats wä'än yë'ë yë ëyoopëja'aytyëjk tyajmuktë ets jaaypyaat jaaypyo'kxyëty. Ëjts jëtu'un Wintsën mëti'ipë miits mTiosajtëpën.

11Këtii määtstëty. Këtii mnäwyin'ëënëtëty jaxim jayam.

12Këtii nëkoo tii xytyukwinwanëty mëët yë nxëëwkyëjxmës, jä'ä ko m'ëxëëktijpy jëtu'un ënäty yë Tios yë xyëëw mëti'ipë m'ëwtajtypyën. Ëjts jëtu'un mëj Wintsën.

13Këtii yë mmëku'uk ëxëëk xytyunëty xy'ënëëmëty ets ni xykyapëjkëty mëti'ipë yë'ë jyä'ä'ajtypyën. Këtii xytyuk'ëwxitëty yë mtuunpë myëju'uny tu'kxëëwpaaty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14Këtii xypyokëty yë ja'ay mëti'ipë natën. Këtii yë nyë'ë tyu'u xyaj'ëtujkëty yë ja'ay mëti'ipë wiintsën. Yaj'ixëty yë näywyinkutsë'kën ma Tiosën. Ëjts jëtu'un Wintsën.

15Këtii wiinkjaty winë xytyunëty, ko tii poky xynyipaye'eyëty: ni yë'ë xykya''apupätëty yë ëyoopëja'ay ets kumeenyjyä'äy xykyatsë'ëkëty. Yë tëyajtën yë'ë jëtu'un mëpaat xyajtuny, ko tii poky xypyaye'eyëty.

16Këtii je'eyë yë pi'tskä'pxy xymyëjëtitëty ma mjëëky mëku'ukën. Këtii xymyëjwa'kpätëty yë ja'ay mëti'ipë yajja'ay'o'kpën. Ëjts jëtu'un Wintsën.

17Këtii je'eyë tu'kmox xymyëët'atëty yë näy'ëxëëk'ixë näkya'oy'ixë ma mjëëky mëku'ukën. Mtuk'ënëëmëp ja mëku'uk ma pyäätyën ko tii tuuntëkoy tkajpxtëkoyëty.

18Këtii tii ënätyë xytyuunwinpitëty ets ni tsip ni'äkë xykyamëët'atëty ma ja mjëëky mmëku'ukën. Jëtu'un xytsyokëty ja mjëëky mmëku'uk, tä kë'ëm mnätsyokyën. Ëjts jëtu'un Wintsën.

19Yë'ë jëtu'un patun ëjts yë n'ënä'ämën ntëyajtënës. Këtii yë mtsajpkaa xyajnäymyukëtëty mëët yë wiink jëyujk. Këtii kanaakpëky winë xynyi'ipëty ma mkam mtu'ujën. Këtii näjyëtu'un yë mwit xypyëjkta'akëty mëti'ipë kanaakwit mëët xyuyëtyën.

20Pën tu'uk yë ye'etyëjk myëëtko'knääpy yë to'oxytyëjk mëti'ipë jam yë jyämyëët'ajtpën. Je'eyëp ko ja to'oxytyëjk wiink ja'ay myëtuumpy ets ka'ap yajjuuypyëtsimnyën ets jeexyë ëwaatsëtum yajpaaty. Ja naaxwiinyëtë ja'ay kwanë ko tkukëpätëty e kajts tyim'ookëty. Jä'ä ko ja to'oxytyëjk ka'ap ënäty ëwaatsëtum yajpaaty.

21Ja naaxwiinyëtë ja'ay yë'ë nëjkx tukwintsë'ëkë ja Wintsën tu'uk yë kupixyny yä'äy, mëti'ipë ja tyuuntëko'oyën tyukukëpätëpën jam timmyënëjkxëty ma jam yajnitëkën ja wit tëjk ma näpyaatë y'ityën mëët yë Tios.

22Mëët ya'atë kupixyny yä'äy mëti'ipë ja ja'ay yäjkpyën, mëti'ipë tyukunajxpën ma ja Tiosën. Ja teety yë'ë mëët t'amëtowëty ja pokymyä'kxën ja Tios, jëtu'un'äämpy tääpë ja'ay yajpokymyä'kxëty.

23Ko ënäty miitsëty të mja'ajnëtë jam ma ja naax kajpnën ets xykyojtëty xypyäntëty ja aay kepy, mëti'ipë tëëmpäjtpën, këtii xytyuktëty yë tyëëm ets këtii xyjyë'kxtëty tëkëëk jëmëjt.

24Kom majktaxk jëmëjtnëm ma ënäty tnixëëw'atyën, jä'ä nëjkx yë Tios tëkokyë yë aaytyëëm ujtstëëm yajtukwintsë'këtyä'äy.

25E kommëkoxk jëmëjt jyëkyejpy xyjyë'kxnëtëty ja m'aaytyëëm m'ujts tëëmëty. Jëtu'un'äämpy ja mjë'kxykyepyëty mëj këjää tyëëmpätëty. Ëjts jëtu'un Wintsën, mëti'ipë miits mTiosajtëpën.

26Këtii nitii xytsyu'utsëty mëti'ipë ne'pnymyëëtën. Këtii xytyuunk'atëty yë nasja'awën, ëkë ma ja'ay tii t'akäjpxyën tii tunan jatanëp.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

27Këtii pik yë mwaay xykyääptëty ets këtii xyjyëjpkääptëty yë m'awaayëty.

28Këtii yë mnini'kx nëkoo xyajtsëtyutëty ko pën y'ookëty. Ets këtii nëkoo tii ijxën xykyëxja'atëty ma mnini'kxëtyën. Ëjts jëtu'un Wintsën.

29Këtii yë wintsë'kën xyajtëkoyëty ma mnëëxën, ets jyot nyini'kx tookëty. Këtii yë naax kajpn xyaj'ëxëëktëkëty mëët yë ëxëëktu'un ëxëëkajpxën.

30Wintsë'ëkëtë yë nxëëwës ma po'kxënxëëw y'ityën. Wintsë'ëkëtë yë njëën ntëjkës. Ëjts jëtu'un Wintsën.

31Këtii xynyinëjkxëty oy natiipoj natii ënääw ets mëti'ipë nasja'apën. Këtii xy'ëxëëktuntëty yë mjuukyajtënëty, ko yë'ë tii xyajtëëwpëtëty. Ëjts jëtu'un Wintsën mëti'ipë miits mTiosajtëpën.

32Ko yë mëjja'aytyëjk xy'ixëty, mwa'akë'ëkëp ënätyë ets xykyajpxpo'kxëty. Myaj'ixëtëp yë näwyinkutsë'ëkë, mëët ko jyääjëty yë Tios. Ëjts jëtu'un Wintsën.

33Këtii nëkoo xyaj'ëyowtëty yë jaaypyo'kxyjyä'äy, mëti'ipë tsënääpyën ma miitsëtyën.

34Jëtu'un xyjyawëtëty, tä aak miitsëty mnäjyawëtën. Tsoktë jawëtë jä'ä ko jëtu'un yë'ë jyä'äyëty tä miitsëtyën. Yë'ë ëkmëmay ëkmëtajtë ko miitsëty jaaypyaat jaaypyo'kxy ojts jap m'itë Egiptë. Ëjts jëtu'un Wintsën, mëti'ipë miits mTiosajtëpën.

35Ko tii xykyijpxtëty, këtii xyajni'ikëtëty, ëkë xyajwäänëtëty. Wä'än yë'ëjëty ma ayeny'äämpyë winë yajkijpxyën, ëkë wä'än yë'ëjëty ma yajkijpxyën winë wi'ix jye'emtyëtyën.

36Ka'pxy mëpaat winë xykyijpxtë ets kä'pxy mëpaat winë xytyiytyë. Ëjts jëtu'un Wintsën, mëti'ipë miits mTiosajtëpën, mëti'ipë myajpëtsëëmëtën jap Egiptë.

37Paaty tuntë jëtu'un, tääjës yë n'aaw n'ayuk të nkäjpxyën ets tääjës yë n'ënä'ämën ntëyajtën y'ënä'änyën. Patuntë, ëjts ënaanp. Ëjts jëtu'un Wintsën.

Levítico 20

1Ënät ja Tios ojts tmëkäjpxy ja Moisés ets t'ënëmaay:

2Jëtu'un xy'ënëëmëty yë Israel ja'ayëty: Pën yë'ë Israel ja'ay, ëkë jaaypyaat jaaypyo'kxy mëti'ipë tsënääpyën ma Israel kajpnën ets tkë'ëyäky ja y'u'unk ets tukwintsë'ëkë ja wiink tios mëti'ipë xyëëwajtypyën Moloc. Tääpë ja'ay kuka'atsy nyitëkëty y'ookëty ma myëkukajpnën.

3Ëjts ntëytyunäämpyës ets nyaj'ookäämpyës tääpë ja'ay, mëët ko ënäty të t'ëxëëktuny ja n'ijtaknës ets ko ënäty ja nxëëwës ja wa'atspë të tjaamteeny të tnaaxteeny. Ko ja y'u'unk të tkë'ëyajkpë ma ja wiink tiosën mëti'ipë xyëëwajtypyën Moloc.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

[4]Pën ja ja'ayëty mëti'ipë kukajpnajtëpën ka'ap tuntë këwentë ja jëtu'unpë ja poky ets ka'ap tyaj'ooktë ja ja'ay,

[5]kwanë koos kë'ëm nëjkx ntëytyuny tääpë ja'ay mëët ja y'u'unk tyo'oxytyëjk. Nëjkxëpës nyaj'ooky kë'ëm, mëët tu'kë'ëyë jënu'un ënäty mëët të yajpaatyën ets të t'ëwtatën ja wiink tios mëti'ipë xyëëwajtypyën Moloc.

[6]Pën myëkäjpxypën yë poj ënääw, ëkë nyinëjkxypyën yë najtsja'apë ets ja jyot wyinma'any tyajma'aty ko yë'ë tninëjkxy. Ëjts nän ntëytyunëpës tääpë ja'ay ets nëjkxëpës nyaj'ooky ma ja nyaax kyajpnën.

[7]Ni'ikyë miitsëty mnäyajwa'atsëtëty ets jëtu'un itë wa'ats. Jä'ä ko ëjts Wintsën, mëti'ipë miits mTiosajtëpën.

[8]Patuntë yë n'ënä'ämënës ntëyajtënës ets yë'ë kuuytyuntë. Ëjts jëtu'un Wintsën, mëti'ipë yam miitsëty mkënu'kxëtëpën.

[9]Pën pyojkpyën yë tyeety tyaak, kopkpëky ko y'ookëty. Jä'ä ko tëë ja tyaak tyeety tpoky, kë'ëm ënäty nyätyunyë ko y'ookëty tyëkoyëty.

[10]Ko pën tyajwintsë'këntëkoyëty yë pëjkën ukën ma ja myëku'uk ja tyo'oxytyëjkën, amäjtsk nëjkx y'ooktë, jëtu'un ja ye'etyëjk ets jëtu'un ja to'oxytyëjk.

[11]Pën myëëtko'knaayëp ja tyeety ja tyo'oxytyëjk, wintsë'kën yajtëkoopy ma ja tyeetyën. Paaty tääpë ja'ay nëjkxëp y'ooky, mëët ja to'oxytyëjk näjyëtu'un ets kë'ëm ënäty nyätyunëtë.

[12]Pën myëëtko'knääpy yë xyäkxy, nimäjtsk tyim'ooktëty ets kë'ëm ënäty nyätyunëtë, jä'ä ko ka'ap jëtu'un y'oyëty mëti'ipë ënäty të tuuntëkoytyën.

[13]Pën tu'uk yë ye'etyëjk myëëtko'knääpy yë myëye'etyëjk ijxtëm jeexyë tyo'oxytyëjkëtyën, nimäjtsk nëjkx y'ooktë ets kë'ëm ënäty nyätyunëtë, jä'ä ko mëti'ipë ënäty tyuuntëpën, nijënu'un kya'oyëty.

[14]Pën tu'uk ja to'oxytyëjk myëëtko'knääpy ja to'oxytyëjk ja tyaak. Poky jëtu'un ënäty tyuunpy, ja naaxwiinyëtë ja'ay mëët ja to'oxytyëjkëty ets nino'oky nëjkx y'ooktë. Këtii mëpaat ni pën jëtu'unpë nëë poky tuny ma miitsëtyën.

[15]Pën tu'uk yë naaxwiinyëtë ja'ay myëët'ajtyp yë jëyujk, tä jeexyë yë tyo'oxytyëjk tmëët'atyën, kopkpëky yë'ë ko y'ookëty. Näyjyëtu'un ja jëyujk tsajpkaa nän nëjkxëp näjyëtu'un y'ooky.

[16]Pën tu'uk yë to'oxytyëjk myëët'ajtyp yë jëyujk tsajpkaa, jëtu'un tä jeexyë yë naaxwiinyëtë ja'ay tmëët'atyën. Kopkpëky ko nëjkx y'ooky ja to'oxytyëjk ets ja jëyujk mëti'ipë ënäty mëët jëtu'un të y'ëti'ityën ets kë'ëm jëtu'un ënäty nyätyunyë.

[17]Pën tu'uk yë naaxwiinyëtë ja'ay myëëtko'knääpy yë tsyë'ë, ëkë y'uty to'oxytyëjkpë, mëti'ipë yë tyeety nyëëx'ajtypyën, ëkë tyaak nyëëx'ajtypyën ets tmëëtko'knëty. Nimäjtskëty kopkpëky ko nëjkx yajjuutë ma myëkunaax myëkukajpnëtyën, mayjyä'äy

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

wyintuuy. Jä'ä ko tu'uk yë ja'ay yë myëkä'äx tmëëtsënaaynyëty, mëj tsëtyu'un yë'ënë. Ets mëti'ipë ënäty jëtu'un të y'ëti'ityën, kyë'ëmpokyën ënäty jëtu'un nätyuktuunëp.

18Pën tu'uk yë naaxwiinyëtë ja'ay myëëtko'knääpy yë to'oxytyëjk, mëti'ipë tukjënajkëpën yë myëjaaw ma u'unk maay tyajmëxu'unk'atyën ets mëët y'ijtmuky. Yë'ë jëtu'un ënäty kyamëjpëjktäkpy ma ja to'oxytyëjk jëtu'un ja amay jotmay tmëëtëtyën ets näjyëtu'un ja to'oxytyëjk kë'ëm jëtu'un ënäty kyanämyëjpëjktä'äkyë. Paaty yë'ëjëty kopkpëky ko nëjkx yajjo'otstë ma ja myëkunaax myëkukajpnëtyën.

19Këtii xymyëëtko'knëty ja mtaak ja myëkä'äx to'oxytyëjkpë ets ja mteety ja myëkä'äx ja to'oxytyëjkpë näjyëtu'un. Jä'ä ko jëtu'un ja tpaaty, tä jeexyë yë mëkä'äx xymyëëtko'knën. E ja jëtu'unpë kupojkp näjyëtu'un ets kopkpëky ko nimäjtsk jëtu'un nëjkx ja pyoky tkumëtowtë.

20Pën myëëtko'knääpy ja jyämy ja tyo'oxytyëjk, ja jyämyëtën ënäty kyawintsë'këp, niimäjtskëty kopkpëky ko nëjkx ja pyoky tkumëtowtë: Ka'ap nëjkx ja y'u'unk y'ëna'k tmëët'atë, tyim'ooktëty jëtu'un.

21Pën tu'uk yë naaxwiinyëtë ja'ay myëëtko'knaayëp yë y'äjty, yë myëkä'äx to'oxytyëjkpë, y'äjty jëtu'un ënäty myëtëkoopy. Ya'atë jëtu'un të tunyën, ëxëëktu'un yë'ë. Paaty nimäjtsk jëtu'un tyim'ooktëty ets ni y'u'unk ni y'ok nëjkx tkayajwë'ëmtë.

22Yë'ë jëtu'un mpatuntëp yë n'aaw n'ayukës ets n'ënä'ämënës ntëyajtënës. Patuunta'atë jëtu'un tëkokyë. Këtiipë ëxëëk mjatëty mkëpätëty ma ja naax kajpnën ma nwoownëjkxtën ets jam mjuuky'atëty.

23Këtii jëtu'un winë xytyuuntëpëty, tä ja ja'ayëty winë tuntën, mëti'ipës yam n'ëxwopäänpyën ma ja nyaax kyajpnëtyën mijts mwintuuyëty. Jä'ä ko yë'ëjëty aakyë'ë jëtu'un tyuuntëp, mëti'ipës n'ëtujkpyën, paatykyëjxm ka'ap n'ëkupëjknëtës.

24Tyam jëtu'un ntukwinwanëtë, ko miits nëjkx xynyiwintsën'atë ja naax kajpn, mëti'ipë yë'ëjëty kyajpn'ajtëpën, ëjts jëtu'un miitsëty kë'ëm ntimmyo'ojantëp tääpë yë naax kajpn, ma ja jë'kxy pëky ka'ap y'ëmaaytyä'äkyën. Ëjts jëtu'un Wintsën mëti'ipë miits mTiosajtëpën ets mëj'äämpy miitsëty mpëjkta'aktë ma ja naax kajpnën ja wiinkëtypë.

25Paaty miitsëty kopkpëky ko xynyijawëtëty, mëti'ipë jëtu'un yë jëyujkëty wa'atsëtyën ets mëti'ipë ka'ap wya'atsëtyën ets näjyëtu'un yë joon jëyujkëty mëti'ipë wa'atsëtyën ets mëti'ipë ka'ap wya'atsëtyë. Ka'ap mëpaat yë'ë mnätyukyaj'ëxëëkëtë ja jëyujk, joon jëyujk ets ja mëti'ipë naaxwin'a'tstëpën, mëti'ipës të nikäjpxyën ko y'ëxëëk'atë.

26Miitsëty wa'ats mëpaat mnäyaj'itëtë ma ëjtsën, jä'ä koos mëti'ipë Wintsën'ajtpën wa'atsës ets miitsëty ëpëky të mpëjkta'aktë ma ja wiinkëtypë ja naax kajpnën ets jëtu'un'äämpyts mijts njä'ä'atëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

27Yë ye'etyëjk ëkë to'oxytyëjk mëti'ipë pojmëkajpxtëpën, ëkë jä'ä tyuunk'ajtyp wi'ix winë tnajtsjawëtyën, kuka'atsy pyaatëtë xyaj'ooktëty ets kë'ëm jëtu'un ënäty nyätyunëtë.

Levítico 21

1Ënät yë Tios ojts tmëkäjpxy yë Moisés ets t'ënëmaay: Mëëtmëtya'ak yë teetytyëjkëty, yë Aarón y'u'unk y'ok ets xy'ënëëmëty, ko këtii mëpaat nyätyukyaj'ëxëëkëtë, ko yë o'kpë toontëpëty, oy ënäty tjajëëky'at tjamëku'uk'atë mëti'ipë të y'ookyën.

2Jä'ä tëy ko yë'ë y'ookëty yë tyeety, tyaak myaank, nyëëx, ëkë y'äjty,

3ëkë tsyë'ë, mëti'ipë atu'ukën ets mëët të y'ity, jä'ä ko ka'ap ënäty pyikynyëm, mëët yë'ë jyänty jyëkyejpy oy ëxëëk y'ëkwë'ëmëty.

4E pën ja jyiiky myëku'uk pëkynyë ka'ap kyopkpëkyëty ets nëkoo nyäyaj'ëxëëkëtëty.

5Ka'ap mëpaat nëkoo janty kutë'kx nyäkyaapëtë ets y'awaayëty nän ka'ap mëpaat nëkooyë tjäptë. Ni yë'ë yë jyot nyini'kxëty mëpaat nëkoo tkayajtsëtyutë.

6Ni'ik jëtu'un mëpaat wa'ats yajpaatë ma Tyiosëtyën, këtii ja xyëëw t'ëxëëktijëtëty. Jä'ä ko yë'ë jëtu'unëty yajktëp yë ayajk ako'onën mëti'ipë yajno'kpën ets ja tsajpkääky mëti'ipë yajmoopyën ja Tyiosëty. Paaty jä'ä jëtu'un mëpaat nyäyaj'itëtë wa'ats.

7Näy ka'ap tjëkyepy tpëktëty, tu'uk yë to'oxytyëjk mëti'ipë yë nyini'kx tyo'kpyën ets mëti'ipë tëë yë naaxwiinyëtë ja'ay atsip myëëtko'knëtyën ets mëti'ipë tëë nye'ëxmajtsënëtën. Jä'ä ko yë'ëjëty tëë yë Tios kyënu'kxëtë.

8Jä'ä jëtu'un mëpaat xymyëët'aty wa'ats. Jä'ä ko yë'ë jëtu'unëty xëmë kyë'ëyajktëp ja tsajpkääky ma Tiosën mëti'ipë mTios'ajtypyën. Paaty wa'ats jëtu'un mëpaat y'itë, jä'ä koos mëti'ipë Wintsën'ajtpën, wa'atsës yë'ë, etsës jä'äs yë'ëjëty mpëjkta'aktë wa'ats.

9Pën ja teety ja nyëëx näyyajma'tëp kë'ëm ets ja nyini'kx to'knëty. Ja tyeety jëtu'un ënäty kyamëj'ijxyp kyamëjpëjktäkpy, paaty yë'ë kwanë ko ajuukyë nyitooynyëty.

10Mëti'ipë ja teetytyëjkëty nyiwintsën'ajtypyën, yë'ë jëtu'un ja kutujkën myëët'ajtyp ets ja wit tpëjkta'akëty mëti'ipë të yajtukmëkënu'kxën ets mëti'ipë ojts ja on yajtukujaaxyën. Paaty yë'ë ka'ap mëpaat yë wyääy tnajtsmatsë ets ni wyit tkakëëtsëty, ko tmëkjawëty ko ënäty pën të y'ooky të tyëkoy.

11Näyjyëtu'un yë'ë ka'ap mëpaat tyëkë ma ja o'kpë yajpaatyën, oy ënäty yë'ë të jyatimy'o'kpë yë tyaak ëkë tyeety, ka'ap mëpaat jëtu'un ja ëxëëkpë nyätyukpaatyë.

12Ka'ap mëpaat jap nijëna'a tsyoony ma ja Tios ja jyëën tyëjkën ets ka'ap mëpaat t'ëxëëktuny. Jä'ä ko ma yë'ëjën yë'ë jam ja on të yajpëjktä'äky ma kyëpajkën, mëti'ipë mëët winë yajtukkënu'kxyën mëti'ipë ja Tios jyä'ä'ajtypyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

13Yë'ë mëpaat tpëky tu'uk yë to'oxytyëjk, mëti'ipë ka'ap yë naaxwiinyëtë ja'ay nijëna'a tmëët'itynyëmën.

14Ka'ap jëtu'un nijëna'a tjëkyepy ets tpëjkpëty yë to'oxytyëjk mëti'ipë ku'ookyën, ëkë mëti'ipë tëë yë nyiye'etyëjk mëët nyänyikäkënën, mëti'ipë atsip muum të yajmëëtko'knën, ëkë mëti'ipë yë jyot nyini'kx tyo'kpyën. Yë'ë jëtu'un tyo'oxytyëjk'atëp, mëti'ipë ka'ap nijëna'a mëët yë ye'etyëjk tsyëënënëm ets myëku'uk'ajtyp.

15Këtii ixtijy tyajwë'ëmpëty ja myëku'uk mëti'ipë mëët tyu'kjëëky'äty tyu'kmëku'uk'atyën. Jä'ä koos mëti'ipë Wintsën'ajtën tëëjës yë nkënu'kxtë.

16Ënät ja Tios ojts tmëkäjpxy ja Moisés ets t'ënëmaay:

17Ënëëmë yë Aarón, ko tyam ets tyu'uye'eyëty jëtu'un yë xëëw jëmëjt, ni pën mëpaat jap kyatëkë ma ja Tios ja jyëën tyëjkën ets tpëjkta'akëty ja tsajpkääky, pën ka'ap y'oyëty myëkëty ets pën ka'ap ja kyë'ë tyeky y'oyëty ets ja jyot nyini'kx.

18Oy ko tëyajtën ntimkyajpxëtyës, ni pën mëpaat ma ëjtsën kyawa'këxë'ëky; mëti'ipë wiintsën tekymya'atën, jëjp keyën, tatsk keyën,

19mëti'ipë kë'ë wi'its teky wyi'itsën,

20mëti'ipë jëëku'uxën, mëti'ipë tim yi'inëm tënääpyën, ets näjyëtu'un mëti'ipë wiin'ëëxën, winmokën, winpa'ayën, ëkë pën ka'ap y'oyëty yë jyuukyajtën.

21Nitu'uk jëtu'un mëpaat yë Aarón yë y'u'unk y'ok, mëti'ipë teety'ajtpën tkayäky yë wintsë'kën ma Tiosën, mëti'ipë yajnino'kpën, pën ka'ap y'oyëty myëkëty ets pën ka'ap yë jyot nyini'kx y'oyëty kyä'pxyëty. Yë'ë ka'ap yë y'oykya'pxëty, paaty ka'ap yë tjëkyepy tyakëty yë tsajpkääky ma Tiosën.

22Pën kyayäämpy jyëkyäpëp yë tkayëty, oy yë'ëjëty mëti'ipë kënu'kxyën ets mëti'ipë wa'atsën.

23Je'eyëp ko ka'ap tjëkyepy jap nyëjkxëty jëxkë'p'äämpy ma wyit'atëëytyukëtyën ets ma ja wintsë'këntyaknën. Këtiipë jëtu'un ja y'oyajtën ja ntëjkës kyayajwinkutsë'ëkëty, ko ënäty yë'ë ka'ap y'oyëty myëkëty ets kyakä'pxyëty. Ëjts jëtu'un Wintsën mëti'ipë yë'ëjëty kënu'kxëtëpën.

24Moisés ojts jëtu'un ya'atë ja aaw ayuk tukmëmëtyakta'ay ja Aarón, ja y'u'unk y'ëna'k ets nitëkokyë ja Israel ja'ayëty.

Levítico 22

1Ënät yë Tios ojts tmëkäjpxy yë Moisés ets t'ënëmaay:

2Ënëëmë yë Aarón ets y'u'unk y'ok, ko mëk jëtu'un yajxon timkyëwent'atëty, mëti'ipë yë Israel ja'ayëty yajktëpën, mëti'ipës yajmoopyën. Jä'ä ko wa'atsëty yë'ë, këtiipës yë nxëëw ëxëëk wyë'ëmëty. Ëjts jëtu'un Wintsën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

3Jëtu'un xy'ënëëmëty, ko pën ëxëëk yajpaatëty ma yë'ëjëtyën ets xytyukwintsë'këtyës ja ayajk ako'onën kënu'kxypyë, mëti'ipë ja Israel ja'ayëty myooytyëpën ja Wintsën, nëjkxëp yajjëëkexy ma ja tuunk tyajtu'uye'eyën Wintsën wintuuy.

4Nitu'uk yë Aarón yë y'u'unk y'ëna'k mëpaat tkajë'kxy, mëti'ipë yë Tios të yajtukwintsë'ëkën, pën pëjkëp yë pu'uts pa'am, ëkë pën tukjënajkëp yë jyot myëjaaw ma ye'etyëjk'ajtënën. Koonëm tëy ënäty të nyäpyujy të nyäjye'etsyë ets wa'ats yajpaaty. Mëti'ipë yë o'kpë të tonyën, ëkë mëti'ipë të tonyën yë ja'ay mëti'ipë tukjënajkëpën yë jyot myëjaaw ma ye'etyëjk'ajtënën,

5ëkë mëti'ipë të tonyën yë ëxëëkjëyujk, ëkë ja'ay mëti'ipë ënäty ëxëëk yajpatpën, ets ja myëku'uk näjyëtu'un të tyaj'ëxëëkë.

6Ëxëëk nëjkx yajtijy tyimtsu'ujëty jëtu'un ets ka'ap tjëkyäpëty tjë'kxëty, mëti'ipë wa'atsën, pën ka'ap jëyëjp nyäpyujy nyäjye'etsyë.

7Jäänëm wa'ats wyë'ëmëty ma ënäty ja xëëw të kyëtaknën, täänëm tjëkyäpëty tjë'kxëty, ja mëti'ipë wa'atsën mëti'ipë patëpën tjë'kxëty.

8Ka'ap mëpaat tsu'utsy yë jëyujk tsajpkaa yë nyitsu'uty, mëti'ipë jëtu'unyë muum të y'ookyën, ëkë mëti'ipë yë jëyujk të yaj'ookyën. Këtiipë yë'ë mëët nyäyaj'ëxëëkëtëty. Ëjts jëtu'un Wintsën.

9Ënëëmëtë ets tpatuntëty ja n'aaw n'ayukës. Këtiipë tii poky tsëëmë'ëktëty, mëët ko tkumëtoownaxtë. Këtiipë y'ooktëty. Jä'ä ko ëjts Wintsën, mëti'ipë yë'ëjëty të yajwa'atsëtën.

10Ka'ap mëpaat oypyënëty, mëti'ipë ka'ap tyeetyëtyën tjë'kxy mëti'ipë wa'atsën. Ni yë'ë mëti'ipë ja'ajtakpën ma ja teety ja tyëjkën, ëkë mëti'ipë jap mëtuunpën, ka'ap mëpaat tjë'kxtë ja mëti'ipë wa'atsën.

11Pën yë teety juy yë tyuunpë të tpaaty, ja tuunpë jyëkyäpëp tjë'kxtëty mëti'ipë wa'atsën. Näyjyëtu'un mëti'ipë ënäty jap të myintën naaxwiinyëtë ma ja teety ja tyëjkën, nän jyëkyäptëp tkaytyëty tjë'kxtëty, mëti'ipë ja teety jyi'kxypyën.

12Pën yë teety yë nyëëx yë'ë mëët të pyiky, tu'uk yë ja'ay mëti'ipë ka'ap tyeetyëtyën, ka'ap tjëkyäpëty tjë'kxëty ja ayajk ako'onën, mëti'ipë yë teetyëjk yajmooytyëpën.

13E pën ku'ookyts, ëkë tëë nye'ëxmajtsënëtë mëët ja nyiye'etyëjk ets ka'ap yë y'u'unk y'ëna'k tiijëty ets wyimpitëty jatëkok ma ja tyeety ja tyëjkën, jëtu'un tä jeexyë nyätyu'uk'atyën. Jyëkyäpëp tjë'kxëty, mëti'ipë ja tyeety jyi'kxy pyijkpyën. E wiink ja'ay mëti'ipë ka'ap tyeetyëtyën, ka'ap tjëkyepy tjë'kxëty ja jë'kxy pëky mëti'ipë kënu'kxyën.

14Pën nëkoo jyi'kxyp ya'atë ka'ayën ukën, mëti'ipë wa'atsën, kopkpëky ko tmooytyëkatsëty ja teety, mëti'ipë ënäty të tjë'kxyën ets ëpëky tjaakyakëty jatu'kpëky ma ja mëkoxkpëkpyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

15Yë teetytyëjkëty ninu'un mëpaat tkanajts'ixëtë ets Israel ja'ayëty nëkoo tjaamtään tnaaxtääntëty yë mëti'ipë wa'atsën mëti'ipë yajmoopyën yë Tios.

16Ets pyokytyuuntëpëty jëtu'un, mëët ko ënäty tjë'kxtë ja mëti'ipë wa'atsën ets kënu'kxyën. Ëjts jëtu'un Wintsën, mëti'ipë yë'ëjëty të kyënu'kxëtën.

17Ënät ja Tios ojts tmëkäjpxy yë Moisés ets t'ënëmaay:

18Ënëëmë yë Aarón mëët yë y'u'unk y'ëna'k ets Israel ja'ayëty: Pën tu'uk yë Israel ja'ay ëkë jaaypyo'kxyjyä'äy yakäämpy tu'uk yë tsajpkaa ëkë tsajppax ets Tios yë'ë tukwintsë'ëkëja'any mëët ko tyaj'ëtuka'any ja wyaantakën ëkë ko tyakaanpë jëtu'un tä tu'uk yë ayajk ako'onën.

19Yë'ë mëpaat tyäky yë yä'äypyë, ënät ja Tios kyupëjkxëtëty, wä'än yë'ëjëty yë pu'ts pujxn ëkë kupixyny ëkë tsajppax

20Ets ka'ap mëpaat tyäky ja jëyujk mëti'ipë ka'ap y'oyëty myëkëtyën, jä'ä ko ka'ap ja yajkupëkëty.

21Oy jëtu'un tyimpënëty ko ënäty pën ja wintsë'kën tyaka'any, mëët ko ja näy'ëëw'oyë näykyajpx'oyë tuna'any mëët ja Tios, ko ojts jëtu'un ja wyaantakën tpëjktä'äky ëkë jä'ä ko jëtu'un timtsyojkën'ajtpë. Yë'ë mëpaat tyä'äky yë tsajpkaayä'äy ëkë tsajppax mëti'ipë oyën mëkën ets kä'pxyën, ënät yajkupëkëty.

22Ka'ap mëpaat yë'ë Tios xytyimmooynyëtë yë jëyujk mëti'ipë wiintsën, mëti'ipë tsëtyutën, mëti'ipë kë'ëma'at tekymya'atën, mëti'ipë winxoots axootsën, mëti'ipë mokëpën, ëkë mëti'ipë pa'ayëpën. Ka'ap mëpaat yë jëtu'unpë xyaktë ets nyitoyëty ets ni xykyapëjkta'aktëty jam ma wintsë'këntyaknën ets yë'ë y'ayajkën'at y'ako'on'atëty ma Tiosën.

23Pën mo'ojäämpy yë Tios yë wintsë'kën tsojkënkyëjxm, jyëkyejpy yë'ë tyaktëty tsajpkaa ëkë tsajppax mëti'ipë tyekyën winpukon. E pën yë'ë myaj'ëtukäämpy yë mwaantakën yë'ë jëtu'unpë ka'ap nëjkx yë Tios m'ëxajxëty.

24Näyjyëtu'un yë jëyujk mëti'ipë tsëtyutën, wopyën, tsukyën, ëkë puxyën yë y'ëxtsyaa, këtii yë Tios jëtu'unpë xymyo'otëty. Këtii ja jëtu'unpë xytyuntëty ma ja mnaax mkajpnëtyën.

25Näy ka'ap xykyupëktëty jëtu'unpë jëyujk, mëti'ipë yë jaaypyaat jaaypyo'kxy yäjkpyën ets yë'ë Tios yajmooypyëty, Tios ka'ap jëtu'unpë tkupëky. Jä'ä ko tääpë jëyujk ka'ap yë kya'pxëty ets ka'ap y'oyëty myëkëty.

26Ënät yë Tios ojts tmëkäjpxy yë Moisés ets t'ënëmaay:

27Ko myëxu'unk'atëty tu'uk yë tsajpkaa u'unk, ëkë kupixyny u'unk, ëkë tsajppax u'unk, wëxtujk xëëw mëpaat tmëwë'ëmy yë tyaak. Ko tuktujk xëëw t'apäjtnëty, jyëkyäjpnëp yë Wintsën yajtukwintsë'ëkëty ets nyitoyëty jam ma ja wintsë'këntyaknën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

28Këtii yë tsajpkaa ëkë tsajppax xyaj'a'o'kmukëty tu'ukyë mëët yë y'u'unk tu'ukyë xëëw.

29Ko xyakëty ma Tiosën tu'uk yë wintsë'kën, jëtu'un mëpaat xytyuny tä yë Tios yajxon tkupëkëtyën.

30Ets jä'ä xëëw mëpaat xytsyu'utsy, këtii nitu'kpoty xyajwë'ëmëty ets komjëpom xytsyu'utsaanpëty. Ëjts jëtu'un ënaanp, mëti'ipë Wintsën'ajtpën.

31Pëjkë'ëktë yë n'ënä'ämënës ntëyajtënës ma mjot mwinma'anyëtyën ets patuntë jëtu'un. Ëjts jëtu'un ënaanp mëti'ipë Wintsën'ajtpën.

32Këtii xyjyaamtään xynyaaxtääntëty ëjts yë nxëëwës, jëtu'un'äämpyës mëj nyajpëjkta'akëty ma Israel kajpnën. Ëjts jëtu'un Wintsën, mëti'ipë miits të mkënu'kxëtën ets të myajwa'atsëtën.

33Ets të nyajpëtsëmtë, jap ma Egiptë kajpnën, ëjts näjyëtu'un miits xyTios'ajtëp. Ëjts jëtu'un Wintsën.

Levítico 23

1Ënät ja Tios ojts ja Moisés tmëkäjpxy ets t'ënëmaay:

2Jëtu'un xy'ënëëmëty yë Israel ja'ayëty: ko ya'atë xëëw ya'atë jëmëjt jëtu'un mëpaat tnixëëwtuntë ja Tios ets ya'atë xëëw jä'ä xyajnaxëty wa'ats ets oy.

3Tëtujkxëëw mtunëty, kom wëxtujk xëëw nitii mëpaat xykyatuny, jä'ä ko po'kxënxëëw jä'ä. Ets jää mëpaat yë nyänyiye'eypyätë y'ity ma ja Tios yi'iyë yaj'ëwtatëtyën. Oyëtën ënäty ma mtimyajpaatë tääpë xëëw mpo'kxtëp jëtu'un ets jëtu'un'äämpy ja Tios xymyëjjawëtëty.

4E tyaa jëtu'un myiny kuja'ay jëna'a jëtu'un mëpaat mniye'eypyätën ets mxëëwtuntën, ma ja Tios xymyëjjawëtyën.

5Ko myajkmajkts'anëty ja mëtu'ukpë ja po'o jënäkxyëëw, jä'ä xynyixëëwtuntëty ja ëmaayxyëëw ma ja Tios xymyëjawëtëtyën.

6E ma myajkmajkts'anyën ja po'o, nän yë'ë ja mëtu'kpo'opë, yë'ë jä'ä mnixëëwtuntëp ja tsajpkääky, mëti'ipë jëtu'unyë yajkääpyëm ka'ap tsyooymyëëtëty, jä'ä nän Tios jëtu'un jä'ä yajmëjjawëp. Wëxtujk xëëw ja tsajpkääky jëtu'un xykyäytyëty, mëti'ipë ka'ap tsyooymyëëtëtyën.

7Ma ëka'any tsyo'ontä'äkyën ja mëtu'kxëëwpë jää mye'eymyuktëty ets wa'ats mëpaat nyäxy tääpë nyänyiye'eypyätë. Nitiituunk mëpaat jä'ä pën tkatuny mëti'ipë mëkën.

8Ets winjëpom jëtu'un mëpaat yë ayajk ako'onën xyaktë ja nino'okpyë jam Tios wintum, e ko wyëxtujkxëëwpätëty jä'ä jatëkok mye'eymyuktëty ets wa'ats mëpaat tääpë nyänyiye'eypyätë y'ity. Ni pën mëpaat jä'ä tiituunk tkatuny.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

9Ënät ja Tios ojts tmëkäjpxy ja Moisés ets t'ënëmaay:

10Jëtu'un xy'ënëëmëty yë Israel ja'ayëty: ko ënäty miitsëty jam të mjajnëtë ma ja itjotmën, mëti'ipë nmo'ojantëpën ets xynyiyu'ujëtëty ja tsajpmok ets y'itëty wyintëwëty, ko nëjkx xyajpëtë'knëtë ja pëjktä'äky, ja më''ëka'anypë xyajpëtë'ëktën, tu'k'atsumy nëjkx ja teety jëyëjp xymyo'otë.

11Ets komjëpom ma ja po'kxënxëëw ënäty të nyäxyën, jä'ä xëëw tyakëty ma Wintsënën, jëtu'un tä tu'uk yë ayajk ako'onën, täänëm nëjkx yajkupëky.

12Näy jä'ä xëëw ma ënäty ja tsajpmok yajkë'ëyäkyën tu'k'atsumy, jä'ä nëjkx yajyäky tu'uk ja kupixyny, näjyëtu'un mëti'ipë tu'ukën yë jyëmëjt oypyë mëkpë, mëti'ipë yajnino'okëpën ets ja Tios jä'ä yajtukwintsë'ëkëty.

13Nëjkxëp näjyëtu'un tyajmintë yë tsajpmokway me'eypyë mëti'ipë onmëëtën, taxk tsim ja kujkm. Ets yë'ë yë Tios yajtukwinno'okëty ets jya'tëty jam ma yë'ëjën, tä tu'uk yë xu'kën jojkënën oypyë tsujpë.

14Ma ënäty ja ayajk ako'onën xymyënëjkxa'antën Tios wintum, ka'ap mëpaat xykyäytyë yë tsajpkääky ets tsajpmokwaytyë'ëts, ëkë jëtu'unyë tsuxk. Ya'atë jëtu'unpë ënä'ämën jä'ä jëtu'un wyi'imy xëmëkyëjxm ets jëtu'un y'itëty u'unk ok, oy ënäty matsow mtimjyuuky'atë.

15Jä'ä xëëw ma ënäty xymyënëjkxtën ja mtsajpmok'atsumyëty Tios wintum, tä yë ayajk ako'onën. Jä'ä ntijmëty komjëpom ma ënäty ja po'kxënxëëw të nyäxyën, jä'ä jëtu'un xymyëtsyoowtsoontë ja xëëw sëmaan kya'pxëty jëtu'un wëxtujk sëmaan.

16Ets kom tuktujk xëëw kyä'pxyëty wëxtyikxy majk xëëw, komjëpom ma ënäty ja po'kxënxëëw të nyäxyën. Ets jä'ä nëjkx xykyë'ëyaktë ja m'ayajk ako'onënëty, mëti'ipë jemy tsajpmokën jam ma Tiosën.

17Ets mäjtsk yë tsajpkääky xymyëtsoontëty jam ma mtëjkëtyën tsajpmokwaytsyooymyëëtpë, mëti'ipë mëët y'oytyunyëtyën yë tsajpmokway ja wäänë'oypyë, tu'ukpë ja tsajpkääky jä'ä ja tsajpmokway tyajnëjkxëty taxk tsimën ets ja Tios yë'ë yajmo'ojëty, mëët ko ja jë'kxy pëky jam tyäky kamwinm tu'uwinm.

18Mëët yë tsajpkääky wëxtujk xymyënëjkxtëty yë kupixyny, mëti'ipë tu'ukjatyëty yë jyëmëjtëtyën, tu'uk yë tsajpkaa u'unk ets mäjtsk yë tsajppax mëti'ipë yajnino'okëpën. Ets Wintsën yë'ë yajtukwintsë'ëkëty, mëti'ipë oy xuukëpën jokëpën, ëpëky ja ujtspajk näjyëtu'un ets ja tsatym nyëë mëti'ipë näjyëtu'un ayajkën'at ako'onën'atëpën.

19Nëjkxëp näjyëtu'un ja tsajppax tu'uk xyaktë ets ja Tios xytyukwintsë'ëkëtëty ets ja poky jä'ä tkunaxtëty ets mäjtsk yë kupixyny mëët ko ja nay'ëëw'oy näykyajpx'oyë tyunyë mëët ja Tios.

20Yë teety yë'ë nëjkx tyäky ya'atë wintsë'kën jam ma Tiosën, mëët ja tsajpkääkyëty, mëët ko tkënu'kxy ja pëjktä'äky ets mäjtsk ja kupixyny. Ya'atë yë'ë nëjkx ja Tios jëyëjp yajtukninëjkxy ets ja teety jä'ä nyiwë'ëmëtëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

21Jä'ä xëëw mye'eymyuktëty ets wa'ats nëjkx xytyijtë ya'atë nyänyiye'eypyätë, ni pën mëpaat tiituunk pën tkatuny. Ya'atë ënä'ämën jä'ä jëtu'un wyë'ëmëty kë'ëyxyëëw kë'ëyjyëmëjt ets u'unk ok jëtu'un xypyatuntëty.

22Ko yë mpëjktä'äky xyajpëtë'ëkëty, këtii janty wa'ats xy'ijxmujkta'ajëty winë, mëti'ipë muum ka'apën. Yajwë'ëmtë wäänë ets yë'ë ëyoopëja'aytyëjk pyëjkmuktëp, ëkë jaaypyaat jaaypyo'kxy. Ëjts jëtu'un Wintsën, mëti'ipë miits mTiosajtëpën.

23Ënät ja Tios ojts yë Moisés tmëkäjpxy ets t'ënëmaay:

24Jëtu'un xy'ënëëmëty yë Israel ja'ayëty: Ma tyu'uk'anyën ja mëwëxtujkpo'opë, jä'ä tu'uk ja po'kxënxëëw xymyëjjawëtëty ets xyëëwtunëty ja pujxnxuxn ko yajtukxu'uxy.

25Jä'ä xynyo'oktëty ja wintsë'kën mëti'ipë ja Tios mo'otëpën ets nitituunk mëpaat jä'ä xykyatuntë.

26Ënät ja Tios ojts tmëkäjpxy ja Moisés ets t'ënëmaay:

27Ma myajkxëëpetyën ja mëwëxtujkpo'opë, jä'ä mëpaat ja pokymyä'kxën y'ity. Jä'ä mye'eymyuktëty ets wa'ats xyajnaxtëty ya'atë nyänyiye'eypyätë, m'ayuu'atëp jä'ä ets ja Tios xymyo'otëty ja wintsë'kën, ma jëtu'un'äämpyë xymyëjjawëtëtyën.

28Ni pën mëpaat jää kyatuny, jä'ä ko jää jëtu'un ja näpyokymyä'kxë y'ita'any ma ja mWintsën Tios tma'kxa'anyën ja mpokyëty, mëti'ipë të xytyuuntëkoy të xykyajpxtëkoytyën.

29Pën jëtu'un jä'ä xëëw ka'ap y'ayuu'aty, oy tyimpënëty Kopkpëky ko nëjkx yajjo'otsy ma myëkunaax myëkukajpnën.

30Ets pën jää tuunp ye'epy jä'ä xëëw ma ja pokymyä'kxën y'ityën, kopkpëky koos nëjkx njo'otsy ma ja nyaax kyajpnën, oy tyimpënëty pën ënäty jëtu'un të y'ëti'ityën.

31Nitiituunk mëpaat jä'ä xykyatuntë. Ya'atë ënä'ämën xëmëkyëjxm jëtu'un y'itëty ets u'unk ëna'k jëtu'un nyëjkxëty oy maa mtimyajpaatëty ets oy ënäty ma mtimtsyëënë mtimjyuuky'atë.

32Ya'atë xëëw jä'ä jëtu'un nyaaxëty ma miitsëtyën tu'uk po'kxënxëëw ets tu'uk yë xëëw ma miitsëty m'ayuu'atëtyën ets jä'ä myëtsyoowë'ëkëty jënäkyxyëëw ma tyaxtujk'anyën ja po'o ets jyëjpkëxëty komjëpom jënäkyxyëëw.

33Ënät ja Tios ojts tmëkäjpxy ja Moisés ets t'ënëmaay:

34Jëtu'un xy'ënëëmëty yë Israel ja'ayëty: ko myajkmokx'anëty ja mëwëxtujkpo'opë wëxtujk xëëw nëjkx mxëëwtuntë. Yë'ë mnixëëwtuntëp ja tëjk mëti'ipë jëtu'unyë xo'omyën ets ja Tios jä'ä nëjkx jä'ä xymyëjjaw xyänty jawëtë.

35Ko ëka'any mëtu'kxëëw tsyo'onta'akëty, jä'ä nëjkx mye'eymyuktë ets ya'atë nyänyiye'eypyätë wa'ats nëjkx xyajnaxtë. Nitituunk jä'ä xykyatuntëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

36Wëxtujk xëëw jëtu'un mxëëwtuntëty ets winjëpom nëjkx yë wintsë'kën xyaktë, mëti'ipë yë Tios mtukmëjjawëtëpën. Kom tëtujk xëëw jä'ä nëjkx jatëkok mye'eymyuktë, nëjkxëp näjyëtu'un jä'ä xyaktë ja m'ayajk ako'onënëty nino'okpyë ma Tiosën. Ma tääpë xëëwën ni pën mëpaat jä'ä kyatuny jä'ä ko mëj xëëw yë'ë.

37Ya'atë jëtu'un xëëw'ajtp jëmëjt'ajtp mëti'ipë mëpaat ja Tios jä'ä yajtukmëjjawën, ja näpyaat näy'ixë ets ja nämyuk näxyu'umë, mëti'ipë mëpaat wa'ats xyajnaxtën ets ma mëpaat xyaktën ja m'ayajk m'ako'onënëty mëti'ipë no'okyën, mëti'ipë ja Tios mo'otëpën, näjyëtu'un ja jëyujk mëti'ipë nino'oky myaktëpën, ja m'ujts tëëm m'ujts pajkëty, ja tsatsym nyëëjëty ets jëtu'un wi'ixëty ja nyixëëw tpaatyën tu'uk tu'ukëty.

38Ëpëky ja po'kxënxëëwpë näjyëtu'un ma ja Tios yajmëjjawën ets ëpëky ja jëtu'unyëpë ja Tios näyajmoopyën ets ja ayajk ako'onën mëti'ipë kë'ëmtsojkën yajyajkpën.

39Ko myajkmokx'anëty ja mëwëxtujkpë ja po'o ets ënäty të xyajpëtë'ëktë ja mpëjktä'äkyëty jam kamwinm tu'uwinm, nëjkxëp tu'uk ja mëj xëëw xyaj'apaatëtë. Wëxtujk xëëw y'itëty ma nëjkx ja Tios jä'ä xymyëjjawëtën ets ma tsyo'ontä'äkyën mpo'kxtëp jä'ä ets näjyëtu'un ma tyuktujkxëëwpetyën.

40Ma mëtu'kxëëw ëka'any tsyo'ontä'äkyën, yë'ë nëjkx xyaktë ja oyëtypë ja aaytyëëm ujtstëëm mëët näjyëtu'un yë palmë'aay ets kepy'ääy mëti'ipë mëj këjää ninikëpën, tä yë kepyën mëti'ipë xyëëwajtypyën álamo, nëë ëkë'pë tyänëtën. E wëxtujk xëëwtsën jëtu'un y'itëty ma xi'iky xony myajpaatëtyën jam mWintsën Tios wintum.

41Xëmë jëtu'un winjëmëjt ma ja mëwëxtujkpë ja po'o y'änyën, xëmë jëtu'un jä'ä mxëëwtuntëty ets jä'ä jyäkëty ja xëëw wëxtujk xëëw ma ja Tios jä'ä yajmëjjawëtyën. Ya'atë ënä'ämën kë'ëyxyëëw kë'ëyjyëmëjt jëtu'un y'itëty ets jëtu'un nyaaxëty u'unk ok.

42Miitsëty ninu'un m'Israel ja'ay'atën, ja wëxtujk xëëwpë yajpëjktä'äkyën mxëëwtuntëty, yë'ë nëjkx xytyuk'itëtë ja tëjk mëti'ipë ja'ayë nikemy nixo'omyën.

43Ets jëtu'un nijawëtëty ja m'u'unk m'okëty, ko ojts miitsëty jap nyajpëtsëmtë Egiptë, jam ojts nyaj'it nyajtsëënëtë, ma ja jëën tëjkën nikemy nixo'ompyë. Ëjts jëtu'un Wintsën mëti'ipë miits mTiosajtëpën.

44Jëtu'un'äämpy jëtu'un ojts ja Moisés tnikäjpxy jëna'a, jëtu'un mëpaat ja Israel ja'ayëty xyëëwtuntën ets ja Tios jä'ä tmëjjawëtëty.

Levítico 24

1Ënät ja Tios ojts tmëkäjpxy ja Moisés ets t'ënëmaay:

2Tuk'ënä'äm yë Israel ja'ayëty ets tmëmintëty yë wa'atspë olivë on ets kutë'kxy jëtu'un xëmë tyë'kxëty jap tsajptëkoty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

3Yë Aarón tëë tnijawë wi'ix t'oytyunyën yë kutë'kxn ets jap kyutë'kxëty tu'ktsu'um Wintsën wintum, ma ja wit tëjkën ma näpyaatë y'ityën, jää ma y'atëëytyukëtyën ja kaaxë mëti'ipë myë'ijtypyën ja käjpxytyu'unën. Ya'atë ënä'ämën xëmëkyëjxm jëtu'un y'itëty ets u'unk ok nyëjkxëty.

4Ja kutë'kxy jam jëtu'un tyë'kxëty ma ja mëj jëëntooytyakn aak pu'ts pujxnpë ets jëtu'un kyutë'kxëty jam Wintsën wintum.

5Oytyun majkmäjtsk yë tsajpkääky ets xyajkë'ëwëty. Yë'ë mtuk'oytyunëp ja tsajpmokway, mëti'ipë oyjyätyëtyën, tu'ukjaty ja tsajpkääky jä'ä tyajnëjkxëty ja tsajpmokway taxk tsimjaty,

6ets xykyëxma'kxëty jam kaaypyäjnkëjxm, mëti'ipë mëët kyoyëtyën yë wa'ats pu'ts pujxn. Mäjtsk waats xypyëjkta'akëty Wintsën wintum, tëtujkjaty ja tsajpkääky y'itëty tu'kwaatsjaty.

7Ets näjyëtu'un xypyëjkta'akëty yë poom pa'apa'a, ma wyaatsën ja tsajpkääky ets yë'ë jokëp tä jeexyë yë Tios yajmo'oyën tu'uk yë ayajk ako'onën, mëti'ipë nino'okyën. Ets tja'amyätsëty ja nyaax kyajpn.

8Ya'atë xëmë mëpaat jëtu'un xypyëjkta'aktë, ko yë po'kxënxëëw y'itëty ets y'ijxpäjtën'atëty, ko yë käjpxytyu'unën të tuny yë Israel kajpn mëët yë Tios.

9Ya'atë yë'ë yë Aarón mëët yë y'u'unk y'ok nëjkx tjä'ä'aty ets jëtu'un xëmë y'itëty. Ets ya'atë tsajpkääky jam mëpaat yajkay, ma tu'uk yë it naaxwiinyëtën wa'atspë. Jä'ä ko yë ayajk ako'onën mëti'ipë yë Tios yajtukwinno'kpën, wa'ats yë oy nyäxy.

10-11Jam ma Israel kajpnën, jam ijty tu'uk yë ja'ay tsyëënë, yë'ë tyaak'ajtyp yë Israel ja'ay ets tyeety'äjtyp Egiptë ja'ay. Ja tyaak jä'ä xyëëwajtyp Selomit, yë nyëëx yë Dibrí, Dan yë jyä'ä. Ya'atë ja'ay yë'ë ënäty mëët nyäy'ojyë tu'uk yë Israel ja'ay. Ënät ojts t'ëxëëktijy yë Tios. Ënät tmajtstë ets ojts tmënëjkxtë ma ja Moisésën.

12Kwent'aty tyaj'ijtë koonëm ojts tnijawëtë jam ma Tiosën, tii jëtu'un mëpaat tuntë.

13Ënät ja Tios ojts tmëkäjpxy ja Moisés ets t'ënëmaay:

14Juut tääpë ja'ay naaxjoty kajpnjoty mëti'ipës të xy'ëxëëktijyën ets tkëxkontëty jam yë kyë'ë ma kyëpajkën, tëkokyë yë ja'ay mëti'ipë të tmëtowtën ets ja naax kajpn yë'ë kuka'atsëtëp.

15-16E yë Israel ja'ayëty tyaa xy'ënëëmëtëty: Pën y'ëxëëktijpyën yë mWintsën Tiosëty. Kë'ëm jëtu'un tpoky'atëty ets nëjkxëp yajkuka'atsy. Yë naax kajpn yë'ë nëjkx kyuka'atsyë. Wä'än yë'ëjëty kunaax kukajpn ets wä'än yë'ëjëty yë jaaypyaat jaaypyo'kxy. Pën tëë yë Tios t'ëxëëktijy, kopkpëky ko nëjkx y'ooky.

17Pën ënäty yë myëku'uk të tyaj'ooky, nän nëjkxëp näjyëtu'un y'ooky.

18Pën muum yë myëku'uk yë tsyajpkaa yaj'o'këpën, nän tsajpkaa nëjkx ja myëku'uk tmooytyëkatsy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

19Pën yë myëku'uk ëxëëk tyuunpy, näjyëtu'un nëjkx ëxëëk yajtuny.

20Kyukëpätëp ja waay pajk, wiin, tëts, xixy ets jot nini'kx.

21Pën tu'uk ja jëyujk yaj'o'kpyën, kwanë ko nëjkx yë wiinkpë tyajtëkatsy. Pën yë myëku'uk yaj'o'kpyën, nëjkxëp näjyëtu'un y'ooky.

22Ya'atë ënä'ämën tëyajtën nëjkxëp tyuunkpaaty ma ja kunaax kukajpnën ets oy jyamëty ma ja jaaypyaat jaaypyo'kxyën. Ëjts jëtu'un Wintsën, mëti'ipë miits mTiosajtëpën.

23Moisés ojtsën jëtu'un ja naax kajpn t'ëwaanë ets ojts ja ja'ay jap tju'tnëtë naaxjoty kajpnjoty, mëti'ipë ënäty ja Wintsën të t'ëxëëktijyën, tä ojts tkuka'tsnëtë. Jëtu'un ojts tuntë ja Israel ja'ayëty, tä ënäty ja Tios ja Moisés të tyuk'ënä'ämën.

Levítico 25

1Ënät yë Tios ojts tmëkäjpxy yë Moisés, jam ma ja kopkën mëti'ipë xyëëwajtypyën Sinaí ets t'ënëmaay:

2Tyaa xy'ënëëmëty yë Israel ja'ayëty: ko ënäty miitsëty jam të mjajnëtë ma ja naax kamën mëti'ipë nmo'ojantëpën, yë naax kam nëjkxëp näjyëtu'un xyajpo'kxtë, mëët ko ja Tios yë'ë yajmëjjawë.

3Jyëkyäpëp mni'iptëty mkojtëty tëtujk jëmëjt ets jyëkyäpëp näjyëtu'un xywyimpux xywyinka'atstëty yë mtsatymkyamëty ets xyjyë'kxtëty xypyëktëty ja tyëëm, nyaaxëty jëtu'un tëtujk jëmëjt.

4E jää ko nëjkx wëxtujk jëmëjt t'apäjnë, kopkpëky ko nëjkx jä'ä xyajpo'kxtë yë naax kam ets ja Tios jëtu'un mëj'äämpy yë'ë xypyëjkta'aktëty. Këtii jä'ä nitii xynyi'iptëty ets këtii xywyimpux xywyimka'atstëty yë mtsatymkyamëty.

5Ets ni yë'ë xykyatëjtëty ja tsajpmokway, mëti'ipë kë'ëm mujxpën, ko ënäty tëë ja mpëjktä'äky xyajpëtë'kta'atë ets ni yë'ë xykyatuktëty ja tsatsymkyam, mëti'ipë kë'ëm tëëmpäjtpën ets ka'ap jëyëjp xywyimpux xywyinka'atstëty. Yë naaxwiinyëtë nitii mëpaat xykyayajwa'antë, po'kxëpë jëtu'un yajxon.

6Mëti'ipë jam naaxwinm kamwinm kë'ëm pëtsëëmpën, ma ënäty pyo'kxyën ja kam tu'u, yë'ë mni''itëp. Jëtu'un'äämpy jotkujk kyäytyëty y'uuktëty ja mtuunpë ye'etyëjkpë to'oxytyëjkpë ets ja jaaypyaat jaaypyo'kxy mëti'ipë ijtpën ma ja mnaax mkajpnën.

7E ja mjëyujk mtsajpkaajëty, näjyëtu'un ja jëyujkëty mëti'ipë tsënaaytyëpën aayjoty ujtsjoty. Tëkokyë mëti'ipë ënäty kë'ëm pëtsëëmpën kamwinm tu'uwinm yë'ë nëjkx xyjyë'kxtë.

8Wëxtujk sëmaan xymyëtsyoowëty jajëmëjt, kanaak jëmëjtpë, jä'ä ntijmëty, wëxtujk jëmëjt kyajpxëty ja tu'k sëmaanpë, e ja wëxtujk sëmaanpë jä'ä ënäty wyinë'aty, wëxtyikxy taxtujk jëmëjt.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

9E ma nëjkx myajk'anyën ja mëwëxtujkpë ja po'o ma yajnixëëwtunyën ja pokymyä'kxën. Ënät nëjkx xytyukxu'uxtë ja tsajpkaawaj ma ja naax kajpnën.

10Ma ënäty jajëmëjt kyä'pxyën wëxtyikxy majk, tääpë jëmëjt wa'ats nëjkx xytyijtë ets jä'ä jëtu'un nëjkx may ja ja'ay wyë'ëmtë ëwaatsëtuuy. Ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty nitooky të y'itën, nëjkxëp jatëkok tpaatë ja jyëën tyëjkëty ets ja y'u'unk tyo'oxytyëjkëty ets ja nyaax kyamëty.

11Ma wëxtyikxy majk y'apetyën ja xëëw jëmëjt, jä'ä jëtu'un miitsëty mëpaat mnäyaj'ëwaatsë pëtsëmëtë. Ma tääpë jëmëjtën ni pën mëpaat jä'ä kyani'ipy kyakojy ets tkapuxy tkaka'atsy ja tsajpmok mëti'ipë kë'ëm yoonpën ets ka'ap yajwimtsuk yajwinjoowëty ja tsatym kyepy ëkë yajpiiwmukëty ja tsatymtyëëm.

12Jä'ä ko tääpë jëmëjt wa'ats mëpaat nyäxy ets jä'ä mëpaat ja ja'ay may y'ëwaatsëpëtsëmtë. Yë'ë nëjkx xyjyë'kxtë mëti'ipë kë'ëm yoonpën ji'tspën kamwinm tu'uwinm.

13Ma ya'atë jëmëjtën ma ja'ay may ëwaatsëtuuy wyë'ëmtën, jä'ä jëtu'un nëjkx jatëkok ja mnaax mkam xypyaatë.

14Pën jää pën nyaaxtooka'any, ëkë nyaaxjuyä'äny ma tääpë jëmëjtën, këtii janty mëpaat tpëka'anëty ja naax kam pën ënäty naaxjuupyën, ëkë janty tsow tooka'anëty;

15Mëti'ipë juupyën, jääpaat mëpaat tkujuy ja naax kam mëpaat jajëmëjt pyo'oxyën, ma ja ja'ayëty may wyë'ëmtën ëwaatsëtuuy. Näyjyëtu'un ënät ja mëti'ipë to'kpën, jëtu'un mëpaat ja myëku'uk tukkujuuy winë jëtu'un tä ënäty ja pëjktä'äky jyaak pëtë'ëka'anyën.

16Pën këjää jëmëjt jyaak tëkoy'ätynyëm, nän këjää nëjkx yajkujuy ja naax kam, e pën wäänës jyaak tëkoy'äty, nän wäänë nëjkx jyaak yajkujuy. Jä'ä ko jëtu'un ënäty tsyoowtëkë ja kam, tä ja pëjktä'äky pyëti'ikyën.

17Nipën mëpaat yë myëku'uk tkawin'ëëny, yajnikëxë'ëktë yë näywyinkutsë'kën ma mTiosëtyën, jä'ä koos jëtu'un Wintsën, mëti'ipë miits mTiosajtëpën.

18Patuntë yë n'ënä'ämënës ntëyajtënës ets kuuyjyuuky'atë yë n'ënä'ämënës ntëyajtënës. Jëtu'un tuntë ets akujk jotkujk mjuuky'atëty ma ja mnaax mkajpnëtyën.

19Jam naaxwinm kamwinm pëtsëmëp jam ja jë'kxy pëky, mëti'ipë mjë'kxtëp mpëktëpën ets mnijuuky'atëpën, koonëm m'akëta'ak mjotkëta'aktëty.

20Wä'än jëtää miitsëty mnäyajtëëwëtëpëty ets m'ënantëpëty: ¿E tiitsës jëtu'un ëëts nijuuky'atëp ma ja mëwëxtujkjëmëjtpën, pën ka'apës tii ni'iptë nkojtë?

21Wäänë oy ko jëtu'un m'ëna'antë. Ëjts tyaajës ntuna'any, nyajkëta'akäämpyës mëj këjää yë nkënu'kxënës jam mkamwinm mtu'uwinmëty ma ja mëtëtujkjëmëjtpë kyä'pxyën. Ets mëj këjää ja mpëjktä'äky xyajpëtë'ëktëty mëti'ipë nëjkx myëtä'äkyën tëkëëk jëmëjt.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

22Yë'ës nëjkx jotkujk xynyi''itë, mëti'ipë ënäty të xypyëjkë'ëktën, koonëm jatëkok nëjkx mni'iptë mkojtë, ma ënäty tuktujk jëmëjt kyä'pxyën ets jääpaat ma ënäty taxtujk jëmëjt y'apäjnë nëjkx xyjyë'kx'ëtë'ëtstë ja mëti'ipë ënäty të xypyëjkë'ëktën. Xyajpëtë'ëktëty jëtu'un ja wiinkpë ja mpëjktä'äkyëty.

23Yë naax kamtëjk ka'ap mëpaat xëmëkyëjxm yajtooky. Jä'ä koos yë njä'ä ets miitsëty tu'ktsojkyë yaa naaxwiiny ja'ayë mjuuky'ajtkojtë.

24E paaty pën tëë miitsëty yë mnaax mkam xyjyuytyë ets ja mëti'ipë ojts mtukmëtookëtën, y'amëtoopy jatëkok ets tjuyä'äny, mo'otë.

25Pën tu'uk yë mëkunaax mëkukajpn yaj'ëmaaytyäkpy yë wyit myeeny ets mtukmëtookyë yë nyaax kyam. Pën jam yë jyiiky myëku'uk ets myëkä'äx, jyëkyejpy yë'ë nëjkx tjuuypyëtsimy ja naax, mëti'ipë ënäty të tookyën ja myëku'uk.

26E pën kajts ja jyiiky myëku'uk mëti'ipë juuypyëtsë'ëmxëtëpën ja nyaax ets pën yajkä'pxyp ja wyit myeeny ets kë'ëm tjuuypyëtsëmëty.

27Yë'ë nëjkx tmëtsyoowpëtsëmy ja xëëw jëmëjt jëna'a ënäty të tookyën ets nëjkx jëtu'un tkujuy ja nyaax ma ja ja'ayën mëti'ipë ënäty të tukmëtookyën ets jëtu'un'äämpy nëjkx ja nyaax jatëkok tjä'ä'aty.

28E pën kajts naje'eyë tpaaty ja wyit myeeny kä'pxy ets jeexyë tjuuypyëtsimy ja nyaax kyam. Jä'ä jëtu'un myëwë'ëmëp ja ja'ay mëti'ipë ënäty të nyaaxjuyën, koonëm jatëkok tpaatëty ja xëëw jëmëjt jëna'a ma wyinë y'ëwaatsëpëtsëmyën ets tpaye'eyëy ja nyaax täänëm jatëkok nëjkx tjä'ä'aty.

29Pën tyo'kpy tu'uk yë tsyënaaytyakn mëti'ipë napotsyën ets nakemyën. Jyëkyejpy jatëkok tjuuypyëtsëmëty kom jëmëjt.

30E pën kajts yajjuuypyëtsimy kom jëmëjt, jä'ä nëjkx ja ja'ay tmëwë'ëmy mëti'ipë ënäty të tjuyën ets ja y'u'unk y'ok. Oy tjapaatëty ja xëëw jëmëjt ma ënäty winë ëwaatsëtuuy wyë'ëmtën. Tääpë tsënaaytyakn ka'ap nëjkx t'ëkjëkyäjpnë yajuuypyëtsëmëty.

31E ja tsënaaytyakn mëti'ipë ka'ap nyapotsyëtyën nyakemyëtyën, näjyëtu'un nëjkx nyäxy, tä ja kam tu'ujën. Jyëkyäpëp yajuuypyëtsëmëty ets jyëkyäpëp ëwaatsëtuuy wyë'ëmëty, ma ënäty ja xëëw jëmëjt tpaatyën ma winë ëwaatsëtuuy wyi'imyën.

32Yë'ë të y ë Leví ja'ayëty jyëkyäptëp tjuuypyëtsëmtëty yë jyëën tyëjkëty, mëti'ipë yajpatpën ma nyaax kyajpnëtyën.

33Pën yë'ë yë Leví ja'ay jyuuypyëtsiimpy yë jyëën tyëjk, y'ëxmatsëp jëtu'un ja jëën tëjk ma ënäty tsyëënën ets nëjkx tpaaty ja jyëën tyëjk jam ma ja nyaax kyajpnën. Jä'ä ko yë'ëjëty jämyë jëtu'un ja jyëën tyëjk tmëët'atë ma ja nyaax kyajpnëtyën ets ka'ap oymyaajëty ma ja Israel ja'ayëtyën.

34Ja it naaxwiinyëtën ma tyajtänëtën yë Leví ja'ayëty yë tsyajppaxëty kyupixynyëty, ka'ap tjëkyepy yajtookëty. Jä'ä ko jyä'ä yë'ëjëty ets ka'ap ni pën wiink ja'ay pyäätyë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

35Pën yë mëkunaax mëkukajpn o'ktëy yajpaaty ets mniminëtëty ma mjëën mtëjkën, mputëkëp, jëtu'un tä jeexyë tu'uk yë jaaypyaat jaaypyo'kxy mkuja'tëtyën ets mjëënmo'o mtëjkmo'ojëp ma ja mjëën mtëjkën.

36Këtii nitii xypyëjkëty ets ni xykya''amëtowëty yë meeny'u'unk, pën mtuk'ënu'kxyp yë wit meeny. Mtsë'ëkëp yë Tios ets mo'o yë mëku'uk yë it naaxwiinyëtën ma mjëën mtëjkën.

37Këtii yë meeny'u'unk xy'amëtowëty, pën tëë yë wit meeny xytyuk'ënu'kxy ets ni xykyatukmëtookëty nëkooyë tsowpaaty ja ka'ayën ukën.

38Ëjts jëtu'un Wintsën, miits yë mTiosëty mëti'ipë ojts mjuutëtën jap Egiptë ets mo'oja'anëtë ya'atë naax kam yaapë yajpaatyën Canaán etsës xyTios'atëty.

39Pën m'ijxyp, ko o'ktëy yë mëku'uk jyäty kyëpety, mëti'ipë ijtpën ma mjëën mtëjkën ets nyäkyutookëtëty ma mijtsën, këtii janty nëkooyë mëk xyajtunëty, ko mëtunëtëty mputëkëtëty.

40Jëtu'un xyjyawëty, tä tu'uk yë ja'ayën mëti'ipë mputëjkëyëpën ets mku'ijtëyëpën. Jä'äpaat mëpaat mëtunyë ma tpaatyën ja xëëw jëmëjt ets winë y'ëwaatsëpëtsëm ets may ja ja'ay jä'ä y'ëëwaatsë'ajtën tpaatë.

41Jëtu'un'äämpy nëjkx tsyo'onë ma ja mjëën mtëjkën mëët ja y'u'unk y'ëna'k ets nyëjkxëty ma ja jyä'ä yajpaatën ets tuktëk tukwa'akëtëty jatëkok ja jyiiky myëku'ukëty.

42Jä'ä ko yë'ëjëty ëjts yë xymyëtuuntëp, ëjts ojts njuutë jap Egiptë. E paaty ka'ap tjëkyepy ets jëtu'un yajtooktëty, tä yë mëtuunpë ëyoopëtyën.

43Këtii ëxëëk xytyunëty xy'ënëëmëty. Tsë'ëkë Tios ets oy yë mëku'uk mëët'at.

44Pën mjuyäämpyën yë mëtuunpë m'ëyoowpë juy. Je'eyëp wiink naax wiink kajpn xyajtsoonëty.

45Näy jyëkyäpëp xyjyuyëty yë jaaypyaat jaaypyo'kxy, mëti'ipë tsënaaytyëpën ma mnaax mkajpnëtyën yë y'u'unk y'ëna'këty, pën jam tsyëënëtë ma miitsëtyën. Mëët yë'ëjëty jyëkyäpëp xyäntyjyuytyëty ets xywya'antëty tuunpë.

46Ets jyëkyäpëp xytyukmëwë'ëmtëty ja m'u'unk y'ëna'këty. Ko ënäty miitsëty m'o'knëtë mtëkooynyëtë, jëtu'un tä jeexyë tkuma'ayën'atën ets myëtunëtëty xëmëkyëjxm. E yë'ë tëy yë mëkunaax mëkukajpnëty ka'ap mëpaat o'ktëy xytyuntë.

47Pën kumeenytyakp tu'uk yë jaaypyo'kxyjyä'äy ma mnaax mkajpnën ets tu'uk yë mëkunaax mëkukajpn nëjkx nyätyookë ma täapë ja'ayën, mëët ko ënäty y'ëyoy jyotëkoy.

48Jyëkyäpëp jatëkok nyäjyuuypyëtsëmëtëty, oy ënäty të y'ëknätsyookyë. Näy jyëkyäpëp jyuuypyëtsëmëtëty yë myëkä'äx,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

49ëkë jyämy, ëkë tsyojkmaank, ëkë oypyënëty, mëti'ipë najëkäm myëku'uk'ajtypyën. Näy jyëkyäpëp kë'ëm nyäjyuuypyëtsëmëtëty, pën pyätyp ja wyit myeeny.

50Jëtu'un nëjkx nyäjyuuypyëtsimyë, jëtu'un tä ënäty tmëtyoowpëtsëmtën ja xëëw jëmëjt ma ënäty të nyätyookën tyimja'tëty, mapaat tpaatëty ja xëëw jëmëjt jëna'a ja ja'ay ëwaatsëtuuy may wyë'ëmtën ets oy myëti'ipëty. Jëtu'un mëpaat tsyoowtëkë, jëtu'un tä ënäty ja xëëw jëmëjt tyu'uye'eyä'änyën ets pën tëë tyuny näjyëtu'un nëjkx yajpamëtyoy ja myëju'uny, tä ënäty tu'uk ja tuunpë yajmëjuyën.

51Pën jëkämnëm oy wyi'imy ja xëëw jëmëjt jëna'a jeexyë ëwaatsëtuuy wyi'imyën, jyëkyäpëp yë'ë wäänë nyätyukjuuypyëtsëmëtëty ja meeny, mëti'ipë ënäty të t'ëxajën ma të nyätyookën.

52Pën wäänës jyaak tëkoy'äty ma ja xëëw jëmëjt tpaatëtyën ets ëwaatsëtuuy wyë'ëmëty, yi'iyë myëtyoow pëtsëmtëp ja xëëw jëmëjt jënu'un ënäty jyaak tëkoy'ätyën ets jëtu'un nyäjyuuypyëtsëmëtëty.

53Jëtu'un nëjkx nyäxy tä tu'uk yë ja'ay je'eyë tu'kjëmëjt yaj'ënu'kxyën tuunpë, këtii xy'ëwa'atsëty ets pën nëkoo wi'ix nyatunëtëty.

54Pën kajts yajjuuypyëtsimy ma të tjëkyepyën, jä'änëm jëtu'un nëjkx ëwaatsëtum wyi'imy mëët ja y'u'unk y'ëna'k, ma ënäty tpaatyën ja xëëw jëmëjt ets ja ja'ay ja ëwaatsëtuuy'ajtën tpaatëty mëët ja y'u'unk y'ëna'këty.

55Jä'ä ko yë Israel ja'ayëty ëjts yë ntuunpë'ajtëp ets ntimjyä'äjës yë'ëjëty. Ëjts ojts jam nyajpëtsëmtë Egiptë. Ëjts mëti'ipë Wintsën'ajtpën, mëti'ipë yë'ëjëty Tyios'ajtëpën.

Levítico 26

1Këtii xy'oytyuntëty yë naaxpotsy ets awinax. Ni yë'ë yë tsaatsetsy xykyayaj'oyëtëty ets mëti'ipë wintsë'ëkë myaj'itëpën, këtii yë'ë xy'ëwtatëty. Jä'ä ko ëjts Wintsën, mëti'ipë miits mTiosajtëpën.

2Wintsë'ëk mëjjawëtë yë npo'kxënxëëwës ets yaj'ixëtë yë näywyinkutsë'kën maas yë njëën ntëjkën. Jä'ä ko ëjts Wintsënajtp.

3Pën yë'ë mkuuyjyuuky'ajtëp ëjts yë n'ënä'ämën ntëyajtën ets mpatuuntëp mëti'ipës nkäjpxypën.

4Ëjts nkäxëpës yë nëë tuu ma tnixëëw nijëmëjt'atyën ets aay kepy oy tsuj tyëëmpätëty mëti'ipë kamwinm tu'uwinm yajpatëpën.

5Nëjkxëp yë mka'ayën m'ukën xymyëët'atë mëjwiin këjää, koonëm ja wiinkpë ja pëjktä'äky pyëtë'ëkëty, tä yë tsajpmokën ets tsatym tyëëmën, ku'uxyë nëjkx mkaytyë m'uuktë ets m'itëty ku'uxyë jotkëtä'äky ma ja mnaax mkajpnëtyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

6Jotkujk nëjkx nyaj'itë ma mnaax mkajpnëtyën ets ko ma'atëty mpo'kxtëty nitii ets ni pën mka'ëtsë'ëkëtëty, tä yë mmëtsip më'atsu'uxën ets jëyujk ëwa'anëtypë nyajjëwa'kta'ajäämpyës yë'ë.

7Miitsëty nëjkxëp xyajkä'äk xyajpojtë yë mëtsiptëjkëty ets nëjkxëp xykyupujxta'atë ninu'un mwinkuja'tëtën.

8Pën nimëkoxk miitsëty nëjkxëp xy'ëkyajkäknëtë nimëko'px, pën nimëko'px miitsëty nëjkxëp xy'ëkyajkäknëtë nimajk mil ets jëtu'unyë nëjkx ja mëtsiptëjkëty xykyupujxta'atë mëët yë mtëypyujxnëty.

9Janty oy miitsëty nëjkx njawëtë ets nëjkxëp nyajnimayëtë, yë nkäjpxytyu'unënës xëmës nmëët'ata'any mëët miitsëty.

10Ja jë'kxy pëky mëti'ipë ënäty të xynyipëjkpätën tëëyëp, jekpyaat nëjkx xyjyë'kxtë. Nëjkxëp ja tëjk xytyuktsëëmtu'utë ma ënäty pëjkë'ëky xyaj'itën ets nëjkx ja jemypyë jap xypyëjkta'aktë.

11Ëjts yajpaataanpës xëmë ma miitsëtyën ets nijëna'a miitsëty ixtijy nkayajwë'ëmtëty.

12Naxaanp tëkëjaanpës xëmë ma miitsëtyën, etsës nëjkx mijts xyTios'atë ets miits nkajpn'atëp.

13Ëjts jëtu'un Wintsën, mëti'ipë miits mTiosajtëpën, mëti'ipë ojts mjuutëtën jap Egiptë. Këtiipë m'ëk mëtuun m'ëk ëyoownëtëty ma yë'ëjëtyën. Jëtu'un ojts miitsëty nyajpëtsëmtë, jap tä jeexyë ja tejpxy, ëkë ja tsëmy ntuknipëjktu'ut ntuknikäjtu'utën, mëti'ipë ënäty më''ëyoowtëpën ets ënät janty akujk janty jotkujk m'ijnëtëty.

14E pën miitsëty ka'apës xymyëmëtowtë ets ka'ap xy'ëkpatuunëtëty ijxtëmës yam njani'ënä'ämën,

15Ets ka'ap xy'ëkmëjpëjktaknëtë ja n'ënä'ämënës ntëyajtënës ets ka'ap xy'ëkpatuunëtëty ja n'aaw n'ayukës, xyjyä'äytyëkooynyëtëty jëtu'unyë ja käjpxytyu'unën, mëti'ipës të njatunyën mëët miitsëty.

16Ëjts wiinkës jëtu'un njawëja'any, nëjkxëp ntukjoot'anpëktë. Nëjkxëp ntuknikäxtë mëti'ipë atsë'ëk ajawën, pa'am ëyo'on mëti'ipë yaj'o'kp yajtëkoopyën, tä yë mëkjëënpa'amën, wiinpa'amën ets ma ni'kx kopk pyiky y'atonyën. Oy mjani'ip mjaakkojtëty, yë mëtsiptëjkëty yë'ë nëjkx tjë'kxtë tpëktë ja mpëjktä'äkyëty.

17Ëjts nmëtsipës n'awinpita'any mëët miitsëty, ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty mëtsip'ajtëtëpën, ëxëëk nëjkx mtunëtë ets yë'ë nëjkx y'ënä'ämtë ma ja mnaax mkajpnëtyën, mëti'ipë ënäty m'ëxëëk'ijxëtëpën, jëtu'unyë mkä'äktëty mputëty, oy ënäty ni pën mkapapo'ojëtë.

18Pën kä'äpyëm jëtu'un mëtowtë, oy jëtu'un ja ëyo'on xyjyapaat xyjya'ixtë, nëjkxëp jatëkok ntëytyuntë ets wëxtujk'ok nëjkx nyajni'ikënës ja ntëytyu'unënës.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

19Ëjts ka'apës jëtu'un nkupëka'any ets miitsëty janty mëj janty akëjxm mnäjyawëtëty. Njëpëkäämpyës ja nëë tuu tsajpwinm ets ka'ap jam tii xypyaatëty mkamwinm mtu'uwinmëty.

20Natëkë miits yë mëjaaw xyaj'ixtuntëty jam mkamwinm mtu'uwinmëty. Nitii jam kyamuxëty ets aay kepy ka'ap nëjkx tyëëmpätë.

21Pën miitsëty kä'äpyëm nkäjpxyjyä'äkyukëtë ets ka'ap ninu'un xytyim'a'ixëtë xymyëmëtowa'antës. Miitsëty kopkpëky ko jatëkok ntëytyuntëty ets wëxtujk'ok nëjkx njaakyajni'ikës ja tëytyu'unën ma miitsëtyën.

22Nkäxëpës yë jëyujkëty ma miitsëtyën, mëti'ipë nëjkx myajwë'ëmëtën u'unktuk. Nëjkxëp tyaj'o'kta'ay ja mjëyujk mtsajpkaajëty ets niwäänë nëjkx mjaakwë'ëmtë, ni pën nëjkx kya'ëknajx kya'ëktëjkënë në'ëjoty tu'ujoty.

23Pën kä'äpyëm jëtu'un xyaj'oyëtë ja mjot mwinma'anyëty ets je'eyëm ka'ap nkäjpxyjyä'äkyukëtë.

24Ëjts nëjkxëpës näjyëtu'un miitsëty ntukjoot'anpëktë. Nëjkxëp jatëkok ntëytyuntë, nän ja wëxtujk'ok jyaak ni'ikëty ja tëytyu'unën ma miitsëtyën.

25Nëjkxëpës nmëminy nyajminy ja ja'ay mëti'ipë mtukpajëtijtëpën ja tëypyujxn ets yë'ë nëjkx tnitsiptuny ja nkäjpxytyu'unënës, mëët ko ënäty xykya'ëkmëjja'awënëtë. Nëjkxëp jotëkoy mjanëjkxtë ma jeexyë mtso'oktën. E ëjts nkäxëpës jam ja pa'am ëyo'on ets kwanë nëjkx mka'atë ma ja mëtsipëtyën.

26Koos ënäty nyajkutëkoy ja it naaxwiinyëtë ma ja mjë'kxy mpëky xypyëjkë'ëktën. Tu'uk je'eyë ja tsijtk, tukmuktëty ja to'oxytyëjkëty ma ënäty ja tsajpkääky tyajkë'ëwtën, mëti'ipë miits mkaytyëp. Ets nuky e'kxy je'eyë mjaakaytyëty ets ka'ap nëjkx mku'uxëtë.

27E pën kajtsën ninu'un nkäjpxyjyä'äkyukëtë ets je'eyëm ka'ap xymyëmëtowa'antës.

28Ëjts nëjkxëpës näjyëtu'un miitsëty ntukjoot'anpëktë. Nëjkxëp ntëytyuntë mëët ja mëkjoot'an ets wëxtujk'ok nëjkx jyaak yajni'ikës ja tëytyu'unën ma miitsëtyën, mëët ja mpokykyëjxmëty.

29Ënät nëjkx xytsyu'tsnëtë ja mkë'ëm'u'unk mkë'ëm ëna'këty.

30Nëjkxëpës nyajkutëkooytyä'äy ja nyitsajptëjk ja mtiosëty ets mäjtskpëkyës nëjkx nyajwa'kxë ja nyipotsy ma ja wintsë'kën yajyäkyën ma xywyinno'ok xywyinxamtën mëët ja poom, yajxon nëjkx nijëtujtpetyës ja may o'kpë, ko ënäty të m'o'kta'atë, ma ja mwiinktiosëtyën. Ets jëtu'un nëjkx nyaj'ixyës mëët ko ënäty miitsëty ninu'un nka'ëktimmyä'kxënëtë.

31Nëjkxëpës njijta'ay ja mnaax mkajpnëty ets ka'apës nëjkx oy nxuuk'aty ja npa'akxu'k npa'akjojkënëty ets ja on mëti'ipë oy jaxu'kp jajojkpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

32Nëjkxëpës ja naax kajpn nyajkutëkoy ets ja mëtsipëty mëti'ipë ënäty jam miintëpën tsënääpyë, janty mëj winma'any nëjkx t'ëk'ixtë.

33Jëtu'unyë nëjkx n'awojpwa'kxtë ets jëtu'un mkä'äktëty mputëty, tä jeexyë pën yë tëypyujxn mtukpajëtitëtën. Anë'ëk tëëtsë'ëk nëjkx ja naax kajpn y'awinpijnë ets ja'ayë ja may pyotsykyutuk kyëxë'knëty tsë'ëkë jawë.

34Ënät ja naaxwiinyëtë nëjkx janty jotkujk nyäjyawëty, mëët ko ënäty ka'ap pën y'ëkwintsënaayënë. Ets ko ënäty jam myajpatnëtë ma ja mëtsipëty ja nyaax kyajpnëtyën. Jëtu'un'äämpy nëjkx ja naaxwiinyëtë näjyëtu'un jotkujk nyäjyawëty, mëët ko ënäty miits ëxëëk mjatë mkëpätë ets nëjkx ja po'kxën t'ixynyëm, ma ënäty ka'ap jeky të pyo'kxyën.

35Jënu'un ënäty winwa'ats yajpaatyën, jëtu'un nëjkx ja naaxwiinyëtë ja po'kxën t'ixy, ma ënäty ka'ap të pyo'kxyën, ko ja mayjyä'äy jam të tsyëënëtë.

36E pën ënäty juuky jaakwë'ëmtëp ma ja myëtsip ja nyaaxëtyën, tsë'ëkë mëët nëjkx jyaak juuky'atë, je'eyë muum yë ujts'aay nyaka'ajëty, timnakä'äktëp. Jëtu'un kyä'äktëty pyutëty, tä jeexyë pën tyukpajëtitëtën yë yenypyujxn ets kë'ëm muum y'ooktëty tyëkoytyëty oy ënäty pën wi'ix kyatunëtë.

37Kë'ëm nëjkx muum nyäwyinkuja'atëtë, tä jeexyë mkä'äktën tsipjotm, oy pën mkapapo'ojëtëty. Ma miitsëtyën ni pën ja myëtsip tkawinkuwa'akëja'anëty.

38Nëjkxëp mkutëkooytya'atë ma ja mnaax mkajpnëtyën, ja nyaax kyajpnëty ja mëtsipëty yë'ë nëjkx myajkëjxta'ajëtë.

39E pën ënäty jaakwë'ëmpën juuky, kyë'ëmpoky nëjkx yaj'ookëtë. Tu'ukyë nëjkx tku'o'këtya'atë mëët ja tyeety tyaakëty ja nyëë pyokyëty.

40E jä'ä nëjkx xyjyajawëtë ja mpokyëty ets ja pyokyëty ja mteety mtaakëty, mëët ko ënäty ka'ap oy të xymyëtuntës ets ko ënäty ka'ap të tuntë këwentë ja n'aaw n'ayukës.

41Patyës ëjts miitsëty të ntukjoot'anpëktë ets të nyajnëjkxtë jam ma ja mëtsipëty ja nyaax kyajpnëtyën, ma ja m'ëxëëk winma'anyëty ojts ka'ap jä'ä tyunyën ets ja mpoky xykyumëtoowtë.

42Ënätës nëjkx nja'amyetsy ja nkäjpxytyu'unënës, mëti'ipës ntuunën mëët yë Jacob, Isaac ets Abraham, näjyëtu'un ja naaxwiinyëtë nëjkxëpës nja'amyetsy.

43Winwa'ats nëjkx wyi'imy ets nëjkxëp pyo'kxy ma ënäty ka'ap jam m'ëktsënaaynyëtën. Jëtu'un'äämpy ja mpokyëty ënäty xykyumëtowtë, mëët ko ka'ap të xytyuntë këwentë ja n'aaw n'ayukës ets mëët ko të xykyapatuntë ja n'ënä'ämënës ntëyajtënës.

44E pën tëë jëtu'un jyäty kyëpety ets miits jam myajpatnëtë ma ja nyaax kyajpnëtyën ja mëtsipëty, ka'ap nwiink'ixëty ets ka'ap n'ixtijtë; ka'ap nyajkutëkoytyëty ets

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

nkuuytyunäämpyës ja käjpxytyu'unën mëti'ipës ntuunën mëët ja m'ap m'okëty, jä'ä ko ëjts Wintsën, mëti'ipë miits mTiosajtëpën.

45Tiits ni'ikyës jatëkok nja'amyätsa'any ja nkäjpxytyu'unënës, mëti'ipës ojts mëët ntuntën, koos jap nju'të jap Egiptë, ma t'ijxtën ja mayjyä'äyëty ets ja wiink naax wiinkajpnëty, tääts ëjts xyTios'ata'antë. Ëjts jëtu'un Wintsën.

46Ya'atë jëtu'un ënä'ämën'ajtp tëy'ajtën'ajtp ets ijxpëjkën'ajtp, mëti'ipë ojts yë Tios tyajwë'ëmyën mëët yë Moisés ma Israel ja'ayëtyën jam ma ja kopkën, mëti'ipë xyëëwajtypyën Sinaí.

Levítico 27

1Ënät yë Tios ojts tmëkäjpxy yë Moisés ets t'ënëmaay:

2Jëtu'un xy'ënëëmëty yë Israel ja'ayëty, ko pën nyäkyukëpäta'anëtëty ma Tiosën ets jëtu'un ja wyaantakën tyaj'ëtuka'anëty.

3Yë naaxwiinyëtë ja'ay pën jä'ä yë jyëmëjt i'px ets tëkë'pxpaat, jä'ä xytyuknipëkëty ets nyäkyuyakëtëty wëxtyikxy majk ja meeny aak poop pujxn ets yë'ë kijpxën'atëp ja kijpxën mëti'ipë jap ijtpën tsajptëkoty.

4E pën yë'ëts yë to'oxytyëjk, jä'ä xytyuknipëkëty ets nyäkyuyakëtëty i'px majk ja meeny aak poop pujxn.

5E ja ja'ayëty mëti'ipë ja jyëmëjtëtyën mëkoxk ets i'px paat, jä'ä nëjkx xytyuknipëky ets nyäkyuyakëtëty i'px ja meeny aakyë'ë poop pujxn, pën naaxwiinyëtë ja'ay, e pën to'oxytyëjkts, ja'ayë majk ja meeny tyakëty ets aakyë'ë poop pujxn.

6Yë pi'k'ëna'k mëti'ipë tu'kpo'o je'eyë myëët'ajtypnyëmën ets mëkoxk jëmëjtpaat, jä'ä nëjkx yajkuyaktë mëkoxk ja poop pujxn meeny, pën yë'ë yä'äy'ëna'k, e pën to'oxy'ëna'k tëkëëk ja poop pujxn meeny nëjkx yajtukuyäky.

7E ja mëjja'aytyëjkëty mëti'ipë ja jyëmëjtëtyën tëkë'px, majkmokx ja meeny tyakëty aak poop pujxn, pën ye'etyëjk. E pën to'oxytyëjk jä'ä ja meeny tyakëty majk nän yë'ë aak poop pujxn

8E pën ja ja'ay ëyoop ets ka'ap tjëkyepy jëtu'un nyäkyuyakëtëty, tä jyapaatë'atyën, yë'ë nëjkx tyajtëy ja teety, e yë'ëts nyikajpxëp pën jënu'un mëpaat ja ja'ay nyäkyuyäkyë ets jënu'un mëpaat naje'eyë tpaaty ets ja wyaantakën tyaj'ëtukëty.

9E yë'ëts ënät ja jëyujk, mëti'ipë ja Tios yajmo'ojëpën, tëkokyë mëti'ipë të yajtuknipëjktaakën ets Tios yë'ë yajmo'oja'any, wa'ats jëtu'un nyajxnë.

10Ets ka'ap tjëkyepy y'ëkyajwinkuwijtsnëty mëët ja ni'kxpë ëkë ja xyëëpëpë. E pën kopkpëky ënäty ets yajwinkuwitsëty ja tsajpkaa. Jëtu'un nimäjtsk wyë'ëmtëty wa'ats, jëtu'un ja mëti'ipë wintsë'kën'ajtpën ets jëtu'un ja mëti'ipë wë'ëmpën, mëti'ipë ënäty mëët të yajwinkuwitsyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

11Pën yë'ë tu'uk yë jëyujk tsajpkaa mëti'ipë ëxëëk yajtijpën ets ka'ap tjëkyepy yë Tios yajmo'ojëty, jam xymyënëjkxtëty ma teetyën,

12ets yë'ë tnikajpxëty jënu'un mëpaat yajkuyäkyën ets yë'ë y'a'ixëp, pën wi'ix ja jëyujk y'ixë'aty. Ja nyikukëpät, jënu'un ënäty ja teety tnikäjpxyën jëtu'un yajkukëpätëty.

13E pën mjuuypyëtsëmäämpts jatëkok ja mjëyujk, ni'ik nëjkx xykyëjuuynyë, jä'ä nëjkx jyaak ni'ikë ja mëkoxk nipätën, ëpëky ja nyikukëpät.

14Pën tu'uk yë tëjk wyaantäkpy ma ja Tiosën. Yë teety yë'ë nëjkx tpëjktakëyë yë tsyow. Jënu'un tä ënäty ja teety tnikäjpxyën, jëtu'un yajkupëkëty.

15E pën ja ja'ay jyuuypyëtsëmäämpts jatëkok ja tyëjk, nëjkxëp ëpëky mëkoxkpëky yajpupëky ja tëjk ja nyitsow ets ëpëky ja kyukëpät ets jëtu'un jatëkok ja tyëjk tjä'ä'atëty.

16Pën wyaantäkpyën yë nyaax ma Tiosën, yë'ë nëjkx yajnimaaytyu'uty, wi'ix ënäty ja pëjktä'äky y'ity wyintëyën, pën jä'ä wyinmuky mäjtsk mëko'px ja i'px tsim yë tsajpmok, jä'ä tsyoowpaatëty wëxtyikxy majk ja meeny aak poop pujxnpë.

17Pën jä'ä twaantä'äky ja naax kam ma tii winëjaty ëwaatsëtum wyi'imyën, jëtu'un tsyoowtëkëty, tä ënäty pyaat'atyën.

18E ko jää xywyaanta'akëty ma ja xëëw jëmëjt të nyajxnën, ma winëjaty ëwaatsëtuuy wyi'imyën. Ja teety jä'ä nyikajpxëp jënu'un mëpaat ja nyimeeny yajyäky aak poop pujxnpë ets yajpuwitsëty ja tsyow, mëti'ipë ënäty të yajnimaaytyu'utyën ma ja xëëw jëmëjt tyu'uye'eyä'änyën, koonëm jatëkok tpaatëty ja xëëw jëmëjt jëna'a ëwaatsëtuuy wyi'imyën winë.

19E pën ja ja'ay jyuuypyëtsëmäämpy jatëkok ja nyaax, nëjkxëp ëpëky tjaaknikujuupyety, nän ja mëkoxkjëtu'un ets jatëkok tjä'ä'atëty ja nyaax.

20E pën kajts ënäty tjuuypyëtsimy ets ja wiink ja'ay nëjkx yajtukmëto'knë. Jä'ä tëy ka'ap nëjkx t'ëkjëkyäjpnë tjuuypyëtsëmëty.

21Ko ënäty ja naax wyi'imy ëwaatsëtuuy ma tnixëëw tnijëmëjtëtyën ets ëwaatsëtuuy winë wyi'imy, jam ja nyajxnëty ma Tios winë yë'ë tjä'ä'atyën ets ja teety yë nëjkx t'ëxajënë.

22Pën yë Tios tyukmëyojxyp tu'uk yë naax kam, mëti'ipë juy pyätypyën ets ka'ap yë'ëjëty mëti'ipë ënäty të tkuma'ayën'atyën.

23Ënät ja teety tnimaaytyu'utëty yë naax, jënu'un ënäty tsyoowpaatyën, mëët ja nyija'ay mëti'ipë ënäty wyaantäkpyën ja naax, koonëm tpaatëty ja xëëw jëmëjt jëna'a winë ëwaatsëtuuy wyi'imyën. Ja ja'ay jëtu'un nëjkx tkujuy, tä ënäty të tsyoowpaatyën ets jä'ä ja Tios tmo'ojëty

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

24E ko ënäty ja xëëw jëmëjt tpaaty ma ja it naaxwiinyëtë ëwaatsëtuuy wyi'imyën, ja naax yë'ë nëjkx tjä'ä'ajnë ja ja'ay mëti'ipë ënäty mëjëyëjp të nyaaxtookyën, jä'ä jëtu'un ja naaxwintsën.

25Tëkokyë jënu'un winë yajtsowmo'oyën, jëtu'un mëpaat y'ixë'aty tä jap tsajptëkoty myinyën. Yë'ë myajtunëp yë siclë meeny mëti'ipë tsoowpatpën i'px geras.

26Ja kä'äxkopk mëti'ipë ëka'any mëxu'unk'ajtpën, ka'ap mëpaat yajwaantä'äky. Wä'än yë'ëjëty yë tsajpkaa u'unk ëkë kupixyny'u'unk, yë'ë Wintsën jyä'ä'ajtyp.

27Pën yë'ë tu'uk jëyujk mëti'ipë ëxëëk yajtijpën, jyëkyäpëp yajuuypyëtsëmëty, tä ënäty yajtsowmo'oyën ets ëpëky jyaak yajnikujuuypyätëty ja mëkoxkpëky. E pën kajts yajjuuypyëtsimy jyëkyäpëp yajtookëty tä ja tsyowën.

28Pën tu'uk yë ja'ay tyukmëyoxäämpy yë Tios oytyiijëty, mëti'ipë myëët'ajtypyën, wä'än yë'ëjëty: yë ja'ay, jëyujk tsajpkaa, ëkë naax kam mëti'ipë näkyumayë'ajtpën, yë'ë ka'ap yë tjëkyepy yajtookëty, ëkë yajjuupyëtsëmëty. Tëkokyë mëti'ipë ënäty yë Tios të yajtukmëyoxyën, wa'ats yë nëjkx wyë'ëmtaaynyë.

29Näyjyëtu'un ja ja'ay mëti'ipë ënäty jä'ä të yajwaantä'äkyën ma Tiosën, ka'ap nëjkx t'ëkjëkyäjpnë yajuuypyëtsëmëty, kwanë jëtu'un ko nëjkx y'ooky.

30Ja tu'kpëkpyë ma ja majkjatypë winë pyëtsimyën kamwinm tu'uwinm, Tios yë jyä'ä'ajtyp ets yë'ë mëpaat yajmo'oy.

31Pën yë ja'ay jyä'ä'atäämpy yë tu'kpëkpyë ma majkjatypën, jyëkyejpy ja'ayë tkujuyëty jënu'un ënäty ja tsyowën ets ëpëky tjaaknikëjuuypyätëty ja kujkwä'kxy ma ja tu'ukpën.

32Ma ja majkpë ja jëyujk tsajpkaajën tu'uk mëpaat ja Tios yajmo'oy.

33Ets ka'ap mëpaat yajwin'ixy mëti'ipë ni'kxën ëkë mëti'ipë xyëëpën, ni kyayajwinkuwitsëty. E pën yajwinkuwijtsp nimäjtsk, aak wa'ats nëjkx wyë'ëmta'atë, jëtu'un ja mëti'ipë ënäty të yajwinkuwitsyën ets jëtu'un ja mëti'ipë mëët yajwinkuwitsyën, paaty ka'ap yë ninu'un tjëkyepy ets yajjuupyëtsëmëty.

34Ya'atë jëtu'un ënä'ämën'ajtp tëy'ajtën'ajtp, mëti'ipë yë Tios ojts tmo'oyën yë Moisés jam kopkkëjxm ma txëëwatyën Sinaí.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Números

Números 1

1Ma tyu'uk'anyën yë mëmäjtskpo'opë, ma jajëmëjt ja mëmäjtskpë tsyo'ontä'äkyën. Tëë jëtää ënäty nyäxy tu'kjëmëjtnaxyën, ma Israel ja'ayëty jap tsyoontën Egiptë. Ënät ja Tios ojts tmëkäjpxy ja Moisés, jam ma ja të'ëts'it të'ëtsnaaxwiinyëtë txëëwatyën Sinaí. Jap ënäty yajpaaty ma wit tëjkën ma ja Tios mëët ja näpyaatë y'ityën, ko ojts y'ënë'ëmxëty:

2Yajpëtë'ëk tu'uk yë jaaymyujkën, ma xykyëxjaaytya'ajëtyën yë xyëëwëty yë Israel ja'ayëty aak tu'kmënaax tu'kmëkajpnëty ets tu'kjëëky tu'kmëku'ukëty. Jëtu'un'äämpy yajnijawëty ninu'un nyiwinë'atën yë ye'etyëjktëjk.

3Wa'ats xyajnokytyëjkëtya'atëty yë ye'etyëjktëjk mëti'ipë jyëmëjtëtyën i'px. Ets jyëkyäjpnëtëp nyëjkxtëty tsiptuunpë, tyimja'tëty jëtu'un mëjja'aytyëjkpaat. Ets xytyuknija'awëtya'atëty ma tyuka'ajëtën nitu'ukjaty, ko wya'kta'aktëty. Ya'atë yam ntuk'ëne'emyën yë'ë mëët xytyuunk'atëty yë Aarón.

4Ets tu'ukjaty ma ja tu'ktëjkpën,

5E tsyaats jëtu'un ja xyëëw myintë ja ja'ayëty, mëti'ipë nyikopk'atëpën ja jyiiky myëku'ukëty ets tputëkëtëty: Ma ja Rubén ja jyä'äyën yë'ë jam nyikopk'atëp yë myëku'uktëjk yë Elisur, yë Sedeúr yë myaank.

6Ma ja Simeón ja jyä'äyën yë'ë jam nyikopk'atëp yë myëku'uktëjk yë Selumiel, yë Zurisadai yë myaank.

7Ma ja Judá ja jyä'äyën yë'ë jam nikopk'atëp yë myëku'uk yë Nahasón, yë Aminadab yë myaank.

8Ma ja Isacar ja jyä'äyën yë'ë jam nikopk'atëp yë myëku'uktëjk yë Natanael, yë myaank yë Zuar.

9Ma ja Zabulón ja jyä'äyën yë'ë jam nikopk'atëp yë myëku'uktëjk yë Eliab, yë myaank yë Helón.

10Ma ja José ja y'u'unk y'ëna'k ja jyä'äyëtyën, ijxtëm yë Efrainkën yë'ë nëjkx jam tnikopk'aty myëku'uktëjk yë Elisamá, yë Amiud yë myaank. E ma ja Manasés ja jyä'äyën yë nëjkx jam tnikopk'aty yë myëku'uktëjk yë Gamaliel, yë myaank yë Pedasur.

11Ma ja Benjamín ja jyä'äyën, yë'ë nëjkx jam tnikopk'aty yë myëku'uktëjk yë Abidán, yë myaank yë Guidoní.

12Ma ja Dan ja jyä'äyën yë'ë nëjkx jam tnikopk'aty yë myëku'uktëjk yë Ahiézer, yë myaank yë Amisadai.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

13Ma ja Aser ja jyä'äyën yë'ë nëjkx jam tnikop'aty yë myëku'uktëjk yë Paguiel yë myaank yë Ocran.

14Ma ja Gad ja jyä'äyën yë'ë nëjkx jam tnikopk'aty yë myëku'uktëjk yë Eliasaf, yë myaank yë Reuel.

15Ma ja Neftalí ja jyä'äyën yë'ë nëjkx jam tnikopk'aty yë myëku'uktëjk yë Ahirá, yë myaank yë Enán.

16Ya'atë jëtu'un ojts yajnikajpxpätë ma Israel kajpnën ets ja myëku'uktëjk tnikopk'atëty ets yë'ë muum tkutänëtëty.

17-18Ma tyu'uk'anyën ja mëmäjtskpo'opë, tääpë jëmëjtpë. Ënät yë Moisés mëët yë Aarón ojts tmëkajpxmujkta'atë ya'atë ja'ayëty, mëti'ipë ja Tios të tyuknipëkëtën ja tuunk ets tnikopk'atëty ja myëku'uktëjk ets näjyëtu'un tyajtu'ukmujktaaytyë ja naax kajpn. Tääts ojts ja jaaymyujkën tyajpëtë'ëktë. Ojts tkëxjaaytya'atë nokykyijxy ja Israel ja'ay ja xyëëwëty, aakyë'ë ye'etyëjktëjk jënu'un tyu'kja'ay'atën. Ets tjaaypyëtsëmtaaytyë ja ye'etyëjktëjkëty ninu'un ënäty nyiwinë'atën, mëti'ipë ja jyëmëjtëtyën i'px ets ni'ik.

19Jëtu'un tä ënäty ja Tios të tni'ënä'ämën. Ya'atë jaaymyujkën jam ojts pyëti'iky ma ja të'ëts'it të'ëtsnaax txëëwatyën Sinaí.

20-21Ko ja ja'ay yajjaamyujktaaytyë, nokyjoty, jëtu'un tä ënäty tyu'kja'ay'atën, tyu'kjëëky'at tyu'kmëku'uk'atën ets tyu'kmënaax'at tyu'kmëkajpn'atën, ja ye'etyëjktëjk mëti'ipë ja jyëmëjtëtyën i'px ets mëjja'aytyëjkpaat jä'ä ojts nyiwinë'atë. Ma jyä'äyën yë Rubén, yë myëtu'uk u'unk yë Israel, jä'ä ojts yajmëtyoowpëtsëmtë, mëti'ipë jyëkyäjpnëtëp nyëjkxtëty tsiptuunpë, wëxtyikxy tëtujk mil ja mëkoxk mëko'px.

22-23Ma Simeón yë jyä'äyën, jä'ä ojts yajmëtyoowpëtsëmtë wëxtyikxy majkmokx majktaxk mil ja tëkëëk mëko'px.

24-25Ma Gad yë jyä'äyën, jä'ä ojts yajmëtyoowpëtsëmtë wëxtyikxy mëkoxk mil ja tëtujk mëko'px ja wëxtyikxy majk.

26-27Ma Judá yë jyä'äyën, jä'ä ojts yajmëtyoowpëtsëmtë tëkë'px majkmajkts mil ja tëtujk mëko'px.

28-29Ma Isacar yë jyä'äyën, jä'ä ojts yajmëtyoowpëtsëmtë wëxtyikxy majkmajkts mil ja taxk mëko'px.

30-31Ma Zabulón yë jyä'äyën, jä'ä ojts yajmëtyoowpëtsëmtë wëxtyikxy majkmokx mäjtsk mil ja taxk mëko'px.

32-35Ma y'u'unk y'okën yë José, jä'ä ojts yajmëtyoowpëtsëmtë wëxtyikxy mil ja mëkoxk mëko'px ma Efraín yë jyä'äyën ets i'px majkmäjtsk mil ja mäjtsk mëko'px ma Manasés yë jyä'äyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

36-37Ma Benjamín yë jyä'äyën, jä'ä ojts yajmëtyoowpëtsëmtë i'px majkmokx mil ja taxk mëko'px.

38-39Ma jyä'äyën yë Dan, jä'ä ojts yajmëtyoowpëtsëmtë tëkë'px mäjtsk mil ja wëxtujk mëko'px.

40-41Ma jyä'äyën yë Aser, jä'ä ojts yajmëtyoowpëtsëmtë wëxtyikxy tu'uk mil ja mëkoxk mëko'px.

42-43Ma jyä'äyën yë Neftalí, jä'ä ojts yajmëtyoowpëtsëmtë wëxtyikxy majktëkëëk mil ja taxk mëko'px.

44Ma ja jaaymyujkën mëti'ipë ojts tyajpëtë'ëktën yë Moisés ets Aarón mëët ja nimajkmäjtskpë ja ja'ayëty, mëti'ipë ojts tnikopk'atën ja jyä'äyëty ets ja jyiiky myëku'ukëty ma ja Israel ja'ayëtyën. Jä'ä ojts nyiwinë'atë,

45ja ye'etyëjktëjk Israel ja'ayëty mëti'ipë naxy ja jyëmëjtëtyën i'px ets jyëkyäjpnëtëp nyëjkxtëty tsiptuunpë,

46tëkokyë ya'atë ja'ayëty jä'ä ojts nyiwinë'atë tëtujk mëko'px ja tëkëëk mil ja mëkoxk mëko'px ja kujkm.

47Yë Leví ja'ayëty ka'ap jap yë xyëëw yajkëxjaaytyë ma jaaymyujkën, mëti'ipë ojts pyëti'ikyën, ma myëku'uktëjkëty yë xyëëw pyäjtën, yë'ë jëtu'un yë Israel ja'ayëty.

48Jä'ä ko yë Tios tyaa ënäty të t'ënëëmë yë Moisés:

49Ko ënäty yë jaaymyujkën xyajpëtë'ëky ma Israel ja'ayëtyën, këtii yë Leví y'u'unk y'ëna'k xyajnokytyëkëty.

50Jä'ä ko yë Leví ja'ayëty yë'ë mëpaat jap xypyëjktä'äky ma wit tëjkën, mëti'ipë myë'ijtypyën yë käjpxytyu'unën. Ets yë'ë tkëwent'atëty tëkokyë mëti'ipë jap tuunpën ets mëti'ipë jap yajpatpën ma Tios yë wyittëjkën. Ko muum tääpë Tios yë wyittëjk yajmënëjkxëty, yë'ë nëjkx tyajpëtë'ëktë ets tmënëjkxta'atëty tëkokyë jënu'un jap tyunyën. Yë'ë jam tyimna'ittëp ya'atë Tios yë wyittëjk.

51Ko muum yajmënëjkxa'anëty, yë'ë jyittëp ets jatëkok tkojtëkatstëty ma ënäty të tmëja'tën. Pën nëkoo kë'ëmwinma'any myëwinkoonpy ya'atë tsajptëjk nëjkxëp y'ooky.

52E yë nimaypyë Israel ja'ayëty tu'ukyë mëpaat tsyëënëtë jëtu'un tjëkyäpëty wi'ix mëpaat ënätyë tsyoontën, ko muum yë tsip tpaatëty, tu'kkëëyi'ikpyë ja ja'ayëty aakmëët ja wyitwintëyëty.

53E yë Leví ja'ayëty yë'ë nëjkx tnatsëënëtë yë Tios yë wyittëjk ets yë'ë kyëwent'attëp, këtiipë yë Tios tukjoot'anpëkëty yë Israel ja'ayëty.

54Yë Israel ja'ayëty jëtu'un ojts winë tuntë, tä ja Tios ënäty të tuk'ëne'emyën ja Moisés.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Números 2

1Ënät ja Tios ojts tmëkäjpxy ja Moisés ets ja Aarón tä t'ënëmaay:

2Tu'uktu'uk yë Israel ja'ayëty aakjam tsyënaaytyaknpëktëty winkon ma ja wit tëjkën ma näpyaatë y'ityën mëët yë Tios. Aakmëët ja wyitwintëyëty ets ja nyi''ijxwë'ëmën mëti'ipë yajtuk'ixtëpën jënu'un tyu'kjëëky'at tyu'kmëku'uk'atën.

3Matsow yë xëëw pyëtsimyën yë'ë jam tsënaaytyaknpëktëp, yë tsiptuunpëtëjkëty mëti'ipë näwya'pëtëpën mëët ja Judá ja myëjwit wintëy. Ma yë'ë tsyiptuunpë wintsën'atyën yë Nahasón, yë myaank yë Aminadab,

4ets jaaymyujkën jä'ä tnikäjpxy nyimay'atë tëkë'px majkmajkts mil ja tëtujk mëko'px.

5E winkon ma yë'ëjëtyën yë'ë jam tsënaaytyaknpëktëp ja tsiptuunpëtëjkëty mëti'ipë yë Isacar jyä'äy'äjtypyën, ma tsyiptuunpë wyintsën'atyën yë Natanael, yë myaank yë Zuar.

6Ets jaaymyujkën jä'ä tnikäjpxy nyimay'atë wëxtyikxy majkmajkts mil ja taxk mëko'px aak ye'etyëjktëjk.

7Näy jam nëjkx tsyënaaytyaknpëktë yë tsiptuunpëtëjkëty mëti'ipë jyä'äy'äjtypyën yë Zabulón ets yë'ë tsiptuunpë wintsën'ajtp yë Eliab, yë myaank yë Helón.

8Yë jaaymyujkën jä'ä tnikäjpxy nyimay'atë wëxtyikxy majkmokx mäjtsk mil ja taxk mëko'px aak ye'etyëjktëjk.

9Jëtu'un'äämpy nyäwya'kxëtëty tëkëëkpëky ja tsiptuunpëtëjkëty ma ja Judá ja jyä'äyëty tsyënaaytyaknpëka'antën, jä'ä nyiwinë'atëty mëko'px ja majkta'px tëtujk mil ja taxk mëko'px, aak ye'etyëjktëjk mëti'ipë jëjp'am ye'eytyëpën.

10E ëpa'tkë'ëytsyow yë'ë tsënaaytyaknpëktëp ja tsiptuunpëtëjkëty mëti'ipë wa'kta'akantëpën mëët ja Rubén yë myëjwit wintëy. Ma Rubén yë jyä'äyën yë'ë jam tsiptuunpë wintsën'ajtp yë Elisur, yë myaank yë Sedeur,

11yë jaaymyujkën jä'ä tnikäjpxy nyimay'atë wëxtyikxy tëtujk mil ja mëkoxk mëko'px ye'etyëjk ja'ay.

12Yë'ë mëët tu'ukyë tsyënaaytyaknpëktëty yë tsiptuunpëtëjkëty mëti'ipë Simeón jyä'äy'äjtypyën. Yë'ë jam tsiptuunpë wintsën'ajtp yë Selumiel, yë myaank yë Zurisadai.

13Ets jaaymyujkën jä'ä tnikäjpxy nyimay'atë wëxtyikxy majkmokx ja majktaxk mil ja tëkëëk mëko'px aak ye'etyëjk ja'ay.

14Jam näjyëtu'un nëjkx tsyënaaytyaknpëktë yë tsiptuunpëtëjkëty mëti'ipë jyä'äy'äjtypyën yë Gad ets yë'ë jam tsiptuunpë wintsën'ajtp yë Eliasaf, yë myaank yë Reuel.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

15Ets jaaymyujkën jä'ä tnikäjpxy nyimay'atë wëxtyikxy mëkoxk mil ja tëtujk mëko'px ja wëxtyikxy majk aak ye'etyëjk.

16Jëtu'un'äämpy jam tëkëëkpëky nyäwya'kxëtëty ja tsiptuunpëtëjkëty ma Rubén yë tsyënaaytyaknën, jä'ä nyiwinë'atëty mëko'px ja wëxtyikxy majk tu'uk mil ja taxk mëko'px ja wëxtyikxy majk, aak ye'etyëjk. Yë'ë nëjkx ye'eytyë ma ja mëmäjtsk këëyi'ikpyën.

17E ja Leví ja'ayëty yë'ë ye'eytyëp ma ja mëtëkëëk këëyi'ikpyën. Jä'ä t'antijy ko itkujky ye'eytyëty, ma mëët ja mëmajktaxk këëyi'ikpyën ja tsiptuunpëtëjkëty nyäpyaatëtën. Yë'ë myënëjkxtëp tëkokyë jënu'un mëët yajtukkojyën ja wit tëjk ma ja näpyaatë y'ityën mëët yë Tios. Ma ja mëmajktaxk këëyi'ikpyë ja tsiptuunpëtëjkëty mäjtsk këëyi'iky nëjkx ye'eytyë jëjp'am. Tu'knax ye'eytyëty jëtu'un tä ënäty muum tsyënaaytyaknpëktën ets aakyë'ë pyaye'eytyëp mëti'ipë myëjwit wintëy'ajtëpën.

18E matsow yë xëëw kyëtä'äkyën yë'ë jam tsënaaytyaknpëktëp yë tsiptuunpëtëjkëty, mëti'ipë pyaye'eyantëpën yë Efraín yë myëjwit wintëy. Yë tsiptuunpëtëjkëty mëti'ipë jyä'äy'äjtypyën yë Efraín, yë'ë jam tsiptuunpë wintsën'ajtp yë Elisamá yë myaank yë Amiud.

19Ets jaaymyujkën jä'ä tnikäjpxy nyimay'atë wëxtyikxy mil ja mëkoxk mëko'px aak ye'etyëjktëjk.

20Jam ma yë'ëjëtyën jam näjyëtu'un tsyënaaytyaknpëktëty yë tsiptuunpëtëjkëty mëti'ipë jyä'äy'äjtypyën yë Manasés, yë'ë jam tsiptuunpë wintsën'ajtp yë Gamaliel, yë myaank yë Pedasur.

21Ets jaaymyujkën jä'ä tnikäjpxy nyimay'atë i'px majkmäjtsk mil ja mäjtsk mëko'px aak ye'etyëjktëjk.

22Jam näjyëtu'un mëët yë'ëjëty nëjkx tsyënaaytyaknpëktë yë tsiptuunpëtëjkëty mëti'ipë Benjamín jyä'äy'äjtypyën. Ets yë'ë jam tsiptuunpë wintsën'ajtp yë Abidán yë myaank yë Guidoní.

23Ets jaaymyujkën jä'ä tnikäjpxy nyimay'atë i'px majkmokx mil ja taxk mëko'px aak ye'etyëjktëjk.

24Jëtu'un'äämpy jam tsyënaaytyaknpëktëty yë tsiptuunpëtëjkëty tëkëëkpëky ma Efraín yë tsyënaaytyaknën. Jä'ä nyiwinë'atëty mëko'px ja tuktujk mil ja mëko'px, aak ye'etyëjktëjk, mëti'ipë nëjkx ye'eytyën ma ja mëtëkëëk këëyi'ikpyën.

25E anëkëjxytsyow yë'ë jam tsënaaytyaknpëktëp yë tsiptuunpëtëjkëty mëti'ipë pyaye'eytyëpën ja Dan ja myëjwit wintëy. Ma ja tsiptuunpëtëjkëtyën mëti'ipë yë Dan jyä'äy'äjtypyën, yë'ë jam tsiptuunpë wintsën'ajtp yë Ahiézer, yë myaank yë Amisadai.

26Ets jaaymyujkën jä'ä tnikäjpxy nyimay'atë, tëkë'px mäjtsk mil ja wëxtujk mëko'px aak ye'etyëjktëjk.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

27Ma yë'ëjëtyën jam nëjkx tsyënaaytyaknpëktë yë tsiptuunpëtëjkëty mëti'ipë yë Aser jyä'äy'äjtypyën, yë'ë jam tsiptuunpë wintsën'ajtp yë Paguiel, yë myaank yë Ocran.

28Ets jaaymyujkën jä'ä tnikäjpxy nyimay'atë wëxtyikxy tyu'uk mil ja mëkoxk mëko'px, aak ye'etyëjktëjk.

29Jam näjyëtu'un nëjkx tsyënaaytyaknpëktë yë tsiptuunpëtëjkëty mëti'ipë pyaye'eytyëpën ja Neftalí ja myëjwit wintëy. Ma ja tsiptuunpëtëjkëtyën mëti'ipë ja Neftalí jyä'äy'äjtypyën, yë'ë jam tsiptuunpë wintsën'ajtp yë Ahirá, yë myaank yë Enán.

30Ets jaaymyujkën jä'ä tnikäjpxy nyimay'atë wëxtyikxy majktëkëëk mil ja taxk mëko'px, aak ye'etyëjktëjk.

31Jëtu'un nëjkx ja Dan ja tsyënaaytyakn wyi'imy tëkëëkpëky, jam y'itëty ja tsiptuunpëtëjk ets jä'ä nëjkx nyiwinë'atë mëko'px ja wëxtyikxy majkmokx mäjtsk mil ja tëtujk mëko'px. Aakyë'ë ye'etyëjkëty mëti'ipë nëjkx tukjëjpkëxtën ja wääpy'ajtën mëët ja myëjwit wintëy.

32Ko ojts ja jaaymyujkën pyëti'iky ma ja Israel ja'ayëtyën, jä'ä ojts ja ja'ayëty ni'ëmukë yajkëxjaaytya'atë, mëti'ipë ënäty tsiptuunpë'atantëpën tëtujk mëko'pxtëkëëk mil ja mëkoxk mëko'px ja wëxtyikxy majk, aak ye'etyëjktëjk.

33E jä'ä ko Tios ënäty kë'ëm të t'ënëëmë ja Moisés ets këtii tyajnokytyëkëtëty ja Leví ja'ayëty, paatykyëjxm ojts ka'ap jap yajkëxja'atë ja xyëëwëty ma ja jaaymyujkën.

34Yë Israel ja'ayëty ojts jëtu'un tjantytyuntë, tä ënäty ja Wintsën të tuk'ëne'emyën ja Moisés. Tu'ukëëyi'ikyjyäty ja tsiptuunpëty aakmëët ja wyitwintëyëty aakmëët ja jyä'äyëty ets aakmëët ja y'u'unk tyo'oxytyëjkëty.

Números 3

1Jä'ä xëëw ma ja Wintsën ojts tmëkäjpxyën ja Moisés jam ma ja Sinaí kopkën, yë Aarón ets Moisés yë'ë ojts t'u'unk'at t'ok'atë.

2Ja myaank ja Aarón ya'atë ojts y'itë mëti'ipë txëëwajtën: Nadab mëti'ipë kä'äxkopkën, täats yë Abihú, Eleazar ets Itamar.

3Nimajktaxkëty, yë'ë ojts yajtuknipëktë ja teety'ajtk.

4Yë Nadab ets Abihú ojts y'o'knëtë tyëkooynyëtë jam ma ja Wintsën ënäty yajpaatyën. Jä'äkyëjxm ko ojts jam wintë'ës'itum ja Wintsën tukwintoytyë ja jëën tëkatsypë, mëti'ipë ënäty ka'ap të tyuk'ënä'ämëtën. E yë'ëjëty ka'ap ojts y'itë yë y'u'unk y'ëna'këty. Paatykyëjxm yë Eleazar ets Itamar ojts yë'ë tpa'atwa'akëtë ja teety'ajtk. Jä'ä tëy ja tyeetyëty Aarón jä'ä ojts kë'ëm kyëwent'ajtënëtë.

5Ënät ja Wintsën ojts tmëkäjpxy ja Moisés ets t'ënëmaay:

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

6Mëkajpxta'a ja y'u'unk y'ok ja Leví ets tjëjpwa'akëtëty ja tuunk ma mëët tyuunmuktëtyën yë Aarón ma yajputëkëja'anyën.

7Yë'ë nëjkx tputëkëtë ja Aarón ets naax kajpn ma ja wit tëjkën ma ja näpyaatë y'ityën mëët yë Tios. Ets yë'ë nëjkx t'ixtë tuntë tiijaty jap yajtunaanpën ma ja tsajptëjkën.

8Yë'ë näjyëtu'un kyëwent'attëp ja apëjk atu'unën mëti'ipë jap tuunpën ma ja wit tëjkën ma ja näpyaatë y'ityën mëët yë Tios. Ets xëmë yajpaatëty jap oy jëna'a xëëw yë Israel ja'ayëty myëkajpxa'anëtëty, ko tyaka'antëty yë wintsë'kën.

9Ëpëky xypyëjkta'akëty yë Leví ja'ayëty ma myëku'uktëjkëtyën yë Israel ja'ayëty. Ets yi'iyë atu'uk timtyuunk'atëty ma ja Aarón yajputëkëja'anyën ets näjyëtu'un ja y'u'unk y'ok.

10Yë'ë mtuknipëkëp yë Aarón ets y'u'unk y'ok, ma winë yajtuna'anyën mëti'ipë mëpaat ja teetytyëjk tuntën. Ko pën kë'ëmwinma'any tii tunaanpëty mëti'ipë ja teetyëjk tyuunk'ajtëpën nëjkxëp y'ooky.

11Ënät yë Tios ojts tmëkäjpxy yë Moisés ets t'ënëmaay:

12Ma Israel ja'ayëtyën yë Leví ja'ayëty yë'ëjës të nwin'ixtë ets tkunaxtëty tëkokyë ja yä'äy'ëna'këty mëti'ipë kä'äxkopkëtyën ma tu'uktu'uk yë jëën tëjkën. Yë'ëjëty ëjtsës njä'äniwäämpy.

13Jä'ä ko tëkokyë yë yä'äy'ëna'k mëti'ipë kä'äxkopkën ëjts yë xypyatp. Koos ojts nyaj'o'kta'ay ja kä'äxkopk jap Egiptë mëti'ipë yä'äy'ëna'këtyën, ja myaankëty ja Israel ja'ayëty mëti'ipë kä'äxkopkëtyën. Ets näjyëtu'un ja jyëyujk tsyajpkaajëty mëti'ipë ëka'any naaxwiiny miinpën, ëjtsës ojts nätyuknipëjkë'ëkëty. Paaty yë'ëjëty ëjts njä'ä'ajtyp. Ëjts mëti'ipë Wintsën'ajtpën.

14Tä yë Wintsën ojts tmëkäjpxy yë Moisés ets t'ënëmaay:

15Yajpëtë'ëk tu'uk yë jaaymyujkën ma xykyëxjaaytya'ajëtyën tëkokyë yë xyëëwëty yë Leví ja'ayëty. Jëtu'un xykyëxja'ajëty ja xyëëwëty tä tyu'kunaax'at tyu'kukajpn'atën ets tä tyu'kjëëky'at tyu'kmëku'uk'atën. Ets xyjyääypyëtsëmtëty ninu'un yë ye'etyëjktëjk nyimay'atën, pi'k'ëna'k mëti'ipë ëka'any tu'kpo'o jyuuky'ätynyëmën ets mëjja'aytyëjk.

16Yë Moisés ojts ja jaaymyujkën tjantyyajpëtë'ëky, jëtu'un tä ënäty ja Tios të y'ënë'ëmxëtyën.

17Ya'atë ojts yë Leví tmaank'aty mëti'ipë txëëwajtën: Guersón, Quehat ets Merarí.

18Yë Guersón yë y'u'unk y'ok ets tëkokyë yë jyä'äyëty jä'ä xyëëwajtë Libní ets Simí.

19Yë y'u'unk y'ok yë Quehat ets jëtu'un tä ënäty tyu'kja'ay'atën, jä'ä xyëëwajtë Amram, Ishar, Hebrón ets Uziel.

20Yë y'u'unk y'ëna'k yë Merarí ets jëtu'un tä tyu'kja'ay'ajtën, jä'ä xyëëwajtë Mahli ets Musi. Tëkokyë ya'atë ja'ayëty, yë ojts tja'ay'äty yë Leví. Ets jä'ä ojts jap ma

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

jaaymyujkën yajkëxjaaytya'atë aakmëët yë y'u'unk tyo'oxytyëjkëty ets y'u'unk y'ëna'këty.

21Yë Libní ets Simí yë'ë ojts yë Guersón tja'ay'äty.

22Ja ye'etyëjk mëti'ipë ënäty tu'kpo'o myëët'ajtëpën ma të myëxu'unk'atën ets mëjja'aytyëjk, jä'ä nyiwinë'ajtë wëxtujk mil ja mëkoxk mëko'px.

23Ya'atë ja'ayëty jam ojts tsyënaaytyaknpëktë xëëw këtä'äkytsyow, tsajptëjk jëxkë'p.

24Mëti'ipë ojts tnikopk'atyën yë Guersón yë jyä'äy jä'ä xyëëwajtyp Eliasaf, yë myaank yë Lael.

25Ma ja wit tëjkën ma näpyaatë y'ityën mëët yë Tios, yë'ë ijty kyëwent'ajtëp ja Tios ja wyittëjk, ja wit mëti'ipë ja tëjk yajtukniyä'pën, ja po'o mëti'ipë nyipëk'ajtypyën, ja wit'atëëytyuk mëti'ipë yajtuk'atëëytyujkpën ja wit tëjk,

26ja wit'atëëytyuk mëti'ipë nyatëy'äjtypyën ja tsajptëjkpa'a ets ma ja wintsë'këntyakn y'ityën, ja nyitejpxy mëti'ipë mëët yajkëxtsumtën.

27Ja Quehat ja jyä'äy jä'ä xyëëwajtë Amram, Ishar, Hebrón ets Uziel,

28e ja yä'äy'ëna'këty mëti'ipë je'eyë tu'uk ja pyo'ojëtyën ma të myintën naaxwiinyëtë ets ja mëjja'aytyëjkëty, jä'ä nyimay'ajtë tuktujk mil ja tëkëëk mëko'px. Ya'atë ja'ayëty jënu'un tyu'kkunaax'at tyu'kukajpn'atën, yë'ë ojts yajtuknipëktë ets yë'ë tkëwent'atëty ja Tios yë wyittëjk.

29Ets ma ja Tios yë wyittëjk yajpaatyën, ëpa'tkë'ëytsyow ojts tsyënaaytyaknpëktë.

30Mëti'ipë ojts tnikopk'atyën, ya'atë ja'ayëty jä'ä xyëëwajtyp Elisafan, yë myaank yë Uziel.

31Ya'atë ja'ayëty jënu'un tyu'kukajpn'atën, yë'ë ojts yajtuknipëktë ets tkëwent'atëty ja kaaxë mëti'ipë myë'ijtypyën ja käjpxytyu'unën ets ja kaaypyäjn ets ja mëj jëëntooytyakn, ja wintsë'këntyakn, ja apëjk atu'unënëty mëti'ipë tuunpën ko ja Tios ja wyintsë'kën yajmo'oy, ja wit'atëëytyuk ets tëkokyë winë mëti'ipë yajtuuntëpën ja teetytyëjkëty.

32Mëti'ipë ojts wyintsënkopk'atyën ma ja Leví ja'ayëtyën, yë'ë Eleazar, yë myaank yë teety Aarón. Ets yë'ë ojts t'ixy tuny ja ja'ayëty, mëti'ipë ënäty kyëwent'ajtëpën ja Tios yë wyittëjk.

33Mëti'ipë jyä'äyajtën yë Merarí ya'atë ojts y'itë mëti'ipë ojts txëëwatën; Mahli ets Musi.

34Jä'ä ojts nyiwinë'atë tëtujk mil ja mäjtsk mëko'px, ja ye'etyëjktëjk, mëti'ipë të pyo'opätën ma të myëxu'unk'atën ets ja mëjja'aytyëjkëty.

35Yë'ë ojts nyikopk'atëtë Zuriel, yë Abihail yë myaank, anëkëjxytsyow ojts tsyëënëtë, ma ja Tios yë wyittëjkën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

36Yë Merarí yë y'u'unk y'ok ojts yajtuknipëktë tkëwent'atëty ja kepyjyiity mëti'ipë jap tuunpën ma ja Tios ja wyittëjkën, mëët ja nyikepy ma yajkëxwëëtyën ets ja nyixeny ets ja nyi'ëjx ma tu'ukjaty ja kepyjyiity yajtënaaytyä'äkyën ets tëkokyë winë jënu'un mëët tyunyën.

37Näyjyëtu'un ja nyixenyëty mëti'ipë kupë ijtëpën ma ja tëja'aw nakemyën, mëët yë nyi'ëjx, nyi'akujpë'ëk ets ja nyitejpxy.

38E jam xëëwpëtsëmtsyow, ma nyajts'ixën ja Tios ja wyittëjk ets wintuuytsyow ma nyajts'ixën ja wit tëjk ma ja näpyaatë y'ityën mëët yë Tios. Yë'ë ojts jam tsyënaaytyaknpëktë yë Moisés ets Aarón mëët yë myaankëty, mëti'ipë ojts tkëwent'atën ya'atë tsajptëjk ets jëtu'un'äämpy may tkutënaaytyë yë Israel ja'ayëty. Ko ijty pën nanëkoo t'atsoky ja teety tyuunk, o'kp ijty.

39Ko yë Moisés ets Aarón ojts ya'atë jaaymyujkën tyajpëtë'ëktë ma Leví ja'ayëtyën, tä ënäty yë Tios të tyuk'ënä'ämëtën. Ënät ojts tjaaypyëtsëmtë ja ye'etyëjktëjk mëti'ipë të pyo'opätën je'eyë ets mëjja'aytyëjkëty, jä'ä nyiwinë'atë i'px mäjtsk mil.

40Ënät yë Tios ojts tmëkäjpxy yë Moisés ets t'ënëmaay: Yajpëtë'ëk tu'uk yë jaaymyujkën ma xykyëxjaaytya'ajëty tëkokyë yë xyëëwëty yë kä'äxkopk mëti'ipë ye'etyëjkëtyën, mëti'ipë pyo'ojën tu'uk ets mëjja'aytyëjkëty.

41E yë Leví ja'ayëty ëjts nëjkx xytyuknikääkë ets yë'ë tkunaxtëty yë Israel ja'ayëty yë myaankëty mëti'ipë kä'äxkopkëtyën. Ëjts Wintsën. Näyjyëtu'un ënät ja Israel ja'ay ja tsyajpkaajëty mëti'ipë ëka'any të myëxu'unk'atën, yë Leví ja'ayëty yë tsyajpkaajëty yë'ë nëjkx xytyuknipëjkë'ëkës ets yë'ë kyunaxëtëty.

42Moisés ojts tjanty jyääymyujkta'ay ja ëna'ktëjkëty mëti'ipë kä'äxkopkëtyën, jam ma ja Israel kajpnën. Jëtu'un tä ënäty ja Tios të tyuk'ëne'emyën.

43Ja ëna'ktëjkëty ja mëjjatyëtypë, ëkë ja mëti'ipë të pyo'opetyën, jä'ä nyiwinë'ajtë i'px mäjtsk mil ja mäjtsk mëko'px ja tëkë'px majktëkëëk.

44Ënät ojts ja Tios tmëkäjpxy ja Moisés ets t'ënëmaay:

45Yë Leví ja'ayëty yë'ë mtuknikënu'kxëp ets tkunaxtëty yë Israel ja'ay yë myaankëty kä'äxkopkpë. Ets näjyëtu'un yë Leví ja'ay yë tsyajpkaajëty yë'ë nëjkx xytyuknikënu'kxë ets tkunaxtëty ja Israel ja'ay ja tsyajpkaajëty, mëti'ipë ëka'any të myëxu'unk'atën. Jä'ä ko yë Leví ja'ayëty ëjts yë xypyatëp. Ëjts jëtu'un Wintsën.

46E ijxtëm xy'ixtën xytyuntën yë Israel ja'ayëty nimay ni'ik yë y'u'unk y'ëna'këty mëti'ipë kä'äxkopkëtyën, këtiinëm jyëtu'un'atë yë Leví ja'ayëty ja kyä'äxkopkëty. E tiits mtuntëp, tyaa xy'ënëëmëtëty ko jyëkyäpëp nyäjyuuypyëtsëmëtëty ets jëtu'un'äämpy tsyo'oktëty ja ëna'ktëjkëty, mëti'ipë kä'äxkopkëtyën mëti'ipë nimay'ajtëpën mäjtsk mëko'px ja tëkë'px majktëkëëk.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

47Jä'ä tyaktëty ja meeny mëkoxk mëti'ipë aak poop pujxnën ets jëtu'un nyäkyuyakëtëty nitu'ukjaty ja ja'ay, ja meeny jëtu'un nëjkx jye'emty'äty tä ja ja'ayëty jap tyaktën ma ja Tios ja wyittëjkën, majktu'uk nikonë jye'emty'atëty.

48Ets xykyë'ëmo'ojëty yë meeny yë Aarón ets myaankëty, mëti'ipë ënäty nätyukjuuypyëtsëëmëtëpën ja kä'äxkopktëjkëty.

49Moisés ojts tyajmuky ja meeny, mëti'ipë ja ye'etyëjktëjk nätyukjuuypyëtsëëmëtën mëti'ipë kä'äxkopkëtyën jam ma ja Israel kajpnën.

50Jä'ä ojts tyajmuky ja meeny, tu'uk mil ja tëkëëk mëko'px ja tëkë'px mëkoxk aakyë'ë poop pujxn meeny mëti'ipë ja ja'ay nätyukuyajkëtën nitu'ukjaty. Yë'ë ja kijpxën yajtuuntë japë y'ityën ma ja Tios ja wyittëjkën.

51Tä ojts ja meeny jä'ä tkë'ëmo'oy ja Aarón mëët ja myaankëty, jëtu'un tä ënäty ja Tios të tyuk'ëne'emyën.

Números 4

1Ënät ja Tios ojts tmëkäjpxy ja Moisés ets ja Aarón ets t'ënëmaay:

2Yajpëtë'ëk tu'uk jaaymyujkën ma xykyëxja'ajëtyën yë xyëëwëty yë y'u'unk y'ëna'këty yë Quehat, mëti'ipë Leví ja'ayëtyën aakmëët yë y'u'unk tyo'oxytyëjkëty, y'u'unk y'ëna'këty,

3mëti'ipë jyëmëjtëtyën i'px majk ets wëxtyikxy majk jëmëjtpaat, mëti'ipë jyëkyäjptëpën tyuntëty jap ma ja wit tëjkën ma ja näpyaatë y'ityën mëët yë Tios.

4Yë tyuunkëty mëti'ipë tyuunk'atantëpën yë y'u'unkëty y'ëna'këty yë Quehat ëmaay yë oy ets yë'ë ya'atë.

5Ko ja naax kajpn tyu'utëkëtëty, yë Aarón mëët yë y'u'unk y'ëna'k yë'ë nëjkx tyajënaktë ja wit'atëëytyuk, mëti'ipë ja Tios ja wyittëjk mëët yajtuk'atëëytyukyën ma yajnitëkën ets yë'ë tuknipä'äntëty ja kaaxë mëti'ipë ja käjpxytyu'unën myë'ijtypyën.

6Ets ëpëky nëkëjxy tukniyä'äptëty yë po'o mëti'ipë oytyunyën, tääts tukniyä'äptëty näjyëtu'un yë ukywyit nëkëjxy, tääts ënät tukjëëptëty ja nyikepy mëti'ipë yajtukëëyë'ëkëpën.

7E ja kaaypyäjn ma jam winë yajkëxpëkyën, yë'ë nëjkx mëët yajtukwinyä'äpë tu'uk yë ukywyit ets nëkëjxy nëjkx tkëxpëjkta'atë ja texyëty, a'ukënëty, mëj jä'pnëty mutsk jä'pnëty, ja uukytsyu'tsëty ma ja tsatym nyëë yaj'apëkën, mëti'ipë tëë nyimaanaxyën ets näjyëtu'un ja tsajpkääky mëti'ipë yajyajkpën winjëpom.

8Ëpëky tuknipä'äntëty ja tsaptswit, e nëkëjxy nëjkx ëpëky tukniwijtstëpë yë po'o, mëti'ipë oytyunyën ets tpëjktakëtëty ja nyikepy mëti'ipë yajtukëëyë'ëkëpën ko muum yajmënëjkxa'anëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

9E ja jëëntooytyakn yë'ë nëjkx tukniwitstë tu'uk ja ukywyit ets jap näjyëtu'un niwitsy y'itëty yë pujxnmä'tn, ayä'äptexy, kutë'kxn ets tëkokyë ja nyi'a'ukën ma yajpëjkta'aktën yë on.

10Tëkokyë ya'atë yë'ë nëjkx tukwinpitë yë po'o'ak mëti'ipë pejyëtyën ets ja nyikepy tpëjktakëtëty mëti'ipë muum tyukmënëjkxtëpën.

11E ma ja wintsë'këntyaknën mëti'ipë pu'ts pujxn mëët y'oytyunyëtyën, yë'ë nëjkx tukniyä'äptë tu'uk yë ukywyit. Nëjkxëp xytyukwinpitë ëpëky yë po'o'ak mëti'ipë pëjyën ets xypyëjkta'aktëty yë nyikepy, mëti'ipë muum yajtukëëynyëjkxëpën.

12Ënät nëjkx tpëjkmujkta'atë jënu'un jap winë tyunyën ma ja Tios ja wyittëjkën ets tukwinpitëty yë ukywyit, ëpëky tukwinpitëty yë po'o'ak ets tpëjkta'aktëty ma kepyën mëti'ipë muum tyukmënëjkxtëpën.

13E ja wintsë'këntyakn ma ja teetytyëjkëty ijty ja jëyujk tyaj'ooktën, yajxon nëjkx tyajwa'atstë, nyëpujta'atëp ja on ets ja kuyjaam, tääts nëjkx xytyuknipä'äntë ja tsu'unk wit.

14E jam nëjkx tëkokyë tpëjktakta'atë jënu'un winë tyunyën ko tii wintsë'kën yajyäky, tä yë jëënpajk ka'pnën, mä'ätë'knën, jä'pnën, mëj a'ukënën; tëkokyë jënu'un winë tyuunta'ayën ma wintsë'këntyaknën. Tëkokyë ya'atë yë'ë nëjkx tukwinpitë yë po'o'ak ets tpëjktakëtëty ja nyikepy mëti'ipë muum tyukmënëjkxtëpën.

15Ko ja Aarón mëët ja myaank'ëna'k ënäty të twinpijta'atë tëkokyë winë mëti'ipë ëmaayëtyën ets jyëkyäjpnëp yajmëtu'utëkëty. Ënät nëjkx myintë ja Quehat ja y'u'unk y'ok, yë'ëts myënëjkxtëp jam ma ënäty jya'ta'antën. Këtii tëy nitii tontëty mëti'ipë ëmaayën këtiipë y'ooktëty, tëkokyë ya'atë apëjk atu'unën ets mëti'ipë jap tuunpën ma ja wit tëjkën ma ja näpyaatë y'ityën mëët yë Tios, yë Quehat yë y'u'unk y'ok yë'ë muum myënëjkxtëp.

16Yë Eleazar, yë myaank yë Aarón, yë'ë nëjkx tkëwentëpëky ja kutë'kxn ja nyi'on, ja poom mëti'ipë pa'kxu'kpën, ja aaypyajk ujtspajk mëti'ipës xymyo'otëpën ets ja on mëti'ipë winë mëët yajkënu'kxyën. Yë'ë nëjkx näjyëtu'un t'ixy tuny ja Tios ja wyittëjk ets näjyëtu'un jënu'un jap winëjaty yajpaatyën mëti'ipë ëmaayëtyën.

17Ënät yë Tios ojts tmëkäjpxy yë Moisés ets Aarón ets t'ënëmaay:

18Këtii xy'ëwa'atstëty nijëna'a ets Quehat yë myëkunaax myëkukajpn y'atëkoytyëty ma Leví ja'ayëtyën.

19Këtiipë y'ooktëty, ko toontëpëty ja mëti'ipë wa'ats ets kënu'kxy yajpatëpën, mëti'ipë tëy tyuntëp. Yë Aarón mëët yë myaank ëna'k yë'ë mëpaat tuk'ëwaanëtë tii tyuntëpën ets mëti'ipë myënëjkxtëpën ko ënäty muum nyëjkxtë.

20Këtiipë jap xëmë tyëkëtëty tsajptëkoty ets t'ixtëty ja mëti'ipë wa'atsën ets kënu'kxyën ets jëtu'un ka'ap y'ooktëty.

21Ënät ja Tios ojts tmëkäjpxy ja Moisés ets t'ënëmaay:

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

22Yajpëtë'ëk tu'uk yë jaaymyujkën ma xykyëxja'ajëtyën yë ja'ayxyëëw tu'kjëëky tu'kmëku'ukëty, tu'k'u'unk tu'k'ëna'këty, ma y'u'unk y'okën yë Guersón.

23Mëti'ipë jyëmëjtëtyën i'px majk ets wëxtyikxy majk jëmëjt, mëti'ipë jyëkyäptëpën jap tyuntëty ma ja wit tëjkën ma näpyaatë y'ityën mëët yë Tios.

24Tyaapë jëtu'un nëjkx tuunk'atë yë Guersón yë y'u'unk y'ok:

25Yë'ë nëjkx tmënëjkxtë ja wit'atëëytyuk, mëti'ipë tuunpën ma ja Tios ja wyittëjkën, ja wit tëjk ma ja näpyaatë y'ityën mëët yë Tios ets ja po'o'ak mëti'ipë nyipëk'ajtypyën ja tëjk ets ja wit'atëëytyuk mëti'ipë yajtuk'atëëytyujkpën ja najxtakn. Jä'ä ja najxtakn jampë jyä'tyën ma ja wit tëjkën ma näpyaatë y'ityën mëët yë Tios.

26Ja wit'atëëytyuk mëti'ipë nyatëy'äjtypyën ja tëja'aw, ja wit'atëëytyuk mëti'ipë y'atëëytyujkypyën ja tëjkëtyakn, mëti'ipë ja'ajtpën ma tëja'awën. Ja tëja'aw mëti'ipë na'ëwtity yajpatpën ma ja Tios ja wyittëjkën ets ja wintsë'këntyakn, ja nyitejpxyëty mëti'ipë mëët yajtuktsuumë'ëktën ets tëkokyë jënu'un mëët tyunyën ets mëti'ipë jap yajpatpën.

27Yë Aarón mëët yë myaank yë'ë nëjkx tuk'ëwaanëtë yë Guersón yë y'u'unk y'ok tii mëpaat tuntën ets tii mëpaat tmënëjkxtën.

28Ya'atë tuunk nëjkx tyajtu'uye'eytyë yë ja'ayëty jënu'un tyu'kunaax'at tyu'kukajpn'atën, mëti'ipë y'u'unk'ajtyp y'ok'ajtypyën yë Guersón jap ma ja wit tëjkën, ma ja näpyaatë y'ityën mëët yë Tios, mëti'ipë nëjkx twintsën'atën yë Itamar, yë Aarón yë myaank.

29Yajpëtë'ëk näjyëtu'un tu'uk yë jaaymyujkën ma y'u'unk y'okën yë Merarí, tu'ukjaty aakmëët yë y'u'unk tyo'oxytyëjk.

30Yë nëjkx xyjyääypyëtsimy ja ye'etyëjktëjk pënjaty ja xyëëw jyëmëjtën i'px majk ets wëxtyikxy majk jëmëjtpaat ets jyëkyäptëp tyuntëty jap ma ja wit tëjkën ma ja näpyaatë y'ityën mëët yë Tios.

31Ja tyuunkëty mëti'ipë ënäty yë'ë tuka'ajëtëpën ma yajmëtsoona'anyën winë mëti'ipë yajpatpën ma ja wit tëjkën, ma näpyaatë y'ityën mëët yë Tios. Yë'ë nëjkx tmënëjkxtë ja kepyjyiity mëti'ipë jap tuunpën tsajptëkoty, ja kepy mëti'ipë winë mëët yajjëëpyën ets yajtukëëyi'ikyën ets ja xeny mëët ja nyi'ëjx.

32Ja xeny mëti'ipë nyikupë'ajtëpën ja tëja'aw, mëti'ipë na'ëwtity yajpatëpën ma tsajptëjkën mëët ja nyi'ëjx, nyipa'tkonë, nyikupë nyitejpxy ets tëkokyë jënu'un mëët tyunyën. Mijts nëjkx kë'ëm xy'ënëëmë tii mëpaat tmënëjkxtën.

33Ya'atë tuunk jëtu'un myëët'atëp ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty të tyuka'ajëtën ets tyajpëtë'ëktëty ja wit tëjk ma ja näpyaatë y'ityën mëët yë Tios, mëti'ipë y'u'unk'ajtyp y'ok'ajtypyën yë Merarí ets yë'ë nëjkx twintsën'atë yë Itamar, yë myaank yë teety Aarón.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

34Yë Moisés mëët yë Aarón ets ja ja'ayëty mëti'ipë mëj'äämpy ijtëpën ma ja naax kajpnëtyën ojts ja jaaymyujkën tjantyyajpëtë'ëktë, tu'ukjaty ja ja'ayëty aakmëët ja y'u'unk tyo'oxytyëjk ets ja jyä'äyëty ma ja Quehat ja y'u'unk y'okën.

35Mëti'ipë ënäty ja jyëmëjtëtyën i'px majk ets wëxtyikxy majk jëmëjtpaat ets jyëkyäjptëp jap tyuntëty ma ja wit tëjkën ma ja näpyaatë y'ityën mëët yë Tios.

36Jä'ä nyiwinë'ajtë ja ye'etyëjk mäjtsk mil ja wëxtujk mëko'px ja wëxtyikxy majk.

37Jëtu'un ojts yajjaaypyëtsëmtë ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty tunantëpën ma ja wit tëjkën ma ja näpyaatë y'ityën mëët yë Tios, ma ja jaaymyujkën mëti'ipë ojts ja Moisés ets Aarón tyajpëtë'ëktën, tä ënäty ja Tios të tni'ënä'ämën.

38Yë y'u'unk y'ok yë Guersón aakmëët yë y'u'unk tyo'oxytyëjk ets jyä'äyëty,

39mëti'ipë ënäty ja jyëmëjtëtyën i'px majk ets wëxtyikxy jyëmëjt ets jyëkyäjpnëtëp jap tyuntëty ma ja wit tëjkën ma ja näpyaatë y'ityën mëët yë Tios.

40Jä'ä nyiwinë'ajtë mäjtsk mil ja tëtujk mëko'px ja i'px majk.

41Jëtu'un ojts nyimay'atë ja ye'etyëjktëjk ma ja Guersón ja y'u'unk y'okën, mëti'ipë jyëkyäptëpën tyuntëty ma ja wit tëjkën ma ja näpyaatë y'ityën mëët ja Tios, mëti'ipë ojts ja nyijaaymyujkën pyëtë'ëktën, mëti'ipë ja Moisés ets ja Aarón tyuunk'ajtën jëtu'un tä ënäty ja Tios të tyuk'ënä'ämëtën.

42Ja y'u'unk y'ok ja Merarí tu'ukjaty aakmëët ja y'u'unk tyo'oxytyëjk ets ja jyä'äyëty.

43Mëti'ipë ënäty ja jyëmëjtëtyën i'px majk ets wëxtyikxy majk jëmëjt ets jyëkyäjpnëtëp tyuntëty jap ma ja wit tëjkën ma ja näpyaatë y'ityën mëët yë Tios.

44Jä'ä nyiwinë'ajtë tëkëëk mil ja mäjtsk mëko'px.

45Jëtu'un ojts nyimay'atë ja Merarí ja y'u'unk y'ok, mëti'ipë jyëkyäjptëpën jap tyuntëty ma ja wit tëjkën ma ja näpyaatë y'ityën mëët yë Tios. Jëtu'un jap myiny ma ja jaaymyujkën mëti'ipë ja Moisés yajpëtë'ktën mëët yë Aarón, ko ojts jëtu'un ja Tios tyuk'ënä'ämëtë.

46Jap ma jaaymyujkën mëti'ipë ja Moisés mëët yë Aarón yajpëtë'kën, jä'ä jap tnikäjpxy nyimay'atë yë Leví ja'ayëty mëët tëkokyë yë y'u'unk y'ëna'këty, y'u'unk tyo'oxytyëjkëty,

47mëti'ipë ja jyëmëjtëtyën i'px majk ets wëxtyikxy majk ets jyëkyäjptëp tyuntëty ma ja wit tëjkën ma ja näpyaatë y'ityën mëët yë Tios.

48Jä'ä nyiwinë'ajtë tuktujk mil ja mëkoxk mëko'px ja majkta'px.

49Ya'atë jaaymyujkën jëtu'un ojts pyëti'iky tä ënäty yë Tios të tuk'ëne'emyën yë Moisés. Tu'uktu'uk ja ja'ayëty ojts yajtuk'ëwa'anëtya'atë tii mëpaat tuntën ets tii mëpaat tpapëktën, jëtu'un tä ja Wintsën ënäty të tuk'ëne'emyën ja Moisés.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Números 5

1Ënät ja Tios ojts tmëkäjpxy ja Moisés ets t'ënëmaay:

2Ënëëmë yë Israel ja'ayëty ets tyajpëtsëmtëty yë ja'ayëty mëti'ipë ëxëëk yajpatëpën ma ja nyaax kyajpnëtyën. Tä ja'ayëtyën mëti'ipë pu'uts pa'am pëjkëtëpën, mëti'ipë myëjaaw tukjënajkëtëpën ma ye'etyëjk'ajtënëtyën, mëti'ipë të tontën muum yë o'kpë ets jëtu'un ëxëëk wyë'ëmtë.

3Yajpëtsëmtë tääpë ja'ayëty ma miits m'itën mtsëënëtën, ye'etyëjk to'oxytyëjk. Jëtu'un ka'ap jyam'atëty ëxëëkpë ma miitsëtyën, maas näjyëtu'un nyajpaatyën.

4Ja Israel ja'ayëty ojts tjantytyuntë tä ënäty ja Tios të tuk'ëne'emyën yë Moisés ets tyajpëtsëëmtaaytyë jëtu'unpë ja ja'ayëty.

5Ënät yë Tios ojts tmëkäjpxy yë Moisés ets t'ënëmaay:

6Tyaa xy'ënëëmëty yë Israel ja'ayëty, ko tu'uk yë ye'etyëjk ëkë to'oxytyëjk tyajjotma'atëty yë Tios. Mëët ko ja jyiiky myëku'uk ka'ap twinkutsë'ëkë, ëkë ko ja jyiiky myëku'uk tyajjoot'anpëky. Poky jëtu'un tyuunpy.

7Ets kwanë ko tkupëkëty. E ja ja'ay mëti'ipë ënäty të yajmëtëkoyën, pën tëë tii mya'txëty, nëjkxëp yajkujuy ets ëpëky jyaak yajnikujuuypyätëty wäänkakujkwä'kxy.

8Pën ja ja'ay mëti'ipë ënäty të yajmëtëkoyën tëë y'o'knë. Ets ka'ap ma pën yajmo'ojëpën ja mëti'ipë ënäty yajkujuuypyën. Yë'ë ja Wintsën jyä'ä'ajtyp, paatykyëjxm ja teety nëjkx yajmo'oy. Ëpëky näjyëtu'un ja kupixyny yä'äy mëti'ipë tëë yä'kpetyën mëti'ipë ja teety tyukwintsë'ëkëpën ja Tios ets tääpë ja'ay tpaatëty ja pokymyä'kxën.

9Tëkokyë yë ayajk ako'onën mëti'ipë yë Israel ja'ayëty tyuknipëjkë'këtëpën yë Tios, ets tukninëjkxtëty yë'ë ja teety mëti'ipë jyä'ä'atëpën.

10Tëkokyë mëti'ipë ënäty yë Tios të yajtuknipëjktaakën ets yajtukninëjkxëty yë teety, mëti'ipë nëjkx tjä'ä'atyën.

11Ënät ja Tios ojts tmëkäjpxy ja Moisés ets t'ënëmaay:

12Jëtu'un xy'ënëëmëty yë Israel ja'ayëty: Pën tu'uk yë to'oxytyëjk ka'ap tmëjpëjktä'äky yë nyiye'etyëjk,

13ets tmëëtko'knë wiink ye'etyëjk ma ka'ap tnijawëtyën ja mëti'ipë nyiye'etyëjk'ajtypyën. Pën tëë jëtu'un jyänty y'ëti'itsy ets ka'ap pën të y'ixyë ets ka'ap tjëkyepy wi'ix yajnikajpxëty,

14yë ye'etyëjk tsojk nëjkx tni'äkë'aty yë tyo'oxytyëjk. Ëkë näjyëtu'un yë ye'etyëjk tsojk ajotkumonë t'ëkni'äkë'ajtnëty yë tyo'oxytyëjk oy ënäty jëtu'un të kya'ëtë'ëtsy.

15Pën jëtu'un y'ixë'aty, yë ye'etyëjk mëpaat tmënëjkxy yë tyo'oxytyëjk ma ja teetyën. Ets tkuyakëty yë tyo'oxytyëjk. Yë'ë yakëp yë tsajpmok mäjtsk tsim. Ka'ap tjëkyäpëty

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

tuknitämëty yë on ja tsajpmokway mëti'ipë yäjkpyën. Jä'ä ko yë'ëkyëjxm ja tyäky ko të jyoot'anpëky. Ets yë'ëkyëjxm ja yajyäky, mëët ko tu'uk ja poky yajnijawëja'any.

16Ënät ja teety tmëjwowëty ja to'oxytyëjk ets jam twoownëjkxëty ma Tiosën.

17Tääts wäänë yë kënu'kxynyëë tjä'pëtsëmëty jap tu'tsjoty ets jap tkuwookëty yë naaxway mëti'ipë ënäty të two'okë'ëkyën naaxkëjxy japë yajpaatyën ma Tios yë wyittëjkën.

18Ets ja to'oxytyëjk jam wya'ak'oyëty Tios wintum ets t'ënëëmëty ko ja wyääy tnajtsmatsëty ets tmo'ojëty näjyëtu'un ja ayajk ako'onën mëti'ipë ënäty ja nyiye'etyëjk të tyäkyën, mëët ko të jyoot'anpëky. Jä'ä jëtu'un ets yajnijawëty pën janty tëë pyokytyuny. E ja teety yë'ë nëjkx tpëjkë'ëky ja nëë, mëti'ipë ta'amën, mëti'ipë myëët'ajtypyën ja poky.

19Ënät tuknikajpxëty ja to'oxytyëjk ets t'ënëëmëty: Pën janty ka'ap pën ye'etyëjk të xymyëët'aty ets ka'ap pën të mnätyukwin'ëënyë ets jëtu'un ja mniye'etyëjk ka'ap të xyajtëkooyë ja myëj'ajt wyintsë'kën. Ko ya'atë nëë xy'uukëty, ka'ap tii mjatëtëty.

20E pën ka'ap ja mniye'etyëjk të xymyëj'ixy të xymyëjpëjktä'äky ets të xymyëët'ity ja wiink ye'etyëjk ets jëtu'un të mnäyaj'ëxëëkëty.

21Yë Tios patëp ets mijts ijxpäjtën mwë'ëmëty. Ko ënät ëxëëk mjatëty mkëpätëty ma ja naax kajpnën. Ko ja mox nëkooyë tyuktukëty ets ja m'u'unk y'ookëty.

22Jëtu'un ëxëëk mjatëty ko ya'atë nëë xy'uukëty mëti'ipë myëët'ajtypyën ja pojkën. Ets ja to'oxytyëjk y'ëtsowëty: Wä'än jëtu'un tjaty tkëpety.

23Ënät ja teety tkëxja'ajëty ya'atë pojkën ets nëjkx tnëëkupëky ma ja nëëjën mëti'ipë ta'amën ets jap wyinmujëty.

24Tä ja to'oxytyëjk tuk'uukëty ja ta'amnëë ets jap jyootjoty ta'amën kyëta'akëty.

25Ja teety yë'ë nëjkx t'ëxajë ja ayajk ako'onën, mëti'ipë ënäty ja to'oxytyëjk myëët'ajtypyën ma ja kyë'ëjën ets tmo'ojëty ja Tios, jam tpëjkta'akëty ma ja wintsë'këntyaknën.

26Ets wäänë tja'axë'ëkëty ja ujtspajk, mëti'ipë ayajkën'ajtp ako'onën'ajtpën. Ets nëjkx tnino'oky ma ja wintsë'këntyaknën, yë'ë nëjkx yajtukja'amyetsy. Ko ënäty ja teety ja to'oxytyëjk të tuk'ukta'ay ja nëë mëti'ipë ta'amën.

27Pën janty ka'ap ënäty të tmëj'ixy ja nyiye'etyëjk. Ko ya'atë nëë t'uukëty, nëjkx jap kyëtä'äky myoxjoty ets nëjkxëp ja myox kyiixë'ëky nëkooyë mëj këjää, jëtu'un ënäty ijxpäjtën wyi'imy ma ja naax kajpnën.

28E pën ja to'oxytyëjk kajts ënäty tii të tuuntëkoy, ka'ap nëjkx wi'ix jyäty kyëpety. Je'eyëm nëjkx oy tsuj y'u'unk'ixy.

29Yaa tnikäjpxy wi'ix mëpaat yajnijawën, ko yë to'oxytyëjk ka'ap tmëj'ix tmëjpëjkta'akëty yë nyiye'etyëjk ets yë'ë nyi'akë'atëtëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

30Ëkë ko yë ye'etyëjk nëkoo je'eyë nyi'äkë'atëtëty oy ënäty tii yë tyo'oxytyëjk të tkatuuntëkoy, yë ye'etyëjk jam twoownëjkxëty yë tyo'oxytyëjk Tios wintum ets teety yë'ë nyija'ap tii mëpaat tunyën, jëtu'un tä ja ënä'ämën tëyajtën myinyën këxja'ay.

31Ja ye'etyëjk ka'ap nëjkx tii poky tsëëmë'ëky, jä'ä tëy ja tyo'oxytyëjk, pën yajpatp pokymyëët kopkpëky ko nëjkx ja pyoky tkumëtoy.

Números 6

1Ënät yë Tios ojts tmëkäjpxy yë Moisés ets t'ënëmaay:

2Jëtu'un xy'ënëëmëty yë Israel ja'ayëty: Pën tu'uk yë to'oxytyëjk ëkë ye'etyëjk tyuunpy yë waantakën ma Wintsënën, ko jä'ä y'ita'any nazareo ja'ay, mëti'ipë jyuukyajtën të twaantä'äkyën ma yë'ëjën.

3Ka'ap mëpaat yë nëë t'uuky mëti'ipë mëkën, ka'ap yë keetsy t'uukëty mëti'ipë xunën mëti'ipë ta'amën, ka'ap yë tsatym tjë'kxëty mëti'ipë tsuxkën, ëkë mëti'ipë të'ëtsën.

4Mapaat ja wyaantakën ënäty y'ëtukyën, jëtu'un ka'ap tjë'kxëty ja tsatym ets tëkokyë jë'kxy pëky mëti'ipë tsatym mëët y'oytyunyëtyën.

5Ka'ap yë wyääy mëpaat tkeepy, yajyonëp mapaat kyä'pxyën ja wyaantakën mëti'ipë ënäty të tunyën. Jä'ä ko wa'ats ets kënu'kxy mëpaat nyäyaj'ityë ma Wintsënën.

6Ets ka'ap mëpaat yë o'kpë tmëwinkony jää ma ënäty wa'ats ets kënu'kxy nyäyaj'ityën ma Wintsënën.

7Oy ënäty yë tyeety tyaak jya'o'kpë ets myëkä'äx näjyëtu'un. Ka'ap mëpaat tmëwinkony, këtiipë yë'ë mëët nyäyaj'ëxëëkëtëty. Jä'ä ko yë'ë wa'ats mëpaat nyäyaj'ityë ma Tiosën.

8Wa'ats ets kënu'kxy nyäyaj'itëtëty ma ja Wintsënën mapaat ja wyaantakën y'ëtuky.

9Pën o'kp yë ja'ay wyintuuy ets jëtu'un ëxëëk wyë'ëmëty ja kyuwaay, mëti'ipë ënäty wa'ats myëët'ajtypyën ma Tiosën. Kom wëxtujk xëëw tnëkä'pta'ajëty ja wyääy, jää ma ja näypyuj näjyä'ätsë tunyën.

10E kom tuktujk xëëw mäjtsk tmënëjkxëty yë muuxy ma teetyën, jam ma yajnitëkën yë wit tëjk ma ja näpyaatë y'ityën mëët yë Tios.

11Tu'uk yë teety nëjkx tyäky yë muuxy, mëti'ipë yë poky kyunaxëpën ets tu'uk mëti'ipë yajnino'okëpën. Mëët ko ënäty të y'ëxëëktëkë mëët ja o'kpë. Jä'ä xëëw nëjkx jatëkok ja kyuwaay wa'ats wyi'imy.

12Jëtu'un tyajtso'onta'akëty ja xyëëw jyëmëjt, ma ja Tios tmëtunëtyën. Ja mëjëyëjpë ka'ap kyëwentëtëkëty jä'ä ko ja kyuwaay tëë ënäty y'ëxëëkë. Myënëjkxëp tu'uk yë kupixyny mëti'ipë jyëmëjtën tu'uk ets Tios tukwintsë'ëkëty, mëët ko ënäty të pyokytyëkë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

13Ko ënäty kyä'pxy ja xëëw jëmëjt ma ja wyaantakën y'ëtukyën, ja nazareo ja'ay kënu'kxypyë jam mëpaat nyijkxy ma yajnitëkën ja wit tëjk ma ja näpyaatë y'ityën mëët yë Tios.

14Ets Tios tukwintsë'ëkëty tu'uk yë kupixyny yä'äy mëti'ipë yë jyëmëjtën tu'uk ets yë'ë ja oypyë mëkpë, mëti'ipë ja nëë poky kyunaxëpën. Tu'uk yë kupixynytyo'oxy mëti'ipë jyëmëjtën tu'uk, oypyë mëkpë mëti'ipë wintsë'kën'atëpën ma ja näy'ëëw'oy näykyajpx'oyë y'ityën.

15Nëjkxëp näjyëtu'un tyäky tu'katsy u'unk yë tsajpkääky ka'apë tsyooymyëëtëtyën, mëti'ipë oytyunyën mëët yë tsajpmok ets on. Näyjyëtu'un nëjkx tyäky yë tsajpkääktyë'ëts, mëti'ipë wäänjaty yë on të yajtuknixijkxyën, mëët ja ayajk ako'onën mëti'ipë aaypyajk ujts pajkën ets ja tsatym nyëë.

16Yë teety yë'ë nëjkx Wintsën wintum tkë'ëyäky ja wintsë'kën, mëti'ipë ja nëë poky kyunajxypyën ets mëti'ipë yajnino'kpën,

17ets tyakëty ma Tiosën ja kupixyny yä'äy, mëti'ipë mëët yajtunyën ja näy'ëëw'oy näykyajpx'oyë, mëët tu'kkatsy ja tsajpkääky mëti'ipë ka'ap tsyooymyëëtëtyën. Ets näjyëtu'un tyakëty ja ujtspajk ets ja tsatym nyëë mëti'ipë ayajkën'ajtp ako'onën'ajtpën.

18Ënät ja nazareo ja'ay nëjkx ja wyääy tnëkä'pta'ay jam ma yajnitëkën ja wit tëjk ma ja näpyaatë y'ityën mëët yë Tios ets tjëënkupëkëty ja wyääy jëtu'un mëët ja ja'axy tyooyjyëtitëty. Ma ja wintsë'kën yajno'okyën, ko ja näy'ëëw'oy näykyajpx'oyë y'ity.

19Ënät ja teety tpëjkë'ëkëty ja tsajppax jëxk, tëëpë ënäty kyi'iyën ets tjuutëty jap ma katy'u'unkën tu'uk yë tsajpkääky ka'apë tsyooymyëëtëtyën ets tsajpkääktyë'ëts ka'apë tsyooymyëëtëtyën ets tmo'ojëty ja nazareo ja'ay ko ënäty të nyäkyukeepyë.

20Ënät ja teety jëtu'un tyajnaxëty ja wintsë'kën jam Tios wintum. Yë jëyujk mëti'ipë yajyajkpën ko ja Wintsën yajmo'oy yajkexy ja wyintsë'kën ets pyuuy mëti'ipë yajmoopyën ma ja ja'ay nyäkyuyäkyën, mëk'ëmaay nyäxy ets yë'ë teety jyä'ä'ajtyp. Ko ënäty jëtu'un të kyixy të nyäxy ja xëëw jëmëjt mapaat ja wyaantakën tyaj'ëtukyën ja nazareo, jyëkyäjpnëp t'uukëty yë tsatym nyëë.

21Ya'atë ënä'ämën yë ja'ay pyatunëp, mëti'ipë ënäty të nyäwyaantä'äkyën ets yë'ë tmëtuna'any yë Tios. Ets ya'atë wintsë'kën yakëp, tä tu'uk ayajk ako'onën. Ëpëky mëti'ipë ënäty kë'ëmwinma'any yäjkpyën. Kopkpëky jëtu'un ko tyakëty, jëtu'un tä ënäty ja wyaantakën të tpëjktä'äkyën ijxtëm yë ënä'ämën myinyën.

22Ënät yë Tios ojts yë Moisés tmëkäjpxy ets t'ënëmaay:

23Ënëëmë yë Aarón ets myaank'ëna'k, ko pën tkënu'kxtëty mëti'ipë Israel ja'ayën, tyaa mëpaat y'ëna'antë:

24Wintsën mkënu'kxëtëp ets mkëwent'atëtëp.

25Yë Wintsën yë'ë mni''ijxkëta'akëtëp ets oy myaj'itëtëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[26]Wä'än ja Wintsën ja tsyojkën jya'awën tmëët'aty ma mijtsën ets jotkujk myaj'itëtëty.

[27]Jëtu'un'äämpy yë'ëjëty tkajpxpaatëty yë nxëëwës ma Israel ja'ayëtyën, etsës nkënu'kxtëty.

Números 7

[1]Jä'ä xëëw ma ojts ja Moisés tyaj'apatëtyä'äyën ja Tios ja wyittëjk. Ënät ojts tkënu'kxy mëët yë on ets jëtu'un tkënu'kxtaay winë jënu'un ënäty tyuna'anyën ma ja Tios ja wyittëjkën ets mëti'ipë tunaanpën ma wintsë'këntyaknën.

[2]Ja mëjja'aytyëjkëty mëti'ipë nyikopk'ajtëpën ja Israel ja'ayëty, mëti'ipë ënäty të pyutëkëtën ma ja jaaymyujkën të pyëti'ikyën ojts jam nyëjkxtë.

[3]Ets ojts yë Wintsën tmo'otë tëtujk yë kepy wintëkäämpë, aak ujtsëty ets majkmäjtsk yë tsajpkaayä'äy mëti'ipë myëye'eytyëpën ja kepy wintëkäämpë. Jä'ä mpëjktakmëty ja tu'ukpë ja kepy wintëkäämpë nimäjtsk ojts tukmuktë ja mëjja'aytyëjkëty ets këëktu'uk ja tsajpkaayä'äy tyajktë. Tëkokyë ya'atë të yajnikäjpxyën ojts jam tmënëjkxta'atë tëjk'ëkë'ëm ma ja Tios ja wyittëjkën.

[4]Ënät ja Tios t'ënëmaay ja Moisés:

[5]Ëxajë yë kepy wintëkäämpë ets tsajpkaajëty ets mo'o yë Leví ja'ayëty, wä'än tyajtuntë jam ma ja tyuunk tyajtu'uye'eytyën ma wit tëjkën, ma ja näpyaatë y'ityën mëët ja Tios, ma nitu'ukjaty ja tyuunk tyajtu'uye'eytyën.

[6]Yë Moisés ojts t'ëxajë ja kepy wintëkäämpë, ja tsajpkaajëty ets ojts tyajwä'kxy ma ja Leví ja'ayëtyën.

[7]Mäjtsk ja kepy wintëkäämpë ojts tmo'oy ja Guersón ja y'u'unk y'ëna'k ets taxk yë tsajpkaayä'äy. Jä'ä ko jëtu'un ënäty tyajmëyatë ma ja tyuunk tyajtu'uye'eytyën.

[8]E ja Merarí ja y'u'unk y'ok jä'ä ojts tmo'oy ja kepy wintëkäämpë taxk ets tuktujk yë tsajpkaa. Jää ko jëtu'un ënäty tyajmëyatë ma ja tyuunkëty tyajtu'uye'eytyën ets yë'ë wyintsën'ajtëp ja Itamar, yë Aarón yë myaank.

[9]Ja Quehat ja y'u'unk y'ok ka'ap ojts ja kyepy wintëkäämpë yajmo'otë, jä'ä ko ja mëti'ipë ijty yë'ëjëty myënëjkxtëpën muum, kejkkyijxy ijty tyajye'eytyë, mëët ko y'ëmaayjyätyëty.

[10]Ko ojts yajkënu'kxy ja wintsë'këntyakn, ja mëjja'aytyëjkëty, mëti'ipë nyikopk'ajtëpën ja Israel ja'ayëty, ojts ja ayajk ako'onën tmënëjkxta'atë ets jam tpëjktaktë ma ja wintsë'këntyaknën.

[11]Ënät ja Tios t'ënëmaay ja Moisés: winjëpom nitu'ukjaty yë mëjja'aytyëjkëty tmënëjkxtëty yë y'ayajk y'ako'onënëty jam ma potsyën ma ja wintsë'kën yajyäkyën ets yë'ë Tios tukwintsë'ëkëtëty ma ja potsy yajkënu'kxyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

12Ma ëka'any ojts tsyo'ontä'äkyën ja mëtu'kxëëwpë, yë'ë ojts tmënëjkxy yë y'ayajk y'ako'onën yë Nahasón, yë myaank yë Aminadab, mëti'ipë jyä'äy'äjtypyën yë Judá.

13Yë'ë ojts tyäky tu'uk yë poop pujxn texy. Jä'ä jye'emtyëty tu'uk mil ja taxk mëko'px ja i'px majk nikonë ets tu'uk yë mëj poop pujxn a'ukën, mëti'ipë je'emtyën wëxtujk mëko'px ja tëkë'px majk nikonë. Jä'ä ja kijpxën yajtuuntë mëti'ipë jap ijtpën ma ja Tios ja wyittëjkën. Ma ja poop pujxntexyën ets ma ja poop pujxn a'ukën ujts ojts tyäky mëët yë tsajpmokway mëti'ipë mëët tyijjëtityëtyën ja on ets yë'ë y'ayajkën'at ako'onën'atëty ma ja aaypyajk ujtspajk yajyäkyën,

14ëpëky ojts tyajkpë tu'uk yë mëj jä'pn aak pu'ts pujxn, mëti'ipë je'emtyën mëko'px ja majk nikonë. Ujts tyäjky mëët yë poom,

15ëpëky tjaakyäjky tu'uk yë tsajpkaayä'äy ayääkë, tu'uk yë kupixyny yä'äy mëti'ipë tëë yä'kpetyën ets tu'uk yë kupixyny ayääkë tu'kjëmëjt petypë mëti'ipë yajnino'okëpën,

16ojts tyäjky wiinkpë tsajppax, mëti'ipë ja poky kyunaxëpën;

17ets mäjtsk ja tsajpkaayä'äy mëti'ipë yajyakëpën ma Tiosën ets ja näy'ëëw'oy näykyajpx'oyë y'itëty, mëkoxk ja kupixynytyo'oxy, mëkoxk ja tsajppax ets mëkoxk ja kupixyny mëti'ipë tu'uk ja jyëmëjtëtyën. Ya'atë ojts tyäky ja Nahasón, yë myaank yë Aminadab.

18Ma ja mëmäjtsk xëëwpën, yë'ë ojts tmënëjkxy ja y'ayajk y'ako'onën ja Natanael, yë myaank yë Zuar, mëti'ipë nyikopk'ajtypyën ja Isacar ja jyä'äy.

19-23Ets näjyëtu'un ojts ja y'ayajk y'ako'onën tyäky, tä ja Nahasón ja jyä'ä tyäjkyën.

24Kom tëkëëk xëëw yë'ë ojts ja y'ayajk y'ako'onën tyäky yë Eliab, yë myaank yë Helón, mëti'ipë nyikopk'ajtën yë jyä'äy yë Zabulón,

25-29ets näjyëtu'un ojts ja y'ayajk y'ako'onën tyäky, tä ja mëjëyëjpë ënäty ja jyä'äjëty të tyaktën.

30Kom majktaxk xëëw yë'ë ojts ja y'ayajk y'ako'onën tyäky yë Elisur, yë myaank yë Sedeur, mëti'ipë nyikopk'ajtën yë jyä'äy yë Rubén.

31-35Ets näjyëtu'un yë y'ayajk y'ako'onën ojts tyäky tä ja mëjëyëjpë ënäty ja jyä'äjëty të tyaktën.

36E ma ja mëmëkoxkxëëwpën yë'ë ojts yë y'ayajk y'ako'onën tyäky yë Selumiel, yë myaank yë Zurisadai mëti'ipë nyikopk'ajtën yë Simeón yë jyä'äy,

37-41ets näjyëtu'un ojts tyäky, tä ënäty ja mëjëyëjpë ja jyä'ä të tyaktën.

42Ma mëtëtujk xëëwpën yë'ë ojts y'ayajk y'ako'onën tmënëjkxy yë Eliasaf, yë Reuel yë myaank, mëti'ipë nyikopk'ajtën yë Gad yë jyä'äy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

43-47Ets näjyëtu'un ojts yë y'ayajk y'ako'onën tyäky tä ja mëjëyëjpë ja jyä'äjëty të tyajktën.

48Ma ja mëwëxtujkxëëwpën yë'ë ojts yë y'ayajk y'ako'onën tmënëjkxy yë Elisamá, yë myaank yë Amiud, mëti'ipë nyikopk'ajtën yë Efraín yë jyä'äy,

49-53ets näjyëtu'un ojts ja y'ayajk y'ako'onën tyäky, tä ja mëjëyëjpë yë jyä'äjëty tyajktën.

54Kom tëtujk xëëw yë'ë ojts tmënëjkxy yë y'ayajk y'ako'onën yë Gamaliel, yë myaank yë Pedasur, mëti'ipë nyikopk'ajtën yë jyä'äy yë Manasés,

55-59ets näjyëtu'un ojts yë y'ayajk y'ako'onën tyäky, tä ja mëjëyëjpë ja jyä'äjëty tyajktën.

60Kom taxtujk xëëw yë'ë ojts ja y'ayajk y'ako'onën tmënëjkxy yë Abidán, yë myaank yë Guidoní, mëti'ipë nyikopk'ajtën yë Benjamín yë jyä'äy,

61-65ets näjyëtu'un ojts yë y'ayajk y'ako'onën tyäky, tä ja mëjëyëjpë ja jyä'äjëty tyajktën.

66Kom majk xëëw yë'ë ojts y'ayajk y'ako'onën tmënëjkxy yë Ahiézer, yë myaank yë Amisadai, mëti'ipë nyikopk'ajtën yë Dan yë jyä'äy,

67-71ets näjyëtu'un ojts yë y'ayajk y'ako'onën tyäky, tä ja mëjëyëjpë ja jyä'äjëty tyajktën.

72Ma myajktu'uk xëëwpejtyën, yë'ë ojts yë y'ayajk y'ako'onën tmënëjkx yë Paguiel, yë myaank yë Ocran, mëti'ipë nyikopk'ajtën yë jyä'äy yë Aser,

73-77ets näjyëtu'un ojts ja y'ayajk y'ako'onën tyäky, tä ja mëjëyëjpë ja jyä'äjëty tyajktën.

78Ko ojts majkmäjtsk xëëw y'apäjnë, yë'ë ojts yë y'ayajk y'ako'onën tmënëjkxy yë Ahirá, yë myaank yë Enán, mëti'ipë nyikopk'ajtën yë Neftalí jyä'äy,

79-83ets näjyëtu'un ojts y'ayajk y'ako'onën tyäky, tä ja mëjëyëjpë ja jyä'äjëty tyajktën.

84Paaty ko ojts yë wintsë'këntyakn yajkënu'kxy, yë mëjja'aytyëjkëty mëti'ipë nyikopk'ajtëpën yë Israel ja'ayëty. Jä'ä ojts tyaktë yë poop pujxn texy majkmäjtsk ets näjyëtu'un ja mëj poop pujxn a'ukën ets majkmäjtsk ja pu'ts pujxn jä'pn.

85Tu'ukjaty ja texy mëti'ipë yë poop pujxn mëët y'oytyunyëtyën, jä'ä ënäty jye'emtyëty tu'uk mil ja taxk mëko'px ja i'px majk nikonë ets ja mëj'a'ukën poop pujxnpë mëët y'oytyunyëtyën, jä'ä jye'emtyëty wëxtujk mëko'px ja tëkë'px majk nikonë. Ko ojts yajtëëytya'atë ja texy ets ja poop pujxn a'ukën, jä'ä ojts jye'emty'atë i'px tëtujk mil ja taxk mëko'px nikonë, yë'ë ojts kyijpxën'aty ja kijpxën japë tsajptëkoty y'ityën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

86Jam'ajtp ënäty näjyëtu'un majkmäjtsk ja jä'pn mëjjatyëtypë, mëti'ipë oytyunyëtyën mëët yë pu'ts pujxn, aak ujtsëty ijty xëmë y'itë mëët yë poom. Tääpë jä'ä ijty tu'ukjaty jye'emtyëty tu'kmëko'px ja majk nikonë, jä'ä yajtuuntë ja kijpxën japë y'ijtyën ma ja Tios ja wyittëjkën. Ko tëkokyë ja jä'pn yaj'apëjkmujktaay ets ojts yajkijpxy. Jä'ä jye'emty'äjty tu'uk mil ja tëkëëk mëko'px ja i'px nikonë.

87Ja jëyujkëty mëti'ipë ojts yajno'oktën. Jä'ä ojts nyiwinë'atë majkmäjtsk yë tsajpkaa, majkmäjtsk yë tsajpkaa u'unk, majkmäjtsk yë kupixyny ets jä'ä ja jyëmëjtëty tu'ukjaty ets ja jëyujkëty aakmëët ojts yajyaktë ja nyi'ujts pajkëty mëti'ipë ayajkën'ajtp ako'on'ajtpën ets ëpëky majkmäjtsk ja tsajppax mëti'ipë wyintsë'kën'ajtën ko ja pyoky tukkunaxtë.

88Ja jëyujkëty mëti'ipë ojts wyintsë'kën'atën ets ja näy'ëëw'oy näykyajpx'oyë y'ity, jä'ä ojts nyiwinë'atë: i'px majktaxk yë tsajpkaa, tëkë'px yë tsajpkaa u'unk, tëkë'px majk yë tsajppax ets tëkë'px yë kupixyny mëti'ipë yë jyëmëjtëtyën tu'uk. Ya'atë jëtu'un ojts y'ayajkën'aty y'ako'onën'aty, ko ja wintsë'këntyakn ojts yajkënu'kxy.

89Ko ja Moisés jap tyëjkëy tëkoty ma ja wit tëjkën ma ja näpyaatë y'ityën mëët yë Tios ets myëtya'aka'any mëët yë Tios. Ënät tmëtoowpaty ko ja Wintsën jamtëm y'ëtsoy ma ja kaaxë ja y'ajupën, mëti'ipë myë'ijtypyën ja käjpxytyu'unën. Itkujky tmëtoy kyäjpxy ma ja Wintsën tsajpjotmëtë kukäjpxy tyänëtën pa'apa'a.

Números 8

1Ënät ja Wintsën ojts tmëkäjpxy ja Moisés ets t'ënëmaay:

2Ënëëmë yë Aarón, ko t'oytyunëty yë kutë'kxn ets tyajtooypyëkëty, y'ixëp yajxon pën najtsjajëp jamtsow ma mëj jëëntooytyakn nyajts'ixën.

3Yë Aarón ojts jëtu'un tkuuytyuny tä ënäty ja Moisés ja Tios të tyuk'ëne'emyën. Ojts ja kutë'kxn yajxon tmä'kxta'ay ets tyajmëjëy, jamtsow tyajnajts'ixë wintuuytsyow ma ja mëj jëëntooytyaknën.

4Ja mëj jëëntooytyakn aak pu'ts pujxn mëët y'oytyunyëty. Yë'ë ojts mëët yajtuk'oytyuny yë pujxnkuwojpën, tyimtso'ontä'äky jëtu'un ma jyëjpën. Yë Moisés jëtu'un ojts yë mëj jëëntooytyakn tyaj'oyë tä ënäty ja Tios të tnikäjpxyën.

5Ënät ja Tios ojts tmëkäjpxy ja Moisés ets t'ënëmaay:

6Ëpëky pëjkta'ak yë Leví ja'ayëty ma myëku'uktëjkëtyën Israel ja'ayëty ets kënu'kx, wä'än wa'ats twë'ëmtë.

7Ko ënäty ja kënu'kxynyëë yajtukujaaxtë Wintsën wyintum, ya'atë jëtu'un mëpaat xytyuntë. Mijts, yë'ë mtuknixijkxëp ja kënu'kxynyëë mëti'ipë mëët winë yajtukkënu'kxyën. E ko ënäty jëtu'un të xytyuny tääts yë'ëjëty nyäjyäpëtëty ma tëkokyë nyi'kx kyopkëtyën ets ja wyit näjyëtu'un tpujtëty tjä'ätstëty. Jëtu'un'äämpy wa'ats wyë'ëmtëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[8]Ënät näjyëtu'un xyaktëty tu'uk yë tsajpkaa ets wäänë yë nyitsajpmokway mëti'ipë ontë'ëtsën. Yë'ë ya'atë ayajk ako'onën mëti'ipë aaypyajk ujts pajkën. Ëpëky ja wiinkpë ja tsajpkaa mëti'ipë yajyajkpën ets ja nëë poky tkunaxëty.

[9]Ënät xy'ënëëmëty ja Leví ja'ayëty ets tmëwinkontëty ja wit tëjk ma näpyaatë y'ityën mëët ja Tios. Ets näjyëtu'un tëkokyë tyu'ukmujkta'atëty ja Israel ja'ayëty.

[10]Tääts nëjkx yë Leví ja'ayëty ëjts xywyinkuwa'akëtë ets nitëkokyë yë Israel ja'ayëty nëjkx yë kyë'ë tkëxkoonta'atë ma Leví ja'ayëty yë kyëpajkëtyën.

[11]Yë Aarón yë'ë nëjkx tkënu'kxy yë Leví ja'ayëty ëjts nwintuuyës, mëti'ipë kyutänëtëpën yë Israel ja'ayëty. Jëtu'un'äämpy yë Leví ja'ayëty yë'ë wyë'ëmtëty ma ëjtsën etsës xymyëtuntëty.

[12]Ënät ja Leví ja'ayëty näjyëtu'un jam ja kyë'ë tkëxkontëty ma ja nimäjtskpë ja tsajpkaa ja kyëpajkën, tu'uk nëjkx wyintsë'kën'aty ma ja nëë poky tkunaxëtyën ets tu'uk nëjkx yajnino'oky ets ja wa'atsajtën tpaatëty ja Leví ja'ayëty.

[13]Ënät mijts jam kë'ëm xywyaatswitsëty ma ja Aaronkën ets ma ja myaankëtyën ets nëjkx xykyënu'kxy maas ëjts xymyëtuntëtyën.

[14]Jëtu'un nëjkx ëpëky xypyëjktä'äky yë Leví ja'ayëty etsës njä'ä'atëty.

[15]Yë'ëjëty jam nëjkx tyuntë ma ja wit tëjkën ma näpyaatë y'ityën mëët yë Tios. Jëyëjp xykyënu'kxëty ets xyajtsi'iw xyajpujtëty, etsës xymyo'ojëty, tä tu'uk yë ayajk ako'onënën.

[16]Jä'ä ko ma Israel ja'ayëtyën, yë'ëjës të nwin'ixtë etsës njä'ä'atëty. Ëjts nkupëjkpyës yë'ëjëty ets jëtu'un tpaatëty tä jeexyë miitsëty xymyo'otësën ja mkä'äxkopkëty.

[17]Jä'ä ko ëjtsës yë xypyatp yë kä'äxkopk, ninu'un yajpaatën ma Israel ja'ayëtyën, jëtu'un tä jëyujk tsajpkaajëty mëti'ipë ëka'any mëxu'unk'ajtëpën. Koos ojts nyaj'o'kta'ay yë Egiptë ja'ayëty yë kyä'äxkopktëjkëty, yë Israel ja'ayëty yë kyä'äxkopkëty ëjts ojts nätyuknipëjkë'ëkëtyës.

[18]E yë'ëjëty nimay ënäty oyëty, paatyës yë Leví ja'ayëty yë'ë të nwin'ixy ets yë'ë tkunaxtëty ja kä'äxkopktëjk.

[19]Ëjts yë'ëjës jëtu'un të nwin'ixy yë Leví ja'ayëty etsës të nmo'oy yë Aarón mëët yë y'u'unk y'ëna'k ets jap tkutuntëty tëkokyë yë Israel ja'ayëty ma ja wit tëjkën ma ja näpyaatë y'ityën mëët yë Tios, jëtu'un'äämpy tpaatëty ja pokymyä'kxën ma Tiosën. Jëtu'un'äämpy ka'ap nëkooyë yë Israel ja'ayëty tmëwinkontëty yë Tios yë wyittëjk ets ka'ap wi'ix jyatëty kyëpätëty.

[20]Moisés, Aarón ets tëkokyë yë Israel ja'ayëty ojts jëtu'un tpatuntë ja Tios ja y'ënä'ämën, mëti'ipë ënäty të tmo'oyën ja Moisés ma ja Leví ja'ayëty yajnimëtya'aktën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

21Ja Leví ja'ayëty ojts yajxon nyäpyuj nyäjyä'ätsëtë ets ojts ja wyitëty tpujtë. Ënät ja Aarón ojts twoownëjkxy ja Leví ja'ayëty Tios wintum ets tyäjky tä tu'uk yë ayajk ako'onën mëti'ipë Wintsën yajmoopyën. Jëtu'un ojts tkënu'kxy tä tyuny'ätyën ko pën ja näypyuj näjyä'ätsë tpaaty.

22Ko jëtu'un tyuuntaay jyajtaayë, ënät ja Leví ja'ayëty ojts ja tyuunk tuntë, mëti'ipë jap tuka'ajëtëpën ma ja wit tëjkën ma ja näpyaatë y'ityën mëët ja Tios. Yë Aarón mëët yë myaank'ëna'k, yë'ë ojts kyëwent'atëtë ets wyintunëtë. Tä ënäty yë Tios të tuknipëkyën ja Moisés ja Leví ja'ayëty yajtuknipëktëty.

23Ënät yë Tios ojts tmëkäjpxy yë Moisés ets t'ënëmaay:

24Yë Leví ja'ayëty jää mëpaat tyuuntsoontë jap ma ja wit tëjkën ma ja näpyaatë y'ityën mëët yë Tios. Ko ënäty të t'apätë i'px mëkoxk.

25Ets tyuunkpëtsëmtëty ko ënäty ja jyëmëjt të t'apätë wëxtyikxy majk.

26Ko ënäty të tyajka'pxnëtë ja jyëmëjtëty, jyëkyäjpnëp je'eyë ja myëku'uk tjaakputëkëtëty ma jap tii yajtuna'anyën nayiin nawään ma ja wit tëjkën ma ja näpyaatë y'ityën mëët ja Tios, e ka'ap tyimxëmë'atëty. Jëtu'un mëpaat yajxon xymyä'kxy ja tuunk mëti'ipë yajtu'uye'eytyëpën ja Leví ja'ayëty.

Números 9

1Kom jëmëjt ma ënäty yë Israel ja'ayëty të tsyoontën jap Egiptë, ma y'änyën yë mëtu'kpo'opë. Ko jëmëjt tsyo'ontä'äky, jää ojts yë Tios tmëkäjpxy yë Moisés jam kopkkëjxm ma txëëwatyën Sinaí ets t'ënëmaay:

2Yë Israel ja'ayëty jää mëpaat nixëëwtuntë yë ëmaayxyëëw,

3ma myajkmajkts'anyën ya'atë po'o, jënäkxyëëw, jëtu'un mëpaat xytyuntë tääjës të ni'ënä'ämën.

4Paaty ojts ja Moisés tni'ënä'ämë ets ja Israel ja'ayëty tuntëty ja ëmaayxyëëw.

5Yë'ëjëty ojts jëtu'un tjanty xyëëwtuntë ja ëmaayxyëëw ma ja po'o myajkmajkts'anyën jënäkxyëëw, jam wintë'ëtstum ma txëëwatyën ja kopk Sinaí. Jëtu'un ojts mëtëy tuntë tä ënäty ja Moisés ja Tios të tyuk'ëne'emyën.

6E tam ënäty ja ja'ayëty mëti'ipë ëxëëkëtyën, mëët ko të tontë ja o'kpë ka'ap tjëkyejpy tuntëty ja ëmaayxyëëw; ënät ojts tninëjkxtë ja Moisés ets ja Aarón jä'ä xëëw,

7ets t'ënëmaaytyë: Tëës ntontë yë o'kpë, paaty ëxëëk nyajpaatës. E yë'ë ëëts nyajtëwantëp: ¿Tii këtii ënät tjëkyäpëty nyaktëtyës ja n'ayajk n'ako'onën ma Wintsën yajnixëëwtunyën tä ja wiinkëtypë ja Israel ja'ayëtyënë?

8Ënät ja Moisés y'ëtsoowëtë: M'ëwxitëp ënät. Tyamës yë Tios n'ëkyajtëwëty wi'ix y'ëtsoy ets miits ntuk'ëwaanëtëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

9Ënät ja Tios ojts tmëkäjpxy ja Moisés ets t'ënëmaay: Jëtu'un xy'ënëëmëty yë Israel ja'ayëty:

10tëkokyë miitsëty ets näjyëtu'un yë m'u'unk m'ëna'këty, kopkpëky ko xynyixëëwtuntëty yë ëmaayxyëëw maas ëjts xymyëjjawëtëtyën. E ja mëti'ipë ëxëëk yajpatëpën, mëët ko ënäty ja o'kpë të tontë, ëkë mëti'ipë jam muum jëtijtëpën,

11jä'ä nëjkx txëëwtuntë ja ëmaayxyëëw ko myajkmajkts'anëty ja mëmäjtskpo'opë, ma jyënäkxyëëw'atyën. Ja kupixyny mëti'ipë të tyaj'ooktën, yë'ë mëët tukkaytyëty yë ujts ta'ampë ets ja tsajpkääky ka'apë tsyooymyëëtëtyën.

12Ni xykyayajwë'ëmtëty ma ja komjëpompën. Ja pajk këtii jëtu'unyë muum xynyaska'atsëtëty ets ni xykyatëjtëty. Ja ëmaayxyëëw jëtu'un xynyixëëwtuntëty tääjës të ni'ënä'ämën.

13E pën ka'ap tmëjjawë yë ëmaayxyëëw ets ka'ap maa të nyijkxy ets jyanija'ap ko mëpaat tnixëëwtuny ja ëmaayxyëëw, kopkpëky ko nëjkx yajjo'otsy ma myëkunaax myëkukajpnën ets näjyëtu'un pën ka'ap të tyäky ja ayajk ako'onën ma ja Tiosën mëti'ipë paat'ajtëpën ma tnixëëwëtyën, nëjkxëp näjyëtu'un tkumëtoy.

14Ja jaaypyaat jaaypyo'kxyëty mëti'ipë tsënaaytyëpën ma ja mnaax mkajpnëtyën, kopkpëky ko näjyëtu'un tmëjjawëtëty yë ëmaayxyëëw maas ëjts ja nxëëw mëj nyäxyën, jëtu'un tääjës të ni'ënä'ämën. Ja ënä'ämën mëti'ipës të nyajwë'ëmyën, tunëp näjyëtu'un ma jaaypyaat jaaypyo'kxëtyën ets ma kunaax kukajpnëtyën.

15Jä'ä xëëw ma ojts tkojtën ja Tios ja jyëën tyëjk, ja wit tëjk mëti'ipë myë'ijtypyën ja käjpxytyu'unën. Ënät ojts jam nyäpyëjktä'äkyë ja yoots tëjknëkëjxy ets jëtu'un tyim xëëwnajxy. E ko tsyu'ujënë jëtu'un yaj'ijxy tä jëënën ets jëtu'un ojts tyimkuxëënyë.

16Jëtu'un ënäty xëmë yaj'ixy ko xyiiny'äty tä tu'uk yë yootsën. E ko kyoots'aty tä tu'uk yë jëënën.

17Ko ja yoots ijty pyëti'iky ja Israel ja'ayëty ënätyë ijty tsyoontë. E ma ja yoots ënäty nyäpyëjktä'äkyën, ja Israel ja'ayëty jam tsyënaaytyaknpëktë.

18Ko ja Tios ijty y'ënë'ëmxëtë ets tsyoontëty, yë Israel ja'ayëty ënätyë ijty tsyoontë. Ëkë ko ijty yë'ë tuknipëjktaakë ets muum tsyënaaytyaknpëktëty. Jam ijty tsyënaaytyaknpëktë. Ets jam pyo'oxtë tä ënäty ja yoots jam pyo'oxyën tëjknëkëjxy ma ja Tios ja wyittëjkën.

19Pën ja yoots poxp jam ma ja Tios ja wyittëjkën, ja Israel ja'ayëty näjyëtu'un jam jeky y'itë. Jëtu'un'äämpy jä'ä tuntë mëti'ipë ja Tios tuk'ënä'ämëtëpën.

20E pën ja yoots je'eyë jam mäjtsk tëkëëk xëëwë y'ity tëjknëkëjxm ma ja Tios ja jyëën tyëjkën. Ko ja Wintsën ënäty y'ënä'ämëtë ets tsyoontëty, ënät tsyoontë; e ko ja Wintsën ënäty y'ënä'ämëtë ets wyë'ëmtëty, ënät wyë'ëmtë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

21Jëna'ajëty ja yoots je'eyë tsyuunaxy, komjëpom tä pyëtë'kojnë. E ja Israel ja'ayëty ënätyë tyu'upëktë. Näyjyëtu'un jëna'ajëty je'eyë xyëëwnaxy, ko kyootsënyë täät pyëtë'kojnë, e ja Israel ja'ayëty näjyëtu'un ënätyë tsyo'onta'atë.

22Pën ja yoots ijtp jam tëjknëkëjxm ma ja Tios ja wyittëjkën kanaak xëëw, tu'kpo'o, ëkë tu'kjëmëjt, ja Israel ja'ayëty jëtu'un tna'itë ets ka'ap maa nyëjkxtë. E ko ja yoots jam pyëti'iky, ënätyë ijty tsyo'onta'atë.

23Ja Wintsën ënäty nyi'ënä'ämëp ets muum tsyënaaytyaknpëktëty ets Wintsën nyi'ënä'ämëp ets tyu'uye'eytyëty. Jëtu'un ijty winë tuntë tä ja Wintsën tni'ënä'ämën mëti'ipë ja Moisés nyikäjpxypën.

Números 10

1Ënät ja Tios ojts ja Moisés tmëkäjpxy ets t'ënëmaay:

2Oytyun mäjtsk yë pujxnxuxn aak poop pujxn myajtunëp ets yë'ë mtuk'oytyunëp yë pujxnkuwojpën. Yë'ë ja'ay yajtukxuxmuktëp ets ye'eymyuktëty, yë'ë myëtowtëp ko ja tso'onën y'ita'anëty.

3Ko mäjtsk ja pujxnxuxn yajtukxu'uxëty, tëkokyë ja ja'ay myujkta'atëty ma mijtsën jam ma yajnitëkën ja wit tëjk ma näpyaatë y'ityën mëët yë Tios.

4Ko je'eyë tu'ukyë yë pujxnxuxn yajtukxu'uxëty, yi'iyë nëjkx ye'eymyuktë mëjja'aytyëjkëty.

5Ko yajtukxu'uxëty ja pujxnxuxn ets ja ja'ay ya'axtëty jyoktëty, ënätyë tsyo'onta'atëty ja ja'ay mëti'ipë ënäty tsënaaytyëpën a'oytsyow.

6Ko mäjtsk'ok xyu'uxëty yë pujxnxuxn, ënät tsyoontëty mëti'ipë yajpatëpë ëpa'tkë'ëytsyow. Ko yë pujxnxuxn xyu'uxëty ets xymyëtowtëty, näjyëtu'un yë ja'ayëty ya'axtëty jyoktëty, yë'ë ënäty nyikäjpxyp ets mtso'onta'atëty.

7E ko yi'iyë pujxnxuxn atu'uk xyu'uxëty, yë'ë ënäty nyikäjpxyp ets je'eyë ja'ay ye'eymyuktëty.

8Yë Aarón yë myaankëty mëti'ipë teety'ajtëpën yë'ë pujxnxuxn tyukxu'uxtëp.

9Ko yë mëtsiptëjkëty mtukmin mtukja'tëtëty ma ënäty m'itën mtsëënëtën ets miitsëty mnäkyuwa'anëtëty, mëk nëjkx mya'axtë mjoktë ets xyajxuxkä'äktëty näjyëtu'un ja pujxnxuxn. Jëtu'un'äämpy nja'amyätstëty, ëjts mWintsën Tiosëty ets nyajtso'oktëty ma ja mëtsiptëjkëtyën.

10Myajxu'uxtëp näjyëtu'un yë pujxnxuxn ma xoontakën y'ityën, ijxtëm ko yë xëëw tyunyën ets ko yë po'o pyi'k'aty. Näyjyëtu'un ko yë wintsë'kën xyaktëty nino'okpyë ets ko yë wintsë'kën xyaktëty ma ja nay'ëëw'oy näykyajpx'oyë y'ityën. Jëtu'un'äämpy miitsëty nja'amyätstëty. Ëjts mWintsën Tiosëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

11Ma y'i'px anyën ja mëmäjtskpë ja po'o, mëmäjtskjëmëjtpë ma tsyo'ontën jap Egiptë. Ënät ojts jam ja yoots jyëwä'äky ma ja wit tëjkën, mëti'ipë myë'ijtypyën ja käjpxytyu'unën.

12Tä ja Israel ja'ayëty tsyo'ontaaytyë ma ja të'ëts'it txëëwatyën Sinaí. Ja yoots jam ojts tyiiy'awë ma ja Parán të'ëts'itën.

13Jëtu'un tä ënäty ja Tios ja y'ënä'ämën të tyäkyën ma Moisésën.

14Yë'ë jëyëjp nëjkxtëp ja tsiptuunpëtëjkëty mëti'ipë myëët'ajtëpën ja Judá ja myëjwit wintëy ets yë'ë tsiptuunpë wintsën'atëp ma yë'ëjëtyën yë Nahasón, myaank yë Aminadab.

15Ma tsiptuunpëtëjkëtyën mëti'ipë yë Isacar jyä'äy'äjtypyën, yë'ë ënäty jam tsiptuunpë wintsën'ajtp yë Natanael, yë Zoar yë myaank.

16Ma tsiptuunpëtëjkëtyën mëti'ipë Zabulón jyä'äy'äjtypyën yë'ë ënäty jam tsiptuunpë wintsën'ajtp yë Eliab, Helón yë myaank.

17Ënät ojts tkäjta'atë ja Tios ja wyittëjk, tääts ja Guersón ja y'u'unk y'ok ets ja Merarí y'u'unk y'ok tmëtu'utëjkëtyë tëkokyë winë jënu'un ënäty mëët tyunyën. Jä'ä ko yë'ë ënäty të yajtuknipëktë ets yë'ë muum tmënëjkxtëty.

18Ënät ojts näjyëtu'un tyu'utëkëtë ja tsiptuunpëtëjkëty mëti'ipë myëët'ajtëpën ja Rubén ja myëjwit wintëy ets yë'ë jam tsiptuunpë wintsën'ajtp yë Elisur, myaank yë Sedeur.

19Ma tsiptuunpëtëjkëtyën mëti'ipë yë Simeón jyä'äy'äjtypyën yë'ë ënäty jam tsiptuunpë wintsën'ajtp yë Selumiel, myaank yë Zurisadai.

20Ma ja tsiptuunpëtëjkëtyën mëti'ipë yë Gad jyä'äy'äjtypyën, yë ënäty jam tsiptuunpë wintsën'ajtp yë Eliasaf, myaank yë Reuel.

21Ënät ojts näjyëtu'un tsyoontë mëti'ipë yë Quehat jyä'äy'äjtypyën, mëti'ipë myënëjkxtëpën ja apëjk atu'unën jënu'un jap tyunyën ma Tios ja wyittëjkën mëti'ipë ëmaayëtyën. Ko ijty jam jya'të ma ënäty jya'ta'antë, kojy tukja'anëtë ja Tios ja wyittëjk.

22Ënät ojts näjyëtu'un tsyoontë ja tsiptuunpëtëjkëty mëti'ipë myëët'ajtëpën ja Efraín ja myëjwit wintëy ets yë'ë jam tsiptuunpë wintsën'ajtp yë Elisamá, myaank yë Amiud.

23Ma ja tsiptuunpëtëjkëtyën mëti'ipë Manasés jyä'äy'äjtypyën, yë'ë ënäty jam tsiptuunpë wintsën'ajtp yë Gamaliel, myaank yë Pedasur.

24Ma ja tsiptuunpëtëjkëtyën mëti'ipë yë Benjamín jyä'äy'äjtypyën yë'ë ënäty jam tsiptuunpë wintsën'ajtp yë Abidán, yë myaank yë Guidoní.

25E jam tim ix'amnë ma ja tsiptuunpëtëjkëtyën, yë'ë ojts jam nyäwyaapëtë ja tsiptuunpëtëjkëty mëti'ipë jyä'äy'äjtypyën yë Dan ets yë'ë tsiptuunpë wintsën'ajtp yë Ahiézer, yë myaank yë Amisadai.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

26Ma tsiptuunpëtëjkëtyën mëti'ipë yë Aser jyä'äy'äjtypyën, yë'ë jam tsiptuunpë wintsën'ajtp yë Paguiel, yë myaank yë Ocran.

27Ma tsiptuunpëtëjkëtyën mëti'ipë yë Neftalí jyä'äy'äjtypyën yë'ë jam tsiptuunpë wintsën'ajtp yë Ahirá, yë myaank yë Enán.

28Jëtu'un ijty nyäwyaapëtë ja tsiptuunpëtëjkëty mëti'ipë jam tsiptuunpë'ajtëpën ma ja Israel ja'ayëtyën, ko ënäty muum nyëjkxtë.

29Ënät ojts yë Moisés tëkok yë jyiy t'ënëëmë mëti'ipë xyëëwajtypyën Hobab, yë myaank yë Reuel mëti'ipë Madián ja'ayën: Ëëtsëty jamës nëjkxtë ma it naaxwiinyëtën mëti'ipës ja Tios të xytyukwinwanëtën. Min mëët ëëtsëty ets jëëky mëku'uk myajjawëty, jëtu'un tä Tios ëëts oy xymyëët'atën, maas n'Israel ja'ay'atën.

30E ja Hobab tyaa y'ëtsooy: Ka'ap yowë. Jamës jatëkok nwinpita'any maas yë nnaax nkajpnën ma tsyëënëtën ja njëëky nmëku'ukës.

31Këtii mnëjkxy, ni'ikyë ja Moisés jëtu'un t'ënëëmë. Mijts wa'ats xynyijawë maa mëpaat yë tsënaaytyakn yajpaaty oypyë jam të'ëts'itjotm, jyëkyejpy mijts xytyu'uwinwowtëtyës.

32Pën mijts miimp mëët ëëtsëty, tëkokyë jënu'un ëëts yë Tios winë xymyo'otën xykyäxtën, nëjkxëp näjyëtu'un mijts myajmo'oy.

33Ënät jam tsyo'ontë ma ja Wintsën ja kyopkën ets ojts tyu'uye'eytyë tëkëëk xëëw. Ja kaaxë mëti'ipë myë'ijtypyën ja käjpxytyu'unën mëët ja Wintsën, jëjp'am ënäty nyijkxy. T'ixta'ay yë'ë jëyëjp ja it naaxwiinyëtë ma jëtu'un pyo'kxtëtyën ja ja'ayëty.

34Ko ijty xyiiny'äty je'eyë tsyu'utsoontë tääts ja yoots nyäpyëjktä'äkyë ma yë'ëjëtyën mëti'ipë ja Tios jyä'ä'ajtypyën.

35Ko yajkëëytsyoony ja kaaxë ënät ja Moisés ijty y'ënä'äny: Pëtë'ëk, Wintsën. Wä'än tkäkta'atë yë ja'ayëty mëti'ipë mëtsip'ajtëpën. Je'eyë mna'ixëtëty tääts tsyo'onta'atëty.

36E ko ja kaaxë muum wyi'imy, tyaa ja Moisés y'ënä'äny: Wimpit, Wintsën, ma ja mayjyä'äyën mëti'ipë Israel ja'ayëtyën.

Números 11

1Ënät ja Israel ja'ayëty ojts jatëkok wiinkjaty tyëkëtë kajpxpë ma ja Tiosën. Mëët ko mëk tjawëtë ja ëyo'on, mëti'ipë myënajx yajnajxtëpën. Ko Tios jëtu'un tmëtooy, ojts jyoot'anpëky. Ënät tkejxy ja mëj jëën jam pë'am ma mayjyä'äy tsyëënëtën.

2Ets ja ja'ayëty mëktä'äky t'amëtoowtë ja putëjkën ma ja Moisésën ets ja Moisés ojts ja Tios tmëkäjpxy, mëët yë'ëjëty täänëm ja jëën ojts pyi'itsy.

3Paaty tääpë it naaxwiinyëtë jä'ä ojts yajtijy Taberá. Jä'ä ko jam ojts ja jëën myëjë mëti'ipë ja Tios kyäjxën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

4Ma Israel ja'ayëtyën tam ënäty yajpaatë jaaypyaat jaaypyo'kxyëty, mëti'ipë yi'iyë myëmaay myëët'ajtëpën yë ka'ayën ukën. E ja Israel ja'ayëty näjyëtu'un ja tpa'ëtëtstë. Ojts tyëkëtë kuma'ay kutajëpë ets jëëpyë yaxpë y'ëna'antë: Tsu'utsyës yajxon njajantsyu'utsäämpy.

5Yajxon yaja'amyäjtsnë wi'ix ijty jap ntsu'tsëmën yë nëë jëyujk Egiptë. Ets näjyëtu'un wi'ix ijty jap një'kxëmën yë ujtstëëm, këtsi'ixyëty, cepollëty ets ëxuxëty.

6E tyam mëpaatëp nyuu'o'kënë, yi'iyë xëmë maná yajjë'kxnëp.

7Yë maná jëtu'un ënäty y'ixëty tä yë axykyulantrë pajkën. Pu'ts yë y'ujkën tä yë kepy'u'pkyën.

8Jëtu'un jyawë, tä tsajpmok kääkyën mëti'ipë ontë'ëtsën. Ja ja'ayëty jopyëp ijty tyajmujkojtë ets tmä'ätë ëkë twaytyë tyajkë'ëwtë jëtu'un tä tsajpkääkyën.

9Koots ma ja maanik kyä'äyën, jää ijty näjyëtu'un ja maná kyä'äy.

10Ënät ja Moisés ojts tmëtoowpaaty ko ja Israel ja'ayëty jyë'ëtë ya'axtë jam ma tyëjk'aawëtyën mëti'ipë witnikojyën. Ja Tios wiink ojts tjawë, Moisés ojts näjyëtu'un jyoot'anpëky.

11Ënät yë Moisés t'ënëmaay yë Tios: Wintsën. ¿Wi'ix ko ëxëëk xytyimtunyës pën mijts nmëtuumpy? ¿Tiijës xytyuk'ëxëëk'ijxp, ko ya'atë naax kajpn të xytyuknipëkyës etsës ntu'uwinwowëty?

12¿Ëkë tyeety tyaak, ëkë pënës ëjts, koos xy'amëtoy etsës yë'ëjëty janty tseeny kony nmëët'atëty tä yë mëxu'unktëjk yajtsään yajkontën. Etsës ntimyajja'tëty jëtu'un ma ja it naaxwiinyëtën, mëti'ipë ojts xytyukwinwanën ja y'ap y'okëtyës?

13Maas yë tsu'utsy npëkëty ets ya'atë mayjyä'äy kyäytyëty tsyu'utstëty. Yaxp jojkp xynyimintës ets y'ëna'antë: Tsu'utsyës ntsojkëp.

14Ëjts atu'uk ka'apës nmëta'akëty ets ya'atë naax kajpn ntu'uwinye'eyëtyës. Mëkës njawë ya'atë tuunk.

15Pën jëtu'un xyajtuna'anyës, ni'ikë tim yaj'o'kës pën xy'oyjya'apës. Jëtu'un ka'ap ëyo'on jotmay nyajnaxëtyës.

16Ënät ja Tios y'ëtsoowë: Yajtu'ukmuk nitëkë'px majk yë mëjja'aytyëjk Israel ja'ayëty, mëti'ipë m'a'ijxëpën ko mëj'äämpy y'itë ma ja kajpnën. Ets xywyoowminëty ma wit tëjkën ma näpyaatë y'ityën mëët yë Tios. Jam y'ëwxitëty mëët mijts.

17Ëjts këta'akaanpës ma mijtsën ets nmëtyakmëty. Npupëkäämpyës wäänë mmëkajtën m'oyajtën mëti'ipë mëët'ajtypyën ets yë'ë tjä'ä'atëty. Yë'ë nëjkx mputëkëtë ma ya'atë naax kajpn yajtu'uwinye'eyä'äynyën. Jëtu'un ka'ap tii atu'uk mtimtyukëtakpätëtëty.

18Ets xy'ënëëmëty yë Israel ja'ayëty wä'än nänyi''ixëtë ets jopy jëjp'ixy yajpaatëty, wä'än yë jyot wyinma'any tyaj'oyëtë. Jä'ä ko jopy itaanp yë tsu'utsy may ets

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

tsyu'utstëty. Tëës nmëtoy ko y'ëjtë tyu'uktë ets y'ëna'antë: jääpëk yë tsu'utsy jeexyë n'ëkpatëmë. Jap Egiptë nikë jotkujk ijty jap nyajpatëmë. E kajts wyi'ixëty, oy, tyam tsyu'utstëty jyë'kxtëty.

19Ets ka'ap je'eyë tyu'kxëëwëty myäjtskxëëwëty ëkë y'i'px xëëwëty.

20Jeky tsyu'utstëty wyëtstëty, jää oy tu'kpo'ojën, koonëm kyu'uxëtëty ets tsyipëtëty. Jä'ä ko ëjts xykyamëj'ijx xykyamëjpëjktaktëp mëti'ipë Wintsën'ajtpën. Ëjts jayajpatpës ma yë'ëjëtyën. E yë'ëjëty ni'ikyë jyänty jyë'ë jyänty myu'utë ets y'ëna'antë: ¿Wi'ix ko ojts n'ëktso'onëmpë jap Egiptë?

21Ënät ja Moisés y'ëtsooy: Yë ja'ayëty mëti'ipës nwoow'ijtypyën, jä'ä nyiwinë'atë tëtujk mëko'px mil. ¿Ets m'ënaanpë ko tu'kpo'o tsyu'utstëtyë?

22¿Maa xypyëka'any nëkooyë jëyujk tsajpkaa mëti'ipë ookëpën ets ya'atë ja'ay tsyu'utstëty? Oyxyëp jeexyë xyjyamooypyë tëkokyë yë nëë jëyujk jënu'un mejyjoty yajpaatën ka'ap myëta'akëty.

23Ënät ja Tios y'ëtsoowë: ¿Tii janty yi'inëm xy'ixy ëjts yë nmëk'ajtënë? M'ixëp ko jëtu'un tyunëtëty jyatëtëty, mëti'ipës të nikäjpxyën.

24Ënät ja Moisés ojts jam tsyoony ma ënäty ja Tios mëët të myëtyä'äkyën ets ojts tukmëmëtyakta'ay ja naax kajpn tä ënäty të y'ënë'ëmxëtyën. Ojts tyajye'eymyujkta'ay nitëkë'px majk ja mëjja'aytyëjk ets jam tpëjktaktaay ma ja wit tëjkën.

25Ënät ja Tios ojts jatëkok jap kyëtä'äky yootsjoty ets mëët ja Moisés myëtyäky. Ojts tpëky wäänë ja mëk'ajtën oyajtën ma ja Moisésën ets tmooy jä'ä ja mëjja'aytyëjkëty ja nitëkë'px majkpë. Ko ojts ja mëk'ajtën oyajtën tyukja'tëtë ja mëjja'aytyëjkëty, ënät tyëjkëtyë mëtyakpë tä jeexyë kyäjpxynyajxpë'atën. Je'eyë jëtu'un ets ka'ap ojts ok y'ëkkajpxnëtë.

26Nimäjtsk ja ja'ayëty mëti'ipë xyëëwajtëpën Eldad ets Medad, mëti'ipë ënäty näjyëtu'un të yajwin'ixtën ma ja mëjja'aytyëjkëty ja nitëkë'px majkpë. Yë'ëjëty ka'ap ojts nyëjkxtë ma ja wit tëjkën ma ja Tios jam kyëtä'äkyën, jam ojts wyë'ëmtë ma ja kyë'mtëjkëtyën. Ojts ja mëk'ajtën oyajtën tyukja'tëtë ets tyëjkëtyë mëtyakpë tä jeexyë kyäjpxynyajxpë'atën jam ma ja tsyënaaytyaknëtyën.

27Ënät ojts tu'uk ja yujkyeeky'ëna'k nyijkxy pëyi'ikyë ma ja Moisésën ets t'ënëmaay: Yë Eldad ets Medad jëtu'un jam kyajpxnëtë ma tsyënaaytyaknëtyën tä yë käjpxynyajxpëtëjkëtyën.

28Ënät yë Josué y'ënäny, yë myaank yë Nun, mëti'ipë ënäty mutsknëm të tyuuntsoonyën mëët yë Moisés: Wintsën Moisés tun yë mëyajtën ets këtii jëtu'un kyajpxtëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

29E yë Moisés tyaa y'ëtsooy: ¿Tii xynyi'äjkëpësë? Ëjts ni'ikyës ntsoky ets jeexyë yë Tios tmooytyä'äy yë myëk'ajtën yë nyaax kyajpn ets tëkokyë y'awinpijta'atë käjpxynyajxpë.

30Ënät yë Moisés ets ja mëjja'aytyëjkëty ojts jam tsyoontë ets nyëjkxtë ma ja mayjyä'äy jam yajpaatën.

31Maatsow ja mëjmejyën, jäätsow ojts ja Wintsën tyajmëjpojy ja maymyuuxy ets jam nyaaxkëtaktë ma ja Israel ja'ayëty ënäty tsyëënëtën. Yajxon tyajwintujktaaytyë ja it naaxwiinyëtë, jä'ä tyajwintujktë tu'kxëëwye'eyën ets nyipäjtë tu'kxajpk kyëjxmëty.

32Tu'kxëëw tu'ktsu'um ets ëpëky ja komjëpom ojts ja Israel ja'ayëty tpëjkmuktë ja maymyuuxy. Mëti'ipë wäänë ja jyä'ä pyëjkmujkën majk nikëpupyën ojts tyajmuky, yajxon tsujktë t'ä'ktë ets ojts tyajxëëwtë'ëtstë.

33Ja Israel ja'ayëty yajxon ënäty tsyu'utsanëtë, ënät ja muuxy may tjanty yajkëëwtë ets tsyu'tstë. Tam ënäty ka'ap tku''uknajxta'atënëm ko ja Wintsën tyukjoot'anpëjkëtë ets may y'o'ktë.

34Ja it naaxwiinyëtë jä'ä txëëwmooytyë Quibrot-hataavá. Jä'ä ko jam ojts nyaaxtëkëtë ja ja'ayëty, mëti'ipë ënäty yi'iyë myëmaay myëët'ajtëpën ja ka'ayën ukën.

35Ënät ojts jam tsyoontë Quibrot-hataavá ets jyajtë Haserot, ma tsyënaaytyaknpëjktën.

Números 12

1Ënät yë Maria ets Aarón ojts tyëkëtë kajpxpë, yë'ë Moisés nyi'ojëtyëp, mëët jä'ä ko ënäty yë'ë mëët të pyiky yë to'oxytyëjk mëti'ipë Etiopíë tso'onpën.

2Ënät näjyëtu'un y'ënantë: Yë Tios ka'ap yi'iyëty mëët yë Moisés tyimmëtyä'äky, mëtyakp näjyëtu'un mëët ëëts'ajtëmë. Ya'atë jëtu'unpë aaw ayuk myëtoow yë Tios.

3Yaa naaxwiiny ni pën ënäty jëtu'un kyatëtä'äkyëty tä Moisésën.

4Paaty yë Tios t'ënëmaay yë Moisés, Aarón ets Maria: Jam nëjkxtë nitëkëëk ma wit tëjkën ma näpyaatë y'ityën mëët ja Tios. Ënät ojts jam nitëkëëk nyëjkxtë.

5Yë Tios yootsjoty ojts kyëtä'äky ets nyäpyëjktakë jam ma ja wit tëjk yajnitëkën ma näpyaatë y'ityën, tääts ojts tmëkäjpxy ja Aarón ets ja Maria. E ko ojts jam nyäwya'këxë'ëkëtë.

6Ënät ja Tios y'ënëmaayëtë: Mëtoow'itë mëti'ipë yam ntuk'ënëëmëjantëpën: Ko tu'uk yë nkäjpxynyajxpës yajpaaty ma miitsëtyën, ëjts mëtyakpës mëët kuma'ayjoty ets ntuk'ijxypyës oytyiijëty tä ja'ay y'ijxën myä'ätyën.

7E yë ntuunpës Moisés ka'apës jëtu'un nmëkäjpxy. Yë'ë oy yë winë tuny këtiinëm jyëtu'unëty yë myëku'uktëjk.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

8Wiinxë jëjpxës mëët nmëtyä'äky, jëtu'un tä mëpaat yajwinjawën. ¿Pën yë'ë wa'ats xytyim'ixyës wiinxë jëjpxë, tii ko miitsëty xynyi'ojëtë?

9Tios ojts jyoot'anpëky mëët yë'ëjëty ets ojts jam tsyo'onkojnë.

10Ko ja yoots jam jyëwä'ky ma ja wit tëjkën ma ja Tios kyëtä'äkyën. Ënät ja Maria ojts ja leprë pu'uts tyukpëtsëëmta'ayë, poop ja nyini'kx ojts y'awinpity. Ko ja Aarón y'ijxwinpijty, ënät t'ijxy ko tëëtëm ja pu'uts pa'am ja Maria nyatukpëtsëëmtaayënë.

11Ënät ja Aarón t'ënëmaay ja Moisés: Wintsën tun yë mëyajtën, këtii ëëts xytyiytyuntëty mëët ko ja nëë poky të ntuntës, mëët ko ja tsuu'at të nyajmëta'aktës.

12Këtii xyajkutukëty ets jëtu'un wyë'ëmëty tä u'unk maayën ka'apë oy myëxu'unk'atyën ets piw nuuk yë nyini'kx jyaak yajpaatëty.

13Ënät ja Moisés ojts ja Tios tmënu'kxtä'äky ets t'ënëmaay: Wintsën, tun yë mëyajtën yajtso'ok yaj'akëta'ak ya'atë to'oxytyëjk.

14Ënät ja Tios y'ëtsooy: kooxyëpy yë tyeety jeexyë wyinkutsujëty, ëxëëk jeexyë wyi'imy wëxtujk xëëw. E paaty yam n'ënëëmë, ko yë'ë nitëjkëyëp wëxtujk xëëw tyëkoy'itëty ma ja naax kajpnën ets nëjkx muum jëkäm jyëtity, ko ënäty wëxtujk xëëw të nyäxy jyëkyäpëp jatëkok wyimpitëty.

15Jëtu'un'äämpy ja Maria ojts yajjuuty kajpnjoty ets wëxtujk xëëw jam jëkämy y'ijty. E ja naax kajpn ojts jam pyo'oxy ma ënäty jam yajpaatyën.

16Ko ja Maria ojts tyajkä'pxy wëxtujk xëëw ma mëpaat ka'ap yajpaatyën kajpnjoty. Ënät jatëkok wyimpijty ets jyä'äjty jam kajpnjotm. Je'eyë jyä'äjty tääts ja naax kajpn nyäpyatso'onë ets jam jyajtë ma ja Parán të'ëts'itjotmën.

Números 13

1Ënät yë Tios ojts tmëkäjpxy yë Moisés ets t'ënëmaay:

2Käx yë ja'ay jam Canaán, ma ja it naaxwiinyëtën mëti'ipës yë Israel ja'ay nmo'ojantëpën, nimajkmäjtsk xykyäxëty tu'ukjaty ja jyä'äy tkutänëtëty.

3Jëtu'un tä ënäty ja Tios të y'ënä'änyën, Moisés ojts tjanty kyexy ja ja'ayëty, jam tsyo'ontë Parán. Tëkokyë mëti'ipë ojts nyëjkxtën aak mëj'äämpy ets kutujkënmëët ënäty y'itë ma ja jyä'äyëtyën.

4Tyaa ja xyëëw yajnikajpxtë, mëti'ipë ojts nyëjkxtën: Samua, yë myaank yë Zacur, mëti'ipë jyä'äy'äjtypyën yë Rubén.

5Safat, yë myaank yë Hari, mëti'ipë jyä'äy'äjtypyën yë Simeón.

6Caleb, yë myaank yë Jefuné, mëti'ipë jyä'äy'äjtypyën yë Judá.

7Igal yë myaank yë José, mëti'ipë jyä'äy'äjtypyën yë Isacar.

8Oseas, yë myaank yë Nun, mëti'ipë jyä'äy'äjtypyën yë Efraín

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

9Paltí, yë myaank yë Rafu, mëti'ipë jyä'äy'äjtypyën yë Benjamín.

10Gadiel, yë myaank yë Sodí, mëti'ipë jyä'äy'äjtypyën yë Zabulón.

11Gadí, yë myaank yë Susí, mëti'ipë jyä'äy'äjtypyën yë José.

12Amiel, yë myaank yë Guemalí, mëti'ipë jyä'äy'äjtypyën yë Dan.

13Setur, yë myaank yë Micael, mëti'ipë jyä'äy'äjtypyën yë Aser.

14Nahbí, yë myaank yë Vapsí, mëti'ipë jyä'äy'äjtypyën yë Neftalí.

15Gueuel, yë myaank yë Maquí, mëti'ipë jyä'äy'äjtypyën yë Gad.

16Ya'atë ja'ay të yajnikajpxtën, yë'ë ojts yë Moisés tkexy jam ma Canaán ja nyaaxjotmën ets t'ixtëty tuntëty. Ja mëti'ipë xyëëwajtypyën Oseas ojts ja xyëëw twinkuwijtsëyë ets jä'ä ojts tijy Josué.

17Ënät ojts yë Moisés tkexy ya'atë ja'ayëty jam ma ja it naaxwiinyëtë txëëwatyën Canaán ets t'ixtëty tuntëty, ënät t'ënëmaay: Jäätsow mnëjkxtëty ma txëëwatyën Négueb ets mpäjtë'ëktëty ma ja kopkjotmën.

18Yë'ë m'ixtëp mtuntëp wi'ix yajpaatyën yë naax kajpn ets ja ja'ayëty mëti'ipë jam tsënaaytyëpën, pën oy mëkëty, ëkë pën xyëëpëty; pën niwäänëty ëkë pën nimayëty.

19Ixtë tuntë näjyëtu'un wi'ix ja nyaax kyajpn yajpaatën; ja jyëën tyëjkëty wi'ix kyojy'atën. Pën wit tëjk tyuktsëna'ayëtëp, ëkë pën ta'tspëky kyojy'atë. Ixtë näjyëtu'un ja nyaax kyamëty, pën oynyaax ëkë pën ka'ap.

20Pën ijtp wintëëp winë, ëkë pën ka'ap; pën oyëty ja aay kepy mëti'ipë jam yajpatëpën, ëkë pën ka'ap. Këtii ninu'un mtimtsyë'ëkëtëty. Mëmintëp ja aaytsya'am ujts tsa'am, mëti'ipë jam ijtp wintëëpën. Ko ojts jam nyëjkxtë, yë'ë ënäty tsatym pyiiwk tso'ontakp.

21Ënät ja ye'etyëjktëjk ojts tsyoontë ets jyajtë ma tu'uk yë it naaxwiinyëtën aanë'ëk tëëtsë'ëkpë, jä'ä txëëwaty Sin ets ëpa'tkë'ëytsyow yajpaaty. Ojts jam t'ixtë tuntë tääpë it naaxwiinyëtë. Ojts tukjëtijtëtya'atë ya'atë it, tyajtso'ontaktë jam Sin ets jyajtë ma Rehob kajpnën, anëkëjxytsyow yajpaaty. Winkon mëët wyi'imy ma yajnitëkën yë Hamat kajpn.

22Ënät ojts nyëjkxtë näjyëtu'un jam Négueb, nyajxtë ets jyajtë Hebrón. Jam ijty tsyëënëtë ja'ayëty, mëti'ipë yajtijtëpën Ahiman, Sesai ets Talmai, yë'ë yë Anac ja y'u'unk y'ok. Yë Hebrón wëxtujk jëmëjt jyëwiinëty ma ojts yajkojyën jam ja kajpn ets ok yë mëj kajpn mëti'ipë xyëëwajtypyën Zoan, mëti'ipë Egiptë nyitënääpyën.

23Jampaat jyajtë ma ja nëë wok jyënäkyën, mëti'ipë yajtijpën Escol. Jam tpatë may tsatsymtsya'am ets ojts tu'kxe'enty tnëwäxtë, janty may ënäty ja tu'kxe'entypë ja tyëëm. Ënät tu'uk yë kepy t'ixtaaytyë ets yë'ë mëët tkëëyë'ktë, nimäjtsk tukmuktë. Ojts näjyëtu'un may tyajmuktë ja ujtstëëm mëti'ipë yajtijpën kranatë ets yë xe'enky.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[24]Tääpë nëë wok jä'ä ojts tijtë Escol, jä'ä ko yë Israel ja'ayëty jam ojts tëjtë tu'kxe'enty yë tsatymtsya'am.

[25]Wëxytyikxy xyëëw ojts jam y'itë ma ja it naaxwiinyëtë ets t'ijxtë tuuntë wi'ix yajpaatyën. Tä ojts wyimpijnëtë

[26]jam Cadés ma ja të'ëts'it të'ëtsjotmën ma ja Moisés ënäty yajpaatyën, ja Aarón ets tëkokyë ja Israel ja'ayëty. Jam tukmëmëtyaktaaytyë, wi'ix ënäty ojts të t'ixtën. Ets tuk'ijxtë ja aaytsya'am ujts tsa'am, mëti'ipë jam myëtso'ontën ma ënäty ojts të jyëtitën.

[27]Ënät ja Moisés t'ënëmaaytyë: Tëës jam n'otstë maas ojts xykyäxtën. Jam janty ka'ap yë jë'kxy pëky y'ëmaaytyä'äky, yë jë'kxy pëky jëtu'un jam n'ijxmëty ka'ap y'ëmaaytyä'äky tä yë nëë pyëyi'ikyën. Ets tyaajës wäänë të nmëmintë, mëti'ipës jam të npaatën.

[28]E ja ja'ayëty mëti'ipë jam tsënaaytyëpën janty amaj kë'ëmajëty yaj'ixtë. Yë kajpn mëjjëty oy ets aak napotsyëty. Ets ka'ap yi'iyëty, tëëjës jam n'ixtë yë Anac yë y'u'unk y'ok, mëti'ipë pajkyenyëtyën.

[29]Maa ja it naaxwiinyëtë txëëwatyën Négueb, yë'ë jam tsënaaytyëp yë Amalec ja'ayëty. E ma ja it naaxwiinyëtën mëti'ipë kopkjotmën, yë'ë jam tsënaaytyëp yë Hit ja'ayëty, Jebús ja'ayëty, Amor ja'ayëty, e ma mëjmejyën ets Jordán mëjnëëjën, yë'ë jam tsënaaytyëp yë Canaán ja'ayëty.

[30]Ënät ja Caleb ojts wya'akë'ëky ets tyaj'ëmoontaay tëkokyë ja naax kajpn, mëti'ipë ënäty jam yajpatëpën ma ja Moisésën ets y'ënäny: Tsojk tääpë yë naax kajpn nitsiptu'unëmë ets njä'ä'ajtmëty. Ëëts'ajtëm xymyä'ämyëp yë'ë ets nmëmëtakmëty.

[31]E ja mëti'ipë ënäty të pya'otsëtën ënät ojts y'ëtsowtë: Ka'ap tääpë ja'ay tjëkyepy nipëtë'kmëty. Yë'ëjëty mëk ni'ikëty, këtiinëm ëëts'ajtëmë.

[32]Ënät t'ënëmaaytyë ja myëku'uktëjk Israel ja'ayëty. E komë tääpë ja'ayëty mëti'ipë ënäty ojts të t'ixtën, ka'ap ënäty oy ja jot winma'any tmëët'atë, paaty y'ënantë: Ma ja it naaxwiinyëtën mëti'ipës ojts të n'ijxtën, jam pojën jam yë ja'ay y'ooktë. Näyjyëtu'unës të n'ixtë ja ja'ayëty mëti'ipë jam tsënaaytyëpën, këjxmëty kyëxë'ëktë.

[33]Tëës jam n'ixtë yë ja'aypyajkyenyëty, yë Anac y'u'unk y'ok. Koos të n'awa'kmuktë mëët, ëëts janty pixkën të ntimnyäyjyawëtës ma yë'ëjëtyën ets yë'ëjëty janty pixkën të xytyim'ixtës.

Números 14

[1]Ënät ja Israel ja'ayëty tyëjkëtyë jëëpyë yaxpë, jëtu'un ja tsuu tyajnajxtë.

[2]Ets tyëjkëtyë ëëpë kajpxpë. Jä'ä ja Moisés ets ja Aarón wiinkjaty nyimëtyaktëp, tyaa y'ëna'antë: Ni'ik tëë jeexyë y'oyë, ko jeexyë jap Egiptë ëkë yaa të'ëts'ituuy ntimy'o'këmë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

3¿Tii ko Tios të xy'ëkyajmi'inëmpë ma ya'atë naax kamën? ¿Paatykyëjxmën të xyajmi'inëmë ets ënät tsipjoty n'o'kmëtyë? ¿Ets ja nto'oxytyëjk'ajtëmë ets u'unk ëna'k jä'ä ja mëtsip tmëwë'ëmtëtyë? Nikë wä'än y'oypyëtsëmëty ko jatëkok nwinpijtmëty jap Egiptë.

4Ets nyäy'ënëmaayëtë: Tsojk tu'uk yë kutuunk npëjktakëmë, mëti'ipë xywyinye'eymyëpën ets nwinpijtmëty Egiptë.

5Ënät ja Moisés mëët ja Aarón nyäjyijtakëtë jam mayjyä'äyjotm.

6E ja Josué ets ja Caleb mëti'ipë ënäty ojts ja naaxwiinyëtë të t'ixtën, ja wyitëty mëti'ipë ënäty myëët'ajtëpën yajxon tukë'tsëtyääytyë, mëët ko ëxëëk nyäyjyawëtë,

7Ënät t'ënëmaaytyë ja Israel ja'ayëty: Ja naaxwiinyëtë mëti'ipës ojts të n'ixtën, janty'oy jä'ä.

8Ko yë Tios xypyutëjkëmëty, xymyo'omyëp tääpë it naaxwiinyëtë. Ma tääpë it naaxwiinyëtën ka'ap jam yë jë'kxy pëky y'ëmaaytyä'äky. Jëtu'un jam yë jë'kxy pëky xyit kyo'oy, tä yë nëë pyëyi'ikyën.

9E këtii xykyäjpxy kumëtoownaxtë yë Wintsën. Këtii xytyimtsë'ëkëtëty tääpë ja'ayëty, mëti'ipë jam tsënaaytyëpën. Jä'ä ko yë'ëjëty jëtu'un yë nyaxa'antë tä jeexyë yë tsajpkääky nka'ayëmën. Yë'ëjëty ka'ap tmëët'atë pën putëkëtëpën. E ëëtsajtëm yë Tios yë'ë mëët nyajpatëmë. Paaty myaj'ënëëmëtë ets këtii mtsë'ëkëtëty.

10Ko jëtu'un y'ënantë, ja yi'inëm ja ja'ay kyakuka'tsëtë. Ënät ja Tios ja myëj'ajt y'oyajtën ojts nyänyikëxë'ëkyë, ma ja tsajptëjkkopkën, mëti'ipë wit tëjkën ets ja Israel ja'ayëty ojts t'ixtë.

11Ënät ja Wintsën t'ënëmaay ja Moisés: ¿Jëna'a t'ëxmatsa'antë yë y'ëxëëk winma'anyëty, ko ka'apës xymyëpëktë, oyës yë nmëjajtën njayaj'ixyë?

12Nkäxäämpyës yam yë mëk pa'am, mëti'ipë yë'ë yaj'o'kta'ajëtëpën, këtiipë tjä'ä'atëty ja naax kam. E mëët mijts nyajkojäämpyës tu'uk yë mëj kajpn, mëti'ipë jotmëk itëpën.

13Ënät yë Moisés t'ëtsooy yë Wintsën: Mijts, mëët tu'uk yë mëk'ajtën të xyjyuuty ya'atë naax kajpn jap Egiptë. E ko yë Egiptë ja'ayëty nijawëtëty, mëti'ipë mijts mtunäämpyën.

14Ënät nëjkx tukmëmëtya'aktë yë ja'ayëty, mëti'ipë Canaán tsënaaytyëpën. Yë'ëjëty tëë tnijawëtë ko mijts itkujky myajpaaty ma ya'atë naax kajpnën ets ko mijts Wintsën, wiinxë jëjpxë mtimnyänyikëxë'ëkyë. Yë mjok myoots yë'ë mtukniju'uxyp xëëny ets jëtu'un xytyu'uwinwoy. E ko kyoots'aty, jëënmëët xytyu'uwinwoy.

15Pën myaj'o'kpy ya'atë mayjyä'äy tu'ktsojk, yë wiink naax wiink kajpnëty nëjkxëp y'ëna'antë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

16Yë Wintsën ka'ap të myäyë ets ya'atë ja'ay tyajja'tëty jam ma ja it naaxwiinyëtën ma ojts tukwinwanën, paaty je'eyë të tim yaj'o'kta'ay jam të'ëts'itjotm.

17Paaty yam npëjktsoyës ma mijtsën Wintsën ets xyaj'ixëtëty yë mmëkajtën m'oyajtën, jëtu'un tä të xywyinwanën. Mijts jëtu'un të m'ëna'any,

18ko ka'ap tsojkyë mjoot'anpëky, ko mëj këjää mtsoky mjawë ets mnime'kxyp ja nëë poky ets ja käjpxy kumëtoownajxën. Näyjyëtu'un të m'ëna'any, ko ja pokytyuunpë kë'ëm tkumëtoy ja y'ëxëëk'ajtën ma y'u'unk y'ëna'kën.

19E komë yajnija'ap, ko mijts mëj këjää mtsoky mjawë, paaty pokymyä'kx ya'atë naax kajpn. Mijts këjää yë mä'kxtujkën të xymyëët'aty mëët yë'ëjëty ixnu'un të myintë, të tyimtsoontë jap Egiptë ets të jya'të yaa.

20Ënät ja Wintsën y'ëtsooy: Oy, oy'atëp tyamës npokymyä'kxtëty jëtu'un tääjës yam xy'amëtoyën.

21E yë'ë tëy yajxon nyijawëtëp, ko jëtu'un tääjës njuukyëtyën ets jëtu'un tääjës yë nmëj'ajt n'oyajtën y'ityën naaxwiiny naaxkëjxy.

22Yë ja'ayëty mëti'ipë tëë tja'ixtën yë nmëj'ajt n'oyajtënës ets mëti'ipës të nyaj'ixyën jap Egiptë ets yaa të'ëts'ituuy. Ets je'eyë janaam jatsojk xywyinma'any'ixtës ets ka'ap tuntë mëti'ipës njani'ënä'ämëpën.

23Nitu'uk nëjkx kyaja'të jam ma ja naax kamën mëti'ipës ntukwinwa'anëyën ja y'ap y'okëty. Nitu'uk nëjkx tka'ixy ja it naaxwiinyëtë, mëti'ipës ka'ap të xymyëj'ixy të xymyëjpëjktä'äkyën.

24Yi'iyë yë ntuunpës Caleb mëti'ipë oy ja jyot wyinma'anyën ets tëë xymyëmëtoyës, jëtu'un ijxtëmës ntukjotkëtä'äkyën. Paaty yë'ë ntuk'ixäämpyës ja it naaxwiinyëtë, mëti'ipë ojts të t'ixy të tunyën ets ja y'u'unk y'ok jam nëjkx tsyënaaytyaknpëktë.

25Yë Canaán ja'ayëty ets Amalec ja'ayëty jam yë tsyëënëtë joyjyotm. Jëpom mwinpitëty ets xypyanëjkxtëty ja tu'u mëti'ipë jam të'ëts'itjotm najxpën ets jyä'ty ma Tsaptsmejyën.

26Ënät ja Wintsën ojts tmëkäjpxy ja Moisés ets ja Aarón ets t'ënëmaay:

27¿Mapaatës ënät nmä'kxtukëty mëët ijxtëm ya'atë Israel ja'ayëty tyim'ëw tyimkajpxtën? Xëmës nmëtoownë je'eyë wiinkjaty xynyikajpx xynyimëtyaknëtës.

28Nëjkx ënëëmëtë ko ëjts yam ënaanp: Ëjts, mëti'ipë Wintsën'ajtpën, njuukyajtënës yam kë'ëm ntukajpxpejtyp ets jëtu'un mjatëty mkëpätëty tääjës të nmëtoyën mkajpxtën mmëtya'aktën.

29Tëkokyë yë ye'etyëjktëjk jënu'un të yajjaaypyëtsëmtën ma ja jaaymyujkën ets i'px yë jyëmëjtëty etsës wiinkjaty të xynyimëtya'aktë. O'kta'atëp ënätëty ets ja nyini'kxëty jëtu'unyë kujy jëpipy wyë'ëma'antë yaa të'ëts'itjoty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

30Yi'iyë yë Josué ets Caleb jam nëjkx jya'të ets miitsëty nitu'uk nëjkx jam nkatëkëtë ma ja itjotmën mëti'ipë ntukwinwa'anëtyën mëët ja oyajtën xoontakën.

31E ja y'u'unk y'ëna'këty mëti'ipë të xynyikajpxtën, ko nëjkxëp ja mëtsip ëxëëk tyunëtë, nikë nyajnëjkxantëpës ma ja itjotmën mëti'ipë miitsëty të xy'ixtijtën ets yë'ë tukxontëty.

32Miits yë mnini'kxëty jëtu'unyë yaa kujy jëpipy wyë'ëma'antë të'ëts'ituuy.

33Ma ja m'u'unk m'ëna'këty jyuuky'ata'antën wëxtyikxy jëmëjt, yë'ë tyuunk'atëp yë jëyujk këwent'ajtk tsajppax këwent'ajtk. Jëtu'un'äämpy tkëpätëty, mëët ko ka'ap mkäjpxyjyä'äkyukëtë, koonëm m'o'kta'atëty yaa të'ëts'ituuy.

34Wëxytyikxy xyëëw jam m'ijtë joyjyotm ets xy'ijxtë xytyuuntë. E jëtu'un ënät wëxtyikxy jëmëjt xykyëpätëty ja mpokyëty: tu'kjëmëjt xykyukëpätëty ja tu'kxëëwpë mtuuntëkooytyën. Jëtu'un'äämpy xynyijawëtëty wi'ix ja ja'ay jyäty kyëpetyën mëti'ipës xykyamëjpëjktakpën.

35Ëjts mëti'ipë Wintsën'ajtpën, ëjts ënaanp: Jëtu'unës ntuna'any ya'atë kajpn, mëët ko të nyämyukëtë etsës të xynyipëtë'ëktë. Yaa të'ëts'ituuy kyëxtëty nyaxtëty. Ets yaa ënät y'o'kta'atëty.

36-37Ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty ja Moisés të tkexyën ets nëjkx ja naax kajpn t'ixtë tuntë ets wyimpijnëtë. Ojts ja naax kajpn t'ëxëëkwinkajpxëtë ets ojts wiinkjaty ja Tios tijtë. Ja Wintsën ajotkumonë ojts yaj'o'kta'ajëtë.

38Yi'iyë ja Josué ets ja Caleb ojts wyë'ëmtë juuky.

39Ko ja Moisés tukmëmëtyaktaay ja Israel ja'ayëty, wi'ix ënäty ja Tios të y'ënä'änyën. Ënät ojts tyëkëtë moonpë tujkpë.

40Komjopyëp janty tsojk ojts pyëtë'kojtë ojts jam nyëjkxtë kopkkëjxm ets nyäy'ënanëtë: Tëë yam niye'eypyäjtëmë. Tsojk nja'amënë ma ja itjotmën mëti'ipë ja Tios të xytyukwinwa'anëmën. Janty tëy ko tëë njanty pyoky tyu'unëmë.

41Ënät ja Moisés y'ënëmaayëtë: ¿Tii ko xykyäjpxy kumëtoownaxtë yë Tios yë y'ënä'ämën tyiyajtën? Tääpë xytyuknipëjktaakëtën ka'ap oy wyimpëtsëma'any.

42Këtii mnëjkxtë. Jä'ä ko yë Tios ka'ap yë mputëkëja'anëtë. Yë mëtsipëty ka'ap ënät myajmëta'akëtëty.

43Jëjp'ixy jam yë Amalec ja'ayëty mtim'ëwxitëtë ets Canaán ja'ayëty ets tsyiptuna'antë mëët miitsëty. Jëtu'un myaj'ooka'an myajtëkoya'anëtë. Miitsëty mnija'awëtyëp ko tëë yë Tios xymyëtëkoytyë, paaty tyam ka'ap yajpaaty ma miitsëtyën.

44Yë'ëjëty ka'ap jyä'äkyujkëtë, ojts nyëjkxtë ma ja kopkjotmën. Ni yë'ë ojts tkamënëjkxtë ja kaaxë ma ja käjpxytyu'unën y'ityën mëët ja Tios, ja Moisés ojts jam wyi'imy ma ja y'ijtaknëtyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

45Ënät ja Amalec ja'ayëty ets ja Canaán ja'ayëty nyipëtsëëmëtë, mëti'ipë ënäty jam tsënaaytyëpën ma jampë ja itjotmën. Ets pyapooyëtë tyimpaja'ajtëtë jam ma Hormá y'itjotën, jëtu'un'äämpy ka'ap yajmëtakëtë.

Números 15

1Ënät ja Tios ojts tmëkäjpxy ja Moisés ets t'ënëmaay:

2Jëtu'un xy'ënëëmëty yë Israel ja'ayëty: ko ënäty jam të jya'ajnëtë ma ja naax kamën mëti'ipës nmo'ojantëpën ets jam tsyëënëtëty jyuuky'atëty.

3Koos xymyo'oja'antëty tu'uk yë tsajpkaa ëkë tsajppax etsës xytyukwintsë'ëkëja'antëty nino'oky ets oy xyuukëty jyokëty nwintuuyës. Mëët ko ënäty ja wyaantakën tyaj'ëtuka'antë, ëkë ko jëtu'un ja tsyojkën tpëjkta'aktë.

4Pën yajmiimpy ja y'ayajk y'ako'onën, ëpëky tjaakyajkëty mäjtsk tsim yë tsajpmokjëtsy, mëti'ipë mëët yajxëpinyën yë on.

5Ëpëky näjyëtu'un xyajktëpëty ja wintsë'kën mëti'ipë të yajnikäjpxyën mëët ja nyi'ayajk nyi'ako'onën, tä ja tsatym nyëëjën mëti'ipë myajktëpën, tu'ktsimjaty ma tu'ukpë ja kupixnyyä'äyën, mëti'ipë tu'uk yë jyëmëjtnëmën je'eyë.

6Pën yajktëp tu'uk yë kupixyny yä'äy mëti'ipë tëë yä'kpetyën, taxk tsim ëpëky yë tsajpmokjëtsy tukmëyakëtëty mëti'ipë mëët on të yajtijëtityën tu'ktsim.

7Ets ëpëky ja tu'ktsim wäänë xyjyaakyajni'ikëtëty, yë'ëts ayajkën'at ako'onën'atëp, mëti'ipë pa'akxuuk pa'akjokëpën; ko ënäty yajno'oky ets oy xyuukëty jyokëty ëjts nwintuuyës.

8Pën yë'ë myakantëp nino'oky tu'uk yë tsajpkaa u'unk, ëkë mwaantakën myaj'ëtukantëp mëët yë Wintsën.

9Nëjkxëp tëtujk tsim yë tsajpmokjëtsy ëpëky xyjyaakyajni'ikëtë, mëti'ipë ënäty mëët të xytyijëtitën mäjtsk tsim ja on

10ets mäjtsk tsim yë tsatym nyëë mëti'ipë tëë nyimaanaxyën. Yë'ëtsës jëtu'un njawëp tä tu'uk yë ayajk ako'onën mëti'ipës nwintuuy ja'ajtpën ets janty'oy xyuuky jyoky.

11Ya'atë mëpaat tuntë ko tyaktëty tu'uk yë tsajpkaayä'äy, tu'uk yë kupixyny yä'äy mëti'ipë të yä'kpetyën, tu'uk yë kupixyny ayääkë, ëkë tu'uk yë tsajppax ayääkë.

12Tu'ukjaty ja jëyujk mëti'ipë yajyajkpën, ëpëky jëtu'un tyaktëty ja nyi'ayajk nyi'ako'onën tä pyaat'atyën.

13Tëkokyë yë Israel ja'ayëty tyuntëp ya'atë ënä'ämën. Ko tu'uk yë ayajk ako'onën xytyukwintsë'ëkëtyës mëti'ipë nino'okyën, oypyë xyuuky jyokyën.

14Pën yë'ë jaaypyo'kxyjyä'äy mëti'ipë jam tsënääpyën ma miitsëtyën, yakäämpy tu'uk yë wintsë'kën nino'okpyë mëti'ipë oy xu'kp jojkpën, kopkpëky ko näjyëtu'un ja ënä'ämën tkuuytyunëty tä miitsëtyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

15Ya'atë ënä'ämën tsoowpatp ma miitsëtyën ets ma jaaypyaat jaaypyo'kxëtyën; yë'ë jëtu'un xëmë ënä'ämën'atëp ma miitsëtyën ets ma m'u'unk m'okëtyën.

16Tu'ukyë mëpaat je'eyë ënä'ämën y'ity ets tu'kjëjpyë mëti'ipë yajpatunëpën ma miitsëtyën ets ma jaaypyaat jaaypyo'kxëtyën.

17Ënät yë Tios ojts tmëkäjpxy ja Moisés ets t'ënëmaay:

18Ënëëmë yë Israel ja'ayëty, ko ënäty jam të tyëjkënëtë ma ja itjotmën maas nwoownëjkxtën.

19Ets ëka'any tkaytyëty t'uuktëty ja tsajpmok, tu'kpëky mëpaat ëpëky tpëjkta'aktë etsës xymyo'otëty.

20Jëtu'un ijxtëm xyaktën tu'kpëky ja tsajpmokpajk, näjyëtu'un nëjkx xyajktëpë ja tsajpmookjëtsy wäänë ets tsajpkääky xyajkojtëty etsës xytyukwintsë'ëkëtëty.

21Ya'atë ayajk ako'onën xëmë xyaktëty.

22Ko ajotkumonë xyjyä'äytyëkoytyëty ets ka'ap xy'ëkyajknëtëty ya'atë ayajk ako'onën, mëti'ipës yë Moisés ntuk'ënä'ämën ets miits xyaktëty.

23Ya'atë mëpaat xytyuntë. Tsyo'onta'akëty jä'ä xëëw ma ënäty xytyuknipëjktaakëtën ets jëtu'un tyu'uye'eyëty.

24Pën ajotkumonë të xyjyä'äytyëkoytyë ets tëkokyë ja naax kajpn nän tëë tja'atyëkoy. Nikajpn tu'uk ja tsajpkaa u'unk xytyukwintsë'ëkëtëtyës, mëti'ipë mnino'oktëpën ets oy ja xu'kën jojkën jya'tëty ma ëjtsën, mëët ja nyi'aaypyajk nyi'ujts pajk mëti'ipë mëët yajtukmëyakën ets näjyëtu'un ja tsatym nyëë, mëti'ipë yë Tios të tni'ënä'ämën. Nëjkxëp ëpëky näjyëtu'un xytyukwintsë'ëkëtës tu'uk yë tsajppax mëti'ipë ja nëë poky kyunaxëpën.

25Ënät ja teety tyakëty ja wintsë'kën ets ja pokymyä'kxën tpaatëty ja Israel ja'ayëty; jä'ä ko ka'ap tsyokyëty të pyokytyuntë ets tëë xymyo'otës ja y'ayajk y'ako'onënëty ets ja wyintsë'kënëty mëti'ipë ja pyokyëty të tukunaxtën.

26Ëjts nmä'kxäämpyës ja nyëë pyokyëty ja Israel ja'ayëty ets ja jaaypyaat jaaypyo'kxyëty mëti'ipë tsënaaytyëpën ma miitsëtyën, pën ka'ap kë'ëmwinma'any jëtu'un të pyokytyuntë.

27Pën tëë tu'uk yë ja'ay ajotkumonë pyokytyuny ets ka'ap jëtu'un t'aawëty tjotëty, yë'ë yakëp tu'uk yë tsajppax mëti'ipë jyëmëjtën tu'uk ets yë'ë ja nyëë pyoky tyukunaxëp.

28Yë teety yë'ë kyë'ëyakëp ja wintsë'kën, mëët ko tääpë ja'ay të pyokytyuny ets ja pokymyä'kxën tpaatëty.

29Ya'atë ënä'ämën tunëp ma Israel ja'ayëty ets ma ja jaaypyaat jaaypyo'kxyën mëti'ipë tsënaaytyëpën ma miitsëtyën, pën ka'ap tsyokyëty të pyokytyuny.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

30E pën tu'uk yë ja'ay tsoky tyimpokytyuunpë, ëjts jëtu'un xyajjotma'tp, wä'än yë'ëjëty yë Israel ja'ay ëkë wä'än yë'ëjëty yë jaaypyaat jaaypyo'kxy. Tääpë ja'ay nëjkxëp tyimyajjo'otsy ma nyaax kyajpnën.

31Jä'ä ko n'aaw n'ayukës ets n'ënä'ämënës ënäty të tkumëtoownaxy. Paaty yë'ë nëjkxëp yë yajjo'otsy yë xyëëw ma nyaax kyajpnën ets ja nyëë pyoky kë'ëm tjä'ä'atëty.

32Ko ënäty yë Israel ja'ayëty yajpaatë jam të'ëts'itjotm, ënät tpatë tu'uk yë ja'ay jam kamjotm po'kxënxëëwëtë, yë'ë ja'axy yajmujkpy.

33Ënät ojts twoownëjkxtë ma ja Aaronkën, Moisésën ets ma ja Israel ja'ayëtyën.

34Tääts ojts tpëjkë'ëktë ets këwent'aty tyaj'itë, jä'ä ko ka'ap ënäty tnijawëtë tii mëpaat tuntë mëët tääpë ja'ay.

35Ënät ja Tios t'ënëmaay ja Moisés: myaj'ooktëp tääpë ja'ay, tëkokyë yë Israel ja'ayëty nëjkx tkuka'atstë tääpë ja'ay jam kajpnpë'am.

36Ja Israel ja'ayëty ojts tmënëjkxtë ja ja'ay jam kajpnpë'am ets tkuka'atstë koonëm y'o'ky. Jëtu'un tä ënäty ja Tios të tuk'ëne'emyën ja Moisés.

37Ënät yë Tios ojts tmëkäjpxy yë Moisés ets t'ënëmaay:

38Jëtu'un xy'ënëëmëty yë Israel ja'ayëty: Miitsëty ets m'u'unk m'okëty yë'ë myajtuntëp yë nijän mëti'ipë myëët'ajtypyën yë piity jyo'oky na'ëwtityëty ma pya'ajën, yë piity jyo'oky mëti'ipë jam këxuy itëpën, yë'ë mëti'ipë ukyën.

39Jëtu'un'äämpy ko xy'ixtëty ya'atë piity jyo'oky ma mwitëtyën. Ënät nëjkx xyjyä'ämyätstë ja n'ënä'ämën ntëyajtënës, mëti'ipë të nmo'otën ets xypyatuntëty. Ka'ap nëjkx mkë'ëmwinma'anyëty xyajtuntë ets jëtu'un ka'ap winë xy'ëktuunëtëty mëti'ipë xëmë myajtëkooyëtëpën ets ëxëëk myaj'ëtë'ëts myaj'ëna'anëtë.

40Jëtu'un'äämpy xyjyä'ämyätstëty ets xypyatuntëty tëkokyë yë n'ënä'ämënës ntëyajtënës. Kënu'kxy nëjkx mwë'ëmtë ets njä'ä'atëty. Ëjts Tios'ajtp ma miitsëtyën.

41Ëjts jëtu'un Wintsën, mëti'ipë miits mTiosajtëpën, mëti'ipë myajpëtsëëmëtën jap Egiptë ets yë'ë Tyios'ata'any ma miitsëtyën. Ëjts jëtu'un Wintsën, mëti'ipë miits mTiosajtëpën.

Números 16

1Tu'uk yë Leví ja'ay, Quehat yë y'u'unk y'ok, jä'ä xyëëwajtyp Coré yë'ë myaank yë Ishar; ëpëky nitëkëëk ja Rubén yë jyä'äy, jä'ä xyëëwajtëp Datán ets Abiram, Eliab yë myaank nimäjtskëty ets On, Pelet yë myaank,

2ojts ja Moisés tmëtsiptsoontë. May ja ja'ay pyuwa'akëtë, mäjtsk mëko'px ja wëxtyikxy myajkën ja Israel ja'ayëty mëti'ipë ënäty mëj'äämpy ijtëpën ma ja naax

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

kajpnën. Yë'ë tyuk'ijtëtyëp ja ja'ayëty mëti'ipë ëëwij kajpxwijtëpën ets mëj yajjëkyäptë.

3Ënät ojts nyäwyoowmukëtë ets tninëjkxtë ja Moisés ets ja Aarón, tääts tyëjkëtyë kajpxpë. Jä'ä ja Moisés ets ja Aarón yajxon jyänty'ojtëp ets t'ënëmaaytyë. Wi'ix ko miitsëty nimäjtsk janty'oy janty kënu'kxy mtimnyäyajnaxëtë. Pën tëkokyë yë Israel ja'ayëty tëë yë Tios kyënu'kxta'ajëtë ets Wintsën yë'ë yajpatp ma ëëtsajtëmën ni'ëmukë. ¿E paaty ëëtsëty yë'ëjës oy nkawinja'awëtyëp tiikyëjxm ko miitsëty nimäjtsk janty mëj ënä'ämpë mtimnyäyajnaxëtë ets mtimy'ënä'ämantëp ma Wintsën yë nyaax kyajpnën?

4Ko yë Moisés jëtu'un tmëtooy, ënät wyintäky ets nyäkyoxtënaaytyakë,

5ets t'ënëmaay ja Coré mëët tëkokyë mëti'ipë ënäty mëët të nyäpyikyën: Jopy tsojts yajnijawëty pën yë Tios të tkënu'kxy ets pën jyëkyejpy myo'ojëtëty ja wyintsë'kën. Yi'iyë mëpaat tyäky ja wintsë'kën mëti'ipë ënäty yë'ë kë'ëm wyin'ijxypyën.

6Ya'atë mtuntëp, yë'ë mëmintëp yë jëëntsijtk ma pyoom tno'oktën yë Coré ets myëku'uktëjk,

7ets jap xy'apëkëtëty yë jëënpajk ets poom ets jam jopy xypyëjkta'aktëty Tios wintum. Ja ja'ay mëti'ipë ënäty ja Tios wyin'ijxypyën yë'ë ënäty kënu'kxy yajpatp ets këtii nëkoo m'ëk'nä'ämnëtë miitsëty Leví ja'ayëty.

8Ënät ja Moisés näjyëtu'un t'ënëmaay ja Coré: Mëtowtë yajxon miits Leví ja'ayëty.

9Miitsëty, ¿wi'ix, namaa natiijën xyjyawëtë ko yë Tios të mwin'ixëtë ma Israel ja'ayëtyën, ets winkon myajpaatëty ma yë'ëjën ets mtuntëty jap ma ja tsyajptëjkën, ma ja naax kajpn xymyëtuntëtyënë?

10Yë Tios të tsojkën'aty ets mijts mëët yë mja'ay winkon myajpaatëty ma yë'ëjën. ¿E miitsëty tääts näjyëtu'un xytsyojkën'ajnëtë ja teety'ajtkë?

11Yë Aarón nitii mëj'ajtën tkamëëtëty ets miitsëty wiinkjaty xynyi'ëw xynyikajpxtëty; yë Wintsën yë'ë jëtu'un të xykyäjpxy kumëtoownaxtë mijts ets mëët yë mëku'uktëjk.

12Ënät ja Moisés ojts tyaxtsoy ja Datán ets ja Abiram yë myaank Eliab, e yë'ëjëty tyaa ojts y'ëtsowtë: Ëëtsëty ka'apës nëjkxa'antë.

13¿Wi'ix namaa natiijën xy'ixy xyjyawë, koos jap të xyajpëtsëmtë ma ja jë'kxy pëky ka'ap y'ëmaaytyä'äkyën, etsës yaa xyaj'ooka'antë të'ëts'ituuy, ma näjyëtu'un mijts wintsënën mnäyaj'ita'anyë ma ëëtsëtyënë?

14Mijts ka'apës maa të xyajnëjkxtë ma xynyikäjpxyën yë jë'kxy pëky ka'ap y'ëmaaytyä'äkyën. Ni nkam ni ntu'ujës të xykyamo'otë maas jeexyë npäntë nkojtën ja jë'kxy pëky. ¿Ëkë jä'äjën xytsyoky ets janty jëtu'un winë ntuunkojtëtyësë tä jeexyë ëëts nwiints'atënë? Ëëts ka'apës yam nëjkxa'antë ma jam mijts myajpaatyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

15Ënät yë Moisés ojts mëk jyoot'anpëky ets t'ënëmaay yë Tios: Wintsën këtii xykyupëjkëty yë y'ayajk y'ako'onënëty. Ëjts nitu'ukënës yë krukts të nkapëjkëtë ets ka'ap ma wi'ix ntuntës.

16Ënät ja Moisés ok t'ënëmaay ja Coré: Jopy mnäywya'këxë'ëkëtëty mëët yë mëku'uktëjk jënu'un mëët mnäpyikyën, jam ma Tiosën. Yë Aarón yajpaataanp jam näjyëtu'un.

17Mënëjkxtëp nitu'ukjaty yë mjëëntsijtkëty ets jap xynyo'oktëty yë poom. Mijts mëët yë Aarón mënëjkxtëp näjyëtu'un yë mjëëntsijtkëty. Ets tu'ukyë xypyëjkta'aktëty ma ja nimäjtsk mëko'px ja wëxtyikxy myajkpë ja jyëëntsijtk yajpaatën jam Wintsën wintum.

18Ënät ojts nitu'ukjaty ja jyëëntsijtk tpëjkë'kta'atë ets ja jëënpajk ets ja pyoom t'apëjkëtyë ets tpuwa'këtyë ja Moisés ets ja Aarón, jam tëjk'ëkë'ëm ma ja wit tëjkën ma ja näpyaatë y'ityën, jä'ä jëtu'un ja tëjk mëti'ipë witnikojyën.

19Ja Coré tëë ënäty tyajtu'ukmujkta'ay ja ja'ay jam ma ja wit tëjkën ma ja näpyaatë y'ityën mëët yë Tios. Ënät ja Tios ojts ja myëj'ajt y'oyajtën jam nyänyikëxë'ëkyë ma ja mayjyä'äy yajpaatën.

20Tä ja Tios t'ënëmaay ja Moisés ets ja Aarón:

21Puwa'ktu'utë tääpë ja'ayëty, ëjts tëëjës ntuknipëjktaakë koos nyajkutëkoya'antë.

22E yë'ëjëty koxtänë kyëtaktë ets tmënu'kxtaktë ja Tios, t'ënëmaaytyë: Tios mijts mëti'ipë juukyajtën myäjkpyën ets xymyooytyä'äy yë ja'ay, ¿tii tëkokyë yë ja'ay xytyimtukjoot'anpëjkta'ay ets tu'uk je'eyë mëti'ipë pokytyuunpën?

23Ënät ja Tios t'ëtsooy ja Moisés:

24Ënëëmë tëkokyë yë Israel ja'ayëty ets tnawa'ktuta'atëty yë Coré, Datán ets Abiram yë wyittëjkëty.

25Ënät yë Moisés ojts nyijkxy mëët yë mëjja'aytyëjkëty jam ma ënäty yajpaatën yë Datán ets Abiram,

26ets t'ënëmaay ja naax kajpn: Jëwa'kta'atë jam miitsëty ninu'un xymyëwinkon'atën yë tsyënaaytyaknëty tääpë ëxëëkja'aytyëjkëty ets nitii xykyatoonëtëty mëti'ipë yë'ë jyä'ä'ajtëpën, këtiipë näjyëtu'un xykyu'ookëtëty ja nyëë pyokyëty.

27Ënät ja ja'ayëty ojts tnawa'ktuta'atë ja Coré, Datán ets Abiram ja wyittëjkëty. E ja Datán ets ja Abiram jämyë wya'ak'o'oyëtyë tyëjk'ëkë'ëmëty mëët ja tyo'oxytyëjkëty ets ja y'u'unk y'ëna'këty.

28Tä ja Moisés tjaaknikäjpxy ets y'ënaan'ëtëtsy: Ya'atë mëët yajnijawëty ko Tios të xytyuk'ëne'emy ets ntunëtyës tëkokyë ya'atë ets ko ka'apës kë'ëmwinma'any tii ntuny.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[29]Pën ya'atë ja'ayëty jotkujk y'ooktë, tä yë o'kën y'ityën, yë'ë yajtuknija'awëp, ko ka'apës ënäty Wyintsënëty të xykyexy.

[30]E pën yë'ë yë Wintsën tu'uk yë mëj'ajtën tyuunpy ets ya'atë naaxwiinyëtë y'ëwa'atsëty ets jap kyuka'anajxta'atëty mëët tëkokyë mëti'ipë myëët'ajtëpën. Jëtu'un xynyijawëtëty ko ya'atë ja'ayëty tëë poky tmëtëkëtë, mëët ko Tios të t'ixtijtë.

[31]Tim je'eyë yë Moisés kyajpxtaay, ënät ja naaxwiinyëtë y'ëwatsy ma ënäty tsyëënëtën.

[32]Ets ajuuky kyuka'anajxtaaytyë tsajpkëkjoty ni'ëmukë jënu'un ënäty ja Coré tmëjwa'kpätën mëët tëkokyë ja y'u'unk y'ëna'këty ets ja mëti'ipë myëët'ajtëpën.

[33]Ajuuky jap kyuka'anajxtaaytyë naaxjutjoty mëët tëkokyë mëti'ipë ënäty myëët'ajtëpën ets jatëkok ja naax y'ëtujky. Jëtu'un'äämpy ojts yajjo'otstë ma myëkunaax myëkukajpnëtyën.

[34]Ko tmëtoowtë ja ja'ay yujkya'axtë, ënät ja Israel ja'ayëty pëyi'ikyë pyëtsëëmtaaytyë ma ja tsyënaaytyaknëtyën, mëti'ipë ënäty jam winkon yajpatëpën ets y'ënantë: Ijxkëm tëy yë naaxwiinyëtë näjyëtu'un xy'ëkjë'ënta'ayënë.

[35]Ojts yë Tios näjyëtu'un tkukäjxnaxy yë jëën mëti'ipë yaj'o'ktaayën nimäjtsk mëko'px ja wëxtyikxy majkpë ja ja'ay, mëti'ipë ënäty të tno'oktën ja poom.

[36]Ënät ja Tios ojts tmëkäjpxy ja Moisés ets t'ënëmaay:

[37]Ënëëmë yë Eleazar, yë myaank yë Aarón ets tju'ta'ajëty yë jëëntsijtk ma të nyitooytyä'äyën winë ets nëjkx jëkäm t'ixko'owta'ay ja jëënpajk, mëti'ipë të wyi'imyën.

[38]Tääpë ja'ayëty yë jyëëntsijtkëty, mëti'ipë të y'ooktën, wa'ats yë'ë. Jä'ä ko yë poom mëti'ipë të tno'oktën, ëjts të xytyukwino'oktës. Paaty yam n'ëna'anyës ets xyaj'awinpitëty tä yë pujxnwojptëypyën ets yë'ë wintsë'këntyakn xytyukwinwopëtëty, yë'ëts yë Israel ja'ayëty ijxpäjtën wya'antëp.

[39]Ja teety Eleazar ojts tpëjkmujkta'ay ja jëëntsijtk mëti'ipë mëët y'oytyunyëtyën ja tsuxkpujxn. Jä'ä ja jyä'äjëty ja mëti'ipë ënäty të y'ooktën mëët ja jëën. Ënät ni'ënä'ämëy wä'än tyaj'awinpitë pujxnwojptëy ets yë'ë yajtukniwopëty ja wintsë'këntyakn.

[40]Ya'atë ijxpäjtën ojts wyi'imy ma Israel ja'ayëtyën, ko ni pën mëpaat ëpëky yë kë'ëmwinma'any tkamëwinkony yë wintsë'këntyakn ets Tios tukwinno'okaanpëty yë poom. Yi'iyë patëtëp yë Aarón yë y'u'unk y'ok. Jä'ä ko pën jëtu'un tyuunpyën tsojk jyatëty tä jyäjtyën yë Coré mëët yë myëku'uktëjk. Tëkokyë, ojts jëtu'un yajtuunta'ay mëti'ipë ënäty ja Wintsën të tuk'ëne'emyën ja Eleazar mëti'ipë kyajpxnajxën yë Moisés.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

41Komjëpom, ënät ojts ja mayjyä'äy tyëkëtë ëëpë kajpxpë. Yë Moisés ets Aarón, yë'ë tyätynyi'ojëtyëp ets y'ëna'antë: Miitsëty je'eyë nëkoo Tios yë nyaax kyajpn xyaj'o'këtë.

42Yajxon yë Moisés ets Aarón tjantynyapikëtë. E yë'ëjëty jam ojts nyëjkxtë ma ja wit tëjkën ma ja näpyaatë y'ityën mëët ja Tios. Ënät ojts ja yoots jam kyëtä'äky wit tëjknëkëjxm ets ja Tios ja myëj'ajt y'oyajtën nyänyikëxë'kë.

43Tä ja Moisés mëët ja Aarón ojts nyëjkxtë jam tëjkwinm ma ja wit tëjkën ma ja näpyaatë y'ityën mëët yë Tios,

44ets ja Wintsën t'ënëmaay ja Moisés:

45Näjyëpëkëtë ma tääpë ja'ayëtyën, jä'ä ko nyajkutëkoyäämpyës yam ajotkumonë. Tä ja Moisés ets ja Aarón ënätyë nyäkyoxtënaaytyakëtë,

46ets ja Moisés t'ënëmaay ja Aarón: Yajmin yë mjëëntsijtk ets xy'apëkëty yë jëënpajk mëti'ipë jamën ma wintsë'këntyaknën ets xytyukkupëkëty yë poom ets pëyi'ikyë mnëjkxëty ma jam yë ja'ayëtyën ets amëtow yë Tios yë pokymyä'kxën, wä'än yë naax kajpn tpokymye'kxy. Jä'ä ko yë'ë mëk'äämpy të jyoot'anpëky ets ja ëyo'on tëë jam nyatso'ontaknë.

47Ënät ja Aarón jëtu'un tuuny tä ojts ja Moisés y'ënë'ëmxëtën. Pëyi'ikyë ojts nyijkxy ma ënäty ja ja'ay jam ni'ëmukë yajpaatën. Ja ëyo'on mëti'ipë ja Tios ënäty të tkexyën, tëë ënäty ëka'any nyatuuntëkooynyë ma ja kajpnën. Ënät ja Aarón ojts ja poom poj'am tjëënkupëky ets t'amëtooy ja Tios ja pokymyä'kxën ma ja naax kajpnën.

48Tääts itkujky nyäpyëjktakë, ma ja mëti'ipë ënäty të nya'o'knëtën ets mëti'ipë jaakjuukyëtyën, täänëm ja ëyo'on wya'ak'a'awëy.

49Jä'ä ënäty yë ja'ayëty të nya'o'knëtë majkmajkts mil ja wëxtujk mëko'px. Yi'iyë mëti'ipë ënäty tsojk'am të y'ooktën, ëpëky ja mëti'ipë të y'o'ktëpën ma ja Coré ojts ja Moisés tmëtsiptsoonyën.

50Ko ja ëyo'on kyijxy, ënät ja Aarón ojts wyimpity ets ojts nyijkxy ma ja wit tëjkën ma näpyaatë y'ityën mëët yë Tios ets ja Moisés mëët jatëkok nyäpyatë.

Números 17

1Ënät ja Tios ojts tmëkäjpxy yë Moisés ets t'ënëmaay:

2Ënëëmë yë Israel ja'ayëty ets nitu'ukjaty tmëmintëty yë tyajk ninu'un tkutänëtën yë y'ap y'okëty ja nimajkmäjtskpë, e ja tajk majkmäjtsk tmëmintëty. Mijts nëjkx xykyëxjaayë ja xyëëwëty ma ja tyajkëtyën.

3E ja tajk mëti'ipë ja Leví ja'ay jyä'ä'ajtëpën, jam nëjkx ja Aarón ja xyëëw xykyëxpëjkë, tu'ukjaty mëpaat ja'ay ja tajk tpëjkta'aktë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

4Jap xypyëjktakta'ajëty ma ja wit tëjkën ma ja näpyaatë y'ityën mëët yë Tios, winkon ma ja kaaxën mëti'ipë myë'ijtypyën ja käjpxytyu'unën, jä'ä ko jamës nyajpaaty ets jam näy'ijx näpyatëmëty.

5Ëjts nyajyoonpëkäämpyës yë tyajk, mëti'ipës të nwin'ixyën, këtiipë yë Israel ja'ayëty nëkoo je'eyë y'ëk'ëëw y'ëkajpxnëtëty ëjts nwintuuyës.

6Ënät ojts ja Moisés t'ëwaanë ja Israel ja'ayëty ets nitu'ukjaty ja mëjja'aytyëjkëty ojts tjantymyëmintë ja tyajkëty këëktu'uk, majkmäjtsk ojts kyä'pxy. Ja Aarón tam ja tyajk näjyëtu'un yajpaaty.

7Ënät ja Moisés ojts ja tajk tkajptakta'ay jam Tios wintum, ma ja wit tëjkën mëti'ipë myë'ijtypyën ja käjpxytyu'unën.

8E komjëpom ko ojts nyijkx jatëkok ma ja wit tëjkën, ënät t'ijxy, ko ja tajk mëti'ipë ja Aarón jyä'ä'ajtypyën tam ja ujts'aay tsuxk, ets tam näjyëtu'un yë pyijy ets tyëëm.

9Ënät ja Moisés ojts jatëkok tjëkajpta'ay ja tajk jam Tios wintum ets tuk'ijx ja Israel ja'ayëty. E ko t'ijxtaaytyë, tä ja tyajkëty t'ëxajëtyääytyë.

10Ënät ja Tios jatëkok t'ënëmaay yë Moisés: Pëjkta'ak jatëkok ja Aarón ja tyajk kaaxë wintuuy mëti'ipë myë'ijtypyën yë käjpxytyu'unën, jëtu'un jap pëjkë'ëky wyë'ëmëty mëti'ipë tyuk'ixtëpën yë Israel ja'ayëty mëti'ipë käjpxy kyumëtoownajxtëpën. Ko ka'ap nëkoo wiinkjaty y'ëwtëty kyajpxtëty ëjts nwintuuyës, këtiipë y'ooktëty.

11Moisés ojts jëtu'un tuny, tä ojts yë Tios tyuk'ëne'emyën.

12E yë Israel ja'ayëty ënät yë Moisés t'ënëmaaytyë: Ëëtsëty mëj këjää të ntuntëkoytyës, e paaty tyam kwanë ko ënät ëëts tu'kë'ëyë n'o'kta'a ntëkooytya'atëtyës.

13Tëkokyë mëti'ipë nëkoo kë'ëmwinma'any myëwinkoonpyën yë Tios yë wyittëjk, ookëp yë'ë. ¿Tii wä'än ënät ëëts n'o'kta'atëtyë?

Números 18

1Ënät yë Wintsën t'ënëmaay yë Aarón: Mijts ets mmaank'ëna'k ets Leví ja'ayëty, mëti'ipë mijts näjyëtu'un mtuk'ijtëpën, mijts jëtu'un mtukëtakpätëtëp ja nëë poky ko pën tii poky tuuntëkoyëty ma Tios yë wyittëjkën. E ko miitsëty tii xykya'oytyuuntëpëty, mkë'ëmpoky nëjkx xykyumëtowtë.

2E m'ënëëmëp yë Leví ja'ayëty, mëti'ipë mijts mtuk'ijtëpën ets mputëkëtëty ets näjyëtu'un yajputëkëtëty yë m'u'unk m'ëna'këty ma tuunk tyu'uye'eyën, ma ja wit tëjkën mëti'ipë myë'ijtypyën ja käjpxytyu'unën.

3Yë'ëjëty jëjp'ixy nëjkx tyim'itëty ma ja tuunkën, mëti'ipë jap tu'uye'epyën ma ja wit tëjkën. Këtii tii tontëty, mëti'ipë japën ma wit tëjkën ma näpyaatë y'ityën ets ni tkamëwinkontëty yë wintsë'këntyakn. Jä'ä ko pën tyoontëp winë nëjkxëp y'ooktë ets näjyëtu'un miitsëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

4Yë'ëjëty xëmë jyap'atëty mëët mijts ma ja wit tëjkën ma näpyaatë y'ityën mëët yë Tios. Ko jap tiituunk xyajtu'uye'eytyëty, oy tyimtiijëty mëti'ipë jap tuunk'ajtpën. E ka'ap ënät oypyënëty, mëwinkonëtëty, yi'iyë jëtu'un mëti'ipë paat'ajtëpën.

5Miits jëtu'un mpatëtëp ya'atë tuunk xyajtu'uye'eytyëty, mëti'ipë jap ma ja Tios ja wyittëjkën ets näjyëtu'un ma wintsë'këntyakn yajkëwentë'atyën. Jëtu'un'äämpy ka'ap n'ëktukjoot'anpëjknëtyës yë Israel ja'ayëty.

6Ëjts kë'ëm ëpëky të npëjktä'äkyës yë Leví ja'ayëty ets mijts nmo'oy. Yë'ë mputëkëtëp ets jap tyuntëty ma ja wit tëjkën ma näpyaatë y'ityën mëët yë Tios.

7Mëti'ipës tëy ntsojkpyën, mijts ets mmaank, tyam ntuknipëktë ets ja teety'ajtk xytyuntëty. Miits ja wintsë'këntyakn mkë'ë'am'atëp ets miits jap winë myajwintu'upëktëp jëxkë'p'äämpy ma wit mëët y'atëëytyukyëtyën. Ya'atë tuunk miits mpatëtëp. Jä'ä ko miits të nmo'otë ya'atë kutujkën ets ya'atë tuunk xyajtu'uye'eytyëty, mëti'ipë teetytyëjkëty mëpaat tuntën. Pën tii winë tyuunpy kë'ëmwinma'any, tä yë teetyëjk winë tuntën. Nëjkxëp yajni'ënä'ämë ets y'ookëty.

8Ënät ja Tios t'ënëmaay ja Aarón: Mijts të ntuknipëky ets xykyëwentëpëjkta'ajëty yë ayajk ako'onën mëti'ipës yajmoopyën. Tëkokyë yë ayajk ako'onën mëti'ipë yë Israel ja'ayëty yajktëpën, kënu'kxy yë nyajxnë. E paaty, mijts ets m'u'unk n'ëna'k yam nmooytyëp, jä'ä ko mpatëtëp jëtu'un. Ya'atë ënä'ämën yë'ë xëmë itëp.

9Tëkokyë yë wintsë'kën, mëti'ipë yë Israel ja'ayëty yajktëpën nino'oky, tä yë aaypyajk ujts pajkën, mijts mjä'ä'ajta'atëp ets näjyëtu'un yë wintsë'kën, mëti'ipë yë ja'ayëty nyëë pyoky tyukunajxtëpën ko tii tuuntëkoytyë, tëkokyë ya'atë ayajk ako'onën mëti'ipë tëë yajkënu'kxyën, aak miits nëjkx xyjyä'ä'atë mëët yë m'u'unk m'ëna'k.

10Tëkokyë ye'etyëjktëjk mëti'ipë yajpatëpën ma miitsëtyën, jyëkyäptëp tjë'kxtëty ya'atë ayajk ako'onën, jä'ä tëy, jam mëpaat tsu'utstë ma tu'uk yë itjotmën mëti'ipë kënu'kxyën ets yë'ë Wintsën jyä'ä'ajtyp, jä'ä ko ya'atë tsu'utsy ëmaay yë oy.

11Mijts yam näjyëtu'un nmoopy yë ayajk ako'onën mëti'ipë yë Israel ja'ayëty ëpëky xymyooytyëpës ets mijts xyjyä'ä'atëty mëët yë m'u'unk m'ëna'k yä'äy ëna'kpë to'oxy ëna'kpë, mëti'ipë yajpatëpën mëët mijts. Ya'atë aaw ayuk ënä'ämën jëtu'un yam nyajwë'ëmpyës xëmëkyëjxm. Oypyënëty, mëti'ipë ënäty mku'ijtëyëpën ma mjëën mtëjkën, jyëkyäpëp tsu'utsëty ya'atë tsu'utsy, pën näjya'awëyëp kë'ëm ko wa'ats yajpaaty Tios wintum.

12Mijts yam näjyëtu'un nmoopy ja aaytyëëm ujtstëëm mëti'ipë ëka'any tëëm'ajtë'kpën, mëti'ipë yë Israel ja'ayëty xytyuknimiintëpës winjëmëjt: tä yë olivë onën, tsatym nyëë mëti'ipë tëë nyimaanaxyën ets tsajpmok, tëkokyë aakyë'ë oyjyätyëtypë.

13Näyjyëtu'un ma ja pëjktä'äky ëka'any yajpëjkë'ëky yajtuunë'ëkyën, mijts yam näjyëtu'un nmoopy mëti'ipës ja Israel ja'ayëty xytyuknimiintëpën. Oypyënëty, pën ënäty jap tsënääpyën ma mjëën mtëjkëty, pën wa'ats yajpaaty jyëkyäpëp tjë'kxëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14Tëkokyë yë ayajk ako'onën mëti'ipë yë Israel ja'ayëty ëjts xymyooytyëpën, mijts mjä'ä'atëp.

15Tëkokyë yë Israel ja'ay yë kyä'äxkopkëty ets jëyujk kä'äxkopk, mëti'ipës xymyooytyëpën, mijts mjä'ä'atëp. Yë ja'ay yë kyä'äxkopkëty, ka'ap tjëkyepy wyintsë'kën'atëty. Näyjyëtu'un ja jëyujk, mëti'ipë ëxëëkën, yë m'amëtowëp, mëti'ipë tyukniyajktu'utëpën.

16Jää nëjkx tjuuypyëtsimy ma ënäty të nyäxyën tu'kpo'o ma të myëxu'unk'atyën ets mëkoxk ja poop pujxn meeny tukukëpätëty mëti'ipë je'emtyën majktu'uk nikonë, yë'ë ja kyijpxën tunëp mëti'ipë jap ijtpën tsajptëkoty witnikojpyë.

17E pën yë'ë yë tsajpkaa yë kyä'äxkopk, këtii xy'ëwa'atsëty ets pën tjuuypyëtsëmëty, oy yë'ëjëty yë tsajppax ëkë kupixyny. Jä'ä ko yë'ëjëty ëjts yë xypyatp, paaty kopkpëky yë'ë ets xyaj'ookëty. Yë nye'pny jam xyijkxjëtijtëty ma wintsë'këntyaknën, yë y'on mnino'okëp ets yë'ë y'ayajkën'at y'ako'onën'atëty mëti'ipë oy xuukëpën jokëpën ëjts nwintuuyës.

18Jëkyejpy mijts xymyëwë'ëmëty yë tsu'utsy, yë kyäty ets pyuuy a'oy'äämpyë mëti'ipë ëpëky yajtukniyajkëpën.

19Tëkokyë mëti'ipë yë Israel ja'ayëty ëjts xytyukniyajkëtëpën mijts yam nmoopy ets näjyëtu'un ja m'u'unk m'ëna'k ye'etyëjk to'oxytyëjk, mëti'ipë tsënaaytyëpën ma mjëën mtëjkën. Ya'atë ënä'ämën xëmë jëtu'un mëpaat y'ity. Ya'atë yë'ë tu'uk yë käjpxytyu'unën, mëti'ipës yam ntuunpyën mëët mijts ets m'u'unk m'ëna'k. Ets ka'ap tjëkyepy pën tyajtëkatsëty.

20Ënät ja Tios t'ënëmaay yë Aarón: Mijts ka'ap nëjkx xymyëët'aty yë mkë'ëmnaax mkë'ëmkam, jëtu'un tä yë Israel ja'ayëtyën. Ëjts nëjkx jëtu'un xyjyawë tä jeexyë mnaax mkam xymyëët'atyën ets jëtu'un tä jeexyë mkuma'ayën xypyikyën.

21E yë Leví ja'ayëty, yë'ëjës yam nmoopy ets yë'ë tjä'ä'atëty mëti'ipë yë Israel ja'ayëty yajktëpën, tu'kpëky ma ja majk pëkpyën ko winë tpaatë t'ijxtë. Yë'ë myëju'uny'atëp, mëët ko jap tyuntë ma wit tëjkën ma näpyaatë y'ityën mëët yë Tios.

22Ka'ap tjëkyepy oy pën Israel ja'ay tmëwinkonëty ya'atë wit tëjk ma näpyaatë y'ityën mëët yë Tios. Jä'ä ko jëtu'un tunëty, mëjpoky ënäty tyuunpy ets yë'ë kyu'ookëp.

23Yë Leví ja'ayëty yi'iyë patëtëp jap tyuntëty ma wit tëjkën ma näpyaatë y'ityën mëët yë Tios. Yë'ë nëjkx kë'ëm tpoky'atë ko tii tka'oytyuntëty. Ya'atë ënä'ämën xëmëkyëjxm y'itëty ets u'unk ok nëjkx xypyatuntë. Yë Leví ja'ayëty ka'ap nëjkx tmëët'atë kyë'ëm naax kyë'ëmkamëty.

24Yë'ëjës të nmo'otë mëti'ipës xymyooytyëpën yë Israel ja'ayëty ma tu'kpëky yajëpëkyën ja majk pëkpyë. Patyës të n'ënëëmëtë ko ka'ap tmëët'atëty nyaax kyamëty ma Israel ja'ayëty it naaxwiinyëtë tnitänëtën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

25Ënät ja Tios ojts tmëkäjpxy ja Moisés ets t'ënëmaay:

26Jëtu'un xy'ënëëmëty yë Leví ja'ayëty: ko t'ëxajëtëty ja tu'kpëkpyë yajëpëkyën ma ja majk pëkpyën mëti'ipë yë Israel ja'ayëty yajktëpën. Nëjkxëp näjyëtu'un ëpëky tyajktëpë tu'kpëky ma ja majk pëkpyën.

27Ya'atë jëtu'un ënäty ja Leví ja'ayëty nätyukuyajkëtëp tä jeexyë ja Israel ja'ayëty jä'ä tukyaktën ja tsyajpmookway ets tsatym nyëë.

28Jëtu'un'äämpy ëpëky tpëjkta'aktëty ja Leví ja'ayëty mëti'ipë ja Israel ja'ayëty nätyukuyajkëtëpën ets nëjkx tukë'ëtëkëtë ja teety Aarón mëti'ipë ja Tios tyukwintsë'ëkëpën.

29Oy tyimtiijëty tii mtimmyooyëtëpën, ëpëky xypyëjkta'aktëty mëti'ipës njä'ä'atëpën. Ja mëti'ipës ënäty ëjts xytyukniwë'ëmtëpën jä'ä mwin'ixtëp ja ni'ik oypyë.

30M'ënëëmëtëp näjyëtu'un ko ja mëti'ipës ënäty ëjts të xytyukniwë'ëmtën. Jä'ä mëti'ipë wäänë oyën, ja mëti'ipë natëjkëpën, jyëkyejpy xyajnajxnëtëty tä jeexyë miits xyjyä'ä'atën, yë tsajpmok ëkë tsatym nyëë.

31Ets oymyaajëty xyjyë'kxanëtëty mëët yë mtaak mteety ets m'u'unk m'ëna'këty. Yë'ë mëju'uyën'atëp, mëët ko ënäty jap mtuntë ma ja wit tëjkën ma näpyaatë y'ityën.

32Ma ënäty ëpëky të xypyëjktaknëtën ja mëti'ipë wäänë oyën, mëti'ipës njä'ä'atëpën. Jyëkyäpëp xyjyë'kxnëtëty oy myëti'ipëty ets ka'ap ënäty tii poky xytyuntë. Jëtu'un ka'ap xyaj'ëxëëkëtëty ja Israel ja'ayëty ja y'ayajk y'ako'onënëty ets ka'ap tii xykyu'ookëtëty.

Números 19

1Ënät ja Tios ojts tmëkäjpxy ja Moisés ets ja Aarón, tä t'ënëmaay:

2Ëjts mëti'ipë Wintsën'ajtpën, ya'atë ënä'ämënës yam nyäjkpy: Ënëëmë yë Israel ja'ayëty ets tu'uk tmëmintëty yë tsajpkaato'oxy mëti'ipë natsapts yë y'ujkën, mëti'ipë oy mëkën ets ka'ap yajtukuwëënyëm tyuunpäjn.

3Ets xytyukkë'ëtëkëtëty yë teety Eleazar, yë'ëts jam kajpnpë'am myënëjkxëp ets yë'ë wyintum xyaj'ooktëty.

4Ënät yë teety Eleazar, mëët yë kyë'ëwa'axy wäänë yë ne'pny tpaxajë'ëkëty ets wëxtujk'ok tnajtsxijkxëty ma ja wit tëjkën ma ja näpyaatë y'ityën mëët yë Tios.

5Tääts xynyino'oktëty ja tsajpkaato'oxy yë'ë wyintuuy. Wa'ats xynyino'kta'atëty tëkokyë ja nyini'kx, ja nyitsu'uty, ja nyipo'o, ja nyine'pny ets ja tyi'iny.

6Tääts ënät ok ja teety t'ixëty tu'uk ja ajë kepy ets tu'kxe'enty yë hisopo ujts ets tu'kwitsy yë tsaptswit ets tu'kë'ëyë tjëënkupëjkta'ajëty jap ma tsajpkaato'oxy nyitoyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

7Ko ënäty jëtu'un të tuunta'ay tääts ja wyit tpujëty ets tsyi'iwëty xyëtsëty wa'ats. Täänëm tyëkëty kajpnjoty oy ëxëëk y'ëkwë'ëmëty, tyimkootsëty jëtu'un.

8E ja ja'ay mëti'ipë ënäty ja tsajpkaato'oxy të tnino'okyën, nëjkxëp ja wyit tpujy ets tsyi'iwëty, mëët ja nëë mëti'ipë winë yajtukkënu'kxpën ets ëxëëk nëjkx wyi'imy tsuupaat Tios wintum.

9Ënät wiinkpë ja ja'ay mëti'ipë wa'ats yajpatpën Tios wintum, nëjkx tyajmuky ja jaam mëti'ipë të wyintooykyëtä'äkyën ma ja tsajpkaa të nyitoyën ets jam kajpnpë'am tpëjkta'akëty ma tu'uk itjotmën wa'atspë. Tääpë jaam yë'ë yë Israel ja'ay yajtuntëp, ko ja nëë tyaj'oyëtëty mëti'ipë yajtukkënu'kxpën tii winë. Tëkokyë ya'atë, yë'ë jëtu'un wintsë'kën'ajtp, mëët ko ja tuuntëko'oyën y'ity.

10Pën ja kuyjaam ënäty të tyajmuky nëjkxëp ja wyit tpujy ets ëxëëk wyë'ëmëty tyimkutsu'ujëty jëtu'un. Ya'atë ënä'ämën kë'ëyxyëëw kë'ëyjyëmëjt y'itëty ma miitsëtyën ets ma jaaypyaat jaaypyo'kxëtyën, mëti'ipë yajpatëp ma miitsëtyën.

11Pën tyoompy yë o'kpë, ëxëëk nëjkx wyi'imy wëxtujk xëëw.

12Kom tëkëëk xëëw ets kom wëxtujk xëëw nëjkx nyäpyujy nyäjye'etsyë mëët yë kënu'kxynyëë ets wa'ats wyë'ëmëty. Pën ka'ap nyäpyujy nyäjye'etsyë kom tëkëëk xëëw ets kom wëxtujk xëëw, ka'ap nëjkx wa'ats wyi'imy.

13Pën tyoompy yë o'kpë ets ka'ap ja wa'atsajtën tpaaty Tios wintum, yë Tios yë wyittëjk yaj'ëxëëktëjkëp, e paaty nëjkxëp yajjo'otsy ja xyëëw ma ja Israel kajpnën, jä'ä ko ka'ap ja kënu'kxynyëë të yajtuknixijkxy.

14Ko pën y'ookëty ma tu'uk yë wit tëjkën, tyaa myiny yë ënä'ämën tii mëpaat yajtunyën: tëkokyë yë ja'ayëty, mëti'ipë ënäty jap yajpatëpën ma ja wit tëjkën ets näjyëtu'un pën jap tëjkëpën, ëxëëk nëjkx wyë'ëmta'atë jam Tios wintum, wëxtujk xëëw ëxëëk yajpaatëty.

15Näyjyëtu'un yë apëjk atu'unën mëti'ipë kuwa'atsën ëkë mëti'ipë ka'ap oy y'akë'ëyëtyën, ëxëëk nëjkx wyë'ëmtë.

16Ko muum yajpaatëty yë o'kpë, mëti'ipë ja'ay të yaj'ookyën, ëkë pa'am, ëkë oy yë'ëjëty yë o'kpëpajk, ëkë o'kpë jut; ko pën tonëty ëxëëk wyë'ëmëty ets wëxtujk xëëw y'itëty.

17Ko jëtu'unpë ja ëxëëkajtën pën pyaatëtëty, yë'ë nëjkx wäänë twooky ja kuyjyaam ma ja tsajpkaato'oxy ënäty të wyintooykyëtä'äkyën, mëti'ipë ja nëë poky të yajtukunaxyën. Jap yaj'ako'owëty ma tu'uk yë apëjkënën ma ja nëëwooky yajtukutämëtyën.

18Ënät tu'uk yë ja'ay mëti'ipë wa'ats yajpatpën Wintsën wintum. Tpëjkë'ëkëty tu'uk yë hisopo ujts ets tukpapëkëty yë nëë, tääts tuknixijkxëty ja wit tëjk ets ja apëjk atu'unën, tä yë tsim texyën, nëëtu'ts nëëtsiiyën. Ets näjyëtu'un ja ja'ayëty mëti'ipë

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

ënäty jap të yajpaatën, mëti'ipë ja o'kpë të tonyën, wä'än tyë'ëjëty ja o'kpë mëti'ipë pa'am të yaj'ookyën ëkë ja'ay të yaj'ookyën.

19Ja ja'ay mëti'ipë ënäty wa'ats yajpatpën, yë'ë mëpaat tuknixijkxy ja kënu'kxynyëë, ja mëti'ipë ëxëëk yajpatpën, ko kyomtëkëëk xëëwpätëty ets ko wyëxtujkxëëwpätëty. Kom wëxtujk xëëw tëë ënäty wa'ats wyi'imy. Ënät ja ja'ay wyit tpujëty mëti'ipë ënäty ëxëëk të yajpaatyën ets näjyëtu'un tsyi'iwëty xyëtsëty, ëxëëk jyaak wë'ëmëty jëtu'un kyutsu'ujëty.

20Pën ja ja'ay mëti'ipë ëxëëkën ka'ap nyäpyujy nyäjye'etsyë, nëjkxëp yajjo'otsy ma ja kyajpnën. Jä'ä ko ja Wintsën ja tyëjk yaj'ëxëëktëjkëyëp. Mëëtkyëjxm ko ja kënu'kxynyëë ka'ap të yajtuknixijkxy, paaty yë'ë ëxëëk yajpaaty.

21Ya'atë ënä'ämën xëmëkyëjxm y'itëty. Pën ënäty ja myëku'uk ja kënu'kxynyëë tyuknixijkxyp kopkpëky ko ja wyit tpujëty. Pën ja kënu'kxynyëë ënäty të tony ëxëëk nëjkx wyi'imy ets jëtu'un tyimkutsu'ujëty.

22Pën yë ja'ay ëxëëk yajpaaty Tios wintum ets tii tnixajëty ëkë tonëty, näjyëtu'un ënäty winë tyaj'ëxëëkë. E pën tu'uk yë ja'ay wa'ats yajpaaty ets tonëty yë myëku'uk, mëti'ipë ëxëëk yajpatpën, nëjkxëp y'ëxëëktëkë ets tsuupaat wyë'ëmëty ëxëëk.

Números 20

1Ma mëtu'kpo'o tsyo'ontä'äkyën jajëmëjt, yë Israel ja'ayëty jam jyajtë ma ja it naaxwiinyëtë aanë'ëk tëëtsë'ëkpë Zin itjotm ets jam tsyënaaytyaknpëjktë Cadés, ma y'o'kyën ets nyaaxtëjkëyën yë Maria.

2Ka'ap ënäty jam maa nëë, ënät ja ja'ayëty tyu'ukmujktaaytyë ets ja Moisés mëët ja Aarón tukmëkajpxa'antë,

3tää t'ënëmaaytyë ja Moisés: Nikë tëë jeexyë tyim'oy'äty ko jeexyë të n'o'kta'ayëmë ma ja wintsën tyaj'o'kyën ja may Israel ja'ayëty.

4¿Tii ko Tios yë nyaax kyajpn të xyajmiintëpë yaa ma y'anë'ëk tyëëtsë'ëkëtyën? ¿Ëkë yë'ëjën mtsojktëp etsës näjyëtu'un n'ooktëty yaa mëët yë njëyujk ntsajpkaajëtyësë.

5Tii ko ojts jap xy'ëkyajtso'ontëpës Egiptë ets të xyajmintës yaa, ma ja it naaxwiinyëtë atsë'ëk ajawëpë? Yaa ka'ap tjëkyepy wi'ix nipmëty nkojmëty ets wi'ix pën tpëjkta'akëty ujtskam jë'kxykyam, yë'ëpaat yë nëë ka'ap yaa npatmëty.

6Ja Moisés ets ja Aarón ojts twintso'ontu'utë ja naax kajpn ets ojts nyëjkxtë ma ja wit tëjkën ma ja näpyaatë y'ityën ets nyäkyoxtënaaytyakëtë. Jam yë wyimpokëty naaxkëjxy tim yajja'të. Ënät ja Tios ja myëj'ajt y'oyajtën ojts jam nyänyikëxë'ëkyë.

7Tä ja Wintsën t'ënëmaay ja Moisés:

8Kajpë'ëk ja mtajk ets mnäypyutëkëtëty mëët yë m'ajty Aarón ma ja naax kajpn xyajtu'ukmuktëtyën. Ma ënäty jam jëtu'un të tyu'ukmujkta'atën. Ënät ja mëjtsaa

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

xymyëkajpxëty ets jap ja nëë myuutëty ets nyëë'uuktëty ja mayjyä'äy ets ja jyëyujkëty.

9Tää ja Moisés ja tyajk tjantykyajpë'ky, mëti'ipë ënäty jam yajpatpën Tios wintum, jëtu'un tä të tyuk'ëne'emyën.

10Ënät ja Moisés mëët ja Aarón ojts ja naax kajpn tyajtu'ukmujkta'atë jam ma ja mëjtsaajën ets ja Moisés t'ënëmaay ja naax kajpn: Mëtowtë yajxon miitsëty, käjpxy kumëtoownajxpë. ¿Yë'ë mtsojktëp ets ëëts yë nëë nyajpëtsëmtëty jap tsaajoty ets mnëë'uuktëtyë?

11Ko ja Moisés jëtu'un y'ënäny, ënät ja kyë'ë txajë'ky ets ojts mäjtsk'ok twopy ja tsaa mëët ja tyajk. Tääts ja komnëë pyëtsiimy. Jëtu'un ja nyëë tpatë mëti'ipë y'uktën ja ja'ayëty ets ja jëyujk tsajpkaajëty.

12E ja Wintsën tyaa t'ënëmaay ja Moisés ets ja Aarón: Jä'ä ko miitsëty ka'ap tu'ukyë ja mjot mwinma'any të xypyëjkta'aktë maas ëjtsën. Ets ka'apës yë nxëëw të xyajmëjnajxëtë ma Israel ja'ayëtyën. Paaty miitsëty ka'ap nëjkx mtëkëtë mëët ya'atë ja'ayëty ma ja naax kamën mëti'ipë të nmo'otën.

13Tääpë nëë mëti'ipë tsaajoty pëtsëëmën, yë'ë Meribá yajtijy ma ja Israel ja'ayëty ojts mëktä'äky t'amëtowtën ja nëë, yë Tios ojts yë myëj'ajt y'oyajtën jyänty tyuk'ixëtë.

14Jam Cadés jam ënäty yajpaaty yë Moisés, ko tkejxy nimäjtsk nitëkëëk yë kukäjpxy jam ma yajkutujkpën, mëti'ipë jam ënä'ämpën Edom ets t'ënëëmëtëty: Yë mjëëky mëku'uk yë'ë ya'atë aaw ayuk mtuknikäjxëtëp ets m'ënë'ëmxëty: Ko mijts wa'ats xy'ixy xynyijawë, wi'ix ëëts ja ëyo'on jotmay nmënax nyajnaxtën.

15Yë n'ap n'okëtyës jap ojts Egiptë nyëjkxtë ets jap jeky tsyënaaytyë. E yë Egiptë ja'ayëty mëk ëëts të xyaj'ëyowtë, tä näjyëtu'un tuuntën ja n'ap n'okëtyës.

16Ënät ojts n'amëtowtës yë Wintsën yë putëjk pupäjtën. Tääts tkejxy tu'uk yë Wintsën kyukäjpxy mëti'ipës xyajpëtsëëmtën jap Egiptë. E tyam, yam ëëts nyajpaatë ma ja it naaxwiinyëtë txëëwatyën Cadés, winkon ma mtsëpa'an nyaxtën.

17E paaty yam n'amëtow npëjktsowtë yë mëyajtën etsës xyajnaxtëty ma mnaaxjotmën. Ma ja mkam mtu'ujëtyën ma ja mpëjktä'äky xyaj'itën, ka'apës jam naxtëty ets ni yë'ë nëë nkatontëtyës ma mnëëjut xyaj'itën. Ja mëjtu'u yi'iyës npanëjkxantëp koonëm ntuknajxta'atëtyës ja m'it mnaaxjot.

18E ja yajkutujkpë mëti'ipë jam ënä'ämpën Edom tyaa y'ëtsoowëtë: Ka'apës yam n'ëwa'atsy ets mnaxtëty maajës yë nnaaxjotmën. E pën kë'ëmwinma'any mtimnyaxa'antë maajës yë nnaaxjotmën, ëjts tsoonëpës yaa mëët yë ntsiptuunpëtëjk ets n'ëwa'ktuktëty.

19Ja Israel ja'ayëty yajxon tjamëmëtyaktë ets tjatukwinja'awëtyë ja yajkutujkpë. Yi'iyë ëëts yë tu'u npanëjkxantëp, e pën ëëtsëty ets ja njëyujk ntsajpkaajëtyës ntoontëpës

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

ja mnëëjëty ma ja mnëëjutëtyën, nkujuytyëpës yë'ë. Ëëts yi'iyës mpëjktsoowtëp ets xy'ëwa'atsëty etsës naxtëty tekyye'epy mnaaxjoty.

20E ja yajkutujkpë mëti'ipë jam Edom ënä'ämpën jëtu'un ojts tyim'ëtsoowkojy: Ka'ap mnaxtëty. Ënät ojts may tyajmuky ja tsyiptuunpëtëjk ets tnitso'ontë ja Israel ja'ayëty,

21yajxon ënäty të timtyuknipëjktaakë ets ka'ap tyajnaxa'any ma nyaaxjotmën ja Israel ja'ayëty. Paaty yë Israel ja'ayëty ojts wiink tu'u tpëktë.

22Tëkokyë ja Israel ja'ayëty jam tsyo'ontaaytyë Cadés ets nyëjkxtë jam ma Hor kopkën.

23Jam mapaat ja tsëpa'an nyäxyën ma ja itjotmën mëti'ipë yë Edom nyitënääpyën. Ënät yë Wintsën t'ënëmaay yë Moisés ets Aarón:

24Tëë yë xëëw po'o tpaaty ma Aarón y'o'knëtyën. Yë'ë ka'ap nëjkx tyëkë ma ja naaxwiinyëtën mëti'ipës yë Israel ja'ayëty të nmo'otën. Jä'ä ko miitsëty ojtsës ja n'aaw n'ayuk xyjyënajxëtë jam ma ja nëë pyëtsiimyën tsaajoty, mëti'ipë xyëëwajtypyën Meribá.

25Mijts Moisés, woownëjkx yë Aarón mëët yë myaank Eleazar jam kopkëjxm ma txëëwatyën Hor.

26Jam ja Aarón ja wyit xytyuknijääntutnëty mëti'ipë myëteety'äjtypyën ets yë'ë xytyukxoxëty yë Eleazar. Jä'ä ko yë Aarón jam y'ookanë.

27Yë Moisés ojts jëtu'un tuny, tä ënäty ja Wintsën të tyuk'ëne'emyën. Tam ja mayjyä'äy t'ixtë, ko ojts jam nitëkëëk pyäjnëtë kopkkëjxm ma txëëwatyën Hor.

28Jam ojts yë Moisés tuknijääntutnë ja Aarón ja wyit mëti'ipë myëteety'äjtypyën ets jä'ä tukxojxy ja Eleazar. Jam kopkkëjxm jämyë ja Aarón y'o'ky ets ojts je'eyë nimäjtsk jyënajknëtë, yë Moisés mëët Eleazar.

29Ko ja Israel ja'ayëty t'ijxtë ko ka'ap maa ja Aarón y'ëkkëxë'knë. Ënät ojts tnijawëtë ko tëë ënäty nya'o'knë ets jä'ä tniyaxtë i'px majk xëëw.

Números 21

1Ja yajkutujkpë mëti'ipë Canaán ja'ayën jampë y'ëne'emyën Arad ets jam tsyëënë Négueb. Ko tmëtoowpaty ko tää ja Israel ja'ayëty wyinkontë ma yajtijyën Atarim. Ënät ojts tnitsoony ja Israel ja'ayëty ets may tmajtstë.

2Tä ja Israel ja'ayëty t'ënëmaaytyë ja Tios, ko pën yë'ë putëkëtëp, yajkutëkooytya'atëp ja naax kajpn ets mëët tëkokyë jënu'un jam yajpaatyën.

3Tios ojts tmo'oy ja Israel ja'ayëty mëti'ipë ënäty y'amëtoowtëpën. Ojts tputëkë ets ka'ap tyajmëtaktë ja Canaán ja'ayëty. Yë Israel ja'ayëty wa'ats tyajkutëkooytyääytyë ja Canaán ja'ayëty mëët tëkokyë ja nyaax kyajpnëty, paaty txëëwmooytyë Hormá.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

4Ënät ja Israel ja'ayëty jam tsyo'ontë ma ja Hor kopkën ets nyëjkxtë ma ja mëjnëëjën mëti'ipë yajtijpën Ookpyë Mejy. Paatykyëjxm jamtsow y'ëwtijtë, jä'ä këtiipë nyaxtëty Edom. E jam tu'ujotm jam ojts ja mayjyä'äy ja myä'kxtujkën kyëjxnëtë.

5Ënät tyëjkëtyë kajpxpë, jä'ä ja Tios nyi'ojëtyëp ets ja Moisés, jëtu'un y'ëna'antë: ¿Tiijën koos të xy'ëkyajpëtsëëmtëpë jap Egiptë? ¿Jä'äkyëjxm të xyjyuutës ets yaa të'ëts'ituuy n'ooktëtyësë? Ni kääky ni uuky yaa kya'ity, ya'atë jë'kxy tëëjës xynyatsyijpnëtë.

6Ënät yë Tios ojts janty nimay tkexy yë tsa'any, mëti'ipë tsu'tstëpën ets may yë Israel ja'ayëty y'o'ktë.

7Tä ja Moisés ojts ënätyë tninëjkxtë ets t'ënëmaaytyë: Poky ëëts të ntuntë, ko yë Tios ets mijts wiinkjaty myajnikäjpxy myajnimëtya'aktë. Paaty ënëëmë Tios wä'än tyajjëwä'äky yë tsa'any. Ënät yë Moisés ojts tmënu'kxtä'äky yë Tios ets tpokmyä'kxëty yë Israel ja'ayëty.

8Tios ojts t'ëtsoowinpity yë Moisés: Yajnikojtu'ut tu'uk yë tsa'any ets jam këjxm xykyëxpëkëty ma tu'uk yë kepyjyëjpën. Ko pën tsyu'utsëtëty ja tsa'any, yë'ë y'ixëp ja tsa'any jampë kepykyëjxmën mëti'ipë të nyikojtu'utyën ets tsyo'okëty.

9Ojts ja Moisés tu'uk ja tsuxkpujxntsa'any tjantyajkojy ets tkëxpëjky ma tu'uk yë kepyjyëjpën; e jëtu'un ko ijty pën tsyu'utsyë ja tsa'any, jam ënätyë kyëx'ixy ma ja pujxntsa'anyën ets tsyo'oky.

10Yë Israel ja'ayëty ojts nyëjkxtë ets jyajtë ma tu'uk yë itjotmën mëti'ipë xyëëwajtypyën Obot.

11Ko jam Obot tsyo'ontë jam jyajtë Ije-abarim, ma ja itjotmën tëëtsë'ëkpë, yë'ë mëët yë Moab nyäwyinku'ixëty, jäätsow wyi'imy ma xëëw pyëtsimyën.

12E jam tsyo'ontë ets jyajtë ma tu'uk ja nëëwokën mëti'ipë jam yajpatpën Zored.

13E ko jam tsyo'ontë jam jyajtë ma Arnón mëjnëëjën. Ya'atë mëjnëë jam tyimnaxy ma ja të'ëts itën mëti'ipë yë Amor ja'ayëty nyitënaaytyëpën ets yë'ë tsëpa'an'ajtp ma mëët nyäpyaatëtën yë Moab.

14Yë'ë jëtu'un nyikäjpxy yë noky ma myinyën këxja'ay mëti'ipë yë Tios nyitsiptuumpyën, ko y'ënä'äny: Jam ojts najxëmë Vaheb, ma ja Sufá itën, ojts najxëmë wokjoty ets ma ja Arnón mëjnëëjën,

15ets najxtës näjyëtu'un jam wokpë'am, mëti'ipë jam najxpën Ar itjotm ets tyimja'ty ma mëët yë Moab nyätyu'kmëtsëpa'an'atyën.

16Ko jam tsyo'ontë ma ja Arnón mëjnëëjën, jam jyajtë ma Beer y'itjotmën. Jam tu'uk ja nëëjut yajpaaty ma ja Wintsën t'ënëmaayën ja Moisés: yajtu'ukmuk yë naax kajpn, jä'ä ko nëëjës yam nmo'ojäämpy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

17Ënät ja Israel ja'ayëty ojts t'ëwtë ya'atë ëy: Ja nëë mëti'ipë mu'tpën, naaxjotypë pyëtsimyën. Ni'ëmukë, win'ëw winya'axtë ja nëë, mëti'ipë pëtsëëmpën naaxjoty.

18Ja tu'uwinye'epyë ojts tnitajëtë ja nëë mëët ja kepy, mëti'ipë myëët'ajtypyën ja kutujkën; ja wintsëntëjkëty jampë yajpaatën ma ja naax kajpnën ojts tyajni'ëwa'atstë ja nëë mëët ja tyajkëty mëti'ipë yajmëjnajxpën. Jam të'ëts'itum jam tsyo'ontë yë Israel ja'ayëty ets jyajtë Mataná.

19Jam tsyo'ontë Mataná ets jyajtë Nahaliel, Nahaliel tsyo'ontë ets jyajtë Bamot,

20e ko jam Bamot tsyo'ontë jam jyajtë ma ja mëj joyën, mëti'ipë nyitënääpyën yë Moab; jamtëkë yajpaaty ma jyëjpkëxyën yë Pisgá y'it nyaaxwiinyëtë ets jam yaj'ijxnëp ja të'ëts'itjotm.

21Ënät ja Israel ja'ayëty ojts tkäxtë ja myëku'ukëty ets nëjkx kyukäjpxy'atë jam ma Sihón yajkutujkpën, mëti'ipë ënä'ämpën ma Amor ja'ayëtyën ets t'ënëëmëtëty.

22Jamës njanaxa'antë ma miits yë mnaaxjotëtyën, ma ja mkam mtu'ujëtyën ka'apës jam ntëkëja'antë ets ma winë të xynyi'ip të xykyojtën, ni yë'ëjës nkatona'antë ja nëë mëti'ipë mjä'ä'ajtëpën, yi'iyë ja mëjtu'u ntimpyanëjkxantëpës.

23E ja Sihón ka'ap ojts t'a'ixë ets ja Israel ja'ayëty nyaxtëty ma ja nyaaxjotmën. Ni'ikyë ojts yajxon nimay tyajtu'ukmujkta'ay ja tsyiptuunpëtëjk ets tnitso'ontë ja Israel ja'ayëty, jam ojts tukja'të ma txëëwatyën Jahas, jam të'ëts'itjotm.

24E ja Israel ja'ayëty ojts näjyëtu'un pyëtë'ëktë ets nyäkyuwanëtë. Ka'ap tyajmëtaktë ja yajkutujkpë Sihón, ëxëëk tuuntë; jëtu'un'äämpy ojts tniwa'aktë ja nyaax kyam, mëti'ipë jampaat najxpën ma ja mëjnëëjën mëti'ipë xyëëwajtypyën Arnón ets jyä'ty jam Jaboc. Jam ma ja Amón ja'ay mëët nyäpyäätyë ja nyaaxjotëty. Tääpë naax kam napotsy ënäty tmëët'atë.

25Jëtu'un ojts yë Israel ja'ayëty tniwa'kta'atë ja naax kajpn ma ijty ja Amor ja'ayëty tsyëënëtën, tä ja kajpn mëti'ipë xyëëwajtypyën Hesbón ets ja mëti'ipë jam näkyumajtsëtëpën ma yë'ëjën; yë Israel ja'ayëty jam ojts tsyënaaytyaknpëktë.

26Ma ja kajpn txëëwatyën Hesbón, jam ijty yë Sihón tsyëënë mëti'ipë ja Amor ja'ayëty yajkutujkpë'ajtëpën. Yë Sihón jeky ënäty mëët të nyäyaj'ityë tsipjoty ja yajkutujkpë mëti'ipë jam Moab ënä'ämpën. Ets tëë ënäty tpëjkëtyä'äy ja y'it nyaaxwiinyëtë jampaat ma nyäxyën ja Arnón mëjnëë.

27Paaty y'ënantë ja ja'ay mëti'ipë jaaytyëpën ets oy mëtyaktëpën: Mintë ni'ëmukë ma ja Hesbón kajpnën mëti'ipë kyajpn'ajtypyën yë Sihón. Koj'oyëtë ets yajta'tspëktë.

28Jam Hesbón, yë kyajpn yë Sihón. Jam tu'uk yë mëjpatoyë të tsyo'ontä'äky, mëti'ipë të tyajkutëkoyën yë naax kajpn Ar, mëti'ipë yë Moab nyitënääpyën, ets tëë wyintooytyuta'atë ja tunjot kopkjot, mëti'ipë nyitënääpyën yë Arnón.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

29Janty mon janty tuk myajpaaty mijts Moab. Wi'ix njatkëmëty tëë mtëkooynyë ma tyios'ajtyën yë Quemós. Yë'ë të t'a'ixë ets mja'ay kyä'äktëty pyutëty, ets ja yajkutujkpë Sihón, jä'ä tjä'ä'atëty ja mto'oxytyëjkëty.

30Ojts kyutëkooynyë ja y'ënä'ämën kyutujkën yë Hesbón. O'ktëy ojts jyajta'atë yë Dibón kajpn ets Nofa kajpn, yajxon tsyooytyëkooytyääy jampaat Medebá.

31Jëtu'un'äämpy yë Israel ja'ay ojts tjä'ä'aty ja Amor ja'ayëty ja y'it nyaaxwiinyëtëty.

32Ojts näjyëtu'un yë Moisés tkexy yë ja'ay nimäjtsk nitëkëëk ets nëjkx t'ixtë tuntë ja Jézer kajpn. Yë Israel ja'ayëty ojts tmëmëtakta'atë tääpë ja'ayëty, mëti'ipë ënäty jam tsënaaytyëpën. Wa'ats tyajkäkpëtsëëmtaaytyë yë Amor ja'ayëty ma ja nyaax kyajpnëtyën.

33Ko ojts wyimpijnëtë jamtsow ojts nyëjkxtë ma ja Basán ja nyaaxjotën. E ja yajkutujkpë mëti'ipë ënäty jam ënä'ämpën Basán jä'ä xyëëwajtyp Ok, ojts nyitsoonëtë mëët ja myäytsyiptuunpë ets jam tyu'u'ëtuka'anëtë ma txëëwatyën Edrei.

34Ënät ja Tios t'ënëmaay ja Moisés: Këtii tääpë ja'ay xytsyë'ëkëty, ëjts tëëjës ntuknipëjktaakë, ko mijts nyajmëtaka'any ets ntukë'ëtëkëja'any tääpë yajkutujkpë mëët tëkokyë yë tsyiptuunpëtëjk ets nyaax kyajpn, timjëtu'un xytyunëty tä ojts jyäty kyëpetyën yë yajkutujkpë Sihón, mëti'ipë ënäty yë Amor ja'ayëty yajkutujkpë'ajtëpën jampë tsyëënëtën Hesbón.

35Yë Israel ja'ayëty ojts tyaj'ooktë ja Ok mëët yë y'u'unk y'ëna'k ets tsyiptuunpëtëjk. Nitu'uk ojts tkayajwë'ëmtë juuky, jëtu'un'äämpy tniwa'ktaaytyë ja nyaax kyamëty.

Números 22

1Yë Israel ja'ayëty ojts tyu'uye'ey'ëtë'ëtstë ets jam jyajtë Moab. Joy jot ijty jam, jamts tsyënaaytyaknpëjktë awinmtsow ma ja Jordán mëjnëëjën, yë'ë mëët nyäwyinku'ixëty yë Jericó.

2Yë Balac yë myaank yë Zipor ko tnija'awëy, wi'ix ënäty yë Israel ja'ayëty të tyajkutëkoytyën yë Amor ja'ayëty.

3Ënät ja ja'ayëty ojts ja tsë'ëkë tyuktëjkëtya'ajëtë, mëti'ipë jam kukajpnajtëpën Moab, ko t'ijxtë, ko ja Israel ja'ayëty nimay oyëty.

4Ënät ja Moab ja'ayëty ojts tmëkajpxtë ja mëjja'aytyëjkëty jampë yajpaatën Madián ets t'ënëmaaytyë: Tääpë ja'ayëty jëtu'un ënät tyajkëxa'antë yë nnaax'ajt nkam'ajtëmë, tä yë tsajpkaa tku'ojkta'ayën yë mëëy'u'unk kamjotm tu'ujotm. Jä'ä xëëw jä'ä jëmëjt ma jëtu'un tyuunën jyajtën, Balac ënäty jam ënä'ämp ma ja Moab kajpnën.

5Ënät ojts tnikäxë yë Balaam, yë'ë myaank yë Beor, jampë tsyëënën Petor, winkon ma ja Éufrates mëjnëëjën, ma ja Amav kajpnën. Tä ja Balac t'ënëmaay ja

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

käjpxynyajxpë ets t'ënëëmëtëty ja Balaam: Jap Egiptë tu'kkajpn yë ja'ay të tsyoontë ets të jya'të yam winkon maas ëjts nyajpaatyën.

6Paaty yam npëjktsoyës ets minëty poj'am, tääts ya'atë kajpn xypyokëty. Jä'ä ko jëtu'unës n'ixy njawë, ka'apës yowë xyajmëta'akëty. E ko xypyokëty wä'änës ëjts nmëta'akëty etsës n'ixwojpta'atëty maas n'itjotmën. Ëjts wa'atsës nijawë, ko pën xykyënu'kxy ets ko pën xypyoky atëëp.

7Ënät ja mëjja'aytyëjkëty ojts jyänty tyoontë ets tninëkxtë ja Balaam. May ojts ja wit meeny tmënëjkxtë ets tmëjuya'antë ja Balaam, ko tpokëty ja Israel ja'ayëty. Ko jam jyajtë ënät tukmëmëtyaktë jëtu'un tä ënäty ja Balac të tyukmëkäxëtën ja aaw ayuk.

8Tä ja Balaam y'ënëmaayëtë: Kwanë ënät mwë'ëmtëty, jä'ä ko jëyëjpës yë Wintsën yam n'ëkyajtëwëty ets miits n'ëtsoowinpitëty jopy. Jëtu'un'äämpy ja mëjja'aytyëjkëty ojts jyänty wyë'ëmtë tu'ktsuu.

9Ënät ja Tios jä'ä tsuum nyänyikëxë'kë ma ja Balaam ets yajtëëwë: ¿Pën ja'ay tääpëty, mëti'ipë të myaawë'ëmtën ma mtëjkën?

10Tä ja Balaam y'ëtsooy: Yë Balac, Zipor yë myaank, mëti'ipë yajkutujkpë'ajtpën jam Moab, yë'ë të tkexy etsës xy'ënëëmëtëty,

11ko tu'uk yë kajpn jap të tsyoony Egiptë ets të jya'të ma Balac y'itjotmën. E yë'ë tsyojkpy etsës nëjkx npoky tääpë kajpn ets yaj'ixëty pën jëtu'un'äämpy myëtä'äky ets t'ëxwojpta'aja'any jam ma ja y'itjotmën.

12Ënät ja Tios t'ënëmaay ja Balaam: Këtii xypyanëjkxëty ets ni mka'ëna'anëty ënät ets xypyokaanpëty tääpë naax kajpn. Jä'ä ko tääpë kajpn ëjtsës të nkënu'kxy.

13Komjëpom ko ja Balaam myä'äypyëti'ky, ënät t'ënëmaay ja mëjja'aytyëjkëty mëti'ipë Balac të kyäxëtën: Nëjkxtë ma mnaax mkajpnëtyën, jä'ä ko yë Wintsën ka'ap t'a'ixë ets miits npanëjkxtëty.

14Ënät ja mëjja'aytyëjkëty, mëti'ipë jam tso'ontëpën Moab, ojts jatëkok wyimpijnëtë ma ja Balac yajpaatyën ets t'ënëmaaytyë: Balaam ka'apës xypyamina'antë.

15Balac kä'äpyëm ninu'un jyotkujk'aty, ënät ojts wiinkpë kukajpxpë tkäjxkojnëpë, aakyë'ë mëti'ipë mëj'äämpy yajëkyäjptëpën naaxjoty kajpnjoty ets wäänë nimay tkejxy.

16Tä ojts tninëjkxkojnëtëpë ja Balaam ets t'ënëmaaytyë: Balac, Zipor yë myaank, tpëjktsoy tu'uk yë mëjmëyajtën ets mkäjpxynyikexyë: Tun yë mëyajtën ets minëty maajës yaa nyajpaatyën.

17Ëjts nmo'ojäämpy yam mijts winë mëj këjää ets nmo'ojëp tii mtimtsyojkpy. E min jëtu'un ets xytyunëty tu'uk yë mëyajtën xypyokëty tääpë naax kajpn.

18Ënät ja Balaam y'ëtsoowëtë: Oyxyëpës yë Balac xyjyatimmyooytyääpyë yë pu'ts pujxn ëkë poop pujxn mëti'ipë japën ma kyutujktaknën, ëjts ka'apës njëkyepy tii

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

ntunëty kë'ëmwinma'any mëj'äämpyë ëkë yiinpë wäänpë, pën yë Wintsën mëti'ipës nTios'ajtypyën ka'ap t'a'ixë.

19Oy mwë'ëmtëty yaa tu'ktsuu etsës n'ëknijawëty wi'ix yë Wintsën y'ënä'äny ya'atë tsu'um.

20Yë Balaam tap ënäty myaanë, ko ojts yë Wintsën koots nyänyikëxë'ëkyë ma yë'ëjën ets y'ënëmaayë: Pën tääpë ja'ayëty mijts të mniminyë, pëtë'ëk ets panëjkx. Jä'ä tëy, mijts yi'iyë mtunëp mëti'ipë ënäty ntuk'ënëmääpyën xytyunëty.

21Komjëpom, tä yë Balaam myä'äypyëti'iky ets tniwë'ëny ja kyërukts, tääts tsyo'ontë mëët ja mëjja'aytyëjkëty, mëti'ipë ënäty jam tso'ontëpën Moab.

22Balaam yë'ë tyuk'ënyääpy ja kyërukts ets nimäjtsk ja tyuunpë pyanëjkxyë. Ja Tios wiink tja'awëy ko ja Balaam kë'ëmwinma'any tsyo'ony. Paaty ojts tu'uk ja Wintsën kyukäjpxy tyu'u'ëtukyë ma ënäty nyaxa'anyën.

23Ko ja jëyujk t'ijxy ja Wintsën kyukäjpxy jam tu'u itkujky mëët tu'uk yë tëypyujxn. Ënät ojts t'ëwa'ktu'uty ets äämjyoty kyupëyë'këy. Ënät ja Balaam yajxon ja jyëyujk tukju'pxëy ets atsip tyajwinpita'any.

24Ja Balaam jam ojts yë jyëyujk tyajnëjkxy ma tu'uk yë tu'ujën xu'utspë ets mäjtskpa'ajëty tsaawääpy jää najxp. Jam ojts ja Wintsën kyukäjpxy ja tu'u t'ëwa'ktujkojnëpë.

25Ko ja jëyujk t'ijxy ja Wintsën ja kyukäjpxy, ënät wya'ak'o'oyëy ets jam nyäkyëxmëtakë ma tu'uk ja tsaawääpy nyäxyën ets ja Balaam ja tyeky ojts yajtukëtakpety. Tä ja Balaam ja jyëyujk tniwa'këy yajxon tjantywyopy.

26E ja Wintsën ja kyukäjpxy jëjp'am nyäjxy, ënät ja tu'u t'ëwa'ktujky ma y'axu'utsëtyën, nimaa tkajëkyepy ets ja jëyujk y'ëwa'ktu'utëty.

27E ko ja jëyujk t'ijxy ja Wintsën ja kyukäjpxy, ënät je'eyë tyimnäkyo'kë. Ënät ja Balaam ja jyëyujk yajxon twojpnë mëët tu'uk yë kepy.

28Ënät ja Wintsën ojts tuknipëjktaakë ets ja krukts kyajpxëty ets t'ënëmaay ja Balaam: ¿Maa të nmëtëkoy? tyam mëtëkëëk'ok xywyopyës.

29Je'eyës mijts xynyëxi'iky xytyukxi'iky ¿këtiijë? jëtu'un ja Balaam y'ëtsooy. Kooxyëp yë tsujkn jeexyë nmëëtëtyës timtyämyë jeexyë nyaj'ooky.

30Ënät ja jëyujk y'ëtsooy: Mapaat mijts mjuuky'ätyën ëjtsës xëmë xytyuk'ënyääpy ets ka'apës jëtu'un n'ëtë'ëtsy, ka'apës nyajkëxë'ëky ja näymyëjkaxëjot ma mijtsën.

31Tä ja Wintsën tyajkutujky ets ja Balaam t'ixëty ja Wintsën ja tsyajpjotmëtë kukäjpxy, mëti'ipë ënäty jam tënääpyën tu'ujoty, mëët tu'uk yë tëypyujxn kyë'ëjotm. Tä ja Balaam pojën nyäkyoxtënaaytyakë ets nyaaxkooy.

32Tä ja Wintsën ja kyukäjpxy y'ënëmaayë: ¿Tii ko mjëyujk të xywyopy tëkëëk'ok? Ëjts mijts ntu'u'ëtujkpy, jä'ä ko ma mnëjkxyën, ëjts ka'apës n'oyjyawë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[33]Yë mkrukts tëkëëk'okës të xy'ixy, paaty të y'ëwa'ktu'uty. Kooxyëp yë'ë të kya'ëwa'ktu'uty, wä'änxyëp jeexyë mijts të nyaj'ooky ets mjëyujk juuky të wyi'imy.

[34]Ets ja Balaam t'ëtsooy ja Wintsën ja kyukäjpxy: Pokyës të ntuny, ëjts nkanija'apës ënäty ko mijts ja ntu'ujës të xy'ëtujkë. Pën mijts ka'ap xy'oyjyawë koos nëjkxy, jyëkyejpyës nwinpitëty.

[35]Tä ja Wintsën ja kyukäjpxy y'ëtsooy: Oy xypyanëjkxëty tääpë ja'ayëty, e yi'iyë tëy mnikajpxëp mëti'ipë ntuk'ënëëmëjäämpyën. Balaam ojts tpanëjkxy ja mëjja'aytyëjkëty, mëti'ipë ënäty ja Balac të tkexyën.

[36]Ko ja Balac tnija'awëy ko tää ja Balaam wyinkony, ënät ojts tnitsoony. Ets tjëjpye'eyë'ëka'any, jam ma tu'uk ja kajpnën mëti'ipë yajpatpën Moab naaxjoty. Winkon ma ja mëjnëë jyënäkyën mëti'ipë xyëëwajtypyën Arnón, ma ja tsëpa'an nyäxyën.

[37]Ets t'ënëmaay: Janty mëktä'äky mijts të nikäxë; ¿Wi'ix ko ka'ap të mjamina'any? ¿Jä'ä të mmay të mtajy, ko tii mijts n'ëknamo'ojëp?

[38]Ënät ja Balaam ojts y'ëtsoy: Tyaajës të nminy, mijts nimiimpy. Yë'ë ntuk'ëwaanëjäämpy koos ka'apës njëkyepy tii kë'ëmwinma'any nkajpxëty. Yi'iyë nkajpxäämpyës mëti'ipës yë Tios të xytyuk'ëne'emyën.

[39]Tä yë Balaam mëët yë Balac tsyo'ony ets ojts nyëjkxtë jam Quiriat-huzot,

[40]Ko jam jyä'äjty, ënät yë Balac ni'ënä'ämëy ets tyaj'ooktëty kanaak ja tsajpkaa ets kupixynyëty, tääts yë Balaam tukkaytyëty mëët ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty mëët të myinyën.

[41]Komjëpom ënät ojts ja Balac tnimiinkojy ja Balaam ets jam twoowpejty ma ja Banot-baal kopkën, ma yajxon wa'ats kyëxë'ëkyën ma ja Israel ja'ayëty të tsyënaaytyaknpëktën.

Números 23

[1]Ënät ja Balaam t'ënëmaay ja Balac: Oytyun yaa wëxtujk yë potsy ma wintsë'kën yajyäkyën, nipëjktaakë jam xytyimyaj'itëty mëët wëxtujk yë tsajpkaa ëna'k ets wëxtujk yë kupixyny ëna'k.

[2]Balac ojts tuny tä ja Balaam y'ënëmaayën, nimäjtsk ojts ja wintsë'kën tyaktë ma tu'ukjaty ja wintsë'këntyaknën, tu'ukjaty ja tsajpkaayä'äy mëët tu'uk ja kupixyny yä'äy tëëpë yä'kpetyën.

[3]Tääts yë Balaam t'ënëmaay yë Balac: Yaa këwent'at ya'atë wintsë'kën, ëjts nëjkxës n'ëk'ixy wi'ix yë Wintsën y'ënä'äny. Tääts yam ok ntukwinjawëty wi'ixës xy'ënëëmën. Ënät ojts yë Balaam nyijkxy ma tu'uk yë mutsk kopkën, jampë yajpaatyën të'ëts'itjotm.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[4]Ma ojts ja Tios mëët nyäpyäätyë ets t'ënëmaay: Tëës nyaj'oyë wëxtujk yë potsy ma mijts të ntukwintsë'ëkën tu'ukjaty yë tsajpkaa ets tu'ukjaty yë kupixyny ayääkë ma tu'ukjaty yë potsyën ma ja wintsë'kën yajyäkyën.

[5]Ënät ja Wintsën tuk'ëwa'anëtyääy ja Balaam tii mëpaat tkäjpxyën ets t'ënëmaay: Wimpit ma jam yajpaatyën yë Balac ets xytyuk'ëwaanëty tä yam të n'ënëëmën.

[6]Ënät ja Balaam wyimpijty ets jam jyä'äjty ma ja Balac ënäty tkëwent'atyën ja wintsë'kën mëët ja mëjja'aytyëjk, mëti'ipë mëj'äämpy ijtëpën jam Moab.

[7]Ënät ja Balaam ojts ya'atë aaw ayuk t'akäjpxy: Jam tunjotm matsow yë xëëw pyëtsimyën, jam Aram, maas të ntsoonyën etsës Balac yaa xyajminy mëti'ipë yajkutujkpën yaa ma Moab tnitänën. Tëë xy'ënëëmës min ets xypyokëty yë Israel ja'ayëty. Tuknikajpx yë ëxëëkpë yë Jacob yë nyaax kyajpn.

[8]E ëjts, ¿Wi'ixës n'ëkpokëty mëti'ipë Tios ka'ap tpokyën? ¿Wi'ixës ja ëxëëkpë ntuknikajpxëty mëti'ipë Wintsën ka'ap ëxëëkpë të tuknikäjpxyën?

[9]Yaapaat maas yaa ntänën kopkëjxy n'ijxypyës ko tääpë naax kajpn ëpëky nyäyaj'ityë ets tëkatsy, ka'ap jyëtu'unëty tä muumëty yë kajpnën.

[10]Jëtu'un yë'ëjëty tä naaxwayën. ¿Pën y'ëkmëtyowëp? ¿Pën ëkmayëtëp tnijawëty jënu'un nyimay'atë? Jëtu'unës njatsoky, jeexyë n'ookyës ntëkoyës tä yë'ëjëtyën. Wa'ats, nitii tuuntëko'oyën tkamëët'atë etsës jeexyë jëtu'un nkëxy nnaxy, tä yë'ëjëtyën.

[11]Ënät ja Balac ojts t'ojy ja Balaam ets t'ënëmaay: ¿Tii mtuumpy? Mijts jä'äkyëjxm të nmëkäjpxy ets xypyokëty yë nmëtsipës. E mijts ni'ikë tääpë yë naax kajpn xykyënu'kxnë.

[12]Ënät ja Balaam y'ëtsooy: Ëëts'ajtëm tyaa të näy'ëna'anëmë, ko yi'iyës nikajpxëp mëti'ipës yë Wintsën xytyuk'ëwa'anëpën.

[13]Ja Balac ni'ikyë kyajpx'ëtë'ëtsy: Pamiinkës yaatsow ets yi'iyë xy'ixëty ja kajpnpa'a, këtiipë tu'ukyë xy'ijxta'ajëty ja kajpn, jam xyajtso'onta'akëty ets xypyokëty.

[14]Ënät ja Balac ojts ja Balaam jam twoownëjkxy Zofim ets tyajpejty ma ja Pisgá kopk kupi'tykyën. Jamts t'oytyuuny wëxtujk yë potsy ma ja wintsë'kën yajyäkyën ets tu'ukjaty yë tsajpkaa ets kupixyny yä'äy mëti'ipë tëë yä'kpetyën, tä tyäjky ma tu'uk ja potsyën ma ja wintsë'kën yajyäkyën.

[15]Ënät yë Balaam t'ënëmaay yë Balac: Yaa ëwxit ma ya'atë wintsë'kën yaa y'ityën, ëjts nëjkxës mëët yë Wintsën n'ëknäpyäätyë.

[16]Ënät yë Tios ojts nyänyikëxë'ëkyë ma Balaamën ets tyuk'ëwa'anëyë tii mëpaat tkäjpxyën. Ojts t'ënëëmë: Nëjkx jam ma Balac yajpaatyën ets xytyukmëmëtya'akëty mëti'ipë yam të ntuk'ëwaanën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

17Ënät ja Balaam ojts wyimpity ma ja Balac ënäty jamën. Ko jam jyä'äjty, ja Balac tënääpy ënäty jam, ja wintsë'kën kyëwent'ajtyp; tam näjyëtu'un yajpaatë ja mëjja'aytyëjkëty mëti'ipë mëj'äämpy ijtëpën ma ja naax kajpnën. Ënät ja Balac ojts tyajtëy ja Balaam. ¿Wi'ix yë Tios të m'ënë'ëmxëty?

18Tä ja Balaam tyëjkëy kajpxpë. Ya'atë ayuk të tkäjpxy: Mijts Balac, yë Zipor yë myaank, tun yë mëyajtën, mëtoow'it tyaapës nikajpxa'anyën.

19Yë Tios kajëna'a yë kya'ooky kyatëkoy, yë'ë ka'ap wyin'ëëny ets ka'ap yë y'aaw y'ayuk tukxi'iky. Ko tii tnikäjpxy pyatuumpy, ets ko tii twinwanë yäjkpy.

20Ëjts nmëët'ajtypyës yë ënä'ämën, ets tääpë kajpn nkënu'kxëtyës. Pën yë Tios yë'ë tääpë kajpn kyënu'kxyp, ëjts ka'apës njëkyepy tëkatsy yë njä'ä nmëtëkëty.

21Ni pën kya'ëna'any, ko yë Israel win'ë'ëmp antakp. Ko yë Israel ëxëëk jyuuky'äty, mëti'ipë yë Jacob kyajpn'ajtën, yë Wyintsënëty, mëti'ipë Tyios'ajtëpën, yë'ë tim yajpatp ma yë'ëjëtyën, ets yë'ë tyijtëp ënä'ämpë yajkutujkpë.

22Yë Tios mëti'ipë jap yajpëtsëëmëtën Egiptë, yë'ë tyimtukjotmëk'ajtëp ets timjyawëtë tä yë tsajpkaa in yë wyaj tjawën.

23Yë Jacob ka'ap tjëkyepy wi'ix n'ëkpojkmëty ets npato'oy npanajxmëty, tyam yë'ë kopkpëky ets n'ënëmä'ämyëty yë Israel. Ix yë Tios janty mëj janty këjää të tyaj'ixyë yë myëj'ajtën ma mijtsën.

24Ya'atë naax kajpn jëtu'un pyëti'iky tä tu'uk yë kaa jëyujkën ets ka'ap pyo'kxa'any, koonëm tmatsëty ja mëti'ipë y'ixtääpyën ets t'uuka'any tjë'kxa'any ja jyot nye'pyny.

25Tä yë Balac t'ënëmaay yë Balaam. Jä'ä ko ka'ap tjëkyepy xypyokëty tääpë kajpn, këtii näjyëtu'un xykyënu'kxëty.

26Tä ja Balaam ojts y'ëtsoy: ¿Tii këtii xyjyä'ämetsyë, ko të n'ënëëmë, ëjts yi'iyës ntuunpy mëti'ipës Tios xytyuk'ënä'ämpën?

27Ënät yë Balac jatëkok y'ënäny: Min yaatsow, wä'änxyëp yë Tios ka'ap wi'ix tjawëty ko yamtsow xypyokëty yë Israel kajpn.

28Jëtu'un'äämpy yë Balac ojts jam tyajnëjkxy yë Balaam ma Beor kopkën. Wa'ats jam yajtuk'ixë ja të'ëts'it të'ëtsjotm.

29Tääts yë Balaam t'ënëmaay jam jatëkok yë Balac: Oytyun yaa wëxtujk yë potsy ma ja wintsë'kën yajyäkyën ets jää jëjp'ixy xytyimyaj'itëty wëxtujk yë tsajpkaa ets wëxtujk yë kupixyny.

30Balac ojts jëtu'un tuny tä Balaam y'ënëmaayën ets ma tu'ukjaty ja wintsë'këntyaknën, tu'ukjaty ja tsajpkaayä'äy ojts jam tyaj'ooky ets näjyëtu'un ja kupixyny yä'äy mëti'ipë të yä'kpetyën.

Números 24

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[1]E yë Balaam tëë ënäty tja'akyukë ko yë Tios y'oyjya'ap ets ja Balaam tkënu'kxëty ja Israel ja'ayëty; ka'ap ojts y'ëkjëtu'un'ajnë tä ja mëtu'k'okpën ets mëmäjtsk okpën ma pyatooy pyanajxyën, paaty jam je'eyë jyaak najts'ijxëy ma ja të'ëts itjotmën.

[2]Ko yë Balaam t'ijxy, ko yë Israel ja'ayëty jä'ä ënäty të tsyënaaytyaknpëktë tu'kja'ayjyätyëty, jëtu'un tä tyu'kmëku'uk'atën. Ënät ja Tios ja myëk'ajtën y'oyajtën tyuktëjkëyë.

[3]Ënät ja Balaam ojts ya'atë ja aaw ayuk tkäjpxy: Ya'atë ojts tkäjpxy tmëtyä'äky yë Balaam, yë Beor yë myaank, ja ja'ay mëti'ipë wa'ats ijxp koopën.

[4]Ko tu'ukyë yë jyot wyinma'any jam tpëjktä'äky ma Tiosën, wa'ats winë tnijawë, myëtoopy ja aaw ayuk, ets yajxon timy y'ixy wi'ix winë tyuna'any jyata'anyë. Yë'ë mëti'ipë yë Tios yaj'ijxëpën, mëti'ipë winë maaytyääyëpën.

[5]Mijts Jacob, Israel ja'ayëty, janty'oy kyëxë'ëktë yë wit tëjk mëti'ipë mtuktsëna'ayëtëpën. Tsuj jyänty yaj'ixy ja it naaxwiinyëtë ma të mtsënaaytyaknpëjktën miitsëty Israel ja'ay yë y'u'unk y'ëna'k.

[6]Yë tsyënaaytyaknëty janty'oy waatswitsy kyëxë'ëktë, jëtu'un janty tsuj yaj'ixtë tä tëëxykyepyën waatswitsypë të yajpäänteëwtën nëëpë'aay; tä yë áloe mëti'ipë Wintsën të tkojyën; tä yë ajë kepyën nëëpë'aaypyë tyänëtën.

[7]Yë Israel ja'ayëty nëjkxëp xëmë yë nyëë tmëët'atë, mëti'ipë y'uukëpën ets mëti'ipë y'ääy y'ujts tyukyajxookëpën, Mëti'ipë yë'ë yajkutujkpë'ajtypyën jampaat nëjkx y'ëne'emy Agag. Yë y'ënä'ämën kyutujkën mëj'äämpy nëjkx y'ity.

[8]Ja Tios mëti'ipë ojts yajpëtsëmëtën jap Egiptë, yë'ëjëty jëtu'un tmëët'atë tääpë Tios tä tu'uk yë patsajpkaa inpë tjawën yë wyaj. Yë Israel ja'ayëty nëjkxëp tyajkutëkooytya'atë ja naax kajpn mëti'ipë tyam mëtsip'ajtëpën. Nëjkxëp tuktëjëtya'a tukwäjxëtya'atë ja wyääy pyajk, ets mëët ja tyi'pxnëty nëjkx tkuti'pxta'atë.

[9]Ko muum tsyënaaytyaknpëktë, jëtu'un yaj'ixtë tä tu'uk yë kaa nyäkyo'okyën, pën ëkmëmayëtëp. Kënu'kxy yë ja'ay yajpaatëty mëti'ipë ënäty mkënu'kxëtëpën, e mëti'ipë mpojkëtëpën, nëjkxëp näjyëtu'un yajpoky.

[10]Ko ja Balac jëtu'un tmëtooy ja aaw ayuk, ënät tukjoot'anpëjky ja Balaam ets ja kyë'ë t'akojxmujky ets t'ënëmaay: Mijtspaat të nmëkäjpxy etsës yë nmëtsip xypyokëty. E tyam mëtëkëëk'ok ëka'any xykyënu'kxnë.

[11]Nik timwinpit jatëkok ma mnaax mkajpnën, ëjts tëëjës ënäty ntuknipëjktaakë ko mijts mëj këjää winë nmo'oja'any nkäxa'any, yë'ë Tios jëtu'un kya''a'ijxëp.

[12]Ets ja Balaam y'ëtsooy: Tëës jëtu'un n'ënëëmëtë yë mkäjpxynyajxpëty,

[13]oy jeexyë xyjyatimmyooytyääpyës yë pu'ts pujxn ets poop pujxn mëti'ipë jap ma mkutujktaknën. Ëjts ka'apës njëkyepy yë Wintsën nkäjpxykyutëjëty ets nitii tkajëkyepy ntunëtyës, oy ka'oy kë'ëmwinma'any. Yi'iyës nikäjpxyp mëti'ipës Tios xytyuk'ënä'ämpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14E tyam, oyës nwinpitëty maajës yë nnaax nkajpnën. Jëyëjp yam aaw ayuk nyaka'anyës ma mijtsën ets xynyijawëty tii ya'atë naax kajpn tyunäämpyën.

15Ënät ja Balaam ojts ya'atë ja aaw ayuk tnikäjpxy: Ja aaw ayuk mëti'ipë kyajpxën yë Balaam, yë Beor yë myaank, ja ja'ay mëti'ipë wa'ats ijxp koopën,

16mëti'ipë tu'ukyë yë jyot wyinma'any pyëjktäkpyën ma Tiosën, mëti'ipë wa'ats winë nyija'apën tä yë Tiosën Ni'ik Këjxmëpë, mëti'ipë y'ëxajëpën ja aaw ayuk ets yajxon timy'ixy wi'ix winë tyuna'any jyata'anyën, mëti'ipë Tios tuk'ijxëpën mëti'ipë maaytyääyëpën winë.

17Wa'atsës n'ixy tii miimp wiinkoonpën, n'ijxypyës wa'ats tii miimp këtakpën. Tu'uk yë ja'ay pyëtsëma'any ma Jacob yë y'u'unk y'okën mëti'ipë nëjkx mëj'äämpy y'ityën. Yë'ë nëjkx y'ëne'emy ma Israel ja'ayëtyën. Nëjkxëp tjä'ä'ajta'ay jënu'un ja Moab tnitänën ja it naaxwiinyëtë, nëjkxëp tyajkutëkooytyä'äy ja ja'ayëty jampë tsyëënëtën ma Set ja y'u'unk y'okën.

18Nëjkxëp tmëmëtä'äky yë Edom ets tjä'ä'atëty yë Seir kajpn mëti'ipë mëtsip'ajtëpën. Yë Israel ja'ayëty nëjkxëp winë mëj këjää tuntë tkajpxtë.

19Tu'uk yë ja'ay jam tsyoona'any ma Jacob yë kyajpnën mëti'ipë myëmëtakta'ajäämpyën tu'kë'ëyë yë naax kajpn ets ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty jam jaakjuuky'ajtëpën nëjkxëp tyaj'o'kta'ay.

20Ënät yë Balaam näjyëtu'un tninajts'ijxëy yë Amalec yë y'itjot ets tkajpxpëtsëëmy ya'atë aaw ayuk: Yë Amalec yë nyaax kyajpn mëj'äämpy oypyënëty jyëkyepyë, e ko xëëw jëmëjt tpaatëty tëkokyë nëjkx y'atëkooytyä'äy.

21-22Ënät näjyëtu'un tninajts'ijxëy yë quenitëja'ayëty ets tkajpxpëtsëmy ya'atë aaw ayuk: Miitsëty Caín yë y'u'unk y'ok. Oy yë mnaax mkajpnëty ta'tspëky xyjyayaj'itë ets jëtu'un jap mjayajpaatë tä yë joon yë pyä'än tpëjktä'äkyën tsaa'akujky. Tääpë mjëën mtëjkëty nëjkxëp yajnino'kta'ay ko ënäty yë Asiria ja'ay mtukja'tëtë ets tsumy xotsy mënëjkxëtëty.

23Ënät ojts näjyëtu'un ya'atë aaw ayuk tkäjpxy: Yë'ëjës nmëmoompy nmëtujkpy. ¿Wi'ix nëjkx yë ja'ay jyatë kyëpätë ko yë Tios jëtu'un tyajtun tyajjatëtëty?

24Jam Chipre nëjkxëp jam tsyoony mëjjatyëtypë kepy nëëwinye'epyë ets min tyaj'atëkoytyë yë Asiria kajpn ets Éber kajpn, jä'ä ko yë Éber kutëkoyaanp näjyëtu'un.

25Ko jëtu'un myëtyaktaay yë Balaam, ënät ojts jam tsyo'onë ets nyëjkxnë ma tyëjkën. Yë Balac ojts jam tsyo'onë näjyëtu'un.

Números 25

1Ko yë Israel ja'ayëty jam jyajtë Sitim ets jam tsyënaaytyaknpëjktë, ja ye'etyëjktëjk ojts tmëët'ijt tmëëtsënaaynyëtë ja to'oxytyëjkëty mëti'ipë Moab ja'ayëtyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[2]Jëtu'un ko ja to'oxytyëjkëty tii wintsë'kën tmo'otë ja tyiosëty wyoowtëp näjyëtu'un ja nyiye'etyëjkëty, Israel ja'ayëty. Jëtu'un'äämpy ja Israel ja'ayëty mëët kyääymyujk y'ukmujknëtë ets t'ëwtajnëtë näjyëtu'un ja Moab ja'ay ja tyiosëty,

[3]jëtu'un ojts mëj'äämpy tjëkyäjpnëtë ja Baal-peor. Paaty yë Wintsën tukjoot'anpëky yë Israel ja'ayëty,

[4]ets t'ënëmaay yë Moisés: Yajmujkta'a yë mëjja'aytyëjk mëti'ipë mëj'äämpy ijtëpën ma naax kajpnën ets xyo'ktëëytya'ajëty ëjts nwintuuyës ets ja'ay t'ixtëty. Jëtu'un xyäämëty yë n'äkës mëti'ipës nmëët'ajtypyën mëët yë Israel ja'ayëty.

[5]Ënät ja Moisés ojts tuk'ëne'emy ja kutuunktëjkëty: Nitu'ukjaty miitsëty kopkpëky ko këëktu'uk xyaj'ooktëty yë mja'ayëty, mëët ko të t'ëwtatë yë Baal-peor.

[6]E tu'uk yë Israel ja'ay ijxnë kä'äxnë ojts yajxon tu'uk yë to'oxytyëjk, Madián ja'ay, timwyoownëjkxy ma tyëjkën. Ojts yë Moisés t'ixy ets Israel ja'ayëty, mëti'ipë ënäty jam të ye'eymyuktën, tam ënaty jyi'iytyë ya'axtë ma yajnitëkën yë wit tëjk ma ja näpyaatë y'ityën.

[7]Ko jëtu'un t'ijxy yë Finees, yë Eleazar yë myaank, yë Aarón yë y'ok'u'unk, ënät ojts y'ëpëkywyä'äky ma ënäty yë Israel yajpaatën tu'ukmukyë ets tkajpë'ky yë kyu'umën.

[8]Tä ojts tpanëjkxy ja Israel ja'ay, mëti'ipë ënäty të twoownëjkxyën ma ja myaapäjnën ets tukmoxmëtijëy ja kyu'umën, ja ye'etyëjk ets ja to'oxytyëjk. Jëtu'un'äämpy ojts ja ëyo'on jotmay jyëjpkëxy, mëti'ipë may ja Israel ja'ayëty kyu'o'këtyën.

[9]Yë ja'ayëty tëë ënäty nimay nya'o'knëtë, i'px majktaxk milën.

[10]Ënät ja Wintsën ojts tmëkäjpxy yë Moisés ets t'ënëmaay:

[11]Finees yë'ë të tuny mëti'ipës ntukjotkëtäkpyën etsës yë n'äkë të xyeemy, jä'ä ko yë'ë näjyëtu'un të tukjoot'anpëky tä ëjtsën. Paatykyëjxm ka'apës yë n'äkë të nätyuk'ëne'emyë ets ka'ap të nyajkutëkooytya'atës.

[12]Paaty ënëëmë tyamës ntuna'any tu'uk yë käjpxytyu'unën mëët yë'ë ets jotkujk xëmë jyuuky'atëty,

[13]Ëjts yam ënaanp, ko yë'ë ets y'u'unk y'ok nmoopyës yë tuunk ets tyeety'atëty xëmëkyëjxm. Jä'ä ko yë'ë tëë jëtu'unpë äkë tyajkëxë'ëky, tääjës ëjts nmëët'atyën ma Israel ja'ayëtyën.

[14]Ja Israel ja'ay mëti'ipë yajtukuumnajxën mëët ja ku'umën ets näjyëtu'un ja to'oxytyëjk, mëti'ipë Madián ja'ayën, jä'ä ijty xyëëwajtyp Zimri, yë'ë Salu yë myaank ets mëj'äämpy ënäty y'ity ma ja Simeón ja'ayëtyën.

[15]Ja to'oxytyëjk mëti'ipë Madián ja'ayën, jä'ä xyëëwajtyp Cozbí, yë'ë nyëëx yë Sur, mëj'äämpy ënäty y'ity yë Sur jam ma Madián ja'ayëtyën.

[16]Tä yë Wintsën ojts tmëkäjpxy yë Moisés ets t'ënëmaay:

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

17Nëjkx mtsiptuntë mëët yë Madián ja'ayëty ets xytyimyaj'o'kta'atëty.

18Jëtu'un tä yë'ëjëty të mtunëtën mëët ja y'ëxëëkjot y'ëxëëk winma'anyëty ko të mtuk'ëwtatëtë ja Baal-peor. Näyjyëtu'un tä të y'ëti'itsyën yë Cozbí, ja Madián ja'ay ja nyëëx, mëti'ipë ojts ja ku'umën mëët yajtukjë'pnaxyën. Koos nkejxy ja ëyo'on jotmay, mëët ko ënäty ja Israel ja'ayëty të t'ëwtatë ja Baal-peor.

19Tëë ënäty nyäxy ja ëyo'on,

Números 26

1ko nyäjxy ja ëyo'on jotmay ma ja ja'ay y'o'ktën, ënät yë Wintsën t'ënëmaay yë Moisés ets Eleazar, teety Aarón yë myaank:

2Yajpëtë'ëktë tu'uk yë jaaymyujkën ma Israel kajpnën. Yajxon xykyëxjaaytya'ajëty yë xyëëwëty yë yä'äy ëna'ktëjkëty, mëti'ipë jyëmëjtëtyën i'px ets naxy, mëti'ipë jyëkyäjpnëpën nyëjkxtëty tsiptuunpë.

3Ënät yë Moisés ets Eleazar ojts t'ënëëmëtë yë Israel ja'ayëty ets jam nyëjkxtëty ma ja mëj joyën mëti'ipë yë Moab ijty nyitënääpyën. Ma nyäxyën ja Jordán mëjnëë, winkonpë wyi'imyën ma Jericó kajpnën.

4Ets nyäkyajpxkëxë'ëkëtëty tëkokyë ja ye'etyëjkëty mëti'ipë ja jyëmëjtëtyën i'px ets jaakpetyëty ma ja jaaymyujkën pyëti'kyën. Jëtu'un tä ënäty ja Wintsën të tuk'ëne'emyën ja Moisés. E ya'atë ojts y'itë mëti'ipë tso'ontën jap Egiptë.

5Yë ja'ayëty mëti'ipë yë Rubén jyä'äy'äjtypyën, yë Israel yë kyä'äxkopk, yë'ë ojts ëka'any yajjaaypyätë yë y'u'unk y'okëty yë Henoc, Falú,

6Hesrón ets Carmí.

7Ma ja jaaymyujkën jä'ä ojts yajkëxja'atë ja Rubén ja jyä'äy wëxtyikxy tëkëëk mil ja wëxtujk mëko'px ja i'px majk, aak ye'etyëjktëjk.

8Ma Falújën jam myëxu'unk'ajty yë Eliab.

9Ma yë Eliab yë y'u'unk y'ëna'kën jam ojts myëxu'unk'atë yë Nemuel, Datán ets Abiram. Yë Datán ets Abiram yë'ë ojts mëët tu'ukyë nyämyätsyë yë Coré, ma ënäty y'itën najtskajpxëpë; ko tkäjpxykyumëtoownajxtë ja Tios ets näjyëtu'un ja Moisés mëët yë Aarón.

10E ko ja naax y'ëwatsy ma ënäty yajpaatën, jap kyënajxtaaytyë nimäjtsk mëët ja Coré. Ets tëkokyë jënu'un ënäty të myëjwa'kpätëtën, ojts y'o'kta'atë mëët ja mëj jëën, jä'ä y'ijtë nimäjtsk mëko'px ja wëxtyikxy majk aak ye'etyëjktëjk. Ya'atë paaty jëtu'un tyuunë jyajtë ets ja Israel ja'ayëty ijxpäjtën twa'antëty.

11E ja Coré ja y'u'unk y'ëna'këty ka'ap y'o'ktë.

12Ma ja jyä'äyën ja Simeón yë'ë ojts yajkëxja'atë ma jaaymyujkën y'ityën ja Nemuel, Jamín, Jaquín,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

13Ma ja jyä'äyën ja Zérah ets Saúl.

14Ets ma ja jaaymyujkën jä'ä jap yajjaaypyäjtë ja Simeón ja jyä'äy, i'px mäjtsk mil ja mäjtsk mëko'px aak ye'etyëjktëjk.

15Ma ja jyä'äyën ja Gad, yë'ë jap yajkëxjaaytyë ma jaaymyujkën y'ijtyën, yë Sefón, Haguí, Suni,

16Ozni, Eri,

17Arod ets Arelí,

18ets jä'ä nyiwinë'ajtë aak ye'etyëjktëjk, wëxtyikxy mil ja mëkoxk mëko'px.

19Ma yë Judá yë jyä'äyën ojts y'ooktë yë Er ets Onán jam Canaán naaxjotm.

20Paatykyëjxm ma Judá jyä'äyën yë'ë ojts yajkëxja'atë ma jaaymyujkën y'ijtyën yë Selá, Fares ets Zara y'u'unk y'okëty.

21Ma jyä'äyën yë Fares yë'ë ojts yajkëxja'atë yë Hesrón ets Hamul yë y'u'unk y'ok.

22Ma jaaymyujkën y'ijtyën jä'ä yajjaaypyäjtë niwinëty yë Judá ja'ay tëkë'px majkmokx tu'uk mil ja mëkoxk mëko'px, aakyë'ë ye'etyëjkëty.

23Yë Isacar yë jyä'äy yë'ë ojts yajjaaypyätë ma jaaymyujkën y'ijtyën yë Tolá, Puvá,

24Jasub ets Simrón yë y'u'unk y'ok.

25Ma ja jaaymyujkën y'ijtyën jä'ä ojts nyiwinë'atë yë Isacar yë jyä'äy tëkë'px majktaxk mil ja tëkëëk mëko'px aak ye'etyëjktëjk.

26Ma Zabulón yë jyä'äyën, yë'ë ojts yajkëxja'atë yë Sered ets Jahleel yë y'u'unk y'ok,

27e ma ja jaaymyujkën y'ijtyën jä'ä ojts yakëxja'atë yë Zabulón yë jyä'ä tëkë'px mil ja mëkoxk mëko'px, aakyë'ë ye'etyëjktëjk.

28Ma y'u'unk y'okën yë José mëti'ipë jyä'äyajtën yë Manasés ets Efraín.

29Ma Manasés yë jyä'äyën yë Maquir yë jyä'äy, e ma Maquir yë y'u'unk y'ëna'kën yë Galaad yë jyä'äy.

30E ma Galaad yë y'u'unk y'ëna'kën yë jyä'äy yë Jézer ets jyä'äy Helec,

31Yë jyä'äy yë Asriel, yë jyä'äy yë Siquem,

32yë jyä'äy yë Sekida ets Héfer.

33Zelofehad mëti'ipë y'u'unk'ajtën yë Héfer, ka'ap tmëët'ajty yë y'u'unk ye'etyëjkpë, aakyë'ë to'oxy'ëna'k y'u'unk'ajt, mëti'ipë xyëëwajtën Noá, Hoglá, Milcá ets Tirsá.

34Ma ja jaaymyujkën y'ijtyën jä'ä ojts jap nyokypyätë tëkokyë ja Manasés ja jyä'äy, wëxtyikxy majkmäjtsk mil ja wëxtujk mëko'px, aak ye'etyëjktëjk.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

35E ja ja'ayëty mëti'ipë yë Efraín y'u'unk'ajt y'ok'ajtën yë'ë ojts yajkëxja'atë ma jaaymyujkën y'ijtyën, yë Sutelá, Béquer ets Tahan.

36Mëti'ipë yë Sutelá y'u'unk'ajt y'ok'ajtën yë'ë Efraín y'u'unk y'ok.

37Ma jaaymyujkën y'ijtyën jä'ä nyiwinë'ajtë yë Efraín yë jyä'äy i'px majkmäjtsk mil ja mëkoxk mëko'px, aakyë'ë ye'etyëjktëjk. Ya'atë y'u'unk'ajt y'ok'ajt yë José, jëtu'un ja xyëëw nyokytyëjkëtyë tu'kmënaax tu'kmëkajpn.

38Yë ja'ayëty mëti'ipë y'u'unk'ajt y'ok'ajtë yë Benjamín yë'ë jyä'äy yë Belá, Asbel, Ahiram,

39Sefufam ets Hufam.

40Yë ja'ayëty mëti'ipë y'u'unk'ajt y'ok'ajtën yë Belá, yë jyä'äy yë Ard ets Naamán, yë Belá myaank.

41Ets ma jaaymyujkën y'ijtyën jä'ä yajkëxjaaytyë yë Benjamín yë y'u'unk y'ok wëxtyikxy mëkoxk mil ja tëtujk mëko'px aak ye'etyëjktëjk.

42Mëti'ipë yë Dan y'u'unk'ajt y'ok'ajtën, yë'ë Suham jyä'äy.

43Ma ja jaaymyujkën y'ijtyën jä'ä ojts nyiwinë'atë yë Suham yë jyä'äy tëkë'px majktaxk mil ja taxk mëko'px, aak ye'etyëjktëjk.

44Ja Aser ja y'u'unk y'ok jënu'un tyu'kunaax'ajt tyu'kukajpn'ajtën, yë'ë ojts ja xyëëwëty nyokytyëkëtë ja y'u'unk y'ok ja Imná, Isví ets Beriá.

45Mëti'ipë y'u'unk'ajt y'ok'ajtën yë Beriá, yë y'u'unk y'ok yë Éber ets Malquiel.

46Aser tam ijty yë nyëëx jä'ä xyëëwajtyp Sérah.

47Ma ja jaaymyujkën, jä'ä yajkëxjaaytyë ni'ëmukë ja Aser ja jyä'äy wëxtyikxy majktëkëëk mil ja taxk mëko'px, aak ye'etyëjktëjk.

48Yë ja'ayëty mëti'ipë y'u'unk'ajt y'ok'ajtën yë Neftalí, yë'ë ojts y'itë Jahseel, Guní,

49Jézer ets Silem yë y'u'unk y'ëna'k.

50Ma ja jaaymyujkën, jä'ä nyiwinë'ajtë ja Neftalí ja y'u'unk y'ëna'k wëxtyikxy mëkoxk mil ja taxk mëko'px, aak ye'etyëjktëjk.

51Ja Israel ja'ayëty jënu'un nyokpyäjtaaytyën jap ma jaaymyujkën, jä'ä nyiwinë'ajtë tëtujk mëko'px ja tu'uk mil ja wëxtujk mëko'px ja i'px majk ja ye'etyëjktëjk.

52Ënät ja Tios ojts tmëkäjpxy yë Moisés ets t'ënëmaay:

53Ma ya'atë ja'ayëtyën nëjkxëp yë naax kam wyä'kxy. Nëjkxëp tyuka'ajëtë ja naax kam, jëtu'un tä jap të yajkëxja'atën ma ja jaaymyujkën të y'ityën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

54Ja ja'ayëty mëti'ipë nimayëtyën mëj nëjkx ja nyaax nyikääkëtë, e ja ja'ayëty mëti'ipë niwäänëtyën mutsk nëjkx ja naax nyikääkëtë. Tu'këëyi'ikyëty ja ja'ay nëjkxëp yë nyaax yajmo'otë jëtu'un tä jap myintën ja xyëëwëty ma ja jaaymyujkën të y'ityën.

55Yë naax jëtu'un nëjkx wyä'kxy wi'ixëty ja xyëëw pyo'o tyuka'ajëtën. Tu'ukjaty ja ja'ayëty nëjkxëp ja nyaax tpaaty, jëtu'un tä ënäty ja jyä'äy të nyikääkëtyën ma ja tyeety ja y'ap y'okën

56aak ijxpëtsëmy nëjkx ja naax wyä'kxy, oy jyamëty ma nimay yajpaatën ets oy jyamëty ma niwäänë yajpaatën.

57Ja ja'ayëty mëti'ipë tu'kunaax tu'kukajpnëtyën, ma ja Leví ja jyä'äyën, yë'ë ojts ja xyëëwëty nyokytyëkëtë ja y'u'unk y'ëna'këty ja Guersón, Quehat ets Merarí.

58Ja ja'ayëty mëti'ipë yajtijtëpën Libná ja'ay, Ebrón ja'ay, Mahli ja'ay, Musi ja'ay ets Coré ja'ay, yë'ë Leví ojts tja'ay'äty. Yë Quehat yë'ë Amram tyeety'ajt.

59Yë Amram yë'ë ojts mëët pyiky yë Leví nyëëx mëti'ipë xyëëwajtypyën Jocabed, yë Jocabed jap myëxu'unk'ajty Egiptë, jap ënäty yë Leví jyuuky'ätynyëm. Yë Amram ets Jocabed, yë'ë ojts yë Aarón, Moisés ets Maria teety'at taakatë.

60Yë Aarón yë'ë y'u'unk'ajt y'ëna'k'ajt yë Nadab, Abihú, Eleazar ets Itamar.

61Nadab ets Abihú ojts y'o'knëtë, mëët ko ojts kë'ëmwinma'any tyaktë ja wintsë'kën jam Wintsën wyintum.

62Yë ye'etyëjktëjk mëti'ipë Leví y'u'unk'ajt y'ok'ajtën, mëti'ipë ënäty tu'kpo'o ëka'any jyuuky'ätynyëmën ets mëjja'aypyaat, jä'ä nyiwinë'ajtë i'px tëkëëk mil. Yë'ëjëty ka'ap ojts jap ja xyëëwëty yajjaaypyätë ma ja Israel ja'ayëty yajjaaypyäjtën, jä'ä ko ka'ap ojts ja nyaax kyam yajmo'otë tä ja myëku'uktëjkëtyën.

63Ya'atë jaaymyujkën ojts tyajpëtë'ëktë yë Moisés mëët yë teety Eleazar, jam ma ja mëj joyën mëti'ipë yë Moab nyaaxjot'ajtypyën, ma Jordán mëjnëë nyäxyën; yë'ë mëët nyäwyinku'ixëty yë Jericó kajpn.

64Ma tääpë jaaymyujkën pyëti'kyën nitu'uk ojts yë xyëëw kyayajpëjkta'aktë jap, mëti'ipë ojts nyokytyëkëtën ma ja Moisés mëët yë Aarón jyääymyujkyën.

65Jä'ä ko yë Tios tëë ënäty y'ënë'ëmxëtë ko jam nëjkx y'o'kta'atë të'ëts'itjotm. Yi'iyë yë Caleb, yë myaank yë Jefuné ets Josué, yë myaank yë Nun, yi'iyë ojts wyë'ëmtë juukyajtën mëët.

Números 27

1Ma ja Manasés yë jyä'äyën, jam ijty yë to'oxy'ëna'këty aak tu'kä'äxëty nimëkoxk, jä'ä xyëëwajtë Maalá, Noá, Hoglá, Milcá ets Tirsá. Yë'ë Zelofehad yë nyëëx, yë'ë y'u'unk y'ok yë Héfer, Galaad, Maquir, Manasés ets José.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

2Ya'atë nimëkoxkpë to'oxy'ëna'këty, ojts tninëjkxtë yë Moisés, yë teety Eleazar ets mëjja'aytyëjkëty jam ma ja wit tëjkën ma ja näpyaatë y'ityën mëët yë Tios ets t'ënëmaaytyë:

3Ëëts yë nteetyëty jam y'o'ky të'ëts'itjotm. E yë'ë ka'ap tmëjwa'kpejty yë Coré, mëti'ipë ojts tmëtsiptsoonyën yë Wintsën. Yë'ë kyë'ëmpoky ojts tku'ookë ets ka'ap nitu'uk yë y'u'unk y'ijty mëti'ipë ye'etyëjkën.

4E ka'ap yowë y'oy'atëty koos yë nteety yë xyëëw jëtu'unyë atëkoy y'itëty. Mëët yë'ë ko ka'ap y'ijty nitu'uk yë y'u'unk ye'etyëjkpë. Mooytyëk wäänë ëëts yë naaxëty maas yë nteety yë jyiiky myëku'uk tmëët'atën yë nyaax kyam.

5Ya'atë jotmay ojts yë Moisés tuk'ëwaanë yë Wintsën,

6ets Wintsën y'ëtsoowë:

7tääpë to'oxy'ëna'këty, yë Selofhad yë nyëëx oy yë aaw ayuk tmëmintë. Mo'otë yë nyaax mëti'ipë kyë'ë'am'ajtëpën yë tyeety yë jyiiky myëku'ukëty ets yë'ë tjä'ä'atëty mëti'ipë tyeety ijty jyä'ä'ajtypyën.

8Ets xytyuk'ëwaanëty tëkokyë yë Israel ja'ayëty, jëtu'un xy'ënëëmëtëty: Ko pën y'ookëty ets ënäty ka'ap nitu'uk yë y'u'unk ye'etyëjkën. E pën jam yë nyëëx, jyëkyäpëp yë'ë tmëwë'ëmëty winë tä yë naax kamën mëti'ipë yë'ë kyuma'ayën'atëpën.

9E pën kajts yë nyëëx, jyiiky myëku'uk nëjkx winë tmëwë'ëmtë.

10E pën kajts pën yë myëkä'äx, jyëkyejpy yë'ë winë tukmëwë'ëmëty yë tyeety yë myëkä'äxtëjk.

11E pën tyeety ka'ap pën yë myëkä'äx, jyëkyejpy tukmëwë'ëmëty winë mëti'ipë najëkäm jyiiky'äjtyp myëku'uk'ajtypyën. Ya'atë ënä'ämën yë'ë myajtuntëp xëmë oy tyimjëna'ajëty, jëtu'un tä të ntuk'ëne'emyën.

12Ënät yë Wintsën t'ënëmaay yë Moisés: Pät jam ma mëj kopkën mëti'ipë xyëëwajtypyën Abarim ets jam xykyu'ijxnaxëty yë it naaxwiinyëtë, mëti'ipës nmooytyëpën yë Israel ja'ayëty.

13Ko xy'ijxta'ajëty ya'atë it naaxwiinyëtë, tääts ënät m'o'knëty ets nëjkx mëët mtu'ukmuky ja m'ap m'ok, jëtu'un tä yë m'ajtyën Aarón.

14Ya'atë jä'äkyëjxm jëtu'un jyäty kyëpety koos ojts miits ja n'aaw n'ayuk ka'ap xymyëjpëjktakëtë, jam ma ja të'ëts'it të'ëtsjot txëëwatyën Zin. Ko ja nëë ojts t'amëtowtë ja Israel ja'ayëty miitsëty ka'ap ja näywyinkutsë'kën xyaj'ijxëtë maas ëjtsën. Jam jëtu'un jyäjty kyëpejty ma txëëwatyën ja nëëjut Meribá, jam Cadés mëti'ipë Zin nyitënääpyën.

15Ënät ja Moisés t'ënëmaay ja Wintsën:

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

16-17Mijts Tios, mëti'ipë Wintsën'ajtpën, mëti'ipë juukyajtën mooytyääpyën tëkokyë yë naaxwiinyëtë ja'ay. Mijts win'ix tu'uk yë ja'ay mëti'ipë yë mnaax mkajpn tyu'uwinye'eyëpën, oy maa nyëjkxëty. Këtiipë jëtu'un tyimwë'ëmtëty tä yë tsajppax kupixynyën mëti'ipë ka'ap yë kyëwent'ajtpën.

18Ënät ojts ja Wintsën t'ëtsoy ja Moisés: Yë Josué, yë Nun yë myaank, jä'ä jyä'äy'äty wijy ets tëtä'äky, tyukjajtyp wi'ix oy tyunëtyën. E yë'ëjës ntsojkpy ets xykyënu'kxëty ets xykyë'ënixajëty.

19Ets xytyukninëjkxëty yë teety Eleazar, yë'ëts mëët tu'knax xywoownëjkxëty ma ja naax kajpnën, jam xytyuknipëkëty ja tuunk.

20Xymyo'ojëty ja kutujkën mëti'ipë mijts të xymyëët'atyën ets tëkokyë ja ja'ayëty mëj'äämpy jyawëtëty ets myëmëtowëtëty.

21Yë Josué nëjkxëp kë'ëm nyäwya'këxë'ëkyë ma teety Eleazarën. E yë Eleazar yë'ë kyajpxkëxë'ëkëp maas ëjtsën mëët yë Urim. Josué yë'ë nëjkx tni'ënä'ämë tii mëpaat tuntën yë Israel ja'ayëty.

22Moisés ojts jëtu'un tuunta'ay tëkokyë, mëti'ipë ojts ja Wintsën tyuk'ëne'emyën. Ojts twoownëjkxy ja Josué jam ma ja teety Eleazarën ets ma ja naax kajpnën.

23Ënät ja Eleazar jam ja kyë'ë tkëxkoony ma Josué kyëpajkën ets ojts tkënu'kxy, jëtu'un'äämpy tmooy ja kutujkën tä ënäty ja Wintsën të tyuk'ëne'emyën mëët ja Moisés.

Números 28

1Ënät ja Wintsën ojts tmëkäjpxy yë Moisés ets t'ënëmaay:

2Ko këtii tja'atyëkoytyëty ets tmëmintëty xëmë yë y'ayajk y'ako'onënëty, tä yë tsajpkääkyën. Ko xëëw tpaatëty jää tyaktëty yë y'ayajk y'ako'onën nino'okpyë, mëti'ipë ja'tëpën ëjts nwintuuyës tä yë xu'kën jojkën janty oypyë.

3Ënëëmëtë näjyëtu'un ko ya'atë ayajk ako'onën mëpaat tyaktë nino'oky mëti'ipës xytyukmëjjawëtëpën xëmë winjëpom, nitu'kxëëw kyaninaxëty, mäjtskëty yë kupixyny ayääkë mëti'ipë tu'ukëty yë jyëmëjtën ets oypyë mëkpë.

4Tu'uk jopyëp yajyakëty ets tu'uk jënäkyxyëëw.

5E ja aaytyëëm ujtstëëm mëti'ipë ayajkën'at ako'onën'atëpën, yë'ë tsajpmookjëtsy mäjtsk tsim wo'okjëtity mëët yë olivë on.

6Ya'atë wintsë'kën mëti'ipë oy xu'kp jojkpën, yë'ë jëtu'un ojts ja Wintsën xëmë yajtukwintsë'ëkë jam ma ja Sinaí kopkën ets jam ojts më''ëka'any jëtu'unpë tsyo'ontä'äky.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

7Ja tsatym nyëë jä'ä nëjkx yajyäky tu'ktsim mëti'ipë mëët yajtukmëyakëtyën ja kupixyny tu'ukpë. Ya'atë tsatym nyëë jap yajpikëty tëkoty ma ja Tios ja wyittëjkën, mëti'ipë ja Wintsën yajtukmëjjawëpën.

8Ja mëmäjtskpë ja kupixyny, jënäkyxyëëw nëjkx yajyäky. Nëjkxëp näjyëtu'un ëpëky yajyäky yë aaypyajk ujtspajk ets ja tsatym nyëë; näjyëtu'un tä ënäty jopyëp të yajyäkyën. Ya'atë ayajk ako'onën yë'ë mëti'ipë yajnino'kpën ets oy ja xu'kën jojkën jam jyä'ty Wintsën wintum.

9Ma ja po'kxënxëëwën yë'ë nëjkx jää xyaktë, mäjtsk yë kupixyny mëti'ipë tu'uk yë jyëmëjtën ets oy mëk ets kä'pxy, mëët taxk tsim yë tsajpmookjëtsy mëti'ipë wo'okjëtityën mëët yë on. Yë'ë ayajkën'at ako'onën'atëp ma aaypyajk ujtspajk yajyäkyën, mëët ëpëky ja nyi'tsatym nyëë mëti'ipë mëët tu'ukyë y'ayajkën'at y'ako'onën'atyën.

10Ya'atë ayajk ako'onën nino'okpyë yë'ë jää yajyakëp po'kxënxëëwëtë, mëët ja nyi'tsatym nëë. Ëpëky mëti'ipë xëmë winjëpom yajyajkpën.

11Ma ëka'any y'anë'ëkyën oymyëti'ipë po'ojëty, mäjtsk yë tsajpkaayä'äy ayääkë xytyukwintsë'ëkëtëty yë Wintsën, tu'uk yë kupixyny yä'äy mëti'ipë të yä'kpetyën ets wëxtujk yë kupixyny yä'äy mëti'ipë tu'ukjaty yë jyëmëjtën ets oyëty mëkëty,

12ma tu'ukjaty ja tsajpkaayä'äy ayääkën, ëpëky xytyukmëyakëtëty tëtujk tsim yë tsajpmookjëtsy mëti'ipë mëët yë on tyukmëwookëtyën, e ja kupixyny yä'äy mëti'ipë të yä'kpetyën, ëpëky mëët yajtukmëyakëty yë tsajpmokway taxk tsim, wo'okjëtity mëët yë on.

13E ja tu'ukjatypë ja kupixyny yä'äy, yë'ë nëjkx xytyukmëyakë mäjtsk tsim yë tsajpmokway, mëti'ipë wo'okjëtityën mëët yë on. Ets nëjkx yajnino'oky, yë'ë ja Tios yajtukwino'okëp ets oy xyuukëty jyokëty.

14E nëjkxëp ja tsatym nyëë näjyëtu'un yajtukmëyakë mäjtsk tsim ma ja tu'ukpë ja tsajpkaa yä'äyën, tu'ktsim ja kujkm ma tu'ukjatypë ja kupixyny yä'äy mëti'ipë tëë yä'kpetyën ets tu'ktsimjaty ma ja tu'ukpë ja kupixyny yä'äy ayääkën. Ya'atë mëpaat xyaktë nino'oky ma Tiosën winpo'ojëty.

15Ëpëky ja wintsë'kën mëti'ipë myajktëpën nino'oky, nëjkxëp tu'uk ja tsajppax xyaktë, mëti'ipë ja Wintsën mtukwintsë'ëkëtëpën ets ja mpokyëty jä'ä tkunaxëty mëët ja tsatym nyëë.

16Ma myajkmajkts anyën yë mëtu'kpo'opë jää nëjkx xyëëwtuntë yë ëmaayxyëëw ma ja Tios jää xymyëjjawëtëtyën.

17E ma myajkmokx'anyën mëj xëëw ënäty jää najxp. Wëxtujk xëëw nëjkx xykyäytyë yë tsajpkääky ka'apë tsyooymyëëtëtyën.

18Ma tim ëka'any ja xëëw tsyo'ontä'äkyën, jää nëjkx mye'eymyuktë ets ja Tios xy'ëwtatëtyën. Jä'ä xëëw nitiituunk mëpaat jä'ä xykyatuntë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

19Mäjtsk yë tsajpkaayä'äy ayääkë, tu'uk yë kupixyny yä'äy mëti'ipë tëë yä'kpetyën ets wëxtujk yë kupixyny yä'äy ayääkë oyëty mëkëty ets mëët näjyëtu'un xytyukmëyakëtëty yë tsatym nyëë. Yë'ë nëjkx xynyino'oktë ets ja Tios jä'ä xytyukwintsë'ëkëtëty.

20Mëët ya'atë wintsë'kën ëpëky nëjkx xytyukmëyakëtë ja ayajk ako'onën mëti'ipë aaypyajk ujts pajkën. Tëtujk tsim nëjkx xytyukmëyakëtë ja tsajpmookway mëti'ipë wo'okëtityën mëët yë on ma tu'ukpë ja tsajpkaayä'äy ayääkën ets taxk tsim ma tu'ukpë ja kupixyny yä'äy tëëpë yä'kpetyën.

21Mäjtsk tsim tu'ukpë ja kupixyny ayääkë.

22Nëjkxëp näjyëtu'un ëpëky xyaktë tu'uk yë tsajppax mëti'ipë ja nëë poky mtukuyaktëpën.

23Tëkokyë ya'atë të yajnikäjpxyën, nëjkxëp jëtu'un xyaktë, ëpëky ja mëti'ipë Tios xëmë winjëpom yajtukwintsë'këpën.

24Jëtu'un nëjkx xytyuntë ko tii xëëw tpaatëty ma ëka'any tsyo'ontä'äkyën ja mëtu'kxëëwpë, ma ënäty wëxtujk xëëw jëtu'un ja xëëw y'ita'anyën. Ya'atë ayajk ako'onën yë'ë nëjkx jam jyä'ty Wintsën wintum, tä tu'uk yë xu'kën jojkën janty oypyë. Ya'atë ayajk ako'onën nëjkxëp näjyëtu'un mëët yajyäky ja nyi'tsatym nyëë, ëpëky ja wintsë'kën xëmëpë winjëpom yajyäkyën.

25Ma ënäty wyëxtujk xëëwpetyën, jää nëjkx jatëkok mye'eymyujkta'atë ets ja Tios mëj xyajnaxtëty. Nitiituunk nëjkx jää xykyatuntë.

26Ma yajnixëëwtunyën ja pëjktä'äky ma më''ëka'any pyëti'ikyën, ko ja Wintsën xymyo'otëty ja jemypyë ja aaytyëëm ujtstëëm, jää ma ënäty yajnixëëwtunyën ja wëxtujk xëëwpë. Nëjkxëp jää mye'eymyuktë ma ja Tios mëj'äämpy xypyëjkta'aktëtyën. Jä'ä xëëw nitiituunk mëpaat jää xykyatuntë.

27Yë'ë nëjkx yë Wintsën xytyukwintsë'ëkëtë nino'oky ets jam jya'tëty ma yë'ëjën tä tu'uk yë xu'kën jojkën oypyë, mäjtsk yë tsajpkaayä'äy ayääkë, tu'uk yë kupixyny yä'äy mëti'ipë tëë yä'kpetyën ets ëpëky wëxtujk yë kupixyny ayääkë mëti'ipë yë jyëmëjtëtyën tu'uk.

28Ja tsajpmookway mëti'ipë wo'okëtityën mëët yë on, jä'ä nëjkx xytyukmëyakëtë ja tsajpkaayä'äy ayääkë, tu'ukjatypë, tëtujk tsim ets taxk tsim mëët ja kupixyny yä'äy mëti'ipë tëë yä'kpetyën,

29ets mäjtsk tsimjaty ma tu'ukjatypë ja kupixynyën.

30Nëjkxëp ëpëky xyaktë yë tsajppax yä'äy tu'uk mëti'ipë yë mnëë mpokyëty mtukunaxtëpën.

31Ya'atë wintsë'kën mëti'ipë nino'okyën mëët ja nyi'ayajk nyi'ako'onën, mëti'ipë aaypyajk ujts pajkën ets ja nyi'tsatym nyëë. Yë'ë nëjkx xyaktë, ëpëky ja mëti'ipë winjëpom yajyajktëpën. Ja jëyujk tsajpkaa, yë'ë mëpaat xyaktë mëti'ipë oy mëkën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Números 29

1Ma tyu'uk anyën ja mëwëxtujkpo'opë jää nëjkx mye'eymyuktë ets ja Tios jää xymyëjjawëtëty. Ma jëtu'unpë ja xëëw tpaatyën, nitiituunk mëpaat jää xykyatuntë ets xypyëjkta'aktëty ja mëto'owën jä'ä xëëw, yë'ë ja pujxnxuxn mtukxu'uxtëp.

2Ja wintsë'kën mëti'ipë yë Tios mtukwinno'oktëpën ets jya'tëty ma yë'ëjën tä tu'uk yë xu'kën jojkën. Yë'ë myaktëp tu'uk yë tsajpkaa ayääkë, tu'uk yë kupixyny yä'äy mëti'ipë tëë yä'kpetyën ets wëxtujk yë kupixyny ayääkë mëti'ipë jyëmëjtëtyën tu'ukjaty ets oyëty mëkëty.

3Ja tsajpmokway mëti'ipë xëpinyën mëët yë on, jä'ä xytyukmëyakëtëty tu'ukpë ja tsajpkaayä'äy ayääkë tëtujk tsim ets taxk ja tu'ukpë ja kupixyny yä'äy, mëti'ipë tëë yä'kpetyën,

4ets mäjtsk tsimjaty tu'ukpë ja kupixyny.

5Nëjkxëp näjyëtu'un ëpëky tu'uk xyajktëpë yë tsajppax yä'äy mëti'ipë ja mpokyëty kyunaxëpën,

6ëpëky ja jëyujk mëti'ipë yajnino'kpën winpo'ojëty ets ëpëky mëti'ipë yajnino'kpën winjëpom. Ets jä'ä mëti'ipë ëpëky yajtukmëyajkëpën ja aaypyajk ujtspajk ets ja tsatym nyëë mëti'ipë ayajkën'ajtp ako'onën'ajtpën, jëtu'un tä yë Tios të tni'ënä'ämën. Tëkokyë ya'atë ayajk ako'onën nëjkxëp yajnino'oky ets jam jya'tëty Wintsën wintum, tä tu'uk yë xu'kën jojkënën oypyë tsujpë.

7Ma myajk anyën ja mëwëxtujkpë ja po'o, jä'ä nëjkx mye'eymyuktë ets ja Wintsën mëj'äämpy xyajnaxtëty. Nëjkxëp jää m'ayuu'atë ets nitiituunk xykyatuntëty.

8Mëti'ipë yajnino'okëpën ets ja Wintsën jä'ä yajtukwinjokëty: tu'uk yë tsajpkaa u'unk, tu'uk yë kupixyny yä'äy mëti'ipë tëë yä'kpetyën ets wëxtujk yë kupixyny mëti'ipë tu'ukjaty yë jyëmëjtëtyën ets yë'ë mëti'ipë oyëty mëkëtyën.

9Ja ayajk ako'onën mëti'ipë myaktëpën: ma tu'ukpë ja tsajpkaayä'äy ayääkën, jä'ä xytyukmëyakëtëty tëtujk tsim yë tsajpmokjëtsy mëti'ipë tijjëtityën mëët yë on ets taxk tsim xytyukmëyakëtëty ja tu'ukpë ja kupixyny yä'äy mëti'ipë të yä'kpetyën,

10mäjtsk tsim ma tu'ukpë ja kupixyny ayääkën.

11Nëjkxëp näjyëtu'un xyaktë tu'uk yë tsajppax, mëti'ipë ja mpokyëty mtukunaxtëpën. Ëpëky ja mëti'ipë yajyakëpën mëët ja pokykyëjxmëpë ma ja pokymyä'kxën xëëwën. Ëpëky ja wintsë'kën mëti'ipë yajnino'kpën winjëpom, mëët ja nyi'ayajk nyi'ako'onën mëti'ipë aaypyajk ujts pajkën ets ja nyi'tsatym nyëë.

12Ma myajkmokx'anyën ja mëwëxtujkpo'opë, jää mye'eymyuktëty ets nëjkx xymyëjjawëtë ja Tios. Jä'ä xëëw nitituunk jää xykyatuntëty. Wëxtujk xëëw nëjkx mxëëwtuntë, ma yi'iyë ja Wintsën xy'ëwtatëtyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

13Ma ëka'any tsyo'ontä'äkyën ja mëët tu'kxëëwpë. Yë'ë nëjkx xyaktë yë tsajpkaa majktëkëëk, mäjtsk yë tsajpkaa u'unk ets majkmajkts yë kupixyny mëti'ipë ja jyëmëjtëtyën tu'uk ets oyëty mëkëty, yë'ë nëjkx ja Wintsën xytyukwino'ok xytyukwinxamtë ets jya'tëty yë'ë wyintuuy tä tu'uk yë xu'kën jojkën janty oypyë.

14Ja tsajpmookjëtsy mëti'ipë tijjëtityën mëët yë on ets jä'ä mëët xyaktëty ja tsajpkaa tu'uk, jä'ä xyaktëty tëtujk tsim ets taxk tsim ma tu'ukpë ja tsajpkaa u'unkën,

15ets mäjtsk tsimjaty ma tu'ukpë ja kupixyny'u'unkën.

16Nëjkxëp näjyëtu'un tu'uk xyaktë yë tsajppax, mëti'ipë ja mpokyëty mtukunaxtëpën. Ëpëky ja jëyujk mëti'ipë xëmë winjëpom yajnino'kpën mëët ja nyi'ayajk nyi'ako'onën ets ja nyi'tsatym nyëë.

17E ma ja mëmäjtsk xëëwpën yë'ë nëjkx jää wyintsë'kën'atë: majkmäjtsk yë tsajpkaa u'unk, mäjtsk yë kupixyny mëti'ipë yä'kpetyën ets majkmajkts yë kupixyny mëti'ipë tu'ukjaty yë jyëmëjtëtyën ets oyëty mëkëty.

18Nëjkxëp näjyëtu'un ja nyi'ayajk nyi'ako'onën ëpëky xyajkëtë, mëti'ipë aaypyajk ujts pajkën ets tsatym nyëë näjyëtu'un ma tu'ukjatypë ja tsajpkaa u'unkën, ja tsajpkaa u'unk ets ja kupixyny jëtu'un tä ja Tios të tni'ënä'ämën.

19Nëjkxëp tu'uk yë tsajppax näjyëtu'un xyaktë mëti'ipë yë mnëë mpokyëty mtukunaxtëpën. Ëpëky ja jëyujk mëti'ipë yajnino'kpën winjëpom mëët ja nyi'ayajk nyi'ako'onën, mëti'ipë aaypyajk ujts pajkën ets nyi'tsatym nyëë.

20E ma ja mëtëkëëkxëëwpën jä'ä nëjkx xyaktë ma ja Tiosën; majktu'uk yë tsajpkaa, mäjtsk yë tsajpkaa u'unk ets majkmajkts yë kupixyny, mëti'ipë yë jyëmëjtëtyën tu'uk ets oyëty mëkëty.

21Nëjkxëp näjyëtu'un yajyajkpë ja ayajk ako'onën mëti'ipë aaypyajk ujts pajkën ets ja tsatym nyëë, jëtu'un tä ënäty ja tsajpkaa u'unk yajyäkyën ets ja tsajppax u'unk ets ja kupixynyëty. Jä'ä ko jëtu'un ja Tios të tni'ënä'ämë.

22Nëjkxëp näjyëtu'un tu'uk ja tsajppax yajyäky mëti'ipë ja nëë poky mtukunaxëpën, ëpëky ja jëyujk mëti'ipë xëmë winjëpom yajnino'kpën ets ja Tios jä'ä yajtukwintsë'ëkë mëët ja nyi'ayajk nyi'ako'onën ets ja nyi'uuky.

23Kom majktaxk xëëw nëjkx xyaktë majk yë tsajpkaa, mäjtsk yë tsajppax, majkmajkts yë kupixyny, mëti'ipë jyëmëjtëtyën tu'uk ets oyëty mëkëty.

24Nëjkxëp näjyëtu'un ja ayajk ako'onën yajyajkpë mëti'ipë aaypyajk ujts pajkën ets ja tsatym nyëë, jëtu'un tä ënäty ja tsajpkaa u'unk yajyäkyën, tä ja Tios të tni'ënä'ämën.

25Nëjkxëp näjyëtu'un tu'uk yë tsajppax yajyäky mëti'ipë ja nëë poky kyunaxëpën. Ëpëky ja jëyujk mëti'ipë xëmë winjëpom yajnino'kpën ets ja Tios jä'ä yajtukwintsë'ëkëty, mëët ja nyi'ayajk nyi'ako'onën mëti'ipë aaypyajk ujts pajkën ets ja nyi'tsatym nyëë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

26Ma myëkoxk xëëpetyën taxtujk nëjkx yë tsajpkaa u'unk xyaktë, mäjtsk yë tsajppax ets majkmajkts yë kupixyny mëti'ipë jyëmëjtëtyën tu'uk ets oyëty mëkëty.

27Nëjkxëp näjyëtu'un ja ayajk ako'onën yajyajkpë mëti'ipë aaypyajk ujts pajkën ets näjyëtu'un ja tsatym nyëë, jëtu'un tä ënäty ja tsajpkaa u'unk yajyäkyën, näjyëtu'un tä ja tsajpkaa u'unk ets ja kupixynyëty mëti'ipë ja Tios të tni'ënä'ämën.

28Nëjkxëp näjyëtu'un yajyäky tu'uk ja tsajppax, mëti'ipë yë poky kyunaxëpën, ëpëky ja jëyujk mëti'ipë xëmë winjëpom yajnino'kpën ets ja Tios jä'ä yajtukwintsë'ëkëty, mëët ja nyi'ayajk nyi'ako'onën mëti'ipë aaypyajk ujts pajkën ets ja nyi'tsatym nyëë.

29Komtëtujk xëëw, jää nëjkx yajyäky tuktujk yë tsajpkaa u'unk ets mäjtsk yë kupixyny mëti'ipë yä'kpetyëtyën ets ëpëky ja majkmäjtsk ja kupixyny, mëti'ipë jyëmëjtëtyën tu'ukjaty ets oyëty mëkëtypë.

30Nëjkxëp näjyëtu'un yajyajkpë ja ayajk ako'onën mëti'ipë aaypyajk ujts pajkën ets ja tsatym nyëë, jëtu'un tä ënäty ja tsajpkaa u'unk yajyäkyën ets tä ja tsajppax u'unk ets ja kupixynyëty mëti'ipë ja Tios të tni'ënä'ämën.

31Nëjkxëp näjyëtu'un yajyäky yë tsajppax mëti'ipë yë nëë poky kyunaxëpën, ëpëky yë jëyujk mëti'ipë xëmë winjëpom yajnino'kpën ets ja Tios jä'ä yajtukwintsë'ëkë mëët ja nyi'ayajk nyi'ako'onën mëti'ipë aaypyajk ujts pajkën ets nyi'tsatym nyëë.

32Kom wëxtujk xëëw, wëxtujk nëjkx xyaktë yë tsajpkaa u'unk, majkmäjtsk yë tsajppax ets majkmajkts yë kupixyny, mëti'ipë jyëmëjtëtyën tu'uk ets oyëty mëkëty.

33Nëjkxëp yajyajkpë ja ayajk ako'onën mëti'ipë aaypyajk ujts pajkën ets ja tsatym nyëë, jëtu'un tä ënäty ja tsajpkaa u'unk yajyäkyën ets tä ja tsajppax u'unk ets ja kupixynyëty mëti'ipë ja Tios të tni'ënä'ämën.

34Nëjkxëp näjyëtu'un yajyäky tu'uk yë tsajppax mëti'ipë yë nëë poky kyunaxëpën, ëpëky ja jëyujk mëti'ipë xëmë winjëpom yajnino'kpën ets ja Tios jä'ä yajtukwintsë'ëkë, mëët ja nyi'ayajk nyi'ako'onën mëti'ipë aaypyajk ujtspajk ets ja nyi'tsatym nyëë.

35Nëjkxëp ni'ëmukë mye'eymyujkta'atë ets mëj nëjkx tääpë xëëw xyjyawëtë, nitiituunk jää xykyatuntëty.

36Tu'uk nëjkx xynyino'oktë yë tsajpkaayä'äy, tu'uk yë kupixyny yä'äy mëti'ipë të yä'kpetyën ets wëxtujk yë kupixyny ayääkë mëti'ipë oyëty mëkëtyën ets tu'uk yë jyëmëjt, yë'ëts jam ja'tëp Wintsën wintum tä tu'uk yë xu'kën jojkën oypyë tsujpë.

37Nëjkxëp yajyajkpë ja ayajk ako'onën mëti'ipë aaypyajk ujts pajkën ets ja tsatym nyëë mëët ja tsajpkaayä'äy, ja kupixyny yä'äy yä'kpetypë ets ja kupixyny ayääkë mëti'ipë ja Tios të tni'ënä'ämën.

38Nëjkxëp näjyëtu'un yajyäky tu'uk yë tsajppax mëti'ipë yë nëë poky kyunaxëpën, ëpëky ja jëyujk mëti'ipë xëmë winjëpom yajnino'kpën ets ja Tios jä'ä

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

yajtukwintsë'ëkë mëët ja nyi'ayajk nyi'ako'onën mëti'ipë aaypyajk ujts pajkën ets ja nyi'tsatym nyëë.

39Ya'atë wintsë'kën'atëp mëti'ipë Wintsën yajmo'ojëpën ma tu'uktu'uk ja xëëw nyaxëtyën, ëpëky ja ayajk ako'onën mëti'ipë nitu'ukjaty mëpaat ja ja'ay tyaktën ets ja tsojkënkyëjxmëpë tyajkpëtën, jä'ä jëtu'un ja mëti'ipë yajnino'kpën ets ja aaypyajk ujtspajk mëti'ipë ayajkën'ajtp ako'onën'ajtpën ets ja tsatym nyëë ets ja Tios jä'ä yajtukwintsë'ëkëty, mëët ko ja nay'ëëw'oy näykyajpx'oyë y'ity mëët yë'ë.

40Yë Moisés ojts tuk'ëwa'anëtyä'äy ya'atë aaw ayuk tëkokyë yë Israel ja'ayëty, mëti'ipë ënäty ja Wintsën të tyuk'ëne'emyën.

Números 30

1Ënät ja Moisés ojts tmëkäjpxy ja mëjja'aytyëjkëty mëti'ipë nyikopk'ajtëpën ja Israel ja'ayëty ets t'ënëmaay: Jëtu'un yë Wintsën të tni'ënä'ämë.

2Ko tii ja'ay twaanta'akëty ets Tios tuknijawëty ko winë tyaka'any nëjkxëp tkuuytyuny ets tyakëty mëti'ipë ënäty të twaantä'äkyën.

3Ko tu'uk yë to'oxy'ëna'k tii twaanta'akëty ma Wintsënën ëkë tuna'anëty tii winë ma ja tyeety yë'ë myëët'atyënëm.

4Ets tyeety tnijawëty ko tëëtëm tii winë twaantä'äky ets tuna'any winë. Pën ka'ap wi'ix y'ënë'ëmxëty kopkpëky ko tkuuytyunëty ets tyakëty ja mëti'ipë ënäty të twaantä'äkyën.

5E pën ja tyeety kajts t'a'ixë ja jëtu'unpë tunëty ets tyakëty. Yë ka'ap kyopkpëkyëty atsip tyakëty ets tunëty, ja mëti'ipë ënäty të twaantä'äkyën ëkë të twinwanën. Jä'ä ko ja tyeety ka'ap jëtu'un t'a'ixë, yë Wintsën ka'ap y'atsip'atëtëty.

6Ko tu'uk yë to'oxytyëjk tii twaanta'akëty ma Wintsënën ets tii tukwinwanëty. E jä'ä jëtu'unpë tuny mäjtsk aaw mäjtsk jot ets ok pyëjknë.

7Pën ja nyiye'etyëjk nyija'ap ets ka'ap wi'ix y'ënë'ëmxëty, nëjkxëp jëtu'un tyäky ets tkuuytyunëty mëti'ipë ënäty të twaantä'äkyën ets ja Tios të tukwinwanën.

8E pën ja nyiye'etyëjk nyija'ap ets ka'ap tkupëkëty ja jëtu'unpë ja waantakën, ka'ap y'atsipëty nëjkx tyäky ets tkuuytyunëty mëti'ipë wyaantakën. Yë Wintsën ka'ap nëjkx atsip y'amëtoyë ets tpatunëty ëkë tyakëty ja wyaantakën.

9Pën ja to'oxytyëjk ku'ooky, ëkë tëë nyäy'ëxmajtsënë mëët ja nyiye'etyëjk, yë'ë tëy kopkpëky ko nëjkx tkuuytyuunta'ay tëkokyë mëti'ipë ënäty të tukwinwanën ja Tios.

10Ko tu'uk yë to'oxytyëjk mëti'ipë pëkyën twaanta'akëty tii winë ma Tiosën ets tukwinwanëty tii tuna'any ets jam yajpaaty ma ja nyiye'etyëjk ja jyëën tyëjkën,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

11ets ja nyiye'etyëjk tnijawëty ja mëti'ipë ënäty të tunyën ets ka'ap wi'ix y'ënä'äny. Yë'ë kopkpëky ko nëjkx tpatuny ja mëti'ipë ënäty ja Wintsën të tukwinwanën ets mëti'ipë ënäty të twaantä'äkyën.

12E ko ja nyiye'etyëjk tnijawëty ets ka'ap ja jëtu'unpë tkupëky, ja to'oxytyëjk ka'ap nëjkx atsip tyäky ja mëti'ipë ënäty ja Wintsën të tukwinwanën; jä'ä ko ja nyiye'etyëjk ka'ap të tkupëky, yë Wintsën ka'ap nëjkx atsip y'amëtoyë.

13Yë ye'etyëjk jyëkyäpëp jëtu'unpë waantakën tkupëkëty ëkë tyaj'atëkoyëty ets oytyiiwaantakënëty mëti'ipë ënäty ja tyo'oxytyëjk të tunyën.

14Pën yë'ë ka'ap wi'ix y'ënä'äny, je'eyë amonyë y'ity, mëët ja wyaantakën ets mëti'ipë ja Tios të tukwinwanën ets nyäxy jëtu'un mäjtsk tëkëëk xëëw, jëtu'un'äämpy yajnijawëty, ko yë'ë y'a'ijxëp ënäty.

15E pën tëë nyajxnë këjää ja xëëw po'o ets ok jya'ënanë ko ka'ap t'a'ixë ets ja to'oxytyëjk tunëty ja mëti'ipë të twaantä'äkyën ets mëti'ipë ënäty të tukwinwanën ja Tios, yë'ë nëjkx tpoky'äty ko ënäty ja tyo'oxytyëjk ja wyaantakën tka'ëkpatuunë.

16Ya'atë jëtu'un ënä'ämën'ajtp mëti'ipë ja Wintsën myooyën ja Moisés mëët ja ye'etyëjk ma mëët ja tyo'oxytyëjk y'ityën tsyëënën ets ma tu'uk ja u'unkteety tmëët'atynyëmën ja nyëëx ko y'atu'uk'atynyëm.

Números 31

1Ënät yë Wintsën ojts tmëkäjpxy yë Moisés ets t'ënëmaay:

2Yajkutëkoy yë Madián ja'ayëty, mëët yë Israel ja'ayëty xyëëwkëjxm, ko jëtu'un tyuunta'a jyajta'ajëtëty tääts nëjkx mijts m'o'knë.

3Ënät ja Moisés ja naax kajpn t'ënëmaay: Nänyipëjktaakëtë ets nëjkx mtsiptuntë. Nëjkx yaj'o'kta'atë yë ja'ayëty jampë tsyëënëtën Madián jëtu'un yajnitsiptunëty ja Tios ja xyëëw.

4Tu'kja'ayjyäty ma ja Israel ja y'u'unk y'ëna'kën tu'uk mil mëpaat yë jyä'ä tkexy tsiptuunpë.

5E paaty ja tu'kja'ayjyätypë, mil ojts ja tsyiptuunpë twin'ixy, jä'ä nyiwinë'ajtë nimajkmäjtsk mil, yajxon nyäjyëjp'ijxëtë ets nyëjkxa'antë tsiptuunpë.

6Yë Moisés yë'ë ojts tukpakexy yë Finees ja tsyiptuunpëtëjkëty, yë myaank yë teety Eleazar mëti'ipë myënëjkxën winë mëti'ipë ja Tios jyä'ä'ajtypyën ets ja pujxnxuxn mëti'ipë yajtukxuxpën ets ja Israel ja'ayëty tsyiptuntëty.

7Ets ojts tsyiptuntë mëët ja Madián ja'ayëty ets tyaj'o'ktaaytyë jëtu'un tä ja Wintsën ënäty të tuk'ëne'emyën ja Moisés.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

8Ojts tyaj'ooktë ja Eví, Réquem, Zur, Hur ets Reba, jä'ä ja nimëkoxpë ja yajkutujkpëty mëti'ipë jam ënä'ämtëpën ma Madián ja'ayëtyën. Näyjyëtu'un ja Balaam ojts tyaj'ooktë, ja myaank ja Beor.

9Ja Israel ja'ayëty ka'ap tyaj'o'ktë ja to'oxytyëjkëty ets ja pi'k'ëna'këty. Tsumy ojts je'eyë tyajnëjkxtë. Ojts tpëjkëtya'atë ja jyëyujkëty, tsyajpkaajëty ets tëkokyë mëti'ipë ja wit meeny nyëkëjxm'ajtypyën.

10Ëpëky ojts näjyëtu'un tno'kta'atë ja nyaaxëty kyajpnëty ja Madián ja'ayëty ets ja tsyënaaytyaknëty.

11Ets tëkokyë mëti'ipë pyëjkëtyën wä'än yë'ëjëty yë ja'ay ets jëyujk,

12ojts tukninëjkxtë ja Moisés, ja teety Eleazar ets ja naax kajpn, ma ënäty jam tsyëënëtën ja'ayjyotm, mëti'ipë Moab ja'ay nyitënääpyën, winkon ma ja Jordán mëjnëëjën, mëti'ipë wintuuytsyow wë'ëmpën ma Jericó kajpnën.

13Yë Moisés yë teety Eleazar ets ja naax kajpn ojts tsyoontë, jam ma ënäty yajpaatën ets ojts nyëjkxtë kajpnpë'am ma tjëjppaatë'ktën, mëti'ipë ënäty ojts të tsyiptuntën.

14E ja Moisés ojts tukjoot'anpëky ja mëti'ipë nyiwintsën'ajtëpën ja tsiptuunpëtëjkëty tu'kmilpë ets ma tu'kmëko'pxpën,

15ets t'ënëmaay: ¿Tii tëë yë to'oxytyëjkëty xyajwë'ëmtëpë?

16Wi'ix ko të xyajwë'ëmtë, tii këtiijën xyjyä'ämyätstë ko yë'ë ojts yë Balaam kyajpxwijëtë wi'ix yë Israel ja'ayëty tkäjpxykyumëtoownaxtëty ja Wintsën ets t'ëwtatëty ja Baal-peor. Paatykyëjxm ja Wintsën tyaj'o'ky ja mayjyä'äy.

17Paaty yaj'o'kta'atë timtyämyë yë pi'k'ëna'ktëjkëty ye'etyëjkpë ets ja to'oxytyëjkëty mëti'ipë ka'ap y'ëkto'oxy'ëna'k'ajnëtën.

18E mëti'ipë to'oxy'ëna'këtyën, yajwë'ëmtë ets miits jä'ä'atë.

19E tëkokyë pën të yaja'ay'ookyën ets pën yë o'kpë të tonyën, wë'ëmtë jam kajpnpë'am. Wëxtujk xëëw jam m'itëty. Jëtu'un tä miitsëtyën ets näjyëtu'un ja tsumjyä'äytyëjkëty nëjkxëp ja näyajwatsën tpaatë kom tëkëëk xëëw ets ja kom wëxtujk xëëw.

20Yajwatsta'atë yë mwitëty yë po'ojëty ets kepyëty.

21Ënät ja teety Eleazar ojts t'ënëëmë ja tsiptuunpëtëjkëty, mëti'ipë ënäty jam tsipjëjp'am të yajpaatën: Ya'atë ënä'ämën yë'ë yë Wintsën të tuk'ëne'emy yë Moisés:

22Tëkokyë mëti'ipë oytyunyën mëët yë pu'ts pujxn, poop pujxn, tsuxkpujxn, juunpujxn, ëtëyë pujxn ets yu'unk pujxn,

23tëkokyë mëti'ipë myëtënaaytyääpyën yë jëën, nëjkxëp xyajtooywya'atstë jap jëënjoty, ok xypyujtëty mëët yë kënu'kxynyëë mëti'ipë winë yajtukkënu'kxpën. E mëti'ipë ka'ap tjëkyepy tyooywya'atsëty, kopkpëky nëjkx mëët yë nëë xypyujtë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

24E kom wëxtujk xëëw jää nëjkx yë mwit xypyujtë ets wa'ats mwë'ëmtëty. Täänëm mtëkëtëty kajpnjoty.

25Ënät ja Wintsën t'ënëmaay ja Moisés:

26Mëët yë teety Eleazar ets ja'ayëty mëti'ipë nyikopk'ajtëpën yë myëku'ukëty, mëtyoowta'a yë ja'ay ets jëyujk, mëti'ipë të yajpëjkëtën yë Madián ja'ayëty.

27Mäjtskpëky tu'knax xyajwa'kxëty, kujkwä'kxy xymyo'otëty ja ja'ayëty mëti'ipë ojts të tsyiptuntën ets kujkwä'kxy xymyo'otëty ja ja'ayëty mëti'ipë kajpnjoty të wyë'ëmtën.

28Xytyukniwë'ëmtëpës ëjts näjyëtu'un ëpëky yë njä'ä: mëti'ipë yë tsiptuunpëtëjk tuka'ajëtëpën, yë ja'ayëty, jëyujkëty, tsajpkaajëty, kruktsëty, kupixynyëty. E tu'ukjaty nëjkx xywyinjuutë ja mëti'ipë të yajnikäjpxyën ma ja mëkoxk mëko'pxjatypyën.

29Ets nëjkx xymyo'oy yë teety Eleazar, mëti'ipës yajtukmëyoxëpën.

30E ja kujkwä'kxy mëti'ipë ja naax kajpn patëtëpën, jëtu'un tä ja'ayën, jëyujkën, tsajpkaajën, kruktsën, kupixynyën, tu'ukjaty xyjyëpëkëty winë ma ja wëxtyikxy majkjatypën. Ets ja Leví ja'ay jä'ä xymyo'otëty mëti'ipë jap tuunpën maas nwittëjkën.

31Moisés ets Eleazar ojts jëtu'un tuntë tä ënäty ja Wintsën të tyuk'ënä'ämëtën.

32Tëkokyë mëti'ipë ojts ja mëtsiptëjk yajpëjkëtën, ëpëky ja mëti'ipë ojts ja tsiptuunpëtëjkëty kë'ëmwinma'any tpëjkpëtën, tä wyinë'ajty tëtujk mëko'px ja tëkë'px majkmokx mil ja kupixyny,

33tëkë'px majkmäjtsk mil ja tsajpkaa,

34tëkë'px tu'uk mil ja krukts,

35ets i'px majkmäjtsk mil ja to'oxy'ëna'këty.

36E paaty kujkwä'kxy ja mëti'ipë ojts ja tsiptuunpëtëjk nyikääkëtën, jä'ä ojts wyinë'aty ja kupixyny tëkëëk mëko'px ja i'px majkmokx mäjtsk mil.

37E ja mëti'ipë ja Wintsën ojts yajmo'oyën, jä'ä wyinë'ajty tëtujk mëko'px ja tëkë'px majkmokx.

38Ma ja i'px majkmokx tu'uk milpën ja tsajpkaa, jä'ä ja Wintsën ojts yajmo'oy tëkë'px mäjtsk ja tsajpkaa.

39Ma ja i'px majk mil ja mëkoxk mëko'px ja kruktsën, jä'ä ja Wintsën ojts yajmo'oy tëkë'px tu'uk ja krukts.

40E ma ja majkmokx tu'uk milpën ja to'oxy'ëna'këty, jä'ä ojts ja Tios yajmo'oy i'px majkmäjtsk.

41Moisés yë'ë kyë'ëmooytyääy ja teety Eleazar, tëkokyë winë mëti'ipë ja Wintsën yajmoopyën, jëtu'un tä ënäty ja Wintsën të tni'ënä'ämën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

42Ja kujkwä'kxypyë mëti'ipë ja kajpn tuka'ajëtëpën, mëti'ipë ja Moisés të tyajwä'kxyën tu'knax mëët ja tsiptuunpëtëjk.

43Näyjyëtu'un ojts yajmo'otë, tëkëëk mëko'px ja i'px majkmokx mäjtsk mil ja mëkoxk mëko'px ja kupixyny,

44i'px majkmokx tu'uk mil ja tsajpkaa,

45i'px majk mil ja mëkoxk mëko'px ja krukts,

46ets majkmokx tu'uk mil ja to'oxy'ëna'k.

47Ma ya'atë kujkwä'kxypyën, Moisés tu'ukjaty ojts tpujuuty ma ja wëxtyikxy myajkjatypyën, tä ja ja'ayëtyën ets ja jëyujkëty. Tää ja Moisés ojts tukkë'ëtëjkëtyä'äy ja Leví ja'ayëty, mëti'ipë ënäty jap tuuntëpën ma ja Tios ja wyittëjkën. Jä'ä ko jëtu'un ënäty ja Wintsën të tyuk'ëne'emyë.

48Ënät ja ja'ayëty mëti'ipë nyikopk'ajtëpën ja tsiptuunpëtëjk tu'uk mil ets nitu'kmëko'pxpë, ojts tninëjkxtë ja Moisés.

49Ets t'ënëmaaytyë: Tëës nmëtyoowta'atë ja tsiptuunpëtëjk mëti'ipës nyikopk'ajtëpën ets ka'ap nitu'uk tyëkoy'äty.

50E tyaajës nmëmintë ya'atë pu'ts pujxn, mëti'ipës të npaatën jam tsipjotm. Pënëty të tpaaty yë kë'ëjän, kë'ëjiits, tatsktëy, yo'knantsëm ets wiinkëtypë mëti'ipë ja'ay nätyuk'oytyuunëpën. Yë Wintsënës yam nmooytyëp, mëti'ipës nätyukuyajkëtëpën.

51Ënät yë Moisés ets Eleazar t'ëxajëtyääytyë winë mëti'ipë oytyunyën mëët yë pu'ts pujxn.

52Ja pu'ts pujxn mëti'ipë ojts ja ja'ayëty tyaktën, mëti'ipë nyikopk'ajtëpën ja tsiptuunpë tu'kmilpë ets tu'kmëko'pxpë. Jä'ä ojts ja pu'ts pujxn jye'emty'äty ko ojts yajkijpxy, naxy mëko'px ja majkta'px taxk tsim

53Jä'ä ko ja tsiptuunpëtëjkëty nitu'ukjaty ojts winë tpëjkë ja myëtsip ets tmëmiintë.

54Jëtu'un'äämpy yë Moisés ets Eleazar t'ëxajëtyë ya'atë pu'ts pujxn mëti'ipë myëmiintën yë tsiptuunpë wintsënëty ets ojts tmënëjkxtë ma ja wit tëjkën ma ja näpyaatë y'ityën mëët yë Tios. Jëtu'un'äämpy jyä'ämyätsëtëty ets kyëwent'atëtëty oy tyimjëna'ajëty.

Números 32

1Yë Rubén ets Gad yë jyä'äyëty kutsajpkaa ijtyëty. Ko t'ijxtë ja it naaxwiinyëtë, mëti'ipë jam yajpatpën Jazer nyaaxjotm ets Galaad nyaaxjotm janty'oy kyëxë'ëky ets ja jëyujk tsajpkaa jam tyänëty.

2Ënät ojts tninëjkxtë ja Moisés, ja teety Eleazar ets ja mëjja'aytyëjkëty ets t'ënëmaaytyë:

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

3Yë'ëjës yam njanikajpxantëp, ko yë it naaxwiinyëtë mëti'ipë jam yajpatëpën Atarot, Dibón, Jazer, Nimra, Hesbón, Elalé, Sebam, Nebo ets Beón,

4mëti'ipë yë Tios të tnitsiptunyën ets Israel kajpn tmo'oja'any. Jëtu'un yaj'ixy janty'oy yowë jam wya'anëty jëyujk tënaaytyakn tsajpkaatënaaytyakn, e ëëtsëty nmëët'ajtëpës yë jëyujk tsajpkaa.

5Pën mijts m'a'ijxëp, yë'ëjës nja'amëtowantëp tääpë it naaxwiinyëtë ets jeexyë xymyo'otës ets jämyë nwë'ëmtëtyës. Ka'ap ninaxtëtyës yë Jordán mëjnëë.

6Ënät ja Moisés y'ëtsoowëtë: ¿Tiitën miitsëty mmaaytyëp mtajtëp? ¿Wi'ix jä'ä m'ëna'antë: nëjkx yë mëku'uktëjkëty tsyiptuntë ets miitsëty yaa mwë'ëmantëpë?

7¿Wi'ix ko jëtu'un mmaytyë mtajtë ets ja naax kajpn je'eyë xyajjotmaytyëkëja'antë. Këtiipë jya'tëty ma naax kajpnën mëti'ipë ja wintsën të myo'ojëtën?

8Näyjyëtu'un y'ëtëtstë ja mteety m'apëty jam Cades-barnea, koos nkäjxtë ets nëjkx ja it naaxwiinyëtë t'ixtë tuntë.

9Ojts jampaat jya'të ma tu'uk mëj joyën jam Escol ets t'ijxtë tuuntë ja it naaxwiinyëtë. E ko ojts wyimpijnëtë wiinkjaty ja Israel ja'ayëty tmëmëtyaktë ets tyajjoot'amutskëtyë këtiipë jya'tëty ma ja it naaxwiinyëtën mëti'ipë ënäty ja Tios të myo'ojëtën.

10Paaty ojts ja Wintsën mëjwiin këjää jyoot'anpëky ets y'ënäny,

11ko ja ja'ayëty japë të tsyoontën Egiptë, mëti'ipë ja jyëmëjtëtyën i'px ets këjxypyaat. Ka'ap nëjkx t'ixtë ja naaxwiinyëtë, mëti'ipë ënäty ja Tios të tukwinwanën ja Abraham, Isaac ets Jacob. Jä'ä ko ka'ap ojts myëmëtowëtë.

12Ni'ikyë yë Caleb, yë Jefuné yë myaank mëti'ipë Quenehe ja'ayëty ets Josué, yë Nun yë myaank, yi'iyë ojts winë oy tnikajpxtë, tä yë Wintsën tukjotkëtä'äkyën.

13Yë Wintsën mëj këjää ojts tukjoot'anpëky yë Israel ja'ayëty. Paaty ojts jam tyajjëtity të'ëts'itum wëxtyikxy jëmëjt, koonëm y'o'ktaay tyëkooytyääytë, ja mëti'ipë ënäty të yajjoot'anpëkyën mëët ja y'ëxëëkjëtu'un y'ëxëëkkajpxënëty.

14E miits yë mteety mtaak ojts pyokytyuntë, näjyëtu'un tyam winë xytyuna'antë tä yë'ëjëty y'ëtëtstën ets ja Wintsën jatëkok xyajjoot'anpëka'antë ets tukjoot'anpëkëty ja Israel kajpn.

15Pën miitsëty ka'ap yë Wintsën xymyëj'ixa'antë, jeky nëjkx tjaakyajwë'ëmy yë Israel kajpn të'ëts itjotm. E miits nëjkx pokymyëët mwë'ëmtë, ko ënäty yë'ë y'o'kta'atë.

16Ënät ojts wyinkontë ma ja Moisésën ets t'ënëmaaytyë: Mëti'ipë ëëts n'amëtoowtëpën ets xy'a'ixëty, yi'iyë etsës yë njëyujk ntsajpkaa yaa nku''ëkämtëty ets näjyëtu'un n'oytyuna'antës tu'uk ja naax kajpn, ma mëpaat jotkujk tsyëënëtën yë n'u'unk n'okëtyës.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

17E ko jëtu'un n'ëkyaj'oyëtya'atëtyës, kë'ëmës nëjkx ntso'onkojtë, ko muum tiitsip kyëxë'ëkëty, ëëts nëjkx jëjp'am naxtë ma ja tsiptuunpëtëjkëtyën, koonëm jya'tëty ma ja y'it nyaaxwiinyëtyën. E ëëts ja n'u'unk nto'oxytyëjkëty tam ja akujk jotkujk y'ijtëpë ma mëpaat ka'ap wi'ix jyatën kyëpätën ma tampë ja ja'ayëty näjyëtu'un tsyëënëtën.

18Ëëtsëty ka'ap nëjkx ntsojkwinpitës koonëm tpata'atëty yë Israel ja'ay yë nyaax kyamëty.

19E jä'ä koos ja naaxëty yaatsow wyi'imy nëë awinmtsow, ma Jordán mëjnëëjën. Ëëts ka'apës nikajpxa'antë ets ni nka''amëtowa'antës ëpëky ja naax mëti'ipë ënäty nëë awinaxy wë'ëmpën.

20Ënät ojts ja Moisés y'ëtsowëtë: Oy'atëp, pën mjanty pyatuuntëp ja m'aaw m'ayukëty ets pën mjantynyitsiptuuntëp ja mëti'ipë ja Wintsën nyi'ënä'ämëpën.

21Pën miitsëty mnëjkxtëp tsiptuunpë jam nëë'awinaxy ets mtuuntëp ijxtëm ja Wintsën tni'ënä'ämën ets jam myajpaatë mëët ja mmëku'ukëty koonëm ja Wintsën t'ëxwojpta'ajëty ja myëtsiptëjk,

22ets koonëm ënäty të tmëmëtä'äky ja naax kajpn, jää tëy, oy jää mwinpijtnëtëty jam Wintsën wintum ets näjyëtu'un ma ja Israel ja'ayëtyën. Tääpë naax miits nëjkx xyjyä'ä'atë ets Wintsën nëjkxëp t'a'ixë.

23E ko jëtu'un xykyatuntëty, nijawëtë yajxon ko yë Wintsën ënäty mëtëkooytyëp ets ya'atë poky mëti'ipë të xytyuntën, nëjkxëp jëna'a xykyumëtowtë.

24Oy xy'oytyuntëty yë mkemyëty ma mtsajpkaa xyajtänëtyën ets mnaax mkajpn ma mëpaat ja m'u'unk m'ëna'k jotkujk y'itën. Tii tëy, mkuuytyuntëp jëtu'un ja m'aaw m'ayukëty.

25Ënät ja y'u'unk y'ok ja Gad ets ja Rubén y'ëtsoowtë: Tyam ëëts n'ëna'antë ko ntunantëpës mëti'ipë yam mni'ënä'ämëpën.

26Yë n'u'unk n'okëtyës ets njëyujk ntsajpkaajëtyës. Yë'ë yaa wë'ëmtëp ma ya'atë nyaax kyamën yë Galaad.

27E ëëtsëty tääts nëjkxtëtyës tsiptuunpë ma ja Wintsën jä'ä yajmëmëtowa'anyën, jëtu'un tä ëëts mijts të xy'ënëëmëtën.

28Ënät ja Moisés ojts tukmëmëtyä'äky ja Eleazar, ja Josué ets ja mëjja'aytyëjkëty, mëti'ipë ja jyiiky myëku'uk nyikopk'ajtëpën Israel ja'ayëty:

29Pën tëkokyë yë Gad yë jyä'äyëty ets Rubén yë jyä'äjëty tyuknajxtëp yë Jordán nëë mëët miitsëty ets tmënëjkxtëty yë tyi'pxnëty kyu'umënëty mëti'ipë myëtsiptuuntëpën ets tsyiptuntëty ijxtëm ja Wintsën të tni'ënä'ämën, koonëm ja naax kajpn xymyëmëta'aktëty, ënät nëjkx xymyo'otë yë Galaad yë y'it nyaaxwiinyëtë mëti'ipë jyä'ä'atëpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

30E pën kajts nyaxtë mëët miitsëty mëët ja tyi'pxnëty kyu'umënëty, yë'ë nëjkx xytyuknikääkëtë ja it naaxwiinyëtë mëti'ipë yajpatpën jam Canaán ma miitsëty mtsëënëja'antën.

31Ënät ja Gad ets ja Rubén ja y'u'unk y'ok y'ëtsoowtë: Tëë yam yajwinmëtoy mëti'ipë mnikäjpxypën, ntunantëp ëëtsëty mëti'ipë yë Wintsën të tni'ënä'ämën.

32Ëëts nëjkxantëpës tsiptuunpë jam Canaán ets nmëmëtowantëpës yë Wintsën. Yi'iyës tëy ntsojktëp etsës xymyo'otëty tääpë naax, mëti'ipë yaatsow yajpatpën ma Jordán mëjnëë nyäxyën.

33Jëtu'un'äämpy ja Rubén, ja Gad ets kujkwä'kxy ja Manasés ja y'u'unk y'ok ojts ja Moisés myo'ojëtë ja it naaxwiinyëtë jampë yajpaatyën ma y'ëne'emyën yë Sihón, Amor ja'ay mëti'ipë jyä'ä'ajtypyën yë Og, jampë yajkutukyën Basán, mëët tëkokyë ja naax kajpn mëti'ipë ënäty jyä'ä'ajtëpën.

34Ja Gad ja y'u'unk y'ok ojts jatëkok tkoj'oyëtë ja kajpn mëti'ipë xyëëwajtypyën Dibón, Atarot, Aroer,

35Atarot-sofan, Jazer Jogbehá,

36Bet-nimrá ets ja Bet-aran. Ojts yajxon ja naax kajpn tnapotstë ta'tspëky ets ja jyëyujkëty ojts tku''ëkämtë.

37E ja Rubén ja y'u'unk y'ëna'k ojts näjyëtu'un tkoj'oyëtë ja naax kajpn mëti'ipë yajtijtëpën Hesbón, Elalé, Quiriataim.

38Nebo, Baal-meón ets ja Sibmá, ojts kanaak ja kajpn xëëw tyajtëkatstë ets tpëjktaktë ja kyë'ëm xëëwëty, mëti'ipë ënäty të tkoj'oyëtën ja naax kajpn.

39Ja y'u'unk y'ok Maquir, yë myaank yë Manasés, yë'ë ojts jam kyajpntëkëtë ma ja Galaad ënäty tnitänën ets yë'ë tjä'äniwantë ojts t'ëxwojpta'atë ja Amor ja'ayëty mëti'ipë ënäty jam yajpatëpën.

40Paatykyëjxm ojts yë Moisés tmo'oy yë Maquir yë y'u'unk y'ok tääpë it naaxwiinyëtë, jampë yajpaatyën ets ojts jam tsyënaaytyaknpëktë.

41Tu'uk ja ja'ay mëti'ipë xyëëwajtypyën Jair, yë'ë y'u'unk y'ok yë Manasés, ojts kanaak yë tsënaaytyakn nitsiptuny, ma ënäty ja Amor ja'ayëty yë wyittëjk tmëët'atën ets ojts txëëwmo'oy ja it naaxwiinyëtë Havot-jair.

42Ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty ja Nóbah wyintënääpyën ojts kyajpntëkëtë Quenat ets ojts tjä'äniwa'antë ja naax kajpn mëti'ipë ënäty jam näkyumajtsëtëpën ets txëëwmooy Nóbah, kyë'ëm xëëw ojts tpëjktä'äky.

Números 33

1Yaa yajnimëtyä'äky maajaty ojts nyaxtën yë Israel ja'ayëty ko jap tsyo'ontë Egiptë waatswitsy tä yë tsiptuunpëtëjkëtyën, Moisés ojts wyinye'eyëtë mëët yë Aarón.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

2Moisés wa'ats ënäty të tkëxjaaytyä'äy ja xyëëw ja it naaxwiinyëtë maajaty nyajxtën, jëtu'un tä ja Wintsën y'ënä'ämëtën. Ya myiny këxja'ay maajaty ojts tsyënaaytyaknpëktën ma tsyo'ontën ets jyaajtën.

3Yë Israel ja'ayëty jam ojts tsyoontë Ramsés ma myajkmokx'anyën ja mëtu'ukpë ja po'o, mëtu'uk jëmëjtpë, komjëpom ma ënäty ëmaayxyëëw të nyäxyën. Ko tsyo'ontë jap Egiptë mëët yë mëk'ajtën, may y'ijxëtë yë Egiptë ja'ayëty

4ma ënäty jam ja kyä'äxkopktëjkëty tyajnaaxtëkëtë mëti'ipë nimay të y'ooktën ko ja Wintsën yaj'o'këtë, mëët ko ënäty ja tios Egiptëpë të tpanëjkxtëkëtë.

5Yë Israel ja'ayëty jam tsyo'ontë Ramsés ets jyajtë Sucot.

6Jam tsyo'ontë Sucot ets jyajtë Etam, ma jyëjpkëxyën ja it naaxwiinyëtë mëti'ipë aanë'ëk tëëtsë'ëkën.

7Ko jam tsyo'ontë Etam jamtsow ojts y'ëwtitë Pi-hahirot, mëti'ipë ëpa'tkë'ëmtsow yajpatpën ma ja it naaxwiinyëtë txëëwatyën Baal-zefón ets jam tsyënaaytyaknpëjktë ma mëët nyäwyinku'ixën yë Migdol.

8Jam tsyo'ontë Pi-hahirot ets tuknajxtë ja mejy ets jyajtë ma ja it naaxwiinyëtë aanë'ëk tëëtsë'ëkpë. Tëkëëk xëëw ojts tyu'uye'eytyë jam Etam ma y'aanë'ëk tyëëtsë'ëkëtyën ets jyajtë jam Mará.

9Ko jam tsyo'ontë Mará jam jyajtë Elim ma ënäty jam majkmäjtsk yajpaatyën yë nëëwooky ets tëkë'px majk yë kum kepy, jamts ojts tsyënaaytyaknpëktë.

10Jam tsyo'ontë Elim ets jyajtë winkon ma ja mejy txëëwatyë Tsapts nëëmejy.

11Ko jam tsyo'ontë Tsapts nëëmejy, jam jyajtë Sin ma y'anë'ëk tyëëtsë'ëkëtyën.

12Ko jam tsyo'ontë Sin të'ëts'itjotm jam jyajtë Dofcá.

13Ko jam tsyo'ontë Dofcá jam jyajtë Alus.

14Ko tsyo'ontë Alus jam jyajtë Refidim ma y'ënantën ko ka'ap nëë jam, tii y'uuktëpën.

15Ko jam tsyo'ontë Refidim jam jyajtë ma ja Sinaí kopk.

16Ko jam tsyo'ontë të'ëts'itjotmën ma ja Sinaí kopkën, jam jyajtë Kibrot-hataavá.

17Ko jam tsyo'ontë Kibrot-hataavá, jam jyajtë Haserot.

18Ko jam tsyo'ontë Haserot, jam jyajtë Ritmá.

19Ko jam tsyo'ontë Ritmá, jam jyajtë Rimón-peres.

20Ko jam tsyo'ontë Rimón-peres, jam jyajtë Libná.

21Ko jam tsyo'ontë Libná, jam jyajtë Rissa.

22Ko jam tsyo'ontë Risá, jam jyajtë Quehelata.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

23Ko jam tsyo'ontë Quehelata, jam jyajtë Séfer.

24Ko jam tsyo'ontë ma ja tun txëëwatyën Séfer, jam jyajtë Haradá.

25Ko jam tsyo'ontë Haradá, jam jyajtë Maquelot.

26Ko jam tsyo'ontë Maquelot, jam jyajtë Tahat.

27Ko jam tsyo'ontë Tahat, jam jyajtë Tara.

28Ko jam tsyo'ontë Tara, jam jyajtë Mitcá.

29Ko jam tsyo'ontë Mitcá, jam jyajtë Hasmoná.

30Ko jam tsyo'ontë Hasmoná, jam jyajtë Moserot.

31Ko jam tsyo'ontë Moserot, jam jyajtë Bene-jaacan.

32Ko jam tsyo'ontë Bene-jaacan, jam jyajtë Hor, mëti'ipë nyitënääpyën yë Guidgad.

33Ko jam tsyo'ontë Hor, mëti'ipë yë Guidgad nyitënääpyën, jam jyajtë Jotbata.

34Ko jam tsyo'ontë Jotbata, jam jyajtë Abroná.

35Ko jam tsyo'ontë Abroná, jam jyajtë Esión-guéber.

36Ko jam tyo'ontë Esión-guéber, jam jyajtë ma ja të'ëts'itjot txëëwatyën Zin, jampë Cadés.

37Ko jam tsyo'ontë Cadés, jam jyajtë ma ja Hor kopkën ma ja Edom ja tsyëpa'an nyäxyën.

38Mëëtkyëjxm ko ënäty ja Wintsën jëtu'un të tni'ënä'ämë. Ënät ja Aarón jam pyejty ma ja Hor kopkën ets jam ojts y'o'knë, ma tyu'uk anyën ja mëkoxk po'opë wëxtyikxy jëmëjt ënäty ëka'any nyëjkxnë ma tsyo'ontën jap Egiptë yë Israel ja'ayëty.

39Ko yë Aarón jam y'o'ky ma Hor kopkën, jä'ä ënäty ja jyëmëjt mëko'px ja i'px tëkëëk.

40Ja yajkutujkpë mëti'ipë Canaán ja'ayën mëti'ipë xyëëwajtypyën Arad, jampë tsyëënën Négueb, Canaán nyaaxjotm, ojts tnijawë ko ënäty ja Israel ja'ayëty jam të jya'të.

41Ko jam tsyo'ontë ma ja Or kopkën, jam jyajtë Zalmoná.

42Ko jam tsyo'ontë Zalmoná, jam jyajtë Punón.

43Ko jam tsyo'ontë Punón, jam jyajtë Obot.

44Ko jam tsyo'ontë Obot, jam jyajtë Iié-abarim ma ja Moab mëët nyämëtsëpa'an'atyën.

45Ko jam tsyo'ontë Iié-abarim, jam jyajtë Dibón-gad.

46Ko jam tsyo'ontë Dibón-gad, jam jyajtë Almón-diblataim.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

47Ko jam tsyo'ontë Almón-diblataim, jam jyajtë ma txëëwatyën Abarim. Ëpa'tkë'ëmtsow yajpaaty ma ja it naaxwiinyëtë txëëwatyën Nebo.

48Ko jam tsyo'ontë Abarim, jam jyajtë Moab joyjyotm. Winkon wyi'imy ma ja Jordán mëjnëëjën mëët yë Jericó kajpn.

49Ja tsënaaytyakn ma jyajtaktën, winkon ma ja Jordán mëjnëëjën, jampaat ënäty y'ëwtity Bet-jesimot ets tyimja'ajty jam Abel-sitim, jam joyjyotm mëti'ipë nyitënääpyën yë Moab.

50Jam joyjyotm ma ja Moab tnitänën, winkon ma ja Jordán mëjnëëjën, jam ojts yë Wintsën tmëkäjpxy yë Moisés ets t'ënëmaay:

51Jëtu'un xy'ënëëmëty yë Israel ja'ayëty: Ko ënäty miitsëty të xytyuknajxnëtë yë Jordán mëjnëë ets mja'ajnëtëty jam Canaán.

52Nëjkxëp xy'ëxwojpta'atë yë ja'ayëty jampë tsyëënëtën, tukwojpëtyääyëtë yë nyaaxpotsyëty tsyaapotsyëty. Wa'ats xyajkutëkooytya'atëty ja y'it nyaaxwiinyëtë ma yë'ë wiink tios t'ëwtatën.

53Nitsiptuntë tääpë naax kajpn ets jam mtsënaaytyaknpëktëty, yë'ë yam miits nmooytyëp ets xyjyä'ä'atëty.

54E jä'ä nëjkx xyajwa'kxtë ijxpëtsëmy. Jëtu'un xynyijawëtëty jënu'unjaty tyuka'ajëtën ja ja'ayëty tu'kunaax tu'kukajpnëpë ma ja tu'kja'ayjyätypyën. Pën nimay ja ja'ayëty tyu'kunaax'at tyu'kukajpn'atë, mëj yë nyaax xymyo'otëty. E pën niwäänëty, wäänë yë nyaax xymyo'otëty. Tu'kkajpnjaty ja nyaax pyaatëtëty, jëtu'un tä ënäty tyuka'ajëtën.

55E pën ka'ap xy'ëxwojpta'atë ja ja'ayëty jampë tsyëënëtën, mëti'ipë ënäty jam wë'ëmtëpën, xëmë nëjkx ka'ap myajjotkujk'atëtëty, tä yë pu'uxm wiinjoty yajjawën, ëkë tä yë ä'pny muum nini'kxjoty yajpaatyën ko ënäty miits jam mtsënaaytyaknpëktë.

56E miits nëjkx ëxëëk ntuntë, tä jeexyë yë'ëjëty ëxëëk ntuntënës.

Números 34

1Ënät yë Wintsën ojts tmëkäjpxy ja Moisés ets t'ënëmaay:

2Tukmëmëtya'ak ya'atë aaw ayuk yë Israel ja'ayëty: Jä'ä ko wäänë tääts jam mja'ajnëtëty Canaán naaxjotm. Tääpë it naaxwiinyëtë yë'ë miits mjä'ä'atantëp ets nëjkx ja mtsëpa'an xypyëjkta'aktë.

3Ja tsëpa'an mëti'ipë jam ëpa'tkë'ëmtsow yajpatpën, yë'ë mëët nyäpyaatëtëty yë të'ëts'itjotm, mëti'ipë yajtijpën Zin ets ja Edom ja nyaaxjotm. E jamts wiinkpë tsyoonëty a'oytsyow, ëpa'tkë'ëy'äämpy ma ja mëjmejyën, mëti'ipë xyëëwajtypyën Ooky mëjnëëmejy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

4Jëtu'un jamtsow y'ëwtitëty, nyaxëty Acrabim, nyaxëty Zin ets jya'tëty jam Cades-barnea. Ja tsëpa'an jampaat nëjkx nyäxy Hasar-adar ets jya'tëty jam Asmón.

5Jam tsyoonëty Asmón ets jya'tëty ma ja mëjwokën ma mëët ja Egiptë ja tsëpa'an tmëët'atyën ets jyëjpkëxëty ma Naax'akujkpë mejy mejyën.

6E ja tsëpa'an mëti'ipë naxëpën anajnytsyow, jam nëjkx nyäxy ma ja mëjnëëpa'ajën mëti'ipë xyëëwajtypyën Naax'akujkpë mejy.

7E ja tsëpa'an mëti'ipë najxpën anëkëjxytsyow, tëyë jam nyaxëty, tsyo'onta'akëty ma ja Naax akujkpë mejyën ets jya'tëty jam ma ja Hor kopkën,

8jam tsyoonëty ma ja Hor kopkën ets jya'tëty ma yajnitëkën ja Hamat, jam Hamat tsyoonëty ets jya'tëty jam Sedad,

9jam Sedad tsyoonëty ets jya'tëty Zifrón, jam Zifrón tsyoonëty ets jya'tëty Hasar-enán.

10E ja tsëpa'an mëti'ipë jam najxpën xëëwpëtsëmtsyow, tëyë nëjkx jam nyäxy, tsyoonëty jam Hasar-enán ets jya'tëty Sefam,

11e jam Sefam tsyoonëty ets jya'tëty Riplá mëti'ipë jam xëëwpëtsëmtsyow yajpatpën ma txëëwatyën Aín; jam tsyoonëty ets kyujënajkä'äkëty xëëwpëtsëmtsyow ma ja Cineret mëjmejyën.

12Jamts tsyoonëty ets jya'tëty ma ja Jordán mëjnëëjën ets jyëjpkëxëty ma ja Ooky myëj mejyën. Ya'atë tsëpa'an nëjkx xyajtuntë ma ja it naaxwiinyëtën mëti'ipë miits mjä'ä'atantëpën.

13Ënät ja Moisés ojts ja aaw ayuk tyajwë'ëmy ma ja Israel ja'ayëtyën ets y'ënäny: Ya'atë ja naax kam mëti'ipë nëjkx miits xyajwa'kxtën ijxpëtsëmy. Ya'atë ja naax kam mëti'ipë yë Wintsën të tni'ënä'ämën ets yajmo'otëty ja nitaxtujk ja kujkmëpë ja aptëjk ja y'u'unk y'okëty mëti'ipë ka'ap ja nyaax kyam tpaatënëmën.

14-15Jä'ä ko ja nimäjtsk ja kujkmëpë ja aptëjk ja y'u'unk y'okëty, yë'ë yaj'antijtëp ja jyä'äyëty ja Rubén ets Gad ets kujkwä'kxy ja Manasés ja jyä'äy, tëë yë nyaax yajmo'otë tä tyu'kjëëky'at tyu'kmëku'uk'atën, jamtsow ma Jordán mëjnëëjën, winkonpë wyi'imyën ma Jericó kajpnën.

16Ënät ja Tios ojts tmëkäjpxy yë Moisés ets t'ënëmaay:

17Mëti'ipë nëjkx ya'atë naax kam tyajwa'ktën ma miitsëtyën, yë'ë yë teety Eleazar ets Josué, yë myaank yë Nun.

18E nëjkxëp tu'ukjaty yë mëjja'aytyëjk xywyowtë ma tu'ukjatypë ja Israel ja'ayëtyën ets jëtu'un ja naax xyajwa'kxtëty.

19Ya'atë ja'ayëty nëjkx xyaxtsowtë: Ma Judá yë jyä'äyën yë'ë nëjkx xywyoowtsowtë yë Caleb, Jefuné yë myaank.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

20Ma Simeón yë jyä'äyën yë'ë nëjkx xywyoowtsowtë yë Samuel, Amiud yë myaank.

21Ma Benjamín yë jyä'äyën yë'ë nëjkx xywyoowtsowtë yë Elidad, yë Quislón yë myaank.

22Ma Dan yë jyä'äyën, yë'ë nëjkx xywyoowtsowtë yë Buquí, yë Joglí yë myaank.

23Ma José y'u'unk y'ëna'kën, yë'ë nëjkx xywyoowtsowtë yë Haniel, yë Efod yë myaank, ma Manasés yë jyä'äyën.

24E ma Efraín yë jyä'äyën yë'ë nëjkx xywoowtsowtë yë Quemuel, yë Siftán yë myaank.

25Ma Zabulón yë jyä'äyën, yë'ë nëjkx xywyoowtsowtë yë Elisafan, yë Parnac yë myaank.

26Ma Isacar yë jyä'äyën, yë'ë nëjkx xywyoowtsowtë yë Paltiel, yë myaank yë Azán.

27Ma Aser yë jyä'äyën, yë'ë nëjkx xywyoowtsowtë yë Ahiud, yë myaank yë Selomit.

28Ma Neftalí yë jyä'äyën, yë'ë nëjkx xywyoowtsowtë yë Pedael, yë myaank yë Amiud.

29Ya'atë jëtu'un ojts yë Wintsën tuk'ëne'emy ets ja naax kam tyajwa'kxtëty jam Canaán ma ja Israel ja'ayëtyën.

Números 35

1Ënät yë Wintsën ojts tmëkäjpxy yë Moisés, jam joyjyotm ma tnitänën yë Moab, winkon ma ja Jordán mëjnëëjën, yë'ë mëët nyäwyinku'ixëty yë Jericó kajpn ets t'ënëmaay:

2Ënëëmë yë Israel ja'ayëty ets tmo'otëty näjyëtu'un yë Leví ja'ayëty yë nyaax kyajpnëty ma tsyëënëtëtyën ets näjyëtu'un yë nyaax kyamëty ma jyëyujk tsyajpkaa tyajtänëtyën. Yë'ë nëjkx xymyo'otë yë itjot jampë y'ëwtityën kajpnpë'am.

3Yë Leví ja'ayëty jam nëjkx tsyëënëtë ma tääpë naax kajpnëtyën ets nëjkxëp yë jyëyujk tsyajpkaa tmëët'atë.

4Ja nyaax kyamëty ma jyëyujk tsyajpkaa tyajtänëtyën, yë'ë jyä'ä'atëp ja naax mëti'ipë jam kajpnpë'am yajpatpën, jä'ä myëjwiin'atëty tëkëëk mëko'px ja wëxtyikxy myajkxajpk.

5Tëkokyë ja itjot jä'ä nëjkx myëjwiin'aty ja pya'a taxkpëky, tëtujk mëko'px xajpk. A'oytsyow näjyëtu'un nëjkx myëjwiin'aty, tä ja anajnytsyowpën; e ja ëpa'tkë'ëytsyowpë, näjyëtu'un nëjkx myëjwiin'aty tä ja anëkëjxytsyowpën. Ja naax kajpn itkujky nëjkx wyi'imy, e ja jëyujk tënaaytyakn tsajpkaatënaaytyakn jam pë'am nëjkx wyë'ëmtë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

6Ja naax kajpn mëti'ipë ja Leví ja'ay jyä'ä'atëpën, tëtujk nëjkx wyä'äny tsoktakn, ko ënäty pën ja myëku'uk të tyaj'ooky. Ya'atë tëtujk kajpnëpë, ëpëky yë'ë. Ëpëky nëjkx ja Leví ja'ayëty xymyooytyëpë wëxtyikxy mäjtsk ja kyajpnëty.

7Ja Leví ja'ay ja kyajpnëty jä'ä nëjkx wyinë'aty wëxtyikxy tyuktujk, mëët ja nyaax kyamëty ma mëpaat ja jyëyujk tsyajpkaa tyajtänëtën.

8Ko ja Israel ja'ayëty nëjkx tmo'otë ja nyaaxëty ja Leví ja'ayëty, mëti'ipë nëjkx tkajpn'atën, tu'ukjaty ja ja'ay nëjkx ja nyaax tpuyaktë, tä ënäty të tyuka'ayën. Pën ja nyaax mëjën, kanaak nëjkx ja kajpn tyäky. Pën ja nyaax wäänën, wäänë nëjkx ja nyaax tyäky.

9Ënät ja Wintsën ojts tmëkäjpxy ja Moisés ets t'ënëmaay:

10Jëtu'un xy'ënëëmëty yë Israel ja'ayëty: ko ënäty miitsëty të xytyuknajxnëtë ja Jordán mëjnëë ets jam mja'ajtnëtëty ma ja it naaxwiinyëtë yajtijyën Canaán.

11Nëjkxëp ëpëky xykyojtë yë naax kajpn mëti'ipë tsoktaknën, ma tpaatëtyën yë käktsokn mëti'ipë ënäty yë myëku'uk ajotkumonë të tyaj'ookyën ets ka'ap tsyokyëty të tuny.

12Jamts nëjkx kyäktso'oky ja ja'ay ma ënäty yaj'ookanyën ja ja'ay ja myëku'uk mëti'ipë ënäty të y'ookyën. Koonëm nëjkx wya'këxë'ëky ma kutuunktëjkëtyën ets jä'ä nyipaye'eyëtëty.

13Ja naax kajpn mëti'ipë ënäty yajktëpën, tëtujk nëjkx wyä'äny tsoktakn.

14Tëkëëk jamtsow awinmtsow ets tëkëëk jam Canaán.

15Ya'atë tëtujkpë kajpn, jä'ä nëjkx wyä'äny tsoktakn. Jam nëjkx kyäktso'oktë yë Israel ja'ayëty ets oy yë'ëjëty yë jaaypyo'kxyjyä'äyëty. Jam kyäktso'oktëty yë ja'ayëty mëti'ipë ënäty yë myëku'uk ka'ap tsyokyëty të tyaj'ookyën.

16Jëtu'un, ko pën yë myëku'uk tyajtsëtyut tyajwintëkoyëty mëët tu'uk yë pujxn ets ok ja myëku'uk y'ookëty. Tääpë ja'ay, jä'ä nëjkx yajtijy yaja'ay'o'kpë ets nëjkxëp yajni'ënä'ämënë ets y'ookëty näjyëtu'un.

17Pën yë myëku'uk tyuka'tsyp yë tsaa amëjaaw ets ja ja'ay tsyëtyutëty wyintëkoyëty ets y'ookëty. Tääpë ja'ay jä'ä nëjkx yajtijy yaja'ay'o'kpë. E ja mëti'ipë ënäty ja myëku'uk të tyaj'ooky, nëjkxëp näjyëtu'un y'ooky.

18Pën yë myëku'uk tyukwojpy yë kepy ets tyajtsëtyutëty ets ja tsëtyutja'ay y'o'knëty tyëkooynyëty. Tääpë ja'ay yaja'ay'o'kpë nëjkx yajtijy ets nëjkxëp näjyëtu'un y'ooky.

19Ko ja ja'ay ja myëku'uk mëti'ipë ënäty të y'ookyën, yë'ë patëp tyaj'o'kwinpitëty ja myëtsip, ëkë ja mëti'ipë ënäty ja myëku'uk të yaj'o'kxëtyën ko muum tpaatëty.

20Pën yë myëku'uk nyajtstijëp mëët ko t'ëxëëk'ixy ëkë tyukjëpijpy oy nyatiijëty mëët jä'ä ko ënäty tyaj'ëyo'onpaata'any,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

21ëkë pën kyojxyp tsyi'kpy ja myëku'uk mëët ko ënäty ka'ap oy mëët nyäjyëkyepyë ets ja myëku'uk tkukoxëty. Ja ja'ay mëti'ipë ënäty ja myëku'uk të tkukoxyën, jä'ä nëjkx pokymyëët wyi'imy. Jä'ä ko yaja'ay'o'kpë ënäty nyajxkojnë. Ja ja'ay ja myëku'uk mëti'ipë ënäty të y'ookyën, jä'ä nëjkx tyaj'o'okwinpity ja yaja'ay'o'kpë, ko muum tpaatëty.

22E pën ajotkumonë yë myëku'uk nyajtstijëp, ka'ap tsyokyëty tuny ets ka'ap yë'ëkyëjxmëty ko tmëtsip'aty, ëkë pën tyukjëpijpy yë myëku'uk oy tii mëët ets ka'ap tsyokyëty tuny,

23ëkë ka'ap t'ixy, ko ja tsaa të tka'atsë'ëky ets tamtëm ja myëku'uk tyänë ets ja myëku'uk tyajtsëtyutëty, ëkë nyinajkpätëtëty ets y'ookëty ets ka'ap maa nyämyëtsip'atëtë ets ka'ap jëtu'un tmay tajy ja myëku'uk tyajtsëtyuta'any.

24Ja kajpn yë'ë nëjkx tpaye'ey ya'atë jotmay, ma ja mëti'ipë ënäty ja myëku'uk të tyaj'ookyën ets mëti'ipë ja myëku'uk yaj'o'okwinpitäämpyën, mëët ko ja jyiiky myëku'uk ënäty të y'ooky, jëtu'un tä ja nyitëyajtën myinyën.

25Ja kajpn yë'ë ka'ap t'ëwa'atsëty ets ja ja'ay mëti'ipë ënäty ja myëku'uk të y'ookyën tyaj'o'kwinpitëty ja yaja'ay'o'kpë. Nëjkxëp tmo'otë ja ëwaatsëtuuy'ajtën ets jam nyëjkxëty ma ja naax kajpnën mëti'ipë tsoktaknën. Ja yaja'ay'o'kpë jam jëtu'un jyuuky'atëty koonëm y'ookëty ja teety kyopk, mëti'ipë ënäty ja Tios myëtuumpyën jä'ä xëëw jä'ä jëmëjt.

26E pën tso'omp jam ma ja tsoktakn kajpn ja y'itjotmën.

27Ja ja'ay ja myëku'uk mëti'ipë tëë y'ookyën, kajts ja poky tunëty, pën yaj'o'kpy muum ja mëti'ipë ënäty ja myëku'uk të yaj'o'kxëtyën.

28Ja mëti'ipë ënäty ja myëku'uk të tyaj'ookyën, jam nëjkx wyi'imy ma ja naax kajpnën, mëti'ipë tsoktaknën, koonëm ja teety wyintsën y'ookëty mëti'ipë juukyajtpën jä'ä xëëw jä'ä jëmëjt. Täänëm wyimpitëty ma ja nyaax kyajpnën.

29Ya'atë ënä'ämën jä'ä jëtu'un xypyatuntëty u'unk ok, oy maa mtimyyajpaatëty.

30Ënät tjëkyäpëty tu'uk yë ja'ay y'ookëty mëti'ipë ënäty të yaja'ay'ookyën pën pëtsëëmp mäjtsk tëkëëk mëti'ipë nikajpxëpën. Pën tu'uk je'eyë yë ja'ay nyikäjpxyë ka'ap tjëkyepy wi'ix yajtunëty yë ja'ay.

31Pën jyuuypyëtsëmäämpy tu'uk yë yaja'ay'o'kpë ma ënäty të nyitukën ets y'ookëty. Këtii xykyupëktëty. Jä'ä ko tääpë ja'ay kopkpëky ko y'ookëty.

32Ka'ap tjëkyepy tu'uk yë ja'ay nyäjyuuypyëtsëmëtëty, mëti'ipë të yaja'ay'ookyën ets tsyoona'anëty ma ja naax kajpnën mëti'ipë tsoktaknën ets wyimpita'anëty ma ja nyaax kyajpnën.

33Këtii yë it naaxwiinyëtë xyaj'ëxëëktëkëtëty mëët yë yaja'ay'o'kpë. Jä'ä ko yë yaja'ay'o'kpë yajnipäxëtëjkëtyëp yë naax kajpn. Yë yaja'ay'o'kpë ka'ap tjëkyepy yajuuypyëtsëmëty, koonëm y'ookëty pën të tyuuntëkoyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

34Këtii nëkoo xyaj'ëxëëkëtëty yë naax kajpn ma mjuuky'ata'antën ets maas ëjts näjyëtu'un njuuky'ata'anyën. Jä'ä ko ëjts Wintsën, jamës njuuky'äty ma Israel ja'ayëtyën.

Números 36

1Ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty nyikopk'ajtëpën ja Galaad ja'ayëty. Ja y'u'unk y'ok ja Maquir, Manasés ets José. Ënät ojts tninëjkxtë ja Moisés ets ja mëjja'aytyëjkëty, mëti'ipë mëj'äämpy ijtëpën ma ja Israel ja'ayëtyën ets t'ënëmaaytyë:

2Yë Wintsën jëtu'un ojts m'ëne'emyë, ko mijts Moisés xyajwa'kxëty aak ijxpëtsëmy ja it naaxwiinyëtë mëti'ipë jyä'ä'atëpën ja Israel ja'ayëty ets ojts näjyëtu'un m'ëne'emyë ko ja it naaxwiinyëtë, mëti'ipë ja Selofhad ojts nyikääkëtyën, mëti'ipës nmëku'uk'ajtëpën yë'ë nëjkx xymyo'oy ja nyëëxëty.

3E yë'ëts ëëts nmëmaay nmëët'ajtëp, ko nëjkx yë'ëjëty pyëjknëtë mëët ja ye'etyëjkëty, mëti'ipë wiink ja'ayëtyën, ka'apë y'Israel ja'ayëtyën, ja naax kam mëti'ipë ja to'oxy'ëna'k të t'ëxajëtën yë'ë nëjkx ja wiink ja'ay tmëwë'ëmnëtë mëti'ipë ënäty mëët të pyëktën. Jëtu'un'äämpy nëjkx ëëts ja nnaaxëty nyajpëjkënëtë wäänjaty mëti'ipë ënäty të xytyukka'atënës ma të yaj'ijxpëtsëmyën.

4Ko tpaatëty ja xëëw jëmëjt ma ënäty jatëkok winë yajjä'äpëkyën ets y'ëwaatspëtsëmyën ma Israel kajpnën. Tääpë naax yë'ë nëjkx tyuka'ajënëtë etsës jëtu'unyë naaxtuk nwë'ëmnëtëty.

5Ënät ja Moisés ojts tnikäjpxy, jëtu'un tä ënäty ja Wintsën të y'ëne'emyën: Yë José yë jyä'äy tëyajtën tä y'ëna'antën.

6Yë Wintsën tyaa të y'ënä'äny, ko tääpë to'oxy'ëna'këty jyëkyejpy tpëktëty oypyënëty, nëkoo ko winkon tjëëky'at tmëku'uk'atë. Ets nëkoo ko jam ma ja jyä'äyëtyën mëti'ipë ja tyeety jyiiky'äjtyp myëku'uk'ajtypyën.

7Ja naax mëti'ipëjaty ja Israel ja'ay të tyuka'ayën, ka'ap tjëkyepy ok yë wiink ja'ay tjä'ä'atëty. Oy tyimpënëty ja nyaax jam jëtu'un xëmë yajpaatëty ma ja jyä'äyën.

8Pën tu'uk yë to'oxytyëjk jyä'ä'ajtyp yë naax, yë'ë mëët pyëkëty tu'uk yë ye'etyëjk mëti'ipë winkon jyä'äy'äjtypyën. Jëtu'un ja Israel ja'ay ka'ap tyajtëkoytyëty ja nyaaxëty, mëti'ipë ënäty ja tyeety të tyukumayën.

9Yë naax mëti'ipë ënäty të nyäkyumayë'atyën ka'ap mëpaat wiink ja'ay tjä'ä'aty. Nitu'ukjaty ja Israel ja'ayëty kyë'ëm naax myëët'atëp mëti'ipë ënäty të tyuka'ayën.

10-11Ja Maalá, Tirsá, Hoglá, Milcá ets ja Noá ojts tpatuntë tä ënäty ja Moisés, ja Wintsën të tyuk'ëne'emyën. Yë'ë ojts mëët pyëktë ja yä'äy ëna'ktëjkëty mëti'ipë ja jyämtyëjk y'u'unk'ajt y'ëna'k'ajtëpën, ja tyeety ja jyiiky myëku'uk,

12yë'ë y'u'unk y'ok yë José yë myaank. Jëtu'un'äämpy ojts ja kyuma'ayënëty wyi'imy ma ja jyä'äyën mëti'ipë ja tyeety myëku'uk'ajtypyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

13Ya'atë ënä'ämën tëyajtën ojts yë Wintsën tmo'oy yë Israel ja'ayëty ma Moisesën, jam ma ja joyjyotën, mëti'ipë yë Moab ja'ay nyitënaaytyëpën winkon ma ja Jordán mëjnëëjën, ma Jericó mëët nyäwyinku'ixëtyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Deuteronomio

Deuteronomio 1

1Ya'atë ojts yë Moisés tkäjpxy tmëtyä'äky ma ja Israel kajpnën ma ënäty jam yajpaatën të'ëts'itjotm, a'oytsyow ma ja Jordán mëjnëëjën, jam Arabá ma mëët nyäwyinku'ixëtyën yë Suf, itkujk wyi'imy ma ja it naaxwiinyëtë txëëwatën Parán, Tofel, Labán, Hazerot ets Dizahab.

2Mëj ja it naaxwiinyëtë tyajwintujktë, tyimtsoony jam Horeb ets tyimja'ty jam Cades-barnea, majktu'uk xëëw yajtukye'eynyajxta'ay ko tëyë ja tu'u yajpanëjkxy mëti'ipë ja'ajtpën jam ma Seir kopkën.

3-4Ma tyu'uk'anyën ja majktu'uk po'opë, kom wëxtyikxy jyëmëjt ma ënäty ja Moisés të tyajkutëkoyën ja Sihón, mëti'ipë ënä'ämpën jam ma Amor ja'ayëtyën, jampë ënäty tsyëënën Hesbón ets ma ënäty näjyëtu'un të tyajkutëkoyën ja Ok, jampë y'ëne'emyën Basán ets jam tsyëënë Astarot ma ja Edrei ja nyaaxjotmën. Ënät ja Moisés tuk'ëwa'anëy ja naax kajpn, jëtu'un tä ënäty ja Tios të y'ënë'ëmxëtën ets tmooy ja aaw ayuk mëti'ipë mëpaat tpatuntën.

5Ko ënäty jam yajpaatën a'oytsyow ma ja Jordán mëjnëëjën, ma ja Moab itjotmën. Ënät ja Moisés ojts ja naax kajpn t'ëëwtë'ëy tkajpxtë'ëy mëët ya'atë aaw ayuk:

6Y'ënäny: Yë nWintsën'ajtëm Tios, jëtu'un ojts xya'ënëma'ayëmë jam Horeb: Tëë miits yaa jeky m'ijtkojtë ma ya'atë kopkën.

7Pëjkmujkta'atë winë ets nëjkxtë jam ma kyopkjotëtyën yë Amor ja'ayëty ets xynyiwa'ktaayëtëty yë y'it nyaaxwiinyëtë jënu'un mëët nyämyëwinkon'atëtën: Tä yë Arabá itjotmën, ja tunjotm kopkjotmën, joyjyotmën, jampaat ma ja itjotm yajtijyën Négueb ets ma ja naax akujkmejyjyotypë ja pya'a nyuxën, ma ja Canaán ja'ay tsyëënëtën ets ma txëëwatyën Líbano, tyimja'tëty jam ma ja Éufrates mëjnëëjën.

8Tääpë it naaxwiinyëtë mijts të nmo'otë, nëjkxtë jam ets jä'ä'atë tääpë naax kam, ëjts maas nWintsën'atyën, yë'ë ojts ntukwinwanëtës yë m'ap m'okëty tä yë Abraham, Isaac ets Jacob ets näjyëtu'un yë y'u'unk y'okëty.

9Jä'ä xëëw jä'ä jëmëjt, ojts mijts n'ënëëmëtë, koos atu'uk ka'apës nmëta'akëty ets miits ntu'uwinwowtëty.

10May'äämpy yë Wintsën, mëti'ipë miits mTiosajtëpën yë u'unk ëna'k të mmo'ojëtë. Paaty ënät tyam janty nimay mkëxë'ëktë, jëtu'un tä mëtsa'a tsajpwinm myäykyëxë'ëktën.

11Yë Wintsën mëti'ipë yë m'ap m'ok Tyios'ajtëpën, yë'ë y'a'ixëp ets miitsëty jaakni'ik mnimayëtëty ets mkënu'kxëtëty jëtu'un tä yë'ë të tnikäjpxyën.

12Ëjts ka'apës xëmë nmëta'akëty atu'uk ets ja m'amay mjotmayëty mpaye'eyëtyës.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

13E paaty yam miits n'ënëëmëtë ets xywyin'ixtëty tu'uk yë ja'ay winnaax winkajpn, ja'ayëty mëti'ipë ixpëkyëtyën, wijyëtyën ets nyija'awëtëp ja tuunk. Yë'ëts npëjkta'aktëp kutuunk ma miitsëtyën ets yë'ë mnikopk'atëtëty.

14E miitsëty oy ojts xymyëtowtë ja aaw ayuk.

15Paatyës ojts nikajpxpety ja ja'ayëty tu'ukjaty ma tu'kkajpnjatypë yajpaatën, mëti'ipë wijyëtyën ets nyijawëtëp ja tuunk ets ojts yë'ëjëty nkutujkënmo'oyës ma miitsëtyën. Tam mëti'ipës ntuknipëjkën twintänëty ja ja'ay nitu'kmilpë, nimëko'pxpë, niwëxytyikxymyajkpë, nimajkpë ets tam mëti'ipë tu'kkajpn ojts je'eyë pyäätyën.

16Ënätës näjyëtu'un ntuk'ëwa'anëtyë, tii mëpaat tuntën ets n'ënëmaaytyës: Miits mëtoow'itëp, tii y'amay'ajt jyotmay'ajtëp. Nipaye'eytyë ma amay jotmay tpaatën, wä'än yë'ëjëty yë kunaax kukajpn ets wä'än yë'ëjëty jaaypyaat jaaypyo'kxy.

17Ko tii poky xynyipaye'eyëty, këtii pën tu'uk xy'oyjyawëty ets tu'uk xy'ëxëëk'ixtëty. Tu'knax ja ja'ay xyjyawëtëty, wä'än yë'ëjëty mëti'ipë ëmaay amutsk yajpatpën ets wä'än yë'ëjëty jotkujkja'ayëty. Ni pën xykyatsë'ëkëty, jä'ä ko ja oypyë ets ja tëyajtënpë ja nipaye'eyën Tios yë jyä'ä. E pën jamts ja jotmay mëti'ipë m'ijxtëpën tsip xyaj'oyëtëty, yaa käjxnaxtë ma ëjtsën, ëjts yam nija'ap wi'ixës nyaj'oyë.

18Jä'ä xëëw wa'atsës ojts ntukni''ijxëtya'atë tii mëpaat tuntën.

19Ko ojts ntso'onëm jam Horeb, ënät ojts jam nja'ajtëmë ma ja kopkjotmën, mëti'ipë nyitënaaytyëpën yë Amor ja'ayëty, mpatu'unëmë jëtu'un ja nWintsën'ajtëmë Tios ja y'ënä'ämën. Ojts ntukye'eynyajxta'ayëmë tampë të'ëts'itjot ma kyutsë'ëkëtyën, miits wa'ats xy'ijxtë xynyija'awëtyë ets ojts nja'ajtëmë jam Cades-barnea.

20Jamts ojts n'ënëëmëtë: tëë ënät yaa nja'ajtëmë kopkjoty, ma Amor ja'ayëty tsyëënëtën, mëti'ipë yë Tios të xymyo'oyëmën.

21Yë Wintsën mëti'ipë miits mTiosajtëpën, yë'ë ya'atë naax kam mooyëtëp. Paaty jä'ä'atë jëtu'un ya'atë naax kajpn, nitsiptuntë. Jä'ä ko yë Wintsën mëti'ipë m'ap m'ok Tyios'ajtëpën tëë mmo'ojëtë jëtu'un tä të tukwinwanën ja aptëjk, këtii mtsë'ëkëtë ets këtii mkumay mkutajëtë.

22E miits ojts kë'ëm xynyimintës ets m'ënantë. Ko oy, ko yajkäxtëty yë mëku'ukëty ets nëjkx t'ixtë tuntë ja it naaxwiinyëtë ets yajnijawëty mëti'ipë tu'u yajpëkëpën ets mëti'ipë kajpn ëka'any yajnitëkëpën.

23Mëti'ipë miits mnikajpxtën, oyës nmëtooy, paatyës ojts nimajkmäjtsk nwin'ixy yë mëku'uktëjkëty, tu'ukjaty ma tu'ukpë ja kajpnën.

24Mëti'ipë ojts nyëjkxtën jam ma ja kopkjotmën ets jyajtë jam joyjyotm, ma txëëwatyën Escol ets ojts tukjëtijtëtya'atë ja itjot.

25Ojts wäänë tmëmintë yë aaytyëëm ujtstëëm, mëti'ipë ojts mëët yajtuknijawën, wi'ix ënäty ja naax kam y'ixëtyën ets ja aaw ayuk tyajktë: Ja it naaxwiinyëtë mëti'ipë yë Tios xymyo'oyëmë mëj këjää yë y'oyëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

26E miitsëty ka'ap mnëjkxantë, ojts xykyäjpxykyutëjtë ja Tios ja y'ënä'ämën, mëti'ipë ënäty të mo'ojëtën.

27Ets ma ja mjëën mtëjkëtyën, ojts mtëkëtë ëëpë kajpxpë ets m'ënantë: Yë Wintsën ka'ap yowë xytsyojkëmë. Paaty të xyjyu'tëmë jap Egiptë ets yaa të xyajmi'inëmë, ma Canaán ja'ayëty yë nyaaxjotëtyën ets ënät yë Amor ja'ayëty xyaj'o'ktä'ämyëty.

28E tyam, ¿maa ënät nëjkxmëty? Yë nmëkukajpn'ajtëmë jëtu'un y'ëna'antë, ko ma tääpë itjotmën tam yë ja'ayëty mëti'ipë mëkëtyën ets këjxmëty tyänëtë. Ets nyaax kyajpnëty ta'tspëky oy nyapotsy'atë ets näjyëtu'un nikajpxtë, ko tëë t'ixtë yë y'u'unk y'ok yë ja'aypyajkyeny Anac. Tääpë aaw ayuk jëtu'unyë të xy'ëtsë'këtyä'äyëmë.

29Ënät ojts miitsëty n'ëtsowtë: Këtii nëkoo mkumay mkutajëtë, këtii tääpë ja'ayëty xytyimtsë'ëkëtë.

30Yë Wintsën mëti'ipë miits mTiosajtëpën yë'ë mwinye'eyëtëp ets yë'ë mnitsiptunanëtëp, jëtu'un tä ojts jyäty kyëpetyën jap Egiptë.

31Ets jam të'ëts'itjotm yë Wintsën mëti'ipë mTiosajtëpën jëtu'un të mtimjyawëtë, tä yë ja'ay yë y'u'unk muum tseeny kony tyajnëjkxyën ets jëtu'un yaa të myajja'tëtë.

32E miitsëty ka'ap tu'ukyë ja Wintsën mëti'ipë miits mTiosajtëpën tëë xytyuk'ijxpätë.

33Oy yë'ë mjatu'uwinwowëtë ets të t'ixta'ay ja it naaxwiinyëtë ma mtsënaaytyaknpëktëtyën. Ko ënäty kyoots'aty, yë'ë mëët ja jëën tkutë'kxy ja në'ë tu'u, mëti'ipë mëpaat xypyanëjkxtën; e ko xyiiny'äty, yë'ë mëët ja yoots mtu'uwinye'eyëtë.

34Ko yë Wintsën tmëtooy ko miitsëty je'eyë wiinkjaty xynyikajpx xynyimëtya'aktë, yë'ë mëk jyoot'anpëjky, paaty ojts yajxon timnyikäjpxy mëët ja kyutujkën.

35Nitu'uk yë ja'ay nëjkx kyaja'ty jam ma ja itjotmën ja oypyë, tyampë jyuuky'atën mëti'ipë je'eyë ja ëxëëk jot ëxëëk winma'any myëët'ajtëpën, mëti'ipës ntukwinwa'anëyën ja m'ap m'okëty.

36Yi'iyë Caleb, yë myaank yë Jefuné, nëjkxëp jam jyä'ty mëët yë y'u'unk tyo'oxytyëjk ets y'u'unk y'ok. Mëët ko yë'ë jëtu'un winë t'ëy tkäjpxy tääjës ntukjotkëtä'äkyën.

37Ets mëët miits mpokykyëjxmëty ojtsës yë Wintsën näjyëtu'un xytyukjoot'anpëky, etsës xy'ënëmaay: Mijts ka'ap nëjkx mtëkë ma tääpë naax kamën.

38Ma mijtsën yë'ë nëjkx mkutëkëty yë Josué, yë myaank yë Nun. Paaty mijts jotmëkmo'o, jä'ä ko yë'ë nëjkx tkë'ëmo'oy yë Israel ja'ayëty ja it naaxwiinyëtë.

39E oyëtën miitsëty të m'ëna'antë, ko ja mto'oxytyëjkëty ets ja m'u'unk m'ëna'këty ja mëtsip nëjkx tkë'ë'ampëjkta'ay. Tääpë pi'k'ëna'këty yë'ë nëjkx jam tyëkëtë ma tääpë itjotmën oy ënäty ka'ap oy myäytyë tyajtënëm. Jä'ä ko yë'ëjës yam nmooytyëp ets yë'ë tjä'ä'atëty.

40E miitsëty, winpitë jatëkok jam të'ëts'itjotm. Nëjkxtë jam ma ja Tsaptsmejyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

41Ënät m'ëtsoowtë: Tëës mëj këjää ja Wintsën nmëtëkoytyë. E tyam jëjp'ixy ëëts nyajpaatë, oy nëjkxtëtyës tsiptuunpë, jëtu'un tä ja nWintsën'ajtëm Tios të tni'ënä'ämën. Ënät xypyëjkë'ktë ja mëti'ipë yajmëtsiptuunpën ets ojts mnëjkxtë, jä'ä jëtää ënäty mjootwinmaytyë ko ka'ap nëkooyë tsyipëty ets mkopktëkëtëty.

42E yë Wintsën ojtsës xy'ënëëmë ets miits n'ëwaanëtëty: Ko ka'ap mnëjkxtëty tsiptuunpë, ko këtii ja mjuukyajtën nëkoo ëtsë'ëkëtum xypyëjkta'aktëty ma ja mëtsiptëjkëtyën ets myaj'ook myajtëkoyëtëty, jä'ä ko ka'apës nyajpaaty ma miitsëtyën.

43Ojts miits jëtu'un nja'ënëëmëtë, ka'apës ojts xytyuntë këwentë, ojts xykyäjpxy kumëtoownaxtë yë Wintsën ets ka'ap xykyuuytyuuntë ja y'ënä'ämën mëti'ipë ënäty ja Wintsën të tjanikäjpxyën, ni'ikyë ojts jam mnëjkxtë tunkëjxm janty këtii pën myëjëty.

44E ja Amor ja'ayëty ko tnija'awëtyë, tääts mnipëtsëëmëtë tä xëmiinky kyääkwä'kxyën ets ka'ap myajmëtakëtë; jampaat mpaja'ajtëtë ma txëëwatyën Seir ets ma txëëwatyën Hormá.

45Ko ojts mwinpijtnëtë ojts mjajëëy mjayaxnëtë Wintsën wintum, e yë'ë ka'ap ojts mtunëtë këwentë.

46Paatykyëjxm jëtu'un ojts jekpyaat mwë'ëmtë tsënääpyë ma ja Cadés y'itjotmën.

Deuteronomio 2

1Ënät ojts nëjkxtës të'ëts'itjotm ets npanëjkxtës ja në'ë tu'u mëti'ipë nëjkxpën jam ma Tsaptsmëjmejyën. E jä'ä ko Wintsën ënäty jëtu'un të xytyuk'ëne'emyës, jeky ojts ëëts jam njëtitë të'ëts'itjotm ets na'ëwtijtës tëkokyë ja Seir kopkjot.

2Ënätës ojts yë Wintsën xy'ënëëmë:

3Tëë jyäjknë ma tääpë tun kopk xynya'ëwtitën, tyam nëjkxtë ënät anëkëjxmtsow.

4Jëtu'un xy'ënëëmëty ja naax kajpn: Tyam yë'ë ënät mtuknaxtëp yë nyaaxjotëty yë Esaú yë y'u'unk y'ok, jampë tsyëënëtën Seir, miits yë mjëëky mëku'ukëty. Yë'ëjëty nyija'awëtyëp wa'ats, ko miitsëty mjotmëkjatyëty ets myajtsë'këtyëp. Jä'ä tëy këtii nëkoo xymyëmayëtëty ets miits kë'ëm näkyëwent'atëtë.

5Ets këtii nëkoo xykyë'ënitontëty, jä'ä ko yë'ëjëty ka'apës nitu'knu'unën yë nyaax nkë'ëyakanëtë. Tääpë Seir kopk, yë'ë jyä'ä'ajtëp yë Esaú yë y'u'unk y'ok. Ëjts yë kë'ëm të nmo'otë.

6Nëjkxëp xyjyuytyë yë mkääky m'uukyëty ma yë'ëjëtyën mëti'ipë ënäty myajmëyajtëpën ets ja nëë mëti'ipë m'uuktëpën nëjkxëp xykyujuytyë.

7Yë'ë ja'awëy'itë ko Tios mëj këjää xykyënu'kxëmë, oy tii ntimtyu'unëmë. Ix jënu'un wëxtyikxy jyëmëjt të nyäxy ets yë'ë të tyimyajpaaty xëmë mëët ëëts'ajtëmë, ko të jyëtu'un'aty nitii të nkayajmëyajtëmë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

8Ënät ëëts jam najxtë ma txëëwatyën Arabá, Elád ets Esión-guéber, tääts ojts ntukja'tës ja nyaax kyamëty ja njëëky nmëku'ukëtyës, jä'ä jëtu'un ja y'u'unk y'ok ja Esaú mëti'ipë ënäty jam tsënaaytyëpën Seir. Jam ojts n'ëwtitës ets n'apatës ja tu'u mëti'ipë najxpën jam Moab.

9Ënät ja Wintsën xy'ënëmaayës: Këtii nëkoo xymyëmayëty ets xynyipëtë'ëkëty yë Moab ja'ayëty. Jä'ä ko yë'ë y'u'unk y'ok yë Lot, yë nyaax kyam mëti'ipë nyitënaaytyëpën nitii xykyajëjp'ixëty. Ëjts kë'ëm të nmo'otë ets tjä'ä'atëty tääpë it naaxwiinyëtë mëti'ipë xyëëwajtypyën Ar.

10Tëëyëp yë'ë ojts jam tsyëënëtë yë ja'ayëty mëti'ipë yajtijtëpën emitas. Tääpë ja'ay nimay ijty jam yajpaatë, jëtu'un myëjjaty'atë ets kyëjxm'atë tä yë y'u'unk y'okën yë ja'aypyajkyeny Anac.

11Yë ja'ayëty jëtu'un ënäty tyijëtë refaita ja'ayëty, e yë Moab ja'ayëty jä'ä ënäty tyijëtë emitas.

12Ma ya'atë Seir itjotmën, yë'ë ijty yaa tsënaaytyëp yë Hor ja'ayëty. E ko yë Esaú yë y'u'unk y'ëna'k jam jyajtë, ojts ja ja'ay tyajkutëkooytya'atë mëti'ipë jam ijty tsënaaytyëpën ets jä'ä ja naax tniwa'ktë, jëtu'un tä ënäty ja Israel ja'ayëty may ja naax të tniwa'aktën mëti'ipë ja Wintsën mooyëtën.

13Ënät ja Wintsën y'ënäny: tyam tsoontë jam ma myajpaatën ets xytyuknaxtëty ja Zéred wok. Jëtu'un'äämpy ntuknajxtës ja nëë wok.

14Jä'ä xëëw maas ntso'ontën jam Cades-barnea ets koos ntuknajxtë ja Zéred nëë wok, jä'ä ënäty ja xëëw jëmëjt të nyanajxnë i'px majkmokx tëkëëk jëmëjt. Ja jotmëkja'aytyëjkëty ets ja tsip'ixyëtypë tëë ënäty y'o'ktaaynyëtë, jëtu'un tä ja Wintsën ënäty të tnikäjpxyën mëët ja aaw ayuk kutujkënmëëtpë.

15Yë'ë ojts tyukëta'akëtë yë ëyo'on ets ja tëytyu'unën, mëti'ipë ja Wintsën kyäjxën, jëtu'un'äämpy y'o'ktaaytyë.

16Ma ojts ka'ap nitu'uk y'ëkyajpatnën ja ja'ay mëti'ipë tsip'ixyën,

17ënätës yë Tios ojts xymyëkäjpxy etsës xy'ënëmaay:

18Ya'atë xëëw mijts xytyuknaxëty yë Moab yë tsyëpa'an ets mnëjkxëty jam Ar.

19E ko mnäpyaatëtëty mëët yë Amón ja'ayëty mëti'ipë yë Lot y'u'unk'ajtyp y'ëna'k'ajtypyën, këtii nëkoo xymyëmayëty ets xyajjotkëxëty. Jä'ä ko yë nyaax kyamëty ka'ap nmo'oja'any nitu'kjënu'un. Tääpë it naaxwiinyëtë ma yë'ëjëty tsyëënëtën, yë'ëjës të nmo'otë ets yë'ë tjä'ä'atëty.

20Ya'atë naax kajpn yë'ë ijty tëëyëp yajtukjä'ä'ajtëp yë Refa ja'ay, yë'ë jam tsënaaytyë, mëti'ipë yë Amón ja'ayëty tyijtëpën zamzumitas.

21Mëj kajpn ënäty jam yajpatëp ets nimayjyä'äy jam tsënaaytyëp. Yë ja'ayëty jampë yajpaatën janty këjxmëty ijty tyänëtë ets mëkëty, jëtu'un tä yë ja'aypyajkyeny Anac

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

yë y'u'unk y'okën, e yë Wintsën ojts tyajkutëkoy tääpë naax kajpn, ma ojts yë Amón ja'ayëty myëta'aktën ets jam tsyënaaytyaknpëjktë.

22Yaa näjyëtu'un ojts jyäty kyëpety tä yë Esaú yë y'u'unk y'ëna'k tyajkutëkooytyën ja Hor ja'ayëty, jampë ijty tsyëënëtën Seir ets ko tyajkutëkooytyääytyë tääts ojts ja nyaax tniwa'këtë.

23Timjëtu'un ojts jyatë kyëpätë yë Heve ja'ayëty jampë tsyëënëtën winkon ma Gaza kajpnën, ma yajkutëkooyëtën yë filistejë ja'ayëty ets ojts ja nyaaxëty niwa'kta'ayëtë mëti'ipë ënäty të tsyoontën jam Creta ets jam myiintaaytyë tsënääpyë.

24Ënät ja Tios y'ënäny: Tsoontë ets xytyuknaxtëty yë Arnón mëjnëë. Ëjts miits ntukë'ëtëkëjantëp yë Sihón mëti'ipë Amor ja'ayën, jampë yajkutukyën Hesbón, mëët tëkokyë yë nyaax kyajpn. Tëkëtë jam ma nyaax kyajpnëtyën ets tsiptuntë mëët yë'ëjëty.

25Ëjts yam jëtu'un ntuknipëjktakëp ets tëkokyë yë naax kajpn mtsë'ëkëtëty. Ko tmëtoy'atëty mwinkontë, jëtu'un tsyëyuuypyëjkta'atëty ets ka'ap jyotkujk'atëty mëët ja tsë'ëkë.

26Jamës ënäty nyajpaatë të'ëts'itjotm, ma txëëwatyën Cademot, koos ojts nkexy yë kukäjpxy jam ma yajkutujkpën Sihónkën mëti'ipë ënä'ämpën jam Hesbón, etsës nja''amëtooy mëët ja oyjyot oywyinma'any ja najxtakn ma nyaaxjotmën, etsës ojts n'ënëëmë:

27Ëjts jëtu'unës nmay ntajy koos jam njanaxa'any ma mnaaxjotmën, tëyës naxa'any. Yi'iyës yë mëjtu'u npaye'eyäämpy ets ka'apës nëkoo mnaax mkajpn nmëwa'ana'any.

28Ja ka'ayën ukën mëti'ipë ënäty ëëts jam npatëpën ma miitsëtyën ets ja nëë mëti'ipës n'uktëpën, ja kë'ëm meeny mëët nkujuytyëtyës. Yi'iyë yam mijts n'amëtoopy npëjktsoopy etsës xyajnaxëty.

29Jëtu'un tä ëëts të xyajnaxtën yë Esaú yë y'u'unk y'ëna'k jampë tsyëënëtën Seir ets tä yë moapja'ayëtyën jampë tsyëënëtën Ar ets koonëm ntuknaxtëtyës ja Jordán mëjnëë ets nja'tëtyës jam ma ja naax kamën mëti'ipë ja Wintsën ëëts xymyo'ojantëpën, mëti'ipës nTios'ajtëpën.

30E ja yajkutujkpë Sihón ka'ap t'a'ijxëy etsës jam naxtëty ma ja nyaax itjotmën. Jä'ä ko ja Wintsën, mëti'ipë miits mTiosajtëpën yë'ë ënäty të tuknipëjktaakë ets ka'ap t'a'ixëty jam pën nyaxëty ets tjëkyäpëty wi'ix tkë'ëyakëtyën ma miitsëtyën, jëtu'un tä xy'ixtën tyampaat.

31Ënätës yë Wintsën xy'ënëmaay: Ya'atë xëëw ya'atë po'o yam mijts ntukë'ëtëkë yë Sihón mëët tëkokyë yë nyaax kyajpn. Tëkë akujk jotkujk ma nyaaxjotmën ets niwa'ktaayë yë y'itjot.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

32Ja Sihón ojts näjyëtu'un jam tsyo'ompë ma ënäty yajpaatyën mëët ja myäytsyiptuunpë ets xynyimiintës jam maas ënäty nyajpaatën ets tsyiptuna'any mëët ëëtsëty jam Jahas.

33E yë nWintsën'ajtëm Tios, yë'ë ënäty të tkë'ëyäky ma ëëtsëtyën. Paaty ko ja tsip mëët ntuuntës ka'apës nyajmëtaktë. Wa'ats nyaj'o'ktaaytyës mëët ja tsyiptuunpëtëjkëty ets ja y'u'unk y'ëna'këty.

34Tëkokyë yë nyaax kyajpn ojts nyajkutëkooytya'atës, wa'ats nyaj'o'ktaaytyës, ye'etyëjk to'oxytyëjkëty, mëjja'ay mutskja'ay. Ni pën ojts juuky nkayajwë'ëmtës.

35Yi'iyë tëy yë jëyujk tsajpkaa ets winëjaty mëti'ipë tsoowpaatyën ojts njä'äpëktës, mëti'ipë ijty jyä'ä'ajtëpën ja ja'ayëty tëëpë nyajkutëkoytyënës.

36Ja Aroer kajpn wiinkonpë yajpaatyën ma ja Arnón mëjnëëjën ets ja kajpn jampë joyjyotmën ets jampaat Galaad. Nitu'uk ja naax kajpn ojts nkayajmëta'aktës. Yë Wintsën mëti'ipës nTios'ajtëpën, yë'ë ojts jëtu'un tuknipëjktaakë ets tääpë naax kajpn kya'ata'atëty ma ëëtsëtyën.

37E ja naax kajpn mëti'ipës ka'ap nyajkutëkooytyën yë'ë ya'atëty: ja kajpn ma ja Amón ja'ay tsyëënëtën ets ja it naaxwiinyëtë mëti'ipë jam yajpatëpën ma ja Jaboc mëjnëëjën; ja naax kajpnëty mëti'ipë jam yajpatëpën ets tu'kë'ëyë wiinkëtypë ja naax kajpn, mëti'ipë ënäty ja Tios të tnikäjpxyën ets ka'ap nitëkëtëtyës.

Deuteronomio 3

1Ënät ojts wiinkpë tu'u npëktës ets nëjkxtës jam Basán. E yë Og mëti'ipë jam yajkutujkpën, ojts xynyitsoontës mëët nimay yë tsyiptuunpëtëjk ets tsyiptuna'any mëët ëëtsëty jam Edrei.

2Ënätës yë Tios xy'ënëmaay: Këtii tääpë ja'ay xytyimtsë'ëkëty. Jä'ä ko yë'ë tëëjës nkë'ëyäky ma mijtsën, mëët tëkokyë yë tsyiptuunpëtëjk ets nyaax kyajpn. Ets jëtu'un o'ktëy xytyunëty tä xytyuunyën yë Sihón, jampë ënäty y'ëne'emyën Hesbón ma Amor ja'ayëtyën.

3Jëtu'un'äämpy ojts yë nWintsën'ajtëm Tios tkë'ëyäky yë Og ma ëëtsëtyën mëët tëkokyë yë tsyiptuunpëtëjk ets nyaj'o'ktaaytyës nitëkokyë, nitu'uk ojts juuky kyawë'ëmy.

4Ja nyaax kyajpn ojts niwa'ktaayëtës ets nitu'uk ojts nkayajwë'ëmtës, jä'ä nyiwinë'ajtë tëkë'px ja kajpn, jampë ënäty yajpaatën, ma ja it naaxwiinyëtë txëëwatyën Argob, mëti'ipë nyiwäämpyën ja Og jampë y'ëne'emyën Basán.

5Tëkokyë tääpë naax kajpn aak napotsy ets kuwa'any ijtyëty, oyëty ets ta'tspëkyëty yë nyitëjk'aaw. Ëpëky näjyëtu'un ja kajpnëty mëti'ipë ka'ap nyapotsy'atën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

6Tëkokyë tääpë kajpn ojts nyajkutëkooytya'atës, jëtu'un tä ënäty të ntuntënës ja Sihón ja nyaax kyajpn jampë y'ëne'emyën Hesbón. Wa'ats nyaj'o'ktaaytyës ye'etyëjk to'oxytyëjk ets mëjpë mutskpë.

7Yi'iyë ojts nyajwë'ëmtës yë jëyujk tsajpkaa ets winëjaty mëti'ipë tsoowpaatyëtyën.

8Jä'ä xëëw nimäjtsk ojts ja yajkutujkpë tyimtëkoytyë, mëti'ipë Amor ja'ayëtyën; jampë tsyëënëtën a'oytsyow ma ja Jordán mëjnëëjën, jam tsyo'ontä'äky ma ja Arnón mëjnëëjën ets tyimja'ty jam ma ja Hermón mëj kopkën.

9Ya'atë kopk, yë Sidónja'ayëty jä'ä tijtë Sirión, e yë Amor ja'ayëty jä'ä tijtë Senir.

10Tëkokyë yë naax kajpn mëti'ipë ënäty jam nijoykyëjxm yajpatpën, tëkokyë jënu'un yë Galaad tnitänën ets Basán, jam jyä'ty ma txëëwatyën Salcá ets Edrei, ja naax kajpn mëti'ipë ënäty nyitënääpyën yë Og, jampë Basán, wa'ats ojts nyajkutëkooytya'atës.

11Yë yajkutujkpë Og, yi'iyë ënäty tu'uk jaakwë'ëmp ma Refa ja'ayëtyën. Yë myaapäjn aak juunpujxn ënäty mëët y'oytyunyëty ets jä'ä y'ayenyëty mäjtsk xajpk ja mäjtsk kë'ënux ets myëjwiinëty tu'kxajpk. Tyampaat jaakyaj'ijxp yë jëtu'unpë ma Amón ja'ayëtyën jam Rabá.

12Ja naax kam mëti'ipë ojts niwa'aktësën jä'ä xëëw jä'ä jëmëjt, yë'ë ojts nmo'otës yë Rubén yë jyä'äjëty ets Gad yë jyä'äjëty. Jam tsyo'ontä'äky ma Aroer mëjnëëjën ets nyäxy ma ja Arnón mëjnëëpa'ajën, kujkwä'kxy ja Galaad kopkjot tpëjky, mëët ja nyikajpn.

13E ja kujkwä'kxy ja Galaad ja y'itjot ets tëkokyë ja Basán ja y'itjot, mëti'ipë ënäty ja Og kutujktakn të tnitänën ets ja Argob ja y'itjotm, ja y'itjotm mëti'ipë ënäty ja Refa ja'ayëty nyitënaaytyëpën, yë'ëjës ojts ntukë'ëtëkëtë yë Manasés yë jyä'äy kujkwä'kxy.

14Yë Jair, yë jyä'äy yë Manasés, yë'ë ojts tniwä'äky yë Argob yë y'itjot jampaat ma nyäpyäätyë mëët yë Guesur ets Maacá ets ojts txëëwmo'oy ja itjot, jëtu'un tä ënäty yë'ë kë'ëm txëëwatyën, jä'ä ojts tijy Havot-jair, tyampaat jëtu'un yajtijp, mëti'ipë ijty tëëyëp yajtijpën Basán.

15Yë Maquir yë'ëjës ojts nmo'oy yë Galaad yë y'it nyaaxwiinyëtë.

16E yë Rubén yë jyä'äy ets Gad yë jyä'äy yë'ëjës ojts nmo'otë yë Galaad yë y'it nyaaxwiinyëtë, ma mëët nyäpyäätyë ja Arnón mëjnëë. Jam ojts nyämyëtsëpa'an'atëtë joyjyotm ets tyimja'ty ma Jaboc mëjnëëjën, ma ja tsyëpa'an nyaxtën ja Amón ja'ayëty.

17Yë'ëjës ojts näjyëtu'un nmo'otë yë Arabá, ëpa'tkë'ëytsyowpë ja naax kam yajpaatyën, ma ja Piskë kopkën ets jam jyëjpkëjxy ma ja Jordán mëjnëëjën. Jam tsyo'ontä'äky ma ja Cineret mëjmejyën ets jyëjpkëxy jam ma ja Arabá mëjmejyën, yë'ë mëti'ipë näjyëtu'un yajtijpën Ooky myëj mejy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

18Ënät ojts ya'atë ënä'ämën miits nmo'otë jä'ä xëëw jä'ä jëmëjt: Yë Wintsën mëti'ipë mTiosajtëpën, yë'ë ya'atë naax kam mooyëtëp ets xyjyä'ä'atëty. Ko tëkokyë mëti'ipë tsiptuuntëpën, wä'än tpëjkë'ëktë mëti'ipë myëtsiptuuntëpën ets twinye'eytyëty yë myëku'uktëjkëty Israel ja'ayëty.

19Yi'iyë nëjkx wyë'ëmtë ma ja naax kajpnën mëti'ipë miits të nmo'otën. Ja to'oxytyëjkëty, ja pi'k'ëna'këty ets ja jëyujk tsajpkaajëty mëti'ipës nija'apën ko xymyëët'atë.

20E ëjts Wintsën, ëjts yam ënaanp, pën ka'ap ja mjëëkyëty mmëku'ukëty oy jotkujk yajpaatënëm, jëtu'un tä miitsëtyën ets ka'ap ja nyaax kyam tpëktënëm mëti'ipës yë'ë nmo'ojantëpën jam awinmtsow ma ja Jordán mëjnëëjën. Miitsëty ka'ap tjëkyepy mwinpitëty ets mnëjkxtëty ma ja itjotmën mëti'ipë të nmo'otën.

21Yë Josué jëtu'unës të n'ënëëmë: Tëë kë'ëm xytyim'ixy wi'ix yë mWintsën të tunyën tääpë nimäjtskpë yajkutujkpëty. E jëtu'un tuna'any oy mëti'ipë yajkutujkpëty, maajaty ënäty miits mnaxtën.

22Ni pën xykyatsë'ëkëty. Jä'ä ko yë mWintsën mkuwa'ananëp ets mnitsiptunanëp.

23Jä'ä xëëw jä'ä po'o ojts yë Tios nmënu'kxtä'äkyës etsës t'ënëmaay:

24Wintsën mijts ëka'any të xytyuk'ixy ya'atë mtuunpë yë mmëkajtën ets m'oyajtën. Ka'ap ma wiinkpë jëtu'unpë Tios myëjëtyën tä mijtsën, jam tsajpkëjxm ets yaa naaxkëjxy ets jëtu'unpë tyajkëxë'ëkyën ja myëj'ajt y'oyajtën.

25Tun yë mëyajtën, tyam nmënu'kxtä'äky; yajnajxkës jam nëë'awinm ma Jordán nëëjën. Tuk'ijxkës tampë yë naax oypyë tsujpë, ma ja tun kopk janty oypyë yaj'ixyën ets ja Líbano y'it nyaaxwiinyëtën.

26E yë Tios ëjts ojts xytyukjoot'anpëkyës mëët miitskyëjxmëty. Yë'ë ka'ap t'ëwatsy tääjës nja'ënëmaayën, je'eyës ojts xy'ënëëmë, këtii nëkoo wi'ix m'ëk'ënanë. Ëjts ka'apës jëtu'unpë n'ëknimëtya'akanë mëët mijts.

27Pät jam kopkkëjxm ma txëëwatyën Pisgá ets xynyajts'ixëty tääpë itjot, jampaat ëpa'tkë'ëmtsow, anëkëjxytsyow, a'oytsyow ets anajnytsyow. Yë Jordán mëjnëë ka'ap xytyuknaxëty.

28Tuk'ëwaanë yë Josué tii mëpaat tunyën, jotmëkmo'o, winma'anymyo'o; jä'ä ko tyam yë'ë naax kajpn tyu'uwinye'eyäämpy, tyimja'tëty jam ma ja itjotmën, mëti'ipë jyä'ä'atantëpën, tyampë xy'ixa'anyën.

29E jëtu'un ojts jam nwë'ëmtës joyjyotm, winkon ma txëëwatyën Bet-peor.

Deuteronomio 4

1Miitsëty Israel ja'ayëty mëtoow'itë ya'atë tëyajtën ets ënä'ämën mëti'ipë yam ntukni''ixëjantëpën ets xykyuuytyuntëty. Yë'ë mtukjuuky'atëp ko ënäty jam

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

myajpaatë ma ja naax kamën mëti'ipë yë Wintsën mo'ojanëtëpën, yë Tios mëti'ipë ja m'ap m'ok Tyiosajtën.

2Mëti'ipë yam ntuk'ënëëmëjantëpën, këtii kë'ëm xyajni'ikëtëty ëkë kë'ëm xyajwäänëtëty. Jëtu'un xypyatuntëty ya'atë Wintsën yë tyiyajtën tä yam ntuk'ëwaanëja'antën.

3Miitsëty ojts kë'ëm xytyim'ixtë wi'ix yë Wintsën tuunyën yë Baal-peor ets wi'ix tyajkutëkooytyääyën tëkokyë ja ja'ay jampë ënäty yajpaatën ma tääpë it naaxwiinyëtën, mëti'ipë wiink wintsën y'ëwtajtëpën.

4E tëkokyë miitsëty, jënu'un ojts yi'iyë xytyuk'ijxpätën yë Wintsën mëti'ipë mTiosajtëpën, ix tyaa myajpaatë je'eyëm juuky tsuxk.

5Ëjts tëëjës yam nikäjpxy ja ënä'ämën tëyajtën, mëti'ipë yë Wintsën nTiosës të xytyuk'ëne'emyën ets yë'ë xykyuuytyuntëty ma ja naax kajpnën mëti'ipë mniwa'akantëpën.

6Yë'ë jëtu'un jot'at winma'any'atë ets patuntë, jëtu'un'äämpy nëjkx ja wiinkëtypë ja naax kajpn mëj'äämpy myajnaxëtë. Ets nëjkx y'ëna'antë, ko ma ya'atë kajpnën jam'ajtp ja wijyajtën ets ijxkujk ja'aykyujkën. Ko ënäty yë'ëjëty tnijawëtë ya'atë ënä'ämën tëyajtën jyëkyäpëp y'ëna'antëty: Ma ya'atë naax kajpnën janty jam'ajtp yë wijy'ajt kujk'ajtën ets ja'aykyujkën.

7Jä'ä ko ¿Ma jëtu'unpë n'ëkpatmëty wiinkpë kajpn mëti'ipë myëwinkon'ajtypyën Tios. Ets nWintsën'ajtëm Tios xëmë yajpaaty ma ëëtsajtëmën oy jëna'a ntimmyëkajpxa'anmëty tää'ajtp?

8¿Maa wiinkpë naax kajpn n'ëkpatmëty mëti'ipë myëët'ajtypyën ja ënä'ämën tëyajtën oypyë ets mëtëypyë, jëtu'un tä yë mëti'ipë yam miits të ntukmëtowtën?

9E paaty yam miits n'ënëëmëtë, ko yë'ë xëmë mja'amyätstëp, mëti'ipë yam të xy'ixtën. Nijëna'a xykyaja'atyëkoytyëty. Ni'ikyë nëjkx ja m'u'unk m'ëna'k xytyuk'ëwaanëtë ets m'ok'u'unk m'ok'ëna'këty.

10Jä'ä xëëw ma ojts myajpaatën ma ja Wintsën mëti'ipë mTiosajtëpën, jam ma ja Horeb kopkën, tyaajës ojts yë Wintsën xy'ënëëmë: Yajtu'ukmuk yë naax kajpn ets tmëtoow'itëty yë n'aaw n'ayukës ets tjat tnijawëtëty wi'ix mëj xyjyëkyäptëtyës mapaat jyuuky'atën ets jëtu'un ja y'u'unk y'ëna'k tukni''ixëtëty.

11Ënät ojts miitsëty mwinkontë ets jam mwa'ak'o'oyëtyääytyë kopk'ëjxm. Xy'ixtë ko jam ma ja tunkupi'tsykyën jëtu'un jam ja jëën jyäty pyëtsimy ets ja jëënjok janty yëk je'eyë y'akëxë'ëkë.

12Tääts ja Wintsën ojts myëkajpxëtë jam jëën'akujkm. Miitsëty wa'ats xymyëtoowtë ja y'aaw y'ayuk, oy ka'ap ja Wintsën xytyim'ijxtë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

13Yë Wintsën ojts mtuk'ix mtuknijawëtë yë kyäjpxytyu'unën, majk ojts ja ënä'ämën tëyajtën tja'ay ma mäjtsk ja tsaajën mëti'ipë kepy tsyetsyën ets ojts tni'ënä'ämë ets xykyuuytyuntëty.

14Ëjts ojts xytyuk'ëne'emy ets ntukni''ixëtëty ya'atë ja ënä'ämën kutujkën ets yë'ë xypyatuntëty, ko ënäty jam mjajnëtë ma ja itjotmën mëti'ipë mniwa'akantëpën.

15Jä'ä xëëw ma ojts ja Wintsën mëkajpxëtën jëën'akujky jam kopkkëjxm ma txëëwatyën Horeb, ka'ap nitii xy'ijxtë, paaty mëk mnäkyëwent'atëtëty.

16Ets këtii oynatii xyajnikojtu'utëty, ëkë xyaj'akojnaxtëty tu'uk yë to'oxytyëjk ëkë ye'etyëjk,

17ëkë joon jëyujk,

18ëkë nëë jëyujk ëkë tsa'any.

19Ets ko näjyëtu'un mpa'at'ixtëty tsajpkëjxm ets xy'ixtëty yë xëëw po'o, ëkë matsa'a, këtii m'ëna'antëty ets ënät yë'ë xy'ëwtatantëpëty. Jä'ä ko yë Wintsën mëti'ipë miits mTiosajtëpën, yë'ë ojts yajkojëtë ets tëkokyë ja ye'etyëjk tuk'oy'atëty.

20E miitsëty, Tios ojts kë'ëm mtimjyuutëtë jap Egiptë, ma ënäty myajpaatën mëj jëënjotypyën ets mkajpn niwanëtë.

21E mëët ko miitsëty ka'ap ninu'un mkäjpxyjyä'äkyukëtë, ojtsës yë Tios xytyukjoot'anpëky ets y'ënäny ko ka'apës ntëkëty jam ma oy it oynyaaxën, mëti'ipë miits mjä'ä'atantëpën, ma yajtuknaxa'anyën ja Jordán mëjnëë.

22E paaty yam n'ënëëmëtë oyës nëjkx yaa n'ooky ets ka'apës ja Jordán mëjnëë ntuknaxëty. Miitsëty nëjkxëp xytyuknaxtë ets nëjkxëp tääpë it naaxwiinyëtë xynyiwa'aktë.

23E yë'ë tëy ijxkëm xyjyä'äytyëkoytyë ja Wintsën ja kyäjpxytyu'unën, mëti'ipë yë'ë të tunyën mëët miitsëty. Nitii xykyayajnikojtu'utëty mëti'ipë yë Tios ka'ap t'ëwa'atsyën.

24Jä'ä ko miits yë mWintsën Tiosëty, yë'ë Tios mëti'ipë ni'akë'ajtpën. Ko tii tka'oy'ixy, jëtu'un yë jyoot'anpëky tä tu'uk yë mëj jëën tyajtooytyä'äyën winë.

25Ko ënäty xymyëët'ajnëtë ja m'u'unk m'ëna'këty, ja m'ok'u'unk m'ok'ëna'këty ets të mmëjja'ayënëtë ets jää xyajkoj'awinajxtëpëty oynatii, mpokytyuntë jëtu'un ma ja Wintsënën mëti'ipë mTiosajtëpën ets yë'ë xyajjoot'anpëktëty.

26Ëjts tyamës yajxon ntimnyikäjpxy, yë tsajp ets naax yë'ëjës mpëjktäkpy ijxpë tuunpë, ko miitsëty ënätyë nëjkx mkutëkooytya'atë jam ja ma it naaxwiinyëtën mëti'ipë mjä'äpëkantëpën jamtsow nëë'awinm ma Jordán mëjnëëjën. Ka'ap nëjkx jeky xytyukjuuky'atë tääpë naax kam, wa'ats mkëjxta'atëty.

27Yë Wintsën jëtu'unyë nëjkx m'awojpwa'kxëtë naaxwiinyëtë apëtsëmy, niwäänë mjaakwë'ëmtëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

28Jam nëjkx ja wiink wintsën xymyëtuntë, mëti'ipë yë naaxwiinyëtë ja'ay kë'ëm yajkojtëpën; tä yë kepy tsyetsyën, tsaatsetsyën, mëti'ipë ka'ap y'ixy myëtoyën; ka'apë kyäy y'uukyën ets ka'apë xyejyën.

29E pën miitsëty mja'amyäjtstëp jatëkok ja mWintsënëty mëti'ipë mTiosajtëpën ets winë aaw winëjot xymyëkajpxtë, nëjkxëp xypyaatë.

30Ma ënäty miits xymyënax xyajnaxtën ja ëyo'on jotmay ets ja monyëtukyë ets mjootwinpitëty jatëkok xymyëmëtowtëty ja mWintsën Tiosëty.

31Yë'ë mëët yë y'oyjyot y'oywyinma'any nëjkxëp mpa'ëyowëtë; ka'ap tu'ukyë m'ëxmatsa'anëtë ets ka'ap nëjkx myajkutëkooyënëtëpë. Ka'ap tja'atyëkoyä'äny ja käjpxytyu'unën, mëti'ipë tyuunën mëët yë m'ap m'okëty ko y'ënäny ko kopkpëky ko tuna'any.

32Yë'ë ëkmëmay ëkmëtajtë ja tëëyëpë. Yë'ë ëk'ixtë ma Tios ojts ëka'any yë naaxwiinyëtë ja'ay tyajkojyën. Nëjkx yajnitëwëtë oymyaajëty pën tëë jëtu'un winë y'ëktuun y'ëkjajtëpë ëkë pën tëë winë y'ëkyajnija'apë tä tyamën.

33¿Jää jëtää muum ja naax kajpn mëti'ipë të tmëtoyën ja Tios ja y'aaw yo'kn jëënjoty tä miitsëty të xymyëtowtën ets ka'ap të y'ooktë?

34¿Jää jëtää muum wiinkpë wintsën mëti'ipë yë naax kajpn të twin'ixyën ma kanaak yajpaatën, mëët kanaak ja ëyo'on jotmay, mëj'ajtën, ko tii tyunyë jyätyë; tsip käjpxy, tyaj'ixyë ja myëj'ajtën ets jëtu'un winë tyajtuny tyajjatyë atsë'ëk ajawë; ijxtën winë të tunyën ma miitsëtyën ets mëët miitskyëjxmëty ja mWintsën Tios jap Egiptë?

35Tëkokyë ya'atë, paaty kyëjxm të myajtuk'ixtë ets xynyijawëtëty, ko yë Wintsën yë'ë tu'uk Tios mëtëypyë ets jëtu'un tä yë'ëjën ka'ap maa wiinkpë.

36Jam ojts tsajpjotm kyukajpxnaxy ets ojts mkajpxwijëtë, yaa naaxwiiny ojts mtuk'ixëtë ja myëj'ajt y'oyajtën ets mëj jëënjoty ojts mëkajpxëtë.

37Ojts tsoky tjawë miits ja m'ap m'okëty ets yë'ë wyin'ijx ja m'ap m'ok ja y'u'unk y'okëty, paatykyëjxm ojts jap tjuuty Egiptë mëët ja mëk'ajtën.

38Ojts tyajkutëkoy mëjëtypë naax kajpn, ma miits kë'ëm xytyim'ijxtën ets miits myajmo'oja'antë, tä tyam yaj'ixy yajtunyën.

39Paaty n'ënëëmëtë ko yajxon xyajkëpajkpätëty, ko yë Wintsën yë'ë Tios'ajtp oy jyamëty tsajpjotm ets yaa naaxwiiny ets jëtu'un tä yë'ëjën ka'ap maa wiinkpë.

40Kuuytyuntë ja y'ënä'ämën tyiyajtën mëti'ipë tyam ya'atë xëëw nmooytyëpën, jëtu'un'äämpy oy mjuuky'atëty ets ja m'u'unk m'ëna'këty, jam ma ja itjotmën mëti'ipë ja Tios mo'ojanëtëpën, nëjkxëp jam jeky mjuuky'atë.

41Ënät yë Moisés ojts tëkëëk twin'ixy yë kajpn jamtsow ëpa'tkë'ëmtsow ma yajpaatyën yë mëjnëë mëti'ipë xyëëwajtypyën Jordán ets yë'ë wya'antëty tsoktakn.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

42Jëtu'un'äämpy jam ja ja'ay kyäktso'okëty, mëti'ipë ënäty ja myëku'uk ka'ap tsyokyëty të tyaj'ookyën ets ka'ap mëët nyämyëtsip'atyë.

43E ya'atë ojts kyajpn'atë, mëti'ipë ojts wyä'änyën tsoktakn: Béser ja jampë joyjotmën të'ëts'itum, mëti'ipë jyä'ä'ajtëpën ja Rubén ja'ayëty ets ja wiinkpë ja kajpn jä'ä txëëwaty Ramot, jam yajpaaty Galaad nyaaxjotm mëti'ipë ja Gad ja jyä'äy jyä'ä'ajtëpën ets ja wiinkpë Golán txëëwaty, jam yajpaaty ma Basán nyaaxjotmën mëti'ipë jyä'ä'ajtëpën ja Manasés ja jyä'äy nikujkwä'kxy.

44Ya'atë yë Moisés ojts tukni''ixë yë Israel ja'ayëty.

45Ja ënä'ämën tëyajtën, ja aaw ayuk ets ja jot winma'any mëti'ipë tyukmëmëtyakën, ko jap tsyo'ontë Egiptë.

46Ma ënäty jam jyaak yajpaatënëm ëpa'tkë'ëmtsow ma ja Jordán nëëjën, jam joyjyotm winkon ma txëëwatyën Bet-peor ma nyaaxjotmën ja Sihón mëti'ipë yajkutujkpën ma Amor ja'ayëtyën. Yë Sihón jam ënäty tsyëënë ma Hesbón kajpnën, e yë Moisés ets Israel ja'ayëty yë'ë ojts yajkutëkoyëtë ko jap tsyo'ontë Egiptë.

47Yë Israel ja'ayëty yë'ë ojts tniwa'aktë ja Og nyaaxjot, mëti'ipë jam ënä'ämpën Basán ets ja nimäjtskpë ja yajkutujkpë mëti'ipë ënäty jam yajpatëpën a'oytsyow ma Jordán nëë jyënäkyën.

48Ja nyaaxjotëty jampaat ënäty tsyo'ontä'äky ma Aroer itjotmën, nyäxy jam ma Arnón mëjnëëjën ets tyimja'ty ma Sirión kopkën, yajtijp näjyëtu'un Hermón.

49Yë'ë nyitënääpy tëkokyë yë Arabá, mëti'ipë wë'ëmpën jam ëpa'tkë'ëmtsow ma ja Jordán nëëjën ets jyä'ty jam ma ja Ookymyëjmejyën, jam Pisgá kopk'ëjxm.

Deuteronomio 5

1Wa'ats ja Moisés tyajtu'ukmujktaay ja Israel kajpn ets t'ënëmaay: Mëtoow'itë miitsëty Israel ja'ayëty ya'atë tëyajtën ets ya'atë aaw ayuk, mëti'ipë yam ntukmëtowantëpën. Yajwë'ëmtë yajxon mkëpajkjoty mwinma'anyjoty ets mpatuntëp.

2Miitsëty wa'ats xynyijawëtë ko yë nWintsën'ajtëm Tios tu'uk yë käjpxytyu'unën të ojts tuny mëët ëëts'ajtëmë jam ma Horeb kopkën.

3Ka'ap yi'iyëty mëët ja käjpxytyu'unën tuuny ja n'ap'ajt n'ok'ajtëmë, näjyëtu'un mëët ëëts'ajtëmë jënu'un tyam yaa nyajpatëmën.

4Yë Wintsën yajxon ojts wa'ats tyimkäjpxy jam kopkkëjxm wiinxë jëjpxë jëënjoty.

5Ëjts itkujkyës ënäty nyajpaaty ma Tiosën mëët miitsëty ets ntuk'ëwaanëtëty tii ja Tios kyäjpxyp. Jä'ä ko ja jëën mëti'ipë jam këxë'kën ojts ja xytsyë'ëkëtë, paaty ka'ap tjëkyejpy jam mpätëty kopkkëjxm. Ets ja Wintsën ojts y'ënä'äny:

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

6Ëjts jëtu'un Wintsën, mëti'ipë mijts mTios'ajtypyën ets jap nju'ty Egiptë, ma ënäty m'ëyoyën mmëtunyën.

7Ka'ap wiinkpë Tios xy'ëwtatëty tä ëjtsën.

8Ka'ap xyajnikojtu'utëty ets xy'ëwtatëty mëti'ipë yajpatpën tsajpkëjxm, naaxkëjxy, nëëjoty ets naaxpa'tkë'pë y'ityën.

9Ka'ap xywyinkoxtänëty ets ka'ap xymyëjjawëty, jä'ä tu'ukyës ëjts nWintsën'aty mëti'ipë mTios'ajtypyën. Ëjts Tios mëti'ipë ni'akë'ajtpën, ntëytyuunpës ja nyëë pyoky ja taak teety ma ja y'u'unk y'ëna'këtyën ets mëtëkëëk mëmajktaxk najtskä'äxëpë.

10E mëti'ipës xytsyojkp xyjya'apën ets pyatuumpy ja n'ënä'ämënës ntëyajtënës, mëkës ntsoky njawë ets ka'ap tsyojk'amëty, kë'ëyxyëëw kë'ëyjyëmëjt jëtu'un.

11Ka'ap namaa natii xyjyawëty yë Wintsën yë xyëëw mëti'ipë mTios'ajtypyën, jä'ä ko yë'ë ka'ap jëtu'unyë tnayajninaxa'any, ko pën nëkoo xyëëw nëxik tukxikëty.

12Mja'amyätsëp yë po'kxënxëëw ets jää yë Wintsën xymyëjjawëty, jëtu'un tä yë mWintsën Tios të mtuk'ëne'emyën.

13Tëtujkxëëw mtunëty ets jä'ä xytyuunka'pxëty mëti'ipë ënäty mtunäämpyën.

14E ma wyëxtujk xëëwpetyën po'kxënxëëw jä'ä pyatnëp ets mWintsën Tios mëpaat jää yajmëjjawë. Ma tääpë po'kxënxëëwën ka'ap pën tyunëty, ka'ap jää tyunëty yë mmaank, mnëëx, mtuunpë ye'etyëjkpë to'oxytyëjkpë; jaaypyaat jaaypyo'kxy; mjëyujk mtsajpkaa, mëti'ipë yajpatpën ma mnaax mkajpnën. Jëtu'un'äämpy pyo'kxtëty yë mtuunpë ye'etyëjkpë to'oxytyëjkpë.

15Ja'amyäts ko näjyëtu'un ojts mijts mmëtuny jap Egiptë ets Tios mëti'ipë mTios'ajtypyën ojts jap mjuutyë mëët yë myëj'ajtën kyutujkën. E paaty tyam yë mWintsën Tios, mtuk'ëne'emyë ko kopkpëky ko xymyëjjawëty yë po'kxënxëëw.

16Wintsë'ëkë yë mtaak mteety jëtu'un tä yë mWintsën të tni'ënä'ämën, jëtu'un jeky ets jotkujk mjuuky'atëty ma ja naax kamën mëti'ipë ja mWintsën mo'ojanëpën.

17Ka'ap myajja'ay'ookëty.

18Ka'ap xyajwintsë'këntyëkoyëty yë pëjkën ukën.

19Ka'ap mtonëty määtsëty.

20Këtii yë mëku'uk xynyi'antaakëty.

21Ka'ap yë mëku'uk yë tyo'oxytyëjk xy'atsojkëty. Ka'ap xy'atsojkpëty yë jyëën tyëjk, kyam tyu'u, myëtuunpë kyupëjkpë, jyëyujk tsyajpkaa ets tëkokyë tii myëët'ajtypyën, nitii xykya''atsojkëty.

22Ya'atë ja aaw ayuk mëti'ipë ja Wintsën mëk nyikajpxën jëën'akujky, ma ënäty ja yoots yëkëm kyëxë'ëkyën ets miitsëty aak mtam'ajtëp jam kopk'ëjxm. Ko

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

myëtyaktaay, ka'ap ojts wi'ix y'ëk'ënanë, ja tëyajtën jam ojts tkëxja'ay ma ja mäjtskpë ja tsaatsetsyën etsës ojts xymyo'oy.

23E ko xymyëtoowtë ja y'aaw y'ayuk jam jokjotm ets jëtu'un jëënyä'änk jyänty pyëtsimy jam kopkkëjxm, ënät miitsëty mëët ja mëjja'aytyëjkëty xynyimintës.

24Täats xy'ënëmaaytyës: Tëyajtën yë'ë, ko yë Wintsën mëti'ipë ëëtsëty nTios'ajtëpën yaj'ijxëp yë myëj'ajt y'oyajtën. Jä'ä ko tëë kë'ëm ntimmyëtowtës yë y'aaw y'ayuk mëti'ipë të yajmëtoyën jap jëën akujky. Tyam ënät yajnijawë ko Tios mëtyakp yë wiinxë jëjpxë ets ko yë'ë tuknipëjktaakë ka'ap xyaj'o'kmëty.

25E ka'ap yowë y'oy'atëty ko ya'atë jëën yë'ë ntimnyätyukyaj'o'këmëty. Ko ënät njaaktimmyëto'owmëty ja Wintsën ja kyäjpxy myëtyä'äky jëën'akujky tsojk n'o'kmëty.

26¿Tyaapë jëtu'unpë yaj'ixyën pën naaxwiinyëtë ja'ay y'ëkwintänëp, ma Tios kyäjpxy myëtyä'äkyën ets ka'ap niwi'ix jyatëty kyëpätëty, jëtu'un tä ëëts Tyam të nmëtowtën?.

27Niikë mijts ninëjkx ets winkon xymyëtowëty mëti'ipë Wintsën nyikajpxäämpyën ets mijts xytyuk'ëwaanëtëtyës mëti'ipë të mtukmëmëtyä'äkyën, tyam ëëts npatuntëty pën tii yë'ë xytyuk'ënä'ämtëpës.

28Ma ënäty jam xymyëmëtya'aktënës, yë Wintsën wa'ats tmëtooy; paatyës xy'ënëmaay: Tëës nmëtoy, wi'ix tyaapë kajpn të y'ëna'antën, ëjts oyës të nmëtoy.

29Jëtu'un jeexyë xëmë myäytyë tyajtë etsës jeexyë xywyinkutsë'ëkëtë ets tpatuntëty yë n'ënä'ämënës ntëyajtënës winjëpom, ko jeexyë y'ëkjëtu'un'aty janty jotkujk jeexyë jyuuky'atë winë xëëw winë jëmëjt ets näjyëtu'un ja y'u'unk y'ëna'këty.

30Nëjkx ets ënëëmë wä'än jatëkok tnëjkxta'atë ma y'ijtaknëtyën.

31E mijts wë'ëmës yaa mëët ëjts, jä'ä ko yë'ë yam ntuk'ëwaanëjäämpy tëkokyë ja ënä'ämën tëyajtën, ja kutujkën ets ja aaw ayuk mëti'ipë ënät mnikajpx mnimëtya'akëpën ets yë'ë pyatuntëp, ko ënäty jam yajpatnëtë ma ja naax kajpnën mëti'ipës nmo'ojantëpën ets tjä'ä'atëty.

32E paaty yam n'ënëëmëtë, ko mtuntëp mëti'ipë të mtuk'ënä'ämëtën ja Wintsën Tios ets këtii nijëna'a xy'ëxmatstëty.

33Yë'ë ja në'ë tu'u panëjkxtë mëti'ipë ja Tios të mtukni''ixëtën ets jëtu'un jotkujk mjuuky'atëty jeky ma ja it naaxwiinyëtën mëti'ipë ja Wintsën të mmo'ojëtën ets xyjyä'ä'atëty.

Deuteronomio 6

1Ya'atë ënä'ämën'ajtp tëy'ajtën'ajtp ets ja aaw ayuk mëti'ipë Wintsën të xytyuk'ëne'emyënës ets ntukni''ixëtëty ets yë'ë xypyatuntëty ko ënäty jam myajpatnëtë ma ja it naaxwiinyëtën mëti'ipë mjä'ä'atantëpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[2]Jëtu'un'äämpy nëjkx ja mWintsënëty mëj'äämpy xypyëjkta'aktë. Ets xypyatuntëty ya'atë ënä'ämën tëyajtën mapaat mjuuky'atën yaa naaxwiiny naaxkëjxy, näjyëtu'un ja m'u'unk m'ëna'këty, m'u'unk m'okëty ets ja mjuukyajtën yontëty jyäktëty.

[3]E paaty yam n'ënëëmëtë miits Israel ja'ayëty, ko yë'ë mpatuntëp. Jëtu'un oy mjuuky'atëty ets nëjkx m'awinpitë tu'uk mëj kajpn ma ya'atë it naaxwiinyëtën, ma ka'ap yë jë'kxy pëky y'ëmaaytyä'äkyën, jëtu'un ijxtëm yë Wintsën mëti'ipë m'ap m'ok Tyiosajtën ojts twinwanën.

[4]Mëtoow'it, ënät tyam mijts Israel ja'ayëty: Yë nWintsën'ajtëm Tios tu'ukyë je'eyë Wyintsën'aty.

[5]Tsok jawë yë Wintsën Tios winë aaw winëjot, mëët tu'kë'ëyë mjot mja'awën ets tu'kë'ëyë mjot mmëjaaw.

[6]Jajta'a tëkokyë mëti'ipë yam të ntuk'ëwaanën,

[7]ets xytyukni''ixëty xëmë ja m'u'unk m'ëna'k, mtukmëmëtya'akëp oy jyapëty tëkoty, në'ë'am tu'u'am; ko ma'ajan mpo'kxanëty ets ko ma'aypyëtë'ëkëty.

[8]Ya'atë ënä'ämën tëyajtën jëtu'un xytyimmëët'atëty mjootjoty mwinma'anyjoty tä jeexyë jam mkë'ëkëjxm këxtsumy y'ityën ets tä jeexyë jam mwinpokëjxm këxtsa'ay yajpaatyën.

[9]Jëtu'un jam ma mjëën mtëjkën xymyëët'atëty, tä jeexyë jam këxwopy këxka'atsy xyaj'ityën ma mtëjk'akajën ets ma mtëjk xenyën.

[10]Yë Wintsën mëti'ipë miits mTiosajtëpën, yë'ë jam myajtëkëjanëtëp ma ja naax kamën mëti'ipë ja Abraham, Isaac ets Jacob tyukwinwa'anëyën ko mo'oja'anëtë. Tääpë it naaxwiinyëtë myëët'ajtyp oyëtypë naax kajpn, mëti'ipë miits nijënu'un xykyanijawëtën wi'ix ojts kyojyën.

[11]Ja jëën tëjk ujts yajpaaty mëët winë mëti'ipë oyëtyën; mëti'ipë ka'ap miitsëty të xy'atsëëm'utstën ets mëët ja nëëjut mëti'ipë ka'ap të xytyajtën; näjyëtu'un ja tsatsymkyam, tsajpmokam, mëti'ipë jamën mëj këjää jam yajpaatë, ka'apë myiitsëty xynyijawëtën wi'ix të wyintu'upëkyën. E yë'ëts nëjkx xyjyë'kxtë ets akëtä'äky jotkëtä'äky myajpaatëty.

[12]Ko ënäty jëtu'un tyunyë jyätyë, këtii xyjyä'äytyëkoytyëty ja Tios, mëti'ipë ojts mjuutëtën jap Egiptë ma ënäty mëtun m'ëyowtë.

[13]Yë Wintsën yë'ë m'ëwtatëp ets mëtuntëp xëmë ets ko tii xynyikajpxa'antëty mëët yë kutujkën, yë Tios yë xyëëw myajtuunëtëp.

[14]Këtii jëtu'unpë tios xy'ëwtajtëpëty mëti'ipë y'ëwtajtëpën yë ja'ayëty wiink kajpnëpë tsyoontën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

15Jä'ä Ko yë Wintsën mëti'ipë miits mTiosajtëpën, mëti'ipë yajpatpën mëët miitsëty jä'ä yë Wintsën mëti'ipë ni'akë'ajtpën; tsojk mtukjoot'anpëkëtëty ets myajkutëkoyëtëty ko xykyamëmëtowtëty.

16Këtii nëkoo Wintsën je'eyë xywyinma'any'ixtëty tä ojts xytyuntën jam Masá.

17Yë'ë tu'ukyë timpyatuntë ja Tios ja y'ënä'ämën tyiyajtën, ja y'aaw y'ayuk ets ja nyajts'ë'ëw nyaskajpxën mëti'ipë të mtuk'ënä'ämëtën.

18Yë'ë mtuntëp mëti'ipë tëyajtënën ets mëti'ipë yë Wintsën y'oy'ijxypyën ets jotkujk mjuuky'atëty ets xynyiwa'aktëty ja oypyë ja naax kam mëti'ipë ja Wintsën tyukwinwa'anëyën ja m'ap m'okëty ets yë'ëjëty tmo'oja'any.

19Ets jëtu'un'äämpy tjëkyäpëty wi'ix ja Wintsën tpawojpkäkta'ajëtyën ja mmëtsiptëjk mëti'ipë ëxëëk mjatunanëtëpën, jëtu'un tä të tnikäjpxyën.

20Ko jëna'a ja m'u'unk m'ëna'k myajtëwëtëty: ¿Tii ya'atë y'antijpy ko y'ënä'äny ja ënä'ämën tëyajtën, aaw ayuk ets ja najts'ë'ëw najtskajpxën, mëti'ipë yë nWintsën nTios'ajtëm të tni'ënä'ämën yajpatunëty?

21Ets miitsëty xy'ëtsowtëty: Ëëtsëty, yë yajkutujkpë ijty nmëtuun nmë'ëyoowtëpës jap Egiptë, e yë Tios yë'ëjës ojts jap xyajpëtsëmtë mëët yë myëk'ajtën.

22Ëëtsëty wa'atsës n'ijxtë wi'ix ojts yë Tios yë myëj'ajtën tyaj'ixyën jap Egiptë mëj këjää, ma yajkutujkpën ets ma jyëën tyëjkën.

23E ëëtsëty ojtsës jap nyajjuutë ets ojts xywyoownëjkxtës jam ma ja it naaxwiinyëtën mëti'ipë ja n'ap n'okëtyës yajtukwinwa'anëtyën ets ëëts nyajmooytyë.

24Ok ja nWintsënëtyës Tios ojts xytyuk'ënä'ämtës ets npatuntëtyës ja y'ënä'ämën ets nwinkutsë'ëkëtëtyës tääts ja juukyajtën yajmëët'atëty tä tyam yaj'ixyën.

25Paaty ëëtsëty tëëjës nnijawëtë ko oy'atëp koos mpatuntëty ya'atë ënä'ämën tëyajtën ma ja nWintsën'ajtëm Tiosën, jëtu'un tä yë'ë të tni'ënä'ämën.

Deuteronomio 7

1Yë Wintsën mëti'ipë miits mTiosajtëpën yë'ë mputëkëjanëtëp ets jam mja'tëty ma ja it naaxwiinyëtën mëti'ipë mjä'ä'atantëpën, ënät nëjkx xyajkutëkoytyë ja wëxtujkpë ja naax kajpn jampë yajpaatën mëti'ipë mëj'äämpy ijtëpën ma jotmëkja'ay tsyëënëtën. Yë'ë yajtijtëp ja Hit ja'ayëty, gergeseos ja'ayëty, Amor ja'ayëty, Canaán ja'ayëty, Ferez ja'ayëty, Heve ja'ayëty ets Jebús ja'ayëty.

2Ko yë mWintsënëty ënäty të tkë'ëyajkta'ay ya'atë ja naax kajpn ma miitsëtyën ets ko ënäty tëë xyajkutëkooytya'atë, wa'ats nëjkx oytyiijëty xyajkutëkooytya'atë ets nitii aaw nitii ayuk nëjkx mëët xykyamëët'atë; nëjkxëp xyajkutëkooytya'atë, ninu'un xykyapa'ëyowtëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[3]Tääpë ja'ayëty ka'ap mëpaat xymyëku'ukjawëtë ets mmaankëty këtii xytyukpëktëty yë nyëëxëty ets mnëëxëty këtii xytyukpëktëty yë myaankëty.

[4]Jä'ä ko tsojk nëjkx yajtu'utëkoyëtë ko jyëtu'un'atëty ets nëjkx yë Wintsën xy'ëxmajtsnëtë ets xypyanëjkxtëjkënëtëty ja wiink tios mëti'ipë ka'ap myëtëyëtyën. Ënät nëjkx ja Tios xyajjoot'anpëktë ets myajkutëkoyëtëty tu'k'ijxmi'kxyë.

[5]Yë'ë mtuntëp, tukjijtëtya'atë tukpu'ujëtya'atë yë wyintsë'këntyaknëty, yë tsaa, yë kepy tsyetsy ets awinaxy mëti'ipë y'ëwtajtëpën; yajkutëkooytya'atë yë tsaa, kepy mëti'ipë y'ëwtajtëpën ets nino'ktaayëtë y'awinaxëty.

[6]Jä'ä ko miitsëty tëë yë Wintsën mëti'ipë mTios'ajtëpën mwin'ixëtë, ko yë'ë mkajpn'ata'anëtë. Kanaak yë naax kajpn jää yajpaaty, e miitsëty tëë myajwin'ixtë ets mnaxtëty Tios yë kyajpn.

[7]Ko yë Wintsën miits të mtsojkën'atëtë ets të mwin'ixëtë, ka'ap yë'ëkyëjxmëty ko mnimay'atë. Jä'ä ko tää wiinkëtypë kajpn ma ni'iknimay yë ja'ayën, miits mniwäänë oyëty.

[8]E yë Wintsën tëë jap myajpëtsëmëtë Egiptë ma ënäty mëtun m'ëyowtën, ko jap myajpëtsëëmëtë mëj këjää yë myëj'ajtën tyaj'ijxë ma yajkutujkpën, jä'ä ko mëk ënäty mtsokëtë mjawëtë ets niwa'aka'any ja y'ayuk mëti'ipë tyukwinwa'anëyën ja m'ap m'okëty.

[9]E paaty ja'amyätstë, këtii xyjyä'äytyëkoytyëty ko yë Wintsën mëti'ipë mTiosajtëpën, yë'ë tëy jaanty, mëti'ipë kyuuytyuunpyën ja y'aaw y'ayuk oy kanaak yë xëëw jëmëjt tyimnaxëty, ma ja mëti'ipë tsojkëyëpën ja'awëyëpën ja y'ënä'ämën tyiyajtën.

[10]E mëti'ipë ëxëëk'ijxëpën, poj'am tyajkutëkoy. Yë'ë ka'ap tyajpo'oxy ets tukukëpety ja ja'ay mëti'ipë ëxëëk'ijxëpën.

[11]E tiits patun ya'atë ënä'ämën tëyajtën, aaw ayuk, mëti'ipë yam ntuk'ënä'ämtëpën xypyatuntëty.

[12]Pën mkuuytyuuntëp ya'atë aaw ayuk, mëti'ipë të xy'ixtën. Yë mWintsën Tiosëty, nëjkxëp tniwä'äky ja y'aaw y'ayuk ets tunëty tä ojts tukwinwanën ja m'ap m'okëty.

[13]Nëjkxëp mtsokëtë mjawëtë, mkënu'kxëtë ets myajmëj myajmayëtë; nëjkxëp tkënu'kxy ja m'u'unkëty m'ëna'këty, mpëjktä'äkyëty, mjë'kxyëty mpëkyëty, mka'ayënëty m'ukënëty, m'uukyëty mtojkxëty ets ja mjëyujk mtsajpkaajëty jam ma ja it naaxwiinyëtën ma ojts Tios ja m'ap m'ok tukwinwanën.

[14]Miitsëty ni'ik nëjkx myajkënu'kxtë këtiinëm ja wiinkëtypë ja naax kajpn. Tëkokyë yë to'oxytyëjkëty nëjkxëp yë y'u'unk y'ëna'k tmëët'atë ets ye'etyëjktëjk aak'oy aak mëk yajpaatëty; yë mjëyujk mtsajpkaajëtyën ets mtsajppaxëty mkupixynyëty nëjkxëp oy tsuj y'u'unk'ixtë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

15Yë Wintsën jyëpëkäämpy yë pëjkën ato'onën ma miitsëtyën ets ja ëyo'on jotmay jëtu'unpë tä ja mëti'ipë jap këtakën Egiptë, e jä'ä tëy ja mëti'ipë mëtsip'ajtëtëpën, nëjkxëp ja mëk tyaj'ëyoy mëët ja ëyo'on jotmay.

16E miitsëty tii tëy mtuntëp, myajkutëkooytya'atëp ja naax kajpn mëti'ipë ënäty ja Tios kyë'ëyäjkpyën ma miitsëtyën, ninu'un xykyapa'ëyowtëty ets këtii yë wyintsën xy'ëwtajtëtëty, jä'ä ko yë'ë nëkoo je'eyë nëjkx myajtu'utëkoyëtë.

17Wä'än jëtää miits mmaytyëty mtajtëty, tääpë naax kajpn mëj këjää oyëty, ¿wi'ix ëëts n'ëktuntëty ets nmëmëta'aktëtyës?

18Tyam miits n'ënëëmëtë, ko këtii xytsyë'ëkëtëty. Yë'ë ëkja'amyätstë wi'ix yë Wintsën tuunyën yë yajkutujkpë ets tëkokyë yë Egiptë ja'ayëty.

19Yë ëkja'amyätstë wi'ix yë Tios yë mëj ëyo'on kanaakjëjp jap tyajkëtäkyën Egiptë ets miitsëty ojts kë'ëm xy'ixtë, wi'ix ojts yë myëj'ajtën tyaj'ixyë ets ja kyutujkën ets jëtu'un jap myajpëtsëëmëtë. Näyjyëtu'un ja Tios tuna'any ja naax kajpn mëti'ipë miitsëty mtsë'këtyëpën.

20Yë Tios yë'ë yajkutukäämpy ets tääpë ja'ayëty yë mëktsë'ëkë tyuktëjkëtya'ajëtëty ets y'o'kta'atëty; mëti'ipë ënäty të jyaakwë'ëmtën juuky ets mëti'ipë ënäty të jyanayyu'utsëtën.

21Paaty yam n'ënëëmëtë ko këtii tääpë ja'ayëty xytsyë'ëkëtëty, jä'ä ko yë Wintsën mëti'ipë mëjën ets kutsë'ëkën yë'ë mputëkëjanëtëp.

22Jëtu'un ëtyä'äkyë'äämpy nëjkx yë Tios tääpë yë naax kajpn tyajpëtsëëmtaaynyë ma miitsëtyën, ko miits mja'ënantëpëty xyajkutëkooytya'aja'antë tsojk'am, ka'ap yë mayëtëty ets kyutëkoytyëty tsojk'am; yë jëyujkëty tsojk myäyëtëty tunkëjxm kopkëjxmëpë yajpaatën ets yë'ë nëjkx myaj'ook myajtëkoyëtë.

23Yë Tios tëë tuknipëjktaakë, ko miits mkë'ëmo'oja'anëtë ya'atë naax kajpn, yë'ë nyija'ap jëna'a tyajkutëkooytya'aja'any mëti'ipë jam yajpatëpën.

24Yë yajkutujkpëtëjk mëti'ipë ënäty jam ënä'ämtëpën, miits mkë'ë'am nëjkx kya'atë, nëjkxëp xyaj'o'kta'atë ets nijëna'a kya'ëkyaja'amyäjtsnëtëty yaa naaxwiiny naaxkëjxy. Ko ënäty miitsëty mtsiptuntë, ni pën nëjkx xykyayajmëta'aktë ets jëtu'un nëjkx niwinëty xyajkutëkooytya'atë.

25Nëjkxëp xynyino'kta'atë ja y'awinaxëty, mëti'ipë mëët ja pu'ts pujxn ets ja poop pujxn nyikoyëtyën. Ko xy'ixtëty jëtu'un, këtii xytyontëty ets xyjyä'ä'atantëpëty. Jä'ä ko yë Wintsën y'ëxëëk'ijxyp jëtu'unpë.

26E paaty yam myajtuk'ëwaanëtë ko këtii jëtu'unpë xymyënëjkxtëty ma mjëën mtëjkëtyën mëti'ipë Wintsën y'ëxëëk'ijxypyën, këtiipë näjyëtu'un m'o'ktëpëty. Jä'ä ko mëti'ipë ënäty yë Wintsën të tuknipëjktaakën ets kyutëkoyëty kopkpëky ko kyutëkoyëty, jä'ä ko yë'ë mëti'ipë ënäty yë Wintsën y'ëxëëk'ijxypyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Deuteronomio 8

[1]Mpatuntëp ya'atë ënä'ämën tëyajtën mëti'ipë tyam të ntuk'ënä'ämtën, jëtu'un mjuuky'atëty, mnimayëtëty ets m'awinpitëty tu'uk mëj kajpn ets xynyiwa'aktëty ya'atë naax kam, mëti'ipë ja Wintsën tyukwinwa'anëyën ja m'ap m'okëty.

[2]Mja'amyätstëp wi'ix ojts ja mWintsën jam myajjëtitëtën të'ëts'itum wëxtyikxy jyëmëjt. Këtiipë mëj këjxm mnäjyawëtëty ets t'ixa'any tnijawëja'any pën wi'ix miits myajpaatë ets wi'ix mmaytyë mtajtë, pën nëjkxëp xypyatuntë ja y'ënä'ämën tyiyajtën, ëkë pën ka'ap.

[3]Oy ojts mëk m'ëk ëyowtë ets m'ayuu'ajt m'ëxëëwajtë, yë'ë, ojts jatëkok mpa'ëyowëtë, ojts jatëkok myajkay myaj'uukëtë mëët ja maná. Jä'ä jëtu'un ja ka'ayën ukën mëti'ipë ni miits ets ni m'ap m'ok tkanija'awëtyën tiitën jä'ä, paatykyëjxm yë'ë tyäjky ets mtuknijawëja'anëtë, ko ja'ay ka'ap yi'iyë ka'ayën ukën timtyukjuuky'atëty. Nëjkxëp näjyëtu'un tukjuuky'äty ja Wintsën ja y'aaw y'ayuk.

[4]Ma wëxtyikxy jyëmëjt nyäjxyën, yë mwit mtujkxyëty ka'ap ojts tsyojk'ëmëjë ets mkë'ë mtekyëty ka'ap niwi'ix jyajtë.

[5]Yë'ë ëkmëmay ëkmëtajtë, ko yë Wintsën jëtu'un të mwoow'it të mwijts'itëtë, tä tu'uk yë u'unkteety tmëët'atyën yë y'u'unk.

[6]Paaty yë'ë kuuytyuntë ja Wintsën ja y'ënä'ämën kyutujkën, yë'ë mëjjaw kënu'kxyjyawëtë ets mëjpëjktakëtë ja y'aaw y'ayuk.

[7]Yë Wintsën tëë tuknipëjktaakë, ko jam myajnëjkxa'anëtë ma ja oy'it oynyaaxën, ma ka'ap tii y'ëmaaytyä'äkyën. Jam'ajtp mëjwiin këjää ja nëë, wä'än tjamëty joyjyotm ets kopkjotm.

[8]Ma tääpë it naaxwiinyëtën ijtp wintëëp jam yë tsajpmok, cebadë, tsatsymkyam, higo kam, granadë kam, olivë kam ets uuxpa'ak.

[9]Ma tääpë it naaxwiinyëtën ka'ap nëjkx xymyëmay xymyëtajtë tii mjë'kxtëp mpëktëp, tii myajtuntëp ets tii mnijuuky'atëpën. Jam nitii nëjkx kyatëkoy'äty, jä'ä ko ma tääpë it naaxwiinyëtën tsaajoty nëjkx xynyipujxtu'ut xynyika'tstu'utë yë juunpujxn ets jam tunkëjxm nëjkxëp xypyaatë yë tsaptspujxn. Jëtu'un'äämpy nëjkx xymyëët'atë yë juunpujxn.

[10]Ko ënäty jam myajpatnëtë ets ku'uxyë mkaaynyë m'uknëtë, mkukajpx mja'awëkyëta'aktëp yë Wintsën. Mëët ko ënäty oypyë ja naax kam të mo'ojëtë.

[11]Këtii nijëna'a yë mWintsën xyjyä'äytyëkoytyëty, mpatuntëp yë y'ënä'ämën tyiyajtën, y'aaw y'ayuk ets y'ënä'ämën kyutujkën mëti'ipë tyam të ntuk'ënä'ämtën.

[12]Ko ënäty jotkujk jam mkaaynyëtë m'uknëtë ets ku'uxyë jotkëtä'äky mwë'ëmnëtë ets oyëty ja mjëën mtëjk xymyëët'ajnëtëty, mëti'ipë kë'ëm mkojtëpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

13Ets xy'ixtëty ko ja mtsajpkaa, mkupixynyëty nyimayënëtë ets näjyëtu'un ja mpu'ts pujxn mpoop pujxn ets tëkokyë jënu'un winë xymyëët'atën,

14këtii mëj këjxm mnäjya'awënëtëty ets xyjyä'äytyëkooynyëtëty ja Wintsën mëti'ipë jap Egiptë mju'tëtën, ma ënäty m'ëyowtën mëtuntën.

15Ets ojts myajjëtitëtë jam të'ëts'itjotm ma ënäty jam yë ëwa'anëtypë jëyujk yajpaatën, tä tsa'anyën, kaa jëyujkën, yë kä'pyën ets ma ka'ap yajpaatyën ja nëë; e yë'ë ojts yë myëj'ajtën tyaj'ixyë, ojts ja nëë tyajpëtsëmy tsaajoty ets myajnëë'ukëtë.

16Ets jam të'ëts'itum yë'ë ojts mtukayëtë yë maná, ja ka'ayën ukën mëti'ipë ja m'aptëjkëty ka'ap t'ijxyajtën. Këtiipë mëj këjxm mnäjyawëtëty ets t'ixa'any tnijawëja'any pën wi'ix miits myajpaatë ets wi'ix mmaytyë mtajtë, jä'ä jëtu'un tyuun ets kë'ëm nëjkx xytyuk'oy'atë.

17Ijxkëm jëna'a mmaaytyëpë mtajtëpë ko tëkokyë mëti'ipë mmëët'ajtëpën, kë'ëm të xyajnimëjaawta'aktë.

18Ja Wintsën mëti'ipë mTiosajtëpën yë'ë xëmë mja'amyätstëp. Jä'ä ko yë'ë mooyëtëp ja oyajtën mëk'ajtën ets winë xypyaatë xy'ixtëty. Ttuny jëtu'un ja mëti'ipë tyukwinwa'anëyën ja m'ap m'okëty.

19E pën mja'atyëkooynyëtëp ja mWintsënëty ets ja wiink wintsën xypyanëjkxnëtëty ets jä'ä xy'ëwtajnëtëty, tyam miits yajxon n'ënëëmëtë, ko nëjkxëp mkutëkooytya'atë.

20Jëtu'un nëjkx mkutëkooytya'atë, tä ja Wintsën ja naax kajpn tyajkutëkooytya'ajanyën mëti'ipë mpaatantëpën ets nëjkx m'atëkoytyë, mëët ko ënäty ja Wintsën të xykyamëmëtowtë ets të xykyamëjpëjkta'aktë.

Deuteronomio 9

1Mëtoow'itë tyam miitsëty Israel ja'ayëty, tëë jëtu'un ja xëëw jëmëjt tpaaty ets xytyuknaxtëty ja mëjnëë mëti'ipë yajtijpën Jordán; niwa'kta'atë ja naax kajpn mëti'ipë mëjjëtyën këjääjëtyën këtiinëm miitsëty, mëti'ipë ja kyajpnëty këjxmëty ets mäjpxyëty nyapotsyëtyën.

2Yë ja'ayëty jampë tsyëënëtën këjxmëty tyänëtë, jëtu'un tä ja ja'aypyajkyeny Anac ja y'u'unk y'okën. Miitsëty wa'ats xynyijawëtë ja ayuk mëti'ipë ënaanpën: ¿Pën y'ëkwinkuwa'akëp ja ja'aypyajkyeny Anac ja y'u'unk y'ok?

3E miitsëty yë'ë mëpaat xymyëmay xymyëtajtë, ko ja Wintsën, miits yë mTiosëty yë'ë mtu'uwinye'eyëtëp. Yë'ë jëyëjp nëjkxp ma miitsëtyën, jëtu'un tä tu'uk yë mëj jëënën mëti'ipë ka'ap nitii tyajwë'ëmyën. Tyajkutëkooytyä'äy ja naax kajpn maajaty tyimnaxyën. Ko tääpë naax kajpn xynyitëkëtëty, ka'ap tsip xyajtukwa'atstëty ets xyajkutëkoytyëty ja nyija'ay. Tu'k'ijxmi'kyxyë nëjkx kyutëkooytya'atë tä ja Wintsën të tnikäjpxyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

4Ko ënäty ja Wintsën të tyajjëwa'kta'ay ja ja'ay, mëti'ipë jam tsënaaytyëpën, këtii nëjkx m'ëna'antë: Tioskujuuyëp mëët ya'atë mëjnäkyumayë, ma ya'atë Wintsën të xymyo'oyëmën yë naax kam. Jä'ä ko pën yë Wintsën y'ëxwojptääpy tääpë yë naax kajpn, yë'ëkyëjxm jëtu'un tuny, ko ja nyëë pyokyëty mëj këjää oy të wyinku'ujtnë jam Tios wintum.

5E paaty ka'ap yë'ëkyëjxmëty ko miitsëty oy mja'ay'atë ets ko mëtowtë myajmo'otë ja kuma'ayën; yë Wintsën paaty t'ëxwojpta'ay tääpë ja'ay jä'äkyëjxm ko ja tyu'unën kyajpxënëty ka'ap myëtëyëty ets näjyëtu'un mëët ko tniwa'aka'any ja y'ayuk, mëti'ipë tyukwinwa'anëyën ja Abraham, Isaac ets Jacob, miits ja m'ap m'okëty.

6Yë'ë mnijawëtëp ko tääpë naaxwiinyëtë mëti'ipë tyam yë Wintsën mooyëtëpën ka'ap nyäkyumayëty mëti'ipë miits mpatëtëpën. Jä'ä ko miitsëty jä'ä të mnäpyëjkta'akëtë kujuun, ka'ap tsojk mkäjpxyjyä'äkyukëtë.

7Këtii xyjyä'äytyëkoytyëty nijëna'a, ko miitsëty ojts yë Tios xyajjoot'anpëktë jam të'ëts'itjotm. Tyimtso'ontäky ko jap mtso'ontë Egiptë ets Yaapaat je'eyëm mkäjpxykyumëtoownaxtë.

8Ko ënäty jam myajpaatë ma ja Horeb kopkën, ojts yë Wintsën yajxon xyajjoot'anpëktë, ojts jya'ëna'any ets jeexyë mtimyajkutëkooytyääyëtë.

9Ënätës jam npejty kopkkëjxm maas ojts n'ëxajën ja tsaatsetsy, ma ja Wintsën tkëxjaayën ja y'aaw y'ayuk, mëët ko ja käjpxytyu'unën tuuny mëët miitsëty. Jä'äjës jam njaak'ijty wëxtyikxy xyëëw wëxtyikxy tsyu'um.

10Ënätës ja Tios ojts xymyo'oy mäjtsk ja tsaatsetsy, kë'ëm jam tkëxjaay ja y'aaw y'ayuk. Jä'ä jam jaaypyety miimp ja mëti'ipë ojts tkäjpxyën jam kopkëjxm jëën'akujky, jä'ä xëëw ma ojts jam nye'eymyujkëmën.

11Ma ënäty të nyäxyën wëxtyikxy xyëëw wëxtyikxy tsyu'um, ënätës ojts ja Tios xymyo'oy mäjtsk ja tsaatsetsy. Jä'ä mëti'ipë ja käjpxytyu'unën myëët'ajtypyën.

12Ënätës xy'ënëmaay: Jënak poj'am jä'ä ko ja naax kajpn mëti'ipë të xyajpëtsëmyën jap Egiptë, tëë ja nyäyajtu'utëkoyëtë. Ka'ap ninu'un të jyeky ets të t'ëxmatstë, mëti'ipës të njatuk'ënä'ämtën tuntëty, tëë tu'uk tyajkojtë ja awinax, pujxn të tuk'oytyuntë.

13Täätsës ojts näjyëtu'un xy'ënëëmë: Tëës nijawë ko ya'atë naax kajpn ninu'un kyakäjpxyjyä'äkyukëtë.

14Tyaa t'ixtëty nyajkutëkooytya'atëpës ënät yamëty ets tyim'atëkoytyëty yë xyëëwëty yaa naaxwiiny naaxkëjxy. E ma mijtsën nyajkojjäämpyës tu'uk yë mëj kajpn.

15Koos ojts jam ntso'onë ma ja kopkën, mëti'ipë toopyën, ëjts nmëët'ajtypyës ënäty mäjtsk ja tsaatsetsy mëti'ipë ja käjpxytyu'unën myëët'ajtypyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

16E koos n'ijxy, ko miitsëty tëë ënäty ja Wintsën xymyëtëkoytyë ets tëë tu'uk xyajkojtë ja awinax, ma tu'uk ja tsajpkaa u'unk xyajnikojtutën. Ets jëtu'un'äämpy xy'ëxmajtsnëtë ja në'ë tu'u, mëti'ipë ënäty ja Wintsën të mtuk'ënä'ämëtën xypyanëjkxtëty.

17Ënät ojts mäjtskëty ja tsaatsetsy ntukpu'ujëtyä'äyës mëti'ipës ënäty nmëët'ajtypyën, piw nuukës ntuuntaay mijts mwintuuyëty.

18Täätsës ntëjkëy nu'kxtakpë ma ja Wintsënën, mëk'äämpyës njantymyëkäjpxy jëtu'un tä ënäty kanaak'ok të ntunyësën; wëxtyikxy xyëëw wëxtyikxy tsu'umës n'ijty ayuu. Nitii ojts nkajë'kxyës ets ni tu'ktsunyën ja nëë nka'ukyës, mëëtkyëjxm ja mpokyëty mëti'ipë ënäty të xytyuuntëkoytyën, ko ja Wintsën xyajjoot'anpëjktë.

19Ëjts mëkës ojts ntsë'ëkë, ko ja Wintsën mtukjoot'anpëjkëtë mëj këjää, ojts wa'ats mjayajkutëkooytya'aja'anëtë, ëjts ënetyës ojts nmënu'kxtä'äky ets yë'ë ojts tmëtoow'ity ja nnu'kxtakënës.

20Yë Wintsën ojts yë Aarón näjyëtu'un tukjoot'anpëky, ojts tjatimyaj'ooka'any, koos jëtu'un n'ijxy, ënetyës ojts ntuktëkë ets këtiipë wi'ix tunëty.

21Ënät ja tsajpkaa jam nkutijnaxyës mëti'ipë ënäty të xyajkojtën ets të myajpokytyunëtën; xit ko'ow ntuuntaayës etsës ojts nëëkuko'owta'ay ma ja nëëwokën mëti'ipë jam kopkëjxm tso'onpën.

22Näyjyëtu'un jam Taberá, Masá ets Quibrot-hataavá ojts yë Wintsën jam xyajjoot'anpëktë.

23E ko yë Wintsën ojts tni'ënä'ämë ets jam mtsoontëty Cades-barnea ets mnëjkxëty ma ja it naaxwiinyëtë mo'oja'anëtën, miitsëty ka'ap ojts xymyëmëtowtë, ka'ap xymyëpëjktë mëti'ipës ojts tjanikäjpxyën.

24Ix tää yajnijawë ko jëtu'un xytyimyajtu'uye'eytyë, tyimtso'ontäky ma ojts ëka'any n'ixy'ajtë'ëktën je'eyë nëkoo Wintsën xykyäjpxykyumëtoownajxtë.

25E yë Wintsën tëë ënäty yajxon timnyikäjpxy, ko myajkutëkoya'anëtë, paatyës ojts yë Wintsën nwinkoxtänë ets jä'äs n'ijty ayuu axëëw wëxtyikxy xyëëw wëxtyikxy tsyu'um.

26Etsës nmënu'kxtäky, n'ënëmaayës: Wintsën tun yë mëyajtën, këtii ya'atë naax kajpn xyajkutëkoy, mëti'ipë mijts mkajpn'ajtypyën, mëti'ipë të xyjyuutyën jap Egiptë mëët yë mmëjajtën mkutujkën.

27Ja'amyäts ja mtuunpëtëjk mëti'ipë oy mëtuunën, tä yë Abraham, Isaac ets Jacob. Tun yë mëyajtën këtii ya'atë naax kajpn yë kyujuun'ajtën xymyëjpëjktakë ets nyëë pyoky.

28Këtiipë käjpxy jam y'ëna'anëty ma ojts xyajpëtsëmyën: Yë Wintsën ka'ap të myäyë ets tääpë naax kajpn jam tyajja'tëty ma ja it naaxwiinyëtën, mëti'ipë

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

tyukwinwa'anëyën, e jä'ä ko wyiink'ijxypytyëm jëtu'un, je'eyë ojts yaa twoowtsoony ets jam të'ëts'itjotm t'ëxmajtsy ets y'o'kta'atëty.

29E mijts Wintsën wa'ats xynyijawë, ko ya'atë naax kajpn, mijts mkajpn'ajtyp, mijts kë'ëm të xyjyuuty jap Egiptë mëët yë mmëjajtën ets mkutujkën.

Deuteronomio 10

1Ënätës yë Wintsën xy'ënëmaay: Oytyun kë'ëm mäjtsk yë tsaatsetsy, jëtu'un tä ja mëjëyëjpë y'ijtyën ets xy'oytyunëty tu'uk yë kaaxë, yë'ë kepy tsyetsy myajtunëp ets xymyëpätëty jam kopkëjxm maas ëjts nmëtya'aka'anyën mëët mijts.

2Ëjts nkëxja'ajäämpy ja aaw ayuk ma tääpë tsaatsetsyën, jëtu'un tä y'ijtyën ja mëjëyëjpë mëti'ipë ojts mijts xytyukpu'ujën ets jap xypyëjkë'ëkëty ma ja kaaxën.

3Ënätës ojts n'oytyuny ja kaaxë mëti'ipë acacië kepyën ets ojts mäjtsk një'ëtwä'kxyës yë tsaa etsës nmëpejty jam kopkkëjxm.

4Tä ojts ja Wintsën jam tkëxja'ay ja majkpë ja ënä'ämën tëyajtën ma ja tsaatsetsyën, mëti'ipë mëtoowtën ma ja kopkën, ko ojts kyäjpxy jëënjoty ma ënäty jam ni'ëmukë nyajpatëmën. Tëës ja xymyo'oy.

5Ënätës ojts jam ntso'onë kopkkëjxm mëët ja tsaatsetsy ma këxja'ay myinyën ja majkpë ja ënä'ämën. Japës npëjktäky kaaxëjoty, jëtu'un tääjës ënäty ja Wintsën të xytyuk'ëne'emyën ets tyampaat tap ja y'ity.

6Ënät yë Israel ja'ayëty jam tsyo'ontë ma ja it naaxwiinyëtë txëëwatyën Beerot-bene-jaacán ets ojts jam nyëjkxtë Moserá. Jam yë Aarón ojts y'o'knë ets jämyë nyaaxtëjkëy, yë Eleazar yë'ë ojts kyutëkëty ma ja teety'ajtkën.

7Ko jam tsyo'ontë, jam ojts nyëjkxtë Gudgoda, jam tsyo'ontë Gudgoda ets jyajtë jam Jotbata, ma tyaapë it naaxwiinyëtën ka'ap ijty jam yë nëë y'ëmaaytyä'äky.

8Ënät ojts yë Wintsën twin'ixy yë Leví y'u'unk y'ëna'k ets yë'ë tkë'ëtëty ja kaaxë mëti'ipë myë'ijtypyën ja käjpxytyu'unën ets tukwinkukëyëtëty ja Wintsën, ko tii wintsë'kën yajmo'oja'anëty, ijxtëm tyampaat tuntën.

9E paatykyëjxm yë Leví ja'ayëty ka'ap yë nyaax kyamëty të tpëktë ets ka'ap yë kyuma'ayën të yajmo'otë ma ja jyiiky myëku'ukëtyën, jä'ä ko yë Wintsën yë'ë kyuma'ayën'ajtëp, jëtu'un ijxtëm yë Wintsën të tnikäjpxyën.

10Jam kopkëjxm jä'äs ojts jam n'ity wëxtyikxy xyëëw wëxtyikxy tsyu'um, jëtu'un tääjës ojts jam n'ëk'ijtpën mëjëyëjp, koos yë Wintsën mëktä'äky nmëpëjktsooy, ojts tjanty'amëtoow'ity ja nu'kxtakënës. Paatykyëjxm ojts ka'ap myajkutëkoyëtë.

11Tyaajës ojts xy'ënëëmë: Nëjkx ets tuknipëjktaakë, tääts tääpë kajpn xywyoowtsoonëty wä'än tniwa'aktë ja it naaxwiinyëtë mëti'ipës ja y'ap y'okëty ojts ntukwinwanëtën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

12E tyam miitsëty Israel ja'ayëty. ¿Tii ja Tios m'amëtoowëtëp? Tios yi'iyë y'amëtoopy ets xymyëjjawëtëty ets xypyanëjkxëtëty yë nyë'ë tyu'u, ko xytsyoktëty xyjyawëtëty ets xy'ëwtatëty winë aaw winëjot.

13Ets xypyatuunëtëty yë y'ënä'ämën tyiyajtën ets kyutujkën jëtu'un'äämpy akujk jotkujk mjuuky'atëty.

14Yë'ë yajxon nijawëtë, ko yë mWintsënëty yë'ë winë jyä'ä'ajtääpy, wä'än tyë'ëjëty yë pojjotypë, tsajpkëjxmëpë, naaxwiinypë ets tëkokyë jënu'un jää winë yajpaatyën.

15E wi'ix n'ëk'ëna'anmëty, yë Wintsën ojts tsojkën'aty ets twin'ijxy miits yë m'ap m'okëty ets oy tsojky tja'awëy, ok ojts näjyëtu'un twin'ixy yë y'u'unk y'okëty, miits myaj'antijtëp, ko yë Wintsën yë'ë mnaax'ata'an mkajpn'ata'anëtë ma wiinkëtypë ja naax kajpnën, jëtu'un tä tyam yaj'ixy yajtunyën.

16Pëjkta'aktë jap ma mjot mwinma'anyëtyën ja oy'aaw oy'ayuk, mëti'ipë mëët yë Wintsën të xyaj'apaatëtën ets këtii ni'ikyë m'ëk kujuun'o'knëtëty.

17Jä'ä ko yë Wintsën mëti'ipë miits mTiosajtëpën, yë'ë Tios mëti'ipë ni'ik yë mëj'ajtën myëët'ajtypyën ma wiinkëtypë tiosën ets wiinkëtypë wintsënën. Yë'ë Tios mëjpë mëti'ipë maaytyääyëpën winë ets mëti'ipë kutsë'ëkën, mëti'ipë ka'ap win'ixy winkexy yë ja'ay tsoky tjawën ets mëti'ipë ka'ap yajuyën.

18Mëti'ipë nyipaye'epyën ja ku'ooky'u'unk ku'ookytyo'oxy ets mëti'ipë myoopyën ja wyit tyujkxy ja jaaypyaat jaaypyo'kxy; mëti'ipë yajpatëpën ma miitsëtyën.

19Paaty miits yam n'ënëëmëtë ets xytsyoktëty xyjyawëtëty yë jaaypyaat jaaypyo'kxy, jä'ä ko miitsëty ojts jap mjaaypyaat'at mjaaypyo'kxy'atë Egiptë.

20Winkutsë'ëkëtë yë mWintsën ets ëwtatë yi'iyë tu'ukyë. Mëtuntë oy yajxon ets pën tii ayuk mnikäjpxantëp mëët yë kutujkën, yë'ë xyëëw myajtuunëtëp.

21Jä'ä ko miits xoontä'äky myajpaatë, e mëët yë'ëkyëjxm jëtu'un mxoonta'aktë. Jä'ä ko yë'ë mTios'ajtëp ets tëë yë myëj'ajtën mëj këjää tyaj'ixyë mëët miitskyëjxmëty, miitsëty tëë kë'ëm xytyim'ix xytyimtuntë.

22Ko ja m'ap m'okëty jap jyajtë Egiptë, je'eyë ënätyëty nitëkë'px majk. E yë Wintsën yë'ë të tuknipëjktaakë ets mnimayëtëty. Miitsëty nimay myajpatnëtë, jëtu'un tä yë may myatsa'a kyëxë'ëkyën tsajpjotm.

Deuteronomio 11

1Tsoktë jawëtë yë mWintsënëty ets patuntë yë y'ënä'ämën tyiyajtën, yë y'aaw y'ayuk ets kyutujkën.

2Ja'aykyukëtë tii ja Wintsën mtukni''ixëjanëtëp, oy ja m'u'unk m'ëna'këty tyam ka'ap tja'akyukëtë ets ka'ap tnijawëtë. Mëmay mëtajtë wi'ix yë'ë myëjëtyën ets wi'ix winë tunyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

3Wi'ix mëj këjää jap winë tuunyën Egiptë, ko ja ëyo'on tyajkëtäky ma yajkutujkpën ets ma tu'kë'ëyë ja nyaax kyajpnën.

4Näyjyëtu'un ma tyaj'o'ktaayën tëkokyë ja yajkutujkpë ja tsiptuunpëtëjkëty mëët tu'kë'ëyë ja kepy wintëkäämpë mëti'ipë myëtsiptuuntëpën ets ja kyëwaayëty ets ko tyajkiintaay jam ma Tsaptsmëjnëëmejyën, ma ënäty miits myaj'ixjëtit myajpajëtitën. Yë Wintsën yë'ë ojts tyajkutëkooytyä'äy xëmëkyëjxm.

5Mja'amyätstëp näjyëtu'un wi'ix mëët'ajtëtën jam të'ëts'itjotm ets wi'ix jampaat myajja'ajtëtën.

6Wi'ix ojts tyajjaty tyajkëpetyën yë Datán ets Abiram, yë y'ëna'k yë Eliab, yë jyä'äy yë Rubén. Wi'ix ja naaxwiinyëtë y'ëwatsyën ets ojts jap kyënajxta'atë mëët tëkokyë ja y'u'unk y'ëna'këty, ja y'u'unk tyo'oxytyëjkëty, ja jyëën tyëjkëty ets tëkokyë jënu'un ënäty winë tmëët'atën. Tyaapë ma jëtu'un jyä'äjty kyëpejtyën, wa'ats ojts yë Israel ja'ayëty t'ijxta'a tnija'awëtya'atë.

7Miitsëty tëë kë'ëm xy'ixtë xynyijawëtë, jä'ä ko wa'ats xy'ijxtë tiijaty yë Wintsën të tunyën.

8Yë'ë mpatuntëp yë ënä'ämën tëyajtën mëti'ipë tyam të nmo'otën ets mëkta'aktëty, jëtu'unts akujk jotkujk xytyimniwa'aktëty ja it naaxwiinyëtë mëti'ipë nmo'ojantëpën.

9Ets jëtu'un'äämpy nëjkx jam jeky mtsëënëtë mjuuky'atë, ma ja it naaxwiinyëtën mëti'ipë ojts ja Wintsën tukwinwanën ja m'ap m'okëty ets ja y'u'unk y'ëna'këty, jam jëtu'un ma ja jë'kxy pëky ka'ap y'ëmaaytyä'äkyën.

10Ja it naaxwiinyëtë mëti'ipë miits mjä'ä'atantëpën, ka'ap jyëtu'unëty tä ja mëti'ipë jap Egiptë yajpatëpën, ma miits mtso'ontën; jap miits ijty kë'ëm ja mtëëmpt mniptëp ets jëkäm ja nëë xymyëtsoontë, mëti'ipë mtukyajxo'ktëpën ja mpëjktä'äkyëty, ma ja aay ujts jam yontën.

11E ja it naaxwiinyëtë mëti'ipë miits mniwa'akantëpën myëët'ajtyp ja kopkjot ets ja joyjyot; ja nëë tuu xëmë këtakp jam oyjyëna'ajëty.

12Ma tääpë it naaxwiinyëtën yë Wintsën yë'ë kë'ëm tyimkëwent'ajtyp ets xëmë jam yë kyënu'kxën tyajkëtä'äky oy tyimjëna'ajëty.

13Pën miitsëty mkuuytyuuntëp ja y'ënä'ämën tyiyajtën mëti'ipë tyam të nmo'otën, pën mtsojktëp mja'awëtëp ja Wintsën mëti'ipë miits mTiosajtëpën ets pën m'ëwtajtëp winë aaw winëjot.

14Yë'ë nëjkxëp t'a'ixë ets ja nëë tuu tyajminëty potmjoty ets xëkopkjoty, jëtu'un xyajpëtë'ëkëty mëj këjää ja tsajpmok, ja tsatym nyëë ets ja on ma ja mkam mtu'ujën.

15Tios nëjkxëp jam kamwinm tu'uwinm tyajpëtsëmy yë aay ujts mëti'ipë jyë'kxtëp pyëktëpën yë mjëyujk mtsajpkaa ets miitsëty ka'ap nëjkx yë mjë'kx mpëky xyaj'ëmaaytya'aktë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

16E miitsëty mëk mnäkyëwent'atëtëty, këtii myajwin'ëëntëty, këtiipë Wintsën nijëna'a xy'ëxmatstëty ets wiink wintsën xypyanëjkxtëkëtëty, xy'ëwtatëty, ëkë xywyinkoxtänëtëty.

17Jä'ä ko jëtu'unpë ja winma'any xypyaatëty, yë Wintsën nëjkxëp mëk mtukjoot'anpëkëtë ets ka'ap nëjkx yë nëë tuu t'ëkkäjxnë ma ja kam tu'ujën, jëtu'un'äämpy nëjkx mjë'kx kyutëëtsëtë ets ka'ap xy'ëkmëët'ajnëtëty tii mkaytyëp m'uuktëp ets m'o'kta'a mtëkooytya'atëty ma ya'atë oynyaax oykyamën, mëti'ipë ja Wintsën mo'ojanëtëpën.

18Ya'atë aaw ayuk yë'ë xëmë mjot'atëp, ets mmëmay mmëtajtëp; jëtu'un xytyimmëët'atëty tä jeexyë jam mkë'ëkëjxm ets mwinpokëjxm xymyëët'atën këxtsumy.

19Yë m'u'unk m'ëna'këty nëjkxëp xytyuk'ëwaanëtë ets xytyukni''ixëtë ya'atë aaw ayuk, wä'än tjamëty ma mjëën mtëjkëtyën, ma në'ë tu'ujën, ëkë ma ënäty ma'ajan mpo'kxanëtën; näjyëtu'un ko ënäty ma'aypyëtë'ëktë.

20Nëjkxëp jam xykyëxja'atë ma mtëjkxenyëtyën ets ma mtëjk'akajëtyën.

21Jëtu'unts miitsëty ets ja m'u'unk m'ëna'këty nëjkxëp jeky mjuuky'atë ma ja it naaxwiinyëtën mëti'ipë ja Wintsën tyukwinwa'anëyën tmo'oja'any ja m'ap m'okëty, jëtu'un tä ja tsajp ets ja naaxwiinyëtë jeky y'ijtëwtën.

22Pën miitsëty mpatuuntëp ya'atë ënä'ämën tëyajtën, mëti'ipë tyam ntuk'ënä'ämtëpën ets xypyatuntëty ets pën mtsojktëp mja'awëtëp yë Wintsën mëti'ipë miits mTiosajtëpën ets yë'ë xypyanëjkxtëty tëkokyë yë nyë'ë tyu'u,

23yë Wintsën yë'ë nëjkx kë'ëm t'ëxkäjxta'ay ja ja'ayëty, mëti'ipë tyam jam tsënaaytyëpën, ma ja it naaxwiinyëtën mëti'ipë mniwa'akantëpën ets miitsëty jëtu'un'äämpy nëjkx akujk jotkujk xytyimniwa'aktë ja naax kajpn ma janty may ja ja'ay tsyëënëtën ets amëk jotmëkëty.

24Ma ënäty miitsëty mnajtswa'akëtën, jam nëjkx mtsënaaytyaknpëktë, yë mtsëpa'anëty jam nëjkx y'ëwtity të'ëts'itjotm, nyaxëty jam Líbano ets tsyoonëty jam ma Éufrates mëjnëë jyënäkyën ets tyimja'tëty ma ja mejyën naax akujkpë.

25Ni pën nëjkx xykyayajmëta'aktë ko ënäty mtsiptuntë. Jä'ä Ko yë Wintsën yë'ë yajkëta'akäämpy yë mëktsë'ëkë ma mmëtsiptëjkëtyën ma ënäty muum mnaxtën, jëtu'un tä të twinwanën.

26Ya'atë xëëwës npëjktä'äky ma miitsëtyën yë kënu'kxën ets pojkën ets xywyin'ixtëty mëti'ipë mtsojktëp.

27Mpaatëp ja näkyënu'kxën pën mpatuuntëp mëti'ipë yë Wintsën të tni'ënä'ämën tyampë të ntuk'ëwaanëtën.

28E pën wiink tios mpanëjkxtëjkëtyëp ets ënäty yë'ë xy'ëwtajnëtë ets xymyëtuunëtë, tä jeexyë yë'ë xy'ëwtatën ja mëtëypyë ja Wintsën, jää näpyokë nëjkx y'ity.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

29Ko ënäty yë Wintsën mëti'ipë miits mTiosajtëpën jam të myajja'tëtë ma tääpë it naaxwiinyëtën mëti'ipë mjä'ä'atantëpën, yë näkyënu'kxë jam nëjkx xykyëxkajpxtë ma Guerizim kopkën, e yë näpyokë jam nëjkx xykyëxkajpxtë ma Ebal kopkën.

30Ya'atë mäjtskpë kopk jam yajpaaty nëë'awinaxy ma Jordán nëëjën, jamtsow yajpaaty anajnytsyow ma Canaán ja'ayëty tsyëënëtën jam joyjyotm. Yë'ë mëët nyäwyinku'ixëty yë Guilgal yë y'itjot, winkon ma ja xojjotmën jampë yajpaatyën Moré.

31Wäänë yjaak'ita'any ets xytyuknaxtëty yë Jordán mëjnëë ets xynyiwa'aktëty ja naaxwiinyëtë mëti'ipë yë Tios mo'ojanëtëpën. Ko ënäty të xynyiwa'knëtë tääpë it naaxwiinyëtë ets ënäty jam mtsënaaynyëtë.

32Yë'ë mkuuytyuntëp xëmë ya'atë ënä'ämën tëyajtën ets ya'atë aaw ayuk mëti'ipë tyam të ntuk'ëwaanëtën ets të ntuknijawëtën.

Deuteronomio 12

1Ya'atës jëtu'un ënä'ämën'ajtp tëy'ajtën'ajtp, mëti'ipë mtuntëpën ko ënäty jam mjuuky'ajnëtë ma ja it naaxwiinyëtën mëti'ipë ja Wintsën mo'ojanëtëpën, mëti'ipë y'ëwtajtën yë mteety m'apëty.

2Yajkutëkooytya'atë tëkokyë yë it naaxwiinyëtë, ma ja'ayëty t'ëwtatën yë wyintsënëty, mëti'ipë tsënaaytyëpën jam ma it naaxwiinyëtën, mëti'ipë mjä'ä'atantëpën. Tukpu'ujëtya'atë yë y'awinaxëty, mëti'ipë myëët'ajtëpën jam tunkëjxm kopkëjxm, tu'u'am ëkë jampë muum kepypya'tkë'ëm yajpaatyën.

3Mjijtë'ktaayëtëp yë pyotsyëty ma ja wintsë'kën tyaktën, piw nuuk tuunta'atë yë tsaa ets nino'oktë yë kepy tsyetsy ets yajkutëkooytya'atë tëkokyë mëti'ipë y'ëwtajtëpën. Nitii xykyayajwë'ëmtëty mëti'ipë y'ëwtajtëpën ets jëtu'un ka'ap nijëna'a y'ëkyajja'amyäjtsnëtëty.

4Jä'ä ko yë Wintsën mëti'ipë Tios'ajtpën, ka'ap jyëtu'unëty yaj'ëwtaty.

5Ma miits yë mja'ayëtyën, yë Wintsën nëjkxëp twin'ixy tu'uk yë it naaxwiinyëtë ma nëjkx yaj'ëwtatyën, e miitsëty jam nëjkx mnëjkxtë.

6Jam nëjkx yë Wintsën xytyukwintsë'ëkëtë yë jëyujk. Nëjkxëp yë Wintsën jam xymyo'otë yë tu'kpëkpyë yajjëpëkyën ma ja mmajkpëkpyën ets tii ënäty miitsëty mo'ojantëpën. Yë'ë nëjkx xykyë'ëmo'otë ja mjëyujk mtsajpkaajëty, mëti'ipë më''ëka'any të myinyën naaxwiiny.

7Jam mkaytyëty m'uuktëty ma ja mWintsën Tiosën ets mëët ja m'u'unk m'ëna'këty ets ja mjëëky mëku'ukëty, nëjkxëp xytyukxon xytyuk'itë ja mjë'kxy mpëkyëty mëti'ipë ënäty të y'ity të wyintëyën ets ja mWintsën të tkënu'kxyën.

8Jam ka'ap nëjkx tii xy'ëktuunëtë tä yaa tyam winë xytyuntën, ma aak kë'ëmwinma'any tii yajtunyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

9E tëyajtën ko miitsëty ka'ap jam mja'tënëm ma ja it naaxwiinyëtën ma nëjkx akujk jotkujk mjuuky'atën, ma ja Wintsën mo'oja'anëtën.

10E ko ënäty të xytyuknajxnëtë ja Jordán mëjnëë ets jam myajpatnëtëty ma ja it naaxwiinyëtë mëti'ipë ja Wintsën mo'ojanëtëpën ets ka'ap maa y'ëkyajpatnëtë ja mëtsipëty, nitii tsë'ëkë maa kya'ëk'ijtnëty.

11Ja it naaxwiinyëtën mëti'ipë ënäty ja Wintsën të twin'ixyën ets jam yajpaata'any, nëjkxëp ja wyintsë'kën xymyo'otë mëti'ipës yam të nikäjpxyën. Nëjkxëp xytyukwintsë'ëkëtë ja jëyujk mëti'ipë myaj'ooktëpën ets xynyino'oktëty. Nëjkxëp näjyëtu'un xymyo'otë yë ayajk ako'onën ets tu'kpëkpyë yajëpëkyën ma ja majk pëkpyën ets ayajk ako'onën mëti'ipë të xytyukwinwanëtën ets xymyo'oja'antë.

12Nëjkxëp tu'uk yë mëj xëëw xyaj'apaatëtë ma ja Wintsën xymyëjjawëtëtyën, mëët ja m'u'unk m'ëna'këty, ja mtuunpëty ets Leví ja'ayëty. Miits wa'ats xynyijawëtë, ko yë'ëjëty ka'ap yë nyaax tmëët'atë.

13Miitsëty yë'ë mnijawëtëp, ko këtii oy namaa yë jëyujk'ooky xynyino'oktëty mëti'ipë yë Wintsën ntukwintsë'ëkëtyëpën.

14Ko tii yë Wintsën xytyukwintsë'ëkëja'antëty, jam xymyo'otëty ma ënäty yë'ë kë'ëm të twin'ixyën. Jam nëjkx xytyuntë tëkokyë ya'atë mëti'ipë yam të ntuk'ëwaanëtën.

15E pën miits mtsu'utsan mjë'kxantëp yë mjëyujk mtsajpkaajëty, jyëkyejpy xyaj'ooktëty oyjyëna'ajëty jam ma mnaax mkajpnëtyën. Jyëkyejpy jëtu'unyë xytsyu'utstëty oy ënäty ja Tios jëyëjp të xykyamo'otë.

16Yë tëy yë nye'pny këtii xyjyë'kxëtëty, mnitajtëp naaxkëjxy.

17Ka'ap xykyäyëty ma mnaax mkajpnën ja tu'kpëkpyë yajjëpëkyën ma ja majk pëkpyën, mëti'ipë yë Wintsën mo'ojantëpën, ijxtëm yë tsajpmokën, tsatym nyëë, on, jëyujk tsajpkaa y'u'unk mëtu'ukpë, mëti'ipë ayajk ako'onën'ajtpën ma Wintsën të xytyukwinwanën.

18Ko tyaapë xyjyë'kxa'antëty ma mWintsën Tiosëtyën ets xyajtuna'antëty mëti'ipës yam nikäjpxypën, jam mëpaat xyjyë'kxtë ma ënäty yë Wintsën të twin'ixyën ja it naaxwiinyëtë, mëët ja m'u'unk m'ëna'këty ets ja Leví ja'ayëty. Jëtu'un xytyukxon xytyuk'itëty, mëti'ipë ënäty të xynyitunën.

19Ma jam myajpaatën naaxjotm kajpnjotm nijëna'a xykyaja'atyëkoytyëty yë Leví ja'ayëty.

20Ko ënäty ja Wintsën të tyajwintu'upëjkta'aynyë ja mnaax mkajpn jëtu'un tä të tnikäjpxyën, miits mjëkyäjptëp xytsyu'utstëty yë mtsajpkaajëty ëkë oy tyimtiijëty ets oy tyimjëna'ajëty.

21Pën ja it naaxwiinyëtë jëkäm wyi'imy ma ënäty ja Wintsën të twin'ixyën, miitsëty mjëkyäjptëp yë tsajpkaa ets tsajppaxy xyaj'ooktëty ets xytsyu'utstëty, mëti'ipë ja Wintsën mooyëtëpën, ma ënäty jam myajpaatën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

22E jëtu'un nëjkx xytsyu'utstë, tä yë ja'ay tsu'utsyën yë wëëky ëkë oymyëti'ipë joonëty. Jyëkyäpëp nëjkx kyäytyë tsyu'utstë yë ja'ayëty mëti'ipë wa'ats yajpatëpën ets mëti'ipë ka'ap wya'ats'atën.

23Yë'ë tëy yë nye'pyny këtii xyjyë'kxëtëty, jä'ä ko yë'ë juukyajtën'ajtp. Paatykyëjxm ka'ap mëpaat yë ne'pyny mëti'ipë juukyajtën'ajtpën xy'ajë'kxmuktë mëët yë nyitsu'utsy.

24Yë ne'pyny naaxkëjxy nëjkx xynyitajtë.

25Këtii yë ne'pyny xyjyë'kxtëty ets jotkujk mjuuky'atëty, näjyëtu'un yë m'u'unk m'ëna'këty mëët ko ënäty ja Wintsën ja y'aaw y'ayuk xypyatuunëtë.

26E pën tëë xytyuknipëjktaakëtë ets m'ayajk m'ako'onën xyaka'antë, ëkë tëë tii yë Wintsën xytyukwinwanëtë, jam nëjkx xyaktë ma ënäty ja it naaxwiinyëtë të twin'ixyën.

27E jam ma wintsë'këntyaknën, jam xymyo'otëty ja Wintsën tii ënäty mo'ojantëpën. Pën yë'ë jëyujk'ooky, jam nëjkx xyajnitoytyë ma ja nyipotsyën ma ja wintsë'kën yajyäkyën. Yë jëyujk ne'pny nëjkxëp xytyuknixijkxtë ja Wintsën mëti'ipë miits mTiosajtëpën ja wyintsë'këntyakn, e yë nyitsu'uty jyëkyejpy xytsyu'utstëty.

28Mëtowtëp ets mpatuntëp jëtu'un, mëti'ipë yam ntuk'ënä'ämtëpën. Jëtu'un jotkujk xëmë mjuuky'atëty, näjyëtu'un yë m'u'unk m'ëna'këty, mëët ko ënäty xytyuntë mëti'ipë oyën ets tëyajtën, mëti'ipë y'oy'ijxypyën mWintsën Tiosëty.

29-30Ko ënäty ja Wintsën tëë tyajkutëkooytyä'äy ja naax kajpn mëti'ipë miits mniwa'akantëpën ets jam mtsënaaynyëtë. Ijxkëm näjyëtu'un xytyuuntëpë winë tä yë'ëjëtyën ets ja wyintsënëty xy'ëwtajnëtëty.

31E miitsëty këtii jëtu'un winë xytyuntëty ma mWintsën Tiosëtyën, tä yë'ëjëty y'ëtë'ëtstën. Jä'ä ko yë'ëjëty aakjëtu'un winë tuntë tä yë Wintsën t'ëxëëk'ixyën. Yë'ëjëty ëxëëk y'ëtë'ëtstë y'ëna'antë ko yë tyiosëty tmëjjawëtë; yajknëtëp ja y'u'unk y'ëna'këty ko ja wyintsënëty ja wyintsë'kën tmo'oja'antë.

32Tiits miitsëty yë'ë xëmë mtuntëp mëti'ipë të ntuk'ënä'ämtën, këtii nitu'uk xyajni'ikëtëty ets nitu'uk xykyajëpëktëty.

Deuteronomio 13

1Ko tu'uk yë käjpxynyajxpë, ëkë mëti'ipë yajniwijpyën yë kuma'ay ets tii mëj'ajtën tyakëty, ëkë tnikajpxëty tii ijxpäjtën.

2Ets jyänty y'atëwëty mëti'ipë ënäty të tnikäjpxyën ets y'ëna'anëty: Mintë, tsojk n'ëwtajtëm yë wiinkpë tios, mëti'ipë miits ka'ap xy'ixy'atën, tsojk nmëjja'aw njaantyjya'awëmë yë'ë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[3]Këtii nëkoo xymyëpëktëty, jä'ä ko yë Wintsën mëti'ipë mTiosajtëpën je'eyë nëkoo mwinma'any'ixëtë ets t'ëkjanty'ixa'any pën mjantytsyojk mjantyjya'awëtëp winë aaw winëjot.

[4]Yi'iyë yë Wintsën mëti'ipë mTiosajtëpën tim panëjkxtëkëtë; tuntë ijxtëm ja y'ënä'ämën myinyën ets yi'iyë ja y'aaw y'ayuk mëtoow'ijtëtë. Yë'ë mka'ëxmatstëp ets jam xëmë mjot mwinma'any xypyëjkta'aktëty ma yë'ëjën.

[5]Tääpë käjpxynyajxpë, ëkë mëti'ipë yajniwijpyën yë kuma'ay, nëjkxëp yë y'ooky, mëëtkyëjxm ko ënäty tëë mnajts'ëw mnaskajpxëtë ets xykyäjpxy kumëtoownaxtëty ja Wintsën mëti'ipë mTyios'ajtëpën, mëti'ipë myaj'ëwaatsëpëtsëëmëtën jap Egiptë ma ënäty mëtun m'ëyowtën ets ka'ap myajmëjuytyë. Jëtu'un ënäty ka'ap xy'ijxta'aktë ja ëxëëkajtën ma miitsëtyën.

[6]Pën yë mëkä'äx, ëkë m'u'unk, ëkë mnëëx, ëkë mto'oxytyëjk mëti'ipë oy mtsojkpy mja'apën, ëkë mjëëky mëku'uk, ni'ikyë mjanty'ënë'ëmxëty ets wiinkpë wintsën xy'ëwtatëty, mëti'ipë miitsëty ets m'ap m'ok ka'ap t'ixy'atën,

[7]tä yë Wintsëntëjkëty yë nyaax kyajpnëtyën mëti'ipë mëwinkon'ajtëpën, ëkë mëti'ipë jëkämën ets mëti'ipë yajpatpën wiink naax wiink kajpn,

[8]mijts këtiimës xykyupëkëty, tä jya'ëna'anyën. Këtii xymyëjpëjkta'akëty ja wyinma'any ko ënäty tii ëyo'on tiijotmay tpatnë, ninu'un xykyapa'ëyowëty ets këtii xynyimon xynyitukëty, ni xykyakuyu'utsëty, ko ënäty pën y'ixjëtijt pyajëtijtënë.

[9]Ti tëy mtunëp ni'ikyëmës jaakyaj'ook. Mijts ëka'any mxajjë'ëkëp ets ok ja naax kajpn xyajjë'ëktëty.

[10]Kuka'ats, mëët ko ënäty të mjatukjëjpwoowtu'uta'anyë ja mWintsën ja nyëë'aaw tyu'u'aaw, mëti'ipë jap myajpëtsëëmën Egiptë ma ënäty mëk myajtëytyunyën.

[11]Jëtu'un'äämpy ja Israel ja'ayëty nijawëtëty ets ja tsë'ëkë tmëët'atëty, këtiipë ja ëxëëkpë t'ëktuuntëkooynyëtëty.

[12]Ko muum xynyijawë'atëty ma naax kajpnën mëti'ipë ja Wintsën ënäty të mo'ojëtën, ja'ay pyëtsëmtëty ëkë yajnijawëtëty,

[13]ka'apë yë Wintsën tmëmëtowtën. Je'eyë nëkoo oypyënëty twin'ëën twinxajtë ets tukjëjpye'eytyu'uta'antë yë mWintsën Tiosëty yë nyëë'aaw tyu'u'aaw, ma tuk'ëwtata'antën ka'apë wyintsënëtyën.

[14]Ko jëtu'un xymyëtoy'atëty, yajxon nëjkx xynyipaye'eytyë. E pën janty tëy ko tam jëtu'unpë ja'ayëty jyëtitë, mëti'ipë je'eyë nëkoo ja jot winma'any yajtëkoyäämpyën ets wa'ats yajnijawë, ko yë Wintsën y'ëxëëk'ijxyp yë jëtu'unpë.

[15]Nëjkxëp xykyupujxta'atë, mëti'ipë ënäty jëtu'unpë ja winma'any pyanëjkxtëjkëtyëpën, tu'kë'ëyë mëët yë jyëyujk tsyajpkaajëty ets tëkokyë mëti'ipë myëët'ajtëpën ma ja nyaax kyajpnëtyën, wa'ats xyajkutëkooytyääyëtëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

16Tëkokyë ja wyitëty myeenyëty kajpn itkujky nëjkx xynyipëjkpäjtaayëtë. Ets xyjyëën'ixkonëtëty tu'ukyë mëët ja naax kajpn ets tëkokyë jënu'un jam winë yajpaatyën. Ets pën tëë ënäty ja mmëtsiptëjkëty winë xypyëjkëtë, yajnitooytya'atë ets jëtu'un jam nyaxëty Wintsën wyintum tä jeexyë winë yë'ë yajtukwino'oky yajtukwinxämyën. Tääpë naax kajpn jëtu'un nëjkx wyi'imy xëmëkyëjxm ajit tukjitë ets ni pën nëjkx tka'ëkkoj'o'oyënë.

17Nitii xykyamëwë'ëmtëty, mëti'ipë ënäty yë Wintsën të tuknipëjktaakën kyutëkoyëty ets jëtu'un nëjkx ka'ap mtukjoot'anpëkëtë. Ni'ikyë nëjkx mpa'ëyow mnajts'ëyowëtë ets nëjkxëp myajmëj myajmayëtë jëtu'un tä ojts tukwinwanën ja m'ap m'okëty.

18Ënät jëtu'un tyunëtëty jyatëtëty pën miitsëty mëmëtoowtëp ja Wintsën ets pën mpatuuntëp ja y'ënä'ämën tyiyajtën mëti'ipë tyam të nmo'otën ets pën oy winë xytyuntë, tä yë'ë t'oyjyawën.

Deuteronomio 14

1Tëë xynyijawëtë, ko miitsëty mWintsën m'u'unk'ajtëtëp. Paaty këtii nëkoo mjot mnini'kx oy wi'ix xytyuntëty, këtii nëkoo xyajtsëtyut xyajwintëkoytyëty. Ni yë'ë mwaay mkopk ëxaty xykyatuntëty ko pën y'ookëty tyëkoyëty.

2Jä'ä ko yë mWintsën Tiosëty yë'ë të y'ënä'äny, ko miits mjä'ä'ata'anëtë. Paaty kë'ëm të mtimwin'ixëtë ma wiinkëtypë ja naax kajpnën ets yë'ë mjä'ä'ata'anëtë.

3Këtii tii xyjyë'kxtëty mëti'ipë ëxëëkën.

4Tyaa këxja'ay myiny ets xynyijawëtëty mëti'ipë jëyujk mëpaat xytsyu'utstën. Jyëkyäpëp xytsyu'utstëty yë tsajpkaa, tsajppax, kupixyny,

5ets ja jëtyu'u u'unk, pax, tsajppax mëti'ipë aayjoty ujtsjoty yajpatëpën ets oymyëti'ipë jëyujkëty mëti'ipë wajmëëtën.

6Jyëkyejpy xytsyu'utstëty tëkokyë yë jëyujk mëti'ipë apu'uyëpën, mëti'ipë yë tyekyxyooky amäjtsk ëkë axeenyën.

7E ja jëyujk mëti'ipë mëpaat ka'ap xytsyu'utstën, oy jya''apu'uyëtë, ëkë oy ja tyekyxyookyëty jyaxeenyëty. Yë'ë jëyujk jëku'ux, mëj tsuk ets tsik ka'ap mëpaat xytsyu'utstë oy jya''apu'uyëtë ets oy yë tyekyxyooky jya''axeeny'atë.

8E ëtsëm näjyëtu'un jyamëët'ajtyp axeeny yë tyekyxyooky, je'eyëp ko ka'ap y'apu'uyë, këtii xytsyu'utstëty. Tääpë jëyujk ëxëëkjëyujk mëpaat xyajnaxtë ets këtii yë nyi'kx kyopk xytsyoonëtëty ko ënäty muum të y'ooky.

9Yë nëë jëyujk jyëkyejpy xytsyu'utstëty. Yë'ë mëti'ipë jam yë kyäknën ets nyimeenyën.

10E pën kajts tii yë kyäkn ets ka'ap näjyëtu'un tmëëtëty yë nyimeeny këtii xytsyu'utstëty, ëxëëk tääpë nëë jëyujk xytyijtëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

11Yë joon jëyujk, oymyëti'ipëty, pën oytsyu'tsnë jyëkyejpy xytsyu'utstëty.

12E tii tëy ka'ap mëpaat xytsyu'utstë yë witsn, me'ky, pajkjëpip, wojny,

13patutk

14lut, wëëky,

15yutyk, ju'k, wääk'oo, nëë'apatë,

16pix, jëpityë, kexyky,

17tsu'kxy, këwayerë, pooplaan,

18wojny, ënääwkëtsey ets tëëxy.

19Tëkokyë yë tsukts aak ëxëëk yë nyäxy, ka'ap mëpaat xytsyu'utstë.

20Yë joonëty mëti'ipë të yajnikajpxtën ko tsyu'utsëty, jyëkyejpy xytsyu'utstëty.

21Yë jëyujk najts'ookë këtii xytsyu'utstë. Wa'ats mnäyaj'itëtëty, jä'ä ko miitsëty yë'ë yë Wintsën mkajpn'ajtëtëp. Pën yajpatp yë jaaypyaat jaaypyo'kxy ma miitsëtyën, yë'ë jyëkyäjptëp tsu'utstëty, nän jyëkyejpy xytyukmëtooktëty ja jaaypyaat jaaypyo'kxy mëti'ipë tu'u'am'ajtëpën. Yë tsajppax u'unk tsu'utsy këtii xyajkëëwjëtitëty mëët yë tyaak yë tyi'tsk nëë.

22Ko winjëmëjt yë mpëjktä'äky xyajpëtë'ëktëty, nëjkxëp wäänë xypyupëktë mëti'ipë ja Wintsën mo'otëpën.

23Mëti'ipë ënäty mpupëjktëpën oy yë'ëjëty yë tsajpmok, tsatym nyëë, ëkë on; ëkë wä'än yë'ëjëty ja më''ëka'anypë myinyën naaxwiiny, ejxtëm ja mjëyujk mtsajpkaajëtyën, mtsajppaxëty, ëkë mkupixynyëty, jam nëjkx xytsyu'utstë xyjyë'kxtë jam wyintum ma ja mWintsënëtyën, ma ja it naaxwiinyëtën mëti'ipë ënäty yë'ë kë'ëm të twin'ixyën ets jam yaj'ëwtat yajmëjjawëty. Jëtu'un'äämpy xytyukjatëty wi'ix mëpaat ja Wintsën xëmë xywyinkutsë'ëkëtën.

24Pën yë Tios mkënu'kxëtëp ënäty mëët yë mpëjktä'äkyëty ets xyjyayaka'antëty ma tu'kpëky yajëpëkyën ja majk pëkpyë, e jëkäm ja it naaxwiinyëtë yajpaaty mëti'ipë të twin'ixyën ma yajmëjjawëtyën.

25Jyëkyejpy xytyooktëty mëti'ipë ënäty myakantëpën ets ja nyimeeny mëti'ipë ënäty ja ja'ay tyukujuupyën yë'ë mmënëjkxtëp jam ma ja it naaxwiinyëtën mëti'ipë ënäty ja Wintsën të twin'ixyën.

26Yë'ë mtukjuyëp tii ënäty m'a'ijxëpën. Jyëkyejpy xyjyuyëty yë tsajpkaa, tsajppax, kupixyny, tsatym nyëë, ëkë oytyiinëëjëty mëti'ipë tëë xyunyën; mijts kë'ëm m'ixëp tii ënäty mjuyäämpy, yë'ëts mtsu'utstëp mjë'kxtëp jam Wintsën wyintum mëët ja m'u'unk m'ëna'k, m'u'unk mto'oxytyëjk ets jëtu'un'äämpyts xyaj'apaatëtëty tu'uk ja xëëw.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

27Yë Leví ja'ayëty mëti'ipë yajpatëpën ma mnaax mkajpnëtyën, këtii ijxtëkoy ja'atyëkoy xyaj'itëty. Miitsëty wa'ats xynyijawëtë, ko yë'ëjëty ka'ap yë nyaax kyamëty tmëët'atë tä miitsëtyën.

28Wintëkëëk jëmëjt ëpëky xypyëjkta'akëty ma ja tu'kpëkpyë yajëpëkyën ma ja majk pëkpyën; mëti'ipë ënäty mjëpëjkpyën winjëmëjt ma ja mpëjktä'äky y'ity wyintëyën ets xynyipëjkpätëty ma tu'uk ja it naaxwiinyëtën kajpntum.

29Yë'ë mo'otëp yë Leví ja'ayëty, ko ënäty mnimin mnija'tëtë. Miits tëë xynyijawëtë, ko yë'ëjëty ka'ap tii nyaax kyamëty jëtu'un tä miitsëtyën; yë'ë nëjkx xymyo'otë yë jaaypyaat jaaypyo'kxyëty, ku'ooky'u'unkëty ets ku'ooky tyo'oxyëty ets jëtu'un näjyëtu'un yajpaatëty ku'uxyë jotkëtä'äky. Yë Wintsën nëjkxëp mkënu'kxëtë ets mjuuky'atëty mëjwiin këjää ko ënäty jëtu'un xytyuntë.

Deuteronomio 15

1Win wëxtujk jëmëjt mëpaat ja mjëëky mëku'uk xymyä'kxëtë ja nyëë pyokyëty ets jyuy nyu'kxyëty.

2Yë'ë yaj'antijp: Pën tëë tu'uk yë ja'ay tii yë jyiiky myëku'uk tuknu'kxtsoy, nyimä'kxëp oy ënäty tka'ëkëpäjnë. Oy ënäty ja jyiiky myëku'uk ëkë ja myëkunaax myëkukajpn mëj këjää myënu'kxy'ätyë, ka'ap tukëpätëty. Jä'ä ko tääpë jëmëjt jää mëpaat yë ja'ay yë myëku'uk yë nyu'kxy tnimä'kxë, mëët ko ja Wintsën jëtu'un yajmëjjawë.

3Yë jaaypyaat jaaypyo'kxy jyëkyejpy xy'amëtowëty yë nyu'kxy ets tkëpätëty, e yë mëkunaax mëkukajpn kwanë ko xymyä'kxëty ja nyu'kxy.

4Jëtu'un'äämpy ka'ap ni pën y'ëyowëty ma mnaax mkajpnën, yë mWintsën yë'ë nëjkx mkënu'kxyë mëj këjää ma ja it naaxwiinyëtën mëti'ipë mo'ojanëpën.

5Ënät jëtu'un pën mëmëtoopy ets mtuumpy, ijxtëm yë'ë tni'ënä'ämën, jëtu'un tä tyam të mtukmëtowëtën.

6Pën mtuumpy jëtu'un yë mWintsën nëjkxëp mjantykyënu'kxyë tä yë'ë të twinwanën ets nëjkx mëj këjää xymyëët'aty ja wit meeny, nëjkxëp xymyëët'aty mëti'ipë mëpaat xytyuk'ënu'kxyën ja wiink naax wiink kajpn, e mijts nitii xykyanu'kxëty. Nëjkxëp xy'ëne'emy wiinkëtypë naax kajpn, e mijts ni pën mkanätyuk'ënä'ämëtëty.

7Pën yajpatp yë ëyoopëja'ay ma naax kajpnën, mëti'ipë ënäty yë mWintsën të mo'oyën. Yajnikëxë'ëk ja m'oyjot m'oywyinma'any ma yë'ëjën, mo'o tii yajmëyäjtypyën, këtii ja mëkunaax mëkukajpn jëtu'unyë xynya'ixëty.

8Pën tii m'amëtoow mpëjktsoowëp, mo'o.

9Këtii jëtu'unpë ëxëëk jot ëxëëk winma'any xypyaatëty ets m'ëna'anëty: Tyam ya'atë wëxtujk jëmëjtpë kya'pxanë ma jëtu'unyë nu'kxy yajnime'kxyën. Paaty ka'apës yam tii pën ntuknu'kxa'any ets ka'ap tii ja mjëëky mëku'uk xytyuknu'kxa'anëty. Jä'ä ko pën

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

jëtu'un mijts mja'ay'äty, yë'ë nëjkxëp yë Wintsën tuk'ëwaanë ets ja jëtu'unpë pokytyu'unën nëjkx nyäxy.

10Mijts mpatëp ets xypyutëkëty yë mjëëky mëku'uk mëti'ipë ëyoop jotëkoopyën. Jä'ä ko yë mWintsën yë'ë y'ixäämpy wi'ix mijts oy winë xytyuny.

11Yaa naaxwiiny naaxkëjxy xëmë xy'ixa'any yë ëyoopëja'ay, paaty oy kyopkpëkyëty ets mijts xymyo'ojëty xykyäxëty yë mjëëky mëku'uk tii yajmëyäjtypyën.

12Pën yë mmëkunaax mmëkukajpn nätyo'këp ma mijtsën, wä'än yë'ëjëty ye'etyëjk ëkë to'oxytyëjk ets mëtuna'anyë. Tëtujkjëmëjt nëjkx je'eyë mëtunyë, ko wëxtujk jëmëjt kya'pxnëty, jä'ä nëjkx xyajwë'ëmy ëwaatsëtuuy.

13Ko jam tsyoonëty ma mjëën mtëjkën, këtii jëtu'unyë xynyajts'ixëty.

14Nëjkxëp xymyooypyë yë jyëyujk ets jyi'kxy pyiky, mëti'ipë kyäyëp y'uukëpën. Jä'ä ntijmëty mpëjkwa'kxëp ja wit meeny ets ja jotkujk'ajtën mëët yë'ë, mëti'ipë ënäty ja mWintsën mmooyëpën.

15Këtii xyjyä'äytyëkoyëty ko mijts ojts jap Egiptë mmëtuny m'ëyoy ets mWintsën yë'ë ojts jap mjuutyë. E paatykyëjxm tyam mijts ya'atë ënä'ämën nmo'oy.

16E pën yë mtuunpë kë'ëm y'ënä'äny ko ka'ap m'ëxmatsa'anyë mëët ko m'oyjya'awëyëp ko oy xymyëët'aty ets jotkujk nyäjyawëty ma mjëën mtëjkën.

17Ënät jam xywyoownëjkxëty ma tëjk'akaj yajpaatyën ets mëët tu'uk yë xu'uny xytyukjë'pnajxëty yë tyatsk. E yë'ëts yajtuk'ixëp ko tääpë tuunpë xëmëkyëjxm xyjyä'ä'aty. E pën yë'ë to'oxytyëjk näjyëtu'un nëjkx yë tyatsk xyajjujtë,

18këtii xywyiinkja'apëty ko xy'ëxmatsëty ja mtuunpë ëwaatsëtuuy. Yë'ë tëë mëtunyë tëtujk jëmëjt ets ka'ap jëtu'un tmëpaaty ejxtëm jeexyë të xymyëjuyën tu'uk ja mëtuunpë mëti'ipë ja mtuunk jeexyë të tyaj'apaatën. E yë'ëts jëtu'un mja'amyätsëp xëmë, ko yë mWintsën jëtu'un mkënu'kxa'anyë tä ënäty mijts oy winë xytyunyën.

19Tëkokyë yë jëyujk yä'äypyë mëti'ipë ëka'any miintëpën naaxwiiny, yë'ë mëpaat xytyuknipëjkë'ëkëtë ja mWintsën. Këtii ënätyë xyajtuunë'kojëty yë mtsajpkaa yä'äy, mëti'ipë ëka'any të myëxu'unk'atyën, ka'ap yë nyi'u'kxy ënätyë xypyëjkëty yë mkupixyny, mëti'ipë kä'äxkopkën.

20Tääpë jëyujk të yajnimëtya'aktën winë jëmëjt nëjkx xytsyu'utstë mëët ja m'u'unk mto'oxytyëjk jam ma mWintsënën, ma ja it naaxwiinyëtën mëti'ipë ënäty yë'ë kë'ëm të twin'ixyën.

21E pën tääpë jëyujk ma'at yë kyë'ë tyeky, ëkë wyiin, ëkë pëjkëp ijxëp, këtii yë wintsën xymyo'ojëty.

22Tääpë jëyujk jyëkyäpëp jam xytsyu'utsëty ma mnaax mkajpnën, wä'än yë'ëjëty mëti'ipë ënäty ja kënu'kxynyëë të nyätyukpaatyën ets mëti'ipë ka'apën, jëtu'un xytsyu'utstëty tä yë jëtyu'u ëkë pax yajtsu'utsyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

23Yë'ë të̈y yë nye'pny këtii yë xyjyë'kxëty, je'eyë xynyaaxnitajëty ëkë xy'ixtämëty tä nëëjën.

Deuteronomio 16

1Ko yë Abib po'o tpaatëty jää xynyixëëwtuntëty yë ëmaayxyëëw, ma ja Tios xymyëjjaw xyjyäänty jyawëtëtyën, jä'ä ko miits wa'ats xynyijawëtë ko jä'ä tsu'um ojts yë Tios jap Egiptë mjuutëtë.

2Ma ja ëmaayxyëëwën yë'ë nëjkx yë Tios xytyukwintsë'ëkëtë yë kupixyny ets tsajpkaato'oxy, jam nëjkx xymyënëjkxtë ma ja it naaxwiinyëtën mëti'ipë ënäty yë'ë të twin'ixyën ets jam ja xyëëw yaja'amyätsëty.

3Ja jëyujk mëti'ipë ënäty të wyintsë'kën'atyën yë'ë mtukpakaytyëp ja nyitsu'utsy yë tsajpkääky ka'apë tsyooymyëëtëtyën, wëxtujk xëëw y'itëty yë'ë mkaytyëp yë tsajpkääky ka'apë tsyooymyëëtëtyën, tääpë jëtu'unpë tsajpkääky jä'ä yajja'akyukë ëyo'owën jotëko'oyën mëët ko jap Egiptë poj'am mtso'ontë ets ka'ap ojts wintëy m'ëkkaay m'ëk'uknëtë jä'ä ko mjotëkooytyëp ënäty. E jëtu'un'äämpy wi'ix jap Egiptë mtso'ontën mapaat mjuuky'atën.

4Wëxtujk xëëw y'itëty nimaa tsooy kyayajpaatëty mëti'ipë jëtsy tyuktijëtijtëpën ma mjëën mtëjkën ets ma mnaax mkajpnën. E ja jëyujk mëti'ipë ënäty të wyintsë'kën'atyën ma më''ëka'any ja wëxtujk xëëwpë tsyo'ontä'äkyën, këtii ja nyitsu'uty xyajwë'ëmëty ets komjëpom xytsyu'utsa'anëty.

5Ja wintsë'kën mëti'ipë myajktëpën ma ëmaayxyëëwën, ka'ap tjëkyepy oymyaajëty xyaktëty

6Jämyë xyaktëty ma ja it naaxwiinyëtën, mëti'ipë ënäty yë'ë kë'ëm të twin'ixyën ets ja xyëëw jam yajmëjjawëty; yë wintsë'kën jënäkyxyëëw mëpaat yë Wintsën mëti'ipë mTiosajtëpën xymyo'otë, ma ja xëëw tyimtun'akëtaknën, jä'ä ko jä'ä xëëw jap mtso'ontë Egiptë.

7Ja tsu'utsy mëti'ipë të wyintsë'kën'atyën, jëyëjp xyajkë'ëwtëty ets xytsyu'utstëty, ma ja it naaxwiinyëtën mëti'ipë ënäty ja Wintsën mëti'ipë mTiosajtëpën kë'ëm të twin'ixyën, tääts komjëpom mnëjkxnëtëty ma mtëjkëtyën.

8Tëtujkxëëw xykyäytyëty ja tsajpkääky ka'apë tsyooymyëëtëtyën, e ko wyëxtujkxëëwpätëty jää tu'uk ja xëëw xyaj'apaatëtëty ma ni'ëmukë myajpaatëtyën ets ja Wintsën mëti'ipë mTiosajtëpën xymyëjjawëtëty, ma tääpë xëëwën nitituunk xykyatuntëty.

9Ko ënäty wëxtyikxy ja taxtujk xëëw të nyäxy, jä'ä xëëw ma ënäty ëka'any ja pëjktä'äky yajtuunk'atyën, ma ja tsajpmok myukyën.

10Jää xyajtso'onta'aktëty ja xëëw ma yajnixëëwtunyën wëxtujk sëmaanpë ja pëjktä'äky ets ja Wintsën jää yajmëjjawëty; ma ja xëëw ënäty tyunyë jyätyën nëjkxëp

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

xyaktë yë m'ayajk m'ako'onënëty ets oytyiijëty tii ënäty yë Wintsën mtukmëjjawëjantëpën.

11Jëtu'un nëjkx ja Wintsën tu'uk ja myëjxëëw xyaj'apaatëtë jam ma ja it naaxwiinyëtë kë'ëm të twin'ixyën ets ja xyëëw jam yaja'amyätsëty; ko tyaapë xëëw xyaj'apaatëtëty, tam'ajtp ënäty ja m'u'unk m'ëna'këty, mëtuunpë, Leví ja'ayëty, jaaypyaat jaaypyo'kxy, ku'ooky'u'unkëty ets ku'ookytyo'oxëty.

12Yë'ë xëmë mkaja'atyëkoytyëp ko ojts jap Egiptë mëtuntë m'ëyowtë. E paatykyëjxm tuntë ijxtëm ya'atë ënä'ämën tyam myajmo'otën.

13Ma ënäty të xyajpëtë'kta'atën ja mtsajpmokëty ets të xywyinma'tsta'atën ja m'tsatsym tëëmëty, ënät nëjkx jä'ä xyajtso'onta'aktë ja xëëw ma yajnixëëwtunyën ja tëjk, mëti'ipë nixo'omyën ets jä'ä ja xëëw jyäkëty wëxtujk xëëw.

14Ma tyaapë xëëw tyunyë jyätyën miits xoonta'aktëmës jää mëët yë m'u'unk m'ëna'këty, mëtuunpë mkupëjkpëty ets näjyëtu'un yë Leví ja'ayëty; jaaypyaat jaaypyo'kxyëty, ku'ooky'u'unkëty ets ku'ooktyo'oxy mëti'ipë tsënaay juuky'ajtëpën ma mnaax mkajpnëtyën.

15Ma ya'atë xëëwën mëti'ipë tuunëpën jajtëpën, yë Wintsën yë'ë nëjkx xymyëjjaw xyjyääntyjyawëtë ets wëxtujk xëëw y'itëty. Jam nëjkx xynyixëëwtuntë ma ja it naaxwiinyëtën mëti'ipë ënäty yë'ë kë'ëm të twin'ixyën. Jëtu'un ja Wintsën mëj'äämpy tkënu'kxëty ja mpëjktä'äkyëty ets ja mëti'ipë mnitu'unëtyëpën ets miits myajpaatëty janty tsuj janty xoontä'äky.

16Tu'kë'ëyë ye'etyëjktëjk tëkëëk'ok jam nyäwya'këxë'ëkëtëty Wintsën wyintum tu'kjëmëjtpë. Jam ma ja it naaxwiinyëtën mëti'ipë ënäty yë'ë kë'ëm të twin'ixyën. Jää nëjkx jam nyäwya'këxë'ëkyë ma ënäty ja tsajpkääky ka'apë tsyooymyëëtëtyën yajnixëëwtunyën, ma yajnixëëwtunyën ja pëjktä'äky wëxtujk sëmaan ets ma yajnixëëwtunyën ja tëjk nixo'omy. Ni pën tkajëkyepy tninëjkxëty ja Wintsën jëtu'unyë ets ka'ap tii tmënëjkxëty ets tukwintsë'ëkëty.

17Pën ënäty jam nëjkxp kopkpëky ko tmënëjkxëty ja y'ayajk y'ako'onën, jëtu'un tä ënäty ja Wyintsën të kyënu'kxyën ets të nyi''ijxkëtä'äkyën.

18Nikajpxpätë yë ja'ayëty mëti'ipë kutuunk'atëpën ma ja naax kajpnën mëti'ipë yë Wintsën mo'ojanëtëpën ets yë'ë myëku'uk tnikopk'atëty ets tnipaye'eytyëty yajxon ja jyiiky myëku'uk ja nyëë pyokyëty ets ja y'amay jyotmayëty.

19Këtii yë tëyajtën xyajma'atëty, këtii yë ja'ay tu'uk xy'oyjyawëtëty ets tu'uk xy'ëxëëk'ixtëty, ko tëyajtën winë xynyipaye'eya'antëty, këtii ja'ay mnätyukwin'ëënëtëty ko yë wit meeny mjamo'oja'anëtëty ets jëtu'unyë ja pyoky xyajninaxtëty. Jä'ä ko jëtu'unpë yajwinma'anytyëkoopy yë wijyjyä'äytyëjk ets ka'ap tii oy t'ëkkajpxnëtë mëti'ipë oy ja jyot wyinma'anyëtyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

20Tëyajtën mëpaat winë xytyuntë ets jëtu'un mjuuky'atëty jotkujk ets xypyaatëty ja naax kam mëti'ipë yë Wintsën mo'ojanëtëpën.

21Këtii nitii kepy xykyojtëpëty ets m'ënantëpëty yë'ë xy'ëwtata'antë jam winkon ma Wintsën yë wyintsë'këntyaknën.

22Këtii nitiipotsy xyajpëtë'ëktëty ets jam yë wiink wintsën xy'ëwtatantëpëty. Jä'ä ko yë Wintsën y'ëxëëk'ijxyp yë jëtu'unpë.

Deuteronomio 17

1Këtii yë Wintsën xytyukwintsë'ëkëty yë tsajpkaayä'äy ëkë kupixyny'u'unk, mëti'ipë ka'ap y'oyëty myëkëtyën, ëkë pën ka'ap kyä'pxyëty, jä'ä ko ka'ap t'oyjyawë jëtu'unpë.

2Pën yajnija'ap muum kajpntum tu'uk yë ye'etyëjk ëkë to'oxytyëjk yë'ë tyuunpy mëti'ipë yë Wintsën ka'ap t'oyjyawën ets jëtu'un ka'ap t'ëkwinkutsë'kënë ja käjpxytyu'unën,

3ets t'ëwtajtnëty ja wiink wintsën, ëkë twinkoxtënaaynyëty oytyiijëty, tä yë xëëw, po'ojën, ëkë mëtsa'ajën, aakyë'ë mëti'ipë yë Wintsën ka'ap nt'oyjyawën ets ka'apë të tni'ënä'ämën.

4Ko ja jëtu'unpë xymyëtoy'atëty, yajxon mëpaat xynyipaye'eytyë. E pën janty tëy ko tëë ja jëtu'unpë yajtuny yajkäjpxy ma ja Israel ja'ay ja nyaax kyajpnën mëti'ipë ka'ap yë Wintsën t'oyjyawën.

5Jam nëjkx ja ja'ay xywyoownëjkxtë ma kutuunkën, mëti'ipë jam yajpatpën ma ja kajpnën ma ja ja'ay tsyëënën, mëti'ipë ënäty ja jëtu'unpë të tuuntëkoyën ets nëjkx yajkuka'atsy.

6Ko yë kutuunk tni'ënä'ämëty ets tu'uk yë ja'ay y'ookëty. Ënät y'ookëty pën jam'ajtp nimäjtsk nitëkëëk yë ja'ay mëti'ipë ja myëku'uk të t'ixyën tyuuntëkoy. E pën tu'uk je'eyë ja ja'ay mëti'ipë ja myëku'uk nyikäjpxypën, ka'ap tjëkyepy yë kutuunk pën tëytyunëty ëkë tni'ënä'ämëty ets y'ookëty.

7Mëti'ipë ënäty ja myëku'uk të tnikajpxtën, yë'ë ëka'any xajjë'ëkëp ets oknëm ja mayjyä'äyëty. Jëtu'un'äämpy ka'ap jyam'atëty ja ëxëëktu'un ëxëëkajpxën ma miitsëtyën.

8Pën tsip oy ja nëë poky mëti'ipë yajnipaye'eyaanpën, ijxtëm ko pën ja myëku'uk tyaj'ooky, ëkë mëët të tsyiptuny, ko ënäty pën të nyäyajtsëtyutyë, ëkë pën wi'ix të nyätyunyë jam kajpntum; jam mnëjkxtëty poj'am ma ja Wintsën ja y'it nyaaxwiinyëtën mëti'ipë të twin'ixyën,

9ets xytyuk'ëwaanëtëty ja teety, ja Leví ja'ay, ëkë ja kutuunk mëti'ipë ënäty jam tuunpën. Yë'ë nyikajpxtëp wi'ix mëpaat ja ja'ay yajtuny mëti'ipë të tyuuntëkoyën,

10ets jëtu'un nëjkx xytyuntë tä ënäty të tnikajpxtën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

11Jëtu'un xytyuntëty, tä ënäty yë'ë mtuk'ënä'ämëtën, wi'ix ja ja'ay tkukëpätëtyën ja nyëë pyoky ets wi'ix yajtëytyunëtyën, nitii nëjkx xykyayajtëkatstë.

12Mëti'ipë ja ja'ay ka'ap kyäjpxymyëtoyën, wiinkjaty winë tuny ets ka'ap tmëjpëjktä'äky ja teety ja y'aaw y'ayuk, mëti'ipë jam myëtuumpyën ja Wintsën ets ka'ap tmëjpëjktä'äky ja yajkutujkpë ja y'aaw y'ayuk, jëtu'unpë ja'ay nëjkxëp y'ooky. Jëtu'un ka'ap yaj'ijxta'akëty ma ja Israel ja nyaax kyajpnën ja mëti'ipë ja ëxëëkpë tyuunpy kyäjpxypën.

13Jëtu'un'äämpy ja naax kajpn tmëët'atëty ja tsë'ëkë ko jëtu'un tnijawë'atëty këtiipë wiinkjaty winë y'ëkyajtuunëty.

14Ko ënäty jam të mja'ajnëtë ma ja naax kajpnën mëti'ipë ja Wintsën mo'ojanëtëpën, tëëpë xynyitsiptuntë ets jam mtsënaaynyëtë ets jëna'a m'ëna'antëty: Yë yajkutujkpë ëëts tu'uk ntsojktëp, mëti'ipë xy'ënä'ämtëpësën, jëtu'un ijxtëm muum yë yajkutujkpëtëjk yajpaatën.

15Yë'ë myajm'ënä'ämtëp tu'uk yë ja'ay mëti'ipë kunaax kukajpnën ets mëti'ipë ënäty ja Wintsën wyin'ijxypyën. Ka'ap mëpaat y'ëne'emy yë ja'ay ma miitsëtyën, mëti'ipë wiink naax wiink kajpn tso'onpën ets ka'ap xymyëkunaax'at xymyëkukajpn'atë.

16Ja ja'ay mëti'ipë ënäty ënä'ämpën, ka'ap mëpaat nëkooyë kyëwaay tmëët'aty ets ni tkakäxëty yë ja'ay jap Egiptë ets tyajmayëja'anëty ja kyëwaay. Jä'ä ko yë Wintsën tëë m'ënë'ëmxëtë ko ma tääpë në'ë tu'ujën nijëna'a jää mka'ëkwinpijnëtëty.

17Ka'ap mëpaat nëkooyë yë to'oxytyëjk tmëët'aty, këtiipë nyäyajkujo'opëtëty ets pu'ts pujxn poop pujxn ka'ap nëkooyë tmëët'atëty.

18Ja yajkutujkpë mëti'ipë tuunktsëëmë'kpën, nëjkxëp tu'uk ja noky tyajnijaaytyu'utyë ma ja ënä'ämën tëyajtën myinyën, mëti'ipë ja teety ëkë ja Leví ja'ayëty kyë'ë'am'ajtëpën.

19Tääpë noky xëmë tkajpxëty winjëpom mapaat jyuuky'ätyën ets tjatëty wi'ix yë Wintsën twintsë'ëkëtyën. Wyintsë'ëkëp ja ënä'ämën tëyajtën mëti'ipë jap miinpën ma nokyën ets pyatunëp jëtu'un.

20Këtiipë mëj këjxm nyäpyëjkta'akëtëty ma ja myëku'uktëjkën ets këtiipë tja'atyëkoyëty ya'atë ënä'ämën tëyajtën. Jëtu'un'äämpy jekpyaat y'ënä'ämëty ets näjyëtu'un ja y'u'unk y'ok tyuka'ajëtëty ja jëtu'unpë ja tuunk.

Deuteronomio 18

1Yë Leví ja'ayëty mëti'ipë teety'ajtëpën, yë'ë yaj'antijtëp tëkokyë yë Leví ja'ayëty, ka'ap nëjkx yë nyaax kyam tmëët'atë, tä yë wiinkëtypë Israel ja'ayëtyën. Yë'ë nëjkx nyätyuk'ixëtë mëti'ipë ënäty ja ja'ay myëmiintëpën ets ja Wintsën jä'ä tukwintsë'ëkëtë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

2Yë Leví ja'ayëty ka'ap nëjkx yë kyuma'ayën nyikääkëtë tä yë jyiiky myëku'ukëtyën. Jä'ä ko yë'ëjëty mëj kuma'ayën tu'uk myëët'ajtëp, mëët ko tmëtuntë yë Wintsën, jëtu'un ijxtëm yë'ë kë'ëm të tnikäjpxyën.

3Ma ja'ay ja wintsë'kën tyaktën, tä yë tsajpkaajën ëkë kupixyny mëti'ipë ja teetytyëjkëty paat'ajtëpën yë tyaapë. Yë'ë nëjkx tjä'ä'atë ja jëxk, ja y'apajk ets ja myox.

4Näyjyëtu'un ja aaytyëëm ujtstëëm, ja aaypyajk ujtspajk, tä yë tsajpmokën, tsatsymnyëëjën ets on mëti'ipë ëka'any yajpëjkë'kpën; näjyëtu'un ja u'kxywyit mëti'ipë ëka'any ja ja'ay nyëëke'pyën ma ja kyupixynyën.

5Jä'ä ko yë Wintsën yë'ë kë'ëm të wyin'ixëtë ma jyiiky myëku'ukëtyën ets tmëtuntëty oy tsuj, näjyëtu'un ja y'u'unk y'okëty ets xëmëkyëjxmën y'itëty.

6Ko tu'uk yë Leví ja'ay nyëjkxa'anëty ma ja it naaxwiinyëtën mëti'ipë ënäty ja Wintsën të twin'ixyën, oymyaakajpnëty tsyoonëty,

7jyëkyejpy oy maa tyeety'atëty mëët yë Wintsën xyëëwkyëjxm, jëtu'un tä myëku'uktëjkëtyën mëti'ipë ënäty jam tuuntëpën, tmëtuntë ja Wintsën.

8Näyjyëtu'un nëjkx tjä'ä'aty ja jë'kxy pëky, tä ja myëku'uktëjkëtyën, ëpëky mëti'ipë ënäty ja tyeety tukumaayëpën.

9Ko ënäty jam të mja'ajnëtë ma ja it naaxwiinyëtën mëti'ipë ja Wintsën mo'ojanëtëpën, këtii ja ëxëëkpë tu'unën kajpxën xytyuuntëpëty, tä ja ja'ayëtyën ma tampë ja naax kajpnëtyën.

10Ma miitsëtyën ni pën yë y'u'unk tkakë'ëyakëty ets nyitoyëty ëkë wyintsë'kën'atëty. Ka'ap mëpaat pën tuunk'aty yë xëëwmääpyë tuunk, najtsja'awëk, ëkë kajpxpojkën.

11Ets ni yë'ë mëpaat tkatuunk'atë yë patooy panajxpë tuunk, ëkë ma ja'ay yë o'kpë tyajmëtyä'äkyën, ma poj ënääw tmëkäjpxyën, ëkë ma ja'ay winë je'eyë tnajtsjawën.

12Jä'ä ko yë Wintsën ëxëëk yë jëtu'unpë t'ixy. E pën yë Wintsën y'ëxwojptääpy yë ja'ay ma ja nyaax kyajpnën, yë'ëkyëjxm t'ëxwojpta'aja'any ko ja ëxëëktu'un ëxëëkajpxën tyajtu'uye'eytyë.

13Miitsëty mëtëy mëpaat mjuuky'atë Tios wintum.

14Tääpë ja'ayëty mëti'ipë jam tsënaaytyëpën ma ja it naaxwiinyëtën mëti'ipë miits mjä'ä'atantëpën, ko tii tnijawëja'antë, yë'ë ënätyë nyinëjkxtëp yë najtsja'apë ëkë xëëwmääpyë, e yë Wintsën ka'ap t'ëwa'atsy ets miitsëty näjyëtu'un m'ëtë'ëtstëty.

15Yë mWintsën Tiosëty yë'ë yaj'itäämpy ma miitsëtyën tu'uk yë käjpxynyajxpë tä ëjtsën ets yë'ë mmëmëtowtëp.

16Ya'atë ojts yë Wintsën xy'amëtowtë ma ja Horeb kopkën. Jä'ä xëëw ma ënäty jam ni'ëmukë myajpaatën ets m'ënantë: Ëëtsëty ka'apës ntsoktë etsës yë Wintsën xymyëkajpxtëty mëët yë mëj jëën, mëti'ipës n'ijxtëp nkoowtëpën, këtiipës n'ooktëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

17Ënätës yë Wintsën xy'ënëmaay: Oyës njawë tä yë'ë të y'ëna'antën.

18Ëjts nyaj'itäämpy tu'uk yë käjpxynyajxpë tä mijtsën ma yë'ëjëtyën, mëti'ipë myëkunaax'ajt myëkukajpn'ajtëpën ets nëjkx tyukmëtowëtë mëti'ipës ënäty ëjts të ntuk'ëne'emyën tnikajpxëty ets tkajpxnajxta'ajëty ijxtëmës të ntuk'ëne'emyën.

19Ja ja'ay mëti'ipë ka'ap tmëpëkyën ets ka'ap tmëmëtoyën tääpë käjpxynyajxpë, mëti'ipë ënäty të tnikäjpxyën ëjts yë n'aaw n'ayukës, nëjkxëpës ja n'amëtoy tiikyëjxm ko jëtu'un y'ëti'itsy.

20E ja käjpxynyajxpë mëti'ipë kë'ëmwinma'any kajpxp mëtyakpën mëët nxëëwkyëjxmës ets tnikajpx tnimëtya'akëty mëti'ipës ka'ap të ntuk'ëne'emyën ets wiink tios tnikajpx tnimëtya'akëty, tääpë ja'ay nëjkxëp y'ooky tyëkoy.

21E pën miitsëty mmaaytyëp mtajtëp: ¿Wi'ix nija'awëmëty mëti'ipë të yajkäjpxyën pën ka'ap yë'ëjëty Wintsën ja y'aaw y'ayuk? Ya'atë mtuknijawëtëp.

22Pën tëë ja käjpxynyajxpë tjanikäjpxy mëti'ipë ja Wintsën tyunäämpyën, ëkë mëti'ipë të tuknipëjktaakën ets ka'ap y'ëk'atëëwnë. Yë'ë mtuknijawëtëp ko ka'ap ënäty Wyintsënëty të tnikäjpxy, ja käjpxynyajxpë paatykyëjxm jëtu'un të y'ënä'äny jä'ä ko mëj këjxm nyäyajnaxa'anyë, paaty miitsëty këtiimës mtsë'ëkëtëty.

Deuteronomio 19

1Ko ënäty ja Wintsën të tyajkutëkooytyä'äy ja naax kajpn, mëti'ipë jam yajpatëpën ma ja it naaxwiinyëtë mëti'ipë miits mjä'ä'atantëpën ets jam ja mnaax mkajpnëty ets ja mjëën mtëjkëty ënäty të xypyëjktaknëtë.

2Nëjkxëp tëkëëk ja naax kajpn xyajwë'ëmtë ëpëky, ma ja it naaxwiinyëtën mëti'ipë ënäty ja Wintsën mooyëtëpën.

3Ets ja në'ë tu'u mëti'ipë jam ja'tëpën, yajxon nëjkx xyaj'oyëtë. Tëkëëkpëky xyajwa'kxtë ja it naaxwiinyëtë mëti'ipë ja Wintsën mooyëtëpën, jam kyäktso'oktëty oypyënëty, ko pën ja myëku'uk tyaj'ook tyajtëkoyëty ets ka'ap tsyokyëty tuny.

4Pën ënäty ja myëku'uk të tyaj'ooky, jyëkyäpëp jam kyäktso'okëty, pën ka'ap ënäty tsyokyëty tuny ets ka'ap ma ja myëku'uk të tmëjëën'aty të tmëtsip'aty.

5Tä npëjktakmëtyën tu'uk yë ijxpät ko nimäjtsk yë ja'ay nyëjkxtëty ja'axypyujxpë ets nitu'uk pën yë jyätyë kyuka'atu'utëty ets jam jya'tëty ma ja myëku'uk ja kyëpajkën ets y'ookëty. Ja mëti'ipë ja myëku'uk të tyaj'ookyën, jyëkyäpëp jam kyäktso'okëty ma ja kajpnën mëti'ipë ënäty yë'ëkyëjxmën të nyikojë.

6Jä'ä ko pën ka'ap ma ja naax kajpn yajpaaty, ma mëpaat ja ja'ay kyäktso'okyën ets yeny oy ja tu'u. Mëti'ipë ja myëku'uk ënäty të y'ookyën tsojk poj'am tpatsoonëty mëti'ipë ënäty të yaja'ay'ookyën ets näjyëtu'un tyaj'o'okwinpitëty. Tyam ja tu'ukpë ka'ap ënäty ja myëku'uk tsokyëty tuny ets ka'ap maa nyämyëtsip'atëtë.

7E paatykyëjxm yam ntuk'ënä'ämtë ets ëpëky xypyëjkta'aktëty tëkëëk yë kajpn.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

8Ko ja Wintsën tyajmëj tyajkëjääjëty ja mnaax mkamëty, jëtu'un tä tukwinwa'anëyën ja m'ap m'okëty,

9näjyëtu'un nëjkx tëkëëk ja tsoktakn kajpn xyajni'ikëtë, ëpëky ja tëkëëkpë mëti'ipë jamën. Ënät jyëtu'un'atëty pën mpatuuntëp ja ënä'ämën tëyajtën mëti'ipë yam nmooytyëpën, ko xytsyoktëty xyjyawëtëty yë Wintsën mëti'ipë mTiosajtëpën ets ja nyë'ë tyu'u xëmë xypyanëjkxëtëty.

10Jëtu'un ka'ap pën ja ne'pyny tam tjä'ätsëty nanëkokyëjxm ma ja naax kajpnën mëti'ipë ja Wintsën mo'ojanëtëpën ets ka'ap pën pyokytsyëëmë'ëkëty ets ja käjpxy y'ëna'anëty yaja'ay'o'kpë.

11E pën ja ja'ay jëtu'unyëm ja myëku'uk tmëtsip'ajtpë, ko muum të twinkuye'eyë, tääts ënätyë të tyaj'ooky ets ënätyë jam kyäktso'okëty ma ja tsoktakn kajpnën.

12Ja mëjja'aytyëjkëty yë'ë nëjkx tni'ënä'ämëtë ets tääpë ja'ay yajtsum yajmatsëty. Tääts tkë'ëyaktëty ma ja ja'ay ja myëku'uktëjkën mëti'ipë ënäty të y'ookyën ets nëjkx näjyëtu'un y'ooky.

13Jëtu'umpë ja'ay këtii xypya'ëyowtëty, ko jëtu'un xytyuntëty yë'ë ënäty m'ëtujktëp ets ka'ap ja jot ne'pyny nëkoo pën tam tjä'ätsëty ma ja Israel kajpnën; ko jëtu'un xytyuntëty, oy nëjkx winë mwinpëtsë'ëm njëjppëtsë'ëmxëtë.

14Ja tsëpa'an mëti'ipë ja m'ap m'ok pyëjktaktën ma ja mmëëjëën mëtëjkën, ëkë ma ja mmëkam mmëtu'ujën, nëjkxëp xywyinkutsë'ëkë ets këtii nëkoo xymyëmayëty. Jä'ä ko oy tsuj yë Wintsën tsoky mjuuky'atëty jam ma ja it naaxwiinyëtën mëti'ipë mo'ojanëtëpën.

15Ko je'eyë ja ja'ay tu'uk y'itëty mëti'ipë ja nëë poky nyikajpxëpën, ijxtëm ko ënäty muum ja ja'ay ja myëku'uk të tyaj'ooky, ma të tyuuntëkoy të kyajpxtëkoyën, ëkë ma tii poky të tunyën. Ënät mëpaat yajmëpëky ja nëë poky, pën nimäjtsk nitëkëëk y'ity ja mëti'ipë poky nyikajpxtëpën.

16Ko tu'uk yë ja'ay mëti'ipë ëxëëk yë jyot wyinma'any jya'apën tniwaanpätëty ajotkumonë yë myëku'uk ets oy tii poky tuknitijëty.

17Nimäjtsk yajwoownëjkxtëty ma ja Wintsën yajmëkäjpxyën, näjyëtu'un ma ja teetytyëjkëtyën ets ma ja kutuunktëjkëtyën, mëti'ipë jam tuuntëpën jä'ä xëëw jä'ä jëmëjt.

18Ja kutuunktëjkëty yajxon nëjkx tnipaye'eytyë ya'atë jotmay, pën janty tëy; e ko ënäty kyatëyëty, jëtu'un ijxtëm ja ja'ay ja myëku'uk tnikäjpxyën,

19ja ja'ay mëti'ipë ënäty ja myëku'uk nëkoo nyiwaanpejtypyën, jëtu'un nëjkx yajtëytyuny, tä ënäty yë'ë të jya'ëna'anyën ets jeexyë ja myëku'uk yajtëytyuny. Ko nëjkx jëtu'un xytyuntë yë'ë ënäty mka'ijxtaktëp ja ëxëëktu'un ëxëëkajpxën ma miitsëtyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

20Ko nëjkx ja ja'ay tnijawëtë ja jëtu'unpë nëjkxëp y'ëna'antë: Kajtëm y'oyëty ko jëtu'un nja'ay'ajtmëty ets nëjkxëp ja tsë'ëkë tmëët'atë, këtiipë jëtu'un y'ëtë'ëtstëty.

21Këtii pa'ëyo'owën xymyëët'atëty: nitsiptun ja juukyajtën, wiin, tëts, kë'ë, teky.

Deuteronomio 20

1Ko mnëjkxtëty tsiptuunpë ets xy'ixtëty yë mmëtsip ko nimay ni'ik tmëët'atë yë kyepy wintëkäämpë ets kyëwaayëty, këtii xytsyë'ëkëtëty. Jä'ä ko yë Wintsën yë'ë yajpatp mëët miitsëty, mëti'ipë ojts mjuutëtën jap Egiptë.

2E ko ënäty ja xëëw jëmëjt tpaaty jëna'a ja mëtsiptëjk xywyinkuwa'akëja'antën, ënät nëjkx jëyëjp ja teety tmëkäjpxy ja tsiptuunpëtëjk,

3ets t'ënëëmëty: Mëtoow'itë ya'atë aaw ayuk miitsëty Israel ja'ayëty. Tyam miits yë mëtsiptëjkëty xywyinkuwa'akëja'antë, këtii nijënu'un mtimtsyë'ëkëtëty ets këtii mwinmaaytyëkatstëty.

4Jä'ä ko yë mWintsën yë'ë yajpatp ma miitsëtyën ets yë'ë tsiptunaanp mëët yë mëtsiptëjkëty, oy tyimjëna'ajëty ets miits mëta'aktëty.

5Ënät ja tsiptuunpë wintsënëty, nëjkx tmëkajpxtë ja tyuunpëtëjkëty ets t'ënëëmëtëty: Pën tëë pën yë tyëjk tnaamkojy ets ka'ap tuktsëënënëm, nikë oy ko wyimpitëty, kajekyën jam tsipjotm y'ëk'o'knëty ets ja jyemtyëjk wiink ja'ay nëjkx tuktsëënë.

6Pën tu'uk yë tsatsymkyam të t'ixkukë ets ka'ap ja pyëjktä'äky tjë'kxynyëm, nikë oy ko wyimpitëty, këtiipë wiink ja'ay tjë'kxëty ja tsatymtyëëm, ko ënäty ja nyiwintsën jam të y'ooky tsipjotm.

7E pën pëkaanp ënäty tu'uk ja ja'ay ets jam muum ja to'oxytyëjk nijämyëët'aty, nikë oy ko wyimpitëty këtiipë wiink ja'ay tpëkëty ja to'oxytyëjk mëti'ipë ënäty të tnijämyëët'atyën.

8Ënät ja tsiptuunpë wintsën, nëjkx jatëkok tmëkajpxtë ja tsyiptuunpëtëjkëty ets t'ënëëmëtëty: Pën tsë'këp ets ka'ap jotkujk nyäjyawëty twinkuwa'akëty amëk jotmëk ja myëtsip, nikë oy ko wyimpitëty këtiipë nëkoo ja myëku'uk tsë'ëkëwinkajpxëty.

9E ko ënäty jëtu'un ja tsiptuunpë wintsëntëjkëty të kyajpxta'atë, ënät nëjkx jëyëjp nyaxtë ets tsyoontëty mëët ja tsiptuunpëtëjk.

10Ko tu'uk yë kajpn xynyitëkëja'antëty, jëyëjp mëpaat xymyëmëtya'aktë yë ja'ayëty mëti'ipë jam tsënaaytyëpën ets xy'ënëëmëtëty, ko ka'ap mtsiptuna'antë.

11E pën ja ja'ayëty mëti'ipë jam tsënaaytyëpën kyupëjktëp, ijxtëm ënäty m'ëna'antën ets mooyëtëp ja najxtakn ets jam mtëkëtëty kyajpnjotm, yë'ëjëty nëjkxëp mëtunëtë ets ja mëkëtypë ja tuunk nëjkx xytyuktuntë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

12E pën yë'ëjëty kajts më'oykyajpxëtë, ja tsip jä'ä tyimtsojktëp, ënät nëjkx ja kajpn xyajnatuktë ets xynyitëkëtëty.

13Yë Wintsën yë'ë kyë'ëyakäämpy tääpë ja'ayëty ma miitsëtyën ets nëjkx xykyupujxta'atë.

14To'oxytyëjkëty, pi'k'ëna'këty, jëyujk tsajpkaajëty miits nëjkx xyjyä'ä'atë; tëkokyë mëti'ipë ënäty yë Wintsën të tnikäjpxyën xyjyä'ä'atëty, tuk'it tukxontëmës yë'ë.

15Ja naax kajpn mëti'ipë ënäty jëkäm yajpatpën mëët ya'atë kajpnëty mëti'ipë ja Wintsën mooyëtëpën, jëtu'un nëjkx xytyuntë tä yam të myajtuk'ënä'ämtën. Jä'ä jëtu'un ja kajpnëty mëti'ipë ka'ap yajpaatyën ma ja it naaxwiinyëtën mëti'ipë ja Wintsën mo'ojanëtëpën.

16E ma ja naax kajpnën mëti'ipë jam yajpatpën ma ja it naaxwiinyëtën, mëti'ipë ja Wintsën ënäty mooyëtëpën, tëkokyë winëjaty mëti'ipë jam yajpatëpën, nëjkxëp xyajkutëkooytya'atë.

17Nëjkxëp ëpëky xypyëjkta'aktë ets ja Wintsën jä'ä xytyukwintsë'ëkëtëty, tä yë Hit ja'ayëty, Amor ja'ayëty, Canaán ja'ayëty, Ferez ja'ayëty, Heve ja'ayëty ets Jebús ja'ayëty, jëtu'un ijxtëm ja Wintsën të ni'ënä'ämën, nëjkxëp xyajkutëkooytya'atë.

18Këtiipë mtukjatëtëty ja ëxëëktu'un ëxëëkajpxën ma ja wyintsën tmëjjaw tjaantyjyawëtën ets ja mWintsën xymyëtëkooynyëtëty.

19Ko tu'uk yë kajpn jeky natuky xyaj'itëty ets mëët ja nyija'ay mtsiptuntëty ko ja kyajpn xynyitëkëja'antë, këtii yë kyepy xypyuxtëty, jä'ä ko jyëkyejpy yë tyëëm xyjyë'kxëtëty. Yë kepy ka'ap jyëtu'unëty tä ja'ayën mëti'ipë näkyuwanëpën ko ënäty wi'ix xytyuntë.

20Yë'ë tëy yë kepy mëti'ipë ka'ap tyëëmpetyën, jyëkyejpy xypyuxtëty, yë'ëts myajtuntëp ets xyajnatuktëty ja kajpn.

Deuteronomio 21

1Jam ma ja it naaxwiinyëtën mëti'ipë yë Wintsën mo'ojanëtëpën, ko tu'uk yë o'kpë yajpaatëty jam muum kamwinm tu'uwinm, mëti'ipë ja'ay të yaj'ookyën ets ka'ap yajnijawë pën të yaj'ookyë.

2Yë mëjja'aytyëjkëty ets kutuunktëjkëty nëjkxëp t'ixtë ja o'kpë ets tpaye'eytyëty tiikajpn winkon yajpatp.

3Ënät tu'uk ja tsajpkaa ayääkë t'ëxta'atëty mëti'ipë ka'ap tyunyëmën, mëti'ipë ka'ap yë tsajpkaa tyuunpäjn yajtukuwëënyëmën,

4ets tyajnëjkxtëty ma tu'uk yë nëëwokën, mëti'ipë nëëmëëtën ets ka'ap jam pën nyi'ipy kyojy, jam tyaj'ooktëty ja tsajpkaa, jëtu'unyë nëjkx tyo'ktëjtë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

5Ënät ja Leví ja'ayëty mëti'ipë teety'ajtëpën wyinkontëty ma Wintsënën, mëti'ipë ja Wintsën të wyin'ixëtën ets jap yajpaatëty ma ja Wintsën yaj'ëwtatyën ets yajmëtunyën. Yë'ë ja kënu'kxën yajnaxtëp mëët ja Wintsën ja xyëëw ets tnikajpxtëty tii mëpaat yajtunyën, oy ënäty pën jyajoot'anpëky, ëkë wi'ix jya'ëna'any.

6Ënät ja mëjja'aytyëjkëty jam ja kyë'ë tkëxkontëty ma ja tsajpkaa ooky ja nyini'kxën, mëti'ipë jam kukajpnajtëpën wiinkonpë ma yajpaatyën ja o'kpë.

7Ets nëjkx nikajpxtë: Ka'ap y'ëëts'atë ya'atë ja'ay të nyaj'ooktë ets ka'apës të n'ixtë pën të yaj'ookyë.

8E paaty yam myajpëjktsoy Wintsën, pokymyä'kx yë naax kajpn, yë Israel kajpn, mëti'ipë të xyjyuutyën jam ëyo'ontum. Ets këtii yë'ë xypyoky'ixëty mëët ko ya'atë ja'ay të y'ooky, mëti'ipë ka'ap tii poky të tunyën. Jëtu'un'äämpy nëjkx ja Wintsën ja nëë poky tme'kxy mëët ma ya'atë ja'ay të y'ookyën.

9Jëtu'un ënäty miitsëty oy winë xytyuntë ma ja Wintsënën ets xyajjëwa'aktë ja nëë poky mëti'ipë të jyam'atyën ko ya'atë ja'ay të y'ooky.

10Ko ënäty mtsiptuntë ma mëtsipëtyën ets Wintsën myajmëta'akëtëty ets nëjkx may xytsyumtë xymyatstë ja mëtsiptëjkëty.

11Ets jam pën ma miitsëtyën t'oy'ixëty tu'uk yë to'oxytyëjk, mëti'ipë ënäty të yajtsumyën ets yajxon tsojkën'atëty, mëët ko y'oyëty tsyujëty ets twowëty ko tëë jyot wyinma'any tpëjktä'äky ko tmëëtsëënëja'any.

12Nëjkxëp twoownëjkxy ma tyëjkën ets t'ënëëmëty wä'än yë kyuwaay tnëkä'pta'ay ets kyë'ëxooky näjyëtu'un.

13Nëjkxëp tjeny ja wyit mëti'ipë ënäty myëët'ajtypyën ko të yajmatsy ets jam wyë'ëmëty ma ja ye'etyëjk ja tyëjkën. Tu'kpo'o nëjkx tnijë'ëy tniyä'äxy ja tyeety tyaak. Ko ënäty jëtu'un tu'kpo'o të nyäxy, ënät ja Israel ja'ay nëjkx tmëët'atynyëm ets tmëëtsëënëty ja to'oxytyëjk.

14E pën ok ka'ap t'ëk'oy'ijxnë ja to'oxytyëjk, jyëkyäpëp t'ëxmatsëty ets wyë'ëmëty ja to'oxytyëjk ëwaatsëtum oy maa nyëjkxa'anëty. Je'eyëp ko ka'ap tjëkyepy tookëty, ëkë pën tmo'ojëty, tääts je'eyë muum jyaak mëtunëty. Jä'ä ko tëë ënäty tyaj'ëxëëktëkë.

15Pën tu'uk yë ye'etyëjk myëëttsënääpy mäjtsk yë to'oxytyëjk, tu'uk ja mëti'ipë mëk tsyojkpyën ets tu'uk y'ixtijpy. E ya'atë nimäjtskpë to'oxytyëjk aaktam yë myaankëty mëti'ipë ja ye'etyëjk mëët t'u'unk'atyën; mëti'ipë ëka'any ja myaank ojts myinyën naaxwiinyëtë, jä'ä ja to'oxytyëjk mëti'ipë ka'ap nëkooyë yajtsokyën.

16E ko ënäty tyajwa'kxa'any ja näykyumayë, ka'ap tjëkyepy jä'ä tmëjpëjkta'akëty ja to'oxytyëjk ja myaank mëti'ipë tsyojkpyën jya'apën. Jä'ä ko nëjkxëp ja jyoot'anpëky ja to'oxytyëjk ja myaank mëti'ipë ka'ap tsokyën ets jä'ä kä'äxkopk.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

17Ya'atë kä'äxkopk nëjkxëp ni'ik yë kyuma'ayën yajmo'oy mëti'ipë patëpën. Jä'ä ko yë'ë ënäty ëka'any yajwinkëxë'kpy ja jyot myëjaaw ja ye'etyëjk mëti'ipë patëpën ets ja kyuma'ayën kujkwä'kxy nyi'ikëty, jä'ä ko yë'ë kä'äxkopk'ajtp.

18Ko pën yë myaank kyamëtowëty ets kyäjpxykyumëtoownaxëty, oy wi'ix ja tyeety tyaak jya'ënë'ëmxëty ets oy jyatëytyunëtëty ets ni yë'ë tkamëjpëjkta'akëty.

19Jëtu'umpë ja u'unk ëna'k jam mëpaat yë tyeety tyaak myënëjkxyë ma ja mëjja'aytyëjkën mëti'ipë ënäty kutuunk'ajtëpën ma ja naax kajpnën,

20ets tukmëmëtya'akëty, t'ënëëmëty: Ya'atë nmaankës ka'ap myëtoy, je'eyë kyäjpxykyutëjy; ka'apës xymyëmëtowtë oy tii jyayajtuk'ëne'emy, tëë yë jyot wyinma'any tyajtëkooynyë ets je'eyë xëmë y'uknë myukënë.

21Ënät nëjkx ja kunaax kukajpn tkuka'atstë ya'atë jëtu'unpë ja yä'äy'ëna'k. Jëtu'un'äämpy ka'ap yaj'ijxta'akëty ja ëxëëkajtën ma ja naax kajpnën, e ko ja Israel ja'ayëty nijawëtëty, myëët'atëp ja tsë'ëkë.

22Pën tëë yajni'ënä'ämë ets tu'uk yë ye'etyëjk y'ookëty kutëy kepykyijxy, mëët ko ja mëjpoky të tuuntëkoy.

23Yë jyot nyini'kx ka'ap mëpaat wyi'imy tu'ktsuupaat këxtëy ma ënäty të y'ookyën, ënätyë xyajnaaxtëkëtëty ko ënäty të tsyu'ujënyë jä'ä xëëw. Jä'ä ko yë Wintsën mëti'ipë mTiosajtëpën pyojkpy yë ja'ay mëti'ipë kutëy o'kpën kepykyijxy, miitsëty ka'ap mëpaat nëkoo ja it naaxwiinyëtë xyaj'ëxëëkëtë mëti'ipë ja mWintsën mo'ojanëtëpën ets xyjyä'ä'atëty.

Deuteronomio 22

1Ko pën nitu'uk muum t'ixëty yë myëku'uk yë tsyajpkaa ëkë kyupixyny mëti'ipë tëkoy'ijtpën, ka'ap tkuyu'utstëty, ënätyë nikajpxëty ets tmënëjkxëty ma ja myëku'ukën.

2E pën kajts t'ixy'äty ja nyiwintsën, ëkë ka'ap tnijawë maa tsyëënë, jyëkyäpëp tmënëjkxëty ja jëyujk tsajpkaa ëkë kupixynytyo'oxy ma tyëjkën. Jamts tmëët'atëty koonëm ja nyiwintsën y'ixta'ajëtëty, ëkë tnikajpxëty, tääts nëjkx tkë'ëmo'oy.

3Näyjyëtu'un ko xypyaatëty tu'uk yë krukts ëkë wit ëkë oytyiijëty. Pën tii ënäty pën të tyajtëkoy ets pën tpaatëty, këtii xykyuyu'utstëty, ënätyë xynyikajpxtëty.

4Pën miitsëty mpatëp tu'uk yë jëyujk tsajpkaa muum tu'ujotm ets xy'ixtëty ko tëë kyëtäy, këtii jëtu'unyë xynya'ixtëty, putëkëtë ënätyë ets yajpëtë'ëktë.

5Yë to'oxytyëjk ka'ap tjëkyepy tyajtunëty yë ye'etyëjk wit, ni yë'ë yë ye'etyëjk tkayajtunëty yë to'oxytyëjk wit. Jä'ä ko yë Wintsën y'ëxëëk'ijxyp yë ja'ay mëti'ipë jëtu'un ëtëtspën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

6Ko pën tpaatëty tu'u'am, ëkë kepykyijxy yë joonpä'än mëët yë joontaak mëti'ipë y'u'unk nyimääpyën, ëkë mëti'ipë tsyaa nyimääpyën, ka'ap tjëkyepy tmënëjkxëty ma tyëjkën, ja joon u'unk, ëkë ja joontsaa mëët ja nyitaak.

7Yi'iyë mëpaat tmënëjkxy yë joon u'unk, yë tyaak nëjkxëp tnajtsmajtsëyë. Jëtu'un jeky ets jotkujk jyuuky'atëty.

8Ko pën tu'uk yë tyëjk tkojëty, jam tëjknëkëjxm nëjkxëp yë pya'a tnapojts'ëwtijtë, këtiipë jam pën y'awa'knaxëty ets pën pyokytyëkëty ma ja ja'ayëtyën mëti'ipë ënäty tääpë ja jëën tëjk tyuktsëna'ayëtëpën.

9Ma ja tsatym kyamën këtii jam tii ujts wiinkpë xynyi'iptëty, këtiipë mya'atëty ja jë'kxy pëky, mëti'ipë ënäty jam të xypyän të xykyojtën.

10Ko xyajyu'utëty yë mtsajpkaa, këtii yë'ë xytyukmëtsumëtëty yë krukts.

11Yë wit mëti'ipë ënäty myajtuuntëpën, këtii xytyukpu'ëkëyëtëty yë wiink wit, tä yë juunwitën mëët yë u'kxywyit.

12Ma ja mnijänëtyën nëjkxëp taxkpëky xykyëxuytyë ja nyitsuumë'ëk.

13Ko tu'uk yë ye'etyëjk twowëty tu'uk yë to'oxytyëjk ets tpëkëty t'uukëty, pën tëë ëka'any tmëët'aty ets ënät ok tukjotma'atëty.

14Je'eyë wiinkjaty ja aaw ayuk tuknipëtsëëmnëty, y'ënanëty: Ya'atë to'oxytyëjk tëëjës njapëky nja'uuky e okës yam nijawë ko tëëtëm wiinkpë ye'etyëjk t'ëkmëët'ajtpë.

15Ënät nëjkx ja to'oxytyëjk ja tyeety tyaak wyoownëjkxyë jam ma ja mëjja'aytyëjkëtyën ets yaj'ix yajnijawëty pën ya'atë to'oxytyëjk janty tëë yë wiink ye'etyëjk mëët y'ity.

16Tääpë ja to'oxytyëjk nëjkxëp ja tyeety y'ënä'äny jam ma ja mëjja'aytyëjkëtyën: Ëjts tëëjës ya'atë nnëëx nkë'ëyäky ets tmëëtsëënëty ya'atë ye'etyëjk, e yë ye'etyëjk ka'ap t'ëkmëët'atanë ya'atë to'oxytyëjk.

17Ets jëtu'un y'ënä'äny koos yë nnëëx tëë wiinkpë ye'etyëjk tmëët'aty, e tsyaatsës ya'atë wit nmëminy, mëti'ipë yajtuknija'apën ko yë'ë ka'ap yë ye'etyëjk të t'ëkmëët'ajtpë ko të nyätyu'uk'aty. Ënät ja wit twijtswa'kxëty ets ja mëjja'aytyëjk tuk'ixëty.

18Ënät nëjkx ja ye'etyëjk tmatstë ets tëytyuntëty, mëët ko ënäty nëkoo tniwaanpety ja to'oxytyëjk.

19Ets nëjkx ja kukëpäjtën tuknipëktë mëko'px ja meeny, aakyë'ë poop pujxn. Yë'ë yajmo'ojëp ja to'oxytyëjk ja tyeety, mëët ko ja to'oxytyëjk ënäty nëkoo je'eyë të yajniwaanpety ma ja Israel kajpnën. Ja ye'etyëjk nëjkxëp ja to'oxytyëjk tmëëtsëënë ets ka'ap tjëkyepy nijëna'a t'ëxmatsëty.

20E pën janty tëy ko tëë ja to'oxytyëjk wiinkpë ja ye'etyëjk t'ëkmëët'ajtpë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

21Yajpëtsëmtëp jap ma ja tyeety ja tyëjkën ets tkuka'atstëty. Mëët ko ënäty jëtu'unpë ja nëë poky tmëtëkë ma ja Israel kajpnën ets ko nëkoo ja tyeety tyaak tyajnipäxëtëkë. Ko jëtu'un ja pyoky tkumëtowëty, jëtu'un ënäty kyayaj'ijxtä'äky ja ëxëëktu'un ëxëëkajpxën ma miitsëtyën.

22Pën tu'uk yë ye'etyëjk myëët'ajtyp yë to'oxytyëjk mëti'ipë pëkynyën ets nimäjtsk yajkupaatëtëty. Nimäjtsk nëjkx yajkuka'atstë, jëtu'un ka'ap yaj'ijxta'akëty ja ëxëëktu'un ëxëëkajpxën ma ja Israel kajpnën.

23Pën tu'uk yë to'oxy'ëna'k jam yë nyijämyëët'ajtpë ets muum yë wiink ye'etyëjk pyaatëtëty ets myëët'atëtëty,

24nimäjtsk nëjkx jam yajwoownëjkxtë ma ja kutuunktëjkën ets nëjkx nikajpxtë pën o'ktëp tyaapë ja'ayëty nimäjtskpë. Ja to'oxytyëjk nëjkxëp y'ooky mëët ko ka'ap ja putëjkën të t'amëtoy ets kajpntum të jyayajpaaty. Ets ja ye'etyëjk nëjkxëp y'ooky, mëët ko ja myëye'etyëjk ka'ap të tmëj'ixy, nimäjtsk kuka'atsy nëjkx y'ooktë. Jëtu'un ka'ap ja ëxëëktu'un ëxëëkajpxën xy'ijxta'aktëty ma ja Israel kajpnën.

25Pën tu'uk yë ye'etyëjk pyätyp muum tu'uk yë to'oxytyëjk kamjotm mëti'ipë ënäty jamnë yë nyijämyëët'ajtpë ets atsip tmëët'atëty. Ko jyëtu'un'atëty yi'iyë nëjkx ja ye'etyëjk y'ooky mëti'ipë ënäty ja to'oxytyëjk të t'atsip'atyën.

26Ja to'oxytyëjk ka'ap wi'ix yajtunëty, jä'ä ko yë'ë nitii tuuntëko'oyën të tkatuny mëti'ipë mëpaat tku'ookën. Ja to'oxytyëjk mëti'ipë të yaj'atsip'atyën jëtu'un tpaaty tä jeexyë tu'uk yë ja'ay të yaj'ookyën.

27Ya'atë to'oxytyëjk jä'ä ko atu'uk ënäty jam yajpaaty kamjotm tu'ujotm, oyxyëp të jyayujkyaxpë, ni pën jeexyë të kyaniminyë ets jeexyë të pyutëkëty.

28Pën tu'uk yë ye'etyëjk pyätyp tu'uk yë to'oxytyëjk ëna'kpë, mëti'ipë atu'uk'ajtpën ets ka'ap yë ye'etyëjk tmëët'atynyëm ets t'atsip'atëty, oy ënäty ka'ap nijëna'a ja pëjkën ukën të tkatukwinwanë ets nëjkx yajkupatënyë ëkë yajnijawëty,

29yë ye'etyëjk kopkpëky ko nëjkx tkuyäky tkukëpety mëti'ipë ënäty të tunyën. Jä'ä nëjkx tmo'oy ja u'unkteety wëxtyikxy majk ja meeny, aakyë'ë poop pujxn meeny. Jä'ä ko tëë ënäty tyaj'ëxëëktëkë ja to'oxytyëjk, kopkpëky ko nëjkx twoy ets tmëëtsëënëty ets ka'ap tjëkyäpëty t'ëxmatsëty nijëna'a.

30Ni pën tkajëkyäpëty tmëëttsëënëty ja to'oxytyëjk mëti'ipë ja tyeety tyo'oxytyëjk'ajtypyën. Jä'ä ko jëtu'un y'ëtë'ëtsëty, ja tyeety ënäty ja myëyajtën wyintsë'kën yajtëkooyëp.

Deuteronomio 23

1Mëti'ipë ja'ay nakën yë y'ëxtsyaapajk, ëkë tuktsukë yë ye'etyëjkajtën, ka'ap tjëkyepy jam yajpaatëty ma ja Wintsën ja nyaax kyajpnën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[2]Näyjyëtu'un tu'uk yë ja'ay mëti'ipë ka'ap yajnijawën pën tyeety'äjtypyën, ka'ap tjëkyepy yajpaatëty ma ja Wintsën ja nyaax kyajpnën, ni yë'ë ja y'u'unk y'ëna'k jam kyayajpaatëty.

[3]Yë Amón ja'ayëty ets Moab ja'ayëty nijëna'a kyayajkupëktëty ma ja Wintsën ja nyaax kyajpnën, oy jyä'äjëty ja y'u'unk y'okëty mëti'ipë ënäty të nyajtsmin të nyaskä'äxëtën majk'oknipëtë'ëkë.

[4]Jä'ä ko jam mnajxtë ma nyaaxjotëtyën, ko jap mtso'ontë Egiptë, ni tu'ktsunyën wäänë ojts mkamo'ojëtë nëë ets nitu'ktukyën yë kääky ëkë tojkx. Ni'ikyë yë Balaam tmeenymyooytyë, yë Beor yë myaank, mëti'ipë jam tso'onën Petor, ma ja Mesopotamia naaxwiinyëtën ets jeexyë mpojkëtë.

[5]E yë Wintsën ka'ap ojts tmëtoowkukë ja Balaam ja y'aaw y'ayuk, ni'ikyë tyaj'awinpijty näkyënu'kxë. Jä'ä ko yë Wintsën mëk yë mtsokëtë mjawëtë.

[6]Paaty miitsëty këtii mëët oy'aaw oy ayuk xymyëët'attëty ets këtii mëët nijëna'a mnäy'oyjyawëtëty.

[7]Yë'ë tëy yë Edom ja'ayëty, këtii jëkäm jëxkë'ëm xyajwë'ëmtëty jä'ä ko mëku'uk'ajtëp yë'ëjëty. Näyjyëtu'un yë Egiptë ja'ayëty këtii jëkäm jëxkë'ëm xyajwë'ëmtëty, jä'ä ko ojts jap tëëyëp mtsëënëtë.

[8]Ja mëtëkëëk'okpë ënäty nyajtsmin nyajtsja'tëtën naaxwiiny jyëkyäpëp tsyënaaytyaknpëktëty ma miitsëtyën, ma ja Wintsën ja nyaax kyajpnën.

[9]Ko mëët mtsippaatëty yë mëtsiptëjkëty ets muum mtsënaaytyaknpëktëty, këtii tii xytyuntëty mëti'ipë ëxëëk këxë'kpën.

[10]Pën yë ye'etyëjk të tyukjënäkyë yë myëjaaw ets tëë nyäyaj'ëxëëkëty koots. Ënätyë tsyoonëty ma ja ja'ajtakn jam xymyëët'atën ets tu'kxëëw muum jëkäm y'itëty. Tsuunëm jam jatëkok wyimpitëty.

[11]Jënäkyxyëëw nëjkx ja wyit tpujy. E ko ënäty ja xëëw të kyëtaknë, täänëm jatëkok jya'tëty ma ja ja'ajtakn tmëët'atën.

[12]Ko pën jyëtita'anëty, ëpëky mëpaat ja it naaxwiinyëtë muum xy'ixtë ma mjëtitëtyën.

[13]Xëmë ko mnëjkxtëty jëtijtpë, mmënëjkxtëp tu'uk yë kepy jëjpxu'unypë, mëti'ipë mtuknitajëtëp ko ënäty mjëtita'antë. Ko ënäty të mjëtijta'atë tääts xynyitajkojnëtëty ja ëxëëkpë.

[14]Jä'ä ko yë Wintsën najxp tëjkëp ma miitsëtyën ets ma m'itën, yë'ë mkëwent'ajtëtëp ets yë'ë myajmëtakëtëp ma mëtsiptëjkëtyën, paaty wa'ats mëpaat yë it naaxwiinyëtë xyaj'itë, këtiipë twiink'ixëty, jä'ä ko tii oy tka'ixëty tsojk jam jyëwa'akëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

15Pën tu'uk yë mëtuunpë kyukekpy yë wyintsën ets myinëty ma miits yë mjëën mtëjkëtyën ets t'amëtowëty xyajkäktso'oktëty, këtii xykyë'ëyaktëty ma ja wyintsënën.

16Ixmatstë wä'än tjuuky'äty ma miitsëtyën, yë'ë nyija'ap maa jyuuky'ata'any, ni pën mëpaat nëkoo kyayajjotkëxyë ets kyane'emyë.

17Nitu'uk yë ye'etyëjk ets nitu'uk yë to'oxytyëjk mëpaat tkatuunk'aty ets jyot nyini'kx tookëty, jam ma ja tukmuk tukxu'umtën ja ka'apë wyintsënëtyën.

18Këtii xykyupëktëty ets jap ma ja Wintsën ja tsyajptëjkën pën tkëpätëty ja y'ayajk y'ako'onën ëkë ja wyaantakën mëët ja meeny mëti'ipë ënäty jam pyätypyën ma ja jyot nyini'kx tookyën. Jä'ä ko tääpë tu'unën kajpxën y'ëxëëk'ijxyp yë Wintsën.

19Yë jaaypyaat jaaypyo'kxy jyëkyäpëp xytyukmatstëty ets tyakëty ja meeny'u'unk. E yë'ë tëy yë mëkunaax mëkukajpn këtii mëktä'äky xytyukmajtsë'ëkëty ja meeny'u'unk, ëkë oy yë'ëjëty yë jë'kxy pëky, ëkë oytyiijëty mëti'ipë ënäty të xytyuk'ënu'kxyën. Jëtu'un nëjkx ja Wintsën mkënu'kxëtë mëjwiin këjää, oy tii xytyimtuntëty.

20Yë jaaypyaat jaaypyo'kxy jyëkyejpy xy'amëtowtëty ja meeny'u'unk, pën tëë tii xytyuk'ënu'kxtë; yë'ë tëy mëkunaax mëkukajpnëty ka'ap mëpaat mëktä'äky xy'amëtowtë ja meeny'u'unk. Jëtu'un'äämpy yë Wintsën nëjkx mëj'äämpy mkënu'kxëtë.

21Ko yë Wintsën tii xytyukwinwanëtëty, këtii nëkoo jeky xyajpo'oxtëty, ëkë m'ëna'antëty ets ka'ap xy'ëkyakanëtë mëti'ipë ënäty të xywyaanta'aktën. Jä'ä ko yë Wintsën tsojk ka'ap t'oyjyawëty ets nëjkx mtukpoky'atëtë ko ënaty xykyatuntë mëti'ipë të xywyaanta'aktën.

22Pën ka'ap tii yë Wintsën xytyukwinwanëtë, nitii poky miits mkapaatëtëty.

23E pën kë'ëmwinma'any miits yë Wintsën ënäty tii të xytyukwinwanëtë, kopkpëky ko xyaj'ëtuktëty ja mwaantakënëty.

24Ko muum mtëkëtëty kamjotm ma mëku'uk yë tsatsymkyam tmëët'atyën, jyëkyejpy xyjyë'kxtëty yë tsatym jënu'un xytyimjë'kxa'anyën. Yë'ë ko ka'ap tjëkyepy wäänë xymyënëjkxtëty ma mtëjkëtyën.

25Näyjyëtu'un ko muum mtëkëtëty ma mëku'uk yë tsajpmokam tmëët'atyën, jyëkyejpy yë tsajpmok xywyixtëty, jëtu'unyë kë'ë'am tä ënäty xytsyoktën. Yë'ë tëy ka'ap yaj'ëwa'atsy, ko xytyëjë'knëtëty ëkë ko xypyujxë'knëtëty.

Deuteronomio 24

1Pën yë ye'etyëjk tëë tu'uk yë to'oxytyëjk tpëky ets ok tukjotma'atëty, mëët ko t'ixy ka'ap nëkooyë y'oyëty ets ka'ap t'ëkmëëtsëënëjanëty, jyëkyejpy tu'uk ja noky tjä'äjëty ma yajnijawëty ko tëë ja to'oxytyëjk t'ëxmajtsnë ets ja to'oxytyëjk tmo'ojëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[2]Ja to'oxytyëjk pën tëë jam tsyo'onë ma ja ye'etyëjk ja tyëjkën, jyëkyäjpnëp mëët wiink ye'etyëjk pyëkëty.

[3]E pën ja mëmäjtskpë ja nyiye'etyëjk näjyëtu'un ok tyukjotma'atyë ets tu'uk ja noky myo'ojëtëty ma ja awä'kxy'ajtën t'amëtoyën ets y'ixkäxëtëty ma ja tyëjkën, ëkë y'ookëty ja ye'etyëjk,

[4]ja nyiye'etyëjk mëti'ipë mëjëwyiin pëjkën ukën ka'ap tjëkyepy y'ëkwoowënëty, jä'ä ko ja to'oxytyëjk tëë ënäty nyäyaj'ëxëëktëkëty mëët ja wiink ye'etyëjk. Ko jatëkok nyäpyuwa'këtëpëty yë Wintsën nëjkxëp tyajpoky, e miitsëty ka'ap mëpaat xyajnipäxëtëkëtë ja naax kajpn mëti'ipë ja mWintsën Tios mooyëtëpën ets xyjyä'ä'atëty.

[5]Pën tu'uk yë ye'etyëjk naamnëm pyiky, ka'ap kyopkpëkyëty nyëjkxëty tsiptuunpë, ëkë atsip tii tunëty naaxjoty kajpnjoty. Tu'kjëmëjt ëwaatsë mëpaat yajpaaty ets tjëkyäpëty tmëët'atëty ja xëëw po'o ma ja tyo'oxytyëjk mëët yajpaatyën ets jotkujk ja tyo'oxytyëjk nyäjyawëtëty.

[6]Ko pën mënu'kxy'atëtëty, këtii xypyëjkëtëty ja pyaan tsyu'ts mëti'ipë ja to'oxytyëjk tyukmeepy tyukjëjtypyën. Jä'ä ko jëtu'un xytyuntëty jëtu'un nëjkx tpaaty tä jeexyë ja jyuukyajtën xypyëjkëtën.

[7]Ko tu'uk yë Israel ja'ay yajnijawëty ko tëë myëku'uk tkukä'ptuta'ay ets tyaj'awinpita'any ëyoopë mëtuunpë, ëkë tooka'any; tääpë ja'ay mëti'ipë ënäty ja myëku'uk jëtu'un të tunyën, kopkpëky ko nëjkx tku'ookë jëtu'unpë ja tuuntëko'oyën. Jëtu'un'äämpy ka'ap yaj'ijxta'akëty ja nëë poky ma miitsëtyën.

[8]Ko pën pyëkëtëty ja ëxëëk pu'uts pa'am, jëtu'un mëpaat xytyuntë, tä ja ënä'ämën myinyën mëti'ipë ja Leví ja'ayëty nyikajpxtëpën mëti'ipë teety'ajtëpën. Jëtu'un xytyuntëty, tä yë'ë të ntuk'ënä'ämtënës xytyuntëty.

[9]Yë'ë ja'amyätstë wi'ix yë Wintsën tëytyuunyën yë Maria jam tu'ujotm, ko mtso'ontë jap Egiptë.

[10]Pën tëë yë mjëëky mëku'uk tii xytyuk'ënu'kxtë, këtii mtëkëtëty tyëkoty ets atsip tii winë xypyëjkëja'antëty, mëët ko ënäty mkamëkëpätëtë tsojk.

[11]Yë'ë kë'ëm y'ixëp pën tii yakäämpy ets jä'ä ja nu'kx tukëpätëty, e miitsëty jap tëja'p m'ëwxitëty.

[12]Pën m'ijxtëp ja ja'ay ko janty ëyoop ets ënäty tii mo'ojëtë mëti'ipë ja nu'kxy tyukëpejtypyën, këtii tu'ktsu'um xyajninaxtëty ets xymyëët'atëty ja mëti'ipë ënäty të tyäkyën.

[13]Pën yë'ë të tyäky yë nyipä'än, xëmë xymyënëjkxëyëty ux ux ma jyëën tyëjkën ets tjëkyäpëty tii nätyuknipä'änëtëpën, ko mya'aja'an pyo'kxa'anëty. Jëtu'un nëjkx janty mëj tkukajpxë ets tja'awëkyëtä'äky ma miitsëtyën ets Wintsën oy nëjkx t'ixy ko jëtu'un xytyuntëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14Këtii ni'ikyë winë xypyëjkëtëty ja ëyoopëja'ay, ko mmëtunëtëty, këtii xyajpo'oxëty ja myëju'uny. Tyaapë yajnikäjpxyën, mtunëp oy jyamëty ma ja mëkunaax mëkukajpnën ëkë ma jaaypyaat jaaypyo'kxyën.

15Jä'ä xëëw ma mëtunëtën xymyëjuytyëty ma ja xëëw tyun'akëtaknën, mijts mnija'ap ko ja ëyoopëja'ay yajmëyäjtyp ja wit meeny. Paaty ënätyë xymyëjuyëty ets tmëët'atëty tii nyijuuky'atëpën. Jä'ä ko pën ka'ap ënätyë xymyëjuy, yë'ë nëjkxëp ja Wintsën tuk'ëwaanë ets miits mpokytyëkëtëty.

16Yë teety taakëty ka'ap tjëkyepy yë'ë tkëpätëty ja u'unk ëna'k ja nyëë pyoky, ni u'unk ëna'k tkajëkyepy tku'ookëty ja tyeety tyaak ja nyëë pyoky. Ja ja'ay mëti'ipë ënäty pokytyuunpën, yë'ë kë'ëm kyëpätëp ja nyëë pyoky.

17Këtii nëkoo o'ktëy xytyuntëty yë jaaypyo'kxy, ni yë'ë ëxaty xykyatuntëty yë ku'ooky u'unk ets ja ku'ookytyo'oxy, ko ënäty mënu'kxy'ätyë. Këtii yë wyit tyujkxy xypyëjkëtëty mëti'ipë ja nu'kxy mtukutëkëtëpën.

18Nijëna'a xykyaja'atyëkoytyëty ko jap Egiptë näjyëtu'un jap mëk m'ëyoowtë mmëtuuntë. E ko myëpaat'ajty Wintsën ojts jap mjuutëtë. E paatykyëjxm yam miits ntuk'ënä'ämtë ets ya'atë ënä'ämën xypyatuntëty.

19Pën yë'ë yë tsajpmok myajmujktëp jam mkamjotm, ko mtso'onëtëty ets xyjyä'äytyëkoytyëty tu'k'atsumy, këtii xynyiwinpitëty. Ixmatstë jam, yë'ëts jyä'ä'atëp yë jaaypyaat jaaypyo'kxy mëti'ipë yajpatëpën ma miitsëtyën, ëkë ku'ooky'u'unk ku'ooky tyo'oxyëty. Jëtu'un'äämpy ja Wintsën ni'ik tkënu'kxëty ja mkam mtu'ujëty ets miits näjyëtu'un myajkënu'kxtëty.

20Ko ënäty xytyuktë ja aceitunas ma ja nyikepyën, këtii janty jëtu'un xy'ijxta'a xytyuunta'atëty ma ja nyixe'entyën. Myajwë'ëmtëp jam kepykyëjxm wäänë, yë'ëts jyä'ä'atëp ja jaaypyaat jaaypyo'kxy mëti'ipë yajpatëpën ma miitsëtyën ets ja ku'ooky'u'unk ku'ookytyo'oxy.

21Ko xyajmuktëty ja mtsatym tyëëmëty ma ja mtsatym kyamëtyën këtii wa'ats xy'ixtaaytya'atëty ja nyikepy; mëti'ipë wë'ëmpën këtii xy'ëkniwinpijnëtëty, yë'ë jyä'ä'atëp ja jaaypyaat jaaypyo'kxy, ku'ooky'u'unk, ku'ookytyo'oxy.

22Yë jëtu'un xëmë mja'amyätstëp, ko miitsëty ojts jap näjyëtu'un mëk m'ëyowtë mëtuntë Egiptë. E paaty jëtu'un yam ntuk'ënä'ämtë ets xykyuuytyuntëty.

Deuteronomio 25

1Ko nimäjtsk yë ja'ay tsyiptuntëty, nimäjtsk mëpaat jam nyëjkxtë ma ja yajkutujktaknën ets yajnipaye'eytyëty ja pyokyëty ets ja kutuunktëjkëty yë'ë nëjkx nikajpxtë pën ënäty pokymyëët ets pën ka'ap.

2Ja ja'ay mëti'ipë pokykya'apën, nitëjkëyëp ets yajxon yajwinwopëty, ko'knë yajwopëty ma ja kutuunktëjk jamëtyën ets jëtu'un tkumëtowëty ja pyoky.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[3]Ja mëti'ipë yajwojpën ka'ap tjëkyepy yajwopëty naxy wëxtyikxy'ok, këtiipë nyäjyawëtëty o'ktëy jam ma ja kutuunktëjkëtyën ets ma ja myëkunaax myëkukajpnën.

[4]Këtii yë tsajpkaa xytyuk'ajäänë'ëktëty yë xuumy, ko ënäty jam xyajpajk'aty ja tsajpmok.

[5]Pën nimäjtsk yë ye'etyëjk tu'kkä'äxpë tukmuktë tëjk ets tu'uk y'ookëty, e ka'ap nitu'uk ja y'u'unk; ja tyo'oxytyëjk ku'ookpyë ënäty të wyë'ëmnën, ka'ap tjëkyepy oy pën ye'etyëjk mëët pyëkëty jatëkok, ja kyäpy jä'ä mëët pyëkëty, jä'ä ko yë'ë ja nyiye'etyëjk ja myëkä'äx.

[6]Ko ja to'oxytyëjk mëtu'uk ëka'any ja y'u'unk tyajmëxu'unk'atëty, jëtu'un nëjkx tukxëëwatë tä ja mëjëyëjpë ja nyiye'etyëjk txëëwatyën, këtiipë ja xyëëw yaja'atyëkoyëty ma ja Israel ja nyaax kyajpnën.

[7]E pën ja ye'etyëjk kajts tpëka'any ja kyäpy, ja to'oxytyëjk jam nëjkx tnikäjpxy ma ja kutuunktëjkëtyën ets ma ja mëjja'aytyëjkëty jam yajpaatën ets y'ëna'anëty: Yë nkäpyës ka'ap tsoky ets y'äjty yë xyëëw ja'amyetsy y'itëty ma Israel kajpnën. Ka'apës xypyëka'any, e ëjts nija'apës ko yë'ë patëp jä'ä ko yë'ëjës nkäpy'äjtyp.

[8]Ënät nëjkx ja kutuunktëjkëty ets ja mëjja'aytyëjkëty tmëjwowtë ja ye'etyëjk ets tmëmëtya'aktëty. Pën janty ënaanpën ko ka'ap tpëka'any ja to'oxytyëjk, mëti'ipë ja y'äjty të tku'ookyën.

[9]Ënät ja to'oxytyëjk twinmëtsujëty ja kyäpy ets tpëjkëty ja kyë'ëk tu'kpa'a ets t'ënëëmëty: Jëtu'un yë ye'etyëjk yajtuny mëti'ipë ka'ap tsokyën ets myëkä'äx yë xyëëw ja'amyetsy y'itëty mëti'ipë të y'ookyën.

[10]E ja ye'etyëjk ja y'u'unk tyo'oxytyëjk, jä'ä nëjkx yajtijy jam ma ja Israel ja'ayëtyën kë'ëktuk.

[11]Pën nimäjtsk yë ye'etyëjk nätsyi'këtëp ets tu'uk tyo'oxytyëjk nyiwaantu'utëtëty ets ja tu'uk jap yajmatsëty ma ja y'ëxtsyaa pajkën.

[12]Jëtu'umpë ja to'oxytyëjk këtii xypya'ëyowtëty, ni'ënä'ämëtë ënätyë ets ja kyë'ë yajnëtsukëty.

[13-14]Ko tii xytyooktëty këtii mkijpxni'ikëtëty, näjyëtu'un ko mjuytyëty këtii mkijpxni'ikëtëty.

[15]Ko tii xykyijpxtëty ets xytyiytyëty, mëtëy mëpaat winë xytyiytyë xykyijpxtë. Jëtu'un'äämpy yë Wintsën jeky myajjuuky'atëtëty ma ja it naaxwiinyëtën, mëti'ipë myajmo'ojantëpën.

[16]Jä'ä ko yë Wintsën y'ëxëëk'ijxyp, ko tii oy kyayajtuny.

[17]Mja'amyätstëp jëtu'un wi'ix yë Amalec ja'ayëty ojts mtunëtën jam tu'ujotm, ko mtso'ontë jap Egiptë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

18Yë'ëjëty ninu'un ojts yë Tios tkatimtsyë'ëkëtë, ko mnipëtë'këtë ets ëxëëk mtuunëtë, yë'ëjëty ojts tja'ixtë, ko tëë ënäty m'ënu'kxëtyääynyëtë, ni'ikyë ojts ëxëëk o'ktëy tuntë, mëti'ipë ënäty ix'am të wyë'ëmtën.

19E paaty n'ënëëmëtë, ko ënäty ja Wintsën tëë mputëkëtë ets ja mmëtsip tëë xyajkutëkooytya'atë, mëti'ipë winkon tsënaaytyëpën ma ja naax kamën mëti'ipë ja Wintsën mo'ojanëtëpën. Yë Amalec këtii xyjyä'äytyëkoytyëty, nëjkxëp xyajkutëkooytya'atë yë y'u'unk y'ëna'këty ets nyaax kyajpnëty.

Deuteronomio 26

1Ko ënäty jam të mja'ajnë ma ja it naaxwiinyëtën, mëti'ipë yë mWintsën mmo'ojanëpën ets xyjyä'ä'atëty ets ënäty jam të mtsënaaytyaknpëjknë.

2Ja aaytyëëm ujtstëëm, ëkë ja aaypyajk ujtspajk mëti'ipë ënäty ëka'any myajpëtë'kpyën, yë'ë mwin'ixëp yë oyëtypë tsujëtypë ets jap xy'apëkëty ma tu'uk yë katsyën, tääts xymyënëjkxëty jam ma ja it naaxwiinyëtën, mëti'ipë yë mWintsën ënäty kë'ëm të twin'ixyën, ko jam yë xyëëw yaj'ëwtatëty yaja'amyätsëty.

3Ets mnäkyajpxkëxë'ëkëtëty ma ja teetyën, mëti'ipë ënäty jam tuunpën; xy'ënëëmëty: Ëjts yë'ëjës yam nikäjpxyp nWintsën wintum ko tëëjës nja'ty ma ya'atë it naaxwiinyëtën mëti'ipë yë Wintsën ojts tukwinwanën yë n'ap'ajt n'ok'ajtëmë, ko t'ënëmaay koos ya'atë naax kam xymyo'oja'antë.

4Tääts ja teety nëjkx t'ëxajë ja katsy ujts mëët ja tsajpmok ets jam tpëjkta'akëty ma ja wintsë'këntyaknën, mëti'ipë yë mWintsën'ajtëm jyä'ä'ajtypyën.

5Ets m'ëna'anëty jam mWintsën wintum: Ëëts yë nteety n'apëty, mëti'ipë arameë ja'ayëtyën, tëëyëp jëtu'unyë ojts jyëtitë, ok ojts jap nyëjkxtë Egiptë ets jap tsyënaaytyaknpëjktë. Japts ojts yajxon nyimayëtë ets tu'uk mëj kajpn y'awinpijtë, tääts ojts myëkta'aktë.

6E yë Egiptë ja'ayëty ko jëtu'un t'ijxtë, mëktuunk ojts myo'ojëtë, yë'ë mëët yajxon yaj'ëyoowëtë ets tyiytyuunëtë.

7Ënät ojts ntuk'ëwaanëtës ja Wintsën mëti'ipës ja n'ap n'ok Tyios'ajtëpën ets xypyutëkëtëtyës, yë'ë ojts tjanty'ixy ëëts ja n'ëyo'on njotmayëty, ja një'ëyënëtyës nyaxënëtyës ets ja nmonyë ntukyëtyës.

8Ënät ja myëj'ajtën ojts mëj këjää tyaj'ixyë ets ojts ëëts jap xyjyuutë Egiptë,

9ets yaa xyajmiintës ma ya'atë it naaxwiinyëtën, mëti'ipë të xymyo'otënës, ma ka'ap ja jë'kxy pëky y'ëmaaytyä'äkyën.

10E paatyës yam ëka'any nmëminy ya'atë aaytyëëm ujtstëëm. Mëti'ipë të tyëëm'ajtsoonyën maas yë nkam ntu'ujën, mëti'ipës yë nWintsën të xymyo'oy të xykyexyën. Ënät ja katsy jam xynyajtskëyëty Tios wintum ets mnäkyoxtënaaytya'akëtëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

11Tääts nëjkx tu'uk yë xëëw xyaj'apaatë. Mëët ko ënäty ja mWintsën mëj këjää të tkënu'kxy ja mkam mtu'u ets tëkokyë ja m'u'unk m'ëna'k, m'u'unk mto'oxytyëjk nëjkxëp mëët tu'ukyë mxëëwtuunta'ay. Ma ja xëëw ënäty jëtu'un xyaj'apaatën, mwowëp ja Leví ja'ayëty ets ja jaaypyaat jaaypyo'kxyëty mëti'ipë yajpatëpën ma mnaax mkajpnën.

12Ko ja mëtëkëëk jëmëjtpë tpaatëty, ma yajyäkyën mëti'ipë ënäty majk të yajpupëkyën ma ja mëko'pxpën oy tyimtiijëty, mëti'ipë të xyajpëtë'ëkyën mkamwinm mtu'uwinm ets ënäty ëpëky të xypyëjktakta'ay ets pën tëë näjyëtu'un xymyo'oy ja Leví ja'ayëty, jaaypyaat jaaypyo'kxyëty, ku'ooky'u'unk, ku'ookytyo'oxëty mëti'ipë yajpatëpën ma mnaax mkajpnëtyën ets jotkujk të xyajkay të xyaj'uuky.

13Ënät nëjkx m'ëna'any jam mWintsën wintum: Tëës npëjktä'äky ëpëky maas yë njëën ntëjkën ja aaytyëëm ujtstëëm, mëti'ipës të nyajpajk'atyën ets tëë nmo'oyës yë Leví ja'ayëty, jaaypyaat jaaypyo'kxyëty, ku'ooky'u'unk, ku'ookytyo'oxëty, mëti'ipë yajpatëpën ma ëëtsëtyën. Ntunyës jëtu'un mëti'ipës mijts të xytyuk'ëne'emyën ets tëëjës jëtu'un njanty tyuny ets ka'apës ja m'aaw m'ayuk nëkoo je'eyë të nkumëtoownaxy.

14Ma ënäty pën të y'ookyën ets je'eyë ja monyëtukyë y'ity ets pën näjya'awëyëpës, ko tëëjës ja ëxëëkpë xypyääty ja pëjktä'äky ka'apës nëkoo të ntony. Ets ni o'kpë të nkatukwintsë'ëkës. E paaty yam n'ënëëmë mijts Wintsën, ko tëë nmëmëtoy ets tëëjës ntuny tääjës mijts të xytyuk'ëne'emyën.

15Mijts Tios mëti'ipë jam ijtpën tsajpkëjxm, ma ja m'ijtaknën wa'atspë, ku'ijxnax yaa naaxwiiny, kënu'kx yë mnaax mkajpn, yë Israel kajpn ets kënu'kx näjyëtu'un yë naaxwiinyëtë mëti'ipës të xymyo'otën ma ja jë'kxy pëky ka'ap y'ëmaaytyä'äkyën ets jëtu'un y'atëwëty ja m'aaw m'ayuk tä ojts xytyukwinwanën ëëts ja n'ap n'okëty.

16Yë mWintsën yë'ë tyam mtuk'ënä'ämëp ets xypyatunëty yë y'ënä'ämën tyiyajtën ets jä'ä xytyunëty winë'aaw winëjot.

17Tëë kë'ëm xynyikäjpxy ko yë Wintsën yë'ë mTios'ajtyp ets tëë xytyukwinwanë, ko yë nyë'ë tyu'uyë'ë xypyanëjkxanë ets ko yë y'ënä'ämën tyiyajtën xypyatuna'any ets ko yë'ë xëmë xymyëmëtowa'any.

18Yë Wintsën tëë näjyëtu'un tnikäjpxy ko mijts Israel kajpn, mijts yë mkajpn'ajtëp, jëtu'un tä ojts mtukwinwanëtyën tëëyëp, e paaty tyam kopkpëky ko yë y'ënä'ämën tyiyajtën xypyatuunëtëty.

19Yë Tios mëj myaj'awinpita'anyë mëët yë mëj'ajt oyajtën, akäjpxy nimëtyä'äky, mëjpëjktä'äky, ma ja wiinkëtypë ja kajpnën ets jëtu'un mkajpn'ata'anyë tä të tnikäjpxyën, tu'uk ja kajpn mëti'ipë të yajtuknikënu'kxën ja mWintsën Tios.

Deuteronomio 27

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

[1]Ënät ja Moisés mëët ja mëjja'aytyëjkëty ojts ja ënä'ämën tyaktë ma ja naax kajpnën: Mtuntëp ya'atë mëti'ipë yam myajtuk'ënä'ämtëpën.

[2]Ko ënäty jam të mja'ajnëtë ma ja Jordán mëjnëëjën ets ënäty të xypyatnëtë ja naax kam mëti'ipë ja mWintsën Tiosëty mo'ojanëtëpën, nëjkxëp yë tsaa jam kanaak xytyajëtë ets xytyukwinkoytyëty yë jaam, jëtu'unts poop kyëxë'ëkëty.

[3]Jam yajkëxja'ajëty tëkokyë mëti'ipës yam të nikäjpxyën. Mtuntëp jëtu'un ijxtëm yam yajni'ënä'ämën, ko ënäty jam mjajnëtë, ma ja it naaxwiinyëtën ma ka'ap ja jë'kxy pëky y'ëmaaytyä'äkyën, mëti'ipë yë Wintsën mo'ojanëtëpën, mëti'ipë tyukwinwa'anëyën ja m'ap m'okëty.

[4]Paaty ko ënäty tëë xytyuknajxnëtë ja mëj Jordán nëë, nëjkxëp jam kopkëjxm xytyajëtë tu'uk yë tsaa ayenypë, ma txëëwatyën Ebal ets jaam poop xywyinkoytyëty.

[5-6]Nëjkxëp näjyëtu'un tu'uk yë wintsë'këntyakn xyaj'oyëtë, tsaa mtukpotstëp, mëti'ipë yë Wintsën miits yë mTiosëty jyä'ä'atëpën. Ja tsaa mëti'ipë ënäty mtukpojtstëpën ëmuum xyajtuntëty këtii xypyu'uta'aktëty ëkë xytyätstëty. Ma ya'atë wintsë'këntyaknën, jam nëjkx yë Wintsën miits yë mTiosëty xymyo'otë yë wyintsë'kën nino'okpyë.

[7]Ma ya'atë potsyën jam nëjkx näjyëtu'un yajyäky ja wintsë'kën, ko ënäty ja nay'ëëw'oy näykyajpx'oyë y'ity mëët yë Tios ets nëjkx tu'uk yë mëj xëëw xytyuntë jam Tios wintum, ma nëjkx mkaytyë m'uuktën.

[8]Jam tsaakëjxm jam nëjkx tëkokyë xykyëxjaaytya'atë ja aaw ayuk, mëti'ipë yam ntukni''ijxëtyëpën ets mëti'ipë të nmo'otën.

[9]Ënät ja Moisés ojts tkäjpxy ja aaw ayuk ma ënäty jyam'atën ja teetytyëjkëty ets ja Leví ja'ayëty, y'ënäny: Miitsëty Israel ja'ayëty, mëtoow'itë ya'atë ja aaw ayuk, mëti'ipë yam ntukmëtowantëpën. Tyam jä'ä miits të mnajxnëtë Tios yë nyaax kyajpn.

[10]Paaty yë'ë jëtu'un mëmëtowtëp ets patuunëtë yë y'ënä'ämën tyiyajtën ets y'aaw y'ayuk, mëti'ipë të mtuknipëkëtën.

[11]Jä'ä xëëw ja Moisés ojts näjyëtu'un tu'uk ja ënä'ämën tyajwë'ëmy ma ja naax kajpnën ets t'ënëmaay:

[12]Ko ënäty tëë xytyuknajxnëtë ja mëjnëë, mëti'ipë yajtijpën Jordán, yë jyä'äjëty yë Simeón, Leví, Judá, Isacar, José ets Benjamín, yë'ë nëjkx jam wya'ak'oyëtë nitëtujk ma ja Guerizim kopkën ets ja naax kajpn yajkënu'kxëty.

[13]E ja jyä'äyëty ja Rubén, Gad, Aser, Zabulón, Dan ets Neftalí, jam nëjkx wya'ak'oyëtë ma ja Ebal kopkën ets pojkën yajnikajpxëty ma ja naax kajpnën.

[14]E ja Leví ja'ayëty mëti'ipë teety'ajtëpën, nëjkxëp tmëkajpxtë ja naax kajpn mëët ya'atë ja aaw ayuk:

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

15Poky yë ja'ay wyë'ëmëty mëti'ipë yajkojpyën yë awinax, ja awinax mëti'ipë pujxn mëët y'oytyunyëtyën ets ja ja'ay mëti'ipë tyuunk'ajtypyën janty'oy ja ijxën tmo'ojëty ets ënät tpëjkta'akëty muum yu'utsytyuuy. Yë jëtu'unpë y'ëxëëk'ijxyp yë Wintsën. Ënät ja ja'ay y'ëtsowtëty: Oy, jëtu'un'atëp.

16Poky yë ja'ay wyë'ëmëty, mëti'ipë ka'ap ja tyeety tyaak tmëj'ixy t'mëjpëjktä'äkyën. Ënät ja ja'ay y'ëtsowtëty: Oy, jëtu'un'atëp.

17Poky yë ja'ay wyë'ëmëty, mëti'ipë tsëpa'an ayu'utsy ame'tsyë wyijtstëkajtsypyën, ma jyiiky myëku'uk mëët nyäpyäätyë. Ënät ja ja'ay y'ëtsowtëty: Oy, jëtu'un'atëp.

18Poky yë ja'ay wyë'ëmëty mëti'ipë wyoowma'typyën tu'uk yë wiints. Ënät ja ja'ay y'ëtsowtëty: Oy, jëtu'un'atëp.

19Poky yë ja'ay wyë'ëmëty, mëti'ipë o'ktëy yë jaaypyaat jaaypyo'kxy tyuunpyën näjyëtu'un yë ku'ookytyo'oxy ets ku'ooky'u'unk. Ënät ja ja'ay y'ëtsowtëty: Oy, jëtu'un'atëp.

20Poky yë ja'ay wyë'ëmëty mëti'ipë myëët'ajtypyën yë tyeety yë tyo'oxytyëjk. Jä'ä ko tyeety jëtu'un ënäty yë myëyajtën wyintsë'kën yajtëkooyëp. Ënät ja ja'ay y'ëtsowtëty: Oy, jëtu'un'atëp.

21Poky yë ja'ay wyë'ëmëty mëti'ipë yë jëyujk myëëtko'knääpyën, jëtu'un tä jeexyë tu'uk yë to'oxytyëjk tmëëtko'knë. Ënät ja ja'ay y'ëtsowtëty: Oy, jëtu'un'atëp.

22Poky yë ja'ay wyë'ëmëty mëti'ipë myëëtko'knääpyën yë myëkä'äx to'oxytyëjkpë, oyxyëp wiink to'oxytyëjkëty tjataak'aty, tu'ukyë tyeetyëty tukmuktë, ëkë mëti'ipë wiinkteetyën, tu'ukyë ja tyaakëty tukmuktë. Ënät ja ja'ayëty y'ëtsowtëty: Oy, jëtu'un'atëp.

23Poky yë ja'ay wyë'ëmëty mëti'ipë myëëtko'knääpyën yë tyo'oxytyëjk më't. Ënät ja ja'ay y'ëtsowtëty: Oy, jëtu'un'atëp.

24Poky yë ja'ay wyë'ëmëty mëti'ipë yë jyiiky myëku'uk yaj'o'kpy yajtëkoopyën ets oy mëët të nyäjyawëty. Ënät ja ja'ay y'ëtsowtëty: Oy, jëtu'un'atëp.

25Poky yë ja'ay wyë'ëmëty mëti'ipë yë myëku'uk nyimeenypyijkpyën ets tyaj'ook tyajtëkoyëty, oy ënäty nitii poky të tkatuny. Ënät ja ja'ay y'ëtsowtëty: Oy, jëtu'un'atëp.

26Poky yë ja'ay wyë'ëmëty mëti'ipë ka'ap tkupëkyën ya'atë aaw ayuk, mëti'ipë yajnikajpxpën ets ka'ap tpatuny. Ënät ja ja'ay y'ëtsowtëty: Oy, jëtu'un'atëp.

Deuteronomio 28

1Pën mjantymyëmëtoopyën yë mWintsën ets mpatuunëp ja y'ënä'ämën tyiyajtën, mëti'ipë tyam të ntuk'ëne'emyën, yë Tios mëj myajnaxa'anyë ets akäjpxy nëjkx muum m'ity wiink naax wiink kajpn.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[2]Tëkokyë ya'atë näkyënu'kxën nëjkxëp xypyääty, ko xymyëmëtowëty yë mWintsën

[3]kënu'kxy nëjkx myajpaaty ma ja mnaax mkajpnën ets ma ja mjëën mtëjkën.

[4]Kënu'kxy y'itëty yë m'u'unk m'ëna'k, yë mkam mtu'u ets mjëyujk mtsajpkaa, mtsajppax mkupixyny.

[5]Kënu'kxy y'itëty näjyëtu'un yë m'apëjk m'atu'unën, mpaan mtu'ts ets mtsim mpok ma mjëtsy xyaj'ookyën.

[6]Yë Wintsën nëjkxëp mkënu'kxyë oy tii xytyimtunëty.

[7]Yë'ë nëjkx myajmëtä'äkyë, ko ënäty ja mmëtsip mëët mnäpyäätyë, ëkë ko ënäty ëxëëk mjatuna'anëtë. Yë'ëjëty nëjkx janty nimay jyatsoontë ets waatswitsy jyamintëty, tääts nyätyijyë myajkutëkoya'anëtë, ko ënäty miitsëty mnäkyuwa'anëtë, yë'ëjëty jëtu'unyë nëjkx kyäkta'atë.

[8]Yë Wintsën yajkëta'akäämpy jam yë kyënu'kxën, ma ënäty xypyëjkë'ëkyën ja mjë'kxy mpëky ets ma winë xytyunyën, jëtu'un nëjkx jotkujk mmëët'atyë ma ja it naaxwiinyëtën mëti'ipë të mmo'oyën.

[9]Pën mtuumpy ijxtëm ja y'ënä'ämën tyiyajtën y'ënä'änyën ets mye'epy mnajxp ma ja nyëë tyu'ujën, yë mWintsën yë'ë tu'ukyë mjä'äpëkanëp jëtu'un tä të tnikäjpxyën.

[10]Ënät nëjkx ja ja'ayëty tnijawëtë, mëti'ipë wiink naax wiink kajpn yajpatëpën, ko ma miitsëtyën yajmëjja'ap yë Wintsën yë xyëëw ets ko jëtu'un tnijawë'atëty ka'ap nëjkx nëkoo mëmayëtë jä'ä ko myëët'atëp ja tsë'ëkë ma miitsëtyën.

[11]Yë Wintsën nëjkxëp mtuk'ixyë yë y'oyjyot y'oywyinma'any ets m'u'unk m'ëna'k nëjkxëp tyajnimayë, nëjkxëp tyajnimayë näjyëtu'un yë mjëyujk mtsajpkaa ets ja kyënu'kxën yajkëta'akäämpy jam ma ja mkam mtu'ujën, tëkokyë ya'atë kënu'kxën jam tyaka'any ma ja it naaxwiinyëtën mëti'ipë ja m'aptëjk tyukwinwa'anëyën, ko miits mo'oja'anëtë.

[12]Kyäxäämpy yë nëë tuu ma mkam mtu'ujën, tä yë naaxwiinyëtë tyajmëyätyën ets ja mpëjktä'äky wyintëwëty, jëtu'un ka'ap nyatëkë'atëty ja mjot mëjaaw. Nëjkxëp xy'ëkyajnu'kxnë wiinkëtypë naax kajpn, e mijts ka'ap nëjkx tii xynyu'kxy.

[13]Nëjkxëp yë Wintsën myajjëwyiin'atyë, nitëkok nëjkx jëna'a ix'am mkayajpaaty, mëj'äämpy myaj'ita'anyë ma wiinkëtypë naax kajpnën, mijts nijëna'a ijxtijy mkanaxëty, e ënät jëtu'un pën mjanty kyuuytyuunpy yë mWintsën ja y'ënä'ämën tyiyajtën mëti'ipë yam ntuk'ëne'empyën xytyunëty.

[14]Ets ko yë'ë xëmë xy'aaw'at xyjyot'atëty, ijxkëm jëna'a m'ënaanpë ja wiink wintsën xypyanëjkxa'any.

[15]E pën ka'ap xymyëmëtoy ja mWintsën, jëtu'unyë nëkoo xynyakumëtoownaxy ja y'aaw y'ayuk ets ja y'ënä'ämën tyiyajtën, mëti'ipë yam njatuk'ëne'empyën xytyunëty,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

ka'ap xyjyawëty wi'ix ja ëyo'on jotmay mtukëta'akëtëty ets wi'ix ja pojkën jam kyëtakta'ajëty ma mjuukyajtënën, mëti'ipë yam yajnikajpxpën.

16Poky m'itëty ma ja mkam mtu'ujën ets ma ja mnaax mkajpnën.

17Poky y'itëty ja m'apëjk m'atu'unën ets ja mpaan mtu'ts, mtsim mpok ma ja mjëtsy xytyij'ookyën.

18Poky y'itëty yë m'u'unk m'ëna'k ets mpëjktä'äky, näjyëtu'un yë mjëyujk mtsajpkaa ets mtsajppax mkupixyny.

19Poky näjyëtu'un m'itëty oy tii xyjyatuunk'atëty.

20Jëtu'un tä ënäty ja Wintsën të mpokyën jëtu'un nëjkx mtukëtakpäjta'ayë ets jëtu'unyë nëjkx mkumo'on mkutukë, oy tii xyjyatuna'anëty, wäänë y'itëty tä nëjkx mijts kë'ëm mtimy'atëkoy, mëët ko ënäty të xy'ëxmatsy ja Wintsën ja nyë'ë'aaw tyu'u'aaw mëët ja m'ëxëëktu'un m'ëxëëk kajpxën.

21Yë Wintsën yaj'itäämpy jam yë pa'am ëyo'on ma ja m'it mnaaxwiinyëtën, mëti'ipë ënäty të xynyiwä'äkyën ets yë'ë nëjkx mëët myajkëxyë.

22Nëjkxëp jam tyaj'ity ma mijtsën mëkëtypë pa'am ëyo'on: tä yë mëkjëënpa'amën, ki'ix pa'amën, kuxäjëpa'amën ets yajkëta'akäämpy jam näjyëtu'un yë xëëw'an, mëti'ipë winë yajtëtsta'ajëpën, jëtu'un'äämpy nëjkx kyutëkoy ja mtsajpmokam, mjë'kxykyam ets ja ëyo'on jotmay jëtu'un nëjkx xëmë mpajëtijtënë tii yowënë.

23Jam tsajpkëjxm kamaa kyakëxë'ëkëty yë yoots nëma'a ets jeexyë tyu'uy pyojy, e yaa naaxwiiny wi'ix winë y'ëk'it y'ëkwintëwëty mëti'ipë mjë'kxëp mpëkëpën.

24Yë Wintsën naaxway nëjkx tyaj'awinpijta'ay yë it naaxwiinyëtë ma mkam mtu'ujën, naaxjok yajwinpa'ixëp, jëtu'un tä jeexyë të tyu'uy të pyojyën, jëtu'un y'itëty jeky koonëm mkëxëty mtukëty,

25ets mnakëty. Ko ja mëtsip xyanitsoonëty, je'eyë xywyinku'ixëty ko nimay mniminyë, täats poj'am mkä'äkëty, mijts ko ënäty ëxëëk'o'ktëy mjajnë mkëpäjnë, yë'ë nëjkx ja wiink naax wiink kajpn xytyuk'atsë'ëk xytyuk'ajawë.

26Lutëty ets witsnëty yë'ë tsyu'utstëp wyëtstëp ja mjot mnini'kx ets oyxyëp jeexyë pën jyam'aty pën y'ëtsë'këpën.

27Yë Wintsën nëjkxëp mëët myaj'ëyoyë yë pu'uts pa'am, jëtu'un tä jap Egiptë ja'ay jyajtë kyëpäjtën, nëjkxëp mpëkyë yë tsaamaxn, xi'ipyë pa'am ets tsajpnitooy; oy nëjkx mjanäyajtsooypyetyë ka'ap mtso'okëty.

28Tsuu poj nëjkx ya'atë pa'am myaj'awinpityë, nëjkxëp myajwiintsëty ets ka'ap tii oy xy'ëkmëmaay xy'ëkmët'ajnë,

29jëtu'unyë mjaakton mjaakmatsëty tä tu'uk yë wiintsën ko muum mnëjkxëty. Oy tii xyjyajjaaktuna'anëty, ka'ap m'ëk oypyëtsë'ëmxënëty. Je'eyë ja'ay nëjkx mëk

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

myajtunyë ets ka'ap tsow mëjuyëtëty, nëjkxëp yë ja'ay o'ktëy mtunyë ets oy ja näypyutëkë xyjyatsokëty ni pën mkaputëkëja'anëtëty.

30Nëjkxëp xyjyanijämyëët'aty yë to'oxytyëjk, e wiink ja'ay nëjkx myëët'atyë. Nëjkxëp ja mjëën mtëjk xyjyakojy, e yë'ë ka'ap nëjkx xytyuktsëënë, mjanipëjktaakëp ja mtsatym kyam, ka'ap nëjkx xyjyi'kxy. Jä'ä ko wiink ja'ay nëjkx tjë'kxta'ay.

31Mwintuuy yë ja'ay tyaj'ookëty yë mtsajpkaa, e yë nyitsu'utsy nitu'k'aaw xykyajawëty. Jëtu'un xyjya'ixëty ko yë ja'ay tmëtso'onëty yë mkrukts ets mjajëjp'ixëp jatëkok mooywyimpitëtëty; yë mtsajppax mkupixyny yë mëtsip nëjkx tjä'ä'ajta'ay, oy jënu'un xyjyanitsiptunëty nitii nëjkx xykyatuny.

32Nëjkxëp xyjya'ixy, ko ënäty yë mnëëx ets maank yajmënëjkxnëtë ets mja'ëna'anëty jatëkok xya'ixa'anëty, mijts nitii nëjkx mkamayë.

33Ja pëjktä'äky ets ja aaytyëëm ujtstëëm mëti'ipë ënäty të xynyitunën, wiink ja'ay nëjkx tjë'kxy tpëky, mëti'ipë nikajëna'a të xy'ixyën. Ëxëëk nëjkx yë ja'ay xëmë mtunyë ets nijëna'a pën mkawinkutsë'ëkëtëty.

34Ko je'eyë xëmë xy'ijxnëty yë ëyo'on jotmay, tsuu poj nëjkx mjajnë.

35Yë Wintsën nëjkxëp yë pu'uts pa'am mtukpaatyë ma mtekykyoxën, ma mpuuyën ets ma tëkokyë mjot mnini'kxën. Oy nëjkx mja'ëna'any ets jeexyë mtsooypyety, kamaa tsooy xykyapaatëty ets mtso'okëty.

36Yë Wintsën yë'ë nëjkx t'ëwa'atsy ets mijts tu'ukyë mëët myajkutujkpë myajmënëjkxnëtëty wiink naax wiink kajpn, ma ënäty ka'ap nijëna'a të xy'ixy'ätyën ets ni m'ap m'ok ënäty të tka'ixy'atë. Jam wiinkë'ëy wiink kajpn kwanë ko nëjkx ja wiink wintsën xy'ëwtajnë ets jä'ä xymyëmëtoownëty, mëti'ipë mëët y'oytyunyëtyën yë tsaa ets kepy.

37Je'eyë nëjkx nëkoo ja'ay xy'ëtsë'ëkë, wiinkjaty mnimëtya'akëtëty ets mtukxi'ikëtëty maajaty yë Wintsën myajnëjkxyë.

38Janty may yë mtëëmpt xyjyani'ipëty, ja mpëjktä'äky wäänë nëjkx xyajwinmujknë. Jä'äkyëjxm ko maymyu'u nëjkx tyajpa'amtëjkëtyä'äy.

39May yë mtsatsym xyjyapänëty ets mëk xyjyakëwent'atëty, ko ja xëëw po'o tpaatëty ni tu'ktsuny yë tsatym nyëë xykyajawëty. Jä'ä ko ja tënë'k yë'ë ënäty të tyajwintëkooytyä'äy.

40May xyjyapänëty yë olivë kepy mnaaxjoty; e ko xëëw po'o tpaatëty, ka'ap yë pa'akxu'kpë nëë nëjkx mnätyukjaaxyë, jä'ä ko yë olivë tëëm kë'ëm ënäty të nyëka'ata'ay.

41Mjamëët'atëp yë mmaank ets mnëëx; wäänë y'itëty, tääts yë mmëtsip mtukja'tëtëty ets tyajnëjkxta'ajëty. Tääts nëjkx mijts mwë'ëmnë u'unktuk ëna'ktuk.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

42Tëkokyë yë aay ujts, aay kepy, mëti'ipë yajpatpën ma mijtsën, nëjkxëp tyëëtsë'kta'ay ets mëti'ipë ënäty jaakwë'ëmpën tsuxk mu'u nëjkx tjaakyajkëjxta'ay.

43Yë jaaypyaat jaaypyo'kxyëty nëjkxëp myëkta'aktë ma mnaax mkajpnën, e mijts ni'ikyë ja mkutujkën kyujënakëty.

44Yë'ëjëty nëjkxëp myajnu'kxëtë, e miitsëty ka'ap tii xymyëët'atëty tii myaktëpën nu'kxy. Yë'ëjëty nëjkxëp muum jyëwiin'atë, e miitsëty ix'am nëjkx mwë'ëmtë.

45Tëkokyë ya'atë pojkën yë'ë nëjkx xymyënaxy xyajnaxy, oy maa mtimnyëjkxëty, koonëm m'ookëty mtëkoyëty. Mëët yë'ë ko ënäty yë mWintsën të xykyamëmëtoy ets të xykyapatuny ja y'ënä'ämën tyiyajtën ets ja y'aaw y'ayuk, mëti'ipë të mtuk'ëne'emyën.

46Ya'atë pojkën nëjkxëp tyunyë jyätyë ma mijtsën ets ma m'u'unk m'ëna'kën.

47Mëët ko ënäty ja mWintsën të xykya'ëwtaty akujk jotkujk ets winë aaw winëjot ets mëj këjää tii winë të mjamo'oyë.

48Yë mmëtsiptëjk yë'ë nëjkx xymyëtuny mëti'ipë ja Wintsën të mtuknikexyën ets ëxëëk mtunëtëty. Nëjkxëp m'ayuu'aty m'axëëw'aty, nëjkxëp ja nëëtëëtsë xymyënaxy xyajnaxy, ni mwit ni mtujkxy nëjkx kyaka'ty, o'ktëy mjat mkëpätëty. Yë Wintsën nëjkx jëtu'un myaj'ëyoyë, koonëm m'ookëty mtëkoyëty.

49Jëkäm yë Tios tyajtsoona'any yë naax kajpn, mëti'ipë poj'am mtukja'tëtëpën tä tu'uk yë witsnën; ja aaw ayuk mëti'ipë kyajpxtëpën, ka'ap nëjkx xywyinjawë;

50tääpë ja'ayëty ëwa'anëty nëjkx xy'ixy ets janty ëxëëkëty, ni pën nëjkx tkawinkutsë'ëkëtë ni yë'ë yë mëjja'aytyëjk ets ni pi'k'ëna'k; ka'ap yë pa'ëyo'ow najts'ëyo'owën tmëët'ata'antë.

51Nëjkxëp tkutsu'tsta'atë ja mjëyujk mtsajpkaajëty ets tjë'kxta'atëty ja m'aaytyëëm m'ujts tëëm; jëtu'unyë nëjkx mnajtswitsëty, nitu'knuukyën yë tsajpmok, nitu'knu'unën yë on ets ni tu'ktsunyën yë tsatym nyëë, näjyëtu'un ja mjëyujkëty mtsajpkaajëty mtsajppaxëty mkupixynyëty mëti'ipë mëët'ajtypyën wa'ats nëjkx tyajnëjkxta'atë ets nëjkx mijts myuu'o'knë.

52Ja mnaax mkajpn wa'ats nëjkx tyajnatujkta'atë, koonëm ja nyipotsy tjijtë'kta'atëty; ja potsy oy ënäty jënu'un jyata'tspëkyëty ets jyakëjxmëty, mijts ka'ap tjëkyepy xytyukjotkujk'atëty. E jëtu'un jyata'any kyëpäta'any ja naax kajpn mëti'ipë ënäty ja mWintsën të mjamo'oyën, ja mmëtsip nëjkx tjä'ä'ajnë.

53Ma ënäty ja mëtsip mpajëtityën, yë yuu xëëw yë'ë nëjkx ka'ap myajmëtä'äkyë, nëjkxëp kë'ëm ja m'u'unk m'ëna'k xytsyu'tsnë, wä'än yë'ëjëty ja yä'äy'ëna'kpë to'oxy'ëna'kpë mëti'ipë ja mWintsën të mjamo'oyën.

54Oy ënäty tu'uk ja ja'ay janty tëtä'äky jyä'äy'äty ets janty oyjyä'äy, ko ja yuu xëëw y'itëty ëxëëk nëjkx ja myëkä'äx t'ijxnë ets ja y'u'unk tyo'oxytyëjk, y'u'unk y'ëna'k mëti'ipë ënäty mëk të tsokyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

55Mëët ko tkayaka'any ja tsu'utsy mëti'ipë jam tsyu'tsypyën, ja tsu'utsy mëti'ipë ja y'u'unk y'ëna'k xyixy'äjtypyën. Nimaa yë jë'kxy pëky xykyapaatëty ko ënäty ja mëtsip m'ixjëtity mpajëtityë, ja ëyo'on jotmay yajxon nëjkx myajtuk'ëyoowtu'utyë ets jëtu'un yajpaatëty oy myatsowëty maajaty ja naax kajpn xynyitänën.

56Ja to'oxytyëjk mëti'ipë janty'oy të kyëxë'ëkyën ets mëk kë'ëm të nyäkyëwent'atyë janty ijxkëm nyaaxpawä'äky. Ëxëëk nëjkx t'ijxnë ja nyiye'etyëjk mëti'ipë mëk të t'oyjyawën ets näjyëtu'un ja y'u'unk y'ëna'k.

57Mëët ko ënäty tkayaka'any ja mëxu'unk mëti'ipë yajminäämpyën naaxwiiny ets ja ne'pyny mëti'ipë pëtsëëmpën ma ja u'unk tyajmëxu'unk'atyën ets ayu'utsyë tsu'utsa'any, mëët ko ënäty ka'ap t'ëkmëët'ajnë tii jyë'kxëpën, mëët ko ja mëtsip ka'ap yajjotkujk'atyë ma ja naax kajpnën.

58Ënät jëtu'un pën ka'ap xykyuuytyuny ja mëti'ipë të mjayajtukni''ixën ets ko ka'ap xywyintsë'ëkëty yë mWintsën.

59Yë'ë nëjkx mtuknikexyë pa'am ëyo'on mëkëtypë, mëti'ipë ka'ap tsyooypyäätyën, jëtu'un ma mijtsën ets ma m'u'unk m'ëna'kën.

60Nëjkxëp t'ëwa'atsy ets timjëtu'un ja ëyo'on jotmay jam kyëta'akëty ma mijtsën tä jap Egiptë yaj'ijxyën, mijts wa'ats xynyijawë, ko ja jëtu'unpë ja ëyo'on jotmay atsë'ëk ajawëpë y'ijty, ja jëtu'unpë ja jotmay jä'ä nëjkx xymyënaxy xyajnaxy.

61Ëpëky nëjkx wiinkpë ja pa'am ëyo'on tnajtskäxë, mëti'ipë tyam ka'ap yajnikäjpxyën, ma ya'atë nokyën ma ja ijxpëjkën myinyën ets nëjkx jä'ä myajkëxy myajtukyë.

62E mijts Israel kajpn oy ënäty janty nimay të mjayajpaatë, yiin wään nëjkx mjaakwinkëta'aktë, e mëët yë'ëkyëjxm ko ënäty ja mWintsën Tios të xykyamëmëtowtë.

63Jëtu'un tä ënäty ja Wintsën janty'oy të nyäjyawëtyën ko të mayëtë, nëjkxëp oy nyäjyawëty ko ënäty o'ktëy mjajnëtë mkëpäjnëtë ets ni'ikyë mkukëjx mkutujkënëtë, ma ja it naaxwiinyëtën mëti'ipë të mjayajmo'otën, atsip nëjkx jam mtso'ontaaynyëtë.

64Yë Wintsën jëtu'unyë nëjkx mwojpwa'kxëtë naaxwiinyëtë apëtsëmy. Jam wiink naax wiink kajpn wiink tios nëjkx xy'ëwtajnëtë. Jä'ä ja awinax mëti'ipë tsaa ets kepy mëët y'oytyunyëtyën; mëti'ipë ja m'ap m'ok ka'ap nijëna'a t'ixyajtën.

65Ko ënäty jam myajpatnë wiink naax wiink kajpn, ninu'un nëjkx mkajotkujk'aty ets ninu'un nëjkx jam mkapo'kxy. Jä'ä ko yë Wintsën yë'ë nëjkx t'ëwa'atsy ets je'eyë xëmë mtsë'ëkëty mjawëty, ja mwiin mjëjp nëjkxëp kyiixë'knë, mjatsokëp jam ja jotkujk'ajtën.

66Yë mjuukyajtën atsë'ëkëtuuy nëjkx xëmë yajpaaty, xëëny koots xy'ixëty atsë'ëk ajawëpë ets ja mjuukyajtën nijëna'a jotkujk kyayajpaatëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

67Je'eyë xëmë ja näy'atsë'ëk näy'ajawë xyajnaxëty, ko jyopyëp'atëty mja'ëna'anëp: Jääpëk jeexyë poj'am tsyu'ujë. E ko kyoots'atëty mja'ëna'anëp: Jääpëk jeexyë poj'am xyiinyë.

68Oy ënäty ja Wintsën të jya'ëna'any, ko mijts ka'ap jap nijëna'a m'ëk winpijnëty Egiptë, nëjkxëp jatëkok jap mwinpity. E mijts jä'ä nëjkx mwinpijnë kepy nëëwinye'epyëjoty ets ja mmëtsip nëjkx jap myajnëjkxyë ets mtookëtëty. E oy ënäty pën mjatooka'anyë, ka'ap nëjkx myajjuy. Oy xyajtsojkën'atëty jeexyë jap mwë'ëmy.

Deuteronomio 29

1Jëtu'un ojts jyëjpkëxy ja mëtyä'äky mëti'ipë ja Wintsën tyuk'ënä'ämën ja Moisés ets tunëty tu'uk ja käjpxytyu'unën mëët ja Israel kajpn jam Moab. Ëpëky ja käjpxytyu'unën mëti'ipë tyuunën jam ma ja Horeb kopkën.

2Ko ja Moisés tyajtu'ukmujktaay ja naax kajpn, ënät t'ënëmaay: Miitsëty Israel ja'ayëty, tëë xy'ixtë wi'ix yë Wintsën o'ktëy të tunyën yë yajkutujkpë mëët yë wyintsëntëjk jënu'un mëët tyuunmukyën jap Egiptë.

3Ets miitsëty tëë wa'ats xy'ix xynyijawëtë wi'ix yë Wintsën yë myëj'ajtën jap të tyaj'ixyën ets wi'ix mëj këjää winë të tunyën.

4E tyampaat yë Wintsën ka'ap tyajkutukynyëm ets xyjyä'äkyukëtëty ets xywyinjawëtëty wi'ix'äämpy ko tëkokyë ya'atë të tuny.

5Ix jënu'un miitsëty të ntu'uwinwowtë, yaa të'ëts'ituuy wëxtyikxy jëmëjt ets ma tääpë wëxtyikxy jëmëjtpë të nyäxyën, ka'ap yë mkë'ëkëty ets mwitëty wi'ix të jyatë.

6Ka'ap nitu'k'aawën të xyjyawëtë yë tsajpkääky ets tsatym nyëë ets oymyëti'ipë nëëjëty mëti'ipë mukpën, e tiikyëjxmën ko të jyëtu'un'aty, jä'äkyëjxm ets xynyijawëtëty ko yë Wintsën yë'ë tu'uk Tios'ajtp.

7Ko ojts nja'ajtëmë ma tääpë it naaxwiinyëtën, ënät ojts xynyitso'onëmë yë Sihón yajkutujkpë ets xyaj'o'kta'aja'anëmë. Yë'ë mëti'ipë ënäty jam yajkutujkpën Hesbón, ojts mëët nyäpyikyë yë Og, jampë yajkutujkpë'atyën Basán. E oyën ojts amëjaaw xyjyanitso'onëmë, yë'ëjëty ka'ap ojts myëta'aktë.

8Ko ka'ap myëtaktë, tä ja nyaax kyajpnëty ojts niwa'kta'ayëmë ets jä'ä tjä'ä'ajtë ja jyä'äyëty ja Rubén, Gad ets kujkwä'kxy ja Manasés ja jyä'äyëty.

9E paaty yam n'ënëëmëtë ets xypyatuntëty ya'atë aaw ayuk, tä yam yaj'ëëwkëxy yajkajpxkëxyën ya'atë käjpxytyu'unën, mtuntëp jëtu'un ets jotkujk mjuuky'atëty ets aak'oy wyimpëtsëm jyëjpëtsëmëty ja mëti'ipë ënäty mtuknipëjktakëtëpën.

10Tyam jëtu'un yaa myajpaatë ni'ëmukë Wintsën wintuuy, mëti'ipë mTiosajtëpën. Yajpatëp yë mëjja'aytyëjkëty, mëti'ipë nyikopk'ajtëpën ja jyä'äjëty, ja tsiptuunpë wintsënëty, tëkokyë yë Israel ye'etyëjktëjk,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

11ja mëjja'ay mutskja'ayëty, yä'äy to'oxyëty, jaaypyaat jaaypyo'kxyëty, mëti'ipë yajpatëpën ma miits yë mnaax mkajpnëtyën ets mëti'ipë tyuunk'ajtëpën ja nija'axk ets nëë nikoonk nëë niwijtsk.

12E paaty ya'atë käjpxytyu'unën tpa'atwa'akëtë, mëti'ipë ja Wintsën tyam tyuunpyën mëët miitsëty.

13Tyam yajxon yajnijawë, ko miitsëty Tios mtimykyajpn'ajtëtëp ets miitsëty yë'ë Wintsën mTios'ajtëp, tä ja Abraham, Isaac ets Jacob tukwinwa'anëyën, mëti'ipë miits m'ap'ajt m'ok'ajtëpën.

14E kajts ënät n'ëna'anmëty mijts'ajtyë yë Tios mëët yë käjpxytyu'unën të tyaj'apaatë,

15ja käjpxytyu'unën mëti'ipë tyam tyuunpyën, näjyëtu'un tuny mëët ja ja'ayëty mëti'ipë tyam yaa ka'ap yajpaatën.

16Miitsëty wa'ats xynyijawëtë wi'ix jap Egiptë ijty njuuky'ajtëmën ets wi'ix kanaak të ntuknajxëmën ja naax kajpn,

17ma tääpë kajpnëtyën tëë kë'ëm ntimy'ijxëmë mëti'ipë ka'ap tyiosëtyën, mëti'ipë tyijtëpën yë'ëjëty wintsën ets ka'ap wyintsënëty, tä yë tsaatsetsyën kepy tsyetsyën, ëkë mëti'ipë oytyunyën mëët yë pu'ts pujxn poop pujxn ets ënät t'ëwtatë.

18Ma miitsëtyën, ni pën tka'ëxmatsëty yë nyë'ë'aaw tyu'u'aaw yë nWintsën'ajtëm Tios ets tpanëjkxtëkëty ja wiink tios, mëti'ipë tääpë yë naax kajpn y'ëwtajtëpën. Ka'ap mëpaat yajpaaty ma miitsëtyën yë ja'ay mëti'ipë yë Wintsën jëtu'un jyawëpën tä yë ujts mëti'ipë ta'amën.

19Pën jam pën y'ënä'äny ëkë myäy tyäjy; ëjts tiijës pën xykyëwentëty jyëkyejpyës ntunëty oy tii ntimtyuna'anëtyës, jëtu'unpë ja'ay yë'ë ja poky myëët'atëp, ko ënäty miitsëty wi'ix mjatë mkëpätë.

20Yë Wintsën ninu'un nëjkx jëtu'unpë poky tkame'kxy, nëjkxëp ja ja'ay tëytyuny mëti'ipë ënäty të yajjoot'anpëkyën ets ja pojkën mëti'ipë yajnikajpxpën jap ma ja nokyën wa'ats nëjkx tyuka'ata'ayë. Ja Wintsën nëjkxëp tjo'tsta'ay ja y'u'unk y'ok yaa naaxwiiny.

21Yë Wintsën ëpëky nëjkx tpëjktä'äky jëtu'unpë ja'ay ma Israel ja'ayëtyën ets nëjkx jam muum atu'uk tyuk'ëyoowtu'uty ets ja pojkën atu'uk tmë''ëyowëty, tä mëti'ipë jap yajnikajpxtëpën ma ja nokyën ma ja tëyajtën myinyën.

22Ja m'u'unk m'ëna'këty m'u'unk m'okëty mëti'ipë ok minan ja'tantëpën ma miitsëtyën ets ja jaaypyaat jaaypyo'kxyëty nëjkxëp t'ixtë, wi'ix ënäty ja pa'am ëyo'on jam ja Tios tkexyën ma ja it naaxwiinyëtën.

23Ets t'ixtëty ko ja naaxwiinyëtë je'eyë ënäty të y'awinpijnë naaxwayën, naaxtooyën ets kaanën. Ka'ap nëjkx tjëkyepy wi'ix pën nyi'ipëtyën ets nitii'aay nitii'ujts nëjkx

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

kyayony, jëtu'un jyata'any tä jam Sodomë ets Gomorra jyäjty kyëpejtyën ets jam Admá ets Seboím mëti'ipë ja Wintsën yajkutëkooyën ko tukjoot'anpëjky.

24Ënät nëjkx yë ja'ay nyäyajtëwëtë: ¿E tyam wi'ix ko ënät yë Wintsën jëtu'un ya'atë naax kajpn të tuny? ¿Wi'ix ko nëkooyë të tukjoot'anpëky?

25Tä nëjkx yaj'ëtsowtë: Yë'ëkyëjxm ko të tkamëjpëjkta'aktë ja käjpxytyu'unën, mëti'ipë yë Wintsën yë y'aptëjk Tyios'ajtëpën, mëti'ipë jap ju'tëtë Egiptë.

26Ko të t'ëwtajnëtë ets të wyintak të nyaaxkoownëtë ma ja wiink tiosën, mëti'ipë ka'ap t'ixy'atën ets ni y'ap ni y'ok tka'ixy'ajtë.

27Paatykyëjxm jëtu'un yë Wintsën të tukjoot'anpëky tääpë naax kajpn ets të tyajkëtä'äky jam yë ëyo'on jotmay, jä'ä jëtu'un atëëp ja pojkën, tä jap myinyën ma nokyën.

28Ets të t'ëxmatsy tääpë naax kajpn ajoot'anë ets wä'än t'ijxnëtë wi'ix jyatë kyëpätë jëtu'un tä tyam yaj'ixy yajkoyën.

29Jaaktäänëm mëti'ipë ka'ap yajnijawën winë, yë'ë tëy yë nWintsën'ajtëm Tios nyija'ap, e may näjyëtu'un mëti'ipë tëë nija'awëmën ets tëë tnijawëtë ja u'unk ëna'k ets yajpaatunëty, tä ja ënä'ämën tëyajtënën.

Deuteronomio 30

1Ko ënäty jëtu'un mjaty mkëpety, ma yam të yajnikäjpxyën ja näkyënu'kxë ets ja näpyojkën ets mjootja'tëtëty mëktä'äky ya'atë aaw ayuk jam wiink naax wiink kajpn, ma ja mWintsën të mnajtswop të mnajtskäxëtën.

2Ets mjootwinpitëty, xyjyä'ämyätstëty jatëkok ja Wintsën mëët tu'kë'ëyë ja m'u'unk m'ëna'k ets xytyuntëty winë aaw winëjot tä yam të ntuk'ënä'ämtën.

3Ja Wintsën nëjkxëp mpa'ëyowëtë ets myajjotkujkta'akëtë, nëjkxëp jatëkok myajtu'ukmukëtë oy ënäty muum mtimyajpaatë,

4ja mmëku'uktëjkëty mëti'ipë ënäty muum jëkäm yajpatëpën wiink'it wiink naaxwiinyëtë, yë Wintsën nëjkxëp jam yajtsoonëtë ets wyoowmukëtë.

5Ënät ja Wintsën nëjkx jatëkok tyajye'eymyujkta'ay ja ja'ay ma ja mnaax mkajpnëtyën, mëti'ipë ja m'ap m'ok tyukwinwa'anëyën ets ja kajpn xyajwintuktëty. Nëjkxëp jatëkok xypyaatë xy'ixtë ja wit meeny, ja jë'kxy pëky ets ja u'unk ëna'k mëjwiin këjää.

6Nëjkxëp jap tpëjktä'äky ja oy'aaw oy'ayuk ma ja mjot mwinma'anyëtyën ets ma ja m'u'unk m'ok ja jyot wyinma'anyëtyën. Yë'ë nëjkx tu'ukyë xytsyoktë xyjyawëtë winë aaw winëjot, tu'ukyë jot tu'ukyë winma'any ets nëjkx jotkujk mjuuky'ajnëtë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

7Yë Wintsën mëti'ipë miits mTiosajtëpën tyajkëtä'äky ja jotmay ma mmëtsipëtyën jëtu'un tä të yajnikäjpxyën ets mëti'ipë ënäty të m'ëxëëk'ixëtën ets të m'ixjëtit të mpajëtitëtën.

8E miitsëty nëjkxëp jatëkok mjootwinpitë ma ja Wintsënën ets nëjkx xymyëmëtowtë ets xypyatuunëtë ja y'ënä'ämën tyiyajtën, mëti'ipë tyam ntuk'ënä'ämtëpën.

9Yë Wintsën yë'ë mputëkëjanëtëp oy tii xytyimtuntëty. Yë'ë nëjkx tkënu'kxy ja m'u'unk m'ëna'këty, mjëyujk mtsajpkaajëty, mtsajppax mkupixynyëty ets mkamëty mtu'ujëty, ijxtëm yam xymyëtowtën. Yë Wintsën jotkujk myaj'ita'anëtë. Jotkujk nëjkx nyäjyawëty ko ënäty mputëkëtë, jëtu'un tä ijty tputëkën ja m'ap m'okëty.

10E ënät jyëtu'un'atëty, pën mëmëtoowtëp yë Wintsën ets pën mpatuuntëp ja y'ënä'ämën tyiyajtën, mëti'ipë jap jaaypyety miinpën ma ja nokyën ma këxja'ay myiinta'ayën ja y'aaw y'ayuk ets ko ënäty të mjootwinpitë winë aaw winëjot.

11Ijxtëm yam kë'ëm xy'ixtën xytyuntën ya'atë tëyajtën, ka'ap nëkooyë tsyipëty ijxkëm m'ënaanpëtë ka'ap yajmëmëta'akëty.

12Ka'ap jyamëty tsajpkëjxm yajpaaty ets pën y'ënaanpëty: ¿Pën jam ëkja'tëp tsajpkëjxm ets jam tyajtsoonëty ja ënä'ämën tëyajtën ets xytyuk'ijx xytyuknija'awëmëty?

13Ëkë ka'ap jyamëty yajpaaty muum mejy winnaxy ets pën y'ëna'anëty: ¿Pën jëtää ya'atë mejy y'ëktuknaxëp ets nëjkx tyajtsoony ja ënä'ämën tëyajtën ets xytyuk'ijx xytyuknija'awëmëty tääts npatu'unmëty?

14Ka'ap tjëkyepy pën jëtu'un y'ëna'anëty jä'ä ko tyaapë ënä'ämën tëyajtën janty winkon yajpaaty ma miitsëtyën; tam ma mwiin m'aawëtyën ets ma mjot mwinma'anyëtyën ets xypyatuntëty.

15E tyam miits ënät mpatëtëp xywyin'ixtëty, mëti'ipë mtsojkën'ajtëp, pën yë'ë ja oyajtën ets ja juukyajtën ëkë pën yë'ë ja ëxëëkajtën ets ja o'kën tëko'oyën.

16Pën mtuuntëp ijxtëm yam ntuk'ënä'ämtën ets pën mtsojktëp mja'awëtyëp ja mWintsën mëti'ipë mTiosajtëpën ets pën mpanëjkxtëp ja nyë'ë tyu'u ets pën mpatuuntëp ja y'ënä'ämën tyiyajtën ets ja y'aaw y'ayuk, jotkujk nëjkx mjuuky'atë ets Wintsën mëti'ipë miits mTiosajtëpën nëjkxëp mkënu'kxëtë näjyëtu'un ja m'u'unk m'ëna'këty jam ma ja it naaxwiinyëtën mëti'ipë mjä'ä'atantëpën.

17E pën kajts xytyuntë këwentë, ja wiink wintsën jä'ä mpanëjkxtëjkëtyëp ets mwinkoxtënaaytyëp.

18Tyam yajxon ntimtyukja'aymyätstë, ko miitsëty nëjkxëp m'o'kta'atë, ka'ap nëjkx ninu'un jam m'ëk poxnëtë ma ja it naaxwiinyëtën, mëti'ipë mnitsiptunantëpën ets xynyiwa'aka'antën, jä'ä jëtu'un ja jampë yajpaatyën nëë awinaxy, ma ja Jordán mëjnëëjën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

19E tyam yë'ëjës yam yë tsajp ets naaxwiinyëtë npëjktäkpy tä jeexyë ijxpë nija'apën ets tä jeexyë y'ixtën myëtowtën ma miitsëtyën, ko miits yam ntukwin'ixtë, mëti'ipë juukyajtën mtsojkën'ajtëp: pën yë'ë mwin'ijxtëp ma jeky mjuuky'atëtyën ëkë pën yë'ë ja o'kën tëko'oyën. Pën yë'ë ja näkyënu'kxën ëkë pën yë'ë ja näpyojkën. Ëjts jëtu'unës yam kë'ëm n'ëna'any, ko yë'ë mwin'ijxtëp ja juukyajtën ma jeky mjuuky'atëtyën mëët ja m'u'unk m'okëty.

20Tsoktë jawëtë yë mWintsën, mëmëtowtë ets tu'ukyë yë'ë xypyanëjkxtëkëtëty. Jä'ä ko, ënät mjuuky'atëty ets jeky jam mtsëënëtëty ma ja it naaxwiinyëtën, mëti'ipë ojts tukwinwanën mëët ja aaw ayuk ja kutujkënmëëtpë ja Abraham, Isaac ets Jacob mëti'ipë miits m'ap'ajt m'ok'ajtëpën.

Deuteronomio 31

1Ënät yë Moisés ojts tyajmujkta'ay yë Israel ja'ayëty ets t'ënëmaay:

2Ëjts yë'ëjës yam nikajpxäämpy, ijxtëm miits xy'ixtën xynyijawëtën, ko tëëjës nmëjja'ayënë. Tyamës yë njëmëjtnë mëko'px ja i'px, ka'ap t'ëkjëkyäjpnë nëjkxëtyës xiitsow yaatsow. E ko tëëjës yë Wintsën xy'ënëëmë ko ka'apës nëjkx n'ëktuknajxnë ja Jordán mëjnëë.

3E miitsëty yë'ë yam ntukmëtowantëp ko këtii mmaytyëty mtajtëty, yë Wintsën yë'ë xëmë yajpaataanp ma miitsëtyën ets yë'ë nëjkx kë'ëm tyajkutëkooytyä'äy ja naax kajpn maajaty ënäty mnaxtën ets nëjkx xynyiwa'aktë ja it naaxwiinyëtë. Yë Josué yë'ë nëjkx mtu'uwinye'eyëtë ets yë'ë nëjkx mnikopk'atëtë, jëtu'un tä yë Wintsën të tnikäjpxyën.

4Yë Wintsën jëtu'un nëjkx ya'atë naax kajpn tyajkutëkoy tä tyajkutëkooyën yë Sihón ets Og, mëti'ipë jam yajkutujktën ma Amor ja'ayëtyën.

5Ko ënäty ja Wintsën jëtu'un të tjantytyuny ets ënäty të mkë'ëmo'ojëtë ja naax kajpn, jëtu'un nëjkx winë xytyuntë tä ënäty yë'ë të tni'ënä'ämën.

6Amëk jotmëk mnäjyawëtëty, këtii mtsë'ëkëtëty ko ënäty yë mëtsip muum xywyinkuwa'akëtë. Jä'ä ko yë Wintsën yë'ë yajpaataanp ma miitsëtyën ets ka'ap nijëna'a m'ëxmatsa'anyë.

7Ënät ja Moisés tmëjwooy ja Josué ets t'ënëmaay, ma ënäty jam të nyiye'eypyätën ja Israel ja'ayëty: amëk jotmëk timyajpaat, mijts jëtu'un tyam mpatëp ets xywyoownëjkxëty ya'atë naax kajpn jam ma ja it naaxwiinyëtën mëti'ipë ojts ja Wintsën tukwinwanën ja m'ap m'okëty. E mijts jëtu'un tyam mpatëp ets tääpë yë naax kajpn xynyiwa'kta'ajëty.

8Yë Wintsën yë'ë kë'ëm mtu'unwinye'eyanëp ets yë'ë mjämyëët'atanëp. Nijëna'a mka'ëxmatsa'anyë ets mkayajwë'ëma'anyë atu'uk. Paaty këtii ninu'un mmayëty mtajëty ets këtii mtsë'ëkëty mjawëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

9Ënät yë Moisés tjaaypyejty ya'atë ënä'ämën ets tukë'ëtëjkëy yë Leví ja'ayëty mëti'ipë teety'ajtëpën jä'ä xëëw jëmëjt, mëti'ipë kyiiyjyëtijtëpën ja kaaxë, ma ja käjpxytyu'unën yajpaatyën mëët ja Wintsën ets näjyëtu'un tukë'ëtëjkëy ja mëjja'aytyëjkëty jampë yajpaatën ma ja Israel kajpnën.

10Tääts ojts tyajwë'ëmy ya'atë ënä'ämën, y'ënäny: Win wëxtujk jëmëjt, ma ënäty tukka'ayën ets ja nu'kxy yajnimä'kxëty, jää xynyixëëwtuntëty ja tëjk nixo'ompyë.

11Jam ma Israel ja'ayëty të nyiye'eypyätën ma ja it naaxwiinyëtën mëti'ipë ja mWintsënëty të twin'ixyën, ënät yajkajpxëty ya'atë ënä'ämën jam mayjyä'äyjyotm.

12Ënät nëjkx myiinta'atë ja'ayëty mëjja'ay mutskja'ay, yä'äy to'oxy ets jaaypyaat jaaypyo'kxy, mëti'ipë tsënaaytyëpën ma miitsëtyën ets tmëtoow'itëty ja ënä'ämën jëtu'un tnijawëtëty wi'ix twinkutsë'ëkëtëty ja Wintsën ets tuntëty winë tä ja ënä'ämën myinyën këxja'ay.

13Jëtu'un nëjkx ja m'u'unk m'ëna'këty tmëtoow'itë ja aaw ayuk, oy ënäty ka'ap tja'akyukëtë tiikyëjxm ko ja jëtu'unpë yajkäjpxy yajmëtyä'äky, yë'ëjëty nëjkxëp ja Wintsën twinkutsë'ëkëtë mapaat jyuuky'atën naaxwiiny mëti'ipë jyä'ä'atantëpën, ko ënäty të tuknajxtaaynyëtë ja Jordán mëjnëë.

14Ënät yë Wintsën t'ënëmaay yë Moisés: Ëk'ix wäänë jyaak itëty ets m'o'knëty, paatykyëjxm, mëkajpx yë Josué tääts jam nimäjtsk mnëjkxtëty ma ja wit tëjkën ma näpyaatë y'ityën ets ntuk'ëwaanëtëty tii mtuntëpën. Ënät yë Moisés ojts tmëkäjpxy yë Josué ets ojts nimäjtsk nyëjkxtë ma ja wit tëjkën ma näpyaatë y'ityën mëët yë Tios.

15Jam ja Wintsën nyänyikëxë'kë yootsjoty ma yajnitëkën ja wit tëjk ma näpyaatë y'ityën mëët ja Tios.

16Ënät yë Wintsën t'ënëmaay yë Moisés: Wäänë y'itëty tääts m'o'knëty. E ya'atë naax kajpn ënätyë yë jyot wyinma'any tyajtëkoya'antë ets wiink wintsën ënätyë pyanëjkxantëp pën jëtu'unyë y'itë, ko ja Wintsën t'ëwtatëty mëti'ipë jam yajpatëpën ma ja naax kajpnën, mëti'ipë nyiwa'akantëpën. Ëjts nëjkxëpës xyjyä'äytyëkooynyëtë ets ja käjpxytyu'unën ka'ap nëjkx t'ëktuunëtë këwentë.

17E ëjts nëjkxëpës ja ntukjoot'anpëktë ets nëjkxëpës n'ëxmajtsnëtë, tiijës n'ëkmëmaay n'ëkmëtajnëp, tyam ja ëyo'on jotmay ma yë'ëjëtyën ni'ikyë nëjkx myëjwiinë kyëjääjë ets koonëm y'ëna'antëty: ¿Këtii jëtäätën yë'ëkyëjxmëty yam o'ktëy tjajtëmë ko ja Wintsën ka'ap y'ëkyajpatnë ma ëëtsajtëmënë?

18E ko ënäty jëtu'un tukja'ty ja xëëw jëmëjt, ëjts ni'ikyës näjyëëpëka'anyë, mëët yë'ë koos ënäty të xy'ixtijtë ets ko ënäty ja wiink wintsën të tpanëjkxtë.

19E paaty yam mijts ntuk'ëne'emy ets xyjyääypyätëty ya'atë ëy ets xytyukni''ixëty yë Israel ja'ayëty, wä'än t'ëwtë ets nëjkx yë'ë yajtukja'amyetsy, ko tëëjës ntukjoot'anpëktë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

20Ko ënäty jam të mjajnëtë ma ja it naaxwiinyëtën mëti'ipës ja m'ap m'ok ntukwinwa'anëtyën mëët ja aaw ayuk ja kutujkënmëëtpë, jam ma ja jë'kxy pëky ka'ap y'ëmaaytyä'äkyën, ënät nëjkx ja wiink wintsën xypyanëjkxtëjkënëtë ets jä'ä xy'ëwtajnëtëty, ëjts nëjkxëpës ja nyaj'ixtijnë ets ja käjpxytyu'unën mëti'ipë ënäty të njayaj'apatëmën ka'ap nëjkx pën t'ëkja'amyäjtsnë.

21E ma ënäty ja ëyo'on jotmay tyukëtakënëtë ets o'ktëy jyajnëtë kyëpäjnëtë, ya'atë ëy yë'ë nëjkx t'ëwtë ets tyukja'amyätsëtëty ja nyëë pyokyëty, ja y'u'unk y'okëty nëjkxëp ja tja'amyätstë ets nëjkx t'ëwtë. Jä'ä ko ka'anëm ënäty jam nyajja'tënëm, ma ja naax kajpnën mëti'ipës të ntukwinwanëtën. Ëjts wa'atsës nijawë maa ja wyinma'any tyaj'itën.

22Moisés ojts jëtu'unpë ja ëy tja'ay, jä'ä xëëw ma ënäty ja Tios të tyuk'ëne'emyën. Ko tjaaytyääy, tääts ojts tukni''ixë ja naax kajpn ets tjajtë.

23E ja Josué, yë myaank yë Nun, tyaa ojts y'ënë'ëmxëty yë Wintsën: Mijts jotmëkmës mtimyyajpaatëty, këtii ninu'un mtimtsyë'ëkëty. Jä'ä ko tëëjës ntuknipëjktaakë ko mijts nëjkx xywyoowja'ty yë Israel ja'ayëty jam ma ja it naaxwiinyëtën mëti'ipës yë'ë të ntukwinwanëtën, e ëjts nyakäämpyës yë näypyutëkë ma mijtsën.

24Ko yë Moisés tjaaytyääy ya'atë ënä'ämën ma tu'uk yë nokyën,

25Ënät t'ënëmaay yë Leví ja'ayëty mëti'ipë të yajtuknipëktën tpakë'ëtëty ja kaaxë, mëti'ipë myë'ijtypyën ja Wintsën ja kyäjpxytyu'unën.

26Ya'atë noky jam nëjkx xypyëjktä'äky kaaxëpë'am, mëti'ipë myë'ijtypyën ja käjpxytyu'unën. Yë'ë mtuk'ixtëp ets mtukja'amyätstëp ko ënäty ja ëxëëktu'un ëxëëkajpxën jä'ä xypyanëjkxtëjkënyëtë.

27Jä'ä ko wa'atsës nijawë ko miitsëty je'eyë mkäjpxykyumëtoownaxtë, ninu'un mka'ëëwmëtow mkakäjpxymyëtowtë, maas tyam njaakjuuky'ätyën ma miitsëtyën tëë xykyäjpxy kumëtoownaxtës, ¿wi'ixjaty jëtää m'ëtë'ëtsa'antë koos ënäty të n'o'knë?

28E yë'ë yam npëjktsoopyës ets xywyoowmujkta'atëty tëkokyë yë mëjja'aytyëjk ets tëkokyë jënu'un tnikopk'atën yë jyä'äyëty ets ntukmëmëtya'aktëtyës ya'atë aaw ayuk ets mpëjkta'aka'anyës yë tsajp ets naaxwiinyëtë ijxpë mëtoopë.

29Jä'ä ko wa'atsës nijawë, koos ënät n'o'knëty yajtëkoytyëp ënät ja jyot wyinma'anyëty ets t'ëxmajtsnëtëty ja n'aaw n'ayukës, mëti'ipë të ntuk'ënä'ämtënës tpanëjkxtëty. Ets nän ntimnyija'apës wa'ats, ko ënät jëtu'unpë ja winma'any tpaatëty, ëxëëk nëjkx tmëjat tmëkëpätë, mëët ko ja Wintsën ënäty tkamëmëtowtë ets tkamëjpëjkta'aktë ets jëtu'un të tyajjoot'anpëktë.

30Ënät yë Moisés ojts tkajpxtsoony ya'atë ëy, ma tsyo'ontä'äkyën ets ma jyëjpkëxyën, tëë ënäty ja Israel ja'ayëty jam nyiye'eypyätë.

Deuteronomio 32

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

[1]Ets y'ënäny: Tsajp ets naaxwiinyëtë; mëtoow'itë ya'atë aaw ayuk mëti'ipës yam nkajpxäämpyën, ja'akyukëtë yajxon.

[2]Jëtu'unës yam ya'atë aaw ayuk najtsmatsëja'any, tä tyu'uy pyojyën, ets jya'tëty jap ma jot winma'anyën, tä yë maanikën, tä yë tuu kyëtä'äkyën naaxkëjxy ets tä yë maanik tyajxookyën yë mëëynyak.

[3]Yë'ëjës yam nikajpxäämpy yë Wintsën yë xyëëw, ets xynyijawëtëty ko yë Tios mëj këjää yë winë tuny.

[4]Yë Wintsën yë'ë xykyuwa'an xykyënu'kxëm, yë'ë aak'oy winë tuny, ko tii tuny aakyë'ë mëti'ipë mëtëyën. Yë'ë Tios'ajtp ets yë'ë tëy'ajtën'ajtp, yë'ë nijëna'a winë tëkatsy tkatuny, yë'ë tyuunpy mëti'ipë oyën ets mëtëyën.

[5]Miitsëty ëxëëkja'aytyëjkëty, mëti'ipë ka'ap oypyë ja jot winma'any xymyëët'atën, mëti'ipë je'eyë yajjoot'anpëjktëpën yë Tios, ets ka'apë pyaatëtë yaj'u'unkniwa'antëty.

[6]¿E jëtu'un ja Wintsën ja y'oyjyot y'oywyinma'any xyajwinpijtëtë? Miitsëty naax kajpnëty, ma ka'ap yajxon mmaytyën mtajtën ets ka'ap tii xynyijawëtë, ¿këtii xytyimnija'awënëtë ko yë'ë xytyeety'atë ets yë'ë të myajkojëtë? Yë'ë të myajkojëtë ets yë'ë ja juukyajtën të mo'ojëtë.

[7]Ëkmëmay ëkmëtaj, ets ëkja'amyäts ja tëëyëpë; pën ka'ap xyjyä'äymyetsy, yajtëw ja mteety mtaak, wä'än mtukmëmëtyä'äkyë:

[8]Tëëyëp, yë Tios Ni'ik Këjxmëpë, ojts tyajwä'kxy yë naaxwiinyëtë, ets näjyëtu'un yë naax kajpn, ko ojts tyajnämyä'kxyë, ënät ojts tpëjktä'äky ja nyitsëpa'an. E ja Israel ja'ayëty ka'ap ojts tja'atyëkoy, ni'ikyë tsojky tja'awëy.

[9]Jä'ä ko mëti'ipë yë Wintsën kyuma'ayën'ajtypyën yë'ë yë Jacob yë y'u'unk y'ëna'k ets yë'ë jyä'ä'ajtyp.

[10]Jam ojts tpaaty të'ëts'itjotm, ma ënäty je'eyë jyëënpojyën ets naaxway je'eyë këëynyääpy, jëtu'un ojts tkëwent'aty tä u'unk maay yajpity yajmotsyën, ets yajtseeny yajkonyën, ojts yajxon tnë'ëwinwoy tu'uwinwoy, ojts mëk tkëwent'ajty, jëtu'un tä ja'ay yë wyiinsantë tkëwent'atyën, janty tii mëpaat t'ëktukpaaty.

[11]Jëtu'un ojts timmyëët'aty tä yë witsn tnike'eky tkuke'ekyën yë pyä'än ma ja y'u'unk tyajmëxu'unk'atyën, jëtu'un yë kyäkn të tuknikë'ëy, tëë twoowmuky ets të tmu'uxy.

[12]Yë Wintsën yë'ë ojts kë'ëm tyimtu'uwinwowëtë, ka'ap wyiinkja'ayëty. Ka'ap ojts muum yë wiink wintsën y'ëktso'onpë ets tyu'uwinwoowëtë.

[13]Yë'ë ojts xëmë yajmëta'akëtë oymyaajëty, tyimjajtë jam jëtu'un kopkkëjxm, ko jam jyajtë ojts tyukjë'kxëtë ja aaytyëëm ujtstëëm jampë yajpaatyën kamjotm tu'ujotm, ojts tyukjë'kxëtyë ja uuxpa'ak, mëti'ipë ojts tsaajoty tpaatën, ets ja on mëti'ipë tsaakëjxm yoonë'kpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14Ma tsyajpkaato'oxyëtyën jam ja y'on tpatë ets quesë; ojts tsu'utstë yë tsajppax ets kupixyny oyëtypë ni'kxëtypë aakyë'ë jëtu'unpë tä mëti'ipë jamën Basán; aakyë'ë kyääytyë y'uktë oyëtypë tsajpmok ets yë'ë tyukpa'uktëp tsatym nyëë, jëtu'unpë ja nyëë y'akëxë'ëkën tä ne'pynyën.

15Yë Jesurún ja'ayëty yajxon të nyi'kxëtë, je'eyë y'atë'kxnëtë mëët ko ku'uxyë jotkëtä'äky të jyë'kxtë; tyam amëj akëjxm nyäjya'awënëtë. Ko jëtu'un të y'ixë'aty ënät ja Wintsën të tja'atyëkoyëtë mëti'ipë ojts yajkoj pyëjkta'akëtën; tyam ixtijy tyajnajxnëtë ja mëti'ipë këwent'ajtëtëpën ets mëti'ipë yajnitsokëtëpën.

16Tëë yë Tios tyajjoot'anpëktë ko të t'ëwtatë naaxpotsy.

17Ko të tmo'otë yë wyintsë'kën yë mëjku'u mëti'ipë ka'ap tyiosëtyën ets ka'ap t'ixy'atë. Ja maywyintsën mëti'ipë tyijtëpën, ko jemy, mëti'ipë ka'ap nijëna'a ja y'aptëjk t'ixyajtën.

18Mijts Israel ja'ayëty tëë ja mteety xyjyä'äytyëkooynyë, mëti'ipë mkëwent'ajtëpën. Tëë xyjyä'äytyëkooynyë ja mTios mëti'ipë juukyajtën mooyëpën.

19Ko yë Tios jëtu'un t'ijxy ojts jyoot'anpëky ets ojts näjyëtu'un timjyä'ätyëkooynyë ja y'u'unk y'ëna'k ye'etyëjk to'oxytyëjkpë,

20ets y'ënäny: Nikë oyës yë Israel ja'ayëty ntimjyä'äytyëkoyëty ets ntimy'ëxmatsëty, min n'ëk'ixyës tii winma'any pyatëp. Tëës yam kë'ëm n'ixy, ko yë'ëjëty je'eyë y'ëxëëkjot y'ëxëëk winma'anyëty, wi'ixës n'ëktuk'ijxpätëty.

21Yë'ëjëty je'eyës xëmë xyajjoot'anpëktë. Jä'ä ko ënätyë wiink wintsën tpanëjkxtëkëtë, ëxëëkës njanäjyawëty, ko yë'ë tmëjjawëtë ka'apë wyintsënëtyën. E kajts wyi'ixëty oy ko jyëtu'unëty, nëjkxëp yë ja'ay ëxëëk tyunëtë mëti'ipë jëtu'unyë jëtijtëpën, ka'apë yajnijawën maajën kyukajpn'atë, nëjkxëp yajtsipkä'äxëtë yë ja'ay mëti'ipë ka'ap ninu'un jyä'äkyukën.

22E ëjts yajxonës yë njoot'an të tsyooypyëjknë jëtu'un tä jëënën. Jëtu'unës yë njot nwinma'any tyam nja'awënë, tä yë patoyëjëën jyëtityën tunkëjxm kopkkëjxm ets tyajtooytyä'äy tëkokyë yë aay ujts, aay kepy; jëtu'un tä jap kopk'ëjxyën ets ma kopk kupi'tykyën wa'ats tyajwintooytyuta'ay.

23E tyam tëëjës ntuknipëjktaakë ko ma yë'ëjëtyën kanaakjëjpës yë ëyo'on nyajkëta'aka'any. Jëtu'unës jam ja ëyo'on mpëjkta'aka'any ma yë'ëjëtyën, tä yë ja'ay yë tyi'pxn tnajtstijëy jam ma tyajja'ta'anyën.

24Yë jëënpa'am ets yuu yë'ë nëjkx yaj'o'kta'ajëtë, ma yë'ëjëtyën jam'atëp yë pa'am ëyo'on, jëënpa'am ets jëyujk mëti'ipë yajja'ay'ookëpën, tä yë tsa'anyën, kaa jëyujkën ets jëyujk ëwa'anëtypë.

25Yë y'u'unkëty y'ëna'këty jam nëjkx muum kupuxy y'ooktë tu'ujotm, jap tyëkotyëty tsë'ëkëtëp jam xëmë, ooktëp ja yä'äy'ëna'k, to'oxy'ëna'k, mëjja'ay mutskja'aypyë, pi'k'ëna'këty mëti'ipë tsi'tstëpnëm.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[26]E jëtu'un nëjkx jyatë kyëpätë, jä'ä koos tëëjës ënäty ntuknipëjktaakë, koos jëtu'unyë n'awojpwa'kxa'antë, ets ja xyëëw ntimjyo'otsanëtës ma ya'atë it naaxwiinyëtën,

[27]e ëjts ka'apës tu'ukyë njoot'anpëky, ënätës jatëkok nmayä'äny ntaja'any ka'ap yowë jëtu'un tyim'oy'atëty koos yë nmëtsip ntimyajxoonta'akëty. Ka'apës ntsoky ets mëj këjxm nyäjyawëtëty, ëkë y'ëna'antëty: Ix ënät ëxëëk jyajnëtë kyëpäjnëtë yë Israel ja'ayëty, ëëtsajtëm jëtu'un o'ktëy të ntu'unëmë, ka'ap yë'ëjëty yë Wintsën.

[28]Nija'apës ko yë Israel ja'ayëty tëë yë jyot wyinma'any tyajtëkoytyë. ¿Tii ko jyëtu'unëty? Ja'aykyujkën kyamëët'ajtëp.

[29]Kooxyëp jeexyë y'ëkwijy'atë ets oy winë tmëmay tmëtajtë; wyinja'awëtyëp jeexyë ma jya'ta'antën ma ka'ap oy jyuuky'atëtyën.

[30]Tu'uk je'eyë ja myëtsip mëti'ipë nitu'kmil yajkekpyën ja myëtsip. ¿Wi'ix jëtää ko jyëtu'unëty? E ja mäjtskpë ja myëtsip majk mil tyajke'eky. ¿Näy wi'ix ko jyëtu'unëty? E ¿tiikyëjxm ko jëtu'un jyajnëtë kyëpäjnëtë? Yë'ë ko Wintsën jëtu'un të tuknipëjktaakë, mëti'ipë ijty këwent'ajtëtëpën. E tyam jä'ä ko tëë y'ëxmajtsënëtë, paaty o'ktëy jyajnëtë kyëpäjnëtë ma ja myëtsipëtyën.

[31]Yë mëtsip wa'ats tnijawëtë, ko yë kyuwaanpëty, ka'ap jyëtu'unëty tä nkuwaanpë'ajtëmën.

[32]Yë'ëjëty je'eyë nëkoo wyin'ëën wyinxajtë, je'eyë ja y'ëxëëkjot y'ëxëëk winma'anyëty, tä ja ja'ayëtyën jampë tsyënaaytyën Sodomë ets Gomorra, ma janty oyëty jyayaj'ixyën ja tsatym kyepy jyayony jyajiitsy, e ko një'kxmëty xunëm, ta'amëm y'atëkë.

[33]Jä'ä jëtu'un ja uuky mëti'ipë tsooymyëëtën, ja uuky mëti'ipë poj'am yaj'o'kpën, tä yë tsa'any yë xyëwätën.

[34]E tëkokyë ya'atë tyunyën jyätyën nja'amyejtsypës yë'ë, tsyapës ntuknipëjkë'ëkëtë, mëti'ipë nëjkx ëxëëk tmëjat tmëkëpätën, jëtu'un tä ja'ay yë wyit myeeny tpëjkë'ëkyën.

[35]Jääjës yë ntuknipëjktaakë nyajpëtsëma'any, koos ënäty ntuunwinpity, mëët wi'ixës ja y'ëxëëkjot y'ëxëëk winma'any të xytyuk'ixtën, ets ko ënäty o'ktëy jyajnëtë kyëpäjnëtë. E timwinkoonp ma ënät kyutëkooytya'atëtyën, tyimpatyp ja xëëw po'o.

[36]Yë Wintsën nyiwaantu'utäämpy yë nyaax kyajpn, ko ënäty t'ixy të y'ënu'kxëtyääynyëtë. Yë Wintsën pya'ëyowäämpy yë tyuunpë kyupëjkpë, ko ënäty t'ix, ko ka'ap ma pën mëti'ipë ka'ap myëkëtyën ets mëti'ipë mëkëtyën.

[37]Ënät nëjkx ja Israel ja'ayëty t'ënëëmëtë ja myëtsip: ¿Maaxën ja mtiosëty mëti'ipë ënäty mnikapxtëpën, ko yë'ë m'ijx'it mkëwent'atëtë, ets yë'ë xëmë mtimtyuk'ijxpäjtëp,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

38ja mëti'ipë jyë'kxtëp pyëjktëpën ja wintsë'kën, ets mëti'ipë y'uktëpën ja tsatym nyëë mëti'ipë mooytyëpën, ets mtukwintsë'këtyëpën? Wä'än yë'ë tminy ets mputëkëtëty. Wä'än mniminëtë ets mkëwent'atëtëty.

39Ëjts jëtu'un tu'kpajk Tios'ajtp; ka'ap maa pën wiinkpë tios. Ëjts nyäjkpyës yë juukyajtën, etsës mpëjkpyës jatëkok. Ëjts yajtsëtyujtp yajwintëkoopyës, ets yajtsokp yaj'akëtakpës. Ni pën tkajëkyepy tkukä'äkëty ëjts yë nmëk'ajtën.

40Tyamës yë nkë'ë nxajë'ëky etsës yam nikäjpxy maas ëjts kë'ëyxyëëw kë'ëyjyëmëjt njuuky'ätyën.

41Koos ënäty tëë ntuknipëjktaakë, etsës ja ëyo'on nyaj'ita'any, ets jëtu'un ja nëë poky nipaye'eyëtyës, ëxëëkës nëjkx ntuny ja nmëtsiptëjkës, ets ntukumëtowa'antës, mëët wi'ixës të xytyimtuntën. Ja mëti'ipës ënäty xy'ëxëëk'ijxypyën, ëxëëkës nëjkx nyajjaty nyajkëpety.

42Nëjkxëpës yë mayjyä'äy nyaj'o'kta'ay, ets jëtu'unës nëjkx ja jyot nye'pyny ntäämëtë nja'tsëtë, këtii yowë y'ëmaayëty, ets nkupujxta'aja'anyës tëkokyë mëët ja nyenypyujxnës, temy je'etsy nëjkx yë nye'pny y'itë yë tsëtyutja'ayëty, ets tsumjyä'äytyëjkëty. Ja mëtsip ja wyintsëntëjkëty mëti'ipë ja wyääyëtyën yeny.

43Miitsëty naaxëty kajpnëty, xoonta'aktë mëët tu'kmukyë yë Wintsën yë nyaax kyajpn. Yë'ë ka'ap jëtu'unyë näyajninaxa'any, ko yë y'u'unk y'ëna'k y'ooktë tyëkoytyë. Pyaatëp yë xëëw po'o jëna'a ets tyajkutëkooytya'ajëty yë myëtsiptëjk, ets nëjkx ja nyaax kyajpn tpokymye'kxy.

44-45Ënät ja Moisés mëët ja Josué ojts jam nyäwya'këxë'ëkëtë ma ja mayjyä'äyën, ma ënäty ja Israel ja'ayëty të nyiye'eypyäjta'atën. Ets ja Moisés mëët yë Josué, yë myaank yë Nun ojts nimäjtsk t'ëwtë ja ëy mëti'ipë ja Moisés jyääyën, ix'ajp ojts t'ëëwtsoontë ets jëtu'un tyajjëjpkëjxtë.

46Ko y'ëëwtaaytyë ënät yë Moisés t'ënëmaay ja naax kajpn: Mëmay mëtajtë tyam mëti'ipë të ntukmëmëtya'aktën, nëjkxëp näjyëtu'un xytyukmëmëtya'aktë ya'atë aaw ayuk, mëti'ipë ja ënä'ämën tëyajtën nyimëtyäkpyën.

47Ya'atë aaw ayuk ka'ap tjëkyepy namaa natii xyjyawëtëty, ya'atë ënä'ämën yë'ë nëjkx myajjuuky'atëtë ko xypyatuntëty. Ko xytyuntëty ijxtëm y'ëne'emyën, jeky nëjkx mjuuky'atë ma ja it naaxwiinyëtën jampë yajpaatyën nëë awinaxy, ma Jordán mëjnëëjën, mëti'ipë miitsëty mniwa'akantëpën.

48Jä'ä xëëw ojts yë Wintsën tmëkäjpxy yë Moisés ets t'ënëmaay:

49Nëjkx jam Abarim ets mpätëty jam Nebo kopkkëjxm. Yë y'itjot yë Moab ja'ayëty, mëti'ipë mëët nyäwyinku'ixëtyën yë Jericó, jamts mku'ijxnaxëty ets xynyinas'ixëty Canaán itjot, mëti'ipës nmo'ojäämpyën yë Israel ja'ayëty ets yë'ë tjä'ä'atëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

50Jam kopkkëjxm ma ënäty të mpetyën, jam nëjkx m'ooky mtëkoy ets mëët mnämyukëtëty ja m'ap m'ok tä yë m'ajty Aaronkën, mëti'ipë ojts jam y'ookyën ma Hor kopkën ets ojts mëët tyu'ukmuky ja y'aptëjk.

51Miitsëty nimäjtsk mëët yë m'ajty Aarón, ka'apës ojts xywyinkutsë'ëkëtë jam Meribá-Cadés, jam të'ëts'itjotm ma Zin yë y'itjotmën; ma ja nëë pyëtsiimyën tsaajoty ko ja Israel ja'ayëty ojts xytyukjoot'anpëktës, miitsëty ka'apës ojts xymyëjjawëtë.

52Paaty tyam je'eyë jëkämy xyjyaaknajts'ixëty ja it naaxwiinyëtë, mëti'ipë yë Israel ja'ayëty nmo'ojantëpësën, e mijts ka'ap nëjkx jam m'ëk ja'ajnë.

Deuteronomio 33

1Ka'anëm ënäty ja Moisés y'ookynyëm, mëti'ipë ja Tios myëtuunën, ko ja Israel ja'ayëty ojts t'ëkjaakënu'kxnë,

2ets y'ënäny: Jam Sinaí yë Wintsën të tsyoony; mëti'ipë të xykyutë'kx të xykyujajëmën maju'unëm ntso'onëmën jam Seir, jampaat të tyi'kxy ma Parán kopkën ets të nyäxy Meribá-cadés; ma y'a'oykyë'ëjën xytyuknimi'inëm ja ënä'ämën tëyajtën.

3Jä'ä ko Wintsën tsyojkpy jya'ap yë nyaax kyajpn, xëmë tkëwent'aty mëti'ipë nakyuwanëpën jam ma yë'ëjën tu'ukyë. Mëti'ipë jëjp'ijxp tim ijtëpën, oy tii yajtuk'ënä'ämtë.

4Yë Moisés tëë xymyo'oyëmë yë ënä'ämën tëyajtën, jëtu'un të xymyo'oyëmë, tä tu'uk yë mëjnäkyumayën ma Jacob yë nyaax kyajpnën,

5ets jam'ajt ja yajkutujkpën Jesurún, ko ye'eymyujktaaytyë ja mëti'ipë nyikopk'ajtëpën ja kyajpn, ko ye'eymyujktaaytyë ja Israel ja'ayëty.

6Ënät ojts tkënu'kxy ja Rubén mëët ya'atë aaw ayuk: Yë Rubén xëmë yajpaata'any. Ka'ap nëjkx yë xyëëw nijëna'a y'atëkoy, oy jyaniwäänë'atë yë ye'eytyëjtëjkëty.

7Ënät ojts tkënu'kxy yë Judá mëët ya'atë aaw ayuk: Wintsën mëëtoow'ijtë yë Judá ja'ayëty yë y'aaw y'ayuk, mijts m'a'ixëp jatëkok ets tyu'ukmuktëty mëët ja myëjnaax myëjkajpn. Mniwaantu'utëp mëët yë mëk'ajtën, mijts mputëkëp oy ma muum yë myëtsip nyäpyaatëtëty.

8Ënät ojts tkënu'kxy ja Leví mëët ya'atë aaw ayuk: Wintsën mijts mjä'ä'ajtyp yë tsaa'u'unk mëti'ipë mëët winë yajnijawën. Näyjyëtu'un ja ja'ay mëti'ipë oy mëtuunëpën, mijts mjä'ä'ajtyp, ja ja'ayëty mëti'ipë mwinma'any'ijxën jam Masá, ets ojts jam Meribá mëët mnäyajjoot'anpëkyë,

9Mëti'ipë y'ënëmaayën ja tyeety tyaak miitsëty ka'ap n'ixy'atë, t'ënëmaay ja myëkä'äxtëjk miitsëty ka'ap nijawëtë mpënmës jëtu'unëty, ets t'ënëmaay ja y'u'unk y'ëna'këty: Nkatimnyija'awëtëp miitsëty mpënmës jëtu'unëty. E tii ko jëtu'un y'ëtëtstë, yë'ëkyëjxm ko ënäty jä'ä xëmë tmaytyë tajtë ja m'aaw m'ayuk, ets ko ënäty yi'iyë xëmë timtyuunk'atë ja käjpxytyu'unën mëti'ipë yë'ëjëty mëët të xytyunyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

10Yaj'ijxpëjktëp yë Israel ja'ayëty ets tyukni''ijxëtyëp yë m'ënä'ämën mtëyajtën ets ja m'aaw m'ayuk. Pyëjkta'aktëp ma wintsë'këntyaknën yë poom ets wintsë'kën mëti'ipë jëyujk ookyën mijts mwintuuy.

11Wintsën mijts mkënu'kxëp tääpë ja'ayëty, ma jyot myëjaaw tyajtuntën, mijts m'ëxaj mkupëkëp mëti'ipë mtuknimiinëtëpën ets mëti'ipë yajnimëjaawtaktëpën. Pën mëtsip'ajtëtëp ëxëëk xytyunëty, m'atëj mtuktëjëyëp ja jyëwiitsëty, këtiipë jëna'a y'ëknipëtë'kënëtëty.

12Ënät ojts tkënu'kxy yë Rubén mëët ya'atë aaw ayuk: Mëët yë'ë ko Wintsën tsyoky jyawë jotkujk mjuuky'atëty. Mëti'ipë myëët'ajtypyën mëk'ajtën, yë'ë xëmë mkëwent'atanëp. Yë'ë mkuwa'anëtëp xëmë mapaat mjuuky'ätyën.

13Ënät ojts tkënu'kxy yë José mëët ya'atë aaw ayuk: Yë Wintsën yë'ë kyënu'kxëp yë mkam mtu'u, ets tyajkëta'akëty yë nëë tuu, mëti'ipë jok yoots jam myëtso'ompyën nëëjoty wokjoty.

14Jëtu'un nëjkx xyajpëtë'ëky yë mpëjktä'äky mëjwiin këjää mëti'ipë winjëmëjt mjë'kxëp mpëkëpën, ets winpo'o mni''itëpën,

15ja jë'kxy pëky mëti'ipë mëj'äämpy yajëkyäjpën jam tunkëjxm kopkkëjxm, ja oyëtypë ja pëjktä'äky jampë yajpaatyën këjxm,

16ujts nëjkx yajpaaty ja nyaax kyam mëët oyëtypë jë'kxy pëky. Yë Tios mëti'ipë ojts nyänyikëxë'ëkyën ma zarsa aatsën mëj nëjkx nyi''ijxkëtä'äkyë. Tëkokyë ya'atë të yajnikäjpxyën, yë'ë jam'ataanp ma Joséjën, mëti'ipë ojts yajwin'ixyën ma jyiiky myëku'ukën.

17Ko yë José y'ëna'k'ajty oy mëk ojts jyä'äy'äty, jëtu'un mëk jyä'äy'äjty tä yë tsajpkaa u'unkën, mëk yajpaty, tä tu'uk yë tsajpkaani'kxën tunkëjxmëpë. E yë'ëts ënät tyam miimp ets tjä'ä'ata'any ja naax kam mapaat ja naaxwiinyëtë y'ëwtityën. Yë'ë yaj'antijtëp yë Efraín yë jyä'äy, yë Manasés yë jyä'äyëty.

18Ënät ojts tkënu'kxy yë Zabulón ets Isacar, mëët ya'atë aaw ayuk: Mijts Zabulón janty jotkujk mnäjyawëtëty, ko mtsoon mja'tëty, näjyëtu'un mijts Isacar janty jotkujk mnäjyawëtëty ma oypyë ja mtsënaaytyakn kyëxë'ëkyën ma mwit tëjkën.

19Nëjkxëp twowtë twitstë ja ja'ayëty mëti'ipë wiink kajpn tso'ontëpën, ets jam tu'ukmukyë xyoonta'aktëty, ma ënäty tyaktën ja Tios ja wyintsë'kën mëti'ipë yë'ë y'oyjya'apën. Ja nëëjot nëjkxëp twinkay twin'uuktë, ja jyi'kxy pyiky näjyëtu'un tyajpëtsëmtëty tä ja nëë jëyujkën, ets jënu'un jam winë yajpaatyën nëëpë'am, mëti'ipë ka'ap nëkooyë pën t'ixyën.

20Ënät ojts tkënu'kxy yë Gad, mëët ya'atë aaw ayuk: kënu'kxy nëjkx y'ity yë ja'ay mëti'ipë ënäty yajmoopyën yë nyaax kyam mëjwiin këjää. Gad jëtu'un nëjkx jëjp'ixy y'ity, tä tu'uk yë kaato'oxyën, ko yë myëtsip jyaniminëtëty, mëti'ipë ënäty ëxëëk ja tunanëpën, jëtu'unyë nëjkx ja myëk'ajtën ets ja kyutujkën tjaamtä'än naaxtä'änë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

21Gad tëë tpëky yë nyaax kyam ma nyitëkëtyën ma tsyëënëtëty yë tsiptuunpë wintsën. Ojts jëjp'am nyäxy ko yë naax kajpn tsyippaty, tëë tjantytyuny tä ja Wintsën y'ënëmaayën, tëy tëtä'äky winë të tuny ma ja Israel kajpnën.

22Ënät ojts tkënu'kxy ja Dan mëët ya'atë ja aaw ayuk: Dan jëtu'un yë'ë tä tu'uk yë kaa u'unkën, mëti'ipë pe'tymyën ets të tsyoony jam Basán, ma oypyë naax kajpnën, mëti'ipë yë Samaria ja'ay nyitënääpyën.

23Jëtu'un ojts tnikäjpxy ja Neftalí: Yë Neftalí tukjotkëtakëp yë Wintsën ets mëj këjää kyënu'kxa'anyë, yë'ë nëjkx tjä'ä'aty yë nëëjot jampaat ëpa'tkë'ëmtsow.

24Ënät ojts tkënu'kxy yë Aser, mëët ya'atë aaw ayuk: Yë Aser kënu'kxy nëjkx xëmë yajpaaty ma Jacob yë y'u'unk y'ëna'kën, ets aak tsok aak jawëtëp yë jyiiky myëku'uk. Nëjkxëp may'äämpy tmëët'aty yë olivë tëëm ja nyi'on.

25Yë tyëjk'aaw ta'tspëky nëjkx xëmë y'ity, yë'ë mëët y'ëtukëty yë juunpujxn ets tsuxkpujxn, jëtu'un akujk jotkujk jyuuky'atëty jap kyajpnjoty.

26Ni pën tkamëpaatëty yë Tios jampë yajpaatyën Jesurún, mëti'ipë jokjoty yootsjoty yajpatpën tsajpkëjxm, poj'am mnimina'anyë ets mputëkëtëty.

27Yë Tiosën xëmëpë y'ityën yë'ë mtsoktakn'ajtyp, yë myëk'ajtën yë'ë mnätyukputëkëtëp. Jä'ä ko yë'ë ojts tyajke'eky tyajputy yë mmëtsip, ets mnëmaayë ets xytyimyajkutëkooytya'ajëty.

28Yë Israel nitii tkamëmayä'äny tkamëtajja'any, xëmë nëjkx jotkujk jyuuky'äty, yë'ë ets y'u'unk y'ok. Ma kyam tyu'ujën, ma tsyajpmokamën ets tsatym kyamën tyajyony tyajjiitsyën, yajxon nëjkx wyintë'ëwxëty, ja nëë tuu mëti'ipë tso'onpën jam tsajpjotm, ka'ap y'ëmaaytya'aka'any.

29Janty jotkujk ets xoontä'äky myajpaatëty mijts Israel ja'ay. ¿Pën nëjkx m'ëk mëëpaatyë tä ënäty myajpaatyën? Yë Wintsën yë'ë kë'ëm të myajtso'okyë, ets yë'ë të mkuwa'anyë, yë'ë xëmë të mputëkëty oy jëna'a ja putëjkën të xyajmëyäty. Yë Wintsën yë'ë mëët'ajtyp tä tu'uk yë yenypyujxnën mëti'ipë myajmëtakëpën xëmë. Ko xëëw po'o tpaatëty, yë ja'ayëty mëti'ipë mëtsip'ajtëtëpën nëjkxëp kyoxtänëtë mijts mwintuuy ets nëjkx xyaj'atëkoy ma ënäty amëj akëjxm jyä'äy'atën.

Deuteronomio 34

1Ënät ja Moisés jam tsyo'ony Moab mëti'ipë të'ëts'itjotmën ets ojts jam nyijkxy ma ja Nebo kopkën, jam ojts pyety ma Pisgá kopkën, jyä'äjty ma ja kopkupi'tsykyën ma mëët nyäwyinku'ixëty yë Jericó kajpn. Ënät ja Wintsën jam y'ënëmaayë: Tuk'ijxëtya'a yë Galaad y'itjotm ets jampaat ma ja Dan y'itjotmën,

2ma ja nyaaxjotmën ja Neftalí, Efraín, Manasés ets Judá; tyimja'ty jam ma ja Mejyën Naax'akujkpyë,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

3nyajxë'ëky jam ma ja Négueb y'itjotën ets ma ja Jordán mëj joyjyotën, mëti'ipë ja Jericó nyitënääpyën, mëti'ipë ijty yajtijpën Tëëxykyepy kyajpn ets jyä'ty jam Zoar.

4Tä ja Wintsën y'ënëmaayë: Ya'atë it ya'atë naaxwiinyëtë jëtu'un ojts ntukwinwanëtës yë Abraham, Isaac ets Jacob ets n'ënëmaaytyës yë y'u'unk y'okëty yë'ë nëjkx ya'atë naaxwiinyëtë tjä'ä'atë. Täätsës të ntuknipëjktaakë, ko mijts oy je'eyë jëkäm xyjyaaknajts'ixëty, jä'ä ko ka'ap nëjkx jam m'ëk ja'ajnë.

5Jëtu'un'äämpy ojts ja Moisés y'o'knë mëti'ipë ja Tios oy myëtuunën, jam ojts y'o'knë Moab ets y'atëëy jëtu'un tä ënäty ja Wintsën të tnikäjpxyën.

6Jam nyaaxtëjkëy joyjyotm ma ja Moab tnitänën, winkon ma ja it naaxwiinyëtë txëëwatyën Bet-peor, tyampaat ni pën tääpë it naaxwiinyëtë tkanijawë.

7Ko yë Moisés y'o'ky jä'ä ënäty yë jyëmëjnë mëko'px ja i'px, ka'ap ojts nijëna'a yë y'ijxën myony ets nijëna'a ojts kyapëky kya'ixyë, tyim'o'ky jëtu'un.

8Yë Israel ja'ayëty tu'kpo'o tnijëëy tniyaxtë yë Moisés ko y'oky jam Moab, i'px majk xëëw y'ijtë mon tuk, jä'ä ko jëtu'un ënäty myontë tyuktë ko pën y'ooky.

9E yë Josué yë myaank, yë Nun, tëë ënäty yë Moisés yaj'ijxpëkyë ets wa'ats tnija'awëtyä'äy wi'ix ja naax kajpn tu'uwinye'eyëtyën; tëë ënäty ja Moisés ja kutujkën myo'oyë ma jyaak juuky'ätynyëmën, paaty ja Israel ja'ayëty ojts y'ëna'antë ets yë'ë tmëmëtowa'antë, tä ja Moisés ënäty të tyuk'ëne'emyën ja Wintsën.

10E oy jyajëtu'un'ajty, ka'ap ojts nijëna'a maa käjpxynyajxpë jëtu'unpë y'ëkëxë'knë tä yë Moisésën mëti'ipë timkajpx timmëtyakën mëët yë Wintsën wiinxë jëjpxë,

11ëkë tyaj'ixëtëty mëjwiin këjää ja Wintsën ja myëj'ajtën tä yë Moisés jap tuunyën Egiptë yajkutujkpë wyintuuy, ko ja ëyo'on jap kyëtäky mëjwiin këjää ma ja yajkutujkpën ets ma ja wyintsëntëjkën,

12ets ja mëk'ajtën jëtu'un tmëët'atëty tä yë'ë tmëët'ajtyën ets winë tunëty jëtu'un tä yë'ë tuunyën winë ma tëkokyë yë Israel ja'ayëtyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

Josué

Josué 1

[1]Ko yë Moisés y'o'ky mëti'ipë yë Wintsën oy myëtuunën, ënät yë Wintsën ojts tmëkäjpxy yë Josué, Nun yë myaank, Moisés yë pyutëjkëpë ets t'ënëmaay:

[2]Jä'ä ko tëëjës ja ntuunpë Moisés y'o'knë, tyam mijts ënät mpatëp xytyuknaxëty yë Jordán mëjnëë ets xywyoownaxëty ja naax kajpn ets mja'tëty ma ja it naaxwiinyëtën mëti'ipë nmo'ojantëpën.

[3]Jëtu'un tääjës ntukwinwa'anëyën ja Moisés, ko miits nmo'oja'antë ja it naaxwiinyëtë maajaty ënäty xynyitsiptuntën ets xynyitëkëtën.

[4]Miits nmo'ojantëp yë it naaxwiinyëtë jampë tsyo'ontä'äkyën ma të'ëts'itjotmën, nyäxy jam Líbano ets jyä'ty jam Éufrates, miits nëjkx xyjyä'ä'ajta'atë yë nyaaxjotëty yë Hit ja'ayëty ets jampaat ma Mejyën naax akujkpyë.

[5]Mapaat mjuuky'ätyën ni pën mkamayëtëty, ëjtsës xëmë yajpaataanp ma mijtsën tä ojts nyajpaatyënës mëët yë Moisés, nijëna'a nka'ëxmatsa'any ets nkamajtstu'uta'any.

[6]Jotkujk ets jotmëk mtimnyäyjyawëtëty, jä'ä ko mijts nëjkx xyajwä'kxy ja it naaxwiinyëtë ma ya'atë naax kajpnën, yë'ëjës ntukwinwa'anëy ja m'ap m'okëty koos n'ënëmaaytyë ko ja kyuma'ayën nmo'oja'antës.

[7]Mëti'ipë mijts npëjktsoopyën, yë'ë ko jotkujk xëmë mnäjyawëtëty ets amëk jotmëk mtimy'itëty ets mjuuky'atëty tä ja ënä'ämën tëyajtën y'ënä'änyën mëti'ipë yë ntuunpës Moisés të nmo'oyën. Kopkpëky ko xyajwinkëxë'ëkëty ma mjuukyajtënën tä myinyën këxja'ay ets oy winë mwinpëtsë'ëm mjëjpëtsë'ëmxëtëty.

[8]Xëmë xymyëmay xymyëtajëty mëti'ipë ja Tios ja y'ënä'ämën tyiyajtën nyikäjpxypën, yë'ë xëmë mja'amyätsëp xëëny koots ets xytyunëty mëti'ipë nyikäjpxypën. Aak oy nëjkx tii mwinpëtsë'ëmxëty ko tii xytyunëty.

[9]Ëjts yam mijts n'ëne'empy ets akujk jotkujk mtimnyäyjyawëtëty, amëk jotmëk xëmë m'itëty. Këtii mtsë'ëkëty ni mkakumay mkakutajëty, jä'ä ko ëjts maas nWintsën'atyën mëti'ipë mijts mTios'ajtypyën, xëmës nyajpaata'any mëët mijts, oy maa mtimnyëjkxëty.

[10]Ënät ja Josué t'ënëmaay ja ja'ayëty mëti'ipë nyikopk'ajtëpën ja naax kajpn.

[11]Tukjëtijtëtya'atë yë it naaxwiinyëtë maajëty tsyëënëtën yë Israel ja'ayëty ets xy'ënëëmëtëty wä'än tnäjyëjp'ixëtë mëët ja jyi'kxy pyikyëty tääts wëxtëjkm ja tso'onk y'itëty ets yajtuknaxëty ja Jordán mëjnëë ma ja it naaxwiinyëtë niwa'aka'anëmën mëti'ipë ja Wintsën të xymyo'oyëmën.

[12]Ënät ja Josué ojts tmëmëtyä'äky ja jyä'äyëty ja Gad, Rubén ets kujkwä'kxy ja jyä'äy ja Manasés ets t'ënëmaay.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

13Miitsëty mja'amyäjtstëp wa'ats wi'ix ojts ja Moisés m'ënë'ëmxëtën, ja Tios ja tyuunpë; ko mnëmaayëtë, ko yë Wintsën miits mooyëtëp ya'atë it naaxwiinyëtë ma jotkujk mpo'kxtëty mpëktëtyën.

14Yajwë'ëmtë yaa yë mto'oxytyëjkëty, m'u'unk m'ëna'këty mjëyujk mtsajpkaajëty ma ya'atë it naaxwiinyëtën mëti'ipë yë Moisés mooyëtën ma ka'ap yë Jordán mëjnëë yajtuknaxynyëmën. E tëkokyë yë ye'etyëjkëty wä'än tso'onta'atë ets myëku'uk twinye'eytyëty,

15koonëm tpaatëty ja y'it nyaaxwiinyëtë ma jotkujk tsyëënëtëty jyuuky'atëtyën, tä miitsëty ja m'it mnaaxwiinyëtë të xypyaatën; ko ënäty yë'ëjëty ja nyaax të tjä'äpëktë tääts nëjkx miits mwinpijnëtë ets ya'atë it naaxwiinyëtë tu'ukyë xyjyä'äpëjknëtëty mëti'ipë ja Moisés, ja Tios ja tyuunpë, të mo'ojëtën.

16Ënät y'ëtsoowtë: Oy'atëp, ëëts ntunantëpës yam mëti'ipës xytyuk'ënä'ämtëpën, oyës maa xytyim käxtëty nëjkxtëpës jam.

17Tyam ëëts ntuntëty mëti'ipë mijts mni'ënä'ämëpën jëtu'un tä të nmëmëtowtënës yë Moisés. Yi'iyë tëy ntsojktëpës ets mWintsën näjyëtu'un xëmë mputëkëtëty tä ojts yë Moisés tputëkën.

18Pën ka'ap mëmëtoyë mëti'ipë ënäty mjatuk'ëne'empyën, nëjkxëp tku'ookë. Yi'iyë yajtsojkp ko mijts jotmëk mja'ay'atëty ets këtii nijënu'un mtsë'ëkëty.

Josué 2

1Jam ënäty yajpaatë Sitim ko ojts yë Josué tkexy nimäjtsk yë ja'ay jam Jericó ets nëjkx y'ixtë tyuntë ma ja naax kajpnën, jëtu'un t'ënëmaay: Nëjkxtë ixtë tuntë tääpë it naaxwiinyëtë ets xykyëwentëpëktëty wi'ix yajpaatyën yë Jericó kajpn. Ënät ojts nyëjkxtë ets jyajtë jam ma tu'uk ja to'oxytyëjk ja tyëjkën mëti'ipë ja jyot nyini'kx nyimeenypyijkpyën, jä'ä txëëwaty Rahab, jam ojts ja tsuu tyajnaxtë.

2E ojts ja ja'ay y'ixëtë ets tuk'ëwa'anëtë ja yajkutujkpë jampë yajpaatyën Jericó ets y'ënantë: Tëë yë Israel ja'ayëty nimäjtsk jya'të ya'atë xëëw ets t'ixa'an tuna'antë yë naax kajpn.

3Ënät ja yajkutujkpë ojts nikäjpxykyäxë ja Rahab ets t'ënëmaay: Yajpëtsëm tääpë nimäjtskpë ja'ayëty mëti'ipë të mniminyën, jä'ä ko je'eyë nëkoo myintë ijxpë tuunpë ma naax kajpnën.

4Ko yë Rahab jëtu'unpë aaw ayuk nyimiinë, ënät ojts poj'am tyu'utsy ja nimäjtskpë ja Israel ja'ayëty jam tëjkëjxm ets yaj'ëtsoowtë ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty ja aaw ayuk myëmiintëpën: Tëyajtën, tëëjës yë ja'ay xyjyänty nyimintë ya'atë xëëw, ëjts tiijës n'ëktuknijawëp maa tsyoontë.

5Jää të nyëjkxnëtë ko të kyootsënyë, jä'ä ko jää yë tëjk'aaw y'ëtuky ma yajnitëkën yë kajpn, e ëjts ka'apës të nyajtëy maatsow të nyëjkxtë. E pën mpanëjkxtëpts ënätyë wä'än xynyajtspaatëtëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

6E ja to'oxytyëjk nëkoopë ojts je'eyë wyin'ëëny, jä'ä ko ja nimäjtskpë ja Israel ja'ayëty jap ënäty tëjkëjxy të tyu'utsy ets të tnipe'eny mëët yë ujtstë'ëts mëti'ipë ja'ay yajwitkojpyën.

7Ënät ja yajkutujkpë ja tyuunpë pëyi'ikyë tsyo'ontë jam kajpntum ets ojts tpanëjkxtë ja tu'u mëti'ipë nëjkxpën ma ja Jordán mëjnëëjën, tyimja'ajtë jam nëë'ëkë'ëm. Je'eyë tsyo'ontë ja tsiptuunpëtëjkëty tääts ojts ja tëjk'aaw ënätyë y'ëtuky ma ja kajpn yajnitëkën.

8Ka'anëm ënäty myaanaxtënëm mëti'ipë të nyëjkxtën ijxpë tuunpë, ko ja Rahab jap tëjkëjxy nyipäjtëtë ets y'ënëmaayëtë.

9Ëjts wa'atsës nijawë ko ya'atë naax kajpn tëë yë Wintsën mo'ojëtë, paatykyëjxm yë naax kajpn tëë tsë'ëkë tyuktëjkëtya'ajëtë mëët miitsëty. Tëkokyë jënu'un yaa yajpaatën yajxon tsyë'kënëtë mëët miitskyëjxmëty.

10Ëëtsëty wa'atsës nnijawëtë ko jap mtso'ontë Egiptë ets ko xytyuknaxantë ja Tsapts mëjnëëmejy. Ko Tios tyajtëtsy tääpë mëjnëëmejy poj'am ets të'ëts wa'ats xytyuknajxtë. Nija'awëtyëpës näjyëtu'un ko ojts xyajkutëkoytyë yë yajkutujkpë Sihón ets yajkutujkpë Og mëti'ipë ënäty jam ënä'ämtëpën ma Amor ja'ayëtyën mëti'ipë yajpatëpën jam nëëwinnaxy ma Jordán mëjnëë jyënäkyën.

11Ko yajmëtoy'äty ko miitsëty ni pën mkawinkuwa'akëja'anëtë, ni'ikyë ja'ay tsyë'ëkëtë. Jä'ä ko Tios mëti'ipë mTiosajtëpën, jëtu'un Tyios'aty yaa naaxwiiny tä jam tsajpjotmën.

12Paaty yam n'ënëëmëtë ets xynyikajpxtëty yaa Tios wintuuy ko ka'ap ëxëëk xytyuna'antë ja njëëky nmëku'ukës, ko jëtu'un xy'oyjyawëja'antë tä yam miitsëty n'oyjyawëtën. Tuknija'awëtyëkës ko miitsëty jaanty yam m'ëna'antë,

13yajtsoktëkës mëët ja ntaak nteetyës njëëky nmëku'ukëtyës ets tëkokyë jënu'un winë tmëët'atën. Këtiis xyaj'ook xyajtëkoytyëty.

14Ënät y'ëtsoowëtë: Ëëts nëjkx kë'ëm ntimkyuwa'antës yë mjuukyajtënëty, këtii ni pën xytyuk'ëwaanëty mëti'ipës yam të nkuminëtën, ko yë Wintsën ënäty ya'atë it naaxwiinyëtë ëëts të xymyo'otë. Miitsëty oy nëjkx myajjawëtë ets myajmëët'atë.

15Yë Rahab jam ënäty yë tyëjk tmëëtëty winkon ma ja mëjpotsyën mëti'ipë kajpn yajnatujkpyën, paaty ojts oy tjëkyepy wi'ix ja ja'ayëty nimäjtskpë tyajkä'äkëtyën, yë'ë mëët tkutëëynyäjxy tu'uk yë tejpxy jap tëjk'ëjxy, kajpn jëxkë'p.

16Ets t'ënëmaay: Jäätsow nëjkxtë kopkjoty këtiipë mpaatëtëty mëti'ipë m'ixtaayëtëpën. Jam yu'utsy mnäyaj'itëtëty, tëkëëk xëëw, koonëm yë'ë wyimpitëty kajpnjoty. Täänëm mtsoontëty ets mnëjkxtëty.

17Tääts ojts yë'ë y'ëna'antë: Këtii mayëty mtajëty tyam ëëts njot'atëty mëti'ipë yam të xy'amëtoyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

18E ko ënäty ëëts nitëkëtë ya'atë naax kajpn yë'ë mkutëyëp ya'atë tsaptswit ma mtëjk nyi'ëwa'atsëtyën maas tyam të xyajkä'äktën. Nëjkxëp xyajtu'ukmujkta'ay ma mtëjkën yë mtaak, mteety, mjëëky mëku'uk ets tëkokyë jënu'un mëët mtu'kja'ayëtyën.

19Jä'ä të, ko pën ënäty kë'ëm pyëtsimy ma mtëjkën, kë'ëm ënäty nyätyunyë ets ka'apës npoky'atëty. E ko pën nëkoo ëxaty mtunëtëty ma mtëjkën ets wi'ix mjatëty mkëpätëty mëët ja mëti'ipë jap yajpatëpën, ëjts nëjkx mpoky'atës ets nku'ëtsowtës.

20E pën mijts mnikäjpxypts ets mtuk'ëwa'anëp oypyënëty, mëti'ipës tyam të nkuminëtën, ëëtsëty ka'ap tiijotmay n'ëkmëët'ajnëtëtyës ets ntuntëtyës tä yam ëëts të nikajpxtën.

21Oy jyëtu'un'atëty, jëtu'un ja to'oxytyëjk y'ëtsooy: Tä ojts tjëëkajpxnë ja ja'ayëty. Ja tsaptswit ojts jam këxtsumy tyajwë'ëmy ma tyëjk nyi'ëwa'atsëtyën mëti'ipë ënäty të tukutëëynyäxyën ja ja'ayëty.

22Ja nimäjtskpë ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty të yajkäxtën ijxpë tuunpë jamtsow ojts nyëjkxtë kopkjotm ets jam nyäyu'tsëtë tëkëëk xëëw, tyam ja tsiptuunpëtëjkëty wiinktsow tyäty'ixtaayëtëpë, nikä'äpyëm pyatëtë. Ënät tyimwinpijnëtë jatëkok kajpntum jam Jericó.

23Ja ja'ayëty nimäjtskpëpë mëti'ipë ënäty yu'utsy të y'itën jam, ënät pyëtsëëmtë ets tsyo'ontë, tuknajxtë ja mëjnëë, jyajtë ma ja Josué ënäty yajpaatyën ets tukmëmëtyaktaaytyë wi'ix ënäty të jyat të kyëpätën.

24Y'ënantë: tääpë it naaxwiinyëtë tëë Wintsën xymyo'oyëmë. Yë ja'ayëty jampë tsyëënëtën tëë tsë'ëkë tyuktëjkëtya'ajëtë mëët ëëts'ajtëmë.

Josué 3

1Komjëpom janty tsojk ojts yë Josué pyëtë'kojy mëët tëkokyë yë Israel ja'ayëty ets tsyo'ontë jam Sitim, jyajtë ma ja Jordán mëjnëëjën; jamts tyaj'o'oyëtyë ja wyitëjkëty ets jam wäänë y'ita'antë.

2Kom tëkëëk xëëw ja wintsëntëjkëty ojts tukjëtitëtë ja itjotm ma ënäty ja Israel ja'ayëty të tsyënaaytyaknpëktën.

3Ojts ja ënä'ämën tyajwë'ëmtë ma ja Israel ja'ayëtyën ets y'ënantë: Ko xy'ixtëty yë Leví ja'ayëty tmëtsoontë yë Tios yë kyaaxë, miitsëty ënätyë xypyatsoontëty.

4Jëtu'un'äämpy xynyijawëtëty mëti'ipë tu'u mëpaat xypyanëjkxtë, jä'ä ko ma tääpë it naaxwiinyëtën, ni pën jää kyatëkënëm. Tii të, ka'ap nëkoo xymyëwinkontëty yë kaaxë mëti'ipë käjpxytyu'unën myë'ijtypyën, jëkäm xypyaye'eytyëty, jä'ä xymyëjëkäm'atëty tëtujk mëko'px ja tëkë'px tëtujk xajpk ja mäjtsk kë'ënuxën.

5Tä yë Josué y'ënëmaayëtë: Näyajwa'atsëtë Tios wintuuy ets tjëkyäpëty wi'ix xy'ixtëtyën yë Wintsën yë myëj'ajtën mëti'ipë jëpom yaj'ixanëpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

6Ets ja teetytyëjkëty näjyëtu'un t'ënëmaay: Këëyë'ëktë yë kaaxë mëti'ipë käjpxytyu'unën myëët'ajtypyën ets xytyuknaxtëty yë mëjnëë jëyëjp ma mayjyä'äyëtyën. Ënät ja teetytyëjkëty tkëyë'ktë ja kaaxë ets jëwyiin tuknajxtë ja mëjnëë ma ja ja'ayëtyën.

7Tä ja Josué ojts y'ënë'ëmxëty ja Tios: Mijts ni'ikyë yam mëj'äämpy nyajnaxa'any ma Israel ja'ayëtyën. Jëtu'un tja'akyukëtëty ko yajpatpës näjyëtu'un mëët mijts tääjës mëët të nyajpaatyën yë Moisés.

8E mijts, tyaa xy'ënëëmëty yë teetytyëjkëty mëti'ipë kyiiytyëpën yë kaaxë, ko jam jya'tëty nëë'itkujky jam wya'ak'oyëtëty.

9Ënät ja Josué tmëkajpxtaay ja Israel ja'ayëty ets t'ënëmaay: Min mëtowtë wi'ix ja Wintsën y'ënä'änyën.

10Ya'atë jëtu'un yajtuk'ixëp ko yë Tios juukpyë tyaa yajpaaty mëët miitsëty, ma ënäty mnaxtën, jëtu'un tyajkutëkoyä'äny yë Canaán ja'ayëty, Hit ja'ayëty, Heve ja'ayëty, Ferez ja'ayëty, gergeseos ja'ayëty, Amor ja'ayëty ets Jebús ja'ayëty.

11Tyam yë'ë yam yë Tios yë kyaaxë, mëti'ipë myëët'ajtypyën yë käjpxytyu'unën ëka'any nëënaxaanp.

12Paaty win'ixtë yë mëku'uktëjkëty mëti'ipë mkutänëtëpën, nimajkmäjtsk xywyin'ixtëty, yë'ë nitu'ukjaty kyutänëtëp ja aptëjk.

13Ko yë teetytyëjkëty ëka'any kyuwa'akëtëty nëëjoty mëti'ipë ja kaaxë kyiiynyëjkxtëpën, mëti'ipë ja käjpxytyu'unën myë'ijtypyën, ënät ja nëë nyäwya'kxa'anyë mäjtskpëky: tu'kpëky anëkëjxytsyow ets tu'kpëky ëpa'tkë'ëytsyow ets kyëxë'ëka'any jëtu'un yowë ja nëë nyäwyimpijtmukyë.

14-16Ënät ja Israel ja'ayëty tsyo'ontaaytyë ma ja wyittëjkëtyën ets tuknajxtë ja Jordán mëjnëë, jëjp'am ye'eytyë ja teetytyëjkëty mëti'ipë ja kaaxë kyiiynyëjkxtëpën mëti'ipë ja käjpxytyu'unën myë'ijtypyën. E tim je'eyë ja teetytyëjkëty nyëëkuwa'ktë ets ja tyeky tyajxo'ktë jëtu'unyë ja nëë wyimpëtijtmujky ets ojts jamtsow kyuye'eyë anëkëjxytsyow ma Adam kajpnën mëti'ipë winkon wë'ëmpën mëët yë Seredán kajpn, tääpë kajpn napotsy ijty. E ja nëë'aaw mëti'ipë jam ja'ajtpën ma ja Tsaptsmejyën ojts tyimnëjkxy, koonëm pyëyë'ktaay. Jëtu'un'äämpy ojts ja mëjnëë nyäwyä'kxyë ets ja Israel ja'ayëty tuknajxtëy të'ëts wa'ats winkon ma Jericó kajpnën.

17Tëkokyë ja Israel ja'ayëty ojts tuknajxta'atë ja nëë të'ëts wa'ats, koonëm ja ja'ay nyajxtaaytyë; ja teetytyëjkëty jap nëëjoty tmëëtënaaytyë ja kaaxë mëti'ipë ja käjpxytyu'unën myë'ijtypyën.

Josué 4

1Tëë ënäty ja Jordán mëjnëë tuknajxta'atë, ko ja Wintsën ojts tmëkäjpxy ja Josué:

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

2Win'ixtë ja'ay majkmäjtsk ma naax kajpnën, mëti'ipë kyutänëpën ja nimajkmäjtskpë ja Israel ja'ayëty.

3Ets xy'ënëëmëty ko wä'än tjuutë majkmäjtsk yë tsaa jap nëëjoty, këëktu'uk tkoonë'ëktëty yë tsaa jap nëëjoty ma teetyëjk jap tyänëtën ets tmënëjkxtëty jam ma ja tsuu tyajnaxa'antën.

4Ënät ja Josué twin'ijxy ja ja'ay nimajkmäjtsk ets twoowmujky,

5tä t'ënëmaay: Tëkëtë jam nëë'itkujkm ma ja teetytyëjk tkëëy'itën ja kaaxë, mëti'ipë myë'ijtypyën yë käjpxytyu'unën ets xyjyuutëty jap nëëjoty këëktu'uk yë tsaa, jä'ä wyinë'atëty majkmäjtsk.

6Yë'ë nëjkx jëna'a xytyukja'amyätstë ko tyam xytyuknaxtë ya'atë mëjnëë ets ko ënäty jëna'a ja m'u'unk m'ëna'k myajtëwëtë: ¿Ya'atë tsaa nipiiwpetypë y'ityën tiijën jyanikäjpxyp?

7Tääts xy'ëtsowtëty: Ëk'ix u'unk, ya'atë yë'ë nyikäjpxyp, ko tëëyëp ma ja Wintsën ja kyaaxë ojts yajmënaxyën ma ja Jordán mëjnëëjën ojts mäjtskpëky nyäwyä'kxyë ets jëtu'un'äämpy ojts të'ëts wa'ats yajmënaxy. E tyaapë tsaa nipiiwpetypë y'ityën yë'ë ijtp ijxpät ets yaja'amyätsëty mëti'ipë ojts tëëyëp tyunyën jyätyën.

8Jëtu'un tjanty tyuuntë tä ënäty ja Josué të y'ënë'ëmxëtën. Ojts jap tyëkëtë nëë'itkujky ets ja tsaa tju'të këëktu'uk, jä'ä wyinë'ajty ja tsaa majkmäjtsk, jëtu'un tä ënäty ja y'aptëjk wyinë'atën ets jam tmënëjkxtë ma ënäty të jyajta'aktën, ya'atë majkmäjtskpë tsaa, itkujky ojts tkoonta'aktë jëtu'un tä ënäty ja Josué ja wyintsën Tios të tyuk'ëne'emyën.

9Ëpëky ojts yë Josué näjyëtu'un tkoontä'äky majkmäjtsk yë tsaa jap nëëjoty ma ënäty ja teetytyëjkëty të tmëtänëtën ja kaaxë mëti'ipë ja käjpxytyu'unën myë'ijtypyën. Tääpë tsaa jap ojts wyë'ëmtë tyampaat.

10Ja teetytyëjkëty mëti'ipë kyiiytyëpën ja kaaxë, mëti'ipë myë'ijtypyën ja käjpxytyu'unën, jap ojts tmëwa'ak'oyëtë nëë'itkujky, tyam ja Israel ja'ayëty jyänty nyajxkojtë ets tuunta'atë tä ënäty ja Wintsën të tni'ënä'ämën ma ja Josuéjën. Tu'kë'ëyë tuuntaaytyë tä ënäty ja Moisés të tuk'ëne'emyën ja Josué. Ja ja'ayëty poj'am ojts jyänty nyajxkojtë,

11ko ja ja'ayëty nyajxtaaytyë ets aaktam ënätyëty nëë'awinm, ënät ja teetytyëjkëty ojts jëjp'am tmënaxtë ja Tios ja kyaaxë ma ja mayjyä'äyëtyën.

12Ojts näjyëtu'un tuknaxtë ja mëjnëë ja ja'ayëty mëti'ipë tsip'ixëtyën, yë Rubén yë jyä'äy, Gad yë jyä'äy ets kujkwä'kxy yë Manasés yë jyä'äy. Tyaapë ja'ayëty jëjp'ixy ënäty tyim'itë mëët ja mëti'ipë myëtsiptuuntëpën, xëmë jëjp'am ye'eytyë ma ja myëku'uktëjkëtyën, jëtu'un tä ënäty ja Moisés të tni'ënä'ämën ma ënäty jyaak juukyëtynyëm.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

13Ja ja'ayëty mëti'ipë tsip'ixyëtyën jä'ä nyimay'ajtë wëxtyikxy mil ets jëjp'ixy tyimyajpaatë mëët ja mëti'ipë myëtsiptuuntëpën oy jëna'a tsyokëtëty. Waatswitsy ye'eytyë Tios wintum ets jamtsow nyëjkxtë ma ja joyjyotën mëti'ipë yë Jericó nyitënääpyën.

14Jä'ä xëëw ojts yë Tios tyajkutuky ets tëkokyë yë Israel ja'ayëty mëj'äämpy tyajnaxtëty yë Josué ets twinkutsë'ëkëtëty, tä ja Moisés ënäty të twinkutsë'ëkëtën ko jyuuky'äjty.

15Ënät ja Wintsën t'ënëmaay yë Josué:

16Ënëëmë yë teetytyëjkëty mëti'ipë kyiiytyëpën yë kaaxë, mëti'ipë myë'ijtypyën yë käjpxytyu'unën, wä'än jap nëëjoty tpëtsëmtë.

17Tä ja Josué tjanty y'ënëmaay ets pyëtsëmtëty.

18Tim je'eyë ojts pyëtsëmtë ja teetyëty jap nëëjoty ma ja Jordán nëëjën ets wya'ak'o'oyëtyë jam nëëpë'am, ënätyë ojty ja nëë jatëkok nyämyukyë ets pyëyë'ktso'ontë janty kom, jëtu'un tä ënäty të y'ëk'ijtpën.

19Yë Israel ja'ayëty jä'ä jam tsyo'ontë Jordán, ma myajk'anyën ja mëtu'kpo'opë, mëti'ipë tso'ontakpën jëmëjt'ëjxy ets jam jyajtë Guilgal ma tsyënaaytyaknpëjktën, winkon mëët yë Jericó wyi'imy.

20Jam ojts ja Josué tnikoonpäjta'ay ja majkmäjtskpë ja tsaa mëti'ipë ënäty të tmëtsoontën jam ma Jordán mëjnëëjën

21ets t'ënëmaay ja Israel ja'ayëty: Ko jëna'a yë m'u'unk m'ëna'k myajtëwëtëty ets y'ëna'antëty: ¿Ya'atë tsaa tiijën jyanikäjpxyp?

22Ets xytyukmëmëtya'aktëty wi'ix yë Israel kajpn tuknajxyën yë Jordán mëjnëë të'ëts wa'ats.

23Wi'ix ojts nyäwyä'kxyën mäjtskpëky ets ojts të'ëts wa'ats mnaxtë, jëtu'un ijxtëm ojts jam Tsapts mëjmejy jyäty kyëpetyën, ko ojts ja mejy yajtuknaxy.

24Jëtu'un nëjkx tëkokyë ja naax kajpn tnijawëtë naaxwiinyëtë apëtsëmy ko yë Wintsën mëj ets jaanty yë'ë. Miitsëty yë'ë xëmë m'ëwtatëp ets xymyëjjaw xy'oyjyawëtëty, tääpë Wintsën mëti'ipë miits mTiosajtëpën.

Josué 5

1Tëkokyë yë yajkutujkpëtëjk mëti'ipë ënäty jam yajpatëpën xëëwkëtä'äkytsyow ma ja Jordán mëjnëëjën, ets ja yajkutujkpëtëjk Canaán ja'ayëty, jampë tsyëënëtën winkon ma ja naax mejy'itkujkpyën; ojts nijawëtë ko ënäty ja Tios ja Jordán mëjnëë të tyajtë'ëtsy ma ja Israel ja'ayëty nyajxtën, paaty ojts tsyë'ëkëtë ets ka'ap tnipëtë'ktë ja Israel ja'ayëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

2Ënät yë Wintsën t'ënëmaay ja Josué: Oytyun mäjtsk tëkëëkën yë tsujkn, yë tsaa mtuk'oytyunëp ets xynyatsujk'ëwtijtëty ja ye'etyëjkajtën ja Israel ja'ayëty mëti'ipë ka'ap ja nätsyukë tpaatënëm.

3Tä ja Josué ja tsujkn tjanty'oytyuuny ets ojts tnatsujk'ëwtijta'ay ja ye'etyëjk'ajtënëty ja ye'etyëjktëjk jam ma ja Aralot kopkën.

4Ya'atë nätsyukë paatykyëjxm ojts jëtu'un tuny, jä'ä ko ja ja'ayëty mëti'ipë jap tso'ontën Egiptë tëë ënäty ja xyëëw jyëmëjt tpatnëtë ets nyëjkxtëty tsiptuunpë, ojts ja y'o'ktaaynyëtë jam të'ëts'itjotm.

5Ja Israel ja'ayëty mëti'ipë jap Egiptë tso'ontën oy ënäty aak tsuky jyayajpaatë, ja mëti'ipë mëxu'unk'ajtën jam të'ëts'itjotm ka'ap ënäty tsyuky'atë.

6Yë Israel ja'ayëty wëxtyikxy jëmëjt jam jyëtijtë të'ëts'itjotm, ja ja'ayëty mëti'ipë jap tso'ontën Egiptë tëë ënäty y'o'ktaaynyëtë, mëti'ipë jyëkyäjpnëtëp tsyiptuntëty. Tääpë ja'ayëty ka'ap ënäty të tmëmëtowtë ja Wintsën, paaty ojts yajxon tyim'ënëmxëtë ko ka'ap nëjkx tyëkëtë ma ja it naaxwiinyëtën mëti'ipë të yaj'ëwaanëtën ja y'ap y'okëty ko yë'ë yajmo'oja'antë ja it naaxwiinyëtë ma ja jë'kxy pëky ka'ap y'ëmaaytyä'äkyën.

7E paaty kyëjxm jëtu'un yë Josué natsujk'ëwtijtaay ja ye'etyëjktëjk ja ye'etyëjk'ajtënëty mëti'ipë ënäty ok të myintën naaxwiiny, mëti'ipë ja Tios pyëjktakën kutëkats ma ja mëti'ipë të y'ooktën, jä'ä ko yë'ëjëty ka'ap ënäty tsyuky'atë, jä'ä ko tu'ujoty yajpaatë.

8Ko ojts yajtsujkta'atë ojts t'ëmaay'atë kanaak xëëw koonëm yajxon tsyoktaaytyë.

9Ënät yë Josué y'ënëmaayë Tios: Mëët ya'atë nätsyukë yë'ëjës mëët të njëpëky ja tsëtyu'un ma Egiptë ja'ayëtyën. E paatykyëjxm tampë it naaxwiinyëtë yajtijy Guilgal.

10Yë Israel ja'ayëty jam ojts tsyënaaytyaknpëktë Guilgal, e ko myajkmajkts'aany ja po'o jää ojts tnixëëwtuntë ja ëmaayxyëëw, ma ja mëj joyën mëti'ipë Jericó kajpn jyä'ä'ajtypyën.

11Jä'ä xëëw ojts tkaytyë ja tsajpkääky ka'apë tsyooymyëëtëtyën ets näjyëtu'un yë tsajpmoktë'ëts; e ko komjëpom yë'ë ojts tjë'kxnëtë mëti'ipë ijtp wintëëpën ma tampë ja it naaxwiinyëtën.

12Jä'ä xëëw ojts t'ëxmajtsnëtë ja maná, ka'ap ojts t'ëkaaynyëtë. Ja jë'kxy pëky mëti'ipë jam yajpatpën ma tääpë it naaxwiinyëtën jä'ä ojts tjë'kxnëtë.

13Tëkok ojts jyäty kyëpety, jam ënäty yë Josué yajpaaty winkon ma Jericó kajpnën, ko tu'uk yë ja'ay nyimiinë mëët yë yenypyujxn jam kyë'ëkëjxm, ënät ja Josué ojts tninëjkx ets tyajtëëy: ¿Wi'ix miny ëëts xypyutëkëjantëpë ëkë mëtsip mputëkëjäämpyë?

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14Ënät ja ja'ay y'ëtsooy: Ka pënës nkaputëkëja'any. Ëjts Tiosës xykyäjxjëtijtp, yë'ëjës niwintsën'ajty yë kyukäjpxytyëjkëty. Paaty ojts yë Josué ënätyë nyäkyoxtënaaytyä'äkyë ets tyajtëëy: ¿Tii yë Wintsën mtukmëkäjxëyëp maas ëjtsën?

15Ënät ja Tios ja kyukäjpxy nyiwintsën, y'ëtsooy: Jän yë mkë'ëk, jä'ä ko tääpë it naaxwiinyëtë mëti'ipë mtukte'empyën ëmaay yë'ë. Ënät ja Josué ojts tjantyjyeny ja kyë'ëk.

Josué 6

1Jam ma Jericó kajpnën ni pën ënäty jam kya'ëktëjkënë ets kya'ëkpëtsëëmnë. Jä'ä ko tëë ënäty ja tëjk'aaw y'ëtujkta'ay, këtiipë ja Israel ja'ayëty jap tyëkëtëty kajpnjoty.

2Paaty ja Wintsën t'ënëmaay ja Josué: mijts yam ntukë'ëtëjkëp tääpë naax kajpn mëët yë nyiyajkutujkpë ets tsyiptuunpëtëjk.

3E miitsëty tsiptuunpëtëjkëty winjëpom xynya'ëwtitëty tääpë kajpn ets jëtu'un kya'pxëty tëtujk xëëw.

4Ëpëky ja teetytyëjkëty niwëxtujk twinye'eytyëty ja kaaxë mëti'ipë yë käjpxytyu'unën myë'ijtypyën. Nitu'ukjaty ja teety aak myëët'atëp ja xyuxn, yë'ë tsajppaxwaj. Ko wyëxtukxëëwpätëty, wëxtujk'ok nëjkx xynya'ëwtitë ja kajpn, e ja teetytyëjkëty jä'ä ja xuxn tyukxu'uxtëp.

5Wi'ix xymyëtowtën ja xuxn xyu'uxy, jëtu'un mëk jyänty yujkya'axtëty ets nëjkx ja potsy kyëtäy ets nitu'ukjaty ënätyë xynyitëkëtëty ja kajpn.

6Ënät ja Josué ojts tmëkajpxmujkta'ay ja teetytyëjkëty ets t'ënëmaay: Mënëjkxtë yë kaaxë mëti'ipë yë käjpxytyu'unën myë'ijtypyën, mëti'ipë yë Tios jyä'ä'ajtypyën; niwëxtujk jam mnäwyimpiwëtëty mëti'ipë jëjp'am nëjkxtëpën ma ja kaaxë yajmëye'eyën ets yë'ë tyukxu'uxtëp ja tsajppaxwaj.

7E yë naax kajpn tyaa t'ënëmaay: Miitsëty nëjkxtë jam ma kajpn pa'ajën ets xynya'ëwtitëty. Ja ye'etyëjktëjk mëti'ipë tsip'ixëtyën jam nyëjkxtëty jëjp'am ma ja kaaxë tmënëjkxtën mëti'ipë Wintsën jyä'ä'ajtypyën.

8Ja ja'ayëty tyuuntaaytyë tä ënäty ja Josué të tyuk'ënä'ämëtën. Ja niwëxtujkpë ja teetytyëjkëty jä'ä wyinye'eytyëp ja Wintsën ja kyaaxë ets ja xyuxn tukxu'uxtë, e jam ix'am jam ja kaaxë yajmëye'ey.

9Ja ja'ayëty mëti'ipë tsip'ixyëtyën jä'ä jëjp'am nëjkxtëp ma ja teetytyëjkëtyën, ëpëky näjyëtu'un nyëjkxtëpë tu'këëyi'iky ix'am ma ja kaaxë yajmëye'eyën, tyam ja teetytyëjkëty ja xuxn tjantyaj'ëna'antë.

10E ja maytsyiptuunpëtëjkëty ojts ja Josué y'ënë'ëmxëtë ets amonyë ye'eytyëty, koonëm yë'ë kë'ëm y'ënë'ëmxëtëty jëna'a mëk yujkya'axtëtyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

11Josué jä'ä tni'ënä'ämëy tëkok tmëë'ëwtitëty ja kaaxë mëti'ipë ja Wintsën jyä'ä'ajtypyën ma ja kajpn pa'ajën winjëpom. Ko t'ëkmë'ëwtijta'atë tääts jatëkok nyëjkxtë ma ja tsyënaaytyaknëtyën ets jam ja tsuu tyajnaxtë.

12Komjëpom janty tsojk ojts yë Josué pyëtë'kojy mëët ja teetytyëjkëty ets tmëtso'ontë ja Wintsën ja kyaaxë.

13Niwëxtujk ja teetytyëjkëty twinye'eytyë ja Wintsën ja kyaaxë, aakmëët ja xyuxnëty mëti'ipë tyukxuxtëpën. Ja ja'ayëty mëti'ipë tsip'ixyëtyën jä'ä jëjp'am ets ix'am nëjkxtëp. Ja xuxn ka'ap ninu'un y'ëmony.

14Komjëpom ojts näjyëtu'un tna'owtitë ja kajpn, ko tna'ëwtijtaaytyë tääts wyimpijtë jatëkok ma ja tsyënaaytyaknëtyën. Jëtu'un ojts tna'owtitë ja kajpn winjëpom, tëkokjaty tëtujk xëëw jëtu'un y'ijty.

15Ko wyëxtujkxëëwpejty janty tsojk ojts pyëtë'kojtë, ets tna'ëwtijtë ja kajpn, e ka'ap ojts jye'eyëty tu'k'ok t'ëkna'ëwtijtnëtë, wëxtujk'ok ojts tna'owtitë.

16Ko ja teetytyëjkëty ojts ja xyuxnëty tukxu'uxtë ma ja wëxtujk'okpë kya'pxnën, ënät ja Josué ojts mëk kyäjpxy ets t'ënëmaay ja mayjyä'äy: tyam ya'axtë joktë ënät mëktä'äky, jä'ä ko yë Wintsën tëë tääpë naax kajpn tkë'ëyäky.

17Ja kajpn ets tëkokyë jënu'un winë yajpaatyën ma yë'ëjën nëjkxëp kyutëkooytyä'äy, jä'ä ko yë Wintsën tëë tni'ënä'ämë ets tëë kë'ëm ëpëky timpyëjktä'äky. Yi'iyë nëjkx wyi'imy yë Rahab mëti'ipë jyot nyini'kx tyo'kpyën, mëët yë jyiiky myëku'uk tyaak tyeety ets tëkokyë jënu'un jap yajpaatën ma tyëjkën, jä'ä ko ojts tyu'utsy ja mëti'ipë ojts jam ja kajpn t'ixtën tuntën, mëti'ipë yajkäjxtën.

18E miitsëty këtii nitii xytyontëty mëti'ipë yë Wintsën të tyajkutukyën kyutëkoyëty, jä'ä ko tii xytyoontëpëty tsojk naax kajpn ëxëëk jyatëty kyëpätëty ets nëjkx pokymyëët wyi'imy.

19Yë'ë tëy ja pu'ts pujxn, poop pujxn, tsuxkpujxn ets juunpujxn nëjkxëp yajpëjkë'ëky ets jap yajpëjkta'akëty ma ja apëjkënën ma ja wit meeny nyipetyën mëti'ipë ja Tios jyä'ä'ajtypyën.

20Ënät ja ja'ayëty tyëjkëtyë yaxpë jojkpë ets ja xuxn näjyëtu'un tjantyyaj'ënantë. Ko yë Israel ja'ayëty tmëtoowtë ja xuxn tyëjkëtyë xuxpë, ënät ojts ni'ikyë mëk jyänty'ënaanta'aktë koonëm je kajpn nyakëtaawtutaay, jä'ä ko napotsy ënäty yajpaaty. Ënät tyëjkëtyë kajpnjoty ets ojts tniwa'kta'atë.

21Yaj'o'ktaaytyë ja ye'etyëjk, to'oxytyëjk, mëjja'ay, mutskja'ay, jëyujk, tsajpkaa, yë tsajppax ets kupixyny. Wa'ats winë tyajkutëkooytyääytyë.

22Ënät ja Josué t'ënëmaay ja nimäjtskpë ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty ja kajpn ëka'any të t'ixtën: Nëjkxtë yajpëtsëmtë ja to'oxytyëjk mëti'ipë jyot nyini'kx tyo'kpyën, mëti'ipë ojts myu'utsëtën, mëët tëkokyë jënu'un jap mëët yajpaatën, jëtu'un tä ojts mëët xykyäjpxy'atën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

23Tä ojts tnitëkëtë ja Rahab ets tyajpëtsëëmtë mëët ja tyaak tyeety jyiiky myëku'uk ets jënu'un ënäty jap yajpaatën ma tyëjkën. Jam tyajnëjkxtë kajpnpë'am ma ka'ap kyutsë'ëkëtyën.

24Ënät ja Israel ja'ayëty tjëën'ixko'onëtyë ja naax kajpn ets tyajtooytyëkooytyë, yi'iyë ojts ka'ap tnino'oktë ja pu'ts pujxn, poop pujxn, tsuxkpujxn ets ja juunpujxn mëti'ipë jap myënëjkxtën ma ja Tios ja wyit myeeny nyipetyën.

25Ja Josué ojts ja Rahab tnime'kxy mëët ja tyaak tyeety ets ja jyiiky myëku'uk, jä'ä ko yë'ë ojts tyu'utsy ja ja'ayëty mëti'ipë ojts ja kajpn t'ixtën tuntën jam Jericó. E tyampaat yajpatëp yë Rahab yë y'u'unk y'ok ma Israel ja'ayëtyën.

26Ënät yë Josué ojts yajxon timnyikäjpxy ya'atë aaw ayuk mëët yë Wintsën xyëëwkyëjxm ets y'ënäny: Poky nëjkx yë ja'ay wyi'imy mëti'ipë ok kyoj'o'oyëpën ya'atë Jericó kajpn. Ko tkojtsoonëty ja kajpn potsy'ëjx yë'ë nëjkx y'ooky ja kyä'äxkopk, e ko tpëjktaknëty ja nyi'akaj yë'ë nëjkx y'ooky ja kyutëëm.

27Yë Josué mëj këjää ojts Wintsën pyutëkëty ets mëj'äämpy muum yajnikäjpxy.

Josué 7

1Tu'uk yë ja'ay mëti'ipë xyëëwajtypyën Acán yë'ë Judá jyä'äy, yë myaank yë Carmí, y'ok'u'unk yë Zabdí ets Zara, ojts kanaak winë tmënëjkxy ma tyëjkën mëti'ipë ënäty yë Tios të tni'ënä'ämën ets kyutëkoyëty, e mëët ko ojts toonpë mëti'ipë ënäty ja Wintsën të tnikäjpxyën ets kyutëkoyëty, tëkokyë ja Israel ja'ayëty ojts pyokytyëëmë'kta'atë. Yë Wintsën ojts tyukjoot'anpëkëtë.

2Yë'ë Josué ojts jëyëjp tkexy yë ja'ay jam Aí mëti'ipë tso'ontën Jericó ets nëjkx t'ixtë tuntë ja naax kajpn wi'ix yajpaatyën, tääpë kajpn a'oytsyow ënäty wyi'imy mëët yë Betel, winkon ma txëëwatyën Bet-avén. Ja ja'ayëty ojts jam nyëjkxtë ets ojts y'ixtë tyuntë.

3E ko wyimpijnëtë tä t'ënëmaaytyë ja Josué: ka'ap kyopkpëkyëty nyëjkxta'atëty yë ja'ay tsiptuunpë ets Aí kajpn yajnitëkëty. Jyëkyejpy je'eyë nyëjkxtëty mäjtsk mil ëkë tëkëëk mil, këtii ja'ay xykyäjxta'ajëty, jä'ä ko mëti'ipë kyuwantëpën yë kajpn niwäänë jam yajpaatë.

4Ënät ojts nitëkëëk mil yë ja'ayëty tsyoontë ets tninëjkxtë yë Aí. Ko jam jyajtë ka'ap yajmëtakëtë ja Aí ja'ayëty ni'ikyë ojts yajkäkta'ajëtë,

5jä'ä ojts y'ooktë yë Israel ja'ayëty i'px majkmokx tu'uk, ëpëky ja mëti'ipë ojts jyaakä'äktën ojts yajpapo'otë jampaat ma ja tsaatunën. Jam yajnajtspatëtë ma wyinjënäkyën ets ëxëëk yajtuuntë. Paaty ojts may ja ja'ay jyotmäjtskëtë ets ja jyotmëk'ajtën tyajtëkooytyë.

6Ja Josué ets ja mëjja'aytyëjkëty mon tuk ojts nyäyjyawëtë ko jëtu'un tmëtoowpatë, paaty yë wyit tkë'tstaaytyë ets ja naaxway nyätyuknipëjkëtë, tyajkëxë'ëktë jëtu'un ja monyëtukyë ets ja pëjkën ato'onën mëët ko ënäty o'ktëy të jyat të kyëpätë. Ënät ojts

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

jam nyëjkxtë ma ja Tios ja kyaaxë y'ityën ets nyäkyoxtënaaytyakëtë naaxkëjxy koonëm nyaxkukowëtë ets jëtu'un tyajtsu'ujëtyë.

7Tääts ja Josué ojts y'ënä'äny: Wintsën Tios, nikë oy jeexyë të xykyayajnaxtës ma mëjnëëjën. ¿Ix je'eyë ëëts yam o'ktëy njajnëtës nkëpäjnëtës ma Amor ja'ayëtyën, ëkë paatyën të xyajnaxtës ets ënät yë'ëjëty xyaj'ook xyajtëkoytyëtyësë? Ni'ik oy jeexyë ëëts jam të ntimwyë'ëmtë Jordán nëë'awinaxy.

8Wintsën. E tyam ¿tii ayukës ënät npaatëp ma tyam ja Israel ja'ayëty ka'ap ja myëtsip yajmëta'akëtën?

9Ja Canaán ja'ayëty mëti'ipë winkon tsënaaytyëpën ko ënät nijawëtëty koos ka'ap ja nmëtsip të xyajmëta'aktë, yë'ë nämyukëtëp ënätëty ets xyajkutëkoya'antëtyës. E ko ënäty ëëts të n'o'kta'atë, ¿pën ja mxëëw nyaja'amyätsëp?

10Ënät ja Tios y'ëtsoowë: Pëtë'ëk, ¿tii ko mkoxtänë?

11Yë Israel ja'ayëty poky të tuntë, jä'ä ko ka'ap të tmëjpëjkta'aktë ja käjpxytyu'unën. Tëë tmënëjkxtë ma jyëën tyëjkëtyën mëti'ipës ënäty të ntuknipëjktaakën xyajkutëkoytyëty, tëë tontë tmäätstë ets t'apëjkmuktë mëët ma winë tyaj'itën mëti'ipë jyä'ä'ajtëpën.

12Paaty ka'ap ninu'un tjëkyepy tsyiptuntëty mëët ja myëtsipëty. Jëtu'unyë nëjkx kyäkta'atë jä'ä ko nitëjkëyëtëp y'o'kta'atëty yë Israel ja'ayëty. Pën miitsëty ka'ap xyajkutëkoytyë mëti'ipës të nikäjpxyën xyajkutëkoytyëty, ëjts ka'apës n'ëkyajpaatanë ma miitsëtyën

13Pëtë'ëk ets yajtu'ukmuk yë naax kajpn. Ënëëmë wä'än tnäynyipëjktaakëtë etsës jopy xywyinkuwa'akëtëty, ëjts ënaanp, yë Wintsën mëti'ipë Tios'ajtpën ma Israel ja'ayëtyën: Mijts Israel kajpn, tëë xytyony ja mëti'ipë të yajtuknipëjktaakën kyutëkoyëty. Pën kä'äpyëm xyajkutëkoy ja mëti'ipë të xytyonyën ets xyajjëwä'äky ma mijtsën, ka'ap tjëkyepy xywyinkuwa'akëty yë mëtsip.

14Ko jyëpom'atëty tu'kja'ayjyäty yaa myajtsoktë, ja mëti'ipës ënäty nikäjpxypën, aak tu'kmëkukajpn nëjkx xymyëjyaaxë, aak tu'kjëën tu'ktëjk nëjkx xymyëjyaxëtyä'äy, e ja mëti'ipës ënäty ni''ijxëpën ma ja tu'kjëën tu'ktëjkpën, jä'äts nëjkx xymyëjyaxëtyä'äy ja ye'etyëjktëjk.

15E mëti'ipë ënäty yajpatpën pokymyëët, ko të tyu'utsy mëti'ipë Tios të tuknipëjktaakën ets kyutëkoyëty, nino'oky nëjkx y'ooky jëtu'unpë ja ja'ay mëët tëkokyë jënu'un ënäty winë tmëët'atyën ets ja y'u'unk y'ëna'k, mëët ko ënäty të tuny mëti'ipë ka'ap tyuunëtyën ets ko ja poky të tmëtëkë ma Israel kajpnën ko të tkumëtoownaxy ja Wintsën ja kyäjpxytyu'unën.

16Komjëpom tsojk ojts ja Josué pyëtë'kojy ets t'ënëmaay ja naax kajpn ets tu'kja'ayjyäty nyäpyëjkwa'kxëtëty. Tios yë'ë ojts tni''ixë yë Judá yë jyä'äy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

17Ënät ja Judá ja jyä'äy ojts nyäwya'këxë'ëkëtë ets yë'ë ojts yajni''ixë ja Zara ja jyä'äy. Ma ja Zara ja jyä'äyën yë'ë ojts yajni''ixë ja jyiiky myëku'uk ja Zabdí.

18Ko nätyu'ukjaty wya'këxë'ktë ja ye'etyëjktëjk mëti'ipë jyiiky'äjtyp myëku'uk'ajtypyën yë Zabdí, yë'ë ojts yajni''ixë yë Acán, yë myaank yë Carmí, yë y'ok'u'unk yë Zabdí, yë y'ok'u'unk yë Zara, yë Judá jyä'äy.

19Ënät ja Josué t'ënëmaay ja Acán: U'unk maay, mëjjaw jaantyjawë yë Wintsën mëti'ipë yë Israel ja'ayëty Tyios'ajtëpën; nikajpx mëti'ipë të xytyunyën ets këtii nitii xykyuyu'utsëty.

20Tä ja Acán y'ëtsooy: Tëyajtën, tëëjës yë Wintsën njanty myëtëkoy, mëti'ipë yë Israel Tyios'ajtypyën. Ëjts ya'atës të ntuuntëkoy:

21Mëti'ipë jam winë të yajpaatyën ma Jericó kajpnën, tu'ukës yë mëjwit të n'ixy janty'oy mëti'ipë kojpën Babilonyë, mäjtsk tsim naxy ja poop pujxn meeny, tu'kkäpy yë pu'ts pujxn, jä'ä jye'emtyëty naxy kujkmtsim. E ëjts janty këjääjës të n'ixy, paatyës të ntony, jamës të nmënëjkxy maas yë ntëjkën etsës të nitajy ntëjk'itkujkyës. Ja poop pujxn pa'tkë'pës të npëjktä'äky.

22Ënät ja Josué poj'am tkejxy nimäjtsk nitëkëëk ja ja'ay jam ma ja Acán ja tyëjkën ets ojts jam tjuutë ja wit meeny mëti'ipë Acán ënäty jam yu'utsy yaj'ijtypyën.

23Tä tukninëjkxtë ja Josué ets ja Israel ja'ayëty ets tukë'ëtëjkëtyë ja Wintsën.

24Ënät ja Acán jam tmëtso'ontë ets tyajnëjkxnëtë ma tu'uk ja it naaxwiinyëtë txëëwatyën Acor mëët ja pu'ts pujxn ets ja poop pujxn, ja wyit tyujkxy, y'u'unk tyo'oxytyëjk, y'u'unk y'ëna'k, jyëyujk tsyajpkaa, tsyajppax kyupixyny ets tëkokyë jënu'un ënäty winë tmëëtëtyën.

25Ënät ja Josué t'ënëmaay: ¿Tii ko jëtu'unpë ëyo'on jotmay të xyajminy ma ja naax kajpnën? Tyam wä'än yë Wintsën yë'ë ëxëëk mtunyë, jëtu'un tä ëëts miits të xyajjat të xyajkëpätën. Ko jëtu'un kyajpxtaay ja Josué, ënät nitu'kë'ëyë ja ja'ayëty ojts pyëtë'kta'atë ets tyaj'o'ktë ja Acán kuka'atsy, ko y'o'këtäky ja nyini'kx ojts tnino'këtë.

26Ok ojts may tuknipiwtë yë tsaa, tyampaat je'eyëm jam tsaanipiy yaj'ixy. Paaty ojts txëëwmo'otë ja it naaxwiinyëtë Acor. Koonëm jëtu'un jyajtë kyëpäjtë täänëm ja Wintsën ojts tuk'ëwa'anxeemy ja Israel kajpn.

Josué 8

1Ënät ja Wintsën t'ënëmaay ja Josué: Këtii ninu'un mtimtsyë'ëkëty ets ni mkakumay mkakutajëty. Tuknipëjktaakë ets woowtso'onta'a tëkokyë yë mtsiptuunpëtëjk ets xynyitëkëty akujk jotkujk tääpë naax kajpn mëti'ipë xyëëwajtypyën Aí. Ëjts tëëjës nkë'ëyäky ma mijtsën tëkokyë ja'ayëty mëti'ipë jam tsënaaytyëpën ets mëët ja nyiyajkutujkpë. Näyjyëtu'un ja nyaax kyajpnëty ets ja y'it nyaaxwiinyëtëty mijts mjä'ä'atëp,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

2Yë Aí kajpn mëët ja nyiyajkutujkpë mëti'ipë jam ënä'ämpën, jëtu'un nëjkx xyajjaty xyajkëpety tä xytyuunyën yë Jericó. Je'eyëp ko ja mëti'ipë ënäty mtukyajni'o'ktutëpën ja mëtsipëty, jyëkyäpëp miits xyjyä'ä'atëty. Tuknipëjktaakë ets tääpë kajpn ajotkumonë jëxkë'ptsow xynyitëkëty.

3Ënät ja Josué ojts tyajtu'ukmujkta'ay ja tsyiptuunpëtëjk ets t'ijxka'pxtaay. Tääts tnitëkëja'antë ja Aí kajpn. I'px majk mil twin'ijxy ja tsiptuunpëtëjk mëti'ipë yajxon tsip'ixyëtyën mëti'ipë ojts koots tkexyën,

4ets t'ënëmaay: Jam nëjkxtë kajpn jëxkë'ëm, jam mnäpyëjkta'akëtëty ame'tsyë ets jëjp'ixy mtimy'itëty.

5E ja mayjyä'äy ëjts mëët nëjkxa'any winkon ma ja kajpnën, e ko ja kukajpnëty ëëts xy'ixtëty nmintë, ënetyës nkukä'äka'antë ets y'ëna'antëty ko näjyëtu'un jatëkok nkä'äka'anëmë tä ojts n'ëkkukäkëmën.

6Yë'ëjëty xypyatsoona'anëm ënätyë ko ënäty jam kajpnjotm nkäkpëtsë'ëmëmë ets myäya'an tyajja'antë ko nkukäkëm jatëkok.

7Ënät mpëtsëmtëty ënätyë ets ja kajpn xynyitëkëtëty, jä'ä ko yë Wintsën tëë tkë'ëyäky.

8Ko ënäty të xynyitëkëtë, tääts xyjyëënmo'otëty, jä'ä ko jëtu'un ja ënä'ämën myiny.

9Ënät ja Josué ojts tkexy ja ja'ayëty ets jam nyäyu'utsëtëty ma Betel mëët nyämyëwinkon'atyën yë Aí, anajnytsyow ma Aí yajpaatyën. E ja Josué jam ojts wyi'imy ma ja tsyënaaytyaknëtyën.

10Komjëpom janty tsojk ojts yë Josué pyëtë'kojy ets t'ijxka'pxtaay ja tsyiptuunpëtëjk. Jëjp'am ojts nyäpyëjktä'äkyë mëët ja mëjja'aytyëjkëty mëti'ipë yajpatëpën ma ja Israel kajpnën ets tuknipëjktakëy tnitëkëja'any ja Aí kajpn.

11Tëkokyë ja ja'ayëty, ja tsiptuunpëtëjkëty mëti'ipë mëët yajpaatën ja Josué, wintuuytsyow ojts tnimintë ja kajpn ets jam anëkëjxmtsow nyäpyëjktakëtë, itkujky yajpaatë ma ja joyjyot mëët ja Aí nyäpyäätyë.

12Josué jä'ä ënäty yë tsyiptuunpëtëjk të tyu'utsy nimëkoxk mil, jam anajnytsyow ma Betel mëët yë Aí nyäpyäätyë.

13Mäjtskpëky ojts nyäyyajwa'kxëtë, tu'kpëky jam anajnytsyow, kajpnpë'am ets tu'kpëky wintuuytsyow ma ja Israel ja'ayëty ënäty të nyäpyëjkta'akëtën, jam anëkëjxmtsow. Yë Josué mëët yë tsyiptuunpëtëjk, koots ojts tmëwinkontë ja kajpn ets jam jyajtë ma ja joyjyot kyujkwä'kxyën.

14Ko ja yajkutujkpë t'ijxy mëti'ipë jam ënä'ämpën Aí, ënät ojts ënätyë twoowmujkta'ay ja tsyiptuunpëtëjk ets tnitso'ontë ja Israel ja'ayëty. Tninëjkxtë jam joyjyotm ma ja Jordán mëët nyämyëwyinkon'atyën, ni tkanijawë pën jam ja wiinkpë yu'utsy yajpaatë kajpn jëxkë'ëm.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

15Ja Josué ojts nyätyijyë tkukä'äktë ja ja'ayëty mëti'ipë tso'ontëpën Aí, jamtsow ojts nyëjkxtë ma ja tu'ujën mëti'ipë nëjkxpën të'ëts'itjotm.

16Tëkokyë ja tsiptuunpëtëjkëty mëti'ipë Aí kukajpnajtëpën ojts yajkäjxta'atë ets tpapo'otëty ja Israel ja'ayëty, e komë jä'ä y'ëkpapooytyëp ja Josué, jëtu'unyë ojts ja kajpn atu'uk t'ëxmatstë.

17Nitu'uk ojts yë tsiptuunpë kyawë'ëmy jam Aí ets Betel, jä'ä ojts tpatso'onta'atë ja Israel ja'ayëty ko kyäktë, tääts ja kajpn ojts jëtu'unyë t'ëxmatstë, ka'ap jap pën ja kuwaanpë.

18Ënät yë Wintsën t'ënëmaay yë Josué: Ënëëmë yë ja'ayëty wä'än nitëkëtë yë kajpn Aí. Jä'ä koos tëëjës nkë'ëyäky. Ënät ja Josué ojts tjanty nyi'ënä'ämë ets ja kajpn tnitëkëtëty.

19Ja tsiptuunpëtëjkëty poj'am pyëtsëëmtë mëti'ipë ënäty jam yu'utsy yajpatëpën ko tnija'awëtyë tëë ja Josué tni'ënä'ämë ets tnitëkëtëty ja kajpn. Ko tnitëjkëtyë tää tjëënmooytyë ënätyë.

20Ko ja ja'ayëty y'ijxwinpijtë mëti'ipë Aí kukajpnajtëpën, ënät t'ijxtë ko ja kyajpnëty jam tyoy ko ja jëënjok pyëtsimy. Ojts jya'ënanëtë jeexyë kyä'äktë, e ka'ap ojts t'ëkjëkyäjpnë, jä'ä ko tëë ënäty ja Israel ja'ayëty yajnatukëtë mëti'ipë ënäty të kyä'äktën jamtsow joyjotm, tä nyiwinpijtëtë.

21Ko ja Josué näjyëtu'un t'ijxpaty ko ja Israel ja'ayëty mëti'ipë jam yu'utsy të yajpaatën tëë tnitëkëtë ja kajpn, tääts tniwinpijtë ja Aí ja'ayëty ets ëxëëk tuuntë.

22Mëti'ipë ënäty ja kajpn të tjëën'ixkonëtën, ojts jam tsyoontë ets tnimiintë mëti'ipë ja Israel ja'ayëty të pyapo'ojëtën. Jëtu'un'äämpy ojts wyë'ëmtë itkujky ja Aí ja'ayëty ets tëkokyë tyaj'o'ktaaytyë.

23Yi'iyë ojts juuky tyajwë'ëmtë ja yajkutujkpë mëti'ipë jam ënä'ämpën Aí, je'eyë tmajtstë ets ojts tukninëjkxtë ja Josué.

24Ko tyaj'o'ktaaytyë mëti'ipë ënäty ja Israel ja'ayëty të pyapo'ojëtën, ënät ojts wyimpitë jam kajpnjotm ma Aí kajpnën ets tyaj'o'ktaaytyë wa'ats mëti'ipë ënäty jam juuky të wyë'ëmtën.

25Jä'ä xëëw, jä'ä ojts y'ooktë Aí ja'ayëty, majkmäjtsk mil, ye'etyëjk to'oxytyëjk.

26Jä'ä ko yë Josué ojts tni'ënä'ämë ets tëkokyë ja'ay tyaj'o'kta'atëty.

27Ja jëyujk tsajpkaa ets tëkokyë winë yë'ë ojts ja Israel ja'ayëty tjä'ä'ajta'atë, jä'ä ko jëtu'un ënäty ja Wintsën të tuk'ëne'emy ja Josué.

28Josué wa'ats tyajtooytyääy ja Aí kajpn ets xit ko'ow tuuntaay, jëtu'un tä tyampaat kyëxë'ëkyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

29Ja yajkutujkpë Aí kepykyëjxm yë Josué tkutëëy ets jëtu'un y'o'ky koonëm ja xëëw kyëtäky, täats ni'ënä'ämëy ets tyajënaktëty ets jam tsaanipiwtëty ma ja kajpn yajnitëkën. Tsyampaat tääpë tsaanipiy yajpatpnëm jam.

30Jam ma Ebal kopkën, jam ojts yë Josué tu'uk wintsë'këntyakn tyaj'oyë ma Wintsën mëti'ipë Israel ja'ayëty Tyios'ajtëpën yajmëjjawëty.

31Jëtu'un tä ënäty ja Moisés të tuk'ëne'emyën ja Israel ja'ayëty ma jyaak juuky'ätynyëmën ets tä jap myinyën ma ja ënä'ämën mëti'ipë ja Moisés jyääyën: Ja wintsë'këntyakn ka'apë wyopëtyën kyä'ätsyëtyën. Ënät ja Israel ja'ayëty jam ja wintsë'kën tyajktë, ojts ja tsajpkaa jam tnino'k tnixaamtë ets ja Wintsën tukwintsë'këtyë, jëtu'un tuuntë ja nay'ëëw'oy näykyajpx'oyë.

32Tää ja Josué tyëjkëy jääpyë jam tsaakëjxm, ma ënäty të tyu'ukmujkta'atën ja Israel ja'ayëty ets tkëxjaaytyääy ja ënä'ämën tëyajtën mëti'ipë ja Moisés të tyajwë'ëmyën.

33Tëkokyë ja ja'ayëty jam nyäpyëjktakëtë, ma ja kaaxën mëti'ipë ja käjpxytyu'unën myë'ijtypyën mëti'ipë ja Tios jyä'ä'ajtypyën, yë kukajpn ets jaaypyaat jaaypyo'kxyëty. Näyjyëtu'un ja mëjja'aytyëjkëty, ënä'ämpëtëjkëty ets ja tsiptuunpë wintsëntëjkëty. Jëtu'un ja näkyënu'kxë tpaata'antë ni'ëmukë, jam ma ënäty ja teetytyëjkëty mëti'ipë Leví ja'ayëtyën myëtënaaytyëpën kyejkyijxyëty. Nikujkwä'kxy jam yajpaatë ma ja Guerizim kopkën, ets ja kujkwä'kxy jam yajpaatë ma ja Ebal kopkën, jëtu'un tä ënäty tëëyëp yë Moisés të tni'ënä'ämën, ja Wintsën ja tyuunpë.

34Tä ja Josué tkajpxtaay ja ënä'ämën, tu'ukjaty tnimëtyaktaay ma myinyën ja näkyënu'kxë ets ja näpyojkën.

35Josué wa'ats tkajpxtaay ja aaw ayuk ma ja naax kajpnën mëti'ipë ënäty ja Moisés të tyajwë'ëmyën ma ja Israel ja'ayëtyën, ja ja'ayëty ojts tmëtoowta'atë wä'än mëjja'ay mutskja'ayëty ets wä'än jaaypyaat jaaypyo'kxyëty.

Josué 9

1Yë yajkutujkpëtëjk mëti'ipë jam ënä'ämtëpën ma Hit ja'ayëtyën, Amor ja'ayëtyën, Canaán ja'ayëtyën, Ferez ja'ayëtyën, Heve ja'ayëtyën ets Jebús ja'ayëty ojts tnijawëtë wi'ix ënäty të jyäty të kyëpetyën jam Aí. Ya'atë yajkutujkpëtëjk jam ënäty tsyëënëtë anajnytsyow'äämpy ma ja Jordán mëjnëëjën ets tëkokyë ma ja kopkjotmën, ma ja joyjyotmën ets jampaat ma ja Mejyën Naax'akujkpyë pya'ajën ets tyimja'ty jam ma ja Líbano y'itjotmën.

2Ënät ojts tu'ukyë nyämyatsëtë aak yë'ëjëty ets tkäjpxy'atë ko tsyiptuna'antë mëët ja Josué ets tëkokyë ja Israel ja'ayëty.

3E ja Heve ja'ayëty mëti'ipë tsënaaytyëpën Gabaón ojts tnijawëtë wi'ix ënäty të y'ëti'ityën ja Josué jam Jericó ets Aí.

4Ënät tuknipëjktakëtyë ets twin'ëëna'antë. Tää tyu'utëjkëtyë ma kyëruktsëtyën. Yë'ë tyukniwë'ëntë tuk xa'k, näjyëtu'un po'o ak a'ukën këëtspë ets axuyëpë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

5Ojts ja wyitëty kyë'ëkëty tuktëkëtë mëti'ipë këëtsën ets axuyën jä'ä myëtso'ontë ja tsajpkääky mëti'ipë tëë tyëtstaaynyën ets të nyi'ëëxyoonën.

6Paaty ko jam jyajtë Guilgal ma ja Josué ets tëkokyë ja Israel ja'ayëty ënäty jam të tsyënaaytyaknpëktën, tyaa t'ënëmaaytyë: Jëkäm'it ëëts ntsoontë ets miits yaa nimintë ntsoktës tu'uk ja mëyajtën xytyuntëty ja käjpxytyu'unën mëët ëëtsëty.

7Ja Israel ja'ayëty tyaa t'ëtsoowtë ja Heve ja'ayëty: Ëëtsëty wi'ixës n'uknijawëtëty pën janty jëkäm'itën mtsoontë, wä'änxyëp muum winkon mtsëënëtë; ¿E wi'ix jëtu'un ja käjpxytyu'unën ëëts n'ëktuntëty mëët miitsëty?

8Tä yë'ëjëty t'ënëmaaytyë ja Josué: Wintsën, tyaa mijts të nimintë, mijts ix tii xytyuktunantëpës. Tääts yajtëëwëtë: ¿Mpënxë miitsëty? ¿Maajën mtsoontë?

9Tää y'ëtsoowtë: Ëëtsëty jëkäm'it ntsoontës, nimintë yaa miitsëty mëët ko ja mWintsën Tios mëj'äämpy yajnikäjpxy jamtsow muum, tëëjës nijawë'atë ko ojts ja myëj'ajtën tyaj'ixyë mëjwiin këjää jap Egiptë,

10ets näjyëtu'un wi'ix tuunyën ja yajkutujkpëtëjk mëti'ipë Amor ja'ayëtyën jampë yajpaatën nëë'awinaxy ma Jordán mëjnëë jyënäkyën. Jä'ä ja Sihón mëti'ipë jam kukajpn'ajtpën Hesbón ets ja Og jampë y'ëne'emyën Basán mëti'ipë tsënaayën jam Astarot.

11Paaty ëëts yë nmëjja'aytyëjkëty ets nmëkunaax nmëkukajpnëty të xy'ënëëmëtës: Nipëjktaakëtë ets ixtë mëti'ipë mëtu'uye'eytyëpën ets nëjkx xy'ixtë ma jam yajpaatën ets xy'ënëëmëtëty ko yë'ë mnimiintëp ets yë'ë nyija'ap tii xytyuktuna'anëmë ets pën kyupëjkpy ets jeexyë ja käjpxytyu'unën mëët ntu'unëmë.

12Koos ntso'ontë jam maas nkukajpn'atën, ya'atë tsajpkääky an ets oy ënäty, e tyam, tëë tsyëtstaaynyë ets tëë nyipu'taaynyë.

13Näyjyëtu'un ya'atë po'oxuy koos nyaj'ujtstë mëët yë tsatym nyëë aak oynyëm ënäty, e tyam tëë kyë'tsnë. E näjyëtu'un ëëts ja nwit ntujkxyëty, tëë kyë'tstaaynyë jä'äkyëjxm ko ja në'ë tu'u kyëjääjëty ets jekyëpës jam ntso'onëtë.

14Ja Israel ja'ayëty ojts tjanty y'ixtë ja jyi'kxy pyikyëty ja Gabaón ja'ayëty mëti'ipë myëmiintën ko janty jëtu'un ënäty tä y'ëna'antën, ja Wintsën ka'ap ojts jëyëjp tyajtëwtë.

15Josué ojts jëtu'unpë ja aaw ayuk tkupëky ets tuuny ja käjpxytyu'unën mëët yë'ëjëty, ënät nyäy'ënanëtë ko ka'ap maa tsip käjpxy tmëët'ata'antë ets jëtu'un ojts tnima'kxtë ja jyuuky'ajtënëty. Näyjyëtu'un ja Israel mëjja'aytyëjkëty ojts t'a'ixëtë.

16Kom tëkëëk xëëw ja Israel ja'ayëty tnija'awëtyë ko ja Gabaón ja'ayëty wiinkontëm ënäty tsyëënëtë.

17Ko jëtu'un tnija'awëtyë ënät tnitso'ontë, kom tëkëëk xëëw jam jyajtë ma ja kyajpnëtyën ja Gabaón ja'ayëty, jä'ä ja kajpn txëëwatë Gabaón, Quefirá, Beerot ets Quiriat-jearim.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

18E ja Israel ja'ayëty ko jam jyajtë ka'ap ojts tyaj'ooktë ja Gabaón ja'ayëty, jä'ä ko ja kopktëjkëty tëë ënäty jëtu'un tukwinwanëtë ja Wintsën mëti'ipë Tyios'ajtëpën ja Israel ja'ayëty ko tnimä'kxa'antë ja jyuuky'ajtënëty. Paatykyëjxm ja mëjja'aytyëjkëty ojts tyukjoot'anpëkëtë ja Israel kajpn.

19Ets ja mëjja'aytyëjk y'ënantë: Tëës n'ënëmaaynyëtë mëët yë Wintsën yë xyëëw ko ka'ap nyaj'ooka'anëmë. Tyam ka'ap tjëkyepy tii ntu'unmëty mëët yë'ëjëty.

20Kopkpëky ko nimä'kxmëty yë jyuuky'ajtënëty, jä'ä ko ka'ap jëtu'un ntu'unmëty, yë Wintsën nëjkxëp xytyukjoot'anpëjkëmë.

21Paatykyëjxm ja mëjja'aytyëjkëty ojts t'ënëëmëtë ja Israel ja'ayëty ets këtii ni pën tyaj'ooktëty, je'eyë tëy tyajtuntëty, tyajja'axypyuxtëty ets tyajnëëniwitstëty, tmëtuntëty ja naax kajpn. Jëtu'un'äämpy ja mëjja'aytyëjkëty tpatuuntë ja y'aaw y'ayukëty mëti'ipë ënäty të twinwanëtën.

22E ja Josué ojts tyajtëy ja Gabaón ja'ayëty ets t'ënëmaay: ¿Tiijës ko të xywyin'ëëntë ko m'ëna'antë ko jëkäm'it mtsoontë ets pën yääyëtëm winkon mtsëënëtë?

23Paaty yam n'ënëëmëtë ko miitsëty poky mwë'ëma'antë ets xëmë je'eyë mëtuntëty. Yë'ë xëmë mtuunk'atëp; yë ja'axynyipujxk ets nëëkoonk mëti'ipë tunëpën ma Wintsën yë jyëën tyëjkën.

24Ënät t'ëtsoowtë ja Josué: Ëëtsëty paatykyëjxmës jëtu'un të n'ëtë'ëtstë, jä'ä ko miits ënäty ntsë'këtyëp, koos xy'ëkyaj'o'ktaaynyëtëty, jä'ä ko tëëjës nijawëtë ko yë Moisés ojts yë Tios y'ënë'ëmxëty, ko tëkokyë ya'atë it naaxwiinyëtë tniwa'kta'ajëty ets tyajkutëkoyëty tu'kë'ëyë jënu'un yaa ja'ay tsyëënëtën.

25E ëëtsëty tyaajës nyajpaatë mijts mwintuuy, mijts ix tiijës xytyuktunantëp, oy tii xytyuk'ënä'ämtëtyës, ëëts jëjp'ixy ntimyajpaatës.

26Jëtu'un'äämpy ojts yë Josué ka'ap t'ëwa'atsy ets Israel ja'ayëty tyaj'ooktëty yë Gabaón ja'ayëty.

27Yë'ë ojts tuknipëky ets tuunk'atëty yë nija'axk, nëëkoonk nëëwijtsk ets tyuntëty maa ja naax kajpnën ets ma ja wintsë'këntyaknën jam ma ënäty ja Wintsën të twin'ixyën. Tyampaat yë Gabaón ja'ayëty yë'ë jëtu'unpë tyuunk'ajtëp.

Josué 10

1-2Yë Adonisédec mëti'ipë ënäty jam ënä'ämpën Jerusalén, ko tnija'awëy ko yë Josué tëë tyajkutëkoy yë Aí kajpn mëët ja nyiyajkutujkpë, ijxtëm ja Jericó kajpn tyajkutëkooyën mëët ja nyiyajkutujkpë ets ko yë Gabaón ja'ayëty tëë mëët nyäpyëkëtë yë Israel ja'ayëty ets tyam tu'ukyë yajpatnëtë. Ko tnija'awëy ko yë Gabaón ja'ayëty tëë mëët nyäpyëkëtë yë Israel ja'ayëty, ni'ikyë ojts tsyë'ëkëtë, jä'ä ko nyija'awëtëp ënäty yë Gabaón ja'ayëty ko jotmëk ijtyëty ets kyajpnëty mëj'äämpy yajpaaty këtiinëm jyëtu'un'atë yë Aí kajpn.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

3Paatykyëjxm ojts yë Adonisédec kanaak yë noky tyaj'oyë ets tuknikejxy ja yajkutujkpë Hoham mëti'ipë jam ënä'ämpën Hebrón, ja Piream mëti'ipë ënä'ämpën Jarmut, ja Jafía mëti'ipë jam ënä'ämpën Laquis ets ja Debir mëti'ipë jam ënä'ämpën Eglón, ets t'ënëmaay:

4Mintë putëjkëtëkës maas yam ntsippaatyën mëët yë Gabaón ja'ayëty, yë'ëjëty tëë yë käjpxytyu'unën tuntë mëët yë Josué ets tëkokyë yë Israel ja'ayëty.

5Ënät ojts jyänty tyu'ukmuktë yë nimëkoxkpë yajkutujkpë mëti'ipë Amor ja'ayëtyën, jä'ä ja yajkutujkpëtëjk mëti'ipë jam yajpatëpën Jerusalén, Hebrón, Jarmut, Laquis ets Eglón, tu'ukyë ojts tsyoontë aakmëët yë tsiptuunpëtëjkëty ets tninëjkxtë ja Gabaón kajpn.

6E ko ja Gabaón ja'ayëty jëtu'un t'ijxtë ënätyë ojts tkäjpxynyikäxtë ja Josué jam Guilgal ma ënäty jam yajpaatyën ets t'ënëmaaytyë: Wintsën këtii ëëts jëtu'unyë xynya'ixtë. Min poj'am putëjkëtëkës, tun yë mëyajtën ets niwaantutëkës, tëë yë yajkutujkpëtëjk mëti'ipë Amor ja'ayëtyën tu'ukyë nyäpyëkëtë jampë kopkjotm yajpaatën etsës xynyitëkëja'antë.

7Ko Josué jëtu'un ja ayuk pyatë ënätyë ojts tsyoony jam Guilgal mëët tu'kë'ëyë yë tsyiptuunpëtëjkëty mëti'ipë jotmëkëtyën,

8ets ja Wintsën y'ënëmaayë: Këtii ninu'un mtimtsyë'ëkëty, ëjts tëëjës yë nkë'ëyäky tääpë ja'ayëty ma mijtsën ets ni pën tkajëkyepy ënät ëxëëk m'ëk tuunënëtëty.

9Yë Josué ko jam tsyo'ony Guilgal, koots ojts ye'ey ets jëtu'un tukja'ajty ja Amor ja'ayëty ajotkumonë.

10Wintsën ojts kë'ëm tuknipëjktaakë ets nëkooyë yajtsë'ëkëtëty ja Israel ja'ayëty, e jëtu'un'äämpy ja Josué may ja ja'ay tyaj'o'ky jam Gabaón. Ojts ja Amor ja'ayëty jyakäknëtë, e ja Josué ojts ënätyë tpatsoony, jampaat tpaja'ajty Bet-horón ets jënu'un tim pyäätyën aak yaj'o'k, tyimpanëjkx jampaat ma ja it naaxwiinyëtë txëëwatyën Azecá ets Maquedá.

11Ko jam jyënajkë'ktë yë Amor ja'ayëty ma ja it naaxwiinyëtë txëëwatyën Bet-horón ets jä'ä tkukä'äktë ja Israel ja'ayëty. Ënät yë Wintsën jam tyajkutëjkëy yë mëktëtsn tuu tsajpjotm ets may yë Amor ja'ayëty y'o'ktë mëët ja tëtsn tuu këtiinëm jyëtu'unëty tä ënäty ja Israel ja'ayëty të tyaj'ooktën mëët ja tyiypyujxnëty.

12Ko yë Wintsën tkë'ëyäjky yë Amor ja'ayëty ma Israel ja'ayëtyën, ojts yë Josué yë Wintsën tmëkäjpxy jam ma ja mayjyä'äy yajpaatën ets t'ënëmaay: Yë xëëw wä'än twë'ëmy jam Gabaón; Yë po'o wä'än twë'ëmy jam Aialón.

13Ja xëëw ets ja po'o ojts jyänty wyë'ëmtë koonëm ja Israel ja'ayëty tyaj'o'ktaaytyë ja myëtsipëty. Ya'atë nyikäjpxyp ja nyoky ja Wintsën ko y'ënä'äny: Ojts tëkok yë xëëw wyi'imy tsajp'itkujky, ets jä'ä ojts pyo'oxy tu'kxëëwën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14Tyampaat ka'ap maa yajmëtoy'äty yë xëëw y'ëkwë'ëmnë, tä ojts wyi'imyën tëëyëp ma ja Tios tmëtoow'ijtyën tu'uk ja ja'ay mëti'ipë mëkajpxën, jä'äkyëjxm ko ja Wintsën tputëjkëy ja Israel kajpn.

15Ënät ja Josué ojts wyimpijnë jam Guilgal ma y'ijta'aktën mëët tëkokyë yë Israel ja'ayëty.

16Ja nimëkoxkpë ja yajkutujkpë ojts jyajaakä'äktë ets jyanäyyu'tsëtë ma tu'uk ja aankën jam Maquedá.

17Ok ojts yajpaatë ets yajtuk'ëwa'anëy ja Josué.

18Ja Josué ojts tuk'ëne'emy ja ja'ayëty ets t'ënëmaay: Yajkëpiptë tsaa ets xyaj'ëtuktëty tääpë aank, ets jam wyë'ëmtëty mëti'ipë kyëwent'atëpën.

19E miitsëty këtii nëkoo mpo'oxtë, panëjkxtë yë mëtsipëty ets jëxkë'ptsow xytyu'u'ëtuktëty. Këtii ni pën xy'ëkyajwinpijnëtëty ma kyajpnën. Jä'ä ko yë Wintsën mëti'ipë miits mTiosajtëpën tëë kyë'ëyakëtë ma miitsëtyën.

20Ok ojts ja Josué mëët tëkokyë yë Israel ja'ayëty tjaakyaj'o'kta'atë ja Amor ja'ayëty, e mëti'ipë juuky wë'ëmtën jam ojts jyaak käktso'oktën ma kyajpnëtyën.

21Ja Israel ja'ayëty oy mëk ojts wyimpitë jam Maquedá ma ja y'ijtakn yajpaatën, e jam ja Josué ënäty yajpaaty. Ja Israel ja'ayëty ni pën wiink kyanimëtyä'äkyë ets ëxaty kya'ënë'ëmxëtë.

22Ok ojts ja Josué tni'ënä'ämë ets y'ënäny: Nëjkx akëëytyu'utë ja aank ets jap xyjyuutëty ja nimëkoxkpë ja yajkutujkpë.

23Ja Israel ja'ayëty ojts tjantyyajku'ëwa'atstë ja aank ets tju'të ja yajkutujkpë mëti'ipë ënä'ämtëpën jam Jerusalén, Hebrón, Jarmut, Laquis ets Eglón.

24Ko jam twoowmiintë ma Josuéjën, tä ojts twoowmujkta'ay ja ja'ayëty, mëti'ipë jam yajpatëpën ma Israel kajpnën ets t'ënëmaay ja tsiptuunpë wintsënëty: Mëjwa'aktë ets xyo'kmëtäänëtëty tyaapë yajkutujkpëtëjk, yë'ëjëty ojts jëtu'un tuntë,

25ets ja Josué y'ënëmaayëtë: Këtii mtsë'ëkëtëty ets këtii nëkoo mmaytyë mtajtë. Ni'ikyëmës amëk jotmëk mtimyyajpaatëty. Jä'ä ko Wintsën aakjëtu'un tuna'any yë mëtsiptëjk.

26Yë Josué ojts tyaj'ooky ja nimëkoxkpë ja yajkutujkpëty ets tkutëëy ma tu'uk yë kepyën, tu'ukjaty jam ojts tyajxëëwnaxy.

27Ko tsyu'ujënë tä ja Josué tni'ënä'ämëy ets tyajjënaktëty ja o'kpë ets nëjkx jap tpëjkta'aktë aankjoty ma ënäty të nyäyu'utsëtën. Ta'tspëk ojts yajxon t'akë'ëtë mëët yë tsaa. Tsyampaat këxë'kp jam jëtu'un ja aank.

28Jä'ä xëëw ojts ja Moisés tukja'ty ja Maquedá kajpn ets tyajkutëkooy, wa'ats tyaj'o'ktaay ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty jam tsënaaytyëpën. Ni pën ojts kyawë'ëmy

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

juuky. Ja yajkutujkpë mëti'ipë ënäty jam ënä'ämpën jëtu'un tyaj'o'ky tä tyaj'o'kyën ja Jericó yajkutujkpën.

29Jam ojts tsyoontë yë Josué ets nyëjkxtë Libná mëët tëkokyë yë Israel ja'ayëty ets tnitëjkëtyë.

30Yë Wintsën ojts kë'ëm tim kyë'ëyäky ya'atë naax kajpn mëët yë nyiyajkutujkpë ma Israel ja'ayëtyën. Ni pën ojts jam kyawë'ëmy juuky, wa'ats y'o'ktaaytyë. Ja yajkutujkpë jampë ijty y'ëne'emyën, jëtu'un ojts tyaj'ooktë tä tyaj'o'ktën ja Jericó yajkutujkpë.

31Ënät ojts tsyoontë yë Josué jam Libná mëët tëkokyë Israel ja'ayëty ets tyajnatujktë yë Laquis kajpn.

32E komjëpom täats tnitëjkëtyë ja kajpn, yë Wintsën ojts kë'ëm timkyë'ëyaky ya'atë kajpn ma Israel ja'ayëtyën, e yë'ëjëty ojts wa'ats tyaj'o'kta'atë ja ja'ayëty ets ja jëyujk tsajpkaajëty mëti'ipë ënäty jam yajpatëpën.

33Horam mëti'ipë yajkutujkpën Guézer ojts tsyoony mëët tëkokyë yë tsyiptuunpëtëjk ets tniwaantu'uta'any yë Laquis, e ka'ap myëtäky mëët ja Josué, Josué wa'ats tyaj'o'ktaay ja ja'ay, ni pën ojts juuky tkayajwë'ëmy.

34Ko yë Josué mëët tëkokyë yë Israel ja'ayëty jam tsyo'ontë Laquis, jam ojts nyëjkxtë ma Eglón kajpnën, jëyëjp ojts tyajnatuktë ets tnitëjkëtyë.

35Jä'ä xëëw nimay yë ja'ay tyaj'o'ktë, mëti'ipë ënäty jam tsënaaytyëpën; ojts tyajkutëkooytya'atë tëkokyë winë jampë yajpaatën kajpnjotm, timjëtu'un tä y'ëtëtstën jam Laquis.

36Ko jam Eglón tsyo'ontë, jam ojts nyëjkxtë Hebrón ets tnitëjkëtyë.

37Ko tnitëjkëtyë, yajxon tim yajkutëkooytyë ja kajpn ets ja nyiyajkutujkpë tkupujxtë mëët ja tyiypyujxnëty ets tëkokyë ja ja'ayëty ets ja jëyujk tsajpkaajëty mëti'ipë ënäty jam yajpatëpën ets ma ja kajpnëtyën mëti'ipë mëët nyämyëwinkon'atëtën; näjyëtu'un o'ktëy tuuntë tä ojts tuntën ja Eglón kajpn.

38Jam yë Josué tsyo'ony mëët tëkokyë yë Israel ja'ayëty ets ojts nyëjkxtë Debir, ojts näjyëtu'un tnitëkëtë.

39Ojts tkupuxtë ja yajkutujkpë mëti'ipë ënäty jam ënä'ämpën ets ja ja'ayëty mëti'ipë jam tsënaaytyëpën, yë'ëpaat ja kajpn tyajtëkooytyë mëti'ipë mëwinkon'ajtëpën. Ma Debir kajpnën ka'ap ojts ni pën juuky wyi'imy, wa'ats ja ja'ayëty y'o'ktaaytyë, jëtu'un tä jam jyä'äjty ma Hebrón kajpnën ets Libná mëët ja yajkutujkpëtëjk.

40Jëtu'un'äämpy yë Josué ojts tniwa'kta'ay tampë ja it naaxwiinyëtë. Ojts tyaj'o'kta'ay ja yajkutujkpëtëjk jampë yajpaatën ma ja kopkjotmën, ma ja Négueb tnitänën, jam joyjyotm ma ja winjënakën. Yajkutëkooytyääy winë ets ojts tyaj'o'kta'ay ja ja'ay jampë tsyëënëtën. Ni pën ojts juuky tkayajwë'ëmy, jëtu'un tuuny tä ënäty ja Wintsën mëti'ipë Tyios'ajtypyën yë Israel ja'ayëty të tyuk'ëne'emyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

41-42Tu'ktonyë tmëmëtaktaay ja yajkutujkpëtëjk ets tniwa'ktaay ja naaxwiinyëtë jampë yajpaatyën itkujkm ma Cades-barnea mëët yë Gaza nyäpyäätyë; näjyëtu'un ma ja Gosen it tnitänën ets jampaat jyä'ty Gabaón. E tiikyëjxmën ko myëtaktë, jä'ä ko yë Wintsën yë'ë ënäty mëët yajpaatë.

43Ko jëtu'un kyijxy nyäjxy, ënät ja Josué ojts wyimpijnë jatëkok jam Guilgal mëët tëkokyë ja Israel ja'ayëty.

Josué 11

1Ko yë Jabín, Hasor yajkutujkpën tnija'awëy mëti'ipë ënäty të tyuny të jyätyën, ënät ojts tu'uk ja käjpxytyu'unën tyaj'apaatë mëët ja Jobab mëti'ipë jam ënä'ämpën Madón ets mëët ja yajkutujkpëty mëti'ipë jam ënä'ämtëpën Simrón ets Acsaf,

2näjyëtu'un mëët ja yajkutujkpëtëjk jampë kopkjotmën anëkëjxytsyowpë, joyjyotypyë ma ja Jordán mëjnëëjën, ëpa'tkë'ëmtsowpë ma yajpaatyën Quinéret mejyën, tëkokyë ma ja joyjyotën ets jënu'un tmëwinkon'atyën ja Dor jamtsow anajnytsyow.

3Ojts näjyëtu'un tuntë ja käjpxytyu'unën mëët ja Canaán ja'ayëty mëti'ipë ënäty yajpatëpën jamtsow a'oytsyow ets anajnytsyow, näjyëtu'un mëët yë Amor ja'ayëty, Hit ja'ayëty, Ferez ja'ayëty, Jebús ja'ayëty jampë tsyëënëtën ets Heve ja'ayëty mëti'ipë jam tsënaaytyëpën ma ja mëjkopk txëëwatyën Hermón Mizpá nyaaxjot.

4Tëkokyë ya'atë yajkutujkpëtëjk ojts tsyo'onta'atë mëët tu'kë'ëyë tsyiptuunpëtëjkëty ets may'äämpy yë kepy wintëkäämpë tmëtso'ontë mëti'ipë myëtsiptuuntëpën ets këwaayëty ojts tmëtso'onta'atë. Yajxon nimay kyëxë'knëtë tä nëë'ajinën, ka'ap t'ëkjëkyäjpnë yajmëtyowtëty.

5Ya'atë ja'ayëty tu'ukyë ojts nyäpyëkëtë ets tsyo'ontë. Jam jyajtë ma tu'uk yë Merón mëjnëë jyënäkyën ets ja Israel ja'ayëty mëët tsyiptuna'antë.

6Yë Wintsën ojts t'ënëëmë yë Josué: Këtii mtsë'ëkëty, jä'ä ko jopy ooky ya'atë ja'ayëty kya'ata'aja'antë mijts mwintuuyëty. Yë kyëwaayëty nëjkxëp xytyektsyujkta'atë këtiipë y'ëkpëyë'knëtëty ets kyepywyintëkäämpëty mëti'ipë myëtsiptuuntëpën wa'ats xynyino'ktaayëty.

7Ënät ja Josué tuknipëjktakëy mëët tëkokyë ja jyä'äy mëti'ipë tsip'ixyëtyën ets tukja'ajtë ja myëtsip ajotkumonë jam ma ja Merom nëë akëyën.

8Yë Wintsën yë'ë ojts ja Israel ja'ayëty yajmëta'akëtë, jampaat ja myëtsip tpaja'ajtë ma Sidón kajpnën ets ma ja Misrefot-maim kajpnën, e jamtsow a'oytsyow jampaat ojts tpaja'të ma ja Mizpá joyjyotën. Nitu'uk ojts ja'ay tkayajwë'ëmtë juuky.

9Josué ojts tpatuny tä ënäty ja Wintsën të y'ëne'emyën, wa'ats tekytsyujktaay ja kwaay këtiipë y'ëkpëyë'knëtëty ets näjyëtu'un tnino'ktaay ja kepy wintëkäämpë mëti'ipë myëtsiptuuntëpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

10Ko wyimpijnë jam ojts nyijkxy Hasor, ma ënäty ja yajkutujkpëtëjk ja käjpxytyu'unën të tuntën. Ko jam jyä'äjty tä ojts tyaj'ooky ja yajkutujkpë jampë y'ëne'emyën,

11ojts tyaj'o'kta'atë ja ja'ayëty jampë tsyëënëtën, wa'ats winë tyajkutëkooytyääytyë ets tyajtooytyë ja kajpn.

12Näyjyëtu'un ja wiinkëtypë ja kajpn mëti'ipë ënäty mëët ja käjpxytyu'unën të tmëët'atyën ojts tyajkutëkooytyä'äy ets tyaj'o'ktaay ja nyiyajkutujkpë ets mëët tëkokyë ja ja'ayëty jampë tsyëënëtën, jëtu'un tä ënäty ja Moisés të tyuk'ëne'emyën ja Wintsën.

13Jä'ä tëy ja kajpnëty jampë yajpaatën tunkëjxm ka'ap ja Israel ja'ayë tyajtooytyë, yi'iyë ojts tyajtoytyë ja Hasor kajpn.

14Ojts tkupujxta'atë ja ja'ayëty jampë tsyëënëtën, nitu'uk tkayajwë'ëmtë. Yë'ë ojts tjä'ä'ajta'atë ja jëyujk tsajpkaa ets winëjaty jampë yajpaatyën kajpnjotm.

15Yë Wintsën ojts yë ënä'ämën tmo'oy yë Moisés, e yë Moisés ojts ya'atë ënä'ämën tyajknaxy ets tmooy yë Josué, Josué yë'ë ojts tkuuytyuunta'ay.

16Josué ojts tniwa'kta'ay tampë ja it naaxwiinyëtë, mëti'ipë kopkjotmën ma ja Négueb itjotmën, Gosen y'itjotm, ma ja Jordán nëëpa'ajën, tukë'ëyë joyjyot ma ja Israel ja'ayëty yajpaatën.

17Ojts tniwä'äky ja naaxwiinyëtë jampë yajpaatyën Halac, ma mëët nyäpyäätyë yë Seir, jampaat Baal-gad, ma ja joyjotmën mëti'ipë Líbano nyitënääpyën ets tyim'ixkëtä'äky jam ma Hermón kopkën. Josué wa'ats tmajtstaay ets tyaj'o'ktaay ja jampë ja yajkutujkpëtëjk,

18ma mëët jeky tsiptuuntën.

19Yi'iyë ojts wyi'imy ja Gabaón kajpn, ma ja Heve ja'ay tsyëënëtën, mëti'ipë mëët ja käjpxytyu'unën tyuuntën ets mëët nyäy'ënanëtë ko ka'ap yaj'ooka'anëtë. Tëkokyë ja wiinkëtypë ja kajpn atsip ojts tnitëkëtë.

20Wintsën ojts kë'ëm tuknipëjktaakë ets tääpë ja'ayëty kujuun nyäpyëjkta'akëtëty ets tmëmayëtëty ja Israel kajpn, tääts yë'ë yajkutëkooyëtë ets yajkëjxtaayëtë. Nimaa ja pa'ëyo'owën tkamëët'ajtë mëët yë'ëjëty, jëtu'un tä ja Wintsën ënäty të tuk'ëne'emyën ja Moisés.

21Jä'ä xëëw ojts ja Josué tyajkutëkoy ja anaquitas ja'ayëty, jampë tsyëënëtën ma ja Hebrón y'itjotmën, ma ja kajpn Debir, Anab ets tëkokyë ja kopkjot jënu'un yë Judá ets Israel tnitänën.

22Ka'ap ojts nitu'uk wyi'imy ja y'u'unk y'ok ja ja'aypyajkyeny Anac ma ja Israel ja naaxwiinyëtë ojts tniwä'äkyën. Ja ja'aypyajkyeny Anac ja y'u'unk y'ok jämyë ojts wyë'ëmtë ma ja Gaza, Gad ets Asdod kajpnën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

23Jëtu'un'äämpy ja Josué tniwa'ktaay ja jampë ja it naaxwiinyëtë tä ënäty ja Wintsën të tuk'ëne'emyën ja Moisés, tää tkijpxwax'ktaay ets tmooytyääy ja Israel ja'ayëty mëti'ipë kyuma'ayën'ajtën. Ko jëtu'un nyäjxy ka'ap ojts maa y'ëktsiptuunëtë.

Josué 12

1Yaa yajnimëtyä'äky jënaak ojts y'ooktën ja yajkutujkpëtëjk mëti'ipë ja Israel ja'ayëty yaj'o'ktën jam a'oytsyow ma ja Jordán mëjnëëjën ets ja it naaxwiinyëtë mëti'ipë nyiwa'kën jampë tsyo'ontä'äkyën Arnón ets jyä'ty jam ma Hermón kopkën ets tu'kë'ëyë jënu'un ja jyoyjyot jam yajpaatyën awinmtsow ma ja Jordán mëjnëëjën.

2Sihón mëti'ipë jam yajkutujkpën ma Amor ja'ayëtyën ets jam tsyënaay Hesbón. Jampaat ijty y'ëne'emy ma txëëwatyën Aroer, ja jampë yajpaatyën ma ja mëjnëëpa'ajën mëti'ipë xyëëwajtypyën Arnón, tyimtsoony jam joykyujkm ets jyä'ty ma ja Jaboc mëjnëëjën, ma tsyo'ontä'äkyën ja nyaaxëty ja Amón ja'ayëty, kujkwä'kxypyë ja Galaad itjotm.

3Yë'ë ënäty näjyëtu'un jyä'äniwäämpy ja jampë joyjyot yajpaatyën a'oytsyow ma ja Jordán mëjnëëjën; tsyo'ontä'äky jam ma ja Quinéret mëjnëëjën ets tyimja'ty ma yajtijyën Ooky mëjmejy matsow yajninëjkxyën ja Bet-jesimot ets kyuye'eynyäxy, nyijkxy ëpa'tkë'ëmtsow ets jyä'ty jam ma Pisgá kopkën.

4Og mëti'ipë jam ënä'ämën Basán, ja Refa ja'ay mëti'ipë ënäty jam jaakyajpatpën Astarot ets Edrei.

5Jampaat ja it naaxwiinyëtë ijty tnitänë ma Hermón kopkën, anëkëjxytsyowpë wyi'imyën ets wiinkpë tsyo'ontä'äky Salka, mëti'ipë a'oytsyow yajpatpën, nyäxy jam Basán ets jyä'ty Guesur; y'ëwtity jam Maacá ets kujkwä'kxy yë Galaad y'itjotm mëti'ipë jamtsow wë'ëmpën ëpa'tkë'ëmtsow, mëti'ipë ënäty nyiwäämpyën yë Sihón, Hesbón yajkutujkpë.

6Ya'atë jëtu'un ja yajkutujkpëtëjk mëti'ipë yë Moisés ets tëkokyë yë Israel ja'ayëty ojts ka'ap tyajmëta'aktën ets ojts tniwa'këtë ja nyaax kyamëty y'it nyaaxwiinyëtëty. Ya'atë it naaxwiinyëtë yë'ë ojts yajmo'otë yë Rubén ja'ayëty, Gad ja'ayëty ets kujkwä'kxy ja Manasés ja jyä'äy.

7Ja Josué mëët tëkokyë ja Israel ja'ayëty ya'atë yajkutujkpë ojts tyaj'ooktë jamtsowpë anajnytsyow wyi'imyën ma ja Jordán mëjnëëjën. Ma ja it naaxwiinyëtën mëti'ipë yajpatëpën jam Baal-Gad, mëti'ipë nyitënääpyën yë Líbano joyjyot ets ma ja Halac mëj kajpnën jampë yajpaatyën Seir. Josué ojts tuknikäkëtyä'äy yë Israel ja'ayëty ya'atë it naaxwiinyëtë ets yë'ë tjä'ä'ajtnëtëty xëmëkyëjxm.

8Ojts tëkokyë tjä'ä'ajta'atë ja tunjot kopkjot, ja joyjyot, ma ja Jordán mëjnëëjën; näjyëtu'un ja it ets ja të'ëts'it jampë yajpaatyën Négueb. Ya'atë naaxwiinyëtë yë'ë ënäty të tjä'ä'atë yë Hit ja'ayëty, Amor ja'ayëty, Canaán ja'ayëty, Ferez ja'ayëty, Heve ja'ayëty ets Jebús ja'ayëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

9E tyaa yajnikäjpxy mëti'ipëjaty ja yajkutujkpëtëjk ojts ka'ap myëta'aktën; ojts y'ooktë mëti'ipë jam ënä'ämpën Jericó ets Aí mëti'ipë myëwinkon'ajtëpën yë Betel,

10näjyëtu'un mëti'ipë ënä'ämën jam Jerusalén, Hebrón,

11Tarmut, Laquis,

12Eglón, Guézer,

13Debir, Guéder,

14Hormá, Arad,

15Libná, Adulam,

16Maquedá, Betel,

17Tapúah, Héfer,

18Afec, Sarón,

19Madón, Hasor,

20Simrón-merón, Acsaf,

21Taanac, Meguido,

22Quedes, Jacneam, Carmelo,

23Dor, Goím, Guilgal,

24ets ja Tirsá. Jä'ä nyiwinë'ajtë ja yajkutujkpëtëjk i'px majktu'uk.

Josué 13

1Josué mëjja'ay ënätynyë ko ja Wintsën y'ënëmaayë: Mijts Josué tëë mmëjja'ayënë ets tää yë it naaxwiinyëtë mëti'ipë jaakwë'ëmpën ka'apë xynyiwa'aktënëm.

2E yë'ë jaakwë'ëmp yë filistejë ja'ayëty yë y'it nyaaxwiinyëtëty ets guesureos ja'ayëty,

3mëti'ipë jam najxpën ma ja Sihor mëjnëë jyënäkyën, a'oytsyow ma Egiptë naaxwiinyëtë yajpaatyën, jyä'ty jam ma Ecrón ja tsyëpa'an nyäxyën, jam anëkëjxmtsow mëti'ipë yaj'antijpën ko Canaán ja'ayëty tjä'ä'atë; ma tääpë it naaxwiinyëtën nimëkoxk jam yajpaatë yë filistejë ja'ayëty yë wyintsëntëjkëty, jä'ä mëti'ipë jam yajpaatëpën Gaza, Asdod, Ascalón, Gad ets jam Ecrón. Jaakwë'ëmp näjyëtu'un ja itjot mëti'ipë nyitënaaytyëpën ja Avejë ja'ayëty,

4jampë yajpaatën apa'tkë'ëmtsow ma ja y'it nyaaxwiinyëtën ja Canaán ja'ayëty mëti'ipë jam tso'ontakpën ma yajpaatën yë Sidónja'ayëty ets jyä'ty jam Afec ma ja tsëpa'an tmëët'atën mëët yë Amor ja'ayëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

5Jaakwë'ëmp näjyëtu'un ja y'it nyaaxwiinyëtëty ja guiplitës ja'ayëty, tëkokyë Líbano itjot, tyimnëjkxy a'oytsyow'äämpy, tsyo'ontä'äky jam Baal-Gad ma ja Hermón kopk ja pya'tkën ets jyä'ty ma tsyo'ontä'äkyën ja Hamat ja nyaaxjot.

6E ka'ap tääpë jyotmayëty, n'ëxwojpta'ajäämpyës yam yë sitonyë ja'ayëty ma Israel ja'ayëtyën ets tëkokyë jënu'un jam tsyëënëtën kopkjotm, tsyo'ontä'äky jam Líbano ets Misrefot-maim. Mijts yë'ëmës kijpxwa'kx yë it naaxwiinyëtë ets xytyuknikäkëtya'ajëty tu'ukjaty yë Israel ja'ayëty, jëtu'un tä të ntuk'ëne'emyën.

7Yajwa'kx ya'atë it naaxwiinyëtë ma ja nitaxtujkpë ja Israel kajpnën ets ma ja kujkwä'kxy kyajpn ja Manasés ja jyä'äyën.

8Yë jyä'äyëty yë Gad, yë Rubén ets kujkwä'kxy yë Manasés yë jyä'äyëty ojts ja nyaax tpëktë ko ja Moisés ojts tyajwä'kxy jam awinmtsow ma Jordán mëjnëëjën.

9Yë ojts tjä'ä'atë ja it naaxwiinyëtë mëti'ipë jam yajpatpën tyimtso'ontä'äky jam Aroer, nyäxy ma Arnón mëjnëëjën ets ma ja kajpnën mëti'ipë jam joyjotm yajpatpën, y'ëwtity jam Medebá tunjkëjxm ets jyä'ty Dibón.

10Tu'kë'ëyë ja kajpn ma ijty ja Sihón y'ëne'emyën mëti'ipë Amor ja'ayën, jampë tsyënaayën Hesbón yë'ë ojts tjä'ä'ajta'atë, tyimja'ty jam ma ja Amón ja'ayëty ja tsyëpa'anëtyën.

11Ojts näjyëtu'un tjä'ä'atë Galaad ja y'itjot ets ja nyaaxëty ja guesureos ja'ayëty ets ja maacateos ja'ayëty, ëpëky näjyëtu'un ja Hermón kopk ets tukë'ëyë ja Basán ja y'itjot, tyimja'ty jam Salcá.

12Yë'ë ojts tjä'ä'atë tëkokyë jënu'un yë Og tnitänën mëti'ipë ijty jam ënä'ämpën Basán jampë ojts yajkutukyën Astarot ets Edrei, Refa ja'ayëty ets yi'iyë ënäty atu'uk jaakwë'ëmp, ko Moisés tyukja'ajtë ka'ap ojts yajmëtä'äkyë ets ojts wa'ats y'ëxwojpta'ajëtë.

13Yë Guesur ja'ayëty ets Maacá ja'ayëty ka'ap yaj'ëxwojptë, Jämyë ojts wyë'ëmtë mëët yë Israel ja'ayëty, tyampaat yë'ë mëët tu'ukyë y'ijtmuktë.

14Yë Moisés ka'ap ojts tmo'oy yë nyaaxëty yë Leví ja'ayëty, jä'ä ko yë'ëjëty ojts yajtuknipëktë ets tjä'ä'atëty ja mëti'ipë yajno'kpën Tios wintuuy mëti'ipë yë Israel ja'ayëty y'ëwtajtëpën, jëtu'un tä ënäty yë'ë kë'ëm të tni'ënä'ämën.

15Moisés ojts ja naax tyajwä'kxy ma ja Rubén ja'ayëtyën, jëtu'un ojts tuknikäkëtyä'äy tä ënäty nyimay'atën ja jyä'äyëty,

16ja nyaaxëty jampaat tsyo'ontä'äky Aroer ets jam nyäxy ma ja Arnón nëëpa'ajën; tyimja'ty jam ma ja kajpnën jampë joyjyotm yajpaatyën ets tu'kë'ëyë ja it naaxwiinyëtë mëti'ipë jamën nijoykyijxy.

17Jëtu'un jam jyä'äjty Hesbón ets yë'ë jyä'ä'ajtaay tëkokyë ja kajpn mëti'ipë jam yajpatpën tunjotm; tä ja kajpnëtyën mëti'ipë xyëëwajtëpën: Dibón, Bamot-Baal, Bet-Baal-meón,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

18Jahas, Cademot, Mefáat,

19Quiriataim, Sibmá, Zared-sahar mëti'ipë jam yajpatëpën ma ja tunjot jyëjpkëxyën ets mëët nyäpyäätyë ja joyjyot,

20Bet-peor, Bet-jesimot ets ja yä'äp'it mëti'ipë yajpatpën ma ja Pisgá kajpnën,

21jä'ä yaj'antijp tëkokyë ja naax kajpn jampë yajpatën nijoykyijxy wa'ats tniwa'ktaaytyë ets tu'kë'ëyë jënu'un yë Sihón tjä'ä'atyën, ja yajkutujkpë mëti'ipë Amor ja'ayën jampë kyukajpnëtyën Hesbón. Moisés ka'ap ojts tyajmëtä'äky yë Sihón, ets ja kopktëjkëty jampë yajpaatën Madián mëti'ipë mëtuunëtën, jä'ä yaj'antijtëp mëti'ipë xyëëwajtëpën Eví, Réquem, Zur, Hur ets Reba.

22Ëpëky näjyëtu'un ko ojts ja Israel ja'ayëty tyaj'o'ktëpë ja Balaam mëti'ipë najtsja'apën, ja Beor ja myaank ets ëpëky nimay tjaakyaj'o'ktëpë mëti'ipë ka'ap yaa yajnikäjpxyën.

23Ja y'it nyaaxwiinyëtëty ja Rubén ja'ay, mëti'ipë ënäty të yajpëjkwä'kxyën tä nyimay'atën tu'kukajpnëty, yë'ë ojts yajmooytya'atë tëkokyë ya'atë it naaxwiinyë mëët mëti'ipë ënäty nyitënaaytyëpën, tyimja'ty jam ma ja Jordán mëjnëëjën.

24Ojts näjyëtu'un ja nyaax tpëktë ja Gad ja jyä'äy, mëti'ipë yë Moisés mooyëtën, jëtu'un tpëjktë ja nyaaxëty tä ënäty nyimay'atën tu'kukajpn.

25Yë'ë jyä'ä'ajtë Jazer kajpn ets tëkokyë ja kajpn jënu'un tnitänën ja Galaad, kujkwä'kxy tjä'ä'ajtë ja nyaaxwiinyëtëty ja Amón ja'ayëty, jampaat jyä'ty ma ja Aroer kajpnën, mëti'ipë mëët yë Rabá nyäwyinku'ixëtyën,

26yë'ë ojts näjyëtu'un tjä'ä'atë ja naaxwiinyëtë mëti'ipë itkujky yajpatpën ma ja kajpnëtyën; Hesbón, Ramat-mispé ets Betoním; näjyëtu'un ja it naaxwiinyëtë mëti'ipë itkujkyën ma ja Mahanaim kajpnën ets ma tsyëpa'an nyäxyën ja Debir.

27Ma ja joyjyotën yë'ë ojts tjä'ä'atë ja Bet-aram, Bet-nimrá, Sucot ets ja mëti'ipë yajtijpën Zafón, mëti'ipë ënäty tu'ukyë wë'ëmpën mëët mëti'ipë yë Sihón nyitënääpyën, mëti'ipë jam yajkutujkpën Hesbón. Paaty ja y'it nyaaxwiinyëtëty jampaat ënäty y'ëwtity ma ja Jordán mëjnëëjën ets tyimja'ty ma ja Quinéret mëjmejyën.

28Ya'atë jëtu'un ja naax kajpnëty mëët ja pya'a nyuxëty, mëti'ipë tuka'ajëtën yë Gad yë jyä'äy ets jëtu'un yajmooytyë tä ënäty nyimay'atën tu'kukajpn.

29Ojts nikujkwä'kxy ja Manasés ja jyä'äy yajmo'otë ja nyaaxëty, yë Moisés ojts kë'ëm tyimmo'ojëtë, jëtu'un yajmooytyë tä ënäty nyimay'atën tu'kukajpn.

30Yë'ë ojts tjä'ä'atë mëti'ipë ja Og ijty nyitënääpyën, jampë yajkutujkpë'atyën Basán, yë'ë jyä'ä'ajtë Basán'itjot tyimtso'ontä'äky jam Mahanaim, tëkë'px majk ja myutsk kajpn mëti'ipë jam näkyuwa'anëtëpën Jair.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

31Yë'ë jyaak niwa'ktë kujkwä'kxy ja Galaad ets ja kajpn mëti'ipë xyëëwajtëpën Astarot ets Edrei. Tëkokyë ya'atë it naaxwiinyëtë yë'ë ojts tpëktë ja Maquir ja y'u'unk y'ok nikujkwä'kxy, ja Manasés ja myaank, jëtu'un yajtuknikäkëtyäätytyë tä ënäty nyiwinë'atën.

32Ya'atë ja it naaxwiinyëtë mëti'ipë ojts ja Moisés tyajwa'kxta'ayën jampë ënäty yajpaatyën ma ja mëj joyjyotën ma txëëwatyën Moab, a'oytsyowpë wyi'imyën ma ja Jordán nëëjën, wintuuytsyowpë yajpaatyën ma ja Jericó kajpnën.

33Yë'ë tëy ja Leví ja'ayëty ka'ap ja nyaax yajmooytyë; je'eyë yaj'ënëmaaytyë: Miitsëty yë'ëmës yë mkuma'ayën'ajtëp yë Wintsën mëti'ipë yë Israel ja'ayëty Tyios'ajtëpën.

Josué 14

1Ya'atë ja it naaxwiinyëtë mëti'ipë yajmooytyën ja Israel ja'ayëty tä tu'uk ja kuma'ayënën mëti'ipë ojts tyajwa'kxtën ja teety Eleazar, Josué, yë myaank yë Nun ets ja mëjja'aytyëjkëty mëti'ipë nyikopk'ajtëpën ja Israel ja'ayëty.

2Ojts ja it naaxwiinyëtë tyajwa'kxtë ijxpëtsëmy, ja taxtujk ja kujkmëpë ja naax kajpn, jëtu'un tä ënäty Wintsën të tuk'ëne'emyën ja Moisés.

3E ja nimäjtsk ja kujkmëpë ja naax kajpn ja Moisés tëë ënäty ja nyaax tmo'otë jamtsow nëë'awinm, jä'ä ja jyä'äyëty ja Rubén, ja Gad ets nikujkwä'kxy ja Manasés ja jyä'äy.

4Yë José yë y'u'unk y'ok mäjtskpëky ënäty nyäwyä'kxyë, tu'kpëky mëti'ipë ja Manasés jyä'äy'äjtypyën ets tu'kpëky mëti'ipë ja Efraín jyä'äy'äjtypyën, e jä'äts ja Leví ja'ayëty ka'ap ojts nitu'knu'un yajmo'otë ja nyaaxëty; yi'iyë yajmooytyë ja kajpn ma tsyëënëtëtyën ets wäänë ja naax ma tyajtänëtyën ja jyëyujk tsyajpkaajëty.

5Jëtu'un ojts ja Israel ja'ayëty ja it naaxwiinyëtë tyajwa'kxtë jam Canaán naaxjotm jëtu'un tä ënäty ja Wintsën të tuk'ëne'emyën ja Moisés.

6Ënät ja Judá ja y'u'unk y'ok ojts nyëjkxtë jam Guilgal ets myëtya'aka'antë mëët ja Josué. Ojts yë Caleb näjyëtu'un nyijkxy mëti'ipë Quenéz ja'ayën, Jefuné yë myaank ets t'ënëmaay ja Josué: Ja'amyäts wi'ix yë Wintsën ojts t'ënëëmën yë Moisés jam Cades-barnea ko ojts ëëtsajtëm nyajnimëtyakëmë.

7Ëjts wëxtyikxyës ënäty yë njëmëjt koos ojts jam Cades-barnea nyajkäjxtsoony, etsës ojts nëjkx jam Canaán naaxjotm, etsës ja it naaxwiinyëtë n'ixa'any ntuna'any, koos ojts nwinpijnë oypyës ojts ja aaw ayuk nmëwinpity jëtu'un tääjës ënäty të njanty'ixyën.

8Mëti'ipës ojts mëët nwinpijnëtën je'eyë ojts nëkoo ja naax kajpn t'ëtsë'ëkëtë, e ëjts tu'ukyës ja njot nwinma'any npëjktäky ma Wintsënën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

9Ënätës yë Moisés xy'ënëmaay: Ja naaxwiinyëtë maajaty të mnaxyën mijts nëjkx xyjyä'ä'aty ets ja m'u'unk m'ok, mëët ko tu'ukyë yë mjot mwinma'any jam të xypyëjktä'äky ma Wintsën Tiosën.

10E ix jëna'ajëp jä'änë, tëë wëxtyikxy jyëmëjt nyajxnë ma ja Wintsën t'ënëmaayën ja Moisés, ma ënäty jam yajpaatën të'ëts'itjotm, e tëë jëtu'un jyänty tyuny jyänty jyätyë tä ojts tnikäjpxyën; ix ëjts tyampaat juuky'ajtpnëmës, tyam jä'äs yë njëmëjtnë majkta'px ja mëkoxk.

11E tyam oy mëknëmës nyajpaaty timjëtu'un tääjës ënätyën ko ja Moisés xykyejxyës jam ma ja Canaán itën, ëjts je'eyëmës mëk nye'ey nnaxy ets jyëkyejpynyëm ntsiptunëtyës.

12Paaty yam mijts n'ënëëmë, etsës xymyo'ojëty ja kopkjot mëti'ipës ja Wintsën ojts xytyukwinwanën. Mijts mnija'ap wa'ats ko yë'ë jam tsënaaytyëp yë Anac pajkyeny yë y'u'unk y'ok ets nyaax kyajpnëty ta'tspëky nyapotsy'atë. Yë Wintsën yë'ëtsës xypyutëkëp etsës jam ntëkëty, etsës n'ëxwojpta'ajëty yë ja'ay jampë tsyëënëtën, jëtu'un tä yë'ë të y'ëne'emyën.

13Jëtu'un'äämpy ojts yë Josué tkënu'kxy yë Caleb ets tmooy ja Hebrón it ets yë'ë tjä'ä'atëty mëët ja y'u'unk y'ok.

14Jëtu'un ojts yë Caleb yë'ë tniwä'äky tampë it naaxwiinyëtë ma ja Hebrón y'itjotmën ets yë'ë tjä'ä'ajty mëët ja y'u'unk y'ok, yë'ëkyëjxm ko ojts oy yë Wintsën tmëtuny, mëti'ipë yë Israel Tyios'ajtypyën.

15Yë Hebrón jä'ä ijty tëëyëp yajtijy Quiriat-arbá, paatykyëjxm jëtu'un yajtijy, jä'ä ko jam ojts yë Arbá tsyëënë, tu'uk yë y'u'unk y'ok yë Anac ja'ay pajkyenypë. Ko ya'atë jëtu'un kyijxy nyäjxy ka'ap ojtx ma tsip y'ëk'ijnë.

Josué 15

1Ja it naaxwiinyëtë mëti'ipë ojts ja Judá ja jyä'äy tyuka'ayën ko yaj'ijxpëtsëëmy, ja tsëpa'an jampaat ojts jyä'ty ma mëët ja Edom nyäpyäätyë; e ëpa'tkë'ëmtsow jampaat jyä'äjty ma ja të'ëts'it txëëwatyën Zin.

2Ja tsëpa'an ja jampë ëpa'tkë'ëmtsow tsyo'ontä'äkyën jam ijty kyijpxtsoony ma ja naaxjëjpën mëti'ipë jam yajpatpën ma ja Ooky myejy nyäxyën.

3Nyäxy jam ëpa'tkë'ëmtsow ets wyimpäjtë'ëky jam yä'äpwinm ma txëëwatyën Acrabim, nyäxy jam të'ëts'itjotm ma txëëwatyën Zin, jyëjptä'äky Cades-barnea, ets tyimnëjkxy Hesrón; wyimpäjtë'ëky jam Adar ets jam y'ëwtity Carcá.

4Ja tsëpa'an mëti'ipë jam najxë'kpën jëtu'un ijty tyimnëjkxy ets jyä'ty ma txëëwatyën Asmón ets jam tukpëtsëmy ja wokjot mëti'ipë tso'onpën Egiptë ets jyëjpkëxy ma ja mejyën naax'akujkpë. Ya'atë të yajnikäjpxyën yë'ë ijty tsëpa'an ëpa'tkë'ëmtsowpë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

5Ja mëti'ipë a'oytsyow yajpatpën jam ja tsyo'ontä'äky ma Ooky myejyën ets jyä'ty ma Jordán nëë kyëtä'äkyën, e jamts jatëkok tsyo'ontä'äky wiinkpë ja tsëpa'an mëti'ipë anëkëjxytsyow pa'tëjkëpën,

6jam pyäjtë'ëky Bet-hoglá ets nyajxë'ëky anëkëjxytsyow ma txëëwatyën Bet-arapá, jam tsyoony ets nyijkxy ma tsaatun txëëwatyën Bohan Ben-Rubén.

7Jam tsyoony ma txëëwatyën Acor ets pyäjtë'ëky jam Debir ets jyä'ty jam Guilgal mëti'ipë wintuuytsyow yajpatpën ma ja yä'äp txëëwatyën Adumim, ëpa'tkë'ëmtsow yajpaaty ma ja nëëwokën. Ja tsëpa'an ja wiinkpë jam jyënajkë'ëky ma ja In-semes nëëwookën ets jyä'ty ma txëëwatyën En-roguel.

8Ya'atë tsëpa'an jam ijty nyäxy ma Ben-hinom joyjyotmën, e jam ëpa'tkë'ëmtsow jam nyäxy ma txëëwatyën Jebús, jä'ä ja kajpn mëti'ipë yajtijpën Jerusalén ets pyäjtë'ëky jam kopkëjxm mëti'ipë wintuuytsyow yajpatpën ma ja Hinom joyjyotën ets jam anëkëjxy'äämpy nyäxy ma ja Refaim joyjotmën,

9y'ëwtijtë'ëky jam ma kopkupi'tsykën ets jyä'ty ma ja Neftóah nëëkopkën, jam tsyoony ets nyijkxy ma ja kajpn yajpaatën mëti'ipë jamëtyën ma ja Efrón kopkjotmën, nyäxy jam Baalá mëti'ipë näjyëtu'un yajtijpën Quiriat-jearim.

10Jamts tsyoony Baalá ets nyijkx jamtsow anajnytsyow, jyä'ty jam ma Seir kopkjotmën ets nyäxy Quesalón, jam pë'am anëkëjxmtsow ma ja Jearim kopkën ets jam kyujënake'eky Bet-semes, nyäxy Dimná,

11ets jam Ecrón yä'äp'ituuy anëkëjxytsyowpë wyi'imyën, y'ëwtity Sicrón ets tuknaxy ja Baalá kopk, tukpëtsëmy ja Jabneel y'itjot ets jyëjpkëxy ma ja Mejyën naax'akujkpë.

12Jëtu'un jyëjpkëxy ja tsëpa'an jamtsowpë yajpaatyën awinmtsow, ja Mejy Naax'akukpë, jä'ä ijty tsëpa'an'ajtp. Ya'atë tsëpa'an ma ja it naaxwiinyëtën mëti'ipë ojts ja Judá ja jyä'äy tyuka'ajëtën ets jëtu'un ojts nyätyuknikäkëtya'ajëtë tä ënäty nyimay'atën.

13Josué ojts tmo'oy yë Caleb, yë Jefuné myaank wäänë yë naax mëti'ipë Judá ja'ay jyä'ä'ajtëpën, jä'ä pyatuun ja aaw ayuk mëti'ipë ja Wintsën ënäty të tni'ënä'ämën, yë'ë ojts tmo'oy ja Quiriat-arbá, mëti'ipë yajtijpën Hebrón, ma ijty tsyëënëtën tëëyëp ja Anac pajkyeny ja y'u'unk y'ok.

14Caleb ojts jam t'ëxwojpta'ay nitëkëëk ja Anac pajkyeny yë y'u'unk y'ok mëti'ipë ënäty mëj'äämpy ijtëpën ma tampë ja it naaxwiinyëtën, jä'ä txëëwatë: Sesai, Ahiman ets Talmai.

15Jam tsyo'ony ets ojts nyijkxy tsiptuunpë ma ja Debir kajpnën mëti'ipë ijty yajtijpën Quiriat-séfer,

16ets ojts y'ënä'äny: Pën ya'atë kajpn yajkutëkoopyën nmo'ojëpës yë nnëëx Acsa.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

17Yë tsyojkmaank mëti'ipë xyëëwajtypyën Otoniel yë'ë ojts ja kajpn tyajkutëkoy, jä'ä ja myaank ja Cenaz, ja Caleb ojts ja nyëëx Acsa tjanty kyë'ëyäky ets ja Otoniel jä'ä tukpëjky.

18Ko jam tsyoonantë ets nyëjkxantë ma ja tyëjkëtyën, ënät yë Otoniel t'ënëmaay yë Acsa ets ja tyeety t'amëtowëty ja naax kam ma winë oy y'ity wyintëyën. Tää tukjënäjky ja jëyujk ets ja Caleb tyajtëëy ja nyëëx: ¿U'unk, tii mtsojkpy?

19Mëyajtënës n'amëtoowäämpy ma mijtsën, jëtu'un y'ëtsoy. Mëët koos të xymyo'oy yë naax jam Négueb të'ëts itjotm, näjyëtu'unës xymyo'ojëty yë nëëkopk. Paaty ojts tmo'oy ja nëëwooky mëti'ipë jam yajpatpën ëpa'tkë'ëmtsow ets anëkëjxytsyow.

20Ya'atë it naaxwiinyëtë mëti'ipë ojts ja Judá ja jyä'äy tniwa'aktën ets tyajwa'kxtë tä ënäty nyimay'atën.

21Ja naax kajpn mëti'ipë jam yajpatëpën ëpa'tkë'ëmtsow ma mëët ja Edom ja y'itjot nyäpyaatëtën, jä'ä yajtijtë: Cabseel, Éder, Jagur,

22Quiná, Dimoná, Adadá,

23Quedes, Hasor, Itnán,

24Zif, Télem, Bealot,

25Hazor-hadatá, Queriot, Hesrón, mëti'ipë näjyëtu'un yajtijpën Hasor,

26Amám, Semá, Mecladá,

27Jasar-Gadá, Hesmón, Bet-pelet,

28Hasar-sual, Beerseba, mëët yë kajpn mutskjatypë,

29Baalá, Lim, Ésem,

30Eltolad, Quesil, Jormá,

31Siglag, Madmaná, Sansaná,

32Lebaot, Silhim ets En-rimón. Jä'ä nyiwinë'ajtë ja naax kajpnëty i'pxtaxtujk, ëpëky ja mutskëtypë ja kajpn mëti'ipë nyitënaaytyëpën.

33E jam ma joyjyotmën jä'ä ojts nyikääkëtë ja kajpn mëti'ipë yajtijtëpën: Estaol, Zorá, Asná,

34Zanóah, En-ganim, Tapúah, Enam,

35Jarmut, Adulam, Socó, Azecá,

36Saaraim, Aditaim, Guederá Guederotaim, jä'ä nyiwinë'atë ja kajpn majkmajkts, ëpëky ja mutsk kajpnëty mëti'ipë nyitënaaytyëpën.

37Ja kajpnëty mëti'ipë yajtijtëpën Senán, Hadasá, Migdal-Gad,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

38Dilean, Mizpá, Jocteel,

39Laquis, Boscat, Eglón,

40Cabón, Lahmam, Quitlis,

41Guederot, Bet-dagón, Naamá ets ja Maquedá, jä'ä nyiwinë'ajtë ja kajpnëty majkmokx tu'uk, ëpëky ja myutsk kajpnëty mëti'ipë nyitënaaytyëpën.

42Ja kajpnëty mëti'ipë yajtijtëpën Libná, Éter, Asán,

43Iftah, Asná, Nesib,

44Queilá, Aczib ets ja Maresá, jä'ä nyiwinë'atë taxtujk ja kajpn, ëpëky ja myutsk kajpnëty mëti'ipë nyitënaaytyëpën.

45Ja kajpn mëti'ipë xyëëwajtypyën Ecrón, ëpëky ja mutsk kajpn mëti'ipë nyitënääpyën.

46Jam tsyo'ontä'äky Ecrón tyimja'ty ma ja mejyën ets jënu'un tmëwinkon'aty yë Asdod, mëët tëkokyë ja myutsk kajpn.

47Ja kajpn mëti'ipë xyëëwajtypyën Asdod mëët ja myutsk kajpn ets ja pya'a nyux; ja Gaza mëët ja myutsk kajpnëty ets ja pya'a nyux ets tyimja'ty ma ja wokjot nyäxyën mëti'ipë Egiptë tso'onpën ets ma mëët nyäpyäätyë ja Mejy Naax'akukpë.

48Ja it naaxwiinyëtë mëti'ipë kopkjotmën yë'ë ojts tyuka'ajëtë ja Judá ja jyä'äy ets tjä'ä'atëty ja kajpn mëti'ipë yajtijtëpën: Samir, Jatir, Socó,

49Daná, Quiriat-saná, mëti'ipë näjyëtu'un yajtijpën Debir.

50Anab, Estemoa, Anim,

51Gosen, Holón ets Guiló, jä'ä wyinë'aty ja kajpn nimajktu'uk, ëpëky ja myutsk kajpnëty mëti'ipë nyitënaaytyëpën.

52Ja kajpnëty mëti'ipë yajtijtëpën Arab, Dumá, Esán,

53Janum, Bet-tapúah, Afecá,

54Humtá, Quiriat-arbá, mëti'ipë näjyëtu'un yajtijpën Hebrón ets Sior, jä'ä nyiwinë'atë ja kajpn taxtujk, ëpëky ja myutsk kajpnëty mëti'ipë nyitënaaytyëpën.

55Ja kajpnëty mëti'ipë yajtijtëpën Maón, Carmel, Zif, Jutá,

56Jezreel, Jocdeam, Zanóah,

57Caín, Guibeá ets ja Timná, jä'ä nyiwinë'atë ja kajpnëty nimajk, ëpëky ja myutsk kajpnëty mëti'ipë nyitënaaytyëpën.

58Ja kajpnëty mëti'ipë yajtijtëpën Halhul, Bet-sur, Guedor,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

59Maarat, Bet-anot ets ja Eltecón, jä'ä nyiwinë'atë tëtujk, ëpëky ja mutsk kajpnëty mëti'ipë nyitënaaytyëpën.

60Ja kajpnëty mëti'ipë yajtijtëpën Quiriat-Baal, mëti'ipë näjyëtu'un yajtijtëpën Quiriat-jearim ets ja Rabá mëët ja myutsk kajpnëty mëti'ipë nyitënaaytyëpën.

61E jam ma ja të'ëts'itjotmën ojts tyuka'ajëtë ja kajpn mëti'ipë yajtijtëpën: Bet-arabá, Midín, Secacá,

62Nibsán, ja kajpn mëti'ipë xyëëwajtypyën Kaan Kajpn ets ja En-gadi, jä'ä nyiwinë'atë tëtujk ja kajpn ëpëky ja myutsk kajpnëty mëti'ipë nyitënaaytyëpën.

63Yë Judá y'u'unk y'ok ka'ap ojts myäyëtë tyajpëtsëmtëty yë Jebús ja'ayëty jam Jerusalén mëti'ipë ënäty jam tsënaaytyëpën, paatykyëjxm yë Jebús ja'ayëty je'eyëm tyampaat mëët y'ijtmuktë yë Judá y'u'unk y'okëty jam Jerusalén.

Josué 16

1Ja it naaxwiinyëtë mëti'ipë ojts tyuka'ajëtën ja José ja y'u'unk y'ok, jam ojts tsyo'ontä'äky a'oytsyow ma ja Jordán mëjnëëjën, jamtsow yajpaatë ma ja nëëwookyën mëti'ipë yë Jericó jyä'ä'ajtypyën; jampaat y'ëwtity ma të'ëts'itjotmën ets tuknaxy ja kopkjot ma ja Jericó ets Betel kajpn yajpaatën.

2Tyimtso'ontä'äky jam Betel mëti'ipë yajtijpën Luz ets tuknaxy ja Arquit ja'ayëty ja y'itjot ets jyä'ty jam Atarot.

3Ënät jam nyajxë'ëky anajnytsyow'äämpy, tuknaxy ja Jaflet ja'ayëty ja y'itjot, tyimja'ty ma mëët nyämyëtsëpa'an'atëtën ja Bet-horón ëpa'tkë'ëmtsowpë ets jyä'ty jam Guézer. E jamts ja wiinkpë ja tsëpa'an tsyoony ets jyä'ty ma Mejyën Naax'akujkpyë.

4Ya'atë naaxwiinyëtë ojts yajmo'otë yë Manasés yë jyä'äy ets Efraín yë jyä'äy, ja José ja y'u'unk y'ok.

5Ja tsëpa'an mëti'ipë tsyëpa'an'ajtëpën ja Efraín ja'ayëty jam tsyo'ontä'äky a'oytsyow ma txëëwatyën Atarot-adar ets jyä'ty jam Bet-horón, anëkëjxmtsow.

6Jamts tsyoony yë wiinkpë ets jyä'ty ma Mejyën Naax'akujkpyë. Ja it naaxwiinyëtë jampë yajpaatyën anëkëjxmtsow jä'ä tu'k'it yajtijy Micmetat, jam tsyoony ja tsëpa'an ets nyijkxy a'oytsyow ma txëëwatyën Taanat-siló ets tuknaxy ja it naaxwiinyëtë mëti'ipë xyëëwajtypyën Janóah,

7ets kyuye'eynyäxy jam Atarot ets Naará, tyimja'ty jam Jericó, jamts tsyoony ets nyijkxy ma ja Jordán mëjnëëjën.

8Jam wiinkpë tso'ontä'äky Tapúah mëti'ipë najxë'kpën anajnytsyow ets jyä'ty ma ja Caná wokën ma mëët nyäpyäätyë ja Mejy Naax'akujkpë. Ya'atë ojts tyuka'ajëtë ja Efraín ja'ay mëti'ipë yajwa'kxtën tä ënäty tyu'kmëku'uk'atën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

9Ma tääpë it naaxwiinyëtën ojts näjyëtu'un jyam'atë kajpn mëjëtypë ets mutskëtypë ma ja Manasés ja jyä'äyëty tnitänëtën ets ojts yë'ë tjä'ä'atë yë Efraín yë jyä'äyëty.

10Yë Efraín yë jyä'äyëty ka'ap ojts myäyëtë t'ëxwoptëty yë Canaán ja'ayëty jampë tsyëënëtën Guézer, ojts tyajwë'ëmtë ets mëët tsyënaamyujktë, je'eyëp ko ojts tuk'atsip'atë ets xëmë nyäkyukëpätëtëty. Paaty tyampaat yë Canaán ja'ayëty tämyëm yajpaatë ma tääpë it naaxwiinyëtën.

Josué 17

1Ya'atë jëtu'un ja itjot naaxjot mëti'ipë ojts tyuka'ajëtën ja Manasés ja jyä'äy, mëti'ipë kyä'äxkopk'ajtypyën yë José. Mëjëyëjp ja Maquir mëti'ipë kyä'äxkopk'ajtypyën yë Manasés, yë Galaad yë tyeety. Tsip'ixy ijty yajxon, yë'ë ojts tyuka'ayë ja Galaad ja y'itjot nyaaxjot jampë yajpaatyën Galaad ets Basán, a'oytsyow wyi'imy ma ja Jordán mëjnëëjën.

2Ojts näjyëtu'un t'ijxpëtsëmtë mëti'ipë naax ënäty nitu'ukjaty tukka'ajëtëp ja y'u'unk y'ëna'k yë Manasés: Ojts tyuka'ayë ja nyaax ja Abiézer, Hélec, Asriel, Siquem, Héfer ets ja Semidá mëti'ipë ja Manasés y'u'unk'ajt y'ok'ajtën, jä'ä jëtu'un ja y'ok'u'unk y'ok'ëna'k ja José.

3E ja Selófhad, Héfer yë myaank, yë Galaad y'ok'u'unk; e yë Galaad, Maquir yë myaank, yë Manasés y'ok'u'unk. Yë Selófhad ka'ap ijty myaank, yi'iyë nyëëx nimëkoxk mëti'ipë xyëëwajtëpën Mahlá, Noá, Hoglá, Milcá ets Tirsá.

4Ënät ojts tääpë to'oxy'ëna'këty tninëjkxtë ja teety Eleazar, Josué, mëjja'aytyëjkëty ets t'ënëmaaytyë: Yë Wintsën ojts t'ënëëmë yë Moisés etsës näjyëtu'un xymyo'otëty yë naaxëtyës, tä ja nmëku'uktëjkëtyës ja nyaax të tpëktën. Ënät ja Josué ojts tjantymyo'oy ja nyaaxëty ya'atë to'oxy'ëna'këty jëtu'un tä ënäty të yajmo'otën ja myëku'uktëjkëty.

5Jëtu'un'äämpy ojts ja Manasés majkpëky ja naax tjä'äpëky, ëpëky ja jampë Galaad ets Basán mëti'ipë a'oytsyow yajpatpën ma ja Jordán mëjnëëjën.

6Jä'ä ko ja Manasés ja nyëëxëty jëtu'un ojts ja nyaaxëty yajmo'otë tä ja ye'etyëjktëjkëtyën. Ja it naaxwiinyëtë ma txëëwatyën Galaad, yë'ë ojts tmo'otë ja wiinkëtypë ja y'u'unk y'ok ja Manasés.

7Ja it naaxwiinyëtë mëti'ipë yë Manasés jyä'äy'ajtën jä'ä ënäty myëjwiinëty: jampaat tsyo'ontä'äky ma txëëwatyën Aser ets jyä'ty jam Micmetat, yë'ë mëët nyäwyinku'ixëty yë Siquem ets tyimnëjkxy jëtu'un ëpa'tkë'ëmtsow, jyä'ty ma ja nëëwookyën jam Tapúah.

8Oy ënäty ja Tapúah itjot yë'ë ja Manasés tjajä'ä'aty, ja Tapúah kajpn yë'ë jyä'äniwantëp yë Efraín ja'ayëty.

9Jam ja tsëpa'an tsyoony ets kyuye'eynyäxy, tyimja'ty jam Caná wokjotm, tääts yajja'akyukë ko yë Efraín kyajpnëty jam ënäty yajpaatë ma Manasés yë kyajpnëtyën,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

oy ja tsëpa'an ënäty jam jyanaxy anëkëjxmtsow mëti'ipë ja Manasés jyä'äniwäämpyën, mëët ja mëti'ipë jam tso'onpën ets jyä'ty ma ja Mejyën Naax'akujkpyë.

10Yë Efraín nyaax jam wyi'imy ëpa'tkë'ëmtsow ma ja wokën, e ja Manasés ja jyä'äy jam anëkëjxmtsow; yë'ë tsyëpa'an'ajtëp ja Mejy Naax'akujkpyë ets mëët nyäpyaatëtë ja Aser ja nyaaxëty anëkëjxytsyow; e a'oytsyow yë'ë mëët nyäpyaatëtë ja Isacar ja nyaaxëty.

11Ojts näjyëtu'un yë Manasés tjä'ä'aty ya'atë naax kajpn jampë yajpaatën ma nyaaxjotëtyën yë Aser ets Isacar, tu'ukjaty ja mëj kajpn aakmëët ja myutsk kajpnëty ets ja pya'a nyuxëty. E ja kajpn mëti'ipë yajtijtëpën: Bet-sean, Ibleam ets ja mëtëkëëkpë, mëti'ipë yajtijtëpën Dor, ëpëky ja Endor, Taanac ets Meguido.

12Ja Manasés ja jyä'äyëty ka'ap ojts myäyëtë tniwa'aktëty ya'atë kajpn kanaakpëkpyë, jä'ä ko ja Canaán ja'ayëty mëk ojts nyäpyëjkta'akëtë, paatykyëjxm ojts jam wyë'ëmtë.

13E ko ja Israel ja'ayëty myëktaktë, ënät tuk'atsip'ajtë ja Canaán ja'ayëty ets nyäkyuyakëtëty, je'eyëp tëy ko ka'ap ojts timy'ëxwoptë.

14Ja José y'u'unk y'ok ojts tninëjkxtë ja Josué ets t'ënëmaaytyë: ¿Wi'ix ko ëëtsëty janty wäänë yë naaxëty të xytyimmooynyëtë? Ets mnija'ap wa'ats koos nimay'atë, tëëjës yë Wintsën xykyënu'kxtë mëët nimay yë u'unk ëna'k.

15Ënät ja Josué y'ëtsoowëtë: Jä'ä ko miitsëty mnimay'atë ets ka'ap jam mtëjkëtya'atë ma ja Efraín ja nyaaxjotmën, nëjkxtë jam yukjotm, ma Refa ja'ayëty ets Ferez ja'ayëty tnitänëtën ets xyajwa'atstëty ets jam mtsënaaytyaknpëktëty.

16Tääts y'ëtsoowtë: Tääpë kopkjot ka'ap yë myëta'akëty etsës nyajtuntëty. Yë Canaán ja'ayëty jampë jyuuky'atën joyjyotm myëët'ajtëp yë pujxnwintëkäämpë mëti'ipë myëtsiptuuntëpën, näjyëtu'un mëti'ipë tsënaaytyëpën Bet-sean ets ma tëkokyë ja myutsk kajpnëtyën ets jampë yajpaatën ma Jezreel joyjyotmën.

17Ënät ja Josué t'ëtsooy ja José ja y'u'unk y'ok, jä'ä jëtu'un ja Manasés ets Efraín ja jyä'äyëty: Miitsëty jä'ä ko mnimay oyëty ets näjyëtu'un ja mëk'ajtën xymyëët'atë; paatykyëjxm ja it naaxwiinyëtë mëti'ipë mjä'ä'atantëpën ka'ap je'eyë tu'kpëky xyjyä'ä'ata'antë.

18Tëkokyë jënu'un xy'ixtën tääpë yuk'it miits nëjkx xyjyä'ä'atë ets ja aay kepy jampë yajpaatën, miits nëjkx xytyuk'oy'atë. E ja Canaán ja'ayëty nëjkxëp xy'ijxwojpta'atë oy ënäty xyjya'ixtë ja pyujxnwintëkäämpë mëti'ipë myëtsiptuuntëpën.

Josué 18

1Ja Israel ja'ayëty jam ojts jya'ajtmujkta'atë Siló ets jam tkoja'antë ja Wintsën ja wyittëjk ma mëët ja näpyaatë y'ityën. Ja naaxwiinyëtë jampë yajpaatyën oy ënäty të tjajä'äpëjkta'atë,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

2tamnëm ënäty niwëxtujk ja Israel kajpn ka'apë nyaax yajmo'otënëm.

3Ënät ja Josué t'ënëmaay ja Israel ja'ayëty: ¿Miitsëty tiijën m'ëwxijtëp ko ka'ap yë mnaaxëty xynyiwa'aktë mëti'ipë të mo'ojëtën yë Wintsën, mëti'ipë yë m'ap m'ok Tyios'ajtëpën?

4Win'ixtë nitëkëëk yë ye'etyëjkëty ma tu'ukjaty yë Israel ja'ayëtyën, mëti'ipës nkäxtëpën ets nëjkx tukjëtitëtë yë it naaxwiinyëtë ets yë'ë xytyukmëmëtya'aktëtyës wi'ix mëpaat wyä'kxyën.

5Ya'atë ja'ayëty nitëkëëkpë ënäty nkäjxtënës wëxtujkpëky nëjkx t'ijxwa'kxtë ja it naaxwiinyëtë, ëpëky ja Judá ja jyä'äy ja nyaaxëty mëti'ipë jam yajpatpën ëpa'tkë'ëmtsow ets ja José ja y'u'unk y'ok ja nyaaxjotëty jampë yajpaatyën anëkëjxmtsow.

6E ko ënäty jëtu'un të tkijpxta'atë, täätsës yaa xytyuknimintëty ja aaw ayuk, etsës ja Wintsën ntuk'ëwaanëty ets yajpëjkwa'kxëty Tios wintum.

7Yë Leví ja'ayëty ka'ap nëjkx yë nyaax yajmo'otë, jä'ä ko yë'ëjëty yë'ë nëjkx teety'ajtk tuntë ma wyintsën Tyiosëtyën. Yë Gad ets Rubén yë jyä'äyëty ets näjyëtu'un kujkwä'kxy ja Manasés ja jyä'äy tëë yë nyaax tpëjknëtë jam awinmtsow ma Jordán mëjnëëjën, mëti'ipë Moisés mooyëtën, ja Wintsën ja tyuunpë.

8Ënät ja ja'ayëty ojts nyänyipëjktaakëtë mëti'ipë ja it naaxwiinyëtë y'ijxwa'kxantëpën ets ja Josué y'ënëmaayëtë: Nëjkx tukjëtitëtë tääpë it naaxwiinyëtë ets xykyijpxwa'kxta'atëty. Ko ënäty të xykyijpxta'atë tääts yaa mwinpijtkojnëtëty ets n'ijxmëty yaa Siló, Tios wintuuy, jënu'un ënäty pën tyuka'ayën.

9Ënät tääpë ja'ayëty ojts tsyoontë ets tukjëtijtëtyääytyë ja it naaxwiinyëtë, wëxtujkpëky ojts tkijpxwa'kxtë ets aak nokyjoty tkëxjaaytyääytyë. Ko tkijpxtaaytyë tä ojts wyimpijtkojnëtë jam Siló ma ja Josué jamën.

10Ënät ojts ja Josué tyajwä'kxy ja naaxwiinyëtë jam Siló ma ja Israel ja'ayëtyën, t'ijxpëtsëmtë mëët ja xyëëw pyo'o Tios wintum jënu'un tu'kpëky ja ja'ay pyäätyën.

11Ko ojts yaj'ixtë mëti'ipë naax ënäty ja Benjamín ja jyä'äy të nyikääkëtën, ënät ojts yajnijawë ko yë'ë ojts tyuka'ajëtë ma ja Judá ets José tjä'ä'atën.

12Ja tsyëpa'anëty jam ojts tsyo'ontä'äky anëkëjxmtsow ma ja Jordán mëjnëë jyënäkyën ets jëtu'un tkunaxy yë Jericó y'itjot anëkëjxmtsow ets tyimnëjkxy, kyopktëkë jamtsow anajnytsyow ets pyëtsimy ma ja Bet-avén të'ëts'itjotmën.

13E jam tsyoony wiinkpë mëti'ipë nëjkxpën ma ja it naaxwiinyëtë txëëwatyën Luz, yajtijp näjyëtu'un Betel ets ëpa'tkë'ëmtsow kyuye'eynyäxy ets jyëjptä'äky ma Atarot-adar y'itjotmën, jyä'ty jam ëpa'tkë'ëmtsow ma Bet-horón y'itjotmën.

14Jamts jatëkok wyimpity ja tsëpa'an ets nyijkxy ma ja Mejyën Naax'akujkpyë, yë'ë pya'anajxyp ja kopk ëpa'tkë'ëytsyow mëti'ipë mëët nyäwyinku'ixëtyën yë Bet-horón

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

ets jampaat jyä'ty Quiriat-Baal, mëti'ipë yajtijpën näjyëtu'un Quiriat-jearim ma Judá nyaaxjotën. Ya'atë ijty tsëpa'an'ajtp.

15Ja tsëpa'an jampë ëpa'tkë'ëmtsow nyäxyën jam tsyo'ontä'äky Quiriat-jearim ets nyijkxy, anajnytsyow jyä'ty jam ma Neftóah nëëwookyën,

16ets jam jyënajkë'ëky kopk'ëjxm mëti'ipë mëët nyäwyinku'ixëtyën ja Ben-hinom joyjyot, anëkëjxytsyow wyi'imy ma ja Refaim joyjyotmën. Jamts jatëkok jyënajkë'ëky ets jyëjptä'äky ma ja Hinom jyoyjyotmën; nyäxy jam ëpa'tkë'ëmtsow yä'äpwinm ma txëëwatyën Jebús ets tyimnëjkxy, jyä'ty ma tu'uk ja nëëwookyën jam En-roguel.

17Jamts y'ëwtijtë'ëky ets pyëtsimy ma txëëwatyën En-semes, mëti'ipë tim nëjkxpën ets jyä'ty Guelilot, mëti'ipë mëët nyäwyinku'ixëtyën ja yä'äpwinmëtë mëti'ipë xyëëwajtypyën Adumim, jyëjptä'äky jyä'ty jam Bohan Ben-Rubén.

18Jam nyajxë'ëky anëkëjxmtsow yä'äpwinm ma mëët nyäwyinku'ixëtyën ja joyjotm jampë yajpaatyën ma Jordán mëjnëëjën, anëkëjxytsyow ets tyimja'ty ma Jordán mëjnëëjën ëpa'tkë'ëmtsow,

19nyijkxy jam anëkëjxmtsow ma txëëwatyën Bet-hoglá ets jyëjpkëxy jam anëkëjxmtsow ma ja naaxjëjpën kuwitsëpë, ma ja Ooky Myejyën, ma jam kyëtä'äkyën yë Jordán nëë. Ya'atë ënäty tsëpa'an'ajtp jampë yajpaatyën ëpa'tkë'ëmtsow.

20Ja Jordán nëë yë'ë ënäty tsëpa'an'ajtp ma ja a'oytsyowpë ja it naaxwiinyëtën. Ya'atë tsëpa'an'ajtp ma ja naaxën mëti'ipë ojts yajmo'otën ja Benjamín ja'ay nu'unjaty tyu'kukajpn'atën.

21Ja kajpn mëti'ipë ojts tyuka'ajëtën ja Benjamín ja jyä'äy, yë'ë ojts y'itë: tu'kpëky ja Jericó ets Bet-hoglá, Émec-quesis,

22Bet-arabá, Semaraim, Betel,

23Avim, Pará, Ofrá,

24Quefar-haamoni, Ofní, Gueba, jä'ä nyiwinë'atë ja kajpn majkmäjtsk, ëpëky ja mutskëtypë ja kajpn.

25Ëpëky ja kajpn mëti'ipë xyëëwajtëpën Gabaón, Ramá, Beerot,

26Mispá, Quefirá, Mosá,

27Réquem, Irpeel, Taralá,

28Selá, Élef, Jebús, yajtijp näjyëtu'un Jerusalén, Guibeá, ets Quiriat, jä'ä nyiwinë'atë majkmajkts mëët ja myutsk kajpnëty. Ya'atë jëtu'un ja it naaxwiinyëtë mëti'ipë ojts tyuka'ajëtën ja Benjamín ja jyä'äyëty.

Josué 19

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

1Ja mëmäjtskpë ja it naaxwiinyëtë mëti'ipë ojts yaj'ijxpëtsëmyën, yë'ë ojts tyuka'ajëtë ja Simeón ja jyä'äyëty. Ya'atë naax jam ënäty yajpaaty ma ja Judá ja'ay nyaaxjotëtyën.

2E ya'atë kajpn ojts tyuka'ajëtë: Beerseba, Sebá, Moladá,

3Hasar-sual, Balá, Ésem,

4Eltolad, Betul, Hormá,

5Siclag, Bet-marcabot, Hasar-susá,

6Bet-lebaot ets ja Saruhén, jä'ä nyiwinë'ajtë majktëkëëk kajpn, ëpëky ja mutsk kajpnëty.

7Ojts näjyëtu'un tyuka'ajëtë ja kajpn mëti'ipë xyëëwajtëpën En-rimón, Éter ets Asán, mëët ja nyikajpnëty mutskjatyëtypë,

8ets ja mutsk kajpn mëti'ipë jam yajpatëpën ma ja it naaxwiinyëtë txëëwatyën Baalat-beer, ma näjyëtu'un yajtijyën Ramat, jampë wyi'imyën ma txëëwatyën Négueb. Ya'atë jëtu'un ja naaxwiinyëtë mëti'ipë ojts tyuka'ajëtën ja myëkunaax myëkukajpn ja Simeón.

9Ja mëti'ipë ojts tyuka'ajëtën jam ënäty wyi'imy ma ja Judá ja nyaaxjotmën, jä'ä ko Judá mëj ojts ja naaxwiinyëtë tyuka'ayë, paaty ojts wäänë yajmooytyëpë ja Simeón ja'ay.

10Ja mëtëkëëkpë ja it naaxwiinyëtë mëti'ipë ojts yaj'ijxpëtsëmyën, yë'ë ojts tyuka'ajëtë ja Zabulón ja jyä'äy. Yë tsyëpa'anëty jampaat nyäjxy Sarid,

11nyijkxy a'oytsyow ets jyä'ty Maralá, jam tsyoony jatëkok ets jyä'ty Dabéset, nyäxy jam ets jyä'ty ma ja Jocneam wokën.

12Ya'atë tsëpa'an mëti'ipë jam tso'onpën Sarid, jamtsow nyijkxy a'oytsyow, tyimja'ty ma txëëwatyën Quislot-tabor, nyäxy jam Daberat ets wyimpäjtë'ëky ma txëëwatyën Jafía.

13Jamts jatëkok tsyoony ets nyijkxy a'oytsyow, jyä'ty jam Gad-héfer, tyimnaxy jam Itá-casín, jyä'ty Rimón ets y'ëwtijtë'ëky jam Neá.

14Ja tsëpa'an jampë anëkëjxmtsowën jam ënäty nyäxy Hanatón, jam tsyoony ets jyä'ty Jefté-el.

15Ma tääpë naaxjotmën majkmäjtsk ijty jam yë kajpn mëjëtypë, ëpëky ja myutsk kajpnëty. Ya'atë kajpnëty jä'ä txëëwatë Catat, Nahalal, Simrón, Idalá ets Belén.

16Ya'atë ojts ja it naaxwiinyëtë pyaatëtë ja ja'ayëty mëët ja jyiiky myëku'ukëty mëti'ipë jyä'äy'äjtypyën yë Zabulón, ëpëky ja myutsk kajpnëty mëti'ipë yë'ëjëty nyitënaaytyëpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

17Ja majktaxkpë ja it naaxwiinyëtën mëti'ipë ojts yaj'ijxpëtsëmyën yë'ë ojts tyuka'ajëtë ja ja'ayëty jënu'un ënäty tyu'kjëëky'at tyu'kmëku'uk'atën mëti'ipë jyä'äy'äjtypyën yë Isacar.

18Ojts tjä'ä'atë ja naax kajpn mëti'ipë xyëëwajtëpën Jezreel, Quesulot, Sunem,

19Hafaraim, Sihón, Anaharat,

20Rabit, Quisión, Ebes,

21Rémet, En-ganim, En-hadá ets Bet-pasés,

22Ja tsëpa'an jampaat ënäty nyäxy ma ja kajpn yajtijtën: Tabor, Sahasimá ets Bet-semes ets jam jyëjpkëxy ma ja Jordán mëjnëëjën. Jä'ä nyiwinë'ajty ja kajpn majkmokx tu'uk, ëpëky ja mutsk kajpnëty.

23Ya'atë jëtu'un it naaxwiinyëtë mëti'ipë ojts yajmo'otën ja ja'ayëty jënu'un tyu'kjëëky'at tyu'kmëku'uk'atën, mëti'ipë yë Isacar jyä'äy'ajtën ets ja naaxwiinyëtë aakmëët ja myëjkajpnëty ets ja myutsk kajpnëty.

24Ja mëmëkoxkpë ja it naaxwiinyëtë mëti'ipë yaj'ijxpëtsëëmën, yë'ë ojts tyuka'ajëtë ja ja'ayëty jënu'un tyu'kjëëky'at tyu'kmëku'uk'atën mëti'ipë jyä'äy'äjtypyën ja Aser.

25Ojts tjä'ä'atë ja naax kajpnëty mëti'ipë xyëëwajtëpën: Helcat, Halí, Beten, Acsaf,

26Alamélec, Amad ets Misal, jä'ä mëti'ipë jam najxpën a'oytsyow ets jyä'ty ma ja Carmel kopkën ets Sihor-libnat.

27Ja tsëpa'an jampë nyäxyën a'oytsyow, yi'iyëm ënäty jam nëjkxp anëkëjxmtsow, jyä'ty jam ma txëëwatyën Bet-dagón, näpyatëp mëët ja nyaaxëty mëti'ipë yë Zabulón yë jyä'äyëty jyä'ä'ajtëpën, tä ja joyjyotmën mëti'ipë xyëëwajtëpën: Jefté-el, ma ënäty ja kajpnëtyën mëti'ipë xyëëwajtëpën: Bet-émek, Neiel ets jampaat jyä'ty ma txëëwatyën Cabul,

28jyä'ty jam Abdón, Rehob, Hamón ets Caná, tyimja'ty jam ma Sidón mëj kajpnën.

29Jam tsyoony ja tsëpa'an Sidón ets nyajxë'ëky jam Ramá, jyä'ty ma ja Tirë kajpnën napotsypë, ets nyijkxy ma txëëwatyën Hosá, jyä'ty jam ma ja Mejyën Naax'akujkpyë, mëët ja Mahaleb, Aczib,

30Umá, Afec ets Rehob, jä'ä nyiwinë'atë ja kajpn i'px mäjtsk, ëpëky ja mutsk kajpn kanaak mëti'ipë mëët nyämyëwinkon'atëtën.

31Ya'atë jëtu'un ja it naaxwiinyëtë mëti'ipë ojts tyuka'ajëtën ja ja'ayëty jënu'un tyu'kjëëky'at tyu'kmëku'uk'atën mëti'ipë ja Aser jyä'äy'äjtypyën.

32Ja mëtëtujkpë ja it naaxwiinyëtë mëti'ipë ojts yaj'ijxpëtsëmtën, yë'ë ojts tyuka'ajëtë ja ja'ayëty jënu'un tyu'kjëëky'at tyu'kmëku'uk'atën mëti'ipë ja Neftalí jyä'äy'äjtypyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

33Ja y'it nyaaxwiinyëtëty jampaat ënäty jyä'ty ma ja kajpn txëëwatën Hélef, Elón-saanánim, Adamí-néqueb ets Jabneel,; nyäxy jam Lacum ets jyä'ty ma Jordán nëëjën.

34Ma ja anajnytsyowpë wyi'imyën jampaat nyäxy ma txëëwatyën Aznot-tabor ets nyijkxy ma txëëwatyën Hucoc ets jam ëpa'tkë'ëmtsow yë'ë mëët nyäpyäätyë yë Zabulón yë nyaaxjotëty. E a'oytsyow yë'ë mëët nyäpyäätyë yë nyaaxjotëty yë Aser yë jyä'äyëty. E a'oytsyow yë'ë mëët nyäpyäätyë yë nyaaxjotëty yë Neftalí jyä'äy tyimja'ty ma ja Jordán nëëjën.

35Ja kajpnëty mëti'ipë ënäty naapotsyëtyën mëti'ipë yë'ë yajmooytyën, yë'ë ojts y'itë mëti'ipë xyëëwajtëpën Sidim, Ser, Hamat, Racat, Quinéret,

36Adamá, Ramá, Hasor,

37Quedes, Edrei, En-Hasor,

38Irón, Migdal-el, Horem, Bet-anat ets ja Bet-semes. Ja kajpnëty jä'ä nyiwinë'atë majkmokx majktaxk, ëpëky ja mutsk kajpnëty mëti'ipë mëët nyämyëwinkon'atëtën.

39Ya'atë it naaxwiinyëtë jëtu'un ojts tyuka'ajëtë yë ja'ayëty jënu'un tyu'kjëëky'at tyu'kmëku'uk'atën mëti'ipë yë Neftalí jyä'äy'äjtypyën, ojts tjä'ä'atë ja mëj kajpn mëët ja mutskjatyëtypë.

40Ja mëwëxtujkpë ja it naaxwiinyëtë mëti'ipë ojts yaj'ijxpëtsëmyën, yë'ë ojts tyuka'ajëtë ja ja'ayëty jënu'un tyu'kjëëky'at tyu'kmëku'uk'atë mëti'ipë ja Dan jyä'äy'äjtypyën.

41Ma ya'atë it naaxwiinyëtën jam ënäty yajpaatë ja kajpnëty mëti'ipë yajtijtëpën Zorá, Estaol, Ir-semes,

42Saalbim, Aialón, Jetlá,

43Elón, Timnat, Ecrón,

44Eltequé, Guibetón, Baalat,

45Jehúd, Bené-berac, Gad-rimón,

46Mejarcón ets ja Racón mëët ja it naaxwiinyëtë mëti'ipë mëët nyäwyinku'ixëtyën ja Jope.

47E jä'ä ko ja Dan ja'ayëty ka'ap myääyëtë tniwa'aktëty ya'atë naax, paaty ojts tninëjkxtë ja Lésem kajpn ets tnitëjkëtyë, wa'ats tyaj'o'ktaaytyë mëti'ipë ënäty jam tsënaaytyëpën. Jëtu'un'äämpy ojts jam yë'ëjëty tsyënaaytyaknpëktë ets ja kajpn xëëw ojts tyajtëkatstë, jä'ä txëëwmooytyë Dan ets jëtu'un ja'amyetsy y'itëty ja xyëëw ja y'ap y'okëty.

48Ya'atë it naaxwiinyëtë jëtu'un ojts tyuka'ajëtë tä ënäty tyu'kjëëky'at tyu'kmëku'uk'atën mëti'ipë ja Dan jyä'äy'äjtypyën, ojts tjä'ä'atë ja mëj kajpnëty ets ja mutsk kajpnëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

49Ko ja Israel ja'ayëty tyajwa'kxtaaytyë ja it naaxwiinyëtë ma ja ja'ayëtyën jënu'un nitu'ukjaty tyu'kja'ay'atën, ënät ojts näjyëtu'un tukniwë'ëmtëpë ja Josué ja jyä'äy, ma ja myëku'uktëjk ënäty ja nyaax të tpëktën.

50Jëtu'un tä ënäty ja Wintsën të tni'ënä'ämën yë'ë ojts tmo'otë ja kajpn mëti'ipë xyëëwajtypyën Timnat-sérah, jam wyi'imy ma ja kopkjotmën mëti'ipë yë Efraín jyä'äy nyitënääpyën, mëti'ipë ojts yë Josué t'amëtoyën. Ja Josué ojts tampë ja kajpn tkoj'oyë ets jam tsyënaaytyaknpëjky.

51Tëkokyë ya'atë it naaxwiinyëtë mëti'ipë yam të yajnimëtyä'äkyën, yë'ë ojts tyajwa'kxtë yë teety Eleazar, Josué ets mëjja'aytyëjkëty, aak ojts t'ijxpëtsëëmta'atë tä ënäty nitu'ukjaty tyuka'ajëtën, jam Wintsën wyintum ma ja wit tëjk yajnitëkën ma ja näpyaatë y'ityën mëët yë Wintsën. Ya'atë jam ojts tyunyë jyätyë ma ja it naaxwiinyëtë txëëwatyën Siló. Jëtu'un'äämpy ja Israel ja'ayëty tëkokyë ja y'it nyaaxwiinyëtë tpëjktaaytyë.

Josué 20

1Ënät ojts ja Wintsën tmëkäjpxy ja Josué ets t'ënëmaay:

2Ënëëmë yë Israel ja'ayëty wä'än twin'ixtë yë kajpn mëti'ipë tsoktakn wa'anëpën, jëtu'un tääjës ojts ntuk'ëne'emyën yë Moisés

3Jam kyäktso'oktëty yë ja'ay mëti'ipë ja myëku'uk ka'ap tsyokyëty tyaj'ookyën, jëtu'un tkukä'äkëty ja ja'ay ja myëku'uk mëti'ipë ënäty të y'ookyën.

4Pën ënäty käktso'okaanp jam jëyëjp jya'tëty ma ja kajpn yajnitëkën ets tnikajpxëty ma ja mëjja'aytyëjkëtyën tiikyëjxm ko kyäktso'oka'any. Täänëm tyajtëkëtëty ma ja kajpnën ets tmo'otëty tu'uk ja naax kam ma y'itëtyën.

5Pën ja o'kpë ja myëku'uk pyaja'ajtyp jam ja yaja'ay'o'kpë ets näjyëtu'un tyaj'ooka'any, ja mëjja'aytyëjkëty ka'ap tkë'ëyaktëty ja ja'ay mëti'ipë ënäty jam të kyäktso'okyën, jä'ä ko ka'ap tsyipkëjxmëty ja myëku'uk të tyaj'ooky.

6Ja ja'ay mëti'ipë ënäty käktsokpën kopkpëky ko tnikajpxëty pën janty tëy jëtu'un mëti'ipë ënäty të tyuny të jyätyën ets nëjkxëp ja ja'ay myuktë ets tmëtoow'itëty. Jam nëjkx wyi'imy koonëm ja teety y'ookëty mëti'ipë ënäty jä'ä xëëw tuunpën. Täänëm nëjkxy wyimpity jatëkok ma ja nyaax kyajpnën.

7Ënät ja Israel ja'ayëty ojts tjantywyin'ixtë ja kajpn mëti'ipë tsoktakn wa'anëpën ma ja ja'ay kyäktso'oktëtyën, yë'ë ojts twin'ixtë ja Quedes kajpn. Jampë Galilea kopkjotm yajpaatyën mëti'ipë ja Neftalí nyitënääpyën; ja Siquem jampë kopkjotmën mëti'ipë Efraín nyitënääpyën; ja Quiriat-arbá mëti'ipë näjyëtu'un yajtijpën Hebrón ma ja kopkjotmën mëti'ipë yë Judá nyitënääpyën.

8Ets näjyëtu'un jamtsow nëë'awinaxy ma ja Jordán mëjnëë jyënäkyën, ma ja nijoyën jampë wyi'imyën të'ëts'itjotm, a'oytsyow wyi'imy ma ja Jericó kajpnën. Yë'ë ojts twin'ixtë Béser mëti'ipë nyitënääpyën ja Rubén ja jyä'äy; e jam ma ja Galaad itjotmën

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

yë'ë ojts twin'ixtë ja Ramot mëti'ipë ja Gad ja jyä'äy nyitënaaytyëpën, e ma ja Basán itjotmën yë'ë ojts twin'ixtë ja Golán mëti'ipë nyitënaaytyëpën ja Manasés ja jyä'äy.

9Ya'atë kajpn mëti'ipë tsoktaknën paaty ojts twin'ixtë yë Israel ja'ayëty ets jam oypyënëty kyäktso'oktëty, wä'än yë'ë'atë jaaypyaat jaaypyo'kxyëty mëti'ipë kutsëna'ayëtëpën. Ja ja'ay mëti'ipë ka'ap ja myëku'uk tsoky tyaj'ookyën jam nëjkx kyäktso'oky, këtiipë ja o'kpë ja myëku'uk näjyëtu'un tyuuntëkoyën ets ënätyë tyaj'ooka'anëty ja mëti'ipë ënäty të yaja'ay'ookyën ets ka'anëm yajxon yajnipaye'ey.

Josué 21

1-2Ënät ja mëjja'aytyëjkëty mëti'ipë Leví ja'ayëtyën ojts nyëjkxtë jam ma Siló kajpnën, ma ja Canaán itën, ets mëët myëtya'aka'antë ja teety Eleazar, Josué ets ja mëjja'aytyëjkëty mëti'ipë mëj'äämpy ijtëpën ma ja Israel kajpnën. Tä t'ënëmaaytyë: Tëëyëp ojts yë Wintsën t'ënëëmë yë Moisés ko ëëtsëty nyajmo'otëty yë nkajpnëtyës maas ntsëënëtëyën ets näjyëtu'un mëët ja nyinaax maas ja njëyujk ntsajpkaa tyänëtëtyën.

3Paatykyëjxm ja Israel ja'ayëty ojts ja kyë'ëmkajpn tpuyaktë ets tmooytyë ja Leví ja'ayëty jëtu'un tä ënäty ja Wintsën të tnikäjpxyën.

4Jëyëjp ojts yaj'ijxpëtsëmtë pën jëyëjp tuka'ajëp ja naax ets yë'ë ojts jëyëjp yaj'ijxpëtsëmy yë Quehat yë y'u'unk y'ëna'k. Ja Quehat ja y'u'unk y'ëna'k mëti'ipë yë teety Aarón y'u'unk'ajtyp y'ok'ajtypyën, majktëkëëk ojts tyuka'ajëtë ja naax kajpn, jä'ä ja mëti'ipë ënäty jyä'ä'ajtëpën ja Judá ja'ayëty, Simeón ets Leví.

5Ja wiinkpë ja ja'ayëty mëti'ipë ja Quehat y'u'unk'ajtyp y'ëna'k'ajtypyën, majk ojts ëpëky ja kajpn jyaak tuka'ajëtë mëti'ipë Efraín, Dan ets kujkwä'kxy ja Manasés jyä'äy'ajtëpën.

6Ënät yaj'ijxpëtsëëmy ja it naaxwiinyëtë mëti'ipë ojts tyuka'ajëtën ja Guersón ja y'u'unk y'ëna'k; majktëkëëk ojts ja kajpn tyuka'ajëtë mëti'ipë ënäty nyitënaaytyëpën ja jyä'äyëty ja Isacar, Aser ets Neftalí ets kujkwä'kxypyë ja Manasés ja jyä'äy jampë yajpaatën Basán.

7Ja ja'ayëty jënu'un tyu'kmëku'uk'atën mëti'ipë y'ap'ajt y'ok'ajtëpën ja Merarí majkmäjtsk ojts ja kajpn tyuka'ajëtë mëti'ipë ënäty nyitënaaytyëpën ja jyä'äyëty ja Rubén, Gad ets Zabulón.

8Ja Israel ja'ayëty ijxpëtsëmy ojts tyajwa'kxtë ja naax kajpn mëët ja nyinaax ma ja jëyujk tsajpkaa tyänëtëtyën, jëtu'un tä ënäty ja Wintsën të tuk'ëne'emyën ja Moisés.

9Ya'atë kajpn mëti'ipë yam yajnikajpxaanpën yë'ë ojts yajmo'otë yë Judá ets Simeón yë jyä'äy.

10E ko ojts xyëëw yaj'ijxpëtsëmtë yë'ë ojts tyuka'ajëtë ja Quehat ja jyä'äy mëti'ipë ja Aarón y'u'unk'ajtyp y'ok'ajtypyën, jä'ä ko yë'ë ojts ëka'any tyuka'ajëtë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

11Ma ja kopkjotmën mëti'ipë yë Judá nyitënääpyën yë'ë ojts tyuka'ajëtë ja kajpn mëti'ipë yajtijpën Hebrón, ma ijty ja Anac ja'aypyajkyeny ja y'u'unk y'ok tsyëënëtën mëët ojts yajmo'otë ja nyinaax nyikam ma ja jyëyujk tsyajpkaa tyänëtëtyën.

12Jä'ä tëy ja myëjnaax ets ja mutskëtypë ja kajpn yë'ë ojts tmo'otë ja Caleb, ja Jefuné ja myaank.

13Ja Hebrón kajpn mëti'ipë tsoktakn waanpën ets jam ja ja'ay kyäktso'oktëty mëti'ipë ja myëku'uk ka'ap tsyokyëty të tyaj'ookyën, yë'ë ojts yajmo'otë yë Aarón ja y'u'unk y'ok ojts ëpëky yajmooytyë ja Libná kajpn,

14Jatir, Estemoa,

15Holón, Debir,

16Aín, Jutá ets ja Bet-semes. Ya'atë taxtujkpë ja kajpn ëpëky ënäty tmëëtëty ja nyinaax nyikam ma tjëkyepyën tyänëtëty ja jëyujk tsajpkaa.

17Tääts näjyëtu'un ojts yajmooytyëpë mëti'ipë ja Benjamín nyaax'ajtyp kyam'ajtypyën, ja kajpn jä'ä txëëwatë Gabaón ets Gueba,

18Anatot ets Almón, taxk ja kajpn jam yajpaaty ets tu'ukjaty aakmëët yë nyinaax nyikam ma tjëkyepyën ja jëyujk tsajpkaa tyänëtyën.

19Tää yajja'akyukë ko ja kajpn mëti'ipë yajmooytyën ja Aarón ja y'u'unk y'ok, jä'ä wyinë'ajtë majktëkëëk, tu'ukjaty ja kajpn aakmëët ja nyinaax nyikam ma tjëkyepyën ja jëyujk tsajpkaa tyänëtëty.

20Ëpëky ojts yaj'ijxwa'kxpë ja naax kajpn mëti'ipë yë Efraín nyitënääpyën ets yajmooy ja wiinkëtypë ja Leví ja'ayëty mëti'ipë ënäty ka'ap ja nyaax tpëktënëm, nän yë'ë yë Quehat yë y'u'unk y'ok.

21Ma ja kopkjotmën mëti'ipë yë Efraín nyitënääpyën yë'ë ojts yajmo'otë ja Siquem kajpn ets jam ja ja'ay kyäktso'oktëty mëti'ipë ënäty ka'ap tsyokyëty ja myëku'uk të tyaj'ookyën, ëpëky näjyëtu'un ojts yajmo'otë ja kajpn mëti'ipë yajtijpën Guézer.

22Näyjyëtu'un ja Quibsaim ets ja Bet-horón, taxk ja kajpn nyäpyäätyë ets tu'ukjaty aak jyëkyejpy ja jëyujk tsajpkaa tyänëtëtyën.

23Ma ja Dan ja'ay ja nyaaxjotëtyën yë'ë ojts yajmo'otë ja kajpn mëti'ipë yajtijtëpën Eltequé, Guibetón,

24Aialón ets ja Gad-rimón, taxk nyäpyäätyë ja kajpn ets aakmëët ja nyinaax nyikam ma tjëkyepyën ja jëyujk tsajpkaa tyänëtëtyë.

25E ma ja mëti'ipë nyitënaaytyëpën ja kujkwä'kxypyë ja Manasés ja jyä'äy yë'ë ojts yajmo'otë ja naax kajpn mëti'ipë xyëëwajtëpën: Taanac kajpn ets Gad-rimón kajpn; je'eyë mäjtsykyë y'ijty ets aakmëët ja nyinaax nyikam ma tjëkyepyën tyänëtëty ja jëyujk tsajpkaa;

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[26]Tä yajja'akyukë ko jä'ä ojts wyinë'aty ja kajpn majk mëti'ipë ja Quehat ja'ayëty jyä'äy'ajtën ets tu'ukjaty aakmëët ja nyinaax nyikam ma tjëkyepyën tyänëtëty ja jëyujk tsajpkaa.

[27]Ja Leví ja'ayëty mëti'ipë yë Guersón y'u'unk'ajtyp y'ok'ajtypyën, ojts näjyëtu'un yajmo'otë yë nyaax kyajpnëty, yë'ë ojts tjä'ä'atë mäjtsk ja naax kajpn mëti'ipë ënäty nyiwantëpën yë Manasés yë jyä'äy ets aakmëët yë nyinaax nyikam ma tjëkyepyën tyänëtëty ja jëyujk tsajpkaa; ja kajpnëty jä'ä mëti'ipë yajtijtëpën Golán, jampë yajpaatyën Basán, mëti'ipë tsoktakn wyantëpën ets näjyëtu'un ojts yajmo'otë ja Beesterá kajpn.

[28]Ja kajpnëty mëti'ipë ënäty nyitënaaytyëpën ja Isacar ja jyä'äyëty ets yë'ë yajmooytyë yë Leví ja'ayëty jä'ä ja Quisión, Daberat,

[29]Jarmut ets ja En-ganim kajpn, jä'ä nyäpyäätyë ja kajpn taxk, aakmëët ja nyinaax nyikam ma tjëkyepy ja jëyujk tsajpkaa tyänëtëtyën.

[30]E ja kajpn mëti'ipë yë Aser yë jyä'äy nyitënaaytyëpën jä'ä ojts yajmo'otë ja Misael, Abdón,

[31]Helcat ets ja Rehob, jä'ä nyäpyäätyë taxk ja kajpn ets aakmëët ja nyinaax nyikam ma ja jëyujk tsajpkaa tyänëtëtyën.

[32]E ma ja Neftalí ja nyaaxjotën tëkëëk ojts jam ja kajpn yajmo'otë aakmëët yë nyinaax nyikam ma tjëkyepyën ja jëyujk tsajpkaa tyänëtëty: tu'uk txëëwaty Quedes mëti'ipë jamën Galilea ets tsoktakn kajpn wya'anëty, tääts ja Hamot-dor ets ja Cartán näjyëtu'un;

[33]tä yajja'akyukë ko ja kajpn mëti'ipë ojts ja Guerso ja'ayëty tyuka'ajëtën, jä'ä wyinë'aty majktëkëëk; tu'ukjaty aakmëët ja nyinaax nyikam ma tjëkyepyën ja jëyujk tsajpkaa tyänëtëty.

[34]Ja Leví ja'ayëty mëti'ipë ka'ap ja nyaax tpëktënëm, tä ja Merarí ja y'u'unk y'okën, yë'ë ojts yajmo'otë ja naax kajpn mëti'ipë Zabulón yë jyä'äy nyitënaaytyëpën: yë Jocneam, yë Cartá,

[35]yë Dimná ets ja Nahalal, taxk wyinë'aty ja kajpn mëët ja nyinaax nyikam ma ja jëyujk tsajpkaa tyänëtyën.

[36]E ma ja nyaaxjotmën ja Rubén ja jyä'äy yë'ë ojts yajmo'otë ja kajpn mëti'ipë yajtijtëpën Béser, Jahas,

[37]Cademot ets ja Mefáat, jä'ä wyinë'aty ja kajpn taxk aakmëët ja nyinaax nyikam ma tjëkyepyën tyänëtëty ja jëyujk tsajpkaa.

[38]Ma ja it naaxwiinyëtën mëti'ipë yë Gad yë jyä'äy nyitënaaytyëpën yë'ë ojts jam yajmo'otë ja naax kajpn mëti'ipë yajtijtëpën Ramot jampë Galaad yajpaatyën ets wya'anëty tsoktakn kajpn, tä ja Mahanaim,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

39Hesbón ets Jazer kajpnën; jä'ä nyäpyäätyë ja kajpn taxk ets aakmëët ja nyinaax nyikam ma tjëkyepyën tyänëtëty ja jëyujk tsajpkaa.

40Tä yajja'akyukë ko ja Leví ja'ayëty mëti'ipë ënäty ka'ap ja nyaax tpëktënëm, ijxtëm ja Merarí ja y'u'unk y'ëna'kën, jä'ä ojts wyinë'aty ja kajpn mëti'ipë yajmooytyën majkmäjtsk.

41Ja kajpn mëti'ipë yajmooytyën ja Leví ja'ayëty ma ja Israel ja'ayëty ënäty të tniwa'aktën ja it naaxwiinyëtë jä'ä wyinë'ajty wëxtyikxy tyuktujk aakmëët ja nyinaax nyikam ma tjëkyepy tyänëtëtyën ja jëyujk tsajpkaa.

42Ja naax kam ma ja jyëyujk tsyajpkaa tyajtänëtëtyën aakjam ënäty yajpaaty kajpnpa'a kajpnux. Aakjëtu'un oymyëti'ipë kajpnëty.

43Jëtu'un'äämpy ojts ja Wintsën tkuuytyuny ja y'aaw y'ayuk ko tmooytyääy ja Israel ja'ayëty ja nyaax kyam, jëtu'un tä ënäty të tukwinwanën ja y'ap y'okëty. E ma tääpë ja it naaxwiinyëtën jam ojts tu'ukyë tsyënaaytyaknpëjknëtë.

44Yë Wintsën ojts jëtu'un tuny tä ënäty të twinwanën, jotkujk ja nyaax kyajpn ojts tyajwë'ëmy ma tääpë it naaxwiinyëtën. Ja myëtsiptëjkëty ka'ap ojts myäyëtë jä'ä ko ja Wintsën ojts kë'ëm tyimkuwa'anëtë.

45Nitu'uk ojts ja Wintsën ja y'aaw y'ayuk tkaninaxy, tu'kë'ëyë tkuuytyuuntaay tä ënäty të tnikäjpxyën ets të twinwanën ma ja Israel ja'ayëtyën.

Josué 22

1Koo jëtu'un tyuuntaay jyajtaayë, ënät ojts ja Josué tmëkäjpxy ja Rubén ja jyä'äy, ja Gad ja jyä'äy ets ja nikujkwä'kxypyë ja Manasés ja jyä'äy,

2ets t'ënëmaay: Miitsëty tëë xyjyänty tyuntë tä ojts ja Moisés mtuk'ënä'ämëtën, ja Wintsën ja tyuunpë, miitsëty janty'oy janty tsujës të xy'ëëwmëtow të xykyäjpxymyëtowtë.

3Tsyampaat yaj'ixy ets jëtu'un të tyu'uye'ey ja xëëw jëmëjt; nijëna'a ja mëku'uktëjk të xykya'ëxmatstë ets tëë oy tsuj xy'ëëwmëtow xykyäjpxymyëtowtë ja Tios ja y'ënä'ämën tyiyajtën.

4E Tyam tëë tjanty tyuunta'ay tä ojts tnikäjpxyën ets akujk jotkujk yajpatnëtë ja mjëëky mëku'ukëty, tyam jyëkyäjpnëp mwinpitëty ma ja mjëën mtëjkëtyën, ma ja m'u'unk mto'oxytyëjkëtyën ets ma ja mnaax mkajpnëtyën mëti'ipë ja Moisés mooyëtën Jordán mëjnëë awinaxy.

5Mëti'ipë tëy miits n'amëtoowtëpën ets xytyuntëty, yë'ë ko xypyatuntëty xëmë ja ënä'ämën tëyajtën mëti'ipë ja Moisés yajmooyën, yë Tios yë myëtuunpë. Mtsoktëp mjawëtëp xëmë ja mWintsën Tiosëty ets yë'ë ja nyëë'aaw tyu'u'aaw mtimpyanëjkxëtëp, mëtowtëp ets mkäjpxyjyä'äkyukëtëp; yë'ë mka'ëxmatstëp ets winë aaw winëjot xymyëtuntëty ets tu'ukyë winma'any tu'ukyë winma'any.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

6Ko jëtu'un kyajpxtaay, tä ojts je'eyë t'ëkjaakënu'kxnë ets nyäy'ëxmajtsënëtë, tääts ojts tsyo'onëtë ets nyëjkxnëtë ma jyëën tyëjkëtyën.

7Yë Moisés tëë ënäty ëka'any tmo'oy ja nyaaxëty ja nikujkwä'kxypyë ja Manasés ja jyä'äy jam ma tu'uk ja it naaxwiinyëtë txëëwatyën Basán. E ja nikujkwä'kxy ja Manasés ja jyä'äy, jam ënäty ja nyaax të myo'ojëtë ja Josué a'oytsyow ma ja Jordán mëjnëëjën; e ja mëjëyëjpë yë'ë ja Josué ojts tkënu'kxy ets ojts tkäjxwinpijnë nyëjkxtëty ma ja jyëën tyëjkëtyën.

8Ets t'ënëmaay: tyam oy mwinpijnëtëty, mënëjkxtë ja mwit mmeenyëty, ja pu'ts pujxnën, poop pujxnën, tsuxkpujxnën ets ja juunpujxnëty; näjyëtu'un ja maywyit maytyujkxy mënëjkxta'atë ets yajwa'kxtë jam ma ja mjëëky mëku'ukëtyën mëti'ipë ja mëtsip të xypyëjkëtën.

9Jëtu'un'äämpy ja Gad, ja Rubén ets nikujkwä'kxy ja Manasés ja jyä'äy ojts tpuwa'ktutnëtë ja myëku'ukëty Israel ja'ayëty jam Siló, ma ja Canaán itjotmën ets ojts wyimpijnëtë ma txëëwatyën Galaad, ma ënäty ja Moisés ja nyaax kyam të myo'ojëtën mëti'ipë ojts yë Wintsën tim nyi'ënä'ämën.

10Ko ja Rubén, ja Gad ets nikujkwä'kxy ja Manasés ja jyä'äy jam jyajtë ma ja Jordán mëjnëëjën, Canaán y'itjotm; ënät ojts jam tyajpëtë'ëktë tu'uk yë wintsë'këntyakn.

11Ko ja wiinkëtypë ja Israel ja'ayëty tnija'awëtyë ko yë Rubén, Gad ets nikujkwä'kxy ja Manasés ja jyä'äyëty tëë tyajpëtë'ëktë tu'uk ja wintsë'këntyakn jam ma mëët nyäpyaatëtën ja Canaán it, winkon ma ja Jordán mëjnëëjën, ma ja Israel ja'ayëty ënäty tnitënaaynyëtën.

12Ko ja Israel ja'ayëty tnija'awëtë, ënät ojts jam tyu'ukmuktë ma ja Siló kajpnën ets tnitsoona'antë ja myëku'ukëty ets nëjkx mëët tsyiptuna'antë.

13Yë'ë ojts jëyëjp tkäxtë yë Finees, yë teety Eleazar yë myaank, jam Galaad ma ënäty jam yajpaatën yë Rubén, Gad ets je nikujkwä'kxypyë ja Manasés ja jyä'äy.

14Ojts näjyëtu'un ëpëky pyanëjkxëtë nimajk yë mëjja'aytyëjkëty mëti'ipë kyutënaaytyëpën ja myëku'uktëjk.

15Tä ojts tyu'upëktë ets jam jyajtë Galaad ma ënäty jam yajpaatën ja Rubén, Gad ets nikujkwä'kxy ja Manasés ja jyä'äy, tääts t'ënëmaaytyë:

16Ëëtsëty yë'ë Tios yë nyaax kyajpn yam yë y'aaw y'ayuk nmëmiinëtëpës; ¿Tii ko yë wiink winma'any xypyaatë ets ja Wintsën xymyëtëkoytyë, mëti'ipë yë Israel ja'ayëty Tyios'ajtëpën? ¿Wi'ix ko ya'atë wintsë'këntyakn të xykyojtë ets xykyäjpxy kumëtoownaxtë ja Wintsën?

17¿Wi'ix, namaa natiijën xyjyawëtë yë nëë poky mëti'ipë tyuuntën ja Peor kajpn mëti'ipë tyampaat ka'ap yajja'atyëkoynyëm ets ko ja ja'ay may tku'o'këyë?

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

18¿Këtiijën mjotkëta'aktë mëët tääpë nëë pokyë? Paaty wiinkpë xytyuun'ëtë'ëtstë ets Wintsën ni'ikyë xymyëjëkämkä'äktë. Pën miitsëty mkäjpxykyumëtoownajxtëp yë Wintsën, jëpom tëë ënäty tnatukjoot'anpëjktaaynyë tëkokyë yë Israel ja'ayëty.

19Pën miitsëty m'ënantëp ko ya'atë naaxwiinyëtë ka'ap y'oyëty ets Wintsën yaa yaj'ëwtatëty, mintë yaa ma ja Wintsën ja y'it nyaaxwiinyëtën, ma yajpaatyën ja wyittëjk ets xyjyä'äpëktë yë mnaaxëty ma ëëtsëtyën. Je'eyëp ko këtii nëkoo xykyäjpxy kumëtoownaxtë yë Wintsën ets ëëtsëty, ko wiinkpë wintsë'këntyakn xyajkojtë.

20Ja'amyätstë ko yë Acán yë Zara myaank ojts yë Tios tmëtëkoy ko ojts tyu'utsy mëti'ipë ënäty ja Wintsën yë'ë të yajtuknipëjktaakën ets mëët yë'ëkyëjxm tëkokyë ja Israel kajpn y'ëyo'onpataay. Tääts yajja'akyukë ko yë Acán ka'ap y'atu'ukëty je'eyë ja pyoky tku'o'këy.

21Ënät ja Rubén, Gad ets ja Manasés ja jyä'äy nikujkwä'kxy y'ëtsoowtë:

22Yë Wintsën, mëti'ipë nyiTios'ajtypyën wiinkëtypë tiosëty, wa'ats tnijawë ko ëëtsëty ka'apës ya'atë wintsë'këntyakn të nyajpëtë'ëktë mëët ko nkäjpxykyumëtoownaxtës ëkë ko n'ëxmatstës. Yë'ë nyija'ap wa'ats ets tyam miits ntuknijawëtë; e pën kajts jyëtu'unëty, yaj'o'ktëkës.

23Pën ya'atë wintsë'këntyakn yë'ëkyëjmës të nyajkojtë ets Wintsën n'ëxmatsa'antës, ëkë ets ntukwintsë'ëkëja'antës yë wyintsë'kën nino'okpyë ets aaytyëëm ujtstëëm, ëkë ets ja nay'ëëw'oy näykyajpx'oyë ntuna'antës mëët yë'ë, wä'än kë'ëm tpaye'ey yë Wintsën pën tëëjës nmëtëkoytyë.

24Mëti'ipë tëy, tyam yajxon ntuk'ëwaanëtëty, ëëtsëty paatyës ya'atë wintsë'këntyakn të nyajpëtë'ëktë këtiipë jëna'a miitsëty ja m'u'unk m'ëna'këty t'ënëëmëtëty ëëts ja n'u'unk n'ëna'këty: ¿Miitsëty wi'ix ko yë Wintsën xy'ëwtajtëpë?, kajts miitsëty xyTios'atë.

25Yë Tios yë'ë të tpëjktä'äky ya'atë mëjnëë ets yë'ë tsyëpa'an'atëty ets Rubén, Gad ëpëky wyë'ëmtëty. Miitsëty ka'ap ninu'un mpaatëtë ets Wintsën xy'ëwtatëty. Jëtu'un'äämpy ënäty miits ja m'u'unk m'ëna'këty je'eyë tyajjotma'atë ëëts ja n'u'unk n'ëna'këty ets ka'ap ja Wintsën t'ëkmëjpëjktaknëtëty.

26Paaty ëëts wiinkpë yë wintsë'këntyakn të nyajkojtë, e ka'ap yë'ëkyëjxmëty ko ëëts ja Wintsën ja wyintsë'kën nmo'oja'antë ja nino'okpyë ets ja wiinkëtypë ja wintsë'kën.

27Ëëtsëty tyaajës të nmay të ntajtë ko tääpë wintsë'këntyakn të nyajkojtës yë'ë wa'anëp ijxpät ma ëëtsajtëmën ets ma n'u'unk'ajt n'ok'ajtëmën; jëtu'un tjëkyäpëty ëëts ja Wintsën näjyëtu'un ntuknimintëtyës ja wyintsë'kën ets mëët ntuntëtyës ja nay'ëëw'oy näykyajpx'oyë. Jëtu'unkyëjxm ka'ap miits ja m'u'unk m'ok jëna'a y'ëna'antëty: Miitsëty ka'ap mpaatëtë xy'ëwtatëty näjyëtu'un yë Tios.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

28Ëëtsëty jëtu'un të nmay të ntajtës, ko ënäty pën jëna'a xy'ënëëmëtës ko ëëtsëty ets n'u'unk n'okëtyës, nëjkxëpës n'ëtsowtë: Ix, yë n'ap n'okëtyës yë'ë ojts ya'atë wintsë'këntyakn tkojtë, e kajts ojts yë'ë tuknikojëtë ets jam ja wintsë'kën yajyakëty, paatykyëjxm ojts yajkojy ets yë'ë ijxpät wya'anëty ma ëëtsajtëmën.

29Tios ëëts xypyutëkëtëp ets ka'ap yajkäjpxykyumëtoownaxëty ets ka'ap yaj'ëxmatsëty; ka'ap mëpaat yajkojy wiinkpë wintsë'këntyakn ma yajyakëtyën ja nino'okpyë wintsë'kën ëkë maa yajyakëtyën yë aaypyajk ujtspajk ëkë wiinkëtypë wintsë'kën ets wiink tios yajmoopyëty, yaj'ixtijëty ja nWintsën'ajtëm Tios, jampë yajpaatyën ma ja wit tëjkën ma näpyaatë y'ityën.

30Ko ja teety Finees, ja mëjja'aytyëjkëty ets ja ja'ayëty mëti'ipë kyutënaaytyëpën ja jyiiky myëku'ukëty, mëti'ipë ënäty jyämyëët'ajtëpën ja teety Finees, tmëtoowtë wi'ix y'ëna'antën ja Rubén, ja Gad ets nikujkwä'kxy ja Manasés ja jyä'äyëty, ojts oy tja'akyukëtë.

31Ënät ja Finees, ja teety Eleazar ja myaank, y'ënëmaayëtë: Tyam yajnijawë ko yë Wintsën tää yajpaaty mëët ëëts'ajtëmë, jä'ä ko miitsëty ka'ap yë'ëjëty yë Wintsën të xyjyakäjpxykyumëtoownaxa'antë, jëtu'un'äämpy ëëtsajtëm të nitsokëmë ma ja Wintsën yë tyiytyu'unënën.

32Ënät ja Finees mëët ja myëku'uktëjkëty ojts nyäjyëkajpxënëtë ets wyimpijnëtë, nyëjkxnëtë jatëkok jam Galaad ma ja Canaán y'itjotmën ma ënäty ja nimaypyë ja Israel ja'ayëty jam yajpaatën. Ko yajtukmëmëtyaktë ja Israel ja'ayëty wi'ix ënäty të y'ëtsowtën ja myëku'uktëjkëty.

33Oy ojts tmëtowtë ets mëj këjää ja Wintsën tja'awëkyëtaktë. Jëtu'un ojts ka'ap mëët tsyiptuunëtëpë ja Rubén, Gad ets ja nikujkwä'kxypyë ja Manasés ja jyä'äyëty.

34Yë Rubén ets Gad yë jyä'äyëty jä'ä ojts txëëwmo'otë ja wintsë'këntyakn Ijxpät, jä'ä ko y'ënantë: Ya'atë wintsë'këntyakn ijxpät wya'anëty ma ëëtsajtëmën jä'ä ko yë Wintsën yë'ë Tios'ajtp.

Josué 23

1Tëë ënäty kanaak jëmëjt nyajxnë, ja Tios tëë tmooytyääynyë yë y'it nyaaxwiinyëtëty yë Israel ja'ayëty. Jotkujk ënäty yajpatnëtë ets ja Josué mëjja'ay ënätynyë.

2Ënät ojts yë Josué tmëkajpxta'ay yë mëjja'aytyëjk, ëna'ktëjk, tsiptuunpëëwintsëntëjk ets tëkokyë yë Israel ja'ayëty, t'ënëmaay: Ëjts tëëjës nmëjja'ayënë ets nxëëw njëmëjtës kujënajknëp ni'ikyë.

3Miitsëty wa'ats të xy'ix xynyijawëtë wi'ix yë Wintsën të tunyën yë naax kajpn mëti'ipë ënäty ka'ap t'ëwa'atstën ets najxmëty. Tëkokyë mëti'ipë të xy'ixtën mëët miitskyëjxmëty të tuny.

4Tëës yë naax nyajwa'kxta'ay ma miitsëtyën ets aak ijxpëtsëmy të nyajwä'kxyës. Ka'ap ënät yi'iyëty të nyajwä'kxyës mëti'ipë të yajniwä'äkyën, näjyëtu'un të

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

nyajwä'kxyës mëti'ipë ka'ap yajniwä'äkynyëmën. Tä ja mëti'ipë jam tso'ontakpën ma Jordán nëë jyënäkyën ets jyä'ty a'oytsyow ma ja Mejyën Naax'akujkpyë.

5Yë Wintsën yë'ë y'ëxwojpta'ajäämpy yë ja'ayëty jampë tsyëënëtën ma tääpë it naaxwiinyëtën ets miits xyjyä'ä'atëty jëtu'un tä yë Wintsën të twinwanën.

6Yë'ë patuntë ja ënä'ämën tëyajtën mëti'ipë jap miinpën këxja'ay ma ja nokyën mëti'ipë yë Moisés y'ëxajëyën.

7Këtii ja mjot mwinma'anyëty nëkoo xyajjo'optëty mëët ja ja'ayëty yaapë tsyëënëtën. Këtii yë tyios xy'ëwtajtëtëty, këtii xymyëmëtowtëty, këtii xyëëw xykyajpxpatëtëty ets ni jää xykyakajpxpaatëty ko tii xyajtëytyëkëtëty.

8Yë Wintsën jëtu'un xëmë mka'ëxmatstëp jëtu'un tä tyampaat xytyuntën.

9Yë Wintsën kanaak yë naax kajpn të tyajkutëkoy mëjjëtypë miits mwintuuyëty ets tyampaat ni pën o'ktëy mkatimtyunëtë.

10Tu'ukpë ja ja'ay ma miitsëtyën, jyëkyejpy tyajkä'äkëty nitu'kmil ja myëtsip, jä'ä ko ja Tios mnitsiptuunëtëp jëtu'un tä të tnikäjpxyën.

11Paaty miitsëty mnäkyëwent'atëtëty ets mëk yë mWintsën Tiosëty xytsyoktëty xyjyawëtëty.

12-13Jä'ä ko ntsojkpyës ets ya'atë xynyijawëtëty: pën miitsëty majtstutëp yë Tios ets mnäyxyëpiinëtëp mëët tääpë ja'ayëty mëti'ipë të jyaakwë'ëmtën ma miitsëtyën ets mëët mpëjknëtëty m'uknëtëty; yë Wintsën ka'ap nëjkx nijëna'a tyajjëwä'äky tääpë ja'ayëty ma miitsëtyën, ni'ikyë nëjkx jam tyajwë'ëmy ets yë'ë nëjkx ëxëëk myajjat myajkëpätëtë; jëtu'un nëjkx y'itë tä jeexyë tejpxy, po'otejpxy myajtukwoptën koonëm mkëjxta'atëty.

14Ëjts wäänës njaakjuuky'äty täätsës n'o'knëty, e jëyëjp ntsojkpyës ets yajxon xynyijawëtëty winë aaw winëjot ko yë Wintsën tëë winë oy tuunta'ay ijxtëm ojts twinwanën. Nitu'uk yë y'aaw y'ayuk të tkaninaxy.

15E jëtu'un tä yë'ë oy winë të tuunta'ayën, tä të tnikäjpxyën; näjyëtu'un ja ëyo'on jotmay tyajkëta'aka'any ma miitsëtyën.

16Pën ka'ap xypyatuntë ja Wintsën ja kyäjpxytyu'unën. Ko miitsëty wiink tios xy'ëwtajnëtëty ets xywyinkoxtënaaynyëtëty, yë Wintsën mëj këjää nëjkx mtukjoot'anpëkëtë ets ka'ap mnimä'kxëtëty; wa'ats myajkutëkooytya'ajëtëty koonëm mkëxtëty yaa naaxwiiny naaxkëjxy ma ya'atë it naaxwiinyëtë të mo'ojëtën.

Josué 24

1Ënät yë Josué tyajtu'ukmujktaay yë Israel ja'ay jam Siquem. Ojts tmëkajpxmuky jam Wintsën wintum yë mëjja'aytyëjkëty, kopktëjkëty ets tsiptuunpë wintsëntëjkëty,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

2ets t'ënëmaay ja naax kajpn: Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny mëti'ipë Tyios'ajtypyën yë Israel ja'ayëty: Tëëyëp ma jyuuky'äjtyën yë Térah, yë Abraham ets Nahor yë y'u'unk y'ëna'k, miits yë m'ap m'okëty jampë tsyënaaytyën nëë''ëkë'ëm ma ja Éufrates mëjnëëjën.

3E jamts jëtu'un yë Abraham nyajtso'onyës ma ja Éufrates nëëpa'ajën etsës ojts nyajjëtity ma ja Canaán ja y'itjot nyaaxjotmën. Täätsës nyajnimayëy ets jëyëjp nmooyës yë myaank Isaac,

4e yë Isaac mäjtsk ja myaank y'ijty, Jacob ets Esaú. Yë Esaú yë'ëjës ojts nmo'oy ja Seir tunjot kopkjot ets yë'ë tnaax'atëty; yë Jacob ets y'u'unk y'ëna'k Egiptë ojts nyëjkxtë.

5Ënätës nkejxy yë Moisés ets Aarón, etsës ntëytyuuny ja Egiptë ja'ayëty, koonëmës jap nju'ty ja Israel kajpn.

6Ko miits ja m'ap m'okëty tsyo'ontë jap Egiptë kajpnjoty, yë Egiptë ja'ayëty ënätyë pyatso'onëtë mëët yë kyepy wintëkäämpë mëti'ipë myëtsiptuuntëpën ets kyëwaayëty, tyimpaja'ajtëtë jampaat ma ja Tsaptsmejyën.

7Ënätës ojts xymyëkajpxtë, etsës ojts nyajkootsë itkujky ma yë'ëjëtyën mëët miitsëty, ënätës yë nëë näjyëtu'un najtsmajtsëy ets nyikoonpäjtaaytyë ja Egiptë ja'ayëty. Miitsëty ojts winë kë'ëm xy'ixtë mëti'ipës jap ntuunën Egiptë. Ok ojts jam jeky mjëtijtëpë të'ëts'itjotm.

8Koonëm nyajmiintë ma ja nyaaxjotmën ja Amor ja'ayëty mëti'ipë a'oytsyow wë'ëmpën ma ja Jordán mëjnëëjën, ojts mjanipëtë'ëkëtë, mijts ojts mëta'aktë ets jëtu'un'äämpy xynyiwa'ktë ja nyaaxëty.

9Ënät yë Balac, yë Zipor myaank mëti'ipë ënäty jam ënä'ämpën ma Moab ja'ayëtyën ojts mnipëtë'ëkëtë näjyëtu'un, ojts tmëkäjpxy yë Balaam, yë Beor yë myaank ets mpokëtëty.

10E ëjts ka'apës ojts n'ëwa'atsy ets ja Balaam mpokëtëty, ni'ikyë ojts mkënu'kxëtë, jä'ä ko jëtu'unës n'ënëmaay. Jëtu'un'äämpy miitsëty mtsoktë.

11Tää xytyuknajxtë ja Jordán mëjnëë ets mja'ajtë jam Jericó. Ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty jam tsënaaytyëpën Jericó, yë Amor ja'ayëty, Ferez ja'ayëty, Canaán ja'ayëty, Hit ja'ayëty, gergeseos ja'ayët, Heve ja'ayëty ets Jebús ja'ayëty ojts näjyëtu'un mnipëtë'ëkëtë e kajts xyajmëtaktë jä'ä koos ojts jëtu'un nyajkutuky.

12Ja nimäjtskpë Amor ja'ay yajkutujkpë ojts y'ooktë, ka'ap myiitsëty xyaj'o'ktë mëët ja mtëypyujxnëty ets ja mti'pxnëty, ëjts ojts ja nmëk'ajtënës nyajkëtä'äkyës miits mwintuuyëty ets yë'ë kyäktaaytyë ka'anëm ënäty miits jam mja'tënëm.

13Tëë miits nmo'otë yë naaxwiinyëtë ma ënäty ka'ap nijëna'a të mtuntën ets ja naax kajpn ma ka'ap miitsëty të xykyojtën. E tyam jam mtsëënëtë ets yë'ë mjë'kxtëp ja aay ujts mëti'ipë ka'ap të xykyojtën. Ets ja Josué tjaaknikajpxëy ja y'ayuk:

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14Mëët tu'kë'ëyë ya'atë mëti'ipë yë Wintsën të tunyën, wintsë'ëkëtë ënät ets mëtuntë winë aaw winëjot. Ixmatstë yë wiink tios mëti'ipë yë m'ap m'ok y'ëwtajtën jam Éufrates mëjnëë'ëkë'ëm ets Egiptë naaxjotm ets mëtuntë yi'iyë tu'uk yë Wintsën tëypyë jaantypë.

15E pën kajtsën xymyëtuna'antë yë Wintsën, tyam xytyimnikajpxtëty pën mpanëjkxantëp: nikajpxtë pën yë'ë mpanëjkxantëp ja wiink tios mëti'ipë ja m'aptëjkëty y'ëwtajtën jam Éufrates mëjnëë''ëkë'ëm, ëkë tiosëty mëti'ipë yë Amor ja'ayëty y'ëwtajtëpën yaapë tsyënaaytyën. E ëjts mëëtës yë n'u'unk n'ëna'k etsës yë nkujëën nkutëjk yë'ëjës yë Wintsën nmëtunantëp.

16Ënät ja naax kajpn y'ëtsooy: Ka'ap mëpaat, yë Wintsën t'a'ixë etsës yë wiink tios npanëjkxtëty.

17Yë Wintsën yë'ë jëtu'un ojts jap xyjyuutës Egiptë kajpnjoty ets näjyëtu'un ja n'ap n'okëtyës, ma ënäty jap je'eyë n'ëyow nmëtuntësën. Ojts mëj këjää ja myëj'ajtën tyaj'ixyë ets ojts xypyutëkëtës koos në'ë'am tu'u'am nyajpatë ets koos kanaak yë naax kajpn ntuknajxtë.

18Yë'ë ojts tyajkutëkooytyä'äy ja kajpn maajaty ojts najxëmën ets yë'ë näjyëtu'un yajkutëkooytyääy ja Amor ja'ayëty mëti'ipë ijty yaa tsënaaytyëpën. Mëët ma ya'atë tëkokyë të tuny të tkäjpxyën tsojk ënät nmëtu'unëm ja Wintsën, jä'ä ko yë'ë nTios'ajtëm.

19E ja Josué tyaa y'ëtsoowëtë: Miitsëty ka'ap xyjyëkyäptë Tios xymyëtuntëty. Jä'ä ko wa'ats yë'ë ets ni'äkë'ajtp; ko pën je'eyë kyäjpxykyutëjy ets pyokytyuny, ka'ap jëtu'unyë tnani''ijxnaxy.

20Paaty miitsëty yam n'ënëëmëtë pën mpuwa'ktutëp yë'ë ets wiink tios xypyanëjkxtëjkënëtëty, yë Wintsën Tios nëjkxëp mpuwa'ktu'utëtë ets myajkutëkoyëtë, oy ënäty oy winë të tuny të tkäjpxy mëët miitskyëjxmëty.

21Tä ja mayjyä'äy y'ëtsoowtë: Ka'ap jëtu'un jyata'any. Ëëtsëty Wintsënës nmëtunantëp.

22Ënät ojts ja Josué y'ëtsoy: Miits yam kë'ëm m'ënantëp ko yë Wintsën xymyëtuna'antë. Jëtu'un, ëëts yam ëna'antë, jëtu'un y'ëtsoowtë.

23Tä ja Josué y'ëtsooy: Pën janty jëtu'un, jëpëjkta'atë yë wiink tios mëti'ipë mëët'ajtëpën ma mjëën mtëjkëtyën ets jootwinpitë winë aaw winëjot ma Israel ja'ayëty yë Wyintsën Tiosën.

24Ets ja mayjyä'äy y'ëtsoowtë: Ëëtsëty yë Wintsën nmëtunantëpës ets ntunantëpës mëti'ipë yë'ë nyikäjpxypën.

25Jä'ä xëëw yë Josué ojts tuny tu'uk yë käjpxytyu'unën mëët ja naax kajpn jam Siquem, ojts tmo'oy ja aaw ayuk ets ja ënä'ämën tëyajtën tii mëpaat tuntën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[26]Jap tjaaypyäjtaay ma ja nokyën ma ja Wintsën Tios ja tyiyajtën myinyën ets jam tkujpëy tu'uk yë mëjtsaa kepypya'tkë'ëm ma tu'uk yë xoj'ëjxën ma ënäty jam yajpaatyën ja Tios ja jyëën tyëjk.

[27]Ets t'ënëmaay ja naax kajpn: Ya'atë tsaa n'ënyääytyä'äkyësën, yë'ë wë'ëmp tä tu'uk yë ijxpäjtënën mëët ko yë'ë yaa tyam yaa yajpatp ets të tmëtoowta'ay tä ja Wintsën të y'ënä'änyën. Yë'ë mtuk'ixtëp ko ënäty xy'ixtë ja Wintsën xymyëtëkoya'antë.

[28]Ko ja Josué myëtyaktaay, tä ojts ja ja'ayëty tkäjxtaaynyëpë ma ja nyaax kyajpnëtyën.

[29]Wäänë jyaak'ijty, tääts ojts yë Josué y'o'knë, Nun yë myaank, mëti'ipë tmëtunyën yë Wintsën; jä'ä ënäty yë jyëmëjnë mëko'px ja majk ko ojts y'o'knë.

[30]Ets jam tyajnaaxtëjkëtyë Timnat-sérah, ma ja nyaaxjotmën mëti'ipë jyä'ä'ajtypyën, jam yajpaaty ma ja kopkjotmën mëti'ipë nyitënääpyën yë Efraín, anëkëjxytsyow wyi'imy ma Gaas kopkën.

[31]Yë Israel ja'ayëty myëtuuntë yë Wintsën ko jyuuky'äjty yë Josué ets ko ojts y'o'knë ojts tjaakmëtuntë, ma ënäty jyaak juuky'atënëm ja mëjja'aytyëjkëty mëti'ipë y'ijxtë nyija'awëtyën tiijaty ja Wintsën tyuunën.

[32]Ja José ja wyääy pyajk, mëti'ipë ënäty yë Israel ja'ayëty jap Egiptë kajpnjoty të tmëtsoontën, jam ojts tnitajtë ma ja Jacob ja nyaaxën mëti'ipë jyuuyën. Yë'ë ojts tyukmëtookyë yë Hamor, Siquem yë tyeety ets ojts tsyoowpatxëty mëko'px yë poop pujxn meeny, kom'ok yë'ë yajtukumaaytyë yë José y'u'unk y'ok.

[33]Ko y'o'ky yë Eleazar, Aarón yë y'u'unk, jam tyajnaaxtëjkëtë tunkëjxm ma ja nyaaxjotmën yë myaank Finees, mëti'ipë yajmooyën, jampë tunjotm kopkjotm yajpaatyën mëti'ipë yë Efraín nyitënääpyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Jueces

Jueces 1

[1]Ko ja Josué y'o'ky, ënät ojts yë Wintsën tyajtëwtë, pën jëyëjp nyitëkëp ja Canaán ja'ayëty.

[2]Ja Wintsën ojts y'ëtsoy ko ja Judá ja'ay tuka'ajëp ets ja it naaxwiinyëtë yë'ë tnitsiptuntëty ets tjä'ä'atëty.

[3]Ënät ja Judá ja jyä'äyëty ojts ja myëku'uk tuk'ëwaanëtë, ja Simeón ja'ayëty ets ja myëku'uk tputëkëtëty ma ja Judá ja'ayëty ënäty ja it naaxwiinyëtë tniwa'akan'antën; e jamts tsyoontëty tääts näjyëtu'un ja Simeón ja jyä'äy nëjkx yajputëkëtë ma ja nyaax kyajpn ënäty tniwa'aka'antën. Ja Simeón ja jyä'äyëty ojts ya'atë ja aaw ayuk tkupëktë.

[4-5]Jëtu'un'äämpy ja Judá ja jyä'äyëty ojts tnitëkëtë ja Canaán ja'ayëty ja nyaax kyajpnëty ets ja Ferez ja jyä'äyëty näjyëtu'un ets niwa'ktaaytyë mëti'ipë ënäty ja Wintsën të tyukë'ëtëkëtën. Jam Bézec jä'ä ojts ja jam ja ja'ay tyaj'ooktë nimajk mil, ma tyaapë ja'ayëtyën ojts näjyëtu'un tmatstë yë yajkutujkpë Adonisédec.

[6]Adonisédec ojts jyakäknë, je'eyëm yajmajtsy ets ojts tjëjptsujkëtë kyë'ëkaa mäjtskëty ets näjyëtu'un ja tyekyaa.

[7]Tääts y'ënäny: Ëjts tëkë'px majkës ojts näjyëtu'un yë kyë'ëkaa tyekykyaa njëjptsujkë yë yajkutujkpëtëjkëty. Ets yë'ëjës ojts ntukjë'kxtë mëti'ipës nkaaypyäjnpa'tkë'p ka'apën. E tyam näjyëtu'unës yë Tios të xytyuny tääjës yë'ë ntuuntën. Tää ojts jam tyajnëjkxtë ma Jerusalén kajpnën ets jam tyaj'o'ktë.

[8]Yë Judá ja jyä'äyëty ojts tnitëkëtë yë Jerusalén ets tniwa'ktë ko tyaj'o'ktaaytyë yë ja'ay mëti'ipë ënäty jam tsënaaytyëpën tä ojts ja kajpn tyajtoytyë.

[9]Ënät näjyëtu'un tninëjkxtë ja Canaán ja'ayëty jampë tsyëënëtën, näjyëtu'un ma txëëwatyë Négueb ets ma ja mëj joyën ojts tyajkutëkooytya'atë ja ja'ayëty jampë ënäty tsyëënëtën ets ja nyaax kyajpnëty tniwa'ktaaytyë.

[10]Ojts näjyëtu'un tnitëkëtë ja Canaán ja'ayëty jampë tsyëënëtën ma ja it naaxwiinyëtë yajtijyën Hebrón mëti'ipë ijty tëëyëp yajtijpën Kiriat-arba ets tyajkutëkooytyë ja Sesai ja'ayëty, ja Ahiman ja'ayëty ets ja Talmai ja'ayëty.

[11]Ënät ojts tnitëkëtë ja kajpn mëti'ipë yajtijpën Debir, mëti'ipë ijty tëëyëp xyëëwajtypyën Quiriat-séfer.

[12]Ets ja Caleb ojts twaantä'äky ja nyëëx Acsa, jëtu'un y'ënäny: Pën yajkutëkoopy ja Debir kajpn ets tjä'äpëkëty, nmo'ojäämpyës yë nnëëx ets to'oxytyëjk'atëty.

[13]E ja ye'etyëjk mëti'ipë ojts tnitëkën ja Debir kajpn jä'ä xyëëwajtyp Otoniel, yë'ë myaank yë Quenaz, mëti'ipë y'uty'äjtypyën yë Caleb; paaty ojts yë'ë ja Otoniel tmo'oy ja nyëëx ets tpëkëty t'uukëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14E ko ojts jyä'ty, ënät ja Otoniel tukupëjky ja tyo'oxytyëjk ets ja tyeety t'amëtowëty ja naax. Ko ja Caleb t'ijxy ja nyëëx tukjënäky ja jëyujk, ënät tyajtëëy: U'unk, ¿tii mjajtëp?

15Pëjktso'owënës tu'uk ntunäämpy ma mijtsën, jëtu'un ojts y'ëtsoy. E komë mijtsës të xymyo'oy ja it naaxwiinyëtë jampë yajpaatyë Négueb, ntsojkpyës näjyëtu'un ets xymyo'ojëtyës maas nëëkon nëëwitsëtyën, yë'ë jëtu'un ja nëëwooky. Ets ja Caleb tmooy ja nyëëx ja nëëwooky jampë yajpaatyën anëkëjxmtsow ets ëpa'tkë'ëmtsow.

16Yë Hobab yë y'u'unk y'ok, ja Quenat ja'ay, yë'ë myë't yë Moisés; ojts jam tsyoontë ma ja kajpn txëëwatyën Palmeras mëët ja jyä'äy ja Judá ets ojts nyëjkxtë jam të'ëts'itjotm ma ja Judá ja jyä'äy tnitänën ëpa'tkë'ëmtsow ma Arad yajpaatyën, jamts ojts tsyënaaytyaknpëktë mëët ja ja'ayëty jampë yajpaatën näjyëtu'un.

17Ënät ja Judá ja jyä'äy ojts tpuwa'akëtë ja myëku'ukëty, ja Simeón ja jyä'äy ets ojts tnitëkëtë ja kajpn mëti'ipë yajtijpën Sefat, ma ënäty ja Canaán ja'ayëty tsyëënëtën, ja kajpn ojts yajxon timyajkutëkoytyë. Paaty ojts tijtë Hormá.

18E yë'ë tëy ja kajpnëty mëti'ipë txëëwajtëpën Gaza, Ascalón ets Ecrón ka'ap ojts myäyëtë tnitëkëtëty ets näjyëtu'un ja mëti'ipë jam winkon yajpatëpën.

19E oy ënäty ja Judá ja'ayëty jyayajpaatë mëët ja Wintsën ets oy ënaty tjajëkyepy jeexyë tniwa'aktë ja kopkjot ets ja joyjyot ka'ap ojts y'ëkmaayënëtë; jä'ä ko ja ja'ayëty ja jampë ënäty tsyëënëtën myëët'ajtëp pyujxnwintëkäämpë mëti'ipë myëtsiptuuntëpën.

20Yë Caleb yë'ë ojts tjä'ä'aty yë Hebrón kajpn, jëtu'un të ënäty ja Moisés të t'akäjpxyën; yë Caleb ojts jam twojpëtsëëmta'ay nitëkëëk ja Anac ja y'u'unk y'ok.

21E ja Benjamín ja y'u'unk y'ëna'k ka'ap ojts myäyëtë tyajpëtsëmta'atëty ja Jebús ja'ayëty jam Jerusalén. Paatykyëjxm tyampaat yë Jebús ja'ayëty ets Benjamín ja jyä'äy tu'ukyë tsyënaaymyuktë jam Jerusalén.

22-23Ënät ojts ja José ja jyä'äy tnitëkëtë ja Betel kajpn mëti'ipë ijty tëëyëp yajtijpën Luz, jëyëjp ojts tkäjxtë ja'ay ijxpë tuunpë. Yë Wintsën ojts pyutëkëtë.

24Ja ja'ayëty mëti'ipë ojts nyëjkxtën ijxpë tuunpë ojts tu'uk ja'ay tmatstë mëti'ipë ënäty jam tso'onpën kajpntum ets t'ënëmaaytyë: Pën xytyukni''ijxëtëp ëëts wi'ix ntëkëtëtyës jam kajpnjotm mijts ka'ap wi'ix myajtunëty.

25Ja ja'ay ojts tyukni''ixëtë wi'ix tnitëkëtëty ja kajpn, ets tkupujxtaaytyë ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty jap tsënaaytyëpën. E ja ja'ay mëti'ipë ënäty të tyukni''ixëtën ja tu'u wi'ix tnitëkëtëtyën ja kajpn ka'ap ojts tyaj'ooktë.

26Tääpë ja'ay ojts tsyo'onë ma ënäty jam tsyëënën ets ojts nyëjkxnë ma Hit ja'ayëty ja naaxwiinyëtë tmëët'atën ets ojts tyajkojy tu'uk ja kajpn mëti'ipë tyijën Luz, tääpë kajpn jëtu'un tyampaat yajtijy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

27Yë Manasés yë jyä'äy ka'ap myääyëtë twojppëtsëmtëty ja ja'ay mëti'ipë jam tsënaaytyëpën Bet-sean, Taanac, Dor, Ibleam ets Meguido; näjyëtu'un jampë winkon y'itën ja naax kajpn; paatykyëjxm yë Canaán ja'ayëty ojts jam wyë'ëmtë tsënääpyë.

28Ko ja Israel ja'ayëty kyëjääjëtyë ets myëktaktë, ënät tuunkmooytyë yë Canaán ja'ayëty mëët yë mëkëtypë tuunk, e kä'äpyëm myääyëtë twojpëtsëmtëty.

29Yë Efraín yë jyä'äyëty nän ka'ap myääyëtë twojpëtsëmtëty ja Canaán ja'ayëty jam Hézer, paaty yë Canaán ja'ayëty ojts jam wyë'ëmtë Guézer ets tu'ukyë tsyënaamyujktë yë Israel ja'ayëty.

30Yë Zabulón ja jyä'äy ka'ap ojts näjyëtu'un myäyëtë twojpëtsëmtëty yë Canaán ja'ayëty mëti'ipë ënäty jam tsënaaytyëpën Quitrón ets Nahalal, paatykyëjxm yë Canaán ja'ayëty ojts jam wyë'ëmtë tsënääpyë mëët yë'ëjëty, oy ja tuunk ja mëkëtypë jyayajmooytyë.

31-32Yë jyä'äy yë Aser näy ka'ap ojts myäyëtë twojpëtsëmtëty ja Canaán ja'ayëty jampë yajpaatën Aco, Sidón, Ahlab, Aczib, Helbá, Afec ets Rehob; paaty ojts jam mëët wyë'ëmtë tsënääpyë.

33Yë jyä'äy yë Neftalí näjyëtu'un ka'ap ojts myäyëtë twojppëtsëmtëty yë Canaán ja'ayëty mëti'ipë ënäty jam tsënaaytyëpën Bet-semes ets Bet-anat, je'eyëp ko mëk ojts tuunkmo'otë, jëtu'un jam tsyënaaytyë mëët yë'ëjëty.

34Yë Amor ja'ayëty mëk tjëjpkuwa'këtyë yë Dan yë jyä'äy ko jyanitëkëjanëtë, jam tjëjpye'eytsyoowtë tunkëjxm ets ka'ap tyajjënajktë jam joyjotm.

35Paatykyëjxm yë Amor ja'ayëty ojts jam wyë'ëmtë tsënääpyë je'eyëm ma txëëwatyën Herés, Aialón ets Saalbim. E ojts yë José nyimayëtë yë jyä'äyëty ets myëktaktë, ënät tuunkmooytyë yë Amor ja'ayëty mëët yë mëkëtypë tuunk.

36Yë tsyëpa'anëty yë Edom ja'ayëty jampaat tsyo'ontä'äky ma ja yä'äpwiin txëëwatyën Acrabim ets jyä'ty jam Selá ets tyimpäjtë'ëky jam jëtu'un.

Jueces 2

1Ënät ojts tu'uk yë Tios yë kyukäjpxy jam tsyoony Guilgal ets ojts nyijkxy Boquim, jam t'ënëmaay ja Israel ja'ayëty: Ëjts miits të njuutë jap Egiptë ets yaa të nyajmintë ma ya'atë it naaxwiinyëtën mëti'ipës ojts ja m'ap m'ok ntukwinwanëtën: Ja käjpxytyu'unën mëti'ipë të ntu'unëmën ka'ap ja nijëna'a nyaj'atëkoyä'änyës,

2këtiipë mëët oy tii aaw tii ayuk xymyëët'atëty yë ja'ayëty mëti'ipë jam tsënaaytyëpën, ni'ikyë xyajkutëkooytya'atëty yë wyintsë'këntyaknëty. E miitsëty ka'apës xymyëmëtoowtë, wiinkjaty m'ëtëtstë.

3E paaty tyam n'ënëëmëtë ko ka'apës tääpë kajpn nyajpëtsëma'any ma miitsëtyën, yë'ëjëty mëët yë tyiosëty nëjkxëp m'atsipëtë.

4Ko ja Tios ja kyukäjpxy kyajpxtaay ënät ja Israel ja'ayëty tyëjkëtyë yaxpë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

5Paaty tyajxëëwpäjtë tääpë ja it naaxwiinyëtë Boquim, jam ojts yë Wintsën wyintsë'kën tmo'otë.

6Ko ja Josué ojts nyäjyëkajpxënë ma ja Israel ja'ayëtyën, ënät nyëjkxtaaynyëtë maajaty ja nyaax kyajpn ënäty të tyuka'ajëtën.

7Ma Josué jyuuky'äjtyën ojts yë Israel ja'ayëty oy Wintsën tmëtuntë ets näjyëtu'un mapaat jyuukyajtën yë mëjja'aytyëjkëty mëti'ipë ënäty mëët ja Josué të yajpaatën ets mëti'ipë të t'ixtën ja Wintsën ja myëj'ajtën.

8E ko ja Josué ojts y'o'knë ma ënäty ja jyëmëjnën mëko'px ja majk.

9Jam ojts tyajnaaxtëkëtë ma ja nyaax kyajpnjotmën mëti'ipë xyëëwajtypyën Timnat-sérah mëti'ipë yajpatpën anëkëjxytsyow ma ja it naaxwiinyëtë txëëwatyën Gaas, ja kopkjot mëti'ipë yë Efraín ja jyä'äy nyitënaaytyëpën.

10Ja Israel ja'ayëty mëti'ipë ënäty mëët ja Josué tu'ukyë të jyuuky'atën ojts y'o'knëtë. Jëtu'un'äämyp ja ja'ayëty mëti'ipë ojts ok myintën naaxwiinyëtë ka'ap ojts näjyëtu'un tnijawëtë Wintsën ets ja myëj'ajtën mëti'ipë ënäty të tuny të tkäjpxyën ma ja Israel ja'ayëtyën.

11Ja yu'unënëty kyajpxënëty ja Israel ja'ayëty wiink ojts ja Tios t'ixy, jä'ä ko ojts wiink ja tios tpanëjkxtëjkënyëtë mëti'ipë tyijtëpën Baal.

12Ojts t'ëxmajtsnëtë ja Wintsën ja Tyiosëty ja y'ap y'okëty mëti'ipë ënäty jap të yajpëtsëmëtën Egiptë. Ets ojts nyätyukë'ëtëjkënëtë ja ka'apë tyiosëtyën ets t'ëwtajnëtë, jëtu'un'äämpyts ja Wintsën tyajjoot'anpëjktë.

13Ojts t'ëxmajtsnëtë ja Wintsën mëët ko ja wiink tios ojts tpanëjkxtëjkënyëtë tä ja tiosën mëti'ipë tyijtëpën Baal ets ja Astarté.

14Paaty ojts yë Wintsën mëk tukjoot'anpëky yë Israel kajpn ets tyajkutujky ets ja mä'tspë ëxëëk tyunëtëty ets tpëjkta'ajëty tiijaty ënäty myëët'ajtëpën ets ëxëëk tyuunëtë ja myëtsipëty mëti'ipë ënäty jam mëwinkon'ajtëtëpën.

15Ko ijty jyatsoontë tsiptuunpë je'eyë nëjkx ëxëëk o'ktëy jyatë kyëpätë ets nimay y'ooktë tyëkoytyë, ka'ap myëta'aktë. Jä'ä ko ja Wintsën ka'ap ënäty y'ëkputëjkënëtë, jëtu'un tä ënäty të t'akäjpxyën. E ko ja Tios t'ijxy ko ja Israel ja'ayëty o'ktëy jyatë kyëpätë,

16ojts twin'ixy tu'uk mäjtsk yë ja'ay mëti'ipë tsip'ixëtyën ets ja naax kajpn tu'uwinwowtëty ets tnitsiptunëty ma o'ktëy ja myëtsiptëjk tyunëtën.

17E ja Israel ja'ayëty ka'ap ojts tuntë këwentë ya'atë ja'ayëty mëti'ipë tsiptuuntën, je'eyëm ojts ja wiink tios tpanëjkxtëkëtë ets t'ëwtatë, t'ixtijtë jëtu'un mëti'ipë juuky Tiosën ets mëtëyën. Ja y'ap y'okëty oy ojts ja Wintsën oy tjamëtuntë, yë'ëjëty ka'ap ja y'ënä'ämën tyiyajtën ojts tuntë këwentë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

18Xëmë ko ënäty ja Wintsën twin'ixy tu'uk ja ja'ay mëti'ipë tsip'ixyën ets twinye'eyëty ja naax kajpn, pyutëjkëp ijty ets ja Israel ja'ayëty yajnitsiptuntë këtiipë o'ktëy ja myëtsip tyunëtëty. Jä'ä ko ja Wintsën myëtoopy ënäty ko ja Israel ja'ayëty jyë'ëtë ya'axtë ko ja myëtsiptëjkëty o'ktëy yajjat yajkëtpäjtëtë.

19E ko ja ja'ay y'o'knë mëti'ipë ënäty tsip'ixyën ets tëë ja nyaax kyajpn twinye'ey ënätyë ijty jatëkok ja wyinma'any tyajtëkoytyë ets ni'ik o'ktëy winë tuntë këtiinëm ja y'ap y'okëty, t'ëwtatë ja wiink tios ets tmëtuntë. Ninu'un ënäty tkatimy'ëxmatstë ja y'ëxëëktu'un y'ëxëëkkajpxënëty ets ja y'ëxëëkjot y'ëxëëk winma'anyëty.

20Paaty ojts ja Wintsën tukjoot'anpëky ja Israel kajpn ets y'ënäny: Ya'atë ja'ayëty je'eyë nëkoo tyajma'aty yë nkäjpxytyu'unënës mëti'ipës ntuunën mëët yë y'ap y'okëty ets ka'apës xymyëmëtowa'antë.

21Paatyës ka'ap nimëti'ipë kajpn n'ëkyajkutëkoyanë mëti'ipë yajpatëpën ma yë'ëjëtyën mëti'ipë ojts yë Josué tyajwë'ëmyën ma ënäty jyuuky'ätynyëmën.

22Ja Tios jä'ä ënaty jya'ixäämpy pën ja Israel ja'ayëty pyanëjkxtëp oy ja Wintsën ja nyë'ë'aaw tyu'u'aaw, jëtu'un tä ënäty ja y'ap y'okëty të y'itën.

23Paatykyëjxm yë Wintsën ka'ap ojts ënätyë yë naax kajpn tyajkutëkoy mëti'ipë ja Josué yajwë'ëmën.

Jueces 3

1Ya'atëty ja kajpn mëti'ipë ojts ja Wintsën tyajwë'ëmyën ets yë'ë mëët twinma'any'ixa'any ja Israel ja'ayëty mëti'ipë ënäty ka'ap myintënëm naaxwiinyëtë ko yajnitsiptuuny ja it naaxwiinyëtë jam Canaán.

2Ya'atë ja kajpn mëti'ipë ojts ja Wintsën tyajwë'ëmyën ets ja ja'ay tnijawëtëty wi'ix mëpaat tsyiptuntën mëti'ipë ënäty ka'ap ja tsip të t'ixtën.

3Ojts wyë'ëmtë ja nimëkoxkpë ja filistejë ja'ayëty ja kajpnëty, ma ënäty tsyëënëtën ja Canaán ja'ayëty, sitonyë ja'ayëty ets Heve ja'ayëty, jampë tsyëënëtën Líbano kopkjotm, tso'ontä'äky jam ma ja kopkjot yajtijyën Baal-hermón ets jyä'ty ma yajtuknaxyën yë Hamat itjotm.

4Ya'atë naax kajpn paatykyëjxm ojts yë Wintsën tyajwë'ëmy ets yë'ë mëët t'ixmatsa'any ja Israel ja'ayëty wi'ix myäytyën tyajtën, pën pyatuuntëp ja ënä'ämën tëyajtën mëti'ipë ja Wintsën ënäty të tmo'oyën ja y'ap y'okëty mëët ja Moisés.

5Ja Israel ja'ayëty jëtu'un ojts jam ja jyuuky'ajtënëty tyajtso'onta'aktë tsyënaaymyuktë mëët ja Canaán ja'ayëty, Hit ja'ayëty, Amor ja'ayëty, Ferez ja'ayëty, Heve ja'ayëty ets Jebús ja'ayëty.

6E ja Israel ja'ayëty ja myaankëty ets ja nyëëxëty ojts mëët pyëjknëtë y'uknëtë ja ja'ay ja y'u'unk y'ëna'këty jampë yajpaatën ets yë'ë t'ëwtajtnëtë ja ka'apë tyiosëtyën mëti'ipë yë'ë y'ëwtajtëpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

7Yë Israel ja'ayëty ka'ap ojts winë oy tuntë tkajpxtë Tios wintum ojts ja Wintsën tja'atyëkooynyëtë ets ojts t'ëwtajnëtë ja Baal ja y'awinax ets ja Astarté ja y'awinax.

8Paatykyëjxm yë Wintsën ojts tyukjoot'anpëkëtë ets kyë'ëyajkëtë ma ja Cusan-risataim, ja yajkutujkpë mëti'ipë jam ënä'ämpën Mesopotamia. Yë Israel ja'ayëty wëxtujk jëmëjt tmëtuuntë yë yajkutujkpë Cusan-risataim.

9Koonëm tmëpëjktsoowtë ja Wintsën ets ojts tu'uk yë ja'ay pyëtsimy mëti'ipë yajtsokëtën. Ja ja'ay mëti'ipë yajtsokëtën yë'ë xyëëwajt Otoniel, yë myaank yë Quenás yë y'uty yë Caleb.

10Ënät ja Wintsën ja myëk'ajtën y'oyajtën tuktëjkëy ja Otoniel ets ojts yë'ë tnitsiptuny yë Israel kajpn, ko ojts tnitsoony ja yajkutujkpë mëti'ipë xyëëwajtypyën Cusan-risataim. Tios ojts tu'ukyë tuk'ijxpety ets ojts yajmëtä'äkyë.

11Ko ya'atë tyajkutëkooy jä'ä ojts yë Israel ja'ayëty jotkujk jyuuky'atë wëxtyikxy jyëmëjt. Ko yë Otoniel y'o'ky

12Ënät yë Israel ja'ayëty ojts jatëkok tpanëjkxtëkëtë ja ëxëëktu'un ëxëëkajpxën ets ja Wintsën jëtu'un tuk'ixtë, paatykyëjxm ojts tyukjoot'anpëkëtë ets tyajmëktäky ja yajkutujkpë Eglón, jampë y'ëne'emyën ma Moab kajpnën.

13Yë Eglón ojts mëët nyäpyikyë yë Amón ja'ayëty ets Amalec ja'ayëty ets ojts tukja'të yë Israel ja'ayëty ma ka'ap tyajmëtaktën ets ojts tpëjkëtë ja kyajpnëty mëti'ipë xyëëwajtypyën Palmeras.

14Majkmokx tëkëëk jëmëjt ojts yë Israel ja'ayëty tmëtuntë yë Eglón.

15Koonëm tmëpëjktsoowtë yë Tios ets ojts tu'uk jam pyëtsimy pën yajnitso'okëtëp. Ja ja'ay mëti'ipë ojts nyitsiptunëtën jä'ä xyëëwajt Ehud, anajny ijty tyony myätsy, yë'ë yë myaank yë Guerá, yë Benjamín yë jyä'äy. Tu'kxëëw tu'kjëmëjt ojts yë Israel ja'ayëty tkäxtë yë Ehud ma ja yajkutujkpë Eglónkën ets tmo'ojëty ja këpäjtën mëti'ipë ënäty të tyajmuktën kyajpnjotyëty.

16E ja Ehud ojts ja winma'any t'ijxta'ay, tu'uk ja yenypyujxn tyaj'o'oyëy mäjtsk'atu'umpë mye'eyëtyën, tu'kë'ënuxën y'ayenyëty, ënät ojts tpëjktä'äky wyëënkëjxy a'oytsyow ets y'ëxmotsjoty tkutijëy këtiipë yaj'ixëty.

17Ënät ojts tmënëjkxy ja këpäjtën jam ma ja yajkutujkpë Eglónkën. Yë Eglón jä'ä ënäty jyä'äy'äty janty ni'kx.

18Ko ja Ehud tukë'ëtëjkëy ja këpäjtën, ënät ojts jam tsyo'onë mëët ja mëti'ipë të pyaminëtën.

19E ko jam jyä'äjty Guilgal ma jam yë maytsyaapotsy yajpaatën, ënät yë Ehud wyimpijty ets ojts jatëkok nyijkxy ma jam yajpaatyën ja Eglón ets t'ënëmaay: Ayukës tu'uk nyajmiinpy ma mijtsën, ayu'utsyë ntuk'ëwaanëja'any. Ënät ja yajkutujkpë t'ënëmaaytyääy ja tyuunpëtëjkëty ets y'ëmontëty ets pyëtsëmtëty ma ënäty jap yajpaatën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

20Ko ojts je'eyë jap nimäjtsk wyë'ëmtë tëkoty, ënät ja Ehud tatsmëkajpxëy ja Eglón ets t'ënëmaay: Yë ayuk mëti'ipës nyajmiinpyën ma mijtsën, Wintsën të xytyukmëkäxës. Ko yë Eglón jëtu'un tmëtooy, ënät ojts amëjaaw pyëti'iky ma y'ënyääypyäjnën.

21E ja Ehud jä'ä ko anajnytsyow tyony myätsy, ënät poj'am tnikuxajëy ja tyiypyujxn mëti'ipë a'oytsyow myëët'ajtypyën ma wyëënpa'ajën ets tukmoxmëtijëy ja Eglón.

22Yajxon ojts amëjaaw timtyukmoxmëtijë ets tyëjkëtyääy ja tëypyujxn ma myoxën, yë'ëpaat ja y'ëjx ojts tyëjkëtyä'äy, jä'ä ko ja Eglón ni'kx ijty, yë Ehud jëtu'unyë ojts tnike'eky ja tyiypyujxn jap Eglón myoxjoty.

23Ko ja Ehud tyaj'o'ky ja Eglón, yajxon ojts ja tëjk ta'tspëky tyaj'ëtuky ets ojts yäjtskojnë ventanëjoty.

24Ko ja yajkutujkpë ja tyuunpëtëjk myiintë ets y'ijxtë ko ëtuky ja tëjk, ënät y'ëna'antë ko wä'änxyëp jap jyëtity.

25Jeky t'ëwxijtë e ko t'ijxtë ka'ap nyäkpyëtsimy, ënät tyëkëtë määpyë tajpë, tää ja ëwatsn t'ixtaaytyë ets tyaj'ëwatstë ja tëjk'aaw. Ko tyaj'ëwatstë, ënät tuk'ijxpäjtë ja yajkutujkpë tëëtëm nya'o'knë.

26Ja ja'ayëty tam ja jyajtëpë y'o'ktëpë, e ja Ehud tam ja nyakäknë; ko twinnajxtaay ja tsaapotsy jampë Guilgal yajpaatën, jam ojts kyäktso'oky ma ja it naaxwiinyëtë txëëwatyën Seirat.

27Ko jam jyä'äjty ma ja Israel ja'ayëty ja y'itjotëtyën, ënät ojts tyaxmujkta'ay nitëkokyë ja Efraín ja jyä'äyëty mëti'ipë ënäty jam yajpatëpën kopkjotm ets tyo'ontë, yë'ë ja Ehud jëwyiin'ajtp.

28Ehud ojts y'ënë'ëmxëtë ets yë'ë tpanëjkxtëty jä'ä ko tëë ënäty yë Wintsën tyajkutuky ko yë'ë myëta'aka'antë ma ja moapja'ayëtyën. Ënät ojts tpatsoontë ets tyaj'ëtujktaaytyë ja joy'it jampë yajpaatyën ma Jordán nëëjën ets ni pën tkayajnajxtë.

29Jä'ä xëëw, jä'ä tyaj'o'ktë yë Moab ja'ayëty nimajk mil, tëkokyë jënu'un ja tsiptuunpëtëjk ojts y'ooktën aakjä'ä mëti'ipë ëwa'anëtyën ets mëkëtyën. Nitu'uk kyakeky.

30Jëtu'un'äämpy yë Israel ja'ayëty ojts tyajtëkoytyë yë Moab ja jyä'äy. Ko jëtu'un y'ëkjajty y'ëpëpejty, yë Israel kajpn jotkujk ojts yajpaaty majkta'px jëmëjt.

31Ja mëmäjtskpë ja ja'ay mëti'ipë ojts tnitsiptunyën ja Israel kajpn ets tsip'ixy jä'ä xyëëwajt Samgar, yë'ë myaank yë Anat, jä'ä tyaj'o'ky yë filistejë ja'ay nitëtujk mëko'px mëët tu'uk yë krukts'apajk. Samgar ojts näjyëtu'un tyajtso'oky yë Israel ja'ayëty.

Jueces 4

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[1]Ko ojts ja Ehud y'o'knë, yë Israel ja'ayëty ojts jatëkok yë jyot wyinma'any tyajtëkoytyë ets ëxëëk winë tuuntë Tios wintum.

[2]Paaty ojts yë Tios tyukjoot'anpëkëtë ets y'ëxmajtsëtë. Ënät yë Jabín myiiny ets yë'ë yajnëjkxëtë, jam ënäty y'ëne'emy Canaán ets jam ja kyutujktakn Hazor. Ja tsyiptuunpë wintsën jä'ä ijty txëëwëty Sísara, jam tsyënaay Haróset-goim

[3]Jabín jä'ä ënäty tmëëtëty taxtujk mëko'px yë pujxnwintëkäämpë mëti'ipë myëtsiptuuntëpën, i'px jëmëjt ënäty o'ktëy të tuny ja Israel ja'ayëty, koonëm yë Israel ja'ayëty ja wyintsën Tios tja'amyäjtstë ets pyutëkëtëty.

[4]Ma ya'atë xëëw jëmëjtën yë Israel ja'ayëty yë ënäty y'ënä'ämpë'ajtëp tu'uk yë to'oxytyëjk jä'ä txëëwëty Débora, yë Lapidot yë tyo'oxytyëjk.

[5]Ya'atë to'oxytyëjk Débora winjëpom ijty jam yajpaaty ma tu'uk yë palmëkepyën ma Efraín yë jyä'äyëty yë y'itjotmën, itkujky ma Ramá mëët yë Betel nyämyëwinkon'atyën, jamts ja Israel ja'ayëty ja y'amay jyotmay tmënëjkxtë ets ja Débora tyaj'oyë.

[6]Tu'kxëëw tu'kjëmëjt ojts yë Débora tmëjwoy tu'uk yë ye'etyëjk mëti'ipë Barac xyëëwajtyp, yë'ë myaank yë Abinóam, jam tsyëënë Quedes mëti'ipë Neftalí ja jyä'äy ets t'ënëmaay: Yë Wintsën, Israel ja'ay yë Tyios, yë'ë tyam m'ënëmaayëp ko mnëjkxëty jam kopkjotm ma Tabor itjotën ets xyajmukëty yë ja'ay jam nimajk mil aakyë'ë Neftalí ets Zabulón yë jyä'äy.

[7]Ëjtsës të ntuknipëjktaakë ets Jabín yë tsyiptuunpë wintsën mëti'ipë xyëëwajtypyën Sísara jam myinëty ma ja nëë wok jyënäkyën mëti'ipë yajtijpën Quisón ets tsyiptuna'any mëët mijts mëët tëkokyë ja pyujxnwintëkäämpë mëti'ipë myëtsiptuuntëpën ets ja tsyiptuunpëtëjk, e mijts këtii mtsë'ëkëty, jä'ä ko tëë ntukë'ëtëkë.

[8]Ënät ja Barac y'ëtsooy: Ënätës nnëjkxëty pën xypyanëjkxpës, e pën kajts mnëjkxy nän ka'apës nëjkxëty.

[9]Oy nja'amëty, jëtu'un y'ëtsooy ja Débora. Yë'ë tëy mnijawëp ko ënät nmëtakmëty ma ya'atë tsipën, ka'ap myijtsëty xytyukmëjnaxa'any, jä'ä ko yë Sísara yë'ë yaj'ookanëp tu'uk yë to'oxytyëjk. Ënät tsyo'ony ja Débora mëët yë Barac ets ojts nyëjkxtë jam Quedes.

[10]Ënät ja Barac tmëkajpxmujky ja Zabulón ja jyä'äy ets ja Neftalí ja jyä'äy ets tyajtu'ukmujktaay ja ye'etyëjktëjk nimajk mil ojts y'itë. Ja Débora yë'ë ënäty jämyëët'ajtëp.

[11]Winkon ma yajpaatyën yë Quedes, najamtëkë ma xojjot txëëwatyën Saanaim, jam ënäty ja Héber ja Quenat ja'ay, tëë ënäty ja myëkukajpn tpuwa'ktu'uty, ja Quenat ja'ayëty, yë'ë ja y'ok'u'unk ja Hobab, ja Moisés ja myë't.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

12E ko ja Sísara tnija'awëy, ko ja Barac tëë jam nyäpyëjktä'äkyë ma ja kopkën mëti'ipë yajtijpën Tabor,

13Ënät tyajmujky ja taxtujk mëko'pxpë ja pyujxnwintëkäämpë mëti'ipë myëtsiptuuntëpën ets ja tsyiptuunpëtëjk ets ojts tsyoontë jam Haroset-goim, jyajtë jam ma ja Quisón nëëwokën.

14Ënät ja Débora t'ënëmaay ja Barac: Tyam nëjkx ënät, tëë ja xëëw jëmëjt tpaaty ma Wintsën tkë'ëyaka'anyën yë Sísara ma mijtsën. Yë Wintsën yë'ë mtu'uwinye'eyëtëp mëët yë mtsiptuunpëtëjk. Jä'ä ja Barac ojts jam tsyoony ma ja kopk txëëwatyën Tabor mëët nimajk mil ja tsyiptuunpëtëjk.

15Ko jam jyajtë ma mëët tsyiptuna'antën ja Sísara ja tsyiptuunpëtëjk, Wintsën ojts kë'ëm t'ëtsë'këtyä'äy ja tsiptuunpëtëjk mëët ja pujxnwintëkäämpë mëti'ipë myëtsiptuuntëpën ets ja jëtu'unyëpë mëti'ipë ënäty ja Sísara jyä'äy'äjtypyën; ko ja Sísara jëtu'un t'ijxy, ënät ojts timtyukjënäky ja pyujxnwintëkäämpë ets ojts teky'am kye'eky.

16Barac ojts yë mayjyä'äy tyaj'ooky mëti'ipë jaakkäktën ojts tpapo'oy, tä ja tsiptuunpëtëjkëty mëti'ipë jëtu'unyëtyën ets mëti'ipë pujxnwintëkäämpë myëët'ajtëpën, jampaat ojts tpaja'ty ma ja it naaxwiinyëtë txëëwatyën Haroset-goim. Jä'ä xëëw wa'ats ojts y'o'kta'atë ja Sísara ja tsyiptuunpëtëjk, nitu'uk ojts kyawë'ëmy.

17E yë Jabín, mëti'ipë jam ënä'ämpën Hazor, ka'ap ënäty mëët yë tsip tmëët'aty yë Héber ja Quenat ja'ay, paaty yë Sísara jam jyä'äjty tekyye'epy ma ënäty kye'ekyën ets jam jyajtäky ma ja Jael ja tyëjkën ja Héber ja tyo'oxytyëjk,

18tä ja Jael pyëtsiimy ets tyajja'ajtäky, t'ënëmaay: Yaatsow nax wintsën, këtii mtsë'ëkë mjawë, jotkujk tim näjyawët: Tääts ja Sísara tyëjkëy tëkoty ets ojts ja Jael yu'utsyë mëët tu'uk yë poop wit.

19Ënät yë Sísara nëë y'amëtoowë, yajxon ënäty tyëtsënë. Jael jap ënäty yë tsi'tsknëë pëjkë'ëky tyaj'ity y'apëjkënjoty, jap tyajpëtsëëmy ets ojts ja Sísara tnipä'äntu'uty tä tyaj'uky. Ko tyaj'uktaay, tä jatëkok ojts tnipä'änkojnëpë.

20Ënät ja Sísara ojts t'ënëëmë ja Jael: Tun yë mëyajtën, jam tëjk'ëkë'ëm mwë'ëmëty, e pën jääts pën myiny ets tyajtëy, pën jap yë ja'ay tëkoty, jä'ä xy'ëtsowëty ko ka'ap jap pën.

21Ja Sísara yajxon ënäty y'ënu'kxënyë, paaty ënätyë myaanajxy. Ënät yë Jael ojts tu'uk yë kepy tkajppë'ëky jëtu'un yaj'ixy tä nipntajkën ets tu'uk yë pujxnkuwojpën ets tmëwinkoony ja Sísara ame'tsyë ma ënäty jam myä'äyën, ënät tukkuwojpë'ky ja kepyjyëjpxu'uny ets tuknaaxkuwojpëy mëët ja pujxnkuwojpën. Jëtu'un'äämpy ojts tyaj'ooky ja Sísara.

22Ko ja Barac jam jyä'äjty, ja Sísara y'ixtääpy ets jam kyukajpxëy ma ja Jael ja tyëjkën, tä nyipëtsëëmë ets y'ënëmaayë: Nax ets ntuk'ixëty mëti'ipë m'ixtääpyën. Tä ja Barac

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

nyäjxy tëkoty ets jap tuk'ijxpejty ja Sísara naaxkëjxy tëë nya'o'knë. Yajxon të yajnaaxmëwopë mëët ja kepyjyëjpxu'unypë ma kyëpajkën.

23Jëtu'un'äämpy ja Wintsën ojts o'ktëy tuny ja Jabín, ja Canaán ja'ay yajkutujkpë ma ja Israel ja'ayëtyën.

24Jä'ä xëëw jä'ä po'o tsyo'ontäky, mëk ojts yë Israel ja'ayëty tyaj'ëyowtë yë Jabín ets koonëm tyaj'o'ktë.

Jueces 5

1Jä'ä xëëw yë Débora ets Barac yë myaank, yë Abinóam ojts y'ëwtë:

2Win'ëw winya'axtë yë Wintsën, jä'ä ko ma Israel kajpnën jaaktää'ajtp yë ja'ayëty, mëti'ipë ka'ap tsyë'ëkëtën ets tsiptuuntëp. Jä'ä ko jaaktää'ajtëp yë ja'ayëty, mëti'ipë jëjp'ixy timyajpatëpën oy jëna'a tyimyajmëkajpxtëty tsipjoty.

3Mëtoow'ijtëkës miits yajkutujkpëtëjkëty. Mëtoow'ijtëkës miits ënä'ämpëtëjkëty. Yë Wintsën yë'ëjës yam mwin'ëwäämpy. Yë Tios mëti'ipë yë Israel ja'ay Tyios'ajtëpën, yë'ëjës yam nmo'ojäämpy ya'atë ë'ëwën yaxën.

4Ko mijts, Wintsën mtso'ony jam Seir; ko ojts mnëjkxy jam Edom, ojts naaxwiinyëtë yu'kxy, ojts tsajp kyootsë, ets ojts tyu'uy.

5Mijts mwintuuy Wintsën, mijts mwintuuy, Tios mëti'ipë Tyios'ajtypyën yë Israel kajpn, yë kopk tëë xyajyu'kxy, tëë xyajyu'kxy ja Sinaí kajpn.

6Ma jyuuky'äjtyën yë Samgar, yë myaank yë Anat, ma jyuuky'äjtyën yë Jael, ma ka'ap ja ja'ayëty ënäty y'ëknajx y'ëktëjkënëtën në'ëjoty tu'ujoty, ets ko ojts jam nyajxnëtë tyëjkënëtë ma ja ëxëëkpë ja në'ë'aaw tu'u'aawën;

7ma ënäty may ja ja'ay të tsyo'ontaaynyëtën ma mutskëtypë ja naax kajpnën, mëti'ipë ja Israel kajpn nyitënääpyën. Ënätës ojts ja njot nwinma'any npaaty etsës ja nax kajpn njotmëkwinkajpxëy. Ëjts mëti'ipës nxëëwajtypyës Débora, tu'uk ja taak tsi'tsk mëti'ipë yajpatpën ma Israel kajpnën.

8Ka'ap ojts tyëkoy'äty ja ja'ay mëti'ipë wyinkoxtënaayën ja wiink tios, ma ënäty ja tsip jam tyunyën kajpnpë'am ma kajpn yajnitëkën, je'eyëp ko ka'ap yaj'ijxy ja y'akëëytyuk ets ja ku'umën, yi'iyë këxë'ktëp ja Israel ja'ayëty ja niwëxtyikxy milpë.

9Ëjts n'oyjya'ap ntsuja'apës yë ja'ayëty mëti'ipë nyikopk'ajtëpën yë Israel kajpn, ja ja'ayëty mëti'ipë ja aaw ayuk ojts poj'am tja'akyukëtën ko yajyaxtsoowtë ma ënäty ja tsip y'ityën. Paaty xoonta'aktë ënät tyam jam Tios wintum.

10Kajpxtë mëtya'aktë miitsëty jënu'un jëyujkëjxy mjëtitën; jënu'un m'u'unyëtën to'okyijxy xa'këjxy; näjyëtu'un miitsëty jënu'un në'ë'am tu'u'am myajpaatën:

11Ets näjyëtu'un mëti'ipë jam yajpatëpën ma ja jëyujk tsajpkaa nyëë'uuktën, ëwtë ya'axtë ets jotkujk yajpaatë, tukpa'ëna'antë yë platillë, ets ëna'antë ko tëë mëta'aktë

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

tsipjotm ma Wintsën të mputëkëtën ma ja tsipën mëti'ipë jam të y'ityën ma ja kajpnëtyën ja mutskëtypë, mëti'ipë yë Israel nyitënääpyën.

12Débora pëtë'ëk, Débora pëtë'ëk Pëtë'ëk ets ëw ya'atë ëy yä'äxy Ets mijts Barac yë myaank yë Abinóam pëtë'ëk ets mënëjkx yë mtsumjyä'äy.

13Ënät ja Israel ja'ayëty tsyo'ontë ets ojts nyëjkxtë tsiptuunpë mëët ja mëkja'aytyëjkëty mëti'ipë ënäty mëj'äämpy ijtëpën yaa naaxwiiny naaxkëjxy, mëët ëjtskyëjxm jëtu'un ojts tsyoontë, ets nyëjkxtë tsiptuunpë mëët ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty yajxon tsip'ixëtyën.

14Ojts yë Efraín yë jyä'äyëty näjyëtu'un tsyoontë ets ojts nyëjkxtë jam joyjyotm tsiptuunpë, ojts näjyëtu'un pyanëjkxëtë yë Benjamín yë jyä'äy. Ojts tsyoontë yë Maquir yë wyintsëntëjkëty, ets Zabulón yë kyutuunktëjkëty.

15Yë Isacar yë jyä'äy ojts näjyëtu'un yë Débora tpanëkxtë; mëk ojts mëët yë Barac nyäpyutëkëtë, ko jam yë Barac ojts nyijkxy joyjotm ojts näjyëtu'un tpanëjkxtë. Tam'ajtëp yë ja'ayëty jotmëkëtypë ma Rubén yë tsyiptuunpëtëjkëtyën.

16¿Wi'ix ko ojts jam wyë'ëmtë tyëkotmëty ko ojts jyayajmëkajpxtë myintëty, tä ja'ay yë kyupixyny tmëkajpxmukyën? Ma Rubén yë tsyiptuunpëtëjkëtyën tam yë ja'ay jotmëkëtypë ets wintse'knyëtypë.

17Yë Galaad ni'ikyë ojts jam wyä'äts'oyë ma wyittëjkën nëë'awinnaxy ma Jordán nëë jyënäkyën. Dan ojts jam ni'ikyë wyi'imy ma ënäty jam ja kepytyëjk nëëwimye'epyë yajpaatën, yë Aser ojts jam näjyëtu'un wyi'imy ma ja nëë'aawën, ma ja may kepytyëjk nëëwimye'epyë tsyoontën jya'tën.

18E yë Zabulón ets Neftalí yë jyä'äyëty ojts jam tsyoontë tunkëjxm kopkkëjxm ma ënäty jam yajpaatën ets ja jyuukyajtën tmëktuuntë jam ma tsip tyunyën.

19Ënät ja yajkutujkpëtëjk jam myiintë Taanac, ma ja nëëjot txëëwatyën Meguido; yë yajkutujkpëtëjk mëti'ipë Canaán ja'ayëtyën ojts myintë tsiptuunpë, e ka'ap ojts tpaatë yë poop pujxn ets wit meeny.

20Jam tsajpjotm ets tëkokyë jënu'un jam winë y'ëwtityën tä yë mëtsa'ajëtyën ojts tsyiptuntë mëët yë Sísara;

21Yë nëë wok, yë jekynyëëwok, yë nëë wok mëti'ipë yajtijpën Quisón wa'ats ojts jam ja ja'ay tyaj'o'kta'ay tyajtëkooytyä'äy. Mijts jëtu'unyë të xyaj'ëmoonta'ay ja mëkja'aytyëjkëty ets ja tsiptuunpëja'aytyëjk.

22Kiw kawnë jyänty y'ëna'antë yë pujxn ma kyëpajkëtyën. Puyë'kp nyëjkxtë yë oy tsujpë jëyujkëty.

23Ets ja Wintsën ja kyukäjpxy y'ënä'äny: Wä'än yë ëyo'on tkëtä'äky ma Meroz. Jä'ä ko yë'ëjëty ka'ap yë putëjkën të tyajktë ma ja Wintsën Tios ojts tjani'ënä'ämën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

24Kënu'kxy ets jotkujk y'itëty yë Jael ma to'oxytyëjktëjkëtyën, yë tyo'oxytyëjk yë Éber ja quenitëja'ay. Kënu'kxy nëjkx y'ity ma tsyënaaytyaknën yë Israel ja'ayëty.

25Yë Sísara nëë y'amëtoow yë Jael tsi'tsknëë ojts myo'oyë. Yajxon ojts t'oytyuunë xu'kx ets tuk'uky.

26Jëxkë'ptsow tnixajnajxy ja kepyjyëjpxu'uny mëët yë y'anajnykyë'ë, ets ja pujxnkuwojpën mëët ja y'a'oykyë'ë tukutäjxë'ky kyëpajkëjxy amëjaaw, ojts tuknaaxmëtijë mëët, wa'ats ja kyuko'oxy ojts täjxpëtsëëmtaayë

27Yë Sísara jëtu'unyë ojts yetsy pyojy ma ja Jael ja tyekpya'tkën. Ja pa'am ets ja tsëtyut jëtu'unyë ojts tmëyetsy tmëki'ity, jam ma kyëtääyën jam ojts wyi'imy.

28Yë Sísara ojts yë tyaak jyi'iy yä'äxy ma tyëjkën, ventanëjoty y'ijxnajxy ets y'ënäny: ¿Wi'ix jëtää ko pyo'oxy ja pyujxn wintëkäänpë mëti'ipë tyuktsiptuunpyën?

29Ënät ja to'oxy'ëna'këty y'ëtsoowtë mëti'ipë yajmëtoowtëpën nyija'awëtyëp yowë winë, ets kë'ëm nyäy'ëtsoyë:

30Yë'ë ënät jam yajwa'kxtëp mëti'ipë yë myëtsipëty të tukyajni'o'ktu'utën. Tu'uk ëkë mäjtsk ënät tyuka'ajëtë ja to'oxy'ëna'k nitu'ukjaty ja tsiptuunpëty; ja Sísara yë'ë ënät të tyukka'ayë ja oypyë ja wit, mëti'ipë ujkënmëëtën janty oyëty, ets ka'ap je'eyë tyu'ukëty, mäjtsk ënät të tyuka'ayë, yë jo'okpyë mëët yë oyëtypë piity, ets nyätyukyo'kwitsëtëty.

31Jëtu'un mëpaat kyutëkooytya'atë mijts yë mmëtsip Wintsën, e ja ja'ay mëti'ipë mtsojkëpën mja'awëpën wä'än jëtu'un të'kxtë tjajtë tä xyëëw'anyën. Ko ya'atë tsip nyäjxy, jä'ä ojts yë Israel kajpn jotkujk yajpaaty wëxtyikxy jyëmëjt.

Jueces 6

1E ja Israel ja'ayëty ëxëëk ja jyot wyinma'any ojts tyajkëxë'ëktë Tios wintum, paatykyëjxm ojts kyë'ëyakëtë ma ja Madián ja'ayëtyën wëxtujk jëmëjt ets ëxëëk tyuunëtë.

2E jä'ä ko yë Madián ja'ayëty ëxëëk ënäty tuntë yë Israel ja'ayëty, paaty yë Israel ja'ayëty ojts yë naaxwiinyëtë t'ixta'atë ma twinkuyu'utstëtyën yë Madián ja'ayëty, ojts tajtë yë jut jam kopkëjxm ets aank ma ka'ap pën pyaatëtëtyën.

3Xëmë winjëmëjt ko ënäty yë Israel ja'ayëty muum yë pyëjktä'äky tyaj'itë ënätyë ijty myintë yë Madián ja'ayëty ets Amalec ja'ayëty jëtu'un ja pëjktä'äky yë'ë tyajnëkxta'atë.

4Jam ijty nyäpyëjkta'akëtë ma ja Israel ja'ayëty ja nyaax kyajpnëtyën ets tyajkutëkooytya'atë ja pëjktä'äky mëti'ipë jam yajpatpën Gaza; nitii tkayajwë'ëmtë mëti'ipë ja Israel ja'ayëty jyë'kxtëpën; wa'ats tmënëjkxta'atë, wä'än yë'ëjëty ja pëjktä'äky ets jëyujk tsajpkaa, tsajppax, kupixynyëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

5E komë nimay ijty yajxon myintë ets ko ja wyittëjk tpëjktakta'atë yajxon tyajwintujkta'atë ja it naaxwiinyëtë ets mëët ja jyëyujk tsyajpkaajëty, näjyëtu'un ets ja may jëyujk jëku'ux.

6Mëëtkyëjxm ko ënäty yë Madián ja'ayëty ëxëëk y'ëtë'ëtstë ma ja Israel ja'ayëtyën, yë Israel ja'ayëty mëk ojts y'ëyowtë ets tyajnajxtë yë amay jotmay, koonëm ojts tmëkajpxtë ja Wintsën ets pyutëkëtëty.

7Ko ja Israel ja'ayëty t'amëtoowtë ja Wintsën ets yajtso'okëtëty ma ja Madián ja'ayëtyën,

8ojts tyuknikäxëtë tu'uk yë tyuunpë mëti'ipë winë y'akäjpxypën ets y'ënëmaayëtë: Ëjts miits tu njuutë jap Egiptë ma ënäty jap je'eyë mëtun m'ëyowtën

9Ka'ap jyäpyëty nyajtsoktë Egiptë, näjyëtu'un ojts nyajtso'oktë ma ja naax kajpnën mëti'ipë ënäty o'ktëy mtunanëtëpën ets n'ëxwojptaayës ja ja'ayëty ja jampë yajpaatën ets ja nyaax kyajpn ojts miits nmo'otë mëti'ipë yë nyikäktën.

10Ets n'ënëmaaytyë koos ëjts jëtu'un Wintsën, mëti'ipë miits mTiosajtëpën ets ko këtii ninu'un xytyimtsë'ëkëtëty ja Amor ja'ayëty ja tyiosëty, mëti'ipë tsënaaytyëpën ma ja it naaxwiinyëtën ma miits tyam mtsëënëtën: E miitsëty ka'ap ojts ninu'un xytyimtuntë këwentë ijxtëm nja'ënëmaaytyën.

11Paaty yë Wintsën yaa ja kyukäjpxy myiiny ets nyaaxwe'tsy jam xojpa'tkë'ëm ma txëëwatyën Ofrá ma ja Joás ja nyaaxjotën, yë Abiézer yë jyä'äy. Yë Gedeón yë myaank, yë Joás yë'ë ënäty jam yë tsajpmok yajpajk'ajtyp ayu'utsy, ma ja ja'ay ja tsatym ijty twintäántën ets tyajkojtë ja tsatym nyëë, jä'äkyëjxm ënäty jam ayu'utsy yajpaaty këtiipë ja Madián ja'ay y'ixëtëty.

12Ënät ja Wintsën ja kyukäjpxy nyipëtsëëmë jam ets y'ënëmaayë: Yë Wintsën yë'ë tyam yajpatp ma mijtsën, jotmëkja'ay.

13Ets ja Gedeón y'ëtsooy: Ëknamä'kx Wintsën, pën mijts myajpatp mëët ëëtsëty ¿wi'ix koos o'ktëy njatë nkëpätë? ¿Maajëtën ja mëj'ajtën të nyëjkxta'ay mëti'ipës ja n'ap n'ok nyikajpxtën ko mijts ojts jap winë xytyuny Egiptë? Yë Wintsën tëëjës xy'ëxmajtsnëtë ets tëëjës xykyë'ëyajknëtë ma Madián ja'ayëtyën.

14Ënät ja Tios ja kyukäjpxy je'eyë wyintë'kxë ets y'ënëmaayë: Yajtun ja mjot mëjaaw mëti'ipë mëët'ajtypyën ets nëjkx yajtso'ok Israel ja'ayëty ma Madián ja'ayëtyën. Ëjts jëtu'un yam mijts nkejxyp.

15Ënät ja Gedeón y'ëtsowkojnëpë: Wintsën mëpaat xy'ëknamä'kxëty, oy yam winë nyajtëwa'any. ¿Wi'ixës n'ëknijawëty ko ëjts nyajtso'okäämpy yë Israel ja'ayëty? Ma yë Manasés yë jyä'äyën, ëjts ni'ik yajpatp ëyoopëja'ay ets niwäänë ëëts ntu'kjëën'at ntu'ktëjk'atë ets maas yë njëën ntëjkën ëjts ni'ik timmutsk.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

16Ënät yë Wintsën y'ënëmaayë: Mijts mjëkyäpëp xytyunëty jä'ä ko ëjts yajpaataanp ma mijtsën. Mijts ka'ap nëjkx xyajmëtä'äky yë Madián ja'ayëty jä'ä ko jëtu'un yë'ëjëty tä jeexyë tu'ukyë ja'ay je'eyë mëët mtsiptunyën.

17Ënät ja Gedeón y'ëtsooy: Pën xy'oyjya'apës, tuk'ijxkës wi'ixës mëpaat nijawën pën mëët nmëtyä'äkyës.

18Tun yë mëyajtën yaa ëwxit nëjkxës n'ukyajtsoony tu'uk yë ayajk ako'onën mëti'ipë yam mijts nmo'ojäämpyën. Tääts ja Wintsën ja kyukäjpxy y'ëtsoowë: Oy tyaas n'ëwxity.

19Ënät ja Gedeón ojts nyijkxy pëyi'ikyë ma tyëjkën ets ja tojkx tyaj'o'oyëy, yaj'o'k tu'uk yë tsajppax ets ja tsajpkääky tyaj'o'oyëy mëët i'px tsim yë tsajpmokway ka'apë tsyooymyëëtëty, ko tyaj'o'oyëtyääy jap ja tsu'utsy t'apëjkëy katyjoty, ja tojkxnëë jap t'apëjkëy tu'tsjoty ets ojts jam tmënëjkxy kopkëjxm.

20Tä ja Tios ja kyukäjpxy y'ënëmaayë ko jam tsaakëjxm tkupëkëty ja tsu'utsy ets ja tsajpkääky ka'apë tsyooymyëëtëtyën ets tuknatääm'ëwtitëty ja tojkxnëë. Ko ja Gedeón jëtu'un tuuntaay mëti'ipë ënäty të yajtuk'ëne'emyën.

21Ënät ja Wintsën ja kyukäjpxy ojts ja tyajk tukpaaty ja tsu'utsy ets ja tsajpkääky ets mëj jëën jap pyëtsiimy tsaajoty. Wa'ats tyooytyääy ja tsu'utsy ets ja tsajpkääky; ko tyooynyajxtaay, ja Wintsën ja kyukäjpxy jëtu'unyë ojts t'ijxtëkoy.

22Tää ja Gedeón tnija'awëy ets t'ijxy ko jä'ätëm ja Wintsën të myëkäjpxyë, ënät y'ënäny: Wintsën, Wintsën. Tëës yam kë'ëm wiinxë jëjpxë ntimy'ixy ja Wintsën ja kyukäjpxy.

23Ënät ja Wintsën ja kyukäjpxy y'ënëmaayë: Këtii mtsë'ëkë, mijts ka'ap m'ooka'any, jotkujk yajpaat.

24Tä yë Gedeón tu'uk yë wintsë'këntyakn jam t'oytyuuny mëti'ipë ja Wintsën tyukmëjja'awëyënën ets txëëwmooy: Yë Wintsën yë'ë jotkuj'ajtën'ajtp. Ya'atë wintsë'këntyakn yajpatp tyampaat jam Ofrá ma ja kajpnën mëti'ipë yë Eliézer yë jyä'äy nyitënaaytyëpën.

25Jä'ä tsu'um ojts yë Wintsën t'ënëëmë yë Gedeón: Amëtow yë mteety tu'uk yë tsajpkaa ets xyaj'ookëty, ja mëmäjtskpë mëti'ipë wëxtujk yë jyëmëjtën ets xyjyijtë'ëkëty yë Baal yë wyintsë'këntyakn mëti'ipë yë mteety myëët'ajtypyën. Pujxë'ëk näjyëtu'un ja jampë ja kepy tyänën winkon ma Baal yë wyintsë'këntyaknën, mëti'ipë tyijtëpën ko kyënu'kxyëty.

26E ma ënäty jam tääpë Baal yë wyintsë'këntyakn xyjyityën, yë'ë jam mkojëp tu'uk yë mWintsën yë wyintsë'këntyakn. Ënät ja tsajpkaa xyaj'ookëty ja mëmäjtskpë etsës ëjts xytyukwintsë'ëkëty nino'oky nixämy. Yë'ë nëjkx xytyukjëënapëkë ja ja'axy jampë xypyujxpëtsëmyën ma ja kepyën mëti'ipë të xypyujxkëtayën jam Baal wyintuuy mëti'ipë tyijtëpën wa'ats.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

27Ënät ja Gedeón ojts ja tyuunpë tpawoy nimajk ets tpatuuny tä ënäty ja Wintsën të tyuk'ëne'emyën; je'eyëp ko koots ojts winë tuny këtiipë ja tyeety tyaak y'ixëtëty ets ja ja'ayëty ja jampë tsyëënëtën.

28Komjëpom jopyëp ko ja kunaax kukajpnëty myä'äypyëtë'ktë, ënät tuk'ijxpäjtë ko tëëtëm ja Baal ja wyintsë'këntyakn yajijtë'ëky ets tëë yajpujxë'ëky ja mëj kepy mëti'ipë jam winkon tënääpyën ma ja Baal ja wyintsë'këntyaknën ets ko tëë yajkojy ja jemypyë ja wintsë'këntyakn ma ja tsajpkaa jam të wyintsë'kën'atyën.

29Xim yam ja ja'ayëty nyäyajtëëwëtë ets nyäy'ëna'anëtë: ¿Pën jëtää jëtu'un të y'ëti'itsy? Ko yajxon t'ixtaaytyääytyë ets nyäyajtëëwëtë xim yam, ënät ojts ok tnijawëtë ko yë'ë Gedeón ënäty të y'ëti'itsy, yë Joás yë myaank. Ënät ojts nyëjkxtë jam ma ja Joás ja tyëjkën ets t'ënëmaaytyë:

30Yajpëtsëm mmaank wä'änës nyaj'ooktë. Jä'ä ko tëë yë Baal yë wyintsë'këntyakn tjijtë'kë ets näjyëtu'un ja kënu'kxykyepy mëti'ipë pa'atënaayëpën winkon ma wyintsë'këntyaknën.

31E ja Joás ënät t'ëtsooy ja ja'ayëty mëti'ipë të myintën: ¿Miits mkuwa'anantëp yë Baal ets yë'ë mnitsiptunantëpë? Jëyëjp mëpaat y'ooky yë ja'ay mëti'ipë kyuwa'anäämpyën yë Baal naamka'anëm xyiinyë. Pën Baal yë'ë Tios'ajtp, ëxmatstë, wä'än kë'ëm näkyuwa'anyë, jä'ä ko yë'ë ja wyintsë'këntyakn të yajijtë'ëky.

32Jä'ä xëëw ojts ja Gedeón tyajxëëwpätë Jerubaal, jä'ä ko tyaa y'ënantë: Wä'än kë'ëm yë Baal näkyuwa'anyë. E paatykyëjxm jëtu'un tyajxëëwpäjtë jä'ä ko yë Gedeón yë'ë ënäty ja Baal ja wyintsë'këntyakn të tjijtë'ëky.

33Ënät ja Madián ja'ayëty ets ja Amalec ja'ayëty tëkokyë mëti'ipë ënäty jam tsënaaytyëpën awinmtsow tyu'ukmujktaaytyë ets tuknajxtë ja nëë mëti'ipë yajtijpën Jordán ets jam nyäpyëjktakëtë ma txëëwatyën ja joyjyot Jezreel.

34Tä ja Tios ja myëk'ajtën y'oyajtën tyuktëjkëyë yë Gedeón ets tukxuxmujky yë ja'ay tu'uk yë tsajpkaawaj ets myintëty ja Ebiézer ja jyä'äy.

35Ojts näjyëtu'un tkäjpxynyikäxë yë Manasés yë jyä'äyëty ets myintëty. Näy kyäjpxynyikäjx yë Aser yë jyä'äy, yë Zabulón yë jyä'äy ets Neftalí yë jyä'äy mëti'ipë poj'am miintën ko ja aaw ayuk pyatëtë ets myujktaaytyë nimay mëët ja Gedeón.

36E ja Gedeón jëtu'un ja Tios t'ënëmaay: Pën janty tëy koos tëë xywyin'ixy koos nnitsiptunëty yë Israel kajpn etsës nyajtso'okëty tä mijts kë'ëm të xynyikäjpxyën.

37Yë'ëjës yam npëjkta'akäämpy tu'kye'epy yë kupixyny'ak ma tsajpmokpajk yajwinteenyën. Pën komjopy, tääpë pixyny tëë xyo'kta'ay ets ja naax të'ëts jap pa'tkë'p, ënätnëmës tëy njantynyijawëty ko ëjtsës mijts xyajtunaanp ets ja Israel kajpn tsyo'oktëty, tä mijts kë'ëm të xynyikäjpxyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

38E jëtu'un ojts jyänty tyuny jyänty jyätyë tä ënäty të tpëjktsoyën. Ko ja Gedeón komjëpom myä'äypyëti'ky ënät ojts tninëjkxy ja kupixyny'ak ets twinma'tsy, tu'k'a'ukën tyajpëtsëëmy ja maanik nëë.

39Ënät ja Gedeón ojts y'ënaankojnëpë: Wintsën këtii m'ëk joot'anpëkëty oy yam ya'atë xi'itë n'ëkyajtëy: Tu'kjëjpyës yam je'eyë ja nija'awën njaaktsoky. Tyam yë'ë mtunëp, ja naax jä'ä myajxookëp ets ja kupixyny'ak ka'ap xyajxookëty.

40Jä'ä tsu'um yë Wintsën ojts tjantytyuny tä ënäty yë Gedeón të tpëjktsoyën. Komjëpom ko ja Gedeón ojts tninëjkxy ja kupixyny'ak, ja kupixyny'ak të'ëts ënäty yajpaaty, e ja naax xook mëët ja maanik.

Jueces 7

1Gedeón mëti'ipë ënäty të txëëwmo'otën Jerubaal ets tëkokyë mëti'ipë ënäty jämyëët'ajtëpën tsojk ojts tsyo'onkojtë jopyëp ets nyëjkxtë jam Harod ma ja nëëwookyën. Ja Madián ja'ayëty jam ënäty të nyäpyëjkta'akëtë anëkëjxytsyow, ma tu'uk ja mëj joyën mëti'ipë yajpatpën jam kopk'ëjx mëti'ipë xyëëwajtypyën Moré.

2Ënät ja Wintsën t'ënëmaay ja Gedeón: Naxy yë ja'ay nimay xywyoomiinë, ko ënät ka'ap tyajmëta'aktëty yë Madián ja'ayëty ëna'antëp ënät ko jä'ä ko nyimay'atë paaty të myëta'aktë.

3Paaty nëjkx ets xy'ënëëmëty, ko pën tsë'këp oy wyimpitëty ets nyëjkxëty ma tyëjkën. Jëtu'un'äämpy ojts ja Gedeón t'ixy ko may ënäty ja ja'ay wintse'knyëpë, jä'ä wyimpijtë ja ja'ayëty i'px mäjtsk mil ets je'eyë ojts wyë'ëmtë majk mil.

4Ënät ja Wintsën ni'ikyë y'ënaan'ëtë'ëtsy: Jaaknimaynyëm yë ja'ay: Woownëjkxta'a jam nëë'ëkë'ëm ets xyajnëë'uukëty, jamts ntuk'ëwaanëty pënjaty mpanëjkxëtëp tsiptuunpë.

5Tä ojts ja Gedeón ja ja'ay twoonëjkxta'ay nëë ukpë ets jam ja Wintsën y'ënëmaayë: ëpëky pëjkta'ak ja ja'ay kë'ëmëëtpë nyëë'uutën ets nän pëjkta'ak ëpëky mëti'ipë jëtu'unyë ja nëë nyinaxkuko'owëtyëpën ukën, ëkë mëti'ipë tim näjyujpëpën ets nyëë'uuky.

6Ja ja'ayëty mëti'ipë nëë''uktën kë'ëmëët ets mëti'ipë jëtu'unyë ja nëë wye'epyën ukën, jä'ä nyiwinë'ajtë nitëkëëk mëko'px. E ja wiinkëtypë koonëm ja t'ëktimwyinkoxtänë tääts nyëë'uuktë.

7Ënät ja Gedeón y'ënëmaayë ja Wintsën: Ya'atë nitëkëëk mëko'pxpë ja'ayëty yë'ë mëët nyajtso'oka'any yë Israel kajpn, etsës nyajkutëkoyä'äny yë Madián ja'ayëty. Ja nimaypyë ja ja'ayëty oy wyimpitëty.

8Ënät ja Gedeón t'ënëmaay ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty ka'ap nyëjkxa'antën tsiptuunpë: Miitsëty oy mnëjkxtëty ma mtëjkëtyën. Yë'ë tëy yajwë'ëmtë ja mxutyëty, ja mnëë'apëjkënëty ets ja mtsajpkaawajëty. Tää ojts je'eyë mëët wyi'imy ja ja'ay

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

nitëkëëk mëko'px ets ojts nyëjkxtë jam anëkëjxmtsow ma ja Madián ja'ayëty ënäty të näpyëjkta'akëtën jamts yë'ëjëty nyäpyëjktakëtë, ma ja joyjyot jam tsyo'ontä'äkyën.

9Koots ojts ja Wintsën tmëkäjpxy ja Gedeón ets t'ënëmaay: Gedeón ëkpëtë'ëk, nänyipëjktaakët ënätyë ets nëjkx xytyukja'ty yë Madián ja'ayëty jam ma yajpaatën jam joyjyotm, jä'ä ko tëëjës nkë'ëyäky ma mijtsën.

10E pën mtsë'këpts xynyipëtë'ëkëty yë mmëtsip. Yë'ë mëët jëjpta'ak yë mtuunpë mëti'ipë xyëëwajtypyën Purá, jam ma ja mmëtsip jam yajpaatën.

11Ets mëtoow'it wi'ix y'ëna'antë yë mmëtsipëty ame'tsyë, tääts ënät mjotmëkta'akëty wi'ix xynyipëtë'ëkëtyën. Paaty ojts yë Gedeón jyänty tsyoony mëët ja tyuunpë mëti'ipë xyëëwajtypyën Purá ets tyimja'ajtë jampaat ma ja myëtsipëty ja wyittëjk jyëjpkëxtën.

12E ja Madián ja'ayëty, Amalec ja'ayëty ets tëkokyë jënu'un ënäty jam tsyoontën xëëwpëtsëmtsyow ets të nyäpyëkëtë, tu'ukyë ënäty jam joyjyotm të nyäpyëjkta'akëtë tä yë poomxots tyajwintukyën muum yë kam tu'u ko kyëtyeyä'äny. Yajxon ënäty myäy'ajnë ja jëyujk jëku'ux, jëtu'un tä nëë'ajinën.

13Ko ja Gedeón tu'uk ja wit tëjk tmëwinkoony jam ma ënäty ja myëtsiptëjk yajpaatën, ënät tmëtooy wi'ix tu'uk ja tsiptuunpë tnimëtyä'äkyën ja kyëma'ay ma ja myëku'ukën, jëtu'un y'ënä'äny: Tyaajës të nwinkuma'ay: tu'ukën yë tsajpkääky janty mëjpë mëti'ipë oytyunyën mëët yë tsajpmok të kyëpijptsoony jam jëkäm, e ko tu'uk ja wit tëjk të tukja'ty tëë tjijtë'ëky.

14Ets ja myëku'uk y'ëtsoowë: Tääpë yë'ë nyikäjpxyp yë Gedeón yë yenypyujxn, yë Joás yë myaank, yë Israel ja'ay. Yë Tios tëë kyë'ëyakëtë yë Madián ja'ayëty mëët tëkokyë yë wyitëjkëty ets jyëyujk tsyajpkaajëty ma Gedeónkën.

15Ko jëtu'un yë Gedeón tmëtooy wi'ix yajnimëtyä'äkyën ja kuma'ay ets wi'ix ojts tyajniwijtën yë'ë kë'ëmëty, ënät yë tmëjja'awëy tkënu'kxy ja'awëy yë Wintsën. Tääts ojts poj'am nyijkxy ma ënäty ja myëku'uktëjk yajpaatën, ja Israel ja'ayëty ets y'ënäny: Pëtë'ëktë Israel ja'ayëty, yë Wintsën tëë xykyë'ëmo'oyëmë yë Madián ja'ayëty.

16Tä ja Gedeón ojts tëkëëkpëky tyajwä'kxy ja tsyiptuunpëtëjk ets tmooy këëktu'uk yë tu'ts'u'unk ma ja piity tyaj'itën mëti'ipë toopyën ets yë'ë nyätyukutu'kxëtëty ets näjyëtu'un tmooy këëktu'uk yë tsajpkaawaj.

17Ets ojts tkajpxtë'ëy: Koos nja'tëty jamtsow ma ja mëtsip yajpaatën, yajxon xy'ixtëty wi'ixës winë ntunyën ets näjyëtu'un winë xytyuntëty.

18Koos nyaj'ëna'anëty yë tsajpkaawaj ets näjyëtu'un tyaj'ëna'antëty ja jyä'äyëty mëti'ipës xypyanëjkxtëpën, ënätyë miits ja mjä'äjëty xyaj'ënaanta'aktëty na'ëwtity ma ja mëtsiptëjkëtyën ets mëk m'ëna'antëty: Yë Wintsën mëët ets Gedeón mëët.

19Tä yë Gedeón mëët yë jyä'äy nimëko'px jamtsow nyëjkxtë ma ja myëtsip ënäty yajpaatën, tsu'um jam nyajxtë ma ënäty tyajtso'onta'aka'antën ja tsip. Tääts

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

tyëjkëtyë xuxpë wikpë mëët ja tsajpkaawaj ets tpu'utaaytyë ja tu'ts'u'unk mëti'ipë ënäty myënëjkxtëpën.

20Tëkëëkpëky ja tsiptuunpëtëjkëty ojts tyaj'ënaanta'aktë ja tsyajpkaawajëty ets tpu'utaaytyë ja tsyu'tsëty mëti'ipë ënäty myënëjkxtëpën. Ja y'anajnykyë'ëjëty yë'ë mëët nyätyukutë'kxëtë, e ma ja y'a'oykyë'ëjën yë jam myajts'ijtëp ja tsyajpkaawaj, ets mëk jyänty ya'ax jyänty jyoktë: Tsip tuunëp mëëtkyëjxm yë Wintsën ets mëëtkyëjxm yë Gedeón.

21E ja Israel ja'ayëty jëtu'unyë ojts wyë'ëmta'atë ma ënäty jam ya'axtën jyoktën, jam pë'am ma ja myëtsip yajpaatën, tyamts ja Madián ja'ayëty tsë'ëkë tsë'ëkë jyänty pyëtsëmtë ma ja wyitëjkëtyën ets kyäktaaytyë,

22ja nitëkëëk mëko'pxpë ja Israel ja'ayëty ni'ikë ja jyänty xyuux'ëtë'ëtstë, mëti'ipë tyukxuxtëpën ja tsajppaxwaj, ja Wintsën ojts kë'ëm tuknipëjktaakë ets ja Madián ja'ayëty tyëkëtëty tsiptuunpë aakyë'ë, yë Wintsën yë'ë ojts tuknipëjktaakë ets kyä'äktëty jampaat ma txëëwatyën Bet-sita, matsow yajninëjkxyën ja Sererá kajpn ets jampaat ma ja tsyëpa'an nyäxyën ja Abel-meholá winkon jam Tabat.

23Ënät ojts yajmëkajpxtë ja Neftalí ja y'u'unk y'ok, ja Aser ja y'u'unk y'ok ets ja Manasés ja y'u'unk y'ok ets tpapo'otëty ja Madián ja'ayëty.

24Ënät ja Gedeón ënätyë ja aaw ayuk tkejxy jam ma yajpaatën ja Efraín ja jyä'äyëty ets jyënaktëty, tu'u'ëtuktëty ja Madián ja'ayëty ma nyaxa'antën jam Bet-bara ets ma ja Jordán mëjnëëjën. Yë Efraín yë jyä'äyëty ojts ënätyë ja aaw ayuk tpatuntë.

25Mäjtsk ojts tmatstë mëti'ipë nyikopk'ajtëpën ja Madián ja'ayëty, Oreb ets Zeeb. Ja Oreb jam tyaj'o'ktë ma kopkën mëti'ipë tyam yajtijpën Oreb. E ja Zeeb jam tyaj'o'ktë ma ja itjotmën mëti'ipë xyëëwajtypyën tä ënäty yë'ë txëëwatyën, ma tääpë it naaxwiinyëtën jam ënäty ja'ay ja tsyätsym tyëëm twintäänte ets tyajvinëkojtë. Ko tyaj'o'ktaaytyë ja Madián ja'ayëty mëti'ipë ënäty të tpapo'otën, ënät ojts wyimpijnëtë, ojts tmënëjkxtë ja Horeb ets ja Zeeb ja kyëpajk jam ma Gedeón ënäty yajpaatyën, nëë'awinnaxy ma ja Jordán nëë jyënäkyën.

Jueces 8

1Yë jyä'äyëty yë Efraín ojts tukjoot'anpëktë yë Gedeón, jä'ä ko ka'ap ënäty të wyowëtë ko tsyo'ony tsiptuunpë ma ja Madián ja'ayëty mëët tsyiptuna'anyën.

2E yë'ë tyaa y'ëtsooy: Miitsëty ka'ap xywyinja'awëtyë ko mëj këjää winë xytyuuntë këtiinëm jëtu'un ëjts, jawäänëpë të xytyuntën tsoowpatp ni'ik, këtiinëm jyëtu'unëty mëti'ipës mëj këjää të ntuntën.

3Tios jëtu'un të tyajkutuky ets miits xyaj'ooktëty yë Horeb ets Zeeb, mëti'ipë ënäty nyikopk'ajtëpën yë Madián ja'ayëty. ¿Ëëtsëty tiijës të ntuntë ets yaj'ijxkijpxëty mëët mëti'ipë miitsëty të xytyuntën? Ko ja Efraín ja jyä'äyëty jëtu'un tmëtoowtë ja Gedeón y'ënä'äny ënät ojts jyotkujkëtë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

4Ënät tsyo'ontë yë Gedeón jam ma ënäty yajpaatën mëët nitëkëëk mëko'px ja jyä'äy ets tuknajxtë ja Jordán nëë oy ënäty tëë yajxon jya'ënu'kxëtë, mëët ko ja myëtsip të tpapo'otë tu'kxëëw.

5Ko jam jyajtë Sucot, ënät yë Gedeón t'amëtooy yë ka'ayën ukën: Tuntë yë mëyajtën yajkaytyë wäänë yë ja'ayëty mëti'ipës xypyamiintëpën, tëë y'ënu'kxëtya'atë ko yajpapo'oy yë yajkutujkpë Zébah ets Zalmuná mëti'ipë ënä'ämtëpën ma Madián ja'ayëtyën.

6E ja mëjja'aytyëjk jampë Sucot yajpaatën tyaa y'ëtsoowtë: ¿Tiixë të xytyuny, kajts xyaj'ookynyëm ja Zébah ets ja Zalmuná yë mtsiptuunpë ka'ap pyaatëtë kyäytyëty?

7Ets ja Gedeón y'ëtsooy: Koos yë Wintsën xykyë'ëmo'ojëty yë Zébah ets Salmuná, winpitëpës yaa jatëkok ets jëtu'unyë yë mni'ak nwinkë'tstutmëty mëët yë äpny mëti'ipë wintë'ës'ituuy yoontëpën ji'tsëpën.

8Ko jam tsyo'ony Sucot, jam ojts nyijkxy Penuel, jam t'amëtooy yë ka'ayën ukën. Näyjyëtu'un jam yaj'ëtsooy tä ojts Sucot yaj'ëtsoyën.

9Tä ja Gedeón t'ënëmaay ja ja'ayëty jampë yajpaatën: Koos nmëta'akëty maas tyam tsipjoty nyajpaatyën winpitëpës yaa jatëkok etsës xiipë potsy njijtë'kta'ajëty.

10Yë Zébah ets Zalmuná jam ënäty yajpaatë ma tu'uk yë it naaxwiinyëtë txëëwatyën Carcor mëët nimajkmokx mil ja jyä'äy. Tääpë nimajkmokx milpë yë tsiptuunpëtëjkëty, yi'iyë ënäty jaakwë'ëmtëp jampë xëëwpëtsëmtsyow yajpaatën. Jä'ä ko tëë ënäty nimay y'o'knëtë, jä'ä nyiwinë'atë i'px mil.

11Gedeón yë'ë ojts yë tu'u tkuuynyijkxy mëti'ipë pya'anajxypyën yë të'ëts'itjot, a'oytsyow, ma wyi'imyën yë Nóbah ets Jogbehá. Yë myëtsip, ajotkumonë ojts t'ëkëty tyukja'ty ma ënäty yë'ë ka'ap ninu'un timjyëjp'ixtën.

12Yë Zébah ets Zalmuná ënätyë ojts tyäty kyä'äktë; e yë Gedeón ojts poj'am pyatsoonëtë koonëm nyäspatëtë ets myajtsëtë, ja tsiptuunpëtëjkëty yajxon tsyë'kënëtë.

13Ko ojts wyimpijnë yë Gedeón ma ënäty të y'otsyën tsiptuunpë jam nyäjxy Herés.

14Ets tmajtsy tu'uk yë yä'äy'ëna'k mëti'ipë kukajpn'ajtpën Sucot ets tyajtëëwtaay mëti'ipë ënäty nyijawëjäämpyën; tääpë yä'äy'ëna'k ojts tkëxjaaytyä'äy nokykyijxy ja xyëëwëty ja kopktëjkëty, ja mëjja'aytyëjk ets ja wintsëntëjkëty jampë yajpaatën Sucot, mëti'ipë ënäty wintsën'ajtëpën jä'ä nyiwinë'atë, nitëkë'px majkmokx mäjtsk.

15Tä ja Gedeón ojts jam nyijkxy Sucot ets t'ënëmaay ja kukajpnëty: ¿Miitsëty wa'ats jëtää xyjyä'ämyätstë wi'ix ojts xynyëxi'ik xytyukxi'iktësën maas ënäty mëët näpyajëtitëtën ja Zébah ets Zalmuná? ¿Mja'amyäjtstëp ko miitsëty nitu'ktukyën ojts yë nja'ayës xykyamo'oja'antë kääky uuky oy ënäty tëë jya'ënu'kxënëtë; miitsëty je'eyë m'ëtsoowtë ko tiis ëëts nätyukyajmëjnajxëtëp kajts maa ja mëtsip tmatstëmës?

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

16Ënät ja Gedeón ojts twinpëjkmuky ja äpny jam të'ëts'itjotm ets jä'ä mëët tuktëytyuuny ja mëjja'aytyëjk jampë yajpaatën Sucot.

17Ojts näjyëtu'un tjijtë'ëky ja potsy mëti'ipë tyijtëpën Penuel ets tyaj'o'ktaay ja ja'ay jampë kyukajpn'atën.

18Tääts tyajtëëy ja Zébah ets Zalmuná: ¿Ja ja'ayëty mëti'ipë jam myaj'o'ktën Tabor wi'ix ënäty y'ixë'atë? Tääts y'ëtsoowtë: Aakjëtu'un y'ixë'atë tä mijtsën, aakjëtu'un kyëxë'ëktë tä jeexyë yë yajkutujkpë teety'atën.

19Ënät ja Gedeón janty mëk yujk'ënany: Nmëku'ukës. Ntimmyëku'ukës jä'äjëty mëti'ipë myaj'o'ktën, tyam miits yajxon tëyajtën ntimy'ënëëmëtë, jëtu'un tä tyiyëtyën ko yë Wintsën jyuukyëty, kooxyëp ojts xykyayaj'ooktë nän kajxyëp miits yam nyaj'ooktë.

20Tääts ojts t'ënëëmë ja Jéter ja myaank mëti'ipë ënäty mëj'ajtpën: Pëtë'ëk ets yaj'ook xiipë ja'ayëty. E komë yë Jéter jaakmutsk'ajtpnëm ënäty, ka'ap ja mëk'ajtën tmëët'ajty ets ja yenypyujxn tjuutëty.

21Ënät ja Zébah ets ja Zabulón t'ënëmaay ja Gedeón: Yaj'o'ktëkës mijts. Jëtu'unxë yë käjpxy y'ënä'äny ko yë ye'etyëjk yë'ë mëët yajtuk'ixkäpy yë jyotmëk'ajtën. Tä yë Gedeón pyëti'ky ets tyaj'o'ky tääpë ja'ayëty ets tuknipëjktutaay winë mëti'ipë ënäty ja jëyujk jëku'ux myëët'ajtëpën, ja Zébah ets ja Zalmuná ja jyä'äy.

22Ënät ja Israel ja'ayëty ojts ni'ëmukë y'ënaanta'atë, t'ënëmaaytyë ja Gedeón: Mijts Gedeón tëëjës xyajtso'oktë ma ja Madián ja'ayëtyën, ëjts ntsojktëpës ets m'ënä'ämëty mëët ja m'u'unk m'ok ma ëëtsëtyën.

23Tä ja Gedeón y'ëtsooy: Ëjts ets nmaankës ka'apës tääpë tuunk nkupëktëty ets miits n'ënä'ämtëty. Yë Wintsën yë'ë kë'ëm nyija'ap wi'ix y'ënä'äma'any ma miitsëtyën.

24Mëti'ipë tëy yam miits n'amëtowantëp yë'ë ets xymyo'otëtyës ja kë'ëjiits mëti'ipë ja mëtsip të xypyëjkëtën. Tääpë jëtu'unpë kë'ëjiits yë'ë ijty yajtuuntëp yë tsiptuunpëtëjkëty jampë yajpaatën ma ja it naaxwiinyëtën të'ëts'itjotmëpë.

25Ja Israel ja'ayëty ojts tu'uk tyä'äptë ja wit naaxkëjxy ets jam tkëxpëjktaaytyë ja kë'ëjiits aak pu'ts pujxn mëti'ipë të tpëjkëtën ja myëtsipëty ets t'ënëmaaytyë ja Gedeón: Tyaa ënät ja kë'ëjiits mëti'ipë m'amëtoopyën.

26Tu'kë'ëyë ja kë'ëjiits ko ojts yajkijpxy jä'ä pyëtsiimy majkmokx taxk tsim mëti'ipë aak pu'ts pujxnën, ëpëky ja maypyë mëti'ipë ka'ap pyu'tspujxnëtyën ets ja witëty tujkxyëty oyjyätyëtypë mëti'ipë ja yajkutujkpëtëjk ijty myëët'ajtëpën jampë yajkutujktën Madián ets näjyëtu'un ja yo'ktëyëty mëti'ipë jëyujk jëku'ux myëët'ajtëpën.

27Mëët tääpë pu'ts pujxn mëti'ipë yë Gedeón ënäty të tyajmukyën, yë'ë mëët t'oytyuuny tu'uk yë teety wyit mëti'ipë jam pyëjktakën Ofrá, ma kyukajpnëtyën; mëët ya'atë Efod mëti'ipë aak pu'ts pujxnën, yë Israel ja'ayëty ka'ap ojts oy yë

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Wintsën tmëtuntë, je'eyë ojts nëkoo tyajtsipta'aktë ja Gedeón ja y'u'unk tyo'oxytyëjk.

28Jëtu'un'äämpy yë Madián ja'ayëty ojts tmëtuntë yë Israel ja'ayëty ko myëmëtakëtë ets ka'ap ojts nijëna'a tii t'ëktuunëtë. Wëxtyikxy jëmëjt ojts yë Israel kajpn jotkujk y'ity mapaat jyuuky'äjtyën yë Gedeón.

29-30Jerubaal, mëti'ipë näjyëtu'un yajtijpën Gedeón, jam ojts nyëjkxnë tsënääpyë ma tyëjkën. Jä'ä yë y'u'unk y'ëna'k nyiwinë'ajtë nitëkë'px majk, jä'ä ko kanaak ënäty ja tyo'oxytyëjk tmëëtëty.

31Jam Siquem jam ijty tu'uk yë to'oxytyëjk tmëëttsëënë mëti'ipë ka'ap yajxon mëët pyijky y'ukyën; tääpë to'oxytyëjk ojts tu'uk yë u'unk maay tyajja'ty, jä'ä ojts yë Gedeón txëëwmo'oy: Abimélec.

32Gedeón tëë ënäty myëjja'ayënë ko ojts y'o'knë, jam nyaaxtëjkëy ma ja tyeety Joás nyaaxtëjkëyën ma ja naaxwiinyëtë txëëwatyën Ofrá ma Ebiézer jyä'äy tsyëënëtën.

33Ko yë Gedeón ojts y'o'knë, yë Israel ja'ayëty ojts t'ëxmatstë jatëkok yë Wintsën ets tpanëjkxtëjkëtyë ja wiink tios mëti'ipë yajtijpën Baal; yë'ë ojts twin'ixtë t'ëwtata'antë tu'uk awinax mëti'ipë tyijtëpën Baal-berit.

34Ojts tja'atyëkooynyëtë ja Tios mëti'ipë ënäty të pyutëkëtën oy muum mëët të nyäwyinkuwa'akëtë ja myëtsipëty mëti'ipë ënäty ja yajkutëkoyanëtëpën.

35Ka'ap ojts jëtu'un t'oyjyawëtë ja Jerubaal ja y'u'unk tyo'oxytyëjk tä ënäty jyapaatyën, oy winë mëj këjää tjatuuny ma yë'ëjëtyën mëti'ipë ojts tuk'oy'atën.

Jueces 9

1Ënät yë Abimélec ojts nyijkxy jam Siquem, yë Jerubaal yë myaank ets myëtya'aka'any mëët ja myëku'uktëjk mëti'ipë ënäty ja tyaak mëët nyämyëku'uk'atyën, ets t'ënëmaay:

2Miitsëty mëku'uktëjkëty, mëët ko n'oyjyawës ja mëti'ipës nmëku'uk'ajtypyën, mëyajtën yam npëjktsowantëp ets ja'ay xy'ënëmaaytya'atëty ko ni'ik oy ko je'eyë tu'uk yë ja'ay y'ënä'ämtëty ma naax kajpnën ets këtii ko nitëkë'px majk ja y'u'unk y'ëna'k ja Jerubaal.

3E yë'ëjëty tu'ukyë ënäty mëët tyu'kukajpn'atë yë Siquem, ënät ojts tputëkëtë ets tukupëjktaaytyë ja wyinma'anyëty ja ja'ayëty jampë tsyëënëtën Siquem.

4Jap tju'të tëkë'px majk yë poop pujxn meeny tsajptëkoty ma Baal-berit yë tsyajptëjkën ets tmooytyë yë Abimélec. Mëët ya'atë meeny yë'ë ojts yë Abimélec tukmëjuy yë ja'ayëty mëti'ipë ënäty yi'iyë tyuunk'ajtëpën yë yajja'ay'o'k ets t'ënëmaay ets pyanëjkxëtëty. Ënät ya'atë ja'ayëty ojts tjanty pyatsoontë ja Abimélec.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

5Ets nyëjkxtë jam Ofrá ma ënäty ja tyeety Jerubaal të jyuuky'ätyën. Ma ya'atë naaxwiinyëtën jam ënäty tsyëënëtë ja nitëkë'px majkpë ja Jerubaal ja myaankëty, wa'ats y'o'ktaaytyë. Yi'iyë ojts oywyi'ix jyaakke'eky yë Jotam ja kutëëm.

6Ënät ja ja'ayëty tyu'ukmujktaaytyë mëti'ipë ënäty jam kukajpnajtëpën Siquem ets Bet-miló, jam ma xoj kepy tu'uk tyänën mëti'ipë wintsë'ëkë yaj'ijtëpën jam Siquem mëët tu'uk ja mëjtsaa, jamts ojts tnikajpxpätë ja Abimélec ets yë'ë yajkutujkpë'atëty.

7Ko yë Jotán tnija'awëy ko yë Abimélec tëë yajnikajpxpety yajkutujkpë, ënät ojts ënätyë nyijkxy ja Guerizim ma ja it naaxwiinyëtën mëti'ipë kopkjotmën, jamts ojts tyëkë mëk yaxpë jojkpë jëtu'un ijxtëm mëpaat ja ja'ay tmëtoowta'atën. Mëtoow'itë ya'atë aaw ayuk miitsëty mëku'uktëjkëty jënu'un yaa Siquem m'itën mtsëënëtën. Jëtu'unts yë Wintsën näjyëtu'un tmëtowëty.

8Tëkok yë aay kepy ojts tu'uk ja winma'any tpaatë, yajkutujkpë ojts tjanikajpxpäta'antë ets t'ënëmaaytyë ja olivë kepy ets yë'ë yajkutujkpë'atëty.

9E ja olivë kepy tyaa y'ëtsooy, ko ka'ap, jä'ä ko pën tëjkëp yajkutujkpë ka'ap nëjkx t'ëkyajknë ja on mëti'ipë mëk yë ja'ay yajtuuntëpën ets mëti'ipë yë Wintsën yajtukmëjja'apën.

10Ënät ja aay kepy ojts jä'ä t'ënëëmëtë ja higo kepy ets yë'ë yajkutujkpë'atëty.

11E ja higo kepy tyaa y'ëtsooy, ko ka'ap, jä'ä ko pën kyupëjkpy ets yajkutujkpë'atëty ma ja aay kepy ja yajkutujkpë tyaj'ëmaaytya'aktën, kopkpëky ja ko t'ixmatsëty ja tyëëm ets ka'ap t'ëkyajknëty ja higo tëëm xu'kxpë, pa'akpë.

12Ënät ja aay kepyëty t'ënëmaaytyë ja tsatsym'aats ets yë'ë yajkutujkpë'atëty.

13E ja tsatsym'aats tyaa y'ëtsooy ko ka'ap; jä'ä ko pën kyupëjkpy ets yajkutujkpë'atëty ma ja aay kepyëtyën nëjkxëp ja t'ëxmatsy ets ja tsatsymtëëm tyakëty mëti'ipë uuky kyojpën ets ka'ap nëjkx t'ëkmëëtajnëtë ja'ayëty tii yajxoonta'akëtëpën ets tii yë Tios näjyëtu'un yajxonta'akëtëpën.

14Kom'ok yë aay kepyëty ojts yë'ë t'ënëëmëtë yë äpnykyepy ets yajkutujkpë'atëty.

15Ets ja äpynykyepy y'ënäny, pën janty ënantëp ets yë'ë yajkutukëty, kopkpëky ko jam yajpata'atëty ma ja y'äpkën; e pën kajts tsoktë, nëjkxëp pyëtsimy tu'uk ja jëënyä'änk mëti'ipë nëjkx tyajtooytyëkoyën ja Líbano itjotm.

16E tyam ënät miitsëty nyajtëwtë: ¿oyën mëti'ipë të xytyuntën ko të xynyikajpxpätë yë Abimélec ets yajkutujkpë'atëtyë? ¿Tëë xy'oyjyawëtë ja Jerubaal ja y'u'unk tyo'oxytyëjk tä yë'ë ojts m'oyjyawëtënë?

17Yë nteetyës ojts jyot wyinma'any tmëktuny ko mnitsiptuunëtë ets myajtsokëtë ma Madián ja'ayëtyën.

18E miitsëty ni'ikyë tyam ja nteetyës ja y'u'unk y'ëna'k y'u'unk tyo'oxytyëjk të xytyukjoot'anpëjknëtë, ix tëë xytyimyaj'o'kta'atë ja nitëkë'px majkpë ja y'ëna'k

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

tu'ktonyë. Ets ka'ap yi'iyëty, nän tëë yajkutujkpë xypyëjkta'aktë yë Abimélec, ja myaank ja to'oxytyëjk mëti'ipë ka'ap yë nteetyës to'oxytyëjkëtyën, yi'iyë ko je'eyë xynyamëkukajpn'atë.

19E tyam miits n'ënëëmëtë: Pën tëë jëtu'un oy winë xytyuntë ma ja Jerubaal ja y'u'unk tyo'oxytyëjkën ets tëë xymyëjjawëtë xy'oyjyawëtë, oy myajpaata'antë mëët yë Abimélec ets yë'ë mëët miitsëty.

20E pën kajts jëtu'un të xytyuntë, nëjkxëp yë jëën jam pyëtsimy ma Abimelekën ets tyajkutëkoyëty yë Siquem ets Bet-miló, ets jam Siquem ets Bet-miló nëjkx myëjë tu'uk yë jëën mëti'ipë yë'ë yajkutëkoyëpën.

21Ko jëtu'un kyajpxtaay yë Jotán tääts ojts ënätyë kyakojknë ets ojts jam nyijkxy Beer, jä'ä ko tsyë'këp ënäty ja myëkä'äx Abimélec.

22Yë Abimélec jä'ä ojts t'ëne'emy yë Israel kajpn tëkëëk jëmëjt,

23e yë Tios yë'ë ojts tkexy yë ëxëëk poj ka'oypyoj ma Siquem ja'ayëtyën ets ma Abimelekën ets Siquem ja'ayëty tmëëtsiptsoontëty yë Abimélec.

24Jëtu'un'äämpy ja Abimélec tkëpätëty mëët ko yaja'ay'o'ky, ma tyaj'o'kyën ja nitëkë'px majkpë ja Jerubaal ja myaank ets ja Siquem ja'ayëty tkëpätëty näjyëtu'un mëët ko tputëjkëtyë ja Abimélec ma yaja'ay'o'kyën.

25Jam Siquem tam ijty yë ja'ay kanaak yajpaatë mëti'ipë je'eyë mä'tstëpën ets yu'utsy jyëtitë jam tunjotm. Yë Abimélec ojts tnijawë.

26Tu'kxëëw tu'kjëmëjt tu'uk yë ja'ay mëti'ipë xyëëwajtypyën Gáal, ojts nyijkxy jam Siquem ets ja myëku'uktëjk tku'ixëja'any, ko jam jyä'äjty ojts ja jyä'äy tpaaty mëti'ipë mëët nyäy'oyjyawëtyën.

27Ënät ojts tsyoontë tsatsym tyujkpë ets ja tsatym nyëë tyaj'o'oyëtyë, mëj tnixëëwtuuntyë ets y'uktë myukëtë; kyääytyë pyëjktë ma ja Baal ja tsyajptëjkën ets tpojktë ja Abimélec.

28Ja Gáal ëmu'ukyë y'ënäny: ¿Wi'ix tyimnäjya'awëyënë yë Abimélec? Yë'ëts yë Jerubaal je'eyë myaank ets yë'ë këwen'ajtëp ets putëjkëyëp yë Zebul, e ëëtsajtëm: ¿Tii ko ënät yë'ë je'eyë tuunpë xywya'anmëty? Oy ntu'unmëty je'eyëp ko yë'ë Siquem nmëtu'unmëp mëti'ipë ya'atë Siquem kajpn yaj'ixtakën ets ka'ap yë'ëjëty yë Abimélec.

29Kooxyëp ëjts jeexyë n'ëk'ëne'emy, poj'amës jeexyë yë Abimélec nyajkutëkoy ets näjyëtu'un y'ënäny: Ëk'ix mijts Abimélec, yajmujkta'a yë mtsiptuunpëtëjk ets min ntsiptuny mëët ëjts.

30Ko yë Zebul tnija'awëy ko jëtu'un oy wi'ixjaty të y'ënä'äny ja Gáal, ënät mëk jyoot'anpëjky.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

31Tä ojts tkäjpxynyikäxë yë Abimélec jam Arumá ma ënäty yajpaatyën: Yë Gáal, yë myaank yë Ébed, yë'ë të jyä'ty Siquem ma ja myëku'uktëjk yajpaatën ets jam je'eyë wiinkjaty ja ja'ay t'a'ëw t'akajpxë.

32Paaty yam n'ënëëmë ets mtsoonëty ënätyë mëët ja mtsiptuunpëtëjk ets jam mnäyu'utsëtëty ujtsjotm.

33E jopyëp xëëwpëtsëm tääts xynyitëkëty ja kajpn, e ko yë Gáal mnipëtsëmëtëty tsiptuuntë mëët yë jyä'äy, mijts tëë xynyijawë tii mtunëpën.

34Ënät ja Abimélec jyänty tsyo'ony koots mëët ja tsyiptuunpëtëjk ets jam nyäpyëjktakëtë kajpnpë'am ma ja Siquem kajpn yajpaatyën, majktaxkpëky ojts nyäyyajwa'kxëtë yë tsyiptuunpëtëjkëty.

35Ko yë Gáal pyëtsiimy jam tëjk'ëkë'ëm ma ja kajpn yajnitëkën, ënät nyipëtsëëmë poj'am ja Abimélec mëët ja tsyiptuunpëtëjk ma ënäty yu'utsy yajpaatën.

36Ko yë Gáal jëtu'un t'ijxy, ënät t'ënëmaay ja Zebul: Ëk'ix, maytsyiptuunpën yowë ximpë kopkkëjxm yaj'ixtën kyëta'aktën. Ënät y'ëtsooy ja Zebul: Ka'ap tsyiptuunpëty, äpk yë m'ijxyp.

37Tääts ja Gáal y'ënaan'ëtë'ëtsy: Nen tam ximtsow wiinkpë pyëtsëmtë ma ja kopk yajtijyën Naax putsk. Ets xim yë wiinkpë näjyëtu'un myiny ma ja tu'u txëëwatyën Nasja'apë xoj.

38Kajpx ënät tyam, janty jotmëkxë mnäjyawëty. Jëtu'un ojts y'ëtsoyë ja Zebul. Jëtu'unxë m'ëna'any ko yë Abimélec ka'ap tii tkëjxmëty ets yë'ë nmëtu'unmëty. Xii ënät ix, ix ja myäytsyiptuunpëtëjk mëti'ipë ënäty ka'ap xykyumayën. Paaty, nëjkx ets nëjkx mtsiptuny mëët yë'ëjëty.

39Ënät ja Gáal tsyo'ony mëët ja ja'ayëty jampë kyukajpn'atën Siquem ets tsyiptuna'antë mëët ja Abimélec.

40E ja Abimélec jëjp'ixy ënäty jam tyimyajpaaty, jëtu'unyë tpawojpkäktaay ja myëtsip ets ja Gáal ojts kyuke'ekyë. Ënät tpatso'ony ets jampaat tpaja'ajty kajpn winkon, yajxon mayjyä'äy y'o'ktë jä'ä xëëw.

41Yë Abimélec jam ojts wyi'imy Arumá, e yë Zebul ojts jam Siquem t'ëxwopy ja Gáal mëët tëkokyë ja myëku'uktëjk.

42Komjëpom myäytsyo'ontë yë Siquem ja'ayëty ets nyëjktë jam kamjotm. Ko yë Abimélec tnija'awëy,

43ënät ojts ja tyuunpëtëjk twoowwä'kxy tëkëëkpëky ets jam nyäyu'tstaayëtë kamjotm, tim je'eyë t'ijxy kyajpnpëtsëëmtë ja ja'ayëty, ënät tnipëtsëëmy ënätyë ets tyaj'o'ktaaytyë.

44Tu'kpëky tyëjkëtyë kajpnjoty ets tu'kpëky je'eyë jyänty yajja'ay'ooktë mëti'ipë ja käktëpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

45Tu'kxëëw yë Abimélec ojts yajxon tsyiptuny jam ma ja Siquem kajpnën, koonëm tmëmëtäky. Ko tyaj'o'ktaay ja ja'ay jampë kyukajpn'atën ënät tjëën'ixko'onëy ja kajpn ets tnino'ky. Ko ja kajpn wyintooykyëtäky tääts ja kaan tukwinwëjëtyääy.

46Ko ja ja'ayëty tnijawëty mëti'ipë jam tsënaaytyëpën Migdal-siquem wi'ix ënäty ja Abimélec të y'ëti'itsyën, ënät kyäktaaytyë jam ma ja mëjpotsyën ma ja tsyajptëjkën ja El-berit ets jap nyäyu'tstaayëtë.

47E ko yë Abimélec tnija'awëy ko jam të nyëjkxta'atë,

48Ënät ojts tsyoontë ets nyëjkxtë ma ja Salmón kopkën, jamts yë Abimélec tu'uk tnëpujxy yë kepyxye'enty mëët yë jatyë ets nyätyukejkpyëjkëy, tääts t'ënëmaay ja tsyiptuunpëtëjkëty ets aakjëtu'un nyätyukejkpyëkëtëty ja kyepyxye'enty.

49Ënät ja tsiptuunpëtëjkëty tpujxtaaytyë ja kyepyxye'enty ets tpanëjkxtë ja Abimélec jam ma ja tsyajptëjkën ja El-berit; jam tuknapëjk'ëwtijtaaytyë ja kepyxye'enty ets tjëën'ixko'onëtyë, jëtu'un'äämpy ojts tyaj'o'kta'atë ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty jam yajpatëpën Migdal-siquem, jää jëtää nyiwinë'atë oy nitu'kmilën ja ye'etyëjk ets to'oxytyëjk.

50Jam tsyo'ony yë Abimélec ets ojts nyijkxy Tebés, yajxon tuknipëjktakëy wi'ix tnitëkëja'anyën ets tnitëjkëy.

51Ma tääpë kajpnën tam ijty tu'uk yë mëjpotsy janty mëjpë, japts ojts ja ja'ay nyäyu'tsta'ajëtë ye'etyëjk to'oxytyëjk. Yajxon ta'tspëky tyaj'ëtujktë ja tëjk'aaw ets jap potsykyëpäjky pyäjtaaytyë;

52e yë Abimélec ojts jampaat jyä'ty ma ja mëjpotsy ja nyitëjk'aawën, tam ënäty tuknipëjktakënë tjëën'ixkonëja'any,

53ko tu'uk yë to'oxytyëjk ojts tkuka'tsnaxy yë paan'u'unk, kujk ojts ja tsaa tyimka'ay ma ja Abimélec ja kyëpajkën ets ojts kyë'ëtswä'kxy ja kyëpajk këëkujkm.

54Ko ja Abimélec nyäjya'awëyë tëë tsyëtyuty, tä ënätyë tmëjyaxëy ja tyuunpë mëti'ipë tyëëmjëtijtypyën ja tëypyujxn ets t'ënëmaay: Juut yë mtëypyujxn ets yaj'o'kës, ka'apës ntsoky yë käjpxy y'ëna'anëty ko to'oxytyëjk të xyaj'ookyës. Ënät ja tyuunpë tyukmoxmëku'umëyë ja yenypyujxn ets jëtu'un y'o'ky.

55Ko yë Israel ja'ayëty t'ijxtë ko yë Abimélec tëë y'o'knë, ënät ojts wyimpijtaaynyëtë ma tyëjkëtyën.

56Jëtu'un'äämpy ojts yë Tios tukëpety yë Abimélec ja pyoky, mëët ko ënäty ja tyeety të tmëtëkoy ko tyaj'o'ktaay ja myëkä'äx ja nitëkë'px majkpë.

57Tios yë'ë ojts näjyëtu'un kë'ëm t'ëwa'atsy ets Siquem ja'ayëty ja pyokyëty tkëpätëty mëët ko ënäty je'eyë të yajja'ay'ooktë. Jëtu'un'äämpy ojts y'atëy ja Jotam ja y'aaw y'ayuk, ja Jerubaal ja myaank, ma ojts tpokyën ja myëtsiptëjk.

Jueces 10

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[1]Ko ojts y'o'knë yë Abimélec, ënät jam tu'uk pyëtsiimy yë ja'ay mëti'ipë xyëëwajtypyën Tolá, yë'ë myaank yë Puá, y'ok'u'unk yë Dodó; ojts tnitsiptuny yë Israel kajpn ets tyajtsoky. Jam ijty tsyëënë Samir ma ja kopkën mëti'ipë nyitënääpyën yë Efraín ja'ay.

[2]Tolá jä'ä ojts jam y'ëne'emy ma Israel kajpnën i'px tëkëëk jëmëjt, jëtu'un ojts y'ooky ets jam nyaaxtëjkëy Samir.

[3]Ok pyëti'ky yë Jair, jam kyukajpnëty Galaad; jä'ä ojts y'ëne'emy ma Israel kajpnën i'px mäjtsk jëmëjt.

[4]Jair jä'ä myaank y'ijty ni''i'px majk, nitu'ukjaty aak jëyujkëjxy ijty jyëtitë, ojts yë kyajpnëty tyaj'ixta'aktë këëktu'uk. Ja ni''i'px majkpë ja kajpn mëti'ipë ojts tyajkojtën tyampaat yë'ë yë Jair yajtukjä'ätijp.

[5]Ko ojts yë Jair y'o'knë, jam nyaaxtëjkëy Camón.

[6]E yë Israel ja'ayëty ojts jatëkok t'ëxmatstë ja Wintsën ja nyë'ë'aaw tyu'u'aaw, jä'ä ojts tpanëjkxtëkëtë ja Baal ets ja Astarté, ka'apë tyiosëtyën mëti'ipë yë Siria ja'ayëty y'ëwtajtëpën; näjyëtu'un yë Sidónja'ayëty, Moab ja'ayëty, Amón ja'ayëty ets filistejë ja'ayëty. Yë Israel ja'ayëty ojts t'ëxmajtsnëtë Wintsën ets ka'ap ojts t'ëkmëjja'awënëtë.

[7]Paatykyëjxm yë Wintsën ojts tyukjot'anpëkëtë ets y'ëxmajtsëtë ma filistejë ja'ayëty ets ma Amón ja'ayëtyën.

[8]Yë Amón ja'ayëty ets filistejë ja'ayëty ëxëëk tuuntë yë Israel ja'ayëty mëti'ipë jam tsënaaytyëpën Galaad, jamtsow awinmtsow ma Jordán nëë jyënäkyën, ma nyaaxjotëtyën yë Amor ja'ayëty.

[9]Yë Amón ja'ayëty ojts tninaxtë yë Jordán mëjnëë ets mëët tsyiptuna'antë ja Judá ja jyä'äyëty, ja Benjamín ja jyä'äyëty ets ja Efraín ja jyä'äyëty; ënät yë Israel jyä'äyëty mëkjotmayjoty ojts nyäyjyawëtë.

[10]Paatykyëjxm ojts ja putëjkën t'amëtowtë ma Tiosën ets t'ënëmaaytyë: Wintsën ëëts nja'awëtyëpës ko tëë myajmëtëkoy mëët ko të myaj'ëxmatsy etsës ja wiink tios të npanëjkxtëkëtë.

[11]Ets ja Wintsën Tios y'ëtsowëtë: Miitsëty ojts ëxëëk mtunëtë yë Egiptë ja'ayëty, Amor ja'ayëty, Amón ja'ayëty ets filistejë ja'ayëty.

[12]Sidónja'ayëty, Amalec ja'ayëty ets Madián ja'ayëty; e koos ijty miits xymyëkajpxtë ënätyë nyajtso'oktë.

[13]E oy njaputëjkëtyë mëjwiin këjää miitsëty ojtsës xy'ëxmatstë ets xypyanëjkxtëjkëtyë wiink tios ets ënät tyam xytsyoktë ets miits nyajtso'oktëtyë, ka'ap maa jëtu'unpë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14Nëjkx yë'ë amëtowtë yë putëjkën ja tiosëty mëti'ipë miits kë'ëm të xywyin'ixtën. Wä'än yë'ë myajtso'okëtë ma tyam amaayjoty jotmayjoty myajpaatën.

15Tääts ja Israel ja'ayëty t'ëtsoowinpijtë ja Wintsën: Poky ëëts të ntuntë mëjwiin këjää, mijts ix wi'ixës xytyuna'antë, je'eyëp ko tun mëyajtën yajtsoktëkës tyam.

16Ënät ja Israel ja'ayëty ojts tyajma'ta'atë ets tukpu'ujëtyääytyë ja wiink tios, ets ja Wintsën t'ënëmaaytyë ko yë'ë t'ëwtata'antë tu'ukyë, ko jëtu'un yë Tios t'ijxy ka'ap ojts jeky tmëmëtä'äky ets ja Israel ja'ayëty y'ëyowtëty.

17Nëjkxëp tëkok ja xëëw jëmëjt tpaaty ets ja Amón ja'ayëty jam nyäpyëjktakëtë Galaad ets ja Israel ja'ayëty ojts näjyëtu'un nyäpyëjkta'akëtë jam Mizpá.

18Ja Israel ja'ayëty jampë ënäty tsyëënëtën Galaad ets ja mëjja'aytyëjk ets tëkokyëty ja ja'ayëty ojts tkajpxmuktë pën ja tsip nyikopk'atëpën ma ja Amón ja'ayëty mëët tsyiptuna'antën, yë'ë wë'ëmëp ënä'ämpë ma tëkokyë ja ja'ayëtyën jampë tsyëënëtën Galaad.

Jueces 11

1Jefté jotmëkja'ay ijty ets tsip'ixy, jam kyukajpnëty Galaad, yë'ë tyaak'ajtyp tu'uk yë to'oxytyëjk mëti'ipë jyot nyini'kx ijty tyo'kpyën ets yë'ë tyeety'äjtyp tu'uk yë ye'etyëjk mëti'ipë xyëëwajtypyën Galaad.

2E yë Galaad mëti'ipë tyo'oxytyëjk'ajtypyën tam ijty nimay ja y'ëna'k, ënät ojts t'ëxwoptë ja Jefté jam ma tyëjkëtyën ets t'ënëmaaytyë ko ka'ap nitii kuma'ayën tjëjp'ixëty mëti'ipë tyeety jeexyë mooyëpën jä'ä ko wiink to'oxytyëjk tyaak'ajtyp.

3Paaty yë Jefté ojts timy kyuke'eky ja myëku'uktëjk ets ojts jam nyijkxy tsënääpyë ma Tob itjotmën, jam twoomujky yë ja'ay mëti'ipë ijty je'eyë yajja'ay'o'ktëpën ets yi'iyë tyuunk'ajtëp tsyoontë mëët ja Jefté ets nëjkx muum tii tuuntëkoytyë.

4Nëjkxëp ojts tëkok ja Amón ja'ayëty tnitëkëtë yë Israel kajpn,

5ets ja mëjja'aytyëjk, ja kopktëjkëty mëti'ipë kukajpnajtëpën jam Galaad ojts nyäkyajpxëtë ko twowa'antë ja Jefté, jampë yajpaatyën ma ja itjot txëëwatyën Tob,

6ets ojts t'ënëëmëtë: Min yam ma ëëtsëtyën, ntsojktëpës ets mijts xytyu'uwinwowëty ya'atë tsip mëti'ipë ëëts nmëët'ajtëpën mëët yë Amón ja'ayëty.

7Ënät ja Jefté y'ëtsooy: ¿Tiixë këtii xyjyä'ämyätstë ko miitsëty xy'ëxëëk'ijxtëpës, koos xy'ëxwojptë maas nteety yë tyëjkënë? ¿Wi'ix ko ënät tyam m'ëwtijta'aktë ets xy'ixta'atës ko mnäyjyawëtë jotmayjoty myajpaatë?

8Patyën yam mijts myaj'ixta'ay jä'ä ko jotmayjoty nyajpaatës. Jëtu'un y'ëtsoowtë. Ëëtsëty ntsojktëpës ets xypyamintëtyës ets mtsiptunëty mëët yë Amón ja'ayëty ets mijts mniwintsën'atëp tëkokyë yë ja'ayëty jënu'un yajpaatën Galaad.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

9Pën miitsëty mjanty tsyojktëp etsës nwinpitëty jatëkok ma jam myajpaatën etsës ntsiptunëty mëët yë Amón ja'ayëty. Koos yë Wintsën xyajmëta'akëty, ëjts nëjkx miits xywyintsën'atë. Jëtu'un y'ëtsooy ja Jefté.

10Ets ja mëjja'aytyëjk y'ëtsoowtë: Yë Tios yë'ë yam wa'ats xy'ijxyp nyija'ap ko ëëtsëty tyamës nkupëktë tä yam m'ëna'anyën:

11Ënät ja Jefté ojts tpanëjkxy ja mëjja'aytyëjk, ko jam jyajtë kajpnjotm, ënät ja kajpn ojts tnikajpxpety ja Jefté ets yë'ë wyintsën'atëty ets tu'uwinye'eyëty ja tsip. Jam Mispá, jam ojts yë Jefté Tios tuk'ëwaanë tä ënäty të y'ënä'änyën.

12Ënät tkejxy tu'uk ja kukäjpxy jam ma ja yajkutujkpën mëti'ipë ënä'ämpëy ma Amón ja'ayëtyën ets tyajtëwtëty: ¿Tii tsipën mijts mjëkyejpy mëët ëjts etsës nëkoo nnaax nkajpn xymyëma'ayëyëty?

13Ënät ja yajkutujkpë Amón ja'ay y'ëtsooy: Miitsëty ko mtso'ontë jap Egiptë, ojtsës yë nnaax xypyëjkëtë mëti'ipë jam tso'ontakpën Arnón ets jyä'ty Jaboc ets ma Jordán mëjnëëjën. E tyamts npëjktsoy ets xyakëty a'oy.

14Ënät ja Jefté ojts wiinkpë ja kukäjpxy tkexy ma ja Amón ja'ayëtyën,

15mëët ya'atë aaw ayuk: Ëëtsëty, Israel ja'ayëty ka'ap ma pën yë nyaax kyajpn të npëjkëtës, yë Moab ja'ayëty ets Amón ja'ayëty ka'apës maa nyaax npëjkëtë.

16Koos jap ntso'ontë Egiptë, jëyëjpës ntuknajxtë yë Tsapts Mëj mëti'ipë yajtijpën Ookpyë Mejy etsës nja'ajtë jam Cadés.

17Paaty ojts yë Edom yajkutujkpë nkäjpxynyikexyës etsës jeexyë jam xyajnaxtë ma nyaax kyamëtyën, e yë'ë ka'ap t'a'ijxëy. Ojts näjyëtu'un yë Moab yajkutujkpë njakäjpxynyikexyës, yë'ë näjyëtu'un ka'ap t'a'ijxëy paaty ojts jam ntimy wë'ëmtës Cadés.

18E ëëtsëty jam të'ëts'itjotm, ojts na'ëwtitës ja nyaax kyajpnëty ja Edom ets Moab ja'ayëty ets nja'ajtës jamtsow a'oytsyow ma Moab y'itjotmën; jamtsës ojts tu'kjëmëjt ntsënaaytyaknpëktë jamtsow awinm ma Arnón mëjnëëjën. E kajts ojts ntuknaxtës jä'ä ko jam ënäty tsyo'ontä'äky ja Moab ja'ayëty ja nyaaxjotmëty.

19Ënät ojts nkäjpxynyikäxtës yë Sihón, yë Amor ja'ay, jampë tsyëënën Hesbón ets n'amëtoowtës ets jeexyë xyajnaxtës nyaaxjoty ets jam tëyë nja'tëtyës maas ja nnaaxjotëtyën.

20E yë Sihón ka'ap ojts t'a'ixë naxtëtyës nyaaxjotm, ni'ikyë ojts ja tsyiptuunpë twinwoowmujkta'ay ets jam xytyu'u'ëtujktës Jahas ets xynyipëtë'ktës.

21E yë Wintsën mëti'ipë yë Israel ja'ayëty Tyios'ajtëpën, yë'ë ojts xypyutëkëtës ets xyajmëtaktës, ojtsës ja Sihón nyajtëkoytyë ets ja tsyiptuunpëtëjk; ko jyëtu'un'ajty ënät ja Amor ja'ayëty ojts ja nyaax kyajpn niwa'ktaayëtës.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

22Ojts ja nyaax niwa'këtës jampë tsyo'ontä'äkyën ma ja Arnón mëjnëëjën ets jyä'ty Jaboc ets tso'ontä'äky jam wiinkpë të'ëts'itjotm ets tyimja'ty ma Jordán y'itjotmën.

23¿E tyam mijts ënät xypyëjkëjantëpës ja naaxwiinyëtë mëti'ipë yë Amor ja'ayëty ojts yë Tios pyëjkxëtën etsës të xymyo'otësë?

24Yë Quemós mëti'ipë mTios'ajtypyën, ko tii mo'oyë, mijts mjä'äniwäämpy yë'ë: ¿Këtiijë? E näjyëtu'untsën ëëtsëty Tiosës ya'atë naaxwiinyëtë të xymyo'otë, paatyës njä'äniwa'antë.

25¿Ëkë wi'ixën mijts mnäypyëjktä'äkyë jaakwäänë mëj'äämpy ni'ikë, këtiinëm jyëtu'unëty yë Balac, yë myaank yë Zipor, jampë yajkutukyën Moab? Yë'ë ka'ap yam maa mëët ntsippaatës.

26Ix jënu'un këjää të nyëjkxnë jëmëjt, tëkëëk mëko'px jëmëjt ma ëëts yaa ntsëënëtën yaa Hesbón, Aroer ets ma mutskëtypë kajpn ets ma ja kajpnën jampë yajpaatën pë'am ma Arnón mëjnëëjën; ¿Wi'ix ko ënätyë të xykyapaye'eytyë pën miitstën yë mjä'äjëty?

27Ëjts ka'ap mijts maa nmëtëkoy. Mijts jëtu'un kë'ëm mtëkoopy koos ëëts nëkoo xymyëmayëtë ets xynyipëtë'ëktës maas yaa ntsëënëtë njuuky'atën. E yë Wintsën yë'ë nyija'ap wi'ix tyaj'oyën ya'atë amay jotmay ma Israel ja'ayëty ets Amón ja'ayëty. Yë'ë nyija'ap pën yë poky myëët'ajtyp.

28E ja Jefté oy ojts ja aaw ayuk tjakexy, ja yajkutujkpë mëti'ipë jam ënä'ämpën ma Amón ja'ayëtyën ka'ap tja'akyujkëy ets ka'ap timtyuunyë këwentë.

29Ënät ojts ja Jefté ja Wintsën ja myëk'ajtën tyuktëkëty ets tsyo'ony, nyijkxy jam Galaad ets jam Manasés, tukye'eyëtyääy yë Mizpá itjot, mëti'ipë yë Galaad nyitënääpyën ets jëtu'un tuknipëjktakëy wi'ix tnitëkëja'anyën ja Amón ja'ayëty ma ja nyaax kyajpnëtyën.

30Ënät ja Jefté ojts tu'uk yë waantakën tuny ma Tiosën ets t'ënëmaay: Pën mijts xyajmëtakpës,

31yë'ë nëjkx ntukwintsë'ëkë no'oky xämy mëti'ipë ënäty pëtsëëmpën mëjëyëjp maas yë njëën ntëjkën koos nwinpitëty tsiptuunpë.

32Jefté ojts nitëjkëtyä'äy yë Amón ja'ayëty yë nyaax kyajpnëty ets myëtäky, yë'ë ojts yë Wintsën pyutëkëty.

33Jefté may ojts yë myëtsip tyaj'ooky, i'px ja kajpn tniwä'ky, yë Aroer, Minit ets Abel-queramim, jëtu'un tëkëëk yajnikäjpxy. Jëtu'un'äämpy yë Israel ja'ayëty ojts jam yë'ë y'ënä'ämtë ma Amón ja'ayëtyën.

34Ko yë Jefté wyimpijty ets jyä'äjty ma tyëjkën jam Mizpá, ënät ja nyëëx tu'kpajkpë pyëtsiimy pëyi'ikyë äjtspë mëët yë panderë. Yi'iyë ijty tu'uk nyëëx'ajtyp ka'ap wiinkpë y'ëna'k

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

35Ko jëtu'un t'ijxy ënät ojts yë wyit amëjaaw tnënuky ets tkë'ëtswä'kxy mëët ko janty mëk tja'awëy ko jä'ä ja nyëëx pyëtsiimy äjtspë ets t'ënëmaay: U'unk maay janty o'ktëyës näjyawëty. Mijtsës ënät tyam ëxëëk xyajjajtp xyajkëpäjtp. Tëës yë waantakën tu'uk ntuny ma Wintsën e kopkpëky koos ënät nmo'ojëty mëti'ipës të ntukwinwanën.

36Tä ja nyëëx y'ëtsooy: Tatë, ëjts tyaajës nyajpaaty. Ix tii mtunäämpy mëët ëjts, mëti'ipë Tios të xytyukwinwanën, yë'ë tëë yë y'ayuk tpatuny ix tëë myajmëtä'äkyë tsipjotm ma Amón ja'ayëty ma mëët yë tsip të yajmëët'atyën.

37E mijts yë'ë yam tu'uk yë mëyajtën npëjktsoopy etsës xymyo'ojëty yë xëëw mäjtsk po'o, wä'änës nëjkx mëët yë nmëto'oxy ëna'k n'ëkjë'ëy n'ëkyä'äxy jam kopkëjxm mëët koos ëjts n'ooka'any maas ka'ap të npëky të n'uukyën.

38Ënät yë Jefté ojts tjanty mye'ey yë xëëw mäjtsk po'o, jam ojts nyëjkxtë kopkëjxm mëët yë myëto'oxy'ëna'k, jam jyiiytyë yaxtë mëët ko ënäty y'ooka'any ets ka'ap pyikynyëm.

39Ko nyäxy ja xëëw mäjtsk po'o, ënät ojts jatëkok wyimpijnë ma ja tyeety yajpaatyën ets jëtu'un ja Jefté ojts tyaj'ëtuky ja wyaantakën mëti'ipë ënäty të tunyën ma Tiosën. Yë Jefté yë nyëëx wa'ats y'o'ky, ni pën ye'etyëjk ojts mëët kyatsëënë.

40Paaty jam ma Israel kajpnën, yë to'oxy'ëna'këty xëmë jam kopkëjxm nyëjkxtë taxk xëëw, mëët ko ja ja'amyäjtsën tuntë wi'ix ja Jefté ja nyëëx ojts tyäkyën ma Tiosën.

Jueces 12

1Ënät ja Efraín ja jyä'äyëty ojts nyäyajmukëtë ets tsyo'ontë, nyinajxtë yë Jordán mëjnëë, jamtsow ënäty nyëjkxtë Zafón, ko jam jyajtë, ënät ojts t'ënëëmëtë ja Jefté: ¿Wi'ix koos të xykyatuk'ëwaanëtë, ko të mnëjkxy tsiptuunpë mëët yë Amón ja'ayëty, tëëyëp mpanëjkxtë? E tyam mëët ko ka'ap të xynyikäjpxy myajnino'okëp ënät mëët yë mtëjk.

2Tä ja Jefté y'ëtsooy: Ëëtsëty mëët yë nja'ayëtyës, tëëjës yë tsip nmëët'atën ma Amón ja'ayëtyën, ko të jyëtu'un'aty miitsëty ojts mjayajmëkajpxtë, e ka'ap miintë etsës jeexyë xykyuwantë.

3E koos n'ijxy miitsëty ka'ap maa mkëxë'ëktë, ënätës ojts kë'ëm ntimnyijkxy tsiptuunpë ma ja Amón ja'ayëtyën, e yë Wintsën ojtsës xyajmëtä'äky. ¿E miitsëty wi'ix ko ënät tyam mintë ets je'eyë mtsip'ixta'atë?

4Ënät ja Jefté tyajmujky ja ja'ayëty jampë ënäty tsyëënëtën Galaad ets tsyiptuuny mëët yë Efraín ja'ayëty. Jefté ojts myëtä'äky. Yë Efraín yë jyä'äyëty jëtu'un ënäty y'ëna'antë ko ja Galaad ja'ayëty mëti'ipë jam tsënaaytyëpën ma Efraín mëët yë Manasés nyäpyäätyë, ka'ap ënäty mëët yë Efraín ja'ay y'ëknäy'oyjya'awënëtë.

5Yë Galaad ja'ayëty yë'ë ojts tniwa'aktë ja ta'akkam mëti'ipë jamën nëë''ëkë'ëm ma Jordán nëëjën, tääpë ta'akkam yë'ë ijty nyitënaaytyëp yë Efraín yë jyä'äyëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Paatykyëjxm ko ja Efraín ja'ayëty jam kyäktë tsipjotm ets jyanaxantë, jëyëjp tyajtëëwtë, ¿mijts yë'ë mja'ay'ajtëp yë Efrainkë? E ko y'ëtsoy ka'ap,

6tääts t'ëëëmëtë ëna'ants: Shibolet, e ko oy tkakäjpxy ets y'ënä'äny: Sibolet, ënätyë tyaj'ooktë jämyë joyjotm nëëpë'am ma ja Jordán nëë jyënäkyën. Jä'ä xëëw jä'ä jëmëjt yë Efraín yë jyä'äyëty ojts y'ooktë wëxtyikxy mäjtsk mil.

7Jefté tëtujk jëmëjt ojts y'ity tsipkop ma ojts twinwoyën yë tsip ko yë Israel ja'ayëty tsyippatë. Ko y'o'ky jam tyajnaaxtëjkëtyë Galaad, ma myëxu'unk'ajtyën.

8Ko yë Jefté y'o'ky, yë'ë ojts tu'uwinye'ey yë Israel kajpn ma tsyiptuunyën tu'uk yë ja'ay mëti'ipë xyëëwajtypyën Ibsán, jam kyukajpnëty Belén.

9Jä'ä myaank y'ijty ni'i'pxmajk ets nyëëx näjyëtu'un. Ya'atë ëna'këty aakyë'ë ojts tpëktë jaaypyo'kxyjyä'äy. Ibsán jä'ä ojts tsip kopk y'ity jam ma Israel kajpnën wëxtujk jëmëjt.

10Ko y'o'ky jam tyajnaaxtëjkëtyë Belén.

11Ko yë'ë y'o'ky, yë'ë ojts tyëkë Elón, jä'ä ojts tsyipkopk'aty majk jëmëjt ma Israel kajpnën,

12ko yë'ë y'o'ky jam tyajnaaxtëjkëtyë Aialón, ma ja jyä'äy ja naaxjotmën.

13Ko yë'ë y'o'ky yë'ë ojts tyëkë yë Abdón, yë myaank yë Hilel, jampë kyukajpnëty Pirtón, jä'ä ojts tyipkopk'aty

14tuktujk jëmëjt. Abdón jä'ä y'ijty y'ëna'k niwëxtyikxy, ets yë'ë y'okmaank ni''i'px majk; tääpë y'ok'ëna'këty aak kruktskëjxy ijty jyëtitë.

15Ko y'o'ky jam tyajnaaxtëjkëtyë Piratón ma ja Efraín ja nyaax kyajpnën, ma ja kopkjot mëti'ipë xyëëwajtypyën Amalec.

Jueces 13

1Yë Israel ja'ayëty ojts jatëkok ja jyot wyima'any tyajtëkooykyojnëtëpë ets ëxëëkjaty winë tuuntë Tios wintum, paaty ojts yë Wintsën tyim'ijxmatsëtë ets ëxëëk tyuunëtë yë filistejë ja'ayëty wëxtyikxy jëmëjt.

2Jam Sorá, ma tsyëënëtën yë ja'ayëty mëti'ipë yë Dan jyä'äy'äjtypyën, jam ijty tsyëënë tu'uk yë ja'ay mëti'ipë xyëëwajtypyën Manoa. Yë tyo'oxytyëjk ka'ap ijty nitu'uk yë u'unk maay tmëëtëty, jä'ä ko ka'ap ënäty tjëkyepy y'u'unk'ixëty.

3Ënät ojts tëkok tu'uk yë Wintsën kyukäjpxy nyikëtä'äkyë ets y'ënëmaayë: Mijts ka'ap të tjëkyepy yë u'unk maay xypyaatëty xy'ixëty, e tyam yë'ëts yam ntuknijawëjäämpy ko mijts mpatäämpy m'ixäämpy tu'uk yë u'unk maay.

4Tii tëy mtunëp këtii xy'uukëty yë tsatym nyëë, këtii xy'uukëty nitii nëë mëti'ipë mëkën ets ni yë'ë xykyajë'kxëty tii tsatym nyëë mëti'ipë ëxëëk yajpatpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

5Jä'ä ko ja u'unk mëti'ipë myajminäämpy myajja'täämpyën naaxwiiny, jä'ä nëjkx yajtijy nazareo ma Tiosën, yë'ë Tios myëtunäämpy ets ka'ap nëjkx yë kyuwaay yajkeepy; jëtu'un'äämpy nëjkx tyaj'ëwaatsëpëtsëmy yë Israel kajpn ma filistejë ja'ayëty ëxëëk tyunëtën y'ënë'ëmxëtën.

6Ënät ja to'oxytyëjk ojts nyijkxy ma ja nyiye'etyëjkën ets tukmëmëtyäky: Tu'ukës yë ye'etyëjk të xynyiminy, Tios yë tyuunpë, jëtu'unyës të ntimwyi'imy koos të nwinku'ixë, jëtu'unës të n'ixy tä tu'uk yë Wintsënën kyukäjpxyën. Ka'apës të nyajtëy tii xyëëwajtyp ets ni yë'ë të xykyatuk'ëwaanës.

7Mëti'ipës tëy të xytyuk'ëwaanën yë'ë ko nmëët'atäämpyëkës tu'uk yë u'unk maay ets ka'apëkës mëpaat n'uuky yë tsatym nyëë ets oy tii nëë mëti'ipë mëkën; ni nkäjë'kxëtyëkës tii mëti'ipë ëxëëkën ëkë ka'apë kyënu'kxëtyën, jä'ä ko ja u'unk mëti'ipës nyajja'täämpyën yë'ë ja Tios nyiwa'anäämpy ets nazareo nëjkx y'ity jëtu'un tyimmëxu'unk'atëty ets jëtu'un nëjkx y'ooky.

8Ënät yë Manoa ojts tmëpëjktsoy yë Wintsën ets t'ënëmaay: Wintsën, tyam mijts n'amëtoy npëjktsoy ets xytyunëty yë mëyajtën xykyäxëty jatëkok ja ye'etyëjk ma ëëtsëtyën ets xytyuk'ëwaanëtyës tiijës mëpaat ntuntën mëët ja u'unk maay mëti'ipë mëxu'unk'ataanpën.

9Tios ojts tjanty y'ëtsowinpity ja Manoa ja pyëjktso'owën, ojts ja Wintsën ja kyukäjpxy nyänyikëxë'ëkyë ma ja Manoa ja tyo'oxytyëjkën, jam ënäty kamjotm yajpaaty. E komë yë Manoa ka'ap ënäty jam,

10ënät ojts ja tyo'oxytyëjk pëyi'ikyë nyinëjkxyë ets y'ënëmaayë: Ëtsow, ja naaxwiinyëtë ja'ay mëti'ipës ojts xy'ëknimiinpën, tëëjës jatëkok xynyiminy.

11Tä ja Manoa ojts ënätyë tpatsoony ja tyo'oxytyëjk ets tninëjkxtë ja ja'ay, ko jam jyajtë ënät tyajtëëy: ¿Janty mijts jëtu'un ojts mëët m'ëk mëtyakpë yë nto'oxytyëjkës? Ets ja ja'ay y'ëtsooy: Jëtu'un, ëjts jëtu'un.

12Ënät ja Manoa y'ënäny: Ko ënäty y'atëy tä të m'ëna'anyën, ¿Tii ëëts ntuntëp mëët yë'ë?

13Tääts ja Wintsën ja kyukäjpxy y'ëtsooy: Yë nto'oxytyëjk yë'ë tyunëp, tëkokyë mëti'ipës të ntuk'ëwaanën.

14Ko këtii yë tsatym nyëë t'uukëty, ets nëë mëti'ipë mëkën, jampë pyëtsimyën ma tsatymyë; ka'ap nëkooyë tii tjë'kxëty ka'apë kyënu'kxëtyën. Yi'iyë tyunëp mëti'ipës të ntuk'ëne'emyën.

15-16Ënät yë Manoa t'ënëmaay ja ye'etyëjk, ka'ap ënäty nijawë pën Wintsën yë kyukäjpxy: Tun yë mëyajtën wë'ëm maas yë ntëjkën ets nkä'ämyëty n'ukmëty, tyamës tu'uk yë tsajppax nyaj'ooka'any. E ja Wintsën ja kyukäjpxy tyaa y'ëtsooy: Oyxyëp jeexyë njawë'ëmpës ka'ap tjëkyepy nmëëtkayëty. E pën myaj'ookäämpy yë

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

tsajppax oy yë'ë Wintsën xytyukwintsë'ëkëty ma ja wyintsë'kën yajmo'oyën nino'okpyë.

17Ënät ja Manoa tyajtëëy ja Wintsën ja kyukäjpxy: Tuk'ëwa'anëtëkës tiitën mxëëwajtyp ets jëtu'un ëëts mijts nja'amyätstëty ets nja'awëkyëta'aktëtyës ko ënäty jëtu'un tyunyë jyätyë tä mijts tyam të xynyikäjpxyën.

18E ja Wintsën ja kyukäjpxy tyaa y'ëtsooy: ¿Wi'ix ko xynyijawëja'any yë nxëëwës? Yë'ë yu'utsyës nmëët'aty.

19Manoa ojts ja tsajppax u'unk tyaj'ooky ets ojts ëpëky yë aaypyajk ujtspajk tukwintsë'ëkë Tios, tä tkëxpëjky ma tu'uk yë mëjtsaajën jamts ojts tnino'oky ets jä'ä ja Wintsën tukwintsë'ëkë. Ënät ojts yë Tios tu'uk yë mëj'ajtën tyaj'ixyë mëti'ipë yë Manoa ets tyo'oxytyëjk yajjotkujktakëtën.

20Ko ja jëën yä'änë'ky jam ma ja wintsë'këntyaknën ënät ja Manoa mëët ja tyo'oxytyëjk ajotkumonë t'ijxpatë ko jap jokjoty taptëm ja Wintsën ja tsyajpjotmëtë kukäjpxy pya'tëjkënë tsajpjotm. Ënätyë ja Monoa nyäjyijtakë mëët ja tyo'oxytyëjk.

21Tä ja Manoa tja'akyujkëy ko ja ye'etyëjk Wintsën ënäty. Jä'ä ko ka'ap ojts nijëna'a maa y'ëkëxë'knë ni tyo'oxytyëjk ojts ma mëët kya'ëknäpyatënë.

22Tää t'ënëmaay ja Manoa ja tyo'oxytyëjk: Tyam kopkpëky yë'ë ko ënät n'o'kënëty, jä'ä ko tëë yë Tios n'ijxëmë.

23E ja tyo'oxytyëjk tyaa ja y'ëtsooy: Kooxyëp yë Wintsën jeexyë xyaj'ooka'anëmë, kajxyëp të tkupëky yë wintsë'kën mëti'ipë të nmo'oyëmën, ka'ap jeexyë yë myëj'ajtën të xytyuk'ijxëmë ets ka'ap jeexyë tii të twinwanë.

24Ma ënäty ja Wintsën ja kyukäjpxy të t'akäjpxyën myëxu'unk'ata'any ja u'unk, jää ojts jyänty myëxu'unk'aty ets tmooytyë ja xyëëw Sansón. Ko ye'ky pyejty ojts ja Tios mëjwiin këjää kyënu'kxyë.

25E nëjkxëp tu'kxëëw tu'kjëmëjt nyijkxy yë Sansón jam ma Dan yë y'ijtaknën mëti'ipë yajpatën itkujky ma naaxwiinyëtë txëëwatyën Zorá mëët yë Estaol, ënät ojts kyëxë'ëky yë Wintsën yë myëk'ajtën ma yë'ëjën.

Jueces 14

1Tëkok ojts yë Sansón nyijkxy jam ma tu'uk yë kajpnën mëti'ipë xyëëwajtypyën Timnat ets t'ijx jam tu'uk yë to'oxy'ëna'k janty'oy janty tsujpë mëti'ipë filistejë ja'ayën.

2Ko wyimpijty ma tyëjkën ënät yë tyeety tyaak tukmëmëtyäky ets t'ënëmaay: Tuntë mëyajtën ntsojkpyës ets xytyuknipëjktaakëtëty. Ëjts pëkäämp ukaanpës mëët tu'uk yë to'oxytyëjk filistejë ja'ay jampës të n'ijxyën Timnat.

3E yë tyeety tyaak jëtu'un y'ëtsoowtë: ¿Wi'ix ko jam muum yë to'oxytyëjk xy'ixta'ajaanpë ma filistejë ja'ayëtyën ka'apë yë Tios t'ëwtatën? ¿To'oxytyëjk jëtää

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

yaa ka'ijtpë ma mëkunaax mëkukajpnënë? Yë Sansón y'ëtsooy: Tääpë kiixy yë'ëjës jëtu'un të ntsojkën'aty ets yë'ëjës mpëkäämpy.

4Ja tyeety tyaakëty ka'ap ënäty tnijawëtë pën Tiostëm ënäty jëtu'un të tuknipëjktaakë ets ja Sansón jëtu'un myäyëty tsyajëty ets ja winma'any jëtu'un tpaatëty, t'ixta'ay wi'ix ja filistejë ja'ay t'ëknipëtë'ëkëtyën mëti'ipë ënä'ämtëpën ma Israel ja'ayëtyën.

5Paatykyëjxm yë Sansón ojts tsyoontë mëët ja tyaak tyeety ets ojts nyëjkxtë jam Timnat. Tam ënäty yë Sansón jyajnë kajpntum ko tu'uk yë mëj kaa nyipëtsëëmë jam ma tu'uk yë tsatym kyamën ets nyipëtë'kë.

6Ënät yë Sansón tyuktëjkëyë yë Wintsën yë myëk'ajtën, kë'ë'am ojts ja kaa twäjxtakta'ay, jëtu'un tä jeexyë tyaj'ookyën yë tsajppax; je'eyëp ko ka'ap ja tyaak tyeety tuk'ëwa'anëy mëti'ipë ënäty të tyuny të jyätyën.

7Tä ojts nyijkxy ma ja kiixy tsyëënën ets mëët myëtyäky.

8Tëë ënäty mäjtsk tëkëëk xëëw nyäxy ko jatëkok wyimpijty ets pyëka'any mëët ja kiixy. E tamts ënäty jëtu'un tyu'uye'ey ko ajotkumonë ojts jyotja'tëty ja kaa ooky, ënät ojts jam tnikuye'eynyäxy; ko tpaty ja kaa ooky tää t'ijxy ko ma ja kaa ooky ja jyotën Cerë jëyujk jap mayjyajtëp ets mëët ja pya'ak.

9Tääts tnikuxajëy ets tu'uk mëjkë'ëy tkëëypyëtsiimy ja uuxpa'ak, tää jatëkok ja tyu'u tpëjky ets tu'ktu'u tjanty jyi'kxy ja uuxpa'ak. Ko ja tyeety tyaak tpaty ënät ojts ja uuxpa'ak tmo'oy ets tjë'kxtë, yë Sansón ka'ap ojts ja tyeety tyaak tuk'ëwaanë ma ënäty ja uuxpa'ak të tyajpëtsëmyën.

10Ja Sansón ja tyeety ojts jam nyijkxy ma ja kiixy ja tyeety tyaakën ets yaj'amëtooy ja kiixy ets pyëktëty. Ënät ja Sansón tu'uk ja xëëw tnipëjktakëy jä'ä ko jëtu'un ënäty ja ëna'ktëjk jam tuunk'atë.

11E komë yë filistejë ja'ayëty tsyë'këtyëp ënäty yë Sansón, ënät ojts ni''ipxmajk nyäwyoomukëtë ets nyëjkxtë jam ma ënäty ja Sansón ja xëëw të tnipëjktaakën.

12Ya'atë ni''ipxmajkpë ja ëna'ktëjkëty, ojts yë Sansón y'ënë'ëmxëty: Tyam tu'uk yë najtsja'apë mëtyä'äky ntukmëmëtya'aka'antë. Pën mnajtsja'awëp ma ënäty ya'atë xëëw wyëxtujk xëëwpetyën, nitu'ukjaty nmo'otëty tu'kni'kx yë wit mëti'ipë ja'ay myëxëëw'ijxypyën ets tu'kmëjye'epy yë linë wit.

13E pën kajts xynyajtsjawë nitu'ukjaty miitsëty nëjkxëpës këëktu'uk xymyo'otë yë wit tu'kni'kx mëti'ipë yë ja'ay myëxëëw'ijxypyën ets tu'kye'epy näjyëtu'un yë linë wit. Ets ojts ja ëna'ktëjk y'ëtsowtë: Nikajpx mëti'ipë mnikajpxäämpyën, tyam ëëts nmëtoow'itë.

14Tä ja Sansón ojts tnikäjpxy ja ayuk mëti'ipë ënäty tyuknasjawëjäämpyën ja ëna'ktëjkëty: Mëti'ipë ënäty tsu'tspën, tsu'utsy të y'awinpity; mëti'ipë ënäty mëkën,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

pa'akwijtsnë të y'awinpity. Ko tyëkëëkxëëwpejty ka'ap tnija'awëtyë wi'ix t'ëtsowtëtyën ja ayuk.

15Paaty ojts tninëjkxtë ja Sansón ja tyo'oxytyëjk ma tyaxkxëëpetyën ets t'ënëmaaytyë: Ënëëmë yë mniye'etyëjk ets tnikajpxëty tiitën jyatijäämpy. Jä'ä ko pën ka'ap tnikäjpxy mnitoyëp yam mijts ets näjyëtu'un yë mteety mtaak. Jëtu'un yajja'akyukë ko je'eyë yowë yajxon të xynyimay të xynyitajëtë ko yaa xywyowa'antës ets xypyëjkëja'antës mëti'ipës njä'ä'ajtëpën.

16Ënät ja kiixy ojts tninëjkxy ja Sansón ets jëëpy yaxp t'ënëmaay: Mijts ka'apës xytsyoky. Mijts xy'ëxëëk'ijxptëmës yë'ë. Paaty ya'atë ayuk të xymyo'oy yë nmëkunaax nmëkukajpnës mëti'ipë nyajtsjawëtëpën ets mijts ka'apës xytyuk'ëwaanë tiitën mjatijäämpy. Ets ja Sansón y'ëtsooy: Ni nteety ni ntaakës të nkätuk'ëwaanës ets miits njaaktuk'ëwaanëtyë.

17E ja kiixy jëtu'un ojts jam yajpaaty ma ja Sansónkën jëëpy yaxp winjëpom, koonëm wyëxtujkxëëwpejty ja xëëw, täats ojts ja Sansón t'ëwa'anënë ja tyo'oxytyëjk ko mëktä'äky yajtëëwënë ja nyi'ëtsoowinpijtën, ja ayuk mëti'ipë yajnajtsjawëjaanpën. Ko ja kiixy tnija'awëy ja ëtsoowinpijtën, ënät ojts tuk'ëwaanë ja myëkunaax myëkukajpn.

18Kom wëxtujk xëëw ma ënäty jam kyëta'akanën ja xëëw, ënät ojts ja filistejë ja'ayëty tninëjkxtë ja Sansón ets t'ënëmaaytyë: Ko nitii jëtu'un kyapa'akëty, tä yë cerë pa'akën, ets katii jëtu'un kyamëkëty tä yë kaajën. Tae ja Sansón y'ëtsoowëtë: Mëët yë'ë ko të xyajyu'utë mëti'ipës ntsajpkaa'ajtypyën, paatykyëjxm të xynyijawëtë ja ayuk wi'ix xynyi'ëtsowtëtyën.

19Ënät ja Sansón ojts ja Wintsën ja myëk'ajtën tyukëtä'äkyë, ets ojts nyijkxy jam Ascalón, i'px majk ja ye'etyëjk ojts tyaj'ooky ets ja wyit tpëjkëtyääy mëti'ipë ënäty myëët'ajtëpën. Ja wit yë'ë ojts tmo'oy ja ëna'ktëjkëty mëti'ipë ja ayuk të tni'ëtsowtën mëti'ipë yajnajtsja'apën. Ko jam tsyo'ony tä ojts nyijkxy ma ja tyeety tyaakën.

20Ja tyo'oxytyëjk yë'ë ojts yajkë'ëmo'oy tu'uk ja myëku'uk mëti'ipë ënäty oy mëët nyäjyawëtyën.

Jueces 15

1Jëtu'un nyäjxy ja xëëw jëmëjt, e jää ma ënäty të myëjaawta'ayën ja tsajpmok, jä'ä xëëw ojts nyijkxy yë Sansón jam ma ja tyo'oxytyëjk ja kyajpnën ets t'ixa'any. Ko jam jyä'äjty tä y'ënäny: ¿Jyëkyejpyës naxëtyë? Nto'oxytyëjkës n'ixäämpy jap ma tyëkotën. Ja myë't ka'ap ojts yajnaxyë,

2je'eyë ojts y'ënë'ëmxëty: Oy, ¿yë'ë mnimiinpyë? Ëjts tyaajës n'ënaanpë ko ka'apën ntij xy'uktsojknë ja nnëëxës, paatyës të nmo'oy ja mmëku'uk mëti'ipë mëët oy mnäjyawëtyën. E tyam yë y'uty yë'ë nmo'ojëty. Jaak'oy ni'ik këtiinëm jyëtu'unëty yë tsyë'ë, yë'ë wow ets xymyëëtsëënëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

3Tä ja Sansón y'ëtsooy: Tyam ka'apës ëjts npoky'atëty pën ëxëëkës yë filistejë ja'ayëty ntuny.

4Ënät ojts nyijkxy jam kamjotm ets twinmajtsmujky tëkëëk mëko'px yë wax. Mäjtskjaty ojts t'atsuummuky ets tuk'ixtsu'umëtyääy yë ujtstë'ëts ma pyi'ixyëtyën.

5Ënät tjëën'ixko'onëy ets tuk'ixtë'ëyëtyääy ja wax jam kamjotm ma ënäty ja filistejë ja'ayëty ja pyëjktä'äky tyaj'itën. Ko ja wax tmëpëyë'ktso'ontë ja jëën wa'ats tno'ktaaytyë ja tsajpmok mëti'ipë ënäty jam nipëjkpety ijtpën ets mëti'ipë ënäty ka'ap yajwixynyëmën; yë'ëpaat ojts tyooytyä'äy yë tsatsymkyam ets olivë kam.

6Ko yë filistejë ja'ayëty t'ijxtë, ënät ojts tpaye'eytya'aktë pën ënäty të y'ëti'itsyën. Tääts tnija'awëtyë ko yë'ë Sansón, jä'äkyëjxm ko ënäty ja myë't ja tyo'oxytyëjk të pyëjkëty ets ënäty të yajmo'oy ja myëku'uk mëti'ipë mëët oy nyäjyawëtyën. Ënät ojts tninëjkxtë ja Sansón ja myë't ets tyajnitooytyë mëët tëkokyë ja y'u'unk y'ëna'k, yë'ëpaat ja to'oxytyëjk mëti'ipë ënäty ja Sansón të tjapëkyën.

7Ënät ja Sansón y'ënäny: Tyam miits yajxon ntimy'ënëëmëtë ko ka'apës yë po'kxën n'ixëty koonëm n'ijxnajxta'atëty mëët mëti'ipë të xytyuntën.

8Ënät ojts tyëkë tsiptuunpë mëët yë'ëjëty, nitu'uk yë ja'ay ojts tkayajwë'ëmy. Ko jëtu'un kyijxy nyäjxy ja tsip, ënät tyimkeky, tyimtso'ony jampë ja itjotmën ets ojts nyijkxy ma ja aankën mëti'ipë yajtijpën Etam.

9Yë filistejë ja'ayëty mëk ojts tjawëtë ya'atë ëyo'on, paaty tyu'ukmujktë ets tsyo'ontë, jyajtë jam ma Judá nyaaxjotmën, jam nyäpyëjktakëtë ets tyajwintujktë ja it naaxwiinyëtë jampaat Lehi.

10Ënät ja Judá ja'ayëty yajtëëwëtë: ¿Tii ko miits mintë tsiptuunpë mëët ëëtsëty? Tääts y'ëtsoowtë: Yë'ëjës nimiintëp yë Sansón etsës nmatsa'antë ets tkujuyëty ja npëjktä'äkyëtyës mëti'ipë të tyajwintëkoyën.

11Ko jëtu'un tmëtoowtë, ënät ojts yë Judá jyä'äy tsyoontë nitëkëëk mil ets nyëjkxtë jam Etam ma ja aankën mëti'ipë ja Sansón tyuktsëna'ayëpën, ko jam jya'ajtë tä ja Sansón t'ënëmaaytyë: Tii këtiijën xytyimnijawë ko yë filistejë ja'ayëty mëk ni'ikëty këtiinëm ëëts'ajtëmë. ¿Wi'ix ko nëkoo xymyëma'ayëpë etsës je'eyë tsipjoty xypyëjkta'aktës? Ënät ja Sansón y'ëtsooy: Ëjts ka'apës maa yë'ë nmëtëkoytyë, yi'iyës ntukukëpäjtëp ijxtëmës të xytyimtuntën.

12Tä y'ëtsoowtë yë'ëjëty: E ëëtsëty paatykyëjxm të nmintës ets mijts nmatsa'antë ets nkë'ëyaka'antë ma filistejë ja'ayëtyën. Tää yë Sansón y'ëtsoowinpijty: Nikajpxtë yajxon Tios wintum ko miitsëty ka'ap xyaj'ooka'antës.

13Ënät y'ëtsoowtë: Ka'ap, ka'ap nyaj'ooka'antë, je'eyë nmatsa'antë ets nkë'ëyaka'antë ma yë'ë filistejë ja'ayëtyën. Ënät ojts tkë'ëtsumtë jap ma aankën ma ënäty yu'utsy me'ty y'ityën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14Ko jam jyajtë Lehi, ënät yë filistejë ja'ayëty tyëjkëtyë yaxpë jojkpë mëët yë xoontakën. E yë Sansón ënätyë ojts yë Wintsën yë myëk'ajtën tyukëtä'äkyë ets jëtu'unyë tnujktaktaay ja tejpxy tä witooyën ma kyë'ë tyekyën.

15Ënät jam tkajpë'ky tu'uk yë pajk, yë krukts apak mëti'ipë ënäty ka'ap pyu'utynyëmën ets mëët tyaj'o'ky nitu'kmil yë filistejë ja'ayëty.

16Tääts y'ënäny: Mëët tu'uk yë krukts apajk, tu'k'it mäjtsk'it ojts nyajnipetyës; mëët tu'uk ja krukts apajk nitu'kmilës yë ja'ay të nyaj'ooky.

17Ko kyajpxtaay tää ojts t'ijxjëpijpkojnë ja pajk, paatykyëjxm ojts tampë it naaxwiinyëtë xyëëwpety Ramat-lehi.

18E yë Sansón yajxon ënäty tsyëtsënë, ënät ojts tmëkäjpxy yë Wintsën ets t'ënëmaay: ¿Wintsën wi'ixpëmës nja'awëkyëtä'äky koos mijts të xyajmëtä'äky maas të ntsippaatyën, e ka'ap yowë tyim'oy'ajnë etsës ënät mijts tyam xyaj'ookëty mëët yë nëëtëëtsë ma ya'atë ëxëëkja'ayëtyën yë kyë'ë y'aawëtyën ka'apë m'ëwtatyën?

19Paatykyëjxm ojts yë Tios jam tu'uk yë nëëjut tyaj'ëwa'atsy Lehi ets Sansón nyëë'uky, ko nyëë'uktaay janty ku'uxyë ojts nyäjyawëty; paaty ja nëëjut ojts xyëëpety En-hakore, ja jampë tyampaat yajpaatyën Lehi.

20Sansón jä'ä ojts y'ëne'emy ets tnitsiptuuny yë Israel kajpn i'px jëmëjt, jää xëëw ma ënäty yë Israel ja'ayëty y'ënä'ämtën jam ma ja jampë it naaxwiinyëtën.

Jueces 16

1Tëkok ojts nyijkxy yë Sansón jam Gaza, jam t'ijxpaty tu'uk yë to'oxytyëjk mëti'ipë nätyo'këpën ets ojts tpanëjkxy ma ja tyëjkën ets tmëëtmaay.

2Ko yë ja'ayëty tnija'awëtyë mëti'ipë jam kukajpnajtëpën Gaza ko yë Sansón tëë jam jyä'ty kyajpnjotmëty, ënät ojts tyajnatuktë ja tëjk ets tu'kxëëw ojts tkëwent'atë ja tëjkëtyakn jam ma ja kajpn yajnitëkën. Ko ojts tsyu'ujënyë tää nyëjkxtaaytyë ma tyëjkëtyën, jëtu'un ojts myäytyë tyajtë ko jopyëp tyaj'ooka'antë ja Sansón ko xyiinytya'akëty

3E ja Sansón tu'k'akujky tsyu'um ojts je'eyë myä'äy ets ojts tsyo'onkojnë ma tyu'umkujkëtyën. Ko jam jyä'äjty ma ja tëjk'aawën ma ja kajpn yajnitëkën, ënät tkë'ëtsë'k ja tëjk'aaw mëët tëkokyë ja nyipotsy ets ja nyikojtë'ëk ets kyejkyijxy tpëjktaktaay, jam ojts jëkäm tmënëjkxta'ay ma ja kopkën mëti'ipë mëët nyäwyinku'ijxëtyën yë Hebrón.

4Ënät ojts yë Sansón tu'uk t'oy'ixy yë to'oxytyëjk, jä'ä xyëëwajtyp Dalila ets mëk tsojkëny'äjty. Yë Dalila jam ënäty kyukajpnëty Sorec.

5Ko ja ja'ayëty tnija'awëtyë mëti'ipë ënäty jam mëj'äämpy ijtëpën ma tampë ja filistejë kajpnën, ënät ojts tninëjkxtë ja Dalila ets t'ënëmaaytyë: Win'ëën yë Sansón ets tuknikajpx ma myëjaaw tpëky ets wi'ix mëpaat nmëmëtakëmën ets ntsu'umëty

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

nmajtsmëty. Ko jëtu'unpë ja tuunk xytyunëty nëjkxëp myajmëjuy, nitu'ukjaty ëëts nyaktëty yë poop pujxn meeny tu'kmiljaty.

6Ënät ja to'oxytyëjk t'ënëmaay ja Sansón: Tun yë mëyajtën tuk'ëwa'anëkës maajën yë mëjaaw xyajtsoony. ¿Jyëkyäpëp jëtää tu'uk yë tejpxy myajtuktsu'umëty ets ka'ap tpotëtyë?

7Tä ja Sansón y'ëtsooy: Pën xytyuktsuumtëpës yë tejpxy wëxtujkniwiitypë mëti'ipë yë ja'ay ti'px tyuktsuummujktëpën ets juun yajxon ka'ap tsyë'ëtsëty, ëjts ka'apës yë xymyäyëty npojtukëty ets jëtu'unës ënäty n'awinpity tä oy napënën.

8Ënät ja ja'ayëty ojts tmënëjkxtë wëxtujkwiity ja tejpxy mëti'ipë mëët ja'ay yë ti'px tuk'atsuummukyën ets tmooytyë ja Dalila, yë'ë ojts mëët tukkë'ëtsumy tuktekytsyumy ja Sansón.

9E komë yë Dalila tëë ënäty jap tyu'utsy yë ja'ay nimajktaxk nimëkoxk ma tyëjkën, ënät mëk yujk'ënany: Sansón, yë filistejë ja'ay majtsëp. Ënät yë Sansón poj'am tpojtujktaay yë tejpxy, jëtu'un tja'awëy tä yë piity tyooyën. Ja filistejë ja'ayëty jëtu'unyë wyë'ëmtaaytyë ets ka'ap nija'awëtyë maajën ja Sansón ja myëjaaw tsyoony.

10Tä ja Dalila y'ënëmaayë: Ëjts Sansón je'eyës nëkoo xywyin'ëëny, jëtu'unyëm mtimjyä'äy'äty; tyam tun yë mëyajtën tuk'ëwanëkës ja mëtëypyë, wi'ixën myajtsumëty ets ka'ap mnäkyäjëtëty.

11Ets ja Sansón y'ëtsooy: Pën xytyuuntëpës mëët yë jemtyejpxy, ëjts ka'apës xymyäyëty tii ntunëty, ets jëtu'unës nëjkx n'awinpity tä oy napënën.

12Ënät ja Dalila ojts ja jemytyejpxy t'ixta'ay mëjatyëtypë ets yë'ë mëët tsuum txojty ja Sansón ets mëk yujkyäxy: Sansón yë filistejë ja'ay majtsëp. Yë Dalila tëë ënäty tyu'utsy jap ma tyëjkën nimajktaxk nimëkoxk yë ja'ay. Sansón jëtu'unyë ojts tpojtwa'kxta'ay ja tejpxy tä jeexyë pyiityëtyën.

13Tä ja Dalila t'ënëmaay ja Sansón: Mijts tëëjës xytsyuu'ijxkojnëpë ets tëëjës xywyin'ë'ënkojnëpë. Tuk'ëwa'anëkës tii mëpaat mëët myajtuktsumy. Ets ja Sansón y'ëtsooy: Oy, tyam ntuk'ëwaanëty, wëxtujkpëky aku'tmuk yë nwaayës mëët yë wit jemyëtypë mëti'ipë ja'ay yajkojpyën ma pi'tkën, jam jëjp'am xykyëxtsumëty yë kepy ets xykyupëty naaxkëjxy. Tääts xy'ixëty koos nitii mëk'ajtënës nkamëët'aty ets jëtu'unës ënäty n'awinpity tä oy napënën. Ënät ja Dalila tyajmaanajx ja Sansón ets ja wyääy mëti'ipë ënäty wëxtujkpëky kyu'utyëtyë ojts t'aku'tmuky mëët tu'kye'epy ja wit mëti'ipë ja'ay yajkojpyën ma pi'tkën.

14Ënät ojts twojpta'atsy naaxkëjxy mëët yë kepy ets yujk'ënany mëk: Sansón yë filistejë ja'ay majtsëp. E yë Sansón wi'ix pyëti'kyën jëtu'unyë ojts tkë'ëtsë'kta'ay ja kepy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

15Ënät ja Dalila y'ënëmaay: Mijts Sansón je'eyës xëmë xywyin'ëëny, ¿Wi'ixësën nmëpëkëty koos xytsyoky? Ix mëtëkëëk'okës mijts je'eyë xytyukxi'iky ets ka'apës yajxon xytyuk'ëwaanë pën maa jëtu'un mmëjaaw tsyoony.

16E yë Dalila ka'ap ënäty t'ëkmëëjotkujk'ajnë yë Sansón, xëmë tyajtëëwnë ja Sansón. Sansón ojts tsyipkä'äxnë ets y'ënäny: Jääpëkës jeexyë n'o'knë.

17Paaty ojts tuk'ëwa'anëtyë ja Dalila maa jëtu'un ja myëjaaw tsyoonyën ets t'ënëmaay: Ëjts nijëna'ajës yë nwaay kyayajkeepy, jä'ä ko Tios ojts nyajtukë'ëwanës naamka'anëmës ënäty nminyëm naaxwiiny etsës yë'ë nmëtunëty; e koos ënäty jëna'a ja nwaay yajkä'pnë yë nmëjaawës ka'ap nëjkx jëtu'un n'ëkmëët'ajnës tä tyamën ets jëtu'unës nëjkx n'awinpijnë tä oy napënën.

18Ko yë Dalila tja'awëy'ijty ko tëë ja Sansón tyuk'ëwaanëty maa ja myëjaaw tsyoonyën, ënät ojts tkäjpxynyikexy ja kutuunktëjkëty ets ja mëjja'aytyëjk jampë yajpaatën ma ja filistejë kajpnën. Tyam mintë ënät, tëëjës yë Sansón xytyuk'ëwaanë maa ja myëjaaw tsyoonyën. Ënät ojts nyëjkxtë ets ja meeny tpakoontë mëti'ipë ja Dalila ënäty tyukmëjuyantëpën.

19Dalila je'eyë ojts yë Sansón tyajmaanaxy pyuuykyijxy ets tmëjyaxëy tu'uk yë ja'ay mëti'ipë ojts ja wyääy tnëkä'pta'ayën. Ko ja Sansón ja wyääy yajnëkä'ptaay, ënät ja Dalila ojts mëktä'äky tmëkäjpxy ja Sansón, mëktä'äky tjanty tyijyu'kxy ets tjankyojxyu'kxy.

20Tääts ja Dalila mëk jyänty yujk'ënany: Sansón, yë filistejë ja'ay majtsëp. Yë Sansón ënätyë ojts jyawijnë jëtu'un tjëjp'ixy jatëkok nyäyajtso'oka'anyë tä ënäty të y'ëktsokpën, e ja Wintsën tëë ënäty nya'ëxmajtsënë.

21Jëtu'un'äämpy ja filistejë ja'ayëty ojts tmatstë ja Sansón ets ja wyiin ojts tju'tëtë. Tääts jam ojts tyajnëjkxtë Gaza; ko jam tmëja'ajtë yë'ë ojts tuktsumtë yë pujxn'aats, yë'ë tyuktij'ëwtijtëp tu'uk ja mëjtsaa mëti'ipë ja tsajpmok tyukmäätëpën.

22E komë jeky jap pujxn tëkoty y'ijty ojts jatëkok ja wyääy yoontä'äky.

23Ja kutuunktëjkëty ets ja mëjja'aytyëjk mëti'ipë ënäty jam yajpatëpën ma ja filistejë kajpnën ojts nyäwyoowmukëtë ets tnixëëwtuna'antë ko ënäty të myëta'aktë. Ma ja xëëw tuntën yajxon ojts y'ätstë ja mayjyä'äy ets ja wyintsë'kën tmooytyë ja tyios Dagón. Ënät t'ëëwtë ya'atë ëy: Yë ntios'ajtëm Dagón yë'ë të tkë'ëyäky yë Sansón ma ëëtsajtëmën, mëti'ipë ënäty xymyëtsip'ajtëmën.

24E ko ja mayjyä'äyëty t'ijxtë ja myëku'uktëjk y'ëwtë, ënät ojts näjyëtu'un tyëkëtë ëëwpë: Yë ntios'ajtëm yë'ë të tkë'ëyäky ma ëëtsajtëmën ja Sansón mëti'ipë ënäty yajmëtsip'ajtpën, mëët ko ja pëjktä'äky may të tyajwintëkooytyä'äy, ets ja nmëku'uk'ajtëm may të tyaj'ooky.

25E janty jotkujk ënäty nyäyjyawëtë, ënät ojts y'ëna'antë ets ja Sansón tmëmintëty ets tukxi'ika'an tuk'ëwë'ëka'antë. Tä tjanty jyu'të jap pujxn tëkoty ets yajxon

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

t'ëktukxik t'ëktuk'ëwë'ktë; jam tënääytyaktë itkujky ma mäjtsk yë xeny yajpaatyën mëti'ipë ja mëjtëjk myajts'ijtypyën.

26Ënät ja Sansón t'ënëmaay ja yä'äy'ëna'k mëti'ipë ënäty tu'uwinye'eyëpën: Jamës xypyëjkta'akëty ma mäjtsk yë xeny y'akojmukyëtyën mëti'ipë myajts'ijtypyën yë tsajptëjk. Jamës näkyëx'ënëna'anyë.

27Tëkokyë ja mëjja'aytyëjk ets ja kutuunktëjkëty aak tap ënäty yajpata'atë ma ja tsajptëjkën, näjyëtu'un ja niwa'atsja'aytyëjkëty, ye'etyëjk to'oxytyëjkëty. E kommäjtsk nijë'ë ja tëjk ënäty kyojyëty jap këjxy jä'ä ënäty jap yë ja'ay yajpaatë nitëkëëk milën ets tku'ijxnaxtë wi'ix ja ja'ayëty tjanty tyukxi'iktë ja Sansón

28Tääts ja Sansón tyëjkëy kajpxtaktë ets ja Tios tmëkäjpxy, t'ënëmaay: Wintsën, tyam mijts nmëkäjpxy ets nmënu'kxtä'äky, ja'amyäjtskës ets mooykyës yë mëjaaw wä'änës ntuknituny yë filistejë ja'ayëty mëët koos yë nwiiny të xyjyu'tëtë.

29Tääts toontaay ja xeny ets tpaty ja itkujkpyë mëti'ipë ënäty tsyëëm'ijtääpyën ja tëjk; tä yajxon ja myëjaaw t'ijxy ets tnajtstijëy ja xeny.

30Tä mëk yujk'ënany: O'kta'atë miits filistejë ja'ayëty tu'knax mëët ëjts. Ënät janty amëjaaw tnajtstijëy ja xeny ets nijijtpäjtaay ja mëjja'aytyëjk ets ja kutuunktëjkëty, ja niwa'atsja'ayëty, yä'äypyë to'oxypyë, mëjja'aypyë mutskja'aypyë. Ko yë Sansón y'o'ky, nimay ojts ni'ik yë ja'ay tyaj'ooky, këtiinëm ma jyuuky'äjtyën.

31Ok myiintë ja Sansón ja jyiiky myëku'uk ets ojts ja nyini'kx yajpëjkë'ëky, jam nyaaxtëjkëy itkujky ma Zorá ets Estaol mëët nyäpyäätyë, jam ma ja tyeety näjyëtu'un nyaaxtëjkëyën mëti'ipë xyëëwajtypyën Manoa. I'px jëmëjt ojts yë Sansón jam tu'uwinye'ey yë Israel kajpn ets tnitsiptuuny.

Jueces 17

1Jam ma ja kopkjotmën mëti'ipë yë Efraín jyä'äy nyitënääpyën, jam ijty tu'uk yë ja'ay tsyëënë jä'ä xyëëwajtyp Micaías.

2-3Ojts ja tyaak tuk'ëwaanë ets t'ënëmaay: Nanë, ja meeny mëti'ipë m'antijpyën ko tëë yajmeetsy ets mëët yë'ëkyëjxn ja mä'tspë të xypyoky. Ja poop pujxn meeny mëti'ipë m'antijpyën, ëjtsës yë nmä'ts, e tyamts jatëkok nmo'oy, jä'ä ko okës të nijawë ko ja Wintsën ënäty mtuknipëjkë'këp ets tu'uk xyaj'oyëja'any yë awinax oytyuny mëët yë poop pujxn. Ko ja poop pujxn meeny tkë'ëyäjky, ënät ja tyaak janty jotkujk nyäjya'awëyë ets mëk yujk'ënany: Tios mkënu'kxëtëp mëjwiin këjää u'unk maay.

4Ko yë Micaías tmooy yë tyaak ja poop pujxn meeny, yë tyaak ojts tukë'ëtëky mäjtsk mëko'px ja poop pujxn meeny, tu'uk yë poop pujxn'oytyuunpë ets tyajkojëty ja awinax oytyuny yajxon ets tuknikoyëty yë poop pujxn, ko kyojtaay jap ojts tpëjktä'äky ma ja Micaías ja tyëjkën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

5Micaías myëët'ajtyp ijty tu'uk tëjk ma Tios t'ëwtatyën. Ojts tu'uk yë wit t'oytyuny mëti'ipë ja teety pyëjktaktëpën, kanaakpëky yë tios tyajmëjnajxy, tu'uk ja myaank tuknipëjky ets tyeety'atëty.

6E tëëyëp yë Israel ja'ayëty ka'ap ënäty yë yajkutujkpë tmëët'atënëm, paaty ijxtëm ja wyinma'any timpyaatën jëtu'un winë tuntë.

7Jam Belén jam ijty tu'uk tsyëënë yujkyeeky'ëna'k, Judá jyä'äy, Leví y'u'unk y'ok.

8Ya'atë yujkyeeky'ëna'k ojts jam tsyoony Belén ets ojts nyijkxy wiinktsow, t'ixta'ay ma y'ëktsënaaytyaknpëkëty. Ko jam jyä'äjty ma kopkjotmën mëti'ipë yë Efraín nyitënääpyën, jam ojts jyajtä'äky ma ja Micaías ja tyëjkën.

9Ets yajtëëwë ¿Maaxëtëm mtsoony? Jam Belén. Jëtu'un y'ëtsooy ja yujkyeeky'ëna'k. Leví ja'ayës, yë'ëjës yë it naaxwiinyëtë n'ixtääpy maas n'ëk tsënaaytyaknpëkëty.

10Yaa mtsëënëty, mëët ëëtsëty. Jëtu'un ja Micaías y'ënäny, ets mijts yaa mtunëty teety ets jëtu'un njawëty tä jeexyë mijts nntimtyeety'ätyën. Nmëjuyëp näjyëtu'un, majk yë poop pujxn meeny ntukmëjuyëty tu'kjëmëjtpë, ëpëky nyajkay nyaj'uukëty ets nmo'ojëty yë mwit mtujkxy.

11Ja Leví ja'ay ojts tkupëky ko jam wyë'ëma'any ma ja Micaías ja tyëjkën tsënääpyë ets jëtu'un yë Micaías jya'awëyë tä jeexyë y'u'unk'atyë myaank'atyën.

12Micaías ojts yajnaxyë teety ets jëtu'un ojts jam wyi'imy tsënääpyë.

13Tääts ja Micaías ojts myäy tyäjy ko ja jyëën tyëjk ets ja jyuukyajtën jëjp'ixy ënäty tmëët'ajnë ja Tios ja kyënu'kxën, jä'ä ko yë'ë ënäty jam teety'ajtp ma ja tyëjkën tu'uk yë Leví ja'ay.

Jueces 18

1Jä'ä xëëw jä'ä jëmëjt, yë Israel ja'ayëty ka'ap ënäty yë yajkutujkpë tmëët'atënëm; yë Dan yë jyä'äy ka'ap ënäty yë nyaax kyam tpaatënën ma tsyënaaytya'aktëtyën; paaty yë'ëjëty jëtu'unyë ënäty jyëtitënëm, t'ixta'atë maa y'ëkwë'ëmtëty.

2Paatykyëjxm yë ja'ayëty mëti'ipë Dan jyä'äy'äjtypyën, jampë yajpaatën Sorá ets Estaol. Nimëkoxk tkäjxtë myëku'uk ets nëjkx t'ixtë tuntë ja it naaxwiinyëtë, tyaapë nimëkoxpë ijxpë tuunpëty jamtsow ojts nyëjkxtë ma kopkjotmën mëti'ipë yë Efraín ja jyä'äy nyitënääpyën ets jya'ajtaktë ma Micaías yë tyëjkën, jamts ojts ja kootsajtën tyajnaxtë.

3E jam ënäty yajpaatë ma ja Micaías ja tyëjkën ko tyo'kmëtoowtë wi'ix kyäjpxyën ja Leví ja'ay, ënät tyajtëëwtë: ¿Pën jëtu'un yaa të myajminyë? ¿Wi'ix ko yaa myajpaaty? ¿Tiitën yaa m'ixtääpy?

4Ja Leví ja'ay wa'ats tnimëtyaktaay wi'ix ënäty ja Micaías oy të y'ëxajëtyën ets wi'ix ënäty të tunyën mëët ja käjpxytyu'unën ets jam tyeety'atëty ma ja tyëjkën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

5Ënät y'ënantë: Ëk mëkajpx ja Tios ets yajnijawëty pën oy wyimpëtsëma'any jyëjpëtsëma'any ëëts ja në'ë ntu'ujëty.

6Ets ja teety y'ëtsoowëtë mëti'ipë Leví ja'ayën: Nëjkxtë akujk jotkujk, yë Wintsën yë'ë mkëwent'atanëtëp oy maa mja'tëty.

7Ko jam tsyo'ontë ja nimëkoxpë ja ja'ayëty mëti'ipë ijxtëp tuuntëpën, jam jyajtë ma txëëwatyën Lais. Ma ya'atë kajpnën ja ja'ayëty akujk jotkujk ënäty jam tsyëënëtë, jëtu'un tä jyä'äy'atën yë Sidónja'ay ja'ayëty, akujk jotkujk, ka'ap pën y'atsipëtë ets ka'ap tii tyëkoy'ajtxëtë. Jëkäm ënäty yajpaatë ets ka'ap pën mëët nyämyäyëtë.

8Ënät ojts ja wëxtujkpë ja ja'ayëty wyimpijnëtë mëti'ipë të y'otstën ijxpë tuunpë ets jyajtë jam jatëkok Estaol ets Sorá, ma ja myëku'uktëjk yajpatën ets yajtëëwtë: ¿Wi'ix të mjat të mkëpätë? Ets yë'ë y'ëtsoowtë:

9Tëës ojts jam njantyjyëtitë ma tääpë it naaxwiinyëtën maas ojts xykyäxtën. Tääpë it naaxwiinyëtë janty'oy yë'ë. Paaty nipëjktaakëtë ets mnëjkxtëty, niwa'aktë tääpë it naaxwiinyëtë. Këtii ni'ikyë mnaaxwäätstë nëjkxtë jëtu'un.

10Ko jam mja'tëty tääts xy'ixtëty ko tääpë ja'ayëty akujk jotkujk yajpaatë, ma tääpë naax kamën ka'ap jam tii tyëkoy'äty. Tios yë'ë mmo'ojanëtëp tääpë it naaxwiinyëtë.

11Tä nitëtujk mëko'px tsyo'ontë yë Dan yë jyä'äy jam Sorá ets Estaol. Yajxon jëjp'ixy ets nipëjktaakë tsyo'ontë.

12Ënät jyajtë jam ma ja Judá ja jyä'äy ja nyaaxjotmën ets nyäpyëjktakëtë jam, a'oytsyow ma Quiriat-jearim yajpaatyën mëti'ipë tyam yajtijpën Dan y'ijtakn.

13Jamts tsyo'ontë ets ojts nyëjkxtë ma ja kopkjotmën mëti'ipë Efraín ja jyä'äy nyitënääpyën ets jam jyajtë ma ja Micaías ja tyëjkën.

14Ënät ja nimëkoxpë ja ja'ayëty y'ënantë mëti'ipë ënäty ojts të y'ixtë tyuntën jam Lais: ¿Mnija'awëtyëpë? ma ya'atë tëjkën tap tu'uk yë Efod yajpaaty ets kanaak yë tios, nän tap tu'uk yë kepy tsye'ëts mëti'ipë nikoyën mëët yë poop pujxn ¿Wi'ix mëpaat n'ëktu'unëmë?

15Tä ja ja'ayëty tpuwa'ktutë ja myëku'ukëty, ja nimëkoxpë mëti'ipë ënäty ojts të y'ixtë tyuntën ets nyëjkxtë jam ma ja Leví ja'ay y'ityën, jam ma ja Micaías ja tyëjkën ets ojts tkajpxpo'kxtë.

16E ja nitëtujk mëko'pxpë ja tsiptuunpë mëti'ipë ja Dan jyä'äy'äjtypyën jam nyäpyëjktakëtë tëjk'ëkë'ëm, jëjp'ixy jam tyim'itë mëët ja mëti'ipë myëtsiptuuntëpën.

17Ënät ja nimëkoxpë ja ja'ayëty tyëjkëtyë tëkoty mëti'ipë ënäty të y'otstën ijxpë tuunpë ets tkoonkaktë ja kepy tsye'ëts mëti'ipë nikoyën mëët ja poop pujxn ets tpëjkäktë näjyëtu'un ja Efod, tääts ja tsaapotsyëty mëti'ipë ënäty ja Micaías ja y'u'unk tyo'oxytyëjk myëët'ajtëpën ets wintsë'ëkë tyaj'itë, e ja teety jam y'ëwxity tëjk'ëkë'ëm mëët nitëtujk mëko'px ja tsiptuunpë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

18Ko ja teety t'ijxy ko nimëkoxk ja ja'ayëty tyëjktëkëtë ma ja Micaías ja tyëjkën ets toontyë tmä'tstë ja kepy tsyetsy mëti'ipë poop pujxn nikoyën ets ja kejky yä'äp mëët ja naaxpotsy mëti'ipë wintsë'ëkë yaj'ijtëpën, ënät y'ënäny: ¿Miitsëty tiitën mtuuntëp?

19Tä yaj'ëtsooy: Mijts amonyëmës it, je'eyë pamiintëkës, ntsojktëpës ets mijts mteety'atëty ma ëëtsëtyën, jëtu'un myajjawëty tä ëëts yë nkë'ëmteetyëtyën. ¿Këtiimës xy'oyjyawë ko ni'ik oy ko tu'kkajpn yë Israel ja'ay xytyim'ënä'ämëty ma mteety'ätyën ets këtiinëm ko je'eyë tu'k'u'unk tu'k'ëna'kë?

20Ja teety oy ojts ya'atë aaw ayuk tmëtoy, ënät ënätyë tpëjkë'ky ja kepy tsyetsy mëti'ipë ënäty nikoyën mëët ja poop pujxn ets ja wyit ets ja wiinkëtypë naaxpotsy mëti'ipë ja Micaías ja y'u'unk y'ëna'k y'u'unk tyo'oxytyëjk y'ëwtajtëpën ets tpatso'ony ja Dan ja jyä'äyëty.

21Tä twoowtso'ontaaytyë ja y'u'unk y'ëna'këty y'u'unk tyo'oxytyëjkëty ets ja jyëyujk tsyajpkaajëty, tsyajpaxëty kyupixynyëty.

22Tëë ënäty këjää nyëjkxnëtë ko yë Micaías pyatso'onëtë mëët ja mayjyä'äy mëti'ipë myëtëjk'ajtypyën.

23Ko yë Dan jyä'äy tmëtoowtë ja'ay jyänty ya'ax jyänty joktë, ënät tniwinpijtë ja Micaías ets tyajtëëwtë: ¿Tiitën mjajtëp? ¿Wi'ix ko myä'äxy mjoky?

24Tääts ja Micaías y'ëtsooy: Wi'ix ko xymyëkä'äktë yë ntiosës mëti'ipës kë'ëm të n'oytyunyën ets näjyëtu'un xywyoowkä'äktë ja teety mëti'ipë jam tuunpën maas yë ntëjkën etsës jëtu'unyës xyajwë'ëmnëtë. ¿Ets ënät miits xyajtëwtës tiijësën xyjyajtp?

25E ja Dan ja jyä'äyëty tyaa ojts y'ëtsowtë: Këtii nëkoo ëxaty mtimy'ëna'anëty ix nimay ëëtsëty, këtiipë pën nitu'uk jyoot'anpëkëty ets mijts m'ëk'o'knëty ets ka'ap myijtsëty atu'uk, näjyëtu'un yë m'u'unk m'ëna'k m'u'unk mto'oxytyëjk.

26Ko yë Micaías t'ijx ko nimay ënätyëty ja Dan ja jyä'äy, ënät ojts amonyë tyimwinpijnë ma tyëjkën, e yë Dan yë jyä'äyëty ojtx ja tyu'u jatëkok tpëktë,

27ojts tmënëjkxta'atë tëkokyë mëti'ipë ënäty yë Micaías kë'ëm të t'oytyunyën ets näjyëtu'un ja teety ets jam jyajtë Lais; ma tääpë kajpnën yë ja'ayëty mëti'ipë tsënaaytyëpën akujk jotkujk ënäty jam y'itë, nitii tkamay tkatajtë. Paatykyëjxm yë Dan yë jyä'äyëty tyaj'o'ktaaytyë ja jampë ja ja'ay tsyëënëtën ets tyo'kpujxtaaytyë ja ja'ayëty mëët ja yenypyujxn, ënät ja kajpn ojts tnino'oktë.

28E ja kajpn jëkäm ënäty wyi'imy mëët yë Sidón ets ni pën mëët oy kyanäjyëkyäpëtë, paatykyëjxm ojts ka'ap ni pën pyutëkëtë. Ya'atë kajpn jam ënäty yajpaaty ma ja joyjotmën mëti'ipë yajtijpën Bet-rehob. Ok ojts ja Dan ja'ayëty jatëkok ja kajpn tkoj'oyëtë ma ojts tsyënaaytyaknpëktën.

29Oyën ënäty tëëyëp yajtijy Lais, yë'ëjëty jä'ä ojts tyajxëëwpätë Dan, mëët ko ja y'aptëjk jëtu'un txëëwajty, ja myaank ja Israel.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

30Jamts ojts ja Dan ja'ayëty tpëjkta'aktë ja kepy tsyetsy mëti'ipë ënäty nikoyën mëët ja poop pujxn ets yë'ë t'ëwtata'antë, yë'ë ojts tyajteety'atë ja Jonatán, yë myaank yë Guersón, yë y'ok'u'unk yë Moisés. Kom'ok yë Jonatán yë y'u'unk y'ëna'këty yë'ë ojts tyeety'atë ma ja Dan ja'ayëtyën, koonëm jatëkok jam yaj'ëxwojptë.

31Ma yë'ëjëtyën jam ojts ja Micaías ja kyepy tsyetsy jeky y'ity, mapaat ja Wintsën ja jyëën tyëjk yajpatyën jam Siló.

Jueces 19

1Jä'ä xëëw jä'ä jëmëjt ma ënäty ja Israel ja'ayëty ka'ap tmëët'atënëm yë yajkutujkpë, tu'uk yë Leví ja'ay jam kyukajpnëty ma ja naax kajpnën, ma Efraín ja jyä'äy tnitänën. Ojts tu'uk yë to'oxytyëjk mëët nyäpyuwa'akëty mëti'ipë jam kukajpn'ajtpën Belén ma Judá ja jyä'äy tnitänën.

2E ja to'oxytyëjk ojts tukjoot'anpëky ja nyiye'etyëjk ets jam tsyo'ony, jam ojts nyijkxy ma ja tyeety ja tyëjkën jam Belén. Tëë ënäty taxk po'o nyäxy,

3ko ja Leví ja'ay nyimiinë ets wyowa'anyë jatëkok, ja to'oxytyëjk ojts oy t'ëxajë ja nyiye'etyëjk. Ja Leví ja'ay ojts twoy tu'uk yë tyuunpë ets jyämyëët'ajtë.

4Näyjyëtu'un ja to'oxytyëjk ja tyeety ojts tyajja'ajtä'äky ja myë't ma ja tyëjkën akujk jotkujk. Ja Leví ja'ay ets ja tyuunpë tëkëëk xëëw ojts jam wyë'ëmtë ma ja to'oxytyëjk ja tyeety ja tyëjkën, oy tsuj jam kyääytyë y'uktë ets myaatë pyo'kxtë.

5Ko myajktaxk xëëwpejty tsojk ojts pyëtë'ëktë ets tsyona'antë. E tim tso'onëtëpts ënätynyë ko ja to'oxytyëjk ja tyeety t'ënëmaay ja myë't: Kay wäänë ets mëjaawtëkëty, tääts akujk jotkujk mnëjkxëty.

6Ënät nimäjtskëty ja pyu'uy yajmooytyë ets nyaaxwä'tstë kääpyë ukpë, tääts y'ënëmaayëtë ja to'oxytyëjk ja tyeety ets jyaakwë'ëmtëty ja tu'ktsuujën.

7Ja Leví ja'ay ojts jyatimwyä'ätsë'knë ets tsyonanë jam, ja myë't ni'ikyë jyänty y'ënä'äny ets wyë'ëmëty.

8Kommëkoxk xëëw, ja Leví ja'ay ju'unëm ojts pyëtë'kojy ets nyäjyëjp'ijxë ets tsyoonanë, e ja to'oxyëjk ja tyeety mëktä'äky ojts jatëkok y'ënë'ëmxëty ets kyäytyëty jëyëjp ets nyëjkxtëty ets myëjaawpëktëty tääts akujk jotkujk nyëjkxtëty; tääts tyëjkëtyë kääpyë ukpë, jëtu'un ojts pyoxnëtë.

9Ko ja Leví ja'ay ojts pyëtë'knë ets tsyonanë mëët ja tyo'oxytyëjk ets ja tyuunpë, ja myë't ojts jyaakënë'ëmxëty ko tsu'ujënyëp ënätynyë nëkoopë tsyoontëty, tiits jaakwë'ëmtëp jeexyë ja tu'ktsuujën ets komjëpomnën mnëjkxtëty.

10Ja Leví ja'ay ka'ap ojts t'ëkkupëjknë wyë'ëmëty tu'ktsuu. Ënät ojts jam tsyo'onë mëët ja tyo'oxytyëjk, mëët ja tyuunpë ets nimäjtsk ja jyëyujk mëti'ipë tyuk'u'unyääytyëpën. Ko jyajtë Jebús mëti'ipë tyam yajtijnëpën Jerusalén,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

11ënät ja tyuunpë y'ënëmaayë ja Leví ja'ay: ¿Wintsën, wi'ix mijts m'ënaanpë? Tää jeexyë yë tsuu nyajnajxëmë ma ya'atë kajpnën ma Jebús ja'ay tsyëënëtën.

12Të ja Leví ja'ay y'ëtsooy: Ka'ap, ka'ap tjëkyepy yaa nmaawë'ëmëty pën ka'ap y'Israel kajpnëty. Ja'amtë, tsojk mtu'uye'eyëmë koonëm jam nja'ajtmëty Guibeá,

13jam jyëkyejpy nmaataknpëjkmëty oy jyamëty Guibeá ëkë Ramá.

14Paaty ojts tyu'uye'eytyë, ko ja xëëw ojts tyun'awä'tsnë, tëë ënäty jam jya'ajnëtë Guibeá ma ja kajpnën mëti'ipë yë Benjamín ja jyä'äyëty nyitënääpyën.

15Ënät ja tyu'u ojts tjëjpye'eytyutnëtë ets nyëjkxnëtë Guibeá ma ënäty ja tsuu tyajnaxa'antën; tä ja Leví ja'ay jam nyaaxwe'tsy kajpntum, jä'ä ko ni pën ënäty ja ja'ajtakn kyamo'oyë.

16Tëë ënäty ja Leví ja'ay jam jeky y'ëwxijnë, ko janty po'oxy nyajxnën tu'uk yë mëjja'ay, jam tsyoony kyamjotm. Ya'atë mëjja'ay jam ënäty kyukajpnëty ma nyaax kyajpnën yë Efraín ja jyä'äyën, ma ja Guibeá kajpnën, je'eyën ënäty jam y'atsëëënë, jä'ä ko yë Guibeá ja'ay yë'ë ënäty nyitënääpy yë Benjamín ja'ay.

17Ko ja mëjja'ay t'ijxy tu'uk ja tu'uye'epyë jam y'u'unyë, tä tyajtëëy: ¿Maatën mtsoony ets maatën mnëjkxy?

18Tä ja Leví ja'ay y'ëtsooy: Najxtëp ëëts je'eyë, jamës ntsoontë Belén ma kajpnën mëti'ipë yë Judá ja'ay nyitënääpyën, e jamës nëjkxtë jëkäm ma ja kopkjotmën mëti'ipë yë Efraín ja jyä'äy nyitënääpyën maas ëjts ntsëënën. Jamës Belén mäjtsk tëkëëk xëëw të npo'oxy, tyam winpijnëpës maas yë ntëjkën, e yaatsës njayajnaxa'any yë tsuu ets ka'apës pën xyajja'ajtä'äky.

19E ëëtsëty nmëët'ajtëpës yë nyujkjë'kxyëty ets näjyëtu'un yë ka'ayën ukën mëti'ipë ëëts ni'ijtëpën, yë nto'oxytyëjkës ets ntuunpës, ka'apës nitii xytyëkoy'ajtxëtë.

20Tääts ja mëjja'ay y'ëtsooy: Akujk jotkujk timnäyjyawët. Ëjts nija'ap tiijës yam ntuunpy ets ka'ap tii mtëkoy'ajtxëtëty. Ëjts ka'apës n'a'ixë ets miitsëty yaa muum yë tsuu xyajnaxtëty tu'ujoty.

21Ja mëjja'ay ojts tyajnëjkxy ja tu'uye'epyë ma ja tyëjkën, ja tu'uye'epyëty tap ja ënäty kyë'ëpuj tyekpyujtu ets kyäytyë y'uuktë, ko ja mëjja'ay ja jëyujk jap näjyëtu'un tyajjë'kx.

22Jää ma ënäty jap jotkujk yajpaatën, jää ojts myintë yë ja'ayëty jampë kyukajpn'atën ets tyajnatujktë ja tëjk, tää t'ënëmaaytyë ja mëjja'ay mëti'ipë kutëjk'ajtpën: Juut tääpë ye'etyëjkëty mëti'ipë të xyaja'ajtä'äkyën. Wä'änës mëët t'ëko'knëtë.

23E ja kutëjk mëktä'äky ojts myënu'kxta'akëtë ets y'ënëmaayëtë: Mëku'ukëty, tuntë mëyajtën, këtii jëtu'unpë ëxëëk winma'any xypyaatë, yë'ë ntëjk'ëye'epyës yë'ë, këtii xytyuntë ka'apë tyuunpëtyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

24Ëk'ixtë, nikajpxtë pën to'oxytyëjk mtsojktëp, tapës tu'uk yë nnëëx mëti'ipë ka'ap yë ye'etyëjk tmëët'atynyëmën, tyam nmo'otëty ets miits ixtë wi'ix xytyuna'antë. E mëëtpë ja ye'etyëjkëty mëti'ipës xykyu'ijxëtëpën ka'ap tjëkyepy miits wi'ix xytyuntëty.

25E yë'ëjëty ka'ap ojts timy tyuntë këwentë tä ja mëjja'ay ënäty jya'ëna'anyën, paatykyëjxm ja Leví ja'ay ojts ja tyo'oxytyëjk tkäjxpëtsëm tëja'p. Ets ja ja'ayëty jä'ä yajtuk'akäjxëtyë, ëxëëk ojts tuntë, ojts tyajtsëtyut tyajwintëkoytyë ets jëtu'un timy tyuktsuunajxtë. E ko t'ijxtë xyiinyënë täänëm t'ëxmajtstë.

26Xëënyënëp ënätynyë, ko ja to'oxytyëjk ojts wyimpijnë ma ja mëjja'ay ja tyëjkën, ma ënäty ja nyiye'etyëjk jam yajpaatyën, je'eyë oy wi'ix jyä'äjty ets y'o'ky jam tëjk'ëkë'ëm.

27Ko ja nyiye'etyëjk ojts pyëti'iky ets tyaj'ëwatsy ja tëjk'aaw, ënät tuk'ijxpejty ja tyo'oxytyëjk jyëpijpnë naaxkëjxy ma ja tëjk'aawën.

28Ënät y'ënëmaay: Pëtë'ëk ets ja'amënë. E ja to'oxytyëjk ka'ap ojts y'ëk'ëtsoowënë, jä'ä ko ooky ënätynyë. Të twijtsë'ky ja o'kpë ets jam jyëyujkëjxm tkëxwë'ëny ets jëtu'un ojts tmënëjkxy ma ja tyëjkën.

29Ko jyä'äjty ma ja tyëjkën, ënät ojts ja o'kpë tsujktä'äky, majkmäjtsk tsuky ets ojts tyajwä'kxy ets tkäjxwa'kxtaay maajaty ja Israel kajpn yajpaatyën.

30E ko t'ijxtë ja Israel ja'ayëty ja jëtu'unpë ja nini'kx tsujktä'äkpyë, ënät y'ënantë: Maju'unëm ntso'onëmën jap Egiptë, ka'ap maa jëtu'unpë n'ijxëm. Kopkpëky ko nmëma'ay nmëtajmëty tii mëpaat ntu'unëmë mëët ya'atë të tyuny të jyätyën.

Jueces 20

1Ënät ja Israel ja'ayëty tëkokyë tyu'ukmujktaaytyë mëti'ipë tso'ontëpën Dan, Beerseba ets Galaad, jëtu'un nyämyujkëtë tu'kja'aypyën jam Mizpá, Wintsën wyintuuy.

2Tëkokyë ja mëjja'aytyëjk jënu'un tnikopk'atën ja Israel kajpn, aaktam ënäty yajpaatën; ja Wintsën ja nyaax kyajpn, jä'ä niwinë nyämyujkëtë taxk mëko'px mil ets aak tsiptuunpëty, teky'am nyëjkxtë.

3Ja Benjamín ja jyä'äyëty ojts näjyëtu'un tnijawëtë ko ja myëku'uktëjkëty Israel ja'ayëty ënäty jam të nyiye'eypyätë Mizpá. Paatykyëjxm ja Israel ja'ayëty ojts tyajtëwtë ja Leví ja'ay mëti'ipë ënäty ja tyo'oxytyëjk të y'ookyën, wi'ix ënäty mëtëy të y'ixë'atyën.

4Tääts ja Leví ja'ay y'ëtsooy mëti'ipë ënäty të kyu'ookyën: Ëjts jamës ënäty të nja'ty Guibeá mëët yë nkutëjkës ma tsyëënëtën yë Benjamín ja'ayëty, jam ja tsuu nyajnaxa'antës.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

5E yë ja'ayëty jampë kyukajpn'atën, jä'ä tsu'um ojts tyajnatujkta'atë ja tëjk maas ënäty të nja'ajta'aktën, etsës ëjts xyjyayaj'ookantë, e ja nto'oxytyëjkës jä'äts ojts ëxëëk tuntë, tu'ktsu'um tuktsuunajxtë, koonëm tyaj'o'ktë ko ojts xyiinyë.

6E koos ooky ja to'oxytyëjk ojts ntuk'ijxpety, ënätës ja nyini'kx të ntsujktakë, tääts të nkäjxwa'kxta'ayës kajpn'apëtsëmy mapaat yë Israel ja'ayëty tsyëënëtën ets nijawëtëty ni'ëmukë mëti'ipë ya'atë ja'ayëty mëj këjää të tuuntëkoytyën.

7E tyam miits yam ntuknipëjktëp ets xy'ixtëty tii mtuuntëp, xymyëmay xymyëtajtëty wi'ix mëpaat xynyipaye'eytyë.

8Ënät tu'kmukyë wya'akë'ëktaaytyë ets y'ënantë: Tyam ni pën kyawinpitëty ets kyanëjkxëty ma tyëjkën.

9Mëti'ipë mëpaat ntu'unëmën, tsojk xyëëw pyo'ojëty n'ijxpëtsë'ëmënë tääts yajnijawëty pënjaty mëpaat tnitëkëtë yë Guibeá kajpn.

10Ma ja nimajkjatypyën ënäty ja ja'ayëty të yajmëtyoowpëtsëmtën, nitu'uk jam yajnikajpxpätëty pën ja jë'kx pëky jyotmay'atëpën ets ja tsiptuunpëtëjk kyäytyëty. E ja nitaxtujkpë jä'ä nëjkx jam tukumëtowtë Guibeá mëët mëti'ipë të timy tyuntën, ko ëxëëk ja jyot wyinma'any të tyajkëxë'ëktë.

11Ja Israel ja'ayëty tu'ukyë nyämyujktaayëtë ets jëtu'un ja kajpn tnitëkëja'antë.

12E jëyëjp ojts tkäjxwa'kxtë ja kukäjpxy oymyaakajpnëty ma ja Benjamín ja jyä'äy tsyëënëtën ets t'ënëmaaytyë: ¿Tii ko ya'atë yë to'oxytyëjk të xyaj'ooktë?

13Yë'ëjës yam ntsojktëp ets xykyë'ëyaktëty tääpë yajja'ay'o'kpëty mëti'ipë ëxëëk ja jyot wyinma'anyëtyën, jampë tsyëënëtën Guibeá. Wä'än näjyëtu'un timy'ooktë ets wya'atsëty ja kajpn ma ja pokyën mëti'ipë të tsëëmë'ëktën. E ja Benjamín ja'ayëty ka'ap ojts ninu'un timy tyuntë këwentë ja myëku'uktëjkëty oy jëtu'un jya'ënantë.

14Ni'ikyë ojts janty nimay nyäwyoowmukëtë jam Guibeá ets tsyiptuna'antë mëët ja myëku'uktëjkëty Israel ja'ayëty.

15Ja tsiptuunpëtëjkëty mëti'ipë ojts yajxon tuknipëjktaakëtën ets tsyoona'antë tsiptuunpë mëti'ipë jyä'äy'äjtypyën yë Benjamín, jä'ä nyiwinë'ajtë ni''i'px tëtujk mil, ëpëky niwëxtujk mëko'px mëti'ipë ënäty të yajwin'ixtën jam Guibeá ets tsip'ixëty yajxon.

16Ma ya'atë mayjyä'äyëtyën niwëxtujk mëko'px ënäty jam yë ja'ay yajpaatë mëti'ipë tyukjajtëpën wi'ix yë tsaawëtu'un tyajtuntëtyën ets anajnykyë'ë yajtuuntëp, ya'atë ja'ayëty yajxon ënäty kyujka'tsnëtë, wä'än twaayëty kujk tmo'otë.

17E ja wiinkëtypë ja Israel ja'ayëty mëti'ipë pyaye'eytyëpën ja nëë poky, jä'ä nyimay'atë taxk mëko'px mil ets aakyë'ë tsip'ixëtypë mëti'ipë kanaak'ok muum të tsyippatnëtën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

18Tä yë Israel ja'ayëty jam tsyo'ontë ets ojts nyëjkxtë jam Betel, yë'ë nyijawëjantë pën ja Tios ënäty wyin'ijxyp ets tnitëkëty ja Benjamín ja'ayëty. Yë Wintsën yë'ë wyin'ijx yë Judá ja'ayëty ets tsyiptunëty mëët ja Benjamín ja'ayëty.

19Ko kyomjëpom'ajty janty tsojk ojts pyëtë'kojtë yë Israel ja'ay ets nyëjkxtë jam Guibeá.

20Ojts tnitsoontë ja Benjamín ja'ayëty, jam nyäpyëjktakëtë winkon ma ja Guibeá kajpnën waatswitsy.

21E ko ja Benjamín ja'ayëty pyëtsëëmtë jap kyajpnjotyëty, jä'ä xëëw jä'ä tyaj'o'ktë ja Israel ja'ayëty i'px mäjtsk mil.

22-24Paaty ojts jatëkok ja Israel ja'ayëty nyëjkxtë jam Betel ets twinjëëy twinyaxtë ja Tios mëët ko ënäty may ja jyä'äyëty të y'ooktë ets jëtu'un tyimkutsu'ujëtyë ets jatëkok tyajtëëwtë pën y'ëwatsyp ja Wintsën ets tsyiptunëty mëët ja Benjamín ja'ayëty. E ja Wintsën ojts t'ëwa'atsy ets jatëkok tsyiptuntëty mëët ma myëku'ukëty, paatykyëjxm jatëkok jyotmëktaktë, komjëpom ojts jatëkok tninëjkxkojnëtëpë, ja myëku'ukëty Benjamín ja'ayëty ets mëët tsyiptuna'antë, jam ma ënäty të nyäpyaatëtën.

25E ja Benjamín ja'ayëty ko jatëkok tsyo'ontë jap kyajpnjotyëty, ojts yajja'ay'o'kojnëtëpë, jä'ä tyaj'o'ktë ja tsiptuunpëtëjkëty mëti'ipë Israel ja'ayëtyën majkmokx tëkëëk mil.

26Ënät jatëkok ojts nyëjkxtaaykyojnëtëpë ja tsiptuunpëtëjkëty ets tëkokyë ja ja'ayëty jam Betel ets jyiiytyë yaxtë Tios wintum mëët ko ënäty may ja myëku'uk të y'o'kojnëtëpë. Tu'kxëëw yajxon ka'ap kyääytyë y'uktë ets ja Wintsën tmooytyë ja wyintsë'kën ma tuntën mëët ja näy'ëëw'oy näykyajpx'oyë.

27-28Jä'ä xëëw jä'ä jëmëjt ja Tios ja kyaaxë, mëti'ipë yë käjpxytyu'unën myëët'ajtypyën jam ënäty yajpaaty Betel, ets Finees yë'ë ënäty teety'ajtp, yë'ë myaank yë Eleazar, y'ok'u'unk yë Aarón ets ja Israel ja'ayëty tyajtëëwtë ja Wintsën: ¿M'ëwatsyp jatëkok etsës ntsiptuntëty mëët nmëku'ukëtyës, yë Benjamín ja'ayëty, ëkë yë'ë oy koos ntimy'ëxmatstëtyë? Tä ja Wintsën y'ëtsoowëtë: Nëjkx mëët mtsiptuntë, jä'ä ko jëpom miits nyajmëta'akantëp.

29Ënät jam may nyäpyëjktakëtë yë tsiptuunpëtëjkëty kajpnpë'am,

30e ja nimaypyë ojts tninëjkxtë ja Benjamín ja'ayëty ets mëët jatëkok tsyiptuna'antë, jä'ä ja mëtëkëëkxëëwpë. Yajxon nyäpyëjktakëtë wääpy tä ënäty tsyiptuna'antën jam kajpnwintum; näjyëtu'un tä ënäty të nyäpyëjkta'akëtën ma ja mëmäjtsk'okpën.

31Ënät ja Benjamín ja jyä'äyëty jatëkok jam pyëtsëëmtë ma ja kyajpnëtyën ets mëët tsyiptuna'antë ja Israel ja'ayëty. Ja Benjamín ja'ayëty jä'ä ojts tyaj'o'kojtë ja Israel ja'ayëty ni''i'px majk jam ma ja tu'ujën mëti'ipë tso'onpën Betel ets nyijkxy Guibeá ets näjyëtu'un jam muum ujtsjotm.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

32Yë Benjamín ja'ayëty jä'ä tjëjp'ijxtë ja Israel ja'ayëty tëkooytyëp yowë jatëkok, paaty kyäktë, jëtu'un tä ënäty të y'ëkjajtëpën. Tiits ja Israel ja'ayëty je'eyë nëkoo twinkakëtyë ja myëtsip ets tmëjëkämkä'äktëty ja kyajpnëty.

33Ajotkumonë ojts yë Israel ja'ayëty pyëtsëëmta'atë jap ma yu'utsy y'itën ets ojts nyämya'kxta'ajëtë jëtu'un tä tsyiptuntën jam ma twëëwatyën Baal-tamar. E ja mëti'ipë ënäty jam të nyäyu'utsëtën ujtsjotm kajpnpë'am, ojts näjyëtu'un jap pyëtsëëmta'atë ma ënäty yu'utsy të y'itën,

34ets tnitëjkëtyë ja kajpn. Nimajk mil ojts yajwin'ixtë ja tsiptuunpëtëjkëty, aakjä'ä mëti'ipë tsip'ixëtyën mëti'ipë ojts tnitëkëtën ja Guibeá kajpn. Ja tsip ojts myëjënë kyëjääjënë ets myëktaknë; yë Benjamín ja'ayëty ka'ap ënätyë tnijawëtë pën tëkoyantëp.

35Yë Wintsën yë'ë ojts tyajmëtä'äky yë nyaax kyajpn ma Benjamín ja'ayëtyën. Yë Benjamín ja'ayëty jä'ä ojts jä'ä xëëw y'ooktë, i'px mëkoxk mil ja mëko'px.

36Komjeky yë Benjamín ja'ayëty ojts tja'ijxnëtë ko tamtëm ënäty tyëkooynyëtë. Yë Israel ja'ayëty nëkoopë ojts je'eyë twinkääkëtë ja Benjamín ja'ayëty. Je'eyë ënäty nëkoo të kyä'äktë, Jä'ä ko tëë tnijawëtë ko ja ja'ayëty jampë yu'utsy yajpaatën kopkpëky ko tnitëkëja'antë ja kajpn.

37Ya'atë ja'ayëty ajotkumonë ojts tnitëkëtë yë Guibeá kajpn, ojts tëkokyë tyaj'o'kta'atë ja ja'ayëty japë ënäty kyukajpn'atën.

38Ja ja'ayëty jampë yu'utsy yajpaatën kajpnpë'am, tëë ënäty nyäkyajpxëtë mëët ja myëku'uktëjkëty ko ja jëënjok mëët nyätyuk'ëwaanëja'anëtë ko ënäty ja kajpn të tnitëkëtë.

39E ko ënätyë ja Israel ja'ayëty t'ixtë ja jëënjok jam pyëtsimy kajpnjotm, ënät tniwinpijtë ja Benjamín ja'ayëty. Yë Benjamín ja'ayëty ojts tyaj'o'kojtë ja Israel ja'ayëty i'px majk, ja Benjamín ja'ayëty jëtu'un tjëjp'ijxtë tëë yowë myëtakojnëtëpë, tä më''ëka'any myëtaktën.

40E ko y'ijxwinpijtë ënät t'ijxtë ko yajxon jam ja jëënjok pyëtsëëmnë kyajpnjotmëty ets ja jëën yajxon yä'änë këjxmpaat.

41Ënät ojts ja Israel ja'ayëty tniwinpijnëtë ja Benjamín ja'ayëty, yajxon mëët tsyiptuuntë; ja Benjamín ja'ayëty jëtu'unyë kyujo'ptaaytyë mëët ko t'ijxtë ja ëyo'on mëti'ipë ënäty tukëtakëtëpën.

42Ënät tkukäktääytyë ja Israel ja'ayëty jamtsow ma ja të'ëts'itjotmën, e oy jyakäktë ka'ap ojts tjëkyepy ma nyëjkxtëty, jä'ä ko ja Israel ja'ayëty mëti'ipë tso'ontëpën jam kajpnjotm jä'ä tu'u'ëtujkëtëp ets yaj'ookëtë.

43Yë Benjamín ja'ayëty jëtu'unyë nyatujktaaytyë mëët yë Israel ja'ayëty, oy ma jyanëjkxtë yajpaja'ajtë jampaat ets wa'ats y'o'ktaaytyë mëti'ipë tso'ontën jam Menuhá ets jyakäktë jampaat Guibeá.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

44Jëtu'un ojts ja Benjamín ja'ayëty y'ooktë, jä'ä nyiwinë'ajtë majkmokx tëkëëk mil.

45E ja wiinkëtypë poj'am ojts wyimpitë ets kyäktë jamtsow të'ëts'itjotm, jam ma tsaatunjotmën mëti'ipë yajtijpën Rimón; ja mëti'ipë jam naskäkëtyën jä'ä y'o'ktë nimëkoxk mil, ëpëky ojts tjaakyaj'o'ktëpë mäjtsk mil mëti'ipë ja Israel ja'ayëty jëkämpaat pyaja'ajtën.

46Ja Benjamín ja'ayëty mëti'ipë o'ktën jä'ä xëëw, jä'ä nyiwinë'ajtë i'px mëkoxk mil, aakjä'ä ja tsiptuunpëtëjkëty mëti'ipë tsip'ixëtyën.

47Ets ojts kyäktëpë nitëtujk mëko'px jamtsow të'ëts'itjotm, jä'ä ojts jam yu'utsy y'itë taxk po'o ma ja tsaatun txëëwatyën Rimón.

48Ja Israel ja'ayëty pyatë ja Benjamín ja'ayëty ets tyaj'o'ktaaytyë; oymyëti'ipë kajpnëty, ja ye'etyëjktëjk aak tsujkn mëët tukyaj'o'ktaaytyë. Näyjyëtu'un ja jyëyujk tsyajpkaajëty ets wä'än timmyëti'ipëty, ja kyajpnëty aak ojts tyajnitooytya'atë.

Jueces 21

1Yë Israel ja'ayëty tëë ënäty jam tkajpxmuktë Mizpá ko ka'ap ja nyëëxëty tyaka'antë ma ja Benjamín ja'ayëtyën ets yë'ë mëët pyëktëty y'uuktëty.

2E ojts jatëkok jam myuktë Betel ets twinjëëy twinyaxtë ja Tios ets myoontë tyujktë jam tu'kxëëw koonëm tyajtsu'ujëtyë.

3Wintsën mëti'ipë y'ëwtajtëpën yë Israel ja'ayëty. ¿Tiikyëjxm jëtää koos jëtu'un o'ktëy njatë nkëpätë? tyam puwa'ats ëëts të nwë'ëmtë, ¿Tii ko jyëtu'unëty?

4Ko kyomjëpom'ajty janty tsojk ojts yë Israel ja'ayëty pyëtë'kojtë, tääts t'oytyuuntë tu'uk yë wintsë'këntyakn ma Wintsën ojts tmo'otën yë wintsë'kën nino'okpyë, ets mëët tyaj'apaatëja'antë ja nay'ëëw'oy näykyajpx'oyë.

5Ets aakyë'ë nyäyajtëëwëtë, ¿Ma ëëtsajtëmën, pën ka'ap të y'otsy jam Mizpá ma ja nätyu'ukmukë të y'ityën? Jam Mizpá tëë ënäty jam tkäjpxy'atë, ko pën të kya'otsyën ma ja nätyu'ukmukë të y'ityën yaj'ookantëp.

6Yë Israel ja'ayëty mëk ojts ok tjaja'awënëtë mëët ko ënäty jëtu'un të tyuny të jyätyën ma ja myëku'uktëjkëtyën Benjamín ja'ayëty ets y'ënantë: tyam tëë tu'uk ja nmëku'uk'ajtëmë yajëpëky ma ja Israel kajpnën.

7¿Tyam wi'ix ënät yë tyo'oxytyëjkëty npatmëty mëti'ipë të wyë'ëmtën? Ëëtsajtëm tëë yë Wintsën n'ënëma'ayëmë ko yë nnëëx'ajtëm ka'ap nkë'ëyaka'anëmë ma yë'ëjëtyën ets mëët pyëktëty y'uuktëty.

8¿Yaa ma ëëtsajtëmën jää jëtää pën mëti'ipë ka'ap të y'otsyën jam Mizpá Tioswintuuyë? Ënät ojts tja'amyätstë ko ja ja'ayëty mëti'ipë tsënaaytyëpën jam Jabés ma tnitänën yë Galaad, ka'ap y'ojtstë jam Mizpá ma ja nätyu'ukmukë y'ijtyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

9Jää t'ijxtë ko ojts ja ja'ayxyëëw tkajpxnaxtë ka'ap ojts ni pën y'ëtsoy jampë kyukajpn'atën.

10-11Ënät ja naax kajpn tkejxy nimajkmäjtsk mil ja tsiptuunpëtëjk, aakyë'ë jotmëkëtypë, jam Jabés ets tkupujxtaaytyë ja ja'ayëty jampë tsyëënëtën mëët yë yenypyujxn, wä'än tyë'ëjëty mëjja'aypyë mutskja'aypyë ets ja to'oxy'ëna'këty mëti'ipë tëë ja ye'etyëjk tmëët'ajnëtën.

12Jam ma ja Jabés kajpnën, jä'ä ja to'oxy'ëna'k tpatë nimajktaxk mëko'px mëti'ipë ënäty ka'ap tmëëttsëënëtënëm ja ye'etyëjk ets tyajmiintë jam Siló, Canaán nyaaxjotm.

13Ënät ja mayjyä'äyëty ojts tnikäxëtë ja Benjamín ja'ayëty jampë ënäty yu'utsy yajpaatën tsaatunjotm jam Rimón ets myintëty tääts mëët tkajpx'oyëja'antë ja jëën tsip.

14Yë Benjamín ja'ayëty ojts jatëkok jyänty wyimpitë ets yajmooytyë ja tyo'oxtyëjkëty jampë ënäty ja Israel ja'ayëty të tyajtsoontën Jabés. E niwäänë ja to'oxytyëjkëty ka'ap ja Benjamín ja'ayëty nyikäkëtyääyëtë.

15Yë Israel ja'ayëty mëk ojts ja myëku'uk tjapa'ëyowtë, jä'ä ko ja Wintsën apuwa'ats ënäty të tyajwë'ëmy ja Israel ja'ayëty.

16Ënät ja mëjja'aytyëjk mëti'ipë nyikopk'ajtëpën ja naax kajpn, ojts aakyë'ë nyäyajtëwëtë: ¿Wi'ix ënät mpatmëty ja to'oxytyëjkëty mëti'ipë wyowtëpën yë Benjamín ja'ayëty ka'apë tyo'oxytyëjkëtyën, ix ja to'oxy'ëna'këty tëë y'o'kta'atë?

17Benjamín kopkpëky ko je'eyëm yajpaatëty ma nyaaxjotmëtyën, jä'ä ko nja'ay'ajtëmë yë'ëjëty, mëti'ipë të wyë'ëmtën juuky. Yë'ë jatëkok nimayëtëp këtiipë tu'uk yë Israel ja myaank kyutëkoyëty.

18E yë'ë tëy, ëëtsajtëm ka'ap tjëkyepy yë nëëx'ajtëmë nmo'omyëty ets mëët pyëktëty. Jä'ä ko tëë tu'ukyë nkäjpxy'ajtëmë Tios wintum ko ka'ap yë nnëëx'ajtëm ntukpëka'anëmë, jä'ä ko pën kyumëtoownajxyp ya'atë ja käjpxytyu'unën kopkpëky ko y'ookëty.

19E jamts Siló, winjëmëjt jam yë ja'ay xyëëwtuntë, ma tmëjjawëtën yë Wintsën Tios yë xyëëw, ya'atë kajpn jam yajpaaty anëkëjxmtsow ma Betel, a'oytsyow ma tu'ujën mëti'ipë tso'onpën Betel ets jyä'ty Siquem ets apa'tkë'ëmtsow ma ja it naaxwiinyëtë wyi'imyën mëti'ipë xyëëwajtypyën Leboná.

20Ënät ja mëjja'aytyëjk mëti'ipë nyikopk'ajtëpën ja Israel kajpn ojts tkäjpxynyikäxtë ja Benjamín ja'ayëty ets t'ënëmaaytyë: Nëjkxtë jam Siló ets mnäyu'utsëtëty jam muum kamjotm ma tsatym kyamën jampë winkon yajpaatyën,

21ets jëjp'ixy mtimyajpaatëty. Ko ja to'oxy'ëna'këty pyëtsëmtëty äjtspë tu'këëyi'ik, ënät xynyipëtsëmtëty ënätyë ma jap yu'utsy myajpaatën ets xymyäätsëty këëktu'uk ets xymyënëjkxtëty ma ja mnaax mkajpnëtyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

22E pën miintëpts ja tyeety ëkë ja jyiiky myëku'uk ets jyoot'anpëktëty, je'eyë ëëts n'ënëëmëtëty: Tuntë mëyajtën, nmënu'kxtaktëp yam ets xypyokymyä'kxtëty, ëëts to'oxytyëjkëtën maa nkapatëtëpës mëti'ipë yë'ë pyëktëpën y'uuktëpën, mëët yë'ëkyëjxm ko ja tsip ëëts të nmëët'atë mëët yë Jabés ja'ayëty. E näjyëtu'un miitsëty, ka'ap kë'ëm të xykyë'ëyaktë ja mnëëxëty paaty ka'ap yowë maa myajmëtëkoytyë.

23Ja Benjamín ja'ayëty ojts jëtu'un tjantytyuntë tä ënäty të yaj'ënëëmëtën, ojts tmäätstë këëktu'uk ja tyo'oxy'ëna'këty mëti'ipë pëtsëëmtën äjtspë tu'këëyi'ikyjäty. Jëtu'un'äämpy jatëkok wyimpijtë ma ja nyaax kyajpnëtyën ets ojts tkojtë jatëkok ja kyajpnëty ma tsyënaaytyaknpëjktën.

24E ja nimaypyë ja Israel ja'ayëty ojts wyimpijnëtë ma ja nyaax kyajpnëtyën ets ma ja jyiiky myëku'ukëtyën, y'u'unk tyo'oxytyëjkëty.

25Jä'ä xëëw jä'ä jëmëjt ka'anëm ënäty ma ja yajkutujkpë. Ja ja'ayëty jëtu'un ijty winë tuntë ijxtëm wyinma'anypyaatën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Rut

Rut 1

1-2Jä'ä xëëw, jä'ä jëmëjt, ma ënäty y'ënä'ämtën yë tsiptuunpë ja'ayëty tsip'ixypyë jam Israel kajpnjotm, ojts yë yuu xëëw y'ity. Paatykyëjxm ojts tsyo'onë tu'uk yë ja'ay, Elimélec xyëëwajtyp, jam kyukajpnëty Belén, Judá y'itjotm ets ojts nyijkxy tsënääpyë ma Moab y'itjotmën. Ojts twoownëjkxy yë tyo'oxytyëjk Noemi ets nimäjtsk yë myaank: tu'uk txëëwaty Mahlón ets tu'uk Quelión. Jä'ä yajtijtë Éufrates ja'ayëty, jä'ä ko jam tsyoontë Belén. Ojts jya'të jam Moab ets jam tsyënaaytyaknpëjktë.

3Ok ja Elimélec ojts y'o'knë, ja Noemi nyiye'etyëjk; tää ja Noemi ku'ooky wyë'ëmnë mëët nimäjtsk ja myaank.

4Kom'ok ja myaank ja nimäjtskpë pyëjktë mëët ja to'oxytyëjk, Moab ja'ayëty; tu'uk txëëwaty Orfa ets tu'uk Rut.

5Kom majk jëmëjt ojts y'o'knë ja Mahlón ets ja Quelión näjyëtu'un. Ko jëtu'un jyäjty kyëpejty yë Noemi o'ktëy nyäjya'awëyë, tyam tëë ja nyiye'etyëjk y'ooky ets ja myaank nimäjtsk jyaak timy'ooky.

6Kom ok ja Noemi ojts nijawë jam Moab, ko ma ja kyajpnën tëë ënäty ja yuu xëëw nyajxnë.

7Paaty ojts jam Moab tsyo'onëtë ets nyëjkxnëtë jam Judá mëët nimäjtsk ja xyäkxy.

8E jam tu'u'am ma wäänë wyimpo'kxnaxtën. Jam ja Noemi t'ënëmaay ja xyäkxytyëjk: U'unkëty maayëty, nëjkxtë ma mtëjkëtyën ma ja mteety mtaak yajpaatën. Yë Wintsën yë'ë oy tsuj xëmë mëët'atëtëp, jëtu'un tä miitsëty janty'oy janty tsuj të xymyëët'atës mëët yë n'u'unk n'ëna'kës,

9Yë'ë y'a'ixëp ets miits oy jatëkok mpëktëty m'uuktëty ets xymyëët'atëty ja mjëën mtëjkëty, m'u'unk m'ëna'këty. Tääts je'eyë t'ëkjaaktsu'kxnë ets tjëëkajpxnë, e yë'ëjëty ojts tyëkëtë yaxpë ets y'ënantë:

10Ka'ap y'oy'atëty, tëëjës ntuknipëjktaakëtë ko mijts npanëjkxa'antë ma mnaax mkajpnën.

11E ja Noemi mëktä'äky y'ënaan'ëtë'ëtsy: Wimpitë u'unk maayëty, ¿Tiijës ko nëkoo xypyamintëty? ëjts ka'apës yë u'unk maay n'ëkpaatan n'ëk'ixanë mëti'ipë jeexyë mëët mpëktën m'uuktën.

12Tiits nikë oy ko mnëjkxtëty ma mjëën mtëjkëtyën, ëjts tëëjës nmëj ja'ayë, ka'ap t'ëkjëkyäjpnë wi'ixës jatëkok mpëkëty. Ets oy jeexyë jyajëtu'un'ajtpë ets jeexyë ya'atë ux njapëjkpës ets ja u'unk maay nyajminy nyajja'tëtyës naaxwiinyëtë.

13Miitsëty ka'ap mëta'aktëty m'ëwxitëty ets y'ëkyääk y'ëkpatëty tääts mëët mpëktëty. Ka'ap mëpaat jyëtu'un'aty u'unk maayëty. Yë Wintsën yë'ë të tyajkutuky

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

etsës mon tuk nyajpaatëty, e ëjts nëjkxëpës ni'ik nmony ntuky koos n'ixëty miits o'ktëy mjajnëtë nkëpäjnëtë.

14Tä ojts tyëkëtë jatëkok yaxpë. Ja Orfa jä'ä ojts nyëjkxnë, je'eyë ojts tjaaktsu'kxy ja tyaakxyäkxy Noemi ets mëët nye'ëxmajtsë. E ja Rut ojts wyi'imy mëët ja tyaakxyäkxy.

15Tä ja Noemi t'ënëmaay ja Rut: Ëk'ix u'unk maay, yë m'ojy tëë nyëjkxnë ma nyaax kyajpnën ets ma ja tyios t'ëwtatën. Panëjkx yë mmëku'uk.

16E ja Rut tyaa y'ëtsooy: Këtiijës xy'atsip'aty ets mijts n'ëxmatsëty. Ëjts tëëjës ntuknipëjktaakë ko mijts npanëjkxa'any; ma mnëjkxyën jamës nnëjkxa'any; ma mjuuky'ätyën jamës njuuky'ata'any. Yë mkajpn yë'ëjës nkajpn'atäämpy ets mTios yë'ëjës nTios'atäämpy.

17Jamës n'ookëty ma ënäty m'ookyën ets jamës naaxtëkëty ma ënäty mnaaxtëkën. Tios mëkës nëjkx xytyiytyuny ko ënäty mijts n'ëxmajtspë, ënät tëy n'ëxmatsëty koos ntimy ookëty.

18Ko yë Noemi t'ijxy ko tëë tu'ukyë wyinma'any tpëjktä'äky yë Rut ko ka'ap y'ëxmatsa'anyë, ka'ap ojts wi'ix t'ëk'ënëmaaynyë.

19Ënät ojts jatëkok tsyoontë nimäjtsk ets jyajtë jam Belén. Ko jam jyajtë Belén, janty mëj'ixy yë ja'ay tja'awëtyë ets ja to'oxytyëjkëty y'ënantë: ¿Ti këtiijën tyaapë jyä'äjëty ja Noemijë?

20E ja Noemi tyaa y'ëtsooy: Këtiijës jëtu'un xy'ëktijnëtë Noemi; jä'äs xytyijtëty Mará, jä'ä ko yë Tios mëti'ipë maaytyääyëpën winë, tëëjës yë njuukyajtën tyajkëxy mëët yë monyëtukyë.

21Koos yaa ntso'ony, mayës winë nmëtso'ony, tyam jëtu'unyës ja'ay'äjty të nwinpity, jä'ä ko jëtu'un yë Wintsën tsojkën'aty. ¿E tiijës ko je'eyëm xytyijtëty Noemi, pën tëë yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë xypyokyës ets të xymyo'oyës ja ëyo'on jotmay?

22Jëtu'un'äämpy yë Noemi mëët yë Rut ojts jam tsyo'onëtë ma Moab y'itjotmën ets nyëjkxnëtë Belén, ko jam jyajtë yë'ë ënäty yë tsajpmok ja'ay kamwinm yajpëtë'ëkantëp.

Rut 2

1Jam ijty yë Noemi tmëëtëty tu'uk yë myëku'uk, Booz xyëëwajtyp, paaty tmëku'uk'aty jä'ä ko yë nyiye'etyëjk Elimélec yë'ë ijty mëët tim winkon nyämyëku'uk'atyë; jotkujk ja'ay ijty yë Booz ets mëj'äämpy yë ja'ay jyëkyepyë.

2Ënät yë Rut jatëkok t'ënëmaay yë Noemi: Nanë, ëwatskës yë ntu'u, wä'änës nëjkx n'ixta'ay yë tsajpmok, kooxyëp muum npaatëtyës yë ja'ay mëti'ipë oyjyä'äyën ets jam kyamjotm npëjkmukëtyës yë tsajpmok mëti'ipë tu'uka'apën. Nëjkx, u'unk, nëjkx, jëtu'un ja tyaakxyäkxy y'ëtsoowë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

3Tä ja Rut ojts nyijkxy kamjotm ma ja ja'ay jam tyajmuktën ja tsajpmok; tam ënäty ja tuunpëtëjk tyuntë, jä'ä pyaye'eyë'k, ix'am ye'ey ets tpëjkmuky ja tsajpmok mëti'ipë ja tuunpëtëjk kë'ëka'atutëpën. Ojts tuk'oyë, jä'ä ko ya'atë kam Booz ja jyä'ä, mëti'ipë Elimélec myëku'uk'ajtypyën.

4Tam ënäty tyuntë ja ja'ayëty ko ja Booz jyä'äjty ets tkajpxpo'kxtaay ja tyuunpëtëjk. Wi'ix jyäty kyëpety mëku'uktëjkëty, Tios mkënu'kxëtëp. Näyjyëtu'un mijts, Tios mkënu'kxëtëp. Jëtu'un y'ëtsoowtë ja tuunpëtëjkëty.

5Tä ja Booz tyajtëëy ja tuunpëwintsën: ¿E ximpë to'oxytyëjk tyunyën, pën yë myëku'uk?

6Tä ja tuunpëwintsën y'ëtsooy: Moab ja'ay yë'ë, jä'ä ja to'oxytyëjk mëti'ipë mëët yë Noemi të jyä'tyën.

7Tëës jëyëjp xyajtëy pën mëpaat tpaye'ey yë tuunpëtëjk, jä'ä ko yë'ëjëk pyëjkmukäämpy yë tsajpmok mëti'ipë naskin naska'ajëpën, jopyëp të tyëkë tuunpë; tyam, tam wäänë wyimpo'kxnaxy.

8Tä ja Booz t'ënëmaay ja Rut: U'unk maay këtii maa wiinktsow mnëjkxëty, yaa mtunëty; tää yaa tsajpmok jyätyë, yajmuk jënu'un mmëtä'äky. Jää tun mëët yë tuunpëtëjkëty.

9Pën maa nyëjkxtë, jam mnëjkxëty. Ëjts tëëjës n'ënëëmëtë ko këtii nëkoo m'ënaxëtëty. Pën mtëtsëp jam nëjkx mnëë'uuky ma tyaj'itën yë nyëë'apëjkënëty.

10Tä ja Rut tkukajpxëy ets wyintäky nyaaxkooy mëët ja wintsë'kën ets t'ënëmaay ja Booz: ¿Wintsën, tiijës ko xy'oyjawë, janty'oy mjot mwinma'any xyajkëxë'ëky mëët ëjts, oyës njëpyaat njëpyo'kxëty?

11Tä ja Booz y'ëtsooy: Ëjts wa'atsës nijawë wi'ix janty'oy xymyëët'aty yë mtaak mxäkxy ets wi'ix mëk xywinkutsë'ëkën oy tëë ja mniye'etyëjk y'o'knë. Näy tëëjës nijawë ko mijts tëë yë mnaax nkajpn xy'ëxmatsy ets mteety mtaak tääts yaa të miny ma ëëtsëtyën oyës nwiinkja'ay'atë.

12Tios yë'ë nëjkx jëna'a mëjuyë. Ets Wintsën mëti'ipë y'ëwtajtëpën yë Israel ja'ayëty ma të xy'ixta'ayën yë näypyutëkë, yë'ë mkumayanëp mëjwiin këjää mëët ja m'oyjot m'oywyinma'any mëti'ipë të xyajnikëxë'ëkyën.

13Ënät ja Rut y'ëtsooy: Mijts janty'oy mja'ay'äty mëët ëjts, yë m'aaw m'ayuk janty jotkujkës xyajnäjyawëty. Mëët ja aaw ayuk oypyë të xymyëkäjpxyës, oyës nkajëtu'unëty tä nitu'ukën yë mtuunpë.

14Ko ja akujkxyëëw tpaty, tä ja Booz ojts tmëkäjpxy ja Rut ets t'ënëmaay: Min mkay, tyaa mtsajpkääky, kay uuk, xii tukpatijkoj yë tojkx. Tä ja Rut nyaaxwe'tsy ma ja tuunpëtëjk jamëtyën ets ja Booz tmooy ëpëky ja tsajpmoktë'ëts. Ku'uxyë ja Rut kyääy ets ëpëky ojts jyaak natëkë ja kyäätyuk ets tpëjkë'ky.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

15Ko ja Rut ojts jatëkok nyijkxy tuunpë ma tyajmukyën ja tsajpmok. Ënät ja Booz ojts tuk'ëne'emy ja tyuunpëtëjk ets t'ënëmaay: Mna'ixtëp tääpë to'oxytyëjk, wä'än tyajmuky yë tsajpmok mëti'ipë atsuumtä'äkyëtyën. Këtii wi'ix xy'ënëëmëtëty.

16Ets tsokynyijot muum xyajka'atëty yë tsajpmok ets tpëjkmukëty. Ni pën tääpë to'oxytyëjk kya'ënaxëtëty.

17Ja Rut tu'kxëëwpaaty ojts tyuny ma ja Booz ja kyamën koonëm tyajtsu'ujëy. Ko tyajpajk'ajty ja mëti'ipë ënäty të tpëjkmukyën ets ojts tkijpxy, i'px tsim ojts pyëtsimy.

18Tä ojts wyimpijnë ma ja kajpnën, tam tpatsëmy ja tsyajpmok ets tuk'ijxy ja xyäkxy Noemi. Ok tyajpëtsëëmy ja kyääytyuk ets tuk'akaaytyujky ja Noemi.

19¿U'unk maay maaxën tyam të mtuny të mkupëky? Jëtu'un ja Noemi tyajtëëy ja Rut. ¿Maatën ya'atë tsajpmokpajk të xy'ëkmaypyëjknë? Tios jaakmo'o jaakkäxëtëp yë ja'ay mëti'ipë ya'atë näypyëtëkë të tyäkyën. Rut wa'ats tukmëmëtyaktaay ja tyaakxyäkxy pën ënäty mëët të tyunyën: Yë ja'ay maas ojts të ntunyën jä'ä xyëëwajtyp Booz. Jëtu'un t'ënëmaay.

20Ets ja Noemi y'ëtsoowë: Wintsën Tios kënu'kxëtëp mëjwiin këjää. Mëët ko xy'oyjya'aw xytsyuja'awëmë, yë'ë jëtu'unyëm yë y'oyjyä'äyëty, jëtu'un ijty jyä'äy'äty mëët ja mëti'ipë të y'o'knëtën. Tääpë ja'ay nmëku'uk ëëts yë'ëjëty, paaty patëp ets xypyutëjkëmëty.

21Tääts ja Rut jyaak'ënany: Nen tëëjës xy'ënëëmë koos njaaknëjkxkojëty tuunpë mëët tu'knax ja tyuunpëtëjk, koonëm pyëtë'kta'ajëty ja pyëjktä'äky.

22Tä ja Noemi t'ëtsooy ja y'u'unk xyäkxy: U'unk maay nikë oy ko jam mtuny ma Booz yë tyuunpëtëjk jam tyuntën, nëkoopë muum wiinktsow mnëjkxpëty, këtiipë pën m'ënaxëtëty.

23Jëtu'un'äämpy yë Rut ojts jam wyi'imy tuunpë ma ja Booz ja kyamën mëët ja tyuunpëtëjk, koonëm ja tsajpmok ojts pyëtë'kta'ay. Yë'ë ënäty mëët tsyëënë ja tyaakxyäkxy Noemi.

Rut 3

1Tëkok ojts ja Noemi t'ënëëmë ja Rut: U'unk maay, ëjts xypyatpës ets tu'uk yë mniye'etyëjk n'ixtä'ämyëty mëti'ipë jotkujk mmëët'atëtëpën.

2Ëk'ix, yë nmëku'uk'ajtëmë Booz mëti'ipë yë tyuunpë mëët të mtuunmukyën, nëjkxaanp jam tyam kyamjotm ets tyajpajk'ata'any yë tsyajpmok.

3E tyam yë'ë mtunëp mëti'ipë yam ntuk'ënëëmëjäämpyën; tsi'iw xëts yajxon, näpyerfumë kuutsët ets pëjkta'ak ja oypyë ja mwit ets jam kamjotm mnëjkxëty. Je'eyëp ko këtii mnätyuk'ixëtëty yë Booz ma ënäty ka'ap kyääytyä'äy y'ukta'aynyëmën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

4Yajxon xytyim'ixëty maa nyäkyo'okyë. Jamts mnëjkxëty ko ënäty të kyootsë ets jam mnäkyo'okëtëty tyeky'ix'am. Yë'ë ënät kë'ëm m'ënë'ëmxëtëp tii mëpaat xytyuny.

5Tä ja Rut y'ëtsooy: Oy'atëp, ntunäämpyës ijxtëm yam të xynyikäjpxyën.

6Ja Rut ojts jam nyijkxy ma ja Booz ja kyamën ets jëtu'un tuuny tä ja tyaakxyäkxy ënäty të y'ënë'ëmxëtyën.

7Booz ku'uxyë ojts kyäy y'uuky ets janty jotkujk nyäpyëjktakë. Jam nyäkyo'kë ma ja tsajpmok nyipetyën. Kom ok ja Rut myiiny ame'tsyë ets tnipä'äntuty ja Booz ja tyeky ets jam nyäkyo'kë.

8Kujk tsu'um ojts yë Booz wyijy ets je'eyë kyi'itwinpijty ets tja'awëy ko tamtëm tu'uk to'oxytyëjk kyo'knë tyeky'ix'am.

9Tääts tyajtëëy: ¿Mpën mijts? Ets ja Rut y'ëtsooy: Rutës ëjts. Ëjts ni'ija'apës ko mijts nmëku'uk'aty ets mpatëp etsës xykyuwa'anëty. Ntsojkpyës ets ëtsajtëm mpëjkmëty.

10Tääts ja Booz y'ëtsooy: Tios mkënu'kxëtëp. Tyamës nja'akyukë ko mijts mwinkutsë'këp yë mye'etyëjk oy të y'o'knë, paatyës ëjts xytsyojkën'aty; nu'unxëp mkamayë jeexyë mëët mpëky tu'uk yë ye'etyëjk mëti'ipë jaak'ëna'kën, kumeenypë ëkë mëti'ipë ëyoopën. E ka'ap jëtu'un të xytyuny.

11Këtii mtimtyë'ëkëty u'unk maay, ma ya'atë naax kajpnën nyija'awëtyëp yë ja'ay ko mijts oyjyot oywyinma'any xymyëëtëty ets oy winë xytyuny. Paatyës tyamës nkupëky ets mpëjkmëty ijxtëm të xy'amëtoyën.

12E oy jyëtu'unëty koos winkon mijts xymyëku'uk'aty, mijts tam wiinkpë mmëku'uk jaakwinkonpë këtiinëm ëjts.

13Tyam, yaa ëkwë'ëmnëm, jopynyëm yajnijawëty wi'ix ya'atë winma'any wyi'imy, pën yë'ë tyunäämpy ma mijtsën mëti'ipë yë'ë patëpën, oy'atëp. E pën kajts tuna'any, Tios wintuuyës yam nyikäjpxy koos jëjp'ixyës nyajpaaty etsës ntunëty mëti'ipës xypyatpën. Tyam yaa ma'a po'kx, jopynyëm mnëjkxëty.

14Jam yë Rut myääy Booz tyeky'ix'am jä'ä tsu'um. Komjëpom ka'anëm ënäty xyiinyë ko ojts pyëtë'kojy, tëë ënäty ja Booz y'ënë'ëmxëty ko nipën mëpaat tkanijawë ko ënäty jam të mya'äy kamjotm.

15Tä ja Booz t'ënëmaay: Yajënak yë mkumots ets xywyijtstëwëty, mëk xymyajts'itëty. Tä ja Booz t'ako'owëy jap motsjoty wëxtyikxy tsim ja tsajpmok ets tukkejkywyijtsëy ja Rut ets ojts wyimpity jatëkok ma kyajpnën.

16Ko ja Rut jyä'äjty ma ja tyaak xyäkyën, tä yajtëëwë: ¿U'unk maay, wi'ix të mjaty të mkëpety? Tääts ja Rut tyukmëmëtyaktaayë tii ënäty ja Booz të tunyën mëët yë'ë,

17ets ojts tuk'ëwaanë: Tu'kë'ëyë ya'atë tsajpmok yë'ëjës të xymyo'oy, etsës të xy'ënëëmë: Mijts ka'ap mëpaat jëtu'unyë kë'ëwa'ats mwinpity ma ja mtaak mxäkxyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

18Ënät ja Noemi y'ënäny: U'unk maay tyam je'eyë n'ëwxijtmëty tii tuunëp jajtëp, tääpë ye'etyëjk nija'apës wa'ats ko tyam ka'ap pyo'kxa'any koonëm tyajwintu'upëkëty ya'atë jotmay.

Rut 4

1Ënät ojts ja Booz nyijkxy ma ja naax kajpn yajnitëkën, jam ijty ja ja'ay tyu'ukmuktë. E jamts ënäty pyo'kxy pyiky ko ajotkumonë t'ijxpaty nyäxy ja ja'ay mëti'ipë ja Rut winkon myëku'uk'ajtypyën. Tä ja Booz ojts tmëkäjpxy ets t'ënëmaay: Mëku'uk. Min mpo'kxy. Tääts myiiny ja myëku'uk ets nyaaxwe'tsy.

2Ënät ja Booz ojts ëpëky nimajk tmëkäjpxy ja mëjja'aytyëjk ets t'ënëmaay ets y'u'unyëtëty. Ko nyaaxwä'tstë,

3tä ja Booz t'ënëmaay ja myëku'uk: Yë Noemi mëti'ipë jatëkok të wyimpityën yaa, jampë jeky të tsyëënën Moab y'itjotm, jëtu'un y'ënä'äny ko tookanë yë naax mëti'ipë ijty jyä'ä'ajtypyën ja nmëku'uk'ajtëmë Elimélec.

4E paaty yam ntuk'ëwaanë ets xynyijawëty, pën mjuyäämpy nikajpx ma ya'atë mëjja'aytyëjkëtyën mëti'ipë y'ixtëp nyijawëtëp ma ya'atë naax kajpnën. E komë mijts mëët winkon yë Elimélec mnämyëku'uk'atyë, mpatëp ets mijts xykyujuyëty yë nyaax kyam. E pën kajts xyjyuyä'äny, xytyuk'ëwaanëpës. Jä'ä ko mijts xykyajuyëty ëjts xypyatp njuyëtyës, jä'ä koos nän nmëku'ukës yë Elimélec, je'eyëp ko najëkäm. Ënät y'ëtsooy ja tu'uk: Tyamës ëjts nkujuyëty.

5Ënät ojts ja Booz tkajpxtë'kxy: Je'eyëp ko yë'ë mnijawëp yajxon, pën mjuupy yë Noemi yë nyaax kyam, kopkpëky ko xypyëkëty yë Rut, yë Moab ja'ay, jëtu'un ka'ap tyëkoyëty ja xyëëw ja nyiye'etyëjk mëti'ipë të y'o'knën.

6Ko jëtu'un tmëtooy, tä ja myëku'uk y'ëtsooy: Pën jëtu'un, ka'ap tjëkyepy njuyëtyës. Jä'ä ko tsojk jyotmaykyojëty maas ja nkuma'ayënën. E pën mijts mjuyäämpy, oy xyjyuyëty. Tyam mijts nmo'ojëty mëti'ipë ënäty ëjts xyjyapatpën.

7Jam Israel jä'ä ijty jam tuntë, ko pën tyajknaxy ja mëti'ipë ja patëpën ëkë ko pën tooky ja kyuma'ayën; mëti'ipë to'kpën ëkë mëti'ipë kyë'ëyäjkpyën jyeempy ja kyë'ëk ets tmo'oy ja wiinkpë. E komë jëtu'un ja ja'ay tuunk'atën.

8Ja Booz ja myëku'uk ojts tjeny ja kyë'ëk ets ja Booz yajmooy ets yaj'ënëmaay: Mijts juy.

9Tä ja Booz t'ënëmaay ja mëjja'aytyëjk ets ja ja'ayëty jampë ënäty yajpaatën: Tëkokyë miitsëty mëjja'aytyëjkëty ets miitsëty a'ijx amëtoowpëty, tyam xy'ixtë koos yam njuy yë nyaax kyam yë Noemi mëti'ipë yë nyiye'etyëjk Elimélec ijty jyä'ä'ajtypyën ets myaank Quelión ets Mahlón.

10Tyam näjyëtu'un xy'ixtë ko yam mpëkyës yë Rut, yë Moab ja'ay mëti'ipë të kyu'ookyën, mëti'ipë ijty yë Mahlón tyo'oxytyëjk'ajtypyën. Jëtu'un yë Mahlón ka'ap yë xyëëw y'atëkoyëty ma nyaax kyajpnën. Miits yam m'ijxtëp mnija'awëtyëp.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

11Tä y'ëtsoowtë ja mëjja'aytyëjk ets ja mëti'ipë ënäty jam yajpatëpën: Jëtu'un, tyam ëëts njanty'ixtë. Tios yë'ë yajkutukëp ets to'oxytyëjk mëti'ipë tyam tëkëjaanpën ma mjëën mtëjkën jëtu'un yajpaatëty tä yë Raquelën ets Lea mëti'ipë ntaak'ajt ntsi'tsk'ajtëmën. E mijts nän mëj'äämpy mnaxëty ma Efrata ets Belén nyaaxwiinyëtën.

12Tios yë'ë yajkutukëp ets may yë u'unk maay xypyaatëty. Ets myäyëty yë m'u'unk m'ëna'këty, jëtu'un tä yë Fares, yë Judá ets Tamar y'u'unk y'ëna'k nyimayajtën.

13Jëtu'un ja Booz mëët pyijky ja Rut. Ko mëët tsyënaayi'ky yë Wintsën ojts tyajkutuky ets Rut u'unk mëët wyë'ëmëty.

14Tä ja to'oxytyëjkëty t'ënëmaaytyë ja Noemi: Mëj'äämpy yë Wintsën nyäxy ko tyam të mo'oyë tu'uk yë m'ok'u'unk mëti'ipë mkëwent'atanëpën. Jääpëk yë m'ok'u'unk mëj'äämpy nyäxy ma Israel kajpnën.

15Yë'ë nëjkx myajjotkujktä'äkyë ets mwinwitsëtëty ko ënäty mëj ja'ayënë mëët jä'äkyëjxm ko yë'ë t'u'unk'aty yë mxäkxy Noemi, mëti'ipë mëk mtsojkëpën mja'awëyëpën, mëti'ipë jëtu'un mëët'ajtypyën tä jeexyë niwëxtujk yë u'unk maay xymyëëtëtyën.

16Noemi yë'ë ojts tseeny tkony ja u'unk maay ets yë'ë yajyä'k.

17Jëtu'un ja myëjëën myëtëjk y'ënantë ko t'ijxtë: Yë Noemi tëë tu'uk yë u'unk maay tyajminy tyaja'ty naaxwiinyëtë. Ets tyajxëëwpäjtë Obed, mëti'ipë tyeety'ajtën yë Jesé, yë tyatwelë yë David.

18Yaa yë xyëëw myintë kuja'ay mëti'ipë y'u'unk'ajt y'ok'ajtën yë Fares: Fares xyëëwajt yë tyeety yë Hesrón.

19Hesrón xyëëwajt yë tyeety yë Ram. Ram xyëëwajt yë tyeety yë Aminadab.

20Aminadab xyëëwajt yë tyeety yë Nahasón, Nahasón xyëëwajt yë tyeety yë Salmón.

21Salmón xyëëwajt yë tyeety yë Booz, Booz xyëëwajt yë tyeety yë Obed,

22Obed xyëëwajt yë tyeety yë Jesé, Jesé xyëëwajt yë tyeety yë David.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

1 Samuel

1 Samuel 1

[1]Jam ma tu'uk yë it naaxwiinyëtën ma ja kopkjotmën mëti'ipë Efraín ja'ay nyitënaaytyëpën, jam Ramá, jam ijty tu'uk yë ja'ay tsyëënë, yë'ë Suf yë myëku'uk, Elcana xyëëwajtyp. Yë'ë myaank yë Jeroham ets y'ok'u'unk yë Elihú. Yë y'apteety jä'ä ijty xyëëwajtyp Tohu, yë'ë myaank yë Zuf, yë'ë jyä'äy yë Efraín.

[2]Yë Elcana mäjtsk ijty yë tyo'oxytyëjk. Tu'uk txëëwaty Aná ets tu'uk Peniná. Yë Peniná yë'ë ijty jam yë y'u'unk, e yë Aná ka'ap.

[3]Jëmëjt jëmëjt yë Elcana ijty jam nyijkxy Siló ets ja Tios nëjkx t'ëwtaty ets tmo'oy ja wyintsë'kën. Jam Siló ijty tyuntë nimäjtsk ja myaank ja Elí mëti'ipë teety'ajtëpën: Tu'uk txëëwaty Ofní ets tu'uk Finees.

[4]Ko ja Elcana ijty tyäky ja wyintsë'kën, pyupëjkpy ja tsu'utsy mëti'ipë myoopyën ja Peniná ets ja y'u'unk y'ëna'k.

[5]E ja Aná jaakni'ik ijty winë tmo'oy ets aakjä'ä tsu'utsy oyëtypë, mëët jä'äkyëjxm ko jaakni'ik tsoky tjawë, oy ënäty ka'ap ja u'unk maay tpaaty t'ixy.

[6]Paatykyëjxm ja Peniná ijty y'ëxëëk'ixyë ets wyinwoony tyukxi'ikyë je'eyë ets naxym tpëjktä'äky mëët ko ënäty ka'ap ja y'u'unk.

[7]Xëmë winjëmëjt, ko jam nyëjkxtë Siló ma ja Tios ja jyëën tyëjkën, ja Peniná je'eyë ijty t'ënaxë ja myëku'uk ets tnëxi'iky tukxi'iky. Paatykyëjxm yë Aná je'eyë xëmë jyi'iy yä'äxy ets ka'ap kyäy.

[8]Ets ja Elcana ijty y'ënë'ëmxëty: Aná, ¿Tiitën ko mjë'ëy myä'äxy? ¿Wi'ix ko je'eyë mony mtuky ets ka'ap mkay m'uuky? ¿Ti këtiis jëtu'un ntsoopaaty ijxtëm jeexyë nimajk xymyëëtëtyën yë u'unk ëna'kë?

[9]Tëkok, jam ënäty Siló yajpaatë, tääts yë Aná ajotkumonë y'ëxwä'ätsë'ky, tëë ënäty kyääytya'atë. Ja teety Eli jam ënäty y'u'unyë tsajptëjk ëkë'ëm sillë këjxm.

[10]Ko yë Aná jyä'äjty jam ma tsajptëjkën, tääts tyëjkëy jëëpyë yaxpë, moonpë tujkpë ets kajpxtakpë, tmëpëjktsoy ja Wintsën.

[11]Ets ja wyaantakën tpëjktäky, t'ënëmaay ja Wintsën: Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë; pën mijts mpa'ëyoopy mnajts'ëyo'owëp ya'atë mtuunpë ets xyjyä'ämyäjtspës koos xymyo'ojëty tu'uk yë u'unk maay, ëjts nkë'ëyakëpës yë'ë ma mijtsën ets mëtunëtëty ets ka'ap ja kyuwaay nëjkx yajkeepy, yë'ë yajtuk'ixëp ko ënäty mijts të ntukmëyoxy.

[12]E ja Aná janty jeky ënäty jam ja Wintsën Tios tmëkajpxnë, ënät yë Eli y'amë'ijxëyë,

Biblia en Mixe de Quetzaltepec, Oaxaca, México
Active Translation in Process
© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

13e komë yë'ë winma'anyjoty ënäty je'eyë Tyios'ëwtaty, ka'ap yajmëtoy wi'ixën y'ënä'äny, je'eyë yaj'ixy ja y'aaw yu'kxy, täätsojts ja Eli myäy tyäjy ko ja Aná wä'änxyëp ja myu'ukyë,

14ets t'ënëmaay: ¿Wi'ix ko nëë xykya'ëxmajtsnë? ka'ap ja'ay je'eyë y'uuky jyi'kxy.

15Wintsën ka'ap yë'ëkyëjxmëty. Jëtu'un y'ëtsooy yë Aná. Ëjts ka'apës nitii nëë të n'uuky mëti'ipë mëkën, jä'ä tëy mon tukës näjyawëty paatyës yaa të nminy jëëpyë yaxpë Tios wintuuy.

16Ijxkëm mijts määpyë mtajpë koos yë'ë tu'uk yë to'oxytyëjk ka'apë wyintëy wyinkujkëtyën, jä'ä tëy ëjts Tiosës të nmëkäjpxy maa të xy'ixyën ëjts një'ëy nyä'äxyës, jä'ä ko mon tukës näjyawëty ets je'eyës nkumon nkutëkë.

17Nëjkx akujk jotkujk Jëtu'un y'ënëmaayë ja Eli, yë Tios mëti'ipë Tios'ajtpën ma Israel kajpn, yë'ë mo'ojëtëp mëti'ipë të xy'amëtoy të xypyëjktsoyën.

18Tioskujuuyëp, jëtu'un y'ëtsooy yë Aná. Ënät ja Aná ojts wyimpijnë matsow ënäty të myinyën, jotkujk nyäja'awëyënë ets kyääynyë y'uknë, ka'ap nitii t'ëkmaay t'ëktajnë.

19Komjëpom, ko ja Wintsën t'ëwtajtaaytyë, ënät ojts tsyo'onëtë ets nyëjkxnëtë jam Ramá ma ja tyëjkëtyën. Ko ja Elcana tmëëtko'knaay ja tyo'oxytyëjk Aná, ënät ja Aná ojts u'unk mëët wyi'imy. Jä'ä ko ja Wintsën ënäty të tpëjktsoy.

20Tä ja Aná ja y'u'unk myääy tyajja'ajty naaxwiiny ets txëëwmooy Samuel. Jä'ä ko ja Wintsën ënäty të tpëjktsoy.

21Ënät ja Elcana ojts kom jëmëjt jam nyijkxy Siló mëët tëkokyë ja y'u'unk tyo'oxytyëjk ets ja wyintsë'kën tyaka'any mëti'ipë winjëmëjt yäjkpyën.

22Ja Aná ka'ap ojts nyijkxy, je'eyë ja nyiye'etyëjk t'ënëmaay: Ka'apës nëjkxa'any koonëm ja u'unk maay ja tyi'tsk t'ëxmatsëty. Täänëmës nmënëjkxa'any, etsës ja Wintsën yë'ë ntukë'ëtëkëja'any, jamts wyë'ëmnëty.

23Tä ja Elcana y'ëtsoowë: Mijts ix, pën mwë'ëmaanp, oy mwë'ëmëty, koonë ja m'u'unk ja tyi'tsk xytyuk'ëxmatsëty. Yë Wintsën yë'ë tyunëp mëti'ipë të mtukwinwanëtyën. Ojts wyi'imy ets tyajye'ky tyajpejty ja myaank koonëm ja tsi'tsk t'ijxmajtsy.

24E ko ojts ja tyi'tsk tuk'ëxmajtsnë mutsknëm ënäty oy, ënät ojts tmënëjkxnë ma ja Wintsën ja jyëën tyëjkën jam Siló. Ojts näjyëtu'un mëët tmënëjkxy tëkëëk yë tsajpkaa'u'unk, i'px tëkëëk tsim yë tsajpmokway ets tu'kxuty yë tsatsym nyëë.

25Ënät ojts tu'uk ja tsajpkaa'u'unk tukwintsë'ëkëtë ja Wintsën ets tukë'ëtëjkëtyë ja u'unk may ja Eli.

26Tääts ja Aná t'ënëmaay ja teety: Wintsën, ëknamä'kx, jëtu'un ijxtëm mijts mjuuky'ätyën jëtu'un tyiyëty, ko ëjts jëtu'un ja to'oxytyëjk mëti'ipë yaa miinën jëëpyë yaxpë ets kajpxtakpë Tios wintuuy, ma ënäty yaa mijts myajpaatyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

27Etsës yë Wintsën n'amëtooy etsës xykyë'ëmo'ojëty tu'uk yë u'unk maay, e yë'ë tëëjës xyäntymyo'oy.

28Ëjts tëëjës ntuknipëjktaakë, koos yë'ë Wintsën nkë'ëmo'oja'any maapaat jyuuky'ätyën, jëtu'un yë'ë tmëtunëty ja Wintsën. Ënät ja teety Eli nyäkyoxtënaaytyakë ets wyintäky nyaaxkooy, tkukajpxë ja Wintsën.

1 Samuel 2

1Jëtu'un ja Aná ojts ja Wintsën tkukajpxë: Wintsën, janty jotkujkës näjyawëty winë aaw winëjot ma mijtsën. Jä'ä ko mijts myaj'ajä'ämëp yë njot nmëjaawës. Jyëkyejpyës ëxëëkjaty ntijëty yë nmëtsiptëjkës, jä'ä ko mijts tëëjës xypyutëkë. Paaty janty jotkujkës tyam näjyawëty.

2Ni pën jëtu'un kyawa'atsëty tä mijtsën Wintsën. Ni pën jëtu'un kyakëwent'aty, tä mijtsën, Tios mëti'ipës n'ëwtajtëpën, ka'ap ma wiinkpë jëtu'unpë tä mijtsën.

3Ka'ap tjëkyepy pën amëj akëjxm kyajpxëty myëtya'akëty, e ka'ap tjëkyepy pën nyämyëjawëtëty. Jä'ä ko yë Tios yi'iyë tu'uk winë nyija'ap, ets yë'ë y'ijxyp tyuunpy wi'ixjaty pën tii tunyën.

4Jëtu'unyë tuktëjë jotmëkja'ay yë tyi'pxn, ets tyajjotmëktä'äky yë ja'ay mëti'ipë ëmaay amutsk yajpatpën;

5mëti'ipë ënäty ka'ap tii y'ëmaaytyakxëtyën, tyam yajtsiptäkpy ja yiinpë wäänpë; e ja mëti'ipë ënäty yuu'o'këtëpën, tyam ka'ap ja tii t'ëkyaj'ëmaaytyaknë. Ja to'oxytyëjk mëti'ipë ënäty ka'ap tjëkyepyën y'u'unkpaatëty, tyam ni'ik wëxtujk'ok ja y'u'unk të tnayajmëxu'unk'ajnë; e ja mëti'ipë ënäty janty may ja y'u'unk y'ëna'kën, tyam jëtu'un ja jyaak yajpaaty tä yë aay ujts të xyjyotkëtaknën.

6Yë Wintsën yë'ë yäjkpy yë juukyajtën, ets yë'ë pyijkpy jatëkok; yë'ë yajkutujkpy ets o'ktëy njajtmëty nkëpäjtmëty, ets yë'ë yajkutujkpy ets jotkujk nyajpatmëty.

7Yë Wintsën yë yaj'ëyoop ets yë'ë yajkumeeny'ajtp, yë'ë yajkutujkpy ets nkëta'amëty nkëpijpmëty, ets yë'ë jatëkok xyajpëtë'kmëp.

8Tios yajkumeenytyäkpy yë ja'ay mëti'ipë ëyoop jotëkoopyën, ets yajjotkujktäkpy yë ja'ay mëti'ipë o'ktëy yajpatpën. Jam tyajnaaxweetsy ma ja'ay mëj'äämpyëtypë kyäytyën y'uuktën. Jä'ä ko yë Wintsën yë'ë nyiwintsën'ajtyp yë naaxwiinyëtë ets yë'ë kyuwäämpy kyë'ëjotm

9Yë ja'ay mëti'ipë oy mëtuunpën Kyëwent'ajtyp yë'ë oy maa tyimnëjkxy, E yë ëxëëkja'aytyëjkëty jëtu'unyë muum kyupi'its kyukootsëtë ets y'o'knëtë tyëkooynyëtë. Jä'ä ko atsip jyamëta'akantë ka'ap myëta'aktë.

10Yë Wintsën piw nuuk yë myëtsip tuna'any mëët yë ënääw mëti'ipë ënäty yajtso'ompyën jam tsajpjotm. Yë Wintsën yë'ë nëjkx tukwinmëtoowta'ay nitu'ukjaty

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

ja naaxwiinyëtë ja'ay wi'ix jyä'äy'atën; nëjkxëp tkutujkënmo'oy ja yajkutujkpë mëti'ipë ënäty yë'ë kë'ëm të twin'ixyën ets nëjkx tyajmëj tyajkëjääjë ja kyutujkën.

11Ënät ja Elcana ojts wyimpijnë, nyëjkxnë jam Ramá ma ja jyëën tyëjk tmëët'atyën, e ja myaank Samuel ojts jam wyë'ëmnë Siló ma ja tsajptëjkën ets ja Wintsën je'eyë tu'ukyë timmyëtunanë, yë'ë ojts kyë'ëwë'ëmëty yë Eli.

12Yë Eli y'u'unk y'ëna'k ëxëëk ijty jyä'äy'atë. Nijä'ä tkatuntë këwentë ma ja Wintsën ja tyuunk yajtuna'anyën,

13ets ijxtëm jyapaatëtën ma tyeety'atën ets tmëtuntën ja naax kajpn. Ko ijty pën Israel ja'ay tmëminy ja wyintsë'kën, ënätyë tkäxtë tu'uk ja tyuunpë mëët tu'uk yë jä'pn.

14E ma jap kyi'iyën ja tsu'utsy tu'tsjoty tääts ja tju'tkojy, e ja mëti'ipë jyu'typyën yë'ë ja teety yajtukninëjkxp. Aak jëtu'unën ja ja'ay tuntë mëti'ipë myëmiintëpën ja wyintsë'kën jam Siló.

15Näyjyëtu'un ma ënäty ka'ap tnino'oktën ja on jam ma wintsë'këntyaknën, tä ijty myiny tu'uk ja teety ja tyuunpë ets t'ënëëmë ja mëti'ipë ja wintsë'kën yakäämpyën: Mooykyës wäänë yë tsu'utsy wä'änës yë teety ntsaayë, yë'ë tsyojkpy. Jä'ä ko yë'ë ka'ap ënät tkupëkëty jëtu'un kë'ëw, jëtu'unyë tsoky tsuxk.

16E ko ja'ay ijty y'ëtsoy ka'ap, jëyëjp tëy n'ukno'okëtyës ja nyi'on täänëm nyakëtyës ijxtëm ja teety timtsyokyën, tääts ja tuunpë y'ëtsoy: ka'ap, mooykyës tyämyë. Pën kajtsës xymyo'oy atsip ënät yam npëjkëty.

17E jëtu'unkyëjxm ja poky, mëti'ipë ya'atë ëna'ktëjk tyuuntëpën mëj këjää ënäty nyipäjnë jam Tios wintum, jä'ä ko yë'ë ënäty tyuk'ëyë'këtëp ja Wintsën ja wyintsë'kën.

18E ja Samuel oytyuny ijty mëët ja wyit xyox mëti'ipë teetytyëjk yajtuuntëpën ets ja Tios oy tmëtuny.

19E winjëmëjt, ko ijty ja tyaak nyijkxy mëët ja nyiye'etyëjk jam ma tsajptëjkën, xëmë ijty tmëminy tu'uk ja nijän mëti'ipë kë'ëm yajkojpyën ets ja myaank tmo'oy.

20Ko ja Eli jëtu'un t'ijx, tä ijty tkënu'kxy ja Elcana mëët ja tyo'oxytyëjk. Yë Wintsën yë'ë mkumayëtëp mëët ya'atë to'oxytyëjk ets tjaakyajja'tëty yë u'unk maay mëët ko tu'uk të tukmëyoxy ja Wintsën. Ko jyëtu'un'ajty tääts jatëkok wyimpijnëtë ma ja jyëën tyëjkëtyën.

21Ja Wintsën kyënu'kx'ëtëtsyp ja Aná mëjwiin këjää mëët ja u'unk maay. Paatykyëjxm ojts ja y'u'unk myääy tyajmëxu'unk'aty nitëkëëk yë yä'äy'ëna'k ets nimäjtsk yë to'oxy'ëna'k, e ja Samuel ya'k päjt jä'ä jam ma ja Tios tmëtunyën.

22Ja Eli mëjja'ay'ëtëtsnëp ënäty ni'ikyë, e oy jyëtu'unëty, nyija'awëtyääpy wi'ix ja y'ëna'k y'ëtë'ëtstën, ets yë'ëpaat ënäty mëët y'ijtmujknëtë ja to'oxytyëjkëty mëti'ipë jam tuuntëpën ma yajnitëkën ja wit tëjk ma mëët ja Tios ja näpyaatë y'ityën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

23Ënät t'ënëmaay jatëkok ja myaank: Xii yaa yë'ëjës nmëtoopy wi'ix miitsëty ëxëëk m'ëtë'ëtstën. ¿Wi'ixëtën ko jëtu'un mja'ay'atë?

24U'unk maayëty, jëtu'un tä miits m'ëtë'ëtstën ninu'un kyatimy'oyëty, ëjts tëëjës wa'ats nmëtoy wi'ix yë Tios yë nyaax kyajpn mnimëtya'akëtën.

25Pën yë ja'ay myëtëkoopy yë myëku'uk, yë Wintsën jyëkyejpy nyipaye'eyëtëty, e pën tu'uk yë ja'ay myëtëkoopy yë Tios. ¿Pën jää nëjkx y'ëknipaye'eyë? Yë'ëjëty ka'ap tmëtoowkujkëtyë oy jëtu'un ja tyeety jya'ënëmaayëtë, jä'ä ko yë Wintsën tëë ënäty tuknipëjktaakë ko yaj'ooka'anëtë.

26E ja Samuel yä'kp päjtp ja ni'ikyë ets mëti'ipë tyuunpyën y'oy'ijxyp ja Wintsën ets näjyëtu'un ja ja'ayëty.

27Jä'ä jëmëjt tu'uk yë Tios y'ayuk akajpxpë jyä'äjty ma Eli tyëjkën ets y'ënëmaayë: Jëtu'un yë Tios y'ënä'äny: Mijts yë m'ap m'ok mëti'ipë myëtuuntën yë yajkutujkpë jap Egiptë wa'ats tnija'awëtë ko ojtsës nnänyikëxë'ëkyë ma yë'ëjëtyën,

28E ma tëkokyë yë Israel ja'ayëtyën, mijts ojts nwin'ixtë etsës xymyëtuntëty ets mteety'atëty. Xyaktëty ja wintsë'kën ets xynyino'oktëty jam ma ja wintsë'këntyaknën, xyajtoytyëty ja poom ets xëmë xymyëët'atëty ja mwitëty mëti'ipë mëteety'atëpën ëjts nwintuuyës. Ojts näjyëtu'un nmo'oyës yë m'ap m'okëty ja jë'kxy pëky tä ja tsyu'utyën mëti'ipë myëmiintëpën ja Israel ja'ayëty ets yë'ë tsu'utstëty tjë'kxtëty.

29E pën jëtu'un y'ixë'aty tii ko ka'ap xy'ëkmëjpëjktaknëtë ja ayajk ako'onën mëti'ipë ja'ayëty yë Wintsën tyuknimiintëpën. ¿Wi'ix ko ja m'u'unk m'ëna'k jä'ä ni'ik mtsojkpy mja'ap ets këtiinëm ëjts, je'eyë xyajni'kxënyë mëët ja tsu'utsy mëti'ipë myëmiintëpën ëjts nwintuuyës ja Israel ja'ayëty, mëti'ipës nkajpn'ajtypyën?

30E paaty tyam y'ënanë, ja Wintsën mëti'ipë jëyëjp të y'ënä'änyën ko miits jëtu'un kë'ëyxyëëw kë'ëyjyëmëjt mëtuntëp ja Tios, jëtu'un tyam y'ënä'äny: Ëjts ka'apës jëtu'un n'ëkkupëkanë. Yë'ëjës n'oyjawëjäämpy ja ja'ay mëti'ipës xy'oyjya'apën, e mëti'ipës xy'ixtijpën o'ktëy nëjkx jyäty. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

31Tim miimp jajëmëjt jëna'ajës nyaj'atëkoyä'änyën mijts ja mkutujkën ets ja m'ap m'okëty ja kyutujkënëty, yë m'u'unk mto'oxytyëjk nitu'uk nëjkx kyamëja'ayëtë.

32Nëjkxëp xyjya'ëxëëk'ixy koos ënäty oy nyajjuuky'ajnëtë ja Israel ja'ayëty, mijts yë mjëëky mmëku'uk ka'ap nëjkx nijëna'a jeky jyuuky'atë.

33E nëjkxëpës tu'uk mäjtsk nyajwë'ëmy yë mjëëky mëku'uk winkon maas yë nwintsë'këntyaknën ets ëxëëk nëjkx nyäyjyawëtë mëët ja nämyëtsip'atë, ka'ap nëjkx ninu'un tii oy t'ixtë ets ka'ap nëjkx jyotkujk'atë yë jyot wyinma'anyëty; ja wiinkpë ja m'u'unk m'ëna'këty, ja'ay nëjkx yaj'ookëtë.

34Yë'ë nëjkx xytyuk'ixy wi'ix nimäjtsk ja maank y'ooka'antën mëti'ipë xyëëwajtëpën Finees ets Hofní ets nimäjtsk nëjkx tyim'ooktë jä'ä xëëw.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

35Etsës nëjkx kë'ëm npëjktä'äky tu'uk yë ntuunpë ets tyeety'atëty, mëti'ipës yajxon xymyëtunëpën ejxtëmës n'oyjyawën ets ja y'u'unk y'ok nëjkxëp jeky jyuuky'atë ets xëmë nëjkx mëët yajpaatë ja yajkutujkpë mëti'ipë ënäty ëjts nwin'ijxypyën.

36Ja ja'ayëty mëti'ipë të jyaakwë'ëmtën juuky ma ja m'u'unk mto'oxytyëjkën nëjkxëp je'eyë jyaak tuunk'amëtowtë ets ja ëna'antëp jeexyë tii yiin wään tjaaktuntë ma ja teetytyëjkëtyën këtiipë yuu'ooktëty.

1 Samuel 3

1Ja Samuel janty'oy ijty ja Wintsën tmëtuny jam ma kyë'ë'am'atyën ja Eli. Jä'ä jëmëjt ka'ap ënäty nëkooyë pën ja Wintsën tuknijawë ja y'aaw y'ayuk ets ka'ap nëkooyë pën wyinkuma'ay ëkë t'ixy tnijawë kuma'ayjoty mëti'ipë ja Wintsën tyunäämpyën.

2E tu'kxëëw tu'kjëmëjtëty ma ënäty yë Eli tëë y'ijxën myoonën, jap ënäty myä'äy ma ja tyëjkën.

3Yë Samuel jap ënäty myä'äy ma ja Tios ja jyëën tyëjkën winkon ma y'ityën ja kaaxë mëti'ipë yë Tios jyä'ä'ajtypyën ets ma ja jëën tyi'kxyën.

4Ënät ojts myëkäjpxyë ja Wintsën: Samuel. Tyaajës, jëtu'un y'ëtsooy.

5Ënät ojts pëyi'ikyë nyijkxy ma jap ja Eli myä'äyën ets t'ënëmaay: Tyaajës Wintsën. ¿Tiis ko xymyëkäjpxy? Ka'ap pën mëkäjpxyë, jëtu'un y'ëtsooy ja Eli. Nëjkx jatëkok ma maataknën. Tä ojts jatëkok nyäkyo'okyë.

6E ja Wintsën ojts jatëkok tmëkäjpxy ja Samuel: Samuel. Yë Samuel pëyi'ikyë jatëkok pyëti'ky ets ojts nyijkxy ma ja Eli myä'äyën, tä t'ënëmaay: Tyaajës wintsën ¿Tiijës ko xymyëkäjpxy. U'unk, ka'ap pën mëkäjpxyë, jëtu'un y'ëtsooy ja Eli, nëjkx ma mmaataknën.

7Yë Samuel ka'anëm ënäty nijëna'a yë Wintsën t'ixynyën, jä'ä ko ka'ap ënäty jëtu'un nyänyikëxë'ëkyënëm.

8Ënät ja Wintsën ojts jatëkok tmëkajpxkojnëpë ja Samuel, jä'ä ja mëtëkëëk'okpë. Ënät pyëti'ky ënätyë ets ojts jap nyijkxy ma ja Eli myä'äyën, täa t'ënëmaay: Tyaajës nminy Wintsën, ¿Tiijës ko xymyëkäjpxy? Täa ja Eli twinja'awëy ko ja Wintsën Tios ënäty mëkajpxëp ja Samuel.

9Ënät t'ënëmaay: Nëjkx mnäkyo'okyë; pën mëkajpxëp jatëkok yë Wintsën, tyaa xy'ëtsowëty: Nikajpx Wintsën tyamës nmëtoow'ity. Tä ja Samuel ojts nyijkxy ma ja myaataknën ets nyäkyo'kë jatëkok.

10Ënät jatëkok ja Wintsën myiiny ets ojts tmëkäjpxy ja Samuel. Samuel, Samuel. Kajpx, Wintsën, tyamës nmëtoow'ity. Jëtu'un y'ëtsooy yë Samuel.

11Ets ja Wintsën y'ënäny: Ëjts yë'ëjës yam nikajpxäämpy mëti'ipës ntunäämpyën ma Israel kajpnën, mëk ja aaw ayuk yajmëtoy mëti'ipës nikajpxäämpyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

12Ko ënäty jëtu'un ja xëëw jëmëjt jyä'ty, jëtu'unës nëjkx winë ntuny tääjës të nikäjpxyën mëëtpë yë Eli y'u'unk tyo'oxytyëjk.

13Tëës ntuk'ëwaanë ko ntëytyunäämpyës yë y'u'unk tyo'oxytyëjk, mëët ja nëë poky mëti'ipë tyuuntëpën; jä'ä ko ja y'u'unk y'ëna'k ëxëëkjatyës të xytyijtë ets yë'ë ka'ap tuk'ojy.

14Paatyës yajxon ntimkyajpxwë'ëmy mëëtpë yë Eli y'u'unk tyo'oxytyëjk, ko yë nyëë pyokyëty ka'ap nijëna'a nimä'kxëtyës, oyxyëp tjayajktëpë kanaak yë wintsë'kën.

15Ko kyajpxtaay ja Wintsën, ënät ojts ja Samuel jatëkok nyäkyo'okyë, jëtu'un ojts xyinyënë, jopyëp ojts tyaj'ëwatskojy yë Samuel ja tëjk'akë'ë ma ja tsajptëjkën. Samuel tsë'këp jä'ä, ka'ap tukmëmëtya'aka'any ja Eli mëti'ipë të t'ijxyën kuma'ayjoty.

16E ja Eli ojts wyoowtsoyë ets y'ënëmaayë: Samuel, u'unk maay. Tyaa jä'ä Wintsën, jëtu'un ja Samuel y'ëtsooy.

17Ets ja Eli yajtëëwë: ¿Wi'ix yë Wintsën të m'ënë'ëmxëty? Tun yë mëyajtën tuk'ëwa'anëkës, këtii xykyuyu'utsy. Yë Tios mtëytyunëtëp yë'ë pën mijts mkuyu'tsyp mëti'ipë yë'ë të mtuk'ëwa'axëtyën.

18Ënät ja Samuel tyëjkëy mëtyakpë, wa'ats tuk'ëwa'anëtyääy ja Eli. Ets ja Eli y'ënäny: Tios yë'ë Wintsënajtp. Wa'ats ttuny mëti'ipë yë'ë y'oyjya'apën.

19Samuel ojts oy tsuj yeeky pyety ets xëmë ojts oy winë tuny tä ënäty ja Tios tsokyën, ets jëtu'un tä ënäty të twaantä'äkyën winë.

20Tu'kë'ëyë ja naax kajpy jampë yajpaatën ma Dan y'itjotmën ets ma txëëwatyën Beerseba ojts tnijawëtë ko yë Samuel yë'ë ënäty tu'uk mëj Tios mëtuunpë mëti'ipë nyikajpxëpën ja Wintsën ja y'aaw y'ayuk jëwyiin jëyëjp.

21Ënät jatëkok ojts ja Wintsën nyänyikëxë'ëkyë ma ja Samuelën jam Siló, jä'ä ko jam ënäty ja it naaxwiinyëtë të twin'ixy ets ja Samuel tuknijawë ja y'aaw y'ayuk.

1 Samuel 4

1Ok ja Samuel tuknija'awëy ja naax kajpn tä ënäty ja Wintsën të y'ënë'ëmxëtën. Jä'ä xëëw jä'ä jëmëjt ojts yë filistejë ja'ayëty tuknipëjktaakëtë ets tsyiptuna'antë mëët yë Israel ja'ayëty. Yë Israel ja'ayëty ojts näjyëtu'un tniwinmayëtë ja tsip, paaty ojts jam nyëjkxtë ma tu'uk yë it naaxwiinyëtë txëëwatyën Eben-ézer, tyam ja filistejë ja'ayëty jam ënäty të jyajta'aktë ma txëëwatyën Afec.

2Jam ja filistejë ja'ayëty tnitsoontë ja Israel ja'ayëty ets mëët tyëjkëtyë tsiptuunpë. Yë filistejë ja'ayëty yë'ë ojts myëta'aktë, jä'ä y'o'ktë yë Israel ja'ayëty nimajktaxk mil jam tsipjotm.

3Ko yë Israel ja'ayëty jam wyimpijtë ma jyajta'aktën, ënät ja mëjja'aytyëjk y'ënantë: ¿Tii ko yë Wintsën të t'ëwa'atsy ets tyam o'ktëy njajtmëty ma filistejë ja'ayëtyën? Ja'amtë nyajtso'onëmë yë kaaxë jam Siló mëti'ipë ja käjpxytyu'unën myë'ijtypyën

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

mëti'ipë ja Wintsën jyä'ä'ajtypyën. Yë'ë itkujky nyajnëjkxmëp ets xykyuwa'anmëty ma ja nmëtsip'ajtëmën.

4Ënät ja Israel ja'ayëty tkäjxtë ja tsiptuunpë nikanaak jam Siló ets tyajmintëty ja kaaxë mëti'ipë ja käjpxytyu'unën myë'ijtypyën mëti'ipë ja Wintsën, mëti'ipë maaytyääyëpën jyä'ä'ajtypyën. Jam ënäty yajpaaty itkujky ma ja Wintsën ja kyukäjpxy y'itën mëti'ipë xyëëwajtëpën querupines. Ojts myintë ja Ofní ets ja Finees, ja nimäjtskpë ja myaank ja Eli, jä'ä pyamiintë ja Tios ja kyaaxë mëti'ipë ja käjpxytyu'unën myë'ijtypyën.

5Ënät ko jam jyä'äjty ja Wintsën ja kyaaxë mëti'ipë ja käjpxtyu'unën myë'ijtypyën, ja Israel ja'ayëty ënät tyëjkëtyë yaxpë jojkpë ets janty mëk ja naax tsyëyuuypyijky.

6Ko ja filistejë ja'ayëty tmëtoowtë jëtu'un ja Israel ja'ayëty tyäty ya'ax tyäty jyoktë, ënät y'ënantë: ¿Wi'ix ko nëkoo ja'ay yaxnëtë jyojknëtë ma hebreo ja'ayëtyën? E ko tnija'awëtyë ko ja Tios ja kyaaxë ënäty të jyä'ty jam ma ja hebreo ja'ayëtyën.

7Ënät ja tsë'ëkë tyuktëjkëtyë ets y'ënantë: Yë Tios yë'ë jam të jyä'ty, ëëtsajtëm tëë nitujkëmë, ka'ap nijëna'a jëtu'un jyäty kyëpetynyën ma ëëtsajtëmën.

8¿Tii ënät ntuuntakmëp? ¿Pën ënät xyajtsokmëp ko jam nka'amëty Tios kyë'ë'am mëti'ipë maaytyääyëpën winë? Wa'ats nija'awëmë ko yë'ë ojts tyaj'o'kta'ay tëkokyë yë Egiptë ja'ayëty jam të'ëts'itjotm mëët ja kanaaknaxpë ja pa'am ëyo'on.

9Paaty tyam tsojk amëk jotmëk näpyëjktakëmë, pëjkë'ëktë yë ntuunpäjnëty mëti'ipë mëtsiptuuntëpën, tsojk ntsipjëtu'unëmë amëjaaw ma nxëëw'ajtëmën filistejë ja'ay. Këtiipë jëna'a yë xytyuunpë'ajtmëty yë hebreo ja'ayëty jëtu'un tä yë'ëjëtyën jeky të yajpaatën ma ëëtsajtëmën.

10Ënät ja filistejë ja'ayëty tyëjkëtyë tsiptuunpë mëët ja Israel ja'ayëty, ja filistejë ja'ayëty yë'ë ojts myëtakojnëtëpë; ja Israel ja'ayëty jëtu'unyë ja kyäktaaytyë ets nyëjkxtaaytyë ma ënäty y'ijta'aktën. Nimay yajxon ja ja'ay y'o'ktë jä'ä xëëw. Mëti'ipë naaxkëjxy tsiptuuntën ja Israel ja'ayëty, jä'ä y'o'ktë ni''i'px majk mil.

11Ojts näjyëtu'un tjä'äpëktë ja Tios ja kyaaxë ets tyaj'o'ktë näjyëtu'un ja Ofní ets Finees mëti'ipë myaank'ajtypyën ja Eli.

12E ojts tu'uk oywyi'ix jyaakke'eky jam tsipjotm, yë jyä'äy yë Benjamín ets pëyi'ikyë jyä'äjty jam Siló, jä'ä xëëw, nikëëts ixkëëts jyä'äjty ets ninaax ëxnaax.

13Ko jam jyä'äjty, yë Eli jam ënäty y'u'unyë tsajptëjk ëkë'ëm ma tu'uk yë mëj sillën, yë kyëwen'ajtyp ja në'ë tu'u, jä'ä ko janty määpy janty tajp ënäty mëëtpë ja Tios ja kyaaxë. Ko tääpë ja tsiptuunpë tuk'ëwa'anëy ja naax kajpn mëti'ipë ënäty të tyuny të jyätyën, ënät ja ja'ayëty ojts tyëkëtë yaxpë jojkpë jampë tsyëënëtën.

14Ko ja Eli tmëtooy ja ja'ay tyäty ya'ax tyäty jyoktë, tä tyajtëëy: ¿Tiitën ko ja'ay yaxtëpë jyojktëpë? Ënät tääpë ja ja'ay ojts pëyi'ikyë nyijkxy ma ja Eli yajpaatyën ets tuk'ëwa'anëy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

15Eli jä'ä ënäty ja jyëmëjnë majkta'px majkmokx tëkëëk ets ka'ap ënäty y'ëk'ijxnë.

16Tääts ja ja'ay y'ënëmaayë: Ëjts jamës tyam ntsoony tsipjotm, oyës wi'ix të njaakke'eky. ¿E wi'ixts jam të xy'ixy winë u'unk maay? Jëtu'un tyajtëëy ja Eli.

17Tääts ja ja'ay y'ënëmaayë: Tëë ja Israel ja'ayëty kyäkta'atë ets janty may yë ja'ay të y'ëk'o'knëtë, tëë y'ooktë nimäjtsk ja mmaank Hofní ets Finees, ets näy tëë ja filistejë ja'ayëty tmënëjkxtë ja Tios ja kyaaxë.

18Tim je'eyë ojts tnikäjpxy ja ja'ay ja Tios ja kyaaxë, jëtu'unyë yë Eli tsyajpënë'ka'tsy jam tëjkwinm, e komë tëë ënäty myëjja'ayënë ets je'emty yajxon. Jëtu'unyë ojts ja jyëwiits tyimtëjtuky ets y'o'ky. Jä'ä ënät të tyuny teety jam ma Israel kajpnën wëxtyikxy jëmëjt.

19Ja xyä'kxy mëti'ipë yë Finees tyo'oxytyëjk'ajtypyën, u'unk mëët ënäty yajpaaty, ko tmëtoowpaty tëë ja Tios ja kyaaxë yajmënëjkxy ets ko tëë ja tyeety myë't y'ooky ets ja nyiye'etyëjk, ënät ja jyotmay ni'ikyë myëjtäky ets ja pëjkën ato'onën tmënajxy tyajnajxy koonëm ja y'u'unk naaxwiiny jyä'äjty.

20E ko t'ijxtë ja to'oxytyëjkëty ko mëpaatëp y'o'knë, ënät t'ënëmaaytyë: Këtii mtsë'ëkë mjawë, ye'etyëjk m'u'unk'ajtypy. Yë'ë ka'ap y'ëtsooy ets ka'ap tuuny këwentë.

21-22Ets tyajxëëwpejty ja myaank Icabod, jä'ä ko tyaa y'ënäny: Yë Israel jëtu'unyë të wyi'imy mëj'ajtëntuk, jä'ä ko tëë yajpëjkëtë ja Tios ja kyaaxë. Mëët ko jëtu'un y'ënäny, jä'ä ënäty tyijpy ko ja Tios ja kyaaxë wiink ja'ay të myënëjkxyë, ko ja tyeety myë't të y'ooky ets ko ja nyiye'etyëjk ënäty näjyëtu'un të y'ooky.

1 Samuel 5

1Ko yë filistejë ja'ayëty tjä'äpëjktë ja Tios ja kyaaxë, ënät jam tmëtso'ontë Eben-ézer ets ojts tmënëjkxtë jam Asdod.

2Ko jam tmëja'ajtë jap tpëjktaktë ma ja tyiosëty jap yajpaatyë mëti'ipë xyëëwajtypyën Dagón.

3E komjëpom ko myiintë yë ja'ayëty mëti'ipë kukajpn'ajtëpën jam Asdod, ënät tuk'ijxpäjjë ko ja Dagón naaxkëjxy jyëpijpnë, winkon ma ja Wintsën ja kyaaxën. Ënät tyajpëtë'ktë ets jatëkok tpëjktaktë jam ma ënäty të yajpaatyën.

4E ko kyomjëpom'ajty näjyëtu'un ojts jatëkok tpatkojnëtëpë ja Dagón naaxkëjxy jyëpijpnë, jam kaaxë winkon mëti'ipë ja Wintsën jyä'ä'ajtypyën ets t'ijxtë ko tëëtëm ja kyëpajk nyëka'ay ets mäjtsk ja kyë'ë jam ëpëky jyëpijpnë naaxkëjxy. Yi'iyë ojts ëmuum jyaak wë'ëmy ja kepy'apujxtuky.

5Paatykyëjxm tyampaat yë teetytyëjkëty ko jam tyëkëtë ma Dagón yë tsyajptëjkën, ka'ap tuktäántë yë tëjk'apu'uy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

6Ok yë Wintsën mëk tëytyuuny yë ja'ayëty jampë tsyëënëtën Asdod ets mëti'ipë yajpatëpën ma jampë ja it naaxwiinyëtën, tääts tyukmiinëtë ja yuu pa'am mëkëtypë, tä yë pu'utspa'amën, xi'ikyë pa'amën ets tsaamaxnën.

7Ko y'ijxtë jëtu'un ja Asdod ja'ayëty, ënät y'ënantë: Yë kaaxë mëti'ipë Tios jyä'ä'ajtypyën mëti'ipë y'ëwtajtëpën yë Israel ja'ayëty, ka'ap mëpaat yaa yajpaaty. Jä'ä ko paatykyëjxm jëtu'un tyam o'ktëy njajtëmë ets nëkooyë këxëty yë yuu pa'am myiinë ets ix näjyëtu'un yë Dagón yë'ëpaat pyatënë ja tëytyu'unën mëti'ipë ntios'ajtëmën.

8Paaty ojts tëkokyë twoowmujkta'atë yë mëjja'aytyëjk ets kopktëjkëty jampë yajpaatën ma filistejë kajpnën ets tyajtëëwtë: ¿Tii mëpaat ntu'unëmë mëët yë Tios yë kyaaxë mëti'ipë yë Israel ja'ayëty y'ëwtajtëpën.? Tä y'ëtsoowtë: Mënëjkxtë jam Gad. Tääts ja filistejë ja'ayëty ojts jam tyajnëjkxtë.

9E ko jam tyajtso'ontë, Tios mëk ojts jam ja ëyo'on tyajkëtä'äky ma ja naax kajpnën. Jä'ä ko wa'ats ja ja'ayëty ojts pya'ampäjta'atë mëët ja ki'ix pa'am ets ja pu'uts pa'am; ojts pya'ampäjta'atë mëjja'ay, mutskja'ay.

10Ko jëtu'un t'ijxtë, ënät jatëkok tmëtso'ontë ets ojts tmënëjkxtë jam Ecrón, ko jam tmëja'ajtë, ja ja'ayëty mëti'ipë jam tsënaaytyëpën ënät y'ënaantaktë: Tëë ënät tmëmintë ja Tios ja kyaaxë mëti'ipë yë Israel ja'ayëty y'ëwtajtëpën yaa ets xytyukyaj'o'kta'aja'anëmë.

11Tëë ënäty tëkokyë ja ja'ayëty tsyë'ëkëtëjkëtya'atë mëët ja mëk pa'am jampë jyëtityën mëti'ipë ja Tios të tkexyën, ënät ojts tyaxmujkta'atë ja kopktëjkëty mëti'ipë jam yajpaatën ma ja filistejë kajpnën ets t'ënëmaaytyë: Mënëjkxtë ya'atë Tios yë kyaaxë ma të xymyëtsoontën, nëjkx jam pëjkta'aktë jatëkok ma të y'ityën këtiipë n'o'ktä'ämyëty.

12Ja ja'ayëty jampë kyukajpn'atën nëkooyë yaxnëtë jyojknëtë mëët ja yuu pa'am mëti'ipë myënajx yajnajxtëpën. Jä'ä ko ja mëti'ipë ënäty ka'ap y'ooktënën ujts ënäty yajpatnëtë ja nyini'kxëty mëët ja ki'ix pa'am.

1 Samuel 6

1Ja Tios ja kyaaxë jä'ä ënäty jam të y'ity wëxtujk po'o ma ja filistejë ja'ayëtyën.

2Ets ja filistejë ja'ayëty tyaxmujktaaytyë ja teetytyëjkëty, xëëwmääpyëtëjkëty ets tyajtëëwtë: ¿Tii mëpaat n'ëktu'unëmë mëët ja Wintsën ja kyaaxë? Tuk'ëwa'anëtëkës wi'ixës mëpaat jatëkok nyajwinpitë.

3Tä y'ëtsoowtë: Pën myajwinpitantëp jatëkok ja Tios ja kyaaxë mëti'ipë yë Israel ja'ayëty y'ëwtajtën, këtii jëtu'unyë xymyënëjkxtëty. Kwanë ko miitsëty winë xymyo'otëty yë Wintsën mëti'ipë mtukyajjotxäämtëpën. Jëtu'un'äämpy miitsëty mtso'oktëty ets xyjyä'äkyukëtëty wi'ixykyëjxm ko mtëytyunëtë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

4¿E tiitsës mëpaat nmo'otë etsës ntukyajjotxäämtëty? Jëtu'un ojts tyajtëwtë. Ets ja teetytyëjkëty y'ëtsoowtë: Yë'ë m'oytyuntëp wëxtujk yë pu'ts pujxn ets xyajnikojtu'utëty yë ki'ix, tu'ukjaty këëktu'uk tkutänyëty ja filistejë ja'ay. Ja wëxtujkpë mëti'ipë nyikopk'ajtëpën ja filistejë kajpn, ëpëky näjyëtu'un xyajnikojtutëpëty mëkoxk yë tsuk, yë'ë mtuk'oytyuntëp yë pu'ts pujxn, pën mnija'awëtyëp ko yë mkopktëjkëty nän yë'ë jëtu'unpë pya'am'ajtëp.

5Paaty, yajnikojtu'utë yë ki'ix pa'am ets tsuk mëti'ipë këtye'eytyëpën ma naax kajpnën ets mëjpëjkta'aktë yë Tios mëti'ipë y'ëwtajtëpën yë Israel ja'ayëty; jëtu'un n'ëk'ijxmëty kooxyëp näyajjëwa'akëty yë ëyo'on jotmay ma miitsëtyën, ma tiosëtyën ets ma naax kamën.

6¿Wi'ix ko ënät miitsëty janty juun yë mjot mwinma'any xypyëjkta'aktëty jëtu'un tä y'ëtë'ëtstën yë Egiptë ja'ayëty ets yajkutujkpë, koonëm ojts ëxëëk ja Tios tyunëtë täänëm t'ëxmajtstë ja Israel ja'ayëty?

7Paaty nëjkx oytyuntë tu'uk yë kepy wintëkäämpë jemypyë ets xy'ixta'atëty nimäjtsk yë tsajpkaa mëti'ipë jam yë y'u'unkën ka'apë nijëna'a yu'uynyëmën, yë'ëts mtukmëtsumëtëp yë kepy wintëkäämpë, je'eyëp tëy ko këtii ja y'u'unk xytyukpanëjkxtëty, jam ja ëpëky xyajwë'ëmtëty kemjyotm.

8Jamts xykyëxpëktëty ja Wintsën ja kyaaxë ma ja kepy wintëkäämpën ets näjyëtu'un jam pë'am xypyëjkta'aktëty kaaxëjoty ja pu'ts pujxn mëti'ipë je Wintsën ënäty mooytyëpën ets jyotxäämëty. Ets nëjkx jam tu'ujëjp'am xytyu'ujëjpwopëtë je'eyë ets xy'ëxmatstëty wä'än atu'uk tnëjkxy.

9Je'eyëp tëy ko yajxon xytyim'ixtëty pën jamtsow nyijkxy Bet-semes ma të tsyoonyën ma tnaax'aty tkajpn'atyën. Yë'ë yajtujknijawëp ko janty Tios ënäty o'ktëy xyajjajt xyajkëpäjtëm mëti'ipë y'ëwtajtëpën yë Israel ja'ayëty. E pën kajts jamtsow nyijkxy jää näjyëtu'un ntuknija'awëmëty ko ka'ap yë'ëjëty, tim pa'amën ënäty jëtu'un të tyimmiimpë.

10Ja ja'ayëty jëtu'un ojts tuntë, ojts nimäjtsk ja tsajpkaato'oxy t'ixta'atë ets tyajku'ëtujktë ja y'u'unkëty jam ma ja tsyënaaytyaknën, tä ja tsajpkaato'oxy tukmëtsu'umëtyë ja kepy wintëkäämpë.

11Ënät jam tkëxpëjktë ja Wintsën ja kyaaxë, ets näjyëtu'un ja kaaxë ma jap y'itën ja pu'ts pujxn mëti'ipë jëtu'un yaj'ijxpën tä yë ki'ix pa'amën ets tsukën.

12Ko ja tsajpkaato'oxy yajtu'ujëjpwojpëtyë jamtsow ojts nyëjkxtë Bet-semes, muup ojts nyëjkxtë ets tu'ukyë ja tu'u tpëjktë nimaa kyakuye'eyëtë. Yë filistejë ja'ayëty ojts tpatsoontë ja kepy wintëkäämpë, ix'am je'eyë tpaye'eytyë, jampaat tpaja'ajtë ma ja Bet-semes ja tsyëpa'an nyaxtën.

13Ja ja'ayëty mëti'ipë jam kukajpnajtëpën Bet-semes jampë ënäty tyuntën kyamjotmëty ma ja tsajpmok tyajpëtë'ëktën, yajxon ojts xyoontaknëtë ko ja kaaxë yajmëminy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14Ko ja kepy wintëkäämpë jam jyä'äjty ma Josué kyamën jampë kyukajpnëtyën Bet-semes jam wya'ak'o'oyëy. Jam ijty tu'uk yë mëjtsaa. Ënät ja ja'ayëty mëti'ipë jam kukajpnajtëpën ojts tpujxta'aktë ja kepy wintëkäämpë ets tja'axy'ajtë, tääts tyaj'o'ktë ja nimäjtskpë ja tsajpkaato'oxy ets ja Wintsën jä'ä tukwintsë'këtyë.

15Ja Leví ja'ayëty tëë ënäty tyajjënaktë ja Tios kyaaxë ets ja kaaxë ma jap myintën ja pu'ts pujxn mëti'ipë jëtu'un këxë'ktëpën tä yë ki'ixën ets tä yë tsukën ets jam tkëxpëjktaaytyë tsaakëjxm. Jä'ä xëëw yë ja'ayëty jampë kyukajpn'atën Bet-semes ojts tjanty myo'otë ja Wintsën ja wyintsë'kën kanaakpëky.

16Ko ja filistejë ja'ayëty jëtu'un t'ijxtë ja niwëxtujkpë, mëti'ipë mëj'äämpy ijtëpën kyajpnjotmëty, ënät ojts wyimpijnëtë ets nyëjkxnëtë ma ja kyajpnëtyën jam Ecrón.

17Ja mëkoxkpë ja pu'ts pujxn jëtu'unpë kyëxë'ëkyën tä ki'ixën mëti'ipë ojts ja Wintsën jä'ä yajtukë'ëtëkën ets jyotxäämëty, yë'ë ënäty kyutënaaytyëp ja kajpn mëti'ipë xyëëwajtëpën Asdod, Gaza, Ascalón, Gad ets Ecrón.

18E ja tsuk näjyëtu'un nyiwinë'atë tä ja filistejë ja kyajpnëtyën, ma ja nimëkoxpë kyukajpn'atën ja filistejë ja'ayëty. Ja mëjtsaa mëti'ipë yajnikajpxpën ma tpëjktaktën ja kaaxë, tyampaat je'eyën jam yaj'ixy ma jam ja kyamën ja Josué mëti'ipë jam kukajpn'ajtpën Bet-semes.

19E ja Wintsën ojts tyaj'o'knë ja ja'ayëty jampë kyukajpn'atën Bet-semes, mëët ko ënäty të kyu'ixëtë jap kaaxëjoty kë'ëmwinma'any. Jä'ä y'o'ktë ja ja'ayëty oy nitëkë'px majkën. Ja naax kajpn mëk tja'awëtyë mëët ko ënäty ja Wintsën të tyajkutëkoy ja mayjyä'äy ko tukjoot'anpëjky.

20Paaty y'ënantë ja Bet-semes ja'ayëty: Pën jëtää jampaat jeky y'ëk'ity juuky Tios wintum mëti'ipë wa'atsën? ¿Pën jëtää jam ëxëëk winë y'ëktuunpy ko yaa tsyoonëty ma ëëtsajtëmën?

21Ënät ja käjpxy tkäjxtë jam Quiriat-jearim ets t'ënëmaaytyë ja ja'ayëty jampë kyukajpn'atën: Yë filistejë ja'ayëty tëë jatëkok tyajwinpitë ja Wintsën ja kyaaxë, paaty miits yam npëjktsowtë ets xynyimintëty tääts xymyënëjkxtëty.

1 Samuel 7

1Ënät ojts jam jyänty jya'të ja Quiriat-jearim ja'ayëty ets tyajtso'ontë ja Wintsën ja kyaaxë. Ko jam tmëja'ajtë kyajpntum jam ojts tpëjkta'aktë ma ja Abinadab ja tyëjkën, jam ijty tunkëjxm tsyëënë; ets tkënu'kxtë ja myaank mëti'ipë xyëëwajtypyën Eleazar ets yë'ë tkëwent'atëty.

2I'px jëmëjt ja kaaxë jam y'ijty Quiriat-jearim ets ja Israel ja'ayëty yajxon t'ixtaaynyëtë ja Wintsën ja pyutëjkën.

3Paatykyëjxm ja Samuel t'ënëmaay tëkokyë ja naax kajpn: Pën miitsëty winë aaw winëjot yë Wintsën mnätyukë'ëtëkëtë ets pën mju'taaytyëp ja wiink tios ma mjëën mtëjkëtyën tä yë Astarté mëti'ipë wiink ja'ayëty y'ëwtajtëpën. Ets ja jyuukyajtën yë'ë

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Wintsën tmo'otëty ets yë'ë y'ëwtatëp. Yë Wintsën nëjkxëp myajtso'okëtë ma filistejë ja'ayëty tyam ëxëëk mtunëtën, pën mkumaaytyëp yë Wintsën ets pën mëjpëjktaktëp.

4Ënät ja Israel ja'ayëty tjantyjyu'taaytyë ja Baal ets ja Astarté ja y'awinaxëty ets je'eyë t'ëwtajtë tu'ukyë ja wyintsën Tiosëty.

5Ets ja Samuel ni'ënä'ämëy ets ja ja'ay ye'eymyuktëty jam Mispá, jëtu'un y'ënäny: tyamës yë Wintsën nmënu'kxta'akëty ets npa'ëyow mnajts'ëyowëtëty.

6Yë Israel ja'ayëty ojts jam tyu'ukmukjta'atë Mizpá ets nëë jam may tniwijtspäjtë yë'ëts ojts yë Tios tukwintsë'ëkëtë tä yë ayajk ako'onën. Jä'ä xëëw ka'ap kyääytyë, jëtu'unyë ojts ayuu xyëëwnaxtë ets kë'ëm nyäja'awëy'ijtëtë ko tëë ënäty ja Wintsën tmëtëkoytyë mëjwiin këjää. Jam Mizpá jam ojts yë Samuel y'awinpity tu'uwinye'epyë ets tsip twinye'eyëty ets ja naax kajpn näjyëtu'un twinye'eyëty.

7E ko yë filistejë ja'ayëty nija'awëtyë ko yë Israel ja'ayëty tëë ënäty jam tyu'ukmuktë Mizpá, ënät tnitso'ontë ja Israel ja'ayëty. Jä'ä ojts tyoontë mëti'ipë nyikopk'ajtëpën ja naax kajpn, e ko ja Israel ja'ayëty jëtu'un tnija'awëtyë mëk ojts tsyë'ëkëtë.

8Tä ja Samuel t'ënëmaaytyë: Këtii m'ëmony, mënu'kxta'ak yë Wintsën mëti'ipës nTios'ajtëpën ets wä'än xykyuwa'antës ets wä'än xyajtso'oktës ma tääpë filistejë ja'ayëtyën.

9Ënät yë Samuel ojts tu'uk tyaj'ooky yë kupixyny u'unk ets tukwinno'ky yë Tios, ets tkunu'kxtäky ja Israel ja'ayëty, e ja Wintsën ojts ja jyänty y'ëtsoyë.

10Tam ënäty yë Samuel tyäky ja wintsë'kën nino'okpyë, ko yë filistejë ja'ayëty jam tyukja'ajtëtë. E yë Wintsën ojts tu'uk yë mëk'ënääw tkukäjxnaxy ma filistejë ja'ayëtyën, yë'ëts ojts y'ëtsë'këtya'ajëtë. Jëtu'un'äämpy ojts yë Israel ja'ayëty yë'ë myëta'aktë.

11Yë Israel ja'ayëty ënätyë tsyo'ontë jam Mizpá ets tpatso'ontë ja filistejë ja'ayëty, ëxëëk ojts tuntë ets jëtu'un timypyaja'ajtë jam Bet-car.

12Tä ja Samuel tkoonë'ky tu'uk yë tsaa ets tpëjktäky ma mëët nyäpyaatëtën yë Mizpá ets Sen. Tä txëëwmooy jampë it naaxwiinyëtë Eben-ézer, jä'ä ko tyaa y'ënäny: tyampaat yë Wintsën të xypyutëjkëmë.

13Yë filistejë ja'ayëty ka'ap ojts y'ëkmëtaknëtë, jääpaat jëtu'un kyijxy nyäjxy, ka'ap ojts y'ëkyajmëma'ayënëtë nëkoo Israel ja'ayëty. Mapaat yë Samuel jyuuky'äjtyën yë Wintsën ëxëëk tuuny yë filistejë ja'ayëty.

14Ja kajpn mëti'ipë ënäty të yajpëjkëtën ja Israel ja'ayëty ojts jatëkok tjä'äpëktë, jä'ä yajtijtë Ecrón ets Mizpá. Jëtu'un'äämpy jatëkok ja Israel ja'ayëty tpatë ja y'it nyaaxëty mëti'ipë ënäty ja filistejë ja'ayëty të tyukniwojptu'utëtën ets jotkujk ojts yajpaatë mëët ja Amor ja'ayëty.

15Mapaat yë Samuel jyuuky'äjtyën jëtu'un ojts twinye'ey ja tsip ets ja naax kajpn.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

16Winjëmëjt ijty nyijkxy jam Betel, Guilgal ets Mizpá, tääts ja amay jotmay tnipaye'ey mëti'ipë ja Israel ja'ayëty myëët'ajtëpën.

17Ko tyajwintu'upëjktaay tääts ijty jatëkok jam wyimpity Ramá ma ja y'ijtaknën ets ijty t'ëne'emy tëkokyë ja Israel kajpn. Ojts jam näjyëtu'un tyajkojy tu'uk yë wintsë'këntyakn mëti'ipë yë Wintsën tyukyajnikojëyën.

1 Samuel 8

1Ko ja Samuel ojts myëjja'ayënë, ënät ojts ja myaank nimäjtskpë tuknipëky ets twinye'eytyëty ja naax kajpn ets ja tsip näjyëtu'un.

2Tu'uk ja myaank, jä'ä txëëwaty Joel, e ja mëmäjtskpë Abías; jam ijty y'ënä'ämtë Beerseba.

3E tääpë ëna'këty ka'ap ojts oy winë tuntë tä ja tyeetyën, je'eyë ijty tsoktë ja wit meeny, ko pën tii tuuntëkoy ja meeny y'ëxajëkyojtëp tääts ka'ap tii winë oy tnipaye'eytyë.

4Ënät ja mëjja'aytyëjk ojts ye'eymyuktë ets ojts tninëjkxtë ja Samuel jam Ramá, tääts mëët myëtya'aka'antë

5ets t'ënëmaaytyë: Samuel, mijts kujk mëj ja'ayënë ets m'u'unk m'ëna'k ka'ap oy y'ënä'ämtë tä mijtsën, paaty npëjktsowtë ko nikë oy ko tu'uk xynyikajpxpätëty yë yajkutujkpë mëti'ipës xy'ënä'ämtëpën, jëtu'un tä wiinkëtypë kajpnën myëët'ajtëp yë yajkutujkpë.

6Samuel ka'ap ojts t'oyjyawë ko jëtu'un ja Israel ja'ayëty y'ëna'antë, ko t'amëtowtë ja yajkutujkpë, paaty ojts ja Wintsën t'ëwaanë,

7e ja Wintsën tyaa y'ëtsoowë: Mijts kupëkymës mëti'ipë naax kajpn m'amëtoowëpën. Jä'äxë ko ka'ap myijtsëty m'ixtijyë, ëjts yë xy'ixtijtëp, ëjts jëtu'un xykyatsojktëp ets n'ënä'ämëtyës ma yë'ëjëtyën.

8Yë'ëjëty jëtu'unyëm jyä'äy'atë. Maju'unëmës jap nyajpëtsëmtën Egiptë ets tyampaat jëtu'unës xëmë yë jyot wyinma'any xytyuk'ixtë tä tyam xy'ixy xykyoyën; jëna'ajëtyë tëëjës xy'ëk'ëxmajtstëpë tääts yë wiink tios tpanëjkxtëkëtë.

9Paaty n'ënëëmë ko kupëk je'eyë ijxtëm y'ëna'atën; je'eyëp ko tuk'ëwaanë wi'ix nëjkx ja yajkutujkpë jyä'äy'ätyën ets ijxtëm nëjkx winë tunyën ma yë'ëjëtyën mëti'ipë ënäty ënä'ämëtëpën.

10Tä ja Samuel tukmëmëtyäky ja naax kajpn wi'ix ënäty ja Wintsën të y'ëtsoyën.

11Ets y'ënäny: Ya'atë jëtu'un nëjkx ja yajkutujkpë tuny ma miitsëtyën. Waatswitsy nëjkx ja m'u'unk m'ëna'këty tyajye'ey, mëti'ipë nëjkx tkëwent'atën ja pujxnwintëkäämpë, mëti'ipë myëtsiptuuntëpën, mëti'ipë nëjkx jëyujk këjxy jyëtityën ets mëti'ipë nëjkx yë'ë nyätyukëwent'atyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

12Pënëty nëjkx tpëjktä'äky ets tniwintsën'atëty nitu'kmil ja tsiptuunpë ets mëti'ipë nëjkx tniwintsën'atëty niwëxtyikxymyajk je'eyë. Nëjkxëp näjyëtu'un tpëjktä'äky mëti'ipë ja kyam tyu'u pëjktakxëtëpën ets mëti'ipë nëjkx ja pëjktä'äky tyajpëtë'ëktën; ëpëky nëjkx tpëjktä'äky pën yaj'oyëtëpën ja ti'px, ja ku'umën, ja yenypyujxn ets ja pujxnwintëkäämpë mëti'ipë myëtsiptuuntëpën.

13Nëjkxëp näjyëtu'un twoy ja mnëëxëty ets yë'ë tuk'oytyunëty ja pa'akxu'kpë, ja ka'ayën ukën ets ma kyojyën ja tsyajpkääky.

14Nëjkxëp tniwa'any ja oyëtypë ja m'it mnaaxwiinyëtëty, ja mkam mtu'ujëty ma xyaj'itën ja tsatym ets ja olivë ets nëjkx tmo'oy jä'ä ja tyuunpëtëjk.

15Ja majk pëkpyë ja m'ujts pajkëty ets mtsatymkyamëty, tu'kpëky nëjkx mpëjkxëtë ets yë'ë nëjkx tmo'oy ja tyuunpëtëjk ets mëti'ipë mëët tyuunmukyën.

16Nëjkxëp näjyëtu'un mpëjkxëtë ja mtuunpëty ye'etyëjkpë to'oxytyëjkpë, näjyëtu'un ja mjëyujk mtsajpkaajëty ma nëjkx tyajtunyën ets tuk'oy'atëty.

17Nëjkxëp näjyëtu'un tu'kpëky tjëëpëky ma ja majk pëkpyë xyajtänëtën ja mtsajppax mkupixynyëty ets miitspaat nëjkx xymyëtuntë.

18E koots ënäty jëna'a xywyinkjawëtë ja yajkutujkpë mëti'ipë ënäty kë'ëm të xywyin'ixtën, yë Wintsën ka'ap nëjkx m'ëk tuunëtë këwentë.

19Ja kajpn tyaa ojts y'ëtsoy ko Samuel tyukmëmëtyaktaayëtë wi'ix ënäty y'ixë'atyën: Wä'än timwyi'ixëty, ëëtsëty ntsojktëpës tu'uk yë yajkutujkpë,

20jëtu'un tä wiinkëtypë ja naax kajpn ja yajkutujkpë tmëët'atën, mëti'ipës xy'ënä'ämtëpën ets mëti'ipë nëjkx xytyu'uwinwowtësën ma ënäty ja jëën tsip yajmëët'atyën.

21Ko ja Samuel jëtu'un tmëtoow'ijtaay wi'ix ja naax kajpn y'ënä'änyën, tä ojts ja Wintsën tuk'ëwaanë.

22Tä ja Wintsën y'ëtsoowtë: Mëmëtow ijxtëm y'ëna'antën, nikajpxpäjtë tu'uk yë yajkutujkpë. Tä ja Samuel ja Israel ja'ayëty t'ënëmaay ets wyimpijta'atëty jatëkok ets nyëjkxtëty ma nyaax kyajpnëtyën.

1 Samuel 9

1Ma ja Benjamín ja jyä'äyën, jam ijty tu'uk yë ja'ay txëëwaty Quis, yë'ë myaank yë Abiel ets y'ok'u'unk yë Seror. Yë tyeety yë tyatwelë jä'ä ijty xyëëwajtyp Becorat; yë'ë myaank yë Afíah. Yë Quis mëj'äämpy ijty yë ja'ay yaj'ityë ets aak wiinkutsë'këyëp oypyënëty.

2Tam ijty tu'uk yë myaank pi'k ëna'kpë ets janty'oy yaj'ixy, jä'ä txëëwaty Saúl. Ni pën ënäty jam Israel jëtu'un janty'oy kyakëxë'ëky tä yë'ëjën, janty yeny ijty tyänë ni pën t'ëwtajnëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

3Tu'kxëëw tu'kjëmëjt ojts tyëkooytyëpë ja Quis ja kyërukts. Ënät t'ënëmaay ja myaank Saúl: Nänyipëjktaakët ets nëjkx yë krukts xy'ixta'ay, mpawowëp tu'uk yë mtuunpë.

4Ënät ja Saúl tsyo'ony ets tuknajxtaay ja tunjot kopkjoty mëti'ipë ja Efraín nyitënääpyën, nyajxë'ky jam ma ja it naaxwiinyëtë txëëwatyën Salisá, e ja kyërukts ka'ap tpaty. Ojts näjyëtu'un jam jyajëtity ma ja it naaxwiinyëtën mëti'ipë yë Benjamín nyitënääpyën, ja kyërukts kä'äpyëm tpaty.

5Ko jam jyä'äjty ma ja itjot txëëwatyën Zuf, ënät ja Saúl t'ënëmaay ja tyuunpë mëti'ipë ënäty jämyëët'ajtëpën: Tsojk nwinpijtëmë, jä'ä ko nteetyës maaynyëp tajnëp ënät jamnë mëët ëëtsajtëmë ko ka'ap n'ëkja'ajtënë, këtiinëm ja krukts pën yajpatp kayajpatp.

6E ja tyuunpë tyaa y'ëtsoowë: Ma ya'atë kajpnën tam tu'uk tsyëënë yë ja'ay mëti'ipë y'akäjpxypën tii yë Wintsën tyunäämpyën. Ja'am n'ëk'ijxëmë, kooxyëp xynyatuk'ëwa'anëmëty mëti'ipë tu'u mëpaat nmajtsëmë.

7Jam, jëtu'un y'ëtsooy yë Saúl. Je'eyëp ko, ¿Tii tëy nmo'omyëp? Ix ni tsajpkääky nkamëët'ajtëmë mëti'ipë jeexyë nmo'oyëmën.

8Tä ja tyuunpë y'ëtsooy: Tyapës tu'uk yë poop pujxn meeny nmëëtëty. Yë'ë ënät nmo'omyëp jyëwyiin ets xytyuk'ëwa'anëmëty mëti'ipë tu'u mëpaat npanëjkxëmën.

9Tëëyëp ko ijty ja Israel ja'ayëty tii tnija'awëja'antë ma Tiosën, tyaa ijty y'ëna'antë: Ja'amtë n'ijxëmë mëti'ipë winë nyajtsja'apën. Jä'ä ko ja mëti'ipë tyam yajtijpën käjpxynyajxpë, jä'ä ijty yajtijy najtsja'apë.

10Oy nja'amëty. Jëtu'un y'ënäny yë Saúl. Ënät ojts nimäjtsk nyëjkxtë ma jam tsyëënën ja Tios mëtuunpë mëti'ipë y'akäjpxypën winë mëti'ipë Tios tyunäämpyën,

11e jam ma tu'u jam wyimpetyën mëti'ipë ja'ajtpën jam kajpntum, jam tpatë ja to'oxy'ëna'këty mëti'ipë nëëkoompë nëjkxtëpën ets tyajtëëwtë: ¿Yaa ja kajpn ma yajpaatyën mëti'ipë nyajtsja'apën winë?

12Tääts ja to'oxy'ëna'këty y'ëtsoowtë: Jëtu'un, yaa yajpaaty, je'eyëp ko wäänë mjaaknajtsye'eyëtëty. Nëjkxtë jotëkoy ets xypyaatëty, tyam tam ja ënät myina'any, jä'ä ko yë'ë ja wintsë'kën yakäämpy ma tsajptëjkën.

13Paaty ko jam mja'tëty, yë'ë tim ixtaaykyojtë ënätyë, naamka'anëm jam nyijkxynyëm tsajptëkotm ma ja ëkujkyxyëëw y'apaatëja'anyën. Yë ja'ayëty yë'ë jëyëjp y'ëwxitantëp koonëm jya'tëty täänëm kyäya'antë, jä'ä ko kopkpëky ko jëyëjp tkënu'kxëty ja wintsë'kën, täänëm kyäya'antë mëti'ipë të yajwowtën. Paaty jotëkoytyë, nëjkxtë jëtu'un timtyämyë tääts xypyaatëty.

14Jëtu'un'äämpy tyu'uye'ey'ëtëtstë, tam ënäty tyimja'ajnëtën ko yë Samuel jam myiny, jam ënäty nyijkxy ma ja tsajptëjkën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

15Ëxë'ëypyë ma jyata'anyën ja Saúl, Tios tëë ënäty tuknijawë kuma'ayjoty yë Samuel ya'atë aaw ayuk.

16Jëpom ntuknikäxa'any tu'uk yë ja'ay, jam tsyoony ma Benjamín yë y'itjotmën, mëti'ipë mkënu'kxëpën ets yë'ë y'ënä'ämëty maas yë nnaax nkajpnën, yë Israel kajpn. Yë'ë nëjkx tyaj'ëwaatsëpëtsëmy yë Israel kajpn ma ëxëëk jyatën kyëpätën, mëët yë filistejë ja'ayëty, jä'ä ko npa'ëyoowtëpës ko ka'ap jyotkujk'atë.

17Ko ja Samuel t'ijxy ja Saúl, tä ja Wintsën y'ënëmaayë: Xii ja ja'ay mëti'ipë të ntukmëmëtyä'äkyën. Yë'ë jëtu'un y'ënä'ämëp ja naax kajpn.

18Tëë ënäty jam jya'të ma ja kajpn yajnitëkën, ënät ja Saúl tmëwinkoony ja Samuel ets tyajtëëy: ¿Tun yë mëyajtën tuk'ëwa'anëtyëkës maa jëtu'un ja tyëjk ja mëti'ipë najtsja'apën?

19Ëjts jëtu'un mëti'ipë najtsja'apën, jëtu'un y'ëtsooy ja Samuel. Ja'amtë ma tsajptëjkën täats jam n'akujkyxyëëw'ajtmëty, jopynyëm n'ëtsoowinpitëty mëti'ipë mnijawëjäämpyën, täats mnëjkxëty.

20E ja krukts mëti'ipë tyëkëëkxëëwëp myajtëkooyën, tëë ja yajpaaty, paaty këtiimës yë'ë xymyëmay xymyëtajy. Näyjyëtu'un, mijts mjä'ä'atäämpy mëti'ipë mëk tsyojkën'ajtëpën yë mjëëky mëku'uk, Israel ja'ayëty.

21Tä ja Saúl y'ëtsooy: Wi'ix koo, ëjts Benjamínkës n'ap'ajtyp, ka'apë nëkooyë yë jyä'äy nyimayëtyën. Ëjts yë nteety ntaakës ëyoowtëp yë'ë, ets aakjëtu'un yë Benjamín yë jyä'äy. ¿Wi'ix koos jëtu'un xy'ënëëmë?

22Tä ja Samuel ojts twoownëjkxy ja Saúl mëët ja tyuunpë tëkoty, ma ënäty jap yajpaatën ja ja'ayëty mëti'ipë mëj'äämpy ijtëpën ma ja naax kajpnën, jää jëtää ënäty japëty ni''i'px majkën.

23Tä ja Samuel t'ënëmaay ja yajtojkx'o'oyëpë: Yajmin ja tsu'utsy mëti'ipë të nmo'oyën ets xypyëjkë'ëkëty.

24Ënät ja yajtojkx'o'oyëpë ënätyë t'apëjkëty texyjoty tu'uk ja puuy ets tmooy ja Saúl. Tä ja Samuel y'ënëmaayë: Ya'atë të myajtuknipëjkë'ëkë mijts. Kay uuk, ëjtsës kë'ëm të mpëjkë'ëky ets mijts ntuknipëjkë'ëkë maas ja naax kajpn të nwoowmukyën. Jëtu'un'äämpy ojts ja Saúl kyäy mëët ja Samuel jä'ä xëëw.

25E kom jam tsyo'onëtë ma ja tsajptëjkën ets nyëjkxnëtë ma ja kajpnën, jap ojts tyaj'oyëtë ja Saúl ja myaatakn tëjk'ëjxy.

26Ko ojts kyootsënë tä ja Saúl nyäkyo'kënë. Komjëpom tä ja Samuel pyejty jap tëjkkëjxy ets tyujxy ja Saúl ets t'ënëmaay: Pëtë'ëk ets mnëjkxëty. Täats nimäjtsk pyëtsëëmtë jap tëja'p, yë'ë Samuel mëët yë Saúl.

27E ko jam kajpnpë'am jyajtë, tä ja Samuel t'ënëmaay ja Saúl: Ënëëmë yë mtuunpë wä'än tjaamë'ëky ets mijts ëwxitmës wäänë, jä'ä ko ayuk yam tu'uk nmo'ojäämpy mëti'ipës yë Wintsën të xytyuk'ëwaanën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

1 Samuel 10

[1]Ënät yë Samuel ojts tpëjkë'ëky tu'k'apëjkën yë on ets tukuja'axy yë Saúl, tä t'ënëmaay: Yë Wintsën yë'ë tyam mtuknipëjkëp ets mijts xy'ënä'ämëty yë Israel kajpn ma mijts mkukajpnëtyën. Mijts jëtu'un mtsiptunëp ets xyajtso'okëty ma myëtsiptëjkën. E ya'atë mtuk'ixëp ets xymyëpëkëty ko mijts jëtu'un tyam myajtukmëkënu'kxëp ets xy'ënä'ämëty yë nyaax kyajpn.

[2]Tyam ko ënät yaa näy'ëxmajtsëmëty, jam xypyata'any nimäjtsk yë ja'ay ma nyaax kyajpnën yë Raquel, jam ma txëëw'atyën Selsah mëti'ipë yë Benjamín nyitënääpyën. Yë'ë mtuk'ëwaanëjanëtëp ko ja mjëyujk tëë ja yajpaaty mëti'ipë ënäty m'ixtääpyën ets ja mteety ka'ap ja t'ëkmëmaay t'ëkmëtajnë, mijts ja tyam je'eyë mëmaay mëtajënëp.

[3]E ko wäänë mjaaktu'uye'eyëty, jam ma txëëwatyën Tabor, nitëkëëk jam yë ja'ay xypyata'any mëti'ipë pa'tëjkëtyëpën Betel ets nëjkx t'ëwtata'antë yë Tios, tu'uk tmënëjkxy tëkëëk yë tsajppax, tu'uk tëkëëk yë tsajpkääky ets tu'uk yë'ë myënëjkxyp yë tsatym nyëë po'oxuyjoty.

[4]Ënät nkajpxpo'kxa'anyë ets mäjtsk yë tsajpkääky mo'oja'anyë, m'ëxajëp.

[5]Ko jam mja'tëty Guibeá mëti'ipë Tios jyä'ä'ajtypyën, ma filistejë tsyiptuunpëtëjk jya'ajta'aktën. Ko jam nkajpntëkëty jam xypyata'any nikanaak yë käjpxynyajxpëtëjk mëti'ipë yaj'ijxtëpën mukëtëp yowë, jam tsyoontë ma tsajptëjkën. Ets ma yë'ë ye'eytyën kanaak yë ja'ay wyinye'eyëtë mëti'ipë yaj'ënantëpën ak, xijn, xuxn ets kow.

[6]Ënät yë Wintsën yë myëk'ajtën y'oyajtën mtuktëkëja'anyë ets näjyëtu'un myaj'ixa'any mukëp yowë, tëkatsyjyä'äy mkawinpita'any.

[7]Ko jëtu'un tyunëtëty jyatëtëty ma mijtsën mëti'ipës yam n'akäjpxypën, mijts kë'ëm m'ixëp tii ënäty mtunäämpy, yë Wintsën yë'ë mputëkëjanëp.

[8]Ets ënät jam mnëjkxëty ok Guilgal, jamts näpyatëmëty ets ja Wintsën ja wyintsë'kën yajmo'ojëty tu'ukmukyë mëti'ipë yajyajkpën, ko ja nay'ëëw'oy näykyajpx'oyë mëët y'ity. Jam m'ëwxitëty oy wëxtujk xëëwën, koonëmës nja'tëty eets ntuk'ëwaanëty tii mtunëpën.

[9]Tim je'eyë yë Saúl jam tsyo'ony ma Samuelën, ënät ojts yë Tios yajtëkajtsxëty yë jyot wyinma'any; jä'ä xëëw wa'ats y'atëëwtaay mëti'ipë ënäty të yajtukmëmëtyä'äkyën.

[10]Ko yë Saúl mëët ja tyuunpë jam jyä'äjty Guibeá, ënätyë ojts nyipëtsëmëtë ja käjpxynyajxpëtëjkëty mëti'ipë ënäty jëtu'un këxë'ktëpën ëmu'ukyë ja'ayën. E ja Saúl nän ënätyë ja Tios ojts ja myëk'ajtën tyuktëkëty ets y'awinpijty ijxtëm ëmu'ukyë ja'ayën.

[11]E ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty ja Saúl ixy'ajtëpën, ko jëtu'un y'ijxëtë näjyëtu'un y'ëtitsy y'ënäny tä ja käjpxynyajxpëtëjkëtyën, ënät nyäyajtëëwëtë: ¿Tiijën yë Quis myaank jajtëp këpäjtëp? ¿näjyëtu'unën yë Saúl të y'awinpijnë käjpxynyajxpën?

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

12Ënät tu'uk y'ënäny: ¿Pën yë'ëjëty tyeety'ajtëp? Jam tu'uk yë ayuk tsyoony mëti'ipë ënaanpën: ¿Yë Saúl käjpxynyajxpën näjyëtu'un të y'awinpijnë?

13Ko ja Saúl jatëkok y'awinpijty wijy kejy, ënät jam jyä'äjty ma tyëjkën.

14Ets ja jyämy yajtëëwëtë: ¿Maaxën të m'otstë? Tä ja Saúl të y'ëtsooy: Kruktsës ojts të n'ixta'atë, e koos të n'ixtë ka'ap maa, täätsës të ninëjkxtë yë Samuel.

15Tä ja Saúl ja jyäm y'ëtsooy: E yë Samuel ¿Wi'ix të m'ënë'ëmxëtë? Tukmëmëtyakës tun yë mëyajtën.

16Tä ja Saúl ojts t'ëtsoy ja jyäm. Yajxonës të xytyimtukwinjawëtës ko ja krukts tëëjëk ja yajpaaty. Je'eyëp ko a Saúl, ka'ap ojts ja jyäm tukmëmëtyä'äky ko ënäty ja Samuel të kyënu'kxyë ets yajkutukëty.

17Kom ok Samuel tmëkajpxmujktaay ja Israel ja'ayëty ets jam tyu'ukmuktëty Mizpá ma t'ëwtata'antën ja Wintsën.

18Jamts t'ënëmaay: Yë Wintsën, mëti'ipë Tios'ajtpën ma Israel ja'ayëtyën jëtu'un y'ënä'äny: Ëjts jëtu'un miits të njuutë ja Egiptë, miitsëty Israel ja'ayëty, ojts nyaj'ëwaatsë pëtsëmtë ma ënäty yë Egiptë ja'ayëty o'ktëy mtunëtën ets jam wiink naax wiink kajpn ma ënäty ëxëëk mjatën mkëpätën.

19E tyam m'ixtijnëtëp ja Tiosnë mëti'ipë të mjuutëtën ma ënäty ja amay jotmay xymyëët'atën. Yë'ë jëtu'un m'ixtijtëp ko miits tu'uk yë yajkutujkpë xy'amëtowtë mëti'ipë m'ënä'ämëtëpën. E paaty ënät tyam n'ënëëmëtë ets xywyinkuwa'akëtëty yë Wintsën tu'kkajpnjaty ets tu'kja'ayjyäty.

20Tä ojts ja Samuel tni'ënä'ämë ets ja ja'ayëty wyinkontëty tu'kkajpnjaty. E yë'ë ojts tyuka'ayë ja Benjamín ja jyä'äy.

21Ënät t'ënëmaay ja Benjamín ja jyä'äyëty ets jyaak mëjwa'aktëty jawäänë, e ko ja xyëëw pyo'o yaj'ijxpëtsëëmy yë'ë ojts tyuka'ayë ja Matrí jyiiky myëku'uk, e ko jatëkok ja xyëëw pyo'o yaj'ijxpëtsëëmy, yë'ë ojts tyukjka'ayë ja Saúl ja myaank yë Quis. Tääts t'ijxtaaytyaktë ets kamaa tkapatë.

22Tä ojts ja Wintsën tmëkajpxtë ets tnijawëja'antë pën ja Saúl jam yajpaaty. Ënät Ja Wintsën y'ëtsoowinpijty ko ja Saúl tam ja ënäty yajpaaty je'eyëp ko tëë ënäty nyäyu'utsyë ma ja xyuumy tyaj'itën ja mayjyä'äyëty.

23Ënät ojts poj'am tninëjkxtë ets jap tyajpëtsëëmtë ma ënäty të nyäyu'utsyën. Ko jam may ja'aywyintum nyäjxy, ënät ojts yaj'ixy ko ni pën ënäty jëtu'un kyayenyëty tä yë'ëjën.

24Tä ja Samuel tyajtëëy ja mayjyä'äy: ¿Tëë xy'ixtë pën jëtu'un yë Tios të twin'ixyën ets yajkutujkpë'atëty? Ka'ap maa wiinkpë, pën mëpaat yaj'ijxkijpxy mëët yë'ë. Tääts tëkokyë ja mayjyä'äy yujk'ënantë: Yajkutujkpë, yajkutujkpë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

25Tä ja Samuel ojts tkë'ëyäky ma ja naax kajpnën ja ënä'ämën tëyajtën mëti'ipë tunëpën ma ja ënä'ämpë tyuna'anyën. Yajxon tkëjxjaaytyääy nokykyijxy ets tpëjktäky jap tsajptëkoty. Ko jëtu'un tyuuntaay jyajtaayë, tä ja Samuel ojts ja ja'ay t'ënëëmë ets jatëkok wyimpijta'atëty ma tyëjkëtyën.

26Ja Saúl ojts näjyëtu'un nyëjkxnë jam ma tyëjkën jam Guibeá, e yë Tios ojts tuktëkë nimäjtsk nitëkëëk yë ja'ayëty mëti'ipë jyämyëët'ajtën.

27E jëtu'un ijxtëm xëmë jyäty kyëpetyën ka'ap ma ja ja'ay tyëkoy'äty mëti'ipë je'eyë wyiin y'aaw myëtitypyën ets mëti'ipë ënantën: ¿Tääpë jëtää ënät xy'ëkyajtsokmëpë? je'eyë ojts nëëxi'ik tukxi'iktë ets ka'ap tyajnikëxë'ktë ja winkutsë'kën ma yë'ëjën; e ja Saúl ka'ap timmyëjpëjktäky oy ja ja'ayëty wi'ix y'ëna'antë.

1 Samuel 11

1Nahas mëti'ipë jam yajkutujkpën Amón, ojts nyijkxy jam Jabés ma ja Galaad itjotmën ets tyajtu'ukmujky ja tsyiptuunpëtëjk, tä tnitëkëja'any ja naax kajpn. E ja ja'ayëty jampë tsyëënëtën Jabés tyaa t'ëtsoowtë ja myëtsipëty: Tsojk ntu'unëm tu'uk yë käjpxtyu'unën ets tyam miits nmëtuntëty.

2E Nahas mëti'ipë Amón ja'ayën tyaa y'ëtsoowëtë: Oy, tyam yë käjpxtyu'unën yajtunëty, je'eyëp tëy ko këëktu'ukës yë m'a'oywyiin njuutëty, jëtu'unts yë Israel ja'ayëty o'ktëy jyatëty kyëpätëty.

3Tä ja mëjja'aytyëjk y'ëtsoowtë jampë tsyëënëtën Jabés: Mooytyëk ëëts wëxtujk xëëw ets ntuk'ëwaanëtëtyës yë Israel ja'ayëty, e pën kajts pën myiny mëti'ipës mëpaat xypyutëkën, ënät ëëtsëty näkyë'ëyakëtëty ma miitsëtyën.

4Tä ja kukäjpxy jam jyajtë Guibeá ma ja Saúl ënäty tsyëënën ets tuknija'awëtyë ja naax kajpn mëti'ipë ënäty amay'ajtp jotmay'ajtpën. Tä ja ja'ayëty tyëjkëtyääpyë jëëpyë yaxpë.

5E ja Saúl, tsajpkaa ënäty ojts të tyajjë'kxy ko jam jyä'äjty kajpnjotm, ënät tyajtëëy: ¿Tii ja'ay jajtëtëp? ¿Wi'ix ko jyë'ëtë ya'axtë? Ënät yajtukmëmëtyäky ja amay jotmay mëti'ipë ënäty të tnikajpxtën ja ja'ayëty jampë tsyoontën Jabés.

6Ko ja Saúl jëtu'un tmëtooy ja aaw ayuk, ënät tyuktëjkëyë ja Wintsën ja myëk'ajtën y'oyajtën ets yajxon jyoot'anpëjky.

7Tääts mäjtsk yë tsajpkaa tyaj'o'ky ets tukpujxëtyääy, ojts tkäjxwä'kxy ma tëkokyë ja it naaxwiinyëtë tnitänën ja Israel kajpn. Ets ja kukäjpxyëty y'ëna'antë: Jëtu'un yajtunëty ja jyëyujk tsyajpkaa ja ja'ay mëti'ipë ka'ap tpuwa'akën ja Saúl ets ja Samuel. E komë ja ja'ayëty ojts ja tsë'ëkë tyuktëjkëtya'ajëtë, poj'am myujktaaytyë ets tpuwa'këtyë ja Saúl ets ja Samuel.

8E ko ja Saúl ojts tmëtoy ja jyä'äy jä'ä nyiwinë'ajtë tëkëëk mëko'px mil, yi'iyë mëti'ipë jam kukajpnajtëpën Israel, ëpëky i'px majk milpë mëti'ipë jam kukajpnajtëpën Judá.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

9Ënät t'ënëmaay ja mëti'ipë ënäty të tmëmintën ja aaw ayuk: Ënëëmëtë yë ja'ayëty mëti'ipë jam tsënaaytyëpën Jabés, ko jëpom kujkxyëëw ëëts nëjkx nyajtso'oktë. Ënät ojts jyänty nyëjkxtë ets tukmëmëtyaktë ja ja'ayëty jampë kyukajpn'atën Jabés, e ko jëtu'un tmëtoowtë mëk xyoontaktë.

10Tääts t'ënëmaaytyë ja Nahas: Jëpom ëëts nekyë'ëyaka'anëtë ma miitsëtyën ets xy'ixtëty wi'ix ëëts xytyuntë xy'ënëëmëtë.

11Komjëpom tëkëëkpëky ojts yë Saúl tyajwä'kxy yë tsiptuunpëtëjk, e kajts ënäty xyiinyënëm ko jam tyëjkëtyë ma ja myëtsipëty jam jyajta'aktën. Wa'ats tyaj'o'ktaaytyë ja Amón ja'ayëty ets jëtu'un tyimkujkxyëëwëy. E mëti'ipë ojts jyaakwë'ëmtën juuky ojts nyäpyuwa'ktuta'ajëtë ets nitu'uk ojts kyawë'ëmtë.

12Tam mëti'ipë y'ënëmaaytyën ja Samuel: ¿Pën jëtu'un të y'ëna'antë ko yë Saúl ka'ap tjëkyepy yajkutujkpë'atëty? Mooytyëk ëëtsëty wä'än tyämyë t'ooktë.

13E ja Saúl ënätyë ojts tukkajpxë ets y'ënäny: Tyam ni pën mëpaat kya'ooky, jä'ä ko yë Wintsën yë'ë të tyajtso'oky yë Israel kajpn.

14Ja Samuel, tëkokyë ja ja'ay t'ënëmaaytyääy: Ja'amtë Guilgal, wä'än jam yë Saúl yë y'ënä'ämën tyajtso'ontä'äky.

15Ënät tëkokyë ja naax kajpn nyëjkxtaaytyë jam Guilgal ets nikajpxpäjtë ja Saúl ets yajkutujkpë'atëty. Tääts näjyëtu'un tyajktë ja wintsë'kën Tios wintum ma mëët ja nay'ëëw'oy näykyajpx'oyë tyaj'apatëtyën. Saúl mëët tëkokyë ja'ayëty jotkujk nyäjya'awëtyë.

1 Samuel 12

1Tä ja Samuel t'ënëmaay ni'ëmukë ja Israel ja'ayëty: Miitsëty wa'ats xy'ixtë xynyijawëtë ko tëkokyë mëti'ipë m'amëtoowtëpën ëjts kupëkyës njëkyepy, tëëjës tu'uk yë yajkutujkpë xy'amëtowtë, e tyaas tyam npëjktä'äky.

2Tyaa jëtu'un ja yajkutujkpë mpëjktä'äkyës mëti'ipë ënä'ämaanpën ma miitsëtyën ets mëti'ipë mtu'uwinye'eyëtëpën. Ëjts tëëjës nmëjja'ayënë ets tëëjës nkupo'ojënyë. Yi'iyës yë n'ëna'k jaakyajpatëp ma miitsëtyën. Ëjts tëëjës miits oy ntu'uwinye'eytyë, tyimtso'ontäky jëtu'un maas n'ëna'k'ajtyën ets tyampaat maas tëë nmëj ja'ayënën.

3E tsyaatsës miits xymyëët'atës: Miits mnija'awëtyëp pën tëëjës pën yë jyëyujk tsyajpkaa npëjkë, pën tëëjës pën nkamëj'ixy ëkë ëxëëk ntuny n'ënëëmë, ëkë pën tëëjës ja wit meeny ja'ay npëjkë, maas ëjts ntuk'oy'ätyën; pën tëëjës ëxëëk ja'ay ntuny oypyënëty, ëkë tëëjës ja'ay wit meeny muum xytyukwin'ëëny maajës ja ëxëëkpë ntunyën, jyëkyejpyës xytyukwinmëtowtëty Tios wintum ets yajkutujkpëwintuuy mëti'ipës yë'ë të twin'ixyën. Ëjts jëjp'ixyës nyajpaaty ets nkumëtowëtyës pën jamës muum të nkamëtä'äky.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

4Tä ja Israel ja'ayëty y'ëtsoowtë: Ka'ap pën nijëna'a të xyaj'ëyoy ets ka'ap pën nijëna'a ëxëëk të xytyuny të xy'ënëëmë ets ka'ap nijëna'a të xynyimeenypyiky ja tëko'oyën.

5Jëtu'un ja Samuel ojts tnikäjpxy ja ayuk: Yë Wintsën ets ya'atë yajkutujkpë yë'ë jëtu'un wë'ëmtëp ijxpë nija'apë ko miitsëty ka'ap tii tëko'oyën të xypyaatë ma ëjtsën. Tääts y'ëtsoowtë ja Israel ja'ayëty: Tëyajtën jëtu'un.

6Ojts ja Samuel näjyëtu'un ja naax kajpn t'ënëëmë: Yë Wintsën yë'ë jëtu'un ojts tyajtuny yë Moisés ets Aarón ko tyajpëtsëëmtë jap Egiptë yë m'ap m'okëty.

7Paaty tyam nänyipëjktaakëtë, jä'ä ko yë'ëjës yam nkajpxäämpy nmëtya'akäämpy mëët miitsëty Tios wintum, mëti'ipë yë'ë të tunyën oy tsuj ma miitsëtyën ets näjyëtu'un ma ja m'ap m'okëtyën.

8Ko yë Jacob ojts mëët yë y'u'unk y'ëna'k jap nyëjkxtë Egiptë ets ëxëëk tyuunëtë yë Egiptë ja'ayëty, ja m'ap m'okëty ka'ap tmëmëta'akantën ja nätsyäätyunë. Paaty ojts ja Wintsën tmëkajpxtë ets tkejxy ja Moisés ets ja Aarón mëti'ipë yajpëtsëëmtën jap Egiptë ja m'ap m'okëty ets yaa tyajmiiny ma tyam yaa mtsëënëtën.

9E yë'ëjëty ojts ja tja'atyëkooynyëtë ja wyintsën Tiosëty. Paatykyëjxm ojts kyë'ëyajkënëtë ma ja Sísara ja tsyiptuunpë wintsënën, jampë tsyoonyën Jabín mëti'ipë jam yajkutujkpën Hazor ets näjyëtu'un ma ja filistejë ja'ayëtyën ets ma ja yajkutujkpë mëti'ipë jam ënä'ämpën Moab, mëti'ipë mëët tsyiptuuntën.

10E yë'ëjëty ko jëtu'un jyajtë kyëpäjtë, ënätnëm ots t'ixkaptë pën jëtu'un Wintsënajtp, ets tja'awëy'ijtë ko tëë ënäty pyokytyuntë ko t'ëxmajtstë ja wyintsën Tiosëty ets ko ja wiink tios ojts tpanëjkxtëjkënyëtë tä ja mëti'ipë xyëëwajtëpën Baal ets Astarté; e ojts mëk tmëpëjktsowtë ja Tios ets ojts pyokymyä'kxëtë ets yajtsokëtë ma ja myëtsiptëjkëtyën, ko t'ëwtajtë winë aaw winëjot yi'iyë tu'uk.

11E mëët ko jëtu'un mëk ja Tios tmëmaaywyajtstë ënät tyuknikäjxëtë ja Jerubaal, Barac, Jefté ets ja Samuel ets yë'ë mputëkëtëty ets myajtso'okëtëty ma ja mëtsiptëjkëtyën ets jëtu'un'äämpy jotkujk mjuuky'atëty.

12E miitsëty ko xy'ijxtë ja Nahas mnipëtë'ëka'anëtë, mëti'ipë yë Amón ja'ayëty yajkutujkpë'ajtëpën, ënätyë ojts tu'uk yë yajkutujkpë xy'amëtowtës mëti'ipë m'ënä'ämëtëpën ets wa'ats xynyijawëtë ko yë Wintsën yë'ë myajkutujkpë'ajtëp.

13E tyaa ënät ja myajkutujkpëty mëti'ipë të xytsyojkën'atën. Tyaa ënät ja Wintsën mo'ojëtë ja myajkutujkpëty mëti'ipë të xy'amëtowtën.

14Tyam miits ënät mpatëtëp pën mëjjawëjantëp yë Wintsën ets pën m'ëwtatantëp yë'ë, miits mnija'awëtyëp pën nkäjpxymyëtowantëp ets pën mpatunantëp yë y'ënä'ämën tyiyajtën ets mjuuky'atëty jëtu'un tä yë'ë tsokyën, jëtu'un'äämpyts jotkujk myajpaatëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

15Jä'ä ko pën miitsëty ka'ap xymyëmëtowtë ets m'ixtijtëp ja y'ënä'ämën tyiyajtën, yë'ë nëjkxëp yë mtëytyunëtë ets näjyëtu'un ja myajkutujkpëty.

16Paaty yam n'ënëëmëtë ets këtii mye'eymya'atëty jëtu'unts xy'ixtëty ja Wintsën ja myëj'ajtën mëti'ipë yë'ë tyunäämpyën miits mwintuuy mwinkujkëty.

17E tyam miitsëty wa'ats xy'ixtë xynyijawëtë ko ka'ap tyu'uy pyojy ma jeexyë ja tsajpmok yajni'ipyën ¿Këtiijë?. E tyamtsës yë Wintsën nmëkajpxa'any ets nmëpëjktsowa'anyës wä'än tyajtu'uy ets jëtu'un xynyijawëtëty ets xyjyä'äkyukëtëty, ko mëti'ipë të xytyuntën yë Wintsën ka'ap yë'ë të t'oyjyawë ko miitsëty xy'amëtoopëtë tu'uk yë yajkutujkpë.

18Ënät ojts ja Samuel ja Tios tjanty myëpëjktsoy, e ja Wintsën ënätyë tyaj'ëtëtstäky tyaj'ënaantäky ja poj ënääw ets tyuuy janty kom. Ko jëtu'un ja naax kajpn t'ijxtë ënät ojts ja tsë'ëkë tyuktëjkëtya'ajëtë ma Tiosën ets ma ja Samuelën.

19Tä t'ënëmaaytyë ja Samuel: Samuel tun yë mëyajtën mënu'kxta'ak yë mWintsën mëët ëëtsëty këtiipës n'ooktëty. Jä'ä ko janty poky jëtu'un ëëtsëty të ntuntës koos të n'amëtoowpëtë tu'uk yë yajkutujkpë.

20Tä ja Samuel y'ëtsooy: Këtii mtsë'ëkëtë. Tëy ko tëë mpokytyuntë e këtii mmaytyë mtajtë, tyam yi'iyë yë Wintsën tsyojkpy ets këtii xynyawa'ktu'utëty ets xy'ëxmatstëty, tu'ukyë yë'ë timy'ëwtatë winë'aaw winëjot.

21Këtii yë'ë xypyanëjkxtëkëtëty yë wiink tios, mëti'ipë ka'ap tjëkyepyën mputëkëty ets myajtso'okëtëty.

22Jä'ä ko yë Wintsën mëti'ipë ënäty m'ëwtajtëpën ka'ap nëkoo xyëëw tukxi'ika'any, paaty ka'ap yë m'ëxmatsa'anëtë, ni'ikyë tkuwa'ana'any ja mkajpnëty.

23E ëjts mëti'ipës xypyatpën, yë'ë ko tyam nkënu'kxta'aka'antë janaam jatsojk. Ntukni''ixëja'antë wi'ix mëpaat mjuuky'atën oy tsuj ets wi'ix mëpaat oy winë xytyuntën.

24Yi'iyë tëy tsojkëp ets miitsëty xywyinkutsë'ëkëtëty yë Wintsën Tiosë ets xëmë yë'ë xy'ëwtatëty mëët yë tëyajtën ets winë aaw winëjot. Nijëna'a xykyaja'atyëkoytyëty mëti'ipë yë'ë oy winë tyuunpyën mëët miitskyëjxmëty ets xytyuk'oy'atëty.

25E jää tëynyë ko ënäty miitsëty je'eyë ja ëxëëkpë xypyanëjkxtëjkënëtë, nëjkxëp ja mkutëkooynyëtë, näjyëtu'un ja myajkutujkpëty.

1 Samuel 13

1Ko yë Saúl ojts tyuuntso'ontä'äky jam ma Israel kajpnën mëj ëna'k ënätynyë, tëë ënäty ëka'any tyuny ma yajkutujkpë'atyën,

2ko nitëkëëk mil twin'ijxy ja tsiptuunpëtëjk ma ja Israel ja'ayëtyën. Nimäjtsk mil ojts tmëwë'ëmy jam Micmás ets ma ja kopkjotmën mëti'ipë yajtijpën Betel. E ja nitu'kmil

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

yë'ë ojts mëët wyë'ëmtë ja Jonatán jam Guibeá ma ja Benjamín ja jyä'äy tnitänën. E ja mëti'ipë ka'ap yajwin'ijxtën ojts ja yajkäjxta'atë ma jyëën tyëjkëtyën.

3Ja Jonatán ojts jam tpawojpkäkta'ay ja filistejë ja'ayëty mëti'ipë ënäty jam Guibeá këwent'ajtëpën, e ja filistejë ja'ayëty ojts tnijawëtë ënätyë. Paatykyëjxm ojts ja Saúl tyäky ënätyë ja nija'awën maajaty ja naax kajpn tnitänën ja Israel ets txuxmujkta'atëty ja hebreo ja'ayëty.

4Tëkokyë ja Israel ja'ayëty wa'ats tnija'awëtyääytyë ko ja Saúl ënäty tëë tyajkutëkooytyä'äy ja filistejë ja'ayëty mëti'ipë këwent'ajtëpën. Paatykyëjxm ja filistejë ja'ayëty mëk tukjoot'anpëjktë ja Israel ja'ayëty. Ko ja Israel ja'ayëty ye'eymyujktaaytyë ënät tpuwa'këtyë ja Saúl jam Guilgal.

5Yë filistejë ja'ayëty näjyëtu'un ojts nyäyajmujkta'ajëtë ets mëët tsyiptuna'antë ja Israel ja'ayëty. Ja ënäty tmëët'atë i'px majk mil yë pujxnwintëkäämpë mëti'ipë myëtsiptuuntëpën, nitëtujk mil mëti'ipë jëyujk këjxy nëjkxtëpën ets ja mëti'ipë tekyye'epy nëjkxtëpën jëtu'un nyimay'ajnëtë nëë'ajinën. Tä nyëjkxta'atë jam Micmás ets jam awinmtsow Bet-avén, jam y'ijtakn tyaj'ixtaktë.

6Yë Israel ja'ayëty mëj jotmayjoty ojts nyäyjyawëtë, jä'ä ko ja filistejë ja'ayëty jëtu'unyë tyukpëtijtmujkëtë. Paatykyëjxm ojts jap muum jyaak näyu'utsëtë aankjoty, jutjoty, wokjoty ets tam mëti'ipë muum mo'ontsjoty näyu'tsëtën, tääts jyaak näyajtsokëtë.

7Nimay ojts tuknajxnëtë ja Jordán nëë ets jamtsow nyajtskäkëtyë ma ja Gad ets Galaad y'itjotmën. Yë Saúl ojts jyaak wë'ëmy jam Guilgal, e tëë ënäty tyëkooynyëtë, ja tsyiptuunpëtëjk tsë'ëkë tsë'ëkë jyaak pänëjkxëtë.

8Jam yë Saúl y'ëwxijty wëxtujk xëëw, jëtu'un tä ënäty ja Samuel të y'ënë'ëmxëtyën, ma ojts wëxtujk xëëw kyä'pxyën ka'ap yë Samuel jyä'äjty, ojts pyoxnë, paaty ja ja'ayëty ojts wintu'uk patu'uk tsyo'onëtë.

9Ënät ja Saúl ni'ënä'ämëy: Yajmintë yë tsajpkaa mëti'ipë wintsë'kën'ajtpën ets ja nay'ëëw'oy näykyajpx'oyë yajtunëty. Ets ojts yë'ë kë'ëm tnino'oky ja wintsë'kën.

10Tam ënäty ja Saúl timy nyino'ktaaynyë ja wintsë'kën ko ja Samuel jyä'äjty. Tä ja Saúl pojën tnitso'ony ja Samuel ets tkajpxpo'kxa'any.

11E ja Samuel tyaa y'ënëmaayë: ¿Wi'ix ko jëtu'un të m'ëtë'ëtsy? Ets ja Saúl y'ëtsooy: Koos të n'ixy mijts ka'ap m'ëkmiinë tä të xyjyanikäjpxyën ets koos të n'ixy ni'ikyë yë filistejë ja'ayëty myiin'ëtë'ëtstë jam Micmás,

12ënätës të nmay të ntajy ko ntij yaa Guilgal xy'ëknikëta'akanëtës ets ka'anëm nätyukë'ëtëkëtyës ja Wintsën. E jëtu'un'äämpts kë'ëm ya'atë tsajpkaa të nyaj'ookyës etsës ja wintsë'kën të nyäky.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

13Tä ja Samuel y'ëtsooy: Tääpë të xytyunyën ka'ap myëtëyëty. Kooxyëp të xytyuny tä yë Wintsën të m'ënë'ëmxëtyën, yë m'ënä'ämën mkutujkën xëmëkyëjxm jeexyë y'ity ma Israel ja'ayëtyën.

14E tyam ënät yë mkutujkën jëjptukaanp yë'ë. Yë Wintsën yë'ë ënät kë'ëm y'ixta'ajëp pën tsyojkpy ets ënät tpëjkta'akëty ënä'ämpë ma kyajpnën, mëët jä'äkyëjxm ko mijts ka'ap të xytyuny tä ënäty të mja'ënëmxëtyën.

15Ënät ja Samuel ojts jam tsyo'onkojnë Guilgal ets ojts nyijkxy. E ja maytsyiptuunpëtëjk jä'ä ojts tpanëjkxtë ja Saúl ets tsyiptuna'antë. Jam tsyo'ontë Guilgal ets jyajtë jam Guibeá ma ja Benjamín tnitänën. Jam yë Saúl tmëtyooy yë tsyiptuunpëtëjk, jä'ä nyiwinë'ajtë nitëtujk mëko'px.

16Saúl ets ja myaank Jonatán mëët ja tsiptuunpëtëjkëty mëti'ipë ënäty pänëjkxëtëpën, jam ojts wyë'ëmtë Guibeá ma ja Benjamín ja nyaaxjotmën; e ja filistejë ja'ayëty jam ojts wyë'ëmtë Micmás.

17Oy ënäty tëkëëkpëky të jyatsoontë ja tsiptuunpë filistejë ja'ayëty. Tu'kpëky ojts jam nyëjkxtë Ofrá ma ja itjot txëëwatyën Sual,

18tu'kpëky ojts nyëjkxtë jam Bet-Orón ets tu'kpëky jam tunkëjxm ma txëëwatyën Seboím jam të'ëts'itjotm.

19Ma yë Israel ja'ayëtyën ni pën ënäty jam tkatuunk'aty yë yajpujxn o'oyëk. Paaty yë filistejë ja'ayëty ojts jotkujk tyimmay tyimtajtë ko yë hebreo ja'ayëty ka'ap tjëkyäptë tyajkojtëty yë yenypyujxn ets kyu'umënëty.

20Paaty ja Israel ja'ayëty ko tjëjpmä'äja'antë ja tyuunpäjnëty mëti'ipë tyukpujx tyukka'tstëpën ets tyuknaaxjä'ptëpën, jam ijty nyëjkxtë ma ja filistejë ja'ayëtyën.

21Ets ko yajjëjpmä'ätë ja tyuunpäjnëty tsow yajxon tnipëktë ja filistejë ja'ayëty.

22Paatykyëjxm ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty jyämyëët'ajtëpën ja Saúl ets Jonatán ka'ap tmëët'atë ja tyi'pxnëty, kyu'umënëty ets ja pyujxnëty. Je'eyë nimäjtsk mëti'ipë myëët'ajtëpën winë.

23Tyamts ja filistejë ja'ayëty kä'pxy yajxon yajpaatë. Ënät ja filistejë ja'ayëty tu'kpëky jam tsyo'ontë ets nyëjkxtë jam Micmás.

1 Samuel 14

1Tu'kxëëw tu'kjëmëjt yë Jonatán mëti'ipë myaank'ajtypyën yë Saúl, ojts t'ënëëmë yë tyuunpë: Pamiinkës, tsojk ntuknajxëmë yë mëjnëë, wä'än ntsiptu'unëmë mëët yë filistejë ja'ayëty jampë yajpaatën awinmtsow. E ja Jonatán ka'ap tuk'ëwa'anëy ja tyeety.

2Yë tyeety jam ënäty yajpaaty tunkëjxm ma tu'uk yë mëj kepypya'tkën, ma ënäty yë ja'ay të tyajpajk'atën yë tsajpmok. Jam ënäty näjyëtu'un yajpaatë yë tsiptuunputëjk nitëtujk mëko'px.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

3Ja ja'ay mëti'ipë teety'ajtpën jä'ä jëmëjt jä'ä txëëwaty Ahías, yë'ë myaank yë Ahitub ets tsyojkmaank yë Icabod. Yë Icabod yë'ë tyeety'äjtyp yë Finees, yë y'ok'u'unk yë Eli, ja Wintsën ja tyuunpë, jampë tyunyën Siló. Ja ja'ayëty ka'ap ojts nija'awëtë ko ja Jonatán tsyo'ony.

4E yë'ë tam ënäty jya'tanë ma yajpaatën ja filistejë ja'ayëty. Ja tu'u mëti'ipë jam nëjkxpën itkujky ënäty nyäxy ma ja tsaatun tu'uk txëëwatyën Bosés ets tu'uk Sene.

5E yë filistejë ja'ayëty jä'ä ënäty të nyäyyajwa'kxëtë mäjtskpëky: Tu'kpëky anëkëjxmtsow ma txëëwatyën Micmás ets tu'kpëky ëpa'tkë'ëmtsow ma mëët yë Guibeá nyäwyinku'ixëtyën.

6Ets ja Jonatán t'ënëmaay ja tyuunpë: Jotëkoy ja'amtë jamtsow awinm ma yajpaatën tääpë ja'ayëty ka'apë tnijawëtën pën y'ëwtatëpën. Kooxyëp yë Wintsën xynyaputëjkëmëty. Jä'äxë ko mëët yë'ë ka'ap jyatsipëty ko xyajmëta'aka'amëty oy yë ja'ay nyimayëty ëkë nyiwäänëty.

7Tääts y'ëtsooy ja tyuunpë: Tun tii mmääpy mtäjpyën, ëjts tyaajës nyajpaaty ets nputëkëja'any.

8Ënät ja Jonatán y'ënäny: Ëk'ix tsojk ximtsow awinm najxëmë ma tääpë ja'ayëty jam yajpaatën ets yajxon nätyuk'ijxëmëty.

9Pën xy'ënëma'ayën ets n'ëwxijtmëty jam kë'ëm xynyikëtakmëty, jamts njantywyë'ëmëty ets ka'ap ninëjkxmëty.

10E pën xy'ënëma'ayëm ets mpa'tëjkëmëty jëtu'un njantyu'unmëty, jä'ä ko yë'ë ënäty ja Wintsën nyikäjpxyp ko nmëta'aka'anëm.

11Jëtu'un ojts tjantytyuntë ojts nimäjtsk nyätyuk'ixëtë ja filistejë ja'ay. E ko yë filistejë ja'ayëty jëtu'un t'ijxtë tääts y'ënantë: Ix tamts ja ënät pyëtsëëmta'atë ja hebreo ja'ayëty ma yu'utsy të yajpaatën

12Tääts ja Jonatán mëët ja tyuunpë yajyaxëtyë: Yam ku'të, tyam tu'uk yë ayuk nmo'oja'antë. Tä ja Jonatán t'ënëmaay ja tyuunpë: Pamiinkës jä'ä ko yë Wintsën tëë kyë'ëyakëtë ma Israel ja'ayëtyën.

13Yë Jonatán matsyë jaaxyë ojts jam pya'tëkë kopkkëjxm mëët ja tyuunpë. Jënu'un ja Jonatán ja myëtsip tkutijnaxyën, ja tyuunpë jä'ä yaj'o'kpy.

14Ma ja Jonatán mëët yë tyuunpë tnipëtë'kyën ja filistejë ja'ayëty, jä'ä ojts tyaj'ooktë ja myëtsipëty, i'px.

15Tëkokyë ja filistejë ja'ayëty mëti'ipë ënäty jam yajpatëpën ma ja y'ijtaknëtyën ets mëti'ipë ka'apën ojts ja tsë'ëkë tyuktëjkëtya'ajëtë. Jëtu'un ja tsiptuunpëtëjkëty mëti'ipë këwent'ajtëpën ets mëti'ipë je'eyë tsiptuuntëpën ojts tsyë'ëkëtëjkëtya'atë. Jää ojts näjyëtu'un yë naaxwiinyëtë yu'kxy mëk ets ja ja'ayëty ni'ikyë tsyë'ëkëtëjkëtyäätyë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

16Ko jëtu'un t'ijxtë yë Saúl yë kyëwent'ajtpë jampë ënäty yajpaatën Guibeá ma Benjamín tnitänën. Ko yë filistejë ja'ayëty jëtu'un y'ëknäynyipëyë'k y'ëknäkyupëyë'kënëtë xii yaa.

17Ënät ja Saúl t'ënëmaay ja tsyiptuunpëtëjk mëti'ipë ënäty jämyëët'ajtëpën: Mëtyoowta'atë yë tsiptuunpëtëjk ets yajnijawëty pën jam pën tyëkoy'äty. Ko ojts tmëtyoowta'atë ënät ojts tnijawëtë ko kajtëm ënäty jam pën ja Jonatán mëët ja tyuunpë.

18E jä'ä xëëw tam ënäty tmëët'ajtëpë ja Tios ja kyejky yä'äp mëti'ipë mëët winë tuknijawëtën. Paatykyëjxm ja Saúl t'ënëmaay ja Ahías: Yajmin yë kejky yä'äp mëti'ipë yë Tios jyä'ä'ajtypyën.

19E ma ënäty jam jëtu'un kyäjpxy myëtyä'äkyën yë Saúl mëët ja teety, ja filistejë ja'ayëty ni'ikyë ojts kyujo'pta'atë. Tä ja Saúl jatëkok t'ënëmaay ja teety: Këtii xynyëmiinëpë yë kejky yä'äp.

20Tä ja Saúl mëët ja tsyiptuunpëtëjk tnipëtë'ktë ja filistejë ja'ayëty, tyamts ja filistejë ja'ayëty ni'ikyë nyäy'ijxmajts'taayënëtë ets aakyë'ë nyäyaj'o'kënëtë.

21Näyjyëtu'un ja hebreo ja'ayëty mëti'ipë ënäty jeky mëët të y'ijtmuktën ja filistejë ja'ayëty, ojts ja filistejë ja'ayëty tpuwa'ktu'utë ets ojts tpuye'eyëtë ja Israel ja'ayëty mëti'ipë mëët jyëtitën ja Saúl ets Jonatán.

22E ko ja Israel ja'ayëty tnija'awëtyë mëti'ipë ënäty jam të kyäktso'oktën kopkjotm ma ja mëti'ipë ja Efraín nyitënääpyën. Ko ja filistejë ja'ayëty nëkooyë kyäknëtë, ënät tnipëtsëëmtë ets tpajëtijtëjknëtyë, koonëm tnajtspatëtyäätyë.

23Jampaat ojts jya'ajnëtë tsiptuunpë ma txëëwatyën Bet-avén, jëtu'un'äämpyë ojts yë Wintsën tyajtso'oky yë Israel ja'ayëty jä'ä xëëw.

24E yë'ë tëy yë Israel ja'ayëty yajxon ënäty të y'ënu'kxëtyääynyëtë, jä'ä ko ka'ap ënäty ni pën të kyäy, jä'äkyëjxm ko ënäty yë Saúl të y'ënä'äny: Poky yë ja'ay wyë'ëmëty mëti'ipë kääpyën ma ka'anëm yë xëëw kyëtä'äkynyëmën, maas ënäty ka'ap të n'ijxnajxta'aynyën yë nmëtsipës.

25Ënät yë tsiptuunpëtëjk jyajtë yukjotm ma jyätyën yë uuxpa'ak naaxkëjxy.

26Ko t'ijxpatë ko janty jëtu'un kyiiynyääynyë ja uuxpa'ak tä yë nëëjën, ni pën ojts tkajë'kxy jä'ä ko yë'ë tsyë'këtyëp ijxtëm ënäty të tkäjpxy'atën.

27E yë Jonatán mëët ko ënäty ka'ap të tmëtoy wi'ix ja tyeety të t'ënëëmën ja tsiptuunpëtëjk, ojts ja tjë'kxy ja uuxpa'ak ets jëtu'un'äämpy jatëkok myëjaawpëjky.

28Tääts tu'uk ja tsiptuunpë y'ënëmaayë mëti'ipë ijxën: Tëë mteety y'aaw y'ayuk tkäjpxy Tios xyëëwkëjxm ets të y'ënä'äny: Ko pën tii jyi'kxyp tyam, poky nëjkx wyi'imy. Ijxtëm xy'ixyën paatykyëjxm yë ja'ay tëë y'ënu'kxëtyääynyëtë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

29Tä ja Jonatán y'ëtsooy: Yë nteetyës ka'ap të wyinma'anypyääty, paaty jëtu'un të y'ënä'äny, ix ëjts janty jotkujkës tyam näjyawëty koos wäänë të një'kxy ya'atë uuxpa'ak

30ets ni'ik ko jeexyë ja ja'ay të tjë'kxtë mëti'ipë ja mëtsip të tyajtukni'o'ktu'utën. Ets wä'än jeexyë ni'ik ëxëëk të ntu'unëm yë filistejë ja'ayëty.

31Jä'ä xëëw yë Israel ja'ayëty ka'ap ojts tyajmëta'aktë yë filistejë ja'ayëty. Jampaat tsyiptuuntë ma txëëwatyën Micmás ets Aialón. E ja Israel ja'ayëty tëë ënäty y'ënu'kxëtyääynyëtë,

32paatykyëjxm ojts ka'ap t'ëkmëmëtaknëtë ja yuu ets tniwa'këtyë amëjaawtony ja mëti'ipë ënäty ja myëtsip të tukyajni'o'ktu'utën, ojts tyaj'ooktë ja tsajpkaa kupixyny ets jëtu'unyë tsu'tstë tsuxk mëët ja nyine'pny

33E kajts ojts tyëkoy'äty ja ja'ay mëti'ipë ojts tnikäjpxyën ma ja Saulën. Tam ja ja'ay pyokytyuntë jä'ä ko tam ja tsu'utsy tsu'tsnëtë mëët ja nyine'pny. Paaty yë Saúl y'ënäny: Miitsëty ninu'un ja oypyë xykyatsoktë. Paaty, yajmëjkëpiptë yaa tu'uk yë mëjtsaa.

34Ets xy'ënëmaaytya'atëty yë ja'ayëty wä'än këëktu'uk tmëmintë yë jyëyujk tsyajpkaajëty, tsyajpaxëty, kyupixynyëty ets tyaj'ooktëty ets tsu'utstëty. Këtiipë yë Wintsën xymyëtëkoytyëty ets miits xytsyu'tstëpëty yë tsu'utsy mëët yë ne'pny. Jä'ä tsu'um yë ja'ayëty këëktu'uk ojts tmënëjkxtë yë tsyajpkaajëty ets tyaj'o'ktë.

35Ënät yë Saúl ojts tu'uk tyajpëtë'ëky yë wintsë'këntyakn ets jam ja Wintsën ja wyintsë'kën tmooy.

36Tä ja Saúl ok t'ënëmaaytyääy ja ja'ay ko kyääytyääy y'uktaaytyë: Tyam tsojk nitëjkëmë yë filistejë ja'ayëty ya'atë tsu'um ets mpëjkëtyä'äymyëty mëti'ipë myëët'ajtëpën, koonëm xyiinyëty ets ni pën nkayajwë'ëmëty juuky. Ets y'ëtsootaaytyë ja ja'ayëty: Tun mëti'ipë oy mmääpy mtäjpyën. E ja teety tyaa y'ëtsooy: Je'eyëp tëy ko tsojk jëyëjp ja Tios n'ëkyajtë'ëwëmë.

37Ënät ja Saúl tyajtëëy ja Tios: ¿Oy'atëp koos nitëkëty yë filistejë ja'ayëtyë? ¿Mkë'ëyakëp ma Israel ja'ayëtyënë? E ja Wintsën ka'ap ojts y'ëtsoy jä'ä xëëw.

38Paaty yë Saúl y'ënäny: Mëjwa'aktë yaa miitsëty ninu'un xynyiwintsën'atën yë tsiptuunpëtëjkëty ets xypyaye'eytyëty pën të pyokytyuny.

39Tyamës yajxon nikäjpxy mëët yë Tios yë xyëëwkyëjxn, mëti'ipë xëmë yajtsokpyën yë Israel ja'ayëty. Ko oy tyimyë'ë'atëty ja nmaankës Jonatán, pën yë'ë të pyokytyuny, kwanë ko y'ookëty. Ma ja tsiptuunpëtëjkën nitu'uk ojts kya'ëtsowtë.

40Tä ja Saúl t'ënëmaaytyääy ja Israel ja'ayëty: Miitsëty yaamës mnäwyääpëtëty, e ëëtsëty xiitsowës yam näjyëtu'un näpyëjkta'aka'anëtë, ëjts mëët yë nmaankës. Tun mëti'ipë m'a'ijxëpën oy, jëtu'un y'ëtsoowtë ja tsiptuunpëtëjkëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

41Ënät ja Saúl ojts tyëkë waantsoow pëjktsoowpë ets y'ënäny: Wintsën Tios, mëti'ipë yajpatpën ma Israel ja'ayëtyën, ¿Wi'ix ko tyam ka'ap xy'ëtsoy yë mtuunpë? Pën ëjts pokymyëët ëkë yë'ë nmaankës Jonatán, ko ënät yaj'ixy ja xyëëw pyo'o Urim ënät ka'ajëp; e pën yë'ëts yë naax kajpn yë poky myëët'ajtyp, ko ënät yë xyëëw pyo'o yaj'ixëty yë'ë ënät ka'ajëp yë Tumin. E ko ja xyëëw pyo'o yaj'ijxpëtsëëmy yë'ë ojts tyuka'ayë ja Jonatán ets Saúl ets ja naax kajpn ojts ëwaatsëtuuy wyi'imy.

42Tä ja Saúl jatëkok y'ënäny. Ijxpëtsëmtë jatëkok yë xëëw po'o ma ëjtsën ets ma nmaankës Jonatán. Ko yaj'ijxpëtsëëmy yë'ë ojts tyuka'ayë ja Jonatán.

43Tä yë Saúl tyajtëëy yë Jonatán: Tuk'ëwa'anëkës tii të xytyuuntëkoy. Tä ja Jonatán ojts tnikäjpxy: Pën yë'ë mnijawëjäämpy, tyam n'ëwaanëty, tëëjës wäänë një'kxy yë uuxpa'ak mëëtës yë ntajkjëjp. E kajts wyi'ixëty tyaajës nyajpaaty oyës n'ookëty.

44Tä ja Saúl mëk yujk'ënany: Yë Tios yë'ëjës xytyiytyunëp pën mijts ka'ap m'ooky, Jonatán.

45Ënät ja naax kajpn ojts t'ëtsoy ja Saúl: Wi'ix ko y'ëk'o'kpëty yë Jonatán, pën mëët yë'ëkyëjxm yë Israel ja'ayëty tyam të myëta'aktë, tääpë winma'any ka'ap tyunëty. Jëtu'un tä yë Tios jyuukyëtyën, yë Jonatán nitu'uk yë kyuwaay kyanëëka'ajëty. Jä'ä ko mëti'ipë tyam të tunyën yë'ë Wintsën të pyutëkëty. Jëtu'un'äämpy ja naax kajpn ojts tnikajpxtu'uty ja Jonatán ets ka'ap y'o'ky.

46Ja Saúl ka'ap ojts t'ëknitso'onë ja filistejë ja'ayëty. Ojts wyimpijtaaynyëtë ma ja nyaax kyajpnëtyën.

47Jëtu'un'äämpy ja Saúl jatëkok tpaty ja kyutujktakn ma ja Israel kajpnën ets janaam jatsojk ojts tsyippaaty mëët ja myëtsiptëjk: ja Moab ja'ayëty, ja Amón ja'ayëty, ja Edom ja'ayëty, ja mëjkutujkpë mëti'ipë jam ënä'ämpën Sobá ets ja filistejë ja'ayëty. Oy ma tyimtsippaty xëmë ijty myëtä'äky.

48Ënät tyajmujky nimay yë tsiptuunpëtëjk, ets tsyiptuuny mëët yë Amalec ja'ayëty, ka'ap tyajmëtäky. Jëtu'un'äämpy ojts tyajtso'oky yë Israel kajpn ma ënäty ëxëëk tyunëtën yë toonpë mä'tspë.

49Yë y'u'unk y'ëna'k yë Saúl jä'ä xyëëwajtë: Jonatán, Isví ets Malquisúa. Ëpëky nimäjtsk ja nyëëx mëti'ipë xyëëwajtëpën: Merab ja mëjpë ets ja mutskpë mëti'ipë yajtijpën Mical.

50Yë Saúl yë tyo'oxytyëjk jä'ä ijty txëëwajtyp Ahinóam, yë nyëëx yë Ahimaas. Ja tsyiptuunpë wintsën jä'ä yajtijy Abner, yë'ë myaank yë Ner, yë jyämy yë Saúl.

51Yë Quis, yë tyeety yë Saúl ets Ner, yë tyeety yë Abner, jä'ä tyeety xyëëwajtë Abiel.

52Mëjjëty këjääjëty ojts yë tsip tyunyë mëët yë filistejë ja'ayëty, mapaat jyuuky'äjtyën yë Saúl; paatykyëjxm yë Saúl aakyë'ë ojts twin'ijxy yë ja'ay mëti'ipë mëkëtyën ets jotmëkëtyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

1 Samuel 15

1Tu'kxëëw tu'kjëmëjt ojts yë Samuel tninëkxy yë Saúl ets t'ënëmaay: Yë Wintsën yë'ëjës ojts tëkok xykyexy ets mijts nkënu'kxëty ets m'ënä'ämëty ma Israel ja'ayëtyën mëti'ipë yë'ë kyajpn'ajtypyën. Paaty tyam mëtoow'it ënät mëti'ipë yë'ë mtuknijawëjanëyëpën.

2Jëtu'un y'ënä'äny yë Wintsën, mëti'ipë maaytyääyëpën winë. Ëjts ntëytyunäämpyës yë Amalec ja'ayëty mëët ijxtëm të tuntën yë Israel ja'ayëty, ko tu'u'ëtujktë ma ënäty të y'ënu'kxëtyääynyëtën ko Egiptë tsyo'ontë.

3Paaty tyam n'ënëëmë ninëjkx ets yaj'o'kta'a, wä'än tmëjëty tmutskëty, ye'etyëjk to'oxytyëjkëty, jëyujk tsajpkaa, tsajppax ets kupixyny.

4Jëtu'un'äämpy ojts Saúl tmëkajpxmujkta'ay ja jyä'äy jam Telaim ets t'ijxka'pxtaay. Jä'ä nyiwinë'ajtë mëti'ipë tekyye'epy nëjkxtëpën tëkëëk mëko'px mil ets ëpëky majk mil mëti'ipë jam tso'ontëpën Judá.

5Ënät ja Saúl mëët ja jyä'äy jam tsyo'ontë ets ojts tniwa'aktë ja kajpn mëti'ipë txëëwajtpën Amalec, jam ojts nyäpyëjkta'akëtë winkon ma jam tu'uk ja wokën.

6Ets t'ënëmaay ja quenitëja'ayëty: Näjyëpëkëtë miitsëty. Pëtsëmtë jam ma Amalec ja'ayëtyën, këtiipë mëët tu'ukyë m'a'okmuktëty. Jä'ä ko miitsëty oy ojts yë mjot mwinma'any xyajkëxë'ëktë mëët yë Israel ja'ayëty ko jap tsyo'ontë Egiptë. Jëtu'un yë quenitëja'ayëty jyänty tsyo'ontaaytyë jam ma Amalec ja'ayëtyën.

7Ënät ja Saúl tyëjkëy tsiptuunpë mëët ja Amalec ja'ayëty, jam tyajtso'ontaktë ma txëëwatyën Havilá ets tyimja'ty jam Shur, ma ja tsyëpa'an nyaxtën mëët ja Egiptë ja'ayëty. Saúl ka'ap tyajmëtäky ja myëtsip.

8Ojts tmatsy ja Agag mëti'ipë ënäty jam ënä'ämpën ets ojts tyaj'o'kta'ay ja Agag ja tsyiptuunpëtëjk.

9E ja Saúl mëët ja tsyiptuunpëtëjk kajts tyaj'o'ktë ja Agag ets näy ka'ap tyaj'o'ktë ja oyjyätypë ja kupixyny ets ja tsajpkaajëty. Yi'iyë yajkutëkooytyë ka'apë ënäty nëkooyë tsyoowpaatyën ets ka'apë mëk tyunyën.

10Ënätyë ojts ja Wintsën tmëkäjpxy ja Samuel ets t'ënëmaay:

11Okës tyam njamëkjawë koos ojts yë'ë Saúl npëjktä'äky ënä'ämpë, yë'ë ka'apës xy'ëkmëj'ijxnë ets ka'apës xy'ëkmëmëtoownë. Samuel ojts jyoot'anpëky, ka'ap t'oyja'awëy ko jëtu'un ja Wintsën y'ënëmaayë, paaty ojts tu'ktsu'um wyanë tsyowë Tios wyintuuy.

12Komjëpom, janty tsojk ojts pyëtë'kojy ets nyäpyaata'anyë mëët ja Saúl. Tä yajtuk'ëwa'anëy ko ja Saúl ka'ap ënäty jam yajpaaty, ko jam ënäty të nyijkxy Carmel, ma tu'uk ja mëjpotsyën të tyajpëtë'ëkyën mëti'ipë jam ëwtijtpën ets jyä'ty Guilgal.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

13Tä ja Samuel jam tsyo'ony ets ojts nyijkxy, jam ma ja Saúl ënäty yajpaatyën ets y'ënëmaayë: Yë Wintsën mkënu'kxëtëp. Tëës npatuny tä ja Wintsën të tni'ënä'ämën.

14¿Tiixën tääpë xyajnätyijyë ma yaa xyajmu'uy xyajniitsyën yë tsajpkaa, yë tsajppax ets kupixyny mëti'ipës nmëtoopyën? Jëtu'un ja Samuel y'ëtsooy.

15Jam të tyajtsoontë Amalec, jëtu'un y'ëtsooy yë Saúl, yë tsiptuunpëtëjkëty paatykyëjxm të tyajmintë ets mWintsën yë'ë yajtukwintsë'ëkëty, e winëjaty tëëjës nyajkutëkooytya'atë.

16Amonyë it, tyam yajxon ntuk'ëwaanëty wi'ixës yë Wintsën tsu'uy të xy'ënëëmën. Jëtu'un ja Samuel y'ëtsooy: Nikajpx tyamës n'amëtoow'ity.

17Tä ja Samuel y'ënëmaayë: ¿Ti këtiijën ënäty mnätyijyë ko mijts ka'ap tii xykyëjxmëtyë? tyam ënä'ämpë myajpatnë ma Israel ja'ayëtyën, ko ja Wintsën mpëjktakë ets myajkutukëty.

18Yë'ë të mtuk'ëne'emyë ets xyajkutëkoyëty tääpë pokyjä'äytyëjk, yë Amalec ja'ayëty ets xynyitëkëty koonëm xy'ijxnajxta'ajëty.

19¿E wi'ixts ko ënät ja y'ënä'ämën të xykyumëtoownaxy? ¿Wi'ix ko të xyjyä'äpëjkpë mëti'ipë ja mëtsip të xypyëjkën ets ënät winë tëkatsy xytyuny Wintsën wintuuy?

20Ënät ja Saúl y'ëtsooy: Ëjts tëëjës yam ntuny mëti'ipës yë Wintsën të xytyuk'ëne'emyën, tëëjës ntsumy nmatsy yë Agag jampë y'ëne'emyën ma Amalec kajpnën ets tëë tëkokyë nyaj'o'kta'ayës yë Amalec ja'ayëty.

21E yë tsiptuunpëtëjkëty tëë tyajwë'ëmtë ja tsajpaxëty, kupixynyëty, jëyujk, tsajpkaajëty mëti'ipë ni'kxëtyën ets oyëty mëkëty, mëti'ipë ënäty näjyëtu'un të nyitukëtën ets kyutëkoytyëty; e ëëtsëty tëëjës nyajwë'ëmtë ets jä'ä ja Wintsën yajtukwintsë'ëkëty, mijts yë mWintsën jampë Guilgal nyaaxjotm yajpaatyën.

22Ënät ja Samuel y'ënäny: Yë Wintsën yë'ë ni'ik y'oyjya'ap ko yajmëmëtowëty, ets ka'ap yë'ëjëty ma winë yajmo'oy yajkexyën, tä yë wintsë'kënën, ëkë ma jëyujk tsajpkaa yajtukwino'okyën. Yajtsoowpatyp ni'ik ko yajkäjpxymyëmëtowëty, ets këtii ko yajmo'ojëty jëyujk'on tsu'utsy'on.

23Mëti'ipë ka'ap tkäjpxymyëtoyën yë Wintsën, näjyëtu'un yë pyokytyuny tä najtsja'apën, ets tä yë mëti'ipë yë wiink tios y'ëwtajtypyën, mëti'ipë käjpxykyutëjpën. E komë mijts tëë xy'ijxtijë ja y'aaw y'ayuk, näjyëtu'unts ënät tyam m'ixtijyë ma m'ëne'emyën.

24Ënät ja Saúl t'ënëmaay ja Samuel: Tëyajtën tëëjës njantytyëkoy mëët koos ja Wintsën ja y'ënä'ämën ka'ap të nmëjpëjktakë ets tääjës mijts të xyjya'ënëëmën: ka'apës jëtu'un të ntuny mëët koos të ntsë'ëkë ja ja'ay etsës yë'ë të ntuny mëti'ipë ënäty yë'ë y'amëtoowtëpën

25E tyamts mijts npëjktsoy etsës xypyokymyä'kxëty, tun yë mëyajtën winpit jatëkok mëët ëjts ets jam yë Wintsën n'ëwtajtmëty tu'knax.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

[26]Ka'ap yam mpawinpita'any, jëtu'un y'ëtsooy yë Samuel. Jä'ä ko mijts ka'ap yë Wintsën yë tyiyajtën të xypyatuunë, paaty tyam ka'ap näjyëtu'un m'ëkmëj'ijxënë ma myajkutukyën.

[27]Ënät ja Samuel amëjaaw jyojkwinpijty ets twinye'eytyuty ja Saúl; ko ja Saúl jëtu'un t'ijxy, tä tmajtsy ja Samuel kyë'ëkëjxy ets twojtswinpijty ets ojts tkë'tsë ja nyijän mëti'ipë ënäty nyijän'ajtypyën.

[28]Ënät ja Samuel t'ënëmaay ja Saúl: Timjëtu'un tääjës yam yë nwit të xykyë'tsën, jëtu'un yë Wintsën tkëëtsy yë mkutujkën ma Israel kajpn. Ets të tmo'oy tu'uk yë mmëkukajpn mëti'ipë jaak'oy yë jot winma'anymyëët'ajtypyën këtiinëm mijts.

[29]Jä'ä ko yë Tios mëti'ipë yë Israel kajpn mëj'äämpy jyëkyejpyën, ka'ap yë wyin'ëëny ets ka'ap yë jyot wyinma'any tyëkatsy tä yë naaxwiinyëtë ja'ayën.

[30]Tä ja Saúl jatëkok y'ënäny: Pokyës të ntuny; e tyamts npëjktsoy, nmënu'kxtä'äky ets je'eyëm xywyintsë'ëkëtyës maas nyajkutukyën. E paaty yam n'ënëëmë ko tun yë mëyajtën winpit jatëkok mëët ëjts. Wä'än yë mWintsën tu'knax n'ëwtajtëmë.

[31]Ënät yë Samuel ojts wyimpity mëët yë Saúl ets ja Wintsën t'ëwtajty.

[32]Tä ja Samuel y'ënäny: Yajmintë yaa Agag mëti'ipë jam të y'ëne'emyën ma Amalec ja'ayëtyën. Tääts yë Agag jam myiiny ma Samuelën akujk jotkujk, jëtu'un myäy tyäjy ko tëë jotmay tuknaxy ets ja o'kën ëxëëkpë tsaatsypë ka'ap y'ëktukja'tanënë.

[33]E ja Samuel tyaa y'ënäny: Mëët yë mtëypyujxn may yë u'unktaak yë y'u'unk myääy xytyukyajni'o'ktuty. E timjëtu'un tä tääpë u'unktaak jyajtën, nän timjëtu'un tyam yë mtaak jyata'any. Tä ja Samuel t'apujx tukpujxëy ja Agag jam Guilgal, ma ja Wintsënën.

[34]Ko jëtu'un kyijxy nyäjxy tä ja Samuel ojts jam tsyo'onë ets nyëjkxnë Ramá ets ja Saúl näjyëtu'un ojts nëjkxnë ma ja tyëjkën jam Guibeá.

[35]E ja Samuel ka'ap ojts nijëna'a t'ëk'ijxnë ja Saúl, je'eyë ojts ok tjaaknimony tjaaknituky, mëët ko ënäty ja Tios ok tu wyinmaaytyëkatsy ko ojts tpëjktä'äky ja Saúl ets yë'ë y'ënä'ämëty ma ja Israel kajpnën.

1 Samuel 16

[1]Ënät ja Wintsën t'ënëmaay ja Samuel: ¿Mapaatën mon tuk m'ita'any mëëtkyëjxm yë Saúl? Ëjts ka'apës n'ëktsojknë ets yë'ë y'ënä'ämëty ma Israel kajpnën. Yaj'uts yë mxuty mëët yë on ets mnëjkxëty jam Belén ma Jesé tsyëënën, jä'ä ko tëëjës tu'uk yë myaank nwin'ijxë ets yë'ë y'ënä'ämëty ma Israel kajpnën.

[2]¿E tiijës ntunëp etsës jam nëjkxëty? Jëtu'un y'ëtsooy yë Samuel, ko yë Saúl tnijawëty xyaj'ookëpës yë'ë. Tä ja Wintsën y'ëtsoowë: Mëtsoon tu'uk yë tsajpkaa'u'unk ets m'ëna'anëty koos nëjkx xytyukwintsë'ëkëja'any.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

3Ënät xywyowëty ja Jesé ets mjämyëët'atëtëty ma ja wintsë'kën xyaka'anyën ets tyam njaaktuk'ëwaanëty tii mëpaat xytyunyën. Ets xykyënu'kxëty mëti'ipë ënäty ntukni''ijxëpën ets yë'ë y'ënä'ämëty ma Israel kajpnën.

4Samuel ojts tjantytyuny tä ënäty ja Wintsën të y'ëne'emyën. Ko jam jyä'äjty Belén ënät ojts ja mëjja'aytyëjk jyëjpye'eyë'ëkëtë ets y'ënëmaayëtë mëët ja tsë'ëkë: ¿Ja jotkujk'ajtën mmëmiimpy myajmiinpyë?

5Jëtu'un, oypyës yë jot winma'any nmëmiinpy nyajmiinpy, jëtu'un y'ëtsooy yë Samuel. Yë Wintsën Tios yë'ë wyintsë'kën nmo'ojäämpyës. Paaty tyam näkyajpxkëxë'ëkëtë wa'ats ma Tiosën etsës xyjyämyëët'atëty maas ja wintsë'kën nyajka'anyën. Ënät ja Samuel ojts tkajpxkëxë'ëky ma Tiosën wa'ats ja Jesé, mëët ja y'u'unk y'ëna'k ets twoowtaay, tääts mëët ja wintsë'kën tyaka'any.

6Ko jyajtë jam ets ja Samuel t'ijxy ja Eliab, tääts ojts myäy tyäjy: Wa'atsës ntsatsy nyijawë ko yë'ë xiipë ja'ay mëti'ipë yë Wintsën të twin'ixyën ets yë'ë y'ënä'ämëty ma Israel kajpnën.

7Tä ja Wintsën y'ënëmaayë: Këtii yë'ë xy'ixëty yë wiin jëjp, wi'ix y'ixë'atyën yë ja'ay, wi'ix kyonëtyën ëkë yenyëtyën. Jä'ä ko ka'apës yë jëtu'unpë nmëjpëjktä'äky. Ka'ap yë'ë tyuna'any mëti'ipë yë naaxwiinyëtë ja'ay y'oy'ijxypyën. Yë naaxwiinyëtë ja'ay yë'ë y'oy'ijxyp mëti'ipë je'eyë nëkëjxy oykyëxë'kpën, ëjts ka'apës yë'ëjëty jëtu'unpë n'ixy, yë'ëjës n'ijxyp wi'ix yë ja'ay jyot wyinma'anyëtyën.

8Tä ja Jesé ojts jä'ä tmëkäjpxy ja Abinadab ets tukwinkuwo'owëy ja Samuel. E ja Samuel tyaa y'ënäny: Nen ka'ap tyaapë yë'ëjëty yë Wintsën të wyin'ixyë.

9Tä ja Jesé tmëjwooy ja Samá. E ja Samuel tyaa y'ënäny: Ka'ap tyaapë yë'ëjëty yë Wintsën të wyin'ixyë.

10Jesé ojts wëxtujk ja myaank tukwinkuwowë ja Samuel. E ja Samuel ka'ap ojts nitu'uk tpaaty mëti'ipë ja Wintsën ënäty të twin'ixyën.

11Ko t'ijxtaay, tääts tyajtëëy: ¿Ti këtii jam wiinkpë maankë? Tëkoy'ajtp tu'uk, tam ja tsajppax tkëwent'aty. Jëtu'un y'ëtsooy yë Jesé. Tä ja Samuel y'ënäny: Nëjkx yajtsoontë, jä'ä ko pën tëkoy'ajtp tu'uk ka'ap tjëkyepy nyajtso'ontakmëty ya'atë tu'unën kajpxën.

12Ënät ja Jesé ojts tnikäxë ja myaank, tääpë mëxy'u'unk janty'oy ënäty y'ixëty. Janty tsapts ja wyiin jyëjp ets janty'oy kyëxë'ëky. Ënät ja Wintsën t'ënëmaay ja Samuel: Ya'atë jëtu'un të nwin'ixyës, paaty kënu'kx ets yë'ë y'ënä'ämëty ma Israel kajpnën.

13Tä ja Samuel tu'ktsim yë on tpëjkë'ky. Ja nëë jëtu'unpë kyëxë'ëkyën waay tsyooyën ets tukuja'axy ja David tam ënäty ja myëkä'äxtëjk y'ixëtë. Ko jëtu'un tyuunë jyajtë, ënätyë ja Wintsën ja myëk'ajtën y'oyajtën tyukëtakë. Ok ja Samuel ojts tsyo'onë ets nyëjkxnë jam Ramá.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14E tyam ja Saúl ni'ikyë ja Wintsën ja myëk'ajtën y'oyajtën myajtstutënë ets ëxëëk tyuunënë ja ëxëëk poj mëti'ipë yë Tios kyäjxën.

15Paaty ja ja'ay y'ënëmaayëtë mëti'ipë ënäty jam mëët tyuunmuktën: Ijxtëm mijts xy'ixyën xytyunyën Wintsën, yë ëxëëk poj yë'ë myajkumoon myajkutujkëyëp tyam mëti'ipë yë Wintsën kyejxypyën

16Paaty yam n'ënëëmëtë ets xynyi'ënä'ämëty etsës n'ixta'atëty tu'uk yë ja'ay mëti'ipë tyukjajtypyën wi'ix tukkowëtyën yë kepykyow, jëtu'unts yë'ë ënätyë tyëkëty koowpë ko mijts mtuktëkëtëty ja monyëtukyë ets ja kuma'ay kutajën.

17Tä y'ënäny ja Saúl: Oy nëjkx xy'ixta'atë tu'uk ja'ay mëti'ipë tyukjajtypyën kyowëty ets xyajmintëty.

18Tääts tu'uk y'ënäny: Tëkokës ojts n'ixy jam ma Jesé yë tyëjkën ko tam tu'uk yë myaank mëti'ipë janty'oy koowpën, jampë tsyëënën Belén, tyukjajtyp kyowëty jotmëk näjyëtu'un, nikääkë kyäjpxy myëtyä'äky, wijy kujk ets oy y'ixëty.

19Ënät yë Saúl tkejxy yë kyukäjpxy ma ja Jesé ja tyëjkën ets y'ënäny: Tuknikäjxkës yë mmaank mëti'ipë xyëëwajtypyën David, mëti'ipë yë tsajppax, kupixyny kyëwent'ajtypyën.

20Yë Jesé ojts yë myaank David tjantytyuknikexy ja Saúl. Ko yë David ojts nyijkxy jam ma Saulën, tu'kjëyujk ojts tmënëjkxy ja tsajpkääky, tu'kxu'ty ja uuky ets tu'uk yë tsajppax.

21Tä ja David jam myiiny ma ja Saulën ets ojts jam wyë'ëmnë, yë Saúl oy tukjotkëtäky yë David, paaty ojts tpëjktä'äky ets yë'ë pyutëkëtëty.

22Ojts ja Saúl tu'uk ja noky tkexy ma ja Jesé yajpaatyën ets t'ënëmaay: Tun yë mëyajtën ëxmats wä'än yë David twë'ëmy mëët ëjts. Jä'ä ko yë Saúl janty jotkujk ënäty nyäjyawëty ko jyam'aty ja David.

23E paaty ko ënäty yë Saúl tyukminyë yë ëxëëk poj mëti'ipë yë Wintsën kyejxypyën ets tyëkë kuma'ay kutajëpë, David ënätyë ijty ja kyow tkëëyi'iky ets tyëkë koowpë. Ko ja Saúl ijty jëtu'un tmëtoy, tääts jatëkok jyotkujkë ets y'ëxmatsyë ja ëxëëk poj.

1 Samuel 17

1Yë filistejë ja'ayëty ojts yë tsyiptuunpëtëjk tyajtu'ukmujkta'atë ets jam myiintaaytyë Socó, mëti'ipë yë Judá jyä'äyëty nyitënääpyën, jamts jya'ajtaktë ma txëëwatyën Efes-damim, mëti'ipë wë'ëmpën itkujky ma Socó mëët yë Azecá nyäpyäätyë.

2E ja Saulpë mëët ja tsyiptuunpëtëjk jam ja ojts tyu'ukmuktë ma ja joyjyot txëëwatyën Elá ets nyäjyëjp'ixëtë tsyiptuna'antë mëët ja filistejë ja'ayëty.

3Yë'ë filistejë ja'ayëty jamtsow ojts nyäpyëjkta'akëtë ma tu'uk ja kopkën, e yë Israel ja'ayëty yaatsow ma ja wiinkpë ja kopkën ets këjää nyämyëjëkäm'atëtë, yë'ë itkujky wë'ëmp ja joyjyot.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

4Ajotkumonë tu'uk pyëtsiimy yë ja'ay jam ma filistejë ja'ayëtyën, janty këjxm tyänë jä'ä yenyëty tu'kxajpk ja kujkm ets ja tu'kë'ë. Jä'ä txëëwaty Goliat, jam kyukajpnëty Gad.

5Yë kyujup'ajtyp yë pujxn mëti'ipë yajtijpën tsuxkpujxn ets nän yë'ë nyijän'ajtyp, jä'ä niwinë jye'emtyëty wëxtyikxy majk mokx kilë.

6Näyjyëtu'un mëti'ipë nätyuk'ëtujkëpën pyuuykijxy yë'ë pujxn ets ja kyu'umën mëti'ipë jam kyejkyijxy myënëjkxypyën.

7Yë kyu'umn jëjp jëtu'un kyëxë'ëky tä yë kepyën ma ja'ay yë pyiity tkëxpitën mëti'ipë yajwitkojtëpën ja jyëjp jä'ä jye'emtyëty tëtujk tsimënmokën. Ja tyuunpë jä'ä winye'eyëp.

8Tä ja Goliat wya'akwë'ëmëy ets t'ënëmaay ja tsiptuunpëtëjk mëti'ipë Israel ja'ayëtyën: ¿Wi'ix ko miitsëty janty wääpy mtimmyiinëtë ets mtsiptuna'antë? ¿ëkë jä'ä koos nfilisteëja'ay'atë, miitsëty yë Saúl mëtuuntëpë? tyam n'ënëëmëtë ets xywyin'ixtëty tu'uk yë ja'ay wä'änës mëët n'ëktsiptuny.

9Pën yë'ë mëtakp, mijts nmëtuntëp, e pën ëjts mëtakp, miitsëty kopkpëky ko xymyëtuntëtyës.

10Ya'atë xëëw yam miitsëty nkajpx'aanpëktë, miitsëty tsiptuunpëtëjkëty mëti'ipë Israel ja'ayëtyën: Mooytyëkës tu'uk ja'ay wä'änës mëët n'ëktsiptuny.

11Ko ja Saúl ets ja Israel ja'ayëty jëtu'un tmëtoowtë y'ënä'äny ja filistejë ja'ay, ojts ja jotmay tyuktëjkëtya'ajëtë ets ja tsë'ëkë näjyëtu'un.

12Jä'ä jëmëjt ma ja Saúl y'ëne'emyën, jam Belén, tam ijty tu'uk yë ja'ay tsyëënë, jä'ä xyëëwajtyp Jesé, tëë ënäty myëjja'ayënë. Nituktujk ijty ja myaank: tu'uk David xyëëwajtyp.

13-14Ja nitëkëëkpë, ja mëjatypë, jä'ä xyëëwajtëp Eliab, Abinadab ets Samá, yë'ëjëty tëë ënäty nyëjkxtë mëët ja Saúl tsiptuunpë. E ja David, jä'ä ko jaakmutsk'ajtpnëm ënäty,

15je'eyë nëjkx jam kyääky yäky ma ja Saúl ja ja'ajtakn jam tmëët'atën mëët ja tsyiptuunpëtëjk. Ja David ënätyë ijty wyimpijtkojnë jam Belén ets ja tyeety ja tsyajppax ets ja kyupixyny tkëwent'ajtë.

16E tääpë ja filistejë ja'ay xëmë ijty je'eyë pyëtsimy jopyëp ets jënäkyxyëëw ets tkajpx'ëtsë'ëkë, tkajpxjoot'anpëky ja Israel ja'ayëty. Ets jëtu'un ijty xëmë y'ëti'itsy tyim'ity jëtu'un wëxtyikxy xyëëw y'apejty.

17Ënät tëkok ja Jesé t'ënëmaay ja myaank David: U'unk maay, mënëjkx ya'atë i'px tsim yë tsajpmoktë'ëts ets majk yë tsajpkääky, jam ma m'ajty yajpaatën, ma t'atsëënëtën ja myëtsipëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

18Mënëjkx näjyëtu'un ya'atë kesë ets xymyo'ojëty yë tsiptuunpë Wintsën. Jam xy'ixëty yajxon wi'ix ja m'ajty yajpaatë ets mëminëp oynatii mëti'ipës ntuk'ixëpën ko oy mëk jamëty.

19E ja Saúl ets ja David ja y'äjtytyëjk tam ënäty yajxon tsyiptuntë ma tu'uk joyjotmën mëti'ipë xyëëwajtypyën Elá, mëët ja filistejë ja'ayëty.

20Komjëpom ja David ojts tsojk pyëtë'kojy ets ja tsyajppax kyupixynyëty wiink ja'ay tuknipëjky, tääts jotkujk tsyo'ony ets ojts tmënëjkxy winë mëti'ipë ja tyeety të tyukë'ëtëkëtyën. Ko jam jyä'äjty ma ja tsiptuunpë y'ijta'aktën, tam ënäty tyimtsoontë ja tsiptuunpëtëjk, janty jëtu'un yaxnëtë jyojknëtë.

21Tä yë Israel ja'ayëty ets näjyëtu'un yë filistejë ja'ayëty poj'am nyäwya'ptaayëtë ets mäjtskpëky nyäwyinkuwa'këtyë.

22E tëkokyë mëti'ipë ënäty ja David myënëjkxypyën, jä'ä ojts poj'am tukkë'ëtëjkëtyä'äy ja ja'ay mëti'ipë kyëwent'ajtypyën ja ku'umën, yenypyujxn ets ti'px, tëkokyë mëti'ipë ja ja'ay myëtsiptuuntëpën ets ojts nyijkxy pëyi'ikyë ma ënäty ja y'äjty yajpaatën ets t'ixa'any wi'ix jam jyatë kyëpätën.

23E tam ënäty jëtu'un myëtyä'äky ja David mëët ja y'äjtyëjk ko ja filistejë ja'ayëty pyëtsiimy mëti'ipë xyëëwajtypyën Goliat, jampë tsyoonyën Gad ets ja Israel ja'ayëty yajkajpx'anpëjktë ets yaj'ëtsë'ëkëtë, jëtu'un tä ënäty winjëpom xëmë y'ëti'itsyën. Ja David ojts tmëtoy.

24E ko ja Israel ja'ayëty t'ijxtë tääpë ja'ay, ojts ja tsyë'këtya'atë ets tkukäktääytyë,

25ets y'ënantë: ¿Tëë xy'ixtë tääpë ja'ay të pyëtsimyënë? Xëmë jëtu'un tyajjoot'anpëky yë Israel ja'ayëty. Pën näy'a'ijxëyëp tsyiptunëty mëët ets pën yaj'o'kpy tääpë ja'ay xëmë pyëtsimyën winjëpom, yë yajkutujkpë mëj nëjkx myo'oyë wit meeny, nëjkxëp myo'oyë tu'uk ja nyëëx ets yë'ë to'oxytyëjk'atëty ets ja tyeety tyaak ja ja'ay ka'ap nëjkx ja y'ayajk y'ako'onën t'ëkyajknë.

26Ënät yë David tyajtëëy yë ja'ay jampë ënäty winkon tyänëtën: ¿Tii jëtää yajmo'ojëp ja ja'ay mëti'ipë ënäty yaj'o'kpyën xiipë filistejë ja'ay, ets kyëxëty nyaxëty ma je'eyë ja Israel ja'ay t'atsë'ëk t'ajawën. Jä'ä ko tääpë filistejë ja'ay tim pën yë'ë tyimnäjya'awënë ets ëxaty tijëty yë Tios yë tsyiptuunpëtëjk.

27Tääts yë'ëjëty nän je'eyëm ojts y'ëtsowtë tä ënäty të y'ëk'ënantëpën, mëti'ipë yajmo'ojëpën ja ja'ay pën yaj'o'kpyën ja Goliat.

28E ja Eliab, ja David ja y'äjty kyopk, ojts tmëtoy ko ja David jëtu'un myëtyä'äky mëët ja ja'ayëty ets ojts tyukjoot'anpëkyë tä y'ënëmaayë: ¿Tii yaa të xynyiminy mijts David? ¿Pën të xytyukmë'ëxmatsë jam të'ëts'itum ja tu'ukpë mäjtskpë ja tsajppax ets ja kupixyny mëti'ipë jaakjamën? Ëjts wa'atsës nijawë ko mijts yi'iyë mëtijtyp nämyëjkäxë winma'any, paaty yaa atu'uk të mminy ets mtsip'ixa'any.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

29Tääts ja David y'ëtsooy: ¿E ëjts tiixës të ntuny? Ëjts je'eyës yam tu'k'aaw mäjtsk'aaw të nkäjpxy?

30Ënät ojts ja y'äjty twinwa'ktu'uty ets ojts wiinktsow tyajtëy, e ja wiinkpë näjyëtu'un y'ëtsoowë.

31E ja ja'ayëty mëti'ipë myëtoowtën ko ja David jëtu'un tyajtëy, ënät ojts tuk'ëwaanëtë ja Saúl. Tä ja Saúl tyaxëy ja David ets tmëjwooy.

32Ënät ja David ojts t'ënëëmë ja Saúl: Ka'ap mëpaat pën jyotëkatsy wyinmaaytyëkatsy mëët tääpë filistejë ja'ay, jä'ä ko ëjts, mëti'ipë mijts mëtuunëpën, nëjkxaanpës etsës ntsiptuna'any mëët yë'ë.

33Jëtu'un ja ijty, je'eyëp ko ka'ap tjëkyepy atu'uk xywyinkuwa'akëty tääpë filistejë ja'ay, jëtu'un y'ëtsooy yë Saúl, ix mijts ëmuumnën mutskëty, e yë'ë tsiptuunk të tukjuuky'äty.

34Tä ja David y'ëtsooy: Koos yë nteety yë tsyajppax ets kyupixyny nkëwent'ajtës ets tu'uk myiny yë kaa ëkë osë ets tmatsy ja kupixyny,

35ënetyës npatsoony ets y'awakëjxyës kë'ëm ntimpyëjkë ja mëti'ipë të tjamatsyën, e koos xyjyanipëtë'ëky poj'amës ja y'aaw ënätyë ntukxajëyë etsës ntuknaaxwopy täätsës nyaj'ooky.

36E wä'än tmëti'ipë jëyujkëty, tä yë kaajën ëkë osë ëjts poj'amës ijty nyaj'ooky. E nän tim jëtu'untsën ënät jyatëty kyëpätëty tääpë yë filistejë ja'ay mëti'ipë ka'ap nijawën pën y'ëwtatëpën mëti'ipë nëkoo yajoot'anpëjkpyën, ja Wintsën ja tsyiptuunpëtëjk.

37Yë Wintsën mëti'ipës xëmë xyajtsokpën ma kaajën ets ma jëyujkën ëwa'anëtypë, nän yë'ëjës xyajtso'okaanp ma tääpë yë filistejë ja'ayën. Ënät ja Saúl y'ënëmaayë: Nëjkxts ets yë'ë Wintsën mputëkëtëp.

38Ënät ja Saúl ojts tni'ënä'ämë ets ja David tuknijäntëty ja wit nän jëtu'unpë tä ja Saúl ja jyä'äjën ets tu'uk ja pujxn kujup tukujuptëty ets tuk'ëtuktëty ja nyini'kx mëët tu'uk ja pujxn nijän.

39Tä ja David ok tkëxtëy ja yenypyujxn ma ja wyëënën, mëti'ipë ja wyit tyukwë'ën'ijtypyën, tääts ojts jyaye'eytsyoony, e jä'ä ko jemnyëm ënäty ja jëtu'unpë ja nijän tpëjktä'äky. Tä t'ënëmaay ja Saúl: Ka'ap tyaapë tjëkyepy wi'ixës nmëye'eyëty, jä'ä ko ka'apës jëtu'unpë nijëna'a nyajtuny. Ënät ojts jatëkok nyätyuknijääntu'utyë.

40Tääts tkajpë'ky ja tyajk, ko jap wyoknajxy jap ojts mäjtsk tëkëëk ja tsaa tkonë'ëky ets t'apëjkëy xyuumyjoty, tam ja tsyaawëjëtu'un tpawitsy ets twinkuwa'këy ja filistejë ja'ay.

41E ja filistejë ja'ay näjyëtu'un myëwinkoonë, ets jä'ä winye'eyëp ja tyuunpë.

42Ko ja filistejë ja'ay tuk'ijxpejty ja David ets t'ijxy ko janty pi'k ëna'knëm, janty tsapts ja wyiin jyëjp ets janty'oy kyëxë'ëky, ka'ap ojts mëj timy pyiky,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

43je'eyë t'ënëmaay: ¿TI wi'ixës xy'ixy, ukënë, paatyës xynyiminy mëët yë kepyë? Ets ojts tpoky ja David mëët ja kyë'ëmtios xyëëwkëjxm.

44Ëpëky t'ënëmaay: Nimiinkës yaa winkon, wä'änës yë mxixy yë'ë nmo'oy yë joon jëyujk ets nyätyuk'ix nyätyukmëyatëtëty, ëkë jëyujk mëti'ipë ëwa'anëtyën, aayjotypë ujtsjotypë jyëtitën.

45Ja David tyaa ojts y'ëtsoy: Mijts jä'äs xynyiminy mëët yë mpujxn, mku'umën ets tëypyujxn. E ëjts mijts ninëjkxy mëët yë Wintsën yë xyëëw mëti'ipë yë Israel tsiptuunpëty Tyios'ajtëpën, mëti'ipë mijts je'eyë xëmë nkajpxjoot'anpëjkpyën.

46E tyam yë'ëts yë Wintsën mkë'ëyakanëp ëjts nkë'ë'amjotmës, tyam nyaj'ookäämpy yam ets nëëpuxa'anyës yë mkëpajk. E tëkokyë yë jyot nyini'kxëty yë tsiptuunpëtëjkëty mëti'ipë filistejë ja'ayëtyën, ooykyës yam ntuk'ajëpijpëtya'aja'antë yë joon jëyujk, jëyujk ëwa'anëtypë mëti'ipë jëtijtëpën aayjoty ujtsjoty. Jëtu'unts nijawëtëty tëkokyë yë ja'ayëty naaxwiinyëtë apëtsëmy ko tää tu'uk yë Tios yajpaaty ma Israel ja'ayëtyën.

47Tëkokyë jënu'un tyam yaa yajpaatën nyija'awëtëp jëtu'un ko yë Wintsën ka'ap yë'ëjëty mëët yajtso'oky pujxn ku'umën, ëkë ti'pxn. Jä'ä ko ya'atë tsip Tios yë'ë kë'ëm tyimtunäämpy ets yë'ë mkë'ëyakanëp ma ëëtsëtyën.

48Ënät ja filistejë ja'ay ëka'any pyëti'ky ets mëët tsyiptuna'any ja David. Ja David nän ënätyë nyäpyëjktakëyë jëjp'ijxp ets twinkuwa'akëja'any yë filistejë ja'ay.

49Tääts tu'uk tju'ty ja tsyaa jap xuumyjoty ets tpëjktäky ma ja tsyaawëtu'unën. Tääts tukwinjëpijpë'ky ja filistejë ja'ay, kujk ojts timmyo'oy ma ja wyinpokën. Tääts pojën jyëpijpkëtäky winta'akjupy naaxkëjxy, tap ja tsaa y'ity wyimpokjoty.

50Jëtu'un ja David ja nyitsaa mëët ja tsaawëjëtu'un kujk tmooy ma tjawëtyën wintu'upëky ets yë'ë tmë'ookëty. E ja David ka'ap ja pyujxn ënäty tii,

51paaty ojts pëyi'ikyë tninëjkxy ja myëtsip ets tuk'ixju'tuty ja kyë'ëm yenypyujxn ets yë'ë tukyo'kpujxtuty. Ko ja filistejë ja'ayëty t'ijxtë ko tëë y'ooky ja tsyiptuunpë kopk, tä ënätyë kyäktaaytyë.

52Ënät ja tsiptuunpëtëjkëty mëti'ipë Israel ja'ayëtyën ets mëti'ipë Judá tso'ontëpën tyëjkëtyë yaxpë jojkpë ets tni'ënä'ämëtë ja tsip, tpatso'ontaaytyë ja myëtsip, tpaja'ajtë jampaat ma ja Gad ja y'itjot yajtuktëkën ets ma yajnitëkën ja kajpn mëti'ipë yajtijpën Ecrón. Tu'ktu'u aakyë'ë filistejë ja'ayëty yaj'ijxnëtë kujy jëpipy jëtu'un Saaraim ets yjä'ty Gad ets Ecrón.

53Ko tpapooytyääytyë ja filistejë ja'ayëty, ënät ja Israel ja'ayëty wyimpijtë jam ma ënäty të y'itën ja filistejë ja'ayëty ets winë tpëjktaaytyë mëti'ipë ënäty jëtu'unyë të tnikäkta'atën.

54Ja David jam ojts tmënëjkxy Jerusalén ja Goliat ja kyëpajk, e ja yenypyujxn tyi'pxn ets ja kyu'umën jam ojts tyajwë'ëmy ma ja wyittëjkën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

55Ko ja David twinkuwa'këy ja filistejë ja'ay, yë Saúl tëë ënäty tyajtëy ja Abner, ja tsiptuunpë Wintsën: Mijts Abner, tuk'ëwa'anëkës, ¿Pën yë David tyeety'äjtyp?

56Ets ja Abner y'ëtsooy: Wintsën, tyam yajxon ntuk'ëwaanëty Tios xyëëwkëjxn, ko ka'apës nijawë. Ka'apë, tyamts mijts ntuknipëky ets xypyaye'eyëty. Jëtu'un y'ëtsooy ja Saúl.

57Paaty ko ja David ojts wyimpijnë ma ënäty mëët të tsyiptunyën ja filistejë ja'ay ets tam ja Goliat ja kyëpajk tmëmiinë, tä ja Abner poj'am tkë'ëmajtsy ja David ets ojts twoownëjkxy ma ja Saulën.

58Tä ja Saúl tyajtëëy ja David: Tuk'ëwa'anëkës u'unk maay ¿Pën mteety'äjtyp? Tä ja David y'ëtsooy: Yë nteetyës jä'ä txëëwaty Jesé, jam tsyëënë Belén mëti'ipë mijts mtuunpë'ajtypyën.

1 Samuel 18

1Ko yë David myëtyaktaay mëët yë Saúl, yë Jonatán janty'oy ojts tmëku'ukjawë David, jëtu'un ojts timy tsyoky timjyawë tä kë'ëm nyätsyokyën.

2E yë Saúl jä'ä xëëw ojts jam tyajwë'ëmy ja David ma ja kyutujktaknën ets ka'ap ojts t'ëk'ëxmajtsnë ets wyimpitëty ma tyëjkën ma ja tyeety tyaak tsyëënëtën.

3Yë Jonatán mëët yë David ojts tkäjpxy'atë ko xëmë nyäy'oyjyawëja'anëtë, jä'ä ko yë Jonatán janty'oy ojts tmëku'ukjawë ets t'oyja'awëy yë David, jëtu'un tä kë'ëm nyäjyawëtyën.

4Ëpëky yë Jonatán ojts nyätyuknijääntu'utyë yë nyijän mëti'ipë ënäty yë'ë pyëjktäkpyën ets tmooy yë David, ojts näjyëtu'un tmo'oy yë pyujxn tyi'pxn ets pyo'owëën.

5Tëkokyë mëti'ipë yë David tuk'ënä'ämëpën yë Saúl tyuuntääpy ijty, paaty pyëjktakë ets yë'ë twinye'eyëty ja tsiptuunpëtëjk mëti'ipë tsiptuunpë nëjkxtëpën. Ja tsiptuunpëtëjkëty ets tsiptuunpë wintsënëty oy tja'awëtyë ko ja David jä'ä tyu'uwinye'ey.

6Ko ja tsiptuunpë ojts wyimpijtaaynyëtë ma ja David ënäty të tyaj'ookyën ja filistejë ja'ay, ënät ja to'oxy'ëna'këty tsyo'ontaaytyë jam kajpntum ets tnimiintë ja Saúl ets twin'äjtstë, mëët ja xuxn wojpn tam mëti'ipë yaj'ënäämpyën yë xijn ets kä'tsn.

7E ma jam jëtu'un y'ëwtën y'atstën, tääts y'ëna'antë: Tu'kmil yë Saúl të tyaj'ooky yë myëtsip e David majk mil të tyaj'ooky yë myëtsip.

8Yë Saúl ka'ap ojts t'oymyëtoy ya'atë ëy ets ojts jyoot'anpëky, paaty y'ënäny: Yë David majk mil nikajpxtë yë myëtsip të tyaj'ooky ets ëjts je'eyës nyajnikäjpxy tu'uk mil të nyaj'ooky. Je'eyëp ko tkapëjktaknëtë ënä'ämpë yajkutujkpë.

9Jä'ä xëëw tsyo'ontäky ma ja Saúl t'ëxëëk'ijxyën ja David.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

10Komjëpom ja Saúl ojts tyukëtä'äkyë ja ëxëëk poj mëti'ipë yë Tios kyejxypyën ets jëtu'un y'awinpijty tä tu'uk yë ja'aykyulokën. Yë David koop ënäty jam tä xëmë kyoyën. E ja Saúl tam ja kyu'umën tkë'ëkap'aty,

11ajotkumonë ja Saúl ojts ja kyu'umën tëpë'ëky ets ja David tjamëjkuumpätany jam potsywinm, e ja David mäjtsk'ok t'akäktuty.

12Yë Saúl nyatsë'këp ënäty wäänjaty yë David. Jä'ä ko Tios ënäty putëjkëyëp xëmë, e yë Saúl ka'ap ja Tios y'ëkputëjkëyënë.

13Paatykyëjxm ojts jam timjëkexy ma ja kyutujktaknën ets tpëjktäky tsiptuunpë Wintsën, winjëpom ijty tsyoontë jya'të.

14E komë yë Wintsën yë'ë ënäty xëmë pyutëjkëp yë David, paaty yë David aak'oy ijty winë wyimpëtsë'ëmxëty mëti'ipë tyuunpyën.

15Paatykyëjxm ja Saúl ënäty tsë'ëkë, jä'ä ko ja David xëmë myëtä'äky.

16E ja David aak oyjya'awëyëp ja ja'ay oymyaajëty, jëtu'un jam ma Israel kajpnën ets jëtu'un jam ma Judá kajpnën. Jä'ä ko yë'ë ënäty winye'eyëtëp ko nyëjkxtë tsiptuunpë.

17Ënät ojts yë Saúl tëkok t'ënëëmë yë David: Nmo'ojëp yë nnëëxës mëjpë mëti'ipë xyëëwajtypyën Merab, ets yë'ë xypyëkëty y'uukëty. Je'eyëp ko ënät, pën mijts mtsiptuunp ets pën jotmëk xëmë myajpaaty ma ja tsipën mëti'ipë yë Wintsën tsyip'ajtypyën. Ja Saúl paaty jëtu'un y'ënäny jä'ä ko tyaa ënäty myäy tyäjy ko ka'ap tyimkopkpëkyëty kë'ëm tyaj'ookëty ja David, ja filistejë ja'ayëty yë'ë jëna'a yaj'ookëtëp.

18Tä ja David y'ëtsooy: Ëjts ka'apës tii ntsowëty ets nteety ntaakës, njëëky nmëku'ukës nän ka'ap tii tsow'atë ma Israel kajpnën etsës xymyë't'atëty yë'ë yajkutujkpë.

19E jääts ma ojts ja xëëw po'o tpatnën ma jeexyë ja Saúl tmo'oyën ja David ja Merab ets yë'ë tpëkëty t'uukëty. Jä'ä ojts tmooynyë ja Adriel mëti'ipë jam kukajpn'ajtpën Meholá.

20E ja Mical mëti'ipë ja Saúl myutsk nëëx'ajtypyën, yajxon ënäty tsojkën'ajtënë ja David. Ko ja Saúl yajtuk'ëwa'anëy ko ja nyëëx mutskpë mëti'ipë txëëwajtpën Mical tsyojkën'ajtyp ja David y'oymëtoow jä'ä.

21Jä'ä ko tyaa myääy tyäjy ko oy ko jä'ä tmo'ojëty ja nyëëx ja David ets yë'ë to'oxytyëjk'atëty. Mëët yë'ëkyëjxm tjëkyäpëty yë filistejë ja'ayëty yaj'ookëtëty. Ënät ja Saúl jatëkok t'ënëmaay ja David: Tyam tëynyë ntsojkpyës ets mijts nmë't'atëty.

22Ënät ëpëky ja Saúl ojts tuk'ëne'emy ja tyuunpëtëjk ets t'ënëmaay: Nëjkx mëëtmëtya'aktë yë David atu'uk ets xy'ënëëmëtëty koos mëti'ipë ënä'ämpën, mëkës ntsoky njawë ets näjyëtu'un tëkokyë mëti'ipës mëët ntuunmukyën ets ntsojkpyës etsës yë'ë nmë't'atëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

23Ja Saúl ja tyuunpëtëjk ojts tjanty nyinëjkxtë ja David ets mëët myëtyaktë, e ja David tyaa y'ëtsoowëtë: ¿Tiixë wi'ixën mijts xytyimjëjp'ijxnëtë, ka'ap tsyipëty ets tu'uk yë ëyoopëja'ay tmë't'atëty yë yajkutujkpë ijxtëm ëjtsënë?

24Tä ja Saúl nyimiinëtë ja tyuunpë ets tyukmëmëtyakëtë wi'ix ënäty ja David të y'ëtsoyën.

25Saúl jä'ä ënäty wyinmay ko ja David yajka'ajäämpy ets y'ookëty ma ja filistejë ja'ayëtyën, paaty y'ëtsooy: Ënëëmëtë yë David ko jëtu'un tä jeexyë tyekyën mëti'ipë tëë yaj'ijxwë'ëmyën, ko pën pyëka'any, ëjts mëti'ipë ënä'ämpën jëtu'unës yam n'ëna'any ko ni'ikë oy yë'ë tyakëty tu'kmëko'px yë filistejë ja'ayëty, je'eyëp ko ookynyë ets tnëtsujktaayëty yë ye'etyëjk'ajtënëty yë nyi'ak, jëtu'untsës ëjts ntukjotxäämëty ja nmëtsiptëjkës.

26Ja Saúl ja tyuunpëtëjk ojts tukmëmëtya'aktë ya'atë ja aaw ayuk ja David. Yë David oy ojts tmëtoy ya'atë winma'any. Ënät ojts myäy tyäjy ko wä'änxyëp ajotkumonë t'ëkmë't'ajnëty ja yajkutujkpë, ka'anëm ënäty ja xëëw po'o tpaatynyëm.

27Ko ja David tsyo'ony mëët ja tsyiptuunpëtëjk, jä'ä ojts tyaj'ooky nimäjtsk mëko'px ja filistejë ja'ayëty, tä ojts tnëtsujktaayë ja ye'etyëjk'ajtënëty. Jëtu'un'äämpy ja Saúl ojts tyajknë ja nyëëx mëti'ipë xyëëwajtypyën Mical ets tmooynyë ja David ets to'oxytyëjk'atëty.

28E ja Saúl y'ijx ko ja Wintsën pyutëjkëp ja David oyjyëna'ajëty ets oymyaajëty, ojts näjyëtu'un ja nyëëx Mical mëk tsoky tjawë ja David.

29Paaty ojts ni'ikyë tsyë'ëkëtëkë këtiinëm jyëtu'unëty më''ëka'any, jä'ä xëëw jä'ä po'o, tu'ukyë ojts timmyëtsiptso'onë.

30E xëmë ko ja filistejë ja'ayëty ijty tsyoontë tsiptuunpë yë David ijty xëmë mëtakp tsipjotm, këtiinëm jëtu'un ja wiinkëtypë ja tsiptuunpë wintsënëty.

1 Samuel 19

1Ënät ja Saúl ojts mëktä'äky tuk'ëne'emy ja myaank Jonatán ets ja tsyiptuunpë wintsëntëjk ets tyaj'ooktëty ja David. E yë Jonatán mëj këjää ënäty tsoky tjawë yë David.

2Paaty ojts pojën tuk'ëwaanë ets t'ënëmaay: Yë Saúl, yë nteetyës, jëtu'un y'ënä'äny ko myaj'ooka'anyë; paaty yam n'ënëëmë ko jopy tsojk, mëk mnäkyëwen'atëtëty ets jam muum mnäyu'utsëtëty ma mëpaat ka'ap myajpaatyën.

3Jopy mëëtës yë nteety ntsoona'any ets nëjkxa'antës jam ma ënäty myajpaatyën. Tyamës mëët nmëtya'aka'any etsës ënät nijawëty tii ëk tuun ëkjajtëp, ntuknijawëp näjyëtu'un ënätyë.

4Ets Jonatán oy ojts nimëtyä'äky ja David ma tyeetyën, jëtu'un, t'ënëmaay: Yajkutujkpë, jëtu'unës nja'ënaanpë ko ka'ap yowë y'oyëty ko mijts tëkatsy mmay

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

mtajy ma Davidjën, jä'ä ko yë'ë ka'ap maa tmëtuuntëkoy yë yajkutujkpë, ni'ikyë oypyë mtukmëtunyë.

5Ix wa'ats xynyijawë ko ka'ap yë jyuukyajtën tpa'ëyooy ma tyaj'o'kyën ja filistejë ja'ay, e mëët yë'ëkëjxm yë Israel ja'ayëty ojts tpaatë ja nitsokën. Mijts yajkutujkpë wa'ats xy'ijxy ets wa'ats xynyijawë. ¿E wi'ix ko ënät nëkoo xyaj'ooka'any tu'uk yë ja'ay mëti'ipë ka'ap tii poky tmëëtëtyën, ma xytyuknipëjktaakën xyaj'ooka'any ja David?

6Ko ja Saúl jëtu'un tmëtooy wi'ix ja Jonatán myäy tyäjyën, ënät yujk'ënany: Tyamës yë Wintsën yë xyëëw ntukajpxpäjtë ko yë David ka'ap mëpaat y'ooky.

7Ënät ojts ja Jonatán tmëkäjpxy ja David ets tukmëmëtyäky wi'ix ënäty të myëtya'aktën. Tä ojts twoownëjkxy ma ja Saúl jam yajpaatyën ets ja David ojts jam jatëkok wyi'imy tuunpë ma ja Saúl jam yajkutukyën.

8Ënät jatëkok ja tsip tsyontäky ets ja David ojts nyijkxy tsiptuunpë. Yë'ë ojts myëtä'äky, may ja filistejë ja'ay tyaj'o'ky ets may tyajkeky.

9Ënät ja Saúl ojts jatëkok tyukja'tyë ja ëxëëk poj mëti'ipë ja Wintsën kë'ëm kyäjxën, e tamts ënäty y'u'unyë ma ja kyutujktaknën mëët ja kyu'umën, e ja David koop ënäty jam,

10ko ojts jatëkok tjamëjkuumpätankojnëpë ja David jam potsywinm. E ja David jä'ä tsu'um kyeky.

11Poj'am yë Saúl ojts t'ëne'emy yë tyuunpëtëjk ets nëjkx tyajnatuktë ja David ja tyëjk, tääts komjopy tyaj'ooktëty. E ja Mical mëti'ipë yë David tyo'oxytyëjk'ajtypyën ënätyë ojts y'ëwa'anxëty ets y'ënëmaayë: Pën ka'ap tyam mnäkyëwent'atyë ets pën ka'ap mke'eky, jopy kopkpëky ko ja'ay myaj'ookëtëty.

12Ënät ja Mical tkutëëynyäjxy ja David tejpxymyëët japtsow tëjkjëxkë'p ets jëtu'un ja David kyeky.

13Mical je'eyë ojts tu'uk yë kepy tsetsy twinpity jëtu'unpë kyëxë'ëkyën tä ja'ayën, ets tkëxko'ky jam wëëtykyijxy ets jam ma ja koyën tsajppax'ak ojts twintijmuky ets tnipe'eny mëët tu'uk yë poop wit.

14E ko ja Saúl ojts t'ëne'emy ja tyuunpëtëjk ets tmatstëty ja David, ja Mical tyaa y'ëtsoowëtë ko ja David pëjkëp jap.

15E ja Saúl ojts jatëkok tkexy ja tyuunpëtëjk ets t'ëxta'atëty ja David, ets t'ënëmaay: Oy tyimjamëty wëëtykyijxy nëëjëtutë jam ets yaa xyajmintëty. Wä'änës kë'ëm nyaj'ooky.

16Tä ja Saúl ja jyä'äy tyëjktëjkëtyë ma ja David ja tyëjkën. Jam wëëtykyijxy yi'iyë jam pyatë ja kepywinpity jëtu'unpë kyëxë'ëkyën ja'ayën mëët ja tsajppax'ak atijmuky jam ma kyukoyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

17Ënät ja Saúl t'ënëmaay ja Mical: ¿Wi'ix ko jëtu'un'äämpy xywin'ëëny ets të xyajke'eky ja nmëtsipës? Tä ja Mical y'ëtsooy: Jä'ä ko jëtu'unës të xy'ënëëmë, pën ka'apëk nyajke'ekyës xyaj'ookëpës yë'ë.

18Jëtu'un'äämpy ojts ja David kye'eky. Jam ojts nyijkxy Ramá ma jam ja Samuel ënäty yajpaatyën ets tukmëmëtyaktaay wi'ix ënäty ja Saúl të jyayaj'ooka'anyën. Jamts tsyo'ontë yë David mëët yë Samuel ets ojts nyëjkxtë jam Naiot tsënääpyë.

19Ko ja Saúl tnija'awëy ko ja David jam ënäty yajpaaty Naiot ma ja Ramá y'itjotmën,

20Ënät tkejxy jam ja jyä'äy ets ja David tmatstëty. Ko jam jyajtë, ënät ja Saúl ja jyä'äy t'ijxtë ja mayjyä'äy mëti'ipë winë y'akajpxtëpën jëwyiin jëyëjp mëti'ipë Tios tyunäämpyën. Jyänty y'ëtë'ëts jyänty y'ëna'antë tä ja'ay myu'ukyën mëti'ipë yë Samuel tyu'uwinwoopyën. Ajotkumonë ojts yë Wintsën yë myëk'ajtën y'oyajtën tyukëta'akëtë ja Saúl ja jyä'äyëty ets näjyëtu'un y'ëtëtstak y'ënaantaktë tä ënäty ja käjpxynyajxpëtëjkëtyën.

21Ko ja Saúl tnija'awëy, ënät ja wiinkpë tkejxy ja ja'ay, e yë'ëjëty ojts näjyëtu'un tyëkëtë ëtëtspë ënaanpë tä ja käjpxynyajxpëtëjk y'ëtëtstë y'ëna'antën. Mëtëkëëk'ok ojts ja Saúl tkäjxkojnëpë ja ja'ayëty, e yë'ëjëty näjyëtu'un jyajtë kyëpäjtë.

22Ënät ojts ja Saúl jam kë'ëm tyimnëjkxy Ramá, e ko jam jyä'äjty ma jam tu'uk yë nëë'apojtsë'ëkyën ma txëëwatyën Secu, tä jam tyajtëëy pën jam ënäty yajpaatë ja Samuel ets David. Ka'ap ojts tyëkoy'äty, pën ojts nikajpxkojyën ko jam ënäty yajpaatë Naiot ma ja Ramá y'itjotmën.

23Ets ojts ja Saúl jam nyijkxy, e ënäts tu'uk ja Tios ja myëk'ajtën y'oyajtën tyukëtakë ets näjyëtu'un tyëjkëy ëtëtspë ënaanpë tä ja käjpxynyajxpëtëjkëtyën. Jëtu'un ojts tyu'uye'ey koonëm jyä'äjty jam Naiot ma ja Ramá y'itjotmën.

24Ëpëky ojts nyänyijään nyäy'ixjäänënë ets y'ëti'itsy y'ënä'äny jëtu'un niwa'ats ëxwa'ats ets jëtu'un xyëëwnajxy tsyuunajxy jam ma Samuel wintuuyën. Jam jëtu'un yë ayuk tsyo'ony, mëti'ipë ënaanpën: ¿Näyjyëtu'un yë Saúl käjpxynyajxpë yë'ë?

1 Samuel 20

1Yë David ënätyë jam kyeky Naiot ma Ramá y'itjotmën ets ojts nyijkxy ma ënäty yë Jonatán yajpaatyën ets t'ënëëmëja'any: ¿Tiijësën të ntuny? ¿Tiijëstën ëjts npoky'äjtyp? ¿Maajësën yë mteety të nmëtëkoy etsës jëtu'un xy'ixjëtijt xypyajëtitëty ets koonëmës xytyimyaj'ooka'any?

2Ets ja Jonatán y'ëtsooy: Ka'ap, ka'ap yë Tios tyajkutukëty. Ka'ap myaj'ookëtëty. Nijawë ko yë nteetyës jëyëjpës yë winë xytyuk'ëwaanë ko tii tuna'any, wä'än yë'ëjëty yë mëjpë mutskpë ëkë yiinpë wäänpë. ¿E wi'ix ko ënät yë nteetyës ka'ap xy'ëktuk'ëwa'anëpëtyës ko myaj'ooka'anyë? Ka'ap yowë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

3Tä ja David ni'ikyë y'ënaan'ëtë'ëtsy: Yë mteety wa'ats tnijawë ko ëëtsajtëm oy näjya'awëmë, paaty yë'ë ka'ap mtuk'ëwa'anxëty këtiipë xywyiinkjawëty. Ëjts nikäjpxypyës yam ets wa'ats yë Wintsën t'ixy koos o'kën jëjp'amës n'ity.

4Ënät ojts ja Jonatán tyajtëy: ¿Tiijës ëjts ntunëp mëët mijtskyëjxm?

5Tä ja David y'ëtsooy: Ëk'ix, mijts mnija'ap ko jëpom yajnixëëwtuna'any ma ja po'o pyi'k'atyën, e ëjts kopkpëkyës ko jam nyajpaatëty mëët ja yajkutujkpë. E mooykyës jëpom yë xëëw wä'änës jam yu'utsy nyajpaaty aayjyotm ujtsjotn, wëxtëjkmnëm jënäkyxyëëw näpyatëmëty.

6E pën myajtëëwëp yë mteety mëët ëjts, jëtu'un xy'ënëëmëty ko jamës yë näwyaanpëtsëmë të n'amëtoy ma mijtsën mëët koos jam të nnëjkxy maas yë nkajpnën jam Belén. Jä'ä ko tëkokyë yë njëëky nmëku'ukës yë'ë jam nixëëwtuuntëp ma yajyäkyën winjëmëjt yë wintsë'kën.

7Pën ënaanp ko oy, ënätës jotkujk näjyawëtëty. E pën joot'anpëjkp, täänëm xynyijawëty ko xyjyänty yaj'ookaanpës.

8Paaty yam n'amëtoy ya'atë mëyajtën. Tëëxë nätyukajpxëmë, ko mëku'uk xëmë näjyäwëja'anëmë Wintsën wyintuuy, e jatu'kpëky ja winma'anypë, pën ëjts nëkoo tëkatsy winë ntuunpy, etsës pokymyëët, tim yaj'o'kës yaa mijts kë'ëm. Ka'ap kwanë jam xytyimwoonëjkxëtyës ma mteetyën.

9E ja Jonatán tyaa ja y'ëtsooy: Këtii jëtu'un mmay mtajy. Pën ëjts nijawë'ajtypës koos nteety myaj'ooka'anyë, ntuknijawëp yë'ë ënätyë.

10Tä ja David yajtëëwë: ¿Wi'ixës nijawëty ko ënäty ja mteety ka'ap oy m'ëtsoyë?

11Tä ja Jonatán y'ëtsooy: Min, ja'amtë jam tunkëjxm kopkëjxm. Tä ojts nimäjtsk nyëjkxtë,

12jam ja Jonatán t'ënëmaay ja David: Mëët yë Wintsën yë xyëëw mëti'ipë Tios'ajtpën ma Israel ja'ayëtyën, tyam yajxon ntuk'ëwaanë koos jëpom ets wëxtëjkm jopy, tëëjës ënäty nijawë tiijës yë nteety tyuknipëjktakëpën. Pën oy tsuj mnikäjpxyë, ënätyë ntuk'ëwaanëty,

13e pën nijawë'ajtypës ko mjantyyaj'ookanëp. Yë Tios yë'ëjës mëk xytyiytyunëp pën ka'ap n'ëwaanë ets pën ka'ap yajxon mputëkë ets tjëkyäpëty mkä'äkëty. Yë Tios yë'ë mëj këjää mputëkëjanëp jëtu'un tääjës ja nteety të tputëkën.

14E pën jä'ä xëëw ëjts jaakjuuky'ajtpës, jëtu'unës xy'oyjyawëty tä yë'ë tyam m'oyjawëtyën. E pën o'kptsës,

15-16këtii nijëna'a xyjyä'äytyëkoyëty ja m'oyjot m'oywyinma'any maas ja n'u'unk n'ëna'kën ets n'u'unk nto'oxytyëjkën. Jëtu'un'äämpy nëjkx tjëkyepy wi'ix mëpaat ja Wintsën näjyëtu'un tëytyuny ja mëtsiptëjk ets tim yajkutëkooytya'ajëty. Jëtu'un'äämpy ja Jonatán ojts ja käjpxytyu'unën tuny mëët ja David.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

17E ja Jonatán mëj këjää ënäty t'oyjyawë ja David, paaty ojts jatëkok tnikäjpxy mëët yë Tios yë xyëëw ko tmëku'ukjawë ja David, jä'ä ko mëk ënäty tsoky tjawë.

18Tä t'ënëmaay: Yë'ë jëpom yajnixëëtunaanp ma po'o pyi'k'atyën, e ko ënäty jëpom yaj'ixy ja m'ënyääypyäjn winwa'ats, tääts nëjkx myajja'amyetsy.

19E ko nëjkx tyëkëëkxëëwpety jä'ä yaj'ixëty ko ënäty ka'ap mjam'aty. E paaty yam mijts n'ënëëmë ets mnëjkxëty jatëkok ma ojts m'ëknäyu'tsëpën ets mnäpyëjkta'akëtëty winkon ma ja tsaanipiiwpety kyëxë'ëkyën.

20Ënätës tëkëëk'ok nti'pxë'ëka'any jamtsow, jëtu'un ijxtëm jeexyë tii ntukti'pxtä'äkyësën.

21Täätsës ja ntuunpë n'ënëëmëty: Nëjkx ixta'a ja ti'pxnkepy. Koos n'ënëëmëty: ja ti'pxnkepy tyaatsow jä'ä ma mtänën, mëta'ak ets mëmin, jyëkyäpëp mpëtsëmëty akujk jotkujk. Jä'ä ko mijts ka'ap nitii mjata'any mkëpäta'anyë. Tyampës nikäjpxyën Tios xyëëwkyëjxmës yam jëtu'un n'ëna'any.

22E koos n'ënëëmëty: Ja ti'pxnkepy jam ja jëkäm, ninëjkx jam. Mijts ënätyë mpëtsëmëty ets mkä'äkëty. Jä'ä ko ja Wintsën jëtu'un ënäty të tuknipëjktaakë ko ni'ik oy ko mtimkyä'äkëty.

23E yë'ë ja näy'oyjyawë mëti'ipë të nätyukwinwa'anëmën, yë Wintsën wa'ats nyija'ap ko jëtu'unpë ja käjpxtyu'unën të ntu'unëmë.

24Ënät ja David ojts jam nyijkxy tunkëjxm kopkkëjxm ets jam nyäyu'tsë. Ko jyä'äjty ja xëëw ma tnixëëwtuntën ja po'o u'unk ënät ja yajkutujkpë nyaaxwe'tsy ma ja kaaypyäjnën ets kyäyä'äny y'uuka'any.

25Jam nyaaxwe'tsy maayëmëtën xëmë nyaaxweetsyën potsywinmtsow, e ja Jonatán wintuuytsyow nyaaxwe'tsy, e ja Abner yë'ë pya'ënyääpy ja Saúl. E jä'äts ja David ja y'ënyääypyäjn jëtu'unyë ojts winwa'ats wyi'imy.

26Jä'ä xëëw yë Saúl ka'ap ojts niwi'ix y'ënä'äny. Jä'ä ko tyaa ënäty myäy tyäjy ko yë David wä'änxyëp ënäty tii të jyäty të kyëpetyë mëti'ipë të y'ëxëëktunyën, paatykyëjxm ka'ap të myiny

27E komjëpom ma mëmäjtsk xëëw tnixëëwtuntën ja po'o u'unk, ja David ja y'ënyääypyäjn winwa'ats ojts jatëkok wyi'imy. Tä ja Saúl tyajtëëy ja myaank Jonatán: ¿Wi'ix ko ëxë'ëy ka'ap myiiny ja Jesé myaank kääpyë, e tyam nän ka'ap myiinkojnëpë?

28Tä ja Jonatán y'ëtsooy: Mëktä'äkyës yë David të xy'ënëëmë ko nyëjkxa'any jam Belén etsës të xypyëjktsoyës n'awa'atsëtyës yë tyu'u'aaw.

29E mëktä'äkyës të xy'amëtoy koos n'ëwatsëty ja nyëë tyu'u, täätsës të nkexy. Jä'ä ko ja tyeety tyaakëty yë'ë jam yë wintsë'kën yakantëp mëti'ipë winjëmëjt yajktëpën ets ja y'äjty mëktä'äky të nyikäxëty. Täätsës näjyëtu'un të xy'ënëëmë ko pën

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

n'ëwatsëpës ja tyu'u ets näjyëtu'un nëjkx tku'ix tkukajpxë ja jyiiky myëku'uk. E paatykyëjxm ka'ap yaa tyam xy'ixy.

30Ënät ja Saúl yajxon tukjoot'anpëjky ja Jonatán ets t'ënëmaay: Mëxy kupoj, wi'ix ojts yë mtaak mtimyajminyë naaxwiiny. ¿Tii këtiijës xyij nnijawë ko mijts janty'oy mëët yë Jesé myaank mnäjyawëtyë mëti'ipë yajtsëyuump yajjaaypyäjtp ma mijtsën ets ma mtaakënë?

31Pën yë'ë juuky'ajtp, mijts ets mkutujkën ka'ap nëjkx jotkujk yajpaaty. Paaty yam n'ënëëmë ets nëjkx xy'ixta'ay, ko xypyaatëty yaa xyajminëty, jä'ä ko yë'ë nitëjkëyëp ets y'ookëty.

32Tä yë Jonatán y'ëtsooy: ¿E tiits ko y'ookëty? ¿Tii të tuuntëkoy?

33Ko yë Saúl jëtu'un tmëtooy, ënätyë yë kyu'umën tkajpë'ky ets tjayaj'ookany ja myaank Jonatán. Jëtu'un'äämpy ojts ja Jonatán twinjawë ko ja tyeety jyantyyaj'ookäämpy ënäty ja David.

34Ënät ja Jonatán wyä'ätsë'ky, jam kaaypyäjn wintum, ka'ap ojts ja xëëw t'ëktuktëjkënë ma ja mëmäjtsk xëëwpë xyëëwtuntën. Jä'ä ko yë'ë ënäty myëmääpy myëtäjpy ja David mëët ko ënäty ja tyeety të tyukjoot'anpëkyë.

35Komjëpom ma ënäty mëët të tkäjpxy'ätyën ja David nyäpyaata'anyë, jam ojts ja Jonatán nyijkxy mëët ja tyuunpë.

36Ko jam jyajtë, tääts ja tyuunpë t'ënëmaay: Pëyi'ikyë nëjkx ixta'a ya'atë ti'pxn mëti'ipës yam nti'pxë'ëkäämpyën. Tääts ja Jonatán tu'uk ti'pxë'ky ja tyi'pxn. Janty jëkäm ojts tnajtsti'pxë ets ja tyuunpë pyëyë'ktso'ony.

37E ko ja tyuunpë jam jyä'äjty ma ënäty ja ti'pxnkepy të kyä'äyën, ënät ja Jonatán ojts mëk tnajtsyaaxë ets t'ënëmaay: Ja ti'px kepy tam ja jëkäm të kyä'äy, ka'ap jyamëty ma jam mtänën.

38Tääts jatëkok ja Jonatán t'ënëmaay ja tyuunpë janty mëk: Mëta'ak jotëkoy, pëyi'ikyë nëjkxkoj këtii mwa'ak'oyë. Ënät ja tyuunpë ojts tkajpë'ëky ja ti'pxnkepy ets tkë'ëmooy ja wyintsën.

39E yë'ë ka'ap ojts nitii t'ixy ets nitii tkaja'akyujkëy, jä'ä ko yi'iyë ja Jonatán ets ja David ënäty nyija'awëtyëp mëti'ipë tyuuntëpën.

40Ënät ja Jonatán tkë'ëyäjky ja tyuunpäjn mëti'ipë myëtsiptuunpyën ets tmooy ja tyuunpë, tääts tmënëjkxëty jam kajpntum.

41Ko ja Jonatán ojts ja tyuunpë nyëjkxnë, ënät ja David pyëtsiimy jap tsaajëxkë'py ma ënäty yu'utsy të y'ityën. Ko twinkuwa'këy ja Jonatán tëkëëk ok ojts nyaaxkoy tyajnikëxë'ëky jëtu'un ja näywyinkutsë'kën, tääts nyämyajts nyämyënäänëtë ets nimäjtsk jyiiytyë yaxtë, tä ja David ojts jyotkujkë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

42Ko jëtu'un kyëjxtaay nyajxtaay, ënät ja Jonatán t'ënëmaay ja David: Nëjkx akujk jotkujk ets ja'amyäts ja käjpxtyu'unën mëti'ipë të ntu'unëmën nimäjtsk, yë Wintsën yë'ë kë'ëm të ntimtyuknija'awëmë ets tëë n'amëto'owëmë ko yë'ë xëmë yajpaatëty ma ëëtsajtëmën ets ma ja n'u'unk'ajt n'ok'ajtëmën. Tä ja David ojts jam tsyo'onë ets ja Jonatán näjyëtu'un wyimpijnë ma kyajpnën.

1 Samuel 21

1Yë David jam ojts nyijkxy Nob, yë'ë jam nyinëjkx ja teety mëti'ipë xyëëwajtypyën Ahimélec. E yë'ë mëj këjää tkukajpxëy ko nyipëtsëëmë ets y'ënëmaayë: ¿Wi'ix ko ënät tyam miny janty atu'kpajk ets ka'ap pën mjämyëët'atyë?

2Tä ja David y'ëtsooy: Yë'ëjës yë yajkutujkpë xykyäjxp etsës nyajwintu'upëkëty tu'uk yë jotmay etsës të xy'ënëëmë ko ni pën mëpaat tkanijawë tiikyëjxmës ko xykyexy ets tiijës nmëmiinpy nyajmiinpy. E jä'ä ënät ja tsiptuunpëtëjkëty mëti'ipës ntu'uwinwoopyën, tëëjës ja n'ënëëmëtë maas mëët näpyäätëtyën.

3Yë'ës nyajtëwäämpy: ¿Jap xymyëëtëty jë'kxy pëkyë? Mooykyës mëkoxk yë tsajpkääky ëkë mijts ix jënu'un jap xypyääty.

4Ënät ja teety y'ëtsooy: Yë tsajpkääky ja tap ijty, je'eyëp tëy ko yë'ë mëti'ipë kënu'kxyën ka'ap yë'ëjëty mëti'ipë oypyënëty kyääpyën. Tyam nmo'ojëty pën ja mtsiptuunpëtëjk ka'ap ja to'oxytyëjk të tmëëtko'knëtë maxtejky myëtuukë.

5Ënät ja David amëk jotmëk y'ëtsooy: Xëmë koos ëëts nëjkxtë muum tsiptuunpë ka'apës yë to'oxytyëjk ma n'ixtë npaatë. E oy ntijmëty je'eyës nëkoo njëtitë, yë ntsiptuunpëtëjkës wa'ats ënäty yajpaatë koos ntso'ontë, e paaty tyam komë tëë kanaak xëëw nyajxnë ka'apës yowë n'a'ixë ënät pën muum yë to'oxytyëjk të t'ëkmëët'ijtpë.

6Jëtu'un'äämpy ojts ja teety myo'oyë ja tsajpkääky mëti'ipë kënu'kxyën, jä'ä ko ka'ap ënäty jap tii mëti'ipë jëtu'unyë ijtpën, jä'ä xëëw ënäty jam të yajëpëky ma ja wintsë'këntyaknën ets ja anpë të yajpëjktä'äky.

7E jä'ä xëëw tam'ajtp ënäty tu'uk ja Saúl ja tsyiptuunpë wintsën mëti'ipë ënäty jam të wyi'imyën ma ja tsajptëjkën, Edom ja'ay jä'ä, jä'ä xyëëwajtyp Doeg, yë'ë nyiwintsën'ajtyp ja ja'ayëty mëti'ipë kyëwent'ajtëpën ja Saúl ja jyëyujk tsyajpkaa.

8Tä ja David t'ënëmaay ja Abimélec: ¿Ka'ap xymyëëtëty tu'uk yë ku'umënë ëkë tëypyujxnë? Jä'ä ko janty tsojk'am ja yajkutujkpë të xy'ëne'emyës paatykyëjxm ka'ap të t'ëkjëkyäjpnë nmëtsoonëtyës ja nku'umënës ets ja ntëypyujxnës.

9Tä ja teety y'ëtsoowë: Tap yë yenypyujxn, jä'ä ja Goliat ja jyä'ä mëti'ipë jam myaj'o'kën ma ja joyjotmën ma yajtijyën Elá. Tap kukëyë y'ity witjëxkë'p ma efotën, winpity mëët tu'uk yë nijän. Oy yë'ë xykyë'ëjëty, pën mkë'ëjäämpy yë'ë, jä'ä ko wiinkpë ka'apës tii nmëëtëty. Tä ja David y'ëtsooy: Nimëti'ipë jëtu'un yë yenypyujxn kya'oyëty tä tääpën, mooykyës.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

10David je'eyë poj'am jam nyäjxy, jä'ä ko yë'ë ënäty kyukekpy ja Saúl, jam ojts nyijkxy Gad, ma tu'uk ja yajkutujkpën jam Aquis.

11Tääts ja Aquis ja tsyiptuunpë wintsëntëjk y'ënëmaayëtë: Yë'ë tyaapë David mëti'ipë mëët tyunyën yë Saúl, yë yajkutujkpë, mëti'ipë yaa ënä'ämpën ma ya'atë naax kajpnën. Yë'ë ijty ja to'oxytyëjk kuuy'ëëwëtëp ma y'ätstën: Tu'kmil yë Saúl tyaj'o'ky yë myëtsip, e yë David jä'ä të tyaj'ooky majk mil.

12David ojts yajxon tmëmay tmëtajy ya'atë jëtu'unpë ja ayuk, paaty ojts ja tsë'ëkë tyuktëkëty ma ja yajkutujkpën jampë Gad yajpaatyën mëti'ipë xyëëwajtypyën Aquis,

13Paatykyëjxm ja David ojts nyäpyëjktä'äkyë kutsuu kupoj yowë, xii yaa muum kyëxtsujy ets ja y'anëë tsyuny xye'kxy.

14Tä ja Aquis t'ënëmaay ja tsyiptuunpë wintsën: Pën m'ijxtëp ko tyaapë kutsuu kutpojëp ¿wi'ix ko yaa nëkoo xyajmintë?

15¿Yë'ëjëm jëtää yaa ja'ay jëtu'unpë ëmaaytyakpë mëti'ipë kutsuu kupojënë ets yaa tii tunëty maas yë njëën ntëjkënë?

1 Samuel 22

1David ënätyë kyeky, jam ojts nyijkxy ma ja aankën mëti'ipë xyëëw'ajtyp Adulam. Ko jam ja y'äjty tnija'awëtyë ets ja jyiiky myëtu'uk, ënätyë ojts nyiminëtë.

2Tëkokyë ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty o'ktëy jajtëp këpäjtëpën ojts ja David tpuwa'këtya'atë ets mëti'ipë ënäty jam ja nyu'kxëtyën ets näjyëtu'un ja mëti'ipë ënäty ka'ap jyotkujk'atën, yë David yë'ë nikopk'ajtëtë. Ya'atë ja'ayëty mëti'ipë ja David pyuwa'këtyën, jä'ä nyiwinë'ajtë nimajktaxk mëko'px.

3Jam ja David tsyo'ony ets ojts nyijkxy Mizpá ma ja Moab ja y'itjotmën, ënät t'ënëmaay ja yajkutujkpë ja jampë y'ëne'emyën: Wintsën, mijts yam nmënu'kxtäkpy ets xy'a'ixëty wä'än yë nteety ntaakës yaa t'itë ma mnaax mkajpnën koonëmës yajxon nijawëty tii yë Wintsën tyunäämpyën mëët ëjts.

4Jëtu'un'äämpy ojts ja David jam ja tyeety tyaak tyajnëjkxy ma ja yajkutujkpën mëti'ipë ënä'ämpën jam Moab. Jam y'ijtë mapaat ja David jam yajpatyën ma tääpë mëj kajpnën.

5Ënät ja Gad, ja käjpxynyajxpë, ojts tkajpxtë'ëy ja David ets t'ënëmaay: Ka'ap y'oypyëtsëmëty ko yaa jeky m'itëty ma ya'atë mëj kajpnën. Paaty yam n'ënëëmë ets mtsoonëty ënätyë, nëjkx jam ma Judá y'itjotmën. Paatykyëjxm ojts yë David jam tsyoony ets ojts nyijkxy jam ma yuk'itën mëti'ipë xyëëwajtypyën Haret.

6Jam ënäty yë Saúl yajpaaty Guibeá, jam y'u'unyë ma ja tamarisco kepypya'tkën, winkon ma ja tsajptëjkën mëët ja tyiypyujxn kyë'ëkëjxm, aaktam yajpaatë ja tsyiptuunpë wintsëntëjkëty. E ko tnija'awëy ko ja David mëët ja jyä'äy tëë ënäty yaj'ixtë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

7Ënät t'ënëmaay ja tsiptuunpë wintsëntëjk: Miitsëty Benjamín yë jyä'äy, mëtowtë yajxon mëti'ipë yam ntuk'ënëëmëjantëpën: ¿Wä'än tääjën yë David mmo'ojëty yë mnaax mkamëtyë ets ënät näjyëtu'un mpëjkta'akëtëty tsiptuunpë wintsën ma kyutujktaknënë, tä tyam miits nmo'otënë?

8Tëkokyë miitsëty aak jëtu'unës n'ijxnë aak xymyëtsip'ajtëpës yowënë. Ni pënës të xykya'ëwaanë ko yë nmaankës tëë yë käjpxytyu'unën tuny mëët tapë Jesé myaank. Ni pën yowë ëjts xykyä'ëkjot'ajnë paatyës ka'ap të nyajtuk'ëwaanë ko yë nmaankës tëëjës xymyëtsiptsoony etsës yë njuukyajtën o'kënjëjp'am xypyëjktakë.

9Ënät ja Doeg yujk'ëtsooy, ja Edom ja'ay, mëti'ipë ënäty jam näjyëtu'un yajpatpë ma ja tsiptuunpëwintsëntëjkëtyën: Wintsën, ëjts tëëjës n'ixy ja Jesé ja myaank jam Nob, ko të tni'otsy yë teety Ahimélec, yë myaank yë Ahitub, ets mëët të kyäjpxy të myëtyä'äky.

10Yë Ahimélec tëë yë Wintsën tmëkäjpxy mëët ja David kyëjxm, tëë näjyëtu'un tmo'oy yë jë'kx pëky ets ja Goliat ja yenypyujxn.

11Ënät ja yajkutujkpë tnikäjxëy ja teety Ahimélec ets tëkokyë ja teetytyëjkëty jampë ënäty yajpaatën Nob ets tëkokyë jënu'un mëët nyäjyiiky'at nyämyëku'uk'atëtën. Ko jam myiintaaytyë,

12tä ja Saúl t'ënëmaay: Mëtoow'it yajxon mijts Ahitub yë myaank mëti'ipë yam ntuk'ënëëmëjäämpyën. Nikajpx tii mnikäjpxäämpy Wintsën, tyamës nmëtoow'ity, jëtu'un yë Ahimélec y'ëtsooy:

13Tä ja Saúl tyajtëëy: ¿Wi'ix ko mijts mëët yë myaank yë Jesé xynyikäjpxytyunëtës? Tëë xymyo'oy yë tsajpkääky ets tu'uk yë yenypyujxn, ¿Këtiijë? ets tëë näjyëtu'un të Tios xymyëkäjpxy mëët yë'ëkyëjxm ¿këtii?, e tyam oytyës ënät maa xytyu'u'unyëty etsës xyaj'ooka'anëty tä tyam y'ëti'itsyën.

14Tä ja Ahimélec t'ëtsooy ja yajkutujkpë: ¿Wintsën, pën jëtää janty wintsë'ëkë m'ëk yaj'ijtëp ets janty'oy janty tsuj m'ëkmëtunyë ma nitëkokyë yë mtsiptuunpëwintsëntëjkën, ets aak'oy winë tuny ma kutujktaknën tä yë Davidjën?

15¿Tëkokëmës jëtää yam yë Tios nmëkajpxa'anyë mëët yë'ëkyëjxmë? Këtii jëtu'unpë winma'any xypyääty Wintsën. Paaty këtii nëkoo xynyiwaanpety ya'atë mtuunpë mëët yë jyiiky myëku'uk, jä'ä ko ëjts ka'apës nijawë jëtu'unpë winma'any.

16Ja yajkutujkpë ni'ikyë y'ënaan'ëtë'ëtsy: Tyam yajxon ntimy'ënëëmë mijts Ahimélec ko mijts ets tëkokyë yë m'u'unk m'ëna'k kopkpëky ko m'o'kta'atëty.

17Ënät ja yajkutujkpë t'ënëmaay ja tsiptuunpë mëti'ipë këwent'ajtëpën: Yaj'o'kta'atë tëkokyë yë teetytyëjkëty mëti'ipë yë Tios myëtuuntëpën. Jä'ä ko yë'ëjëty, David pyutëjkëtyëp, wa'ats nijawëtë ko yë'ë käk pujtp, e yë'ëjëty ka'ap xytyuk'ëwaanëtës. E ja tsiptuunpëty mëti'ipë ja yajkutujkpë kyëwent'ajtëpën ka'ap tnixajjë'ktë nëkoo ja teetytyëjkëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

18Paaty ja yajkutujkpë t'ënëmaay ja Doeg, ja Edom ja'ay: Doeg, yaj'ook mijts. Ënät ja Doeg tjanty yaj'o'ktaay ja teetytyëjk, jä'ä xëëw jä'ä ja teetytyëjk y'o'ktë nitëkë'px mëkoxk, aaktam tnijän'atë ja efod.

19Ko jëtu'un yë Doeg t'ëkyaj'o'ktaay ja teetytyëjkëty, tä ojts jam nyijkxy Nob, ma teety kyukajpn'atën ets tyaj'o'ktaay ja to'oxytyëjkëty, ye'etyëjktëjk, pi'k ëna'këty ets ja mëti'ipë ënäty je'eyë myinyëmën naaxwiiny. Näy ots tyaj'o'kta'ay ja jëyujk, tsajpkaa ets tsajppax.

20Ojts tu'uk myaank kye'eky ja Ahimélec, jä'ä xyëëwajtyp Abiatar, jam ojts pëyi'ikyë nyijkxy ma ja David ënäty jam yajpaatyën.

21Ets tuk'ëwa'anëy ko ja Saúl tëë ënäty tyaj'o'kta'ay ja teetytyëjkëty mëti'ipë myëtuuntëpën ja Wintsën.

22Ets ja David y'ëtsooy: Jëtu'unës ënäty nmay ntajy jä'ä xëëw, komë tam'ajtp ënäty ja Doeg, kopkpëky ko t'ëwaanëja'any ja Saúl. Ëjts yë poky nmëët'ajtyp ko yë mjëëky mmëku'uk të y'o'kta'atë.

23E këtiits mtsë'ëkë mjawë wë'ëm yaa mëët ëjts, jä'ä ko pën myaj'ookanëp, näjyëtu'unës xyaj'ooka'any. E ko yaa myajpaatëty mëët ëjts jotkujk m'itëty ets ka'ap tii mjatëtëty.

1 Samuel 23

1Tëkok ojts yë filistejë ja'ayëty tnitëkëtë yë Queilá kajpn, wa'ats tsëëmkäktääytyë mëti'ipë ënäty ja ja'ayëty jam të tyajnipätën. Ko tukmëmëtyaktë ja David,

2tääts ja Wintsën ojts tmëkäjpxy ets tyajtëëy: ¿Wintsën, m'a'ijxëpë etsës nëjkx ntsiptuny mëët yë filistejë ja'ayëtyë? Ets ja Wintsën y'ëtsooy: Nëjkx, nëjkx mëët mtsiptuny ets nitsiptun yë Keilá kajpn.

3E ja David ja jyä'äy tyaa ojts y'ëna'antë: Ëëts'ajtëm yääyë Judá njayajpatëmë, tääts ntsë'këmë. Tiimëk jëtää pën nëjkxëm jam Keilá ets ntsiptu'unmëty mëët yë filistejë ja'ayëty.

4Ënät ja David ojts jatëkok tyajtëy ja Wintsën. E ja Wintsën tyaa y'ëtsoowë: Nëjkx jam Keilá, jä'ä ko tëëjës ntuknipëjktaakë koos nkë'ëmo'oja'any yë filistejë ja'ayëty.

5Ënät ja David mëët ja jyä'äy jam tsyo'ontë ets ojts nyëjkxtë Keilá, jamts mëët yajxon ja filistejë ja'ay tsyiptuuntë, ka'ap tyajmëtaktë, tääts tpëjkëtyääytyë ja jyëyujk tsyajpkaajëty. Jëtu'un'äämpy tyajtsoktë ja ja'ayëty jampë tsyëënëtën Keilá.

6E ja Abiatar, yë myaank yë Ahimélec tëë ënäty kye'eky, jam ënäty të nyijkxy Keilá, tääts mëët nyäpyaata'anyë ja David, ojts tmënëjkx ja efod.

7Ja Saúl ojts yajtuknijawë ko ja David tam ënäty yajpaaty Keilá, ets myääy tyäjy: Tëë yë Tios kyë'ëyäkyë maas ëjtsën, paaty yë të nyëjkxpë jam Keilá ets ni'ëtujkpety jam.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[8]Ënät ja Saúl tmëkajpxmujktaay yë tsyiptuunpëtëjk ets nyëjkxa'antë jam Keilá, yë'ë myatsantëp ja David ets ja jyä'äy.

[9]Ko ja David tnija'awëy ko ja Saúl nyimina'anyë ets myatsa'anyë, ënät t'ënëmaay ja teety Abiatar ets tmëminëty ja efod, tääts t'ixëty wi'ix ja Wintsën y'ënä'äny.

[10]Ets ja David t'ënëmaay ja Wintsën: Wintsën Tios mëti'ipë yajpatpën ma Israel kajpnën, ya'atë mtuunpë wa'ats tnijawë ko yë Saúl myina'any yaa Keilá ets tyajkutëkoyä'äny mëët ëjtskyëjxm yë kajpn koos xy'ëxëëk'ixy.

[11]¿Wä'änës jëtää Saúl xyjyäntynyimina'anyë tääjës të nijawënë? ¿Xykyë'ëyaktëpës jëtää yë Queilá ja'ayëtyë mëti'ipë yaa kukajpn'ajtëpë? Wintsën, ya'atë mmëtuunpë npëjktsoyë ets xytyuk'ëwaanëty tii tunan jatanëpën. Ets ja Wintsën y'ëtsoowë: Mniminanëp yë'ë.

[12]Tä ja David tyajtëëy: ¿Xykyë'ëyaktëpës jëtää ja'ayëty yaapë kyukajpn'atën ma Saulënë? Ets ja Wintsën y'ëtsooy: Mkë'ëyakëtëp yë'ëjëty.

[13]Ënät ja David mëët ja jyä'äy jam tsyo'ontë Queilá, jä'ä nyiwinë'atë nitëtujk mëko'px ets ojts nyëjkxtë muum jëkäm, ni yë'ë tkanijawëtë maajëtën nyëjkxtë. Ko ja Saúl tnija'awëy ko ja David tëë kye'eky, ënät ja Saúl jatëkok t'akajpxtujky ets ka'ap nëkoo tnitsoontëty ja David.

[14]Jëtu'un'äämpy ojts yë David jam wyi'imy tsënääpyë të'ëts'itjotm ma yajtijyën Zif ja itjotm mëti'ipë napotsyën. Ja Saúl oy ënäty winjëpom jya'ixta'ayë ka'ap nijëna'a pyätë. Jä'ä ko ja David mëk ënäty ja Tios kyëwent'atyë.

[15]E oy jyajëtu'unëty ja David tsyë'këp ja Saúl, jä'ä ko tim yaj'ookanëp ko nyitsoonyë. Paatykyëjxm ojts jam tsyënaawyi'imy ma ja Horés kajpnën. Jam të'ëts'itjotm ma yajtijyën Zif.

[16]Tu'kxëëw tu'kjëmëjt ojts ja Jonatán tninëjkxy ja David jam Horés ets tjotmëkmo'oja'any ets yë'ë tu'ukyë tuk'ijxpätëty yë Tios.

[17]Tä t'ënëmaay: Ninu'un mkatsë'ëkëty David, jä'ä ko yë nteetyës ka'ap nijëna'a mpaatëtëty. Mijts kopkpëky ko jëna'a myajkutujkpë'atëty ma Israel kajpnën. Ëjts naxymyës nëjkx n'ity ma mkutujktaknën. Yë nteetyës, Saúl, wa'ats yë tyäty nyijawë ko jëtu'un jyata'any kyëpäta'any.

[18]Ënät ojts jatëkok ja käjpxtyu'unën tuntë ets Wintsën ojts kë'ëm t'ixy tnijawë. Ko jëtu'un tyuuntaay jyajtaayë, tääts ojts ja Jonatán wyimpijnë ma tyëjkën, e ja David jam wyë'ëmnë Horés.

[19]E ja ja'ayëty mëti'ipë jam kukajpnajtëpën Zif ojts nyëjkxtë jam Guibeá ets t'ënëmaaytyë ja Saúl: Yë David tam yajpaaty ëjts naaxjotmëty jam kopkjotm ma txëëwatyën Haquila, jam ma ja mëj kajpnën mëti'ipë yajtijpën Horés, ëpa'tkë'ëmtsow wyi'imy ma ja të'ëts'itjotmën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

20Paaty yam n'ënëëmëtë mijts Wintsën, pën mnëjkxaanp jam, mijts ix oy jëna'a xytyimtuknipëjktaakëty, ëëtsëty nkë'ëyaktëpës yë'ë ma mijtsën.

21Tä ja Saúl y'ëtsoowëtë: Tios mkënu'kxëtëp mëjwiin këjää mëët ko miitsëty xypya'ëyow xynyajts'ëyowëtës.

22E tyam ënät miitsëty n'amëtow npëjktsowtë ets yajxon xy'ixtëty xytyuntëty maa yë'ë tso'ontä'äky jyajtä'äky ets miitsës yajxon xytyuk'ëwaanëtëtyës jëtu'untsës nitëyë ninëjkxëty. Ets pën tëë xy'ixtë, jëtu'un yajmëtoy'äty ko yë'ë win'äts oy.

23Yajxon ixtë tuntë maajëty yë kyuyu'tstakn tmëët'atyën ets maajaty tmëët'atyën yë tyëjkëtyakn. Jëtu'untsës yajxon xytyuk'ëwaanëtëty ets mpanëjkxtëty. E pën janty jamtsën yajpaaty, kë'ëmës yam nëjkx n'ixta'ay piiwnaxy tajnaxy ma Judá jyä'äyën.

24Tä ja ja'ayëty ojts nyäjyëkajpxëtë mëti'ipë jam tso'ontëpën Zif, ets ja Saúl t'ëwatsy ets wyimpitëty ets nyëjkxtëty ma ja nyaax kyajpnëtyën. David mëët ja jyä'äy jam ënäty yajpaatë Maón, jam mëj joyjotm ëpa'tkë'ëmtsow ma ja të'ëts'itjotmën.

25Ënät ja Saúl ënätyë tsyo'ony mëët ja jyä'äy ets nëjkx t'ixta'aja'antë ja David. Ko ja David yajtuk'ëwa'anëy jamtsow jyënäjky tsaatunkëjxm ma txëëwatyën Maón. Ko ja Saúl tnija'awëy, ënätyë ojts jam nyijkxy Maón ets ja David tmatsa'any.

26Ja Saúl pë'aaytsyow tna'ëwtity ja kopk mëët ja jyä'äy, e ja David jëxkë'ptsow nyajxpë mëët ja jyä'äy, ets jotëkoy jap jyantynyäxy tääts tmëjëkämkäktë ja Saúl. Ko ja Saúl ets ja jyä'äy tyajku'ëtujktë ja David ets ja jyä'äy ets tam ënäty timmyatsanëtë.

27Ënät tu'uk myiiny ja kukäjpxy ets t'ënëmaay ja Saúl: Wintsën, poj'am winpit, jä'ä ko yë filistejë ja'ayëty tam yë nnaax'ajtëm tnitëkëja'antë.

28Tä ja Saúl wyimpijty ënätyë ets ka'ap ojts ja David tmajtsnëpë, jä'ä ko yë'ë mëët tsyiptuuny ja filistejë ja'ayëty. Paatykyëjxm tampë ja it naaxwiinyëtë txëëwaty: Ja tsaatun ma ja näy'ëxmatsë y'ityën.

29Jam yë David tsyo'ony ets ojts nyijkxy jam En-gadi.

1 Samuel 24

1Ko ja tsip jyëjpkëjxy ma ja Saúl mëët tsyiptuunyën ja filistejë ja'ayëty, ënät yajtuk'ëwa'anëy ko yë David jam ënäty yajpaaty të'ëts'itjotm ma txëëwatyën En-gadi.

2Ënät ja Saúl twin'ijxy nitëkëëk mil ja ja'ay ets tsyo'ontë, jä'ä yaj'ookantëp ja David mëët yë jyä'äy. Wa'ats t'ixtaaytyääytyë tsaatunjoty tsaakopjoty.

3E jam ma ënäty jëtu'un tyu'uye'eytyën, ënät ojts tye'eypyaatë yë kupixyny kemy ma ënäty jam näjyëtu'un winkon yajpaatyën tu'uk yë aank. Jam ënäty yë David të tyëkëtë mëët yë jyä'äy, jä'ä ja Saúl wyinkuyu'tstëp. E yë Saúl ko ojts yë jëtityë pyäätyë, jap ojts näjyëtu'un tyëjkëpë ma tääpë ja aankën ninu'un tkanijawë pën yë David jap ënäty yu'utsy yajpaaty mëët yë jyä'äy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

4Tä ja David ja jyä'äy y'ënëmaayë: Tyam jëtu'un tniwä'äky ko ja Wintsën m'ënëmaayë ko ja mmëtsip nëjkxëp jëna'a tpëjktä'äky mteky'ix'am. Paaty tyam mijts ix tii mtunäämpy. Ënät ja David pyëti'ky ame'tsyë ets ojts wäänë tputsujkë ja Saúl ja nyijän, ni''ix a'ixë ojts tputsuky këtiipë y'ixëtëty.

5E ko jëtu'un t'ëkputsujky ja Saúl ja wyit, ënät ojts jatëkok kë'ëm tmëmay tmëtajy,

6ets t'ënëmaay ja jyä'äy: Tiosës xypyutëkëp ets ka'apës wi'ix ntunëty yë Saúl, yë nwintsënës mëti'ipë yajkutujkpën. Pën yajkutujkpë yajpaaty, yë'ëkyëjxm yajkutuky mëët ko yë Wintsën të wyin'ixyë.

7Jëtu'un'äämpy ja David t'akajpxtujky ja jyä'äy ets ka'ap t'ëwatsy ets tyaj'ooktëty ja Saúl. Jëtu'un ja Saúl ojts pyëtsëëmnë aankjoty ets ja tyu'u ojts tpanëjkxy.

8E ja David ënätyë tpapëtsëëmy jap aankjoty ets tyaaxwinpijty: Wintsën, Wintsën. Saúl ënätyë y'ijxwinpijty ets ja David nyaaxkooy poj'am, tyajwinkëxë'ëky jëtu'un ja näywyinkutsë'kën.

9Tä t'ënëmaay: ¿Wintsën, wi'ix ko xymyëpëky yë ja'ay mëti'ipë ënaanpën ko yi'iyës nmëmääpy nmëtäjpy wi'ix mijts o'ktëy ntunëtyën?

10Tyam tëë kë'ëm xy'ixy, mijts Wintsën, ko ka'apës mijts të nyaj'ooky. Yë Tios tëë mjakë'ëyäkyë ko tyam ojts të mjëtity jap aankjoty, kajxyëp tsyipëty jeexyë mijts të nyaj'ooky, e tëë mpokymye'kxy. Jä'ä ko tyaajës të nmay të ntajy ko mijts m'ëne'emy, Tios jëtu'un të mpëjktä'äkyë m'ënä'ämëty.

11Paaty tyam Wintsën, ix yajxon mëti'ipës yam nkë'ëpëk'ajtypyën: tu'këëtsy yë Wintsën yë nyijän mëti'ipë të tjajëkyepyën jeexyë të nyaj'ookyës. Yë'ë jëtu'un mtukja'akyukëp ko ka'apës mijts n'ëxëëktuna'any, ka'apës ntsoky ets ëxëëk mjatëty mkëpätëty ets ka'apës ma mëyajtën wintsë'kën nyajtëkoy ma mijtsën. E mijts janty jëtu'unës xy'ixjëtijt xypyajjëtijnë etsës xyaj'ooka'any xyajtëkoyä'äny.

12Yë Wintsën yë'ë kyëwentëpëkëp pën pokymyëët ma ëëtsajtëmën nimäjtsk ets tnitsiptunëty yë yajkutujkpë, e ëjts nijëna'ajës yë yajkutujkpë maa nkamëtëkoyëty.

13Jëtu'un tu'uk yë ayuk y'ënä'äny: Yë ëxëëktu'un ëxëëkajpxën, ëxëëkja'aytyëjk jëtu'unpë nitëjkëyëp. Paatyës kajëna'a mijts nkakë'ënixajëty

14E yë'ëtsës ënät nkanija'ap ¿wi'ix ko yë yajkutujkpë xypyajëtityës? ¿Wi'ixës ko xyaj'ooka'any xyajtëkoyä'äny? Pën ëjts ka'apës maa nmëtëkoy, jëtu'unës ëjts tä tu'uk yë ukën ëkë tä tu'uk yë pixkën.

15Paaty tyam wä'än yë Tios yë'ë tkëwentëpëky pën pokymyëët ma ëëtsajtëmën nimäjtsk. Wä'än yë'ë kë'ëm xykyuwa'anyës ets wä'än yë'ë kë'ëm tpaye'ey pën tiijës të ntuuntëkoy, mëët koos yë yajkutujkpë xy'ixjëtity xypyajëtity.

16Ko yë David kyajpxtaay, ënät yë Saúl mëk yujk'ënany: U'unk maay David, mijtstëm jëtu'un. Tääts tyëjkëy yaxpë,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

17ets t'ënëmaay: Tëy tä m'ënanyën, mijts mëët ja oyjyot oywyinma'any të xyajwinpity ja ëxëëkpë, mëti'ipës ntuunpyën ma mijtsën,

18tyamës të xytyuk'ixy, ko mijts jä'ä mtsojkpy wi'ixës mëpaat oy tsuj nyajpaatyën, jä'ä ko ix tëëjës yë Wintsën xyjyakë'ëyäky ma mijtsën etsës jeexyë të xyaj'ooky, e ka'apës të xyaj'o'knëpë.

19Tëë yajnijawë ko yë ja'ay yë myëtsip tpaaty ka'ap oy mëk tyajwinpity. Paaty yam n'ënëëmë ets Wintsën yë'ë mkuju'uyxyëtëty mëti'ipë tyam të xytyunyën mëët ëjts.

20Tyamës yajxon nijawë ko mijts jëtu'un nëjkx jëna'a myajkutujkpë'aty ets Israel yë nyaax kyajpn nëjkxëp jëna'a yeeky pyety.

21E tyam nikäjpxy ënät mëët yë Tios xyëëwkëjxn ko ka'ap nëjkx ëxëëk xytyuny xy'ënëëmë ëjts yë n'u'unk n'okës ets ka'apës yë nxëëw nëjkx xyaj'atëkooyë maas yë njëëky nmëku'ukën, maas yë njëën ntëjkën.

22David ojts tnikäjpxy mëët yë Tios xyëëwkëjxm ets ja Saúl ojts jatëkok wyimpijnë jam ma kyutujktaknën, e ja David mëët ja jyä'äy jam ojts jatëkok nyëjkxtë ma ja të'ëts'itjotmën napotsypë.

1 Samuel 25

1Ko ja Samuel y'o'ky, wa'ats ja Israel ja'ayëty nyiye'eypyäjtaaytyë ets tnijëëy tniyaxtë. Jam tyajnaaxtëjkëtyë tyëkotm ma txëëwatyën Ramá. Ko jëtu'un kyijxy nyäjxy jam ojts ja David nyëjkxnë ma ja të'ëts'itjotm txëëwatyën Parán.

2Jam Maón jam ijty tu'uk yë kumeenyjyä'äy tsyëënë, jä'ä yë kupixyny tmëëtëty tëkëëk mil ets tsyajppax tu'uk mil; jam tyooky yäky mëj kajpnjotm ma txëëwatyën Carmel. Jam ma xëmë tnikeepy tniwixyën ja kyupixyny.

3Ya'atë ja'ay jä'ä ijty txëëwaty Nabal, yë'ë y'u'unk y'ok yë Caleb. Ets jä'ä ijty jyä'äy'äty janty ëwa'an ets ka'ap y'oyjyä'äyëty je'eyë y'ëxëëk wintukëty. E ja tyo'oxytyëjk mëti'ipë xyëëwajtypyën Abigail, jä'ä ënäty jyä'äy'ajtpë tëtä'äky ets wijy ets oy tsuj y'ixëty.

4-5Ko ja David tnija'awëy ma ënäty jam yajpaatyën të'ëts'itjotm, ko ja Nabal jam të nyijkxy Carmel ets tnikääpa'any ja kyupixyny ets ma jam näjyëtu'un tyook yäkyën. Majk ja David tkejxy ja jyä'äy ets ja kajpxpo'kxën tmo'otëty ja Nabal.

6Näyjyëtu'un ja ayuk tmo'otëty: Jëëky mëku'uk ëxajë kupëk ya'atë nkajpxpo'kxënës ets ya'atë oy'aaw oy'ayuk yam ntuknikejxyp ma mijtsën ets ma ja mjëëky mëku'ukën.

7Tëës nijawë'aty ko mëk jam mtuny ma xynyikeepy xynyipëkyën yë mkupixyny. E mijts wa'ats xynyijawë ko yë mtuunpëtëjk mëti'ipë myajkupixyny këwent'ajtëpën tëë yaa Carmel kanaak xëëw yajpaatë mëët ëëtsëty. E ma yaa yajpatën mëët ëëtsëty ka'ap yaj'ënajxëtyë ets ka'ap ojts nitii yajpëjkëtë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[8]Jyëkyejpy xyajtëwëty yë mtuunpëtëjk ets xymyëpëkëty. E paaty ënät yam npëjktsoy ets ya'atë ëna'ktëjkëty wäänë xypya'ëyowëty mëti'ipë yam mnimiinëpën ma mjëën mtëjkën ma myajpaatyën oy mëk ets xymyo'ojëty wäänë yë jë'kxy pëky ëkë tii jam mëët'ajtypyën, jëtu'un yë'ëjëty ets jëtu'unës ëjts, jä'ä ko jëtu'unës ëjts ma mijtsën tä jeexyë mmaankën.

[9]Ënät ja David ja jyä'äy ojts jam jyänty nyëjkxtë ma ja Nabal ja tyëjkën ets ja aaw ayuk tmooytyë tä ënäty ja David të y'ënë'ëmxëtën, ets wäänë t'ëwxijtë wi'ix ja Nabal y'ëk'ëtsoy.

[10]E ja Nabal tyaa ja y'ëtsooy: ¿Pënën tääpë mtijtëp David? ¿Pën ja'ayën tääpë xynyikajpxtën ko Jesé tmaankëty? tyam ya'atë xëëw ya'atë jëmëjt may yë ja'ay kye'eky jyëtity, mëti'ipë mëtuuntëpën ko ja wyintsën wyintaj tkamëj'ixtë.

[11]Miitsëty jä'ä jëtääjën m'ënantëpë: ¿Ëjts tyamës ënät ja kääky tojkx ëkë jë'kxy pëky nyakëty mëti'ipës ja ntuunpëtëjk të ntuknipëjktaakën ets miits nmo'otëty ets tyam ka'ap n'ixy'atë?

[12]Tä ojts ja David jatëkok ja jyä'äy jëtu'unyë wyimpijnëtë. Ko jam jyajtë ma ja Davidjën wa'ats tukmëmëtyaktaaytyë wi'ix ënäty ja Nabal të y'ëtsoyën.

[13]Tä ja David ja jyä'äy t'ënëmaaytyääy: Tëkokyë pëjkjë'kta'atë mëti'ipë mëtsiptuuntëpën. Tääts ja yenypyujxnëty nyätyukmoxwë'ënëtyë ets ja David näjyëtu'un, nimajktaxk mëko'px ja ja'ay pyanëjkxë ets nimäjtsk mëko'px ojts wyë'ëmtë këwent'ajtpë ma ja y'ijtaknëtyën.

[14]E tu'uk ja Nabal ja tyuunpë ojts tninëjkxy ja wyintaj Abigail, jä'ä ja Nabal ja tyo'oxtyëjk ets tukmëmëtyaktaay wi'ix ënäty ja Nabal ja ja'ay të t'ëtsoyën ets t'ënëmaay: Tëë maxtejky mëtuukë yë David yë jyä'äy y'otstë, jam tyimtso'ontë të'ëts'itjotm ets të tjakajpxpo'kxa'antë ja wintsën Nabal, e yë'ë wiinkjaty të t'ëtsoy.

[15]E tääpë ja'ayëty janty'oy yë jyot wyinma'any të tyajkëxë'ëktë mëët ëëtsëty. Jam jëkäm maas jam jeky të nkëwent'atën yë tsajppax ets të kupixyny, tääpë ja'ayëty ka'ap nijëna'a të xyajjotkëjxtës ets nitiijës të xykyapëjkëtë.

[16]Ni'ikyës të xykyëwent'atë xëëny koots ets näjyëtu'un ja jëyujk tsajpkaa

[17]E mijts wintaj wa'ats xynyijawë ko yë mniye'etyëjk ka'ap win'oy a'oy xy'ëtsoy. Paaty tyam, mijts ënät mëmay mëtaj tii mtunëpën, jä'ä ko pën ka'ap tii xytyuny yë nwintsënës Nabal kopkpëky ko ëxëëk jyata'any kyëpäta'any ets näjyëtu'un yë y'u'unk tyo'oxytyëjk.

[18]Poj'am ojts yë Abigail mäjtsk mëko'px t'ixy yë tsajpkääky, mäjtsk'apëjkën yë uuky, mëkoxk ooky yë kupixyny tsyä'äy, wëxtyikxy pyok yë tsajpmokääky, mëko'px kony yë tsatym tyë'ëts ets mäjtsk mëko'px kony yë tsëtyu'un tsa'am të'ëts. Ko jëtu'un t'ijxmujktaay ënät ojts tukniwë'ënta'ay ja jyëyujk,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

19ets ja tyuunpë t'ënëmaay: Oy miitsëty mjaamë'ëktëty, ëjts ix'okës nëjkxa'any. Ja nyiye'etyëjk ka'ap ja tuk'ëwa'anëy ko tsyona'any.

20Tä ja Abigail ja jyëyujk tukwä'tspejty ets yu'utsy me'ty ojts jam tsyoony ma tyëjkën, wyinjënäjky jam ëtyä'äkyë'äämpy tunkëjxm, ajotkumonë t'ijxpaty ko tam ja David myintë mëët ja jyä'äy jamtsow awinm ets ënätyë tjëjpye'eyi'ky.

21Ma ja David jam tyu'uye'eyën tyaa myäy tyäjy, ko natëkë të t'oyjyawë ja Nabal, ma ja jyëyujk tsyajpkaa të tkëwent'atën jam të'ëts'itjotm, ma ka'ap nitii ojts tpëjkën. Jä'ä ko ix tëkatsy ja oyjyot oywyinma'any të tyajwinpity.

22Paaty ojts tnikäjpxy Tios wintum ets y'ënäny: Tios yë'ëjës xytyiytyunëp pën ëjts ka'apës tääpë ja'ay nyajkëjxta'ay mëët tëkokyë yë y'u'unk tyo'oxytyëjk, jyiiky myëku'uk.

23Ko ja Abigail t'ijxy ja David ënätyë ojts ja jyëyujk tukjënäky ets twinkujijtëy tääts jëtu'un tyaj'ijxë ja näwyinkutsë'ëkë.

24Ets twinkoxtënaay ma ja David ja tyeky'ëjxën ets t'ënëmaay: Wintsën ëjts winë npoky'atëpës. Mëyajtënës yam npëjktsowäämpy ets xymyëtoow'itëty mëti'ipës yam nikajpxäämpyën ets wäänë xytyunëty yë mëyajtën xyjyä'äkyukëty.

25Mpëjtsoyës ets këtii nëkoo xyjyä'äymyätsëty ja nyëë pyoky ja Nabal, jä'ä ko yë'ë mëj këjxm nyätyijyë nyäyajnaxa'anyë, je'eyë oypyënëty twin'ëtsoy tjëjp'ëtsoy. E ëjts kajtsës ënäty jam ko ja mtuunpë jam jya'ojtstë.

26E tyam ka'ap yë Wintsën të tyajkutuky ets nëkoo ne'pny xytyämëty xyjyä'ätsëty ets mëët ja mkë'ë m'aaw mtuuntëkoyëty. Yë Wintsën, yë'ë y'a'ixëp ets tëkokyë yë mëtsiptëjk mëti'ipë m'ëxëëk'ijxëpën näjyëtu'un nëjkx jyatë kyëpätë ijxtëm yë Nabal tyam të jyajata'anyën.

27E tyamtsës n'amëtoy npëjktsoy ma mijtsën ets wya'kxëty ma mtuunpëtëjkën mëti'ipë mjämyëët'ajtëpën, ya'atë näynyamo'ojë mëti'ipë ya ntuknimiimpyën,

28etsës xypyokymyä'kxëty. Ëjts wa'atsës nijawë ko yë Wintsën jeky jam myaj'ita'anyë ma mkutujktaknën, jä'ä ko yë'ë mnitsiptuunpy ja oyajtën mëti'ipë ja Wintsën jyä'ä'ajtypyën ets mijts nijëna'a nëjkx ëxëëk mkajaty mkakëpety.

29Pën jää pën m'ixjëtity mpajëtityë ets myaj'ooka'anyë, ka'ap nëjkx wi'ix mtunyë, jä'ä ko yë njuukyajtën yë'ë ënäty kë'ëm Tios tyimkëwen'ajtyp. E yë'ë ënät ja mëtsip jëtu'unyë nëjkx ja Tios tjëpëjkta'ay tä ja'ay yë tsaa t'ixka'atsyën mëët yë tsaawëtu'un.

30Paaty ko ënäty jyänty y'atëy tä ja Wintsën të t'akäjpxyën ko mijts winë xytyuna'any ma Israel kajpnën ets ënäty të mnajxnë ënä'ämpë ma ja Israel kajpnën.

31Ka'ap nëjkx tii xymyëkjawë ets xyjyä'ämyetsy ma ja jot ne'pny natëkë të xytyemy të xyjye'etsyën ëkë kë'ëmwinma'any tii ëxëëk të xytyuny të xykyäjpxyën. Ko ënäty mijts jam jotkujk myajpatnë mja'amyätsëp ya'atë mmëtuunpë ejxtëm yam m'ënë'ëmxëtyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

32Tä ja David y'ëtsooy: Kënu'kxy mëjjawë yë Wintsën yë xyëëw nyaxëty mëët ko tyam të mkexyë ets yaa të xynyiminyës,

33ets näjyëtu'un kënu'kxy mijts m'itëty, mëët ko ja wijyajtën kujk'ajtën xymyëët'aty, yë'ëkyëjxm ka'ap tyam ja ne'pny të ntemy të nje'etsyës mëët ja nkë'ë n'aawës ets jëtu'un ka'ap ja näpyaye'eyë kë'ëm të ntunyës.

34E tyamts yajxon n'ënëëmë mëët yë Wintsën xyëëwkyëjxm mëti'ipë yë Israel ja'ayëty tyios'ajtëpën, ko yë'ë të t'axajtuky ets mijts ka'ap nyaj'ëyo'onpaatëty. Ko jeexyë të mkajotëkoy maas yaa të xypyäätyën, jopy kajxyëp yë Nabal nitu'uk yë jyä'äy kyuxëënyë.

35Tä ja David t'ëxajëy mëti'ipë ënäty të tyukniminyën ja Abigail ets t'ënëmaay: Oy mwinpitëty, nëjkx akujk jotkujk ma mjëën mtëjkën. Ijxtëm yam xy'ixyën, tëëjës nkupëky ets nja'akyukës tä të m'ëna'anyën.

36Ko ja Abigail jyä'äjty ma tyëjkën, tä t'ijxy ko ja Nabal tyäty xyëëwtuump ënäty jam, jëtu'un tä tu'uk yë yajkutujkpë xyëëwtunyën. Janty jotkujk nyäjyawëty ets yajxon myukënë. Paatykyëjxm ka'ap wi'ix t'ënëmaay koonëm ojts wyijy.

37Komjëpom ma ënäty të wyijnën ja Nabal, tä ojts ja Abigail tukmëmëtyä'äky ja nyiye'etyëjk mëti'ipë ënäty të tyuny të jyätyën. Ko jëtu'un ja Nabal tmëtooy, jëtu'unyë ojts kyumuuk'ëwtityë ets kujkwä'kxy tyimxujxtaay ja nyini'kx.

38Kom majk xëëw tääts jatëkok ojts ja pa'am myätsyë ets y'o'ky.

39Ko ja David tnija'awëy ko tëë ja Nabal y'o'knë ënät y'ënäny: Kënu'kxy yë Tios yë xyëëw nyäxy, mëët ko yë'ë kë'ëm të xynyitsiptunyës mëët Ijxtëmës yë Nabal ojts xytyunyën. Ka'ap t'ëwatsy etsës kë'ëm nyänyitsiptunëtëty. Paaty ja Nabal kë'ëm ja pyoky të tkupëky. Tä ja David ojts tnikäjpxykyäxë ja Abigail ko yë'ë tpëka'any.

40Ko ja David ja jyä'äy jam jyajtë Carmel, ënät t'ënëmaaytyë ja Abigail: David ëëts xykyäjxtëp, jëtu'un y'ënä'äny ko mpëka'any m'uuka'anyë.

41Tä ja Abigail nyaaxkooy ets tyajnikëxë'ky jëtu'un ja näywyinkutsë'kën ets y'ëtsooy: Ëjts je'eyës jëtu'unës nyajpaaty tä tu'uk yë tuunpën ma Davidjën, jëjp'ixyës ntimy'ity oy jëna'a yë tyuunpëtëjk yë kyë'ë tyeky npuja'anëtyës, pën yë'ëjës xytyuk'ënä'ämp.

42Ko jëtu'un y'ëtsooy, tääts poj'am nyänyipëjktakëyë ets tsyo'ony mëët nimëkoxk ja tyuunpë, yë'ë tyukwä'tspäjt yë krukts ets tpatso'ony ja David ja tyuunpëtëjk, tääts mëët pyijky y'uky.

43Ojts yë David ëpëky mëët pyëjkpë y'ukpë yë Ahinóam jampë kyukajpnëtyën Jezreel, nimäjtsk yë tyo'oxytyëjk y'ijty.

44Yë Saúl tëë ënäty ja nyëëx Mical tkë'ëyäky ma Palti ets yë'ë to'oxytyëjk'atëty, yë Palti yë'ë myaank yë Lais jampë kyukajpnëtyën Galím.

1 Samuel 26

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

[1]Ja ja'ayëty mëti'ipë jam kukajpnajtëpën Zif, ojts jam nyëjkxtë Guibeá ets ja Saúl t'ënëmaaytyë: Yë David tam ja yu'utsy yajpaaty ma ja nikopk txëëwatyën Haquila, ma mëët nyäwyinku'ixëtyën ja të'ëts'itjotm.

[2]Ënät ja Saúl poj'am tsyo'ony, mëët ja tsyiptuumpëtëjk nitëkëëk mil aakyë'ë mëti'ipë tsip'ixëtyën ets jotmëkëtyën jam ma Israel kajpnën, jam tnitso'ony ma ja it txëëwatyën Zif ets ja David t'ixta'aja'any.

[3]Jam jya'atäky tunkëjxm ma txëëwatyën Haquila, yë'ë mëët nyäwyinku'ixëty yë të'ëts'itjotmëtë. E jam të'ëts'itjotm, ma ja David ënäty jam yajpaatyën, ojts ënätyë tnijawë ko ënäty ja Saúl jampaat të pyanëjkxyë.

[4]Paaty ojts tkexy tu'uk mäjtsk ja ja'ay ets nëjkx t'ixtë tuntë mapaat ja Saúl ënäty të jyä'ty.

[5]Tä ja David näjyëtu'un kë'ëm tyimtsyo'ony ets ojts t'ixy ma ja Saúl të myaataknpëkyën ets ja Abner, yë myaank yë Ner, mëti'ipë ja Saúl ja tsyiptuunpëtëjk nyiwintsën'ajtypyën. Ënät t'ijxy ko ja Saúl itkujky jam myä'äy ma ja tsiptuunpëtëjkën.

[6]Tä ja David myëtyäky mëët ja Ahimélec ja Hit ja'ay ets mëët ja Abisai näjyëtu'un, yë myaank yë Sarvia, yë myëkä'äx yë Joab, ets tyajtëëy: ¿Pën xyjyämyëët'ataanpës ets nëjkxmëty jam ma Saúl yajpaatyën? Tääts ja Abisai y'ëtsooy: Tyam njämyëët'atëty Wintsën.

[7]Jä'ä tsu'um yë David ets Abisai jyënajktë ets ojts nyëjkxtë jam ma ënäty ja Saúl mëët ja tsyiptuunpëtëjk yajpaatën. Yë Saúl mëkmaap ënäty ets kyu'umën ja'ayë ojts nyätyukukapëty, naaxkëjxy tkujptäky. E yë Abner mëët ja tsyiptuunpëtëjk tyätymyaatëp näjyëtu'un, Abner yajnako'knääpy.

[8]Tä ja Absai t'ënëmaay ja David: David, yë Wintsën jëtu'un të tkë'ëyäky yë mmëtsip ma mijtsën. Mijts m'ëna'anëp etsës nyaj'ookëty, minës mëët yë kyë'ëmku'umën n'ëk tuknaaxmëtijë. Tu'ukyë je'eyë nyikë'ë ni'aaw.

[9]E ja David tyaa y'ëtsooy: Ka'ap, këtii xyaj'ookëty, jä'ä ko pën kyë'ënixäjpy ja mëj'ënä'ämpë mëti'ipë yë Wintsën kë'ëm të twin'ixyën, ka'ap yë'ë jëtu'unyë nyäyajna'ixëty.

[10]Yë Wintsën yë'ë kë'ëm nyija'ap jëna'a yë jyuukyajtën tpëjkëja'any, jäänëm yë yajnijawëty ko ënäty ja o'kën tyukja'tyë, ëkë ko ënäty jam y'ooky tyëkoy tsipjotm.

[11]Yë Wintsën yë'ëjës xykyuwa'anëp ets ka'ap wi'ix ntunëtyës ja mëj'ënä'ämpë mëti'ipë yë'ë kë'ëm të twin'ixyën. Paaty yam n'ënëëmë ni'ik yi'iyë pëjkë'kë yë nyëë'a'ukëm ets kyu'umën tampë kyëpäjky tyaj'ityën.

[12]Tä ja David yi'iyë ojts tkäpy ja ku'umën ets ja nyëë'a'ukën ja Saúl jampë ënäty tyaj'ityën kyëpäjky ets ojts nyëjkxtë. Ni pën ojts kya'ixëtë ets kyamëtowëtë, ni pën ojts kyawijy ma ënäty jam të yajpaatën, jä'ä ko aak maatëp ënäty ja ja'ayëty; yë Wintsën yë'ë ojts kë'ëm t'ëwa'atsy ets ja ja'ayëty myaatëkooytya'atëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

13Tä ja David ojts nyijkxy, ojts ja joy'it tuknajxta'ay ets jamtsow ojts nyäxy, tääts jam kyuwa'këy tunkëjxm jëkäm. Ja David mëët ja Saúl këjää ënäty nyämyëjëkäm'atëtë.

14Tä ja David jam yaxkeky ets ojts tmëkäjpxy ja Abner ets ja tsiptuunpëtëjkëty: Abner, mijts yam nmëkäjpxyp, ëtsoowkës. Tä ja Abner y'ëtsoy: ¿Tim pënmës mtimnyäjya'awënë ets nëkoo xymyëjya'ax xymyëjokëty ja mëj'ënä'ämpë?

15Tä ja David y'ënëmaayë: ¿Këtiitën myijtsëtyë mëti'ipë ja'ay tyijtëpën ko ka'ap ni pën mëpaatëtëtyë? ¿Wi'ix'ääampyën ënät tyam ko ka'ap oy xykyëwent'aty ja mëj'ënä'ämpë? Ni'ik ka'ap të xyjyawë ets ka'ap të xy'ixy ko tu'uk ja ja'ay jam të tyëkë ma miitsëtyën ets ja mëj'ënä'ämpë të tjayaj'ooka'any.

16Ka'ap y'oyëty ko mijts jëtu'un m'ëtë'ëtsy, tyam yajxon n'ënëëmëty ko njanitëjkëtyëp jeexyë m'ooktë, ix ka'ap xykyëwent'atë oy ja mëj'ënä'ämpë mëti'ipë ja Wintsën kë'ëm të twin'ixyën. Ixta'a tyam ja kyu'umën ets ja nyëë'a'ukën mëti'ipë yaj'ijtypyën jam pyë'am ets xy'ixëty pën mpatyp.

17Ko ja Saúl tmëtoowkujkëy ko jä'ä ja David kajpxp, tääts yujk'ënany: ¿Këtiitën myijtsëtyë David, u'unk maay mëti'ipë kajpxpënë? Tä ja David y'ëtsooy: Jëtu'un Wintsën, ëjts jëtu'un.

18E yë'ëtsës tyam nyajtëëpy ¿wi'ix ko yë mëj'ënä'ämpë xy'ixëtity xypyajëtityës? ¿Tiijës të ntuuntëkoy? ¿Maajës ja npoky mëti'ipës nkujajtëpën?

19Mëyajtënës yam npëjktsoopy yë mëj'ënä'ämpë ets tmëtowëty mëti'ipës yam nkajpxäämpyën. Pën yë'ë jëtu'un yë Wintsën të tyajkutuky etsës yë mëj'ënä'ämpë xy'ixjëtit xypyajëtitëty, yë'ë y'ëxajëp ko ënäty ja wyintsë'kën myo'oyë. E pën kë'ëmts jëtu'un twinma'any'äty, yë Wintsën pokëtëp yë'ë. Jä'ä ko tëëjës nyaj'ëxwojp nyaj'ixkäjxnë ma ya'atë it naaxwiinyëtën mëti'ipë yë Wintsën jyä'ä'ajtypyën etsës jam të xynyaswopëtë ma ka'ap tsyipëtyën etsës ja wiink tios n'ëwtajnëty.

20Ëjts ka'apës njatsoky etsës ja njot ne'pny jëkäm yajtäm yajjä'ätsëty ma ja Wintsën ka'ap tnijawëtyën. E yë mëj'ënä'ämpë ooky timy ixa'any ya'atë pixk, jëtu'unës xy'ixjëtity xypyajëtity tä jeexyë tii të tyajtëkoyën.

21Tä ja Saúl y'ënäny: U'unk maay David, tyamës ok näjya'awëy'ityë ko pokyës ntuunpy. Jëtu'unës ëjts n'ëtë'ëtsy tä ja'ay winma'anytyukpën, ka'apës tii oy ntuny. E tyamtsës npëjktsoy ets mwinpitëty. Ëjts ka'apës yam mijts n'ëk'ixjëtitan n'ëkpajëtitanë, jä'ä ko tëëjës yë njuukyajtën xynyimä'kxë.

22Ënät ja David y'ënäny: Tyaa ja Wintsën ja kyu'umën, wä'än tniminy tu'uk ja mtuunpë ets tkapëty.

23Ets Wintsën yë'ë kë'ëm y'ixëp pën oy në'ëye'eyp tu'uye'epy ets pën mëtëy winë tyuunpy. Yë Wintsën tëë tyam tjapëjktä'äky ëjts nkë'ëjotmës ja mëj'ënä'ämpë etsës jeexyë të nyaj'ooky të nyajtëkoy, ëjts ka'apës ja ëxëëk winma'any jëtu'un të npaaty,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

etsës nyaj'ook nyajtëkoyëty ja mëj'ënä'ämpë mëti'ipë ja Wintsën kë'ëm të twin'ixyën.

24E jëtu'un tääjës tyam të nwinkutsë'ëkën ja jyuukyajtën ja mëj'ënä'ämpë, näjyëtu'unës njatsoky yë Wintsën xyajtso'okëtyës ja njuukyajtën ets xkyëwent'atëtyës ma ja kutsë'ëkëtuuypyën.

25Tä ja Saúl mëk yujk'ënany: Tios mkënu'kxëtëp David, u'unk maay. Mijts mëj këjää nëjkx winë xytyuny ets oy winë mwinpëtsë'ëm njëjpëtsë'ëmxëtëty. Tä ojts ja Saúl wyimpijnë ma tyëjkën ets ja David ja tyu'u jatëkok tpëjky.

1 Samuel 27

1David kä'äpyëm ënäty jotkujk nyäjyawëty, paaty ojts myäy tyäjy: Yë Saúl tsojkës yë ëwään jëpom xyaj'ookëty. Ni'ik oy'atëp koos nkä'äkëty, jamës nnëjkxëty ma filistejë ja'ayëtyën. Jëtu'un'äämpy ka'apës xëmë nmayëty ntajëty ets ka'apës nëkoo Saúl xy'ixjëtit xypyajëtitëty ma Israel yë naaxjotmën. Ni'ik oyës ntimnyäjyëpëkëtëty.

2Jëtu'un yë David ojts jam tsyo'onë ma ënäty jam yajpaatyën mëët nitëtujk mëko'px ja jyä'äy mëti'ipë ënät jämyëët'ajtëpën ets jam myëtuna'antë ma ja mëj'ënä'ämpën mëti'ipë txëëwajtpën Aquis, yë myaank yë Maoc, jampë y'ëne'emyën Gad naaxjotm.

3David mëët nitëtujk mëko'px yë jyä'äy, jam ojts tsyënaaytyaknpëktë Gad, ma ja Aquis tsyëënën, aakmëët ja ja'ayëty ja y'u'unk tyo'oxytyëjkëty. David ojts twoownëjkxy nimäjtsk ja tyo'oxytyëjk: mëti'ipë xyëëwajtypyën Ahinóam, jampë kyukajpnëtyën Jezreel ets ja Abigail, ja kyu'ookytyo'oxy ja Nabal, jampë kyukajpnëtyën Carmel.

4Ko ja Saúl tnija'awëy ko ja David tëë jam nyëjkxnë Gad, ka'ap ojts jam t'ëk panëjkxnë.

5Ets ja David t'ënëmaay ja Aquis: Pën yë mëj'ënä'ämpë xy'oyjya'apës, mooykyës tu'uk yë it naaxwiinyëtë yaa ma mnaax mkajpnën maas n'itëty ntsëënëtyën ëpëky ets jëkämy. Ka'ap yowë tyim'oy'ajnë ets tu'ukyë mëët n'ijtmukëtyës yë mëj'ënä'ämpë ma kyutujktaknën.

6Paatykyëjxm ja Aquis ojts tmo'oy ja David ja kajpn mëti'ipë xyëëwajtypyën Siglag. Tyampäät yë Siglag yë'ë nyiwäämpy yë Judá.

7Yë David jä'ä jam tsyënaay ma filistejë ja'ayëtyën tu'kjëmëjt ja taxk po'o.

8Xëmë ijty winjëpom tsyoontë ets nëjkx jam myäätstë Guesur, Guézer ets jam Amalec, jam tääpë ja'ay tsyëënëtë ma tsyo'ontä'äkyën Telaim nyaaxjotmën ets nyijkxy Shur ets jëtu'un tyimja'ty Egiptë.

9Ko ijty tnitëkëtë tu'uk ja kajpn, nitu'uk tkayajwë'ëmtë ja ye'etyëjk to'oxytyëjk. Ja jëyujk tsajpkaa wa'ats tyajnëjkxta'atë, näjyëtu'un ja tsajppaxëty, kupixynyëty, jëyujk

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

jëku'uxëty ets ja kruktsëty, yë'ëpaat yë wit tujkxy. Ko jëtu'un tyuunta'ay jyajta'ayë tääts ijty jatëkok jam Aquis wyimpitë.

10Tääts ijty ja Aquis yajtëyë: ¿Mëti'ipë kajpn ojts tyam të xymyeetsy? Tä ja David y'ëtsoy: Jam ëpa'tkë'ëmtsow ma Judá y'itjotmën ets näjyëtu'un jam ëpa'tkë'ëmtsow ma Jerahmeel tnitänën, näjyëtu'un jam ëpa'tkë'ëmtsow ma quenitëja'ay yajpaatën.

11David nitu'uk ijty yë ye'etyëjk to'oxytyëjk tkayajwë'ëmy juuky, këtiipë pën tnikajpxëty jam Gad mëti'ipë tyuunpyën. Yë'ë jëtu'un ijty xëmë tyuunk'ajtyp mapaat ojts jam jyuuky'ätyën ma ja filistejë ja'ayëtyën.

12E ja Aquis tyuk'ijxpejtyp ja David näjyëtu'un ets ijty myäy tyäjy: Yë David yajxon yowë të tmëtsiptso'onë yë Israel ja'ayëty, oy jëtu'un, jëtu'un tjëkyäpëty ëjts xymyëtunëtyës.

1 Samuel 28

1Ënät ja filistejë ja'ayëty nyiye'eypyäjtaaytyë jä'ä xëëw jä'ä jëmëjt ets tsyiptuna'antë mëët ja Israel ja'ayëty ets ja Aquis t'ënëmaay ja David: Mijts David wa'ats xynyijawë ko xypyatsoonëpës jëtu'un ënät tsiptuunpë mëët yë mja'ay.

2Tä ja David y'ëtsooy: Oy'atëp Wintsën, tyam jëtu'un xy'ixtëty wi'ix tyaapë mtuunpë tjatyën tsyiptunëty. Pën jëtu'un ni'ikë oy mijts xynyiwintsën'atëty yë ntuunpëtëjkës mëti'ipës xykyëwent'ajtpën. Jëtu'un ja Aquis y'ëtsooy:

3Tääpë jëmëjt ja Samuel tëë ënäty y'o'knë, ko y'o'ky mëk ja Israel ja'ayëty ojts tnijë'ë tniya'axtë, jam tyajnaaxtëjkëtyë Ramá ma myiinyën naaxwiiny. Yë Saúl ojts tëkok t'ëxwojpta'ay ja najtsja'apëtëjkëty ets mëti'ipë myëkajpxtëpën ja o'kpë.

4Ko ja filistejë ja'ayëty myujktaaytyë, ënät tsyo'ontë ets ojts nyëjkxtë jam Sunem, jamts nyäpyëjktakëtë. Ja Saúl ojts näjyëtu'un tyajmujkta'ay ja Israel ja'ayëty ets jam nyäpyëjktakëtë Guilboa.

5E ko jamtsow nyajts'ijxëy ets t'ijxy ja may filistejë ja'ay, ënät ja tsë'ëkë tyuktëjkëyë, ka'ap ojts y'ëkmaayënë wi'ix jyotmëkta'akëtyën.

6Paaty tyajtëëy ja Wintsën tii tyunëpën, e yë'ë ka'ap ja ojts y'ëtsoowinpityë. Ka'ap y'ëtsoowinpijtë kuma'ayjoty, ka'ap y'ëtsoowinpijtë mëët ja Urim ets nän ka'ap mëët ja Wintsën ja kyäjpxynyajxpë.

7Paaty t'ënëmaay ja tsiptuunpë wintsën: Ixta'atë tu'uk yë to'oxytyëjk mëti'ipë myëkäjpxypën yë o'kpë, yë'ëjës nëjkx n'ixa'any. Tääts y'ëtsoowtë ja tsyiptuunpë wintsënëty: Jam Endor tam tu'uk yë to'oxytyëjk mëti'ipë yajmëtyäkpyën yë o'kpë.

8Tä ja Saúl tëkatsy nyäxyojxë ets wiink wit pyëjktak; tääts tsyo'ony koots mëët nimäjtsk yë jyä'äy ets ojts tninëjkxtë ja to'oxytyëjk. Ko jam jyä'äjty tääts t'ënëmaay: Mëyajtënës yam npëjktsoop ma mijtsën ets xynyajtsjawëty wi'ix yë njuukyajtënës myiny ets xyajminëty tu'uk yë ja'ay mëti'ipës yam nikajpxäämpyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[9]Tääts ja to'oxytyëjk y'ëtsoowë: Mijts wa'ats xynyijawë wi'ix yë Saúl y'ëti'itsyën. Tëë wa'ats t'ëxwojpta'ay yë ja'ay mëti'ipë najtsja'awëtëpën ets mëti'ipë o'kpë yajmëtyaktëpën. ¿Wi'ix ko xy'amëtoyës ets ntunëtyës ja mëti'ipë je'eyë n'ëkku'o'kënëpës?

[10]E ja Saúl ja Tios ojts ja xyëëw tukkajpxpety ets t'ënëmaay: Tyamës yë Tios yë xyëëw ntukkajpxpety ko mijts ka'ap tii mjatëtëty.

[11]¿Pën mtsojkpy etsës nyajminëty? Jëtu'un y'ënäny ja to'oxytyëjk. Mëkajpx yë Samuel. Jëtu'un y'ëtsooy yë Saúl.

[12]Ajotkumonë ja to'oxytyëjk t'ijxpaty ja Samuel ets yujkyäxy mëk ets t'ënëmaay ja Saúl. ¿Wi'ixës ko mijts xywin'ëëny? Pën mijtstëm Saúl.

[13]Tä ja mëj'ënä'ämpë y'ënëmaayë: Këtii mtsë'ëkë, ¿tii të xy'ixy? Jëtu'unës n'ixy tä tu'uk yë tiosën, mëti'ipë naaxjoty pëtsëëmpën. Jëtu'un y'ëtsooy ja to'oxytyëjk.

[14]¿Wi'ix y'ixëty? Jëtu'un ja Saúl tyajtëëy. Mëjja'ay ets tam yë nyijän. Jëtu'un y'ëtsooy ja to'oxytyëjk. Tä ja Saúl tja'akyujkëy ko jä'ä ja Samuel, tääts wyintäky nyaaxkooy tyajnikëxë'ëky jëtu'un ja wintsë'kën.

[15]Tä ja Saúl y'ënëmaayë: ¿Tiijës ko nëkoo xy'atsip etsës yaa xyajminy? Tä ja Saúl y'ëtsooy: Jä'ä ko janty moonp janty tujkpës ëjts nyajpaaty, yë filistejë ja'ayëty yë'ëjës nëkoo xymyëma'ayëtëp e yë Wintsën tëëjës xy'ëxmajtsnë. Koos njamëkäjpxy, ka'apës xy'ëk'ëtsoownë, ni kuma'ayjoty ets ni yë'ë mëët yë tyuunpëtëjk. Paatykyëjxm mijts të nyajmëkäjpxyë etsës xytyuk'ëwaanëty tiijës mëpaat ntuny.

[16]Tä ja Samuel y'ëtsoowë: ¿Wi'ix ko ënät xyajtëyës, pën tëë yë Wintsën m'ëxmajtsënë ets tëë mmëtsiptso'onënë?

[17]Yë Wintsën yë'ë tyam tyuunpy mëti'ipës ojts njanikäjpxyën. Yë'ë tëë mpëjkëty ja mkutujktakn ets tëë tmooynyë ja mmëku'uk David.

[18]Jä'äkyëjxm ko mijts ka'ap të xypyatuny ijxtëm ja Tios të mja'ëne'emyën, ni të xykyayajkutëkoy ja Ismael ja'ayëty, tä ojts mjayaj'ënëëmën. Paatykyëjxm yë Tios tyam ka'ap m'ëtsoyë.

[19]Ëpëky näjyëtu'un yë Wintsën tkë'ëyakanë yë Israel kajpn ma filistejë ja'ayëtyën ets näjyëtu'un mijts. E jëpom mëët yë m'u'unk m'ëna'k tam ënäty yajpatnëtë mëët ëjts. Yë Wintsën tëë näjyëtu'un tyajkutuky ko yë Israel ja'ayëty yë'ë mëmëta'akanëtëp yë filistejë ja'ayëty.

[20]Ajotkumonë yë Saúl ojts jëtu'unyë jyëpijpkëtä'äky, jä'ä ko janty këjxm ënäty. Ja Samuel ja y'aaw y'ayuk ojts y'ëtsë'ëkëty, paaty jëtu'unyë jyëpijpkëtäky. Ojts jyaaktimnyi'ikë, ka'ap ënäty tu'kxëëw të kyäy ets jëtu'un ënäty të tsyuunaxy ayuu.

[21]Ko ja to'oxytyëjk t'ijxy ko ja Saúl jëtu'unyë jyënuunkëtaknë, tä ojts tmëwinkony ets t'ënëmaay: Ya'atë to'oxytyëjk, yë mtuunpë, tëë tkuuytyuny ijxtëm të xy'ënëëmën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

Tëës yë nkë'ëmjuukyajtën npëjktä'äky atsë'ëkëtuuy mëët koos të npatuny mijts ja m'ënä'ämën.

22Paaty tyam nmënu'kxtä'äky ets xyjyä'äkyukëty ya'atë aaw ayuk, minës yë kääky tojkx n'ëkyaj'oyë ets mkayëty m'uukëty jëtu'unts mëkpëkëty ets jatëkok mnëjkxëty.

23E ja Saúl ka'ap ja kyääky kyupëjky, ja to'oxytyëjk ets ja tsyiptuunpëtëjk mëktä'äky y'ënëmaayëtë ets kyäyëty, täänëm kyääy. Tääts pyëti'ky oywyi'ix ets jam kyëxwe'tsy wëëtykyijxy.

24Ja to'oxytyëjk tu'uk ja tsajpkaani'kx tyaj'o'ky, jampë ënäty tmëëtëtyën ma tyëjkën ets näjyëtu'un ja tsajpmok kääky tyaj'o'oyëy, ka'apë tsyooymyëëtëtyën.

25Tä ojts tukninëjkxy ja Saúl mëët ja tsyiptuunpëtëjk ets kyääytyë y'uktë. Ko kyääytyääytyë, tää ojts nyäjyëkajpxëtë ets jä'ä tsu'um tsyo'ontë ets nyëjkxnëtë.

1 Samuel 29

1Ja filistejë ja'ayëty wa'ats nyäy'ijxmujktaayëtë jam Afec. E yë Israel ja'ayëty jam ojts jyajta'aktë ma tu'uk ja nëëwookyën, ma txëëwatyën Jezreel.

2Ko ja filistejë kopktëjkëty ënäty nyëjkxtë wääpy, ja David mëët ja jyä'äy myintë jëxkë'ptsow mëët ja Aquis.

3Ko ja kopktëjk jëtu'un t'ijxtë ënät tyajtëëwtë ja Aquis: ¿Ya'atë hebreo ja'ayëty tii yaa tyuuntëp? Tä ja Aquis y'ëtsooy: Ya'atë, David xyëëwajtyp mëti'ipë ijty mëët jyëtityën yë Saúl, yë mëj'ënä'ämpë jampë ma Israel kajpnën, yë'ëjëty tëë yaa kanaak jëmëjt y'ijnëtë mëët ëjts, e yë'ë maju'unëm xynyiminyësën oy yë jyot wyinma'any të tyajkëxë'ëky.

4Ënät ja filistejë ja'ayëty mëti'ipë kopktëjkëtyën ojts ja Aquis tukjoot'anpëktë ets t'ënëmaaytyë: Käx ma ja y'ijtakn të xymyo'oyën, ëëtsëty ka'apës ntsoktë ets nyëjkxtëty tsiptuunpë mëët ëëtsajtëm, këtiipë ja mmëtsip y'ëk'awinpijtnëtëty ma ënäty jam ntsipjëtu'unëmën. Jëtu'un nëjkx oy nyäyajwë'ëmyë ma ja wyintsënën ko ënäty mäjtsk tëkëëk ja ntsiptuunpë'ajtëm tyaj'ooky.

5Yë'ë ya'atë David ijty yajkuuy'ëëp ko y'ätstë: Tu'kmil yë Saúl të tyaj'ooky yë myëtsip ets David majk mil.

6Paatykyëjxm yë Aquis ojts tmëkäjpxy yë David ets t'ënëmaay: Timjëtu'un ijxtëm tyiyajtënëtyën ko yë Wintsën jyuukyëty, mijts oy yë jot winma'any të xyajkëxë'ëky mëët ëëtsëty. Ets ëjts janty oyës n'ixy njawë wi'ix mijts winë xytyunyën ma yaa ijtakn y'ityën. Ka'ap ma tii ma'at n'ixyës ma ju'unën yaa mijts xynyiminyës. E tyam mijts yajxon n'ënëëmëty ko yë kopktëjkëty ka'ap m'oyjawëty.

7Paaty, ni'ik oy ko mwinpitëty, nëjkx akujk jotkujk, këtiipë tii twiinkjawëtëty tääpë ja'ayëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

8Tä ja David ojts y'ëtsoy: ¿Tiixë ënät tyam të ntuuntëkoyës? ¿Ëkë tiijën ja mëj'ënä'ämpë të t'ijxma'aty ma ëjtsën maju'unëmës yaa n'ityën, paaty ka'ap tkupëky etsës ntsiptunëty mëët ja myëtsiptëjk?

9Tä ja Aquis y'ëtsoowinpijty: Ëjts wa'atsës nijawë ko mijts ka'ap tii të xytyuuntëkoy tä tu'uk yë Wintsën yë kyukäjpxyën, je'eyëp ko yë filistejë kopktëjkëty ka'ap tsoktë ets mijts mnëjkxëty tsiptuunpë mëët ëëtsëty.

10Paaty yam nmëpëjktsoy ets mijts mëët yë mja'ay mwinpitëty, jëpom jopy ko ënäty xyiinytyä'äky, tääts mtu'upëktëty.

11Jëtu'un'äämpy yë David mëët yë jyä'äy ojts komjëpom tsyoontë ko xyiinytyäky, nyëjkxnëtë jatëkok ma ja filistejë ja'ayëty ja nyaax kyajpnëtyën, e ja filistejë ja'ayëty ojts ja nyëjkxtë jamtsow Jezreel.

1 Samuel 30

1Kom tëkëëk xëëw yë David jam jyajtë Siclag, ënät tuk'ijxpäjtë ko ja Amalec ja'ayëty tëëtëm ja Négueb kajpn tniwa'kta'atë ets ja Siclag tëë tnitëkëtë ets të tno'oktë.

2Ojts tsuumta'atë ja to'oxytyëjkëty, pi'k ëna'këty ets ja mëjja'aytyëjkëty, je'eyëp ko je'eyë ojts tmënëjkxtë, ka'ap tjayaj'o'ktë.

3Ko ja David jam jyä'äjty kajpnjotm mëët ja jyä'äy ets t'ijxtë ko tëë ja naax kajpn yajno'oky ets ja tyo'oxytyëjkëty mëët ja y'u'unk y'ëna'këty tëë yajmënëjkxtë.

4Tääts tyëjkëtyë jëëpyë yaxpë.

5Ets näjyëtu'un ja David ja tyo'oxytyëjk mëti'ipë xyëëwajtypyën Ahinóam, jampë kyukajpnëtyën Jezreel ets ja Abigail, ja Nabal ja kyu'ookytyo'oxy, jampë kyukajpnëtyën Carmel, nän tëë ënäty yajmënëjkxtë tsumy matsy.

6David ojts wäänjaty tsyë'ëkë, jä'ä ko yë'ë ojts ja ja'ay tyukjoot'anpëkyë ko ënäty jëtu'un të jyatë kyëpätë ja y'u'unk tyo'oxytyëjkëty. E ja David ojts ja jyot wyinma'any tmëktuny ets tu'ukyë ja Wintsën tuk'ijxpejty.

7Tä t'ënëmaay ja teety Abiatar, ja myaank ja Ahimélec: Tun yë mëyajtën yajminy ja efod. Ko ja Abiatar jam tmëmiiny ja efod ma ja Davidjën,

8tääts ja David tyajtëëy: ¿Oypyëtsëmëp Koojës nëjkx n'ijxjëtity npajëtity tääpë mä'tspëtyë? ¿Mëta'akëpës jëtääjë ets naspaatëpësë? Ets ja Wintsën y'ëtsooy: Panëjkx ets xynyajtspaatëty ets yajtso'ok ja tsumjyä'äytyëjkëty.

9Ënät ja David tsyo'ony mëët nitëtujk mëko'px ja jyä'äy, tä jyajtë jam Besor.

10Jamts ojts wyë'ëmtë nimäjtsk mëko'px ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty yajxon të y'ënu'kxëtën ets ka'ap y'ëkmëtaknëtë tuknaxtëty ja wokjot, je'eyë ojts nimajktaxk mëko'px ja David tjaak panëjkxtë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

11Kom ok jam tpatë joyjyotm tu'uk yë Egiptë ja'ay, tëë ënäty tyu'utëkoy ets ojts tukninëjkxtë ja David; je'eyëp ko jëyëjp ojts tyajkaytyë ets tyajnëë'uuktë.

12Yë'ë myooytyë tu'uk yë tsajpmokääky, jap kääkyjoty yë'ë jap yë tsatsym tyë'ëts y'apëjkëtyë. Tääts ja Egiptë ja'ay myëjaawpëjky jatëkok, tëkëëk xëëw tëkëëk tsu'um ënäty ka'ap të kyäy ets ka'ap të nyëë'uuky.

13Tä ja David yajtëëwë: ¿Pën mwintsën'ajtyp? ¿Maa mtsoony? Tä ja Egiptë ja'ay y'ëtsooy: Egiptë ja'ayës ëjts, jamës nmëtuny ma tu'uk yë Amalec ja'ayën, e pa'amës të xytyukja'ty tyëkëëkxëëwëp täätsës ja nwintsën të xy'ëxmajtsnë.

14Jamës ënäty ojts të nmäätstë apa'tkë'ëmtsow ma Queret ja'ay tnitänëtën ets Judá ja'ayëty ets Caleb ja'ayëty, tëëjës näjyëtu'un nino'oktë yë Siclag kajpn.

15¿Oyës jam xywoownëjkxëty ma tääpë mä'tspë yajpaatanë? Jëtu'un ja David tyajtëëy. E ja Egiptë ja'ay tyaa ja y'ëtsooy: Tyam nwoownëjkxëty je'eyëp ko ënät pën ka'apës xykyë'ëyäky maas yë nwintsënën ets näjyëtu'un pën ka'ap mijts xyaj'ookyës.

16Ets ojts tjantywyoownëjkxy jam ma ënäty tääpë ja mä'tspë yajpaatën. Xity ko'ow ënäty të nyätyuunta'ajëtë jam kamjotm. Je'eyë jam kyääynyëtë pyëjknëtë ets y'uknëtë pyëjknëtë, tukxëëwtuntë ko ënäty ojts të myäätstë jam ma ja filistejë ja'ay ja kyajpnëtyën ets ma ja Judá kajpn näjyëtu'un tnitänën.

17Tä ja David tukja'ajty jam jopyëp. Tu'kxëëw mëët yajxon tsyiptuuntë koonëm tyajnaax'o'ktaaytyë, yi'iyë ojts ka'ap tyaj'ooktë mëti'ipë käktën jëyujkjëku'uxkëjxm, jä'ä y'ijtë nimajktaxk mëko'pxën.

18David ojts jatëkok tpata'ay mëti'ipë ënäty ja Amalec ja'ay të tmäätstën, ojts näjyëtu'un tyajtso'oky ja nimäjtskpë ja tyo'oxytyëjk.

19Ka'ap ojts tii tyëkoy'ity, ja to'oxytyëjkëty, pi'k ëna'këty ets ja mëjja'aytyëjkëty, kä'pxy ja David jatëkok tpataay.

20Ojts ja David näjyëtu'un may tpaaty ja tsajppax, kupixyny, jëyujk tsajpkaa ets mëti'ipë wyojppëtsëëmtën ja jëyujk tsajpkaa tyaa ojts y'ëna'antë ko yë'ë ja David myëju'uny'äjtyp.

21Ko ja David jyä'äjty jam ma ja nimäjtskmëko'pxpë ja jyä'äy të wyë'ëmtën mëti'ipë ënäty të y'ënu'kxëtën ets ka'ap ojts jyämyëët'atëtë, ënät nyipëtsëëmëtë ets ojts jyëjpye'eyë'ëkëtë. Ko ja David jëtu'un t'ijxy tääts ojts tkajpxpo'kxta'ay.

22E mëti'ipë ënäty ka'ap y'oyëtyën ja jyot wyinma'any, tä y'ënantë: mëti'ipë ka'ap të y'otstën tsiptuunpë ka'ap tii nyitëkëty yajmo'otëty mëti'ipë të nitsiptu'unëmën. Yi'iyë mëpaat yajmo'otë yë y'u'unk y'ëna'këty ets tyo'oxytyëjkëty, ko wäänë myëjaawpëktëty tääts nyëjkxtëty.

23E ja David tyaa ja y'ëtsooy: Këtii jëtu'unpë ja jot winma'any xypyaatë jëëkyëty mëku'ukëty. Ëëtsajtëm ma winë të npat të n'ijxëmën ets ko ja tsip të ntuknajxëmë, Tios jëtu'un mëj këjää të xypya'ëyo'owëmë. Paaty ja njuukyajtën'ajtëm ka'ap wi'ix të

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

jyäty të kyëpety ets tääpë ja mä'tspëtëjk ëxëëk të ntu'unëmë mëti'ipë ënäty ëxëëk näjyëtu'un të xytyu'unëmën.

24Mëti'ipë mnikajpxtëpën ka'ap pën t'oymyëtoy, jä'ä ko jëtu'un tä winë pyäätyën mëti'ipë ojts të tsyiptunyën, näjyëtu'un winë pyäätyë mëti'ipë të wyë'ëmtën xuumykwent'ajtpë.

25Jä'ä xëëw ojts jëtu'unpë tsyo'ontä'äky jam ma ja Israel ja'ayëtyën, ko tu'knax winë nyätyukpaatëtë ets tyampaat je'eyëm jëtu'un tyu'uye'ey.

26Ko ja David jyä'äjty jam Siclag, ënät ja myëku'uktëjk tuknikejxy ja näynyamo'ojë, ja mëjja'aytyëjkëty jampë yajpaatën ma Judá kajpnën, mëët ya'atë ja aaw ayuk: Jëëkyëty mëku'ukëty, tyaa ya'atë wäänë nmo'otë nkäxtë mëti'ipës të npëjkëtën ja Wintsën ja myëtsip.

27Ojts näjyëtu'un tuknikexy ja näynyamo'ojë ja myëku'uktëjk mëti'ipë jam yajpatëpën Betel, Ramot ma Négueb y'itjotmën, jam Jatir,

28jam Aroer, Sifmot, Estemoa,

29jam Racal, näjyëtu'un ma ja myëku'uktëjkëtyën mëti'ipë jam ijtëpën ma ja naax kajpn yajtijtën Jerahmeel, ma ja quenitëja'ay tsyëënëtën,

30jam Hormá näjyëtu'un, jam Corasán, jam Atac,

31jam Hebrón ets maajaty jyëtijtën mëët ja jyä'äy.

1 Samuel 31

1Ënät ja filistejë ja'ayëty ojts tyëkëtë tsiptuunpë mëët ja Israel ja'ayëty, ja Israel ja'ayëty ka'ap ojts myëta'aktë mëët ja filistejë ja'ayëty, ojts ja kyäknëtë, jä'ä ko may ënäty ja jyä'äyëty të nya'o'knëtë jam kopkëjxm ma txëëwatyën Guilboa.

2Tä ja Saúl mëët ja myaank ojts jyakäknëtë, je'eyëp ko ënätyë ojts yajnajtspaatëtë, tääts ja filistejë ja'ayëty tyaj'o'ktë ja Jonatán, ja Abinadab ets ja Malquisúa.

3Ja Saúl atu'kpajk ojts wyi'imy ets yajnatujktaayëtë ja filistejë ja'ayëty mëti'ipë ti'pxn mëëtëtyën, mëj këjää ja tsë'ëkë ojts tyuktëkëty.

4Paaty t'ënëmaay ja tyuunpë: Juut yë mpujxn ets yaj'o'kës, këtiipë yë'ë mmëtsip xyaj'ookëtyës ets ënät je'eyë xytyukxi'ik xytyuk'ëwë'ëktëtyës. Ja tyuunpë ka'ap yaj'okanë, jä'ä ko nän tsë'këp ënäty näjyëtu'un. Paatykyëjxm yë Saúl ojts kë'ëm tyimnäyaj'ookyë mëët ja kyë'ëmpujxn

5Ko t'ijxy ja tyuunpë ko tëë ja Saúl y'ooky, ënät näjyëtu'un nyäyaj'o'kë.

6Jëtu'un ojts y'o'knëtë jä'ä xëëw ja Saúl mëët nitëkëëk ja myaank ets tu'uk ja tyuunpë, ets tëkokyë ja jyä'äy.

7Ko jëtu'un t'ijxtë ja Israel ja'ayëty mëti'ipë ënäty jam tsënaaytyëpën awinmtsow ma ja joyjyot yajtuknajxtaaynyën, ënät ojts kyäkpëtsëëmta'atë jam kyajpnjotmëty, jä'ä

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

ko ja Saúl tëë ënäty nya'o'knë mëët ja myaank. Tääts ojts myiinëtë ja filistejë ja'ayëty jam tsyënaaytyaknpëjknëtë.

8Komjëpom ko ja filistejë ja'ayëty ojts nyëjkxtë ets twijtsmuka'antë ja y'o'kpëty, tääts tukye'eypyäjtë ja Saúl mëët nitëkëëk ja myaank, ooky jam jyëpijpnëtë tunkëjxm ma txëëwatyën Guilboa.

9Ënät ja kyëpajk ojts nëtsujkëtë ets ja pyujxn tpëjkëtyääytyë mëti'ipë myëtsiptuuntëpën ets ojts ja käjpxy ayuk tkäjxwa'kxta'atë maajaty yajpaatën ja filistejë ja'ayëty ets yajtuk'ëwa'anëtya'atëty ja ja'ay jap tsajptëkoty ma ja tios tyaj'itën.

10Ja Saúl ja pyujxn mëti'ipë ijty myëtsiptuunpyën jap ojts yajpëjktä'äky ma ja Astarté ja tsajptëkotën, e ja nyini'kx jam ojts yajkutëy ma ja potsykutukën ma txëëwatyën Bet-sán.

11Ja ja'ayëty mëti'ipë jam tsënaaytyëpën Jabés mëti'ipë Galaad nyitënääpyën, ko tnija'awëtyë wi'ix ja filistejë ja'ayëty ënäty të tuntën ja Saúl.

12Ënät ojts nyäkyajpxëtë aak jotmëktëjkëty, tu'ktsu'um ojts ye'eytyë tääts jam tpatë ja mëjpotsy ma ënäty ja Saúl ja nyini'kx të yajkëxtëyën mëët nitëkëëk ja myaank ets tyajjënajktë; tääts ojts ënätyë wyimpijtkojnëtë jam Jabés ets jam ja o'kpë tyajnitooytyë.

13Ja kuyjaam mëti'ipë ojts wyintooykyëtä'äkyën jam ojts tyajnaaxtëkëtë Jabés, ma tu'uk yë kepypya'tkën. Wëxtujk xëëw y'ayuu'ajtë, tmëkjawëtë ko ënäty ja o'kën tëko'oyën të y'ity ma ja Saulën mëët nitëkëëk ja myaank.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

2 Samuel

2 Samuel 1

1Tëë ënäty ja Saúl y'o'knë, ko ja David ojts nyijkxy jam Siglag, yë'ë ënäty mëët të tsyiptuunta'ay ja Amalec ja'ayëty, ma ka'ap tyajmëtäkyën, jam ojts y'ity mäjtsk xëëw.

2Kom tëkëëk xëëw jam tu'uk jyä'äjty yë ja'ay ja tsyoony ma Saúl yë jya'ajtaknën, këëts këëts ja wyit ets ninaax kunaax mëët ko ja ëyo'on jotmay tmëëtëty. Ko jyä'äjty jam ma ja David yajpaatyën, ënät nyaaxkooy ets tyajnikëxë'ëky jëtu'un ja näwyinkutsë'ëkë.

3Tä ja David yajtëëwë: ¿Ma mtsoony?. Tääts ja ja'ay y'ëtsooy: Jamës të nke'ekyës ma Israel ja'ay jam tsyiptuntën.

4¿Tiixën jam të tyuny të jyätyë? Tuk ëwa'anëkës, tun yë mëyajtën. Ja David mëktä'äky tjantyyajtëy ets ja ja'ay tyuk'ëwaanëtëty. Ënät ja ja'ay ojts y'ënäny: Yë nja'ayës tëë kyäkta'atë, ka'ap jam tsipjotm të myëta'aktë, tëë may y'ooktë. Jëtu'un ja ja'ay y'ëtsooy, tëë näjyëtu'un ja Saúl y'ooky ets ja myaank Jonatán.

5Tää ja David ojts t'ëtsoy ja ja'ay mëti'ipë ënäty ja ayuk të tmëja'tyën. ¿E mijts wi'ix xynyija'apë ko ja Saúl ets ja Jonatán tëë y'ooktë?

6Tääts ja ja'ay y'ëtsooy: Tyam ntuk'ëwaanëty, ëjts jamës ënäty nëkoo njëtijtpë ma ja kopk jam txëëwatyën Guilboa, koos ja Saúl të n'ijxpaaty jam nyäkyëxmëta'äkyë ma kyu'umën e jam ix'am tam jyänty pyaminëtë ja myëtsip mëët yë pujxnwintëkäämpë ets ma mëti'ipë këwaaykyijxyën jawäänë kyayajnaspatënyë.

7Ko të nyäjyë'ixyë täätsës të xy'ijxpaaty etsës të xyaaxë. Ëjts tëëjës ninëjkxy etsës ntuna'any ja mëti'ipë ënäty xytyuk'ënä'ämaanpën.

8Täätsës të xyajtëy: Mpën mijts, etsës të n'ëtsoy ko Amalec ja'ayës.

9Ënätës të xy'ënëëmë koojëkës ntimyaj'ookëty, tëë y'ënu'kxënyë yajxon tim ookanëp ënätynyë.

10Ënätës të njanty wiinkuwa'akë etsës të nyaj'ooky, jä'ä ko tëëjës ënäty n'ixy ko ka'ap y'ëkjuuky'atanë, tëë yajxon mëj tsyëtyujnë. Tääts të ntimpyëjkës ja pyu'tspujxn kujup ets ja pyu'tspujxn kë'ëjän ets yaa mijts ntukniminy.

11Tää ja David mëët ja jyä'äy tyëjkëtyë moonpë tujkpë, yë'ëpaat ja wyit tyujkxyëty ojts tkëëtstë mëët ja ma'ayën tajën,

12ets tnijëëy tniyaxtë, ko ënäty ja Saúl të y'ooky të tyëkoy mëët ja myaank Jonatán, näjyëtu'un ja mëti'ipë mëët tu'knax y'o'ktën jam tsipjotm, ojts tu'kxëëw y'ayuu'atë ja Israel ja'ayëty tyimkutsu'ujëtyë jëtu'un mëët ko ja myëku'uk të y'ooktë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

13Ënät ja David tyajtëëy ja ja'ay ja mëti'ipë ënäty ja aaw ayuk të tyajminyën, t'ënëmaay: ¿Maaxë mijts mkukajpnëty? Ënät y'ëtsooy: Jaaypyo'kxy ja'ayës ëjts, Amalec ja'ayës.

14¿E wi'ixtsën ko mijts të xy'ëknixajë'kpë ja ja'ay mëti'ipës mëj ënä'ämpë'ajtëpën mëti'ipë ja Tios kë'ëm win'ijxën? Jëtu'un ja David mëk y'ënäny.

15Tääts ojts tu'uk ja tyuunpë tmëkäjpxy ets t'ënëmaay: Yaj'ook ya'atë ja'ay, tääts tjantyyaj'o'ky,

16tä ja David ojts y'ënä'äny: Tyam ya'atë Amalec ja'ay të y'ooky, kë'ëm jëtu'un të nyätyunyë, ko të y'ënä'äny ko të tyaj'ooky mëti'ipë ënä'ämpën, mëti'ipë ja Wintsën wyin'ijxën.

17David ojts tyaj'ëypëtsimy ko ojts tnijë'ë tniya'axtë ja Saúl mëët ja myaank Jonatán ko y'o'ktë,

18ets ni'ënä'ämëy ets tëkokyë ja'ayëty yajtuknikäxtëty jam ma ja Judá y'itjotmën. Ya'atë ëy ma yajkuuy'iyën ja ëyo'on jotmay, jap myiny kuja'ay ma ja Wa'ats ja'ay ja nyokyëtyën.

19Mijts Israel, tëë tsyëtyuty yë mmëj'ajt jam tunkëjxm kopkëjxm. Tëë y'ooky ja mja'ayëty mëti'ipë jotmëkëtyën.

20Ka'ap mëpaat yajnijawë jam Gad, nän ka'ap yajnimëtya'akëty jam Escalón, këtiipë ja filistejë to'oxytyëjkëty xyoonta'aktëty, ets ënät y'ätstëty pyutëty.

21Nijëna'a nëjkx jam kya'ëktuu kya'ëkpojnë, nän ka'ap yë maanik jam y'ëkëtaknëty, jam ma ja tun kopk txëëwatyën Guilboa, jä'ä ko ma tääpë itjotmën o'kën yë jam të y'ity. Jam yaj'atä'än yajtukta'antë ja tsiptuunpëtëjkëty ja pyujxnëty kyu'umënëty. Jam ojts yaj'ijxtëkooynyë ja pujxn mëti'ipë ijty ja Saúl nätyuk'akëëytyujkëpën.

22Yë Saúl ets Jonatán ko ijty tsyoontë, ets nyëjkxtë muum tsiptuunpë, nijëna'a yë kyu'umën jëtu'unyë tkamëwinpitë, koonëm ijty ja myëtsip tyaj'ooktë mëti'ipë ja näjya'awëtëpën jotmëkëty.

23Yë Saúl ets Jonatán mëkës ijty n'oyjyawëtë, ets nmëku'ukjawëtë, yë'ëjëty nijëna'a ojts kyanäy'ëxmatsëtë oy jyääjëty ko jyuuky'ajtë ets näjyëtu'un ko y'oktë. Pe'tym ijty ni'ikëty këtiinëm jyëtu'unëty yë witsn. Mëk ijty ni'ikëty këtiinëm jyëtu'unëty yë kaa.

24Miitsëty to'oxytyëjkëty mëti'ipë jam yajpatëpën ma Israel kajpnën, nijë'ë niya'axtë yë Saúl mëti'ipë ijty mxojxtëpën mëët yë oyëtypë wit, mëti'ipë ijty nitëy nixëmäm myaj'ijtëpën mëët yë pu'ts pujxn.

25Mëk oy yajjawë ko ja jotmëkja'aytyëjkëty të y'ooky të tyëkoytyë jam tsipjotm. Mëk yajjawë ko ja Jonatán të y'ooky të tyëkoy jam mëjtunkëjxm mëj kopkëjxm.

26Ëjts, mëkës nmony ntuky mëët mijts Jonatán mëët ko mëj këjää nmëku'ukjawë. Ko mjuuky'äjty janty tsuj janty'oy mijts xyjyëkyejpyës. Yë mtsojkën mja'awën maas

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

ëjtsën ni'ik yë'ë nyajmëjnaxyës këtiinëm jyëtu'unëty ko tu'uk yë to'oxytyëjk xytsyojkmëty xyjya'awëmëty.

27Mëk oy yajjawë ko ja jotmëkja'aytyëjkëty të y'ooktën jam tsipjotm. Tëkokyë ja pujxn ets ja ku'umën tëë ja y'atëkooytyä'äy mëti'ipë ijty myëtsiptuuntëpën.

2 Samuel 2

1Ko jëtu'un y'ëktuun y'ëkjajtë, yë David ka'ap ojts jëtu'unyë wyi'imy, ojts ja Wintsën tyajtëy, t'ënëmaay: ¿Wi'ix m'ëwatsyp etsës muum nëjkxëty kajpntumë? Tä ja Wintsën y'ëtsoowë: Ëjts n'ëwatsypës ets muum kajpntum mnëjkxëty. Tä ja David jatëkok tyajtëëy: ¿E maakajpn xy'ëwa'atsy nëjkxëtyës? Tä ja Wintsën y'ëtsooy: Jam mnëjkxëty Hebrón.

2Jam ojts ja David nyijkxy mëët nimäjtsk ja tyo'oxytyëjk; ja Ahinóam jampë kyukajpnëtyën Jezreel ets ja Abigail, mëti'ipë ja Nabal nyi'o'ktutën ja Carmel ja'ay.

3Wa'ats tpawoowtaay ja myëku'uktëjk, ja y'u'unk y'ëna'k y'u'unk tyo'oxytyëjk ets jam tsyënaaytyaknpëjktë Hebrón.

4Jamts ojts jya'të ja Judá ja'ay ets nikajpxpäjtë ja David ets yë'ë y'ënä'ämëty. Ojts tukmëmëtya'aktë ja David ko ja ja'ayëty mëti'ipë jam tsënaaytyëpën Jabés jam Galaad naaxjotm, yë'ë ojts tyajnaaxtëkëtë ja Saúl ja nyini'kx.

5Paaty ja David ojts tu'uk ja ayuk tkexy ma tääpë ja'ayëtyën ets t'ënëmaay: Yë Wintsën yë'ë mkënu'kxëtëp mëët ko ja oyjyot oywyinma'any të xyajkëxë'ëktë, ko xyajnaaxtëjkëtyë ja Saúl ja nyini'kx mëti'ipë tu'uwinwoowën.

6Yë Wintsën yë'ë oy tsuj myaj'itëtëp ets mpa'ëyow mnajts'ëyowëtëty. E ëjts tyamës kë'ëm nikäjpxy ko miitsëty oy njawëja'antë mëët ja mëti'ipë të xytyuunta'aktën, ko ja oyjyot oywyinma'any të xypyaatë.

7E këtiits mmontë mtuktë, ni'ikyë jotmëkta'aktë, jä'ä ko oy n'ëna'anmëty ja Saúl të y'ooky mëti'ipë të tyu'uwinwoyën, yë Judá jyä'äy tëëjës xynyikajpxpätë etsës ëjts n'ënä'ämëty.

8E yë Abner, yë'ë myaank yë Ner, mëti'ipë ënäty nyikopk'ajtypyën ja tsiptuunpëtëjk ja Saúl ja jyä'äy, ojts twoowtsoony ja Is-boset, yë Saúl yë myaank ets ojts twoownëjkxy ma tu'uk ja it txëëwatyën Mahanaim,

9jamts ojts tkënu'kxy ets yë'ë y'ënä'ämëty yajkutukëty jam Galaad, jam Guesurí, mëti'ipë Jezreel nyitënääpyën, ma näjyëtu'un tnitänën yë Efraín, yë Benjamín ets ma tëkokyë yë Israel tnitänën.

10Ko ja Is-boset jam yajkutujktso'ony ma ja Israel kajpnën jä'ä ënäty yë jyëmëjt wëxtyikxy, mäjtsk jëmëjt je'eyë tyuuny. E ma ja Judá ja jyä'äyëtyën yë'ë ënäty jam ënä'ämp ja David,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

11jä'ä jam tyuuny wëxtujk jëmëjt ets ja tëtujk po'o, jam tmëët'ajty ja kyutujktakn jam Hebrón.

12Ënät yë Abner tsyo'ony jam Mahanaim ets ojts nyijkxy jam Gabaón mëët nitëkokyë ja tsyiptuunpëtëjk mëti'ipë myëtuuntëpën ja Is-boset.

13E näjyëtu'un ja Joab, yë Sarvia myaank, tsyo'ony mëët ja tsyiptuunpëtëjk mëti'ipë myëtuuntëpën ja David; jam Hebrón tsyo'ontë ets ojts nyëjkxtë jam Gabaón, jam nyäpyëjktakëtë ma tu'uk yë nëëwookyën. Ënät ja tsiptuunpëtëjkëty poj'am nyänyi''ijxëtyë ets tsyiptuna'antë; tu'kpëky ojts wyi'imy awinmtsow ets tu'kpëky miin'aay.

14Tä ja Abner t'ënëmaay ja Joab. Wä'än aak ëna'ktëjk tsiptuntë, tä ja Joab y'ëtsooy, oy'atëp.

15Ënät nimajkmäjtsk nyajxtë jam jëjp'am, mëti'ipë kyutënaaytyëpën ja Benjamín ja jyä'äy ets ja Is-boset ets nyajxtë näjyëtu'un nimajkmäjtsk mëti'ipë kyutënaaytyëpën ja David ja jyä'äy.

16Tääts nyänyimajtsëtë, aakjam nyämyajtsëtë kyuwaaykyijxy, xim yam ojts y'ëkëty nyämyoxmëkumëtë ets nyäyaj'o'këtë. Paatykyëjxm ja tampë ja Gabaón nyaaxjotm txëëwmooytyë Helkat-hasurim.

17Ja tsip mëti'ipë jä'ä xëëw tso'ontakën, ojts ja yoonë wyo'tsnë ets y'amëktaknë, ja Abner ojts kyäkta'atë mëët ja tsyiptuunpëtëjk, ka'ap myëtaktë.

18Jamts ënäty yajpaatë ja Sarvia ja y'ëna'k, mëti'ipë xyëëwajtëpën Joab, Abisai ets ja Asael. Yë Asael wiinkëm ijty pyëyi'iky, jëtu'un tä tu'uk yë jëtyu'ujën.

19Ënät amëjaaw tpatso'ony ja Abner, jëtu'un ojts timpyanëjkxy, kamaa tkayajtu'utëkooy,

20ko ja Abner y'ijxwinpijty, tä mëk yujk'ënany: Mijtstëm jëtu'un Asael. Ëjts, pën xyjyëjp'ixy, jëtu'un y'ëtsooy ja Asael.

21Ënät ja Abner y'ënäny: Këtiijës nëkoo xypyapo'oy, tyam mëët ja oy'aaw oy'ayuk n'ënëëmë, nikë yë'ë tu'uk mëwë'ëm yë ntuunpës, mijts mnija'ap pën mpëjkëtyääpy tëkokyë mëti'ipë myëët'ajtypyën. E ja Asael ka'ap jyä'äkyujkëy, ni'ikyë tpapooy'ëti'itsy.

22Ja Abner ojts jatëkok jya'ëna'any: Këtiijës nëkoo xypyapo'oy, ëjts nän jot anpëkëpës ënät yam pën këtii mja'akyukë ets natëkë nëkoo nyaj'ook nyajtëkoyëty, e ko jëtu'un jyatëty kyëpätëty tii ayukës ënät nmo'ojëp ja m'ajty Joab.

23Yë Asael oy jëtu'un jyayaj'ënëmaay, yë'ë niwi'ixtsow tka'ëxmajtsy ja Abner, ënät tu'uk ja pujxnku'umën tyukmoxmëku'umëyë, ojts tyukjë'pnaxyë ets jämyë kyëtääy; ja ja'ayëty mëti'ipë jam najxtëpën je'eyë tjantynyaxku'ixëtë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

24E ja Joab ets ja Abisai, ojts timpyanëjkxtë ja Abner, tam ënäty ja xëëw tyimkëta'akanë ko jam jyajtë Amá, winkon mëët ja itjot mëti'ipë xyëëwajtypyën Guíah, ma ja tu'u nyäxyën mëti'ipë nëjkxpën Gabaón, ma ja të'ëts itjotmën.

25Ma tääpë itën jam mëët ja Benjamín ja jyä'äy nyäpyatëtë ja Abner ets tu'ukyë nyäpyëjktakëtë jam tunkëjxm.

26Ënät ja Abner ojts tmëkäjpxy ja Joab: Joab ¿këtii jëtäätën ënät tyaapë tsip nyaxëtyë? ¿Ti këtiijëtën xytyim'ixy ninu'un ko tyaapë je'eyë ënäty nëkoo tu'knax näyajmo'on näyajtujkëmëtyë? ¿Wi'ix ko xykya'ënëëmë yë mja'ay wä'än yë jyiiky myëku'uk t'ëxmatstë, këtii nëkoo t'ëkpapooy t'ëkpapujnëtë?

27Tä ja Joab y'ëtsooy: Jëëky mëku'uk, tyamës ntukajpxpety yë Wintsën yë xyëëw, kooxyëp jeexyë mijts wi'ix mka'ëna'any, katii nija'awën tiijaty jeexyë yë nja'ayës tyuuntëkoopy, yë'ë tëë ënäty tpatso'onëtë myëku'uk koonëm jeexyë xyiiynyë.

28Tä ja Joab ënätyë ni'ënä'ämëy ets ja ja'ayëty ja tsajpkaawaj tukxu'uxtëty, jä'ä myëtowtëp këtiipë ja myëku'uk t'ëkpapooynyëtëty ets ja tsip jëtu'unyë xyäämëty.

29Ja Abner mëët ja jyä'äy ojts jam tsyo'onëtë ets nyëjkxnëtë jamtsow joyjyotm ma txëëwatyën Arabá, tu'ktsu'um ojts ye'eytyë, jam nyajxtë ma Jordán itjotmën ets Bitrón ets jyajtë Mahanaim.

30Ja Joab ojts t'ëxmatsy ja Abner, ka'ap ojts t'ëkpapooynyë, ënät ojts tmëtyowtë ja myëku'uktëjk, ënät t'ijxpatë ko ja David ja tsyiptuumpë ja'ay jä'ä ënäty të y'ooktë nimajkmokx majktaxk, ëpëky ja Asael.

31E yë David yë tsyiptuunpë jä'ä ojts tyaj'o'ktëpë ja Benjamín ja tsyiptuunpëja'ay ets ja Abner, tëkëëk mëko'px ja tëkë'px.

32Ja Asael ja nyini'kx jam ojts yajmënëjkxy Belén ets jam ojts nyaaxtëkë, jam mëtëy ma ja tyeety näjyëtu'un nyaaxtëjkëyën. Ja Joab mëët ja jyä'äy tu'ktsu'um ojts ye'eytyë, ko xyiinytyäky tëë ënäty jam jya'të Hebrón.

2 Samuel 3

1Ja tsip mëti'ipë tyuuntën ja David ja jyä'äy mëët ja Saúl ja jyä'äy ojts myëjë kyëjääjë ets jeky y'ijty, je'eyëp ko ja David ja jyä'äy ojts yaj'ijxnë ko yë'ë myëtaknëtë ets ja Saúl ja jyä'äy ni'ikyë kyunajknëtë.

2Ja David ja y'u'unk y'ëna'k mëti'ipë ojts myëxu'unk'atën jam Hebrón, jä'ä xyëëwajtë Amnón, ja kä'äxkopk, yë'ë myaank yë Ahinóam jampë kyukajpnëtyën Jezreel;

3ja mëmäjtskpë, jä'ä xyëëwajt Quileab, yë'ë mëët t'u'unk'aty yë Abigail, ja to'oxytyëjk mëti'ipë ja Nabal nyi'o'ktutën jam Carmel; ja mëtëkëëkpë jä'ä xyëëwajtyp Absalón, yë'ë mëët t'u'unk'aty ja to'oxytyëjk mëti'ipë xyëëwajtypyën Maacá, ja nyëëx ja Talmai jampë y'ëne'emyën Guesur.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

4Ja mëmajktaxkpë jä'ä xyëëwajtyp Adonías, yë'ë mëët t'u'unk'aty ja to'oxytyëjk mëti'ipë xyëëwajtypyën Haguit; ja mëmëkoxkpë jä'ä txëëwajtyp Sefatías, yë'ë mëët t'u'unk'aty yë Abital;

5mëtëtujkpë jä'ä xyëëwajtyp Itream, yë'ë mëët t'u'unk'aty ja to'oxytyëjk mëti'ipë xyëëwajtypyën Eglá, nän yë'ë David tyo'oxytyëjk. Ya'atë jëtu'un ojts jam myëxu'unk'atë ko jam tsyënaaytyë Hebrón.

6Ma jëtu'un ja Saúl ja jyä'äy tsyiptuuntën mëët ja David ja jyä'äy, ja ja'ay y'ijxtëp ënäty mëti'ipë ja Saúl jyä'äy'äjtypyën ko ja Abner mëktaknëp.

7Ko ja Saúl jyuuky'äjty ojts tu'uk yë to'oxytyëjk tmëët'aty mëti'ipë xyëëwajtën Rispá, yë'ë nyëëx yë Aiá, e yë Abner ojts näjyëtu'un ya'atë to'oxtëjk tmëët'ajnë. E ja Is-boset ojts tyuk'ojyë ets y'ënëmaayë: ¿Wi'ix ko të xymyëët'aty yë tääpë to'oxytyëjk mëti'ipës yë nteety myëëttsënaayën?

8Ko ja Abner jëtu'un tmëtooy ja Is-boset tyuk'ojyë ja to'oxytyëjk, je'eyë ojts y'ëxëëkjoot'anpëky ets t'ëtsooy: ¿Wi'ix ko jëtu'un m'ëna'any, tii kajtsës ëjts yam ntimy'uk'ajtnë etsës jëtu'un njëtitëty ma Judá nyaax kyajpnën. Ëjts oyës yë njot nwinma'any xëmë të nyaj'ixyë ma Saulën ets ma jyëën tyëjkën, mijts yë mteety. Paatykyëjxm mijts ka'ap të n'ëxmatsy ets David myaj'ook myajtëkoyëtëty. E tyam ix tii poky ënät xytyuknipëjkpës, koos ma'any tääpë to'oxytyëjk të ntimmyëët'ajnë?

9Ëjts kopkpëkyës ko jëtu'un winë ntuna'any tä yë Wintsën të tukwinwanën yë David, ko yë'ë yajmo'oja'any yë kutujkën ets yë'ë tu'uwinye'eyëty yë naax kajpn, e koos ëjts jëtu'un nkatunëty tsojkës xy'ëktëytyuunëty;

10ko yajpëjkëty yë Saúl yë kyutujkën ets David yë'ë yajmo'ojëty ets yë'ë tyu'uwinwowëty ma ja Israel kajpnën, ma Judá kajpnën, tyimtsoony jam Dan y'itjotm ets tyimja'ty jam Beerseba y'itjotm.

11Yë Is-boset ka'ap ojts tu'k'aawën y'ëk'ëtsoownë, mëët ja tsë'ëkë, jä'ä ja Abner tsyë'këp.

12Tä ja Abner tkäjpxynyikäjxëy ja David ma t'ënëmaayën: ¿Pën jëtää jaaktimpyatëp tu'uwinye'eyëty yë naax kajpn? Wi'ix ko nkanäjyä'äykyujkëmë aak ëëtsajtëm, minës yë naax kajpn n'ëkwinwoowmuky ets wä'än mijts myajputëkë.

13Tä ja David y'ëtsoowë: Ëjts ka'apës wi'ix n'ëna'any oy jyëtu'un'atëty: Je'eyëp tëy ko yë'ëjës nikajpxäämpy ko ënäty yaa jatëkok mijts xynyiminyës, këtii jëtu'unyë minëty, myajminëp yë Mical, yë Saúl yë nyëëx.

14Ojts näjyëtu'un yë David tkäjpxynyikexy yë Is-boset ets t'ënëmaay: Is-boset, mooykyës yë nto'oxytyëjk Mical, mëti'ipës nitsiptuunën maas nyaj'okyën nimëko'px yë filistejë ja'ay ets nmëmiinyës tu'ktsukyjäty ja ye'etyëjk'ajtënëty.

15Tä ja Is-boset ojts tjanty nyi'ënä'ämë ets nëjkx twowtë ja Mical ma ja Paltiel ja tyëjkën mëti'ipë ënäty nyiye'etyëjk'ajtypyën, jä'ä ja Lais ja myaank;

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

16e ja Paltiel ojts tjajaakpatsoony ja tyo'oxytyëjk Mical jëëpy yaxp, jampaat tpaja'ajty Bahurim, jam ojts ja Abner y'ënëmaayënë ets wyimpitëty, tä ja Paltiel wyimpijnë.

17Kom ok ojts ja Abner myëtyä'äky mëët ja mëjja'aytyëjkëty jam ma ja Israel kajpnën ets t'ënëmaay: Mëjja'aytyëjkëty miitsëty tëëyëp mja'ëna'antë ets jeexyë yë David yë'ë tyu'uwinwoy.

18E tyamts jëtu'un ja xëëw të tpaaty ets jyëtu'un'atëty, jä'äxë ko yë Wintsën tëë yë David tyukwinwanëty ko yë'ë ja Israel kajpn tyaj'ëwaatsëpëtsëmëty ma ja myëtsipën, tä yë filistejë ja'ayëtyën ets tëkokyë jënu'un myëtsip'atyën.

19Abner ojts näjyëtu'un mëët myëtyä'äky ja Benjamín ja jyä'äyëty, ko jëtu'un myëtyaktaaytyë tä ojts jam nyijkxy Hebrón ets ja David tukmëmëtyaka'any wi'ix ënäty ja Israel ja'ayëty ets ja Benjamín ja jyä'äyëty të y'ëtsowtën.

20Tääts tsyo'ony mëët ja jyä'äy ni''i'px nyëjkxtë jam Hebrón, ma ënäty ja David yajpaatyën; ko jam jyajtë tä ja David ojts tni'ënä'ämë ets ja ja'ayëty ja kääky uuky tnipëjktaakëtëty ets kyäytyëty y'uuktëty ja Abner mëët ja jyä'äy.

21Ko kyääytyääy y'uktaaytyë, tä ja Abner t'ënëmaay ja David: Tyam oyës nëjkxëty, nëjkxës ja Israel ja'ayëty n'ëk'ixtë ets nwowa'anyës wä'än tuntë tu'uk ja käjpxytyu'unën mëët mijts mëj ënä'ämpë ets xypyaatëty ja mkutujktakn ma ja naax kajpn xywyinye'eyëtyën. Tä ja David ojts nyäjyëkajpxënë mëët ja Abner, jëtu'un ja Abner ojts jotkujk nyëjkxnë.

22Tëë ënäty yë Abner tsyo'onë, jëkäm jëtää ënäty nyëjkxnë, akujk jotkujk, ko yë Joab jyä'äjty jam ma ja David yajpaatyën mëët ja jyä'äy, tëë ënäty ojts tsyiptuntë paatykyëjxm tyajmiintë janty may mëti'ipë ënäty ja myëtsiptëjk të tpëjkëtën.

23Ko ja Joab jam jyä'äjty mëët ja jyä'äy, ënät yajtukmëmëtyäky ko ënäty ja Abner jam të y'otsy ets wi'ix ënäty të xyony të y'ityën mëët ja David ets ko ënäty tëë wyimpijtkojnë.

24Ko ja Joab jëtu'un tnija'awëy, ënät ojts tninëjkxy ja David ets t'ënëmaay: ¿Tiitën mtuumpy Wintsën? ix yë Abner mëët të mëtyakpë ets jëtu'unyë të xyajwinpijtkojnë.

25¿Këtii xy'ixy ko yë Abner je'eyë nëkoo myiny win'ë'ënpë ets të t'ixy të tuny tii mtuumpy tii mkatuunpy ets jëtu'un ja nija'awën të tpëky?

26Tim je'eyë ja Joab jam tsyo'ony ma ja David ets ka'ap tuknija'awëy, ko tkäjxë'ky ja tyuunpë ets tyajwinpitëty ja Abner, jam tnajtspatëtyë ma ja it txëëwatyën Sira ma tu'uk ja nëëwokën, jamts tyajwinpijtë.

27Ko ja Abner jam jatëkok jyä'äjty Hebrón, atu'uk ojts wyoownëjkxyë ja Joab ma pyak'itëtyën ets nyätyijyë myëëtmëtyaka'anyë, tamtsën ënäty jëtu'un tyänëtë ko ojts y'ëkëty yajtsëtyuty myoxkëjxy ka'ap tyukja'awëyë ets y'o'ky, tuunwinpity ja Joab mëët ko ënäty ja y'uty të y'ooky mëti'ipë ja Abner yaj'o'kën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

28Kom ok ja David tnija'awëy ets y'ënäny: Ëjts ets nkutujktaknës, ka'apës tii poky tmëëtëty mëët ko të y'ooky yë Abner, yë Ner yë myaank.

29Yë'ë tëy yë Joab, pokymyëët të wyi'imy ets y'u'unk y'ëna'k, jyëën tyëjk; yë ëyo'on jotmay ets pa'am ëyo'on ka'ap nëjkx y'ëxmatsëtë, tä yë ki'ix pa'amën pu'uts pa'amën, ixtëj pa'am, ëkë wä'än nëjkx pën yë y'u'unk y'ëna'k yaj'o'kxëtë, ëkë yuu xëëw jam y'itëty.

30Yë Joab ets Abisai paaty yë Abner tyaj'o'ktë jä'ä ko ojts yë y'uty yaj'o'kxëtë mëti'ipë ijty xyëëwajtypyën Asael jam Gabaón.

31Kom ok yë David ojts tuk'ëne'emy yë Joab ets Abisai ets tuktëkëtëty yë ëxëëk wit pakwit ets tnimon tnituktëty ko ënäty ja Abner të y'o'knë, ja David ix'am ojts tpaye'ey ja o'kpë ko ojts yajmënëjkxnë ma nyaax tëkëja'anyën.

32Jam tyajnaaxtëjkëtyë Hebrón, jamts ja David tyëjkëy jëëpyë yaxpë, mëët ko ja Abner ënäty të y'o'knë ets näjyëtu'un ja mayjyä'äyëty ko t'ijxtë ja David jyi'iy yä'äxy täats näjyëtu'un tyëjkëtyë jëëpyë yaxpë.

33Ënät ja David tu'uk ja ëy tyaj'o'oyëy ma y'ënänyën: ka'ap jyapat jyanitëjkëy jeexyë mijts jëtu'un m'ooky mtëkoy Abner,

34ka'ap ënäty mkë'ëtsumy mteky tsyumyëty. Jëtu'un mijts të mtimy'o'knë, tä jeexyë yë ëxëëk ja'ay ka'oyjyä'äy të myaj'ookyën. Tyam ja mayjyä'äy tam ja näjyëtu'un jyänty ya'axtë.

35Tä ojts tjaninëjkxtë ja David ets t'ënëmaaytyë ets jeexyë wäänë kyäy, David tyaa y'ëtsooy: Yë Wintsën yë'ëjës xytyiytyunëp, pën ëjts n'apëjkëpës yë kääky uuky maas yë n'aaw njotën ma ka'ap yë xëëw kyëtä'äkynyëmën.

36Ojts tja'akyukëtë ets ka'ap ojts wi'ix t'ëk'ënëmaaynyëtë, jä'ä ko tëkokyë mëti'ipë ja David ënäty tyuunpyën, oy t'ixtë.

37Jä'ä xëëw ojts tja'akyukëtë ko ja David ka'ap ënäty tii poky tmëëtëty mëët ko ja Abner të y'ooky, ja Ner ja myaank.

38Ok ja David t'ënëmaay ja jyä'äy mëti'ipë nyiwintsën'ajtëpën ja tsiptuunpë ja'ayëty: Ijxtëm xy'ixtën tëë tyam tu'uk ja ja'ay y'ooky tyëkoy mëti'ipë mëj'äämpy të y'ityën ma ja naax kajpnën.

39Paaty oyxyëp yë Wintsën të xyjyapëjktakpës ënä'ämpë yajkutujkpë ma ja naax kajpnën ëjts ka'apës näjyawëty tii nkëjxmëty mëët ko ëxëëk y'ëtë'ëtstë y'ëna'antë yë Sarvia y'u'unk y'ëna'k. Yë Wintsën yë'ë nyija'ap wi'ix tukumëtoy ja ja'ay mëti'ipë winë tyuuntëkoopy kyajpxtëkoopyën.

2 Samuel 4

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[1]Ko yë Is-boset, mëti'ipë myaank'ajtypyën yë Saúl tnija'awëy ko tëë yë Abner y'ooky jam Hebrón, mëk ojts jyotmaytyëkë ets ja tsë'ëkë tyuktëjkëyë, näjyëtu'un ja Israel ja'ayëty.

[2]Yë Is-boset tam ijty yë ja'ay mäjtsk tyajmëtuny mëti'ipë nyikopk'ajtëpën yë majtspëty. Tu'uk jä'ä xyëëwajtyp Baaná ets tu'uk Recab. Yë'ë myaank yë Rimón jam kyukajpn'atë Beerot; yë'ë Benjamín yë jyä'äy. Yë Beerot ja'ayëty jä'ä ijty yajnikajpxtë ko yë'ë Benjamín ja jyä'äy,

[3]oy ojts jam jyaanaskääkëtë Beerot ets nyëjkxtë jam Guitaim, ma tyampaat tsyëënëtën jaaypyaat jaaypyo'kxyën.

[4]E yë Jonatán yë Saúl yë myaank tam ijty tu'uk yë myaank jä'ä xyëëwajtyp Mefi-bóset, tekymya'at ijty mäjtskpa'ajëty. Tyaa ojts jyäty, ko yë Mefi-bóset ënäty yë jyëmëjt mëkoxk, jä'ä xëëw ojts y'ooktë yë Saúl ets Jonatán jam tsipjotm; ko ja to'oxytyëjk tnija'awëy ënätyë ojts ja u'unk tmëke'eky, e pe'tym ënäty tmëke'eky ko tmëkëtaay, jëtu'un'äämpy ojts ja Mefi-bóset myä'äty ja tyeky.

[5]Recab ets Baaná, nimäjtskpë yë myaankë yë Rimón jampë kyukajpnëtyën Beerot, ënät tsyo'ontë ets ojts nyëjkxtë jam ma ja Is-boset ja tyëjkën; yajxon ënäty mëk y'aanë ko jam jyajtë, e yë Is-boset maap ënäty jam.

[6]Ja to'oxytyëjk mëti'ipë tëjk këwent'ajtpën, tsajpmok ënäty jam yajpajk'ajtyp, e ojts näjyëtu'un ja tsuu pyäätyë tääts myaanajxy; paaty ja Recab ets ja y'uty Baaná jotkujk jap tyëjkëtyë tëkoty ets ka'ap pën y'ijxëtë.

[7]Ko jap tyëjkëtyë tëkoty, ja Is-boset tam ënäty wyiitykyëjxm myä'äy pyo'kxy, tääts tyo'kpujxtutë ets jëtu'un tyaj'o'ktë; ja o'kpë këpajk ojts tmënëjkxtë, tu'ktsu'um ojts tmëye'eytyë, jamtsow nyëjkxtë ma ja itjot txëëwatyën Arabá

[8]ets tkë'ë moja'antë ja David, ma ënäty jam yajpaatyën Hebrón. Ko jam jyajtë tääts t'ënëmaaytyë: Yajkutujkpë, tyaa ëëts nmintë, yë'ëjës nmëmiintëp yë Is-boset yë kyëpajk, yë Saúl yë myaank, ja mëti'ipë ijty mëtsip'ajtëpën ets xëmë m'ixjëtity mpajëtityë. E jä'ä ko wa'ats yajnijawë ko yë Wintsën yë'ë winë tyuuntääpy, ix ojts y'ooky ja Saúl, e tyam näjyëtu'un ja y'u'unk y'ëna'k.

[9]Tää ja David y'ëtsooy: Tyam miitsëty yajxon n'ënëëmëtëty ets Wintsënës yam ntukkajpxpejtyp mëti'ipës xëmë xyaj'ëwaatsëpëtsëëmpën koos nmony ntuky,

[10]tëkok ojts yë ja'ay xynyiminyës, jëtu'un jëtää ënäty myäy tyäjy ko oy'aaw oy'ayuk xytyuknimiinpës, yë'ëjës ojts xytyuk'ëwaanë ko tëë ja Saúl tyaj'ooktë; koos jëtu'un nmëtooy, ënetyës ja ja'ay nmajtsy etsës nyaj'o'ky jam Siglag.

[11]E mëët yë tyampë xynyikajpxtën, nän timjëtu'un ënät mjatëty mkëpätëty, miits ëxëëk ja'ay ka'oyjyä'äyëty, yaja'ay'o'kpë, ix pën të xyaj'ooktë ja ja'ay ka'apë tii poky tmëëtëtyën, japë ënäty oy mëk myä'äy pyo'kxyën ma jyëën tyëjkën. Paaty miitsëty

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

kopkpëky ets ënät xykyumëtowtëty mëët ja mëti'ipë të xytyuntën. Oy wi'ix mja'ënanëtë, kopkpëky ko m'ooktëty mtëkoytyëty.

12Tä ja David ni'ënä'ämëy, tuknipëjky ja tyuunpëtëjk ets tyaj'ooktëty; ojts tnëpujxëtë ja kyë'ë tyeky ets jam tëëyë'ktë winkon ma tu'uk ja nëëjut jam tukwa'ats yajpaatyën jam Hebrón. Ojts ja Is-boset ja kyëpajk tpëjkë'këtë ets tyajnaaxtëjkëtyë jam Hebrón winkon ma ja Abner ënäty näjyëtu'un të nyaaxtëkën.

2 Samuel 5

1Kom ok ojts ja Israel ja'ay nyëjkxta'atë jam Hebrón ets myëtya'aka'antë mëët ja David ets t'ënëmaaytyë: Ëëts'ajtëm tu'ukyë ja jot ne'pyny ntukmujkëmë,

2e tä të y'ityën, oyën ja Saúl ënäty jä'ä jya'ënä'ämpë, mijtsyëm ijty mtu'uwinye'eypy ja naax kajpn ko muum tsyippaaty. Tëë kë'ëm ja Wintsën y'ënä'äny ko mijts jëtu'un mwinye'epy ja Israel kajpn ets xy'ënä'ämëty.

3Jëtu'un'äämpy ja mëjja'aytyëjkëty mëti'ipë jam yajpatëpën ma ja Israel kajpnën ojts nyëjkxta'atë jam Hebrón ma ja David yajpaatyën ets yë'ë tuuny tu'uk ja käjpxytyu'unën mëët yë'ëjëty, tpëjktaktë ijxpë mëtoowpë ja Wintsën. Tä ojts tkënu'kxtë ja David ets yë'ë wyë'ëmëty yajkutujkpë ma ja Israel kajpnën.

4David jä'ä ënäty yë jyëmëjt i'px majk ko tyëjkëy tu'uwinwoowpë ets jä'ä ojts tyuny wëxtyikxy jyëmëjt:

5jam Hebrón ma ja Judá ja jyä'äyëtyën, jä'ä ojts y'ëne'emy wëxtujk jëmëjt ja kujkm, e jam Jerusalén ma ja Israel ja'ayëtyën jä'ä ojts y'ëne'emy i'px majktëkëëk jëmëjt.

6Ënät ja David ojts jam tsyo'onë mëët ja jyä'äy ets nyëjkxnëtë Jerusalén ets tsyiptuna'antë mëët ja Jebús ja'ayëty, mëti'ipë ënäty jam tsënaaytyëpën. Yë Jebús ja'ayëty jä'ä ojts y'ëna'antë ko yë David tsip ets jam tyëkëty ma ja kajpnën, paaty t'ënëmaaaytyë: Mijts ka'ap mayëtëty ets yaa mtëkëty, yë wiintsëntëjkëty ets teky mya'attëjkëty yë'ë nëjkx ëxëëk mtunyë.

7David ka'ap tii mëj tja'awëy, ojts ja kajpn tnitëkë mëti'ipë ënäty yajtijpën Sión, mëti'ipë tyam ja David kyajpn'ajtypyën.

8Tëë ënäty yë David y'ënä'äny ko tnitëkëja'antë ja Jebús ja'ayëty, jamtsow nëjkx nyaxtë ma ja nëëtu'ujën ets tyaj'o'kta'atëty tëkokyë ja wiintstëjk ets ja tekymya'atëjk mëti'ipë ëxëëk y'ijxypyën. Jamts ja ayuk tsyoony mëti'ipë ënaanpën: Yë wiintstëjk ets tekymya'atëjk ka'ap jam tyëkëtëty ma ja tsajptëjkën.

9Ko ya'atë kajpn ojts tnitëkëtë ets yë'ë myëtaktë, jam ojts yë David tsyënaaytyaknpëjknë ets tyajxëëwpejty, David yë kyajpn, ya'atë kajpn ojts yajxon tnapotstë, jap ja potsy tyimtso'ontäky naax'ëjxy ets tyimja'ajty jam ma ja kutujkëntëjkën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

10Ja David ja kyutujkën ni'ikyë ojts myëjë kyëjääjë ets ja Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë ojts ja putëjkën myo'oyë oy tyimmaajëty.

11Paatykyëjxm yë Hiram, jampë y'ëne'emyën Tirë tyuknikäjxë jyä'äy, yë Hiram ojts näjyëtu'un tkexy yë jyä'äy mëti'ipë jyajtëpën yë tsäjtsk pujxk ets pojtsk ets ojts tmënëjkxtë oyëtypë aay kepy ets ja David ojts yajkojy ja kyutujkëntëjk.

12Jëtu'un'äämpy ja David tja'akyujkëy, ko yë Wintsën ënäty të tjanty yajkutuky ets yë'ë ja naax kajpn tu'uwinwowëty, paaty xëmë pyutëkëty ets ja kyutujkën myëjwiin kyëjääjëty ets yajpaye'eyëty oy ja naax kajpn ja y'amay jyotmay.

13Ko yë David ojts jam tsyo'onë Hebrón ets nyëjkxnë jam Jerusalén, ojts wiinkpë tyo'oxytyëjk tjaakwoy mëti'ipë ojts tyajmëxu'unk'atyën ja y'u'unk ye'etyëjkpë ets to'oxytyëjkpë.

14Ja y'u'unk y'ëna'këty mëti'ipë jam mëxu'unk'ajtën Jerusalén, jä'ä xyëëwajtë: Samua, Sobab, Natán, Salomón,

15Ibhar, Elisúa, Néfeg, Jafiá,

16Elisamá, Eliadá ets Elifélet.

17Ko yë filistejë ja'ayëty tnija'awëtyë ko tëë yë David yajkënu'kxnë ets yë'ë Israel kajpn t'ënä'ämëty ënät ojts ënätyë tnitsoontë ets tyaj'ooka'antë, e ja David ojts ënätyë tnijawë paaty ojts jam poj'am nyijkxy ma ja itjot mëti'ipë këwent'aty ijtpën ma ja mëtsip ka'ap myäyëtëty tyëkëtyën.

18Yë filistejë ja'ayëty, ojts tsyoontë ets jam nyäpyëjktakëtë ma tu'uk ja itjot txëëwatyën Refaim.

19David pojën ojts ja Wintsën tuk'ëwaanë ets tyajtëëy: ¿Wi'ix oy'atëp ets mëët yë filistejë ja'ayëty ntsiptunëtyësë? Tä ja Wintsën y'ëtsoowë: Oy, tsiptun mëët, tyam mijts nyajmëta'akëty.

20Tä ja David jam jyä'äjty Baal-perasin, jam mëët yajxon tsyiptuuny ja filistejë ja'ayëty, ma ojts ka'ap tyajmëtä'äkyën. Paaty jam y'ënäny: Jëtu'un tä yë mëj nëëkom muum nyäxyën, jëtu'unës yë Wintsën yë nnë'ë ntu'u të xy'ëwatsë maas yë nmëtsiptëjkën, paatykyëjxm tampë ja it txëëwmooy Baal-perasim.

21Ko yë filistejë ja'ayëty t'ijxtë ko ka'ap y'ëkmëta'akanëtë, täats jëtu'unyë tnikääkjojktë ja y'apëjk y'atu'unën, ja nyaaxpotsyëty ets ja kyepy tyetsyëty mëti'ipë ijty y'ëwtajtëpën, e ja David yë'ë ojts tpëjkmujkta'ay.

22Yë filistejë ja'ayëty kä'äpyëm tyimjotkujk'atë, ënät jatëkok ojts jam nyäpyëjktakojënëtëpë Refaim,

23David ojts jatëkok yë wyintsën tuk'ëwaanë, ja Wintsën ojts y'ëtsoowinpityë ets y'ënëmaayë: Këtii wintuuytsyow xynyiminëty, jëxkë'ptsow xynyi'ëwtitëty ets jää xynyipëtë'ëkëty ko ënäty jam të mja'ty ma ja kepyjotyën mëti'ipë yajtijpën bálsamo.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

24Ko xymyëtowëty yë ja'ay myiny ets aaykyëta'ak tyaj'ëna'any, jää mpëtë'ëkëty ets xytyukja'tëty yë filistejë ja'ayëty; ëjts nija'awënës ënäty jëtu'un nyäjkpy ko jëyëjpës nnëjkxy ma mijtsën ets filistejë ja'ayëty ëxëëk jyatëty kyëpätëty.

25David ojts jëtu'un tuny tä ënäty ja Wintsën të tyuk'ëne'emyën ets ka'ap ja filistejë ja'ayëty tyajmëtäky, tpatso'ony jam Gabaón ets tyimja'ajty jam Guézer.

2 Samuel 6

1Ënät ja David ojts tyajmujkta'ay tëkokyë ja tsyiptuunpëtëjk aak win'ixy tyajmujky, jampë ma ja Israel kajpnën ets jä'ä nyiwinë'ajtë, i'px majk mil,

2ënät tsyo'ontë jam Baalá ma ja Judá tnitänën mëët tëkokyë jënu'un ënäty nyiwinë'atën; ja kaaxë myëtsoonantëp mëti'ipë ja Wintsën jyä'ä'ajtypyën, ma yaj'ëwtatyën ja xyëëw kënu'kxypyë; ja Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë; mëti'ipë ja kyutujktakn myëët'ajtypyën itkujky ma ja tsajpjotmëtë kukäjpxy yajpaatën mëti'ipë yajtijtëpën querupines.

3-4Ënät ja kaaxë jam tkëxpëjktë ma tu'uk yë kepy wintëkäämpën jemypyë ets jam tmëtso'ontë ma ja Aminadab ja tyëjkën jam kopkkëjxm. Yë Uza ets Ahio, yë Aminadab yë y'u'unk y'ëna'k jä'ä tyu'uwinye'eytyëp ja kepy wintëkäämpë ma ja Wintsën ja kyaaxë nyijkxyën, ja Ahio jä'ä jëyëjp nëjkxp.

5E ja David ets tëkokyë ja Israel ja'ayëty äjtstëp xoontaktëp nyëjkxtë amëjaaw Wintsën wintum, jam ix'am mëët ja xuxpë wojpë.

6Ko jam jyajtë ma tu'uk ja it txëëwatyën Era de Nacón, jam ojts ja tsajpkaa jawäänë tkamëkëtay ja Tios ja kyaaxë ets ja Uza poj'am tmajtsy.

7E ja Wintsën wiink ojts t'ixy, paaty tukjoot'anpëjky ja Uza mëët ko ënäty të tmajtswë'ëmpë ja kaaxë ets jämyë y'o'këtäky winkon ma ja kaaxën.

8Yë David ka'ap jëtu'un t'oyja'awëy ko ja Wintsën ënätyë tyaj'o'ky ja Uza, paatykyëjxm jampë ja it ojts txëëwmo'oy Peres-uzá, tyampaat jëtu'un yajtijy.

9Ko jëtu'un tyuunë jyajtë David ojts ja tsë'ëkë tyuktëkëty jä'ä xëëw, mëët ja Wintsën, paaty mëk'äämpy ojts y'ënä'äny: Ëjts tyamës yajxon nnikäjpxy, ko ya'atë kaaxë ka'apës maa nmënëjkxa'any.

10E jä'ä ko ja David ka'ap ojts t'ëk'a'ijxënë tmënëjkxëty ja Wintsën ja kyaaxë ma ja kyajpnën, ënät ojts tjaakni'ënä'ämë ets jam tkukëyëtëty ma ja Obed-edom ja tyëjkën, tu'uk yë Gad ja'ay.

11Ja Wintsën ja kyaaxë jä'ä ojts jam pyo'oxy tëkëëk po'o ma ja Obed-edom ja tyëjkën, jëtu'un tä pyoxyën ja kaaxë jam ma ja Obed-edom ja tyëjkën jëtu'un ojts ja Wintsën ja kyënu'kxën jam tyajkëtä'äky.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

12Ko ja David yajtukmëmëtyäky wi'ix ënäty ja Obed-edom mëj këjää jam ja näkyënu'kxë tpaatyën ma jyëën tyëjkën ets ma yë'ëjën, ënät ojts nyijkxy akujk jotkujk ets jam tmëtsoona'any ja kaaxë ets tyajnëjkxa'any jam Jerusalén.

13Je'eyë ënäty të tmënajtswa'akëtë tëtujk teky, ko ja David jam tu'uk ja wintsë'kën tyäjky Wintsën wintum, ojts tu'uk tyaj'ooky yë tsajpkaa yä'äypyë ets tu'uk yë tsajppax.

14David yë'ë nätyukxojxë tu'uk yë nijän, linë wit, amëjaaw jyänty y'ejtsy jyänty pyujty mëët yë xoontakën.

15Yë'ë ets tëkokyë yë Israel ja'ayëty yaxp jojkp nyëjkxtë mëët ja xoontakën ets ja xuxpë wojpë näjyëtu'un, tmënëjkxtë ja Wintsën ja kyaaxë akujk jotkujk.

16Ko jam jyä'äjty ja Wintsën ja kyaaxë ma ja David ja kyajpnën, ja David ja tyo'oxytyëjk mëti'ipë xyëëwajtypyën Mical, ënät ojts y'ijxwoony ma ja tyëjkën; ko t'ijxy ja David jyänty y'etsy jyänty pyuty jam Wintsën wyintum, yë Mical wiink ojts t'ixy.

17Ja Wintsën ja kyaaxë jap ojts yajpëjktä'äky ma të yajnipëjktaakën, ma tu'uk ja wit tëjkën mëti'ipë ënäty ja David të tuknikojën. Ënät ja David ojts tyäky ja wintsë'kën ma Wintsënën, tyajnitooy ja tsajpkaa kanaak, ma t'ëëwkëxy tkajpxkëxyën ja tsip äkë mëët ja Wintsën,

18ko tyajwintu'upëjktaay ja wintsë'kën ënät ojts tkënu'kxy ja naax kajpn mëët ja Wintsën ja xyëëw mëti'ipë maaytyääyëpën winë,

19ets tyajkaaytyääy tëkokyë ja Israel ja'ayëty mëti'ipë ënäty jam yajpatëpën, këëktu'uk tmooytyë tsajpkääky, yë tsatym myä'ätsy ets këëktu'uk yë tsu'utsy. Ko kyääytyääy y'uktaaytyë tä ojts wyinpijtaynyëtë ma jyëën tyëjkëtyën.

20Yë David ojts nyëjkxnë ma tyëjkën ets tkënu'kxa'any ja jampë yajpaatën; e ja Mical, ja nyëëx ja Saúl, ënätyë ojts tnipëtsëmy ja David ets t'ënëmaay: Nëkoo tyam janty'oy y'ëkyaj'ijxnë ja Israel ja kyutujktakn; janty'oy të y'ëkwë'ëmnë, paaty mijts niwa'ats ëxwa'ats mtimy'äjtsnë, jëtu'un tä jeexyë oy na pën ja'ayën.

21Tä ja David y'ëtsooy: Tëyajtën yë'ë; tëëjës njanty'etsy njantypyuty, je'eyëp ko Wintsën wyintumës të n'ety të mputy mëti'ipës të xywin'ixyën ijxtëm jeexyë ja mteetyën, ëkë pën mëku'ukën, etsës n'ënä'ämëty ja nyaax kyajpn, yë Israel kajpn. E paatykyëjxmës n'ety akujk jotkujk.

22Ëjts ni'ikyënëmës yam ntuna'any mëti'ipë mijts mwiink'ijxypyën; je'eyëp ko oy mijts xykya'oyjyawëty, yë tääpë ja'ayëty mëti'ipë mijts të xynyikäjpxyën yë'ëjës xy'oyjya'awëtëp.

23Mical mëët ko jëtu'un y'ënäny, ojts tpoky'äty ka'ap ja u'unk maay tpaty t'ijxy.

2 Samuel 7

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

[1]Ko ja David ënäty tëë ja kyutujktakn tpatnë ets ka'ap nëkooyë ma ja jëën tsip t'ëkmëët'ajnë mëët ja myëtsiptëjk mëti'ipë jam yajpatëpën winkon,

[2]ënät t'ënëmaay ja Natán, mëti'ipë y'akäjpxypën ja Wintsën ja y'aaw y'ayuk: Ijxtëm xy'ixyën, ëjts janty oyës ja njëën ntëjk mëti'ipës ntuktsëna'ayëpën, tu'uk ja kutujkëntëjk mëti'ipë mëët y'oytyunyëtyën ja oytsyaa oy kepy. E tyamts ja Wintsën ja kyaaxë jap ja y'ijtpë muum ma tëjkën je'eyëpë naxo'omyën ëkë natëypyë mëët ja wit.

[3]Ets ja Natán y'ëtsooy: Mijts mnija'ap tii mtunäämpy, ka'ap wyi'ixëty, tëë xynyijawë ko yë Wintsën yë'ë mputëkëjanëp oy tii xytyimtuknipëjktaakëty.

[4]E jä'ä tsu'um ojts ja Tios tmëkäjpxy ja Natán kuma'ayjoty ets t'ënëmaay:

[5]Nëjkx jam ma David yajpaatyën ets xy'ënëëmëty koos jëtu'un n'ëna'any: Mijts David, ka'ap mijts mpaatyë ets xykyojëty tu'uk ja tëjk maas ëjts n'itëty ntsëënëtyën.

[6]Ëjts tëëjës n'ijxwë'ëmy koos yë'ë ntuktsëna'ayëp wit tëjk, jëtu'unyëmës yë'ë ntuktsëënë, tyimtso'ontäky ko jap Egiptë nju'tyës yë Israel ja'ayëty.

[7]Tyimnaxy ja xëëw jëmëjt ëjts ka'apës tu'ukën pën yajkutujkpë, ëkë tu'uwinye'epyë yë jëën tëjk të n'amëtoy ets tu'uk ja ntsajptëjkës xykyojëty mëti'ipë mëët ja oyëtypë tsaa ets kepy y'oytyunyëtyën.

[8]E paaty ënëëmë yë ntuunpës David, ko ëjts, mëti'ipë Wintsën'ajtpën, mëti'ipë maaytyääyëpën winë, n'ënëëmës: Ëjts mijts të njuuty jam kemyjotm maa ënäty xëmë xykyëwent'atyën yë mkupixyny, mtsajppax ets yë'ë xëmë mpajëtijtyp; tëë mpëjktä'äky ets m'itëty wintsën ets kopk maas nnaax nkajpnën, Israel kajpn;

[9]tyam xëmë ënät njämyëët'aty oy maa mtimnyijkxy; tëëjës yë mmëtsip nyajkutëkooytyä'äy mëti'ipë ënäty ëxëëk m'ixëpën ets mëj'äämpy të nyajnaxy tä yë ja'ayëtyën mëti'ipë mëj'äämpyëtyën yaa naaxwiiny naaxkëjxy.

[10]Tëë näjyëtu'un tu'uk yë it naaxwiinyëtë nipëjktaakës maas yë naax nkajpn tsyëënëtëty jyuuky'atëty; mëti'ipë yë'ë kë'ëm tyimjä'ä'atëpën, ma ka'ap pën y'ëtsipëtëtyën ets ma ka'ap yë ëxëëkja'aytyëjk yajjtokëxëtyën jëtu'un tä të pya'tkë'p'atyën.

[11]Koos mpëjktäky ja ja'ay mëti'ipë nyitsiptuntëpën ja naax kajpn. Ëjts nëjkxëpës mijts ëwaatsëtum xëmë nyaj'ity ma ja mëtsiptëjkëtyën. Ets tyam näjyëtu'un ntuknijawë ko nmo'ojäämpy ja m'u'unk m'ok,

[12]e ko ënäty tëë m'ënu'kxënyë ets ja m'o'kën wyinkoonë, ëjtsës kë'ëm nyajkutukäämpy ets tu'uk ja m'u'unk maay wyë'ëmëty ma ja mkutujktaknën, yë'ëtsës nëjkx xëmë nyaj'ëne'emy.

[13]Yë'ë ja ntsajptëjkës kyojëp ets xëmës ja kyutujktakn nyaj'ita'any.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14Ëjtsës nëjkx xytyeety'äty ets yë'ë nmaank'atyës. E ko ënäty tyuuntëkoy, nëjkxëpës
ntukumëtoy ijxtëm tu'uk yë u'unkteetyën yë y'u'unk tukumëtoyën ko kyamëtä'äky,

15je'eyëp ko ka'apës npëjkëja'any ja nkënu'kxënës jëtu'un tä ja Saúl ojts npëjkënës
ets mijts nmooy.

16Yë mtëjk ets mkutujkën mëj'äämpy nëjkx xëmë y'ity, jä'ä ko ëjtsës
ntimmyajts'itäämpy ets näjyëtu'un yë mkutujktakn xëmë y'ijtëwëty kojy mä'kxy.

17Yë Natán ojts winë ja David tukmëmëtyakta'ay tää ënäty të tmëtoyën ets të
twin'ixyën.

18Ënät ja yajkutujkpë David tyëjkëy jap tëkoty ets myëtya'aka'any mëët ja Wintsën
ets t'ënëmaay: Wintsën, ¿jënu'unëmës jëtää ëjts tii n'ëktimtsyowëty ets näjyëtu'un
ja n'u'unk n'ëna'kës, etsës mijts Yaapaat të xyajja'ty?

19Wäänë jëtäätën xy'ixy, ko yë'ëpaat xynyikajpxnë wi'ix myiny wyinkonyën ja
n'ënä'ämënës nkutujkënës, wi'ix ja n'u'unk n'okës nëjkx y'ënä'ämtën yajkutuktën.
Jëtu'un ijxtëm mijts winë xytyunyën, ka pën mkamëpaatëtëty Wintsën.

20¿Wi'ix mijts njaak'ënëëmëty? Mijts wa'ats xy'ixy xynyijawë ja njot nwinma'anyës.

21Tëkokyë mëti'ipë të xytyuny të xykyäjpxyën, jëtu'un të tyuny të jyätyë tä mijts
kë'ëm të xytyuknipëjktaakën ets të xy'akäjpxyën täätsës ëjts n'ixëty nijawëty;

22paatyës njanty y'ënä'äny, ko mijts Wintsën mëj këjää winë xytyuny xykyäjpxy, ka'ap
maa wiinkpë jëtu'unpë tä mijtsën; ka'ap maa jëtu'unpë Wintsën tä mijts
mWintsën'atyën, mëti'ipës kë'ëm të n'ixtën ets të nnijawëtën.

23E yë'ë ënät ja Israel kajpn, mëti'ipë mijts mkajpn'ajtypyën, ni pën kyamëpaatëtëty
tä yë'ëjën. Tä yë'ëjën, tu'ukyë jëtu'unpë yajpaaty yaa naaxwiiny naaxkëjxy. Mijts
Wintsën, mijts ojts xyaj'ëwaatsëpëtsëmy ets mijts xyjyä'ä'atëty; tëë mëj'äämpy
xyajnaxy mëët ko winë të xytyuny ma yë'ëjën mëjwiin këjää, jä'ä ko mijts ojts
xyajkutëkooytyä'äy ja naax kajpn mëti'ipë ënäty atsijpëpën ko tsyo'ony jap Egiptë
mëët tukë'ëyë ja tiosëty mëti'ipë y'ëwtajtëpën,

24tëë mijts kë'ëm xytyimnikäjpxy ko yë Israel kajpn yë'ë xykyajpn'ata'any
xëmëkyëjxm ets ko mijts Wintsën, m'ëwtata'anyë.

25E paaty yam n'ënëëmë, ko xytyunëty yë mëyajtën xëmë y'atëwëty ja oypyë
mëti'ipë të xynyikäjpxyën, ko xyaj'ita'any ja nkutujkënës ma ëjtsën ets maas ja
n'u'unk n'ëna'kën.

26Jëtu'un'äämpy ja mxëëw xëmë mëj'äämpy nyaxëty ets ja käjpxy y'ëna'anëty: yë
Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, yë'ë y'ëwtajtëp yë Israel ja'ayëty. Ets wä'än
yë mtuunpë David xëmë mëk t'ity yë y'ënä'ämtakn, mëët mijts mputëjk mpupäjtën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

27Mijts Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, oy koos të xytyuknijawë ko ëjts ja nkutujkën xëmë xyaj'itanë; e paaty ëjts, oyës xy'ëktuunpë'aty, n'amëtowa'any mpëjktsowa'anyës.

28Ko mijts Wintsën, mëti'ipë Tios'ajtpën ets mëti'ipë ja y'aaw y'ayuk mëtëyën ets maas të xytyukwinwanën ja oyajtën;

29npëjktsoyës ets xykyënu'kxëty ja nkutujkënës, wä'än xëmë t'ity ijx'ity këwent'aty mëët mijts. Wintsën, jëtu'un mijts kë'ëm të xynyikäjpxy ets mëët ja mkënu'kxën ja nkutujkënës kënu'kxy nëjkx xëmë yajpaaty.

2 Samuel 8

1Ko jëtu'un nyäjxy, ënät ojts ja David tsyiptun mëët ja filistejë ja'ayëty, ka'ap tyajmëtäky; ni'ikyënëm ojts tpëjkë ja kyutujkën ets ja filistejë ja'ayëty tmëtuuntë ja Israel ja'ayëty.

2Ojts näjyëtu'un tyajkutëkoy ja Moab ja'ayëty: Ka'ap tyaj'oky ni'ëmukë, je'eyë ojts tkijpxy mëët tu'uk yë tejpxy; mëti'ipë wyinnajxypyën ja tejpxy jä'ä yaj'o'k e mëti'ipë naje'eyë patëpën ja tejpxy jä'ä juuky yajwë'ëm. Jëtu'un'äämpy ja Moab ja'ayëty ja David ka'ap yajmëta'akëtë ets ojts tyuk ënä'ämëtë nyäkyukëpätëtëty.

3David ka'ap ojts tyajmëtä'äky näjyëtu'un ja Hadad-ézer, yë myaank yë Rehob, jampë y'ëne'emyën Sobá, mëti'ipë ënäty jatëkok jyä'äpëkäämpyën ja itjot jam Éufrates.

4David, jä'ä ojts jam tmatsy ja tsiptuunpëtëjk niwëxtujk mëko'px, mëti'ipë kwaay tyuk'u'unyääytyëpën ets i'px mil mëti'ipë jëtu'unyë teky'am jëtijtëpën; ëpëky tekytsyujktaay ja këwaaw këtiipë pyëyë'ëktëty mëti'ipë ja pujxnwintëkäämpë jyëtujtëpën; yi'iyë ojts tyajwë'ëmy nitu'kmëko'px ja kwaay mëti'ipë ja pujxnwintëkäämpë tyukpajëtutantëpën.

5Ënät näjyëtu'un myiintë tsiptuunpë ja sirië ja'ayëty mëti'ipë jam tso'ontëpën Damaskë ets tputëkëja'antë ja Hadad-ézer, jampë y'ëne'emyën Sobá; David ka'ap ojts tim yajkopkë tääpë sirië ja'ayëty, jä'ä tyaj'o'ky ni''i'px mäjtsk mil.

6Ojts yë David jam tyajwë'ëmy yë tsyiptuunpëtëjk ma ja Damaskë ja y'itjotmën, jëtu'un'äämpy ja sirië ja'ayëty ojts ja David tmëmëtowtë ets ojts yajtuknipëktë nyäkyuyakëtëty. Tä yaj'ixy ko ja Wintsën pyutëjkëp ja David oy maa tyimnëjkxy.

7Ja David ojts tjä'ä'ajta'ay ja mëti'ipë ënäty ja Hadad-ézer myëtsiptuuntëpën, tä ja akëëytyukën aak pu'ts pujxnpë ets tmënëjkxtaay jam Jerusalén.

8Ojts näjyëtu'un kanaakpëky ja pujxn tjä'ä'aty, mëti'ipë jam tso'onpën Bétah ets Berotai, ya'atë kajpn aakyë'ë yë Hadad-ézer ijty jyä'ä'ajtyp.

9Ja Toi, mëti'ipë jam ënä'ämpën Hamat, ko tnija'awëy ka'ap ja David të tyajmëtä'äky ja Hadad-ézer,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

10Ënät ja myaank tkejxy jam ma ja David yajpaatyën ets tuknikejxy yë poop pujxn, pu'ts pujxn ets tsuxkpujxn ets tkajpxpo'kxa'any ets tukxoonta'aka'any ko ja David të tyajtëkoy ja Hadad-ézer, jä'ä ko yë Toi xëmë ënäty myëmayëty yë Hadad-ézer.

11Yë David aakyë'ë ojts yë Tios tmooytyä'äy winë, tä yë pu'ts pujxn, poop pujxn, tsuxkpujxnën, mëti'ipë muum yajtso'ontëpën ma ja kajpn tmëmëta'aktën:

12ijxtëm ma mëti'ipë yajtso'ontën jam Edom, Moab, Amón, ma ja kyajpnëtyën ja filistejë ja'ayëty ets Amalec ja'ayëty, mëti'ipë ënäty të tpëjkëtën ja Hadad-ézer, yë myaank yë Rehob, jampë y'ëne'emyën Sobá.

13David mëj'äämpy nyäjxy ets ko ojts jatëkok wyinpijnëpë ma të tsyiptunyën mëët ja Edom ja'ayëty, jä'ä ojts jam joyjyotm tjaakyaj'ooky, ma txëëwatyën Kaan Joy, nimajkmokxtëkëëk mil.

14Ojts jam Edom tyajwë'ëmy yë tsyiptuunpëtëjk ets tëkokyë yë Edom ja'ayëty aakyë'ë ojts ja David y'ënä'ämëtë, ja mëti'ipë ënäty xëmë ja Wintsën putëjk pupäjtëpën oy maa tyimnëjkxy.

15Yë David oy ojts y'ëne'emy ets yajkutuky, jä'ä ko aak mëtëy winë tuuny jam ma Israel kajpnën.

16Mëti'ipë ojts ja tsiptuunpëtëjk tniwintsën'atyën jä'ä ijty xyëëwajtyp Joab, yë'ë Sarvia myaank ets Josafat; yë myaank yë Ahilut, yë'ë ojts y'ity jääpyë ma ja ënä'ämpën.

17Yë Sadoc, yë myaank yë Ahitub ets Ahimélec, yë myaank yë Abiatar yë'ë ojts y'itë teety; yë Seraías yë'ë ijty winë kyujääpy

18E ja Benaías, yë myaank yë Joiadá, yë'ë ijty jam winë y'ijxpy tyuunpy ma ja Queret ja'ayëtyën ets ja peleteëja'ayëtyën mëti'ipë ja David këwent'ajtëpën. Yë David yë y'ëna'k aak teety y'ijtë.

2 Samuel 9

1Tu'kxëëw tu'ktiempë ojts yë David tyajtëy ja ja'ayëty ets y'ënäny: ¿Këtii jëtäätën maa pën y'ëkjuuky'ajnë mëti'ipë yë Saúl myëku'uk'ajtypyën ets jeexyë nkumayës mëët ko ja Jonatán ijty oy mëët näjyawëtyësë?

2E jam ijty tu'uk yë to'oxytyëjk myëtuny, yë'ë Saul yë jyä'äy, Sibá xyëëwajtyp; yë'ë ojts tmëkajpxtë ets twinkuwa'akëty yë David. Ko yë Sibá jam jyä'äjty ma David yajkutukyën, ets yajtëëwë ja yajkutujkpë: ¿Mijts mSibá'ajpë? Ëjts, jëtu'un y'ëtsooy ja Sibá.

3Ënät ja ënä'ämpë yajtëëwë: ¿Ka'ap xynyijawë'aty jam muum pën jyaak yajpaaty yë Saúl yë jyä'äy mëti'ipë jeexyë nmoopyënës tu'uk yë näkyumayë mëët yë Wintsën xyëëwkëjxmë? Tääts ja Sibá y'ëtsooy: Tam tu'uk jyaakjuuky'äty yë Jonatán yë myaank, tekymya'at mäjtskpa'ajëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

4¿Maa ja yajpaaty? Jëtu'un ja ënä'ämpë tyajtëëy. Jam Lodebar, ma tyëjkën yë Maquir, yë myaank yë Amiel, jëtu'un y'ëtsooy yë Sibá.

5Ënät ja ënä'ämpë tnikäjxëy ets myinëty;

6e ko ja Mefi-bóset jam jyä'äjty ma ja David yajpaatyën, ënät wyintäky nyaaxkooy yë'ë wyintum tyajkëxë'ëky jëtu'un ja näwyinkutsë'ëkë. Mefi-bóset. Jëtu'un ja David mëët ja xoontakën yujk'ënany. Wi'ix Wintsën, jëtu'un y'ëtsooy ja Mefi-bóset.

7Tä ja David y'ënäny: Këtii mtsë'ëkëty, ëjts janty'oy nmëku'ukjawë, mëëtkyëjxm ja mteety Jonatán. Ëjts tyamës mijts nmooytya'aja'any ja m'apteety Saúl ja nyaax kyamtëjk ets jam xëmë mkayëty m'uukëty maas yë nkaaypyäjnën.

8E ja Mefi-bóset, ojts wyintä'äky nyaaxkoy jëyëjp ets y'ënäny: ¿Ëjts ka'apës nijawë, tii ko jëtu'un yë ënä'ämpë xy'ënëëmës? Yë ënä'ämpë wa'ats tnijawë ko ka'apës nitii xymyäy ets ntunëtyës, jëtu'unës ëjts tä tu'uk yë uk ookyën.

9Ja yajkutujkpë ojts ja Sibá jatëkok tmëkäjpxy, mëti'ipë ijty jam mëtuunpën ma ja Saulën ets t'ënëmaay: Tëës nmooytyä'äy jatëkok winë yë y'ok'u'unk yë Saúl mëti'ipë mëtuunën, tëkokyë mëti'ipë yë'ë jyä'äy'ajtën ets näjyëtu'un ja y'u'unk y'ok ja jyä'äjëty.

10E mijts yam ntuknipëjkyp ets xyajtunëty tääpë naax kam; ja mëti'ipë ënäty jam myajpëtë'kpyën kamwinm tu'uwinm jap xypyëjkë'ëkëty ma tu'uk yë tëjkën ets jëtu'un tmëët'atëty ja jyi'kxy pyiky ja Saúl ja jyä'äy mëti'ipë jää jaakyajpatëpën; oy yë Mefi-bóset jam y'ita'any maas yë ntëjkën ets jam tu'ukyë mëët nkayä'äny n'uuka'anyës maas yë nkaaypyäjnën. E ja Sibá jä'ä ënäty ja y'ëna'k nimajktu'uk ets i'px yë tyuunpë,

11tä y'ëtsooy: Tëkokyë mëti'ipë mijts të xynyi'ënä'ämën Wintsën, tyam jëtu'un yajtunëty. E ja Mefi-bóset jam ojts tyimkay tyim'uuky tu'ukyë mëët ja David ma ja kyääytyaknën, jëtu'un jam y'ijty tä jeexyë yë'ë kë'ëm timy'u'unk'atyën.

12Yë Mefi-bóset tam ënäty näjyëtu'un tu'uk yë myaank mutsknëm, jam ojts mëët tu'ukyë y'ity ma ja David ja kyutujktaknën, jä'ä xyëëwajtyp Micaías ets tëkokyë ja ja'ayëty mëti'ipë ojts jam y'itën ma ja Sibá ja tyëjkën aakyë'ë myëtuuntë ja Mefi-bóset.

13Ja Mefi-bóset, mëti'ipë mäjtskpa'ajëty tekymya'at, jam tsyënaay Jerusalén, jä'ä ko jam kyääy y'uky xëmë ma David yë tyëjkën, ja yajkutujkpë.

2 Samuel 10

1Ko ja xëëw jëmëjt nyäjxy, tää ojts ja Nahas y'o'knë, mëti'ipë ënäty jam ënä'ämpën ma ja Amón ja'ayëtyën, yë kutëjkëyë ja myaank mëti'ipë xyëëwajtypyën Hanún.

2Ënät ja David ojts myäy tyäjy, ko näjyëtu'un t'oyjyawëja'any ja Hanún tä ja tyeety ojts y'oyjyawëtyën; paaty ja David tkejxy ja tyuunpëtëjk ets nëjkx tnijë'ë tniya'axtë ja

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Hanún ja tyeety ko ënäty të y'ooky; e jääts ko ja David ja tyuunpëtëjk jam jyajtë ma ja Amón ja'ayëty ja kyajpnëtyën,

3ja mëjja'aytyëjkëty jampë kyukajpn'atën ënätyë ojts myuktë ets t'ënëmaaytyë ja Hanún: Wintsën, ¿mijts mjëjp'ijxypyën ko tääpë ja'ayëty të jya'tën mëti'ipë yë David të tkexyën, oywyinma'any myëmiintëp ets ko tmëkjawëtë ko ja mteety të y'ooky të tyëkoyë? Yë'ëjëty paaty të yajkäxtë ets min y'ixtë tyuntë ets ënät ok tyajkutëkoya'antë ja kajpn.

4Ënät ojts ja Hanún tni'ënä'ämë ets ja David ja tyuunpëtëjk yajmatstëty ets tjäjpëtëty ja y'awaay kujkwä'kxy je'eyë, ëpëky näjyëtu'un ja wyit ojts tkë'tsëtë, jampaat tkë'tskëtakëtë ma ja y'ixpajkëtyën. Tä ojts t'ëxmatstë ets nyëjkxtëty.

5Ko ja David tnija'awëy, ënät ojts tkexy ja jyä'äy ets nëjkx ja myëku'uk jam tjëjpye'eytsyowtë, jä'ä ko ijxtëm ënäty myintën kopkpëky ko mëk tsyëtyuntë, tä ojts t'ënëëmëtë ets jam wyë'ëmtëty Jericó, koonëm ja y'awaay yoonta'aktëty ets jya'tëtynyëm.

6Tä ja Amón ja'ayëty ojts tja'akyukëtë ko myëtsiptso'ontëp ja David, paatykyëjxm ojts t'ixta'atë ni''i'px mil ja tsiptuunpë aakyë'ë sirië ja'ay jampë kyukajpn'atën Bet-rehob ets Sobá, ëpëky ojts ja yajkutujkpë Maacá tkäjxpë ja tsyiptuunpëtëjk nitu'kmil ets nimajkmäjtsk mil ja Is-tob ja tsyiptuunpë.

7E ja David ënätyë tnija'awëy, paaty ojts tkexy ja Joab mëët nimay ja tsiptuunpë.

8Ja Amón ja'ayëty ojts nyänyipëjktaakëtë ets tsyiptuna'antë jam ma ja kajpn yajnitëkën, e ja tsiptuunpëtëjkëty mëti'ipë jam kukajpnajtëpën Sobá ets Bet-rehob ets näjyëtu'un ja tsyiptuunpëty ja ënä'ämpëtëjkëty mëti'ipë xyëëwajtëpën Is-tob ets Maacá, jam nyäpyëjktakëtë jëkäm.

9Ko ja Joab t'ijxy ko wintuuytsyow ets jëxkë'ptsow ënäty yajtu'u ëtuka'any, ënät twin'ijxy ja tsiptuunpëtëjk jotmëkëtypë ets tsip'ixëtypë jampë yajpaatën ma ja Israel ja'ayëtyën ets ojts nyänyipëjktaakëtë ets tsyiptuna'antë.

10E ja nimaypyë jä'ä ojts tuknipëky ja y'uty Abisai ets yë'ë tu'uwinye'eyëty ets jëtu'un tjëjpkuwa'akëtëty ja Amón ja'ayëty,

11ets t'ënëmaay: Pën yë sirië ja'ayëty ka'ap xyajmëta'aka'anyës, mijts ënätyë xynyiminëtyës ets xypyutëkëtyës; e pën ëjts n'ijxyp ko yë Edom ja'ayëty ka'ap myajmëta'aka'anyë ëjts mijts ninëjkxëp ets mputëkëty.

12Këtii mtimtsyë'ëkëty, amëk jotmëk tim it, tsojk nkuwa'anëm yë nnaax'ajt nkajpn'ajtëm ets tsojk nitsiptu'unëmë yë Wintsën yë nyaax kyajpn. Wä'än yë Wintsën t'ix wi'ix të tuknipëjktaakë.

13Tä ja Joab ojts tnitsoony ja sirië ja'ayëty, ko ja sirië ja'ayëty t'ijxtë ko tam ja Joab nyiminëtë pojën ojts kyäkta'atë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14Ko ja Amón ja'ayëty t'ijxtë ko tëë ja Siria ja'ayëty kyäkta'atë, ënät näjyëtu'un poj'am tkukäktë ja Abisai ets jap kajpnjoty kyukäkëtyë. Tä ja Joab ojts jëtu'un tsyiptuunta'ay mëët ja Amón ja'ayëty ets ojts nyëjkxnë jam Jerusalén.

15Ko ja sirië ja'ayëty t'ijxtë ko ka'ap ja Israel ja'ayëty të yajmëta'akëtë, ënät ojts jatëkok tyu'ukmuktë.

16Jam Hadad-ézer yajnikäjxëtyë ja sirië ja'ayëty, jam ma ja mëjnëë jyënäkyën mëti'ipë yajtijpën Éufrates; tääts jam tsyo'ontë ets jyajtë jam Helam; ma yë'ëjëtyën yë'ë winye'eyëtë yë Sobac, mëti'ipë nyiwintsën'ajtypyën ja tsyiptuunpë ja Hadad-ézer.

17E yë David ënätyë ojts tnijawë ets poj'am twoowmujky tëkokyë ja Israel ja'ayëty, mëti'ipë tsip'ixyëtyën ets ojts tsyoontë, nyinajxtë ja Jordán mëjnëë ets jyajtë jam Helam. Jamts ojts mëët ja sirië ja'ayëty nyänyiwa'akëtë ets yajxon tsyiptuuntë,

18ja sirië ja'ayëty ka'ap jatëkok myëtaktë; paaty ojts je'eyë tyimkäknëtë, jä'ä ko ja David ja tsyiptuunpëtëjk tëë ënäty ja sirië ja'ayëty nayaj'o'knëtë niwëxtyikxy mil aakyë'ë ja tsiptuunpë mëti'ipë kwaaykyijxy ënyääytyëpën, ëpëky niwëxtujk mëko'px mëti'ipë myëtsiptuuntëpën ja pujxnwintëkäämpë; ojts näjyëtu'un ja David tyaj'ooky ja Sobac, mëti'ipë nyiwintsën'ajtypyën ja tsiptuunpëtëjk mëti'ipë sirië ja'ayëtyën.

19Ko jëtu'un t'ijxtë ja wiinkëtypë ja kajpn mëti'ipë ënäty mëët oy të nyäyaj'itëtën ja Hadad-ézer ko ja David ka'ap ni pën tyajmëtä'äky, tääts ojts mëët ja nay'ëëw'oy näkyajpx'oyë timtyuntë ja Israel ja'ayëty ets ojts jä'ä ja David tyuunpë'ajtënëtë. Je'eyë jëtu'un ojts ja Siria ja'ayëty y'ënanëtë mëët ja tsë'ëkë ko ka'ap ja Amón ja'ayëty nijëna'a t'ëkputëkëjanëtë.

2 Samuel 11

1Jëtu'un ojts tëkok tyunyë jyätyë xëkopkjoty, ma ënäty yë ënä'ämpëtëjkëty tsyoontë jya'tën ets muum nyëjkxtë tsiptuunpë; paaty ja David tkejxy ja Joab mëët ja tsyiptuunpëtëjk jampë yajpaatën Israel. Ma ojts tsyiptuntën ojts tyajkutëkoytyë ja Amón ja'ayëty ets näjyëtu'un tyajkutëkooytyë ja Rabá kajpn. E ja David ojts wyi'imy jam Jerusalén.

2Jä'ä xëëw, jënäkyxyëëw ënäty ko ja David myä'äypyëti'ky ets jam pyejty këmoon tëjkëjxm, jamts nyäxy tyëkë ko t'ijxpaty jap ëpa'tkë'p tu'uk yë to'oxytyëjk tsyi'iy, janty tsujpë. Ya'atë to'oxytyëjk tëë ënäty je'eyë tyukjënajkta'ayë ja myëjaaw.

3Tä ja David tkejxy ja tyuunpë ets tyajtëwtëty pën tääpë ja to'oxytyëjk, tä t'ënëmaaytyë ja David ko Betsabé xyëëwajtyp, yë nyëëx yë Eliam ets yë'ë tyo'oxytyëjk yë Urías, Hit ja'ay.

4Tä ja David ojts tnikäxë ets myinëty ja to'oxytyëjk ets tmëëtko'knaay, tä ojts jatëkok ja to'oxytyëjk wyimpity ma ja tyëjkën. Ya'atë to'oxytyëjk je'eyënëm ënäty myëjaawpëkynyëm ma ja myëjaaw nyijënäkyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

5Ja to'oxytyëjk u'unk mëët ojts wyi'imy ets tuknija'awëy ja David.

6Ënät ja David t'ënëmaay ja Joab ets tnikäxëty ja Urías mëti'ipë Hit ja'ayën wä'än tja'ty, Joab jëtu'un tjantytyuuny.

7Ko ja Urías jam nyäwya'këxë'kë ma ja Davidjën, ënät y'ënëmaayë: ¿Wi'ix ja Joab jam, e wi'ix xy'ixy ja tsip?

8Ok kyäjxë jam ma tyëjkën ets nëjkx myä'äy pyo'kxy. E ja Urías je'eyë tsyo'ony jam ma kutujktaknën ets ojts ja ënä'ämpë tyuknikexyë ja kääky tojkx jëtu'un tä tu'uk yë näynyamo'ojën;

9e ja Urías ka'ap ojts nyijkxy ma tyëjkën, jämyë ojts wyi'imy ma ja tsiptuunpëtëjk jam tkëwent'atën ja kutujkëntëjk.

10Ko yajtukmëmëtyäky ja David ko ka'ap ja Urías të nyijxy ma tyëjkën, ënät tyajtëëy ja Urías: ¿Tii ko të mkanëjkxy ma mtëjkën po'kxpë, m'ënu'kxëpts ënät ko të mye'ey?

11Ets ja Urías y'ëtsooy: Wi'ixës nëjkxëty akujk jotkujk po'kxpë maas yë ntëjkën, e tyam ja Wintsën ja kyaaxë ets ja tsiptuunpëtëjk, Israel ja'ayëty ets Judá ja'ayëty oy jam wi'ix nyänyixo'omëtë ma jam tsyippaatën; näjyëtu'un ja Joab ets tyuunpëtëjk mëti'ipë mëët të yajkäxtën jam muum winwa'atstum ets ënät ëjts akujk jotkujk ntëjkëpëty maas yë ntëkën kääpyë ukpë ets nma'ajëtyës mëët ja nto'oxytyëjk akujk jotkujk. Ëjts tyamës yajxon ntimnyikäjpxy mëët ko jyuuky'äty ja ënä'ämpë ka'apës mëpaat jëtu'unpë winma'any npaaty.

12Tä ja David ojts ni'ikyë y'ënë'ëmxëty: Jaakwë'ëm tyam, jopynyëm mnëjkxëty. Jëtu'un'äämpy ojts ja Urías jyaak wë'ëmy tu'kxëëw jam Jerusalén.

13Ojts ja David jam twoy ma tyëjkën täats mëët kyääy y'uky ets tyajmukë yajxon. Ko ojts kyootsënyë, tä ja Urías ojts nyëjkxnë ma jam ja tsiptuunpëtëjk tkëwent'atën ja kutujkëntëjk, kä'äpyëm ojts nyijkxy ma tyëjkën.

14Komjëpom yë David ojts tnijayë yë Joab ets tukmëkäjxëy yë Urías.

15Ja noky jëtu'un y'ënä'äny: Yë'ë pëjkta'ak yë Urías jëwyiin ets jam xynyaskäxëty ma ni'ik ja tsip myëkëtyën, jamts atu'uk xyajwë'ëmtëty ets mëtsip yaj'ookëtëty.

16Paatykyëjxm, ko ja Joab ojts tyajnatuky ja kajpn mëti'ipë ënäty nyitëkëjantëpën, jam ojts ja Urías tnajtskäxë ma tnijawën ni'ik ja tsip myëkëtyën,

17e ko ja myëtsip nyipëtsëëmëtë ënät mëët yajxon tsyiptuuntë, ojts y'o'kojtë tu'uk mäjtsk ja David ja tsyiptuunpëtëjk ma ojts näjyëtu'un y'ookyën ja Urías.

18Joab ojts tnijayë ja David ma tukmëmëtyäkyën wi'ix ënäty ja tsip të tyunyën,

19ets ojts tnajtskajpxë ja kunoky tii tyunëpën: Ko ënäty të xytyuk'ëwa'anëtyäy ja ënä'ämpë tëkokyë wi'ix ja tsip të tyuny të jyätyën,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

20wä'änxyëp wäänjaty jyoot'anpëky ets myajtëwëtëty: ¿Wi'ix ko nëkooyë të mtimwyinkoonëtë ma ja kajpnën? ¿Këtii xynyijawëtë ko tääpë ja'ayëty nëkooyë tii winë tka'atsë'ëktë jam potsykyëpajkm

21jëtu'un ijxtëm ojts jam Tebés tëkok jyätyën, ko tu'uk ja to'oxytyëjk tka'atsë'ky ja paan u'unk ets ojts pyäätyë ja Abimélec, ja myaank ja Jerubaal? ¿E wi'ix ko miitsëty nëkooyë të mtimwyinkoonëtë? Tääts xy'ëtsowtëty: Tëë näjyëtu'un yë Urías y'ooky, mëti'ipë ja ënä'ämpë yajtsiptuunpë wintsën'ajtypyën.

22Ënät ja kunoky ojts nyijkxy ets tukmëmëtyaktaay ja David jëtu'un ijxtëm ënäty ja Joab të nyajtskajpxëtyën. Ja David ojts ja Joab tjantyukjoot'anpëky ets t'ënëmaay ja kukäjpxy: ¿Wi'ix ko nëkooyë të mtimwyinkoonëtë ma ja kajpnën? ¿Këtii xynyijawëtë ko tääpë ja'ayëty nëkooyë tii winë tka'atsë'ëktë jam potsykyëpajkm, jëtu'un ijxtëm ojts jam Tebés tëkok jyätyën, ma tu'uk ja to'oxytyëjk tka'atsë'kyën ja paan u'unk ets tukyaj'o'ky ja Abimélec, ja Jerubaal ja myaankë? ¿E wi'ix ko miitsëty nëkooyë të mtimwyinkoonëtë?

23Ënät ja kukäjpxy y'ëtsooy: Ja tsiptuunpëtëjkëty mëti'ipë ëëtsëty mëët të näpyaatëtën jam ëwaatsëtum nimay ënäty ni'ikëty, e ëëtsëty tëëjës yajxon näkyuwa'anëtë etsës të nyajnaskääkëtë jam winkon ma ja kajpn yajnitëkën.

24E jamts potsykyëjxm, jam ja ja'ayëty të tyëkëtë ti'pxpë ets të pyaatëtë mëti'ipë ëëtsajtëm nja'ay'ajtëmën ets të y'ooktë, nän tëë y'ooky ja Urías ja Hit ja'ay.

25Ënät ja David t'ëtsooy ja kukäjpxy: Ënëëmë yë Joab ko këtii nëkooyë tmëmay tmëtajëty mëti'ipë të tyuny të jyätyën jä'ä ko jëtu'unën yë tsip tyunyë, jam xy'ënëëmëty ko wä'än ni'ikyë tjotmëktä'äky ets tnitëkëty yë kajpn amëk jotmëk, koonëm tyajkutëkoyëty.

26Ko ja Urías ja tyo'oxytyëjk tnija'awëy ko tëë y'ooky ja nyiye'etyëjk, ojts tnimony tnituky ets ojts kanaak xëëw y'ity ayuu.

27Ko jëtu'un ja monyëtukyë nyiwatsë, ënät ja David ojts twoownë jam ma ja tyëjkën ma ja kutujkëntëjkën ets mëët pyijky, ja to'oxytyëjk ojts tu'uk ja u'unk maay tyajminy tyaja'ty naaxwiiny. E ja Wintsën ka'ap oy t'ijxy ijxtëm ënäty ja David të y'ëti'itsyën.

2 Samuel 12

1Yë Wintsën ojts tkexy yë tyuunpë Natán ets nëjkx t'ixy ja David. Ko Natán jam jyä'äjty ma ja David jam yajpaatyën, ënät t'ënëmaay: Ma tu'uk yë naax kajpnën jam ijty nimäjtsk yë ja'ay yajpaatë. Tu'uk kuwit kumeeny ets tu'uk ëyoop jotëkoopy.

2Ja ja'ay mëti'ipë kuwit kumeenyën, may'äämpy ijty tmëëtëty yë jëyujk tsajpkaa,

3e ja mëti'ipë ëyoopën je'eyë tu'kpajk ja kupixyny tmëëtëty mëti'ipë ënäty kë'ëm të tjuyën. Kë'ëm ojts tyajyeeky tu'knax mëët ja y'u'unk y'ëna'k, jëtu'un tu'knax tyajkay tyaj'uuky; tmu'uxy tpe'eny, yë'ë tyukjë'kxyp mëti'ipë kë'ëm jyi'kxyp pyijkpyën ets nän

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

jap tu'ukyë mëët y'ukmuky ma ja y'a'ukënyën. Ja ja'ay jëtu'un ja kyupixyny ënäty tjawë tä jeexyë nyëëxën.

4Tëkok ja ja'ay jam jya'ajtäky ma ja jyëën tyëjkën ja kumeenyjyä'äy; e yë'ë ka'ap tonany nitu'uk ja tsyajpkaa ëkë ja kyupixyny ets jeexyë tukwintsë'ëkë ja ja'ay jampë të jyä'tyën, jä'ä ojts poj'am tninëjkxy ja ëyoopëja'ay ets tpëjkëy ja kyupixyny tu'kpajkpë, jä'ä yaj'o'oyëy ets ojts tuktojkxy ja ja'ay mëti'ipë ënäty të kyuja'tëtyën.

5David yajxon ojts y'ëwa'antaknë, mëët tääpë ja ja'ay mëti'ipë ënäty ja ëyoopëja'ay ni'ikyë të tpëjkën ja kyupixyny, tä ja Natán t'ënëmaay: Ëjts yam jëtu'un ënaanp ko tääpë ja'ay nitëjkëyëpë y'ookëty.

6Ets taxk'oknipety mëpaat tkujuy ja kupixyny, jä'ä ko ka'ap ninu'un ja pa'ëyo'ow najts'ëyo'owën të tmëët'aty.

7Ënät ja Natán y'ënëmaayë: Mijts tääpë ja'ay. Jëtu'un ja Tios të y'ënä'äny mëti'ipë wyintsën'ajtypyën yë Israel kajpn: Ëjts mijts të nwin'ixy ets xynyikopk'atëty yë nnaax nkajpnës, mijts ka'ap të n'ëxmatsy ets Saúl myaj'ook myajtëkoyëtëty.

8Ëjts mijts të nmo'oy yë kutujkëntëjk, mëët ja to'oxytyëjktëjk mëti'ipë ja Wintsën myëtuuntëpën ets ma ja naax kajpnën ma ja Israel ets Judá tnitänën. Ka'ap yi'iyëty ni'ikyënëm winë njaaktimmyo'oja'any.

9¿E mijts wi'ix ko ënät ja n'ayukës të xykyumëtoownaxy ets të xytyuny ja ka'apë tyuunëtyën? Mijts të xyaj'ooky yë Urías, ja Hit ja'ay, je'eyë të xytyukniwoy ja Amón ja'ayëty ets yë'ë tyaj'ooktëty ets të xypyëjkë ja tyo'oxytyëjk.

10Mëët koos ka'ap të xymyëj'ixy, ko të xypyëjkë ja Urías ja tyo'oxytyëjk, ja Hit ja'ay, jam ma mjëën mtëjkën itëp jam xëmë ja tsip äkë.

11Ëjts, mëti'ipë Wintsën'ajtpën ëjts yam jëtu'un nikäjpxyp: jam ma mjëën mtëjkën jämyë nëjkx kë'ëm ja m'u'unk m'ëna'k nyämyëtsiptsoonyë ets nëjkxëp kë'ëm xy'ixy ko ënäty ja mto'oxytyëjk myajpëjkë ets jä'ä tmëëtko'knëty tu'uk ja mmëku'uk.

12Pën mijts tëë tii ayu'utsy ame'tsyë xytyuny xykyäjpxy, ëjts ijxnë kä'äxnës ets xëënyës nëjkx winë nyajtuny nyajjatyë.

13David ojts tkupëky ja pyoky ijxtëm ënäty ja Natán të y'ënë'ëmxëtyën ets y'ënäny: Ëjts nja'apës ko tëëjës njantypyokytyuny ma Wintsënën. Ets ja Natán y'ëtsoowë: Yë Wintsën ka'ap myijtsëty mtëytyuna'anyë ets ka'ap mtimyaj'ooka'anyë.

14Je'eyëp ko ja maank mëti'ipë të myëxu'unk'atyën kopkpëky ko y'ooka'any, mëët ko të ntuuntëkoy këjää yë Wintsën tjawë.

15Ko ja Natán ojts wyimpijnë nyëjkxnë ma tyëjkën, jä'ä xëëw ojts ja mëxu'unk pya'ampäjnë mëti'ipë ënäty ja David mëët ja Urías ja tyo'oxytyëjk t'u'unk'atyën.

16Ënät ja David mëktä'äky tyëjkëy nu'kxtakpë ets jeexyë ja Wintsën tyajtso'oky ja mëxu'unk, ojts ja David jya''ayuu'aty ets naaxkëjxy tyajnajxy ja tsuu.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

17Ja mëjja'aytyëjkëty mëti'ipë ënäty yajpatëpën ma ja kyutujktaknën ojts tjaninëjkxtë ets tjä'ënëmaaytyë jeexyë pyëti'iky ets kyäyëty, yë'ë ka'ap tkupëjky ets ka'ap kyääy mëët yë'ëjëty.

18Kom wëxtujk xëëw ojts y'o'knë ja mëxu'unk, ja David ja tyuunpëtëjk ka'ap tnija'awëtyë wi'ix t'ënëëmëtëty ja David, jä'ä ko tyaa y'ëna'antë: Ko ënäty jyuuky'ätynyëm yë mëxu'unk ojts njamëkajpxëmë ets ka'ap xynyi''ijxë'këmë, ¿e tyam wi'ix nä'ënëmä'ämyëty ma të y'o'knën? Tsojk ajotkumonë tii tnatunëty.

19Ko ja David t'ijxy ko jëtu'un kyajpxtë myëtya'aktë ja myëkutuunktëjk, ënät tyajtëëy: ¿Ti tëë ja mëxu'unk y'ookyë? Tëë ja y'ooky, jëtu'un y'ëtsoowtë.

20Ënät ja David wyä'ätsë'ky ets tsyiiy xyijtsy, nyäy'oon nyäpyëjkë ets ja wyit tjääntëkajtsy, tääts jap tyëjkëy tsajptëkoty ets ja Wintsën t'ëwtata'any; jam tsyo'ony tääts ojts nyijkxy ma tyëjkën t'amëtooy ja kääky uuky ets kyääy pyijky.

21Ënät yajtëëwë ja myëkutuunktëjk: ¿Tiitën mtuumpy mijts mëj'ënä'ämpë? Ko ënäty ja mëxu'unk jyaak juukyëtynyëm mijts mjëëpy myaxp ets m'ayuu'ajtp jää, e tyam ma të y'o'knën ni'ikyë mtëjkënë kääpyë ukpë.

22Tä ja David y'ëtsooy: Ko ënäty ja mëxu'unk jyaak juuky'ätynyëm, jääjës ojts n'ayuu'aty n'axëëw'aty, kooxyëp ntij jeexyë ja Wintsën tnapa'ëyoy ets jeexyë tyajjuuky'äty.

23E tyam ma të y'o'knën, tiijës ntuunta'akëp, oyës jënu'un n'ayuu'atëty etsës nu'kxta'akëty, ka'ap yë'ëkyëjxm ënät jyuukpyëkëty. Ëjts jamës jëna'a mëët näpyaatëtëty, e yë'ë ka'ap tjëkyepy jatëkok yaa min xypyäätyës.

24Yë David ojts ja Betsabé jatëkok ja jotkujk'ajtën tmo'oy. Ojts tninëjkxy ets tmëët tsënaay, ënät ojts u'unk mëët wyi'imy ets tyajmëxu'unk'ajty tu'uk ja u'unk maay, mëti'ipë ja David ojts txëëwmo'oyën Salomón. Yë Wintsën ojts ya'atë mëxu'unk tsoky tjawë,

25jëtu'un ja David yajtuknija'awëy, yë Natán yë'ë tuk'ëwa'anëyë. Mëët ko ja David ënäty të tja'akyukë wi'ix ja Wintsën y'ënë'ëmxëtyën paaty ojts ëpëky txëëwmo'oy ja mëxu'unk Jedidías.

26Ja Joab mëët ja tsyiptuunpëtëjk, ojts tsyoontë ets nyëjkxtë jam Rabá ma ja Amón ja'ayëty ja kyajpnëtyën ets tnitëkëja'antë, Joab tëë ënäty t'a'ixë ko yë'ë mëtaknëp,

27paaty ojts poj'am tkäjpxynyikäxë yë David ets t'ënëmaay: Tëës yë Rabá kajpn nitëkë, ja mutsk kajpn ma ënäty tyajtsoontën yë nëë tëëjës ja nyajku'ëtuky.

28Paaty yam n'ënëëmë mijts mëj'ënä'ämpë, yajtu'ukmuky yë mja'ay ets xynyitëkëty tääpë kajpn, mijts kë'ëm nitsiptun, këtiipës ëjts ja nxëëw myëjnaxëty.

29Ënät ja David tyajtu'ukmujky ja tsyiptuunpëtëjk ets tnitëjkëy ja Rabá kajpn ets yë'ë tjä'äpëjky.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

30Ojts tpëjkë ja ënä'ämpë ja kyujup, pu'ts pujxn mëëtpë, ja kujän myëët ja oyëtypë ja tsaa, jä'ä jye'emtyëty i'px majktëkëëk tsimën ets ojts jä'ä ja David yajtukujeny. Ojts yë David jam ëpëky winë kajpnjotm tyajpëtsëëmpë mëti'ipë tsowëtyën,

31e ja ja'ayëty mëti'ipë ojts wyë'ëmtën juuky, ojts tuunkmo'oy, tam mëti'ipë myooyën yë jë'tn, naaxwo'kn, naaxjä'pn ets pujxn mëti'ipë kepy yajtukpujxpën ets mëti'ipë yajkë'ëwtëpën ja muutsy. Maajaty ojts ka'ap tyajmëtä'äkyën ja Amón ja'ay aak ojts tuunkmooytyä'äy. E ja David ojts wyimpijnë mëët ja tsyiptuunpëtëjk jam Jerusalén.

2 Samuel 13

1Yë Absalón, yë myaank yë David, tam ijty tu'uk yë y'uty to'oxytyëjkpë janty'oy y'ixëty, jä'ä xyëëwajtyp Tamar. E jamts ënäty näjyëtu'un wiinkpë yë David myaank jä'ä xyëëwajtyp Amnón, ojts mëk tsojkën'aty yë Tamar,

2ojts tyimpa'amniminë ko nëkooyë tsojkën'ajtnë ja Tamar; yë Amnón nyija'ap ënäty ko yë Tamar ka'ap nitu'uk yë ye'etyëjk tmëët'atynyëm, paaty ka'ap tjëkyepy nëkoo wi'ix t'ënëëmëty ja Tamar.

3E jamts ënäty yë Amnón tu'uk yë myëku'uk, ëxëëkwin'ätspë, jä'ä xyëëwajtyp Jonadab, yë'ë yë myaank yë Simea, David yë myëkä'äx.

4Tu'kxëëw ojts yë Jonadab tyajtëy yë Amnón, t'ënëmaay: ¿Tiitën mjajtëp? ¿Ni'ikyë mpakixnë? ¿Këtiitën xytyuk'ëwaanëja'anyësë? Tä ja Amnón y'ëtsoowë: Jä'ä ko wiinkëmës ntsojkën'ajnë yë Tamar, yë n'utyës Absalón yë y'uty.

5Ënät ja Jonadab ojts kyajpxwijyë: Tëkë jap mtëkoty ets mnäpyëjkta'akëtëty mpëjkëp yowë. E ko yë mteety mniminëtëty, ënëëmë wä'än tkexy yë m'uty Tamar ets yë'ë myajkayëtëty, jäpyë tëkoty tyaj'o'oyëkyojëty mëti'ipë mjë'kxëpën ets kë'ëm xy'ixëty.

6Amnón ënätyë jap tyëjkëy tyëkoty ets nyäpyëjktakë jam myaapäjnkëjxm, pëjkëp yowë. E ko ja tyeety ojts nyinëjkxyë, tää t'ënëmaay: Tun yë mëyajtën wä'än yë n'utyës Tamar tminy ets wäänë tyaj'oyëty yë nkääkyës n'uukyës ets yë'ë kë'ëm y'apëkëp.

7Ënät ja David ojts tjanty kyexy ja Tamar, t'ënëmaay: Tamar jëtu'un yë m'ay Amnón y'ënä'äny, ko nëjkx jap xyajkay ma jap pya'amko'knën.

8Tä ja Tamar ojts jyänty nyijkxy ma ja y'äy Amnón japën, mapäjnkëjxy tpaty. Ënät ja tsajpmokjëtsy tyaj'o'oyëy ets ja tsajpkääky ojts tyajkojy ets tyajkëëy;

9tä ja tsajpkääky texyjoty tpëjktäky ets ja y'äy Amnón tmooy, ja Amnón ka'ap kyäyäny, ënätyë ojts tkäjxpëtsëëmta'ay ja ja'ayëty.

10Ko ja ja'ayëty pyëtsëëmtaaytyë, ënät ja Amnón t'ënëmaay ja Tamar: Mëmin yap maas yë n'ijtaknën tääpë jë'kxy të xyaj'oyën etsës mijts kë'ëm xymyo'ojëty. Tamar ojts tjantymyënëjkxy ja kääky uuky jap ma ja Amnón y'ijtaknën,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

11e ko ja Tamar ojts ja y'äy tjatuk'apëkëja'any ja kyääky, je'eyë ojts kyë'ë amëjaaw myajtsta'tsxëty ets y'ënëmaayë: Min Tamar, tsojk nämyëët'ajtëmë.

12Ënät y'ëtsoowë ja to'oxytyëjk: Ka'ap y'oy'atëty, këtii xy'ëwa'atsy ets mijts nëkoo xyajnipäxë tëkëtyës, tä mjamay mjatajyën ka'ap jëtu'un y'oy'atëty ma Israel ja'ayëtyën. Këtii xytyuuntëkoy mëti'ipë ka'ap kyutukyëtyën.

13¿Ëjts maas njaak mënëjkxëty ja ntsëtyu'un koos ënäty mijts të xy'atsip'aty? Ets mijts jä'ä nëjkx myajtijy tsuu ets winma'anytyuk. Tyam npëjktsoy ets mëtya'akëty mëët yë yajkutujkpë; nija'apës ko yë'ë ka'ap wi'ix y'ëna'anëty, y'a'ixëp etsës mijts xyjyä'ä'atëty.

14Amnón ka'ap ninu'un jyä'äkyujkëy, e jä'ä ko yë'ë kumëjaaw ënäty ni'ik, paaty ni'ikyë tmajtsta'tsy ja Tamar ets t'atsip'ajty myëëtko'knëtëty.

15E ko ënäty tëë t'ëk'atsipt'aty, wäänëni'ik ojts t'ëxëëk'ijxnë këtiinëm jëtu'un të tsoky. Tääts t'ënëmaay: Pëtë'ëk ets mnëjkxëty.

16Ënät ja Tamar y'ëtsoowë: Ka'ap, y'oy'atëty mëku'uk mëkä'äx, koos ënät mijts atsip xykyäjxpëtsëëmnë, ni'ikyë mnätyëkoyä'änyë këtiinëm jyëtu'unëty koos mijts të xy'atsip'aty. Amnón ka'ap ninu'un kyäjpxyjyä'äykyujkëy;

17ni'ikyë ojts tmëkäjpxy ja tyuunpë ets t'ënëmaay: Yajpëtsëm ya'atë to'oxytyëjk ets yajxon xyaj'ëtukëty yë tëjk.

18Tä ja tyuunpë tyajpëtsëëmy atsip ja Tamar ets tyaj'ëtujky ta'tspëky ja tëjk. Ja Tamar jä'ä ënäty pyëjktäkpy ja wit nijän oypyë ets tsowpë, mëti'ipë yajtuuntëpën ja ënä'ämpëtëjk ja nyëëxëty nätyu'uk'ëna'kpë,

19ojts nyätyukupëjkta'ayë kuyjaam, kyë'tstaay ja wyit mëti'ipë ënäty jam pyëjktäkpyën, je'eyë nyäkyumajtskëtakë ets ojts nyijkxy jëëpyë yaxpë tu'ktu'u.

20Ënät ja y'äy Absalón yajtëëwë: ¿Yë'ëjën yë m'ay Amnón jëtu'un të mtunyë? Pën jëtu'un, amonyë m'itëty këtii tii xynyimëtya'akëty, jä'ä ko m'ay yë'ë. Këtii nëkoo xytyimmëmay xytyimmëtajëty. Tamar ko t'ijxy tëë yaj'ëxmajtsnë atu'uk, ënät ojts jam wyë'ëmnë ma ja y'äy Absalón ja tyëjkën.

21Ko yë yajkutujkpë David, tnija'awëy mëti'ipë ënäty të tyuny të jyätyën, ëxëëk ojts jyoot'anpëky; je'eyëp ko ka'ap ojts tuk'ojy ja Amnón, jä'ä ko ënäty yë'ë kyä'äxkopkëty mëk ënäty tsoky tjawë.

22Yë Absalón ka'ap wi'ix t'ënëmaay yë Amnón, oy ënäty tja'ëxëëk'ixy mëët ko jëtu'un ja Tamar ja wyintsë'kën të tyajtëkooyë.

23Kommäjtsk jëmëjt, jam ënäty yë Absalón yë jyä'äy tyuntë Baal-azor, yë'ë yë tsyajppax jam nyika'ptutëp ets pixyny tyajënaktë, jam wyi'imy winkon ma Efraín yë y'itjotmën. Ënät ojts yë Absalón tu'uk yë ka'ayën ukën tnipëjktaakë ma twoowtaayën tëkokyë ja yajkutujkpë, David ja y'u'unk y'ëna'k.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

24Ojts näjyëtu'un tninëjkxy ja yajkutujkpë David ets t'ënëmaay: Tatë tyaajës nminy, mijts yam nwowäämpy ets jeexyë jam nyajpatëmë maas jam ja ntuunpë tyuntën, ma tnikääptën ja tsajppax, jamës tu'uk yë ka'ayën ukën nipëjktaakë e ntsojkpyës ets jam minëty.

25E ja yajkutujkpë tyaa y'ëtsooy: Ka'ap u'unk maay, ka'ap tjëkyepy ëëts ni'ëmukë ntimy nyëjkxta'atëty, jä'ä ko may oy nëjkx myajmeenytyuny. Ja Absalón mëktä'äky ja tyeety tja'ënëmaay, e yë tyeety tkupëjky, je'eyë ojts kyënu'kxyë.

26Ënät ja Absalón y'ënäny: Pën mijts ka'ap mnëjkxa'any, ënëëmë yë n'ajtyës Amnón ets yë'ë jam yajpaatëty. ¿Wi'ix ko xytsyoky ets Amnón jam yajpaatëty? Jëtu'un ja yajkutujkpë yajtëëwë.

27Ja Absalón mëktä'äky ojts ja tyeety tjanty'ënëëmë, tääts tkupëjky ets ja myaank Amnón nyëjkxëty ma ja Absalón ja ka'ayën ukën jam të tnipëjktaakën. Absalón mëj ënäty ja ka'ayën ukën të tnipëjktaakë jëtu'un tä yë ënä'ämpëtëjkëty kyäytyën y'uuktën,

28tëë ënäty t'ënëëmë ja tyuunpëtëjk: M'ixtëp yajxon, ko ja Amnón myukpëkëtëty, koos nikajpxëty ets xyaj'ooktëty, tääts ënätyë xyaj'ooktëty. Këtii mtsë'ëkëtëty, ëjts yam jëtu'un ni'ënä'ämëp. Amëk jotmëk myajpaatëty.

29Ja tyuunpëtëjk ojts ja wyintsën tjanty myëmëtowtë, yaj'o'ktë ja Amnón. Ënät tëkokyë ja yajkutujkpë David ja y'ëna'ktëjk wyatsë'ktaaytyë ets kyäktë.

30Tam jëtää ja ënäty tyu'uye'eytyënëm, ko ja David tnija'awëy, ko tëë ja Absalón tyaj'o'kta'ay ja yajkutujkpë David ja y'u'unk y'ëna'k, ko ka'ap tu'ukën të wyi'imy.

31Ënät ja yajkutujkpë pyëti'ky ets jyotmaytyëjkëy, ojts tkëëtsy ja wyit ets ja naaxway nyätyukupëjkë ets naaxkëjxy ojts yetsy pyojy ets aakjëtu'un ja myëkutuunk y'ëtëtstaaytyë;

32e ja Jonadab, ja Simea myaank, David yë myëkä'äx, jä'ä y'ënëmaay ja David: Yajkutujkpë, ijxkëm m'ënaanpë ko tëë ja m'ëna'k tyim'o'kta'ay. Tu'uk je'eyë të y'ooky, yë'ë Amnón, yë Absalón të tuknipëjktaakë, ënät ojts jëtu'unpë wyinma'any tpaaty jä'ä xëëw ma ja y'uty Tamar ojts yajtukxi'ikyën.

33Paaty mijts Wintsën, ka'ap m'ëna'anëty ko tëë ja ënä'ämpë ja y'ëna'k tyim o'kta'atë, je'eyë tu'uk të y'ooky, yi'iyë Amnón.

34Ja Absalón ojts ënätyë kye'eky, ja ja'ay mëti'ipë ënäty jam këwent'ajtpën ma ja David ja kyutujktaknën jam jëkäm t'ijxpaty ja'ay myintë jëyujk këjxy, nikanaak, ma ja it txëëwatyën Horonaim, ma wyinjënäkyën. Ënät ënätyë tuk'ëwa'anëy ja yajkutujkpë David, ko ënäty të t'ixy ja ja'ay jam jyënaktë tunkëjxm ma txëëwatyën Horonaim.

35Ets ja Jonadab t'ënëmaay ja ënä'ämpë: Jä'ä jam janty miintëp ja ënä'ämpë ja y'ëna'k, jëtu'un tääjës të nikäjpxyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

36Tam ënäty je'eyë ja Jonadab tyimkajpxta'ay, ko ja yajkutujkpë David ja y'ëna'k kyuwa'këtyë ets tyëjkëtyë jëëpyë yaxpë, näjyëtu'un ja David ets tëkokyë ja myëkutuunktëjk.

37-38Ja Absalón jam ojts nyaskääkë ma ja Talmai yajkutukyën, yë'ë myaank yë Amiud ma ja kajpn txëëwatyën Guesur, tëkëëk jëmëjt jam y'ijty. David xëmë winjëpom ojts tniyä'äxy ja myaank Amnón ko ënäty të y'ooky,

39e ko ojts jatëkok jyotkujkë, ënät tja'amyejtsy ja myaank Absalón ets y'ënäny ko t'ixa'any.

2 Samuel 14

1Joab ojts tnijawë, ko yë yajkutujkpë David mëk ënäty tpa'ëyoy yë Absalón,

2paaty ojts tnikäxë tu'uk yë to'oxytyëjk kuwinma'anypë ets këpetypë, jam Tekoa kyukajpnëty. Ets t'ënëmaay: Yë'ë yam mpëjktsowäämpy ets mnäpyëjkta'akëtëty tä jeexyë mëk ja monyëtukyë xymyënaxy xyajnaxyën, yë'ë mtuktëkëp yë tukwit ets këtii yë on mnätyukjaaxëtëty këtiipë mpa'akxuukëty, jä'ä ko jëtu'un mëpaat mkëxë'ëky tä jeexyë ja monyëtukyë mtuktëjkëyënën mëët ko ja o'kën tëko'oyën të y'ity.

3Tääts mnëjkxëty jam ënä'ämpë wyintum ets jëtu'un ja ayuk xynyiwinpitëty tä yam naskajpxëja'anyën. E ko ja Joab tuk'ëwa'anëtyääy wi'ix ja to'oxytyëjk y'ëna'anëtyën,

4ënät ojts ja to'oxytyëjk jyänty nyijkxy ma ja ënä'ämpën, ko jam jyä'äjty tääts wyintäky nyaaxkooy ets ojts tkajpxpo'kxy ja yajkutujkpë, tyajnikëxë'ëky jëtu'un ja näwyinkutsë'ëkë, tä t'ënëmaay: Ënä'ämpë yajkutujkpë, yë'ë yam n'amëtoopy mpëjktsoopy etsës mijts xypyutëkëty.

5¿Tii jotmayxyë mëët'ajtyp? jëtu'un ja yajkutujkpë yajtëëwë. Tääts y'ëtsooy ja to'oxytyëjk: Wintsën, ëjts ëyo'on jotmayës të npaaty, tëëjës yë niye'etyëjk y'ooky,

6e jamtsës nimäjtsk yë nmaank, ënät ojts ja tsip tyajpëtë'ëktë, e jä'ä ko ka'ap ënäty jam pën awijtswa'kxëtëp tu'uk ojts tyaj'o'knë ja myëku'uk, jam ënäty yajpaatë kamjotm.

7E tyamts ënätnë aak xymyëtsip'ajtnëpës ja njëëky nmëku'uknë, yë'ë tyäty tsyojktëp etsës nkë'ëyakëty ja nmaankës mëti'ipë ojts ja myëku'uk tyaj'ookyën, e tääpë nmaankës yi'iyë tu'uk njaak'u'unk'ajtypyës, ko yë'ë y'ookëty tim këjxp tim najxp ënäty ja ntiktsës n'aatsës ets ka'ap pën y'ëkwë'ëmnëty pën ja näykyumayë yamo'ojëpën ets pën yajjuuky'it yajtsuxk'itëp ja niye'etyëjkës ja xyëëw.

8Ënät ja ënä'ämpë t'ëtsooy ja to'oxytyëjk: Oy mnëjkxëty ma mtëjkën, tyamës yë ënä'ämën mpëjkta'akëty ets akujk jotkujk m'itëty.

9Tä ja to'oxytyëjk y'ëtsoowë: Mijts Wintsën mëti'ipës nkutujkpë'ajtypyën, ya'atë ja poky ëjts nkëpättëp mëëtës ja n'u'unk n'ëna'k, ka'ap myijtsëty mëj'ënä'ämpë ets ka'ap yë'ëjëty yë mkutujktakn.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

10Ets ja ënä'ämpë y'ëtsooy: Pën nëkoo m'ëtsu'ux mëkajpxëp, yaa xynyikajpxëty ets ka'ap pën nëkoo m'ënaxëtëty.

11E ja to'oxytyëjk ni'ikyë y'ënaan'ëtë'ëtsy: Tyamës yë Wintsën yë xyëëw nkajpxpatë ets mijts nmënu'kxtä'äky ma yaa m'ëne'emyën myajkutukyën ets xymyëpëjktsowëty yë Wintsën ets jyä'äkyukëty ja nmëku'uktëjkës, këtiipë ja ëxëëk winma'any tpaatëty tyaj'ookantëpëty ja wiinkpë ja nmaankës, mëti'ipë je'eyë tu'uk jaakwë'ëmpën. Tä ja ënä'ämpë tnikajpxëy: Tyam yajxon n'ënëëmë mëët ja Wintsën ja xyëëw ko yë mmaank nitii kyajata'anyë jëtu'un tä jeexyë kyuwaay nitu'uk kyaka'ayën.

12E ja to'oxytyëjk ni'ikyë ja y'ënaan'ëtë'ëtsy: Wintsën, këtii wi'ix xy'ëkjawëty, oy je'eyë ja tu'k aaw njaakajpxa'anyës. Kajpx, jëtu'un y'ënëmaayë ja ënä'ämpë.

13Ënät ja to'oxytyëjk yajtëëwë: ¿E wi'ix ko yë yajkutujkpë jëtu'un ja Tios ja nyaax kyajpn tuunpë? Jëtu'un ijxtëm të m'ëtsoyën, mijts mpokykya'ap ko ka'ap xyajwinpity ja maank mëti'ipë ke'ekyjyëtijtpën.

14Yë'ë tëyajtën yë'ë ko kopkpëky ko jëna'a n'o'kmëty; ëtsajtëm jëtu'un'ajtëm tä nëëjën ko nyajtstämë ka'ap tjëkyepy n'ëkyajpëtë'kënëty. Yë'ë tëy yë Wintsën ni pën yë jyuukyajtën tkapëjkë, ni'ikyë tsoky tjawë ets ja'ay jyuuky'atëty ets ja mëti'ipë ke'ekyjyëtijtpën yajwinpijtyp jatëkok ma jyëën tyëjkën.

15E yë'ëts ënät mwinjawëp mijts Wintsën, ko ëjts yaa të nmiinpë ets yaa mijts nmëëtkäjpxy nmëëtmëtyä'äky, yë'ëkëjxm koos yë ja'ay nëkoo xyajjotkëxy. Paatyës yaa të nminy kooxyëp ja ënä'ämpë tnatunëty mëti'ipës npëjktsoopyën.

16Pën xypyutëjkëpës yë ënä'ämpë yajkutujkpë, ëjts etsës yë n'u'unk ka'apës wi'ix njat nkëpätëty ets ni pënës wi'ix xykyatuntëty yaa naaxwiiny naaxkëjxy.

17Ëjts Wintsën, akujk jotkujkës nwë'ëmy mëët koos të xyjyotmëk wiinkajpxë, mijts Wintsën tyamës n'ixy ko wa'ats xynyijawë mëti'ipë oy ka'oyën, jëtu'un tä jeexyë tu'uk Tios kukexyën. Yë Wintsën mkënu'kxëtëp.

18Ënät ja ënä'ämpë t'ëtsooy ja to'oxytyëjk: Mëyajtën yam mpëjktsoopy ets nitii xykyakuyu'utsëty mëti'ipë yam nyajtëwäämpyën. Kajpx Wintsën, jëtu'un y'ëtsooy ja to'oxytyëjk.

19Ënät ja yajkutujkpë yajtëëwë: ¿Yë Joab, yë'ë jëtu'un të m'ënë'ëmxëty etsës yaa xynyiminëty këtiijë? Ets ja to'oxytyëjk y'ëtsooy: Tyamës yajxon nikäjpxy Wintsën, ko tëy ijxtëm m'ëna'anyën. Tëy ko yë Joab mëti'ipë mijts myajtsiptuunpë wintsën'ajtypyën yë'ëjës të xyjyänty kyexy ets yë'ëjës näjyëtu'un të xynyajtskajpxë ijxtëm yam mijts të n'ënëëmën.

20E paatyën jëtu'un të wyinma'anypyääty ets ka'ap ni'ikyë ja amay jotmay jyää'atëty, mijts yajkutujkpë mëët ja mwijyajtën, wa'ats winë xynyijawë tiijaty tuunëpën jajtëpën naaxjoty kajpnjoty ijxtëm tu'uk yë Wintsën yë kyukexyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

21Mëët ko ënäty jëtu'un ja to'oxytyëjk të y'ënä'äny, ënät ja David t'ënëmaay ja Joab: Ëk'ix ya'atë winma'any tëëjës yam nyaj'oyë. Nëjkx ets xyajwinpitëty yë Absalón.

22Ënät ja Joab ojts wyintä'äky nyaaxkoy, tyajnikëxë'ëky jëtu'un ja näywyinkutsë'kën ets ojts tkënu'kxy ja ënä'ämpë, t'ënëmaay: Tyamës ënät n'ixy, ko mijts Wintsën xy'oyjya'apës paaty të xyjyä'äkyukë ja winma'any mëti'ipës ënäty ëjts nwinma'any'äjtypyën ets tëë myajtuknijawë ets xytyunëty.

23Ënätyë ja Joab tnitso'ony ja Absalón, jam ënäty yajpaaty Guesur ets tyajmina'any jam Jerusalén.

24Je'eyëp ko ja yajkutujkpë jä'ä ojts t'ënëëmë ja Joab ets nitëyë ja Absalón jam tyajnëjkxëty ma tyëjkën, ko këtii jam yë'ë wyintum tyajminëty; paaty ja Absalón nitëyë ojts nyijkxy ma ja tyëjkën ets ka'ap t'ijxy ja yajkutujkpë.

25Ma tëkokyë yë Israel kajpn tnitänën, ka'ap ënäty maa ja'ay jëtu'unpë y'oyëty tsyujëty tä yë Absalonkën ets jëtu'unpë akäjpxy y'ityën tä yë'ëjën ka'ap nitii ma'at yaj'ixy, tsyo'ontä'äky ma tyekyën ets jyëjpkëxy ma kyëpajkën.

26Ko ijty yajkeepy winjëmëjtëty, jä'ä ja wyääy jye'emtyëty mäjtsk kilë.

27Absalón tam ijty tëkëëk yë myaank ets tu'uk yë nyëëx mëti'ipë xyëëwajtypyën Tamar, janty'oy janty tsuj ijty y'ixëty.

28Mäjtsk jëmëjt ojts yë Absalón jam y'ity Jerusalén ets ka'ap ja tyeety yajkutujkpë t'ijxy

29paaty ojts tëkok ja Joab jä'ä t'ënëëmë ets nëjkx t'ixy ja ënä'ämpë ets kyukäjpxy'atëty; Joab ka'ap nyëjkxany. Mëmäjtsk ok ojts yë Absalón tjä'ënëmaaykyojnëpë yë Joab ets jeexyë nëjkx kyukäjpxy'äty jap ma ja yajkutujkpën, Joab ka'ap tkupëjky.

30Ënät ojts ja Absalón ja tyuunpëtëjk t'ënëëmë: Ëk'ixtë, yë Joab yë'ëjës mëët tu'ukyë nätyu'kmëkam'atyë, e jam ma kyamën tam tyam yajxon tyajyoontä'äky yë tsajpmok, nëjkxtë ets xyjyëën'ixkonëtëty wä'än tnitooytyä'äy. Ja Absalón ja tyuunpëtëjk ojts jyänty nyëjkxtë ets tjëën ixko'onëtyë ja tsajpmok kam, wa'ats tyajtooytyääytyë,

31ënät ojts ënätyë tninëjkxy ja Absalón ets tyajtëëy: ¿Wi'ix ko yë mtuunpëtëjk jam ojts të tyajtooytya'atë yë ntsajpmokamës?

32Tä ja Absalón y'ëtsooy: Mja'amyejtsypë ko tëë njanikäxë ets jeexyë yaa të miny, tääts jeexyë ojts të xy'ixy yë yajkutujkpë mëët ëjtskyëjxm, ma jeexyë të xy'ënëëmë ko nëkoopës të nminy yaa nikë oyës jeexyë jam të ntimwyi'imy Guesur. Ëjts yë'ëjës yë yajkutujkpë nja'ixäämpy, pën ëjts pokymyëëtës wä'änës xyaj'ooky.

33Ënät ja Joab ojts tninëjkxy ja yajkutujkpë ets tukmëmëtyaktaay tä ënäty ja Absalón të y'ënä'änyën ets ojts ja yajkutujkpë tnikäxë ja Absalón ets jam nyëjkxëty, ko jam jyä'äjty tääts wyintäky nyaaxkooy, tyajnikëxë'ëky jëtu'un ja näwyinkutsë'ëkë, ja yajkutujkpë ojts ja oy tsuj y'ëxajëty ets ojts myätsyë myënenyë ja tyeety.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

2 Samuel 15

1Nyäjxy jëtu'un ja xëëw jëmëjt, kom ok ojts ja Absalón nyäpyutëkëty ets tpaty ja pujxnwintëkäämpë ets ja kwaay mëti'ipë ja'ay myëtsiptuuntëpën, ënät tmä'kxy ja jyä'äy mëti'ipë nätyukëwent'atanëpën.

2Jä'ä ijty y'ëti'itsy, jopyëp pyëtë'kojy ets jam tu'u'ëkë'ëm nyäpyëjktä'äkyë ma ja kajpn yajnitëkën, ko pën tniminy ja yajkutujkpë ma ja jyotmay yajpayoyä'änyën, ënätyë tmëkäjpxy tääts tyajtëy maa tsyoony. Pën ja ja'ay ëtsoop ko jam muum tsyoony ma ja Israel ja naaxjot tnitänën,

3tä ijty t'ëtsoy: Mëti'ipë mnikäjpxypën mëtëy yë'ë ets ja'aykyujkën yë'ë, je'eyëp ko ka'ap ma pën, pën m'ëk kutänëtëp ma ja yajkutujkpën.

4Ets ijty näjyëtu'un y'ënä'äny: Ëjtspëk jeexyë tii poky n'ëknipaye'ey, aak yaa jeexyë ja'ay myiinta'atë mëti'ipë y'amay jyotmay oyëjantëpën ets mëtëyës jeexyë nyajwintu'upëky.

5E ko pën ijty kyajpxpo'kxyë, janty'oy ijty ja'ay t'ëtsoy ets tyimmäjtsyp tyimmëneempy.

6Aakjëtu'un tmëkäjpxy ja Israel ja'ayëty mëti'ipë ja yajkutujkpë nyinëjkxypyën ets winë yajnipaye'eyëty, paatykyëjxm ja ja'ay ojts may tyajjotuky.

7Kom taxk jëmëjt ojts yë Absalón t'ënëëmë yë yajkutujkpë: Wintsën mëyajtënës yam mpëjktsoopy etsës xy'ëwatsëty yë ntu'u wä'änës n'ëknëjkxy jam Hebrón yë'ëjës nyaj'ëtukäämpy yë nwaantakënës mëti'ipës ojts jam ntunyën Tios wintum.

8Jamës ënäty ntsëënënëm Guesur, ma sirië ja'ayëty tsyëënëtën, jam ojts yë Wintsën n'ënëëmës pën xyajwinpijtpës oy mëk jam Jerusalén yë'ë nyajmiinëpës yë wyintsë'kën.

9Oy mnëjkxëty, jëtu'un y'ëtsoowë ja ënä'ämpë. Jëtu'un ja Absalón ojts jam nyijkxy Hebrón.

10E jä'ä xëëw ojts näyjyëtu'un tkäjxwa'kxta'ay yë ayuk oymyaakajpnëty ma ja Israel ja'ay tsyëënëtën, ma y'ënä'änyën, ko ja ja'ay tmëtowtëty ja xuxn yajtukxu'uxëty, jä'ä ënäty yajnikajpxp ja Absalón ets yë'ë y'ënä'ämëty.

11Ojts twoy nimäjtsk mëko'px yë ja'ay mëti'ipë jam tso'ontëpën Jerusalén, yë'ëjëty janty mëët ja xoontakën ojts nyëjkxtë, ka'ap tnijawëtë pën tii ja Absalón ënäty tyuknipëjktakëp.

12Ojts näjyëtu'un yë Absalón twoy yë Ahitófel, mëti'ipë mëët yë David tyuunmukyën ets mëti'ipë yë David wyäämpyën najtskajpxëpë, jam tsyëënë Guiló ets jyämyëët'atëtëty ma ënäty ja wintsë'kën tyajka'anyën. Jëtu'un ojts nyimayëtë ja Absalón ja jyä'äy ets tnipëtëka'antë ja ënä'ämpë David.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

13Tu'ukës ojts ja ja'ay poj'am tuk'ëwaanë ja David ko jam ja Israel ja'ayëty nyikäjpxtyunëty mëët ja Absalón.

14Ënät ja David t'ënëmaay ja myëkutuunktëjk jënu'un mëët yajpaatyën Jerusalén: Tsojk nkäkëmë, ko yaa n'ëku'ëtujkënëty ets Absalón xyaj'o'ktä'ämyëty. Ja'amta'ayëmë pëyi'ikyë këtiipë xynyajtspatëmëty, jä'ä ko yë'ë yajja'ay'okaanp ënät.

15Tä y'ëtsoowtë: Ëëtsëty jëjp'ixy yam ntimyajpaatës ets ntuna'antës tii yë yajkutujkpë nyi'ënä'ämëp.

16Jëtu'un'äämpy ojts ja yajkutujkpë tsyoony mëët tëkokyë ja ja'ayëty mëti'ipë mëët tyuunmukyën, yi'iyë ojts nimajk tyajwë'ëmy ja to'oxytyëjkëty mëti'ipë myëtuuntëpën ja ënä'ämpë ets tkëwent'atëty ja kutujktakn.

17Ko ënäty jam timtyukpëtsëmanëtë ja kajpn jam ojts wya'akwë'ëmtë ma tu'uk ja tëjk jyaak yajwinaxyën.

18Jam tëjkpë'am, jam nyäpyëjktaktaayëtë ja jyä'äy mëti'ipë nyiwintsën'ajtëpën ja tsiptuunpë ja'ayëty, e ja Queret ja'ayëty ets ja peleteos ja'ayëty mëti'ipë kyëwent'ajtëpën ja yajkutujkpë ets ja nitëtujk mëko'pxpë ja quereteos ja'ayëty mëti'ipë ënäty ja David të tpaye'eyë'ëktën jam Gad, jä'ä jëyëjp nëjkxtëp.

19Ënät ja yajkutujkpë t'ënëmaay ja Itai, mëti'ipë tsiptuunpë wintsën'ajtpën jampë tsyoonyën Gad: ¿Wi'ix ko mijts xypyamintës näjyëtu'un? Oy ko mwë'ëmëty ets yë'ë xy'ëwxitëty ja jemypyë ja ënä'ämpë, mijts ka'ap nmëkukajpnëty, jaaypyo'kxyjyä'äymës mijts.

20Mijtsën ëxë'ëynyëm mja'ty, ¿wi'ix n'ëk'ënëëmëty ets xypyaminëtyës, e ëjts nän ka'apës nijawë maas nëjkxy? Nikë winpit ets pawow yë mëkukajpn. Yë Wintsën yë'ë mkënu'kxëtëp ets mjämyëët'atëtëp xëmë.

21Tä ja Itai t'ëtsooy ja ënä'ämpë: Wintsën, tyam yajxon ntuk'ëwaanëty, pën maa mijts mnëjkxy ëjts nän jamës nnëjkxa'any, oy y'o'kën jëjp'amëty ëkë oy jyamëty ma juukyajtënën.

22Ënät ja ënä'ämpë David y'ënëmaayë, pën jëtu'un, oy minëty. Jëtu'un ojts ja Itai, tpanëjkxy ja David mëët ja tsiptuunpëtëjk ets ja ja'ay mëti'ipë jämyëët'ajtëpën.

23Aak jëëy aak yaxtëp ënätyëty. Ojts tuknaxtë ja nëë wok mëti'ipë yajtijpën Cedrón; tä ojts näjyëtu'un nyäxy ja yajkutujkpë ets ja ja'ay pyanajxëtë jam ma tu'u nyijkxyën të'ëts'itjotm.

24Tam näjyëtu'un nyijkxy ja teety mëti'ipë xyëëwajtypyën Sadoc mëët nitëkokyë ja Leví ja'ayëty, yë'ë yajnëjkxtëp ja Wintsën ja kyaaxë, jam ojts tkëëypyo'kxtë ma ja Abiatar ja tyëjkën koonëm ja ja'ayëty tsyo'ontaaytyë.

25E ja ënä'ämpë ojts t'ënëëmë ja Sadoc: Mënëjkx yë Wintsën yë kyaaxë jam kajpnjotm, pën yë'ë xypyutëjkëpës etsës oy mëk nwinpitëty nëjkxëpës jam jatëkok npaaty ya'atë kaaxë ma të yajkëëytyä'äkyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

26E pën yë'ëts ënaanp ko ka'apës oy nmëtuny, tyaajës yë nyajpaaty; wä'än t'ixy pën tii tyunäämpy.

27Ojts yë ënä'ämpë näjyëtu'un t'ënëëmë yë teety Sadoc: Ëk'ix, mijts ets Abiatar, winpitë jam kajpnjotm akujk jotkujk. Mijts mëët yë maank Ahimaas, e yë Abiatar mëët yë myaank Jonatán.

28Ëjts oyës nwë'ëmëty jam joyjyotm ma të'ëts itjotmën, koonëmës nijawëty wi'ix ënäty jam myajpaatë.

29Yë Sadoc ets Abiatar ojts jatëkok tmëwinpitë ja Wintsën ja kyaaxë jam Jerusalén, jam ojts wyë'ëmtë.

30E ja David jamtsow ojts pya'tëkë ma ja kopk txëëwatyën Olivos; tekywya'ats ojts nyijkxy ets jëëpy yaxp, kupe'eny mëët ko ja amay jotmay tpaaty. Näyjyëtu'un tëkokyë ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty panëjkxëpën aak kupe'eny nyëjkxtë ets jëëytyëp yaxtëp.

31E ko ja David yajtukmëmëtyäky ko ja Ahitófel jä'ä ënäty mëët ja Absalón jëtu'unpë ja winma'any të tpaaty ko tnikäjpxytyunëtë ja yajkutujkpë, ënät ja David ënätyë ja Wintsën tmënu'kxtäky ets ja Ahitófel jëtu'unyë wyinma'anytyëkoyëty.

32Ko ja David jam jyä'äjty jam kopkkëjxm ma ijty ja Wintsën tëëyëp yajmënu'kxtä'äkyën, jam tye'eypyatë yë Husai, mëti'ipë arquitë ja'ayën, tëë wyit jyänty kyë'tstaaynyë ets kyëpajk janty naaxway mëët.

33Tä ja David tyajtëëy: Pën mijts xypyamiinpës, ëjts je'eyës nëkoo näjyotmay nyipëkëtëty;

34e pën mwinpijtp jam Jerusalén ets Absalón xy'ënëëmëty: Wintsën ëjts mijts nmëtunäämpy jëtu'un tääjës ojts ja mteety nmëtunyën, xypyutëkëpës ënät ets mya'atëty mëti'ipë ja Ahitófel jyawinma'any'äjtypyën,

35jam tam yajpaatë ja teetytyëjkëty Sadoc ets ja Abiatar. Paaty xëmë xytyukmëmëtya'akëty tëkokyë tii mëtoopyën ma akujktëjkën.

36Tam näjyëtu'un ja y'ëna'këty Ahimaas ets Jonatán, mijts yam n'ënëmääpy etsës xytyuknijawëty winë mëët yë'ëjëty.

37E ja Husai, ja mëti'ipë mëët ja David oy nyäy'oyjawëtyën ojts ja jyänty nyijkxy jam Jerusalén, jää ojts mëtëy jyä'ty ma ënäty ja Absalón jam tyimkajpntëkën.

2 Samuel 16

1Je'eyë ënäty yë David të tninajxta'ay ja kopk, ko jam pyatë yë Sibá, yë'ë tyuunpë yë Mefi-bóset. Yë'ë wyojpmiimpy yë krukts nimäjtsk, mäjtsk mëko'px yë tsajpkääky tsëëmmintë, mëko'px kony yë tsatym myä'ätsy, mëko'px yë ujtstëëm tsa'amjatypë ets tu'k apëjkën yë uuky.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

2Tä ja ënä'ämpë yajtëëwë: ¿Tiitën tääpë xyajminyën? Ets ja Sibá y'ëtsooy: Ya'atë krukts nyajminyënës mijts ntuk'u'unyëp ets yajkutujkpë y'u'unk tyo'oxytyëjk; yë tsajpkääky ets ujtstëëm tsa'ampë yë'ë jyë'kxtëp yë tsiptuunpëtëjkëty, e yë uuky mëti'ipës nmëmiimpyën yë'ë y'uuktëp mëti'ipë jam muum tu'ujoty ënu'kxëpën jam të'ëts'itum.

3¿Maajën ja y'okmaank ja mwintsën? jëtu'un ja yajkutujkpë yajtëëwë. Jam ja Jerusalén të wyi'imy, jëtu'un y'ëtsooy ja Sibá, jä'ä ko jëtu'un myäy tyäjy kooxyëp ntij ënät ja kyutujkën jatëkok nyawinpitëty mëti'ipë ja tyatwelë patëpën.

4Oy jëtu'un, jëtu'un y'ëtsooy ja yajkutujkpë, tyam n'ënëëmë ko mijts tyam mjä'ä'ajnëp mëti'ipë ijty yë Mefi-bóset jyä'ä'ajtypyën. Jëtu'unpëk jeexyë xëmë mijts xy'oyjyawës mijts Wintsën, jëtu'un y'ëtsooy ja Sibá ets nyaax'ijxy nyaaxkooy, tyajnikëxë'ëky ja näwyinkutsë'ëkë ma ja yajkutujkpën.

5Ko yë David jyä'äjty ma jam ma Bahurim kopkën, jam nyipëtsëëmë tu'uk yë ja'ay jä'ä xyëëwajtyp Simí, yë'ë yë Saúl yë jyä'äy. Yë'ë ja myaank ja Guerá ets wiinkjaty jyänty ënë'ëmxëty, jyänty pyokyë,

6ets tyukpaka'atsyë yë tsaa, jëtu'un yë'ë ets näjyëtu'un ja tyuunpëtëjk; oy yë David ënäty jam jyapaminyë ja mëti'ipë kuwanëpën,

7ja Simí ëxëëkjaty tjanty ënëëmë ets tpojky; tyaa y'ënä'äny: Nëjkx mijts ka'oypyë, ëxëëk ja'ay, yaja'ay'o'kpë.

8Yë Wintsën yë'ë tyam mtëytyuunëp mëët ja mëti'ipë të xytyimtunyën ko ojts ja Saúl ja y'u'unk y'ëna'k xyaj'o'k xyajtëkooyë ets mijts jam mnaaxwe'tsy ma ja kyutujktaknën. Paaty tyam yë'ë ja kutujktakn ja maank Absalón të yajmo'oy ets ënät je'eyë mkäknë mpujnë mëët ko kë'ëm xykyatukjaty wi'ix mja'ay'atëtyën, mijts ka'ap nitii xykyëjxmëty je'eyë myajja'ay'ooky.

9Ënät ja Abisai, yë Sarvia myaank t'ënëmaay ja yajkutujkpë: ¿Tim pën jëtää tyaapë ja'aynyë ets jëtu'un ëxaty t'ënëëmëty ja yajkutujkpë? tyamës yaa nëpujxëty yë kyëpajk.

10E ja ënä'ämpë tyaa y'ëtsooy: Ya'atë ka'ap myijtsëty mpaatyë, yë Sarvia y'u'unk y'ëna'k. Pën xypyojkpës wä'änxyëp yë Wintsën yë'ëjëty të y'ëne'emyë. E pën janty jëtu'unts, ¿pën mëpaat wi'ix y'ëktunyë?

11Ets tni''ijxwinpijty yë Abisai ets ja tsyiptuunpë wintsën, t'ënëmaay: Pën yë'ëpaatës yë nkë'ëm u'unk xyaj'ooka'any, wi'ixpëm jëtää yë ja'ay ka'apës mpën'atyën tä yë Benjamín y'u'unk y'okën. Wä'än t'ixy pën xypyojkpës, yë Wintsën ënät të tyuk'ëne'emyë.

12Pën xypya'ëyoopës jëna'a Wintsën ets pën jam tkëwentëtuny maas yam ëxëëk njaty nkëpetyën, wä'änxyëp ja ni'ikyë nëjkx xy'ëkënu'kxnës ets nëjkx jëëmpit winë y'ëktuun y'ëkjajtënë oyës ënäty të njayajpoky jëtu'un tääjës tyam nmëtoyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

13Ja David ojts ja nyëjkxtë, e ja Simí ni'ikyë ja näjyëtu'un pyanëjkxëtë ma ja David ënäty jam nyëjkxtën ets jyänty pyokyë ets jyänty tyuk'aka'tstukyë tsaa.

14Ko ja ënä'ämpë ets ja ja'ayëty mëti'ipë mëët nyëjkxtën jam jyajtë ma ja Jordán mëj nëëjë, tëë ënäty yajxon y'ënu'kxëtë paaty ojts jam wyimpo'kxnaxtë.

15Ënät ja Absalón kyajpntëjkëy mëët tëkokyë ja Israel ja'ayëty ets ja Ahitófel.

16E ja Husai, ja David ja myëku'uk, ojts näjyëtu'un ënätyë tjëjpaatë'ëky ja Absalón ets tyëjkëy yaxpë jojkpë: Tëë ja yajkutujkpë jyä'ty, tëë ja yajkutukpë jyä'ty.

17Ënät ja Absalón yajtëëwë: ¿Jëtu'un mijts ja m'oyjot m'oywyinma'any xyajnikëxë'ëky ma ja mëku'ukën David mëti'ipë m'oyjya'apënë? ¿Wi'ix ko të xykyapanëjkxy?

18Ka'ap tjëkyepy, jëtu'un y'ëtsooy ja Husai, jä'ä ko kopkpëky koos jam nwë'ëmëty ma ja ënä'ämpën mëti'ipë ja Wintsën të twin'ixyën ets mëti'ipë ja naax kajpn tyukjotkëtäkpyën.

19Ets näjyëtu'un ënät pën ëjts yë'ëjës nmëtuumpy ja wintsëntëjk, yë'ëjës nmëtunäämpy ja mëj ënä'ämpë ja myaank. Paaty yam mijts n'ënëëmë ko nmëtuna'any jëtu'un tääjës ja mteety ojts nmëtunyën.

20Ok ja Absalón tyajtëëy ja Ahitófel: ¿Wi'ix miitsëty m'ëna'antë tii mëpaat ntu'unëm?

21Ets ja Ahitófel t'ëtsooy ja Absalón: Mëëtko'knë yë to'oxytyëjkëty mëti'ipë yë mteety ijty myëët'ajtypyën, jampë të tyajwë'ëmyën tëjk këwent'ajtpë ma ja kutujkëntëjkën. Jëtu'unts ja ja'ay tnijawëtëty ko mijts tëë yajxon xymyëtsiptsoony yë mteety, jëtu'un'äämpy ja ja'ayëty ni'ikyë mmëjwa'kpätëtëty mëti'ipë mpukajpxëyëpën.

22Ënät ojts tu'uk yë tëjk tnikämtë jap tëjkkëjxy mëti'ipë tyukni'oytyu'unëtyën yë Absalón ets jap tmëëtko'knëty ja to'oxytyëjktëjk mëti'ipë ja tyeety të tmëët'atyën ets ni'ëmukë ja ja'ay t'ixtëty;

23jä'ä xëëw, ko ijty yë ja'ay tii tyajtëwtë ja Ahitófel, jëtu'un ijty nyäxy tä pën tii yë Tios tyajtëyën; jä'ä ko yë Ahitófel mëj'äämpy yë ja'ay jyëkyepyë, paaty yë David mëj'äämpy muum nyäxy ets Absalón mëët yë'ëkyëjxm ko ja Ahitófel jyamëty.

2 Samuel 17

1Ok t'ënëmaay yë Ahitófel yë Absalón: Mooykyës nimajkmäjtsk mil yë tsiptuunpë ets ya'atë ux nëjkx n'ixta'atës yë David.

2Jääjës mëtëy ntukja'ta'any ma ënäty yajxon të y'ënu'kxën ets ma ka'ap tii tuna'anyën; yajxonës n'ëk'ëtsë'ëkëtëty mëët ja ja'ayëty mëti'ipë jam mëët yajpaatyën ets kyäkta'atëty. Yi'iyës nyaj'ookankojpy yë ënä'ämpë ets ka'ap wiinkpë,

3täätsës n'ënëëmëja'any yë mayjyä'äy wä'än min mëët mijts tkajpx'oyëtë ja tsip, jëtu'un tä yë ja'ay mëti'ipë naanpëkëtyën tkajpx'oyëtën yë jyotmay. Jä'ä ko mëti'ipë

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

mijts mtsojkpyën yë'ë ets y'ookëty tu'uk je'eyë ja'ay ets nitëkokyë wä'än akujk jotkujk tjuuky'atë.

4Ya'atë winma'any oy ojts tmëtoy ja Absalón ets näjyëtu'un ja mëjja'aytyëjkëty.

5E ja Absalón ojts tmëkäjpxy ja Husai mëti'ipë arquitë ja'ayën ets tnikajpxëty wi'ix yë'ë y'ënaanpë.

6Ko ja Husai jam jyä'äjty ma ja Absalonkën, ënät ja Absalón y'ënëmaayë: Yë Ahitófel ya'atë winma'any të tyäky, ¿wi'ix mijts m'ënaanpë, oy ntu'unmëty ëkë oy ka'apë?

7Tä ja Husai y'ëtsooy: Tyam, tääpë winma'any mëti'ipë yë Ahitófel të tjayäkyën ka'ap myëtëyëty.

8Mijts wa'ats xynyijawë ko yë mteety ets jyä'äy jotmëk yë'ëjëty; tyam yajxon jam jyottoyëtë tä tu'uk yë uk'iinpën ko muum yë myëku'uk t'a'ijxnaxy. Ets näjyëtu'un yë mteety wa'ats yë tyäty nyijawë wi'ix yë tsip tyunyën, tyam m'a'ijxëp xyij jam myaanaxyë ma ja myëku'uktëjkënë.

9Yu'utsy ja jam muum y'ity aankjoty ëkë muum tsaajoty. Pën mëpaat tyam y'ëkmëmayëty, ka'ap xywyinjawëty oy ko xymyëtoowpaatëty tëë kanaak ja mja'ay nya'o'knë ets ko ka'ap të myëta'aktë.

10Yë'ëpaat yë ja'ay mëti'ipë näjya'awëyëpën jotmëk, jëtu'unpë myëkëtyën tä tu'uk yë kaa jëyujkën; nëjkxëp ja wyinmaaytyëkatsy, jä'ä ko yë ja'ayëty nyija'awëtyëp ko yë mteety tsip'ixy ets aakjëtu'un yë tsyiptuunpëtëjk.

11E mijts mëti'ipë ntukwinjawëjäämpyën, mëti'ipë jeexyë mëpaat xytyunyën, nikë yajmujkta'a tëkokyë yë ja'ay mëti'ipë jam tsënaaytyëpën Dan ets jampaat Beerseba, ko yë'ëjëty nyämyukëtëty yajxon ënäty nimay nyäpyatënëtë jëtu'un tä yë nëë ajinën ets mijts kë'ëm ya'atë tsip mtimwyinwowëp.

12Jëtu'unts ja mteety ajotkumonë ntukja'ajtmëty oy ënäty myaajëty muum yajpaaty. Jëtu'un nëjkx ntukja'ajtëm tä myaanikyën; nitu'uk pën kyawë'ëmëty juuky, ni yë mteety ets tsyiptuunpëtëjk.

13Oy muum kajpnjoty jyanäyu'utsëtëty, tëkokyë yë Israel ja'ayëty nëjkxëp tmënëjkxta'atë tejpxy ets kepy, tsaajëty ets njijtä'ämyëty ja naax kajpn ma ënäty të nyäyu'utsyën, wa'ats nëjkx jap muum n'ijxta'ayëmë winë, nitu'uk ja kepy tsaa kyawë'ëmëty.

14Absalón ets tëkokyë yë Israel ja'ayëty ojts tkajpxmuktë ko oy ni'ik tmëtoowtë ijxtëm ja Husai myäy tyäjyën ets ijxtëm të tuknipëjktaakën këtiinëm jyëtu'unëty ja Ahitófel. Ja Wintsën ënäty jëtu'un të tnipëjktaakë ets tjo'opanë ja Ahitófel ja wyinma'any mëti'ipë jeexyë tuunpën, mëët ko ënäty jä'ä t'ëyo'onmo'oja'any ja Absalón.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

15Ënät ja Husai ënätyë tuk'ëwa'anëy ja teety Sadoc ets ja teety Abiatar mëti'ipë ja Ahitófel të tukmëwë'ëmyën ja Absalón, ets näjyëtu'un ja mëjja'aytyëjkëty Israel ja'ayëty ets näjyëtu'un ja David ja myëjja'aytyëjkëty.

16Ets yajtuk'ëwaanëty ja David ënätyë këtiipë jam tsyuunaxëty të'ëts'itjotm ma jyoyëtyën nikë wä'än tninaxy ja Jordán nëë jamtsow awinm këtiipë ja ja'ay yaj'ookëtëty mëët ja tsyiptuunpëtëjk.

17E jä'ä ko yë Jonatán ets Ahimaas tam ënäty yajpaatë ma En-roguel kajpnën, ka'ap tjëkyepy pyëtsëmëty këtiipë ja ja'ay y'ixëtëty, ënät tu'uk ja to'oxytyëjk mëtuunpë nyimiinëtë mëti'ipë tuk'ëwa'anutyääyëtën winë, tääts ënätyë tsyo'ontë ets tukmëmëtyaktë ja David.

18E ojts tu'uk yë pi'k ëna'k y'ixëtë mëti'ipë tyuk'ëwa'anëyën ja Absalón. Ënät ja Jonatán ets Ahimaas tyëjkëtyë pe'tym ye'epyë ets jyajtë ma Bahurim ja myëtëjkën, jam tu'uk ënäty yë jut tëjk'ëkë'ëm jap poj'am tyëjkëtyë.

19Tä ja Bahurim ja tyo'oxytyëjk tku'ëkëëy ja jut, jam t'o'oxtëëy yë triikë pu'uxm ets ka'ap yaj'ixy tii jap.

20E ko ja Absalón ja jyä'äy jyajtë, ënät tyajtëëwtë ja to'oxytyëjk: ¿Ka'ap të xy'ixyë ma ja Jonatán ets ja Ahimaasë? Yaa të nyaxtë, jëtu'untsow të nyëjkxtë tu'knëë'aaw, jëtu'un y'ëtsoowëtë ja to'oxytyëjk. Tää ja Absalón ja jyä'äy ojts nyëjkxtë matsow ënäty të yajtuk'ëwaanëtën, e kajts tpatë tää ojts tyimwinpijnëtë jatëkok jam Jerusalén.

21E yë Ahimaas ets Jonatán je'eyë t'ijxtë ko tëë nyëjkxtë ja Absalón ja jyä'äy ënät jap pyëtsëëmtë jutjoty ets pëyi'ikyë ojts nyëjkxtë tuk'ëwaanëtë ja David mëti'ipë ënäty të tnijawë'atën; tä t'ënëmaaytyë ja David ets poj'am pyëtë'ëkëty wä'än tninaxy yë Jordán nëë ets jamtsow awinm nyëjkxëty jä'ä ko yë Ahitófel tëë ënäty tkajpxtë'ëy ko tukjata'antë ja David.

22Ënät ja David mëët ni'amukë ja jyä'äy, tsyiptuunpëtëjk pyëtë'ktaaytyë ets ninajxtë ja Jordán nëë. Ko xyiinyëy komjëpom tëë ënäty tuknajxta'atë ja Jordán nëë.

23Ko ja Ahitófel t'ijxy ko ja wyinma'any ka'ap të tyuny, tää tniwë'ëny tnijujky ja jyëyujk ets ojts nyëjkxnë ma tyëjkën, jam ma ja nyaax kyajpnën ma ënäty të myinyën naaxwiiny. Ko tyajwintu'upëjktaay ja jyotmay jampë ma jyëën tyëjkën, tä nyäyaj'o'kë. Jëtu'un y'oky ets jam nyaaxtëjkëy ma ja tyeety nyaaxtëjkëyën.

24Tää ojts David jam jyä'ty Mahanaim ma Absalón jam näjyëtu'un tuknajxpën yë Jordán nëë mëët yë tsyiptuunpëja'aytyëjk Israel ja'ayëty.

25Absalón yë'ë ënäty të tuknipëky yë Amasá ets yë'ë tniwintsën'atëty ja tsiptuunpë ja'ay. Jëtu'un tä jeexyë yë Joab yë'ë tyunyën. Amasá jä'ä ijty tyeety xyëëwajtyp Itra, Ismael ja'ay. Yë Itra ojts tmëëtsëënë yë Abigail, Nahas yë nyëëx yë'ë myëkä'äx yë Sarvia, Joab yë tyaak.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

26Absalón mëët ja Israel ja'ayëty ja tsyiptuunpëja'aytyëjk jam ojts nyäpyëjkta'akëtë Galaad y'itjotm.

27Ko yë David jam jyä'äjty Mahanaim, kanaak ja'ay myiintë mëti'ipë jëjpye'eytsyoowëtën ets y'ëxajëtë; miin yë Sobi, Nahas yë myaank mëti'ipë jam tso'onpën Rabá ma Amón y'itjotmën; miin näjyëtu'un yë Maquir, myaank yë Amiel, jampë kyukajpnëty Lodebar ets miin yë Barzilai mëti'ipë kukajpn'ajtpë jam Roguelim, Galaad y'itjotm.

28Ya'atë ja'ayëty mëti'ipë nyimiintën yë David ojts tmëmintë maapäjn, apëjk atu'unën mëti'ipë pujxnën ets mëti'ipë naaxën; myëmiintë yë tsajpmok, cebadë, tsajpmokway; mëjxëjk, mutskxëjk, ujtspajk të'ëts ets lentejas.

29Ojts näjyëtu'un tmëmintë uuxpa'ak, quesë mëti'ipë yajpëtsëmtëpën ma tsajpkaajën ets ma kupixynyën ets ja David kyäytyëty y'uuktëty mëët ja mayjyä'äy mëti'ipë të pyaminyën; jä'ä ko yë'ë pyanajtsja'awëtyëp ko këjää të ye'eytyë jam të'ëts'itjotm ets ko mëk'ënu'kxë tyuktëkë ets yuu tëëtsë.

2 Samuel 18

1Ojts ja David t'ijxmujkta'ay ja tsyiptuunpëtëjk ets ojts tpëjkwa'kxta'ay tu'kmiljatyëty ets mëko'pxjatyëty, ma tu'kpëkyjätyën aak pyëjktaktaay ja nyiwinye'epyë.

2Ojts tu'kpëky tkäjxë'ëky mëti'ipë ja Joab wyinye'epyën ets wiinkpë tkäjxë'ky mëti'ipë ja Abisai wyinye'epyën, yë myaank yë Sarvia, y'uty yë Joab ets wiinkpë tkäjxë'ky mëti'ipë yë Itai wyinye'epyën, jampë tsyoonyën Gad. Ets tëkokyë ja tsiptuunpëtëjk t'ënëmaaytyääy: Ëjts yam kë'ëm tim nëjkxaanp tsiptuunpë mëët miitsëty.

3E yë'ëjëty tyaa y'ëtsoowtë: Ka'ap, ka'ap y'oy'atëty ets ënä'ämpë kë'ëm tsyoonëty, jä'ä ko yë mëtsip jëtu'un yë wyinmay ko ëëtsëty oyës nkä'äktëty, ëkë n'ooktëty ntëkoytyëtyës ka'ap nëkooyë mëj tjawëja'any; tii tëy ko tyaj'ookëty ja mëti'ipë ënä'ämpën jëtu'un tsyoowpaata'any tä jeexyë ëëts nimëkoxk mil ëkë nimajk mil n'ooktën. Paaty nikë oy ko mijts Wintsën mwë'ëmëty ets jää je'eyë xykyäxëty yë ja'ay ko ënäty jam jyaaktsokyë.

4Jëtu'unës winë ntuna'any ijxtëm miits m'ëna'antë, oyës nwë'ëmëty, jëtu'un y'ëtsooy ja ënä'ämpë. Ënät je'eyë t'awa'ktuty ja tu'u ets ja ja'ayëty nyajxtë mëti'ipë nëjkxtëpën tsiptuunpë, tam ja mëti'ipë nimëko'pxjaty të yajkexyën ets tam mëti'ipë nimiljaty të yajkäxtën.

5Ojts yë David, mëti'ipë ënä'ämpën, t'ënëëmë yë Joab, Abisai ets Itai ko mëk t'ixtëty ets ka'ap wi'ix tuntëty yë Absalón, ko jëtu'un yë David y'ënäny ojts yë ja'ay tmëtoowta'atë.

6Ënät ojts tsyoontë ja ja'ayëty tsiptuunpë ets mëët tsyiptuna'antë ja Israel ja'ayëty. Jam nyäpyatëtë ma tu'uk ja yuukjotën mëti'ipë nyitënääpyën ja Efraín,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

7ja Israel ja'ayëty ka'ap myëtaktë ko mëët tsyiptuuntë ja David ja jyä'äy. Yajxon ojts may y'o'knëtë, jä'ä nyiwinë'ajty ni''i'px mil mëti'ipë o'kën.

8Ja tsip yajxon ojts myëktaknë mëjwiin këjää jä'ä xëëw, ja yukjot ni'ik ja ojts yaja'ay'o'knë këtiinëm jyëtu'unëty ja tujn pujxn.

9Yë Absalón ajotkumonë ojts twinkuja'të ja David ja jyä'äy, jëyujkkëjxm ënäty myiny. Ënät ja jëyujk y'äämtyëjkëy jam xojjotm ets ja Absalón tu'uk ja xoj kepy xe'enty y'akajptujkë yo'knkëjxm, jam ojts wyi'imy pojjotm jä'ä ko ja jyëyujk ojts pya'atye'eytyu'utyë.

10E ojts tu'uk ja ja'ay t'ixy ko ja Absalón tam tyiiynyë kepy xye'entykyëjxm ets tuk'ëwa'anëy ja Joab, t'ënëmaay: Tëës yë Absalón n'ixy tam xim tyiiynyë ma kepyxye'entyën.

11Ets ja Joab y'ëtsoowë: Pën tëë xy'ixy, ¿wi'ixts ko ënätyë të xykyatukupëky yë jyä'ä? Tëë jeexyë nmëjuy ets ëpëky jeexyë tu'uk yë pujxpo'owëën të nmo'oy.

12E ja ja'ay tyaa t'ëtsooy ja Joab: Oy jeexyë mijts xyjyatimmyëjuupyës, ëjts ka'apës nëkoo nyaj'ookëty mëti'ipë yë David myaank'ajtypyën, mëti'ipë nkutuunk'ajtëmën. Tëë wa'ats yajmëtoy ko yë yajkutujkpë të m'ënë'ëmxëty mijts Abisai ets Itai ko mëk xykyëwent'atëty yë Absalón.

13E koos jeexyë ëjts të nyaj'o'kpë, nëkoopë jeexyë näjyotmaynyipëkyës, jä'ä ko yë yajkutujkpë ënätyë winë tnijawë, mijts yam jeexyë xy'ëknikajpxtutnësë.

14Nëjkx, ka'ap yam je'eyë nmëëtmëtya'ka'any, jëtu'un y'ëtsooy ja Joab; ënät tëkëëk tkoonë'ky ja tsujkn u'unk ets tukmoxmëka'tsëy ja Absalón, jam ma jyuukyjotën jaakjuukynyëm ënäty jam tyiiynyë xojkëjxm ma ja kepyxye'entyën.

15Ënät myiintë nimajk ja Joab ja tyuunpë ets tjaak timyaj'o'këtaktë.

16Ets ja Joab ojts tni'ënä'ämë ets tukxu'uxtëty ja tsajpkaawaj, ko tmëtoowtë tä ja David ja jyä'äy t'ëxmajtstë ja myëku'ukëty Israel ja'ayëty, jä'ä ko yë'ë ja Joab nyikajpx ets ja tsip xyäämëty.

17Tä ja Absalón ja nyini'kx ojts jap jutjoty t'ajëpipëtë mëti'ipë ënäty jam yuukjotmën, jamts tu'uk ja mëjtsaawääpy tyajpëtë'ktë, ja Israel ja'ayëty ojts ja kyäkta'atë, jam nyëjkxtaaytyë ma tyëjkëtyën.

18Ko ënäty ja Absalón jyuuky'ätynyëm, ojts tu'uk tni'ënä'ämë ets yaj'oytyunëty yë tsaapotsy, tam ja yajpaaty ma ja joyjyotën mëti'ipë yë yajkutujkpë jyä'ä'ajtypyën ets jëtu'un txëëwmooy tä yë'ë txëëwatyën, jä'ä ko ja Absalón ka'ap ijty yë y'u'unk tii, e tyampaat tääpë itjot jä'ä yajtijy Absalón tsyaapotsy.

19Ënät yë Ahimaas, yë myaank yë Sadoc, t'ënëmaay yë Joab: Tyam yë mëyajtën npëjktsoy ets xy'ëwa'atsëty yë ntu'ujës, wä'änës nëjkx yë yajkutujkpë n'ëktuk'ëwaanë ko tëë ja myëtsip y'ooky, ma ja Wintsën të yaj'ëwaatsëpëtsëmyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

20E ja Joab tyaa y'ëtsoowë: Ka'ap myijtsëty tyam mpaatyë ets xytyuk'ëwaanëty ja yajkutujkpë; jää jëna'a mpatëpëty, jä'ä ko mëti'ipë të y'ookyën, yë'ë yajkutujkpë myaank.

21Joab yë'ë ojts tuk'ëne'emy tu'uk yë Etiopíë ja'ay ets yë'ë tmënëjkxëty ja ayuk ma ja Davidjën, jëtu'un t'ënëmaay: Mijts nëjkx ma ja yajkutujkpën ets xy'ëwaanëty ja mëti'ipë të xy'ixyën. Tä ja Etiopíë ja'ay wyintäky nyaaxkooy, tyaj'ixyë ja näywyinkutsë'kën ma ja Joapën ets tsyo'ony pëyi'ikyë.

22E ja Ahimaas ni'ikyë ja y'ënaan'ëtë'ëtsy: N'ëknëjkxyës ëjts. Tääts ja Joab y'ëtsoowë: ¿Wi'ixën ko mijts ntimnyëjkxa'any u'unk maay, kajts jam tii mo'oja'anyë yë yajkutujkpë ko jëtu'unpë ja aaw ayuk xymyëja'tëty?

23Wä'än t'ixy, minës n'ëknëjkxy pëyi'ikyë, jëtu'un y'ënäny ja Ahimaas. Nëjkxës, pën oy mtimnyëjkxa'any, tä jëtu'un y'ëtsoowë ja Joab. Ënät ja Ahimaas pëyi'ikyë jam tsyo'ony ets ojts nyijkxy tu'kjoyjot, wyinnajx ja Etiopíë ja'ay.

24Ja David tam ënäty y'u'unyë tëjk'ëkë'ëm, ma ja kajpn yajnitëkën, ja mëti'ipë këwent'ajtpën ets käjpxyajkpën tëë ënäty jam tëjkëjxm pyety maatsow ja tëjk'aaw yajnitëkën. Ko y'ijxë'ky, ënät t'ijxpaty ko tam tu'uk ja ja'ay myiny jëkäm pëyi'ikyë,

25ets tuk'ëwa'anëy ja yajkutujkpë mëk. Tä ja yajkutujkpë yajtëëwë: Pën atu'uk myiny, oy aaw oy ayuk yajmiinpy: Tam ënäty ja ja'ay wyinkoonë,

26ënät ja wiinkpë t'ijxpaty ko tam pëyi'ikyë myiny ets tuk'ëwa'anëy ja mëti'ipë jap ja tëjk'aaw kyëwent'ajtypyën: Tam wiinkpë ja'ay myiny pëyi'ikyë. Nen oy aaw oy ayuk ënät yajmiinpy, jëtu'un ja yajkutujkpë y'ëtsooy.

27Ja japë tëjkëjxy y'ijxke'ekyën mëti'ipë ayuk yajkpën, tyaa jyaak'ënany: Mëti'ipë jëyëjp miinpën jëtu'unës n'ixy jä'ä yowë Ahimaas, yë Sadoc yë myaank. Yë'ë, oyjyä'äy yë'ë, oy aaw oy ayuk yë yajmiinpy, jëtu'un ja yajkutujkpë y'ënäny.

28Ko ja Ahimaas jam jyä'äjty ma ja yajkutujkpën, ënät wyintäky nyaaxkooy, tyajnikëxë'ëky jëtu'un ja näwyinkutsë'ëkë ets t'ënëmaay: Kënu'kxy nyaxëty yë Wintsën yë myëjxëëw, mëti'ipë mijts yajkutujkpë m'ëwtajtypyën, jä'ä ko tëë tjëpëky tjëtuny ja mëti'ipë m'ixjëtijt mpajëtijtëpën.

29¿Wi'ix jam ja Absalón oy mëk yajpaatyë? jëtu'un ja yajkutujkpë y'ënäny. Ets ja Ahimaas y'ëtsooy: Ëjts koos jam të xymyëkäjpxy yë Joab ets yaa të xykyexyës, ënätës të n'ixy mayjyä'äy jam y'ëkmujknëtë, je'eyëp ko ka'apës të nijawë tii jëtu'un ënäty të tyuny të jyätyë.

30Ënät ja yajkutujkpë y'ënëmaayë: Xii ëwxitnëm, tääts ja Ahimaas jam ëpëky nyaaxwä'ky.

31Ënät näjyëtu'un jyä'äjty ja Etiopíë ja'ay ets y'ënäny: Ëjts oy aaw oy ayukës nmëmiinpy nyajmiinpy ma mijtsën Wintsën, mëtoow'it: tyam tëë yë Tios tuny yë

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

mëyajtën ma mijtsën, ko të tjëpëky të tjëtuny ja mmëtsip mëti'ipë ënäty ka'ap m'ixa'anyën.

32Tä ja yajkutujkpë tyajtëëy ja Etiopíë ja'ay: E yë Absalón ¿oy mëk yajpaatyë? Tä ja Etiopíë ja'ay y'ëtsooy: Jëtu'un jeexyë jyajta'atë tëkokyë mëti'ipëjaty myëtsip'ajtëpën yë Wintsën tä tääpë mmëtsip të jyätyën.

33Ënät ja yajkutujkpë ojts jyoot'amutskë ets pya'tëjkëy jap këjxy ma ja tëjkën mëti'ipë yajpatpën jap ma ja tëjk akajkopkën ets tyëjkëy jëëpyë yaxpë. Jëtu'un jap nyäxy tyëkë ets y'ënä'äny: Absalón, u'unk maay. Absalón, u'unk maay. Nikë oyës jeexyë ëjts të n'ooky ets ka'ap myijtsëty. U'unk maay, Absalón, u'unk maay.

2 Samuel 19

1-2Ko ja ja'ay tnija'awëtyë ko ja yajkutujkpë wiinkëm ja y'u'unk Absalón tpa'ëyoownë ets tnijëëy tniyäxnë, ënät ojts ja Joab tuk'ëwaanëtë. E jëtu'un'äämpy ja mëti'ipë ënäty tyijtëpën jeexyë ja yajkutujkpë tukxoontä'äky mëët ko të myëta'aktë, monyëtukyë ojts y'awinpity.

3Yë'ëpaat ja tsiptuunpëtëjkëty mëti'ipë ënäty ojts të tsyiptuntën, ayu'utsy ame'tsyë jyaaktëjkëtyë kajpnjotm: Mëët ja tsëtyu'un oy wi'ix jyaak ja'ajtë jam kajpntum jëtu'un tä jeexyë muum ja myëtsip ka'ap të yajmëta'akëtën.

4E ja yajkutujkpë tyam ja ni'ikyë nyäwyinmäx nyäwyimpo'tëpë mëët ko ja myaank tjantynyiyä'äxy ets mëk jyänty'ënä'äny: Absalón, u'unk maay; Absalón, u'unk maay, u'unk maay.

5Ënät ja Joab ojts tninëjkxy ja yajkutujkpë jam ma ja kutujkëntëjkën ets t'ënëmaay: Wintsën, mijts ni'ikyë yë mtuunpëtëjk tsëtyu'unmëët të xyajwë'ëmy, mëti'ipë të tnitsiptuntën ets mijts mtso'okëty ets tsyo'oktëty ja m'u'unk m'ëna'k ets ja m'u'unk mto'oxytyëjk.

6Tyam ënät yajja'akyukë ko yë yajkutujkpë ka'ap tyajtsoowpaaty wi'ix ja tsyiptuunpë wintsën ets ja myëkutuunk myëmay myëtajyën, yë'ë y'oyjya'ap mëti'ipë mëtsip'ajtëpën ets myëtsip'ajtyp yë'ë mëti'ipë oyjya'awëyëpën; tyamës nja'akyukë ko yë yajkutujkpë yë'ëtëm të tjatsoky jeexyë yë Absalón jyuuky'äty oy jeexyë ëëtsëty të n'o'kta'atë.

7Yë'ë yam mpëjktsowäämpy mijts yajkutujkpë ets mpëtsëmëty tëja'p, xymyëkajpxëty ja mtsiptuunpëtëjk ets xyajjotkujk'atëty, jä'ä ko pën këtii jëtu'un xytyuny ëjts yajxonës yam ntimnyikäjpxy mëët yë Wintsën yë xyëëw, ya'atë tsu'um nitu'uk yë ja'ay mka'oyjyawëja'anyë. Ko jëtu'un jyatëty kyëpätëty jaakni'ik jotmay ënäty këtiinëm ja mëti'ipë të xypyääty të xy'ixyën tyimpa'tkë'p'ajty ets tyampaat.

8Ënät ja yajkutujkpë ojts pyëti'iky ets ojts nyijkxy jam ma ja kajpn yajnitëkën. E ko ja mayjyä'äy yajtuk'ëwa'anëtyë ko tam ja yajkutujkpë y'ëwxity jam kajpnpë'am, ënät

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

ojts jam nyäwya'k jam myiinta'atë. E ja Israel ja'ayëty tëë ënäty kyäkta'atë ets të nyëjkxta'atë ma tyëjkëtyën.

9Kajpn apëtsëmy aakyë'ë ja'ay nyikajpx nyimëtyaktëp ets y'ëna'antë: Yë yajkutujkpë David, yë'ë ojts xyaj'ëwaatsë pëtsë'ëmëmë ma ënäty ëxëëk yë filistejë ja'ayëty xy'atsë'k xy'aja'awëmën, e mëët ko yë Absalón nëkoo yajjotkëjxpë tääts kwanë ja nyaax kyajpn të t'ëxmatsy.

10E ja Absalón mëti'ipë ojts njatuknipëjkëmën ets jeexyë yë'ë yajkutuky, tëë ja y'o'knë jam tsipjotm. ¿E tyam tii n'ëwxijtëmë ko ka'ap nyajwinpijtëmë jatëkok ja David?

11Ya'atë käjpxy mëtyä'äky mëti'ipë ënäty tu'kkajpn yajmëtoopën ojts jampaat yajnijawë ma David ja kyutujktaknën. Ënät ja David tkäjpxynyikejxy ja teety Sadoc ets Abiatar, t'ënëmaay: Mëtya'aktë miitsëty mëët yë mëjja'aytyëjkëty mëti'ipë Jadá ja'ayëtyën ets yajtëwtë tiitën ko tyajpo'oxtë etsës jatëkok nwinpitëty maas yë nkutujktaknën.

12Ënëëmëtë ko ka'ap y'oyëty ko yë'ëjëty oknëm y'ëna'antëty etsës nwinpitëty maas yë nnaax nkajpnën, njëëky nmëku'ukës yë'ëjëty, wä'än tmëmay tmëtajtë.

13Ojts näjyëtu'un tni'ënä'ämë ko t'ënëëmëtëty ja Amasá: Mijts njëëky'äjtyp nmëku'uk'ajtyp yë'ë, paaty yam n'ënëëmë ko mijts jëtu'un ënät ja Joab mkutëjkënëp, ma xywyintänëtyën ja tsiptuunpëtëjk. E pën ëjts ka'apës npatuny ja n'aaw n'ayuk yë Wintsën yë'ëjës nëjkx xytyiytyuny.

14Jëtu'un ojts tyajjotuky ja Judá ja'ay ets tu'ukyë y'ënaantaaytyë ets ja David wyimpitëty mëët tëkokyë ja tyuunpëtëjk.

15Tä ja yajkutujkpë jam tsyo'ony, mëët tëkokyë ja jyä'äy ets jam jyajtë ma ja Jordán mëjnëëjën. E ja Judá ja'ayëty jam ojts nyëjkxtë Guilgal ets ja David tputëkëja'antë ma jam tuknaxa'anyën ja mëjnëë.

16Näyjyëtu'un ja Simí, ja myaank ja Guerá, yë Benjamín yë jyä'äy, jampë tsyëënën Bahurim, ojts pojën tsyoony mëët ja tyuunpëtëjk, tu'ukyë mëët tpatso'ontë ja Judá ja'ayëty ets tjëjpye'eyë'ëka'antë ja David.

17Jä'ä ja ja'ay ënäty pyanëjkxyë nitu'kmil, yë Benjamín ja'ayëty. Ëpëky näjyëtu'un yë Sibá, ja mëti'ipë jam mëtuunpën ma ja Saúl ja jyä'äyën, tam ja y'ëna'këty nimajkmokx ets ni''i'px ja tyuunpë, yë'ë jam jëyëjp ja'ajtë ma ja Jordán mëjnëëjën, ok ja yajkutujkpë

18ets tuknajxy ja mëjnëë, tputëkëja'any ja yajkutujkpë ja y'u'unk y'ëna'k ets ja y'u'unk tyo'oxytyëjk ma ja mëjnëë jam tuknaxa'antën; jëtu'unts tmë'oypyëka'any ja yajkutujkpë. Tam ënäty ja yajkutujkpë tyimnëëtëjkënë, ko ja Simí twinkuwa'këy,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

19ets t'ënëmaay: Wintsën, tyam mijts n'amëtoy npëjktsoy ets këtii xyjyä'äymyätsëty ets xymyëjpëjkta'akëty oy ojts nmëtëkoy, ma ojts ëxaty n'ënëëmën ko jam Jerusalén mkäkpëtsëëmy. Këtii xyjyä'äymyätsëty ja npokyës,

20ix tyamës kë'ëm näjyawëty ko ojts nmëtëkoy, ijxtëm tyam xy'ixyën ëjts nikë jyëwiin jëyëjpës të ntsoony ma ja José y'u'unk y'okën jampë tsyëënëtën anëkëxmtsow ets mijts yaa njëjppaatë'ëky, mijts mëj ënä'ämpë.

21Ënät ja Abisai, ja Sarvia ja myaank ënätyë y'ënäny: ¿Këtii jëtäätën nyitëkëty y'ookëty yë Simeijë, mëët ko të tpoky ja yajkutujkpë mëti'ipë ja Wintsën kë'ëm wyin'ijxënë?

22E ja David tyaa y'ëtsooy: Ya'atë ka'ap miitsëty mpaatëtë, miitsëty Sarvia y'u'unk y'ëna'k. ¿Wi'ix ko xyjyëjpkukajpxëtës? Ëjts wa'atsës nijawë ko ëjts yajkutujkpë'ajtp ma Israel kajpnën, tyam ni pën mëpaat kya'ooky.

23Tä ja Simí t'ënëmaay: ka'ap m'ooka'any.

24Ojts näjyëtu'un jyëjpaatë'ëkyë ja Mefi-bóset, yë Saúl yë myaank, maju'unëm yë David jam tsyo'onyën kajpntum ets jatëkok jyä'äjty. Yë Mefi-bóset ka'ap ënäty të kyë'ëpujy të tyekpyujy, nän ka'ap ënäty të nyäy'awaayjepyë, ni wyit ënäty të tkapujy.

25E ko jam jyä'äjty Jerusalén ets ja yajkutujkpë tjëjpaatëka'any, tä y'ënëmaay ja yajkutujkpë: Mefi-bóset, ¿wi'ix ko xykyapatso'onyës?

26Tä y'ëtsooy yë Mefi-bóset: Yë ntuunpës yë'ëjës ojts xywyin'ëëny, Wintsën. Ëjts jä'ä koos ntekymya'atëty paatyës ojts njatuk'ëne'emy ets jeexyë tu'uk ja jëyujk tniwëëny ets npatsoona'any, Wintsën.

27Yë'ë ojts xywyin'ëënyës, ma mijtsën mëj'ënä'ämpë. E mijts mëj'ënä'ämpë mëti'ipë jëtu'un tä tu'uk yë Wintsënën, yë'ë tun mëti'ipë m'ijxypyën ko myëtëyëty,

28ëjts mëëtës yë nteety n'ap ets n'u'unk n'ëna'k xynyitëjkëtyëpës ets n'ooktëtyës ma mijtsën mëj'ënä'ämpë, ëjts ni'ikyënëmës ojts xymyo'oy ja nka'ayënës n'ukënës ma mijts mkay m'uukyën. ¿Tyam tiijës njaaktimy'amëtowëp yë mëj'ënä'ämpë?

29Tä ja yajkutujkpë y'ëtsoowë: Ka'ap tii winma'any n'ëkpatnës, tëëjës nikäjpxy ets mijts mëët yë Sibá xyajwa'xtëty ja mnaax mkamëty.

30E ja Mefi-bóset tyaa y'ëtsooy: Wä'än yë'ë tmëwë'ëmta'ay yë naax kam. Yi'iyës ntukjotkujk'ajtyp ko yë yajkutujkpë tëë oy mëk jatëkok tyëjkja'të ma yajkutukyën.

31E ja Barzilai, jampë tsyoonyën Galaad, tëë ënäty jam jyëjptä'äky Roguelim ets tputëkëja'any ja yajkutujkpë ma jam nyëënaxa'anyën, jamts mëët nyäjyëkajpxa'anyë.

32Mëjja'ay ënäty oynyë, jä'ä jyëmëjt majkta'px. Mapaat ja yajkutujkpë y'ijtyën jam Mahanaim, yë'ë ojts winë tmooytyä'äy mëti'ipë nyi''ijtën, jä'ä ko yë'ë kumeenyjyä'äy ënäty oy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

33Paaty ja yajkutujkpë t'ënëmaay ja Barzilai: Pajaamkës jam Jerusalén, jam mijts nkëwent'atëty.

34E ja Barzilai tyaa y'ëtsooy: Ëjts jawäänës njaakjuuky'ata'any, nëkoopës njaaknëjkxëty jam Jerusalén mëët yë yajkutujkpë,

35majkta'pxës yë njëmëjtnë; ka'apës nitii n'ëkxu'kxja'awënë mëti'ipës njajë'kxypyën ets mëti'ipës nja'ukpyën; nän ka'apës n'ëkmëtoownë pën wi'ix ja ëëpë jya'ëwtë. ¿Ëjts tiijës yë Wintsën n'ëktukmëtunëp?

36Ëjts yi'iyës nimiimpy ets mijts mëj'ënä'ämpë mputëkëja'any ma ja mëjnëë xytyuknaxa'anyën, mijts mëj'ënä'ämpë nëkoopës jëtu'un xyjyaak'ënëëmë ko npanëjkxëty jam Jerusalén.

37Ëjts yi'iyës yam mpëjktsowäämpy yë yajkutujkpë etsës xy'ëwatsëty yë ntu'u wä'änës n'ëknëjkxy maas yë nkajpnën, jamës n'ookëty ets jamës naaxtëkëty ma jam kyo'knëtën ja n'aptëjkës. E pën jëtu'unts mtimy'ënä'äny, tyam tyaapë n'u'unkës ntukpakexy mëti'ipë xyëëwajtypyën Quimham. Oy yë'ë mpanëjkxëtëty, mijts yë mnija'ap wi'ix jam xymyëët'aty.

38Tä ja yajkutujkpë y'ëtsooy: Wä'än yë Quimham xypyaminyës ets tyamës jëtu'un nmëët'atëty tä mijts xytsyokyën. Ets tëkokyë tiijës mijts xy'amëtoop, tyam nmo'ojëty.

39Tëkokyë ja ja'ayëty ojts ja Jordán mëjnëë tuknajxta'atë. E ko ja yajkutujkpë ojts tuknajxtaaynyë ja mëjnëë, ënät ojts mëët ja Barzilai nyäjyëkajpxënë. Jëtu'un'äämpy ja Barzilai ojts jam nyëjkxnë ma kyajpnën.

40Ja yajkutujkpë jam ojts nyijkxy Guilgal, tam ja Quimham pyanëjkxyë ets tëkokyë ja Judá ja'ay ets näjyëtu'un kujkwä'kxy ja Israel ja'ayëty.

41Ënät ni'ëmukë ojts tninëjkxtë ja yajkutujkpë ets t'ënëmaaytyë: ¿Tii ko yë Judá jyä'äy, mëti'ipë ëëts nmëku'uk'ajtëpën yë'ë tyimjä'ä'atantëp ja yajkujkpë ets yë'ë timtyu'uwinwowa'antë ets tyajnëënaxa'antë ja yajkutujkpë mëët ja y'u'unk y'ëna'k ma ja Jordán nëëjën?

42Ënät tëkokyë ja Judá ja'ay yujk'ëtsoowtë: Jä'ä ko yë yajkutujkpë ntimmyëku'uk ëëts yë'ëjëty. E miitsëty ka'ap tjëkyepy nëkooyë ntimjyootanpëktëty. ¿Käjxë yam tii yë yajkutujkpë mpëjkëtës ets ënät ëëts yë'ë një'kxtë mpëktë, ëkë tëëtëm ëëts yam tii n'ëkpaat n'ëk'ixtë?

43Tä ja Israel ja'ayëty y'ëtsoowtë: Ëëtsëty xypyatëp ni'ik etsës yë yajkutujkpë nmëtuntëty këtiinëm miitsëty ets ko mpatëkëja'anmëty ma tikts aats yajmëët'atyën, ëëts kä'äxkopk yë nteety'ajt n'ap'ajtëpës, miitsëty utymyës yë'ëjëty. E paaty ënät, ¿tii ko miitsëty ëxkexy ëxwa'any xyaj'itës? ¿Ëk ja'amyätstë tii këtii y'ëëts'atë ojts jëyëjp n'ëna'antë ets yajkutujkpë wyimpitëty jatëkok ma ja nyaax kyajpnënë? E ko

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

jyëtu'un'ajnë, ja Judá ja jyä'äyëty ni'ik ojts yaj'ijxnëtë y'ëwa'antaknëtë ka'ap jyëtu'unëty ja Israel ja'ayëty.

2 Samuel 20

1Ojts jam tu'uk yë ja'ay jyuuky'äty mëti'ipë ëxëëk ja jyot wyinma'anyën, ma Benjamín yë jyä'äyën; jä'ä xyëëwajtyp Sebá, yë'ë y'u'unk yë Bicri jam ënäty näjyëtu'un yajpatpë Guilgal. Ënät ojts tëkok ja mayjyä'äy t'ëxëëk winkajpxë ets t'ënëmaay: Ëëtsajtëm, ka'ap nimaa ntuk'oy'ajtëm ko yë David yë'ë yaa y'ëne'emy ëkë yajkutuky, mëti'ipë yë Jesé myaank'ajtypyën, paaty yam miitsëty n'ënëëmëtë: Nikë nëjkxta'atë ma mjëën mtëjkëtyën.

2Ënät tëkokyë ja Israel ja'ayëty t'ëxmajtstaaytyë ja David ets ojts yë'ë tpanëjkxtë ja Sebá, yë myaank yë Bicri. E yë ja'ayëty mëti'ipë Judá jyä'äy'äjtypyën ka'ap ojts t'ëxmatstë ja yajkutujkpë, timpyatso'ontë jam ma ja Jordán mëjnëëjën ets tyimja'ajtë jam Jerusalén.

3Ko ja David ojts jam jya'ajnë ma ja kutujktaknën, jam Jerusalén, ojts tsuumta'ay ja to'oxytyëjk mëti'ipë ënäty jëtu'unyë je'eyë myëëttsënääpyën ets tyajku'ëtujky jap ma tu'uk yë tëjkën, yajxon ijx'ity këwent'aty; jap ojts jëtu'un jyaak juuky'atë ya'atë to'oxytyëjkëty, je'eyëp ko ka'ap ojts t'ëkmëët'ajnë. Jëtu'un ojts ya'atë to'oxytyëjkëty jap jyaak'itë ku'ooky tyo'oxyën, koonëm y'o'ktë.

4Tä ojts tëkok t'ënëëmë yë Amasá: Nëjkx winwoowmujkta'a yë Judá ja'ayëty ets ja tëkëëk xëëw yaa xyajmiinta'ajëty.

5Ënät ja Amasá ojts tjanty winwoowmujkta'ay ja Judá ja'ayëty, je'eyëp ko kanaak xëëw ojts t'aye'eytyääynyë.

6Tä ja David t'ënëmaay ja Abisai: Yë Sebá wä'än ënät ni'ik ja jotmay xytyuk'ijxmëty këtiinëm jyëtu'unëty yë Absalón. Paaty yam mijts ntuknipëky xytyu'uwinwowëty yë ntsiptuunpëtëjkës ets wiinkuwa'akë tääpë Sebá, këtiipë muum ja kajpn mëti'ipë ta'tspëkyën t'ëkjä'äpëjknëty ets xy'ëkukäkënëty.

7Ënät ja Queret ets peleteos ja'ayëty, mëti'ipë yë Joab tyu'uwinye'epyën ma tsyiptuntën tsyo'ontë jam ma ja yajkutujkpën mëët nitëkokyë yë tsyiptuunpëtëjkëty, yë'ë tu'uwinwoowëtëp yë Abisai ets nëjkx ja Sebá mëët tsyiptuna'antë.

8Ko jam jyajtë ma tu'uk ja tsaatunën jam Gabaón, jam yë Joab nyipëtsëëmë yë Amasá. Yë Joab yë'ë ënäty myënëjkxyp yë wyit mëti'ipë myëtsiptuunpyën ets ja yenypyujxn tam tmoxwëën'aty ka'ap yaj'ixy, je'eyëp ko ëpa'tkë'ëytsyow, je'eyë wäänjaty tniwintä'äky tääts poj'am tjuuty.

9Yë Joab yë'ë mëët yë y'a'oykyë'ë tmajtsë ja Amasá y'atsëjts ets tsu'kxa'any, tääts tyajtëëy: ¿Wi'ix jyäty kyëpety mëkä'äx?

10Amasá ka'ap niwi'ixtsow t'ijxy wi'ix ojts ja Joab ja yenypyujxn t'ëkëty jyuuty, ajotkumonë ojts yë Joab t'ëkëty tyukmoxmëtijë yë yenypyujxn ja Amasá, tääts ja

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

tyiinty y'ixjëtäjtpëtsëëmy. Jëtu'un ja Amasá y'o'ky poj'am, ka'ap ja Joab mäjtsk'ok nyixajë'kë. Ko jëtu'un y'o'këtäky, tääts ja Joab mëët yë y'uty Abisai jatëkok tsyo'ontë ets tpanëjkxtë ja Sebá, yë myaank yë Bicri.

11Ënät tu'uk yë Joab yë tsyiptuunpë jam wya'ak'o'oyëy ma ja Amasá ënäty të kyëtäyën ets y'ënäny: Pën yë Joab myëjwa'kpejtypyën ets David, wä'än tpajämy yë Joab.

12E yë Amasá tam ënäty kyatsojk ookynyëm jam tu'ukujkm, yajxon yë ne'pny të pya'tpëyë'këtyääyënë ma jap yäjtsjëtityën; e ko ja tsiptuunpë t'ijxy ko aakjam ja'ay wya'ak'a'awënëtë, ënät jam tjëwijtsy ets ojts tnipe'eny mëët tu'uk yë wit, tuk'awijtstuty jëtu'un ja tu'u.

13Ko jam tjëwijtsy ja o'kpë, tääts ja ja'ay nyajxtaaytyë ets tëkokyë aakjä'ä myëjwa'kpäjtaaytyëp ja Joab mëti'ipë pyapooytyëpën ja Sebá.

14Sebá ojts tuknajxta'ay ja Israel ja'ay ja kyajpnjot, tyimja'ajty jam Abel-bet-maacá; tëkokyë yë y'u'unk y'okëty yë Bicri, aakyë'ë myëjwa'kpäjtaaytyë ja Sebá ets tpatëjkëtyë jam mëj kajpnjotm.

15Ko ja Joab ja jyä'äy jam jyajtë Abel-bet-maacá, tä ojts tu'uk yë najxpäjn jam tyaj'oyëtë ma ja potsykyopkën ets ja kajpn tnitëkëja'antë ets tjajitantë ja potsy.

16Ajotkumonë ojts tu'uk ja to'oxytyëjk janty wijypyë këpetypë yujk'ëna'any mëti'ipë jap kukajpn'ajtpën: Mëtowtë, mëtowtë. Tuntë mëyajtën. Tun mëyajtën, ënëëmëtë yë Joab, wä'än yaa xynyiminyës yë'ëjës nmëkajpxäämpy.

17Ko ja Joab ojts wyinkony, ënät ja to'oxytyëjk yajtëëwë: ¿Mijtsëtën mxëëwajtyp Joapjë? Ëjts jëtu'un nxëëwajtyp Joab, jëtu'un y'ëtsooy ja Joab. Tääts ja to'oxytyëjk y'ënäny: Mëtoow'it mëti'ipë yam ntuk'ënëëmëjäämpyën. Oy, tyamës nmëtoow'itëty, jëtu'un y'ënäny ja Joab.

18Tä myëtyaktso'ony ja to'oxytyëjk: Tëëyëp jëtu'un ijty tyuny'äty, ko pën tii tnijawëja'any yi'iyë yajtëëwtëp yë Abel, tääts ijty winë yajnijawë.

19Ëëts yë nkajpnëty, oy jotkujk yë mëët nyäyaj'ityë oymyëti'ipë kajpnëty, ka'ap ni pën mëët tsyiptuny ma Israel kajpn yajpaatyën ets ya'atë kajpn mëj'äämpy näjyëtu'un y'ity. Je'eyëp ko tyam jëtu'un yowë yaj'ixy ko mijts xyajkutëkoyä'äny. ¿Wi'ix ko jëtu'unpë winma'any xypyääty ets xyajkutëkoyaanpë mëti'ipë kë'ëm yë Wintsën të tyajnaaxkëtä'äkyën?

20Tä ja Joab y'ëtsooy: Ka'ap jyëtu'unëty, ëjts ka'apës yam n'ëna'any nyajkutëkoyä'äny, ëkë ënät xit ko'ow ntuna'anyës.

21Ka'ap jyëtu'unëty, ëëtsëty yi'iyës n'ixtaaytyëp tu'uk yë ja'ay jam tsyoony ma Efraín yë nyaaxjotmën, jä'ä xyëëwajtyp Sebá, yë'ë nyipëtë'kpy yë yajkutujkpë David. Yi'iyës xymyo'ojëp etsës yam nëjkxtëty. Ka'ap tääpë wyi'ixëty, tyam ënät yääyë ma

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

potsykyopkën yajkukä'tsnaxëty yë kyëpajk, jää xy'ëxajëty, jëtu'un y'ëtsooy ja to'oxytyëjk.

22Ënät ojts ja to'oxytyëjk tukmëmëtyä'äky ja jyä'äy ya'atë ja aaw ayuk ets tukupëjky ja kyajpn, tääts tjanty yo'ktsujktutë ja Sebá ets tkuka'tsnajxtë ja kyëpajk jam potsykyëjxm, tä ja Joab jap ëpa'tkë'p t'ëxajëy. Ja Joab ënätyë ni'ënä'ämëy tukxu'uxtëty ja tsajpkaawaj, mëti'ipë myëtoowtën ja ja'ay ets nyëjkxta'atëty ma ja jyëën tyëjkëtyën ets ma ja nyaax kyajpnëtyën, e ja Joab jam ojts nyijkxy Jerusalén ets myëtya'aka'any mëët ja yajkutujkpë.

23Joab yë'ë ojts tmëwë'ëmy tëkokyë ja tsiptuunpëtëjk mëti'ipë jam yajpatëpën ma Israel kajpnën, e ja Benaías, yë Joiadá myaank yë'ë ojts twinkuwa'akë ja Queret ja'ayëty ets ja peleteos ja'ayëty ets tu'uwinye'eyëty ya'atë tsiptuunpëtëjkëty.

24Yë Adoram, yë'ë ojts yajtuknipëky ets yajja'aytyunëty ma ja atsipë ja tuunkën, yë'ë jääpyë ijt yë Josafat, yë myaank yë Ahilut.

25Yë Sevá yë'ë ijty kyujaaytyääpy winë, e yë Sadoc ets Abiatar yë'ë ojts tyeety'atë.

26Yë Irá, jampë tsyoonyën Jair, nän teety ojts y'ity ma ja David ja kyutujktaknën.

2 Samuel 21

1Ma ja David ënäty y'ëne'emyën, ojts jam yë yuu xëëw y'ity tëkëëk jëmëjt. Ënät yë David ojts yë Wintsën tuk'ëwaanë ets y'ëtsoowë: Yë yuu xëëwpaaty yë jyää'aty, jä'ä ko yë Saúl ojts nanëkoo may tyaj'ooky yë Gabaón ja'ayëty.

2Ënät ja David tyaxtsooy ja Gabaón ja'ayëty ets mëët myëtyäky. Yë Gabaón ja'ayëty ka'ap y'israel ja'ay'atë, yë'ë Amor y'u'unk y'ok mëti'ipë ojts wyë'ëmtën juuky; ojts mëët yë käjpxytyu'unën tuntë yë Israel ja'ayëty. E ko yë Saúl tyëjkëy yajkutujkpë, mëët ko ënäty yi'iyë tsyojkpy yë Israel ja'ayëty ets jam y'itëty, paaty tjayaj'o'kta'ajany ja Gabaón ja'ayëty.

3Ënät ja David yajtëëwëtë: ¿Tii m'amëtoowtëp etsës ntunëty? ¿Tii winma'any mëpaat mpaatës ets y'oyëtëty ja mjot mwinma'anyëty ma të myajmëtëkoytyën? ¿Tääts yë nnaax nkajpnës xykyënu'kxtëty?

4Tä ja Gabaón ja'ayëty y'ëtsoowtë: Ëëtsëty ka'apës wyitëty myeenyëty jam xykyamo'otë yë Saúl ëkë y'u'unk tyo'oxytyëjk ets nän ka'apës yë'ëjëty ntsoktë ets pën y'ookëty tyëkoyëty ma Israel kajpnën. Tääts ja David y'ënëmaayëtë: Paaty tuk'ëwa'anëtyëkës, tiitën mtsojktëp etsës ntuntëty.

5Ets y'ëtsoowtë: Ja ja'ay mëti'ipë ojts tjatuknipëjktaakën ets jeexyë ëëtsëty nkutëkooytya'atës ets jeexyë këtii nëkoo n'ëkwintsëna'ayënëtës ja itjot mëti'ipë yë Israel ja'ayëty nyitënaaytyëpën,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

6yë'ëjës ntsojktëp etsës niwëxtujk yë jyä'äy xytyukkë'ëtëkëtëty, etsës jam ntëyë'ëktëty Wintsën wyintum jam Guibeá ma ja Saúl tnitänën, ja Saúl mëti'ipë yë Wintsën kë'ëm wyin'ijxën. Ja yajkutujkpë ojts tkupëky ja mëti'ipë yajtukmëmëtyakën,

7oy ojts tjapa'ëyoy ja Mefi-bóset, Jonatán ja myaank, Saúl yë y'u'unk, mëët ko tjaja'aymyejtsy wi'ix ënäty mëët ja Jonatán ja käjpxytyu'unën të tunyën.

8E ojts tmatsy nimäjtsk ja Rizpa ja y'ëna'k, ja nyëëx ja Aiá, mëti'ipë ënäty mëët të tsyëënën ja Saúl, ja y'ëna'k jä'ä xyëëwajtëp Armoni ets Mefi-bóset ets nimëkoxk ja y'ëna'k ja Merab, yë nyëëx yë Saúl, mëti'ipë mëët t'u'unk'ajtyën yë Adriel, yë myaank yë Barzilai jampë kyukajpnëtyën Meholá,

9tääts tkë'ëmooy ja Gabaón ja'ayëty ets jam tyo'ktëëytyë ma tu'uk ja kopkën Wintsën wyintuuy. Jëtu'un ojts niwëxtujk y'ooktë ma ënäty kujk ja tsajpmok myëjayën.

10Ënät ja Rizpa o'ktëy nyäxyojxë, ja Aiá nyëëx; yë'ë pyëjktak yë tukwit mëti'ipë tëë ëxëëk jyajtaaynyën mëët ja monyëtukyë mëti'ipë ënäty myënajxyp yajnajxypyën, jamts tsaakëjxm nyäjyëpijptakë. Jam jëtu'un ja xëëw jëmëjt tyajnajxy tyimtso'ontäky ma ja pëjktä'äky cebadë ënäty myëjaawë'ëkyën koonëm ja ja'ay tpëjkmujktaay tuunmujktaaytyë ja pyëjktä'äkyëty ets pyotmtëjkëy, ka'ap tuktsu'ty ja lut majkwejkxy ja o'kpë.

11Ko ja David tnija'awëy ko jëtu'un ënäty ja Rizpa të y'ëti'itsy, ja Saúl ja tyuunpë mëti'ipë myëëtsënaayën,

12ënät ojts jam nyijkxy ets tyajpëtë'ky ja Saúl ja wyääy pyajk ets näjyëtu'un ja myaank Jonatán ja jyä'ä; yë'ë ënäty jam kyëwent'ajtëp yë Japës ja'ayëty jampë tsyëënëtën Galaad. Yë Jabés ja'ayëty jam ojts yë Saúl ets Jonatán yë wyääy pyajkëty tmäätstë Bet-sán, ma tkutëëytyën yë filistejë ja'ayëty ko tyaj'o'ktë jam Guilboa.

13Tä ja David ni'ënä'ämëy ets ja waay pajk tyajnëjkxtëty ets näjyëtu'un ja o'kpë mëti'ipë ënäty jam kutëy të y'ooktën;

14jam tyajnaaxtëjkëtyë yë Saúl ets Jonatán yë wyääy pyajk ma Quis jam kyo'knën, Saúl yë tyeety, jam Selá, ma Benjamín yë nyaax kyajpnjotmën. Jëtu'un tuuntë winë tä ënäty ja yajkutujkpë të tni'ënä'ämën. Ko jëtu'un y'ëktuun y'ëkjajtë tä ja Wintsën tyajtuuy tyajpojy ma ja naax kajpnën.

15Ënät ja filistejë ja'ayëty jatëkok ja tsip tyajtso'ontaktë mëët ja Israel ja'ayëty. Tä ja David mëët tëkokyë ja tsyiptuunpëtëjkëty tnitso'ontë ets mëët tsyiptuna'antë. Jä'ä xëëw yë David yajxon ojts y'ënu'kxënyë,

16jam tu'uk yë ja'ay mëti'ipë xyëëwajtypyën Isbi-benob, ja'aypyajkyeny ënäty, yë'ë ojts yë David tjayaj'ooka'any ko t'ijxy tëë y'ënu'kxënyë; jä'ä kyu'umën jye'emtyëty i'px majk tsimën ets tam tu'uk yë yenypyujxn t'ëxwëën'aty jemypyë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

17E ja Abisai Seruiá myaank, ënätyë tnimiiny ja David ets niwaantuty, koonëm ja Abisai tyaj'o'ky ja ja'aypyajkyeny filistejë ja'ay. Tääẗs ja David ja jyä'äy y'ënantë ko ka'ap mëpaat yë David y'ëknëjkxnë tsiptuunpë, këtiipë ja Israel ja kyutujkën y'atëkoyëty.

18Ojts näjyëtu'un wiinkpë tsip jam y'ity Gob, mëët yë filistejë ja'ayëty, jä'ä xëëw, yë Sibecai, husatitë ja'ay, yë'ë y'u'unk y'ok yë ja'aypyajkyenyëty, ojts tyaj'ooky tu'uk yë ja'aypyajkyeny mëti'ipë xyëëwajtypyën Saf.

19Ojts näjyëtu'un wiinkpë tsip tyuunkojënëpë nän jam Gob, mëët yë filistejë ja'ayëty; yë Elhanán, yë myaank yë Jair, jampë kyukajpnëtyën Belén, Israel ja'ay; ojts tu'uk yë ja'aypyajkyeny tyaj'ooky mëti'ipë xyëëwajtypyën Goliat jampë kyukajpnëty Gad; jä'ä ijty ja kyu'umën ëxëëk mëj tä tu'uk witpi'tjn ja nyipujxnën.

20Jam Gad, jam wiinkpë tsip y'ijty; jam ijty tu'uk yë filistejë ja'ay, ëxëëk këjxm tyänë, jä'ä yë kyë'ëwa'axy ets tyeky wa'axy wyinë'aty i'px majktaxk: Tëtujkjaty ja kyë'ëwa'axy ma tu'ukpë ja kyë'ëjën ets näjyëtu'un ja tyekywyä'äxy,

21e yë'ë ojts ja Israel ja'ay tmëmayë ko mëët tsyiptuna'any; yë Jonatán, Israel ja'ay, yë'ë yaj'o'kë, yë myaank yë Simea, yë David yë myëkä'äx.

22Ya'atë nimajktaxkpë ja'aypyajkyenyëty yë'ë yë Refa y'u'unk y'ok, jampë kyukajpn'atë Gad, je'eyë ko ka'ap ojts myëta'aktë mëët yë David ets tsyiptuunpë wintsënëty.

2 Samuel 22

1Ya'atë ojts yë David t'ëy, ko ja Wintsën yajmëtakë, ma y'ixjëtijt pyajëtijtën ja Saúl, näjyëtu'un ja wiinkëtypë ja myëtsiptëjk.

2Tä y'ënäny: Mijts Wintsën, mijtsës xykyuwaanp xynyixajp, mijts ntsoktakn'ajtyp, mëti'ipës xyaj'ëwaatsëpëtsëëmpën,

3yë nTiosës, ja jëtu'unpë tä mëjtsaajën mëti'ipës xypyëjk'ijtp xymyajts'ijtpën, mëti'ipës xy'akëëytyujkpën; ja mëk'ajtën mëti'ipës xyajtsokpën ets ja ntsoktaknës, mëti'ipës xyaj'ëwaatsëpëtsëëmpën. Tëës xyajtso'oky ma ja tsip mëk tyunyën.

4Mijts Wintsën mpatëp ets myajwin'ëw myajwinya'axëty, ko mijts ënätyë nmëkäjpxy täätsës të xyajtso'oky maas ja nmëtsiptëjkën.

5Jä'ä ko yë o'kën jëtu'unës të xyjyaniminy tä yë nëë nyijä'tspetyën; jëna'ajëty të näjyawëtyës tsë'këpës yowë ko myiny jëtu'un tä mëk pojën ja yaja'ay o'kpë.

6Ja o'kën jëtu'unës të xymyätsy tä pën myënäänta'atsyën; tëëjës muum njapaaty yë o'ktakn yu'utsypë.

7E jam maas ënäty jëtu'un nmony ntukyën, tëëjës nmëkäjpxy yë nWintsënës, tëë n'amëtoyës yë putëjkën pupäjtën ma yë'ëjën, mëti'ipës nWintsën'ajtypyën, e yë'ë

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

tëë tjantymyëtoy jap ma tsajptëjkën; jä'ä ko yë nyaxënës njojkënës jampaat të jyä'ty tyatsk ëkë'ëm.

8Ënät ojts yë naaxwiinyëtë mëk jyänty yu'kxy: Yë tun kopk jëtu'un y'ëk'ëtëtstaknë, yë'ëpaat ojts tsajp yu'kxpëjknë, Wintsën ojts yë tsyip y'äkë tyajnaxy.

9Jok jap pëtsëëm ma jyëjpën, ma y'aawën jëën mëti'ipë yaj'o'kp yajtëkoopyën; e ko ojts kyäjpxy jëënpajkën jap pyëtsiimy.

10Ënät jam tsajpkëjxm nyäy'awijtstutë, ets kyëtäky yaa naaxwiiny naaxkëjxy. Ets jap ma tyekpya'tkën tëë yaj'ixy ja yoots nëma'a mëjëtypë këjääjëtypë jyänty pyëtsimy.

11Ënät tukwä'tspejty tu'uk yë jëyujk käkn mëëtpë ets myëkääkë'kë, të yajnëjkxënë pojjoty.

12Mëti'ipë të nyätyukyu'utsyën, ets mëti'ipë të tëjk'atyën, yë'ë të tyajtuny yë kootsajtën ets ja yoots nëma'a mëti'ipë ja nëë tsyëëmjëtijtypyën.

13Tu'uk yë ijxën të pyëtsimy mëti'ipë të'kxpën jajpën jam ma yë'ëjën ets të tyëkë tëtsntuupë, aakjëtu'un ja tëtsn kyëxë'ëky tä jëënpajkën.

14Yë Wintsën Ni'ik Këjxmëpë, ojts tyajmëtoyë y'aaw yo'kn jam tsajpjotm.

15Tëë tnajtsmatsë yë tyi'pxn, mëët yë anääw wëtsuk etsës yë nmëtsip të nyajkäkta'ay xii yaa.

16Ja japë y'ityën këknëëjoty tëë tnikëëytyu'uty tnipëjktu'uty ets ma ja naaxwiinyëtë y'ityën tyam yaj'ixy'ajtnëp jä'änë; mëët ja Wintsën ja y'aaw y'ayuk atsë'ëk ajawëpë ets mëët ja mëk poj mëti'ipë të tkukäjxnaxyën.

17Tiosës të xywyijtsë'ëky të xykyiiyi'iky, jamës të xynyikuxajnaxy këjxm, etsës të xyjyuuty jap komnëëjoty mëët yë kyë'ë.

18Tëës xykyuwa'any xynyixajy jam maas ja nmëtsipën ëwa'anjatypë mëti'ipës ënäty xy'ëxëëk'ijxpën, ma ja mëti'ipë jotmëkëtyën, këtiinëm ëjts.

19Jää ojts yajxon xyjyanipëtë'ëktës maas ënäty ëxëëk njaty nkëpetyën, je'eyëp ko yë Wintsën yë'ëjës mëk të xypyutëkë:

20tëëjës ëwaatsëtum xyajwë'ëmy etsës të xyajtso'oky mëëtkyëjxm koos xytsyoky xyjyawë.

21Yë Wintsën yë'ëjës të xykyumay ets ya'atë kuma'ayën xypyatpës jëtu'un ënäty mëët ko oyës winë të ntuny,

22jä'ä ko yi'iyës tu'ukyë të ntimkyuuy'ixy ja Wintsën ja nyë'ë'aaw tyu'u'aaw; paatyës tyam n'ëna'any ko nijëna'ajës yë Wintsën nka'ixtija'any.

23Yapës yë ntimmyëëtëty yë tyiyajtën ets kyutujkën ets y'ënä'ämën tyiyajtën ka'apës nijëna'a të njëjpmëkajpxëyë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

24Ëjts oyës näjyawëty të nyäyaj'ityë ma yë'ëjën; ets ëxëëkpë ja tu'unën kajpxën ka'apës nëkoo të ntuktëk të ntukwa'akë.

25Yë Wintsën yë'ëjës të xykyumay, mëët yë'ëkyëjxm koos oy winë të ntuny të nkäjpxy ma yë'ëjën.

26Mijts Wintsën, oy winë xytyuny ma ja'ayën mëti'ipë oy winë tyuuntëpën, ets tëyajtën winë xytyuny ma ja'ayën mëti'ipë tëyajtën winë tyuuntëpën,

27mëtëy winë xykyäjpxy ma ja'ayën mëti'ipë mëtëy winë kyajpxtëpën, ets m'ëwa'antakp ma ja'ayën mëti'ipë winë ëxëëk tyuunpy kyäjpxypën.

28Myajnitsokpy yë ja'ay mëti'ipë yu'unk naxym ja'ay'ajtpën, e ja mëti'ipë mëj këjxm näjya'awëyëpën ni'ikyë xyaj'ëyoowtëkë.

29Mijts Wintsën, xymyoopyës yë të'kxën jajën; mijts Wintsën, mëti'ipës nWintsën'ajtypyën xykyutë'kxpës, koos muum nkupi'its nkukootsë.

30Mëët ko mijts xypyutëk xypyupetyës, jyëkyejpy nwinkuwa'akëtyës ja nmëtsipës, akujk jotkujk ntimnyinaxëtyës ja mëjatyëtypë ja potsy mëti'ipë jyakuwäämpyën ja nmëtsipës ja nyaax kyajpn.

31Yë Tios yë nyë'ë tyu'u mëtëy yë'ë, ja mëti'ipë të twinwanën jyëkyejpy ja n'a'ijx njëjkp'ijxmëty; Tios kyuwäämpy nyixäjpy yë mëti'ipë tu'ukyë tuk'ijxpäjtëpën.

32¿Jää jëtää muum nän jëtu'unpë y'ëktios'atyën, tä yë Wintsënën? ¿Jää jëtää jëtu'unpë muum wiinkpë tios mëti'ipë mëpaat jëtu'un xy'ëkkuwa'anëmë?

33Yë Wintsën yë'ëjës ntsoktakn'ajtyp mëti'ipë maaytyääyëpën winë, mëti'ipës xypyutëjkëpën etsës oy nja'ay'atëty,

34mëti'ipës yë nkë'ë nteky yajyu'unkëpën, jëtu'un tä jëtyu'ujën, mëti'ipës akujk jotkujk muum xytyimyajkuwa'këpën oyës muum këjxm mpätëty,

35mëti'ipës xytyukni''ijxëpën wi'ixës ntsiptunëtyën, mëti'ipës xymyoopyën yë mëjaaw mëk'ajtën etsës yë mpujxn nti'pxn amëjaaw nyajye'eyëty.

36Mijts xypyëjk'ijtp xymyajts'ijtpës ets mijts xyajnitsokpës, yë m'oyjot yë'ëjës të xyajwinpety.

37Janty këtii tsyipëty njawës yë nnë'ë ntu'ujës xyaj'o'oyëyë, yë nkë'ë ntekyës ka'apës maa njawë të jyëxëxy.

38Tëës yë nmëtsip npapo'oy mpaputy, tëëjës nyajkutëkoy, koonëmës të nyajkutëkooytyä'äy täänëmës të nwinpity.

39Atëj tuktëjës të ntuunta'ay, ni pën të tkä'ëkjëkyäjpnë pyëtë'ëkëty. O'ktëy të jyatë, aakjam të kya'ata'atë maas yë nteky'ëjxën.

40Tëës xymyo'oy yë mëjaaw jap tsipjoty; mijts të xy'a'ixë ets ja'ayëty mëti'ipë je'eyë käjpxy kyumëtoownajxtëpën ëjts xywyinkoxtänëtëty,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

41tëëjës yë nmëtsiptëjk xykyuke'eky. Jëtu'un'äämpy të tjëkyepy nyajkutëkoyëtyës mëti'ipës ënäty xy'ëxëëk ijxtëpën.

42Tëë oypyënëty yë putëjkën tja'amëtowtë, ka'ap pën të pyutëkëtë; ojts tjamëkajpxtë ja Wintsën, ka'ap putëjkën myooyëtë.

43Täätsës jëtu'un të nyajjajta'ay tä yë naaxway pyojë'ëkyën. Tëë n'atään ntuktäänës tä ja'ay mo'onts t'atään tuktäänën tu'ujoty.

44Mijtsës të xyajnitso'oky ma ja naax kajpnën ëxëëkpë, etsës të xypyëjktä'äky Wintsën, ma ja naax kajpn ja mëjatyëtypë, tëë xymyëtuntës ja ja'ay ka'apës ënäty n'ixy'ätyën.

45Je'eyë tu'k'aawkäjpxyë të nkäjpxyës täätsës të xymyëmëtowtë, jëkämpaat muum yë ja'ay të tsyoontë mëti'ipës të xymyëjpëjkta'aktën.

46Ja ja'ayëty mëti'ipë jëkämëty tso'ontëpën jëtu'unyë të y'akumon të jyotkumonëtë, ko muum nyätyijyë të jyanäyu'utsëtë mëët ja tsëtyu'un të pyëtsëmtë.

47Juuky'ajtp yë nWintsënës. Kënu'kxy xëmë xyëëw y'itëty mëti'ipës xypyëjk'ijtp xymyajts'ijtpën. Wä'än mëj'äämpy tyajjawë yë Wintsën mëti'ipës të xyajnitso'okyën. Mëti'ipës xy'akëëytyujkp xy'axajtujkpën këtiipës nka'ajëty ëxëëktum

48Yë Wintsën yë'ëjës të xynyitsiptuny etsës ja naax kajpn të xytyukwinkuwowë.

49Yë'ëjës xyaj'ëwaatsëpëtsëëmp maas yë nmëtsiptëjkën, ma ja'ayëtyën mëti'ipë käjpxy kyumëtoownajxtëpën. Mijts Wintsën xyajtsokpës yë'ë, ma ja ja'ayëty ëxëëk winë tuntën tkajpxtën.

50E paaty jëtu'un ënät mijts tyam nkuuy'iy nkuuyä'äxy ma ja naax kajpnën ets nkuuy'iyës ja mxëëw.

51Yajmëta'ak xëmë jam tsipjotm myajkutujkpë mëti'ipë kë'ëm mwin'ijxën; ets mëët'at xëmë mkë'ëjotm yë David yë y'u'unk y'ok mëët ja mtsojkën mja'awën.

2 Samuel 23

1Ya'atë ja aaw ayuk ojts tjaakäjpxy ja David: Yë David, myaank yë Jesé, tu'uk ja ye'etyëjk mëti'ipë ojts ja Wintsën mëj yajnaxyën, mëti'ipë ja Wintsën kë'ëm timwin'ijxën ets yajkutukëty; mëti'ipë oyëty ja ëy myä'kxën, ets oyëty ja aaw ayuk ojts tkäjpxy:

2Yë Wintsën yë myëk'ajtën y'oyajtën jëtu'un y'ënä'äny maas ëjtsën; yë'ë kë'ëm ja aaw ayuk të tpëjktä'äky maas ëjts ja nyä'änën.

3Yë Wintsën, mëti'ipë yë Israel ja'ayëty y'ëwtajtëpën; mëti'ipë kyuwäämpy nyixäjpyën ja Israel kajpn, jëtu'unës të xy'ënëëmë: Mëti'ipë tyu'uwinye'epyën ja ja'ayëty mëët ja tëyajtën, mëti'ipë winë tyuunpyën mëët ja Wintsën ja wyinkutsë'kën,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

4jëtu'un ja tyi'kxy jyäjy tä xëëw jyäjyën, jëtu'un tä janty'oy y'aantä'äkyën ko winwa'ats ja tsajp kyuxëënyë, mëti'ipë yajyoompy yaji'tsypyën ja aay ujts ko tyuukëtä'äky.

5Paatykyëjxmës ja n'u'unk n'okës amëk jotmëk yajpaatë ets akujk jotkujk yajpaatë ma Wintsënën, yë'ë ojts mëët tuny tu'uk ja ëëwtu'un käjpxytyu'unën mëët ëjts xëmëkyëjxm, tuknima'kxë yajxon y'ijty, kopkpëky ets oytyuny. Yë'ë xëmë të xyajmëtä'äkyës ets jëtu'un winë tyajtuny tyajjatyë tääjës ntimy tsyokyën.

6E yë'ë tëy yë ëxëëkja'aytyëjk, jëtu'un nëjkx jyatë tä ja'ay äpny t'ixpëkyën, ka'ap myëëtëty yë kë'ë yajmatsy.

7Jëtu'un tä yë äpnyën yë'ë mëët yajmatsy yë pujxn ëkë kepy, ko yajjëënkupëky ets jap tyooytya'akëty.

8Yaa jëtu'un ja xyëëw myintë këxja'ay mëti'ipë ja David tsyiptuunpëajtën, jotmëkëtypë: Mëjëyëjp yë'ë kuja'ay miimp yë xyëëw yë Is-boset, Amón ja'ay, mëti'ipë ojts ni'ik këjxm nyijkxyën ma ja nitëkëëkpë ja tsiptuunpën jotmëkëtypë; jä'ä tëkok yë ja'ay tyaj'o'ky mëët yë kyu'umën nituktujk mëko'px.

9Ok pyaminyë yë Eleazar, yë myaank yë Dodó, ahohitë ja'ay, nän yë'ë mëët ja nitëkëëkpë jotmëkjatyëtypë yajmëtyoy. Yë'ë ojts mëët yë David tu'ukyë yajpaaty ko ja tsip y'ijty jam Pasdamim mëët ja filistejë ja'ayëty, ma ja Israel ja'ayëty ojts kyä'äktën.

10E yë'ë tu'ukyë ojts ja wyinma'any tpëjktä'äky, yajxon may ja filistejë ja'ay tyaj'o'ky jä'ä xëëw, koonëm ja kyë'ë ojts jëtu'unyë jyu'unë jam yenypyujxnkëjxm. Yë Wintsën yë'ë ojts yajmëta'akëtë jä'ä xëëw. Ko jëtu'un t'ijxtë yë Israel ja'ayëty ënät tëkokyë tpuwa'këtyääytyë ja Eleazar ets tpëjkmujktaaytyë winë mëti'ipë ënäty ja myëtsipëty jëtu'unyë të tnipëyë'ktu'utën.

11Ok pyaminyë ja Samá, yë'ë myaank yë Agué, Ará ja'ay. Ko ja filistejë ja'ayëty jam tëkok nyäpyëjktakëtë Lehi, ma tu'uk ja xëjk kam ënäty jamën, ja Israel ja'ayëty ënätyë kyäktaaytyë.

12E ja Samá tu'ukyë jam wya'ak'o'oyëy xëjk kamjotm ets tkuwany ja nyaax kyajpn, ojts yë'ë myëtä'äky, yajkäktaay ja filistejë ja'ayëty. Jëtu'un ja Wintsën ojts myëtä'äky jä'ä xëëw.

13Tëkok, ma ënäty ja pëjktä'äky yajtuunk'atyën, ojts nitëkëëk tsyoontë ja jotmëkja'aytyëjk ma ja ni''i'px majkpën ets jam mëët nyäpyatëtë ja David ma tu'uk yë aankën jam Adulam, ja filistejë ja'ayëty jam ënäty yajpaatë Refaim.

14David tam ënäty yajpaaty ma tu'uk ja kajpnën ta'tspëkpyë, ko ja filistejë ja'ayëty nyäpyëjktakëtë jam Belén.

15Ënät ja David y'ënäny: jääpëk jeexyë pën yë nëë t'ëkninëjkxy jam ma Belén kajpn yajnitëkën etsës jeexyë yë'ë n'uuky.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

16Ënät ojts nyëjkxtë nitëkëëk ja jotmëkja'aytyëjkëty jam ma ënäty kyëwent'atën ja filistejë ja'ayëty, tääts ja nëë tyajpëtsëëmtë ma tu'uk nëëjutën, winkon ma yajnitëkën ja Belén kajpn, tääts ja David ojts tukninëjkxtë. Je'eyëp ko yë'ë ka'ap ojts t'uuky, je'eyë tpijky ets tukwintsë'këy ja Wintsën,

17jëtu'un y'ënäny: Tiosës xypyutëkëp etsës ka'ap ya'atë nëë n'uukëty, jä'ä koos n'uukëty jëtu'un ënäty tpaaty tääjës jeexyë nye'pny n'ukën ja ja'ayëty mëti'ipë ojts të tyajtsoontën. Jëtu'un ka'ap t'uky. Ya'atë jëtu'unpë ja mëkwinma'any yë'ë ojts tuntë ja nitëkëëkpë ja ja'ayëty mëti'ipë jotmëkëtyën.

18E yë Abisai, Joab yë y'uty, yë Sarvia myaank, yë'ë ojts tnikopk'aty ja ni i'px majkpë ja jotmëkja'aytyëjk. Tëkok ojts tyaj'ooky tëkëëk mëko'px ja myëtsip mëët ja kyu'umën. Jëtu'un ojts näjyëtu'un mëj'äämpy nyäxy ma ja ni i'px majkpë jotmëkja'aytyëjkëtyën,

19jaakni'ik mëj'äämpy ojts nyäxy këtiinëm jyëtu'unëty ja myëku'uktëjk, paatykyëjxm ojts yë'ë tnikopk'aty. Je'eyëp ko ka'ap ojts tmëpaaty ja nitëkëëkpë.

20Benaías, yë myaank yë Joiadá, jampë kyukajpnëtyën Cabseel, nän jotkmëk ja'ay ojts y'ity; ojts kanaak'ok tyajwinkëxë'ëky ja jyotmëk'ajtën. Yë'ë ojts tyaj'ooky nimäjtsk ja myaank ja Ariel, jampë kyukajpn'atën Moab. Tëkok, ojts tyaj'ooky tu'uk yë kaa jap jutjoty, mëk ënäty yajxon wyintuky.

21Ojts näjyëtu'un tu'uk yë Egiptë ja'ay tyaj'ooky; tääpë Egiptë ja'ay yajxon ënäty kyëjxmëty ets amaj kë'ëmaj, tam tu'uk ja kyu'umën nmëëtëty, Benaías kepy ojts mëët tnipëtë'ëky ja Egiptë ja'ay jëtu'unyë tukë'ënäjptuty ets kyë'ëmku'umën tyukyaj'o'k.

22Ya'atë, mëti'ipë yë Benaías tyuunën, yë Joiadá myaank, yë'ë ojts mëj'äämpy yajnaxyë, paaty ojts näjyëtu'un yajmëtyoy ma ja ni i'px majkpë ja jotmëkja'aytyëjkën;

23jaakkëjxm ojts yajpëjktä'äky, këtiinëm jyëtu'un'atë ja myëku'uktëjkëty, je'eyëp tëy ko ka'ap ja nitëkëëkpë tmëpaty. Paatykyëjxm ojts yë David yë'ë pyëjktä'äkyë ets tniwintsën'atëty ja tsiptuunpëtëjkëty mëti'ipë ja David kyëwent'ajtëpën.

24Ma ja ni i'px majkpën ja jotmëkja'aytyëjkëty, tam ënäty näjyëtu'un ja mëti'ipë xyëëwajtëpën: Asael, yë myëkä'äx yë Joab; Elhanán, myaank yë Dodó, jampë kyukajpnëtyën Belén;

25Samá, jampë tsyoonyën Harod; Elicá, jampë näjyëtu'un tsyoonyën Harod,

26Heles, mëti'ipë yajtijpën paltita; Irá, yë myaank yë Iqués, jampë kyukajpnëtyën Tecoa;

27Abiézer, jampë kyukajpnëtyën Anatot; Sibecai, jampë kyukajpnëtyën Husah;

28Salmón, ja ahohitë ja'ay; Maharai, jampë kyukajpnëtyën Netofá;

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

29Heled, yë myaank yë Baaná, nän jam tsyoony Netofá; Itai, yë myaank yë Ribai, jampë tsyoonyën Guibeá, jampë yajpatyën Benjamín nyaaxjotm;

30Benaías, jampë tsyoonyën Piratón; Hidai, mëti'ipë jam tso'onpën ma wokjot txëëwatyën Gaas;

31Abi-albón, ja Arbad ja'ay; Azmávet, jampë tsyoonyën Bahurim;

32Eliahbá, saalponitë ja'ay, ja y'u'unk y'ëna'këty ja Jasén; Jonatán;

33Samá, ja Rá ja'ay; Ahiam, yë myaank yë Sarar, Rá ja'ay näjyëtu'un;

34Elifélet, yë myaank yë Ahasbai ets myaank yë Maacá; Eliam, yë myaank yë Ahitófel, jampë tsyoonyën Guiló;

35Hesrai, jampë kyukajpnëtyën Carmel; Paarai, ja Arbad ja'ay;

36Igal, yë myaank yë Natán, jampë kyukajpnëtyën Sobá; Paní, jampë kyukajpnëtyën Gad;

37Sélec, jampë tsyoonyën Amón; Naharai, jampë kyukajpnëtyën Beerot, mëti'ipë ijty yë Joab pyutu'unëp'ajtypyën, yë myaank yë Sarvia;

38Irá, jampë kyukajpnëtyën Jatir; Gareb, mëti'ipë jam tso'onpën Jatir;

39ets ja Urías, ja Hit ja'ay. Jä'ä nyiwinë'ajtë ni''ipxmajkmokx mäjtsk.

2 Samuel 24

1Ënät ojts ja Wintsën jatëkok tukjoot'anpëky ja Israel ja'ay, ko ja David tëkatsy ja winma'any tpaty ets ni'ënä'ämëy tkëxjaaytya'atëty tëkokyë jënu'un ja ja'ay jam yajpaatën ma ja Israel ets ja Judá kajpnën.

2Tä ja yajkutujkpë t'ënëmaay ja Joab, mëti'ipë nyiwintsën'ajtypyën ja tsiptuunpëtëjk: Nëjkx tukjëtijtëtya'a ja Israel kajpn ets Judá kajpn, jam xypyatsoonëty Dan ets xyajja'tëty Beerseba, wa'ats xykyëxjaaytya'ajëty ninaak ja ja'ay jam yajpaatën, jëtu'unës nijawëty jënu'un nyiwinë'atën.

3E ja Joab tyaa y'ëtsooy: Jääpëk yë Wintsën të tuny mëyajtën, mëti'ipë mijts m'ëwtajtypyën ets të tyajnimayë ja ja'ay mëko'px nipätën ets yë'ë yajkutukëp ets mijts janty jeky mjuuky'atëty tääts xy'ixëty; ¿je'eyëp ko tii ko xytsyojkpë ets tëkokyë ja ja'ay yajjaaypyätëty?

4E ja yajkutujkpë ojts ja y'ënä'ämën tukkupëky ja Joab ets ja tsyiptuunpëtëjk, paaty ja Joab ojts jam tsyo'onëtë mëët ja tsiptuunpëtëjk ets tjaaymyuka'antë ja ja'ayëty.

5Ojts ninaxtë ja Jordán mëjnëë ets tyajtso'ontaktë ja jaaymyujkën jam Aroer, ma tu'uk ja kajpnën mëti'ipë jam yajpatpën joyjotm, ma ja tu'u nyäxyën mëti'ipë nëjkxpën Gad ets Jazer.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

6Jam tsyo'ontë ets nyëjxtë Galaad ets Cadés, ma ja Hit ja'ay tsyëënëtën. Jam tsyo'ontë tääẗs ojts jya'të Dan, Dan nyajxë'ktë ets jam y'ëwtijtë Sidón.

7Ko jam t'aye'eytyääytyë tääẗs ojts nyëjkxtë ma ja Tirë kajpnën ets tukjëtijtëtyääytyë ja Heve ja'ayëty ets ja Canaán ja'ayëty ja nyaax kyajpnjotmëty, tyimpëtsëëmtë jam ëpa'tkë'ëmtsow ma ja Judá nyaax kyajpnën ets jyajtë Beerseba.

8Kom taxtujk po'o ets ja i'px xëëw ojts tyaj'apëtsëmtë, jyajtë jam Jerusalén.

9Tä ja Joab tukë'ëtëjkëtyë ja David ja noky, ma ënäty të tkëxjaaytya'atën ja ja'ayxyëëw; jä'ä nyiwinë'ajtë ni'ëmukë ja Israel ja'ayëty, tuktujk mëko'px mil mëti'ipë maayënëtëp tsyiptuntëty, mëkoxk mëko'px jam Judá.

10Ok ojts ja David nyäjya'awëy'ityë ko kajtëm jëtu'un y'oy'äjty, ko tëëtëm ënäty tyëkoy ko ja jaaymyujkën tni'ënä'ämëy, ënät ojts ja Wintsën tjamëmaaywyajtsnë, tja'ënëmaaynyë: Mëj këjääjës të ntuuntëkoy koos ja winma'any jëtu'un të npaaty. E tyamtsës npëjktsoy ma mijtsën Wintsën ets xymyä'kxëty ja npokyës, jëtu'unës të n'ëtsë'ëty tä tu'uk yë winma'anytyukën.

11Komjëpom ko ja David ojts myä'äypyëti'iky, ënät ja Wintsën t'ënëmaay ja Gad, mëti'ipë ja Wintsën winë tyuk'akäjpxypën, ko ja David tii tnijawëja'any:

12Nëjkx yë David ix ets xy'ënëëmëty, ko tëëkëëkpëkyës yam ja winma'any nmo'oy, wä'än twin'ixy mëti'ipë tsyojkën'ajtypyën etsës ntunëty.

13Tä ja Gad ojts tjanty nyinëjkxy ja David ets tyajtëëy: Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny; ¿mëti'ipë mijts mtsojkën'ajtyp: wëxtujk jëmëjt yë yuu xëëwë, ëkë tëkëëk po'o xykyukä'äkëty yë mëtsipë, ëkë tëkëëk xëëw y'itëty yë pa'am ëyo'on ma mnaax mkajpnënë? Mëmay mëtaj yajxon ets xynyikajpxëty ets ntuk'ëwaanëtyës mëti'ipës xykyäjxpën.

14Ets ja David t'ëtsooy ja Gad: Ëjts Jotmayjyotyës tyam nyajpaaty, ni'ik oy ko yë Wintsën yë'ë xytyiytyu'unëtyës ets këtiinëm ko yë'ë nmëtsipës.

15Ënät ja Wintsën ojts tnajtskäxë ja pa'am ëyo'on jä'ä jopy, ma ja Israel kajpnën, tyimtso'ontäky jam Dan ets tyimja'ajty jam Beerseba, jä'ä ja ja'ay niwinë y'o'ktë nitëkë'px majk.

16E tam ënäty ja Wintsën ja kyukäjpxy tyimja'tanë Jerusalén mëti'ipë yaja'ay o'kpën ets ja naax kajpn tyajkutëkoyä'äny, ko ojts ja Wintsën tnijootwinpity ja naax kajpn ets t'ënëmaay ja kyukäjpxy: Wä'än jääyë jëtu'un, këtii tii xy'ëktuunë. E ja Wintsën ja kyukäjpxy jam ënäty mëtëy yajpaaty ma tu'uk ja ja'ay ja kyamjotmën, mëti'ipë xyëëwajtypyën Arauná, Jebús ja'ay, tsajpmok ënäty jam yajpajk'ajtyp.

17Ko ja David t'ijxy ja Wintsën ja kyukäjpxy mëti'ipë yajja'ay'o'kpën, ënät t'ënëmaay ja Wintsën: Ëjts jëtu'un ja poky nmëët'ajtyp, ëjts të ntëkoy ¿tyaapë ja'ayëty mëti'ipë tyam nëkoo të y'ooktën, tii poky të t'ëktuntë? tyam mijts nmënu'kxtä'äky ets yë'ë xyaj'ookëty yë n'u'unk n'ëna'kës, ëkë n'u'unk nto'oxytyëjkës.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

18Jä'ä xëëw yë Gad ojts tninëjkxy yë David ets t'ënëmaay tyajpëtë'ëkëty tu'uk yë wintsë'këntyakn jam ma ja Arauná ja nyaax kyamën, ma ënäty ja tsajpmok tyajpajk'atyën ets jamts ja Wintsën ja wyintsë'kën tmo'ojëty.

19Ënät ja David jëtu'un tjantyuuny tä ënäty ja Gad të tyukmëkäxëtyën ja Wintsën.

20Arauná tam ënäty y'ixy jyawë kyamjotm, ko tjëjpmë'ijxëy ja yajkutujkpë myintë mëët ja tyuunpëtëjk. Ënät poj'am tnitso'ony ets tjëjppaatë'ky, wyintäky nyaaxkooy tyajnikëxë'ëky jëtu'un ja näwyinkutsë'ëkë

21tä ja Arauná tyajtëëy ja yajkutujkpë: ¿Tii ko yaa miny mijts Wintsën, ma yaa mtuunpë yajpaatyën? Tä ja David y'ëtsooy: Yë'ëjës njuyäämpy yë mnaax ma mtsajpmok xyajpajk'atyën etsës jää tu'uk nkoja'any yë wintsë'këntyakn maas ja Wintsën ja wyintsë'kën nmo'oja'anyën, wä'än tjëpëky ja pa'am ëyo'on ma naax kajpnën.

22Ets ja Arauná y'ëtsooy: Mëj'ënä'ämpë, tää yë naax kam y'ity, yajtun mëti'ipë mtsojkën'ajtypën, jam xykyojëty ja potsy ma ja Wintsën ja wyintsë'kën xymyoja'anyën ja nino'okpyë, jyëkyejpy xyajtunëty tääpë kepy mëti'ipës yë tsajpmok ntukwinwojpyën ets jyä'äxy'atëty, tä näjyëtu'un yë tsajpkaa jyätyë oy xyaj'ookëty.

23Tëkokyë mëti'ipë jää yajpatpën mijts jä'ä'aty. Ojts ja Arauná näjyëtu'un y'ënä'äny: Jääpëk yë Wintsën tuny yë mëyajtën ets tkupëkëty mëti'ipë mtukwintsë'ëkëjäämpyën.

24E ja yajkutujkpë tyaa ja y'ëtsooy: Ëjts nkukajpxëpës yam tä m'ëna'anyën, je'eyëp ko nkujuyäämpyës yam mëti'ipëjatyës ënät nyajtunëpën, jä'ä ko ka'ap tjëkyepy ëjts winë ja Wintsën ntukwintsë'ëkëty mëti'ipës ka'ap xytsyoowpatën. Jëtu'un'äämpy ja David ojts tkujuy ja tampë ja naax kam ets ja tsajpkaa, jä'ä tkujuuy wëxtyikxy majk aakyë'ë poop pujxn meeny,

25jamts ojts tu'uk ja wintsë'këntyakn tjantyyajpëtë'ëky, ma ja Wintsën ja wyintsë'kën tmooyën ets mëët tuuny ja nay'ëëw'oy näykyajpx'oyë. Jëtu'un ja Wintsën ojts tpa'ëyoy ja naax kajpn ets tjëpëjky ja pa'am ëyo'on ma ja Israel kajpnën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

1 Reyes

1 Reyes 1

1David, ojts myëjja'ayënë, oy yajxon tjanipijt tjanimu'uxnëtë, ka'ap y'ëkjokxpëjknë.

2Paaty ojts ja tyuunpëtëjk y'ëna'antë: Tsojk tu'uk n'ixta'ayëmë to'oxy'ëna'k, mëti'ipë ka'ap pyikynyëmën, mëti'ipë yë Wintsën, mëtunëtëpën ets këwent'atëtëpën ets yë'ë mëët mya'ajëty tääts n'ëk'ijxmëty wä'änxyëp jyokxpëkëty.

3Ënät t'ixtaaytyë tu'uk ja to'oxy'ëna'k kajpn apëtsëmy, jam tu'uk tpatë ma ja kajpn txëëwatyën Sunem, jä'ä xyëëwajtyp Abisag, janty'oy ijty y'ixëty, ënät ojts ja yajkutujkpë tukninëjkxtë.

4Abisag, janty'oy ijty kyëxë'ëky ets jëtu'un ja yajkutujkpë tmëtuny ets tkëwent'aty, je'eyëp ko ja yajkutujkpë ka'ap ojts t'ëkë'ënixajnë ja to'oxytyëjk.

5E ja Adonías, tu'uk ja David ja myaank, mëti'ipë mëët t'u'unk'atyën yë Haguit, ojts tmëpëtë'ëky ja tëypyujxn ets ja ku'umën ets y'ënäny ko yë'ë kutujkpë'ataanp. Ojts tyaj'oyë pyuxn wintëkäämpë mëti'ipë myëtsiptuuntëpën ets ojts tmä'kxy yë kyëwaay ënyääpyëty ets ja'ay mëti'ipë nätyukëwent'ajtëpën, niwëxtyikxymyajk y'ijtë.

6Nitëkok ojts yë tyeety mëët kyanäy'ojyë ets nijëna'a kyayajtëëwë tiijëtën ko ënäty jëtu'un winë tuny. Adonías ok ënäty të myiny naaxwiiny jëyëjp yë Absalón ets janty'oy tsuj ja jot winma'any tmëëtëty.

7Ojts mëët yë Joab, yë myaank yë Sarvia tkajpxmuky mëti'ipë ënäty wyinma'any'äjtypyën ets näjyëtu'un ja teety Abiatar, mëti'ipë ojts pyutëkëtyën.

8E kajts ojts tuk'ëwaanë ja teetytyëjkëty mëti'ipë xyëëwajtëpën Sadoc, Benaías, myaank yë Joiadá ets nän ka'ap tnija'awëy ja Natán mëti'ipë ja Wintsën ja y'aaw y'ayuk y'akajpxëpën ets ni yë'ë Simí kyayajwooy mëti'ipë ënäty mëët ja yajkutujkpë oy nyäjyawëtyën, mëti'ipë myëtuuntëpën ja yajkutujkpë, nän ka'ap tu'ukën tnija'awëtyë ja tsiptuunpëtëjk mëti'ipë mëj'äämpy ijtëpën.

9Jä'ä xëëw yë Adonías ojts tu'uk yë ka'ayën ukën tnipëjktaakë jam winkon ma ja tsaatun txëëwatyën Zohelet, winkon ma ja nëëwookyën Roguel. Ojts tyaj'ooky yë tsajppax, tsajpkaayä'äy ets tsajpkaa ëna'k ni'kxëtypë, tääts twoowtaay kääpyë ja jyiiky myëku'uk ets tëkokyë ja myëkä'äxtëjk, ja y'ëna'k ja yajkutujkpë ets tu'kë'ëyë ja Judá ja'ayëty mëti'ipë mëët tyuunmuktën ja yajkutujkpë;

10je'eyëp ko ka'ap ojts twoy ja Natán, mëti'ipë ja Wintsën ja y'aaw y'ayuk y'akajpxëpën, nän ka'ap twooy ja Benaías, ja David ja tsyiptuunpë ets ja y'uty Salomón.

11Ënät ja Natán mëët myëtyäky yë Betsabé, yë Salomón yë tyaak ets t'ënëmaay: ¿Këtii xynyijawë ko Adonías, yë myaank yë Haguit, tëë kë'ëm nyäpyëjktä'äkyë yajkutujkpë ets ka'ap yë David tnijawë mëti'ipë nWintsën'ajtëmënë?

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

12Paaty yam n'ënëëmë minëty, tyam nmo'oja'any tu'uk yë kajpxwijën, tii mëpaat xytyuntën ets mtso'oktëty mëët yë maank Salomón.

13Nëjkx yë David ix ets xy'ënëëmëty: Jëtu'un yowë ojts m'ëna'any mijts yajkutujkpë, koos yë nmaank Salomón yë'ë nëjkx jëna'a yajkutuky ko ënäty mijts tëë m'o'knë mtëkooynyë. ¿E wi'ixts ko yë Adonías yë'ë jam tyam kë'ëm nyäpyëjktakëpë ets y'ënä'ämëty?

14E ko ënäty mijts jap jëtu'un mëtyä'äky mëët ja yajkutujkpë, täätsës jää ntëkëty ets nikajpxëtyës yë m'ayuk.

15Ënät ja Betsabé ojts tjanty nyinëjkxy ja David ma ënäty jap pyo'kxyën. Ja yajkutujkpë tëë ënäty yajxon jyänty myëjja'ayënë, ja Abisag ja sunamitë ja'ay jä'ä jap nëkëëpy kujkëëpy.

16Ko ja Betsabé jyä'äjty ma ja yajkutujkpën, ënät wyintäky nyaaxkooy, tyajnikëxë'ëky jëtu'un ja näwyinkutsë'ëkë ets ja yajkutujkpë yajtëëwë: ¿Tii mjajtëp mkëpäjtëp?

17Tä ja Betsabé y'ëtsoowë: Mijts yajkutujkpë, jëtu'un m'ënany ko yë nmaankës Absalón yë'ë nëjkx mkutëkëty ko ënäty mijts m'o'knë mtëkooynyë ets yë'ë ja kutujktakn tpaatëty.

18E tyam jëtu'un yaj'ijx yajnija'awë ko yë Adonías tëë ja kutujktakn tniwä'äky ets mijts ka'ap xynyijawë.

19Tëë janty may tyaj'ooky yë jëyujk tsajpkaa, tsajppax ets kupixyny, ma të twoowta'ayën ja m'u'unk m'ëna'k kääpyë ukpë; tëë näjyëtu'un twoy ja teety Abiatar ets Joab mëti'ipë mtsiptuunpë wintsën'ajtypyën, e kajts të twoy yë Salomón, mëti'ipë mijts mëtuunëpën.

20E tyam aakjëtu'un ja Israel ja'ayëty y'ëwxitë, tmëtowa'antë pën m'ëk nikäjpxyp mkutëkëtëty ets y'ënä'ämëty.

21Jä'ä ko pën ka'ap mijts kë'ëm xynyikäjpxy, ko ënät m'ookëty, ëjts etsës yë nmaank Salomón xyaj'ooktëpës ënät yë ja'ay.

22Tam ënäty jëtu'un ja Betsabé myëtyä'äky mëët ja yajkutujkpë, ko ja Natán jyä'äjty,

23ets ja yajkutujkpë yajtuk'ëwa'anëy. Ko ja Natán mëti'ipë ja Wintsën ja y'aaw y'ayuk nyikajpxëpën jam twinkuwa'këy ja yajkutujkpë, ënät wyintäky nyaaxkooy, tyajnikëxë'ëky jëtu'un ja näywyinkutsë'kën,

24tä tyajtëëy: Mijts yajkutujkpë, ¿tëë xy'ënëëmë yë Adonías ets yë'ë yajkutukëtyë, ko ënäty mijts m'o'knë mtëkooynyë?

25Jëtu'unës n'ixy, ko yë'ë tëëtëm jam jyëjptä'äky ets tëë ja jëyujk tsajpkaa tyaj'ooky may ets tsajpkaa ëna'k ets tsajppax, kupixyny; tëë twoowta'ay kääpyë ja m'u'unk m'ëna'k, mtsiptuunpë wintsëntëjk ets ja teety Abiatar. Tyam tam yajxon kyäytyë y'uuktë ets ya'axtë jyoktë: Wä'än yë Adonías tyajkutuky.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

26E ëjts kajtsës ja nyajwoowpë, näjyëtu'un ja teety Sadoc, Benaías, yë Joiadá myaank ets Salomón mijts yë maank nän ka'ap të yajwowtë.

27¿Ëkë mijts Wintsën, tëë xy'ëwa'atsyë ets ëjts ka'apës të nijawë pën ja kutujkën y'ëxajëp, ko ënäty ja yajkutujkpë y'o'knë?

28Ënät ja yajkutujkpë David ojts tnikäxë ja Betsabé ets myinëty. Ko ja Betsabé jyä'äjty jam ma ja yajkutujkpën, tääts jam wya'ak'a'awëy tëjk'ëkë'ëm.

29Tä ja yajkutujkpë ojts ya'atë ja aaw ayuk tnajtsmatsë: Tyamës nikäjpxy mëët ja Wintsën ja xyëëw, mëti'ipës xëmë të xypyutëkën koojës mon tuk të nyajpaaty,

30mëti'ipës ojts ntukwinwanën Wintsën xyëëwkyëjxm, mëti'ipë yaj'ëwtajtpën ma Israel ja'ayëtyën, tyamës nkuuytyuna'any: Yë mmaank Salomón yë'ëjës xykyutëkëp ets yë'ë yajkutukëty.

31Tä ja Betsabé wyintäky nyaaxkooy jam ma ja yajkutujkpën ets y'ënäny: Kë'ëyxyëëw kë'ëyjyëmëjt jyuuky'atëty yë yajkutujkpë David.

32Tä ja yajkutujkpë David, tnikäjxëy ja teety Sadoc, ja Natán mëti'ipë ja Wintsën ja y'aaw y'ayuk nyikajpxëpën ets ja Benaías, ja myaank ja Joiadá. Ko twinkuwa'këtyë ja yajkutujkpë,

33tä y'ënëmaayëtë: Yë'ë ënät mwowtëp yë wintsëntëjkëty mëti'ipë yaa yajpatëpën ma ya'atë kutujkënën ets jam yë nmaankës Salomón xyajpätëty jëyujk këjxy, ma ja jëyujkën mëti'ipës ntuk'u'unyääpyën ets jam xyajnëjkxtëty Guihón;

34e ko ënäty ja teety Sadoc ets ja Natán tkënu'kxtë ets yë'ë yajkutukëty ma ja Israel kajpnën, mtukxu'uxtëp ënätyë ja tsajpkaawaj ets mëk m'ëna'antëty: Wä'än ja yajkutujkpë Salomón jeky tjuuky'äty.

35Ënät jam xywoowtsoontëty ets min ja kyutujktakn tpëky ets yë'ë y'ënä'ämëty, maas ëjts xykyutëkëtyën, jä'ä ko jëtu'unës të ntuknipëjktaakë etsës yë'ë xykyutëkëty, yajkutukëty ma Israel kajpnën ets Judá kajpnën.

36Tä ja Benaías, ja Joiadá ja myaank t'ëtsooy ja yajkutujkpë: Oy jyëtu'un'atëty, pën jëtu'un ja Wintsën të tni'ënä'ämë, mëti'ipë mijts yajkutujkpë m'ëwtajtypyën.

37Jëtu'un tä yë Wintsën të tpëjk'ity të tmajts'ityën yë yajkutujkpë David, wä'än nän jëtu'un yë Salomón tpëjk'ity tmajts'ity ets ja kyutujktakn ni'ikyë myëjë kyëjääjëty këtiinëm jyëtu'unëty ja yajkutujkpë David ja jyä'ä.

38Ënät ja teety Sadoc ets ja käjpxynyajxpë Natán, ja teety Benaías, ja Joiadá ja myaank, ja Queret ja'ayëty ets ja peleteos ja'ayëty, mëti'ipë ja David ijty këwent'ajtëpën ojts tninëjkxtë ja Salomón ets jam tyajpäjtë jëyujkëjxy, mëti'ipë ijty ja yajkutujkpë David tyuk'u'unyääpyën, tä tyajnëjkxtë jam Guihón.

39Jamts ja teety Sadoc ojts tyajpëtsëmy tsajptëkoty ja tsajpkaawaj ma jap ja on y'ityën mëti'ipë ja ja'ay yajtukkënu'kxpën, yë'ë ja Salomón ojts mëët yajtukkënu'kxy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Tä tukxuxtë ja tsajppaxwaj ets tëkokyë ja ja'ayëty myäy'ënaantaaytyë: Wä'än ja yajkutujkpë Salomón jeky tjuuky'äty.

40Tä tpatso'ontaaytyë ja Salomón, mëët ja xuxpë wojpë. Yajxon ja ja'ay nyä'ämnëtë mëët ja xoontakën, jëtu'un yajmëtoownë mëpaatëp yowë naaxwiinyëtë pyëjnë kyë'tsnë.

41Ja Adonías ets mëët nitëkokyë ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty jap mëët kyäytyë y'uuktën, ko tmëtoowpatë ja ja'ay ya'axtë jyoktë. Ko ja Joab tmëtoowpaty nëkoo ja ja'ay y'ëknä'ämnëtë, tä y'ënäny: ¿Wi'ix ko nëkooyë ja'ay nyä'ämnëtë?

42Tam ënäty jëtu'un tyim'ënaanta'ay, tyaa pëyi'ikyë kyuwa'akë yë Jonatán, yë teety Abiatar yë myaank. Tä ja Adonías y'ënëmaayë: Tëkë tëkoty, mijts mëj'äämpy m'ity, paaty wä'änxyëp oypyë ja aaw ayuk xymyëminy.

43Ënät ja Jonatán t'ëtsooy ja Adonías: Ka'ap yë'ëjëty oypyë aaw ayuk nmëminyës. Yë David, tëëtëm yë Salomón tnikajpxpety ets yë'ë y'ënä'ämëty,

44ets tëë tni'ënä'ämë ets teety Sadoc mëët yë Natán, käjpxynyajxpë; teety Benaías, yë Joiadá myaank ets Queret ja'ayëty, peleteos ja'ayëty, tjämyëët'atëty yë Salomón; tëë tyajpatë jam jëyujkëjxy, mëti'ipë ijty tyuk'u'unyääpyën ja yajkutujkpë.

45Tëë yë teety Sadoc ets käjpxynyajxpë Natán tkënu'kxtë jam Guihón ets yë'ë yajkutukëty, paaty tyam tam ja tsyoontë tääts myiinëtë akujk jotkujk. Paaty nëkooyë mayjyä'äy nyä'ämnëtë, mëti'ipë miits mëtoowtëpën.

46E yë Salomón tëë ja kutujktakn tpëky ma ja ënä'ämtäknën,

47ets ja David ja wyintsëntëjk tëë ojts tkajpxpo'kxtë, tëë t'ënëëmëtë tyajwinpätëty ja naax kajpn mëët ja y'ënä'ämën kyutujkën ets mëj'äämpy ni'ik tyajwinpëtsëmëty këtiinëm jyëtu'unëty ja David. Yë'ëpaat yë David tëë jam wyiitykyëjxm tmënu'kxtä'äky yë Wintsën,

48ets të t'ënëëmë: Wintsën, kënu'kxy ets mëjjawë yë mxëëw nyaxëty, mëti'ipë yaj'ëwtajtpën ma Israel ja'ayëtyën, mëti'ipë të t'a'ixën ets tyam tpaatëty ja kyutujktakn tu'uk ja n'u'unk n'okës ets mëti'ipës tëë njaak ixyën.

49Ënät ja ja'ayëty tyëjkëtyë tsëyuuypyë mëët ja tsë'ëkë mëti'ipë ënäty ja Adonías të twoyën kääpyë ets pyëtë'ktaaytyë, xim yam ojts jyaak kä'äktë jëtu'un tä tyu'upatën.

50E ja Adonías, mëët ko ënäty tsyë'ëkë, ko ja Salomón y'ëkyaj'o'kënëty, jap kyäktsoky tsajptëkoty ets jap nyäyu'tsë ma ja potsy'ëjxën ma ja wintsë'kën yajyäkyën.

51Ojts ja Salomón yajtuk'ëwaanë ets yaj'ënëmaay: Yë Adonías wiinkëm mtsë'këyënë, jap të nyäyu'utsyë tsajptëkoty ma wintsë'këntyakn jëxkën. Yë'ë m'amëtoowëp ko xynyikajpxëty ko ka'ap xyaj'ooka'any.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

52Tä ja Salomón y'ëtsooy: Pën oy ja jyot wyinma'any tyajwinkëxë'ëky ka'ap nitii jyatëtëty ets nitu'uk yë wyääy kyanëka'ajëty; e pën jääts tii tuuntëkoy, kopkpëky ko y'ookëty.

53Ënät ja Salomón ënätyë ni'ënä'ämëy ets jap tyajpëtsëmtëty ma ja wintsë'këntyaknën. Ojts ja Adonías ënätyë jam nyijxy ma ja Salomón, ko jam jyä'äjty tääts wyintäky nyaaxkooy mëët ja näwyinkutsë'ëkë ets ja Salomón ojts y'ënë'ëmxëty ets nyëjkxëty ma tyëjkën.

1 Reyes 2

1Ja David, wiinkoonëp ënäty ja y'o'kën, paaty ojts tnikäxë ja Salomón, yë myaank ets myinëty ets t'ënëmaay:

2Ëjts nëjkxanëpës ma tëkokyë ja'ay nyëjkxta'atën. Mijts amëk jotmëk mtimyajpaatëty, këtii mtsë'ëkëty ets oy winë tun.

3Patun mëti'ipë yë mWintsën nyi'ënä'ämëpën, aak'oy winë xytyunëty ets mpatunëp ja y'ënä'ämën kyutujkën, tyiyajtën ets ja y'aaw y'ayuk, jëtu'un ijxtëm myinyën ma ja Moisés ja y'ënä'ämënën, jëtu'un oy winë mwinpëtsë'ëm mjëjpëtsë'ëmxëtëty oy tii xytyunëty ets oy maa mtimnyëjkxëty.

4Jëtu'un ja Wintsën tyaj'atëwëty ja mëti'ipë të xytyukwinwanënës, ko y'ënäny: Pën ja n'u'unk n'ëna'kës oy ets mëtëy winë tuntë ma yë'ëjën, winë aaw winëjot ets tu'ukyë winma'any tu'ukyë winma'any, ka'ap nëjkx tyëkoy'äty pën ja kutujkën wyinkuwa'akëpën ma ja Israel ja nyaax kyajpnën.

5E mijts wa'ats xynyijawë wi'ixës ja Joab yë Sarvia myaank ja wyinma'any të xytyuk'ixyën, ko tyaj'o'ky nimäjtsk ja tsiptuunpë wintsën ma ënäty ka'ap tiitsip yajmëët'atyën: Yë Abner yë Ner yë myaank ets Amasá, yë Jéter myaank ets jëtu'un yaja'ay y'o'ky ets ëjts ja poky ntsëëmë'ky.

6Paaty yam mijts n'ënëëmë ko mëk ja mjot mkëpajk xyajtunëty këtiipë yë'ë y'akujk'at jyotkujk'atëty ets jëtu'un y'ënaanpëty ko jotkujk y'ookëty.

7Yë'ë tëy yë Barzilai, jampë kyukajpnëtyën Galaad, m'oyjyawëp ets myajkay myaj'uukëp, jä'ä ko yë'ëjës ojts mëk xykyëwent'aty koos ja Absalón xyajkeky xyajpujty.

8Näyjyëtu'un ntuk'ëwaanëja'any, ko yë Simí, yë y'u'unk yë Guerá, yë Benjamín ja'ay, jampë tsyëënën Bahurim. Yë'ë ojtsës ëxëëk'aaw ëxëëk'ayuk xytyuknipëtsëmy, jamës ënäty nëjkxy Mahanaim. E koos jatëkok nwinpijty poj'amës ojts xyjyëjpye'eyi'iky jam ma ja Jordán mëjnëëjën ets ojts n'ënëëmës mëët yë Wintsën xyëëwkyëjxm ko ka'apës nyaj'ooka'any.

9Mijts këtii xypyokymyä'kxëty, mijts ntuknipëjkyp tii mëpaat xytyuny, je'eyëp ko m'ixëp yajxon wi'ix mëpaat ëxëëk jyäty kyëpetyën ets jëtu'un oywyi'ix y'ookëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

10Ojts ja David y'o'knë, jam nyaaxtëjkëy ma ja y'aptëjk nyaaxtëjkëtyën, ma yajtijyën David ja kyajpn.

11Jä'ä ojts y'ëne'emy ma ja Israel ja kajpnën wëxtyikxy jëmëjt; wëxtujk jëmëjt jam Hebrón ets i'px majk tëëk jëmëjt jam Jerusalén.

12Ko ojts y'o'knë, Salomón ojts kyutëkëty, ja Salomón oy ojts ja xëëw jëmëjt tyuka'ayë.

13Ënät ojts ja Adonías, yë Haguit yë myaank, tëkok tninëjkxy ja Betsabé, yë Salomón yë tyaak ets ja Betsabé tyajtëëy ja Adonías: ¿Oy ja jot winma'any xymyëminyë? Jëtu'un, oy; jëtu'un y'ëtsooy ja Adonías.

14Ets jyaak'ënany: Ayuk tu'uk nmo'ojäämpy. Oy nikajpx, jëtu'un y'ëtsooy ja Betsabé.

15Mijts wa'ats xynyijawë, jëtu'un y'ënäny yë Adonías, ko ja kutujkën ëjts ënäty xyjyapatp ets tëkokyë ja Israel ja'ayëty aakjëtu'un tjëjp'ixtë ets ntëkëtyës ëjts ënä'ämpë. Je'eyëp ko ja kutujkën yë'ë ojts yajmo'oy ja n'utyës Salomón, jä'ä ko jëtu'un ënäty ja Wintsën të tuknipëjktaakë.

16E tyam mëyajtënës tu'uk n'amëtowäämpy. Këtiis xytyukkuwintuk'ookëty. Nikajpx, jëtu'un y'ëtsooy ja Betsabé.

17Tä ja Adonías y'ëtsooy: Yë'ëjës mpëjktsoopy ets xy'ënëëmëty yë yajkutujkpë Salomón, wä'änës n'ëkmëëtsëënë yë Abisag ja sunamja'ay. Yë'ë kyupëkëp yë'ë.

18Oy, tyamës mëët yë yajkutujkpë nmëtya'akëty, jëtu'un ja Betsabé y'ëtsooy.

19Jëtu'un ojts ja Betsabé jam jyänty nyijkxy mëtyakpë mëët ja yajkutujkpë Salomón ets t'amëtowa'any jëtu'un tä ënäty ja Adonías të y'ënë'ëmxëtyën. Tä ja yajkutujkpë wyä'ätsë'ky ma ja y'ënyääypyäjnën ko t'ijxy ja tyaak jä'ä myiny ets ni'ënä'ämëy ets tmëmintëty tu'uk ja ënyääypyäjn tääts jam ja tyaak y'u'unyëty, tä jam nyaaxwe'tsy ja Betsabé a'oytsyow,

20ets t'ënëmaay: Tu'ukës yë mëyajtën mutskpë mpëjtsowa'any, yë'ë mpëjktsoopy ets këtii xytyukkuwintuk'ookëty. Amëtow tii mtimy'amëtowäämpy, taak tsi'tsk, jëtu'un y'ëtsooy ja yajkutujkpë, tyam nmo'ojëty.

21Yë'ë yam n'amëtoopy ets Abisag, yë sunamitë ja'ay tsyëënëty mëët yë m'ajty Adonías, jëtu'un y'ënäny ja Betsabé.

22¿Wi'ix ko xy'amëtoy yë Abisag ets mëët tsyëënëty yë Adonías? Jëtu'un t'ëtsooy ja yajkutujkpë ja tyaak. Je'eyë jyaak tëkoy'äty ets xy'amëtowëtyës yë kutujkën tääts yë'ë yajmo'ojëty, mëët yë'ëkyëjxm ko n'ajty'ätyës ets mëët yë'ë ko y'ëkputëkëty ja teety Abiatar ets Joab, yë Sarvia myaank.

23Ko jëtu'un kyajpxtaay ja yajkutujkpë Salomón, tä y'ënäny: Yë Wintsën yë'ëjës mëk xytyiytyunëp pën ëjts ka'apës ntukumëtoy yë Adonías mëët mëti'ipë të tkäjpxyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

24Tyamës yajxon nikäjpxy mëët yë Wintsën xyëëwkyëjxm, mëti'ipës të xypyëjktä'äkyën ma ya'atë kutujktaknën mëti'ipës ja nteety të tni'o'ktu'utyën, ko yë Adonías tyämyë y'ookëty.

25Ënät ojts ja Benaías, ja Joiadá myaank tuk'ëne'emy ets tyaj'ookëty ja Adonías, jëtu'un ja Adonías y'o'ky.

26E ja teety Abiatar, ojts ja yajkutujkpë y'ënë'ëmxëty: Nëjkx jam Anatot, ma xymyëëtëtyën yë mnaax mkam. Mijts mjapatëp jeexyë m'ooky e tyam mpokymye'kxy, jä'ä ko tëë yë Wintsën yë kyaaxë xykyiiyjyëtity maas nteety David muum të jyëtityën ets mijts näjyëtu'un të xymyëj'ëyoowpety.

27Jëtu'un'äämpy ojts ja Salomón tyajjëwa'knë ja teety Abiatar ma ënäty tyeety'ätyën, jëtu'un ojts y'atëy ja ayuk mëti'ipë ënäty ja Wintsën të tnikäjpxyën mëëtpë ja Eli wi'ix nëjkx ja y'u'unk y'ok jyäty kyëpetyën.

28Joab yë'ë ënäty të tmëjwa'kpety ja Adonías ets ka'ap yë'ëjëty yë Absalón; paatykyëjxm ko jëtu'unpë ja aaw ayuk nyija'ajtë, ënätyë ojts kye'eky ets jap kyäktsoky tsajptëkoty, ma ja wintsë'këntyakn jëxkën.

29E ojts ja yajkutujkpë Salomón yajtuk'ëwaanë ko ënäty jap ja Joab të nyäyu'utsyë tsajptëkoty, ma ja wintsë'këntyakn jëxkën ets jap të jyaak kukääkë. Tä ja Salomón ënätyë ja Benaías, ja Joiadá ja myaank tuknikejxy ets nëjkx tyaj'ooky,

30ets ja Benaías ojts tninëjkxy ja Joab, ko jam jyä'äjty tää t'ënëmaay: Yë yajkutujkpë jëtu'un y'ënä'äny ko mpëtsëmëty ma jap myajpaatyën. E ja Joab jëtu'un y'ëtsooy: Ka'ap, yaajës n'ookëty. Ënät ja Benaías ojts tninëjkxy ja yajkutujkpë ets tuk'ëwa'anëy wi'ix ënäty ja Joab të y'ëtsoyën.

31Tä ja yajkutujkpë y'ëtsooy: Tsojk nyajjotkujk'ajtëmë, nëjkx jap yaj'ook ets xyajnaaxtëkëty jëtu'un tyim yajjo'otsëty ja xyëëw maas ja nteety ja kyutujktaknën ets maas ja nkutujktaknën näjyëtu'un, mëët ja nëë poky mëti'ipë tyuuntëkooyën yë Joab, ko may ja ja'ay tyaj'o'ky.

32Yë Wintsën yë'ë kë'ëm tukëpätanëp mëët ja tyuuntëko'oyën, mëët ko nimäjtsk yë ja'ay tyaj'o'ky mëti'ipë ënäty ka'ap poky tmëët'atën ets y'ooktëty ets mëti'ipë ënäty oy yë nteetyës të tmëtuntën. Ka'ap tuknija'awëtyë nteetyës, yë'ë jëtu'un ja Abner yë Ner yë myaank, mëti'ipë ënäty nyiwintsën'ajtypyën ja tsiptuunpëtëjk ma ja Israel ja'ayëtyën ets ja Amasá, myaank yë Jéter, mëti'ipë nyiwintsën'ajtën ja tsiptuunpëtëjk mëti'ipë Judá ja'ayëtyën.

33Yë Joab yë'ë poky tukëtakpätanëp xëmëkyëjxm, mëët ko y'ooka'any ets näjyëtu'un ja y'u'unk y'ëna'k. E yë'ë ënät, ma ja David ja y'u'unk y'ëna'kën ets ma y'u'unk tyo'oxytyëjkën, xëmë jam y'itëty ja jotkujk'ajtën ets näjyëtu'un jam ma ja kyutujkënën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

34Jëtu'un'äämpy ja Benaías ojts tnitso'onë ja Joab ets tyaj'o'ky. Jam ja Joab nyaaxtëjkëy ma tyëjkën, jam të'ëts'itjotm.

35Tä ja Salomón ojts yë'ë ja Benaías tpëjktaknë ets tnikopk'atëty ja tsiptuunpëtëjk jëtu'un tä ja Joab ënäty të y'ityën ets ja teety Sadoc jä'ä yajpëjktäky tä ijty tyunyën ja Abiatar.

36Ok näjyëtu'un tyaxtsooy ja Simí ets t'ënëmaay: Nëjkx jam yë mtëjk xykyojy jam Jerusalén ets jam mtsëënëty. Je'eyëp ko këtii jam mtsoonëty ets maa mnëjkxëty, jamën xëmë m'itëty,

37jä'ä ko pën mtso'omp ets mwinajxyp yë wok jampë yajpaatyën Cedrón, tyam yajxon n'ënëëmë ko m'ookëp yë'ë ets kë'ëm nëjkx mnätyunyë.

38Tä ja Simí t'ëtsooy ja yajkutujkpë: Oy'atëp, tyamës jëtu'un ntunëty tä yajkutujkpë tni'ënä'ämën. Yë Simí jam ojts jeky tsyëënë Jerusalén.

39Kom tëkëëk jëmëjt ojts nimäjtsk ja tyuunpë kyuke'ekyë, jam jyajtë ma ja Aquis ja tyëjkën mëti'ipë ënäty jam ënä'ämpën Gad. Ko ja Simí yajtuk'ëwa'anëy ko ja tyuunpëtëjk tam yajpaatë Gad,

40ënät tniwë'ëny ja kyërukts ets tyu'utëjkëy, jam nyijkxy Gad, tääts jam jyä'äjty ma ja Aquis ja tyëjkën, ja tyuunpë y'ixtääpy mëti'ipë ënäty të kyuke'ekyën. Ko ja Simí ojts wyimpijnë,

41yë Salomón ojts tnijawë ko ënäty yë Simí të tsyoony jam Jerusalén ets të nyijkxy Gad ets ko tam ënäty jatëkok wyimpijnë.

42Ënät ja yajkutujkpë tnikäjxëy ja Simí ets t'ënëmaay: ¿Ti këtii xyjyä'ämyetsyë ko n'ënëmaay mëët ja Wintsën ja xyëëw, pën mijts mpëtsëëmp jëna'a jam Jerusalén kopkpëky ko m'ookëtyë? ¿Këtii m'ëtsooy ko oy'atëp ets ko xypyatuna'any ja n'aaw n'ëyukësë?

43¿E tyam, wi'ix ko ënät ja m'ayuk të xykyapatuny mëti'ipë kë'ëm mnikajpxën mëët ja Wintsën ja xyëëw?

44Mja'amyejtsyp wi'ix ojts ëxëëkjaty xypya'ëy xypyakäjpxyën ja nteetyës David. E paatykyëjxm ënät tyam ja poky mëti'ipë mtuunën kë'ëm xykyumëtowa'any.

45E yë'ë ënät ja yajkutujkpë Salomón nëjkxëp xëmë ja Wintsën kyënu'kxyë ets ja David ja kyutujktakn xëmëkyëjxm y'itëty jam nWintsënës wyintum.

46Tä ja yajkutujkpë t'ënëmaay ja Benaías, yë Joiadá myaank ets nëjkx ja Simí tyaj'ooky; tä ja Benaías tsyo'ony ets ojts tjanty yaj'ooky ja Simí. Jëtu'un ojts kyopkpëky ja Salomón ja kyutujkën.

1 Reyes 3

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

1Yë Salomón ojts tmëku'ukpëky yë faraón, japë y'ëne'emyën Egiptë, jä'ä ko ojts yë Salomón pyiky mëët tu'uk yë nyëëx yë faraón ets ojts jam tyajnëjkxy ma ja David ja kyajpnën, jää it ma ënäty jam kyojnyëmën ja këmoontëjk, tsajptëjk ets ja Jerusalén kajpn ja nyapots.

2Ja ja'ayëty jam ja wyintsë'kën ijty xëmë tkë'ëyaktë kopkkëjxm tunkëjxm, jä'ä ko ka'anëm ënäty kyojnyëm ja tsajptëjk.

3Salomón tsyojkpy jya'ap ënäty ja Wintsën ets tyuunpy tä ja David të ënäty të tyuk'ëne'emyën, oy jam ja wyintsë'kën xëmë tyäky ma ja tun kopkën,

4jëna'ajëty ijty nyijkxy jam Gabaón ets ja wyintsë'kën jam tyäky, jä'ä ko wäänë këjxm ënäty tääpë kopk ets yë'ë ni'ik mëj'äämpy pyëjktaktëp; jä'ä ijty ja wintsë'kën tyäky tu'uk mil aakyë'ë mëti'ipë nitoopyën.

5Tëkok ojts wyinkuma'ay jam Gabaón, jä'ä twin'ijxy Wintsën nyiminyë ets y'ënëmaayë: Amëtoowkës tii mtimtsyojkpyën ets tyam nmo'ojëty.

6Tä ja Salomón y'ëtsooy: Mijts oy ojts ja nteetyës xyjyawë, ja David mëti'ipë oy tsuj mëtuunën; yë'ë ojts mëtëy jyuuky'äty ets oy ja jyot wyinma'any tyaj'ijxë ma mijtsën. Paaty xy'oyjya'awëy ets të xy'a'ixë tu'uk yë y'u'unk myääy t'ëxajëty ja kutujktakn, ijxtëm tyam yaj'ixy yajnijawën.

7Mijts, Wintsën, mëti'ipës n'ëwtajtypyën, mijtsës të xypyëjktä'äky etsës n'ënä'ämëty nyajkutukëty tä ijty tyunyën ja nteetyës David, oyës n'ëk mutsknëmëty ets ka'apës tii oy njaty nnijawë.

8E tyamtsës nyajpaaty ma ja mnaax mkajpnën mëti'ipë mijts të xywyin'ixyën: ma ja kajpn mëjpë ets ma ja ja'ay janty nimaypyë yajpaatyën; ko njamëtsyowa'anmëty ka'ap xymyä'äymyëty.

9E yë'ëtsës yam n'amëtoopy, xymyo'ojëtyës tu'uk ja jot winma'any oypyë, mëtëypyë etsës njatëty nijawëty wi'ix ja mnaax mkajpn n'ënä'ämëtyës; ¿jä'ä ko pën jëtää ëkmayëtëp ya'atë mëj naax mëj kajpn janty'oy t'ëktu'uwinwowëty?

10Ja Wintsën, oy tmëtooy ko jëtu'unpë amëto'owën pëjktso'owën tuuny ja Salomón,

11paaty t'ënëmaay: Mëët koos të xy'amëtoy të xypyëjktsoy ya'atë ets ka'ap yë'ëjëty ja yenyjyuukyajtën, ëkë ja wit meeny, ëkë ma ja mëtsip y'ookëty tyëkoyëtyën, ni'ikyë të xy'amëtoy ja wijy'ajtën kujk'ajtën wi'ix winë xymyëtoow'itëtyën ets wi'ix m'ënä'ämëtyën,

12tyamës ntunëty tä të xy'amëtoyën: nmo'ojäämpy ja wijy'ajtën kujk'ajtën ets ja ixpëkyajtën këtiinëm jyëtu'un'atë mëti'ipë të jyuuky'atën ets mëti'ipë juuky'atantëpnëm.

13Ëpëky näjyëtu'un nmo'oja'any ja wit meeny ets mëj'ajtën oyajtën ets winëjaty mëti'ipë ka'ap të xy'amëtoyën, ka'ap pën mmëpaatëtëty tä mijts tyam myajkutuka'anyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14Ets näjyëtu'un, pën mijts mtuumpy tääjës të ni'ënä'ämën winë ets tääjës ja n'ënä'ämën ntëyajtën myinyën, jëtu'un tä ja mteety winë tuunyën oy, yë'ë jëtu'un ja David, mijts jeky nyajjuuky'ata'any.

15Ko ja Salomón ojts myä'äywyijy, tääts nyäjya'awëyë ko wiinkumaaptëm ënäty. E ko jam jyä'äjty Jerusalén, ënätyë ojts nyijkxy ma ja Wintsën ja kyaaxën ets ja Wintsën tmooy ja wyintsë'kën ma ja näy'ëëw'oy näykyajpx'oyë tuunyën. Ënät tyajkaaytyääy tyaj'uktaay tëkokyë ja tyuunpëtëjk ets ja wyintsëntëjk.

16Tëkok ojts nimäjtsk yë to'oxytyëjkëty, mëti'ipë nätyo'këtëpën, jam nyäyaja'tëtë ma ja yajkutujkpën, Salomón. Ko jam nimäjtsk jyajtë,

17tu'uk myëtyaktso'ony ets y'ënäny: Yajkutujkpë, ya'atë to'oxytyëjk ets ëjts, tu'ukyës yë tëjk ntukmuktë maas ntsëënëtën; e tëëtsës tu'uk yë u'unk maay nyamëxu'unk'aty, tam ënäty tyaapë to'oxytyëjk näjyëtu'un.

18Kom tëkëëk xëëw maas ja n'u'unk të nyajmëxu'unk'ajtyën, jää ya'atë to'oxytyëjk näjyëtu'un yë y'u'unk të tyajmëxu'unk'aty. Aak ëëts ënäty jamëty nimäjtsk, aak to'oxytyëjk. Ka'ap ni pën wiink ja'ay ëpëky.

19E jëtu'unts ojts tëkok ya'atë nmëku'ukës tuki'tpety yë y'u'unk maap ënäty ets tyaj'o'ky.

20E ko jëtu'un t'ijxy tëë ja y'u'unk tyaj'ooky, ënät ënätyë pyëti'ky kujktsyu'um, täätsës ojts ja n'u'unk xypyëjkë mëti'ipë juukyën ets ja y'u'unk ook xytyuknako'okëyës.

21Komjopy koos ojts nma'awyijy, tääjës ja n'u'unk njayajtsi'itsanë, tääjës ntuk'ijxpejty ko kajtëm jyä'äjëty ets ooky ja mëti'ipës jam xypya'akoonääpyën.

22Tääts wiinkpë ja to'oxytyëjk y'ënäny: Ka'ap jyëtu'unëty, yë n'u'unkës yë'ë juuky e yë m'u'unk yë'ë ooky. E ja mëjëwyiinpë tä y'ëtsooy: Ka'ap, mijts yë m'u'unk të y'ooky, ëjts yë n'u'unkës yë'ë juuk. Jëtu'un ojts je'eyë xim yam nyätyuknitijëtë pën ja y'u'unk juuky ets pën ja y'u'unk ooky.

23Ënät ja yajkutujkpë tyëjkëy määpyë tajpë: Mëtu'ukpë ja to'oxytyëjk jëtu'un y'ënä'äny ko yë'ë y'u'unk juuky ets ja wiinkpë näjyëtu'un y'ënä'äny.

24Tä ojts tu'k'ëne'emy tu'uk ja tyuunpë ets tmëminëty yë tëypyujxn: Yajmin tu'uk yë tëypyujxn. Ko ja yajkutujkpë yajtuknimiiny ja pujxn,

25tä ni'ënä'ämëy: Tsujkwa'kxtë tyaapë mëxu'unk mëti'ipë juukyën këëkkujkm ets këëkujkm xymyo'otëty tyaapë to'oxytyëjkëty.

26E ja mëti'ipë mëtëy tyaak'ajtypën ja mëxu'unk juukpyë, ojts mëk nyajts'ëyowëty ko ja mëxu'unk yajtsujkwa'kxa'any, tä ja yajkutujkpë mëktä'äky tmënu'kxtäky: Tun yë mëyajtën, yajkutujkpë, këtii tääpë mëxu'unk xyaj'ooky mëti'ipë juukyën. Tyamës n'ëna'any, wä'än yë'ë tjä'ä'aty tääpë to'oxytyëjk. E ja wiinkpë ja to'oxytyëjk tää y'ënäny: Oy pën tkatimjyä'ä'atëty, wä'än tsujkwa'kxtë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

27Ënät ja yajkutujkpë tuktëjkëy ets y'ënäny: Mo'otë tääpë to'oxytyëjk yë y'u'unk mëti'ipë të y'ënä'änyën ets ka'ap yë mëxu'unk y'ookëty, jä'ä ko yë'ë jëtu'un mëtëy tyaak'ajtyp.

28Ojts ja ja'ay tnijawëtë wi'ix ënäty ja Salomón të tyaj'oyën ja jotmay ets wi'ix ënäty ja wyijy'ajtën të tyajwinkëxë'ëkyën, tëkokyë ja ja'ayëty jam ma ja Israel kajpnën mëk twinkutsë'këtyë ja Salomón ets tmëmëtoowtë, mëët ko ënäty ja Wintsën të myo'oyë ja ixpëkyajtën wi'ix tu'uwinye'eyëtyën ja naax kajpn mëtëy.

1 Reyes 4

1Yë Salomón ojts t'ënä'ämta'ay yë Israel kajpn.

2Tyaa yë xyëëw myintë kuja'ay mëti'ipë ojts mëët tyunyën ko yajkutujky: Azarías, yë myaank yë teety Sadoc;

3Elihóref ets yu Ahías, yë y'ëna'k yë Sisá, ja ja'ayëty mëti'ipë jyääywyë'ëmtën winë; Josafat, yë myaank yë Ahilut, yë'ë ojts y'ity jääpyë ma ja yajkutujkpën;

4Benaías, yë myaank yë Joiadá, yë'ë ojts niwintsën'aty yë tsiptuunpëtëjk; yë Sadoc ets Abiatar, yë'ë ojts y'itë teety;

5Azarías, yë myaank yë Natán, jä'ä ojts y'ity tëjk këwent'ajtpë; e yë Zabud, yë myaank yë teety Natán, jä'ä ojts y'ity kajpxtëëpë ma ja yajkutujkpën;

6yë Ahisar, jä'ä ojts y'ity pukë'ëy puxajëpë ma ja kutujkëntëjkën; yë Adoniram, myaank yë Abdá, yë'ë ojts t'ixy tuny winë ma ja tuunk tyu'uye'eyën ja atsipë.

7Salomón ojts tpëjktä'äky nimajkmäjtsk yë kutuunk mëti'ipë kyëwent'ajtëpën ja naax kajpn mëti'ipëjaty ja Israel kajpn nyitënääpyën ets jä'ä t'ixtëty tuntëty winë këtiipë tii ja yajkutujkpë ja y'u'unk y'ëna'k tyëkoy'ajtxëtëty. Nitu'ukjaty këëktu'uk po'o ijty t'atänëtë.

8Ya'atë nimajkmäjtskpë ojts tyuntën jä'ä xyëëwajtë: Ben-Hur, jam t'atänë ma ja kopkjotmën mëti'ipë ja Efraín ja jyä'äy nyitënaaytyëpën;

9Yë Ben-Decar, jam t'atënaay Macás, Saalbim, Bet-semes, Elón ets Bet-hanán;

10Ben-Hésed, jam t'atënaay: Arubot, Socó ets ma ja Héfer tnitänën;

11Ben-Abinadab, jam ojts t'atänë ma ja itjot txëëwatyën Dor; jä'ä tyo'oxytyëjk'ajtyp ja Tafat, yë nyëëx yë Salomón;

12Baaná, yë myaank yë Ahilut, jam ojts t'atänë Taanac, Meguido ets ma tëkokyë ja Bet-sean tnitänën, wiinkonpë yajpaatyën ma Seredán, ëpa'tkë'ëytsyow ma Jesreel y'itjotmën ets tyimtsoony jam Bet-sean, tyimja'ty jampaat Abel-meholá ets jëtu'un nyijkxy Jocmeam;

13Ben-guéber, jam ojts t'atänë Ramot mëti'ipë Galaad nyitënääpyën, yë'ë ojts timy'awintumjaty ja kajpn mutskjatyëtypë jam Galaad y'itjotm, mëti'ipë nyiwantëpën

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

ja Jair ja'ayëty jampë tsyëënën ma ja Manasés ja y'itjotmën ets nän jëtu'un ma ja itjot yajtijyën Argob, jampë yajpaatyën Basán, ma ënäty nitëkë'px ja mëj kajpnën napotsypë ets ku'ëtuky ta'tspëky mëët yë pujxn;

14Ahinadab, yë myaank yë Idó, jam ojts t'atänë Mahanaim;

15Ahimaas, mëti'ipë mëët pyijkyën ja to'oxytyëjk mëti'ipë xyëëwajtypyën Basemat, yë nyëëx yë Salomón, jam ma ja Neftalí ja y'itjotmën;

16Baaná, myaank yë Husai, jam ojts t'atänë Aser ets jam Alot;

17Josafat, myaank yë Tarua, jam ojts t'atänë Isacar;

18Simí, myaank yë Elá, jam ojts t'atänë ma ja y'itjotmën ja Benjamín;

19Guéber, myaank yë Urí, jam ojts t'atänë ma ja y'itjotmën yë Gad, mëti'ipë ijty nyitënääpyën yë Sihón, jampë ojts y'ëne'emyën ma ja Amor ja'ayëtyën ets jam näjyëtu'un Ok, mëti'ipë jam ënä'ämën Basán. Ojts näjyëtu'un tu'uk ëpëky y'ijtpë ja ja'ay mëti'ipë ni'ëmukë nyiwintsën'ajtën ya'atë ja'ayëty ma tëkokyë ja naax kajpnën.

20Judá ets Israel, aak mëj aak këjääjëty ënäty tmëët'atë ja nyaax kyajpnëty, ka'ap tjëkyepy nmëtsyo'owmëty; jëtu'un ja jyä'äyëty nyimay'ajtë tä nëë ajinën. Ma tääpë kajpnëtyën jë'kxy pëky ka'ap ënäty y'ëmaaytyä'äky, aak akujk jotkujk ja ja'ay yajpaatë.

21Yë Salomón wäänë mëj ijty muum ja kyutujkën yajnikäjpxy, këtiinëm jyëtu'unëty ja wiinkëtypë ja kutujkëntëjk; jampaat ja kyutujktakn y'ëwtijty ma nëëjoy yajtijyën Éufrates ets nyäxy ma ja filistejë ja'ayëtyën; tyimja'ty jam Egiptë. Tëkokyë ja ja'ayëty aak ayajk aak ako'onëtyëp ijty mapaat ja Salomón yajkutujkyën.

22Ja jyi'kxy pyiky ja Salomón jä'ä ijty xëmë jyä'ty winjëpom, i'px majk tu'ts yë tsajpmokway ets tëtujk mil ja tëtujk mëko'px ja tëkë'px mëjtsim ja jo'oypyë;

23majk yë tsajpkaa aak yä'äypyë ets ni'kxëtypë; i'px wiinkpë tsajpkaa aak yä'äypyë mëti'ipë tyukniyä'ktëpën yë mëëy ets mëko'px yë kupixyny; ëpëky näjyëtu'un yë tutk këtsey may; aakyë'ë ni'kxëtypë ets jëtyu'ujëty ets wiinkëtypë jëyujk.

24Ko jëtu'un winë nyipety, yë'ëkyëjxm ko ja Salomón aakyë'ë ënäty y'ënä'ämtääpy tëkokyë ja naax kajpn mëti'ipë jam yajpatëpën matsow xëëw kyëtä'äkyën ma yajtijyën Éufrates, tsyo'ontä'äky jam Tirsá, tyimja'ty jampaat Gaza, aak ojts yë Salomón ya'atë ënä'ämpëtëjk tmëmëtakta'ay ets ko ënäty nimay mëët ja näykyajpx'oyë të tuny.

25Mapaat ja Salomón jyuuky'äjtyën, yë Israel ja'ayëty ets Judá ja'ayëty jampë Dan yajpaatën ets tyimja'ty jam Beerseba aak jotkujk y'ijtë; nitu'ukjaty aak kyë'ëmtuunk tyuunk'ajtëp; nyiyu'ujëtëp ja higo kepy ets ja parrë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[26]Salomón ojts tmëët'aty taxk mil yë këwaaytyënaaytyakn ma tyaj'ityën ja jyëyujk mëti'ipë pujxnwintëkäämpë pyajëtujtëpën ets majkmäjtsk mil ja tsiptuunpëtëjkëty mëti'ipë këwaaytyuk'ënyääytyëpën.

[27]Ja kutuunktëjkëty mëti'ipë ja xyëëw të yajnikajpxtën, yë'ë ënäty winë y'ijxtëp tyuuntëp ma winë tyëkoy'ätyën tu'kpo'ojaty ma ja Salomón ja jyëën tyëjkën ets ma ja wyintsëntëjkën ets tyuunpëtëjkën.

[28]Wi'ixëty ijty tyuka'ajëtë jëtu'un jam ja jë'kxy tkäxtë mëti'ipë tyijtëpën cebadë ets ja mëëy mëti'ipë ja jyëyujk jyë'kxtëpën, ja kwaay mëti'ipë wyo'ontëpën ja kepy wintëkäämpë ets mëti'ipë winë pyatsëëmtëpën.

[29]Yë Wintsën ojts mëk tkënu'kxy yë Salomón mëët ja wijyajtën kujk'ajtën ets ja ijxkujk ja'aykyujkën mëjwiinpë këjääpë mëti'ipë ka'ap pën tmëpaatëtyën.

[30]Yë Salomón ja wyijy'ajtën ojts twinnajxta'ay ja Egiptë ja'ayëty ets ja ja'ayëty xëëwpëtsëmtsyowpë tsyëënëtën.

[31]Ni'ik wijy ojts y'ity këtiinëm jyëtu'unëty ja ja'ayëty mëti'ipë xyëëwajtën: Etán, ja Sera ja y'u'unk y'ok; Hemán, Calcol ets Dardá, ja y'u'unk y'ëna'këty ja Mahol. Akäjpxy ojts y'ity oymyaajëty.

[32]Jä'ä t'oytyuuny tëkëëk mil ja käjpxy mëtyä'äky mëti'ipë mëj këjääjëty niwijpën ets tu'uk mil ja mëkoxk ja oyëtypë ja aaw ayuk.

[33]Ojts tnikäjpxy tnimëtyä'äky wi'ix ja aay kepy y'ixë'atën, mëti'ipë jam Líbano; yë'ëpaat ja aay ujts potsykyijxypyë yonyën; ojts näjyëtu'un tnikajpxtaay ja aayjëyujk ujtsjëyujk, mëjatypë ets pixkënpë, mëti'ipë naaxwiinye'eytyëpën, mëti'ipë naaxjotyën, mëti'ipë nëëjotyën, kepyjotyën ets mëti'ipë kääkjëtijtëpën.

[34]Oymyaatsowëty ma wiinkëtypë naax kajpnën, tëkokyë ja ja'ayëty mëti'ipë nyija'awëtyën ja Salomón ja wyijy'ajtën, maajëty ojts muum tnitsoontë ets tnimiintë tmëtoow'itë ja Salomón ja kyäjpxy myëtyä'äky.

1 Reyes 5

[1]Ko ja Hiram, jampë y'ëne'emyën Tirë, tnija'awëy ko jä'ä ja Salomón të tyëjkënë yajkutujkpë, ja David ja myaank ets tkutëkë ja tyeety; ënät tkejxy ja kyutënääpyë jam ma ja Salomón, jä'ä ko Hiram oy ijty mëët nyäjyawëty yë David.

[2]Ënät ja Salomón ojts tuknikexy ja ayuk yë Hiram, jëtu'un t'ënëmaay:

[3]Mijts wa'ats xynyijawë ko yë nteetyës ka'ap myëtäky ets tkojëty yë tsajptëjk, ja Wintsën ja jyä'ä, mëti'ipë yë'ë y'ëwtajtën, jä'äkyëjxm ko mëk tsyippaty, oknëm ojts tmëmëtaktaaynyë ja myëtsip.

[4]E tyam tëëjës yë Wintsën ja jotkujk'ajtën xymyo'otës oymyaajëty, tyam ka'apës ma pën xymyëtsip'atë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

5Paatyës tu'uk ntuknipëjktaakë nkoja'any yë tsajptëjk ma yajpaatëtyën yë Wintsën, mëti'ipës n'ëwtajtypyën, jëtu'un yajniwa'akëty ko ja Wintsën kë'ëm t'ënëmaay ja nteetyës David ko yë myaank mëti'ipë ënäty kutëjkëyëpën ënä'ämpë yë'ë nëjkx tkojy tu'uk ja tsajptëjk, ma yajmëjjawëtyën ja Wintsën.

6E mijts yam mpëjktsoopy ets jeexyë xy'ëwa'atsy wä'än jam tyajpuxy yë ajë kepy jam Líbano, mëti'ipë tunëpën ko ja tsajptëjk ënäty kyojy. Tyam ëjts kë'ëm yë ntuunpës n'ixëty mëti'ipë pyutëkëtëpën ja mja'ay ma ënäty jam ja kepy tyukyën, e mijts kë'ëm mtsowmo'ojëp jënu'un ënäty winë tsyoowpaatyën ets nkuju'uymyëty ets näjyëtu'un jënu'un ja mtuunpëtëjk yajmëjuya'antën, jä'ä ko mijts wa'ats xynyijawë ko ëëtsëty ka'apës nijawëtë wi'ix yë kepy yajpuxy yajka'atsy, jëtu'un tä tnijawëtën yë Sidonië ja'ayëty.

7Ko ja Hiram tmëtooy wi'ix ja Salomón ja ayuk tyuknikäjxën, janty jotkujk nyäjya'awëyë ets y'ënäny: Yë'ë tëy yë Wintsën, janty kënu'kxy mëjjawë mëpaat yë xyëëw nyäxy, jä'ä ko tëë tyajkutuky ets tyëkëty ënä'ämpë tu'uk yë David yë myaank mëti'ipë ixpëkyën ets wijy kujkën, mëti'ipë mayëtëpën wi'ix ja nyaax kyajpn oy twinye'eyëty.

8Tä ja Hiram näjyëtu'un tkäjpxynyikejxy ja Salomón ets t'ënëmaay: Tëës yam nijawë ja aaw ayuk mëti'ipës të xytyuknikexyën, ma xy'amëtoyën yë kepy, tä yë ajë kepyën ets tsiinën, ka'ap wyi'ixëty, tyam myajmo'ojëty.

9Yë ntuunpës yë'ë jam myëtsoontëp Líbano ets tmëja'tëty jam nëëmejy ëkë'ëm, jamts yajnëëkutsëmëty ets yë'ë myënëjkxëtëty ma ënäty mijts xynyikäjpxyën. Ma ënäty jyä'tyën jam mijts xytsyëëmë'ëkëty. Mëti'ipë tëy mijts mtunëp, yi'iyë myakëp ja ka'ayën ukën ets ja jë'kxy pëky mëti'ipës nyajtuntëpën maas ja nkutujkëntëjkëtyën.

10Ja Hiram ojts ja Salomón tjantymyo'oy ja ajë kepy ets ja tsiin kepy tä ënäty tyajmëyätyën,

11e ja Salomón ojts näjyëtu'un ja Hiram tmo'oy ja jë'kxy pëky mëti'ipë ënäty të pyëjktsoyën ets yë'ë jam tyajtunëty ma ja kyutujktaknën; jä'ä tmooy winë, tu'kmillon ja mëko'px tsim yë tsajpmok ets majktaxk mil ja majktaxk mëko'px tsim ja olivë on oypyë. Jëtu'un ja Salomón ijty tuknikexy winë ja Hiram, winjëmëjt.

12Jëtu'un'äämpy ja Wintsën ojts tmo'oy ja Salomón mëjwiin këjää ja wijyajtën kujk'ajtën ets ixpëkyajtën, jëtu'un tä ënäty të tukwinwanën. Salomón ets Hiram ojts ëpëky tu'uk tuntë käjpxytyu'unën ets oy nyäyaj'ita'anëtë.

13Salomón ojts tyajmuky may yë ja'ay mëti'ipë ja tuunk atsip yajtu'uye'eytyën ma ja kepy ënäty jam yaj'apujxtuka'anyën, jä'ä tyajmujky ja ja'ay i'px mil,

14yë ya'atë ja'ayëty yë'ë ojts yajkäxtë ets jam nëjkx tyuntë Líbano, këëktu'uk po'o, nimajk milëty ojts nyëjkxtë. Ya'atë ja'ayëty jä'ä ijty nëjkx jam y'itë tu'uk po'ojatyëty

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

ets mäjtsk po'ojëty y'itë ma tyëjkëtyën. Yë Adoniram yë'ë ojts tnikopk'aty ya'atë tuunk.

15Yë Salomón tam ijty tmëët'aty nitëkë'px majk mil yë tsaatsëëmpë ets nimajkta'px mil yë tsaapu'upë mëti'ipë jam tuuntëpën tunkëjxm,

16ëpëky nitëkëëk mil ja taxk mëko'px mëti'ipë ja tuunk nyi'ënä'ämëtëpën.

17Ja yajkutujkpë ojts tni'ënä'ämë ets ja'ayëty tmëja'tëty ja oyëtypë ja tsaa ets tsowëtypë mëti'ipë tsajptëjk yajtukkojëpën ja nyipotsy'ëjx.

18Ja Salomón ja jyä'äy ets ja Hiram ja jyä'äy ets ja ja'ayëty jampë kyukajpn'atën Guebal, ojts tpuxtë txääwtë ja kepy ets tpujxtë tka'tstë ja tsaa mëti'ipë ja tsajptëjk yajtukojtso'onën.

1 Reyes 6

1Salomón jää ja tsajptëjk tkojtso'ontä'äky ma ënäty mëmajktaxk jëmëjt tyajtu'uye'eyën ja jyëmëjt ma y'ityën yajkutujkpë jam Israel, yë'ë ënäty aanp yë po'o mëti'ipë tyijtëpën Ziv, yë mëmäjtskpë, ma të nyajxnën taxk mëko'px jëmëjt maju'unëm tsyoontën jap Egiptë.

2Ja tsajptëjk mëti'ipë ja Salomón tyuknikojëyën ja Wintsën, jä'ä y'ayenyëty majkmokx xajpk, mëkoxk xajpk myëjwiinëty ets kyëjxmëty wëxtujk xajpk ja mäjtsk kë'ënux.

3Ja tyëjkwiin jä'ä y'ayenyëty mëkoxk xajpk, jëtu'un tä nyitëjk myëjwiinëtyën ets mäjtsk xajpk ja mäjtsk kë'ënux matsow ja tëjk nyajts'ixën.

4Salomón jä'ä ojts ja tsajptëjk ja nyi'ëwa'atsajtën t'oytyuunë aakmëët yë nyi'akap.

5Ojts näjyëtu'un ëpëky yë tëjk tukjëjpkojë ma ja potsypya'a nyäxyën, jëtu'un ojts tkojy na'ëwtity ets ojts mutskjatyëty yë nyitëkot tyajkojë pa'apa'a.

6Ja tëjk mëti'ipë jap ëpa'tkë'pën ojts yajtukpa'akojën, jä'ä myëjwiinëty tu'kxajpk ja tu'kkë'ënux; e ja mëti'ipë itkujky wë'ëmpën, tu'kxajpk ja mäjtsk kë'ënux, e mëti'ipë jam tim'oykyëjxmën, tu'kxajpk ja tëkëëk kë'ënux; jap tëja'ptsow ojts wäänë ja kijpxën tyajmuky këtiipë yu'unk wyë'ëmëty ja tëjkkaa.

7Ma ja tëjk ojts kyojyën aakyë'ë ojts tyuny yë tsaa oytyunypë ets tsetsypë, paaty ko ojts kyojy ja tsajptëjk ka'ap ojts tii nëkooyë y'ëkwojp y'ëka'tsnëtë ets ka'ap ojts nëkooyë tii tpuxtë tka'atstë.

8Ja nyitëjk'aaw ja tëjk mëti'ipë ojts yajtukpa'akojën ja tsajptëjk ëpa'tkë'ëytsyowpyë, a'oytsyow ojts yajpëjktä'äky; e ja nyiye'eypyäjn ja mëmäjtsk nikë'ëpë ets ja mëtëkëëk nikë'ëpë yë'ë ojts tu'uk tpotstë yë nyi'escalerë, nawinjë'ëk tpojtstë.

9Ko ja Salomón ojts tkoj'apaatë ja tsajptëjk, yë'ë ojts mëët tyajnituky mëjatyëtypë tëjkkaa aak xeey aak pëky yajxon ets aakyë'ë ajë kepy tyukëwa'ptaay.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

10Ojts ëpëky näjyëtu'un tuknakoj'ëwtity ja tëjk, jä'ä kyëjxmëty tu'kxajpk ja tu'kkë'ënux, mëti'ipë ojts mëët ja tsajptëjkpotsy nyämyajts'ityën, yë'ë tyukuwijtstë ajë kepy.

11Ënät ja Wintsën ojts tmëkäjpxy ja Salomón ets t'ënëmaay:

12Yë'ë yam ntuk'ënëëmëjäämpy mëëtpë ja tsajptëjk tyampë xykyojyën, pën jëtu'un winë xytyuny tääjës ja n'ënä'ämën ntëyajtënës ets mpatuunpy jëtu'un tääjës ja n'aaw n'ayuk të nyajwë'ëmyën,

13ëjts nän nëjkxëpës jëtu'un winë ntuny tä ja David ojts ntukwinwanënës mëët mijts; ëjts tsëënëpës yë'ë ma ja Israel ja nyaax kyajpnën ets ka'apës nijëna'a n'ëxmatsa'antë.

14Ojts ja Salomón tyaj'apaatë ja tsajptëjk.

15Ja nyipotsy tëkotytsyowpë ojts tukwinwojpëtyä'äy ja ajë kepy, näjyëtu'un ja tëjk nikë'ë ets ja nyiye'eypyäjn yë'ë tyukwinwojpëy yë tsiin.

16Ojts näjyëtu'un jap tëkotsyow t'apëjktuky, mëkoxk xajpkën ets yajxon t'oytyuuny, ma jap yaj'ëwtatëtyën ja Wintsën, jap ma yajtijyën ëmaaytyëkot, wa'atspë.

17Jap tsajptëkoty, jap ojts ëpëky wyi'imy ja tëkoty mëjpë mëti'ipë ayenyën majk xajpk, wintuuytsyow wyi'imy ma ja mëti'ipë ja tëkoty kënu'kxy ijtpën.

18Ja tëkoty aakyë'ë ojts mëët y'oyëtyä'äy yë ajë kepy, tsetsypë ets xeepyë, ma tu'uktu'uk ja taaplën ojts jam tyajkëxkojtë oyëtypë pëjy ets ijxën. Kamaa ja tsaa kyakëxë'ëky mëti'ipë ënäty të yajtukpotsyën.

19Salomón ojts tyaj'oyë ja tëkoty ma yajtijëtyën ëmaaytyëkot wa'atspë, ma yajpëjkta'akëtyën ja Wintsën ja kyaaxë mëti'ipë myëët'ajtyp ja käjpxtyu'unën mëët Wintsën.

20Ja tëkoty mëti'ipë yajtijpën kënu'kxy, jä'ä ënäty y'ayenyëty mëkoxk xajpk, mëkoxk xajpk yë y'ok ets mëkoxk xajpk kyëjxmëty. Jam wyintuuytsyow ma ja tëkot ja kënu'kxypyën, ojts yë Salomón tu'uk tyaj'oyë yë wintsë'këntyakn, ajë kepy yajtuun, ets ojts tuknikoy pu'ts pujxn.

21Ojts näjyëtu'un yë tsajptëkot tukkooytyä'äy yë pu'ts pujxn ets näjyëtu'un ma ja kënu'kxypyën ets ma ja tëkotjëjpën pujxtä'äky jam pyëjktak nän aak pu'ts pujxn.

22Jëtu'un wyë'ëmtaay ja tsajptëjk ja nyi'kx aak pu'ts pujxn nyikoyëty, näjyëtu'un tä ja wintsë'këntyaknën mëti'ipë jap ijtpën ma ëmaaytyëkotën wa'atspë.

23Ojts näjyëtu'un t'oytyuny mäjtsk yë kepy tsyetsy jëtu'unpë kyëxë'ëkyën tä Tios kyukexyën, aaktam kyäknëty, aakyë'ë yajtuun olivë kepy mëti'ipë jap itëpën ma ja ëmaaytyëkotën wa'atspë. Jä'ä kyëjxmjatyëty taxk xajpk ja kujkm,

24tu'uk pa'ajaty ja kyäkn jä'ä yenyëty tu'kxajpk ja tu'kkë'ënux. Paatykyëjxm ënäty y'ayenyëty mäjtsk xajpk ja mäjtsk kë'ënux ko mäjtskpa'a n'akijpxmujkmëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

25Ja tyaapë ja kepy tsyetsy, aakjëtu'un ënäty y'ixë'atë nimäjtskëty, tu'knax mëj ets tu'knax ijxën.

26Ja kyëjxm'ajtën, jä'ä näjyëtu'un kyijpxyëty mäjtsk xajpk ja mäjtsk kë'ënux.

27Jam yë Salomón tpëjktäky, ma ja tëkotën mëti'ipë kënu'kxyën. Tyaapë ja nimäjtskpë ja kepy tsyetsy jëtu'unpë kyëxë'ëkyën ja'ayën käknmëët, tu'uk ijty yajxon ja tëkot timyajtuktuktë, tu'uk jam ja kyäkn tu'kpa'a tyimja'ty potsywinm ets näjyëtu'un ja tu'uk ets tu'uk pa'a ja kyäkn näjyëtu'un nyäwyinkuja'tëty.

28Ojts yë Salomón tukniku'tsta'ay yë pu'ts pujxn, ya'atë ja ja'aypyën kyëxë'ëkyën käknmëët,

29Tä jap tëkotyowën ets jap jëxkë'ptsow, ojts ja Salomón tkooyta'ay ja potsy, yajnikojtut jam potsykyëjxm yë kepy yë pëjy jëtu'unpë ja'ay kyëxë'ëkyën käknmëët yowë Wintsën yë kyukäjpxy.

30Ojts näjyëtu'un tnikooyta'ay ja nyiye'eypyäjn ja tëkot ets ja tëja'aw.

31Ma ja tëkot yajnitëkën mëti'ipë yajtijpën wa'atstëkot kënu'kxytyëkotën, yë'ë tyuk'akaj'ajt, olivë kepy, e ja nyikukap ets ja nyipa'ateeny mäjtskpa'a ets mäjtskpëky jam anëkëjxmtsow nyajxë'ëky, awinax jam yajkoj mëti'ipë mëkoxk yë pya'ajën.

32Mäjtskëty ja tëjk'aaw aakyë'ë olivë kepy yajtuun ets tkooy mëët yë pu'ts pujxn, ojts näjyëtu'un jam tyajkëxkojy ja'ayënpë kyëxë'ëkyën ets käknmëët, ojts tyajkëxkojy kepy ets pëjy.

33Ma ja tëkot ja mëjpë yajnitëkën jap tsajptëkoty, taxk yë xeny jap tpëjktäky aakyë'ë olivë kepy ets ojts taxk täk wyi'imy.

34Mäjtsk ajujpminy ja tëjk'aaw ojts kyojy, aak tsiin kepy yajtuuntë aak ëwtijtëp mäjtskpa'ajëty.

35Ojts näjyëtu'un jam tyajkëxkojy yë ja'ayënpë kyëxë'ëkyën, palmera kepyënpë ets pëjyënpë kyëxë'ëkyë, tääts näjyëtu'un tukwinkooy ok yë pu'ts pujxn.

36Jap tëkotsyow, ojts tyajkojy yë nyitëja'aw, tëkëëkpëky t'apojtstujky, ma tyajtuunyën yë tsaatsetsy ets tu'kwaats yë ajë kepy.

37Ma ënäty kyëjääjë taxk jëmëjt yajkutukyën yë Salomón, ma ja po'o y'änyën mëti'ipë tyijtëpën Ziv, jä'ä ojts ja potsy ëjx yajpëjktä'äky, mëti'ipë tsyajptëjk'atäämpyën ja Wintsën,

38e ma myajktu'uk jëmëjtpetyën ja kyutujkën, ma ja po'o y'änyën mëti'ipë yajtijpën Bul, mëti'ipë mëtuktujkpo'ojën ma tääpë jëmëjtën, jää ojts ja tsajptëjk yajkoj'apety, jëtu'un tä ënäty të tuknipëjktaakëtën. Wëxtujk jëmëjt ja Salomón tuunk'ajty.

1 Reyes 7

1Salomón ojts kë'ëm kyumoontëjk tkojy, kom majktëkëëk jëmëjt tkoj'apejty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

2Ojts näjyëtu'un wiinkpë këmoontëjk tkojy, jä'ä ojts tijy, Yuk Kepyjyot, jä'ä y'ayenyëty i'px mëkoxk xajpk ets myëjwiinëty majkmäjtsk xajpk ja mäjtsk kë'ënux ets kyëjxmëty wëxtujk xajpk ja mäjtsk kë'ënux; jä'ä y'akojtukyëty taxk waats, aakyë'ë ajë kepy ets aakyë'ë kyukap'ajtyp yë ajë kepy.

3Wëxtyikxy myëkoxk ja tëjkkaa y'ijty, majkmokxjatyëty ojts yaj'apëjkmuky ets tëkëëkpëky, jam kyëxwä'äky ma ja xenyën, ma ja tëjkkaajën; ojts yajtukpajtuta'ay mëët yë ajë kepy, yë'ëts oy yajkëxë'këp.

4Taxk waats ijty ja ventana, aak näywyinku'ijxëyëp.

5Aak taxk täk ja ventana ets ja tëjk'aaw, aak näywyinku'ijxëyëp, tëkëëk waats.

6Ojts näjyëtu'un nyixeny tpëjktakëyë ma ja tëjkwitsë kyëxmëtä'äkyën, mëti'ipë ayenyën majkmäjtsk xajpk ja kujkm ets wëxtujk xajpk ja mäjtsk kë'ënux myëjwiinëty. Tam wintuuytsyow wiinkpë tëkot yajpaaty, mëët ja nyitëjkxeny ets nyitëjk kopk.

7Ojts tpëjktä'äky tu'uk ja tëkot, ma ja nipaye'eyën yajtunëtyën, ma ntijmëty ja tuuntëko'oyën yajpaye'eyëtyën, yë'ë mëët tyajta'tspëjky ja pya'a yë ajë kepy.

8Ja kutujkëntëjk ma ja Salomón ijty tsyëënën, myëët'ajtyp tu'uk ja nyitëja'aw jap jëxkë'ptsow ets ja tu'uk ja nyitëkot mëti'ipë näjyëtu'un kyojyëtyën. E ja kutujkëntëjk mëti'ipë tyuknikojëyën ja Egiptë yajkutujkpë ja nyëëx, mëti'ipë mëët pyijkyën, nän timjëtu'un ijty kyojyëty.

9Tëkokyë ya'atë tëjkëty mëti'ipë yë Salomón kyojën, yë y'ëjx yë kyopk, yë y'ijxën ets nyitëjkpa'a aak'oy tsyaa ojts mëët yaj'oytyuny mëti'ipë tsetsyën ets pajyën, aakjëtu'un jap jootjoty ets nëkëjxytsyow.

10Aak oytsyaa tsetsy ets mëjaty oytsyaa ojts tyuny ma ja potsy ëjxën; ojts yë tsaa tyuny mëti'ipë mäjtsk xajpk ja kujkm myëjwiinëtyën ets näjyëtu'un ojts tyuny mëti'ipë mäjtsk xajpk myëjwiinëtyën.

11Ja tëjk jëxk aak'oy tsyaa mëët kyojyëty, mëti'ipë tsetsyën ets pajyën jëtu'un tä ënäty tyuna'anyën; ojts näjyëtu'un tyuny yë ajë kepy.

12Ma ja tëjkwiinën, tëkëëk waats jam nyäxy ja tsaapotsy ets tu'kwaats yë ajë kepy; näjyëtu'un jap tëja'ptsow ets ma ja nyitëjkëtyaknën, ja tëkot ma teetyëjk wyit tuktëkëtën.

13Yë yajkutujkpë Salomón ojts yë Hiram jam tyajtsoony Tirë,

14yë Hiram, yë'ë myaank tu'uk yë ku'ookytyo'oxy, Neftalí jyä'äy, mëët ojts tsyëënë tu'uk ja'ay jampë kyukajpnëtyën Tirë, tyukjajtyp ijty yajxon wi'ix yë tsuxkpujxn tuunk'atëtyën. Hiram janty wijy ijty ets nyija'ap oy ja tyuunk ma ja tsuxkpujxn tuunk'atyën; ënät jam nyäwya'këxë'kë ma ja yajkutujkpën Salomón ets ojts t'oytyuunë winë mëti'ipë ja Salomón tsyojkpyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

15Ojts tyaj'oyë mäjtsk yë xeny, aakyë'ë tsuxkpujxn, jä'ä kyëjxmëty taxk xajpk ja kujkm ets pëkixyëty tëkëëk xajpk.

16Ojts näjyëtu'un t'oytyuny mäjtsk yë nyikukë'ë aakyë'ë tsuxkpujxn ets jam tukukëyëjyä'äny ja xeny. Ja kyukë'ë jä'ä kyëjxmëty tu'kxajpk ja kujkm.

17Ëpëky ojts mäjtsk nyikukë'ë tya'o'oyëyë ets yë'ë mëët y'atsuumukyëty yë pujxntejpxy ets jä'ä tukmajts'ita'any ja xeny: Tu'ukjaty ja y'atsu'utsë ma ja xenyën.

18Y'oytyuun mäjtskwitsy ja xenykyuwits, aakjëtu'un mäjtskëty.

19Ja xenykyuwits mëti'ipë pya'tënaaytyëpën ja tëjk ma ja teetytyëjkëty ja wyit y'ityën tu'kxajpkën y'ayenyëty ets jëtu'un y'ixëty tä pëjyën.

20Jëtu'un kyëjxmëty ja kyukë'ë jëtu'un tä myëjwiinëtyën ets mapaat y'ëwtityën ja tëjkpa'txeny, yë'ë mëët nyämyajts'ityë tu'uk yë potsy mëti'ipë jëtu'un këxë'kën piktsaajën ets jam potsykyëjxm mäjtsk mëko'px ojts tyajkëxkojtë pikjatyëty yaj'ixy.

21Hiram ojts ya'atë tëjk xeny tpëjktä'äky ma ja teetyëjk ja wyit yajpëjkë'ëkëtyën. Ko tyaj'apatëy ja mëti'ipë a'oytsyow yajpatpën jä'ä txëëwmooy Jaquín, e ja mëti'ipë anajnytsyowën Bóaz txëëwmooy.

22Jam këjxm ma ja xeny jyëjpkëxyën jëtu'un kyëxë'ëky pëjyën. Jëtu'un kyojtaay ja xeny.

23Hiram ojts t'oytyuny tu'uk yë nëë apëjkën mëjpë, aak tsuxkpujxn yajtuun. Pik y'ixëty, tu'kxajpk ja tu'kkë'ënux y'ayenyëty; wëxtujk xajpk ja kujkm kyëjxmëty ets ja jyot jä'ä myëjwiinëty majktëkëëk xajpk ja kujkm.

24Jap ma ja nëë'apëjkënmpa'tkën ojts tnipotsë mäjtskpëky ja potsy ets t'oytyuuny yajxon, ojts tmo'oy yë y'ijxën mëti'ipë jëtu'un këxë'kpën tä tsi'iw u'unkën yi'inëm jatyëty, majkjaty tpëjktäky ma ja tu'kkë'ënuxjatypë y'ëwtityën ets tu'ukyë mëët tyajnämyätsyë ja nëë apëjkën ja y'atäämpa'tk.

25Jap ma pya'tkën tsajpkaajën jap tukpa'tpojtsëy aakyë'ë tsuxkpujxn yajtuun; majkmäjtsk ojts tyajkojy, tëkëëk jam nyas'ixë anëkëjxytsyow, tëkëëk apa'tkë'ëmtsow, tëkëëk ma xëëw pyëtsimyën ets tëkëëk ma xëëw kyëtä'äkyën. Ja tyeky jap tyajku'ixë jootjoty, aakjëtu'un nimajkmäjtsk, jamts ja nëë apëjkën kyëxmëtä'äky.

26Ja nëë apëjkën tuktujk kë'ëwa'axyën myäjpxyëty, yë nyini'kx jëtu'un yaj'ixy tä pëjyën, ja nëë jä'ä jap tyëkë oy mäjtsk mil ja taxtujk mëko'px ja i'px mäjtsk tsiiyën.

27Ojts näjyëtu'un t'oytyuny majk ja nyipujxnwintëkäämpë ma ja nëë apëjkën tyajye'eytyëtyën, aakyë'ë tsuxkpujxn; tu'kxajpkjaty y'ayenyëty, tu'kxajpkjaty myëjwiinëty ets tëkëëk kë'ënux kyëjxmëty.

28Ja pujxnwintëkäämpë ojts ja nyipa'awits tpëjktä'äky mëti'ipë mëët nyämyajts'ityën ja pya'a,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

29e ma ja nyipa'awitsën mëti'ipë mëët nyämyajts'ityën ja pya'a ojts tyajkëxkojy yë ijxën jëtu'unpë kyëxë'ëkyën tä kaajën ets tsajpkaa yä'äyën ets tsajpjotmëtë kukajpxpëtyën. Anëkëjxytsow ets ëpa'tkë'ëmtsow ma ja tsajpkaayä'äy ets ja kaa kyëxkojyëtyën ojts tyajkëxkojy yë pëjytyä'äky.

30Tu'ukjaty ja pujxnwintëkäämpë aakjam kyëxmëtä'äky ma ja taxkpë ja tsuxkpujxnën mëti'ipë pikëtyën ets ja tsuxkpujxn ja pikëtypë yë'ë mëët nyämyajts'ityë yë yenypyujxn; nän tsuxkpujxnëmpë. Ma ja pujxnwintëkäämpë ja tyatskën taxkpëkpyë, ma kyëxmëta'aka'anyën ja nëë apëjkën, jap yajpaaty yë tyënaaypyäjn taxkpëky.

31Ja y'aaw ja nëë apëjkën jap yajpaaty ma ja y'aawën ja y'ënyääypyäjn; ja nëë apëjkën jä'ä jyëjptä'äky tu'kkë'ënux ja tu'ktsa'atsy. Pik ja y'aaw, yë'ë mëët nyämyajts'ityë ja tënaaypyäjn, jä'ä kyëjxmëty tu'kkë'ënux ja tu'ktsa'atsy.

32Ja taxkpë ja pik pujxn mëti'ipë pya'tpëkë'ajtypyën ma nyipa'awitsën. Ja pujxn mëti'ipë pikëtyën jä'ä kyëjxmëty tu'kkë'ënux ja tu'ktsa'atsy.

33Jëtu'un pyikëty tä ja kepy wintëkäämpë ye'eypyäjnën. Mëti'ipë ja pikpujxn mëët tyunyën: Ja yenypyujxn, ja piktëkäänpë, ja nyi'awaxk ets mëti'ipë ja pikpujxn myajts'ijtypyën, aak tsuxkpujxn mëët y'oytyunyëty.

34Ja taxkpë ja nyi'tënaaypyäjn mëti'ipë yajpatëpën maajaty ja nyuxën, tu'ukyë mëët y'akojmukyëty ja nëë apëjkën ja y'ënyääypyäjn.

35Ma nyikukë'ëjën pik jam y'ëwa'atsëty jä'ä kyëjxmëty tu'ktsa'atsy; e ja nyipa'awits ets ja pya'a mëti'ipë mëët ja nëë apëjkën ja y'ënyääypyäjn y'oytyunyëtyën, tu'ukyë y'atsaaymyukyëty.

36Hiram ojts tyajkëxkojy ja'ay käkn mëëtpë, yë kaa ets tëëxykyepy ma ja xenypya'tkën ets ma ja witsëjëjpën; wi'ixjaty tu'ukjaty tjëkyepy ets ëpëky ojts jam tyajkëxkojy jëtu'unpë tä pëjytyä'äkyën.

37Jëtu'un tyaj'apatëy majk ja potsy'ëjx aak jëënmëët ojts ja pujxn tyajjëëytyä'äky ets tu'knax kyijpxyëty ets tu'knax yaj'ixy.

38Ojts näjyëtu'un majk tyajkojy potsy ma nëë nyikoompätëtyën, aak tsaptspujxn ojts tyajtuny ets jä'ä kyëjxmjatyëty tu'kxajpk ja majkta'px kë'ë'u'unk ets ja nëë jap tyëkë oy nataxtujk mëko'px tsiiyën, tu'ukjaty jam yajpëjktäky ma ënäty të yajnipotsëtën,

39tëë ënäty mëkoxjaty yajpëjktä'äky ja potsy'ëjx ma ja tsajptëjkën, mëkoxk a'oytsyow ets mëkoxk anajnytsyow. Ja mëjpë ja nëë apëjkën jam yajpëjktäky a'oytsyow ma ja tsajptëjkën, najäätsow ma xëëw kyëtä'äkyën.

40Hiram ojts tyajkojy tu'ts, jä'pn, a'ukën ets ja wiinkëtypë ja apëjk atu'unën mëti'ipë jap tsajptëkoty tunaanpën mëti'ipë ja Salomón ojts tyuk'ëne'emyën jëtu'un ojts tyaj'apaatë ja tuunk,

41tä ja mäjtskpë ja xenyën, ja xenykyukë'ëjën ets ja mäjtskpë ja kyuwitsë,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

42ja taxk mëko'px ja nyikukonë mëti'ipë mëët ja mäjtskpë ja nyi'awits t'oytyuunyën, mëti'ipë tyukuwijtsën ja tëjk xeny mëti'ipë ënäty të tyaj'apaatën,

43ja majkpë ja potsy'ëjx ets ja majkpë ja nëë apëjkën, ja nimajkmäjtskpë ja tsajpkaa ënäty të tpotsyën,

44ja mëjpë ja nëë apëjkën ets ja majkmäjtskpë ja tyënaaypyäjn mëti'ipë mëët y'oytyunyëtyën ja tsuxkpujxn.

45Ëpëky ja tu'ts ja jä'pn ets ja tsim, ja texy ets ja apëjk atu'unën. Tëkokyë ya'atë mëti'ipë Hiram yajkojën mëti'ipë ënäty ja Salomón të tyuk'ëne'emyën aakpujxn ojts tuk'oytyuunta'ay.

46Ja yajkutujkpë jam tyajkëëwtaay ma ënäty të tni'oytyunën jinjoty, jam Jordán y'itjotm, itkujky wyi'imy ma Sucot mëët yë Saretán nyäpyäätyë.

47May wyinmujky ja apëjk atu'unën mëti'ipë mëët ja tsuxkpujxn y'oytyunyëtyën, wi'ix y'ëkyajkijpxëty, paaty ja Salomón ka'ap ojts tkijpxy.

48Ojts ja Salomón näjyëtu'un tni'ënä'ämë ets tyaj'oyëtëty tëkokyë ja apëjk atu'unën mëti'ipë ënäty japën tsajptëkoty: Ja wintsë'këntyakn mëti'ipë oytyunyën mëët ja pu'ts pujxn ets ja pëjkënpäjn mëti'ipë oytyunyëty mëët ja pu'ts pujxnën, ma ja tsajpkääky yajpëjktä'äkyën mëti'ipë Wintsën yajtukmëyojxpën,

49ja jëëntooytyakn mëti'ipë aak pu'ts pujxn mëët y'oytyunyëtyën japë y'ityën kënu'kxytyëkoty, mëkoxk ojts yajpëjktä'äky a'oytsyow ets mëkoxk anajnytsyow, mëët ja nyipuxnpëjy ja nyikutë'kxn ets ja nyimä'tn aak pu'ts pujxnpë mëët y'oytyunyëtyën,

50ja a'ukën, ja jëënjä'pn, ja tojkxjä'pn ja jëëntsijtk ets tëkokyë winë mëti'ipë ënäty ja pu'ts pujxn mëët y'oytyunyëtyën. Näy pu'ts pujxn ënäty mëët y'oytyunyëty ja pujxn mëti'ipë ja tëjk'akaj wyo'on'ijtypyën ma ja wa'atspë tëkotën, mëti'ipë jap tëkotyowën ets yë'ëpaat ja mëjtsajptëjk ja tyëjk'aaw.

51Ko y'apatëtyääy ja tuunk mëti'ipë ënäty ja yajkutujkpë Salomón të tni'ënä'ämën ma ja tsajptëjkën, ënät tmënëjkxtaay jap tsajptëkoty ja apëjk atu'unën pu'ts pujxn mëëtpë ets ja poop pujxn mëëtpë mëti'ipë ënäty ja tyeety David të tukmëyoxyën ja Wintsën ets jap tpëjktaktaay ma nyipetyën ja Wintsën ja jyä'ä.

1 Reyes 8

1Ënät ja Salomón ojts tyajtu'ukmuky jam Jerusalén ja mëjja'aytyëjkëty ets kopktëjkëty mëti'ipë ja jyiiky myëku'uk nyikutuunk'ajtëpën, jampë yajpaatën ma ja Israel kajpnën; yë'ë yajtsoonantëp ja Wintsën ja kyaaxë jam Jerusalén, ma ja David ja kyajpnën.

2E jä'ä xëëw ma ënäty yajxon yajnixëëwtunyën ja tëjkxo'omy, ma Etanim po'o y'änyën, wa'ats myujktaaytyë ja Israel ja'ayëty mëët ja Salomón.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

3Ojts myiinta'atë ja mëjja'aytyëjkëty jampë yajpaatën ma ja Israel kajpnën, tä ja teetytyëjkëty tkëëyë'ktë ja Wintsën ja kyaaxë

4ets tyajtso'ontë mëët ja nyiwittëjk, ma Wintsën mëët ja näpyaatë y'ityën ets tëkokyë jënu'un jap winë tyunyën, tä ja apëjk atu'unënyën, ojts tmënëjkxta'atë ja Leví ja'ayëty ets ja teetytyëjkëty.

5Ja Salomón ets ja Israel ja'ayëty, jëyëjp nyëjkxtë, tyaktë ja wintsë'kën ma ja Wintsën ja kyaaxën, yë tsajppax ooky ets ja tsajpkaa ookyëty yë'ë tyukwintsë'këtyë ja Wintsën, may'äämpyëty tyajktë ka'ap tjëkyepy yajmëtyowëty.

6Tä ja teetytyëjkëty ojts jap tmëtëkëtë ja Wintsën ja kyaaxë tsajptëkoty, ma ja tëkot ja kënu'kxypyën, jap tkëxkëëytyë ma ja kyäknpa'tkën ja Wintsën ja kyukajpxpë,

7ja kyäknëty jä'ä tyuknikëëytyëp ja kaaxë, mëët tëkokyë ja nyikepy mëti'ipë mëët yajpakë'ëyën.

8Je'eyëp ko ja kepy mëti'ipë ijty yajtukpakëëpyën, yenyjyätyëty ijty, ka'ap nyitujktaay, paaty ko jap pën tyänë ma ja tëjk apu'uyën mëti'ipë kënu'kxyën, këxë'kp ya'atë kepy, jäpyë ka'ap kyëxë'ëky tëja'p, jëtu'un ojts wyi'imy tyampaat.

9Jap kaaxëjoty yë'ë jap ja majkpë ënä'ämën kutujkën mëti'ipë tsaakëjxy miinpën këxja'ay mëti'ipë Moisés y'ëxajëyën jam Horeb, jampë ojts yajkëxja'ayën ko Wintsën ja käjpxytyu'unën tuuny mëët ja Israel ja'ayëty.

10Je'eyë ja teetytyëjkëty jap pyëtsëëmtë tsajptëkoty tääts ja yoots nyäpyëjktakë tsajptëjk këpajkm,

11e mëët ko ënäty tëë nyitujkta'ay ja tsajptëjk mëët ja yoots, ja teetytyëjkëty ka'ap ojts t'ëkjëkyäjpnë jam kyajpxta'aktëty winkon, jä'ä ko ja Wintsën ja myëj'ajt y'oyajtën tëë ënäty ja tsajptëjk tyajtuktuky.

12Ënät ja Salomón y'ënäny: Mijts Wintsën, jëtu'un m'ëna'any, ko akootstuuy mtsëënë.

13E tyam tëëjës tu'uk ja mtsajptëjk nkojyës, ma mtsëënëtyën xëmë.

14Ko jëtu'un kyajpxtaay, tä ojts tni''ijxwinpity ja mayjyä'äy ma jam yajpaatën ja Israel ja'ayëty, aak tënaaytyëp ets ojts tkënu'kxy

15y'ënäny: Yë Wintsën kënu'kxy yë xyëëw y'ity mëët ko të tpatuny ja y'aaw y'ayuk tä tukwinwa'anëyën ja David, yë nteetyës, ko t'ënëmaay:

16maju'unëmës yë nnaax nkajpn njuutyën jap Egiptë, kamaajës tu'uk ja naaxwiinyëtë nkawin'ixynyëm ma ja Israel ja'ayëty tnitänëtën ets jam tu'uk ja tsajptëjk kyojëty, maas ja nxëëw yajja'amyätsëtyën. E yë'ëts yë David, ojtsës yë nwin'ixy ets yë'ë nnaax nkajpnës t'ënä'ämëty.

17E yë David, mëti'ipës nteetyajtën, ojts jya'ëna'any ets jeexyë tu'uk tkojy ja tsajptëjk, mëti'ipë ja Wintsën yajtukmëjjawëpën, mëti'ipë yë Israel ja'ayëty y'ëwtajtëpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

18Je'eyëp ko yë Wintsën jëtu'un t'ënëmaay: Ka'ap tääpë wyi'ixëty ko mja'ëna'any tu'uk yë ntsajptëjkës xykyojanë,

19je'eyëp ko ka'ap myijtsëty xykyojëty, yë'ë nëjkx jëna'a tkojy yë mmaank mëti'ipë mkutëkëjayëpën.

20E jëtu'unts tyam yaj'ixy ko tëëjën ja Wintsën ja y'aaw y'ayuk tjanty tyukniwä'äky. Jëtu'un tä yë'ë y'ënänyën, tëëjës ja nteety njantykyutëkë koos ja kutujkën ëjts të njëjpwa'akë ma ja Israel ja'ayëtyën ets tëëjës yam tu'uk ja tsyajptëjk njanty kyojë.

21Tëës näjyëtu'un ëpëky ja tyëjk nkojë ma ja Wintsën ja kyaaxë y'itëtyën, mëti'ipë myë'ijtypyën ja käjpxytyu'unën mëti'ipë tyuunën mëët ja n'ap'ajt n'ok'ajtëmë, ko tju'ty jap Egiptë.

22Ënät ja Salomón jam wya'ak'o'oyëy ma ja Wintsën ja wyintsë'këntyaknën. Tam ënäty ja naax kajpn të tyu'ukmuky, tääts ojts tyujkxajy ja kyë'ë jam tsajpwinm,

23ets y'ënäny: Wintsën mëti'ipë yë Israel ja'ayëty y'ëwtajtëpën, kamaa Wintsën jëtu'unpë kyayajpaaty tsajpkëjxm ets naaxkëjxy tä mijtsën, mëët ko mijts mpatuunpy ja m'aaw m'ayuk ets myaj'ijxëp ja m'oyjot m'oywyinma'any ma ja'ayën mëti'ipë ëmuumtu'ukjot mëmëtoowëpën.

24Mëët ko tëë xytyuny jëtu'un tä ja nteetyës David xytyukwinwa'anëyën ets y'atëy ya'atë xëëw ja aaw ayuk mëti'ipë ojts xyajwë'ëmyën.

25E paaty yam mijts Wintsën nmëpëjktsoy mëti'ipë ja Israel ja'ayëty y'ëwtajtëpën, tun mëyajtën yaj'atëw ja m'aaw m'ayuk ma ya'atë mtuunpën, jëtu'un tä ojts ja mtuunpë David xytyukwinwanën. Ko xy'ënëmaay ko ja David jä'ä y'u'unk y'ëna'k ka'ap y'ëmaaytya'aka'any ets yë'ë ja kutujktakn tmëwë'ëmtëty je'eyëp ko yë'ë pën tyuuntëp winë mëtëy.

26E paaty mijts Wintsën, tun mëyajtën m'ëwa'atsëp ets tyunëtëty jyatëtëty tä ja aaw ayuk xymyooyën ja nteetyës David mëti'ipë oy mëtuunën.

27Je'eyëp ko ¿Wä'än jëtää tyiyëty ko yë Wintsën jyëkyejpy jyuuky'atëty naaxwiiny naaxkëjxyë? Ix yë tsajp, ix jënu'un myëjëty ets ka'ap myäyë nyikojta'ajëtëty. E ya'atë tsajptëjk mëti'ipës yam të nkojyën tim yi'inëm yë'ë.

28E ëjts npëjktsoopyës yam Wintsën, mëtoow'ijtkës yë n'aaw n'ayuk ets kupëk ja njëëytyak nu'kxtakënës mëti'ipës yam nyajnajxypyën ma mijtsën.

29Ni''ijxkëta'ak ya'atë tsajptëjk xëëny koots ma të xynyikäjpxyën ko jap myajpata'any. Mëtoow'it ja jëëytyak nu'kxtakën mëti'ipë ya'atë mtuunpë yam yajnajxypyën.

30Mkupëkëp ets mëtowëp ya'atë ayuk mëti'ipë ya'atë mtuunpë yajnajxypyën ets ja naax kajpn ja jyä'ä ma ya'atë tsajptëjkën. Mëtoow'itëp ja jëëytyak nu'kxtakën jam tsajpjotm ma m'ityën mtsëënën ets mooykyës pokymyä'kxën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

31Ko ënäty pën ja jyiiky myëku'uk tmëtëkoy ets tuknikajpxa'anëty mëët ja mxëëw ma mwintsë'këntyaknën jap tsajptëkoty,

32Mijts Wintsën mmëtowëp jap tsajpjoty ets mijts kë'ëm mtunëp winë. Mijts mnipaye'eyëp ja m'u'unk m'ëna'k. Mtëytyunëp mëti'ipë ënäty pokymyëëtën jëtu'un tä pyäätyën ja y'ëxëëktu'un y'ëxëëkkajpxën ets ja wa'ats ja'ay mëti'ipë ka'ap pyokymyëëtëtyën xynyipaye'eyëty.

33Ko ënäty ja mëtsip ëxëëk ja mnaax mkajpn tuny mëët ko ja pyoky tkëpety ma të myajmëtëkoyën, ets jyotwinpitëty ets yaa myinëty, mëjëëytya'ak mënu'kxta'ak t'amëtowëty ja poky wimmä'kxën.

34Tun mëyajtën kupëjkë ja jyiiytyäky nyu'kxtakën, pokymyä'kx, tukpaat jatëkok ja nyaax kyajpn ma ja y'aptëjk tsyëënaaytyën.

35Ko ënäty nëkooyë ja anpë myiinë, mëët ko ja naax kajpn të mëtëkoyë ets jyotwinpitëty ets mëkajpxëtëty ets mwin'ëw mwinya'axëtëty, tjawëty ko tëë tyëkoy, ko tsë'ëkë ja mtëytyu'unën,

36mëtowëp jam tsajpjotm ets mpokymyä'kxëp ja mnaax mkajpn ets mtukni''ixëp ja në'ë tu'u oypyë. Mkäxëp ja nëë tuu naaxwiiny ma ja mnaax mkajpn të xytyukkumayën.

37Ko ënäty jyää'aty ja yuu xëëw, ja pa'am ëyo'on, ja ëyo'on jotmay, ëkë myinëty ja aay ujts ja nyipa'am, tyëtstaaynyëty mëët ja xëëw'an ëkë ko y'ëyo'onpëjkta'akëty ja mëkuk, poo, kumtënë'k, mu'u ets oynatii jëyujk, ëkë ja mëtsip tyajku''ëtukëty ja naax kajpn, ëkë myinëty tiijaty ëyo'on tiijaty pya'am, tun mëyajtën mpa'ëyowëp yë mnaax mkajpn, mëtoow'ijtë ja jyiiytyak nyu'kxtakën.

38Oy tyimtii'ëyo'onëty, pën ja ja'ay ëmuumtu'ukjot jyootwinpity ets tnajtsxajëty ja kyë'ë yaa ma ja mtëjkën,

39mmëtowëp jam tsajpjotm ma myajpaatyën. Mpokymyä'kxëp ets mijts nipaye'ey ja ja'ay nitu'ukjaty wi'ixëty pyaatëtën, jä'ä ko mijtsyë jëtu'un tu'ukyë mnija'ap wi'ixjaty ja amay jotmay yajmëëtëtyën ets wi'ixjaty ja ja'ay myäy tyajtën.

40Jëtu'un'äämpy ja ja'ay mwinkutsë'ëkëtëty ma jyuuky'ätyën yaa naaxwiiny, ma naaxën mëti'ipë mtukumaayën ja n'ap n'okëtyës.

41Nëjkxëp jëna'a xëëw jëmëjt tpaaty ma wiink naax wiinkajpn tnijawëtëtyën ja mxëëw ets wi'ix ja mëj'ajtën xymyëëtëtyën.

42Pën miintëp ja ja'ayëty wiink kajpnëpë yaa jëëytyak nu'kxtakpë, ma yaa mjëën mtëjkën.

43Mëtoow'ijtëp ja y'aaw y'ayukëty jam tsajpjotm ma myajpaatyën ets mo'ojëp mëti'ipë ënäty m'amëtoow mpëjktsoowëpën. Jëtu'un tu'kë'ëyë ja naax kajpn tnijawëtëty ja mxëëw ko myëkëty ets mwinkutsë'ëkëtëty jëtu'un tä Israel naax kajpn

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

mwinkutsë'ëkëtën ets nëjkx tnijawëtë ko yaa ja mxëëw yajmëjjawë, ma ya'atë tsajptëjkën, mëti'ipë yam të yajkojyën.

44Ko ënäty ja naax kajpn nyijkx tsiptuunpë mëët ja myëtsip ma ja në'ë tu'ujën mëti'ipë të xytyukni''ixën ets jam tmëpëjktsowtëty ja Wintsën, nyajts'ixëtëty ma ja mtsajptëjkën mëti'ipë tyam të yajkojyën,

45mijts mëtoow'itëp jam tsajpjotm ja wyaantso'ow pyëjktso'owënëty ets xynyipaye'eyëp.

46Ko ënäty pën mëtëkoyë, jä'ä ko aak tëkoopyë ja'ay y'ity ets mjoot'anpëkëty, xykyë'ëyakëty ma ja myëtsipëtyën ets ja myëtsip ëxëëk tyunëtëty, yajnëjkxëtëty tsumy matsy wiink naax wiink kajpn, ma ja mëtsip ja kyajpnën, ëkë ma ja kajpn tmëwinkon'atën,

47pën jootwinpijtë ets yaj'o'oyëtëp ja jyot wyinma'anyëty; y'ëna'antëty: Tëë mpokytyu'unëmë ets tëë ntëko'oyëmë, nmëët'ajtëmë ja nëë poky.

48Pën jootwinpijtëp winë aaw winëjot ma mijtsën ets tu'ukyë ja wyinma'any tpëjkta'aktëty ma ënäty jam yajpaatën wiink naax wiink kajpn mëët ko ja myëtsip jam të yajnëjkxëtë ets m'amëtow mpëjktsowëtëty ko wyimpita'antë jatëkok ma ja nyaax kyajpnëtyën mëti'ipë mtukmëwë'ëmën ja y'ap y'okëty ets ja naax kajpn mëti'ipë mijts mwin'ijxën ets jam ja wyinma'any tpëjkta'aktëty ma ja mtsajpjëën mtsajptëjkën, ma mijts m'ity mtsëënën mëti'ipës të nkojyën.

49Mijts mëtowëp jam tsajpjotm ma m'ityën ja jyiiytyakn nyu'kxtakënëty ets kuwa'an nixaj ets niwaantu'ut ja jyuuky'ajtënëty.

50Mpokymyä'kxëp ja mnaax nkajpn mëti'ipë të mëtëkoyën. Mä'kxëp ja y'ëxëëkjot y'ëxëëk winma'anyëty ma ënäty të mëtëkoyën, mijts mtunëp yë mëyajtën ets xypya'ëyow xynyajts'ëyowëty, pya'ëyowëtëty näjyëtu'un ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty tsumy matsy të yajnëjkxëtën.

51Jä'ä ko mkajpnën yë'ë, mëti'ipë ojts xyajpëtsëmyën jap Egiptë, ma ënäty yajpaatën jëënjoty yowë nyitoytyë.

52Mni''ijxkëta'akëp ja mtuunpë ets ja mnaax mkajpn ko ënäty mënu'kxtä'äkyë, m'amëtoow'ijtëp ja nyujkxtakënëty ma mijtsën.

53Jä'ä ko mijts ojts xywyin'ixy ets ëpëky xyajnajxy ma ja naax kajpnëtyën, mijts ojts xyjyä'äniwa'any, jëtu'un ijxtëm ojts m'ëna'anyën ma ja Moisés xytyukkajpxnajxyën ja m'aaw m'ayuk, mëti'ipë mëtuunën ko xyajpëtsëëmy ja n'aptëjkëtyës jap Egiptë.

54Ko ja Salomón kyajpxtaay ets tyajkëjxy ja jyiiytyäky nyu'kxtakën ma ënäty jam të kyoxtänën winkon ma wintsë'këntyaknën ets të xyajjë'ëky jamtsow tsajpwinm,

55ënät wya'akë'ky ets ojts tkënu'kxy ja naax kajpn mëti'ipë jam të tyu'ukmuktën ets y'ënäny:

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

56Kënu'kxy mëjjawë ja Wintsën y'itëty mëti'ipë ja Israel kajpn të tmo'oyën ja jotkujk'ajtën, jëtu'un tä ënäty të tnikäjpxyën. Yë'ë tëë tuunta'ay tä ojts ja Moisés tukkajpxpëtsëmyën, mëti'ipë yë'ë tyuunpëajtën.

57E tyam wä'än ja Wintsën yaa mëët ëëts'ajtëmë tyajpaaty, jëtu'un tä ojts yajpaatyën mëët ja nteety'ajt n'ok'ajtëmë, ka'ap mëpaat xy'ëxmajtsëmë ets ka'ap mëpaat xynyawa'ktutëmë.

58Wä'än tyaj'oyë ja n'aaw'ajt njot'ajtëmë ets ntu'uye'eymyëty ma oypyë në'ë'aaw tu'u'aawën, täät yi'iyë nmëma'ay nmëtajmëty ja y'ënä'ämën tyiyajtën, ja y'aaw y'ayuk ets tuunk mëti'ipë ojts tyajwë'ëmyën mëët ja nteety'ajt n'ap'ajtëmë.

59Ya'atë ja aaw ayuk mëti'ipës ja Wintsën të ntukmëtoyën xëmë tja'amyätsëty xëëny koots jëtu'unts tnipaye'eyëty ja tyuunpë ets ja Israel ja nyaax kyajpn, ko myëyatëty,

60jëtu'un ja wiinkëtypë ja naax kajpn nijawëtëty ko yë'ë tu'ukyë Wintsënajtp ets ka'ap maa wiinkpë.

61Näyjyëtu'un miitsëty ja mjot mwinma'any xëmë xyaj'itëty ma Wintsënën, mëti'ipë n'ëwtajtëmën ets mye'eytyëty mnaxtëty jëtu'un tä yë'ë tsokyën ets xytyuntëty ja y'ënä'ämën tyiyajtën tä tyamën.

62Ënät ja yajkutujkpë ets ni'ëmukë ja Israel kajpn mëj këjää ja Wintsën ja wyintsë'kën tmooytyë.

63Salomón jä'ä Wintsën tukwintsë'këy i'px mäjtsk mil ja tsajpkaa ets mëko'px ja i'px mil ja kupixyny, tyaktë jëtu'un ja wintsë'kën mëët ko yajtuny ja nay'ëëw'oy näykyajpx'oyë. Täät ja yajkutujkpë ets ja Israel ja'ayëty tkënu'kxtaaytyë ja tsajptëjk mëti'ipë ënäty të kyoj'apaatën.

64Jä'ä xëëw ja yajkutujkpë ojts tkënu'kxy ja tëja'aw mëti'ipë yajpatpën tsajptëjkwintuuy, ma tyäjkyën ja wintsë'kën mëti'ipë yajtukuyajkpën ja nay'ëëw'oy näykyajpx'oyë, tä ja ujts pajkën ets ja jëyujk onën, paaty jää tyäjky ma ja tsajptëjk tëja'awën jä'ä ko ja wintsë'këntyakn mëti'ipë oytyunyën mëët ja tsuxkpujxn mëti'ipë jap tëkotyën, mutsk ënäty, ka'ap pyäjta'ay ja wintsë'kën, tä ujts pajkën ets ja tsajpkaa onën mëti'ipë nätyukuyajkëpën ja naax kajpn ma ja nay'ëëw'oy näykyajpx'oyë tuntën mëët ja Wintsën.

65Näy jä'ä xëëw ja Salomón ojts tnixëëwtuny ja tëjk xo'ompyë mëët tëkokyë ja may Israel ja'ayëty. Mayjyä'äy ënäty jam yajpatp, ojts myiinta'atë ja mëti'ipë jam tsënaaytyëpën Hamat ets jampaatpë tsyëënëtën ma ja Egiptënaax mëët nyäpyaatëtën. Wëxtujk xëëw wëxtujk tsu'um xyëëwtuuntë, ëpëky ojts kyä'pxy majkmajkts xëëw.

66Ko tyuktujkxëëwpejty tä ja Salomón ja mayjyä'äy mëët nyäjyëkajpxtaayënë e yë'ëjëty ojts yajkutujkpë tkënu'kxtë. Täät këëkjä'äjaty nyëjkxtaaynyëtyë ma ja

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

tyëjkëtyën mëët akujk'ajt jotkujk'ajtën ko të t'ixtë wi'ix ja wintsën ja tyuunpë David oy të tkënu'kxyën ets wi'ix ja naax kajpn näjyëtu'un oy tyajmëj'atyën.

1 Reyes 9

1Ko ja Salomón tkojtaay ja tsajptëjk, ja këmoontëjk ets tyajwintu'upëjktaay tëkokyë ja tyuunk mëti'ipë ënäty të tuknipëjktaakën,

2ënät ja Wintsën ojts nyänyikëxë'ëkyë ma yë'ëjën jëtu'un tä ënäty jam të y'ëknänyikëxë'këpën Gabaón ma yë'ëjën,

3ets y'ënëmaayë: Tëës nmëtoy wi'ix të mkajpxtä'äkyën ets wi'ix të mjëëytyä'äky të mnu'kxtä'äkyën; tyaapë tsajptëjk mëti'ipë të xykyojyën, tëëjës yam nkënu'kxy maas ja xëëw xëmë yajja'amyätsëtyën. Xëmës nkëwent'ata'any ets xëmës nja'amyätsa'any.

4Pën mijts xymyëtuunpës oy tä ja mteetyën David xymyëtuunyënës, winë aaw winëjot ets pën mpatuunpy ja tëyajtën tä myinyën këxja'ay ets pën mëtoow'ijtyp ja n'ayukës,

5mijts xëmë nëjkx nyajtuny ma ja kutujktaknën ma ja Israel ja'ayëtyën, jëtu'un tääjës nëmaayën yë David, yë mteety: Jam ma kutujktaknën ma Israel, ja'ayëtyën, ka'ap nëjkx jam tyëkoy'äty yë m'u'unk m'ëna'k.

6E ko yë m'u'unk m'ëna'k nëjkx wiink tu'u tpëjknëtë etsës xy'ëxmajtsnëtëty ets ka'ap mëj t'ëk'ijxnëtëty ja n'ënä'ämën ntëyajtënës ets ka'ap t'ëkmëtoow'ijtnëtëty ja n'ayukës mëti'ipës të njamo'otën ets wiink tios t'ëwtajnëtëty ets twintsë'kënëtëty,

7ëjts nëjkxëpës n'ëxwojpta'atë ja Israel ja'ayëty ma ja nyaax kyajpnëtyën mëti'ipës ënäty të njamo'otën. Ya'atë ja tsajptëjk mëti'ipës tyam të nkënu'kxyën nän nëjkxëpës nja'atyëkooynyë ets njo'tsnë ja nxëëwës ma yë'ëjën ets ja naax kajpn wiinkëtypë je'eyë nëjkx nëëxik tukxiknëtë ja Israel kajpn, kajpxpäjn nëjkx je'eyë twanëtë.

8E ya'atë tsajptëjk xit ko'ow nëjkx jyajta'ay, tëkokyë ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty jam najxtëpën ko t'ijxtëty je'eyë kuyjaam kyo'ownaaynyë ma ja tsajptëjkën, tääts nëjkx je'eyë tjaaknimon tjaaknituktë ets nyäyajtëwëtëty: ¿Wi'ixën ko yë Wintsën yë naax kajpn jëtu'un të tuny ets tsajptëjk xit ko'ow të jyajtaaynyë?

9Ets nëjkx yaj'ëtsowtë: Jä'ä ko ojts t'ëxmajtsnëtë ja Wintsën mëti'ipë ënäty y'ëwtajtëpën, mëti'ipë tyeety y'ap ojts yajpëtsëmëtën jam Egiptë ets jä'ä ko ja wiink tios ojts tpanëjkxtëjkënyëtë ets të t'ëwtajnëtë. Paatykyëjxm yë Wintsën të tyukjoot'anpëkëtë ets të tyuknikäxëtë ja ëyo'on jotmay.

10I'px jëmëjt ënäty të nyäxy ma ja Salomón tkoj'apatëyën ja tsajptëjk ets ja akujktëjk,

11mëti'ipë ja Hiram nyiyajkëyën jampë yajkutukyën Tirë. Hiram ojts tmo'oy ja Salomón may ja oy kepy, ja ajë kepy ets ja juunkepy, ëpëky may ja pu'ts pujxn jëtu'un tä ënäty tyajmëyätyën ja Salomón. E ja Salomón ojts tmo'oy ja Hiram majk ja kajpn jam Galilea.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

12E ko ja Hiram t'ijxy ja naax kajpn mëti'ipë ënäty ja Salomón të myo'oyën, ka'ap ojts tukjotkëtä'äky,

13paaty t'ënëmaay ja Salomón: ¿Tiikajpnën ya'atë të xymyooynyës mijts jëëky mëku'uk Salomón? Tä ja Hiram tyajxëëwpäjtaay ja itjot Cabul, tyampaat jëtu'un yajtijy tääpë ja naax kajpn.

14Ja Hiram jä'ä ënäty ja Salomón të tuknikexy ja pu'ts pujxn tëkëëk mil ja taxtujk mëko'px ja tëkë'px mil xajpk.

15Salomón ots ja tuunk tyaj'ixtä'äky mëti'ipë atsipën. Jä'ä ko kopkpëky ënäty tsyokyë ets yajkojëty ja tsajptëjk mëti'ipë ja Wintsën jyä'ä'atäämpyën, ja akujktëjk ets ma yaj'akojë'kyën ja tsajptëjk ets maa ja naax kajpn yajnapojtsyën. Ëpëky ma ja kajpn ojts yajkojtëpën mëti'ipë xyëëwajtëpën Hazor, Meguido ets Guézer. E tsyaats yajnikajpxa'any wi'ix ojts y'ixë'atyën.

16Yë Egiptë yajkutujkpë ojts tëkok yë naax kajpn tukja'ty ets ojts tnitëkë yë Guézer kajpn, tääts tjä'äniwany tääpë ja kajpn, wa'ats nino'ktaay winë ets tyaj'o'ktaay ja Canaán ja'ayëty mëti'ipë ënäty jam tsënaaytyëpën. Ya'atë kajpn yë'ë ojts tukkë'ëtëkë ja nyëëx tä tu'uk näynyamo'ojën. Jä'ä jëtu'un ja Salomón ja tyo'oxytyëjk.

17Ënät ja Salomón tkoj'o'oyëtyääy ja Guézer kajpn, Bet-horón kajpn mëti'ipë apa'tkë'ëytsyow wë'ëmpën.

18Tääts ja Baalat ets Tamar kajpn jam ma Judá y'itjotmën jam të'ëts'itjotm.

19Ojts näjyëtu'un t'akojëtyä'äy ja naax kajpn maajaty ënäty pëjkë'ëky tyaj'ityën ja aaypyajk ujtspajk ets ja jë'kxy pëky ets maa tyaj'ityën ja pujxnwintëkäämpë mëti'ipë myëtsiptuuntëpën, ma ja tsiptuunpë ja'ayëty y'itën mëti'ipë këwaay'ënyääytyëpën ets tëkokyë mëti'ipë ënäty të tuknipëjktaakën tkojja'any jam Jerusalén, jam Líbano ets maajaty ja it naaxwiinyëtë tnitänën.

20E ja Amor ja'ayëty, Hit ja'ayëty, Jerez ja'ayëty, Heve ja'ayëty ets Jebús ja'ayëty mëti'ipë ënäty të wyë'ëmtën, ka'apë y'Israel ja'ayëtyën.

21Jä'ä jëtu'un ja ja'ayëty ja y'u'unk y'okëty mëti'ipë ënäty ka'ap ja Israel ja'ayëty të myäyëtën tyajkutëkoytyëty; Salomón ojts tuunkmo'oy ya'atë ja'ayëty mëët ja mëkëtypë ja tuunk ets tyampaat je'eyëm jëtu'un mëk tyuntë ko jam tsyëënëtë.

22Yë'ë ka'ap ojts ni pën Israel ja'ay t'atsip'aty ets myëtunëtëty, tii tëy tyuk'atsip'ajt ets tsyiptuntëty ko ënäty muum pyäätyë, ëkë tniwintsën'atëty ja tsiptuunpëtëjk, ëkë twinye'eytyëty ja tsip, ëkë tniwintsën'atëty ja pujxnwintëkäämpë ets mëti'ipë kwaaytyuk'ënyääytyëpën.

23Ja ja'ayëty mëti'ipë ja tuunk nyi'ënä'ämëtyëpën mëti'ipë ja Salomón tyuknipëjkën mëkoxk mëko'px ja wëxtyikxy majk y'ijtë, jä'äts ja ja'ay y'ënä'ämtëp maajaty ja tuunk tyu'uye'eyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

24Ja nyëëx ja Egiptë yajkutujkpë ojts jam tsyo'onë ma ja David ja kyajpnën ets ojts nyijkxy ma ja akujktëjkën ma ja Salomón të tyuknikojëtyën. Jamts ja Salomón mëj ja naax t'akojë'ky.

25Tëkëëk ok tu'kjëmëjtpë ja Salomón ijty tyäky ja wintsë'kën ma Wintsënën, jëtu'un tuny ja nay'ëëw'oy näykyajpx'oyë ma ja Wintsënën, ja wintsë'kën jam ijty tyäky ma ja Wintsën ja wyintsë'këntyaknën ets tno'oky txämy ja poom. Jëtu'un'äämpy ja tsajptëjk ojts kyoj'apaatë.

26Yë yajkutujkpë Salomón ojts näjyëtu'un may tkojy ja kepy nëëwimye'epyë jam Ezión-géber, winkon wyi'imy mëët yë Elád, ma ja mëjnëëpa'ajën mëti'ipë xyëëwajtypyën Ookpyë Mejy, ma y'itjot nyaaxjotmën yë Edom.

27Hiram ojts tyuunpëtëjk tkexy jap kepy nyëëwinyo'opyëjoty, jä'ä kyäjx ja ja'ayëty mëti'ipë nëë'ixyëtyën ets tyukjajtëpën wi'ix ja kepy nëëwinye'epyë tyajjëtitëtyën nëëjoty, tu'ukyë mëët ja Salomón ja tyuunpëtëjk,

28ets jam jyajtë Ofir, jamts may tpatë yë pu'ts pujxn, ojts jëtää tpaatë majkmäjtsk mil tsimën ets ojts tukninëjkxtë ja Salomón.

1 Reyes 10

1-2Ja to'oxytyëjk mëti'ipë jam Sabá yajkutujkpën ojts tmëtoy'äty ko ja Salomón mëj'äämpy ja'ay nyikäjpxyë oy tyimmaajëty, mëët ko ja Wintsën ënäty jëtu'un të tuknipëjktaakë; ënät tnitso'ony ets tninëjkx jam Jerusalén ets t'ëk'ixa'any wi'ix ja Salomón wyijyëtyën, ojts tuknipëjktaakë tsipëtypë yajtë'ëwën. Ko jyäjty mëj'äämpy jyä'äjty may ja tyuunpëtëjk, ets tmëmiiny may'äämpy ja ujts mëti'ipë pa'akxu'kpën ets tsowëtyën, may näjyëtu'un tmëmiiny ja pu'ts pujxn ets ja tsaa oyëtypë. Ko jam jyä'äjty ma Salomón yajkutukyën, ojts tyajtëëwta'ay tëkokyë winë mëti'ipë ënäty të tnimay të tnitajën.

3E Salomón wa'ats tni'ëtsoowtaay mëti'ipë yajtëëwën ja to'oxytyëjk jampë yajkutukyën Sabá. Nitu'uk ojts jëtu'unyë kyawë'ëmy ëtso'owëntuk, aak tyimni'ëtsootaay ja Salomón.

4Ko ja to'oxytyëjk t'ijxy wi'ix kyuwijyëtyën ja Salomón ets ja akujktëjk mëti'ipë të tkojyën.

5Ets t'ijxtaay ja kyä'äyën y'ukën, ja jyëën tyëjk maajaty ja tyuunpëtëjk y'ityën, ja wyit tyujkxy, ja tyuunpëtëjk, wä'än yë'ëjëty mëti'ipë tojkx apëjkëtyëpën uuky apëjkëtyëpën ets wi'ix ja wintsë'kën tyäkyën mëjwiin këjää ma Wintsënën mëj'äämpy ojts t'ixy.

6Paaty t'ënëmaay ja yajkutujkpë: Mëti'ipës ëjts të nmëtoy'ätyën ko myajnikäjpxy myajnimëtyä'äky wi'ix winë xytyunyën ets wi'ix mkuwijyëtyën janty tëyajtën yë'ë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

7Je'eyëp ko ënätnëmës të nmëpëky koos yaa të niminy etsës të ntim'ixy mëët nkë'ëm wiinës. Mëti'ipës të nyajtukmëmëtyä'äkyën wäänë yë'ë jä'ä ko ijxtëmës tyam n'ixyën mëjwiin këjää mwijyëty ets mëj këjää ja mëk'ajtën xymyëëtëty.

8Aak akujk jotkujk ja mja'ay yajpaatë, janty akujk jotkujk n'ixyës tyuntë yë mtuunpëtëjk, mëët ko xëmë yajpaatë mëët mijts ets xëmë tmëtowtë ja m'aaw m'ayuk mëti'ipë mnikäjpxyp mnimëtyäkpyën, ja oyëtypë ets mëtëyëtypë ja aaw ayuk.

9Kënu'kxy mëjjawë yë mWintsën y'ity, ko të mo'oyë ja oyajtën ets ja kutujktakn ma ja Israel ja'ayëtyën. Mëëtkyëjxm ko ja Wintsën oy tsoky tjawë yë nyaax kyajpn. Paaty mijts të mpëjktä'äkyë yajkutujkpë ets xytyu'uwinwowëty mëët ja tëyajtën jaanty'ajtën.

10Tä tukë'ëtëjkëy ja yajkutujkpë tëkëëk mil ja taxtujk mëko'px tsim ja pu'ts pujxn, ëpëky ja ujts nëë mëti'ipë pa'akxu'kpën ets may ja tsaa oyjyätyëtypë mëti'ipë tsowëtyën. Nijëna'a ënäty jëtu'un kyayaj'ixynyëm ja ujts nëë pa'akpë xyuukyën jëtu'un tä tyäjkyën ja to'oxytyëjk mëti'ipë yajkutujkpën jam Sabá ets tukë'ëtëjkëy ja Salomón.

11Ëpëky mëti'ipë ënäty ja kepy nëëwinye'epyën të tmëminyën jampë tsyoonyën Hiram, ojts tmëminy yë pu'ts pujxn mëti'ipë jam Ofir tso'onpën, myëmiin näjyëtu'un oyëtypë kepy ets tsaa oyëtypë ets tsowëtypë.

12Ja juunkepy yë'ë tyuk'akojë'k ja Wintsën ja tsyajptëjk ets näjyëtu'un ja akujktëjk; yë'ë mëët t'oytyuuny näjyëtu'un ja kow ets ja ak mëti'ipë yajtuntëpën ja ëëwpëty. Ka'ap ënäty nijëna'a jëtu'un yaj'ixynyëm ja may kepy oyëtypë.

13E ja yajkutujkpë Salomón ojts may tmo'oy ja to'oxytyëjk Sabá yajkutujkpë mëti'ipë tsyojkën'ajtën, ëpëky mëti'ipë kë'ëmwinma'any myooyën. Tä ja to'oxytyëjk yajkutujkpë wyimpijnë ma ja nyaax kyajpnën mëët ja tyuunpëtëjk.

14Ja pu'ts pujxn mëti'ipë ja yajkutujkpë Salomón ënäty y'ëxajëpën winjëmëjt, jä'ä wyimku'ujty mäjtsk mil tsim.

15Ëpëky ja meeny mëti'ipë yajktëpën, ko kyëpätë, ja ato'kpëtëjkëty, ajuupyëtëjkëty ets ja yajkutujkpëtëjkëty mëti'ipë jam ënä'ämtëpën Arabië ets ja wintsëntëjkëty mëti'ipë ënä'ämtëpën ma mutsk kajpnëtyën.

16Ojts yë Salomón tni'ënä'ämë ets kyojëty majtsp yë akëëytyuk mëti'ipë yajtuuntëpën ko tsyiptuntë, yë'ë tyuk'oytyuuntë yë pu'ts pujxn, je'eyë yajxon tyajwin'ëëtstë, tëtujk tsimjaty tyajtuuntë pu'ts pujxn tu'ukpë akëëytyuk tyaj'o'oyëtyën.

17Ojts ëpëky tni'ënä'ämë tëkëëk mëko'px ja akëëytyuk mutskjatypë nän aak pu'ts pujxn, jä'ä jye'emtyëty tu'ktsim ja kujkm ets tpëjkë'ktaay ma këmoontëjkën ma mëti'ipë yajtijpën Líbano Yukjot.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

18Ojts tni'ënä'ämë yë y'ënyääypyäjn näjyëtu'un ma yajkutukëtyën, yë'ë ojts tyajtuntë tsowëtypë tsaa ets tuknipëjktakëy yajtuknija'axta'ajëty yë pu'ts pujxn.

19Ja ënä'ämtakn tëtujk yujkwä'äky ojts tnipotsëtë ets ja jyëxk pik ojts jap tukjëkuwopëtë, ojts yajpotsy ja nyi'ënëënpäjn pë'aaytsyow mäjtskpa'ajëty, kaajën kyëxë'ëky ja potsy, aak tënaaytyëp.

20Majkmäjtsk ja kuxyëpëjy ojts t'oytyuntë aak tänë, tëtujkjaty yajpaatë tu'kpa'ajaty. Nijëna'a ënäty jëtu'un maa kyayaj'ixynyëm ja kutujkëntëjk.

21Tëkokyë ja a'ukën mëti'ipë ja yajkutujkpë yajtuumpyën aak pu'ts pujxn ënäty mëët y'oytyunyëty ets aakjëtu'un ja y'apëjk y'atu'unën mëti'ipë jamën ma ja akujktëjkën mëti'ipë yajtijpën Líbano Yukjot. Ka'ap ijty ja'ay nëkooyë tyajtuntë yë poop pujxn, jä'ä ko ka'ap ënäty nëkooyë tsyowëty ko ja Salomón jyuuky'äjty.

22Ëpëky ja yajkutujkpë tmëët'ajty ja kepy nëëwinye'epyë jam Tarsis, jam mejyjyotm, mëët ja kepy nëëwinye'epyë mëti'ipë jam Hiram tso'ontëpën. Wintëkëëk jëmëjtëty ijty tmëmintë ja pu'ts pujxn, poop pujxn, oyëtypë tsaa, patutkëty ets mikë.

23Yë Salomón ni'ik ijty kyumeenyëty ets wyijëty këtiinëm jyëtu'unëty ja yajkutujkpëtëjkëty wiink naax wiinkajpnëpë.

24Oy tyimmaajëty aak y'ixantëp ja Salomón ets aak myëtoow'itantëp ja y'aaw y'ayuk mëti'ipë kyäjpxy myëtyäkpyën mëët ja wijyajtën ets ixpëkyajtën mëti'ipë ja Wintsën mooyëpën.

25Winë jëmëjt ijty nëjkx winë tnamo'otë. Tä ja poop pujxnën pu'ts pujxnën, wit tujkxyën, nijänën, täats mëti'ipë tyuktsiptuuntëpën yë ja'ayëty, aaynyëë ujts nëë mëti'ipë xu'kpën ets ja jëyujk ëkë kwaay.

26Salomón ojts tyajmujkta'ay ja pujxnwintëkäämpë ets ja nyija'ay mëti'ipë yajye'eytyëpën. Mil ja taxk mëko'px ja pujxnwintëkäämpë ets majkmäjtsk mil ja nyija'ay mëti'ipë yajye'eytyëpën ets jam tyajnëjkxtaay ma ja pujxnwintëkäämpë y'itën ets ma ja akujktëjk yajkëwent'atyën jam Jerusalén.

27Ja yajkutujkpë yajxon may'äämpy tjanty yajnipejty yë poop pujxn tä tsaajën jam Jerusalén ets ja ajë kepy jyam'atëty may'äämpy, jëtu'un mëti'ipë tyijtëpën higos nyikepy jampë joyjyotmën.

28Ja kwaay mëti'ipë ja Salomón ijty yajtukniju'uyëpën aakjam tsyoontë Musri ets Cilicia, jä'ä ja'ay ijty jyuuytyëp mëti'ipë yaj'ajjuuypyën ja yajkutujkpë.

29Tu'uk ja pujxnwintëkäämpë mëti'ipë tyuktsiptuuntëpën jä'ä ijty tsyowpaaty jap Egiptë tëtujk kilë ja kujkm ja poop pujxn, e ja kwaay jä'ä tsyowpaaty naxy tu'kkilë ja kujkm. Ja yajkutujkpë mëti'ipë jam ënä'ämpën ma Hit ja'ayëtyën ets ma siriëja'ayëtyën aakyë'ë ijty tyukmëto'ktëp winë ja Salomón ja y'ato'kpëtëjk.

1 Reyes 11

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[1]Ja Salomón ja tamën ënäty ja tyo'oxytyëjk, ja yajkutujkpë nyëëx, je'eyëp ko ojts ëpëky wiinkëtypë to'oxytyëjk tsoky tjawë ka'apë tmëkukajpnëtyën, tä yë: Moab ja'ayëty, Amón ja'ayëty, Edom ja'ayëty, Sidónja'ayëty ets Hit ja'ayëty;

[2]yë'ë ya'atë to'oxytyëjkëty mëti'ipë ojts yë Wintsën tnikäjpxyën ka'ap mëët ja Israel ja'ayëty pyëktëty y'uuktëty, jä'ä ko pën pëjktëp uktëp mëët kopkpëky ko ja jyot wyinma'any yajtëko'oyxyëtëty. E ja Salomón mëët ko ja tsyojkën jya'awën tyajwintu'upëjky myëëttsënaay jëtu'unpë ja to'oxytyëjk.

[3]Niwëxtujk mëko'px tmëët'ajty ja tyo'oxytyëjk mëti'ipë mëët yajxon pyijkyën y'ukyën, ëpëky tëkëëk mëko'px mëti'ipë jëtu'unyë nyamëët'ajtën, yë'ëts ojts ja jyot wyinma'any yajtëko'oyxyëty.

[4]Ko ja Salomón ënäty tëë myëjja'ayënë, ojts ja tyo'oxytyëjk tyukupëkyë ets t'ëwtatëty ja ka'apë jeexyë mëpaat t'ëwtatyën, e paaty jëtu'un jyäjty jä'ä ko ka'ap ënäty ëmuumtu'ukjot të nyätyukë'ëtëkëty ja Wintsën, tä ja tyeety Davidjën.

[5]Salomón ojts t'ëwtajnë ja tsaatsetsy mëti'ipë ijty tyijtëpën Astarté, mëti'ipë ja Sidónja'ayëty wyintaj'ajtëpën ets ojts näjyëtu'un t'ëwtajnë wiinkpë ja tsaatsetsy mëti'ipë tyijtëpën Milcom, yë'ë Amón ja'ayëty ijty tyijtëp Wintsën, tu'uk awinax mëti'ipë ka'ap yë Wintsën ninu'un timy'ixa'anyën.

[6]Paatykyëjxm ja Salomón, ka'ap ojts oy tii tuny ma ja Wintsënën, jä'äkyëjxm ko ka'ap yajxon tmëmëtooy tä ënäty të tunyën ja tyeety David.

[7]Jä'ä xëëw jä'ä jëmëjt yë Salomón ojts tu'uk tyajkojy yë tsyajptëjk ja Quemós, jamtsow awinm ma Jerusalén kajpnën, mëti'ipë yë Moab ja'ayëty myëjja'awëtëpën, ka'apë ninu'un y'ijxnëtyën ets ja Moloc mëti'ipë yë Amón ja'ayëty myëjja'awëtëpën; jam ojts tkojy ja tsajptëjk kopkkëjxm ma ja Jerusalén kajpn pa'tkën, maatsow yë xëëw pyëtsimyën.

[8]Aak ojts tkojta'ay ja tsyajptëjk ja naaxpotsy mëti'ipë ijty ja tyo'oxytyëjk y'ëwtajtëpën, jamts ja wyintsë'kën tmo'otë ets tyajwintoy tyajwinjoktë.

[9]Ja Wintsën, mëti'ipë ja Israel ja'ayëty y'ëwtajtëpën, mëk tukjoot'anpëjky ja Salomón, mëët ko ja jyot wyinma'any ënäty jam të tyajjëwä'äky ma ja Wyintsënën mëti'ipë mäjtsk'ok ënäty të nyänyikëxë'ëkyën ma yë'ëjën

[10]ets ënäty të y'ënë'ëmxëty ko ka'ap mëpaat tii nëkoo t'ëwtaty. E yë'ë ka'ap ojts jëtu'un t'ëktuunë.

[11]Paatykyëjxm, ja Wintsën t'ënëmaay ja Salomón: Mëët ko ja jëtu'unpë ja winma'any të xypyääty ets tëkatsy winë të xytyuny ets ka'ap të xy'ëkuuytyuunë tä ja käjpxytyu'unën myinyën ets tä ja ënä'ämën tëyajtënën mëti'ipë nmooyën; tyam njëpëkäämpyës ma mijtsën ja kutujkën etsës yë'ë nmo'oja'any tu'uk ja ja'ay mëti'ipë mëtuunëpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

12E mëët yi'iyë ko ja David, mijts xytyeety'äty ets ko yë'ë oy jyuuky'äjty, ka'apës timy janty tyämyë ya'atë ntuna'any ma mjuuky'ätyën; jäänëm tëy ko ënäty ja mmaank yë'ë yajkutujknë.

13E kajtsës yam ntimy'ënä'äny ets tëkokyë ntimpyëjkëtya'aja'anyës ja kyutujkën: yë'ëjës ntukmëwë'ëmäämpy tu'uk yë jyä'äy, mëët koos njoot'aty ja mteety ets ja Jerusalén kajpn mëti'ipës kë'ëm nwin'ijxën.

14Ënät ojts ja Wintsën kë'ëm tyajkutuky ets ja Salomón tu'uk ja myëtsip nyipëtë'ëkëtëty: Hadad xyëëwajtyp, Edom ja'ay.

15Ko ja David ka'ap tyajmëtäky ja Edom, ja tsyiptuunpë wintsën mëti'ipë xyëëwajtypyën Joab, ko ojts nyijkxy ets tyajnaaxtëkëja'any ja o'kpë, wa'ats tjaakyaj'o'ktaay ja Edom ja jyiiky myëku'uk ye'etyëjkpë;

16tëtujk po'o ojts jam wyi'imy, koonëm tyajkutëkooytyääy ja Edom ja'ay, aak ye'etyëjktëjkpë.

17E ja Hadad mutsk'ajtpnëm ënäty ko jëtu'un tyuunë jyajtë, jap ojts jyaak käktso'oky Egiptë mëët mäjtsk tëkëëk yë myëkukajpn mëti'ipë jam mëtuuntëpën ma tyëjkën.

18Jam tsyo'ontë Madián ets jyajtë Parán; jamts ojts twoowmuktë ja'ay jampë kyukajpn'atën ets myëëtunëtëty. Ko jap Egiptë jyajtë ojts jam nyäkyajpxkëxë'ëkëtë ma ja yajkutujkpën, ja yajkutujkpë janty'oy ojts y'ëxajëtë, mooyëtë ka'ayën ukën ets naax kam.

19Yë Hadad janty'oy ojts jyawëty yë yajkutujkpë, japë ënäty tyunyën Egiptë, paaty ojts kë'ëm t'a'ixë ja Hadad mëët pyëkëty ja yajkutujkpë ja kyäpy, ja y'uty ja wintaj mëti'ipë xyëëwajtypyën Tahpenés.

20Ja y'uty ja wintaj Tahpenés ojts tu'uk ja Hadad y'u'unk myääy tyajmiinë naaxwiinyëtë mëti'ipë tyijën Guenubat, yë'ë ojts Tahpenés tyajyeeky mëët tu'knax ja y'u'unk y'ëna'k jap ma ja kutujktaknën, ma ja yajkutujkpë y'ëne'emyën.

21E ko ja Hadad tnija'awëy, ko ja David tëë ënäty y'o'knë ets näjyëtu'un ja Joab, mëti'ipë nyiwintsën'ajtypyën ja tsiptuunpëtëjk, ënät ja Hadad t'ënëmaay ja yajkutujkpë: Mijts yam n'amëtoopy etsës xy'ëwatsëty yë ntu'u wä'änës n'ëknëjkxy maas yë naax nkajpnën.

22E ja yajkutujkpë tyaa ja y'ëtsoowë: ¿Tii ko mwinpita'any ma ja mnaax mkajpnën? ¿Ëkë jää yaa tii mtëkoy'ajtxëtyë? Tä ja Hadad y'ëtsooy: Ka'apës yaa tii xytyëkoy'ajtxë, yi'iyës mpëjktsoopy etsës xy'ëwa'atsëty yë ntu'u wä'änës n'ëknëjkxy maas yë nnaax nkajpnën.

23Ojts näjyëtu'un yë Wintsën tyajkutuky ets Rezón tnipëtë'ëkëty yë Salomón, yë'ë Rezón xyëëwajtyp, Eliadá myaank, jam ënäty të kye'eky ma wyintsënën, yë Hadad-ézer, jampë yajkutukyën Sobá.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

24Tëë ënäty jyä'äy näjyëtu'un t'ixta'ay, aak mä'tstëp. Ko ja David ojts ja mayjyä'äy tyaj'ooky jam ojts yë Rezón jyaakäktso'oky Damaskë, jam ojts wyi'imy ënä'ämpë yajkutujkpë.

25Ëxëëk ojts tsip'ixy yë Israel ja'ay ma jyuuky'äjtyën yë Salomón, paatykyëjxm ojts mëët tu'ukyë winma'any tmëët'aty ja Hadad ma ënäty jam näjyëtu'un ëxëëk y'ëtëtspën, jä'ä ko ëxëëkëm ja Israel ja'ay tjanty ixy. Jëtu'un'äämpy ja Rezón tyëjkëy ënä'ämpë jam Sirië.

26Näyjyëtu'un yë Jeroboam, yë myaank yë Nabat, ojts tmëtsiptsoony ja yajkutujkpë. Jeroboam yë'ë ënäty mëët tyuunmuky yë Salomón ma jam yajkutukyën, jam ja kajpn t'atänë Seredá ma ja Efraín ja'ay tsyëënëtën. Yë'ë tyaak'ajt tu'uk ku'ookytyo'oxy mëti'ipë xyëëwajtypyën Zerúa.

27Ko ja Jeroboam ojts tukjoot'anpëky ja Salomón jä'äkyëjxm ko ojts t'akojtuky ja patu'u jam Milo, mëti'ipë nëjkxpën ma ja David ja kyajpnën.

28Yë Jeroboam amëk jotmëk ijty jyä'äy'äty ets winë aaw winëjot winë tuny; ko ja Salomón jëtu'un t'ijxy ënät ojts yë'ë tpëjktä'äky ets tnikopk'atëty ja José ja y'u'unk y'ok.

29Tu'kxëëw ojts tëkok tsyoony yë Jeroboam jam Jerusalén, ets nyäpyatë jam tu'u'am mëët tu'uk ja käjpxynyajxpë mëti'ipë xyëëwajtypyën Ahías, jam kyukajpnëty Siló, yë'ë wyit'ajtyp jemnyijän. Atu'ukjaty ojts nyäpyaatëtë jam tu'ujotm,

30tä ja Ahías nyätyuknijääntutë ja jemypyë ja nyijän ets ojts tkë'ëtswä'kxy majkmäjtskpëky

31tääts ja Jeroboam t'ënëmaay: Tyaa majkpëky ëxajë, jä'ä ko jëtu'un yë Wintsën m'ënë'ëmxëty mëti'ipë yë Israel ja'ayëty y'ëwtajtëpën: Ëjts mpëjkëjäämpyës yë Salomón yë kutujkën ets mijts nmo'oja'any majk kajpn.

32Yë Salomón njaak tukmëwë'ëmäämpyës tu'kkajpn, jä'ä ko yë'ëjës nkaja'atyëkoyäämpy ja David ets ja Jerusalén kajpn, ja kajpn mëti'ipës kë'ëm nwin'ijxën ma ja maykyajpn ja Israel tnitänën.

33Jä'ä ko Salomón ixtijyës xyaj'ijtnë, wiink Wintsën të tpanëjkxtëjkënë ets të t'ëwtajnë ja Astarté yë Sidónja'ayëty nyaaxpotsyëty; näjyëtu'un ja Quemós, mëti'ipë y'ëwtajtëpën yë Moab ja'ayëty ets ja Milcom mëti'ipë Amón ja'ayëty y'ëwtajtëpën. Ëjts ka'apës oy n'ixy ijxtëm yë'ë winë tunyën ets ka'ap t'ëkuuytyuunë ja n'ënä'ämënës ntëyajtënës ets ja aaw ayuk jëtu'un tä tuunyën ja David, mëti'ipë Salomón tyeety'ajtën, mëti'ipës ojts ntukmëwë'ëmyën.

34E ëjts kajtsës tukë'ëyë ntimpyëjkëja'any ja kutujkën, njaakyajtunäämpyës ets jyaak yajkutukëty mapaat jyuuky'ätyën, mëët koos ja David n'oyjyawë, mëti'ipës nwin'ijxën ets pyatuun ja n'ënä'ämënës ntëyajtënës.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

35Je'eyëp ko ja myaank yë'ëjës tëy mpëjkëjäämpy ja kutujktakn ets mijts nmo'oja'any ja majk kajpn.

36Je'eyës ja myaank ntukmëwë'ëma'any tu'kkajpn, jëtu'untsës ja tyë'kxën jyajjën ja David, ja ntuunpës y'ijtëwëty ma ja Jerusalén kajpnën; ja kajpn mëti'ipës ojts nwin'ixyën ets jam ja nxëëwës yaja'amyätsëty.

37Ëjts mijts yam ntuknipëjkyp ets xy'ënä'ämëty ijxtëm naje'eyë xy'a'ixën ets jam myajkutukëty ma ja Israel kajpnën.

38Pën mijts xymyëmëtoowpës ets oy winë xytyuny ets mpatuunpy ja n'ënä'ämënës ntëyajtënës, ijxtëm ja David, ja ntuunpës ojts winë tunyën, ëjts xëmës nyajpaata'any ma mijtsën ets nëjkxëp mëk ja m'ënä'ämën mkutujkën yajpaaty jampaat ma ja m'u'unk m'ëna'k ets m'ok'u'unk m'ok'ëna'k jyuuky'atën, jëtu'un tä ja David ojts ja jyä'ä mëk y'ityën ets ja y'u'unk y'ok ojts y'ënä'ämtën; mijts nëjkxëp ntukë'ëtëjkëtyä'äy ja Israel kajpn.

39E yë'ëts ënät ja David ja y'u'unk y'ok, tyamës ja ntukukëpäta'any mëët ko të pyokytyuny, je'eyëp ko ka'ap xëmë jëtu'un tyim ita'any.

40E mëët ya'atë ja winma'any, paaty ja Salomón ojts tjayaj'ooka'any ja Jeroboam; je'eyëp ko ja Jeroboam poj'am ojts kye'eky ets ojts nyijkxy jap Egiptë, ma ënäty yajkutukyën ja Sisac, japts ojts tsyëënë koonëm y'o'ky ja Salomón.

41Ma ja Salomón yajnimëtyä'äkyën, ja wyijy'ajtën, ja y'ijxpëky'ajtën ets tëkokyë mëti'ipë tyuunën, jap myiinta'ay kuja'ay ma ja nyinokyën.

42Salomón jä'ä ojts jam y'ëne'emy Jerusalén, ma tëkokyë ja Israel kajpn tnitänën, wëxtyikxy jëmëjt,

43e ko ojts y'o'knë, jam tyajnaaxtëjkëtyë ma ja David ojts nyaaxtëkën, ja Salomón ja tyeety. Yë'ë ojts kyutëkëty ma kutujktaknën ja myaank Roboam.

1 Reyes 12

1Yë Roboam jam ojts nyijkxy Siquem, jä'ä ko aakjam ënäty të nyëjkxta'atë ja Israel ja'ayëty ets yë'ë yajnikajpxpäta'any yajkutujkpë.

2E ja Jeroboam, yë myaank yë Nabat, ojts tnijawë, japnëm ënäty yajpaaty Egiptë, ma kyäktsokyën ko ja Salomón jyayaj'ookanë, e jap ënäty të jyuuky'äty jeky.

3Ko ojts yajwoowtsoy, yë Jeroboam ets tëkokyë yë Israel ja'ayëty ojts tninëjkxtë ja Roboam ets mëët myëtyaktë, jëtu'un t'ënëmaaytyë:

4Yë mteety mëk ojts tyuny ma ëëtsëtyën; tyam mijts mpatëp ets wäänë xyaj'oyëty ets xyajyu'unkëty ja tuunk mëti'ipë ojts ëëts yë'ë xytyuknipëktën, ënätnëm ëëts jotkujk näjyawëtëty ets myajmëtunëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

5Tä ja Roboam y'ëtsoowëtë: Oy tyam mnëjkxtëty, jää jatëkok mintëty ja tëkëëk xëëw. Tä ojts ja ja'ayëty nyëjkxtë.

6Ënät ja yajkutujkpë Roboam, tyajtëëy ja mëjja'aytyëjkëty, mëti'ipë ënäty jeky të tmëtuntën ja Salomón, Roboam ja tyeety ko jyuuky'äjty, jëtu'un t'ënëmaay: ¿Wi'ix miits m'ëna'antë, wi'ixës tääpë ja'ay n'ëtsowtëty?

7Tä ja mëjja'aytyëjk y'ëtsoowtë: Pën mijts yë'ë yë naax kajpn oy mëtunäämpy ets oy ja ayuk xymyo'oy, yë'ëjëty oy tsuj näjyëtu'un nëjkx mëtunyë.

8E ja Roboam ka'ap ojts tkäjpxymyëmëtoy ja mëjja'aytyëjkëty, jä'ä ojts ja myë''ëna'ktëjk t'amëtoy ja winma'any mëti'ipë ënäty mëët të yeekyën, japë tu'ukyë mëët tyuunmukyën,

9jëtu'un tyajtëëy: ¿Wi'ix miits m'ëna'antë, wi'ixës mëpaat n'ëtsoy tääpë ja'ayëty mëti'ipë ënantëpën koos nyajyu'unkëty ja tuunk mëti'ipës ja nteety ojts tyuknipëkëtën?

10Tääpë ëna'ktëjkëty mëti'ipë ënäty mëët tu'knax të yeekyën, tyaa ja y'ëtsoowtë: Tääpë ja'ayëty mëti'ipë ënantëpën ko xyajyu'unkëty ja tuunk mëti'ipë ja mteety ojts tyuknipëkëtën, tyaa mëpaat xy'ëtsoy: Pën ëjts yë nteetyës mëk ojts ni'ik mtuunkmo'ojëtë, ëjts jaakwäänë mëkës ni'ik miits ntuunkmo'oja'antë;

11pën mëk ojts winë mtuktunëtë, ëjts wäänë mëk yam winë ntuktuna'antë; pën mwojpëtëp ijty mëët yë tejpxy, ëjts yë'ëjës yam miits ntukwoptëp yë po'oxu'tsn mëti'ipë pujxn jyëjp'ajtypyën.

12Kom tëkëëk xëëw ojts ja Jeroboam jam nyäwya'këxë'ëkyë mëët ja naax kajpn ma ja Roboamën, jëtu'un tä ënäty ja yajkutujkpë të y'ënë'ëmxëtën.

13E ja yajkutujkpë mëk ojts y'ëtsowëtë, ka'ap jyëtu'unëty tä ënäty ja mëjja'aytyëjkëty të jyakäjpxymyo'oyën,

14jä'ä ojts tkäjpxy ja aaw ayuk mëti'ipë ënäty ja ëna'ktëjk të tnikajpxtën, ko ënäty të y'ënë'ëmxëty: Pën ja tyeety mëk ojts ja tuunk myo'ojëtë, yë'ë jaakwäänë mëk tyaka'any ja tuunk, ëkë pën ojts ja tyeety tyukwopëtë ja tejpxy yë'ë nëjkxëp tyukwopëtë ja po'oxu'tsn mëti'ipë pujxn jyëjp'ajtypyën.

15Ja yajkutujkpë ka'ap ojts timmyëj'ixy ja naax kajpn, jä'ä ko ja Wintsën ënäty jëtu'un të tuknipëjktaakë ets y'atëwëty ja aaw ayuk mëti'ipë ja Wintsën të tukwinmëtoyën ja Jeroboam, yë myaank yë Nabat, ko myëëtmëtyakë ja Ahías, jampë tsyoonyën Siló.

16Ko ja Israel ja'ayëty t'ijxtë ko ja yajkutujkpë ka'ap të myëjpëjkta'akëtë, ënät t'ëtsoowtë: Ëëtsëty nitii jotmayës nkamëët'atë mëët yë David. Ka'ap yam n'ëna'anmëty ënät ja kyuma'ayën t'ëk yajwa'kxa'any mëët ëëtsajtëm tääpë Jesé myaank. Nëjkxta'atë ma mtëjkëtyën miitsëty Israel ja'ayëty. David wä'än yi'iyë tkëwent'aty, mëti'ipë jyiiky'äjtyp myëku'uk'ajtypyën. Tä ënätyë nyëjkxtaaytyë ja Israel ja'ayëty ma tyëjkëtyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

17Je'eyëp ko ja Israel ja'ayëty mëti'ipë jam tsënaaytyëpën ma ja Judá tnitänën ja naax, yi'iyë ojts ja Roboam tjaak ëne'emy.

18Ko ja Roboam tjakäjpxy ja Adoram ets tni'ënä'ämëty ja tuunk mëti'ipë atsipën, ënätyë ja Israel ja'ayëty tkuka'tstë. Ënät ja Roboam ënätyë ja pyujxnwintëkäämpë tukpejty ets kyeky, jam ojts nyijkxy Jerusalén.

19Jëtu'un'äämpy ja Israel ja'ayëty ojts tmëtsiptsoontë ja David ja jyä'äy, tyampaat jëtu'unyëm tyu'uye'ey.

20Ko ja Israel ja'ayëty tnija'awëtyë ko tëë ja Jeroboam wyimpity, ënät ojts tnikäxëtë ets t'ënëmaaytyë ets nyäwya'këxë'ëkëtëty ma ja naax kajpnën, e jëtu'unts ojts tnikajpxpätë ets yë'ë yajkutukëty ma tëkokyë ja Israel ja kajpn tnitänën ets ja Israel ja'ayëty ka'ap ojts t'ëkmëjwa'kpäjnëtë ja David ja y'u'unk y'ok, ëpëky ja Judá ja jyä'äy.

21Ko ja Roboam jam jyä'äjty Jerusalén, ënät tyajmujky nitu'kmëko'px ja majkta'px mil ja tsiptuunpëtëjk, aak win'ixy winpiypyë mëti'ipë jam kukajpnajtëpën Judá ets jam ma Benjamín ja'ayëtyën, jëtu'unts tsyiptuna'any mëët ja Israel ja'ayëty ets tpëka'any jatëkok ja y'ënä'ämtakn.

22E ja Wintsën ënätyë ojts tmëkäjpxy tu'uk yë ja'ay mëti'ipë Wintsën oy myëtuumpyën, Semaías xyëëwajtyp ets ojts tuk'ëne'emy:

23Ënëëmë yë Roboam, yë myaank yë Salomón, mëti'ipë y'ëne'empyën yë Judá kajpn ets Benjamín yë jyä'äy ets tëkokyë yë naax kajpn,

24ko ëjts yam jëtu'un ni'ënä'ämëp ko këtii yë myëku'uk nëkoo mëët tsyiptuntëty, yë Israel ja'ayëty. Nikë wä'än timwyimpijta'atë ma tyëjkëtyën jä'ä ko jëtu'unës të ntuknipëjktaakë. Ko jëtu'un tmëtoowtë, ënätyë ojts jyänty wyimpijta'atë, jëtu'un tä ja Wintsën ënäty të tni'ënä'ämën.

25Jeroboam ojts t'akojë ja kajpn mëti'ipë ijty yajtijpën Siquem, ma Efraín nyaaxjotmën ets jam tsyënaaytyaknpëjky. Ojts näjyëtu'un t'akojë ja kajpn mëti'ipë ijty yajtijpën Penuel.

26Je'eyëp ko tyaa ojts myäy tyäjy: Yë David yë y'u'unk y'ok, jyëkyejpy jatëkok tpaatëty ja kyutujktakn,

27pën ya'atë ja'ayëty nëjkxtaaytyëp jam Jerusalén ets tyaktëty jam yë wintsë'kën tsajptëkotm ma Wintsënën. Nëjkxëp jatëkok tmë'oypyëktë ja Roboam, mëti'ipë jam yajkutujkpën Judá, etsës nëjkx xy'ëkyaj'o'knëtë tääts ja Roboam yë'ë tpanëjkxtëty, mëti'ipë jam yajkutujkpën Judá.

28Ko ya'atë ja winma'any ojts yajxon tyajtëy tyajtëtä'äky, ënät ja yajkutujkpë ojts t'oytyuny mäjtsk yë tsajpkaa ayääkë, aak pu'ts pujxn mëët y'oytyunyëty ets t'ënëmaay ja naax kajpn: Miitsëty Israel ja'ayëty, tëë yowë m'ënu'kxënyëtë ko jam xëmë mnëjkxtë Jerusalén. Tyaa ja mwintsënëty, mëti'ipë ojts jap Egiptë mjuutëtën.

29Ënät tu'uk jam tpëjktäky Betel ets tu'uk jam Dan.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

30E ya'atëts ojts ja Israel ja'ay yajpokytyunëtë, jä'ä ko ja ja'ayëty jam ja nyëjkxtaaytyë Betel ets Dan ets yë'ë t'ëwtajtë.

31Ojts ja nyitsajptëjk tkojë ka'apë tyiosëtyën jam ma tuuntakn kajpxtaknën tunkëjxmëpë kopkëjxmëpë ets pyëjktak näjyëtu'un ja nyiteety mëti'ipë jam tim itëpën ka'apë Leví ja'ayëtyën.

32Ojts näjyëtu'un tu'uk ja xëëw tyajnaxkëtä'äky, ma myajkmokx'anyën ja mëtuktujkpo'opë, jëtu'un tä ijty jam xyëëwtuntën ja ja'ayëty ma ja Judá kajpnën ets kë'ëm wyintsë'kën ojts tkë'ëyajkojy ma ja wintsë'këntyaknën. Ya'atë ojts jam tuny Betel, ko tmooy ja wyintsë'kën ja tsajpkaa ayääkë, ma ënäty ja nyiteety kë'ëm të tpëjktakën.

33Ma myajkmokx anyën ja mëtuktujkpo'opë, jää ojts ja Jeroboam tu'uk ja wintsë'kën tyäky ma ja wintsë'këntyaknën mëti'ipë ënäty jam Betel të t'oytyunyën. Ya'atë xëëw kë'ëm ojts tpëjktä'äky ets tnikäjpxy ko tmëjjawëtëty ja Israel ja'ayëty, jä'ä po'o jam pyejty ma ja wintsë'këntyaknën ets jam tyajtoyä'äny ja poom.

1 Reyes 13

1Yë Jeroboam yë'ë ënäty jam pyëjktäkpy yë poom ma wintsë'këntyaknën, ko tu'uk yë Wintsën yë kyäjpxynyajxpë jyä'äjty jam Betel, Judá tsyoony, Wintsën ënäty të kyexyë.

2Mëët ja Wintsën ja kyutujkën, mëk ojts yajxon kyäjpxy, jä'ä nyi'ojëp ja wintsë'këntyakn, jëtu'un y'ënäny: Wintsë'këntyakn, wintsë'këntyakn, jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Jam ma David yë jyä'äyën jam tu'uk yë ja'ay myëxu'unk'ata'any, jä'ä txëëwata'any Josías, yë'ë nëjkx tyaj'o'kta'ay ja teetytyëjk mëti'ipë jam tuuntëpën ma ja nyitsajptëjkën ja awinax ka'apë Wyintsënëtyën, ma xëmë xykyë'ëyäkyën yë poom ets jam xyajtoy; e mijts mnëkëjxm nëjkx tno'oktë txamtë ja wyääy pyajkëty ja teetytyëjkëty.

3Jä'ä xëëw ja käjpxynyajxpë ojts tu'uk ja mëj'ajtën tyaj'ixyë ets y'ënäny: Ya'atë mëj'ajtën jëtu'un yë Wintsën yaj'ijxëp: Ko ya'atë wintsë'këntyakn piw nuuk jyajta'ajëty ets ja nyijaam jëtu'unyë pyojwa'kxta'ajëty.

4Ko ja Jeroboam tmëtooy wi'ix ja käjpxynyajxpë y'ënä'änyën mëëtpë ja wintsë'këntyakn jampë Betel y'ityën, ënät ja kyë'ë nëkooyë txajë'ky jam tyänë ma ja wintsë'këntyaknën ets y'ënäny: Matstë. E ja kyë'ë mëti'ipë ënäty të txajtëyën jëtu'unyë ojts wyi'imy ka'ap t'ëkjëkyäjpnë t'otsëty.

5Ma jëtu'un y'ënänyën piw nuuk ojts jyajta'ay ja wintsë'këntyakn ets ja jaam mëti'ipë jam nëkëjxmën jëtu'unyë pyojwa'kxtaay; jëtu'un jyäjty kyëpejty tä ënäty ja Wintsën ja myëtuunpë të tnikäjpxyën.

6Ënät ja yajkutujkpë ojts ënätyë yë käjpxynyajxpë tninëjkxy ets t'ënëmaay: Tun yë mëyajtën, mëpëjktsow yë mWintsën wä'änës yë nkë'ë xyajtsokë. Tä ja käjpxynyajxpë

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

ojts ja Wyintsën tmënu'kxtä'äky ets ja yajkutujkpë ojts ja kyë'ë tsyo'oky, je'eyëm tä ënäty të y'oy'ätyën.

7Tä ja yajkutujkpë t'ënëmaay ja käjpxynyajxpë: Ja'amtë maas yë ntëjkën ets mkayëty, tam tu'uk yë näynyamo'ojë nmo'oja'any.

8E ja Wintsën ja myëtuunpë tyaa t'ëtsooy ja yajkutujkpë: Oyxyëp jeexyë kujkwä'kxy xyjyamooypyës yë mkutujktakn, ëjts, ka'apës yam mijts mpanëjkxëty ets ka'apës yam nkayëty ma mjëën mtëjkën ets ni nëës nka'uukëty ma ya'atë itjotmën;

9jä'ä ko yë Wintsën jëtu'unës të xy'ënëëmë: Këtii jam mkay m'uukëty ets këtii nän yë'ë tu'u xye'eyëty ko mwinpitëty ma ënäty mnëjkxyën.

10Paaty ja Wintsën ja myëtuunpë wiink tu'u ojts tpëjknë ko wyimpijnë, ja tu'u mëti'ipë ënäty të tkuuynyijkxyën ko jyä'äjty jam Betel ka'ap ojts yë'ë t'ëk'awinpijtënë.

11Ma Betel kajpnën, jam ijty tu'uk yë käjpxynyajxpë tsyëënë, mëjja'aypyë, ojts ja y'ëna'k tyukmëmëtyä'äkyë mëti'ipë ënäty ja Wintsën ja kyäjpxynyajxpë jam Betel të tunyën mëti'ipë Judá tso'onpën; ojts näjyëtu'un tyukmëmëtyä'äkyë ja y'ëna'k wi'ix ja yajkutujkpë të y'ëtsoyën.

12Tääts ja u'unkteety tyajtëëy: ¿Mëti'ipë tu'u të tmatsy? Tääts ja y'ëna'k tyuk'ëwa'anëyë mëti'ipë tu'u ënäty të tpanëjkxyën ja käjpxynyajxpë jampë tsyoonyën Judá.

13Ënät ja y'ëna'k t'ënëmaay: Niwëëntë yë krukts. Tääts jëtu'un tuuntë ets tukwä'tspejty.

14Jam tnajtspatëy ma tu'uk xoj'ëjxën ets tyajtëëy: ¿Mijts jëtu'un mkäjpxynyäjxpë'ajtp mëti'ipë jam Judá tso'onpënë? Ëjts, jëtu'un y'ëtsooy ja käjpxynyajxpë.

15Jam mkay m'uuky maas yë ntëjkën, jëtu'un ja käjpxynyajxpë y'ënäny ja mëjja'aypyë.

16E ja käjpxynyajxpë jampë tsyoonyën Judá, tyaa y'ëtsooy: Ka'ap tjëkyepy nëjkxëtyës ma mtëjkën, nitu'k'aawënës mëpaat nkajawë kääky, ëkë uuky ma ya'atë itjotmën;

17Jä'ä ko yë Wintsën yajxonës të xytyim ënëëmë: Nitu'k'aawën xykya''apëkëty yë kääky ma m'aawën ëkë nëë ma tääpë naax kajpnën ets këtii nän yë'ë tu'u xy'awinpitëty mëti'ipë ënäty mpanëjkxypyën.

18E ja mëjja'ay ni'ikyë y'ënaan'ëtë'ëtsy: Käjpxynyajxpës ëjts näjyëtu'un, jëtu'un tä mijtsën, e yë'ëts yë Wintsën tu'uk yë kyukäjpxy të xy'ënëëmës, ko mijts nwoownëjkxëty maas yë ntëjkën ets jam nyajkay nyaj'uuky. Ya'atë ja mëjja'ay, antakp ënäty,

19ja käjpxynyajxpë mëti'ipë jam tso'onpën Judá ojts pyanëjkxyë ets mëët kyääy y'uky ma tyëjkën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

20E tamtsën ënäty jëtu'un kyäytyë kaaypyäjn wintum, ko ja Wintsën ojts tmëkäjpxy ja tyuunpë mëti'ipë mëj ja'ayën, mëti'ipë ënäty të tyajwinpityën ja käjpxynyajxpë mëti'ipë jam tso'onpën Judá,

21ets mëk tuk'ëwa'anëy ja käjpxynyajxpë mëti'ipë Judá tso'onpën: Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Mëët yë'ë ko të xykyapatuny mëti'ipë të mtuk'ëne'emyën xytyunëty,

22ko të mwinpity kääpyë ukpë ets tëë yë Wintsën m'ënë'ëmxëty ko nitu'uk aawën mëpaat tii yaa mkanätyuk'apëkëty ma ya'atë naax kajpnën, ko m'ookëty, yë mjot mnini'kx ka'ap nëjkxy jam nyaaxtëkë ma ja m'ap m'ok nyaaxtëjkëtyën.

23Ko ja käjpxynyajxpë mëti'ipë Judá tso'onpën ojts kyääytyä'äy y'ukta'ay jampë tsyoonyën Judá, tä ja mëjja'aypyë ojts tniwë'ënë ja krukts,

24tää ojts nyijxy. E tamtsën ënäty jëtu'un tyu'uye'ey ko jam tu'ujotm y'aye'eyëy tu'uk yë mëj kaa, tim näyaj'o'kë; ja käjpxynyajxpë ja nyini'kx jëtu'unyë ojts jam wyi'imy wijtstëy tu'ujotm. E ja krukts ets ja kaa je'eyë nyaaxmë'ixëyë.

25E nëjkxëp ja ja'ay nyajxtëpë ets t'ijxtë ja o'kpë ets ko ja mëj kaa nän tam pya'atänëty. Ko jam jyajtë ma ja naax kajpnën ma ënäty tsyëënën ja käjpxynyajxpë ja mëjja'aypyë, täats tukmëmëtyaktë mëti'ipë ënäty të t'ixtën.

26Ko tnija'awëy, ja käxynyajxpë ja mëjja'aypyë, mëti'ipë ënäty ja myëku'uk të tyajwinpityën, ënät mëk yujk'ënany: Jä'ä ja käjpxynyajxpë mëti'ipë ja Wintsën të tkäjpxykyutëjyën. Paaty yë Wintsën të tyuk'akäxëty tu'uk yë mëj kaa ets të yaj'ookyë, jä'ä ko jëtu'un ojts kë'ëm y'ënë'ëmxëty.

27Ënät ojts ënätyë ja y'ëna'k t'ënëëmë ets ja kyërukts tniwëëntëty, yë'ëjëty ojts ënätyë jëtu'un tuntë.

28Ënät ja mëjja'aypyë käjpxynyajxpë ojts nyijkxy, ma jam ja o'kpën, tu'ujotm tpaty, tamnëm nyatänëty ja kaa ets ja krukts. Ja mëj kaa ka'ap ënäty tsu'utsynyëm ja o'kpë, nän ka'ap ënäty wi'ix të tuny ja krukts.

29Ënät ja mëjja'aypyë ja käjpxynyajxpë tyajpëtë'ky ja nyini'kx ja käjpxynyajxpë jampë tsyoonyën Judá ets jam tyajpejty krukts këjxm ets ojts tmënëjkxy ma kyajpnën; jamts ojts tnimony tnituky ets tyajnaaxtëjkëy.

30Jam tyajnaaxtëjkëy ma ja y'o'kpëjutën mëti'ipë kë'ëm nätyukni'oytyu'unëyën; ojts tnijë'ëy tniyä'äxy, y'ënäny: Jëëky mëku'uk, jëëky mëku'uk, ix m'ëkjaty m'ëkkëpety.

31Ko tyajnaaxtëjkëtyääy, tää ja y'ëna'k t'ënëmaay: Koos ënäty ëjts n'ooky, yaajës nëjkx näjyëtu'un xyajnaaxtëkëtë, ma ya'atë ja'ay tyam nyaaxtëkën, mëti'ipë Wintsën myëtuunën. Yë nwaay npajkës yë'ë nëjkx ya'atë ja'ay yë wyääy pyajk xytyukpukonëtë,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

32jä'äxë ko mëti'ipë nyikajpxën, Wintsën ojts tyuk'ëne'emyë ko y'ënäny ko tëkokyë ja wintsë'këntyakn ets ja nyitsajptëjk mëti'ipë yaajën Betel, kopkpëky nëjkx kyutëkooytyä'äy ets näjyëtu'un tu'kë'ëyë maajaty yë Samaria kajpn tnitänën.

33Ja aaw ayuk mëti'ipë ja Wintsën ja myëtuunpë jyakajpxën, Jeroboam kä'äpyëm t'ëxmajtsy ja y'ëxëëk winma'any, ni'ikyënëm ojts tpëjktä'äky ja teety jam tsajptëkotm maajaty ja awinax y'ityën ka'apë mëpaat yaj'ëwtatyën. Pënjatyëty ënäty jëtu'unpë ja tuunk y'atsojkpyën, Jeroboam poj'am ja tyuunkmooyë ets kyënu'kxyë ets tyeety'atëty ma ja tsajptëjkën, ma jap myäy'itën ja awinax ka'apë mëpaat yaj'ëwtatyën.

34Ya'atë jëtu'unpë ja tu'unën kajpxën, yë'ë ojts këjää yajpokytyunëtë ja Jeroboam ja y'u'unk y'ok, e paatykyëjxmën ojts ni'amukë kyutëkooytya'atë.

1 Reyes 14

1Jam ijty tu'uk yë Jeroboam yë myaank jä'ä xyëëwajtyp Abías, ojts pya'ampety.

2Ënät ja Jeroboam t'ënëmaay ja tyo'oxytyëjk: Mijts yë'ë ënät mtunëp, wiink wit mpëjkta'akëp, këtiipë yaj'ixëty ko mijts nto'oxytyëjk'ajtyp ets jam mnëjkxëty Siló. Jam tu'uk tsyëënë ja'ay Ahías xyëëwajtyp, Wintsën myëtuumpy, yë'ëjës ojts xytyuk'ëwaanë koos ëjts n'itëty yajkutujkpë ma ja naax kajpnën.

3E yë'ëts mënëjkxëp; majk yë tsajpkääky ets wiinkëtypë tsajpkääky ets uuxpa'ak tu'uk tu'ts, tääts nëjkx jam xy'ixy ets yajnijawëty wi'ix ya'atë mëxu'unk y'itëty.

4Jëtu'un ojts tjantytyuny ja Jeroboam ja tyo'oxytyëjk. Ojts nyänyi''ixëty ets ojts nyijkxy jam Siló, ko jyä'äjty ma Ahías ja tyëjkën. Ahías ka'ap ënäty oy y'ëk'ijxnë, jä'ä ko mëj ja'aynyë,

5e ja Wintsën tëë ënäty nyatuknija'awëyënë ko ja Jeroboam ja tyo'oxytyëjk nyimina'any ets tyajtëwa'any wi'ix wyë'ëma'anyën ja y'u'unk mëti'ipë pëjkëpën. Ojts tyuknijawëty wi'ix t'ëtsowëtyën ja to'oxytyëjk ets ko ënäty myina'any wiink xoxy.

6Ko ja Ahías tmëtooy kyuwa'akë jam ma ja tëjk apu'uyën, tä t'ënëmaay: Nax tëkoty, mijts to'oxytyëjk, Jeroboam yë tyo'oxytyëjk. ¿Wi'ix ko tëkatsy të mnäxyoxyë ets wiink ja'ay mnäyajnaxyë? Ëjts tëëjës nyajtuknipëky ko mijts mëk nmëkajpxëty,

7paaty yam n'ënëëmë ets mwinpitëty, xy'ënëëmëty yë Jeroboam, ko jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Ëjts mijts të nwin'ixy ma ja naax kajpnën ets ja naax kajpn xy'ënä'ämëty mëti'ipë yë Israel ja'ayëty kyajpn'ajtëpën.

8Ojtsës ja David ja y'u'unk y'ëna'k ets ja y'ok u'unk y'ok ëna'k npëjkë ja kutujkën ets mijts nmooy. Je'eyëp ko mijts ka'ap tii winë oy xy'ëktuunë tä ja David winë oy tuunyën, ko ojts tpatuny ja n'ënä'ämënës ntëyajtënës winë aaw winëjot ets aak'oy ojts n'ijxës ja tyuunk;

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

9Mijts ni'ik o'ktëy winë të xytyuny, këtiinëm ja mmëku'uktëjk mëti'ipë jëyëjp të tyuntën; mijts je'eyës nëkoo të xyajjoot'anpëky, ko tëkatsypë ja awinax të xyajkojy ka'apë jeexyë mëpaat xy'ëwtatën, aak pujxntsetsy, aak pu'ts pujxnpotsy ets ëjts jëkäm xypyëjktaknës.

10Paaty ëjts, nyajkëta'akäämpyës ja ëyo'on jotmay ma ja m'u'unk m'okën; nyaj'o'kta'ajäämpyës ja ye'etyëjktëjk ma ja mja'ayën mëti'ipë yajpatëpën ma ja Israel kajpnën; nitu'uk nëjkx kyawë'ëmy juuky. Pe'ety jaaxyës nyajnaxa'any, jëtu'un ja ja'ay twinpätmukyën yë putsta'ak.

11Ja mëku'uktëjk mëti'ipë ënäty kajpntum o'ktëpën uk nëjkx tsyu'tsëtë, e ja mëti'ipë muum tunkëjxm o'ktëpën, lut majkwejkxy nëjkx tsyu'tsëtë, jä'ä ko ëjts, mëti'ipë Wintsën'ajtpën jëtu'unës të ntuknipëjktaakë.

12E mijts ënät to'oxytyëjk, pëtë'ëk ets mnëjkxëty ma mtëjkën. Je'eyë jam mja'tëty tääts yë m'u'unk y'ooka'any.

13Tääts tëkokyë ja Israel ja'ayëty tyëkëtëty jëëpyë yaxpë mëët yë'ë ets xyajnaaxtëkëtëty; jä'ä ko yi'iyë ënäty tu'uk oy naaxtëjkëp ma ja Jeroboam ja jyiiky myëku'ukën, y'u'unk y'ëna'kën. Jä'ä ko ma tëkokyë yë jyiiky myëku'ukën yi'iyë tu'uk ja Wintsën oyjyawëjanëyëp.

14Ok yë Wintsën tpëjktaka'any tu'uk yë yajkutujkpë mëti'ipë yajkutëkooytya'ajäämpyën ja Jeroboam ja y'u'unk y'ok.

15Tyam ets jëtu'un tyu'uye'eyä'äny, yë Wintsën jëtu'un txijt yu'kxa'any yë Israel kajpn tä aay kepy xyijtyu'kxyën ko yë mëj nëëkom jyënäky. Nëjkxëp tkë'ëtsë'ëky ma ya'atë naax kamën oypyë tsujpë ets tyajwojpkëtaka'any jëkäm, tyimninaxëp ja mëjnëë mëti'ipë yajtijpën Éufrates, mëët ko të tyajnikojtutpë ja Astarté ka'apë Wyintsënëtyën, ka'apë mëpaat yaj'ëwtatyën, mëti'ipë mëët ja naax kajpn mëj këjää të tyajpokytyunyën mëti'ipë ja Wintsën të tukyajjoot'anpëktën.

16Yë Wintsën nëjkxëp jëna'a t'ayajk tkë'ëyajknë yë Israel ja'ayëty, mëëtkyëjxm ko ja Jeroboam ja nëë poky të tmëtëkë ets ko të tyajpokytyuny ja naax kajpn.

17Tä ja Jeroboam ja tyo'oxytyëjk pyëti'ky ets ojts nyijkxy; ko jyä'äjty jam Tirsá, tim je'eyë jyä'äjty tyëjk'ëkë'ëm ets tniwa'knajxy ja tëjk'apu'uy tääts ja myaank y'o'ky.

18Tëkokyë ja Israel ja'ayëty nyëjkxtaaytyë ma ënäty jam nyaaxtëkën ja o'kpë ets tnimoon tnitujktë, tnijëëy tniyaxtë, jëtu'un jyäjty kyëpejty tä ënäty ja Wintsën të tnikäjpxyën, mëët ja tyuunpë mëti'ipë xyëëwajtypyën Ahías.

19Ja nyikäjpxy nyimëtyä'äky ja Jeroboam, tiijaty tyuunën, wi'ix ojts tsyiptunyën ets wi'ix tyuunyën ko y'ijty yajkutujkpë, jap myiinta'ay këxja'ay ma ja nokyën mëti'ipë yajtijpën Crónicas, ma kyuja'ayëtyën ja tyu'unënëty kyajpxënëty ja yajkutujkpëtëjk.

20I'px jëmëjt ojts yë Jeroboam y'ëne'emy, ko y'o'ky yë'ë ojts kyutëkëty ja myaank mëti'ipë yajtijpën Nadab.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

21Yë Roboam, yë myaank yë Salomón, jam yajkutujky Judá. Wëxtyikxy tu'uk ënäty yë jyëmëjt ko tyëjkëy yajkutujkpë, majkmokx mäjtsk jëmëjt ojts tyuny jam Jerusalén kajpnën, ja kajpn mëti'ipë ja Wintsën kë'ëm wyin'ijxën ets jam y'ita'any tsyënëja'any. Yë Roboam tyaak jä'ä ijty xyëëwajtyp Naamá, Amón ja'ay.

22Je'eyëp ko ja Roboam aak ëxëëkjaty ojts winë tuny jam Wintsën wyintum, yë Wintsën ni'ik ojts twiink'ixy ja Roboam ja tyuunk këtiinëm ja y'aptëjk mëti'ipë jëyëjp yajkutujktën.

23Jä'ä ko yë'ë ojts näjyëtu'un tnimëktä'äky ets ja ja'ayëty t'ëwtatëty mëti'ipë jeexyë ka'ap t'ëwtatën, ojts ja nyitsajptëjk tkojë ja awinax mëti'ipë yajtijpën Aserá, ojts tyajkojy ja awinax tsaapotsypë ets kepy tsetsypë, tpëjktäky jam muum tunkëjxm ets kepypya'tkë'ëm ma muum ja mëj kepy tyänën.

24Näyjyëtu'un ja ja'ayëty kë'ëm ijty ja jyot nyini'kx tyajknëtë tukwintsë'ëkëtë ja tyiosëty ets jëna'ajëty yi'iyë tyimniye'eymujkëtyëp, tuunëtë tkajpxnëtë ja ëxëëkpë ets ja tëkatsypë ja jot winma'any, näjyëtu'un tä ja mëti'ipë ijty ja wiink naax wiink kajpn tyuuntëp kyajpxtëpën, mëti'ipë ja Wintsën të t'ëxwojpta'ayën ma ja Israel ja'ayëtyën.

25Ma ja Roboam ënäty ja kyutujkën myëkoxk jëmëjt pety, jää ojts tu'uk yë yajkutujkpë jam jyä'ty jä'ä xyëëwajtyp Sisac, jap Egiptë tsyoony ets ojts tnitëkë ja Jerusalén kajpn,

26ko jap tyëjkëy tsajptëkoty wa'ats tyajpëtsëëmtaay ja wit meeny ets näjyëtu'un ma ja Kutujkëntëjkën. Wa'ats winë tmä'tstaay ets ojts tmënëjkxta'ay ja pu'ts pujxn mëti'ipë ijty ja tsiptuunpë ja'ay nätyuk akëëytyujkëtëpën, mëti'ipë ja Salomón yajkojën.

27Yë yajkutujkpë Roboam ojts ja jyä'ä näjyëtu'un tyajkojy, jä'ä ja pujxn mëti'ipë ijty ja tsiptuunpë ja'ayëty nätyuk'akëëytyujkëtëpën ko tsyiptuuntë, aakyë'ë pujxn ojts tyajtuntë mëti'ipë yajtijpën tsuxk pujxn, tääts tuknipëjky ja tsiptuunpëtëjk ets yë'ë tkëwent'atëty, ja mëti'ipë jam këwent'ajtëpën ma ja kutujkëntëjkën.

28Ets ko ijty nyijkxy ja yajkutujkpë jap tsajptëkoty jääyë ja këwent'ajtpë tyajnëjkxtë ja pujxn mëti'ipë nätyuk'akëëytyujkëtëpën ko wyimpijnëtë tääts jatëkok jap tpëjkta'aktë ma nyitëjkën.

29Ja jyuukyajtën ja Roboam ets tëkokyë mëti'ipë tyuunën ko ojts yajkutujky, aak tap myiinta'ay këxja'ay ma ja nyokyëtyën ja yajkutujkpëtëjk.

30Yë Roboam xëmë ojts tsip tmëët'aty mëët yë Jeroboam.

31Ko ojts yë Roboam y'o'knë jam nyaaxtëjkëy ma ja y'aptëjk nyaaxtëjkëtyën, jam ma David yë kyajpnën. Yë tyaak jä'ä ijty txëëwaty Naamá, jam kyukajpnëty Amón. Ko ojts y'o'knë yë'ë ojts kyutëkëty yë myaank mëti'ipë xyëëwajtypyën Abiam.

1 Reyes 15

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

1Abiam jä'ä ojts yajkutujktso'ontä'äky jam Judá, ma ënäty mëmajkmokx tëkëëk jëmëjt tyunyën yë Jeroboam, yë myaank yë Nabat.

2Tëkëëk jëmëjt yajkutujky jam Jerusalén. Ja tyaak jä'ä ijty xyëëwajtyp Maacá, yë'ë Absalón yë nyëëx.

3Abiam nän yë'ë poky ojts tuny mëti'ipë ja tyeey tyuunën, ma ënäty ka'ap tyëkënëm yajkutujkpë, ja jyot wyinma'any ka'ap ojts mëtëy tyaj'ity ma Wintsënën ijxtëm ja David, ja y'aptëjk.

4E mëët ko ja David tja'amyetsy, paaty ojts yajkutuky ets ja kyutujkën ka'ap y'atëkoyëty jam Jerusalén, jëtu'un ja myaank ojty yë'ë kyutëkëty;

5jä'ä ko ja David oy ënäty winë të tuny Wintsën wintum, yë'ë ka'ap ojts nijëna'a tja'atyëkoy mëti'ipë ja Wintsën të tyuk'ëne'emyën, tu'k'ok ojts je'eyë tyëkoy ma Urías tyaj'o'kyën, mëti'ipë Hit ja'ayën.

6-7Xëmë tmëët'ajtë yë tsip yë Roboam mëët yë Jeroboam, ko Roboam jyuuky'äjty. Näyjyëtu'un yë Abiam xëmë ijty mëët yë Jeroboam tsyiptuny. Tëkokyë yë nyimëtyä'äky yë Abiam, wi'ix tyuunyën ets tii tyuunën ko ojts yajkutuky jap myiny këxja'ay ma ja nokyën mëti'ipë ja yajkutujkpëtëjk jyä'ä'ajtëpën jam Judá.

8Ko yë Abiam y'o'ky jam nyaaxtëjkëy ma ja David ja kyajpnë. Ma ja kutujktaknën yë'ë ojts kyutëkëty yë myaank Asá.

9Yë Asá jää ojts yajkutujktsoony jam Judá ma ënäty më'i'px jëmëjt yajkutukyën yë Jeroboam jam Israel,

10wëxtyikxy jyëmëjt ojts yajkutuky jam Jerusalén, jä'ä nyanwelë ijty xyëëwajtyp Maacá, Absalón yë nyëëx.

11Yë Asá oy ojts winë tuny Wintsën wyintum, jëtu'un tä ja y'apteetyën David.

12Ojts t'ëxwojpta'ay ja ja'ay mëti'ipë ënäty ënantëpën ko oy ko ja'ay jyot nyini'kx tooky ets ko wä'än tyajnixëëwtuny, ojts näjyëtu'un tyajkutëkooytyä'äy ja awinax mëti'ipë ënäty ja y'aptëjk të tyajkojtën.

13Ojts ja nyanwelë tpëjkë ja kyutujkën, mëti'ipë xyëëwajtypyën Maacá, jä'ä ko yë'ë ënäty të tyajkutuky ets kyojëty ja y'awinax ja Aserá, Asá ojts tyajkutëkoy tääpë awinax, jam tnino'ky ma tu'uk wokjot txëëwatyën Cedrón.

14Oy ojts ka'ap tyajkutëkooytyä'äy ja tuuntakn kajpxtakn tunkëjxmëpë kopkëjxmëpë. Yë Asá xëmë oy tmëtuuny ja Wintsën,

15ojts jap tsajptëkoty tpëjktä'äky ja pu'ts pujxn ets poop pujxn mëti'ipë ënäty yë'ë ets ja tyeety të tuknikoonë'ëkëtën ja Wintsën.

16Asá xëmë tsyiptuuny mëët yë Baasá, jampë yajkutukyën Israel.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

17Ko yë Baasá tnitëjkëy yë Judá, ojts tyajnatuky yë Ramá kajpn, këtiipë mëët nyätyuktëkëtëty ja yajkutujkpë jampë y'ëne'emyën Judá.

18Ënät ja Asá tyajpëtsëëmtaay ja pu'ts pujxn ets ja poop pujxn mëti'ipë ënäty jap të jyaakwë'ëmyën tsajptëkoty ets jap ma ja kutujkëntëjkën ets ja tyuunpëtëjk tukmëkäjxëy ets tmo'otëty ja Ben-adad, mëti'ipë jam yajkutujkpën Sirië, ja myaank ja Tabrimón, yë y'ok'u'unk yë Hezión, mëti'ipë jam tsënääpyën Damasco. Näyjyëtu'un ja aaw ayuk tuknikejxy:

19Tsojk tu'uk yë käjpxytyu'unën ntu'unëm, jëtu'un tä ojts tuntën ja nteety'ajt n'ap'ajtëmë. Tyaa ntuknikexy yë pu'ts pujxn ets poop pujxn mëti'ipë namoopyën. Tyam npëjktsoy ets xykyajpxtukëty yë käjpxytyu'unën mëti'ipë mëët'ajtypyën mëët yë Baasá, jampë yajkutukyën Israel këtiipës nëkoo xyajjotkëxëty.

20Ben-adad ojts tkupëky ijxtëm ja yajkutujkpë Asá y'ënë'ëmxëtyën, paaty tkejxy ja tsyiptuunpëtëjk ets ja Israel kajpn tnitëkëtëty, ojts kanaak ja kajpn tmëmëtä'äky: Ilión, Dan, Abel-bet-maacá, tu'kkë'ëyë ja itjot ma txëëwatyën Quinéret ets ma ja Neftalí ja jyä'äy tnitänën.

21Ko ja Baasá tnija'awëy, tä t'ëxmajtsy ja Ramá, wyimpijnë jatëkok ma ja kyajpnën jam Tirsá.

22Tä ja Asá tmëkajpxmujktaay ja ja'ay jampë tsyëënëtën Judá, nitu'uk kyatëkoy'äjty ets tyajtso'ontaaytyë ja kepy tsaa mëti'ipë ja Baasá të tyajtunyën ko ja Ramá tyajnatujky ets ojts tmënëjkxtë jam Gueba ets Mizpá, ma Benjamín ja'ay jam y'itën ets jä'ä mëët tyajnatujky.

23Ja nyimëtyä'äky ja Asá, mëti'ipë tyuunën, tiijaty tyuunën ets ja kajpn mëti'ipë yajkojën, jap myiinta'ay këxja'ay ma ja nokyën mëti'ipë ja yajkutujkpë jyä'ä'ajtëpën jampë tyuuntën Judá. Ko yë Asá ojts myëjja'ayënë, jap pa'am myajtsë tyekyjoty;

24e ko ojts y'o'knë jam ojts nyaaxtëkë ma ja David ja kyajpnën, ma nyaaxtëjkëtyën ja y'aptëjk. Ma ja kutujkëntaknën yë'ë ojts kyutëkëty yë myaank Josafat.

25Ma myëmäjtsk jëmëjtpetyën, ma yajkutukyën yë Asá jam Judá, jää ojts yë Nadab yajkutujktsoony jam Israel, yë'ë Jeroboam yë myaank ets mäjtsk jëmëjt je'eyë ojts y'ëne'emy.

26Je'eyëp ko ja tyuunk ka'ap ojts oy ja Wintsën t'ixy, jëtu'un winë ëxëëkjaty tuuny tä ja tyeetyën, je'eyë ojts tyajpokytyuny ja Israel kajpn.

27E yë Baasá, myaank yë Ahías, Isacar yë jyä'äy, ojts mëët yë jyä'äy nikanaak nyäkyäjpxyë ets tyaj'o'ktë ja Guibetón, ma ja filistejë nyaaxjotëtyën, mëti'ipë ënäty yë Nadab të tyajnatukyën ets tnitëkëja'any mëët ja may Israel ja'ayëty.

28Baasá jää ojts tyaj'ooky ja Nadab ma ënäty mëtëkëëk jëmëjt yajkutukyën yë Asá jam Judá ets yë'ë tyëjkëy yajkutujkpë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

29Je'eyë tyëjkëy yajkutujkpë, tääts tyaj'o'ktaay tëkokyë ja Jeroboam ja myëku'uktëjk. Jëtu'un y'atëëy tä ënäty ja Wintsën të tuknikäjpxyën ja Ahías mëti'ipë jam kukajpn'ajtpën Siló, Baasá wa'ats tyajkutëkooytyääy ja Jeroboam ja jyiiky myëku'uk, nitu'uk ojts kyawë'ëmy juuky.

30Paatykyëjxm jëtu'un jyäjty kyëpejty, jä'ä ko ojts ja Jeroboam tëkatsy ets ëxëëk winë tuny, ko mëj këjää tyajpokytyuuny ja naax kajpn, mëti'ipë ja Wintsën, yë Israel ja'ay Tyiosëty ojts wiink tjawën ets mëk tyajpojkyën.

31Ja nyikäjpxy nyimëtyä'äky ja Nadab, jap ja myiny këxja'ay ma ja nokyën mëti'ipë nyoky'ajtëpën ja yajkutujkpëtëjkëty jampë tyuuntën Israel.

32Yë Asá mëët yë Baasá jampë yajkutujkyën Israel, xëmë ojts yë tsip tmëët'atë.

33Ma tyëkëëk jëmëjtpejtyën ma ja Asá yajkutukyën jam Judá, jää jëmëjt ojts tyëkë yë Baasá yajkutujkpë, yë Ahías yë myaank jam Tirsá, ma tnitënaaytyä'äyën yë Israel, i'px taxk jëmëjt ojts yajkutuky jam.

34Je'eyëp ko Baasá ëxëëk ojts winë tuny jam Wintsën wintum, jëtu'un winë tuuny ijxtëm ja Jeroboamën, ko tyajpokytyuuny ja Israel kajpn.

1 Reyes 16

1Ënät ja Wintsën ojts tmëkäjpxy ja Jehú, yë'ë myaank yë Hananí ets tukmëtowa'any ja aaw ayuk ma ja Basá yajnikäjpxyën ko tëkatsy winë tuny:

2Jëtu'un ja Basá yajnikäjpxy: Ëjts ojts mijts njuuty ma Israel kajpnën, tä ja'ay muum tii naaxwayjoty tpaatyën, ets të npëjktä'äky ënä'ämpë yajkutujkpë ma Israel kajpnën mëti'ipës nkajpn'ajtypyën. Je'eyëp ko ja naax kajpn tëë xyajpokytyuny timjëtu'un tä ja Jeroboam y'ëtitsyën. Yajxonës të xyajjoot'anpëky mëët ja poky mëti'ipë të xytyunyën.

3Paaty yam ntuknijawë ko tëëjës ntuknipëjktaakë ko nyajkutëkoyä'äny mijts ets ja m'u'unk m'ëna'k, mjëëky mëku'uk; jëtu'un ëxëëk nyajata'any tä ëxëëk jyäjtyën yë Jeroboam, yë myaank yë Nabat.

4Ko y'ookëty yë mjëëky mëku'uk kajpnjoty, uk nëjkx tsyu'utsyë; e mëti'ipë o'kpën kamjotm lut majkwejkxy nëjkx yajkëxyë.

5Yë nyimëtyä'äky yë Baasá, mëti'ipë tyuunën ets wi'ix winë tuunyën jap myiny këxja'ay ma ja nokyën mëti'ipë yë yajkutujkpëtëjk jyä'ä'ajtëpën jampë ijty y'ënä'ämtën Israel.

6Ko Baasá y'o'ky jam tyajnaaxtëjkëtyë Tirsá. Ma ja kutujktaknën, yë'ë kutëjkëyë yë myaank Elá.

7Ya'atë aaw ayuk yë'ë ojts yajtukmëkäxë Jehú, Hananí yë myaank; ja Wintsën jä'ä ojts tnikäjpxy wi'ix ja Baasá tkumëtowëtyën ja pyoky mëët ja y'u'unk y'ëna'k y'u'unk tyo'oxytyëjk, jä'ä ko tëkatsy ojts winë tuny. Basá ojts yë Wintsën tyajjoot'anpëky, jä'ä

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

ko ëxëëk winë tuuny jëtu'un tä ja Jeroboam mëët ja y'u'unk y'ëna'k ëxëëk winë tuuntën, mëti'ipë ojts näjyëtu'un kyutëkoytyën.

8Ma y'i'px tëtujk petyën, ma yajkutukyën ja Asá jam Judá, jää ojts tyëkë yajkutujkpë yë Elá, myaank yë Baasá, jam Tirsá mëti'ipë Israel nyitënääpyën ets jä'ä ojts yajkutuky mäjtsk jëmëjt;

9e jamts ijty tu'uk yë tyuunpë, Zimri xyëëwajtyp yë'ë nyiwintsën'ajtyp yë tsiptuunpëtëjk, yë'ë kyëwent'ajtyp ja pujxnwintëkäämpë mëti'ipë myëtsiptuuntëpën, tä mëët ja myëku'uktëjk nyäkyajpxë ets tyaj'ooka'antë ja Elá. Tu'kxëëw ojts tëkok yë Elá nyäyajmukpëkyë nëkooyë, jam ënäty yajpaaty ma tyëjkën yë Arsá, mëti'ipë yajputu'unëpën, jam Tirsá y'itjotm.

10Ko y'ëkëty jyä'äjty yë Zimri ets yaj'o'kë, tääts yë'ë kyutëjkëyë ma yajkutukyën. Jää jëtu'un jyäjty kyëpejty ma y'i'px wëxtujk jëmëjtpetyën, ma ja Asá yajkutukyën jam Judá.

11Tim je'eyë ja Zimri tyëjkëy yajkutujkpë, tääts tyaj'o'ktaay tëkokyë ja y'u'unk y'ëna'k ets ja y'u'unk tyo'oxytyëjk yë Baasá, nitu'uk ojts tkayajwë'ëmy juuky ja ye'etyëjktëjk ma ja Baasá jyä'äyën, jyiiky myëku'ukën ets wyin'ixyën, mëti'ipë jeexyë mëpaat yaj'ookwinpityën.

12Jëtu'un'äämpy ja Zimri tyajkëjxtaay ja Baasá ja jyä'äy, tä jëtu'un y'atëëy tä ënäty ja Wintsën të t'akäjpxyën mëët ja Jehú, ko jëtu'un jyata'any kyëpäta'any ja Baasá,

13Mëët yë'ëkyëjxm ko ojts ja nëë poky tuny yë Baasá ets myaank Elá, ko tyajpokytyuuntë ja naax kajpn Israel ja'ayëty ets tyajjoot'anpëjktë ja Wintsën mëët ko t'ëwtajtë ka'apë Tyiosëtyën.

14Ja nyimëtyä'äky ja Elá ets mëti'ipë tyuunën ets wi'ix winë tuunyën, jap ja myiny këxja'ay ma ja nokyën mëti'ipë nyoky'ajtëpën ja yajkutujkpëtëjkëty jampë y'ënä'ämtën Israel.

15Ma y'i'px wëxtujk jëmëjtpetyën, ma yajkutukyën yë Asá jam Judá, yë'ë ënäty yë Israel ja'ayëty të tyajnatuktë yë Guibetón kajpn, filistejë ja'ay jam tsënaaytyëp, ko tyëjkëy yë Zimri yajkutujkpë jam Tirsá. Je'eyëp ko wëxtujk xëëw ojts je'eyë tyuny,

16jä'ä ko jä'ä xëëw ma ja tsiptuunpëtëjk tnija'awëtyën ko ënäty ja Zimri, të tnikäjpxytyunë ja yajkutujkpë ets ko ënäty të tyaj'ooky ets yë'ë ja kutujkën tniwaaka'any, ënät ojts jämyë tnikajpxpätë ja Omri, tu'uk ja tsiptuunpë Wintsën ets jä'ä yajkutukëty ma Israel kajpnën.

17Ënät ja Omri mëët ja Israel ja'ayëty mëti'ipë tsiptuunpë ja'ayëtyën, ojts t'ëxmatstë ja Guibetón ets yë'ë tnitëjkëtyë ja Tirsá kajpn.

18Ko ja Zimri t'ijxy ko tëë ja kyajpn yajnitëkë, ënät ënätyë kyupëyë'ëkëy jap tëkoty ma yajkutukyën ets tjëën ixko'onëy ja kutujkëntëjk, tap ënäty yë'ë tëkoty, jëtu'un'äämpy ojts nyäyaj'ookyë kë'ëm.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

19Paatykyëjxm jëtu'un jyäjty kyëpejty, mëët ko ojts ja nëë poky tmëtëkë ma ja naax kajpnën ets ko ojts ja Wintsën mëk tyajjoot'anpëky, jä'ä ko nän yë'ë poky ojts tuuntëkoy mëti'ipë ja Jeroboam tyuuntëkooyën.

20Yë nyimëtyä'äky yë Zimri, mëti'ipë tyuunën ets wi'ix winë tuunyën, jap ja myiny këxja'ay ma ja nokyën, mëti'ipë nyoky'ajtëpën ja yajkutujkpëtëjk.

21Ënät ojts ja Israel kajpn nyäwyä'kxyë mäjtskpëky. Tu'kpëky jä'ä pyutëjkëp ja Tibní, Guinat yë myaank ets yë'ë yajkutukëty, e jatu'kpëky jä'ä pyutëjkëp ja Omri.

22Ja jyä'äy ja Omri, jä'ä ojts myëtä'äky, jëtu'un'äämpy ja Tibní yë Guinat yë myaank jyä'äy tkupëjktë oy wi'ix jyanäjya'awëtyë. Ojts ja Tibní y'o'knë, tä ja Omri ojts yë'ë tyëkë yajkutujkpë.

23Omri, jä'ä ojts yajkutujktsoony jam Israel, ma ënäty myë'i'px majktu'uk jëmëjtpetyën ma Asá yajkutukyën jam Judá ets jä'ä ojts tyuny majkmäjtsk jëmëjt, tëtujk jëmëjt yajkutujky jam Tirsá.

24Ojts tjuy tu'uk yë naax jam ma ja Samaria kopkën, yë'ë Semer jyä'ä, jä'ä tkujuuy tëtujk kilë aak poop pujxn; jam ojts tu'uk tkojy ja kajpn, ma ja näkyëwent'atë y'itëtyën, jä'ä txëëwmooy Samaria, jä'ä ko ja mëti'ipë ijty nyiwintsën'ajtypyën jä'ä ijty txëëwaty Semer.

25Yë Omri, ëxëëk ojts winë tuny, ka'ap ninu'un Wintsën oy t'ijxy, jaakwäänëni'ik ëxëëk winë tuuny këtiinëm jyëtu'unëty ja yajkutujkpëtëjk mëti'ipë ënäty të tyuntën,

26Jä'ä ko nän tim yë'ë poky ojts tuny mëti'ipë ja Jeroboam tyuunën; yë Nabat yë myaank, ko tyajpokytyuuny ja Israel kajpn, mëti'ipë Wintsën mëk yajpojkën, ja Israel ja'ay ja Tyiosëty, ko ja ja'ayëty ojts t'ëwtajtnëtë ka'apë jeexyë mëpaat t'ëwtatën.

27Ja nyimëtyä'äky ja Omri, tëkokyë mëti'ipë tyuunën ets wi'ix winë tuunyën, jap myiny kuja'ay ma ja nokyën, mëti'ipë nyoky'ajtëpën ja yajkutujkpëtëjk mëti'ipë tuuntën jam Israel.

28Ko y'o'ky jam ojts tyajnaaxtëkëtë Samaria, ma ja kutujkënën. Yë'ë ojts kyutëkëty ja myaank Ahab.

29Ma ënäty myë'i'px tuktujk jëmëjtpetyën, ma Asá jam yajkutukyën Judá; yë Ahab, Omri myaank, jää ojts tyuuntsoony jam Israel. Jä'ä ojts yajkutuky i'px mäjtsk jëmëjt, jam Samaria.

30E ja tyu'unën kyajpxën ka'ap ojts oy ja Wintsën t'ixy, wäänë o'ktëy winë tuuny, këtiinëm jyëtu'unëty mëti'ipë ënäty të y'ënä'ämtën,

31jä'ä ko yë'ë ka'ap ojts ninu'un tmëkjawë ko nän yë'ë ja poky tyuunpy mëti'ipë ja Jeroboam tyuunën, Nabat yë myaank. Ni'ik yë'ë, jä'ä ko ojts mëët pyiky ja Jezabel, yë nyëëx yë Et-baal, mëti'ipë yajkutujkpën jam Sidón ets ojts t'ëwtajnë ja Baal.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

32Ojts tu'uk wintsë'këntyakn tkojy ets tu'uk ja tsajptëjk jam Samaria ma ja Baal yaj'ëwtatëtyën.

33Ojts näjyëtu'un tu'uk tkojy yë awinax mëti'ipë ijty tyijtëpën Aserá, mëti'ipë ojts ja Wintsën mëk tyajpokyën, ni'ik ojts ja Wintsën tyajoot'anpëky këtiinëm jyëtu'unëty ja yajkutujkpëtëjk mëti'ipë ënäty të tyuntën.

34Ma ja Ahab ënäty yajkutukyën, jää ojts yë Hiel tkoj'oyë yë Jericó kajpn. Ojts yë y'u'unk Abiram, ja kä'äxkopk tyaj'ooky ets ja potsy ëjx tyapëtë'ky; yaj'o'k näjyëtu'un ja myaank ja mutskpë mëti'ipë kutëëmën, Segub xyëëwajtyp, tääts ja tëjk'aaw tyaj'o'oyëtyääy; jëtu'un tyuunë jyajtë tä ënäty ja Wintsën të t'akäjpxyën mëët ja Josué, ja myaank ja Nun.

1 Reyes 17

1Ja käjpxynyajxpë mëti'ipë xyëëwajtypyën Elías, jampë tsyoonyën Tisbé, ma Galaad y'itjotmën, jëtu'un t'ënëmaay ja Ahab: Tyam yajxon mijts n'ënëëmë mëët yë Wintsën yë xyëëw, mëti'ipës nmëtuumpyën, ko ya'atë xëëw ya'atë jëmëjt ka'ap tyajtu'uja'any ets ni tu'ktsunyën yë maanik tkayajka'aja'any, koonëm yë'ë jatëkok tnikajpxëty.

2Paatykyëjxm yë Wintsën t'ënëmaay ja Elías:

3Nëjkx, jëtu'untsow mnëjkxëty matsow yë xëëw pyëtsimyën ets jam mnäyu'utsëtëty ma ja wok txëëwatyën Querit, xëëwpëtsëmy wyi'imy ma ja Jordán mëjnëë jyënäkyën.

4Ma tääpë itën, jyëkyejpy jam mnëë uukëty ets tyamës n'ënëëmëja'any ets jooky yë'ë mkääky m'uuky tmëminëty.

5Elías ojts jëtu'un tjantytyuny tä ja Wintsën y'ënëmaayën, ojts nyijkxy ets jam nyäyu'tsë ma ja wokjot txëëwatyën Querit, mëti'ipë xëëwpëtsëmy yajpatpën ma ja mëjnëë nyäxyën mëti'ipë yajtijpën Jordán.

6Ja jooky jä'ä myënëjkxtëp ja kyääky y'uuky jopyëp ets jënäkyxyëëw. Ets jä'ä ja nëë y'ukpy mëti'ipë japën wokjoty.

7Je'eyëp ko ja nëë ojts näjyëtu'un tyëtsnë, jä'ä ko ka'ap tsojk y'ëktuunë.

8Ënät ja Wintsën t'ënëmaay ja Elías:

9Oy mnëjkxëty jam Sarepta, ma Sidón y'itjotmën, jam m'ijta'akëty. Tëës tu'uk n'ënëëmë ja ku'ookytyo'oxy mëti'ipë jam tsënääpyën ets yë'ë myajkayëtëty.

10Tä ja Elías ojts tsyoony ets nyijkxy jam Sarepta. Ko jam jyä'äjty ma ja kajpn yajnitëkën, ënät t'ijxpaty ko tam tu'uk ku'ookytyo'oxy jyä'äxy. Tä ojts tmëkäjpxy ets t'ënëmaay: Tun mëyajtën, yajnëë ukës wäänë, tëtsëpës.

11Ja nëë ënäty nyinëjkxyp ko tmëkajpwinpijty ets t'ënëmaay: Jam wäänë xymyëminëty näjyëtu'un kääky, kayaanpës.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

12Tä y'ëtsooy ja to'oxytyëjk: Tyam nikäjpxyës mëët ja mWintsën ja xyëëw ko ka'apës tii nmëëtëty kääky. Wäänës jap tsajpmokjëtsy nmëëtëty, mëët wäänë on mëti'ipës jap tu'tsjoty nyaj'ijtypyën ni'atujkpety, tyam yë'ëjës yaa wäänë n'ixtääpy ja'axy etsës nëjkx nyaj'oyëjä'äny yë kääky, mëti'ipës yë n'u'unk ntukayäämpyën etsës ëjts. Yi'iyës jëtu'un njaak kayantëp etsës ënät n'o'knëtëty.

13Tä ja Elías y'ëtsooy: Këtii mtsë'ëkë. Nëjkx yaj'oyë mëti'ipë të xynyikäjpxyën. Jëyëjp ja tsajpmokway xyajtunëty jampë xymyëët'atyën ets xyaj'oyëty tu'uk yë nma'atsyës ets mjä'ä xyaj'oyëty ets mmaank yë jyä'ä näjyëtu'un.

14Jä'ä ko yë Wintsën, mëti'ipë Wintsën'ajtpën ma Israel kajpnën, jëtu'un të tnikäjpxy, ko ka'apëk kyukëxëja'any ja tsajpmokjëtsy japë xyaj'ityën mpokjoty ets ja m'on japë xya'ityën mtu'tsjoty, koonëm jatëkok tkukäjxnaxëty ja nëë tuu naaxwiiny naaxkëjxy.

15Tä ja ku'ookytyo'oxy ojts nyijkxy jë'kxy oytyuunpë. Jëtu'un yë'ë, ja y'u'unk myääy ets ja Elías akujk jotkujk ojts kyäytyë y'uuktë, nyäjxy jëtu'un kanaak xëëw.

16Ka'ap kyijxy ja tsajpmokjëtsy, näjyëtu'un ja on japë tu'tsjoty tyaj'ityën, jëtu'un ijxtëm ënäty ja Wintsën të tuknikäjpxyën ja Elías.

17Tu'kxëëw tu'ktsuu ojts ja ku'ookytyo'oxy ja y'u'unk pya'ampety, mëk yajxon ja pa'am myajtsë, ojts y'o'ktso'oky.

18Ënät ja ku'ookytyo'oxy t'ënëmaay ja Elías: ¿Tii tsipës ëjts mëët mijts nmëët'ajtyp, mijts mëti'ipë Wintsën myëtuumpyën? ¿Ëkë je'eyës mijts nëkoo ja nnëë npoky xypyaye'eyanë etsës ja n'u'unk nmaay y'ookëty tyëkoytyë?

19Tä ja Elías y'ëtsooy: Yaajës xymyo'ojëty yë m'u'unk. Tä tukë'ëtsä'äntuty ja u'unktaaak ja y'u'unk ets ojts tmëpa'tëkë jap ma myaataknën ets tko'ky jam wyiitykyëjxm.

20Tääts tyëjkëy jëëytyak nu'kxtakpë, mëk jyänty kyäjpxy, tmënpëjktsoy ja Wintsën ëmuumtu'ukjot: Wintsën, mëti'ipës n'ëwtajtypyën. ¿Ka'ap yowë tyim oy'ajnë ets mijts ya'atë to'oxytyëjk o'ktëy xytyimtunëty, maas nja'ajtä'äkyën, ko xyaj'ookanë ja y'u'unk?

21Tääts tëkëëk'ok jam nyäkyëxmëtakë ma ja pi'k ëna'k ja nyini'kxën ets tmëpëjktsooy ja Wintsën ëmuumtu'ukjot: Wintsën, ëjts yë nTiosës mëti'ipës n'ëwtajtypyën, tyam mijts nmëpëjktsoy ets ya'atë pi'k ëna'k jatëkok xymyo'ojëty ja jyuukyajtën.

22Ja Wintsën ojts tmëtoy ja Elías ja wyaantak nyu'kxtakën ets ja pi'k ëna'k jatëkok jyuukpyijky.

23Tä ja Elías ënätyë ja pi'k ëna'k tsä'änë'ky ets tyajjënäjky jap ëpa'tkë'p ets tukë'ëtëjkëy ja tyaak, t'ënëmaay: Ix, ja m'u'unk tëë jatëkok jyuukpyiky.

24Ets ja to'oxytyëjk y'ëtsoowë: Tyamës ënät yajxon nijawë ko mijts Wintsën mja'ay'ajtëp ets ja mëti'ipë mnikäjpxypën aakjä'ä mëti'ipë mëtëyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

1 Reyes 18

1Nyäjxy jëtu'un ja xëëw jëmëjt, kom tëkëëk jëmëjt yë Wintsën ojts tmëkäjpxy yë Elías ets t'ënëmaay: Nëjkx xy'ixy yë yajkutujkpë Ahab ets xytyuk'ëwaanëty koos nkäxäämpyës yë nëë tuu.

2Ënät ojts ja Elías jyänty nyijkxy ets ja Ahab jam twinkuwa'këy. Ja yuu xëëw yajxon ënäty jam ni'ikyë myëjë kyëjääjënyë.

3Ja Ahab, myëjwoow ja Abdías, mëti'ipë pujëtu'unëyëpën, yë'ë y'ëwtatyp ënäty winë aaw winëjot yë Wintsën

4paaty ko ojts ja Jezabel may tyaj'ooky ja ja'ayëty mëti'ipë ja Wintsën myëtuuntëpën, yë Abdías, may ojts tyajtso'oky yë Wintsën mëtuunpëty, wëxtyikxy majkjaty tpëjktäky ets tyu'ty, yë'ë tyim yajkaay.

5Tä ja Ahab t'ënëmaay ja Abdías: Ja'am n'ëktukjëtijtëmë it naaxwiinyëtë, kooxyëp muum napatmëty yë nëë mëti'ipë y'uuktëpën yë jëyujk tsajpkaa. Jä'ä ko pën ka'ap maa nëë tsojk jëyujktuk n'ëkwë'ëmënëty.

6Ënät ojts tyajwa'kxtë ja naaxjot mëti'ipë nëjkx tukjëtitëja'antën, Ahab ëpëky ojts ja tu'u tpëk, e ja Abdías nän wiink tu'u pyëjk.

7Jamts tu'ujotm ojts ja Abdías mëët nyäpyäätyë ja Elías, ko ja Elías twinkuwa'këy ja Abdías mëk wyintäky nyaaxkooy tyajkëxë'ëky jëtu'un ja näwyinkutsë'ëkë ets y'ënäny: Mijts yowë mxëëw'ajtyp Wintsën Elías.

8Ëjts jëtu'un nxëëwajtyp, jëtu'un y'ëtsooy ja Elías. Ets ja Elías jyaak'ënany: Nëjkx ënëëmë yë mwintsën koos tyaajës nyajpaaty.

9Jää ja Abdías y'ëtsooy: ¿Tiixës ëjts të ntuuntëkoy, etsës nëjkx nyikäjpxy ko myaajëty, yë Ahab xyaj'ookëptsës yë'ë ko tnijawëty?

10Ëjts tyamës ntukajpxpety yë mWintsën yë xyëëw, ko tää yajxon mjanty yaj'ixta'ay ets myaj'ooka'anyë, tëë yajtukjëtijtëtyä'äy yë naax kajpn, ko pën y'ënä'äny ko ka'ap maa Ahab kanaak'ok tuknikäjpxy yë ja'ay ko ka'ap maa pën të mpaatyë.

11Etsës mijts tyam xy'ënëmääpyë, etsës nëjkx n'ënëëmë ja nwintsënës ko tyamës mijts myajpaaty.

12Ëjts wa'atsës ntsyäty nyijawë ko ënät yaa ntsoonëtyës wiinktsow ënät ja Wintsën ja myëk'ajtën y'oyajtën myajnëjkxa'anyë maas ka'ap ninu'un nijawëtyën. E koos ënät ntuk'ëwaanëty ja Ahab, yë'ë kajts ja maa m'ëk patënëty, etsës ënätës xyaj'ookëty. Ëjts nwinkutsë'këpës yë Wintsën mutsknëm.

13¿Ti këtiijën pën të mtuk'ëwa'anxëty wi'ixës ojts tëëyëp may ja Wintsën ja myëtuunpë nyajtsokënë, ko ja Jezabel tyaj'o'ky mëti'ipë ja Wintsën myëtuuntëpënë? Ëjts mayës ojts nyu'uty, wëxtyikxy majkjaty ojts mpëjkwa'kxës etsës jap aankjoty mpëjktaktaay japtsës ntukninëjkx ja kyä'äyënëty y'ukënëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14¿E mijts yë'ëjës ënät tyam xy'amëtoop, tsës ëjts nëjkx n'ixy ja yajkutujkpë, etsës n'ënëëmëty ko mijts tyaa myajpaaty? Yë'ë poj'amës yë ënät xyaj'ookëty.

15Tä ja Elías y'ëtsoowë: Ëjts Wintsënës yam ntukajpxpejtyp, mëti'ipës nmëtuumpyën, n'ënëëmë mijts yajxon ko ya'atë xëëw jam näwya'këxë'ëka'anyës ma yajkutujkpën Ahab.

16Ja Abdías ojtsën ja nyijkxy jam ma ja Ahab ets tuk'ëwa'anëy wi'ix ënäty ja Elías të y'ënë'ëmxëtën, tä ja Ahab ënätyë nitso'ony ja Elías.

17Ko t'ijxpaty, tä t'ënëmaay: ¿A mijtstëm jëtu'un, mëti'ipë ja Israel naax Israel kajpn nëkoo je'eyë y'ëxëëkwinkajpxëpën?

18Ëjts ka'apës ni pën n'ëxëëk wiinkajpxë, jëtu'un t'ëtsooy yë Elías; mijtsën tëy, mëët yë mja'ay, mëët ko ja Wintsën ja y'ënä'ämën tyiyajtën të xy'ijxmajtsnëtë ets jä'ä oy xymyëjja'awënëtë ja ka'apë Wyintsënëtyën tä ja Baal ja y'awinaxën.

19Yë'ë yam mijts ntuk'ënëëmëjäämpy ets xykyäxëty yë mja'ay wä'än tyajtu'ukmujkta'ay yë ja'ay jam ma kopk txëëwatyën Carmel ets jam näjyëtu'un nyäwya'këxë'ëkëtëty yë ja'ayëty nimajktaxk mëko'px ja wëxtyikxy majkpë mëti'ipë yë Baal myëtuuntëpën ets näjyëtu'un yë nimajktaxk mëko'px ja wëxtyikxy majkpë ja ja'ayëty mëti'ipë myëtuuntëpën yë Aserá, mëti'ipë yë Jezabel myëët'ajtypyën ets yajkääpy yaj'ukpyën.

20Ojts ja Ahab tjanty wyoowmujkta'ay ja Israel ja'ayëty, ets t'ënëmaay ko jam tyu'ukmuktëty ma ja kopk txëëwatyën Carmel ets tëkokyë ja ja'ayëty mëti'ipë ja awinax myëtuuntëpën.

21Tä ja Elías tmëwinkoony ja naax kajpn ets y'ënäny: ¿Jëna'apaat jëtu'un miitsëty ya'atë jëtu'unpë xytyuunk'ata'antë jëtu'un tä jeexyë je'eyë m'ëyë'ëktën mkëyätën ma xy'ixtën mëjpë mutskpë? Tyam yajxon n'ënëëmëtë, pën yë Wintsën yë'ë mëj ets janty mëtëy ko Tyiosëty panëjkxtëkëtë yë'ë, e pën yë Baal yë'ëts mëj oy yë'ë xypyanëjkxtëkëtëty. Ja naax kajpn nitii ayuk tkapaty.

22Tääts ja Elías n'ënaan'ëtëty: Ëjtsyë atu'uk tu'uk të njaakwë'ëmyës mëti'ipë yë Wintsën myëtuumpyën, e yë Baal yë myëtuunpë nimay yë oy, jä'ä yë nyiwinë'atë taxk mëko'px ja wëxtyikxy majk.

23E ëjts yë'ëjës yam n'amëtoopy mäjtsk yë tsajpkaa ets tu'uk yë tjä'ä'atëty ets wä'än tsujkta'aktë ets ja'axykijxy tpëjkta'aktëty, je'eyë tëy ko ka'ap kë'ëm yë jëën tuk'ixkaatsëtëty. E ëjts ënät nän jëtu'unpë nän tyamës ja njä'ä n'atsujkëpëty etsës näjyëtu'un ja'axykijxy mpëjkta'aka'any, je'eyëp nän ka'apës kë'ëm yë jëën ntuk'ixkaatsëja'any.

24Ënät miitsëty xymyëpëjktsowtëty ja mwintsënëty, ëjts nän tyamës ja nWintsën nmëpëjktsoowpëty, ja Wintsën mëti'ipë ënäty kyukäjxnajxypyën ja jëën yë'ë jëtu'un

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

ënäty janty mëtëy. Tääpë winma'any oy yë'ë. Jëtu'un y'ëtsoowtë ja kunaax kukajpnëty.

25Ënät ja Elías t'ënëmaay ja Baal ja myëtuunpëty: Win'ixtë tu'uk yë mtsajpkaajëty ets xynyi'oytyunëtëty, jä'äxë ko miitsëty mnimay yë'ëjëty. Tääts ënäty mëktä'äky xymyëpëjktsowtëty yë mwintsënëty, këtii kë'ëm yë jëën xypyëjkta'aktëty.

26Ënät ojts ja tsajpkaa tyaj'ooktë ets tsujktaktë, mëti'ipë ënäty të yajmo'otën, tä tyëjkëtyë nu'kxtakpë ma ja wyintsënëtyën, jopyëp tyajtso'ontaktë tyimkujky xyëëwëy jëtu'un, tjanty myëpëjktsowtë ja Baal. Tyaa jyänty y'ëna'antë: Ëtsoowinpijtëk ëëtsëty Baal, na'ëwtity jyänty nyëpujt jyänty yujkpujtë jam ma ja wintsë'këntyakn, nimaa tii kya'ëtsoy.

27Ko ënäty jam kyujkyxyëëwënë, tä ja Elías je'eyë nyëxik tyukxikënëtë, y'ënëmaayëtë: Jaakwäänë mëk ya'axtë joktë, jä'äxë ko Wintsën yë'ë. Wä'änxyëp jam mëk tyuny, ëkë wä'änxyëp jam y'ujts ye'ey, ëkë wä'änxyëp të tsyoony. Ëkë wä'änxyëp të myaanajxnë, paaty yuxtë.

28Yë'ëjëty ni'ikyë ja jyänty ya'ax jyänty joktë, nyänyitsuk nyäkyutsukëtë, mëët yë tsujkn ëkë mëët yë ku'umën, jëtu'un tä ënäty tuunk'atën, koonëm yajxon ne'pnytyääytyë.

29Jëtu'un ojts ja xëëw kyujkënyë ets kyutëjkënë, yë'ëjëty tampaat ya'ax jyoktë ets jyänty nyëpujt jyänty yujkpujtë tä ja'ay mëti'ipë pojëtëpën tpatnë ja xëëw ma ja wintsë'kën jeexyë yajkë'ëyäkyën ka'ap ja ëtsoowinpijtën tpatë. Ni pën kya'ëtsoowëtë ets ni pën kyamëtoowëtë.

30Ënät ja Elías ojts t'ënëmaay ja mayjyä'äy: Yamës mëwinkoontëk. Tä ja mayjyä'äy myëwinkoontaayë, ets ja Elías tyaj'o'oyëy jatëkok ja Wintsën ja wyintsë'këntyakn, mëti'ipë ënäty të myëjitën.

31Tä tkoonë'ky majkmäjtsk yë tsaa, jëtu'un tä ënäty ja Jacob ja y'ëna'kën, mëti'ipë yë Israel ja'ayëty y'ap'ajtëpën, mëti'ipë ja Wintsën ojts tyajxëëwpetyën Israel.

32Yë'ë ojts mëët tyaj'oyë ja Wintsën ja wyintsë'këntyakn ets ojts tnëëtu'utajy na'ëwtity ma ja wintsë'këntyaknën. Jää i'px tsimën ja nëë jap tyëkëty.

33Ko jëtu'un tma'ktaay ja ja'axy, ënät ojts ja tsajpkaa tsu'utsy jam tpëjktä'äky.

34Tä y'ënäny: Tuktä'ämëtya'atë taxk yë tu'ts mëët yë nëë ets xytyuknitamtëty yë tsajpkaa tsu'utsy mëti'ipë yajnino'okaanpën ets näjyëtu'un xytyuknitaanpëtëty yë ja'axy. Mëtëkëëk ok ojts tuk'ëne'emy ets jëtu'un tuntëty, ojts jëtu'un tjantytyuntë.

35Ja nëë yajxon ojts ja ja'axy tyajtsa'amëtyä'äy ets wa'ats y'ujtstaay ja nëë'tu'u mëti'ipë ënäty ja Elías të t'oytyunyën.

36Ko ojts tpaaty ma ënäty ja wintsë'kën tyaka'anyën, tä ja käjpxynyajxpë Elías wyinkoony ets y'ënäny: Wintsën, mëti'ipë y'ëwtajtën yë Abraham, Isaac ets Israel: Mijts myajkutukëp ets tyam yajnijawëty ko mijts jëtu'un mWintsën'ajtp ma Israel

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

ja'ayëtyën ets koos mijts xytyuunpë'ajtp ets tëkokyës mëti'ipës yam ntuunpyën mijtsës të xytyuk'ëne'emy.

37Ëtsoowkës Wintsën, ëtsoowkës ets jëtu'un tyaapë ja'ayëty nijawëtëty ko mijts jëtu'un mWintsën'ajtp ets ko mijts mwoopy mwijtsyp yë'ëjëty ets wyimpitëty ma mijtsën.

38Tyam kyajpxta'ay, tyam ja jää kyupëmiimnaxy ma ja wintsë'kën ënäty jam y'ityën ets tyajtooytyëkooytyääy, wä'än yë'ëjëty ja kepy tsaa, pujxm naaxway, ja nëë mëti'ipë ënäty jam të kyutä'ämëtyääyën ma ja nëë'atu'ujën wa'ats ja tyajtëtstaay.

39Ko ja mayjyä'äy jëtu'un t'ijxtë, ënät ni'ëmukë nyäkyoxtënaaytyääyëtë ets wyintak nyaaxkoowtë, y'ënantë: Yë Wintsën, yë jëtu'un Wintsën, yë Wintsën yë'ë jëtu'un Wintsën.

40Ënät ja Elías y'ënëmaayëtë: Majtsta'atë mëti'ipëjaty myëtuuntëpën yë Baal. Nitu'uk xyjyaakyajkä'äktëty. Tä tjanty myajtstaaytyë ets ja Elías ojts tyajnëjkta'ay jam ma ja wokjot txëëwatyën Quisón jamts tkupujxtaay.

41Ok ja Elías t'ënëmaay ja Ahab: Nëjkx mkay m'uuky ma mjëën mtëjkën, jä'ä ko ja nëë tuu tä kyëjääjë ja myëto'owën tyaj'ëna'any.

42Ja Ahab ojts ja nyijkxy ma jyëën tyëjkën kääpyë ukpë. E ja Elías jam ojts nyijkxy tunkëjxm ma kyëpäjta'ayën ja kopk mëti'ipë yajtijpën Carmel, jamts nyäkyoxtënaaytyakë ëmuumtu'ukjot,

43ets t'ënëmaay ja tyuunpë: Nëjkx mku'ijxnaxy xim ets jam mnajts'ixëty ma ja mejyën. Tä ojts nyijkx ets jam kyu'ijxnajxy, tä y'ënäny: Ka'ap ma tii. E ja Elías tyaa ojts jatëkok y'ënë'ëmxëty: Wimpit atëj wëxtujk'ok.

44Ma ënäty wëxtujk'ok wyimpijnën tä ja tyuunpë y'ënäny: Xim, mëk jëkäm, yaj'ix yë yoots pyëti'iky jëtu'un tä tu'uk kë'ëjën. Ënät ja Elías t'ënëmaay ja tyuunpë: Nëjkx ix yë Ahab ets xy'ënëëmëty, wä'än tnipëjktaakë yë pujxnwintëkäämpë ets tsyoonëty ma ka'anëm ja tuu myinyëmën.

45Tä ja Ahab tukpejty ja pyujxnwintëkäämpë ets ojts nyijkxy jam Jezreel. E ja yoots nëma'a wa'ats tyawintujktaay ja tsajp mëët ja nëë tuu ets ja poj ënääw, tääts kyupëtsajtsnajxy komtuu.

46E ja Elías, ni'ikyë ojts ja Wintsën jyotmëkmo'oyë, ets myëjaawmooyë, paaty jam tsyo'ony pëyi'ikyë ko nyäxyojxtaayë, ets jam jyäjty Jezreel ma ënäty ja Ahab jam yajpaatyën.

1 Reyes 19

1Yë Ahab ojts tukmëmëtyakta'ay yë Jezabel tëkokyë mëti'ipë ënäty yë Elías të tunyën ets wi'ix ënäty të tyaj'o'kta'ayën ja ja'ayëty mëti'ipë ja Baal myëtuuntëpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

2Ënät ja Jezabel ënätyë tkejxy tu'uk ja kukäjpxy ma ja Elías jam yajpaatyën ets t'ënëëmëty: Pën mijts mxëëwajtyp Elías ëjts jä'äs nxëëwajtyp Jezabel. Ëjts mëj këjääjës yë wintsëntëjk xytyukpoky'atëty ko mijts ka'ap jëpom ya'atpë horë näjyëtu'un mjatëty mkëpätëty tä yë Baal yë myëtuunpëtëjk të xytyunyën.

3Elías ojts t'ixy ko nakutsë'ëkë ënäty jam yajpaaty, paaty ojts nyijkxy jam Beerseba, mëti'ipë Judá jyä'äy nyitënaaytyëpën ets ja jyuukyajtën tyajtsoky, jam t'ëxmajtsy ja tyuunpë.

4E yë'ë ojts tsyo'onë, jamtsow ojts nyijkxy të'ëts'itjotm, tu'kxëëw ojts yajxon ye'ey, tä jam nyaaxwe'tsy kepypya'tkë'ëm. Nëkooyë y'ënu'kxënyë, mëpaatëp y'o'knë, paaty y'ënäny: Wintsën wä'än jääpaat, pëjkëkës yë njuukyajtën, jä'ä ko ka'apës jëtu'un ntsoowpaaty tääjës yë n'ap n'okën.

5Ets nyäkyo'kë jam kepypya'tkë'ëm, ojts myaanaxy. Ajotkumonë tu'uk yë Wintsën yë kyukäjpxy nyimiinë ets y'ënëmaayë: Pëtë'ëk, kay uuk.

6Tää ja Elías y'ijx'ëwtijty ets pyë'aay t'ijxpaty jëënkëjxy y'ity jë'kxy y'aanpëky ets tu'ktu'ts yë uuky. Ënät pyëti'ky ets kyääy y'uky; ko kyääytyääy tääts jatëkok nyäkyo'kë.

7E ja Wintsën ja kyukäjpxy ojts jatëkok myiny ets tyijyu'kxë, tä y'ënëmaayë: Pëtë'ëk ets kay uuk, jä'ä ko yë mnë'ë mtu'u ni'ikyë yona'any.

8Tä ja Elías pyëti'ky ets kyääy y'uky. Tääpë ka'ayën ukën yë'ë ojts yajxon myëjaawmo'oyë ets tyu'uye'eyëty wëxtyikxy xyëëw wëxtyikxy tsyu'um koonëm jam jyä'äjty Horeb, ma ja Wintsën ja kyopkën.

9Ko jam jyä'äjty jap ojts aankjoty tyëkë ets jap myääy. E ja Wintsën jä'ä tsu'um ojts myëkäjpxyë ets y'ënëmaayë: ¿Tiitën yaa mtuumpy mijts Elías?

10Tä ja Elías y'ëtsooy: Mijts Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, yë'ëjës nmëkja'ap ets yë'ë ko ni'ikyë, paatyës yam nikäjpxy ko yë Israel ja'ayëty tëë tja'atyëkooynyëtë ja käjpxytyu'unën mëti'ipë tyuuntën mëët mijts, tëë tjijta'atë ja mwintsë'këntyakn ma myajmëjjawën ets tëë tyaj'o'kta'atë ja mtuunpëtëjk. Ëjtsyë atu'uk të njaakwë'ëmyës juuky, ets nän tääjës nyajpaajëtity etsës näjyëtu'un xyaj'ooka'antë.

11Ets ja Wintsën ojts y'ënë'ëmxëty: Pëtsëm jap tëja'p ets xywyinkuwa'akëtyës jam kopkkëjxm. Tam ënäty jëtu'un yajpaaty kopkkëjxm ko ja Wintsën jam nyäjxy mëët yë mëkpoj, tyimkë'ëtswa'kx ja kopk ets ja tsaa piw nuuk tuuntaay jam Wintsën wyintum; je'eyëp ko ja Wintsën ka'ap ënäty jap yajpaaty pojjoty. Ko jëtu'un y'ëknajxy ja mëkpoj tä ojts ja naaxwiinyëtë tyëkë yu'kxpë, mëk jyänty yu'kxy, je'eyëp ko ja Wintsën ka'ap ënäty jap yajpaaty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

12E ko ja naaxwiinyëtë yu'kxtaay, tääts yaj'ijxy mëj jëën myiny; je'eyëp ko ja Wintsën ka'ap ënäty jap jëënjoty. Ko jëtu'un ja jëën nyajxtaay, ënät ojts tu'uk yajmëtoy ja'ay kyäjpxy ame'tsyë.

13Ko ja Elías tmëtooy, tä ënätyë nyäwyinkuju'uxëyë mëët yë nyijän, pëtsëëm jap aankjoty ma ënäty yajpaatyën ets tyënaay'o'oyëy ma ja aank yajnitëkën. Tä tu'uk ja mëto'owën tyukja'ajtë, mëti'ipë nëmaayën: ¿Tiitën jää mtuumpy mijts Elías?

14Tä y'ëtsooy: Mijts Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, yë'ëjës nmëkja'ap ets mëët yë'ë ko ni'ikyë paatyës yam nikäjpxy, ko yë Israel ja'ayëty tëë tja'atyëkooynyëtë ja käjpxytyu'unën mëti'ipë tyuuntën mëët mijts, tëë tjijtaaynyëtë ja mwintsë'këntyakn ma myajmëjjawën ets tëë tyaj'o'kta'atë ja mtuunpëtëjk. Ëjtsyë atu'uk të njaakwë'ëmyës juuky, e ëjts nän tääjës nyajpatity etsës näjyëtu'un xyaj'ooka'antë.

15Ënät ja Wintsën y'ënëmaayë: Nëjkx ets winpit jatëkok ma të minyën, jam të'ëts'itjotm ma txëëwatyën Damaskë. Nëjkx kënu'kx yë Hazael ets yë'ë jam y'ënä'ämëty Sirië,

16e yë Jehú, yë y'o'k u'unk yë Nimsi ets yë'ë jam y'ënä'ämëty Israel; e yë Elisejë yë myaank, yë myaank yë Safat, jampë kyukajpnëtyën Abel-meholá, yë'ë kënu'kx ets yë'ë xymyëtunëtyës tä mijts tyam xymyëtunyënës.

17Jëtu'un'äämpy ko pën jyakä'äka'anëty ma ënäty ja Hazael yaj'ooka'anyën, yë Jehú yë'ë yaj'ookëtëp, e ko ënäty pën jyake'eky ma ja Jehú, yë Elisejë yë'ë nëjkx yaj'ookyë.

18E kajts ënät ntimy ëna'anmëty ja'ay tyim o'kta'aja'antë, nyajwë'ëmäämpyës jam ma Israel kajpnën niwëxtujk mil yë ja'ay mëti'ipë ka'ap të twinkoxtänëtën yë Baal ets nän ka'ap të tsu'kxtë.

19Ënät ja Elías ojts jam tsyo'onë ets nyäpyatë mëët ja Elisejë jam kamjotm, yajtsajp kaa yuup ënäty jam. Ja Elisejë jä'ä ja tsajpkaa wyinye'eyë ni''i'px taxk, e ja nimäjtskpë yë'ë wyinye'epy. Ënät ja Elías ojts nyinëjkxyë ets tyuknijëpijpë ja nyijän.

20Ënätyë ja Elisejë ojts ja tsyajpkaa t'ëxmatsy ets ojts tpanëjkxy ja Elías, tä t'ënëmaay ko tnajtspatëy: Nëjkxës je'eyë n'ëknäjyëëkäjpxyë maas yë nteety ntaakën ets mpanëjkxëty. Oy, nëjkx, je'eyëp ko mja'amyätsëp mëti'ipë tyam të ntuknipëkyën.

21Tä ja Elisejë ojts tpuwa'ktu'uty ja Elías ets ojts nyijkxy, ojts mäjtsk tsajpkaa tyaj'ooky ets jëën tyajmëjjëy mëët ja kepy mëti'ipë ënäty yajtuumpyën ma ja tsajpkaa tyajyu'uyën; jamts tsaay ja tsu'utsy, tä tyajkaay tyaj'uky ja mayjyä'äy. Ko jëtu'un tyajkaaytyääy tyaj'uktaay ja ja'ay tä ojts tpanëjkxy ja Elías ets yë'ë tmëtuna'any.

1 Reyes 20

1Yë Ben-adad, mëti'ipë jam yajkutujkpën Sirië, ojts may tyajmuky ja tsyiptuunpëtëjk ets mëët nyämyajtsë ni''i'px majk ja yajkutujkpëtëjk, mëët tëkokyë ja tsyiptuunpëtëjk

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

mëti'ipë këwaaykyëjxm tsiptuuntëpën ets ja pujxnwintëkäämpë mëti'ipë myëtsiptuuntëpën ets ojts nyijkxy jam Samaria, tyajnatujky ets tnitëjkëy.

2-3Ojts näjyëtu'un tkexy ja aaw ayuk jam kajpnjotm ets t'ënëëmëtëty ja Ahab, jampë yajkutukyën Israel: Jëtu'un yë Ben-hadad y'ënä'äny: Yë mwit meeny ëjtsës njä'ä'atäämpy ets näjyëtu'un yë mtoxytyëjktëjk ets m'ëna'ktëjk.

4Tä ja yajkutujkpë mëti'ipë jam tuunpën Israel y'ëtsooy: Jëtu'un ijxtëm mijts yajkutujkpë të m'ëna'anyën, ka'ap wyi'ixëty, ëjts ets ntoxytyëjktëjkës ets n'u'unk n'ëna'kës mijts yë mjanty jyä'ä.

5Ja käjpxynyajxpëtëjkëty ojts jatëkok tninëjkxtë ja Ahab ets t'ënëmaaytyë: Jëtu'un yë Ben-hadad y'ënä'äny: Tëë n'ënëëmë ko xymyo'ojëtyës yë mwit meeny, yë mto'oxytyëjktëjk ets m'u'unk m'ëna'k.

6Ets ëpëky jëpom nkäxä'änyës yë ntsiptuunpëtëjkës jam ma mkutujktaknën ets nëjkx tuk'ix tukwoonëtë ja mkutujktakn ets ja jyëën tyëjkëty ja mwintsëntëjk mëti'ipë mëët mtuunmukyën, mëti'ipë ënäty tsyojkën'ajtëpën yë'ë tjä'ä'ata'antë.

7Ënät ja Ahab ojts twoowmujkta'ay ja mëjja'aytyëjk mëti'ipë jam yajpatëpën ma ja naaxjot tnitänën ets t'ënëmaay: Ijxtëm miits xynyijawëtën tääpë ja'ay yë'ë y'ixtääpy wi'ix ëxëëk njatëtyës nkëpätëtyës, tëëjës nja'ënëëmë ko oy yë'ë tjä'ä'atëty yë n'u'unk nto'oxytyëjkës, yë n'u'unk n'ëna'kës ets nwit nmeenyës.

8Tä ja mëjja'aytyëjkëty y'ënantë: Këtii nëkoo xytyim mëjpëjktä'äky tä jya'ëna'anyën. Jëtu'un y'ëtsoowtë ja mëjja'aytyëjkëty ets ja mayjyä'äy.

9Ënät ja Ahab t'ënëmaay ja Ben-adad ja kyäjpxynyajxpë: Ënëëmë yë mkutujkpë, ko ntunäämpyës mëti'ipës të t'amëtoyën, je'eyëp ko ja mëmäjtskpë mëti'ipës tyam y'amëtoopyën ka'apës nkupëky. Ja käjpxynyajxpë ojts ja aaw ayuk jëtu'un tukninëjkxtë ja Ben-adad,

10ja Ben-adad ojts jatëkok tnikäjpxykyäxë ja Ahab ets t'ënëmaay: Yë tiosës xytyiytyunëp, pën wë'ëmp jam yë naaxway Samaria mëti'ipës jeexyë nmoopyën këëk tu'knuuky ja ntuunpëtëjkës.

11E ja yajkutujkpë mëti'ipë jam tuunpën Israel, tyaa ja y'ëtsooy: Këtii tii xynya'ëy xynyakäjpxynyëm ma ka'ap tii tyunyënëm jyätyënëm.

12Ko ja Ben-adad ojts yajmo'oy ja kajpxwinpijtën, ukp ënäty jam mëët ja myëku'uktëjk mëti'ipë näjyëtu'un yajkutujktëpën, jam ënäty pyo'kxtë pyëktë ma ja tëjk oywyi'ix të tkojtën. Ënät t'ënëmaay ja tsyiptuunpëtëjk: Nipëtë'ëktë. Ënät poj'am tnipëjktakëtë ets tnipëtë'ëka'antë ja kajpn.

13E ja Ahab mëti'ipë jam ënä'ämpën Israel, ënätyë ojts tu'uk ja käjpxynyajxpë nyiminyë ets y'ënëmaayë: Jëtu'un yë Wintsën të y'ënä'äny, ko oy jënu'un janty nimay xyjya'ixëty yë mëtsiptëjk, yë'ë nkëyakäämpyës yam ma mijts yë mkë'ë m'aawën ets jëtu'un xynyijawëty ko ëjts Wintsënajtp.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14¿E wi'ixës xytyukkë'ëtëkëja'any? Jëtu'un ja Acab tyajtëëy. Yë Wintsën jëtu'un të y'ënä'äny ko yë'ë ëna'ktëjk mëti'ipë pyutëjkëtyëpën yë yajkutujkpëty yë'ë wyinkuwa'akëjantëp yë mëtsip, jëtu'un y'ëtsooy ja Wintsën ja myëtuunpë. ¿E pën ëka'any yajtso'onta'akëp ja tsip? jëtu'un tyajtëëwkojnëpë ja Ahab. Mijts myajtso'onta'akëp, jëtu'un y'ëtsoowë ja Wintsën ja myëtuunpë.

15Ënät ja Ahab tmëtyooy ja ëna'ktëjk, mëti'ipë ënäty pyutëjkëtyëpën ja yajkutujkpëtëjk maajaty ja kajpnën, jä'ä nyiwinë'ajtë nimäjtsk mëko'px ja i'px majkmäjtsk ets näjyëtu'un ëpëky ja tsiptuunpëtëjk, jä'ä nyimay'atë niwëxtujk mil.

16Kujkxyëëw ojts tsyoontë, tam ënäty ja Ben-adad yajxon jyänty y'uuk jyänty pyëktë mëët ja myëkutujkpëtëjk, ma jam ja tëjkën nixo'ompyë mëti'ipë ënäty jam të tkojtën,

17ma ja Ahab tsyo'onyën tsiptuunpë, yë'ë jëyëjp ye'eytyëp ja ëna'ktëjkëty mëti'ipë pyutëjkëtyëpën ja yajkutujkpëty kajpntum. Ko ja Ben-adad yajtuk'ëwa'anëy ko tëë ja ja'ay jam tsyoontë Samaria,

18ënät ni'ënä'ämëy ets y'ënäny: Wä'än yë'ëjëty mëti'ipë tsiptunantëpën ëkë tsip kyajpx'oyëjantëpën, aak juukyës ntsojkta'ay xyajmintëty.

19Ja ëna'ktëjkëty mëti'ipë pyutëjkëtyëpën ja yajkutujkpëtëjk kajpntum, ojts ja tsyoontë ets yë'ë paye'eyëtëp ja maytsyiptuunpëtëjk.

20Këëktu'uk ojts tyaj'ooktë ja myëtsipëty ets ja sirië ja'ayëty kyäktaaytyë. Tä ja Israel ja'ayëty tpatso'ontë, ojts mëktä'äky tjanajtspaatëja'antë ja Ben-hadad, yë'ë kwaaykyijxy ojts poj'am kye'eky, mëët nikanaak ja tsyiptuunpëtëjk aak këwaaykyijxëty.

21Ënät ja yajkutujkpë mëti'ipë jam ënä'ämpën Israel, tjä'ä'ajtaay ja mëti'ipë ënäty ja Siria ja'ayëty të tnikäktu'utën, tä ja kwaayën ets ja pujxnwintëkäämpë mëti'ipë myëtsiptuuntëpën; jëtu'un'äämpy ja Siria ja'ayëty o'ktëy jyajtë kyëpäjtë ets ka'ap ojts y'ëkmëtaknëtë.

22Ok ja Wintsën ja myëtuunpë jam jyä'äjty ma ja yajkutujkpën mëti'ipë jam ënä'ämpën ma ja Israel ja'ayëtyën ets t'ënëmaay: Nänyi''ixëty ets nipëjktaakë yë mtsiptuunpëtëjk, jä'ä ko jajëmëjt jatëkok wyimpita'antë tääpë sirië ja'ayëty ets mëët mijts tsyiptuna'antë.

23E ja yajkutujkpë jampë y'ëne'emyën Sirië, ja myëkutuunktëjkëty ojts näjyëtu'un y'ënëmaayëtëpë ja tsyiptuunpëtëjk: Yë Wyintsënëty yë Israel ja'ayëty jä'ä ko jam yajpaaty kopkkëjxm tunkëjxm, paaty të xymyëmëtakëmë; tyam jä'ä ntu'unmëty jam mëët ntsipjëtu'unmëty joyjotm jëtu'unts nmëtakmëty ëëtsajtëm.

24Mëti'ipë tëy mëpaat xytyunyën mijts yajkutujkpë, yë'ë jam myajjëwa'kta'ajëp ja ënä'ämpëtëjk ma yajkutuktën ets jam xypyëjkta'akëty yë tsiptuunpë wintsëntëjk,

25ets ënät yajma'kxëty yë tsiptuunpëtëjkëty jëtu'un tä ja mëti'ipë ojts ka'ap myëta'aktën, jëtu'un ja mëti'ipë këwaaykyijxyëtyën ets mëti'ipë pujxnwintëkäämpë

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

këjxyëtyën. Ënät jam mëët ntsiptu'unmëty joyjotm täats xy'ëk'ixëty ko mëtakmëp jëtu'un. Ben-adad oy ja winma'any tmëtooy ets ojts tpatuny.

26Kom jëmëjt yë Ben-adad t'ijxmujktaay ja Siria ja'ayëty ets ojts jam nyëjkxtë Efec, jamts mëët tsyiptuna'antë ja Israel ja'ayëty.

27Näyjyëtu'un ja Israel ja'ayëty ojts t'ijxmuktë ja tsyiptuunpëtëjkëty ets tmooytyääytyë mëti'ipëjaty yajtunantëpën, täats tnitso'ontë ja sirië ja'ayëty. Ko jam nyäpyëjktakëtë awinmtsow ma ja sirië ja'ayëtyën, jëtu'un je'eyë jëkäm yaj'ixtë may tsyajppax yowë jam tënaaytyëp mäjtsk këëyi'iky, jä'ä ko ja sirië ja'ayëty ni'iknimay ënäty kyëxë'ëktë ets ojts tyajwintujkta'atë ja joyjyot.

28Ënät jam tu'uk yë Wintsën yë myëtuunpë tnimiiny yë yajkutujkpë mëti'ipë jam ënä'ämpën Israel ets y'ënëmaayë: Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Jä'ä ko yë sirië ja'ayëty të y'ëna'antë ko jamës nWintsën'aty kopkkëjxm ets ka'ap jyamëty joyjotm, ëjts nkë'ëyakäämpyës nitëkokyë yë'ëjëty ma miitsëtyëty. Jëtu'un xynyijawëty ko ëjts Wintsënajtp.

29Wëxtujk xëëw ojts jam y'itë ja sirië ja'ayëty ets Israel ja'ayëty nixim niyam nyäwyinku'ixëtë, kom wëxtujk xëëw ojts tsyiptuntë. Jä'ä xëëw yë Israel ja'ayëty ojts tyaj'ooktë yë sirië ja'ayëty mëti'ipë teky'am tsiptuuntëpën nitu'kmëko'px mil.

30E ja mëti'ipë ojts jyaakwë'ëmtën juuky jam ojts nyaskääkëtë ma ja Afec kajpnën, je'eyëp ko ja kajpn napots ojts kyëtäy ets nyijijtpäjtaaytyë ja ni''i'pxmilpë ja sirië ja'ayëty mëti'ipë ënäty të kyä'äktën. Ja Ben-adad ojts näjyëtu'un kye'eky ets jam jyä'äjty kajpntum, winjëën wintëjk ojts jyaaknäyu'utsyë.

31Ënät ja tsyiptuunpëtëjk y'ënëmaayëtë: Yajnijawë'ajtp ko yë Israel ja'ayëty kyuuytyuuntëp yë y'aaw y'ayukëty ko tii mëët nkäjpxy'ajtmëty; paaty tsojk ntuktëjkëmë tukwit tuktujkxy ets nätyukyo'kpëjkëmëty yë tejpxy, jëtu'unts ninëjkxmëty ja yajkutujkpë jampë yajpaatyën Israel ets n'ijxmëty kajekyën xynyapokymyä'kxmëty ma njuukyajtën'ajtëmën.

32Ënät tuktëjkëtyë ja tukwit tukpatsy ets nyätyukyo'kpëjkëtë ja tejpxy, tä jam ojts nyëjkxtë ma ja yajkutujkpën jam Israel ets t'ënëmaaytyë: Jëtu'un yë Ben-adad y'ënä'äny, ko mëpaatëk jeexyë xytyuny yë mëyajtën ets xynyimä'kxëty yë jyuukyajtën. Tä ja Ahab y'ëtsooy: ¿Tixë juukynyëmën jam yajpaatyë? Jëtu'unës të njawë täajës yë nmëkä'äxën.

33Ja ja'ayëty y'oymëtoowtë jëtu'unpë ja ayuk, paaty ënätyë y'ënantë: Yë Ben-adad jëtu'un yë'ë tä jeexyë xymyëkä'äx'atyën. Nëjkx yajtsoontë, jëtu'un y'ëtsooy ja Ahab. Ënät ja Ben-hadad myiiny jam ma ja Ahab ets ja Ahab yajpäjtë pujxnwintëkäämpë këjxy.

34Tä ja Ben-adad y'ënëmaayë: Tyam jatëkok nmooytya'ajëty ja kajpn mëti'ipë ja nteetyës pyëjkëyën ja mteety; mijts oy jam mjuyëty mkëpätëty ëkë mtookëty myajkëty Damaskë, jëtu'un tä ja nteetyës jamën Samaria. Ëjts nän tyamës mijts

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

n'ëxmatsëty, jëtu'un y'ëtsooy ja Ahab. Jëtu'un'äämpy ja Ahab tuuny ja käjpxytyu'unën mëët ja Ben-adad ets t'ëxmajtsy ets nyëjkxnë.

35E jamts ojts tu'uk ja ja'ay pyëtsimy mëti'ipë ja Wintsën myëtuumpyën ets t'ënëmaay ja myëku'uk, tä ënäty ja Wintsën të tyuk'ëne'emyën: Yajtsëtyujtkës, tun mëyajtën. Ja myëku'uk ka'ap ojts nyätyukmë'a'ixëty.

36Ënät ja Wintsën ja myëtuunpë y'ënëmaayë: Mëët ko ka'ap të xytyuny ijxtëm ënäty ja Wintsën të tni'ënä'ämën, tim je'eyë yaa mtsoonëty tääts tu'uk yë kaa myaj'ooka'anyë. Jëtu'un ojts jyänty jyäty, tim je'eyë mëët nyäy'ëxmajtsë ja Wintsën ja myëtuunpë tääts ojts jam tu'u'am pyäätyë tu'uk yë kaa ets yaj'o'kë.

37Ok ojts ja Wintsën ja myëtuunpë wiinkpë nyäpyäätyë ja ja'ay ets t'ënëmaay, ko yajtsëtyutëtëty, ja ja'ay ojts jyänty nyipëtë'ëkyë ets yajtsëtyujtë.

38Ënät ja Wintsën ja myëtuunpë ojts jam nyijkxy tu'u'am ets jam t'ëwxity ja yajkutujkpë jëna'a jam y'ëknaxy, je'eyë ojts nyäwyinkutsumëty.

39Ets ko jam nyäjxy ja yajkutujkpë, ënät ja Wintsën ja myëtuunpë mëk yujk'ënany: Yajkutujkpë, mijts yam n'ënëmääpy, ko jamës të nyajpaaty jëjp'am ma ja tsip të tyunyën, e jam ma ja tsiptuunpë jam të yajpaatën, jam tu'uk të pyëtsimy ja ja'ay mëti'ipës të xytyukniminyën tu'uk yë tsumjyä'äy. Etsës të xy'ënëëmë koos nkëwen'atëty tääpë tsumjyä'äy, e pën nyajkekpyës, ëjtsëk n'ëtsoowinpitëp mëët ja nkë'ëmjuukyajtënës, ëkë pën kajts n'ooka'anyës jyëkyejpy näjyuuypëtsëmëtëtyës mëët ja poop pujxn meeny tëkëëk mil

40E ëjts jä'ä ko tamës ënäty wiinkpë ja ntuunk, täätsës ja tsumjyä'äy të xykyuke'eky. E ja yajkutujkpë jampë y'ëne'emyën Israel, tyaa y'ëtsoowë: Mijts kë'ëm yam ja mpoky të xynyikäjpxy ets kë'ëm jëtu'un ja tëytyu'unën të mnätyuknikäjpxyë.

41E ja käjpxynyajxpë poj'am nyätyukwinpëjktutë ja wyintum ets ja yajkutujkpë t'ijxy ko jä'ätëm ja ja'ay mëti'ipë ja Wintsën myëtuumpyën.

42Ënät ja käjpxynyajxpë y'ënëmaayë: Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Mëët ko të xyajke'eky ja ja'ay mëti'ipë ënäty ja Wintsën të tuknipëjktaakën ets y'ookëty, yë mjuukyajtën yë'ë ënät mëët xykyëpätëty ja pyoky ets mnaax mkajpn yë pyoky.

43Ënät ja yajkutujkpë mëti'ipë jam tuunpën Israel ojts nyëjxnë mon tuk ets a'äkë jam Samaria, jëtu'un jyäjty jam ma ja kyutujktaknën.

1 Reyes 21

1Nyäjxy jëtu'un ja xëëw jëmëjt, jam ënäty tu'uk yë ja'ay tsyëënë Jezreel, jä'ä xyëëwajtyp Nabot, jam ijty tmëëtëty tu'uk yë tsatsymkyam, winkon ma ja yajkutujkpë Ahab ja kyutujktaknën mëti'ipë jam ënä'ämpën Samaria.

2Tu'kxëëw ojts yë Ahab t'ënëëmë yë Nabot: Mooykyës yë mkam ma jam xyaj'ityën yë mtsatym kyam, jamës ja një'kxy npëky npänëty nkojëty, paatyës ntsojkën'aty jä'ä ko

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

winkon wyi'imy maajës yë nkutujktaknën. Tyam nmo'ojëty nän yë'ë tsatsymkyam je'eyëp ko jaakwäänë oy, ëkë pën m'ënaanp tyamës nkujuyëty.

3E ja Nabot tyaa t'ëtsooy ja Ahab: Ka'ap mëpaat yë Wintsën tyajkutuky etsës nyakëty mëti'ipës yë nteety të xytyukkumayën.

4Ja Ahab mon tuk ojts nyëjkxnë ma tyëjkën jä'ä ko ënäty jëtu'un ja Nabot të y'ëtsoyë, ko ka'ap tjëkyepy myo'ojëtëty mëti'ipë ja tyeety tyaak tukumaayën. Ko jyä'äjty ma tyëjkën ënätyë nyäkyo'kë, jam nyämyëjjujpetyë potsywinm ets ka'ap ojts y'ëkaaynyë.

5Ënät ja Jezabel, mëti'ipë yë'ë tyo'oxytyëjk'ajtypyën, nyimiinë ets y'ënëmaayë: ¿Wi'ixën ko je'eyë mmay mtajy, ix ka'appaat m'ëk kayanë?

6Tä ja Ahab y'ëtsooy: Jä'ä ko tëëjës njamëtyä'äky mëët yë Nabot, nja''amëtoyës yë kyam, ma y'uvë tyaj'ityë etsës të nja'ënëëmë ko oyës wiinkpë nmo'ojëty ëkë oyës nkujuuyëty, e yë'ë ka'ap tkupëky.

7Ënät ja Jezabel, mëti'ipë ja Ahab tyo'oxytyëjk'ajtypyën y'ëtsoowë: Yaa Israel, mijts yaa m'ënä'ämp ¿këtiijë? Kay uuk akujk jotkujk. Ëjts nija'ap wi'ixës yam tääpë Nabot y'uvëkam mpatës ets mijts xyjyä'ä'atëty.

8Tä ojts tja'ay may ja noky mëti'ipë kyäjxwa'kxën, yajxon tsaaytyääy mëët ja yajkutujkpë Ahab ja kyë'ëkaa, yajtuknikäjxtë ja mëjja'aytyëjkëty ets ja kopktëjkëty jampë yajpaatën ma Nabot kajpnën.

9Ma ja nokyën tyaa jap y'ënä'äny: Ënëëmëtë ja ja'ay wä'än t'ayuu'atë ets xy'ënyääytya'aktëty ja Nabot itkujky.

10Tääts näjyëtu'un xymyëjwowtëty mäjtsk yë ja'ay mëti'ipë win'ëënëpën ets tpokynyitijtëty yë Nabot, jëtu'un y'ëna'anëty ko wiinkjaty yë Wintsën të tijy ets nän wiinkjaty yë yajkutujkpë të tnikäjpxy. Tääts ënät ok xyajpëtsëmtëty ets xykyuka'atstëty.

11Ja ja'ayëty mëti'ipë jam kukajpnajtëpën Nabot ets ja mëjja'aytyëjkëty ets ja kopktëjkëty ojts tuntë jëtu'un tä ja Jezabel të tyuk'ënä'ämëtën jap nokyjoty:

12Ojts tni'ënä'ämëtë ets ja ja'ayëty nitëkokyë y'ayuu'atëty, tääts t'ënyääytyaktë ja Nabot itkujky ma ja mayjyä'äyën.

13Tä myiintë nimäjtsk ja ja'ayëty mëti'ipë win'ëënantëpën ets tpokynyitija'antë ja Nabot, tukmëtoowtë ja mayjyä'äy; ko ja Nabot ëxëëkjaty ënäty ja Wintsën të tijy ets näjyëtu'un ja yajkutujkpë. Ënätyë tju'të ja Nabot jam ma ja mayjyä'äyën ets jam kajpnpë'am ojts tyajnëjkxtë, jam tkuka'tstë.

14Ënätyë tuk'ëwa'anëtyë ja Jezabel ko ja Nabot tëë yajkuka'atsy ets tëë y'ooky.

15Ko ja Jezabel tnija'awëy, tä t'ënëmaay ja Ahab: Nëjkx ets jä'ä'at yë Nabot yë nyaax kyam jampë yajpaatyën Jezreel, mëti'ipë ënäty ka'ap mtukmëtooka'anyën. Nabot ka'ap ja y'ëkjuuky'ajnë, tëë ja y'ooky.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

16Ko ja Ahab tnija'awëy ko ja Nabot tëë y'ooky, ënät ojts ënätyë ja Nabot ja y'uvëkam tniwa'kë.

17Ënät ja Wintsën ojts tmëkäjpxy ja Elías, jampë kyukajpnëtyën Tisbé ets t'ënëmaay:

18Nëjkx xy'ixy yë yajkutujkpë Ahab mëti'ipë yajkutujkpën ma ja Israel ja'ayëtyën timtyämyë, jampë tsyëënën Samaria, tyam tam yajpaaty ma ja tsatsym kamën ja Nabot, jam të nyijkxy ets yë'ë tjä'äpëka'any.

19Ets xy'ënëëmëty: Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Mijts mëët ko ja Nabot të xyaj'ooky ets të xypyëjkë mëti'ipë jyä'ä'ajtypyën, jam ma yë'ë ja nye'pny të tyemy të jye'etsyën ets ja uk jam të jyë'kxmujkxëty, nän jam ja mjot mne'pny tyäma'any jyä'ätsa'any ets ja uk tjë'kxmukëty.

20Tä ja Ahab t'ëtsooy ja Elías: ¿Tyamës nijawë ko mijts, nmëtsiptëmës jëtu'un të xypyääty? Jëtu'un, tëë yam npaaty, jëtu'un y'ëtsooy ja Elías. Jä'ä ko mijts nitii oy xykyatuny, aakyë'ë mtuumpy ka'apë myëtëyëtyën Wintsën wyintum.

21Paaty tyam jëtu'un yë Wintsën m'ënë'ëmxëty: Nyajkëta'akäämpyës yë ëyo'on jotmay ma mijtsën ets nyajkëjxta'ajäämpyës yë m'u'unk m'ok, ja ye'etyëjktëjk wa'atsës nyajkëjxta'aja'any ma ja mnaax mkajpnën mëti'ipë mja'ay'äjtypyën.

22E ëjts nän tim jëtu'unës ntuna'any ja m'u'unk m'ëna'k ets ja m'u'unk mto'oxytyëjk, mjëëky mëku'uk, tääjës ntuunyën ja Jeroboam, yë myaank yë Nabat ets tä yë Baasá, yë myaank yë Ahías, mëët ko ojts xyajjoot'anpëktë ko tyajpokytyuuntë ja Israel ja'ayëty.

23E mëët yë Jezabel ënätpë, yë Wintsën jëtu'un të y'ënä'äny: Yë uk yë'ë nëjkx tsu'utstë twëtstë ja Jezabel ja nyini'kx jam kamjotm tu'ujotm ma txëëwatyën Jezreel.

24E ja mjëëky mëku'uk mëti'ipë ënäty o'kpën kajpntum, uk nëjkx tsyu'tsta'ayë; e ja mëti'ipë jam o'ktëpën kamjotm tu'ujotm joon jëyujk nëjkx tsyu'utsyë.

25Ka'ap ojts maa jëtu'unpë yajkutujkpë nijëna'a tyuny, mëti'ipë ojts yi'iyë tyo'oxytyëjk nyätyuk'ëne'emyën, ijxtëm yë Ahab tyuunën yë tyo'oxytyëjk Jezabel ets je'eyë ojts nëkoo tii ëxëëkjaty tyuktuuntëkoyë jam Wintsën wyintum.

26Ka'ap mëtëy tii t'ëktuunë, je'eyë të twinkoxtënaaynyë ja awinax ets ja tsaapotsy ka'apë jyuukyëtyën, jëtu'un tä ijty yë Amor ja'ayëty y'ëtë'ëtstën, mëti'ipë yë Wintsën y'ixkäjxtaayën ma ja Israel ja'ayëty jam nyajxtën.

27Ko yë Ahab tmëtooy jëtu'unpë ja aaw ayuk mëkpë, ënät ojts tkë'tsta'ay ja wyit, aakjä'ä ëxëëk wit ojts nyätyuknijenyë ets y'ayuu'ajty y'ëxëëwajty. Jëtu'un tmëma'ay ja y'ëxëëkwit ets myony tyuk.

28Ënät ja Wintsën y'ënëmaayë ja Elías:

29¿Tëë xy'ixyë wi'ix yë Ahab yë jootwinpijtën të tmëët'atyë ets wi'ix ëmaay amutsk të nyäpyëjktä'äkyë ma ëjtsënë? Mëët yë'ë ko të mjootwinpity ets ëmaay amutsk të

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

mnäypyëjktä'äkyë ma ëjtsën, yë'ë ets jyiiky myëku'uk ka'apës wi'ix ntuna'any ma tyam jyuuky'ätyën, jäänëm tëy nëjkx ja ëyo'on nyajkëtä'äkyës ko ënäty yë'ë ja myaank jyuuky'äty.

1 Reyes 22

1Ojts nyäxy tëkëëk jëmëjt, yë Israel ja'ayëty ka'ap tmëët'ajtë tsip mëët yë sirië ja'ayëty.

2E kom tëkëëk jëmëjt yë yajkutujkpë Josafat, mëti'ipë jam yajkutujkpën Judá ojts nyijkxy ma ja yajkutujkpën jampë y'ëne'emyën Israel.

3Ets ja yajkutujkpë jampë Israel t'ënëmaay ja tyuunpëtëjk: Miitsëty mnija'awëtyëp ko yë naax kam tampë yajpaatyën Ramot ma Galaad y'itjotmën, ëëts yë njä'ä'ajtëmë ¿këtiijë?. ¿E tiixë ko ënät nkanitsipjëtu'unëmë ets jatëkok mpëjkëmëty yë sirië ja'ayëty?

4Tä ja Josafat tyajtëëy: ¿Wi'ix xypyutëkëpësë ets nitsiptu'unmëty yë naaxë mëti'ipë jam yajpatpën Ramot ma Galaad y'itjotmënë? Tä ja Josafat y'ëtsooy: Ëjts etsës yë ntsiptuunpëtëjk mëti'ipë kwaaykyijxy ënyääytyëpën tyaa ëëts yë'ëjëty ets tyam myajputëkëty.

5Je'eyëp tëy ko jëyëjp yë Wintsën yajnitëwë.

6Ënät ja yajkutujkpë twoowmujktaay ja Wintsën ja myëtuunpëtëjk, jä'ä nyiwinë'atë nimajktaxk mëko'px ets tyajtëëy: ¿Wi'ix oyës yë Ramot nitsiptunëtyë, ëkë ka'apë? Ets yë'ëjëty y'ëtsoowtë: Oy, nitsiptun, jä'ä ko yë Wintsën tëë tkë'ëyäky.

7E ja Josafat ojts tyajtëy: ¿Ti këtii yaa maa tu'ukën yë Wintsën yë myëtuunpë mëti'ipë jeexyë näjyëtu'un nyajtë'ëwëmë?

8Tä ja yajkutujkpë jampë tyunyën Israel t'ëtsooy ja Josafat: Tä tu'uk mëti'ipë jyëkyejpy njaakyajtë'ëwmëty. Jä'ä txëëwaty Micaías, yë y'u'unk yë Imlá. Je'eyëp ko ëxëëkës tääpë ja'ay n'ixy, jä'ä ko ka'ap ninu'un tii oypyë tnikäjpxy, aakyë'ë ëxëëkpë nyikäjpxyp. E ja Josafat tyaa y'ëtsoowë: Këtii jëtu'un m'ëna'any.

9Tä ënätyë ja yajkutujkpë t'ënëmaay tu'uk ja tyuunpë: Nëjkx timtyämyë ënëëmë yë Micaías, yë myaank yë Imlá, wä'än tminy.

10Ja yajkutujkpë mëti'ipë jam ënä'ämpën Israel ets ja yajkutujkpë mëti'ipë xyëëwajtypyën Josafat jampë y'ëne'emyën Judá, aaktam ënäty ja nyijänëty, jam pyo'kxtë pyëktë ma ja y'ënä'ämtaknëtyën, jam tëjk'ëkë'ëm ma yajnitëkën ja Samaria kajpn, e tëkokyë ja käjpxynyajxpëtëjkëty aak je'eyë ojts tyëkëtë a'ëëw akajpxpë.

11Yë Sedequías, yë myaank yë Quenaaná, tëë ënäty tyajkojy kanaak yë pujxn jëtu'unpë kyëxë'ëkyën tsajpkaawajën ets jap mëk jyänty kyu'ënanë: Jëtu'un y'ënä'äny yë Wintsën: Mëët ya'atë waj yë'ë mëët xyajkutëkoyëty yë sirië ja'ayëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

12Aakjëtu'un ja Wintsën ja myëtuunpëtëjkëty y'ënaanta'atë. Tä t'ënëmaaytyë ja yajkutujkpë: Nipëtë'ëk yë Ramot, jampë yajpaatyën ma Galaad y'itjotmën, tëë yajnijawë ko mijts mëtakaanp, yë Wintsën kë'ëm të timy yajkutuky ko mijts tääpë kajpn xyjyä'ä'atëty.

13Ja kukäjpxy mëti'ipë ënäty ja Micaías të tninëjkxyën, ko jam jyä'äjty tä t'ënëmaay: Tëkokyëty yë Wintsën yë myëtuunpëtëjk, aak'oy winë të tnikäjpxy ma ja yajkutujkpën. Paaty yam n'amëtoy yë mëyajtën ets xynyikajpxëty winë oy.

14Tä ja Micaías y'ëtsooy: Tyam mijts yajxon n'ënëëmëty ets Wintsënës yam ntukajpxypejtyp, ko yi'iyës yam nikajpxäämpy mëti'ipës yë Wintsën xytyuk'ënä'ämpën.

15Ënät ojts jam nyijkx ma ja yajkutujkpën ets ja yajkutujkpë yajtëëwë: Micaías, ¿mijts wi'ix m'ëna'any, oyë Ramot yajnitsiptunëtyë, mëti'ipë jamën Galaad y'itjotmën, okë oy ka'apë? Ets ja Micaías y'ëtsooy: Nitsiptun, mijts mëta'akaanp, yë Wintsën mijts myajmëta'akanëp.

16Ënät ja yajkutujkpë y'ënëmaayë: ¿Naak'okën mijts xytsyoky n'ënëëmëty ko yë'ëjës ntsojkpy etsës mijts xytyuk'ëwaanëty mëti'ipë mëtëyën ets yë'ë yë Wintsën mëët yë xyëëw xynyikajpxëty?

17Ënät ja Micaías y'ënäny: Tëës n'ixy wi'ix axit ako'owë yajpaatën yë Israel ja'ayëty jam tunkëjxm kopkkëjxm, jëtu'un tä yë kupixynyën ka'apë pën nyiwintsënën. Ets Wintsën të y'ënä'äny: Ya'atë ka'ap pën nyitu'uwinwoopë; nikë oy ko tyimwinpijta'atëty akujk jotkujk ma jyëën tyëjkëtyën.

18Ënät ja yajkutujkpë jampë tyunyën Israel t'ënëmaay ja Josafat: ¿Këtii jyëtu'unëty të ntimy ënëëmë ko tyaapë ja'ay aakyë'ë nyikäjpxyp mëti'ipë ka'ap y'oyëtyënë?

19Tääts ja Micaías tjaaknikajpxëy ja y'ayuk: Mëët tä jam m'ëna'anyën, mëtow yajxon wi'ix yë Wintsën y'ënä'änyën: Tëës yë Wintsën n'ixy jam y'u'unyë ma kyutujktaknën ets aaktam nyatänëty ja kyukäjpxy y'anajny y'aka'any jam tsajpjotm.

20Ënät ja Wintsën të tyajtëy pën nyinëjkxëp ja Ahab ets nëkoo je'eyë t'ëxëëkwinkajpxëty ets t'ënëëmëty ko mëët tsyiptunëty yë Ramot jampë Galaad y'itjotmën ets jam y'ookëty. Tëkatsyjyäty nixim niyam jyänty y'ëna'antë.

21E tu'uk ja ëxëëk poj të myiny ets të y'ënä'äny ko yë'ë jëtu'unpë tyunäämpy. Tääts ja Wintsën të yajtëyë wi'ix tuna'any,

22ets të y'ëtsoy ko jä'ä ja käjpxynyajxpëtëjk tyuktëkëjäämpy ja jampë tyuntën ma ja yajkutujkpën ets jä'ä tkajpxtëty ja ka'apë myëtëyëtyën. Ënät ja Wintsën të y'ëtsoyë: oy tääpë winma'any, nëjkx jëtu'un tun.

23E tyam tëë xynyijawë ko yë'ë të tkexy tu'uk yë y'ëxëëkpoj mëti'ipë ka'ap tii mëtëy të tnikäjpxyën ets ënät je'eyë o'ktëy mjatëty mkëpätëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[24]Tä ja Sedequías, myaank yë Quenaaná, wyä'ätsë'ky ets tmëwinkoony ja Micaías, tääts tu'uk kë'ë t'amëkojxëy ets t'ënëmaay: ¿Maa jëtäätën ënät ja Wintsën ja myëk'ajtën y'oy'ajën të nyijkxy mëti'ipës të xy'ëxmatsyën ets jeexyë mijts mmëkäjpxy?

[25]Ets ja Micaías y'ëtsooy: Jäänëm xynyijawëty ko ënäty winjëën wintëjk mkäknë mpujnë.

[26]Ënät ja yajkutujkpë jampë Israel, ni'ënä'ämëy ja Micaías: Matstë yë Micaías ets yajnëjkxtë jam ma Amón mëti'ipë yajkutujkpën ma naax kajpnën ets ok xyajnëjkxtëty ma Joas, yë nmaankës.

[27]Jëtu'un xy'ënëëmëtëty ko ëjtsës yam ni'ënä'ämëp ets tpëjkta'aktëty pujxn tëkoty ets ka'ap tmo'otëty yë kääky uuky, koonëmës nwinpitëty oy mëk maas tyam nëjkxyën tsiptuunpë.

[28]Yë Micaías ojts ja y'aaw y'ayuk tjaaknikäjpxy ets y'ënäny: Pën mijts oy mëk mwinpity, yë Wintsën ka'ap ënäty yë'ëjëty y'aaw y'ayuk të nnikajpxës.

[29]Jëtu'un ja yajkutujkpë mëti'ipë jam tuunpën ma ja Israel kajpnën ets ja Josafat jampë y'ëne'emyën Judá ojts tsyoontë ets tnitsiptuna'antë ja Ramot ma ja Galaad y'itjotmën.

[30]Ënät ja yajkutujkpë mëti'ipë jam tuunpën Israel, t'ënëmaay ja Josafat: Ëjts jä'äs yam ntsiptuna'any wiink wit mëët, yë nwitës oy mijts xytyuktëkëty. Jëtu'un ja yajkutujkpë mëti'ipë jam tuunpën Israel wiink wit tuktëjkëy.

[31]E ja yajkutujkpë mëti'ipë jamën sirië, tëë ënäty tuk'ëne'emy ja i'px majkmäjtskpë ja tsiptuunpë wintsëntëjk mëti'ipë ja kepy wintëkäämpë yajye'eytyëpën ko këtii nëkooyë pën tyaj'ooktëty yi'iyë y'ixta'atëp ja mëti'ipë jam yajkutujkpën Israel.

[32]E ko ja tsiptuunpë wintsën mëti'ipë ja pujxnwintëkäämpë yajye'eytyëpën t'ijxtë ja Josafat, jëtu'un tjëjp'ijxtë jä'ä yowë ja yajkutujkpë mëti'ipë jam tso'onpën Israel, ënät ënätyë tyajnatujktë ets tjamatsantë. Tä ja Josafat ënätyë yujk'ënany mëk, t'amëtoy ja näypyutëkë,

[33]e ko t'ijxtë ko ka'ap jyä'äjëty ja mëti'ipë jam yajkutujkpën Israel, tää t'ëxmajtstë.

[34]E tu'uk ojts jam yë tsiptuunpë ajotkumonë tyi'pxë'ëky, kujk ojts timmyo'oy ja ënä'ämpë mëti'ipë jam yajkutujkpën Israel, kujk ojts tim mye'ey ma ënäty wäänë y'ëwa'atsëtyën ja nyijän mëti'ipë myëtsiptuunpyën. Ko nyäjya'awëyë tëë tsyëtyuty, tä ënätyë t'ënëmaay ja tyuunpë mëti'ipë yë pujxnwintëkäämpë yajye'epyën: Yajwinpit ja kepy wintëkäämpë ets yajpëtsëëmkës yaa tsipjoty, jä'ä ko tëëjës ntsëtyuty.

[35]Ja tsip mëk ojts jä'ä xëëw tyunyë jyätyë, tänë xyëëwnajxy jam pujxnwintëkäämpëjotm ko jyä'äy jam tsyiptuntë mëët ja sirië ja'ayëty. Jënäkyxyëëw ojts y'o'knë jä'ä ko nëkooyë tyajxnë jam pyujxnwintëkäämpë jotm.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

36Tam ënäty ja xëëw kyëtaknë ko ja aaw ayuk ojts pyaatëtë ja tsiptuunpëtëjkëty mëti'ipë Israel ja'ayëtyën: Wä'än tnëjkxta'atë ma nyaax kyajpnëtyën ets wä'än tpaatë tyëjkëty,

37jä'ä ko tëë ja yajkutujkpë y'ooky. Ënät ja yajkutujkpë ojts jam yajmënëjkxy Samaria, jam nyaaxtëjkëy.

38Ja kepy wintëkäämpë ma kyu'o'këyën, jam ojts tpujtë ma tu'uk yë nëë awookën ma ijty tsyi'iwtën yë to'oxytyëjkëty mëti'ipë nyini'kx tyo'ktëpën jam Samaria, ja uk jä'ä ojts twe'eymyujkta'atë ja Ahab ja nye'pny, tääts jëtu'un y'atëëy tä ënäty ja Wintsën të tnikäjpxyën.

39Ja nyikäjpxy nyimëtyä'äky wi'ix ja Ahab ojts yajkutukyën, mëti'ipë tyuunën kyajpxën ets kyutujktakn mëti'ipë yë'ë kyojën mëët janty oyëtypë pajk ets ja naax kajpn mëti'ipë yaj'ëxtakën, jap myiinta'ay këxja'ay ma ja nokyën mëti'ipë jyä'ä'ajtëpën ja yajkutujkpëtëjkëty.

40Ja Ahab ojts ja y'o'knë, yë'ë kutëjkëyë ja myaank Ocozías.

41Ma myëmajktaxk jëmëjtpetyën ma Ahab jam yajkutukyën Israel; yë Josafat, yë myaank yë Asá, jëtu'un ojts jam tyuuntsoony Judá.

42Jä'ä ënäty yë jyëmëjt i'px majkmokx ets i'px mëkoxk jëmëjt ojts jam yajkutuky Jerusalén. Yë tyaak jä'ä ijty xyëëwajtyp Azubá, yë'ë nyëëx yë Silhí.

43Yë Josafat oy ojts winë tuny, jëtu'un tä ja tyeety Asá ojts winë tunyën. Ja tyuunk oy ojts ja Wintsën t'ixy. Je'eyëp ko ja awinax ets ja nyitsajptëjk ja ka'apë jeexyë t'ëwtatyën, ka'ap ojts jyëwä'äky ets kyutëkoy.

44Josafat ojts ja nay'ëëw'oy näykyajpx'oyë tuny mëët ja yajkutujkpë jampë y'ëne'emyën Israel.

45Ja nyikäjpxy nyimëtyä'äky, ja mëti'ipë tyuunën ets ja tsip mëti'ipë myëët'ajtën, jap myiinta'ay kuja'ay ma ja nokyën mëti'ipë jyä'ä'ajtëpën ja yajkutujkpëtëjk.

46Josafat ojts t'ëxwojpta'ay ja ja'ayëty mëti'ipë ënantëpën ko ka'ap wyi'ixëty oy nyätyookëtëty yë to'oxytyëjktëjkëty ye'etyëjkëty ets ka'ap wyi'ixëty oy yë ja'ay jyot nyini'kx tookëty ets tyakëty ja wyintsë'kën ma tyiiosën mëti'ipë y'ëwtajtëpën, mëti'ipë ënäty të wyë'ëmtën ko ja tyeety Asá yajkutujky.

47Jam Edom ka'ap ënäty jam tii yajkutujkpë, yi'iyë jam tu'uk yë kutuunpë.

48Josafat ojts t'oytyuny kepy nëëwinye'epyë kanaak, jëtu'unpë tä jamën Tarsis ets yë'ë tuktsëëmina'any yë pu'ts pujxn mëti'ipë yajtso'ontëpën Ofir; je'eyëp ko ojts jyatsoontë ka'ap jam jyajtë jä'ä ko ojts ja mya'ta'ay jam Ezión-géber.

49Ënät yë Ocozías yë myaank yë Ahab, t'ënëmaay yë Josafat ets jeexyë tkexy ja tyuunpëtëjk mëti'ipë ja nëë'aaw kyëwent'ajtëpën, je'eyëp ko Josafat ka'ap t'a'ijxëy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

50Ojts ja Josafat y'o'knë, ko y'o'ky jam nyaaxtëjkëy ma ja kyajpnën ja David, ja y'apteety. Yë'ë ojts kyutëkëty yë myaank Joram.

51Ma myajkmokxmäjtsk jëmëjtpetyën ma tyëkën yajkutujkpë yë Josafat jam Judá; yë Ocozías, yë myaank yë Ahab jää ojts jam yajkutujktsoony ma Israel ja'ayëtyën jam Samaria ets je'eyë tyuuny mäjtsk jëmëjt.

52Yë'ë ëxëëk ojts winë tuny Wintsën wyintum, jä'ä ko jä'ä ojts ja ëxëëk tu'u tpëky mëti'ipë ja tyeety tyaak pyanëjkxtën ets mëti'ipë ojts näjyëtu'un tpanëjkxtëkën ja Jeroboam, yë myaank yë Nabat, ko tyajpokytyuuny ja Israel kajpn.

53Ojts näjyëtu'un t'ëwtajnë ja Baal ets ojts twinkoxtënaaynyë, jëtu'un tä ënäty ja tyeety të y'ëti'ityën, tyajjoot'anpëjky ja Wintsën, mëti'ipë jam yaj'ëwtajtpën Israel.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

2 Reyes

2 Reyes 1

1Ko y'o'ky ja Ahab, tä yë Moab ojts tmëtsiptsoony yë Israel kajpn.

2Ko yë Ocozías jam kyënajxy ma ja tyëjkwiinën ma jam yajkutukyën jam Samaria, tsëtyujtaay yajxon, ënät t'ënëmaay ja tyuunpë ets jam nëjkx tyajnitëwëtë ma ja Baal-zebub jam yajpaatyën, tu'uk yë awinax mëti'ipë jamën Ecrón, tääts nijawëtëty pën tso'okjaanp ëkë pën ookaanp,

3je'eyëp ko ja Wintsën ënätyë ojts tkexy ja kyukäjpxy jam ma ja Elías yajpaatyën, jampë kyukajpnëtyën Tisbé: Nëjkx paat yë yajkutujkpë tyuunpë mëti'ipë jam të tsyoontën Samaria ets xyajtëwëty, ¿tii ka'apëtën jam yë Wintsënë ma Israel kajpnënë, tii ko yë'ë xynyinëjkxtë yë Baal-zebu, jampë yajpaatyën Ecrón ets yë'ë winë xyajtëwa'antë?

4Ets ënëëmë näjyëtu'un, ko ëjts mëti'ipë Wintsën'ajtpën, jëtu'unës n'ënëëmë yë Ocozías: Mijts ka'ap m'ëk niwijanë, m'ookaanp yë'ë. Ja Elías ojts jyänty nyijkxy ets jëtu'un tuuny.

5E ko ojts ja kukäjpxy wyimpijnëtë ma ja yajkutujkpën, tääts yajtëëwëtë: ¿Tii ko të mwinpitë?

6Tä y'ëtsoowtë: Ja'ayës tu'uk të mpaatë jam tu'ujotm ets të xytyu'u'ëtuktës ets të xy'ënëëmëtës koos nwinpitëty ma ja yajkutujkpën mëti'ipës të xykyäxtën ets n'ënëëmëtëtyës: Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: ¿Ti ka'ap yë Wintsën jää ma Israel kajpnënë, tii ko jam winë xyajtëwtë ma Baal-zebub, jampë yajpaatyën Ecrón? Mëët mëti'ipë të xytyunyën, ka'apëk ënät mtso'okëty, m'ookëpëk ënät.

7Tä ja yajkutujkpë yajtëëwëtë: ¿Wi'ix ja ja'ay y'ixëty mëti'ipë të mpaatëtën?

8Yë'ë wyit'ajtyp u'kxywyit ets jëtu'unyë nitëy'äty, tam pyo'owëën, jëtu'un y'ëtsoowtë. Elías yë'ë, mëti'ipë jam kukajpn'ajtpën Tisbé. Jëtu'un y'ënäny ja yajkutujkpë.

9Tä ënätyë tkejxy tu'uk ja tsyiptuunpë Wintsën, mëët niwëxtyikxymyajk yë tyuunpë. Ko jam jyajtë, yë Elías jam ënäty yajpaaty kopkkëjxm, ënyääpy ënäty jam. Tä ja tsiptuunpë wintsën y'ënëmaayë: Käjpxynyajxpë, yë yajkutujkpë jëtu'un y'ënä'äny koojëk mjënakëty.

10Tä ja Elías y'ëtsooy: Pën ëjts käjpxynyajxpë, wä'än jëën tsoony jam tsajpjotm ets wä'än myajnitoyë mëët niwëxtyikxymyajk yë mtuunpë. Tä poj'am ja jëën jam kyutëjkëy tsajpjotm ets yajnitooyëtë.

11Ja yajkutujkpë ojts wiinkpë tkexy tsyiptuunpë Wintsën, mëët wëxtyikxy majk yë tyuunpë ets nyëjkxtë, ko jam jyajtë tääts t'ënëmaaytyë ja Elías: Käjpxynyajxpë, jëtu'un yë yajkutujkpë y'ënä'äny koojëk mjëjpta'akëty timtyämyë.

Biblia en Mixe de Quetzaltepec, Oaxaca, México
Active Translation in Process
© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

12Tä ja Elías y'ëtsoowinpijty: Pën ëjts käjpxynyajxpë, wä'än tu'uk yë jëën jam tsoony tsajpwinm ets mijts mnino'okëtëty mëët niwëxtyikxymyajk ja mtuunpë. Ets ënätyë ja jëën jyänty kyëtäky ets tyajnitooytyääy.

13Ënät ja yajkutujkpë mëtëkëëk'ok tkejxy ja tsyiptuunpë wintsën mëët niwëxtyikxymyajk ja tyuunpë. E ja tsiptuunpë wintsën mëti'ipë ënäty yajkäjxpën ma ja mëtëkëëk'okpën, jam ojts tyimja'ty ma ja Elías yajpaatyën ets nyäkyoxtënaaytyakë ma yë'ëjën, tmënu'kxtäky: Tun mëyajtën, käjpxynyajxpë, ijxpatkës ets ja'amyäts koos njuukyajtën tsoowpatp ets näjyëtu'un ya'atë niwëxytyikxymyajkpë ntuunpëtëjkës;

14jä'ä ko jëtu'unës nmëtoy'äty ko ja tsiptuunpë wintsënëty mëti'ipë miintën ojtsëk ja jëën tyukëta'akëtë ets jä'ä yaj'o'këtë mëët tëkokyë ja tyuunpëtëjkëty. E ëjts mpëjktsoopyës yam mëyajtën etsës yë njuukyajtën xynyimä'kxëty.

15Ënät tu'uk ja Wintsën ja kyukäjpxy t'ënëmaay ja Elías: Panëjkx këtii xytsyë'ëkëty. Tä ja Elías jam jyënäjky ets ojts tpanëjkxy ja yajkutujkpë ja tsyiptuunpë Wintsën,

16ko jam jyä'äjty, tä t'ënëmaay ja yajkutujkpë: Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Mëët ko ja mkukäjpxy të xytyuknikexy ja Baal-zebub, ja awinax mëti'ipë jamën Ecrón, jëtu'un tä jeexyë ka'ap jyämëtyën yë Wintsën ma Israel kajpnën mëti'ipë jeexyë winë myajtëëpyën, tyam ka'ap ënät m'ëk tsok m'ëk akëtaknëty, m'ookaanp yë'ë.

17Ja Ocozías ojtsën ja jyänty y'ooky, jëtu'un tä ënäty ja Wintsën të tnikäjpxyën mëët ja Elías. E jä'ä ko yë Ocozías ka'ap tmëët'ajtë y'u'unkëty, paaty ojts yë'ë y'uty Joram kyutëkëty, ma ja kutujktaknën. Ya'atë jää ojts jëtu'un tyunyë jyätyë ma ënäty myäjtsk jëmëjtpetyën ja Joram ma jam yajkutukyën Judá, yë myaank yë Josafat.

18Ja nyimëtyä'äky mëti'ipë ja Ocozías tyuunën, jap ja myiinta'ay ma ja nokyën mëti'ipë jyä'ä'ajtëpën ja yajkutujkpëtëjk jampë ojts y'ënä'ämtën Israel.

2 Reyes 2

1Ko ja xëëw tpaty ma ënäty ja Wintsën tyajnëjkxanën ja Elías jam tsajpjotm, mëët yë pojxujtyk; ënät ja Elías mëët ja Elisejë jam tsyo'ontë Guilgal.

2Tääts ja Elías t'ënëmaay ja Elisejë: Yaa wë'ëm, jä'ä ko jamës yë Wintsën të xykyexy Betel. E ja Elisejë tyaa y'ëtsooy: Ëjts tyamës yajxon ntimnyikäjpxy mëët yë Wintsën yë xyëëw ets mëët mxëëw näjyëtu'un, ko mijts ka'ap nijëna'a n'ëxmatsëty nätyu'uk. Ënät ojts nimäjtsk nyëjkxtë jam Betel.

3E ja ja'ayëty mëti'ipë ja Wintsën myëtuuntëpën jampë yajpaatën Betel, ojts ja Elisejë tjëjpaatë'ëktë ets t'ënëmaaytyë: ¿Mnija'ap ko mijts tyam yë mwintsën myajpëjkëja'anyë? Jëtu'un, nija'apës, jëtu'un y'ëtsooy yë Elisejë, je'eyëp ko miitsëty këtii tii xynyikajpxtëty.

4Ënät jatëkok ja Elías t'ënëmaay ja Elisejë: Yaa wë'ëm, ëjts minës n'ëknëjkxy jam Jericó jä'ä ko jamës yë Wintsën të xykyexy. E ja Elisejë tyaa y'ëtsooy: Ëjts tyamës

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

yajxon ntimnyikäjpxy mëët yë Wintsën yë xyëëw ets mëët yë mxëëw näjyëtu'un, ko mijts ka'ap nijëna'a n'ëxmatsëty nätyu'uk. Ënät ojts nimäjtsk jam nyëjkxtë Jericó.

5E ja ja'ayëty mëti'ipë ja Wintsën myëtuuntëpën, jampë yajpaatën Jericó, ojts tjëjpye'eyë'ëktë ja Elisejë ets t'ënëmaaytyë: ¿Mnija'ap ko yë mwintsën tyam myajpëjkëjanë? Jëtu'un, nija'apës, jëtu'un y'ëtsooy ja Elisejë, je'eyëp ko miitsëty këtii tii xynyikajpxtëty.

6Tä Elías y'ënëmaayë: Yaa wë'ëm, jä'ä ko jamës yë Wintsën të xykyexy ma Jordán mëjnëëjën. E ja Elisejë, tyaa y'ëtsoowë: Ëjts tyamës yajxon ntimnyikäjpxy mëët yë Wintsën yë xyëëw ets mëët mijts mxëëw näjyëtu'un, ko ka'ap nijëna'a n'ëxmatsëty nätyu'uk. Ënät nimäjtsk tsyo'ontë.

7E niwëxtyikxymyajk ojts yë Wintsën yë myëtuunpë jam jyëjpmëye'eyëtë ets jam jëkämtëkë wya'ak'o'oyëtyë; e ja Elías ets ja Elisejë jam wya'ak'o'oyëtyë ma ja Jordán nëëpa'ajën.

8Ënät ja Elías nyätyuknijääntutë ja nyijän ets t'axa'tsy, tääts yë'ë mëët ojts ja mëjnëë twojpyu'kxy, ënätyë ja nëëjot nyäwya'kxë mäjtskpëky ets jëtu'un tuknajxtë të'ëts wa'ats, tä jeexyë nëëwintë'ëtstuuy ye'eytyën.

9Ko tuknajxtaaytyë, ënät t'ënëmaay yë Elías ja Elisejë: Tuk'ëwa'anëkës tiijës ntunëp mëët mijts maas ka'anëm nyajjëpëkynyëm ma mijtsën. Tä Elisejë y'ëtsooy: Yë'ëjës ntsojkpy yë mkënu'kxypyoj tëkokyë jënu'un të xymyëët'atyën ets näjyëtu'un xyjyaakniyajkpätëty.

10Tääpë xy'amëtoyën, ka'ap yë nyayiin nyawäänëty, jëtu'un y'ënäny ja Elías. E pën xy'ijxpës koos ënäty nyajjëpëjknë ma mijtsën, myajmo'ojëp yë'ë. E pën kajts xy'ixyës ka'ap tii xypyaatëty.

11E tam ënäty jëtu'un tyu'uye'eytyë ets myëtya'aktë, ko ojts ajotkumonë tu'uk yë pujxnwintëkäämpë t'ëkëty y'ijxpaatë jam tu'u ëkë'ëm jëënmëët, mëët yë nyikëwaay nän jëënmëët, mëti'ipë ojts yajwa'akwa'kxëtën, e jëtu'un'äämpy ojts ja Elías tsyajpäjnë mëët tu'uk pojxujtyk.

12Ko ja Elisejë jëtu'un t'ijxy, ënät mëk yujk'ënany: Tatë, Tatë, ma të m'ityën jëtu'un tä maytsyiptuunpën ma Israel kajpnën. Ko jëtu'un tyuuntaay jyajtaayë, yë Elisejë ka'ap ojts maa t'ëk'ijxnë ja Elías. Ënät ja Elisejë ojts nyätyuknijääntu'utyë ja nyijän ets tukë'tsëy kujkwä'kxy.

13Tä tpëjkë'ky ja Elías ja nyijän mëti'ipë ënäty të tyajka'ayën ko pya'tëjkëy tsajpjotm, tä jam wyimpijnë ma ja Jordán joyjotmën, jam nëëpë'am wya'ak'o'oyëy.

14Tä ojts twojpyu'kxy yë nëë mëët ja nyijän ets mëk yujk'ënany: ¿Maatën ënät ja Wintsën, mëti'ipë y'ëwtajtypyën yë Elías? Je'eyë ënäty jam të twojpyu'kxta'ay, ko ja nëë nyäwya'kxë mäjtskpëky, jëtu'un ja Elisejë ojts jatëkok tuknaxy ja mëjnëë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

15Ja Wintsën ja kyäjpxynyajxpëtëjkëty mëti'ipë jam yajpatëpën Jericó, ko t'ijxtë ja Elías, tä y'ënantë: Ja Elisejë ja myëk'ajtën yë'ë tyam yajpatp ma ja Eliseën. Ënät ojts tninëjkxtë, ko tpatë täätS wyintak nyaxkoowtë ma yë'ëjën mëët tu'uk ja näywyinkutsë'kën,

16ets t'ënëmaaytyë: Ëk'ix Elisejë, maa ëëtsëtyën, tä ja'ay yajpaatë niwëxtyikxymyajkën mëti'ipë jotmëkëtyën. Yë'ë ënëëmëtë wä'än nëjkx t'ixta'atë ja mwintsën Elías, jä'ä ko wä'änxyëp je'eyë yë Wintsën yë myëk'ajtën y'oyajtën të yajpëtë'ëkyë ets jatëkok të nyasmatsëty jam muum tunkëjxm kopkkëjxm ëkë jam muum joyjotm. E yë Elisejë tyaa y'ëtsooy: Ka'ap nëkoopë pën nkäjxmëty.

17E jä'ä ko mëktä'äky ojts tjanty ënëëmëtë ja Elisejë ets nëjkx ja Elías yaj'ixta'ay, paaty ojts jyänty yajkäxtë niwëxtyikxymyajk ja ja'ayëty, tëkëëk xëëw tja'ixtaaytyë kooxyëp ntij jeexyë muum tpaatë ja Elías, ka'ap maa tpatë.

18Ënät jatëkok wyimpijnëtë jam Jericó, ma ënäty jam ja Elisejë, ko jam jyajtë tä t'ënëmaaytyë: Tëë nja'ënëëmëtë ko këtii nëkoo mnëjkxtë.

19Ja ja'ayëty jampë kyunaax'at kyukajpn'atën Jericó, ojts t'ënëëmëtë ja Elisejë: Ëk'ix wintsën, ijxtëm xy'ixyën yë naax kajpn oy yajpaaty ets janty'oy winë yaa yaj'ixy, je'eyëp ko tëy, ka'ap yaa nëë ets ka'ap yë naax y'oyëty, ka'ap jam tii oy y'ity wyintëy.

20Ënät ja Elisejë y'ëtsoowëtë: Yë'ë myajmintëp tu'uk yë a'ukën jemypyë, mëët yë kaan. Tä tmëmiintë tu'uk a'ukën,

21tä Elisejë ojts nyijkxy jam ma ja nëëkopkën ets jam ja kaan tkuwëjëy, tä y'ënäny: Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Tëës ya'atë nëë tyam nyajwa'atsy, jëtu'un xëmë y'itanë, ka'ap pën t'ëkyaj'o'knëty ets jam ma naax kamën nëjkxëp winë y'ity wyintëy.

22Jä'ä xëëw wa'ats ojts ja nëë wyë'ëmnë, jëtu'un tyampaat, jëtu'un tä ënäty ja Elisejë të y'ënä'änyën.

23Ënät ojts ja Elisejë jam tsyo'onë ets jam nyëjkxnë Betel. Jam ënäty jëtu'un tu'ujotm wyimpety, ko jam nimay ëna'ktëjk kyu'ujtë ets tyëjkëtyë xikpë, jä'ä tyukxiktëp ja Elisejë, tä tjanty ënëëmëtë: Kutë'kx tsojk winpät.

24Ja Elisejë ko tni''ijxwinpijty, yajxon t'ijxwatstaay, ets tpojky mëët yë Wintsën yë xyëëw. Tam ënäty jëtu'un yajpaatë ko nyipëtsëëmëtë jam yukjotm nimäjtsk mëj osë ets tsyuts'taayëtë, niwëxtyikxy mäjtsk y'o'ktë.

25Jam ja Elisejë tsyo'ony ets ojts nyijkxy ma ja Carmel kopkën, jam jatëkok tsyo'ony ets wyimpijnë Samaria.

2 Reyes 3

1Ma myajkmokx tëkëëk anyën jajëmëjt, ma ënäty yajkutukyën yë Josafat, jam Judá, jää ojts yë Joram, yë Ahab yë myaank tyëkë yajkutujkpë jam Israel, majkmäjtsk jëmëjt ojts y'ëne'emy jam Samaria.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

2Yë'ë ëxëëk ojts winë tuny Wintsën wyintuuy, je'eyëp ko ka'ap tyimjëtu'unëty tä ja tyeety tyaakën, jä'ä ko yë'ë ojts tjijtë'ëky ja tsaapotsy ma ja Baal ënäty t'ëwtatën mëti'ipë tyeety kyojën.

3E jëtu'un tjatuuny, yë'ë poky ojts tuuntëkoy mëti'ipë tyuunën yë Jeroboam, yë myaank yë Nabat, mëti'ipë mëët tyajpokytyuunyën ja Israel ja'ayëty.

4Mesá, mëti'ipë jam yajkutujkpën Moab, yë'ë ijty tyuunk'ajtyp ma ja ja'ay tyajmayën ja tsajppax, kupixyny, e yë'ë xëmë ënäty pyäätyë tkukëpätëty ja mëti'ipë jam myëët'ajtypyën, jä'ä ijty tyäky mëko'px mil ja tsajpkaa ets mëko'px mil ja kupixyny mëët ja nyipixyny, yajmo'oy ja yajkutujkpë jampë Israel y'ëne'emyën.

5E jää ko ojts y'o'knë Ahab, ënät ja yajkutujkpë jampë Moab y'ëne'emyën, tuknipëjktakëy ko tmëtsiptsoona'any ja yajkutujkpë jampë yajpaatyën Israel.

6Ënät ja Joram, Samaria yajkutujkpë t'ijxka'pxtaay ja tsyiptuunpëtëjk mëti'ipë Israel ja'ayëtyën.

7Tääts tuknikejxy tu'uk ja ayuk ja Judá yajkutujkpë ets t'ënëmaay: Yë Moab yajkutujkpë, yë'ëjës xynyipëtë'ëkaanp. ¿Wi'ix minëpë etsës xypyutëkëtyë? Oy nputëkëty, tyam ëëtsëty mëët tëkokyë yë ntsiptuunpëtëjkës ets mëti'ipë jëyujk këjxy tsiptuuntëpën ets teky'ampë, tu'ukyë ja'ay ëëts'ajtëmë.

8Je'eyëp të, ¿maatsow yaj'ëtukëty? Ets ja Joram y'ëtsooy: Jäätsow ma tu'ujën mëti'ipë nëjkxpën të'ëts'itjotm ma Edom y'itjotmën.

9Jëtu'un'äämpy ojts ja yajkutujkpë tsyoontë, mëti'ipë jam ënä'ämtëpën Israel, Judá ets Edom. E jä'ä ko wëxtujk xëëw ojts ja it timnya'ëwtijnëtë, ojts ja nyëë kyëjxta'atë, mëti'ipë yë'ëjëty y'uktëpën ets mëti'ipë ja jëyujk y'uktëpën.

10Ënät ja Israel yajkutujkpë y'ënäny: Aa tëëtëm ënät ja Wintsën xytyuknimi'inëm kanaak yajkutujkpë ets tëkëëk të tim yajminy, tä ënät ja Moab ja'ayëty yë'ë ëxëëk xytyu'unmëty ets xymyëmëtakmëty.

11Tä Josafat tyajtëëy: ¿Yaa ka'ap maa ja'ay mëti'ipë Wintsën myëtuunpyënë, tääts jeexyë yë'ë nyajtë'ëwëm tii tunan jatanëp? Tääts ojts tu'uk ja ja'ay y'ëtsoy, yë'ë yajkutujkpë ja tsyiptuunpë wintsën: Tyaa yë Elisejë, yë myaank yë Safat, mëti'ipë ijty mëët jyëtityën yë Elías.

12Yë'ë jyëkyejpy xytyuk'ëwa'anëmëty wi'ix ja Wintsën y'ënä'änyën, jëtu'un y'ëtsooy ja Josafat. Ënät ja Israel yajkutujkpë mëët yë Josafat ets Edom tsyo'ontë ënätyë ets ojts tninëjkxtë ja Elisejë;

13e ja Elisejë tyaa t'ëtsooy ja Israel yajkutujkpë: ¿Ëjts tii winma'anyës yam n'ëkmëët'ajtyp mëët mijts? ma nëjkx yë'ë xykya'ixy ja ja'ayëty mëti'ipë ijty ja mteety xëmë winë yajtëëpyën. E ja yajkutujkpë ni'ikyë tjanty y'ënëëmë ja käjpxynyajxpë: Ka'ap, jä'ä ko Wintsënës të xyajmintë ets ëëtsëty nitëkëëk yë Moab ja'ayëty xyaj'ooktëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14Ënät ja Elisejë t'ëtsooy: Tyam mijts yajxon n'ënëëmëty mëët yë Wintsën yë xyëëw mëti'ipë maaytyääyëpën, mëti'ipës wa'ats xy'ijxpën, ko mëët yi'iyë koos n'oyjyawë yë Josafat, Judá yajkutujkpën, paaty nputëkëja'any; ko jeexyë ka'ap ni nkani''ijxë'ëky jeexyë yam.

15Nëjkx tu'uk yë koowpë yajtsoontë. E ko ja ja'ay tyëjkëy koowpë, tääts ja Elisejë ojts tyukëtä'äkyë ja Wintsën ja myëk'ajtën;

16tääts ja Elisejë y'ënäny: Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny oytyuntë kanaak yë nëëtu'u,

17jä'ä ko ijxtëm miits tyam xy'ixtën oy kyatu'uy kyapojy, yë Wintsën yë'ë ënät yajtu'u yajpojëp ets ya'atë joyjyot y'utsëty mëët yë nëë ets jëtu'un tëkokyë miitsëty mnëë uuktëty ets ja mjëyujk ntsajpkaajëty.

18Tyaapë tyäty wäänë yë'ë mëti'ipë yë Wintsën tyunäämpyën, jä'ä ko yë'ë ëpëky tkë'ëyaka'any ma miitsëtyën yë Moab ja'ayëty,

19ets miits nëjkx xyjyijta'atë ja potsy mëti'ipë ja nyaaxëty kyajpnëty tyuknapots'ajtëpën; nëjkxëp xypyujkxë'kta'atë ja aay kepy mëti'ipë tëëmpäjtpën; nëjkxëp xyaj'ëtujkta'atë ja nëëwooky ets nëjkxëp ja nyaaxëty kyamëty xytsyaawinpi'iwëtya'atë.

20E jëtu'unën ojts jyänty tyuny jyänty jyätyë, ma ënäty ja wintsë'kën yajyäkyën, jamtsow Edom ja nëë tuu nyämyëtso'onë ets tyajxo'ktaay ja naax kam.

21E ja Moab ja'ayëty tëë ënäty tnanija'awënëtë, ko tää nyiminëtë ja yajkutujkpëtëjk ets mëët tsyiptuna'antë; paaty tmëkajpxtaaytyë tëkokyë ja ëna'ktëjkëty ets mëjatyëjkëty mëti'ipë maayëtëpën tsyiptuntëty, tääts jam nyäpyëjktakëtë ma mëët ja tsëpa'an tmëët'atën.

22Komjëpom, ko myä'äypyëtë'ktë, ënät ja xëëw tukjajëtyääy ja nëëjot, e ko ja Moab ja'ayëty t'ijxtë jëtu'un t'ijxtë tä jeexyë nye'pnyëtyën.

23Tääts y'ënantë: Xiipë ne'pny yë'ë. Mëti'ipë të tyuny të jyätyën, yë'ë ko ja yajkutujkpëtëkëty aakyë'ë të nyänyimatsëtë ets të nyäyaj'ookëtë. Moab ja'ayëty ja'amtë timtyämyë mpëjkmujkta'ayëm mëti'ipë të ni'o'ktu'utën.

24E ko ja Moab ja'ayëty tyëjkëtyë ma ja Israel ja'ayëty ja jya'ajtaknëtyën, ënätyë nyipëtë'këtë ja Israel ja'ayëty. Yajxon yajkäk yajpujtëtë ets may yaj'o'këtë.

25Ojts ja naax kajpn tyaj'atëkoytyë, ojts ja naax kamtëjk tsaawinko'owëtya'atë; ja nëëjut ojts naaxtukko'owëtë ets ja nëëwooky ets ja aay kepy ujts mëti'ipë ja tyëëm yajë'kxpën wa'ats tpujxkëtaawtaaytyë. Yi'iyë ojts ka'ap tyajkutëkoytyë ja kajpn mëti'ipë xyëëwajtypyën Quir-haréset. Je'eyëp ko ja ja'ayëty myiintë mëti'ipë myëtsiptuuntëpën ja tsaawëtu'un tä tyajnatujktë ets ja kajpn tmëmëtaktë.

26Ko ja yajkutujkpë t'ijxy mëti'ipë Moab ja'ayën ko ja Israel wäänë mëk ënäty ni'ik tsyiptuntë, ënät niwëxtujk mëko'px t'ënëmaay ja tsyiptuunpëtëjk mëti'ipë tekyye'epy

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

tsiptuuntëpën ets tyaj'ëwa'atstëty ja äämjyot, tyaj'oyëtëty tu'uk ja tu'u mëti'ipë jam ja'tëpën ma yajpaatyën Edom yajkutujkpë. Je'eyëp ko ka'ap myääyëtë.

27Ënät ojts tmajtsë'ëky tu'uk ja myaank mëti'ipë ënäty kutëkëjanëpën ma ja kyutujktaknën ko y'ookëty ets tuktsujk tukjë'tëy ets tnino'ky jam potsykyëjxm, jëtu'un tyäjky tä tu'uk ja wintsë'kënën. Yë Israel ja'ayëty wiink ojts t'ixtë ets jyoot'anpëjktë, paatykyëjxm tsyo'ontaaytyë jam ma ja jya'ajtaknëtyën ets wyimpijtaaynyëtë ma ja nyaax kyajpnëtyën.

2 Reyes 4

1Jam ijty tu'uk yë to'oxytyëjk, yë'ë tyo'oxytyëjk tu'uk ja käjpxynyajxpë mëti'ipë ënäty të y'o'knën; ënät ojts tninëjkx yë Elisejë ets tmë'ëëna'any, tä t'ënëmaay: Mijts wa'ats xynyijawë ko niye'etyëjkës tëë y'o'knë ets ko yë'ë myëtuumpy ijty yë Wintsën. E tyam, jamts ja ja'ay xëmë myiny ma ëëtsëtyën, nmënu'kxy'ajtëpës, je'eyëp ko yë'ë nimäjtskës ja nmaank xytyim pëjkëjanë ets nyätyukmëtuna'anyë.

2Tä ja Elisejë tyajtëëy: ¿E tiixën mtsojkpy ntunëtyës mëët mijts? Tuk'ëwa'anëkës tiijaty mëët'ajtyp ma mtëjkën. Tä ja to'oxytyëjk y'ëtsooy: Ëjts ka tiijës nkamëëtëty, yi'iyë tu'kpajk nmëët'ajtypës tu'ts u'unk maas jap yë on nyaj'ityën.

3Ënät ja Elisejë y'ënëmaayë: Nëjkx yë mëtëjk jaak'amëtow yë tu'ts ets mtuk'ënu'kxëtëty, may xyajmukëty ets aak tukwa'atsëty.

4Ënät mnäyajku'ëtukëtëty mtëkoty mëët yë m'u'unk m'ëna'k, yajxon xyaj'ëtukëty yë mtëjk'aaw ets tu'ukjaty ja tu'ts m'atääm'ujtsta'ajëp mëët ja on, ëpëky xypyëjktakta'ajëty ja ujtsëtypë.

5Ja to'oxytyëjk ojts jam tsyo'onë ma ënäty mëët të myëtyä'äkyën ja Elisejë ets ojts nyëjkxnë ma tyëjkën, tä nyäyajku'ëtujkë mëët ja y'u'unk y'ëna'k. Ënät tjanty yajtuktujktaay ja tu'ts jënu'un ja ja'ay tyukniminyën.

6E ko ja tu'ts tyuktujktaay, tä t'ënëmaay jam tu'uk: Jaakyajmin yë tu'ts ja tu'uk. Tä ja myaank y'ëtsoowë: Ka'ap tii tu'tsnë. Jää ojts ja on xyä'kxtuky.

7Ënät tsyo'ony ja to'oxytyëjk ets ojts ninëjkxy ja käjpxynyajxpë, tuk'ëwa'anëy mëti'ipë ënäty të tyuny të jyätyën ets y'ënëmaayë: Tyam nëjkx ënät took tääpë on ets xymyëkëpätëty tääpë ja'ay mëti'ipë mënu'kxy'äjtypyën. E mëti'ipë natëjkëpën yë'ë miitsëty mni''itëp mëët ja m'u'unk m'ëna'k.

8Tëkok ma ënäty tyu'uye'eyën yë Elisejë, jam nyäjxy ma Sunem kajpnën, jam tu'uk yë to'oxytyëjk mëj'äämpyë wyoowë kääpyë, mëti'ipë ënäty jam tsënääpyën. E ja Elisejë ko xëmë ijty jam nyäxy ets jam kyäy ma tääpë to'oxytyëjkën.

9Ënät ja to'oxytyëjk t'ënëmaay ja nyiye'etyëjk: Më''ëtsow, mijts m'ijxyp ko tääpë ja'ay xëmë yaa xykyu'ijxëmë, wa'ats ja'ay yë'ë, Wintsën yë kyäjpxynyajxpë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

10Ëjts tyaajës nja'ënaanpë ets jeexyë tu'uk yë tëkot njaakyaj'o'oyëm jap tëjkkëjxy, japts y'itëty. Mpëjktakëmëp jap tu'uk yë myatakn, jyääypyäjn, pyo'kxtakn ets kyutë'kxn. E ko xynyimi'inmëty jap pyo'kxëty.

11Tëkok, ma ënäty jam jëtu'un të jya'ajtä'äkyën, ma tääpë ja tyëkot ënäty të yaj'oytyunyën,

12ënet t'ënëmaay ja Guehazí, mëti'ipë tyuunpë'ajtypyën: Nëjkx mëkajpx tääpë to'oxytyëjk mëti'ipë Sunem ja'ayën wä'än t'ëkminy. Ënät myiiny ja to'oxytyëjk, tääts ja Elisejë ojts t'ënë'ëmxëty ja tyuunpë:

13Ënëëmë tääpë to'oxytyëjk ko Tioskujuuyëp ko ja y'oyjyot y'oywyinma'any tyajnikëxë'ëky mëët ëëtsajtëm, ko xyajja'ajtakëmë, yajtëw pën mëpaat ëëtsajtëm tii ntukmëtu'unëmë; pën ënaanp ets nëjkx mëët nmëtyakëm yë yajkutujkpë ëkë tsiptuunpë wintsën. Tä y'ëtsooy ja to'oxytyëjk. Ëjts jotkujkës nyajpaaty maas yaa nkajpnën.

14¿E tii jeexyë mëpaat tääpë to'oxytyëjk n'ëktukmëtu'unëmë? Ka'apës nijawë, jëtu'un y'ëtsooy ja Guehazí. Ka'ap tii y'u'unkëty ets nyiye'etyëjk tëë myëjja'ayënë.

15Nëjkx mëkajpx, jëtu'un y'ënäny yë Elisejë. Ënät ja Elisejë ja tyuunpë ojts tninëjkxy ja to'oxytyëjk ets myinëty, tääts ja to'oxytyëjk myiiny ets jam wya'ak'o'oyëy ma tëjk'apu'uyën.

16Tä ja Elisejë y'ënëmaayë: Jajëmëjt, ya'atpë, tëë ënäty yë m'u'unk maay xypyääty. Tä y'ëtsooy ja to'oxytyëjk: Ëk'ix Wintsën, këtii nëkoo jëtu'unpë ayuk xykyajpxpëtsëmy, jä'ä ko ka'ap tjëkyepy mijts xywyin'ëënëtyës, jä'ä ko mijts Wintsën myajtuunëp.

17E timjëtu'un tä ënäty ja Elisejë të y'ënë'ëmxëtyën, jëtu'un ojts jyänty tyuny jyänty jyätyë, ojts u'unk mëët wyi'imy, kom jëmëjt tä tyajmiiny naaxwiiny ja u'unk maay.

18Ja pi'k ëna'k ojts ja yeeky pyety. E tëkokts ojts nyijkxy jam kamjotm, ma ënäty ja tyeety mëët ja tyuunpëtëjk jam yajpaatën, pëjktä'äky yajpëtë'ktëp,

19ënät mëk y'ënaantäky: Nëkoos yë nkëpajk y'ëkpëjknë. Wiinkëmës yë nkëpajk pyëjknë. Ënät ja tyeety ënätyë t'ënëmaay tu'uk ja tyuunpë: Tun mëyajtën nëjkx ya'atë tyaak mo'o.

20Ënät ja tyuunpë tsä'änë'ky ja mëxy u'unk ets ojts tmënëjkxy ma ja tyaakën, ja tyaak tu'k'akujky xyëëw jam myë''ënyääyë, tä y'o'ky.

21E ja to'oxytyëjk japts ojts tmëpa'tëkë ja myaank ma ja käjpxynyajxpë jap ja jya'ajtaknën, jap tyajku'ëtujky ets pyëtsiimy, yajxon je'eyë ja tëjk tyaj'ëtujky.

22Tä tyaxtsooy ja nyiye'etyëjk ets t'ënëmaay: Jam tu'uk yë tuunpë xytyukmëkäxëty yë krukts, wä'änës nëjkx ja käjpxynyajxpë n'ëk'ixy. Tääjës jatëkok nmiinkojnëpë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

23¿Ti ko nëjkx xy'ixa'any tyam? Jëtu'un yajtëëwë ja nyiye'etyëjk. Kajts po'o tyam pyi'k'aty ets ka'ap pyo'kxënxëëwëty. Këtii nëkoo may mtajy, jëtu'un y'ëtsooy ja to'oxytyëjk.

24Ets ja tyuunpë ojts tuk'ëne'emy ets niwëënëty ja jëyujk, tä t'ënëmaay: Ja'amtë, jamë'ëk, ëjtsnëm kë'ëm nikajpxëp, pën maas muum nwa'ak'oyëjyä'äny, këtii nëkoo muum nanëkoo xyajwa'ak'oyëtyës.

25Jëtu'un ojts nyijkxy ets jam jyä'äjty ma tu'uk ja Carmel kopkën, jam ja Wintsën ja myëtuunpë ënäty yajpaaty. Ko yë Elisejë jëtu'un y'ijxë jam jëkäm myiny, ënät t'ënëmaay ja tyuunpë Guehazí: Ëk'ix, ximpë ja'ay myinyën jä'ä yowë ja Sunemëtë ja'ay.

26Nëjkx pëyi'ikyë jëjpye'eytsyow ets xyajtëwëty, wi'ix yajpaaty ja nyiye'etyëjk ets ja y'u'unk. Tääts ja tyuunpë ojts tjëjpye'eytsyoy ja to'oxytyëjk ets y'ëtsoowë, ko oy yajpaatë.

27Tääts jam jyä'äjty ma ja kopkën ma ënäty jam yajpaatyën ja Elisejë, tääts nyäjyijtakë ets mëk tmajtsta'tsy ja Elisejë ja tyeky. Ënätyë yë Guehazí myiiny ets tjajëwowany ja to'oxytyëjk, je'eyëp ko yë Elisejë ënätyë ojts y'ënë'ëmxëty: Këtii xyjyëwoy, ëxmats, mon tuk yowë mëk yajpaaty, tyam ka'apës yë Wintsën xytyuk'ëwaanënëm oy, tiijën myëët'ajtyp.

28Ënät ja to'oxytyëjk y'ëtsooy: ¿Wintsën, tii tëë mijts n'amëtoy yë u'unk maayë? ¿Ti këtii ojts n'ënëëmë ets këtiis nëkoo xywyin'ëënëtyë?

29Tä ja Elisejë t'ënëmaay ja Guehazí: Nänyipëjktaakët, pakap yë ntajkës ets mnëjkxëty jam xim. Ko pën xypyaatëty këtii xykyajpxpo'kxëty; ëkë ko pën mkajpxpo'kxëp këtii xy'ëtsowëty. Tääts jam yë ntajkës xykyëxkapëty ma ja pi'k ëna'k ja wyiin jyëjpën.

30E ja pi'k ëna'k ja tyaak mëktä'äky t'ënëmaay ja Elisejë: Tyamës yajxon ntimnyikäjpxy, ko ka'apës yaa ntsoona'any koonëm mijts kë'ëm mjamëty. Tä ja Elisejë tpatso'ony ja to'oxytyëjk.

31Ja Guehazí, tëë ënäty jëyëjp nyijkxy ets tëë ënäty ja Elisejë ja tyajk tjapëjktä'äky ma ja pi'k ëna'k ja wyiin jyëjpën, e ka'ap jyuukpyiky; paaty ja Elisejë ja tyuunpë poj'am ojts tninëjkx ja wyintsën Elisejë ma ënäty jam myinyën ets t'ënëmaay: Ja pi'k ëna'k ka'ap jyuukpyëka'any.

32Ko ja Elisejë jap tyëjkëy tëkoty, ja pi'k ëna'k tëë ënäty nya'o'knë, jam ma ja myaapäjnën.

33Tä tyëjkëy jap tëkoty, je'eyë ja tëjk yajxon tyaj'ëtujky ets tyëjkëy jëëytyak nu'kxtakpë ma ja Wyintsënën, je'eyë ojts nimäjtsk jap wyë'ëmtë tëkoty, yë'ë ets ja pi'k ëna'k.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

34Ënät jam pyejty ma ja pi'k ëna'k jam kyo'knën ets ja y'aaw, ja wyiin, ja kyë'ë ets ja jyëjp jam tkëxpëjky ma ja pi'k ëna'k ja jyä'äjën, ëpëky yajxon tmu'uxy mëët ja nyini'kx. Ënät ja pi'k ëna'k ja nyini'kx y'aanpëjky.

35Tä ja Elisejë pyëti'ky, nyäxy tyëkë jap tëkoty; tä jatëkok pyejty jam maapäjnkëjxm, näjyëtu'un, tmu'uxy jatëkok mëët ja nyini'kx. Ajotkumonë ojts ja pi'k ëna'k jyä'äntyixy ets ojts y'ijxwä'kxy.

36Tä ja Elisejë ojts tmëkäjpxy ja Guehazí ets t'ënëmaay: Nëjkx mëkajpx ja to'oxytyëjk mëti'ipë Sunem ja'ayën. Tä ja Guehazí, ojts tmëkäjpxy ja to'oxytyëjk ets myinëty, ko myiiny ja to'oxytyëjk tä ja Elisejë t'ënëmaay: Tyaa ja m'u'unk.

37Ënät ja to'oxytyëjk wyinkoony ets nyäjyijtakë ma ja Elisejë ja tyekypya'tkën; tä tmëpëtsëëmnë ja y'u'unk jap tëkoty tëë ënäty jyuukpyiky.

38Ko ya'atë jëtu'unpë ja mëj'ajtën tyuuntaay jyajtaayë, tä ja Elisejë ojts nyëjkxnë jam Guilgal. Tu'kxëëw tu'kjëmëjt, ma jampë ja itjotmën yuu ënäty jam mëk jëtijtp, e jamts ënäty yajpaatë aakyë'ë yë Wintsën yë tyuunpëtëjkëty, ko t'ënëmaay yë Elisejë ja tyuunpë Guehazí: Tun mëyajtën jam wäänë yë tu'ts xykyëxwitsëty jëënkëjxm ets tojkx xyaj'oyëty wä'än ya'atë Wintsën yë tyuunpëtëjk tkaytyë.

39Tu'uk ojts nyijkxy jam kamjotm ets jamt tpaty yë ujtstëëm, jëtu'un kyëxë'ëky tsi'i u'unkën, tääts may tpëjkmujk jap nyijänjoty t'apëjkëy. Ko tmëja'ajty tääts yajxon t'atsujkëy tsayjäty ets tyajkëëy, ninu'un tkanijawëtë ko y'ëxëëk'ujtsëty.

40Tääts yaj'apëjkëy ja tyojkxëty ja käjpxynyajxpëtëjkëty, tam ënäty tjë'kxtsoontë ko myäy'ënaantaktë: Käjpxynyajxpë, ya'atë tojkx tëë yowë yajtukupëky yë ëxëëkpë. Jëtu'un ojts ka'ap ni pën tjë'kxy.

41E ja Elisejë ko jëtu'un t'ijxy, tääts ni'ënä'ämëy: Yajmintë wäänë yë tsajpmokway. Ets ja tsajpmokway jap tkupëjkëy tojkxjoty ets y'ënäny: Tyam apëkëtë ënät yë mtojkxëty. Tääts ja ja'ayëty tyëjkëtyë kääpyë ukpë, ka'ap ojts jap tii y'ëkkëxë'knë tu'tsjoty.

42Ok tu'uk yë ja'ay jam jyä'äjty, jam tsyoony Baal-salisá, yë'ë tyuknimiin ja Elisejë yë tsajpkääky, i'px tyajmiiny ets tsajpmoktë'ëts jam ma ja xyuumyën. Tä ja Elisejë ojts tuk'ëne'emy ja tyuunpë: Yajkaaytya'a ja'ay.

43E ja tyuunpë tyaa y'ëtsooy: ¿Wi'ixës ënät ya'atë nimëko'pxpë ja'ay nyajkaaytya'ajëty? Tääts ja Elisejë y'ëtsooy: Mo'otë ja'ay kyääky y'uukyëty, jä'ä ko tëë yë Wintsën y'ënä'äny ko kaaytya'ajantëp yë ja'ay ets jaaknatëkëjaanp yë jë'kxy pëky.

44Jëtu'un ojts ja tuunpë tmooytyä'äy ja ja'ay ja tyojkx ets kyääytyë pyëjktë, ëpëky jyaak natëjkëy ja jë'kxy, jëtu'un tä ënäty ja Wintsën të tnikäjpxyën.

2 Reyes 5

1Jam ijty tëëyëp tu'uk yë ja'ay txëëwaty Naamán, yë'ë nyiwintsën'ajtyp ja tsiptuunpëtëjkëty mëti'ipë myëtuuntëpën ja yajkutujkpë jampë y'ëne'emyën Sirië,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

mëk ijty ja yajkutujkpë tsyokyë jä'ä ko mëët yë'ëkyëjxm ënäty may ja tsip të tuknaxtë ets të myëta'aktë ma ja Wintsën të yajmëta'akëtën Wintsën xyëëwkyëjxm. Je'eyëp ko ya'atë ja'ay pëjkëp ijty, yë'ë pya'am'ajtyp yë pu'uts pa'am mëti'ipë tyijtëpën amëxan lepra.

2Tëkok ojts yë sirië ja'ayëty, tu'uk tmatstë to'oxy'ëna'k, ma ënäty mëët tsyiptuntën yë Israel ja'ayëty, e ja to'oxy'ëna'k jam ojts wyi'imy ma Naamán ja tyëjkën täats tputëkëty ja Naamán ja tyo'oxytyëjk.

3Ënät ya'atë to'oxy'ëna'k tëkok t'ënëmaay yë tyaak: Kooxyëp jeexyë yë nwintsënës t'ëkninëjkxy yë Wintsën yë tyuunpë jampë Samaria y'ityën, tsokp akëtakp jeexyë.

4Tä ja Naamán ojts tninëjkxy ja yajkutujkpë jampë Sirië yajpaatyën ets tukmëmëtyäky wi'ix ënäty ja to'oxy'ëna'k të y'ënä'änyën.

5Ënät ja yajkutujkpë y'ëtsoowë: Oy'atëp, oy mnëjkxëp, tyamës tu'uk yë noky ntuknikäxëty yë yajkutujkpë jampë y'ëne'emyën Israel. Ënät ja Naamán tsyo'ony. I'px majk mil ojts tmënëjkxy yë poop pujxn meeny, tëtujk mil yë pu'ts pujxn ets majk ni'kx yë wit,

6ets ojts näjyëtu'un tkony ja noky, mëti'ipë ja yajkutujkpë yajtuknikäjxpën jampë yajkutukyën Israel, tyaa ja noky jap y'ënä'äny: Ko ya'atë noky mkë'ëtëkëtëty täats xynyijawëty ko tyamës nkexy yë Naamán, mëti'ipës ntsiptuunpë wintsën'ajtypyën ets xyajtsokëty yë pyu'uts pa'am.

7Ko ja yajkutujkpë jampë Israel tyaj'ëwatsy ja noky, ënät nyänyikë'tsë mëët ja joot'an ets ko ja amay jotmay tyuktëjkëyë: ¿Ti Tiosës jëtää ëjtsë, etsës tu'uk yë ja'ay nyajtuknikäxëtyë mëti'ipë pu'uts pa'am pëjkëpën etsës nyajtso'ok nyaj'akëtä'äkyëtyë? Ixtë yajxon, ko ya'atë ja'ay winma'any ixtääpy je'eyë paatyës nëkoo xymyëmayë.

8Ko ja Wintsën ja myëtuunpë Elisejë, tnija'awëy, ko tëë ja yajkutujkpë nyänyikëëtsyë, mëët ko tmëkjawë ja noky mëti'ipë të yajtuknikexyën, ënät tkäjpxynyikejxy ets t'ënëmaay: ¿Tii ko nëkoo mnänyikëëtsyë? Wä'än tääpë ja'ay tminy, ëjtsës xynyiminëp ets tnijawëty ko ma Israel yë nyaax kyajpnën täa yajpaaty yë ja'ay mëti'ipë myëtuumpyën yë Wintsën.

9Ënät ja Naamán ojts tsyoony mëët ja pyujxnwintëkäämpë ets ja këwaay ets ojts jam wya'kpo'kxy ma ja Elisejë ja tyëjkën.

10E ja Elisejë ojts tu'uk tkexy ja kyukäjpxy ets ja ayuk tyajnaxëty, ma y'ënä'änyën: Nëjkx jam mtsi'iy wëxtujk'ok ma mëjnëëjën mëti'ipë yajtijpën Jordán, jëtu'unts ja mnini'kx wa'ats wyë'ëmëty ets ja pu'uts pa'am jyëwa'akëty ma mjot mnini'kxën.

11Naamán ko jëtu'un tmëtooy, tä tyimwinpijty, yajxon jyoot'anpëjky, tä y'ënäny: Ëjts tyaajës të n'ënaanpë ko ntijën xynyiminëtyës kë'ëm tääts ja Wintsën tmëkajpxëty ets tonëty ja npu'utsës täätsës jeexyë jëtu'un ntso'oky.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

12¿Ti nëëjën jëtää jam kaka'atpë Damaskë, ëkë Farfar ets yë'ë ënät xy'ëktimtyuknikäjxpëtyës yë mëjnëë yaapë Israel yajpaatyënë? ¿Koos jeexyë jam të nëjkxy tsiipë tii këtiis jëtää jeexyë näjyëtu'un të ntso'okyë? A'äkë ojts jam tsyo'onë.

13Ko jëtu'un ja tyuunpë y'ijxëtë, ënät nyimiinëtë ets y'ënëmaayëtë: Wintsën, kooxyëp jeexyë tääpë ja'ay mëti'ipë Wintsën myëtuumpyën të mtuk'ëne'emyë mëti'ipë jaakwäänë tsip xytyunëtyën, ¿këtii jëtäätën jeexyë xytyunyë? E tääpë mtuk'ëne'emyën ka'ap yowë ijty ninu'un jyatsipëty, tim je'eyë jeexyë mtsi'iy ets mtso'okëty.

14Ënät ja Naamán ojts jyänty nyijkxy tsiipë ets wëxtujk'ok tsyiiy jam ma ja Jordán mëjnëëjën, jëtu'un tä ënäty të y'ënë'ëmxëtyën ja Wintsën ja myëtuunpë, ënätyë ojts jyänty tsyo'oky, jëtu'un ja nyini'kx y'awinpijty janty u'unk tä tu'uk pi'k ëna'k yë nyini'kxën.

15Ënät ja Naamán ets ja jyä'äy ojts ninëjkxtë ja Elisejë. Ko jam jyä'äjty ma ja Elisejë yajpaatyën, ënät ja Naamán t'ënëmaay: Ëjts tëëjës ënät yajxon nijawë ko ka'ap maa wiinkpë Wintsën jaakmëjpë jëtu'unpë tä mëti'ipë yajpatpën ma Israel nyaax kyajpnën. E tyam mijts npëjktsoy ets xytyunëty yë mëyajtën xykyupëkëty ya'atë näynyamo'ojë mëti'ipë të ntukniminyën.

16Ets ja Elisejë y'ëtsooy: Tyamës yajxon nikäjpxy mëët yë Wintsën yë xyëëw mëti'ipës xy'ijxpën, ko nitiijës nka'ëxajëja'any. E ja Naamán mëktä'äky jya'ënëmaayë ets tkupëkëty, Elisejë ka'ap ojts t'ëxajë.

17Ënät ja Naamán y'ënäny: Pën ka'ap xykyupëky, ëjts yë'ëjës yam n'amëtowäämpy ets xy'a'ixëty wä'änës yë naax mäjtsk jëyujk n'ëkpatsëmy mëti'ipë yaajën ma Israel nyaaxjotmën; jä'ä ko tëëjës ntuknipëjktaakë ko ka'apës n'ëk'ëwtatanë oynatii awinax ka'apë wyintsënëtyën ets ka'apës oynatii wintsë'kën n'ëkmo'ojanë, yi'iyë tëy mëti'ipë Wintsën'ajtpën.

18Tu'kjëjpës je'eyë Wintsën tyam n'amëtoy etsës xypyokymyä'kxëty: Yë'ë ko ënäty yë nwintsënës jam nyijkxy ma Rimón yë tsyajptëjkën ets nëjkx jam yë Rimón t'ëwtata'any, jä'ä ko yë'ë jam nyäkyutijyë maas nkejkyën ets kopkpëky koos ëjts näjyëtu'un näkyuxtënaaytya'akëtëty jap ma tääpë tsajptëjkën, yë'ëjës mpëjktsoopy etsës yë Wintsën xypyokymyä'kxëty.

19Tä ja Elisejë y'ëtsoowë: Nëjkx akujk jotkujk. Jëtu'un ojts ja Naamán jam tsyo'onë. E tam ënäty këjäätëkë nyëjkxnë,

20ko yë Guehazí, mëti'ipë ja Elisejë tyuunpë'ajtypyën, ojts myäy tyäjy: Yë nwintsënës jëtu'unyë yë Naamán, yë sirië ja'ay, të timyajwinpijnë, ka'ap wäänë nitii të t'ëxajë, mëti'ipë të jyatukniminyën. Tyamës yajxon ntimy'ënä'äny mëët yë Wintsën yë xyëëw koos mpapo'ojäämpyës yë yam, jamës n'ixëty tiijës n'ëkpatyp ma yë'ëjën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

21Jëtu'un'äämpy yë Guehazí tpatso'ony ja Naamán; ko yë Naamán y'ijxwinpijty ko tam yë Guehazí pyaminyë, ënät tukjënäjky yë pyujxnwintëkäämpë ets yajtëëwë: ¿Ti wä'än jam amay jotmay të kyëxë'ëkyë?

22Ka'ap, ka'ap jyotmayëty, jëtu'un y'ëtsooy ja Guehazí. Ëjts paatyës nminy, yë nwintsënës të xykyexy, jam nimäjtsk të jya'të yë Wintsën yë tyuunpëtëjk jam tsyoontë ma kopkjotmën mëti'ipë yë Efraín nyitënääpyën, e yë'ëts yam mijts mpëjktsowäämpy ets xyakëty tëkëëk mil yë poop pujxn meeny ets majts ni'kx yë wit.

23Tä ja Naamán y'ëtsooy: Tun yë mëyajtën, ëxajë tëtujk mil aak poop pujxn meeny. Mëktä'äky ja Naamán jëtu'un y'ënäny, tääts tu'ukyë mëët mäjtsk ni'kx ja wit t'apëjkmujky jap xa'kjoty, tääts tukë'ëtëjkëy ja tyuunpë nimäjtsk ets tukninëjkxtëty ja Guehazí.

24Ko jam jyajtë jam kopkëjxm ma ënäty jam yajpaatyën ja Guehazí, tääts t'ëxajëy ja mëti'ipë ënäty myëmiintëpën ja Naamán ja tyuunpë ets tpëjkë'ky jap tyëkoty ets nyäjyëkäjpxyë mëët ja ja'ayëty.

25Ënät tsyo'ony ets ojts tninëjkxy ja wyintsën, tä yajtëëwë ja Elisejë: ¿Maajën të m'otsy Guehazí? Ka'ap maa, jëtu'un y'ëtsooy ja Guehazí.

26Tä ja Elisejë nyëmaay'ëtëtsë: Ko tu'uk yë ja'ay të tukjënäky yë pyujxnwintëkäämpë ets të mjëjpye'eyi'ikyë, ëjts tamës ënäty mëët mijts nyajpaaty winma'anyjoty. Je'eyëp ko tyam ka'ap tnixëëwëty ets ja wit meeny yë'ë y'ëktimyaj'ëxajëty ëkë ja wit tujkxy, ëkë ets ënät nju'uymyëty nkëpäjtmëty ja naax kam tsatymkyam, ëkë kupixyny ëkë jëyujk tsajpkaa, ëkë tuunpë ëyoopë ye'etyëjkpë to'oxytyëjkpë.

27Paaty, mëët ko jëtu'un ja winma'any të xypyääty, ja pu'uts pa'am mëti'ipë ja Naamán të tmëët'atyën jam ënät pyäjta'ajëty ma mnini'kxën ets ma m'u'unk m'ëna'kën winë xëëw. E paaty ko ja Guehazí, tim je'eyë jam tsyo'ony, tëë ënäty ja pu'uts pa'am nyäpyataayënë, je'eyë yaj'ijxkojnë poop këëynyë jä'ä yowë pixyny.

2 Reyes 6

1Tu'kxëëw tu'kjëmëjt ojts yë ja'ayëty mëti'ipë myëtuuntëpën yë Wintsën t'ënëëmëtë yë Elisejë: Ëk'ix, yë tëjk ma ëëts n'itën mëët mijts mutsk oy etsës jap ntëjkëtya'atëty.

2Tii koos xykya'ëxmatstë wä'än n'ëknëjkxtës jam ma Jordán mëjnëë jyënäkyën ets këëktu'uk yë kepy mpuxtëtyës wä'änës yë ntëjk n'ëkyaj'oyëtë ma ëëts ntsëënëtëtyën. Oy mnëjkxtëty, jëtu'un y'ëtsooy ja Elisejë.

3Tun mëyajtën pajaamtëkës, jëtu'un nitu'uk y'ënäny. Oy mpanëjkxtëty, jëtu'un yë'ë y'ëtsooy.

4Ënät ja Elisejë ojts jyänty pyanëjkxëtë ets jam tyëjkëtyë kepypyujxpë winkon ma ja Jordán mëjnëëjën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

5E jëtu'unts ënäty jam tu'uk kyepy pyuxy, ko ojts ja jyätyë kyuka'atu'uty ets jap kyuka'ajëy nëëjoty, tääts mëk yujk'ënany: Aay wintsën, tääpë jatyë ënu'kxyës nyajtuny.

6¿Maa ja ënät të kyä'äy? jëtu'un ja Wintsën ja myëtuunpë yajtëëwë. Tääts ojts tu'uk tni''ixë. Ënät ja Elisejë tu'uk yë kepy tpujxy ets tnëëkujëpijpy, tääts kyiinpëtsëëmy ja jatyë.

7Jam juut yë mjatyë, jëtu'un ja Elisejë y'ënäny. Tääts ja tu'uk ojts ja jyätyë tjuuty.

8Yë yajkutujkpë mëti'ipë sirië ja'ayën, tsip ënäty yaj'ijtyp mëët yë Israel ja'ayëty, e jëtu'unts ojts tëkok tyajmuky yë tsyiptuunpëtëjk ets t'ënëmaay maa it nyäpyëjkta'akëtëty.

9Ënät ja Elisejë tnikäjpxykyäjxëy ja yajkutujkpë mëti'ipë jam ënä'ämpën ma ja Israel kajpnën, ma t'ënëmaayën ko këtii jam nyaxëty ma tääpë itjotmën, jä'ä ko ja sirië ja'ayëty jamtsow ënäty yajpaata'antë.

10Jëtu'un'äämpy ja Israel yajkutujkpë, wiinktsow ijty xëmë tkexy ja tsyiptuunpëtëjk, jam ma ënäty ja Elisejë tyuk'ënë'ëmxëtyën, kanaak'ok ojts jëtu'un ja yajkutujkpë tsyo'oky.

11Ja yajkutujkpë jampë y'ëne'emyën Sirië, ka'ap ënäty ninu'un tja'akyukë wi'ixën ko jëtu'un jyäty kyëpety, paaty ojts tmëkajpxmujkta'ay ja tsyiptuunpëtëjk ets t'ënëmaay: Tyam yë'ëjës xytyuk'ëwaanëtëp pën y'apupejtyp yë yajkutujkpë jampë yajpaatyën Israel.

12Tu'uk ojts jam yujk'ëtsoy: Ka'ap pën, Wintsën. Je'eyëp ko jam ma Israel kajpnën, jam tu'uk yë ja'ay tsyëënë mëti'ipë xyëëwajtypyën Elisejë, yë'ë myëtuumpy yë Wintsën, yë'ëts tëkokyë winë tyuk'ëwa'anëtyääpy yë yajkutujkpë jampë yajkutukyën, oy yë'ëpaatëty tnija'awëtyä'äy mëti'ipë mijts nkäjpxypën mëtyäkpyën ma ma'ay mpo'kxyën.

13Ënät ojts ja Siria yajkutujkpë, t'ënëëmë ja tyuunpëtëjk: Nëjkx yajxon ixtë tuntë maa yajpaaty ets nkäxëtyës yë nja'ay tääts yajmatsëty. Ko yajtuk'ëwa'anëy ko jam ënäty yajpaaty Dotán,

14ënät tkejxy ja maytsyiptuunpë jam Dotán, nimay ojts nyëjkxtë pyujxnwintëkäämpëjoty, nimay kwaaykyijxy ets nimay tekyye'epy, tääts tyajnatujktë ja naax kajpn.

15Komjëpom, ko myä'äypyëti'ky ja Elisejë ja tyuunpë ets pyëtsiimy jap tëja'p, ënät t'ijxy ko tëë ja kajpn nyatuky, mëët ja maytsyiptuunpë, may mëti'ipë pujxn wintëkäämpë këjxyën, may mëti'ipë këwaaykyijxyën ets may teky'am. Ënät ojts ninëjkxy ja Elisejë ets t'ënëmaay: ¿Tii ënät ntuuntakmëp tyam, wintsën?

16Tä ja Elisejë y'ënëmaayë: Këtii mtsë'ëkë, jä'ä ko jaaknimay yë'ë mëti'ipë mëët ëëtsajtëmën këtiinëm yë'ëjëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

17Tä ja Elisejë tyëjkëy nu'kxtakpë, y'ënäny: tyam nmëpëjktsoy Wintsën ets xyaj'ëwatsëty yë wyiin wä'än kë'ëm t'ixy. Ënät ja Wintsën ojts tjanty yaj'ëwatsë ja wyiin mëti'ipë ja Elisejë tyuunpë'ajtypyën ets t'ijxy ko yajxontëm jam janty may yë tsiptuunpë kopkkëjxm, tam mëti'ipë pujxn wintëkäämpë këjxyën, tam mëti'ipë këwaaykyijxyën ets tam mëti'ipë teky'amën ets aak jëënmëët, jä'ä kyëwent'ajtëp ja Elisejë.

18Tam ënäty ja sirië ja'ayëty tim nyipëtë'ëkanëtë ja Elisejë, ko ja Elisejë tyëjkëy kajpxtakpë ma Wyintsënën: Wintsën tyam n'amëtoy ets wyiintsëtya'atëty ya'atë tsiptuunpëtëjkëty. Ets ja Wintsën tjanty yajwiintsëtyääy, jëtu'un tä ënäty ja Elisejë të t'amëtoyën.

19Tä ja Elisejë y'ënëmaayëtë: Ka'ap yë'ëjëty ya'atë tu'u mëti'ipë miits m'ixtaaytyëpën. Pamiintëkës ets ntukni''ixëtëty ma ja ja'ay mëti'ipë m'ixtaaytyëpën. Ets ojts jam tyajnëjkxy Samaria.

20Ko jam jyä'äjty yë Elisejë, tä tyëjkëy kajpxtakpë, t'ënëmaay ja Wintsën: Wintsën, tyam ënät n'amëtoy ets xyaj'ëwatsëty yë wyiinëty. Ko ojts y'ijxwa'kxtë tä nyäjya'awëpyatëtë ko kajpn itkujkytyëm yajpaatë, jap Samaria.

21Ko ja yajkutujkpë t'ijx, mëti'ipë jam ënä'ämpën Israel, tä t'ënëmaay ja Elisejë: ¿Wi'ix tatë, oyës nyaj'ooktëtyë?

22E ja Elisejë tyaa y'ëtsooy: Ka'ap, këtii nitu'uk xyaj'ookëty. Mijts ka'ap yë ja'ay xyaj'ooky mëti'ipë të xymyätsyën muum mëët ja mpujxn mku'um ets ja mti'pxn. Nikë ni'ikyë yajxon yajkay yaj'uuk ets jatëkok xyajwinpitëty ma ja wyintsënën.

23Ënät ojts tu'uk ja xyëëw yajnipëjktaakëtë ets kyääytyë y'uktë. Ja yajkutujkpë ojts y'ënë'ëmxëtë ets nyëjkxtëty, tääts nëjkx ja wyintsën jatëkok tpaatë, jëtu'un'äämpy ojts nyëjkxnëtë. Jä'ä xëëw ja sirië ja'ayëty, ka'ap ojts nëkoo t'ëkmëma'ayënëtë ja Israel ja'ayëty.

24Ko jëtu'un y'ëkkëjxy y'ëknajxy, ja Ben-adad, jampë yajkutukyën Sirië, ënät tyajmujktaay nitëkokyë ja tsyiptuunpëtëjk ets tyajnatujktë ja Samaria kajpn.

25Jä'ä jëmëjt ojts jam y'ity tu'uk mëk yuu Samaria, jä'ä ko ja ja'ayëty ojts ja naax kajpn tyajnatujkta'atë, ojts jap tu'uk ja krukts tsyoowpatnë tëkë'px aakyë'ë poop pujxn meeny ets ojts näjyëtu'un jap tjuuynyëtë yë pak të'ëny mëti'ipë ojts tsyoowpatnën mëkoxk aak poop pujxn meeny.

26Tëkok yë yajkutujkpë jam ënäty nyäxy tyëkë ma potsykyopkën, ko tu'uk yë to'oxytyëjk jap ëpa'tkë'p tyëjkëy yaxpë jojkpë: Yajkutujkpë, tun mëyajtën putëjkëkës.

27Tä ja yajkutujkpë y'ëtsooy: ¿Pën yë Wintsën ka'ap mputëkëty, wi'ixën xytsyoky ëjts mijts mputëkëty? ¿Jä'ämë yam mijts ni'ik nmo'ojëty yë tsajpmokë, ëkë kääky uukyë?

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

28¿Ëkë tiitën mjajtëp mkëpäjtëp? Tä ja to'oxytyëjk y'ëtsooy: Ya'atës to'oxytyëjk të xy'ënëëmë etsës yë nmaank nkë'ëyakëty ets ntsu'utstëtyës, e komjëpom yë'ëjëk ëëts ja myaank ntsu'tsëtëp.

29Ënät ja nmaankës të nyajkë'ëwtës ets të ntsu'utstës. E komjëpom, ojtsës ya'atë to'oxytyëjk nja'ënëmaaynyë etsës jeexyë ja myaank ntsu'tsëtë, e yë'ë je'eyë wi'ix kawi'ix y'ëtsoownë.

30Ko ja yajkutujkpë tmëtoowpaty y'ënä'äny jëtu'un ja to'oxytyëjk, mëk ojts tjawë, kyë'tstaay ënätyë ja wyit mëti'ipë ënäty jam nyijän'ajtypyën mëët ja mëkjotmay ets ja äkë. E jä'ä ko jam ënäty potsykyëjxm, may ja ja'ay t'ijxtë ko ja wyit këëts tmëët'aty.

31Ënät ja yajkutujkpë mëk yujk'ënany: Yë Wintsën yë'ëjës mëk xytyiytyunëp pën ëjts ka'apës tyam yë Elisejë yë kyëpajk nyajjënajkë, yë myaank yë Safat.

32Yë Elisejë tam ënäty pyo'kxy pyiky ma jyëën tyëjkën mëët ja mëjja'aytyëjkëty. E ja yajkutujkpë tëë ënäty tkexy tu'uk ja tyuunpë. E ka'anëm ënäty ja yajktutujkpë ja kyukäjpxy jam jyä'ty, ko ja Elisejë t'ënëmaay ja mëjja'aytyëjk: Yajxon ixtë, ix tääpë yaja'ay o'kpë tu'uk të tkexy yë tyuunpë etsës yë nkëpajk xyajjënakanë. E tyam ja'akyukëtë yajxon, ko ënät ja tyuunpë jya'tëty, tääts yë tëjk'aaw xyaj'ëtuktëty wä'än jap tëja'p twë'ëmy, wa'ats yajmëtoy ko tää ja wyintsën pyaminyë.

33Tam ënäty jëtu'un myëtyä'äkynyëm mëët ja mëjja'aytyëjk, ko ja kukäjpxy jyä'äjty ma ja Elisejë ets y'ënäny: Tyamën ja mëk ëyo'on tyunyë jyätyë, ¿ëjts tiijës njaaktimy'ëwxitëp ma yë'ëjën?

2 Reyes 7

1Tä ja Elisejë y'ëtsooy: Mëtoow'it yajxon, wi'ix ja Wintsën y'ënä'änyën. Jëtu'un y'ënä'äny: Jëpom ko ya'atpë'atëty, jam ma Samaria kajpn yajnitëkën, jä'ä wëxtujk tsimpë ja tsajpmok tsyoowpaata'any tu'uk je'eyë nyipoop pujxn meeny; e yë majkmokx tsimpë yë cebadë jä'ä tsyoowpaata'any tu'uk je'eyë nyipoop pujxn meeny.

2Ja yajkutujkpë ja tyuunpë, je'eyë ojts y'ëtsoy: Oyxyëp jeexyë jëtu'un yë nëë tuu jam jyatim nyämyëtso'onëpë tsajpjotm, mëti'ipë ja Wintsën yajniku'ëwatsypyën, tääpë xynyikäjpxyën ka'ap ninu'un tyunëtëty jyatëtëty. E ja Elisejë ënät y'ëtsooy: Kë'ëm jëpom xy'ixëty, mja'ixëp mëët yë mwiin je'eyëp ko ka'ap nitii xyjyë'kxëty.

3E japts tëja'p ma ja naax kajpn yajnitëkën jap nimajktaxk yajpaatë yë pa'amja'ayëty, pu'uts pa'am pëjkëtëtëp mëti'ipë ka'ap tii nyitsooyën, nyäy'ënanëtë: Ëëtsajtëm ¿tiitën yaa ntu'unëmë, je'eyë yowë nëkoo ja o'kën ntimy ëwxijtënë?

4Ko njatëjkëmëty jap kajpnjoty o'kën je'eyë nitëjkëmëp jä'ä ko yuu jap jëtijtp; e ko yääyë npo'kxmëty, nän o'kmëp je'eyëm. Nikë ja'amtë jam ma sirië ja'ayëty tsiptuunpëtëjkëty yajpaatën; ko xynyimä'kxmëty tääts njuuky'ajtmëty; e pën kajts, ëtsajtëm je'eyëm n'ooka'anëmë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

5Ënät ojts tuknipëjktaakëtë koots, tëë ënäty tsyu'ujënyë ko ojts tsyoontë jam nyëjkxtë ma yajpaatën ja tsiptuunpëtëjkëty, sirië ja'ayëty, këwent'ajtëp jam; ko jam jyajtë nimaa pën kyaka'ty.

6E tsyaats ojts tyunyë jyätyë, yë Wintsën ënäty kë'ëm të tyajma'aty ja myëto'owën ja sirië ja'ayëty ets jëtu'un tmëtoowtë tä jeexyë maypyujxn wintëkäämpë myinyën mëti'ipë ja'ay tyuktsiptuuntëpën ets tä may kwaayën; ëpëky tmëtoowtë mayjyä'äy myiny tekyye'epy mëti'ipë tsiptunantëpën; yë sirië ja'ayëty jëtu'un ojts y'ëna'antë ko tëëtëm ja Israel yajkutujkpë tpëjktsoy yë Hit ja'ayëty ets yajkutujkpë mëti'ipë jap tuunpën Egiptë, yajtuknipëktë ets tnipëtë'ëktëty ja sirië ja'ay ma y'ixjëtit pyajëtitëtën.

7Paaty ojts ënätyë kyäkta'atë je'eyë kyootsëy, jëtu'unyë tnipëyë'ktutaaytyë ja wyitëjkëty ma ënäty të y'ijta'aktën; ja jyëyujkëty, kyëwaayëty, kyëruktsëty jëtu'unyë tniye'eytyutaaytyë ets yi'iyë ja jyuukyajtën tjaakmëkäktë.

8Ko jam ja pa'amja'ay, mëti'ipë pu'utspëjkëtëpën jyajtë ma jam ja sirië ja'ay ja y'ijtaknëtyën, ënät jap kyu'ijxëtyë ma ja ijtaknën ets tyëjkëtyë kääpyë ukpë; tä tpëjkmujktaaytyë ja pu'ts pujxn, poop pujxn ets wit tujkxy ets tëkokyë winë mëti'ipë ënäty ja sirië ja'ayëty të tnikäkta'atën ets tyu'tstaaytyë. Ko y'ëkpëtsëëmtë ma tu'uk ja ijtaknën tääts ojts nyëjkxkojnëtëpë ma wiinkpën ijtaknën, jap winë tpatë ets ojts tyu'tsta'atë.

9E tyaa nyäy'ënanëtë: Ka'ap yowë myëtëyëty tä yam winë ntu'unëmën. Tyam yë'ë ja paatë'ajtëp jeexyë ja oypyë ja nija'awën nyajtu'u ye'eyëmë; e ëëtsajtëm ni'ikyë yowë n'amo'onëmë. Ko n'ëna'anmëty jopynyëm nikajpxmëty, tsojk mpoky'ajtmëty. Nikë tsojk ntimyjya'amëm ma jam yë kutujkëntëjkën ets ja nija'awën nyajkmëty.

10Ënät tsyo'ontë ets ojts nyëjkxtë jam kajpnjotm, ko jam jyajtë tä ojts tmëkajpxtë ja tuunpëtëjk mëti'ipë ja kajpn kyëwent'ajtëpën ets t'ënëmaaytyë: Tëës jam n'otstë ma ja Siria ja'ayëty nyäkëwent'atëtën, ni pën jam të nkapaatës; nimaa pën kyakäjpxy kyamëtyä'äky. Yi'iyë të n'ixtës ja wyitëjkëty ma të y'itën ets ja këwaayëty kruktsëty jëtu'un tä tmëmiintën.

11Ënät ja këwent'ajtpë mëti'ipë ja tëjkëtyakn y'ijx'ijtëpën, tuk'ëwa'anëtyë ja kutuunktëjkëty japë këmoontëkoty yajpaatën.

12Tääts ja yajkutujkpë myä'äypyëti'ky, tëë ënäty yajxon kyootsënyë ets tyëjkëy mëtyakpë, t'ënëmaay ja tsyiptuunpëtëjk: Tyam ntukmëmëtya'aktëty wi'ix yë sirië ja'ay yë winma'any të tpaatën ets xynyitëkëja'anëmë: Yë'ë wa'ats tnijawëtë ko ëëtsajtëm ka'ap tyam nmëët'ajtëm tii një'kxmëp mpëjkmëp, paaty jam të tsyoontë ets ëxëëk xytyuna'anëmë; je'eyë ko ka'ap nëkooyë muum jëkäm të nyëjkxtë, jämyë të nyäyu'utsëtë kamjotm ujtsjotm ets myäytyë tyajtë ko ënät ëëtsajtëm nëjkxmëty ets jam ntëjkëmëty ma yajpaatën tääts xymyajtsmëty ajuukyë, oyts ënät tyëkëja'antëty kajpntum.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

13E tu'uk jam yujk'ënany ja tsiptuunpë: Wä'än nimajktaxk, nimëkoxk je'eyë ja'ay tyajkexy kwaaykyijxy ets nyëjkxtëty, tam yowë nimëkoxk yë kwaay kutsumy tyänë ets nëjkx t'ixtë jam. Pën yë'ëjëty o'ktëp tëkooytyëp, ka'ap jëtu'un timpyaatëty tä jeexyë nimay ja'ay y'ooktën.

14Ënät ojts yë'ë tuknëjkxtë mäjtsk yë pujxnwintëkäämpë ets nëjkx t'ixtë tuntë ja it ma ënäty ja sirië ja'ayëty nyäkyëwent'atëtën.

15Wa'ats ojts tyajnëëye'ey tyajtekye'eytyë ja sirië ja'ayëty jampaat tpaja'ajtë ma ja Jordán mëjnëë jyënäkyën ets t'ijxtë ko kujy jëpipy ja wit jyänty y'ity mëti'ipë ja sirië ja'ayëty të tnikä'äktën. Tä ja ja'ayëty ojts jatëkok wyimpijnëtë mëti'ipë ënäty ojts të kyexye'eytyën ets tnimëtyaktë wi'ix winë të t'ixtën.

16Ënätyë ja ja'ayëty tsyo'ontaaytyë ets nyëjkxtaaytyë jam ma ja sirië ja'ayëty të y'ijta'aktën. Ets y'atëëy tä ënäty ja Wintsën të tnikäjpxyën, ja tsajpmokway jä'ä ojts tsyowpaaty, ja wëxtujk tsimpë tu'kpajk je'eyë ja nyipoop pujxn meeny; e ja mëti'ipë tyijtëpën cebadë, jä'ä ojts nyätyookyë majkmokx tsim ets nän tu'kpajk je'eyë ja nyipoop pujxn meeny.

17Ja yajkutujkpë yë'ë ojts tuknipëky ja tyuunpë mëti'ipë xëmë këwent'ajtëpën ets ja tëjk'aaw tkëwent'atëty, jä'ä ko ja mayjyä'äy nëkooyë ojts myujknëtë jä'ä xëëw, jëtu'unyë tkutä'äntë ja mëti'ipë jam këwent'ajtpën ma tëjk'aawën, tääts y'atëëy mëti'ipë ënäty ja Wintsën ja myëtuunpë të tnikäjpxyën ko jam y'ojtsy ma ja yajkutujkpën.

18Jëtu'un tyuunë jyajtë tä ënäty ja Wintsën ja kyäjpxynyajxpë të t'ënëëmën ja yajkutujkpë, wi'ix jä'ä xëëw tyuna'any jyata'anyë jam Samaria ets ma ja tëjkëtyaknën, ko ënäty yajjuyä'äny ja tsajpmokway, ja wëxtujk tsimpë tu'kpajk je'eyë ja nyipoop pujxn meeny ets ja cebadë majkmokx tsimpë nän tu'kpajk je'eyë ja nyipoop pujxn meeny.

19Ja yajkutujkpë ja tyuunpë tyaa ënäty të y'ëtsoowpë, ko oyëk jeexyë ja tsajp jyatim ëwatspë, mëti'ipë ja Wintsën ja myëtuunpë nyikäjpxypën ka'ap ja tyunëtëty jyatëtëty nijëna'a. E ja Elisejë tëë ënäty y'ëtsoyë ko jya'ixëp mëët ja wyiin je'eyëp ko ka'ap nëjkx nitii tyuka'ayë.

20Jëtu'un ojts jyänty jyäty, ojts ja ja'ay kyuteenyë, jam tëjk'ëkë'ëm ma ja kajpn yajnitëkën.

2 Reyes 8

1Ënät ojts ja Elisejë mëët myëtyä'äky ja to'oxytyëjk mëti'ipë ja y'u'unk të tyajtsokën ets t'ënëmaay ets nyëjkxtëty wiinktsow tsënääpyë, jä'ä ko tëë ënäty ja Wintsën tyuk'ëwa'anxëty yuu wëxtujk jëmëjt itaanp ma tääpë kajpnën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

2Tä ja to'oxytyëjk winë tpëjkmujktaay ets tpatuuny tä ënäty ja Wintsën ja kyäjpxynyajxpë të y'ënë'ëmxëtyën: Jam ojts nyëjkxtë ma ja filistejë ja'ayëty ja nyaaxjotmëtyën, jam tsyënaaytyë wëxtujk jëmëjt.

3Ko wëxtujk jëmëjt nyäjxy, tääts jatëkok jam tsyo'onë ma ja filistejë ja'ayëty ja nyaaxjotmëtyën ets ojts nyëjxtë ma ja kyë'ëmnaaxëtyën; ënätyë ojts ja yajkutujkpë tninëjkxy ets jatëkok ja nyaax ets ja tyëjk yajmo'ojëty mëti'ipë ënäty yë'ë jyä'ä'ajtypyën.

4Ja yajkutujkpë yë'ë ënäty jam mëët myëtyä'äky ja Guehazí, ja Elisejë ja tyuunpë; paatykyëjxm ënäty të twoowtsoy ja Guehazí jä'ä ko yë'ë nyijawëjäämpy tiijaty ënäty ja Elisejë mëj këjää të tunyën.

5Ja Guehazí yë'ë tyukmëmëtyäkpy ja yajkutujkpë wi'ix ënäty tu'uk ja to'oxytyëjk ja y'u'unk të tyajjuukpyëjkën, ënätyë ja to'oxytyëjk kyuwa'këy ets t'amëtooy ja nyaax ets ja tyëjk. Ënät ja Guehazí t'ënëmaay ja yajkutujkpë: Yajkutujkpë, ya'atë jëtu'un ja to'oxytyëjk ets tyaapë y'u'unk'ajtyp mëti'ipë ojts ja Elisejë tyajjuukpyikyën.

6Ja yajkutujkpë ojts tyajtëy ja to'oxytyëjk, e ja to'oxytyëjk wa'ats tnimëtyaktaay wi'ix ënäty y'ixë'atyën. Ënät ja yajkutujkpë tuknipëjky tu'uk ja tyuunpë ets t'ixëty tunëty wi'ix jatëkok ja to'oxytyëjk yajmo'ojëtyën ja jyëën tyëjk, nyaax kyam ets tëkokyë mëti'ipë jam të y'ity të wyintëyën maju'unëm tsyoonyën.

7Ënät ja Elisejë ojts nyijkxy jam Damaskë, jä'ä xëëw pëjkëp ënäty jam yë Ben-adad, ja Siria ja'ay yajkutujkpë, ënät yajtuk'ëwa'anëy ko tëë ja käjpxynyajxpë ënäty jyä'ty.

8Ënät ja yajkutujkpë t'ënëmaay ja Hazael: Jam ix tii jam mpëjkpy ets nëjkx xypyääty ja käjpxynyajxpë. Yajtëw wä'än mtuk'ëwa'anxëty wi'ix ja Wintsën y'ënä'äny, pën tso'okaanpës ëkë pën ka'ap.

9Ja Hazael ojts ja käjpxynyajxpë tninëjkxy, pyapëjk winë mëti'ipë jam ijtp wintëëpën Damaskë ets tmo'oja'any ja käjpxynyajxpë, wëxtyikxy jëyujk jëku'ux ojts ja näynyamo'ojë tmënëjkxy. Ko jam jyä'äjty ma ja Elisejë tääts t'ënëmaay: Yë Ben-adad, sirië ja'ay mëti'ipë yajkutujkpën, mëti'ipë jëtu'un mja'awëyëpën tä tu'uk yë teetyën, yë'ëjës të xykyexy ets nyajtëwëty pën tso'okaanpëk ma jam pyikyë y'ixyën.

10Ënät ja Elisejë y'ëtsooy: Nëjkx ënëëmë ko tso'okaanp yë'ë, je'eyëp ko tëëjës xy'ënëëmë yë Wintsën ko je'eyëm yë y'ooka'any tyëkoyä'äny.

11Tä ja Elisejë twintë'kxpejty ja Hazael pety jënäky, ja Hazael ka'ap oy nyäjya'awëyë ko jëtu'un ja Elisejë wyintë'kxyë. Tä ja Elisejë tyëjkëy yaxpë,

12ets ja Hazael yajtëëwë: ¿Tii ko myä'äxy Wintsën? Tä ja Elisejë y'ëtsooy: Jä'ä ko nija'apës wa'ats ko mijts ëxëëk nëjkx jëna'a xytyuny yë Israel ja'ayëty, nëjkxëp yë nyaax kyajpn ets tsyënaaytyakn xynyino'kë ets y'ëna'ktëjk xyaj'o'k xyajtëkooyë, yë'ëpaat yë pi'k ëna'k mëti'ipë je'eyë miinpnëmën naaxwiiny ets mëti'ipë jap

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

tyaakjootjoty yajpatpnëmën; nëjkxëp ja to'oxytyëjktëjk ja jyot myääts xytsyujkë xyjyë'të.

13Tä ja Hazael y'ëtsooy: Ëjts jëtu'unës tä tu'uk yë ukën, ka'apë nitii tkëjxmëtyën. ¿Wi'ixës ko jëtu'unpë ja winma'any n'ëkpatpëty? Ets ja Elisejë y'ëtsooy: Yë Wintsën yë'ëjës të xytyuk'ëwaanë ko mijts nëjkx myajkutuky jëna'a jam ma Siria ja'ayëtyën.

14Ënät ja Hazael ojts nyäjyëkajpxënë mëët ja Elisejë ets ojts wyimpijnë jatëkok ma ja wyintsënën ets yajtëëwë ko jam jyä'äjty: ¿Wi'ix yë Elisejë të m'ënë'ëmxëty? Jëtu'unës të xy'ënëëmës ko mtso'okaanpëk yë'ë.

15Komjëpom yë Hazael ojts twijtsë'ëky tu'uk yë wit ets ojts tyajxooky mëët yë nëë, tääts tukwinpo'ty ja yajkutujkpë, ja yajkutujkpë ënätyë y'o'ky. Ja Hazael yë'ë ojts tyëkë yajkutujkpë.

16Ma ënäty myëmëkoxk jëmëjtpetyën, ma ja Joram yajkutukyën, ja Ahab ja myaank, jam Israel, jää jëmëjt ojts tyëkë yajkutujkpë ja Joram jam Judá, ja Josafat ja myaank.

17Jä'ä ënäty ja jyëmëjt i'px majkmäjtsk ko tyëjkëy yajkutujkpë ets jä'ä ojts jam y'ëne'emy Jerusalén tuktujk jëmëjt.

18Yë'ë ëxëëkjaty ojts winë tuny Wintsën wyintum tä ënäty ja wiinkëtypë ja yajkutujkpë mëti'ipë ënä'ämtën jam Israel, tä ja Ahapën, jä'ä ko ja tyo'oxytyëjk yë'ë myëku'uk ja Ahab; paaty ja tyu'unën kyajpxën aak tëkatsy ojts ja Wintsën t'ixy.

19Je'eyëp ko ja Wintsën ka'ap ojts tyajkutuky ets y'atëkoyëty ja Judá ja myëj'ajtën, mëët ko ja David ënäty të t'oyjyawë, mëti'ipë tyukwinwa'anëyën ko xëmë tmajts'ita'any ja myëj'ajtën y'oyajtën.

20Ma ja Joram ojts yajkutukyën, yë Edom ojts tnipëtë'ëky ja Joram, paaty ojts mëk nitsiptuny ja Judá kajpn ets ëpëky kë'ëm tpëjktäky mëti'ipë jam ënä'ämëpën.

21Ënät ja Joram ojts nyijkxy jam Zair mëët tëkokyë ja pyujxnwintëkäämpë mëti'ipë myëtsiptuunpyën, e koots ojts myä'äypyëtë'kojtë mëët ja tsyiptuunpëjtëjkëty mëti'ipë ja pujxnwintëkäämpë yajye'eytyëpën ets tnipëtë'ktë ja Edom ja'ayëty mëti'ipë ënäty të yajnatukëtën ets tyajkäktaaytyë.

22Yë Edom ëpëky ojts nyäyaj'ityë, ka'ap ja Judá mëët tyuunmujky, tyampaat je'eyëm jëtu'un. Näyjyëtu'un ja Libná kajpn, nän ëpëky ojts nyäyaj'ityë.

23Ja Joram ja jyuukyajtën ets tëkokyë mëti'ipë tyuunën, jap myiinta'ay kuja'ay ma ja nokyën mëti'ipë jyä'ä'ajtëpën ja yajkutujkpëtëjk jampë y'ënä'ämtën Judá.

24Ko ja Joram ojts y'o'knë, jam nyaaxtëjkëy ma ja David ja kyajpnën, mëët tu'ukyë ja tyeety y'ap. Yë'ë kutëjkëyë ja myaank Ocozías.

25Ma myajkmäjtsk jëmëjtpetyën, ma ja Joram yajkutukyën jam Israel, yë Ahab ja myaank, yë Ocozías jää ojts tyëkë yajkutujkpë jam Judá, yë Joram yë myaank.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

26I'px mäjtsk ënäty yë jyëmëjt ko tyëjkëy yajkutujkpë jam Jerusalén, tu'kjëmëjt je'eyë tyuuny. Jä'ä ja tyaak ijty xyëëwajtyp Atalía, yë'ë y'oknëëx yë Omrí, mëti'ipë jam yajkutujkën Israel.

27Ocozías nän yë'ë tu'u ojts tpanëjkxtëkë ja Ahab ja tyu'unën kyajpxën ets mëti'ipë ja y'u'unk y'ëna'k tyuuntën kyajpxtën ets ko oy mëët nyäjya'awëyë ja Ahab ja jyiiky myëku'uk paatykyëjxm ojts näjyëtu'un ja ëxëëk tu'u tpanëjkxy jam Wintsën wyintum.

28Ocozías ojts mëët ja tu'ukyë'at tuny ja Joram, yë Ahab yë myaank ets mëët tsyiptuna'antë ja Hazael jam Ramot ma Galaad tnitänën, mëti'ipë jam yajkutujkpën ma ja sirië ja'ayëtyën. E ja Siria ja'ayëty ojts tyajtsëtyutë ja Joram,

29ënät wyimpijty ënätyë jam Jezreel ets tyajtsooypyäta'any ja tsyëtyut ma ënäty të yajtsëtyutyën ja Siria ja'ayëty ko jam nyäwyinkuwa'këtyë Ramot, ma ja Hazael tnipëtë'ktën ja Sirië yajkutujkpë. E jä'ä ko ja Joram pëjkëp ënäty, paaty ojts ja Ocozías nyinëjkxyë ets kyu'ixëja'anyë.

2 Reyes 9

1Ja käjpxynyajxpë Elisejë, ojts tmëkäjpxy tu'uk ja myëku'uk mëti'ipë jam yajpatëpën ma të ye'eymyuktën ets t'ënëmaay: Näjyëjp'ixët ets mtsoonëty. Tyaa ya'atë on kon ets mnëjkxëty jam Galaad ma Ramot y'itjotmën;

2ko jam mja'tëty, tääts xy'ixta'ajëty yë Jehú, yë myaank yë Josafat ets yë'ë y'ok'u'unk yë Nimsi. Jap mtëkëty tëkoty ma jap yajpaatyën, ëpëky xywoownëjkxëty, wiinktëjk;

3ënät xytyukkutämëty ya'atë on ets xy'ënëëmëty: Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Tyam mijts nkënu'kxy ets myajkutukëty ma ja Israel kajpnën. Ënätyë jap mpëtsëmëty ma ja tëjkën ets mkä'äkëty, këtii nimaa mwa'ak'oyëty.

4Ja yujkyeeky ëna'k käjpxynyajxpë jam ojts nyijkxy Ramot, ma ja Galaad y'itjotmën,

5ko jam jyä'äjty, yë'ë tyukye'eypyäjt yë tsiptuunpë wintsën, tääts y'ënäny: Aaw ayukës nmëmiinpy, yë'ëjës ntukmëtowäämpy mëti'ipë nyiwintsën'ajtypyën yë tsiptuunpëtëjk. ¿Pën jëtu'un mëtëy, jä'ä ko nikanaak yam ëëtsëty? Jëtu'un ja Jehú y'ëtsooy. Mijts, mijts jëtu'un, jëtu'un ja Wintsën ja myëtuunpë ojts y'ëtsoyë.

6Ënät ja Jehú ënätyë wyä'ätsë'ky ets japtsow ëpëky tyëjkëtyë. Ënät ja Wintsën ja myëtuunpë ojts tyukutäämë'ëkyë ja on ets y'ënëmaayë: Ja Wintsën, mëti'ipë y'ëwtajtëpën ja Israel ja'ayëty, jëtu'un y'ënä'äny: Tyam mijts nkënu'kxy ets m'ënä'äm myajkutukëty maas yë nkajpnën, yë Israel kajpn.

7Mijts nëjkx xyajkutëkoy ja Ahab ja yu'unk y'ëna'k, mëti'ipë mwintsën'ajtypyën, jëtu'unts xynyitsiptunëty ja jyot nye'pny ja ntuunpëtëjkës mëti'ipë ja Jezabel të tyaj'ooky të tyajtëkoyën nanëkookyëjxm.

8Tëkokyë ja Ahab ja jyiiky myëku'uk nëjkxëp kyëjxta'atë; ja ye'etyëjktëjk mëti'ipë jää jaakjuuky'ajtëpën ma Israel kajpnën wa'atsës nyajkutëkooytya'aja'any.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

9Jëtu'un yë Ahab yë yu'unk y'ëna'k ntunanë tä ja Jeroboam ojts ja y'u'unk y'ëna'k ntuunënës, yë Nabat yë myaank ets tä ja Baasá ja yu'unk y'ëna'k, yë myaank yë Ahías.

10E yë Jezabel, ko nëjkx y'ooky uk nëjkx yë nyini'kx tsyu'tsxëty wyëjtsxëty ma ja Jezreel y'itjotmën ets ni pën nëjkx jyot nyini'kx kyanitajxëty. Ko jëtu'un ja Wintsën ja myëtuunpë kyajpxtaay tä pyëyë'kpëtsëëmy ets kyeky.

11E ko ja Jehú jatëkok wyimpijty, ma ënäty jap yajpaatën ja tsiptuunpë wintsëntëjkëty, mëti'ipë ja yajkutujkpë myëtuuntëpën, tä yajtëëwëtë: ¿Wi'ix jyäty? ¿Tiijën ko tääpë ja'ay kyupoj të y'ojtspë? Miitsëty mnija'awëtyëp yë'ë, tëë kë'ëm xymyëtowtë wi'ix yë xo'onën ijtën tmëët'atyën, jëtu'un y'ëtsooy yë Jehú.

12Këtiijës xywyin'ëëntëty, tukmëmëtyaktëkës wi'ix të m'ënë'ëmxëty. Ënät ja Jehú y'ëtsoowëtë: Tyam ntuk'ëwaanëtëty wi'ixës të xy'ënëëmën: Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Mijts yam nkënu'kxyp ets m'ënä'äm myajkutukëty ma Israel kajpnën.

13Tä ënätyë nitu'ukjaty nyätyuknijääntutëtë ja nyijänëty ets tyä'ptë ma ja tëjk yajnipäjtë'ëkyën, jä'ä tyukniyä'pëtyë ja Jehú. Tääts ojts txuxmuktë ja mayjyä'äy ets mëk tukyax tukjojkëtyë: Yë Jehú yë'ë tyam yajkutujkp.

14Yë Jehú, mëti'ipë yë Josafat y'u'unk'ajtypyën, yë y'ok'u'unk yë Nimsi ojts tnikäjpxytyunë yë Joram. Ja Joram mëti'ipë ënäty mëët ja Israel ja'ay të tkuwa'anyën ja Ramot mëti'ipë ja Galaad nyitënääpyën, ko ja Hazael yajnatujkëtë, mëti'ipë jam yajkutujkpën Sirië,

15tëë ënäty wyimpity Jezreel ets tysooypyäta'any, ma të yajtsëtyutyën ja Siria ja'ayëty ko mëët tsyiptuuntë ja Hazael. Tä ja Jehú t'ënëmaay ja jyä'äy, ko pën janty ënantëp ets yë'ë yajkutukëty, ni pën kyatsoonëty kajpnjoty, koonëm ja ja'ay yajtuk'ëwa'anëtya'atëty jam Jezreel mëët ko tëë wiinkpë ja yajkutujkpë tyëkë.

16Ënät ojts tukpety ja pyujxnwintëkäämpë mëti'ipë myëtsiptuunpyën ets ojts nyijkxy jam Jezreel, yë Joram tsyëtyut ënäty jam myëko'knääpy. Näyjyëtu'un yë Ocozías mëti'ipë yajkutujkpën jam Judá tëë ënäty tninëjkxy yë Joram.

17Ko jëtu'un t'ijxy ja ja'ay mëti'ipë jam këwent'ajtpën ma ja Jezreel kajpnën, ko tam ja Jehú myiny mëët ja jyä'äy, ënät mëk yujk'ënany: Tam xim yë ja'ay myintë. Ënät ja Joram ojts tni'ënä'ämë ets tkäxtëty yë ja'ay kwaaykyijxy ets tyajtëwtëty ja mëti'ipë jam miinpën pën oy myiny ëkë pën tsiptuunpë myiny.

18Ënät ja tsiptuunpë ojts tu'uk tsyoony kwaaykyijxy ets jyä'äjty ma ja Jehú jam myinyën ets t'ënëmaay: Yë yajkutujkpë yë'ë nyijawëjäämpy pën mijts oypyë mëmiinpy, ëkë pën tsiptuunpë miny. Tä ja Jehú y'ëtsooy: Tyaapë ka'ap myijtsëty mpaatyë xynyijawëty. Nax jam jëxkë'ëm ets pamiinkës. Tääts ja tsiptuunpë mëti'ipë jam kajpntum këwent'ajtpën ojts tnikäjpxy ets y'ënäny: Ja nja'ay'ajtëmë tëë jam jyaja'ty, je'eyëp ko ka'ap yaj'ix wyimpity.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

19Ënät ja yajkutujkpë ojts wiinkpë tkexy ja tyuunpë kwaaykyijxy ma jam ja Jehú myinyën, ko jam jyä'äjty, tä tyajtëëy: Yë yajkutujkpë yë'ë nyijawëjäämpy pën mijts oypyë mëmiinpy ëkë pën tsiptuunpë miny. Tä ja Jehú y'ëtsooy: Tyaapë ka'ap myijtsëty mpaatyë xynyijawëty. Nax jam jëxkë'ëm ets pamiinkës.

20Tä ja tsiptuunpë mëti'ipë jam këwent'ajtpën ojts jatëkok tnikäjpxy ets y'ënäny: Mëti'ipë tyam ok të nyijxyën tëë näjyëtu'un jam jyaja'ty, je'eyëp ko nän ka'ap wyimpity ets jëtu'un yaj'ixy mëti'ipë yë pujxnwintëkäämpë yajye'epyën yë'ë yowë Jehú, yë y'ok'u'unk yë Nimsi, jä'ä ko jëtu'un tyajye'ey yë kepy wintëkäämpë tä tu'uk yë ja'aykyupojën, jëtu'un ijxtëm jyä'äy'ätyën.

21Ënät ja Joram ojts tuk'ëne'emy ja tyuunpëtëjk: Jamës yë npujxn wintëkäämpë xynyipëjktaakëtëty mëti'ipës nmëtsiptuunpyën. Ënät ojts ja pyujxnwintëkäämpë jyänty yajnipëjktaakë, tääts ja Joram, mëti'ipë jam yajkutujkpën Israel, mëët ja Ocozías tsyo'ony, aaktam yë pyujxn wintëkäämpëty ets nëjkx tjëjpkuwa'akëja'antë ja Jehú. Jam tpatë ma ja nyaaxjotmën ja Nabot, jampë kyukajpnëtyën Jezreel.

22Ko ja Joram t'ijxy ja Jehú, tä t'ënëmaay: ¿Wi'ix Jehú oypyë myajmiinpyë, ëkë mtsiptunaanpë? Tä ja Jehú y'ëtsooy: ¿Wi'ix yjyää'atëty ja jotkujk'ajtën, pën mijts yë mtaak, Jezabel, je'eyëm tuun'ëtë'ëtsy ja ëxëëkpë, ma ja wiink tios t'ëwtatyën ets ma ja myëku'uk tpatoy tpanaxyën?

23Ënätyë ja Joram wyimpijty ets kyeky, tyam mëk tjanty'ënëëmë ja Ocozías: Tëë nyajnikäjpxytyu'unëmë, Ocozías.

24E yë Jehú ënätyë tu'uk tnajtsmajtsëy ja tyi'px ets pyatë ja Joram, jëxkë'ptsow ojts pyäätyë ets tim tuknajxë ja jyuukyjot, jëtu'un ja Joram jap y'o'ky pyujxnwintëkäämpëjoty.

25Ënät ja Jehú ojts ja tyuunpë t'ënëëmë mëti'ipë xyëëwajtypyën Bidcar: Juut yë nyini'kx jap pyujxnwintëkäämpëjoty ets nëjkx jam xytyu'ujëjpjëpipë ma Nabot yë nyaaxjotmën mëti'ipë Jezreel nyitënääpyën, jä'ä ko nja'amyejtsypës ko ënäty ëëtsajtëm pujxnwintëkäämpë nyajye'eyëmë mëti'ipë Ahab jyä'ä'ajtypyën, yë Joram yë tyeety, ojts yë Wintsën tyuknikäjpxyë ko ënäty jëtu'un jyata'any, ko y'ënäny:

26Jëtu'un tääjës ëxë'ëy n'ijxyën ja jyot nye'pny ja Nabot ets ja y'u'unk y'ëna'k, jëtu'un mijts nmo'oja'any ja mjä'ä mëti'ipë mpatëpën ma ya'atë naax kamën. Paaty nëjkx jap jëpijppëtsëm ets jam xynyajtsjëpipëty ma Nabot nyaaxjotmën jëtu'un tä ja Wintsën ojts t'akäjpxyën.

27Ko ja Ocozías jëtu'un t'ijxy, mëti'ipë jam yajkutujkpën Judá, tä näjyëtu'un kyeky jamtsow Bet-hagan. E ja Jehú ënätyë pyatso'onë ets ni'ënä'ämëy: Yaj'ooktë näjyëtu'un tääpë. Tääts tyaj'o'ktë jap pyujxnwintëkäämpëjoty jam ma Gur kopkën, winkon ma näjyëtu'un txëëwatyën ja itjot Ibleam, Ojts jyajaakke'eky jampaat ma txëëwatyën Meguido. Jam ojts y'o'knë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

28Ënät ja tyuunpë jam tmëtso'ontë ja o'kpë, jap pujxnwintëkäämpëjoty t'apëjkëtyë ets ojts tmënëjkxtë ma ja David ja kyajpnën, jam tyajnaaxtëjkëtyë.

29Yë Ocozías jä'ä ënäty të yajkutujktsoony jam Judá, ma myëmajktu'uk jëmëjtpetyën ma ja Joram yajkutukyën, yë Ahab yë myaank.

30Ënät ja Jehú ojts jam nyijkxy Jezreel. Ko yë Jezabel tnija'awëy, ënät yajxon tkooy tpëjky ja wyiin jyëjp ets tyaj'o'oyëy yë wyääy; tääts jam kyu'ijxnaxy ma tyëjkwiinën.

31E ko yë Jehú jam jyä'äjty ma ja kajpn yajnitëkën, tä ja Jezabel y'ënäny: ¿Wi'ix myajpaaty Zimri, mëti'ipë ja wyintsën kë'ëm të tyaj'ookyën?

32Tä ja Jehú jam yujk'ijxy ma ja tëjkwiinën ets y'ënäny: ¿Pën yajpaataanp ma ëjtsën? Ënät nimäjtsk nitëkëëk ja yajkutujkpë ja myëkutuunk y'ijxpëtsëëmtë,

33mëti'ipë ja Jehú y'ënëmaayën: Jam tääpë to'oxytyëjk kutijnaxtë. Ënät tkutijnajxtë, ja nye'pny jampaat ojts kyëxtä'kxy ma ja potsyën ets ma ja kwaayën, mëti'ipë näjyëtu'un tyuktä'äntën ja Jezabel.

34Tä ja Jehú ojts nyijkxy kääpyë ukpë. Ok ja Jehú ojts tni'ënä'ämë: Nëjkx tääpë, to'oxytyëjk yë nyini'kx yajnaaxtëjkëtë, wi'ix njaaktimtyu'unmëty, yë'ë yajkutujkpë ijty nëëx'ajtëp.

35E ko ojts tjaninëjkxtë ets tyajnaaxtëkëja'antë, yi'iyë ojts tjaakpaatë yë kyëpajk, yë tyekpyajk ets kyë'ëkox.

36Ënät wyimpijtë jatëkok ets tuk'ëwaanëja'antë ja Jehú, tä ja Jehú ojts tnimëtyä'äky: Tëëyëp yë Wintsën ënäty t'akajpxpë mëët yë tyuunpë mëti'ipë xyëëwajtypyën Elías, jampë kyukajpnëtyën Tisbé, ko yë Jezabel, yë'ë nëjkx yë jyot nyini'kx tsyu'tsxëty yë uk jam ma Jezreel nyaaxjot kyamjotmën,

37ets ko yë jyot nyini'kx jëtu'unyë nëjkx piny jety wyi'imy tä yë të'ënyën ma Jezreel nyaaxjotmën, koonëm jëtu'unyë piw nuuk jyajta'ajëty tä ka'ap pën t'ëk'ijxkajpnëtyën.

2 Reyes 10

1Jä'ä ënäty yë Ahab yë y'u'unk jam Samaria yajpaaty nitëkë'px majk, ënät yë Jehú ojts yë noky kanaak tkäjxwä'kxy jam kajpntum, ma ja kutuunktëjkëtyën, mëj ja'atyëkëtyën ets ma ja ja'ayëtyën mëti'ipë ja Ahab ja y'ëna'k jam myëët'ajtëtëpën, jëtu'un t'ënëmaay:

2Miitsëty mmëët'ajtëp ja yajkutujkpë ja y'u'unk y'ëna'k, kyëwaayët, pyujxnwintëkäämpë, kyajpn mëti'ipë ta'tspëkyën, ja tyiypyujxn ets ja kyu'umën.

3Win'ixtë tu'uk ja Ahab ja myaank mëti'ipë wijyën ets ixpëkyën, yë'ë mpëjkta'aktëp ma ja kutujktaknën ëts nitsiptunëty ja tyeety ja jyëën tyëjk ets ja y'u'unk y'ëna'k.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

4Ko jëtu'un ja nija'awën nyija'ajtëtë, mëk ojts tsyë'ëkëtë, tääts y'ënantë: Pën nimäjtskpë ja yajkutujkpë ka'ap të myäyë wyinkuwa'akëtëty, ¿ëtsajtëm wi'ix ënät njaaktimy'ëtëtsmëty?

5Ënät ja kutuunk, ja mutsk yajkutujkpë, ja mëjja'aytyëjkëty ets ja u'unk'ijxpëty, tuknikäjxtë ja Jehú ets t'ënëmaaytyë: Ëëtsëty tyam ëëts nyajpaatë, ntunantëpës tii mni'ënä'ämëpën, je'eyëp ko tëëjës näkyajpxëtë ko ka'ap nikajpxpäta'antës tu'uk yë yajkutujkpë. Ti tëy, tyam jëtu'un ëëts n'ëna'antë ko mijts mnija'ap tii mtunäämpy.

6Tä jatëkok tkejxy ja noky, jä'ä mëmäjtsk'okpë: Pën miitsëty m'ënantëp koos xypyukajpxëja'antë ets ko xytyuna'antë mëti'ipës nni'ënä'ämëpën, tyam npëjktsowtë ets xyajjënajktaayëtëty yë kyëpajk yë Ahab yë y'u'unk y'ëna'k mëti'ipë ojts m'ënä'ämëtën, jëpom xynyimintëtyës ya'atpë xëëw yam Jezreel. Ja nitëkë'px majkpë ja Ahab ja y'u'unk y'ëna'k, jam ënäty y'itë ma ja ja'ay ja tyëjkëtyën mëti'ipë mëj'äämpy ijtëpën ma ja naax kajpnën, ma ënäty të yääktën,

7paaty ko ojts ja noky nyija'tëtë, ënätyë tyaj'o'ktë ja nitëkë'px majkpë ja yä'äy ëna'k; tääts tkupëjkëtyääytyë ja kyëpajkëty katsyjoty ets tkäjxtë jam Jezreel.

8Ko jam jyä'äjty ja kukäjpxy, ënät t'ënëmaay ja Jehú: Tëë yajmëja'ty ja kyëpajkëty ja yajkutujkpë ja yu'unk y'ëna'k. Tä ja Jehú ni'ënä'ämëy: Jam nëjkx mäjtsk nikupupy pëjkta'aktë ma kajpn yajnitëkën, wä'än jam t'ity jopypyaat.

9Komjëpom tääts tsyo'ony yë Jehú, jam nyijkxy ma ja naax kajpn të ye'eymyukyën ets y'ënäny yë Jehú: Miitsëty ka'ap nitii poky xymyëët'atë. Ëjts ojts nikäjpxytyunë yë yajkutujkpë ets nän ëjts kë'ëm të nyaj'ooky; e yë'ëjës nkanija'ap ¿pën jëtääjën tyaapë ja'ayëty të tyim yaj'o'kënëtë?

10E tyam yajxon xynyijawëtëty ko tëkokyë mëti'ipë yë Wintsën nyikajpxën wi'ix ënäty jyata'any kyëpäta'anyën ja Ahab ja y'u'unk y'ëna'k ets ja jyiiky myëku'uk, nitu'uk kyaninaxa'any. Tëkokyë mëti'ipë tyam yaj'ijxp yajtuunpën tëë yë Wintsën tnikajpxta'ay mëët yë tyuunpë Elías.

11E yë Jehú yë'ë ojts tjaakyaj'o'kta'ay ja Ahab ja jyiiky myëku'uk, ja tyuunpëtëjk mëti'ipë mëët oy ojts nyämyäyën ets ja mëti'ipë yajteety'ajtën jam Jezreel. Ni pën ojts tkayajwë'ëmy juuky.

12Jam tsyo'ony ets ojts nyijkxy Samaria, jam tu'ujotm Bet-equed, ma ja jëyujk këwent'ajtpë tjä'ä'atën,

13jam mëët nyäpyatë ja Ocozías ja myëkä'äxtëjk, mëti'ipë ojts y'ëne'emyën jam Judá. Tä ja Jehú yajtëëwëtë: ¿Pën miitsëty? Tääts y'ëtsoowtë: Ëëts xymyëku'ukajtëp yë yajkutujkpë Ocozías, paatyës yaa nmintë yë'ëjës nku'ixëjantëp ja y'u'unk y'ëna'k.

14Ënätyë ja Jehú t'ënëmaay ja tyuunpëtëjk: Matstë juuky tääpë ja'ayëty. Tä ja Jehú ja tyuunpëtëjk tmajtstë tääpë ja'ayëty ets jam tyo'kpujxtaaytyë ma Bet-equed itjotmën,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

mëti'ipë jëyujkëwent'ajtpë jyä'ä'ajtëpën. Jä'ä ënäty nyiwinë'atë niwëxtyikxy myäjtsk, nitu'uk ojts tkayajwë'ëmtë juuky.

15Ko ja Jehú ojts jam tsyo'onë ets nyëjkxnë, jam mëët tu'u'am nyäpyatë yë Jonadab, myaank yë Recab, yë'ë ënäty nimiinëp ets kyajpxpo'kxa'anyë. Tä ja Jehú ojts tkajpxpo'kxy ets t'ënëmaay: ¿Wi'ix oy xynyiminyësë, jëtu'un tääjës ëjtsën ma mijtsënë? Jëtu'un, oypyës nyajmiinpy, jëtu'un y'ëtsooy ja Jonadab. Pën jëtu'un mooykyës yë mkë'ë, jëtu'un y'ënäny yë Jehú. Tä ja Jonadab myooyë ja kyë'ë ets ja Jehú jam mëët pyejty ma ja pyujxn wintëkäämpën.

16Jam t'ënëmaay: Pajamyëët'ajtkës ets xy'ixëty wi'ixës mëk ni'ekyën yë Wintsën. Jëtu'un ojts nyëjkxtë jap pujxnwintëkäämpëjoty.

17Ko jam tyëjkëtyë kajpnjotm, jam Samaria, wa'ats ja Jehú tyaj'o'ktaay ja Ahab ja y'u'unk y'ok mëti'ipë ënäty juuky të jyaakwë'ëmtën. Ojts tyajkëjxta'ay jëtu'un tä ënäty ja Wintsën të t'akäjpxyën mëët ja Elías.

18Ok ja Jehú ja naax kajpn tyajmujky ets t'ënëmaay: Yë Ahab, ojts wäänë t'ëwtaty yë Baal, e ëjts wäänë ni'ikës yam n'ëwtatanë.

19Paaty yam npëjktsoyës ets tëkokyë xymyëkajpxta'atëty ja ja'ayëty mëti'ipë yë'ë myëtuuntëpën ets y'ëwtajtëpën, näjyëtu'un mëti'ipë teety'ajtëpën ma Baal yë tsyajptëjkën, nitu'uk mëpaat kyatëkoy'äty, jä'ä ko tëëjës tu'uk ntuknipëjktaakë wintsë'kën mëti'ipës yë Baal ntukwintsë'ëkëjäämpyën. Pën tëkoy'ajtp nëjkxëp y'ooky. Je'eyëp ko yë Jehú paaty jëtu'un ja winma'any tpaty, mëët ko ënäty të tuknipëjktaakë tyaj'o'kta'aja'any tëkokyë ja ja'ayëty mëti'ipë ja Baal y'ëwtajtëpën;

20ënät tnipëjktakëy tu'uk ja mëj xëëw ets ja Baal yajnixëëwtunëty.

21Tä tkäjxwa'kxtaay ja kukäjpxy mëti'ipë ojts tuk'ëwa'anëtya'atën ja ja'ayëty ko ja Baal yajnixëëwtuna'any, e jëtu'un ye'eymyujktaaytyë tëkokyë ja ja'ayëty jam ma ja tsajptëjkën mëti'ipë ja Baal y'ëwtajtëpën. Nitu'uk kyatëkoy'äjty, yaj'ujtstë ja tsajptëjk.

22Tä ja Jehú t'ënëmaay ja ja'ay mëti'ipë jap tsajptëkoty kyëwent'ajtypyën ja wit tujkx ets tjuutëty ets jä'ä tuktëkëtëty ja teetytyëjkëty ets tëkokyë pënjaty ja Baal y'ëwtajtëpën, tä ja ja'ay tjanty jyu'taay ja wit tujkxy.

23Ko xëëw tpaty tä ja Jehú mëët ja Jonadab jap tyëjkëtyë tsajptëkoty ma ja Baal ja tsyajptëjkën ets ja Jehú t'ënëmaay ja mëti'ipë ja Baal y'ëwtajtëpën: Yajxon xytyim ixtëty pën ka'ap jam pën ma miitsëtyën tyam yaa mëti'ipë yë Wintsën y'ëwtajtëpën, yi'iyë yaa yajtsojktëp mëti'ipë Baal y'ëwtajtëpën.

24Tääts tyëjkëtyë jap tsajptëkoty ja mëti'ipë mëtëy y'ëwtajtëpën ja Baal ets tmo'oja'antë ja wyintsë'kën, tukwinooka'an tukwinxama'antë ja jëyujk'ooky. E ja Jehú ojts tpëjktä'äky yë jyä'äy, tsiptuunpëtëjkëty ets t'ënëmaay: Pën yë ja'ay

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

yajkekpy mëti'ipë miits tyam nkë'ëmooytyëpën ets xyaj'ooktëty, miits kë'ëm mkumëtowtëp.

25Ko ja Jehú tmooytyääy ja Baal ja wyintsë'kën, tä t'ënëmaay ja tsyiptuunpëtëjk: Tëkëtë ënät ets yaj'o'kta'atë tyaapë ja'ayëty jënu'un yaa tyam yajpaatën. Ni pën xykyayajkä'äktëty. Ënät ja Jehú ja tyuunpë tjanty yaj'o'ktaaytyë ja ja'ay ets jap tjëpijpëtsëëmtaaytyë. Ënät ok tyëjkëtyë ma ja Baal jap y'ityën,

26ets tukpu'ujëtyääytyë winë, tuktëjëtyääytyë ja kepyëty ets nino'ktaaytyë mëti'ipë ëmaay tyijtëpën.

27Ojts tjitë ja wintsë'këntyakn ma ja Baal y'ityën ets tukpu'ujëtyääytyë ja Baal ja y'awinax, näjyëtu'un ja nyitëjk ojts tjijtë'ëktë ets jëtu'unyë oywyi'ix tnipëjkpäjtë, jëtijtakn je'eyë jyaaktuuny; tyampaat jëtu'un jam oywyi'ix y'ity.

28Jëtu'un ja Jehú ojts tyajkutëkoy ja Baal jam Israel.

29Mëti'ipë tëy, ja Jehú ka'ap ojts winë aak'oy tuny, jä'ä ko yë'ë ojts ja poky tmëtëkë, mëti'ipë näjyëtu'un tyuuntëkooyën ja Jeroboam, yë myaank yë Nabat; mëti'ipë yajpokytyuunën ja Israel ja'ayëty, jä'ä ko ojts näjyëtu'un t'ëwtajnë ja awinax jëtu'unpë kyëxë'ëkyën tä tsajpkaajën, aak pu'ts pujxnëpë mëët y'oytyunyëtyën, mëti'ipë jam yajpatpën Dan ets Betel.

30Ënät ja Wintsën t'ënëmaay ja Jehú: Mëët ko mijts oy winë të xytyuny ets tëë jëtu'un xytyuny tä ënäty ntsokyënës ja Ahab jyatëty kyëpätëty, tyamës nikäjpxy ko yë m'u'unk m'ok nëjkxëp yajkutuktë jeky, jäpaat ma ënäty ja y'ok'u'unk y'ok'ëna'k jyuuk'atën.

31E oy ojts jëtu'un ja Wintsën jya'ënë'ëmxëty, yë Jehú ka'ap ojts yajxon winë oy tuunta'ay tä ja Wintsën tjatsojkyën, jä'ä ko ka'ap ojts t'ëxmatsy ja ëxëëktu'un ëxëëk kajpxën mëti'ipë tyuunën ja Jeroboam ko tyajpokytyuuny ja Israel ja'ayëty.

32Jä'ä xëëw yë Wintsën ojts tjëpëjkë ja Israel ja'ayëty ja nyaaxjot. Yë Hazael ojts tnipëtë'ëky ja Israel ja'ayëty jampaat ma ja tsyëpa'an nyaxtën ets maajaty ja tsëpa'an tmëët'atën:

33Tsyo'ontä'äky jam ëpa'tkë'ëmtsow ma ja Jordán mëjnëë jyënäkyën, nyäxy ma ja Galaad y'itjotmën ets y'ëwtity ma ja nyaaxjotëtyën ja Gad, Rubén ets Manasés; jam jatëkok tsyo'ontä'äky wiinkpë Aroer, winkon ma ja woknëë mëti'ipë yajtijpën Arnón ets Galaad ets Basán.

34Ja nyimëtyä'äky ja Jehú ets tëkokyë mëti'ipë tyuunën kyajpxën, jap ja yajpaaty ma ja nokyën mëti'ipë jyä'ä'ajtëpën ja yajkutujkpëtëjk jampë yajkutujktën Israel.

35Ko ojts y'o'knë, jam nyaaxtëjkëy Samaria ets yë'ë ojts kyutëkëty ja Joacaz.

36Jä'ä ojts yë Jehú yajkutuky jam Israel, i'px mëkoxk jëmëjt ets jam tsyënaay Samaria.

2 Reyes 11

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[1]Ko yë Atalía, ja Ocozías ja tyaak, tnija'awëy ko tëë ja myaank y'ooky, ënät ojts nyijkxy jam ma ja yajkutujkpë ja jyiiky myëku'ukën ets tyaj'o'ktaay jënu'un tpatyën.

[2]E yë Joseba, yë nyëëx yë yajkutujkpë Joram, yë Ocozías yë y'uty, ojts tkoonyu'utsy yë Joás, yë myaank yë Ocozías; jam ojts tkoontëkoy ma myëkä'äxtëjk jam ja ja'ay yaj'ookëtën ets ojts tukwinkuyu'utsy ja Atalía; yë'ë tyukkë'ëtëjkëy ja tyuunpë, ja to'oxytyëjk mëti'ipë yaj'u'unk'ijxypyën ma jap myä'äyën. Paaty ojts ka'ap tyaj'ooktë,

[3]yë Joás jap ojts tëtujk jëmëjt y'ity yu'utsy tsajptëkoty mëët ja to'oxytyëjkëty mëti'ipë këwent'ajtëpën. E yë Atalía yë'ë ojts t'ëne'emy ja naax kajpn.

[4]Kom wëxtujk jëmëjt, yë Joiadá ojts tmëkajpxmujkta'ay ja tsiptuunpë wintsën ets ja Queret ja'ayëty mëti'ipë kyëwent'ajtëpën ja yajkutujkpë ets ja mëti'ipë ja kutujkëntëjk kyëwent'ajtëpën, tääts jap tkuwo'owëtyääy tsajptëkoty, ma ja Wintsën ja tsyajptëjkën, jap ënäty yë Joiadá yajpaaty. Japts ojts yë käjpxytyu'unën tuntë ets tuk'ixy ja yajkutujkpë ja myaank mëti'ipë xyëëwajtypyën Joás.

[5]Tä ojts mëktä'äky tuk'ëne'emy: Ya'atë miitsëty mtuntëp: Ja mëtëkëëk pëkpyë tsiptuunpëtëjk jam nëjkx mkëwent'atë ma ja kutujkëntëjkën ko ënäty pyo'kxënxëëwëty;

[6]ja wiinkpë nän ja tëkëëk pëkpyë jam nëjkx mkëwent'atë ma ja tyëjkëtyaknën ja Shur; ets ja tëkëëk pëkpyë wiinkpë jam nëjkx kyëwent'atë ma yajpaatyën ja yajkutujkpë ja jyëën tyëjk. Jëtu'un këkääknaxy nëjkx xykyëwent'atë ja kutujktakn.

[7]E ja mëti'ipë ënäty pëtsëëmtëpën ma ja po'kxënxëëwën, ja mäjtskpëkpyë, jä'ä nëjkx kë'ëm tpëjkta'aktë ja myëku'ukëty ma ja Wintsën ja tsyajptëjkën ma yajpaatyën ja yajkutujkpë.

[8]Miitsëty tu'ukyë xynyapikëtëty ja yajkutujkpë, aakjam xymyëët'atëty ja mëti'ipë mnätyukuwa'anëtëpën, e pën jap nëkoo natëkëjaanpën ma ënäty miitsëty mkëwent'atën nëjkxëp y'ooky. Miitsëty ka'ap ninu'un xytyim'ëxmatstëty ja yajkutujkpë oy maa nyëjkxëty.

[9]Ja tsiptuunpë wintsënëty ojts jëtu'un tjantytyuntë tä ënäty ja teety Joiadá të tyuk'ënä'ämëtën. Nitu'ukjaty ojts twinkuwa'akëtë ja tyuunpëtëjk ets yë'ë kë'ëm tyim'ijx tyimtuuntëp ja mëti'ipë tëjkëtyëp ma po'kxënxëëw tpaatyën ets mëti'ipë pëtsëëmtëpën, ënät jam nyäwya'këxë'ëkëtë ma ja teetyën Joiadá.

[10]Ets myooyëtë ja ku'umënëty, ti'pxnëty, pujxn mëti'ipë nätyuk'akëëytyujkëtëpën mëti'ipë ënäty ja yajkutujkpë David të tyajtunyën, mëti'ipë jap tsajptëkoty ijtpën.

[11]Ënät ja këwent'ajtpë jam nyäpyëjktakëtë maajaty tyuka'ajëtën, a'oy anajny, ma ja tsajptëjkën; ojts nawa'këtya'atë, ëpëky ja wiinkpë jam nyäpyëjktakëtë ma ja wintsë'këntyaknën, nitu'ukjaty aaktam tkë'ëkap'atë ja kyuwaanpëty mëti'ipë ja yajkutujkpë tyukkëwent'ajtëpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

12Tääts ja Joiadá ojts jap tyajpëtsëmy ja yajkutujkpë ja myaank ets tukujujpy ja kyujup mëti'ipë myëkutujkën'ajtëpën ets tpëjktäky ma yë'ëjën ja mëti'ipë yajtuk'ijxtëpën ko yë'ë yajkutuktë; ojts tukutemy ja on kënu'kxypyë ets ojts tkënu'kxy ets yë'ë yajkutukëty. Tääts tëkokyë ja ja'ayëty tyëjkëtyë yaxpë jojkpë, y'ëna'antë: Tyaa ja yajkutujkpë.

13Ko ja Atalía tmëtoowpaty ko ja ja'ay ya'axtë jyoktë, ënät ojts jap nyijkxy ma ja Wintsën ja jyëën tyëjkën, tap ja mayjyä'äy yajpaatë.

14Tääts t'ijxy jap ja yajkutujkpë tyänë ma ja mëjpotsyën mëti'ipë ja tsajptëjk myajts'ijtypyën, jä'ä ko jëtu'un ënäty tu'unën'atë. Aaktam pya'atänëty ja mëj kutuunktëjkëty ets ja xuxpëtëjkëty ets ja mayjyä'äy mëti'ipë ëëwtëp xuxtëpën. Ënät ja Atalía ojts tkë'ëtswä'kxy ja wyit ets y'ënäny: Nikäjpxytyunës n'ity. Nikäjpxytyunës n'ity.

15E ja teety Joiadá, ënätyë ojts tuk'ëne'emy mëti'ipë nyikopk'ajtypyën ja këwent'ajtpë: Juutë tääpë to'oxytyëjk ets tukmoxmëkumëtë yë tsujkn pën panëjkxëp. E jä'ä ko ja teety tëë ënäty tnikäjpxy ko ka'ap ja to'oxytyëjk tyaj'ooktëty jap tsajptëkoty,

16tä je'eyë tmajtstë ets tju'të, jap ojts tmënëjkxtë tëjk'ëkë'p, ma ja kwaay tyëjkëntyaknën ets jap tyaj'o'ktë.

17Ok ja teety Joiadá tuuny tu'uk ja käjpxytyu'unën mëët ja Wintsën, ja yajkutujkpë ets ja naax kajpn mëti'ipë ja Wintsën jyä'ä'ajtypyën ets näjyëtu'un tuuny ja käjpxytyu'unën ja yajkutujkpë mëët ja kajpn.

18Tääts ni'ëmukë nyëjkxtaaytyë ma ja Baal ja tsyajptëjkën ets tjijtë, wa'ats tukjijtëtyääytyë ja wyintsë'këntyakn, xit ko'ow tuuntaaytyë. E ja Matán mëti'ipë teety'ajtpën ma ja Baal ja tsyajptëjkën jämyë tyaj'o'ktë ma ja wintsë'këntyaknën. Ko jëtu'un kyëjxtaay nyajxtaay ënät ja teety ojts jam tyajwë'ëmy ja këwent'ajtpë ma ja Wintsën ja tsyajptëjkën;

19tääts twinpiiy ja mëti'ipë ja këwent'ajtpë nyiwintsën'ajtëpën, ijxtëm ja Queret ja'ayëtyën, jampë tyuntën ma ja këmoontëjkën ets tu'kë'ëyë ja ja'ayëty, tääts ni'ëmukë jap twoowtso'ontë ja yajkutujkpë ma ja tsajptëjkën ets jam tyajnëjkxnëtë ma ja kutujktaknën, jamtsow tyëjkëtyë ma ja kutujkëntëjk yajnitëkën mëti'ipë këwent'atyën ets ja Joás ja kyutujktakn yajmooynyë,

20tëkokyë ja naax kajpn jotkujk nyäjya'awëtyë, jä'ä ko tëë ënäty y'o'knë ja Atalía, mëti'ipë ijty jam ënä'ämpën ma ja kutujkëntëjkën.

21Joás jä'ä ënäty yë jyëmëjt wëxtujk ko tyëjkën yajkutujkpë.

2 Reyes 12

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[1]Ma mëwëxtujk jëmëjt yajkutujkyën yë Jehú, jää ojts yë Joás tyëkë yajkutujkpë jam Jerusalén, wëxtyikxy jëmëjt ojts tyuny. Yë tyaak jä'ä ijty xyëëwajtyp Sibiá, jam kyukajpnëty Beerseba.

[2]Yë tyu'unën kyajpxën oy ojts yë Wintsën t'ixy, jä'ä ko yë'ë ënäty oy tsuj të tyu'uwinwoy të tyu'uwinwitsyë yë teety Joiadá.

[3]Je'eyëp tëy ko ka'ap ojts yajijta'ay ja tëjk ma ja'ay ijty t'ëwtatën ja ka'apë Wyintsënëtyën, jä'ä ko ja ja'ayëty je'eyëm jam ja wyintsë'kën ets ja pyoom tyaktë.

[4-5]Tëkok yë Joás, t'ënëmaay ja teetytyëjkëty: Yajmuktë tëkokyë ja wit meeny mëti'ipë yë ja'ayëty myëmiintëpën jap tsajptëkoty, mëti'ipë yojxtëpën ets mëti'ipë nätyukukëpäjtëtëpën ets tëkokyë ja mëti'ipë wyaantaktëpën jap tsajptëkoty ets ja Wintsën tukmëjjawëtë, ets xy'amëtowtëty yë ja'ayëty mëti'ipë jap winë y'ijxtëp tyuuntëp tsajptëkoty wä'än t'a'o'oyëtyä'äy winë mëti'ipë jap tuunpën.

[6]E nyäjxy jëtu'un i'px tëkëëk jëmëjt, ja teetytyëjkëty ka'ap tuuntë tä ënäty të yajtuk'ënä'ämtën.

[7]Ënät ja Joás ojts tmëkäjpxy ja teety Joiadá ets wiinkëtypë ja teetytyëjkëty, tääts t'ënëmaay: ¿Wi'ix ko ka'ap xyaj'a'oyëtë ja tsajptëjk? Tyam ka'ap ënät meeny xy'ëk'ëxajënëtëty ma ja'ayëtyën mëti'ipë jap winë tsajptëkoty y'ijxtëp tyuuntëpën; mëti'ipë miitsëty mëët'ajtëpën yë'ë mtuknikoonë'ëkëtëp ets ja tsajptëjk y'a'oyëty.

[8]Ja teetytyëjkëty ojts tkupëktë, ojts y'ëna'antë ko ka'ap t'ëk'ëxajëjanëtë ja meeny mëti'ipë ja ja'ayëty yajktëpën ets ko ka'ap ja tsajptëjk tkoj'oyëja'antë.

[9]Ënät ja teety Joiadá tpëjkë'ky tu'uk yë kaaxë ets twi'itjujty ja y'akë'ë ets jam tpëjktäky a'oytsyow ma ja wintsë'këntyaknën, jäätsow ma ja tsajptëjk yajnitëkën; ënät ja teetytyëjkëty mëti'ipë ja tsajptëjk kyëwent'ajtëpën jap ja meeny t'apëkëtë ma ja kaaxën mëti'ipë ja ja'ay myënëjkxtëpën ma ja Wintsën ja tsyajptëjkën.

[10]E ko ijty t'ixtë tëë ja kaaxë y'utsy mëët ja meeny, ënät ja jääpyë myiny mëti'ipë mëët ja yajkutujkpë tyunyën ets mëët ja teety wintsën tmëtyoy ja meeny mëti'ipë jap nipäjtpën tsajptëkoty; jap tpëjkta'aktë ma tu'uk ja apëjkënën,

[11]e ko tmëtyoowta'atë, tääts tmo'otë ja mëti'ipë nyiwintsën'ajtëpën ja tuunk ets yë'ë tukmëjuytyë ja mëti'ipë pojtstëpën, tsäjtstëpën, xä'äwtëpën ets tyuntë jap ma ja Wintsën ja tyëjkën,

[12]näjyëtu'un mëti'ipë tsaawojptëpën ets tjuytyëty ja tsaa, kepyëty, mëti'ipë tyukyaj'oyëtëp ja tsajptëjk ets tëkokyë tiijaty mëyajtpën.

[13]Je'eyëp ko tääpë ja meeny mëti'ipë jap myënëjkxtëpën tsajptëkoty ka'ap ijty tyajtuntë ets yajtuk'oytyunëty ja a'ukën, atojkxën, jä'pn, xuxn, ëkë mëti'ipë ënäty poop pujxn ëkë pu'ts pujxn mëët y'oyëjä'änyën,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14jä'ä ijty yajtukë'ëtëjkëtyëp ja ja'ayëty mëti'ipë nyiwintsën'ajtëpën ja tuunk ets ja tsajptëjk y'a'oyëty ets yajtukmëjuytyëty ja tuunpë, mëti'ipë ëmuumtu'ukjot tuuntëpën.

15E ja ja'ayëty mëti'ipë tuunpë mëjuuytyëpën, ka'ap yaj'amëtowtë ets tnikajpxtëty jënu'un ja meeny tyajtuntë, jä'ä nyija'awëtyëp ko oy ja jot winma'any tmëët'atë ets mëtëy ja mëtyo'owën tyajtu'uye'eytyë.

16E jä'ä ënät ja meenypë mëti'ipë ja ja'ay nätyukukëpäjtëpën ko pyokytyuny, ëkë ko ja tëko'oyën tmëëtëty, ka'ap ja yajmënëjkxy ma ja tsajptëjkën, jä'ä ko jä'ä ja teety jyä'ä'ajtëp.

17Jä'ä jëmëjt yë Hazael mëti'ipë jam yajkutujkpën Sirië, ojts tkexy yë myaytsyiptuunpë ma nyaaxjotmën yë Gad ets tjä'äpëjky, jam tsyo'ony tääts ojty nyijkxy Jerusalén.

18Joás, jampë yajkutukyën Judá, ënätyë twinpëjkmujktaay winë mëti'ipë kënu'kxyën, mëti'ipë të tyaktën ja yajkutujkpëtëjk Josafat, Joram ets ja Ocozías; mëti'ipë yë'ë y'apäjtën jampë näjyëtu'un yajkutujktën Judá; ojts tpëjkmujkta'ay näjyëtu'un mëti'ipë ënäty yë'ë kë'ëm të tyäkyën ets tëkokyë winëjaty mëti'ipë pu'ts pujxn myëët'ajtypyën jap tsajptëkoty ets ma ja kutujkëntëjkën ets tmooytyääy ja Hazael, jëtu'un ja Hazael ojts ka'ap ja naax kajpn tnitëjkënëpë.

19Ja nyikäjpxy nyimëtyä'äky ja Joás ets mëti'ipë tyuunën kyajpxën, jap myiinta'ay këxja'ay ma ja nokyën mëti'ipë jyä'ä'ajtëpën ja yajkutujkpëtëkëty jampë tyuuntën Judá.

20Kë'ëm ojts ja tyuunpëtëjk nyikäjpxytyunëty ets y'o'ky jap ma naax y'apojtsë'ëkyëtyën ma txëëwatyën Silá.

21Yë'ë ojts yaj'ookyë yë Josacar, yë myaank yë Simat, ets Jozabad, yë myaank yë Somer, mëti'ipë ënäty yë'ë tsyiptuunpë wintsën'ajtypyën këjää ojts tyajtsëtyutyë ets y'o'ky; ko y'o'ky jam tyajnaaxtëjkëtyë ma ja David ja kyajpnën. Ok, yë'ë ojts kyutëkëty yë myaank Amasías.

2 Reyes 13

1Ma ënäty y'i'px jëmëjtpetyën, ma ja Joás yajkutukyën, yë myaank yë Ocozías, jam Judá; jää ojts yë Joacaz yë myaank yë Jehú, tyëkë yajkutujkpë jam Israel, jam Samaria yajkutujky majkmokx mäjtsk jëmëjt.

2Je'eyëp ko yë'ë aak ëxëëkjaty winë tuuny Wintsën wyintuuy, yë'ë poky tyuuntëkooy mëti'ipë yë Jeroboam tyuunën, yë Nabat yë myaank; ojts ja Israel ja'ay tyajpokytyuny mëj këjää ets ka'ap ojts ninu'un jyootwinpity.

3Paaty ja Wintsën mëj këjää tukjoot'anpëjky ja Israel kajpn ets jekpyaat tkë'ëyäjky ma ja Hazael yajkutukyën, jam Sirië ets ma ja y'u'unkën Ben-adad.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

4Tä ja Joacaz jyiiytyäky nyu'kxtäky ma ja Wintsënën, e ja Wintsën ojts tmëtoy ya'atë ja jëëytyak nu'kxtakën, jä'ä ko tëë ënäty kë'ëm t'ixy wi'ix ja sirië tyajmon tyajtuktën ja Israel ja'ayëty.

5Tääts ja Wintsën tu'uk tkejxy ja mëti'ipë nitsiptunëtëpën, jëtu'un ja Israel ja'ayëty ojts jatëkok tsyo'oktë ma ja sirië ja'ayëtyën ets jyotkujkëtyë, jotkujk jatëkok y'ijtë ma jyëën tyëjkëtyën.

6Je'eyëp ko ka'ap ojts t'ëxmatstë ninu'un ja y'ëxëëktu'un y'ëxëëk kajpxënëty mëti'ipë ënäty të tuunk'atën ja Jeroboam y'ok'u'unk y'ok'ëna'k mëti'ipë tyukyajtëkooytyën ja Israel ja'ayëty, ojts pyokytyuun'ëtë'ëtstë ets ja Aserá ja y'awinax je'eyëm jam y'ijty Samaria.

7Yë Joacaz, je'eyë ënäty ja tsyiptuunpëtëjk të jyaak wë'ëmy, wëxtyikxy majk mëti'ipë kwaaykyijxy jëtijtëpën, majk ja pujxnwintëkäämpë mëti'ipë myëtsiptuuntëpën ets majk mil mëti'ipë teky ye'epyën, jä'ä ko ja yajkutujkpë mëti'ipë jam sirië tso'onpën tëë ënäty may tyajma'ta'ay.

8Ja Joacaz ja nyimëtyä'äky ets tëkokyë mëti'ipë tyuunën kyajpxën ets wi'ix winë tuunyën, jap ja myiinta'ay këxja'ay ma ja nokyën, mëti'ipë nyoky'ajtëpën ja yajkutujkpë, jampë ojts y'ënä'ämtën Israel.

9Ko y'o'ky jam tyajnaaxtëjkëtyë Samaria. Yë'ë ojts kyutëkëty ma ënäty yajkutukyën ja myaank Joás.

10Ma y'i'px majkmokx mäjtsk jëmëjtpetyën ma yajkutukyën yë Joás, jam Judá; jää ojts yë Joás yë myaank yë Joacaz, tyëkë yajkutujkpë jam Israel ets ojts y'ëne'emy jam Samaria majkmokx mäjtsk jëmëjt.

11Je'eyëp ko ja tyu'unën kyajpxën aak ëxëëk ojts ja Wintsën t'ixy, ka'ap t'ëxmajtsy ja nëë poky mëti'ipë ja Jeroboam ja Israel ja'ay tyuktuuntëkooyën, ni'ikyënëm ojts tpanëjkxtëkë.

12Ja nyikäjpxy nyimëtyä'äky ja Joás ets tëkokyë mëti'ipë tyuunën jap myiinta'ay kuja'ay ma ja nokyën mëti'ipë nyoky'ajtëpën ja yajkutujkpëtëjk jampë të y'ënä'ämtën Israel.

13Ko ja Joás y'o'ky jam ojts tyajnaaxtëkëtë Samaria, ma jam ja myëku'uktëjk kyo'knëtën mëti'ipë të yajkutuktë jam Samaria. Yë'ë ojts kyutëkëty yë Jeroboam.

14Yë Elisejë mëk ënäty jam pyëjkënë, tim ookanëp ënätynyë ko yë Joás, Israel yajkutujkpë ojts tninëjkxy; mëk tnijëëy tniyäxy ets tnimoony tnitujky, ko tyo'kmënäänajxy, tääts t'ënëmaay: Tatë, tatë, mijts jëtu'un mëj këjää yë naax kajpn të xypyutëkë; yë Israel kajpn, jëtu'un të mmëët'atyë tä maytsyiptuunpën.

15Tä ja Elisejë y'ënëmaayë: Pëjkë'ëk yë mti'pxn ets nyiku'umën. Tä ja yajkutujkpë ojts ja tyi'px tpëjkë'ëky ets ja nyiku'umën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

16Ets ja Elisejë y'ënëmaayë: Jëjp'ixy m'itëty ets ënät mti'pxë'ëkëty. Tam ënäty ja yajkutujkpë xyajjë'ëky ko ja Elisejë tkë'ëmajtsy ja yajkutujkpë

17tääts t'ënëmaay: Yaj'ëwa'ats yë tëjkwiin mëti'ipë jamtsow najts'ijxëpën ma xëëw pyëtsimyën. Tä ja yajkutujkpë tyaj'ëwatsy ets ja Elisejë tyuk'ënä'ämë: Tyam, ti'pxë'ëk ënät. Ets ja yajkutujkpë tyi'pxë'ky. Tä ja Elisejë mëk yujk'ënany: Yë'ë tääpë yajti'pxë'kp mëti'ipë ja Wintsën ja naax kajpn tyukyajtso'okäämpyën. Mëti'ipë myëmëta'akäämpyën ja Sirië. Mijts jëtu'un nëjkx xymyëmëtä'äky ja sirië ja'ayëty jam Afec ets nëjkx xyajkutëkoy.

18Ok t'ënëmaay ja yajkutujkpë: Pëjkë'ëk yë mti'pxn yë nyiku'umën. Ko tpëjkë'ky ja tyi'pxn ja nyiku'umën, ënät ja Elisejë y'ënëmaayë: E tyam kojxyu'kx yë naax. Yë yajkutujkpë tëkëëk'ok ojts tkojxyu'kxy yë naax.

19Ënät ja käjpxynyajxpë ojts jyoot'anpëky ets y'ënëmaayë: Kooxyëp jeexyë yë naax të xykyojxyu'kxy mëkoxk tëtujk'okën, mëmëtäkpy jeexyë yë sirië ja'ayëty ets koonëm jeexyë xyajkutëkooytyä'äy; e tyam je'eyë nëjkx xymyëmëtä'äky tëkëëk'ok.

20Ojts ja Elisejë y'o'knë ets tyajnaaxtëjkëtyë. E jä'ä ko winë jëmëjt ijty yë mä'tspë jam ëxëëk y'ëtë'ëtstë, mëti'ipë Moab ja'ayëtyën,

21tëkok, yë'ë ënäty jam yë Israel ja'ayëty yë o'kpë yajnaaxtëjkëtyëp ko t'ijxtë ko tam ja mä'tspë myintë, ënät oy wi'ix tkujëpijpëtyë ja o'kpë jap ma ja Elisejë ja jyutën ets tyäty kyäktë. E ko ja o'kpë mëët nyäpyatë ja Elisejë ja nyini'kx ënät ojts jyuukpyiky ets tyënaaykyujkëy.

22Hazael, ëxëëk ojts mëk tëytyuny ja Israel ja'ayëty, ma ja Joacaz jam jyuuky'ätynyëm.

23E ja Wintsën ojts tpa'ëyoy ja ja'ay mëti'ipë jam ëxëëk yajtuun yaj'ënëmaaytyëpën, mëët ko tja'amyejtsy ja kyäjpxytyu'unën mëët ja Abraham, Isaac ets Jacob; ka'ap t'a'ijxëy kyutëkoytyëty ja jyä'äy ets ka'ap tjo'tsy. Tyampaat kä'äpyëm wi'ix tuny.

24Ko ja Hazael, ja Sirië yajkutujkpë, ojts y'o'knë, yë'ë ojts kyutëkëty ja myaank Ben-adad ma ja kutujktaknën.

25Ënät ja Joás, mëti'ipë ja Joacaz myaank'ajtypyën ojts tpëjkëtyä'äy ja Ben-adad ja naax kajpn, mëti'ipë ënäty të yajpëjkën yë Joacaz, mëti'ipë tyeety'äjtypyën, ko tsyiptuuntë. Ets ja Joás, jä'ä ojts tmëmëtä'äky yë Ben-adad tëkëëk'ok ets jatëkok tjä'äpëjky ja Israel ja nyaax kyajpn.

2 Reyes 14

1Ma ënäty myëmäjtsk jëmëjtpetyën, ma ja Joás, ja Joacaz ja myaank, yajkutukyën jam Israel; jää ojts yë Amasías, yë myaank yë Joás tyëkë yajkutujkpë jam Judá.

2Yë Amasías i'px mëkoxk ënäty yë jyëmëjt ets jä'ä ojts yajkutuky jam Jerusalén i'pxtaxtujk jëmëjt. Jä'ä ja tyaak ijty xyëëwajtyp Joadán, jam kyukajpnëty Jerusalén.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

3Yë Amasías oy ojts winë tuny, yë Wintsën ojts t'oy ixy, je'eyëp ko ka'ap tyimjëtu'unëty tä ja tyatitën David. Jä'ä ko näjyëtu'un ojts winë tuny tä ja tyeetyën Joás,

4ka'ap kyutëkooy ja nyitëjk ja wiinkëtypë ja tios, ja ja'ayëty je'eyëm tyajktë ja wyintsë'kënëty ets ja pyoomëty tno'oktë txamtë.

5Ko yë Amasías jam tpaty ja kyutujktakn, wa'ats tyaj'o'ktaay ja tsiptuunpëtëjkëty mëti'ipë ënäty ja tyeety të yaj'o'kxëtyën.

6Je'eyëp ko ja yu'unk y'ëna'këty ja yaja'ay o'kpë ka'ap ojts tyaj'o'kë, yë'ë ojts tpatuny ja ënä'ämën, ma ja Wintsën y'ënänyën: Yë teety taak ka'ap tjëkyepy tkukëpätëty ja nyëë pyoky ja y'u'unk y'ëna'k ets näjyëtu'un ja u'unk ëna'k ka'ap tjëkyepy tkukëpätëty ja tyeety tyaak ja nyëë pyoky, ja ja'ay mëti'ipë tuuntëkoopyën yë'ë ja kyë'ëmpoky kyukëpätëp.

7Yë Amasías ojts tëkok tyaj'ooky nimajk mil ja Edom ja'ayëty, jam ma yajtijyën, Kaanjoy, ets tniwany ja Selá kajpn, jä'ä kë'ëm txëëwmooy Jocteel, mëti'ipë tyampaat jëtu'un yajtijpën.

8Ënät ok tkäjpxynyikejxy ja Joás, yë myaank yë Joacaz, yë y'ok'u'unk yë Jehú, mëti'ipë jam yajkutujkpën Israel, ma t'ënëmaayën: Ma mkaminy ets wiinxë jëjpxë yajxon näy'ijxëmëty.

9E ja Joás tyaa y'ëtsoowinpijtë: mijts ko jëtu'un m'ëna'any jëtu'un tpaaty tä Tu'uk yë ujts u'unk t'ënëmaayën tu'uk yë mëj kepy jampë yajpaatyën Líbano: Mo'o yë mnëëx yë nmaankës ets yë'ë to'oxytyëjk'atëty. E ko ojts tu'uk nyäxy yë mëj ujtsjëyujk jëtu'unyë tkutä'änë'ky ja ujts'u'unk.

10Ëjts n'ijxkäjpyës ko mijts mjotmëkëty ets ko tëë xyajtëkoy ja Edom ja'ayëty ets mpatëp ets mijts amëj akëjxm mnäjyawëtëty. Oy mëj'äämpy m'ëk naxëty; je'eyëp ko ënät y'oy'atëty ko jämyë mwë'ëmëty ma mtëjkën. ¿Wi'ix ko nëkoo kë'ëm yë mjotmay xy'ixta'aja'any ets näjyëtu'un yë jyotmay yë Judá?

11E ja Amasías ka'ap ojts jëtu'unpë ja ayuk tmëjpëjktä'äky. Ënät ja Joás tsyo'ony ets mëët tsyiptuna'any ja Amasías, jam Bet-semes, ma ja Judá ja y'itjotmën.

12Ja Judá ka'ap yajmëtakë ja Israel, ënät kyäktaaytyë ja ja'ayëty ets nyëjkxtaaytyë ma tyëjkëtyën.

13Ja Joás, mëti'ipë jam yajkutujkpën Israel, ojts tmatsy ajuukyë ja Amasías jam Bet-semes, ja Judá yajkutujkpë ets ojts nyijkxy jam Jerusalén, ma tyaj'ëwatsyën ja mëjpotsy mëti'ipë ja naax kajpn nyapots'ajtypyën, jä'ä myëjwiinëty mëko'px xajpk, këjääpaat ja potsy tjijty, jampaat tsyo'ontä'äky ma ja tyëjk'aawën ja Efraín ets jyä'ty maapaat ja kajpnnuxën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14Ojts tjä'ä'ajta'ay ja poop pujxn, pu'ts pujxn, mëti'ipë ënäty japën tsajptëkoty ets näjyëtu'un mëti'ipë japën ma ja kutujkëntëjkën. Ko ojts wyimpijnë jam Samaria ojts kanaak ja'ay je'eyë t'ëkjaakmajtsnë ajuuky ets ojts tmënëjkxy.

15Ja Joás ja nyikäjpxy nyimëtyä'äky, mëti'ipë tyuunën ets wi'ix winë tuunyën, wi'ix ojts mëët tsyiptunyën ja Amasías, jampë yajkutukyën Judá, jap myiinta'ay ma ja nokyën mëti'ipë nyoky'ajtëpën ja yajkutujkpë, jampë ojts y'ënä'ämtën Israel.

16Ko ojts y'o'knë, jam nyaaxtëjkëy Samaria, ma nyaaxtëjkëtyën näjyëtu'un ja yajkutujkpëtëjk mëti'ipë ënä'ämtën jam Israel. Ok ojts kyutëkëty ja myaank Jeroboam.

17Yë Amasías, yë myaank yë Joás, mëti'ipë yajkutujkën jam Judá, ojts majkmokx jëmëjt jyaakjuuky'äty ma ënäty të y'o'knën yë Joás, yë myaank yë Joacaz, mëti'ipë jam Israel yajkutujkën.

18Yë Amasías yë nyikäjpxy nyimëtyä'äky, jap myiinta'ay ma ja nokyën mëti'ipë nyoky'ajtëpën ja yajkutujkpëtëjk jampë ojts y'ënä'ämtën Judá.

19Jam Jerusalén tëë ënäty yajnikäjpxytyunë ja Amasías, paaty kyeky ets ojts nyijkxy jam Laquis; je'eyëp ko ojts ënätyë ja myëtsiptëjk pyanëjkxyë ets jam yaj'o'kë.

20Ko jam yajmëtso'ony ooky kwaaykyijxy, jam yajmëja'ajty Jerusalén, jam nyaaxtëjkëy ma ja David ja nyaax kyajpnën.

21Ënät ja ja'ayëty mëti'ipë jam kukajpnajtëpën Judá ojts yë Azarías tnikajpxpätë ets yë'ë tkutëkëty ja tyeety Amasías ma ja kutujktaknën. Jä'ä ënäty ja Azarías ja jyëmëjt majkmokx tu'uk,

22yë'ë ojts tkoj'oyë jatëkok ja kajpn mëti'ipë yajtijpën Elád, mëti'ipë ja Judá jyä'ä'ajtypyën.

23Ma myajkmokx jëmëjtën ma tyëkën yajkutujkpë yë Amasías, yë myaank yë Joás jam Judá; jää ojts tyëkë yajkutujkpë yë Jeroboam, yë myaank yë Joás mëti'ipë ënä'ämën jam Israel ets jä'ä jam yajkutujky Samaria wëxtyikxy tyu'uk jëmëjt.

24Je'eyëp ko ja tyu'unën kyajpxën ka'ap ojts ja Wintsën oy t'ixy, jä'ä ko ka'ap t'ëxmajtsy ja pokytyu'un pokykyajpxën mëti'ipë ja Jeroboam, Nadab ja myaank tyuktuuntëkooyën ma ja Israel ja'ayëtyën.

25Ja Jeroboam ojts jatëkok ja tsëpa'an tpëjktä'äky ma ja Israel ja nyaaxjotëtyën, tsyo'ontä'äky jam Hamat ets jyä'ty Arabá mejy ëkë'ëm, timjëtu'un tä ënäty ja Wintsën të tnikäjpxyën, mëti'ipë jam Israel yaj'ëwtajtpën, mëët ja tyuunpë Jonás, myaank yë Amitai, jampë kyukajpnëtyën Gad-héfer.

26Jä'ä ko yë Wintsën tëë ënäty t'ixy wi'ix ja Israel kajpn o'ktëy jyajnën kyëpäjnën, mëti'ipë ka'ap ninu'un pën të tjëkyepy tkukä'äk tkuputëtyën ja ëyo'on jotmay ets ko yë Israel ka'ap nitiiputëjkën të tpaaty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

27Ënät tputëjkëy ets tmooy ja jotkujk'ajtën, ko nyitsiptuunëtë yë Jeroboam, myaank yë Joás, jä'ä ko yë'ë ka'anëm ënäty tuknipëjktaakënëm tjo'otsa'any ja Israel kajpn.

28Ja nyikäjpxy nyimëtyä'äky ja Jeroboam, mëti'ipë tyuunën ets wi'ix ojts winë tunyën tkäjpxyën, ma tsyiptuunyën ets wi'ix ojts jatëkok tjä'äpëkyën ja Damaskë kajpn ets ja Hamat kajpn mëti'ipë ja Israel ja'ayëty jyä'äy'ajtën, jap myiinta'ay kuja'ay ma nokyën mëti'ipë nyoky'ajtëpën ja yajkutujkpëtëjk mëti'ipë ojts jam y'ënä'ämtën Israel.

29Ko ja Jeroboam ojts y'o'knë, jam tyajnaaxtëjkëy ma ja yajkutujkpëtëjk jam të nyaaxtëkëtën, mëti'ipë ojts jam tyuntën Israel. Yë'ë kutëjkëyë yë myaank Zacarías.

2 Reyes 15

1Ma ënäty y'i'px wëxtujk jëmëjtpetyën, ma ja Jeroboam yajkutukyën, jampë Israel y'ëne'emyën, jää jëmëjt ojts yë Azarías, yë myaank yë Amasías tyëkë yajkutujkpë jam Judá.

2Jä'ä ënäty yë jyëmëjt majkmokx tu'uk ko tyëjkëy yajkutujkpë ets jam tyuuny Jerusalén wëxtyikxy mäjtsk jëmëjt. Yë tyaak jä'ä ijty xyëëwajtyp Jecolías, jam kyukajpnëty Jerusalén.

3Yë tyu'unën kyajpxën yë Azarías oy yë Wintsën t'ijxy, jä'ä ko jëtu'un oy winë tuuny tä ënäty ja tyeety Amasías oy winë të tunyën.

4Je'eyëp ko ka'ap ojts tyajjëwa'kta'ay ja tëjk ma ja wiink tios tyaj'itën, ma ijty ja ja'ayëty ja wintsë'kën ets ja poom tyaktën ets tukwintsë'ëkëtë ja ka'apë Wyintsënëtyën.

5Yë Wintsën ko jëtu'un t'ijxy, ojts ja yajkutujkpë tëytyuny mëët tu'uk yë pu'uts pa'am mëti'ipë ja'ay tyijtëpën lepra, yë'ë ënäty pëjkëp ko ojts y'o'knë, jam jëkäm jyaak jyuuky'äjty, myëjëkäm'ajtyp ja kyutujkëntëjk, wiink ja'ay ojts ja tuunk tjaak yajtu'uye'ey mëti'ipë yë'ë ja patëpën; ja myaank Jotam jä'ä jaakkutëjkëyë ets ojts yë'ë yajkutuky ma ja naax kajpnën.

6Ja nyikäjpxy nyimëtyä'äky ja Azarías ets tëkokyë mëti'ipë tyuunën kyajpxën jap myiinta'ay ma ja nokyën mëti'ipë nyoky'ajtëpën ja yajkutujkpëtëjk jampë ojts y'ënä'ämtën Judá.

7Ko yë Azarías y'o'ky, jam tyajnaaxtëjkëtyë ma ja David ja kyajpnën, ma nyaaxtëjkëtyën mëti'ipë yajkutujktën. Yë'ë kutëjkëyë ja myaank Jotam.

8Ma ënäty y'i'px majkmokx tëkëëk jëmëjtpetyën ja kyutujkën yë Azarías jam Judá, jää ojts yë Zacarías, yë Jeroboam yë myaank tyëkë yajkutujkpë jam Israel ets jä'ä ojts jam y'ëne'emy Samaria tëtujk po'o.

9Je'eyëp ko ja tyu'unën kyajpxën ka'ap ja Wintsën oy t'ijxy, nän yë'ë poky ojts tuny mëti'ipë ja y'apteety Jeroboam, yë myaank yë Nabat, të tukyajpokytyunyën ja Israel ja'ayëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

10E yë Salum, yë myaank yë Jabés, ojts nyikäjpxytyunëty ets yaj'o'kë jam Ibleam ets Salum ojts yë'ë wyi'imy yajkutujkpë.

11Yë nyikäjpxy nyimëtyä'äky yë Zacarías, jap myiinta'ay ma ja nokyën mëti'ipë nyoky'ajtëpën ja yajkutujkpëtëjk, mëti'ipë ojts jam y'ënä'ämtën Israel.

12Jëtu'un'äämpy ojts y'atëy ja Wintsën ja y'aaw y'ayuk, ko t'ënëmaay ja Jehú, ko ja y'u'unk y'ëna'k ja Jehú je'eyë taxk najtskä'äxë yajkutuka'antë jam Israel.

13Yë Salum, yë myaank yë Jabés, jää ojts jyëmëjtëkë, ma ënäty i'px majkmokx majktaxk jëmëjt yajkutujknën yë Uzías, jam Judá. Je'eyëp ko yë'ë je'eyë ojts tu'kpo'o jam Samaria yajkutuky,

14jä'ä ko ojts jyä'ty jam yë Menahem, yë myaank yë Gadí, mëti'ipë tso'onën Tirsá ets jam Samaria jyä'äjty, yë'ëts ja Salum yaj'ookyë ets ojts yë'ë tyëkë yajkutujkpë.

15Yë nyikäjpxy nyimëtyä'äky yë Salum ets wi'ix tnikäjpxytyu'unëyën yë Zacarías, jap myiinta'ay ma ja nokyën mëti'ipë nyoky'ajtëpën ja yajkutujkpëtëjk jampë ojts y'ënä'ämtën Israel.

16Ënät ja Menahem tyajkutëkooy ja Tifsah ets jap winë tyajpëtsëëmtaay ma ja y'itjot nyaaxjotmën, timpyatso'ontäky jëtu'un jam Tirsá ets mëti'ipë ënäty ja to'oxytyëjkëty ja u'unk maay pyaatantëpën wa'ats ojts tmoxmëku'umëtyä'äy. Paaty jëtu'un tuuny jä'ä ko ka'ap ënäty ja kajpn ja tyëjk'aaw të tyaj'ëwatstë ets yë'ë tyëjkëy.

17Ma ënäty y'i'px majkmokx taxk jëmëjtpetyën, ma ja Azarías tyëkën yajkutujkpë jam Judá, jää ojts yë Menahem, yë myaank yë Gadí, tyëkë yajkutujkpë jam Israel ets majk jëmëjt ojts y'ëne'emy jam Samaria.

18Je'eyëp ko ja tyu'unën kyajpxën ka'ap ojts ja Wintsën oy t'ixy, jä'ä ko ka'ap t'ëxmajtsy ja nëë poky mëti'ipë ojts ja Jeroboam, tuktuuntëkoyën ja Israel kajpn.

19Jä'ä xëëw jä'ä jëmëjt, yë Pul, jampë yajkutukyën Sirië, tnija'ajty yë kajpn ets tyajnatujky, e yë Menahem jä'ä ojts tmo'oy yë poop pujxn i'px majktëkëëk kilë, yë'ë nätyukputëkëtëp ets ja kyutujkën tyajmëkta'akëty.

20Ja meeny mëti'ipë ënäty yajmo'ojaanpën ja Asiria yajkutujkpë, yë'ë ojts yë Menahem t'amëtoy ja kumeenyjyä'äytyëjkëty ets këëk kujkmtsim tyaktëty ja poop pujxn. Jëtu'un'äämpy ja Asiria yajkutujkpë yajmëjuyëty, paaty ojts ka'ap nëkoo t'ëkmëma'ayënë ja kajpn.

21Ja nyimëtyä'äky ja Menahem ets tëkokyë mëti'ipë tyuunën kyajpxën, jap myiinta'ay kuja'ay ma ja nokyën mëti'ipë nyoky'ajtëpën ja yajkutujkpëtëjk jampë ojts y'ënä'ämtën Israel.

22Ko y'o'ky, yë'ë ojts kyutëkëty ja myaank mëti'ipë xyëëwajtypyën Pekaia.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

23Ma ënäty myajkmokx jëmëjtpetyën, ma ja Azarías yajkutukyën jam Judá, jää ojts jyëmëjttëkë yë Pekaia, yë myaank yë Menahem jam Israel ets jam yajkutujky Samaria mäjtsk jëmëjt.

24Je'eyëp ko ja tyu'unën kyajpxën ka'ap ojts ja Wintsën oy t'ixy, jä'ä ko ka'ap t'ëxmajtsy ja nëë poky mëti'ipë ja Jeroboam, myaank yë Nabat, tyuktuuntëkooyën ja Israel ja'ayëty.

25E jamts ënäty tu'uk ja tyuunpë mëti'ipë xyëëwajtypyën Peka, yë myaank yë Remalías, yë'ë ojts nyikäjpxytyunëty ets mëët nyäpyëjk nyämyajtsë yë Galaad ja'ayëty; ënät tukja'ajtë ma ja kutujkëntëjkën, jä'ä nyimay'atë niwëxtyikxymyajk. Ko tyaj'o'ky yë'ë ojts tkutëkë ma ja kutujktaknën.

26Ja nyikäjpxy nyimëtyä'äky ja Pekaia ets tëkokyë mëti'ipë tyuunën kyajpxën, jap ja kuja'ay myiny ma ja nokyën mëti'ipë nyoky'ajtëpën ja yajkutujkpëtëjk, jampë ojts y'ënä'ämtën Israel.

27Ma wëxtyikxy myajkmäjtsk jëmëjt y'apetyën, ma yajkutukyën ja Azarías, jam Judá; jää ojts tyëkë yajkutujkpë yë Peka, yë Remalías yë myaank, jam Israel ets i'px jëmëjt ojts y'ëne'emy jam Samaria.

28E ja tyu'unën kyajpxën ka'ap ojts ja Wintsën oy t'ixy, jä'ä ko ka'ap ja nëë poky t'ëxmajtsy mëti'ipë ënäty ja Jeroboam ja myaank ja Nabat, të tukyajpokytyunyën ja Israel ja'ayëty.

29Ma ënäty ja Peka yajkutukyën jam Israel, ënäty jyä'äjty jam yë Tiglat-piléser, jampë yajkutukyën Asiria ets ojts tjä'äpëky Ilión, Abel-bet-maacá, Janoa, Cedes, Hazor, Galaad, Galilea ets tëkokyë jënu'un ja Neftalí ja y'itjotmën ets ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty jam tsënaaytyëpën aakjam ojts tsumy matsy nyëjkxta'atë Asiria.

30Ënät ja Oseas, yë myaank yë Elá, tnikäjpxytyu'unëy yë Peka, yë myaank yë Remalías, ojts tnipëtë'ëky ets tyaj'o'ky. Ko y'o'ky tääts ojts yë'ë tkutëkë, ma ënäty më'i'px jëmëjt tyunyën ja Jotam, yë myaank yë Uzías.

31Ja nyikäjpxy nyimëtyä'äky ja Peka ets tëkokyë mëti'ipë tyuunën kyajpxën, jap ja myiinta'ay ma nokyën mëti'ipë nyoky'ajtëpën yë kutujkëntëjkëty jampë ojts y'ënä'ämtën Israel.

32Ma ënäty myëmäjtsk jëmëjtpetyën, ma yajkutukyën yë Peka, myaank yë Remalías, jää ojts tyëkë yajkutujkpë jam Judá yë Jotam, myaank yë Uzías.

33Jä'ä ënäty yë jyëmëjt i'px mëkoxk ko tyëjkëy jam Jerusalén yajkutujkpë ets jä'ä ojts jam y'ëne'emy majkmokx tu'uk jëmëjt. Yë tyaak jä'ä ijty txëëwaty Jerusá, yë'ë nyëëx yë Sadoc.

34Yë tyu'unën kyajpxën yë Jotam oy ojts yë Wintsën t'ixy, jëtu'un tä ënäty winë oy të tunyën yë tyeety Uzías,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

35ojts tyajkojy ja tsajptëjk'aaw jamtsow jëjp'am. Je'eyëp ko ka'ap tjëpëjktaay ja jëën tëjk ma ënäty y'itën ja ka'apë tyiosëtyën ma ja ja'ay ja wyintsë'kën tyajktën ets ja pyoom tyajtoytyën.

36Ja nyimëtyä'äky ja Jotam ets tëkokyë mëti'ipë tyuunën, jap myiinta'ay këxja'ay ma ja nokyën, mëti'ipë nyoky'ajtëpën ja yajkutujkpëtëjk jampë ojts y'ënä'ämtën Judá.

37Jä'ä xëëw jä'ä jëmëjt ojts yë Wintsën kë'ëm tkexy yë Rezin mëti'ipë ënä'ämpën ma Siria ja'ayëtyën ets ja Peka Remalías yë myaank ets tsyiptuna'antë mëët yë Judá.

38Paaty ko ja Jotam ojts y'o'knë, jam tyajnaaxtëjkëtyë ma ja David ja kyajpnën, mëti'ipë y'ap'ajt y'ok'ajtën. Ko y'o'ky yë'ë ojts kyutëkëty yë myaank Acaz.

2 Reyes 16

1Ma ënäty majkmokx mäjtsk jëmëjt yajkutukyën yë Peka, yë Remalías myaank, jää ojts tyëkë yajkutujkpë yë Acaz, yë myaank yë Jotam, jam Judá.

2Jä'ä ënäty yë jyëmëjt i'px ko tyëjkëy yajkutujkpë jam Jerusalén ets ojts y'ëne'emy majkmokx tu'uk jëmëjt; yë tyu'unën kyäjxën ka'ap ojts oy ja Wintsën t'ixy, ka'ap tmëpaty ja y'apteety David,

3jëtu'un ojts winë ëxëëkjaty tuny tä ja wiinkëtypë yajkutujkpëtëjk y'ëtëtstën, ni'ikyë ojts tu'uk ja myaank tkë'ëyajknë ets wyintsë'kën'atëty, ëxëëkjaty winë tuuny tä ja naax kajpnën mëti'ipë ja Wintsën yajkutëkooyën ko ja Israel ja'ayëty jam jyajtë.

4Ojts tyajknë ja wintsë'kën ets ojts tyajtooy tyajjojknë ja poom ma ja awinaxyën japë y'itën ma ja tsajptëjkën ka'ap Tios tëjkëtyën, maajaty ja nitunën ets maajaty ja aay kepy mëjatyëtypë.

5Jä'ä xëëw jä'ä jëmëjt, yë Rezin, mëti'ipë jam yajkutujkpën Sirië ets Peka, yë myaank yë Remalías, jampë yajkutukyën Israel, ojts jam nyëjkxtë Jerusalén ets tniwaka'antë. Jëtu'un tyajnatujktë ja Acaz, je'eyëp ko ka'ap ojts tjëkyepy tnitëkëtëty.

6Ënät ja yajkutujkpë mëti'ipë jam Edom ënä'ämpën jatëkok tjä'äpëjky ja Elád ets Edom jatëkok tjä'ä'atëty; tä ja Edom ja'ayëty jam myiintë ets t'ëxwojptaaytyë ja Judá ja'ayëty jampë ënäty tsyëënëtën ets ja Edom ja'ayëty jä'ä jam tsyënaaytyaknpëjktë Elád, tyampaat yë'ë jam tsënaaytyëp.

7Ënät yë Acaz tkejxy yë kyukäjpxy jam ma Tiglat-piléser, jampë yajkujkyën Asiria ets t'ënëëmëty: Ya'atë mtuunpë jëtu'un yë'ë tä jeexyë xy'u'unk'atyën. E paaty yam npëjktsoyë ets minëty poj'am, minës nitsiptuunk maas yam yë yajkutujkpë Sirië ëxëëk xytyunyën.

8Acaz ojts jap tju'ta'ay ja pu'ts pujxn ets ja poop pujxn mëti'ipë tsajptëkoty ijtpën ets mëti'ipë jap ma kutujkëntëjkën ets ojts tnamo'oy ja Asiria yajkutujkpë,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

9e yë'ë ënätyë ojts pyutëkëty ets poj'am tnipëjktakëy ja jyä'äy mëti'ipë tsip'ixëtyën, tä ojts tninëjkxtë ja Damaskë kajpn ets tjä'äniwany, jëtu'un jam tyajtso'ontaay ja ja'ayëty jampë tsyëënëtën ets ojts tyajnëjkta'ay jam Quir, ojts tyaj'o'ky ja Rezin.

10Ko ja yajkutujkpë Acaz ojts jam nyijkxy Damaskë ets mëët nyäpyaata'anyë ja Tiglat-piléser, ja Asiria yajkutujkpën, ënät t'ijxy ja wintsë'këntyakn. Ënät tuknikejxy tu'uk ja noky ma jap myinyën këxkeetsy wi'ix ja wintsë'këntyakn y'ixëtyën e yë'ëts yajnikojtu'utëp ja teety Urías,

11ja teety Urías ojts tu'uk ja wintsë'këntyakn tyajkojy, jëtu'un tä ënäty jam nokykyijxy myinyën, mëti'ipë ja yajkutujkpë Acaz të tkexyën jam Damaskë ets jëjp'ixy ojts tyaj'ity jëna'a ja yajkutujkpë Acaz wyimpity jatëkok ko jam tsyoonëty Damaskë.

12Ko ja yajkutujkpë jam jyä'äjty Damaskë ets t'ijxy ja wintsë'këntyakn, ënät tmëwinkoony ets tyäky tu'uk ja wintsë'kën;

13ojts no'oky xämy ja y'ääypyajk y'ujts pajk, tpiky t'e'kxy ja y'uuky ets näjyëtu'un tuknixijkxy ja ne'pny ja wintsë'këntyakn mëët ja mëti'ipë ënäty të tyajpëtsëmyën ma ja jëyujk të tyaj'ookyën, tuny jëtu'un ja nay'ëëw'oy näykyajpx'oyë.

14E ja wintsë'këntyakn mëti'ipë tsuxkpujxnën, jampë ënäty wintuuytsyow yajpaatyën ma ja tsajptëjkën, ojts yë Acaz tyajjëwä'äky ets tpëjktäky anëkëjxytsyow ma ja wintsë'këntyaknën; jä'ä ko itkujky ënäty të wyë'ëmnë maa ja wintsë'këntyaknën mëët ja Tios ja tsyajptëjk.

15Tääts tuknipëjky ja teety Urías ets ja wintsë'kën jam tno'ok txamëty ma ja wintsë'këntyaknën jopyëp, ets ja wintsë'kën mëti'ipë aaypyajk ujts pajkën jënäkxyëëw tyakëty, ëpëky tyajkpëty ja yajkutujkpë ja wyintsë'kën ets ja aaypyajk ujtspajk ets ja uuky; ëpëky näjyëtu'un ja wiinkpë mëti'ipë ja naax kajpn jyä'ä'ajtëpën. Näyjyëtu'un tuknipëjky ets tëkokyë ja ne'pny mëti'ipë ënäty pyijkpyën ma ja wintsë'kën të y'ookyën yë'ë tyuknixijkxëp ja wintsë'këntyakn, e ja wintsë'këntyakn mëti'ipë aak tsuxkpujxnën jääyë tyunëty ko ënäty tii yajnijawëja'any.

16Ja teety Urías jëtu'un ojts winë tuunta'ay tä ënäty ja yajkutujkpë Acaz të tyuk'ëne'emyën.

17Tä ja yajkutujkpë Acaz jam tjëpëjky ja mëti'ipë myajts'ijtypyën ja nëë apëjkën ma jam ja tsajpkaatënaaytyaknën, aak pujxnëpë mëët y'oytyunyëtyën ets jam tsaakëjxm tpëjktäky ets jam y'itëty.

18Ets jä'ä ko ja Asiria yajkutujkpë mëët oy nyäjyawëja'anyë, ojts jam tyajpëtsëmy ma ja Wintsën ja tsyajptëjkën ja tënaaytyakn mëti'ipë ojts yajkoyën ets jää tyunëty ko ja po'kxënxëëw tpaatëty; jëtu'un wyë'ëmëty ja tëjk'aaw ëwaatsë ko ja yajkutujkpë ënäty myiny.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

19Ja nyikäjpxy nyimëtyä'äky ja Acaz ets tëkokyë mëti'ipë tyuunën kyajpxën, jap myiinta'ay ma ja nokyën mëti'ipë nyoky'ajtëpën ja yajkutujkpë jampë ojts y'ënä'ämtën Judá.

20Ko ojts y'o'knë jam tyajnaaxtëjkëtyë ma ja David ja kyajpnën, ma jam yajpaatën ja y'aptëjk. Yë'ë kutëjkëyë ma ja kutujktaknën ja myaank Ezequías.

2 Reyes 17

1Ma ënäty myajkmäjtsk jëmëjtpetyën, ma yajkutukyën ja Acaz, jam Judá; jää ojts tyëkë yajkutujkpë yë Oseas, myaank yë Elá jam Israel ets taxtujk jëmëjt jam yajkutujky Samaria.

2E ja tyu'unën kyajpxën ka'ap ojts ja Wintsën oy t'ixy; je'eyëp ko ka'ap tyimjëtu'unëty tä ënäty ja myëku'uktëjk winë të tuntën, mëti'ipë të yajkutuktën jam Israel.

3Yë Salmanasar, jampë y'ëne'emyën Asiria, ojts tnitëkë yë Oseas jam kyajpnjotm ets ka'ap tyajmëtäky, paaty yë Oseas jam ijty kyëpety ets yë'ë ojts tmëmëtoy yë Salmanasar.

4Yë Oseas ojts tëkok tjanikäjpxytyunë yë Salmanasar, je'eyëp ko yë Salmanasar ojts ënätyë tnijawë ko yë Oseas tëë ënäty jyä'äy tyuknikexyë jam So, mëti'ipë yajkutujkpën jap Egiptë; ojts näjyëtu'un tnijawë ko yë Oseas ka'ap ënäty y'ëkkëpäjnë ma ja yajkutujkpën Salmanasar. Ënät ja Salmanasar ojts tyajnitukë ets Oseas yajtsumëty;

5ok tnitëjkëtyääy ja naax kajpn oymyëti'ipëty, ja Samaria kajpn tëkëëk jëmëjt ojts natuky tyaj'ity.

6E ma tyaxtujk jëmëjtpäjtnën ma ja Oseas yajkutukyën, ja Asiria yajkutujkpë jää ojts tmëmëtaknë ja Samaria ja'ay ets ja Israel ja'ayëty ets tyajnëjkxtaay ni'ëmukë jam Halah, ma ja Habor ja y'itjotmën, jam Gozán ma ja mëjnëë jyënäkyën, mëti'ipë nyiwantëpën ja Medos ja'ayëty.

7Yë Israel ja'ayëty paaty ojts jëtu'un jyatë kyëpätë jä'ä ko ojts ja Wyintsën tmëpokytyuntë, mëti'ipë jap Egiptë yajpëtsëëmëtën, ma ja faraón yajkutukyën; ojts t'ëwtajnëtë oynatii,

8jëtu'un ojts winë tuunëtë tä ja naax kajpn ja jyot wyinma'anyëtyën ets ja tyu'unën kyajpxënëtyën mëti'ipë ënäty ja Wintsën të t'ëxwojpta'ayën ma yë'ëjëtyën; jëtu'un tä ënäty myinyën kuja'ay kukeetsy ma ja ënä'ämën kutujkënën mëti'ipë ja yajkutujkpë ja'ayëty yajwë'ëmtën.

9Yë Israel ja'ayëty ojts tëkatsypë ja aaw ayuk tuknipëtsëëmnëtë ja Wintsën, xii yaa ojts muum tkojnëtë ja tuuntakn kajpxtakn ma kyajpnëtyën, nän timjëtu'un ma ja këwent'ajtakn tmëët'atën ets ma ja itjotmën mëti'ipë këwent'atyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

10Ojts ja tsaapotsy muum tpëjktaknëtë mëti'ipë y'ëmaaytyijtëpën ets ojts tyajnikojtutnëtë ja Aserá, jam muum tunkëjxm ets jam muum kepypya'tkë'ëm,

11timjëtu'un ojts winë t'atuunajxnëtë tä ja kajpnëtyën mëti'ipë ja Wintsën ënäty të t'ëxëëk'ixtën ets ja naax kajpn mëti'ipë ënäty të t'ëxwopyën; ojts twino'k twinxaamnëtë mëët ja poom, ka'apë wyintsënëtyën, tuunëtë tkajpxnëtë ja ka'apë tyuunëtyën ets tyajjoot'anpëktë jëtu'un ja Wintsën mëjwiin këjää.

12Ojts t'ëwtajnëtë ja naaxpotsy ets ja kepy tsyetsy, mëti'ipë ënäty mëktä'äky ja Wintsën të tyajkupokyën.

13Tëë ënäty ja Wintsën ja jyot wyinma'any tjaakmëktuny, ko tkejxy ja kyäjpxynyajxpëtëjk ets ja wyijyjyä'äytyëjk ko t'ënëmaay ja naax kajpn ets jeexyë jyootwinpitë, tyaj'oyëtë ja jyot wyinma'any, ja nyë'ë tyu'ujëty; tuntë jeexyë jëtu'un winë tä ja ënä'ämën tëyajtën myinyën, mëti'ipë ojts tjatukmëwë'ëmyën ja y'apëty y'okëty ko ja Wintsën ja kyäjpxynyajxpë ojts tjakajpxwa'kxtë ja oypyë ja aaw ayuk.

14E yë'ëjëty ninu'un ojts kyaja'akyukëtë, ni'ikyë ja jyot wyinma'any juun tpëjkta'aktë timjëtu'un tä ja y'ap y'okëtyën ets ka'ap ja Wintsën ojts t'ëktuk'ijxpäjnëtë;

15jëkäm jëxkë'ëm tpëjktaktë ja ënä'ämën tëyajtën, ja käjpxytyu'unën mëti'ipë tyuuntën ja y'apëty y'okëty ets ja ënä'ämën mëti'ipë ënäty të yajmo'otën. Jä'ä pyanëjkxtëjkëtyë ja tios ka'apë nitii tsowëtyën ets ojts ja jyot wyinma'any tyajtëkoytyë, tuunëtë näjyëtu'un winë tä ja naax kajpnëtyën jampë ënäty winkon yajpaatën, mëti'ipë ja Wintsën ka'ap ninu'un të tyajkutukyën tuntëty.

16Wa'ats tja'atyëkooytyääytyë ja Wintsën ja y'ënä'ämën tyiyajtën ets ojts tyajkojtë mäjtsk ja tsajpkaa aak pujxnëmpë; ojts tyajnikojtu'utë ja Aserá, ja mëtsa'a ets Baal.

17Ojts ja y'u'unk y'ëna'k tyajnitooynyëtë, tyajknëtë ets wyintsë'kën'atëty, ojts tjajtnëtë wi'ix winë tnajtsjawëtëtyën ets ojts tnija'awënyëtë wi'ix ja kë'ë tyajmëtya'aktëtyën, tuunëtë tkajpxnëtë ja ëxëëkpë, mëti'ipë ja Wintsën ojts tukyajjoot'anpëktën.

18Paaty ojts ja Wintsën tukjoot'anpëjknë ja Israel ja'ayëty, tyajkutujknë ets o'ktëy jyajnëtëty; paaty ojts ja Wintsën y'ëxwojpënëtë jam ma ënäty yajpaatën, yi'iyë jaakwë'ëmtë ja Judá ja'ay.

19E ja Judá ja'ay nän kä'äpyëm ojts myäyë tpatuntëty ja Wintsën ja y'ënä'ämën tyiyajtën, jä'ä ojts tpanëjkxtë ja ëxëëktu'un ëxëëk kajpxën mëti'ipë ja Israel ja'ayëty tyuuntën.

20Paatykyëjxm ja Wintsën ojts tim nyas'ijxënyë ja Israel ja'ayëty ets ëxëëk jyajtë kyëpäjtë, ma ëxëëk tyuunëtën ja mëti'ipë yajja'ay'o'ktëpën; koonëm jam y'ëxwojpëtë ma ja nyaax kyajpnëtyën, kyë'ëyajktaayëtë ma ja mä'tspëtëjkëtyën y'ijxwojpëtë Wintsën wyintum.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

21Ojts ja David ja kyutujkën yajpëjkë ma ja y'u'unk y'ëna'kën ets jä'ä nikajpxpäjtë ja Jeroboam yajkutukëty, yë Nadab, yë myaank, mëti'ipë yajpokytyunëtën.

22Jëtu'un'äämpy ja Israel ja'ayëty ojts pyokytyuntë, tä ja Jeroboam ënäty të pyokytyunyën ets ëxëëk në'ë ëxëëk tu'u kä'äpyëm ojts t'ëxmatstë.

23Tä ja Wintsën ojts tim'ëxmajtsnë ja Israel kajpn, jëtu'un tä ënäty të t'akäjpxyën mëët ja kyäjxynyajxpëtëjk, paaty ojts ja Israel ja'ayëty yajmënëjkxnëtë tsumy matsy jam Asiria, ma tyampaat yajpaatën.

24Ja yajkutujkpë jampë y'ëne'emyën Asiria, ojts tyajnëjkxy yë ja'ay mëti'ipë kukajpnajtëpën Babilonyë, Cuta, Avá, Hamat ets Sefarvaim, yë'ë jam kyukäjxëy ma ja Samaria kajpnën, ijxtëm jeexyë jam yë Israel ja'ayëty y'itën ets jam tsyënaaytyaknpëjktë.

25E jä'ä ko ya'atë ja'ayëty ka'ap ijty Wintsën t'ëwtatë, paatykyëjxm ojts yë Wintsën tyuknikäxëtë kaa ets jëyujk ëwa'anëtypë ets ojts kanaak yajtsu'utstë.

26Ënät ojts tninëjkxtë ja Asiria yajkutujkpë ets tuk'ëwa'anëtyë: Yë ja'ay mëti'ipë jam të xykyuwowën ma Samaria kajpnën ets jam tsyëënëtëty, ka'ap tnijawëtë wi'ix yë Israel ja'ayëty yë Wyintsën t'ëwtatën; e jä'ä ko ka'ap jyänty yajnijawë yë'ë tëë tkexy yë kaa ets jëyujk ëwa'anëtypë ets nëkoo të y'ëkyaja'ay'o'knë.

27Ënät ja Asiria yajkutujkpë ni'ënä'ämëy: Käxtë tu'uk yë teety mëti'ipë tsumy të myinyën jam Samaria ets jam nyëjkxëty jatëkok tsënääpyë, yë'ëts yaj'ijxpëkëp wi'ix tääpë ja'ayëty t'ëwtatën yë Wyintsën.

28Ënät tu'uk tjanty kyäjxtë ja teety, mëti'ipë ënäty jam Samaria të tyajtsoontën tsumy matsy ets tsyënaaytyaknpëjky jam Betel, yë'ë ojts tyukni''ixëtë wi'ix ja Wintsën t'ëwtatëty.

29E ja ja'ayëty këëkjä'ä ojts ja kyë'ëmtios tyaj'o'oyënëtë maajaty kajpn tsyoontën ets jam tpëjktaktë tunkëjxm kopkkëjxm ma ja tsajptëjkën mëti'ipë ja Samaria ja'ayëty të tkojtën.

30Ja mëti'ipë tso'ontëpën jam Babilonyë ojts tyajnikojtu'utë ja tyiosëty mëti'ipë tyijtëpën Sucot-benot; ja mëti'ipë tso'ontëpën jam Cuta, ojts tyajnikojtu'utë ja tyiosëty mëti'ipë tyijtëpën Nergal; e ja mëti'ipë tso'ontëpën jam Hamat, ojts tyajnikojtu'utë ja tyiosëty mëti'ipë tyijtëpën Asimá.

31E ja mëti'ipë tso'ontëpën jam Avá, ojts tyajnikojtu'utë ja tyiosëty mëti'ipë tyijtëpën Nibhaz ets ja Tartac; ja mëti'ipë tso'ontëpën jam Sefarvaim nyo'ktëp xyaamtëp ja y'u'unk y'ëna'këty ets tukwintsë'ëkëtë ja tyiosëty mëti'ipë tyijtëpën Adramélec ets ja Anamélec.

32Näy y'ëwtajtëp myëjja'awëtyëp ijty ja Wintsën, ojts jämyë tuknipëktë ja teety ets ja kajpxtakën tyaj'apaatëty janaam jatsojk ma ja nyitsajptëjkën ja awinax ka'apë Wyintsënëtyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

33Yë'ë ojts ja Wintsën tjajanty'ëwtatë, je'eyëp ko ka'ap ojts t'ëxmatstë ja kyë'ëmtiosëty, mëti'ipë ënäty yë'ëjëty y'ëwtajtëpën ma ja nyaax kyajpnëtyën.

34Tyampaat je'eyëm jëtu'un tyajtu'uye'eytyë, ka'ap yë Wintsën t'ëwtatë ets ka'ap tuntë jëtu'un tä ja Wintsën ja y'ënä'ämën tyiyajtën myinyën, ni tkatuntë këwentë mëti'ipë ojts ja Wintsën tjatuk'ëne'emyën ja Jacob ja y'u'unk y'ëna'k, mëti'ipë yajxëëwpäjtën Israel kajpn.

35Ko ja Wintsën tuuny ja käjpxytyu'unën mëët yë'ëjëty, ojts tuk'ëne'emy: Këtii wiink tios xy'ëwtatëty ets xymyëjjawëtëty, ka'ap xymyo'otëty yë wyintsë'kën.

36Ëjtsyë je'eyë xywintsë'ëkëtëp, mëti'ipë miits mWintsën'ajtëpën, mëti'ipë ojts mjuutëtën jap Egiptë, mëët tu'uk ja mëj'ajtën mëjwiinpë këjääpë. Ëjtsyë mëpaat xy'ëwtatës, xymyëjjawëtës ets xytyukwintsë'ëkëtës winë.

37Ets ja n'ënä'ämënës ntëyajtënës yajxon mëpaat xykyuuytyuntë, tëkokyë ja mëti'ipës të n'ëy të nkäjpxyën ets ntukni''ixëtën yë'ë jëtu'un mpanëjkx mpaye'eytyëp ets këtii mëpaat wiink tios xy'ëwtatë.

38Këtii xyjyä'äytyëkoytyëty ja käjpxytyu'unën mëti'ipës të ntunyën mëët miitsëty, këtii wiink tios xy'ëwtatëty,

39ëjtsyë jëtu'un xy'ëwtatëp, mëti'ipë Wintsën'ajtpën, jëtu'un'äämpy tjëkyäpëty miitsëty nyajtso'oktëty ma ja mëtsipëtyën.

40-41E tääpë ja kajpn ka'ap ojts ninu'un jëtu'unpë ja aaw ayuk tmëjpëjkta'aktë, ni'ikyënëm ojts tpanëjkxtëkëtë ja ëxëëk në'ë ëxëëk tu'u, ëpëky näjyëtu'un t'ëwtajtë ja Wintsën ets ja wiink tios. Ja y'u'unk y'ëna'këty näjyëtu'un winë tuuntë tä ja y'ap y'okëtyën, tyampaat je'eyëm jëtu'un tyajtu'uye'eytyë.

2 Reyes 18

1Ma ënäty mëtëkëëk jëmëjt yajkutukyën yë Oseas, yë myaank yë Elá, mëti'ipë jam ënä'ämpën Israel, jää ojts tyëkë yajkutujkpë yë Ezequías, yë myaank yë Acaz jam Judá.

2Jä'ä ënäty yë jyëmëjt i'px mëkoxk ets i'pxtaxtujk jëmëjt ojts jam Jerusalén y'ëne'emy. Abí yë tyaak txëëwajtyp ets yë'ë nyëëx yë Zacarías.

3Yë tyu'unën kyajpxën yë Ezequías oy ojts yë Wintsën t'ixy, jëtu'un tä ja y'ap y'okën David.

4Ojts tjijta'ay ja tëjk ma ja awinax y'itën, tyukpu'ujëtyääy ja tsaa mëti'ipë ënäty tyijtëpën kënu'kxy, jëtu'unyë tpu'utaktaay ja Aserá ja y'awinax ets ja tsa'any mëti'ipë aak pujxnën mëti'ipë ënäty ja Moisés të tyajkojyën; wa'ats tyajma'taay, yë'ë ijty yë Israel ja'ayëty wyino'k wyinxaamtëp mëët yë poom, jä'ä tijtë Nehustán.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

5Yë Ezequías yë'ë tu'ukyë yë Wintsën tyimy tuk'ijxpät mëti'ipë ja Israel ja'ayëty Tyios'ajtëpën. Yi'iyë ojts tu'uk jëtu'un oytyuny, ka'ap ojts maa jëtu'unpë yajkutujkpë y'ëk'ijnë ma Judá kajpnën, jä'ä ko ja myëku'uktëjkëty aak ëxëëk ojts winë tuntë.

6Mëk nyäyaj'ijtë ma Wintsënën ets ka'ap ninu'un t'ëxmajtsy; ojts tkuuytyuny ja ënä'ämën tëyajtën mëti'ipë ënäty ja Wintsën të tni'ënä'ämën ma Moisésën.

7Paaty ja Wintsën ojts mëj këjää pyutëkëty, oytyiijëty timtyuuny, aak'oy ojts wyimpëtsë'ëmxëty. Yë Ezequías ka'ap ojts tkupëky ets Asiria yajkutujkpë jam y'ënä'ämëty ma ja Israel ja'ayëtyën.

8Ko mëët tsyiptuuny yë filistejë ja'ayëty ka'ap tyajmëtäky, ëxëëk jam tuuny Gaza ets jampaat ma ënäty mëët nyämëtsëpa'an'atyën; yë'ëpaat ja myëtsiptëjk ka'ap tyajmëtäky ma ënäty jam kyëwent'atën potsykyëjxm ets ma ja kyajpnëtyën mëti'ipë ta'tspëkyën ets natukyën.

9Ma ënäty mëmajktaxk jëmëjt yajkutukyën yë Ezequías, ja mëwëxtujkpë ja yajkutujkpë, ma ja Oseas yajkutujktsoonyën, yë myaank yë Elá, mëti'ipë jam yajkutujkën Israel; jää ojts yë Salmanasar, ja Asiria yajkutujkpë tyajnatuky yë Samaria kajpn ets tnitëjkëy,

10kom tëkëëk jëmëjt täats ojts yë'ë timy jä'äpëjknë. Jää jëtu'un ojts jyäty kyëpety ma ënäty tyëtujk jëmëjtpetyën ma ja Ezequías yajkutukyën ets ma tyaxtujk jëmëjtpetyën ma ja Oseas yajkutukyën jam Israel, ko ja Samaria ojts ja Asiria ja'ay nyiwanënë.

11Ja Asiria yajkutujkpë ojts tyajnëjkxta'ay ja Israel ja'ayëty jam ma kyajpnën ets jam tpëjktaktaay ma ja it naaxjot txëëwatyën Halah; ma ja Habor y'itjotmën, jam ma Gozán mëjnëëjën, ma ja ja'ayëty tsyëënëtën mëti'ipë yajtijtëpën medos.

12E paatykyëjxm ojts jëtu'un jyatë kyëpätë jä'ä ko ka'ap tmëmëtoowtë ja Wintsën; ko ojts ka'ap t'ëkja'amyäjtsnëtë ja käjpxytyu'unën ets ka'ap ninu'un tja'akyujkëtyë ja ënä'ämën tëyajtën mëti'ipë ja Moisés, ja Wintsën ja tyuunpë ojts jyatuknipëkëtën tpatuntëty.

13Ma ënäty majkmajkts jëmëjt yajkutukyën yë Ezequías, jää ojts yë Senaquerib, Asiria yajkutujkpë, tukja'ty yë Judá nyaax kyajpn mëti'ipë yaj'ijtëpën ta'tspëky ets këwent'aty ets tjä'äpëjktaay.

14Ënät ja Ezequías, Judá yajkutujkpë, ojts tkäjpxynyikexy ja Asiria yajkutujkpë ets t'ënëmaay: Ëjts tyamës nkupëky ko ka'apës të nmëtä'äky. E yë'ëts yam mpëjktsoopy ets mjëwa'akëty maas yë nkajpnën tyamës nyakëty ja wit meeny jënu'un xytyim'amëtoyën. Ënät ja Asiria yajkutujkpë t'awijtsy ja meeny jënu'un tsokyën ets t'ënëmaay ja Ezequías, jä'ä xyakëty taxtujk mil ja taxtujk mëko'px kilë, aakyë'ë poop pujxn meeny ets taxtujk mëko'px ja majkta'px majk tsim yë pu'ts pujxn.

15Tä ja Ezequías tyajktaay ja poop pujxn mëti'ipë ënäty jap yajpatpën tsajptëkoty ets ma ja kutujkëntëjkën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

16Jä'ä xëëw yë Ezequías ojts näjyëtu'un ja tëjk'aaw jam tyajjënajkta'ay ma ja tsajptëjkën, mëti'ipë yë'ë kë'ëm të t'oytyunyën ets ënäty të tnikoy mëët yë pu'ts pujxn, yë'ëts tyukkë'ëtëjkëy ja Asiria yajkutujkpë.

17Ok ojts yë Asiria yajkutujkpë tkexy yë tsyiptuunpë wintsën mëj'äämpyë ets myëkutuunk ets tu'uk mëj wintsën jam ma ja Ezequías yajpaatyën ets jam tsyo'ontë Laquis jyajtë Jerusalén ets tnitëkëja'antë. Ko tmëwinkoontë ja Jerusalén kajpn, jam jyajtaktë ma ja nëë nyipetyën kajpnëkëjxm, ma ja tu'ujën mëti'ipë nëjkxpën ma witpujtaknën.

18Ënät ojts tmëkajpxtë ja Judá yajkutujkpë, tääts pyëtsëëmtë ja Eliaquim, yë myaank yë Hilquías, mëti'ipë ënäty ja kutujkëntëjk kyëwent'ajtypyën ets ja Sebná, mëti'ipë jääpyën ets Joah, yë myaank yë Asaf, mëti'ipë mëët ja yajkutujkpë tyunyën mëti'ipë jyääpyë'ajtypyën ets mëët myëtyaktë ja Asiria ja'ayëty.

19Tääts ja Asiria ja'ay y'ënëmaayëtë: Jëtu'un yë Ezequías xy'ënëëmëtëty, ko ya'atë aaw ayuk yë'ë kyejxyp yë Asiria yajkutujkpë: ¿Pën mijts mtyäty tyukjotkujk'ajtyp?

20¿Ëkë jä'äjën m'ëna'any ko ja aaw ayuk oypyë yajmëtoyën näjyëtu'un yë tsyowpaaty tä ja jot winma'anyën mëti'ipë yajmëët'ajtpën ko ja jëën tsip yajniwinmayë? ¿Pën mtuk'ijxpejtyp ets ënät ka'ap mëj xy'ëk'ijxnëtyës?

21Ëjts jëtu'unës n'ixy ko mijts yë'ë yowë mtuk'ijxpejtyp yë Egiptë. Oy, ka'ap tääpë wyi'ixëty, je'eyëp ko yi'iyë mnijawëp, ko yë Egiptë yajkutujkpë jëtu'un yë'ë tä tu'uk yë waxk kepyën, ko nmajtsmëty ets njatajk'ata'anmëty poj'am y'u'kxy xykyë'ëtëjkëmëty. Yë faraón jëtu'un yë naax kajpn tuny mëti'ipë tuk'ijxpäjtëpën.

22E pën m'ënantëp miitsëty: yë Wintsën mëti'ipë ëëts nTios'ajtëpën yë'ëjës ntuk'ijxpäjtëp, ¿këtii yë'ëjëty yë Ezequías ja Wintsën ja tsyajptëjk ets ja wyintsë'këntyakn ojts tjijtë'ktaayë ets t'ënëmaay ja naax kajpn ko jämyë mëpaat yë Wintsën yaj'ëwtaty ma ja wintsë'këntyaknën jam Jerusalénkë?

23Ti ko tu'uk käjpxytyu'unën xykyatuny mëët yë nwintsënës, yë Asiria yajkutujkpë: tyam mijts nmo'ojëty mäjtsk mil yë kwaay, pën xymyoopyës yë ja'ay mëti'ipë jëyujktuk'u'unyäätyëpën.

24Mijts ka'ap mayëtëty tu'uk yë tsiptuunpë ja'ay xyajkä'äkëty mëti'ipë jam tso'onpën Asiria; oy jeexyë tyim yë'ë'ajtpë ja mëti'ipë ka'ap kyäkmayën, ¿e mijts jä'ä m'ënaanpë ko mpaatëp ënät ja näypyutëkë jap Egiptë? ¿Jap xypyaata'any ja këwaayë ëkë ja ja'ay mëti'ipë kwaaykyijxy tsiptuuntëpën?

25Ëkë mijts jä'äjën may mtajyë, ¿ko ka'apës Wyintsënëty të xykyexyë ets tyaapë naax kajpn nyajkutëkoyëtyësë? Tyam yajxon ntuk'ëwaanëty ko yë'ëjës të xykyexy etsës ya'atë kajpn nitëkëty etsës nyajkutëkoyëty.

26Tääts ja Eliaquim, Sebná ets ja Joah t'ëtsoowtë ja Asiria tsiptuunpë: Tun yë mëyajtën harameo ayuk tukmëkajpxtëkës, ëëtsëty wa'ats nja'akyukëtëty, këtiis

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

xymyëkajpxtë mëët yë hebreo ayuk jä'ä ko yë ja'ayëty mëti'ipë jam potsykyëjxm ku'ijxnajxtëpën wa'ats jam tmëtowtë.

27E ja Asiria tsiptuunpë ënät y'ënäny: Ka'ap yë'ëkyëjxmëty yë mwintsën ets ka'ap myiits'atë yë Asiria yajkutujkpë të xytyukmëkäxëtës ya'atë ënä'ämën; yë'ë jëtu'un të yajtuknikäxtë yë ja'ayëty tampë potsykyëjxm kyu'ijnaxtën ets tmëtowtëty ko pyätyp ja xëëw po'o jëna'a nëjkx yë kyë'ëmtë'ëny tjë'kxtë ets kyë'ëmta'atsy t'uuktë.

28Ënät ja tsiptuunpë ojts janty mëk tpa'tkäjpxy ja ja'ay ets y'ënäny: Mëtoow'itë yajxon wi'ix ja Asiria yajkutujkpë y'ënä'änyën:

29Këtii nëkoo Ezequías mnätyukwin'ëënëtëty, yë'ë ka'ap myäyëtëty myajtso'okëtëty.

30Pën yë Ezequías mnëmaayëtëp ko miitsëty yi'iyë yë Wintsën atu'uk xytyuk'ijxpätëty ets m'ënë'ëmxëtëty: Mëtëy yë'ë ko yë Wintsën yë'ë xypyutëkëja'anëm ets xyajtso'oka'anëm; yë'ë ka'ap nëjkx t'a'ixë ets ëëtsajtëm o'ktëy njajtmëty ets ya'atë naax kajpn tjä'ä'atëty ja Asiria ja'ayëty,

31këtii xymyëpëktëty. Yë Asiria yajkutujkpë paatyës të xykyexy ets miits n'ënëëmëtëty ets xytyuntëty tu'uk yë näykyajpx'oyë mëët yë'ë ets m'ëna'antëty ko ka'ap ntsiptuna'antë ets tu'k'ëtëyë je'eyë jam mtimnyäykyuwanëtëty ma Asiria ja'ayëtyën; jëtu'un ja mkam mtu'ujëty je'eyëm xymyëët'atëty ets xyjyë'kxtëty xypyëktëty ja mëti'ipë të xypyän të xykyojtën.

32Yë'ë kë'ëm nëjkx tu'uk ja tsënaaytyakn mo'ojëtë jëtu'unpë y'ixëtyën tä ya'atë mnaaxëtyën, ma winë oy y'ity wyintëyën, ijxtëm ja tsatymyën, higo ets mëti'ipë mtukjuuky'ajtëpën, ka'ap y'ëmaaytya'akëty ja jë'kxy pëky. Jotkujk jam nëjkx mjuuky'atë, nii tii xykyayaj'ëmaaytya'aktëty. E yë Ezequías këtii xyjyä'äkyujkëtë yë y'ayuk, jä'ä ko mwin'ë'ënëtëp yë'ë ko y'ënä'äny ko yi'iyë yë Wintsën xytyuk'ijpätëty.

33¿Yë'ëjëm jëtää yë tyiosëty yë naax kajpn të tyajtso'okyë ko muum yë Asiria ja'ayëty yë naax kajpn të tnitëkëtë?

34¿Maajën ja wyintsënëty ënät ja Hamat ets ja Arfad? ¿Maajën ja wyintsënëty ja Sefarvaim, Hená ets Ivá? ¿Ojts jëtää tyajtso'oky ja Samaria kajpnë?

35¿Jam jëtää tu'ukën ja tios mëti'ipë ja naax kajpn të t'ëkyajtso'oky ko ja Asiria ja'ayëty të tyukja'tëtë? ¿Wi'ixën ko miitsëty je'eyëm maytyë mtajtë ko yë Wintsën yajtso'okäämpy yë Jerusalén kajpn?

36Ja ja'ayëty amonyë wyë'ëmtaaytyë, jä'ä ko tëë ënäty ja yajkutujkpë y'ënë'ëmxëtë ko këtii nitii ayuk tpaatëty.

37Ënät ja Eliaquim, mëti'ipë kyëwent'ajtypyën ja kutujkëntëjk; ja Sebná, mëti'ipë ja noky myëët'ajtypyën ma jap winë kuja'ay myinyën ets ja Joah mëti'ipë ja yajkutujkpë jyääpyë'ajtypyën ja wyit tkë'tstaaytyë mëët ja monyëtukyë ets ojts tninëjkxtë ja Ezequías, täats tukmëmëtyaktaaytyë tä ënäty ja Asiria ja'ay, tsiptuunpë wintsën të y'ënä'änyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

2 Reyes 19

1Ko yë yajkutujkpë Ezequías ja ayuk pyatë, ënät ojts ja mëkjotmay tyuktëkëty ets ja wyit tyujkxy tkë'tstaay mëët ja jotmay aakjä'ä tyuktëjkëy ja xa'kwit mëti'ipë kuumpën u'kxpën ets ojts nyijkxy ma ja tsajptëjkën.

2Tääts tkejxy ja Eliaquim mëti'ipë kutujkëntëjk kyëwent'ajtypyën, ja Sebná mëti'ipë ja noky myëët'ajtypyën ma jap winë këxja'ay myinyën ets ja teetytyëjkëty mëti'ipë mëjja'ayëtyën ets ja wyit tuktëjkëtyë ja këëtsëtypë ets ja xa'kwit ets ojts tninëjkxtë ja Jeséas käjpxynyajxpë, yë Amós yë myaank,

3ets ja yajkutujkpë ja y'aaw y'ayuk tukmëtowa'antë: Tyam o'ktëy ëëts njatë nkëpätë, ja tëytyu'unën jä'äs yam nmënajx nyajnajxtëp ets jëtu'un ëëts näjyawëtë naaxkutij naaxkumatsëpë, tä tu'uk yë to'oxytyëjkën mëti'ipë tëë myëjaawkëxyën ets u'unk maay yajminäämpy naaxwiiny.

4Jääpëk yë mWintsën jeexyë të tmëtoy, wi'ixjaty të y'ënä'änyën yë Asiria ja'ay, tsiptuunpë wintsën, mëti'ipë je'eyë të myinyën ets ëxëëkjaty të tijy ja Wintsën juukpyë ets tkumëtowëty mëti'ipë yë Wintsën kë'ëm të tmëtoyën. E tyamts myajpëjktsoy ets xymyëkajpxëty ja Wintsën ets xykyukajpxta'akëty ja ja'ay mëti'ipë të jyaakwë'ëmtën juuky.

5Ënät ja wintsëntëjk ojts tninëjkxtë ja Jeséas, mëti'ipë ja yajkutujkpë Ezequías ojts tkexyën,

6ets ja Jeséas y'ënëmaayëtë: Jëtu'un xy'ëtsowtëty ja mwintsënëty ko yë Wintsën jëtu'un y'ënä'äny: këtii nëkoo xytsyë'ëkëty xyjyawëty ja aaw ayuk mëti'ipë Asiria tsiptuunpë të tkäjpxyën, maas ëjts nëkoo je'eyë të xynyi'ojën ets të xykyajpxpaatyën.

7Ëjts yam kë'ëm ntuknipëjktaakëjäämpy ets tmëtoowpaatëty tu'uk ja ayuk mëti'ipë atsip'atëtëpën ets wyimpitëty ma nyaax kyajpnën, jamts nëjkx pën yaj'ookyë.

8Ja Asiria tsiptuunpë ojts tnijawë ko ja Asiria yajkutujkpë tëë ënäty jam tsyoony Laquis. Ënät jam tsyo'ony Jerusalén ets jam Libná tpaty ma ënäty jam nyitsiptunyën.

9Jam ojts ja Asiria yajkutujkpë pyäätyë ja ayuk, ko yë yajkutujkpë mëti'ipë jap tso'onpën Etiopíë tëë mëët tsyoony ja myäytsyiptuunpë ets tnipëtë'ëka'any ja Asiria yajkutujkpë. Tääts jatëkok ja Asiria ja'ay yajkutujkpë tkäjpxynyikejxy ja Ezequías mëti'ipë jam yajkutujkpën Judá,

10ets t'ënëmaay: Yë mWintsën jëtu'un m'ënë'ëmxëty ko ka'apës yë mnaax mkajpn xymyäyëty këtiijë, je'eyëp ko tyam mijts yajxon n'ënëëmë ko këtii xymyëpëjkëty yë y'aaw y'ayuk.

11Mijts wa'ats xynyijawë tiijaty yë Asiria kyutujkpëtëjkëty të tuntën maajaty yë naax kajpn të tnitëkën. ¿Ets ënät mijts ka'ap wi'ix mjatëtyë?

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

12¿Tiosëm jëtää ojts tputëkë ja kajpn mëti'ipëjaty ja Asiria ja'ay nyitëjkëtyë, ëëts yë nteety n'apëty: tä yë Gozán kajpnën, Harán kajpnën, Résef kajpnën ets ja ja'ayëty jampë ijty yajpaatën Bet-edén, mëti'ipë jam tsënaaytyën Telasar?

13¿Maajën ënät tyam ja yajkutujkpëtëjkëty mëti'ipë jam tso'ontëpën Hamat, Arfad, Sefarvaim, Hená ets Ivá?

14Tä ja Ezequías ojts ja noky t'ëxajë ets tkäjpxy, tä ojts tmënëjkxy ma ja tsajptëjkën ets jap twijtstëëy Wintsën wyintuuy,

15ënät ja Wintsën t'ënëmaay: Wintsën mëti'ipë y'ëwtajtëpën yë Israel ja'ayëty, ma xyaj'ityën ja mkutujktakn jampë itkujky yajpaatyën ma käkn mëëtpë ja mkukajpxpën: mijts tu'uk mwintsën'ajtp ma tëkokyë yajkutujkpëtëjkën mëti'ipë tuuntëpën naaxwiiny naaxkëjxy; mijts myajkoj yë tsajp ets naaxwiinyëtë.

16Mëtoow'it, Wintsën ets ja'akyukë ya'atë ja nnu'kxtakënës, ni''ijxwa'kxkës ets ni''ijxkëtakës. Mëtoow'it mëti'ipë ja Senaquerib të tkäjpxyën, mëti'ipë të tukmëkäxën ja tyuunpë ma ëjtsën ets mijts myajni'oj myajniyaaxë, mijts Tios mëti'ipë juukyën.

17Wintsën, tyam ntuk'ëwaanë, ijxtëm y'ënä'änyën ko yë yajkutujkpë mëti'ipë jam të tyuntën ma Asiria ja'ayëtyën tëë kanaak yë naax kajpn tyajkutëkoytyë ets mëët ja kyam tyu'ujëty, janty tëy yë'ë,

18ets ko tëë ja tyios tyajkutëkooytya'atë jëënjoty, jä'ä ko ka'ap ja tyios'atë, aakyë'ë ja tsaatsetsy, mëti'ipë ja ja'ay kë'ëm y'oytyuunpyën. Paatykyëjxm të timyajkutëkoytyë.

19E tyam mijts myaj'amëtoy myajpëjktsoy Wintsën, ma mijts myaj'ëwtatyën, koos xynyiwaantu'utëty ets ëwaatsëtuuy xyajwë'ëmtëtyës këtiipës tääpë ja'ayëty ëxëëk xytyuntëty, jëtu'un tëkokyë ja naax kajpn tnijawëtëty ko mijts tu'uk mWintsën, mëti'ipë mëpaat yë naaxwiinyëtë ja'ay t'ëwtatyën.

20Ënät ja Jeséas tkäjpxynyikejxy ja Ezequías ets t'ënëmaay: Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny, mëti'ipë yë Israel ja'ayëty y'ëwtajtëpën: Tëës nyajnaxy ja m'amëto'ow mpëjktso'owën ma xynyikäjpxyën ja Senaquerib, mëti'ipë jam yajkutujkpën Asiria.

21Jëtu'un ja Wintsën kyajpxwinpity, ma tnikäjpxyën ja Senaquerib mëti'ipë jam yajkutujkpën Asiria: Ja naax kajpn mëti'ipë yajtijpën Sión, jëtu'un npëjktakmëty tä ja to'oxy'ëna'kën, mëti'ipë je'eyë mnëxikpy mtukxikpyën mijts Senaquerib. Yë Jerusalén je'eyë kyëpajk timjyëpipy mëët ja mmëj'ajt mkëjxm'ajtën ko mkäknë.

22¿Pënën määpy mtäjpy nëkoo ëxaty mnëmääpy ets mtukxi'kpy? ¿Pënën määpy mtäjpy nëkoo mnikäjpxyp mnimëtyäkpy ets xywyinkäjpxy xyjyëjpkäjpxy amëj akëjxm? Yë'ë të xykyamëj'ixy ja mëti'ipë kënu'kxy mëj Wintsënën, mëti'ipë y'ëwtajtëpën ja Israel ja'ayëty.

23Mëët ja ja'ay mëti'ipë mtukmëkäjxëpën ja m'aaw m'ayuk yë'ë mëët ja Wintsën ëxaty të xy'ënëëmë. Të m'ëna'any: Mëëtës ja mmaypyujxn wintëkäämpë, mëti'ipës nmëtsiptuunpyën, ¿tiijës xykyamayëp? Ëjts oyës muum tunkëjxm kopkkëjxm

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

mpäta'anëty, oy jënu'un tyimtsipëty jam Líbano. Xymyäyëpës yë npuxëty nka'atsëty yë kepy oyëtypë mëti'ipës ntimtsyojkpyën, tä yë tsiinën ets ajë kepyën. Ëjts jampaatës nja'ty ma ja këjxmëtypë ja kopkën, ma janty yenyëtypë kepyën mëti'ipë oyëty këxë'kpën tä yë ujtskam pëjykyamën.

24Tëës muum nja'ty kajpntum etsës të nyaj'ëwa'atsy yë nëëjut, täätsës të n'uuky këtii pën myëjëty, jotkujkës të nye'ey të nnaxy jap Egiptë etsës ja nyëëwok të nyajtëtstaayë.

25¿E mijts ka'ap xynyijawë, ko ëjts jëtu'un mëti'ipë të tyajkutukyën ets mmëta'akëty ets xytyunëty tëkokyë mëti'ipë të xytyunyën? Ëjts tëëyëpës ntuknipëjktaakë ets tëëjës jëtu'un nyajtuny nyajjatyë; paatykyëjxm mijts may ja naax kajpn të xyaj'atëkoy mëti'ipë ënäty mëk ets ta'tspëky të nyätyijyën, tä të y'awinpijta'atë je'eyë potsykyopkën.

26Ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty jam tsënaaytyëpën, ka'ap ojts ja mëk'ajtën t'ëkmëët'ajnëtë, je'eyë ja tsë'ëkë tyuktëjkëtyääyëtë ets ja mëktsëtyu'un, jëtu'un të jyaak'itë tä yë ujts yonyën kamjotm tu'ujotm, tä yë mëëynyakën ets tä yë aay ujts mëti'ipë tëjkëjxm muum yoonpën, wäänë y'ity tääts jëënpoj jëtu'unyë të yajtëtsta'ayë.

27Ëjts wa'atsës ntyätynyijawë tii mtuunpyën ets wi'ix may mtajyën; tëëjës nijawë koos mijts të xytyukjoot'anpëky.

28E jä'ä ko tëëjës nijawë wi'ix mijts ja joot'an të mtuktëkëtyën ets wi'ix nëkoo m'atoy m'apojyën, tyam jëtu'un yam mijts ntuna'any tä ja'ay jyëjp yaj'ajëëpyën mëët yë pujxn, ëkë tä jëyujk yaj'awo'onë'ëkyën këtiipë muum kyuye'eyëty ets jatëkok mwinpitëty maatsow të minyën.

29Tä ja Jeséas t'ënëmaay ja Ezequías: Ya'atë jëtu'un ja ijxpäjtën yakäämpy mëët ja mëti'ipë tunan jatanëpën: Ya'atë jëmëjt ets tääpë myinyën yë'ë nëjkx xykyäytyë xy'uuktë ja tsajpmok mëti'ipë kë'ëm yoonpën, kom tëkëëk jëmëjt jyëkyejpy myuunëtëty mtuunëtëty ets mnipnëtëty mkojnëtëty, xyajpëtë'knëtëty ja mpëjktä'äkyëty, jyëkajpnëp xypyäntëty xykyojtëty ja m'aay mkepyëty.

30Ja ja'ayëty mëti'ipë jam Judá të jyaakwë'ëmtën juuky yë nyaxtë tyam tä tu'uk yë aay ujtsën: Mëti'ipë tiktskäkpën ets tëëmpäjtpën.

31Jä'ä ko jam wyë'ëma'any Jerusalén, ma ja Sión kopkën, nëjkxëp näjyëtu'un jyam'aty ja ja'ayëty mëti'ipë të tsyo'oktën o'kënjëjp'am. Ko ënäty jëtu'un jyäty kyëpety yë'ëkyëjxm ko ja Wintsën ja tsyojkën jya'awën maaytyääyëp winë.

32E ja Wintsën ojts tnikäjpxy wi'ix jyata'any kyëpäta'anyën ja Asiria yajkutujkpë: Ka'ap nëjkx tyëkë jam Jerusalén, nitu'uk nëjkx ja tyi'pxn tkati'pxë'ëky; ka'ap nëjkx tyajtuny ja mëti'ipë nätyuk'akëëytyujkëpën ets nän ka'ap nëjkx ja mëjpotsy ye'eypyäjn jam tpëjktä'äky ma ja kajpn pa'ajën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

33Yë'ë tu'u nëjkx jatëkok tpëky ko ënäty wyimpijnë, ma ja tu'ujën mëti'ipë të tpaminyën; ka'ap nëjkx yaa tyëkë ma ya'atë kajpnën. Ëjts mëti'ipë Wintsën'ajtpën, ëjts ënaanp.

34Ëjts nkuwa'anäämpyës ya'atë naax kajpn, etsës nyajtso'oka'any, mëët koos n'oyjyawë ja ntuunpës David ets mëët ko ja nxëëwës mëj'äämpy nyaj'ita'any.

35Jä'ä tsu'um ja Wintsën ja kyukäjpxy ojts tyaj'o'kta'ay ja Asiria ja'ayëty ma ënäty jam jyajta'aktën, mëko'px ja tëkë'px mëkoxk mil ja Asiria tsyiptuunpëja'ayëty y'o'ktë, komjëpom may o'kpë ojts kyuxëënyë.

36Ënät ja Senaquerib ojts tyajpëtë'knë ja y'ijtakn ma ënäty jam ja tsyiptuunpë të y'ijta'aktën ets ojts nyëjkxnë jam Nínive.

37E tu'kxëëw tu'kjëmëjt, jam ënäty yajpaaty tsajptëkotm, jä'ä jap y'ëwtajtyp ja Nisroc, mëti'ipë yë'ë wyintsën'ajtëpën, tä jam tyukja'ajtë nimäjtsk ja myaank mëti'ipë xyëëwajtëpën Adramélec ets Sarézer, mëti'ipë yaj'o'kën, ja tuuntëkoopyë ënätyë ojts kyakojnëtë ets jam nyëjkxtë Ararat itjotmën. Ma ja kutujktaknën yë'ë ojts kyutëkëty ja myaank Esarhadón.

2 Reyes 20

1Jä'ä xëëw jä'ä jëmëjt ojts yë Ezequías pya'ampety mëk, ko ja käjpxynyajxpë Jeséas tnija'awëy, Amós yë myaank, ko tëë ja Ezequías pya'ampety, ënät ojts tninëjkxy ets t'ënëmaay: Tuk'ëwaanë yë m'u'unk mto'oxytyëjk tii mëpaat tuntën jä'ä ko mijts m'ookaanp yë'ë; ka'ap mtso'oka'any.

2Ko jëtu'un ja Ezequías tmëtooy, tääts kyi'itwinpijty, jam kyëx'ixy potsywinm ets tyëjkëy kajpxtakpë tmëkäjpxy ja Wyintsën:

3Wintsën tyam mijts n'amëtoy npëjktsoy ets xyjyä'ämatsëtyës, xyjyä'ämyätsëty näjyëtu'un wi'ix mijts oy të nmëtunyën, tëë nmëmëtoy, tëëjës ntuny winë tä mijts xy'oy ixyën. Tääts tyëjkëy jëëpyë yaxpa.

4E kajnëm ënäty ja Jeséas tuknajxta'aynyëm ja tëja'aw mëti'ipë jam yajpatpën ma ja akujktëjkën, ko ja Wintsën ojts myëkäjpxyë ets y'ënëmaayë:

5Wimpit ets ënëëmë yë Ezequías, mëti'ipë nyiwintsën'ajtypyën yë nnaaxës nkajpnës: Yë Wintsën, mëti'ipë m'apteety David y'ëwtajtën, jëtu'un y'ënä'äny: Tëës nmëtoow'ity ja mjëëytyak mnu'kxtakën ets mjë'ëyën myaxën. Oy'atëp, tyam nyajtso'okëty, ko jyatëkëëk xëëw'atëty jyëkyäpëp mnëjkxëty ma tsajptëjkën.

6Ja majkmokx jëmëjt yam njaakyajni'ikëja'anyës ja mxëëw mjëmëjt. Mijts ets ja Jerusalén kajpn tyam nyajtso'oktëty ma ëxëëk ja Asiria yajkutujkpë mjatuna'anëtën, ëjts kë'ëm nkëwent'atäämpyës ja naax kajpn mëët koos ja David oy ntsojky nja'awëy ets koos kë'ëm nätsyokyë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

7Tä ja Jeséas tni'ënä'ämëy ets nëjkx tma'atstë ja higo të'ëts, yë'ëts tyuknipëktëp ja tsëtyut ma ënäty ja Ezequías pyikyën ja nyini'kx, jëtu'un ja yajkutujkpë tsyoky y'akëtäky.

8Tä ja Ezequías tyajtëëy ja Jeséas: ¿Tiijës ntuk'ixëp, koos ënäty ja Wintsën xyjyänty yajtso'oky ets ko kom tëkëëk xëëw jyëkyäpëp nëjkxëtyës ma ja Wintsën ja tsyajptëjkën?

9Tä ja Jeséas y'ëtsooy: Ya'atë mwa'anëp ijxpät ets xynyijawëty ko ënäty ja Wintsën myajtso'okyë: ¿Mtsojkpy ets äpk nyajtsnëjkxëty tu'kja'aytyänën, ëkë mtsojkpy ets wyimpitëtyë nän tu'kja'aytyänënë?

10Ets ja Ezequías y'ëtsooy: Ko nyajtsnëjkxëty ka'ap tsyipëty. Yë'ë tëy ko wyimpitëty ixtëkë.

11Ënät ja käjpxynyajxpë tyëjkëy kajpxtakpë, t'amëtoy tpëjktsoy ja Wintsën ets tyajwinpitëty ja äpk ixtëkë tu'kja'aytyänë, ja äpk ojts jyänty ixtëkëye'ey tu'kja'aytyänë.

12Jä'ä xëëw jä'ä po'o yë yajkutujkpë Merodac-baladán, yë myaank yë Baladán, mëti'ipë jam ënä'ämpën Babilonyë, ojts tnijawë ko yë Ezequías ënäty jam pyikyë, ënät tkejxy yë kyukäjpxy mëët tu'uk yë näynyamo'ojë.

13Yë Ezequías mëët ja oyjyot oywyinma'any t'ëxajëy ja Babilonyë ja'ayëty ets tuk'ijxtaay ja wit meeny ets tëkokyë mëti'ipë myëët'ajtypyën, tä yë pu'ts pujxn, poop pujxn, mëti'ipë oy xu'kpën; jë'kxy pëky ets nëë oyëtypë xyuukyën ets mëti'ipë ënäty jap pëjkë'ëky yaj'ijtypyën ja tuunpäjn mëti'ipë yajtuuntëpën ko tsyiptuntë. Wa'ats winë tuk'ijxtaay, nitii ojts tkayajninaxy mëti'ipë ka'ap tuk'ijxyën.

14Ënät ja Wintsën ja myëtuunpë Jeséas ojts tninëjkxy ja Ezequías ets tyajtëëy: ¿Maajën tääpë ja'ay tsyoontë ets wi'ix të m'ënë'ëmxëty? Tä ja Ezequías y'ëtsooy: Tääpë ja'ayëty jëkäm tsyoontë, jam Babilonyë.

15Tä ja Jeséas jatëkok tyajtëëy: ¿E tii të t'ixtë ma mkutujkëntëjkën? Tä yë Ezequías y'ëtsooy: Tëë t'ijxta'atë tëkokyë tiijaty japën. Ka'apës nitu'uk të nyajninaxy mëti'ipë ka'ap të tka'ixtën.

16Tä ja Jeséas t'ënëmaay ja Ezequías: Amëtoow'it ya'atë aaw ayuk mëti'ipë ja Wintsën jyä'ä'ajtypyën:

17Minaanp ja xëëw ma tëkokyë mëti'ipë jap ijtpën ma ja akujktëjkën, mëti'ipë të tyajmuktën ja m'aptëjkëty ets mëti'ipë tyampaat jaakmujkpën, aakjam yajmënëjkxta'aja'any Babilonyë, yaa nitii kyawë'ëma'any.

18Yë'ëpaat ja m'u'unk m'ok nëjkxëp jam tsumy matsy nyëjkxtë. Ja yä'äy'ëna'ktëjk nëjkxëp tsujktaayëtë ja ye'etyëjk'ajtënëty ets nëjkx je'eyë tmëtuntë ja yajkutujkpë jampë Babilonyë y'ëne'emyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

19Ja Ezequías, tyaa ënäty myäy tyäjy ko ma yë'ë tyunyën ka'ap ënäty ja jëtu'unpë nyatuna'any nyajata'anyë, paaty t'ëtsooy ja Jeséas: Ja aaw ayuk mëti'ipë ja Wintsën mtukmëkäjxëyëpën oy yë'ë.

20Ja nyikäjpxy nyimëtyä'äky ja Ezequías ets tëkokyë mëti'ipë tyuunën kyajpxën, wi'ix ojts ja nëëtu'u tpëjktä'äkyën ets tyaja'tyën ja nëë kajpnjoty, jap myiinta'ay kuja'ay ma ja nokyën mëti'ipë jyä'ä'ajtëpën ja yajkutujkpëtëjk jampë ojts y'ënä'ämtën Judá.

21Ko ja Ezequías y'o'ky, yë'ë ojts tyëkë yajkutujkpë ja myaank Manasés.

2 Reyes 21

1Yë Manasés ko tyëjkëy yajkutujkpë jä'ä ënäty yë jyëmëjt majkmäjtsk ets jä'ä ojts jam yajkutuky Jerusalén wëxtyikxy myajkmokx jëmëjt. Jä'ä ja tyaak ijty xyëëwajtyp Hepsiba.

2Je'eyëp ko ja tyu'unën kyajpxën ka'ap ja Wintsën ojts oy t'ixy, jä'ä ko näjyëtu'un winë tuuny ëxëëkjaty tä ja kajpnëtyën mëti'ipë ënäty ja Wintsën të t'ëxwopyën ko ja Israel ja'ayëty jam jyajtë:

3ojts jatëkok tkoj'o'oyëtyä'äy ja tëjk ma jap y'itën ja tsaatsetsy, mëti'ipë ënäty ja tyeety Ezequías të tjijtë'ëkyën; ojts t'oytyuny wiinkpë wintsë'këntyakn ets ojts ja Aserá ja y'awinax tyajkojë; ëpëky näjyëtu'un t'ëwtajty winë jampë tsajpkëjxm yajpaatyën,

4ojts jap tsajptëkoty, ma ja Wintsën ja tyëjkën tyaj'oyë kanaak ja wintsë'këntyakn, mëti'ipë ja Wintsën ojts tnikäjpxyën ko jämyë ja xyëëw yaj'ëwtatëty ma Jerusalén kajpnën.

5Ojts näjyëtu'un ëpëky wiinkpë wintsë'këntyakn tyaj'oyë, jap ma ja tsajptëjkwiinën ma yaj'ëwtatëtyën ja xëëw po'o.

6Ojts ja y'u'unk y'ëna'k tyajtooy tyajjäämnë, ma tukwintsë'këyën ja ka'apë tyiosëtyën, yajtuun ja najtsja'apë, yajkutujk ets ja ja'ay tuunk'atëty ja kajpxpojkën, paatoy panajxk. Tim tëkatsy ojts winë tuny, je'eyë ja Wintsën tyajjoot'anpëjk.

7Pyëjktak jap ja Aserá ja y'awinax ma ja Wintsën ja jyëën tyëjkën, mëti'ipë ënäty ja Wintsën të tnikäjpxyën ma ja David ets Salomón: Ya'atë tsajptëjk, mëti'ipë yaajën Jerusalén, mëti'ipës kë'ëm të nwin'ixyën ma ja Israel ja'ayëtyën, yaa xëmë yajmëjjaw yajaantyjyawëty yë nxëëwës.

8Ëjts ka'apës o'ktëy ja Israel ja nyaax kyajpn n'ëktunanënë, pën kyuuytyuunpy ja n'ënä'ämënës ntëyajtënës ets tëkokyë ja ijxpëjkën mëti'ipë të nmo'oyën mëti'ipë ojts ja ntuunpës Moisés mtukni''ixëtën.

9E yë'ëjëty ka'ap tkuuytyuuntë. Ni'ikyë ja Manasés ojts tyuktunëtë ka'apë jeexyë mëpaat tuntën; ni'ik o'ktëy y'ëtëtstë këtiinëm jyëtu'unëty ja naax kajpn mëti'ipë ënäty ja Wintsën të twojpëtsëmyën ma ja Israel ja'ayëty ja naax yajmooytyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

10Paaty ja Wintsën ja aaw ayuk tnajtskäjxëy mëët ja tyuunpëtëjk ets y'ënäny:

11Mëët ko ja Manasés të tuny ja ka'apë tyuunëtyën ets ko të tuny winë wäänë o'ktëy këtiinëm jyëtu'unëty ja Amor ja'ayëty mëti'ipë jam tsënaaytyën ma tampë ja naax kamën, ko të tyajkutuky ets ja Judá t'ëwtajtnëty ja awinax ets ja tsaatsetsy,

12ëjts, mëti'ipë Wintsën'ajtpën, mëti'ipë yë Israel y'ëwtajtëpën, tyamës nikäjpxy ja n'aaw n'ayuk: Nyajminäämpyës ja ëyo'on jotmay ma ja Jerusalén kajpnën ets ma ja Judá kajpnën; ja ja'ay mëti'ipë nëjkx tmëtowtën wi'ix ënäty ja naax kajpn jyäty kyëpetyën mëk nëjkx tjawëtë.

13Tin jëtu'unës ja Jerusalén kajpn ntuna'any o'ktëy tä ja Samaria kajpn të ntunyësën, maas të nyajkëjxta'ayën ja Ahab ja y'u'unk y'ëna'k ets ja jyä'äy; jëtu'unës nyajwë'ëma'any ja naax kajpn pe'ety jaaxy, tä ja'ay yë texy tukpo'otyën wa'ats ets tjupy.

14E ja naax kajpn mëti'ipë ënäty jaakwë'ëmtëpën, ka'apës n'ëkajpnniwa'ananë, ntimy'ëxmatsäämpyës wä'än t'ixy pën nimiinëp ja myëtsip ets pën nitëjkëyëp kyajpnjoty ets pën mä'tstaayëp.

15Jä'ä ko yë'ëjëty aak tëkatsy winë tuntë, aakyë'ë tyuuntëp mëti'ipës ka'ap n'oy ixy n'oyjyawën, jëtu'un timyajtso'ontaktë ko jap tsyo'ontë Egiptë ets tyampaat.

16Ëpëky ja nëë poky mëti'ipë ja Manasés tyuktuunën ja Judá ja'ay ets mëti'ipë yë'ë kë'ëm tyuunën Wintsën wyintum; këjää ojts ja ja'ay tyaj'ok tyajtëkooynyë ka'apë tii poky tmëëtëtyën jam Jerusalén.

17Ja nyikäjpxy nyimëtyä'äky ja Manasés ets tëkokyë mëti'ipë tyuunën kyajpxën, jap myiinta'ay kuja'ay ma ja nokyën mëti'ipë ja yajkutujkpëtëjk jyä'ä'ajtëpën, mëti'ipë jam yajkutujktën Judá.

18Ko y'o'ky, jam tyajnaaxtëjkëtyë ma ja pëjykyamën, jampë yajpaatyën ma ja akujktëjk tëja'awën, mëti'ipë tyijtëpën ja pëjykyam Uza. Ko y'o'ky yë'ë ojts kyutëkëty ja myaank Amón, ma ja kutujktaknën.

19Amón jä'ä ënäty jyëmëjt majkmäjtsk ko tyëjkëy yajkutujkpë jam Jerusalén ets mäjtsk jëmëjt ojts y'ëne'emy. Ja tyaak jä'ä ijty xyëëwajtyp Mesulemet, yë'ë nyëëx yë Harús, jam kyukajpnëty Jotbá.

20Je'eyëp ko ja tyu'unën kyajpxën ka'ap ja Wintsën oy t'ijxy, jä'ä ko nän yë'ë poky tyuun mëti'ipë ënäty ja tyeety Manasés të tunyën,

21näjyëtu'un ojts winë ëxëëk tyajtu'uye'ey, ojts tyajnitukë ets ja ja'ay ja awinax t'ëwtatëty, ja awinax mëti'ipë ënäty ja tyeety të t'ëwtatyën.

22Jëtu'un ojts ja Wintsën ëpëky tpëjktaknë, mëti'ipë y'ëwtajtën ja y'aptëjk ets ka'ap tii oy tuuny jëtu'un tä ënäty jyayajtuk'ëne'emyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

23Ja Amón ja tyuunpëtëjk ojts nyikäjpxytyunëty ets jap yaj'o'kë jap tëkoty ma ja akujktëjkën.

24Je'eyëp ko ja kajpn ojts tmatstë ja yajja'ay'o'kpëty ets tyaj'o'ktë mëti'ipë ënäty ja Amón të tyaj'ooktën, tääts nikajpxpäjtë ja Amón ja myaank, mëti'ipë xyëëwajtypyën Josías ets yë'ë yajkutukëty.

25Ja Amón ja nyikäjpxy nyimëtyä'äky ets tëkokyë mëti'ipë tyuunën, jap myiinta'ay kuja'ay ma ja nokyën, mëti'ipë nyoky'ajtëpën ja yajkutujkpëty, jampë ojts y'ënä'ämtën Judá.

26Ets jam tyajnaaxtëjkëtyë ma ja pëjykyamën mëti'ipë tyijtëpën Uzá, yë'ë ojts kyutëkëty ja myaank Josías ma ja kutujktaknën.

2 Reyes 22

1Josías jä'ä ënäty jyëmëjt majkmäjtsk ko tyëjkëy yajkutujkpë jam Jerusalén ets i'px majktu'uk jëmëjt ojts yajkutuky. Ja tyaak jä'ä ijty txëëwajtyp Jedidá, yë'ë nyëëx yë Adaías, jam kyukajpnëty Boscat.

2Ja tyu'unën kyajpxën ja Josías oy ja Wintsën t'ijxy, jä'ä ko yë'ë oy winë tuuny tä ja y'apteety David winë tuunyën, yë'ë ka'ap ojts ma tii tuuntëkoy.

3Ma ënäty myajkmokx tëkëëk jëmëjtpetyën ma ja Josías yajkutukyën, ënät yë yajkutujkpë ojts tkexy yë jyääpyë jam ma ja tsajptëjkën, ja jyääpyë jä'ä txëëwajtyp Safán, yë'ë myaank yë Asalías ets yë'ë y'ok'u'unk yë Mesulam ets t'ënëmaay:

4Nëjkx xy'ixy yë Hilquías, mëti'ipë nyikopk'ajtypyën yë teetytyëjkëty ets xy'ënëëmëty, ko wä'än t'ijxmujkta'ay yë meeny mëti'ipë jap tsajptëkoty yë ja'ay myëmiintëpën ets näjyëtu'un mëti'ipë të tyajmuktën ma ja'ay jam kyëpätën tsajptëjk ëkë'ëm,

5yë'ë tyukë'ëtëkëtëp ja ja'ay mëti'ipë ja tuunk nyiwintsën'ajtëpën, tääts tmëjuytyëty ja tuunpë, ma ja tsajptëjk jam yajkoj'oyën,

6ja tsäjtspë, pojtspë, mëti'ipë jë'tëpën ets näjyëtu'un yë'ë yajtukjuyëty yë kepy ets jëëntsaa mëti'ipë jam yajtukpojts oyëjaanpën yë tsajptëjk.

7Ënëëmë näjyëtu'un ko këtii t'amëtowtëty jënu'un ja meeny tyajtuntën jä'ä ko yajnija'ap wa'ats ko yë'ëjëty oy jam ja mëtyo'owën tyajtu'uye'eytyë.

8Tä ja Hilquías, mëti'ipë teety wintsënën, tukmëmëtyäky ja Safán, mëti'ipë ja noky kyëwent'ajtypyën ma jap winë myiinta'ayën kuja'ay, ko tëë ënäty tpaaty tu'uk ja noky jap tsajptëkoty ma myinyën kuja'ay ja ënä'ämën tëyajtën ets tukë'ëtëjkëy ja Safán ets ojts tkäjpxy.

9Tä ja Safán näjyëtu'un tuk'ëwa'anëy ja yajkutujkpë ets t'ënëmaay: Wintsën ja mtuunpëtëjk mëti'ipë ojts xy'ëne'emyën tëë ja poop pujxn tyaj'ë'tsmuktë ets tëë ja tukë'ëtëkëtë ja ja'ayëty mëti'ipë jap ja tsajptëjk kyoj'o'oyëtëpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

10Ojts ja Safán näjyëtu'un tuk'ëwaanë ja yajkutujkpë, ko ënäty ja teety Hilquías tu'uk ja noky të tpaaty ets të tyukë'ëtëkëty, tääts tukwinkukajpxëy.

11Ko ja yajkutujkpë tmëtoow'ijty ya'atë ja aaw ayuk mëti'ipë nyikäjpxypën ja noky, tääts tkë'tstaay ja wyit mëët ja amay jotmay,

12ënätyë t'ënëmaay ja Hilquías, ja Ahicam, myaank yë Safán; ja Acbor, myaank yë Micaías; ja Safán, mëti'ipë ja noky kyëwent'ajtypyën ma jap winë myiinta'ayën kuja'ay ets ja Asaías, mëti'ipë ja yajkutujkpë kyëwent'ajtypyën ets t'ënëmaay:

13Nëjkx mëpëjktsowtë yë Wintsën, mëët ëjts, mëët yë naax kajpn ets mëët tëkokyë mapaat yë Judá naax kam tnitänën ets xyajtëwtëty wi'ix tyaapë noky y'itëty mëti'ipë të yajpaatyën ets mëti'ipë nyimëtyäkpyën; wä'änxyëp yë Wintsën mëk xytyukjoot'anpëjkëm, ko ja nteety'ajt n'ap'ajtëm ka'ap të tpatuntë ets ka'ap ojts tmëjpëjkta'aktë ijxtëm ya'atë noky tjanikäjpxyën.

14Ja Hilquías, Ahicam, Acbor, Safán ets ja Asaías, ojts tsyoontë ets ojts tninëjkxtë ja Wintsën ja kyäjpxynyajxpë, to'oxytyëjk, mëti'ipë xyëëwajtypyën Huldá; yë'ë tyo'oxytyëjk yë Salum, myaank yë Ticvá ets yë'ë y'ok'u'unk yë Harhás, mëti'ipë ja wit kyëwent'ajtypyën jap tsajptëkoty. Yë Huldá jam ijty tsyëënë kajpnpë'am ma ja Jerusalén kajpnën, e ko tukmëmëtyaktë ja jotmay,

15tä y'ëtsooy: Ya'atë y'ëtso'owinpijtën'ajtyp ja Wintsën, mëti'ipë yë Israel ja'ayëty y'ëwtajtëpën: Jëtu'un xy'ënëëmëtëty ja ja'ay mëti'ipë të mkäxëtën,

16ëjts, mëti'ipë Wintsën'ajtpën, jëtu'unës n'ëna'any: Nyajminäämpyës tu'uk yë mëj ëyo'on ma ya'atë it naaxwiinyëtën ets ma ya'atë ja'ay yaa tsyëënëtën, jëtu'un tä myinyën jap kuja'ay ma ja nokyën mëti'ipë ja yajkutujkpë të tkäjpxyën, yaapë tyunyën Judá.

17Jä'ä ko yë'ëjëty tëëjës xy'ëxmajtsnëtë, ja ka'apë tyiosëtyën yë'ë të tukwino'k të tukwinxaamnëtë ja poom ets ënät jëtu'un ni'ikyë xyajjoot'anpëktës mëët ja y'ëxëëktu'un y'ëxëëk kajpxënëty; paatykyëjxm të ntukjoot'anpëjknës ya'atë naax kajpn ets tsip oy ets jatëkok xyäämëty yë njoot'anës.

18Ënëëmë näjyëtu'un ja yajkutujkpë mëti'ipë jam tuunpën Judá, mëti'ipë të mkäxëtën ets xyajtëwa'antë ja Wintsën ja mjotmayëty, ko yë Wintsën, mëti'ipë yë Israel ja'ayëty y'ëwtajtëpën, jëtu'un y'ënä'äny: Mëët ko xyjyotmaypyiky ja mëti'ipë të xymyëtoyën,

19ets mëët ko të xyjyä'äkyukë wi'ixës ëjts n'ëna'anyën, ja naax kajpn ets ja ja'ayëty mëti'ipë jam tsënaaytyëpën, ko o'ktëy jyata'antë ets poky y'ita'antë ets ko tëë ja mwit mtujkxy xykyë'tsta'ay mëët ja jotmay ets të mjë'ëy të mya'äxy ëjts nwintuuyës; tëëjës n'amëtoow'ity ets tëëjës nja'akyukë. Ëjts, mëti'ipë Wintsën'ajtpën, jëtu'un yam n'ënëëmë:

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

20Ko ënäty m'ooky mtëkoy, akujk jotkujk m'ooka'any mtëkoyä'äny ets nëjkxëp xypyääty xy'ixy ja m'ap m'ok, ka'ap xynyijawëja'any ko ënäty ya'atë ja naax kajpn o'ktëy jyajnë kyëpäjnë. Ja yajkutujkpë ja kyukajpxpë, ojts ja wyimpijnëtë ets tukmëmëtyaktaaytyë wi'ix ënäty ja Wintsën të y'ëtsoowinpityën.

2 Reyes 23

1Ënät ja yajkutukpë ojts tyajmuky ja mëjja'aytyëjk jampë yajpaatën Judá ets ja jampë kyukajpn'atën Jerusalén ets mëët kyajpxa'any myëtya'aka'any.

2Ja yajkutujkpë ets ja ja'ayëty jampë kyukajpn'atën Judá ets Jerusalén, ja teetytyëjkëty, ja Wintsën ja myëtuunpë ets tëkokyë ja naax kajpn mëjpë mutskpë; ni'ëmukë nyëjkxtaaytyë ma ja Wintsën ja tsyajptëjkën. Jam ja yajkutujkpë ojts tkäjpxy ja noky mëti'ipë myë'ijtypyën ja käjpxytyu'unën japë të yajpaatyën ma ja Wintsën ja tsyajptëjkën.

3Ënät ja yajkutujkpë jam wya'ak'o'oyëy ma ja mëjpotsyën, mëti'ipë ja tsajptëjk pya'tënääpyën ets y'ënäny; ko myëmëtowäämpy ja Wintsën ets ko pyatuunta'ajäämpy ja y'ënä'ämën tyiyajtën; ja y'aaw ja y'ayuk ets ko xëmë tja'amyätsa'any ja käjpxytyu'unën mëti'ipë jap miinpën kuja'ay ma ja nokyën. Näyjyëtu'un ja naax kajpn ojts ja y'aaw y'ayuk tkë'ëyaktë.

4Ënät ja yajkutujkpë ojts tuknipëky ja Hilquías ets ja mëmäjtskpë ja teety; näjyëtu'un mëti'ipë ja tsajptëjk'aaw kyëwent'ajtëpën ets tyajpëtsëmtëty jap tsajptëkoty tëkokyë winë mëti'ipë ja Baal ets ja Aserá tyukwintsë'këtyëpën; tyajpëtsëmtëty ja xëëw po'o ja y'awinax ets tyajnitooytya'atëty jam ma ja Jerusalén ja kyajpnpa'ajën, jam Cedrón ets ja kuyjaam tmënëjkxtëty jam Betel.

5Ojts näjyëtu'un t'ixkäjxta'ay ja teetytyëjkëty mëti'ipë ja Judá yajkutujkpë pyëjktakën ets jam tyuntëty ma ja tsajptëjkën tunkëjxm kopkëjxmëpë, mëti'ipë ja poom xëmë tyukwintooy tyukwinjäämtëpën; ets ja teetytyëjkëty mëti'ipë ja wyintsë'kën myooytyëpën ja Baal ets ja xëëw ja po'o, mëti'ipëjaty të tyajnikojtu'utën ets t'ëwtatë ets ja wiinkëtypë ja awinax: tä ja mëtsa'ajën mëjpë mutskpë, tä ja jaayxyëëwën ets ja mëtsa'akë'ëkën, mëti'ipë ënäty ja yajkutujkpë të tpëjkta'aktën jampë tyuuntën Judá.

6Ojts jam tyajpëtsëëmta'ay ma ja Jerusalén kajpnën ja Aserá y'awinax, mëti'ipë jap yajpatpën ma ja Wintsën ja tsyajptëjkën; jam tyajnitooy ma ja Cedrón wokën, kuyjaam tyaj'awinpijty ets ojts twëjwä'kxy ma ja o'kpë nyipätën.

7Ojts tjijtë'kta'ay ja tëjk ma ënäty ja ye'etyëjktëjk ja nyini'kx to'knëtën ma ja Wintsën ja tsyajptëjkën ets ma ja to'oxytyëjk ijty tnixuyëtën ja awinax Aserá.

8Ets tnikäjxëtyääy ja teetytyëjkëty ets myintëty mëti'ipë jam yajpatëpën Judá, Gueba, Beerseba, ma të tmëtuntën ja ka'apë wyintsënëtyën ets ja poom të tyajjok të tyajwiixtë; ojts tjijtaay ja naaxpotsy ma ënäty ja wintsë'kën të tyaktën jampë yajpaatyën ma ja yajkutujkpë Josué ja tyëjk'aawën ets mëti'ipë jamën ma ja kajpn yajnitëkën, anajnytsyow.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

9E ja teetytyëjkëty mëti'ipë myëtuuntëpën ja awinax ka'apë wyintsënëtyën japë y'ityën ma ja tsajptëjkën, ka'ap ijty nijëna'a nyëjkxtë jam ma ja Wintsën ja wyintsë'këntyaknën jam Jerusalén, je'eyë ijty tyëkëtë kääpyë ukpë mëët ja myëteetytyëjkëty, ma tkaytyën ja tsajpkääky ka'apë tsyooymyëëtëtyën.

10Josías ojts näjyëtu'un t'akajpxtuky ets ja ja'ay ka'ap ja y'u'unk y'ëna'k t'ëkyajtooy t'ëkyajxaamnëtëty ma ja potsyën, jampë yajpaatyën joyjotm ma txëëwatyën Ben-hinom ets ka'ap t'ëktukwintsë'kënëtëty ja Moloc.

11Ojts tjëpëky ja awinax mëti'ipë jëtu'un këxë'kpën tä kwaayën, mëti'ipë ënäty ja Judá yajkutujkpë të tuknipëjktaakën ets jam ja xëëw yajwintsë'ëkëty, mëti'ipë jam yajpatpën ma ja tsajptëjk yajnitëkën, winkon ma ijty y'ityën ja Natän-mélec, mëti'ipë kyëwent'ajtypyën japë tyunyën tsajptëkoty; ojts näjyëtu'un tyajnitoy ja pujxnwintëkäämpë mëti'ipë tyijtëpën xëëw pyujxnwintëkäämpë.

12Jyijtë'ktaay ja wintsë'këntyakn, jampë yajpaatën ma Acaz yë tyëjk kopkën mëti'ipë ja Judá yajkutujkpë kyojtën ets ja wintsë'këntyakn mëti'ipë ja Manasés kyojën jam tsajptëjk'ëkë'ëm, wa'ats tukjijtëtyääy ets ja naaxmaj aakjam t'ixko'owtaay ma ja Cedrón wokjotmën.

13Ojts may tjijtë'ëky ja tsajptëjk mëti'ipë jamën awinmtsow ma ja Jerusalén kajpnën ets ëpa'tkë'ëmtsow ma ja Olivos kopkën mëti'ipë ojts ja Salomón tkojyën, jampë yajkutujkyën Israel; jä'ä tyuknikojëy ja Astarté, mëti'ipë ja Sidónja'ay ja'ayëty y'ëwtajtëpën mëti'ipë ja Wintsën ëxëëk t'ixyën; ojts tnikojë näjyëtu'un ja Quemós, mëti'ipë yë Moab ja'ayëty y'ëwtajtëpën ets tuknikojëy näjyëtu'un yë Milcom, mëti'ipë y'ëwtajtën yë Amón ja'ayëty.

14Ojts tuktëjëtyä'äy tukka'tsëtyä'äy ja kepy tsaa, mëti'ipë kënu'kxy ijty tyijtëpën ets tyaj'ujtstaay ja it mëët ja o'kpëpajk.

15E ja wintsë'këntyakn ets ja tëjk mëti'ipë jamën Betel, mëti'ipë ënäty ja Jeroboam të tkojyën, yë Nabat yë myaank, mëti'ipë ojts ja Israel ja'ayëty tukyajpokytyunyën; ojts ja Josías wa'ats twojpë'kta'ay koonëm tyaj'awinpijtaay naaxwayën ets jëën tpëjktäky ets tnino'ktaay ja Aserá y'awinax.

16Ko ja Josías ojts wyimpijnë ets t'ijxy ja may o'kpë jut jam kopkkëjxm, ënät ni'ënä'ämëy ets tjuutëty ja o'kpëpajk. Tää tju'taaytyë ets tnino'ktë jam ma ja wintsë'këntyaknën, t'ëxëëktuny jëtu'un. Jëtu'un ojts y'atëy ja Wintsën ja y'aaw y'ayuk mëti'ipë ënäty ja kyäjpxynyajxpë të tnikäjpxyën ko jëtu'un tyuna'any jyata'anyë.

17Tääts tyajtëëy, ¿tiipotsyën ximpë najts'ixësën? Tä ja ja'ay y'ëtsoowtë mëti'ipë jam kukajpnajtëpën: Yë'ë jam ko'knääpy ja Wintsën ja myëtuunpë, mëti'ipë ojts t'akäjpxyën ko jëtu'un jyata'any kyëpäta'any tä tyam mijts winë xytyunyën, mëët ko të xyjyijtë'kta'ay ja wintsë'këntyakn jampë Betel yajpaatyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

18Ënät ja Josías ojts ja y'ënä'ämën tyajwë'ëmy: Wä'än jëtu'un jam t'ity, ni pën mëpaat tääpë o'kpë jut tkatony. Jëtu'un ojts ka'ap ja wyääy pyajk yajmëwa'any ja Wintsën ja myëtuunpë, mëti'ipë jam Samaria të tsyoonyën.

19E ja tëjk mëti'ipë jam Samaria yajpatëpën, ma jap nikojy y'itën ja awinax, ka'apë wyintsënëtyën, mëti'ipë ënäty të tkojtën ja yajkutujkpëtëjk jampë të tyuntën Israel, mëti'ipë ja Wintsën ojts tukyajjoot'anpëktën; wa'ats ja Josías tjijtë'ktaay ets aakjëtu'un tuuntaay tä ënäty jam Betel të tuunta'ayën.

20Ojts tyaj'o'kta'ay ja teetytyëjkëty jam ma ja wintsë'këntyaknën ja mëti'ipë y'ëwtajtën ja awinax ka'apë Wyintsënëtyën. Ma jam y'o'ktën ja teetytyëjkëty nän jämyë tnino'ktaay ja waay pajk mëti'ipë ënäty të yajnitajtu'utën. Tä wyinpijnëy jatëkok jam Jerusalén.

21Ënät ja yajkutujkpë ojts tni'ënä'ämë ets ja ja'ayëty ni'ëmukë tmëjawëtëty ja ëmaayxyëëw ma ja Wintsën yajmëjjaw yajkënu'kxyjyawën, jëtu'un tä ënäty jap myinyën kuja'ay ma ja nokyën mëti'ipë myëët'ajtypyën ja käjpxytyu'unën.

22Nijëna'a ënäty jëtu'un ja ëmaayxyëëw kyayajmëjjawënëm ijxtëm tyamën, tyimtso'ontäky ma jyuukyajtën ja ja'ayëty mëti'ipë ojts mëk ja nyaax kyajpn nitsiptuntën jam Israel ets jääpaat ma të tyuntën ja yajkutujkpëtëjk jam Israel ets Judá.

23Jää ojts ja ëmaayxyëëw mëj këjää yajmëjjawë ma ënäty ja Josías yajkutukyën mëmajkmokx tëkëëk jëmëjt jam Jerusalén ets ja Wintsën ja xyëëw yajmëjjawë yajkënu'kxyjyawë.

24Josías ojts tyajkutëkooytyä'äy ja kajpxpojkpëtëjk ets ja patooy panajxpë; yajkutëkooytyääy ja awinax mëti'ipë ja'ay myëët'ajtëpën winjëën wintëjk, ja wiinkëtypë ja awinax ets tëkokyë mëti'ipë ënäty ja ja'ayëty të tyajnikojtu'utën ets t'ëwtatë, jampë Jerusalén ets Judá yajpaatën. Paaty jëtu'un winë tuuny, jä'ä ko ojts ja wyinma'any tpëjktä'äky ko tpatuunta'aja'any ja ënä'ämën tëyajtën mëti'ipë jap miinpën kuja'ay ma ja nokyën mëti'ipë ja Hilquías pyatën ma ja tsajptëjkën.

25Ka'ap ojts nitu'uk jëtu'unpë yajkutujkpë y'ëk'ijnë tä ja Josías ëmuumtu'ukjot jyotwinpijtyën ets ja Wintsën tmëtuuny winë aaw winëjot ets mëët tu'kë'ëyë ja jyot wyinma'any; jëtu'un tä ja tëyajtën myinyën kuja'ay mëti'ipë ja Moisés yajmooyën.

26Yë Josías ojts winë oy tjatuny, ja Wintsën kä'äpyëm xye'emy ja tsyip y'äkë, mëët tä ënäty mëj këjää të tyimmëtëkoyën ja Manasés ma ja Judá ja nyaax kyajpnën.

27Paaty y'ënäny, ko ëpëky ja Judá timpyëjkta'akanë, tä ëpëky tpëjktäkyën ja Israel kajpn ets ko ja Jerusalén ka'ap jä'ä t'ëkajpn niwa'ananë ets ko ka'ap jap y'ëk'itanë ma ja tsajptëjkën mëti'ipë jam Jerusalén yajpatpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

28Ja nyikäjpxy nyimëtyä'äky ja Josías ets tëkokyë mëti'ipë tyuunën kyajpxën, jap myiinta'ay kuja'ay ma ja nokyën mëti'ipë nyoky'ajtëpën ja yajkutujkpëty jampë tyuuntën Judá.

29Jää jëmëjt ma ënäty yë'ë jyaak tunyën, jää ojts nyipëtë'ëkyë yë yajkutujkpë japë y'ëne'emyën Egiptë; jä'ä xyëëwajtyp Necao ets jam myiiny Éufrates ma tputëkëja'anyën ja Asiria yajkutujkpë. E ja Josías ojts tnitsoony ja myëtsip ets tjëjpkuwa'akëja'any; ko ja Necao y'ijxpatë jam Meguido, ënätyë tyimnäyaj'o'kë.

30Tä ja tsyiptuunpëtëjk ojts ja nyini'kx pyëjkë'kxëty ets jam myëtso'onëtë Meguido, pujxnwintëkäämpëjoty tyajja'ajtë jam Jerusalén, ma tyajnaaxtëjkëtyën. Ënät ja kajpn ojts tnikajpxpätë ja Joacaz, yë Josías yë myaank ets yë'ë yajkutukëty, tkutëkëty ja tyeety.

31Yë Joacaz, jä'ä ënäty yë jyëmëjt i'px tëkëëk ko tyëjkëy yajkutujkpë ets jä'ä ojts jam Jerusalén yajkutuky tëkëëk po'o. Jä'ä tyaak ijty xyëëwajtyp Hamutal, yë'ë nyëëx yë Jeremías, jam kyukajpnëty Libná.

32E ja tyu'unën kyajpxën ka'ap ja Wintsën ojts oy t'ixy, aak ëxëëk winë tuuny, jëtu'un tä ja y'aptëjk winë tuuntën.

33Ja yajkutujkpë Necao, ja Egiptë ja'ay, ojts tsum yaj'ityë jam Riblá, ma ja y'itjotmën ja Hamat; këtiipë jam yë'ë yajkutukëty Jerusalén ets tukupëjky atsip ja naax kajpn ets tyaktëty ja këpäjtën; tëkëëk mil ja tëkëëk mëko'px tsim ja poop pujxn ets i'px majktëkëëk tsim ja pu'ts pujxn.

34Yë Necao, yë'ë ojts Eliaquim, yë myaank yë Josías, tpëjktä'äky yajkutujkpë ets ja tyeety tkutëkëty, je'eyë txëëwkuwijtsy, Joaquim ojts tijy; e ja Joacaz yajnëjkx jä'ä, jap ojts Egiptë y'o'knë.

35Joaquim ojts tmo'oy ja Necao ja poop pujxn ets ja pu'ts pujxn ijxtëm t'amëtooyën; ja pu'ts pujxn ets ja poop pujxn mëti'ipë ojts tkë'ëyäkyën yë'ë mëti'ipë ja naax kajpn ojts t'akon t'ayakën. Nitu'ukjaty aak nimëtsyowë ojts tyaktë jënu'un pyaatëtën ets jä'ä tmooytyë ja yajkutujkpë Necao.

36Joaquim jä'ä ënäty yë jyëmëjt i'px mëkoxk, ko tyëjkëy yajkutujkpë ets jä'ä jam Jerusalén ojts y'ëne'emy majktu'uk jëmëjt. Ja tyaak jä'ä ijty xyëëwajtyp Zebudá, yë'ë nyëëx yë Petaías ets jam ijty kyukajpnëty Rumá.

37Je'eyëp ko ja tyu'unën kyajpxën ka'ap ja Wintsën ojts oy t'ixy, nän timjëtu'un winë ëxëëkjaty tuuny tä ja y'aptëjkën.

2 Reyes 24

1Ma ënäty ja Joaquim yajkutukyën, yë Nabucodonosor jampë yajkutukyën Babilonyë, ojts tnitëkë yë naax kajpn jam Judá; yë Joaquim tëkëëk jëmëjt kyëpejty ma Nabucodonosor yajkutukyën. Ok ja wyinma'any tyajtëkajtsy ets tnipëtë'ky ja Nabucodonosor.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

2E ja Wintsën yë'ë tyuknikäjx ja Joaquim ja mä'tspëty mëti'ipë Caldeo ja'ayëtyën, sirië ja'ayëty, Moab ja'ayëty ets Amón ja'ayëty jam Judá ets ja naax kajpn tyajkutëkoytyëty jëtu'un tä ënäty ja Wintsën të t'akäjpxyën mëët ja tyuunpëtëjk.

3Paatykyëjxm jëtu'un ja Judá kajpn jyäjty kyëpejty, jä'ä ko ja Wintsën ënäty jëtu'un të tuknipëjktaakë ets timjyëpëky yë'ë wyintuuy mëët ko ja Wintsën ka'ap t'ëkkupëjknë ja nëë poky mëti'ipë ja Judá ja'ayëty tyuuntëpën, ja poky mëti'ipë ënäty ja Manasés të tyuktunëtën,

4ets ko ja ne'pny ënäty nëkoo të tam të tjä'ätstë jam Jerusalén. Paatykyëjxm ja Wintsën ka'ap ojts y'ëkpokymyä'kxënëtë.

5Ja nyikäjpxy nyimëtyä'äky ja Joaquim ets tëkokyë mëti'ipë tyuunën, jap myiinta'ay kuja'ay ma ja nokyën, mëti'ipë jyä'ä'ajtëpën ja yajkutujkpëty jampë tyuuntën Judá.

6Ko ojts y'o'knë yë'ë kutëjkëyë ma ja kutujktaknën ja myaank Joaquín.

7Ja yajkutujkpë mëti'ipë jap tuunpën Egiptë ka'ap ojts maa y'ëknëjkxnë, jä'ä ko ja yajkutujkpë mëti'ipë jam ënä'ämpën Babilonyë tëë ënäty ja naax kajpn tniwaanta'ay mëti'ipë të tnitsiptunyën; jampaat ënäty të tjä'äpëky ma ja wokën mëti'ipë Egiptë ja'ay jyä'ä'ajtëpën ets tyimja'ty ja ma ja mëjnëëjën mëti'ipë yajtijpën Éufrates.

8Joaquín jä'ä ënäty jyëmëjt majkmokx tëkëëk ko tyëjkëy yajkutujkpë ets tëkëëk jëmëjt jam yajkutujky Jerusalén. Jä'ä ja tyaak ijty xyëëwajtyp Nehustá, yë'ë nyëëx yë Elnatán, jam kyukajpnëty Jerusalén.

9E ja tyu'unën kyajpxën ka'ap ja Wintsën ojts oy t'ixy, nän timjëtu'un winë tuuny ëxëëkjaty tä ja tyeetyën.

10Jä'ä xëëw jä'ä jëmëjt, ja Nabucodonosor mëti'ipë jam Babilonyë yajkutujkpën, ojts myäymyintë ja tsyiptuunpëtëjk ets ja Jurusalén kajpn tyajnatujktë.

11Yajxon ënäty jam tsyiptuntë ko ja Nabucodonosor jyä'äjty.

12Tä ja Joaquín, Judá yajkutujkpën mëët ja tyaak, ja tsyiptuunpëtëjk ets ja wyintsëntëjk y'ënantë ko ka'ap myëta'aka'antë; ojts yajtsuumnëtë ets ja yajkutujkpë Babilonyë yajkutujkpë myëtaknë. Ya'atë jëtu'unpë jää ojts tyunyë jyätyë ma ënäty tyuktujk jëmëjtpetyën ma ja Nabucodonosor yajkutukyën jam Babilonyë.

13Ok ja Nabucodonosor tju'taay tëkokyë ja pu'ts pujxn, poop pujxn ets ja wit meeny mëti'ipë jap tsajptëkoty yajpatpën ets ma ja akujktëjkën ets jëtu'un tä ënäty ja Wintsën të t'akäjpxyën. Ojts tjanty tyukë'tsëtyä'äy tëkokyë winë pu'ts pujxnmëëtpë, mëti'ipë ënäty ja Salomón të tyaj'oyën, mëti'ipë jam yajkutujkën Jerusalén ets tuknikojëy ja Wintsën.

14Tsumy tyajnëjkxtaay ja ja'ayëty jampë tsyëënëtën Jerusalén, ja kopktëjkëty ets ja tsiptuunpë wintsënëty; ojts tyajnëjkxta'ay ja ja'ayëty mëti'ipë ijty kojtëpën taktëpën ets mëti'ipë pujxnyaj'o'oyëtëpën; majk mil ojts tyajkä'pxy ja tsumjyä'äy. Jam ma ja kajpnën nitu'uk ja ja'ay ojts kyawë'ëmy, yi'iyë mëti'ipë mëk timy'ëyoowtëpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

15Nabucodonosor ojts tsum tyajnëjkxy ja Joaquín, mëët ja y'u'unk y'ëna'k, y'u'unk tyo'oxytyëjk; ja tyaak ets ja tyuunpëtëjk mëët ja y'u'unk tyo'oxytyëjkëty, y'u'unk y'ëna'këty; wyintsëntëjkëty ets ja tsyiptuunpëtëjkëty ets ja ja'ayëty mëj'äämpyë jam të yajpaatën ma ja naax kajpnën. Tsumy nyëjkxtaaytyë jam Babilonyë, jam tsyo'ontë Jerusalén.

16Ja tsumjyä'äy mëti'ipë ojts ja Babilonyë ja'ay tmënëjkxtën, jä'ä nyiwinë'atë, wëxtujk mil; nitu'kmil ja kojpëty takpëty ets mëti'ipë ja pujxn oyëtypë y'oytyuuntëpën; ëpëky ja ja'ayëty jotmëkëtypë ets mëti'ipë tsip'ixyëtyën.

17Tä ja yajkutujkpë mëti'ipë jam tuunpën Babilonyë ojts ja Matanías jä'ä tpëjktä'äky ets yë'ë yajkutukëty, tkutëkëty ja Joaquín, je'eyë txëëwinkuwijtsy ets ojts tijy Sedequías.

18Sedequías jä'ä ënäty jyëmëjt I'px tu'uk ko tyëjkëy yajkutujkpë ets majktu'uk jëmëjt ojts yajkutuky jam Jerusalén. Jä'ä ja tyaak ijty xyëëwajtyp Hamutal, yë'ë nyëëx yë Jeremías, jam kyukajpnëty Libná.

19Ja tyu'unën ja Sedequías ka'ap yë Wintsën ojts oy t'ijxy, jëtu'un ojts winë ëxëëk tuny tä ja tyeetyën Joaquim.

20Paatykyëjxm ojts yë Wintsën tukjoot'anpëky yë Jerusalén kajpn ets Judá kajpn ets t'ixkäjxtaay ja ja'ay. Ok ja Sedequías ojts tnipëtë'ëky ja yajkutujkpë jampë y'ëne'emyën Babilonyë.

2 Reyes 25

1Ma ënäty myajk'anyën ja mëmajkpo'opë, ma tyaxtujk jëmëjtpetyën, ma yajkutukyën ja Sedequías; ënät ja yajkutujkpë Nabucodonosor, Babilonyë ja'ay ojts tsyoony mëët ja tsyiptuunpëtëjk ets nëjkx tsyiptuna'antë mëët ja Jerusalén ja'ayëty; täätś tyajnatujky ja Jerusalén kajpn. Wintuuytsyow ojts tniminy ets jam nyäpyëjktakëtë, ojts tyaj'oyëtë ja tyënaaypyäjnëty ets tnitëkëja'antë.

2Ja naax kajpn jëtu'un ojts y'ity natuky, jäpaat ma myajktu'uk jëmëjtpetyën ma ja Sedequías yajkutujktsoonyën.

3Ma tyaxtujk anyën ja mëmajktaxk po'opë, tääpë jëmëjt, ni'ik ojts ja yuu xëëw myëktaknë jam kajpnjotm, ja ja'ayëty ka'ap t'ëkmëët'ajnëtë tii jyë'kxtëp pyëktëpën.

4Ënät jam potsy'ëjxm tu'uk t'oytyuuntë ja najxtakn, ja caldeo ja'ayëty oy jap kajpnpë'ajp jyakëwent'atë, ka'ap t'ijxtë ko ja yajkutujkpë kyeky mëët ja tsyiptuunpëtëjkëty, tsu'umkujk kyäktë. Jamtsow ojts kyäkpëtsëmtë potsy'akujkm ma ja tëjk'aawën mëti'ipë ënäty ja Nabucodonosor ja jyä'äy këwent'ajtëpën ets tpëjktë ja tu'u mëti'ipë jam najxpën ma ja pëjykyamën mëti'ipë ja yajkutujkpë jyä'ä'ajtypyën; jamtsow jyënajkë'ktë ma ja Jordán nëë yajninëjkxyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

5E ja tsiptuunpëtëjkëty, ja Caldeo ja'ayëty ojts tpapo'otë ja yajkutujkpë Sedequías ets jam naspatëtyë ma ja jyoyjotmën ja Jericó. Ja tsyiptuunpë jëtu'unyë nyikäktaayë ja jyä'äy.

6Ja caldeo ja'ayëty ojts tmatstë ja yajkutujkpë Sedequías ets ojts tukninëjkxtë ja yajkutujkpë jampë tyunyën Babilonyë, jam ënäty yajpaaty Riblá, ma ja Hamat nyaaxjotmën. Jam ja Nabucodonosor tyajnitujkëy ja Sedequías,

7y'ijx ja Sedequías ko ja y'u'unk y'ëna'k yajyo'kpujxtë ets y'o'ktë tyëkooytyë. E ja Sedequías ajuuky ojts tmënëjkxtë jam Babilonyë.

8Ma wyëxtujk anyën ja mëmëkoxk po'opë, ma myëmajkmokx taxk jëmëjtpetyën ja Nabucodonosor ja kyutujkën, ënät jam jyä'äjty Jerusalén ja tyuunpë mëti'ipë xyëëwajtypyën Nabuzaradán, mëët nimay ja tsiptuunpëtëjk,

9ets tjëën ixko'onëtyë ja tsajptëjk, ja akujktëjk ets tëkokyë ja jëën tëjk mëti'ipë ënäty jam kajpnjotm yajpatëpën; jä'ä nyino'ktë jëyëjp ja tyëjkëty ja wintsëntëjkëty,

10ets ja tjijtë'ktaaytyë ja potsy mëti'ipë ja Jerusalén kajpn nyapots'ajtypyën.

11Ojts ja Nabuzaradán tmënëjkxta'ay ja ja'ay jam Babilonyë, mëti'ipë ënäty të jyaakwë'ëmtën kajpnjotm ets ja mëti'ipë tëë tja'aypyëjknëtën ja Babilonyë yajkutujkpë ets näjyëtu'un ja ja'ayëty mëti'ipë pi'tëpën kojtëpën.

12Yi'iyë yajwë'ëm ja ëyoowpë ja'ayëty ets tkuyu'u tkutuntëty ja xe'enty kam ets ja tsatsymkyam.

13Ja caldeo ja'ayëty piw nuuk tuuntaaytyë winëjaty mëti'ipë ënäty aak pujxnën, japë y'ityën tsajptëkoty: Tä ja xenyën, potsy'ëjxën ets ma ja nëë y'ityën, wa'ats tyajnëjkxtaaytyë jam Babilonyë.

14Ojts näjyëtu'un tyajnëjkxtë ja kuyjyaam apëjkën, ja jëënjä'pn, ja mëj jä'pn, tëkokyë jënu'un ënäty mëët ja ukypyujxn y'oytyunyëtyën mëti'ipë ijty yajtuuntëpën ko kyajpxta'aktë.

15Näyjyëtu'un ja ja'ay mëti'ipë ja tsiptuunpëtëjk tyu'uwinwoopyën; ojts tyajnëjkxta'ay winë mëti'ipëjaty ja pu'ts pujxn ets ja poop pujxn myëët'ajtypyën: Tä ja jëëntsijtkën ets ja mëj'a'ukënëty.

16Ja mäjtskpë ja xeny mëti'ipë yajnikajpxpën ets ja mëjpok ma y'ityën ja nëë, mëti'ipë ja yajkutujkpë Salomón ënäty të tuknikojën ja tsajptëjk, yajxon ënäty jye'emty'ajnë, ka'ap n'a'ijxëmëty jënu'un jye'emtyëty.

17Tu'ukjaty ja xeny jä'ä kyëjxmëty taxk xajpk ja kujkm e ma ja jyëjpën ëpa'tkë'ëytsyowpë tëkëëk kë'ënux ets nyikoyëty mëët yë pujxn, e na'ëwtityëty nän mëët ja pujxn nyikoyëty ets tam yaj'ixy nitëy'äty yë pujxn. Mäjtskëty ja xeny aak tu'knax myëjatyëty ets aakjëtu'un y'ixëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

18Ja ja'ay mëti'ipë ja tsiptuunpë nyiwintsën'ajtypyën, ojts näjyëtu'un tmatsy ja teety wintsën mëti'ipë txëëwajtpën Seraías ets ja Sofonías, nän teety näjyëtu'un mëti'ipë ënäty mëët tyunyën ets ëpëky tëkëëk ja tsajptëjk kutuunk mëti'ipë ijty ja tsajptëjk'aaw y'atënaaytyëpën ets kyëwent'ajtëpën.

19Ojts tmatstë tu'uk ja ja'ay mëti'ipë ijty nyikopk'ajtypyën ja myëstsiptuunpëtëjk, mëët nimëkoxk ja ja'ayëty mëti'ipë ja yajkutujkpë kyëwent'ajtëpën jampë kajpnjotm yajpaatën; ojts näjyëtu'un yajmatsy ja tsiptuunpë mëti'ipë ijty jyääymyujkpyën ja ja'ayëty mëti'ipë tsiptuunpë'atantëpën ets ëpëky tëkë'px ja ja'ayëty mëti'ipë mëj'äämpy ijtëpën jam kajpnjotm.

20-21Yë Nabuzaradán ojts ya'atë ja'ay tmënëjkxta'ay ma ja Babilonyë yajkutujkpën, jam ënäty yajpaaty Riblá, ma ja nyaaxjotmën ja Hamat. Jamts ojts tni'ënä'ämë ets ja tsumjyä'äy tyaj'o'kta'atëty. Jëtu'un ja Judá ja'ayëty ojts jam yaj'ixkäjxtaaynyëtë ma ja nyaax kyajpnëtyën.

22Nabucodonosor, ja mëti'ipë jam yajkutujkpën Babilonyë, yë'ë ojts tpëjktä'äky yajkutujkpë yë Guedalías, yë myaank yë Ahicam ets yë'ë y'ok'u'unk yë Safán, mëti'ipë jam ënä'ämëpën ma ja ja'ay të ywë'ëmtën jam Judá.

23E ko ja tsiptuunpë wintsënëty ets ja jyä'äyëty tnija'awëtyë, mëti'ipë jam kukajpnajtëpën Judá, ënät ojts nyëjkxtë jam Mizpá ets myëtya'aka'antë mëët ja Guedalías. Ja ja'ayëty mëti'ipë ojts jam nyëjkxtën, jä'ä xyëëwajtëp: Ismael, yë myaank yë Netanías; yë Johanán, yë myaank yë Caréah; Seraías, yë myaank yë Tanhumet, mëti'ipë jam kukajpn'ajtpën Netofá ets ja Jaazanías, yë myaank tu'uk yë ja'ay mëti'ipë jam tso'onpën Maacá. Mëët ja jyä'äy ojts nyëjkxtë.

24Ënät ja Guedalías kanaak'ok ja y'ayuk tnikajpxpejty, yë'ë tyukkajpxpejtyp yë Wintsën yë xyëëw ets y'ënëmaayëtë, ko këtii timy tsyë'ëkëtëty ja caldeo ja'ayëty, ko wä'än jam akujk jotkujk t'itë ets tmëtuntë ja yajkutujkpë mëti'ipë jam Babilonyë yajkutujkpën, jëtu'un akujk jotkujk y'itëty.

25E jääts ma wyëxtujk po'opetyën, yë Ismael, yë Netanías myaank, yë y'o'k u'unk yë Elisamá mëti'ipë yë y'aptëjk yajkutujktëpën, nimajk myiintë mëët yë jyä'äy, tääts ni'ëmukë tyaj'o'ktë ja Guedalías, mëët ja Judá ja'ayëty ets ja caldeo ja'ayëty mëti'ipë jam yajpatën Mizpá.

26Ënät ja ja'ay jap Egiptë nyëjkxtaaytyë, jä'ä tsyë'këtyëp ko ja caldeo ja'ay tyukja'tëtëty; mëj mutsk ets oy yë'ëjëty yë tsiptuunpë wintsënëty ojts kyäkta'atë.

27Ma ënäty y'i'px wëxtujk anyën ja mëmäjtskpo'opë, ma më'i'px majkmokx mäjtsk jëmëjt y'apetyën ma ja yajkutujkpë Joaquín, Judá ja'ay yajmënëjkxyën jap Babilonyë; jää ojts tyëkë yajkutujkpë yë Evil-merodac. Tyaapë yajkutujkpë ojts yë ama'atjot tmëët'aty, paaty tpa'ëyooy ja Joaquín ets tju'ty jap pujxn tëkoty,

28oy tsyojkë y'oyjya'awëyë, këtiinëm jyëtu'unëty ja wiinkëtypë ja yajkutujkpëtëjk mëti'ipë ënäty jam mëët Babilonyë yajpaatyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

29Jëtu'un'äämpy ja Joaquín ojts ja wyit tjäänë mëti'ipë jap pujxn tëkoty myë'ijtypyën ets jä'ä mëët kyääynyë y'uknë ja Babilonyë yajkutujkpë, jëtu'un ojts jyaakjuuky'äty.

30Mapaat yë Joaquín jyaak juuky'äjtyën mëjuy ojts yë xyëëw nyäxy winjëpom, yë'ë mëjuuyëp ja Babilonyë yajkutujkpë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

1 Crónicas

1 Crónicas 1

1Ya'atë yë Adán y'u'unk'ajt y'ok'ajt: Set, Enós,

2Cainán, Mahalalel, Jared,

3Henoc, Matusalén, Lámec, Noé.

4Jä'ä Noé y'u'unk y'ëna'k xyëëwajtë: Sem, Cam ets Jafed.

5Jä'ä Jafed y'u'unk y'ëna'k xyëëwajtë: Gómer, Magog, Madai, Javán, Tubal, Mésec ets Tirás.

6Jä'ä Gómer y'u'unk y'ëna'k xyëëwajtë: Asquenaz, Rifat ets Togarmá.

7Jä'ä Javán y'u'unk y'ëna'k xyëëwajtë: Elisá, Tarsis, Quitim ets Rodanim.

8Jä'ä Cam y'u'unk y'ëna'k xyëëwajtë: Cus, Misraim, Fut ets Canaán.

9Jä'ä Cus y'u'unk y'ëna'k xyëëwajtë: Sebá, Havilá, Sabtá, Raamá ets Sabtecá. Jä'ä Raamá y'u'unk y'ëna'k xyëëwajtë: Sebá ets Dedán.

10Cus xyëëwajt ja Nimrod ja tyeety, mëët tu'ukpë ja ye'etyëjk mëj'äämpyë y'ijtyën naaxwiiny.

11Yë Misraim yë'ë ojts ja y'u'unk y'ok yajtijtë: Lud ja'ayëty, Anamim ja'ayëty, Lehab ja'ayëty, Naftu ja'ayëty,

12Patru ja'ayëty, Caslu ja'ayëty ets ja Cafto ja'ayëty, ma näjyëtu'un tsyoontën yë Filistejë ja'ayëty.

13Canaán xyëëwajt yë Sidón yë tyeety, Sidón yë'ë ijty kä'äxkopk ets Het mëmäjtsk.

14Yë Canaán yë'ë ojts t'u'unk'aty t'ok'aty yë ja'ayëty mëti'ipë yajtijtëpën Jebús ja'ayëty, Amor ja'ayëty, Gerges ja'ayëty,

15Heve ja'ayëty, araceos, sinejë,

16Arvad ja'ayëty, semareos ets Hamat ja'ayëty.

17Yë Sem yë'ë ojts t'u'unk'aty yë: Elám, Asur, Arfaxad, Lud ets Aram. Yë Aram yë'ë ojts t'u'unk'aty yë Us, Hul, Guéter ets wiinkëtypë.

18Yë Arfaxad, jä'ä y'u'unk y'ëna'k xyëëwajt Sélah; e yë Sélah jä'ä y'u'unk xyëëwajt Éber;

19Yë Éber mäjtsk y'u'unk y'ijty: Tu'uk jä'ä ijty xyëëwajtyp Péleg, jä'ä ko ma ënäty të myinyën naaxwiiny jää yë ja'ay ojts nyäyyajwa'kxëtë mäjtskpëky. E ja y'utsy jä'ä xyëëwajt Joctán.

20Joctán jä'ä y'u'unk y'ëna'k xyëëwajtëp: Almodad, Selef, Hasar-mávet, Jérah,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

21Hadoram, Uzal, Diclá,

22Obal, Abimael, Sebá,

23Ofir, Havilá ets Jobab. Tëkokyë ya'atë ja'ayëty aakyë'ë ojts t'u'unk'aty t'ëna'k'aty yë Joctán.

24Sem jä'ä y'u'unk y'ëna'k xyëëwajtë: Arfaxad, Sélah,

25Éber, Péleg, Reu,

26Serug, Nahor, Taré

27ets Abram, mëti'ipë ojts ok yajtijnën Abraham.

28Ja y'u'unk y'ëna'k ja Abraham jä'ä xyëëwajtë: Isaac ets Ismael.

29Yë'ë ojts t'u'unk'at t'ëna'k'atë: Nebaiot xyëëwajtyp ja Ismael ja myaank mëti'ipë kä'äxkopkën, tääẗs ja Cedar, Adbeel,

30Mismá, Dumá, Masá, Hadad, Temá,

31Jetur, Nafís ets Quedmá. Yë'ë y'u'unk'ajt y'ëna'k'ajt yë Ismael.

32Ya'atë y'u'unk'ajt y'ëna'k'ajt yë Ceturá mëti'ipë Abraham jëtu'unyë nyamëëtsënaayën: Zimram, Jocsán, Medán, Madián, Isbac ets Sua; näjyëtu'un ja y'u'unk y'ëna'këty ja Jacsán mëti'ipë xyëëwajtën Sebá ets Dedán.

33Yë y'u'unk yë Madián jä'ä xyëëwajtë: Efa, Efer, Hanoc, Abidá ets Eldaá. Tëkokyë ya'atë ja'ayëty aakyë'ë ojts t'u'unk'aty yë Ceturá.

34Abraham jä'ä ijty yë y'u'unk xyëëwajtyp Isaac. E yë Isaac mäjtsk yë y'u'unk y'ijty: Esaú ets Israel.

35Yë Esaú jä'ä y'ëna'k xyëëwajtë: Elifaz, Reuel, Jeús, Jaalam ets Coré.

36Yë Elifaz y'u'unk y'ëna'k jä'ä xyëëwajtë: Temán, Omar, Sefó, Gatam ets Cenaz; e yë Dimná yë'ë ojts t'u'unk'aty yë Amalec.

37Yë Rehuel jä'ä y'u'unk y'ëna'k xyëëwajtë: Náhat, Zérah, Samá ets Mizá.

38Yë Seir jä'ä y'u'unk y'ëna'k xyëëwajtë: Lotán, Sobal, Sibón, Aná, Disón, Éser ets Disán.

39Yë Lotán jä'ä y'u'unk y'ëna'k xyëëwajtë: Horí ets Hemam. Ja to'oxytyëjk mëti'ipë yajtijpën Dimná yë'ë Lotán y'uty ijty.

40Yë Sobal yë'ë ojts t'u'unk'aty t'ëna'k'aty: Alván, Manáhat, Ebal, Sefó ets Onam. E ja y'u'unk y'ëna'k ja Sibón ja xyëëwajtë: Aiá ets Aná.

41Yë Aná ja y'u'unk y'ëna'k xyëëwajtë: Disón. E yë y'u'unk y'ëna'k yë Disón jä'ä xyëëwajtë: Hemdán, Esbán, Itrán ets Queran.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

42Yë y'u'unk y'ëna'k yë Éser jä'ä xyëëwajtë: Bilhán, Zaaván ets Jaacán, yë y'u'unk y'ëna'k yë Disán jä'ä xyëëwajtë: Uz ets Arán.

43Ya'atë yajkutujkpëty yë'ë ojts jam yajkutuktë Edom, ma ënäty ja Israel ja'ayëty ka'ap ja yajkutujkpë tpëjkta'aktënëm, jä'ä xyëëwajtë: Belá, myaank yë Beor; jam kyukajpnëty Dinhabá.

44Ko yë Belá ojts y'o'knë, yë'ë kutëjkëyë Jobab ets yë'ë yajkutukëty, ja myaank ja Zérah, jam kyukajpnëty Posrá.

45Ko yë Jobab y'o'ky yë'ë ojts kyutëkëty yë Husam, jam kyukajpnëty ma ja Temán y'itjotmën.

46Ko yë Husam y'o'ky yë'ë ojts kyutëkëty yë Hadad, myaank yë Bedad, mëti'ipë ojts ka'ap tyajmëtä'äkyën ja Madián jam ma Moab y'itjotmën; yë'ë kyajpn'ajtyp Avít.

47Ko yë Hadad y'o'ky yë'ë kutëjkëyë Samlá, jam kyukajpnëty Masrecá.

48Ko y'o'ky yë Samlá yë'ë ojts kyutëkëty yë Saúl ets yë'ë y'ënä'ämëty, jam kyukajpnëty Rehobot, mëti'ipë jam winkon yajpatpën ma tu'uk mëjnëë jyënäkyën.

49Ko yë Saúl y'o'ky yë'ë ojts kyutëkëty yë Baal-hanán ets yë'ë yajkutukëty, yë'ë myaank yë Acbor.

50E ko yë Baal-hanán y'o'ky, yë'ë ojts kyutëkëty Hadad ets yë'ë yajkutukëty; jam kyukajpnëty Pau. Yë tyo'oxytyëjk jä'ä ijty txëëwaty Mehetabel yë'ë nyëëx yë Matred ets y'oknëëx yë Mezaab.

51Ko ojts Hadad y'o'knë, yë'ë ojts jam Edom kopk nyaxtë mëti'ipë txëëwajtëpën: Timná, Alva, Jetet,

52Oholibamá, Elá, Pinón,

53Cenaz, Temán, Mibzar,

54Magdiel ets Iram. Yë'ë ya'atë ja'ayëty ojts tnikop'atë ja nyaax kyajpnëty jam Edom.

1 Crónicas 2

1Yë Israel y'u'unk y'ëna'k jä'ä xyëëwajtë: Rubén, Simeón, Leví, Judá, Isacar, Zabulón,

2Dan, José, Benjamín, Neftalí, Gad ets Aser.

3Ja Judá y'u'unk y'ok jä'ä xyëëwajtë: Er, Onán ets Selá. Ja tyaakëty ya'atë nitëkëëkpë ëna'këty, jä'ä ijty xyëëwajtyp Sua, Canaán ja'ay. E yë Er mëti'ipë Judá kyä'äxkopk'ajtypyën ëxëëk ijty jyä'äy'äty paaty ojts yë Wintsën pyëjkëty yë jyuukyajtën.

4Ja Judá tsyu'u mëti'ipë xyëëwajtypyën Tamar mäjtsk ojts y'u'unk tyajminy tyaja'ty naaxwiiny, tu'uk mëti'ipë xyëëwajtëpën Fares ets tu'uk Zérah. Jä'ä nyiwinë'ajtë ja Judá ja y'u'unk y'ëna'k nimëkoxk.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

5Yë Fares y'u'unk y'ëna'k jä'ä xyëëwajtë: Hesrón ets Hamul.

6Yë Zérah y'u'unk y'ëna'k jä'ä xyëëwajtë: Zimri, Etán, Hemán, Calcol ets Dardë, nimëkoxk nyiwinë'ajtë.

7Yë Carmí y'u'unk y'ëna'k jä'ä xyëëwajt: Acar, mëti'ipë ojts y'ëyo'onpëjktä'äkyën jam ma ja Israel ja kajpnën ko tnixajëy mëti'ipë ënäty ja Tios të tni'ënä'ämën ets kyutëkooytya'ajëty.

8Yë Etán y'u'unk y'ëna'k je'eyë tu'uk y'ijty, yë Azarías.

9Yë y'u'unk y'ëna'k yë Hesrón jä'ä xyëëwajtë: Jerahmeel, Ram ets Quelubai.

10Yë y'u'unk y'ëna'k yë Ram jä'ä xyëëwajt Aminadab; e yë Aminadab yë y'u'unk y'ëna'k jä'ä xyëëwajt Nahasón, mëti'ipë ojts ja Judá ja y'u'unk y'ok tnikopk'atyën.

11Nahasón jä'ä y'u'unk y'ëna'k xyëëwajt Salmá, e yë Salmá jä'ä y'u'unk y'ëna'k xyëëwajt Booz;

12yë Booz jä'ä y'u'unk y'ëna'k xyëëwajt Obed; e yë Obed jä'ä y'u'unk y'ëna'k xyëëwajt Jesé;

13yë Jesé jä'ä y'u'unk y'ëna'k xyëëwajt Eliab, ja mëtu'ukpë, Abinadab ja mëmäjtskpë; Simá ja mëtëkëëkpë;

14Natanael ja mëmajktaxkpë; Radai ja mëmëkoxkpë;

15Osem ja mëtëtujkpë ets David ja mëwëxtujkpë.

16Tam ja y'utyëty to'oxytyëjkpë ets ja tsyë'ëjëty mëti'ipë xyëëwajtën: Sarvia ets Abigail. Yë y'u'unk y'ëna'k yë Sarvia nitëkëëk ijtyëty: Abisai, Joab ets Asael.

17Abigail tu'uk ojts y'u'unk y'ity mëti'ipë xyëëwajtën Amasá, jä'ä tyeety xyëëwajt Jéter, Ismael ja'ay.

18Caleb, yë myaank yë Hesrón ojts yë tyo'oxytyëjk Azubá tu'uk yë u'unk maay tyajmëxu'unk'aty, mëti'ipë tyijtën Jeriot. Ojts näjyëtu'un wiinkëtypë y'u'unk tmëët'atë mëti'ipë xyëëwajtëpën: Jéser, Sobab ets Ardón.

19Ko Azubá y'o'ky, yë'ë Caleb ojts mëët pyiky yë Efrata, mëti'ipë yajmëxu'unk'ajtën yë Hur.

20Hur jä'ä y'u'unk y'ëna'k xyëëwajtë Urí, e yë Urí jä'ä y'u'unk y'ëna'k xyëëwajtë Besalel.

21Ko yë Hesrón ënäty yë jyëmëjt tëkë'px, ënät ojts mëët pyiky ja nyëëx ja Maquir, yë Galaad tyeety ets ja tyo'oxytyëjk tyajmiiny tu'uk ja u'unk maay naaxwiiny mëti'ipë tyijtën Segub.

22Segub jä'ä y'u'unk y'ëna'k xyëëwajt Jair, mëti'ipë ojts i'px tëkëëk ja kajpn tyajkojyën, jam ma ja Galaad ja y'itjotmën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

23E ja ja'ayëty mëti'ipë xyëëwajtëpën Guesur ets Aram ojts tniwa'këtë ja Jair ja y'ijtakn ets ojts näjyëtu'un tniwa'aktë ja kajpn mëti'ipë txëëwajtpën Quenat mëët ja mutskëtypë ja kajpn mëti'ipë yë'ë nyitënääpyën; jä'ä wyinë'aty tëkë'px kajpn. Tëkokyë ya'atë ja'ayëty aakyë'ë Maquir y'u'unk y'ok ijtë, Galaad yë tyeety.

24Ko yë Hesrón ojts y'o'knë jam Caleb, ma ja Efrata y'itjotmën; yë Abías, Hesrón yë tyo'oxytyëjk ojts tyajmëxu'unk'aty yë Ashur, mëti'ipë Tecoa tyeety'ajtën.

25Yë y'u'unk y'ëna'k yë Jerahmeel, yë kyä'xkopk yë Hesrón, jä'ä xyëëwajtë: Ram, ja kä'äxkopk; Buná, Orén, Osem ets Ahías.

26Jerahmeel tam ijty wiinkpë tyo'oxytyëjk jä'ä xyëëwajtyp Atará, mëti'ipë ojts Onam taak'atyën.

27Yë y'u'unk y'ëna'k yë Ram, mëti'ipë yë Jerahmeel kyä'äxkopk'ajtypyën jä'ä xyëëwajtë: Maas, Jamín ets Equer.

28Yë y'u'unk y'ëna'k yë Onam, jä'ä xyëëwajtë: Samai ets Jadá. Yë y'u'unk y'ëna'k yë Samai, jä'ä xyëëwajtë: Nadab ets Abisur.

29Ja tyo'oxytyëjk ja Abisur jä'ä ijty txëëwaty Abihail, e yë'ë ojts taak'aty Ahbán ets Molid.

30Ja y'u'unk y'ëna'k ja Nadab jä'ä xyëëwajtë: Seled ets Apaim. Seled jëtu'unyë y'o'ky, ka'ap tmëët'ajty y'u'unk y'ëna'k.

31Apaim jä'ä y'u'unk myääy xyëëwajt Isí. Yë Isí jä'ä y'u'unk y'ëna'k xyëëwajt Sesán. Yë Sesán jä'ä y'u'unk y'ëna'k xyëëwajt Ahlai.

32Yë y'u'unk y'ëna'k yë Jadá, myëkä'äx yë Samai, jä'ä y'u'unk y'ëna'k xyëëwajtë: Jéter ets Jonatán. Jéter jëtu'unyë y'o'ky ka'ap y'u'unk y'ijty.

33Yë y'u'unk y'ëna'k yë Jonatán jä'ä xyëëwajtë Pélet ets Zazá. Ya'atë ojts t'u'unk'aty t'ok'aty yë Jerahmeel:

34Sesán ka'ap tmëët'ajty myaank; yi'iyë nyëëx. Je'eyëp ko tam ijty tu'uk Egiptë ja'ay tyajmëtuny, mëti'ipë xyëëwajtypyën Jarhá,

35yë'ë ojts tyajpëky tyaj'uuky mëët tu'uk ja nyëëx ets ojts tmëët'atë ja y'u'unkëty mëti'ipë tyijtën: Atai.

36Atai jä'ä myaank xyëëwajt Natán, Natán jä'ä myaank xyëëwajt Zabad,

37Zabad jä'ä myaank xyëëwajt Eflal, Eflal jä'ä myaank xyëëwajt Obed,

38Obed jä'ä myaank xyëëwajt Jehú, Jehú jä'ä myaank xyëëwajt Azarías,

39Azarías jä'ä myaank xyëëwajt Heles, Heles jä'ä myaank xyëëwajt Alasa,

40Elasá jä'ä myaank xyëëwajt Sismai, Sismai jä'ä myaank xyëëwajt Salum,

41Salum jä'ä myaank xyëëwajt Jecamías, e yë Jecamías jä'ä myaank xyëëwajt Elisamá.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

42Yë y'u'unk y'ëna'k yë Caleb, mëti'ipë myëkä'äx'ajtypyën yë Jerahmeel, jä'ä mëëtu'uk txëëwaty Mesá, mëti'ipë kä'äxkopkën, mëti'ipë ojts teety'ätyën yë Zif; e ma mëmäjtskpë jä'ä xyëëwajtyp Maresá mëti'ipë Hebrón tyeety'ajtën.

43Yë y'u'unk y'ëna'k yë Hebrón jä'ä xyëëwajtë: Coré, Tapúah, Réquem ets Semá.

44Semá jä'ä y'u'unk y'ëna'k xyëëwajtë Raham, Räham jä'ä myaank xyëëwajt Jorcoam; e yë Réquem jä'ä myaank xyëëwajt Samai.

45Samai jä'ä myaank xyëëwajt Maón, mëti'ipë tyeety'ajtën yë Bet-sur.

46Ja to'oxytyëjk mëti'ipë xyëëwajtypyën Efa, ja Caleb ja myëmäjtsk to'oxytyëjk, jä'ä ja myaank xyëëwajtë Harán, Mosá, ets Gazez. Harán jä'ä myaank xyëëwajt Gazez.

47Jahdai jä'ä xyëëwajtë y'u'unk y'ëna'k, Réguem, Jotam, Guesán, Pelet, Efa ets Saaf.

48Ja wiinkpë ja to'oxytyëjk mëti'ipë txëëwajtëpën Maacá, yë'ë Caleb myëtëkëëk to'oxytyëjk, yë'ë ojts t'u'unk'aty mëti'ipë xyëëwajtën Séber ets Tirhaná.

49Yë'ë y'u'unk'ajt Saaf, mëti'ipë tyeety'ajtën Madmaná ets Seva, mëti'ipë tyeety'ajtën Macbená ets Guibeá. Caleb tam ijty tu'uk nyëëx mëti'ipë xyëëwajtën Acsa.

50Ya'atë jëtu'un ojts yë Caleb t'u'unk'aty t'ok'aty. Yë y'u'unk y'ëna'k yë Hur, yë Efrata kyä'äxkopk jä'ä xyëëwajtë: Sobal, mëti'ipë Quiriat-jearim tyeety'ajtën;

51Salma xyëëwajt yë Belén tyeety; ets Haref xyëëwajtyp ja Bet-gader tyeety.

52Sobal y'u'unk y'ëna'k, mëti'ipë tyeety'ajtën yë Quiriat-jearim, jä'ä xyëëwajtë: Refaías ets nikujkwä'kxy ja ja'ayëty mëti'ipë yajtijtëpën Menahem ja'ayëty

53kujkwä'kxy yë Quiriat-jearim jyä'äy, mëti'ipë ojts yajtijtën: Itri ja'ayëty, Fut ja'ayëty, sumatitë ja'ayëty ets Misraim ja'ayëty, ma tsyoontën ja mëti'ipë yajtijtëpën Sorá ja'ayëty ets Estaol ja'ayëty.

54Yë y'u'unk y'ëna'k yë Salma jä'ä xyëëwajtë: Belén ets mëti'ipë yajtijtëpën netofatitës, atrot-bet-joab ets nikujkwä'kxy ja manahetitë ja'ayëty, soreitë ja'ayëty

55ets ja jyä'äy ja soferitë ja'ayëty mëti'ipë ijty jam tsënääpyën Jabés, jä'ä jëtu'unëty mëti'ipë yajtijtëpën tiratejë ja'ayëty, simatejë ja'ayëty ets sucatejë ja'ayëty. Yë'ë ya'atë ojts yajtijtë quenitas ma tsyoontën yë Hamat, mëti'ipë tyeety'ajtën Bet-recab.

1 Crónicas 3

1Ja y'u'unk y'ëna'k ja David, mëti'ipë jam Hebrón miintën naaxwiiny: ja kä'äxkopk Amnón, mëti'ipë Ahinóam yajmëxu'unk'ajtën, jampë kyukajpnëtyën Jezreel; mëmäjtskpë jä'ä xyëëwajtyp Daniel, mëti'ipë Abigail yajmëxu'unk'ajtën jampë kyukajpnëtyën Carmel;

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

2Ja mëtëkëëkpë jä'ä xyëëwajtyp Absalón, yë'ë yajmëxu'unk'ajt Maacá, nyëëx yë Talmai, jampë yajkutukyën Guesur; ja mëmajktaxkpë jä'ä xyëëwajtyp Adonías, yë'ë yajmëxu'unk'ajt Haguit;

3ja mëmëkoxkpë jä'ä xyëëwajtyp Sefatías, Abital yajmëxu'unk'ajt; ja mëtëtujkpë jä'ä xyëëwajtyp Itream, Eglá yajmëxu'unk'ajt, wiinkpë tyo'oxytyëjk David.

4Ya'atë nitëtujkpë David y'ëna'k jam ojts myintë jya'të naaxwiiny Hebrón ko ja David jam yajkutujky wëxtujk jëmëjt ets ja tëtujk po'o. Jam tsyo'ony ets ojts nyijkxy Jerusalén ma yajkutujkyën i'px majktëkëëk jëmëjt,

5ma ojts nimajktaxk jyaakmin jyaakja'tën ja y'u'unkëty, mëti'ipë xyëëwajtën: Simá, Sobab, Natán ets Salomón, tëkokyë aakyë'ë yajmëxu'unk'ajt yë Betsabé, Amiel nyëëx.

6Ojts wiinkpë y'u'unk y'ëna'k tjaakpaat tjaak'ijxtëpë, mëti'ipë xyëëwajtëpën: Ibhar, Elisamá, Elifélet,

7Nógah, Néfeg, Jafía,

8Elisamá, Eliadë ets Elifélet.

9Tëkokyë ya'atë aakyë'ë David ojts t'u'unk'aty, ka'ap yajmëtyoy mëti'ipë y'u'unk'ajtypyën mëët wiinkpë to'oxytyëjk. Tamar yë'ë ojts tmëkä'äx'atë.

10-14Ko yë Salomón yi'iyë y'u'unk y'ok yajmëtyoy, jä'ä xyëëwajtë: Roboam, Abías, Asá, Josafat, Joram, Ocozías, Joás, Amasías, Azarías, Jotam, Acaz, Ezequías, Manasés, Amón ets Josías.

15Josías y'u'unk y'ëna'k jä'ä xyëëwajtë: Johanán ja kä'äxkopk; mëmäjtsk Joaquim, mëtëkëëk Sedequías ets ja mëmajktaxkpë Salum.

16Joaquim, jä'ä y'u'unk y'ëna'k xyëëwajtë: Jeconías ets Sedequías.

17Yë y'u'unk y'ëna'k yë Jeconías, mëti'ipë nyaaxjoty kyajpnjoty yaj'ëxwojptën ets ojts tsumy matsy yajmënëjkxtë, jä'ä xyëëwajtë: Salatiel, ja kä'äxkopk,

18ets ja Malquiram, Petaías, Senazar, Jecamías, Hosamá, ets Nedabías.

19Pedaías y'u'unk y'ëna'k jä'ä xyëëwajtë: Zorobabel ets Simí. Yë Zorobabel y'u'unk y'ëna'k jä'ä xyëëwajtë: Mesulam, Hananías ets ja to'oxytyëjk mëti'ipë xyëëwajtypyën Selomit, mëti'ipë yë'ëjëty y'uty'ajtëpën

20ets ëpëky wiinkpë nimëkoxk y'u'unk y'ëna'k, mëti'ipë xyëëwajtëpën: Hasubá, Ohel, Berequías, Hasadías ets Jusab-hésed.

21Yë y'u'unk y'ëna'k yë Hananías jä'ä xyëëwajtë: Pelatías ets Jesaías. Yë y'u'unk y'ok yë Jesaías, ko aak yi'iyë yajmëtyoowkojtëty jä'ä xyëëwajtëp: Refaías, Arnán, Abdías ets Secanías.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

22Secanías y'u'unk y'ëna'k jä'ä xyëëwajtë: Semaías, Hatús, Igal, Baríah, Nearías ets Safat, nitëtujk wyinë'ajtë.

23Nearías y'u'unk y'ëna'k, nitëkëëk y'ijtë: Elioenai, Ezequías ets Azricam.

24Elioenai y'u'unk y'ëna'k, niwëxtujk y'ijtë: Hodavías, Eliasib, Pelaías, Acub, Joahnán, Delaías ets Ananí.

1 Crónicas 4

1Yë Judá y'u'unk y'ok jä'ä xyëëwajtë: Fares, Hesrón, Carmí, Hur ets Sobal.

2Reaia, myaank yë Sobal, jä'ä myaank xyëëwajt, Jáhat, e Jáhat jä'ä myaank xyëëwajt Ahumal ets Lahad. Yaa jëtu'un ojts tsyoontë yë ja'ayëty mëti'ipë ojts yajtijtën soratitas.

3-4Hur y'u'unk y'ëna'k jä'ä xyëëwajtë: Etam, Jezreel, Ismá Idbás, Penuel, tyeety yë Guedor ets Éser, tyeety yë Husá. Ya'atë ja'ayëty tam ijty tu'uk myëkä'äxëty to'oxytyëjkpë mëti'ipë xyëëwajtën Has-lel-poni. E yë'ëts ojts ya'atë Hur t'u'unk'aty t'ëna'k'aty, yë Efrata kyä'äxkopk, mëti'ipë y'ok'ajtën Belén.

5Ashur, tyeety Tecoa, mäjtsk ijty yë tyo'oxytyëjk: Tu'uk mëti'ipë xyëëwajtypyën Helá ets tu'uk mëti'ipë xyëëwajtypyën Naara.

6Naara jä'ä y'u'unk y'ëna'k xyëëwajtë: Ahuzam, Héfer, Temeni ets Ahastarí. Ya'atë ojts t'u'unk'aty t'ënä'äk'aty yë Naara.

7E ja y'u'unk y'ëna'k ja Helá, jä'ä xyëëwajtë: Zéred, Jesohar ets Etnán.

8Cos jä'ä y'u'unk y'ëna'k xyëëwajtë: Anub ets Sobebá, mëti'ipë y'ap'ajt y'ok'ajtën yë Aharhel, myaank yë Harum.

9Mëti'ipë xyëëwajtën Jabés, mëj'äämpy ojts ni'ik nyäxy këtiinëm jyëtu'unëty ja myëkä'äxtëjk, yë tyaak paaty ojts jëtu'un yajxëëwpetyë Jabés, jä'ä ko tyaa y'ënäny: Tyaapë u'unk mëët ja mëk pëjkën të nyajminyës naaxwiiny.

10Jabés myëpëjktsoow yë Tios, mëti'ipë y'ëwtajtëpën yë Israel ja'ayëty, jëtu'un t'ënëmaay: Tyam n'amëtoy npëjktsoy yë mkënu'kxën ets xymyo'ojëtyës mëj këjää naax kam ets xypyutëk xypyupätëtyës ets xyjyëpëkëty ma ëjtsën tëkokyë ëxëëkpë këtiipës n'ëyowëty. Tios ojts jyänty myo'oyë mëti'ipë y'amëtoow pyëjktsoowën.

11Quelub, myëkä'äx yë Sua, jä'ä myaank xyëëwajt: Mehir, Mejir jä'ä myaank xyëëwajt Estón;

12Estón jä'ä myaank xyëëwajtë: Bet-rafá, Paséah ets Tehiná, mëti'ipë yajtso'ontakën ja Nahas kajpn. E yë'ë ya'atë ja'ayëty ojts jam tsyëënëtë ma txëëwatyën ja kajpn Recá.

13Quenás jä'ä y'u'unk y'ëna'k xyëëwajtë Otoniel ets Seraías. Otoniel jä'ä y'u'unk y'ëna'k xyëëwajtë Hadad

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14ets Meonotai, mëti'ipë tyeety'ajtën yë Ofrá. Seraías jä'ä myaank xyëëwajt Joab, ja y'aptëjkëty ja ja'ayëty mëti'ipë jam tsënaaytyën joyjotm ma txëëw'ajtyën Harisim, mëti'ipë ijty kojtëpën taktëpën.

15Caleb y'u'unk y'ëna'k, Jefuné myaank, jä'ä xyëëwajtë: Ir, Elá ets Naam. Elá jä'ä myaank xyëëwajt Cenaz.

16Jahaleel y'u'unk y'ëna'k jä'ä xyëëwajtë: Zif, Zifa, Tirías ets Asarel.

17-18Esdras y'u'unk y'ëna'k jä'ä xyëëwajtë: Jéter, Méred, Efer ets Jalón. Méred yë'ë ojts mëët pyiky ja to'oxytyëjk mëti'ipë xyëëwajtën Bitiá, yë'ë nyëëx tu'uk yajkutujkpë japë Egiptë yajkutukyën, jä'ä y'u'unk y'ëna'k xyëëwajtë: Maria, Samai ets Isbah, mëti'ipë tyeety'ajtën Estemoa. Méred ojts näjyëtu'un mëët pyiky tu'uk ja to'oxytyëjk mëti'ipë Judá jyä'äyajtën, jä'ä myaank xyëëwajt Jéred, mëti'ipë Guedor, Héber, Socó, Secutiel ets Zanóah tyeety'ajtën.

19Yë tyo'oxytyëjk yë Hodías, yë Náham myëkä'äx to'oxytyëjkpë tyeety yë Keilá, jä'ä y'u'unk y'ëna'k xyëëwajtë: Dalia, mëti'ipë garmitë ja'ayën ets Estemoa mëti'ipë Maacat ja'ayën.

20Simón y'u'unk y'ëna'k jä'ä xyëëwajtë, Riná, Ben-hanán ets Tilon. Isí y'u'unk y'ëna'k jä'ä xyëëwajtë Zohet ets Ben-zohet.

21Yë y'u'unk y'ok yë Selá, myaank yë Judá, jä'ä xyëëwajtë Er, mëti'ipë tyeety'ajtën Lecá, Ladá mëti'ipë tyeety'ajtën Maresá, ja myëku'uktëjkëty mëti'ipë ijty tyuunk'ajtën ja yajwitkojk oyjyätyëtypë jam Bet-asbea.

22Joaquim ets ja ja'ayëty mëti'ipë jam tsënaaytyëpën Cozebá, Joás ets Saraf, ojts mëët pyëktë ja to'oxytyëjktëjkëty mëti'ipë Moab ja'ayëtyën ets yë'ë jam mëët Belén jyajtë, jëtu'un jap myiny kuja'ay ma ja nokyën mëti'ipë tëëyëp yajjaayën.

23Ja ja'ayëty tu'tspojtsk wejkxypyojtstëp ijtyëty ets jam tsyënaaytyë Netaim ets Guederá, yë'ë pyutëjkëtyë ja yajkutujkpë.

24Simeón yë y'u'unk y'ëna'k jä'ä xyëëwajtë: Nemuel, Jamín, Jarib, Zérah ets Saúl.

25Saúl yë'ë teety'ajtë Salum; Salum yë'ë teety'ajtë Mibsam, e yë Mibsam yë'ë teety'ajtë Mismá.

26Mismá yë'ë teety'ajtë Hamuel; ya'atë myaank xyëëwajt Zacur, Zacur myaank xyëëwajt Simí;

27Simí majkmokx tu'uk ijty yë myaank ets tëtujk yë nyëëx; e yë myëkä'äxtëjk ka'ap nëkooyë y'u'unk y'ijtë, paaty yë jyä'äyëty ka'ap nëkooyë nyimayëtyë tä yë Judá jyä'äyën.

28Yë'ë jam tsënaaytyë Beerseba mëti'ipë xyëëwajtën: Moladá, Hasar-sual,

29Bilhá, Ésem, Tolad,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

30Betuel, Hormá, Siclag,

31Bet-marcabot, Hasar-susim, Bet-birai ets Saaraim. Ya'atë ojts tkajpn'atë mapaat yë David yajkutujkyën.

32Ëpëky näjyëtu'un ojts taxk tyajkojtëpë kyajpnëty: Etam, Aín, Rimón, Toquén ets Asán,

33mëët tëkokyë ja mutsk kajpnëty mëti'ipë jam nanux napa'ajën yajpatëpën jampaat jyä'ty Baalat. Ya'atëts jëtu'un kyajpn'ajtë aakmëët ja y'u'unk y'ëna'këty y'u'unk tyo'oxytyëjkëty.

34Yë Mesobab, Jamlec, Josia, myaank yë Amasías,

35Joel, Jehú, myaank yë Josibías, myaank yë Seraías ets ya'atë yë'ë myaank yë Asiel;

36tääts näjyëtu'un yë Elioenai, Jaacoba, Jesohaías, Asaías, Adiel, Jesimiel, Benaías,

37Zizá, yë'ë myaank yë Sifi, e ya'atë yë'ë myaank yë Elón, e ya'atë yë'ë myaank yë Jedaías, e ya'atë yë'ë myaank yë Simri, myaank yë Semaías.

38Ya'atë mëti'ipë të yajnikajpxtën, yë'ë ojts y'itë mëj'äämpy ma jyä'äyëtyën. Jä'ä ko ojts ja y'u'unk y'ëna'këty yajxon nyimayëtë,

39jampaat jyajtë ma ja nyaaxjotmën ja Guerar, a'oytsyow; yë'ë y'ijxtaaytyëp aay ujts tii ja kyupixyny ets ja tsyajppax jyë'kxtëpën,

40e ojts jam tjanty pyaatë oypyë jëyujk tënaaytyakn, tam jyätyë ja mëëy, aay ujts ets mëjwiin këjää jam ja it naaxwiinyëtë ma tääpë itjotmën; jä'ä ko yë Cam yë y'u'unk y'ok ojts jam tsyëënëtë.

41E jää ma yajkutujkyën ja Ezequías, Judá jyä'äy; jää ojts ya'atë ja'ay jam jya'të, mëti'ipë të yajnikajpxtën ets tyajkutëkootyääytyë winë, tääts yë'ë ojts tmëwë'ëmtë ja naax kam, jä'ä ko janty'oy t'ijxtë ja it naaxwiinyëtë, jyëkyejpy ja jëyujk jam tyänëtëty.

42Ëpëky ojts nimëkoxk mëko'px jam Seir nyëjkxtëpë, jä'ä ja Simeón ja y'u'unk y'ok, yë'ë tu'uwinwoowëtë Pelatías, Nearías, Refaías ets Uziel, myaank yë Isí, Simeón jyä'äy,

43mëti'ipë yajkutëkooytyën ja Amalec ja'ayëty. Jëtu'un ojts jam yë'ë wyë'ëmnëtë tsënääpyë, tyaampaat yë'ë jam tsënaaytyëp.

1 Crónicas 5

1-3Ja Rubén ja y'u'unk y'ëna'k mëti'ipë ja Israel kyä'äxkopk'ajtypyën, jä'ä xyëëwajtë: Hanoc, Falú, Hesrón ets Carmí. Rubén yë'ë ojts jyakä'äxkopk'aty, je'eyëp ko ojts tyajtëkoy ko ojts ja tyeety ja tyo'oxytyëjk ojts tmëëtko'knaayë, tääts ojts yë'ë ja José tmëwë'ëmy ja kä'äxkopk'ajtën, nän yë'ë Jacob Israel myaank. Je'eyëp ko Judá

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

mëj'äämpy ojts ok pyëtsimy, ma yë'ë jyä'äyën jam tu'uk Wintsën y'ijty, ja José yë'ë myëwë'ëm ja kä'äxkopk'ajtën.

4-6Joel ja y'u'unk y'ëna'k, ko jëjpwitsë nmëtsyo'owmëty, jä'ä xyëëwajtë: Semaías, Gog, Simí, Micaías, Reaia, Baal ets Beerá, mëti'ipë nyikopk'ajtën ja Rubén ja'ayëty, mëti'ipë yajnëjkxëtën tsumy ja Sirië yajkutujkpë, mëti'ipë xyëëwajtypyën Tiglat-piléser.

7Ja Beerá myëkä'äxtëjk jä'ä xyëëwajtë: Jeiel, mëti'ipë nyikopk'ajtypyën ja myëku'uk, tääts näjyëtu'un ja Zacarías

8ets Belá, yë'ë myaank Azaz, yë'ë y'ok'u'unk Semá, Joel myaank. Belá jam tsyënaay Aroer, ja nyaax kyamtëjk jampaat y'ëwtijty Nebo ets Baal-meón.

9Jam awinmtsow, aakyë'ë nyiwa'ktaay ja naax kamtëjk, tyimja'ty ma ja të'ëts itjotmën mëti'ipë tso'onpën jam nëë'ëkë'ëm ma yajtijyën Éufrates, paatykyëjxm mëj këjää ja naax kam tniwä'ky jä'ä ko may ijty tmëëtëty ja jëyujk tsajpkaa, jam Galaad jam ojts nyimayëtë.

10Ma yajkutujkyën ja Saúl, jää tsyiptuuntë yë Rubén ja'ayëty mëët yë Agar ja'ayëty, e kajts myëtaktë yë Agar ja'ayëty paaty ja Rubén ja'ayëty ojts yë'ë jam tsyënaaytyaknpëjktë ma Galaad itjotmën.

11Gad ja y'u'unk y'ok mëti'ipë tsënaaytyën jam winkon ma ja Rubén ja'ay tsyëënëtën, ma y'itjotmën yë Basán ets tyimja'ty jam ma ja Salcá kajpnën, jä'ä xyëëwajtë:

12Joel, mëti'ipë ja myëkä'äxtëjk kyutënääpyën, tääts yë Safán, Jaanai ets Safat.

13Yë'ë myëku'uk'ajtë: Micael, Mesulam, Sebá Jorai, Jacán, Zia ets Éber, niwëxtujk nyiwinë'atë.

14Ya'atë yë'ë y'u'unk'ajtë Abihail, mëti'ipë y'u'unk'ajtën yë Hurí, mëti'ipë y'u'unk'ajtën yë Jaróah, mëti'ipë y'u'unk'ajtën Galaad, mëti'ipë y'u'unk'ajtën Micael, mëti'ipë y'u'unk'ajtën yë Jesisai, mëti'ipë y'u'unk'ajtën yë Jahdo, mëti'ipë y'u'unk'ajtën yë Buz.

15Ahí, mëti'ipë y'u'unk'ajtën yë Abdiel, y'okmaank yë Guní, mëti'ipë nyikopk'ajtën ja jyiiky myëku'uk.

16Tëkokyë ya'atë ja'ayëty aakjam tsyënaaytyë Galaad, Basán ets maajaty ja nyaaxjot nitënën, jampaat ma ja kam tu'ujën mëti'ipë jëyujk tsajpkaa tsyënaaytyakn'ajtëpën ets jampaat tsëpa'an ëkë'ëm.

17Tëkokyë ya'atë ja'ayëty aak jää ojts yajkuja'ayëtya'atë nokyjoty ko yajkutujky ja Jotam, ma ja Judá ja'ayëtyën ets ko yajkutujky ja Jeroboam ma ja Israel ja'ayëtyën.

18Ja y'u'unk y'ok ja Rubén, ja Gad ets kujkwä'kxy ja Manasés ja y'u'unk y'ok, aak tsiptuunpë ja'ay ijtyëty, ets jotmëkjatyëty; yë'ë ijty myëtsiptuuntëp pujxn, ku'umën ets ti'pxn; xëmë tuunta'aktë wi'ix tsyiptuntëtyën. Jä'ä nyiwinë'atë niwëxtyikxymyajk

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

taxk mil ja wëxtujk mëko'px ja tëkë'px, aak ye'etyëjktëjk mëti'ipë maayëtëp tsyiptuntëtyën.

19E ojts mëët ja Agar ja'ayëty tsyiptuntë ets ja ja'ayëty mëti'ipë xyëëwajtypyën Jetur, Nafís ets Nodab;

20ojts pyutëkëtë ja Tios, paaty ka'ap tyajmëtaktë ja Agar ja'ayëty ets ja mëti'ipë mëët të nyäpyëkëtën, yë'ëjëty ënätyë ja Tios ijty tmëkajpxtë jam tsipjotm ets pyutëkëtëty. Ojts pyutëkëtë jä'ä ko nän jam ja wyinma'any ets ja myëpëjkën tpëjktaktë.

21Yajnëjkxtaaytyë ja jëyujk mëti'ipë tyukyajni'o'ktutën ja myëtsip, wëxtyikxy majk ja jëyujk jëku'ux, mäjtsk mëko'px ja wëxtyikxy majk mil ja kupixyny ets mäjtsk mil ja krukts. Ëpëky ojts nimëko'px mil ja tsumjyä'äy tyajnëjkxtë.

22May ja mëtsip y'o'ktë jä'ä ko yë'ë Tios kë'ëm tim tsiptuun. Paatykyëjxm jam tsyënaaytyaknpëjktë mëti'ipë mëtaktën, koonëm ja wiink kajpn ojts ok myëmëta'ëkëtë.

23Kujkwä'kxy yë Manasés yë y'u'unk y'ok jam tsyënaaytyë ma ja itjotmën mëti'ipë jam yajpatpën ma ja Basán ja y'itjot tsyo'ontä'äkyën ets jyëjpkëxy jam Baal-hermón, ets jatëkok kyutëkë ma yajtijyën Senir ets kyëtä'äky jam ma txëëwatyën Hermón, tyaapë ja'ayëty nimay ijty oyëty.

24Mëti'ipë nyikopk'ajtën ja jyä'äy jä'ä xyëëwajtë: Efer, Isí, Eliel, Azriel, Jeremías, Hodavías ets Jahdiel, tëkokyë ya'atë ja'ayëty aak tsiptuunpë ja'ay ijtyëty ets aak jotmëkëty. Aak mëj'äämpy muum ja'ay nyikajpx nyimëtyakëtë ets yë'ë nyikopk'ajtëp ja jyä'äyëty.

25Je'eyëp ko yë'ëjëty ojts ja Tyios t'ixtijënëtë mëti'ipë ojts ja y'aptëjk t'ëwtatën, ojts wiink wintsën t'ëwtajtnëtë, mëti'ipë ja naax kajpn y'ëwtajtëpën mëti'ipë ja Wintsën yajkutëkooyën ma yë'ëjëtyën.

26Paatykyëjxm ja Wintsën nän kë'ëm ojts naskajpxë ets ja Pul wyinma'anypyaatëty, mëti'ipë Tiglat-piléser xyëëwajtypyën, ja Asiria yajkutujkpë ets tmëtsiptsoonëty ja Israel ja'ay; jëtu'un tyajnëjkxtaay tsumy matsy ja Rubén ja'ayëty, Gad ja'ayëty ets nikujkwä'kxy ja Manasés ja jyä'äy; jam ojts yajmënëjkxtë Halah, Habor, Hara ets ma ja Gozán mëjnëë jyënäkyën, ma tyampaat yajpaatën.

1 Crónicas 6

1Leví y'u'unk y'ëna'k jä'ä xyëëwajtë: Guersón, Quehat ets Merarí.

2Quehat y'u'unk y'ëna'k jä'ä xyëëwajtë: Amram, Ishar, Hebrón ets Uziel.

3Amram y'u'unk y'ëna'k jä'ä xyëëwajtë Aarón, Moisés ets Maria. Aarón y'u'unk y'ëna'k jä'ä xyëëwajtë Nadab, Abihú, Eleazar ets Itamar.

4Eleazar yë'ë teety'ajtë Finees, Finees yë'ë teety'ajtë Abisúa,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

5Abisúa yë'ë teety'ajtë Puquí, Puquí yë'ë teety'ajtë Uzí,

6Uzí yë'ë teety'ajtë Zérahías, Zérahías yë'ë teety'ajtë Meraiot,

7Meraiot yë'ë teety'ajtë Amarías, Amarías yë'ë teety'ajtë Ahitub,

8Ahitub yë'ë teety'ajtë Sadoc, Sadoc yë'ë teety'ajtë Ahimaas,

9Ahimaas yë'ë teety'ajtë Azarías, Azarías yë'ë teety'ajtë Johanán,

10Johanán yë'ë teety'ajtë Azarías, mëti'ipë tuunën jap tsajptëkoty, mëti'ipë Salomón kyojën jam Jerusalén.

11Azarías yë'ë teety'ajtë Amarías, Amarías yë'ë teety'ajtë Ahitub,

12Ahitub yë'ë teety'ajtë Sadoc, Sadoc yë'ë teety'ajtë Salum,

13Salum yë'ë teety'ajtë Hilquías, Hilquías yë'ë teety'ajtë Azarías,

14Azarías yë'ë teety'ajtë Seraías, e yë Seraías yë'ë teety'ajtë Josadac.

15Josadac ojts jam kyajpnjotm tsumy yajmëtso'onë, ko ja Wintsën tyajkutujky ets ja Nabucodonosor tmëtso'onta'ajëty ja Judá ja'ay ets Jerusalén ja'ayëty tsumy matsy.

16Leví y'u'unk y'ëna'k jä'ä xyëëwajtë Guersón, Quehat ets Merarí.

17Guersón y'u'unk y'ëna'k jä'ä xyëëwajtë Libní ets Simí.

18Quehat y'u'unk y'ëna'k jä'ä xyëëwajtë: Amram, Ishar, Hebrón ets Uziel.

19Merarí y'u'unk y'ëna'k jä'ä xyëëwajtë Mahli ets Musi. Yë'ë ya'atë y'u'unk'ajt y'ok'ajt yë Leví.

20-21Guersón y'u'unk y'ëna'k jä'ä xyëëwajtë, Libní, Jáhat, Zimá, Joah, Idó, Zara ets Jeatrai.

22-24Ko yë Quehat yi'iyë y'u'unk y'ëna'k yajnikäjpxy jä'ä xyëëwajtë, Aminadab, Coré, Asir, Elcana, Ebiasaf, Asir, Tahat, Uriel, Uzías ets Saúl.

25-27Elcana y'u'unk y'ëna'k jä'ä xyëëwajtë Amasai ets Ahimot; ko yi'iyë yajnikäjpxy Ahimot y'u'unk y'ok, jä'ä xyëëwajtë Elcana Zofai, Náhat, Eliab, Jeroham ets Elcana.

28Samuel y'u'unk y'ëna'k jä'ä xyëëwajtë, Vasni, ja kä'äxkopk ets Abías ja mutskpë.

29-30Yë Merarí y'u'unk y'ok jä'ä xyëëwajtë: Mahli, Libní, Simí, Uza, Simea, Haguías ets Asaías.

31Ya'atë ja'ayëty, yë'ë ojts jap tsajptëkoty y'ëwtë ya'axtë mëti'ipë David kë'ëm pyëjktakën, maju'unëm yajpëjktä'äkyën jap ja Wintsën ja kyaaxë.

32Yë'ë ijty xëmë wyin'ëëp wyinyaxtëp ja Wintsën jap tsajptëkoty ma ja wit tëjkën ma näpyaatë y'ityën mëët ja Wintsën, koonëm ja Salomón ojts tkojy ja tsajptëjk jam Jerusalén, yë'ëjëty je'eyëm tyuuntë tä ënäty të yajtuknipëktën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

33Ja mëti'ipë jam yajpatëpën mëët ja y'u'unk y'ëna'k yë'ë ënäty jam'ajtëp ja Quehat y'u'unk y'ok. Yë Hemán, yë'ë tyeety'ajt Joel; e yë Joel, yë'ë tyeety'ajt Samuel,

34Samuel yë'ë tyeety'ajt Elcana, Elcana yë'ë tyeety'ajt Jeroham, Jeroham yë'ë tyeety'ajt Eliel, Eliel yë'ë tyeety'ajt Toa,

35Toa yë'ë tyeety'ajt Zuf, Zuf yë'ë tyeety'ajt Elcana, Elcana yë'ë tyeety'ajt Máhat, Máhat yë'ë tyeety'ajt Amasai,

36Amasai yë'ë tyeety'ajt Elcana, Elcana yë'ë tyeety'ajt Joel, Joel yë'ë tyeety'ajt Azarías, Azarías yë'ë tyeety'ajt Sofonías,

37Sofonías yë'ë tyeety'ajt Tahat, Tahat yë'ë tyeety'ajt Asir, Asir yë'ë tyeety'ajt Ebiasaf, Ebiasaf yë'ë tyeety'ajt Coré,

38Coré yë'ë tyeety'ajt Ishar, Ishar yë'ë tyeety'ajt Quehat, Quehat yë'ë tyeety'ajt Leví, Leví yë'ë tyeety'ajt Israel.

39Jäätsow ma Hemán y'a'oykyë'ëjën, yë'ë pa'atënaayëp yë Asaf, yë myëku'uk; yë'ë tyeety'ajt Berequías, e Berequías yë'ë tyeety'ajt Simea,

40Simea yë'ë tyeety'ajt Micael, Micael yë'ë tyeety'ajt Baaseías, Baaseías yë'ë tyeety'ajt Malquías,

41Malquías yë'ë tyeety'ajt yë Etní, Etní yë'ë tyeety'ajt Zérah, Zérah yë'ë tyeety'ajt Adaías,

42Adaías yë'ë tyeety'ajt Etán, Etán yë'ë tyeety'ajt Zimá, Zimá yë'ë tyeety'ajt Simí,

43Simí yë'ë tyeety'ajt Jáhat, Jáhat yë'ë tyeety'ajt Guersón, Guersón yë'ë tyeety'ajt Leví.

44Anajny'äämpy ma ja Hemán tyänën, yë'ë ijty pa'atënaayëtëp ja Merarí jyä'äy, yë jyiiky myëku'ukëty: Mëtu'uk tsyo'ontä'äky yë Etán, yë'ë tyeety'ajt Quisi, Quisi yë'ë tyeety'ajt Abdí, Abdí yë'ë tyeety'ajt Maluc,

45Maluc yë'ë tyeety'ajt Hasabías, Hasabías yë'ë tyeety'ajt Amasías, Amasías yë'ë tyeety'ajt Hilquías,

46Hilquías yë'ë tyeety'ajt Amsí, Amsí yë'ë tyeety'ajt Paní, Paní yë'ë tyeety'ajt Semer,

47Semer yë'ë tyeety'ajt Mahli, Mahli yë'ë tyeety'äjty Musi, Musi yë'ë tyeety'ajt Merarí, Merarí yë'ë tyeety'ajt Leví.

48E wiinkëtypë ja myëku'uktëjkëty mëti'ipë Leví jyä'äy'äjtypyën, yë'ë ojts tmëwë'ëmtë ja wiinkëtypë tuunk mëti'ipë jap tuunk'ajtpën ma ja Tios ja tsyajpjëën tsyajptëjkën.

49Aarón mëët ja y'u'unk y'ok, yë'ë ijty tyimtuunk'ajtëp kyë'ëwtë xyo'oxtë ma ja wintsë'këntyaknën ma ja wintsë'kën yajyäkyën nino'okpyë ets ma ja wintsë'këntyaknën ma ja poom tyoyën. Yë'ë ijty näjyëtu'un tyim ijx'ijtëp ja amaaypyë

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

ja tëkot ets yë'ë t'amëtow tpëjktsowtë ja pokywyinmä'kxën ma Wintsënën mëët ko ja Israel ja'ayëty pyoky jyä'äy'atë, tuntë tëkokyë winë tä ënäty ja Moisés të tni'ënä'ämën, mëti'ipë ja Tios tuunpë'ajtëpën.

50-53Yi'iyëpë Aarón ja y'u'unk y'ëna'k jä'ä xyëëwajtë: Eleazar, Finees, Abisúa, Puquí, Uzí, Zérahías, Meraiot, Amarías, Ahitub, Sadoc ets Ahimaas.

54Yaa ja it tsënaaytyakn yajnimëtyä'äky mëti'ipë jyä'äy'ajtën ja Aarón ja y'u'unk y'ok. Ja Quehat ja'ayëty ojts ja jyä'ä yaj'ijxpëtsëmtë ets nyikääkëtë

55ja Hebrón, ma Judá y'itjotmën, mëët ja nyikamtëjk ma ja jëyujk tsajpkaa tyajtänëtëtyën.

56E ja Caleb, Jefuné myaank yë'ë ojts yajmo'oy ja naax kamtëjk mëti'ipë jam kajpnjotm yajpatpën mëët ja nyiyuutakn nyitsënaaytyakn.

57Ja Aarón ja y'u'unk y'ok yë'ë ojts yajmo'otë Hebrón, ja tsoktakn kajpn ma ijty ja'ay kyäktso'oktën, ëpëky näjyëtu'un tjä'ä'ajtë ja nyiyuutakn nyituuntakn, ma txëëwatyën Libná, Jatir, Estemoa,

58-59Hilén, Debir, Asán ets Bet-semes, tu'ukjaty ja naax kamtëjk aakmëët ja nyijëyujk tënaaytyakn.

60Ojts näjyëtu'un yajmo'otë kajpn mëti'ipë yë Benjamín ja'ayëty nyitënaaytyëpën, jä'ä ja kajpn yajtijtë: Gueba, Alémet ets Anatot, aakmëët ja nyinaax nyikam ma ja jëyujk tyänëtëtyën. Jä'ä ja kajpn wyinë'ajty majktëkëëk mëti'ipë ja Aarón ja myëku'uktëjk ojts tyuka'ajëtën.

61Ko yaj'ijxpëtsëëmy jatëkok, ënät ja Quehat ja jyä'äy ojts tyuka'akojënëtëpë, majk ja kajpn mëti'ipë nyitënaaytyëpën ja Manasés ja jyä'äy nikujkwä'kxypyë,

62e ja Guersón ja y'u'unk y'ok majktëkëëk ojts ja kajpn yajmo'otë, jëtu'un tä ënäty nyimay'atën, jam yajmooytyë ma tnitänëtën ja Isacar jyä'äyëty, ma Aser jyä'äyëty, Neftalí jyä'äyëty ets nikujkwä'kxypyë ja Manasés ja jyä'äyëty mëti'ipë jam Basán tsënaaytyaknpëjktën.

63Ja Merarí y'u'unk y'ok näjyëtu'un ojts ja nyaax kyajpn yajmo'otë tä ënäty ja jyä'äy nyimay'atën, ko yaj'ijxpëtsëëmy majkmäjtsk ja kajpn nyikäkëtë, ma ja Rubén, Gad ets Zabulón ja nyaaxjotmën.

64Ja Israel ja'ayëty ojts tmo'otë näjyëtu'un ja jëyujk tënaaytyakn, ja Leví y'u'unk y'okëty.

65Ja ja'ayëty mëti'ipë jyä'äyajtëpën ja Judá, Simeón ets Benjamín, yë'ë ja kajpn yajmooytyë mëti'ipë të yajnikäjpxyën, mëti'ipë ojts tyuka'ajëtën ko yaj'ijxpëtsëëmy.

66Yë Quehat ja'ayëty ojts näjyëtu'un tyukka'ajetë ja kajpn mëti'ipë Efraín nyitënääpyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

67Ojts yajmo'otë ja Siquem kajpn, ma ijty ja ja'ay kyäktso'oktën mëti'ipë tuuntëkooytyëpën, jam yajpaaty ma Efraín y'itjotmën, mëët ja nyijëyujk tënaaytyakn; ojts näjyëtu'un yajmo'otë Guézer,

68-69Jocmeam, Bet-honrón, Aialón ets Gad-rimón, aakmëët ja nyijëyujk tënaaytyaknëty.

70Ja Quehat ja'ayëty mëti'ipë ok jaakniwë'ëmtën, yë'ë ojts yajmo'otë ja kajpn mëti'ipë yajtijpën Aner ets Bileam, mëët ja nyijëyujk tënaaytyakn, mëti'ipë nyitënääpyën yë Manasés yë jyä'äy nikujkwä'kxypyë.

71Guersón yë jyä'äy, jëtu'un tä nyimayajtën, yë'ë ojts yajmo'otë ja kajpn mëti'ipë yajtijpën, Golán, jam yajpaaty ma Basán y'itjotmën ets ja Astarot kajpn, mëti'ipë ënäty të tjä'ä'atën ja nikujkwä'kxypyë jyä'äyëty Manasés, aakmëët ja nyijëyujk tënaaytyakn.

72-73Ojts näjyëtu'un yajmo'otë kajpn ma nyaaxjotëtyën yë Isacar, Cedes, Daberat, Ramot ets Anem, aakmëët ja nyijëyujk tënaaytyaknëty.

74-75Ja Aser ja jyä'äyëty yë'ë yajmooytyë ja kajpn mëti'ipë yajtijtën: Masal, Abdón, Hucoc ets Rehob, aakmëët ja nyijëyujk tënaaytyakn.

76Ja Neftalí ja jyä'äy yë'ë yajmooytyë kajpn mëti'ipë yajtijpën: Cedes, jampë yajpaatyën Galilea; Hamón ets Quiriataim, aakmëët ja nyijëyujk tënaaytyakn.

77Ja y'u'unk y'ok ja Merarí, mëti'ipë Zabulón jyä'äy'äjtypyën yë'ë yajmooytyë ja kajpn mëti'ipë yajtijtëp Rimón ets Tabor, aakmëët nyijëyujk tënaaytyaknëty.

78-79Rubén yë jyä'äy yë'ë yajmooytyë ja kajpn jampë yajpaatën ma ja Jordán nëë nyäxyën, awinmtsow, winkon mëët ja Jericó kajpn nyäwyinku'ixëty, tääts yë kajpn mëti'ipë yajtijpën Béser, mëti'ipë jamën të'ëts'itjotm ma txëëwatyën Jahas; näjyëtu'un yë kajpn mëti'ipë yajtijpën Cademot ets Mefáat, aakmëët yë nyijëyujk tënaaytyaknëty;

80-81e Gad ja jyä'äy yë'ë yajmooytyë, Ramot kajpn, Galaad kajpn, Mahanaim kajpn, Hesbón kajpn ets Jazer kajpn, aakmëët yë nyijëyujk tënaaytyakn.

1 Crónicas 7

1Isacar y'u'unk y'ëna'k, taxk y'ijtë: Tolá, Puvá, Jasub ets Simrón.

2Tolá y'u'unk y'ëna'k jä'ä xyëëwajtë: Uzí, Refaías, Jeriel, Jahmai, Ibsam ets Samuel, ya'atë ojts tnikopk'atë ja myëku'uktëjkëty ma ja Tolá y'u'unk y'ëna'kën ets mëjtsiptuunpë ja'ay ijtyëty; aakjëtu'un tyimtu'ukyë ja'ay'ajtë, ma ja David jyuuky'äjtyën jä'ä ojts nyiwinë'atë i'px mäjtsk mil ja tëtujk mëko'px.

3Uzí jä'ä myaank xyëëwajt Israhías. Israhías jä'ä myaank xyëëwajtë: Micael, Abdías, Joel ets Isías. Nimëkoxk y'ijtë mëti'ipë nyikopk'ajtën ja jyä'äyëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

4Ja ja'ayëty mëët ko may ja to'oxytyëjk tmëët'ajtë ets nimay näjyëtu'un ja y'u'unk y'ëna'këty, paatykyëjxm ojts nimay y'itë ja ja'ayëty mëti'ipë jyëkyäjptëpën tsyiptuntëty, jä'ä nyiwinë'ajtë i'px majkmokx tu'uk mil.

5Yi'iyëpë ja Isacar ja jyä'äy mëti'ipë jaaypyety xyëëw miintëpën jä'ä nyiwinë'ajtë, majkta'px wëxtujk mil aak ye'etyëjktëjkëty ets tëkokyë yë'ëjëty aak jotmëkja'ay ets tsiptuunpë ja'ay ijtyëty.

6Benjamín ja y'u'unk y'ëna'k, nitëkëëk y'ijtë: Belá, Béquer ets Jediael.

7Belá, nimëkoxk y'u'unk y'ëna'k y'ijtë: Esbón, Uzí, Uziel, Jerimot ets Irí. Aakyë'ë mëti'ipë nyikopk'ajtën jyä'äy ets tsip'ixy ets jotmëkëty ijtyëty. Jä'ä nyiwinë'ajtë i'px mäjtsk mil ja i'px majktaxk, mëti'ipë ojts jaaypyety y'itën.

8Béquer y'u'unk y'ëna'k jä'ä xyëëwajtë: Zemirá, Joás, Eliézer, Elioenai, Omri, Jerimot, Abías, Anatot ets Alémet. Tëkokyë ya'atë ja'ayëty aakyë'ë Béquer y'u'unk'ajt y'ëna'k'ajt,

9jëtu'un tä yajkujaaytyën ets nyokytyëjkëtyën ja xyëëwëty, tu'kjëën tu'ktëjk, tu'uk u'unk tu'k ëna'k jä'ä nyiwinë'ajtë, i'px mil ja mäjtsk mëko'px ja ye'etyëjktëjkëty ets jotmëkja'ay ijtyëty.

10Jediael ja myaank jä'ä xyëëwajt, Bilhán. Bilhán y'u'unk y'ëna'k jä'ä xyëëwajtë: Jeús, Benjamín, Ehud, Quenaaná, Zetán, Tarsis ets Ahisáhar.

11Tëkokyë ya'atë ja'ayëty aakyë'ë Jediael y'u'unk y'ok, yë'ë nyikopk'ajtë y'u'unk y'ëna'këty jyëën tyëjkëty, tsiptuunpë ja'ay ijtyëty ets jotmëkëty. Jä'ä nyiwinë'ajtë majkmokx mäjtsk mil ja mäjtsk mëko'px aak ye'etyëjktëjk.

12Ir y'u'unk y'ëna'k jä'ä xyëëwajtë: Sufam ets Hufam. Aher myaank jä'ä xyëëwajt Hisim.

13Neftalí ja y'u'unk y'ëna'k jä'ä xyëëwajtë: Jahseel, Gunî, Jézer ets Salum. Yë'ë ya'atë y'u'unk'ajt y'ok'ajt Bilhá.

14Ja Manasés ja y'u'unk y'ëna'k mëti'ipë mëët t'u'unk'ajtyën ja mëmäjtskpë ja tyo'oxytyëjk, sirië ja'ay; jä'ä xyëëwajtë: Asriel ets Maquir, mëti'ipë tyeety'ajtën ja Galaad.

15Maquir yë'ë mëët pyijky ja to'oxytyëjk mëti'ipë xyëëwajtypyën Maacá, jampë tsyo'onyën ma ja Hufam ets Sufam ja jyä'äyën. Ja mëmäjtskpë myaank ja Maquir jä'ä ijty xyëëwajtyp Zelofehad, mëti'ipë aak to'oxy'ëna'k y'u'unk'ajtën.

16Maacá, Maquir tyo'oxytyëjk ojts tu'uk u'unk maay tyaja'ty ye'etyëjkpë, jä'ä txëëwmooy Perés. Ja Perés ja myëkä'äx jä'ä ijty txëëwaty Serés ets ja y'u'unk y'ëna'k jä'ä xyëëwajtë Ulam ets Réquem.

17Ulam jä'ä myaank xyëëwajt Bedán. Ya'atë jëtu'un y'u'unk'ajt y'ëna'k'ajt ja Galaad, myaank yë Maquir, y'u'unk yë Manasés.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

18Ja Maquir ja myëkä'äx to'oxytyëjkpë jä'ä xyëëwajt Hamolequet, yë'ë tyaak Is-hod, Abiézer ets Mahlá.

19Yë Semidë y'u'unk y'ëna'k jä'ä xyëëwajtë Ahián, Siquem, Liquehí ets Aniam.

20-21Ko yi'iyë Efraín y'u'unk y'ok nmëtyo'owmëty jä'ä xyëëwajtë: Sutelá, Béred, Tahat, Eládë, Tahat, Zabad, Sutelá. Éser ets Elád, ja wiinkpë ja y'u'unk y'ëna'k ja Efraín ojts y'ooktë, yë'ë yaj'o'këtë ja'ayëty mëti'ipë jam tsënaaytyëpën ma ja Gad ja y'itjotmën, jä'ä ko jam ojts tjamäätsa'antë ja tsajpkaa.

22Efraín mëk ojts tyeety nyimony nyitukyë, oknëm myiintë ja jyiiky myëku'ukëty ets ojts yajjotkujkta'akëtë jatëkok.

23Ënät ja tyo'oxytyëjk tsojky tja'awëy ets ja tyo'oxytyëjk ojts wyi'imy u'unk mëët, mëti'ipë xyëëwmooytyën Beriá, jä'ä ko mëj këjää ënäty ja ëyo'on të kyëtä'äky ma jyëën tyëjkëtyën.

24Seerá tu'uk txëëwajty ja Beriá nyëëx ets ojts tu'uk kajpn tyajtso'ontä'äky mëti'ipë tyijën Bet-horón ëpa'tkë'ëypyë yajpaatyën ets Bet-horón anëkëjxypyë ets jam wiinkpë ja kajpn mëti'ipë tyijën Uzen-seera.

25-27Ja Beriá ja y'u'unk y'ok, ko yi'iyë nmëtsyowa'anmëty, jä'ä xyëëwajtë: Refa, Résef, Teláh, Tahan, Ladán, Amiud, Elisamá, Nun ets Josué.

28Jam tmëët'ajtë ja nyaax kyamëty ets ja tsyënaaytyaknëty Betel; jam Naarán, a'oytsyowpë wyi'imyën ets Guézer, anajnytsyowpë wyi'imyën; jam Siquem tsyoony tyimja'ty jam Ayah, tëkokyë ya'atë kajpn tu'ukjaty aaktam ja nyinaax ets aaktam ja nyiyuutakn nyituuntakn.

29E ja Manasés ja y'u'unk y'ok yë'ë ojts tjä'ä'atë ja Bet-sean, Taanac, Meguido ets Dor, mëët ja nyituuntakn ets ja nyinaax nyikam; ma ya'atë itjotmën ojts tsyëënëtë ja José y'u'unk y'ok, mëti'ipë Israel y'u'unk'ajtën.

30Aser jä'ä y'u'unk y'ëna'k xyëëwajtë Imná, Isvá, Isví, Beriá ets Sérah, yë'ë tsyë'ëjëty tääpë ëna'këty.

31Beriá jä'ä y'u'unk y'ëna'k xyëëwajtë: Héber ets Malquiel, mëti'ipë Birzávit tyeety'ajtën.

32Éber yë'ë teety'ajtë Jaflet, Semer, Hotam ets Sua, yë'ë tsyë'ëjëty tääpë ëna'këty.

33Jeflet jä'ä y'u'unk y'ëna'k xyëëwajtë: Psac, Bimhal ets Asvat.

34Yë Semer, Jeflet myëkä'äx, jä'ä y'u'unk y'ëna'k xyëëwajtë: Rohgá, Jehubá ets Aram.

35Hotam yë Semer myëkä'äx, jä'ä y'u'unk y'ëna'k xyëëwajtë: Zofah, Imná, Seles ets Amal.

36Zofah y'u'unk y'ëna'k jä'ä xyëëwajtë Súah, Hernéfer, Sual, Berí, Imrá,

37Béser, Hod, Samá, Silsa, Itrán ets Beerá.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

38Jéter y'u'unk y'ëna'k jä'ä xyëëwajtë Jefuné, Pispá ets Ará.

39Ulá y'u'unk y'ëna'k jä'ä xyëëwajtë Ará, Haniel ets Rezia.

40Tëkokyë ya'atë ja'ayëty aakyë'ë Aser y'u'unk'ajt y'ok'ajt. Yë'ë nyikopk'ajtë ja y'u'unk y'ëna'këty, jotmëk ijtyëty, aak tsiptuuntëp ets mëj'äämpy ja ja'ay jyëkyäjpëtë. Mëti'ipë ojts yajjaaypyätën ja xyëëw jä'ä nyiwinë'ajtë i'px tëtujk mil aak ye'etyëjk, mëti'ipë jyëkyäjpnëtëpën tsyiptuntëty.

1 Crónicas 8

1Benjamín yë'ë teety'ajtë Belá, mëti'ipë kä'äxkopkën; Asbel ja mëmäjtskpë; Ahrah ja mëtëkëëkpë;

2Noha ja mëmajktaxkpë, Rafa ja mëmëkoxkpë,

3e Belá jä'ä y'u'unk y'ëna'k xyëëwajtë: Adar, Guerá, Abihud,

4Abisúa, Naamán, Ahoa,

5Guerá, Sefufan ets Hiram.

6Yë Ehud yë y'u'unk y'ëna'k, mëti'ipë nyikopk'ajtën yë y'u'unk y'ëna'këty jyëën tyëjkëty, jampë tsyënaaytyën Gueba, mëti'ipë yajwojpëtsëëmtën ma ja nyaax kyajpnëtyën ets jam nyëjkxtaaytyë Manáhat, jä'ä xyëëwajtë

7Naamán, Ahías ets Guerá, mëti'ipë tyeety'ajtën yë Uza ets Ahiud, mëti'ipë ojts wyowëtën.

8Saharaim tam ijty wiinkpë y'u'unk y'ëna'k mëti'ipë jam ijtën Moab, jä'ä ko ojts mëët ja tyo'oxytyëjk nyäy'ixmajtsënë mëti'ipë xyëëwajtëpën Husim ets Baará.

9Ja y'u'unk y'ëna'k mëti'ipë myëët'ajtën mëët ja jemypyë ja tyo'oxytyëjk, mëti'ipë xyëëwajtypyën Hodes, jä'ä txëëwmooytyë: Jobab, Sipiá, Mesá, Malcam,

10Jeús, saquías ets Mirmá. Ya'atë y'u'unk'ajt y'ok'ajtë, mëti'ipë kyutënaaytyën ja y'u'unk y'ëna'këty ets ja jyëën tyëjkëty.

11E mëti'ipë mëët t'u'unk'ajtyën ja tyo'oxytyëjk Husim, jä'ä xyëëwajtë ja y'u'unk y'ëna'këty, Abitub ets Elpaal.

12Elpaal y'u'unk y'ëna'k jä'ä xyëëwajtë Éber, Misam ets Semed, mëti'ipë yajkojën ja Onó kajpn ets Lot kajpn, mëët ja nyinaax nyikam ma ja yuutakn tuuntakn y'itëtyën;

13Beriá ets Semá jä'ä nyikopk'ajtë ja y'u'unk y'ëna'këty ets ja jyëën tyëjkëty, mëti'ipë y'ëxwojpëtsëëmtaaytyën ja Gad ja'ayët jam Aialón, ma tsyënaaytyaknpëjktën;

14ets ojts näjyëtu'un jam tyajpëtsëëmta'atë ja myëkä'äxtëjkëty mëti'ipë xyëëwajtëpën Sasac ets Jeroham.

15Yë ja'ayëty mëti'ipë xyëëwajtën, Zebadías, Arad, Éter,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

16Micael, Ispá ets Joha yë'ë Beriá y'ëna'k.

17Mëti'ipë xyëëwajtën Zebadías, Mesulam, Hizquí, Éber,

18Ismerai, Izlías ets Jobab, yë'ë y'ëna'k ijtë Elpaal.

19Jaquim, Zicri, Zabdí,

20Elioenai, Ziletai, Eliel,

21Adaías, Beraías ets Simrat, yë'ë y'ëna'k ijtë Simí.

22Yë Ispán, Éber, Eliel,

23Abdón, Zicri, Hanán,

24Hananías, Elám, Anatotías,

25Ifdaías ets Peniel, yë'ë Sasac y'ëna'k ijtë.

26Yë Samserai, Seharías, Atalías,

27Jaresías, Elías ets Zecri, yë'ë Jeroham y'ëna'k ijtë.

28Ya'atë jëtu'un ja'ayëty ojts tnikopk'atë ja y'u'unk y'ëna'këty ets ja jyëën tyëjkëty ninu'un tyu'kja'ay'atën ets naak nyajtsmi'in nyajtsja'tëtë, jampë tsyënaaytyën Jerusalén.

29Ma txëëwatyën Gabaón jam ijty tsyëënë yë Jehiel, mëti'ipë tyeety'ajtën yë Gabaón, mëët ja tyo'oxytyëjk mëti'ipë xyëëwajtypyën Maacá.

30Ojts ja y'u'unk y'ëna'k tpaatë t'ixtë mëti'ipë xyëëwmooytyën Abdón ja kä'äxkopk, Zur, Quis, Baal, Ner, Nadab,

31Guedor, Ahio, Zequer

32ets Miclot, mëti'ipë tyeety'ajtën Simi. Ya'atë ja'ayëty nen jam ojts tsyëënëtë Jerusalén tä ja myëku'uktëjkëtyën.

33Ner yë'ë teety'ajtë Quis, Quis yë'ë teety'ajtë Saúl, e Saúl yë'ë teety'ajtë Jonatán, Malquisúa, Abinadab ets Es-baal.

34Jonatán jä'ä myaank xyëëwajt Merib-baal, mëti'ipë tyeety'ajtën Micaías.

35Micaías jä'ä y'u'unk y'ëna'k xyëëwajtë: Pitón, Mélec, Tarea ets Acaz.

36Acaz yë'ë teety'ajtë Joadë, e Joadë yë'ë teety'ajtë Alémet, Azmávet ets Zimri; Zimri yë'ë teety'ajtë Mosá,

37Mosá yë'ë teety'ajtë Biná, mëti'ipë tyeety'ajtën yë Rafa, mëti'ipë tyeety'ajtën Elasá, mëti'ipë tyeety'ajtën Azel.

38Azel nitëtujk yë y'ëna'k y'ijty, mëti'ipë xyëëwajtën: Azricam, Bocrú, Ismael, Searías, Abdías ets Hanán. Ya'atë ojts yë Azel t'u'unk'aty t'ëna'k'aty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

39E ja y'u'unk y'ëna'k ja myëkä'äx mëti'ipë xyëëwajtypyën Esec jä'ä y'u'unk y'ëna'k xyëëwajtëp: Ulam, ja kä'äxkopk, Jehús ja mëmäjtskpë ets Elifélet ja mëtëkëëkpë.

40Ulam ja y'u'unk y'ëna'k jotmëkja'ay ijtyëty, tyukjajtëp wi'ix ja tyi'pxn tyajtuntëtyën. May ja y'u'unk y'ëna'këty ets ja y'ok'u'unk y'ok'ëna'këty, nimëko'px ja wëxtyikxy majk nyiwinë'ajtë, aakyë'ë Benjamín y'ok'u'unk y'ok'ëna'k. Jëtu'un'äämpy tëkokyë ja yajkutujkpëtëjk ja xyëëw yajjaaypyäjtë ma ja nokyën, mëti'ipë ja Israel ja'ayëty myëët'ajtëpën.

1 Crónicas 9

1Je'eyëp ko ja ja'ayëty mëti'ipë jyä'äyäjtypyën ja Judá, ojts ja jam tsyo'ontaaynyëtë ma nyaax kyajpnëtyën tsumy matsy, mëët ko ënäty ja tuuntëko'oy kajpxtëko'oyën tmëët'atë.

2Ja ja'ayëty mëti'ipë ojts jatëkok wyimpitën ma ja nyaax kyajpnëtyën ets jatëkok jam tsyënaaytyaknpëjktë, jä'ä ja teetytyëjkëty, Leví jyä'äyëty ets ja mëti'ipë jap tsajptëkoty tuuntëpën.

3Jam ma Jerusalén kajpnën yë'ë ojts jam tsyënaaytyaknpëktë, ja y'u'unk y'okëty yë Judá, Benjamín, Efraín ets Manasés.

4Ja Judá y'u'unk y'ok mëti'ipë xyëëwajtën: Utai, myaank yë Amiud, myaank yë Omri, myaank yë Omri, myaank yë Paní, Fares y'u'unk y'ok, Judá y'ëna'k.

5Silonitë jyä'äy jä'ä xyëëwajtë: Asaías, mëti'ipë kä'äxkopk'ajtën.

6Zérah yë'ë y'u'unk'ajt y'ok'ajt: Yë Jeuel ets myëku'uktëjk, nitëtujk mëko'px ja majkta'px nyiwinë'ajtë ja ye'etyëjktëjk.

7Ja Benjamín ja y'u'unk y'ok jä'ä xyëëwajtë: Salu, Mesulam myaank, myaank yë Hodavías, myaank yë Asenúa;

8Ibneías, myaank yë Jeroham; Elá, myaank yë Uzí, myaank yë Micri; Mesulam, myaank yë Sefatías, myaank yë Reuel, myaank yë Ibneías.

9Ja jyiiky myëku'uk, tëkokyë ninu'un ënäty të nyajtsmin të nyajtsja'tëtën, jä'ä nyiwinë'ajtë taxtujk mëko'px ja wëxtyikxy majk tu'uk aakyë'ë ja kopktëjkëty, mëti'ipë nyikopk'ajtën ja y'u'unk y'ëna'këty ets ja jyëën tyëjkëty.

10Ja teetytyëjkëty jä'ä mëti'ipë xyëëwajtën: Jedaías, Joiarib, Jaquín,

11Azarías, myaank yë Hilquías, myaank yë Mesulam, myaank yë Sadoc, myaank yë Meraiot, myaank yë Ahitub, mëti'ipë jap mëj'äämpy tuumpën ma ja Wintsën ja jyëën tyëjkën;

12Adaías, myaank yë Jeroham, myaank yë Pashur, myaank yë Malquías; Masai, myaank yë Adiel, myaank yë Jahzera, myaank yë Mesulam, myaank yë Mesilemit, myaank yë Imer;

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

13ets tëkokyë ja jyiiky myëku'ukëty, jä'ä nyiwinë'ajtë mil ja wëxtujk mëko'px ja tëkë'px, tyaapë ja'ayëty nyija'awëtyëp ijty wi'ix ja tuunk tyajtu'uye'eytyëtyën jap tsajptëkoty.

14Ja Leví ja'ayëty jä'ä mëti'ipë xyëëwajtëpën: Semaías, myaank yë Hasub, myaank yë Azricam, myaank yë Hasabías, mëti'ipë Merarí myëku'uk'ajtypyën;

15Bacbacar, Herés, Galal ets Matanías myaank yë Micaías, myaank yë Zicri, myaank yë Asaf;

16Abdías, myaank yë Semaías, myaank yë Galal, myaank yë Jedutún; Berequías, myaank yë Asá, myaank yë Elcaná, mëti'ipë jam tsënaayën ma ja naax kamën mëti'ipë Natofat ja'ayëty nyitënaaytyëpën.

17Ja mëti'ipë tëjk'aaw këwent'ajtëpën, jä'ä xyëëwajtëp: Salum, Acub, Talmón, Ahman ets ja myëkä'äxtëjkëty, Salum ijty nyikopk'ajtyp,

18tyampaat yë'ë tëjk'aaw kyëwent'ajtëp ma ja yajkutujkpë ja jyëën tyëjkën, jamtsowpë xëëwpëtsëmy yajpaatyën. Ya'atë jëtu'un ijtë tëjk'aaw këwent'ajtpë ma ja Leví ja'ayëty ja y'ijtaknëtyën.

19Salum, myaank yë Coré, myaank yë Ebiasaf, myaank yë Coré ets ja jyiiky myëku'ukëty mëti'ipë Coré jyä'äy'äjtypyën; yë'ë yajtuknipëjktë ets t'ijx'it tkëwent'atëty ma yajnitëkën ja tsajptëjk, jëtu'un tä ënäty tëëyëp ja y'ap y'okëty të tkëwent'atën ja tëjkëtyakn ma yajnitëkën ja Wintsën ja jyëën tyëjk witnikojpyë.

20Ma ënäty ka'ap yajmo'otënëm jëtu'unpë ja tuunk, yë Finees yë'ë ojts nyikopk'atëtë. Wintsën kënu'kxëtëp.

21Zacarías, myaank yë Meselemías, jam ijty tyuny ma ja wit tëjk yajnitëkën, ma ja näpyaatë y'ityën mëët ja Tios.

22Ja ja'ayëty mëti'ipë ojts yajtuknipëktën ja tëjk'aaw këwent'ajtk jä'ä nyiwinë'ajtë mäjtsk mëko'px ja majkmäjtsk, mëti'ipë yajjaaypyäjtën, maajaty tsyënaaytyën. David ets Samuel yë'ë ojts ya'atë tuunk tyuknipëkëtë, jä'ä ko yë'ë ojts yajtukmëwin'ixëtë tyatu'u ye'eytyëty.

23Ma ja tyuunkëtyën, nixim niyam ënäty nyätyuknikääkëtë ets t'atänëtëty ja tëjkëtyakn ma ja Wintsën ja tsyajptëjkën, ma näpyaatë y'ityën mëët yë Wintsën.

24Ja këwent'ajtpëty mëti'ipë ja tëjk'aaw y'atënaaytyëpën, taxkpëky ojts nyäwya'kxëtë; tu'uk jam anëkëjxmtsow, tu'uk apa'tkë'ëytsyow, tu'uk a'oytsyow ets tu'uk anajnytsyow.

25Ja jyiiky myëku'ukëty mëti'ipë jam kajpnjotm ijtëpën, nimiinëtëp ijty xëmë ets tëtujk wëxtujk xëëw pyutëjkëkyojëtë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

26E ja mëti'ipë ojts yajxon tyimyajtuknipëktën këwent'atëty ja taxkpëkpyë ja tëjkëtyakn, mëti'ipë Leví ja'ayëty, ka'ap ijty nijëna'a t'awa'ktu'utë ja tëjk'aaw, xëmë jam yajpaatë ets tkëwent'atë ja Tios ja jyëën tyëjk.

27Jam ja timnyama'a timnyapo'kxtë ets jopyëp tsojk tyaj'ëwatskojtë.

28Tam mëti'ipë ijty yë'ë kyë'ë'am'ajtypën ja apëjk atu'unën, ko tyuna'any jä'ä jap poj'am jyu'typ ets aak mëtyoy tyajnaxy.

29Tam ja wiinkpë mëti'ipë yë'ë kyë'ë'am'ajtypën ja apëjk atu'unën mëti'ipë kënu'kxyën mëti'ipë tuunpën ko ja kajpxta'ak y'ity, ëpëky ja mookwayëty, uukyëty, onëty, poomëty ets ja pa'akxu'kpëty.

30Jëna'ajëty ijty yë'ë teetyëjk kë'ëm tyaj'oyëtë ja pa'akxu'kpë;

31Jam ijty tu'uk yajpaaty ja teety mëti'ipë xyëëwajtypyën Matatías, Salum myaank, Coré jyä'äy; yë'ë ijty xëmë tyimyaj'o'oyëp ja ma'atsy mëti'ipë yajpijkpën jam awinaxwintum.

32Pënëty, mëti'ipë Quehat jyä'äy'äjtypyën, yë'ë yaj'o'oyëtëp ja tsajpkääky mëti'ipë winjëpom pyijktëpen waatswitsy jam awinaxwintum po'kxënxëëwëtë.

33Tam'ajtëp ijty näjyëtu'un yë ëëpë yaxpë, jam ja tyim'ijtëpë ma ja tsajptëjkën, mëti'ipë nyikopk'ajtëpën ja Leví ja'ayët;, nän yi'iyë ijty tyimtuunk'ajtëp, ka'ap tii ëpëky tuntë.

34Ya'atë jëtu'un ojts Leví tja'ay'äty tnikopk'atë, mëti'ipë jam ma tsajptëjkën tim tuuntën, jampë tsyënaaytyën Jerusalén, jëtu'un tä ënäty tyu'kja'ay'atën.

35Jam ma kajpn txëëwatyën Gabaón, jam ijty tsyëënë yë Jehiel, Gabaón tyeety mëët ja tyo'oxytyëjk mëti'ipë xyëëwajtypyën Maacá.

36Ja y'u'unk y'ëna'këty jä'ä xyëëwajtë: Abdón, ja kä'äxkopk ets Zur, Quis, Baal, Ner, Nadab,

37Guedor, Ahio, Zacarías ets Miclot,

38mëti'ipë tyeety'ajtën yë Simeam. Näyjyëtu'un ya'atë ja'ayëty nän jam Jerusalén tsyënaaytyaknpëjktë, tä ja myëku'ukëtyën.

39Ner yë'ë teety'ajtë Quis, Quis yë'ë teety'ajtë Saúl, e yë Saúl yë'ë teety'ajtë Jonatán, Malquisúa, Abinadab ets Es-baal.

40Jonatán yë'ë teety'ajtë Merib-baal, mëti'ipë tyeety'ajtën yë Micaías.

41Micaías jä'ä y'u'unk y'ëna'k xyëëwajtë: Pitón, Mélec, Tarea ets Acaz.

42Acaz yë'ë teety'ajtë Jará, e Jará yë'ë teety'ajtë Alémet, Azmávet ets Zimri; Zimri yë'ë teety'ajtë Mosá,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

43Mosá yë'ë teety'ajtë Biná, mëti'ipë tyeety'ajtën Refaías, mëti'ipë tyeety'ajtën Elasá, mëti'ipë tyeety'ajtën Azel.

44Azel nitëtujk yë y'ëna'k y'ijtë, jä'ä xyëëwajtë: Azricam, Bocrú, Ismael, Searías, Abdías ets Hanán. Ya'atë y'u'unk'ajt y'ëna'k'ajt yë Azel.

1 Crónicas 10

1Ënät ja filistejë ja'ayëty ojts tëkok tnipëtë'ëktë ja Israel ja'ayëty, e ja Israel ja'ayëty ënätyë kyäktaaytyë, jä'ä ko ja filistejë ja'ayëty may ojts ënätyë tyaj'o'kojtë ja Israel ja'ayëty jam ma Guilboa kopkën.

2Saúl mëët ja myaank'ëna'k ojts jyakäknëtë, filistejë ja'ayëty ënätyë pyatso'onëtë, tääts tyaj'oktë ja Jonatán, Abinadab ets ja Malquisúa, nitëkëëk aakyë'ë Saúl y'ëna'k.

3Ko tyaapë ëna'k y'ëk'o'ktaaytyë, tääts yi'iyë ja Saúl ojts yajtukwa'kmuky, ja ti'pxpëty jä'ä ojts myëmëta'akëtë ets ja Saúl tsyëtyujty.

4Ënät ja Saúl ojts ënätyë tjamëkäjpxy ja tyuunpë mëti'ipë myëët'ajtypyën ja akëëytyujkën ets t'ënëmaay: Yaj'o'kës mëët yë mtëypyujxn, këtiipë tääpë mëtsip xytyukxi'iktëtyës. E ja tyuunpë ka'ap nye'a'ijxëy tyaj'ookëty ja wyintsën mëët ja mëktsë'ëkë. Ënät ja Saúl ojts kë'ëm tkajpë'ëky ja tyiypyujxn ets tkukëtaawë'ky, jëtu'un kë'ëm nyäyaj'o'kë.

5E ko ja tyuunpë y'ijxë ko tëë kë'ëm ja Saúl nyäyaj'ookyë, ënät näjyëtu'un tkukëtaawë'ky ja tyiypyujxn kë'ëm ets y'oky.

6Jëtu'un'äämpy y'oky yë Saúl, mëët nitëkëëk ja myaank ets tëkokyë ja jyiiky myëku'uk jä'ä xëëw.

7Ja Israel ja'ayëty mëti'ipë jam tsënaaytyëpën joyjotm, ko t'ijxtë tëë ja Saúl y'ooky mëët ja y'u'unk y'ëna'k, ënät ënätyë kyäktë ma ënäty jam yajpaatën ets nyëjkxtaaytyë. Tä ja filistejë ja'ayëty ojts yë'ë jam myiinëtë tsënääpyë ets ja kajpn tniwa'ktaaytyë.

8Komjëpom ja filistejë ja'ayëty nyëjkxtaaytyë ma jam ja o'kpëtyën ets tpëjkmujkta'aja'antë winë, ënät tukye'eypyäjtë jam ja Saúl ja nyini'kx mëët ja y'u'unk y'ëna'k, tëë y'o'ktaaynyëtë jam ma ja Guilboa kopkën.

9Tääts tpëjkëtyääytyë ja wyit ets ja mëti'ipë myëtsiptuunpyën; ojts ja kyëpajk tnëtsujkëtë tääts tmënëjkxtaaytyë, ko jëtu'un jyäjty, ënätyë tkäjpxynyikäjxtë ja naax kajpn ets ja wyintsënëty mëti'ipë y'ëwtajtëpën.

10Ja Saúl ja kyu'umën jam ojts yajpëjktä'äky ma ja wyintsën ja tsyajptëjkën, e ja kyëpajk jam ojts yajpëjktä'äky ma ja Dagón ja tsyajptëjkën.

11Ko ja Jabés ja'ayëty mëti'ipë jam tsënaaytyëpën Galaad tnija'awëtyë wi'ix ënäty ja filistejë ja'ayëty ja Saúl të tuntën,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

12ënät ojts aakyë'ë nyäkyajpxëtë ja ja'ayëty mëti'ipë jotmëkëtyën, tääts jam tmëkäktë ja Saúl ja nyini'kx ets ja y'u'unk y'ëna'k ja jyä'äjëty ets tmënëjkxtë jam Jabés. Jamts tyajnaaxtëjkëtyë ma jam tu'uk ja xoj kepy tyänën. Ko tyajnaaxtëjkëtyääytyë, wëxtujk xëëw y'ayuu'ajtë.

13Jëtu'un ojts ja Saúl y'ooky tyëkoy, mëët ko ënäty ka'ap oy winë të tuny, jä'ä ko myëtëjkëy ja poky, mëët ko tkamëmëtooy ja Wintsën ja y'ënä'ämën tyiyajtën ets mëët ko ojts ja najtsja'apë winë tyajtëëwnë

14ijxtëm jeexyë jam tyajtëyën winë ma ja Wintsënën. Paatykyëjxm pyëjkëyë ja kutujkën ets jä'ä yajmooy ja David, Jesé ja myaank.

1 Crónicas 11

1Ënät tëkokyë ja Israel ja'ayëty myujktaaytyë ets ojts tninëjkxtë ja David jam Hebrón, tä t'ënëmaaytyë: Ëëtsëty, nän mijts jëtu'un ja mjëëky mëku'uk, tu'ukyë ja jot ne'pny nmëët'ajtëmë,

2ja Saúl oy ënäty jä'ä jyayajkutuky, mijts je'eyëm ijty ja Israel ja nyaax kyajpn xywyinye'eyë. Ets yajnija'ap yajxon ko mijts tëë yë mWintsën mtuk'ëwaanëty ko mijts xywyinwowa'any ets myajkutuka'any ma ja nyaax kyajpnën.

3Jëtu'un'äämpy ojts tëkokyë ja mëjja'aytyëjk ets kopktëjkëty jampë yajpaatën Israel nyëjkxta'atë jam Hebrón ets mëët ja David myëtyaktë, ja David ojts ja käjpxytyu'unën tuny mëët yë'ëjëty ets yë'ë ja Wintsën ojts tukajpxpety ets yë'ë wyë'ëmëty ijxpë nija'apë. Ënät ojts tkënu'kxtë ja David ets yë'ë yajkutukëty, jëtu'un tä ënäty ja Tios të tukwinwanën ja Samuel.

4Ënät ja David mëët tëkokyë ja Israel ja'ayëty nyëjkxtaaytyë jam Jerusalén, mëti'ipë yajtijpën Jebús. Ma tääpë itën yë'ë ijty jam tsënaaytyëp yë Jebús ja'ayëty,

5ets t'ënëmaaytyë ja David: Ninu'un tkajëkyepy yaa mtëkëty. E yë David ojts ja je'eyëm ja Sión kajpn tnitëkë ets yë'ë tjä'äpëjky, mëti'ipë tyam yajtijpën David yë kyajpn.

6David tyaa ënäty të y'ënä'äny: Pën jëyëjp nyipëtë'kpy ja Jebús ja'ay, wintsënës nëjkx mpëjktä'äky. E Joab, Sarvia myaank, yë'ë ojts tnipëtë'ëky ja Jebús ja'ay, tääts ojts Wintsën nyäxy.

7Ënät ja David jam ja kyutujktakn tpëjktäky, ma ja kajpn ënäty jemy të tniwä'äkyën mëti'ipë ta'tspëky yajpatpën ets yajxëëwmooy David kyajpn.

8Tä ja David twinkojëtyääy ja naax kajpn mëët ja jëën tëjk. Joab yë'ë jyaak yajkajpnkoj.

9Ja David ja kyutujkën ni'ikyë ja myëjë kyëjääjë ets ja Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën jä'ä mëët xëmë yajpaaty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

10Ya'atë jëtu'un ojts ja'ayëty mëk ja tsip tpatitë, mëti'ipë David mëët jyëtijtën ets tputëjkëtyë ko yajkutujky, yë'ë näjyëtu'un nämyujkëtë mëët ja wiinkëtypë ja Israel ja'ayëty ets nikajpxpäjtë ja David ets yë'ë yajkutukëty, jëtu'un tä ënäty ja Wintsën të t'akäjpxyën.

11E tsyaats ja xyëëw myintë ja ja'ayëty mëti'ipë David jyä'äyajtën, mëti'ipë tsip'ixyëtyën, mëti'ipë mëtaktën: Jasobeam, yë'ë myaank Hacmoni, nitëkëëk ja ja'ayëty jotmëkëtypë y'ijtë mëti'ipë nyikopk'ajtën, jëtu'un ojts tëkok ja'ay nitëkëëk mëko'px timyaj'o'knë mëët kyu'umën.

12Jam ijty wiinkpë mëti'ipë xyëëwajtypyën Eleazar, yë'ë myaank Dodó, ahohitë ja'ay, mëti'ipë näjyëtu'un jotmëkën ma ja nitëkëëkpë ja jotmëktëjkëtyën.

13Jam mëët ja David tëkok yajpaty Pas-damim; ko yë filistejë ja'ayëty jam myiintë tsiptuunpë. Jam ma ënäty jam tu'uk yë tsajpmok kamën, jam filistejë ja'ayëty yajkäktaaytyë yë Israel ja'ayëty,

14e ko yë Eleazar jëtu'un t'ijxy, atu'uk twinkuwa'këy ja filistejë ja'ayëty jam kam'itkujkm, tääts yë'ë myëtäky, ja filistejë ja'ayëty ojts kyäkta'atë. Jëtu'un'äämpy ja Wintsën tyajmëtäky ja Israel ja'ayëty.

15Tëkok ojts nitëkëëk tsyoontë aakyë'ë jotmëkja'aytyëjk ma ja ni''ipxmajkpën ets nyëjkxtë jam tsaatunkëjxm ma jam tu'uk ja aank yajtijyën Adulam ets ja David mëët jam nyäpyaata'anëtë. Ja filistejë ja'ayëty ja tsyiptuunpëtëjkëty jam ënäty të nyäpyëjkta'akëtë ma joyjyot txëëwatyën Refaim

16David jam ënäty yajpaaty ma kopkjotmën mëti'ipë këwent'aty ijtpën ko jam Belén nyäpyëjktakëtëpë ja filistejë ja'ayëty.

17Jam David y'ënäny: Wi'ixpëmës njatsoky jeexyë pën xytyuk'uukyës yë nëë tampë yajpaatyën ma Belén yajnitëkën.

18Ënät ja nitëkëëkpë ja jotmëkja'aytyëjk ojts nyëjkxtë ma ja filistejë ja'ay jam y'ijta'aktën ets tyajpëtsëëmtë ja nëë ma nëëjutën jampë yajpaatyën ma ja Belén kajpn yajnitëkën ets tuknimiintë ja David. E ja David ka'ap ja nëë t'uky, naaxkëjxy ojts tpiky ets jä'ä ja Wintsën tukwintsë'këy,

19y'ënäny: Tiosës xypyutëkëp këtiipë tyaapë nëë n'uukëtyës, jä'ä ko n'uukëtyës jëtu'un tpaatëty ijxtëm jeexyë jyot nye'pny n'ukëtës ya'atë ja'ayëty mëti'ipë ja jyuukyajtën ka'ap të tpa'ëyowtën ko ojts ya'atë nëë të tyajtsoontë. Paaty ka'ap t'uukany. Jëtu'un ojts ja jyotmëk'ajtënëty tyajkëxë'ëktë ja nitëkëëkpë ja jotmëktëjkëty.

20Tu'uk ja ja'ay mëti'ipë xyëëwajtypyën Abisai, yë'ë Joab yë y'uty, mëti'ipë ijty nyiwintsën'ajtypyën ni''ipxmajk ja jotmëkja'aytyëjk. Ojts tëkok mëët nitëkëëk mëko'px tsyiptuny yë ja'ay ets wa'ats tyaj'o'ktaay mëët ja kyu'umën. Jëtu'un ojts mëj'äämpy nyäxy ma ja ni''ipxmajkpë ja jotmëkja'aytyëjkëtyën,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

21ojts mëj'äämpy yajpëjktä'äky këtiinëm ja myëku'uktëjkëty, paaty ojts yë'ë nyäxy
wintsën ma ja myëku'uktëjkëtyën. Je'eyëp ko ka'ap tmëpaty ja nitëkëëkpë mëti'ipë
jëyëjp'ajtëpën.

22Benaías, yë myaank yë Joiadá, jampë kyukajpnëtyën Cabseel, jotmëk ijty, ojts winë
tuny kutsë'ëkëtypë. Yë'ë yaj'o'k nimäjtsk ja Ariel ja myaank jampë tsyoontën Moab.
Ets tëkok ojts tyaj'ooky jap jutjoty tu'uk yë mëj kaa, pu'tskaa, yajxon ënäty tyitykyëty
ets wiinkëm ënäty tip kya'anë.

23Ojts näjyëtu'un tyaj'ooky tu'uk yë Egiptë ja'ay, tääpë Egiptë ja'ay mëti'ipë yaj'o'kën
këjxm ijty tyänë ets jotmëk, jä'ä kyëjxmëty tu'kxajpk ja tu'kkë'ënux ets yë'ë
myëtsiptuumpy tu'uk yë ku'umën mëti'ipë mëjën tä tu'uk mëj xenyën. Benaías kepy
tyuknipëtë'k, ko tyajkëtaay tääts poj'am tukja'ajty ets kyë'ëmku'umën tyukyaj'o'k.

24Mëët ko ja Benaías jëtu'un winë tuuny mëti'ipë Joiadá myaank'ajtën, yë'ë ojts
mëj'äämpy yajnaxyë ma ja ja'ayëtyën ja i'px majkpë yajpaatën mëti'ipë jotmëkëtyën,

25ja ja'ay mëj'äämpy ojts yajnaxyë ets ojts wyinkutsë'ëkëty; je'eyëp ko ka'ap tmëpaty
ja nitëkëëkpë ja ja'ayëty mëti'ipë jotmëk ijtën. Yë'ë David ojts t'ënu'kxy ets
pyajëtitëtëty ets kyëwent'atëtëty.

26Ya'atë ja'ayëty jotmëk y'ijtë: Asael, Joab myëkä'äx; Elhanán, myaank yë Dodó
jampë Belén tsyoonyën;

27Samot, mëti'ipë Harod tso'onpën; Heles, mëti'ipë paltita ja'ayën;

28Irá, myaank yë Iqués, jampë tsyoonyën Tecoa; Abiézer, jampë tsyoonyën Anatot;

29Sibecai, jampë tsyoonyën Husá; Ilai, ja ahohitë ja'ay;

30Maharai, jampë tsyoonyën Netofá; Heled, myaank yë Baaná, jampë näjyëtu'un
tsyoonyën Netofá;

31Itai, myaank yë Ribai, jampë tsyoonyën Guibeá, mëti'ipë yajpatpën ma ja Benjamín
ja y'itjotmën; Benaías mëti'ipë jam tso'onpën Piratón.

32Hidai, jampë tsyoonyën ma Gaas wokën; Abiel, ja Arbad ja'ay;

33Azmávet, jampë tsyoonyën Bahurim; Eliahbá, ja Saalbón ja'ay;

34ja y'ëna'k ja Jasén, ja guizonita ja'ay; Jonatán, ja myaank ja Sagué, ja Arat ja'ay;

35Ahiam, myaank yë Sacar, nän Arat ja'ay; Elifal, myaank yë Ur;

36Héfer, ja mequeratita ja'ay; Ahías ja pelonitaja'ay;

37Hesrai, jampë tsyoonyën Carmel; Naarai, myaank yë Esbai;

38Joel, myëkä'äx yë Natán; Mibhar, myaank yë Hagrai;

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

39Selec, mëti'ipë Amón ja'ayën; Naharai, jampë tsyoonyën Berot, mëti'ipë ijty ja Joab
tyuktsëëmjëtijtypyën ja tyi'pxn ets ja kyu'umën, tëkokyë mëti'ipë myëtsiptuuntëpën,
ja Joab ja Sarvia myaank;

40Irá, jampë tsyoonyën Jatir; Gareb, jampë näjyëtu'un tsyoonyën Jatir;

41Urías, ja Hit ja'ay; Zabad, myaank yë Ahlai;

42Adiná, myaank yë Siza, ja Rubén jyä'äy mëti'ipë Rubén ja'ayëty kutënaayëtëpën ets
i'px majk ëpëky ja ja'ayëty mëti'ipë mëët yajmëtyowtën;

43Hanán, yë myaank yë Maacá; Josafat, ja mitnita ja'ay;

44Uzías, jampë tsyoonyën Astarot; Samá ets Jehiel, Hotam y'ëna'k, jampë tsyoonyën
Aroer;

45Jediael, myaank yë Simri ets ja myëkä'äx Joha, mëti'ipë tizita ja'ayën;

46Eliel, jampë tsyoonyën Mahanaim; Jerebai ets Josavia, Elnáam y'ëna'k; Itmá, ja
Moab ja'ay;

47Eliel, Obed ets Jaasiel, jampë tsyoontën Sobá.

1 Crónicas 12

1Ma ënäty ja David kye'eky jyëtityën, ko ja Saúl, myaank yë Quis y'ëxwojpë jam
kyajpnjotm, ënät ja ja'ayëty jotmëkëtypë nyimiinë ets pyuwa'këyë, mëti'ipë ok
jyä'äyajtën jam Siclag.

2Ya'atë tsiptuunpë ja'ayëty myëët'ajtëp ijty yë kyu'umënëty ets tsyipxnëty; tyukjajtëp
ijty wi'ix tsaa mëët tka'atsë'ktëtyën ja tsaawëjëtu'un nän timjëtu'un wi'ix ja ti'pxn
mëk ti'pxë'ëktëtyën anajny a'oy. Jä'ä xyëëwajtë: Yë'ë myëku'uk yë Saúl, Benjamín
jyä'äy:

3Ahiézer, xyëwatyp ja mëti'ipë nyikopk'ajtypyën ja myëku'uk ets Joás, yë'ë Semá
y'u'unk y'ëna'k, jam kyukajpnëty Guibeá; Tääs yë Jeziel ets Pelet, yë'ë Azmávet
myaank; täätsPeracá ets Jehú, jampë kyukajpn'atën Anatot;

4näjyëtu'un ja Ismaías, mëti'ipë Gabaón ja'ayën, jotmëkja'ay näjyëtu'un y'ijty, ojts
yajpëjktä'äky ets ja myëku'uk näjyëtu'un tnikopk'atëty; mëti'ipë xyëëwajtëpën
Jahaziel, Johanán, Jozabad jampë tsyoonyën Guederá,

5Eluzai, Jerimot, Bealías, Semarías; Sefatías ja mëti'ipë harufitë ja'ayën;

6Elcana, Isías, Azarel, Joézer ets Jasobeam. Coré ja'ayëty;

7Joelá ets Zebadías, yë'ë y'ëna'k yë Jeroham jampë tsyoontën Guedor.

8Ojts näjyëtu'un mëti'ipë yë Gad jyä'äy tpuwa'akëtë yë David, ma ënäty jam
të'ëts'itjotm yajpaatyën, ma ja kopkjotmën këwent'atypë y'ityën. Ya'atë ja'ayëty aak
tsip'ixy ijtyëty ets aak jotmëkëty, tyukjajtëp wi'ix tyajtuntëtyën ja ku'umën ets wi'ix

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

tyajtuntëtyën ja mëti'ipë nätyuk'akëëytyujkëtëpën. Jëtu'un yaj'ixtë myëk'atë tä kaajën ets ko pyëyë'ëktë jëtu'un pye'tsym'atë tä jëtyu'u paxën.

9Jä'ä xyëëwajtëp: Éser ja mëtu'ukpë, Abdías ja mëmäjtskpë, Eliab ja mëtëkëëkpë;

10Mismaná ja mëmajktaxkpë; Jeremías ja mëmëkoxkpë;

11Atai ja mëtëtujkpë, Eliel ja mëwëxtujkpë;

12Johanán ja mëtuktujkpë; Elzabad ja mëtaxtujkpë;

13Jeremías ja mëmajkpë ets Macbanai ja mëmajktu'ukpë.

14Ya'atë ja'ayëty mëti'ipë Gad y'u'unk'ajtyp y'ëna'k'ajtypyën, yë'ë ijty nyiwintsën'ajtëp ja tsiptuunpëtëjkëty. Ja niwäänëpë jä'ä jyä'äy tu'kmëko'px, e ja nimaypyë jä'ä jyä'äy tu'uk mil.

15Ya'atë ja'ayëty yë'ë ojts ja mëjnëë tuknaxtë potmjoty ma ënäty yajxon ja nëë të nyikoompetyën mëti'ipë yajtijpën Jordán ets tyajkäktaaytyë ja myëtsipëty mëti'ipë jam yajpatëpën nëë'awinm, xiitsow yaatsow ojts nyajtskäkëtya'atë a'oytsyow anajnytsyow.

16Ojts näjyëtu'un mëti'ipë ja Benjamín ja jyä'äyëty ets ja Judá jyä'äyëty tpuwa'akëtë ja David ja jyä'äy, ma ënäty jam yajpaatën këwent'ajtpë.

17Ko ja David jëtu'un tmëtoy'äjty ënät ojts jyëjpye'eyë'ëkëtë ets y'ënëmaayëtë: Pën miitsëty janty tëy ko jä'ä mëmiintëp ja oypyë ja jot winma'any, tyamës n'apëky nkupëky ets miitsëty ëëts xypyuwa'akëtëty; e pën miitsëty je'eyë mintë etsës xykë'ëyaka'antë maas ja nmëtsiptëjkën, ets ka'apës tii poky të ntuuntëkoy, yë Wintsën mëti'ipë y'ëwtajtën ja n'ap'ajt n'ok'ajtëm yë'ë y'ixëp nyijawëp ets xynyipaye'eyëtyës ets mtukëpätëtëty ja mpokyëty.

18Ënät ja Amasai, mëti'ipë nyiwintsën'ajtypyën ja nimajkpë ja ja'ayëty mëti'ipë nyiwintsën'ajtëpën ja tsiptuunpëja'aytyëjk, ojts mëk ja aaw ayuk tnajtsmatsë, ja Wintsën ja myëk'ajtën y'oyajtën ojts tyukja'tyë ets y'ënäny: Jotkujkajtën yam ntuknikejxyp mijts David, Jesé yë myaank. Ntuknikäjpxy ja jotkujk'ajtën ets xëmë yajpaatëty ma mijtsën. Xëmë yajpaatëty ja jotkujk'ajtën ma mijtsën ets ma ja mjëëky mëku'ukën mëti'ipë mëët mye'eyën mnaxyën, jä'ä ko mijts tii xytyuny oy, ja Tios xëmë mputëkëtëp. Ojts ja David tyuunkmo'ojëtë ma ja tsiptuunpë wintsënëtyën.

19Ojts näjyëtu'un Manasés jyä'äy tpuwa'akëtë ja David, ko jam tsyënaay ma ja filistejë ja'ayëtyën, ko mëët nyäy'ixjëtijt nyäpyajëtijtë ja Saúl. Oy ojts ntijmëty ja David ka'ap yajxon timy'apupety ja filistejë ja'ayëty jä'ä ko ka'ap kyupëjkëtë, jëtu'un ojts ja filistejë ja'ayëty y'ëna'antë ja kyutuunkëty: Ka'ap yowë y'oy'atëty ko yë David nkupëjkmëty ets xy'apupäjtmëty ma mëët yë Saúl ntsiptuna'anëmën, jä'ä ko tyam ënäty nyätyijyë xypyupäjtëmë ko ajotkumonë xynyipëtë'kmëty, nikë oy ko Aak ëëtsajtëm kë'ëm mëët yë Saúl n'ëk'ijxmëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[20]Ja Manasés ja jyä'äy, mëti'ipë pyuwa'këtyën ja David ko ojts jam nyijkxy Siclag, jä'ä xyëëwajtë: Adná, Jozabad, Jediael, Micael, Jozabad, Elihú ets Ziletai, mëti'ipë wyintënaaytyën ja tsiptuunpëtëjkëty mëti'ipë ja Manasés jyä'äyajtën.

[21]Ya'atë jëtu'un ojts tputëkëtë ja David ma twinye'eytyën ja tsiptuunpëtëjkëty, jä'ä ko tyaapë ja'ayëty aak tsip'ixy ijtyëty ets aak jotmëkëty, Wintsën ojts y'ijta'atë ma ja tsiptuunpëtëjkëty.

[22]Jëpom jëpom ijty ja'ay tpuwa'akëtë ja David, tä ojts myëjwiinëtë kyëjääjëtë, ojts yajxon nyimayënëtë, ets y'awinpijnëtë maytsyiptuunpë ja'ay.

[23]Yaa jëtu'un yajnimëtyä'äky mëti'ipë ja David ojts tmä'kxyën, ja tsiptuunpë ja'ayëty, mëti'ipë ja tsip wyinkuwa'këtëpën ko jam yajpatë Hebrón, tääts jä'ä ja kutujkën tmëwë'ëmëjanë mëti'ipë ënäty ja Saúl nyitënääpyën, jëtu'un tä ënäty ja Wintsën të tuknipëjktaakën:

[24]ma ja Judá jyä'äyën, jä'ä nyiwinë'ajtë tëtujk mil ja tuktujk mëko'px, aak pujxnxoxyëty, aaktam kyu'umënëty ets oytyuny yajxon yajpaatë ets tsyiptuntëty.

[25]Ma ja Simeón jyä'äyën jä'ä nyiwinë'atë, wëxtujk mil ja tu'kmëko'px aakyë'ë jotmëkja'aytyëjkëty, oytyuny yajxon yajpaatë ets tsyiptuntëty.

[26]Ma ja Leví ja jyä'äyën, jä'ä nyiwinë'atë taxk mil ja tëtujk mëko'px,

[27]ëpëky ja tëkëëk mil ja wëxtujkmëko'pxpë mëti'ipë Aarón jyä'äy'äjtypyën, mëët ja Joiadá mëti'ipë kutënaayëtën,

[28]ets mëët ja Sadoc, ja ëna'kpë ets jotmëkpë tsiptuunpë, mëët ni''ipxmäjtsk ja myëku'uktëjkëty jotmëkëtypë mëti'ipë nyiwintsën'ajtëpën ja tsiptuunpëtëjkëty.

[29]Ma ja Benjamín ja jyä'äyën, ja Saúl ja myëkä'äx, nitëkëëk mil ja tsiptuunpë, jä'ä ko ja nimaypyë jä'ä ënäty mëët ja Saúl të yajpaatë.

[30]Ma ja Efraín ja jyä'äyën, jä'ä nyiwinë'atë, ni''i'px mil ja tuktujk mëko'px ja tsiptuunpëtëjkëty, mëti'ipë mëj'äämpy ijtëpën ma ja jyä'äyëtyën.

[31]Ma ja nikujkwä'kxypyë ja Manasés ja jyä'äy, nimajkmokxtëkëëk mil ja ja'ayëty ojts yajtuknipëktë ets nëjkx ja David tnikajpxpätë ets jä'ä tyëkëty ënä'ämpë yajkutujkpë.

[32]Ma ja Isacar ja jyä'äyën, mëti'ipë nyija'awëtyëpën wi'ix ja xëëw po'o myiny kyëtä'äkyën ets tii mëpaat ja Israel ja'ayëty tuntën; jä'ä nyiwinë'ajtë mëti'ipë ojts tniwintsën'atyën nimäjtsk mëko'px ja mëti'ipë nyikopk'ajtën ja jyä'äyëty.

[33]Ma ja Zabulón ja jyä'äyën, jä'ä nyiwinë'ajtë niwëxtyikxymyajk mil ja tsiptuunpë, mëti'ipë tekyye'epy, tsiptuuntëpën, mëët tëkokyë ja pyujxnëty, tyi'pxnëty mëti'ipë myëtsiptuuntëpën ets tputëkëja'antë ja David.

[34]Ma ja Neftalí ja jyä'äyën, jä'ä nyiwinë'ajtë ja tsiptuunpë wintsënëty nitu'kmil ets ni''ipxmajkmokxmäjtsk mil ja jyä'äyëty mëti'ipë wyinye'eytyëpën aakmëët ja kyu'umënëty, tyi'pxnëty ets mëti'ipë nätyuk'ëtujkëtëpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

35Ma ja Dan ja jyä'äyën, jä'ä nyiwinë'ajtë, ni''ipx tuktujk mil ja tëtujk mëko'px ja tsiptuuntëjkëty.

36Ma ja Aser ja jyä'äyën, jä'ä nyiwinë'ajtë wëxtyikxy mil, aakyë'ë mëti'ipë ye'epy tsiptuuntëpën.

37Ëpëky jam nëë'awinm yajpatëpë nimëko'px mil, ja Rubén, ja Gad ets nikujkwä'kxy ja Manasés ja jyä'äyëty, aak jëjp'ixy yajpaatë mëët tëkokyë winë mëti'ipë myëtsiptuuntëpën.

38Tëkokyë ya'atë tsiptuunpëtëjkëty mëti'ipë ojts nimay yajxon myuktën ets jëjp'ixy tyimyajpaatë oy ja tsip tyimpëtë'ëka'anëty, yë'ë jëtu'un ojts nyëjkxtë jam Hebrón ets ja David tnikajpxpäta'antë ets yë'ë tyëkëty yajkutujkpë ma ja Israel ja nyaax kyajpnën; e ja wiinkëtypë ja Israel ja'ayëty nän jëjp'ixy ja ënäty tyimyajpaatë.

39Tëkëëk xëëw mëët y'ijtë jëtu'un ja David, ku'uxyë kyääytyë y'uktë, jä'ä ko ja myëku'uktëjkëty jëjp'ixy ënäty jam tim yaj'itë ja ka'ayën ukën.

40Näyjyëtu'un ja kajpnëty mëti'ipë ënäty mëwinkon'ajtëtëpën ets yë'ëpaat ja Isacar, ja Zabulón ets ja Neftalí ja jyä'äyëty, ojts tmëmintë ja jë'kxy pëky jëyujkëjxy; tam ja krukts, tam ja jëyujk jëku'ux, tam ja mëkjëyujk ets tam ja tsajpkaa. Tjantymyëmintë mëti'ipë tunaanpën ets mëyajtpën tä ja: tsajpmokwayën, kääkyën, aaytyëëm ujts tëëmën, uukyën, jëyujk tsajpkaajën ets tëkokyë winë mëti'ipë ja tsiptuunpëtëjkëty yaj'ëmaaytyaktëpën; jä'ä ko ja'ayëty nän janty xoontaktëp ënätyëty ets jotkujk nyäyjyawëtë jam Israel.

1 Crónicas 13

1David ojts tyajtëy ja mëti'ipë nyiwintsën'ajtëpën ja tsiptuunpëtëjk, mëti'ipë wyinye'eytyëpën ja myëku'ukëty, ja mëti'ipë wintsën'ajtëpën,

2ets tukmëtooy ja naax kajpn, ja Israel ja'ayëty, tä t'ënëmaay: Pën miitsëty oy xymyëtowtë, ets pën ja Wintsën xypyutëjkëmë, oy ets jeexyë ntukmëto'owta'ayëmë ja nmëku'uk'ajtëmë Israel ja'ayëty, mëti'ipë jam muum kajpntum yajpatëpën, tääts ja teetyëjkëty ets ja Leví ja'ayëty, mëti'ipë jam yajpatëpën ma nyaaxjot kyajpnjotëtyën, ma tkëwent'atën ja jyëyujk tsyajpaxëty, yaj'ënëëmëtëty ko jeexyë xypyuwa'këmë,

3e jëtu'un tjëkyäpëty nyajmi'inmëty ja Tios ja kyaaxë, e ijxtëm yaj'ixy yajtunyën ijxtëkoy ja'atyëkoy y'ijnë maju'unëm yë Saúl yajkutukyën.

4Tu'kë'ëyë ja naax kajpn oy ojts ja winma'any tmëtowtë ets jëtu'un yajtunëty.

5David ojts tyajmujkta'ay ja Israel ja'ayëty, jam tsyo'ontäky Sihor ma ja Egiptë mëët nyäpyaatëtën ets tyimja'ty jam ma txëëwatyën Hamat, ja Tios ja kyaaxë jä'ä yajtsoonantëp.

6Tääts jam ni'ëmukë nyëjkxtaaytyë Quiriat-jearim, ma näjyëtu'un yajtijyën Baalá, ma ja Judá ja y'itjotmën, mëët tëkokyë ja Israel ja'ayëty ets tyajtsoona'antë ja Tios ja

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

kyaaxë ma ja xyëëw yaj'ëwtaty yaja'amyetsyën, mëti'ipë myëët'ajtypyën ja y'ënyääytyakn itkujky ma yajpaatën ja Wintsën ja kyukäjpxy.

7Jam ma tu'uk kepy wintëkäämpën jemypyë tkukë'ëyëtë ja Wintsën ja kyaaxë ets jam tmëtso'ontë ma ja Abinadab ja tyëjkën. Ja Uza ets ja Ahio jä'ä tyu'uwinye'eytyëp ja kepy wintëkäämpë.

8E ja David mëët ja Israel ja'ayëty jëyëjp nyëjkxtë ëëpë yaxpë ets äjtspë Tios wintum, tukxoonta'aktë ja Tios ja xyëëw ëmuumtu'ukjot, mëët ja xuxpë wojpë ets ëëpë koowpë.

9Ko jam jyajtë Era ma Quidón y'itjotmën, ënät ja Uza ojts tony ja kaaxë ko t'ijxy tim ka'ajaanp yowë, ja tsajpkaa myë'anäjpëy ja kaaxë.

10E ja Wintsën wiink ojts t'ixy ko ja Uza ja kaaxë toony Tios wintum, paaty tim jämyë tyaj'o'ky.

11David ojts jyoot'anpëky mëët ko ja Wintsën ënätyë tyaj'o'ky ja Uza, paaty txëëwmooy ja it Peres-uzá, mëti'ipë tyaampaat jëtu'un txëëwajtpën.

12E jä'ä xëëw, ojts ja David ja tsë'ëkë tyuktëkëty Wintsën wintum ets y'ënäny: Tyam ni'ikë oyës maa Tios kyaaxë nkayajnëjkxëty.

13Paaty ojts ka'ap ja kaaxë tyajnëjkxnëtëpë ma ja David ja myëjkajpnën, jam ojts tni'ënä'ämë tyajnëjkxtëty ma ja tyëjkën ja Obed-edom, yë'ë Gad yë jyä'äy.

14Tëkëëk po'o jam y'ijty ets ja Wintsën mëjwiin këjää ojts tkënu'kxy ja Obed-edom ja jyëën tyëjk ets ja y'u'unk y'ëna'k.

1 Crónicas 14

1Ënät ja Tirë yajkutujkpë, mëti'ipë txëëwajtpën Hiram, tkejxy ja tyuunpë jam ma ja David yajpaatyën ets ojts tkexy näjyëtu'un ja tsäjtspë, pojtspë, tsaa ets kepy oyëtypë mëti'ipë jam yajtunantëpën ma ja David ja tyëjk kyojja'anyën.

2Jëtu'un ja David tnija'awëy ko tëë ënäty ja Wintsën tjanty tyuknipëjktaakë ets yë'ë yajkutukëty ma ja Israel kajpnën, jä'ä ko y'ijxyp ko aak'oy winë wyinpëtsë'ëm jyëjpëtsë'ëmxëty ma ja kyutujktaknën.

3Ojts David wiinkpë ja to'oxytyëjk tpëky t'uuky, jam Jerusalén ets wiinkpë y'u'unk y'ëna'këty myiintë jyajtë naaxwiiny ye'etyëjkpë to'oxytyëjkpë.

4Ja y'u'unkëty mëti'ipë mëxu'unk'ajtën jam Jerusalén jä'ä xyëëwajtë: Samua, Sobab, Natán, Salomón,

5Ibhar, Elisúa, Elpélet,

6Nógah, Néfeg, Jafía,

7Elisamá, Eliadë ets Elifélet.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

8Ko yë filistejë ja'ayëty tnija'awëtyë ko tëë David yajnikajpxpety ets y'ënä'ämëty ma ja Israel ja'ayëtyën, ënätyë tnitso'ontë ets tjayaj'ookantë, e yë David ojts nnijawë tääts tjëjpmëwa'këy.

9Ënät ja filistejë ja'ayëty jam nyäpyëjktakëtë ma joyjyot txëëwatyën Refaim.

10Ja David ojts ja Wintsën jëyëjp tyajtëy pën oy'ajtp twinkuwa'akëty ja myëtsip, jëtu'un y'ënäny: ¿Oy'atëp koos yë filistejë ja'ayëty mëët ntsiptuntëtyë, xyajmëta'akëpësë jëtääjë? Tä ja Wintsën y'ëtsoowë: Jëjpkuwa'akë, tyam nyajmëta'akëty.

11Tä ja David jam pya'tëjkëy ma tu'uk ja itjot txëëwatyën Baal-perasim, jam ojts mëët tsyiptuntë ets ka'ap tyajmëtäky ja filistejë ja'ayëty. Paatykyëjxm jam y'ënäny: Jëtu'unës yë Wintsën yë nnë'ë ntu'u të tyaj'ëwa'atsy maas yë nmëtsipën tä jeexyë muum mëj nëëkomjoty të nnaxyën të'ëts wa'ats. Paatykyëjxm tampë it tyajxëëwpäjtë Baal-perasim.

12Ja filistejë ja'ayëty jëtu'unyë jam tnikäktaaytyë ja y'awinaxëty mëti'ipë y'ëwtajtëpën, ko David jëtu'un t'ijxy tääts tnino'ktaay.

13E ja filistejë ja'ayëty ka'ap ninu'un tyimja'akyujkëtë, ënät jatëkok jam nyäpyëjktakëtë ma ja joyjyot txëëwatyën Rafaim.

14Tä ja David tyajtëëy ja Tios, ets ja Tios y'ëtsoowë: Këtii xywyinkuwa'akëty wintuuytsyow, jëxkë'ptsow nëjkx xynya'ëwtity ets jëtu'un xymyëmëta'akëty, jää xynyipëtë'ëkëty ko ënäty jam të mja'ty ma ja kepyjyotën.

15Ko xymyëtowëty myäy'ënä'äny ja ujts'aay jam kepykyëjxm, tääts ënätyë xynyipëtë'ëkëty, jä'ä ko yë'ë nëjkx xytyuk'ixy ko mijts ënäty nyajmëta'akäämpy ma ja mëtsiptëjkën, ets nyaj'o'kta'aja'anyës ja filistejë ja'ayëty.

16David jëtu'un ojts tjantytyuny, ojts ëxëëk tuntë ja filistejë ja'ayëty, mëti'ipë tsip'ixyëtyën, ëxëëk ojts tuntë; timpyatso'ontë jam ma txëëwatyën Gabaón ets timpyaja'ajtë jam Guézer,

17jëtu'un'äämpy ja David mëj'äämpy ja ja'ay nyikäjpxyë ets ojts ja naax kajpn tsyë'ëkëty jyawëty.

1 Crónicas 15

1David ojts tni'ënä'ämë ets tkojtëty ja tëjk ma ja David ja myëjkajpnën, ojts näjyëtu'un tni'ënä'ämë ets tkojtëty tu'uk ja wit tëjk ma ja Tios ja kyaaxë y'itëtyën.

2Ënät ja ënä'ämën ojts tyajwë'ëmy ets y'ënäny: Ka'ap tjëkyepy ni pën tonëty yë Wintsën yë kyaaxë, yi'iyë Leví jyä'äy patëtëp tontëty, jä'ä ko yë'ë kë'ëm yë Wintsën të wyin'ixëtë ets jam xëmë tyuntëty ma yë'ëjën.

3Tä tyajtu'ukmujktaay ja Israel ja'ayëty jam Jerusalén ets tyajtsoona'antë ja Wintsën ja kyaaxë, tmënëjkxa'antë jam ma ënäty të tnipëjktaakëtën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[4]Ojts tyajtu'ukmujkta'ay ja Aarón ja y'u'unk y'ok ets ja Leví ja jyä'äy.

[5]Ja Quehat ja y'u'unk y'ok jä'ä myujktë niwinë, mëko'px ja i'px: Yë'ë Uriel nyiwintsën'ajtyp ja jyä'äy, aakmëët ja jyiiky myëku'ukëty.

[6]Ja Merarí y'u'unk y'ok ja nyiwinë'ajtë, nimäjtsk mëko'px ja i'px: Jeséas yë'ë ja myëku'uk nyiwintsën'ajtyp ets aakmëët ja jyiiky myëku'ukëty.

[7]Guersón jä'ä y'u'unk y'ok nyiwinë'atë, nimëko'px ja i'px majk: Joel yë'ë nyiwintsën'ajtyp ja myëku'uk ets aakmëët ja jyiiky myëku'ukëty.

[8]Elisafán, jä'ä y'u'unk y'ok nyiwinë'atë, nimäjtsk mëko'px: Semaías yë'ë ja myëku'uk nyiwintsën'ajtyp ets aakmëët ja jyiiky myëku'ukëty.

[9]Ja Hebrón jä'ä y'u'unk y'ok nyiwinë'ajtë, majkta'px: Eliel yë'ë ja myëku'uk nyiwintsën'ajtyp ets aakmëët ja jyiiky myëku'ukëty.

[10]Uziel, jä'ä y'u'unk y'ok nyiwinë'ajtë, mëko'px ja majkmäjtsk: Aminadab yë'ë ja myëku'uk nyiwintsën'ajtyp ets aakmëët ja jyiiky myëku'ukëty.

[11]Tä ja David näjyëtu'un ojts tmëkäjpxy ja Sadoc ets ja Abiatar, mëti'ipë teety'ajtëpën, ojts tmëkäjpxy näjyëtu'un ja Leví ja'ayëty mëti'ipë txëëwajtëpën Uriel, mëti'ipë nyikopk'ajtypyën ja myëku'uk,

[12]tä t'ënëmaay: Miitsëty mëku'uktëjkëty ma xynyikopk'atën ja mnaax mkajpnëty, myajpëjktsowtë ets mnäpyuj mnäjyä'ätsëtëty, näjyëtu'un ja mjëëky mëku'ukëty ets tjëkyäpëty wi'ix ja Wintsën ja kyaaxë xyajtsoonëtëtyën ets yajmënëjkxëty ma të yajni''ixën;

[13]jä'ä ko ojts tëkok jyayajmëtsoona'any, ka'ap myiitsëty xymyëtso'ontë, paaty yowë ojts yë Wintsën jyoot'anpëky ets ojts ja nmëku'uk'ajtëm y'o'knëtë jä'ä ko ka'ap ojts jëyëjp ja Wintsën yaj'amëtoy wi'ix yajtunëtyën.

[14]Ënät ja teetytyëjkëty ets Leví ja'ayëty ojts nyäpyuj nyäjyä'ätsëtë ets jëtu'un tjëkyejpy ja Wintsën ja kyaaxë tyajtso'onëtëty.

[15]Yë'ë kepy tyukpakëëytyë kyejkyijxyëty, jëtu'un tä ënäty ja Moisés të tni'ënä'ämën ma ja Wintsën ojts myëkäjpxyën.

[16]Ojts näjyëtu'un ja David tni'ënä'ämë ets twin'ixtëty ja ja'ay ma ja Levíjën mëti'ipë ëwtëp ya'axtëpën ets jä'ä xyu'uxtët wyoptëty, tpëjkta'aktëty ja mëto'owën mëti'ipë yajkëxë'ëktëpën ko jyam'aty ja jotkujk'ajtën.

[17]Ja Leví ja'ayëty ojts tuknipëktë ja Hemán, yë Joel yë myaank; tääts yë Asaf, yë Berequías myaank, nän yë'ë myëku'uk yë Hemán; nän yë'ë Merarí jyä'äy ets aak tu'kmëku'uk y'ijtë, tääts ja Etán näjyëtu'un, ja Cusaías ja myaank;

[18]ojts wiinkëtypë ja myëku'uktëjk yajtuknipëktë ja tuunk, mëti'ipë ja myëku'uk pyaye'eytyëpën, yë'ë ojts yajnikajpxpätë Zacarías, Jahaziel, Semiramot, Jehiel, Uni,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Eliab, Benaías, Maaseías, Matatías, Elifelehu, Mecneías ets ja mëti'ipë ja tëjk'aaw y'ijx'ijtëpën, mëti'ipë txëëwajtëpën Obed-edom ets Jeiel.

19Ja Hemán, Asaf ets Etán, yë'ë ojts yajtuknipëktë ets tyaj'ëna'antëty ja pujxn mëti'ipë yaj'akojxmujkpën.

20Yë Zacarías, Aziel, Semiramot, Jehiel, Uni Eliab, Maaseías ets Benaías yë'ë ijty yaj'ënantëp ja ak, jëtu'un tä ja Elam ja'ayëty tyaj'ëna'antën,

21e ja Matatías, Elifelehu, Mecneías, Obed-edom, Jeiel ets Azazías jä'ä ja kow yaj'ënantëp, jëtu'un tä sunamja'ay kyowtën, jä'ä näjyëtu'un ja ëy yajtso'ontaktëp.

22Ja Qunanías mëti'ipë nyikopk'ajtypyën ko muum tii yajmënëjkxa'any, yë'ë ënäty yajtu'uye'epy ja tuunk, jä'ä ko oy winë tuny ets oy winë tja'akyukë.

23Ja mëti'ipë y'ijx'ijtëpën ja Wintsën ja kyaaxë jä'ä xyëëwajtëp: Berequías ets Elcana.

24E ja teetytyëjkëty Sebanías, Josafat, Natanael, Amasai, Zacarías, Benaías ets Eliézer, jä'ä nëjkxtëp jëjp'am xuxpë mëët ja pyujxn xuxnëty, ma jam yajmëye'eyën ja Wintsën ja kyaaxë. Yë Ebed-edom ets Jehías yë'ë y'ijx'ijtëp ja kaaxë.

25Ënät ja David, mëët ja mëjja'aytyëjk ets ja wintsëntëjkëty, mëti'ipë ja tsiptuunpëtëjk y'ënä'ämtëpën, ojts nyëjkxtë jam ma ja Obed-edom ja tyëjkën, ma ja Wintsën ja kyaaxë yajpaatyën ets tmëtsoona'antë mëët ja akujk'ajt jotkujk'ajtën,

26E ja Wintsën yë'ë kë'ëm tyimputëjkëp ja Leví ja'ayëty ma jam ja kaaxë tyajtu'uye'eytyën, paatykyëjxm ojts tyaj'ooktë wëxtujk ja tsajpkaa ets wëxtujk ja tsajpkaa u'unk ets jä'ä ja Wintsën tukwintsë'ëkëja'antë.

27David yë'ë ënäty wyit'ajtyp ookwyit ets aakjëtu'un ja wyitëty ja Leví ja'ayëty mëti'ipë ja kaaxë pyakëëytyëpën, ja ëëpëty ets ja Quenaías mëti'ipë tu'uwinye'eypyën ma ja Wintsën ja kyaaxë yajmënëjkxyën; ëpëky ja David tniyä'äp'aty tu'uk ja mëjwit ookwyit.

28Tëkokyë ja Israel ja'ayëty ëëp yaxp nyëjkxtë mëët ja xoontakën jotkujk'ajtën tyajnëjkxtë ja Wintsën ja kyaaxë.

29Ko ja Wintsën jyajtë ma ja David ja kyajpnën, ënät ja Mical, ja Saúl ja nyëëx, y'ijxpëtsëëmy jam tëjkwinm; ko t'ijxpaty ja David jyänty y'etsy jyänty xyoontä'äky akujk jotkujk, ënätyë ja jyot wyinma'any myä'ty mëët yë'ë.

1 Crónicas 16

1Ja kaaxë ojts ja yajmënëjkxy ets ojts yajpëjktä'äky ma tu'uk ja wit tëjkën mëti'ipë ënäty David të tnipëjktaakën. Ko jëtu'un y'ëkwintu'upëjktaay, tä ja wintsë'kën ojts tyaktë mëti'ipë nino'oky nixämyën ets mëti'ipë yajyajkpën ko ja nay'ëëw'oy näykyajpx'oyë y'ity mëët ja Tios,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

2e ko David jëtu'un tyajnajxtaay ja wintsë'kën ma ja Wintsënën ënät ojts ja naax kajpn tkënu'kxy mëët ja Wintsën ja xyëëw,

3tääts tyajkaaytyääy tëkokyë ja Israel ja'ayëty, ye'etyëjk, to'oxytyëjk.

4David ojts näjyëtu'un tnikajpxpety ja Leví ja'ayëty mëti'ipë y'ijx'itëpën ja Wintsën ja kyaaxë, mëti'ipë xëmë jam kajpxta'aktëpën ets yajnaxtëpën ja kukajpxën ja'awëkyëtakën ma ja Wintsën Tiosën mëti'ipë y'ëwtajtëpën ja Israel ja'ayëty.

5Yë'ë ojts yajpëjktä'äky ets ja myëku'uktëjk tnikopk'atëty, ja Asaf ets ok ja Zacarías; tääts näjyëtu'un yë Jeiel, Semiramot, Jehiel, Matatías, Eliab, Benaías, Obed-edom ets Jeiel, mëti'ipë myëët'ajtëpën ja kyowëty, xyuxnëty, ja y'akëty, Asaf yë'ë ijty yaj'ënäämpy pujxn'awojpmujk,

6e ja teetytyëjkëty Benaías ets Jahaziel, jä'ä xëmë tyukxuxtëp ja pujxnxuxn jam ma ja Wintsën ja kyaaxë y'ityën.

7Jä'ä xëëw ojts ja David tuk'ëne'emy ja Asaf mëët ja myëku'uktëjk ets tyajnaxtëty ja kukajpxën ja'awëkyëtakën ma Wintsënën mëët ya'atë aaw ayuk:

8Kukajpxëtë ja'awëkyëta'aktë ja Wintsën. Nikajpxtë ja xyëëw. Tuk'ëwaanëtë ja naax kajpn wi'ix winë tuny tkäjpxyën.

9Mëjjawëtë oyjya'awëtë ja xyëëw. Nikajpx nimëtya'aktë wi'ix winë mëjwiin këjää ttuny tkäjpxyën.

10Akujk jotkujkmës timnäjyawëtë mëët ko yë xyëëw wa'ats yë'ë. Tim xo'onta'aktëmës miitsëty ko xy'ixta'atë Wintsën.

11Paatë ixtë ja Wintsën ets ja myëj'ajtën; yë'ë jëtu'un xëmë paatë ixtë oyjyëna'ajëty.

12Ja'amyätstë ja mëjpë këjääpë të tuny të tkäjpxyën ets ja ijx ka'ijxënpë, ja'amyätstë näjyëtu'un ja y'aaw y'ayuk mëti'ipë të tyajwë'ëmyën:

13Miitsëty, ja y'u'unk y'okëty ja tyuunpë Israel, miitsëty ja Jacob ja y'u'unk y'ok, mëti'ipë yë'ë wyin'ijxën.

14Yë'ë Wintsënajtp mëti'ipë nTio'ajtëmën; ets yë'ë ënä'ämp yajkutujkp ma tëkokyë naaxwiinyëtë y'ëwtityën.

15Oy kanaak najtskä'äxë ja'ay tyimjuuky'atëty, mëti'ipë yë'ë të twinwanën ka'ap nijëna'a tja'atyëkoy.

16Ja käjpxytyu'unën mëti'ipë myëët'ajtën mëët ja Abraham, ja käjpxy mëtyä'äky mëti'ipë yaj'ijtën mëët Isaac

17ets ojts kanaak'ok tnikäjpxy ko Jacob jyuuky'äjty, tääts ojts y'awinpity tu'uk tëyajtën, mëti'ipë wë'ëmën winë xëëw ma ja käjpxytyu'unën y'ijtyën mëët yë Israel,

18ko y'ënäny: Mijts nmo'ojäämpy yë naax kam ma txëëwatyën Canaán ets yë'ë xykyuma'ayën'atëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

19Oy ënäty nyiwäänë'atë ets jaaypyaat jaaypyo'kxy yajpaatë muum kajpntum yaa naaxwiiny naaxkëjxy.

20Je'eyë jyëtitë winnaax wiinkajpn ets xii yaa muum jyanäkyajpxkëxë'ëkëtë maajaty ja ënä'ämpë yajkutujkpën,

21yë Wintsën ka'ap ojts y'ëxmatsëtë ets muum pën ëxaty o'ktëy tyunëtëty; ni'ikyënëm ojts ja yajkutujkpëtëjk t'ënëëmë:

22Këtii nëkoo xymyëmayëtëty yë nwin'ixyës ets këtii nëkoo ëxaty xytyuntëty yë nkäjpxynyajxpëtëjkës.

23Win'ëw winya'axtë Wintsën, nitëkokyë ja'ayëty naaxwiinyëtë apëtsëmy; winjëpom xynyikajpx xynyimëtya'aktëty ja nyitsokën.

24Nikajpx nimëtya'aktë ja myëj'ajt y'oyajtën oypyë xoontä'äkpyë, maajaty ja naax kajpnën mëjpë mutskpë.

25Jä'ä ko yë Wintsën mëj'äämpy yë y'ity ets nitëjkëyëp nwin'ë'ëw nwinyaxmëty, jä'ä ko ni'ik kutsë'ëkë yë'ë këtiinëm jyëtu'unëty wiinkëtypë tiosëty.

26Yë wintsën mëti'ipë wiinkëtypë naax kajpn myëët'ajtëpën nitii tkatsowëty, e yë Wintsën mëti'ipë nija'awëmën yë'ë ojts tsajp timyajkojy.

27Ma yë'ëjën jam'ajt të'kxën jajën mëjwiin këjää. Ma tsyajptëjkën jam'ajtp mëk'ajtën ets xoontakën.

28Kukajpxëtë ja'awëkyëta'aktë yë Wintsën, miitsëty ninu'un mtu'kjëën'at mtu'ktëjk'atën wiik naax wiink kajpn, mo'otë Wintsën ja kutujkën ets ja mëj'ajt oyajtën;

29mo'otë ja Wintsën ja mëjja'awën jaanty ja'awën mëti'ipë yë'ë patëpën; mëët ja yojxën, wa'këxë'ëktë ma yë'ëjën; ëwtatë ja Wintsën ma tsyajptëjkën oypyë tsujpë.

30Wä'än tëkokyë ja ja'ayëty naaxwiinyëtë apëtsëmy wyinkutsë'ëkëty. Yë'ë ojts tyajta'tspëky ja naaxwiinyëtë këtiipë yu'kxëty.

31Wä'än ja tsajp ets ja naaxwiinyëtë txoonta'aktë. Wä'än ja aaw ayuk tyajmëtoy ma tëkokyë ja mëj naax mëj kajpnën: Yë Wintsën yë'ë ënä'ämp yajkutujkp.

32Wä'än ja juukymyejy t'ëëty tkomy ets tëkokyë mëti'ipë jap yajpatpën. Wä'än ja naax kam oy tkëxë'ëktë ets tëkokyë mëti'ipë jam yajpatëpën.

33Wä'än ja mëto'owën ja oypyë xoontä'äkpyë tyajmëtoy ma ja yukjotmën Wintsën wyintuuy, mëti'ipë ënä'ämpën ets yajkutujkpën naaxwiiny.

34Kukajpxëtë ja'awëkyëta'aktë yë Wintsën, mëët yë y'oyjyot y'oywyinma'any, ko tyajnikëxë'ëky yë tsojkën ja'awën xëmëkyëjxm.

35Jëtu'un xy'ënëëmëtëty: Yajnitsoktëk ëëts, Tios, mijts mëti'ipë ëëtsëty nitsokpë'ajtëpën. Woomujk wijtsmujktëk ëëtsëty, maas ëwä'kxyjyäty nyajpaatën,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

nitu'ukjaty maas nnaax nkajpnëtyën ets ja mxëëw yajmëjjaw yajjaantyjyawëty ets myajwin'ëw myajwinya'axëty akujk jotkujk.

36Kënu'kxy mëjjawë ja Wintsën ja xyëëw y'itëty, mëti'ipë yë Israel ja'ayëty y'ëwtajtëpën xëmëkyëjxm. Tä ja naax kajpn y'ëtsooy: Jëtu'un'atëp ets tukxoontaktë ja Wintsën.

37Tä ja David tuknipëjky ja Asaf mëët ja myëku'uktëjk ets tkëwent'atëty ja Wintsën ja kyaaxë, oy jam tii tyimyajtuna'anëty, winjëpom.

38Ojts näjyëtu'un tuknipëky ja Obed-edom ets ja myëku'uktëjk, tëkë'px tuktujk ja ja'ay ojts tmëwë'ëmy ja Obed-edom, Jedutún yë myaank; e Hosá, yë'ë ojts wyi'imy ets ja tëjk'aaw tkëwent'atëty.

39E ja Sadoc mëët ja myëku'uktëjk, aak teety ijtyëty, yë'ë ojts yajtukmëwë'ëmtë ets ja wit tëjk t'ijx'itëty, ma ja Gabaón ja tsyajptëjkën,

40ets yë'ë tyaktëty xëmë ja wintsë'kën ma ja Wintsën ja wyintsë'këntyaknën jam ma ja kaaxë yajpaatyën, jopy tsuu, jëtu'un tä jap myinyën kuja'ay ma ja Wintsën ja nyokyën mëti'ipë tyuk'ënä'ämën ja Israel kajpn ets tpatuntëty.

41Ojts näjyëtu'un tukmëwë'ëmy ja Hemán, Jedutún ets ja mëti'ipë ojts yajwin'ixtën ets y'ëwtëty ya'axtëty: Kukajpxëtë yë Wintsën, jä'ä ko tsyojkën jya'awën ijtëëp yë xëmë.

42Ya'atë ja'ayëty yë'ë ijty yaj'ënantëp yë ak, pujxn awojpmujk ets winë mëti'ipë ja ëy tyukpa'ënantëpën mëti'ipë ja Wintsën tyukwin'ëëwtëpën. Ja Jedutún ja y'ëna'k yë'ë ojts yajtuknipëktë t'atänëtëty ja tëjk'aaw.

43Ko jëtu'un kyëjxtaay nyajxtaay, tä wyimpijtaaynyëtë ma tyëjkëtyën, David ojts wyimpijnë ma tyëjkën ets ojts jam tkënu'kxy ja y'u'unk y'ëna'k, y'u'unk tyo'oxytyëjk.

1 Crónicas 17

1Ko ja David ënäty të tpatnë ja kyutujktakn, ënät t'ënëmaay ja Natán, ja käjpxynyajxpë: Ëk'ix, ëjts tëkotyës n'ity ets janty'oy ja jëën tëjk maas nyajpaatyën, e yë Wintsën ja jyëën tyëjk je'eyë ja oywyi'ix wyitnitëyëty.

2Ets ja Natán y'ëtsooy: Mijts mnija'ap tii mtunäämpy, yi'iyë ko xytyuknipëjktaakëty, yë Wintsën mputëkëtëp yë'ë.

3E jä'ä tsu'um ja Wintsën ojts tmëkäjpxy ja Natán kuma'ayjoty ets t'ënëmaay:

4Nëjkx ma David ets xy'ënëëmëty, ko ëjts, mëti'ipë Wintsën'ajtpën, jëtu'unës n'ëna'an: Ka'ap myijts'atëty xykyojëty tu'uk ja tëjk maas ëjts n'itëtyën.

5Maju'unëm jap mtso'ontën Egiptë, ëjts ka'apës nijëna'a muum tsajptëkoty të n'ity, je'eyës ja ntëjk witnikemyë muum yajpëjktakojy ets janaam jatsojk muum yajmënëjkxy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

6Ix nu'unës mëët jeky të njëtitë, nitu'ukën ojts pën nka''amëtoyës mëti'ipë ojts tu'uwinye'eytyën ja nnaax nkajpnës ets tkojtëty ja ntsajptëjkës mëët yë oy kepy oytsyaa.

7E paaty yam n'ënëëmë ets xy'ënëëmëty yë ntuunpës David, ko ëjts, ja Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, jëtu'unës n'ëna'any: Ëjts ojts mijts njuuty ma ënäty myajpaatyën jëtu'un tä muum yë pax jëtyu'u majts'ity y'itën ets ma ënäty je'eyë mkupixyny këwent'atyën ets mijts ja naaxës nkajpnës xynyikopk'ajtëty;

8ëjts xëmës mijts të njämyëët'aty oy maa të mtimnyijkxy, tëë ja mmëtsip nyajkutëkooytyä'äyës ets mijts mëj'äämpy të nyajnaxy, jëtu'un tä ja'ayëtyën mëti'ipë mëj'äämpy ijtëpën yaa naaxwiiny naaxkëjxy.

9Tëës ëpëky tu'uk naax nwin'ixy ma Israel ja'ayëtyën ets jam të naaxmo'otës, jëtu'un kyë'ëm naaxjoty y'itëty, ma ka'ap ni pën myëmayëtëty ets ni'ëxëëkja'aytyëjk kyayajtsipkä'äxëtëty tä ijty tëëyëpën.

10Koos mpëjktäky yë ja'ayëty mëti'ipë tsip'ixyëtyën ets yë'ë nnaax nkajpnës tu'uwinye'eytyëty. Ëjts jëtu'unyës nëjkx ja mëtsip njaamteeny naaxteeny. Ets tyam ntuk'ëwaanë koos nyajmayëjäämpyës yë m'u'unk m'ëna'k,

11e ko ënäty mijts m'o'knë mtëkooynyë, m'u'unk m'ok nëjkx tu'uk mpëjktä'äkyës ma kutujktaknën ets näjyëtu'un ja y'u'unk y'ok nëjkxëpës nyajkutujkpë'aty.

12Yë'ës nëjkx ja ntëjkës tkojy ets nyajmëktakëtyës ja kyutujktakn xëmëkyëjxm.

13Jëtu'unës näjyawëja'anyë tääjës jeexyë xytyeety'ätyën ets yë'ë jëtu'unës njawëja'any tääjës jeexyë n'u'unk'atyën. Yë'ë ka'apës nijëna'a nmëtsiptsona'any ijxtëmës nmëtsiptso'onyën ja mëti'ipë ojts mijts xykyutëkën,

14ni'ikyënëmës ja kyutujktakn nmo'oja'any maas ja njëën ntëjkën ets maas ja nkutujktaknën. Ja y'ënyääytyakn ma yajkutukyën xëmëkyëjxm ja y'ita'any.

15Natán ojts ja David tukmëmëtyä'äky, ijxtëm ja Wintsën ënäty të y'ënë'ëmxëtyën ets ijxtëm ënäty të t'ixyën.

16Ënät ja David ojts tmënpëjktsoy ja Wintsën ets t'ënëmaay: Wintsën, ¿tim pën ëjtsnë ets tim pën ja n'u'unk n'ëna'kës, nto'oxytyëjkës ets xymyo'ojëtyës ya'atë oyajtënë?

17Mëët mijts wäänë jëtää xy'ixy ko winë xymyo'oyës, ix tëë yë'ëpaat xytyukwinwa'anënyës wi'ixës nëjkx ja n'u'unk y'ok yajkutuktë ma ja mnaax mkajpnën ets xypyëjktä'äkyës tä jeexyë nëkooyë mëj'ajtën këjxm'ajtën nmëët'ajtnës.

18¿Ëjts tii ayukës n'ëkjaakpaatëp, mëët mëti'ipë ja mtuunpë mmoopyën mëjwiin këjää, mijts wa'ats xynyijawë wi'ix ya'atë mtuunpë yajpaatyën?

19Wintsën, tëkokyë ya'atë xytyuuntä'äky xykyajpxtä'äkyën mëët ëjtskyëjxm xytyuny xykyäjpxy, jëtu'un tä mijts të xytyuknipëjktaakën ets tyam kë'ëm xytyimnikäjpxy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

20Wintsën, kamaa jëtu'unpë Wintsën muum kyayajpaatëty tä mijts mTios'atyën ets ka'ap ma wiinkpë tios jëtu'unpë winë janty'oy tuny tkäjpxyën, tä ja mëti'ipë ëëtsëty kë'ëm të ntimy'ixtën

21E mëëtpë ënät ja mkajpn, ja Israel kajpn, ka'ap ma wiinkpë jëtu'unpë tä yë'ëjën, ka'ap ma wiinkpë kajpn jëtu'unpë tä yë'ë myëjkajpnëtyën, tu'ukyë je'eyë yajpaaty yaa naaxwiiny naaxkëjxy. Mijts, Tios, mijts të xyaj'ëwaatsëpëtsëmy ets yë'ë xykyajpn'atëty ets ojts mëj'äämpy mijts m'awinpity mëët ko winë xytyuuny xykyäjpxy mëjwiinpë këjääpë. Mijts wa'ats ja naax kajpn xyajkutëkooytyääy maajaty nyajxtën ets ja mnaax mkajpn yë'ë xyajmëtaky, mëti'ipë jap mju'tën Egiptë,

22jä'ä ko mijts yë Israel kajpn të xyjyä'äniwa'any xëmëkyëjxm ets mijts mWintsën'atëty.

23E paaty yam n'ënëëmë mijts Wintsën ets tu'ukyë jëtu'unpë ja winma'any xymyajts'itëty ma ëjtsën, ja tyampë të xynyikäjpxyën ets maas ja n'u'unk n'ëna'k näjyëtu'un yajkutuktën ets xyaj'atëwëty jëtu'un ijxtëm të m'ëna'anyën.

24Wä'än ja m'aaw m'ayuk t'atëy xëmë ets wä'än ja mxëëw tnaxy mëj'äämpy ets käjpxy y'ëna'anëty yë Wintsën yë'ë maaytyääyëp winë, mëti'ipë y'ëwtajtëpën ja Israel. Ko yë David ja kyutujktakn xëmëkyëjxm y'ijtëwëty ma y'u'unk y'ëna'kën ets mijts kë'ëm mëk mtimpyëjk'it mtimyajts'itëp.

25Mijts Tios, tëëjës yajxon xytyimtukwinjawë ko ja nkutujktaknës xëmëkyëjxm xyaj'ita'any maas ja n'u'unk n'okën; e paaty yam mpëjktsowa'anyës ma mijtsën tu'uk ja mëyajtën, oy je'eyë xy'ëktuunpë'atyës.

26Mijts Wintsën, mijts mTios'ajtp ets mëj këjää ja mtuunpë oyajtën të xytyukwinwanë;

27ets mëj këjää ja mëyajtën të xytyuny ko të xykyënu'kxy ëjts ja nkutujktakn, näjyëtu'un maas ja n'u'unk n'okën mëti'ipë yajkutukantëpën ets ko m'ëna'any ko winë xëëw xyaj'ita'any ets xykyuwa'ana'any. Mijts Wintsën mijts kë'ëm të xytyimkënu'kxy ets kënu'kxy xëmë y'itëty.

1 Crónicas 18

1Ko jëtu'un ya'atë y'ëkkëjxy y'ëknajxy, ënät ja David mëët tsyiptuuny ja filistejë ja'ayëty ets ka'ap tyajmëtäky ets tpëjkëy ja kyajpnëty mëti'ipë xyëëwajtëpën Gad ets nyaax kyajpn mutskjatyëtypë.

2Ojts näjyëtu'un ja Moab ja'ayëty tsyiptuntë mëët yë David, e ka'ap ja David yajmëtakëtë, paaty kopkpëky ko ojts ja këpäjtën xëmë tyaktë ma ja Israel ja'ayëtyën.

3David nän ka'ap tyajmëtäky ja Hadad-ézer, jampë Sobá yajkutukyën, jamtsowpë yajpaatyën ma Hamat y'itjotmën, jää ojts ka'ap y'ëkmëtaknë ma ënäty tniwa'akanën ja Éufrates mëjnëë itjot.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

4David jä'ä ojts jam tpaaty ja pujxnwintëkäämpë mëti'ipë ja'ay myëtsiptuuntëpën tu'uk mil ets ojts tsum tyajnëjkxy niwëxtujk mil ja tsiptuunpë ja'ayëty këwaaykyijxypyë jyëtitën ets i'px mil mëti'ipë tekye'epyën; ëpëky ojts teky tyëjta'ay ja kwaay këtiipë y'ëkpëyë'knëtëty mëti'ipë ënäty myëye'eytyëpën ja pujxnwintëkäämpë, je'eyë ojts mëko'px ja pujxnwintëkäämpë tyajwë'ëmy mëti'ipë yajmëtsiptuunpën.

5Yë Siria ja'ayëty ënätyë ojts näjyëtu'un jyamiintëpë ets ja Hadad-ézer jyayajputëkëja'any, jampë Sobá yajkutukyën, je'eyëp ko ja David ka'ap ja siriëja'ay tyajmëtäky, jä'ä ojts y'ooktë ja Siria ja'ayëty ni''i'px mäjtsk mil.

6Ojts ja David jam ja tsyiptuunpëtëjk tyajwë'ëmy Damaskë, ja Siria ja'ayëty ojts tmëtuntë ja Israel ja'ayëty ets ojts yajtukupëktë ets kyëpätëty. Jëtu'un ijty ja David xëmë Wintsën pyutëkëty oy maa tyimnëjkxy.

7David ojts tjä'äpëky mäjtsk yë pujxn mëti'ipë ja'ay ijty nätyuk'akëëytyujkëtëpën aak pu'ts pujxn, mëti'ipë yë Hadad-ézer ijty ja jyä'äy yajtuuntëpën, jam Jerusalén ojts tmënëjkxy.

8Jyä'äpëjk näjyëtu'un tsuxkpujxn, jampë tsyoonyën Tibhat ets Cun, mëti'ipë ja Hadad-ézer nyitënääpyën. Mëët ya'atë tsuxkpujxn ojts yë Salomón ja nëë apëjkën tyaj'oyë janty mëjpë, yë'ë ojts näjyëtu'un tëjkxeny'äty ets yë'ë yajtuun ma ja apëjk atu'unën yaj'oytyuunyën mëti'ipë jap tsajptëkoty tunëpën.

9Ja Toi, mëti'ipë yajkutujkpën jam Hamat, ko tnija'awëy ko tëë ja David tmëmëtä'äky ja Hadad-ézer, jampë Sobá yajkutukyën,

10ënät tkejxy ja myaank Adoram, tukmëkäjxëy ja pu'ts pujxn, poop pujxn, tsuxkpujxn ets tkajpxpo'kxa'any ja David mëët ko ënäty të tmëmëtä'äky ja Hadad-ézer, jä'ä ko ja Toi nän nämyëtsip'ajtëp ijty mëët ja Hadad-ézer.

11David aakyë'ë ojts ya'atë Wintsën tmooytyä'äy, mëët tëkokyë ja pu'ts pujxn ets ja poop pujxn, mëti'ipë pyëjkëyën ja Edom, Moab, Amón ja'ayëty, filistejë ja'ayëty ets ja Amalec ja'ayëty.

12Ëpëky mëti'ipë ja Abisai, ja Sarvia ja myaank yaj'o'kën nimajkmokxtëkëëk mil, ja Edom ja'ay, jam ma joyjyot yajtijyën Kaanjoyjot.

13David ojts jam jyä'äy t'ëxmatsy mëti'ipë tsiptuuntëpën ma ja Edom y'itjotmën, tëkokyë Edom ja'ayëty aakyë'ë David ojts y'ënä'ämta'ajëtë; David yajxon ënäty Wintsën pyutëkëty oy matsow tyimnëjkxy.

14David yë'ë ojts y'ëne'emy ma tëkokyë ja naax kajpnën mëti'ipë ja Israel ja'ay nyitënaaytyëpën. David aak'oy winë tuuny ets mëtëy ojts winë tnipaye'ey ma ja naax kajpnën.

15Joab ijty xyëëwajtyp ja tsyiptuunpë wintsën, yë'ë Sarvia myaank; e yë Josafat, yë'ë ijty jyääpyë'ajtyp ja yajkutujkpë, yë'ë Ahilut myaank.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

16Yë'ë ojts tyeety'atë yë Sadoc, yë'ë myaank yë Ahitub, ets Abimélec, yë Abiatar myaank; Savsa yë'ë ijty winë jyääymyujktääpy tii tim tuun tim jajtëpën,

17Benaías, yë Joiadá myaank, yë'ë ojts yajtuknipëky ets twinye'eyëty ja ja'ayëty mëti'ipë yajtijtëpën Queret ets peleteos. Yë David y'ëna'k yë'ë ijty mëk putëjkëtyëp.

1 Crónicas 19

1Ënät ojts ja Nahas y'o'knë, mëti'ipë ënäty jam yajkutujkpën ma ja Amón ja'ayëtyën, e ja myaank jä'ä ojts kyutëkëty.

2Tä ja David ojts myäy tyäjy, ko kopkpëky ko oy tjawëty ja Hanún, ja Nahas ja myaank jä'ä ko ja mëjja'ay Nahas oy ënäty ja David të tjawë, paaty ja David ojts tkexy ja kyutënääpyë jam ma ënäty ja Hanún yajkutukyën, e ko jyajtë ja David ja kyutënääpyë jam ma Amón ja'ayëtyën,

3tä ja mëjja'aytyëjk mëti'ipë Amón ja'ayëtyën t'ënëmaaytyë ja Hanún, mijts yajkutujkpë David ka'ap yë'ëkyëjxmëty të tkexy yë jyä'äy ko tmëkjawë ko ja mteety të y'ooky, yë'ë tap wiinkpë wyinma'any tmëëtëty, je'eyë myintë ijxpë tuunpë ets tnijawëja'antë tii n'ëkmëët'ajtëm ets tii nkamëët'ajtëm.

4Ënät ja Hanún ni'ënä'ämëy ets ja David ja jyä'äy yatsumtëty, tääts t'ënëmaay ja tyuunpëtëjk ets ja y'awaay tjäjpëtëty ets tkë'tsëtëty ja wyit jampaat tkë'tskëtakëtëty ma ja y'ixtuuntyën. Tääts jatëkok t'ëxmajtsy.

5Ko ja David yajtuknija'awëy wi'ix ënäty ja myëku'uktëjk të yajtun të yaj'ënëëmëtën, ënät ja wiinkpë ja jyä'äy tuknikejxy ets t'ënëmaay ko wä'än jam t'ëwxitë Jericó, koonëm ja y'awaay jatëkok yontëty, täänëm jya'tëty ma nyaax kyajpnëtyën.

6Jëtu'un'äämpy ja Amón ja'ayëty ojts mëtsip y'awinpitë mëët ja David, ko ënäty ëxëëk ja jyä'äy të tuunëtë, paaty ja Hanún ets ja Amón ja'ayëty may tyajmujktë ja poop pujxn ets tjuuytyë pujxnwintëkäämpë mëti'ipë myëtsiptuunantëpën ets tmëjuuytyë näjyëtu'un may ja tsiptuunpë mëti'ipë tso'ontëpën jam Mesopotamia, Sirië, Maacá ets Sobá,

7ëpëky ojts i'px majkmäjtsk pujxnwintëkäämpë t'ajuuytyujktëpë mëti'ipë yajmëtsiptuunpën ets näjyëtu'un ja yajkutujkpë mëti'ipë jam ënä'ämpën Maacá mëët ja jyä'äy. Tä tsyo'ontë ets jam nyäpyëjktakëtë Medebá y'itjotm. Ojts ja Amón ja'ayëty tsyo'ontëpë ets tsyiptuna'antë.

8E ja David ënätyë tnija'awëy, tä tkejxy ja Joab mëët ja myäytsyiptuunpë.

9Ja Amón ja'ayëty ojts nyäjyëjp'ixëtë yajxon ets jam ma kyajpnpa'ajëtyën tsyiptuna'antë. Ja yajkutujkpë mëti'ipë të yajmëjuytyën jam ojts ujtsjotm wyë'ëmtë.

10Ko ja Joab t'ijxy ko wintuuytsyow yajnimina'any ets jëxkë'ptsow, ënät poj'am twin'ijxy ja jotmëkëtypë ja tsiptuunpëtëjkëty ets yajxon nyänyipëjktakëtë ets tsyiptuna'antë mëët ja sirië ja'ayëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

11E jä'ä ko tam ënäty näjyëtu'un ja Amón ja'ayëty, tä ja y'uty Abisai jä'ä tuknipëjky ets twinkuwa'akëty,

12ets t'ënëmaay: Pën yë sirië ja'ayëty ka'ap xyajmëtä'äkyës mijts ënät xynyiminëpës ets xynyiwaantu'utëtyës, e pën mijts ka'ap yë Amón ja'ayëty myajmëtä'äkyë ënätyë ninëjkxëty ets niwaantu'utëty.

13Amëk jotmëk timyajpaat, tsojk nitsiptu'unëm yë naax'ajt nkajpn'ajtëm ets ja Tios ja nyaax kyajpn. Tyam tsojk nätyukë'ëwa'anëm yë Wintsën, yë'ë nyija'ap wi'ix winë tuna'any.

14Tä ja Joab tnitso'ontë ja sirië ja'ayëty ets tnipëtë'ktë, e ja sirië ja'ayëty ënätyë kyäktaaytyë.

15E ko ja Amón ja'ayëty t'ijxtë ko tëë ja sirië ja'ayëty kyäkta'atë, ënätyë ja Amón ja'ayëty näjyëtu'un tkukäktääytyë ja Abisai, Joab ja y'uty, jap kajpnjoty ojts jyaakukääkëtë. Tä ja Joab jatëkok wyimpijnë jam Jerusalén.

16Ko ja sirië ja'ayëty nyäjya'awëtë ko ka'ap ja Israel ja'ay të yajmëta'akëtë, ënät tkäjpxynyikäjxtë ja myëku'uktëjkëty sirië ja'ayëty jampë ënäty yajpaatën ma ja Éufrates mëjnëëjën ets myintëty. Yë'ë jam tu'uwyiin'ajtp ja Sofac, mëti'ipë ja tsiptuunpëja'ay nyiwintsën'ajtypyën jampë tsyoontën Hadad-ézer.

17E ja David ojts ënätyë yajtuk'ëwaanë, paaty tnipëjktakëy ja jyä'äy, ja Israel ja'ayëty ets tsyo'ontëty, tyuknajxtë ja Jordán mëjnëë ets jam nyäpyëjktakëtë ma mëët tsyiptuna'antën ja myëtsipëty. David yajxon tuknima'kxëy ja jyä'äy wi'ix ja sirië ja'ay twinkuwa'akëja'antë, ënät ja tsip tyajpëtë'ktë ets yajxon mëët tsyiptuuntë,

18ja sirië ja'ayëty koonëm yajkäkëtë ja Israel ja'ayëty, jä'ä ko may ojts y'o'knëtë, niwëxtyikxy mil ja sirië ja'ayëty y'o'ktë mëti'ipë tekyye'epy tsiptuuntëpën ets niwëxtujk mil ja pujxnwintëkäämpë yajpëjkyëtyë mëti'ipë myëtsiptuuntëpën, ëpëky ja David ojts tyaj'o'kpë ja Sofac, mëti'ipë nyikopk'ajtypyën ja sirië ja'ayëty ja tsyiptuunpë.

19Ko ja Hadad-ézer jyä'äy t'ixjtë ko ka'ap ja Israel ja'ayëty të yajmëta'akëtë, ënät tkajpx'o'oyëtë mëët ja David ets jä'ä ojts ja David tu'ukyë tim myëtuunëtë. Jä'ä xëëw ojts ja sirië ja'ayëty y'ënanëtë ko ka'ap nijëna'a ja Amón ja'ay t'ëkputëkëjanëtë.

1 Crónicas 20

1Tëkok ojts tyunyë jyätyë ma ënäty xyëkopk'atyën, jää ijty ja yajkutujkpëtëjk muum nyëjkxtë tsiptuunpë. Ënät ja Joab ojts twoowtsoony ja tsyiptuunpëtëjk ets wa'ats tukjëtijtëtyääy ja Amón ja'ayëty ja y'it nyaaxwiinyëtë. Jam ojts tsyoony ets ja Rabá kajpn tnitëjkëy, wa'ats tjijtaay ja nyapots ets xit ko'ow tuuntaay. Ja David jam ënäty yajpaaty kajpnjotm.

2Tä ja David tukkujääntuty ja kyujän ja yajkutujkpë mëti'ipë jam yajkutujkpën, aak pu'ts pujxn ja kujän mëët y'oytyunyëty ets oyëtypë tsaa, tsowëtypë, jä'ä jye'emtyëty

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

i'px majk tsimën; tääts ja David jä'ä yajtukujeeny. Ojts näjyëtu'un ja David jap winëjaty tyajpëtsëmy mëti'ipë tsoowpaatyëtyën ma ja kajpnën mëti'ipë ënäty të tyajkutëkoytyën,

3e ja ja'ay mëti'ipë käktsoktën jap kajpnjoty, yajpëtsëëm ja David ets tuunkmooytyääy, tam mëti'ipë tyuknipëjkën ets kyepyjyëëtëty, kyepykya'atsëty. David ojts ja Amón tuunkmooytyä'äy ets ojts wyimpijnë jam Jerusalén mëët ja tsyiptuunpëtëjk.

4Ënät tmëët'ajtë tsip mëët ja filistejë ja'ayëty jam Guézer. Jä'ä xëëw yë Sibecai, jampë kyukajpnëtyën Husá ojts tyaj'ooky ja Sipai, pajkyenyjyä'äy ijty ets o'ktëy tuuny.

5Ojts wiinkpë tsip tyunyë mëët yë filistejë ja'ayëty. Yë Elhanán yë myaank yë Jair ojts tyaj'ooky yë Lahmí, yë'ë Goliat yë myëkä'äx, jampë Gad kyukajpnëtyën, ja kyu'umn jëjp ëxëëk yeny ijty jëtu'un tä nyikepyën ja pi'tk, mëti'ipë wit yajtuktakpën.

6Ojts jam Gad wiinkpë tsip y'ity. Jam ijty tu'uk ja'aypyajkyeny yajpaaty, i'px majktaxk yë kyë'ëwa'axy tyekywyä'äxy: Tëtujkjaty ma kyë'ëjën ets tëtujkjaty ma tyekyën. Näy yë'ë pajkyenyjyä'äy ja myëku'ukëty,

7e ojts tëkok jam tyajjoot'anpëky ja Israel ja'ayëty, paatykyëjxm ja Jonatán yaj'o'kë, Simí myaank, yë'ë David yë myëkä'äx.

8Ya'atë pajkyenyjyä'äyëty, yë'ë ja Refa y'u'unk y'ok, jampë Gad kyukajpnëtyën, je'eyëp ko ojts ja David yaj'o'kënëtë ets ja David ja jyä'äy.

1 Crónicas 21

1Ënät ja mëjku'u jam jyä'äjty ma ja Israel ja'ayëtyën ets mëktä'äky ja David tuktuuny ja mëti'ipë ka'ap y'oyëtyën ma ja Israel yajjaaymyuktën.

2Ënät ja David ojts t'ënëëmë ja Joab ets ja mëjja'aytyëjk: Nëjkxtë jaaymyujkta'atë ja'ay, xytyimyajtso'onta'aktëty jam Beerseba ets xyajja'tëty Dan ets xymyëmintëty ja noky tääts n'ixëtyës jënu'un ja ja'ay nyimay'atë.

3E Joab tyaa y'ëtsooy: Wintsën tyunëp yë mëyajtën ets mëko'pxnaxy ja'ay jyaak nimayëty; ¿je'eyëp ko yë'ëjës oy ka'ap nijawë, wi'ixën ko xytsyojkpë ja'ay yajjaamyukëty pë aakmijts yë ja'ay mnitënääpy? ¿Tii ko nëkoo je'eyë mpoky xy'ixta'aja'any?

4Ja yajkutujkpë ka'ap ojts jyä'äkyukë oy jëtu'un ja Joab jya'ënëmaayë, tä Joab ojts tsyoony, wa'ats t'aye'eytyääy ja Israel ja y'itjot nyaaxjot ets jatëkok wyimpijty jam Jerusalén ko tyaj'apatëtyääy ja tyuunk.

5Ko ja Joab wyimpijty, ënät tukë'ëtëjkëy ja David ja mayjyä'äyxyëëw ets yaj'ijxpëtsëëmy ko jä'ä ënäty ja Israel ja'ayëty nyimay'atë tu'kmillon ja tu'kmëko'px mil, aakyë'ë mëti'ipë maayëtëpën nyëjkxtëty tsiptuunpë. E jam Judá jä'ä yajmëtyoowpëtsëëmtë taxk mëko'px ja tëkë'px majk mil.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

6Je'eyëp ko ka'ap ojts yajmëtyowtë ja Leví ets ja Benjamín ja'ayëty, jä'ä ko ja Joab ka'ap jëtu'unpë ja winma'any oy t'ijxy mëti'ipë ja yajkutujkpë ënäty të tuknipëjktaakën.

7Yë Tios ka'ap tukjotkëtäky ya'atë jëtu'unpë winma'any, paaty tkexy ja ëyo'on ma Israel kajpnën.

8David ko nyäjya'awëyë tëë tyëkoy, ënät tmaaywyäjtsy ja pyoky ma Wintsënën ets y'ënäny: Tëës ntëkoy mëjwiin këjää ko jëtu'unpë winma'any të npaatyës. E tyam n'amëtoy npëjktsoy ets xypyokymyä'kxëtyës, maajës winë të ntuuntëkoyën.

9Tä ja Wintsën t'ënëmaay ja Gad, mëti'ipë wiinkajpxpën ma Wintsënën, jampë tyunyën ma David yajkutukyën.

10Nëjkx yë David xy'ixy ets xy'ënëëmëty ko tëkëëkës yam nmo'oy winma'any ets twin'ixëty mëti'ipë tsyojkpy ntunëtyës.

11Ënät ja Gad ojts tninëjkxy ja David ets t'ënëmaay: Jëtu'un y'ënä'äny yë Wintsën: win'ix mëti'ipë mtsojkpy

12win'ix pën mtsojkpy tëkëëk jëmëjt ja yuu, ëkë tëkëëk po'o ma ja mëtsip mëët mtsiptunëty, ëkë tëkëëk xëëw ma ja pa'am ëyo'on yajpaatëty ma naax kajpnën mëti'ipë ja Wintsën yaj'itäämpyën ma mëët ja kyukäjpxy tyaj'ita'anyën ja ëyo'on jotmay. Mëmay mëtaj mëti'ipës ënät ntuk'ëwaanëpën mëti'ipës të xykyexyën.

13Tä ja David t'ëtsooy ja Gad: Tyam mëj Jotmayjyotyës kë'ëm të nnäyajka'ayë, tii ënät tyam ntunëpës, ëjts jëtu'unës n'ëna'any ko nikë oy'ajtp koos yë Wintsën yë'ë xytyiytyunëty ets këtii ko yë nmëtsiptëjkës naaxwiinyëtë ja'ayëty.

14Ënät ja Wintsën tkejxy ja pa'am ëyo'on jam ma Israel kajpnën ets mayjyä'äy y'o'ktë tyëkooytyë, jä'ä nyiwinë'ajtë ja o'kpëty tëkë'px majk mil.

15Ja Wintsën ojts tuknikexy ja kyukäjpxy ets nëjkx tyajkutëkoy ja Jerusalén kajpn. E ko ënäty jam jëtu'un ja Wintsën ja kyukäjpxy may yaja'ay'o'knë, mëk ja Wintsën ojts tjaja'awënë, ënät t'ënëmaay jatëkok ja kyukäjpxy: Wä'än yi'iyë, këtii m'ëk tuuntëkooynyëty. Ja Wintsën ja kyukäjpxy jam ënäty yajpaaty ma tu'uk ja'ay nyaaxjotmën mëti'ipë txëëwajtpën Ornán, Jebús ja'ay, tsajpmok ënäty jam yajmujkpy.

16Ko ja David y'ijxë'ky, ënät t'ijxy ko tamtëm ja Wintsën ja kyukäjpxy yajpaaty, tam tkë'ëkë'ë'aty ja tyiypyujxn ets itkujky yajpaaty ma ja naaxwiinyëtë mëët ja tsajp nyäpyäätyë ets ja tyiypyujxn jamtëm tnajtstijë ma ja Jerusalén kajpnën. Ja David mëët ja mëjja'aytyëjk tëë ënäty nyätyukxoxëtë wit këëtsëtypë ets twinkuxtënaaytyë ja Wintsën ja kyukäjpxy,

17ets ja David t'ënëmaay ja Wintsën: Ëjts ojts nni'ënä'ämë ets yajjaaymyukëty tëkokyë ja ja'ayxyëëw ma kajpnën. Ëjts të ntëkoy, ëjts yë poky nmëët'ajtyp. ¿E ya'atë ja'ayëty ka'ap tii të tuuntëkoytyë? Wintsën mëti'ipës nTios'ajtypyën, tun mëyajtën

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

tyam n'amëtoy npëjktsoy etsës ëjts xyaj'ookëty ets xyaj'o'kta'ajëty yë n'u'unk n'ëna'k n'u'unk nto'oxytyëjkës, je'eyëp ko ya'atë ja'ayëty ka'ap nëkoo xy'ëkyaj'o'knëty.

18Ënät ja Wintsën ja kyukäjpxy t'ënëmaay ja Gad ets nëjkx t'ënëëmë ja David wä'än tu'uk yë Wintsën yë wyintsë'këntyakn tyajkojy jam ma Ornán kyamjotmën ma ja tsyajpmok tyajpajk'atyën.

19David jëtu'un tuuny jëtu'un tä ënäty ja Gad të y'ënë'ëmxëtyën, mëët Wintsën xyëëwkyëjxm

20Ornán mëti'ipë ënäty jam yajpajk'ajtypyën ja tsajpmok, ko y'ijxwinpijty ojts t'ixy ja Wintsën ja kyukäjpxy, e ja nimajktaxkpë ja y'ëna'k jampë jyämyëët'atyën, ënätyë nyäyu'tstaayëtë.

21Ko ja David jam wyinkoony ma jam tyunyën ja Ornán, ënät näjyëtu'un y'ijxpatë ets nyimiinë, ko jam jyä'äjty ma David, tä wyintäky nyaaxkooy.

22Ënät ja David t'ënëmaay ja Ornán: Mooykyës tääpë mnaax ma xyajpajk'atyën yë mtsajpmok etsës jam n'oytyunëty tu'uk yë Wintsën yë wyintsë'këntyakn. Tu'kmëto'kës jëtu'un ijxtëm tsyoowpaatyën, nëkoo ko Wintsën tjëpëky tjëtuny ya'atë pa'am ëyo'on ma naax kajpnën.

23Ets ja Ornán y'ëtsoowë: Tam yë naax kam, Wintsën, mijts ix wi'ix xyajtuna'any. Yë tsajpkaa oy nmo'ojëty wä'än yë'ë twintsë'kën'aty, e yë kepy mëti'ipës yë tsajpmok ntukyajpajk'ajtypyën wä'än yë'ë tja'axy'äty ets tsajpmok wä'än yë'ë Wintsën tyajtukwintsë'ëkë. Tëkokyë ya'atë mijts yam nmooytyääpy.

24E ja yajkutujkpë David tyaa y'ëtsooy: Nkukajpxëpës yam ko jëtu'un m'ëna'any, ëjts njuyäämpyës yam tä tsyoowpaatyën, jä'ä ko ka'ap njëkyepy tii npëjkëty etsës yë Wintsën nmo'ojëty ëkë ntukwintsë'ëkëtyës yë Wintsën mëti'ipës ka'ap xytsyoowpatën.

25Jëtu'un ja David tkujuuy ja Ornán ja nyaax, tëtujk käpy ojts aakyë'ë pu'ts pujxn tukkujuy,

26jam ojts tkojy tu'uk ja wintsë'këntyakn, ma tmooyën ja Wintsën ja wyintsë'kën nino'oky nixämpyë, ets ja nay'ëëw'oy näykyajpx'oyë ttuuny mëët ja Wintsën. Tä ja Wintsën tmënu'kxtäky ets y'ëtsoowë mëët mëj jëën, jam tsajpjotm tsyo'ony ets tukkëtäky ja jëyujk ooky nino'okpyë mëti'ipë ënäty jamën ma wintsë'këntyaknën.

27Ënät ja Wintsën ojts tuk'ëne'emy ja kyukäjpxy ets jatëkok tpëjkë'ëkëty ja tyiypyujxn.

28Ja xëëw ko ja David t'ijxy tëë ja Wintsën y'ëtsoyë ets tëë myëtoow'ijtxëty ja jyiiytyakën nyu'kxtakën jam ma Ornán nyaaxjotmën, ma ënäty ja tsajpmok jam tyajpajk'atyën, jam tmooy ja Wintsën ja wyintsë'kën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

29Oy ënäty jyayajnijawë ko jam mëpaat yajyäky ja wintsë'kën ma ja Wintsën ja wyittëjkën mëti'ipë ja Moisés ojts tkojyën jam të'ëts'itjotm ets ja wintsë'këntyakn jampë yajpaatyën ma ja Gabaón y'itjotmën,

30David ka'ap jam nyëjkxany ets jeexyë ja Wintsën winëjaty tyajtëy, jä'ä ko tëë ënäty mëj këjää y'ëtsë'ëkëty ja Wintsën ja kyukäjpxy mëti'ipë myëët'ajtypyën ja tëypyujxn.

1 Crónicas 22

1Paaty y'ënäny yë David: Yaa jëtu'un y'itëty yë Tios ja tsyajptëjk mëti'ipë Wintsën'ajtpën ets ja wintsë'këntyakn ma ja Israel ja'ayëty tyaktëty ja jyëyujk'ooky nino'okpyë.

2Ënät ja David tyajtu'ukmujktaay ja jaaypyaat jaaypyo'kxy ets ojts tuk'ëne'emy tsyaawoptëty, mëti'ipë tunëpën ma ja Tios ja tsyajptëjk kyojja'anyën.

3Ojts näjyëtu'un may tnipëjkpety ja pujxn, mëti'ipë yajtuk'awojpmukëpën ja kepy ets mëti'ipë mëët tya'tspëkyëtyën maajaty y'ëtuka'anyën ja tëjk'aaw; yajmujk may tsuxkpujxn,

4pyat may ja kepy, aakyë'ë oyëtypë, ajë kepy ets tsaakepy, jä'ä ko ja ja'ayëty mëti'ipë kukajpnajtëpën Tirë ets Sidón yë'ë may ojts tnamo'otë ja David.

5David tyaa ënäty myäy tyäjy: Yë nmaankës Salomón mutsknëm oy, e ja tsajptëjk mëti'ipë yajkojaanpën, mëj mëpaat yajkojy, jëtu'un oy kyëxë'ëkëty ets y'itëty mëj'äämpy ets akäjpxy y'itëty oymyaajëty. Paaty ja David jëjp'ixy winë tyajwë'ëmtaay ma ënäty ka'ap y'ookynyëmën.

6Ënät ojts tyaxtsoy ja myaank Salomón ets nyimiinë, tä t'ënëmaay ko yë'ë nëjkx jëna'a tkojy ja tsajptëjk, mëti'ipë tyëjk'atëpën ja Wintsën Tios mëti'ipë Israel ja'ayëty y'ëwtajtëpën,

7jëtu'un t'ënëmaay: U'unk maay, ëjts jëtu'unës ënäty të nja'ëna'any koos nkoja'any ja Wintsën ja jyëën tyëjk.

8Je'eyëp ko Wintsën tëëjës xy'ënëëmë: Ëjts kë'ëmës të n'ixy ko mijts may oy jot ne'pny të xytyääm të xyjyä'tsnë, nëkooyë tsip mëk të xypyajjëtijnë; paaty ëjts ka'apës n'a'ixë ets mijts ntëjkës xykyojëty.

9E nëjkxëp tu'uk yë mmaank y'ity, mëti'ipë jotkujk yajpaatammpën ets ka'ap tiitsip tpaata'any; ëjts kë'ëm ntuknipëjktaakëjäämpy ets ka'ap nëkoo myëtsip yajjotkëxëtëty. Paatykyëjxm txëëwata'any Salomón. Ma ënäty yë'ë tyunyën akujk jotkujk nëjkx ja naax kajpn yajpaaty.

10Yë'ës nëjkx ja ntëjkës tkojy ëjts nxëëwkyëjxmës; n'u'unk nmaankës nëjkx njawë, ets ëjts nëjkx xytyeety'äty ets nëjkxëpës xëmë ja kyutujktakn nyaj'ijtë ma Israel kajpnën.

11E tyam ënät n'ënëëmë u'unk maay ets Wintsën mputëkëtëty ets xykyojëty ja mWintsën ja tsyajptëjk, jëtu'un ijxtëm yë'ë të y'ënä'änyën ko mijts xykyojëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

12Mmo'ojëtëp ja Wintsën ja wijyajtën kejyajtën, ko ënäty mooyënë ja kutujktakn, mijts, mpatunëp yë mWintsën yë y'ënä'ämën kyutujkën.

13Tëkokyë winë aak'oy mwinpëtsë'ëmxëtëty pën mtuumpy jëtu'un winë tä ja y'ënä'ämën kyutujkën myinyën mëti'ipë ja Moisés tyukmëwë'ëmën ja Israel ja'ayëty ets yë'ë tyajtuntëty. Mijts amëk jotmëkmës it ets këtii mayëty mtajëty.

14Ëk'ix, ëjts tëëjës yajxon nyajnimëjaawtä'äky koos yë pu'ts pujxn të nipëjkpety, jä'ä wyinë'aty tëkëëk mil ja tëkëëk mëko'px katsy ets poop pujxn jä'ä wyinë'aty i'px majktëkëëk mil katsy ets ëpëky may ja tsyuxk pujxn ets wiinkëtypë pujxn mëti'ipë ka'ap t'ëkjëkyäjpnën nmëtsyo'owmëty. Tëës näjyëtu'un jam ni''ixë kepy tsaa mëti'ipë mijts kë'ëm nëjkx xyjyaak'ixta'ayën.

15-16Mijts tam xymyëëtëty mayjyä'äy mëti'ipë nëjkx pyotstën, tsyaawoptën, kyepyjyëëtën ets mëti'ipë kanaakjëjp ja tuunk yajtu'uye'eytyëpën ma pu'ts pujxn, poop pujxn, tsaptspujxn, tsuxkpujxn yajtuunk'atyën. E paaty ënät mijts, tuuntëkë ets Wintsën yë'ë mputëkëtëp.

17Tä ja David näjyëtu'un tuknipëjky ja mëjja'aytyëjk ets tputëkëtëty ja Salomón ko ënäty ja tuunk tyajtso'ontä'äky, jëtu'un t'ënëmaay:

18Yë Wintsën, mijts ja mTiosëty yë'ë jëtu'un yajpatp ma miitsëtyën oy tyimjëna'ajëty, paaty të mo'ojëtë ja jotkujk'ajtën oymyaajëty, jä'ä ko tëë tpëjktä'äky ja naax kajpn ma ëëtsajtëmën ets niwaantä'ämyëty, yë'ëjëty, ëëts xymyëjwa'kpäjtmëty ets tmëjwa'kpätëty ja Wintsën.

19E tyam yë'ë ënät mtuntëp, tu'ukyë ja mwinma'any xypyëjkta'aktëty ma Wintsënën, mëti'ipë m'ëwtatëpën. Tuknipëjktaakëtë yajxon ets xykyojtëty ja Wintsën ja tsyajpjëën tsyajptëjk ets jëtu'un yajmëminëty ja kyaaxë ets ja apëjk atu'unën mëti'ipë ëmaayëtyën ma Wintsën ja tyëjkën ets jap yajpëjkta'akëty ma ja mëti'ipë yajkojaanpën.

1 Crónicas 23

1Yë David tëë ënäty myëjja'ayënë ko ojts tuknipëky ja myaank Salomón ets yë'ë yajkutukëty ma ja Israel kajpnën,

2tä tyajmujktaay ja mëjja'aytyëjk jampë yajpaatën ma ja Israel kajpnën, mëti'ipë mëj'äämpy ijtëpën ets ja teetytyëjkëty ets ja Leví ja'ayëty.

3Yë'ë ojts tmëtyowtë ja Leví ja'ayëty mëti'ipë naxyëty ja jyëmëjtëtyën i'px majk, ko tmëtyoowtaaytyë tä t'ijxtë ko jä'ä nyiwinë'atë ni''i'px majkmokx tëkëëk mil ye'etyëjktëjk.

4Jamts yajmëtyoowpëtsëëmtë ni''i'px taxk mil mëti'ipë wyintänëtëpën ja tuunk ma ja tsajptëjk kyoja'anyën, tëtujk mil mëti'ipë nyipaye'eytyëpën ets nyiwintsën'atëpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

5Nimajktaxk mil mëti'ipë kyëwent'atëpën ja tëjk'aaw ets wiinkpë ja nimajktaxk mil mëti'ipë xëmë ja Wintsën wyin'ëw wyinya'axtëpën, tyaj'ëna'antëty ja xyuxnëty y'akëty tukwinxu'ux tukwinwoptëty ja Wintsën.

6Ja David ojts tyajwa'kxta'ay ya'atë ja'ayëty aakjëtu'un tä ënäty ja tyuunk të tyuka'ajëtën, aak tu'kja'ayjyäty, mëti'ipë ja Leví y'u'unk'ajtyp y'ëna'k'ajtypyën: Tä ja Guersón, Quehat ets Merarí.

7E ja Guersón jä'ä y'ëna'k xyëëwajtë: Laadán ets Simí.

8Ladán tëkëëk y'ëna'k y'ijtë, mëti'ipë xyëëwajtën: Jehiel, ja mëjpë, Zetam ets Joel.

9Simí y'ëna'k nän nitëkëëk y'ijtë: Selomit, Haziel ets Harán. Ya'atë jëtu'un nyikopk'ajtë jyiiky myëku'ukëty ma ja Laadán y'u'unk y'okën.

10Yë y'u'unk y'ëna'k Simí taxk y'ijtë: Jáhat, Zizá, Jeús ets Beriá.

11Ja Jáhat jä'ä kä'äxkopk, e ja mëmäjtskpë jä'ä xyëëwajtyp Zizá; e ja Jeús ets Beriá ka'ap nëkooyë tmëët'ajtë y'ëna'këty, paaty ojts tu'ukyë yajmëtyowtë nimäjtsk tä jeexyë tyu'kmëku'uk'atën.

12Quehat nimajktaxk yë y'u'unk y'ijtë: Amram, Ishar, Hebrón ets Uziel.

13Amram jä'ä y'u'unk y'ëna'k xyëëwajtë: Aarón ets Moisés. Aarón yë'ë Tios win'ijxë ets yë'ë xëmë tyakëty ja wintsë'kën ëmaaypyë ma Wintsënën; yë'ë yajtoyëp ja poom, yë'ë kajpxta'akëp ma ja kënu'kxën xëmë t'amëtowëtyën, ja tuunk mëti'ipë ojts yajtukmëwë'ëmtën tuntëty xëmë mëët ja y'u'unk y'ëna'k.

14Ja Moisés mëti'ipë oy myëtuunën ja Wintsën, tu'ukyë mëët ja y'u'unk y'ok yaj'amëtyoowmujktë ja Leví ja ja'ayëty.

15Moisés jä'ä y'ëna'k xyëëwajtë: Guersón ets Eliézer.

16Ja Guersón ja y'u'unk mëtu'ukpë jä'ä xyëëwajtyp Sebuel.

17Ja myëtu'uk u'unk ja Eliézer jä'ä xyëëwajtyp: Rehabías ets yi'iyë tu'uk y'u'unk'ajt; e yë Rehabías nimay ojts y'u'unk y'ëna'k y'ity.

18Yë mëtu'ukpë Ishar myaank jä'ä xyëëwajtyp Selomit.

19Yë Hebrón y'ëna'k jä'ä xyëëwajtë: Jeraías, mëtu'ukpë; Amarías mëmäjtskpë, Jahaziel ja mëtëkëëkpë ets Jecamán ja mëmajktaxkpë.

20Uziel y'ëna'k jä'ä xyëëwajtë: Micaías ja mëtu'ukpë ets Isías ja mëmäjtskpë.

21Yë Merarí y'u'unk y'ëna'k jä'ä xyëëwajtë: Mahli ets Musi. Yë Mahli y'u'unk y'ëna'k jä'ä xyëëwajtë: Eleazar ets Quis.

22Eleazar ka'ap ënäty nitu'uk y'u'unk ye'etyëjkpë ko y'o'ky: Yi'iyë ojts tmëët'aty nyëëxëty, mëti'ipë mëët ja jyämy pyëjktën y'uktën, jä'ä jëtu'un ja Quis ja y'ëna'këty.

23Yë Musi myaank nitëkëëk y'ijtë: Mahli, Edar ets Jeremot.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

24Ya'atë jëtu'un y'u'unk'ajt y'ok'ajt yë Leví, jëtu'un tä ënäty tyu'kjëëky'at tyu'kmëku'uk'atën, mëti'ipë ja xyëëw miintëpën këxja'ay ko yë'ë tnikopk'atë ja jyä'äyëty, naxy ja jyëmëjtëty i'px, aaktuunk mëët ënäty yajpaatë ma ja tsajptëjkën.

25Tëë ënäty ja David y'ënä'äny: Yë Wintsën, mëti'ipë y'ëwtajtëpën yë Israel ja'ayëty, tëë ja akujk'at jotkujk'ajtën tmo'oy ja nyaax kyajpn ets tëë kë'ëm ja tsyënaaytyakn twin'ixy ko jam y'ita'any Jerusalén.

26Paaty yë Leví ja'ayëty ka'ap nëjkx nëkoo y'ëknäytyukmëje'emty'o'kënëtë ja tsajptëjk witnikojpyë, ja kaaxë ets tëkokyë mëti'ipë tuunpën jap ko kajpxtakën y'ity.

27E jëtu'un ojts ja David tjaakni'ënä'ämë ets ja ja'ayëty yajkëxja'atëty ja xyëëwëty, mëti'ipë ja Leví jyä'äy'äjtypyën, naxypyë ja jyëmëjtën i'px,

28yë'ë myëwë'ëmtë ja teety'ajtk, mëti'ipë ja Aarón y'u'unk'ajtyp y'ok'ajtypyën, ma ja tuunk ënäty tyu'uye'eyä'änyën jap tsajptëkoty, jap tëja'p, tëkoty ets ma yajpuja'anyën ja apëjk atu'unën kënu'kxypyë ets tëkokyë tiituunk jap yajpatpën.

29Yë'ë ojts yajtuknipëktë t'ixtëty tuntëty ja tsajpkääky mëti'ipë kënu'kxyën mëti'ipë janaam jatsojk tëkajtspën ja ma'kxtëypyë jam y'ityën ets t'ëxta'atëty ja tsajpmokway mëti'ipë yajyojxpën jap tsajptëkoty, ma ja tsajpkääky yaj'oytyunyën ka'apë tsyooymyëëtëtyën, ja yojxën japë y'oyën tu'tsjoty ets ja jëtsy ets tëkokyë winë mëti'ipë kijpxyjäty najxpën.

30Tyaapë ja'ayëty xëmë jap yajpaatëty tsajptëkoty jopy, ux ets tyajnaxtëty ja kukajpxën ja'awëkyëtakën, twin'ëw twinya'axtëty ja Wintsën,

31ets ko yajyäky ja wintsë'kën jëpom, jëpom, ma xëëw tyunyën ets ma po'kxënxëëwën ets jënu'un ja xëëw tyimtuny tyimjatyën mëti'ipë, xëmë mëpaat tmëtuntë ja Wintsën jëtu'un tä ënäty yë'ë të tyuka'ajëtën.

32Yë'ë näjyëtu'un ijty y'ijx'ijtëp ja tëkot ma ja näpyaatë y'ityën mëët ja Tios ets ma ja tsajptëjk tëkotën, tyuntë jap jëtu'un mëët ja jyiiky myëku'ukëty, mëti'ipë ja Aarón y'u'unk'ajtyp y'ok'ajtypyën.

1 Crónicas 24

1Yë Aarón y'u'unk y'ok aak ojts yajtuknija'awëtya'atë jëna'a tyuka'ajëtën ja tuunk nitu'ukjaty. Aarón jä'ä y'u'unk y'ëna'k xyëëwajtë: Nadab, Abihú, Eleazar ets Itamar.

2E jä'ä ko Nadab ets Abihú ojts y'ooktë tyëkoytyë, jëyëjp ma ka'anëm ja tyeetyëty ënäty y'ookynyëmën, paaty yë Eleazar ets Itamar ojts jä'ä tmëwë'ëmtë ja tuunk ma ja teety'ajtkën.

3Paatykyëjxm ja David ojts tpëjkwä'kxy ja ja'ayëty ets tuk'ëwa'anëtyääy tiijaty tyuntëpën, yë'ë mëët nyäpyutëjkëyë Sadoc, Eleazar y'u'unk y'ok ets Ahimélec, Itamar y'u'unk y'ok,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

4E ojts t'ixtë ko Eleazar y'u'unk y'ok may ënäty ni'ik këtiinëm jyëtu'unëty yë Itamar y'u'unk y'ok, paaty ojts tpëjkwa'kxtë ja Eleazar ja jyä'äy ets ojts wyë'ëmtë nimajkmokx tu'uk mëti'ipë nyiwintsën'ajtën ja myëku'uktëjk ets nituktujk ja Itamar ja jyä'äy.

5Ja tuunk mëti'ipë ojts nyikääkëtën këëkjä'ä, aak ijxpëtsëmy tnija'awëtyë, jam ma ënäty jëtu'un të yajma'kxtën tam ja ja'ayëty mëti'ipë ja ëmaaytyuunk të yajtuknipëktën ma ja Tios tmëtuntëtyën.

6Ja Semaías, mëti'ipë nokyjyääpyën ets tu'uk yë Leví ja'ay, ojts tyajnokpyäjta'ay ja ja'ayxyëëw, ma ënäty jam yajpaatën ja yajkutujkpë, ja wintsëntëjkëty, ja teetyëty mëti'ipë txëëwajtëpën Sadoc ets Ahimélec, Abiatar myaank, ets ja myëku'uktëjkëty ja ja'ayëty mëti'ipë nyikopk'ajtëpën ja jyiiky myëku'ukëty, y'u'unk y'ëna'këty ets ja teetytyëjkëty mëti'ipë Leví ja'ayëtyën. Tii xëëw ja tuunk tyuka'aja'anëtën, aak ijxpëtsëmy ma ja nija'awënën ojts tpëktën. Nimäjtskpëky ja Eleazar ja jyä'äy ojts tyuka'ajëtë, e ja Itamar tu'kpëkyjyäty.

7-18Ko t'ijxpëtsëëmtë, jëtu'un ojts tyuka'ajëtë tä yam ja xyëëw yajnikajpxa'antën, jëtu'un tsyo'ontä'äky ma mëtu'ukpën ets jyëjpkëxy ma ja i'px majktaxkpën: Joiarib, Jedaías, Harim, Seorim, Malquías, Mijamín, Cos, Abías, Jesús, Secanías, Eliasib, Jaquim, Hupá, Jesebab, Bilgá, Imer, Hezir, Afses, Pedaías, Hezequiel, Jaquín, Gamul, Delaías, Maazías.

19Jëtu'un ojts ja tuunk yajtuknikäkëtya'atë ets jap tsajptëkoty tyuntëty, jëtu'un tä ënäty ja Wintsën mëti'ipë Israel Tios'ajtypyën ja ënä'ämën të tyajwë'ëmyën mëët ja Aarón, mëti'ipë yë'ëjëty y'ap'ajt y'ok'ajtëpën.

20Ja Leví ja'ayëty mëti'ipë ënäty të nyiwë'ëmtën, jä'ä xyëëwajtë: Subael, yë Amram y'u'unk y'ok; Jehedías, Subael y'u'unk y'ok; Rehabías;

21Isías, mëti'ipë kä'äxkopkën;

22Selomot, Ishar jyä'äy; Jáhat, Selomot jyä'äy;

23ma ja Hebrón y'u'unk y'okën, jä'ä xyëëwajtë: Jerías, ja mëtu'ukpë; Amarías, ja mëmäjtskpë; Jahaziel ja mëtëkëëkpë; ets Jecamán, ja mëmajktaxkpë.

24Tam ënäty näjyëtu'un ja Micaías, myaank yë Uziel; Samir, myaank yë Micaías;

25Isías, Micaías y'uty; Zacarías, myaank yë Isías;

26Mahli ets Musi, myaank yë Merarí; ja y'u'unk y'ëna'k yë Jaazías, yë'ë myaank näjyëtu'un Merarí.

27Ma ja Merarí y'u'unk y'okën, tam'ajtëp ënäty ja mëti'ipë xyëëwajtëpën: ma ja Jaazías ja y'ëna'kën, ja myaank Soham, Zacur ets Ibrí;

28e ma Mahli y'ëna'kën tam mëti'ipë xyëëwajtëpën: Eleazar, mëti'ipë ka'ap y'ijty yë myaankëty,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

29ets Quis; Jerahmeel, myaank yë Quis;

30ja Musi y'ëna'k, mëti'ipë xyëëwajtëpën: Mahli, Edar ets Jerimot. Ya'atë ja Leví ja'ay'ayëty, aakmëët ja y'u'unk y'ëna'këty, y'u'unk tyo'oxytyëjkëty.

31Näyjyëtu'un yë'ëjëty ojts nyäyyajwa'kxëtë, aak ijxpëtsëmy ojts nyikääkëtë ja tuunk, ëpëky ja mëj ëna'ktëjkëty ets ëpëky ja mutsk ëna'ktëjkëty, jëtu'un tä myëku'ukëtyën ja Aarón ja y'u'unk y'ok, ko ojts nyäyyajwa'kxëtë nän tam'ajtëp ënäty ja yajkutujkpë David, teety Sadoc, teety Ahimélec ets ja mëti'ipë ja jyiiky myëku'uk nyikopk'ajtëpën, ja jyëën tyëjkëty ets ja Leví ja'ayëty.

1 Crónicas 25

1Ja David ets ja mëjja'aytyëjk, mëti'ipë ënäty myëtuuntëpën ja Wintsën, ojts ëpëky tmo'otë ja tyuunk ja Asaf ja y'ëna'k, Hemán ets Jedutún, mëti'ipë ijty y'akajpxtëpën tii ja Wintsën tyunäämpyën ëkë wi'ix ja aaw ayuk ënäty tyaka'anyën; yë'ëjëty yë'ë ijty mëët tyuntë ja xuxn, kow, ak, ets pujxn akojxmujk. E tsyaats myiny këxja'ay ja xyëëwëty mëti'ipë jëtu'unpë ja tuunk yajtuknipëjktën.

2Ja Asaf ja y'u'unk y'ëna'k mëti'ipë xyëëwajtën: Jacur, José, Netanías ets Asarelá, Asaf ijty tu'uwinye'eyëtëp; ja tyeetyëty mëti'ipë nyikäjpxyp nyimëtyäkpyën ja Wintsën ja y'aaw y'ayuk mëti'ipë tunan jatanëpën, jä'ä yajkutujkpë ijty myëtuumpy.

3Jedutún ja y'u'unk y'ok jä'ä xyëëwajtë: Guedalías, Zeri, Jesaías, Simí, Hasabías ets Matatías. Yë'ë ijty tu'uwinye'eyëtëp ja tyeetyëty Jedutún; yë'ë näjyëtu'un nyikajpx nyimëtyäkpy ja Wintsën ja y'aaw y'ayuk mëti'ipë tunan jatanëpën, yë'ë mëët tyuny ja xuxpë wojpë ets jëtu'un tnijawë ja aaw ayuk mëti'ipë ja Tios nyikajpxäämpyën ets jä'ä xëmë yajnajxyp ja kukajpxën ja'awëkyëtakën.

4Ja Hemán y'u'unk y'ëna'k, mëti'ipë xyëëwajtëpën: Buquías, Matanías, Uziel, Sebuel, Jeremot, Hananías, Hanán, Eliadë, Guidalti, Romanti-ézer, Josbecasa, Malotí, Hotir ets Mahaziot.

5Tëkokyë ya'atë ja'ayëty aakyë'ë Hemán y'u'unk y'ëna'k ijtë, mëti'ipë ojts ja Wintsën tkäjpxynyajxpë'atyën mëti'ipë myëtuuntën ja yajkutujkpë, jëtu'un ijxtëm ënäty ja Tios të y'ënë'ëmxëtyën ko mëj'äämpy yajnaxa'anyë ma ja naax kajpnën; e jëtu'un jyänty ixë'ajty, yë Tios ojts Hemán y'u'unk y'ëna'k tmo'oy, majkmajkts ye'etyëjkpë ets tëkëëk to'oxytyëjkpë.

6Tëkokyë yë'ëjëty, yë'ë tyeety ijty tu'uwinwoowëtëp, ko ijty jap yajpaatë ma ja Wintsën ja jyëën tyëjkën ets y'ëwtë ya'axtë jap, tyaj'ëna'antë ja pujxn, ak ets xuxn. Asaf, Jedutún ets Hemán yë'ë ijty tyimmëtuuntëp yajkutujkpë.

7Jä'ä nyiwinë'atë ja ëëpë koowpë ets mëti'ipë jämyëët'ajtëtëpën mëti'ipë të yajtukni''ixëtën wi'ix y'ëwtëty ya'axtëty ma ja Wintsënën, nimäjtsk mëko'px ja majkta'px tuktujk.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

8Ënät ojts nyäyyajwa'kxëtë, aak ijxpëtsëmy ma ja nija'awënën wi'ixjaty ja tuunk tyuka'ajëtën, mëjpë mutskpë, mëti'ipë winë jyajtnëtëpën ets mëti'ipë ka'apën.

9-31Ko t'ijxpëtsëëmtë ma ja nija'awënën, jëtu'un ojts tyuka'ajëtë, tsyo'ontä'äky mëtu'uk ets tukjëjpkëxy ja mëti'ipë yajpatpën ma më'i'px majktaxkpën: José, Guedalías, Zacur, Izri, Netanías, Buquías, Jesarelá, Jeséas, Matanías, Simí, Azarel, Hasabías, Subael, Matatías, Jeremot, Hananías, Josbecasa, Hananí, Malotí, Eliadë, Hotir, Guidalti, Mahaziot, Romanti-ézer. Nitu'ukjaty aakmëët ja myëkä'äxtëjkëty ets ja y'u'unk y'ëna'këty, nimajkmäjtsk teety nimajkmäjtsk taak wyinë'ajty.

1 Crónicas 26

1Ko ja tuunk nyikäkëtyääyëtë mëti'ipë ja tëjk'aaw kyëwent'atantëpën, jëtu'un ojts wyë'ëmtë: Ma ja Coré ja'ayëtyën, yë'ë ojts tyuka'ajëtë Meselemías, mëti'ipë ja myaank xyëëwajtypyën Coré, e ja Coré ja tyeety jä'ä xyëëwajtyp Ebiasaf.

2Ja y'u'unk y'ëna'k ja Meselemías, jä'ä xyëëwajtëp: Zacarías, ja mëjpë; Jediael ja mëmäjtskpë; Zebadías ja mëtëkëëkpë; Jatniel ja mëmajktaxkpë;

3Elám, ja mëmëkoxkpë, Johanán ja mëtëtujkpë ets Elioenai ja mëwëxtujkpë.

4Ja Obed-edom ja y'u'unk y'ëna'këty mëti'ipë xyëëwajtëpën: Semaías, ja mëjpë; Jozabad, ja mëmäjtskpë, Joah, ja mëtëkëëkpë; Sacar, ja mëmajktaxkpë; Natanael, ja mëmëkoxkpë;

5Amiel, ja mëtëtujkpë; Isacar, ja mëwëxtujkpë ets Peultai, ja mëjkutujkpë. Jä'ä ko Tios tëë ënäty mëj tkënu'kxy ja Obed-edom mëët may ja y'u'unk y'ëna'k.

6Ja Semaías, ja myaank ja Obed-edom, mäjtsk y'ëna'k y'ijtë mëti'ipë yajkutujktën ma ja jyä'äyëtyën, jä'ä ko tyaapë ja'ayëty mëj'äämpy ënäty yajpaatë ma nyaax kyajpnëtyën.

7Yë Semaías jä'ä y'u'unk y'ëna'k xyëëwajtë: Otni, Rafael, Obed, Elzabad, Elihú ets Samaquías; tsyapë ja'ayëty mëj'äämpy ijty yajpaatë ma nyaax kyajpnëtyën.

8Tëkokyë ya'atë ja'ayëty, mëti'ipë yë Obed-edom y'u'unk'ajt y'ok'ajtën ets mëët yë y'u'unk y'ëna'këty näjyëtu'un ets myëkä'äxtëjkëty, aak mëj'äämpy yajpaatë ma ja nyaax kyajpnëtyën, jä'ä ko amëjaaw ijty winë tuntën ets winë aaw winëjot. Jä'ä nyiwinë'atë tëkë'px mäjtsk ja y'u'unk y'okëty.

9Ja y'u'unkëty y'ëna'këty ets ja myëkä'äxëty ja Meselemías: Jä'ä y'ijtë ni'ëmukë nimajkmokxtëkëëk, aak mëj'äämpy näjyëtu'un y'itë ma nyaax kyajpnëtyën.

10Yë y'u'unk y'ëna'k yë Hosá, y'u'unk y'ok yë Merarí, jä'ä xyëëwajtë: Simri, mëti'ipë nyikopk'ajtypyën ja myëku'uktëjk, oy ënäty kyakä'äxkopkëty, tyeety ojts kë'ëm pyëjktä'äkyë ets tnikopk'atëty ja myëku'uktëjk;

11mëmäjtskpë Hilquías xyëëwajtyp; mëtëkëëkpë Tebalías; mëmajktaxkpë Zacarías. Yë y'u'unk y'ëna'këty ets myëkä'äxëty yë Hosá jä'ä nyiwinë'atë majkmäjtsk.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

12Ya'atë ojts tyuka'ajëtë ja tuunk ma ja tëjk'aaw t'ijx'itëtyën. Jëtu'un yë'ëjëty ets ja kopktëjkëty jap ojts tyuka'ajëtë tsajptëkoty ja tuunk.

13Aak tu'kjëëky tu'kmëku'uk ojts t'ijxpëtsëmtë ja tuunk, maajaty ja tëjk'aaw tyuka'aja'anëtë, ojts tyëkëtë ja ja'ayëty mëjpë mutskpë.

14Ja Selemías ko ojts yaj'ijxpëtsëmy ja tyuunk ma nija'awënën jam ojts tyuka'ayë ma ja tëjk'aawën xëëwpëtsëmtsyowpë, e ja myaank Zacarías, mëti'ipë mëjwinkajpxpë ijty ijtpën, yë'ë ojts tyuka'ayë ja tëjk'aaw anëkëjxytsyowpë.

15Ja Obed-edom yë'ë ojts tyuka'ayë ja ëpa'tkë'ëytsyowpë, e ja y'u'unk y'ëna'këty yë'ë ojts tyuka'ajëtë t'ijx'itëty ja tëjk ma jap winë pëjkë'ëky y'ityën.

16Ja Hosá yë'ë ojts tyuka'ayë ja tëjk'aaw maatsow ja xëëw kyëtä'äkyën, ma yajtijyën ja tëjk'aaw Salequet, jamtsow ma tu'u wyimpäjtë'ëkyën. Ja tuunk mëti'ipë yajnikajpxpën jëtu'un ojts yajpëjkwä'kxy:

17jëpom, jëpom, tëtujkjaty ijty twintänëtë ja tëjk'aaw jampë yajpaatyën matsow xëëw pyëtsimyën, nimajktaxk jam anëkëjxmtsow ets nimajktaxk jam apa'tkë'ëmtsow ets nimäjtskjaty pyatëtë ma ja tëjkën ma winë pëjkë'ëky y'ityën.

18Jam ma ja tsajptëjk tëja'awën, maatsow ja xëëw pyëtsimyën, taxk ijty jam yajpaatë ma ja y'apojtsë'ëkyëtyën, nimäjtsk ma ja tëja'aw jamën.

19Jëtu'un ënäty yajpaatë woowä'kxy ja ja'ayëty mëti'ipë y'ijx'ijtëpën ja tëjk'aaw, ja Coré ets Merarí ja y'u'unk y'ok.

20Yë Leví ja'ayëty ojts näjyëtu'un yajtuknipëktë ets t'ijx'itëty maajaty winë y'ityën jap tsajptëkoty mëti'ipëjaty tsowëtyën ets mëti'ipë wit meeny may myë'ijtypyën, ja kënu'kxypyë ets ëmaaypyë.

21Jä'ä ja y'ëna'këty ja Laadán, mëti'ipë Guersón ets Jehiel y'u'unk'ajtyp y'ok'ajtypyën,

22ja y'u'unk y'ëna'k ja Jehiel ets myëkä'äxtëjk ja Zetam ets Joel yë'ë ënäty y'ijx'ijtëp jap winë tsajptëkoty mëti'ipë tsoowpaatyëtyën ets tam ja wit meeny këjää tnëkëjxm'aty.

23E ja y'u'unk y'okëty ja Amram, Ishar, Hebrón ets Uziel,

24ja mëti'ipë nyikopk'ajtypyën ja tuunk ma winë yaj'ijx'ityën jap tsajptëkoty mëti'ipë tsowëtyën, jä'ä xyëëwajtyp Sebuel, yë'ë Guersón y'u'unk y'ok ets Moisés.

25Ma ja Eliézer yë'ë ojts tmëku'uk'atë Rehabías, Eliézer yë myaank; Isaías, Rehabías yë myaank; Joram, Isaías yë myaank; Zicrí, Joram yë myaank ets Selomit, Zicrí myaank.

26Selomit ets myëku'uktëjk yë'ë ojts yajtuknipëktë t'ijx'itëty ma winë pëjkë'ëky y'ityën mëti'ipë yajktën David, tsiptuunpë wintsënëty, mëjja'aytyëjk ets wintsëntëjkëty, mëti'ipë tyukwintsë'këtyën Wintsën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

27Mëti'ipë jam pyatën ma tsyiptuuntën mëët ja myëtsiptëjkëty ets yë'ë tuknipëjkë'këtyë ma ja tsajptëjk tmëët'atën.

28Tap ënäty yajpaaty näjyëtu'un mëti'ipë yajkën ja Samuel, mëti'ipë nasja'apën, mëti'ipë yajkën yë Saúl, Quis yë myaank, mëti'ipë yajkën Abner, Ner yë myaank ets mëti'ipë yajkën Joab, Sarvia myaank. Tëkokyë ya'atë pëjktä'äky mëti'ipë Wintsën të tukmëyoxtën yë'ë ojts yajtuknipëky t'ijx'it tkëwent'atëty yë Selomit ets myëkä'äxtëjk.

29Yë Ishar y'u'unk y'ok, mëti'ipë ënäty të yajtuknipëktën ja kutujkën'ajtk ets t'ixtëty tuntëty ja tuunk ets ja amay jotmay mëti'ipë ja Israel ja'ayëty myëët'ajtëpën ets mëti'ipë yajpaye'eyaanpën mëktä'äky, yë'ë yajtuknipëjktë Quenanías mëët ja y'u'unk y'ëna'k.

30Yë Hebrón y'u'unk y'ok, yë'ë ojts yajtuknipëktë tuunk'atëty, ma t'ixtëty nijawëtëty wi'ix ja naax kajpn yajpaatyën matsow ja xëëw kyëtä'äkyën ma ja mëjnëë jyënäkyën mëti'ipë yajtijpën Jordán, jëtu'un tä näjyëtu'un mëti'ipëjaty ja Wintsën jyä'ä'ajtypyën ets ma ja yajkutujkpë yajmëtunyën, jä'ä xyëëwajtëp Hasabías ets ja jyiiky myëku'uk, jä'ä nyiwinë'ajtë tu'uk mil ja wëxtujk mëko'px, ja ja'ayëty aakyë'ë mëti'ipë mëj'äämpy ijtëpën ma ja naax kajpnën.

31Ma jajëmëjt ënäty y'änyën wëxtyikxy, ma David yajkutukyën, ojts ja yajpaye'ey wi'ix ja Hebrón ja jyiiky myëku'uk ënäty të yajpaatën ets të jyuuky'atën ets ojts yajnijawë ko tamtëm ijty ja myëku'uktëjk mëti'ipë mëj'äämpy ijtëpën jam Jazer ma Galaad tnitänën. Yë'ë ojts tnikopk'aty ja myëku'uktëjk mëti'ipë txëëwajtpën ja ja'ay Jerías;

32Mëët ja myëku'uktëjk, mëti'ipë ënäty näjyëtu'un mëj'äämpy ijtëpën; jä'ä nyiwinë'ajtë mäjtsk mil ja wëxtujk mëko'px, aakyë'ë mëti'ipë nyikopk'ajtëpën ja y'u'unk y'ëna'këty y'u'unk tyo'oxytyëjkëty. Tä ja David mëti'ipë yajkutujkpën ojts tuknipëky ets yë'ë twintänëtëty ja Rubén ja jyä'äy ets Gad ets nikujkwä'kxy ja Manasés ja jyä'äy, mëti'ipë yë'ë yajtuknipëjktën ets t'ixtëty tuntëty ets yë'ë tmëmay tmëtajtëty ma ja yajnijawëja'anyën wi'ix tsoky winë ja Wintsën ets ja yajkutujkpë.

1 Crónicas 27

1Ma ya'atën, yë'ë yajnimëtya'akaanp ja ja'ayëty mëti'ipë ojts tnikopk'atën ja y'u'unk y'ëna'këty, y'u'unk tyo'oxytyëjkëty; mëti'ipë nyiwintsën'ajtën ja tsiptuunpëtëjkëty, tuunpëtëjkëty ets mëti'ipë mëët tyuunmujktën ja yajkutujkpë; mëti'ipë yajtijtëpën wintsëntëjkëty ets tu'kë'ëyë mëti'ipë ënäty tyu'uwinwoowtëpën ja tsiptuunpëtëjkëty; winpo'ojëty ojts tyuka'ajëtë ets nyäxy jëtu'un ja xëëw jëmëjt. Ja tu'kpëkyjyätypë ja këwent'ajtpëty, i'px majktaxk miljaty ijty yajpëjkta'aktë.

2Mëti'ipë ojts ëka'any tyuka'ajëtën ja tu'u ënyääyk, yë'ë ojts jam tnikopk'aty ja tsiptuunpëtëjk ja Jasobeam, Zabdiel myaank,

3yë'ë jyä'äy Fares ets yë'ë ojts tnikopk'aty ja tsiptuunpë wintsënëty, mëti'ipë tuuntën ma ja yajkutujkpë yajmëtunyën, ma ja mëtu'kpo'opën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

4Ma mëmäjtskpo'opën, jä'ä ja tsiptuunpë wintsën xyëëwajtyp Dodai, ahohitë.

5Ma mëtëkëëkpo'opën: jä'ä ja tsiptuunpë wintsën xyëëwajtyp Benaías, yë'ë myaank ja teety kyopk Joiadá,

6jä'ä ja ni''ipxmajkpë ja jotmëkja'aytyëjkëty, mëti'ipë nyiwintsën'ajtën ja tsiptuunpëtëjkëty. Je'eyëp ko jä'ä ja myaank ja Amizabad ijty tu'uwinye'epy ma ya'atë ja tsiptuunpëtëjkëtyën.

7Ma ja mëmajktaxk po'opën: Jä'ä ja tsiptuunpë wintsën xyëëwajtyp Asael, yë'ë y'uty yë Joab. Yë'ë ijty myaank kutuunëp.

8Ma ja mëmëkoxkpë po'opën: Jä'ä ja tsiptuunpë wintsën xyëëwajtyp Samhut, izraíta ja'ay.

9Ma ja mëtëtujk po'opën: Jä'ä ja tsiptuunpë wintsën xyëëwajtyp Irá, Iqués myaank, jam kyukajpnëty Tecoa.

10Ma ja mëwëxtujk po'opën: Jä'ä ja tsiptuunpu wintsën xyëëwajtyp Heles, paltitëja'ay, Efraín y'u'unk y'ok.

11Ma ja mëtuktujk po'opën: Jä'ä ja tsiptuunpë wintsën xyëëwajtyp Sibecai jam kyukajpnëty Husá, Zérah y'u'unk y'ok.

12Ma ja mëtaxtujk po'opën: Jä'ä ja tsiptuunpë wintsën xyëëwajtyp Ebiézer, jam kyukajpnëty Anatot, Benjamín y'u'unk y'ok.

13Ma ja mëmajkpo'opën: Jä'ä ja tsiptuunpë wintsën xyëëwajtyp Maharai jam Netofá kyukajpnëty, Zérah y'u'unk y'ok.

14Ma ja mëmajktu'uk po'opën: Jä'ä ja tsiptuunpë wintsën xyëëwajtyp Benaías jampë Piratón kyukajpnëty, Efraín y'u'unk y'ok.

15Ma ja mëmajkmäjtsk po'opën: Jä'ä ja tsiptuunpë wintsën xyëëwajtyp Heldai, Netofá kyukajpnëty, Otoniel y'u'unk y'ok.

16Ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty ja myëku'uktëjk nyikopk'ajtëpën jam ma ja Israel kajpnën, jä'ä xyëëwajtëp: ma ja Rubén jyä'äyën, yë Eliézer, Zicri myaank; ma ja Simeón jyä'äyën yë'ë jam nyikopk'ajt yë myëku'uk yë Sefatías, Maacá myaank;

17ma ja Leví jyä'äyën, yë jam nyikopk'ajt yë myëku'uk yë Hasabías, Quemuel myaank; ma ja Aarón jyä'äyën, yë'ë jam nyikopk'ajt yë myëku'uk yë Sadoc;

18ma ja Judá jyä'äyën, yë'ë jam nyikopk'aj yë myëku'uk yë Elihú, David myëkä'äx; ma ja Isacar jyä'äyën, yë'ë jam nyikopk'aj yë myëku'uk yë Omri, Micael myaank;

19ma ja Zabulón jyä'äyën, yë'ë jam nyikopk'aj yë myëku'uk yë Ismaías, myaank yë Abdías; ma Neftalí jyä'äyën yë'ë jam nyikopk'aj yë myëku'uk yë Jerimot, myaank yë Azriel;

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

20ma ja Efraín jyä'äyën, yë'ë jam nyikopk'aj yë myëku'uk yë Oseas, Azazías myaank; ma ja nikujkwä'kxypyë ja Manasés jyä'äyën, yë'ë jam nyikopk'aj yë myëku'uk yë Joel, myaank yë Pedaías;

21e ma ja nikujkwä'kxyën ja Manasés ja jyä'äy jyaak yajpaatyën, jampë ënäty y'itën Galaad, yë'ë jam nyikopk'aj yë myëku'uk yë Idó, Zacarías myaank; ma ja Benjamín jyä'äyën, yë'ë jam nyikopk'aj yë myëku'uk yë Jaasiel, myaank yë Abner;

22ma Dan jyä'äyën, yë'ë Azarel, Jeroham myaank. Ya'atë jëtu'un ja'ayëty ojts tnikëpajk'atë myëku'uktëjkëty ma ja Israel ja'ayëty.

23David ka'ap ojts tyajnokytyëkë ëna'këty mëti'ipë ënäty ka'ap jyëmëjt tpaatynyëmën i'px, jä'ä ko tëë ënäty Wintsën y'ënä'äny ko yajmayëjäämpy ja'ay jëtu'un tä jam tsajpwinm kyëxë'ëkyën yë mëtsa'a.

24Ënät ja Joab tyajtso'ontäky ja tuunk ma ënäty tjaaymyuka'anyën ja ja'ay, je'eyëp ko ka'ap tyajwintu'upëjky, jä'ä ko tääpë jëtu'unpë, ojts ëyo'on jam tyajkëtä'äky ma Israel ja'ayëtyën. Paatykyëjxm ka'ap y'akëxë'ëkë ninaak ja ja'ay nyimay'atën ma ja nokyën mëti'ipë ojts kyojyën ko ja yajkutujkpë David ojts y'ëne'emy.

25Mëti'ipë ojts myeenypyëjkë'ëkyën jam ma ja yajkutujktaknën, yë'ë ja Azmávet, Adiel myaank. E ja mëti'ipë ojts yajtuknipëkyën tniwintsën'atëty winë ma yajpëjkë'ëky yajtunë'ëkyën winë, jam kamwinm tu'uwinm ets jam ma nyämyëtsëpa'an'atëtën, jä'ä ja Jonatán, myaank yë Uzías.

26Ma ja ja'ayëtyën mëti'ipë naaxtuuntëpën, yë'ë ojts jam yajtuknipëky tnikopk'atëty ja tuunk yë Ezrí, Quelub myaank.

27E ma ja tsatsymkyam ets ujts tëëmkam yajtuunk'atyën, yë'ë ojts jam yajtuknipëky tnikopk'atëty ja tuunk yë Simí, jam tsyoony Ramat; mëti'ipë nyikopk'ajtypyën ja tuunk ma ja tsatym nyëë yajpëjkmukyën, yë'ë jam yajtuknipëjk yë Zabdí, jam tsyoony Sefam.

28Ja ja'ay mëti'ipë ojts yajtuknipëkyën ets ja tuunk tnikopk'atëty ma jam ja aay kepyën mëti'ipë yajjë'kxpën ets mëti'ipë tuunpën jampë yajpaatyën Baal-hanán joyjyotm, tsyo'ontä'äky jam Guederá; e ma ja onkepy yajpaatën Joás ojts yajtuknipëky.

29Sitrai ojts yajtuknipëky tnikopk'atëty ja tuunk, ma ja ja'ayëtyën mëti'ipë y'ijx'ijtëpën kyëwent'ajtëpën ja tsajpkaa jam Sarón, e ja mëti'ipë jam joyjotm yajpatëpën ja tsajpkaa yë Safat, myaank yë Adlai ets tnikopk'atëty ja tuunk ma ja'ayëtyën mëti'ipë jam tuuntëpën.

30Ma ja'ayëtyën mëti'ipë jëyujk jëku'ux kyëwent'ajtëpën, yë'ë jam yajpëjktak tnikopk'atëty ja tuunk yë Obil, Ismael ja'ay; e ma ja kruktsëtyën yë'ë jam yajtuknipëjk tnikopk'atëty ja tuunk yë Jehedías, jam Meronot tsyoony;

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

31e ja mëti'ipë nyikopk'ajtypyën ja tuunk ma ja kupixynyën yë'ë Jaziz yajtuknipëjk, Agar ja'ay. Tëkokyë ya'atë ja'ayëty yë'ë ojts jam t'ixtë tuntë ja tuunk wi'ix tyu'uye'eyën, mëti'ipë ja yajkutujkpë David jyä'ä'ajtypyën.

32Yë Jonatán, David yë jyämy, tu'uk ja ja'ay mëti'ipë janty wijyën ets oy ja ma'ayën tajën tmëët'aty, najtskajpxëpë ets kajpxwijpë ijty y'ity. E yë Jehiel, Hacmoni myaank, yë'ë ijty nyatënääpy xëmë ja yajkutujkpë ja y'u'unk y'ëna'k.

33Näyjyëtu'un ja Ahitófel, nän wiinkajpxpë kajpxwijpë ijty tyuunk'ajtyp ma ja yajkutujkpë tyuuntaknën; e yë Husai, Arquit ja'ay, yë'ë ijty ja yajkutujkpë pyutëjkëp.

34Ahitófel yë'ë ojts kyutëkëty yë Joiadá, myaank yë Benaías ets Abiatar. Mëti'ipë ojts tëkokyë ja tsiptuunpëtëjk tniwintsën'atën mëti'ipë ja yajkutujkpë David myëët'ajtypyën, jä'ä xyëëwajt ja nyikopk, Joab.

1 Crónicas 28

1David ojts tyajmujkta'ay jam Jerusalén tëkokyë ja kutuunktëjkëty, kopktëjkëty ets mëti'ipë kyutënaaytyëpën ja myëku'uktëjk; mëti'ipë tsiptuunpë wintsën'ajtëpën ma yajkutujkpën, mëti'ipë wyintënaaytyëpën ja tsiptuunpëty; mëti'ipë tu'kpëkyjyäty wyintënaaytyëpën ja tsiptuunpëtëjkëty, mëti'ipë ja naax kam yajtuknipëjktën tniwintsën'atëty ets ja jëyujk tsajpkaa ets ja y'u'unk y'ëna'këty ets ja ja'ayëty mëti'ipë ijtëpën naaxjoty kajpnjoty ets tëkokyë ja tsiptuunpëtëjkëty.

2Ënät ja David wya'akë'ky ets y'ënäny: Mëtoow'ijtëkës jëëkyëty mëku'ukëty ets miits naax kajpnëty: Ëjts jä'äs ënäty të nmay të ntajy nkoja'anyës tu'uk yë tëjk ma Wintsën yë kyaaxë yajpëjkta'akëtyën ma xëmë y'itëtyën ets jam yajkutukëty; e tëëtsës ënäty njanipëjktakëtyä'äy tiijaty tunaanpën.

3E yë Wintsën yë'ëtsës të xy'ënëëmë: Ka'ap myijts'atëty nëjkx mpaatyë njëën ntëjkës xykyojëty, jä'ä ko mijts tsiptuunpë ja'ay yë'ë ets tëë ja'ay may jyot nye'pny xytyäämë xyjyä'tsë.

4E yë Wintsën Tios tëëjës xywyin'ixy mëëtës yë n'u'unk nto'oxytyëjk ets mëëtës yë n'u'unk n'ëna'k ets n'itëtyës wintsën ma Israel kajpnën xëmëkyëjxm.

5E maas ja n'u'unk n'ëna'kën, ijxtëm yajnijawën ko nimay oyëty mëti'ipës yë Wintsën të xymyo'oyën. Yë Wintsën yë'ë të twin'ixy yë nmaankës Salomón ets yë'ë t'ëxajëty ja kutujktakn, ma ja Wintsën ja ënä'ämën kutujkën tyaj'ityën ma ja Israel ja'ayëtyën.

6Tëës xy'ënëëmë: Yë mmaank Salomón yë'ë nëjkx tkojy yë ntsajptëjkës ets ntëja'aw ntëkotës, jä'ä ko tëëjës kë'ëm nwin'ixy ets n'u'unk'ata'anyës ets yë'ë xytyeety'ata'anyës,

7nyaj'itanëpës oy yë kyutujktakn xëmëkyëjxm pën tyuunpy oy ja n'ënä'ämënës ntëyajtënës jëtu'un ijxtëm tyam winë oy tunyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

8E tyam ma yaa ni'ëmukë nyajpatëmën ëëtsajtëm Israel ja'ayëty, ma yam yajnitu'ukmukën ja Wintsën ja xyëëw mëti'ipë nTios'ajtëmën, ma winë tmëtoow'ityën. Pëjkë'ëk tunë'ëktë ja y'ënä'ämën tyiyajtën ja Wintsën, jëtu'un'äämpy ya'atë oypyë naaxwiinyëtë xyjyä'ä'atëty ets nëjkx jëna'a ja m'u'unk m'ëna'k xytyukkumaytyë.

9E mijts Salomón mëj'ix mëjpëjkta'akëp ja mteety ja Wyintsën ets yë'ë mëmëtowëp winë aaw winëjot ets mtukxoonta'akëp yajxon amëk jotmëk, jä'ä ko yë Wintsën wa'ats nija'awëtyä'äy yë jot winma'any, pën oy ka'oy. Paaty pën m'ixtääpy yë'ë, mpaatëp yë'ë; e pën mijts ka'ap xy'ëkmëj'ijxnë, yë'ë kopkpëky ko nëjkx m'ixtijyë winë xëëw winjëmëjt.

10Jot'at yajxon, ko mijts yë Wintsën të mwin'ixyë ets jyëën tyëjk xykyojëty mëti'ipë yë'ë tsajptëjk'atëpën. E tyam tii mtunëp, tuuntëkë ënät.

11Ënät ja David ojts tkë'ëmo'oy ja myaank Salomón ja noky, ma myinyën këxja'ay wi'ix kyoja'anyën ja tsajptëjk ja nyitëjkëtyakn, wi'ix yajkojëtyën ja tëja'aw, ja tëkot, naak yaj'akojtuka'anyën ja tëkot mëti'ipë kënu'kxyën ets ëmaayën ets maa y'itëtyën ja Wintsën ja kyaaxë.

12Ojts näjyëtu'un tmo'oy ja nyinoky wi'ix ja tëjk yajtukpa'akojëtyën, wi'ix ja tëjkwiin y'itëtyën, ma y'itëtyën ja mëti'ipë ja'ay yojxtëpën ets mëti'ipë yajnipëjkpäjtpën ja ëmaayëtypë.

13Näyjyëtu'un ja nyitëjk ma y'itëtyën ja teetytyëjkëty ets ja Leví ja'ayëty mëti'ipë tuka'ajëtëpën ja xëëw tsuu t'ijx'itëty ja Wintsën ja jyëën tyëjk; ma y'itëtyën näjyëtu'un ja apëjk atu'unën mëti'ipë jap tuunpën.

14Ojts tmooytyä'äy ja pu'ts pujxn ets ja poop pujxn mëti'ipë yajtunëpën maajaty ënäty jap tyuna'anyën ko ja kajpxta'ak y'itëty;

15ma yajtuk'oytyuna'anyën ja jëëntooytyakn. Ja putspujxn ets ja poop pujxn aak ojts yajkijpxta'ay jëtu'un tä ënäty tyuna'anyën;

16ojts näjyëtu'un tkijpxta'ay mëti'ipë yajtuk'oytyunëpën ja kaaypyäjn, pëjkpäjn ets ma näjyëtu'un yajma'kxa'anyën ja tsajpkääky, aak kijpxy ojts nyajxta'ay ja pu'ts pujxn ets ja poop pujxn jëtu'un tä ënäty tyuna'anyën.

17Ojts näjyëtu'un tmo'oy ja pu'ts pujxn mëti'ipë nëjkx tuk'oytyunyën ja pujxnmä'tn, a'ukën, tu'ts, ja a'ukën mëti'ipë jam nyimajtstnën, aak kijpxy ojts nyajxta'ay jëtu'un tä ënäty myëyätyën.

18Ojts oyëtypë pu'ts pujxn tkë'ëmo'oy mëti'ipë tyuk'oytyunëpën ja poom ja wyintsë'këntyakn, ojts näjyëtu'un tmo'oy mëti'ipë ja pujxnwintëkäämpë tyuk'oytyunëpën ma yajtsëëmye'eyëtyën ja kaaxë ma jam këxkojy y'itën ja tsajpjotmëtë kukäjpxy mëti'ipë ja kyäkn tyuknikëëytyëpën ja kaaxë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

19Tëkokyë ya'atë aak këxja'ay myiinta'ay ma tu'uk yë nokyën mëti'ipë ënäty yë Wintsën kë'ëm të timnyaskajpxën ets David tkujaaytyääy, ma tnikäjpxyën wi'ix mëpaat ja Wintsën ja jyëën tyëjk yajkojy ets wi'ix ja tuunk tyu'uye'eyëty.

20Ënät yë David t'ënëmaay yë Salomón: Amëk jotmëk mtimy'itëty ets oy mtunëty, tuuntsoon. Këtii nëkoo mwinmaaytyëkatsëty ets këtii nëkoo mtsë'ëkëty, jä'ä ko yë nWintsën, ëjts yë nTiosës, mëti'ipës n'ëwtajtypyën yë'ë yajpaataanp mëët mijts xëmë. Yë'ë ka'ap nijëna'a m'ëxmatsa'anyë ets ka'ap mpuwa'ktuta'anyë, koonëm wyimpëtsëm jyëjpëtsëmëty ja tuunk mëti'ipë të xyajtso'ontä'äkyën ma ja Wintsën ja jyëën tyëjk xykyojyën.

21Tyaa nkë'ëmo'oy ya'atë, ma xynyijawëtyën wi'ix ja tuunk nitu'ukjaty tyuka'ajëtën jap ma Wintsën ja jyëën tyëjkën ja teetyëty ets ja Leví ja'ayëty; nëjkxëp ja mayjyä'äy ëpëky mputëjkëyëpë kë'ëmwinma'any, mëti'ipë ixpëkyëtyën ets wijyëtyën; ja kopktëjkëty, ja wintsëntëjkëty yë'ë yajpaatantëp xëmë jëjp'ixy ma ënäty ja mtuunk xyajtu'uye'eyën.

1 Crónicas 29

1Ok ja yajkutujkpë t'ënëmaay ja mayjyä'äy: Yë n'u'unkës Salomoon, ja tu'ukyëpë ja Wintsën të twin'ixyën, mutsknëm yë oy, e ja tuunk mëti'ipë të tyuka'ayën mëjwiin këjää yë'ë, jä'ä ko ka'ap jyëtu'unëty tä ja'ay kutujkëntëjk je'eyë tkoyën, yë'ë Wintsën jyëën tyëjk kyojanëp.

2Ëjts tëëjës yajxon mëk nyajnimëjaawtä'äky ets të mpata'ayës winë mëti'ipëjaty tunaanpën ma kyoja'anyën ja Wintsën ja jyëën tyëjk: Pu'tspujxn, poop pujxn, tsuxkpujxn, juunpujxn, kepy, tsaa. Tëës näjyëtu'un npaaty oytsyaa mëti'ipë tsuxk, tsapts ets mëti'ipë tunaanpën ma mëët wiinkëtypë yajxëpina'anyën.

3E ëpëky ma winë të nyajmujkpyësën mëti'ipëjaty tunaanpën ma ja Tios ja jyëën tyëjk kyoja'anyën ets mëët ko oyës ntsoky ets ja jyëën tyëjk kyojëty; tyamës ëpëky nyajkpë mëti'ipës kë'ëm ntimyjä'ä'ajtypyën ya'atë pu'ts pujxn ets ya'atë poop pujxn:

4Mëko'px mil tsim jye'emtyëty wa'ats pu'ts pujxn, mäjtsk mëko'px ja i'px majk tsim yë poop pujxn, mëti'ipë yajtukwinkoyëpën yë potsy.

5Tu'kë'ëyë yë pu'ts pujxn ets poop pujxn tyam nyäkyës ets jam tyunëty maajaty winë yaj'oytyuna'anyën mëti'ipë pujxnën ets ma tu'kë'ëyë winë t'oytyuna'antën yë wijjyä'äyëty mëti'ipë nyija'awëtyëpën jëtu'unpë tuunk. E tyam, ¿jam pën jëtu'un ja jyot wyinma'any kë'ëm tpatpë ets wäänë näjyëtu'un tyakaanpë tiijë?

6Ënät ja u'u'unkteety u'uunktaakëty ja mëti'ipë nyikopk'ajtëpën ja Israel ja'ayëty, tsiptuunpë wintsënëty, mëjja'aytyëjk, kutuunktëjkëty mëti'ipë nyi'ënä'ämëtyëpën ja tuunk maajaty ja kajpnëty, yajktaaytyë näjyëtu'un ja y'ayajk y'ako'onënëty,

7jä'ä y'akoonmujkëtyëp ma ja Wintsën ja jyëën tyëjk ënäty kyoja'anyën ets nyipejty mëko'px ja tëkë'px mëkoxk mil tsim, ëpëky ja majk mil ja meenywyä'kxy aakyë'ë

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

pu'ts pujxn; ojts näjyëtu'un myuk tëkëëk mëko'px ja i'px majk mil tsim yë poop pujxn ets jawäänë kyatëtujk mëko'px mil tsimëty yë tsuxkpujxn ets tëkëëk mil ja tëkëëk mëko'px yë juunpujxn.

8Näyjyëtu'un mëti'ipë ënäty myëët'ajtëpën ja oyjyätyëtypë tsaa ojts tkë'ëyaktë ma ja ja'ay jam tnikoonpät tnipëjkpätën winë ma Wintsën ja jyëën tyëjk kyoja'anyën, yë'ë ojts yajtuknipëky tyajmukëty yë Jehiel, Guersón yë jyä'äy.

9Ja ja'ay ojts mëk tukxoonta'aktë, ko ja yajkpë këpäjtpë tmëmintë ja y'ayajk y'ako'onënëty winë aaw winëjot, tukmëyoxtë ja Wintsën. Ja yajkutujkpë David janty jotkujk nyäjya'awëyë.

10Ënät ja David ojts tkënu'kxy ja Wintsën ja xyëëw, ma ënäty ja mayjyä'äy jam yajpaatën ni'amukë ets y'ënäny: Mëjwiin këjää xëmë nyaxëty ja Wintsën ja myëjxëëw, ja Tios mëti'ipë y'ëwtajtën ja n'ap'ajtëmë Israel.

11Wintsën, mijts mjä'ä'ajtyp ja mëj'ajtën kutujkën, ja mëj'ajt oyajtën, ja ënä'ämën kutujkën ets ja mëjwinma'anypë këjääwinma'anypë. Jä'ä ko tëkokyë jënu'un winë y'ityën ets yajpaatyën tsajpjotm ets naaxwiiny mijts mjä'ä'ajtääpy, näjyëtu'un tëkokyë ja ënä'ämtakn kutujktakn mijts yë mjä'ä, jä'ä ko mijts ni'ik mëj'ajtën kutujkën xymyëëtëty këtiinëm oy pën naaxwiinyëtë ja'ay yaapë y'ëne'emy yajkutukyën.

12Ma mijtsën jam tsyoony ja kumeeny'at ets ja oypyë tu'unën kajpxën. Mijts m'ënä'ämtääpy tëkokyë winë. Ja mëk'ajtën ets ja kutujkën kë'ëjootjotm jam xytyimëëtëty ets mkë'ëjotm jam xymyëët'aty ko pën ja ënä'ämën kutujkën xymyo'oja'anëty.

13E paaty, Wintsën, mëjwiin këjää ëëts yam yë kukajpxën ja'awëkyëtakën nyajnaxtë ets nwin'ëw nwinya'axtës yë mkënu'kxy xyëëw;

14jää ko ëjts ets nnaax nkajpnës nitiijës nkakëjxm'atë ets mijts tii nmo'o nkäxtëty mëjwiin këjää. Aakmijts winë mjä'ä'ajtääpy, mëti'ipës yam wäänë nyajktëpën yë'ë mëti'ipës mijts të xymyo'otën.

15Mijts mwintuuy aak jaaypyo'kxyjyä'äy ëëts nyajpaatë, nnë'ëye'ey ntu'uye'eytyës, näjyëtu'un tä jyuukyajtën ëëts ja n'aptëjkëty nän timjëtu'un ëëts ja n'ap n'okëty y'ijtë, ëëts ja njuukyajtënëty yaa naaxwiiny naaxkëjxy jëtu'un ja je'eyë nyajxkojy tu'ktsojkyë tä tii y'a'äpkën tu'ktsojkyë ko xëëw'an nyäxy, tiis n'ëkjaaktimy'ëwxitëp.

16Paaty Wintsën mijts mëti'ipë myaj'ëwtajtpën, ëëts ja nTiosëty, mijts ya'atë mjä'ä ets jam të tsyoony ma mijtsën tëkokyë ya'atë wit meeny mëti'ipë të yajnipëjkpetyën ets ja mjëën mtëjk yajtukoja'any; ma ja mxëëw ja oypyë tsujpë yaj'ëwtat yajja'amyätsëtyën.

17Ëjts nija'apës Wintsën, ko mijts wa'ats jot winma'any xy'ixy xynyijawë, yë'ë mtsojkën'ajtyp ets ja'ay winë tëyajtën tunëty. Paaty yam nmo'oy tëkokyë ya'atë winë aaw winëjot. Tyam n'ijxypyës ko yë mnaax mkajpn tyampë yaa yajpaatyën

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

tu'ukmukyë mëët ja jot winma'any oy tsujpë, tëë mtukë'ëtëkëty tëkokyë ya'atë ayajk ako'onën.

18Wintsën, Tios mëti'ipë y'ëwtajtën ja Abraham, Isaac ets Israel, ëëts ja n'apteetyëty. Mmëët'atëp xëmë jëtu'unpë jot winma'any oypyë tsujpë ets xoontä'äkpyë ma ja mnaax mkajpnën, ets ja jyot wyinma'any jam xëmë tyaj'itëty ma mijtsën.

19Tun yë mëyajtën, mo'o yë n'u'unk nmaayës Salomón ja oypyë ma'ayën tajën ets ja oypyë jot winma'any, wä'än tyajtu'uye'ey oy tsuj yë tyuunk ma tpatunëtyën ja m'ënä'ämën mtëyajtën, mnë'ë mtu'u ets ja m'aaw m'ayuk ets yë'ë tkuuytyunëty, tkojëty ja mjëën mtëjk mëti'ipës të nitun të niye'eyën.

20Ok ja David ojts wiinkpë ja aaw ayuk t'ëxmatsy ma ja mayjyä'äy jam yajpaatën ets t'ënëmaay: Tyam win'ëw winya'axtë ja mWintsën Tiosëty. Ënät ja mayjyä'äy tu'ukmukyë tyëjkëtyë ëëpë xoontakpë ma ja Wintsënën, mëti'ipë ja y'aptëjk y'ëwtajtën, jëtu'un nyäkyoxtënaaytyakëtë ma ja Wintsënën ets ma ja yajkutujkpën.

21Komjëpom ojts ja Wintsën tmo'otë wintsë'kën nino'oky nixämpyë: Tu'k mil ja tsajpkaa ëna'k, tu'uk mil ja tsajppax ets tu'uk mil ja kupixyny, mëët ja nyi'uuky nyinëë ets may'äämpy tyajktë ja wintsë'kën.

22Janty xoontä'äky ojts kyäytyë y'uuktë jam Wintsën wyintum. Ënät ja Salomón, David ja myaank, mëmäjtsk'ok nikajpxpäjtë ets yë'ë y'ënä'äm yajkutukëty ets ojts tkënu'kxtë jam Wintsën wyintum. Jëtu'un ojts wyi'imy yajkutujkpë ja Salomón ets Sadoc jä'ä ojts yajtuknipëky ets yë'ë tyeety'atëty.

23Ja Salomón ojts tmëwë'ëmy ja kutujktakn, mëti'ipë ja Wintsën jyä'ä'ajtypyën, tkutëjkënë ja tyeety David, oy tyuuntso'ony ets ojts wyimpäjtkojy ma ja kyutujkënën. Aak mëmëtoowëp ijty ja Israel ja'ay.

24Tu'kë'ëyë ja ja'ayëty mëti'ipë nyiwintsën'ajtën ja tsiptuunpëtëjk ets mëti'ipë kopk ijtëpën, yë'ëpaat ja yajkutujkpë ja y'u'unk y'ëna'k aak mëk'äämpy tputëjkëtyë ja Salomón ets kyutujkën oy tyajtu'uye'eyëty.

25Yë Wintsën yë'ë ojts kë'ëm tyajkutuky ets ja Salomón mëj'äämpy nyaxëty ma tu'kë'ëyë ja Israel ja'ayëty ja nyaax kyajpnën, akäjpxy ojts y'ity mëjwiin këjää këtiinëm jyëtu'unëty ja wiinkëtypë ja yajkutujkpë mëti'ipë të tyuntën ma ja Israel kajpnën.

26David, yë Jesé myaank, ojts këjääpaat yë y'ënä'ämën kyutujkën y'ity, mapaat tnitänën yë naax kajpn yë Israel ja'ayëty.

27Wëxtyikxy jëmëjt ojts y'ëne'emy, wëxtujk jëmëjt jam Hebrón ets i'px majktëkëëk jëmëjt jam Jerusalén.

28Mëjja'ay ënätynyë ko ojts y'o'knë, jeky jyuuky'äjty, ojts ja wit meeny may tmëët'aty, tyuun kyajpx winë mëjwiin këjää, akäjpxy oymyaajëty y'ijty. Ko ojts y'o'knë yë myaank Salomón, yë'ë kutëjkëyë ma kutujktaknën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[29]Yë nyikäjpxy nyimëtyä'äky yë David ma yajkutujkyën, wi'ix tsyo'onë'ky tsyo'ontäkyën ets wi'ix jyëjpkëjxyën, jap kuja'ay myiinta'ay ma ja nokyën mëti'ipë jyä'ä'ajtëpën yë käjpxynyajxpë Samuel, yë käjpxynyajxpë Natán ets mëti'ipë jyä'ä'ajtypyën yë käjpxynyajxpë Gad,

[30]jap myiinta'ay tëkokyë wi'ix yajkutujkyën ets wi'ix ja ënä'ämën mëk'ajtën ojts tmëët'atyën. Tu'kë'ëyë wi'ix tyuunën jyajtën jä'ä xëëw jä'ä jëmëjt ets wi'ix yë'ë jyäjtyën kyëpejtyën, wi'ix jyäjtyën kyëpejtyën ja Israel kajpn ets wiinkëtypë mëj naax mëj kajpn.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

2 Crónicas

2 Crónicas 1

1Ja Salomón, mëti'ipë ja David myaank'ajtypyën, ojts tyajmëj tyajkëjääjë ja y'ënä'ämën kyutujkën, mëëtkyëjxm ko ja Wintsën pyutëjkëyë mëjwiin këjää ets ojts kyëjääjë ja myëk'ajtën.

2Ënät tëkok tmëkajpxmujkta'ay ja Israel ja'ayëty: Mëti'ipë nyiwintsën'ajtën ja tsiptuunpëtëjkëty, kutuunktëjkëty, wintsëntëjkëty ets u'unkteety u'unktaak mëti'ipë ënäty ijtëpën mëj'äämpy ma ja naax kajpnën.

3Ko jëtu'un nyiye'eypyäjtaaytyë ënät tsyo'ontë tu'ukmukyë ets nyëjkxtë jam Gabaón, ma yajpaatyën ja wit tëjk ma ja näpyaatë y'ityën mëët ja Wintsën, mëti'ipë ënäty ja Wintsën ja myëtuunpë Moisés të t'oytyunyën jam të'ëts'itjotm.

4Yë David tëë ënäty tmëtsoony yë Wintsën yë kyaaxë jam Quiriat-jearim ets ënäty të tmënëjkxy jam Jerusalén ma tu'uk ja wit tëjkën mëti'ipë të tukni'oytyunën.

5Ja tsuxkpujxn wintsë'këntyakn mëti'ipë ënäty ja Besalel të t'oytyunyën, yë Urí myaank ets Hur y'ok'u'unk, jam ënäty näjyëtu'un yajpaaty ja Gabaón, yë'ë mëët nyäwyinku'ixëty ja wit tëjk ma ja Wintsën ja kyaaxë y'ityën. Ja Salomón ets mëët ja may Israel ja'ayëty, ojts jam nyëjkxta'atë ets tpëka'antë ja nija'awën.

6Ënät ja Salomón pyejty ma ja tsuxkpujxn wintsë'këntyaknën mëti'ipë jamën Wintsën wyintum, wintuuytsyowpë yajpaatyën ma ja wit tëjkën ma ja näpyaatë y'ityën ets jam tukwintsë'këy tu'uk mil ja jëyujk ooky nino'okpyë.

7Jä'ä tsu'um ja Wintsën nyänyikëxë'kë ma yë'ëjën kuma'ayjoty ets y'ënëmaayë: Amëtoowkës tii mtimtsyojkpy, tyam nmo'ojëty.

8Ënät ja Salomón t'ëtsooy ja Wintsën: Mijts janty'oy ojts xymyëët'aty ja nteetyës David ets tyampaat je'eyëm, ix mijts të xypyëjktä'äkyës yajkutujkpë ma ijty yë'ë yajkutukyën.

9E mijts Wintsën, yë'ë yam ntuk'ënëëmëjäämpy ko ntsojkpyës ets y'atëwëty ja m'aaw m'ayuk mëti'ipë mtukmëtoowën ja nteetyës David, ix tëëjës xytyuknipëky n'ënä'ämëty ntu'uwinwowëtyës ja mnaax mkajpn, ma ja ja'ay jëtu'un nyimayëtyën tä naaxway naaxjokën.

10E tyam, mijts yam n'amëtoopy npëjktsoopy xymyo'ojëtyës ja wijyajtën kujk'ajtën ets ja nija'awën wi'ix ntu'uwinye'eyëtyës ya'atë naax kajpn; ¿jä'ä ko, pën jëtää kë'ëmwinma'any ëkmayëtëp wi'ix ya'atë mëj kajpn tu'uwinye'eyëty?

11Ënät ja Wintsën t'ëtsooy ja Salomón: Mëët ko mijts yë'ë të xy'amëtoy ja wijyajtën kujk'ajtën ets ja nija'awën wi'ix ja naax kajpn xytyu'uwinwowëtyën, ma të mpëjktä'äkyën m'ënä'ämëty myajkutukëty, ets ka'ap yë'ë të xy'amëtoy ja kuwit'at, kumeeny'at ets ma ja mëtsip xynyi'ënä'ämën ets y'ooktëty tyëkoytyëty ets ka'ap të

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

xy'amëtoy mjuukyajtën yonëty jyiitsëty, tyam nmo'ojëty mëti'ipë yam të xy'amëtoyën,

12tyam nmo'ojëty ja wijyajtën kujk'ajtën ets nija'awën ets nmo'ojäämpy ëpëky ja kuwit'ajtk, kumeeny'ajtk ets ja mëj'ajtën; ni'ik yam mijts winë nmo'oja'any këtiinëm jyëtu'unëty ja yajkutujkpëtëjk mëti'ipë të tyuntën ets mëti'ipë tunantëpnëm, ko mijts mpëtsëmëty.

13Ënät jatëkok ojts ja Salomón wyimpijnë jam Jerusalén, tsyo'onë jam Gabaón ma ënäty jam y'ityën ja wit tëjk ma mëët ja Wintsën ja näpyaatë y'ityën, ko ojts wyimpijnë Gabaón, jäänëm ojts tyuuntëjkënë jam ma ja Israel ja'ayëtyën.

14Yë Salomón, may tyajtu'ukmujky yë pyujxnwintëkäämpë ets kwaay. Tu'k mil ja taxk mëko'px ijty yë pujxnwintëkäämpë tmëëtëty ets majkmäjtsk mil yë kwaay. Tëkokyë ya'atë aakjam tkë'ëyajktaay ma ja kajpnën ma ja maypyujxn wintëkäämpë nyipetyën mëti'ipë myëtsiptuuntëpën ets ojts näjyëtu'un tukniwë'ëmy ma ja kyutujktaknën jam Jerusalén.

15Ya'atë yajkutujkpë jëtu'un ojts winma'any tpaaty ets jam Jerusalén may yajpaatëty yë puts pujxn, poop pujxn tä may tsyaajën; ka'ap y'ëmaaytya'akëty oyëtypë kepy mëti'ipë ajë kepyën, jëtu'un tä ka'ap y'ëmaaytyä'äkyën oynatii kepy mëti'ipë jamën tunkëjxm kopkëjxm.

16Ja maykyëwaay mëti'ipë ja Salomón jyä'ä'ajtypyën aakjam tyajtso'ontë Musri ets Cilicia, jä'ä ko ja y'ajuuy y'ato'kpë yë'ë ijty jam kë'ëm nëjkx timy jyuy timy kyëpätë.

17Tu'uk yë pujxnwintëkäämpë mëti'ipë jap tso'onpën Egiptë jä'ä ijty tsyowpaaty naxy tëtujk kilë ja kujkm ja poop pujxn, e tu'uk yë kwaay jä'ä tsyowpaaty naxy tu'kkilë ja kujkm ja poop pujxn. Tëkokyë ja yajkutujkpëtëjk jampë y'ënä'ämtën ma Hit ja'ayëtyën ets ma sirië ja'ayëtyën aakyë'ë ijty mëët tyimjuy tyimtooktë yë Salomón yë jyä'äy.

2 Crónicas 2

1Salomón ojts tuknipëjktaakë ets tkoja'any tu'uk ja tsajptëjk mëti'ipë ja Wintsën tyëjk'atëpën ets ojts tuknipëjktaakë tkoja'any ja kyutujkëntëjk.

2Ënät tuknipëjky nitëkë'px majk mil ja ja'ay mëti'ipë ja kepy yajja'tëpën, nimajkta'px mil mëti'ipë jam tunkëjxm tsaawoptëpën, ets nitëkëëk mil tuknipëjky mëti'ipë ja tuunk nyi'ënä'ämëtëpën.

3Ënät tnija'ayëy ja yajkutujkpë mëti'ipë txëëwajtpën Hiram, jampë kyukajpnëtyën Tirë, t'ënëmaay: Tun mëyajtën, ntsojkpyës ets näjyëtu'unës xy'oyjawëty tä ojts xy'oyjyawën ja nteetyës David, mijts ojts may xymyo'oy kepy ets t'oytyunëty ja kyutujkëntëjk ma jyuuky'atëtyën.

4E ëjts, yë'ëtsës njaniwinma'ayëp nkoja'anyës tu'uk ja tsajptëjk, ma ëëts yë nWintsën y'itëtyën mëti'ipës nTios'ajtëpën ets yë'ë yajtuknikënu'kxëty, japts yajmo'ojëty ja aay

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

ujts mëti'ipë pa'akxu'kpën mëti'ipë yajyajkpën no'oky xämy, ja tsajpkääky mëti'ipë yajkëxma'kxpën kaaypyäjnkëjxy, ets yajtukwintsë'ëkëty yë jëyujk ooky nino'oky nixämpyë jopy tsuu, ma po'kxënxëëwën ets ma po'o y'aanë'ëkyën ets maajaty ja xëëw tpaatyën mëti'ipë yë Israel ja'ayëty nyixëëwtuuntëpën.

5Je'eyëp tëy ko ja tsajptëjk mëti'ipës nkojäämpyën, mëjjës nkoja'any, jä'ä ko yë Wintsën mëj këjää yë ni'ik këtiinëm jyëtu'unëty yë wintsëntëjk jääpë naaxwiinyëtë y'itën.

6Je'eyëp ko tyaajës jatëkok nmay ntajy, ¿pën jëtääjën ëkmayëtëp tnikojëty yë Wintsën, tyam ni yë'ë tsajp kyamëtä'äky ets jam y'itëty? ¿Ets ëjts ënät tiijës jëtää xy'ëkmayëp, koos ënät nëkoo njamay njatajy jeexyë ja tyëjk nkojë ets yi'iyë jap ja poom jok yajyakëty ets yë'ë yajtukwino'ok yajtukwinxamëty?

7E tyamts mijts npëjktsoy ets xytyunëty mëyajtën xykyäxëty yë ja'ay mëti'ipë tyukjajtypyën tuunk'atëty wi'ix yë pu'ts pujxn y'oyën, wi'ix yë poop pujxn y'oyën, tsuxkpujxnëty ets juunpujxnëty ets mëti'ipë tyukjajtëpën wi'ix yaj'oytyunyën yë wit oyëtypë mëti'ipë wyooxën tsapts, uky, ets tsu'unk; mëti'ipë näjyëtu'un nyija'awëtyëpën wi'ix jyo'oktëtyën ets mëët nyäpyutëkëtëty yë nja'ayëtyës mëti'ipë kukajpnajtëpën jam Judá ets jam Jerusalén ets mëti'ipë ojts yë nteetyës t'ënu'kxyën.

8Jam näjyëtu'un xykyäxëty yë ajë kepy mëti'ipë tso'onpën Líbano ets mäjtskpëky yë oy kepy xykyäxëty: tu'uk mëti'ipë yajtijpën amëxan Ciprés ets tu'uk mëti'ipë yajtijpën amëxan Sándalo, ëjts nija'apës ko mja'ay janty oyëty yë kepy tpuxtë tka'atstë jam Líbano. E ëjts yë nja'ayës oyts näjyëtu'un nëjkx tputëkëtë yë mja'ay

9ets tuknipuxëtëty wi'ix ja kepy tyuna'anyën ets may'äämpy tnipujxpätëty; jä'ä ko ja tsajptëjk mëti'ipës nkojäämpyën mëjës nkoja'any ets oy tsuj.

10E mijts yë'ëts mnijawëp, koos ntukniyakëjäämpyës mtuunpëtëjk mëti'ipë ja'axy pyujxtëp ets kepypyujxtëp, ëjts yë'ëjës nyakäämpy taxk millon ja taxk mëko'px mil mëjtsim yë tsajpmok, näjyëtu'un mutsk mok ets taxk mëko'px ja wëxtyikxy myëjtsim yë uuky ets näjyëtu'un yë on.

11Ënät ja Hiram, ojts tu'uk ja noky tkäjxwinpity, ma t'ënëmaayën ja Salomón: Yë Wintsën, yë'ë të mpëjktä'äkyë ets m'ënä'äm myajkutukëty ma ja Israel kajpnën, mëët jä'äkyëjxm ko mëk tsoky tjawë ja nyaax kyajpn.

12Ets ëpëky, ja aaw ayuk tjaaknikajpxëy ets y'ënäny: Kënu'kxy mëjjawë y'ity yë Wintsën, mëti'ipë y'ëwtajtëpën yë Israel ja'ayëty, mëti'ipë yajkoj pyëjktakën ja tsajp ets naaxwiinyëtë, jä'ä ko tëë tmo'oy yë yajkutujkpë David, tu'uk myaank mëti'ipë wijyën kujkën ets nyija'ap winë, mëti'ipë tyam tyuknipëjktakëpën tkoja'any tu'uk yë tsajptëjk, mëti'ipë tyukmëyoxäämpyën yë Wintsën ets näjyëtu'un tkojja'any tu'uk yë kutujkëntëjk ma y'ënä'äm yajkutukëtyën yë'ë kë'ëm.

13E tyamts ntuknikexy tu'uk yë ja'ay, mëti'ipë jëtu'unpë tuunk nyija'apën, wijypyë kujkpë ets ixpëkpyë: Hiram xyëëwajtyp.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14Yë'ë yë myaank tu'uk yë to'oxytyëjk, mëti'ipë Dan jyä'äy'äjtypyën ets tyeety yaa yë Tirë kyukajpnëty. Yë'ë nyija'ap wi'ix tuunk'atëtyën yë pu'ts pujxn, poop pujxn, tsuxkpujxn, juunpujxn, tsaa oyjyätypë ets kepy; wit, mëti'ipë wyooxën tsapts, uky ets tsu'unk; yë'ë tyukjajtyp näjyëtu'un wi'ix winë oy tyaj'ijxëntëkëtyën, wi'ix jyo'okëtyën ets oy tyajkëxë'ëkëty ma tiijaty yaj'oytyuna'anyën ets tyuunmuka'any mëët yë mja'ay ets ja'ayëty mëti'ipë ojts yë mteety David tyajtunyën, ëjts yë nwintsënës.

15E paaty ënät yam mijts n'amëtoy Wintsën ets xykyäxëty ja tsajpmok, ja mutsk mok ets ja uuky mëti'ipë të xywyinwanën.

16Ëëtsëty tyam ja kepy mpuxtëtyës jam Líbano jënu'un xytyimyajmëyätyën ets nëëjoty ëëts nyajnëjkxa'antë kepykyijxy, jya'tëty jam Jope. Jamts xy'ëxajëty ets mijts mnija'ap wi'ix jam xyjyaak yajja'ty Jerusalén.

17Ok ojts ja Salomón tuknipëjktaakë tjaaymyujkta'aja'any ja'ay mëti'ipë atsënaaytyëpën, jampë ënäty tsyëënëtën ma Israel ja'ayëtyën; ëpëky mëti'ipë ja tyeety David ojts t'ëkjaaymyujkpën ets tyajmujktaaytyë ja ja'ayxyëëw, jä'ä nyiwinë'ajtë wëxtyikxy majktëkëëk mil ja tëtujk mëko'px.

18Jamts ojts ja näypyutëkë t'amëtoy mëti'ipë yajja'tëpën ja kepy, jä'ä nyiwinë'ajtë tëkë'px majk mil ets majkta'px mil ja tsaatsëëmpë jampë kopkëjxmën ets tëkëëk mil ja tëtujk mëko'px ja ja'ayëty mëti'ipë ja tuunk nyi'ënä'ämëtëpën.

2 Crónicas 3

1Ënät ja Salomón ojts ëka'any tkojtso'ontä'äky ja tsajptëjk, mëti'ipë ja Wintsën tyukmëyoxäämpyën jam Jerusalén, ma nikopkën mëti'ipë yajtijpën Moriah, ma Wintsën ojts tëkok tmëkäjpxyën yë David, Salomón yë tyeety; jam it ma David ojts tnikäjpxyën ko jam ja tsajptëjk nëjkx jëna'a yajkojy, ma ënäty jam Ornán ja tsajpmok tyajpajk'atyën, mëti'ipë jepusejë ja'ayën.

2Mäjtsk xëëw ënäty y'äny, ja mëmäjtskpo'opë, ma myëmajktaxk jëmëjtpetyën maju'unëm tyëkën yajkutujkpë ja Salomón.

3Ja potsy'ëjx mëti'ipë ja Salomón pyëjktakën, jä'ä y'ayenyëty tëkë'px xajpk ets mëkoxk xajpk myëjwiinëty.

4Ja nyitëjkwiin mëti'ipë wintuuytsyowën, mëkoxk xajpk y'ayenyëty, näjyëtu'un myëjwiinëty ets näjyëtu'un kyëjxmëty. Yë Salomón, ojts tkooytyä'äy ja tëjkwiin, mëët yë pu'ts pujxn, jënu'un ja tëkotën,

5ets tukpa'atwojpëtyääy yë wa'atsiin kepy, ja mëjtëkot ojts tuknikooytyääy yë pu'ts pujxn, tääts jam tyajnikojtutë yë tëëxy'ääy ets pujxntä'äky,

6ojts tukpiw tukma'kxë yë oyëtypë tsaa. Ja pu'ts pujxn mëti'ipë yajtuuntën aakjä'ä oyëtypë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

7Ojts ja tëkot tukwinpëjkëtyä'äy yë pu'ts pujxn, näjyëtu'un ja witsë, ja tëjkkaa, ja potsy ets ja tëjk'aaw tëjk'akaj, jam potsykyëjxm ojts tyajkojy tu'uk ja awinax käkn mëëtpë.

8Ojts ëpëky tkojy tu'uk yë tëkot, mëti'ipë ëmaay itëpën, taxtujk kë'ënux myëjwiinëty. Ënät ojts tuknikooytya'atë yë pu'ts pujxn, paatykyëjxm may tyajtuuntë yë pu'ts pujxn, ojts tyajtuntë oy na'i'px mil mëj tsimën.

9Ja pujxn mëti'ipë tyukuwojptën jä'ä ënäty tu'ukjaty jye'emtyëty, mëkoxk mëko'px nuuky. Ojts näjyëtu'un tkooytyä'äy mëët yë pu'ts pujxn ja tëkot mëti'ipë këjxm ijtpën.

10Ma jap ja tëkotën mëti'ipë ëmaayën, ojts tni'ënä'ämë ets jap mäjtsk kyojëty yë awinax mëti'ipë jëtu'un këxë'kpën tä ja'ayën käkn mëëtpë, mëti'ipë ojts näjyëtu'un yajtuknikoytyën yë pu'ts pujxn.

11Ja kyäknëty ja nimäjtskpë tsajpjotmëtë kukäjpxyëty, jä'ä y'ayenyëty mëkoxk xajpk; jä'ä ko ja tu'ukpë ja kyäkn jä'ä y'ayenyëty tu'kxajpk ja tu'kkë'ënux, mëti'ipë ja'ajtpën jampaat ma ja tsajptëjk potsyën ets ja tu'kpa'apë ja kyäkn ja tsajpjotmëtë kukäjpxy mëti'ipë näjyëtu'un ayenyën tu'kxajpk ja tu'kkë'ënux, nän jampaat jyä'ty ma ja kyäknën ja mëmäjtskpë ja tsajpjotmëtë kukäjpxy.

12Näyjyëtu'un ja wiinkpë ja tsajpjotmëtë kukäjpxy ja kyäkn nän tu'kxajpk ja tu'kkë'ënux y'ayenyëty, mëti'ipë ja'ajtpën jampaat ma ja tsajptëjk potsyën ets ja tu'kpa'apë ja kyäkn ja tsajpjotmëtë kukäjpxy mëti'ipë näjyëtu'un ayenyën tu'kxajpk ja tu'kkë'ënux nän jampaat jyä'ty ma ja kyäknën ja mëmäjtskpë ja tsajpjotmëtë kukäjpxy.

13Ya'atë tsajpjotmëtë kukäjpxyëty, mëti'ipë ja kyäknëty mëkoxk xajpk y'ayenyëty, tänë ojts yajpëjkta'aktë ets jamtsow nyajts'ixëtë tëkot'itkujky.

14Ojts näjyëtu'un tni'ënä'ämë ets kyojëty ja wit'atëëytyuk, mëti'ipë ukyën, tsaptsën ets linë wit, ojts näjyëtu'un jam tkëxjo'oky ja tsajpjotmëtë kukäjpxy.

15Salomón ojts mäjtsk yë xeny tyajwakë'ëky mëjatyëtypë, jä'ä kyëjxmëty tuktujk xajpk ja tëkëëk kë'ënux mëti'ipë wiintuuytsyow yajmëwin'ijxpäjtpën. Ets ja y'ok jä'ä myëjwiinëty tu'kxajpk ja tu'kkë'ënux.

16Ojts näjyëtu'un t'oytyuny yë pujxn'axaatsy, jëtu'unpë kyëxë'ëkyën tä yë yo'knantsëmën, ets jam tpëjktäky ma ja potsykyopkën ja mäjtskpë mëti'ipë mëjatyëtyën, jä'ä jëtu'un ja potsy'atënaayë'ëk; ojts ëpëky t'oytyuny mëko'px ja pikëtypë wit'axuuymyuky mëti'ipë jam kyëxtëëyën ma ja pujxntä'äkyën.

17Ojts yë mëjpotsy atënaayë'ëk tyajkojy ma ja tsajptëjkwiin yajwin'ijxpetyën, tu'uk a'oytsyow ets tu'uk anajnytsyow. Ja a'oy'äämpyë jä'ä ojts txëëwmo'oy Jaquim, e ja anajny'äämpyë jä'ä ojts txëëwmo'oy Bóaz.

2 Crónicas 4

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

[1]Salomón ojts tyajkojy tu'uk wintsë'këntyakn aak tsuxkpujxnpë, mëkoxk xajpk y'ayenyëty ets mëkoxk xajpk myëjwiinëty ets jä'ä kyëjxmëty mëkoxk xajpk ja kujkm.

[2]Ojts näjyëtu'un tyajkojy tu'uk yë nëë apëjkën mëjpë, yë'ë mëët y'oytyunyëty yë tsuxkpujxn. Pik t'oytyuuny, mäjtsk xajpk ja kujkm myëjwiinëty. Jä'ä kyëjxmëty tu'kxajpk ja tu'kkë'ënux ets pyikëty wëxtujk xajpk ja kujkm.

[3]Jap pa'tkë'p ets na'ëwtity ma ya'atë nëë apëjkënën, mäjtskwitsy ojts tyajkëxkojy jëtu'unpë kyëxë'ëkyën tsajpkaajën, je'eyëp ko yi'inëm jatyëty; majkjaty tpëjktäky ma ja tu'kkë'ënuxpë y'ëwtityën ets tu'ukyë mëët tyajnämyätsyë ja nëë apëjkën.

[4]Ya'atë jam tyajkëxmëta'aktë ma tnipojtsëtyën, ojts jap ix'ajp tyajkojtë yë potsy, tsajpkaajën kyëxë'ëky, aakyë'ë yajtuuntë pujxn tsuxkëtypë; aakjam nyajts'ixëtë anëkëjxmtsow, tëkëëk yajpaatë ëpa'tkë'ëytsyow, tëkëëk maatsow xëëw pyëtsimyën ets tëkëëk maatsow xëëw kyëtä'äkyën. Yë tyekyëty aak jootjoty kyuwa'akë, jëtu'unts jam kyëxmëtä'äky ya'atë nëë apëjkën.

[5]Ja potsy, mëti'ipë ja nëë yajtuknipojtsëyën, jä'ä myäjpxyëty tu'ktsa'atyën; e ja y'aaw jëtu'un kyëxë'ëky tä tu'uk pëjyën ets jä'ä ja nëë jap tyëkë tëkë'px tëtujk mëj tsimën.

[6]Ojts näjyëtu'un majk tyajkojy kë'ë apujën, aakyë'ë yajtuun tsuxkpujxn, mëkoxk tpëjktäky a'oytsyow ets mëkoxk tpëjktäky anajnytsyow. Tu'kë'ëyë apëjk atu'unën mëti'ipë ënäty yajtuuntëpën ko ja wintsë'kën tyaktë mëti'ipë nino'okyën, jap tpujta'atë; e ja mëjpë nëë apëjkën jä'ä ojts yajtuknipëjktaakë ets jap ja teetytyëjkëty nyäpyuj nyäjyä'ätsëtëty.

[7]Ojts näjyëtu'un tyajkojy majk jëëntooytyakn jëtu'un tä ënäty ni'ënä'ämë myinyën ets jap tsajptëkoty tpëjktäky, mëkoxk a'oytsyow ets mëkoxk anajnytsyow.

[8]Ojts tyajkojy majk yë kaaypyäjn ets jap tsajptëkoty tpëjktäky; mëkoxk a'oytsyow ets mëkoxk anajnytsyow. Yaj'o'oyëy majk mëj'a'ukën mëti'ipë aak pu'ts pujxn mëët y'oytyunyëtyën.

[9]Ojts tyajkojy ëpëky tu'uk yë tëkot mëti'ipë ja teetyëjk jyä'ä'atëpën, ëpëky ja mëjtëkot, mëët yë nyitëjk'aaw ets tuknikooytyääy yë tsuxkpujxn.

[10]Ja nëë apëjkën ja mëjpë jam tpëjktäky a'oytsyow, ma ja mëjtëkotën, jäätsow ma yajninëjkxy xëëwpëtsëtsyow.

[11]Hiram yë'ë ojts tyajkojy ja tu'ts, ja jä'pn ets ja a'ukën mëjjatyëtypë; jëtu'un tyaj'apatëy ja tyuunk jap ma ja Wintsën ja tsyajptëjk kyojyën, mëti'ipë ënäty mëët ja Salomón të tkäjpxy'ätyën.

[12]Ja tuunk mëti'ipë ojts tuunk'atyën yë Hiram, yë'ë ja: Mäjtskpë ja tëjk xeny mëjjatyëtypë, ja pëkixëtypë ja tëjk kukëyë mëti'ipë jam najxpën ma ja mëjatyëtypë ja tëjk xenyën ets ja mäjtsk ja tëjk kuwitsë mëti'ipë yajtukuwitsëpën ja kyukëyë ja pëkixykyepy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

13Taxk mëko'px ojts tyajkojy ja granadas pujxnpotsy pu'tsëtypë jëtu'unpë kyëxë'ëkyën ujts tëëmën ets jam yajkëxtëyëty ma ja kukapën ja pëkixypyë;

14tääts ma ja majkpë ja potsy xyenyën ets ma ja majkpë ja nëë apëjkënën,

15ma ja mëjpë ja nëë apëjkën, mëët majkmäjtsk ja tsajpkaa potsy ma pya'tkën,

16ëpëky ja tu'ts, ja jä'pn ets ja jëënpajk wo'kn. Tu'kë'ëyë mëti'ipë yë Hiram ojts tyajkojyën, mëti'ipë ja Salomón mëët tkäjpxy'äjtyën, aakyë'ë tyukyaj'o'oyëy yë tsuxkpujxn, mëti'ipë me'eyëtyën.

17Aak jinjoty tyaj'ë'tsy, jam ma ja mëjnëë jyënäkyën mëti'ipë yajtijpën Jordán, mëti'ipë itkujky wë'ëmpën ma ja Sucot mëët ja Saretán nyäpyäätyë.

18May ojts Salomón winë tyajkojy mëti'ipë tsuxkpujxn mëët y'oytyunyëtyën, paatykyëjxm ka'ap ojts t'ëkmëmaay t'ëkmëtajnë yajkijpxëty.

19Yë Salomón ojts tni'ënä'ämë kyojëty tëkokyë ja apëjk atu'unën, mëti'ipë ënäty jap tunaanpën ma ja Wintsën ja tsyajptëjkën: Tä ja pu'ts pujxn wintsë'këntyaknën ets ja kaaypyäjn ma ja tsajpkääky yajkëxma'kxëtyën mëti'ipë ja Wintsën yajtukmëyojxpën,

20ets ja jëëntooytyakn mëët ja nyikutë'kxn, mëti'ipë näjyëtu'un aak pu'ts pujxn mëët y'oytyunyëtyën, jampë yajpaatyën jëjp'am ma ja tëkotën mëti'ipë ëmaayën ets jap xëmë kutë'kxy ja tëkot y'itëty, jëtu'un tä ënäty myinyën ni'ënä'ämë;

21ja jëtu'unpë kyëxë'ëkyën tä pëjyën, mëti'ipë pu'ts pujxn mëët y'oytyunyëtyën, ja kutë'kxn ets ja mä'ätë'kn, mëti'ipë aak pu'ts pujxn mëët y'oytyunyëtyën;

22tääts ja mëti'ipë ja jëën yajtukpäänpi'tspën, ja mëj'a'ukën, ja jä'pn ets ja jëëntsijtk, aak pu'ts pujxnëpë mëët y'oytyunyëtyën. Näy pu'ts pujxn ënäty mëët y'oytyunyëty ja tëjk'aaw ja nyi'akaj, mëti'ipë tëkotytsyowën, mëti'ipë y'akaj'ajtypyën ja tëkot mëti'ipë ëmaayën ets ja tyëjk'akaj ja mëjtsajptëjk.

2 Crónicas 5

1Ko kyojtaay tëkokyë winë mëti'ipë ënäty ja Salomón të tni'ënä'ämën kyojëty ets ja Wintsën jä'ä yajtukmëyoxëty, Salomón ojts jap tsajptëkoty tmënëjkxta'ay winë; ja apëjk atu'unën mëti'ipë aak pu'ts pujxn mëët y'oytyunyëtyën, mëti'ipë ënäty ja tyeety David të tukmëyoxyën ja Wintsën ets jap tpëjktaktaay ma ja Wintsën ja jyëën tyëjkën ma jap winë nyipetyën.

2Ënät ja Salomón tyajmujktaay jam Jerusalén ja mëjja'aytyëjk ja kopktëjkëty ets ja yujkyä'kpëtëjkëty mëti'ipë ijtëpën jam ma Israel ja'ayëtyën ets tyajtsoona'antë ja Wintsën ja kyaaxë jam Sión, tmënëjkxa'antë ma ja David ja kyajpnën.

3Ma ja mëj xëëw ënäty y'apaatën, ma wyëxtujk po'opetyën jajëmëjt, tä tyu'ukmujktaaytyë tëkokyë ja Israel ja'ayëty mëët ja yajkutujkpë Salomón.

4Ojts myiinta'atë ja mëjja'aytyëjk, ja Leví ja'ayëty yë'ë kyiiyë'ktë ja kaaxë

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

5tu'ukyë mëët tyajnëjkxtaaytyë ja nyiwittëjk ma ja näpyaatë y'ityën mëët yë Wintsën ets tëkokyë jënu'un ënäty jap winë të tyunyën, tä ja apëjk atu'unën, tsim texy ets tëkokyë mëti'ipë ja Wintsën të yajtukmëyoxyën; yë'ë myënëkxtaaytyë ja teetytyëjkëty ets ja Leví ja'ayëty.

6Ja yajkutujkpë Salomón ets ja Israel ja'ayëty mëti'ipë ënäty të myuktën, aakjam yajpata'atë ma ja kaaxën, yë'ë jam yajktëp ja wintsë'kën may'äämpy; tä ja kupixynyën ets ja tsajpkaa yä'äyën.

7Oknëm, ja teetyëjk tkëëyë'ktë ja Wintsën ja kyaaxë mëti'ipë myë'ijtypyën ja käjpxytyu'unën ets jap tmëtëjkëtyë tsajptëkoty, jap ma ja ëmaaypyën ja tëkot ma këxkojy y'itën ja awinax jëtu'unpë kyëxë'ëkyën ja'ayën käkn mëëtpë,

8ya'atë awinax mëti'ipë jëtu'un këxë'kpën ja'ayën käkn mëëtpë, yenyëty ja kyäkn ënäty të yaj'oytyuntë, paaty ja yajxon tnixajtë ja Wintsën ja kyaaxë ets nyixajtaaytyëp mëët ja mëti'ipë yajtukpakëëpyën.

9Je'eyëp ko ja nyikepy ya'atë ja kaaxë yenyëty ijty oy, këxë'kp jappaat ma ja tëkotën mëti'ipë ëmaayën ets kënu'kxyën, jäpyë tëja'p ka'ap yaj'ixy; jëtu'un ojts wyi'imy, tyampaat je'eyëm jam jëtu'un.

10Ma ja kaaxën yi'iyë ënäty jap ijtp mäjtsk ja tsaatsetsy ma ja tëyajtën ojts ja Moisés tkëxja'ayën jap Horeb, ja tsaatsetsy mëti'ipë ojts ja Wintsën tni'ënä'ämën y'oyëty mëët ko ënäty ja käjpxytyu'unën të tuny mëët ja Israel ja'ayëty.

11Ënät ja teetytyëjkëty jap pyëtsëëmtaaytyë ma ja tëkotën wa'atspë. Tëkokyë ja teetytyëjkëty tëë ënäty tpata'atë ja näypyuj näjyä'ätsë, ka'ap ënäty ninu'un të tjëjpye'eytyu'utë ja tyuunkëty mëti'ipë të yajtuknipëktën.

12Tëkokyë ja Leví ja'ayëty mëti'ipë ëëwtëpën, tä ja Asaf, Hemán ets ja Jedutún, mëët ja y'u'unk y'ëna'k ets ja jyiikytyëjk myëku'uktëjk, aakjam wya'ak o'oyëtyääytyë ma ja wintsë'këntyaknën aak xoxyëty mëët ja oywyit. Aaktam tmëët'atë ja xyuxnëty, kyä'tsnëty, y'akëty ets pyujxnëty mëti'ipë yaj'ënantëpën. Nimëko'px ja i'px ënäty jam näjyëtu'un ëpëky ja teetytyëjkëty mëti'ipë ja pujxnxuxn yaj'ënantëpën.

13Ënät tyëjkëtyë tu'knax xuxpë wojpë, ëëpë yaxpë; tukxoonta'aktë ja Wintsën ja xyëëw ets tyajnaxtë ja kukajpxën ja'awëkyëtakën; ja xuxn, ja ak ets ja pujxn awojpmujk jä'ä ja ëy tyukpa'ënantëp, jëtu'un y'ëna'antë: Win'ëw winya'axtë yë Wintsën, jä'ä ko oy yë'ë ets tsojkp ja'ap xëmëkyëjxm. Jää ma ënäty jam jëtu'un y'ëwtën ënät ja Wintsën ja myëj'ajtën tkejxy jap tsajptëkoty, jëtu'un tyajnaaxkëtäky tä tu'uk yoots nëma'ajën,

14e mëët ko jap wyintujktëkooy tsajptëkoty mëët ja yoots nëma'a, tääts ja teetytyëjkëty ka'ap ojts t'ëkjëkyäjpnëtë wi'ix ja wintsë'kën tkë'ëyaktëty jä'ä ko ja Wintsën ja myëj'ajtën y'oyajtën tëë ënäty ja tsajptëjk tyajwintuky.

2 Crónicas 6

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[1]Ënät ja Salomón y'ënäny: Mijts Wintsën jëtu'un m'ëna'any ko akootstuuy mtsëënë.

[2]E tyam tëë tu'uk ja mtsajptëjk nkojyës, ma mtsëënëtyën ets ma m'itëtyën xëmë.

[3]Tä ja yajkutujkpë t'ijxy ja mayjyä'äy ets ojts tkënu'kxy

[4]jëtu'un y'ënäny: Kënu'kxy mëjjawë ja Wintsën ja xyëëw y'itëty mëti'ipë ja Israel ja'ayëty Tyios'ajtëpën, jä'ä ko tëë tjanty tyukniwä'äky ja y'aaw y'ayuk tä ojts ja nteetyës David tukwinwanën, ko t'ënëmaay.

[5]Maju'unëmës yë Israel kajpn jap njuutyën Egiptë, nimaajës ënäty yë naax kajpn të nkawin'ixynyëm ma Israel ja'ayëtyën ets jam yajkojëty tu'uk yë tsajptëjk maas ja nxëëw yajmëjjawëtyën, näy kajnëmës ënäty pën tu'uk ja'ay nwin'ixynyëm mëti'ipës ja naax nkajpn, Israel kajpn tyu'uwinye'eyëpën,

[6]e ëjts ojtsës nwin'ixy yë Jerusalén ets jam yajmëjjawëty yë nxëëwës ets nwin'ijyxës yë ntuunpës David ets yë'ë tu'uwinye'eyëty yë naax nkajpnës.

[7]E yë nteetyës David ojts tjaniwinmayë tjakojany yë Wintsën yë tyëjk, mëti'ipë yë Israel ja'ayëty y'ëwtajtëpën.

[8]E yë Wintsën jëtu'un y'ëtsooy: Oy jëtu'un ko xyjyamay xyjyatajy xyjyakoja'any yë ntëjkës;

[9]je'eyëp ko ka'ap myijtsëty xykyojëty, yë'ë nëjkx tkojy yë mmaank mëti'ipë juuky'ataanpën.

[10]E tëë jëtu'un ja Wintsën ja y'aaw y'ayuk tjanty tyukniwä'äky. Jëtu'un ijxtëm y'ënänyën, tëë ja nteetyës David yë nyaax kyajpn yajwin'ixy ets tëëjës jam nja'ty ma ijty yë'ë yajkutukyën; ma ja Israel ja'ayëty ja kyutujktaknëty tmëët'atën ets ënät të njanty kyojyës ja Wintsën ja jyëën tyëjk, mëti'ipë ja Israel ja'ayëty y'ëwtajtëpën.

[11]Jap tsajptëkoty tëëjës jap mpëjktä'äky ja Wintsën ja kyaaxë, mëti'ipë myë'ijtypyën ja käjpxytyu'unën, mëti'ipë yë Wintsën tyuunën mëët yë Israel ja'ayëty.

[12]Ënät ja Salomón wya'ak'o'oyëy jam winkon ma ja Wintsën ja wyintsë'këntyaknën, tam ënäty ja mayjyä'äy të nyiye'eypyätë ets ojts xyajwä'kxy.

[13]Jam kyëxwä'ky ma ënäty të yajni''ixën këjxm, tsuxkpujxn mëët yaj'oytyuuny, tu'kxajpk ja tu'kkë'ënux y'ayenyëty, tu'kxajpk ja tu'kkë'ënux myëjwiinëty ets tëkëëk kë'ënux kyëjxmëty, mëti'ipë ënäty tëkot'itkujky të yajkojyën. Jamts nyäkyoxtënaaytyakë, tam ënäty ja mayjyä'äy yajpaaty tu'kmukyë ets txajë'ky ja kyë'ë mäjtskëty, tsajpkëjxm tyujkxajy,

[14]ets y'ënäny: Wintsën, Tios teety, mëti'ipë yë Israel ja'ayëty y'ëwtajtëpën: Ka'ap jam tsajpwinm ets naaxwiiny ma jëtu'umpë Wintsën myëjëty tä mijtsën, jä'ä ko mijts tëë ja m'ayuk xytyukniwä'äky ijxtëm m'ënanyën ets m'oyjya'ap mtsujja'ap ja mëti'ipë winë aaw winëjot mëtuunëpën;

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

15mijts tëë xypyatuny ja m'aaw m'ayuk ijxtëm ja nteetyës David ojts xytyukwinwanën, jëtu'un'äämpy ja aaw ayuk tyam y'atëy mëët ja tu'unën kajpxën.

16E tyam ënät npëjktsoy, Wintsën mëti'ipë Israel ja'ayëty Tyios'ajtëpën; mtukniwa'akëp ja m'aaw m'ayuk ko xy'ënëmaay ja nteetyës David: Ko nän yë'ë ma'any ja y'u'unk y'ëna'k myëwë'ëmtëp ja kutujktakn mëti'ipë ënäty mëtoopën ets mëti'ipë pyatuumpyën ja m'ënä'ämën mtëyajtën jëtu'un ijxtëm yë'ë tpatuunyën.

17E jëtu'unts y'itëty Wintsën, mëti'ipë Tyios'ajtëpën yë Israel ja'ayëty ets y'atëwëty ja m'aaw m'ayuk mëti'ipë mtukwinwa'anëyën ja nteetyës David.

18E kë'ëmtsës yam näyyajtëyë, ko yë Wintsën ¿wä'än jëtää tjëkyepy y'ijtmukëty mëët yë naaxwiinyëtë ja'ayë? Yajnija'ap ko tsajp ets poj yoots ka'ap myëtä'äky mëët yë'ë, e tyam ¿wä'än jëtääjën ënät jap m'ëk'itaanpëtyë ma tu'uk ja tëjkën mëti'ipë mijts të mjayajtuknikojënë?

19E oy ka'ap tii t'ëktsowëty mëti'ipë yam mijts mjayajmoopyën, tyam n'amëtoy npëjktsoy mijts Wintsën, mëti'ipës nTios'ajtypyën ets xymyëtoow'itëty ja nu'ktxtakënës; mëtoow'it ya'atë ja aaw ayuk mëti'ipë yam ya'atë mtuunpë mtukmëtoowëpën.

20Këtii xy'ëxmatsëty ya'atë mjëën mtëjk xëëny koots, ma të m'ëna'anyën ko m'ita'any jap xëmë. Mëtoow'it ya'atë jëëytyak nu'kxtakën mëti'ipë ya'atë mtuunpë yam yajnajxypyën.

21Mëtoow'itëp ets mkupëkëp ja jyiiytyak nyu'kxtakën ya'atë mtuunpë ets ya'atë mnaax mkajpn ets m'u'unk m'ëna'k ko yaa myintëty. Mëtoow'ijtëk ëëts jam tsajpjotm ma m'ity mtsëënën ets pokymyä'kxtëk ëëtsëty.

22Ko ënäty pën tii ja myëku'uk të tukmëtuuntëkoy ets t'atsip'aty ets yë'ë tukajpxpätëty ja Wintsën ja xyëëw yaa ma wintsë'këntyaknën mëti'ipë yajpatpën ma ya'atë tsajptëjkën.

23Mijts mëtoow'itëp jam tsajpjotm ets tun ja mtuunk ets nipaye'ey ja mtuunpë. Mijts mtëytyunëp ja tuuntëkoopyë kajpxtëkoopyë ets kë'ëm ëxëëk tmëjatëty ko ënäty ëxëëk y'ëti'itsy y'ënä'äny ets mijts näjyëtu'un mnipaye'eyëp ja ja'ay mëti'ipë nanëkookyëjxm yajtëytyuunpën.

24Ko ënäty ja myëtsip të myëmëtä'äkyë ya'atë ja mnaax mkajpn mëët ko të pyokytyuntë ets jatëkok jyotwinpitëty, tmëjpëjkta'aktëty ja mxëëw ets myintëty yaa ma mtsajptëjkën jëëytyak nu'kxtakpë,

25mijts mtunëp yë mëyajtën mëtoow'itëp jam tsajpjotm, mmä'kx myajnitëkoyëp ja nyëë pyokyëty ets xytyukpaatëty jatëkok ja nyaax kyajpnëty mëti'ipë mooyën yë'ëjëty ets ja tyeety y'apëty.

26Ko ënäty ja naaxwiinyëtë yajpatnë aanë'ëk tëëtsë'ëk, mëët ko ja mnaax mkajpn të mëtëkoyë ets myintëty yaa ma mjëën mtëjkën jëëytyak nu'kxtakpë ets

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

tmëjpëjkta'aktëty jatëkok ja mxëëw ets jyotwinpitëty ko ënäty xytyukkumëtoy ja pyoky,

27tun mëyajtën mëtoow'itëp ja jyiiytyak nyu'kxtakënëty ets mä'kxëp ja nyëë pyokyëty, ma ënäty të tyëkoytyën ja mtuunpë ets ja mnaax mkajpn ets xytyukni''ixëty mëti'ipë tu'u mëpaat tye'eytyën. E jëtu'unts xykyäxëty ënät ja mtuu ma ja mnaax mkajpnën mëti'ipë ja m'u'unk m'ëna'k të xytyukkumayën.

28Ko ënäty jyam'aty ja yuu xëëw ma ja naax kajpnën, ëkë jyam'aty ja pa'am ëyo'on, ëkë y'aanë'k tyëëtsë'knëty ja naaxwiinyëtë; ëkë jyam'ajtnëty ja yuu pa'am, ëkë ja jëyujk mëti'ipë ja aay ujts yajwintëkoopyën, ëkë tsu'tspë nä'ämpë jam y'ijnëty; ëkë ko ja mëtsip ja naax kajpn tyajnatujknëty, ëkë oynatii ëyo'on natii jotmay myinëty kyëtaknëty,

29-30mëtoow'it tëkokyë ja jëëytyak nu'kxtakën mëti'ipë tyuuntëpën ja ja'ay, mëti'ipë tyuuntëpën tëkokyë ja Israel kajpn ko ënäty t'ixtë mëj këjää ja ëyo'on jotmay. Ko ja kyë'ë txajë'ëktëty ets tnajtsxajëtëty ma mjëën mtëjkën. Mëtoow'it jam tsajpjotm ma myajpaatyën ets pokymyä'kx; mo'o nitu'ukjaty ja ja'ay ijxtëm pyäätyën, jä'ä ko mijts wa'ats xynyijawë wi'ixjaty nitu'ukjaty yë ja'ay ja jot wyinma'anyën.

31Jëtu'un nëjkx mëjpëjktä'äkyë ets mtukxoontä'äkyë yaa naaxwiiny naaxkëjxy ma xymyooyën ja nyaax kyajpnëty ëëts ja n'ap n'okëty.

32Oy yë'ëjëty jaaypyaat jaaypyo'kxy, mëti'ipë ka'ap kyunaax kyukajpnëtyën ma ja mnaax mkajpnën, je'eyëp ko mëët yë'ë ko tmëtoy'äty ko mijts mëj ets mëtoopy ja kajpxtakën ets myintëty yaa ma ya'atë tsajptëjkën ëkë muum jëkäm mnitsoonëtëty,

33mijts mëtoow'itëp jam tsajpjotm, ma mtsëënën. Mo'ojëp tukë'ëyë mëti'ipë y'amëtoowtëpën, jëtu'un tëkokyë ja naax kajpn nijawëtëty ets mkënu'kxyjyawëtëty jëtu'un tä Israel ja'ayëtyën ets tja'akyukëtëty ko mxëëw yaa yaj'ëwtaty ma ya'atë tsajptëjkën mëti'ipës të nkojyën.

34Ko ënäty ja mnaax mkajpn tsyoony tsiptuunpë ëkë muum nyijkxy ma xykyexyën, pën m'ëwtajtëp jëyëjp ma ya'atë ja naax kajpnën mëti'ipë të xywyin'ixyën ets ma ya'atë ja tsajptëjkën mëti'ipë të ntuknikojën,

35mijts mëtoow'ijtëp jam tsajpjotm mëti'ipë y'amëtoow pyëjktsoowtëpën ets mëti'ipë nyijëëytyak nyinu'kxtaktëpën ets kuwa'an nixaj näjyëtu'un.

36Ko ënäty muum tii tëkatsy tuntë ëkë y'ëëwtëkoy kyajpxtëkoytyë, jä'ä ko aak pokytyuunpë ja'ay ëëts yaa nyajpaatë ets ënäty xytyukjoot'anpëky ets xykyë'ëyakëty ma ja myëtsipëtyën ets yajnëjkxëtëty ja myëtsiptëjk wiink naax wiink kajpn muum jëkäm ëkë muum winkon,

37e jamts ma ënäty yajpaatën tsumy matsy wiink naax wiink kajpn ets jam jatëkok jyotwinpitëty ets mijts mënu'kxta'akëtëty ets xypyokymyä'kxëty mëët ma të tyuuntëkoy të kyajpxtëkoytyën,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

38ets y'ëna'antëty ko jatëkok tyaj'oyëja'antë ja jyot wyinma'anyëty winë aaw winëjot, ma ënäty jam jëtu'un yajpaatën wiink naax wiink kajpn ets mëkajpxëtëty, myintëty yaatsow ma ja mjëën mtëjkën, ma ja naax kajpnën mëti'ipë mmooyën ja tyeety y'apëty, mëti'ipë mijts mwin'ijxën;

39mijts mëtoow'ijtëp ja y'ëëwtak kyajpxtakënëty ets jyiiytyak nyu'kxtakënëty jam tsajpjotm ma myajpaatyën, paye'ey ja nyëë pyokyëty, nikajpxtu'ut ets mä'kxëp ma ënäty të mëtëkoyëtën.

40E mijts Wintsën, mëti'ipës n'ëwtajtëpën, mëtoow'itëp ja n'aaw n'ayukëtyës mëti'ipë yaa yajyajkpën ma mjëën mtëjkën.

41Mëj mijts m'itëty Wintsën, mëët ja mkaaxë mëti'ipë myëët'ajtypyën ja mëj'ajtën, ets min ma ja mtsajptëjkën ets mpo'kxëty. Ja mtuunpëtëjkëty, ja teetytyëjkëty, wä'än tnikajpx tnimëtya'aktë mijts ja mnitsokën ets ja mëti'ipëjaty mëtuunëpën wä'än tukxoonta'aktë ko oy tsuj jyuuky'atë.

42Mijts Wintsën, këtii xy'ëxmatsëty ja m'u'unk maay mëti'ipë të xypyëjktä'äkyën ets ja mnaax mkajpn tu'uwinye'eyëty. Mja'amyätsëp wi'ix ojts mëk xytsyoky xyjyawën ja David, mëti'ipë mëtuunën.

2 Crónicas 7

1Ko ja Salomón kyajpxtaktaay, ënät jam tsajpjotm tsyo'ony mëj jëën ets tukkëtäky ja jëyujk'ooky mëti'ipë ënäty jam të yajpëjktä'äkyën ma ja wintsë'kën yajyäkyën ja nino'okpyë, tä ja Wintsën ja tyëjk tyuktujky mëët ja myëj'ajt y'oyajtën,

2mëti'ipë ojts t'ëtukyën ets ka'ap ja teetyëjk jap tyëkëtëty tsajptëkoty.

3Ko ja Israel ja'ayëty t'ijxtë ja jëën ets ja Wintsën ja myëj'ajt y'oyajtën mëti'ipë jap tsajptëkoty të kyëtä'äkyën, ënät koxtänë kya'ataaytyë, tyukpatëp ja wyimpok ja naax, t'ëwtajtë jëtu'un ja Wintsën ets tyajnajxtë ja kukajpxën ja'awëkyëtakën ma Wintsënën, tniwinpitë ja aaw ayuk ets y'ëna'antë: Jä'ä ko yë'ë janty'oy yë'ë ets tsojkp ja'ap xëmë.

4Ko jëtu'un tyuuntaay jyajtaayë, ënät ja yajkutujkpë ets ja naax kajpn tkë'ëyajktë ja wyintsë'kënëty ma ja Wintsënën mëti'ipë ënäty të tmëmintën.

5Ja yajkutujkpë Salomón ojts ja wintsë'kën tyäky, i'px mäjtsk mil ja tsajpkaayä'äy ets mëko'px ja i'px mil ja kupixyny. Jëtu'un ojts ja yajkutujkpë ets ja Israel ja'ayëty tnixëëwtuntë ets tkënu'kxtë ja Wintsën ja jyëën tyëjk.

6Ja teetytyëjkëty aaktam ënäty yajpata'atë ets ja Leví ja'ayëty aakmëët ja xyuxnëty kyowëty, mëti'ipë ënäty ja yajkutujkpë të tyaj'oyën ets tukpa'ëna'antë ja ëy mëti'ipë ënaanpën: Jä'ä ko yë tsyojkën jya'awën xëmëkyëjxm yë y'ity, ko ja David ijty mëët y'ëwtë. Ets ja teetytyëjkëty tim xux tim koowtëp jamëty, tyam ja mayjyä'äy jyänty ëwtë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

7Salomón ojts näjyëtu'un tkënu'kxy ja tsajptëjk ja nyitëja'aw itkujkpyë yajpaatyën mëti'ipë ënäty wintuuytsyow wë'ëmpën ma ja Wintsën ja jyëën tyëjkën, jam ja wintsë'kën tyäjky mëti'ipë nino'oky nixämyën ets näjyëtu'un tkë'ëyäjky ja jëyujk on ja tsajpkaa on, jä'ä ko jam ma ja tsuxkpujxn wintsë'këntyaknën ka'ap ojts y'ëkmëtaknë mëët ja maywyintsë'kën, ja aay ujts, ja aaypyajk ujtspajk ets ja may on mëti'ipë yajktëpën ja ja'ay nino'oky nixämpyë.

8Jä'ä xëëw jä'ä po'o ojts näjyëtu'un tnixëëwtuntë ja tëjkxo'omy, tëë ënäty myäymyintë ja ja'ay mëti'ipë tso'ontëpën Hamat ets jampaat ma ja wokjotmën mëti'ipë Egiptë nyitënääpyën.

9Komjëpom, ënät tu'uk ja mëj xëëw tyaj'apatëtyë, tëë ënäty y'ëkxëëwtuuntëpë wëxtujk xëëw ma ja wintsë'këntyakn tkënu'kxtën ets ojts ja wiinkpë tyajtso'ontakojnëtëpë nän wëxtujk xëëw tyajpoxtë ma tnixëëwtuntën ja tëjkxo'omy.

10Ma y'i'px tëkëëk anyën ja myëwëxtujk po'opë, jää ja yajkutujkpë ojts t'ënëmaaynyë ja mayjyä'äy ets ye'eywya'kxtaaynyëtëty ets wyimpijnëtëty jatëkok ma jyëën tyëjkëtyën akujk jotkujk, mëët ko të t'ixtë wi'ix ja Wintsën t'oyjyawën ja David, ja Salomón ets Israel kajpn.

11Ko ja Salomón tkoj'apatëtyääy ja tsajptëjk, ja këmoontëjk ets mëti'ipëjaty nyipëjktakëyën tkoja'any,

12ënät ja Wintsën koots nyänyikëxë'kë ma yë'ëjën ets y'ënëmaayë: Tëës nmëtoy mjëëytyak mnu'kxtakën, e tëëtsës nwin'ixy ko yaa ma ya'atë itjotmën yaa ja nwintsë'kënës yajyakëty.

13Paaty ko ënäty ëjts jëna'a ja naaxwiinyëtë nyajtëëtsë'ëkyës ets ka'ap maa ja nëë tuu y'ëkyaj'ijxnë, ëkë ja pujtpë ënäty ja pëjktä'äky të tyajwintëkooytyä'äy, ëkë ja pa'am ëyo'on nkäxëtyës ma ja nnaax nkajpnënës,

14ets ja nkajpnës, maas ja nxëëw y'ityën, tyaj'oyëty ja jyot wyinma'any, tmëët'atëty ja naxym'aaw naxymjyot, tyëkëty jëëytyak nu'kxtakpë, t'ixta'ajëty ja näpyutëjkën ets t'ëxmatsëty ja ëxëëktu'un ëxëëkajpxën; ëjts nmëtowäämpyës jam tsajpjotm, mpokymyä'kxäämpyës ets jatëkok nmo'oja'antës ja jotkujk'ajtën ma ja nyaax kyajpnëtyën.

15Tyam nmëtowanëpës ja ëëwtak kajpxtakën mëti'ipë ënäty yaa yajtuunpën ma ya'atë itën,

16jä'ä ko tëëjës kë'ëm ya'atë it naaxwiinyëtë nwin'ixy, tëëjës kë'ëm nkënu'kxy ya'atë njëën ntëjkës, ma y'itëtyën ja'amyetsy winë xëëw winë jëmëjt ja nxëëwës. Xëmës nmëët'ata'any, nkëwent'ata'any winë xëëw winë jëmëjt.

17E mijts, pën jëtu'un winë oy xytyuny tä mteety David winë oy tuunyën, ko xypyatunëty ja n'ënä'ämënës ntëyajtënës ets xytyunëty jëtu'un winë tä të ntuk'ëne'emyën,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

18ëjts nyaj'itäämpyës xëmë yë mkutujktakn jëtu'un tä ojts mëët yë David, yë mteety nkäjpxy'ätyësën, koos n'ënëmaay: ko jam ma kutujktaknën yë'ë y'u'unk y'ëna'k nëjkx jam xëmë yajpaatë mëti'ipë tyu'uwinwowtëpën ja Israel kajpn.

19E pën miitsëty xymyëjëkämkäktëpës ets ka'ap xy'ëktuunëtë jëtu'un tä ja n'ënä'äm ntëyajtënës jyaminyën, ni'ikyë ja wiinkpë ja wintsën xypyanëjkxtëjkënëtë,

20miitsëty kopkpëky ko nëjkx n'ixkäxtë ma ja naax kajpnën mëti'ipë ënäty të njamo'otën ets njijtë'ëkäämpyës ya'të tsajptëjk mëti'ipës ënäty të njakënu'kxyën, mëti'ipë nëjkx je'eyë yajnëxi'iky yajtukxi'ikyën ma wiinkëtypë naax kajpnën.

21Ya'atë tsajptëjk mëti'ipë ënäty oy të jyakëxë'ëkyën, je'eyë nëjkx jyaak yaj'ixy tukpotsyën, potsykyutukën; ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty y'ijxtëpën jëtu'un nëjkx y'ëna'antë: Wi'ix jëtää ko jëtu'un yë Wintsën tyaapë naax kajpn të tuunpë ets o'ktëy ja tsajptëjk të tuunë.

22Ets nëjkx yaj'ëtsowtë, yë'ëkyëjxm jëtu'un të jyatë, jä'ä ko ojts t'ëxmatstë yë Wyintsënëty, ja Wintsën mëti'ipë ojts t'ëwtatën ja y'ap y'okëty, mëti'ipë jap Egiptë yajpëtsëëmëtën ets paaty näjyëtu'un ëxëëk të jyatë jä'ä ko wiink wintsën të tpanëjkxtëjkënëtë ets të tmëtuunëtë.

2 Crónicas 8

1I'px jëmëjt ojts nyäxy ma ënäty ja Salomón të tkojyën ja tsajptëjk ets ja kyutujkëntëjk,

2ënät tkojo'oyëtyääy ja kajpn mëti'ipë ënäty Hiram të tyukë'ëtëkëtyën ets jam tyajtsënaaytyaknpëjky ja Israel ja'ayëty.

3Ënät mëët tsyiptuuny ja Hamat, jampë Sobá kyukajpnëtyën, ets tpëjkëy ja kyajpn.

4Ojts näjyëtu'un tkoj'oyë ja Tadmor kajpn, jampë të'ëts'itjotm yajpaatyën ets tkoj'o'oyëtyääy ja kajpn ma ijty ja jë'kxy pëky tpëjkë'ëkyën, ma ja Hamat itjotmën.

5Ojts tkoj'oyë ja Bet-horón kajpn, ja anëkëjxytsyowpë ets ja Bet-horón kajpn ëpa'tkë'ëytsyowpë, mëti'ipë ta'tspëky kyajpnën, jä'ä ko napotsy ijty, yë'ë y'akaj'ajtëp pujxn,

6Näyjyëtu'un tkoj'o'oyëy ja Baalat kajpn ets ja wiinkëtypë ja kajpn ma ënäty ja jë'kxy pëky tpëjkë'ëkyën, tëkokyë ja jëën tëjk ma ja pujxnwintëkäämpë pëjkë'ëky y'ityën mëti'ipë myëtsiptuuntëpën ja tsiptuunpëtëjkëty ets ja jëën tëjk ma ja jëyujk yajpëjkë'ëktën mëti'ipë myëtsiptuuntëpën ets tëkokyë mëti'ipë ënäty të tuknipëjktaakën tkoja'any jam Jerusalén, jam Líbano ets maajaty ja naaxwiinyëtë tnitänën.

7E ja Hit ja'ayëty, Amor ja'ayëty, Heve ja'ayëty, Ferez ja'ayëty ets Jebús ja'ayëty, mëti'ipë të wyë'ëmtën ka'apë y'Israel ja'ay'atën,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[8]ja y'u'unk y'okëty mëti'ipë ojts jyaakwë'ëmtën, ja y'aptëjk ojts y'o'ktaaynyëtën, Salomón ojts ja mëkëtypë ja tuunk tmo'oy ets tyampaat je'eyëm myëtuntë ets mëkëty ja tuunk mëti'ipë tyuunk'ajtëpën.

[9]E ma ja Israel ja'ayëtyën ka'ap ojts nitu'uk yaj'atsip'aty ets myëtuntëty ma ja tuunk tyu'uye'eyën, je'eyë ojts tsyiptuntë, wyintsën'atë ets tnikopk'atë ja tsip ma ja pujxnwintëkäämpë yajkëwent'atyën ets ma ja tsiptuunpëtëjk yajtu'uwinye'eytyën.

[10]E ja mëti'ipë ojts ja Salomón tuknipëkyën ets ja tuunk tni'ënä'ämëtëty, jä'ä wyinë'ajtë mäjtsk mëko'px ja wëxtyikxy majk.

[11]Salomón ojts ja faraón ja nyëëx jam tyajtso'onë ma ja David ja kyajpnën ets ojts tyajnëjkxy ma ja kutujkëntëjkën mëti'ipë ënäty të yajtuknikojën; jä'ä ko tyaa ojts myäy tyäjy ko ka'ap yowë y'oy'atëty ko jam tsyëënëty ma ja David ja kyajpnën, mëti'ipë të y'ityën ënä'ämpë yajkutujkpë ma ja Israel kajpnën, jä'ä ko maajaty ënäty ja Wintsën ja kyaaxë të yajmënaxyën aak kënu'kxy ja yajpaaty.

[12]Ja Salomón jam ijty ja Wintsën ja wyintsë'kën xëmë tyäk ma ja wintsë'këntyaknën mëti'ipë yajpatpën jam tsajptëjkwiiny,

[13]jëtu'un tä ënäty myinyën ni'ënä'ämë ma ja tëyajtënën mëti'ipë ja Moisés jyääyën: ma pokxn xëëwën: ko ja po'o pyi'k'aty ko tëkëëk'ok xyëëwtuntë winjëmëjtpë, ko ja tsajpkääky tnixëëwtuntën mëti'ipë ka'ap tsyooymyëëtëtyën, ma ja sëmaan tnixëëwtuntën ets ma ja tëjkxo'omy tnixëëwtuntën.

[14]Ojts näjyëtu'un ja tuunk tyajwa'kxta'ay jëtu'un tä ënäty ja tyeety David të tni'ënä'ämën ets ja teetyëjk yi'iyë ja tyuunk tyajtu'uye'eytyëty ets ja Leví ja'ayëty jä'ä wyin'ëw wyinya'axtëp ja Wintsën ets ko muum tputëkëtëty ja teetytyëjkëty ma muum myëyätyën. Ojts näjyëtu'un tyajwä'kxy ja tuunkj ets tpëjktaktaay ja ja'ay maajaty ja tëjk'aaw yaj'atänëja'anyën, jä'ä ko jëtu'un ënäty ja David të tuknipëjktaakë, mëti'ipë ja Wintsën ja'ayajtën.

[15]Ja ënä'ämën mëti'ipë ënäty ja David të tyajwë'ëmyën ojts tpatuunta'atë, ma ja teetytyëjkëtyën, ja Leví ja'ayëty ets ja mëti'ipë meeny pyëjkë'ktëpën.

[16]Tëkokyë mëti'ipë ënäty ja Salomón të tuknipëjktaakën tyaj'apaatëja'any ojts jëtu'un y'apatëtyä'äy, tyimtso'ontäky ja potsy ëjx ets koonëm wyimpëtsëëmy jyëjpëtsëëmy. Ja Wintsën ja jyëën tyëjk ojts ja yajkoj'apatëtyä'äy.

[17]Ënät ja Salomón tsyo'ony ets ojts nyijkxy jam Ezión-géber ets jam Elád, winkon ma ja mejypya'ajën mëti'ipë Edom nyitënääpyën.

[18]Ja Hiram ojts ja wyintsëntëjk tuknipëky ets tkejxy ja kepy nëëwinye'epyë ets ja mayjyä'äy mëti'ipë ënäty mëët tyuunmukyën, mëti'ipë nyija'awëtëpën ja mejy, tääts ojts mëët nyëjkxtë ja Salomón ja wyintsëntëjk ets jam jyajtë Ofir, jam tyajtso'ontë majkmokx tsim yë pu'ts pujxn ets ojts tmënëjkxtë ma ja yajkutujkpën Salomón.

2 Crónicas 9

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[1]Ja to'oxytyëjk mëti'ipë yajkutujkpën jam Sabá ojts tnijawë ko ja Salomón mëj'äämpy ja ja'ay jyëkyepyë oymyaakajpnëty; paatykyëjxm ojts tninëjkxy jam Jerusalén ets t'ixmatsa'any mëët ja yajtë'ëwën tsipëtypë. Ko jyä'äjty jam, may ja ja'ay pyamiinë mëti'ipë jämyëët'ajtëpën ets may tyajmiiny jëyujk jëku'ux, tsooy mëti'ipë pa'akxu'kpën, pu'ts pujxn ets ja tsaa oyëtypë. Ko jam jyä'äjty ma ja Salomón yajpaatyën, tëkokyë tyajtëëwta'ay mëti'ipë ënäty të tnimay të tnitajën,

[2]e yë Salomón wa'ats ni'ëtsoowtaay ja yajtë'ëwën, nitu'uk ojts jëtu'unyë ja yajtë'ëwën kyawë'ëmy.

[3]Ko ja to'oxytyëjk t'ijxy, ja Sabá yajkutujkpë; ko ja Salomón wijy yajxon ets t'ijxy ja jëën tëjk,

[4]ko oyëty, ja jë'kxy pëky, ka'ayën ukën jampë yajpaatyën ma kyääytyaknën, ja tëjk ma ja tyuunpëtëjk y'itën, ja wyit tyujkxy mëti'ipë yajtuuntëpën ja tyuunpëtëjkëty, ja uukytyäämpëty, ja tojkx'apëjkëpëty ets ma jap pya'tëkën ja tsajptëjk, janty mëj ixy ojts timjyawë;

[5]tä kë'ëm t'ënëmaay ja yajkutujkpë: Mëti'ipës të tmëtoy'ätyën maas yë nkajpnën, mëti'ipë të xytyuny të xykyäjpxyën ets ja mwijyajtën, mëtëy yë'ë ets njantymyëpëjkpyës ënät tyam;

[6]je'eyëp ko ënätnëmës të nmëpëky koos kë'ëm yaa të nminy etsës të n'ixy mëti'ipë nyimëtyaktëpën. Ëjts ka'apës ënäty jyëtu'unëty të nyajtukmëmëtyä'äky wintu'upëky ko mëj këjää ja mwijyajtën ijxtëmës tyam të n'ixyën, jä'ä ko mijts ni'ik mwijyëty, tëë xywyinnajxnë ja mëti'ipës të njayajtukmëmëtyä'äkyën.

[7]Wi'ixpëm jëtää yë nkujëën mkutëjk janty jotkujk nyäyjyawëtë ets wi'ixpëm jëtää yë mtuunpëtëjk tsuj xoontä'äky yajpaatë ma mijtsën, ko xëmë tmëtoow'itë ja m'aaw m'ayuk mëti'ipë mëët ja wijyajtën mkajpxpëtsëëmpyën.

[8]Kënu'kxy ets mëjjawë yë mWintsën y'ity mëti'ipë mTios'ajtypyën; ko të mni''ijxkëtä'äkyë ets mijts m'ënä'ämëty ma ya'atë kutujktaknën. Mëët yë'ë ko oy ja mTios tsoky tjawë ja Israel ja'ayëty, paaty të mpëjktä'äkyë ets mijts myajkutukëty ma yë'ëjëtyën mëët ja tëyajtën ets ja oyajtën ma tu'ukyë y'itëtyën winë xëëw winë jëmëjt.

[9]Tä ojts tkë'ëmo'oy ja yajkutujkpë tëkëëk mil ja taxtujk mëko'px kilë aakyë'ë pu'ts pujxn ets may ja tsooy mëti'ipë pa'akxu'kpën ets ja tsaa oyjyätyëtypë. Nijëna'a ënäty jëtu'un kyayaj'ixynyëm jam Israel ja maytsyooy mëti'ipë pa'akxu'kpën tä ja to'oxytyëjk jampë yajkutukyën Sabá tyuknimiinën ja Salomón.

[10]Ëpëky ja pu'ts pujxn ets oyjyätyëtypë ja tsaa mëti'ipë ënäty të tmëmintën ja Hiram ja jyä'äy ets ja Salomón ja jyä'äy, jampë tyajtso'ontën Ofir, ma näjyëtu'un tyajtso'ontë ja oyëtypë kepy ets tsaa.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

11Yë'ë ya'atë kepy yajtuun yë Salomón ko t'oytyuuny ja wa'kpäjn ko yajnipa'tëkë ja tëjk mëmäjtsk nikë'ëpë, näjyëtu'un ja kutujkëntëjk ja y'akäämtuk, nän yë'ë yajtuun ya'atë kepy ko t'oytyuuny ja kow, ka'tsnëty, xijtnëty. Ja jëtu'unpë, jemy ojts yaj'ixy jam Judá.

12Ja yajkutujkpë Salomón ojts tmo'oy ja to'oxytyëjk, Sabá yajkutujkpë tëkokyë mëti'ipë amëtoowën, ëpëky mëti'ipë ënäty të tmo'oyën ko winë näjyëtu'un myooyë. Ok ja to'oxytyëjk, Sabá yajkutujkpë ojts wyimpijnë ma nyaax kyajpnën, mëët ja jyä'äy mëti'ipë jämyëët'ajtëpën.

13Ja pu'ts pujxn mëti'ipë ja Salomón ijty y'ëxajëpën winjëmëjt jä'ä wyinë'aty i'px mäjtsk mil tsim,

14ëpëky mëti'ipë ja ato'kpëtëjk ets ja tu'uye'epyëtëjk kyëpäjtëpën. Näy ëpëky mëti'ipë ja Arabië yajkutujkpë ets ja wiinkëtypë ja yajkutujkpëtëjk myëmiintën, näjyëtu'un ja pu'ts pujxn ets ja poop pujxn ets tmo'otë ja Salomón.

15Mëët ya'atë pu'ts pujxn ojts yë Salomón mäjtsk mëko'px tyajkojy yë akëëytyuk mëti'ipë yë tsiptuunja'aytyëjk yajtuuntëpën, tëtujk tsipjaty tuk'oytyuuny tu'ukjatypë akëëytyuk.

16Ojts näjyëtu'un ëpëky tni'ënä'ämë yaj'oytyunëty tëkëëk mëko'px akëëytyuk mutskjatyëtypë, jä'ä tuk'oytyuuny tu'ukjatypë akëëytyuk naxy tëkëëk kilë pu'ts pujxn ets jap tkupëjkëtyääy ma ja kutujkëntëjkën mëti'ipë tyijtëpën Kepy yukjot.

17Ojts ni'ënä'ämë tu'uk ënyääypyäjn ma ja yajkutujkpë pyo'kxëtyën, aakyë'ë yajtuun oytsyaa ets ojts ni'ënä'ämë ets pu'ts pujxn tuknikoytyëty.

18Ja ënyääypyäjn tëtujk niyujkwä'äky pyotsyëty ets tu'uk wya'kpäjn aak pu'ts pujxn mëët y'oytyunyëty, tam tmëëtëty pa'apa'a nyimajtstakn ets yajtukpa'akojëy potsy jëtu'unpë kyëxë'ëkyën kaajën.

19Ëpëky ojts tkojtë majkmäjtsk yë potsy jëtu'unpë kyëxë'ëkyën kaajën, pa'apa'a t'oytyuuntë ma ja tëtujk niyujkwä'äkpyë ja potsyën. Nimaa ënäty jëtu'unpë potsy maa kyayaj'ixynyëm tä tyaapën.

20Tu'kë'ëyë ja yajkutujkpë y'a'ukën aak pu'ts pujxn ijty mëët y'oytyunyëty ets tëkokyë ja apëjk atu'unën mëti'ipë tuunpën ma ja kaaypyäjnën, japë y'ityën ma ja mëti'ipë tyijtëpën Kepy yukjot. Ka'ap jap maa tyajtuuntë ja poop pujxn, jä'ä ko ma ojts y'ëne'emyën yë Salomón ka'ap ënäty ya'atë pujxn nëkooyë tsyowëty,

21jä'ä ko ja yajkutujkpë jyä'äyëty xëmë ënäty jam nyëjkxtë Tarsis mëët ja Hiram ja tyuunpëtëjk ets jam tyajtsoontë pu'ts pujxn, poop pujxn, oy tyaa, joonëty jëyujkëty, mikëty ets patutkëty.

22Yë yajkutujkpë Salomón ni'ik ojts kumeeny y'ity ets ni'ik ojts wijjyä'äy'äty këtiinëm jyëtu'unëty ja wiinkëtypë ja yajkutujkpë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

23Tëkokyë ja yajkutujkpëtëjk aak myëtoowta'ajantëp ënäty ja wyijajtën ja Salomón mëti'ipë ja Wyintsën të myo'oyën,

24Oynyapënëty ijty winjëmëjt tyukninëjkxyë ja näynyamo'ojë: Tä yë poop pujxnën, pu'ts pujxnën, wit tujkxy, nijän ets tujn pujxn, tsooyën, jëyujkën ets tsajpkaajën.

25Salomón jä'ä ijty tmëët'aty taxk mil yë ijtakn ma tyajtänën yë kwaay ets pyujxnwintëkäämpë, majkmäjtsk mil ijty tmëëtëty yë kwaay. Jam tyajktaay ma y'itën mëti'ipë ja tsiptuunpëjk myëtsiptuuntëpën ets jam Jerusalén ma yajkutujkpë ja tsyiptuunpëtëjkëtyën.

26Ja Salomón jä'ä ijty nyikopk'ajtyp tëkokyë ja yajkutujkpëtëjk mëti'ipë yajpatëpën Éufrates, ma ja filistejë ja'ayëtyën ets mapaat ja Egiptë ja'ayëty ja tsyëpa'anëty y'ëwtitën.

27Yë yajkutujkpë may yaxon tnipëjkpejty yë pu'ts pujxn jëtu'un tä tsaajën; may ja ajë kepy jëtu'un tä tsajp pëët kepy jam joyjotm myäytyänëtën.

28Ja Salomón ja jyëyujk aakjam yajmëtso'ony Musri ets ma wiinkëtypë kajpnën.

29Ma yajnimëtyä'äkyën yë Salomón, wi'ix tsyo'ontäkyën ets wi'ix jyëjpkëxyën, jap myiinta'ay këxja'ay ma ja nokyën mëti'ipë Natán jyääyën ets ma myinyën ja Ahías ja y'aaw y'ayuk jampë kyukajpnëtyën Siló, mëti'ipë Wintsën myëtuunën ets ma myinyën këxja'ay mëti'ipë ja Iddo ja Wintsën tuk'ijx tukmëtoowën wi'ix ënäty ja Jeroboam jyata'any kyëpäta'anyën, ja Nabat ja myaank.

30Salomón jä'ä ojts jam Jerusalén y'ëne'emy, wëxtyikxy jëmëjt,

31ko y'o'knëy jam nyaaxtëjkëy ma David kyajpnën, mëti'ipë tyeety'ajtën. Yë'ë kutëjkëyë ma yajkutujktaknën ja myaank Roboam.

2 Crónicas 10

1Ja Roboam ojts jam nyijkxy Siquem, jä'ä ko jam ënäty të nyëjkxta'atë ja Israel ja'ayëty ets tnikajpxpäta'antë ja Roboam ets yë'ë yajkutukëty.

2E ja Jeroboam, ja Nabat ja myaank, jap ënäty tsyëënë Egiptë, mëti'ipë kyukäkën ja Salomón, ojts tnijawë ko ja Roboam yajnikajpxpäta'any ets yajkutukëty, ënät tsyo'ony jap Egiptë.

3Ko yajyaxtsooy, ënät yë Jeroboam mëët yë Israel ja'ayëty ojts tninëjkxtë yë Roboam ets mëët myëtyaktë, jëtu'un t'ënëmaaytyë:

4Yë mteety mëkës ojts xyajtuntë; tyam tun yë mëyajtën yajyu'unkë wäänë yë ntuunkëtyës mëti'ipë ojts yë'ë xymyo'otën, jëtu'unts mijts nmëtuntëty oy.

5Tä ja Roboam y'ëtsooy: Tëkëm jatëkok mmintëty. Tä wyimpijtë,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

6ënät ja yajkutujkpë Roboam tyajtëëy ja mëjja'aytyëjk mëti'ipë ënäty mëët të tyuntën ja tyeety Salomón, ko ënäty jyuuky'ätynyëm. Jëtu'un tyajtëëy: Miitsëty ¿wi'ix m'ëna'antë, wi'ixës tyaapë ja'ay mëpaat n'ëtsoy?

7Tä y'ëtsoowtë ja mëjja'aytyëjk: Pën mijts m'oyjya'ap ya'atë naax kajpn ets myajjotkujk'ajtyp ko xytyunëty mëti'ipë y'amëtoowtëpën, yë'ëjëty xëmë nëjkx oy tsuj mëtunëtë.

8Je'eyëp ko Roboam ka'ap ojts jëtu'un t'ëktuunë tä ënäty ja mëjja'aytyëjk të y'ënë'ëmxëtyën, yë'ë yajtëëw ja myë'ëna'ktëjk mëti'ipë ënäty mëët të yeeky të pyetyën ets mëti'ipë mëët tyuunmukyën,

9tä tyajtëëy: ¿Miitsëty wi'ix m'ëna'antë, wi'ix ya'atë ja'ay mëpaat n'ëtsowtës mëti'ipë ënantëpën koos ja tyuunk nyajyu'unkëtëty mëti'ipës ojts ja nteety tyuknipëkëtën?

10Tä ja ëna'ktëjkëty y'ëtsoowtë, mëti'ipë ënäty mëët tu'knax të yeeky të pyetyën: Ja ja'ayëty mëti'ipë ënantëpën ko xyajyu'unkëty ja tyuunk mëti'ipë ja mteety ojts tyuknipëkëtën, jëtu'un xy'ëtsowëty: Pën ja nteetyës mëk ojts mtuunkmo'ojëtë, ëjts wäänë ni'ikës yam miits mëk ntuunkmo'oja'antë;

11pën je'emty ojts winë mtuknitsëmëtë, ëjts wäänë je'emtyës yam miits ja tsëmy nmo'oja'antë; pën ojts mtukwopëtë yë tejpxy, ëjts yë'ëjës yam miitsëty ntukwoptëp yë po'otejpxy mëti'ipë jam jëjp'am pujxn myëët'ajtypyën.

12Kom tëkëëk xëëw ojts ja Jeroboam mëët tëkokyë ja Israel ja'ayëty tnimintë ja yajkutujkpë Roboam, jëtu'un tä ënäty kë'ëm të t'awitsyën.

13E ja Roboam mëk ja y'ëtsoowëtë, ka'ap ninu'un timyjä'äymyejtsy wi'ix ënäty ja mëjja'aytyëjk të jya'ëna'antën,

14jä'ä ojts ja ëna'ktëjk ja y'aaw y'ayuk tnikajpxë ets t'ënëmaay: Pën Je'emtyëty ojts ja tyeety winë tyuktsëëmë'ëkëtë, yë'ë wäänë je'emty winë tyuktsëëmë'ëka'anëtë ets pën tejpxy ojts ja tyeety tyukwopëtë, yë'ë po'otejpxy tukwopanëtëp mëti'ipë myëët'ajtypyën pujxn jam jëjp'am.

15Jëtu'un'äämpy ja yajkutujkpë ka'ap ja naax kajpn tmëmëtooy, jä'ä ko Wintsënën ënäty kë'ëm të tnipëjktaakë ets jëtu'un jyatëty kyëpätëty, jëtu'un'äämpy y'atëwëty ja Wintsën ja y'aaw y'ayuk mëti'ipë tyukwinwa'anëyën ja Jeroboam, Nabat yë myaank, mëët ja Ahías, jampë kyukajpnëtyën Siló.

16Ko ja naax kajpn t'ijxy ko ka'ap ja yajkutujkpë të myëjpëjktä'äkyë, tä y'ëtsoowinpijtë: Ëëtsëty ka'ap kyopkpëkyëty nmëjwa'kpätëtyës yë David. Nitii näykyumayë ëëts nkajëjp'ixtë mëët yë Jesé myaank. Paaty tsojk ntimjya'amta'ayëmë ma ntëjk'ajtëmën Israel ja'ayëty. E yë David wä'än yi'iyë y'u'unk tyo'oxytyëjk t'ixy tuny. Ja Israel ja'ayëty ënäty tsyo'ontaaytyë ets nyëjkxtaaytyë ma ja tyëjkëtyën.

17E ma ja Israel ja'ayëtyën mëti'ipë jam tsënaaytyëpën ma ja Judá y'itjotmën, jam ja Roboam ojts jyaak'ëne'emy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

18Ko yë Roboam tkejxy yë Adoram mëti'ipë ja tuunk nyikopk'ajtypyën ja atsipë, yë Israel ja'ayëty ënätyë Adoram tkuka'tstë. Ënät ja yajkutujkpë ënätyë tukpejty ja pyujxnwintëkäämpë ets kyeky, jamtsow Jerusalén kyäktsoky.

19Jëtu'un'äämpy ja Israel ja'ayëty ojts tmëtsiptso'onëtë ja David ja kyutujktakn ets tyampaat jëtu'unyëm ka'ap oy mëët nyäyaj'itëtë.

2 Crónicas 11

1Ko yë Roboam jam jyä'äjty Jerusalén, ënät tyajmujky nimëko'px ja majkta'px mil ja tsyiptuunpëtëjk, win'ixy winpiy tyajmujky ja Judá ja'ay ets Benjamín ja'ay ets tsyiptuna'any mëët ja Israel ja'ayëty, yë'ë nyitsiptunäämpy jatëkok ja kyutujktakn.

2E yë Wintsën ojts ënätyë tmëkäjpxy yë Semaías, Wintsën yë tyuunpë ets t'ënëmaay:

3Ënëëmë yë Roboam, yë myaank yë Salomón mëti'ipë yajkutujkpën jam Judá ets tëkokyë yë Judá ja'ayëty, Benjamín ja'ayëty,

4koos ënä'ämënës yam nyäjkpy ko këtii mëët tsyiptuntëty yë myëkä'äxtëjkëty. Wä'än yë tyëjk tpata'atë jä'ä ko ëjts ënaanp. Ko jëtu'un tmëtoowtë ja Wintsën ja y'ënä'ämën, ënät jatëkok jyänty wyimpijtaaytyë ets ka'ap ojts tnipëtë'ëktë ja Roboam.

5Roboam jam tsyënaaytyaknpëjky Jerusalén ets ojts tkojy may ja kajpn mëti'ipë ta'tspëkyëtyën.

6Ojts yajxon mëk tkuwa'any ja Belén kajpn, Etam, Tecoa,

7Bet-sur, Socó, Adulam,

8Gad, Maresá, Zif,

9Adoraim, Laquis, Azecá

10Sorá, Aialón ets Hebrón, mëti'ipë ta'tspëky ijtëpën jam ma Benjamín nyaaxjotmën ets ma Judá nyaaxjotmën.

11Ojts tyaj'o'oyëtyä'äy jatëkok ya'atë naax kajpn mëti'ipë ënäty ta'tspëky të y'ityën ets jam tpëjktäky ja tyuunpëtëjk mëti'ipë tyukëwent'ajtypyën ja naax kajpn. Ja jë'kxy pëky may'äämpyëty jam tnajtskäjxëy këtiipë ja këwent'ajtpë jyi'kxykyukëxëtëty.

12Ojts may tuknikexy yë naax kajpn yë akëëytyuk ets ku'umën, yajxon ojts tuknipëjktaakë wi'ix nyäkyuwa'anëtëtyën. Jëtu'un'äämpy ja Judá kajpn ets ja Benjamín kajpn yë'ë tniwä'ky ja Roboam.

13Ja teetytyëjkëty ets ja Leví ja'ayëty ojts muum wiinktsow tsyoontë ets tnimiintë ja Roboam tääts tpuwa'këtyë,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14jä'ä ko ja Leví ja'ayëty ojts t'ëxmatstë ja tyuunkëty ma ja tsajppax ets kupixyny tkëwent'atën ets ojts nyëjkxtë jam Jerusalén ets jam muum ma ja Judá nyaaxjotmën mëët ko ja Jeroboam ja jyä'äy ënäty ka'ap të t'a'ixëtë ets jam tyeety'atëty.

15Jeroboam tëë ënäty kë'ëm t'ijxta'ay pën yajteety'atäämpyën ma ja tsajptëjkën ka'apë y'oyëtyën, ma ja mëjku'u t'ëwtatën, naaxpotsy ets ja awinax t'ëwtatëty mëti'ipë jëtu'un këxë'kpën tä tsajpkaa u'unkën.

16Ja ja'ayëty mëti'ipë ja Wintsën y'ijxtaaytyëpën, mëti'ipë y'ëwtajtëpën ja Israel ja Wyintsën, ojts tpanëkxtë ja Leví ja'ayëty ets ja teetytyëjkëty ets jam tyajktë ja wintsë'kën ma Wintsënën, mëti'ipë ja y'aptëjk y'ëwtajtën.

17Jëtu'um'aämpy tyajmëjnaxtë ja kutujktakn jam Judá, ma ja Roboam ojts y'ëne'emyën, ja Salomón ja myaank; tëkëëk jëmëjt jëtu'un y'ijty jä'ä ko yë'ë je'eyë tëkëëk jëmëjt tmëmëtäky winë tunëty tä ja David ets Salomón winë tuuntën.

18Roboam ojts pyiky mëët yë to'oxytyëjk mëti'ipë xyëëwajtypyën Mahalat, Jerimot yë nyëëx; Jerimot yë'ë myaank yë David mëët yë Abihail, yë'ë nyëëx yë Eliab, Jesé y'ok'u'unk.

19Roboam y'u'unk y'ëna'k ets Mahalat jä'ä xyëëwajtë: Jehús, Semarías ets Záham.

20Ojts näjyëtu'un pyiky mëët ja Maacá, Absalón yë nyëëx; ja y'u'unk y'ëna'këty jä'ä xyëëwajtë: Abiam, Atai, Zizá ets Selomit.

21Roboam, majkmokx tëkëëk yë tyo'oxytyëjk tmëët'ajty ets tëkë'px mëti'ipë jëtu'unyë nyamëët'ajtën; je'eyëp ko ja Maacá ni'ik tsyojkë këtiinëm jyëtu'unëty ja wiinkëtypë. I'pxtuktujk ijty yë myaank ets nitëkë'px yë nyëëx.

22Roboam ojts ja Abiam tuknipëky ets ja myëku'uktëjk tnikopk'atëty, jä'ä ko yë'ë ënäty tyukmëwin'ijxtë'ëwëp yajkutukëty. Roboam yë'ë mëët tmaank'aty yë Abiam yë Maacá.

23Ojts oy wyinma'anypyääty, ojts tyajwa'kxta'ay ja y'ëna'k ma ja Judá ets ja Benjamín ja nyaaxjotmën, maajaty ja kajpnën mëti'ipë ta'tspëkyën, aak myooytyääy ja mëti'ipë tyukjuuky'atëpën ets mayëty ja tyo'oxytyëjkëty ojts t'ixtaayë.

2 Crónicas 12

1Ko Roboam nyäjya'awëyë tëë jyotkujkë ma ja kyutujktaknën ets amëk jotmëk yajpaaty, ënät ojts ka'ap t'ëkpatuunë ja Wintsën ja y'ënä'ämën tyiyajtën ets ja Israel ja'ayëty aakjëtu'un ojts y'ëtëtstaknëtë.

2E jää ma myëmëkoxk jëmëjtpejtyën, ma ënäty ja Roboam yajkutukyën jää ojts ka'ap ja Wintsën t'ëkmëj'ijxnëtë. Ënät ja Sisac nyijajtëtë, mëti'ipë ënäty jap yajkutujkpën Egiptë ets tnitëjkëy ja Jerusalén kajpn,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

3ja Sisac jä'ä ja jyä'äy nyimayëty mëti'ipë kepy wintëkäämpëjoty miintën nitu'kmil ja mäjtsk mëko'px, nitëkë'px mil jëyujkëjxy, ets ëpëky nimay jyaak miintë: Libië ja'ayëty, suquien ja'ayëty, ets Etiopíë ja'ayëty.

4Ojts tnitsiptuny ja ta'tspëkyëtypë ja kajpn mëti'ipë ënäty jam yajpatëpën ma Judá y'itjotmën ets jëtu'un tyimja'ajty jam Jerusalén, aak jyä'äniwaantaay ja naax kajpn mëti'ipë ënäty të tmëmëtä'äkyën.

5Ënät ja Wintsën ja myëtuunpë Semaías ojts nyäwya'këxë'ëkyë ma ja Roboam yajkutujkpën ets ma ja mëjja'aytyëjkën, Judá ja'ayëty mëti'ipë ënäty jam Jerusalén të tyu'ukmuktën, mëët ko ja Sisac jää tyu'uye'ey ets t'ënëmaay: Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny ko miitsëty tëë ja mWintsën xy'ëxmajtsnëtë, paatykyëjxm të m'ëxmatsëtë ets o'ktëy mtuna'anëtë ja Sisac.

6Ja Israel mëjja'aytyëjkëty ets ja yajkutujkpë ojts kë'ëm tjanty ja'awëy'itë mëët ja yu'unk'aaw yu'unkjot ko tëë jyänty tyëkoytyë, tääts y'ënantë: Yë Wintsën tëy jyänty y'ënä'äny.

7Ko ja Wintsën t'ijxy ko tëë ja yu'unk'aaw yu'unkjot tpaatë, ënät t'ënëmaay ja Semaías: Mëët ko tëë ja yu'unk aaw yu'unkjot tpaatë, ëjts ka'apës nyajkutëkoya'antë, ni'ikyës nyajtso'oka'antë, këtiipë yë Sisac ëxëëk tyunëtëty, ka'ap yë Sisac yam nyajtuna'anyës jam Jerusalén maas yë ntsip n'äkë nkayajnaxyën;

8je'eyëp tëy ko yë'ëjëty kopkpëky ko tmëmëtowtëty tääpë yajkutujkpë, jää nëjkx tnijawëtë wi'ix tyëkatsyëtyën, ko jeexyë ëjts xymyëtuntë ka'ap jeexyë jëtu'un jyatë.

9Sisac, mëti'ipë jap yajkutujkpën Egiptë, mëti'ipë ja Jerusalén kajpn nyitëjkëyën ets tmä'tstaay tëkokyë ja wit meeny mëti'ipë jap tsajptëkotyën ets ma këmoontëjkën. Tu'kë'ëyë tyajnëjkxtaay, ojts tmënëjkxy ja akëëytyuk pu'ts pujxnëmpë mëti'ipë ja Salomón yajkojën.

10Yë Roboam mëti'ipë yajkutujkpën ojts kë'ëm t'oytyuny ja pujxn'akëëytyuk, aak tsuxkpujxn yajtuun ets yë'ë tyuknipëjk tkëwent'atëty mëti'ipë ja kutujkëntëjk'aaw y'ijx'ijtëpën.

11Jëtu'un ko ijty ja yajkutujkpë jap nyijkxy tsajptëkoty, patso'onëtëp ja këwent'ajtpë ets myënëjkxtëp ja pujxn'akëëtyuk. Näy yë'ë jatëkok myëwinpijtëp ets jap tpëjkta'aktë ma ja tyëjkën ja këwent'ajtpëtëjk.

12Jëtu'un ja Wintsën ojts pyokymyä'kxëtë, mëët ko jyotwinpijtë ëmuumtu'ukjot ets ka'ap yajkutëkooyëtë. Oy ënäty mëk të jyatëkoytyë ja Israel ja'ayëty, ojts oypyë ja winma'any tjaakmëët'atë jam Judá.

13Roboam ojts tyajmëktä'äky ja kyutujktakn ets yi'iyëm ojts jam y'ëne'emy. Wixtyikxytyu'ukt ënäty ja jyëmëjt ko tyëjkëy yajkutujkpë, majkmokx mäjtsk jëmëjt jam yajkutujky Jerusalén. Ja kajpn mëti'ipë ja Wintsën wyin'ijxën ets yë'ë

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

tkajpn'ata'any ma tu'kë'ëyë yë Israel kajpnën. Jä'ä ijty yë Roboam yë tyaak xyëëwajtyp Naamá, jam Amón kyukajpnëty.

14Ka'ap ojts oy winë tuny, jä'ä ko ka'ap ja Wintsën ojts ëmuumtu'ukjot ja pyutëjkën t'ijxtaayë.

15Ja Roboam ja nyimëtyä'äky wi'ix tsyo'ontä'äkyën ets wi'ix jyëjpkëjxyën, jap myiinta'ay kuja'ay ma ja Semaías ja nyokyën ets ma Iddo nyokyën, ma yajnimëtya'aktën mëët ja y'u'unk y'ëna'këty y'u'unk tyo'oxytyëjkëty.

16Roboam xëmë ojts mëët tsyiptuny yë Jeroboam.

17Ko Roboam ojts y'o'knë, jam nyaaxtëjkëy ma David ja kyajpnën. Yë'ë kutëjkëyë ma ja kyutujktaknën yë myaank Abiam.

2 Crónicas 13

1Yë Abiam jää ojts yajkutujktsoony jam Judá, ma ënäty majkmokx tëkëëk jëmëjt ëka'any y'ëne'emyën yë Jeroboam.

2Tëkëëk jëmëjt ojts jam Jerusalén yajkutuky, yë tyaak jä'ä ijty xyëëwajtyp Micaías, yë'ë nyëëx Uriel jam Guibeá kyukajpnëty. Ënät yë Abiam ja tsip tyajtso'ontäky mëët yë Jeroboam.

3Abiam jä'ä ënäty yë tsyiptuunpëtëjk nyimayëty taxk mëko'px mil, aak winpiy tyajtsiptuuny. E yë Jeroboam ojts nyäkyuwa'anyë, jä'ä jyä'äy tyajtso'ony nituktujk mëko'px mil mëti'ipë tsiptuuntëpën, nän aak win'ixy tyajtso'ony.

4Ënät ja Abiam jam kyuwa'këy kopkkëjxm ma txëëwatyën Zemaraim, ma ja kopkjotmën mëti'ipë Efraín nyitënääpyën ets mëk yujk'ënany: Mijts Jeroboam ets miitsëty Israel ja'ayëty, mëtoow'itë yajxon.

5¿Këtii xynyijawëtë ko yë kutujktakn yë'ë ojts Wintsën tukë'ëtëkë yë Davidjë ets y'u'unk y'okë ets yë'ë tmëët'atëty xëmëkyëjxm, mëët tu'uk ja käjpxytyu'unën mëti'ipë ka'ap pën myäyëtëty tjënaxëtyë?

6E yë Jeroboam, yë Nabat yë myaank, mëti'ipë tyuunpëajtën Salomón, David yë myaank, ojts ja wyintsën tmëtsiptsoony.

7Ënät ojts ja mayjyä'äy pyuwa'akëty mëti'ipë nuuxëtyën ka'apë tyuna'antën ets ëxëëk ja'ayëty, mëti'ipë ojts timy'ënä'ämtën ja Roboam, Salomón yë myaank, mëët ko ënäty myutsknëmëty ets ko ënäty wyintse'knyëmëty. Jëtu'un ojts ka'ap myääyë ja Roboam tjëjpkuwa'akëty amëk jotmëk.

8E tyam ënät miitsëty, ka'ap yowë ninu'un xytyimmëj'ixa'antë ya'atë kutujktakn mëti'ipë Wintsën jyä'ä'ajtypyën, mëti'ipë David y'u'unk y'ok tyuunk'ajtëpën, yë'ë nyätyijyë mtukmëta'akantëp mëët ko mnimay'atë ets ko xymyëët'atë ja awinax mëti'ipë mëët y'oytyunyëtyën yë pu'ts pujxn, jëtu'unpë kyëxë'ëkyën tsajpkaa u'unkën, mëti'ipë yë Jeroboam mtukni'oytyu'unëtën ets xy'ëwtatëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

9¿Ix ja Wintsën ja tyeetytyëjk të xy'ijxwojptaayë, mëti'ipë ja Aarón y'u'unk'ajtyp y'ok'ajtypyën ets ja Leví ja'ayëty? Jëtu'un kë'ëm ja mteetytyëjkëty të xynyikajpxpätë tä wiinkëtypë naax kajpn y'ëtë'ëtstën. Ets ënät m'ëna'antë ko oy pën tyimminëty, miitsëty je'eyëm näkyënu'kxë xypyaata'antë, mëët yë'ë ko tmëminy tu'uk yë tsyajpkaa ets wëxtujk yë tsyajpax, oypyënëty jyëkyejpy tyeety'atëty ma ja wiinkëtypë ja awinaxën mëti'ipë ka'ap Wyintsënëtyën.

10E ëëtsëty ënät, ja nTiosëtyës yë'ëjës nWintsën'ajtëp ets nijëna'a yë'ë të nka'ëxmatstës. Ja teetytyëjkëty mëti'ipë jam ja Wintsën myëtuuntëpën aakyë'ë Aarón yë y'u'unk y'ok, mëti'ipë jam wiinkëëy kujkëëytyëpën yë'ë yë Leví ja'ayëty.

11Yë'ëjëty jop tsuu yë Wintsën wyintsë'kën tmo'otë mëti'ipë nino'oky yajyajkpën ets poom. Xëmë tyaktë tsajpkääky winjëpom mëti'ipë kënu'kxyën, jam tkëxpëktë ma kaaypyäjnën ëmaaypyë; yë'ë yajmëjjëtyëp xëmë jënäkyxyëëw yë kutë'kxn mëti'ipë oytyunyën mëët yë pu'ts pujxn. Jä'ä ko ëëtsëty je'eyëmës npatuntë ja Wintsën ja y'ënä'ämën kyutujkën e miitsëty ni'ikyë të xy'ëxmajtsnëtë.

12Yë'ë tëy ja'amyätstë yajxon, ko ëëtsëty yë'ëjës xytyu'uwinye'eytyëp yë Wintsën ets teetytyëjkëty, yë'ëjëty jëjp'ixy tyim'itë ets tyajxu'uxa'antë ja pujxnxuxn mëti'ipë nyikäjpxypën ja tsip ets miitsëty myajnipëtë'ëktëty. E paaty yam myaj'ënëëmëtë Israel ja'ayëty, ko këtii nëkoo mtsiptuntëty mëët yë Wintsën, mëti'ipë Tiosajtën ja m'aptëjkëty, jä'ä ko ka'ap mëta'aktëty.

13Jeroboam tëë ënäty t'ëne'emy ja jyä'äy ets tna'ëwtitëty ja Judá ja'ayëty mëti'ipë ënäty myëtsip'ajtëpën.

14Ko ja Judá jyä'äy y'ijxwinpijtë, ënät t'ijxtë ko tamtëm ënäty jëxkë'ëmtsow nyayajnipëtë'knëtë. Ënät ojts tmëkajpxtë ja Wintsën ets ja teetytyëjkëty tyajxuxtë ja pyujxn xuxnëty.

15Ko ja Judá ja'ayëty tyëjkëtyë yaxpë jojkpë ko ja tsip tsyo'ontä'äky, ja Wintsën ka'ap tyajmëtäky ja Jeroboam mëët ni'ëmukë ja Israel ja'ayëty. Yë Abiam ets Judá ja'ayëty yë'ë mëtaktë.

16Yë Israel ja'ayëty ka'ap ojts yë Judá ja'ay yajmëta'akëtë, jä'ä ko tëë ënäty ja Wintsën kyë'ëyakëtë.

17Abiam mëët yë jyä'äy may myëtsip tyaj'o'ktë, jä'ä nyiwinë'ajtë mëkoxk mëko'px mil aakyë'ë win'ixyëtypë ja tsiptuunpëtëjk Israel ja'ayëty.

18Jëtu'un'äämpy ja Israel ja'ay ojts tyëkoytyë tsipjotm, ja Judá ja'ayëty ni'ikyë ojts myëktaktëpë, jä'äkyëjxm ko yë'ë ojt tuk'ijxpätë ja Wintsën, mëti'ipë y'ëwtajtën ja y'ap y'okëty.

19Abiam ojts tpapo'oy ja Jeroboam ets ojts tpëjkë ja Betel kajpn, Jesaná kajpn ets Efraín kajpn, mëët ja mutskjaty kyajpn.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

20Jeroboam ka'ap myääyë tyaj'ixta'akëty jatëkok ja kyutujktakn mapaat jyuuky'äjtyën ja Abiam. Ok ojts yë Wintsën kë'ëm ja yuu pa'am tyukpaatyë ets y'o'ky.

21E yë Abiam ojts ni'ikyë myëktä'äky ma kyutujktaknën. Majkmajkts ijty tyo'oxytyëjk, i'px tëkëëk yë myaank ets majkmokx tu'uk yë nyëëx.

22Ja nyikäjpxy nyimëtyä'äky yë Abiam, wi'ix tyuunyën ets tiijaty tyuunën ko jyuuky'äjty, jap myiinta'ay këxja'ay ma ja käjpxynyajxpë Iddo ja nyokyën.

2 Crónicas 14

1Ko yë Abiam y'o'ky jam ojts tyajnaaxtëkëtë ma ja David ja kyajpnën. Yë'ë kutëjkëyë ma ja kutujktaknën yë myaank Asá. Mapaat yë Asá yajkutujkyën ojts jyam'aty jotkujk'ajtën, majk jëmëjt tyuuny.

2Yë Asá oy ojts winë tuny ets mëtëy Wintsën wyintum, mëti'ipë Tios'ajtpën.

3Ojts tyajjëwa'kta'ay ja wintsë'këntyakn, awinax ets ja tsajptëjk ma ja'ay ijty t'ëwtatën ka'apë Wyintsënëtyën; ojts tjijtë'kta'ay ja tsajptëjk mëti'ipë yajpatëpën tunkëjxm kopkkëjxm, piw nuuk tuuntaay ja tsaa mëti'ipë nipiiwpety yaj'ijtëpën, ja kënu'kxypyë tijtën; jëtu'unyë tpu'utaay tkë'tstaay ja Aserá awinax.

4Ëpëky ojts mëk tni'ënä'ämë ets ja Judá ja'ayëty tja'amyätstëty ja Tyiosëty, mëti'ipë ja tyeety y'ap y'ëwtajtën ets tpatuntëty ja y'ënä'äm tyiyajtën.

5Maajaty ja naax kajpnën ojts tjëpëjkta'ay ja tsajptëjk ets ja wintsë'këntyakn ma ja ja'ay t'ëwtatën ka'apë Tyiosëtyën. Paaty ojts jyää'aty ja jotkujk'ajtën mapaat ojts yë'ë y'ëne'emyën.

6Mëët ko ënäty jä'ä xëëw jä'ä jëmëjt akujk jotkujk ja naax kajpn yajpaaty ets ka'ap maa tsip käjpxy, ko jëtu'un ja Wintsën t'a'ijxëy, ënät ojts Asá may tyajkojy yë kajpn mëkëtypë ta'tspëkyëtypë jam Judá.

7Tä t'ënëmaay ja Judá ja'ayëty: Tsojk ya'atë naax kajpn nyajta'tspëjkëmë ets mpojtsmëty tu'uk mëjpotsy na'ëwtityë, n'oytyu'unëmë tu'uk potsy ma ja ijx'ijtpë këwent'ajtpë yajpaatëty; ja tëjk'aaw ta'tspëkyëty yajpëjkta'akëty ja nyipotsy tyam maanëm naax kajpn ëëts njaakjä'ä'ajtëmën. Jä'ä ko tëë yë Wintsën n'ixta'ayëmë, mëti'ipë nTios'ajtëmën ets të xymyo'oyëmë jotkujk'ajtën mëët ja nmënaax'ajt nmëtsëpa'an'ajtëmë. Jëtu'un'äämpy ojts tkojtë oy yajxon ja potsy mëti'ipë ënäty të tuknipëjktaakëtën.

8Tam ënäty Asá tmëëtëty tsyiptuunpëtëjk, jä'ä nyiwinë'atë tëkëëk mëko'px mil, yë'ë Judá ja'ayëty; myëët'ajtëp ja pujxn mëti'ipë nätyuk'akëëytyujkëtëpën ets kyu'umënëty ets nimäjtsk mëko'px ja majkta'px ja Benjamín ja'ayëty, myëët'ajtëp ja pujxn mëti'ipë nätyuk'akëëytyujkëtëpën ets ti'pxn, aakjä'ä jotmëktëjk.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

9Ojts nyipëtë'ëkëtë Zérah, Etiopíë ja'ay, mëët may ja tyuunpëtëjk; jä'ä nyiwinë'ajtë tu'uk millon ja ye'etyëjktëjk ets tëkëëk mëko'px ja kepy wintëkäämpë mëti'ipë myëtsiptuuntëpën, jampaat jyajtë Maresá.

10Ënät ja Asá mëët ja jyä'äy tsyo'ontë tsiptuunpë, jam nyäpyëjktakëtë joyjotm ma txëëwatyën Sefata, winkon ma ja Maresá.

11Asá ojts ënätyë Wyintsën tmëkäjpxy mëti'ipë Tyios'ajtypyën ets t'ënëmaay: Mijts tu'knax ja'ay xypyutëkë oypyënëty, wä'än yë'ëjëty mëti'ipë ëmaay amutskën ets wä'än yë'ëjëty mëti'ipë amëk jotmëkën. Paaty yam mijts npëjktsoy etsës xypyutëkëtëty, ma mijts yë mxëëwën jamës mpëjkta'aktë ja njot nwinma'anyëty ets jëtu'un yam ya'atë nmëtsip ëëts nwinkuwa'akëja'antë. Mijts Wintsën, mëti'ipës nTios'ajtëpën, ka'ap mëpaat pën mjënaxyë.

12Jëtu'un'äämpy ja Wintsën ojts yë'ë tyajmëtä'äky ja Asá ets ëxëëk tuuny ja Etiopíë ja'ay, ojts kyäkta'atë.

13E ja Asá ets ja jyä'äy jampaat tpaja'ajtë ja Etiopíë ja'ay Guerar; wa'ats tyaj'o'ktaaytyë, nitu'uk ojts kyawë'ëmy juuky; ëxëëk jyajtë kyëpäjtë ma ja Wintsën ja tyuunpëtëjkën; ko myëtaktë may tpatë winë mëti'ipë ja mëtsip ënäty të tmëmintën.

14Tä ëpëky tnitëjkëtyë ja kajpn mutskëtypë mëti'ipë jam Guerar winkon yajpatëpën; ja ja'ayëty jampë tsyëënëtën ojts ja tsë'ëkë tyuktëjkëtya'ajëtë Wintsën wyintuuy. Ja Judá ja'ayëty wa'ats tmajtstaaytyë tääpë kajpn, may jam tpatë wit meeny.

15Ojts näjyëtu'un tnitëkëtë ma ja jëyujk tsajpkaa tyajtänëtën tääts tyajpëtsëëmtaaytyë ja kupixyny ets jëyujk jëku'ux. Ok jatëkok ojts wyimpijnëtë jam Jerusalén.

2 Crónicas 15

1Ja Azarías, Obed yë myaank, ojts nyiminyë yë Wintsën yë myëk'ajtën y'oyajtën,

2ets nitso'ony ja Asá ets t'ënëëmëja'any: Mëtow ya'atë aaw ayuk mijts Asá ets tu'kë'ëyë miitsëty Judá ja'ayëty ets Benjamín ja'ayëty. Yë Wintsën tää yajpaaty ma miitsëtyën, pën miitsëty myajpatëp näjyëtu'un ma yë'ëjën. Pën miitsëty m'ixtaaytyëp yë'ë, mpaatëp yë'ë; e pën miitsëty m'ëxmajtstëp, m'ëxmatsëtëp yë'ë näjyëtu'un.

3Yë Israel jeky jëtu'unyë të y'ity, ka'ap tnijawë pën Wyintsën'ajtyp, pën mëtëy tyeety'ätyp mëti'ipë yaj'ijxpëjkpën ets tukn'ijxëyëpën winë.

4E ko të t'ixta'ay yë Wyintsën ëmuumtu'ukjot ko amay jotmay tpaaty ets ko winë aaw winëjot t'ëwtaty mëti'ipë yë Israel ja'ayëty y'ëwtajtëpën ets mëktä'äky t'ixta'atë, yajpatp yë'ë.

5Jä'ä xëëw jä'ä jëmëjt ka'ap ënäty maa ja akujk'ajt jotkujk'ajtën; je'eyë ja tsë'ëkë jawë yajmëëtëty xiitsow yaatsow mëët ja wiinkëtypë ja kajpn.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

6Nixim niyam ënäty ja naax kajpn je'eyë nyäyajkutëkoyë, jä'äkyëjxm ko ja Wintsën yë'ë tuk'ijxëtëp ja atsë'ëk ajawëpë mëët kanaakpëkpyë ja ëyo'on jotmay.

7E miitsëty xëmë m'itëty amëk jotmëk, ja tuunk mëti'ipë myajtu'uye'eytyëpën nëjkxëp mëjwiin këjää xytyuk'oy'atë.

8Ko ja Asá jëtu'un tmëtooy ya'atë ja aaw ayuk mëti'ipë nyikäjpxypën ja Wintsën ja tyuunpë, ënät myëkpëjky ets jyotmëktäky, tääts tyajkutëkooytyääy ja awinax ka'apë y'oyëtyën jampë ënäty yajpaatyën Judá ets ma Benjamín y'itjotmën; ma ja kajpnëtyën mëti'ipë të tnitsiptunyën ma ja Efraín y'itjotmën. Ojts tkoj'o'oyë ja Wintsën ja tsyajptëjk, ja wintsë'këntyakn mëti'ipë yajpatpën winkon ma ja teetytyëjkëty ja wyit nyätyukxoxëtën.

9Tä tyajmujktaay ja Judá ja'ayëty, Benjamín ja'ayëty, ets ja ja'tja'ayëty mëti'ipë jam tsënaaytyëpën; yë Efraín ja'ay, Manasés ja'ay ets Simeón ja'ay; jä'ä ko may ënäty yë Israel ja'ayëty jäätsow të nyaxtë ma Asá kyutujktaknën ko ojts t'ijxtë ko putëjkëyëp yë Wintsën.

10Jam ye'eymyujktë Jerusalén, ma tyëkëëkpo'opetyën ja mëmajkmokx jëmëjtpë, ma tyëkën yajkutujkpë ja Asá.

11Tä ja Wintsën tukwintsë'këtyë wëxtujk mëko'px ja tsajpkaa ets wëxtujk mil ja kupixyny; aakjä'ä mëti'ipë ënäty të tpëjkëtën ja myëtsipëty.

12Ets ëmuumtu'ukjot tukkajpxpäjtë ja Wintsën ja xyëëw ets y'ënantë ko yë'ë xëmë tmëkajpxa'antë winë aaw winëjot, ja Wintsën mëti'ipë ja tyeety y'apëty y'ëwtajtën.

13Ojts tkäjpxy'atë ma Wintsënën: pën ka'ap tmëj'ixy ja Wintsën, mëti'ipë ja Israel ja'ayëty y'ëwtajtëpën, mëjpë mutskpë, ye'etyëjkpë to'oxytyëjkpë, kopkpëky ko y'ookëty.

14Yajxon mëk yaxtë jyojktë ets tukmëtoowtë ja Wintsën ya'atë ja winma'any, mëët ja ëëwpë koopë ets ja xuxpë wojpë.

15Tëkokyë ja Judá ja'ayëty akujk jotkujk nyäjya'awëyëtë mëët ya'atë ja aaw ayuk mëti'ipë ja Wintsën ojts tukwinwanëtën winë aaw winëjot, mëët ja tsojkën ja'awën ënäty ja Wintsën të t'ixta'atë ets Wintsën tëë ënäty jam yajpaaty mëët yë'ëjëty. Ojts tyaj'akujk'aty tyajjotkujk'aty ma mëët y'itën oy ja naax kajpn mëti'ipë mëët nyäwyinkon'atëtën.

16Ëpëky ja Asá ojts tpëjkë ja Maacá kyutujktakn ma ënäty yajpaatyën jëtu'un tä tu'uk nanwelën ma kutujktaknën, mëët yë'ë ko ojts yë Maacá tni'ënä'ämëpë ets yajkojëty yë Aserá y'awinax. Asá tyuka'tsëtyääy ya'atë awinax, xit ko'ow tuuntaay ets jam tyajnitooy wokjotm ma txëëwatyën Cedrón.

17Oy jam Israel ka'ap tyajjëwa'ktaaytyë ja tsajptëjk jampë muum tunkëjxm kopkkëjxm yajpaatën, ma ijty t'ëwtatën ja wiink wintsën; yë Asá je'eyëm ojts nyëye'ey tyu'uye'ey oy,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

18ets tpëjktaktaay jap ma Wintsën yë tyëjkën tëkokyë ja pu'ts pujxn ets poop pujxn mëti'ipë ënäty yë'ë të tpaatyën ets mëti'ipë ënäty ja tyeety näjyëtu'un të tpaatyën; aakyë'ë myooytyääy ja Wintsën jap tsajptëkoty.

19Ka'ap tmëët'ajty tsip käjpxy mëët wiink kajpn ko yë'ë yajkutujky, jëtu'un ojts yajkutuky i'px majkmokx jëmëjt.

2 Crónicas 16

1Ma ënäty i'px majkmokx tu'uk jëmëjt y'apetyën, ma ja Asá yajkutukyën, jam Israel, yë Baasá jää jëmëjt ojts tnitëkë yë Judá kajpn ets tyajnatujky yë Ramá këtiipë ni pën mëët oy nyäyaj'itëtëty yë Judá yajkutujkpë.

2Asá wa'ats tju'taay ja pu'ts pujxn ets ja poop pujxn japë yajpaatyën tsajptëkoty ets ma kutujkëntëjkën, tääts tuknikejxy ja Ben-adad, jampë Sirië yajkutukyën, mëti'ipë jam Damaskë tsënääpyën. Ojts tuknikexy ya'atë aaw ayuk:

3Tsojk tu'uk käjpxytyu'unën nyaj'apatëmë, jëtu'un tä ojts tyaj'apaatëtën ja n'ap'ajtëmë. Tyam ntuknikexy ya'atë pu'ts pujxn ets ya'atë poop pujxn. Kajpxtuk yë käjpxtyu'unën mëti'ipë mmëët'ajtypyën mëët yë Baasá yajkutujkpë, jampë y'ëne'emyën Israel, këtiipës nëkoo xyajjotkëxëty.

4Ben-adad y'oymëtoow ijxtëm ja Asá y'ënë'ëmxëtyën, paaty tkejxy ja tyuunpëtëjk mëti'ipë tsiptuuntëpën ets tnitëkëtëty ja Israel ja'ayëty ma kyajpnëtyën. Jëtu'un tjä'äpëjktë ja Ión, Dan, Abel-maim ets tëkokyë ja naax kajpn mëti'ipë jamën ma ja Neftalí jyä'äyëty jyi'kxy pyiky tpëjkë'ëktën.

5Ko yë Baasá tnija'awëy, ënät t'ëxmajtsy yë Ramá kajpn ma ënäty jam tnakoj'ëwtityën ets ja tuunk jyëjpwa'ktuty.

6Tä ja yajkutujkpë Asá tniwa'ktaay ja naax kam mëti'ipë ënäty jamën ma Judá y'itjotmën, yajtso'ontaay jam Ramá ja tsaa ets ja kepy mëti'ipë ja Baasá ënäty të tyajtunyën ma ja Gueba ets ja Mispá të tkojyën.

7Jä'ä xëëw jä'ä jëmëjt ojts ja Wintsën ja kyäjpxynyajxpë Hananí nyijkxy ma ja Asá yajpaatyën ets t'ënëëmëja'any: Yë Siria ja'ayëty yë tsyiptuunpëtëjk tëë ja m'ëxmatsyë, jä'ä ko mijts yë'ë të xytyuk'ijxpety ets ka'ap yë'ëjëty yë mWintsën ja myëk'ajtën të xymyëmay të xymyëtajy.

8¿Këtii xyjyä'ämyetsyë ko yë Etiopíë ja'ayëty ets Libië ja'ayëty nimay yë'ëjëty mëti'ipë tsip'ixyëtyënë? Oy jeexyë jyanimay'atë, mëët ja pyujxnëty, jyëyujkëty, kyëwaayëty mijts ka'ap xytsyë'këy ets ka'ap xyajmëtaky mëët ko ja mjot mwinma'any jam xypyëjktäky ma ja mWintsënën.

9E Wintsën yë'ë wa'ats nyija'awëtyääpy tiijaty tuunëp jajtëp muum naaxwiinyëtë apëtsëmy ets tjotmëkmo'oy ja ja'ay mëti'ipë winë aaw winëjot tuk'ijxpäjtëpën. Mijts tëë jëtu'un mwinma'anytyëkoy, paaty winë të xytyuny tä tu'uk ja'ayën mëti'ipë winma'anytyukën. Jä'ä ko tyam wäänëni'ik yë tsip käjpxy xymyëtata'any.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

10Ënät ja Asá yajxon tukjoot'anpëjky ja Wintsën ja kyäjpxynyajxpë, ojts tsumy tmatsy. Näy jä'ä xëëw ojts jam ëxëëk yë ja'ay tuny t'ënëëmë.

11Ja nyikäjpxy nyimëtyä'äky ja Asá, wi'ix tsyo'otäkyën ets wi'ix jyëjpkëjxyën, jap myiinta'ay kuja'ay ma ja nokyën mëti'ipë jyä'ä'ajtëpën ja yajkutujkpëtëjk jampë ojts y'ënä'ämtën Judá ets Israel.

12Ma y'i'px majkmokx majktaxk anyën jajëmëjt ma ënäty yë'ë yajkutukyën, jää ojts mëk pa'am pyäätyë tyekykyijxy; ko ya'atë pa'am myajtsë ka'ap timyjä'ämyejtsy ninu'un yë Wyintsën, yë'ë yajmëj'ajt yë tsooyëpëtëjk.

13Jää ojts y'o'knë ma wëxtyikxy tyu'uk jëmëjtpetyën ja kyutujkën,

14ets jam nyaaxtëjkëy ma y'o'kpëjutën mëti'ipë nyipëjktakëyën ma ja David ja kyajpnën. Jam yajkëxko'ky ma tu'uk ja maapäjnën oypyë y'oytyunyëtyën mëët ja tsooy ets ja nëë mëti'ipë pa'akxu'kpën. Ets tyajmëjjëtyë tu'uk ja mëj jëën, mëti'ipë yë'ë yajtukmëjja'awëyën.

2 Crónicas 17

1Ja Asá yë'ë ojts kyutëkëty ja myaank Josafat, mëti'ipë amëk jotmëk ënä'äm yajkutujkën.

2Ojts tpëjktä'äky këwent'ajtpë maajaty yë Judá tnitänën ets maajaty ja naax kajpnën mëkpë yajpaatën mëti'ipë naapotsyën; maajaty ja Efraín ja jyä'äy y'itë tsyëënëtën, wa'ats jam tyajwintujktaay mëët ja këwent'ajtpë.

3Yë Josafat ojts Wintsën pyutëkëty jä'ä ko oy winë tuuny jëtu'un tä ijty ja David winë tunyën, mëti'ipë y'ap'ajt y'ok'ajtën; oy ojts tyuunk tyajtso'ontä'äky. Yë'ë ka'ap nëkoo tii t'ëwtajty ets ka'ap twinkoxtënaay awinax mëti'ipë Baal jyä'ä'ajtypyën,

4yë'ë tu'ukyë tyuk'ijxpäjt ja Wintsën mëti'ipë ja tyeety y'ëwtajtën. Ojts tpatuny ja ënä'ämën tëyajtën; ka'ap ojts nëkoo tii winë tpa'ëtë'ëtsy tä ja Israel ja'ayëtyën.

5Paatykyëjxm ja Wintsën t'ëwatsy ja ja'ay ja jyot wyinma'any ets tu'ukyë y'itëty ets t'oyjyawëtëty ja Josafat ma y'ëne'emyën ets ma yajkutukyën; tëkokyë yë Judá ja'ayëty winë ijty tjanty nyamo'otë ets mëj këjää ojts yë wit meeny tpaaty t'ixy ets mëj'äämpy ojts nyäxy.

6Oy winë tuuny ets jä'ä ojts tpaye'ey ja në'ë tu'u oypyë mëti'ipë Wintsën tsyojkpyën, yajjëwa'ktaay tëkokyë ja tsajptëjk jampë muum tunkëjxm kopkkëjxm yajpaatyën ma ja Aserá ijty t'ëwtatën.

7Kom tëkëëk jëmëjt ja tyuunpë tkejxy mëti'ipë txëëwajtëpën Ben-hail, Absadías, Zacarías, Natanael ets Micaías, jam Judá ets tukni''ixëja'any mëti'ipëjaty kajpn jamën,

8ojts tukpakexy ja Leví ja'ayëty mëti'ipë txëëwajtëpën Semaías, Netanías, Zebadías, Asael, Semiramot, Jonatán, Adonías, Tobías ets Tobadonías. Yë'ë jämyëët'ajtëtëp ja teety Elisamá ets Joram.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

9Tä tukmëkäjxëy ja noky ma ja Wintsën ja y'ënä'ämën tyiyajtën myinyën këxja'ay ets ja ja'ay tuk'ijxpëktëty mëti'ipë jam tsënaaytyëpën Judá ets ma tëkokyë Judá kajpnën. Ojts jëtu'un tjantytyuntë ojts t'aye'eytya'atë ja naax kajpn.

10E tyamts ja wiinkëtypë ja kutujkën mëti'ipë myëwinkon'ajtëpën ja Judá kajpn tsyë'këtyëp ja Wintsën, paaty ka'ap nëkoo tmëmayëtë ja Josafat.

11Ni'ikyënëm ja filistejë ja'ayëty tmëmiintë winë tä apëjk atu'unënyën, tä pu'ts pujxnën, poop pujxnën ets näynyamo'ojë. Näyjyëtu'un ja Árabe ja'ayëty ojts tmëmintë wëxtujk mil ja wëxtujk mëko'px yë kupixyny ets näjyëtu'un ja tsajppax.

12Jëtu'un'äämpy ja Josafat ojts myëktä'äky ets wyimpejty ja y'ënä'ämën kyutujkën. Koj yë tëjk kanaakpëky jam Judá ma yajpëjkë'ëkëtyën ja aaypyajk ujtspajk mëti'ipë ijty jyë'kxtëpën,

13May tmëët'ajty naax kam jam Judá. Myëët'ajtyp ijty näjyëtu'un jam Jerusalén ja'ay mëti'ipë jotmëkëtyën, mëti'ipë yajtsiptuumpyën,

14e tsyaats ja xyëëw yajnikajpxa'antë: Jam Judá yë'ë ijty tsiptuunpë wintsën ja Adná ets tëkëëk mëko'px twintënaay ja tsiptuunpëtëjk.

15Ojts pyutëkëty yë Johanán, nimäjtsk mëko'px ja majkta'px ja tsiptuunpë twinkuwa'këy.

16Ojts pyutëkëty yë Amasías, yë myaank yë Zicri, mëti'ipë ënäty kë'ëm të nyäy'ëwaanëtyën ko pyutëkëja'any ma ja Wintsënën; nimäjtsk mëko'px mil ja tsiptuunpë twinkuwa'këy.

17Jam ma ja Benjamín ja y'itjotmën, yë'ë ojts jam wyi'imy tniwintsën'atëty ja tsiptuunpë yë Eliadë, tyaapë ja'ay yajxon ijty jyotmëkëty ets tsip'ixy, nimäjtsk mëko'px twinkuwa'këy ja ja'ay. Aaktam yë tyi'pxnëty ets kyu'umënëty ets akëëytyuk mëti'ipë myëtsiptuuntëpën,

18ojts pyutëkëty yë Jozabad mëët nitu'kmëko'px ja majkta'px mil ja ja'ay mëti'ipë tsiptuuntëpën.

19Ya'atë ja'ayëty yë'ë ojts tputëkëtë ja yajkutujkpë, ko ja tsip tyuunë; ëpëky ja ja'ayëty mëti'ipë jam kajpntum këwent'ajtëpën.

2 Crónicas 18

1Josafat, mëj këjää ja wit meeny tpaty t'ijxy, jëtu'un'äämpy ojts mëj'äämpy ja ja'ay yajnaxyë ets yë'ë myë't'ajt Ahab.

2Tëkok ojts nyijkxy yë Josafat jam Samaria ets tku'ixëja'any ja Ahab, Ahab ënätyë tu'uk xëëw tnipëjktakëy ets twintsë'ëkëja'any ja Josafat mëët ja mëti'ipë mëët myinyën, may ja tsajppax ja kupixyny ets tsajpkaa tyaj'o'ky ets tukmëmëtyäky ko tnitëkëja'antë ja Ramot kajpn ets Galaad kajpn.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

3Ja Ahab mëti'ipë jam Israel yajkutujkpën, ojts tyajtëy jëyëjp ja Josafat, ja Judá yajkutujkpë: ¿Wi'ix oyës xyjyämyëët'atëtyë, ja'am Ramot kajpn ets Galaad kajpn nitëjkëmë? Tä Josafat y'ëtsooy: Ëjts nmëëtës yë ntuunpëtëjk, tyam ëëtsëty, oy nja'amëty.

4Je'eyëp tëy, ko jëyëjp yë Wintsën tuk'ëwaanë.

5Tä ja yajkutujkpë tjanty woowmujktaay ja Wintsën ja myëtuunpëtëjk, jä'ä nyiwinë'atë nimajktaxk mëko'px, jä'äts yajtëëw: ¿Wi'ix oy'atëp etsës nëjkx nitëkëtë yë Ramot kajpn ets Galaad kajpnë, oy'atëp ëkë oy ka'apë? Tä y'ëtsoowtë: Oy'atëp, nëjkx nitëkëtë, jä'ä ko yë Tios tëë y'ënä'äny ko miits mëta'aka'antë.

6Tä ja Josafat tyajtëëy: ¿Wi'ix ka'ap ma wiinkpë ja'aynyë mëti'ipë myëtuumpyën yë Wintsënë, mëti'ipë jeexyë näjyëtu'un nyajtë'ëwëmë?

7Ënät ja yajkutujkpë t'ëtsooy ja Josafat: Tää wiinkpë mëti'ipë tyam yaa ka'ap yajpaatyën, mëti'ipë jyëkyejpyën näjyëtu'un nyajtë'ëwmëty wi'ix ja Wintsën y'ënä'änyën. Yë'ë Micaías, yë Imlá myaank. Je'eyëp tëy ko ëxëëkës tääpë ja'ay n'ixy, jä'ä ko ka'ap nijëna'a tii oy tnikäjpxy, aak ëxëëk winë tnimëtyä'äky. Tä y'ëtsooy ja Josafat: Këtii jëtu'un m'ëna'any.

8Tä ja yajkutujkpë tnikäjxëy tu'uk ja tyuunpë ets t'ënëmaay: Nëjkx woy yë Micaías, yë Imlá myaank.

9Ja Josafat, mëti'ipë jam Judá ënä'ämpën ets ja Ahab mëti'ipë jam Israel ënä'ämpën, tëë ënäty tpëjkta'aktë ja nyijänëty mëti'ipë myëtsiptuuntëpën ets jam pyo'kxtë pyëktë ma y'ënyääypyäjnëtyën jam tëjk'ëkë'ëm, jam Samaria. E ja ja'ayëty mëti'ipë käjpxynyajxtëpën jëtu'un ojts tyëkëtë ëtëtspë ënaanpë jëtu'un tä ja'ay myu'ukyën.

10Ja mëti'ipë txëëwajtpën Sedequías, yë Quenaaná myaank, tëë ënäty tu'uk t'oytyuny tsajpkaawaj, aak pujxnëpë ets mëk jyänty'ënäny: Mëët ya'atë tsajpkaawaj yë'ë mëët xyajkutëkoyëty yë Siria ja'ayëty, koonëm y'o'kta'atëty.

11Tëkokyë ja käjpxynyajxpëtëjkëty aakjëtu'un t'ënëmaaytyë ja yajkutujkpë: Nitëkëmës tääpë Ramot kajpn mëti'ipë nyitënääpyën Galaad, Wintsën yë'ë myajmëta'akanëp ets mo'oja'anyë tääpë naax kajpn.

12Ja kukexyye'epyë, mëti'ipë ënäty të tninëjkxyën ja Micaías ets myinëty, jëtu'un ja Micaías t'ënëmaay: Tëkokyë yë Wintsën yë tyuunpëtëjk aak'oy të kyajpxtë ma ja yajkutujkpën. Paaty yam mijts n'ënëëmë xytyunëty mëyajtën oy winë xynyikajpxëty ets oy ja yajkutujkpë aaw ayuk xymyo'ojëty.

13Tä ja Micaías y'ëtsooy: Tyam yajxon n'ënëëmëty ets mëët ja Wintsën ja xyëëw, ko yi'iyës yam nikajpxäämpy mëti'ipës yë Wintsën xytyuk'ënä'ämpën nikajpxëty.

14Tä nyäwya'këxë'kë jam ma ja yajkutujkpën ets ja yajkutujkpë y'ënëmaayë: Micaías, ¿wi'ix myäyëp ëëts nitëkëtëty yë Galaad kajpnë, ëkë ka'apë? Ënät ja Micaías

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

y'ëtsooy: Nitëkëtë, mijts mëta'akaanp, jä'ä ko yë Wintsën tëë y'ënä'äny ko mijts tääpë naax kajpn mo'oja'anyë.

15E ja yajkutujkpë tyaa y'ëtsoowë: ¿Naak'okën yam mijts n'ënëëmëty ets xynyikajpxëp Wintsën xyëëwkyëjxm yi'iyë mëti'ipë mëtëyën?

16Ënät ja Micaías ya'atë ja aaw ayuk tkajpxpëtsëëmy: Tëës n'ixy wi'ix ja Israel ja'ayëty yajpaatën axit ako'owë jam tunkëjxm, jëtu'un tä muum yajpaatën yë kupixyny mëti'ipë ka'ap nyiwintsënën. Jëtu'un ja Wintsën të y'ënä'äny: Tyaapë ka'ap pën nyiwintsën, wä'än tim nyëjkxta'atë ma tyëjkëtyën.

17Tä ja Israel yajkutujkpë t'ënëmaay ja Josafat. Tä ix tëë ntimy ënëëmë ko tyaapë ja'ay nijëna'a tii oy tkanikäjpxy.

18Ja Micaías jyaak nikajpxëy ja aaw ayuk ets y'ënäny: Ya'atë aaw ayuk mëti'ipës yam nnikäjpxypën Wintsën yë y'aaw y'ayuk; mëtoow'it wi'ix y'ënä'änyën: Tëës n'ixy ja Wintsën jam pyo'kxy pyiky ma y'ënyääypyäjnën, ma yajkutukyën ets ja tyuunpëtëjk tsajpkëjxmëpë tam myäyajpaatë ma yë'ëjën anajny aka'any.

19Ënät ja Wintsën tyajtëëy ja tyuunpëtëjk, pën nëjkx t'ëk'ënëëmë ja Ahab tëkatsy ets tnitëkëty ja Ramot kajpn mëti'ipë ja Galaad nyitënääpyën ets jam y'ookëty. Pën tëkatsyëty ja aaw ayuk ojts t'ëtsoy ets ja wiinkpë nän tëkatsy.

20E tu'uk ja ëxëëk poj ojts y'ënä'äny ko yë'ë nyëjkxa'any. Tä ja Wintsën yajtëëwë wi'ixën tuna'any,

21ets y'ëtsooy ja ëxëëk poj, ko yë'ë tyuktëjkëtya'ajäämpy ja yajkutujkpë ja kyäjpxynyajxpë. Ënät ja Wintsën y'ëtsooy, ko jëtu'un tyuna'any jyata'anyë ets wä'än nëjkx jëtu'un tuny.

22E tyam tëë xynyijawë ko ja Wintsën yë'ë të tpëjktä'äky tu'uk ja ëxëëk poj mëti'ipë antakpën ma ja käjpxynyajxpëtëjkëtyën ets tnikajpx tnimëtya'aktëty mëti'ipë ka'ap tyiyëtyën ets ëxëëk mjat mkëpätëty.

23Tä ja Sedequías, myaank yë Quenaaná, wyä'ätsë'ky ets tmëwinkoony ja Micaías, tääts tu'kkë'ë t'amëkojxëy ets t'ënëmaay: ¿Ëjts ka'apës nnijawë maa të nyijkxy ja Wintsën ja myëk'ajtën ets mijts nmëmëtya'akëty?

24E Micaías tyaa y'ëtsoowë: Jäänëm xynyijawëty ko ënäty yu'utsy kë'ëy mjaakjëtity winjëën wintëjk.

25Ënät ja yajkutujkpë, mëti'ipë Israel ja'ayën ni'ënä'ämëy ja Micaías ets t'ënëmaay ja tyuunpëtëjk: Matstë yë Micaías ets xymyënëjkxtëty ma Amón yajkutukyën ets maajës yë nmaankën Joás.

26Jëtu'un xy'ënëëmëtëty ko jap tpëjkta'aktëty pujxn tëkoty, wäänjaty xyajkaytyëty ets xyajnëë'uuktëty, koonëmës nwinpitëty oy mëk maas nëjkx ntsiptuna'anyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

27Ojts ja Micaías jyaakëna'any: Pën mijts oy mwinpity, ka'ap ënäty Tyiosëty të xyajkäjpxyës.

28Ënät tsyo'ontë ja yajkutujkpë mëti'ipë jam ënä'ämpën Israel ets ja Josafat mëti'ipë jam ënä'ämpën Judá, yë'ë nyitëkëjantëp yë Ramot kajpn mëti'ipë nyitënääpyën yë Galaad.

29Tä ja Israel yajkutujkpë t'ënëmaay ja Josafat: Ëjts ka'apës nwit mpëjkta'aka'any jam tsipjotm mëti'ipës nmë'ëne'empyën, mijts yë mjä'ä mpëjkta'akëp. Jëtu'un ja Israel yajkutujkpë y'ënäny; ko tyëjkëy tsiptuunpë wiink wit myëtsiptuun.

30E ja Sirië yajkutujkpë, tëë ënäty t'ënëëmë ja tyuunpëtëjk ko këtii nëkooyë pën tyaj'ooktëty, yi'iyë y'ixtëp tyuntëp pën jam ënä'ämpën Israel.

31Paaty ko ja sirië ja'ayëty t'ijxtë ja Josafat, jëtu'un y'ënantë ko jä'ä ja Israel yajkutujkpë, tä ënätyë tyajnatujktë. Tä Josafat ënätyë tmëpëjktsooy ja Wintsën ets pyutëkëtëty, yë'ë ënätyë jyänty pyutëjkëyë. Ënätyë tyajjëwa'ktaay ja sirië ja'ayëty,

32jä'ä ko kë'ëm t'ijxtë ko ka'ap jyä'äjëty ja Israel yajkutujkpë, tääts ka'ap wi'ix tuuntë.

33Ajotkumonë ojts tu'uk ja Siria ja'ayëty tyi'pxë'ëky, kujk ojts tyimpaatyë ja Israel yajkutujkpë. Ënät t'ënëmaay ja mëti'ipë ja kepy wintëkäämpë yajye'epyën: Wimpit jatëkok, ju'tkës yaa tsipjoty jä'ä ko tëëjës ntsëtyuty.

34Mëj ojts ja tsip tyunyë jä'ä xëëw, jëtu'un kyutsu'ujëy; paaty ja yajkutujkpë oy wi'ix tjaakyajxnajxy ja xëëw tänë jam ma ja keypywyintëkäämpën, ma mëët ja Siria ja'ayëty tsyiptuntën. Jënäkyxyëëw ojts y'o'knë, ma xëëw tyimkëtaknën.

2 Crónicas 19

1Josafat oy mëk wyimpijty ma kyutujktaknën jam Jerusalén.

2E yë Jehú, Hananí myaank, jam jyëjpaatë'kë tu'u'am ets yajtëëwë: ¿Wi'ix ko të xypyutëkë ja'ay mëti'ipë ëxëëk ja'ay'ajtpën ets mijts të mnäypyëjktä'äkyë tä jeexyë Wintsën xymyëtsip'atyën? Mëët ko jëtu'un të m'ëtë'ëtsy tëë Wintsën mtukjoot'anpëkyë.

3Je'eyëp ko mijts tëë näjyëtu'un winë oy xytyuny, ko ojts xyajjëwa'kta'ay yë Aserá y'awinax mëti'ipë jää kajpnjoty may të yajpaatyën ets ja Wintsën jä'ä të xyajmëjnaxy.

4Josafat jam ijty tsyëënë Jerusalén, je'eyëp ko xëmë nyijkxy jam ma kyajpnën, tsyoony jam Beerseba ets nyijkxy ma tunjotpë kopkjotpë ja itjotmën, mëti'ipë Efraín jyä'äy nyitënaaytyëpën, yë'ë tyuk'ëne'empy ja jyä'äy ets wyimpitëty ma ja Wintsënën.

5Ojts ëpëky näjyëtu'un tnikajpxpety ja kutuunktëjk maajaty ja kajpnën mëti'ipë këwent'aty ijtëpën ets ta'tspëky mëët ja mëjnapotsy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

6Jëtu'un t'ënëmaay ja kutuunktëjk: Yajxon winë oy xynyipaye'eytyëty, jä'ä ko miitsëty ka'ap yë'ë xyajtuna'antë mëti'ipë ja naaxwiinyëtë ja'ay wyinma'any'äjtypyën, yë'ë myajtuntëp mëti'ipë ja Wintsën nyikäjpxypën ko ja nëë poky xynyipaye'eytyëty.

7Ets t'ënëmaay: Mwinkutsë'ëkëtëp yë Wintsën ets mëk xytyim'ixtëty wi'ix winë oy xytyuntëtyën, jä'ä ko Wintsën ka'ap jëtu'unyë tnani''ijxnaxa'any ja ka'apë myëtëyëtyën ja tu'unën kajpxën, ka'apë pën tii oy tnipaye'eyën, ëkë mëti'ipë ëxëëktu'un ëxëëkajpxën nyimeenypyijkpyën.

8Josafat ojts näjyëtu'un tnikajpxpety Leví ja'ayëty maajaty ja kajpnën, ja teetytyëjkëty ets ja mëti'ipë ja jyiiky myëku'uk nyikopk'atëpën jam Israel, yë'ë nyipaye'eytyëp ja amay jotmay ma ja Wintsën yaj'ëwtatyën ets ma ja juukyajtën tyu'uye'eyën naaxjoty kajpnjoty jam Jerusalén.

9Ets tuk'ënëmaay ya'atë tu'uwinwo'ow tu'uwinwijtsën: Miitsëty xëmë winë oy xytyuntëty, mëët ja tëyajtën ets oyjyot oywyinma'any ma Wintsënën.

10Oy tyimmëti'ipë jotmayëty mëti'ipë ënäty myëmiintëpën ja kunaax kukajpn, oy yë'ëjëty ja'ay wiink kajpnëpë muum tsyoontën, ko myintëty yaa ets myajtëwëtëty pën tu'uk ja o'kpë mëpaat yajnipaye'ey ëkë ka'ap ets pën mëpaat jëtu'un yajtëytyuny ja pokyjyä'äy ijxtëm ja tëyajtën, ënä'ämën, kutujkën, kajpxwijën myinyën; jëtu'unpë jotmay jëyëjp xyajtëwtëty ja Wintsën, këtiipë nëjkx miits ja Wintsën mtukjoot'anpëkëtë ets këtiipë näjyëtu'un ja mëkunaax mëkukajpn yajtukjoot'anpëktëty.

11Yë teety Amarías, yë'ë nëjkx tnikopk'aty tëkokyë winë ma yajnipaye'eyä'änyën ja jotmay ma ja Wintsën yaj'ëwtatyën. Yë Zebadías, yë Ismael myaank, mëti'ipë Judá jyä'äy nyikopk'ajtypyën, yë'ë nyipaye'eyëp ja amay jotmay ma ja ja'ayëty tmëët'atën winë jotmay. Yë Leví ja'ayëty yë'ë nëjkx miitsëty m'apupätëtë. E amëk jotmëkts m'itëty. Yë Wintsën putëk pupätëtëp ja ja'ay mëti'ipë winë oy tyuuntëpën.

2 Crónicas 20

1Tu'kxëëw tu'kjëmëjt ojts yë Moab ja'ayëty ets Amón ja'ayëty nyäpyëk nyämyatsëtë mëët yë Meunim ja'ayëty ets tukmujktë yë Josafat;

2ënät tu'uk mäjtsk ja'ay nyimiinë ets y'ënëmaayë: Jam Edom, mëjmejy awinaxy, ma yajtijyën Mar Muerto; tëë jam nimay ja'ay mnitsoonyë, mëti'ipë mnipëtë'ëkanëpën. Tam tyam yajpaatë ma txëëwatyën ja itjot Hazezón-tamar. Ma näjyëtu'un yajtijyën En-gadi.

3Josafat ojts tsë'ëkë tyuktëkëty ets tuk'ëwa'anëy ënätyë ja Wintsën, tääts tni'ënä'ämëy ets nitëkokyë ja'ayëty jam ayuu y'itëty,

4tä ja ja'ay myujktaaytyë jam Judá ets t'amëtoowtë ja putëjk pupäjtën ma Wintsënën. Ojts ja'ay myiinta'atë jampë tsyëënëtën kajpntum maajaty ja Judá ja jyä'äy yajpaatën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

5Tä ja Josafat tyëjkëy jam kajpxpë ja'ay'itkujky, ma ja Judá ja'ayëty të nyiye'eypyätën jam Jerusalén tsajptëjk ëkë'ëm,

6ets ja Wintsën ojts tmëkäjpxy ets y'ënäny: Wintsën ma mijts mTiosatyën, mëti'ipës ja nteety n'ap y'ëwtajtën, mijts ma m'ityën tsajpjotm, mëti'ipë ja naax kajpn y'ënä'ämtääpyën. Jam ma mijtsën jam yajpaaty ja mëk'ajtën; ni pën tkajëkyepy mjëjpkuwa'akëtëty ëkë m'awa'ktukëtëty.

7Wintsën, mëti'ipës n'ëwtajtëpën, m'ëxwojptaay ja ja'ayëty yaa, ma tyam tsyëënëtën ja Israel ja'ayëty ets yë'ë xykyë'ëmooy xëmëkyëjxm ja Abraham ja y'u'unk y'ok, mëti'ipë oy mëët mnäjya'awëyën.

8Ko yaa tsyënaaytyaknpëjktë, ënät ojts tu'uk ja tsajptëjk tkojtë ets y'ënantë:

9Pën jää ëëts mpaatë n'ixtë ja yuu xëëw, jëën tsip, ëkë ja pa'am ëyo'on, mëët ko ënäty ëëts të mpokytyuntë, ënätyë nmina'antës ma ya'atë tsajptëjkën, jä'ä ko nija'awëtyëpës ko yaa myajpaaty mijts Wintsën. E jää ma ënäty jëtu'un o'ktëy ëëts njajnëtë nkëpäjnëtë jää nmëkajpxa'antë ets nëjkxëp xymyëtoy ja n'amëto'ow mpëjktso'owënëty ets nëjkxëpës xyajtso'oktë.

10E tyam, ja Amón ja'ayëty, ja Moab ja'ayëty ets mëti'ipë jam tso'ontëpën ma y'itjotëtyën ja Seir ja'ayëty, ma ojts xynyikäjpxyën ko ka'ap jam ja Israel ja'ayëty nyëjkxtëty ko jap tsyo'ontë Egiptë, je'eyë ojts tnaye'eytyë ets ka'ap wi'ix tuuntë.

11E yë'ëjëty jëtu'unts ënät tyajwinpitë, tyam je'eyë xynyipëtë'knëtës ets xypyëjkëjanëtës ja naax kam mëti'ipë mijts xymooytyënës etsës njä'ä'atëty.

12Wintsën ma mijts myaj'ëwtatyën, ¿tii këtiijën xytyukkëpäta'any ko ëxëëk xytyuntësë? Ëëtsëty ka'apës näy'a'ixëtë mëët ntsiptuntëty jä'ä ko nimay yë'ëjëty. Ka'apës nijawëtë tiijës ntuntëp paaty mijts tu'ukyë myajtuk'ijxpety.

13Ja mayjyä'äyëty mëti'ipë jam tso'ontëpën ma Judá y'itjotmën aak tänë ënäty jam yajpaatë Tios wintum, tam ja to'oxytyëjkëty, mëët yë y'u'unk y'ëna'këty ets mëxu'unktëjkëty.

14Tam ënäty ja mayjyä'äy yajpaatë ko tu'uk ja ja'ay ojts kyajpxë'ëky, yë Wintsën yë myëk'ajtën y'oyajtën ojts tyuktëkëty, jä'ä xyëëwajtyp Jahaziel, Zacarías myaank ets Benaías y'ok'u'unk, Jeiel myaank, Matanías y'ok'u'unk, Leví ja'ay, Asaf y'u'unk y'ok ets y'ënäny:

15Mëtoow'itë ya'atë aaw ayuk mëti'ipës yam nikajpxäämpyën ma miitsëtyën Judá ja'ayëty, mëti'ipë yaa ijtëpën tsënaaytyëpën Jerusalén ets näjyëtu'un mijts Josafat. Jëtu'un m'ënë'ëmxëtë yë Wintsën: Këtii ninu'un mtimtsyë'ëkëtëty ma tääpë maymyëtsipën, jä'ä ko ma ya'atë tsip tyuna'anyën ka'ap myiitsëty mtsiptuna'antë, yë Wintsën yë'ë tsiptunaanp.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

16Jopynyëm xynyinëjkxtëty ets mëët mtsiptuntëty. Tyam tamnëm ja kyu'ta'antë Sis, e miitsëty jäätsow xy'aye'eytyuktëty ma wokpa'ajën mëti'ipë jam yajpatpën ma ja të'ëts'itjot txëëwatyën Jeruel.

17Ma ya'atë tsip tyuna'anyën ka'ap myiitsëty mtsiptuna'antë. Miitsëty je'eyëp ko mnëjkxtë ets jam mna'ix mnawoontëty, je'eyëp ko ënät xy'ixtëty wi'ix ja Wintsën tuna'anyën ya'atë kajpn ets wi'ix myajtso'oka'anëtën. Miitsëty Jerusalén ja'ayëty ets miitsëty Judá ja'ayëty, këtii ninu'un mtsë'ëkëtëty; nëjkxtë jopy wiinkuwa'akëtë tääpë mëtsip, yë Wintsën yë'ë mëët myajpaata'antë.

18Ënät ja Josafat nyäkyoxtënaaytyakë ets nyaax'ijxy nyaaxkooy ets ja Jerusalén ja'ayëty, Judá ja'ayëty näjyëtu'un, t'ëwtajtë tmënu'kxtaktë ja Wintsën.

19Yë Leví ja'ayëty, Quehat y'u'unk y'ok ets Coré y'u'unk y'ok, ënätyë tyëjkëtyë ëëwpë yaxpë ets tukxoontaktë ja Wintsën, mëti'ipë ja Israel ja'ayëty y'ëwtajtëpën.

20Komjëpom, jopyëp ojts pyëtë'kojtë ets tyu'utëkëja'antë, nyëjkxa'antë jam Tecoa, jam të'ëts'itjotm. Ka'anëm ënäty tyu'utëkëtë ko ja Josafat y'ënëmaayëtë: Mëtoow'itë ya'atë aaw ayuk miitsëty Jerusalén ja'ayëty ets Judá ja'ayëty: Yë Wintsën yë'ë mëpaat tu'ukyë xytyuk'ijxpätë ets akujk jotkujk m'itëty, tuk'ijxpätë ijxtëm ja tyuunpëtëjk y'ëna'antën ets xy'ëk'ixtëty ko aak'oy winë mwinpëtsëma'anxëtë.

21Ko ja naax kajpn tukmëmëtyaktaay ja aaw ayuk, ënät tnikajpxpejty ja ja'ay mëti'ipë ëwtëpën mëët wyitëty tyujkxyëty kënu'kxypyë ets yë'ë jëyëjp nëjkxtëp, twinye'eytyëty ja ja'ay mëti'ipë nëjkxtëpën tsiptuunpë ma ja mëtsip yajwinkuwa'akëja'anyën ets y'ëwtëty: Kukajpxëtë ja'awëkyëta'aktë ja Wintsën xëmë, jä'ä ko ja tsyojkën jya'awën ijtëëp yë xëmë.

22Ko tyëjkëtyë ëëwpë yaxpë, ja Wintsën yë'ë ojts kë'ëm tuknipëjktaakë ets ja Moab ja'ayëty ets ja Seir ja'ayëty mëti'ipë jam tso'ontëpën, tsuu poj jyajta'atëty, jëtu'un ojts ka'ap y'ëkmëtaknëtë ma ënäty të tjanimintën ets ëxëëk tuna'antë ja Judá ja'ayëty.

23Jä'ä ko ja Moab ja'ayëty ets ja Amón ja'ayëty ni'ikyë ojts tnipëtë'knëtë ja Seir ja'ayëty, mëti'ipë jam tso'ontëpën, ko tyaj'o'ktaaytyë tääts aakyë'ë nyänyiwa'këtyë ets nyäyaj'o'këtë jaxim jayam.

24Ko ja Judá ja'ayëty jam jyajtë ma ënäty jam tsyiptuna'antën të'ëts'itjotm, ënät t'ijxtë ko tëëtëm nya'o'ktaaynyëtë ja myëtsipëty, je'eyë kujy ye'epy ja o'kpë yaj'ijxnëtë naaxkëjxy; ma jëtu'un ja mëtsip y'o'ktaaytyën ni pën ojts tka'ëkjëkyäjpnë kyä'äktëty.

25Ënät ja Josafat mëët ja jyä'äy myiintë ets tpëjkmujktaaytyë winë mëti'ipë ënäty ja mëtsip të tyajwë'ëmtën, mëti'ipë të tni'o'ktu'utën. Ojts tpaatë may ja jëyujk, tsajpkaa, may ja tsaa, pujxn mëti'ipë myëtsiptuuntëpën, may ja wit tujkxy ets winëjaty mëti'ipë tsowëtyën. May jam winë t'ëxmajtstën ja mëtsip, tëkëëk xëëw pyoxtë ja Josafat mëët ja jyä'äy ets tpëjkmujktaaytyë winë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

26Kom taxk xëëw jam myujktë mëj joyjotm ma txëëwatyën Beracá ets jam t'ëwtajtë ja Wintsën. Paaty tyajxëëwpäjtë tampë ja it naaxwiinyëtë Beracá, tyampaat je'eyëm jëtu'un yajtijy.

27Tä ja Judá ja'ayëty ets ja Jerusalén ja'ayëty, ojts wyimpijnëtë; Josafat ojts tyu'uwinye'eyëtë, akujk jotkujk ojts wyimpijnëtë jam Jerusalén, jä'ä ko ojts ja Wintsën ja xoontakën myo'ojëtë mëët ko ënäty ja myëtsip ëxëëk të jyat të kyëpätë.

28Ko jyajtë jam Jerusalén, aakjam nyëjkxtaaytyë ma tsajptëjkën ëëwpë yaxpë mëët ja xuxpë wojpë.

29Ko yajnija'awëy ko ja Wintsën tëë tyaj'o'kta'ay ja mëtsip mëti'ipë ja Israel ja'ayëty tsyip'ijxtëpën, ënät ja wiinkëtypë ja naax kajpn tyuktëjkëtyë ma Wintsënën.

30Jëtu'un'äämpy ja Josafat ojts akujk jotkujk tyuny kyäjpxy ma ojts y'ëne'emyën, jä'ä ko ja Wintsën tëë ënäty myo'ojëtë ja akujkajtën jotkujk'ajtën mëët ja naax kajpn mëti'ipë mëët nyäpyaatëtën.

31Josafat ko ojts tyëkë yajkutujkpë jam Judá, jä'ä ënäty jyëmëjt i'px majkmokx; i'px mëkoxk jëmëjt tyuuny jam Jerusalén. Jä'ä ijty tyaak txëëwaty Azubá, yë'ë nyëëx yë Silhí.

32Josafat oy winë tuuny, jëtu'un tä ja tyeetyën Asá. Ja tyu'unën kyajpxën oy ja Wintsën t'ijxy.

33Je'eyëp tëy ko ka'ap jyëwa'ktaay ja tsajptëjk ma ijty ja ja'ayëty t'ëwtatën winë mëti'ipë ka'ap ja Wintsën oy t'ixyën. Ja ja'ayëty ja y'aaw jyotëty ka'ap winë aaw winëjot tkë'ëyajktë ma ja Wintsënën mëti'ipë y'aptëjk y'ëwtajtën.

34Ma ja Josafat yajnimëtyä'äkyën wi'ix tyuuntso'onyën ets wi'ix tyuunkëjxyën, jap ja myiny këxja'ay ma ja nokyën mëti'ipë Jehú jyä'ä'ajtypyën, Hananí myaank ets jap näjyëtu'un yajkajpxpaaty ma nokyën mëti'ipë jyä'ä'ajtëpën ja ja'ayëty mëti'ipë yajkutujktën jam Israel.

35Yë Josafat mëti'ipë ënäty jam yajkutujkpën Judá, ojts ok mëët oy nyäjyawëty yë Ocozías, jampë yajkutukyën Israel, mëti'ipë ënäty ka'ap oy jyä'äy'ätyën.

36Tëkok ojts nyäkyajpxëtë ko tyajkoja'antë tu'uk yë kepy nëëwinye'epyë mëti'ipë tyuknëjkxtëpën jam Tarsis. Jam tuunk'ajtë Ezión-géber.

37Ënät yë Eliézer, jampë kyukajpnëtyën Maresá, yë myaank yë Dodavahu, ojts tukmëkäjpxy yë Josafat ets t'ënëmaay: Yë Wintsën yë'ë tyunäämpy piw nuuk mëti'ipë të xyajkojyën, mëët ko oy mëët të mnäjyawëty yë Ocozías. Ja kepy nëëwinye'epyë piw nuuk jyänty jya'ajtaay, jëtu'un ojts ka'ap nyëjkxnëtëpë jam Tarsis.

2 Crónicas 21

1Yë Josafat ko ojts y'o'knë, jam nyaaxtëjkëy ma David ja kyajpnën, mëti'ipë y'ap'ajt y'ok'ajtën. Yë'ë kutëjkëyë myaank mëti'ipë xyëëwajtypyën Joram.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

2Yë Joram tam ijty näjyëtu'un myëkä'äxtëjk, yë Josafat yë y'ëna'k, jä'ä xyëëwajtë: Azarías, Jehiel, Zacarías, Micael ets Sefatías. Tëkokyë tyaapë ja'ayëty aakyë'ë myaank'ajtyp yë Josafat.

3Ojts tyeety may myo'oyë putspujxn, poop pujxn ets winëjaty mëti'ipë tsowëtyën. Ojts näjyëtu'un myo'oyë naax kajpn mëti'ipë ijx'ity këwent'atyën mëët yë tsiptuunpëtëjkëty jam Judá, Joram yajmooy jä'ä ko yë'ë kä'äxkopk.

4E yë Joram tim je'eyë tyëjkëy yajkutujkpë, tääts tyaj'o'ktaay ja myëkä'äxtëjk ets mëjja'aytyëjk mëti'ipë nyikopk'ajtëpën ja myëku'uktëjkëty jam Israel.

5I'px mäjtsk ënäty jyëmëjt ko tyëjkëy ënä'ämpë, tuktujk jëmëjt ojts y'ëne'emy jam Jerusalén.

6Je'eyëp tëy, ko yë'ë, jëtu'un ojts winë ëxëëk tuny tä ja yajkutujkpëtëjkën mëti'ipë jam ojts tyuntën Israel ets tä ja Ahab ja y'u'unk y'okën, jä'ä ko ja tyo'oxytyëjk jä'ä ënäty mëët tyu'kmëku'ukëty ja Ahab, paatykyëjxm ojts winë tuny aak ëxëëk Wintsën wyintum.

7Yë Wintsën ka'ap t'a'ijxëy ets tyajkutëkoyëty ja David ja y'u'unk y'ok, jä'ä ko tëë ënäty mëët ja käjpxytyu'unën tuny ko ka'ap nijëna'a tyajkutëkoyä'äny ja tyikts y'aats ja David, jä'ä ko tyaa t'ënëmaay ko jëtu'un y'itëty xëmë tä yë të'kxën jajënën.

8Ma ënäty yë Joram yajkutukyën, ënät yë Edom tmëtsiptso'ony yë Judá kajpn ets tpëjktäky kë'ëm tu'uk yajkutujkpë.

9Ënät ja Joram mëët ja tyuunpëtëjk ets ja may kepy wintëkäämpë tsyo'ontë ets tsyiptuna'antë; tsu'um tnitso'ontë ets tukjajtë jam ja Edom ja'ayëty mëti'ipë ënäty të yajnatukëtën.

10Edom ojts tukmay ja wyinma'any ets nyäy'apëkpyëjktakë ets tpuwa'ktuty ja Judá, ëpëky nyäpyëjktakë. Ja kajpn mëti'ipë txëëwajtpën Libná ojts nyäy'ëpëkpyëjktä'äkyë, jä'ä ko ja Joram ojts ja Wintsën tja'atyëkooynyë, mëti'ipë ja y'aptëjk y'ëwtajtën.

11Ojts tkojy tsajptëjk ma ja'ay t'ëwtatën wiink wintsën, jam muum kopkkëjxm; yë'ë ojts ja naax kajpn yajwinma'anytyëkoyë ets ka'ap t'ëkmëj'ijxnëtë ja Wintsën mëti'ipë jamën Jerusalén ets ja y'aaw jyot ojts tyajkëjxtëkooynyëtë.

12E tëkok yë Joram ojts yë noky nyija'tyë, yë käjpxynyajxpë Elías kyäjx, mëti'ipë ënaanpën: Yë Wintsën mëti'ipë David y'ëwtajtën; yë m'apteety, jëtu'un y'ënä'äny: Mijts ka'ap oy winë xy'ëktuunë tä ja mteetyën Josafat ets tä ja mtatwelën Asá, mëti'ipë ojts jam Jerusalén yajkutuktën,

13ni'ikyë winë aakjëtu'un xytyuunë tä ja yajkutujkpë y'ijtën mëti'ipë jam ënä'ämtën Israel; tyam mijts ja poky mtuka'ajëp ko ja Jerusalén ja'ayëty aak je'eyë ja nëë poky tuunëtë tkajpxnëtë jëtu'un tä ja Ahab ja jyä'äy y'ëtëtstën. Mijts ni'ikyë ja mmëku'uk mmëkä'äx të xyaj'o'knë mëti'ipë oy të jyuuky'atën ets mijts ëxëëk ja winma'any të xyajpëtsëmy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14Paaty tyam yajkëta'akäämpy ja Wintsën ja ëyo'on jotmay ma mijts ja yë mkajpnën, ma ja m'u'unk m'ëna'kën, ma m'u'unk mto'oxytyëjkën ets ma mkam mtu'ujën.

15Ma mijtsën minaanp ja yuu pa'am. Jotpa'am matsanëp mëkpë ets ka'ap tsyooymyäyä'äny, koonëm ja mjot mtiinty nya'tspëtsëmëty.

16Ënät ja Wintsën kë'ëm t'ëwatsy ets ja filistejë ja'ayëty ets ja Árabe ja'ayëty jampë tsyëënëtën Cus tukjoot'anpëktëty ja Joram;

17ënät tsyo'ontë ets tukjëtijtëtyääytyë ja naax kajpn ets tyajpëtsëëmtaaytyë jam winë mëti'ipë ja naax kajpn myëët'ajtypyën; wa'ats tyajpëtsëëmtaaytyë winë mëti'ipë jap yajpatpën akujktëkoty këmoontëkoty, ma ja yajkutujkpë y'ëne'emyën, ma ja jyëën tyëjkën ets ma ja y'u'unk y'ëna'k y'u'unk tyo'oxytyëjkën. Yi'iyë ojts wyi'imy yë Joacaz, ja mutskpë.

18Ko jëtu'un y'ëktuun y'ëkjajtë, ënät ja Joram ojts mëkjotpa'am pyäätyë, mëti'ipë ka'ap tsyooymyäyën.

19Mäjtsk jëmëjt ojts pyikyë, kommäjtsk jëmëjt tääts ojts pyutspëtsëëmnë ja tyiinty ets jëtu'un y'o'ky mëët ja pëjkën ijxën mëkpë. Ja nyaax kyajpn nitu'ukën ojts ja tsiin tkayajmëjjëtë ma jeexyë tnimon tnituktën ko ja Joram y'o'ky, jëtu'un tä ijty tu'unën'atën ja ja'ayëty ko pën yajkutujkpë y'ooky.

20I'px mäjtsk jëmëjt ënäty jyëmëjt ko tyëjkëy yajkutujkpë jam Jerusalén ets tuktujk jëmëjt ojts y'ëne'emy. Ko y'o'ky ni pën kyanimiinë. Jam nyaaxtëjkëy ma ja David ja kyajpnën, je'eyëp ko jam jëkäm ma ijty nyaaxtëkëtën ja yajkutujkpë ja wyintsëntëjkëty.

2 Crónicas 22

1Ja Jerusalén ja'ayëty ojts tnikajpxpätë ja Ocozías ets yajkutukëty, yë'ë kyutëkëp ja tyeety, jä'ä ko ja Joram ja y'u'unk y'ëna'k ojts mä'tspë yaj'o'kta'ajëtë mëti'ipë ojts mëët oy y'itën yë Árabe ja'ayëty. Paatykyëjxm yë Ocozías ojts yë'ë tyëkë yajkutujkpë.

2I'px mäjtsk ënäty yë Ocozías jyëmëjt ko tyëjkëy yajkutujkpë jam Jerusalén, tu'kjëmëjt ojts y'ëne'emy. Atalía ijty tyaak xyëëwajtyp, yë'ë Omri y'u'unk y'ok.

3-4Ocozías ëxëëk ojts winë tuny, jëtu'un tä ja Ahab y'ijtyën, jä'ä ko ja tyaak jä'ä ijty wiinkjaty najts'ë'ëw najtskajpxëyëp, oy ijty mëët nyäjyawëty ja Ahab ja jyiiky myëku'uk paaty ojts ja ëxëëk jot ëxëëk winma'any tyukpaatyë ets ëxëëkjaty winë tuuny Wintsën wintum. Jam ma Ahab ja jyiiky myëku'ukën jam ijty winë tyajnitëwë, e mëët ko jä'ä tkäjpxymyëpëky ëxëëk ojts jyäty kyëpety.

5Mëët ko yë'ë ojts t'ayukmëpëky, Ocozías oy ojts mëët nyäjyawëty yë Joram, Ahab yë myaank, jampë yajkutukyën Israel; e paaty ojts nyämyäyëtë jä'ä ko yë'ë ënäty nyitëkëjantëp jam Ramot, ma Galaad y'itjotmën yë Hazael, Sirië yajkutujkpë. E ja Siria ja'ayëty ojts ja tyajtsëtyujtnëtë ja Joram,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

6tä ënätyë wyimpijty ets ojts nyijkxy jam Jezreel, jam tyajtsooypyäta'any ja tsyëtyut, jä'ä ko tëë ënäty tsyëtyuty jam tsipjotm ma mëët të tsyiptunyën yë Hazael, Sirië yajkutujkpë. E jä'ä ko ja Joram pëjkëp ënäty, paatykyëjxm ja Ocozías ojts nyinëjkxyë jam Jezreel ets kyu'ixëja'anyë.

7Yë Wintsën tëë ënäty tuknipëjktaakë ko tyaj'oka'any ja Ocozías ma jam tku'ixëja'anyën ja Joram. Tim je'eyë jam jyä'äjty, ënät mëët tsyo'ony yë Joram ets nëjkx nyäpyaata'anëtë mëët yë Jehú, Nimsi myaank. Yë Wintsën yë'ë ojts tuknipëky yë Jehú ets tyaj'o'kta'ajëty yë Ahab y'u'unk y'ëna'k, y'u'unk tyo'oxytyëjk.

8Yë'ë ënäty yë Jehú jam nyipaye'epy wi'ix ja Ahab ja y'u'unk tyo'oxytyëjk, y'u'unk y'ëna'k të y'ëtë'ëtstë y'ëna'antën, ko t'ijxpaty ja wintsëntëjk mëti'ipë jam Judá tso'ontëpën ets ja Ocozías ja jyä'äy, mëti'ipë mëët tyuunmukyën; ënät jämyë tyaj'o'ky.

9Ënät ni'ënä'ämëy ets nëjkx tyajtsoontë ja Ocozías jam Samaria ma ënäty jam të nyäyu'utsyën, jam tmajtstë ets tuknimiintë ja Jehú, tääts tyaj'o'ktë. Je'eyëp ko tyajnaaxtëjkëtyë jyä'ämyäjtstë ko jä'ä Josafat ja myaank, mëti'ipë ënäty oy ja Wintsën të tmëtunyën. Jëtu'un'äämpy ojts ka'ap nitu'uk Ocozías jyä'äy wyi'imy mëti'ipë jeexyë jatëkok nyiwä'kpyën ja kutujktakn.

10Ko ja Ocozías ja tyaak Atalía tnija'awëy ko tëë ja myaank y'ooky, ënätyë tyaj'o'ktaay ja ja'ay mëti'ipë ënäty jam tsënaaytyëpën Judá, ja yajkutujkpë ja myëku'uktëjk.

11E yë Joseba, ja Joram ja nyëëx, ojts tyu'utsy yë Joás; yë'ë tyukwinkuyu'tsyp yë Atalía ma ënäty jam yaja'ay'ookyën; jap tyëkoty tyu'tsy ma myaataknën yë Joseba mëët ja tyuunpë. Jëtu'un ka'ap tyaj'o'ktë. Joseba, Joram yë nyëëx ojts tyu'utsy ya'atë pi'k ëna'k, Ocozías yë myëkä'äx, teety Joiadá tyo'oxytyëjk.

12Joás jap tsyënaay tsajptëkoty, ma Wintsën jyëën tyëjkën, jap y'ijty yu'utsy mapaat yajkutujkyën yë Atalía.

2 Crónicas 23

1Kom wëxtujk jëmëjt ja Joiadá twoowmujky yë wintsëntëjk mëti'ipë xyëëwajtëpën: Azarías, Jeroham myaank; Ismael, Johanán myaank; Azarías, Obed myaank; Maaseías Adaías myaank ets Elisafat, Zicri myaank ets t'ënëmaay ko tu'ukyë nyäyaj'itëtëty.

2Ets tyu'utëjkëtyë, ojts t'aye'eytya'atë ja naax kajpn maajaty ja Judá tnitänën; wyoowmujktaaytyë ja Leví ja'ayëty, ja teetytyëjkëty ets ja kopktëjkëty mëti'ipë Judá ja'ayëtyën, Israel ja'ayëty ets ojts nyëjkxtë jam Jerusalén.

3Tëkokyë mëti'ipë ënäty të myuktën ojts tuntë tu'uk ja käjpxytyu'unën mëët ja yajkutujkpë jam tsajptëkotm ma ja Wintsën ja jyëën tyëjkën. Tä ja Joiadá y'ënëmaayëtë: Ya'atë ënät miits mtuntëp: Tyaa xymyëët'atë ja yajkutujkpë ja myaank. Yë'ë patëp y'ënä'ämëty yajkutukëty, jëtu'un tä Wintsën ojts tnimëtyä'äkyën ja David ja y'u'unk y'ok.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

4Jëtu'un xytyuntëty: yë Leví ja'ayëty ets teetytyëjkëty, nitëkëëkpëky mnäyajwa'kxëtëty; tu'kpëky jam wyë'ëmtëty ma tsajptëjkën mëti'ipë tuuntëpën ko po'kxënxëëw, yë'ëts kyëwent'atëp ja tsajptëjk'aaw;

5jatu'kpëky yë'ë jam wyë'ëmtëty ets yë'ë tkëwent'atëty akujktëjk kutujkëntëjk; jatu'kpëky jam wyë'ëmtëty ma ja kajpnpa'a kajpnuxën. E ja nimayjyä'äy jam yajpata'atëty ma ja tsajptëjkën.

6Je'eyëp ko këtii nëkoo pën tyëkëty, yi'iyë teetyëjk tëkëtëp ets Leví ja'ayëty mëti'ipë tuunk të nyika'ajëtën. Yë'ë jyëkyäptëp tyëkëtëty jä'ä ko yë'ë të yajkënu'kxtë; yë mayjyä'äy jää tëjk ëkë'ëy y'ëwxitëty ets jää ja Wintsën ja xyëëw tyajmëjnajxëtëty.

7Yë Leví ja'ayëty yë'ë nyapikëtëp yë yajkutujkpë, nitu'ukjaty ja ja'ayëty aak myëët'atëp ja tyi'pxn ets ja kyu'umën; pën nëkoo ajotkumonë tëkëjaanp tsajptëkoty nëjkxëp y'ooky. Xëmë tkëwent'atëty yë yajkutujkpë oy maa tyimnëjkxëty.

8Yë Leví ja'ayëty ets Judá ja'ayëty ojts jëtu'un tuntë tä ënäty ja teety Joiadá të tni'ënä'ämën. Nitu'ukjaty ojts twinkuwa'akëtë ja jyä'äyëty ets t'ijxtë tuuntë yajxon pënjaty tëjkëp ets pënjaty pëtsëëmp mëti'ipë ijx'ijtëpën ma ja po'kxënxëëwën, jä'ä ko ja teety Joiadá jëtu'un ënäty të y'ënä'äny ko ka'ap tjëkyepy pën tjëjpwa'ktu'utëty ja tyuunk.

9Tä ja Joiadá tmooytyääy ja tsiptuunpë wintsën ja ku'umën ets ja pujxn mëti'ipë ja David ënäty të tyajtunyën, japë yajpaatyën tsajptëkoty.

10Tääts twaatswijtstaay ja mayjyä'äy ma ja tsajptëjk'aawën, a'oytsyow ets anajnytsyow, winkon ma ja wintsë'këntyaknën, jëtu'unts tkëwent'atëty ja yajkutujkpë.

11Ënät ja teety Joiadá mëët ja y'u'unk y'ëna'k tyajpëtsëëmtë ja yajkutujkpë ja myaank ets tukukëëytyë ja kyujän ets tukuja'axtë ja kënu'kxy y'on. Ko tukuja'axtaaytyë ja on mëti'ipë ijty yajtukuja'axtëpën ja yajkutujkpëtëjk tääts ojts yajkënu'kxy ets nikajpxpäjtë yë'ë y'ënä'ämëty ets yajkutukëty. Tääts tyëjkëtyë yaxpë jojkpë, Wä'än yë'ë tuny.

12Ko ja Atalía tmëtooy ja ja'ay ya'axtë jyoktë ets tnikajpxpätë ja yajkutujkpë, ënät ojts pëyi'ikyë nyijkxy ma ja tsajptëjkën, ma ja mayjyä'äy jam yajpaatën.

13Ets t'ijxy ko tamtëm tyänë ja yajkutujkpë potsywinm, ma ja tëjkëtyaknën. Jam pyë'am tam yajpaatë ja tsiptuunpë wintsëntëjkëty, xuxpëtëjkëty ets ja mayjyä'äy mëti'ipë xoontaktëpën mëët ja xuxpë wojpë, ëëpë yaxpë ets koopë. Ënät ja Atalía tkë'tstëëy ja wyit ets mëk yujk'ënany: pën të xykyë'ëyäkyës.

14E ja teety Joiadá, ko jëtu'un t'ijxy, ënätyë tmëkajpxpëtsëëmtaay ja tsiptuunpë wintsëntëjk ets t'ënëmaay: Yajpëtsëmtë yë Atalía ma mayjyä'äyën ets pën panëjkxëp tukyo'kmëkonëtë tsujkn. Tä tyajpëtsëëmtë, jä'ä ko tëë ënäty ja teety Joiadá tnikäjpxy ko këtii jap tsajptëkoty tyaj'ooktëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

15Ënät tmajtstë ets tyajpëtsëëmtë jamtsow ma ja nyitëjkëtyaknën ja kwaay mëti'ipë yajkutujkpë jyä'ä'ajtypyën, jam tyaj'o'ktë.

16Ok ja Joiadá tuuny ja käjpxytyu'unën mëët ja naax kajpn ets ja yajkutujkpë, ojts nikajpxtë ko yë'ë xyëëwajtëp Wintsën ja nyaax kyajpn.

17Tääts nyëjkxtaaytyë ma ja Baal ja nyitsajptëjkën ets ja wintsë'këntyakn tkujijnajxtë, wa'ats tukpu'ujëtyääytyë, piw nuuk tuuntaaytyë. Ja teety mëti'ipë nyiteety'äjtypyën ja Baal jämyë tyo'kpujxtë ma ja Baal ja wyintsë'këntyaknën.

18Joiadá ojts tpëjktä'äky ijx'ijtpë këwent'ajtpë ma ja Wintsën ja tsyajptëjkën, yë'ë tyuknipëjk ja teetytyëjkëty ets ja Leví ja'ayëty, mëti'ipë ja David ënäty tnikäjpxyën jam tyuntëty ma ja tsajptëjkën, tyaktëty ja wintsë'kën ja nino'oky nixämpyë Wintsën wyintuuy; jëtu'un y'ëwtëty ya'axtëty tä jap myinyën ma ja ënä'ämën tëyajtënën mëti'ipë ja Moisés jyääyën, mëti'ipë ja David tyuknipëjktakëyën.

19Ojts tuknipëky ja ja'ay mëti'ipë y'atänëtëpën ja Wintsën ja tsyajptëjk'aaw, këtiipë pën tyëkëty ajotkumonë mëti'ipë ka'ap pyäätyën.

20Ënät tyajmujktaay ja ja'ay mëj'äämpyë y'itën tä ja wintsëntëjkëty, yajkutujkpëtëjk, kopktëjkëty, mëj tuunpëtëjkëty ets nitëkokyë ja mayjyä'äy. Tääts tyajtso'ontë ja yajkutujkpë jam ma ja tsajptëjkën ets ojts tyajnëjkxtë ma ja kutujktaknën; jamtsow tyëjkëtyë ma ja mëj tëjkëtyaknën jampë këjxm yajpaatyën. Judu'un tyajnaaxwä'tstë ja yajkutujkpë ma ja y'ënyääytyaknën,

21ja mayjyä'äy janty jotkujk ojts nyäyjyawëtë. E mëët ko ja Atalía tëë ënäty y'o'knë, ja naax kajpn jotkujk ojts wyi'imy.

2 Crónicas 24

1Joás wëxtujk ënäty jyëmëjt ko tyëjkëy yajkutujkpë ets jä'ä ojts yajkutuky jam Jerusalén wëxtyikxy jëmëjt. Jä'ä tyaak xyëëwajtyp Sibiá, jam Beerseba kyukajpnëty.

2Joás aak'oy ojts winë tuny jëtu'un tä ënäty ja Wintsën oy tukjotkëtä'äkyën, jäpaat ma jyuuky'äjtyën ja teety Joiadá.

3Yë Joiadá ojts yajpëkyë, mäjtsk ja tyo'oxytyëjk tyukpëjkë, mëti'ipë mëët ja u'unk maay tmëët'ajtyën ye'etyëjkpë to'oxytyëjkpë.

4Tu'kxëëw tu'kjëmëjt ojts ja Joás tuknipëjktaakë ets ja tsajptëjk tkoj'oyëjä'äny,

5ënät tyajmujky ja teetytyëjkëty ets ja Leví ja'ayëty ets t'ënëmaay: Ëjts mëyajtënës n'amëtowäämpy ma miitsëtyën ets nëjkx mjëtitë winnaax wiinkajpn ets xyajmuktëty yë wit meeny, wä'än yë Wintsën yë tsyajptëjk nkoj'o'oy mpëjk'o'oyëmë winjëmëjt. Tyaapë oy kyopkpëkyëty ets xytyukjotëkoytyëty. E ja Leví ja'ayëty ka'ap nëkooyë tukjotëkooytyë.

6Ënät ja yajkutujkpë ojts tmëkäjpxy ja teety Joiadá ets t'ënëmaay: ¿Wi'ix ko ka'ap mëktä'äky xytyuk'ëne'emy yë Leví ja'ayëty ets tyajmuktëty ja këpäjtën jam Judá ets

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Jerusalén mëti'ipë ja Moisés ojts tni'ënä'ämën ets mëti'ipë ja naax kajpn ojts tni'ënä'ämën mëti'ipë jap tunëpën ma ja wit tëjkën ma ja näpyaatë y'ityën?

7Jä'ä ko ja Atalía mëti'ipë ja ëxëëkpë myëtëjkëpën mëët ja jyä'äy, yë'ë jap ma Tios yë tyëjkën yajpëtsëëmtaaytyë winë ets tukwintsë'këtyë ja y'awinax.

8Paatykyëjxm ja yajkutujkpë ojts tu'uk ja kaaxë t'oytyuny ets ojts jam yajnajtskëyë tsajptëjk wintum.

9Ënät tyajwa'kxtaaytyë ja ayuk ma naax kajpnën, ko tëkokyë ja Israel ja'ayëty kopkpëky ko ja y'ayajk y'ako'onën tyaktëty mëti'ipë ojts tni'ënä'ämën ja Moisés, ja Wintsën ja tyuunpë ets tuknipëjky tpatuntëty ja Israel ja'ayëty.

10Jëtu'unkyëjxm ja kopktëjkëty ets ja naax kajpn ojts tnija'awëtya'atë, ojts tmëmintë ja y'ayajk y'ako'onënëty winë aaw winëjot, koonëm tyaj'ujtstë ja kaaxë.

11Ja Leví ja'ay ijty myënëjkxtëp ja kaaxë ma ja yajkutujkpën ko y'utsy ets t'ixëty; ko y'utsy ja kaaxë tä ijty tu'uk ja yajkutujkpë tuknipëky ja jyääpyë ets tu'uk ja meenykëwent'ajtpë mëti'ipë yë teety kopk nyikajpxpejtypyën, ënät tukko'owtu'utë ja kaaxë, tääts jatëkok jam tpëjkta'aktë ma ja tsajptëjk'aawën. Winjëpom ijty jëtu'un tuntë, jëtu'un winjëpom ja meeny nyipety.

12Ja yajkutujkpë mëët ja Joiadá jä'ä myooytyëp ja ja'ay mëti'ipë ja tuunk nyikopk'ajtëpën ets yë'ë tmëjuytyë ja pojtspë ets ja tsäjtspë mëti'ipë y'ajiix y'aka'ayëtëpën ja tsajptëjk. Näyjyëtu'un yë'ë pyaatëtë tmëjuytyëty ja ja'ay mëti'ipë ja pujxn ets ja kepy y'atsaaymyujktëpën jampë tyuntën ma ja Wintsën ja tsyajptëjkën.

13Ja ja'ayëty ënätyë tyuuntëjkëtyë ets mëk tukjotëkooytyë, je'eyëm jatëkok ojts tyajwë'ëmtë ja tsajptëjk tä ënäty të jyemy'ätyën.

14Ko tyaj'o'oyëtyääytyë ënät ja meeny ojts tmënëjkxtë ma ja yajkutujkpën mëti'ipë ënäty të nyatëkën, ja mëti'ipë ënäty të nyatëkën yë'ë ojts mëët tyajkojtë ja apëjk atu'unën mëti'ipë jap itëpën ma Wintsën ja tsyajptëjkën, mëti'ipë tunëpën ko ënäty ja kajpxta'ak y'ity ets ko ënäty ja wintsë'kën yajyäky mëti'ipë no'oky xämyën, ojts tyajkojtë ja mëj jä'pn ets ja wiinkëtypë ja apëjk atu'unën. Ja wintsë'kën no'okpyë xämpyë xëmë ijty tyaktë mapaat jyuuky'äjtyën ja Joiadá.

15E ja Joiadá ojts ja myëjja'ayënë, tëë ënäty yajxon myëjja'ayënë ko ojts y'o'knë, jä'ä ënäty yë jyëmëjt mëko'px ja i'px majktu'uk;

16ko y'o'ky jam nyaaxtëjkëy ma ja nyaax kyajpnën ja David, jä'ä ko oy ënäty të tmëtuny ja nyaax kyajpn, ja Wyintsën ets ja tsajptëjk.

17Tëë ënäty y'o'knë tyëkooynyë ja Joiadá, ko myiintë ja wintsëntëjkëty jampë tsyoontën Judá ets tnixëëwtuuntë ja yajkutujkpë Joás. Ja yajkutujkpë Joás yë'ë ojts ni'ik nyätyuk'ënä'ämënë,

18ets yë'ëjëty ojts t'ëxmajtsnëtë ja tsyajptëjkëty, ma yajpaatyën ja Wyintsën Tyiosëty, mëti'ipë y'ëwtajtën ja y'ap y'okëty; wiink tios ojts tpanëjkxtëjkënyëtë; ja

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Aserá jä'ä ojts t'ëwtajtnëtë. Paatykyëjxm ja Wintsën mëk jyoot'anpëjky, tyukjoot'anpëjk ja Judá ja'ayëty ets ja Jerusalén ja'ayëty,

19yë Wintsën ojts tyuunpëtëjk tjakexy mëti'ipë ja ënëmaayëtën ets jyotwinpitëty, yë'ëjëty ka'ap kyäjpxyjyä'äykyujkëtyë.

20Ënät ja Zacarías, yë teety Joiadá myaank, tyuktëjkëyë ja Wintsën ja myëk'ajtën y'oyajtën ets jam këjxm kyuwa'këy, jamts t'ënëmaay ja naax kajpn: Jëtu'un ja Wintsën y'ënä'äny: ¿Tii ko miits yë Wintsën xykyapatuntë ja y'ënä'ämën tyiyajtën? ¿Wi'ix ko miitsëty ni'ikyë ja m'ëyo'on mjotmay xy'ëxkukëtë? Mëët ko miitsëty kë'ëm të xy'ëxmatstës, ëjts näjyëtu'unës yam n'ëna'any ko miitsëty n'ëxmatsa'antë.

21E ja ja'ayëty wiink tja'akyujkëtë, paaty ojts nyäkyajpxëtë ets jäpyë tsajptëkoty tyaj'o'ktë, ja yajkutujkpë Joás yë'ë ojts kë'ëm tni'ënä'ämë.

22Ja Joás ojts tja'atyëkooynyë ja oypyë ja tu'unën kajpxën mëti'ipë ënäty ja teety Joiadá të tnajtstunën, ja Zacarías ja tyeety, mëti'ipë ojts kyäjpxyën ko y'o'këtäky ets y'ënäny: Yë Wintsën yë'ë yam y'ijxyp winë ets yë'ë nyija'ap wi'ix winë tnipaye'ey.

23Ma xyëkopk'atyën jää ojts yë Siria ja'ayëty tukja'të yë Joás, mëët yë mayjyä'äy aakpujxn mëët mëti'ipë tsip'ixyëtyën, ko jam jyajtë Judá ets Jerusalén wa'ats tyaj'o'ktaaytyë ja mëjja'aytyëjk, ixpëkyjyä'äytyëjk ets ja wintsëntëjk, yajpëtsëëmtaaytyë winë tiijaty ënäty jamën ets tuknikäjxtë ja yajkutujkpë jam Damaskë.

24Ka'ap ënäty nëkooyë nyimay'atë ja Sirië tsiptuunpëtëjkëty, je'eyëp ko Wintsën ojts kë'ëm tyajkutuky ets myëta'aktëty, mëët ko ënäty ja Israel ja'ayëty të tkäjpxykyumëtoownaxtë ja Wintsën, mëti'ipë ja y'aptëjk y'ëwtajtën. Jëtu'un'äämpy ja Joás ojts tkëpety ja y'ëxëëkjot y'ëxëëk winma'any.

25Ënät ja Siria ja'ayëty ojts wyimpijnëtë, tëë ënäty je'eyë tyajtsëtyutë ja Joás, nän jämyë ojts ja Joás kë'ëm ja tyuunpëtëjk nyikäjpxytyunëty ets yaj o'kë myaapäjnkëjxy jëtu'un tkumëtooy ja pyoky mëët ko ënäty ja Zacarías të tyaj'ooky ja teety Joiadá ja myaank. Jam ojts tyajnaaxtëkëtë ma ja David ja kyajpnën, je'eyëp ko jëkäm, ka'ap jyamëty ma ja wintsëntëjk nyaaxtëjkëtën.

26Ja ja'ayëty mëti'ipë ojts nyikäjpxytyunëtyën jä'ä xyëëwajtë: Zabad yë Simat yë myaank, tu'uk Amón ja'ay ets Jozabad, Simrit myaank, Moab ja'ay.

27Ja y'u'unk y'ëna'k ja Joás ets ja tyu'unën kyajpxën ets wi'ix ojts ja käjpxynyajxpëtëjk tnimëtya'aktën ja Wintsën ko ënäty ja tsajptëjk tkoj'oyëjä'äny, jap myiinta'ay kuja'ay ma ja nokyën mëti'ipë ja yajkutujkpëtëjk jyä'ä'ajtëpën. Ok ojts kyutëkëty ja myaank Amasías ma ja kutujktaknën.

2 Crónicas 25

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[1]Amasías ko tyëjkëy yajkutujkpë jä'ä ënäty jyëmëjt i'px mëkoxk, jam Jerusalén i'pxtaxtujk jëmëjt ojts yajkutuky; ja tyaak jä'ä ijty xyëëwajtyp Joadán, jam kyukajpnëty Jerusalén.

[2]Amasías oy ojts winë tuny Wintsën wyintum, je'eyëp ko yë'ë ka'ap ojts jyot wyinma'any tu'ukyë tpëjktä'äky ma Wintsënën.

[3]Ko tpëjky ja kyutujktakn, ojts tyaj'o'kta'ay ja tsiptuunpë wintsëntëjk mëti'ipë ënäty ja tyeety të yaj'o'kxëtyën.

[4]Je'eyëp ko ka'ap ojts ja y'u'unk y'ëna'k tyaj'o'kë, jä'ä ko yë'ë pyatuumpy ja ënä'ämën tëyajtën mëti'ipë jap miinpën ma ja Moisés ja nyokyën, ma y'ënä'änyën: Ko ja teety ja pyoky ka'ap tjëkyepy yë'ë tkumëtowëty yë y'u'unk y'ëna'k, ëkë ja u'unk ëna'k ja pyoky ka'ap tjëkyepy tkumëtowëty ja teety taak; nitu'ukjaty mëpaat ja'ay yë pyoky tkumëtoy.

[5]Amasías ojts twoowmujkta'ay ja ja'ay mëti'ipë jam tsënaaytyëpën Judá ets jam ma Benjamín y'itjotmën, tääts tukniwijtsëtyääy tu'kjëëky tu'kmëku'uk ja ja'ay mëti'ipë tsiptuunpë wintsën'atëpën. Ojts tjaaymyujkta'ay ets tmëtyoowta'ay ja ja'ay mëti'ipë ja jyëmëjtën i'px; ja yujkyä'kpëtëjkëty ets mëjja'aytyëjkëty. Jä'ä ja ja'ay nyimay'atë tëkëëk mëko'px mil mëti'ipë jyëkyäjptëp tsyiptuntëtyën, mëti'ipë mayëtëpën wi'ix tyatuntëtyën ja ku'umën ets ja akëëytyuk.

[6]Ojts ëpëky Israel ja'ay tmëjuy, nimëko'px y'ijtë ets ja meeny tmooy tëkëëk mëko'px tsim aak poop pujxn meeny.

[7]E jamts tu'uk ja ja'ay pyëtsiimy, Wintsën ojts kyexyë ets t'ënëmaay ja yajkutujkpë: Mijts yajkutujkpë nëkoopë xywoowmuky xywyijtsmuky yë mtsiptuunpëtëjk, jä'ä ko yë Wintsën jëtu'un y'ënä'äny ko yë'ë ka'ap tyam yajpaaty mëët yë Israel ja'ayëty, mëët yë Efraín yë y'u'unk y'ok.

[8]E mijts pën jëtu'un të xytyuknipëjktaakë ko yë'ë mëët tääpë ja'ay nëjkx ja tsip xywyinkuwa'akëja'any, kë'ëm oy xymyëmay xymyëtajëty jä'ä ko mijts ka'ap mëta'aka'any, yë Wintsën myëët'ajtyp yë mëk'ajtën ets xyajmëtakmëty ëkë xyatëko'oymyëty.

[9]Tä ja Amasías tyajtëëy ja Wintsën ja myëtuunpë: ¿E ja tëkëëk mil ja tëkëëk mëko'pxpë ja poop pujxn meeny, mëti'ipës të ntukmëjuyën ja ja'ayëty mëti'ipë tsiptunantëpën? Tääts ja Wintsën ja tyuunpë y'ëtsooy: Yë Wintsën tam jyätyë tmëëtëty, yë'ë mo'ojëtëp jaakwäänëmay.

[10]Ënät ja Amasías t'ënëmaaytyääy jatëkok ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty të tmëjuyën ets wyimpijta'atëty ma jyëën tyëjkëtyën, e yë'ëjëty wiink ojts tjawëtë, atsip jatëkok wyimpijtë ma tyëjkëtyën.

[11]Ënät ja Amasías kë'ëm tsyo'ony mëët ja jyä'äy ets ojts nyëjkxtë jam ma tijtën Kaanjoyjotm, majk mil ojts ja Seir ja'ay tyaj'ooky.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

12Ëpëky ja Judá ja'ayëty ojts tmatstë ajuukyë nimajk mil ja myëtsiptëjk ets ojts tyajnëjkxtë ma tu'uk ja tsaatunën, jam tkutijnajxtë ets y'o'ktaaytyë.

13E yë Amasías mëti'ipë ënäty ka'ap të tkupëkyën ets pyuwa'akëtëty, mëti'ipë y'ënëmaayën ets wyimpitëty ma tyëjkëtyën, ojts tnitëkëtë ja Judá kajpn, jampaat Samaria ets Bet-horón, nitëkëëk mil ja'ay tyaj'o'ktë ets ëpëky ojts winë tyanëjkxta'atë.

14Ko ja Amasías ojts wyimpijnë, tëë ënäty tsyiptuunta'ay mëët ja Edom ja'ayëty ets tëë ënäty myëtä'äky; yë'ë ojts tjä'ä'ajta'ay ja tsaapotsy ets ja awinax mëti'ipë ënäty ja Edom ja'ayëty të tmëmintën, ojts wyintsë'kën tmo'oy ets ojts t'ëwtaty.

15Ënät ja Wintsën tukjoot'anpëjky ja Amasías ets tuknikejxy tu'uk ja tyuunpë mëti'ipë y'ënëmaayën ja Amasías: ¿Wi'ixën ko mijts xy'ëwtajtpë tääpë awinax, mëti'ipë yë Edom ka'ap të pyutëkëtyën ma mëët të mtsiptunyën?

16Ko jëtu'un ja Wintsën ja tyuunpë t'ënëmaay ja yajkutujkpë, ënät ja yajkutujkpë ojts tyukjoot'anpëkyë ets y'ojë, täät s y'ënëmaayë: ¿Pën mijts të mpëjktä'äkyë ëëwijpë kajpxwijpë? Këtii nëkoo tii ajotkumonë xy'ëwëty xykyajpxëty. ¿Ti yë'ëmës mijts mtsojkpy ets m'ookëtyë? Ja Wintsën ja tyuunpë ka'ap ojts nëkoo tii t'ëkajpxnë, je'eyë ojts ok jyaak'ëna'any: Ëjts nija'apës ko yë Wintsën tëë tuknipëjktaakë ko myaj'ooka'anyë, mëët ko mijts ka'ap yë n'aaw n'ayukës të xymyëjpëjktä'äky.

17E ja Amasías mëti'ipë jam yajkutujkpën Judá wiink ja'ay ja y'aaw y'ayuk tyäty myëpëjkëp, tä nikäjxëy ja Joás, ja Joacaz ja myaank, yë'ë Jehú y'ok'u'unk, jampë ënäty yajkutukyën Israel: Min maas yamën ets wiinxë jëjpxë näy'ijxëmëty.

18E ja Joás tyaa y'ëtsooy: Jëtu'un yë äpnykyepy t'ënëmaay yë ajë kepy: Mo'o yë nmaankës yë mnëëx ets yë'ë to'oxytyëjk'atëty. Je'eyëp ko tëë tu'uk kaa jam nyäxy ets të tnaxkutäänë ja äpnykyepy.

19Jëtu'un jëtää mijts mjootwinmay, mëët ko ka'ap ja Edom të xyajmëtä'äky ko mëët të mtsiptuny, tyam mëj këjxm mijts ënät mnäjyawëty; tyam yajxon n'ënëëmëty nikë timnäypyo'kxët jämyë ma mjëën mtëjkën. ¿Wi'ix ko kë'ëm yë m'amay mjotmay y'ixkukëja'any?

20Ja Amasías kyatimtyuunpy ja këwentë, oy jëtu'un ja Joás jya'ëna'any, jä'ä ko Wintsën tëë ënäty kë'ëm tuknipëjktaakë ko Edom ka'ap yajmëta'aka'anyë ja Joás, mëët ko ja Edom wiinktsow ja wyinma'any tpëjktäky.

21Ënät ja Joás ojts nyänyipëjktaakëty ets twinkuwa'akëja'any ja Amasías, jam Bet-semes, ma Judá y'itjotmën.

22Ko tyëjkëtyë tsiptuunpë ojts ja Judá ja jyä'äy tyëkooynyë ets xim yam ojts jyaak a'äktë.

23Tääts ja Joás ojts tsuumnë ja Amasías jam Bet-semes, mëti'ipë ënäty jam Judá yajkutujkpën ets ojts tyajnëjkxy jam Jerusalén, jam t'ajijtuty ja Jerusalén kajpn ja

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

nyapots, jä'ä myëjwiinëty tu'kmëko'px xajpk; jam tsyo'ontä'äky ma ja Efraín ja tyëjk yajnitëkën ets jyä'ty ma ja mëjpotsy nyuxën.

24Ojts tpaaty ja pu'ts pujxn, ja poop pujxn ets ëpëky jap may winë tyajpëtsëëmy tsajptëkoty ma ja Obed-edom ënäty tyunyën ets ma ja akujktëjkën. Myajts mayjyä'äy jam ets wyimpijnë Samaria.

25Yë Amasías, Joás yë myaank, mëti'ipë jam yajkutujkën Judá, majkmokx jëmëjt ojts jyaakjuuky'äty ma y'o'kyën yë Joás, Joacaz yë myaank, mëti'ipë jam yajkutujkën Israel.

26Ja nyikäjpxy nyimëtyä'äky ja Amasías, jap myiinta'ay ma ja nyokyëtyën ja yajkutujkpëtëjk mëti'ipë jam Judá ets Israel ënä'ämtën.

27Maju'unëm ja Amasías ojts t'ëxmajtsnën ja Wintsën, ënät ja ja'ay jam Jerusalén nyikäjpxytyu'unëyë, ko jëtu'un tmëtoy'äjty, ënätyë kyeky, jam ojts nyijkxy Laquis; je'eyëp ko ja myëtsiptëjk ojts jampaat pyaja'tyë ets jam yaj'o'kë.

28Tääts tmëtso'ontë ooky, kwaaykyijxy tkëxjëpijptë ets jam tyajnaaxtëjkëtyë ma ja y'ap y'okën, ma ja David ja kyajpnën.

2 Crónicas 26

1Ënät ja naax kajpn ojts tnikajpxpety ja Uzías ets yë'ë yajkutukëty, jä'ä ko ja tyeety Amasías tëë ënäty y'o'knë. Uzías jä'ä ënäty jyëmëjt majkmokx tu'uk,

2ko ojts tyëkë yajkutujkpë. Tëë ënäty ja tyeety y'o'knë ko ojts t'koj'oyë ja naax kajpn mëti'ipë yajtijpën Elád ets jä'ä tukë'ëtëjkëy ja Judá ja'ayëty.

3Uzías jä'ä ënäty jyëmëjt majkmokx tu'uk ko tyëkë yajkutujkpë ets jä'ä ojts jam Jerusalén yajkutuky wëxtyikxy majkmokx mäjtsk jëmëjt. Jecolías ja tyaak ijty xyëëwajtyp ets Jerusalén kyukajpnëty.

4Yë Uzías oy ojts winë tuny Tios wintum, jëtu'un tä ja tyeetyën Amasías.

5Maapaat ja Zacarías ojts jyuuky'ätyën xëmë ojts ja Wintsën t'awä'äky, jëtu'un tä ënäty të y'ityën yë Amasías mëti'ipë tyeety'ajtën ets mëti'ipë tyatwelë'ajtën. Ko ja Wintsën ijty yë'ë t'awä'äky xëmë ojts pyutëkëty.

6Uzías ojts kanaak ok mëët tsyiptuny yë filistejë ja'ayëty, ojts may tjity ja potsy, mëti'ipë ja filistejë ja'ayëty ijty tyukuwantëpën ja kyajpnëty, ma ja kajpnën mëti'ipë yajtijpën Gad, Jabnia ets Asdod. Ojts tyajkojy kanaak kajpn jam ma ja itjot tnitänëtën yë filistejë ja'ayëty, ma txëëwatyën Asdod.

7Yë Wintsën yë'ë ojts pyutëkëty ets ka'ap tyajmëta'akëty yë filistejë ja'ayëty, Árabe ja'ayëty mëti'ipë jam tsënaaytyëpën Gur-baal ets Meunim ja'ayëty.

8Yë Amón ja'ayëty yajktëp ijty yë kyëpäjtën jam ma Uzías yajkutukyën, Uzías akäjpxy ojts y'ity jampaat Egiptë, jä'ä ko yë'ë ojts myëjtëkë yë kyutujkën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

9Ojts mëjpotsy tkojy jam Jerusalén, ma ja tëjk'aawën jampë ma potsy tyäkën, ma ja tëjk'aawën jampë joyjotmën ets maajaty ja potsy tyäkën jëtu'un këwent'aty xëmë y'itëty.

10Ojts näjyëtu'un potsy tyajkojy jam të'ëts'itjotm, ojts may nëëjut tyaj'ëwa'atsy, jä'ä ko yë'ë may ijty jëyujk tsajpkaa tmëëtëty; jam joyjotm ets jam kopkëjxm. Tam ijty näjyëtu'un tmëëtëty may tuunpë ma kyam tyu'ujën jam tunjotm ets maajaty y'ääy y'ujts tyaj'ityën, yë'ë oy ijty tsojkën'aty naax tuunk.

11Tam ijty yë Uzías näjyëtu'un tmëët'aty may yë ja'ay mëti'ipë tsip'ixyëtyën, jëna'ajëty ijty tsyoontë ets nëjkx muum tsyiptuntë, jaaypyëtsimy ijty muum nyëjkxtë; yë'ë yë Jehiel jaaypëtsëëmëtëp mëti'ipë ja yajkutujkpë jyääpyë'ajtypyën ets Maaseías, mëti'ipë nyiwintsën'ajtypyën yë tsiptuunpëtëjkëty, yë Hananías yë'ë tu'uwinwoowëtëp, mëti'ipë ja yajkutujkpë tyukwinkuwa'këpën ja tsip.

12Jä'ä ijty nyiwinë'atë ja ja'ayëty mëti'ipë ja myëku'uk nyikopk'ajtëpën, nimäjtsk mil ja tëkëëk mëko'px, aakjä'ä mëti'ipë jotmëkëtyën.

13Ja Uzías jä'ä ijty tmëët'aty ja mëti'ipë tsiptuuntëpën tëkëëk mëko'px ja wëxtujk mil ja mëkoxk mëko'px, mëti'ipë ja tsip xëmë wyinkuwa'këtyëpën.

14Uzías ojts may tyajkojy ja pujxn mëti'ipë yajtuuntëpën ja tsiptuunpëtëjkëty ko muum nyëjkxtë tsiptuunpë, ojts tyajkojy pujxn nijän, ti'pxn, ku'umën ets tsaawëtu'un.

15Jam Jerusalén ojts jam tyajkojy tuunpäjn mëti'ipë yajmëtsiptuunpën, mëti'ipë jam pyëjktakën muum kopkkëjxm ets jam muum tëjkëpajkm ets jam kyuti'pxnaxtëty ja ja'ayëty mëti'ipë kyuwantëpën. Yë Uzías mëj'äämpy ojts muum nyäxy ets ojts myëjë kyëjääjë ja myëj'ajtën kyutujkën. Wintsën Tios ojts kë'ëm pyutëkëty.

16Je'eyëp ko ojts nyäjyawëty tëë myëktä'äky jam ma kutujktaknën, amëj akëjxm ojts y'awinpijnë. Ka'ap ja Wintsën t'ëkmëj'ijxnë, tëjkënyëp jap tsajptëkoty kë'ëmwinma'any ets tno'ky ja poom kë'ëmwinma'any ma ja poom wintsë'këntyaknën.

17Yë'ë mëët tyëjkëy tsajptëkoty ja teety Azarías, mëët nimajkta'px ja teetytyëjkëty,

18ets ojts t'ojtë ja yajkutujkpë, jëtu'un t'ënëmaaytyë: Mijts yajkutujkpë tëë mtëkoy, jä'ä ko ka'ap myijtsëty mpaatyë xyakëty yë wintsë'kën ets mijts xytyukwino'ok xytyukwinxamëty yë poom yë Wintsën, yë teetytyëjkëty yë'ë patëtëp, yë Aarón yë y'u'unk y'ok, mëti'ipë të yajtukmëkënu'kxëtën. Paaty tim pëtsëm tyämyë, jä'ä ko mijts ka'ap yë Wintsën të xymyëj'ixy, yë'ë ka'ap t'oy'ixy ko mijts jëtu'un të m'ëtë'ëtsy.

19Ja Uzías tam ënäty tkë'ëwits'aty tu'uk yë jëëntsijtk ko tukjoot'anpëjky ja teetyëjk. Ënät tyukpëtsëëmë ënätyë pu'uts pa'am ma wyimpokën mëti'ipë yajtijpën lepra, jap ënäty tsajptëkoty yajpaaty, ma ja poom wintsë'këntyaknën, ets tap ënäty yajpaatë ja teetytyëjkëty näjyëtu'un.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

20Ko ja teety kyopk Azarías twin'ijxpejty ets näjyëtu'un ja wiinkëtypë ja teetytyëjkëty ets t'ijxpatë ko tam tyukpëtsëmyë ma wyimpokën, ënätyë tyajpëtsëëmtë; yë'ë ënätyë näjyëtu'un kë'ëm y'ënäny ko pyëtsëmëty, jä'ä ko tëë ënäty twinjawë ko yë Wintsën tëytyuunp yë'ë.

21Yë yajkutujkpë Uzías, jëtu'un ojts jyaakjuuky'äty pa'amjoty ets pu'uts pa'am yaj'o'kë, ëpëky yajpëjktäky ets atu'uk jyuuky'atëty, ka'ap yaj'ëwatsy ets jap tyëkëty tsajptëkoty, ja myaank Jotam yë'ë ojts tjaakkutuny ja tyeety ets ja naax kajpn yë'ë twinkuwa'këy.

22Yë Uzías yë nyikäjpxy nyimëtyä'äky, jap myiny kuja'ay ma ja nokyën mëti'ipë jyääyën ja Jeséas, ja Wintsën ja myëtuunpë, yë Amós yë myaank.

23Ko ja Uzías ojts y'o'knë jam ojts nyaaxtëkë ma y'aptëjk nyaaxtëjkëtyën, mëët ko pu'uts pa'am ënäty të yaj'ookyë. Yë myaank Jotam yë'ë ojts kyutëkëty ma ja kutujktaknën.

2 Crónicas 27

1I'px tu'uk ënäty Jotam jyëmëjt ko tyëjkëy yajkutujkpë jam Jerusalén, majkmokx tu'uk jëmëjt ojts y'ëne'emy. Jä'ä ijty yë tyaak xyëëwajtyp Jerusá, Sadoc yë nyëëx.

2Jotam oy winë tuuny ma Wintsënën, jëtu'un tä Uzías ënäty winë të tunyën mëti'ipë yë'ë tyeety'ajtën. Je'eyëp ko yë'ë ka'ap jap tsajptëkoty tyëjkëy. E oy jyajëtu'unëty ja naax kajpn je'eyëm ojts winë ëxëëk tuny tkäjpxy.

3Jotam ojts tyajkojy ja tsajptëjk ja nyitëjk'aaw, ja anëkëjxytsyowpë wyi'imyën, ojts näjyëtu'un kanaak ja tëjk tkojy jam ma ja mëjpotsy nyäxyën mëti'ipë xyëëwajtypyën Ofel.

4Ojts tyajkojy naax kajpn jam Judá, ojts tyajpëtë'ëky potsy mëjatyëtypë mëti'ipë ja naax kajpn tyukuwanën, kanaak ja potsy ojts tyajpëtë'ëky jam yukjotm ma ja'ay y'ijx'it kyëwent'atën.

5Ojts tsyiptuny mëët ja yajkutujkpë mëti'ipë Amón ja'ayën ets ka'ap tyajmëtäky. Jä'ä jëmëjt ja Amón ja'ayëty xëmë ijty myeenyyaktë ma ja Jotamën, tëkëëk mil ja tëkëëk mëko'px tsim yë poop pujxn, mäjtsk millon ja mäjtsk mëko'px apëjkën ja tsajpmok ets ëpëky ja cebadë. Jëtu'un ijty tyaktë winjëmëjt.

6Mëj'äämpy yë Jotam nyäjxy oymyaajëty, jä'ä ko ojts ja Wintsën oy tmëmëtoy.

7Ja nyikäjpxy nyimëtyä'äky ja Jotam ets tëkokyë wi'ix tsyiptuunyën, jap myiinta'ay ma nokyën mëti'ipë jyä'ä'ajtëpën yë yajkutujkpëty jampë ojts y'ënä'ämtën Israel ets Judá.

8I'px mëkoxk ënäty Jotam jyëmëjt ko tyëjkëy yajkutujkpë jam Jerusalén ets majkmokx tu'uk jëmëjt ojts y'ëne'emy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

9Ko y'o'knë, jam nyaaxtëjkë ma ja David ja kyajpnën, ma nyaaxtëjkëtyën ja y'aptëjk. Yë'ë kutëjkëyë ma ja kutujktaknën ja myaank Ahaz.

2 Crónicas 28

1I'px ënäty yë Ahaz jyëmëjt ko tyëjkëy yajkutujkpë ets majkmokx tu'uk jëmëjt ojts yajkutuky jam Jerusalén; je'eyëp ko yë'ë ka'ap ojts oy ja Wintsën tmëtuny, jëtu'un tä David mëti'ipë y'apäjtën.

2Yë'ë ojts ja në'ë tu'u tpanëjkxy ja ka'apë y'oyëtyën, jëtu'un tä ja yajkutujkpëtëjkën jampë ënäty të yajkutuktën Israel. Ojts tyajkojy pujxn awinax jëtu'unpë yaj'ixyën tä ja Baalën,

3ojts ja poom tyajjoky tyajwiixy jam ma ja joyjyot txëëwatyën Ben-hinom, ni'ikyë ja y'u'unk y'ëna'k ojts tnino'k tniixaamnë, tukwintsë'ëkë ja ëxëëkpë ku'oypyë, tuunë winë tä ja naax kajpnëtyën mëti'ipë ënäty ja Wintsën të t'ëxkexyën.

4Ëpëky wintsë'kën jam muum tpëjktäky ma kepypya'tkën, ëkë ma muum tu'u ye'eywä'kxyën, ëkë jam muum tunkëjxm kopkkëjxm ets jam nyo'ky xyäämy.

5Paatykyëjxm ja Wintsën kyë'ëyajkë ets ja Siria ja'ayëty myëmëtakë, may ojts ja Siria ja'ayëty tyajnëjkxtë ja ja'ay tsumy matsy jam Damaskë. Ojts kyë'ëyäkyë näjyëtu'un ja Wintsën ma ja Israel ja'ayëtyën, mëti'ipë ëxëëk tuunën ets ka'ap yajmëtakë.

6Jam ijty tu'uk yë ja'ay yajpaaty, jä'ä xyëëwajtyp Pécah, jä'ä ojts yë Judá ja'ay tyaj'ooky mëko'px ja i'px mil, aakjä'ä ja mëti'ipë mëj'äämpy ijtëpën jam Judá. Jëtu'un tkëpäjtë mëët ko ënäty ka'ap ja Wintsën të tmëj'ixtën, mëti'ipë y'aptëjk y'ëwtajtën.

7Tam ijty wiinkpë ja'ay, Efraín jyä'äy, tsip'ixy ijty näjyëtu'un. Yë'ë yaj'o'k ja Maaseías, ja yajkutujkpë myaank; tääts ja Azricam, mëti'ipë nyikopk'ajtypyën ja kutujkëntëjk, ets ja Elcana mëti'ipë ja yajkutujkpë ja tyuunpëtëjk tyukwintsën'ajtypyën.

8Ja Israel tsiptuunpëtëjkëty ëpëky ja Judá ja'ay may tsuumtë tmajtstë, nimäjtsk mëko'px mil nyiwinë'ajtë, ye'etyëjk to'oxytyëjk ets pi'k ëna'k; ojts winë tyajpëtsëëmta'atë jam kajpnjotm ets tyajnëjkxtaaytyë jam Samaria.

9E jamts ijty tu'uk ja Wintsën ja tyuunpë yajpaaty jä'ä xyëëwajtyp Obed, ojts jam tjëjpye'eytsyoy ja tsiptuunpë ja'ayëty mëti'ipë jam Samaria ënäty jajtëpën ets t'ënëmaay: Ja Wintsën, ja m'aptëjk ja Wyintsënëty, yë'ë të tukjoot'anpëky ja Judá, paaty miitsëty të myajtukë'ëtëkëtë. Je'eyëp ko miitsëty nëkooyë näjyëtu'un ja mëku'ukëty të xytyimniwa'kënëtë.

10Ëpëky ja mayjyä'äy të xyajmintë mëti'ipë mwa'anantëpën mëtuunpë ëyoopë, jampë kyukajpn'atën Judá ets Jerusalén. Ëkmëmay ëkmëtajtë miitsëty, ¿këtii jëtää näjyëtu'un mtëkoytyë?

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

11Paaty yam n'ënëëmëtë ets xymyëtoow'itëty ja n'aaw n'ayukës, ko xynyajtsmatsëtëty ja tsumjyä'äy, mëku'uk yë'ëjëty, jä'ä ko yë Wintsën wiink t'ixy ko jëtu'un m'ëtë'ëtstë.

12Ënät ja ja'ayëty mëti'ipë xyëëwajtëpën Azarías, yë myaank yë Johanán, yë Berequías yë myaank yë Mesilemot, yë Ezequías, yë myaank yë Salum ets Amasá, yë myaank yë Hadlai, mëti'ipë ënäty nyikopk'ajtëpën ja Efraín ja'ayëty, tääts tjëjpkuwa'këtyë ja ja'ay mëti'ipë ënäty ojts të tsyiptuntën,

13ets t'ënëmaaytyë: Këtii yaa xyajmintë yë tsumjyä'äytyëjk, jä'ä ko nëkoopë nmëpokytyëjkëmëty ma Wintsënën. Miitsëty je'eyë nëkoo xy'ixta'atë jotmay mëti'ipë ënät ni'ikyë xyajpokykya'amëpën, tyam këjää ja amay jotmay tjapatëmpë ets ja Wintsën ënät ni'ikyë njaakyyajjoot'anpëjkmëtyë, ka'ap mëpaat.

14Ënät tnajtsmajtsëtyë ja tsumjyä'äytyëjk ets tmooytyääytyë jatëkok mëti'ipë ënäty të tpëjkëtën ja kyopktëjkëty ma ja kyajpnëtyën.

15E ja ja'ayëty mëti'ipë të yajnikajpxtën, yë'ë wyoownëjkxtaaytyë ja tsumjyä'äyëty ma ja nyaax kyajpnëtyën; jap ma mëti'ipë ënäty të yajpëjkëtën ja jyä'äyëty jap yajju'ty ja wit tujkxy mëti'ipë yajtukxojxtën, ojts yajmo'otë ja kyë'ëkëty, ojts tyajkay tyaj'uuktë ets tyajtsooypyäjtë ja tsyëtyutëty; ënät tyajpäjtë jëyujk këjxy mëti'ipë ka'ap ye'eytyën, jëtu'un jam tyajja'ajtë Jericó, ma ja tëëxykyepy myäytyänën ets tukë'ëtëjkëtyë ja jyiiky myëku'ukëty. E yë'ëjëty tä ojts wyimpijnëtë jam Samaria.

16Jä'ä xëëw jä'ä jëmëjt ojts yë Ahaz, mëti'ipë jam ënä'ämpën Judá tkäjpxynyikexy ja yajkutujkpë mëti'ipë jam Sirië ënä'ämpën ets t'amëtoy ja putëjkën,

17jä'ä ko tëë ënäty ja Edom ja'ayëty nyitëkëty ets tëë ënäty may ja ja'ay tsum tyajnëjkxy.

18Ets ja filistejë ja'ayëty nän tëë ënäty tnitëkëtë ja Négueb kajpn, mëti'ipë Judá nyitënääpyën; tëë ënäty näjyëtu'un tyajnatuktë yë Bet-semes, Aialón ets Guederot ets Socó, Timná ets Guimzó mëët tëkokyë ja nyaax kyamëty mëti'ipë myëët'ajtëpën ets jam të nyäpyëjktakta'ajëtë.

19Wintsën ojts jëtu'un kë'ëm tuknipëjktaakë, mëët ko ja Ahaz ka'ap kyäpxyjyä'äykyujkë, mëti'ipë jam Judá ënä'ämp yajkutujkpën, tëë ënäty ja Judá kajpn tyajma'aty, ka'ap ja Wyintsën Tios tmëj'ijxy tmëjpëjktäky.

20Ja Tiglat-piléser, mëti'ipë Asiria ja'ayën, jëtu'un ijxtëm jeexyë pyutëkëtyën ni'ikyënëm ojts jyotmaymyo'oyë.

21Jä'ä ko ojts may winë tjamo'oy, tä ja pu'ts pujxnën, poop pujxnën mëti'ipë japën tsajptëkoty, këmoontëkoty ets ma ja wintsëntëjkëty ja tyëjkëtyën, ka'ap ojts pyutëkëty.

22E yë'ë oy ja amay jotmay tjapaty kä'äpyëm ja jyot wyinma'any tyaj'o'oyëy ets kä'äpyëm ja Wintsën tmëjpëjktäky, jëtu'un jyä'äy'äjty ja yajkutujkpë Ahaz.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

23Ni'ikyënëm ojts ja wyintsë'kën tmo'oy ja tios mëti'ipë Damaskë ja'ay y'ëwtajtëpën, yë'ë ojts yajtëkoyë. Jëtu'un ojts myäy tyäjy pën tyaapë tios yë'ë të tputëkë yë Sirië yajkutujkpë näjyëtu'un nëjkx pyutëkëty ko tmo'ojëty yë wyintsë'kën. E yë'ë ni'ikyënëm ojts o'ktëy yajjatyë ets o'ktëy ja nyaax kyajpn tyajjajty tyajkëpejty.

24Ahaz wa'ats twinpëjkmujktaay ja apëjk atu'unën mëti'ipë ënäty japën tsajptëkoty ets piw nuuk tuuntaay, ojts ja tsajptëjk tyaj'ëtujknë ets ni'ënä'ämëy tyaj'oyëtëty yë wintsë'këntyakn maajaty ja kajpn tatskën jam Jerusalén.

25Jam Judá ojts jam may tkojy ëxëëkpë nyitsajptëjk ets jap tukwino'ok tukwinxamtëty ja poom ja wiink tios ets jëtu'un'äämpy ni'ikyë ja Wintsën tyajjoot'anpëjky, mëti'ipë ënäty ja y'aptëjk të t'ëwtatën.

26Ja nyikäjpxy nyimëtyä'äky ets tëkokyë mëti'ipë tyuunën, wi'ix tsyo'ontäkyën ets wi'ix jyëjpkëjxyën jap myiinta'ay ma ja nokyën mëti'ipë jyä'ä'ajtëpën ja yajkutujkpëtëjk jampë ojts y'ënä'ämtën Judá ets Israel.

27Ko ojts y'o'knë jam nyaaxtëjkëy ma Jerusalén kajpnën, je'eyëp ko ka'ap jyamëty ma nyaaxtëkëtën ja yajkutujkpëtëjk mëti'ipë oy të tyuntën jam Israel. Yë'ë kutëjkëyë myaank Ezequías ma ja kutujktaknën.

2 Crónicas 29

1I'px mëkoxk ënäty yë Ezequías jyëmëjt ko ojts tyëkë yajkutujkpë ets i'pxtaxtujk jëmëjt yajkutujky jam Jerusalén. Abí ijty ja tyaak xyëëwajtyp, yë'ë Zacarías yë nyëëx.

2Yë Ezequías oy tmëtuuny yë Wyintsën, jëtu'un tä yë David oy tmëtuunyën, mëti'ipë yë'ë y'ap'ajt y'ok'ajtën.

3Yë'ë ojts tyaj'ëwa'atsy yë tsajptëjk, ma mëtu'uk jëmëjt yajkutukyën ets ja tsajptëjk tkoj o'oyëy.

4Tä tmëkajpxmujktaay ja teetytyëjkëty ets ja Leví ja'ayëty, jam tyajtu'ukmujky tsajptëjkwinm

5tä t'ënëmaay: Miitsëty Leví ja'ayëty, mëtoow'itë ya'atë ja aaw ayuk, paatë jëyëjp ja näypyuj näjyä'ätsë ets yajwa'atstë ja tsajptëjk ma yajpaatyën ja Wintsën mëti'ipë ja n'ap'ajt n'ok'ajtëm y'ëwtajtën. Mju'ta'atëp jap tëkokyë mëti'ipë ëxëëkën.

6Jä'ä ko ja n'ap'ajt nteety'ajtëmë ka'ap ja Wintsën tmëj'ijxtë, ëxëëkëty winë tuuntë ma Wintsënën ets ojts tpuwa'ktutnëtë. Ka'ap ojts ja Wintsën t'ëktuk'ijxpäjnëtë, wiinktsow ja jyot wyinma'any ojts tpëjktaknëtë, tääts jëtu'un ja jyëën tyëjk tukwa'ats t'ëxmajtsnëtë.

7Ojts tyaj'ëtujknëtë ja tsajptëjk ma ja teetyëjk tyuntën ets ma ja wyit xyoxëty y'itën, mon pi'its ja jëën tëjk ojts wyë'ëmnë, ka'ap ja poom t'ëkyajtooynyëtë; nän ka'ap ja wintsë'kën t'ëkyajknëtë ma Wintsënën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

8Paaty ja Wintsën tukjoot'anpëjky ja Judá ja'ay ets ja Jerusalén ja'ayëty, ëtsë'ëk ajawë je'eyë yaj'ijxnë, jëtu'un tä miitsëty kë'ëm të xy'ixtën.

9Jëtu'un ja nteety'ajt n'ap'ajtëm may y'o'ktë jam tsipjotm, ja n'u'unk'ajt nëëx'ajtëmë ets ja nto'oxytyëjk'ajtëm aak tsumy matsy nyëjkxtaaytyë.

10Paatyës të ntuknipëjktaakë koos ja käjpxytyu'unën oypyë ntuna'any mëët yë Wintsën, mëti'ipë Israel ja'ayëty y'ëwtajtëpën ets Wintsën tyajjëwa'akëty ja tsyip y'äkë ma ëëtsajtëmën.

11E miitsëty u'unk maay, miits yam mpëjktsoowtëp ets xyjyotmay'atëty ya'atë tu'unën kajpxën, ma ja Wintsën të mwin'ixëtën ets xymyëtuntëty, xyaktëty jap ma jyëën tyëjkën ja poom ets ja wintsë'kën xëmë.

12Ja Leví ja'ayëty mëti'ipë ojts ënätyë tyuuntëkëtën, yë'ë ya'atëty: ma Quehat y'u'unk y'okën, Máhat, yë Amasai myaank ets Joel, yë Azarías myaank; ma Merarí y'u'unk y'okën, yë'ë ja Quis, Abdí myaank ets Azarías myaank; ma Merarí y'u'unk y'okën yë'ë Quis, Abdí ets Azarías yë myaank, Jahaleel yë y'u'unk; ma Guersón y'u'unk y'okën, yë'ë ja Joah, myaank yë Zimá ets Edén, myaank yë Joah;

13Ma yë Elizafán y'u'unk y'okën, yë'ë ja Simri ets Jehiel; ma Asaf y'u'unk y'okën, yë'ë ja Zacarías ets Matanías;

14ma ja Hemán y'u'unk y'okën, yë'ë ja Jehiel ets Simí, e ma ja Jedutún y'u'unk y'okën, yë'ë ja Semaías ets Uziel.

15Jëyëjp tyajmujktaaytyë ja jyiikyëty myëku'ukëty ets tkajpxkëjxtë ja ëxëëkpë ni'ëmukë; ënät tyëjkëtyë jap tsajptëkoty ets tyajwatstaaytyë jëtu'un tä ënäty ja yajkutujkpë të tni'ënä'ämën mëti'ipë ja Wintsën ojts tyuk'ëne'emyën.

16Ja teetytyëjkëty jääpaat ja tsajptëjk tyajwatstë itkujkpyaat. Wa'ats tyajpëtsëëmtaaytyë jap tsajptëkoty ets tmëpëtsëëmtaaytyë jap tsajptëjk ëkë'p mëti'ipëjaty ënäty ëxëëkën ets mëti'ipë ka'ap y'ëktuunën jap wokjoty tkujëpijpnajxtaaytyë.

17Ma mëtu'uk y'änyën ja mëtu'kpo'opë, tääpë jëmëjt, jää ojts tyajwatstsoontë ja tsajptëjk, ko tyuktujkxëëwpejty tëë ënäty tyajja'të ma ja teetyëjk ja wyit tyujkxy tyaj'itën. Ja tuktujk xëëw tjaaktuunk'ajtë ets tyajwatstaaytyë, ko myajkmokx tu'uk'aany ja po'o tëë ënäty tyaj'apatëtya'atë.

18Ko tyaj'apatëtyääytyë, tä ojts tninëjkxtë ja yajkutujkpë Ezequías ma kyutujktaknën ets t'ënëmaaytyë: Tëës nyajwatsta'atë ja tsajptëjk: Tëës nyajwa'atstë ja wintsë'këntyakn ma yajnino'okyën ja jëyujk'ooky mëët ja apëjk atu'unën jënu'un mëët tyunyën, nän tëëjës nyajwa'atstë ma ja pëjkpäjn ma ja tsajpkääky yajkëxpëkyën ets ja apëjk atu'unën jënu'un mëët tyunyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

19Tëës näjyëtu'un ni'ënä'ämëtë ets wyatsta'ajëty ja apëjk atu'unën mëti'ipë ja yajkutujkpë Ahaz yaj'ëxë'këtyääyën ko ja Wyintsën ka'ap tmëj'ijxy, e tyam tëëjës jam mpëjktakta'atë ma ja Wintsën ja wyintsë'këntyaknën.

20Ja yajkutujkpë Ezequías tsojk ojts pyëtë'kojy ets tyajmujktaay ja kutuunktëjkëty jampë yajpaatën ma ja naax kajpnën ets ojts mëët nyijkxy ma ja tsajptëjkën.

21Wëxtujk ja tsajpkaa ojts tmënëjkxtë, wëxtujk ja tsajppax, wëxtujk ja kupixyny ets wëxtujk ja tsajppax mutskjatyëtypë ets yë'ë ja Wintsën tmo'oja'antë ma t'amëtowa'an tpëjktsowa'antën ja pokywyinmä'kxën ma ja yajkutujkpë ja jyëën tyëjkën, jyiiky myëku'ukën, y'u'unk y'ëna'kën ets ma ja tsajptëjkën ets ma tëkokyë ja Judá kajpnën. Ja yajkutujkpë yë'ë ja teetytyëjkëty tyuknipëjk ets ja wintsë'kën tyaktëty nino'oky nixämy jam ma ja Wintsën ja wyintsë'këntyaknën.

22Tä ja teetytyëjkëty tyaj'o'ktë ja tsajpkaa ëna'k, ojts tpëjkëtë ja nye'pny ets ojts tuknixijkxtë ja wintsë'këntyakn. Näyjyëtu'un ja kupixynyëty ets ja tsajppaxëty.

23E ja tsajppax mëti'ipë ënäty ja nëë poky kyu'ookëjäämpyën, ojts tukninëjkxtë ja yajkutujkpë ets ja ja'ayëty, e yë'ëjëty jam ja kyë'ë tkëxkoontë ma ja tsajppax ja kyëpajkëtyën.

24E ko jëtu'un ja kyë'ë tkëxkoontaaytyë täats tyaj'o'ktë ja tsajppax ets ja tsajpkaa; ja jyot nye'pny ojts tuknixikxtë ja wintsë'këntyakn, mëti'ipë ja nëë poky kyunajxypyën ja Israel ja'ayëty ja pyokyëty, jä'äkyëjxm ko jëtu'un ënäty ja yajkutujkpë të tni'ënä'ämë ets ja naax kajpn ja nyëë pyoky yajtuunkëx yajkajpxkëxëty.

25Ezequías ojts Leví ja'ayëty tuknipëky ets jap tsajptëkoty xyu'uxtëty wyoptëty, mëët ja kyowëty, y'akwojpnëty, pyujxn'akojxmujknëty, jëtu'un tä ënäty ja David, Gad ets Natán ja ënä'ämën të tyajwë'ëmtën. Ya'atë ënä'ämën Wintsën ojts jëtu'un tpëjktä'äky.

26Yë Leví ja'ayëty jä'ä yajtuuntëp ja xuxn mëti'ipë ja David ijty yajtuumpyën, e ja teetytyëjkëty jä'ä ja xuxn myëët'ajtëp.

27Ënät ja Ezequías ni'ënä'ämëy ets ja wintsë'kën jam tkëxpëktëty ma ja wintsë'këntyaknën. E jää ma ënäty ja wintsë'kën tkë'ëyaka'antën ja no'okpyë xämpyë, ënät tyëjkëtyë xuxpë wojpë ja Leví ja'ayëty ets ëëwpë koowpë, mëët ja xuxn wojpn mëti'ipë ja David ijty yajtuumpyën.

28Ja naax kajpn aak koxtänë kya'ataaytyë, tam ja ja'ay y'ëwtë xyu'uxtë. Jëtu'un ojts y'ity koonëm ja wintsë'kën yajyajktaay.

29Ko jyëjpkuwatsëy tä ja yajkutujkpë mëët ja tyuunpëtëjk tyëjkëtyë kajpxtakpë, tja'awëkyëta'aktë ja Wintsën ja y'oyjyot y'oywyinma'any.

30Ja yajkutujkpë ets ja kutuunktëjkëty ojts t'amëtowtë ja xuxpë ets ja ëëwpë ets y'ëwtëty ya'axtëty, mëti'ipë ja David yaj'o'oyëyën ets Asaf. Yë'ë ënätyë tyëjkëtyë ëëwpë yaxpë ets t'ëwtajt tmëja'awëtyë ja Wintsën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

31Ënät ja Ezequías t'ënëmaay ja ja'ay, miitsëty tëë tyam ja näypyuj näjyä'ätsë xypyaatë, mëmintë ets tukmëjjawëtë ënät ja mWintsënëty mëti'ipë yë'ë patëpën ets xyajnaxtëty ja kukajpxën ja'awëkyëtakën. Ënät ja naax kajpn ojts tukwintsë'ëkëtë ja Wintsën mëti'ipë ënäty të myo'ojëtën, mëti'ipë ojts tukwintsë'ëkë ja Wintsën ja jëyujk'ooky nino'okpyë nixämpyë.

32Ja jëyujk mëti'ipë ojts ja ja'ay tyaktën ets ja Wintsën tukwintsë'këtyë nino'oky nixämy, jä'ä nyiwinë'ajty; tëkë'px majk ja tsajpkaa, mëko'px ja tsajppax ets mäjtsk mëko'px ja kupixyny. Tëkokyë ya'atë jëyujk aakyë'ë ojts Wintsën tuknimintë ets tukwintsë'këtyë nino'oky nixämy.

33Jä'ä wyinë'ajty ja tsajpkaa, nitëtujk mëko'px ets tëkëëk mil ja tsajpkaa ëna'k.

34Je'eyëp ko ja teetytyëjkëty ka'ap ojts y'ëkmaayënëtë tni'ääktëty ja tsajpkaa mëti'ipë yajktëpën ja ja'ayëty ets ja Wintsën yajtukwintsë'ëkëty nino'oky nixämy, paatykyëjxm ja Leví ja'ayëty tputëjkëtyë ja teetyëjk, jä'ä ko ja Leví ja'ayëty nikë tëë ënäty ja pujën jä'tsën tpaatë këtiinëm ja teetytyëjkëty.

35Ja Leví ja'ayëty paatykyëjxm ojts yë'ë ja teetytyëjkëty tjaakputëkëtë jä'ä ko ja teetytyëjkëty ka'ap y'ëknipatënëtë, tam ënäty may jyajtënë ja jëyujk'ooky mëti'ipë yajktëpën nino'oky nixämy ets may ja jëyujk on jam jya'ajtënë mëti'ipë ja Wintsën tyukwintsë'ëkëjantëpën mëti'ipë ëëw'o'oy kajpx'o'oyën mëët tuktuna'antën ja Wintsën, ëpëky ja uuky ets ja nëë mëti'ipë ja ja'ay të tmëmintën. Jëtu'un'äämpy jatëkok ojts tsyo'ontä'äky ja oypyë ja tu'unën ma ja Wintsën yaj'ëwtatyën.

36Yë Ezequías ets naax kajpn janty jotkujk ojts nyäyjyawëtë mëët ko tëë ënäty ja Wintsën ja mëyajtën tuny ko ja nyaax kyajpn të tpokywyinme'kxy, mëj këjää ojts tja'awëkyëta'aktë mëët ko ënäty oy të wyimpëtsëmy të jyëjpëtsëmy ja tuunk.

2 Crónicas 30

1Ezequías ojts tuk'ëwa'anëtyä'äy ja naax kajpn mëti'ipë jam yajpatëpën Israel, Judá ets ma ja Efraín ja y'itjotmën ets ja Manasés ets myintëty ma ja tsajptëjkën ma yajnixëëwtuna'anyën ja ëmaayxyëëw, mëti'ipë ja Wintsën xyëëwajtypyën, Israel Tyiosëty.

2Ja yajkutujkpë ojts tuknija'awëtyä'äy ja mëjja'aytyëjk ets ja naax kajpn tnijawëtëty ko jää yajnixëëwtunëty ja ëmaayxyëëw ma ja mëmäjtskpo'opë y'änyën tääpë jëmëjtpë,

3ka'ap tjëkyejpy yajnixëëwtunëty jää ma tnixëëw'atyën, jä'ä ko ka'ap ja teetytyëjk nyipatëtyë ets ja naax kajpn nän ka'ap ënäty të nyänyi''ixëty jam Jerusalén.

4Ja yajkutujkpë ets ja ja'ayëty oy tja'awëtyë ko ya'atë ja xëëw ënäty yajtuknipëjktaakë, paaty ojts y'ëna'antë ko jam Jerusalén yajtunëty,

5tä tkajpxwa'kxtaaytyë ja aaw ayuk, tyajtso'ontaktë jam Beerseba jampaat Dan, ma twoowtsowtën ja ja'ayëty ets myintëty jam Jerusalén xëëw'ajtpë, ma

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

yajmëjjawëja'anyën ja ëmaayxyëëw mëti'ipë ja Wintsën jyä'ä'ajtypyën, mëti'ipë ja Israel ja'ayëty y'ëwtajtëpën. Jä'ä ko ka'ap ijty nëkooyë ja'ay jëtu'un ya'atë xëëw tnimintë, jëtu'un tä ënäty jyaminyën kuja'ay.

6Tä ja kukäjpxy ye'eywya'kxtaaytyë, jä'ä myënëjkxtëp ja yajkutujkpë ja y'aaw y'ayuk, ma ja ënä'ämën kutujkën tpëjktäkyën: Miitsëty Israel ja'ayëty yajwinpitë jatëkok ja mjot mwinma'anyëty ma ja Wintsënën, mëti'ipë ja Abraham, Isaac ets ja Jacob Tyiosajtën ets yë'ë mnijootwinpitëtëty ets näjyëtu'un ja ja'ayëty mëti'ipë të tkukä'äktën ja Siria ja'ayëty, Sirië yajkutujkpëty.

7Këtii mëpaat jëtu'un mja'ay'atë tä ja m'ap y'ok jyuukyajtën ets ja mjëëky mëku'ukëty mëti'ipë ojts ka'ap ja Wintsën tmëj'ijxtën ets kyë'ëyajkëtë, ma ëxëëk jyajtën kyëpäjtën.

8Këtii mëpaat jëtu'un mjatë mkëpätë; xajë'ëktë ja mkë'ëjëty ets ëwtatë ja'amyätstë ja mWintsënëty; yaj'oyëtë ja mjot mwinma'anyëty, mintë ma ja tsyajptëjkën, mëti'ipë të tkënu'kxyën winë xëëw. Mëtuntë ja Wintsën ets ka'ap mtukjoot'anpëkëtëty.

9Pën miitsëty mja'amyäjtstëp ja mWintsën Tios, mpa'ëyowanëtëp yë'ë ets tyuktëkëjäämpy ja yajkutujkpëtëjk mëti'ipë të tmatstën ja mjëëky mmëku'uk ets tnajtsmatsëtëty ets tpaatëty jatëkok ja nyaax kyajpnëty, jä'ä ko yë Wintsën pa'ëyoop najts'ëyo'owëp yë'ë, ka'ap jëtu'unyë mnajts'ixëja'anëtë pën myajwinpijtëp ja mjot mwinma'anyëty.

10Ja yajkäjpxye'epyë wa'ats t'aye'eytyääytyë ja naax kajpn, ma Efraín ets ja Manasés tnitänëtën ja it naaxwiinyëtë, tyimjajtë jam ma Zabulón y'itjotmën. Je'eyëp ko ja ja'ayëty xi'iky ëwë'ëky ojts je'eyë tpëjkta'aktë.

11Pën ojts kyäjpxyjyä'äykyujkëtë, ma ja Aser, Manasés ets Zabulón ja jyä'äyën ets ja jyot wyinma'any tyaj'o'oyëtë, ojts nyëjkxtë jam Jerusalén.

12Wintsën kë'ëm yajkutujk ets ja ja'ay may tja'akyukëtëty ja aaw ayuk mëti'ipë ja yajkutujkpë ets ja kutuunktëjk nyi'ënä'ämëtën, mëti'ipë ja Wintsën ënäty të tyuknipëkëtën.

13Ënät ja mayjyä'äy myujky jam Jerusalén ma myäjtsk po'opetyën tääpë jëmëjt ets tmëjjawëja'antë ja ëmaayxyëëw ma ja tsajpkääky tkaytyën ka'apë tsyooymyëëtëtyën.

14Wa'ats tjëpëjktaaytyë ja wintsë'këntyakn ets maajaty ja poom tyajtoytyën mëti'ipë jam Jerusalén yajpatpën. Jap tkujëpijpnajxtaaytyë wokjoty.

15Ma myajkmajkts anyën ja mëmäjtskpo'opë, jää tyaj'o'ktë ja kupixyny, mëti'ipë tyukmëjja'awëtyën ja Wintsën ëmaay xyëëwjoty. Ja teetytyëjkëty ets ja Leví ja'ayëty, kë'ëm ojts tsëtyu'unjawëtë ko wiink ja'ay ja wintsë'kën jam yajktëp, ënät nyäpyuj

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

nyäjyä'tsëtë ets ojts yë'ë tyaktë ja wintsë'kën mëti'ipë ja Wintsën yajmoopyën wino'oky winxämy.

16Ja teetytyëjkëty kë'ëm ja tyuunk tpa'atwa'këtyë, mëti'ipë ja Moisés ojts tni'ënä'ämën, ja Wintsën ja tyuunpë. Ja teetytyëjkëty jä'ä ja jëyujk ne'pny xyijkxjëtijtëp, mëti'ipë ja Leví ja'ayëty yajktëpën.

17E may ja ja'ay ka'ap ja näypyuj näjyä'ätsë tpatë, paatykyëjxm ja Leví ja'ayëty jä'ä ja wintsë'kën tyaj'o'ktë ma ja ëmaayxyëëwën ets ja ja'ayëty ja näkyënu'kxë tpata'atëty.

18May ja Efraín, Manasés, Isacar ets Zabulón ja'ayëty tpatë ja ka'ayën ukën, mëti'ipë ënäty të y'apaatën jä'ä xëëw ma ja ëmaayxyëëw yajmëjjawën, je'eyëp ko ka'ap yë'ë yajmooytyë mëti'ipë ënäty të yajtuknipëjktaakën yajmo'otëty jä'ä ko ka'ap ojts ja näypyuj näjyä'ätsë jëyëjp tpaatë: Ja Ezequías ni'ëmukë ja ja'ay tkënu'kxtaay ets tuknimëpëjktso'owëtyääy ja Wintsën, t'ënëmaay ja Wintsën: Wintsën, pokymyä'kx yë ja'ay mëti'ipë mnimiinëpën winë aaw winëjot,

19pokymyä'kx ya'atë ja'ayëty, oy jëtu'un tkapaatë ja näypyuj näjyä'ätsë tä ja ënä'ämën tëyajtën jyaminyën, japë tsajptëkoty y'ityën.

20Yë Wintsën myëtoow'ijt ja Ezequías ja wyaantso'ow pyëjktso'owën, paaty ja naax kajpn ojts tjanty pyokymye'kxy.

21Wëxtujk xëëw ojts ja ja'ayëty xyëëwtuntë ets jëtu'un ja tsajpkääky tkaaytyë mëti'ipë ka'ap tsyooymyëëtëtyën. Ja teetytyëjkëty ets ja Leví ja'ayëty winjëpom ja xyuxtë wyojptë, twin'ëw twinya'axtë ja Wintsën.

22Ezequías mëj këjää tkukajpxëy mëët ko ënäty ja teetytyëjkëty ets ja Leví ja'ayëty të pyutëkëty winë aaw winëjot ma Wintsënën. Tëë ënäty wëxtujk xëëw xyëëwtuntë ma të tyaktën ja wintsë'kën ma Wintsënën, ma t'ëëwkëjxy tkajpxkëjxtën ja pyoky ets ma të twin'ëw të twinya'axtën,

23ënät ja mayjyä'äy y'ënantë ko wëxtujk xëëw jyaak xëëwtuna'antë, jëtu'un'äämpy wëxtujk xëëw jyaak xëëwtuuntë akujk jotkujk;

24ja Ezequías mëti'ipë yajkutujkpën jam Judá, ojts tnayäky tu'uk mil ja tsajpkaa ëna'k ets wëxtujk mil ja kupixyny, näjyëtu'un ja kutuunktëjkëty ojts tnayaktë ma kajpnën tu'uk mil ja tsajpkaa ëna'k ets majk mil ja kupixyny. May ja teetytyëjkëty tpatë ja näypyuj näjyä'ätsë.

25Ja mayjyä'äy akujk jotkujk nyäjya'awëtë ets näjyëtu'un ja teetytyëjkëty, Leví ja'ayëty ets nitëkokyë ja Israel ja'ayëty mëti'ipë ënäty të myintën, wä'än jaaypyaat jaaypyo'kxyëty ets wä'än tkukajpnëty.

26Ja ja'ayëty mëj ixy ojts t'ixtë jä'ä ko ka'ap ënäty nijëna'a jëtu'un y'ëkyajtuunë ja xëëw, jää ojts jëtu'unpë jyaak yajxëëwtuny ma jyuuky'äjtyën ja David ets ja Salomón.

27Ko tyuuntaay jyajtaayë ja xëëw, ënät ja teetytyëjkëty ojts ja naax kajpn tkënu'kxtë, ja teetytyëjkëty ja wyaantak nyu'kxtakënëty jëkämpaat yajmëtooy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

2 Crónicas 31

1Ko kyijxy nyäjxy ja xëëw, ja Israel ja'ayëty ojts nyëjkxta'atë kajpntum ets tjijtë'ktaaytyë ja potsy ets ja tsaa mëti'ipë ënäty ja ja'ay tyijtëpën ko myëj'ajtënmëëtëty ets tukjijtëtyääytyë ja Aserá y'awinax ets tëkokyë mëti'ipë ënäty wiink yaj'ijxpën, jëtu'un ja mëti'ipë jam yajpatpën ma Efraín ja kyajpnën ets ma ja Manasés ja kyajpnën. Kom'oknëm ja Israel ja'ayëty nyëjkxtaaytyë ma jyëën tyëjkëtyën.

2Ezequías tyuknikäkëtyääy ja teetytyëjkëty tiijaty tyuntëpën, mëti'ipë ojts tyuka'ajëtë tyaktëty ja wintsë'kën ma Wintsënën ma ja nay'ëëw'oy näykyajpx'oyë y'ityën, mëti'ipë ojts tyuka'ayë twin'ëw twinya'axtëty ja Wintsën ets mëti'ipë ojts tyuka'ayë tkëwent'atëty ja tsajptëjk'aaw.

3Kë'ëm ojts ja yajkutujkpë tyäky mëti'ipë wintsë'kën'atëpën jopyëp ets jënäkxyëëw, mëti'ipë tunëpën xëëwjoty, po'kxënxëëw, ko po'o yeeky'atëty ets tii xëëw mëjpë tyunëtëty, jëtu'un tä jap myinyën kuja'ay ma ja Wintsën ja y'ënä'ämënën kyutujkënën.

4Ezequías ojts tuknipëky ja Jerusalén ja'ayëty ets tmo'otëty ja teetyëjk ets ja Leví ja'ayëty ja ayajk ako'onën ets tyuntëty tu'kjëjp ma ja Wintsën ja tsyajpjëën tsyajptëjkën.

5E ko ojts ja ayuk jëtu'unpë ye'eywyä'kxy, ja ja'ayëty kë'ëm jot kë'ëmwinma'any ijty winë tjanty yaktë, mëti'ipë yajë'kx yajpëjkpën ets mëti'ipë yaj'ukpën, ja kamwinmëpë pyëtsimyën. Ëpëky näjyëtu'un tyajktëpë tu'kpëkyjyäty ja maypyë.

6Näyjyëtu'un ja Israel ja'ayëty ets ja ja'ayëty jampë muum tsyëënëtën ma ja Judá y'itjotmën, ojts tmëmintë tu'kpëkyjyätypë ma ja majk pëkpyën yajpëjkwä'kxyën: tä ja tsajpkaajën ets mutskjatypë ja jëyujk, tä kupixynyën, tsajpaxën ets ëpëky mëti'ipë ja Wintsën yajtuknipëjkë'këpën. May'äämpy jam tnipëjkpäjtë.

7Ma myëtëkëëk po'opetyën jää tyajtso'ontaktë, ënät may tmëmiintë winë ets jyëjpkëjxy ma myëwëxtujk po'opetyën.

8E ko ja Ezequías mëët ja kutuunktëjkëty ojts t'ixtë may ja ja'ay winë të tmëmintë, ënät ja Wintsën tmëja'awëtyë ets ojts tkënu'kxtë ja naax kajpn.

9Ënät ja Ezequías tpëjktsooy ja teetytyëjkëty ets tmëtyowtëty jënu'un ënäty jam winë ja'ay të tmëmintën ets tuk'ëwaanëtëty ja naax kajpn,

10ets y'ëtsoowë ja teety Azarías, ja Zadoc ja jyä'äy: Maju'unëm ja'ay may winë tmëmintën, ka'apës tii të xytyëkoy'ajtëtë, ni'ikyënëm winë të nyatëkë may'äämpy; tëkokyë mëti'ipë të nyatëkën aakyë'ë mëti'ipë Wintsën të tkënu'kxyën.

11Paatykyëjxm yë Ezequías ojts tni'ënä'ämë ets t'oytyuntëty tu'uk yë tëjk, winkon ma ja tsajptëjkën ets jap yajpëjkë'ëkëtyën winë. Ko kyojtaay,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

12tääts jap tpëjktaktaaytyë mëti'ipë ja ja'ay ënäty të tyaktën ets mëti'ipë ënäty ja Wintsën të yajtuknipëjktaakën. Conanías mëët ja y'uty Simí yë'ë ojts tuknipëktë ets tkëwent'atëty.

13Ëpëky yë yajkutujkpë Ezequías ets ja teety Azarías ojts tuknipëktë ja'ayëty mëti'ipë pyutëkëtëpën ja Conanías ets ja y'uty Simí ets ojts yajtuunkmo'otë yë Jehiel, Azazías, Náhat, Asael, Jerimot, Jozabad, Eliel, Ismaquías, Máhat ets Benaías.

14Ja mëti'ipë yajtuknipëjkën ets tkëwent'atëty ja tsajptëjk'aaw matsow ja xëëw pyëtsimyën, yë'ë Coré, mëti'ipë ojts näjyëtu'un yajtuknipëkyën tkëwent'atëty ja mëti'ipë ja ja'ay nyayajktëpën jëtu'unyë ets tpëjkwa'kxëty mëti'ipë ja'ay näjyëtu'un myëmiintëpën ets nyätyukuyakëtë ets näjyëtu'un tkëwent'atëty mëti'ipë ja ja'ayëty jä'ä ja Wintsën tyukwintsë'këtyëpën.

15Coré yë'ë putëjkëyë jam ma teetytyëjkëty ja kyajpnëtyën, ja ja'ayëty mëti'ipë txëëwajtëpën: Edén, Miniamín, Jesús, Semais, Amarías ets Secanis, mëti'ipë ijty winë pyëjkwa'kxtëpën tu'knax jënu'un tyu'kmëku'uk'atën. Jëtu'un ijty tyajtu'uye'eytyë ja tuunk jëtu'un tä pyaatëtën nitu'ukjaty, wä'än yë'ëjëty mutsk tuunk ëkë mëj tuunk,

16aakjëtu'un ja ja'ayëty mëti'ipë tuuntëpën ma tsajptëjkën, mëjja'ay mutskja'ay ets aak kuja'ay nyäxy, mëti'ipë jyëmëjt të t'apetyën tëkëëk jëmëjt.

17Ja teetytyëjkëty aak kuja'ay y'itë mëët ja y'u'unk y'ëna'këty y'u'unk tyo'oxytyëjkëty ets ja Leví ja'ayëty mëti'ipë jyëmëjt të t'apetyën i'px, wi'ixjaty ja tuunk të nyikääkëtën.

18Wä'än mëjja'ay mutskja'ayëty, ye'etyëjk to'oxytyëjk aak kuja'ay ijty nyaxtë jä'ä ko aak ojts tuunk tyuka'ajëtë jam ma tsajptëjkën.

19Maajaty ja kajpnën aak ojts ja ja'ay yajtuknipëktë mëti'ipë pyëjkwa'kxëpën nu'unjaty ja ja'ay pyaatëtën ma ja teetytyëjkëtyën, ja Aarón y'u'unk y'ok ets ma Leví ja'ayëtyën, mëti'ipë kuja'ay miintëpën ja xyëëwëty jampë tsyëënëtën ma ja naax kamën ma jëyujk tsajpkaa tyänëtën.

20Ezequías ojts jëtu'unpë ënä'ämën tyajwë'ëmy maajaty ja kajpnën. Mëti'ipë tyuunën oy wyimpëtsëëmy jyëjpëtsëëm ets oy Wintsën tmëtuuny.

21Tëkokyë mëti'ipë tyuknipëjktakëyën, wä'än yë'ëjëty ja tuunk japë tsajptëkotyën ets wä'än yë'ëjëty ma yajpatuna'anyën ja Wintsën ja tyiyajtën, yë'ëkyëjxm tuuny ets tmëjjawëja'any ja Wintsën ja xyëëw.

2 Crónicas 32

1Ko jëtu'un nyäjxy ma ja Ezequías tyajnikëxë'kyën wi'ix ja Wintsën oy tmëmëtoyën ets wi'ix tmëjpëjktä'äkyën, ënät ja Senaquerib, Asiria ja'ay yajnatujkë ets tyajnatujktaay ja naax kajpn mëti'ipë nyiwa'anäämpyën.

2Ko ja Ezequías t'ijxy ko tëë ja Senaquerib tuknipëjktaakë ko nyitëkëja'anyë,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

3ënät twoowmujky ja mëjja'aytyëjk ets ja wijytyëjk ets tmëmay tmëtajtëty pën oy'ajtp ko tyaj'atujkta'atëty ja nëëjut maajaty ja ja'ay nyëkontën ets tyajnëkutëëtsëja'antë ja mëtsip; ja ja'ayëty ojts tkupëktë, ka'ap wi'ix y'ënantë.

4Ënät ja ja'ay myäymyujktë ets tyaj'ëtujktaaytyë ja nëëjut, yë'ëpaat mëti'ipë muum mu'tpën ets mëti'ipë naaxpa'atye'epyën, këtiipë nyëëpaatëty ja Asiria ja'ayëty ko ënäty jyamëwinkonëtë.

5Ezequías ni'ikyë jyotmëkpëjky ets tnakojtaay ja nyaax kyajpn mëët mëjëtypë potsy, ojts mëjpotsy tkojy këjxmëtypë ma ja naax kajpn yajkëwent'atëtyën. Ojts yajxon tyajta'tspëky ja David ja nyaax kyajpn ets t'oytyuuny oyëtypë ti'pxn ets ku'umën.

6Tääts tuknipëjky ja ja'ay mëti'ipë tyu'uwinwowtëpën ja myëku'uktëjk ets jam tyajmujky kajpn itkujky ets t'ënëmaay:

7Amëk jotmëk mtimyajpaatëty ets këtii ninu'un mtsë'ëkëtëty ma Asiria ja'ayëtyën, ni yë'ë mëti'ipë ënä'ämtëpën yajkutujktëpën, ëëts'ajtëmë jaaknimay ni'ik nyajpatëmë.

8Yë'ëjëty yi'iyë tyukjotmëk'ajtëp ko nyimay'atë, ëëts'ajtëmë yë'ë ntukjotkujk'ajtëm yë Wintsën, jä'ä ko yë'ë xypyutëkëja'anëmë ko pën mëët ntsiptu'unmëty. Ko ja ja'ay jëtu'un tmëtoowtë ja aaw ayuk tkäjpxy ja yajkutujkpë Ezequías, ënät jyotmëkpëjktë.

9Tä ja Senaquerib, mëti'ipë jam yajkutujkpën Asiria, tuknikejxy ja noky ja yajkutujkpë Ezequías, jampë yajkutukyën Judá ets ja Jerusalén ja'ayëty, mëët ya'atë ja aaw ayuk:

10Jëtu'un ja Senaquerib m'ënë'ëmxëty: ¿Tiitën miitsëty mtimtyukjotkujk'ajtëp, tii këtiijën mëj xytyim'ixtë ko tëë mnatuktë?

11Pën Ezequías mnëmaayëtëp ko yë mWintsën Tios yë'ë mkuwa'ananëtëp, nëkoopë mwin'ëënëtë, yë'ë jä'ä tyuunpy ets miitsëty m'ëk o'ktaaynyëtëty mëët ja yuu nëëtëëtsë.

12¿Ti këtii xynyijawëtë ko yë Ezequías tëë tyajma'ta'ay ja tsajptëjk ma ijty miits mtios ëwtatën ets wintsë'këntyakn ets të tni'ënä'ämë ko yë Judá ja'ayëty ets Jerusalén ja'ayëty je'eyë tu'uk yë wintsë'këntyakn tyajwë'ëmtëty ma t'ëwtatëty ja Tyios ets maa tyajtoytyëty ja poomë?

13¿Këtii xynyijawëtë wi'ix ëëtsëty ëxëëk ja naax kajpn wiinkëtypë të ntuntënë? ¿Pën muum të y'ëk'ëna'any ko jä'ä ja Wyintsënëty të yajtso'okëtë?

14¿Pën tëë pyutëkëty yë Wyintsën koos ja nteety n'apëty mëët tsyiptuuntë? ¿Tyam wi'ix ënät jëtu'unpë winma'any xypyatëpë ko yë mTios yë'ë myajtso'okanëtëp?

15Këtii xymyëpëktë ijxtëm yë Ezequías m'ënë'ëmxëtën, këtii myajwin'ëëntë, nitu'uk yë naax kajpn të kyamayëtë nyäyajtso'okëtëty mëët ëëtsëty ets mëët ja n'ap n'okëtyës, ni yë'ë miitsëty yë mTios kyamayëtëty etsës xy'awa'ktuktëty.

16Jëtu'un ja Asiria ja'ayëty y'ënantë ets ni'ikyë ojts ëxëëkjaty jyaak timy kyajpxtë, tijnëtë këxëty këpätëty ja Wintsën ets ja Ezequías.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

17Ojts ja Senaquerib, näjyëtu'un tuknikexy yë noky yë Ezequías, ma wiinkjaty ojts tijyën ja Wintsën ets ma y'ënänyën: Jëtu'un tä ja tiosën mëti'ipë wiinkëtypë ja naax kajpn y'ëwtajtëpën ka'apës të xymyëmëta'aktën; yë Ezequías yë Tyios ka'ap tii tuna'any ma ëëtsëtyën ets Ezequías ja nyaax kyajpn tkuwa'anëty.

18Ja Senaquerib ja jyä'äyëty nëkooyë janty mëk y'ënaankëtaktë ets nyätyijyë ja ja'ay t'ëtsë'ëkëja'antë mëti'ipë jam këwent'ajtëpën potsykyëpajkm, hebreo ayuk ojts tukmëkajpxtë ets jeexyë ja ja'ay tsyë'ëkëtë.

19Jëtu'un ja Jerusalén ja'ay ja Tyios yajtijtë ets yajpëjkta'aktë tä jeexyë oy nyapën Wintsënëty mëti'ipë ja wiinkëtypë kajpn y'ëwtajtëpën.

20Paaty ja Ezequías ets ja Jeséas, yë Amós myaank, tyëjkëtyë kajpxtakpë ma Wintsënën ets putëjkën t'amëtoowtë.

21Ënät ja Wintsën tkexy ja kyukäjpxy ets tyaj'o'ktaay ja Asiria ja'ayëty ja wyintsëntëjkëty ets ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty tsip'ixyëtyën ets ja kopktëjkëty mëti'ipë ja myëku'ukëty tyu'uwinye'eytyëpën. Tä ja Senaquerib ojts wyimpijnë wintsëtyu'un jëjptsëtyu'un ma kyajpnën, jam jyäjty ma ja tsajptëjkën ma jap tmëët'atyën ja tyios, ka'apë Tiosëtyën, e wäänë y'ijty tä jäpyë kyë'ëm u'unk yaj'o'kë.

22Jëtu'un'äämpy ja Wintsën ojts tyajtso'oky ja Ezequías ets ja Jerusalén ja'ayëty, ma ënäty ja Senaquerib y'ëxjëtit pyajëtitëtën ets ma ënäty wiinkëtypë ja yajkutujkpë nëkoo myëtsip'atëtën, tä ja naax kajpn akujk jotkujk y'awinpity.

23Ënät ja mayjyä'äy tmëja'awëtyë ja Wintsën ets ojts tmënëjkxtë may'äämpy ja näy'nyamo'ojë, näjyëtu'un ja Ezequías may ja ja'ay winë nyamooyë, mëët ko ënäty ja Wintsën të pyutëkëty, mëti'ipë jam Judá ënä'ämpën yajkutujkpën. Ko jyëtu'un'ajty yë Ezequías mëj'äämpy yë ja'ay yajnajxë oymyaajëty.

24Ojts Ezequías jatëkok mëk pya'ampety, je'eyëp ko yë'ë, ënätyë Wintsën tmëpëjktsooy ets y'ëtsoowinpijtë mëët ja mëj'ajtën.

25Ko tsyoky y'akëtäky, ka'ap tkukajpxëy ko ënäty ja Wintsën të yajtso'okyë, ni'ikyë amëj akëjxm nyäjya'awëyë, paaty yë Wintsën tyukjoot'anpëjkë ets Wintsën näy tyukjoot'anpëjk yë Judá ja'ayëty ets Jerusalén ja'ayëty.

26E yë'ëjëty oy jëtu'un y'ëktëkooytyë, ojts jatëkok ja Wintsën tmëpëjktsowtë ets ojts pyokymyä'kxëtë ets ka'ap wi'ix tyuunëtë, mapaat ja Ezequías jyuuky'äjtyën.

27Ezequías may wit meeny tmëët'ajty, may ojts tmëët'aty yë poop pujxn, pu'ts pujxn, tsaa mëti'ipë tsowëtyën, nëë mëti'ipë pa'akxu'kpën, ku'umënëty ti'pxnëty ets may winë mëti'ipë tsowëtyën.

28Ojts tkojy may ja tëjk, ma aaypyajk ujtspajk tpëjkë'kyën, ma tpëkë'kyën ja jë'kxy pëky. May näjyëtu'un tmëët'ajty jëyujk tënaaytyakn, tsajpkaatënaaytyakn.

29Ojts ja naax kajpn may tkoy, myëët'ajt may jëyujk tsajpkaa, jä'ä ko mëjwiin yë Wintsën ojts pyutëkëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

30Yë'ë yaj'atujktaay ja nëëjut mëti'ipë ënäty jam kajpnpë'am yajpatëpën ets naaxjoty tyajnajxy jëtu'un tyajajty jam kajpnjotm, jam tyajtso'ony Guihón ets naaxpa'tkë'p tyajnajxy, tyajajty ma ja David ja kyajpnën. Jëtu'un ja Ezequías ojts tyuny, aak'oy winë tuuny ets oy ojts wyimpëtsë'ëmxëty wä'än tiijëty timnyipëjktakëy.

31Jëtu'un jyäjty kyëpejty tëkok, ko ja Babilonyë ja'ayëty ja kyutuunkëty tkäjxtë jam ma ja Ezequías ja kyajpnën ets tyajtëwa'antë wi'ixën ja Wintsën ënäty ja naax kajpn të tputëkë. Yë Wintsën atu'uk t'ëxmajtsy yë Ezequías ets twinma'any'ixa'any wi'ix myäy tyäjyën.

32Yë Ezequías yë jyuukyajtën ets ma oypyë ja tuunk ojts tyajtu'uye'eyën, jap myiny kuja'ay ma ja nokyën mëti'ipë ja Tios mëtuunpë Jeséas jyääyën, yë Amós myaank ets ma ja nokyën mëti'ipë ja yajkutujkpë jyä'ä'ajtëpën mëti'ipë jam Judá ets Jerusalén ënä'ämtën.

33Ko ja Ezequías ojts y'o'knë jam tyajnaaxtëjkëtyë winkon ma ja David ojts nyaaxtëkën. Tëkokyë ja Judá ja'ayëty ets ja Jerusalén ja'ayëty ojts mëj'äämpy tyajnaxtë ja Ezequías ja jyuukyajtën.

2 Crónicas 33

1Majkmäjtsk ënäty yë jyëmëjt yë Manasés ko tyëjkëy yajkutujkpë, wëxtyikxy myajkmokx jëmëjt ojts y'ëne'emy jam Jurusalén.

2Je'eyëp ko yë'ë ka'ap ojts winë oy tuny ma Wintsënën, ojts t'ëwtaty ja tsaapotsy, ja awinax ets oynatii ka'apë Tiosëtyën; näjyëtu'un ojts winë tuny tä ja naax kajpnëtyën mëti'ipë ka'ap ja Wintsën t'ëwtatën, ja naax kajpn mëti'ipë ja Wintsën wyojpëtsëëmën ko jam jyajtë ma ja Israel ja'ayëtyën:

3Ojts t'akojëtyä'äy ja nyitsajptëjk mëti'ipë jam tunkëjxm kopkkëjxm yajpatëpën, tä ja tsaa ja kepyëty, mëti'ipë ënäty ja tyeety Ezequías të tjijtë'ëkyën, ojts t'apojtsëtyä'äy ja wintsë'këntyakn ets ja Baal ja nyitëjk ets t'oytyuuny ja Aserá y'awinax. Yë'ëpaat ojts t'ëwtajnë ja xëëw po'o mëti'ipë ka'ap jyapaatyën jeexyë t'ëwtaty,

4ojts jap ëpëky tyaj'oyë ja wintsë'këntyakn ma ja Wintsën ja jyëën tyëjkën ma ënäty ja Wintsën të tnikäjpxyën ko jap winë xëëw yajpaata'any ets ko jap ja xyëëw yajmëjjawëty.

5Ojts jam tsajptëjk'ëkë'ëm ëpëky t'oytyuny ja wintsë'këntyakn ets yë'ë tuknikojëy ja xëëw po'o xëëw mëtsa'a.

6Tä tyaj'o'ky ja y'u'unk y'ëna'k ets nino'ky nixämy mëti'ipë tyukwintsë'këyën ja Ben-hinom; ojts tyajmëjnajxnë ja näpyatoy näpyanaxë, ja najtsja'awën, ja toonkajpk ets ja kaxpojkën. Tim tëkatsy ojts winë tuunë, aakjä'ä mëti'ipë ja Wintsën y'ëxëëk'ijxypyën.

7Wiink awinax ojts jap tsajptëkoty tpëjktaknë ma ja Wintsën ja jyëën tyëjkën, ma ënäty ja Wintsën të t'ënëëmën ja David ets ja myaank Salomón: Ya'atë tsajptëjk,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

mëti'ipë yaa yajpatpën Jerusalén ma tsyëënëtën yë Israel ja'ayëty, ëjts njä'ä'atäämpy ets yaajës yë nxëëw yaja'amyätsëty xëmëkyëjxm.

8Ëjts ka'apës yaa yë Israel ja'ayëty nijëna'a nyajtsoontëty maas ja y'aptëjk ojts nyajtsënaaytyaknpëktën ets jëtu'un tkuuytyuntëty ja n'aaw n'ayukës, ja n'ënä'äm ntëyajtënës mëti'ipë ja Moisés ntukmëwë'ëmënës.

9Je'eyëp ko ja Manasés ni'ikyë ojts tnajtstujë ja Judá ja'ayëty ets ja Jerusalén ja'ayëty ets ja ëxëëk tu'u tpanëjkxtëty ets wäänëni'ik o'ktëy winë tuntëty këtiinëm ja naax kajpn mëti'ipë ojts ja Wintsën tyajkutëkoyën ko ja Israel ja'ayëty jam jyajtë.

10Ja Wintsën ojts tjamëkäjpxy ja Manasés ets ja naax kajpn, yë'ë ka'ap jyä'äkyujkëtyë.

11Paatykyëjxm yë Wintsën tyukniwoowpäjtëtë ja Asiria ja'ayëty ets tmajtstë ja Manasés ets tsumy xoty ojts tyajnëjkxtë jam Babilonyë, mëët pujxntejpxy.

12E ko nyäjya'awëyë mëj këjää jyotmaypyatnë, ënät ja Wintsën ojts tmëkäjpxy winë aaw winëjot, tä nyäpyëjktakë ëmaay amutsk ma ja Wintsënën, mëti'ipë ja y'aptëjk y'ëwtajtën.

13Ko mëktä'äky ja Wintsën ojts tmëkäjpxy tä pyutëjkëyë; ojts jatëkok yajnëjkxyë jam Jerusalén ets tunëty ja tyuunk ma ënäty yajkutukyën. Jäänëm ja Manasés twinja'awëy ko yë Wintsën janty yë'ëtëm myëët'ajtyp ja mëj'ajtën ets yë'ë mëpaat yaj'ëwtaty.

14Ko jëtu'un ya'atë y'ëktuun y'ëkjajtë, ënät yë Manasés ojts tnakojëtity ja David ja kyajpn, jamtsow ma yajtijyën Guihón, matsow xëëw pyëtsimyën; jam wokjotm tyajtso'ontäky ets tyajjaty ma tijtën Nëëjëyujk Tëjk'ëkë'p ets y'ëwtijtë'ky jamtsow Ofel. Këjxm yajxon t'oytyuuny. Ojts tpëjktä'äky këwent'ajtpë maajaty ja kajpnën mëti'ipë ta'tspëkyën jam Judá.

15Jyëpëjk ja awinax mëti'ipë ënäty jap tsajptëkoty të tkojyën ets ja wintsë'këntyakn ets t'ixjëpijptaay jam kajpnpë'am.

16Ets tpojts'o'oyëy ja wintsë'këntyakn, ojts ja wintsë'kën tyäky ma ja nay'ëëw'oy näykyajpx'oyë yajtunyën ets ma yajkukajpxën winë, tä t'ënëmaay ja Judá ja'ayëty ets Jerusalén ja'ayëty ko yi'iyë tu'uk y'ëwtatëp ja Wintsën.

17E ja ja'ayëty je'eyëm ja wintsë'kën tyaktë ma ja wintsë'këntyaknën ka'apë y'oyëtyën, oy ënäty ja Wintsën jä'ä tjatukwintsë'ëkëtë winë.

18Ja Manasés ja nyimëtyä'äky ets wi'ix ja Wintsën tmëpëjktsooyën ets wi'ix ja käjpxynyajxpëtëjk y'ënëmaayën mëët ja Tios ja xyëëwkyëjxm, jampë Israel yajpaatyën, jap myiinta'ay ma ja yajkutujkpë ja nyokyëtyën mëti'ipë jam ënä'ämtën Israel.

19Ja wyaantak nyu'kxtakën ma Wintsënën, wi'ix ja Wintsën y'ëtsoowën; ja nyëë pyoky ets wi'ix ojts tkojyën kanaak ja awinax; ja naaxpotsy ets ma tnikojyën ja

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

ëxëëkpë; ma tpëjktäkyën ja Aserá y'awinax, ma ënäty ka'ap jyotwinpitynyëmën; jap myiinta'ay kuja'ay ma ja nyokyëtyën ja ja'ayëty mëti'ipë ja Wintsën myëtuuntën.

20Ko y'o'ky jap tyajnaaxtëjkëtyë tëja'p ma ja kyutujktaknën, ma ijty tyaj'ityën pëjykyam. Tääts kyutëjkëyë ja myaank Amón ma kutujktaknën.

21I'px mäjtsk ënäty Amón jyëmëjt ko tyëjkëy ënä'ämpë, mäjtsk jëmëjt ojts y'ëne'emy jam Jerusalén.

22Ka'ap ojts winë oy tuny ma Wintsënën, nän timjëtu'un y'ëtitsy tä tyeetyën Manasés. Myooy ja wyintsë'kën ka'apë Wyintsënëtyën ets y'ëwtajt ja ëxëëkpë ka'oypyë mëti'ipë ënäty ja tyeety Manasés të tyajkojyën.

23Je'eyëp ko yë'ë ka'ap jyotwinpijty ma Tiosën, jëtu'un tä ja tyeetyën Manasés, ni'ikyë ojts ja pyoky tyajmayë.

24Ja tyuunpë ojts kë'ëm nyikäjpxytyunëty ets yaj'o'kë jap ma kyutujktaknën.

25E ja naax kajpn ojts näjyëtu'un tyaj'ooky ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty të tyaj'ooktën ja yajkutujkpë Manasés ets nikajpxpäjtë ja Manasés ja myaank ets yë'ë yajkutukëty, Josías xyëëwajtyp.

2 Crónicas 34

1Tuktujk ënäty Josías jyëmëjt ko ojts tyëkë yajkutujkpë, i'px majktu'uk jëmëjt yajkutujky jam Jerusalén.

2Yë Josías oy winë tuuny ma Wintsënën, jëtu'un tä David oy winë tuunyën, mëti'ipë yë'ë y'ap'ajt y'ok'ajtën, Josías ka'ap yë jyot wyinma'any tkë'ëyäjky ma ëxëëkpën.

3Ma tyuktujk jëmëjtpetyën, ma Josías tyëkën yajkutujkpë, jää yë Josías ojts ëka'any yë Wintsën t'ixta'ay, mëti'ipë y'ëwtajtën yë y'aptëjk. E ma majkmäjtsk jyëmëjpetyën jää tjëpëjktaay ja Aserá y'awinax ets ja nyitsajptëjk ja ka'apë Wyintsënëtyën ets mëti'ipëjaty ënäty oytyunyën mëët yë pujxn, jampë yajpaatyën Judá ets Jerusalén,

4Ojts yajijtë'ëky may ja Baal ja wyintsë'këntyakn yë'ë wyintuuy. Ojts näjyëtu'un tukjijtëtyä'äy ja poom ja nyiwintsë'këntyakn. Ojts tjijtë'kta'ay, ja Aserá y'awinax, ja awinax mëti'ipë mëët pujxn y'oytyunyëtyën; tääts tukwojpëtyääy ets naaxwayën tuuntaay ets ojts jam twëjtëy ma nyaaxtëjkëtyën ja teetytyëjkëty mëti'ipë ënäty të tmo'otën ja wyintsë'kën ja ka'apë tiosëtyën.

5Yajnitooytyääy ja wyääy pyajk ja teetytyëjkëty, mëti'ipë myëtuuntën ja Baal ets Aserá jam ma ja wyintsë'këntyaknën, jëtu'un'äämpy tyajwatsy ja Judá kajpn ets Jerusalén kajpn.

6Näyjyëtu'un jam winë tuuny ma ja Manasés, Efraín, Simeón ets Neftalí y'itjotmën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

7Wa'ats tjijtë'ktaay ja wintsë'këntyakn, ja Aserá ja y'awinax ets ja naaxpotsy; xit ko'ow tuuntaay. Jyijtaay ja poom ja nyiwintsë'këntyakn maajaty ja Israel kajpnën. Ok ojts wyimpijnë jam Jerusalén.

8Ma myajkmokx tëkëëk jëmëjtpetyën, ma ënäty yajkutukyën yë Josías, ko ojts tyajwatsta'ay ja naax kajpn ets ja tsajptëjk. Ënät tkexy yë Safán, Asalías myaank; ja Amasías mëti'ipë jam kutuunk'ajtpën Jerusalén mëët ja jyääpyë Joah, Joacaz yë myaank, ets tkoj'oyëtëty ja tsajptëjk.

9E tyaapë ja'ayëty ënätyë ojts tninëjkxtë ja teety Hilquías ets tukë'ëtëjkëtyë ja meeny mëti'ipë ja ja'ay yajktën ma tsajptëjkën ets mëti'ipë ja Leví ja'ayëty ënäty të tyajmuktën ma ja Manasés ja'ayëtyën, Efraín ja'ayëty, Judá ja'ayëty, Benjamín ja'ayëty ets Jerusalén ja'ayëty, mëti'ipë wë'ëmtën jam Israel.

10E yë'ë nän ënätyë tyajnajxy ets tmooy ja ja'ay mëti'ipë nyi'ënä'ämëtyën ja tuunk ma ja tsajptëjk yajkoj'oyëja'anyën ets tmëjuytyëty ja tuunpë.

11Tääts yajmooytyë ja meeny ja tsäjtspëtëjkëty ets ja pojtspëtëjkëty ets tjuytyëty mëti'ipë yajtunantëpën ma ja potsy yajtukpotsa'anyën ets ma ja tëjk kuwitsë yajpëjkta'aka'anyën, jä'ä ko ojts may wyintëkoy ko ja Judá yajkutujkpëtëjk jëtu'unyë t'ijxmajtstë.

12-13Ja ja'ayëty mëti'ipë ya'atë tuunk wyinkuwa'këtën akujk jotkujk tyuuntë; yë'ë ja tuunk nyiwintsën'ajtë Leví ja'ayëty, mëti'ipë xyëëwajtëpën: Jáhat ets Abdías, yë'ë Merarí y'ok'u'unk y'ok'ëna'k ets Zacarías; Mesulam, yë Quehat y'ok'u'unk y'ok'ëna'k. Yë'ë näjyëtu'un nyiwintsën'ajtë ma ja ja'ay jam winë tnitsëëmpätën. May ja Leví ja'ayëty mëti'ipë ijty ëëwtëpën, koowtëpën ets xuxtëpën; may mëti'ipë jaaytyëpën ets may mëti'ipë jä'ä ja tsajptëjk'aaw y'atënaaytyëpën.

14Tëkok, yë'ë ënäty yë meeny jap yajpëtsëëmtëp kaaxëjoty ma ja'ay ja meeny t'apëkëtën mëti'ipë yajktëpën ma tsajptëjkën ko ja teety Hilquías tpaty tu'uk ja noky ma jap myinyën kuja'ay ja Wintsën ja y'ënä'ämën tyiyajtën, mëti'ipë ja Moisés yajwë'ëmën.

15Tääts ënätyë tuk'ëwa'anëy ja Safán, mëti'ipë kyujääpyën winë ets tkë'ëmooy ja noky.

16E ja Safán ënätyë tuk'ëwa'anëy ja yajkutujkpë ets t'ënëmaay: Yajkutujkpë, ja mtuunpë tam ja tyuntë pyëktë akujk jotkujk ets jëtu'un jam tyuntë ijxtëm të yajtuk'ënä'ämtën.

17Tëë ja tyajwin'ë'tsmujkta'atë ja poop pujxn ets të tukë'ëtëkëtë ja ja'ayëty mëti'ipë nyiwintsën'ajtëpën ja tuunk.

18Ojts näjyëtu'un tuk'ëwaanë ko tëë ënäty ja teety Hilquías tu'uk ja noky tpaaty ets ojts tukwinkukajpxë ja yajkutujkpë.

19Ko ja yajkutujkpë tmëtooy wi'ix ja noky y'ënä'änyën, ënätyë t'akë'tsëy ja wyit,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

20ets ojts tuk'ëne'emy ja Hilquías ets ja Ahicam, yë myaank yë Safán ets ja Abdón, yë Micaías yë myaank; ja Safán mëti'ipë jääpyën ets ja Asaías mëti'ipë ja yajkutujkpë nyatënääpyën ets t'ënëmaay:

21Nëjkxtë timtyämyë yajnitëwëtë Wintsën mëët ëëtsëty ets mëët ja ja'ayëty mëti'ipë tsënaaytyëpën jam Judá, wi'ix ko ya'atë noky jëtu'un kyäjpxy; jä'ä ko wä'änxyëp yë Wintsën mëk ëëts'ajtëmë të xytyukjoot'anpëjkëmë mëët ko ja n'ap'ajt n'ok'ajtëmë ka'ap ojts tmëjpëjkta'aktë ja Wintsën ets ka'ap jëtu'un tuuntë tä ja ënä'ämën tëyajtën myinyën.

22Ja Hilquías ets mëti'ipë ja yajkutujkpë ojts tuknipëkyën ya'atë tso'onk, ënätyë tsyo'ontë ets tninëjkxtë ja Huldá, Wintsën ja tyuunpë, Salum tyo'oxytyëjk, myaank Ticvá, y'okmaank yë Harhás, mëti'ipë nyiwintsën'ajtypyën ja wit tujkxy japë y'ityën tsajptëkoty. Yë Huldá jam ijty tsyëënë Jerusalén kajpnpë'am, e ko ojts tyajtëwtë ja jotmay,

23tä y'ëtsoowëtë: Jëtu'un ja Wintsën y'ëtsoowinpity: Ënëëmëtë ja ja'ay mëti'ipë të mkäxëtën etsës winë xyajtëwtëty:

24Ëjts mëti'ipë Wintsën'ajtpën jëtu'unës n'ëna'any: Ëjts nyajminäämpy tu'uk mëj ëyo'on ma mijtsën ets ma mnaax mkajpnën, jëtu'un tä jap tnikäjpxyën ja ëyo'on ma ja nokyën mëti'ipë ja yajkutujkpë të yajtukwinkukajpxën mëti'ipë jam Judá yajkutujkpën.

25Mëët ko tëëjës xy'ijxtëkooy xyjyä'ätyëkooynyëtë ets ka'apës ja poom të xytyukwintoy të xytyukwino'oktë; ja wiinkpë ja wintsë'kën të xymyoonyëtë, mëti'ipës ëxëëk n'ijxypyën; paatykyëjxmës të njoot'anpëky ets ka'apës ja njoot'an nyaxa'any nijëna'a.

26Paaty ënëëmëtë yë yajkutujkpë jampë y'ëne'emyën Judá, mëti'ipë të mkäxëtën etsës yaa xynyiminëty, ma ja nija'awën tsokyën wi'ix ja Wintsën y'ënä'änyën. Yë Wintsën, yë Israel ja'ayëty yë Tyios, jëtu'un y'ënä'äny: Mëët ko tëë xymyëtoow'ity mëti'ipë të myajtukwinkukajpxën,

27ets ko tëë xyjyotmaypyiky ja aaw ayuk mëti'ipë të xymyëtoyën mëti'ipë ënäty tunan jatanëpën ma mijtsën ets ma ya'atë naax kajpnën ets mëët ko tëë xyjyotmayjyawë ets të mjë'ëy të myä'äxy; ëjts nän tyamës n'ijxkuk nja'akyukë tëkokyë ya'atë. Jëtu'unës ëjts n'ëna'any, mëti'ipë Wintsën'ajtpën.

28Ko kë'ëmës nyajnikutukëja'any ets akujk jotkujk m'ookëty mtëkoyëty ets jam mnaaxtëkëty ma ja m'ap m'ok ojts nyaaxtëkëtën; jëtu'un nëjkx ka'ap xy'ixy ja ëyo'on jotmay mëti'ipë ënäty miimp këtakpën ma ya'atë naax kajpnën. Ja yajkutujkpë ja kyukäjpxy ojts ya'atë ja aaw ayuk tmëmintë ets tukmëmëtyaktë.

29Tä ja yajkutujkpë tmëkajpxmujktaay ja mëjja'aytyëjk jampë yajpaatën Jerusalén ets Judá ets tyajtu'ukmujky.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

30Ënät ojts nyëjkxta'atë jam ma tsajptëjkën; ja yajkutujkpë, ja Jerusalén ja'ayëty, ja Judá ja'ayëty, ja teetytyëjkëty; Leví ja'ayëty ets ja pi'k ëna'këty mëjpë mutskpë yä'äypyë to'oxypyë; tä ja yajkutujkpë tukwinkukajpxëy ja mayjyä'äy ja noky wi'ixjaty y'ënä'änyën mëti'ipë ënäty të yajpaatyën jap tsajptëkoty ma Wintsën ja tyëjkën.

31Ënät ja yajkutujkpë wya'akë'ky jam ma ja potsy'ëjxën ets y'ënäny ko tpatuna'any ja Wintsën ja y'ënä'ämën kyutujkën ets ko winë aaw winëjot tmëmëtowa'any ja Wintsën ja y'ënä'ämën tyiyajtën, y'aaw y'ayuk ets y'ëëwtë'ëw kyajpxtë'ëwën, mëti'ipë jap miinpën kuja'ay ma ja nokyën.

32T'ënëmaaytyääy näjyëtu'un ja Jerusalén ja'ayëty ets Benjamín ja'ayëty ko wä'än tnikajpxtë ko tmëmëtowa'antë ja Wintsën ets ko tpatuna'antë ja y'ënä'ämën tyiyajtën. Ja Jerusalén ja'ayëty ojts nikajpxtë ko tpatuna'antë ja Wintsën ja y'ënä'ämën tyiyajtën, ja Wintsën mëti'ipë y'aptëjk y'ëwtajtën.

33Josías ojts tyajkupoky ja ëxëëkpë ja tu'unën kajpxën mëti'ipë ja naax kajpn ijty tyuuntëpën ets mëktä'äky ni'ënä'ämëy ets ja Israel ja'ayëty yë'ë t'ëwtatëty ja Wintsën. Mapaat yë'ë jyuuky'äjtyën ja ja'ayëty ka'ap ojts t'ëxmatstë ja Wyintsënëty, ja Wintsën mëti'ipë y'ëwtajtën ja y'ap y'okëty.

2 Crónicas 35

1Josías ojts tnixëëwtuny ja ëmaayxyëëw jam Jerusalén, mëti'ipë tyukmëjja'awëyën ja Wintsën: ma myajkmajkts anyën ja mëtu'uk po'opë, jää ojts tyäky ja kupixyny mëti'ipë ja Wintsën yajtukwintsë'këyën.

2Tääts tmooytyääy ja teetyëjk ja tyuunkëty ets tjomëkwinkajpxëy ets akujk jotkujk tyuntëty ma ja tsajptëjkën.

3E ja Leví ja'ayëty mëti'ipë yaj'ijxpëjktëpën ojts ya'atë aaw ayuk tmo'oy: Pëjkta'aktë yë Wintsën yë kyaaxë jap tsajptëkoty, ma ja tsajptëjkën mëti'ipë Salomón kyojën, David yë myaank, mëti'ipë yajkutujkën jam Israel. Këtiipë nëkoo kejkyijxy xy'ëkëëyjyëtijnëtëty, tyam yi'iyë yë Wintsën ëmuumtu'ukjot mmëtuntë ets nyaax kyajpn.

4Je'eyëp ko yajxon nätyukniwitsëtë wi'ix mëpaat mtuntën tu'kjëëky tu'kmëku'uk, jëtu'un tä ja David ets myaank Salomón ojts kuja'ay tyajwë'ëmtën ko yajkutujktë jam ma Israel.

5Mwë'ëmtëp jam ëpëky ma ja tsajptëjkën miitsëty Leví ja'ayëty, nitu'ukjaty jënu'un mtu'kja'ay'atën ets jëtu'un ja Israel ja'ayëty tkutänëtëty ja myëku'uk nitu'ukjaty.

6Yaj'ooktë ja kupixyny mëti'ipë tuka'ajëpën tyam ma ja ëmaayxyëëwën, miitsëty näypyuj näjyä'ätsëtë yajxon ets jëtu'un xypyatuntëty ja ënä'ämën mëti'ipë ja Moisés yajwë'ëmën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

7Josías ojts ja mayjyä'äy tmo'oy ja tsajpkaa, kupixyny, mëti'ipë wintsë'kën'atëpën ma ja ëmaayxyëëwën: ja kupixyny ets tsajppax jä'ä nyiwinë'ajty i'px majk mil, ëpëky ja tsajpkaa tëkëëk mil.

8Näyjyëtu'un ja wintsëntëjkëty ojts näjyëtu'un tyajktëpë ja jyä'äjëty ma ja mayjyä'äyën ets tmooytyë ja Leví ja'ayëty ets ja teetytyëjkëty. Ja Hilquías, Zacarías ets Jehiel, mëti'ipë kyë'ë'am'ajtëpën ja tsajptëjk; ojts tmo'otë ja teetyëjk mäjtsk mil ja kupixynyëty, tsajppaxëty ets tëkëëk mil yë tsajpkaa ets tyajtuntëty ma ja ëmaayxyëëw yajmëjjawën;

9ja Conanías mëët ja myëku'uktëjk mëti'ipë xyëëwajtëpën Semaías ets Natanael, Hasabías, Jehiel, Josabad; yë Leví ja'ayëty ojts näjyëtu'un jyä'ä tyaktë, mëkoxk mil tyajktë ja tsajpkaa ets mëkoxk mëko'px ja mëjatyëtypë ja tsajpkaa ets tnixëëwtuna'antë ja ëmaayxyëëw.

10Ko kya'pxtaay ja jëyujk mëti'ipë ënäty tsojkëpën ma ja wintsë'kën yajyaka'any, ënät ja teetytyëjkëty tyuuntëjkëtyë ets Leví ja'ayëty nyätyukniwijtsëtyë tiijaty tyuntëpën jëtu'un tä ënäty ja yajkutujkpë të tyuknipëkëtën.

11Tä tyaj'o'ktë ja jëyujk mëti'ipë ja ëmaayxyëëw tyukmëjjawëjantëpën; ja Leví ja'ayëty jä'ä yaj'o'ktë ja jëyujk e ja teetytyëjkëty jä'ä ja ne'pny xyijkxjëtijtëp jam ma wintsë'këntyaknën mëti'ipë ja Leví ja'ayëty yajktëpën.

12Ja jëyujk on ëpëky tpëjktaktë ets ja ja'ayëty këëkjä'ä tyajktë jam ma wintsë'kën yajyäkyën; jëtu'un tä ja ënä'ämën myinyën mëti'ipë ja Moisés yajwë'ëmën; näjyëtu'un tuuntë ja mëjatyëtypë ja tsajpkaa.

13Tääts ëpëky ja tsu'utsy tsaaytyë mëti'ipë tyukmëjjawëjantëpën ja ëmaayxyëëw ets ja maypyë jap tu'tsjoty tyajkëëwtë ets apëjkënjoty tmooytyääytyë ja mayjyä'äy.

14Ja Leví ja'ayëty ëpëky ja jyä'äjëty tyaj'o'oyëtë mëët ja teetytyëjkëty ja jyä'äjëty, jä'ä ko ja teetytyëjkëty, ka'ap myëtaktë kë'ëm ja jyä'ä tyaj'oyëtëty mëët ko ja tuunk mëk ojts tyuka'ajëtë; kootspaat tyuuntë ets ënu'kxë jyajtë mëët ko tyaktë ja wintsë'kën: ja tsu'utsy ets ja on ma Wintsënën. Paatykyëjxm ja Leví ja'ayëty yë'ë yaj'o'oyëtë ja kääky uuky mëti'ipë ënäty ja teety ets ja Aarón ja y'u'unk y'ok patëtëpën.

15E ja ëëpë yaxpë mëti'ipë ja Asaf jyä'äy'äjtypyën, ojts ja tyuunk t'atänëtën jëtu'un tä ojts ja David, Asaf, Hemán ets Jedutún tni'ënä'ämëtën. Ja mëti'ipë y'atënaaytyëpën ja tsajptëjk'aaw nijä'äjaty ojts tkëwent'atë; jä'ä ko ja myëku'uktëjkëty mëti'ipë Leví ja'ayëtyën yë'ë ojts tyaj'o'oyëtya'atë winë mëti'ipë kyäytyëpën y'uuktëpën.

16Jëtu'un tuknima'kxëtyë janty'oy ja ëmaayxyëëw maa ja Wintsën yajmëjjawëja'anyën ets ma ënäty tyaka'antën ja wintsë'kën nino'okpyë ma ja Wintsën ja wyintsë'këntyaknën, jëtu'un tä ënäty ja yajkutujkpë Josías të tni'ënä'ämën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

17Ja Israel ja'ayëty ojts ja ëmaayxyëëw tukxoonta'aktë, wëxtujk xëëw xyëëwtuuntë ets jëtu'un tkaaytyë t'uktë ja tsajpkääky mëti'ipë tsäkën.

18Ka'ap ënäty jëtu'un nijëna'a yajnixëëwtunyëm ja ëmaayxyëëw tä ya'atën, maju'unëm jyuuky'ätyën ja Samuel, ja Wintsën ja kyukajpxpë; nitu'uk yë yajkutujkpë ojts jëtu'un tkanixëëwtuny yë ëmaayxyëëw jëtu'un tä txëëwtuunyën yë Josías, mëët ja teetytyëjkëty, Leví ja'ayëty, Judá ja'ayëty ets Jerusalén ja'ayëty.

19Jää ma myajkmokx tëkëëk jëmëjtpejtyën ma Josías yajkutukyën jää ya'atë ëmaayxyëëw yajnixëëwtuuny.

20Ok ma ënäty ja Josías të tkoj oyën ja tsajptëjk, jää ojts yë Necao, Egiptë yajkutujkpë myiny; jamtsow myiiny Éufratestsow ets tsyiptuna'any jam Carquemis. E ja Josías ojts nyitsoonyë ets jam jyëjpkuwa'këyë;

21yë Necao ojts ja jyä'äy tkexy ma ja Josías ets y'ënëmaayë: Mijts yajkutujkpë, ma m'ëne'emyën jam Judá, këtii ntu'ujës xy'ëtuky, jä'ä ko ka'ap myijtsëty niminy, wiink ja'ayës mëët ntsiptuna'any. Wintsënës kë'ëm të xy'ënëëmë koos njotëkoyëty; paaty n'ënëëmë këtii nëkoo xy'ëtuky mëti'ipë yë'ë të tuknipëjktaakën këtiipë kë'ëm mjotmay xy'ixkukëtëty ets nyaj'atëkoytyëty.

22E yë Josías ka'ap kyäjpxyjyä'äykyujkëy, ni'ikyë ojts jyotmëktä'äky ets koonëm tsyiptuna'any oy jëtu'un jyayaj'ënëmaay, mëti'ipë ënäty ja Wintsën kë'ëm të kyexyën, tääts tyëjkëy mëët tsiptuunpë jam Meguido,

23e ko ja ti'pxpëty ja tyi'px ti'pxë'ktë kujk ojts timmyo'otë ja Josías. Tä Josías ja tyuunpëtëjk t'ënëmaay: Ju'tëkës yaa tsipjoty jä'ä ko tëëjës ntsëtyuty.

24Ja tyuunpëtëjk ënätyë jam myëpëtsëëmë tsipjotm ma ja keypywyintëkäämpën mëti'ipë ënäty myëtsiptuunpyën ets yajnajxë ma wiinkpë kepy wintëkäämpën ets poj'am yajnëjkxë jam Jerusalén ma ojts y'o'kyën. Jam nyaaxtëjkëy ma ja y'aptëjk ënäty të nyaaxtëkëtën. Ja Judá ja'ayëty ets ja Jerusalén ja'ayëty jeky nyijëëy nyiyaxëtë.

25Ojts yë Jeremías tu'uk yë ëy tyuknijayëty ko y'oky tyëkooy. Mëti'ipë tyampaat je'eyëm y'ëëwtëpën ko pën y'ooky mëti'ipë tyukja'amyäjtstëpën ja Josías. Ya'atë ëy xëmë t'ëwtë yë Israel ja'ayëty ets aak myëët'ajtëp yë ja'ayëty ma y'iynyokyëtyën.

26Yë Josías yë nyikäjpxy nyimëtyä'äky ets tëkokyë mëti'ipë oy tyuunën jëtu'un tä ënäty myinyën jap kuja'ay ma ja Wintsën ja nyokyën mëti'ipë pyatën,

27ets mëti'ipë tyuunën kyajpxën, tyimtso'ontäky ets jyëjpkëjxy, jap myiinta'ay kuja'ay ma ja nyokyëtyën ja yajkutujkpëtëjk mëti'ipë jam ënä'ämtën Israel ets Judá.

2 Crónicas 36

1Ja mayjyä'äy yë'ë nyikajpxpäjtë ja Joacaz, yë Josías myaank ets yë'ë yajkutukëty jam Jerusalén, yë'ë kyutëkëp ja tyeety.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

2I'px tëkëëk ënäty Joacaz jyëmëjt ko tyëjkëy yajkutujkpë, tëkëëk po'o ojts yajkutuky jam Jerusalén.

3Yë Egiptë yajkutujkpë yë'ë ojts jam yajjëwä'äkyë ma ënä'ämtaknën jam Jerusalén ets t'ënëmaay ja naax kajpn ets tyaktëty ja kyukëpät; jä'ä tyaktëty tëkëëk mil ja tëkëëk mëko'px mil poop pujxn ets i'px majktëkëëk tsim ja pu'ts pujxn.

4Ja yajkutujkpë mëti'ipë jap Egiptë tso'onpën yë'ë ojts tpëjktä'äky ënä'ämpë jam Jerusalén, ja Joacaz ja y'uty mëti'ipë txëëwajtpën Eliaquim, je'eyëp ko ojts txëëwkuwitsy ets ojts tijy Joaquim, e ja Joacaz ojts tyajnëjkxy jap Egiptë.

5I'px mëkoxk ënäty Joaquim jyëmëjt ko ojts tyëkë yajkutujkpë ets jä'ä ojts y'ëne'emy jam Jerusalén majktu'uk jëmëjt. Je'eyëp ko yë'ë ka'ap ojts oy winë tuny ma Wintsënën.

6Ënät ja Nabucodonosor, Babilonyë yajkutujkpë nyija'ajtë ets tsyuumë myajtsë mëët pujxntejpxy ets yajnëjkxë jam Babilonyë.

7Nabucodonosor ojts may winë tmëpëtsëmy jap tsajptëkoty, jam Babilonyë ojts tmënëjkxta'ay ets jap tpëjktäky ma tsyajptëjkën.

8Ja Joaquim ja nyimëtyä'äky ets mëti'ipëjaty winë ëxëëk tyuunën jap myiinta'ay kuja'ay ma nyokyëtyën ja yajkutujkpëtëjk mëti'ipë jam ënä'ämtën Jerusalén ets Judá. Tääts kyutëjkëyë yë myaank Joaquim ma ja kutujktaknën.

9Tëkëëk ënäty yë jyëmëjt yë Joaquín ko tyëjkëy yajkutujkpë ets tëkëëk po'o ja majk xëëw ojts yajkutuky jam Jerusalén. Yë'ë ka'ap ojts oy winë tuny ma Wintsënën.

10Ma xyëkopk'atyën jä'ä jëmëjt ojts yë yajkutujkpë Nabucodonosor yajnikutukëty ets tyajnëjkxtëty jam Babilonyë mëët tëkokyë mëti'ipë tsowëtyën, japë y'ityën ma Wintsën ja tsyajptëjkën ets tpëjktäky yë'ë Sedequia ets yajkutukëty jam Judá ets Jerusalén, nän yë'ë Joaquín myëku'uk.

11Sedequia I'px tu'uk ënäty jyëmëjt ko tyëjkëy yajkutujkpë, majktu'uk jëmëjt ojts yajkutuky jam Jerusalén.

12Je'eyëp ko yë'ë ka'ap ojts oy winë tuny ma Wintsënën, ka'ap ja jyot wyinma'any tyaj'o'oyëy ma ja Tiosmëtuunkën, Jeremías kanaak'ok jya'ënëmaayë.

13Ënät ojts tmëtsiptsoony ja yajkutujkpë Nabucodonosor, mëti'ipë ënäty të tyuknikäjpxyën mëët ja Wintsën xyëëwkyëjxm ko tu'ukyë nyäyaj'ita'anëtë ets tu'ukyë ja winma'any tmëët'ata'any ko ka'ap tnijootwinpita'any ja Wintsën, mëti'ipë ja Israel ja'ayëty Tyios'ajtëpën.

14Näyjyëtu'un ja Judá ja'ayëty ets ja teetytyëjkëty, ojts ja jyot wyinma'any tyajtëkooynyëtë ets ka'ap ja Wintsën ojts t'ëkmëj'ijxnëtë; jëtu'un winë tuunëtë tä ja ja'ayëtyën mëti'ipë ka'ap ja Wintsën t'ixy'atën ets ka'ap t'ëkwitsë'kënëtë ja Wintsën ja jyëën tyëjk, mëti'ipë ënäty ja Wintsën të tnikäjpxyën ko yë'ë tëjk'ata'any mëti'ipë jam Jerusalén yajpatpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

15Ja Wintsën mëti'ipë y'ëwtajtën ja y'ap y'okëty, ojts kanaak'ok jya'ënë'ëmxëtë ets tyaj'oyëtëty ja jyot wyinma'any jä'ä ko ja tsojkëtëp ets ja pa'ëyoowëtëp, ma jam yajpaatyën ja y'ijtakn.

16Yë'ëjëty ka'ap tmëjpëjktaktë ja aaw ayuk, je'eyë tnëxik tukxiktë mëti'ipë ja Wintsën jyakajpxën; koonëm ja Wintsën yajxon tyajjoot'anpëjktë ets ka'ap ojts t'ëkjëkyäjpnë wi'ix jyotxäämëtyën.

17Ënät ja Wintsën tuknipëjktakëy ets ja yajkutujkpë caldeo ja'ay, tyaj'o'kta'ajëty ja ëna'ktëjk mëti'ipë jap yajpatëpën tsajptëkoty; aak tsujkn tyukyaj'o'ktë, ye'etyëjk to'oxytyëjk, mëjja'ay mutskja'ayëty ets wä'än yë'ëty mëti'ipë ka'ap y'oy'at myëk'atën. Tëkokyë ja ja'ayëty aak ojts ja Wintsën kyë'ëyajkta'ajëtë ma ja caldeo ja'ayëtyën.

18Tëkokyë ja apëjk atu'unën mëjpë mutskpë mëti'ipë jap tsajptëkotyën, ma ja Wintsën tyëjkën, mëti'ipë jamën ma ja yajkutujkpë tyëjkën ets ma ja wintsëntëjk ja tyëjkëtyën, wa'ats tyajnëjkxtaay winë jam Babilonyë.

19Ojts tno'oktë ja tsajptëjk, nyajijtutaaytyë ja Jerusalén kajpn ets tjëën ixkä'tsëtyë ja akujktëjk.

20Ja ja'ay mëti'ipë ojts jyaak tsookwë'ëmtën, y'ijxwojptaay jam kyajpnjotm ets tyaj'awinpijty mëtuunpë kupëjkpë mëët ja y'u'unk tyo'oxytyëjkëty; koonëm ojts ja Persa ja'ayëty yajxon tsyënaaytyaknpëktë,

21ets y'atëwëty ja aaw ayuk mëti'ipë ja Jeremías, Tios mëtuunpë kyajpxën. Jëtu'un ja naax kajpn ojts pyo'kxy. Jeky y'ijty winwa'atstuuy, ka'ap nimaa pën. Tëkë'px majk jëmëjt jëtu'un y'ijty.

22Ma ja Ciro yajkutukyën, mëti'ipë jam ënä'ämpën Persië ets y'atëwëty ja Wintsën ja y'aaw y'ayuk mëti'ipë ja Tios mëtuunpë Jeremías ojts tnikäjpxyën, Wintsën kë'ëm tyuktëjkëy ja Ciro ets ja ënä'ämën tpëjkta'akëty maajaty ja naax kajpnën, aawkëjxm ets këxja'ay, mëti'ipë ënaanpën:

23Ciro, Persië yajkutujkpë, jëtu'un tnikäjpxy: Yë Wintsën mëti'ipë jam ijtpën tsajpjotm, tëëjës ja naax kajpn xymyooytyä'äy, yaa naaxwiiny etsës të xytyuknipëky nkojëty tu'uk ja tsajptëjk jam Jerusalén, ma Judá y'itjotmën. E paaty miitsëty n'ënëëmëtë pën tyuk'ijtëp jëtu'unpë ja naax kajpn, mëti'ipë ja Wintsën kyajpn'ajtypyën, Wintsën mputëkëtëp ets nëjkxtë jam.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Esdras

Esdras 1

1Ma ja Ciro mëtu'uk jëmëjt ëka'any y'ëne'emyën, jampë yajkutukyën Persië, jää ojts ja Wintsën ja y'aaw y'ayuk y'atëy; mëti'ipë ja Jeremías ojts tnikäjpxyën, Wintsën ojts kë'ëm t'ënëëmë yë Ciro ets tkajpxwa'kxëty ja aaw ayuk kajpn apëtsëmy, mëti'ipë ënaanpën:

2Jëtu'un ja Ciro y'ënä'äny mëti'ipë yajkutujkpën jam Persië: Yë Wintsën, mëti'ipë ijtpën tsajpjotm yë'ë ojts t'ëwa'atsy etsës ëjts njä'ä'atëty ja kutujktakn naaxwiinyëtë apëtsëmy e yë'ëtsës të xytyuk'ëne'emy etsës nkojëty tu'uk Tsyajptëjk jam Jerusalén, ma Judá y'itjotmën.

3E paatyës yam nyikäjpxy, pën jää yaa pën mëti'ipë jam kukajpn'ajtpën ma Wintsën nyaax kyajpnën, yë Wintsën putëkëtëp ets nyëjkxtëty jam Jerusalén, ma Judá y'itjotmën, ets tkojtëty ja tsajptëjk, ja Wintsën Tsyajptëjk mëti'ipë yë Israel ja'ayëty y'ëwtajtëpën, jä'ä ko tääpë Wintsën yi'iyëm jam kukajpn'ajtp Jerusalén.

4E pën tso'ontëp ma ja nyaax kyajpnëtyën ma tyam y'itën, wä'än ja myëjëën myëtëjk tputëkëtë mëët ja wit meeny, jëyujk tsajpkaa, ets ja ayajk ako'onën mëti'ipë yajtukniyajkëpën ja Wintsën ja jyëën tyëjk jam Jerusalén.

5Ja kopktëjkëty, Judá ja'ayëty ets Benjamín ja'ayëty, ja teetytyëjkëty ets ja Leví ja'ayëty, mëti'ipë ja Wintsën të myëkajpxëtën, jotkujk ojts nyäyjyawëtë, ënät tuknipëjktakëtyë nyëjkxa'antë jam Jerusalén, ja Tsajptëjk kyoj'oyëjantëp, mëti'ipë ja Wintsën tyëjk'ajtypyën.

6Tëkokyë ja myëjëën myëtëjkëty ojts pyutëkëtë, tam mëti'ipë yajkën wit meeny, poop pujxn pu'ts pujxn ets tam mëti'ipë kë'ëmwinma'any yajkën ayak akonë.

7Ja yajkutujkpë mëti'ipë txëëwajtpën Ciro, ojts tkë'ëyajkta'ay mëti'ipë ënäty ja Wintsën jyä'ä'ajtypyën, mëti'ipë ja Nabucodonosor ënäty të tmëpëtsëmyën jam Jerusalén ko tnitëjkëy ets jam tyajnëjkxtaay ma ja wiink tios ja tsyajptëjkën.

8Ja yajkutujkpë Ciro yë'ë winë tyukë'ëtëjkëtyääy ja Mitrídates je'eyë tmëtyooy ets tyajknajxy, ja Sesbasar myooy, mëti'ipë ja Judá ja'ayëty wyintsën'ajtëpën.

9Ya'atë ojts yajmëtyoy: i'px majk a'ukën aak pu'ts pujxn, tu'kmil ja a'ukën aak poop pujxn, i'pxtaxtujk yë tsujkn.

10Ko yajmëtyoowtaay, jä'ä wyinë'ajty ja pu'ts pujxn ets ja poop pujxn mëkoxk mil ja taxk mëko'px.

11Aakyë'ë myënëjkxtaay yë Sesbasar, ko wyinpijnëtë jam Jerusalén, ma tsyo'ontën jam Babilonyë, ko ojts yaj'ëxmajtsnëtë.

Esdras 2

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

1Ya'atë Judá ja'ayëty yë'ë ojts wyimpitë jatëkok, jam tsyo'ontë Babilonyë, ma ënäty ja yajkutujkpë Nabucodonosor të myëët'atëtën tsumy matsy. Ko ojts tpatnë jajëmëjt tääts ojts jatëkok wyimpijnëtë jam Jerusalén ets jam Judá; nitu'ukjaty ojts tpata'atë ja nyaax kyajpnëty.

2Ja ja'ayëty mëti'ipë pyatso'ontën ja Zorobabel, jä'ä xyëëwajtëp: Josué, Nehemías, Seraías, Reelaías, Mardoqueo, Bilsán, Mispar, Bigvai, Rehúm ets Baaná. Ya'atë ja'ayëty aakyë'ë y'u'unk y'ok yë Israel.

3Yë Parós y'u'unk y'ok jä'ä nyiwinë'ajtë, mäjtsk mil ja mëko'px ja tëkë'px majkmäjtsk;

4yë Sefatías y'u'unk y'ok jä'ä nyiwinë'ajtë, tëkëëk mëko'px ja tëkë'px mäjtsk;

5yë y'u'unk y'ok yë Ará, ja nyiwinë'ajtë wëxtujk mëko'px ja tëkë'px majkmokx;

6yë y'u'unk y'ok yë Pahat-Moab, ma näjyëtu'un yajkukajpxëtën yë Josué y'u'unk y'ok ets Joab, jä'ä nyiwinë'atë mäjtsk mil ja tuktujk mëko'px ja majkmäjtsk;

7yë Elám y'u'unk y'ok, jä'ä nyiwinë'ajtë mil ja taxk mëko'px ja wëxtyikxy majkmajkts;

8yë Zatú y'u'unk y'ok jä'ä nyiwinë'ajtë taxtujk mëko'px ja wëxtyikxy mëkoxk;

9yë Zacai y'u'unk y'ok jä'ä nyiwinë'ajtë taxtujk mëko'px ja tëkë'px;

10yë Binuy y'u'unk y'ok jä'ä nyiwinë'ajtë tëtujk mëko'px ja wëxtyikxy mäjtsk;

11yë Bebai y'u'unk y'ok jä'ä nyiwinë'ajtë tëtujk mëko'px ja i'px tëkëëk;

12yë Azgad y'u'unk y'ok jä'ä nyiwinë'ajtë mil ja mäjtsk mëko'px ja i'px mäjtsk;

13yë Adonicam y'u'unk y'ok, jä'ä nyiwinë'ajtë tëkë'px tëtujk;

14yë Bigvai y'u'unk y'ok, jä'ä nyiwinë'ajtë mäjtsk mil ja wëxtyikxy majkmokx tu'uk;

15yë y'u'unk y'ok yë Adín, jä'ä nyiwinë'ajtë taxk mëko'px ja wëxtyikxy majkmajkts;

16yë y'u'unk y'ok yë Ater ets Ezequías, jä'ä nyiwinë'ajtë majkta'px majkmokx tëkëëk;

17yë Besai y'u'unk y'ok, jä'ä nyiwinë'ajtë tëkëëk mëko'px ja i'px tëkëëk;

18yë u'unk y'ok yë Jorá, jä'ä nyiwinë'ajtë mëko'px ja majkmäjtsk;

19ja Hasum ja y'u'unk y'ok, jä'ä nyiwinë'ajtë mäjtsk mëko'px ja i'px tëkëëk;

20ja y'u'unk y'ok ja Guibar, jä'ä nyiwinë'ajtë majkta'px majkmokx;

21ja Belén ja'ayëty jä'ä nyiwinë'ajtë mëko'px ja i'px tëkëëk;

22ja Netofá ja y'u'unk y'ok, jä'ä nyiwinë'ajtë wëxtyikxy majkmokx tu'uk;

23ja Anatot ja y'u'unk y'ok, jä'ä nyiwinë'ajtë mëko'px ja i'pxtuktujk;

24ja Bet-azmávet ja y'u'unk y'ok, jä'ä nyiwinë'ajtë wëxtyikxy mäjtsk;

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

25ja Quiriat-jearim, Quefirá ets Beerot, jä'ä y'u'unk y'okëty, jä'ä nyiwinë'ajtë wëxtujk
mëko'px ja wëxtyikxy tëkëëk;

26ja Ramá ets Gueba ja y'u'unk y'okëty, jä'ä nyiwinë'ajtë tëtujk mëko'px ja I'px tu'uk;

27ja jyä'äy ja Micmás, jä'ä nyiwinë'ajtë mëko'px ja i'px mäjtsk;

28ja Betel ets ja Aí y'u'unk y'okëty, jä'ä nyiwinë'ajtë mäjtsk mëko'px ja i'px tëkëëk;

29ja Nebo, jä'ä y'u'unk y'ok nyiwinë'ajtë wëxtyikxy majkmäjtsk;

30Ja Magbís ja y'u'unk y'ok jä'ä nyiwinë'ajtë mëko'px ja wëxtyikxy majkmokx tu'uk;

31ja wiinkpë Elám jä'ä y'u'unk y'ok nyiwinë'ajtë tu'uk mil ja mäjtsk mëko'px ja
wëxtyikxy taxk;

32ja Harim ja y'u'unk y'ok jä'ä nyiwinë'ajtë tëkëëk mëko'px ja i'px;

33ja Lot, ja Hadid ets Onó y'u'unk y'okëty, jä'ä nyiwinë'ajtë wëxtujk mëko'px ja i'px
mëkoxk;

34ja Jericó ja y'u'unk y'ok, jä'ä nyiwinë'ajtë tëkëëk mëko'px ja wëxtyikxy mëkoxk;

35ja Senaá ja y'u'unk y'ok, jä'ä nyiwinë'ajtë tëkëëk mil ja tëtujk mëko'px ja i'px majk.

36Ja teetytyëjkëty, ja Jedaías ja y'u'unk y'ok, yë Josué jyä'äy, jä'ä nyiwinë'ajtë taxtujk
mëko'px ja tëkë'px majktëkëëk;

37yë Imer y'u'unk y'ok, jä'ä nyiwinë'ajtë tu'uk mil ja wëxtyikxy majkmokx mäjtsk;

38ja Pashur y'u'unk y'ok, jä'ä nyiwinë'ajtë tu'uk mil ja mäjtsk mëko'px ja wëxtyikxy
wëxtujk.

39Ja Harim ja y'u'unk y'ok, jä'ä nyiwinë'ajtë tu'uk mil ja majkmokx mäjtsk.

40Yë Leví ja'ayëty, Josué y'u'unk y'ok ets Cadmiel, mëti'ipë näjyëtu'un yë Hodavías
y'u'unk'ajt y'ok'ajtën, jä'ä nyiwinë'ajtë tëkë'px majkmäjtsk.

41Yë ëëpëtëjkëty, Asaf y'u'unk y'ok, jä'ä nyiwinë'ajtë mëko'px ja i'pxtuktujk.

42Mëti'ipë ojts ja tëjk'aaw t'atänëtën, jä'ä ja Salum, Ater, Talmón, Acub, Hadidá ets
Sobai, ja y'u'unk y'ok y'ijtë. Jä'ä nyiwinë'ajtë mëko'px ja i'px majkmokx taxk.

43Yë'ë jap tuuntë tsajptëkoty, ja y'u'unk y'okëty ja Sihá, Hasufá, Tabaot,

44Querós, Siaha, Patón,

45Lebaná, Hagabá, Acub,

46Hagab, Samai, Hanán,

47Guidel, Gáhar, Reaía,

48Resín, Necodá, Gazam,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

49Uzá, Paséah, Besai,

50Asná, Meunim, Nefusim,

51Bacbuc, Hacufá, Harhur,

52Baslut, Mehídë, Harsá,

53Barcos, Sísara, Temá,

54Nesíah ets Hatifá.

55Ja y'u'unk y'okëty ja ja'ayëty mëti'ipë ja Salomón myëtuuntën, yë'ë ojts y'u'unk'at y'ok'atëtë, ja ja'ayëty mëti'ipë xyëëwajtën: Sotai, Soféret, Perutá,

56Jaalá, Darcón, Guidel,

57Sefatías, Hatil, Poquéret-hasebaím ets Amón.

58Ko yajmëtyoowmujkta'atë ja ja'ayëty mëti'ipë jap tuuntën ma ja tsajptëjkën ets mëti'ipë tuuntën ma ja Salomón ja tyëjkën ja y'u'unk y'okëty, jä'ä nyiwinë'ajtë, tëkëëk mëko'px ja majkta'px majkmäjtsk.

59Mëti'ipë tso'ontën jam Tel-mélah, Tel-harsá, Querub, Adón ets Imer, ka'ap yajxon yajnija'awëtyë pën Israel ja'ayën jä'äjëty, jä'ä ko ka'ap tii ja nyokyëty ets ka'ap ojts maa ja xyëëw y'akëxë'ëkëtë ma jaaypyety myintën ja xyëëwëty ja mayjyä'äy, wä'änxyëp ojts je'eyë jëkäm tja'ay'atë ja Israel ja'ayëty; jä'ä xyëëwajtë:

60ja y'u'unk y'okëty ja Delaías, Tobías ets ja Necodá, jä'ä nyiwinë'ajtë tëtujk mëko'px ja wëxtyikxy majkmäjtsk.

61Ets ja jyiiky myëku'uk ja teetytyëjkëty: Yë y'u'unk y'okëty yë Hobaías, Cos ets Barzilai, mëti'ipë pyëjkën ja Barzilai nyëëx, jampë kyukajpnëtyën Galaad ets näjyëtu'un ja nyëëx ojts tpëjktä'äky.

62Ya'atë ja'ayëty ojts xyëëw jap tja'ixta'atë nokyjoty, e komë ka'ap tpatë paaty ojts ka'ap ja xyëëw yajkëxja'atë ma ja teetytyëjkëty ja xyëëw këxja'ay myintën.

63Ojts näjyëtu'un ja yajkutujkpë kë'ëm y'ënä'äny ko ka'ap tyaapë ja'ay nëkoo tkaytyëty t'uuktëty ja jë'kxy pëky mëti'ipë kënu'kxy ijtpën, koonëm tëy ja teety t'ëk ijxpëtsëmëty mëët ja Urim ets Tumim täänëm yajnijawëty pën mëpaat'ajtp tii tjë'kxtë.

64Ma ja naax kajpnën, jä'ä ja'ay nyimayëty, wëxtyikxy mäjtsk mil ja tëkëëk mëko'px ja tëkë'px,

65ka'ap yajmëtyooy ja mëtuunpëtëjkëty ye'etyëjkpë to'oxytyëjkpë, jä'ä nyiwinë'ajtë wëxtujk mil ja tëkëëk mëko'px ja i'px majkmokx mäjtsk. Nimäjtsk mëko'px ëpëky ja ëëpëty, ye'etyëjk to'oxytyëjk.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

66Wëxtujk mëko'px ja i'px majkmokx tu'uk ja kwaay tmëët'atë, mäjtsk mëko'px ja wëxtyikxy mëkoxk ja mëkjëyujk,

67taxk mëko'px ja i'px majkmokx ja jëku'ux jëyujk ets tëtujk mil ja wëxtujk mëko'px ja i'px ja krukts.

68Ojts ja kopktëjkëty jam jya'të, mëti'ipë ojts tyaktën kë'ëmwinma'any ja wit meeny ets jam tyunëty ma ja Wintsën ja tsyajptëjk ënäty yajkoj'oyëjä'änyën jam Jerusalén.

69Ets ojts mayjyä'äy t'ayajkëpë jëtu'un tä ënäty nijä'äjaty tim y'a'ixëtën kë'ëm, taxk mëko'px ja majkta'px tuktujk kilë ojts pu'ts pujxn yajkijpxmuky, mäjtsk mil ja wëxtujk mëko'px ja wëxtyikxy majk ja poop pujxn yajtëëymyujky, ets mëko'px ja teety wit.

70Ojts jam Jerusalén wyë'ëmtë tsënääpyë, yë teetytyëjkëty, Leví ja'ayëty, kajpn ja'ayëty, mëti'ipë ëëwtëpën ets mëti'ipë ja tsajptëjk kyëwent'ajtëpën ets nän may ojts ja Israel ja'ayëty nyëjkxtëpë ma ja nyaax kyajpnëtyën ets ma ja jyëën tyëjkëtyën.

Esdras 3

1Ko wëxtujk po'o y'apejty ma ja Israel ja'ayëty ënäty jatëkok të tpaatën ja nyaax kyajpnëty, ënät tyu'ukmujktaaytyë jam Jerusalén.

2Ja Josué, Josadac yë myaank ets ja myëku'uktëjk ninu'un tyeety'atën, näjyëtu'un yë Zorobabel, Salatiel yë myaank ets ja jyiiky myëku'uk. Ojts tyajtso'onta'aktë ja tuunk ma tkojë'ëktën ja Wintsën ja wyintsë'këntyakn, ma tyaktëtyën ja wintsë'kën nino'okpyë, tä jap myinyën këxja'ay ma ja ënä'ämën tëyajtënën mëti'ipë ja Moisés yajkën, Tios yë tyuunpë.

3Ja wintsë'këntyakn mëti'ipë ojts tkojtën ta'tspëky ojts yajxon tyaj'oyëtë, këtiipë ja mëtsip tjitëty, jopy ux ijty tyaktë ja wyintsë'kën nino'oky nixämpyë.

4Ojts tnixëëwtuntë ja tëjk nixo'omy, jëtu'un tä ënäty myinyën; xëmë winjëpom ijty tyaktë ja wintsë'kën, jëtu'un tä tu'kxëëwjaty tyuka'ayën,

5ëpëky näjyëtu'un tyajktëpë ja wintsë'kën winjëpom, ma tmëjjawëtën ja po'o u'unk, ëpëky näjyëtu'un mëti'ipë ja kënu'kxy xëëw tyukwintsë'këtyëpën, ma ja Wintsën jä'ä yajtukmëjjawën ets ëpëky mëti'ipë kë'ëmwinma'any yajktëpën.

6Ma mëtu'uk xëëw y'änyën ja mëwëxtujkpo'opë, ma ënäty të tpaatën ja nyaax kyajpnëty jatëkok, jää tyajtso'ontaktë ma tyaktën ja wyintsë'kënëty ets tukwintoy tukwinjoktë ja Wintsën, oy ënäty ka'ap ja tsajptëjk yajkojtso'ontä'äkynyëm.

7Tääts tkë'ëmooytyääytyë ja wit meeny ja pojtspë ets ja tsäjtspë ets tmooytyääytyë ja kyä'äyënëty y'ukënëty ja ja'ayëty mëti'ipë jam kukajpnajtëpën Tirë ets Sidón ets nëjkx jam Líbano ja kepy tyajtsoontë, mejyjoty tmëmintëty ets tmëja'tëty jam Jope, aakyë'ë ajë kepy, mëët ja mëk'ajtën mëti'ipë ënäty ja yajkutujkpë të myo'ojëtën, jampë y'ëne'emyën Persië, mëti'ipë txëëwajtpën Ciro.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

8Yë Zorobabel, Salatiel yë myaank ets Josué, Josadac yë myaank, mëët ja myëku'uktëjk, teetytyëjkëty ets Leví ja'ayëty ets nitëkokyë ja ja'ayëty mëti'ipë ojts yajmënëjkxtën jam Babilonyë, mëti'ipë ënäty jatëkok jam Jerusalén të wyimpitën, jä'ä ojts tkojjë'ëktë ja tsajptëjk, ma mëmäjtsk po'o y'änyën, ma tyu'uye'eyën ja mëmäjtskjëmëjtpë maju'unëm ënäty të wyimpitën jatëkok jam Jerusalén, ja tuunk jä'ä tyuknipëjktë ja Leví ja'ayëty, mëti'ipë ja jyëmëjt të t'apätën i'px tu'uk.

9Josué mëët ja y'u'unk y'ëna'k ets ja myëkä'äxtëjk, tu'ukyë ojts aakyë'ë nyämya'kxëtë. Mëët tyuunmujktë ja Cadmiel, mëët ja y'u'unk y'ëna'k mëti'ipë ja Judá y'u'unk'ajt y'ok'ajtën ets ja myëkä'äxtëjk ja Henadad, mëti'ipë Leví ja'ayëtyën ets yë'ë tnikopk'ata'antë ja tuunk ma ja tsajptëjk kyoja'anyën.

10Ko ja tëjk tuunpë tyajtso'ontaktë ja potsy'ëjx ma ja Wintsën ja tsyajptëjk kyoja'anyën, ja teetytyëjkëty ojts wya'akë'kta'atë ets tyëjkëtyë yaxmujk jojkmujkpë mëët ja xyuxnëty. Ja Leví ja'ayëty mëti'ipë ja Asaf y'u'unk'ajty y'ok'ajtypyën jä'ä yaj'ënantëp ja platillos mëti'ipë tyukpa'ënantëpën ma ja Wintsën tkuuy'ëw tkuuya'axtën, mëti'ipë ënäty ja David të tyajkutukyën, mëti'ipë ënäty yë'ë yë Wintsën të tyuk'ëne'emyën.

11Nimay ja ja'ay ënäty twin'ëw twinya'axtë ja Wintsën ets nimay y'ëtsowtë: Kukajpxëtë ja'awëkyëta'aktë ja Wintsën, jä'ä ko yë tsyojkën jya'awën oy yë'ë ets xëmë y'ity. Tëkokyë ja naax kajpn aak xoontaktëp, jä'ä ko tëë ja tuunk tsyo'ontä'äky ma ja tsajptëjk yajkoj oyën.

12Ja teetytyëjkëty, Leví ja'ayëty ets ja mëjja'aytyëjkëty mëti'ipë ënäty të t'ixtën wi'ix ja mëwyiimpë ja tsajptëjk të y'ixë'atyën, ojts tyëkëtë yaxpë, jä'ä yajjoot'amutskëtëp ko ënäty jatëkok ja tsajptëjk kyoj'oyëjä'äny. Ëpëky ja wiinkpë jam jyänty xyoonta'aktë.

13Ka'ap yajmëtooy mëti'ipë ja yaxtëpën ets mëti'ipë xoontaktëpën jä'ä ko mayjyä'äy, aak yax aak jojktëp wä'än tpënëty.

Esdras 4

1Ko ja Judá ets ja Benjamín myëtsiptëjk tnija'awëtyë ko tëë jatëkok wyimpitë ja Jerusalén ja'ayëty ma ja nyaax kyajpnëtyën ets ko tam tkojjë'ëktë ja Wintsën ja tsyajptëjk, mëti'ipë ja Israel ja'ayëty Tyios'ajtëpën,

2ënät ojts tninëjkxtë ja Zorobabel, Josué ets ja mëjja'aytyëjk mëti'ipë ja Israel ja'ayëty jyä'äy'ajtëpën ets t'ënëmaaytyë: Ëëtsëty jëtu'unës njamay njatajtë ko miits njaputëkëja'antë ma yaa xykyojtën ja Wintsën ja tsyajpjëën tsyajptëjk, miitsëty wa'ats xynyijawëtë ko ëëtsëty nän yë'ë Wintsën n'ëwtajtëpës mëti'ipë miits m'ëwtajtëpën ets nän nmooytyëp ëëts yë wyintsë'kën maju'unëm jyuuky'ätyën ja Esar-hadon, mëti'ipë yajkutujkën jam ma Asiria ja'ayëtyën, mëti'ipës yaa xywoowmiintën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

3E ja Zorobabel, ja Josué ets ja mëjja'aytyëjkëty Israel ja'ayëty tyaa y'ëtsoowtë: Ka'ap tjëkyepy ëëts nkojtëty yë Wintsën yë jyëën tyëjk mëët miitsëty. Aak ëëts yë xypyaatë nkojtëty yë tsyajpjëën tsyajptëjk yë Wintsën, mëti'ipë yë Israel ja'ayëty y'ëwtajtëpën, jä'ä ko jëtu'un yë yajkutujkpë Ciro të xy'ënä'ämtës, jampë yajkutukyën Persië.

4Ënät tyaapë ja'ayëty ëxëëk jot ëxëëk winma'any tpatë, mëti'ipë jam tsënaaytyëpën winkon ets t'akajpxëtyë ja Judá ja'ayëty këtiipë tkojtëty ja tsajptëjk mëti'ipë jam të tkojtso'onta'aktën.

5Ojts tjawin'ëëna'antë ja wintsëntëjkëty mëët ja wit meeny, e ja wintsëntëjkëty ka'ap ojts nyäkyë'ëyakëtë, oy ja kutuunktëjk ojts tyuntë mapaat yajkutujkyën ja Ciro jam Persië ets Darío.

6E jää ma tyëjkëyën yë yajkutujkpë Asuero, jää tu'uk yë noky tkäjxtë yë myëtsip yë Israel ja'ayëty ets tuknikäjxtë ja Asuero, jä'ä yajni'ë'ënëtyëp ja Judá ja'ayëty ets ja Jerusalén ja'ayëty.

7Ma ënäty ja Artajerjes yajkutukyën, jampë Persië yajkutukyën, yë Bislam, Mitrídates, Tabeel ets ja myëku'uktëjk, ojts tnijayëtë ja Artajerjes. Arameë ayuk'äämpy ojts tja'atë ja noky ets mëët wi'ix nyiwijyën.

8Yë Rehúm mëti'ipë tsiptuunpë wintsënën ets Simai mëti'ipë jääpyën, yë'ë kyäjxtë ja noky ets tmooytyë ja Artajerjes, ma tni'ëënëtën ja Jerusalén ja'ayëty.

9-11Jëtu'un ojts ja noky kyojy mëti'ipë kyäjxtën ja Rehúm, mëti'ipë tsiptuunpë wintsën'ajtpën ets ja Simsai mëti'ipë jääpyën mëët ja myëku'uktëjk mëti'ipë yajkutujktëpën, mëti'ipë poky nyipaye'eytyëpën ets mëti'ipë kutuunk'ajtëpën jam Persië, Erec, Babilonyë ets Susa, ja kanaakpë ja kajpn mëti'ipë ja Elám nyitënääpyën ets maajaty tëkokyë yë kajpnën mëti'ipë jam yajpatëpën ma tsyënaaytyaknpëjktën ja ja'ayëty mëti'ipë yajnëjkxën tsumy matsy ja Asnapar ets maajaty ja it naaxwiinyëtën mëti'ipë xëëwkëtä'äkytsyow yajpatëpën ma Efrates nëë nyäxyën: Jëtu'un ja noky tyaj'ëna'antë: Tyam ëëts nijayëtë ja yajkutujkpë Artajerjes, ëëtsëty ja tyuunpëty mëti'ipë tsënaaytyëpën maatsow yë xëëw kyëtä'äkyën, winkon ma mëjnëë nyäxyën mëti'ipë txëëwajtpën Éufrates:

12Tyam ëëtsëty nikajpxtë ets mijts myajtuknijawë ko ja jutië ja'ayëty mëti'ipë të xykyexyën ets wyimpitëty ma nyaax kyajpnëtyën yaa Jerusalén maas ntsëënëtën, tëëjës ja jya'të ets tëë ja tniwa'aktë ja tsajptëjktuunk ma ya'atë ja naax kajpnën mëti'ipë käjpxy kyumëtoownajxtëpën ets ëxëëkpë kyajpn'atyën. Tëë ja potsy'ëjx tyaj'o'oyëtya'atë ets tam ja potsy këjää tnayajtu'uye'eynyëtë.

13Ets näjyëtu'un ntuknijawëtë ko pën ya'atë naax kajpn yaj'o'oyëp jatëkok ets pën yajpojts'o'oyëtyääpy ja pya'a nyux, ya'atë ja'ayëty kajts ja ënät y'ayakëja'an y'akonëja'antëty ets ko ënät jyëtu'un'atëty maajën ja wit meeny tsyoonëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

14E komë ëëtsëty oy ëëts mëët mijts n'itë, paaty ja jotmay nmëët'atës këtiipë jotmaymyëët wyë'ëmëty ëëts ja nkutujkpëty, e paatykyëjxm ëëts të nmintë ets myajtuk'ëwaanë,

15wä'än tyajpaye'ey jap nokyjyot yajxon ma ëëts ja nkutujkpëty ja nyoky pëjkë'ëky tyaj'ityën. Ma ënät jap tnikäjpxyën ko ya'atë naax kajpn je'eyë kyäjpxykyutëjy ets ko kutsë'ëkë yajpaaty ma wiinkëtypë ja naax kajpnën ets ko tëëyëp ojts ëxëëk y'ëk'ëtëtstëpë paaty ojts y'ëkkutëkooytyëpë.

16E paaty ëëts ja nkutujkpëty ntuk'ëwaanëtë pën ya'atë naax kajpn yajkoj'o'oyëp jatëkok, ëëts ja nkutujkpëty tëkooyaanp ja mëjwiin këjää ets ka'ap nëjkx t'ëkjëkyäjpnë y'ënä'ämëty jam Éufrates.

17Ënät ja yajkutujkpë Artajerjes tyuknikäjxëtë ya'atë ja aaw ayuk: Yajtuknikexy ya'atë noky ja Rehúm, tsiptuunpë wintsën ets ja Simsai, mëti'ipë jääpyën ets ja myëku'uktëjk jampë tsyëënëtën Samaria ets mëti'ipë jam tsënaaytyëpën maatsow xëëw pyëtsimyën ma ja Éufrates mëjnëë nyäxyën: Tyam nkajpxpo'kxtë,

18ja noky mëti'ipë miits të xykyäxtën, tëëjës ja nja'akyukë, tëëjës nyajtukwinkukajpxë ets tëëjës yam nnijawë,

19e tëëtsës ja ni'ënä'ämë ets tuntëty ja paye'eyën. E janty tëy jëtu'un ojts tääpë ja'ayëty tëëyëp ëxëëk jyänty ëtë'ëtstë, ojts tnikäjpxytyunëtë yë yajkutujkpë kanaak'ok mëti'ipë ojts jya'ënä'äma'antën,

20jam Jerusalén ojts jam yajkutujkpëtëjk y'itë mëti'ipë mëk yajkutujktën ma it naaxwiinyëtën mëti'ipë yajpatpën ma xëëw pyëtsimyën, ma ja Éufrates mëjnëëjën, yë'ëjëty xëmë ijty myeenyyaktë jam Jerusalén.

21E paaty yam mijts n'ënëëmëtë ets xy'ëtuktëty tääpë tuunk, wä'än jëtu'unyë t'ëwxitynyëm ëjtsnëm kë'ëm jatëkok nikajpxëp.

22Këtii xynyakumëtoownaxtëty ya'atë tuntë jëtu'un tääjës yam ni'ënä'ämën këtiipë nëkoo ja amay jotmay kyëxë'ëkëty.

23Ko ja Rehúm ets ja Simai mëti'ipë jääpyën ets mëët ja myëku'uktëjkëty ojts ja noky yajtukwinkukajpxë, ënätyë ojts nyëjkxtë jam Jerusalén ets atsip tuk'ëxmajtstë ja tuunk ja Israel ja'ayëty.

24Jëtu'un ja tsajptëjktuunk ojts jëtu'unyë yaj'ëxmatsy, komjëmëjtnëm ojts jatëkok yajniwa'akë ma ja Darío yajkutukyën jam Persië.

Esdras 5

1Ja Tios ja kyäjpxynyajxpëtëjk mëti'ipë txëëwajtëpën Hageo ets Zacarías, Idó myaank nimäjtsk. Ojts tukmëmëtya'aktë ja Judá ja'ayëty ets ja Jerusalén ja'ayëty mëti'ipë ënäty ja Wintsën të tyukmëtowëtën, mëti'ipë Israel ja'ayëty Tyios'ajtëpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

2Ënät ja Zorobabel, Salatiel myaank ets Josué, Josadac myaank tyëjkëtyë tuunpë ets
jatëkok tniwa'këtyë ja tsajptëjktuunk jam Jerusalén, e ja Tios ja kyäjpxynyajxpëtëjk
jä'ä jam tyimmëët'ajtyp ets tputëkë.

3-4E ja Tatenai, mëët ja Setar-boznai ja myëku'uktëjk, mëti'ipë yajkutujkpën ma ja
naax kajpnën jampë yajpaatën winkon ma ja Éufrates nëëjën, ojts nyëjkxtë ets
t'ënëmaaytyë: ¿Pën të m'ënä'ämëtë ets ya'atë tsajptëjk xynyiwa'akëtëty ets
xykyoj'oyëtëty, ix jam ja kepy të xyajpäjtaaynyëtë? ¿Nikajpxtë tiijaty ja'ay txëëwatë
mëti'ipë tyaapë tuunk nyiwintsën'ajtëpën?

5E ja Wintsën mëët jä'äkyëjxm ko yë'ë kë'ëm Kyëwent'ajtyp ja jutië ja'ayëty mëti'ipë
ja tuunk yajtu'uye'eytyëpën, ka'ap ojts ja tuunk wya'akwë'ëmy, je'eyëm tyu'uye'ey;
koonëm ja aaw ayuk tuknikäjxtë ja yajkutujkpë Darío ets jä'ä t'ëwxijtë ja Darío ja
y'ëtsoowinpijtën.

6Ojts tu'uk ja noky tnijaaytyu'utë mëti'ipë kyäjxtën ja Tatenai, jampë yajkutukyën
Éufrates winkon mëët ja Setar-boznai ets ja myëku'uktëjk jampë näjyëtu'un
y'ënä'ämtën winkon ma Éufrates nëëjën,

7-8jëtu'un ja noky y'ënä'äny: Ma mijtsën yajkutujkpë tyam ëëts ja kajpxpo'kxën
nyajnaxtë, nikajpxa'antës ko tëëjës ntukjëtijtëtya'atë ja Judá y'itjot ets tëëjës n'ixtë ja
mëj Wintsën ja tsyajptëjk, mëti'ipë jam ja Israel ja'ayëty tyuunk'ajtëpën, mëjatyëty
ets oyëty ja tsaa mëti'ipë yajtuuntëpën. Tyam kepy yam tyukniwojpnëtëp ja potsy,
poj'am ja tuunk t'ëkyajtu'uye'eynyëtë.

9Tëës nyajtëwtë ja jutië ja'ayëty mëti'ipë nyiwintsën'ajtëpën ja tuunk, pën ja
y'ënä'ämën pyatuunëtëp ko ja tsajptëjk tkoj'oyëtëty ets ja potsy tkepywyinwopëtëty,

10tëëjës näjyëtu'un nyajtëwtë tiijaty ja ja'ay xyëëwajtëp mëti'ipë nyiwintsën'ajtëpën
ja tuunk ets yajkuja'ajëty, jëtu'un yajtuk'ëwaanëty ja yajkutujkpë.

11Yë'ëjëty jëtu'un të y'ëtsowtë ko yë'ë y'ëwtajtëp yë Wintsën tsajpkëjxmëpë ets
naaxwiinypë y'ityën ets ko tyam yë'ë y'akojëtëp ja tsajptëjk mëti'ipë ojts tëëyëp
kyojyën ma yajkutujkyën tu'uk ja mëj'ënä'ämpë ma Israel ja'ayëtyën.

12Näyjyëtu'un të nikajpxtë ko ojts ja y'ap y'okëty ja Tyios tyajjoot'anpëktë mëjwiin
këjää, paaty ojts kyë'ëyakëtë ma ja yajkutujkpën Nabucodonosor jampë Babilonyë
yajkutukyën, ma Caldeo ja'ayëtyën; e yë'ëts ojts tjijtë'ëky ya'atë tsajptëjk ets ja
mayjyä'äy yaj'ëxwojptaay.

13Kom ok tu'uk ja yajkutujkpë mëti'ipë xyëëwajtypyën Ciro, Babilonyë ja'ay ojts
tyajkutuky ets ya'atë tsajptëjk jatëkok yajkoj'oyëty.

14Tëës näjyëtu'un nyajtukmëmëtya'aktës ko ja yajkutujkpë Ciro ojts jatëkok jap
tjuuty ma ja Babilonyë ja tsyajptëjkën ja pu'ts pujxn ets poop pujxn mëti'ipë ënäty ja
Nabucodonosor të tyajpëtsëmyën ma ja tsyajptëjkëtyën ja Israel ja'ayëty jam
Jerusalén ets tukë'ëtëjkëy yë Sesbasar mëti'ipë ënäty yajkutujkpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

15Ciro ojts tuknipëky yë Sesbasar ets tkë'ëyajkta'ajëty ya'atë apëjk atu'unën ma Israel ja'ayëty tsyajptëjkëtyën, wä'än jatëkok tkoj oyëtë ja tsajptëjk jämyëm ma ojts y'ëk'ijtpën.

16Tä ja Sesbasar tjanty yajtso'ontäky ja tuunk, tä tnitajëy ja tsajptëjk ja nyipotsy'ëjx; tyampaat yë'ëtsën ëëts ntuunk'ajtëp, ka'anëm y'o'oyëtyä'äynyëm.

17E tyam jëtu'un ëëts yam nja'ënëëmëja'antë ja yajkutujkpë ets jeexyë ja noky yaj'ijxta'ay jampë Babilonyë y'ityën ets yajnijawëty pën janty mëtëy ko yë yajkutujkpë Ciro yë'ë ojts t'ëwa'atsy ets tyajkutuky ets ya'atë Wintsën ja tsyajptëjk yajkoj'oyëty jampë Jerusalén, ets jeexyë ëëts xytyuk'ëwaanëtë ja yajkutujkpë wi'ix të tuknipëjktaakëtë.

Esdras 6

1Ënät ja yajkutujkpë Darío, ni'ënä'ämëy ets yaj'ixta'ajëty ya'atë noky mëti'ipë pëjkë'ëky yaj'ijtëpën ja Babilonyë ja'ayëty,

2e jam ma ja kyutujkëntëjkën ja Ecbatana, ma Media y'itjotmën, jam yajpaty tu'uk ja noky, ma tnimëtyä'äkyën ya'atë ja aaw ayuk:

3Ma ënäty ëka'any mëtu'uk jëmëjt tyunyën ja yajkutujkpë Ciro, jää tu'uk ja ënä'ämën tyajpëtsëëmy, mëti'ipë ënaanpën: Ja Wintsën ja tsyajptëjk, jampë Jerusalén yajpaatyën. Wä'än ja potsy tso'ontä'äky ets wä'än tyajkoj'oyë, jamts yajyakëty ja Wintsën ja wyintsë'kën. Majkmokx xajpk kyëjxm'atëty ets majkmokx xajpk myëjwiin'atëty;

4ëpëky tëkëëkwääpy yë tsaapotsy yajnipëjktaakëty ets tëkëëkwääpy yë kepy oyjyätyëtypë. Yë kutuunk yë'ë yakëp ja wit meeny ma ënäty myëyätyën.

5Ja apëjk atu'unën pu'ts pujxn poop pujxn, Wintsën yë jyä'ä, mëti'ipë Nabucodonosor jam myëpëtsëëmën tsajptëkotm Jerusalén ets tmëmiintaay yaa Babilonyë, wä'än jatëkok twinpijta'ay jam Jerusalén ets yajpëjktakta'ajëty jam tsajptëkotm ma Wintsën jyëën tyëjkën.

6Ënät ja yajkutujkpë Darío tmooy ja ënä'ämën ja Tatenai, mëti'ipë jam kutuunk'ajtpën ma ja it naaxwiinyëtën yajpaatyën, xëëwkëtä'äkytsyow, winkon jam Éufrates ets ja Setar-boznai mëët ja myëku'uktëjk, mëti'ipë jam kutuunk'ajtëpën ets t'ënëmaay: Jëwa'aktë jam Jerusalén

7ëxmatstë yë jutië ja'ayëty ets kyutuunktëjkëty wä'än tkoj'oyëtë yë tsyajptëjk ma jam tkoja'antën.

8E tyamës nyikäjpxy wi'ix mëpaat yajputëkëtën tääpë jutië ja'ayëty ma tsyajptëjk tuunk'atën: Yë'ë jam ja meeny tunëp mëti'ipë y'ayajk y'ako'onëtyëpën yë ja'ayëty jampë tsyëënëtën xëëwkëtä'äkytsyow, wiinkonpë ma Éufrates nëëpa'ajën, tsojk'am mëpaat ja meeny yajtukë'ëtëkëtë mëti'ipë jam tunantëpën këtiipë ja tuunk wyë'ëmëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

9Ets winjëpom mëpaat ja meeny yajtukë'ëtëkëtë ja teetytyëjkëty mëti'ipë jam ja tuunk wintënaaytyëpën Jerusalén, jëtu'un ijxtëm tnikajpxtën tyajmëyatën ets tii tyim yajmëyajtëp, yë tsajpkaa, tsajppax, kupixyny mëti'ipë tyukwintsë'këtyëpën ja Wintsën tsajpjotmëpë; yë mok, xëjk, kaan, kääky, uuky, on ets tiijaty yajmëyajtëpën,

10ets tmo'otëty ja Wintsën tsajpjotmëpë ja wyintsë'kën oypyë tsujpë ets t'amëtowtëty ja Wintsën oyajtën mëk'ajtën ma yajkutujkpën ets ma y'u'unk y'ëna'këtyën.

11Tyam näjyëtu'un ënä'ämën mpëjktä'äkyës, ko pën ya'atë aaw ayuk tnakumëtoownaxëty ëkë tkapatunëty, nëjkxëp ja tyëjk yajpa'atjijtu'uty ets nyijijtpätëtëty; ja jyëën tyëjk xit ko'ow jyajta'ajëty.

12Ja Wintsën mëti'ipë wyin'ijxën ja Jerusalén kajpn ets yë'ë tjä'ä'ata'any, nëjkxëp tyajkutëkoy ja naax kajpn mëti'ipë ënäty ëxëëk tunanëpën ets mëti'ipë yajjotkëjxëpën ma ja tsajptëjk jam Jerusalén tuunk'atën. Ëjts Darío, mëti'ipë yajkutujkpën, jëtu'unës ya'atë ja ënä'ämën mpëjktä'äky. Yajpatunëp jëtu'un tääjës yam nikäjpxyën.

13Ënät ja yajkutujkpë Tatenai, mëti'ipë jam ënä'ämpën matsow ja xëëw kyëtä'äkyën, wiinkonpë Éufrates nëëjën ets ja Setar-boznai ets ja myëku'uktëjk, tuuntë jëtu'un tä ënäty ja Darío yajkutujkpë të tni'ënä'ämën.

14Jëtu'un'äämpy ja jutië ja'ayëty mëti'ipë ja tuunk tyu'uwinye'eytyëpën ojts tyajtu'utëkëtë ja tsajptëjktuunk, jëtu'un y'atëëy ja y'aaw y'ayuk ja Wintsën ja kyäjpxynyajxpë Hageo ets Zacarías, ja y'u'unk y'ëna'k ja Idó. Tääts y'apatëy ja tuunk jëtu'un tä ënäty ja Wintsën të tni'ënä'ämën, mëti'ipë y'ëwtajtëpën ja Israel ja'ayëty, mëti'ipë nyi'ënä'ämëtën ja yajkutujkpëtëjkëty Ciro, Darío ets Artajerjes, jampë y'ënä'ämtën Persië.

15Ma tyëkëëk anyën yë Adar po'o jää ojts kyoj'apaatë ja tsajptëjk, yë'ë ënäty yajkutujkp yë Darío jam Persië.

16Ja Israel ja'ayëty, ja teetytyëjkëty, ja Leví ja'ayëty ets tëkokyë jënu'un ënäty ëxwop ixkexy të y'itën ojts tnixëëwtuntë ja tsajptëjk mëët ja xoontakën mëjwiin këjää.

17Ma ja wintsë'kën tyajktën: jä'ä ja tsajpkaa u'unk tyaj'o'ktë nimëko'px; nimäjtsk mëko'px ja tsajppax ets taxk mëko'px ja kupixyny; ëpëky wiinkpë tsajppax nimajkmäjtsk, mëti'ipë ja Israel ja'ayëty nätyukunajxëtën, ja nimajkmäjtskpë y'aptëjk'atën, ma ja nëë poky të tuuntëkoytyën.

18Ets tuknipëjktë ja teetytyëjkëty ets Leví ja'ayëty ets jä'ä ja Wintsën jap tmëtuntëty ma ja tsajptëjkën jam Jerusalén jëtu'un tä myinyën kuja'ay jap nokyjoty, ma ja Moisés ja nyokyën.

19Mëti'ipë winpijtën ma ënäty ëxwopy ixkexy të y'itën, ojts nixëëwtuntë ja ëmaayxyëëw, paskëpë yajtijyën, ma myajkmajkts anyën ja mëët tu'uk po'opë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

20Ja teetyëty ets ja Leví ja'ayëty tëë ënäty tpaatë ja näypyuj näjyä'ätsë. Tää tkë'ëyajktë ja wintsë'kën ma ja Wintsënën, tnixëëwtuntë ëmaayxyëëw, jä'ä yatukunajxtëp ja Israel ja'ayëty mëti'ipë ënäty ëxwopy ixkexy të y'itën ets ja myëku'uktëjkëty teetytyëjkëty ets yë'ëjëty.

21Ni'ëmukë ja Israel ja'ayëty mëti'ipë ënäty të y'itën ëxwopy ixkexy ojts tkaaytya'atë ja kääky uuky mëti'ipë ënäty të yajtuknikojën yë ëmaayxyëëw ets may myiintë ja'ayëty mëti'ipë ënäty ka'ap të nyätyukpaatëtën ja ëxëëktu'un, ëxëëkajpxën, ka'apë të yajtukwin'ëëntën ja wit meeny; ojts myiinta'atë, tukxoontaktë ja Wintsën, mëti'ipë y'ëwtajtëpën ja Israel ja'ayëty.

22Wëxtujk xëëw tnixëëwtuuntë ja tsajpkääky ka'apë tsyooymyëëtëtyën, jä'ä ko mëjwiin ojts tja'awëkyëta'aktë ko Persië yajkutujkpë pyutëjkëy ma ja Wintsën ja tsyajptëjk ënäty të kyojyën, mëti'ipë ja Israel ja'ay y'ëwtajtëpën.

Esdras 7

1Kom ok, ma ënäty yajkutukyën yë Artajerjes jam Persië, ojts jam jyuuky'äty tu'uk ja'ay mëti'ipë xyëëwajtypyën Esdras, yë'ë y'u'unk y'ok yë Seraías, yë Azarías ets Hilquías,

2Salum, Sadoc, Ahitub,

3Amarías, Azarías, Meraiot,

4Zérahías, Uzí, Puquí,

5Abisúa, Finees, Eleazar ets Aarón, mëti'ipë më''ëka'any teety'ajtën.

6Yë Esdras mëj'ijxpëky ja'ay ijty, ojts ni''ijxpëkë Wintsën tyiyajtën, mëti'ipë Israel ja'ayëty y'ëwtajtëpën, mëti'ipë yajmooyën yë Moisés, ya'atë Esdras putëjkëyëp ijty mëjwiin këjää Wintsën, paatykyëjxm ko ijty tii winë t'amëtoy, yë yajkutujkpë Artajerjes mooyëp ijty. Jëtu'un'äämpy yë Esdras wyimpijty jatëkok jam Jerusalén,

7Babilonyë tsyo'ony mëët teetytyëjkëty, Leví ja'ayëty ets ja'ayëty mëti'ipë ëëwtëpën, mëti'ipë tsajptëjktuuntëpën ets mëti'ipë tëjk këwent'ajtëpën ma ja tsajptëjkën, kom wëxtujk jëmëjt ma ënäty yajkutukyën yë Artajerjes.

8-9Ja Esdras yi'iyë tu'ukyë ja Wintsën tyimtuk'ijxpejtyp, tä tsyo'ony jam Babilonyë ma tyu'uk anyën ja mëët tu'uk po'opë, ma wyëxtujk jëmëjtpetyën ma yajkutukyën ja Artajerjes ets jyäjty jam Jerusalén ma tyu'uk anyën ja mëmëkoxk po'opë nän jää jëmëjt.

10Yë Esdras tëë ënäty jyot wyinma'any tu'ukyë tpëjktä'äky ko t'ixpëka'any ets tpatuna'any ja Wintsën ja y'ënä'ämën tyiyajtën ets tukni''ixëja'any ja Israel ja'ayëty wi'ix ja Wintsën ja kyutujkën ets y'ënä'ämën tyajminyën.

11E tsyaats tu'uk ja noky ojts yajnijaaytyu'uty mëti'ipë ja yajkutujkpë Artajerjes myooyën ja Esdras, mëti'ipë teety'ajtpën, yaj'ijxpëjkp ets ixpëkyjyä'äy, mëti'ipë

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

yajxon të tnijawën ja Wintsën ja y'ënä'ämën tyiyajtën mëti'ipë ja Israel ja'ayëty y'ëwtajtëpën.

12Tyam ja yajkutujkpë Artajerjes tkajpxpo'kxy ja teety Esdras, yaj'ijxpëjkpë, mëti'ipë nyija'apën ja ënä'ämën tëyajtën ja Wintsën ja jyä'äy tsajpjotmëpë yajpaatyën.

13Tëës ënä'ämën nyajwë'ëmy ma tëkokyë yë Israel ja'ayëtyën mëti'ipë yaa ijtëpën tsënaaytyëpën ma ja it naaxwiinyëtën mëti'ipës n'ëne'empyën ets nyëjkxëty mëët mijts jam Jerusalén pën nëjkxantëp, wä'än teetyëty ëkë wä'än Leví ja'ayëty.

14Jä'ä ko yë yajkutujkpë ets niwëxtujkpë jyä'äy mëti'ipë ëëwij kajpxwijtëpën, yë'ë yam mkäjxëtëp ets nëjkx xy'ixy tyuny jam Judá ets jam Jerusalén, jëtu'un tä jap myinyën kuja'ay ja ënä'ämën tëyajtën ma mnokyën mëti'ipë mëët'ajtypyën.

15Mënëjkx yë pu'ts pujxn ets poop pujxn mëti'ipë yë yajkutujkpë ets kyajpxwijpëtëjk myooytyëpën kë'ëmwinma'any ja Israel ja'ayëty ja Tyiosëty, jampë yajpaatyën Jerusalén,

16ets tëkokyë ja pu'ts pujxn poop pujxn mëti'ipë mtimpyätypyën yaa Babilonyë ets näjyëtu'un ja ayajk ako'onën mëti'ipë ja'ay yajktëpën, mëti'ipë teety yajktëpën ets jam tyunëty ma ja tsajptëjkën.

17Yë'ës mtukjuyëp ja tsajpkaa ets ja tsajpkaa ëna'k, ets tsajppax ets ja kupixyny, mëët ja nyi'ujts pajk tä yë tsajpmokën ets nëëjën, mëti'ipë mtukwintsë'ëkëtëpën ja Wintsën, jam ma wintsë'këntyaknën mëti'ipë jap tsajptëkoty yajpatpën jam Jerusalén.

18E mëti'ipës natëjkëpën mijts kë'ëm ixtë maa xyajtuntë ets wi'ix yë Wintsën mwinma'any mo'ojëtën.

19Yi'iyë tëy yë apëjk atu'unën mëti'ipë yam myajtukë'ëtëkëpën jam xykyë'ëyakëty ma ja tsajptëjkën, kë'ëm xymyo'ojëty yë mWintsën Tios mëti'ipë jam Jerusalén yajpatpën.

20Kë'ëm jam mijts xyjyaaknijawë tiijaty myajmëyäjtyp, jam xypyaatëty ma ya'atë kutujkëntëjk tyaj'itën winë pëjkë'ëky.

21E ëjts yajkutujkpë Artajerjes, tyamës ja ënä'ämën npëjktä'äky ets ja kutuunktëjkëty jampë yajpaatën xëëwkëtä'äky wiinkonpë ma Éufrates nëëjën ets tmo'otëty tii tyim amëtoowpyën yë teety Esdras mëti'ipë yaj'ijxpëjkpën,

22jä'ä tmo'otëty, tëkëëk mil ja tëkëëk mëko'px apëjkën yë poop pujxn, i'px mäjtsk mil apëjkën yë tsajpmok, mäjtsk mil ja mäjtsk mëko'px apëjkën yë uuky mëti'ipë tsatym nyëëjën, mäjtsk mil ja mäjtsk mëko'px apëjkën yë on ets kaan jëtu'un tä tyajmëyatën.

23Tëkokyë tii tyim amëtoowpyën yë Wintsën tsajpjotmëpë y'ityën, tyam yajyakëty ënätyë, këtiipë nëkoo tii ëyo'on xynyimi'inmëty ma ëëtsajtëmën ets ma ja u'unk ëna'kën mëti'ipë yajpatëpën maajaty ja naax yajnitänën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

24Mëk xyjyä'ämyätstëty ko ja'ayëty mëti'ipë tuuntëpën ma tsajptëjkën, tä yë teetyën, Leví ja'ayëty, tsajptëjk këwent'ajtpëty, tsajptëjk atënääpyëty, pätpë ja'axpëty mëti'ipë tuuntëpën ma tsajptëjkën ka'ap tjëkyepy kyëpätëty ets ka'ap tjëkyepy ni'ikyë tii n'amëto'owmëty.

25E mijts Esdras, mëti'ipë mjajtyp mnija'apën, mëti'ipë Wintsën të mo'oyën, tuknipëk yë ja'ay mëti'ipë yajkutukëpën ets ënä'ämëpën, mëti'ipë pyaye'eyëpën ja nëë poky ma ja naax kajpnën jam Éufrates, mëti'ipë nyija'awëtëpën ja Wintsën ja tyiyajtën; e mëti'ipë ka'ap tnijawëtën tukni''ixëtë.

26Pën ka'ap tpatuny ja Wintsën ets ja yajkutujkpë ja y'ënä'ämën, wä'än t'ooky, ëkë wä'än tyaj'ixkexy, wä'än tkuyäky ëkë wä'än tyajtsumy.

27Ënät ja Esdras tmëpëjktsooy ja Wintsën ets t'ënëmaay: Kënu'kxy mëjjawë mijts Wintsën teety m'ity mëj këjää, mëët ko të xy'atëk të xytyuktëkë ja yajkutujkpë ets tmëmay tmëtajëty ja mtsajptëjk jampë yajpaatyën Jerusalén,

28ets mëët ko tyajnikëxë'ëky ja y'oyjyot y'oywyinma'any ma ja yajkutujkpën ets ma ja wintsëntëjkën ets ko të xymyo'oyës ja amëk'ajt jotmëk'ajtën ets tyu'ukmuktë ja mëjja'aytyëjkëty, Israel ja'ayëty ets të yajkäjpxy'äty ko jatëkok nwinpita'antës jam Jerusalén.

Esdras 8

1Yaa ja xyëëw myintë ja ye'eytyëktëjkëty mëti'ipë nyikopk'ajtën ja jyiiky myëku'ukëty, mëti'ipë yajaamyujktën, ko ja yajkutujkpë Artajerjes yajkutujky, mëti'ipë winpijtën mëët ja Esdras jam Babilonyë, ma jam tsyo'ontën ets nyëjkxnëtë jam Jerusalén.

2-3Guersón, y'u'unk y'ok yë Finees; Daniel, y'u'unk y'ok yë Itamar; Hatús, y'u'unk y'ok yë Secanías, yë David y'u'unk y'ok; Zacarías, y'u'unk y'ok yë Parós, mëët nimëko'px ja wëxtyikxy majk ja ye'etyëjktëjk mëti'ipë mëët tsyo'ontën.

4Elioenai, myaank yë Zérahías; y'u'unk y'ok yë Pahat-moab, mëët nimäjtsk mëko'px yë ye'etyëjktëjk;

5Secanías, myaank yë Jahaziel; y'u'unk y'ëna'k yë Zatú, mëët nitëkëëk mëko'px yë ye'etyëjktëjk;

6Ébed, myaank yë Jonatán; y'u'unk y'ok yë Adín, mëët niwëxtyikxymyajk yë ye'etyëjktëjk;

7Jesaías, myaank yë Atalías, y'u'unk y'ok yë Elám, mëët nitëkë'px majk yë ye'etyëjktëjk;

8Zebadías, myaank yë Micael, y'u'unk y'ok yë Sefatías, mëët nimajkta'px yë ye'etyëjktëjk;

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

9Abdías, myaank yë Jehiel, y'u'unk y'ok yë Joab, mëët nimäjtsk mëko'px yë ye'etyëjktëjk;

10Selomit, myaank yë Josifías, y'u'unk y'ok yë Paní, mëët nimëko'px ja tëkë'px yë ye'etyëjktëjk;

11Zacarías, myaank yë Bebai, y'u'unk y'ok yë Bebai, mëët ni i'pxtuktujk yë ye'etyëjktëjk;

12Johanán, myaank yë Hacatán, y'u'unk y'ok yë Azgad, mëët nimëko'px ja majk yë ye'etyëjktëjk;

13Elifélet, Jeiel ets Semaías, nimäjtskpë yë'ë y'u'unk y'ok yë Adonicam, mëët nitëkë'px ja ye'etyëjktëjk, mëti'ipë ok jaakmiintën.

14Utai ets Zabud, y'u'unk y'ok yë Bigvai, mëët nitëkë'px majk yë ye'etyëjktëjk.

15Ni'ëmukë ojts ntu'ukmujkta'atës jam nëë'ëkë'ëm ma txëëwatyën Ahavá, tëkëëk xëëw jam n'ijtës. Ko yaj'ijxmujktaay ja ja'ay pënjaty ënäty jam yajpatpën, ka tu'uk kyayajpaty Leví ja'ay.

16Ënät yajkäjxtë ja Eliézer, Ariel, Semaías, Elnatán, Jarib, Elnatán, Natán, Zacarías ets Mesulam, aak mëjja'aytyëjkëty ets ojts yajkäjxtëpë ja yaj'ijxpëjktëjkëty mëti'ipë xyëëwajtëpën Joiarib ets Elnatán,

17ets nëjkx t'ixtë ja Idó, mëti'ipë jam kutuunk'ajtpën Casifiá jëyëjp yajtukmëmëtyaktaaytyë wi'ix t'ënëëmëtëty ja Idó ets ja myëku'uktëjkëty mëti'ipë jam tuuntëpën ma tsajptëjkën jam Casifiá, yë'ë y'amëtoowtëp ets pyaminëtëty ja ja'ay mëti'ipë tuntëpën ma ja Wintsën ja tsyajptëjkën.

18E ja Wintsën tyuun ja mëyajtën, miin ja Serebías, Leví ja'ay, yë'ë y'ok yë Mahli, mëët tyimmiiny ja y'u'unk y'ëna'k ets ja myëkä'äxtëjk; nimajkmokxtëkëëk nyiwinë'ajtë.

19Wyoowmiintë näjyëtu'un yë Hasabías ets Jesaías, Merarí y'u'unk y'ok, jä'ä nyiwinë'ajtë ni i'px.

20Ja ja'ayëty mëti'ipë tuuntëpën ma ja tsajptëjkën ets mëti'ipë nyikopk'ajtën ja Leví ja'ayëty, mëti'ipë ja David kë'ëm tyimtuknipëjkën ja tuunk, jä'ä nyiwinë'ajtë mäjtsk mëko'px ja i'px, aak mëkäjpxy y'ijtë nitu'ukjaty.

21Ok ojts nipëjktaakës ets ja ja'ay y'ayuu'atëty tu'uk xëëw jam ma mëjnëë nyäxyën mëti'ipë yajtijpën Ahavá, ets yajmëmay yajmëtajëty ja tuuntëko'oy kajpxtëko'oyën mëti'ipë të yajtunyën ma ja nTios'ajtëmën, tääts yaj'amëtow yajpëjktsowëty wä'än oy mëjaaw xyajtu'uye'eyëmë mëët ja n'u'unk'ajt n'ëna'k'ajtëmë ets jënu'un winë nmëët'ajtëmën.

22Ëjts natsëtyu'un ja'awëyës ko jeexyë ja yajkutujkpë yaj'amëtooy ja tujnmëëtpë, kwaawmyëëtpë, mëti'ipë jeexyë xykyëwent'ajtëmën ma ntu'uye'eya'anëmën, jä'ä ko

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

tëë ënäty kë'ëm ja yajkutujkpë n'ëk'ënëma'ayëmë ko yë Wintsën y'ijx'ijtyp Kyëwent'ajtyp ja'ay mëti'ipë ixtaayëpën ets tyukjoot'anpëjkyp mëti'ipë ka'ap myëjpëjktä'äkyën.

23Paatykyëjxm ojts n'ayuu'atës ets yaj'amëtooy ja Wintsën ja putëjk pupäjtën.

24Nimajkmäjtsk yë teetytyëjkëty yajwin'ijxy mëti'ipë winye'eytyëpën: Serebías, Hasabías ets nimajk myëku'uktëjk,

25etsës nmooytyë koos nkijpxtaay ja pu'ts pujxnmeeny, poop pujxn meeny, näjyëtu'un ja apëjk atu'unën mëti'ipë ënäty të tyaktën ja yajkutujkpëty, ja wintsëntëjkëty ets ja myëku'uktëjkëty mëti'ipë mëët tyuunmuktën mëti'ipë tyukniyajkëtyën ma ja Wintsën ja tsyajptëjk kyoja'anyën.

26Ojts yajtëëytyä'äy jënu'un jye'emtyëtyën ets yajkë'ëmooytyë I'px tu'uk mil ja taxk mëko'px ja wëxtyikxy majk kilë ja poop pujxn, mëko'px pëky ja apëjk atu'unën ets tëkëëk mil ja tëkëëk mëko'px kilë ja pu'ts pujxn;

27ëpëky i'px ja a'ukën aak pu'ts pujxnëpë mëët y'oytyunyëtyën, tuktujk kilë jye'emtyëty ets mäjtsk käpy ja ukypyujxn tsowpë, jëtu'unpë tä pu'ts pujxnën.

28Täätsës n'ënëmaaytyë: Miitsëty tëë myajkënu'kxta'atë, näjyëtu'un ja apëjk atu'unën ets ja wit meeny. Ja poop pujxn ets ja pu'ts pujxn aakyë'ë Wintsën yam yajtukniyajkëp, mëti'ipë y'ëwtajtën ja nteety'ajt n'ap'ajtëmë,

29mëk xykyëwent'atëty ets koonëm yakijpxta'ajëty ma ënäty jam ja teety wintsëntëjk, Leví ja'ayëty ets mëjja'aytyëjkëty kë'ëm t'ixtën, jam tsajptëkotm, jam Jerusalén.

30Ënät ja teetytyëjkëty ets ja Leví ja'ayëty t'ëxajëtyë ja meeny ets ja apëjk atu'unën ets ojts tmënëjkxtë ma ja tsajptëjkën jam Jerusalén.

31Ma myajkmäjtsk anyën ja mëët tu'uk po'opë, ma jajëmëjt tsyo'ontä'äkyën, jää jam ëëts ntso'ontë ma Ahavá mëjnëëjën ets ojts nëjkxtës jam Jerusalén. Mëj këjää yë Wintsën xypyutëjkëtyës, ka'apës maa wi'ix njajtë ets ka'ap ma pën ojts xy'atsë'ëk xy'ajawëtës.

32Koos jam nja'ajtë Jerusalén, tëkëëk xëëwës ojts mpo'kxtë.

33Kom taxk xëëw ojts yajtëynyëm ja pu'ts pujxn, poop pujxn ets ja apëjk atu'unën jam tsajptëkotm jam Jerusalén, ma ja Wintsën ja tsyajptëjkën ets yajtukë'ëtëjkëtyääy ja teety Meremot, Urías yë myaank. Tam ënäty mëët ja Eleazar, Finees yë myaank ets Leví ja'ayëty, yë Jozabad, myaank yë Josué ets Noadías, myaank yë Binuy.

34Jä'ä xëëw yajkijpxtaay, yajmëtyoowtaay winë, jää yaj'ijxmujktaay näjyëtu'un ja tsëmy kë'ëy.

35Ok, ja ja'ayëty tkë'ëyajktë ja wintsë'kën ma Tiosën, mëti'ipë ënäty të yaj'ëxwoptën ets ënäty tsumy matsy të yajmënëjkxtë wiink kajpn. Ojts tmëjjaw tkënu'kxyjyawëtë

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

ko ënäty jatëkok të tpaatë ja nyaax kyajpnëty, paaty ojts ja Tios ja wyintsë'kën tmo'otë. Majkmäjtsk yë tsajpkaa tyaj'o'ktë, majkta'px majkmokx tu'uk yë tsajppax, tëkë'px majkmokx mäjtsk yë kupixyny ets majkmäjtsk yë tsajppax ayääkë. Yë'ë ojts yë nyëë pyoky tukunaxtë ya'atë jëyujk ooky, aak tsa'ay aak no'oky yë Tios tukwintsë'ëkëtë.

36Ok ojts ja kutuunktëjkëty yajtuknijawëtë wi'ix ënäty ja yajkutujkpë ja ënä'ämën të tyäkyën, ma ja kutuunktëjkëtyën mëti'ipë jam yajpatëpën ma ja Éufrates y'itjotmën, mëti'ipë ojts pyutëkëtën ko ja naax kajpn tkoj'o'oyëtë ja tsajptëjk.

Esdras 9

1Ko ya'atë y'ëkkëjxy y'ëknajxy, ënät ojts ja mëjja'aytyëjk xynyimintës ets xy'ënëmaaytyës: Yë Israel ja'ayëty ets näjyëtu'un yë teetytyëjkëty ets Leví ja'ayëty je'eyëm yowë mëët ye'eymyuk nyajxmuktë yë Canaán ja'ayëty, Hit ja'ayëty, Ferez ja'ayëty, Jebús ja'ayëty, Amón ja'ayëty, Moab ja'ayëty, Egiptë ja'ayëty ets Amor ja'ayëty, jya'ijxtëp ko tääpë ja'ayëty ka'ap oy nyëëye'ey tyu'uye'eytyë.

2Yë'ëjëty ets ja y'u'unk y'ëna'këty ye'etyëjkpë tëë pyëjknëtë y'uknëtë mëët ja to'oxy'ëna'këty mëti'ipë tääpë ja'ayëty nyëëx'ajtëpën; täats jëtu'un ja nätyuktëk nätyukwa'akë y'ijnë mëët tääpë ja'ayëty ka'apë kyunaax'at kyukajpn'atën. Yë'ë jëtu'un ëtëtsnëtëp mëti'ipë ja naax kajpn nyikopk'ajtëpën, tä yë kutuunktëjkëtyën.

3Ko jëtu'un nmëtooyës ënät ja nwit ntukë'tsëyës ets ja nwiinwaay n'aawaay nka'ptaayës, mëët ko jëtu'un nmëtoowpatyës, janty tim pëjkë'k ntimy ja'awëyës ja njot nini'kxës, jëtu'unyës ntimy wyä'tskëtäky mëët ja monyëtukyë.

4Tëkokyë ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty të tpaatën jatëkok ja nyaax kyajpn ets mëti'ipë mëk tsyë'këtyëpën ko ja Wintsën tukjoot'anpëjkp ets ëxëëk xytyu'unmëty ko ja nëë poky nmëtëjkëmëty ma ja naax kajpnën, miintaaytyë ma ëjtsën, ëjts ka'apës ojts nwa'ayu'kxy, koonëm tpaty jënäkyxyëëw ma ja wintsë'kën yajyäkyën.

5Ënät ojts wäänë ja monyëtukyë xynyiwa'atyës ets tamës jëtu'un ja nwit nixox'aty koos ntëjkëy kajpxtakpë ma Wintsën Tiosën,

6ets n'ënëmaayës: Wintsën, Wintsën, tsëtyuumpës koos nkatukjaty wi'ix nmëëtkajpxy nmëmëtya'akëty. Mëjwiin këjää ëëts të mpokytyuntë.

7Pokyjoty ëëts njuuky'atë, tyimtso'ontäky jëtu'un tëëyëp. Mëëtkyëjxm koos të nkamëta'aktë ets ko näjyëtu'un të kyamëta'aktë ja teetytyëjkëty ets yajkutujkpëtëjk o'ktëy ëëts të njatë, wiink naax wiink kajpn muum të xyajja'tës ma ja wiinkëtypë yajkutujkpëtëjkën. Ojts ëëts yë ja'ay xyajtsëtyut xyajwintëkoytyë, ojts ëëts ja'ay xy'ëxwop xy'ixkäxtë, ojts ëëts yë ja'ay xytyontë xymyäätstë ets tëëjës yë ja'ay xy'ixtij xy'ëxwa'antë, e tyampaat je'eyëm ëëts nyajpaatë.

8E yë'ë ënät näjyëtu'un nnikajpxäämpyës ma mijtsën Wintsën, mëët yë'ëkyëjxm ko xymyëët'aty ja oyjyot oywyinma'any paatyës të nyajmo'otë ja ëwaatsëtuuy'ajtën ets

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

tëëjës nyajnajtsmatsëtë ets nkojtëtyës ja njëën ntëjkëtyës ma ja oynyaax kënu'kxynyaaxën; jëtu'un tä jeexyë ëëts jemy ja të'kxën jajën npaatën jëtu'un ëëts jatëkok të xyaj'ijxë'ëktë, jëtu'un ëëts jatëkok të näjyawëtë tä jeexyë xyajpo'kxtënës ma ëëts mëk nmëtun n'ëyowtën.

9Oy ëëts tyam ja'ay je'eyë xy'ëkyajmëtuntë mijts ka'apës xy'ëxmatstë; tëëjës mijts xytyuk'ixtë ja m'oyjot m'oywyinma'any ma ja yajkutujkpëtëjkën Persiaja'ayëty, tëëjës ja juukyajtën xymyo'otë ets ja mtsajptëjk jatëkok ëëts nkoj'oyëtëty ma ënäty taj xit yajpaatyën. Mijts ëëts të xy'ijx'it të xykyëwent'atë jam Judá ets Jerusalén.

10¿E ëëtsëty Wintsën tii ayukës n'ëkpaatëp mëët ja mëti'ipës të ntuntën? Ëëtsëty ka'ap të npatuntës ja m'ënä'ämën mtëyajtën

11mëti'ipë ojts xyjyatuk'ëne'emyën ja mkäjpxynyajxpëtëjk. Ojts xyjyatuk'ëwaanëtës, ko ja naax kajpn ma ënäty ëëts ntëkëja'antën ëxëëk ja yajpaaty ets aak toon aak mä'tstëp yë ja'ay, ko aakjä'ä ja ëxëëkpë tyuunk'ajtëp.

12Ojts näjyëtu'un mijts xy'ënëëmëtës koos ja nëëxëty ka'ap mëpaat pyëktë y'uuktë mëët yë myaankëty etsës ja nmaankëty nän ka'ap mëpaat pyëktë y'uuktë mëët yë nyëëxëty, ojts xynyikäjpxy ko ka'ap mëpaat yajmëët'aty oy'aaw oy'ayuk mëët yë'ëjëty, koos mëk mëpaat ja jot winma'any nmëët'atës ets ntuk'oy'atëtyës mëti'ipë ja naax kajpn myëët'ajtypyën ets nëjkx jëna'a ntukumaytyës ja n'u'unk n'ëna'këtyës, mëti'ipë xëmëkyëjxm myëwë'ëmtëpën.

13E mëët koos ja nëë poky mëjwiin këjää të ntuntë ets ënät o'ktëy të njajt të nkëpäjnëtës, e oyën ka'ap jëtu'un të xytyim tëy tyuntës ijxtëm ënäty jyapaatë'atyën, ix ja ëwaatsëtuuy'ajtën jatëkok të xymyo'otës,

14¿wä'än tääjën ëëts jatëkok n'ëkkäjpxykyutëjtëty mijts ja m'ënä'ämën mkutujkënë ets näjyëtu'un jatëkok winë ntuntëtyës tä ja ja'ayëty mëti'ipë ëxëëktuun ëxëëkkajpxtëpënë? ¿Këtii tääjën xytyukjoot'anpëktëtyësë ets këtii tääjën nëjkx xyajkutëkoytyësë ni'ëmukë?

15Wintsën, Wintsën, mëti'ipë yë Israel ja'ay y'ëwtajtëpën, mijts janty'oy mjot mwinma'any xyajkëxë'ëky ma ëëtsëtyën, mijtsën të xyajkutuky ets ja ja'ay ka'ap tyimkëjxta'ajëty, jëtu'un ijxtëm tyam yaj'ixy yajtunyën. Ëëtsëty tëë nëë poky njanty myëtëkëtës ma mijtsën; paatykyëjxm ka'ap tjëkyepy wi'ix ëëts nyajpaatëtyën ma mijtsën.

Esdras 10

1Tam ënäty ja Esdras jyiiytyä'äky nyu'kxtä'äky koxtänë ma Wintsën Tiosën jam tsajptëkotm, ko nyimiinë ja Israel ja'ayëty ye'etyëjkpë to'oxytyëjkpë, näjyëtu'un tyëjkëtyë jëëytyakpë nu'kxtakpë.

2Ënät ja Secanías, Jehiel yë myaank, Elám y'u'unk y'ok wya'akë'ky ets t'ënëmaay ja Esdras: Tëyajtën yë'ë ko ëëtsëty ka'ap oy ja Wintsën të nwinkutsë'ëkëtës, jä'ä ko

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

ëëtsëty tëë mëët ja to'oxytyëjkëty mpëjknëtës n'uknëtës, mëti'ipë ka'ap nja'ay'ajtëmën ets ka'apë t'ëwtatën ja nTios'ajtëmë, je'eyëp ko ka'ap ënät ntimy ëna'anmëty tëë winë tyima'ta'ay, ka'ap, jaaktam'ajtpnëm ja nitsokën ets ja Israel ja'ayëty ëwaatsë'ajtën tpaatëty.

3Ëëtsëty tyamës nikajpxtë ko n'ëxmatsantëpës ja nto'oxytyëjkëty mëti'ipë ka'ap y'Israel ja'ayëtyën mëët ja y'u'unk y'ëna'këty, jëtu'un ijxtëm ja ënä'ämën tëyajtën jap myinyën mëti'ipë mijts mnija'apën, mëti'ipë Wintsën jyä'ä'ajtypyën.

4Pëtë'ëk, jä'ä ko mijts ya'atë mpatëp xytyunëty, tyam myajputëkëty, tun ja mëti'ipë mpatëpën.

5Ënät ja Esdras wya'akë'ky ets t'ënëmaay ja teetytyëjkëty ets ja Leví ja'ayëty ko tyunäämpy ja mëti'ipë ënäty të yajtuknipëkyën ets ni'ëmukë ja Israel ja'ayëty putëkëjantëp;

6Tä ja Esdras jam tsyo'ony ma ja Wintsën ja tsyajptëjkën ets ojts nyijkxy ma ja Johanán jap y'ityën, yë myaank yë Eliasib; jap ja tsuu tyajnajxy, ka'ap kyääy y'uky mëët ja monyëtukyë. Jä'ä ko jä'ä pya'ëyoopy mëti'ipë ënäty jatëkok të wyimpitën.

7Ënät yajmëkajpxmujktaaytyë ja ja'ayëty jam Judá ets Jerusalén, ets ye'eymyuktëty jam mëti'ipë të wyimpitën jatëkok nyaaxjoty kyajpnjoty ma ëxwopy ixkexy të y'itën.

8Ets ojts tkäjpxy'atë ko pën ka'ap t'aminë ja ye'eymyujkën, yajpëjkëp ja tsyënaaytyakn ets yaj'ëxwopëp ma ja naax kajpnën mëti'ipë ënäty të tjapaatyën jatëkok.

9Paatykyëjxm ja Judá ja'ayëty ets Benjamín ja'ayëty jam nyiye'eypyäjtaaytyë Jerusalén ma y'i'px anyën ja mëtaxtujk po'opë, ma tyëkëëkxëëwpetyën jëtu'un tä ënäty të t'awitstën ja xëëw ma ye'eymyuka'antën. Aakjam ja'ay nyaaxwä'tstaaytyë tsajptëjk'ëkë'ëm, aak tsëtyuuytyëp ja ja'ayëty mëët ja jotmay ets mëët ja nëë tuu näjyëtu'un.

10Ënät ja teety Esdras wya'akë'ky ets y'ënëmaayëtë: Miitsëty yë'ë të xytyëko'oyën'atë ko të mpëktë mëët ja to'oxytyëjkëty ka'apë y'Israel ja'ayëtyën, xyajkëjääjëtë jëtu'un ja nëë poky ma Israel ja'ayëtyën.

11E tyam, yaa ma Wintsën wyintuuy, nikajpxtë ets mëmay mëtajtë wi'ix të mtëkoytyën ets xypyatuntëty mëti'ipë ja Wintsën yajkutujkpyën. Jëwa'aktë jam ma ja'ayëtyën mëti'ipë ëxëëk ja jyot wyinma'anyëtyën ets ëxmatstë tääpë to'oxytyëjkëty mëti'ipë ka'ap y'Israel ja'ay'atën, mëti'ipë wiink wintsën y'ëwtajtëpën.

12Ets ja ja'ay mëk myäy'ëtsoowtë: Ntunantëp ëëts mëti'ipë mni'ënä'ämëpën.

13Je'eyëp ko nimay ëëtsëty e tuu ka'ap nyäknyäxy; nän ka'ap tjëkyepy ëëts yaa nwintuukëta'aktëty tëjkwiin, ya'atë ka'ap jye'eyëty tu'kxëëw mäjtsk xëëw y'oyëja'any, may ja poky ets nimay ëëts ja poky të nmëtëkëtë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14Nikë oy jeexyë ëëts yë nkutuunk wyë'ëmtë, mëti'ipë jää y'ixtëpën wi'ix ya'atë jotmay y'oyë ets ëpëky xyëëw jeexyë näjyëtu'un myiintëpë ja ja'ayëty mëti'ipë të pyëktën mëët wiink to'oxytyëjk ka'apë t'ëwtatën yë Wintsën, paminëtëp ja kyutuunktëjkëty, koonëm ja Wintsën ja jyoot'an xyäämëty.

15-16Tëkokyë ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty të wyimpitën jatëkok ma ja nyaax kyajpnëtyën oy jëtu'unpë ja winma'any tmëtoowtë, yi'iyë ka'ap tukjotkëtäky jëtu'unpë ja winma'any yë Jonatán, myaank yë Asael ets Jahazías, myaank yë Ticvá, mëti'ipë ojts jä'ä tpuwa'akëtën ja Leví ja'ay mëti'ipë xyëëwajtëpën Mesulam ets Sabtai. Ënät ja teety Esdras ojts kë'ëm timy tnikajpxpety ja kutuunktëjk mëti'ipë nyikopk'atëpën ets tkutänëtëty ja naax kajpn ma tyu'uk anyën yë mëmajkpo'opë, ets jä'ä tpaye'eytyëty nitu'ukjaty ja nëë poky.

17E ma tyu'uk anyën ja mëët tu'uk po'opë jää ojts tyaj'o'oyëtya'atë ja jotmay mëti'ipë ënäty ja ye'etyëjktëjk të pyëktën mëët ja to'oxytyëjkëty mëti'ipë ka'ap ja Wintsën t'ëwtatyën.

18Ja teetytyëjkëty mëti'ipë ënäty mëët ja to'oxytyëjk të pyëktën ka'apë Wintsën t'ëwtatën jä'ä xyëëwajtëp: Ma Josué y'u'unk y'okën, Josadac yë myaank ets jyiiky myëku'uk: yë'ë ijtë yë Eliézer, Jarib ets Guedalías,

19ojts y'ëna'antë ko y'ëxmatsantëp ja tyo'oxytyëjkëty mëti'ipë ka'ap ja Wintsën t'ëwtatën ets ko ënäty tu'uk ja tsajppax ëna'k nyätyukniyajktu'uta'anëtë ko të pyok tyuntë.

20E ma ja y'u'unk y'okën ja Imer: Hananí ets Zebadías.

21E ma ja y'u'unk y'okën ja Harim: Maaseías, Elías, Semaías, Jehiel ets Uzías.

22E ma y'u'unk y'okën ja Pashur: Elioenai, Maaseías, Ismael, Natanael, Jozabad ets Elasá.

23E ma ja y'u'unk y'okëtyën ja Leví ja'ayëty: Jozabad, Simí, Quelaías, mëti'ipë näjyëtu'un yajtijpën Quelitá, Petahías, Judá ets Eliézer.

24Ma ja mëti'ipë ëëwtëpën: Eliasib. Ja mëti'ipë tëjk'aaw kyëwent'ajtëpën: Salum, Telem ets Urí.

25E ja Israel ja'ayëty mëti'ipë ënäty näjyëtu'un ja nëë poky të tmëtëkëtën: Ma ja Parós ja y'u'unk y'okën: Ramías, Jezías, Malquías, Mijamín, Eleazar, Malquías ets Benaías.

26Ma ja Elám ja y'u'unk y'okën: Matanías, Zacarías, Jehiel, Abdí, Jeremot ets Elías.

27Ma ja y'u'unk y'okën ja Zatú: Elioenai, Eliasib, Matanías, Jeremot, Zabad ets Azizá.

28Ma ja y'u'unk y'okën ja Bebai: Johanán, Hananías, Zabai ets Adlai.

29Ma ja y'u'unk y'okën ja Paní: Mesulam, Maluc, Adaías, Jasub, Seal ets Ramot.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

30Ma ja y'u'unk y'okën ja Pahat-moab: Adná, Quelal, Benaías, Maaseías, Matanías, Besalel, Binuy ets Manasés.

31Ma ja y'u'unk y'okën ja Harim: Eliézer, Isías, Malquías, Semaías, Simeón,

32Benjamín, Maluc ets Semarías.

33Ma ja y'u'unk y'okën ja Hasum: Matenai, Matatá, Zabad, Elifélet, Jeremai, Manasés ets Simí.

34Ma ja y'u'unk okën yë Paní: Madai, Amram, Uel,

35Benaías, Bedías, Queluhi,

36Vanías, Meremot, Eliasib,

37Matanías, Matenai, Jaasai.

38Ma ja y'u'unk y'okën ja Binuy: Simí,

39Selemías, Natán, Adaías,

40Macnadbai, Sasai, Sarai,

41Azarel, Selemías, Semarías,

42Salum, Amarías ets José.

43Ma ja y'u'unk y'okën yë Nebo: Jeiel, Matatías, Zabad, Zepiná, Jadau, Joel ets Benaías.

44Tëkokyë ya'atë ja'ayëty aakyë'ë ënäty mëët të pyëktë ja to'oxytyëjkëty ka'apë Wintsën ninu'un timy ëwtatën, aak jaaypyo'kxyjyä'äy ijty yë'ëjëty, je'eyëp ko ojts ja yaj'ëxmajtstaaynyëtë ni'amukë mëët ja nyi'u'unk nyi'ëna'këty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Nehemías

Nehemías 1

1Yaa jëtu'un yajnikäjpxy yajnimëtyä'äky ja Nehemías, yë Hacalías yë myaank, ma y'i'px jëmëjtpetyën maju'unëm tyëkën yajkutujkpë yë Artajerjes, ma y'änyën yë Quisleu po'o, ëjts mëti'ipë nxëëwajtypyën Nehemías jamës ënäty ntsëënë Susa

2ko jyäjty yë nmëkä'äxës mëti'ipë xyëëwajtypyën Hananí mëët yë myëku'uktëjk mëti'ipë ënäty mëët nyäjyämyëët'atyën jam Judá tsyoontë. Ënätës nyajtëëwtë wi'ix ënäty ja Jerusalén kajpn yajpaaty ets wi'ix ënäty yajpaatë ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty ojts jam të wyimpitën ko ja Jerusalén ja'ayëty yaj'ëxwojptaaytyë.

3Tääjës xy'ëtsoowtë: Mëti'ipë ojts kyä'äktën ets ka'ap yajwojpëtsëëmtë nyaaxjotyëty, jam tsyënaaytyajknpëjktë ma mutskëtypë ja kajpnën, yë'ëjëty yajxon jam mëk y'ëyoownëtë ets natsëtyu'unënëp kë'ëm ko n'ëk'ijxmëty wi'ix jyatën kyëpätën. E yë Jerusalén kajpn ënät, yë'ë tëë ja pyoty jyijtë'ktaaynyë ets ja nyitëjk'aaw jëna'ajëp ja ja'ay t'ano'ktutaaynyë.

4Koos nmëtooy jëtu'unpë ja ayuk, jëtu'unyës ntimjyënuuntaay ets jämyë nyaaxwe'tsy täätsës ntëjkëy yaxpë, kanaak xëëw nmoony ntukjkyës, ojtsës n'ayuu'aty ets nmëjëëytyäky nmënu'kxtäkyës ja Wintsën jampë tsajpjotm y'ityën tsyëënën.

5Ënätës n'ënëmaay: Tios mëti'ipë ijtpën tsajpjotm, ja mëjpë jaantypë ets kutsë'ëkëpë, ko xypyatuny ja mkäjxytyu'unën ma ja ja'ayën mëti'ipë mtsojkëpën ets pyatuumpyën ja m'ënä'ämën mtëyajtën;

6tyam nmënu'kxtä'äky ets xytyunëty ja mëyajtën xymyëtoow'itëty ja nu'kxtakën mëti'ipë xëëny koots ntukmëtoopyën maas nijëëytyä'äky ninu'kxtä'äkyën ja mtuunpë, Israel ja'ayëty. Nja'awëy'ijtypës ko tëëjës mpokytyuntë ma mijtsën; yë'ëpaat yë nteety ntaakës yë y'u'unk y'okëty.

7Ja ëxëëkjatypë ëëts ja në'ë tu'u të mpanëjkxtëjkënëtë mijts mwintuuy; ja ënä'ämën tëyajtën, ja m'aaw m'ayuk ka'apës të mpatuntë tä mijts xyatsokyën, mëti'ipë ja mtuunpë Moisés mtuknipëjkën etsës xymyo'otëty.

8Mijts ojts xyjyatuk'ëwaanëtës ets mja'ënany pën ëëts pokytyuuntëp axit ako'owë nëjkx njatës yaa naaxwiiny;

9e ojts näjyëtu'un xynyikäjpxy pën ëëts jootwinpijtëpës ets mpatuuntëpës ja m'ënä'äm mtëyajtën ets oy ëëts axit ako'owë ënäty nyajpaatë, koos mpatuntëty ja m'ënä'ämën mtëyajtën, mijts jamës nëjkx xyajtsoontë ets xyajmintës jatëkok ma ja kënu'kxypyën ja naax kajpn ma mijts xywyin'ijxyën ets jam ja mxëëw y'itëty ets yaja'amyatsëty.

10Ëëtsëty, ëëts mijts xytyuunpë'ajtëpës ets näjyëtu'un ja mnaax mkajpn mëti'ipë ojts xyaj'ëwaatsëpëtsëmyën mëët ja mmëkajtën ets mkutujkën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

11Paaty mijts Wintsën yam nmënu'kxtä'äky ets xymyëtoow'itëty ya'atë ja jëëytyak nu'kxtakën tyampë ntunyënës maas mijts xytyuunpë'atyën, maas yi'iyë nmëmay nmëtajyën wi'ix ntukxoonta'akëtyën ets wi'ix ntukjotkujk'atëtyën. Tyam näjyëtu'un n'amëtoy npëjktsoy ets xymyo'ojëtyës ja jot winma'any wi'ixës ja yajkutujkpë nyajjotukëtyën ets oy ja winma'any wyimpëtsëm jyëjpëtsëmëty.

Nehemías 2

1Tëkok, ma ënäty nisán po'o y'änyën, ma y'i'px jëmëjtpetyën ma ja yajkutujkpë Artajerjes ënäty tyunyën, uukyës ënäty ja n'apëjkëp, koos ojts xy'ijxpaaty moonp tujkpës ënäty,

2ënätës xy'ënëmaay: Namoomp natujkp n'ixyës myajpaaty. ¿Tiijën mjajtëp mkëpäjtëp? Kajts yowë mpëkyë m'ixyë, jam ënät tiijotmay xymyëëtëty. Ënät ja mëktsë'ëkë xytyuktëjkëyës koos jëtu'un nmëtooy ja yajkutujkpë y'ënä'äny,

3tääjës n'ëtsooy ja yajkutujkpë: Mëjwintsën, ma njuuky'ätyën xëmë. ¿Wi'ixëtën ëjts nkamon nkatukëtyës, koos nijawë'aty maas ja n'ap n'ok nyaaxtëjkëtyën axit ako'owë jam je'eyë të yajtuuntaaynyë ets ja naax kajpn ja nyitëjk'aaw jëna'ajëp ja mëtsiptëjk tnino'ktaaynyëtë?

4¿Tii mtsojkpy ntunëtyës mëët mijts? Ënätës ja Wintsën tsajpjotmëpë ja winma'any n'amëtooy etsës n'ëtsowëty ja yajtë'ëwën,

5tääjës ja yajkutujkpë n'ëtsooy: Pën yë Yajkutujkpë y'a'ijxëp ets pën xy'oyjya'apës, nmëtaja'anyës jam Judá, jam ma kajpnën ma jam y'itën naaxnitajy ja n'aptëjkës ets jatëkok nkoj'oyëtyës.

6Ja yajkutujkpë, tam ënäty ja tyo'oxytyëjk pya'a u'unyëty, xy'ëtsooyës: ¿Jeky nëjkx m'ita'anyën? ¿Jëna'a jatëkok mwinpitëty? Tääjës ntuk'ëwa'anëy jëna'a jatëkok nwinpita'anyën, tääts tkupëjky ets t'ëwatsy ja në'ë'aaw ntu'u'aawës.

7Ojtsës näjyëtu'un n'ënëëmë, pën ka'ap wi'ix tmëtoy tu'ukës jeexyë xymyo'oy noky ma tnijayëtyën ja ënä'ämpëtëjkëty mëti'ipë jam yajkutujktëpën Éufrates ninaxy, etsës xy'ëwatsëtëty yë në'ë aaw ntu'u'aaw koonëmës jam nja'tëty Judá;

8ëpëky wiinkpë ja noky mëti'ipë ja Asaf yajtuknijayëpën, mëti'ipë kyëwent'ajtypyën ja yukjot kepyjyot mëti'ipë yajkutujkpë nyitënääpyën, ma yaj'ënëëmëtyën: ko wä'än xymyo'oyës ja kepy mëti'ipë ja tsajptëjk ja nyitëjk'aaw yajtuk'oytyunëpën ets mëti'ipë ja kajpnpa'a ja nyitëjk'aaw näjyëtu'un yajtuk'oytyunëpën ets näjyëtu'un maas ëjts ntsëënëja'anyën. E ja yajkutujkpë ojtsës xymyo'oy jä'ä ko yë'ë ënäty ja Wintsën mëët ja pyutëjkën nmëtä'äkyës.

9Koos jam njajty ma ja yajkutujkpëtëjkën jampë y'ënä'ämtën Éufrates ënätës ja noky nmooytyääytyë, ëpëky ja yajkutujkpë ojts xytyukpakexyës ja tsiptuunpëtëjkëty këwaaykyijxypyë jyëtitën yë'ë tu'uwinye'etyëp ja tsiptuunpë wintsënëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

10E ko tnija'awëy, yë Sambalat, jampë Horón kyukajpnëtyën ets ja Tobías tu'uk wintsën mëti'ipë Amón ja'ayën, wiink tja'awëtyë ko tu'uk ja'ay jya'ajtpë mëti'ipë ënäty pyutëkëjäämpyën ja Israel kajpn.

11Ënätës jam njajty Jerusalén. Kom tëkëëk maas ënäty jam të nja'tyën,

12tsu'umës ojts tma'aypëti'iky, etsës ntso'ony mëët tu'uk mäjtsk nja'ayës, ni pënës nkatuk ëwaanë mëti'ipës ënäty ja Wintsën të xytyuk'ëne'emyën ntunëtyës mëët yë Jerusalén. Yi'iyës ojts nyajnëjkxyës yë njëyujkës mëti'ipës ntukpo'kxypyën.

13Jä'ä tsu'um ntso'onyës, jamës najxy matsow ja tëjk'aawën mëti'ipë nëjkxpën jam joyjyotm, ma ja nëëwooky yajtijyën Dragón etsës najxy ma ja nyitëjk'aawën pu'uxm ko'owtakn yajko'oyën, tääjës n'ijxtaay wa'ats wi'ixjaty ja naax kajpn ënäty yajpaatyën, maajaty ënäty potsy të jyity ets mëti'ipëjaty ënäty ja tëjk'aaw të tyoy.

14Tääjës jatëkok jamtsow najxë'ky ma ja nëë'awookën ets ma ja yajkutujkpë ja nyëë'atajë yajpaatyën; je'eyëp ko ja njëyujkës mëti'ipës ntuk'ënyääpyën ka'ap jam nyaxa'any.

15Kootsnëm ënäty koos jam jatëkok najxë'ky ma ja wokjotmën, koos n'ijxtaay jëtu'un ja kajpnapotsy, tääjës jatëkok nwinpijty ma ja tëjk'aawën mëti'ipë jamtsow nëjkxpën joyjyotm.

16Ja yajkutujkpëtëjk ka'ap ënäty nijawëtë maas ënäty të nëjkxy ets ka'ap nijawëtë tiijësën ënäty jam ntuunpy. Ka'ap ënäty pën nëkooyë të ntuk'ëwaanës, tä ja jutië ja'ayëtyën; tä ja teetytyëjkëtyën, mëjja'aytyëjkën, wintsëntëjkëtyën ets ja'ayëty mëti'ipë ënäty yaj'a'ijxëtëpën tyuna'antë ma ja naax kajpn yajkoj'oyëja'anyën.

17Tääjës n'ënëmaaytyë: Miitsëty wa'ats xynyijawëtë ko ëëts'ajtëm tsip oy ja njuukyajtën'ajtëm yajpaaty, ixtë ja naax kajpn Jerusalén kajpn të nyajijtutaaynyë ets ja nyijëën'aaw nyitëjk'aaw tëë nyaaxmëto'oyëtyääynyë. Mintë ni'ëmukë ma ëjtsën, puwa'këtyëkës ets tsojk nkoj'o'oyëmë ja mëjpotsy mëti'ipë ja naax kajpn nyapots'ajtypyën këtiipë ëtsajtëm nëxi'iky tukxi'iky ntimwyë'ëmëty.

18Koos ntukmëmëtyaktaaytyë wi'ix ënäty ja Wintsën mëj këjää të xypyutëkësën ets wi'ix ënäty ja yajkutujkpë janty'oy të xy'ëëw'ëtsoy xykyäjpx'ëtsoyësën, ënät y'ëtsoowtë: Wi'ix ko nkatuuntso'onëm, tsojk niwa'këm yë tuunk. Tääts jëtu'un xim yam nyäjyotkujkmooyëtë.

19E ko tnija'awëtyë yë Sambalat jampë kyukajpnëtyën Horón, Tobías, mëti'ipë Amón ja'ayën ets ja Guésem mëti'ipë árabe ja'ayën, je'eyës ojts xynyëxi'ik xytyukxi'iktë ets ni'ikyënëmës ojts wiinkjaty xy'ënëëmëtë: ¿Tiitën miitsëty mtunantëp? ¿Ti wä'än jëtää mijts ja yajkutujkpë xypyuwa'ktu'uta'antë?

20E ëjts tyaajës n'ëtsooy: Yë Wintsën tsajpjotmëpë y'ityën yë'ëjës xypyutëkëtëp. Ëëtsëty maas yë'ë nmëtuntën, tuuntsoonantëpës yam, e miitsëty nitii xykyajatë xytyuntëty oy ets ka'ap mpaatëtë tii xytyuntëty Jerusalén.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Nehemías 3

1Ënät ja teety kopk Eliasib ets ja myëteetyëjk tkoj o'oyëtyë ja tëjk'aaw, ma tijtën kupixynytyëjk'aaw. Ets tpëjktaktaaytyë ja tëjk kuwitsë maajaty ja tëjk'aawën, ets tkoj o'oyëtyë ja potsy, tyajtso'ontaktë ja jam ma tijtën mëko'px potsy ets tpaja'ajtë jam Hananel.

2Tääpë potsy yë'ë ojts tjëjpëtë yë Jericó ja'ayëty, ma Jericó ja'ay jyä'ä tyajajtën jam ojts tpatso'onta'aktë yë Zacur jyä'äyëty, yë Imri myaank.

3Ja y'u'unk y'ëna'këty ja Senaá yë'ë ojts tkoj'oyëtë ja tëjk'aaw ma yajtijyën Nëëjëyujk tëjk'aaw. Ojts ja tëjk'aaw tpëjkta'aktë ets tpëjktakëtë mëti'ipë mëët yaj'awiitëtyën.

4Yë'ë ojts tjëjpwa'akë ja potsy yë Meremot, Urías yë myaank, Cos yë y'ok'u'unk; ets ojts näjyëtu'un tjëjpwa'akë yë Mesulam, Berequías yë myaank, yë Mesezabel yë y'ok'u'unk; jam wiinkpë tuunk tjëjpwa'këy yë Sadoc, yë Baaná myaank.

5Ojts näjyëtu'un yajtuknikääkëtë tyuunk yë Tecoa ja'ayëty, oy ka'ap tjakupëjktë yë jyä'äyëty may ets ka'ap pyutëjkëtyë.

6Yë Joiadá, Paséah myaank ets Mesulam, Besodías myaank, yë'ë ojts tkoj oyëtu ja tëjk'aaw jampë wyi'imyën Jesaná. Ojts tkëxpëktë ja nyi'aaw ets ja nyipujxn mëti'ipë mëët y'ëtukyën.

7Ojts näjyëtu'un yajtuknipëktë ja tyuunk yë Melatías jyä'äyëty, mëti'ipë tso'ontëpën Gabaón, Jadón, Meronot ets jampë tsyoontën Gabaón ets Mizpá ets t'äkojëtëty ja mëjpotsy jampë yajpaatyën ma ijty yë'ë tnitänëtën ja mutsk yajkutujkpëtëjkëty mëti'ipë jam ënä'ämtëpën Éufrates y'itjot.

8Ojts näjyëtu'un ja mëjpotsy tkoj'oyë yë Uziel, Harhaías myaank, mëti'ipë poop pujxnka'tsn tyuunk'ajtypyën; ets jatu'kpëky yë'ë ojts tkoj'oyë yë Hananías, mëti'ipë tyuunk'ajtypyën yë tsooy mëti'ipë ja'ay nätyukja'axëpën ets pya'akxuuky. Nimäjtskja'ay ojts tääpë potsy twinkuwa'akëtë, tyimtso'ontä'äky jam Jerusalén ets tyimja'ty jam ma myäjpxypyotsyëtyën.

9Yë'ë ojts jam tjëjpwa'akë ja tuunk yë Refaías, yë Hur yë myaank, mëti'ipë alcalte ijtpën jam Jerusalén.

10Ma ja Refaías ja tyuunkjëjpën yë'ë ojts jam tjëjpwa'akë yë Jedaías, myaank yu Harumaf, jä'ä ko yë'ë ënäty tyëjk winkon jam yajpatp, e ma Jedaías tyuunkjëjpën yë'ë ojts jam tjëjpwa'akë yë Hatús, myaank yë Hasabnías.

11Yë Malquías, myaank yë Harim ets Hasub, myaank yë Pahat-moab, yë'ë ojts t'akojëtë jatu'kpëky ja mëjpotsy ets ojts näjyëtu'un tkoj'oyëtë ja potsy mëti'ipë këjxm pa'tëjkëpën ma ijty ja ja'ay kyëwent'atën, mëti'ipë tyijtëpën tsijtk.

12E mëti'ipë jam jaaknëjkxpën, yë'ë tjëjpwa'akë yë Salum, yë myaank yë Halohés, mëti'ipë jam alcaltë'ajtpën näjyëtu'un Jerusalén kujkwä'kxy kajpn, yë mëët nyäpyutëjkëyë ja tyo'oxy'ëna'k.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

13Hanún ets mëët ja ja'ayëty mëti'ipë jam tso'ontëpën Zanóah yu'ë ojts t'äkojëtya'atë ja tëjk'aaw mëti'ipë jamën joyjyotm; ojts yajxon ja nyitëjk'aaw tyajkojëtë mëët ja nyipujxn nyikepy mëti'ipë mëët y'ëtukëtyën, ojts näjyëtu'un ja mëjpotsy tpojts'oyëtë mäjtsk mëko'px ja wëxtyikxy majk xajpkën, jampaat tyajja'ajtë ma ja pu'uxm tko'owtën.

14Ja Malquías, Recab myaank, mëti'ipë jam yajkutujkpën Bet-haquérem, yë'ë ojts tyaj'oyë ja nyitëjk'aaw ja mëjpotsy ma ja pu'uxm yajko'oyën, ojts ja tëjk'aaw tpëjktä'äky mëët ja nyipujxn nyikepy mëti'ipë mëët y'ëtukëtyën.

15Salum, myaank yë Colhoze, mëti'ipë jam yajkutujkpën Mizpá, yë'ë ojts tyaj'oyë ja tëjk'aaw ma jam ja nëë'awookën: Ojts yajxon tnikojy ets tkukëëy tkupëjky, yaj'o'oyëtyääy ja nyitëjk'aaw mëët ja nyipujxn nyikepy mëti'ipë mëët yajxon y'ëtukëtyën, ojts näjyëtu'un tkoj oyë ja nëë'apojtsë'ëky mëti'ipë tyijtëpën Siloé jampë winkon yajpaatyën ma ja ujtskamën mëti'ipë ja yajkutujkpë jyä'ä'ajtypyën, jampaat tyajajty ma ja tu'u jam yajnijënajkë'ëkyën ets kyëtä'äky ma ja David ja kyajpnën.

16Yë Nehemías, Azbuc yë myaank, mëti'ipë jam ënä'ämpën Bet-sur, ojts tkoj'oyë ja potsy mëti'ipë ojts tjëjpwa'ktu'utyën yë Salum, jampaat tyajajty ma ja David nyaaxtëjkëyën, tyajnajxë'ky jam ma ja nëë nyikoompetyën ets jyä'ty ma y'itën yë tsiptuunpëtëjkëty.

17Jatu'kpëky ja potsy, yë'ë jyëjpwa'këtyë yë Leví ja'ayëty: Rehúm, myaank yë Paní ets ja wiinkpë ja potsy mëti'ipë jää nëjkxpën yë'ë jyëjpwa'këtyë yë Hasabías, mëti'ipë jam ënä'ämpën Keilá ets yë'ë ojts yë kyutujktakn tnituuntu'uty.

18Tääts jam näjyëtu'un tjëjptu'unëtyë yë myëku'uktëjkëty: Bavái, myaank yë Henadad, mëti'ipë jam yajkutujkpën Keilá nän kujkwä'kxy kajpn;

19ets Éser mëti'ipë jam yajkutujkpën Mizpá, yë'ë näjyëtu'un tkoj'oyë kujkwä'kxy ma y'ityën winë mëti'ipë ja'ay myëtsiptuuntëpën jam ma ja mëjpotsy tyäkën.

20Ma Mizpá tjëjptuuntutyën yë'ë jam jyëjpëy yë Baruc, Zabai myaank, yë'ë jam kyoj'o'oyëy, tyajtso'ontäky jam ma ja potsy tyäkën ets tyajjajty jam ma ja Eliasib ja tyëjkën mëti'ipë teety wintsënën;

21ma ja Baruc tjëjptuuntutyën jam ojts tjëjpwa'akë yë Meremot, Urías myaank ets Cos y'ok'u'unk, jam tyajtso'ontäky ma ja tyëjk'aawën ja teety Eliasib ets tyajëjpkëjxy mapaat näjyëtu'un ja tyëjkpotsy jyä'tyën.

22Ja tuunk mëti'ipë jaaknëkxpën yë'ë ojts tjëjpwa'akëtë yë teetytyëjkëty mëti'ipë jam tsënaaytyëpën Jordán.

23Ma ja teetyëjk ja jyä'äjëty tyajajtën jam ojts tjëjpwa'akëtë yë Benjamín ets Hasub, yë'ë kyoj'o'oyëtyë ja potsy mëti'ipë jamën tyëjkwintuuyëty, ma yë'ë tyajajtën

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

jyä'äjëty jam tjëjpwa'këy yë Azarías, myaank yë Maaseías, y'ok'u'unk yë Ananías yë'ë kyoj'o'oyëy ja potsy mëti'ipë tyëjkwiiny najxpën.

24Jam tjëjpwa'këy yë Binuy, yë Henadad yë myaank, tpatso'ontäky jam ma Azarías tyëjkën ets tyajajty jampaat ma jam ja y'ok jyä'tyën.

25Ma jam yë Binuy jyä'ä tyajjajtyën jam tpatëjkëy yë Palal, myaank yë Uzai, wa'ats tkoj'o'oyëtyääy ja potsy mëti'ipë jampë jamën ma ja potsy tyäkën ets tpojts'o'oyëy ja mëjpotsy mëti'ipë nyinajxypyën ma ja yajkutujkpë ja kyutujktakn;, mëti'ipë kutujkëntëjk ëkë'ëy najxpën. Jam tpatso'ontäky yë Pedaías, yë myaank yë Faros,

26tyimjajty jampaat ma ja nëëtëjk'aawën, mëti'ipë najts'ijxëpën matsow xëëw pyëtsimyën ets näjyëtu'un tkoj'o'oyëy ja mëjpotsy. Mëti'ipë ënäty kukajpnajtëpën jam Ofel yë'ë jap tsajptëkoty mëtuuntë,

27ja Tecoa ja'ayëty yë'ë ojts tkoj'oyëtë yë potsy mëti'ipë jam tso'onpën ma ja mëjpotsyën ets tyimja'ty jam ma ja mëjpotsy txëëwatyën Ofel.

28Ja teetytyëjkëty yë'ë ojts t'äkojëtya'atë ja potsy mëti'ipë najxpën ma tyëjkëtyën, tsyo'ontä'äky ma yajtijyën Jëyujk nyitëjk'aaw.

29Ma ja teetytyëjkëty t'äkojëtyääytyën, jam ojts tpatsoony yë Sadoc, myaank yë Imer, nän wa'ats tkoj'o'oyëtyääy ja potsy mëti'ipë jam najxpën ma tyëjkën; jam näjyëtu'un tyajtso'ontäky yë Semaías yë jyä'ä, yë Secanías yë myaank, mëti'ipë ijty tëjk ijx'ijtpën tëjkëwent'ajtpën ma ja tëjk'aaw yajpaatyën xëëwpëtsëmtsyowpë.

30Ma Semaías tyajëjpkëjxyën yë jyä'ä, jam tpatso'ontäky yë jyä'äy yë Hananías, myaank yë Selemías ets Hanún, mëmëkoxkpë myaank yë Salaf; ma Hananías yë jyä'ä tyajëjpkëjxyën jam tyajtso'ontäky yë Mesulam yë jyä'ä, yë Berequías yë myaank, nän yë'ë ojts t'akojëtyä'äy ja potsy mëti'ipë najxpën jam ma tyëjkën.

31Malquías mëti'ipë poop pujxn ka'tsk tyuunk'ajtypyën, ojts näjyëtu'un tyuny, yë'ë ojts tpojts'o'oyëtyä'äy yë mëti'ipë jampaat ja'ajtpën ma ja tsajptuunpëtëjk ja tyëjkëtyën, ets mëti'ipë juuytyëpën këpäjtëpën, jampaat tyaj'ëwtijty ma ja tëjk'aawën ma y'ijx'it kyëwent'atën ets tim yajjajty jëtu'un jam ma ja potsy tyäkën.

32Yë poop pujxn oytyuunpëty ets ajuupy ato'kpëty ojts näjyëtu'un tyaj'oyëtë ja potsy, jam tyajtso'ontaktë ma ja potsy tyäkën ma y'ijx'it kyëwent'atën ets tim yajjajtë jëtu'un jam ma ja nyitëjk'aawën ja kupixynyëty.

Nehemías 4

1Ko ja Sambalat tnija'awëy, ko tëëjës ntuuntsoontë, ets ko ja potsy, ja kajpnapots ëëts jam nkoj'o'oyëtyëp, wiink tja'awëy, ets yajxon tyimjoot'anpëky, tääts tyëjkëy je'eyë nëxiik tukxikpë, ja jutië ja'ayëty jä'ä yajnëxik yajtukxiktëp.

2Ets t'ënëmaay ja myëku'uktëjkëty ets tsiptuunpëtëjkëty Samaria ja'ayëty: ¿Wi'ix tääjën tääpë jutië ja'ayëty tyimnäyjya'awëyëtë, jëtu'unts yaj'ijxnëtë yuu ookanëtëp

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

yowënë? ¿Ëkë jä'ä tääjën myäytyë tyajtë ko yaj'ëxmatstëp ënät ets jatëkok ja Tyiosëty ja wyintsë'kën tmo'otëtyë? ¿Ëkë y'ëna'antë ko tu'kxëëyë je'eyë tyajwintu'upëjkta'atëty ja tyuunkëtyë? ¿Ëkë aak oyëty ja tsaa ënät t'ëkjuuta'antë ma tëë wyintooykyëtaktaaynyënë?

3Tam ja Tobías ënäty näjyëtu'un pya'u'unyëty ets ojts y'ënaanpë: Ixtë, ko xyijy yë pyotsyëty jam wintu'upëky t'oytyuntë, mëpaatëp jam tu'uk wax kyëxpujnë ets tyajëmaamkëta'akëty.

4Ënätës ja nTios'ajtëmë tmëkajpxtäky, etsës n'ënëmaay: Wintsën, Wintsën, ëkmëtoow'it wi'ixës ja ja'ay xynyëxi'ik xytyukxi'iktën. Ijxtëm tsoktë jeexyë ëëts njat nkëpätë wä'än yë'ë jëtu'un tjatë tkëpätë, yajkutuk ets myëtsiptëjk yajnëjkxëtë wiink naax wiink kajpn.

5Këtii nijëna'a xypyokymyä'kxëty ets këtii nijëna'a xyjyä'äytyëkoyëty ijxtëm ëxëëk y'ëtë'ëtstën y'ëna'antën, jä'ä ko yë'ë mëj këjää jëtu'un tyëkoytyë ko t'akajpxtuktë ets ja naax kajpn ja pyoty yajkoj'oyëty.

6Ëëtsëty je'eyëmës ojts ntuun'ëtë'ëtstë, kujkwä'kxy nyujkpojtstës ja potsy. Janty winë aaw winëjot ja ja'ay jyänty tyuntë.

7E ko ja Sambalat, Tobías, Árabe ja'ayëty, Amón ja'ayëty ets Asdod ja'ayëty tnija'awëtyë ko ja tuunk tam je'eyëm tyu'uye'ey ëti'ity ets ko ënäty tëë ja yajpojts'o'oyëtyä'äy ja potsy maajaty ënäty të pyijy të kyiitsyën mëti'ipë jamë Jerusalén, ënät yajxon jyänty jyoot'anpëjktë,

8ënät tu'ukyë tkajpxmujktë wi'ix tnitëkëja'antë ja Jerusalén kajpn ets wi'ix ëxëëk y'ëk'ëtë'ëtsa'an y'ëna'ana'antën.

9Ënät ëëts nmëpëjktsoowtë ja nTios'ajtëmë, ets yajpëjktäky ja këwent'ajtpë xëëny koots, y'ity jëtu'un ja näy'ijx'it näkyëwent'atë.

10Tä ja Jutië ja'ayëty y'ënantë: Jëtu'unyë yaj'ijxnë jyot myëjaaw kyëjxnë mëti'ipë naax'ixtsëëmtëpën ko nëkooyë naaxtajy ets potsy'apu'uxk myäy'ajnë ets aak ëëtsajtëm ka'ap xymyä'äymyëty nkoj'apäjtä'ämyëty ya'atë mëjpotsy.

11Ëëts ja nmëtsip tyaa ja ënäty myäytyë tyajtë ko ka'ap yaj'ixëty wi'ix ëëts xy'ëkëty tyukja'tëty ajotkumonë ets xyaj'ook xyajtëkoytyëtyës këtiipë ja tuunk tyu'uye'eyëty.

12E ko ja jutië ja'ayëty mëti'ipë winkon tsënaaytyëpën xytyuk'ëwa'anëtyës ko ja mëtsip ënäty xytyukja'ta'antës,

13ënät n'ënëëmës ja mayjyä'äy ets t'awa'kta'atëty ja potsy jënu'un tyu'kja'ay'atën mëët ja pyujxnëty, kyu'umënëty ets ja tyi'pxnëty, maajaty ja patu'ujën, ma kyëjxmëtyën ets ma nyäxymyëtyën.

14Koos n'ijxy ko tsë'këtyëp, ënätës n'ënëmaay ja yu'kya'kpëtëjkëty, ja yajkutujkpëtëjk ets ja mayjyä'äyëty: Këtii xytsyë'ëkëtëty. Ja'amyätstë ko Wintsën mëj ni'ik ets

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

kutsë'ëkë, nitsiptuntë mjëëky mëku'ukëty, m'u'unkëty m'ëna'këty ets mkujëën mkutëjkëty.

15Koos ja nmëtsiptëjk tnija'awëtyë ko jëjp'ixy ënäty nyajpaatës ets ko tëë ja Wintsën tjijtma'ta'ay ja winma'any tä të tjanipëjktaakëtën, ënät jatëkok ntuuntëjkëtyës ets mpataaytyës nijä'äjaty ja ntuunkëtyës ma ja potsy n'akojëtënës.

16Jä'ä xëëw nikujkwä'kxy ja ja'ay ënäty tyuntë ets nikujkwä'kxy këwent'atë mëët ja kyu'umënëty, tyi'pxnëty ets pyujxnëty. Ja kopktëjkëty ni'ikyë ijty tjanty jyotmëkmo'otë ja Judá ja'ayëty ets y'itëty amëk jotmëk ets akujk jotkujk,

17mëti'ipë ënäty jam kyoj'o'oyëtëpën ja mëjpotsy. Ja mëti'ipë winë nyitsëëmtëpën, yajxon ja jam jyänty tyuntë, je'eyëp ko tu'kpa'a winë tnitsëmtë ets tu'kpa'a ja tyi'pxn kyu'umën tmajts'ity.

18Ja ja'ayëty mëti'ipë pojtstëpën aaktam t'ëxwëën'atë ja tyiypyujxnëty ets maas ëjtsën tamës ënäty xytyimpa'atänë ja mëti'ipë yajxu'uxäämpyën ja xuxn,

19jä'ä ko tëëjës ënäty ja yujkya'kpëtëjk n'ënëëmëtë ets ja yajkutujkpëtëjk ets ja mayjyä'äy: Mëj tuunk ya'atë oy ets këjäätuunk, e ëëtsajtëm winjëkämjatyëty ntu'unëmë.

20Paaty yam n'ënëëmëtë: Jam ma myajpaatën, ko xymyëtoowpaatëty ja xuxn xyu'uxy, ënätyë ëëts xypyuwa'akëtëty ets nTeety'ajt nKoon'ajtëm tëë tnijawë wi'ix xynyitsiptuna'anëmë ëëtsajtëmë.

21E jëtu'unts jëtu'un, tyamën ja ëëts tu'kxëëwpaat yajxon njantyuntë, tyam nikujkwä'kxy ja ja'ay tmënax tmëtëkëtë ja tyujnëty pyujxnëty ets ja tyiypyujxnëty.

22Ojts näjyëtu'un n'ënëëmës ja mayjyä'äy, ko ni'ëmukë, yë'ëpaat ja mëti'ipë putëjkëtyëpën jap kajpnjoty Jerusalén yajpaatëty ets jap mya'atëty tyajnaxtëty ja tsuu jap, je'eyëp ko këwent'aty, y'itëty, xëëny tääts tyuntëty.

23Ëjtspaatëty, mëët ja njëëky nmëku'ukës ets ja ja'ayëty mëti'ipës xypyutëjkëtyëpën ets mëti'ipë näjyëtu'un këwent'ajtëpën ma ëëts nyajpaatën, ja nwit ntujkyxyëtyës ka'apës ntimjyäntë ets ja nku'umënëtyës nti'pxnëtyës ka'apës n'ëxmatstë.

Nehemías 5

1Jä'ä xëëw jä'ä jëmëjt ja naaxja'ay kajpn ja'ayëty pyëtë'ktë mëktä'äky, naaxwiinyëtë ja'ay to'oxytyëjk ets tnipëtë'ktë ja myëkunaax myëkukajpnëty jutië ja'ayëty,

2tam mëti'ipë ënäty ënaanpën ko may ja y'u'unk y'ëna'këty, ko kopkpëky ja kääky uuky may t'ëxta'atëty këtiipë yuu'ooktëty;

3tam wiinkpë mëti'ipë ënaanpën ko tëë ja kyam tyu'ujëty tkë'ëyajknëtë, tëë ja jyëën tyëjk ets nyaax kyamtëjk tkë'ëyajknëtë mëët ko ja jë'kxy pëky tukwinkupëktë,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

4wiinkpë y'ënä'äny ko may të nyu'kxnë jä'ä ko ja yajkutujkpë tjanty amëtoy ja ayajk ako'onën, may mëti'ipë tëë tnimeenykyo'onënyën ja nyaax kyajpn kyamtëjk. Tam wiinkpë mëti'ipë ënaanpën:

5Jëtu'un tä ëëtsëtyën ets ja wiinkëtypë ja njëëky nmëku'ukëtyës tu'ukyë ëëtsëty; ja n'u'unk n'ëna'këtyës ka'ap ja tyëkatsy'ajtëpë mëët ja y'u'unk y'ëna'këty. E ëëtsëty yë'ëjës wiink nja'awëtyëp ko ja n'u'unk n'ëna'këtyës yä'äy'ëna'kpë to'oxy'ëna'kpë je'eyë myëtuun kyupëjknëtë. E ëëtsëty tiijës n'ëktuunta'aktëp kaka'atpën tii, ja nkam ntu'ujëtyës aak wiink ja'ay ja tyam jyä'ä'ajtaaynyëtëp.

6Koos nmëtooy wi'ixjaty ënäty ja ja'ay nyä'ämtën nyoktën ets wi'ixjaty ënäty y'amay jyotmay tkajpxtën tmëtya'aktën ënätës ojts njoot'anpëky.

7Koos yajxon tmëmaay nmëtajy, ënätës n'ënany ko janty tëy jëtää jëtu'un, tääjës ojts ntuk'ënëëmë ja yajkutujkpëtëjk ets ja kutuunktëjkëty wi'ix ko jëtu'un ja myëkunaax myëkukajpn timy tyuntë. Ojtsës ëpëky ntuknipëjktaakë tu'uk ja nätyu'ukmukë ets jam yajkajpx yajmëtya'akëty ja jotmay,

8etsës n'ënëmaaytyë: Ëëtsëty oyës wi'ix të nmëwinjatë etsës të nyaj'ëwaatsë pëtsëmtë ja nmëku'uktëjkëtyës mëti'ipë ënäty wiinkë'ëy wiink kajpn të yajmënëjkxnëtën tsumy matsy ets juy tooky; ¿e miitsëty tääts ënät ni'ikyë ja mjëëky mëku'uk xytyookan xyakanëtë ets ënät jatëkok ëëts nyaj'ëwaatsëpëtsëmtëtyësë? Amonyë ojts tyimwë'ëmta'atë ninu'un tkanijawëtë wi'ixëtën y'ëtsowtëty.

9Etsës ojts njaaktimy'ënëëmëtë: tääpë xytyuntën ninu'un kya'oypëtsëma'any. Ni'ikyënëm jeexyë miits xywinkutsë'ëkëtë ja mTiosëty, këtiipë nëkoo xyajxi'ik xyaj ëwë'ëktëty ja ja'ay mëti'ipë ka'ap nmëkunaax'ajt nmëkajpn'ajtëmën.

10Näyjyëtu'un ja njëëky nmëku'ukës, ja ntuunpës etsës, tëëjës nja'ay wit meeny ntuk'ënu'kxtë ets tëëjës nmo'otë tsajpmok mëti'ipë kyäytyëp y'uuktëpën; e paatykyëjxm yam jëtu'un ja aaw ayuk y'ënä'äny ko nikë tsojk nimä'kxëm tääpë nmëku'uk'ajtëm oy tkakëpätëty mëti'ipë të nmo'oyëmën.

11E paaty yam n'amëtow npëjktsowtë ets xymyo'otëty jatëkok ja mëku'uktëjkëty ja nyaax kyamtëjkëty, tä ja y'uvëkamëtyën, y'olivëkamëtyën ets ja jyëën tyëjkëty ets xynyimä'kxtëty ja nyu'kxyëty oy yë'ëjëty wit meeny, ëkë tsajpmok, tsatsym nyëë, ëkë on ëkë tiijaty pën të tmo'oyën ja myëku'uk.

12Tä y'ëtsoowtë ja mayjyä'äyëty: Oyës jëtu'un ntuntëty, tyam ëëts jatëkok tmooytya'atëty mëti'ipë të tnitooktën ets tyam ëëts n'ëna'antë ko ka'ap ja nu'kxy pën ntukmatsa'antës. Jëtu'un yam ëëts n'ëna'antë ko ntuna'antës jëtu'un tä yam xynyikäjpxyën. Ënät tmëjmëkajpxtaayës ja teetytyëjkëty ets ja ja'ay tnikajpxtëty yë'ë wyintuuyëty ko mëtëy y'ëna'antë.

13Ojtsës ja nwit jam njeny etsës nwinxijty nwinkä'äy, täätsës n'ënëmaay ja mayjyä'äy: Jëtu'un ja ja'ay nëjkx yajwinxity yajwinkä'äy ja jyuukyajtën jam muum jëkäm mëti'ipë ënäty ëxëëk ja jyiiky myëku'uk tyuunpyën mëti'ipë ka'ap tpatunyën ja y'aaw y'ayuk

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

mëti'ipë tyam të xykyë'ëyaktën ets yajpëjkëtya'ajëty winë mëti'ipë jam myëët'ajtypyën. Tä ja mayjyä'äy y'ëtsoowtë: Oy jyëtu'un'atëty, tääts twin'ëëw twinyaxtë ja Wintsën. Ja naaxja'ay kajpn ja'ayëty ojts tkuuytyuntë ja y'aaw y'ayukëty,

14majkmäjtsk jëmëjt jëtu'un y'ijty, jää tsyo'ontäky ma ënäty y'i'px jëmëjtpetyën ma ja Artajerjes yajkutukyën, maju'unëm ojts ja yajkutujkpë Artajerjes xypyëjktä'äkyënës yajkutujkpë ma Judá ja'ayëtyën ets maapaat y'i'pxmajkmäjtsk jëmëjtpejtyën ja kyutujkën ja Artajerjes, ëjts ets ja ja'ayëty mëti'ipës ënäty mëët ntuunmukyën ka'apës ntukuyajktë ni pën ja'ay mëti'ipë ja patëtëpën jeexyë ja y'ayajk y'ako'onën tyaktën ma ëëts ënäty nkutuunk'atën.

15E ja yajkutujkpëtëjk mëti'ipë ënäty jëyëjp të tyuntën je'eyë ijty xëmë ja naax kajpn tuk'atsiptë ja ayajk ako'onën, xëmë ja ja'ay ijty yaj'amëtowtë ja wit meeny këëkwëxtyikxy ja poop pujxn mëti'ipë ja yajkutujkpë nyikayëp nyi'uukëpën. E xëmë ijty winjëpom ja naax kajpn winë tjanty'amëtowtë ets tjantypyëjkëtë. Ëjts ka'apës jëtu'un ja naax kajpn ntuuny jä'ä ko ja Wintsën jä'äs ntsë'këp.

16Ja tuunk mëti'ipës ënäty xpyatpën ojtsës ja ntuny, ojtsës n'akojëtyä'äy ja naax kajpn ja kyajpn napots, nitiijës ojts ëjts nka'amëtoy, ka'apës maa ja naax kam mpëjky ntuuny. Ja ja'ayëty mëti'ipës xypyutëjkëtyën, aak ojts ja tyuunk oy tyaj'apatëtya'atë.

17Jam maas ja nkaaypyäjn n'ukpäjnën nimay ja ja'ay ijty jam kyäytyë y'uuktë mëët ëjts, nimëko'pxën, nimëko'pxjakujkmën, jutië ja'ayëty ets mëti'ipë mëët ja yajkutujkpë tyuunmuktën, ëpëky yë jëën'ëyo'op tëjk'ëyo'opëty mëti'ipë wiink kajpn tso'ontëpën.

18Ja ka'ayën ukën mëti'ipë xëmë winjëpom yajnipëjktakëpën, nkë'ëmmeenyës ja ijty tuunp, tu'uk ijty tsajpkaa y'ooky, tëtujk yë kupixyny ets tutk këtsey; ets winmajkxëëw ijty nxëëwtunyës ma ja nëë yaj'uukyën. Oy ijty jëtu'un winë y'ëktuny ëjts ka'apës ja naax kajpn ojts tii n'amëtoy mëti'ipës ënäty xyjyapatpën maas nyajkutukyën, jä'ä ko ja naax kajpn kanaakpëky ënäty ja jyotmay tmëët'atë ma ja wyit myeeny tyajtuntën.

19Wintsën xyjyä'ämatsëpës xëmë, etsës oy njuuky'atëty, mëët ko oy ja naax kajpn të nmëtunyës.

Nehemías 6

1Ko ja Sambalat, Tobías, Guésem, ja arapyë ja'ay ets ja wiinkëtypë ja mëtsiptëjk tnija'awëtyë ko tëë ënäty yajkoj'o'oyëtyä'äy ja mëjpotsy mëti'ipë kajpn nya'ëwtijtypyën ets ko ka'ap ënäty nimaa najxtakn ëwa'ats të yaj'ëxmatsy, oy ënäty yi'iyë jyaak tëkoy'ätynyëm ja tëjk'aaw muumëty,

2ënät ojts xynyikäjpxykyäxëtës yë Sambalat ets Guésem, y'ëna'antë koos näpyaatëtëty muum kajpntuuy ma ja joyjotmën ma txëëwatyën Onó. Je'eyëp ko yë'ëjëty jä'ätën ënäty të tjatuknipëjktaakëtë ets jeexyë xy'ëxëëktuntës.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

3Ënätës ja ayuk ntuknikejxy koos mëj tuunkës ënäty jap të nixajë ko ka'ap tjëkyapä'äny nëjkxëtyës ma yë'ë xyjyayaxtsowtënës, jä'ä ko pën njëjpwa'ktutypyës ja tuunk jëtu'unyë ja wyë'ëma'any.

4Tax'ok xyjyanikajpxëtyës e ëjts jëtu'unyëmës ojts xëmë n'ëtsoy.

5Ënätës ojts ja Sambalat tu'uk ja tyuunpë xytyimtuknikexy näjyä'ä ayuk tyukmëmiin tä ënäty të y'ëk'ënaanpën ma ja mëmajktaxk'okpë ënäty të xyjyakäjpxynyikäxtënës, ja noky jëtu'unyë ëwa'ats tkejyxy,

6tyaa tyaj'ëna'any: Jëtu'un yajmëtoy'äty ja'ay kyajpxtë myëtya'aktë ets näjyëtu'un Guésem y'ënä'äny, ko mijts ets jutië ja'ayëty mnipëtë'ëkantëpëk yë kutujkën, paatyëk ja mpotyëty të xykyojts'oyëtë mëti'ipë ja mnaax mkajpnëty kyuwäänpyën. Näyjyëtu'un tnikäjpxy tnimëtya'aktë ko mijtsëk mtëkëjaanp yajkutujkpë,

7ko tëëjëk ja ja'ay xytyuknipëjktaaynyë ja tuunk ets jä'ä y'itëty ayuk akajpxpë mëti'ipë Wintsën myëtuuntëpën mëti'ipë ënät mnikajpxpätëtëpën ënä'ämpë yajkutujkpë jam Jerusalén ets ja käjpxy y'ëna'anëty ko jam Judá tam tyam ja yajjutujkënë. Ya'atë jëtu'unpë ayuk tsojk yajkutujkpë Artajerjes tnijawëty, paaty yam n'ënëëmë nikë tsojk ntimkyajpx ntimmyëtyakëm wiinxë jëjpxë.

8Ënätës n'ëtsoowinpijty ko tääpë ayuk jyëtityën këtii tmëpëktëty jä'ä ko ka'ap tyiyëty, nëkoopë jëtu'un myäy tyäjy.

9Yë'ëjëty jä'äjëtën ojts tjawinma'any'atë ets jeexyë xy'ëtsë'ëkëtës ets jeexyë ja tuunk yaj'ëxmatsy ets jeexyë ka'ap wyintu'upëky; e ëëtsëty ni'ikyënëmës ja ojts amëjaaw ntuuntsoontë.

10Ënätës ojts jam nëjkxy ma Semaías tyëjkën, yë Delaías myaank, Mehetabel yë y'ok'u'unk, tëë ënäty jap tyëkoty nyäyajku'ëtukyë etsës xy'ënëmaay: Tsojk jap tsajptëkoty nye'eymyujkta'ayëmë, jap ma jap ja mëjtëkotën ets nyaj'ëtujkmëty ja tëjk'aaw jä'ä ko ya'atë tsu'umëk ja'ay myaj'ooka'anyë.

11E ëjts tyaajës n'ëtsooy: Ja'ay jëtu'unpë tä ëjtsën ka'ap tii tkuke'eky, wi'ix ko jap tsajptëkoty kyukääkëty pën tëë tnijawë ko ja'ay yaj'ooka'anyë. Ëjts, tyamës yajxon nyikäjpxy ko jap tsajptëkoty ka'apës jap ntëkëja'any.

12Ojtsës ënätyë n'ixy ko ka'ap ja jyä'äjëty yajkäjpxyë ja Wintsën, jä'ä paatyën ja jëtu'unpë winma'any tpatpë jä'ä tëëjëk ënäty ja Sambalat ets ja Tobías myeeny mo'oyë etsës xy'ëtsë'ëkëty;

13xëmë ja meeny ijty t'ëxajë ets jeexyë ntsë'ëkë ets jeexyë ja Wintsën nmëtëkoyës. Tääts jeexyë ja ja'ayëty y'ëwtë kyajpxtë wiinkjaty mëët ëëtsëty.

14Wintsën ma mijts n'ëwtatyën: Mja'amyätsëp xëmë wi'ix ja Sambalat ets ja Tobías y'ëtë'ëtstë y'ëna'antën. Këtii näjyëtu'un xyjyä'äytyëkoyë ja to'oxytyëjk mëti'ipë y'akäjpxypën winë mëti'ipë xyëëwajtypyën Noadías ets wiinkëtypë käjpxynyajxpëtëjk mëti'ipës nëkoo të xyjya'ëtsë'ëkëja'antën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

15Ja potsy jä'ä yajkoj'o'oyëtyääy ma y'ipxmëkoxk anyën ja Elul po'o ets wëxtyikxy majkmokx mäjtsk xëëw ojty nyituunkë.

16Ja mëtsip ojts tnijawëtë ets ja naax kajpnëty mëti'ipë mëët ja näpyaatë y'ityën ma naax tsëpa'anën ojts tsyë'ëkëtë, ja myëj'ajt kyëjxm'ajtënëty jëtu'unyë ojts nyaaxkumo'onëtyä'äy tä aay kepy nyaaxkupu'utën, jä'ä ko nyija'awëtyë ko ya'atë tuunk yë'ë ënäty mëët ja Wintsën ja pyutëjkën të wyintu'upëky.

17Jä'ä xëëw jä'ä jëmëjt yë Tobías mëët yë wintsëntëjkëty ets kopktëjkëty jampë Judá yajpaatën oy ijty nyäyaj'itëtë ets xëmë ijty winë nyätyuknijawëtë,

18mayjyä'äy ënäty të t'ënëmaay ja Tobías ko oy tjawëja'antë, jä'ä ko ënäty yë'ë tmëët'aty yë Secanías, mëti'ipë jutië ja'ayën, yë myaank yë Ará ets mëët ko ja Tobías ja myaank mëti'ipë xyëëwajtypyën Johanán ënäty të pyiky mëët tu'uk ja nyëëx ja Mesulam, ja Berequías ja myaank.

19Ets oy ijty mëti'ipë kyumayë ëjts nwintuuyës ets tyukmëmëtyä'äkyë ja ja'ay winë mëti'ipë nkäjpxy nmëtyäkpyën, e yë'ë janaam jatsojk ijty noky xytyuknikexyës ets nyätyijyë nëkoo xyjya'ëtsë'ëkëja'any.

Nehemías 7

1Ko ja mëjpotsy ojts yajkoj'o'oyëtyä'äy ets ja nyitëjk'aaw tyëkëtyääy ënät ja ja'ay yajnikajpxpäjtë mëti'ipë kyëwent'atëpën ja tëjk'aaw, mëti'ipë ëwtëp ya'axtëpën ets ja Leví ja'ayëty.

2Yë'ëjës ntuknipëjk yë nmëkä'äxës Hananí ets kyutuunk'atëty jam Jerusalén ets Hananías yë'ë kyutuunk'atëty jam ma ja mëj kajpnën mëti'ipë këwent'aty, ijtpën jä'ä ko yë'ë oy ënäty jyä'äy'äty ets mëk ijty ni'ik twinkutsë'ëkë ja Wintsën. Tnikutuunk'atëty ja naax kajpn jam Jerusalén.

3Ets n'ënëmaaytyë ko këtii tëjk'aaw tyaj'ëwa'atstëty tëë ënäty yajxon xyiiynyë täänëm tyaj'ëwa'atstëty, näjyëtu'un ko tyaj'ëtuktëty jää ko ënäty jyam'atënëm ja ijx'ijt këwent'ajtpëty. Ojts näjyëtu'un ntuknipëktës ja'ayëty mëti'ipë ja Jerusalén kajpn kyëwent'atëpën ets mëti'ipë y'ijx'it kyëwent'atëpën ja jyëën tyëjkëty.

4Mëj naax mëj kajpn ënäty tääpë Jerusalén kajpn, je'eyëp ko niwäänë ënäty jap ja'ay jä'ä ko may ënäty ja tëjk ka'ap yajkoj'oyënëm.

5Ënätës ja Tios xy'ënëmaay etsës nyajtu'ukmujkta'ajëty ja ja'ay mëti'ipë ijtëpën ma ja nyaax kyajpnëtyën, ja kutuunktëjkëty ets ja naax kajpn ets tu'uk kyojëty ja noky ma yajjaaypyajta'atëty ja ja'ayëty, japts ma nokyën ojts yajpaaty ja ja'ayxyëëwëty mëti'ipë ënäty tëëyëp të jya'tën. Ets jap myiinta'ay ja ja'ayxyëëw:

6Yaa jëtu'un ja Israel ja'ayxyëëw myintë mëti'ipë ojts myëxu'unk'atën jam Judá ets ojts yajmënëjkxtë Babilonyë tsumy matsy, Nabucodonosor ojts yajnëjkxëtë, mëti'ipë jatëkok winpijtën jam Jerusalén ets Judá ko y'ëwaatsëpëtsëëmtë, aakjä'ä nyinëjktaaytyë ja nyaax kyajpnëty ma tsyo'ontën. Zorobabel, Josué, Nehemías,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

Aarías, Raamías, Nahamaní, Mardoqueo, Bilsán, Mispéret, Bigvai, Nehúm ets Baaná ojts nyikopk'atëtë:

8ja Parós ja y'u'unk y'ok jä'ä nyiwinë'ajtë mäjtsk mil ja tëkë'px majkmäjtsk;

9ja Sefatías ja y'u'unk y'ok jä'ä nyiwinë'ajtë tëkëëk mëko'px ja tëkë'px majkmäjtsk;

10ja y'u'unk y'ok ja Ará, jä'ä nyiwinë'ajtë wëxtyikxy majkmäjtsk;

11ja Pahat-moab mëti'ipë y'u'unk'ajtyp y'ok'ajtypyën yë Josué ets Joab, jä'ä nyiwinë'ajtë mäjtsk mil ja tuktujk mëko'px ja majkmokx tëkëëk;

12ja Elám ja y'u'unk y'ok, tu'uk mil ja mäjtsk mëko'px ja wëxtyikxy majkmäjtsk;

13ja Zatú ja y'u'unk y'ok jä'ä nyiwinë'ajtë, tuktujk mëko'px ja wëxtyikxy mëkoxk;

14ja Zacai ja y'u'unk y'ok jä'ä nyiwinë'ajtë wëxtujk mëko'px ja tëkë'px;

15ja y'u'unk y'ok ja Binuy jä'ä nyiwinë'ajtë tëtujk mëko'px ja wëxtyikxy tuktujk;

16ja Bebai ja y'u'unk y'ok jä'ä nyiwinë'ajtë tëtujk mëko'px ja i'pxtuktujk;

17ja Azgad ja y'u'unk y'ok jä'ä nyiwinë'ajtë mäjtsk mil ja tëkëëk mëko'px ja i'px mäjtsk;

18ja Adonicam ja y'u'unk y'ok jä'ä nyiwinë'ajtë tëtujk mëko'px ja tëkë'px wëxtujk;

19ja Bigvai ja y'u'unk y'ok jä'ä nyiwinë'ajtë mäjtsk mil ja tëkë'px wëxtujk;

20ja Adín ja y'u'unk y'ok jä'ä nyiwinë'ajtë tëtujk mëko'px ja wëxtyikxy majkmokx;

21ja Ater ja'ayëty, yë y'u'unk y'ok yë Ezequías, jä'ä nyiwinë'ajtë majkta'px majkmokx tëkëëk;

22ja Hasum ja y'u'unk y'ok jä'ä nyiwinë'ajtë tëkëëk mëko'px ja i'pxtuktujk;

23ja Besai ja y'u'unk y'okëty jä'ä nyiwinë'ajtë tëkëëk mëko'px ja i'px majktaxk;

24ja Harif ja y'u'unk y'ok jä'ä nyiwinë'ajtë mëko'px ja majkmäjtsk;

25ja Gabaón ja y'u'unk y'ok jä'ä nyiwinë'ajtë majkta'px majktëkëëk;

26ja Belén ja'ayëty ets ja Netofá ja'ayëty jä'ä nyiwinë'ajtë mëko'px ja majkta'px tuktujk;

27ja Anatot ja'ayëty jä'ä nyiwinë'ajtë mëko'px ja i'pxtuktujk;

28ja Bet-azmávet ja y'u'unk y'okëty jä'ä nyiwinë'ajtë wëxtyikxy mäjtsk;

29ja Quiriat-jearim ja y'u'unk y'okëty ets ja Quefirá ets ja Beerot ja y'u'unk y'okëty jä'ä nyiwinë'ajtë wëxtujk mëko'px ja wëxtyikxy tëkëëk;

30ja Ramá ets ja Gueba y'u'unk y'okëty jä'ä nyiwinë'ajtë tëtujk mëko'px ja I'px tu'uk;

31ja Micmás ja y'u'unk y'ok jä'ä nyiwinë'ajtë mëko'px ja i'px tëkëëk;

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

32ja Betel ets ja Aí ja y'u'unk y'okëty jä'ä nyiwinë'ajtë mëko'px ja i'px tëkëëk;

33ja Nebo ja y'u'unk yok jä'ä nyiwinë'ajtë wëxtyikxy majkmäjtsk;

34ja wiink Elám ja y'u'unk y'ok jä'ä nyiwinë'ajtë mil ja mäjtsk mëko'px ja wëxtyikxy myajkmäjtsk;

35ja Harim ja y'u'unk y'ok jä'ä nyiwinë'ajtë tëkëëk mëko'px ja i'px;

36ja Jericó ja y'u'unk y'ok jä'ä nyiwinë'ajtë tëkëëk mëko'px ja wëxtyikxy mëkoxk;

37ja Lot, ja Hadid ets ja Onó, jä'ä y'u'unk y'okëty nyiwinë'ajtë wëxtujk mëko'px ja I'px tu'uk;

38ja Senaá y'u'unk y'okëty jä'ä nyiwinë'ajtë tëkëëk mil ja taxtujk mëko'px ja i'px majk.

39Ja teetytyëjkëty mëti'ipë y'u'unk'ajt y'ok'ajtën ja Jedaías, mëti'ipë Josué jyiiky'ajt myëku'uk'ajtën, jä'ä nyiwinë'ajtë taxtujk mëko'px ja tëkë'px majktëkëëk;

40ja Imer ja y'u'unk y'ok jä'ä nyiwinë'ajtë tu'uk mil ja wëxtyikxy majkmäjtsk;

41ja Pashur ja y'u'unk y'ok jä'ä nyiwinë'ajtë tu'uk mil ja mäjtsk mëko'px ja wëxtyikxy wyëxtujk;

42ja Harim ja y'u'unk y'ok jä'ä nyiwinë'ajtë mil ja majkmokx mäjtsk.

43Ja Leví ja'ayëty, Josué ja y'u'unk y'ok ets Cadmiel, Hodavías y'u'unk y'ok, jä'ä nyiwinë'ajtë tëkë'px majkmajkts.

44Ja ëëpëtëjk Asaf y'u'unk y'ok jä'ä nyiwinë'ajtë mëko'px ja wëxtyikxy tuktujk.

45Yë'ë ijty tëjk'aaw kyëwent'ajtëp ja Salum y'u'unk y'ok, Ater y'u'unk y'ok, Talum y'u'unk y'ok, Acub y'u'unk y'ok, Hadidá y'u'unk y'ok ets Sobai y'u'unk y'ok. Jä'ä nyiwinë'ajtë mëko'px ja majkmokx tëkëëk.

46Ja ja'ayëty mëti'ipë ijty jap tsajptëkoty tim tuuntëpën, jap pyä'ätë jyaaxtë, jä'ä y'u'unk y'okëty ja Sihá, ja Hasufá, ja Tabaot,

47ja Querós, ja Siaha, ja Patón,

48ja Lebaná, ja Hagabá, ja Salmai,

49ja Hanán, ja Guidel, ja Hahar,

50ja Reaia, ja Rezin, ja Necodá,

51ja Gazam, ja Uza, ja Paséah,

52ja Besai, ja Meunim, ja Nefusim,

53ja Bacbuc, ja Hacufá, ja Harhur,

54ja Baslut, ja Mehídë, ja Harsá,

55ja Barcos, ja Sísara, ja Temá,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

56ja Nezías ets ja Hatifá.

57Ja ja'ayëty mëti'ipë jam tuuntën ma ja Salomón ja jyëën tyëjkën, jämyëpë ojts pyä'ätën jyaaxtën, jä'ä ja y'u'unk y'okëty ja Sotai, ja Soféret, ja Perutá,

58ja Jaalá, ja Darcón, ja Guidel,

59ja Sefatías, ja Hatil, ja Poquéret-hasebaím ets ja Amón.

60Ja ja'ayëty mëti'ipë timtuuntëëwtën jap ma tsajptëjkën ets mëti'ipë näjyëtu'un timtuuntëëwtën jam ma Salomón ja tyëjkën jä'ä nyiwinë'ajtë tëkëëk mëko'px ja majkta'px majkmäjtsk.

61Ja ja'ayëty mëti'ipë tso'ontën Tel-mélah, Tel-harsá, Querub, Adón ets Imer ka'apë oy yajnijawëtën pën Israel ja'ay jëtu'unëty, jä'ä ko ka'ap maa ja xyëëw y'akëxë'ëkëtë nokyjoty, jä'ä ko ka'ap tii ja nyokyëty, yë'ë ya'atë ja'ayëty:

62ja y'u'unk y'ok ja Delaías, Tobías ets Necodá, jä'ä nyiwinë'ajtë tëtujk mëko'px ja wëxtyikxy mäjtsk.

63E ja jyiikytyëjk myëku'uktëjk ja teetytyëjkëty yë'ë ya'atë ijtë: ja y'u'unk y'ok ja Hobaías, Cos ets yu Barzilai, mëti'ipë mëët pyijkyën tu'uk ja nyëëx ja Barzilai mëti'ipë jam kukajpn'ajtpën Galaad ets näjyëtu'un ja xyëëw ojts tpëjkë.

64Ya'atë ja'ayëty ojts xyëëw jyayaj'ixta'atë, je'eyëp ko ka'ap maa yajpaty, paaty tyim yajjo'tstë ma ja teety'ätyën.

65Yë'ëpaat ja yajkutujkpë ojts tni'ënä'ämë ets ka'ap ni pën kyäy y'uukëty ets ni pën tkajë'kxëty ja jë'kxy pëky mëti'ipë kënu'kxyën, koonëm yajxon yajnijawëty jënu'un wiinkëtä'äkyën mëët ja tsaa mëti'ipë ijty winë mëët t'ijxpëtsëmtën, mëti'ipë tyijtëpën Urim ets Tumim.

66Ma ja naax kajpnën jä'ä ja ja'ay ënäty nyimayëty niwinë wëxtyikxy mäjtsk mil ja tëkëëk mëko'px,

67ëpëky ja tyuunpë kyupëjkpëty ye'etyëjkpë to'oxytyëjkpë, jä'ä nyiwinë'ajtë aak yë'ëjëty wëxtujk mil ja tëkëëk mëko'px ja i'px majktu'uk. Ets ja ëëpë yaxpëty mäjtsk mëko'px ja wëxtyikxy mëkoxk tam ja ye'etyëjkpë ets tam ja to'oxytyëjkpë.

68Tam ijty kwaay tmëët'atë, ja nyiwinë'atë tëtujk mëko'px ja i'px majkmokx tu'uk ets mäjtsk mëko'px ja wëxtyikxy mëkoxk ja mëkjëyujk to'oxy,

69taxk mëko'px ja i'px majkmokx yë jëyujk jëku'ux ets tëtujk mil ja wëxtujk mëko'px ja i'px ja krukts.

70Ojts mëti'ipë ja'ay tyaktë yë wit meeny kë'ëmwinma'any mëti'ipë tuunën ko ja tsajptëjk ja nyapotsy yajkoj'o'oyëy, ojts näjyëtu'un yajkutujkpë tnayäky meeny, pu'tsmeeny, jä'ä jye'emtyëty tuktujk mil aak pu'ts pujxn, ëpëky wëxtyikxy majk a'ukën, aakyë'ë pu'ts pujxnëpë ets ëpëky mëkoxk mëko'px teety wit oyëtypë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

71Ja ja'ayëty nitu'ukjaty ma tu'kjëën tu'ktëjkpën jä'ä meeny tyajktë ko myujktaay ets ja potsy yajtukoj'oyëty, mëko'px ja tëkë'px kilë aakyë'ë pu'ts pujxn ets mil ja mäjtsk mëko'px yë poop pujxn;

72e ja naax kajpn ja jyä'ä jä'ä wyinmujky mëko'px ja tëkë'px kilë aak pu'ts pujxn, tu'uk mil ja mëko'px ja poop pujxn ets wëxtujk ja teety wyit oyëtypë.

73Ja teetytyëjkëty, ja Leví ja'ayëty, ja tëjkëwent'ajtpëty, ja ëëpë yaxpëty, ja kunaax kukajpnëty, ja ja'ayëty mëti'ipë tuuntëpën ma ja tsajptëjkën ets tëkokyë ja Israel ja'ayëty, aakjä'ä ojts tpata'atë ja nyaax kyajpnëty.

Nehemías 8

1Ënät ja ja'ay ye'eymyujktaaytyë jam tëjk'ëkë'ëm ma ja tëjk'aaw yajpaatyën ma nëë nyikoompetyën ets t'ënëmaaytyë ja yaj'ijxpëjkpë Esdras ets tmëminëty ja noky ma myinyën këxja'ay ja ënä'ämën kutujkënën mëti'ipë ja Moisés jyääyën, mëti'ipë ja Wintsën tyukniyajkëyën ja Israel ja'ayëty.

2Ma ja mëmajkpo'opë tyu'uk'anyën, jää ojts ja teety Esdras tmëminy ja noky ma jap myinyën kuja'ay ja ënä'ämën kutujkënën ets tukwinkukajpxëy ja ja'ay mëti'ipë ënäty jam të nyiye'eypyetyën naaxwiinyëtë ja'ay to'oxytyëjk mëti'ipë kujk yajxon myääynyëtën tyajnëtën;

3jopyëp tyajtso'ontäky tukwinkukajpxë ja ja'ay ya'atë ja noky ets jëtu'un tyimkujky xyëëwëy, jam tëjk'ëkë'ëm ma ja nëë nyikoompetyën. Tu'kë'ëyë ja mayjyä'äy je'eyë amonyë myäy'itë jä'ä myëtoow'ijtëp wi'ix ja tëyajtën jam yajkäjpxyën.

4Ja yaj'ijxpëjkpë Esdras jam ojts kyuwa'akë ma tu'uk kepyën tënaaypyäjn, mëti'ipë yë'ë të tyimyajtuktsätsën. Tam ënäty näjyëtu'un pya'atänëty a'oytsyow yë Matatías, Semá, Anías, Urías, Hilquías ets yu Maaseías. Tam ënäty näjyëtu'un pya'atänëty y'anajny'äämpy yë Pedaías, Misael, Malquías, Hasum, Hasbadana, Zacarías ets Mesulam.

5Ënät ja Esdras ojts ja noky tkëëywyä'kxy, jam këjxm kyuwa'këy tam ja mayjyä'äy t'ixtë; ets ja ja'ay wya'akë'ktaaytyë.

6Ënät ja Esdras tyëjkëy ëëpë xoontakpë tyajnaxy ja kukajpxën ja'awëkyëtakën ma ja Wintsënën, mëti'ipë Tios'ajtpën, mëti'ipë maaytyääyëpën winë, ets ja ja'ay y'ëtsoowtaaytyë ets xyajjë'ktaaytyë: Jëtu'un, jëtu'un, Tääts nyäkyoxtënaaytyakëtë ets t'ëwtajtë ja Wintsën.

7Ja Leví ja'ayëty mëti'ipë xyëëwajtëpën Josué, Paní, Serebías, Jamín, Acub, Sabtai, Hodías, Maaseías, Quelitá, Azarías, Jozabad, Hanán ets Pelaia jä'ä tyukwinmëtyaktëp ja naax kajpn wi'ix ja ënä'ämën tëyajtën yajja'akyukëja'anyën ets mayjyä'äy je'eyë tmëtoow'itë ets aak tënaaytyëp,

8yë'ë ojts tkajpxtë ja noky ma ja ënä'äm tëyajtën myinyën ets nän yë'ë kyajpxwa'atstëp ets ja ja'ay yajxon tja'akyukëtëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

9Ko ja ja'ay tmëtoow'ijtë ja ënä'ämën ets tja'akyujkëtyë wi'ixjaty y'ënä'änyën tä tyëjkëtyë jëëpyë yaxpë, ko jëtu'un t'ijxy ja yajkutujkpë Nehemías ets ja yaj'ijxpëjkpë Esdras ënät t'ënëmaaytyë ja naax kajpn ko këtii myontëty tyuktëty jä'ä ko ja xëëw po'o jä'ä ënäty ja Wintsën të yajtuknipëjktaakë ets jää yajmëjjaw yajaantyjyawëty.

10Ets ja Esdras y'ënëmaayëtë: Nëjkx mkaytyë m'uuktë akujk jotkujk, uuktë pëktë mpa'aknëëjëty, wowtë witstë mëti'ipë ka'ap tii të tnipëjktaakën ma jyëën tyëjkën jä'ä tyampë xëëw tëë yajtuknipëjktaakë ets Wintsën tjä'ä'atëty. Këtiimës yë mmontë mtuktë jä'ä ko ja Wintsën ja jyotkujk'ajtën yë'ë nwa'anëm tsoktakn.

11Näyjyëtu'un ja Leví ja'ayëty ojts ja mayjyä'äy t'ënëmaaytyë ets y'ëmontëty këtiipë nëkoo jyë'ëtëty ya'axtëty jä'ä ko tääpë ja xëëw tëë ënäty tuknipëjktaakëtë ets yë'ë ja Tios tjä'ä'atëty.

12Ënät ja ja'ay tyëjkëtyääytyë kääpyë ukpë ets tpëjkwa'kxtaaytyë ja jyi'kxyëty pyikyëty tiijaty ënäty të tyaj'oyëtën ets tuuntën ja mëj xëëw, jä'ä ko ojts tja'akyukëtë mëti'ipë ënäty të yajtukwinkukajpxëtën.

13Komjëpom myujktë ja mëjja'aytyëjk, teetytyëjkëty ets Leví ja'ayëty ets t'ixpëka'antë mëët ja yaj'ijxpëjkpë Esdras ja aaw ayuk mëti'ipë ja ënä'ämën tëyajtën nyimëtyäkpyën,

14ets jap tpatë ko ojtstëm tëëyëp yë Wintsën tuk'ëne'emy yë Moisés ets Israel ja'ayëty tsyëënëtëty ma tu'uk tëjkën mëti'ipë ujtsxo'omyën ko koo xyëëwtuntëty winjëmëjt ma ja mëwëxtujkpë ja po'o y'änyën.

15Ënät tni'ënä'ämëtyë kajpn'apëtsëmy ko wä'än t'ixta'atë ja aay ujts mëjjatyëtypë, tä tëëxyën ets kum'aayën jä'äts ja tyëjk tyuknixo'omtëp ets jap y'itëty ets tuntëty jëtu'un tä jap myinyën kuja'ay ma ja ënä'ämën tëyajtënën.

16Kajpnkajpn ets näjyëtu'un ma ja Jerusalén kajpnën ja'ay tmaynyitso'ontë ja y'ujts'aay kyepy'ääy ets tmëja'ajtë, tam mëti'ipë y'oytyuunën ja tyëjkxo'omy tyëjkëjxm, tyëjkpë'aay, tyëjkwinm ets ojts tyaj'oyëtë jam tsajptëjk'ëkë'ëm, ma nyitëjk'aawën ja tëjk ma nëë tyaj'itën ets ma ja nyitëjk'aawën ja Efraín ja tyëjk.

17Tëkokyë ja ja'ayëty mëti'ipë ojts yaj'ëxwoptën je'eyëp ko tëë jatëkok ja nyaax kyajpn ënäty tpaatë, ojts ja tyëjkxo'omy t'oytyuunta'atë ets jap y'ijtë jä'ä ko maju'unëm ja Josué, yë Nun myaank jyuuky'ätyën ka'ap ënäty pën jëtu'un të t'ëktuunë. Jä'ä xëëw ijtëpën yajxon xyëëwtuuntë.

18Wëxtujk xëëw xyëëwtuuntë; tyajtso'ontaktë mëtu'kxëëw ets tyajëjpkëjxtë ma wyëxtujk xëëwpetyën, winjëpom ja Esdras ijty ja ja'ay tukwinkukajpxë ja ënä'ämën tëyajtën mëti'ipë Wintsën jyä'ä'ajtypyën; kom tuktujk xëëw jää ojts ye'eymyujkta'atë ja ja'ayëty ets tu'uk ja mëj xëëw tyaj'apatëtyë jëtu'un tä ënäty tyu'unën'atyën.

Nehemías 9

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[1]Kom i'px majktaxk xëëw, jä'ä po'o tyu'ukmujktaaytyë ja Israel ja'ayëty ets y'ayuu'ata'antë; jä'ä ijty tëëyëp ja'ay tuntë wa'ats ja wyääy kyopk tyaj'ujtsta'atë mëët ja naaxway ets nyätyukxojxta'ajëtë ja wit tujkxy nikëëts ixkëëts,

[2]ets tpuwa'ktutaaytyë ja jëpyo'kxyjyä'äyëty, wya'akë'ktaaytyë ni'amukë ets y'ënantë ko tëë ënäty ja nëë poky tjantytyuntë ets näjyëtu'un ja y'ap y'okëty.

[3]Tëkëëk yaxp jëtu'un tsyënaaytyë jam ma ënäty yajpaatën, jä'ä ko jëtu'un ojts pyo'oxy ma ja noky yajkajpxtaayën, ma myinyën kuja'ay ja Wintsën, Wintsën, ja y'ënä'ämën tyiy'ajtënën, tëkëëk yaxp ojts tmaaywyatstë ja pyokyëty, ets ja tyuuntëko'oy kyajpxtëko'oyënëty ets jëtu'un t'ëwtajtë ja Wintsën.

[4]Kom ok ja Leví ja'ayëty tä ja Josuéjën, Binuy, Cadmiel, Sebanías, Buní, Serebías, Paní ets Quenani pyäjtë jam kepykyëjxm ma ënäty jam të yajni''ixëtën ets tyëjkëtë mëk kajpxtaktpë ja Wintsën mëti'ipë Teety'ajt Koonk'ajtpën jä'ä myëkajpxtëp;

[5]ets y'ënantë ja Leví ja'ayëty mëti'ipë xyëëwajtëpën Josué, Cadmiel, Binuy, Hasabnías, Serebías, Hodías, Sebanías ets Petahías: Pëtë'kta'atë ni'ämukëty ets win'ëw winya'axtë ja mWintsënëty xëmë. Kënu'kxy, mëjjawë mëpaat yë'ë nyäxy, ets mëpaat'ajtp yajwin'ëy yajwinyä'äxy yë kyënu'kxy mëj xëëw.

[6]Ets ja Esdras y'ënäny: Mijts Wintsën ni pën jëtu'un mkamëpaatëtëty tä mijtsën. Jä'ä ko mijts ojts ja tsajp xyajkojy ets mëti'ipë jam waanëkëjxyën ets tëkokyë ja nyimëtsa'a; mijts ojts xyajkojy ja naaxwiinyëtë ets mëti'ipë jää yajpatpën, mijts ja juukymyejy të xyajkojy ets tëkokyë mëti'ipë jap yajpatëpën. Mijts näjyëtu'un myajjuuky'ajtääpy oy tyimtiijëty mëti'ipë juukyajtënmëëtën. Paatykyëjxm m'ëwtatëtë ja mëtsa'a jampë tsajpkëjxm yajpaatën.

[7]Mijts Wintsën, mijts mwin'ijx ja Abram, mijts myajpëtsëëm jam Ur, ma ja Caldeo ja'ay tsyëënëtën ets xyajxëëwpejty Abraham.

[8]M'ijx ko mijts ënäty mtimtyuk'ijxpäjtëp, paaty tyuuny ja käjpxytyu'unën mëët yë'ë: Ko xy'ënëmaay ko yë'ë nëjkx ja y'u'unk y'ok xymyo'oy ja nyaaxëty ma tsyëënëtën ja Canaán ja'ayëty, Hit ja'ayëty, Amor ja'ayëty, Ferez ja'ayëty, Jebús ja'ayëty ets gergeseos ja'ayëty; e tëëjës ja m'aaw m'ayuk xjyäntykyuuytyuny jä'ä ko mijts mpatuunpy ja mëti'ipë mnikäjpxypën.

[9]Mijts wa'ats xy'ijxy xynyija'awëy wi'ix ënäty jap Egiptë y'ëyowtën ëëts ja n'ap n'okëty ets mnija'awëy näjyëtu'un ko jyiiytyë yaxtë jam nëë'ëkë'ëm ma yajtijyën Tsapts nëëpë'am.

[10]Mëjwiin këjää ojts ja mëj'ajtën xyaj'ixyë ets mëjwiin këjää winë xytyuuny ma ja yajkutujkpë ënäty yajkutukyën, wa'ats t'ijxtaay tnija'awëtyääytyë ja tyuunpëtëjkëty ets ja wyintsëntëjkëty mëët ko ënäty janty amëj akëjxm tyimnäyajnaxyë ets ko ënäty o'ktëy ja Israel ja'ay timtyuny timy'ënëëmë. Jëtu'un'äämpy ja'ay mpëjktakë ijtëpën oy tyimmaajëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

11Mäjtskpëky ojts xyajwa'kxtë ja mëjnëë ets nyajxtë wa'ats pëk; e ja myëtsiptëjkëty wa'ats xyajkiintaay jëtu'un tä mëjtsaa kyinyën këknëëjoty.

12Ets ojts xywyinye'ey mëët ja yoots nëma'a ko xyiiny'äjty e ko kyoots'ajty mëët ja jëën ets ja nyë'ë tyu'u t'ixtë ko ënäty tyu'uye'eytyë.

13Ko jam jyajtë ma ja tun kopk txëëwatyën Sinaí, jam xynyijënäjky ets mëët mkäjpxy mmëtyäky; ojts xymyo'oy ja aaw ayuk oypyë ets ja ijxpëjkën mëtëypyë ets ja ënä'äm ja kutujkën mëti'ipë jaantyëtypë.

14Ojts xytyukni''ixë ets tpo'kxtëty ja po'kxënxëëw, ojts xymyo'oy ja ënä'ämën tëyajtën ets ijxpëjkën mëtëypyë, mëti'ipë kyë'ëyajkën ja Moisés.

15Mooyë näjyëtu'un tsajpkääky ets ku'uxyë kyäytyëty y'uuktëty ets nëë tsaajotypë pyëtsiimyën ets nyëëtëëtsë tyajmontëty. Ets ok xy'ënëmaay ko tniwäänta'atëty ja it naaxwiinyëtë ma ënäty të xytyukwinwa'anëmën.

16Je'eyëp koos ja n'apëty n'okëty amëj akëjxm ja ojts nyäyajnajxënëtë ets ja juun ja jyot wyinma'any tpëjktaktë, ja m'ënä'ämën mtëyajtën ka'ap ninu'un tmëjpëjktaktë.

17Ka'ap tpatunantë ja m'ënä'ämën mtëyajtën ets ka'ap tja'amyäjtstë wi'ix ojts mëjwiin këjää tii xyjyatunyën mëët yë'ëjëty. Kumäjpxy yajxon nyäpyëjktakëtë kë'ëm ojts tnikajpxpätë tu'uk ja'ay mëti'ipë jatëkok jap Egiptë yajnëjkxëtëpën ets y'ëyowtëty myëtuntëty. E mijts, mëët ko mTios'aty, ko mpokymye'kxy, Wintsën mëti'ipë ëma'atjot myëët'ajtypyën ets pa'ëyoopën, mä'kxtujkpë ets tsojkpë ja'apë.

18Oy kë'ëm tjatimyajkojtë ja y'awinaxëty pujxnëpë y'oytyunyëtyën mëët, jëtu'unpë kyëxë'ëkyën tä tsajpkaajën ets y'ënantë ko yë'ë të yajpëtsëmëtë jap Egiptë ets aakjä'ä tyuuntë mëti'ipë yajjoot'anpëjkpën,

19mijts, ko tääjën ja m'ëma'atjot xy'ëkmëët'aty mëjwiin këjää, ka'ap jam jëtu'unyë xynyikäk të'ëts'itjotm. Ja yoots nëma'a mëti'ipë ënäty winye'eyëtëpën xëëny ka'ap ojts tyajjëwä'äky ets näjyëtu'un ja jëën mëti'ipë ënäty koots winye'eyëtëpën.

20Kë'ëm ojts xytyimmo'oy ja jot mëjaaw oypyë ets nyë'ëye'ey tyu'uye'eytyëty; nijëna'a ojts ja tsajpkääky kyatëkoy'äty ma y'aaw yä'änëtyën mëti'ipë tyijtëpën maná, xëmë tmooy ja nëë mëti'ipë y'uuktëpën pyëktëpën.

21Wëxtyikxy jëmëjt ojts yajpaatë jam të'ëts'itum ets nitii kyatëkoy'ajtëtë: ja wyit tyujkxy ka'ap kyë'tstë ets ja kyë'ë tyekyëty nijëna'a kyakiixë'ky.

22Yë'ë mtukë'ëpëjkëtyääytyë ja naax kajpn mëjjatyëtypë, jëtu'un xypyëjkwa'kxta'ay tä ja'ay kam tu'u tyajwä'kxyën, yë'ë jyä'ä'ajtë ja Hesbón kajpn ma yajkutukyën ja Sihón ets Basán ets ma yajkutujkyën yë Og.

23Nimay ja y'u'unk y'ëna'k xymooy tä mëtsa'ajën tsajpkëjxm yaj'ixyën, tääts jam xywoownëjkxtaay ma ja it naaxwiinyëtën mëti'ipë ënäty ja y'aptëjk të xytyukwinwanën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

24Ënät yë'ëjëty jam jyajtë ets tnitsiptuuntë tääpë naaxwiinyëtë tääts tjä'äpëjktë ma txëëwatyën Canaán; yajxon ojts naxym xytyimpëjktä'äky tääpë ja'ayëty. Wä'än ënät tyam tnikäjpxy yë Israel ja'ay mëti'ipë ënäty jam kunaax'ajt kukajpnajtëpën, näjyëtu'un ja y'ënä'ämpëty yajkutujkpëty.

25Ojts tjä'ä'atë may ja naax kajpn mëti'ipë ënäty ta'tspëkyëtyën ets mëti'ipë myëët'ajtypyën ja naax kajpn oyëtypë ets jë'kxynyaaxpë, ja naax kajpn ma oyëtypë ja jëën tëjkën ujtsëty mëët ja jë'kxy pëky ets wit meeny, jam'ajtp ja nëë, jam'ajtp ja kam, aaykyam ujtskam ets jë'kxykyam; ets kyääytyë y'uktë koonëm kyuxëtë ets jyot tyiin'ak tyaj'ujtstë mëët ko ënäty mijts ja m'oyjot m'oywyinma'any xymyëët'aty.

26Je'eyëp ko yë'ëjëty ojts mkäjpxykyutëjyë ets ni'ikyë ojts je'eyë mkäjpxykyumëtoownajxënë ets ka'ap n'ëktuunëtë këwentë ja m'ënä'ämën mtëyajtën. Ja mtuunpë ets ja mja'ay mëti'ipë ja m'aaw m'ayuk jyanikäjpxypën je'eyë tyaj'o'k tyajtëkooytyë jä'ä ko ënäty tyukwinmëtowëtë ja nyëë pyokyëty, tääts jëtu'un'äämpy myajjoot'anpëjkë mëjwiin këjää.

27Paatykyëjxm ojts kyë'ëyajkënë ma ja myëtsipëtyën, mëti'ipë ëxëëk tuunëtën. Ok tja'ijxtë ko ëxëëk jyajnëtë kyëpäjnëtë, tä tpëjktsoowtë ja näpyutëkë ma mijtsën, e mijts mëët tu'uk mëjpa'ëyo'owën, ojts xymyëtoowë jam tsajpjotm ja jyi'iyënëty yaxënëty; ets xytyuknikejxy ja ja'ay mëti'ipë yaj'ëwaatsëpëtsëëmëtën ma ja myëtsiptëjkëtyën.

28E yë'ëjëty ko nyäjya'awëtyë tëë jatëkok jyotkujkë tääts jatëkok näjyëtu'un y'ëtëtstakojnëtëpë aak ëxëëk winë tuntë mijts mwintuuy; paatykyëjxm ojts xytyim'ijxmajtsnë ma myëtsipëtyën ets ëxëëk tyuunëtë. Tääts jatëkok tpëjktsoowkojnëtëpë ja näpyutëkë ma mijtsën, ma jap m'ityën tsajpjotm e mijts mëët ja m'oyjot m'oywyinma'any ënätyë jatëkok xypa'ëyoowkojnëpë, ets janaam jatsojk xyajpëtsëmy ëxëëktuuy.

29Mjanajts'ë'ëw mjanaskajpxëp ijty ets tpatuntëty ja m'ënä'äm mtëyajtën; e yë'ëjëty ijtëpën ja nyäyajnaxëtë paaty ja ka'ap timmyëmay timyëtajtë mijts ja m'ënä'ämën; këtii ijty mëj timjyawëtë ja m'aaw m'ayuk mëti'ipë juukyajtën yäjkpyën ma ja'ayëty mëti'ipë pyatuumpyën ja m'ënä'ämën; je'eyë xëmë kyäjpxykyumëtoownajxtë ets juun ja jyot wyinma'any tpëjktaktë.

30Kanaak jëmëjt ojts xypyokymye'kxy ets xyjyajpa'ëyooy, mjatuk'ëwa'anëy mëët ja mmëkajtën m'oyajtën ets ja mkäjpxynyajxpëtëjk ets jeexyë ka'ap nëkoo nëë poky timpyanëkxtëkëtë mëët ja mtuunpë ets ja m'oyjot m'oywyinma'any; e yë'ëjëty ka'ap tim myëjpëjktaktë, paaty ojts xytyim'ijxmajtsnë ets ja myëtsip ojts yajnëjkxënëtë wiink naax wiink kajpn.

31E mijts mëët ko xy'ëkmëët'aty ja pa'ëyo'ow najts'ëyo'owën ka'ap xytyimyajkutëkooy ets tu'ukyë xytyim'ijxmajtsy; tä xyajwinkëxë'ëky ko mijts oy mTios'aty ets mëët'ajtyp ja ëma'atjot.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

32Paaty ënät yam myaj'ënëëmë mijts Wintsën, ma myajTeety'äty myajTios'atyën, mëti'ipë mëjën, mëti'ipë maaytyääyëpën winë ets kutsë'ëkë; ma mijts xykyuuytyunyën ja m'aaw m'ayuk ets mtsojkën mja'awën, ja'atyëkoy ja nyëë pyokyëty ëëts ja n'ap n'okëty, ëëts ja nyajkutujkpëty, ja nkopktëjkëty, ja nteetyëjkëty ets ja nwinkajpxpëtëjkëty ets tëkokyë ja naax kajpn mëti'ipë ijty ënä'ämëtëpën Asiria ja'ayëty ets mëti'ipë tyampaatën.

33Mijts tëy nitii poky xykyamëëtëty oy ëëts wi'ix të njat të nkëpätë, jä'ä ko mijts aak mëtëy winë të xytyuny oy ëëts ëxëëk n'ëtë'ëtstë n'ëna'antë.

34Ëëts yë n'ënä'ämpëty nkutujkpëtëjkëty, nkopktëjkëty, nteetyëjkëty ets ja n'ap n'okëtyës ni pën tkakuuytyuuny oy ja m'ënä'ämën mtëyajtën oy xyjyatuk'ënëmaay ets xyjyatuk'ëwa'anëy.

35Ni'ikyënëm jam ma ja kyutujktaknëtyën, oy winë mëj këjää xyjyamooy, ja wit meeny, ja naax kam ma winë y'ity wyintëyën ma ja naax kajpnën mëti'ipë mtukë'ëtëkëyën ka'ap ojts mëjjawëty ets ka'ap ja y'ëxëëknë'ë y'ëxëëktu'u t'ëxmajtstë.

36E ijxtëm ënät ëëts tyam, je'eyë ëëts nmëtuun n'ëyoownëtë ma ja naax kajpnën mëti'ipës xyjyamooytyën ja n'ap n'okëtyës ets jeexyë akujk jotkujk kyäytyë y'uuktë mëti'ipë pyatëp y'ijxtëpën.

37Ko ja pëjktä'äky jyayajpëky mëjwiin këjää wiink ja'ay ja jyä'ä'ajtyp ets yë'ë yajkutujkpë jyi'kxyp pyijkpy, mëët koos ja nëë poky të ntuuntëkoytyë. Ëëtsëty ets mëët ja njëyujk ntsajpkaajëtyës je'eyë ëëts nëkoo ntyäty tyun ntyäty'ëyowtë wiink ja'ay tyukxoompy tyuk'ijtyp. Paatykyëjxm ëëts nkumon nkutukëtë ets një'ëtë nyäy'axtë.

38Mëët ya'atë kyëjxm, tyam ëëts yajxon nikajpxtë nokykyijxy ets wä'än yajxon tyajjaaypyäjta'ay, ets ja noky mëti'ipë ënät pëtë'ëkëpën yë'ë wyinkukaatsëtëp ets tsya'atëp ëëts yë nkopktëjkëty, Leví ja'ayëty ets teetytyëjkëty.

Nehemías 10

1Ëëtsëty yam ya'atë noky nyajkojtëp, ntsa'aja'antës ets nkë'ëkaa nkëxtijja'antës: Ëjts, Nehemías maas xy'u'unk'atyën yë Hacalías, mëti'ipë ënäty yajkutujkpën; Sedequías,

2Seraías, Azarías, Jeremías,

3Pashur, Amarías, Malquías,

4Hatús, Sebanías, Maluc,

5Harim, Meremot, Abdías,

6Daniel, Guinetón, Baruc,

7Mesulam, Abías, Mijamín,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

8Maazías, Bilgai ets Semaías. Ya'atë të yajnikajpxtën teety jä'äjëty.

9E Leví ja'ayëty tyaa ja xyëëw myintë: Josué, Azanías myaank, Binuy, Henadad y'u'unk y'ok ets Cadmiel;

10ets ja myëku'uk myëkä'äxëty: Sebanías, Hodías, Quelitá, Pelaías, Hanán,

11Micaías, Rehob, Hasabías,

12Zacur, Serebías, Sebanías,

13Hodías, Paní ets Beninu.

14Ja kopktëjkëty mëti'ipë nyikopk'ajtën ja naax kajpn jä'ä xyëëwajtë: Parós, Pahat-moab, Elám, Zatú, Paní,

15Buní, Azgad, Bebai,

16Adonías, Bigvai, Adín,

17Ater, Ezequías, Azur,

18Hodías, Hasum, Besai,

19Harif, Anatot, Nebai,

20Magpías, Mesulam, Hezir,

21Mesezabel, Sadoc, Jadúa,

22Pelatías, Hanán, Anaías,

23Oseas, Hananías, Hasub,

24Halohés, Bilhá, Sobec,

25Rehúm, Hasabna, Maaseías,

26Ahías, Hanán, Anán,

27Maluc, Harim ets Baaná.

28E ja kunaax kukajpnëty tä ja teetyëtyën, Leví ja'ayëtyën, tëjkëwent'ajtpëtyën, ëëpëty, tuunpëty mëti'ipë tsajptëjk këwent'ajtëpën ets mëti'ipë ëpëky të yajtuknipëktën ets wiinktuunk tuntëty ma tuntëtyën mëti'ipë ja Wintsën nyi'ënä'ämëpën mëët ja y'u'unk tyo'oxytyëjkëty ets y'u'unk y'ëna'këty mëti'ipë maaynyëtëp tajnëtëpën,

29ojts tyu'ukmujkta'atë jënu'un ënäty tyu'ukjëëky'at tyu'ukmëku'uk'atën mëët ja kyopktëjkëty ets ojts tnikajpxtë ko tpatuna'antë ja Wintsën ja y'ënä'ämën tyiyajtën mëti'ipë yajwë'ëmën mëët ja Moisés, ets ko tpatuna'antë ja ënä'ämën tëyajtën, ja winma'any ets ja y'aaw y'ayuk ja Wintsën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

30Ets y'ënantë: Ëëtsëty ka'ap niwi'ixtsow nkupëka'antës ets pyëkëty y'uukëty ëëts ja nëëxëty mëët jaaypyaat jaaypyo'kxy ëkë yë'ëjëty mëët ëëts yë'ë nyëëxëty mëët ëëts yë nmaankëty.

31E ko pën jyaminëty po'kxënxëëwëtë ajuuy ato'kpë ma ëëts nnaaxëty nkajpnëtyën, nitiijës nkajuyanëtë ets nitii ëëts nkatukmëtooka'antë, oy jyääjëty ma oytiixëëw ntuntësën; näjyëtu'un ko wyëxtujkjëmëjtpätëty ka'ap ëëts nyu'uja'an ntuna'antë ets ja naaxwiinyëtë pyo'kxëty ets nän nimä'kxantëp ëëts ja nyu'kxyëty mëti'ipë ënäty të xymyëjuy të xymyënu'kxtësën.

32Ojts näjyëtu'un nkäjpxy'atës ets yajyakëty winjëmëjt taxk wiin yë poop pujxn mëti'ipë jap tunëpën ma tsajptëjkën ma nTios'ajtëmë jyëën tyëjkën,

33ets yajtukjuyëty yë tsajpkääky xëmëpë yajyäkyën mëti'ipë yajmo'ojëpën yë nTeety'ajt nKoonk, ja aaypyajk ujtspajk, ja wintsë'kën ja nino'okpyë ets ja wintsë'kën mëti'ipë yajyajkpën ko jyää'aty po'kxënxëëw, ma po'o pyi'k'atyën ets ja wiinkëtypë ja xëëw; ets tëkokyë mëti'ipë yajyajkpën, ja wintsë'kën ma ja pokyma'kxën yaj'amëtoyën ets yajnimä'kxtëty ja Israel ja'ayëty ets näjyëtu'un ma ja nätyu'ukmukë y'ityën jap ma ja Wintsën ja tsyajptëjkën.

34Ëpëky ja teetytyëjkëty, Leví ja'ayëty ets ja naax kajpnëty, ninu'un tyu'ukjuuky'at tyu'ukmëku'uk'atën, ojts yaj'ijxpëtsëmy ets nyikäkëtyääyëtë ja ja'ay pënjaty tuka'ajëpën winjëmëjt ja ja'axy tyajminëty ma ja Tëyajtën ja tsyajpjëën tsyajptëjkën ets yë'ë yajno'okëty ma ja nWintsën'ajtëm Tios ja wyintsë'këntyaknënta, tä jap myinyën kuja'ay ma ja ënä'ämën tëyajtënën.

35Ojts näjyëtu'un ëëts nkäjpxy'atë ko winjëmëjt ëëts nmënëjkxa'antë ma tsajptëjkën etsës nkë'ëyaka'antë ja n'aaytyëëm n'ujts tëëmëty ets ja aaypyajk ujtspajk mëti'ipë kyëjääjë yajpëjk yajtuunpën kamjotm tu'ujotm,

36ets näjyëtu'un winjëmëjt nmënëjkxa'antës ma ja nTios'ajtëmë ja tsyajptëjkën ëëts ja n'u'unk n'ëna'këty mëti'ipë kä'äxkopkëtyën, näjyëtu'un ja njëyujk ntsajpkaajëtyës, nkupixynyëtyës ntsajpaxëtyës ja kyä'äxkopkëty jëtu'un tä jap myinyën kuja'ay ma ja y'ënä'äm tyiy'ajtënën ets nkë'ëmo'onja'antës ja teetytyëjkëty mëti'ipë jap tuuntëpën.

37Ojts näjyëtu'un ëëts nkäjpxy'atë ets nmënëjkxa'antës ja jë'kxy pëky mëti'ipë ayakë'ajtp akonë'ajtpën, japë nyipetyën ma ja jëën tëjkën mëti'ipë ja teetyëjk jyä'ä'ajtëpën, tä ja mokwayën, aaytyëëm ujts tëëmën, uukyën, onën ets yajmo'otëty näjyëtu'un ja Leví ja'ayëty ja jyi'kxy pyikyëty ma yajpupëkyën tu'kpëky ja majk pëkpyë mëti'ipë jam kamwinm tu'uwinm yajpëjkp yajtuunpën, jä'äxë jëtu'un ja tëyajtën myiny ko yë'ë patëtëp tjä'ä'atëty tu'kpëky ma ja majkjatypë yajpëjkwä'kxyën.

38Ko ënäty ja Leví ja'ayëty nëjkx tpëjkmuka'antë mëti'ipë tu'kpëkpyë ma yajpëjkwä'kxyën ja majk pëkpyë tu'uk pyanëjkxëtëty ja teety Aarón y'u'unk y'ok. E ja

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Leví ja'ayëty tu'kpëky jam tmënëjkxtëty ja majk pëkpyë ma jam tyu'ukmukyën ja jë'kxy pëky jampë ma tsajptëjkën,

39jä'ä ko yë Israel ja'ayëty ets Leví ja'ayëty yë'ë patëtëp tmënëjkxtëty yë tsajpmok, uuky ets on jam ma pëjkë'ëky y'ityën yë apëjk atu'unën kënu'kxypyë, näjyëtu'un ma ja teetyëjk mya'atën pyo'kxtën mëti'ipë këwent'ajtëpën, ma y'itën ja mëti'ipë ja tëjk'aaw y'atënaaytyëpën, ets ma y'itën mëti'ipë ëëwtëpën yaxtëpën, jampë ma tsajptëjk yajpaatyën. Ets ojts ni'amukë n'ëna'antës ko ka'ap yaj'ëxmatsëty yë tsajptëjk.

Nehemías 11

1Ja kutuunktëjkëty ojts jam jya'të Jerusalén; ja naax kajpn ojts twin'ixtë ja ja'ay pënjaty nëjkxëpën jam Jerusalén, ets tu'ukjaty yajwinju'të ma tu'ukja'aypyën ets nëjkx jam tsyënaaytyaknpëky Jerusalén, ma ja kajpnën mëti'ipë kënu'kxyën ets wa'atsën, e ja nitaxtujkpëty jam ywë'ëmtëty kajpntum ma ja kajpn mutskëtypyën.

2E ja naax kajpn tkënu'kxtaaytyë ja ja'ayëty mëti'ipë kë'ëm ënantën ko nyëjkxa'antë tsënääpyë jam Jerusalén.

3E tsyaats yajnikäjpxy ja kopktëjkëty pënjaty ojts nyijkxy jam Jerusalén tsënääpyë. Ma ja Judá ja nyaaxjot kyajpnjotmën yë'ë ojts jam tsyënaaytyaknpëktë yë teetytyëjkëty, Leví ja'ayëty, ja päätë'k ja'axë'kpëty mëti'ipë jam tuuntëpën ma tsajptëjkën ets y'u'unk y'okëty ja ja'ayëty mëti'ipë jam päätë'k ja'axë'ktën ma ja Salomón ja y'u'unk y'okëtyën, nitu'ukjaty pyataaytyë ja kyajpn ets ja nyaax kyamtëjk.

4Ojts yë Judá jyä'äy ets Benjamín jyä'äy jam Jerusalén tsyënaaytyaknpëktë yë'ë Judá kyutënääpyë, tä ja mëti'ipë txëëwajtëpën: Ataías, Uzías yë myaank, myaank yë Zacarías, myaank yë Amarías, myaank yë Sefatías, myaank yë Mahalalel, y'u'unk y'ok yë Fares;

5ets Maaseías, myaank yë Baruc, myaank yë Colhoze, myaank yë Hazaías, myaank yë Adías, myaank yë Joiarib, myaank yë Zacarías, myaank yë Siloni.

6Jä'ä nyiwinë'atë yë y'u'unk y'ok yë Fares mëti'ipë tsënaaytyaknpëjktën jam Jerusalén taxk mëko'px ja tëkë'px tuktujk aak ye'etyëjktëjk mëti'ipë tsip'ixyëtyën.

7E ja Benjamín ja jyä'äy jä'ä xyëëwajtë: Salu, myaank yë Mesulam, myaank yë Joed, myaank yë Pedaías, myaank yë Colaías, myaank yë Maaseías, myaank yë Itiel, myaank yë Jesaías;

8ets ja myëkä'äxtëjkëty Gabai ets Sali. Jä'ä nyiwinë'ajtë taxtujk mëko'px ja i'pxtuktujk.

9Yë'ë nikopk'ajtëtë Joel, Zicri myaank ets Judá, Senua myaank, mëti'ipë mutsk kutuunk'ajtën jam kajpnjotm.

10Ja teetytyëjkëty jä'ä mëti'ipë xyëëwajtën: Jedaías, myaank yë Joiarib, Jaquín,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

11ets Seraías, myaank yë Hilquías, myaank yë Mesulam, myaank yu Sadoc, myaank yë Meraiot, myaank yë Ahitub, mëti'ipë jap tsajptëkoty ijtëpën yajpatpën, ma ja nTios'ajtëmë ja tsyajptëjkën.

12Näyjyëtu'un ja jyiikytyëjk myëku'uktëjk mëti'ipë jap mëët nyäpyutëkëtyën jëënjoty tsajptëkoty jä'ä nyiwinë'ajtë tuktujk mëko'px ja i'px tëkëëk; ets ja Adaías, myaank yu Jeroham, myaank yë Pelalías, myaank yë Amsí, myaank yë Zacarías, myaank yë Pashur, myaank yë Malquías.

13Yë jyiiky myëku'ukëty, mëti'ipë nyikopk'ajtëpën ja y'u'unk y'ëna'këty, jä'ä nyiwinë'ajtë mäjtsk mëko'px ja wëxtyikxy mäjtsk; ets ja Amasai, myaank ja Azarel, myaank ja Ahzai, myaank ja Mesilemot, myaank ja Imer.

14Ja jyiikytyëjk myëku'uktëjk, aak tsip'ixyëty, jä'ä nyiwinë'ajtë mëko'px ja i'pxtuktujk ets nikopk'ajtëtë yë Zabdiel, myaank yë Guedolim.

15Ma ja Leví ja'ayëtyën jä'ä mëti'ipë xyëëwajtën: Semaías, myaank yë Hasub, myaank yë Azricam, myaank yë Hasabías, myaank yë Buní;

16Sabetai ets Jozabad, yë'ë nikopk'ajtëtë Leví ja'ayëty, yë'ë tyim'ijx tyimtuuntë ja tuunk ëyo'on mëti'ipë jam'ajtën ma ja tsajp jëënpa'a tsajptëjkpa'a yaj'oytyuna'anyën;

17Matanías, myaank yë Micaías, myaank yë Zabdí, myaank yë Asaf, mëti'ipë tyu'uwinwoopyën ja ëy ko ja kajpxta'ak y'ity jap tsajptëkoty; Bacbuquías ja mëmäjtskpë yajpaatyën ma ja tu'kjëëky tu'kmëku'ukpën ets ja Abdá, myaank yë Samua, myaank yë Galal, myaank yë Jedutún.

18Jä'ä nyiwinë'ajtë ja Leví ja'ayëty mëti'ipë tsënaaytyaknpëjktën ma ja Jerusalén kajpnën mëti'ipë kënu'kxyën mäjtsk mëko'px ja majkta'px majktaxk.

19Ja mëti'ipë ja tsajptëjk'aaw këwent'ajtëpën jä'ä xyëëwajtë: Acub, Talmón ets ja myëku'uktëjkëty jä'ä nyiwinë'atë mëko'px ja tëkë'px mäjtsk.

20Ja nimayjyä'äyëty nimaypyë ja Israel ja'ayëty jam ojts ëpëky tsyënaaytyaknpëktë ma ja kajpnëtyën ka'apë yam yanikäjpxyën, nitu'ukjaty aak ojts tpata'atë ja nyaaxëty kyamëty;

21ja ja'ayëty mëti'ipë patë'k ja'axë'ktën jam ma tsajptëjkën ets mëti'ipë nikopk'ajtëtën tä ja Sihá ets Guispá jam tsyënaaytyaknpëjktë Ofel.

22Mëti'ipë ja Leví ja'ay nikopk'ajtëtën jä'ä xyëwatyp Uzí, myaank yë Paní, myaank yë Hasabías, myaank yë Matanías, myaank yë Micaías, mëti'ipë y'u'unk'ajtyp y'ok'ajtypyën yë Asaf, mëti'ipë ja ëy tyu'uwinwoowtëpën jap tsajptëkoty ko kajpxta'ak y'ity.

23Yë yajkutujkpë tëë ënäty tyajwë'ëmy ja ënä'ämën wi'ix ja ëëpëtëjk tyuntëtyën.

24Ja ja'ay mëti'ipë kyutënääpyën ja naax kajpn ma ja mëj yajkutujktaknën jampë Persië y'ëne'emyën yajkutukyën ets tyajnaxy ja naax kajpn ja y'amay jyotmay jä'ä

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

mëti'ipë txëëwajtpën Petahías, myaank yë Mesezabel, yë'ë y'u'unk y'ok yë Zérah, myaank yë Judá.

25Ojts mëti'ipë Judá ja'ayëty tsyënaaytyaknpëktë jam Quiriat-arbá, Dibón, Jecabseel,

26Josué, Moladá, Bet-pelet,

27Hasar-sual, Beerseba,

28Siglag, Meconá,

29En-rimón, Zorá, Jarmut,

30Zanóah, Adulam, Laquis ets Azecá, mëët ja nyaax kyajpn kyamtëjk ets ja nyiyuutakn nyituuntakn. Jam ojts tsyënaaytyaknpëktë tyimtso'ony jam Beerseba ets tyimjajty jam Hinom.

31E ja jyä'äy ja Benjamín jam tsyënaaytyaknpëjktë Gueba, Micmás, Aías, Betel mëët ja nyinaax nyikamtëjk;

32Ets nän Anatot, Nob, Ananías,

33Hazor, Ramá, Guitaim,

34Hadid, Seboím, Nebalat,

35Lot, Onó ets ma kojpëtëjk tsyënaaytyaknpëjktë jam joyjyotm.

36Ëpëky ojts yë Leví ja'ayëty yajmooytyëpë nyaax kyajpnëty jam ma nyaaxjotëtyën yë Judá ets Benjamín.

Nehemías 12

1Ya'atë jëtu'un ojts tyeety'atë ets Leví ja'ayëty mëti'ipë jatëkok winpijtën jam Jerusalén mëët Zorobabel, myaank yë Salatiel ets mëët yë Josué: Jä'ä ja teetytyëjkëty mëti'ipë txëëwajtëpën: Seraías, Jeremías, Esdras,

2Amarías, Maluc, Hatús,

3Secanías, Rehúm, Meremot,

4Idó, Guinetón, Abías,

5Mijamín, Maadías Bilgá,

6Semaías, Joiarib, Jedaías,

7Salu, Amoc, Hilquías ets Jedaías. Ya'atë ja'ayëty yë'ëjën nyikopk'ajtë myëku'uktëjkëty ets ja teetytyëjkëty ma ja Josué jyuuky'äjtyën.

8Ja Leví ja'ayëty mëti'ipë xyëëwajtëpën: Josué, Binuy, Cadmiel, Serebías, Judá ets Matanías ets mëët ja myëku'uktëjkëty mëti'ipë ënäty nyikopk'ajtëpën ja ëëpëtëjkëty;

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

9ets ja Bacbuquías ets Uni, mëti'ipë ja ëy ijty nyi'ëtsoowtëpën ets mëët ja myëku'uktëjkëty mëti'ipë ojts mëët tyuntë ets oy ja tyuunk tyajtu'uye'eytyëty.

10Josué yë'ë y'u'unk'ajt Joiacim, Joiacim yë y'u'unk'ajt Eliasib, Eliasib yë'ë y'u'unk'ajt Joiadá,

11Joiadá yë'ë yu'unk'ajt Johanán, e Johanán yë'ë y'u'unk'ajt Jadúa.

12Ma ja Joiacim jyuuky'äjtyën yë'ë ojts tyeety'atë mëti'ipë kyutënaaytyën ja y'u'unk y'ëna'këty y'u'unk tyo'oxytyëjkëty mëti'ipë yaa yajnikajpxantëpën: ma ja Seraías ja jyiiky myëku'ukën yë ojts jam nyikopk'atëtë yë Meraías; ma ja Jeremías ja jyiiky myëku'ukën yë'ë ojts nyikopk'atëtë yë Hananías;

13Ma ja Esdras ja jyiiky myëku'ukën yë'ë ojts jam nyikopk'atëtë yë Mesulam; ma ja Amarías ja jyiiky myëku'ukën yë'ë ojts jam nyikopk'atëtë yë Johanán;

14ma ja Melicú ja jyiiky myëku'ukën yë'ë ojts jam nyikopk'atëtë Jonatán; ma ja Sebanías ja jyiiky myëku'ukën yë'ë ojts jam nyikopk'atëtë José;

15ma ja Harim ja jyiiky myëku'ukën yë'ë ojts nyikopk'atëtë Adná; ma ja Meraiot yë jyiiky myëku'ukën yë'ë ojts nyikopk'atëtë yë Helcai;

16ma Idó jyiiky myëku'ukën, yë'ë ojts Zacarías nyikopk'atëtë; ma Guinetón yu jyiiky myëku'ukën yë'ë Mesulam ojts nyikopk'atëtë;

17ma Abías jyiiky myëku'ukën yë'ë Zicri ojts nyikopk'ajtëtë; ma Miniamín yë jyiiky myëku'ukën; ma Moadías yë jyiiky myëku'ukën yu'ë Piltai ojts nyikopk'atëtë;

18ma ja Bilgá ja jyiiky myëku'ukën yë'ë ojts Samua nyikopk'atëtë; ma Semaías yë jyiiky myëku'ukën yë'ë ojts yë Jonatán nyikopk'atëtë;

19ma Joiarib yë jyiiky myëku'ukën yë'ë ojts yë Matenai nyikopk'atëtë; ma Jedaías yë jyiiky myëku'ukën yë'ë ojts nyikopk'atëtë yë Uzí;

20ma ja Salai myëku'ukën yë'ë wintsën'ajt yë Calai; ma ja Amoc myëku'ukën yë'ë wintsën'ajt Éber;

21ma ja Hilquías ja jyiiky myëku'ukën yë'ë ojts nyikopk'atëtë yë Hasabías; e ma ja jyiiky myëku'ukën ja Jedaías, yë'ë ojts nyikopk'atëtë yë Natanael.

22Ma ja Eliasib jyuuky'äjtyën, yë Joiadá, Johanán ets Jadúa ets mapaat yajkutujkyën yë Darío ja persaja'ay, yë Leví ja'ayëty yë'ë ojts ja jyiiky myëku'uk tnikopk'atë ets näjyëtu'un ja teetytyëjkëty.

23Yë Leví ja'ayëty mëti'ipë jyiiky myëku'uk kyutënaaytyën jap yajkëxjaaytyë xyëëwëty ma ja nokyën ma myintën këxja'ay xyëëwëty mëti'ipë ja'ay ijtëpën mapaat jyuuky'äjtyën yë Johanán, Eliasib y'ok'u'unk.

24Yë Leví ja'ay yë kyopktëjkëty jä'ä xyëëwajtë: Hasabías, Serebías, Josué, Binuy ets Cadmiel ets ja myëku'uktëjkëty jam ijty tyimyajpaatë ma ja tyuunkëtyën ets yë'ë

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

twin'ëw twinya'axtë ja nWintsën'ajtëmë mëti'ipë nTeety'ajt nKoonk'ajtëmën ko tyuka'ajëtë, jëtu'un tä tni'ënä'ämëyën ja David, mëti'ipë myëtuunën Wintsën.

25E ja ja'ayëty mëti'ipë ijty y'atënaaytyëpën ja tëjk'aaw jä'ä xyëëwajtëp: Matanías, Bacbuquías, Abdías, Mesulam, Talmón ets Acub.

26Ya'atë ja'ayëty jää jyuuky'ajtë ma yajkutujkyën yë Joaquim, myaank yë Josué ets yë'ë Josadac y'ok'u'unk; ets ma yajkutujkyën yë Nehemías ets ma ja teetyën ets yaj'ijxpëjkpë Esdras jyuuky'äjtyën.

27Ko tpaty ja xëëw po'o ma ënäty yajkënu'kxa'anyën ja potsy mëti'ipë ja Jerusalén kajpn nyapots'ajtypyën, wa'ats t'ixtaaytyaktaaytyë ja Leví ja'ayëty ets tninëjkxtaaytyë maajaty ënäty tsyëënëtën jyuuky'atën, tääts twoowmiintaaytyë jam Jerusalén ets tkënu'kxtëty ja naax kajpn mëët ja xikën xo'onën ets ja ëy yä'äxy, xuxpë wojpë, ëëpë koopë.

28E ja ëëpëtëjkëty mëti'ipë Leví ja'ayëtyën wa'ats nyëjkxtaaytyë jam Jerusalén, tëkokyë mëti'ipë ënäty jam winkon tsënaaytyëpën ets mëti'ipë jam Netofá tsyënaaytyëpën,

29miintaaytyë ja ja'ayëty mëti'ipë jam tso'ontëpën Guilgal, näjyëtu'un ma ja y'itjotmën ja Gueba ets Azmávet; jä'ä ko may ënäty ja ëëpëtëjkëty jam të tsyënaaytyaknpëktë ma Jerusalén ja pya'ajën.

30Ojts ja näypyuj näjyä'ätsë tpata'atë jëyëjp ja teetytyëjkëty ets ja Leví ja'ayëty ets ja naax kajpn ets ja jëën tëjkëty.

31Ënät ja kutuunktëjkëty n'ënëmaaytyës ets jam pyätëty potsykyëjxm ets ojts ni'ënä'ämës yajma'kxëty mäjtsk tu'u yë ëëpë yaxpëty. Ja mëtu'ktu'upë jä'ä nëjkxtëp a'oytsyow ma ja Pujxm ijty yajko'oyën.

32Jam ix'am yë'ë jam nëjkxtëp yë Osaías, mëët nikujkwä'kxy ja kutuunktëjkëty jampë Judá tsyoontën, jä'ä jëtu'un yaj'antijtëp,

33ja Azarías, Esdras, Mesulam,

34Judá, Benjamín, Semaías ets Jeremías.

35E ja teetytyëjkëty, jä'äts pyanëjkxtëp mëët ja xuxpë wojpë, mëti'ipë xyëëwajtëpën: Zacarías, Jonatán yë myaank, mëti'ipë ja y'aptëjk xyëëwajtën Semaías, Matanías, Micaías, Zacur ets Asaf;

36ëpëky ja jyiiky myëku'ukëty mëti'ipë xyëëwajtëpën Semaías, Azarel, Milalai, Guilalai, Maai, Natanael, Judá ets Hananí, mëti'ipë ijty tyukxuxtëpën ja xuxn mëti'ipë David jyä'äy'ajtën, mëti'ipë myëtuunën ja Wintsën. Jam jëjp'am jam nyijkxy ja yaj'ijxpëjkpë Esdras.

37Ynyajxtë jam këjxm ma ja tëjk'aawën mëti'ipë tyijtëpën Taxnëë ets tkuuynyëjkxtë ja mëjpotsy, pyäjtë'ktë jam ma ja David ja kyajpn yajnipäjtë'ëkyën ets nyajxë'ktë ma

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

ja David kyutujktaknën, tyimjajtë jampaat ma ja tëjk'aawën mëti'ipë tyijtëpën Nëë'aaw, mëti'ipë ku'ijxnajxpën matsow ja xëëw pyëtsimyën.

38Ja mëmäjtsktu'upë ja ëëpë yaxpë anajnytsyow ojts nyëjkxtë. Ëjts ix'ok ojts nëjkxyës mëët ja ëëpëtëjkëty jampë potsykyëjxm ye'eytyën mëët nikujkwä'kxy ja mayjyä'äy, jam ntso'ontës ma ja Tsijtktëjkën ets njajtës jam ma myëjwiinëtyën ets myäjpxypyotsyëtyën ja mëjpotsy,

39najxtës jam ma Efraín tyëjk yajwin'ijxpetyën, najxtës jam ma ja Jesaná ja tyëjkwiinën, ma ja nyitëjk'aawën ja nëë jëyujk, ma ja Hananel ja pyotyën, ma ja mëjpotsy tijtën mëko'px potsy, jampaat ma ja kupixyny jam ja nyitëjk'aawën; ets jam ojts jam wäänë mpo'kxtës ma ja tyëjk'aawëtyën ja Kwent'ajtpëty.

40Tääts jam nimäjtsk y'aye'eymyujktë ja ëëpë xuxpë ets jëtu'un tyëjkëtyë tsajptëkoty; etsës nän ojtsës jap ntëkë mëët nikujkwä'kxy ja yajkutujkpëtëjk mëti'ipë ënäty xyjyämyëët'ajtëpën.

41Ja teetytyëjkëty mëti'ipë ijty tyukxuxtëpën ja pujxnxuxn, jä'ä xyëëwajtë: Eliacim, Maaseías, Miniamín, Micaías, Elioenai, Zacarías, Hananías,

42Maaseías, Semaías, Eleazar, Uzí, Johanán, Malquías, Elám ets Éser. Ets ja ëëpëtëjkëty xuxpëtëjkëty mëti'ipë tyu'uwinye'epyën ja Izrahías, oy ojts yajxon y'ëëwnëtë yaxnëtë tu'knax.

43Jä'ä xëëw may yajxon ja wintsë'kën jyänty yajyäjky, ets ja'ayëty aak akujk aak jotkujk ojts nyäyjyawëtë, jä'ä ko ja nTios'ajtëmë yë'ë ënäty të tyajkëtä'äky ja kyënu'kxën ets jyam'atëty mëjwiin këjää ja jotkujk'ajtën ets ja xoontakën. To'oxytyëjktëjkëty ets pi'k ëna'këty aak xoontä'äky yajpatë, ja ëy yä'äxy ets ja xoontakën jëkämpaat ojts yajmëtoownë.

44Jä'ä xëëw jä'ä jëmëjt ojts yajnikajpxpätë ja'ayëty mëti'ipë y'ijx'it kyëwent'atëpën ja jëën tëjk maajaty nyipetyën ja jë'kxy pëky, ja ayajk ako'onën japë tsajptëkoty myukyën ets ja pëjktä'äky mëti'ipë kyëjääjë yajpëjkp yajtuunpën ets mëti'ipë yajpupëjkpën ma ja majkjatypë yajpëjkwä'kxyën, mëti'ipë mujkpën ets yajtukniyajkëtyëpën yë teetytyëjkëty ets Leví ja'ayëty; ya'atë ja ayajk ako'onën paaty tyajktë ëmuumtu'ukjot jä'ä ko y'oyjya'awëtyëp ijty ja teetytyëjkëty ets ja Leví ja'ayëty mëti'ipë jam tuuntën.

45Jëtu'un yë'ëjëty ets ja ëëpë xuxpëty ets mëti'ipë kyëwent'ajtëpën ja tsajptëjk'aaw yë'ë jëtu'un ijty yajwintu'upëjktëp ja ëëwtak kajpxtakën jap tsajptëkoty ets ma ja näkyënu'kxë ets näypyuj näjyä'ätsë yajtunyën, jëtu'un tä tni'ënä'ämëyën ja David ets ja myaank Salomón.

46Tëëyëp ma David ets Asaf jyuuky'äjtyën, yë ëëpë xuxpëty tam ijty tmëët'atë mëti'ipë tu'uwinye'eyëtëpën, tää'ajtp ijty näjyëtu'un yë ëëpë yaxpëty ets mëti'ipë ëëwtak kajpxtaktëpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

47Paatykyëjxm ko yë Zorobabel jyuuky'äjty ets ko yë Nehemías jyuuky'äjty, tëkokyë yë Israel ja'ayëty xëmë ijty tkë'ëyaktë jë'kxy pëky ma ja'ayëtyën mëti'ipë ëëwtëpën xuxtëpën, ëëwtëpën yaxtëpën, mëti'ipë ja tëjk'aaw kyëwent'ajtëpën; myooytyëp ijty näjyëtu'un yë Leví ja'ayëty mëti'ipë paatë'ajtëtëpën ets Aarón yë y'u'unk y'okëty.

Nehemías 13

1Jä'ä xëëw ojts yajkäjpxy ma ja mayjyä'äyën ja Moisés ja nyoky, jam yaj'ijxpaty ko yë Amón ja'ayëty ets Moab ja'ayëty ka'ap mëpaat tsyënaaymyuktë mëët yë nTios'ajtëmë yë nyaax kyajpnëty.

2Jä'ä ko yë'ëjëty ka'ap ojts tjëjpye'eytsyowtë yë Israel ja'ayëty mëët ja ka'ayën ukën ets ja jë'kxy pëky, nikyënëm ojts tmëjuytyë ja Balaam ets tpokëty, je'eyëp ko tääpë ja pojkën kënu'kxën ja ojts wyimpity.

3E paaty ko tmëtoowtë jëtu'unpë ja aaw ayuk ënätyë ojts ëpëky timy pëjktaktaaykyojtë ja ja'ayëty mëti'ipë mëët tsyënaaymyuktën ja tääpë ja'ayëty.

4Maanëm ënäty ka'ap jëtu'unpë tyunyënëm jyätyënëm yë teety Eliasib yë'ë ijty y'ijx'ijtyp Kyëwent'ajtyp ja tëjk ma ja jë'kxy pëky yajnipëjkpetyën mëti'ipë jam yajmënëjkxpën ma ja tsajptëjkën. E yë Eliasib nämyëku'uk'ajtëp ijty mëët yë Tobías,

5ojts tëjkmo'oy jap mëjtëkoty ya'atë Tobías, jap ma ënäty ja jë'kxy pëky yajnipëjkpetyën, ja poom, ja apëjk atu'unën, ja tu'kpëkpyë mëti'ipë yajjëpëjkpën ko majkpëky yajpëjkwä'kxy tä ja tsajpmokën, ja uuky ets ja on, mëti'ipë yajmooytyëpën ja Leví ja'ayëty, ëëpë xuxpëty, ëëpë yaxpëty ets ja tëjkëwent'ajtpëty, ëpëky ja ayajk ako'onën mëti'ipë yajyajkpën kë'ëmwinma'any mëti'ipë yajmooytyëpën ja teetytyëjkëty.

6Ko jëtu'un tyuunë jyajtë ëjts ka'apës ënäty jam Jerusalén, jä'ä ko jamës ënäty të nëjkx ma ja yajkutujkpë Artajerjes yajpaatyën, ma y'ipxmajk jëmëjtpetyën ma yë'ë yajkutukyën jam Babilonyë; okës ojts jatëkok n'ënëëmë ja yajkutujkpë, etsës xy'ëwatsëtyës ja ntu'u,

7koos nwinpita'any jam Jerusalén. Ënätës nija'awëy ko ja Eliasib tëkatsy ënäty ja winma'any tmëtëkë ko tëjkmoopyë yë Tobías ma Wintsën yë tyëjk yë nyitëja'aw yajpaatyën.

8Ojtsës xyajjoot'anpëky, paatyës ojts njantyjyëpijpëtsëëmtaayë yë y'apëjk y'atu'unën mëti'ipë jap yajtuumpyën yë Tobías ma y'ityën.

9Etsës ni'ënä'ämëy wä'än yajxon tpujtë tjä'ätstë ets wä'än twatsta'ay tääts jatëkok jap yajpëjkta'akëty ma jap y'ityën ets jatëkok jap tpëjkta'aktëty yë ayajk ako'onën, ja poom ets mëti'ipëjaty yajktëpën ja ja'ayëty.

10Ojts näjyëtu'un nijawë ko ja Leví ja'ayëty ka'ap yajmo'otë ja jyi'kxy pyikyëty ijxtëm jyapaatë'atëtën, paatykyëjxm may ja Leví ja'ayëty ets ëëpë xuxpëty, ëëpë yaxpëty ojts kyäknëtë ets nyëjkxnëtë jatëkok ma ja nyaax kyajpnëtyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

11Ënät ntuk'ënëmaayës ja kutuunktëjkëty wi'ix ko ënäty jëtu'un ja tja'atyëkooynyëtë ja tsajptëjk. Ënät jatëkok nyajmujktaayës ja Leví ja'ayëty ets ja teetytyëjkëty ets tjëjpwa'këtyë jatëkok ja tyuunkëty,

12tä ja Judá ja'ayëty tmëye'eymyujktë ja jë'kxy pëky mëti'ipë tu'kpëkyjyäty yajyajkpën ma ja majk pëkpyë yajyäkyën, ijxtëm yë tsajpmokën, tsatsymnyëëjën mëti'ipë yaj'ukpën ets onën.

13Ets ntuknipëjktës yë teety Selemías ets jääpyë Sadoc ets tu'uk yë Leví ja'ay mëti'ipë xyëëwajtën Pedaías; ets yë'ë t'ixtëty tuntëty jam ma nyipetyën ja jë'kxy pëky ets pënjaty yäjkpyën; ojtsës näjyëtu'un mpëjktä'äky jam yë Hanán, yë Zacur yë myaank, y'ok'u'unk yë Matanías ets jam pyutëkëtëty, jä'ä ko yë'ëjëty oy ja jot winma'any ënäty tmëët'atë. Yë'ë yajtuknipëjktë ets tyajwa'kxtëty ja jë'kxy pëky ma ja jyiikytyëjk myëku'uktëjkëtyën.

14Mijts Wintsën, ma mijts n'ëwtatyën, tun mëyajtën ni''ijxkëtakës ets mijts kë'ëm m'ixëp mtunëp pën oy yam jëtu'un nmëtuny tä yam winë ntunyësën, këtii xyjyä'äytyëkoyëty mëti'ipëjatyës yam oy ntuunpyën ma mtsajptëjkën ets ma myaj'ëy myajwinkajpxtä'äkyën.

15Jä'ä xëëw näjyëtu'un n'ijxyës ko jam ma Judá kajpnën tam ijty ja'ay mëti'ipë po'kxënxëëwëtë nëjkx y'uvë winteenyën mëti'ipë tsatsym nyëë yajpëtsëëmpyën, tam mëti'ipë nëjkxpën muum kamjotm tsajpmoktsëëmpë, tam mëti'ipë jyëyujk yajnëjkxypyën tsatsym tsyëëmpë, higo tsëëmpë ets tiijaty jam tyukpatsëëmtëp ets nän po'kxënxëëwëtë jam winë tsëëmnëjkxnëtë Jerusalén. Ënät ntuk'ënëmaaytyës ets ojts ntuk'ojtës wi'ix jä'ä po'kxën xëëw tyo'ktëpë yajktëpë.

16Yë'ëpaat yë Tirë ja'ayëty, mëti'ipë jam tsënaaytyëpën ijty jam nyëjkxnëtë nëë jëyujk to'kpë ets tyiijëty tkuto'kënyëtë jam ma Jerusalén kajpnën po'kxënxëëwëtë.

17Ënät ntuk'ënëmaayës ja kutuunktëjkëty jampë Judá yajpaatën ets n'ënëmaayës: ¿Wi'ix ko jëtu'unpë ja nëë poky xytyimmëtëjkënyëtë ma naax kajpnën ko ja po'kxënxëëw ka'ap xy'ëk'ëmaay'ajnëtë?

18Ya'atë jëtu'unpës jëtu'un ojts ja aptëjk tuuntëkoytyë, ets ja Wintsën tyukjoot'anpëjkëtë ets ëxëëk ojts njajtëm nkëpäjtëm ets näjyëtu'un ja naax'ajt nkajpn'ajtëm, mëët yë'ëkyëjxm ko ojts nkamëjja'awëm ja po'kxënxëëw.

19Ënät ojts tu'uk ënä'ämën mpëjktä'äkyës, ko tim je'eyë xëëw kyëta'akëty ma ënäty ja po'kxënxëëw tsyo'onta'aka'anyën jää ja tëjk'aaw y'atujkta'ajëty jampë yajpaatën ma ja Jerusalén kajpnën ma ja mëjpotsyën mëti'ipë nya'ëwtijtypyën ja kajpn, koonëm ja po'kxënxëëw nyaxëty. Ojts näjyëtu'un ntuk'ëne'emyës yë ntuunpëtëjkës ets kyëwent'atëty këtiipë tyajtëkëtëty ja'ay mëti'ipë juy tooky myëtëkëjäämpyën.

20Ja ajuupyëtëjkëty ets ja ato'kpëtëjkëty kanaak'ok ojts jap tsuu tyajnaxtë kajpnpë'ajp, ko ka'ap yajmooytyë najxtakn ets tyëkëtëty ma Jerusalén kajpnën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

21E ojtsës näjyëtu'un ntuk'ënëëmëtë tääpë ja'ayëty ko wiink yaj'ixy ko jam ja tsuu tyajnajxnëtë jam kajpnpë'am, etsës n'ënëmaay, pën jam jatëkok myaawë'ëmtë kajpnpë'am nëjkxëp jam yajmatstë ets pujxn tëkoty yaj'atijëtëty. Jääpaat jëtu'un ye'eymyujktë ka'ap ojts y'ëkmiinëtë ma po'kxënxëëwën.

22Näy ojtsës ntuk'ënä'ämpë Leví ja'ayëty ets näypyuj nyäjyä'ätsëtëty ets nëjkx tkëwent'atë ja tëjk'aaw ko po'kxënxëëw tpaatëty këtiipë yaj'ëxëëktunëty ja po'kxënxëëw. Wintsën, ma mijts n'ëwtatyën, xyjyä'äymyätsëpës, mja'amyätsëp mëti'ipë yam ntuunpy nkäjpxypën ets pa'ëyoow najts'ëyo'owëkës mëët ja m'oyjot m'oywyinma'any.

23Ojts näjyëtu'un yajnijawë ko tam ja jutië ja'ayëty mëti'ipë ënäty të pyëktën mëët ja to'oxytyëjkëty jampë kyukajpn'atën Asdod, Amón ets Moab;

24nikujkwä'kxy ja y'u'unk y'ëna'këty jä'ä kyajpxtëp ja aaw ayuk mëti'ipë Asdod ja'ayëty kyajpxtëpën e ja jutië ayuk ka'ap tukjatë.

25Ojts mëëtëty yajxon näy'ojyës, ets ojtsës mpoky. Ojts pën nwopyës ets ojts mëti'ipë kyuwaay nkatswijxës ets ojts ntukupëktës ets tnikajpxtëty mëët ja nTios'ajtëmë ja xyëëw ko ka'ap tkupëka'antë ets ja y'u'unk y'ëna'k pyëktëty mëët ja jaaypyaat jaaypyo'kxy ja y'u'unkëty y'ëna'këty mëti'ipë mëët ka'ap ntu'kja'ayajtëmën. Ojtsës näjyëtu'un n'ënëëmëtë:

26Yë'ë jëtu'un ojts yë Salomón tpoky'äty mëti'ipë yajkutujkën ma Israel kajpnën. E oy nja'ijxmëty ja yajkutujkpë Salomón ka'ap pën myëpatë ijxtëm yë'ë yajkutujkyën ets ko ja nTios'ajtëmë mëk tsyojkë jya'awëy ets pyëjktakë ma ja Israel kajpnën ets jam yajkutukëty, e oy jyajëtu'un'ajty yë to'oxytyëjkëty mëti'ipë wiink naax wiink kajpn yajtso'onën yë'ëtsën ojts yajpokytyunyë.

27Paatykyëjxm ka'ap tjëkyepy yaj'ëwa'atsëty ets miitsëty ni'ikyë nTios'ajtëmë xyjyaaktimyëtëkoytyëty, ko miitsëty ni'ikyë mpëjktëpëty m'uktëpëty mëët ja to'oxytyëjktëjkëty jaaypyaatëtypë jaaypyo'kxyëtypë.

28Ojtsës nyajke'eky tu'uk yë myaank yë Joiadá, teety kyopk Eliasib yë myaank, yë'ë myë't yë Sambalat Horonaim ja'ay.

29Wintsën, ma mijts n'ëwtatyën, këtii xyjyä'äytyëkoyëty mëti'ipë të tjaamtään të tnaaxtaantën ja teetyëjk ja y'oytyu'un y'oykajpxënëty ets ja Leví ja'ayëty.

30Ojtsës nyajwatsta'ay ja naax kajpn ko yaj'ixkäjxtaay ja jyëpyaatëty jaaypyo'kxyëty ets jatëkok ntukniwijtsëtyääyës ja tyuunkëty ja teetytyëjkëty ets Leví ja'ayëty ets t'atänëtëty nitu'ukjaty mëti'ipë tuunk patëtëpën;

31ets näjyëtu'un y'o'oyëtyääy ja jotmay mëti'ipë ënäty jamën, ojts yajkajpxmuky wi'ix ja jëën ja'axy yajmëminëtyën ets wi'ix'äämpy ja jë'kxy pëky näjyëtu'un myukëtyën. Tios, ma mijts n'ëwtatyën: ja'amyäjtskës ets oyjya'awëkës.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Ester

Ester 1

1Ya'atë aaw ayuk mëti'ipë yam yajnimëtya'akaanpën, jää ojts tyunyë jyätyë ma yajkutukyën yë Asuero. Jä'ä ënäty tnitänë ja it naaxwiinyëtë mëko'px ja i'px wëxtujk it, tyimtsoony jam India ets jyä'ty Etiopíë.

2Yë kyutujktakn jam ënäty tmëëtëty ma tu'uk kajpn txëëwatyën Susa.

3Kom tëkëëk jëmëjt ma ënäty yajkutukyën, jää tnipëjktakëy tu'uk ka'ayën ukën. Wa'ats twoowmujktaay ja wintsëntëjk, ja mëti'ipë kutuunk'ajtëpën ets ja tsiptuunpë wintsënëty, maajaty kajpn kajpn yajpaatën, mëti'ipë ënäty të tniwa'aktën ko ja tsip y'ijty,

4ets tyaj'ixa'anyë ja myëj'ajtën kyutujkën, wi'ix kyuwit kyumeenyëtyën ets wi'ix tmëët'atyën ja mëk'ajtën. Ja xëëw jä'ä jyejky tëtujk po'o.

5Ko jëtu'un y'ëkkëjxy y'ëknajxy, ënät wiinkpë ja ka'ayën ukën tnipëjktakëy mëti'ipë jäjkën wëxtujk xëëw. Jam ja xëëw tyuunë tëjk'ëkë'ëm ma ja kutujkëntëjkën. Tëkokyë ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty jam tsënaaytyëpën ma ja Susa kajpnën. Wa'ats yajwoowtaaytyë; wä'än yë'ëjëty ja ja'ay mëti'ipë mëj'äämpyën ets ka'apë myëj'äämpyëtyën.

6Ja tëja'aw ojts t'oytyuntë mëët oyëtypë wit atëëytyuk mëti'ipë myëët'ajtypyën wyooxyajtën poop, yëktsuxk ets tsuxk, yë'ë mëët tukkëxuuytyë oypyiity mëti'ipë tyijtëpën linëpiity, tsu'unkpë y'ixëtyën ets yë'ë mëët kyëxjenyëty poop pujxn, yë'ë mëët nyipotsëty yë marmol. Ojts näjyëtu'un tyaj'oyëtë u'unyääypyäjn, aak pu'ts pujxn ets poop pujxn mëët y'oytyunyëty. Ja tëkot jä'ä mëët wyimpotsëty ja tsaa u'unk mëti'ipë të'kxpën jajpën ets tsaa mëti'ipë yajwääpyën poop ets yëk.

7Aak pu'ts pujxn y'a'ukën'ajtëp, tëkatsyjyäty y'ixëty. Ja uuky mayjyajtëp jam, jëtu'un ijxtëm yajnijawë'atyën ma tu'uk yajkutujkpën, ka'ap tii y'ëmaaytyä'äky.

8Ja yajkutujkpë tëë ënäty tnikäjpxy ma ja tyuunpëtëjkën ko këtii pën yajtuk'atsip'atëty ja nëë, ka'ap pën atsip y'uukëty, kë'ëm ja'ay t'ixtëty jënu'un y'uuka'anyën.

9E ja Vasti, ja yajkutujkpë ja kyutëjk, ojts näjyëtu'un tuknipëjktaakë tu'uk mëj xëëw ma twoowtaayën ja to'oxytyëjktëjkëty ma ja yajkutujkpë Asuero kyutujktaknën.

10Ja yajkutujkpë Asuero janty'oy ets janty jotkujk nyäjya'awëyë ma wyëxtujkxëëwpejtyën ja xëëw, tëë ënäty y'uuky. Ënät tkejxy ja Mehumán, Biztá, Harboná, Biktá, Abagtá, Zetar ets Carcás, niwëxtujk tkejxy aakyë'ë mëti'ipë tyukjotkujk'ajtypyën,

11ets nëjkx twowtë ja yajkutujkpë to'oxytyëjk Vasti ets tmëminëty ja kujän mëti'ipë ja yajkutujkpë to'oxytyëjk yajtuuntëpën, jëtu'un ja naax kajpn t'ixëty wi'ix ja

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

yajkutujkpë to'oxytyëjk y'oy tsyujëtyën, jä'ä ko ja yajkutujkpë Vasti janty'oy ënäty kyëxë'ëky.

12E ja yajkutujkpë to'oxytyëjk ka'ap tmëmëtooy ja yajkutujkpë Asuero, paaty jyoot'anpëjky. Tä ënätyë ja wyintsëntëjk tyajtëëy tii mëpaat tunyën.

13Ja yajkutujkpë Asuero jä'ä ënäty nyijawëjäämpy wi'ix ja tëyajtën y'ënä'änyën ko ja jëtu'unpë ja jotmay jyää'aty, jëtu'un ënäty jam tuny'atë ko tiijotmay ja yajkutujkpë tpaaty ma yë'ë jyuuky'ajtënën, yë'ë patëtëp tpaye'eytyëty ja ja'ay mëti'ipë nyija'awëtëpën ja ënä'ämën tëyajtën.

14Ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty tu'ukyë mëët nyäyaj'itëtën ja yajkutujkpë, ja Carsená, Setar, Admata, Tarsis, Merés, Marsená ets Memucán, niwëxtujk y'ijtë, aak mëj'äämpy ënäty yajjëkyäptë jam Media ets Persië. Ya'atë ja'ayëty mëët tu'ukyë tyuntë ja yajkutujkpë jam ma ja nyaax kyajpnëtyën.

15Tä ja yajkutujkpë yajtëëwëtë: ¿Wi'ix ja ënä'ämën tëyajtën y'ënä'äny? ¿tii mëpaat yajtuny ko tääpë yajkutujkpë Vasti ka'ap të tpatuny ja n'ënä'ämënës, ijxtëmës ja nkäjpxynyajxpëty të jya'ënë'ëmxëtën?

16E jam ma ënäty të myuktën ja mëjja'aytyëjk wintsëntëjk. Ja Memucán jëtu'un t'ëtsooy ja yajkutujkpë Asuero: Yë yajkutujkpë Vasti, ka'ap jye'eyëty të tkäjpxykyumëtoownaxy yë yajkutujkpë Asuero, nän tëë tukxi'iky ja kutuunktëjk mëti'ipëjaty të myintën yaa, ma ya'atë naax kajpnën ets mëti'ipëjaty ënä'ämtëpën ma naax kajpnën mëti'ipë ya'atë kutujkën nyitënääpyën.

17Mëti'ipë ja yajkutujkpë Vasti të tunyën, tëë ja tnija'awëtya'atë ja to'oxytyëjktëjkëty, jëtu'un ënät ka'ap ja nyiye'etyëjk t'ëkmëj'ijxnëtëty ets y'ënanëtëty: Yë yajkutujkpë Asuero tëë tjakäjpxynyikexy yë yajkutujkpë Vasti ets jeexyë nyinëjkxyë. Yë yajkutujkpë Vasti ka'ap të tkupëky ets jam nyëjkxëty.

18Ja wintsëntëjk ja tyo'oxytyëjktëjkëty, mëti'ipë jam Persië ets Media tso'ontëpën, ko ënät nijawëtëty wi'ix ja yajkutujkpë Vasti të y'ëti'ityën, tyämyë ënät mëët ja nyiye'etyëjkëty tyajkäjpxykyoja'antë, e ko ënät jëtu'un jyatëty kyëpätëty, nipäxëtëjkëmëp ënät ets ka'ap ënät pën xy'oy'ijxmëty.

19Pën yë yajkutujkpë y'a'ijxëp ets yajja'ajëty tu'uk yë noky, ma ja'ay yajtuknijawëtëty wi'ix ja ënä'ämën tëyajtën y'ënä'änyën ets jëtu'un jap wyë'ëmëty këxja'ay nokyjoty ma ja Medë ja'ay Persië ja'ay yajtuknijawëtën ko: Ja yajkutujkpë tyo'oxytyëjk Vasti, ka'ap nijëna'a t'ëkwinkuwa'kënëty ja yajkutujkpë. Ets ma yajtijyën yajkutujkpë nëjkxëp yajpëjkë jëtu'unpë ja xëëw ets yajmo'ojëty wiinkpë to'oxytyëjk.

20Ya'atë ënä'ämën tëyajtën kopkpëky ko ja'ay tnija'awëtya'atëty maajaty ja ënä'ämën kutujkën yajmëët'atyën ets jëtu'un ja to'oxytyëjktëjk nijawëtëty wi'ix twinkutsë'ëkëtëtyën ja nyiye'etyëjk oy tiituunk timyajnëjkxëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

21Ja Memucán ja wyinma'any oy ojts ja mëjja'aytyëjk tmëtowtë, e ja yajkutujkpë ojts jëtu'un tuny,

22ojts tnajtskäjxëtyä'äy ja noky xiitsow yaatsow, kajpn kajpn, kanaakpëky ja noky ojts tyajkojtë, tu'ukjaty aakjëtu'un jyä'äyëty tä ja ja'ay kyajpxtën ets jya'atën, ja noky jëtu'un y'ënä'äny: ko ja ye'etyëjktëjk yë'ë patëtëp y'ënä'ämtëty ma ja jëën tëjkën ets jëtu'un mëpaat tii yajtuny ijxtëm yë'ë y'ëna'antën.

Ester 2

1Tëë ënäty ja xëëw jëmëjt nyajxnë këjää ko ja yajkutujkpë Asuero jyootja'ajtëyë ja Vasti, mëët wi'ix ënäty të y'ëti'itsyën ets wi'ix ënäty ja yajkutujkpë Asuero ja ënä'ämën të tkäjxwä'kxyën.

2Ënät ja wyintsëntëjk ojts y'ënë'ëmxëty: Yajkutujkpë, oy yowë tyimkopkpëkëty ets yaj'ixta'ajëty yë to'oxy'ëna'këty mëti'ipë oyëtyën ets mëti'ipë ka'ap yë ye'etyëjk tmëët'aty tmëëtsëënënëm.

3Nikë wä'än yë yajkutujkpë tuknipëky yë ja'ay, maajaty ja naax kajpnën, mëti'ipë ya'atë kutujkën nyitënääpyën; yë'ë y'ixta'atëp ja to'oxy'ëna'k ets jam twoownëjkxtëty ma yajkutujkpë ja y'ijtaknën, jam Susa, ma ja tëjkën ma to'oxy'ëna'k y'itën ets yajtuknipëkëty yë Hegai ets yë'ë t'ijx'it tkëwent'atëty. Tääpë Hegai nyija'ap yë yajkutujkpë ko oy jyä'äy'äty, wä'änts yë'ë tyajkay tyaj'uuky yë to'oxy'ëna'k; wä'än t'ixy tmëyäty ets wä'än yajxon tyajtsooypyetsy ets t'oytyuny.

4E ja to'oxy'ëna'k mëti'ipë ënäty ja yajkutujkpë Asuero y'oy'ijxypyën, yë'ë wë'ëmëp yajkutujkpë ets yë'ë to'oxytyëjk'atëty. Yë'ë nëjkx tkutëkë ja Vasti. Ya'atë winma'any oy ojts tmëtoy ja yajkutujkpë. Jëtu'un ojts jyänty yajtuny.

5Jam Susa, jam ijty tsyëënë tu'uk Jutiiyë ja'ay, Mardoqueo xyëëwajtyp, Jair myaank, yë'ë y'ok'u'unk yë Simí ets Quis, Benjamín y'u'unk y'ok.

6Yë Mardoqueo, jam Jerusalén ojts yajmëtsoony tsumy matsy, ënät ko ja Nabucodonosor yajkutujkpë tnitëjkëy ja kajpn, yë'ë ënäty mëët të yajmëtsoony jam Jerusalén yë Jeconías, mëti'ipë ënäty yajkutujkpën jam Judá.

7Mardoqueo tam ijty tu'uk tsyojknëëx, mëti'ipë ojts yë'ë tyajyeekyën ko ja tsyojknëëx mëxu'unknëm nyi'o'ktutë ja tyeety tyaak. Tääts ojts yë'ë tmëwë'ëmy tä jeexyë tnëëx'atyën. Jä'ä xyëëwajtyp Hadasá, nän yajtijp Ester. Yë Ester janty'oy janty tsuj ojts yeeky ets oy kyëxë'ëky.

8Ko ja yajkutujkpë ja y'ënä'ämën jam jyä'äjty ets ja to'oxy'ëna'k nyiye'eypyätëty ma ja yajkutujkpë ja tyëjkën, jam Susa ets ja Hegai yë'ë yajtuknipëjk ets t'ijx'it tkëwent'atëty ja to'oxy'ëna'k, jam ma të nyiye'eypyätën, tam ënäty näjyëtu'un yajpaaty ja Ester.

9Yë Ester oy ojts myëku'ukjawëty yë Hegai, paaty ojts ni'ik yajmëj'atyë ets oyëty ja jë'kxy pëky ets ja kääky uuky myooyë. Yë Hegai, niwëxtujk ojts twin'ixy ja to'oxy'ëna'k

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

mëti'ipë ja Ester ixëtëpën. Ja Ester jam yajpëjktäky ma ja oypyë ja ijtaknën, ma ja yajkutujkpë ja jëën tëjk tmëëtëtyën, ma ja to'oxy'ëna'k nyiye'epyäjtën.

10Ester ka'ap ojts tnikäjpxy pën tyeety'äjtyp tyaak'ajtyp ets pën tyikts'ajtyp y'aats'ajtyp, jä'ä ko jëtu'un ënäty ja Mardoqueo të y'ënë'ëmxëty ets ka'ap tnikajpxëty.

11Mardoqueo xëmë ënäty jam nyäxy tyëkë ma ja to'oxy'ëna'k y'itën ets tnijawë wi'ix ja Ester yajpaaty ets wi'ix jap y'ity.

12Tëkokyë ja to'oxy'ëna'këty majkmäjtsk po'o ojts yaj'oytyuntë ets oyëtypë ja kääky uuky yajmo'otë; tëtujk po'o ojts ja nyini'kx yaj'oytyuntë mëët tu'uk yë on mëti'ipë tyijtëpën mirra, ets tëtujk po'o ojts yaj'oytyuntë mëët yë wiinkëtypë on ets tsooy mëti'ipë pa'akxu'kpën, mëti'ipë yajtuuntëpën ja to'oxytyëjkëty. Ko yaj'oytyuuntaaytyë, nitu'ukjaty ojts yajtukniwitsëtë ets nëjkx twinkuwa'akëtë ja yajkutujkpë Asuero.

13Ja to'oxy'ëna'këty ko jam tsyoontëty ma y'itën, jyëkyejpy tmënëjkxtëty tii y'amëtoowtëpën ets jëtu'un nyëjkxtëty ma ja kutujktaknën.

14Koots ijty tu'ukjaty nyëjkxtë ma ja kutujktaknën, e komjëpom wiinktsow yajkäxtë, ma jam ëpëky y'itën ja to'oxy'ëna'këty mëti'ipë tëë twinkuwa'akëtën ja yajkutujkpë. Yë'ë ënäty jam të yajtuknipëky t'ijx'it tkëwent'atëty ja to'oxy'ëna'k, yë Saasgaz. Ja yajkutujkpë nyija'ap ijty ko ja Saasgaz oy ja to'oxy'ëna'k këwent'aty. Mëti'ipë ja to'oxy'ëna'k ënäty të twinkuwa'akën ja yajkutujkpë, ka'ap jatëkok t'ëkwinkuwa'kënë, ënät tëy, pën tëë ja yajkutujkpë y'oy'ixyë ets pën tëë kë'ëm myëkäjpxyë.

15Yë Ester, yë'ë Abihail tyaak'ajt ets yë'ë Mardoqueo jyämy'ajt; ko ojts tyuka'ayë ets twinkuwa'akëty ja yajkutujkpë, yi'iyë ojts tmënëjkxy mëti'ipë ja Hegai tuknëmaayën tmënëjkxëty. Yë Hegai yë'ë ënäty të tyuknipëkyë ja yajkutujkpë ets këwent'atëty ja to'oxy'ëna'k. Yë Ester aak'oy ënäty ja to'oxy'ëna'k jyawëty.

16Ënät ojts ja Ester yajmënëjkxy jam ma ja kutujktaknën ets twinkuwa'akëja'any ja yajkutujkpë Asuero, ma myajkpo'opetyën jajëmëjt mëti'ipë yajtijpën Tébet, kom wëxtujk jëmëjt ma ënäty të tyëkën yajkutujkpë yë Asuero.

17Ja Asuero oy t'ijxy ja Ester ets mëk tsojkën'ajty. Yë'ë ni'ik tsyojkën'ajt këtiinëm wiinkëtypë ja to'oxy'ëna'k mëti'ipë ënäty mëët të y'ijtmukyën ja Ester, paaty ojts jä'ä tmo'oy ja kujän, mëti'ipë oytyunyën mëët yë pu'ts pujxn, mëti'ipë yajtuk'ijxpën ko yajkutujkpë y'ity, jëtu'un ojts yë'ë tkutëkë ja yajkutujkpë Vasti.

18Ënät ja yajkutujkpë tu'uk ja mëj xëëw tuknipëjktakëy ets yajnixëëtuuny ja Ester, ojts yajwoowta'atë ja wintsëntëjkëty, tuunpëtëjkëty mëj'äämpyë ets mëti'ipë ënäty mëët tyuunmukyën ma ja kutujktaknën. Yë Asuero yajkunajk ja këpäjtën ma ijty ja ja'ayëty tii winë tkëpätën ets yajwa'kx kajpn apëtsëmy ja näynyamo'ojë, jëtu'un ijxtëm ënäty pyaat'atyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

19Jä'ä xëëw ma ënäty ja to'oxy'ëna'këty yajmënëjkxtën jam ma ijtaknën, mëti'ipë tëë twinkuwa'akëtën ja yajkutujkpë, yë Mardoqueo jam ënäty y'u'unyë tëjkwinm ma ja akujktëjkën.

20Yë Ester ka'ap ënäty të tuk'ëwaanë ja yajkutujkpë maa tsyoonyën, pën myëku'uk'ajtypyën ets maa kyunaax kyukajpnëtyën, jä'ä ko jëtu'un ënäty ja jyämy Mardoqueo të y'ënë'ëmxëty ma ënäty yë'ë myëët'atyënëm.

21Ma jam jëtu'un yë Mardoqueo y'u'unyën, këmoontëjk winm, ënät tmëtooy ko myëtya'aktë yë Bigtán ets Teres, mëti'ipë ënäty nyiwintsën'ajtëpën ja tsiptuunpë ja'ayëty, jampë kyëwent'atën ma kutujkëntëjkën. Ya'atë nimäjtskpë ja'ayëty yë'ë ënäty nyimëtyaktëp wi'ix tyaj'ooka'antë ja yajkutujkpë.

22Ko yë Mardoqueo jëtu'un tmëtooy, ënät tuk'ëwa'anëy yë yajkutujkpë Ester, e yë Ester nän ënätyë tuk'ëwa'anëy yë yajkutujkpë Asuero.

23Ya'atë jotmay ojts yajnipaye'ey ets tyajtëytyëkëja'antë; ko tyiytyëjkëy, ënät ojts yajni'ënä'ämëtë ya'atë nimäjtskpë ja'ayëty, mëti'ipë ënäty nyiwintsën'ajtëpën ja tsiptuunpëtëjk jampë kyëwent'atën ma ja kutujkëntëjkën ets ojts yajyo'ktëytyë. Ya'atë jëtu'unpë jotmay ojts yajkuja'ay nokyjoty ets yaja'amyätsëty. Jap ojts wyi'imy këxja'ay ma tnikäjpxy tnimëtyä'äkyën winë, mëti'ipë tuunëp jajtëpën ma ja naax kajpnën.

Ester 3

1Jëtu'un ja xëëw jëmëjt tpaty ma ja Amán ojts mëj'äämpy ja yajkutujkpë pyëjktä'äkyën. Amán, Hamedata yë tyeety xyëëwajtyp, Agag y'u'unk y'ok, ja yajkutujkpë kyutënaay ma ja naax kajpnën.

2Tëkokyë ja'ayëty mëti'ipë myëtuuntëpën ja yajkutujkpë, aak myëjpëjktaktëp ets aak wyinkoxtënaaytyëp ijty yë Amán, oymyaajëty ko muum wyinnaxëtë aak wintak naaxkoowtëp ja'ayëty, jä'ä ko jëtu'un ënäty ja yajkutujkpë të tuknipëjktaakë; e ja Mardoqueo ka'ap tpatuuny jëtu'unpë ja ënä'ämën.

3Ënät ja tuunpëtëjkëty mëti'ipë myëtuuntëpën ja yajkutujkpë tyajtëëwtë ja Mardoqueo tiikyëjxmën ko ka'ap tpatuny jëtu'unpë ja ënä'ämën mëti'ipë ja yajkutujkpë të tpëjktä'äkyën.

4Xëmë winjëpom ijty tjantyyajtëwtë, e ja Mardoqueo ka'ap nitu'k'aaw y'ëtsoy. Ënät ojts tuk'ëwaanëtë ja Amán ets t'ëtsë'ëkëja'antë ja Mardoqueo ets t'ixa'antë pën je'eyëm jëtu'unpë ja winma'any tmëët'aty, jä'ä ko yë'ë tëë ënäty tnikäjpxy ko jyutiis ja'ayëty.

5E ko ja Amán tjanty'ijxy ko tëytyëm ko ka'ap ja Mardoqueo kyoxtänë ko nyäxy, ënät ojts yajxon jyänty jyoot'anpëky;

6e jä'ä ko tëë ënäty tnijawë ma tsyoonyën ja Mardoqueo, paaty ja winma'any tpaty ko ka'ap yi'iyëty atu'uk timyaj'ooka'any. Ënät tyëjkëy winma'any ixtääpyë wi'ix

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

mëpaat tëkokyë ja Jutiiyë ja'ay tyajkutëkoyën mapaat ja yajkutujkpë Asuero ja naax kajpn tnitänën.

7Ma mëtu'kpo'o tsyo'ontä'äkyën jajëmëjt, mëti'ipë yajtijpën Nisán, ma majkmäjtsk jëmëjt y'apetyën ma ja Asuero yajkutukyën, jää t'ijxpëtsëëmtë ja xëëw po'o jëna'a mëpaat y'ëktuny y'ëkjatyë ja Amán ja wyinma'any, jää ojts mëtëy tukka'ay ma majktëkëëk y'änyën ja mëmajkmäjtsk po'opë, mëti'ipë yajtijpën Adar po'o.

8Ënät ja Amán t'ënëmaay ja yajkutujkpë Asuero: Maajaty ja yajkutujkpë t'ëne'emyën ja naax kajpn, tää tu'uk kajpn mëti'ipë tëkatsy juukyajtpën; wiink ja wyinma'any tmëëtëty, ka'ap jyëtu'unëty tä ja nimaypyë ja kajpnën, jä'ä ko ka'ap tpatuntë ja ënä'ämën mëti'ipë mijts yajkutujkpë të xyjyanikäjpxyën. Tyaapë kajpn ka'ap y'oyëty ko je'eyëm yajpaat'ëtë'ëtsy ma mijts m'ëne'emyën myajkutukyën.

9E paaty yam tu'uk winma'any njayaka'anyës ets jeexyë tu'uk yë ënä'ämën yajpëjktä'äky ma yajnikäjpxyën wä'än tääpë naax kajpn timkyutëkoy, ëjts tyamës kë'ëm n'ëna'any koos nyaka'any tëkëëk mëko'px ja i'px majk mil tsim, aak poop pujxn, maas ntukë'ëtëkëja'anyën yë kutuunktëjkëty ets jam nyipätëty ma ja yajkutujkpë ja wyit myeeny tyaj'itën.

10Ënät ja yajkutujkpë nyätyukë'ëji'tstutë ja kyë'ëjiits ets tmooy ja Amán, mëti'ipë ënäty myëtsip'ajtypyën ja Jutiiyë ja'ayëty.

11Tääts t'ënëmaay: Mijts jä'ä'at tääpë poop pujxn. E mëëtpë tääpë kajpn mëti'ipë mnikäjpxypën, mijts mnija'ap wi'ix xytyunëtyën.

12Ma majktëkëëk y'änyën ja mëët tu'kpo'opë, jä'ä jëmëjt ojts yajmëkajpxmuktë ja jaaypyëtëjkëty mëti'ipë tuuntëpën ma ja yajkutujkpën, ojts yajtuk'ënä'ämtë tja'atëty ja ënä'ämën mëti'ipë të tnipëjktaakën ja Amán ets yajtuknikäxtëty ja mutsk yajkutujkpëty mëti'ipë yajpatëpën ma ja it naaxwiinyëtën mëti'ipë nyitënääpyën ja yajkutujkpë Asuero ets ja kutuunktëjkëty mëti'ipë kajpn kajpn yajpatëpën. Ya'atë ënä'ämën jëtu'un yajjaay tä ja naax kajpn ënäty ja aaw ayuk tkajpxtën nijä'äjaty, ojts ja yajkutujkpë xyëëw yajkëxja'ay ets yë'ë tsaay ja noky mëët ja kyë'ëjiits,

13tä yajkäjxwa'kxtaay ja ënä'ämën maajaty ja yajkutujkpë Asuero tnitänën. Ma ja nokyën jä'ä jap kujayë ijtp ko y'o'kta'atëty ja Jutiiyë ja'ayëty tu'kxëëyë, mëj mutsk, yä'äy to'oxy ets yajpëjkëtya'atëty winë mëti'ipë myëët'ajtëpën. Ja xëëw mëti'ipë ënäty të yajpëjktä'äkyën, jää ojts tukka'ay ma majktëkëëk y'änyën ja mëmajkmäjtsk po'opë, mëti'ipë yajtijpën Adar.

14Ya'atë noky ma ja ënä'ämën myinyën, ojts nyikojtu'uty may ets yajkäjxwa'kxtaay oymyaa'it myaanaaxwiinyëtëty, oymyaakajpnëty maajaty ënäty tnitänën ja yajkutujkpë Asuero; jëtu'un ja ja'ayëty nyäjyëjp'ixëtëty ko ya'atë ja xëëw po'o tpaatëty.

15Ja noky ënätyë ye'eywya'kxtaay, jä'ä ko jëtu'un ënäty ja yajkutujkpë të tni'ënä'ämë, ya'atë noky ojts jam Susa yajkajpxwä'kxy. E ja yajkutujkpë uktëp mukëtëp ënäty jap

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

mëët ja Amán, tyam ja ja'ayëty mëti'ipë jam Susa kukajpnajtëpën myoontëpë tyujktëpë.

Ester 4

1Ko ja Mardoqueo tnija'awëy tëkokyë mëti'ipë ënäty të tyuny të jyätyën, ënät ojts tkëëty ja wyit ets tyajnikëxë'ëky jëtu'un ko ënäty myony tyuky, tääts tuktëjkëy ja wit mëti'ipë kuumpën u'kxpën, ojts nyätyukupëkyë kuyjaam ets kajpnjoty tyëjkëy najxpë tëjkëpë, mëk jyänty yäxy jyänty jyojky mëët ja monyëtukyë.

2Jëtu'un jam tyimja'ajty ma ja kutujkëntëjkën, je'eyëp ko jämyë nyaaxwä'ky tëjk'ëkë'ëm, jä'ä ko ka'ap ënäty t'ëwa'atstë ja'ay jap tyëkëty këmoontëkoty pën yë'ë wit myëët'ajtyp mëti'ipë kuumpën u'kxpën.

3Näyjyëtu'un maajaty ja kajpnën, ma ojts jyä'tyën jëtu'unpë ja ënä'ämën, ja Jutiiyë ja'ayëty ojts tyëkëtë moonpë tujkpë, jëëpyë yaxpë, tyajkëxë'ëktë ja monyëtukyë. May ojts ja'ay nyäkyo'okyë kuyjaamjoty ets tuktëjkëtyë ja wit mëti'ipë kuumpën u'kxpën.

4Ja to'oxytyëjkëty mëti'ipë pyutëjkëtyëpën ja yajkutujkpë Ester ets ja ye'etyëjktëjk mëti'ipë ijx'ijt këwent'ajtëpën, ojts ja Ester tuk'ëwaanëtë mëti'ipë ënäty jap tuunëpën jajtëpën tëja'p. Ënät ja Ester jyotmaytyëjkëy ets tyëjkëy moonpë tujkpë, ojts tkexy ja wit ma ja Mardoqueo ets tjänëty ja wyit mëti'ipë kuumpën u'kxpën. E ja Mardoqueo ka'ap t'a'ijxëy.

5Ënät ja Ester t'ënëmaay ja Hatac, mëti'ipë mëët ja yajkutujkpë Asuero tyuunmukyën ets wä'än tuny mëyajtën nëjkx tyajtëy ja Mardoqueo tii tuunëp jajtëp, wi'ix ko jëtu'unpë ja jot winma'any tpaaty.

6Tä ja Hatac ojts tninëjkxy ja Mardoqueo. Yë Mardoqueo jam ënäty yajpaaty kajpnjotm, jam tëjk'ëkë'ëm ma yajkutujktaknën.

7Ënät ja Mardoqueo ënätyë tukmëmëtyaktaay wi'ix ënäty ja ëyo'on jotmay jyam'atyën, ojts tuk'ëwa'anëtyä'äy jënu'un ënäty ja Amán ja poop pujxn të t'ëwaanën ma ja yajkutujkpën ets kyutëkooytya'atëty ja Jutiiyë ja'ayëty.

8Ojts näjyëtu'un tmo'oy ja noky ma myinyën këxja'ay ja ënä'ämën ko y'o'kta'atëty ja Jutiiyë ja'ayëty mëti'ipë jam Susa yajpatëpën, jëtu'un ja Ester tnijawëty yajxon tii tuunëp jajtëpën. Ojts näjyëtu'un mëktä'äky tuknipëky ja Ester ets tmëmëtya'akëty ja yajkutujkpë Asuero, wä'än tuny mëyajtën ets tuktëkëty ya'atë jotmay.

9Ja Hatac ojts jatëkok wyimpity ets tukmëmëtyaktaay ja Ester wi'ixjaty ënäty ja Mardoqueo të y'ënë'ëmxëtyën.

10Ënät jatëkok ja Ester tkejxy ja Hatac ma ja Mardoqueo ets ya'atë ëtsoowinpijtën tmooy:

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

11Tëkokyë yë wintsëntëjkëty ets ja'ayëty mëti'ipë mëët yajpaatën yë yajkutujkpë, mëti'ipë tsënaaytyëpën ma naax kajpnën mëti'ipë y'ëne'empyën yë yajkutujkpë nyija'awëtyëp; ko tää tu'uk ënä'ämën y'ity mëti'ipë ënaanpën, ko ka'ap tjëkyepy pën tyëkëty ma yajkutujkpë y'ënyääytyaknën pën ka'ap kë'ëm yë yajkutujkpë myëkäjpxyë, oy yë'ëjëty ye'etyëjk to'oxytyëjk. Koonëm tëy kë'ëm yajkutujkpë myëkajpxëtëty, ëkë tpa'ëyowëty ja'ay täänëm tjëkyepy pën tyëkëty; ko näjyëtu'un pën yë yajkutujkpë nyajtstijëp yë tyajk ets pën pya'ëyoopy ja ja'ay ets pën pyokymye'kxyp. E ëjts mëti'ipës tyam nikäjpxypën, yë'ë ko tyam pyoxkojy i'px majk xëëw maas yë yajkutujkpë ka'ap xymyëkäjpxyën.

12Ko ja Mardoqueo nyija'ajtë ja ëtsoowinpijtën mëti'ipë Ester kyejxypyën,

13ënät näjyëtu'un t'ëtsoowinpijty mëët ya'atë aaw ayuk: Mijts ijxkëm ënät mmääpyë mtajpë ko, oy mjutiiyë ja'ayëty, mtso'okëp ënät mëët ko jap myajpaaty ma kutujktaknën.

14Pën mijts ka'ap tyam wi'ix m'ëna'any ets amonyë m'ity, ja Jutiiyë ja'ayëty wä'änxyëp wiinktsow tpaatëty pën yajtso'okëtëpën, je'eyëp ko nijawë yajxon ko mijts ets mjëëky mmëku'uk kopkpëky ko m'o'kta'atëty. Mijts ka'ap xynyijawë, wä'änxyëp jam të mja'ty ma kutujktaknën ets tyam xypyutëkëty ja mjëëky mmëku'uk ma yajpaatën ëyo'ontum jotmaytyum.

15Ënät ja Ester t'ëtsoowinpijty ja Mardoqueo:

16Yajmujkta'a tëkokyë Jutiiyë ja'ayëty mëti'ipë tsënaaytyëpën Susa ets xynyijëëytya'ak xynyinu'kxta'aktëtyës, ni pën kyakay kya'uukëty tëkëëk xëëw tëkëëk tsu'um. Yë ntuunpëtëjkës, yë to'oxytyëjktëjkëty mëti'ipës yam mëët nyajpaatyën, nän tyam ëëts njëëytya'aka'an nnu'kxta'aka'antë ayuu axëëw ets yam ninëjkxa'anyës ja yajkutujkpë ets mëët nmëtya'aka'anyës, oy jëtu'un t'ëkpaatëty ka'ap yowë nmëmëtoyës ja ënä'ämën kutujkën mëti'ipë jää ijtpën. E pën xyaj'o'ktëpës, wä'än t'ixy.

17Ënät ojts ja Mardoqueo nyijkxy ets tpatuuny jëtu'un tä ënäty ja Ester të y'ënë'ëmxëtyën.

Ester 5

1Kom tëkëëk xëëw ojts ja Ester nyäxyoxyë mëët ja wit tujkxy mëti'ipë to'oxytyëjktëjk wyit'ajtëpën mëti'ipë nyiye'etyëjk'ajtëpën ja yajkutujkpë ets ojts tninëjkxy ja yajkutujkpë jam ma yajkutukyën. Jap nyäjxy tëjkwiiny, jap wya'ak'a'awëy wintuuytsyow ma ja yajkutujktaknën.

2Ko ja yajkutujkpë t'ijxy tam tyänë ja yajkutujkpë Ester, janty yujy janty tëtä'äky ojts nyäpyëjktä'äkyë mëët ja Ester, ënätyë tuknikäjpy ja tyajk mëti'ipë oytyunyën mëët ja pu'ts pujxn mëti'ipë kyë'ëkap'ajtypyën ets jä'ä mëët tukmëjwo'ony.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

3Tä ja yajkutujkpë yajtëëwë: ¿Tii mjajtëp mkëpäjtëp, mijts yajkutujkpë Ester? ¿Tii mtsojkpy? Tyam mijts n'ënëëmë ko oy xytyim'amëtowëty yë n'ënä'ämënës nkutujkënës, mijts nmo'ojëp yam kujkwä'kxy. Ënät ja Ester y'ëtsooy:

4Mijts yajkutujkpë, ¿wi'ix të oy xy'ëk'ëtsoowinpitëty ya'atë aaw ayuk mëti'ipë ntukmëtowäämpyën? Ëjts yë'ëjës ntsojkpy ets jeexyë mijts tyam jam myajpaaty ma ja ka'ayën ukën nipëjktaakënës, mijts nixëëtunäämpy, ntsojkpyës näjyëtu'un xywyowëty yë Amán. Ënät ja yajkutujkpë ënätyë ni'ënä'ämëy ets y'ënäny:

5Nëjkx tim tyam ixta'atë yë Amán ets xyajmintëty, wä'än tyajpajämyëëtë yë Ester. Jëtu'unts ja yajkutujkpë ets ja Amán ojts nyëjkxtë jam ma ënäty ja Ester të tnipëjktaakën ja ka'ayën ukën.

6E tam ënäty jëtu'un kyäytyë, ko ja yajkutujkpë t'ënëmaay ja Ester: Ester, amëtoowkës tii mtimtsyojkpyën, tyam nmo'ojëty, oy yë'ë xytyim'amëtowa'anëty kujkwä'kxy yë nkutujktaknës.

7Tä ja Ester y'ëtsooy: Yi'iyës ntsojkpy ets yi'iyës n'amëtoopy:

8Pën yë yajkutujkpë janty ënaanp koos xytsyoky xyjyawë, pën ënaanp ko xymyo'oja'anyës tiijës ntimy'amëtoopy, yë'ëjës yam jatëkok n'amëtowäämpy ets yajkutujkpë mëët yë Amán jam jatëkok myinëty ma wiinkpë ja ka'ayën ukën nnipëjktaakënës, ma jatëkok nnixëëtuna'anyën mijts yajkutujkpë. Jäänëmës nikajpxëty mëti'ipës yë yajkutujkpë xy'amëtoopën.

9Ko ojts yë Amán jam tsyo'onë ma ënäty të kyäy të y'uuktën, janty jotkujk pyëtsëëmnë ets janty ku'uxyë; je'eyëp ko jää ojts jatëkok ja jyot myä'äty ko twinku'ijxëy ja Mardoqueo jam tëjk'ëkë'ëm, ko ka'ap wya'akë'ëky, ni'ikyë wiinktsow nyajts'ix nyajtskowë ko ja Amán nyäxy, jëtu'un ja Mardoqueo nyäpyëjktä'äkyë ka'ap yowë timy'ijxpaaty ja Amán.

10Je'eyëp ko ja Amán ka'ap ënätyë tyajkëxë'ky wi'ix yajxon jyoot'anpëkyën. E ko jam jyä'äjty ma tyëjkën, ënät tmëkajpxmujktaay ja myëku'uktëjk mëti'ipë mëët oy nyäjyawëtyën, ojts tmëkäjpxy näjyëtu'un ja tyo'oxytyëjk, mëti'ipë xyëëwajtyp Zeres,

11ets tukmëmëtyaktaay wi'ix ënäty tmëëtëtyën ja wit meeny mëj këjää, wi'ix nyimayëtyën ja y'u'unk y'ëna'k ets wi'ix ja yajkutujkpë të myo'oyën ja ënä'ämtakn kutujktakn, yi'iyë atu'uk këtiinëm ja myëku'uktëjk ets wi'ix ni'ik mëj'äämpy të yajnaxyë.

12Ets ka'ap yi'iyëty, tyaa näjyëtu'un t'ënëmaay: Nen tëëjës näjyëtu'un ja Ester xywyoy kääpyë, ëjts atu'uk të nyajwoy mëët yë yajkutujkpë Asuero, ma xyëëw të yajtuknipëjktaakën; e tyam tëëjës nyaj'ënëmaaykyojnëpë etsës jatëkok nnëjkxëty jëpom kääpyë mëët ja yajkutujkpë ma Ester tnixëëwtuna'anyën ja yajkutujkpë.

13Tii të ka'ap xyajjotkujk'atyës, yë'ë tääpë jaaypyo'kxyjyä'äy, Mardoqueo, mëti'ipë Jutiiyë ja'ayën, jampë y'u'unyën këmoon tëjk'ëkë'ëm. Ëjts oyës jënu'un mëj'ajtën

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

kutujkën njamëëtëty pën tääpë ja'ay nwinku'ijxëpës, yë mëj'ajt kutujkën ka'ap nitii tsowëty.

14Ënät ja tyo'oxytyëjk ets ja myëku'uktëjk ojts y'ënë'ëmxëty: ¿Tii ko tu'uk xykyayaj'oyë o'kpäjn? Jä'ä xyajkëjxm'atëty majkmajkts xajpk ja kujkm ets nëjkx jopy xy'ënëëmë yë yajkutujkpë wä'än tni'ënä'ämë yë Mardoqueo ets yajyo'ktëyëty. Jëtu'unts jopy mnëjkxëty kääpyë ukpë mëët yë yajkutujkpë akujk jotkujk. Katii xykyamëmay xykyamëtajëty. Tyaapë jëtu'unpë winma'any oy ojts tmëtoy yë Amán, ojts tjanty'oytyuny ja o'kpäjn.

Ester 6

1Jä'ä tsu'um, ja yajkutujkpë ka'ap myääy, paaty tni'ënä'ämëy ja noky ets tyajmintëty ma jap myinyën këxja'ay tëkokyë winë mëti'ipëjaty tuunëp jajtëpën ma ja naax kajpnën ets yajtukwinkukajpxëty.

2Jap t'ijxpatë wi'ix ojts tëkok ja Mardoqueo tnijawën, ko nimäjtsk ja ja'ayëty, mëti'ipë nyiwintsën'ajtëpën yë tsiptuunpëtëjk, mëti'ipë këmoontëjk kyëwent'ajtëpën, Bigtán ets Teres xyëëwajtëp; ojts tjatuknipëjktaakëtë ets tyaj'ooka'antë ja yajkutujkpë Asuero.

3Ënät ja yajkutujkpë tyajtëëy: ¿Wi'ixën ojts yajkukajpxë tääpë ja'ay ets tii ojts yajmo'oy yë Mardoqueo ko tyajtsoky ja yajkutujkpë Asuero? Nitii kyayajmooy, jëtu'un y'ëtsoowtë ja tyuunpëtëjk.

4Ënät myiiny ja Amán, jää mëtëy ma ënäty jap jëtu'un tyajtëyën ets tyëjkëy tëkoty jäätsow ma ja yajkutujkpë myä'äy pyo'kxyën, yë'ë ënäty y'amëtowäämpy ja yajkutujkpë ets ja Mardoqueo yajyo'ktëyëty ma ja o'kpäjnën mëti'ipë ja Amán ënäty të tuknipëjktaakën. Tä ja yajkutujkpë tyajtëëy: ¿Pën jap jëtijtp tëjkwiin?

5Tä y'ëtsoowë ja tyuunpëtëjk: Yë'ë Amán. Ets y'ënäny: Yajnaxtë.

6Ënät ja Amán nyäjxy tëkoty ets ja yajkutujkpë yajtëëwë: ¿Wi'ix jëtää mëpaat yajkukajpxë ja ja'ay mëti'ipë ja yajkutujkpë y'oyjya'apën? Tä ja Amán kë'ëm nyäjya'awëy'ijtë ets myäy tyäjy: ¿Pën jëtää jëtu'un yë yajkutujkpë y'ëk'oyjya'ap tä ëjtsën, tyaapë ëjtsën xy'antijp?

7Paaty ënätyë y'ëtsooy: Tääpë ja'ay

8jä'ä yajkukajpxëty, yë'ë yajtukxoxëp yë wit mëti'ipë yajkutujkpë wyit'ajtypyën ets tu'uk tukwä'tspätëty yë kwaay nän yë'ë mëti'ipë yajkutujkpë tyuk'u'unyääpyën ets kyëpajkëjxy yajpëjkta'akëty tu'uk yë kujän mëti'ipë yajkutujkpë jyä'ä'ajtypyën.

9Ja wit ets ja kwaay, yë'ë yajtukë'ëtëkëp tu'uk yë yajkutujkpë wyintsën ets yë'ë txoxëty ja ja'ay mëti'ipë yajkukajpxëpën ets nëjkx twijtsjëtity tu'kkajpn jot, tääts ya'axëty jyokëty mëk: Jëtu'un mëpaat yajkukajpxë ja ja'ay mëti'ipë ja yajkutujkpë y'oyjya'apën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

10Ënät ja yajkutujkpë t'ënëmaay ja Amán: Oy jëtu'un të m'ëna'any. Tyam ënät mijts n'ënëëmë ets tim poj'am nëjkx xyjyuuty jap yë wit mëti'ipës njä'ä'ajtypyën ets nëjkx xyajtsoony ja kwaay, xox yë Mardoqueo, ja Jutiiyë ja'ayën mëti'ipë jap tëjk ëkë'p ënyääpyën ets jëtu'un xytyunëty tä të m'ëna'anyën. Nitu'uk mëpaat xykyayajninaxy.

11Ënät ja Amán ojts jap tjuuty ja yajkutujkpë ja wyit ma jap pëjkë'ëky y'ityën, ets tmëkäjëy ja kwaay. Täats txojxy ja Mardoqueo ets tyajtso'ony kwaaykyijxy ets mëk yyä'äxy jyoky ma jam twinwitsyën ja kwaay mëti'ipë ja Mardoqueo tyuk'u'unyääpyën: Jëtu'un ja ja'ay yajkukajpxë mëti'ipë ja yajkutujkpë y'oyjya'apën.

12Ko jëtu'un tukjëtitëtyääy ja naax kajpn, ja Mardoqueo jam ojts jatëkok nyijkxy tëjk'ëkë'ëm ma ja kutujktaknën. E ja Amán, ko jam tsyo'ony, pëyi'ikyë ojts nyijkxy ma tyëjkën, mon tuk, jëëpy yaxp ets ka'ap y'ëk'ijxë'k y'ëkkoowë'knë.

13Jamts tukmëmëtyaktaay ja jyiiky myëku'uk ets ja tyo'oxytyëjk wi'ix ënäty të jyäty të kyëpetyën. E yë'ëjëty jëtu'un t'ëtsoowtë ja Amán: Pën mijts tëë mtsuu'ixyë tääpë Mardoqueo mëti'ipë Jutiiyë ja'ayën, tsip ets ënät xymyëmëta'akëty ets ëxëëk xytyunëty. Tyam yajxon mtimyaj'ënëëmë ko ka'ap mmayä'änyë.

14Tam ënäty kyakajpxta'aynyëm, ko ja yajkutujkpë ja tyuunpëtëjk myiintë ets yajwowa'any ma ja Ester të wyow të wyitsëtën kääpyë ukpë.

Ester 7

1Yë yajkutujkpë ets ja Amán ojts nyëjkxtë ma ja ka'ayën ukën y'ityën,

2ma ja mëmäjtsk xëëwpë yajwowtën kääpyë. Ënät ja yajkutujkpë jatëkok t'ënëmaay ja Ester: Amëtoowkës tii mtimtsyojkpy, tyam mijts nmo'ojëty, oy yë'ëjëty yë nkutujkënës kujkwä'kxy xytyim amëtowa'anëty.

3Ënät ja Ester y'ëtsooy: Pën xytyukjotkëtakpës ets xytsyojkpës yë yajkutujkpë, yi'iyës n'amëtoopy ets xypya'ëyow xynyajts'ëyowëtyës ets tpa'ëyow tnajts'ëyowëty yë nnaax nkajpnës ets njëëky nmëku'ukës.

4Jä'ä ko tëëjës nijawë ko ëëtsëty ets nnaax nkajpnës tëëjës nyajtook nyajyaktë ets ni'ëmukë nkëjxta'a ntëkooytya'atëtyës. Ëjts ka'apës jeexyë wi'ix n'ëna'any koos jeexyë je'eyë të nyajtooktë ets nmëtuntëtyës, ja mëtsip ka'ap jeexyë nëkoo jëtu'un tyimtuuntëkoy ma ja yajkutujkpën.

5Ënät ja Asuero tyajtëëy: ¿Pën jëtu'un ets tii ja ja'ay xyëëwajtyp mëti'ipë jëtu'un ëtëtspën?

6Ja mëtsip mëti'ipë ëxëëk ja'ay'ajtpën, yë'ë tyaapë y'u'unyën, Amán, jëtu'un ja Ester y'ëtsooy. Ko jëtu'un ja Amán tmëtooy, jëtu'unyë ojts tyimmëkë, ka'ap y'ëktimyu'kxnë mëët ja mëktsë'ëkë ko twinku'ijxëy ja yajkutujkpë Asuero ets ja yajkutujkpë Ester.

7Ënät ja yajkutujkpë Asuero yajxon jyoot'anpëjky ets wyä'ätsë'ky, jap ojts nyijkxy tëjk'ëjxy ma ja pëjykyamën. E ja Amán ko t'ijxy ko tëë ja yajkutujkpë tuknipëjktaakë

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

ko yaj'ooka'anyë, ënät tyëjkëy nu'kxtakpë ma ja Ester yajpaatyën ets t'ënëmaay ko wä'än pyokmye'kxyë.

8-9Ko ja yajkutujkpë wyimpijty ets jap tyëjkëy tëkoty ma ënäty jap të kyäy të y'uuktën, tää t'ijxy ko jam ja Amán tyimnäkyëxjujpënë ma ja Ester ja pyuuyën. Ënät ja yajkutujkpë yujk'ënany: Mijts Amán, ¿wi'ixën mwinma'any xytyimpëjktaknë ko jam jëtu'unyë mtimnyäkyëxjujpënë ma yajkutujkpë Ester pyuuyën; ëkë m'ënaanpën ënät näjyëtu'un xymyëët'atanë ja nkutëjkës ëjts nwintuuy maas yë nkë'ëmtëjkënë? Tim je'eyë jëtu'un ja yajkutujkpë Asuero y'ënäny, ënätyë ja tyuunpëtëjk tyëjkëtyë jap tëkoty ets tmajtsë'ktë ja Amán. Tääts ja wit tukwinkupä'änëtyë ets tu'uk y'ënäny mëti'ipë xyëëwajtypyën Harboná: Jam ma Amán tyëjkën, tam tu'uk o'ktakn. Jä'ä kyëjxmëty majkmajkts xajpk ja kujkm. Yë'ë ojts yë Amán tukni'oytyunë yë Mardoqueo ets jam y'ookëty, yë Mardoqueo mëti'ipë ojts ja nija'awën tyäkyën ma mijtsën yajkutujkpë ets ojts myajtso'okyë. Tä ja yajkutujkpë ni'ënä'ämëy ets y'ënäny: Nëjkx jam yo'ktëytyë.

10Jëtu'un'äämpy ojts ja Amán jam y'ooky ma ja o'ktaknën mëti'ipë ënäty të tukni'oytyunën ja Mardoqueo. Tä ojts jëtu'un ja yajkutujkpë jyotxeemy.

Ester 8

1Jä'ä xëëw, ënätyë ja yajkutujkpë Asuero tnamo'oy ja Ester tu'uk yë tëjk ma ijty tsyëënën ja Amán, mëti'ipë myëtsip'ajtypyën ja Jutiiyë ja'ayëty; e ja Mardoqueo ojts tninëjkxy ja yajkutujkpë Asuero, jä'ä ko yë Ester tëë ënäty tuk'ëwaanë ja yajkutujkpë ko yë Mardoqueo tjämyëty.

2Ënät ja yajkutujkpë Asuero nyätyukë'ëji'tstutë ja kë'ëjiits mëti'ipë ja Amán ijty yajtuumpyën ets tmooy ja Mardoqueo. E ja Ester yë'ë ojts tuknipëky ja Mardoqueo ets tniwintsën'atëty tëkokyë winë mëti'ipë ja Amán jyä'ä'ajtypyën.

3Ester ojts jatëkok tninëjkxy ja yajkutujkpë Asuero ets twinkujijtëy mëët ja jë'ëyën yaxën tääts t'amëtooy tpëjktsooy ets ja yajkutujkpë tunëty ja mëyajtën: tpo'otëty ets tyaj'atëkoyëty ja ënä'ämën mëti'ipë ënäty ja Amán të tyajkojyën, këtiipë jëna'a jëtu'un tyunëtëty jyatëtëty ja ëyo'on jotmay ma ja Jutiiyë ja'ayëty ënäty të yajtuknipëjktaakëtën y'ooktëty.

4Tä ja yajkutujkpë tnajtstijëy ja tyajk, mëti'ipë aak pu'ts pujxn mëët y'oytyunyëtyën, ma ja Ester jam kyoxtänën ets t'ënëmaay ko pyëtë'ëkëty. Tääts pyëti'ky ets wya'ak'o'oyëy jam kutujkënwintum,

5ets y'ënäny: Pën yë yajkutujkpë myëtoopy oy mëti'ipës yam n'amëtoowäämpyën ets pën xyänty tsyojkyp xyääntyjya'apës, wä'än tu'uk noky tyajja'ay ma yaj'akajpxtukëtyën ja ënä'ämën mëti'ipë ja Amán ojts tyajkojyën, ma tjatuknipëjktakëyën jeexyë ja Jutiiyë ja'ayëty y'o'kta'atë mëti'ipë tsënaaytyëpën maajaty ja kajpnën mëjpë mutskpë mapaat ja ënä'ämën kutujkën y'ityën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

6Jä'ä koos, ¿wi'ixës jëtu'un jotkujk njuuky'atëty pën nija'apës koos ja njëëky nmëku'uk ets ja nmëkunaax nmëkukajpn y'o'kta'aja'antë?

7Ënät ja yajkutujkpë Asuero t'ëtsoowinpijty ja Ester ets ja Mardoqueo, mëti'ipë Jutiiyë ja'ayëtyën: Ëjts tëëjës ntukë'ëtëjkëtyä'äy ja yajkutujkpë Ester tëkokyë jënu'un yë Amán winë të tmëët'atyën ets mëët ja nyijëën nyitëjk ets ja Amán nän tëë tyimyajyo'ktëy, mëti'ipë ojts tjayaj'o'kta'aja'anyën ja Jutiiyë ja'ayëty.

8Tyamës nyajkutuky nxëëwkyëjxmës, ets miits yam ntuknipëjktëp xyjya'atëty ja noky ijxtëm mëpaat ja jutië ja'ayëty tuk'oy'atën ets xytya'atëty mëët ja kë'ëjiits mëti'ipë ja yajkutujkpë kyë'ëjiits'ajtypyën. Tu'uk ja noky mëti'ipë të tyajkojyën yë yajkutujkpë ets mëti'ipë të tsa'ayën mëët ja kyë'ëjiits ets ëpëky të twinkukäätsë, ka'ap tjëkyepy pën tyajma'atëty.

9Ja yajkutujkpë ja jyääpyëtëjk ënätyë ojts yajmëkajpxta'atë. I'px tëkëëk ënäty ja mëtëkëëk po'opë y'äny, ja Sivan po'o. Tëkokyë mëti'ipë ja Mardoqueo nyi'ënä'ämëyën yajkujaaytyääy ets yajtuknikäjxtë ja Jutiiyë ja'ayëty, yajkutujkpëtëjk ets kutuunktëjk ma ja mëko'px ja i'px wëxtujkpë ja kajpnën, mëti'ipë jam India ets jampaat Etiopíë yajpatpën; aakjëtu'un ja noky yajjaay tä kyajpxtën ets wi'ix ja tja'atën. Ja Jutiiyë ja'ayëty ojts ja nyoky yajtuknikäxtë tä kyajpxtën ets jya'atën.

10Ja noky, yë'ë ojts kë'ëm tim tsyä'äy ja yajkutujkpë ets ojts näjyëtu'un twinkukäätsë, kë'ëm ojts ja kyë'ëkaa jam tpëjktä'äky. Ko yajjaaytyääy ja noky, tääts ja kunoky tmëtso'ontë. Ja kunokyëty kwaaykyijxy tmëjëtijtë ja noky. Jä'ä yajtuuntë ja kwaay mëti'ipë ja yajkutujkpë jyä'ä'ajtypyën. Tääts poj'am jya'ajtaay kajpntum ja nija'awën.

11Ma ja nokyën, jap kujayë myiny ma ja Jutiiyë ja'ayëty yajtuknijawëtën; ko oymyaakajpnëty ma muum yajpaatën, ënätyë mëpaat tyu'ukmuktë ets tkuwa'antëty ja jyuuky'ajtënëty; yë'ëjëty, myëët'ajtëp ja kutujkën ets tyaj'ooktëty ja myëtsip mëti'ipë näjyëtu'un yaj'ookanëtëpën ets tjä'ä'atëty mëti'ipë ënäty yajtukni'oktutëpën; wä'än yë'ëjëty ye'etyëjkpë to'oxytyëjkpë, mëjja'ay mutskja'aypyë.

12Ya'atë ënä'ämën, jä'ä ojts yajtuknipëjktaakë ets tu'kxëëyë tyunëtëty jyatëtëty ma ja mutskëtypë kajpnën mëti'ipë nyitënääpyën ja yajkutujkpë Asuero; jä'ä xëëw yajpëjktäky jëtu'un tyunëtëty jyatëtëty, ma majktëkëëk y'änyën ja mëmajkmäjtsk po'opë, mëti'ipë tyijtëpën Adar.

13Tu'uk ja ënä'ämën ojts wyi'imy mëti'ipë yajkajpxwa'kxëpën ets ni'ëmukë ja kajpn yajtuknijawëtëty, jëtu'un'äämpy ja Jutiiyë ja'ayëty nyänyipëjktaakëtëty ets ëxëëk tuntëty ja myëtsip mëti'ipë ënäty ëxëëk të tyunëtën.

14Tä ja yajkutujkpë ojts tni'ënä'ämë ets ja tyuunpëtëjk tmëtsoontëty kwaaykyijxy ja noky ets poj'am ye'eywya'kxtaaytyë kajpn kajpn, ya'atë ënä'ämën ojts jam näjyëtu'un yajkajpxwä'kxy ma Susa kajpnën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

15Jä'ä xëëw ja Mardoqueo jap pyëtsiimy ma ja kyutujktaknën, jä'ä wyit tyuktëjkëy mëti'ipë ja yajkutujkpëtëjk wyit'ajtëpën; jä'ä wyooxyëty poop ets yëktsuxk, ojts ja pu'ts pujxn kujän tpëjktä'äky ma kyëpajkën ets nyätyukniyä'pë tu'uk ja mëjwit, tsapts wyooxyëty, oywyit. Tä ja mayjyä'äy tyëjkëtyë yaxpë jojkpë mëët ja mëj xoontakën;

16ja Jutiiyë ja'ayëty jëtu'un nyäjya'awëtyë tä xëëw jeexyë pyëtsimyën koots it, akujk jotkujk nyäjya'awëtyë tii yowë tyimpëjk tyimpatëp.

17Maajaty ja kajpnën mëjpë mutskpë, ma jyä'äjtyën ya'atë ënä'ämën mëti'ipë ja yajkutujkpë ojts tkäjxwä'kxyën, ja Jutiiyë ja'ayëty yajxon tukxoontaktë, ojts may tnixëëwtuntë ets may kyäätytyë y'uktë. Ëpëky ojts ja ja'ay ja jampë kyukajpn'atën may tpuwa'akëtë ja Jutiiyë ja'ayëty ets jëtu'un nyäyajnajxëtë Jutiiyë ja'ayën, jä'ä ko t'ijxnëtë aak kutsë'ëkë ja Jutiiyë ja'aynyë.

Ester 9

1Ma majktëkëëk y'änyën ja mëmajkmäjtsk po'opë, mëti'ipë tyijtëpën Adar, jää ojts ja yajkutujkpë ja ënä'ämën tpëjktä'äky ets tyunëtëty jyatëtëty ja mëti'ipë ënäty të tuknipëjktaakëtën, ma y'o'kta'atëty ja Jutiiyë ja'ayëty, je'eyëp ko jää tëkatsy ojts wyimpëtsëëmnë, yë'ë ojts jää myëtaknëtë ja Jutiiyë ja'ayëty.

2Maajaty ja it naaxwiinyëtë tnitänën ja yajkutujkpë Asuero, ojts tyu'ukmujkta'atë ja Jutiiyë ja'ayëty ets tjëjpkuwa'akëja'antë ja myëtsip mëti'ipë ënäty të myäy të tyajtën ko yaj'ooka'anëtë. Ni pën ojts jä'ä xëëw kya'ëknipëtë'kënëtë, jä'ä ko ja myëtsipëty ojts jatëkok tsyë'ëkëtëkëtë.

3Tëkokyë ja kutujkëntëjkëty mëti'ipë ënä'ämtëpën ma ja naax kajpnën, aakyë'ë ojts tputëkëtë ja Jutiiyë ja'ayëty, jä'ä ko yë'ë tsyë'këtëp ja Mardoqueo.

4Yë Mardoqueo mëj'äämpy ojts y'awinpity ma ja kutujktaknën ets akäjpxy ojts y'ity, ni'ikyë ënäty myëjwiinë kyëjääjë ja kyutujkën.

5Ja Jutiiyë ja'ayëty ojts tkupujxta'atë ja myëtsiptëjk mëti'ipë ojts jyayaj'ooka'anëtën; wa'ats tyajkutëkooytyääytyë mëti'ipë ënäty të jyayaj'ooka'anëtën.

6Jam Susa, nimëkoxk mëko'px jam tyaj'o'ktë ja myëtsipëty;

7ojts näjyëtu'un tyaj'ooktë ja Parsandata, Dalfón, Aspata,

8Porata, Adalia, Aridata,

9Parmasta, Arisai, Aridai ets Vaizata.

10Ya'atë nimajkpë yë'ë ënäty ja Amán y'u'unk y'ëna'k mëti'ipë ëxëëk y'ijxën ja Jutiiyë ja'ayëty; je'eyëp ko tëkokyë mëti'ipë myëët'ajtën ka'ap ojts tontë.

11Jä'ä xëëw ma ja yajkutujkpë tnijawën ko tëë ja Jutiiyë ja'ayëty may yajja'ay'ooktë jam Susa, ma ja yajkutujkpë tmëët'atyën ja kajpn mëti'ipë këwent'atyën,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

12ënät ja yajkutujkpë t'ënëmaay ja Ester: Yë Jutiiyë ja'ayëty tëë tyaj'ooktë nimëkoxk mëko'px yë ja'ay, ëpëky nimajk të tyaj'ooktë ja Amán ja y'u'unk y'ëna'k yaa ma Susa kajpnën. ¿Tiijaty jëtää muum të tjaaktuntë yë Jutiiyë ja'ayëty ma wiinkëtypë kajpnën? Tyam nëmaaykyës tiijaty mjaaktsojkpy ets nmo'ojëty.

13Tä ja Ester y'ëtsooy: Pën mijts oy xymyëtoy ets pën m'ëwatsyp, wä'än yë Jutiiyë ja'ayëty jëpom jëtu'un tuntë yë myëtsiptëjk ijxtëm ojts yë'ëjëty tjatuknipëjktaakëtën, wä'än jëpom tyajkutëytyë ja jyot nyini'kxëty ja Amán ja y'u'unk y'ëna'k ma o'ktaknën.

14Ja yajkutujkpë ojts tkupëky. Ënät ojts yajkajpxwä'kxy ja ënä'ämën jam Susa ets ja okpë yajkutëëytyë, ja nimajkpë Amán ja y'u'unk y'ëna'k.

15Ja Jutiiyë ja'ayëty ojts jatëkok tyu'ukmuktë ma myajkmajkts'anyën ja Adar po'o ets tyaj'o'ktë ëpëky nitëkëëk mëko'px ja myëtsiptëjkëty; je'eyëp ko ka'ap ojts nitii tpëjkëtë ets nitii tkatoontë mëti'ipë ënäty ja'ay jyä'ä'ajtëpën mëti'ipë të y'ooktën.

16-17E ja Jutiiyë ja'ayëty mëti'ipë jëkäm kukajpnajtëpën, ma myajktëkëëk anyën ja Adar po'o jää ojts myuktë ets ja jyuuky'ajtënëty tkuwantë. Jëtu'un'äämpy ojts tyaj'o'kta'atë ja myëtsip. Jä'ä xëëw, jä'ä ojts ja myëtsip tyaj'ooktë: nitëkë'px majkmokx mil, ka'ap nitii tpëjkëtyë. Ma myajkmajkts'anyën, nän yë'ë po'o, jää ojts pyo'kxtë ets xyëëwtuuntë, xyoontaktë mëët ko ënäty të myëta'aktë.

18E jä'ä ko ja Jutiiyë ja'ayëty mëti'ipë jam Susa kukajpnajtëpën, tëë ënäty myuktë ma myajktëkëëk anyën ets ma myajkmajkts'anyën ja Adar po'o, paaty ojts jää pyo'kxtë ma myajkmokx'anyën, nän yë'ë po'o xyëëwtuuntë ets xyiktë xyoontë.

19E ja Jutiiyë ja'ayëty mëti'ipë tsënaaytyëpën ma ja mutsk kajpnën, mëti'ipë ka'ap nyapotsyëtyën, jää xyëëwtuuntë ma myajkmajkts'anyën yë Adar po'o. Tääts jää xyiktë y'ëwë'ktë ets xoontä'äky yajpatë ma ja xëëw ënäty tyunyë jyätyën, nixim niyam nyämyooyëtë ja näynyamo'ojë.

20Yë Mardoqueo wa'ats tkëxjaaytyääy tëkokyë wi'ix tyuunën jyaajtën ya'atë jotmay ets tuknikäjxtaay ja Jutiiyë ja'ayëty, mëti'ipë jam tsënaaytyëpën winkon ets mëti'ipë jëkämën, maajaty tnitänën ja yajkutujkpë Asuero,

21ma ojts tni'ënä'ämën ets tnixëëwtuntëty, jää ma myajkmajkts anyën ets myajkmokx'anyën ja Adar po'o,

22jä'ä ko, jä'ä xëëw jä'ä po'o ojts ja Jutiiyë ja'ayëty ja myëtsip tyajkutëkoytyë ets jä'ä xëëw jä'ä po'o ojts ja monyëtukyë y'ëxmatsëtë mëti'ipë xi'iky xony awinpijtën. Ya'atë xëëw mëj'äämpy nyäjxy, paaty ojts ja ënä'ämën tyajwë'ëmtë ko jää mëpaat ja'ay xyi'iktë xyoonta'aktë; jää näjyëtu'un tyajmuktëty ja ayajk ako'onën mëti'ipë tyukputëkëtëpën ja ëyoopëja'aytyëjk.

23Yë Jutiiyë ja'ayëty xëmë ojts ya'atë xëëw tuntë mëti'ipë ja Mardoqueo nyi'ënä'ämëyën ets mëti'ipë jyääyën,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

24jä'äkyëjxm ko ja Amán, mëti'ipë myëtsip'ajtypyën ja Jutiiyë ja'ayëty, tëë ënäty jyayaj'ooka'anëtë ma ojts nyijuy nyitookëtën;

25e ko ja Ester ojts tuk'ëwaanë ja yajkutujkpë, ënät ja yajkutujkpë nokymyëët ni'ënä'ämëy ja Amán ets y'ënäny: ko tu'kë'ëyë ja ëyo'on jotmay mëti'ipë të tjanimay të tjanitajën yë Amán ets ëxëëk jyatëty ja Jutiiyë ja'ayëty, wä'än jam tkëtakta'ay ma Amanën. Jëtu'un'äämpy yë Amán mëët yë y'u'unk y'ëna'k kyutëkooytyë.

26E paatykyëjxm ya'atë mäjtskpë xëëw ojts yajtijy Purim, Pur jeexyë yajtijy ko jeexyë je'eyë tu'ukyë. E mëëtkyëjxm ko jëtu'un ja Mardoqueo ni'ënä'ämëy ets ko t'ijxtë mëti'ipë ënäty të tyuny të jyätyën,

27yë Jutiiyë ja'ayëty jëtu'un ojts tkäjpxy'atë ko ya'atë xëëw pa'u'unk pa'ëna'k mëpaat yajtuny, ma ja Jutiiyë ja'ayëtyën ets ma ja ja'ayëtyën mëti'ipë tyuktëjkëpën ja Jutiiyë ja'ay ja myëpëjkënëty; winjëmëjt ya'atë xëëw yajtunëty, nitu'kjëmëjt kyaninaxëty. Mäjtsk xëëw ja ja'ay xyëëwtuntëty ma ënäty tukka'ayën ets jëtu'un yajkuuytyunëty ja ënä'ämën mëti'ipë të tkäjpxy'atën;

28ets y'ënantë ko tyaapë mäjtsk xëëwpë, niteety ni'ap y'itëty, myëjpëjkta'aktëp ja ja'ayëty, wä'än tpënëty, wä'än tmaakajpnëty, nijëna'a kyayajja'atyëkoyëty.

29Yë yajkutujkpë Ester, yë nyëëx yë Abihail, mëët yë Mardoqueo, mëti'ipë Judá ja'ayëtyën, ojts wiinkpë noky tkäxtë mëët ja kutujkën ma tnikajpxtën ja xëëw mëti'ipë tyijtëpën Purim ets tnikajpxëtë ja mëjëyëjpë ja xëëw,

30ets tuknikäjxtë ja nimëko'px ja i'px wëxtujkpë ja kajpn mëti'ipë nyitënääpyën ja yajkutujkpë Asuero. Jap nokyjoty mëët ojts kyajpxtë ja oy aaw oy ayuk ets mëët ja näjyiiky'at näymyëku'uk'atë

31ma tni'ënä'ämëtën ets ja Purim xëëw yajtunëty ma ënäty të tpaatyën, ijxtëm ja yajkutujkpë Ester ets ja Mardoqueo të tni'ënä'ämëtën ma ja Judá ja'ayëtyën ets ma y'u'unk y'okëtyën. Ojts näjyëtu'un tkujayëtë ja ënä'ämën wi'ix yë ja'ay y'ayuu'atëty ets myontëty tyuktëty.

32Ja ënä'ämën mëti'ipë ja yajkutujkpë Ester nyi'ënä'ämëyën, jap ojts tnikäjpxy wi'ix ja Purim yajnixëëtunëtyën. Tëkokyë ya'atë jap ojts yajkëxjaaytyä'äy ma tu'uk ja mëj nokyën.

Ester 10

1Yë yajkutujkpë Asuero ojts tuknipëky ja naax kajpn mëti'ipë yajpatëpën wintë'ëtstuuy ets mëti'ipë yajpatëpë mejy itkujky ets tyaktëty ja ayajk ako'onën.

2Tëkokyë mëti'ipë tyuunën kyajpxën mëët ja kyutujkën ets ja y'ënä'ämën ets ko tmooy ja mëj tuunk ja Mardoqueo, jap myiinta'ay këxja'ay ma ja nokyën mëti'ipë jyä'ä'ajtëpën ja yajkutujkpëtëjk jampë tyuuntën Media ets Persië.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[3]Yë Jutiiyë ja'ay mëti'ipë xyëëwajtypyën Mardoqueo, jëjp'am ojts y'ity ma ja Asuero yajkutujkyën, mëj'äämpy ojts jyä'äy jyëkyepyë, tëkokyë mëti'ipë Judá ja'ayëtyën; tsojkë ja'awëyë mëk ja myëku'uktëjk, jä'ä ko ojts tmëmay tmëtajy ja nyaax kyajpn ets ojts tkuwa'any ets tnitsiptuny ja myëkunaax myëkukajpn ko ja amay jotmay tpatë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Job

Job 1

[1]Jam ma Us y'itjotmën, jam ijty tu'uk ja'ay tsyëënë, Job xyëëwajtyp. Oy ijty jyuuky'äty, ka'ap tii tuuntëkoy tkajpxtëkoy, Tios myëtuumpy ets nijëna'a ojts pën tkamëtëkoy.

[2]Wëxtujk yë myaank ets tëkëëk yë nyëëx.

[3]Wëxtujk mil tmëëtëty yë kupixyny, tëkëëk mil yë jëyujk jëku'ux, mëkoxk mëko'px yë tsajpkaa ets mëkoxk mëko'px yë krukts. May ijty yë myëtuunpë. Mëj kumeenyjyä'äy, jam tsyëënë xëëwpëtsëmtsyow.

[4]Yë Job yë y'u'unk y'ëna'k xëmë ijty xyëëwtuntë ma jyëën tyëjkëtyën. Mëj këjää ja ka'ayën ukën tnipëjktaakëtë ets tyukniwijtsëtyëp jëna'a pyaatëtën. Wyoowtaaytyëp ja myëkä'äxtëjk ye'etyëjkpë to'oxytyëjkpë.

[5]Ko xyëëwtuunta'atë, tääts ja Job tmëkajpxmuky yë y'u'unk y'ëna'k, jopyëp pyëtë'kojy ets tmo'oy yë Tios yë wyintsë'kën nino'oky nixämpyë, tyajwa'atsy ja y'u'unk y'ëna'k ma ja nyëë pyokyëtyën. Yë Job xëmë ijty jëtu'un tuny, jä'ä ko yë'ë myëmääpy myëtäjpy ko muum yë y'u'unk y'ëna'k tmëkajpxtëkoytyë yë Tios ëkë muum tëkatsy myäytyë tyajtë.

[6]Tu'kxëëw tu'kjëmëjt ojts nyäwya'këxë'ëkëtë yë tsajpjotmëtë kukäjpxy, ojts näjyëtu'un myiny yë tsajpjotmëtë kukäjpxy mëti'ipë ni'ë'ënëpën.

[7]Tä ja Wintsën yajtëëwë: ¿Maa mtsoony? Tä ja tsajpjotmëtë kukäjpxy y'ëtsooy: Naaxwiinyëtë ojts të n'aye'eyës.

[8]Ënät ja Wintsën y'ënëmaayë: ¿M'ixy'äjtyp yë ntuunpës mëti'ipë xyëëwajtypyën Job? Nimaa ja'ay jëtu'unpë naaxwiiny naaxkëjxy, mëti'ipës oy xymyëtuunpën ets tëy tëtä'äky jyuuky'äty, mëtëy winë tuny ets nitii tëko'oyën tkamëëtëty, aak'oy jyiiky myëku'uk tjawë.

[9]E ja tsajpjotmëtë kukäjpxy, mëti'ipë ni'ë'ënëpën tyaa y'ëtsooy: Yë'ë paaty oy mmëtunyë jä'ä ko jotkujk jyuuky'äty.

[10]Mijts ka'ap xyajkutuky ets pën kyë'ënixajëtëty, mëk xykyëwent'ajtë jyuukyajtën, jyiiky myëku'uk ets tëkokyë mëti'ipë myëët'ajtypyën; aak mkënu'kxyp mëti'ipë myëët'ajtypyën ets kumeenyjyä'äy yë'ë, may ni'ik yë jëyujk tsajpkaa tmëëtëty këtiinëm yë myëku'uktëjk, myëkunaax myëkukajpn.

[11]E ko winë xy'ëkjëpëjkta'ajëty ma yë'ëjën, tää xy'ëk'ixëty wi'ix mpokyën ets nëjkxëp kë'ëm xymyëtoy.

[12]Ënät ja Wintsën t'ëtsooy ja tsajpjotmëtë kukäjpxy mëti'ipë ni'ë'ënëpën: Oy xy'ëk'ijxmatsëty. Tun tii mtunäämpy mëët yë Job ets ma winë tmëët'atyën, je'eyëp

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

ko këtii yë jyuukyajtën xymyëwa'anëty. Ënät ja tsajpjotmëtë kukäjpxy mëti'ipë ni'ë'ënëpën, jam tsyo'ony Wintsën wintum.

13Jëtu'un ojts tëkok jyäty kyëpety, tam ënäty yë Job y'u'unk y'ëna'këty xyëëwtuntë ma ja kä'äxkopk ja tyëjkën,

14ko tu'uk ja'ay jyä'äjty ma Job yë tyëjkën ets tyajmiiny ja aaw ayuk ets y'ënäny: Yajtsajp kaa yuutëp ënäty ëëtsëty jam ets krukts tam ënäty y'oktë winkon,

15ko ajotkumonë të xytyukja'tës yë sabejë ja'ayëty ets të tmä'tsta'atë ja tsajpkaa ets tëë tyaj'ooktë ja tuunpëtëjk. Ëjtsyë të njake'eky etsës nikajpxa'any ma mijtsën mëti'ipë të tyuny të jyätyën.

16Tam ënäty kyamëtyakta'aynyëm ya'atë ja'ay ko wiinkpë myiiny ets y'ënäny: Tëë ënääw tyukëtä'äkyë yë kupixyny ets mëti'ipë kupixyny këwent'ajtëpën tëë y'o'kta'atë. Ëjtsyë të njake'eky etsës nikajpxa'any ma mijtsën mëti'ipë të tyuny të jyätyën.

17Tam ënäty kyamëtyakta'aynyëm ya'atë ja'ay ko wiinkpë myiiny ets y'ënäny: Yë'ë Caldeo ja'ayëty ëëts të xytyukja'të, nitëkëëkpëky të y'itë ets të tmä'tsta'atë ja jëyujk jëku'ux ets tëë tyaj'o'kta'atë ja mëti'ipë këwent'ajtëpën. Ëjtsyë të njaake'eky etsës nikajpxa'any ma mijtsën mëti'ipë të tyuny të jyätyën.

18Tam ënäty kyamëtyakta'aynyëm ya'atë ja'ay, ko wiinkpë myiiny ets y'ënäny: Tam ënäty yë m'u'unk m'ëna'k xyëëwtuntë ma mmaank yë tyëjkën mëti'ipë kä'äxkopkën,

19ko tu'uk mëkjëënpoj, të myiny mëti'ipë jam të tsyoonyën të'ëts'itjotm ets yajxonën mëk të pyojy ets ja tëjk të jyity ma të nyijijtpäjta'atën ja m'u'unk m'ëna'k. Ëjtsyë të njake'eky etsës nikajpxa'any ma mijtsën mëti'ipë të tyuny të jyätyën.

20Ënät ja Job pyëti'ky ets tkë'tstëëy ja wyit, jä'ä mëk jya'ap ko ënäty jëtu'un të tyuny të jyätyë, ojts ja wyääy kyopk tkä'pta'ay ets tmënu'kxtäky ja Wintsën.

21Ënät y'ënäny: Niwa'ats ëxwa'atsës të nminy naaxwiiny, näjyëtu'unës jatëkok ntsoona'any. Wintsënës winë të xymyo'oy, nän yë'ëjës winë xypyëjkëjaanp; kënu'kxy mëjjawë yë Wintsën yë xyëëw y'ity.

22Oy mëjwiin këjää ja Job ja jotmay tjapaty, yë'ë ka'ap ojts tmëkajpxtëkoy yë Wintsën.

Job 2

1Ko tpaty ja xëëw po'o jëna'a ja tsajpjotmëtë kukäjpxy myina'antën jam ma ja Wintsënën, ojts näjyëtu'un jam myiny ja tsajpjotmëtë kukäjpxy mëti'ipë ni'ë'ënëpën.

2Tä ja Wintsën yajtëëwë: ¿Maa mtsoony? Tä ja tsajpjotmëtë kukäjpxy mëti'ipë ni'ë'ënëpën y'ëtsooy: Naaxwiinyëtë ojts të n'aye'eyës.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

3Ënät ja Wintsën y'ënëmaayë: ¿M'ixy'äjtyp yë Job mëti'ipës ntuunpë'ajtypyënë? Nimaa ja'ay jëtu'unpë kyaka'ty tä yë'ëjën naaxwiiny naaxkëjxy, mëti'ipës oy xymyëtuunpën ets mëti'ipë tëy tëtä'äky juukyajtpën, mëtëy winë tuny ets nitii tëko'oyën tkamëëtëty, aak'oy jyiiky myëku'uk tjawë. Oy ëxëëk të xyjatuny ets të xyaj'ëyo'onpaaty ets ka'ap tii poky tmëëtëty, yë'ë mëk yë wyinma'any tmajts'ity ets ka'ap maa tyëkoy.

4E ja tsajpjotmëtë kukäjpxy mëti'ipë ni'ë'ënëpën jëtu'un ja Wintsën t'ëtsooy: Ko ja'ay ka'ap tii jyäty kyëpetyë oy xëmë nyäjyawëty. Yë ja'ay nyajts'ijxëtyääpy oytyiijëty mëti'ipë myëët'ajtypyën, nëkoo ko kë'ëm nyäyajtso'okyë.

5E yë'ë ko wi'ix xy'ëktunëty ma jyot nyini'kxën, tä xy'ëk'ixëty wi'ix mpokyën.

6Ënät ja Wintsën t'ëtsooy ja tsajpjotmëtë kukäjpxy mëti'ipë ni'ë'ënëpën: Oy xy'ëk'ixjmatsëty. Tun tii mtunäämpy mëët yë Job yë jyuukyajtën, je'eyëp tëy ko këtii xyaj'ookëty.

7Ënät ja tsajpjotmëtë kukäjpxy mëti'ipë ni'ë'ënëpën jam tsyo'ony ma Wintsënën ets tuknikejxy ja Job ja yuu pa'am. Ënätyë Job tyukpëtsëëmtaayë xi'ipyë pa'am.

8Ënät ja Job jam nyaaxwe'tsy ma pu'uxm niko'owpety y'ityën. Jam tpaty yë tu'ts apu'u, yë'ëts nätyukjäjpëp ko tyäty xyi'ipyë.

9E ja tyo'oxytyëjk jëtu'un y'ënëmaayë: ¿Wi'ix ko janty'oy mnäypyëjktä'äkyë ets oy ja'ay mnäyajnaxyë? Nikë tim pok yë Tios ets m'ookëty.

10Ënät ja Job y'ëtsooy: Mijts to'oxytyëjk, këtii nëkoo ëxëëkjaty m'ëna'any. Pën ëëtsajtëm nkupëjkëm mëti'ipë Tios xymyo'oyëmën, ¿wi'ix ko ënät ka'ap nkupëjkmëty ko ëxëëk xytyu'unmëty? Ëxëëk ojts jyäty kyëpety yë Job, e yë'ë kä'äpyëm tmëtëkooy yë Wintsën mëët yë myä'äyën tyajën ets mëët yë y'aaw y'ayuk.

11Tam ijty yë Job tmëët'aty yë myëku'uktëjk mëti'ipë mëët oy nyämyäyën, jä'ä xyëëwajtëp: Elifaz, jam tsyëënë Temán; yë Bildad, jam tsyëënë Súah ets Sofar, jam tsyëënë Naamát. Ko tnija'awëtyë ko tëë Job ja yuu pa'am pyäätyë, ënät ojts tninëjkxtë ets tjämyëët'ata'antë ma jam pyikyë y'ixyën.

12Jëkäm t'ijxpatë ja Job ets tyëjkëtyë jëëpyë yaxpë, mëk tjawëtë ko ja Job yajpaaty yuujoty pa'amjoty, paaty ja wyit tkë'tstëëwtë ets nyätyukupëjkëtë ja naaxway.

13Jam näjyëtu'un nyaaxwä'tstë ma ja Job y'u'unyën. Wëxtujk xëëw wëxtujk tsu'um jam y'ënyääytyë. Ni tu'k aaw pën kyakäjpxy, jä'ä ko y'ijxtëp ko Job mëk pyikyë.

Job 3

1-2Tëë ënäty kanaak xëëw amonyë y'ënyääynyëtë ko ja Job ojts tpoky ja xëëw ma myiinyën naaxwiiny.

3Npojkpyës ja kootsajtën tsu'um'ajtën maas nmëxu'unk'ajtyën. Npojkpyës ja xëëw maas nmiinyën naaxwiiny.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

4Ojts jeexyë ja xëënypë y'awinpity koots ets ka'ap jeexyë Tios nëkoo ojts tmëjpëjktä'äky, ka'ap jeexyë tyim xëënyëy.

5Nikë oy'ajt ko jeexyë tyimkootsëy, ëkë ko jeexyë ojts tyimwintujkta'ay, ëkë ko jeexyë ojts jää xëëw y'ooky ets tsyë'këtyääytyë ja ja'ay.

6Nikë oy'ajt ko jeexyë tyimtëkooy ja kootsajtën jä'ä tsu'umpë ets jeexyë ka'ap yajmëtyooy tääpë xëëw ma ja xëëw jëmëjt tyu'uye'eyën.

7Nikë oy'ajt ko jeexyë jä'ä xëëw, ka'ap pën myëxu'unk'ajty, nikë oy jeexyë jää pën kyaxoontäky.

8Nikë ojts jeexyë yë xëëwmääpyëtëjk timpyoktë tääpë xëëw, mëti'ipë myëët'ajtëpën yë mëk'ajtën ma mëj jëyujkën nëëjotypë tsyëënën, mëti'ipë yajtijpën leviatán.

9Ka'ap jeexyë ojts tyimtë'kxy yë xëëw jä'ä jopyë, ka'ap jeexyë tyimja'ajty ja të'kxën jajën mëti'ipë mëk yaj'ëwxijtpën, ka'ap jeexyë ojts tyimtsajp'okpu'uy.

10Npojkpyës yam tääpë kootsajtën mëti'ipë ojts t'ëwa'atsyën etsës nmëxu'unk'atëty, mëti'ipë ojts t'ëwa'atsyën etsës yi'iyë n'ixëty ëyo'on jotmay.

11¿Wi'ixës ko ojts nkatimy'ooky ntaakës jyootjoty, ëkë maas ënäty jam ntimmyinyën naaxwiiny?

12¿Wi'ix ko jyam'ajty ja tekykyox mëti'ipës xy'ëxajëyën ets wi'ix ko jyam'ajty ja tsi'tsk mëti'ipës xyajtsi'tsën?

13Koos jeexyë ntimy'o'ky, nikë ojts jeexyë tyim'oyë. Tyam maap po'kxpës jeexyë akujk jotkujk

14mëët yë yajkutujkpëtëjk, wintsëntëjkëty, mëti'ipë mëjjëty yë kyutujkëntëjk ojts tkojtën,

15ëkë mëët yë ënä'ämpëtëjk mëti'ipë yaj'ujtstën yë kyëmoontëjk mëët yë pu'ts pujxn ets poop pujxn.

16¿Wi'ix ko ojts xykyatimyajnaaxtëkëtës tä nyaaxtëkën yë mëxu'unk o'kpë, tä nyaaxtëkëtën mëti'ipë ooky miintëpën naaxwiiny?

17Jap naaxjoty jap kyukëxë tëkokyë yë ëxëëkja'aytyëjk, yë y'ëxëëktu'un y'ëxëëk kajpxënëty, e mëti'ipë të y'ënu'kxën jap tpaaty yë po'kxtakn;

18jap yë tsumjyä'äy jyotkujkë ets ka'ap jap t'ëkmëtoownë wi'ix yyä'äxy jyokyën yë ënä'ämpë;

19jap naaxpa'tkë'p tu'knax ja'ay jap yajpaaty, wä'än tmëjëty tmutskëty. Yë mëtuunpë mëti'ipë ëxëëk yë wyintsën të tyunyën jap tpaaty yë jotkujk'ajtën mëti'ipë ka'ap të tpaatyën ma të jyuuky'ätyën.

20¿Wi'ix ko Tios t'a'ixë ets ja'ay jyuuky'atëty mëët yë ëyo'on jotmay? ¿Wi'ix ko ni'ikyë tyajjuuky'ajt'ëtë'ëtsy mëti'ipë pëjkëpën ijxëpën,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

21mëti'ipë jyajëjp'ijxypyën yë o'kën ets ka'ap nyäky'ooky, mëti'ipë jëtu'un yë o'kën jya'ixtääpyën tä jeexyë tii muum ka'ap tpaatyën mëti'ipë yu'utsy'ijtpën?

22Tääpë jëtu'unpë ja'ay jäänëm jotkujk'ajtën tpaatëty ko yajnaaxnitajnëty.

23Jëtu'un yë Tios yajtu'uye'eyë tä jeexyë wyiintsëtyën, xiitsow yaatsow muum t'awa'ktuky.

24N'ëjënës ntu'kënës një'kxyp; npëjkënës n'ijxënës n'ukpy.

25Tëkokyë mëti'ipës ënäty ntsë'këpën, mëti'ipës ënäty ni'ik ntsë'këpën, aak yë'ëjës të npata'ay.

26Ka'apës nijëna'a npo'kxy ets ka'apës nijëna'a nxajwinpity; ka'apës njotkujk'aty, ëxëëkëmës näjyawëty.

Job 4

1-2Job, yajnija'ap ko mijts wiink jëtää xyjyawë ko pën m'atsipyë ets mne'emyë, je'eyëp ko yë'ë ntuk'ënëëmëjäämpy ko ka'ap tjëkyepy amonyë n'ijtmëty xëmë.

3Mijts myaj'ijxpëjkpy ijty yë ja'ay ets mjotkujkmooyp ijty mëti'ipë mon tuk yajpatpën,

4mijts myajpëtë'kpy ijty ja mëti'ipë këtaap këpijpën ets mëti'ipë këtawaanpën ka'ap ijty xy'a'ixë ets kyëtawëty;

5e tyam, ¿tii ko ënät ja mjot mwinma'any xyajtëkatsy, tii ko mtëkë kuma'ay kutajëpë ma të mtuka'ayën ja pëjkën ijxën?

6Mijts oy yë Tios xymyëtuny ets mëtëy winë të xytyuny, ¿wi'ix ko ënät xyajtëkoy ja mmëpëjkën?

7Mmëmay mmëtaj ets ja'amyäts pën tëë xypyanijawë ko yë wa'ats ja'aytyëjk o'ktëy jyatë kyëpätë.

8Ëjts yë'ëjës nija'ap, ko yë ja'ay mëti'ipë winë ëxëëk tyuunpy kyäjpxypën, nän ëxëëk jyäty kyëpety.

9Ko Tios tyukjoot'anpëkëtë, jëtu'un tyukëta'akëtë tä myëkpojyën ets yajkutëkoyëtë.

10Oy jënu'un jyamu'u jyaniitstë kaajën, Tios yë'ë yaj'ëmonanëtëp ko ënäty yë y'aaw tyëts mya'ta'atë.

11Ets kaajën y'ooka'antë mëët ko ënäty të kyajë'kxypyaatë, jëtu'unyë ye'eytyëkoya'antë ja y'u'unkëty.

12Tëës yë aaw ayuk xynyija'ty ame'tsyë; oynu'unënës të nmëtoowkukë.

13Koots, tim je'eyës të nmanaxy täätsës të nwinkuma'ay etsës të n'amëkë.

14Yajxonës të ntsë'ëkë, jëtu'unës të nnäjyawëty tëëjës yowë yë npajk tsyëtyuuypyëjkta'ay.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

15Jëtu'unës yë nwiin njëjp të njawë myëkë ets yajxonës yë ni'u'kxy të pyëtë'ktaaynyë.

16Ënätës tu'uk yë ja'ay të n'ixy jamës xywyintänë. Ka'apës oy të n'ijxwa'atsy, yi'iyë y'äpk të n'ijxës, wiink yaj'ixy. Amonyë y'ity etsës të nmëtoy tu'uk yë mëto'owën:

17¿Wä'än jëtää tu'uk yë naaxwiinyëtë ja'ay wa'ats y'ëkjuuky'atëtyë, wä'än jëtää ka'ap tii poky tuuntëkoyëty Tioswintuuyë?

18Yë'ëpaat yë tsajpjotmëtë kukäjpxy ka'ap oy tukjotkujk'aty, yë'ëpaat yë tsajpjotmëtë kukäjpxy tyëkoytyë,

19¿wi'ixpëm jëtää tu'uk yë naaxwiinyëtë ja'ay mëti'ipë ka'ap tii tkëjxmëtyën, mëti'ipë jëtu'un kojy mä'kxy ijtpën tä jëën tëjkën mëët yë mo'onts naaxwayjotypë kyojyëtyën ets kyutëkoyëty tä waanyën?

20Ko jyopëp'aty oy yajpaaty e ko jyënäkyxyëëw'aty tëë nyajijnë; ko y'ooky xëmëkyëjxm tyëkoy ets ni pën kya'ëkja'amyäjtsënë.

21Jëtu'un yë jyuukyajtën jyäty tä tu'uk yë piity pyojtukyën; ko të jyuuky'äty oy jëtää winë të tjanijawëja'any, ko të y'o'knë ka'ap t'ëkpatnë ja nija'awën.

Job 5

1Mijts Job, oy jënu'un mya'axëty mjokëty. Yë'ëpaat yë tsajpjotmëtë kukäjpxy ka'ap m'ëtsowa'anyë.

2Ko xëmë je'eyë nmo'onmëty ntujkmëty ets nmä'ämyëty ntajmëty, nëkoopë yë'ë, tsojk nän yi'iyë nätyukyaj'o'këmëty.

3Tëës n'ixy wi'ix yë tsuuja'ay, kupoj ja'ay nyäpyutëkëtyën, je'eyëp ko jyëën tyëjk poj'am mya'äty.

4Yë y'u'unk y'ëna'k ni pën kyaputëkëty. Ko yë yajkutujkpëtëjk pyaye'exyëty yë pyoky, ni pën kyapukajpxëty.

5Jam ma kyam tyu'ujëtyën, oy tii tjayaj'itë, yë'ë jyë'kxtaaytyëp mëti'ipë yuu'o'këtëpën ets jap muum äpnyjoty pyëtsëmtë, mëti'ipë tëtsëtëpën ëxëëk y'ixëtë ko kyuwit kyumeenyëty.

6Yë ëxëëktu'un ëxëëk kajpxën ka'ap jyëtu'unëty myuxy tä aay ujtsën; yë ëyo'on jotmay ka'ap nyaaxjotyëty pyëtsimy,

7yë naaxwiinyëtë ja'ay kë'ëm ëyo'on jotmay nyätyukpaatyë, jëtu'un tä yë jëënpixk pyëtsimyën jëënjoty.

8Kooxyëp jeexyë ëjts jëtu'un n'ëkjaty, yë'ëjës jeexyë Tios ntukë'ëtëjkëp yë n'ëyo'on njotmayës;

9yë'ë tyuunpy winë mëjwiin këjää ets yaj'ijxëp yë myëj'ajtën tsipë nja'akyujkëmëtyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

10Yë'ë yajtuupy yajpojpy ets tyajxooky yë naaxwiinyëtë;

11yajmëjnajxyp yë ja'ay mëti'ipë yu'unk naxym yajpatpën, yajjotkujkëp yë ja'ay mëti'ipë moonp tujkpën;

12yë'ë yajma'tääpy yë ëxëëkja'aytyëjk yë jyot wyinma'any, oy ënäty tii të tjatuknipëjktaakëtë tuuntëkoya'antë, jëtu'unyë tyajtukjijtëtyä'äy.

13Kë'ëm yë ëxëëkja'aytyëjk ëxëëk nyätyuktunyë yë y'ëxëëkjot y'ëxëëk winma'any, yë'ë yajma'tääpy yë winma'any mëti'ipë yë ëxëëkja'aytyëjk të tjamay të tjatajtën.

14Ko xyiiny'äty, jëtu'unyë yaj'ixy tyontë xyajtë akootstuuypyën, jëtu'un jyuuky'atë tä jeexyë akootstuuy xëmë yajpaatën.

15Tios yajpëtsëëmpy yë ëyoopëja'ay ma ëxëëkja'aytyëjk yaj'ëyoyën;

16yëë yajjotkujkëjäämpy yë ja'ay yun këtawpë yajpaatyën, yë'ë amë'pxy yajwë'ëmpy yë ëxëëkja'aytyëjk.

17Jotkujk ets xoontä'äky yë ja'ay yajpaaty mëti'ipë Tios ojëpën; këtii xy'ëxëëkjawëty ko m'ojëtëty yë Tios mëti'ipë maaytyääyëpën winë.

18Ko pën tyajtsëtyuty, pojën jatëkok tyajtso'oky; ko pën tkoxy, pojën jatëkok tyajjotkujkë.

19Yë'ë, xëmë myajtso'oka'anyë, janaam jatsojk, ka'ap wi'ix mjata'any.

20Ko ënäty yuu xëëw y'ity, nëjkxëp myajtso'okyë këtiipë myuu'ookëty; ko ënäty tsip y'ity, myajtso'okanëp ma ënäty pën mkupuxa'anyën.

21Yë'ë nëjkx mkuwa'anyë ko pën ëxëëk mnikajpx mnimëtya'akëtëty, mijts ka'ap nëjkx mtsë'ëkë oy tii ëyo'on jyamin jyakëta'akëty.

22Je'eyë nëjkx xytyukxi'iky ko ënäty yuu y'ity ets ko ënäty yuu pa'am jyää'aty; oy tii jëyujk jyaminëty, ka'ap nëjkx mtsë'ëkë.

23Ka'ap nëjkx yë tsaa m'atsipyë ma mkam mtu'ujën, yë jëyujk ëwa'anëtypë oy nëjkx mëët mnäjyawëty.

24Ma mjëën mtëjkën nëjkxëp winë xypyääty xy'ixy, ko ënäty xymyëtyoy yë mjëyujk mtsajpkaa, kä'pxy nëjkx xypyääty.

25May nëjkx xymyëët'aty yë m'u'unk m'ok, jëtu'un yaj'ixëty aay ujtsën kamjotypë yajpaatën.

26Oy mëk nëjkx mmëjja'ayë, jëtu'un tä tsajpmok majën.

27Yë jot winma'any mëti'ipë yajpatpën ko njuuky'ajtmëty, yë'ë yajkajpxp niwijy nikujk; ja'akyukë mijts kë'ëm ets xymyëpëkëty ko tëy mëti'ipë myajtukmëmëtyakpën.

Job 6

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

1-2Ko jeexyë yë npa'amës y'ëk'yaj'akijpxnaxy ma tu'uk yë kijpxnën,

3ni'ik je'emty jeexyë pyëtsimy këtiinëm yë nëë ajin paatykyëjxmës nkäjpxy nmëtyä'äky mëët yë yu'unk'ajt naxym'ajtën.

4Mëti'ipë maaytyääyëpën winë, jëtu'unës të xytyuny ijxtëm jeexyë të xytyukmoxmëkumën yë xyëwät ets të tukye'eyëtyä'äy yë njot nini'kxës. Tëës yë Tios xytyuktu'u'ëtujkta'ay yë ëyo'on jotmay.

5¿Wä'än jëtää yë krukts yä'äxy ko jyi'kxy yajmo'oyë? ¿ëkë wä'än jëtää tii një'kxmëty mëti'ipë ka'ap xyu'kxëtyë?

6¿Wä'än jëtää tsäk tii nxu'kxja'awëmëtyë? ¿ëkë wä'än jëtää tii një'kxmëty mëti'ipë ka'ap xyu'kxëtyënë?

7Mëti'ipës ënäty ka'ap nijëna'a një'kxa'anyën, yë'ëjës tyam një'kxyp.

8Jääpëk jeexyë yë Tios xymyo'oyës mëti'ipës n'amëtoopyën; jääpëk jeexyë xymyo'oyës mëti'ipës të npëjktsoyën.

9Jääpëk yë Tios tuknipëjktaakë ets jeexyë xytyimyajnakës ets njuukyajtënës xypyëjkëty.

10Oy jeexyë jënu'un yë pëjkën ijxën xytyimtëytyuunpës. Ëjts je'eyëmës jotkujk näjyawëja'anyë, jä'ä ko xëmës yë Wintsën wa'atspë të npatuunë y'ënä'ämën tyiyajtën.

11Ëjts ka'apës nëkoo jot mëjaaw n'ëkmëët'ajnë, ka'apës n'ëkja'akyujkënë tiikyëjxm ko njuuky'ätyës.

12Ëjts ka'apës jëtu'un njuunëty tä tsaajën ets ka'apës jëtu'un nta'tspëkyëty tä pujxnën.

13Ëjts ka'apës tii mëk'ajtën nmëët'aty ets ka'apës tiiputëjkën npaaty.

14Yë mëku'uk mëti'ipë mëët oy nämyä'äyëmën, je'eyëm yajtsoky oy ënäty ka'ap tii oy të tuny.

15E miitsëty mëku'uktëjkëty, nimaajës xykyaputëkëtë. Jëtu'un miitsëty myajpatnëtë tä nëëwokën mëti'ipë tëë tyëtsnën.

16Ki'ixkëm je'eyë nëë jyënajknë ets ujts mëët yë nëë o'pky ets tip;

17e ko yë nëë o'pky tyëkooytyä'äy ets pyëtë'kta'ay yë tip, tim natëtsp.

18Yë'ë yajtu'utëkajtstëp yë tu'uye'epyëtëjkëty ets jamtsow nyëjkxtëty të'ëts'itjotm ma ka'ap yë nëëjën ets jam y'ooktëty.

19Yë tu'uye'epyëtëjkëty mëti'ipë jamën Temá ets Sabá, yajxon nëë tjanty'ixta'atë ma tääpë wokjotmën,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

20e ko jam t'ixtë ka'ap tii nëë, nëkooyë ëxëëk nyäjya'awënëtë ets tim tëkooytyääytyëp yë jyotkujk'ajtënëty.

21Jëtu'un miitsëty njawëtë: koos xy'ixtë o'ktëy njatyës, ni'ikyë mtsë'ëkëtë.

22Ëjts ka'ap yam mijts tii n'amëtowtë, ka'ap yë wit meeny yam n'amëtowtë etsës ntso'okëty;

23ka'ap yam n'amëtowtë etsës xynyiwaantu'utëty maas yë nmëtsipën etsës xyajpëtsëmtëty maas tsumy matsy xyaj'itën yë mä'tspë.

24Ëkë tuk'ëwa'anëtyëkës tiis mëpaat ntuny etsës amonyës nwë'ëmëty; tuk'ënëmaaytyëkës maas të ntëkoy.

25Mëtëypyë aaw ayuk ka'ap tjëkyepy pën t'ëtukëty; miitsëty nanëkookyëjxm je'eyë xy'ojtë xya'axtës.

26Miitsëty wiink xytyijwinpitë ja aaw ayuk mëti'ipës oy të nkäjpxy të nmëtyä'äkyën. Jëtu'un m'ëna'antë ko tsuuwinma'anyës nmëët'ajtyp.

27Miitsëty kajtëm xypya'ëyowtëty yë ku'ooky u'unk ets tsojktëm xynyanitooktëty yë ja'ay mëti'ipë mëët oy mnämyäyëtën.

28Ijxtëkës nwiinkëjxm njëjpkëjxm ets nikajpxtë pën antakpës.

29Ëna'antë ko miitsëty nëkoopë wi'ixjaty mkajpxtë mmëtya'aktë, këtii nëkoo mnäyaj'ëxëëktëkëtë. Ja'aykyukëtë ko ëjts mëtëypyës nikäjpxyp.

30¿Ëkë miitsëty jä'ä m'ëna'antë ko ëjts win'ë'ënpës, ko ka'apës nijawë tiijës nkäjpxypyë?

Job 7

1Yë naaxwiinyëtë ja'ay yë jyuukyajtën jëtu'un yaa nyäxy naaxwiiny naaxkëjxy tä tu'uk yë tsiptuunpë tu'kjëmëjt tyaj'apetyën yë tyuunk,

2ëkë tä tu'uk yë mëtuunpë tu'ktsojkyë pyo'kxyën niktuuy, ëkë tä tu'uk yë mëtuunpë t'ëwxityën jëna'a yajmëjuy.

3Ëjts po'o'amës të mpëky të n'ixyë, xëëny kootsës npëkyë n'atonyë.

4Koos nnäkyo'okyë, jëtu'unës njawë ka'ap yowë nyäkyxyiinyëty; ki'tmiimp ki'txëjpës je'eyë, jëtu'unës nkuxëënyë, etsës nmay ntajy: ¿Jëna'a ënät npëtë'ëkëtyës?

5Nitënë'k kutënë'kës yë njot nini'kxnë, aak putsp xii yaanë ets tëë tyukko'omëtyääynyë yë ni'akës.

6Yi'iyës n'ëwxijtyp jëna'ajës n'ooky maas ka'ap nitii n'a'ixy njëjp'ixyën. Jëtu'un yë n'o'kënës wyinkony poj'am tä kepy y'ëwtityën pe'tympe'tym mëti'ipë wit kojpën.

7Wintsën yë'ë ja'amyäts koos yë njuukyajtënës jëtu'un yë'ë tä ja'ay myëkxejyën, mëti'ipë ka'ap jyotkujk'atyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

8Ka'apës nëjkx nijëna'a pën xy'ëk'ijxnë; ookyës nëjkx xytyuk'ijxpety koos ënäty mijts xy'ixy.

9-10Tä yootsën mëti'ipë poj'am tëkoopyën, jëtu'un yë ja'ay nyäxy mëti'ipë yajkukë'ëyëpën o'kpëjutjoty. Ko jap jyëjptä'äky, ka'ap nijëna'a y'ëkwinpijnë ets ka'ap nijëna'a yë jyiiky myëku'uk y'ëk'ijxënë.

11Paaty ka'ap tjëkyepy amonyë n'itëtyës. Maas yam npëkyë n'ixyën ets maas yam pa'am nmënaxy nyajnaxyën, minës mëk n'ëk'ëjy n'ëktu'uky.

12¿Tii jëtu'unës ëjts tä tu'uk mëjnëë jëyujkën etsës xy'ijx'itëtyë?

13Koos nmay ntajy, po'kxëpës ënät koos nma'ajëty ëkë koos nnäkyo'okëtëty,

14jääjës mijts xy'ëtsë'ëkë ma'ayjoty etsës xyaj'amëkë.

15Nikë oyës jeexyë xytyimyo'kpeny, ni'ikës n'oyjyawëja'any koos n'ookëty ets këtii koos njuuky'atëty ijxtëmës yam njuuky'ätyën.

16Ëjts ka'apës n'ëkmëmëta'akanë. Ka'apës n'ëkjuuky'atanë. Nikë ëxmajtskës, wä'änës ntimy'ooky. Yë njuukyajtënës jëtu'un tä ja'ay myëkxejyën.

17¿Tii yë naaxwiinyëtë ja'ay tyimkëjxm'ajtyp ko mëj'äämpy xypyëjktä'äky? ¿Wi'ix ko ni'ik xytyimmëjotmaypyääty?

18¿Wi'ix ko xytyimkëwent'aty, xëëny koots ets janaam jatsojk xywyinma'any'ixy?

19¿Wi'ix ko xykya'ëxmatyës ets jeexyë wäänë nxejyës?

20Pën pokytyuunpës, ¿maa n'ëxëëktuny, mijts mëti'ipë naaxwiinyëtë ja'ay y'ijx'ijtypyën? ¿Wi'ix koos yë mti'pxn xytyukni''ixyës? ¿Ëkë jam muum n'atsipyë?

21¿Ti këtii mëpaat xypyokymye'kxyësë? ¿Këtii mëpaat xynyime'kxyës maas muum ntëkoyënë? Ëjts wäänës yam njaakjuuky'ata'any, täätsës nwo'tstëwëty, ka'apës maa xy'ëk'ijxnëty.

Job 8

1-2Job, ¿wi'ix ko xëmë jëtu'un mtimy'ënä'äny? Jëtu'un mtimkyäjpxy tä jeexyë myëktuupojyën.

3Yë Tios, mëti'ipë maaytyääyëpën winë, ka'ap nijëna'a tëyajtën tyajma'aty ets ka'ap nijëna'a tuny ka'apë myëpaatëtyën.

4Wä'änxyëp yë m'u'unk m'ëna'k yë Tios të tmëtëkoytyë, paaty të tyiytyunëtë.

5Nikë yë'ë Tios tim ixta'a mëti'ipë maaytyääyëpën winë ets xymyëpëjktsowëty, wä'än mpa'ëyoyë.

6Pën mijts oymyës mjuuky'äty ets mëtëy mtu'uye'ey, yë'ë mnijootwinpitanëp ets mmo'ojanëp yë mjëën mtëjk mëti'ipë mpatëpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

7Yë mwit mmeeny mëti'ipë ijty mmëët'ajtypyën wäänë yë'ë, ni'ikëjaanp ja mëti'ipë mpaatäämpyën.

8Yë'ë mëmay mëtaj ja aptëjk mëti'ipë të jyuuky'atën ets jam ja ijxpëjkën xyajtsoonëty ma ja'ayëtyën mëti'ipë jap ja jyot wyinma'anyëtyën.

9Ëëtsajtëm tyaanëm nmëxu'unk'ajtëmë, ka'ap tii njajtëm nnija'awëmë; yë njuukyajtën'ajtëmë jëtu'un yë'ë tä tu'uk yë äpkën.

10E yë aptëjkëty mayëtëp myaj'ijxpëkëtëty ets winë mtukni''ixëtëty.

11Yë nëë aweky ets nokykyepy jämyë yony nëë'ëkë'ëm;

12e yë'ëjëty, tamnëm tsyuxk'atë ets ka'anëm yajpuxtënëm ko tyëtskojnë jëyëjp ma ja wiinkëtypë ujtsën.

13Näyjyëtu'un jyatë kyëpätë yë ëxëëkja'aytyëjk mëti'ipë Tios të tja'atyëkoytyën; oy tii të tjajëjp'ixtë, ka'ap t'ëkpatnëtë.

14Mëti'ipë të tuk'ijxpätën ets mëti'ipë të tukjotkujk'atën jëtu'un yë nyäxy tä piityën ëkë tä poxmtä'äkyën.

15Oy jënu'un jam jyanäkyumatsëtëty poj'am pyojtuka'any; wi'ix nyäkyumatsa'anyë ma tu'uk yë poxmtä'äkyën.

16Yë ëxëëkja'aytyëjk, jëtu'un yë'ëjëty tä yë tsuxk ujts nyi'anyën mëti'ipë yoontëpën kamjoty;

17ja tiktskäktëp tsaajoty ets jyanäkyumatsyë tsaakëjxy,

18e ko pën wyijxë'ëkyë, ka'ap yaj'ixy pën jamën ujts të yony ets ni pën tkanijawë tii jam të y'ity.

19Jëtu'un kyukëxëtë yë jyotkujk'ajtënëty ets wiink ujts jam jatëkok yoonp.

20Yë Tios ka'ap nijëna'a t'ëxmatsy ja'ay mëti'ipë oy ja'ay'ajtpën ets ka'ap tputëkë ëxëëkja'aytyëjk.

21Yë'ë yajkutukäämpy ets jatëkok mxi'ikëty m'ëwë'ëkëty ets mya'axëty mjokëty akujk jotkujk;

22e yë mmëtsip wintsëtyu'un jëjptsëtyu'un wyë'ëma'antë ets ja ëxëëkja'aytyëjk ja jyëën tyëjkëty, nëjkxëp yajijta'ay.

Job 9

1-2Ëjts wa'atsës nijawë ko jëtu'un y'ixë'aty, jam Tios wintum ni pën tkajëkyepy y'ëna'anëty ko wya'atsëty.

3Ko pën mëët yë Tios jyanäy'oja'anëtëty, ka'ap yë naaxwiinyëtë ja'ay myëta'akëty oy jënu'un ja jot winma'any tjamëëtëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

4Yë Tios mëj këjää tmëët'aty yë mëk'ajtën kutujkën ets wijyajtën, ¿pën nëkoo ëkmëmayëtëp ets ka'ap yajmëta'akëtëty?

5Yë Tios ko jyoot'anpëky yajyu'kxyp yë tun kopk; yë'ë yajjijtyp ets ni pën tkanijawë.

6Yë'ë yaj'yu'kxyp yë naaxwiinyëtë ets yë'ë yajtsëtyuupy ma naaxwiinyëtë kyëxmëtä'äkyën.

7Yë'ë y'ëne'empy yë xëëw këtiipë oy jëna'a pyëtsëmëty ets mëtsa'a këtiipë tyë'kxëty.

8Ko yë tsajp twijtstëëy, ka'ap ojts pën pyutëkëty ets ko tyajkutëkooy yë mëjëtypë jëyujk, näy ka'ap pën pyutëjkëyë.

9Yë'ë ojts tyajkojy maymyëtsa'a mëti'ipë yajtijpën mëtsa'ayä'ämn, mëtsa'akë'ëk ets mëti'ipë këxë'kpën tä kuyjyaamën jam tsajpjotm; yë'ë ojts näjyëtu'un tyajkojy yë jaayxyëëw jam ëpa'tkë'ëmtsow.

10Yë'ë mëj'äämpy winë tuny ets may winë tyaj'apaatë, ka'ap nja'akyujkëtyä'ämyëty wi'ixën tii tuny.

11Ko yë Tios muum xywyinnaxëtyës, ka'ap tjëkyepy n'ixëtyës; oy muum jyanaxëty, ëjts ka'apës nëjkx n'ixy.

12Ko tii tjä'äniwa'anëty, ¿pën tuk'ojëtëp? ¿Pën ëkyajtëwëtëp tiijaty tyuunpy?

13Ko yë Tios jyoot'anpëky, tsip ets jyoot'an xyäämëty; ko yë Rahab yë jyä'äy tii tjatuna'any jam ma Tiosën, jëtu'unyë nyaaxkëtakta'atë.

14¿E wi'ixtsën ko ënät n'ëknikajpx n'ëknimëtyakpëty wiinkjaty ja Tios?

15Ëjts oyës njanäjyawëty janty wa'ats, ka'ap tjëkyepy wi'ixës yë Tios n'ëtsoowinpitëty; mëjkutujkën yë'ë, ëjts je'eyës mëpaat n'amëtoy etsës xypya'ëyow xynyajts'ëyowëty.

16Koos ëjts nja'ëna'anëty wä'än tyajnipaye'ey ets wä'än yë Tios tyaj'ixta'ay yë pyoky, ëjts ka'apës n'a'ixë tmëjpëjkta'akëty mëti'ipës nkäjpxypën.

17Je'eyës nëkoo o'ktëy njaakjatëty jëtu'un tääjës jeexyë nwinpapojyën ets ni'ikyë npu'utsës myëjta'akëty;

18je'eyës nëjkx ni'ikyë ntëkë moonpë tujkpë ets ka'apës n'ëk'xajnëty.

19Ko atsip ninëjkxmëty, ka'ap xyajmëtakmëty. Ko nja'ëna'anmëty ni'ëënëja'anmëty, ¿maa n'ëkni'ë'ënëmëty?

20Ëjts oyës njanäjyawëty mëtëy yowë ntu'uye'eyës ets ka'apës yowë tii poky nmëëtëty, yë'ë poj'amës yë xyajpoky kya'ajëty ets poj'amës nëjkx ëxëëk njaty.

21Ëjts oyës nja'ëna'any ko ka'apës tii poky nmëëtëty, ka'ap jëtu'unpë tyuny; ëjts tëëjës n'ënu'kxë mëët yë juuky'ajtk.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

22Aakjëtu'un winë y'ixëty. Jëtu'unës ëjts nmay ntajy; yë'ë je'eyëm tyaj'ooky ja'ay, wä'än tpokyjyä'äyëty ets wä'än twa'atsja'ayëty.

23Ko ëyo'on tyunyë jyätyë ets wa'ats ja'ay y'ooktë, je'eyë Tios tukxi'iky ko yë wa'ats ja'aytyëjk ka'ap yajnipaye'eytyë.

24Yë naaxwiinyëtë, yë'ë ëxëëkja'aytyëjk tyukmëwë'ëmpy, yë yajkutujkpë ni'ikyë twinkumats tjotkumatsë. Pën ka'ap Tyiosëty, ¿pën?

25Jëtu'unës yë nxëëw njëmëjt pyëyi'iky pe'tym tä pën pyëyi'ikyën ets ka'ap ja jotkujk'ajtën tpaaty.

26Jëtu'un nyëjkxtë tä kepy nëëwinye'epyën to'tykpyë, jëtu'un tä witsn tpakääk'ëwtityën yë joon mëti'ipë myatsäämpyën.

27Koos njaja'atyëkoyä'äny yë npëjkënës n'ijxënës etsës jotkujk njanäjyawëja'anyë,

28je'eyës kë'ëm ntsë'kënë koos mëk npëkyë n'ixyë, jä'ä ko nija'apës ko yë Tios ka'apës xy'ixy ëjts nwa'atsja'ayëty.

29Pën yë'ë ënaanp koos ëjts npokymyëëtëty, tii nyawa'anëty oyës yë njot njamëktuny.

30Oyës njakë'ëpujy mëët yë xëts etsës yë tsiin xëts njakë'ëpuj'aty,

31japës yë Tios je'eyëm xykyukäjxnaxa'any jutjoty, yë'ëpaat yë nwit ntujkxyës xy'ëxëëk'ijxnës.

32Ka'ap tjëkyepy yë Tios mëët nnäy'ojëtëtyës jëtu'un tä yë ja'ay nyäy'ojyën ets ka'ap tjëkyepy mëët nnäwyintänëtëtyës ma kutuunkën.

33Oy ko jeexyë jyää'aty tu'uk yajkutujkpë ma Tios mëët yë naaxwiinyëtë ja'ay nyäwyintänëtëty,

34mëti'ipë jeexyë y'akajpxtujkpyën këtiipës nëkoo xytyiytyunëty ets këtiipës nëkoo xyaj'ëyowëty.

35Jyëkyejpy jeexyë amëk jotmëk nwinmëkajpxës, jä'ä ko ëjts ka'apës maa njawë tii poky të ntuny.

Job 10

1Tëës n'ënu'kxënë mëët yë juuky'ajtk. Je'eyës yam n'ëja'any ntu'uka'any ets jëtu'unës npa'am nyajnaxa'any, yë'ëjës yë npëjkën n'ijxën nmëjpëjkta'akäämpy.

2Mijts Tios, pokyjyä'äyës të xypyëjktä'äky. Tuk'ënëmaaykyës tiijës xytyukpoky'ijxp.

3¿Oy jëtää, ko mijts të xyajkojyës ets kë'ëm jatëkok xy'ëxëëk'ixyësë? Jëtu'unës xyaj'ëyoy tä ëxëëkja'aytyëjk tsoktën njatëtyës nkëpätëtyës.

4¿Wä'än jëtää mijts jëtu'un winë xy'ixy tä yë naaxwiinyëtë ja'ay winë t'ixtënë?

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

5¿Näyjyëtu'un yë mjuukyajtën kyonëty tä yë naaxwiinyëtë ja'ayënë?

6Pën ka'ap jyëtu'unëty, ¿tiixë ko yë'ë xy'ix'ixy xypya'ixy maas tii ntuuntëkoy nkajpxtëkoyën ets maas mpokytyunyën?

7¿Ets oy xyjyanija'apë ko ëjts ka'apës tii poky nmëëtëty ets ka'ap tjëkyepy ni pën xyjyuutëtyës mkë'ëjootjotyë?

8Mijtsës të xykyojy të xymyä'kxy mëët yë mkë'ë m'aaw; tyam, mijtsës ënät näjyëtu'un xyajkutëkoyaanp.

9Ja'amyäts ko naax mwinpëjkmujk etsës ojts xyajkojy, ¿e tyam näy naaxës jatëkok xyaj'awinpita'anyë?

10Mijts ojts xy'a'ixë etsës yë njot nini'kx jëtu'un kyojëty tä jyuunyën yë tsi'tsknëë ets tä myëjayën;

11etsës ojts xytyukniwoony yë ni'akës ets nxixyës, ojts xypyëjktä'äky yë npajkës ets n'eemyës;

12tëëjës juukyajtën xymyo'oy ets tëëjës yë tsojkën ja'awën xymyo'oy, mijtsës të xykyëwent'aty, etsës oy të njuuky'äty,

13e tyamës ënät nnijawë ko jap mwinma'anyjoty taptëm xymyëëtëty yë tëkatsypë jot tëkatsy wyinma'any mëët ëjts;

14je'eyëtëmës ënäty xy'ixy xytyuny pën maas n'ëkpokytyuny ets jëtu'unës xytyiytyuna'any koos ënäty muum ntëkoy.

15Pën ëjts nmëët'ajtypyës yë poky, ¿tiijës natuunta'akëp? Pën ëjts ka'apës npokymyëëtëty, nëkoopës ntukxoonta'akëty, jä'ä ko mijts je'eyës xyajmony xyajtuky ets je'eyës o'ktëy xytyuny xy'ënëëmë.

16Koos ëjts njajoot'anpëka'any, jëtu'unës xynyipëtë'ëky kaajën ets yë'ëpaat yë mmëjajtën xyaj'ixyë koos xyajkutëkoyä'äny.

17Ka'ap xyaj'ëmaaytyä'äky mëti'ipës xynyi'ëënëpën; ni'ikyë xyajkëjääjë yë mjoot'an mëët ëjts; jëtu'un tä tsiptuunpëtëjk tsyiptuntën, jëtu'unës mijts xëmë xynyipëtë'ëky.

18¿Tii ko ojts xyajkutujkpë etsës nmëxu'unk'atëty? Nikë oy koos jeexyë ojts ntimy'ooky ets ka'apës jeexyë ni pën xytyim'ijxy.

19Nikë oy ko jeexyë ojts tëyë naxyës ets njëjptä'äkyës jap naaxpa'tkë'p, jëtu'un jeexyë timpyäty tä nkatimmyiinyënës naaxwiiny.

20Yë njuukyajtënës wäänë yaa nyajxkojy, ëxmajtskës tu'ktsojkyë, wä'änës n'ëkjuuky'äty jotkujk. Minës wäänë n'ëkxoontä'äky

21ma ka'anëm ntsoonyëmës, maas ka'ap n'ëkwinpitanën, ma ja kajpn api'its akootspë yajpaatyën ets ma xëmë kyoots'ityën,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

22ma xëmë nik yajpaatyën ets ka'ap jap tii yaj'ijxpaaty, ma të'kxën jajën jëtu'un yaj'ixyën tä kyootsëtyën.

Job 11

1-2Tëkokyë tääpë aaw ayuk mëti'ipë të xykyäjpxyën, jyëkyejpy yë n'ëtsoowinpijtmëty, jä'ä ko ka'ap yë'ëkyëjxmëty tii oy nimëtyakmëty ko jeky nmëtyakmëty.

3¿Tii jä'ä mmay mtajy ko may mmëtyä'äky, tääts ënät ëëtsëty amonyë nwë'ëmtëtyë ets ka'ap tjëkyepy yaj'ëtsoowinpitëty mëti'ipë je'eyë të xynyëxi'iky të xytyukxi'ikyënë?

4Mijts jëtu'un m'ëna'any ko yë m'ijxpëjkën mëtëy yë'ë ets ko wa'ats mnäyajnaxyë.

5Jëtu'unpëk jeexyë yë Tios yë'ë kë'ëm kyäjpxy ets jeexyë m'ëtsoowinpityë.

6Yë'ë, mëët jeexyë wijyajtën kujk'ajtën winë mtuk'ixpëkyë, mëti'ipë tsip yajwinja'apën. Ets jeexyë xy'ëk'ixy ko yë Tios ka'ap mëk mtëytyunyë tä mjapaatyën.

7¿Mijts m'ënaanp ko winë xywyinja'awëtya'aja'any mëti'ipë yë Tios tyuunpy kyäjpxypën ets xynyija'awëtya'aja'any tu'kë'ëyë mëti'ipë yë'ë nyija'apën?

8¿Tii mnatunäämpy? këjxm ni'ik yajpaaty këtiinëm yë tsajp. ¿Wi'ix xynyanijawëja'any? këk ni'ik yajpaaty këtiinëm yë tsajpkëk.

9Mëjwiin ni'ik këtiinëm yë naaxwiinyëtë ets këjääpaat yë y'ëwtity këtiinëm yë mëjmejy.

10Pën miimp yë Tios ets tsumy tmatsy yë ja'ay ets tukumëtowa'any ja tyëko'oyën, ¿pën y'ëkjëjpkuwa'akëp?

11Yë'ë nyija'ap pën win'ë'ëmp, y'ijxyp yë tuuntëko'oy kajpxtëko'oyën.

12Jä'ä xëëw ma ënäty ja krukts ka'ap y'ëkkrukts'ajnën, jä'ä xëëw nëjkx ja tsuuja'ay wyinma'anytyëkë.

13Pëjkta'ak yë mwinma'any ets winë oy xytyunëty ets yë'ë Tios mënu'kxta'ak.

14Pën tëë mtuuntëkoy mkajpxtëkoy, tim kukä'äk; këtii xytyëjkmo'oy yë ëxëëkpë ma mjëën mtëjkën.

15Jëtu'un wa'ats m'ijxë'ëk mkoowë'ëkëty ets jotkujk myajpaatëty ets nitii xykyatsë'ëkëty;

16nëjkxëp xyjyä'äytyëkoy ja m'ëyo'on mjotmay; jëtu'un nëjkx xyjyä'äytyëkoy tä yë nëë pyëyi'ikyën,

17jëtu'un nëjkx yë mjuukyajtën tyi'kxy jyäjy tä xëëwën ko kyujkyxyëëwënë, jëtu'un nëjkx mkutë'kxy mkujajy oy ënäty api'its akoots të myajpaaty.

18Nëjkxëp xymyëët'aty ëwxijt mä'kxtujkën ets jotkujk nëjkx mjuuky'äty; nëjkxëp mma'ay mpo'kxy oy tsuj, jä'ä ko Tios ënäty mkëwent'ajtëp.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

19Nitii nëjkx mka'ëtsë'ëkëty, jotkujk nëjkx mpo'kxy mpëky. May nëjkx ja'ay mniminyë ets m'amëtowëtëty yë näypyutëkë.

20Yë ëxëëkja'aytyëjk oy nëjkx tjatsoktë näypyutëkë, nëkoopë nëjkx t'ixta'atë, ka'ap tpaata'antë ijtakn maa nyäyu'utsëtëtyën, yë o'kën tëko'oyën yë'ë nëjkx tpaatë t'ixtë.

Job 12

1-2Yajwinja'awëp ko miitsëty naax kajpn ja y'aaw y'ayuk myajnajxëtëp, ko ënäty m'ooktë ka'ap nëjkx ja naax kajpn t'ëkmëët'ajnëtë ja wyijyjyä'äytyëjk.

3Je'eyëp ko ëjts nija'apës winë ets ka'apës nnaxymyëty ma miitsëtyën. ¿Pën ka'ap jëtu'unpë tnijawë?

4Oyës nkapokymyëëtëty ets oyës nitii tuuntëko'oyën nkamëët'aty ets oy të nyäxy ja xëëw jëmëjt ma ijty ja Tios tmëtoyën koos nmëkäjpxy, yë njëëky nmëku'ukës mëti'ipës mëët oy nnäymyäyën, je'eyës tyam xytyukxi'iktë.

5Mëti'ipë ja'ay jotkujkën nyëxikpy tyukxikpy ja ja'ay mëti'ipë ka'ap jyotkujkëtyën, ka'ap tmëkjawë oy ni'ikyë tnajtstijë mëti'ipë jam tim këtawanëpën.

6Yë ja'ayëty mëti'ipë ëxëëk ëtëtstëp ënantëpën, jotkujk mya'atë pyo'kxtë ma jyëën tyëjkëtyën; mëti'ipë Tios myëkajpxtëkooytyëpën, jotkujk tyimnax tyimtëkëtë, jëtu'un myäytyë tyajtë ko aak kyë'ëjotjotm winë tmëët'atë.

7Yajtëw yë aayjëyujk ujts jëyujkëty ets joon jëyujkëty ets xyjyatëty xynyijawëty winë.

8Yajtëw näjyëtu'un yë nëë jëyujk mëti'ipë mëjmejyjoty tsënaaytyëpën, jyëkyejpy winë xyatëwtëty ets winë mtukni''ixëtëty.

9¿Jää pën mëti'ipë ka'ap tnijawën ko Tios winë të tyajkojta'ay mëët yë kyë'ëjë?

10Jam kyë'ëjotm, jam y'ijta'atë mëti'ipë juuky'ajtëpën.

11Yë tatsk wa'ats tmëtoowta'ay wi'ixjaty yë mëto'owën myinyën ets pa'kxwiin wa'ats tja'awëtyä'äy wi'ixjaty tii jyawën.

12Yë mëjja'aytyëjk myëët'ajtëp yë jot winma'any, jää ko tëë jyuuky'atë.

13Je'eyëp ko Tios ni'ik yë wyijyëty ets maaytyääyëp winë; yë'ë winë tyuknipëjktakëp ets tuny.

14Mëti'ipë Tios të tyajkutëkoyën, ka'ap tjëkyepy pën jatëkok t'akojëty; mëti'ipë Tios të tyajku'ëtukyën, ka'ap tjëkyepy pën tyajniku'ëwa'atsëty.

15Ko yë'ë tmajtswë'ëm yë nëë tuu, poj'am winë tyëtsta'ay; e ko tmajtstu'uty yë nëë tuu, poj'am tyajnikoonpäjta'ay yë it naaxwiinyëtë.

16Yë myëk'ajtën yë'ë xëmë yajmëtakëp. Aakjam yajpata'atë yë ja'ayëty mëti'ipë win'ë'ëntëpën ets mëti'ipë yajwin'ë'ëntëpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

17Yë y'ëwatsyp ets wijyjyä'äytyëjk wyinma'anytyëkoytyëty ets kutuunktëjk tsyuujëtëty pyojëtëty.

18Yë yajkutujkpë pyëjkëp yë kyutujkën ets tsumy matsy yajmënëjkxtëty wiink naax wiink kajpn.

19Pyëjkëp yë teetyëjk yë tyuunk ets jyëpëjktääpy ma kutujktaknën mëti'ipë ënä'ämtëpën yajkutujktëpën.

20Mëti'ipë ijty oy ja ëëwij kajpxwijën yajktëpën, ka'ap y'ëk'ayukpatnëtë ets ja mëjja'aytyëjk wiinkjaty winë tuunëtë.

21Yë'ë yajkutujkpy ets wintsëntëjkëty ka'ap pën y'ëkwinkutsë'kënëtëty ets jëtu'unyë myoonkëtak tyujkëtaknëtëty mëti'ipë ënäty amëk jotmëk näjya'awëtëpën.

22Yë'ë yajniku'ëwatsyp ets yajnijawëty mëti'ipë ënäty yu'utsy ijtpën ets mayjyä'äy tnijawëty mëti'ipë ënäty yu'utsy myëët'ajtëpën.

23Yë'ë yajmëjëp ets yajmutskëp yë naax kajpn, yë'ë yajwä'kxyp ets yë'ë yajmujkpy.

24Pyëjkëp yë wyijy'ajtën yë yajkutujkpë mëti'ipë ënä'ämpën ma naax kajpnën ets jam tnajtswopë muum ma y'aanë'ëk tyëëtsë'ëkëtyën ets jam ka'ap y'ëktu'upatnë,

25ma jam jëtu'unyë jyaaktony jyaakxajyën akootstuuyën ets jyaakkunëjkx jyaakkukëtawë ëmu'ukyë ja'ayën.

Job 13

1Tëkokyë ya'atë mëti'ipës yam nikäjpxypën aak tëëjës n'ixta'ay kë'ëm ets aak tëëjës kë'ëm nmëtoowta'ay.

2Mëti'ipë miitsëty mnija'awëtëpën, nija'apës näjyëtu'un; ka'ap tjëkyepy miits m'ëna'antëty ko ni'ik winë xynyijawëtë këtiinëm ëjts.

3Je'eyëp ko ëjts yë'ëjës mëët yë Tios kë'ëm nmëtya'aka'any, yë'ëjës mëët njanäwyintänëja'anyë mëti'ipë maaytyääyëpën winë.

4Miitsëty ni'ikyë xynyipä'äntë ja tëyajtën mëët ko je'eyë mwin'ëëntë; jëtu'un mnäyajnaxëtë tsooyëpën ets ka'ap nijëna'a pën xyajtso'oktë.

5Tim yi'iyë ko jeexyë amonyë m'itë, nikë wä'än jeexyë wijy mjaakyajtijtë.

6Tuntë mëyajtën mëtoow'itë ya'atë aaw ayuk mëti'ipës yam nikajpxäämpyën.

7¿Miitsëty jëtu'un mmaytyë mtajtë ko Tios mkuwantëp ko mwin'ëëntë ets ko oy xymyëtuntë ko ka'ap tii mëtëy xynyikajpxtë?

8Miitsëty je'eyë Tios ëëwpäjn kajpxpäjn xywya'antë ets yi'iyë mkë'ëmjot mkë'ëmwinma'any mëjpëjktaktëp,

9je'eyëp ko tii jëtää tunëtëp jatëtëp ko Tios m'ëk winma'any ixa'anëtëty. ¿Jyëkyejpy jëtää yë Tios xywin'ëëntëtyë?

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

10Pën yë'ë y'ijxyp ko ënäty miitsëty tii wiinkë'ëy akë'ëy xynyikajpxtë, ëxëëk yë mtunëtëty.

11Je'eyë nëjkx tsë'ëkë ets tsëtyuyë xymyënax xyajnaxtë ko ënäty xy'ijxëtë myëj'ajtën.

12Miitsëty yë m'aaw m'ayukëty jëtu'un nyäxy tä naaxjokën; jëtu'un m'ëtë'ëtstë tä jeexyë yë'ë mnätyukuwa'anëtën yë mo'onts potsy.

13Tyam amonyë itë, amontë, ëjts yam kajpxaanp, oyës tii xytyim jat xytyim këpätëty.

14Njuukyajtënës yam kë'ëm npëjktäkpy atsë'ëkëtuuy ets wä'än t'ixy tiijës xyjyajtp xykyëpäjtp.

15Oy yë'ë jyatimy'ënaanpë koos xyaj'ooka'any, ëjts ka'apës yë n'ayuk ntukxi'ika'any, nëkoo ko n'ëktuk'ëwaanës wiinxë jëjpxë ko ëjts ka'apës tii poky të ntuny.

16Nikë wä'änxyëp ntso'okëtyës koos jëtu'un nwina'anypyaatëty; jä'ä ko tu'uk yë ja'ay, mëti'ipë janty pokymyëëtën ka'ap jëtu'un y'ëna'ana'any.

17Paaty yam n'ënëëmëtë: yajxon mëtoow'itë mëti'ipës yam nikajpxäämpyën.

18Yë'ëjës yam nikajpxäämpy mëti'ipës nätyuknikajpxtu'utanëpën ets wa'atsës nijawë ko mëtëyës yam winë nikajpxa'any.

19Pën jam pën xytyukwinmëtowa'anyës mëti'ipës të ntuuntëkoyën, wä'än tnikäjpxy tyamës n'ëmonëty etsës n'ookëty.

20Tios, mäjtskës yam je'eyë n'amëtoy ma mijtsën ets ntsojkpyës etsës xymyo'ojëty, ënätës ka'ap näyu'utsëtëty koos ënäty mijts xy'ixa'any.

21Mëtu'uk: ntsojkpyës etsës xyajtso'okëty ets këtiis nëkoo xy'ëk'ëtsë'k xy'ëk'aja'awënëty.

22Mëmäjtsk: mëkajpxkës ets n'ëtsowëty, ëkë oyës jëyëjp nkajpxëty ets mijts m'ëtsowëty.

23Tuk'ëwa'anëkës, ¿tiijës npoky'äjtyp ets tiijës të ntuuntëkoy? ¿maas të nyajja'ay'ooky?

24¿Wi'ix ko je'eyë mnäyu'ts mnäkyiiyënë? ¿Wi'ix ko jëtu'un mnäpyëjktakënë mëët ëjts tä jeexyë xymyëtsip'atyënës?

25Ëjts jëtu'unës tä tu'uk yë aaykyëta'akën mëti'ipë pojjëtijtpën, ¿wi'ix ko ënät xyajkutëkoyä'änyës? Ëjts aay pu'uxmës yë'ë, ¿wi'ix ko xy'ixjëtity xypyajëtityës?

26Ëxëëkëm yë aaw ayuk mijts xytyuknipëtsëmyës; yi'iyës janaam jatsojk xy'amëtoop wi'ixës të ntuuntëkoyën winë koos të n'ëna'k'aty.

27Atsumy teky tsyumyës xyaj'ijtnë mëët yë pujxntä'äky, koos muum nnëjkxy, jëtu'unës xy'ix'ixy xypya'ixy ets je'eyës xy'ixy xytyuny maas muum najtswa'akë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

28Wäänjaty yë njot nini'kxës nyëjënuunë ko të pyutsta'ay, jëtu'un tä witën mëti'ipë tëë pyu'tnën.

Job 14

1Yë naaxwiinyëtë ja'ay mëti'ipë to'oxytyëjk të yajminy të yajke'exyën, wäänë jyuuky'äty ets ko jyuuky'äty, je'eyë amay jotmay tmëët'aty.

2Jëtu'un tä pëjyën mëti'ipë pëjwa'kxpën ets poj'am xyootsy; najxp ets tëkoopy yë'ë tä äpkën.

3Tääpë ja'ay yë'ë ëxëëk xy'ixy ets tëë xynyi'ëën xynyipëjktsowë.

4Ni pën tkayajpëtsëmëty yë wa'atspë ma mëti'ipë ëxëëkën.

5Pën mijts myajkutujkpy jënu'un yë ja'ay xyajjuuky'ata'any ets tëë xypyëjktä'äky tu'uk yë tsëpa'an mëti'ipë ka'ap tniwa'knaxëtyën,

6këtii xyajjotkëxy wä'än tjuuky'äty ijxtëm mëpaat jyotkujk'atyën; wä'än tukxoontä'äky yë juukyajtën mëti'ipë nyitu'un nyiye'eyëpën.

7Ko tu'uk yë kepy yajpuxy, tam käjpxy y'ënä'äny ko jiitsëp jatëkok ets ko yoonë'ëkëp wiinkpë mutskpë.

8Oy jënu'un yë tyikts të myëjaawnë ets tëë jya'ixpu'tutnë,

9ko ënäty nyëëpa'tpëyë'ëkë, jotkujk nyäjyawëja'anyë ets jatëkok tsyuxkëja'any; jëtu'un jyiitsa'any tä jeexyë y'u'unk'atyën.

10E yë naaxwiinyëtë ja'ay ko y'ooky, tii y'ëktsooy'atëp; ko y'ooky ¿maa nyijkxy?

11Oy yë mëjmejy pyuxykyë'ëkëty ets oy yë mëjnëë tsyë'ëtsëty;

12ma jyää'atynyëmën yë tsajp, yë o'kpë ka'ap tjëkyepy jap pyëtsëmëty jyutjoty ets ka'ap nijëna'a myä'äywyijëty.

13Ja'ënaanpës jeexyë jap näyu'utyës ma o'kpë y'itën etsës jeexyë jap n'ëwxity, koonëm yë mtsip m'äkë nyaxëty ets kë'ëm xynyikajpxëty jëna'a jatëkok xyjyä'ämyätsa'any.

14Ko tu'uk yë ja'ay y'ooky, ¿wä'än jëtää jatëkok jyuuky'ajtwinpityë? ko jeexyë y'ëkjëtu'unëty, n'ëwxijtypyës jeexyë mapaat xytyukka'ayës tsyo'okëty ja mpëjkënës n'ijxënës.

15Koos jeexyë xymyëkäjpxy etsës n'ëtsowëty; mëëtës jeexyë tsojkën ja'awën xynyi''ijxkëtä'äky, jä'äxë ko mijts të xyajkojyës.

16Tyam maas je'eyë xy'ix'ixy xypya'ixyën wi'ixës nnaxy ntëkën, ko jeexyë y'ëkjëtu'un'aty ka'apës jeexyë nnëë mpoky xy'ijxë;

17mja'atyëkoopy jeexyë yë nnëë npokyës ets myajwatsyp jeexyë njot nwinma'anyës.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

18Yë'ëpaat yë tun kopk jyity ets tsaatun jyijtma'aty.

19Jëtu'un tä yë nëë tjepyën yë tsaa ets tuu tyajwinpajë'ëtyën yë naaxway, jëtu'un xytyuny yë naaxwiinyëtë ja'ay yë jyuukyajtën.

20Wa'ats xyjyijtë'kta'ay ets xëmëkyëjxm jëtu'un wyi'imy, myajjëwä'kpy jam ma y'ityën ets ëtyä'äkyë'äämpy myä'äty.

21Ko yë y'u'unk y'ëna'k mëj'äämpy ja'ay myëët'atëtë yë'ë ka'ap t'ëknija'awënë; ko yë y'u'unk y'ëna'k y'ëyo'onpaatë näy ka'ap tnijawë;

22yi'iyë jyaak ja'awëp yë pyëjkën y'ato'onën ets wi'ix yë jyot wyinma'any y'ëyoy jyotëkoyën.

Job 15

1-2Mëti'ipë ja'ay këpetyën ka'ap nëkoo oy nawi'ix y'ëtsoy ets ka'ap nëkoo kyäjpxy poj'am;

3ka'ap nëkoo je'eyë y'ayuk t'ixkäjpxy ets yë'ë twa'kpäjn'aty mëti'ipë ka'ap tsyoowpaatyën.

4E mijts myajtëkooyëp Tios ja wyintsë'kën; myajtëkoopy ja mëtëypyë ja Tios ëwtajtën.

5Ëxëëk yë mjot mwinma'any, paaty jëtu'un mkajpxpëtsëmy ets jä'ä mkäjpxyp ka'apë myëtëyëtyën.

6Ka'ap kyopkpëkyëty mijts n'ojëty, mkë'ëm'aaw mkë'ëm ayuk mnätyuktëytyuunëp.

7¿Jä'ä mmay mtajy ko ma ënäty mijts ka'ap mjuuky'ätynyëmën ka'ap ijty maa ja'ay ets yë'ëpaat ijty kyajääjëty yë tun kopkë?

8¿Win'ëëw wiinkajpxpën mnäjyawëty ma Tios, ëkë tu'kpajk mëj'ijxpëkyjyä'äy mnäyajnaxyë yaa naaxwiiny naaxkëjxyë?

9¿Tii mnija'ap mëti'ipës ka'ap nijawëtënë? ¿Tii m'ixy'äjtyp mëti'ipës ka'ap n'ixy'atënë?

10Mëjja'ay mëj ëna'k yam ëëtsëty ets nija'awëtyëpës ni'ik winë këtiinëm jyëtu'unëty ja mteety.

11¿Këtii xy'oyjyawë ko yë Tios myajjotkujk'atyë ets ko oy aaw oy ayuk ntukmëkajpxtë?

12¿Wi'ix ko nëkoo mnäyajjoot'anpëkyë ets ix yë mwiin je'eyë xyajtsaptsënë?

13¿Wi'ix ko yë Tios yë'ë xytyukjoot'anpëky ets m'a'ëy m'akäjpxy nëkoo?

14Ka'ap maa ja'ay mëti'ipë ka'ap pyokymyëëtëtyën ets ka'ap maa ja'ay mëti'ipë ka'ap pyokytyunyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

15Yë'ëpaat yë tsajpjotmëtë kukäjpxy ka'ap janty wa'ats tyim itë, yë'ëpaat yë tsajp oy tka'ixy yë Tios,

16ni'ik yë ja'ay, mëti'ipë pokytyum xëmë yajpatpën ets aakjä'ä xëmë y'ijxyp tyuunpy ka'apë y'oyëtyën, mëti'ipë pokytyuunpën tä jeexyë nëë t'uukyën.

17Mëtoow'ijtkës yë n'aaw n'ayuk, tyam ntukmëmëtya'aka'any mëti'ipës kë'ëm të n'ixy të ntunyën,

18mëti'ipë ijxpëkyjyä'äytyëjkëty yaj'ijxpëjktëpën, mëti'ipë yë y'aptëjk tyukni''ixëtën,

19mëti'ipë yajkë'ëmooytyën yë naaxwiinyëtë ets mëti'ipë ojts ka'ap nyaxyëpinëtën mëët wiinkëtypë ja'ay.

20Yë ja'ay mëti'ipë ëxëëk ja'ay'ajtpën ëxëëk näjyëtu'un jyäty kyëpety ets wäänë jyuuky'äty.

21Myëtoopy tii mëti'ipë ëtsë'këyëpën; ko nyäjyawëty jotkujk, jää mä'tspë tyukja'tyë.

22Ka'ap tjëkyepy wi'ix kyäkpëtsëmëty ma jap akootstuuy yajpaatyën, jä'ä ko jëtu'un nyäjyawëty jëtu'un yowë tsujkn tyim yajtuk'ëwxity ets ja'ay yaj'ooka'anyë.

23Ko ënäty y'ooky yë'ë nëjkx tsyu'utsyë lut; yë'ë wa'ats tnijawë ko ëxëëk jyata'any kyëpäta'any.

24Nëjkxëp y'ëtsë'ëkëty ja kootsajtën, nëjkxëp ja monyëtukyë tyukja'tyë ets ja ëyo'on jotmay, jëtu'un tä muum tu'uk yë yajkutujkpë tukja'tyën yë kajpn.

25Jëtu'un jyäty kyëpety ja ja'ay mëti'ipë nyipëtë'kpyën ja Tios, mëti'ipë tsyipwinkajpxëpën ja Tios, mëti'ipë maaytyääyëpën winë,

26mëti'ipë näjya'awëyëpën akëëytyuky yowë yajpaaty ets mëët tsyiptuna'any ja Tios.

27Onmëëtpën ja wyiin jyëjp je'eyë kyëxë'knë ets aakjëtu'un wyintuuy pyë'aay.

28Xit ko'ow ja kajpn jyata'any ma ënäty yë'ë tsyëënën; nëjkxëp ja jëën tëjk yajtukäktuta'ay ets xit ko'ow ja naax y'awinpita'any.

29Ka'ap ja wyit myeeny jeky tmëët'ata'any ets ka'ap kyëjääjëja'any ja kyam tyu'u.

30Ka'ap tjëkyepy wi'ix kyäkpëtsëmëty ma jap akootstuuy yajpaatyën. Jëtu'un nëjkx jyäty tä tu'uk yë u'unk kepyën mëti'ipë wintooykyëtakpën yë jyi'tsk ëkë ijxtëm jeexyë yë pyij nyëpojyën.

31Ka'ap yë'ë tuk'ijxpätëty yë antakën, jä'ä ko ka'ap tii tpaata'any t'ixa'any mëët yë'ë.

32Ka'anëm ënäty tpaaty ja xëëw jëmëjt ko tyëëtsë'ëkëty ets ka'ap nëjkx y'ëkji'tstëkajtsnë.

33Jëtu'un jyata'any tä yë tsatym kepy mëti'ipë ka'ap yë tyëëm tsyä'ämyën, ëkë tä yë olivë kepyën mëti'ipë pyijy nëka'apën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

34Yë ëxëëkja'aytyëjk ka'ap yë y'u'unk y'ok tmëët'ata'antë, yë jyëën tyëjkëty mëti'ipë ënäty ujts yajpatpën mëët yë wit meeny mëti'ipë të tpaatyën mëët yë win'ë'ën winxajën nëjkxëp nyitooytyä'äy.

35Ujts yajpaatë mëët yë ëxëëk jot ëxëëk winma'any tä tu'uk yë to'oxytyëjk yaj'ixyën mëti'ipë u'unk maay tyimy'äjtypyën ets tyajmina'any naaxwiiny yë ëyo'on jotmay; mëëtkyëjxm ko yi'iyë të tuunk'atë win'ë'ën winxajën.

Job 16

1-2Ëjts tëëjës jëtu'unpë ntyäty myëtoowyujnë. Miitsëty je'eyës nëkoo xyajjotkëxtë, ka'ap yë'ëkyëjxmëty të mintë etsës xyajjotkujkëja'antë.

3¿Këtii jëtää tjëkyepy ëxëëkpë aaw ayuk nijëna'a kyutëkoytyë? ¿Tii winma'any tääpë xyajnätyijëtë? Ko aak wiink xymyëtowtë ja aaw ayuk mëti'ipës nkäjpxypën.

4Ko jeexyë miits jëtu'un m'ëk jat m'ëk këpätë tääjës yamën, näjyëtu'unës jeexyë nkäjpxy tä mkajpxtën; je'eyës jeexyë nkëpajk njëpipy etsës jeexyë n'axiktu'uty, nëkooyës jeexyë n'ëëwnë nkajpxnë,

5oypyë aaw ayuk mëti'ipë yajjotkujkëpën, mëti'ipë oy yajmëtoopën ets jeexyë njotmëkmo'otë ets jeexyë nyajjotkujkëtë.

6E ëjts oyës jënu'un nkajpxëty ka'apës yë npa'am myony ets oyës nja'ëmoonpë ka'apës yë npëjkën n'ijxën tsyo'oky.

7Tios të tyajkëxy të tyajnaxy yë nmëjaawës; tëëjës xypyëjkë ja nmëku'uktëjkës mëti'ipës ijty mëët oy nämyäyën

8etsës të xypyëjktä'äky pujxn tëkoty. Tëkatsyës të xynyi'ëënë; ka'ap myëtëyëty ijxtëmës yë npoky të xy'ixtaayën.

9Tiosës xy'ixjëtijtp xypyajëtijtp ets jëtu'unës xyjyatim tyuknukëja'any, jëtu'unës xynyipëtë'ëky tä kaajën, koos xywyintë'kxy jëtu'un yaj'ixy xytyimtsu'utsaanpës yowë tääjës yë nmëtsipën.

10Aak xynyipëtë'knëpës yë ja'ay, aak xytyuk'ijxtëpës yë wyiin jyëjpëty etsës xy'amëkoxëtë, nijënu'unës pën mëj xykya'ixy.

11Tiosës të xypyëjktä'äky ma ja'ay ëxëëk jyä'äy'atën ets ma ja'ayëtyën mëti'ipë yajja'ay'o'ktëpën.

12Ëjts jotkujkës ënäty nyajpaaty koos të xyo'kmëmatsë; yajxonës yë nyo'kn të xyaj'anojkëyë, tëëjës xytyijy xywyexy. Ko të tyi'pxë'ëky jam të tnajtsti'pxë maas ëjtsën.

13Xiitsow yaatsow muum xytyi'pxtës; nijënu'unës xykyapa'ëyowtë oyës yë njot nini'kx xytyukjë'pnajxëtë, yë ntiintyës jëtu'unyë naaxkëjxy jyënaankëtä'äky.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14Xiitsow yaatsowës yë njot nini'kx xyajtsëtyujtëtë, jëtu'unës xynyipëtë'ëktë tä tu'uk yë tsiptuunpë tnipëtë'ëkyën yë myëku'uk.

15Mon tukës yë nwit të nätyukxoxyë, mëti'ipë kuump u'kxpën etsës të nkutijë yë nkëpajk jap naaxwayjoty.

16Ki'ix tsa'amës yë nwiin njëjp kyëxë'knë koos një'ëy nyä'äxy ets ka'apës oy n'ëk'ijxnë,

17oyës ka'ap pën të nmëtëkoy ets xëmës mëtëy të nyajnaxy yë nu'kxtakën.

18Mëët ijxtëmës yam o'ktëy njaty nkëpetyën, yë'ëjës n'amëtoopy etsës nyajnipaye'eyëty; naax, këtii jëtu'unyë xyajnitukëty yë një'ëyënës nyaxënës.

19Oy tyimtu'ukënëty jyam'atëty tsajpjotm mëti'ipës mëpaat xypyukajpxën,

20mëti'ipë kyajpxwa'atsëpën ma Tiosën ëjts yë njot nwinma'any ets t'ixëty wi'ixës një'ëy nyä'äxyën;

21mëti'ipës xynyikajpxtu'utëpën, ijxtëm yë ja'ay nyänyikajpxtu'utyën ma muum të yajni'ëënën.

22Ëjts wäänës yë nxëëw njëmëjt jyaak wë'ëmy, tyimpatyp maas ëjts yaa ntsoona'anyën.

Job 17

1Tujkpës yë nxejy njawë; këjxpës yë njuukyajtën njawë; jëtu'unës näjyawëty xy'ëwxijnëpës yowë o'kpë jut.

2Maas ëjts nyajpaatyën aak yajpatp ja'ay mëti'ipë je'eyë nëëxikp tukxikpën; tsu'um koots aak je'eyës n'ixy tyäty wyinkajpxpätë.

3E mijts Wintsën, jyëkyejpy xykyu'ëtsowëtyës; ¿mijtsyë mpatëp këtiijë?

4mijts, mëti'ipë yajma'typën yë jot winma'any, këtii xyajkutukëty etsës xymyëmëta'aktëty.

5Wä'än t'ayuu'atë yë y'u'unk y'ëna'këty yë ja'ayëty mëti'ipë nyimeenypyëjktëpën jyiiky myëku'uk.

6Mijts m'ëwatsyp etsës wiinkjaty nyajni'ëw nyajnikajpxëty ets nyajwintsuj nyajëjptsujëtyës.

7Moonëpës ja n'ijxën mëët ja pëjkën ato'onën; yë njot nnini'kxës jëtu'un je'eyë jyaak yaj'ixy tä äpkën.

8Ko jëtu'un t'ixtë yë oyjyä'äytyëjkëty je'eyës xynyimon xynyituktë; je'eyës xytyukjoot'anpëktë ets ëxëëkës xytyijtë.

9Yë'ë wa'ats nyäyajnaxëtë ets jëtu'un y'ëna'antë ko yë'ëjëty ka'ap nitii tuuntëkoytyë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

10E mintë yaa miitsëty ni'ëmukë, ets xy'ixtëty ko ka'apës mpaata'any yë ja'ay wijypyë këpetypë ma miitsëtyën.

11Poj'am nyäxy ja xëëw jëmëjt ets ja mëti'ipës të nmay të ntajyën, mëti'ipës ënäty të ntsojkën'atyën jëtu'unyë tyëkooytyääynyë.

12E miitsëty mëpaatëp yë tsuu xyaj'awinpitë xëëny; oy jyakootsëty jëtu'un m'ëna'antë ko tää tyim xëënyë.

13Ëjts yi'iyës xyjyaaknitëjkëp yë o'kën ets näjyëpijptëwëtëtyës akootstuuy.

14Ëjts yë'ëjës nteety'äjtyp, ntaak'ajtyp ets nmëkä'äx'ajtyp yë tënë'k mëti'ipë jap o'kpëjutjoty yajpatëpën.

15¿Tiijës njaaktimjyëjp'ixëp? ¿Maa y'ëktsoona'any ja mëti'ipës xyaj'oy'atëpën?

16¿Ti jä'ä jap o'këntujp mëët njëjpta'akëtyës ets tu'kmukyë jap npo'kxtëtyës naax wayjotyë?

Job 18

1-2¿Jëna'a tëy tyaapë ja'ay kyajpxta'ajanë? ¿Ko jeexyë jap wyinma'any jyëkyejpy jeexyë nmëtyakëmë?

3¿Wi'ix ko jëyujkën nyajpëjktakëmë ets jëtu'un nyajtijëmë ko ka'ap nja'akyujkëmë?

4¿Jä'äjëtën mijts xy'antijyë ko xynyëkëëtsëty yë mjot mnini'kxë täats ënät ja naaxwiinyëtë wyë'ëmta'ajëty aanë'ëk tëëtsë'ëkën ëkë ets ënät ja tsaatun wya'ktëkajtsta'atëtyë?

5Yë ëxëëk ja'ay kupi'itsëjaanp yë'ë ets jyëën ka'ap y'ëkmëjëjanë.

6Yë kyutë'kxn pi'itsaanp yë'ë; ma tyëjkën ka'ap jap y'ëktë'kxan y'ëkjajanë.

7Jëtu'unyë myëjaawkëxa'any ko ënäty muum nyijkxy ets kë'ëm jam nyäyajka'aja'anyë o'këntum ma ënäty ja o'ktakn të tnipëjktaakën yu'utsypë.

8Kë'ëm nyätyu'u'akäämtuka'anyë ets jam kë'ëm nyäyajtu'u'ëtuka'anyë.

9Kë'ëm nyätyekytsyuma'anyë ets pyi'kxa'any yë tejpxy ma tyeky yo'knën.

10Yu'utsy jam ja o'ktakn yajpaata'any tu'u'am ko ënäty nyäxy.

11Oy maatsow jyanëjkxy je'eyëm ëyo'on pyaata'anyë; jëtu'un xëmë nyäjyawëty yaj'ixjëtijtp yajpaajëtijtp yowë.

12Jëtu'unyë jyot myëjaaw kyëjxnë mëët ja yuu; tim ëwxijtp ja ëyo'on mëti'ipë tukëta'akanëpën.

13Ja yuu pa'am, mëti'ipë ja o'kën nyëëx'ajtypyën, wäänjaty tyajpuwa'atsy ja xyixy.

14Yajjuutaanp jam näjyëtu'un tyëkotm ma jyotkujk'atyën ets yajmënëjkxa'any ma y'ëne'emy yajkutukyën yë tsë'kën ja'awën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

15Mëjjëjaanp yë jëën ma tyëjkën; mëti'ipë myëët'ajtypyën yë'ë nëjkx yë azufre yajtuknitemy.

16Jëtu'un jyata'any tä tu'uk yë kepyën mëti'ipë tëë yë tyikts tyëtstaaynyën ets tëë yë y'ääy nyëka'ataaynyë ets xyo'tstaaynyë.

17Nëjkxëp y'atëkooytyä'äy mëti'ipë jeexyë yajtukja'amyäjtspën naaxwiiny naaxkëjxy ets ka'ap nëjkx ni pën tkajpxpaaty yë xyëëw.

18Jam nëjkx yajjëpijpëtsëmy ma xyiiny'ätyën ets nëjkx yajkujëpipë akootstuuy; nëjkxëp yaj'ëxwojpnë naaxwiiny naaxkëjxy.

19Ma nëjkx tmëët'atyën yë y'u'unk y'ok ma naax kajpnën; nitu'uk nëjkx pën kyawë'ëmy juuky ma tyëjkën.

20Ko nëjkx tnijawëtë yë ja'ay ma xëëw pyëtsimyën ets ma kyëtä'äkyën wi'ix të jyätyën, nëjkxëp je'eyë tsyë'ëkëtë.

21Jëtu'un jyëjpkëxy ja jyuukyajtën ja ëxëëk ja'ay, mëti'ipë y'ixtijpyën ja Tios.

Job 19

1-2¿Jëna'apaat mkajpxa'antë maas je'eyë xyajjotma'atën ets xyajjotkëxtën?

3Janaam jatsojkës je'eyë xy'ojtë xya'axtë; ¿këtii mtsëtyuntë koos jëtu'un xytyuntë?

4Oyës jeexyë njatimpyokmyëët'ajtpë, ëjts jeexyë nätyu'uk nkumëtoopy.

5Miitsëty jä'ä mnäyjyawëtë ni'ik yowë mtimwya'ats'atë ets yi'iyës xëmë xytyukwinmëtoowtëp koos npëkyë n'ixyë.

6Yë'ë yajxon nijawëtë ko yë Tios yë'ëjës të xyajkëtay, yë'ëjës jam të xyajkuka'ajë ma o'ktaknën yu'utsypë.

7Ëjts jayaxp jajojkpës: tyamës yë ja'ay xyaj'ooka'any ets ni pënës xykya'ëtsoy; tëëjës n'amëtoy yë näypyutëkë, ni pënës të xykyapaye'ey.

8Tiosës të xynyë'ë'ëtuky të xytyu'u'ëtuky këtiipës naxëty; tëë tyajkootsë maa ja në'ë tu'ujën.

9Tëës xypyëjkë ja nmëjaawës; tëëjës xypyëjkë ja nkujänës mëti'ipës nmëkutujkpë'ajtypyën.

10Xit ko'owës të xytyuunta'ay; wa'ats të tnujkë'kta'ay ja tyikts y'aats mëti'ipës ënäty n'a'ijxyp njëjp'ijtypyën.

11Jam ja tsyip y'äkë të tyajnaxy ma ëjtsën ets jëtu'unës ëxëëk të xytyuny tääjës jeexyë xymyëtsip'atyën.

12Tëës xytyukniwoowpäjta'ay yë tsyiptuunpëtëjk; tëë tyajnatuktë yë njëën ntëjkës ets tëë tnipëjktaakëtë wi'ixës xymyëmëta'aka'antën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

13Tios të tuknipëjktaakë ets nmëku'uktëjkës mëti'ipës ënäty mëët oy nämyäyën xy'ëxmatstëtyës ets xymyëjëkämkä'äktëtyës etsës jëtu'un xy'ixtëty jaaypyaat jaaypyo'kxyën.

14-15Yë njëëky nmëku'ukës ets ja'ayëty mëti'ipës mëët oy nämyäyën tëëjës xy'ëxmajtsta'atë; mëti'ipë ijty tsënaaytyëpën maas yë njëën ntëjkën tëëjës xyjyä'äytyëkooynyëtë. Yë ntuunpës jëtu'unës xy'ijxnëtë tä oy pën ja'ayën; ka'apës xy'ëk'ixkajpnëtë.

16Oyës yë ntuunpë njamëkäjpxy ka'apës xy'ëtsoy, oyës njamënu'kxtä'äky ka'apës xynyi''ijxë'ëky.

17Koos yë nto'oxytyëjk njamëwinkony, poj'am jyëwä'äky; yë'ëpaat yë n'u'unk n'ëna'kës ka'apës xy'ëk'ixanëtë.

18Yë'ëpaat yë pi'k ëna'këty ka'apës xymyä'kxtë; je'eyës njawä'ätsë'ëky täätsës ëxëëkjaty xynyi'ëw xynyikajpxtë.

19Yë'ëpaat yë ja'ayëty mëti'ipës ënäty mëët oy të nämyäyën ëxëëkës xy'ijxnëtë; mëti'ipës ënäty ntsojkpy nja'apën tëëjës ja xymyëtsiptso'onëtë.

20Jëtu'unës yë nxixy kyëx'o'tsnë npajkwiinyës, oyës wi'ix njaakjuuky'äty.

21Pa'ëyoowtëkës miitsëty mëku'uktëjkëty, mëti'ipës mëët oy të nämyäyën, jä'ä ko yë Tios yë'ëjës ëxëëk xytyuunp.

22¿Wi'ix ko miitsëty xy'ixjëtit xypyajëtitës tä jeexyë mTios'atën? ¿Ti këtiijën mku'uxëtë mëët ëjtsë?

23Jääpëk pën tkëxja'ay yë n'aaw n'ayukës pujxnkëjxy.

24Jääpëk jeexyë pën tkëxpajy muum tsaakëjxy ëkë muum yu'unk pujxnkëjxy ets jeexyë jam xëmëkyëjxm wyi'imy këxpajy.

25Ëjts nija'apës ko juuky yajpaaty mëti'ipës xypyukajpxëjaanpën ets yë'ëjës xynyikajpxtu'utaanp yaa naaxwiiny naaxkëjxy.

26Oyës jeexyë njot nini'kx jyatim nyëka'atääpyë wäänjaty, ëjts koonëmës yë Tios n'ixa'any wiinxë jëjpxë.

27Kë'ëmës mëët yë nwiin ntimy'ixa'any, ëjts kë'ëm n'ixäämpy ka'ap wyiinkja'ayëty. Ëjts ka'apës tii nmëjaawnë

28koos të nmëtoy ko miits m'ëna'antë: ¿Wi'ix tsoky, wi'ix mëpaat nyëë pyoky n'ixta'ayëmë? Yë y'ëxëëkjot y'ëxëëk winma'any jap yajpaaty ma jyot mwinma'anyën.

29Je'eyëp ko yë'ë mtsë'ëkëtëp ja tëypyujxn, ja tëypyujxn mëti'ipë Tios tyuktëytyuunpyën ja ëxëëkpë. Nijawëtë yajxon ko tää tu'uk yajpaaty mëti'ipë winë nyipaye'epyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Job 20

1-2Mijts ka'apës xyajjotkujk'aty ets jëtu'unës njawë myajkëjxyp yowë yë nmä'kxtujkënës; paaty yam n'ëtsoowinpita'any.

3Mijts je'eyës xynyipëtë'ëky, je'eyëp ko tëëjës yam winma'any npaaty wi'ix n'ëtsowa'anyën.

4Mijts mnija'ap ko xëmë jëtu'un jyäty kyëpety, maju'unëm tsyo'ontä'äkyën yë naaxwiinyëtë;

5yë ëxëëkja'aytyëjk yë xyoontakënëty wäänë pyo'oxy; tsojkyë yë jyotkujk'ajtkojtë.

6Oy jëtu'un jyakëjxmëty tä tsajpën ets jampaat yë kyëpajk jyatimjyä'ty yootsjotm,

7jëtu'un kyëxa'any të'ënyën, yë myëku'uktëjk mëti'ipë ënäty mëët të nyämyäyë ka'ap nëjkx tnijawëtë maa ënäty të kyukëxë.

8Jëtu'un yaj'ijxtëkoyä'äny tä kuma'ayën, tä tii koots yaj'ixyën ets ka'ap pën tpaaty.

9Pënjaty të tsyëënëtën mëët yë'ë ets të t'ixtë, ka'ap t'ëk'ixanëtë.

10Yë y'u'unk y'ëna'k kopkpëky ko nëjkx jatëkok tmooytya'atë ja ëyoowpëja'aytyëjk mëti'ipë ënäty yë'ë të tmeetsyën.

11Ma ënäty yajxon të myëjaawtëkën ets y'ëna'k'atyën jää nëjkx jyëjptä'äky jap naaxpa'tkë'p.

12Janty xu'kx yë ëxëëkpë tjawë ets jëtu'un yë wyiin y'aaw twe'eynyë;

13jeky jap y'aawjoty tpu'uy'ity ets ëtyä'äkyë'äämpy tkujë'ënaxy.

14E ko jap jyootjoty kyëtä'äky jëtu'un jap y'awinpity tä yë tsa'any yë xyëwätën.

15Jëtu'un t'ix'ë'tsta'ay ja wit meeny mëti'ipë ja myëku'uk atsip të tpëjkën; Tios jap jyu'typ jyootjoty.

16Yë'ë tsa'any yë xyëwät të twinmu'kë ets yë'ë yaj'ookanëp.

17Ka'ap tukxoonta'aka'any oy ënäty may jyajää'aty ja tsi'tsknëë ets ja uuxpa'ak; oy ënäty jëtu'un jyatimpyëyë'kpë tä mëjnëëjën.

18Tëkokyë mëti'ipë të tjapaatyën nëjkxëp tyajkta'ay; ka'ap nëjkx tyajtuny ets ka'ap nëjkx tukxony tuk'ity ja wyit myeeny.

19Ojts nanëkookyëjxm tyajmëtuny tyaj'ëyoy yë ëyoopëja'ay; ojts tjä'äniwa'any ja jëën tëjk mëti'ipë ënäty ka'ap yë'ë të tkojyën.

20Ka'ap ijty nijëna'a kyu'uxyë, ka'ap ijty tii tukjotkëtä'äky, ni'ikyë winë tmaytsyoky;

21Aak tyimwinpëjkmujktääpy ijty winë. Paatykyëjxm ka'ap pyoxa'any yë xyoontakën.

22Ma ënäty nëkooyë ja wit meeny tpatnën, ni'ik jää kyëjääjëja'any ja jyotmay; jä'ä ko yë ëxëëkja'aytyëjk jää nëjkx ëxëëk tyunyë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

23Ko ënäty y'ënä'äny tyaj'utsa'any yë jyot, jää nëjkx yë Tios tyukjoot'anpëkyë ets nëjkx ma yë'ëjën yë tsyip y'äkë tyajnajxta'ay.

24Ko tjakukä'äkëty tu'uk yë juunpujxn, yë tsuxkpujxn nëjkx nyaspaatëty.

25Yë ti'pxn nëjkx tyukjë'pnaxyë yë jyot nyini'kx ets jap nëjkx ja ti'pxn jëjp nyäxy ma xyo'otën. Yaxon nëjkx tsyë'ëkë;

26akootstuuy wyë'ëma'any. Jëën nëjkx yajkëxyë mëët yë jyëën tyëjk ets y'u'unk y'ëna'k.

27Tsajp nëjkx yë nyëë pyoky nyikajpxëty ets naax yë'ë nëjkx nyi'ëënëty.

28Ko ënäty ja Tios ja tsyip y'äkë tyukëtä'äkyë tä nëëkomën, jää nëjkx y'atëkooytyä'äy yë wyit myeeny.

29Yë'ë ya'atë Tios të tuknipëjktaakë yë ëxëëkja'aytyëjk; jëtu'un jyata'any kyëpäta'any.

Job 21

1-2Mëti'ipë mëpaat miitsëty xytyuntën etsës njotkujk'atëty, yë'ë ko xymyëtoow'itëty yë n'aaw n'ayukës.

3Mä'kxtuktë koos nkäjpxy, ok mxi'iktëty pën mxi'ikantëp.

4Ëjts ka'apës mëët yë ja'ay yë tsip nmëëtëty; paatykyëjxmës ka'ap ninu'un nmä'kxtuka'any.

5Pën miitsëty mmëtoow'ijtëp mëti'ipës yam nkajpxäämpyën, uum mwë'ëmtëty.

6Ëjtspaat ntsë'ëkë koos nmëmay nmëtajy mëti'ipës nikajpxäämpyën; yë njot nini'kxës je'eyë tsyëtyuuynyë mëët yë tsë'ëkë.

7¿Tii jëtää ko yë ëxëëkja'aytyëjk jeky jyuuky'ajtëpë, mëjja'ayëtëp ets oy mëk xëmë yajpaatë?

8Y'ijxtëp wi'ix yë y'u'unk y'ëna'k yääktën pyatën ets y'ok'u'unk y'ok'ëna'k jotkujk yajpaatë pyë'aay.

9Ni pën wi'ix kyatunëtë ma jyëën tyëjkëtyën, ma y'itën akujk jotkujk; Tios ka'ap tyiytyunëtë.

10Yë jyëyujk tsyajpkaajëty xëmë y'u'unk'ixtë ets ka'ap y'u'unk ookëtë.

11Jëtu'un yë y'u'unk y'ëyë'ëktë kyëyätë tä kupixyny ayääkën

12ets y'ätstë tyëki'ixtë ko ja'ay y'ëwtë kyowtë, ko y'ënä'äny yë ak ets yajtukxu'uxy yë xuxn.

13Jotkujk jyuuky'atë ets jotkujk nyaaxtëkëtë.

14Jëtu'un yë Tios t'ënëmaaytyë: Jotkujk ëëts yajjuuky'ajtëk, ka'apës nijawëja'antë mëti'ipë m'ënä'ämën'ajtypyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

15¿Pën maaytyääyëp winë ets yë'ë nmëtu'unmëty? ¿Tii npëjkmëp npatmëp ko yë'ë nmënu'kxtakmëty?

16Je'eyëp ko yë ëxëëkja'aytyëjk ka'ap kë'ëm tii tpaatë t'ixtë ets ka'ap kë'ëm akujk jotkujk nyäyaj'itëtë. Ëjts nmëwinjëkäm'ajtypyës yë'ëjëty tä myäytyën tyajtën.

17¿Jëna'a yë ëxëëkja'aytyëjk të y'ëkupi'tsëtëpë? ¿Jëna'a të y'ëk'ëyo'onpatëpë? ¿Jëna'a yë Tios të y'ëktukjoot'anpëjkëtëpë ets të y'ëk'yaj'ëyoowëtëpë?

18¿Jëna'a të y'ëkwa'kxtëpë jëtu'un tä yë pu'uxm pyojwä'kxyën ko pojxujtyky nyäxy?

19Jëtu'un yë käjpxy y'ënä'äny: ko u'unk ëna'k kyëpejtyp ko yë taak teety kyamëtä'äky. E yë ja'ay mëti'ipë pokytyuunpë yë'ë mëpaat tkëpety yë pyoky ets ëxëëk jyatëty kyëpätëty.

20Yë ja'ay mëti'ipë pokytyuunpën yë'ë mëpaat tyiytyunyë yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë.

21¿Wi'ix t'ëkmëmaay t'ëkmëtajnëty ja y'u'unk y'ëna'k ko ënäty të y'o'knë?

22Je'eyëp ko ¿pën yë Tios y'ëk'ëëwij y'ëkajpxwijëp, mëti'ipë y'ëne'empyën yë'ëpaat tsajpjotmëpë y'itën?

23Tä ja'ay mëti'ipë o'kpën amëk jotmëk, jotkujk ets nitii tkamay tkatajy,

24kuwit kumeeny ets oy mëk.

25Tää wiinkëtypë mëti'ipë je'eyë moontëp tujktëpën, pëjkëtëp atoonëtëp ets jëtu'un y'ooktë; ninu'un tka'ixtë ja jotkujk'ajtën.

26Jap naaxjoty kyëtakta'atë, jap aak tu'knax yajpaatë; aak tsu'tsëtëp yë tënë'k ets pijky.

27Ëjts wa'atsës nijawë wi'ix maytyën mtajtën mëët ëjts ets wi'ix m'ëna'antën ëxëëkjaty.

28Ets jëtu'un nyäyajtëwëtë: ¿Maa ënät ja tyëjk të wyi'imy xiipë ja'ay mëti'ipë të y'ityën kuwit kumeeny, mëti'ipë ëxëëk të jyä'äy'ätyën?

29¿Këtii mëët të mëtya'aktë ja'ay mëti'ipë jëtijtëpën? ¿Këtii xymyëtowtënëm wi'ix kyajpxtën myëtya'aktënë:

30mëti'ipë ënantëpën ko yë Tios jyoot'anpëky, kyejxyp yë ëyo'on ets ëxëëkja'aytyëjk ka'ap wi'ix jyatë kyëpätë?

31Ni pën tkatukwinmëtoy wi'ixjaty ja'ay y'ëti'itsy y'ënä'änyën, ni pën tkatukwinmëtoy yë pyoky.

32-33E ko ënät y'ooky ets nyaaxtëjkënë, aak panëjkxëp ja'ay, tam mëti'ipë jëwyiin ye'epyën, tam mëti'ipë ix'am ye'epyën ets tnapikëtë yë jyut, yë'ëpaat yë naax yu'unkënë ko yajnitajë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

34Nëkoopë mxëëw xyajtëkoytyë koos xyajjotkujkëja'antë. Jä'ä ko miitsëty je'eyë m'ëxëëk win'ëëntë.

Job 22

1-2¿Mijts jä'ä mmay mtajy ko yë ja'ay mëti'ipë wijyën jyëkyejpy yë Tios yajtunëtëtyë?

3¿Maa Tios tuk'oy'äty, mëti'ipë winë maaytyääyëpën, ko mijts mëtëy winë xytyuny ets wa'ats myajpaaty?

4Pën yë'ë m'awijtsë'këp ets pyaye'epy yë mpoky, ka'ap yë'ëkyëjxmëty ko mijts oy xymyëtuny,

5jä'äkyëjxm jëtu'un mtunyë jä'ä ko mëj këjää winë të xytyuuntëkoy të xykyajpxtëkoy ets mëj këjää yë mpoky.

6Mijts, oy xykyayajmëyäty ënäty tii, m'amëtoopy ijty ja mjëëky mmëku'uk winë ko xyajnu'kxy, mpëjkëp ijty yë wyit tyujkxy ets niwa'ats ëxwa'ats xyajwë'ëmy.

7Mëti'ipë tëtsëpën ka'ap ijty yë nëë xymyo'oy; mëti'ipë yuu o'këpën ka'ap ijty xyajkay.

8Jä'ä ko mëët'ajtyp ja wit meeny paaty ijty wiinkutsë'ëkë mnaxy ets jä'ä ijty mnäjyawëty mijts yowë mniwintsën'ajtyp yë naaxwiinyëtë.

9Ko ijty yë ku'ookytyo'oxy tii m'amëtoyë ka'ap ijty tii xymyo'oy ets ëxëëk ijty xytyuny yë ku'ooky u'unktëjk.

10Paaty yë o'kën mnaye'ey mnanaxyë ets ajotkumonë yë tsë'ëkë mtuktëkëty.

11Akoots winë xy'ijxta'ay, nitii xykya'ixy; jëtu'un mnäjyawëty tëë yowë mnëënikoompety.

12Tios tam ja tsajpkëjxm yajpaaty; yë mëtsa'a mëti'ipë këjxmëtyën tyekpya'tkë'p yajpata'atë.

13-14Mijts jëtu'un të m'ëna'any, ko yë Tios ka'ap tii t'ixy, yë'ë yëkyoots ëtujkëp. Jëtu'un të m'ëna'any ko yë Tios ka'ap tii t'ixy jä'ä ko jämyë nyäxy tyëkë tsajpjotm.

15¿Wi'ix yë mwinma'any xypyëjktä'äky? ¿Näyjyëtu'un winë xytyuna'any tä yë ëxëëkja'aytyëjk winë tuntënë?

16Yë'ëjëty jëtu'un të y'o'kta'atë tä jeexyë të nyëënikoompätën ko yë mëjnëë të kyomy.

17Jëtu'un ja Tios t'ënëmaaytyë: Ijxmajtstëk ëëtsëty, min n'ëkjuuky'atës jotkujk. ¿Tii jëtää yë Tios tyunëp mëët ëëtsajtëm mëti'ipë maaytyääyëpën winë?

18Je'eyëp ko, yë'ë të tyaj'ujtsë jyëën tyëjk mëët yë wit meeny. Ëjts nmëwinjëkäm'ajtypyës yë'ëjëty tä myäytyën tyajtën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

19Yë wa'ats ja'aytyëjk ko jëtu'un t'ixtë, tääts xyoonta'aktë; mëti'ipë ka'ap pyokymyëët'atën tääts xyi'iktë y'ëwë'ëktë,

20ko t'ixtë ko jëtu'unyë nyitooytya'atë yë ëxëëkja'aytyëjk yë wyit myeenyëty.

21Kajpx'oyë yë mtsip m'äkë mëët yë Tios ets jatëkok yë mjotkujk'ajtën xypyaatëty.

22Wä'än yë'ë mtukni''ixëty winë, jap mjootjoty mwinma'anyjoty pëjkta'ak yë y'aaw y'ayuk.

23Pën mijts yu'unk naxym mnäypyëjktä'äkyë ma yë'ëjën ets mwinpijtp ma ja mëti'ipë maaytyääyëpën winë ets myajjëwä'kpy yë ëxëëkpë ma mjëën mtëjkën,

24ets pën jëtu'un xy'ixy yë pu'ts pujxn oyëtypë tä naaxwayën, ëkë tä tsaajën mëti'ipë wokjoty ka'tsnääpyën,

25yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, yë'ë nëjkx jëtu'un nyäxy tä pu'ts pujxnën ets tä poop pujxnën may'äämpyë.

26Yë'ë nëjkx xytyukxoontä'äky ets xëmë nëjkx xytyuk'ijxpety.

27Pën m'amëtoopy winë, nëjkxëp tmëtoow'ity ets nëjkxëp xypyatuny ja m'aaw m'ayuk mëti'ipë ënäty yë'ë të xytyukwinwanën.

28Aak oy winë mwinpëtsë'ëm mjëjp pëtsë'ëmxëtëty ets kutë'kxy kuno'okpyën nëjkx mjuuky'äty.

29Jä'ä ko yë Tios nyaaxkutij nyaaxkumajtsëp mëti'ipë amëj akëjxm näjya'awëyëpën ets yajtsokpy mëti'ipë yu'unk naxym yajpatpën.

30Yë'ë myajtso'okanëp pën ka'ap tii poky xymyëëtëty ets pën ka'ap tii të xytyuuntëkoy të xykyajpxtëkoy.

Job 23

1-2Ëjts yë n'ëjjën ntu'kën ta'amën jya'awëkyëtä'äky jä'ä ko Tios yë'ëjës xytyuk'ëwa'anxä'ämp.

3Jääpëk jeexyë nijawës maas npaatëty wi'ixës jam nja'tëty ma y'ityën.

4Yë'ëjës jeexyë ntuk'ëwa'anëtyääpy wi'ixjatyës ja njotmayën, ëjts mayës ja aaw ayuk nmëëtëty.

5Ëjts nija'apës wi'ixës jeexyë n'ëtsoyën koos jeexyë tii xy'ëkyajtëy.

6Yë'ë ka'ap jeexyë atsip tii tkäjpxy, jëyëjp jeexyë tmëtoow'ity wi'ixës n'ëna'anyën

7jyä'äkyujkëp jeexyë wi'ixës n'ëna'anyën; wa'atsës ja xypyëjkta'akëty, xy'ëxmajtspës jeexyë ëwaatsëtuuy xëmëkyëjxm.

8Ëjts tëëjës yë Tios jam nja'ixta'ay ma xëëw pyëtsimyën, ka'apës jam pën të npaaty; tëëjës nja'ixta'ay ma xëëw kyëtä'äkyën näy ka'apës jam të npaaty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

9Tëës njanëjkxy anëkëjxytsyow ets ka'apës të npaaty; ëpa'tkë'ëytsyow të njawinpity ets ka'apës pën të n'ixy.

10Yë'ë wa'ats tnijawë nye'eyënës nnajxënës; koos xy'ëk'ixa'anëty, wa'atsës xypyaatëty tä pu'ts pujxnën.

11Ëjts xëmës oy të nnë'ëye'ey të ntu'uye'ey ma ja në'ë tu'ujën mëti'ipës të xytyukni''ixën.

12Xëmës të npatuny yë y'ënä'ämën, tyiyajtën, kyutujkën ets ka'ap kë'ëmwinma'any tii të ntunyës.

13Ko yë'ë tuknipëjktaakë tii tuna'any, tyuunpy yë'ë; ka'ap pën tjëkyepy wyinma'anytyuktëkëtëty.

14Ijxtëm të tuknipëjktaakën xytyuna'anyës, jëtu'un xytyuna'anyës ets näjyëtu'un tuna'any wiinkëtypë.

15Paaty ntsë'këpës yë'ë, je'eyëpës njamëmay njamëtajy täätsës yë tsë'ëkë xytyuktëkë.

16Tios, mëti'ipë maaytyääyëpën winë, yë'ëjës të xyajtsë'ëkëtëkë.

17Jääpëk jeexyë kootsajtën yë'ë xyaj'atëkoyës ets jeexyë tsu'um'ajtën jëtu'unyë xywyimpijtmukyës.

Job 24

1¿Wi'ix ko yë Wintsën ka'ap tnikäjpxy jëna'a winë tuna'any? ets jeexyë yë myëku'uktëjk tnijawëtë mëti'ipë mëët oy nyämyäyën.

2Yë ëxëëkja'aytyëjk yajtëkatstëp yë tsëpa'an ma kam tu'ujën, myä'tstëp yë kupixyny ets jyä'ä tyajnimayëtë,

3pyëjkëtyëp yë kyupixyny yë ku'ooky u'unk ets ku'ookytyo'oxy.

4Jyëkäjxtëp yë ëyoopëja'ay në'ë'aay tu'u'aay ets ja'ay mëti'ipë yu'unk naxym ja'ay'ajtëpën nyäyu'tsta'ajëtë.

5Yë ëyoopëja'aytyëjk, oy wi'ix tjanty nyipëtsëmtë jyi'kxy pyiky, jam të'ëts'itjotm jam nëjkx tyajtsoontë yë y'u'unk y'ëna'k yë jyi'kxy pyikyëty tä yë kruktsën.

6Jam nëjkx muum ja'ay kyamjotm tpëjkmuktë oynu'un yë tsajpmok, ëkë tsatym nyaska'ajë ma ëxëëkja'aytyëjk kyam tyu'ujëtyën.

7Jëtu'un yë tsuu tyajnaxtë, ka'ap tii tmëët'atë tii nätyuknimu'uxëtëp, ka'ap tii mëti'ipë jeexyë nätyuk yu'tsëtëpën ko tyëpooktë.

8Ko nyitu'utë jam tunkëjxm jëtu'unyë wyit xyo'kta'atë ets jap muum tsaajutjoty kyäktso'oktë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

9Pyëjkëtyëp näjyëtu'un yë ku'ookytyo'oxy yë y'u'unk myääy mëti'ipë je'eyë tim mëxu'unk'ajtpën ets ëyoowpëja'aytyëjk ni'ikyë winë t'amëtowtë ko tii tuknu'kxtsowtë.

10Yë ëyoowpëja'aytyëjk je'eyëp ko niwa'ats ëxwa'ats kyajëtitë, yë'ë oy yuu'ooktëty nëkoo ko wiink ja'ay yë tsyajpmok tsëëmjëtijtëtë.

11Tyijëtijtëp ja mëjtsaa mëti'ipë mëët ja on tukwintäänten; yajxon yë tsatym tjanty wintäänte ma tsatym nyëë tyajpëtsëmtën, e yë'ëjëty oy yë tyëëtsë'ooktëty.

12Jam muum kajpnpë'am jyë'ëtë ya'axtë ets myontë tyuktë, e yë Tios jëtu'un nyäpyëjktä'äkyë ka'ap yowë tmëtoy.

13Tää ja'ayëty mëti'ipë y'ëxëëk ijxtëpën yë të'kxën jajën ets ma nyë'ë tyu'ujëtyën ka'ap ninu'un yë të'kxën jajën jam yajpaaty.

14Yë yaja'ay o'kpë tsojk pyëtë'kojy ets tyaj'ooka'any yë ëyoopëja'ay, e ko kyootsë mä'tspë y'awinpity.

15Yë ja'ay mëti'ipë yë nyiye'etyëjk ëkë tyo'oxytyëjk ka'ap twinkutsë'ëkën yë'ë y'ëwxijtyp jëna'a kyootsë ets je'eyë wyiin jyëjp t'aju'uxtuky, këtiipë pën y'ixëtëty.

16Yë mä'tspë koots tyëjktëkë. Tëkokyë yë'ëjëty aak näyajku'ëtujkëtëp ko xyiiny'äty; ëxëëk yë të'kxën jajën t'ixtë.

17Yë xëënyajtën koots tyajnaxtë; yë'ë tsyojktëp yë kootsajtën.

18Yë ëxëëkja'aytyëjk nëëkom yajwinpajë'tëp. Poky yë nyaax kyam wyë'ëmtë ets ka'ap pën nijëna'a jam y'ëk'tuunëty ma tmëët'atën yë tsatymkyam.

19Yë tip jëëywya'kxp ko y'aantä'äky, näjyëtu'un yë pokyjyä'äy tëkooynyëp ko nyaaxtëjkënë.

20Yë'ëpaat yë tyaak jyä'äytyëkooyënë; yë tënë'k tsu'tstaayëp ets ka'ap pën y'ëkja'amyäjtsënë. Yë ëxëëk ja'ay jëtu'un jyata'any tä yë kepy kyëtäyën ko yajpujxë'ëky.

21Ëxëëk ojts tuny yë to'oxytyëjk mëti'ipë ijty ka'ap yë y'u'unk y'ëna'kën ets mëti'ipë ku'ookyën, ka'ap nijëna'a tputëjkëy yë ku'ookytyo'oxy.

22Yë Tios, yë'ë yajkutëkoopy mëti'ipë kutujkën mëëtën; ko yë'ë jyoot'anpëky ka'ap ni pën tnime'kxy.

23Tios yë'ë yajjuuky'ajtëtëp akujk jotkujk, je'eyëp ko ijxëtëp wi'ix nyë'ëye'ey tyu'uye'eytyën.

24Wäänë yë ëxëëk ja'ay y'ëtëtskojy y'ënaankojy ets poj'am y'ooky. Jëtu'un xyootsy poj'am tä ujtsën wijxë'ëkpyë, ëkë tä yë tsajpmokën mëti'ipë yajku'ä'kxpën.

25E pën ya'atë ka'ap jyëtu'unëty, ¿pënës xywyinkukajpxëjaanp ets pën ëna'anaanp ko ëjts tëkatsyës yam winë nnimëtyä'äky?

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Job 25

1-2Tios maaytyääyëp winë ets kutsë'ëkë yë'ë; yë'ë yaj'ijtyp yë jotkujk'ajtën tsajpjotm.

3Yë tsyiptuunpëtëjk ka'ap xmyä'ämyëty nmëtyo'owtä'ämyëty, yë tyë'kxën jyajjën kyutë'kxtääpy winë.

4¿Paaty, wä'än jëtää tu'uk yë naaxwiinyëtë ja'ay wa'ats nyaxëty Tios wintumë?

5Ma yë'ëjën, ka'ap yaj'ixy pën të'kxp yë po'o ets pën wa'ats yë mëtsa'a,

6Tiimëk jëtää tu'uk yë naaxwiinyëtë ja'ay; mëti'ipë jëtu'un tä tënë'kën.

Job 26

1-2Wi'ixën ja ja'ay xypyutëkë mëti'ipë të myëjaawkëxyën, wi'ix ja ja'ay xyajtso'oka'any mëti'ipë tëë y'ënu'kxën.

3Nëkoo oy m'ëk ëëwij m'ëk kajpxwijnë ets xy'ëkwinma'anymyooynyë ja ja'ay mëti'ipë tsuujën.

4¿Pën mputëjkëyëp ko jëtu'un m'ëy mkäjpxy? ¿Pën të mmo'oyë jëtu'unpë jot winma'any?

5Yë ja'ay mëti'ipë të y'ooktën këkmejyjoty, yë'ëpaat jap tsyë'ëkëtë nëë'itkujky.

6Yë o'ktakn, ma o'kën yajkutukyën, ka'ap jap tii yu'utsy'ity mëët yë Tios.

7Tios të twijtstëy yë tsajp ma ka'ap tiijën ets të tkëxjeny yë naaxwiinyëtë ma ka'ap tii yajpaatyën.

8Yë'ë yajku'ëtujkpy yë nëë yootsjoty ets ka'ap yë yoots kyë'ëtswä'kxy;

9wyinkuwijtsëp yë po'o mëët yë yoots;

10yë'ë të tpëjktä'äky yë nëë ets tsyëpa'an'atëty, ma jya'tëtyën yë xëëw'an, ets tsyo'onta'akëty yë kootsajtën.

11Ko yë Tios tsyipwinkajpxë, tsëyuuytyääpy yë tun kopk ma tsajp nyäkyumatsyën.

12Mëët yë jyot myëjaaw të tmëmëtä'äky yë mëjmejy; mëët yë pye'tym'ajtën të tyajkutëkoy yë Rahab, mëti'ipë jëtu'unën tä mëj jëyujkën.

13Mëët yë xyejy të tyajwaatsë'ëky; yë kyë'ë y'aaw mëët të tyaj'ooky ja mëj tsa'any.

14Ets tyaapë wäänë yë'ë mëti'ipë të tunyën; mëti'ipë të nmëto'owëmën yi'iyë mëti'ipë je'eyë yajnikajpx yajkukajpxpën. ¿Pën y'ëkja'akyukëp yë y'ënaaw mëti'ipë maaytyääyëpën winë?

Job 27

1-2Ëjts Tiosës yam ntukajpxpejtyp, mëti'ipë maaytyääyëpën winë, mëti'ipë ka'ap tpaye'eyä'änyën yë njotmayës maas ëxëëk njaty nkëpetyën,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[3]maapaatës xymyo'oyën yë jot mëjaaw etsës njaakxäjëty,

[4]ka'apës nwin'ëëna'any nijëna'a ets nijëna'ajës tii tëkatsy nkanikajpxa'any.

[5]Maapaatës njuuky'ätyën ëjts kopkpëkyës ko mëktä'äky nikäjpxy ko ka'apës tii poky të ntuuntëkoy; ka'apës nkupëka'any ets miitsëty nëkoo tii poky xytyuknipëktëtyës.

[6]Koonëmës nikajpxa'any ko ëjts mëtëyës winë të ntuny, ka'apës tii poky nmëët'aty tiijës jayajtukwinmëtowëpën.

[7]Mëti'ipë ënaanpën koos xymyëtsip'aty wä'än jëtu'un tjaty tkëpety tä yë ëxëëkja'aytyëjkën ets tä yë tuuntëkooypyëtëjkën.

[8]¿Tii yë ëxëëk ja'ay jyaak'ëwxijtyp tuna'any? Pën tëë yë Tios tuknipëjktaakë ko pyëjkëja'anyë yë jyuukyajtën.

[9]Ko ënäty ëxëëk jyäty kyëpety, Tios ka'ap tmëtoow'ita'any oy jënu'un jyanu'kxta'akëty.

[10]Jä'ä ko yë'ë ka'ap jyamëty yë xoontakën tpaaty ma mëti'ipë maaytyääyëpën winë ets ka'ap nijëna'a tmëkäjpxy.

[11]Tyam ntuk'ixtëty yë mëj këjääpë Tios myëk'ajtën ets mëti'ipë të tuknipëjktaakën.

[12]Pën miitsëty tëë xy'ixtë, ¿wi'ix ko ënät yë'ë xykyajpxtë ka'apë myëtëyëtyën?

[13]Ya'atë tëytyu'unën'ajtp, mëti'ipë yë Tios, mëti'ipë maaytyääyëpën winë, tyuknikäxäämpyën yë ëxëëkja'aytyëjk ets ëxëëkpë y'ëtë'ëtstë y'ëna'antën,

[14]oy jënu'un jyanimay'atë, jam nëjkx tsipjotm y'o'kta'atë ëkë yuu xëëw nëjkx yaj'o'kta'ajëtë.

[15]E mëti'ipë ënäty juuky jaakwë'ëmtëpën, pa'am ëyo'on nëjkx yaj'ookëtë ets ja tyo'oxytyëjkëty mëti'ipë ënäty nyi'o'ktutëpën ka'ap nëjkx nyiya'axëtë.

[16]Oy yë ëxëëkja'aytyëjk tjanipëjkpätëty may yë wit meeny tä naaxwayën ets may'äämpy yë wyit tyujkxy tmëët'atëty,

[17]oyjyä'äy nëjkx tääpë wit tyajtuny ets oyjyä'äy nëjkx tääpë wit meeny tjä'ä'aty.

[18]Yë ëxëëk ja'ay yë jyëën tyëjk pojën yë wyintëkoy, jëtu'un tä joonpä'änën, jëtu'un tä muum kamjoty ja'ay tëjk oywyi'ix t'oytyuunyën.

[19]Jotkujk uxëp nyäkyo'okëtëty, e ko myä'äywyijëty, ka'ap ënäty tii t'ëk'mëët'ajnë.

[20]Xëëny nëjkx tsë'ëkë tyukja'tyë, koots tuupoj nëjkx yajnëjkxyë.

[21]Yë mëkpoj mëti'ipë jam xëëwpëtsëmy tso'onpën, yë'ë nëjkx yë tyëjk kyë'ëtsë'kxëty;

[22]yajxon nëjkx mëk tyukja'tyë ets ka'ap pën pya'ëyowëtëty, oy jënu'un jyakä'äkëty.

[23]Amuup nëjkx yë mëkpoj pyajëtityë ets ënääw wëtsuk.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Job 28

1Tää yë it naaxwiinyëtë yajpaaty ma pyëtsimyën yë poop pujxn ets ma pyëtsimyën yë pu'ts pujxn.

2Yë juunpujxn naaxjoty yë pyëtsimy ets tsaa yë'ë, ko ja'ay jëënjoty tpëjktä'äky tääts pyëtsimy wa'ats pujxn.

3Tëë yë naaxwiinyëtë ja'ay tpaaty yë winma'any wi'ix yë kootsajtën tmëmëta'akëty, tëjkëp jap naaxpa'tkë'p ets ma y'api'its y'akootsëtyën jap t'ixta'ay yë tsaa.

4Yë'ë mëët yë tejpxy nyäkyutëëynyäxyë, mëjjëty muum jut tyaj'ëwa'atstë ma tpaata'antë yë oyëtypë tsaa mëti'ipë awinpijtpën pujxn, jap muum të jya'të ma ja'ay ka'ap kawintimpë tyëkën, ma tmëjëkäm'atyën yë naax kajpn.

5Naaxwiinkëjxy, yë'ë yoonp ji'tsp yë tsajpmok ets jap naaxpa'tkë'p jëën jap ëwtijtp.

6Jap yajpaatë tsaa oyjyätyëtypë mëti'ipë yajtijpën tsuxk uky tsyaa ets pu'ts pujxn mëti'ipë naaxmëxëpinën.

7Yë'ëpaat yë me'ty ets jëyujk mëti'ipë kääkjëtijtëpën ka'ap nijëna'a jëtu'unpë ye'eytyakn najxtakn t'ixtënëm.

8Yë jëyujk ka'ap jap tyëkëtë ets kaa tii jap tyunëp.

9Yë naaxwiinyëtë ja'ay ko tuknipëjktaakë yë'ëpaat yë tsaatun tjity ets tyajkëtay yë tun kopk.

10Yajjujtyp yë tsaakääts ets jap tnipu'utu'uty oyëtypë tsaa.

11Yë'ëpaat t'ixy tuny ma mëjnëë myuutyën ets tyajpëtsëmy ijxëntuuy mëti'ipë yu'utsy'ijtpën.

12¿E maa ja wijyajtën tsyoony? ¿Ma ja ixpëkyajtën yajpaaty?

13Yë naaxwiinyëtë ja'ay ka'ap tnijawë wi'ix tsyowpaatyën ets ka'ap tpaaty naaxwiiny naaxkëjxy.

14Yë mëjmejy jëtu'un y'ënä'äny: Ka'ap yaajëty, e yë juukymyejy jëtu'un y'ënä'äny: Ka'apës y'ëjtsëty nmëëtëty.

15Ka'ap tjëkyepy npatmëty mëët yë pu'ts pujxn ets ka'ap tjëkyepy nju'uymyëty mëët yë poop pujxn.

16Ka'ap tjëkyepy ntukuju'uymyëty yë pu'ts pujxn oypyë yaj'ixyën ets ka'ap tjëkyepy yajtukjuyëty yë uky tsyapts tsaa ets tsuxk uky tsyaa.

17Ni'ik yë tsyowpaaty këtiinëm yë pu'ts pujxn ets kiik; ka'ap tjëkyepy ntukwinkupëjkmëty yë pu'ts pujxn.

18Yë wijyajtën ni'ik y'oyëty këtiinëm jyëtu'unëty yë nëëtsaa ets këtiinëm jyëtu'unëty yë kiik ëkë tsaa oyëtypë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

19Yë të'kxy tsyaa mëti'ipë jap Etiopíë tso'onpën ka'ap tmëpaatëty ets ka'ap tjëkyepy yajtukjuyëty yë pu'ts pujxn wa'atspë.

20¿Maaxën ënät tsyoony yë ixpëkyajtën? ¿Maaxën yajpaaty yë wijyajtën?

21Jam yu'utsy yajpaaty ma jëyujk ëwa'anëtypë, ma joon ka'ap t'ijxpaatëtyën.

22Yë'ëpaat o'kën tëko'oyën y'ëna'antë: Ëëtsëty je'eyës të nmëtowtë ko jyääjëty.

23Yë'ë tëy yë Tios nyija'ap yë nyë'ë tyu'u yë ixpëkyajtën; yë'ë tu'uk nyija'ap maa yajpaatyën,

24jä'ä ko yë'ë y'ijxtääpy winë naaxwiinyëtë apëtsëmy ets tu'kkë'ëyë mëti'ipë yajpatpën tsajppa'tkë'p.

25Ko yë Tios tmooy yë poj yë myëk'ajtën ets t'apëjktujky mapaat yë nëë nyaxëtyën,

26ko tmooy ja y'ënä'ämën ja nëë tuu ets tu'umooy ma nyaxëtyën yë tuupoj,

27ojts näjyëtu'un tyajtuunkpaaty yë ixpëkyajtën ets tyajtsoowtëjkëy, ojts tmëmay tmëtajy ets oy t'ijxy.

28Ets Tios t'ënëmaay yë naaxwiinyëtë ja'ay: Ko yë Tios oy yajmëtuny, yë'ë ënäty yajmëët'ajtp yë ixpëkyajtën; ko yajmëjëkämke'eky yë ëxëëkpë, yë'ë ënäty yajmëët'ajtp yë wijyajtën.

Job 29

1-2Jëtu'unpëk jeexyë jatëkok njuuky'ajtwinpityës maas ijty yë Tios xykyuwa'anyën.

3Koos ijty yë'ë xykyutë'kxy xykyujajy ets jyëkyejpy nye'ey nnaxëtyës akootstuuy;

4maas ënäty ëjts oy mëk nyajpaatyën ets ma ënäty yë Tios yë'ë tkëwent'atyën yë njëën ntëjkës;

5ma ënäty jyaak yajpaatynyëmën mëti'ipë maaytyääyëpën winë mëët ëjts ets ma ënäty ja n'u'unk n'ëna'kës xymyëët'atënëmës;

6ma ënäty ja jë'kxy pëky ka'ap y'ëmaaytyä'äkynyëmën ets ma ënäty jëtu'un pyëyi'ikyën tä jeexyë yë on ets tsi'tsknëë pyëyi'ikyën naaxjoty ëkë tsaajoty;

7koos ijty n'u'unyë npo'kxy ko yë ja'ay ye'eymyuktë ma naax kajpnën.

8Koos ijty yë ëna'ktëjk xy'ixtë, poj'am ijty wyä'ätsë'ëktë etsës xymyo'otë y'ënyääypyäjn ets mëjja'aytyëjk wyinkutsë'këtyëp ijty.

9Yë'ëpaat yë ja'ay mëti'ipë mëj'äämpy ijtëpën ëmoontaaytyëp ijty ets mëët yë kyë'ë nikajpxtë këtiipë pën nyä'ämëty.

10Yë'ëpaat yë ja'ay mëti'ipë ënä'ämtëpën yu'unk ijty kyajpxtë; ets yä'än jyä'änëtya'atë ma pya'kxwiinëtyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

11Ko ijty yë ja'ay tmëtoow'itë mëti'ipës nkäjpxypën, ënät ijty xymyëkajpxtës ets oy xynyimëtya'aktës,

12jä'ä ko nputëjkëpës ijty yë ku'ooky u'unk ets ëyoopëja'ay, ja ja'ay mëti'ipë ijty ka'ap pën pyutëkëtyën.

13Mëti'ipë winë yajmëyäjtypyën xykyukajpxëpës ijty; koos yë ku'ookytyo'oxy ijty nputëkë mëk ijty xyoonta'aktë.

14Ja tëyajtënpë ets mëtëypyë ja tu'unën kajpxën kë'ëmës ijty ntuunkojy; jëtu'unës ijty ntimy jyawë ijxtëmës jeexyë nätyukxoxyën yë wit.

15Ëjts ijty xywyiin'ajtp yë ja'ay mëti'ipë wiintsën, ëjts xytyeky'ajtp ja'ay mëti'ipë tekymya'atën,

16teetyën ijty xyjyawëtës ja'ay mëti'ipë winë yajmëyajtëpën, kuwaanpë ijty xyjyawëtës yë jaaypyaat jaaypyo'kxy.

17Ntuk'akojxtutypyës ijty yë ëxëëkja'aytyëjk winë mëti'ipë pyëjkëtyëpën yë ëyoopëja'aytyëjk.

18Etsës ijty nmay ntajy: Ëjts, jekyës njuuky'ata'any, jëtu'unës yë nxëëw njëmëjt myäyëja'any tä nëë ajinën; mëj ja'ayës nëjkx n'ooky ets jam n'ookëtyës maas njëën ntëjkën.

19Jëtu'unës ëjts tä tu'uk yë kepyën nëë ëkë'ëypyë tyänën, mëti'ipë tu'ktsu'um yajxo'këpën yë maanik.

20Yë nmëj'ajtënës xëmë y'ajämëja'any ets nmëjaawës ka'ap nijëna'a kyukëxëja'any.

21Aak myëtoow'ijtyp ijty yë ja'ay yë n'aaw n'ayukës ets aakyë'ë y'ëwxijtëp jëna'a ja ëëwij kajpxwijën nmo'otës.

22Koos nkajpxta'ay ni pën ijty xykyajëjpmëkajpxës. Jëtu'un ja n'aaw n'ayukës pyata'ajëtë tä nëë tu'ktsunyjyäty kyä'äyën ma yë'ëjëtyën,

23ets jëtu'un ijty t'ëwxitë tä yë nëë tuu yaj'ëwxityën ko xyëkopk'aty.

24Koos ijty nmëëtxi'iktë ka'ap tmëpëktë jä'ä ko mëj këjääjës ijty xypyëjkta'aktë ets tu'ukyë xyääntywyintë'kxtës akujk jotkujk.

25Ëjts ijty tim ënä'ämp ma yë'ëjëtyën ets ëjts ijty winë ntuknipëjktakëp tii tyuntëpën, tä tu'uk yë yajkutujkpë ma tsyiptuunpëtëjkëtyën. Ko ijty pën myony tyuky, ëjts ijty nyajjotkujkëp.

Job 30

1Tyam je'eyës xytyukxi'iktë yë ëna'ktëjkëty mëti'ipës ka'ap mëët ntu'knaxëtyën, mëti'ipës jeexyë ka'ap të nkupëkyën ets jam yë tyeety yajpaatëty maa ja uk tkëwent'atyën ja nkupixynyës.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

2¿Tiis nyajwa'anëty, oy jënu'un yë mëjaaw tjamëët'atëty ma kyë'ëjëtyën? Yë'ëjëty tëë ënäty y'ënu'kxëtyääynyëtë

3mëët ja yuu xëëw ets ja amay jotmay. Ko ijty kyoots'aty jää ijty nyëjkxtë jam të'ëts'itjotm ets tjë'kxtë yë ujts tikts mëti'ipë tëë tyëtsnën;

4yë'ëpaat ijty yë ta'am ujts tjë'kxnëtë äämjyotypë yonyën ets yë'ëpaat yë ujts tikts.

5Ka'ap ijty tääpë ja'ay pën tsyokëtë, je'eyë ijty yaj'ixjëtit yajpajëtitë, jëtu'un tä ja'ay mä'tspë tpapo'oyën;

6jam ijty nëjkx nyäyu'utsëtë aankjoty, jam muum ja'awjoty ets tsaajoty;

7jëyujkën ijty ya'axtë jyoktë aayjoty ujtsjoty, ma yajpaatën yu'utsy kë'ëy.

8Ka'ap tii tuntë, ka'ap pën tyeety tyaakëty, ka'ap pën tsyokëtë ma naax kajpnën.

9Tyam je'eyë xynyëxi'ik xytyukxi'iktës, je'eyë tyajxi'iky kyojtë yë njuukyajtënës.

10Je'eyës xyëëk'ajnëtë ets mëpaatëpës xywyintsujjë'knëtë.

11Tyam maas nyajpaatyën ëyoop jotëkoopy ets jëtu'un tä tu'uk yë tsiptuunpën mëti'ipë tëë yajpëjkën mëti'ipë myëtsiptuunpyën, tyam ka'apës xy'ëkwinkutsë'kënëtë.

12May nyämyukëtë npë'aayës etsës xynyajtstijëtë, etsës xy'ëtuktë, ja ënantëp jeexyë n'ookyës.

13Xyajtu'u'ëtujktëpës, etsës xyaj'atëkoya'antë, ni pën tka''akajpxtuky këtiipë jeexyë jëtu'un y'ëtë'ëtstë.

14Jëtu'un muum xynyipëtsëmtës tä jeexyë muum potsyjutjoty myäypëtsëmtën amuup.

15Tëës ja ëyo'on jotmay xytyukja'ty; ja njuukyajtënës mëti'ipë tsoowpatpën jëtu'un të wyimpapojy pu'uxmën; ja njotkujk'ajtënës, jëtu'un pyojnaxy yootsën.

16Ëjts tëëjës n'ënu'kxënë mëët ya'atë juukyajtën; ja ëyo'on jotmay yë'ëjës të xymyëmëtä'äky.

17Yë'ëpaatës nja'awënë pyëjkë'knë yë nwaay npajkës, tu'ktsu'um yajxon pyiky.

18Yë'ëjës yë Tios të xyo'kmëmatsë ets amëjaawës yë nwit të xymyajtsë.

19Tëës xymyo'onts kujëpipy, jëtu'un tä yë naaxway ets jaam nyëëkuxityën.

20Nja''amëtoopy yë näypyutëkë mijts Tios ets ka'apës xy'ëtsoy, njamënu'kxtäkpy ets ka'apës xytyunyë këwentë.

21Ëwa'an të m'awinpijnë mëët ëjts, amëjaawës xypyajjëtijnë.

22Mijts myajkutujkpy etsës yë mëkpoj xyajpojjë'ëkëty, etsës xywyinxitëty yë mëktuupoj.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

23Nnija'apës ko mijts xyaj'ookaanpës, ma kyukëxëtën mëti'ipë juuky'ajtëpën.

24¿Ti këtiis të nputëkë yë ëyoowpë ja'ayë ets të mputëkës mëti'ipë ëxëëk jajtp këpäjtpënë?

25¿Ti këtiis të niyä'äxy mëti'ipë o'ktëy jajtpënë ets ka'apës të npa'ëyoy mëti'ipë winë yajmëyäjtypyënë?

26Ëjts xoontakënës ënäty n'ëwxijtyp, ëyo'onës të xytyukkëtä'äky; të'kxën jajën ënäty njëjp'ijxypyës, kootsajtën të xynyija'tyës.

27Xijt xijtnë yë njuukyjotës y'ëti'itsy, ka'ap pyo'kxy; jëpom jëpomës je'eyë një'ëy nyä'äxy.

28Mon tukës njuuky'äty, ka'apës n'ëkxëëwnijajnë; aak nja''amëtoopyës ja'ay näypyutëkë.

29Jëtu'unës ëjts nyaj'ijxnë, wax yowë mëët ntu'kä'äxëtyës, ëkë paatutk yowë mëët oy nämyäyës.

30Yëkëm je'eyë yë nini'kxës të jyajnë, je'eyë tyooynyë jyäämnë yë njot nkëpajkës mëët yë mëk jëën.

31Yë ëëpë koopë ets xuxën wojpën, jë'ëyën yaxën të y'awinpijnë maas ëjtsën.

Job 31

1Ëjts tëëjës kë'ëm njot nwinma'any npëjktä'äky ko ka'apës n'atsoka'any yë to'oxytyëjk mëti'ipë nätyu'uk'ajtpën.

2¿Yë Wintsën, mëti'ipë maaytyääyëpën winë, tsajpkëjxmëpë yajpaatyën, mëti'ipë kuma'ayën myoopy yë naaxwiinyëtë ja'ay?

3¿Ti këtiijën yë'ëjëty ja ëxëëkja'aytyëjk ets ja pokyjyä'äytyëjk pyaat'atëtë ja ëyo'on jotmayë?

4¿Ëkë jä'ä ko ka'ap yë Tios t'oy'ixy mëti'ipës ntuunpyën ets ka'ap t'ijxpaaty wi'ixës nye'ey nnaxyënë?

5Ëjts tyamës nikajpxpety, ko ka'apës nijëna'a tii ëxëëk ntuny ets ka'apës nijëna'a pën të nwin'ëëny.

6Wä'än yë Tios xy'akijpxnaxyës ma kyijpxnën ets tmëpëkëty ko ëjts ka'apës tii poky të ntuuntëkoy.

7Pën tëëjës njëjpye'eytyu'uty ja tëytyu'u, pën tëëjës winë n'atsoky, pën tëë yajpaaty winë maas ntëjkën mëti'ipës ka'ap njä'äjëtyën,

8jyëkyejpy yë wiink ja'ay tjë'kxëty mëti'ipës të ni'ipy të nkojyën ets jyëkyejpy twijxë'ëktëty mëti'ipës të nkojy të nmä'kxyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

9Pën tëëjës yë to'oxytyëjk nätyukmëmëtä'äkyë ëkë pën tëëjës yë nmëjëën nmëtëjk yë tyo'oxytyëjk n'ix'ijx npa'ijxë,

10jyëkyejpy yë nto'oxytyëjkës wiink ja'ay tmëtunëty ets jyëkyejpy yë wiink ja'ay myëëtko'knëtëty.

11Jä'ä ko pën jëtu'unës të ntuuntëkoy ka'ap yë y'oytyuunkëty; jëtu'unpë ja tu'unën kajpxën jyëkyejpy ja yajkumëtowëty.

12Jëtu'un nyäxy tä tu'uk yë patoyë jëënën mëti'ipë nyo'ktëkoopyën winë, mëti'ipë yajkutëkooytyääpyën mëti'ipës nmëët'ajtypyën.

13Koos ijty yë ntuunpëtëjk tii xy'amëtowtë, nmoopyës ijty.

14¿Wi'ixës tëkatsy yë Tios nwinkuwa'akëty? ¿Wi'ixës n'ëtsowëty koos tii xyajtëwëty?

15Tu'ukyë Tios mëti'ipë ojts xyajkojta'ayëmën taak jootjoty, yë'ëjëty ets ëëts'ajtëmë tu'ukyë ojts xymyooytyä'äyëmë yë juukyajtën.

16Ëjts xëmës yë ëyoopëja'ay të nputëkë ma winë të tyajmëyätyën, ka'apës të nkupëky ets ku'ookytyo'oxy wyë'ëmëty jaaykyäy.

17Ka'apës ëjts nijëna'a tii nätyu'uk të nkay të një'kxy, xëmës të nyajwä'kxy yë nka'ayën n'ukën mëët yë ku'ooky u'unk.

18Jëtu'un tä tu'uk teetyën, jëtu'unës të njawë yë ku'ooky u'unk, tëëjës xëmë nkuwa'any yë ku'ookytyo'oxy.

19Koos ijty n'ixy tu'uk yë ja'ay o'ktëy jyäty kyëpety ko ja wyit tyujkxy kya'ity, ëkë ko tu'uk yë ëyoopëja'ay tkamëët'aty tii nätyukxoxëtëpën,

20yë'ëjës ntukxojxyp ja pixyny mëti'ipës ja nkupixyny kë'ëm të ntuknikä'ptu'utyën etsës nmu'uxy ja ëyoopëja'ay, e yë'ë kyukajpxëp jya'awëkyëtäkpy mëjwiin këjää.

21Ka'apës nijëna'a yë ku'ooky u'unk të n'ëtsu'ux yä'äxy, mëët yë'ë koos mëj'äämpy n'ity ma kutuunktëjkën.

22Pën ya'atë ka'ap myëtëyëty, jyëkyejpy yë nkë'ëtsomës y'atëjtukëty; jyëkyejpy tyimnëka'ajëty nkejkykyijxyës.

23Ëjts tëëjës ntsë'ëkë Tios yë tyiytyu'unën; ka'apës ijty nmëmëta'aka'any yë myëj'ajt y'oyajtën.

24Ëjts ka'apës yë'ë pu'ts pujxn të njä'ä'aty ets ka'ap jyamëty yë nwinma'anyës të npëjktä'äky ets yë'ë të ntukjotkujk'atyës.

25Ka'apës të n'ëna'any ko yë wit meeny yë'ëjës ntukjotkujk'ajtyp ëkë të n'ëna'anyës ko may yë wit meeny nmëët'atëtyës.

26Tëës n'ixy yë xëëw po'o wi'ix tyi'kxy jyäjyën,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[27]je'eyëp ko ka'apës nijëna'a të n'ëwtaty ame'tsyë, ka'apës yë nkë'ë të nastijë ma yë'ëjën etsës të ntsu'kxy.

[28]Yë'ë jyëkyejpy jeexyë nkumëtoyës; jä'ä ko Tiosës ënäty të nwinaxy mëti'ipë tsajpjotm ijtpën.

[29]Ka'apës nijëna'a yë nmëtsip të ntukxoontä'äky ko ëxëëk të jyäty të kyëpety ets oy tii ëyo'on jeexyë të nyimiinëtë.

[30]Ka'apës ojts nijëna'a npoky ets ka'apës ojts nijëna'a o'kën tëko'oyën ntuknikäjpxy.

[31]Ko ijty tu'uk yë ja'ay, mëti'ipë tsënääpyën maas yë ntëjkën nëkoo ëxaty tuna'any yë jaaypyo'kxy,

[32]ëjts ka'apës ijty jap tëja'p nyajwë'ëmy koots tääpë jaaypyo'kxy. Xëmës të ntëjkmo'oy yë në'ëye'epyë tu'uye'epyë.

[33]Ka'apës yë npoky nijëna'a të nyu'utsy, jëtu'un tä wiinkpë y'ëtë'ëtstën ets ka'apës nijëna'a yu'utsy të nmëët'aty

[34]jä'ä ko yë'ëjës ja'ay ntsë'këp. Ka'apës nijëna'a ku'ëtuky të näpyëjktä'äkyë ëkë amonyë, mëët yë'ë koos ntsë'ëkë ko wi'ix y'ëna'antëty yë njëëky nmëku'ukës.

[35]Jääpëk jeexyë pën t'ëkmëtoy yë n'aaw n'ayukës. Tyamës nwinkäätsëty yë ayuk mëti'ipës mëtëy nkajpxpëtsëëmpyën; tyam wä'än xy'ëtsoowinpityës yë mëti'ipë maaytyääyëpën winë. Ja aaw ayuk mëti'ipës ënäty xytyuknipëtsëëmtëpën maas xynyi'ëënëtën këxja'ay,

[36]nmënëjkxäämpyës mëët jot winma'any wa'atspë, etsës npëjkta'aka'any jam nkëpajkëjxmës tä kujänën.

[37]Ntuk'ëwaanëjäämpyës yë Tios wi'ixjatyës winë të ntunyën, mëët ja mëk'ajtën nwinkuwa'akëja'anyës.

[38]Yë nnaax nkamës ka'apës tëkatsy xynyimëtyä'äky ets nyëëtu'u ka'ap mon tuk jyë'ëtë ya'axtë.

[39]Pën tëë tii pën nmä'tsës mëti'ipë myëët'ajtypyën, ëkë pën tëë nëkoo nayajnatëkëtunyës yë naaxtuunpë ja'ay,

[40]jyëkyejpy yë nnaaxës wyinyo'onëtya'ajëty mëët yë äpny jëtu'un tä jeexyë jam yonyën yë tsajpmok, jyëkyejpy yë ëxëëk ujts jam yontëty tä jeexyë yë cebadë jam yonyën. Jëtu'un ja Job tyajkëjxy ja y'aaw y'ayuk ma nyäkyukäjpxyën mëk'äämpy.

Job 32

[1]Ko tyaapë nitëkëëkpë ja'ayëty t'ijxtë ko yë Job ni'ikyë y'ënaan'ëtë'ëtsy ko ka'ap tii poky të tuny, ënät ojts t'ëxmajtsnëtë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

2E jam tu'uk ja ja'ay mëti'ipë xyëëwajtypyën Elihú, yë Baraquel yë myaank, Buz ja'ay, yë'ë y'u'unk y'ok yë Ram; ënät ojts kyajpxë'ëky, tëë ënäty jeky y'ity amonyë oy jënu'un ja Job tjatuk joot'anpëky ko ni'ikyë y'ënaan'ëtë'ëtsy ko ka'ap tii poky tmëëtëty ets yë'ë pyoky'ijxyp ja Tios.

3Ojts näjyëtu'un tukjoot'anpëky ja nitëkëëkpë ja ja'ayëty mëti'ipë mëët ja Job oy nyämyayëtën, jä'ä ko yë'ëjëty ka'ap ënäty të tukjatë oy t'ëtsowtëty yë Job ets yë'ë Tios yajpokytyëjkëtyëp.

4Yë Elihú, mëët ko ënäty myutsk ëna'këty paaty ojts y'ëwxity koonëm myëtyaktaaytyë ja nitëkëëkpë ja ja'ayëty mëët ja Job;

5e ko ja nitëkëëkpë ka'ap t'ëknija'awënëtë wi'ix y'ëtsowtëtyën, paaty ojts yë Elihú tyëkë kajpxpë

6ets y'ënäny: E jä'ä ko ëjts ëna'kës e miits mëjja'ayëty, paatyës amonyë të n'ity.

7Ets të nmay të ntajyës: Wä'än tkajpxtë ja jot winma'any mëti'ipë myëët'ajtëpën ja ja'ayëty tëëpë jyuuky'atën; wä'än tyajnikëxë'ëktë ko tëë kanaak jëmëjt jyuuky'atë.

8Oy jyayajnijawë ko tu'kë'ëyë ja'ay aak myëët'ajtyp ja jot winma'any, jä'ä ko yë mëti'ipë maaytyääyëpën winë tëë tmo'oy nitu'ukjaty yë ja'ay wi'ixjaty myäyëty tyajëtyën.

9Ka'ap yë'ëjëty yajwinma'anytyëkë ko ja'ay jeky jyuuky'äty, ets ka'ap yë'ëkyëjxmëty ja'ay tii winë oy tja'akyukë ko tëë yë y'awaay pyo'ojënë.

10Paatyës të n'ëna'any: Tyam mëtoow'ijtëkës ënät, jä'ä ko nmëët'ajtypyës tu'uk mäjtsk yë aaw ayuk mëti'ipës nikajpxäämpyën.

11Tëës nmëtoow'ity ko tu'uk ja aaw ayuk të xykyäjpxy. Tëës n'ixy wi'ix nitu'ukjaty ja aaw ayuk mëk të xymyëmay të xymyëtajtën ko të xykyajpxpëtsëmtë,

12ets tëëjës näjyëtu'un n'ixy wi'ix nitu'ukjaty miitsëty oy ja kajpx ëtso'owën të xyaktën ma ja Job tii tjayajtëyën.

13Këtiipë miitsëty janty ixpëky mnäyajnaxëtëty ets janty kuwinma'any, yë Tios yë'ë yakäämpy ja ëtsoowinpijtën ets ka'ap nyaaxwiinyëtë ja'ayëty.

14Yë Job ka'apës ëjts tii xyajtëy ets ka'apës yë'ëjëty yam n'ëtsoowinpita'any tä miitsëty të xy'ëtsoowinpitën.

15Job, yë'ë yam mijts ntuk'ënëëmëjäämpy ko tyaapë nitëkëëkpë ja'ayëty tëë wyinma'anytyëkoytyë ets ka'ap të tnijawëtë wi'ix m'ëtsoowinpitëtëty;

16e kajts m'ëna'anëty ko ëjts amonyës yam nwë'ëma'any mëët ko yë'ëjëty tëë y'ëmontë, ëkë ko ka'ap t'ëkjajnëtë wi'ix m'ëtsowëtëtyën.

17Ëjts tyamës näjyëtu'un ntukajpxëja'any ya'atë aaw ayuk ets nmëëtës tu'uk mäjtsk ja aaw ayuk mëti'ipës nimëtya'akäämpyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

18Ëjts janty nëkooyës näjyawëty n'ujts'ajnë mëët ja aaw ayuk mëti'ipës nimëtya'akäämpyën, paaty ka'ap tjëkyepy ëjts amonyë nwë'ëmëtyës;

19mëpaatëpës npëjwa'kxnë, jëtu'un tä yë po'o akën ma y'ityën yë tsatym nyëë jemypyë yajpëkyën.

20Ëjts kopkpëkyës ko nkäjpxy ënätës oy näjyawëtëty, kopkpëky mijts nmo'ojëty ja ëtsoowinpijtën.

21Ka'apës win'ixy wiinkexy ja'ay nimëtya'aka'any, tu'knaxës yam nimëtya'aka'any.

22Ëjts ka'apës jëtu'un nwinjawë ets win'ixy wiinkexy yë ja'ay nimëtya'akëtyës, koos jëtu'un n'ëtë'ëtsëty tsojkës yë Tios xytyuktëytyunëty poj'am, mëti'ipë winë të tyajkojyën.

Job 33

1Paaty yam n'ënëëmë mijts Job, ko xymyëtoow'itëty yë n'aaw n'ayukës; mëtoow'itëty yajxon mëti'ipës yam nimëtya'akäämpyën.

2Ëjts nmëët'ajtypyës ja ëtsoowinpijtën n'aawkëjxmës;

3mëtëyës yam nkajpxa'any ets yë'ëjës yam nimëtya'akäämpy mëti'ipës nmääpy ntäjpyën.

4Tios, mëti'ipë maaytyääyëpën winë, yë'ëjës të xyajkojy etsës të xymyo'oy yë jot mëjaaw.

5Ëtsoowinpijtkës pën maayëp xy'ëtsoowinpitëty; nänyi''ixët etsës xywinkuwa'akëty.

6Mijts ets ëjts tu'knax'ajtëm Tios wyintum; ëjts naaxës ojts nyajtukpotsy.

7Paatykyëjxm ka'ap tjëkyepy xytsyë'ëkëtyës, ka'ap yam tiikutujkën nmëminyës.

8Jëtu'unës të nmëtoy m'ëna'any, ya'atë aaw ya'atë ayuk të nmëtoyës xykyäjpxy:

9Ëjts wa'atsës, ka'apës tii poky nmëëtëty, ka'apës maa ntëkoy ets ka'apës maa npokytyuny.

10Je'eyëp ko yë Tios yë'ëjës xypyoky ixtääpy ets jëtu'unës xy'ijxnë myëtsipën;

11jëtu'unës näjyawëty tëëjës yowë xy'atsumy xytyekytsyumy mëët yë pujxntejpxy ets xypya'ixy xypyawoonyës wi'ixës nnaxy ntëkë.

12Tääpë aaw ayuk ka'ap myëtëyëty, jä'ä ko yë Tios ni'ik yë myëjëty këtiinëm jyëtu'unëty yë naaxwiinyëtë ja'ay.

13¿Wi'ix ko xytyukwinmëtoy ko yë'ë ka'ap yë m'aaw m'ayuk nitu'uk t'ëtsoowinpity?

14Yë'ë kanaakjëjp y'ëtsoowinpity, je'eyëp tëy ko ka'ap nwinja'awëmë.

15Jëna'ajëty koots y'ëtsoowinpity, kuma'ayjoty ëkë ko ijxën myä'äty, ko mya'atë ja ja'ay, ko ja tsuu wyiintëkëtë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

16Ame'tsyë Tios ja'ay tatskmëkajpxë; y'ojpy ets y'ëtsë'këp,

17ets tukmëjëkämkä'äka'any ëxëëktu'un ëxëëk kajpxën, këtiipë mëj jaanty nyäyajnaxëtëty.

18Jëtu'un tyajtso'oky o'kpëjutjoty, jëtu'un tyajtso'oky o'kënjëjp'am.

19Jëna'ajëty yë Tios ja'ay t'awijtsë'ëky mëët yë yuu pa'am, ma mëk pyikyën y'ixyën jyotkëjxy nyini'kxkëjxy.

20E ko ënät tjajë'kxy oymyëti'ipë jë'kxyëty, ka'ap txu'kxjawë, ka'ap ninu'un tjë'kxa'any.

21Wäänjaty yë xyixy jyënajknë, yaj'ijxnëp yë pyajk.

22Tim ookanëp yaj'ijxnë, o'kpë ëkë'ëm y'ijnë.

23E pën jam yajpaaty winkon ma yë'ëjën tu'uk yë tsajpjotmëtë kukäjpxy, tu'uk mëti'ipë pëtsëmëpën ma nimaypyë ja myëku'uktëjkën ets yë'ë nyikajpxtu'utëtëty ma y'ëna'anëtyën ko janty wa'ats yajpaaty,

24wä'än pya'ëyoyë ets wä'än Tios t'ënëëmë: Yajpëtsëm o'këntujp, jä'ä ko tëëjës npatë mëti'ipë yajpëtsëmëtëpën ëyo'ontum,

25ënät jatëkok tsyo'okëty y'akëta'akëty ets je'eyëm y'awinpitëty tä jeexyë y'ëna'k'atyën.

26Myëpëjktsowëp ja Tios ets mëto'owxëtëp ja pyëjktso'owën; akujk jotkujk nëjkx ja Tios t'ixy wiinxë jëjpxë ets tkuuy'ëw tkuuya'axëty tsyojkën jya'awën.

27Ets y'ëna'ana'any: Tiijës ko të n'ëktuunpë ja ka'apë myëtëyëtyën, e Tios ka'ap të xytyiytyunyës;

28ni'ikyës të xyjyuuty jap o'këntujp ets jyaak jëkyejpy njaak'ixëtyës ja të'kxën jajën.

29Jëtu'un yë Tios tyajjuuky'äty yë naaxwiinyëtë ja'ay janaam jatsojk;

30yajtsokpy o'këntujp ets tuk'ixy ja jajën të'kxën.

31Mëtoow'ijtkës Job; amonyë it maas yam nkajpxa'anyën.

32Pën mëët'ajtyp yë aaw ayuk mëti'ipë mnikajpxäämpyën jyëkyejpy xy'ëtsoowinpitëty; pën mëtëy mkäjpxy, nmëpëkëpës yë'ë;

33e pën kajts, yë'ë mëtoow'it amonyë mëti'ipës yam nikajpxäämpyën ets mijts ixpëkyjyä'äy nyaj'awinpitëty.

Job 34

1-2Miitsëty, ixpëky jyä'äytyëjkëty ets wijyjyä'äytyëjkëty, mëtoow'ijtëkës yë n'aaw n'ayuk.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

3Yë tatsk myëtoow'ijtyp wi'ixjaty yë ayuk yajkäjpxyën, jëtu'un tä yë pa'kxwiin jya'awëy'ijtyp wi'ixjaty tii jyawën.

4Timjëtu'un tyam, tsojk n'ijxëm ntu'unëm ets nmëma'ay nmëtajëm yajxon mëti'ipë jotmay'ajtpën ets ënät nyajwintu'upëjkmëty ja winma'any mëti'ipë oy nja'akyujkëmën.

5Yë Job jëtu'un y'ënä'äny: Ëjts ka'apës tii poky nmëëtëty, yë Tios ka'apës npoky xypyaye'eyë.

6Tsipës nkupëkëty ets win'ëënëpës koos n'ëna'anëty ko ëjts pokymyëëtës; yë ntsëtyutës ka'ap tsyo'oky ets ka'apës tii poky të njatuny.

7Ka'ap maa wiinkpë ja'ay jëtu'unpë tä Job jyä'äy'ätyën. Jëtu'un yë Tios tnëxi'iky tukxi'iky tä ja'ay nyëë uukyën;

8ye'eymyujkp najxmujkp mëët yë ëxëëkja'aytyëjk ets yë'ë mëët ye'ey nyäxy mëti'ipë ja'ay ëxëëk ja jyot wyinma'anyën.

9Jëtu'un y'ënä'äny ko ka'ap tii yajpaaty yaj'ixy ko nyätyijyë oy näyajnaxa'anëmëty Tios wintuuy.

10E miitsëty, ixpëky jyä'äyëty, mëtowtë yajxon. Ka'ap mëpaat nma'ayëm ntajëm ko yë Tios, mëti'ipë maaytyääyëpën winë tuuntëkoopy kajpxtëkoopy ets ka'ap tii oy tnipaye'ey.

11Yë'ë jëtu'un yë ja'ay winë tmo'oy ijxtëm yë ja'ay winë tunyën; yë'ë myoopy yë ja'ay winë ijxtëm pyaatëtën nitu'ukjaty.

12Ëjts tëy'ajtënës n'ëna'any, ko yë Tios, mëti'ipë maaytyääyëpën winë, ka'ap tii tëkatsy tuny ets ka'ap yë pyokymyëëtëty;

13ka'ap pën myo'oyë kutujkën ets y'ënä'ämëty ma tëkokyë naaxwiinyëtën.

14-15Ko y'ëkyajpëjkëty yë naaxwiinyëtë ja'ay yë xyejy, tëkokyë yë'ëjëty poj'am y'o'kta'atëty ets jatëkok y'awinpitëty naaxway.

16Pën mijts jap xymyëëtëty yë winma'any, mëtoow'it yë n'aaw n'ayukës ets mëtoow'it mëti'ipës yam nkajpxäämpy nmëtya'akäämpyën.

17Kooxyëp yë Tios t'ëk'ëxëëk'ixy yë tëyajtën, kajxyëp yë naaxwiinyëtë t'ëne'emy. ¿Wi'ix xyajnitukëty mëti'ipë mëj këjää wa'atsën?

18Pën yë yajkutujkpëtëjk ets wintsëntëjkëty ëxëëk jyä'äy'atë, kopkpëky ko yë Tios tyukumëtowëtëty.

19Yë'ë ka'ap tpukajpxë yë yajkutujkpëtëjk ets ka'ap yë kumeenyjyä'äytyëjk ni'ik tputëkë këtiinëm yë ëyoowpëja'aytyëjk, jä'ä ko yë'ë yajkojtaay wä'än tpënëty.

20Yë ja'ayëty poj'am y'ooktë ko kyootsë; ëtëtstëp ënantëp yë ja'ay ets y'atëkoytyë; yë yajkutujkpë atëkoopy ets ka'ap yë'ëjëty naaxwiinyëtë ja'ay yaj'atëkoyë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

21Tios wa'ats t'ixy tuny wi'ixjaty ja'ay nyë'ëye'ey tyu'uye'eyën ets nyija'ap wi'ix nyäxy tyëkën.

22Ka'ap maa kootsajtën mëti'ipë yu'utsëpën yë tuuntëkoopyë kajpxtëkoopyë.

23Tios ka'ap ja'ay t'ënëmaay jëna'a nyäwya'këxë'ëkëtëty ma yë'ëjën ets yajpaye'eyëty yë nyëë pyoky.

24Ka'ap tsyokyë jeky t'ixëty tunëty ets tpaye'eyëty ja nëë poky ets tyajkutëkoyëty mëti'ipë mëj'äämpy ijtpën ets tmo'ojëty yë wiink ja'ay ma yajkutukyën.

25Tios wa'ats tnija'awëtyä'äy tii tyuuntëpën, koots yë jyä'ty tääts tyajma'ta'ay winë.

26Jëtu'un tukwop tuka'atsë tä yajja'ay'o'kpën ma mayjyä'äy t'ixtëtyën,

27jä'ä ko ka'ap të tmëmëtowtë ets ka'ap të tpatuntë ijxtëm ja y'ënä'ämën tyiyajtën jyaminyën.

28Koonëm yë ëyoopëja'aytyëjk ojts ya'axtë jyoktë ets mëti'ipë ënäty yajtëytyuuntëpën ets Tios tmëtooy.

29E ko Tios näjyëtu'un y'ëmoonpëty, ¿pën tëytyunëp? Pën yë'ë näyu'tsëp ¿pën winë y'ixëp? Yë'ë y'ijx'ijtyp Kyëwent'ajtyp yë naax kajpn ets ja'ay

30këtiipë yë'ë y'ënä'ämtëty yë ëxëëkja'aytyëjkëty yë ja'ay mëti'ipë ëxëëk ja jyot wyinma'anyën ets nëkoo wyin'ëënëty.

31¿Ëkë tëë yë Tios xy'ënëëmë: Tios, tëëjës kë'ëm näwyin'ëënyë, ka'apës n'ëkpokytyunanë,

32tuk'ijxkës ja npoky mëti'ipës ka'ap n'ixyën. Pën ëjts tëëjës winë tëkatsy ntuny ka'apës jëtu'un n'ëk'ëtë'ëtsanë?

33¿Ëkë mtsojkpy ets Tios mkumayëtëty ijxtëm kë'ëm xytsyokyënë, oy të xy'ixtijyë? Pën mijts winë myajkutujkpy ets ka'ap y'ëjtsëty, tukmëmëtyaktëk ëëtsëty mëti'ipë mnija'apën.

34Yë ixpëkyjyä'äytyëjk mëti'ipës yam xymyëtoow'ijtëpën ets wijyjyä'ätyëjkëty, yë'ë ëna'anantëp:

35Job ka'ap t'ëknija'awënë tii kyajpxëp; yë kyäjpxy myëtyä'äky ka'ap y'ëkyajwinja'awënë.

36Wä'än yajxon tyajnijawë tii Job wyinma'any'äjtyp, jä'ä ko yë y'aaw y'ayuk jëtu'un yajmëtoy tä ëxëëkja'aytyëjk kyajpxtën myëtya'aktën.

37Job ka'ap je'eyë pyokyjyä'äyëty, käjpxy kumëtoownajxp näjyëtu'un; ëëts nwintuuy'ajtëmë yë Tios tnëxi'iky tukxi'iky ets je'eyë mëët nyäkyäjpxytsyiikyë.

Job 35

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

1-2Job, ¿oy jëtää ko mijts m'ëna'any ko yë Tios yë'ë mëpaat tja'akyukë mëti'ipë mijts mkäjpxypyënë?

3Mijts jëtu'un yë Tios të xy'ënëëmë: ¿Mijts Tios, tii xykyëwentëty yë npokyës? ¿Jam muum m'ëxëëk tuna'anyë?

4Tyam mijts n'ëtsowinpitëty ets näjyëtu'un ja ja'ayëty mëti'ipë mëët oy mnämyäyën.

5Ëkpa'at'ix jam tsajpjotm ets ëk'ix wi'ix kyëjxmëtyën yë tsajp.

6Pën mijts mpokytyuunp ka'ap maa Tios xy'ëxëëk tuny; oy jënu'un mpokytyunëty ka'ap maa wi'ix xytyuny.

7Ets oy tii oy xyjyatuunpë, ka'ap yë'ëjëty tuk'oy'äty; ka'ap yë'ëjëty xy'oytyuny.

8Yë naaxwiinyëtë ja'ay yë'ë m'ëxëëk tuumpy mëët yë mpoky ets pën oy winë të xytyuny yë'ë tyuk'oy'ajtëp.

9Ma ëxëëk yajtuntën jam jyë'ëtë ya'axtë yë naaxwiinyëtë ja'ay ets tja'ixta'atë pën putëkëtëpën ma ja kumeenyjyä'äytyëjk ëxëëk tyunëtën;

10je'eyëp ko ka'ap yë'ëjëty yë Tios t'ixta'atë mëti'ipë të yajkojëtën, mëti'ipë mëjaawmooyëtëpën xëmë oy jënu'un kyootsëty,

11mëti'ipë xyaj'ijxpëjkëmën ets winë xytyukjajtëmë mëët yë aayjëyujk ujtsjëyujk ets joon jëyujk.

12Ja yaxtëp ja jojktëp, je'eyëp ko ka'ap yë Tios y'ëtsowëtë, ja'ay ëxëëk jyä'äy'atë ets mëj jaanty nyäyajnaxëtë.

13Tios, mëti'ipë maaytyääyëpën winë, ka'ap tuny këwentë ja'ay mëti'ipë ka'ap mëtëy tii tuny tkäjpxyën.

14Oy mja'ëna'any ko ka'ap yë Tios maa xy'ixy, yë'ë ëwxit, jä'ä ko yë mjotmay tëë tnanija'awënë.

15Mijts jëtu'un m'ëna'any ko yë Tios ka'ap jyoot'anpëky, ko ka'ap tyiytyuny ets ko ka'ap nëkooyë tmëjpëjktä'äky oy pën pyokytyunëty.

16Mijts Job, aakjä'ä yowë mkajpxnëp ka'apë jyääntyëtyën, je'eyë nëkoo mtyäty kyajpxnë ets ka'ap myëëtëty yë wijyajtën.

Job 36

1-2Wäänë mjaakmä'kxtukëty, tyam nyaj'ijxpëka'any, tyamnëmës yë aaw ayuk njaakmëëtëty mëti'ipës yë Tios ntukpukajpxëjäämpyën.

3Yë'ëjës yam nyajtuunkpaatäämpy yë n'ijxpëky'ajtënës ets nyajnikëxë'ëka'anyës ko yë Kojpë Ma'kxpë myëët'ajtyp yë tëyajtën.

4Tyam yajxon n'ënëëmë ko ka'apës yam yë'ëjëty nikajpxa'any ka'apë tyiyëtyën; yë'ë yam të mwinkuwa'akëty yë ja'ay mëti'ipë ixpëkyën ets tëë ixpëkyajtën nyitëjkëyënë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

5Tios maaytyääyëp winë, ixpëky ets ka'ap t'ixtijy mëti'ipë ka'ap tii të tuuntëkoyën.

6Ka'ap tnimä'kxë yë jyuukyajtën yë ëxëëk ja'ay, nyipaye'epy yë ëyoopëja'ay;

7xëmë tkuwa'any yë ja'ay mëti'ipë mëtëy juuky'ajtëpën; yë'ë pyëjktäkpy yë yajkutujkpë jam ma kutujktaknën ets yë'ë jeky yaj'ëne'empy.

8E pën yë'ëjëty kutsumy kuxotsy y'itë mëët yë pujxntejpxy ets y'ëyowtë mëët yë pa'am ëyo'on.

9Yë Tios tuk'ijxëtëp wi'ix muum tii tëkatsy të tuntën ets wi'ix amëj akëjxm të nyäyajnaxëtën.

10Yë'ëkyëjxm myëkajpxëtë ets tyaj'oyëtëty yë wyinma'anyëty këtiipë ëxëëkpë t'ëktuunëtëty.

11Pën yë'ëjëty ja'akyujkëtëp ets pën mëtoowtëp, oy xoontä'äky jyuuky'ata'antë.

12E ko yë'ëjëty ka'ap jyä'äkyukëtëty ookantëp yë'ë ets ka'ap nëjkx tnijawëtë wi'ix ënäty të jyuuky'atën.

13Yë ëxëëkja'aytyëjk nëkooyë jyänty jyoot'anpëktë, oy jyayajtsumy jyayajmatstë ka'ap t'amëtowtë putëjkën.

14Ëna'knëm y'ooktë; wintsëtyu'un jëjptsëtyu'un yë jyuukyajtën kyëxtë.

15Mëët yë ëyo'on jotmay Tios tyajtso'oky yë ja'ay mëti'ipë ëyoopën; mëët yë pëjkën ijxën tyajja'akyukë.

16Mijts ojts myajtso'okyë o'kënjëjp'am, may'äämpy winë mmooyë ets myaj'ëwaatsëpëtsëëmë; ujts të tyaj'ity yë mkaaytyakn mëët yë jë'kxy pëky.

17E mijts ni'ikyë yë ëxëëk ja'ay të xypyukajpxë, tä jeexyë mijts m'ëna'anyën ko kopkpëky ko yë ëxëëkja'aytyëjk yajtëytyuntëty.

18Mëk yë mjuukyajtën xykyëwent'atëty ets këtii nëkoo wit meeny mnätyukwin'ëënëtëty, këtii yë wit meeny yë'ë may xytsyojkën'atëty.

19Ka'ap kyëwentëtëkë oy jënu'un mya'axëty mjokëty ma jam mpëkyë m'atonyën ets oy jënu'un mëk'ajtën kutujkën xyjyamëëtëty.

20Këtii yë kootsajtën xy'atsokëty, ma ja kajpnën mëti'ipë atëkoopyën.

21Näkyëwent'atët këtiipë xy'ëkniwinpijtnëty ja ëxëëkpë, mijts ma të myajtuk'awijtsë'ëkyën ja ëyo'on jotmay.

22Ix, wi'ix yë Wintsën yë myëj'ajtën kyutujkën kyëjääjëty. Nitu'uk yë ja'ay mëti'ipë yaj'ijxpëjkpën kyajëtu'unëty tä yë'ëjën;

23ka'ap tjëkyepy ni pën tyuk'ëwaanëtëty tii tyunëpën, ka'ap tjëkyepy pën tyukwinmëtowëtëty tii tëkatsy tyuunpyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[24]Tëkokyë yë ja'ay aak'oy nyänyikäjpxyë winë të tuny; ja'amyäts näjyëtu'un ko mijts oy ijty mnänyimëtyä'äkyë.

[25]Yë'ë aak y'ijxtääpy yë ja'ay, oy jënu'un jyëkämëty.

[26]Tios nëkooyë myëj'ajnë, tsip ets nja'akyujkëmëty; ka'ap tjëkyepy nmëtyo'owmëty yë jyëmëjt.

[27]Maajëty yë muum twinpëjkmuky yë nëë tu'ktsunyjyäty ets tyajtu'uy.

[28]Yë nëë tuu ëtyä'äkyë'äämpy jam yootsjotm tsyoony, ko kyëtaknë ma ja'ayën nëkooyë kyomtuunë.

[29]¿Pën y'ëkja'akyujkëp wi'ix yë yoots ye'eyën ets wi'ix yë ënääw y'ëti'itsy y'ënä'änyën?

[30]Yë'ë Tios yajja'ajtäkpy yë wëtsuk ma mëjmejyën ets tyajkootsë juuky myejy'itkujky.

[31]Jëtu'un yë naax kajpn tyajjuuky'äty tyajtsuxk'aty ets tmo'oy yë kyä'äyën y'ukën yë ja'ay mëjwiin këjää.

[32]Jap kyë'ëjoty tmajts'ity yë wëtsuk ets ko tnajtsmatsë tëyë jam tyajja'ty ma të tuknipëjktaakën.

[33]Yë wëtsuk yë'ë nyikäjpxyp ko jyääjëty yë Tios ets tuupoj yë'ë nyikäjpxyp ko yë Tios joot'anpëjkp yë'ë.

Job 37

[1]Koos n'ixy wi'ix tyuniky tyuupojyën, jëtu'unës yë njuukyjot jyänty pyuty pëtsëmaanp yowë jap nkatsyjyotyës.

[2]Mëtoow'itë wi'ix ja Tios ja mëto'owën tyäkyën, mëti'ipë kajpxpën jëtu'un tä ënääwën.

[3]Yë'ë yaj'ëtëtsyp yë wëtsuk jam tsajpkëjxm ets yaj'ixëty ma naax jyëjpkëxyën.

[4]Ets ënät ok yajmëtoy yë ënääw y'ënä'äny, ko tyajmëtoyë jëtu'un ja y'aaw y'ayuk mëj'äämpyë, e ko tyajmëtoyë ja y'aaw y'ayuk, yë wëtsuk ka'ap y'ëtëtsmontë.

[5]Ko yë Tios tyajmëtoyë yë y'aaw y'ayuk, mëjwiin këjää winë tuny; mëj këjää winë tyunyë jyätyë mëti'ipë yajja'akyukëpën.

[6]Y'ëne'empy yë tip ets kya'ajëty naaxkëjxy, yë'ë näjyëtu'un y'ëne'empy ja nëë tuu ets amëjaaw tyu'ujëty pyojëty.

[7]Yë'ë yajkutujkpy ets ja'ay jap tyëkoty wyë'ëmta'atëty ets nijawëtëty ko yë'ë winë tyuunpy.

[8]Yë aayjëyujk ujtsjëyujk jap tyëkëtë ma y'aankëtyën ets jap yu'utsy yajpaatë.

[9]Ëpa'tkë'ëytsyow myiny yë tuupoj ets ënëkëjxmtsow myiny yë tëtykpyë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

10Mëët ko yë Tios xyejy paatykyëjxm yë tsajp o'pky kyä'äy ets nëë jyu'unta'ay mëët yë tip.

11Yë'ë yaj'ujtsyp yë yoots mëët yë nëë, yë'ë näjyëtu'un y'ëne'empy yë wëtsuk ets y'ëtë'ëts y'ëna'anëty;

12ets yaj'ixy jam tsajpjotm, twinkäätsë, tpatuny jëtu'un ijxtëm ja Tios y'ënë'ëmxëtyën mapaat yë naaxwiinyëtë y'ëwtityën.

13Tëkokyë mëti'ipë tuunëpën jajtëpën aakyë'ë Tios tyuunpy ets tëytyuna'any ja naaxwiinyëtë ëkë ets tsoka'any tjawëja'any.

14Job, ëwxit mä'kxtuk ets mëtoow'it, yë'ë mëmay mëtaj wi'ix yë Tios winë tunyën.

15¿Mnija'ap wi'ix yë Tios tëkokyë tuknipëjktakëtyä'äyënë ets wi'ix tunyën ko yë wëtsuk tyaj'ëtë'ëtsy tyaj'ëna'anyë?

16¿Mnija'ap wi'ix pyojëtityën yoots jam tsajpkëjxmë? jää yaj'ixy ko yë'ë mëët tyuny yë wijyajtën.

17Mijts je'eyë yaj'ixy mnanyipe'enyë ma mwitpa'tkën ko yë tuu poj y'ëtë'ëtstë y'ëna'antë mëti'ipë tso'onpën ëpa'tkë'ëmtsow.

18¿Mputëjkëp mijts yë Tios ko yë tsajp twijtstëyë ets ta'tspëky xyajwë'ëmëty tä jeexyë jam yë pujxn xykyëxwopyënë?

19Tukni''ijxëtyëkës wi'ixës mëpaat ja Tios n'ënëëmëtën, jä'ä ko kupi'its kukoots ëëts nyajpaatë ets ka'ap ja ayuk nmëët'atës.

20Ëjts ka'apës ja Tios n'ënëëmëja'any ko mëtya'akaanpës mëët yë'ë, jä'ä ko jëtu'un ja tpaatëty tääjës jeexyë n'amëtoyën etsës xyajkutëkoyëty.

21Tsip ets xëëw n'ijxmëty ko yë yoots wyinkupëkëty; je'eyëp tëy ko pyojy, jää jyëkyejpy jatëkok n'ijxmëty.

22Jëtu'un jam anëkëjxmtsow yaj'ixy tyi'kxy jyäjy pu'ts pujxnën, ko yë Tios jam yë myëj'ajtën tyajkëxë'ëky.

23Tsip nwinja'awëmëty mëti'ipë maaytyääyëpën winë, jä'ä ko yë'ë nëkooyë tmëët'ajnë yë mëjaaw ets wa'ats yë'ë; tëy ets ka'ap pën tyaj'ëyoy.

24Paatykyëjxm yë naaxwiinyëtë ja'ay tsyë'ëkëty; oy ja'ay jënu'un y'ijxpëky'atëty yë'ë ka'ap tkumay.

Job 38

1Ënät ja Tios t'ëtsoowinpijty ja Job mëët ja mëktuupoj.

2¿Mpën mijts ets xyajnipäxëtëkëty ja nmëj'ajtënës ets xyajnikëxë'ëkëty ja mtsuu'at ma ja m'aaw m'ayukën?

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

3Tuk'ijxkës mijts ja mjotmëk'ajtën ets ëtsoowinpit ya'atë yajtë'ëwën mëti'ipës yam ntunäämpyën:

4¿Maa ënäty mijts myajpaaty koos ojts yë naaxwiinyëtë nyajkojy? Tuk'ëwa'anëkës, pën mijts mjanty nyija'ap winë.

5¿Mnija'ap pën ojts t'a'ixë jënu'un myëjwiin'atëty ets pën ojts tnikijpx nnitsa'atë?

6¿Maa wya'kta'atsyën? ¿Pën ojts tpëjktä'äky ja tsaa ma kyëxmëta'akëtyën,

7ma ënäty y'ëwtën mëët ja xoontakën ja maymyëtsa'a ko xyiinyë ma jam yajpaatën ja ntsajpjotmëtë kukexyës?

8Ko ojts nyiku'ëwa'atsy yë mëjmejy naaxwiinyëtë, ¿pën y'a'ijxëy mapaat nyaxëtyën?

9Yoots ojts ntukxoxyës ets nëma'a ojts ntuk'ixpityës.

10Ëjts ojts npëjktä'äkyës mapaat nyaxëtyën etsës nyaj'ëtujky mëët yë ëwatsn këtiipë tninaxëty ma të yajtuk'ënëëmën jya'tëty.

11Etsës t'ënëmaay: Yaapaat mja'tëty ets ka'ap xynyinaxëty ma yam ntukni''ixën; yaa jëtu'un ye'etyëëwta'ajëty yë mnëë'o'pky mëti'ipë ëtëtsp ënaanpën.

12¿Tëë ja ënä'ämën xy'ëkyajkpë ma mjuuky'ätyën ets jyajjë'ëkëty ets xyiinyëtyë?

13¿Ets të'kxën jajën tukjajëtya'ajëty yë naaxwiinyëtë ets ëxëëkja'aytyëjk nyäyu'utsëtëtyë?

14Ënät ja tun kopk kyëxë'kta'ay ets tsaptsëm jyajtä'äky tä tu'uk yë tsaptswitën;

15ma ëxëëkja'aytyëjk ka'ap yajkutë'kxyën ets kyixy nyäxy ma je'eyë y'ëtsu'uxya'axtën.

16¿Tëë jap m'ëk ojtspë ma yu'utsy y'ityën ja jut, ma mëjmejy pyëtsimyën ja nyinëëjë?

17¿Tëë xy'ëk'ijxpë maa yajpaatyën ja nyitëjk'aaw ja akootstuuyajtën ma y'ityën ja o'kën tëko'oyënë?

18¿Mnija'ap jënu'un myëjëtyën yë naaxwiinyëtë? Tuk'ëwa'anëkës pën mnija'ap.

19¿Ma yajpëjkë'ëktë yë xëënyajtën ets kootsajtën?

20¿Mnija'ap wi'ix xyajja'tëtyën mapaat jyëjpkëxyën yë naaxwiinyëtë? ¿Mnija'ap wi'ix jatëkok xyajwinpitëtyën ma y'ijtaknënë?

21Mijts kopkpëky yë xynyijawë, jä'ä ko tëë jeky mjuuky'äty, jä'ä ko mijts tëëyëp yë miinë naaxwiiny.

22¿Tëë xy'ixy'ätyë maas npëjkë'ëkyën yë tsajp o'pky ets tëtsntuujë

23mëti'ipës nkejxypyën koos yë ëyo'on nyaj'ity ets ko yë tsip käjpxy y'ityë?

24¿Mëti'ipë tu'u nyëjkxtëp yë të'kxën jajën ko yajkäjxwa'kxtë? ¿Wi'ix yë poj ye'eywyä'kxy mëti'ipë tso'onpën ma xëëw pyëtsimyën?

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

25¿Pën yajniku'ëwatsyp yë mëk komtuu ets tukni''ixë yë në'ë tu'u mëti'ipë kyuuynyëjkxëpën yë mëktuupoj,

26ets jam të'ëts'itjotm tyu'ujëty, ma ka'ap pën tsyëënën,

27ets tyu'ujëty ma y'anë'ëk tyëëtsë'ëkëtyën ets jam yë ujts myuxëty?

28¿Pën yë nëë tuu ets maanik tyeety'äjtyp?

29¿Pën yë tsajp o'pky ets tip tyaak'ajtyp?

30¿Pën yë nëë yaj'awinpijtyp juun tä tsaajën ets tyajju'unta'ay yë mëjmejy?

31¿Mijts tu'ukyë myaj'ijtyp yë mëtsa'ayä'ämn ets xyajwä'kxy yë mëtsa'akë'ëk?

32¿Mijts myajpëtsëëmpy yë jaayxyëëw ko xyiinyëjanë? ¿Mijts mtu'uwinwoopy yë maymyëtsa'a mëti'ipë yajtijpën Mëj osë ets Mutsk osë?

33¿Mnija'ap yë ënä'ämën tëyajtën mëti'ipë tuunpën jam tsajpjotmë? ¿Mijts myajtuunpy ya'atë ënä'ämën naaxkëjxyë?

34¿Mayëtëp xy'ënä'ämëty yë yoots ets myajnitukëtëty mëët yë komnëëjë?

35Ko xy'ënä'ämëty yë xëëw awaxk ets muum nyasjajëty, ¿m'ëtsowëtëp, tyaajës jä'ä, tuk'ënä'ämkës tii mtsojkpy ntunëtyësë?

36¿Pën të tmo'oy yë wijyajtën yë joon jëyujk?

37¿Pën ni'ik wijy näjya'awëyëp ets nijawëty jënaak yë yoots yajpaaty? ¿Pën mayëtëp tyajtukwa'atsëty yë yoots ets tyajtu'ujëty,

38ets naaxway y'awinpitëty mo'onts ets naaxmaj jyajta'ajëty?

39¿Mijts yë kaataak m'ixtaayëp yë tsyu'utsy ets tsyu'utstëty yë y'u'unk ku'uxyë,

40ko jap nyäyu'utsëtë ma y'ijtaknëtyën ets t'ëwxitë jap ujtsjoty jëna'a tii jëyujk y'ëknaxy mëti'ipë myatsäämpyënë?

41¿Pën yë wëëky yajë'kxyp ko yë y'u'unk y'ëna'k t'a'ixtayë ets je'eyë ya'axtë nyä'ämtë etsës nyajjë'kxtëtyë?

Job 39

1¿Mnija'ap jëna'a yë tsajppax y'u'unk'ixy mëti'ipë kopk këjxy tsënääpyënë? ¿Tëë xy'ëk'ijxpë wi'ix yë jëtyu'uto'oxy y'u'unk ixyënë?

2¿Mnija'ap jënaak po'o yë y'u'unk tsëëm'ity jap jyootjotyë?

3Ko y'u'unk tyajminy naaxwiiny näyu'tsëp je'eyë ets myëxu'unk'aty yë y'u'unk.

4Tääts myëkpëktë, yääktë pyätë jam aayjyotm ujtsjotm, ko yä'kpätë tääts tsyo'onëtë ets ka'ap y'ëkwinpijnëtë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

5¿Pën jëtää ëwaatsëtuuy yë krukts të tpëjktä'äky mëti'ipë tunkëjxm kopkkëjxm ijtpën? ¿Pën jëtää yajëtijtëp najtspëkë?

6Ëjts ojts ntukni''ixë maa y'itëtyën jyuuky'atëtyën, jam të'ëts'itjotm ets jam joyjotm ma naax tya'amtsëtyën.

7Ka'ap tme'kxy yë nä'ämpë jampë kajpnjotmën ets ka'ap tkupëky myëya'ax myëjokëtëty yë ja'ay mëti'ipë jëyujk këwent'ajtpën.

8Tyukjëtijtëtyääpy yë tun kopk ma jyi'kxy t'ixta'ayën, yë'ë y'ixtääpy maa t'ëkpaaty yë tsuxk ujts mëti'ipë jyë'kxëpën.

9¿Mijts m'ënaanp jëtää ets tsajpkaa mëtunëtëty mëti'ipë aayjyotm ujtsjotm juuky'ajtpën ets m'ënaanp jëtää jam jyë'kxëty ma mtsajpkaa xyajtänën?

10¿Jä'ä jëtää m'ëna'any; näjyëtu'un xyajyu'ujaanpë, ëkë mpanëjkxëtëty ma mnaax mkam xytyäjy xyjyeepyën?

11¿Mtuk'ijxpätäämpyën ko myëkëty ets m'ënaanpën mmëtunëtëty oyë?

12¿M'ënaanpën mputëkëtëty ma ënäty yë mpëjktä'äky xyajmukyën ets ma ënäty xyajpajk'atyën yë mtsajp mokë?

13Jyëkyejpy xyjyä'ä'atëty yë mëj paatutk, mëti'ipë käkn mëpojpën ko xyoontä'äky, jëtu'un tä jeexyë yë'ë wojnykyäkn tmëët'atyën,

14ets tsyu'utsy jinjoty ets xëëw'an yajyukëtëty yë tyaa.

15Ka'ap tmëmay tmëtajy ko pën tyuktä'änxëtëty yë tsyaa, ëkë jëyujk mëti'ipë jam najxpën.

16Ëxëëk t'ixy yë kyë'ëm u'unk, jëtu'un tä jeexyë ka'ap t'u'unkëtyën, ka'ap tmëmay tmëtajy oy nyatëkoyëty yë jyot myëjaaw.

17Jä'ä ko ka'apës yë wijyajtën kujk'ajtën të nmo'oy; ojtsës ntukwintuk'ooky ma yë'ëjën yë oypyë jot winma'any.

18Je'eyëp tëy ko pyëti'iky ets ko kye'eky wyinajxtääpy yë kwaay ets ja'ay.

19¿Ëkë mijts ojts yë kwaay xymyëjaawmo'oy ets ojts xyaj'oytyëjkëyë yo'knë?

20¿Mijts myajpujtë'kpy tä pujtpën, ëkë ko kyujuun'ooky mëpaatëp xy'ëtsë'këmë?

21Je'eyë tyëkë naax tajpë ko ka'ap myëtowa'any ets ka'ap tsyë'ëkë ko tyëkë tsiptuunpë.

22Je'eyë tukxi'iky atsë'ëk ajawëpë ets ka'ap tsyë'ëkë oy tëypyujxn jënu'un ya'axëty jyokëty, ka'ap ninu'un tsyë'ëkë,

23oy jënu'un yë tyeky tyaj'ëna'anëty yë ja'ay mëti'ipë kwaay tyuk'u'unyääpyën, oy jënu'un jëënpixk tyajpëtë'ëkëty yë ku'umën ets pujxn mëti'ipë tsiptuunpëtëjk myëtsiptuuntëpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

24Yë'ë nëkooyë pyëyë'knë këjääpaat ko tyëkë tsiptuunpë; ko yë xuxn xyu'uxy ka'ap ninu'un y'ëwxita'any.

25Je'eyë y'ëjëjy ko yë xuxn yajtukxu'uxy mëti'ipë tsip nyikäjpxypën, jëkämnëm tmëtoowpaaty ko yë tsip tyuna'anyë ets myëtoopy wi'ix yë ja'ay ënä'ämën tyäkyën ets wi'ix yya'axtën jyoktën.

26¿Ni'ik jëtää mwijyëty ets xytyukni''ixëty wi'ix yë witsn kyääkjëtitëty, ëkë wi'ix jam ëpa'tkë'ëmtsow kyäknëjkxëtyë?

27¿Mijtsën të xy'ëne'emy yë witsn ets pyä'än tëkoykyëjxm tpëjkta'akëtyë?

28Tsu'um koots jyuuky'äty, tsaatunkëjxm ets jam tyaj'ixtä'äky yë y'ijtakn ma tsaatun jëjpën.

29Jam këjxm tku'ijxnaxy ets tyajwinkony yë jëyujk mëti'ipë myatsäämpyën.

30Yë y'u'unk yë'ë nyiyä'ktëp yë ne'pny, ma muum yë jëyujk ooky yajpaatën.

Job 40

1-2Mijts jëtu'un të m'ëna'any ko mnäwyintänëja'anyë mëët ëjts, mëti'ipë maaytyääyëpën winë, ¿wi'ix, je'eyëm m'ëtsoowinpita'anyë?

3-4¿Wi'ixës n'ëk'ëtsoowinpitëty? Ëjts ka'apës tii nkëjxmëty. Nikë oyës amonyë ntimy y'itëty.

5Ëjts tëëjës yë n'aaw n'ayuk nkajpxta'ay, ka'apës tii winma'any n'ëkpatnë mëti'ipës nkajpxëpën.

6Ënät jatëkok ja Tios ojts tmëkäjpxy ja Job jap tuupojjoty.

7Tuk'ijxkës tyam ja mjotmëk'ajtën ets ëtsoowinpijtkës ma yam nyajtëyën:

8¿Mnikäjpxyp ko ëjts pokymyëëtës ets ka'apës tii oy nipaye'ey ets ko mijts mwa'atsëtyë?

9¿Ni'ik jëtää mijts mëkëty këtiinëm ëjtsë? ¿Jëtu'un yë m'aaw myo'kn y'ënä'äny ënääwën tääjës ëjts yë njä'äjënë?

10Pën jëtu'un, oy mnäyajnaxëtëty mëj'äämpy ets mëj këjxm, yaj'ixët ja mëj'ajt m'oyajtën ets ja mtë'kxën mjajën.

11Ixta'a yë ja'ay mëti'ipë amëj akëjxm yajpatëpën; yajkëta'ak jam yë mtsip m'äkë ets naaxkutij naaxkumatsë.

12Ëxëëk yajjat yajkëpät mëët ja mwiin mjëjp, yajkutëkooytya'a yë ëxëëkja'aytyëjk maajaty yajpaatën.

13Naaxnitajta'a, jap tsuumta'a majtsta'a ma o'kpëtëjk tsumy matsy y'itën.

14Ënätës ëjts nijawëty ko mijts yë mkutujkën të myëtä'äky.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

15Ix yë mëj jëyujk Behemot, ëjts të nyajkojy ijxtëm mijts ojts nyajkoyën; jëtu'un y'ujts jë'kxy tsajpkaajën;

16ix, wi'ix myëjëtyën yë jyëxk ets wi'ix myëkëtyën yë tyekpyoonty.

17Juun yajxon yë pyi'ixy, tä yë ajë kepyën ets ta'tspëky yajxon yë tyeky tsyom.

18Jëtu'un yë wyääy pyajk jyuunëty tsuxkpujxnën, tä yenypyujxnën.

19Ëjts të nyajkojy mëët yë winma'any; ëjts jëtu'unpë xymyääpy ets jyëkyejpy nyajkutëkoyëtyës.

20Jam tunkëjxm ma kaa yajpaatën, jam myëtso'onxëty yë jyi'kxy ets jyë'kxëty.

21Jam kepypya'tkë'ëm nyämyëkäjxtä'äkyë ets nyäyu'utsyë tsajpkäpynyjoty, mo'ontsjotypë yontën.

22Yë kepypya'tk yë'ë ninikëyëp, yë aay ujts mëti'ipë wok pë'aay yajpatpën yë'ë napikëyëp.

23Oy yë nëë jyakomy ka'ap y'ëtsë'ëkëty; oy yë nëë jyaku'ty jyëjpkëjxy yë'ë akujk jotkujk yajpaaty.

24¿Pën ëkmayëtëp tmatsëty ets wyiin tju'tëty ëkë tjëjp tsumëty?

Job 41

1¿Mxuyëp yë Leviatankë? ¿Jyëkyejpyën xytsyumëty yë yyä'än mëët tu'uk yë tejpxyë?

2¿Jyëkyejpy jap jyëjpjoty xytyijnaxëty yë tejpxy ëkë jap xytyijnaxëty yë xu'uny mëti'ipë ajo'knën ma y'äjkyënë?

3¿Ëkë m'ëwxijtypyën mënu'kxta'akëtëty ets xypya'ëyowëty, ëkë oy'aaw oy ayuk mtukmëkajpxëtëtyë?

4¿Ëkë m'ënë'ëmxëtëty ko jyëkyejpy mmëtunëtëty kë'ëyxyëëw kë'ëyjyëmëjt oy ka'ap xymyëjuyëty mapaat jyuuky'atyënë?

5¿Jyëkyejpy xytyuk'ëyë'ëk xytyukkëyätëty tä tu'uk joonënë? ¿Jyëkyejpy xyo'ktsumëty tä yë mnëëx yë y'i'k xytyuumënë?

6¿Jyëkyejpy mëktä'äky xy'amëtowëty jënu'un tsyowën jap ma tyookyënë? ¿Jyëkyejpy wäänjaty xytsyujkta'akëty ets xytyookëtyë?

7¿Jyëkyejpy xytyukti'pxnaxëty, ëkë xykyuti'pxë'ëkëty ma kyëpajkën mëët yë ti'pxnë?

8Ko xykyë'ënixajëty ëxëëk mtunëtëty ets ka'ap xyjyä'äytyëkoyëty ets m'ëna'anëp ko ka'ap nijëna'a xy'ëktoonëty.

9Yë Leviatán je'eyë yaj'ixy tääts ntsë'këmëty.

10Ko nëkooyë pën myëmayëty, ëxëëk yë jyoot'anpëky; ka'ap tjëkyepy pën wyinkuwa'akëtëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

11¿Pën juuky ë'kwë'ëmëp, ko pën tmatsy? Ni pën.

12Ka'apës yam nikäjpxy yë tyeky ets jyot myëjaaw.

13¿Pën ëkmayëtëp tuknipëjktu'utëty yë y'ak mëti'ipë nyiwits'ajtypyën, ëkë ko pën tukuumnaxa'anëty yë mäjtsk nipätpë nyi'ak?

14¿Pën yë y'aaw y'ëk'yajwa'kxëp mëët ijxtëm yë tyëts jyëjpëtyën?

15Yë kyejky jëtu'un yë'ë tä jeexyë waatswitsy tmëët'atyën mëti'ipë nätyuk'akëëytyujkëpën, mëti'ipë tso'otsyën ets juunëty tä tsaajën.

16Yajxon juun nyämyätsyë, ka'ap maa poj nyäxy.

17Ta'tspëky yajxon, tsip ets pën tijwa'kxëty.

18Ko jyä'äntyixy jëtu'un yaj'ixy wëtsujkp yowë; yë wyiin jëtu'un yaj'ixy xëëw yowë pëtsëëmp ko xyiinyë.

19Ma y'aawën jëënyä'änkën kyëxë'ëky ets jëënpixkën jap pyëtsimy.

20Ma jyëjpën jëënën jap yaj'ixy, jëtu'un tä jëënjut jyokyën ma jap winë nyi'ëëtsyën.

21Ko xyejy mëpaatëp yë jëën tyajmëjë, ma y'aawën jëënyä'änk jap pëtsëëmp.

22Nëkooyë yë yo'k'uun jyuun'ajnë, aak tsë'ëkëyëp oypyënëty.

23Yë'ëpaat yë nyini'kx mëti'ipë yaj'ijxpën aak xixy juun yajxon ets ka'ap tii tyuktëkëty, jëtu'un jyuunëty tä pujxnën tëëpë tsyooywyatsnën.

24Yë jyuuky jot juun yajxon tä tsaajën, jëtu'un jyuunëty tä mëjtsaajën mëti'ipë ja'ay winë tyukmeepyën.

25Ko pyëti'iky, yë'ëpaat yë tiostëjkëty tsyë'ëkëtë ets kyä'äktë.

26Ka'ap ntukyaj'o'kmëty yë ku'umën, ti'pxn ets ka'tsn mëti'ipë pujxnën.

27Jëtu'un t'ixy yë pujxn tä tu'ktëjy yë matsën ets tsuxkpujxn tä yë kepypyu'utyën.

28Yë ti'pxn ka'ap tkuke'eky; ko yë tsaa yajtuknika'atsy jëtu'un tjawë pën yowë aaykyëta'ak tuknixijtëp.

29Ko yë juunpujxn yajtukwopy, jëtu'un tjawë tä jeexyë tsajpkäpyny yajtuktijyu'kxyën; je'eyë tukxi'iky ko yë pujxn y'amu'uy.

30Ko nyaaxwinpajëxoxy, tyim yajtukwatsyp yë naax, jëtu'un yaj'ixy tëë yowë nyaaxwooky këkpaat.

31Jap mejyjoty yaj'ë'tsyp yajkoompy yajmëtoy yë mejy; jëtu'un yajmëtoy yë mejy tyaj'ëëtsy tä jap jëënjoty tii nyi'ëëtsyën mëti'ipë ja'ay yajtukja'axpën.

32Jëtu'un yaj'ixy jap mejyjoty poopëm y'atë'kxy tä yë ja'ay yë pyo'o kyëxë'ëkyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

33Ka'ap maa naaxwiiny naaxkëjxy jëtu'unpë jëyujk ets nitii jää kyaka'ty jëtu'unpë tä yë'ëjën; yë'ë jëtu'un ojts tyimkojy ets ka'ap tii tsë'ëkëty.

34Wyinkuwa'këp mëti'ipë amëk jotmëk näjya'awëyëpën, yë'ë y'ënä'ämtääpy oy tyimmëti'ipë jëyujkëty ëwa'anëtypë.

Job 42

1-2Ëjts nija'apës ko mijts mmaaytyääyëp winë ets ka'ap maa tii mëti'ipë ka'ap mmayëtëtyën.

3¿Ëjts pënës yë'ë, etsës n'ëna'anëty ko mijts ka'ap mmëjajtën xymyëëtëty ets nyajkëxë'ëkëtyës yë ntsuuwinma'anyës? Ëjts tëëjës winë nyajtëy mëti'ipës ka'ap oy të nja'akyukën, jä'ä ko jää yë winma'any mëj këjääpë mëti'ipë tsip yaja'akyukën.

4Mijts ojtsës xy'ënëëmë: Mëtoowit, tyam nmëmëtya'aka'any; yë'ë m'ëtsoowinpitëp ya'atë yajtë'ëwën.

5Ëjts je'eyës të nmëtoy ko mijts mjääjëty, tyamnëm ënät n'ixy mëëtës yë nwiin.

6Paaty yam ntukjootwinpity, maas yam n'u'unyën kuyjaamjoty ets naaxwayjoty.

7Ko yë Tios jëtu'un tmëkajpxtaay yë Job, ojts t'ënëëmë yë Elifaz: Tëës mijts xyajjoot'anpëky, tëëjës ntukjoot'anpëjkta'ay yë mëku'uktëjk mëti'ipë mëët oy mnämyäyën, jä'ä ko ka'ap tii tëy të xynyimëtya'aktë tääjës yë ntuunpën Job.

8Tyam yë'ë mënëjkxtë yë tsajpkaa, wëxtujk xymyënëjkxtëty ets wëxtujk yë kupixyny ayääkë jam ma Job yajpaatyën ets jam xyaktëty nino'oky nixämy tä tu'uk wintsë'kënën mëti'ipë mnatyukunaxëtëpën. Yë ntuunpës Job yë'ë mkënu'kxta'akanëtëp, nmëtoow'itäämpyës tä ënäty y'ënä'änyën ets ka'ap wi'ix ntuntëty; oy jëtää ka'ap mjanitëkëtë myajpokmyä'kxtëty jä'ä ko miitsëty ka'apës mëtëy të xynyimëtya'aktë, jëtu'un tä yë ntuunpënës Job.

9Ënät yë Elifaz, Bildad ets Sofar ojts jëtu'un tuntë tä ënäty yë Wintsën të tyuk'ënä'ämëtën, ja Wintsën ojts tmëtoow'ity wi'ix ja Job ojts Tios tmëkäjpxyën.

10Ko ja Job tkënu'kxtaay ja myëku'uktëjk mëti'ipë mëët oy nyämyäyën, ojts ja Tios myooywyimpijta'ayë ja jyotkujk'ajtën, ni'ik ojts myo'oyë, tëkëëkjëtu'un tä ja mëti'ipë ënäty të nmëët'atyën ko pya'tkë'p'ajty.

11Ënät ja myëkä'äxtëjk, ye'etyëjkpë to'oxytyëjkpë, myëjëën myëtëjk ets mëti'ipë mëët nyäwyin'ixy'ätyën ojts nyimiinta'ajëtë, tu'uk ja xëëw tyaj'apatëtyë jam ma ja Job ja tyëjkën. Ojts myëmëtya'akëtë ets wyinxoon wyin'ijtëtë ko ënäty o'ktëy të jyäty të kyëpety, ko ënäty ja Wintsën ja ëyo'on jotmay të tyuknikexyë, tu'ukjaty ojts tmo'otë ja wit meeny ets pu'ts pujxnkë'ëjiits.

12Tios, ojts yë Job may winë tmo'oy ko jyaak jyuuky'äjty, ni'ik may këtiinëm tä ënäty të tmëët'atyën më''ëka'any. Majkmajkts mil ojts yë kupixyny tmëët'aty, tëtujk mil yë jëyujk jëku'ux, tu'uk mil yë tsajpkaa ets tu'uk mil yë krukts.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

13Majkmajkts näjyëtu'un yë myaank y'ijty ets tëkëëk yë nyëëx.

14Ja mëjpë ja nyëëx Jemimá ijty xyëëwajtyp, ja mëmäjtskpë Quesiá ets ja mëtëkëëkpë Queren-hapuk.

15Yë Job janty'oy janty tsuj yë nyëëx kyëxë'ktë, kamaa ënäty jëtu'unpë to'oxytyëjk naaxwiinyëtë apëtsëmy y'oyëty tä yë'ëjëtyën. Yë tyeetyëty tu'knax ojts kyumayëtë tä ja yä'äy'ëna'këtyën.

16-17Jä'ä ojts yë Job ok jyaakjuuky'äty; mëko'px ja wëxtyikxy jyëmëjt ets ko ojts y'o'knë tëë ënäty yajxon myëjja'ayënë, ojts tjaak'ixy yë y'u'unk y'ëna'k, y'o'k u'unk y'ok'ëna'k ets ja y'u'unk y'ok.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Salmo

Salmo 1

[1]Jotkujk ets xoontä'äky yë ja'ay yajpaaty mëti'ipë ka'ap tunyën këwentë ja ëxëëkja'aytyëjk ja y'ëëwij kyajpxwijën, ets ka'ap tyo'oy ja në'ë tu'u mëti'ipë ja ëxëëkja'aytyëjk ye'eytyëpën ets ka'ap tmëjwa'kpety ja ja'ay mëti'ipë ja Tios nyëxik tyukxi'ktëpën;

[2]yë tsyojkën jya'awën jam tpëjktä'äky ma Tios yë y'ënä'ämën tyiyajtën, ets yi'iyë myëmääpy myëtäjpy xëëny koots.

[3]Tääpë ja'ay jëtu'un npëjktakmëty ijxtëm tu'uk yë mëj kepyën nëë ëkë'ëypyë tyänën, ko tyëëmpety yë'ënëm yë xëëw po'o tyukpatyp, ets ka'ap nijëna'a y'ääy xyootsy, tu'kë'ëyë mëti'ipë tyuunpyën aak'oy wyimpëtsëmy.

[4]E yë ëxëëkja'aytyëjkëty ka'ap jyëtu'un'atë, jä'ä ko jëtu'un yë'ëjëty tä aaykyëta'akën mëti'ipë winpapojpën.

[5]Paaty yë ëxëëkja'aytyëjk nëjkxëp nyitukëtë ko ënäty ja Tios tpaye'ey ja nëë poky, ja pokyjyä'äytyëjk ka'ap tmëët'ata'antë ijtakn ma ja wa'ats ja'aytyëjk tu'ukmukyë yajpaatën.

[6]Yë Tios Kyëwent'ajtyp yë wa'ats ja'aytyëjk yë nyë'ë tyu'u; e ja ëxëëkja'aytyëjk ja nyë'ë tyu'ujëty jam ja nitëyë nyijkxy ëyo'onjotm.

Salmo 2

[1]¿Wi'ix ko myuktë xyu'umtë ja ja'ayëty mëti'ipë ka'ap ja Tios t'ëwtatën? ¿Wi'ix ko t'ëëwmuk tkajpxmuktë ka'apë tyuunëtyën?

[2]Yë yajkutujkpëtëjkëty ets mëj ënä'ämpëtëjkëty tëë tkäjpxykyumëtoownaxtë yë Wintsën, tu'ukmukyë të tkäjpxy'atë wi'ix tyaj'atëkoya'antën ja Wintsën ets y'ënä'ämpë mëti'ipë të twin'ixyën.

[3]Jëtu'un ya'axtë jyoktë: Tsojk nnätyuknikäjtutëm ja pyujxn ntejpxy. Tsojk nnäkyäjëmë ma tsumy matsy xyaj'ijtëmën.

[4]Ja Wintsën mëti'ipë ënä'ämpën jam tsajpjotm, je'eyë tyukxi'ikëtë.

[5]Ko jyoot'anpëky, nëkooyë jyänty tsyë'ëkëtë, ets ajoot'an y'ënë'ëmxëtë:

[6]Tëës nkënu'kxy mëti'ipës nyaj'ënä'ämäämpyën ma Sión kajpnën, ma Sión kopkën wa'atspë.

[7]Yë'ëjës nikajpxäämpy nimëtya'akäämpy mëti'ipë yë Wintsën të tuknipëjktaakën; yë'ëjës të xy'ënëëmë: Mijts n'U'unk'ajtyp, ëjts yë njot ne'pny mmëët'ajtyp.

[8]Ëjts amëtoowk mëti'ipë kajpn mtsojkën'ajtypën ets ntukumayëty; pën mtsojktääpy mapaat yë naaxwiinyëtë y'ëwtityën, tyam nmo'ojëty ets xyjyä'ä'atëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

9Mëët yë mpujxn ntajk nëjkx xyajkutëkoy ja yajkutujkpëtëjk mëti'ipë y'ënä'ämtëpën ja naax kajpn. Piw nuuk xytyuna'any jëtu'un tä naaxtu'ts jyätyën ko pyu'uy.

10Miitsëty ënä'ämpëtëjkëty wintsëntëjkëty naaxwiinypë, ja'akyukëtë ya'atë. Jatë nijawëtë mëti'ipës yam nkäjpxypën.

11-12Ëwtatë ets wiinkoxtänëtë ja Wintsën mëët ja xoontakën ets ja wintsë'kën. Winta'ak naaxkowtë ma yë'ëjën mëët yë winkutsë'kën, këtiipë jyoot'anpëkëty ets këtiipë muum tu'u'aay m'ooktëty, jä'ä ko yë'ë pojën jyoot'anpëky. Jotkujk ets xoontä'äky yë ja'ay yajpaaty mëti'ipë y'ixtääpyën yë näkyëwent'atë ma yë'ëjën.

Salmo 3

1Wintsën, nimay ja nmëtsipës, nimay nyäpyaatëtë mëti'ipës xynyipëtë'ktëpën,

2mayës ja'ay xynyikajpx xynyimëtya'aktë. Ka'ap nitsokën tpaata'any ma Tiosën.

3E mijts, Wintsën, mijtsës xy'akëëytyujkp xy'axajtujkp; mijtsës xytyukpatp ja mëj'ajt oyajtën ets mijtsës jatëkok xyajjotkujktakp.

4Nmëyäxy nmëjojkpyës yë Wintsën koos yë näypyutëkë n'amëtoy etsës xy'ëtsoy ma jam yajpaatyën wa'ats kopkkëjxm.

5Jotkujk näkyo'okyës, nmaanaxyës, etsës njootwijy, jä'ä ko Wintsën yë'ëjës xypyutëjkëp.

6Ka'apës ja'ay xy'ëtsë'ëkëty oy jënu'un nyimayëty, mëti'ipës të xyajnatuktën etsës xynyipëtë'ëka'antë.

7Kuwaankës Wintsën. Yajtsokës ma mijts nTios'atyën. Mijts myajtsëtyutäämpy yë nmëtsipës wyiinkëjxy jyëjpkëjxy; yë y'aaw tyëts jëtu'unyë xymyo'taja'any.

8Mijts Wintsën mijts myajtsokp; kënu'kx yë mnaax mkajpn.

Salmo 4

1Tios mëti'ipës xykyuwaanp xykyënu'kxpën, xy'ëtsowëpës ko nmëkajpxëty. Koos ënäty nyajpaaty mon tuk, ojtsës xymyo'oy jotkujk'ajtën. Pa'ëyoow najts'ëyo'owëkës ets mëtoow'it wi'ix n'ënëëmën.

2Miitsëty ninu'un mëj këjxm mnäyajnaxëtën, ¿Jëna'apaat ëxëëk maya'an mtaja'antë, mëët ëjts koos oy njuuky'äty, jëna'apaat yi'iyë xytyuunk'ata'antë ka'apë myëtëyëtyën ets ka'apë jyääntyëtyën?

3Nijawëtë ko yë Wintsën yë'ë tsyojkpy yë ja'ay mëti'ipë oy mëtuunëpën ets mëmëtoowëpën; nijawëtë ko yë Wintsën xymyëtoow'ijtpës koos nmëkäjpxy.

4Mëët'atë ja näywyinkutsë'kën ets këtii mpokytyuntë. Ko ënäty jam mmaanëtë mpo'kxnëtë, ëk'itë amonyë ets mëmay mëtajtë pën oy winë të xytyuntë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

5Tukwintsë'ëkëtë yë wa'atspë ets oypyë ëmuumtu'ukjot, yi'iyë tuk'ijxpätë yë Wintsën.

6May y'ëna'antë ja'ayëty: ¿Pën jëtää xy'ëktuk'ijxmëp ja oyajtën jotkujk'ajtën? Wintsën, ni''ijxkëtaktëkës mëët yë m'oyjot m'oywyinma'any.

7Mijts tëë ni'ik xyajjotkujktä'äkyës, këtiinëm jëtu'un jyotkujk'atë mëti'ipë myëët'ajtëpën tsajpmok ets ja tsatym nyëë mëjwiin këjää.

8Akujk jotkujkës nyäkyo'okyë ets näjyëtu'unës nma'ay, jä'ä ko mijts Wintsën, mijtsës xyajjuuky'ajtp akujk jotkujk.

Salmo 5

1-2Wintsën, mëti'ipës nkutujkën'ajtypyën, ets mëti'ipës nTios'ajtypyën, mëtoow'it yë n'aaw n'ayukës, ëkmëmay ëkmëtaj ja n'ëjënës ntu'kënës ets mëtoow'it mëti'ipës n'amëtoopy mpëjktsoopyën, jä'ä ko mijts nmëkäjpxyp.

3Tsojk xymyëtoow'ita'any yë n'aaw nyo'knës. Jopy jopy ntuk'ëwa'anëkyojy yë n'amay njotmayës, ets ënät n'a'ixy njëjp'ixyës ja m'ëtsoowinpijtën.

4Mijts ka'ap mTios'aty ets ënät ja poky këtyey xy'oyjawë ëkë xymyëjpëjktä'äky, yë ëxëëkja'aytyëjk ka'ap tjëkyepy jyuuky'atëty ma mijts myajpaatyën,

5ka'ap jam nyatëkë'aty ja tsënaaytyakn ma mijtsën ets jam y'ijtëpëty ja ja'ay mëti'ipë Nämyëja'aw näjyääntyja'awëtëpën, mijts ëxëëk xy'ixy yë ja'ay mëti'ipë ëxëëkpë tyuunk'ajtypyën.

6Myajkutëkoopy ja win'ë'ëmpë antakpë, ets ka'ap xykyupëky mëti'ipë ja myëku'uk y'ayäjkpy kyë'ëyäjkpyën ma ja ëxëëkpën ets mëti'ipë yajja'ay'o'kpën.

7E ëjts mëëtkyëjxm koos xytsyoky xyjyawë, jyëkyejpyës ntëkëty ma ja mtsajptëjkën; njëkyejpy mijts n'ëwtat nmënu'kxta'akëty mëët tu'kë'ëyë ja winkutsë'kën, ets jamës ja njot nwinma'any mpëjktä'äky ma mtsajptëjkën.

8Wintsën, mëët ko jyää'atë mëti'ipës xymyëtsip'ajtëpën, n'amëtoyës ets xytyu'uwinwow xytyu'uwinwitsëtyës ma ja nipaye'eyën mëtëypyë, ets woownëjkxkës ma ja oypyë ja mnë'ë mtu'ujën.

9Yë'ëjëty nijëna'a winë tëyajtën tkakajpxtë; tëj joow yë jyot wyinma'any yajpaatë ma yë'ëjëtyën. Yë y'aaw yo'knëty, jëtu'un tä o'kpëjutën ëwa'atspë; aakyë'ë kyajpxtëp ka'apë myëtëyëtyën.

10Tios, mëti'ipës nTios'ajtypyën, tëytyun. Mijts myajkutukëp ets jëtu'unyë mya'ta'ajëty mëti'ipë myëmaay myëët'ajtëpën. Këtii xykyupëkëty, jä'ä ko këjää pyokyëty; jä'ä ko tëë mkäjpxykyumëtoownaxëtë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

11Wä'än txoonta'aktë yë ja'ayëty mëti'ipë mijts mkuwäämpyën: wä'än xëmë t'ëwtë tya'axtë jä'ä ko mijts mkuwäämpy. Mtukxoontakëp mëti'ipë mtsojkëpën mja'awëpën,

12jä'ä ko mijts Wintsën mkënu'kxyp mëti'ipë oy mmëtuunëpën; yë m'oyjot jëtu'un xytyukna'ëwtity tä akëëytyukën.

Salmo 6

1Wintsën, këtiis xy'ojëty, këtiis xytyiytyunëty mëët yë mtsip m'äkë.

2Pa'ëyoowkës Wintsën, tëës näjyawëty nmëjaawkëxy. Wintsën, yajtsok yaj'akëtakës jatëkok, aak tsëyuuynyëpës yë nini'kx nja'awënë.

3Tsëyuupyës mëët tsë'ëkë, e mijts Wintsën, ¿jëna'a mmina'any?

4Min Wintsën, yajtsokës yë njuukyajtën, Yajtsokës mëët ko xytsyokyës.

5Ko pën y'ooky, ¿wi'ix m'ëkja'amyäjtsënëty? Jap o'kpëjutjoty ¿pën jap mkuuy'ëwanëp?

6Tëës n'ënu'kxënë koos nyä'äxy. Xëëny kootsës një'ëy nyä'äxy, nkoy npä'änës tëë nyatsa'amëtyääynyë mëët yë nwiinnëëjës.

7Tëës yë n'ijxën jyaamënë mëët yë pëjkën ato'onën; Yë'ë nmëtsipës poky myëët'ajtëp koos yë nwiin të jyaamënë.

8Mëjëkämkäktëkës, miitsëty, ëxëëkpë tii xytyuntën xykyajpxtën, yë Wintsën tëë tmëtoy koos një'ëy nyä'äxy.

9Yë Wintsën tëë tmëtoy koos të nmënu'kxtä'äky, tëë t'ëxaj tkupëky yë nnu'kxtakënës.

10Yë nmëtsipës tsë'këtya'ajantëp ets nëxi'iky tukxi'iky wyë'ëma'antë; tu'k'ijxmi'kxyë kyäkta'aja'antë wintsëtyu'un jëjptsëtyu'un.

Salmo 7

1-2Wintsën mëti'ipës nTios'ajtypyën, jam ma mijtsën të n'ixta'ayës kuwa'anën; Yajtsokës maas ja nmëtsiptëjk xy'ixjëtit xypyajëtitën. Yaj'ëwaatsëpëtsëëmkës jä'ä ko jëtu'un yë'ëjëty tä kaajën, këtiipës xynyuktëty xywyëtstëty ko ënäty kyajam'aty mëti'ipës xyajtso'okëpën.

3Wintsën mëti'ipës nTios'ajtypyën. ¿Tiijës të ntuuntëkoy? ¿Tëës ntuuntëkoyë?

4¿Tëës ja njëëky nmëku'uk ëxëëk ntuunwimmpity ma winë oy të tunyën mëët ëjtsë? ¿ëkë tëës nanëkoo ntsaatsytyuny ja nmëtsipë?.

5Pën tëës ja jëtu'unpë ntuny nkäjpxy, jyëkyejpy ja nmëtsipës xy'ixjëtit xypyajëtitëty; xynyajtspaatëtyës etsës xywyitsëty xyjyëtutëty, etsës xypyëjkëtya'ajëty mëti'ipës ënäty mëj'äämpy të xyaj'ityën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

6Wintsën, pëtë'ëk mëët ja m'ëwa'an'ajtën. Putëjkëkës. Mijts wiinkuwa'akë ja nmëtsipës ja tsyip y'äkë, Mijts të xynyikäjpxy ko oy winë xynyipaye'eyä'äny, putëjkëkës ënät.

7Näyajnatukët mëët ja naax kajpn ma tu'ukmukyë yajpaatën, ets jam këjxm xypyëjkta'akëty yë mkutujktakn, ma ka'ap pën mëpaatëtëtyën.

8Wintsën, mijts mnipaye'epy ja naax kajpn ja tyuuntëko'oyën: Wintsën, nipaye'eykyës maas winë oy ntunyën, jëtu'unës xynyipaye'eyëty tä mëpaat yajnijawën ko ka'apës tii poky nmëëtëty.

9Wintsën mëtëypyë nyipaye'eyën, mëti'ipë y'ijxypyën ja jot winma'any ets ja jot ja'awën këkpaat. Mijts myajkëx myajnaxëp ja y'ëxëëktu'unën ja ëxëëkja'aytyëjkëty, e ja ja'ay mëti'ipë mëtëy winë tyuunpyën jotmëk xyaj'itëty.

10Tios ni'ik këjxmëpë, yë'ëjës nkuwaanpë'ajtyp, mëti'ipë yajtsokpyën ja ja'ay wa'atspë jyot wyinma'anyën.

11Yë Tios yë'ë tu'uk yajkutujkpë mëtëypyë nyipaye'eyën, mëti'ipë ka'ap nijëna'a t'oy'ixyën ja ëxëëktu'un ëxëëk kajpxën.

12Pën ka'ap ja naaxwiinyëtë ja'ay jyotwinpity ma Tiosën, Tios jyëjpmä'äjäämpy ja tyiypyujxn, tëë yë tyi'pxn two'onë'knë,

13jëjp'ixy yë tyi'pxn kepy jëënmëëtpë tyaj'ijnë, a'ixy jëjp'ixy ja tyuunpäjn tmëët'ajnë mëti'ipë yaj'o'kpën.

14Ixtë ja ëxëëk ja'ay, jëtu'un ja pëjkën ijxën tmëëtëty tä to'oxytyëjkën mëti'ipë u'unk yajminäämpyën naaxwiiny. Je'eyëp ko ja ëxëëk ja'ay yë'ë myoxjoty myëët'ajtyp ja ëxëëkajtën ets yë'ë yajminäämpy naaxwiiny yë win'ë'ënën antakën.

15Tëë tu'uk ja o'kpë jut tajy këkpë, ets jap kyë'ëm jutjoty kyënaxa'any.

16Ja y'ëxëëk'ajtën ets ja tsyiptu'un tsipkajpxën, kyëpajkëjxy kya'ataja'any.

17Nmëjpëjkta'akäämpyës yë Wintsën jä'ä ko oy winë tnipaye'ey; n'ëwäämpyës yë ëy mëti'ipë kyuuy'iipyën yë Wintsën yë xyëëw, yë xyëëw Ni'ik Këjxmëpë.

Salmo 8

1Wintsën, mëj'äämpyë yajpaatyën ma ëëtsëtyën, yë mxëëw yë'ë y'ënä'ämtääpy yë naax kajpn naaxwiinyëtë apëtsëmy, yë m'oy'ajt mëj'ajtën wyinajxyp yë tsajp.

2Mëët ja y'aaw y'ayuk ja pi'k ëna'këty mëti'ipë tsi'tspnëmën, yë'ë mëët të xykyojy tu'uk ja ijtakn ma ja mëtsip ka'ap mnitëkëtëty ets jëtu'un kyutëkooytya'atëty ja ëxëëkja'aytyëjk ets ja ëxëëk ijxpë.

3Koos n'ixy ja xëëw po'o ets ja mëtsa'a jam tsajpjotm mëti'ipë të xyajkojyën,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

4ënätës nmay ntajy: ¿jënu'un yë naaxwiinyëtë ja'ay tyimmëjjëty? ¿tii kyumëj'ajtëp? ¿wi'ix ko xyjyä'äymyetsy ets xymyëmay xymyëtajy?

5Jä'ä të xyajkojy jawäänë tkamëpaaty yë tios, tëë xymyo'oy ja mëj'ajt oyajtën ets wintsë'ëkë y'itëty,

6tëë xymyo'oy ja kutujkën, ma tëkokyë winë të xyajkojyën, mëj'äämpy të xypyëjktä'äky ma winëjatyën,

7ma tsajpaxën, kupixynyën, ma tsajpkaajën, ets ma jëyujkën yujypyëpë,

8Ma joonën mëti'ipë kääkjëtijtëpën tsajpwinm, ma nëë jëyujkën nëëjotypë tsyëënëtën, ets tëkokyë winë jënu'un jap nëëjoty yajpaatyën.

9Wintsën, mëj'äämpyë yajpaatyën ma ëëtsëtyën, yë mxëëw yë'ë y'ënä'ämtääpy yë naax kajpn naaxwiinyëtë apëtsëmy.

Salmo 9

1Nmëjpëjkta'akäämpy mijts Wintsën winë aaw winëjot, ets nimëtya'aka'anyës oypyë tsujpë xyajnikëxë'ëkyën.

2Mijts Ni'ik Këjxmëpë, nëkooyë ntukxoontaknë, n'ëwäämpyës yë ëy mëti'ipë kyuuy'iipyën yë mxëëw.

3Yë nmëtsipës, tim käktëp ma mijtsën, jëtu'unyë kyëtawtë kyëpiptë ets y'ooktë.

4Mijts oy mkutujkën'aty: tëë mnaaxweetsy ma mkutujktaknën, etsës xynyipaye'eyä'äny.

5Tëë xy'ojy ja ja'ay ka'apë m'ëwtatyën, tëë xyajkutëkoy ja ëxëëkja'aytyëjk; tëë xytyimjo'otsy xëmëkyëjxm mëti'ipë jeexyë yajtukja'amyäjtstëpën.

6Tëë ja mëtsip y'ooky, tëë ja nyaax kyajpn mëët y'ooky; mijts të xyaj'atëkoy ets nitii të kyawë'ëmy mëti'ipë jeexyë yajtukja'amyäjtspën.

7E yë Wintsën yë'ë ënä'ämp ets yajkutujkp xëmëkyëjxm, tëë tyajnaxkëtä'äky yë kyutujktakn, ets tpaye'eyä'äny ja oypyë ka'oypyë.

8Yë'ë pyaye'eyäämpy ja ja'ay ja nyëë pyoky ijxtëm pyaat'atyën, mëët ja tëyajtën tyajnitukëja'any ja naax kajpn.

9Yë Wintsën y'akëëytyujkpy y'axajtujkpy yë ja'ay mëti'ipë ëxëëk yajtuunpën, myajts'ijtyp Kyëwent'ajtyp ko mon tuk yajpaaty.

10Wintsën, yë ja'ay mëti'ipë m'ixy'ajtëpën mijts mtuk'ijxpäjtëp, jä'ä ko mijts nijëna'a xykya'ëxmatsy mëti'ipë m'ixtaayëpën.

11Win'ëw winya'axtë yë Wintsën, mëti'ipë ënä'ämpën jam Sión; tuk'ëwaanëtë yë naax kajpn mëti'ipë të tunyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

12Tios jyä'ämyejtsyp yë ja'ay mëti'ipë yuujoty pa'amjoty yajpatpën ets ka'ap tja'atyëkoy ja jyi'iyën yaxën; tyiytyuunpy mëti'ipë ëxëëk ëtëtsp ënaanpën.

13Wintsën, pa'ëyoow najts'ëyo'owëkës, ëk'ix wi'ixës xyaj'ëyowtën ja ja'ay mëti'ipës xy'ëxëëk'ijxtëpën, yajpëtsëëmkës o'kënjëjp'am,

14etsës jam Jerusalén nikajpx nimëtya'akëty ko mijts mnitëjkëyëp myajmëjpëjkta'akëty, ets ko janty jotkujkës nyajpaaty koos të xyajtso'oky.

15Yë ja'ayëty ka'apë Tios t'ëwtatën, kë'ëm të nyäyajnëjkxëtë o'këntum, ma ja o'ktaknën mëti'ipë myëku'uk të tukni'oytyunëtën, kyë'ëmteky jap të jyänë ma ja tejpxyën mëti'ipë të tyu'utstën.

16Yë Wintsën tëë kë'ëm nyänyikëxë'ëkyë ko të tuny ja nipaye'eyën. Ja ëxëëk ja'ay tsumy matsy të wyi'imy ma ja majtstaknën mëti'ipë kë'ëm të tyaj'oyën.

17Yë ëxëëkja'aytyëjk ets ja ja'ayëty mëti'ipë ka'ap yë Tios t'ëwtatën, mëti'ipë tu'ukyë yë Tios të tja'atyëkooynyëtën, jam kyëxa'antë ma o'kën yajkutukyën.

18Yë'ë ka'ap tja'atyëkoyä'äny ja mëti'ipë ëyoop jotëkoopyën, ets ëyoopëja'aytyëjk pyaatantëp ja mëti'ipë y'a'ijx jyëjp'ijxtëpën.

19Pëtë'ëk, Wintsën. Këtii xy'ëwa'atsy ets naaxwiinyëtë ja'ay xëmë nyäyajmëjnaxëtëty; paye'ey mijts mwintuuy ja pyoky mëti'ipë ka'ap m'ëwtatyën.

20Wintsën, ëtsë'ëkë tääpë ja'ayëty; tuknijawë ko ka'ap tii tkëjxm'atë, naaxwiinyëtë ja'ay yë je'eyëty.

Salmo 10

1Wintsën, ¿wi'ix ko jëkäm myajpaaty? ¿Tii ko jää mnäyu'utsyë ma ëyo'on jotmay y'ityën?

2Yë ëxëëk ja'ay mëj këjxm nyäjyawëty ko t'ixjëtity tpajëtity yë ëyoopëja'ay; kë'ëm nyäyajkuka'anaxa'anyë ma ja o'ktaknën yu'utsypë mëti'ipë të t'oytyunyën.

3Yë ëxëëk ja'ay oy tnimëtyä'äky kë'ëm mëti'ipë tsyojkpyën; ja'ay mëti'ipë atsojkpën pyojkpy ets y'ixtijpy yë Tios.

4Yë ëxëëk ja'ay amëj akëjxm yë wyiin jyëjp tsajptijy ets y'ënä'äny: ko ka'ap ma Tios, pën xy'ëkyajtëwëpës tiis ntuunpy nkäjpxypën. Yi'iyë myääpy tyäjpy.

5Xëmë nyänyikäjpxyë winë oy wyimpëtsë'ëmxëty mëti'ipë tyuunpyën. Mëët yë'ë jëkäm yajpaaty ja mnipaye'eyën, jëkäm yajxon, ka'ap t'ixy. Je'eyë nëxi'iky tukxi'iky ja myëtsip,

6ets ënät myäy tyäjy ko ni pën kyamayëtëty, ets nijëna'a tkapaata'any yë ëyo'on jotmay.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

7Ko kyäjpxy oy yajpojknë y'ënä'äny, aakyë'ë ka'apë myëtëyëtyën ets ëtsu'uxyaxp; ujts yajpaaty ja jyot wyinma'any mëët ja ëxëëkajtën.

8Ko muum nyijkxy yë'ë y'ijx'ijtyp pya'ijxyp ja ja'ay mëti'ipë oy juukyajtpën, ets yë'ë myëmääpy myëtäjpy wi'ix t'ëkyajpokytyëkëtyën ets tyaj'ooka'any.

9Jëtu'un tä yë kaajën jap y'aankjoty, jap yu'utsy tpa'ixy tpawoony yë ëyoopëja'ay, t'ëwxity jëna'a t'ëk matsy, e ko tmatsy tääts twinpajëtuty mëët yë tyejpxy.

10Je'eyë wyintä'äky ets nyäyu'utsyë, ets jam kyë'ëkëjxm kyëxka'atë ja ka'apë nyäkyuwa'anëtën.

11Yë ëxëëk ja'ay jëtu'un myäy tyäjy ko Tios jyä'äytyëkoopy winë, ko je'eyë nyäwyinkumatsëty tääts ka'ap tii t'ixy.

12Pëtë'ëk Wintsën, xajë'ëk yë mkë'ë. Këtii xyjyä'äytyëkoyëty mëti'ipë jëëpy yaxpën.

13Tios, mëti'ipës nTios'ajtypyën, ¿wi'ix ko ëxëëkja'aytyëjk nyëxi'ik tyukxi'iktë, ets myäytyë tyajtë ko mijts ka'ap xyajtëwa'any mëti'ipë tyuuntëkooytyëpën?

14Tëë mijts kë'ëm xy'ixy wi'ix ëxëëk y'ëtë'ëtstën y'ëna'antën. Tëë kë'ëm xy'ixy ets mijts ënät mpatëp wi'ix xytyukkumëtoy. Jam ma mijtsën myintë ka'apë tjëkyepy nyäkyuwa'anëtëtyën; mijts mputëjkëp yë ku'ooky u'unk.

15Tëjwa'kxë yë kyë'ë yë ëxëëkja'aytyëjk. Nipaye'ey yë y'ëxëëktu'un y'ëxëëk kajpxënëty. Ka'ap nitu'uk xyajninaxëty.

16Yë Wintsën yë'ë tu'uk mëj ënä'ämpë xëmëkyëjxmëpë. Yë ja'ayëty mëti'ipë ka'ap myëjjawëtyën yajkäjxpëtsëmantëp kyajpnjoty.

17Wintsën, mijts mëtoow'ijtyp yë ja'ay ko mëkäjpxyë mëti'ipë näypyutëkë yajmëyäjtypyën, ets xyajjotkujktä'äky ets xypyutëkë.

18Nipaye'ey yë ku'ooky u'unk ets mëti'ipë ëxëëk yajtuunp yaj'ënëmääpyën: Yë naaxwiinyëtë ja'ay mëti'ipë naaxën, ka'ap mëpaat y'atsë'ëk y'ajawë.

Salmo 11

1Ëjts jamës n'ixta'ay yë kuwa'anën ma Wintsënën. Oyës pën xyjya'ënëëmë: Kä'äk, nëjkx jam kopkëjxm tä joonën.

2Ix yë ëxëëkja'aytyëjk; wi'ix yë tyi'px two'onë'ëktë mëti'ipë yu'utsy ti'pxë'ktëpën ets tyaj'ooka'antë yë ja'ay mëti'ipë mëtëy juukyajtpën.

3Ko yë naax kajpn yë'ë nyätyuk'ëne'emyë yë ëxëëk jot ëxëëk winma'any, ¿tii nyatunëp yë ja'ay mëti'ipë oyjyot oywyinma'any myëët'ajtypyën?

4Yë Wintsën xëmë jam yajpaaty ma tsyajptëjkën. Yë Wintsën jam yë kyutujktakn tmëët'aty tsajpjotm ets kë'ëm t'ijx'ity yë naaxwiinyëtë ja'ay.

5Yë Wintsën nyija'ap pën oyjyä'äy ka'oyjyä'äy ets ëxëëk t'ixy yë ëxëëkja'aytyëjk.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

6Yë'ë yajtu'ujäämpy jëënpajk jëënyä'änk ma ëxëëkja'aytyëjkën ets tyajmina'any yë jëënpoj mëti'ipë winë yajtëtsta'ajäämpyën. Yë Wintsën yë'ë tukumëtowanëtëp nyëë pyokyëty.

7Yë Wintsën oy tii tnipaye'ey, ets tsyojkpy ja mëtëypyë ja nipaye'eyën; paaty yë ja'ay mëti'ipë oy juukyajtpën y'ixantëp yë Tios wiinxë jëjpxë.

Salmo 12

1Wintsën, yajtsoktëkës. Jä'ä ko ka'ap ma pën ja'aynyë mëti'ipë oy mëpëjktëpën; ka'ap ma pën mëti'ipë mëtëy winë kyajpxtëpën.

2Aak näwyin'ë'ënëtëp nixim niyam; ko tii tnimëtya'aktë aak je'eyë y'etykyajpxtë.

3Wintsën, wijxë'ëk mëët yë tyikts, mëti'ipë wiinkë'ëy akë'ëy tii nyimëtyäkpyën, ets je'eyë tii tyajmëtoyë,

4mëti'ipë maaytyëp tajtëpën: Yi'iyë ko wiin aaw yajmëëtëty, yë'ë yajtukmëtakp, yë yä'än yë'ë kuwaanp. ¿Pën xy'ëk'ënä'ämëp?

5Yë Wintsën jëtu'un të y'ënä'äny: Yë ëyoopëja'aytyëjk ets paki'ixtëjk; o'ktëypyë jyatën kyëpätën, mëti'ipë jëëytyëp yaxtëpën. Yë'ëjës yam mputëkëjantëp etsës nkuwa'ana'antë, ijxtëm yë'ë tsojkën'atën.

6Mëti'ipë yë Wintsën wyinwa'anëpën wa'ats yë'ë; jëtu'un yë tyi'kxy tä yë poop pujxnën ni'ik wa'atspë mëti'ipë të wyintooywyä'ätsyën wëxtujk'ok jëënjoty.

7Wintsën, mijtsës xykyëwent'atantëp; xëmës xykyuwa'ana'antë ma täapë ëxëëkja'aytyëjkën.

8Yë ëxëëkja'aytyëjkëty xiitsow yaatsow yajpaatë, ets tëkokyë ja'ay aakyë'ë y'oyjya'awëtyëp ëxëëktu'un ëxëëk kajpxën.

Salmo 13

1Wintsën, ¿Jëna'apaat ja'atyëkoy xyaj'ita'anyës? ¿Xëmëkyëjxmën ja'atyëkoy xyaj'ita'anyësë? ¿Jëna'a je'eyë mnäyu'utsa'anyë ko mijts niminëty?

2¿Jëna'a ka'ap n'ëkmoon n'ëktujknëtyës ets jëna'a ka'ap ja njot nja'awënës y'ëk'ëyoownëty? ¿Jëna'a ka'ap ja nmëtsipës xy'ëk'ënä'ämnëty?

3Wintsën, ni''ijxkëtakës ets mooykyës ja të'kxën jajën mëti'ipës winë oy tsuj xytyuk'ixëpën. Ka'apës mëpaat ja tsuu ma'ay xywyiintëkë; këtiipës ëxëëk njatëty nkëpätëty.

4Ka'ap mëpaat yë nmëtsipës y'ënä'äny; Tëës nmëmëtä'äky. Ka'ap mëpaat xyoontä'äky koos ënäty muum ntëkoy.

5Ëjts yi'iyës ntuk'ijxpejtyp ko mijts mtsoky mjawë; jotkujkës yë njot nwinma'any njawë koos të xyajnitso'oky.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

6Nkuuy'ëwäämpyës yë Wintsën ko winë oy të tuny ma ëjtsën.

Salmo 14

1Ja'ay mëti'ipë winma'anytyukën ënaanp ko ka'ap ma Tios, tëë wyinma'any tyëkooytya'atë, aakyë'ë të tuntë ëxëëkpë. Ka'ap ma pën mëti'ipë oypyë tyunëpën.

2Jam tsajpjotm y'ijxyp yë Wintsën yë naaxwiinyëtë ja'ay, yë'ë jyapaatäämpy pën jää ja'ay winma'anymyëëtpë ëkë mëti'ipë Tios y'ëwtajtypyën.

3Aakyë'ë ja'ay ëxëëk tu'u pyanëjkxtëp, tëë wyinma'any tyëkooytya'atë. Ka'ap ma pën mëti'ipë oypyë tyuunpyën. Nitu'uk kyaka'ty.

4Yë ëxëëk tuunpë ëxëëk kajpxpëty nijënu'un kyaja'akyukëtë, yë'ë nyijë'kx nyipëjktëp yë nnaax nkajpnës ijxtëm ja'ay tsajpkääky tkayën. Tääpë ja'ayëty ka'ap yë Tios t'ëwtatë.

5Tsë'ëkëjantëp yë'ëjëty, jä'ä ko yë Tios yë'ë mëët yajpaaty mëti'ipë mëmëtoowëpën.

6Nyëxik tyukxiktëp mëti'ipë yë ëyoopëja'ay jyatsojkpyën, e yë Wintsën yë'ë nikëëy nixajëp.

7Jääpëk jeexyë Israel ja'ay nitsokën tpaatë mëti'ipë jam tso'onpën ma Sión kopkën. Ko ja Wintsën tyaj'oyëty ja nyaax kyajpn ja jyuukyajtën, ënät xyoonta'aka'antë ja Jacob ja y'u'unk y'ok, ets tëkokyë yë Israel kajpn.

Salmo 15

1Wintsën, ¿pën mëpaat jam yajpaaty ma mtsajptëjkën? ¿Pën patëp jam tsyëënëty ma mtun nkopkën wa'atspë?

2Yë'ë mëti'ipë oy yajxon juukyajtpën, mëti'ipë ka'ap pyokymyëëtëtyën; mëti'ipë aakjä'ä tyuunpyën oypyë, ets mëti'ipë tëyajtën winë nyimëtyäkpyën;

3mëti'ipë ka'ap jyiiky myëku'uk tëkatsy tnimëtyä'äkyën; mëti'ipë ka'ap jyiiky myëku'uk ëxëëkjaty t'ënëëmën, mëti'ipë ka'ap nëkoo myëjëën myëtëjk tyajjotma'atyën;

4mëti'ipë y'ëxëëk'ijxypyën ja mëti'ipë patëp yaj'ëxëëk'ixëtyën. Ets y'oyjya'ap mëti'ipë yajmëjnajxypën yë Wintsën, mëti'ipë tyuunpyën tëëpë twinwanën oy ëxëëk tmëjatëty;

5mëti'ipë ja myëku'uk tyuknu'kxtsoopyën ja wit meeny, ets ka'ap t'amëtoy jënu'un tyaj'u'unk'aty, mëti'ipë ka'ap yë myëku'uk tnimeenykyonën; mëti'ipë jëtu'un juukyajtpën, ka'ap nijëna'a pokyjotm kya'aja'any.

Salmo 16

1Wintsën, këwent'ajtkës. Jä'ä ko jam ma mijtsën n'ixta'ayës ja kuwa'anën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[2]Tëë n'ënëëmë: Ko mijts nWintsën'ajtyp ets mijts ntuk'oy'äjtyp, nitii kyajëtu'unëty ijxtëm mijtsën.

[3]Jëtu'un y'ëna'antë mëti'ipë y'ëwtajtëpën yë awinax: ko këjää mëj'ajtën tmëëtëty,

[4]ni'ikyë tyajmayëtë y'awinax ets t'ëwtatë. Ëjts nijëna'ajës jam nkayajpaata'any ma jëyujk ne'pyny tämtë tjä'ätstën. Nijëna'ajës nkaxëëwkuuykyajpxa'any.

[5]Mijts, Wintsën, mijts ntukjotkujk'ajtyp; mijts xykyënu'kxp xyjyëkyäjpës, ets mijts yë njuukyajtënës mkë'ë'am'ajtyp.

[6]Janty oy ja ijtakn të xytyukka'ayës maas oy njuuky'atëtyën, ets janty'oy janty tsuj ja kuma'ayën mëti'ipës të xynyikääkën.

[7]Nkënu'kxyjyawëjäämpyës yë Wintsën, jä'ä ko yë'ëjës xytyu'uwinwoop xytyu'uwinwijtsp, ets yë'ë yaj'o'oyëtyääpy yë njot nwinma'anyës koos nma'ay npo'kxy.

[8]Yë Wintsën yë'ëjës xëmë ntukjotkujk'ajtyp; ko yajpaaty mëët ëjts maas n'a'oykyë'ëjën ni pënës xykyatsuu'ixëty.

[9]Paatykyëjxm jotkujk näjyawëtyës. Jotkujk yë njot nwinma'anyës yajpaaty.

[10]Jä'ä ko mijts ka'apës o'këntuuy xyajwë'ëma'any, ka'ap tjëkyepy jap jutjoty tu'uk yë wa'ats ja'ay xy'ëxmatsëty.

[11]Xytyuk'ixëpës ja në'ë tu'u mëti'ipë ja juukyajtën myëët'ajtypyën. Jam ma mijtsën tam yajpaaty xoontakën. Jotkujk jam xëmë mijts mwintuuy.

Salmo 17

[1]Wintsën, ëjts yë'ëjës n'amëtoopy ja mëtëypyë nipaye'eyë. Kwentëpëk maas yam ya'atë tsajpkäjpxy nyajnaxyën, ëjts mëtëyës yam nkäjpxy, ka'apës n'antä'äky.

[2]Mijts m'ëna'anëp wi'ixës ja mpoky nkumëtoy, jä'ä ko mijts tu'kë'ëyë tii mnipaye'eytyääpy.

[3]Mijts mnija'ap wi'ixës nmay ntajyën; oy kyootsëty wa'atsës xy'ixy, jëtu'unës mijts xyajtooywyä'ätsy tä ja'ay pu'ts pujxn tyajtooywyä'ätsyën ets ka'ap tii ëxëëkpë të xypyääty ma ëjtsën. Ka'apës nijëna'a tii të nikäjpxy mëti'ipë ka'ap nyimëtyaknëtyën.

[4]Jëtu'un tä yë ja'ay y'ëtë'ëtstën ma je'eyë tsyiptun tyipkajpxtën, ëjts tim näjyëpëjkëpës jam ijxtëm yë mtëyajtën y'ëna'änyën.

[5]Ëjts oyës të nnë'ëye'ey të ntu'uye'ey ma mnë'ë mtu'ujën; ka'apës nijëna'a të njëjpye'eytyu'uty.

[6]Tios, mijts yam npa'tmëkäjpxyp; jä'ä ko mijts xy'ëtsoopës; ja'akyujkëkës, mëtoow'ijtkës yë n'aaw n'ayuk.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

7Tuk'ijxkës ko mijts mtsoky mjawë, mijts myajtsokpy yë ja'ay ma myëtsipën mëti'ipë y'ijxtaaytyëpën ja putëjkën ma mkutujkënën.

8Këwent'ajtkës ijxtëm yë mwiin xykyëwent'atyën; ets tuknikëëykyës yë mkäkn

9Maas yë nmëtsiptëjkën mëti'ipës të xyajnatuktën etsës xyaj'ooka'antë.

10Je'eyë nyämyëjawëtë, amëj akëjxm kyajpxtë myëtya'aktë.

11Janty wiinkonës nnäjyawëty xy'ixjëtit xypyajëtitë, tyimnitajëjantëp yë njot nini'kxës.

12Jëtu'un yë'ëjëty tä kaajën, mëti'ipë ëwa'anëtyën, jäpyë t'ëwxity ma y'aankën, jëna'a jap ja jëyujk y'ëkwiinkuja'tëty ets tmatsa'any.

13Pëtë'ëk, Wintsën, mijts mëët näwyinkuwa'akët. Yajtëj yaj'ojtsë yë kyë'ëkox tyekykyox. Tukuwaankës yë mtëypyujxn ma ëxëëk ja'ayën.

14Mëët yë mëk'ajtën, Wintsën, yajpëtsëëmkës jap ma yë'ëjëtyën. Wä'än yaa tyajpaatë naaxwiiny ma kyuma'ayën të yajmo'otën. Wä'än näyajkumeenytya'akëtë ets wä'än yë y'u'unk tkaytyë t'uuktë ku'uxyë koonëm pyëjwa'kxtëty ets jyaak natëkëty mëti'ipë y'ok'u'unk y'ok'ëna'k tyukjë'kxëpën.

15E ëjts, yë'ëjës xykyu'uxaanp, ko mijts n'ixëty wiinxë jëjpxë, koos jam näy'ixëtëty ma mijtsën koos ënäty nma'awyijy.

Salmo 18

1Wintsën, mijts nmëk'ajtën'ajtyp; mijts ntsojkpy nja'ap.

2Mijts xykyuwaanp xynyixajpës, mijts ntsoktakn'ajtyp, mijts xyaj'ëwaatsëpëtsëëmpës, mijts nTios'ajtyp, ja tsaa mëti'ipës xy'akëëytyujkp xy'axajtujkpën, ja n'kuwaanpës, ja mëk'ajtën mëti'ipës xyajtsokpën, ets ja ntsoktaknës ni'ik këjxmëpë.

3Mijts Wintsën, mpatëp ets myajwin'ëw myajwinya'axëty; ko mijts nmëkäjpxy, täätsës xyajnitso'oky maas ja nmëtsiptëjkën.

4Tä tu'uk yë tejpxy tii yajtuktsumyën jëtu'unës yë o'kën të xyjyapaaty; jëtu'un tä nëë nyijä'tstëkoyën.

5Tëë yë o'kën xyjyatsumy xyjyaxotyës; tëës muum njayajpaaty ma o'ktaknën yu'utsypë.

6Maas ënäty jotmayjoty nyajpaatyën, jääjës të nmëkäjpxy yë Wintsën, tëë yë Tios n'amëtoyës yë näypyutëkë. Tëë tmëtoy koos të nmëkäjpxy ma tsyajptëjkën. Koos mëk të nyä'äxy të njoky tëë tyatsk tuk'akonë.

7Ënät ojts yë naaxwiinyëtë mëk yu'kxy. Ojts yë tun kopk yu'kxtë, kopk ëjxypyaat; ojts yajwijtsyu'kxtë mëët ja Tios ja tsyip y'äkë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

[8]Ojts jok pyëtsimy ma jyëjpën, ets ma y'aawën jëën jap pëtsëëm mëti'ipë yaj'o'kpën. Ojts jëënpajk tka'tspëtsëmy y'aawjoty.

[9]Tëë jam tsajpkëjxm nyäy'awijtstu'utyë, ets yaa naaxwiiny të kyëtä'äky. Jap tyekpya'tkë'p yoots nëma'a jap të kyëxë'ëky.

[10]Ënät të tukwä'tspety tu'uk yë Tios kyukäjpxy käkn mëëtpë, ets të myëkääkë'ëkyë pojotm.

[11]Yë'ë të nyätyukyu'utsyë ets të nyätyuk'apëjktukyë yë yëkyoots ets nëma'a mëti'ipë nëëmëëtën.

[12]Të'kxp wëtsujkp jam të y'akëxë'ëkë ma yajpaatyën, ko të tyëtsntu'uy jëtu'un të yaj'ixy jëënpajk yowë tuup.

[13]Yë Wintsën, Ni'ik Këjxmëpë, ënääwën të tyajmëtoyë yë y'aaw y'ayuk jam tsajpjotm ets të tyëtsntu'uy jëtu'un tä jeexyë jëënpajk kyuko'ownaxyën.

[14]Jëtu'un tä jeexyë ti'pxn tnajtsmatsën jëtu'un të tyawëtsuky, ets ja nmëtsipës të tyaj'akääkwä'kxy.

[15]Tëë ja mejy nyitëtstu'uty mëti'ipë jap pa'tkë'pën; yaj'ijxnëp mëti'ipë ja naaxwiinyëtë tsyëëm'ijtypyën, mëët ko ja Wintsën të kyäjpxy ets ko mëk të tyajpojy.

[16]Tiosës të xywyijtsë'ëky, jam këjxm të xynyikuxajnaxyës, etsës të xyjyuuty jap komnëëjoty.

[17]Tëës xyajtso'oky maas yë nmëtsipën mëti'ipë ëwa'anëtyën ets jotmëkëtyën këtiinëm ëjts, mëti'ipës ënäty xy'ëxëëk'ijxtëpën.

[18]Jääjës të xynyipëtë'ëktë maas ënäty ëxëëk njaty nkëpetyën, je'eyëp ko yë Wintsën yë'ëjës të xypyutëkë.

[19]Tëës ëwaatsëtum xypyëjktä'äky, tëës xyajtso'oky jä'äs ko xytsyoky xyjyawë.

[20]Yë Wintsën yë'ëjës të xykyumay, ets xypyatpës jëtu'un, jä'ä ko oyës winë ntuny.

[21]Ëjts Tiosës yë nyë'ë tyu'u të npanëjkxë, Ka'apës nijëna'a nTios të n'ixtijy.

[22]Yapës njootjoty nwinma'anyjoty ntimmyëët'aty tu'kë'ëyë yë y'ënä'ämën tyiyajtën, ka'apës nijëna'a y'ënä'ämën tyiyajtën të njëjpmëkajpxë.

[23]Mëtëyës të njuuky'äty ma yë'ëjën, ja ëxëëkpë ka'apës të ntunyë këwentë.

[24]Tëës yë Wintsën xykyumay, ko oy winë të ntunyës.

[25]Mijts Wintsën oy winë xytyuny ma ja'ayën mëti'ipë oy winë tyuunpyën, ets tëyajtën winë xytyuny ma ja'ayën mëti'ipë tëyajtën winë tyuunpyën,

[26]Mëtëy mja'ay'äty ma ja'ayën mëti'ipë mëtëy ja'ay'ajtpën ets këpety ma ja'ayën mëti'ipë këpetyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

27Mijts myajnitsokpy yë ja'ay mëti'ipë yu'unk naxym juuky'ajtëpën, e mëti'ipë mëj këjxm näjya'awëtëpën naxym xyajnaxy.

28Mijts, Wintsën, xymyoopyës yë të'kxën jajën; ets mijts Tios, mëti'ipës nTios'ajtypyën xykyutë'kxpës maas nkupi'its nkukootsën.

29Mëët mijts yë mputëjkën jyëkyäpëp nwinkuwa'akëtyës yë nmëtsip ets jotkujk naxëtyës ma ja potsyën mëti'ipë yë kyajpn nyapots'ajtypyën.

30Yë Tios yë nyë'ë tyu'u mëtëy yë'ë, ets ja mëti'ipë të twinwanën jyëkyejpy n'a'ijx njëjp'ijxmëty. Tios kyuwäämpy nyixäjpy yë ja'ay mëti'ipë tuk'ijxpäjtëpën.

31¿Jää jëtää wiinkpë Tios jëtu'unpë tä Wintsënënë? ¿Jää jëtää muum yë tios mëti'ipë mëpaat xykyuwa'anëmë?

32Yë Tios yë'ëjës xymyëjaawmoopy, ets yë'ëjës xypyutëjkëp ets oy nja'ay'atëtyës,

33mëti'ipës yë nkë'ë nteky yajyu'unkëpën ijxtëm yë jëtyu'u ets mëti'ipës kujk xyajtënääpyën oyës muum këjxm ntänë;

34mëti'ipës xytyukni''ijxëpën wi'ixës ntsiptunëty ets mëti'ipës xymyoopyën yë mëjaaw etsës yë npujxn nti'pxn mëk nwo'onë'ëkëty.

35Mijtsës xykyuwaanp etsës xyajnitso'oky. Yë m'a'oykyë'ë yë'ëjës xytyukmajts'ijtp, ets mëët yë m'oyjot m'oywyinma'any ni'ikyës nnäjyawëty nyeeky npety maas winë nmëëtëtyën.

36Janty këtii tsyipëty yë në'ë ntu'ujës të xyaj'oyë, ets nkë'ë ntekyës ka'ap ma të jyëxëxy.

37Koos yë nmëtsip të npapo'oy tëës najtspaatë; ets koonëmës të nyajkutëkoy täänëmës të nwinpity.

38Piw nuukës të ntuunta'ay ets ka'ap të y'ëkpëtë'knëtë. Mon tuk të kya'ata'atë maas yë ntekpya'tkën.

39Tëës mijts xymyo'oy yë mëk'ajtën jap tsipjoty; ets mijts të xy'a'ixë ets käjpxy kumëtoownajxpë xywyinkoxtänëtëtyës,

40ets nmëtsiptëjkës xykyukä'äkëtyës. Jëtu'unts të tjëkyepy nyajkutëkooytya'ajëtyës ja mëti'ipës ënäty xy'ëxëëk'ijxtëpën.

41Tëë tja'amëtowtë ja putëjkën, e ka'ap ni pën të pyutëkëtë; ojts tjamëkajpxtë ja Wintsën, ka'ap ojts y'ëtsowëtë.

42Way wayës të ntuunta'ay tä naaxwayën mëti'ipë pojë'kpën. Tëës n'ateeny ntukteeny tä mo'ontsën tu'ujotypë.

43Tëës mijts xyajnitso'oky ma ja naax kajpnën mëti'ipë käjpxy kyumëtoownajxpën. Tëës xypyëjktä'äky yajkutujkpë ma ja naax kajpnën ets të xymyëtunyës ja ja'ay ka'apës ënäty n'ixy'ätyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

44Je'eyës tu'k aaw nkäjpxy täätsës xymyëmëtowtë; jëkämpaat muum yë ja'ay të tsyoontë mëti'ipës të xymyëmëtowtën.

45Yë ja'ay mëti'ipë jëkäm tso'ontëpën jëtu'unyë wyinkumon jyotkumonëtë, tsëtyu'unmëët jap pyëtsëëmnëtë ma y'ijtaknëtyën.

46Juuky yë Tios. Kënu'kxy yë xyëëw y'ity mëti'ipës xykyuwaanp xynyixajpën. Wä'än mëj'äämpy tyajpëjktä'äky yë Tios mëti'ipës xyajkäktsokpën.

47Yë Tios yë'ëjës të xynyitsiptuny etsës yë naax kajpn të xytyukwinkuwowë.

48Yë'ëjës xyaj'ëwaatsëpëtsëëmp oyës jënu'un yë nmëtsip xyjyatukjoot'anpëky, ets oy ja ja'ay käjpxy kumëtoownajxpë të xyjyanipëtë'ëktës. Mijts Wintsën, mijtsës xyajnitsokp ma ja'ayëtyën mëti'ipë ëxëëk tsyiptuna'antën.

49Paaty nmëjpëjktä'äky ma ja naax kajpnën ets nkuuy'iyës ja mxëëw.

50Yajmëta'ak tsipjoty ja m'ënä'ämpë mëti'ipë kë'ëm të xywyin'ixyën; mëët'at xëmë yë David ets y'u'unk y'ok mëët yë tsojkën ja'awën.

Salmo 19

1Yë tsajp yë'ë nyikäjpxyp nyimëtyäkpy yë Tios yë myëj'ajt y'oyajtën. Yë niwits nijuux, yë'ë ijxpäjtën yäjkpy täätsyajnijawë wi'ix yë Tios winë të tyajkojyën.

2Ko tu'kxëëw nyäxy täätsnija'awëmëty wi'ix ja xëëw myiny kyëtä'äky, näjyëtu'un ko ja kootspë nyäxy täätsnija'awëmëty wi'ix ja kootsajtën myiny kyëtä'äky.

3Oy nitii ayuk kyayajmëtoy ets ni kyayaja'akyukë tii,

4yë nyija'awën ja'ajtp oy tyimmaajëty mapaat jyëjpkëxyën yë naaxwiinyëtë. Jam ja Tios tu'uk ja ijtakn të tpëjktä'äky ets ja xëëw jam yajpaatëty.

5Ënät ja xëëw jyajtä'äky jëtu'un tä tu'uk yë ye'etyëjk pyëka'anyën, ets xyoontä'äky ko ye'eytsyoony tä pëyë'kpën.

6Tä ja xëëw pyëtsimy ets tukye'eyë ja tsajp, ko kyëtaknë wiinktsow kyëtaknë, ko tyi'kxy jyäjy ka'ap tjëkyepy pën tkukä'äkëty.

7Yë Wintsën yë y'ijxpëjkën tëy yë'ë, jä'ä ko yäjkpy jempyë juukyajtën. Yë Wintsën yë y'ënä'ämën aak tëyajtën yë'ë, paaty yë ja'ay mëti'ipë yu'unk naxym juukyajtpën wijy tyaj'awinpity.

8Yë Wintsën yë y'ënä'ämën wa'ats yë'ë, paaty tyajminy yë xoontakën ma jot winma'anyën. Yë Wintsën yë y'ënä'ämën yë'ë mëti'ipë oyën, paaty oy yaj'ixy ko yajpatuny.

9Yë näwyinkutsë'ëkë mëti'ipë yajmëët'ajtpën ma Wintsënën ka'ap nyätyuktëkëty mëët yë ëxëëkpë. Yë Wintsën yë y'aaw y'ayuk tëyajtën yë'ë, ets tëkokyë aak mëtëy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

10Tsoowpatp ni'ik këtiinëm jyëtu'unëty yë pu'ts pujxn. Ni'ik pya'akëty këtiinëm yë jompya'ak.

11Ya'atë mëtuunpë oy ko jëtu'unpë aaw ayuk yajtukmëtoy, ets oy nyäjyawëty ko tpatuny.

12¿Pën jëtää kë'ëm y'ëkja'awëy'ijtyp ko tii oy tkatuny? Wintsën, mä'kxkës yë ntuuntëko'oy nkajpxtëko'oyën mëti'ipë yu'utsy ijtpën.

13Jëpëk ma ya'atë mtuunpën yë amëj'ajt akëjxmajtën, ets këtii xy'ëwa'atsëty etsës amëj akëjxm nja'ay'atëty. Jëtu'unës ka'ap ëxëëk nyajpaatëty; nmëjëkäm'atëpës ja mëjpoky.

14Kupëky nyaxëty mijts mwintum yë n'aaw n'ayukës ets njot nwinma'anyës. Wintsën, yajtsokpë ets yaj'ëwaatsëpëtsëëmpë.

Salmo 20

1Wintsën myëtowëp yë m'aaw m'ayuk ko ënäty mon tuk myajpaaty; Tios mkuwa'anëtëp mëti'ipë Jacob y'ëwtajtën.

2Yë'ë kyäxëp jam Sión, yë näypyutëkë.

3Wä'än tja'amyäjtsta'ay mëti'ipë të xyyoxyën, ets oy tkupëkëty ja wintsë'kën mëti'ipë mo'ojäämpyën.

4Wä'än tkuuytyuny yë mtsojkën, ets oy wyimpëtsëm jyëjpëtsëmëty mëti'ipë të xytyuknipëjktaakën.

5Jëtu'un nixëëwtu'unmëty ko të mëtä'äky, ets nyajwa'kujkëmëty yë wit wintëy, mëët yë Tios yë xyëëw mëti'ipë n'ëwtajtëmën. Tios mo'ojëtëp mëti'ipë të xy'amëtoyën.

6Nija'apës ko yë Wintsën yë'ë yajmëta'akäämpy yë yajkutujkpë mëti'ipë kë'ëm të twin'ixyën; jam tsajpjotm y'ëtsoowinpita'any ets tyajmëta'aka'any tsipjotm.

7Tää mëti'ipë yë'ë tyuk'ijxpäjtëp ko tmëët'atë kepy wintëkäämpë mëti'ipë myëtsiptuuntëpën, ets tä wiinkëtypë mëti'ipë yë'ë tyuk'ijxpäjtëpën ko tmëët'atë kwaay, e ëëtsajtëm yë'ë ntuk'ijxpäjtëm ko yajpaaty yë Wintsën mëët ëëtsajtëm.

8Yë'ëjëty, wäänë muum tyä'äntsi'ita'antë tääts y'ojtskëta'aka'antë, e ëëtsajtëm ta'tspëky ntänëja'anëmë.

9Wintsën, mijts myajmëta'akëp yë yajkutujkpë. Xy'ëtsowtëpës ko ënäty nmëkajpxtë.

Salmo 21

1Wintsën, yë yajkutujkpë jotkujk nyäjyawëty ko të xymyo'oy yë mëjaaw mëk'ajtën. Jotkujk nyäjyawëty ko të xyajmëtä'äky tsipjoty.

2Tëë xykyuuytyuunë ja mëti'ipë ënäty tsyojkën'ajtypyën; ets ka'ap të xytyukwintuk'ooky mëti'ipë yë'ë të t'amëtoyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[3]Tëë xy'ëxajë mëët yë mëj kënu'kxën, ets të xypyëjktakë pu'ts pujxn kujän.

[4]Tëë m'amëtoyë juukyajtën, ets yenyjuukyajtën të xymyo'oy, mëti'ipë jäjkpën.

[5]Mëët yë'ë ko të xypyutëkë. Këjää tmëëtëty yë kutujkën. Tëë xymyo'oy yë mëk'ajtën ets kutujkën.

[6]Tëë xykyënu'kxy xëmëkyëjxm. Ko mëët myajpaaty, jotkujk nyäjyawëty.

[7]Mijts yajkutujkpë ka'ap nijëna'a mka'ajëty, jä'ä ko mijts mtukjotkujk'ajtyp yë Wintsën ets mtukjotkujk'ajtyp yë tsyojkën jya'awën yë Ni'ik Këjxmëpë.

[8]Yë mkutujkën myëmëtakta'ajäämpy yë mëtsiptëjk; ets mëët ja m'ënä'ämën mkutujkën xyajkutëkoyä'äny tëkokyë mëti'ipë m'ëxëëk'ijxëpën,

[9]ets jap xypyëjkta'aka'any jëënjoty ko ënäty xynyipaye'ey ja nëë poky. Yë Wintsën mëët yë tsyip y'äkë, yë'ë nyino'okäämpy mëët yë jëën mëti'ipë yaj'o'k yajtëkoopyën.

[10]Mjo'tsäämpy yë y'u'unk y'ëna'k yaa naaxwiiny ma naaxwiinyëtë ja'ay yajpaatën.

[11]Oy tjatuknipëjktaakëtëty myaj'ooka'anëtë ets tjaniwinmayëtëty ëxëëk mjatëty mkëpätëty, yë'ë ka'ap nitii tuntëty,

[12]jä'ä ko mijts jëtu'unyë xyajkä'äka'any xyajputa'any, ets mti'pxn aakjam kya'ataja'any ma yë'ëjëtyën.

[13]Paaty mijts Wintsën, amëjaaw pëtë'ëk mëët yë mëk'ajtën. Tsojk nixëëwtu'unëm mëët yë ëy yä'äxy ko mijts të mëtä'äky.

Salmo 22

[1]Tios, mëti'ipës nTios'ajtypyën, Tios mëti'ipës nTios'ajtypyën. ¿Wi'ix ko xynyawa'ktu'utyës? ¿Wi'ix ko xykyaniminyës etsës xyajtso'okëty? ¿Wi'ix ko xykyamëtoy koos një'ëy nyä'äxy?

[2]Tios mëti'ipës nTios'ajtypyën, xëëny koots njamëkäjpxy, e mijts ka'ap ma m'ëtsoy. Ëjts ka'apës yë po'kxën n'ëk'ijxnë.

[3]Mijts wa'ats xëmë myajpaaty. Mijts myajkutujkp ets mëj'äämpy yë Israel ja'ay mjëkyepyë.

[4]Yë nteetyës n'apës ojts mëpëkyë; mëët ko mmëpëjkë paaty ojts xyajtso'oky.

[5]Ojts t'amëtowtë ja näypyutëkë ma mijtsën, ets ojts xyajtso'oky. Ojts mtukjotkujk'atyë, paaty ojts ka'ap tsëtyu'unmëët wyë'ëmtë.

[6]E ëjts nitiijës nkatsowëty, jëtu'unës tä tu'uk yë tënë'kën. Je'eyës nyajja'ayxyi'iky.

[7]Koos pën xy'ixy je'eyës xynyëxi'ik xytyukxi'iktë; je'eyë kyuwëjpxtë ets wyiin y'aaw tuntë

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[8]ets y'ëna'antë: Ya'atë ja'ay yë'ë ijty yë Wintsën xëmë tyuk'ijxpejtyp, wä'än yë'ë yajtso'okyë. Yë'ë ni'ik tsyojkën'ajtyp, wä'än yë'ë yajjotkujktä'äkyë.

[9]E janty jëtu'un y'ixëty: mijtsës të xyajmëxu'unk'aty ntaakjyootjotyës; koos yë ntaak të xyajtsi'itsy jotkujkës të näjyawëty.

[10]Ka'anëmës ënäty nmëxu'unk'aty ko ojts xy'ëxajës etsës xykyëwent'atëty; tapnëmës ënäty ntaakës jyootjoty, ko mijts nTios'aty.

[11]Këtiis xymyëjëkäm'atëty, ëjts janty jëtu'unës winkon ntimyajpaaty mëët yë monyëtukyë, e ka'apës pën nmëëtëty mëti'ipës xypyutëkëpën.

[12]Tëës yë nmëtsip xynyapikë, aakjëtu'un yaj'ixtë tsajpkaajën, tä yë tsajpkaa inën mëti'ipë jam Basán.

[13]Jëtu'un myu'utë kaajën ets ko y'ëwë'ëktë ëjts xynyi'ëwë'ktëp.

[14]Jëtu'unës ëjts tä nëë nyajtstämën. Tëës yë nwaay mpajk jyäjxma'ta'ay. Jëtu'unës yë njuukyjot tä pu'unykyën tëë jap jyiiytyakta'ay njootjotyës.

[15]Jëtu'unës yë n'aaw tä texy apu'ujën; tëës yë nyä'än myëjtëtspäjnë npa'kxwiinyës. Jap ma o'kpë nyipetyën japës të xyajkëtä'äky.

[16]Ijxtëm yë may y'ukën, jëtu'unës yë ëxëëkja'aytyëjk të xynya'ëwtitë, tëës yë nkë'ë nteky tyajtsëtyujta'atë.

[17]Jyëkyäjpnëp nmëtsyowëtyës yë npajkës. Yë nmëtsipës ninu'unës xykya'ijxtëkoytyë.

[18]Tëë tpëjkwa'kxtë ja nwitës ets t'ijxpëtsëmtë.

[19]E mijts Wintsën, mëti'ipës xymyoopyën ja jot mëjaaw, këtiis xymyajtstu'utëty. Min pojën maas ja näypyutëkë nyajmëyätyën.

[20]Mijtsës xyajtso'okëp, ets ka'ap mëpaat n'ooky kupuxy mëët yë tëypyujxn, këtii xy'ëwa'atsëty etsës xyaj'ooktëty yë may uk.

[21]Yajtsokës ma y'aaw yä'änëtyën tääpë maykyaa. Kuwaankës ma tääpë tsajpkaajën mëti'ipë kaapantëpën.

[22]Nimëtya'akäämpy mijts maas yë nmëkä'äxtëjkën, ets nkuuy'ëwäämpy ma ënäty jam të nyämyukëtën.

[23]Mëjpëjkta'aktë yë Wintsën ninu'un yë xymyëët'atën, Kënu'kxyjyawëtë ninu'un yë Jacob xytyeety'at xy'ap'atën. Ëwtatë ninu'un m'Israel ja'ay'atën.

[24]Jä'ä ko yë'ë ka'ap tii jëtu'unyë tna'ixy ets ka'ap jëtu'unyë tyajninaxy ko ëyoopëja'ay ëxëëk jyäty kyëpety, ka'ap je'eyë nyäyu'tsënë. Yë'ë myëtoopy ko y'amëtoyë näypyutëkë.

[25]Ma ja mnaax mkajpnën jamës nimëtya'aka'any wi'ix tii mëtëy xytyunyën. Ma ja ja'ayëtyën mëti'ipë oy mëtuunëpën, jamës nkë'ëyaka'any mëti'ipë të ntukwinwanën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

26Kaytyë uuktë, miitsëty ninu'un ëxëëk myajtun myaj'ënëëmëtën, kaytyë uuktë ku'uxyë; Miitsëty ninu'un xy'ixta'atën yë Wintsën, mëjjawëtë ets mjuuky'atëty jeky.

27Tu'kë'ëyë ja'ay ets ja naax kajpn, ja'ay wiinktsowpë tsyoontën, naaxwiinyëtë apëtsëmy: ja'amyätstë Wintsën ets nnimintë. Yë'ë wiinkoxtänëtë.

28Jä'ä ko yë Wintsën, yë'ë tu'uk Yajkutujkpë, ets yë'ë y'ënä'ämtääpy tëkokyë yë naax kajpn.

29Winta'ak naaxkowtë ma yë'ëjën nitëkokyë jënu'un winë mëj këjää xymyëët'atën, tu'kë'ëyë jënu'un naaxway y'awinpita'antën, jä'ä ko ka'ap kë'ëm mnäyajjuuky'atëtë.

30Yë n'u'unk n'okës yë'ë y'ëwtatantëp yë Wintsën ets yë'ë nyimëtya'akantëp mapaat jyuuky'atën.

31Mëti'ipë ënäty ok mëxu'unk'ajtëpën, nëjkxëp yajtukmëmëtya'aktë wi'ix winë të tunyën oy ets mëtëy.

Salmo 23

1Yë Wintsën yë'ëjës xykyëwent'ajtp, ka'ap nitii nyajtëkoy'ätyës.

2Akujk jotkujkës xyajpo'kxy ma jë'kxy pëky ka'ap y'ëmaaytyä'äkyën, yë'ëjës xytyu'uwinwoop xytyu'uwinwijtsp maas yë wa'ats nëë npaatëtyën.

3Xymyoopyës yë oyajtën mëk'ajtën jempyë etsës xyajnëjkxy ma ja mëtëypyë në'ë tu'ujën, jëtu'un'äämpy yë xyëëw myëjnaxy.

4Oyës muum naxëty akootstuuy, ka'apës ntsë'ëkëja'any, jä'ä ko mijts Wintsën mijts myajpatp ma ëjtsën, ja mkepy mtajk yë'ëjës xytyuk'ateenytyujkp xytyuk'axajtujkp, paaty akujk jotkujk ntuk'ijxpetyës.

5Mijts të xynyipëjktaakë ja nka'ayënës n'ukënës ma t'ixtëtyën yë nmëtsiptëjkës; tëës yë waaytsyooy xytyukkujaaxy mëti'ipë pa'akxu'kpën, etsës yë n'a'ukën të xyaj'ujtsë mëët yë tsatym nyëë.

6Ja m'oyajtën ets ja mtsojkën mja'awën xëmë yajpaaty ma ëjtsën ets jëtu'un y'ita'any mapaatës njuuky'äty; ets ma mijts m'ityën, Wintsën, jamës n'ita'any winë xëëw winë jëmëjt.

Salmo 24

1Yë naaxwiinyëtë, Wintsën yë jyä'ä, aakyë'ë jyä'ä'ajtääpy tu'kë'ëyë jënu'un winë y'ityën naaxwiiny ets jënu'un jyuuky'ätyën ma yë'ëjën.

2Jä'ä ko yë Wintsën yë'ë ojts tpëjktä'äky ma naaxwiinyëtë nyäkyumatsëtëtyën, ets tyajta'tspëjky nëëwinkëjxy.

3¿Pën jyëkyejpy pyätëty ma ja Wintsën ja kyopkën ¿Pën jyëkyejpy jap yajpaatëty ma ja tsyajptëjkën?

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

4Yë'ë mëti'ipë wa'ats yë jyot wyinma'anyën ets wa'ats ja kyë'ë y'aaw, ka'apë tmëëtëtyën ja nëë poky. Mëti'ipë ka'ap t'ëwtatyën tsaa ets kepy, oynatii, ets ka'ap nëkoo Tios tukajpxpety ko tii tyajtëytyëkëja'any.

5Yë Wintsën mëti'ipë Tios'ajtypyën mëti'ipë yajnitsokpën, yë'ë kënu'kxanëp ets nyipaye'eyä'änyë.

6Jëtu'un ja ja'ay jyä'äy'atë mëti'ipë y'ijxtaaytyëpën ja Wintsën, mëti'ipë y'ijxtaaytyëpën ja Tios, mëti'ipë Jacob Tiosajtën.

7Ëwa'ats itë mijts tëjk'aaw xëmëkyëjxm. Jëtu'un wë'ëmtë ëwa'ats nitu'ukjaty, ets tyëkëty ja yajkutujkpë mëti'ipë myëët'ajtypyën ja mëj'ajt oyajtën.

8¿Pën jëtu'un tääpë mëjyajkutujkpë'ajtp mëët ja mëj'ajtën oyajtën? Yë'ë ja Wintsën mëti'ipë amëk jotmëkën. Yë'ë mëti'ipë ka'ap tsyë'ëkën tsipjoty.

9Ëwa'ats itë tëjk'aaw xëmëkyëjxm. Jëtu'un wë'ëmtë ëwa'ats nitu'ukjaty, ets tyëkëty ja yajkutujkpë mëti'ipë myëët'ajtypyën ja mëj'ajt oyajtën.

10¿Pën tääpë yajkutujkpë mëti'ipë myëët'ajtypyën mëj'ajt oyajtën? Yë'ë ja Wintsën mëti'ipë winë maaytyääyëpën, yë'ë ja yajkutujkpë mëti'ipë myëët'ajtypyën ja mëj'ajt oyajtën.

Salmo 25

1Wintsën, mijts yam nmëkäjpxyp.

2NTiosës, mijts ntuk'ijxpejtyp, këtii xy'ëwa'atsëty etsës ntsëtyun njaaypyätëty. Ka'apës mëpaat yë nmëtsip xytyukxi'iky.

3Ka'ap mëpaat nijëna'a tsëtyu'unmëët wyë'ëmtë mëti'ipë mtuk'ijxpäjtëtëpën. Yë'ë tsëtyu'unmëët wë'ëmtëp, mëti'ipë mkäjpxykyumëtoownajxëtëpën.

4Wintsën, tukni''ijxëkës yë mnë'ë mtu'u ets winwoow winwijtskës ma mnajxtaknën.

5Tu'uwinwoowkës ets tukni''ijxëkës ja mtëyajtën. Jä'ä ko mijts nTios'ajtyp ets mijts xyajnitsokpës. Mijts ntuk'ijxpejtyp oyjyëna'ajëty.

6Wintsën, ja'amyäts ja mtsojkën mja'awën ets ja m'oyjot m'oywyinma'any mëti'ipës xëmë të xytyuk'ixtën,

7ka'ap xyjyä'äymyätsëty ja nnëë npokyës ets oyës tii të ntuuntëkoy të nkajpxtëkoy koos të n'ëna'k'aty. Wintsën, ja'amyäjtskës koos xytsyoky xyjyawë ets ko xymyëët'aty ja oyjyot oywyinma'any.

8Yë Wintsën, oy ets mëtëy winë tuny tkäjpxy; yë'ë yaj'o'oyëp yë nyë'ë tyu'u yë pokyjyä'äy

9ets tyu'uwinwoopy tyu'uwinwijtsyp yë ja'ay mëti'ipë yu'unk naxym ja'ay'ajtpën. Tyukni''ijxëp wi'ix winë oy tunëtyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

10Yë'ë ko tii tuny, aak mëtëy winë tuny ets mëët yë tsojkën ja'awën ma ja ja'ayën mëti'ipë kuuytyu'unxëyëpën ja y'aaw y'ayuk ets ja y'ënä'ämën tyiyajtën.

11Wintsën, mëj këjääjës yë ntuuntëko'oy nkajpxtëko'oyën, pokymyä'kxkës, yajmëjnax yë mxëëw.

12Ja ja'ay mëti'ipë ja Wintsën yajmëjnajxypën, yë'ë tukni''ijxëyëp ja në'ë tu'u mëti'ipë pyanëjkxëpën;

13Mëët yë oyajtën mëk'ajtën tyajjuuky'äty ets ja y'u'unk y'ok myoopy ja nyaax kyam mëti'ipë tyukjuuky'atëpën ma naax kajpnën.

14Yë Wintsën y'oyjya'ap yë ja'ay mëti'ipë mëjpëjktakëpën, ets tyuknija'ap ja käjpxytyu'unën.

15Ëjts jamës xëmë nkëx'ixy ma Wintsënën, jä'ä ko yë'ëjës xyjyëwoop koos atsë'ëkëtuuy nyajpaaty.

16Wintsën, Wintë'kxkës, ets mëët'at pa'ëyo'owën najts'ëyo'owën mëët ëjts, atu'ukës nyajpaaty ets mon tuk.

17Yë njot nwinma'anyës ni'ikyë tyëkë moonpë tujkpë; yajpëtsëëmkës ma jëtu'unpë ma'ayën tajënën.

18Ijxkës yë nmonyë ntukyë, mä'kxkës yë npoky nkëtyey.

19Ix nu'unës yë nmëtsip nmëëtëty, ookyës xy'ixa'antë koos xymyëtsip'atë.

20Këwent'ajtkës ets yajtsokës yë njuukyajtën. Këtii xy'ëwa'atsëty etsës tsëtyu'unmëët nwë'ëmëty, jä'ä ko jam ma mijtsën, jamës n'ixta'ay yë kuwa'anën.

21Wä'än yë'ë tkuwa'antë koos ka'ap tii ntuuntëkoy ets ko ka'apës npokymyëëtëty, jä'ä ko mijts të ntuk'ijxpety.

22Tios, mëti'ipës nTios'ajtypyën, yajtso'ok yë Israel ja'ay ma jotmayjoty yajpaatën.

Salmo 26

1Wintsën, paye'eykyës yë npoky, yë njuukyajtënës ka'ap tii ëxëëkpë tmëëtëty. Mijts Wintsën, mijts tu'ukyë ntuk'ijxpejtyp;

2Ix yë njuukyajtënës, winma'any'ijxkës, ijxmats yë njot nwinma'anyës. Tëkokyë xy'ijxta'ajëty wi'ixës nmay ntajyën.

3Ëjts nmëët'ajtypyës yë mtsojkën mja'awën, tëë oy nmëtuny;

4nijëna'ajës mëët të nkaye'eymyuky të nkanajxmuky yë ja'ay mëti'ipë antaktëpën ets ni të nkapuwa'akës yë ja'ay ka'apë winë aaw winëjot tii tnikäjpxyën.

5Ëxëëkëmës n'ixy ko muum nyëëmuk tyu'ukmuktë ja'ayëty mëti'ipë ëxëëk yë jyot wyinma'anyëtyën, nijëna'ajës mëët të nkapo'kxy të nkapëky yë ja'ayëty mëti'ipë ka'ap yujy tëtä'äky jyä'äy'atën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

6Wa'atsës yë nkë'ë nmëëtëty ets ka'apës tii poky të ntuuntëkoy. Yë'ëjës nmëwinkonäämpy yë mwintsë'këntyakn,

7ets nimëtya'aka'anyës yë mëj'ajtën, etsës ntukxoonta'aka'any mëti'ipë të xytyunyën.

8Wintsën, ëjts yë'ëjës ntsojkën'ajtyp yë mtsajptëjk ma m'ity mtsëënën, ma ja mëj'ajt m'oyajtën yajpaatyën.

9Këtiis yë njuukyajtën xypyëjkëty jëtu'un tä pokyjä'äytyëjkën; këtiis xy'ëxmatsëty etsës näjyëtu'un njatëty tä yë yajja'ay'o'kpëtëjkëtyën.

10Mëti'ipë myëët'ajtëpën yë kyë'ë y'aaw ujts mëët yë ëxëëkpë ets je'eyë wyin'ëën wyinxajtë.

11Yë njuukyajtënës ka'ap tii ëxëëkpë tmëëtëty. Yaj'ëwaatsëpëtsëëmkës ets pa'ëyoow najts'ëyo'owëkës.

12Ëjts ta'tspëkyës ntänë naaxkëjxy; nmëjjawëjäämpyës yë Wintsën ma yajpaatyën yë nyaax kyajpn.

Salmo 27

1Yë Wintsën, yë'ëjës xykyutë'kxp xykyujajp ets yë'ëjës xyajnitsokp, ¿pënës n'ëktsë'ëkëp? Yë Wintsën yë'ëjës yë njuukyajtën kyuwäämpy. ¿Ti ko ntsë'ëkëtyës?

2Yë ëxëëkja'aytyëjkëty mëti'ipës xymyëtsip'ajtëpën, tëë tjakäjpxy'atë koos xyaj'ooka'antë, je'eyëp ko kë'ëm y'anäpëtë ets ëxëëk nyäyaja'tëtë.

3Oyës yë mayjyä'äy xyjyana'ëwtity, ëjts nijënu'unës yë n'aaw njot kyatsë'ëkë; oy tjatuknipëjktaakëtëty xyaj'ooka'antës, ëjts akujk jotkujkës nyajpaaty.

4Tu'uk je'eyë mëti'ipës n'amëtoopyën yë Wintsën, tu'uk je'eyë mëti'ipës ntsojkën'ajtypyën. Yë'ë koos xëmë n'itëty ma Wintsën yë tsyajptëjkën mapaatës njuuky'ätyën, ets n'ëwtata'any etsës n'ixa'any yë y'oyajtën.

5Ko ënäty jëna'a yë xëëw jëmëjt wyinkony ëxëëkpë, yë Wintsën yë'ëjës xypyitaanp xymyu'uxaanp ma tsyajptëjkën; mëët yë y'a'äpk xykyuwa'ana'anyës. Ëwaatsëtum xypyëjkta'aka'anyës ma tu'uk yë mëjtsaakopkën.

6Täänëm ënät tjëkyäpëty wi'ixës yë nmëtsiptëjk, nwinkuwa'akëty amëk jotmëk; ënät nëjkx yë Wintsën nmo'oyës yë wintsë'kën jap tsajptëkoty, etsës mëk nya'axa'any njoka'any koos ënäty nyajpaaty xoontä'äky, etsës nwin'ëwa'any nwinya'axa'any yë Wintsën.

7Wintsën mijts nmëkäjpxyp, mëtoow'ijtkës. Mëët'at pa'ëyo'owën ma ëjtsën, ëtsoowinpijtkës.

8Jëtu'unës njawë yë njot nwinma'any y'ënä'äny: Ixta'a yë Wintsën ma yajpaatyën. E ëjts, Wintsën, mijts n'ixtääpy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

9Këtiis xywyinkuyu'utsy. Këtiis xyjyëpëky xyjyëtuny a'äkë. Mijts xypyutëjkëpës. Këtiis nätyu'uk xy'ëxmatsëty kuwaankës, mijts nTios'ajtyp ets mijts xyajnitsokpës.

10Oyës yë ntaak nteety xy'ëxmatstëty, mijtsës xykyëwent'ataanp.

11Wintsën, tukni''ijxëkës yë mnë'ë mtu'u; winwoow winwijtskës ma ja oypyë ja në'ë tu'ujën etsës yë nmëtsip t'ixtëty;

12këtiis xykyë'ëyakëty ijxtëm tjatsoktën, ëjts tëës yë ja'ay xynyipëtë'ëktë, mëti'ipë je'eyë poky'ixtaaytyëpën ets tsip'ixtaaytyëpën.

13E ëjts wa'atsës nijawë koos mpaata'any yë Wintsën yë y'oyajtën mapaatës njuuky'ätyën.

14Tuk'ijxpät yi'iyë yë Wintsën. Jotmëk it. Këtii mmay mtajy. Tuk'ijxpät yë Wintsën.

Salmo 28

1Wintsën mëti'ipës xykyuwaanp xynyixajpën, tyam nmëpëjktsoy. Këtii xytyukmëj'aty yë m'ëtsoowinpijtën. Koos xykya'ëtsowëty, o'këntujp ënäty nyajpaatyës.

2Mëtoow'it wi'ixës nyä'äxy njoky ko n'amëtoy yë näypyutëkë, koos yë nkë'ë jam nastijë ma wa'atspë mtsajptëjkën.

3Këtii xy'a'ixëty etsës jëtu'un njatëty tä yë ëxëëkja'ayëtyën, ka'apës mëpaat näjyëtu'un yë xëëw jëmëjt xytyukminy xytyukkëtä'äky ëxëëk tä jyatën mëti'ipë ëxëëk ëtëtstëp ënantëpën, mëti'ipë wiinkë'ëy akë'ëy oyjyä'äy näpyëjktakëtëpën e jyootjoty wyinma'anyjoty tëkatsy jap myäytyë tyajtë.

4Tukëpät ijxtëm pyaatëtën, jëtu'un ijxtëm ëxëëk y'ëtë'ëtstën y'ëna'antën; tukëpät ja ëxëëkpë mëti'ipë mëët ja kyë'ë y'aaw të tuntën.

5Jä'ä ko yë'ëjëty ka'ap tmëj'ix tmëjpëjkta'aktë mëti'ipë ja Wintsën të tyajkojyën. Nëjkxëp yajkutëkoyëtë ets ka'ap nëjkx nijëna'a y'ëkpëtë'knëtë.

6Mëj'äämpy yë Wintsën mpëjktä'äkyës, ko tëë tmëtoow'ity yë nu'kxtakënës.

7Yë Wintsën yë'ëjës mëk xykyuwaanp, yë'ëjës të ntuk'ijxpety etsës të xypyutëkë. Jotkujkës näjyawëty; Ëwaanpës ko ënäty ja Wintsën nkukajpxës.

8Yë Wintsën yë'ë nyaax kyajpn mëjaaw'ajtëp. Näyjyëtu'un ja yajkutujkpë mëti'ipë të twin'ixyën, jam yë näypyutëkë ets tsoktakn tpaaty ma yë'ëjën.

9Wintsën yajtso'ok mnaax mkajpn; kënu'kxy mëti'ipë mjä'ä'ajtypyën. Kwent'at jëtu'un tä ja'ay yë kupixyny këwent'atyën. Jam xëmë xymyëët'atëty ma mkë'ëjotmën.

Salmo 29

1Mëjpëjkta'aktë yë Wintsën, miitsëty ninu'un m'itën tsajpjotm, mëjpëjkta'aktë ko myëët'ajtyp yë mëj'ajtën oyajtën yë Wintsën,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[2]Mëjpëjkta'aktë yë Wintsën yë xyëëw mëti'ipë myëët'ajtypyën mëj'ajt oyajtën, ëwtatë yë Wintsën ma tsyajptëjkën mëti'ipë oy tsujën.

[3]Yë Wintsën yë y'aaw y'ayuk yajmëtoowëp näjyëtu'un mëjnëë wiinkëjxy, yë Tios mëti'ipë myëët'ajtypyën mëj'ajt oyajtën, yë'ë ënääw yaj'ënäämpy, Yë Wintsën tam näjyëtu'un yajpaaty mëjnëë wiinkëjxy.

[4]Yë Wintsën yë y'aaw y'ayuk mëk tyukwanë; yë Wintsën yë y'aaw y'ayuk myëët'ajtyp yë mëk'ajtën;

[5]yë Wintsën yë y'aaw y'ayuk yajkë'ëtswä'kxyp yë oyëtypë aay kepy. Yë Wintsën yajtëjpy yajwejxpy yë ajë kepy mëti'ipë jamën Líbano.

[6]Yajyu'kxyp yë tun kopk mëti'ipë jamën Líbano ets Sirión; jëtu'un tyajnëpëkaxy tyajyujkpëkaxy tä yë mëjtsajpkaajën ets tä yë tsajpkaa u'unkën.

[7]Yë Wintsën yë y'aaw jëënmëëtpën pyëtsimy;

[8]yë Wintsën yë y'aaw y'ayuk yaj'yu'kxyp yë naaxwiinyëtë jam ma y'anë'ëk tyëëtsë'ëkëtyën; yaj'yu'kxyp yë naaxwiinyëtë jam ma Cadés itjotmën, anë'ëkpë tëtsë'ëkpë.

[9]Yë Wintsën yë y'aaw y'ayuk xyijt yu'kxp yë xoj kepy ëyätyëtypë, ets yukjot jëtu'unyë tyajwë'ëmy winwa'ats naax. Ma tsyajptëjkën, tëkokyë ja'ayëty aakyë'ë wintsë'këyëp.

[10]Yë Wintsën yë'ë y'ëne'empy yë nëë tuu; yë Wintsën yë'ë tu'uk ënä'ämpë, mëti'ipë yajkutujkpën winë xëëw winë jëmëjt.

[11]Yë Wintsën myëkmoopy myëjaawmoopy yë nyaax kyajpn; yë Wintsën kyënu'kxyp yë nyaax kyajpn mëët yë akujkajtën jotkujk'ajtën.

Salmo 30

[1]Wintsën tyam mijts nkuuy'iy nkuuyä'äxy, jä'ä ko mijtsës të xyajtso'oky ets ka'ap të xy'ëwa'atsy etsës yë nmëtsiptëjk xynyëxi'ik xytyukxi'iktëty.

[2]Wintsën mëti'ipës nTios'ajtypyën, tëë yë putëjkën n'amëtoy npëjktsoy, e tëë xyajtso'okyës;

[3]mijts Wintsën, mijtsës të xyajpëtsëmy o'kpë akujky; tëës xymyo'oy yë juukyajtën, ets tëës ntso'oky o'kënjëjp'am.

[4]Miitsëty, ninu'un yë Wintsën oy xymyëtuntën, win'ëw winya'axtë, mëjpëjkta'aktë wa'atspë xyëëwën.

[5]Yë'ë tsojk'am yë tsyip y'äkë tmëët'aty, yë'ë y'oyjyot ijtëëp xëmë maapaat njuuky'ajtëmën. Pën jë'ëyëm yaxëm koots, komjëpom jotkujk nyajpaata'anëmë.

[6]Ëjts jotkujkës të näjyawëty, ets të nmay të ntajyës: Ni pënës ëjts ëxaty xykyatun xykya'ënëëmëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

7Mijts, Wintsën, mëët ko ja oyjyot oywyinma'any xymyëëtëty tëës mijts kë'ëm xy'ënëëmë koos jotkujk n'itëty. E mijts ka'ap ja mputëjkën të xy'ëkyajnikëxë'knë ma ëjtsën, ja tsë'kën ja'awën jä'äs të xyajkumon të xyajkutukë.

8Mijts Wintsën, mijts nmëyäxy nmëjojkpy, mijts nmëpëjktsoopy:

9koos n'ookëty tii mnapaat mna'ixëp, koos ënäty nyajmënëjkxnë jutjoty? Yë naaxway ka'ap tjëkyepy mtukxoonta'akëtëty, ni yë'ë mëpaat tkanikäjpxy wi'ix tii oy xytyunyën.

10Wintsën, mëtoow'ijtkës yë n'aaw n'ayuk, ets pa'ëyoow najts'ëyo'owëkës; Wintsën, putëjkëkës.

11Jä'ä ko tëë xyaj'awinpity yë një'ëyënës nyaxënës äjtsën pujtën; tëës yë nwit xytyuknijääntu'uty mëti'ipë kuumpën u'kxpën etsës të xtyukxoxy mëti'ipë ja'ay myëxëëw'ijxypyën.

12Paatyës n'ëna'any Wintsën, ko ka'apës njëkyepy amonyë n'itëty: mijts nkuuy'ëëwäämpy ets nmëjpëjkta'aka'any, xëmë nkukajpxëja'any winë.

Salmo 31

1Wintsën, jam ma mijtsën jamës n'ixta'ay yë kuwa'anën; këtiis xyajnipäxëtëkëty nijëna'a. Pëjktakës ëwaatsëtuuy jä'ä ko mijts oy winë xynyipaye'ey.

2Mëtoow'ijtkës. Tsojkës yaj'ëwaatsëpëtsëëmk. Jëtu'un mnäyajnaxëtëty tä mëjtsaajën mëti'ipës xy'akëëytyujkpën, tä tu'uk yë mëjpotsyën maas ntso'okëtyën.

3Mijts jëtu'un nyajnaxy tä tu'uk yë mëjtsaakopkën ëkë tä tu'uk yë mëjpotsyën. Tu'uwinye'eykyës ets kuwaankës; yajmëjnax mxëëw.

4Yajpëtsëëmkës ma ja o'ktaknën yu'utsypë mëti'ipës të njayajtuknipëjktaakën, jä'ä ko mijts xykyuwaanpës.

5Mijts nkë'ëmoopy yë njot nja'awënës; Yaj'ëwaatsëpëtsëëmkës, Wintsën, mëtëypyë Tios'atyën.

6N'ëxëëk'ijxypyës yë ja'ay mëti'ipë awinax y'ëwtajtëpën ka'apë tii mëj'ajtën tmëëtëtyën. Yi'iyë tu'uk yë Wintsën ntuk'ijxpejtypyës.

7Yë mtsojkën mja'awën jotkujkës xyajnäjyawëty. Tëë xy'ixy wi'ixës nmony ntukyën, mnija'ap wi'ixës ëyo'on jotmay nmënaxy nyajnaxyën.

8Ka'apës të xykyë'ëyäky maas ja nmëtsiptëjkën; jamës të xyajnaaxwä'äky maas jotkujk ntänëtyën.

9Wintsën, pa'ëyoowkës, atsë'ëkëtuuyës nyajpaaty. Moonëpës yë n'ijxën mëët yë pëjkën ets njot nini'kxës tëë y'ënu'kxëtyääynyë, näjyëtu'un yë njot nja'awënës.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

10Yë pëjkën ijxën ets jë'ëyën yaxën yë'ë ënät jyaak mëmëta'akëp yë njuukyajtënës. Yë monyëtukyë yë'ë yajkëxäämpy yë njot nmëjaawës; ets nwaay npajkës jëtu'unyë y'ënu'kxëtyääynyë.

11Yë nmëtsiptëjkës je'eyës xynyëxi'ik xytyukxi'iktë, jëtu'unës xy'ixtë yajja'ayxyikpës yowë je'eyë, xytsyë'këpës ja mëti'ipës mëët oy näjyawëtyën. Xykyukäktëpës je'eyë koos muum xy'ixtë tu'ujoty.

12Jëtu'unës të xyjyä'äytyëkooynyëtë tëës yowë n'o'knë. Jëtu'unës ëjtsnë tä tu'uk yë tu'tsën tëëpë tyukpu'ujëtyääynyën.

13Wa'atsës nmëtoy ko yë ja'ay ame'tsyë myëtya'aktë: kutsë'ëkë yajpaaty oymyaajëty. Tu'ukyë të nyäkyajpxëtë etsës xyaj'ooka'antë.

14E ëjts, Wintsën, mijtsyë tu'ukyë ntuk'ijxpejtyp; ëjts jëtu'unës të n'ëna'any: Mijtsyë tu'ukyë nTios'ajtyp.

15Yë njuukyajtënës mijts yë mkë'ë'am'ajtyp; yaj'ëwaatsëpëtsëëmkës maas yë nmëtsiptëjk xy'ixjëtit xypyajëtitën.

16Ni''ijxkëta'ak ya'atë mtuunpë mëët yë oyjyot oywyinma'any, ets yajnitsokës mëët yë mtsojkën mja'awën.

17Mijts yam nmëkäjpxyp, Wintsën; këtiis xyajwë'ëmëty tsëtyu'unmëët. Yë'ë tsëtyu'unmëët yajwë'ëm yë ja'ay mëti'ipë ëxëëk ja'ay'ajtëpën ets kutijnax ni'ikyë jap o'kpëjutjoty ma ijxtëkoy ja'atyëkoy xëmë y'itëtyën.

18Wä'än amonyë t'itë mëti'ipë antaktëpën, mëti'ipë je'eyë nëxik tukxiktëpën ets tëkatsy tnimëtya'aktë ja'ay mëti'ipë oy juukyajtpën.

19Janty mëj yë m'oyjot m'oywyinma'any xyajnikëxë'ëky ma ja'ayëtyën mëti'ipë mtukxoontakëtëpën. Jëtu'un xypyëjkë'ëky tä yë wit meenyën, ets wa'ats xytyuk'ixy xytyuknijawë ko xyajwä'kxy yë m'oyajtën ma ja'ayëtyën mëti'ipë ëmuumtu'ukjot mtuk'ijxpäjtëpën.

20Mëët ko mijts xypyëjk'ity xymyajts'ity, ka'ap nitii jyätyë oy wi'ix yë ëxëëkja'aytyëjk jyanimay jyanitajëty; jap xykëwent'aty, ma mtëjkën oy myëtsiptëjk jyatukyä'äxy jyatukjokyë.

21Nkënu'kxyjya'apës yë Wintsën ets ja tsyojkën jya'awën, mëët ko winë të tuny mëj këjää mëët ëjtskyëjxm maas ënäty mon tuk nyajpaatyën.

22Maas ënäty ka'ap jotkujk näjyawëtyën, ënätës ojts nmay ntajy ko tëëjëntij xyjyä'äytyëkooynyës; e ko ojts n'amëtoy ja näypyutëkë, ojts ënätyë xy'ëtsoyës.

23Tsoktë jawëtë yë Wintsën, miitsëty ninu'un oy mtuntën. Yë Wintsën Kyëwent'ajtyp yë ja'ay mëti'ipë mëtëy winë kyäjpxypën, e ja mëti'ipë amëj akëjxm ja'ay'ajtpën tsyääty tyuunpy ijxtëm pyäätyën.

24Yajotkujk'atë yë mjot mwinma'anyëty miitsëty ninu'un yë Wintsën xytyuk'ijxpätën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Salmo 32

[1]Xoontä'äky yë ja'ay yajpaaty mëti'ipë nyëë pyoky tëë yajme'kxyën tu'kë'ëyë.

[2]Xoontä'äky yë ja'ay yajpaaty mëti'ipë ka'ap nëkoo ëxëëkjaty myäy tyäjyën ets mëti'ipë ka'ap tjëkyepyën wi'ix yë Wintsën pyoky'ixëtëty.

[3]Maas ënäty ka'ap yë npoky nmaaywyätsynyëmën, yë njot nini'kxës jëtu'unyë ënäty nyapëky nyäy'ixyë koos xëëwpaaty n'ëjy ntu'uky,

[4]jä'ä ko xëëny koots ja mkë'ë je'emtypë xytyuknipëtë'ëkyës. Jëtu'un tä yë pëjy xyootyën xëkopkjoty, jëtu'unës yë njuukyajtën njawë y'amutsktëjkënë.

[5]Ënät të nmëmaaywyätsy ets ka'apës nitu'uk ja mpoky të nkuyu'utsy; tëës ja npoky nmaaywyajtsta'ay e mijts, Wintsën, tëës xypyokymye'kxy.

[6]Paaty ko ënäty jyääjëty yë monyëtukyë, yë wa'ats ja'aytyëjkëty jää mëkajpxa'anëtë, e oyts ënäty jënu'un yë nëë jyanëje'etsy jyayujkje'etsy ka'ap nëjkx jam jyä'ty ma yë'ëjëtyën.

[7]Mijts ntsoktakn'ajtyp, jä'ä ko mijtsës xykyëwent'ajtp ma kyutsë'ëkëtyën, etsës xytyukna'ëwtita'any yë xoontakën koos ënäty ëwaatsëtuuy nwë'ëmy.

[8]Yë Wintsën jëtu'un y'ënä'äny: Ëjts jamës yë nwiin ntimyajtëëynyë ma mijtsën. Ëjts mijts ntukni''ixëjäämpy winë, ets n'ëëwwijäämpy nkajpxwijjäämpy, ntukni''ixëjäämpy yë në'ë tu'u mëti'ipë mëpaat xypyanëjkxyën.

[9]Këtii jëtu'un mja'ay'atëty ijxtëm yë mëkjëyujkën ëkë kwaayën, ka'apë jyä'äkyukëtën. Koonëm yë tejpxy yajtuk'ajäänë'ëky täänëm wya'ak'oyë, ko jeexyë tii kyayajtuk'apëkë ka'ap jeexyë niwi'ixtsow wya'ak'oyë.

[10]Yë ëxëëkja'aytyëjk kanaakpëky yë pëjkën ijxën tyajnaxa'antë, e yë Wintsën yë tsyojkën jya'awën jam xëmë y'ita'any ma ja'ayëtyën mëti'ipë tukjotkujk'ajtëtëpën.

[11]Xoonta'aktë jam ma Wintsënën, miitsëty naaxwiinyëtë ja'ayëty ninu'un oy mja'ay'atën ets ninu'un winë mëtëy xytyuntën. Xoonta'aktë ets tukyaax tukjokëtë ko jotkujk myajpaatë.

Salmo 33

[1]Tukxoonta'aktë yë Wintsën, miitsëty oyjyä'äytyëjkëty; Ko ja oyjyä'äytyëjk y'ëwtë, janty'oy ja y'iy yajmëtowtë.

[2]Mo'otë yë Wintsën yë jya'awëkyëtakën ets win'ëw winya'axtë mëët yë kepykyow,

[3]tukwin'ëwtë yë jemyëtypë ëy, ëwtë kowtë ko xymyëkajpxtëty jotkujk yajpaatë.

[4]Yë Wintsën yë y'aaw y'ayuk tëyajtën yë'ë; yë'ë ntuk'ijxmëp ko winë të tyajkojy ko yë'ë mëtëy ets wa'ats.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

5Yë Wintsën tsyojkpy jya'ap tëkokyë mëti'ipë oyën ets mëti'ipë tëyajtënën. Ujts yë naaxwiinyëtë yajpaaty mëët yë tsyojkën jya'awën.

6Yë tsajp ets tëkokyë jënu'un jam yajpaatyën tsajpwinm, yë Wintsën të tyajkojy mëët yë y'aaw y'ayuk, ets mëët ko të nyasxajë.

7Yë'ë yajtu'ukmujkpy ets yajnipejtyp yë komnëë ma mëjnëë mejyën.

8Mëjjawëtë kënukxyjyawëtë yë Wintsën tëkokyë jënu'un naaxwiinyëtë myajpaatën; kënukxyjyawëtë miitsëty naaxtsënääpyë kajpntsënääpyë.

9Ko ojts kyäjpxy, ënät ojts winë kyojy; ko ojts winë tni'ënä'ämë, ënät ojts winë wyi'imy ta'tspëky.

10Yë Wintsën yë'ë yajijtääpy yajma'tääpy yë winma'any mëti'ipë yë naax kajpn të tjatuknipëjktaakëtën ma ja'ayëtyën ka'apë Wintsën t'ëwtatën.

11Mëti'ipë Wintsën të tuknipëjktaakën, ijtëëp xëmë.

12Jotkujk yë naax kajpn yajpaaty mëti'ipë yë Tios Wyintsën'ajtypyën, ja naax kajpn mëti'ipë Tios të twin'ixyën ets yë'ë nyätyukjä'ätijyë.

13Yë Wintsën wa'ats t'ixy jam tsajpjotm ets tku'ijxnaxy tëkokyë yë naaxwiinyëtë ja'ay;

14jam ma jyuuky'ätyën wa'ats t'ixy tuny ninu'un yë ja'ay tsyëënëtën naaxwiiny.

15Yë'ë ojts t'oytyuny yë jot winma'any ets yë'ë y'ijxyp tyuunpy tiijaty ja'ay tyuuntëpën;

16Nitu'uk yë yajkutujkpë kyatso'okëty oy jënu'un ja tsyiptuunpëtëjk jyanimayëty, ets oy jënu'un yë ja'ay jyotmëkëty ka'ap myëta'akëty mëët yë myëk'ajtën;

17ka'ap tjëkyepy yë kwaay yajtso'okëtëty; oy jënu'un jyamëk'atë nitii tkatuntëty.

18E yë Wintsën Kyëwent'ajtyp xëmë mëti'ipë tukjotkujk'ajtëpën ets mëti'ipë tyukjotkujk'ajtëpën tsyojkën jya'awën;

19tääts tyajtso'oka'any o'kpë akujky, ets tmo'oja'any yë juukyajtën oy jënu'un yuu xëëw y'itëty.

20Ëëtsëty yë'ëjës yë Wintsën ntukjotkujk'ajtëp; yë'ëjës xypyutëjkëtyëp ets xykyuwantëp.

21Yë njot nwinma'anyëtyës xoontä'äky yajpaaty ma Wintsënën, paaty ëëtsëty yë'ë ntuk'ijxpätës yë kyënu'kxy myëjxëëw mëti'ipë wa'atsën.

22Wintsën, wä'änës xëmë xyjyämyëët'atë yë mtsojkën mja'awën, jëtu'un tä yajjëjp'ixyën ma mijtsën.

Salmo 34

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

[1]Kënu'kxyës yë Wintsën yë xyëëw njawëjanëyë oy tyimjëna'a xëëwëty, xëmës nikajpxa'any oy.

[2]Ëjts amëj akëjxmës nnäjyawëty ma Wintsënën; mëtoow'itë ets jotkujk itë miitsëty naaxwiinyëtë ja'ayëty ninu'un mja'ay'atën yu'unk naxym.

[3]Mëjpëjkta'aktë yë Wintsën mëët ëjts, yajmëjnaxtë xyëëw.

[4]Ëjts, Wintsënës të n'apëky, e tëës xy'ëtsoy, yë'ëjës të xytyukniwa'atsy ja tsë'kën ja'awën.

[5]Mëti'ipë këx'ijxtëpën ma Wintsënën, jotkujk wyiin jyëjp kyëxë'ëktë ets ka'ap nijëna'a ëxëëk wyë'ëma'antë.

[6]Tëë ya'atë ëyoopëja'ay yujkyä'äxy ets Wintsën të tmëtoy, tääts të yajjotkujktä'äkyë ma ënäty jë'ë ya'ax yajpaatyën.

[7]Yë Wintsën kyukäjpxy kyuwäämpy ets yajtsokpy mëti'ipë oyjya'awëyëpën.

[8]Ëk'ijxmatstë ets xy'ixtëty ko Wintsën oy yë winma'any tmëëtëty. Jotkujk yë ja'ay yajpaaty mëti'ipë Tios tyukjotkujk'ajtypyën.

[9]Oyjyawëtë yë Wintsën, miitsëty ninu'un të mnatyukë'ëpëkëtën, jä'ä ko ka'ap nitii tyajtëkoy'ata'antë ja ja'ayëty mëti'ipë y'oyja'awëtëpën ja Tios.

[10]Yë kumeenyjyä'äytyëjkëty ëyoopëja'ay y'awinpita'antë, ets nëjkxëp yuu'ooktë, e mëti'ipë ja Wintsën y'ijxtaaytyëpën, ka'ap tii tyëkoy'ata'anxëtë.

[11]Mintë, u'unk ëna'këty ets mëtoow'ijtëkës yë n'aaw n'ayuk: tyam ntukni''ixëja'antë wi'ix yë Wintsën xy'ëwtatëtyën.

[12]¿Mjuuky'ataanp jekyë? ¿Mtukxoonta'akäämpy yë juukyajtënë?

[13]Këtii ëxëëkpë aaw ayuk xykyajpxëty, ets nijëna'a mka''anta'akëty.

[14]Näjyëpëkët ma ëxëëkpën, ets tun yë oypyë; ixta'a akujkajtën jotkujk'ajtën, ets yë'ë panëjkx.

[15]Yë Wintsën Kyëwent'ajtyp yë ja'ay mëti'ipë oyjya'awëyëpën ets y'amëtoow'ijtyp ko mëktä'äky myëkäjpxyë

[16]Yë Wintsën mëtsip nyäyajnaxyë ma ja'ayën mëti'ipë ëxëëk ëtëtstëp ënantëpën, ets jëtu'un tpo'otan tjo'otsanë yë xyëëw yaa naaxwiiny.

[17]Yë Wintsën kyëwentëpëjkpy yë wa'ats ja'ay ko wyanë tsyowë ets yajjotkujktäkpy ko jë'ë ya'ax yajpaaty.

[18]Yë Wintsën winkon yajpaaty ma ja'ayëtyën mëti'ipë jya'awëtëpën yë jyot wyinma'any ama'ats tukma'atsë ets ka'apë tii t'ëkjëjp'ijxnëtën.

[19]Yë ja'ay mëti'ipë oy juukyajtpën kanaakpëky yë ëxëëkpë tmënaxy tyajnaxy, e yë Wintsën yë'ë putëjkëyëp ma tëkokyë ëxëëkpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

20Yë'ë këwent'ajtaayëp tëkokyë yë pyajk; nitu'uk kyatëja'any.

21Yë ëxëëkja'aytyëjkëty y'ëxëëk winma'any kë'ëm nätyuk yaj'o'këtëp; mëti'ipë y'ëxëëk'ijxypyën ja ja'ay oypyë jyuuky'atën kopkpëky ko nëjkx yajtëytyuny.

22Yë Wintsën yajtsokpy yë jyuukyajtën yë ja'ay mëti'ipë mëtuunëpën; ka'ap nëjkx yajtëytyuntë mëti'ipë tuk'ijxpäjtëpën.

Salmo 35

1Wintsën, jëjpkuwa'akë näjyëtu'un, mëti'ipës xyjyëjpkuwa'këpën; ëtuk mëti'ipës xy'ëtujkpën.

2Pëjkë'ëk mëti'ipë mnätyuk'akëëytyujkëpën ets minës putëjkëk;

3kajpë'ëk yë mku'umën ets xyjyëjpkuwa'akëty mëti'ipës xy'ixjëtijtp xypyajëtijtëpën; nëmaaykyës ko mijtsës xyajnitsokp.

4Wintsëtyu'un jëjptsëtyu'un kyä'äktëty mëti'ipës xyaj'ookantëpën; wintsëtyu'un jëjptsëtyu'un kyä'äktëty mëti'ipës ëxaty të xyjyatuna'antën.

5Wä'än jëtu'un tjatë tkëpätë tä pu'uxm wyimpapojyën, mëti'ipë yë tsajpjotmëtë kukäjpxy të t'ëxkexyën.

6Wä'än yë nyë'ë tyu'u tkukootsë ets wä'än nokts twë'ëmy, yë Tios kyukäjpxy yë'ë ixjëtit pajëtitëtëp.

7Ajotkumonë yë n'o'ktaknës të tnipëjktaakëtë, ets ka'apës tii poky ntuny, tëë jut tajtë maas nkuka'anaxëtyën.

8Kë'ëm ajotkumonë tyukmina'anëtë ëyo'on jotmay; kë'ëm kyuka'anaxa'antë ma ja o'ktaknën mëti'ipë të tuknipëjktaakëtën. Wä'än twë'ëmtë jotmayjoty.

9Ënätës ja Wintsën ntukxoonta'aka'any, jä'ä ko yë'ëjës ënäty të xyajtso'oky.

10Täätsës n'ëna'ana'any ëmuumtu'ukjot: ¿Pën jëtu'un tä mijtsën Wintsën? Myaj'ëwaatsëpëtsëëmpy yë ëyoopëja'ay ets mëti'ipë winë yajmëyäjtypyën ma ëxëëk yajtun yaj'ënëëmëtën, ma ja jotmëktëjkëtyën.

11Tä ja'ay mëti'ipë poky nyikajpxëpën ka'apë myëtëyëtyën ets ënät tyajtëwtë ka'apës nijawën.

12Ëxëëk tuunwinpitë koos tii oy ntuny; mon tukës näjyawëty koos jëtu'un n'ixy.

13Ko ijty pyëkëtë y'ixëtë, näjyëtu'unës ijty ëjts nyajpaaty mon tuk mëët yë'ëjëty, etsës ja nwit ntuktëkë mëti'ipë kuumpën u'kxpën, täätsës näjyëtu'un n'ayuu'aty n'axëëw'aty; ets maas ja njot nwinma'anyën ka'apës npo'kxy mëët ja wa'anën tso'owën.

14Mon tukës ijty njëtity, jëtu'un tä jeexyë nmëkjawënës koos yë ntaak të y'o'knë, ëkë tä jeexyë yë nmëku'ukës ëkë nmëkä'äxës të y'o'knën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

15E koos ënät näjyëtu'un të xytyukka'ay ja ëxëëkpë, tu'kë'ëyë yë'ëjëty je'eyës të xynyëxi'ik të xytyukxi'iktë; jëtu'un tä jeexyë ka'ap n'ixy'atënës ëkë tä jaaypyaat jaaypyo'kxyën; ëxëëkës të xytyuntë janaam jatsojk.

16Je'eyës të xyajjë'ë të xyajya'axtë etsës të xynyëxi'ik të xytyukxi'iktë, täätsës xywyintë'kxtë äjkëtëp yowë.

17Wintsën, ¿jënaak xëëw jënaak jëmëjt jëtu'un tyaapë xyaj'ita'any? Yajtsokëkës yë njuukyajtën mëti'ipës tu'kpajk njuukyajtën'ajtypyën, ma tääpë ja'ayëtyën mëti'ipë jëtijtëpën kaa yowë ni'tsp.

18Nmo'ojäämpy yë kukajpxën ja'awëkyëtakën ma ja mnaax mkajpnën. Mijts nkuuy'ëwäämpy nkuya'axäämpy ma ja mayjyä'äy yajpaatën.

19Ka'apës mëpaat yë nmëtsip xytyukxoontä'äky, ka'ap mëpaat wyinmä'äktë mëti'ipës nëkookyëjxm xytsyip'ijxtëpën.

20Yë'ëjëty ka'ap t'ixta'atë jotkujk'ajtën, yi'iyë myääytyëp tyajtëp wi'ix yë myëku'uk t'ëxëëk tuntëtyën mëti'ipë oy juuky'ajtëpën ma nyaax kyajpnën.

21Nëkooyë xynyi'ëwë'ëktës ets y'ëna'antë: Ix tii n'ëkjaak'ijxënëp.

22Mijts Wintsën wa'ats xynyijawë. Këtii jëtu'unyë amonyë mwë'ëmy. Këtiis ni'ikyë xymyëjëkämke'eky.

23Pëtë'ëk Wintsën mëti'ipës nTios'ajtypyën, Nipaye'eykyës ets niwaantutkës.

24Wintsën mëti'ipës nTios'ajtypyën, tukwinmëtoowkës ja npoky, jëtu'un ijxtëm tëyajtën winë xynyipaye'eyën, këtii xykyupëkëty etsës pën xynyëxi'ik xytyukxi'ikëty.

25Këtii xykyupëkëty ets y'ëna'antëty: Jëtu'un yajtsoky jyatëty kyëpätëty. Këtii xykyupëkëty ets y'ëna'antëty: Tëë yajxon ëxëëk ntu'unëmë.

26Wä'än twë'ëmtë tsëtyu'unmëët ets wä'än tkumon tkutukëtë mëti'ipës xytyukxoontaktëpën koos n'ëyo'onpaaty; wä'än twë'ëmtë tsëtyu'unmëët mëti'ipë mëj këjxm näjya'awëtëpën këtiinëm ëjts.

27E mëti'ipë tsyojktëpën ets nmëta'akëtyës, wä'än txoonta'aktë ets y'ëna'antëty xëmë: Yë Wintsën mëj yë'ë ets tsyojkpy yë tyuunpë oy tsuj yajpaatëty.

28Nikajpxäämpy nimëtya'akäämpyës ko mijts mëtëy winë xynyipaye'ey; tu'kxëëwpaaty mijts nmëjpëjkta'akany.

Salmo 36

1Yë ëxëëkajtën yë'ë myëkäjpxyp yë ëxëëk ja'ay ets jap tyimtëkë ma jyot wyinma'anyën. Ka'ap myäy tyäjy nijëna'a ko kopkpëky ko Tios nwinkutsë'këmëty.

2Yë ëxëëk ja'ay jëtu'un nyäjyawëty oy yowë winë tuny ets aak y'oy'ixëp yowë ja'ay, ka'ap nimaa t'ixy mya'atëty ja y'ëxëëktu'un y'ëxëëk kajpxën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

3Ëxëëkjatyëty yë aaw ayuk tyajpëtsëmy ets antakp, të tyajtëkooynyë yë y'oyjyot y'oywyinma'any ets ka'ap tii oy t'ëktuunë.

4Ko jam wyiitykyëjxm kyo'knë, tääts myäy tyäjy wi'ix ja ëxëëkpë tunëtyën; jä'ä ni'ik ja ëxëëkpë tsyojkën'ajtyp ets ka'ap t'ëk'ëxmatsanë.

5E yë mtsojkën mja'awën, Wintsën, jampaat tsajpwinm jyä'ty; ets mwa'atsajtën pyätyp yë tsuxk tsajp.

6Yë mtëyajtën jëtu'un yë'ë ijxtëm mëj kopkën; yë m'aaw m'ayuk jëtu'un yë'ë tä këk mejyën. Wintsën, mijts mkëwent'ajtyp yë naaxwiinyëtë ja'ay ets jëyujk tsajpkaa.

7Oytyukxootaknë yë mtsojkën mja'awën, Wintsën. Yë naaxwiinyëtë ja'ay jëtu'un jam myintë ma mijtsën tä këtsey u'unkën ma tyaak kyäknpa'tkën.

8Ku'uxyë wyë'ëmtë mëët ja ka'ayën ukën mëti'ipë jam yajpatpën ma mjëën mtëjkën; e ja nëë mëti'ipë mtuk'ukpyën yë'ë mëti'ipë tso'onpën ma taxnëëjën mëti'ipë jämyë mu'tpën,

9jä'ä ko jam yajpaaty ja juukyajtënkopk ma mijtsën, ets mëët ja mkutë'kxn yaj'ijxp ja të'kxën jajën.

10Yajnikëxë'ëk xëmë yë mtsojkën mja'awën ets mëtëypyë ja nipaye'eyën, ma ja ja'ayëtyën mëti'ipë m'ixy'ajtëpën ets mëti'ipë mëtëy juuky'ajtëpën.

11Këtii nijëna'a xy'ëwa'atsëty ets xy'atään xytyuktääntëtyës yë ja'ay mëti'ipë nämyëjja'aw näjyääntyja'awëtëpën, ets ka'ap mëpaat yë ëxëëkja'aytyëjk xytyijtës xykyotës.

12Ixtë wi'ix jyatën kyëpätën yë ëxëëkja'aytyëjk. Ko kyëtawtë ka'ap y'ëkpëtë'knëtë.

Salmo 37

1Këtii mjoot'anpëkëty ko jyää'atë ëxëëkja'aytyëjk, këtii xy'ëxëëk'ixëty yë ja'ay mëti'ipë ëxëëk ëtëtstëp ënantëpën,

2jä'ä ko yë'ëjëty pojën tyëtskëta'aktë tä aaykyëta'akën; ets xyootstë tä aay ujtsën.

3Jam tu'ukyë këx'ix ma Wintsënën ets kuuytyun mëti'ipë oyën, juuky'at naaxwiiny naaxkëjxy ets näyaj'itët oy.

4Tsok yë Wintsën mëët yu'unk aaw yu'unkjot ets yë'ë kyuuytyunäämpy mëti'ipë mëk mtsojkën'ajtypën.

5Yë Wintsën yë'ë mjuukyajtën tukkë'ëwanë; yë'ë tuk'ijxpät ets mniminëtëty ko ënäty yë putëjkën xyajmëyäty.

6Yë'ë yajnikëxë'ëkäämpy ko ënäty oy tsuj mjuuky'äty, jëtu'un tä yë xëëw y'änyën kujkxyëëw.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

7Ko myajpaatëty Wintsën wintuuy amonyë m'itëty; je'eyë ëwxit mä'kxtuk, xy'a'ix xyjyëjp'ixëty jëna'a mputëkëty. Këtii xy'ëxëëkjawëty ko yë ja'ay nyämyëmëta'akëtëty ma jyuuky'ajtënën, ets ko pën ëxëëk winë tuknipëjktaakëty.

8Ixmats yë äkë toyë, ets ja'atyëkoy yë ëwa'an'at; këtii mjoot'anpëkëty, jä'ä ko yë joot'an ni'ikyë winë tyajma'aty.

9Yë ëxëëkja'aytyëjk nëjkxëp yaj'ixkäxtë ma ja naax kajpnën, e mëti'ipë Wintsën tyuk'ijxpäjtëpën yë'ë nëjkx ja y'ijtakn tpaatë ma ja naax kajpnën.

10Tyimpatyp yë xëëw jëmëjt ma ëxëëkja'aytyëjk ka'ap maa y'ëkyajpatnëtëty; oy jënu'un pën tja'ixta'ajëty ka'ap nëjkx maa y'ëkyajpatnëtë.

11Yë'ë tëy yë ja'ayëty mëti'ipë yu'unk naxym juuky'ajtëpën, nëjkxëp tkuma'ayën'atë yë naaxwiinyëtë ets nëjkx akujk jotkujk jyuuky'atë.

12Yë ëxëëk ja'ay yë'ë myëmääpy myëtäjpy wi'ix t'ëxëëk tunëty yë ja'ay mëti'ipë oy tsuj juukyajtpën, ets ënät twintë'kxpety jëpyëkëm ko t'ëxëëk ixy.

13E yë Wintsën je'eyë tukxi'iky, jä'ä ko nyija'ap ko yë ëxëëkja'aytyëjk miimp wiinkoontëp yë xyëëw pyo'ojëty jëna'a ëxëëk jyata'antën.

14Yë ëxëëkja'aytyëjk janty jëtu'un yë tëypyujxn tjakë'ëkë'ë'atë, ets tyi'pxnëty wo'onë'ëky tjatimyaj'itë ets tyajtsëtyuta'antë ja ëyoopëja'ay mëti'ipë yu'unk naxym yajpatëpën.

15Ko tpaatëty ja xëëw jëmëjt kyë'ëm tëypyujxn nëjkx nyätyukyaj'ookëtë, ets tyi'pxnëty nëjkxëp atëj tuktëjë jyajta'ay.

16Yë yiinpë wäänpë tmëët'atën yë oyjyä'äytyëjk, oy yë jëtu'unpë ni'ik këtiinëm yë ëxëëkja'aytyëjk ko kyumeeny'atë.

17Jä'ä ko yë Wintsën yajkutëkoyäämpy yë ëxëëkja'aytyëjk, e ja oyjyä'äytyëjk jotkujk tyaj'ita'any.

18Yë Wintsën kyëwent'ajtyp yë ja'ay mëti'ipë wa'ats juukyajtpën, mëti'ipë të yajtukumaytyën xëmë y'ita'any.

19Ko ënäty tsip ja juukyajtën, yë'ëjëty jotkujk yajpaata'antë, ko ënäty ja yuu xëëw y'ity, yë'ëjëty ka'ap y'ayuu'ata'antë.

20Yë ëxëëkja'aytyëjk jëtu'un nëjkx tyoytyë jyämtë tä aaytyë'ëts ujtstë'ëtsën; tëkokyë mëti'ipë yë Wintsën y'ëxëëk'ijxtëpën ets myëtsip'ajtëpën, jëtu'un pyojwa'kxa'antë tä yootsën.

21Yë ëxëëk ja'ay je'eyë winë t'amëtoy nu'kxy ets ka'ap t'ëk këpäjnë, yë ja'ay mëti'ipë winma'any jyëkyejpyën pya'ëyoopy yë myëku'uk ets nyayäjkpy winë.

22Pënjaty yë Wintsën të tkënu'kxyën, yë'ë jyä'ä'atantëp yë naaxwiinyëtë, e pënjaty të tpokyën nëjkxëp kyutëkooytya'atë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

23Yë Wintsën yë'ë naaxwiinyëtë ja'ay yajtu'uye'epy, ets yë'ë tyu'uwinwoopy ma tsojkën'atyën;

24wä'än jëtää kyunäpëty, je'eyëp ko ka'ap kyëtawa'any, jä'ä ko Wintsën yë'ë majts'ijtëp kyë'ëkëjxm.

25Ëjts tëës n'ëna'k'aty e tyam tëës nmëjja'ayënë, nijëna'ajës të nka'ixy yë oyjyä'äy atu'uk y'amëjë, ëkë y'u'unk y'ëna'k t'amëtoy yë meeny muum në'ë'aay tu'u'aay.

26Oy tyimjëna'ajëty xëmë pya'ëyoy; ets yäjkpy winë nu'kxtsoy; yë y'u'unk y'ëna'k yë'ë tyukmëët'ajtyp yë näkyënu'kxën.

27Kukä'äk yë ëxëëkpë, aakyë'ë oypyë tun, jëtu'un xëmë xymyëët'atëty tii mtukjuuky'atëpën.

28Yë Wintsën yë'ë xëmë tsyojkpy mëtëypyë ets oypyë, ka'ap nijëna'a t'ëxmatsy mëti'ipë oy mëtuunëpën; yajkutëkoopy mëti'ipë ëxëëk ja'ay'ajtpën ets ka'ap nitu'uk yë y'u'unk y'ok tyajwë'ëmë.

29Yë oyjyä'äytyëjk nëjkxëp tkuma'ayën'atë yë naaxwiinyëtë, ets xëmëkyëjxm nëjkx tsyëënëtë naax wiinkëjxy.

30Ja'ay mëti'ipë oyjyä'äyën niwijy nikejy winë tkäjpxy; näjyëtu'un yë oyjyä'äypë aak mëtëy winë tkäjpxy.

31Jä'ä ko myëët'ajtyp ma jyot wyinma'anyën mëti'ipë yë Tyios tukni''ijxëyëtëpën; yë ye'eyën nyajxën xëmë ta'tspëky y'ity, nijëna'a kyakëtay.

32Yë ëxëëk ja'ay je'eyë tpa'ixy tpawoony yë ja'ay mëti'ipë oy juukyajtpën, ets nimay nitajë wi'ix tyaj'ookëtyën;

33e yë Wintsën ka'ap nijëna'a y'u'unk y'ëna'k tmajtstu'uty, ets ka'ap tkupëky nëkoo ajotkumonë yajniwaanpätëty.

34Mijts jämyë këx'ix ma Wintsënën, ets yi'iyë mëmëtow, yë'ë mkumayanëp ets mo'oja'anyë tu'uk yë naax kajpn tä tu'uk yë näkyumayën. Nëjkxëp kë'ëm xy'ixy wi'ix ënäty ja ëxëëkja'aytyëjk kyutëkoytyën.

35Tëës n'ixy ko yë ëxëëk ja'ay kë'ëm janty mëj nyäyajnaxyë, ets nëkooyë wyinma'any nyätyuk mëjpëjktakënë tä tu'uk yë mëj kepyën nëkooyëpë yoonwä'kxyën,

36e tëë ja jyëwa'knë, ka'ap ma y'ëkyajpatnë; tëës njajaak'ixta'ay, ka'apës ma të n'ëkpatnë.

37Yë'ë ënät ëk'ix ëktun yë ja'ay mëti'ipë ka'ap tii tuuntëkoyën ets oypyë xëmë jyä'äy'ätyën: yë jëtu'unpë ja'ay yë'ë y'a'ijxyp jyëjp'ijxyp yë akujk'ajt jotkujk'ajtën.

38Yë ja'ay mëti'ipë käjpxy kyumëtoownajxtëpën tsojk'am nëjkx kyutëkoytyë; yë'ë y'a'ijx jyëjp'ijxtëp o'kën tëko'oyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

39Yë putëjkën mëti'ipë oyjyä'äytyëjk yajmo'ojantëpën jam tsyoony ma Wintsënën, mëti'ipë tsoktakn wyantëpën ko tii ëyo'on tpaatë.

40Yë Wintsën yë'ë putëjkëyëtëp ets kyä'äktëty tsipjoty. Yë'ë tukukäkëtëp yë ëxëëkja'aytyëjk ets tsyo'oktëty, jä'ä ko ma yë'ëjën jam t'ixta'atë ja kuwa'anën.

Salmo 38

1Wintsën këtiis xy'ojëty koos xytyukjoot'anpëkëty, ets këtiis xytyiytyunëty mëët yë mtsip m'äkë.

2Jëtu'unës näjyawëty tëës yowë mku'umën xytyukjë'pnaxy; ets këjääjës njawë të xyaj'ëyo'onpaaty.

3Mëët ko tëë mjoot'anpëky koos të mpokytyuny, tëkokyë yë njot nini'kxës pëjkp atoonpës njawë; ni tu'ukës yë npajk nkajawë y'oyëty.

4Kë'ëmës winë ëxëëk n'ëktuny ets kë'ëmës ka'ap n'ëkmëmëta'akanë;

5Mëëtkyëjxm koos yë ntsuuwinma'any nyajtuny, nipu'uts kupu'utsës ets xu'kp jojkpës näjyawëty.

6Mon tukës nxëënaxy ets winta'ak naaxkow.

7Yë njëxkës je'eyë pya'amnë wyi'tsnë mëët yë jëënpa'am; tëkokyë yë njot nnini'kxës aak pëjkp aak atoonëp.

8Tyam jëtu'unës nnäyjyawëty amä'ä tukmä'äjë ets ka'apës tii nmëjaawnë; koos n'ëjy ntu'uky yë'ë jootjotypë tsyoonyën.

9Wintsën, mijts wa'ats xynyijawë mëti'ipës ntsojkën'ajtypyën. Koos nmëkxejy mijts wa'ats xynyijawë tii ko jyëtu'unëty.

10Yë njuukyjotës pe'tympe'tym jyänty pyuty, ka'apës tii nmëjaawnë ets ka'apës oy n'ëk'ijxnë.

11Yë ja'ayëty mëti'ipës ënäty oy mëët nnäjyawëtyën ets yë njëëky nmëku'ukës jëkäm yajpaatë, jä'ä koos npu'utsy.

12Mëti'ipës xyaj'ookantëpën, tëë n'o'ktaknës tpëjkta'aktë yu'utsypë; mëti'ipës xyaj'ëyo'onpaatantëpën, ëxëëkëm xynyikajpx xynyimëtya'aktës, jëtu'un ijxtëm mëpaat yë nwinma'anyës mya'ätyën; janaam jatsojk yi'iyë myääytyëp tyajtëp wi'ixës ëxëëk njatëty nkëpätëty.

13Natës je'eyë nnäpyëjktä'äkyë tääjës jeexyë ka'ap nmëtoyën; tääjës jeexyë n'uumëtyën, ka'apës n'aaw nyajwä'kxy.

14Jëtu'unës ëjts tääjës jeexyë ka'ap nmëtoyën, ets ka'ap tjëkyepy wi'ixës nnänyikajpxtu'utëtëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

15Mijts ënät tyam ntuk'ijxpejtyp, Wintsën, mijts mëti'ipës nTios'ajtypyën, mijts mpatëp wi'ixës xy'ëtsowa'any.

16Yi'iyës n'amëtoopy këtiipës xynyëxi'ik xytyukxi'iktëty ets ka'ap xyoonta'aktëty koos ënäty tii xyjäty xykyëpety.

17Tëyës n'ëna'any ko mëpaatëpës n'o'knë; yë pëjkën ijxën ka'apës xynyiwa'atsy.

18Minës yë npoky n'ëkmaaywyätsy, ka'apës njotkujk'aty koos nkanikäjpxy.

19Yë nmëtsipës ni'ikyës n'ijxnë nyimayënëtë, nimay oynyë mëti'ipës xymyëtsip'ajtëpën.

20Mëti'ipës oy të njatunyën, ëxëëk të tuunwinpitë, ëjts njatsojkpyës winë oy ntunëty, e yë'ëjëty ni'ikyës xytyukjoot'anpëktë.

21Wintsën, këtiis atu'uk xy'ëxmatsëty. Tios, mëti'ipës nTios'ajtypyën, këtiis xymyëjëkämkä'äkëty.

22Tios, mëti'ipës xyajnitsokpën, nimiinkës pojën ets putëjkëkës.

Salmo 39

1Ëjts jëtu'unës ënäty të nmay të ntajy koos oy njuuky'ata'any, ka'apës nëkoo nëë poky ntuna'any nkajpxa'any, mëkës yë n'aaw nyä'än nkëwent'ata'any ko ënäty ja ëxëëkja'aytyëjk nwintuuyës yajpaatë.

2Uumës ojts näpyëjktä'äkyë, ka'apës tii nkäjpxy; yë'ëpaatës ka'ap oypyë nkäjpxy. E ja npa'amës ni'ikyë të myëjtä'äky.

3Yë njuukyjotës toopy jäämp ijty, koos nmëmay nmëtajy, ko tu'uk yë mëj jëën jap të myëjë njootjotyës, täätsës mëk të nyujk'ëna'any:

4Wintsën, tuknija'awëkës wi'ixës nëjkx nkukëxë ets nu'unës njaakjuuky'ata'any; yë'ëjës nijawëjäämpy pën jawäänës njaakjuuky'ata'any.

5Janty wäänës yë njuukyajtën të xytyimmooynyë; yë njuukyajtënës mijts mwintuuy ka'ap nijënu'un tii tkëjxmëty. Tëkokyë yë ja'ayëty jëtu'un yaa naaxwiiny jyuuky'ajtkojtë tä yë ja'ay myëkxejyën.

6Tëkokyë yë naaxwiinyëtë ja'ay jëtu'un nyäxy poj'am tä tu'uk yë äpkën; ka'ap nijënu'un tuk'oy'atëty oy jënu'un yë wit meeny nipëjkpät nituumpätëty, jä'ä ko ni yë'ë tkanijawë pën nëjkx tmëwë'ëmy.

7E ko jyëtu'un'aty, Wintsën, ëjts ¿tiijës njaak'ëwxitëp? Ëjts jämyës yë n'ëwxijtën nmä'kxtujkën njaakpëjktä'äky ma mijtsën.

8Yajpëtsëëmkës pokyjoty; ets këtii xyajkutuky ets xynyëxi'ik xytyukxi'iktëtyës yë tsuuja'aytyëjk.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

9Uumës të näpyëjktä'äkyë, ka'apës yë n'aaw nëkoo të nyajwä'kxy, jä'ä ko mijts tii winë mtuumpy.

10Këtiis nëkoo ëxëëk xytyuny xy'ënëëmë; ëjts janty yun janty këtawës näjyawëty koos xywyopy xykyä'ätsy.

11Mijts m'ojpy yë ja'ay, mtukumëtoopy yë pyoky; naaxway xyaj'awinpity mëti'ipë tsyojkpy jya'apën. Tëkokyë yë naaxwiinyëtë ja'ay tu'kmëkxejyë je'eyë jyuuky'äty.

12Wintsën, mëtoow'ijtkës yë ntsajpkäjpxy, ja'akyukë tiijës ko një'ëy nyä'äxy, këtii amonyë m'itëty maas një'ëy nyä'äxyën. Ëjts jëtu'unës nnäjyawëty tä jaaypyaat jaaypyo'kxyën ma mijtsën, tä yë joon kyääkjëtityën, tääjës yë n'ap n'okën.

13Këtiis nëkoo xywyintë'kxy, yajpo'kxkës; maanëmës ka'ap n'ooky ntëkoynyëm.

Salmo 40

1Tu'ukyë jam yë njot nwinma'anyës npëjktä'äky ma Wintsënën, ets yë'ë tëë tmëtoy koos nyä'äxy njoky;

2tëës xyajpëtsëmy jap o'kpëjutjoty, nëëjoty mo'ontsjoty. Jamës të xyajwa'kta'atsy tsaakëjxm ets ta'tspëky të nwa'ak'oyës.

3Tëës xytyuk'ëy yë jemy'iy, ëy mëti'ipë yajtukkuuy'ëëpën nWintsën'ajtëm Tios. Nimay yë ja'ay jyot wyinma'any të y'oyë ko jëtu'un të t'ixtë ënät të tpëjkta'aktë ja wyinma'any jämyë ma Wintsënën.

4Jotkujk yë ja'ay yajpaaty mëti'ipë yi'iyë tyuk'ijxpejtypyën yë Wintsën, ets ka'ap tmëjwa'kpety mëti'ipë je'eyë nämyëjja'aw näjyääntyjya'awëyëpën mëti'ipë wiink tios y'ëwtajtëpën.

5Wintsën mëti'ipës nTios'ajtypyën, mëj këjää winë të xytyuny të xykyäjpxy ma ëëtsëtyën koos xyajmëj'atë. Ni pën kyajëtu'unëty tä mijtsën. Ëjts njanikajpxäämpyës tëkokyë mëti'ipë të xytyunyën, je'eyëp ko may oy, ka'apës xymyäyëty nikajpxta'ajëty.

6Mijts ka'ap xytyukjotkëtä'äky ko ja jëyujk ooky myajtukwintsë'ëkë, ëkë ko ja aaypyajk ujtspajk myajtukwinkupëkë; ni yë'ë të xykya''amëtoy wintsë'kën ets tii myajtukmëyoxëty. Mijts ni'ikyës yë nkopk ntatsk të xyaj'ëwatsë.

7Paatyës të n'ëna'any: Tyaajës nyajpaaty, jëtu'un ijxtëmës jap nokyjoty nyajnikäjpxyën.

8Ëjts ntunäämpyës mëti'ipë mijts mni'ënä'ämëpën, Tios, mëti'ipës nTios'ajtypyën; Njootjoty nwinma'anyjyotyës nyaj'ity mëti'ipës mijts xytyuk'ni''ijxëpën.

9Tëës nikäjpxy ma mnaax mkajpnën tëkokyë mëti'ipë oy yajtuunp yajkajpxpën. Mijts Wintsën, wa'ats xynyijawë ko ka'apës amonyë n'ity.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

10Ka'apës të ntuk'amony mijts ja mtëyajt m'oyajtën; tëës nikäjpxy nimëtyä'äky ko mijts aak'oy winë xytyuny ets myajnitsokp. Ka'apës nijëna'a të nkuyu'utsy yë mtsojkën mja'awën ets mtëyajt mjaantyajtën ma mnaax mkajpnën mëjpë këjääpë.

11E mijts, Wintsën, këtii xytyukmëj'aty yë myu'unkjot mnaxym jot ma ëjtsën. Yë'ëjës xykyëwent'atëp xëmë yë mtsojkën mja'awën ets mtëyajtën.

12Kanaak yë ëyo'on jotmay të nmënaxy të nyajnaxyës ka'apë nyimëtyaknëtyën. Nkë'ëmpokyës të nätyuktunyë ëxëëk; yë'ëpaat yë n'ijxënës të myoonë. Tääjës yë nkuwaayën jëtu'unës yë npoky myäyëty, ka'apës yë njot nwinma'any y'ëk'ënanë tii ntunëtyës.

13Wintsën, tun yë mëyajtën, yajnitsokës. Wintsën nimiinkës pojën, putëjkëkës.

14Wä'än tsëtyu'unpaatë mëti'ipë ja ënantëpën xyaj'ooka'antës. Wä'än tkä'äktë wintsëtyu'un jëjptsëtyu'un mëti'ipës xy'ëxëëktunantëpën.

15Wä'än tkä'äktë tsëtyu'unmëët mëti'ipës xynyëxik xytyukxiktëpën.

16E mëti'ipë mtuk'ijxpäjtëpën wä'än txoonta'aktë; tëkokyë ja'ay jënu'un tsoktën ets xyajnitso'okëty wä'än t'ëna'antë xëmë: Yë Wintsën myëët'ajtyp yë mëj'ajtën.

17E ëjts maas nyajpaatyën mon tuk, këtiis xyjyä'äytyëkoyëty, Wintsën. Mijtsës xypyutëjkëp etsës xyaj'ëwaatsëpëtsëmy; Wintsën këtii mpo'oxy, tsojkyë min.

Salmo 41

1Jotkujk yë ja'ay yajpaaty mëti'ipë y'ijxpatypën yë ëyoopëja'ay ets o'ktëypyë yajpaatyën ets tputëkë; yë Wintsën yë'ë yajtso'okanëp ko ënäty ëxëëk ja xëëw po'o wyinkony.

2Yë Wintsën yë'ë kuwa'ananëp ets myo'oja'anyë yë juukyajtën ets jotkujk'ajtën yaa naaxwiiny, ka'ap y'ëxmatsa'anyë ets kya'ajëty jam ma myëtsipën.

3Yë Wintsën yë'ë mmo'ojanëp yë mëk'ajtën ma ënäty yuujoty pa'amjoty yajpaatyën ets myo'oja'anyë tsokën akëtakën ma ënäty pyikyë y'ixyën.

4Jëtu'unës të n'ëna'any: Wintsën, pa'ëyoowkës najts'ëyo'owëkës; yajtsokës oy të nmëpokytyuny.

5Yë nmëtsiptëjkës oy tjatsoktë jeexyë ëxëëk njaty nkëpetyës: Jyatsojktëp ets jeexyë muum n'ookyës ets ka'ap nyajja'amyätsëtyës.

6Koos xynyimintë ka'ap tëyajtën kyajpxtë; jap wyinma'anyjoty ëxëëk jap myäytyë tyajtë, ko muum nyëjkxtë tääts tmëtyakpëtsëmtë.

7Mëti'ipës xy'ëxëëk'ijxtëpën aakyë'ë nyämyukëtë ets ëxëëkjaty xynyikajpx xynyimëtya'aktës; jëtu'un myäytyë tyajtë koos npokyës nkëpejtyp,

8ets y'ëna'antë: Ku'oypyë pa'am mooyëp; tëë pa'am mëk myätsyë, ookaanp yë'ë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

9Yë'ëpaat yë nmëku'ukës mëti'ipës ënäty mëët oy nnäjyawëtyën, mëti'ipës ënäty mëët tu'ukyë nkay n'uukyën, nän tëës xymyëtsiptsoony.

10E mijts Wintsën, pa'ëyoowkës; yajtsok yaj'akëtakës, ets nmëtsip ntukumëtowëtëtyës ijxtëm të xytyimtuntënës.

11Jëtu'un'äämpyës nijawëty ko mijts xyjyänty tsyojkpës ko ka'ap ja nmëtsipës xyoonta'akëty ko ëxëëk njaty nkëpetyës.

12E ëjts, maas oy të njuuky'ätyën, mkë'ëjotyës yaj'ijtk, ets mijtsës xëmë mmëët'ajtk.

13Kënu'kxy yë Wintsën y'itëty mëti'ipë yë Israel y'ëwtajtypyën tyam ets xëmëkyëjxm. Jëtu'un'atëp.

Salmo 42

1Jëtu'un tä jëtyu'u u'unk tyëëtsën, nëë'ëkë'pë nyijkxyën nëë ukpë, jëtu'un n'ixta'ay mijts Tios, mëti'ipës n'ëwtajtypyën.

2Ëjts nyajmëyäjtypyës yë Tios yë näpyutëkë, Tios juukpyë. ¿Jëna'ajës jëtää jatëkok jam nëjkxëty Tios wintum?

3Xëëny kootsës të një'ëy të nyä'äxy, jëtu'un yaj'ijxnë yë'ëjës yowë nwiin nëë xykyuxp. Ja nmëtsipës jëtu'un y'ëna'antë: ¿Maa ënät ja mTios?

4Koos jëtu'unpë nmëmay nmëtajy, japës ntimjyawë pyëjkë'ëky njootjotyës. Je'eyës njaakja'amyetsy ko ijty mëët yë mayjyä'äy nnëjkxyës jam tsajptëkotm, maas ijty ëjts jëyëjp nëjkxyën akujk jotkujk ets nyajnaxtës ja kukajpxën ja'awëkyëtakën. Mëj ja xëëw ijty tyunyë.

5¿Wi'ixës ko nkumon nkutukëty, ¿wi'ixës ko nkumay nkutajëty? Ëjts Tiosës ntuk'ijxpejtyp, mëti'ipës je'eyëm nyajmëjnaxäämpyën. Tääpë Tios yajtsokp yë'ë ets yaj'ëwaatsëpëtsëëmp.

6Mon tukës nnäjyawëty, paaty mijts nmëmay nmëtajy. Jampaat ma Jordán mëjnëëjën, ma Hermón kopk ets ma Misar kopkën.

7Yamëtoop yë mnëëtax ko kyëtä'äky jap wokjoty, yë nëëkom mëti'ipë të xykyexyën jam të nyajxta'ay maas yë nini'kxën.

8Yë Wintsën xytyuknikäjxpës yë tsyojkën jya'awën xëëny; e ko kyoots'aty ëëp yaxpës jää, etsës yë Tios nmëkäjpxy mëti'ipës xyajjuuky'ajtpën.

9Jëtu'unës Tios n'ënëëmë mëti'ipës xykyuwaanpën: ¿wi'ixës ko xyjyä'äytyëkoy? ¿Wi'ix koos nyajpaatëty jë'ë ya'ax ko ja nmëtsipës ëxëëk y'ëti'itsy y'ënä'äny?

10Jëtu'unës yë nwaay mpajk pyëjknë y'atoonë koos xyajjoot'anpëktë yë nmëtsiptëjk, ets janaam jatsojk xyajtëwtës: ¿Ma ënät ja mTios?

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

11¿Wi'ixës ko nkumon nkutukëty? ¿Wi'ixës ko nkumay nkutajëty? Ëjts Tiosës ntuk'ijxpejtyp, mëti'ipës je'eyëm nyajmëjnaxäämpyën. Tääpë Tios yajtsokp yë'ë ets yaj'ëwaatsëpëtsëëmp.

Salmo 43

1Tios, nipaye'eykyës maas ëxëëk njaty nkëpetyën; pukajpxëkës ma ja'ayëtyën mëti'ipë ka'ap Tios t'ëwtatën. Yajtsokës ma ya'atë ëxëëkja'ayëtyën mëti'ipë je'eyë win'ë'ën antaktëpën,

2jä'ä ko mijts nTios'ajtyp ets mijts xykyuwaanpës. ¿Wi'ixës ko jëkäm të xypyëjktä'äky? ¿Wi'ix ko nmëtsipës yë'ë xyajmon xyajtukëtyës ets ka'ap xyajjotkujk'atëtyës?

3Käx yë mtë'kxën mjajën ets mtëyajtën maas ëjtsën etsës yë'ë nnätyuktu'uwinwowëtëty, etsës tëyë nja'tëty ma ja mkopkën kënu'kxypyë, ma ja it naaxwiinyëtën ma m'ity mtsëënën.

4Etsës nja'tëty ma ja mwintsë'këntyaknën, jam nwin'ëwa'any nwinya'axa'any mijts Tios mëët yë kow, jä'ä ko mijts Tios, mëti'ipës nTios'ajtypyën, akujk jotkujkës xyajjuuky'äty.

5¿Wi'ixës ko nkumon nkutukëty, ¿wi'ixës ko nkumay nkutajëty? Ëjts Tiosës ntuk'ijxpejtyp, mëti'ipës je'eyëm nyajmëjnaxäämpyën. Tääpë Tios yajtsokp yë'ë ets yaj'ëwaatsëpëtsëëmp.

Salmo 44

1Mijts Tios, tëës nmëtowtë mëët yë nkë'ëmtatskëtyës, ets ojts xytyukmëmëtya'aktës yë n'ap n'okëtyës wi'ix ojts winë xytyunyën tëëyëp ko yë'ëjëty jyuuky'ajtë.

2Mijts ojts kë'ëm xy'ëxkexy yë ja'ayëty mëti'ipë ënäty y'ëwtajtëpën wiink tios, ëxëëk ojts xytyuny yë naax kajpn ets xy'ëxwojpy ets jam xyajtsënaaytyaknpëjky ja n'ap n'okëtyës.

3Ka'ap ojts yë'ëkyëjxmëty myëta'aktë ko tmëët'atë kyë'ë ets pyujxn mëti'ipë myëtsiptuuntëpën; ka'ap ojts yë it naaxwiinyëtë tpaatë. Mijts ojts winë xytyuny mëët yë mëk'ajtën ets mëjaaw. Yë mtë'kxën mjajën yë'ë ojts winë tyaj'ixyë, ko mëj këjää ënäty xytsyoky xyjyawë.

4Mijts, mëti'ipës nmëj ënä'ämpë'ajtypyën, mëti'ipës nTios'ajtypyën, Mijts të xyajmëtä'äky yë mnaax mkajpn;

5mëët mijtskyëjxm tëës nmëmëta'aktë yë nmëtsipëtyës; mëët yë mxëëw jëtu'unyë yë mëtsip të n'atään të ntuktääntës, mëti'ipës ënäty xynyipëtë'ktëpën.

6Jä'ä ko ka'apës mëpaat yë'ë tu'ukyë ntukjotkujk'aty yë ti'pxn mëti'ipë yajmëtsiptuunpën, ëkë tëypyujxn mëti'ipës jeexyë xyajmëtakpën;

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

7mijts ojts xypyutëkëtës ets nmëmëtaktës ja nmëtsip, mijts myajtsëtyu'unpat mëti'ipë ënäty ëëtsëty xymyëtsip'ajtëpën.

8Mijts Tios, mëj'äämpy xëmë nyaj'ita'antë, ets xëmë yë mxëëw nmëjpëjkta'aka'antës.

9E mijts tëës xy'ixtijtë, tsëtyu'unmëëtës të xyajwë'ëmtë. Ka'ap mëët m'ëk tso'onë ntsiptuunpëtëjkëtyës.

10Mijts të m'ëna'any etsës ja nmëtsiptëjk ka'ap nmëwinpitëty, mëti'ipës xymyëtsip'ajtëpën tëë tmä'tsta'atë winë ets të tmënëjkxtë mëti'ipë tyimtsojktëpën.

11Jëtu'un mijts të xykyë'ëyaktës tä tu'uk yë kupixynyën mëti'ipë yajmënëjkxpën ma y'o'ktaknën; axit ako'owës të xyajjatë ma ja'ayëtyën mëti'ipë ka'ap tios t'ëwtatën;

12jëtu'un tpatnë tä jeexyë yë mnaax mkajpn janty mëpaat të xynyito'knën, e tiitën mpatyp m'ijxyp ko janty mëpaat xytyooky.

13Jëtu'unës mijts të xyaj'awinpijnëtë tä i'kën mëti'ipë je'eyë yajxik yaj'ëwë'kpën; yë nmëtëjkës ëxëëkjatyës xy'ënëëmëtë ets xynyëxi'ik xytyukxi'iktës.

14Mijts yowë m'ëwatsnëp ets ja'ay xynyëxi'ik xytyukxi'iktëtyës mëti'ipë ka'ap yë Tios t'ëwtatën, ko muum xy'a'ijxnaxtës täät yë kyëpajk tuntë jëpijpminy jëpijpxëpy.

15Winjëpom nyajnëxi'iky nyajtukxi'ikyës; naax'ix naaxkow xëmë n'ityës mëët ja tsëtyu'un,

16mëët koos yë nmëtsip xy'ëxëëk ixtë ets ko xyaj'ooka'antës.

17Koos jëtu'un të njat të nkëpätë, ka'ap yë'ëjëty ko nja'atyëkoytyë. Ka'apës maa nkäjpxykyumëtoownaxtë yë mkäjpxytyu'unën.

18Ka'apës nmaytyë ntajtë mijts n'ëxmatstëty, yë mnë'ë mtu'u xëmës nkuuynyëjkxa'antë.

19E mijts ni'ikyës ëyo'ontum të xyajwë'ëmtë. Etsës o'kënjëjp'am të nka'atë.

20Ko jeexyë mijts Tios të nja'atyëkoytyë, ets jeexyë wiink tios të npanëjkxtëkëtës ets jeexyë të nja'atyëkooynyëtë.

21Mijts wa'ats jeexyë xy'ixy xynyijawë, jä'ä ko mijts mtuk'ijxnajxyp yë jot winma'any.

22E mëët mijtskyëjxm o'këntumës xëmë nyajpaatë; jëtu'unës nyajpëjktaknëtë tä tu'uk yë kupixynyën mëti'ipë yajmënëjkxnëpën o'këntum.

23¿Wi'ix ko mma'ay Wintsën? Ëkwij, këtii mmaanaxy. Këtiis xëmë xyjyä'äytyëkoytyë.

24¿Wi'ix ko mnäyu'utsyë? ¿Wi'ix ko xyjyä'äytyëkoytyës? ¿Këtii xy'ixy koos n'ëyowtë?

25Tëës Näkyë'ëyakëtë, ëxëëkës njajnëtë nkëpäjnëtë, ets ka'ap pën mëj xy'ëk'ijxnëtës, je'eyë nyajpawijts nyajpapo'tnëtës.

26Pëtë'ëk, min putëjkëtëkës, yajtsoktëkës mëët yë këjääpë mtsojkën mja'awën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Salmo 45

[1]Janty oypyë yë aaw ayuk tyam nmääpy ntäjpyës; yë nyä'änës jëtu'un të tii yajtukja'ayën mëti'ipë jääpyëtëjk tyukjaaytyëpën. Tyam nkajpxa'anyës ja ayuk mëti'ipë oy yajmëtoopën, yajkutujkpë wyintuuy.

[2]Tu'uk mijts mye'etyëjk'aty janty'oy janty tsujpë ma ja nimaypyë ja ye'etyëjktëjkëtyën. Ko myajtukxoontä'äky ets ko myajtsoky myajjawë, jam yajmëtoy ma m'aaw m'ayukën. Paaty yë Tios kyënu'kxën të mmo'oyë xëmëkyëjxm.

[3]Nätyukwëënët yë mtëypyujxn mijts jotmëkja'ay, jä'ä ko yë'ë mëët oy mkëxë'ëky.

[4]Yë mmëj'ajt m'oyajtën tu'uye'eyaanp ets mëta'akaanp. Nyitsiptunäämpy yë tëyajtën, ets nyipaye'eyäämpy yë ëyoopëja'aytyëjk. Yë m'a'oykyë'ë mëjwiin këjää winë tuna'any.

[5]Mijts yajkutujkpë, aak mwinkoxtënaayëp yë ja'ay wiink kajpnëpë tsyoontën, yajxon yë mti'pxn jyëjpme'eyëty, ets ko mmëtsip pyäätyë timtukjë'p najxëp yë jyot wyinma'any.

[6]Yë m'ënä'ämën mkutujkën, mijts Tios, ijtëëp yë xëmëkyëjxm, yë'ë ja kutujkën ma xëmë y'ityën ja mëtëypyë ja nipaye'eyën.

[7]Mtsojkpy mja'ap yë oyajtën ets m'ëxëëk'ijxyp yë ëxëëkajtën. Paaty mijts, Tios të mwin'ixyë, yë Tios mëti'ipë mTios'ajtypyën, ets të mmo'oyë yë xoontakën wäänëni'ik këtiinëm jyëtu'unëty ja mmëku'uktëjk.

[8]Tëkokyë yë mwit mtujkxy aak pa'akxu'kp. Jap ma mkutujktaknën mëti'ipë oytyunyën mëët yë pajk juunpë ets oyëtypë, xuxtëp koowtëp jap ja'ayëty.

[9]Ja to'oxy'ëna'këty mëti'ipë jam yajpatëpën ma mëtëy winë xynyipaye'eyën aakjä'ä jam ja oyëtypë mëti'ipë mëj'äämpy ijtëpën; ja wintaj mëti'ipë yajkutujkpën a'oytsyow y'u'unyë ma mëët myajkutukyën, yë'ë mëët y'oytyunyëty ja pu'ts pujxn oyëtypë.

[10]Mëtoow'it, mijts u'unk mijts nëëx; yajxon ja'akyukë mëti'ipë yam ntuk'ënëëmëjäämpyën: Ja'atyëkoy yë mteety mtaak ets tëkokyë yë mjëëky mmëku'uk,

[11]jä'ä ko yë yajkutujkpë y'oy'ijxyp ko mijts m'oyëty mtsujëty; yë'ë mwintsën'ajtyp ets yë'ë patëp xymyëmëtowëty.

[12]Yë to'oxytyëjk mëti'ipë mëj'äämpy ijtëpën jam Tirë, ets kumeenyjyä'äyëty mëti'ipë muum kajpntum yajpatëpën mayëty winë tmëmintë jä'ä ko yë'ë tsyojktëp ets xy'oyjyawëty.

[13]Ja yajkutujkpë ja nyëëx, janty'oy yaj'ixy, yë wyit yë'ë mëët y'oytyunyëty yë pu'ts pujxn.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14Oy të yajxoxy, jam yajwoownëjkxy ma yajkutujkpën, yë'ë paye'eyëp ja to'oxy'ëna'k mëti'ipë këwent'ajtëpën, ets ja to'oxy'ëna'k mëti'ipë mëët oy nyäjyawëtyën.

15Mëët yë mëj xoontakën nyëjkxtë, ets tyëkëtë mëët ja jotkujk'ajtën ma ja yajkutujkpë yajkutukyën.

16Yë m'u'unk m'ëna'k mijts yajkutujkpë, yë'ë jyä'ä'atantëp yë mkutujktakn, yë'ë nëjkx yajkutuktë ma ja m'ap m'ok të yajkutuktën, ets nëjkx xyajkutujkpë'aty ma tëkokyë naax kajpnën.

17Ëjts nyaj'ijtëwäämpyës yë mxëëw, ets mja'amyätsëtëty yë ja'ayëty jënu'un kyamintënëm naaxwiiny, ets naax kajpn mëj'äämpy myajnaxëtëty.

Salmo 46

1Tios yë'ë xykyuwa'anëm xyajtsokëm ets yë'ë xymyëkmo'oy xymyëjaawmo'oyëm; mëti'ipë putëjkëpën ko mon tuk nyajpatmëty.

2Paaty ka'ap tii yajtsë'ëk yajjawë, oyxyëp jeexyë yë naaxwiinyëtë wi'ix jya'ajtpë, oyxyëp jeexyë yë tun kopk tyimnëëkujijtääpyë këknëëjoty,

3oy jënu'un yë nëëkom y'iitsy kyom, oy jënu'un jyä'tsmin jyä'tsxëpëty yë nëë'o'pyky ets tun kopk y'ëtëtsta'akëty mëët yë joot'an.

4Jää tu'uk yë mëjnëë mëti'ipë jëtu'un xajwa'kxpën tä ja'ayën, yajxoontäkpy yë Tios yë nyaax kyajpn, tääpë naax kajpn këjää wya'atsëty, yë'ë kyajpn ja ni'ik Këjxmëpë.

5Tios yë'ë jam itkujky ijtp ets yë'ë kyuwäämpy; Tios yë'ë putëkëjanëp ko xëëw po'o tsyo'onta'akëty.

6Yë mëjëtypë naax kajpn jëtu'un jyänty y'ëtë'ëts jyänty y'ëna'antë, tëkokyë mëti'ipë kutujkën'ajtëpën janty tsë'këtyëp, ets naaxwiinyëtë ka'ap jotkujk yajpaaty ko y'aaw y'ayuk tyajmëtoyë.

7Yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, yaa tyam yajpaaty mëët ëëts'ajtëmë. Yë'ë ntsoktakn'ajtëm mëti'ipë Jacob y'ëwtajtën.

8Min ixtë mëti'ipë yë Wintsën të tunyën mëj këjää yaa naaxwiiny,

9tëë tyajkëxy tyajnaxy yë tsip käjpxy naaxwiinyëtë apëtsëmy, tëë tëjtakta'ay yë ti'pxn, tëë piw nuuk tyajjajta'ay yë ku'umën. Të tyajnitooytyä'äy yë kepy wintëkäämpë mëti'ipë ja'ay myëtsiptuuntëpën.

10Näkyë'ëyakëtë. Ijxkajptëkës koos ëjts nTiosëty. Ëjts mëj'äämpy ijtp ma mëjëtypë naax kajpnën, Mëj'äämpyës n'ity ma naaxwiinyëtë y'ëwtityën.

11Yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë yaa tyam yajpaaty mëët ëëts'ajtëmë. Yë'ë ntsoktakn'ajtëm mëti'ipë yë Jacob y'ëwtajtën.

Salmo 47

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[1]Tukë'ë'apo'kxmuktë, miitsëty naax kajpn; mëk yë Tios mmëkajpxtë mëët yë xoontakën.

[2]Jä'ä ko yë Wintsën, Ni'ik Këjxmëpë, atsë'ëk ajawë yë'ë, yajkutujkpë y'ity naaxwiinyëtë apëtsëmy.

[3]Kanaak ojts yë naax kajpn mëjëtypë tyajkutëkoy, ets tyaj'awinpijty ëyoopë mëtuunpë ma ëëtsajtëmën.

[4]Tëë kë'ëm twin'ixy mëti'ipë nëjkx nkuma'ayën'ajtëmën, yë'ë mëti'ipë mëpaat yë Jacob yajtukja'amyetsyën, mëti'ipë ojts tsoky tjawën.

[5]Yë Tios mëti'ipë Wintsën'ajtpën tëë yë y'ënyääytyakn tpëky ma jam yajkutukëtyën mëët yë xuxpë wojpë ets mëët yë xoontakën mëjpë këjääpë.

[6]Ëwtë ya'axtë; yë'ë ëwtë mëti'ipë Tios yajtukuuy'ëëpën. Ëwtë ya'axtë; win'ëwtë nyajkutujkpë'ajtëm.

[7]Tukkuuy'ëwtë yë Tios oyëtypë ëy ets aaw ayuk oyëtypë yajmëtoyën, jä'ä ko yë'ë yajkutujkp ma tëkokyë yë naaxwiinyëtë y'ëwtityën.

[8]Tios yë'ë yajkutujkp ma tu'kë'ëyë naax kajpnën. Jam yë Tios y'u'unyë ma y'ënyääypyäjnën wa'atspë.

[9]Tëkokyë yë ja'ayëty mëj'äämpyë y'itën ma naax kajpnën, tëë tyu'ukmujkta'atë ma Tios ja nyaax kyajpnën, mëti'ipë Abraham Tiosajtën,

[10]jä'ä ko tëkokyë yë kutujkën yaapë naaxwiinyë yajpaatën Tios yë jyä'ä ets yë'ë kyëwentëpëjktääpy oy tyimtiijëty.

Salmo 48

[1]Yë Wintsën myëët'ajtyp mëj'ajtën; yë nTios'ajtëm patëp ets nwin'ë'ëw nwinyaxmëty ma kyajpnën ets ma tyun kyopkën wa'atspë.

[2]Janty oy kyëxë'ëky yë Tios yë tyun kyopk mëti'ipë txëëwajtpën Sión, anëkëjxmtsowpë yajpaaty. Yë'ë xyoontakën'ajtyp tëkokyë yë naaxwiinyëtë; ja kajpn mëti'ipë yajkutujkpë kyajpn'ajtypyën.

[3]Tios yë'ë jam yajpatp ma akujktëjkën jam Jerusalén tëë Tios nyänyikäjpxyë ko yë'ë tsoktakn'ajtp xëmëpë y'ityën.

[4]Ojts yë yajkutujkpëtëjk may jyanämyukëtë ets tjanitso'ontë ja Jerusalén kajpn tääts tyajkutëkoya'antë;

[5]e ko t'ijxtë ja naax kajpn, tääts ojts tsyë'ëkëtë ets tsyëtyuuypyëjktë, jëtu'un kyäktaaytyë.

[6]Yajxon yë tsë'ëkë nyijäämku'tsëtë: jëtu'unyë nyäwyi't nyäxya'tsënëtë mëët ja pëjkën, tä tu'uk yë to'oxytyëjkën mëti'ipë u'unk maay pyatäämpy y'ixäämpyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

7Jëtu'un tä mëkpoj myinyën anajnytsyow, mëti'ipë yajma'typën yë kepy nëëwinye'epyë jampë yajpaatën Tarsis.

8Jam ma ja Tios ja nyaax kyajpnën, yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, tëës mëët yë nwiin ntimy'ixtë, mëti'ipës ënäty tëë nyajtukmëmëtya'aktën: Tios yë'ë xëmë oy yaj'itëp yë Jerusalén kajpn.

9Tios, koos të nyajpaatë jap tsajptëkoty, yë'ë nmaaytyëpës ntajtëpës ko mëj mijts yë tsojkën ja'awën xymyëët'aty.

10Tios, kënu'kxy yë mxëëw nyäxy naaxwiinyëtë apëtsëmy, jëtu'un ijxtëm mëpaat mëj'äämpy yajjawën. Mëët yë mkutujkën ets mmëkajtën winë xynyipaye'ey.

11Wä'än yë xoontakën jam tyajpaaty ma Sión kopkën; wä'än yë Judá ja'ayëty t'ätstë txoonta'aktë mëët yë jotkujk'ajtën mëët ko mijts oy winë xytyuknipëjktaakë.

12Na'ëwtitë yë Sión ets mëtyowtë naak yë potsy tmëëtëty;

13ixtë wi'ix nyapotsyëtyën ets ixtë yë kyëmoontëjk, ets tjëkyäpëty wi'ix xytyukmëmëtya'aktëtyën mëti'ipë juuky'atantëpnën.

14Jä'ä ko ya'atë Tios, yë'ë xëmë nTios'ata'anëm oy tyimjëna'ajëty. Yë'ë xytyu'uwinwowa'anëm winë xëëw winë jëmëjt.

Salmo 49

1Mëtoow'itë ya'atë yajxon, miitsëty naax kajpnëty ets tëkokyë ja'ay naaxwiinyëtë apëtsëmy,

2jëtu'un mëti'ipë kuwit kumeenyëtyën ets mëti'ipë ëyoow jotëkooytyëpën, näjyëtu'un mëti'ipë mëj'äämpy ijtëpën ets mëti'ipë yu'unk naxym ja'ay'ajtëpën.

3Tyamës nkajpxa'any mëët yë wijyajtën kujk'ajtën, yë'ëjës nimëtya'akäämpy mëti'ipës nmääpy ntäjpyën, mëti'ipë yäjkpyën mëj këjää ja nija'awën.

4Tyamës nikajpxa'any tëkokyë yë aaw ayuk mëti'ipë tsipëtyën, etsës nimëtya'aka'any mëti'ipës yu'utsy nmëët'ajtypyën jëtu'un tä yë kow y'ënä'änyën.

5¿Wi'ixës ko ntsë'ëkëty pën ëxëëk yë xëëw jëmëjt wyinkony, ëkë pën ëxëëk y'ëtë'ëtstë y'ëna'antë yë nmëtsiptëjkës nwintuuy npë'aayës?

6Yë'ëjëty yi'iyë tyukjotkujk'ajtëp ko kyuwit'at kyumeeny'atë ets jyä'äy'atë amëj akëjxm ko tmëët'atë winë,

7e oyts tii may tjamëët'atë ka'ap yë'ëjëty yajtso'onka'anëtë, ets ka'ap tjëkyepy yë Tios tukmëjuytyëty ets ja jyuukyajtën nyitso'oktëty.

8Ka'ap tjëkyepy yë naaxwiinyëtë ja'ay tjuyëty yë jyuukyajtën mëët yë wit meeny.

9Ets jyuuky'atëty xëmëkyëjxm ets kajëna'a yë o'kën kyatukja'tëtëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

10Jä'ä ko tëkokyë yë ja'ayëty kwanë ko y'ooka'antë tu'knax, jëtu'un mëti'ipë wijyën ets mëti'ipë ka'ap wyijyëtyën, e ja wyit myeenyëty wiinkpë tyuk'oy'atäämpy.

11Oy ja nyaaxëty të tjaxëëwmo'otë tä yë xyëëwëtyën, jap o'kpëjutjoty xëmë yajpaata'antë: Jap nëjkx winë xëëw winë jëmëjt yajpaatë.

12Yë naaxwiinyëtë ja'ay ka'ap xëmëkyëjxm jyuuky'äty oy jënu'un jyakumeenyëty; näjyëtu'un y'ooky tyëkoy tä jëyujkën.

13Jëtu'un kyëxtë nyaxtë mëti'ipë näkyumaayëtëpën ets jëtu'un kyëxa'an nyaxa'antë mëti'ipë nämyëjpëjktakëtëpën.

14Jëtu'unpë ja'ayëty o'kën tu'uwinye'eyëtëp jam ma o'kpëjutën, jëtu'un tä ja'ay yë kupixyny twoowye'eyën. Ko ënäty xyiintyä'äky, yë oyjyä'äytyëjk yë'ë mëta'akantëp ma yë'ëjëtyën; yë jyot myëjaawëty nëjkxëp kyukëxë, ets o'kpë jut nëjkx xëmë tuktsëënëtë.

15E ëjts yë'ëjës Tios xyajtso'okaanp o'kënjëjp'am ets yë'ëjës xyajnëjkxaanp ma tsyëënën.

16Këtii xywyiink'ixëty ko pën kyumeenytya'akëty ets ko pën oy yë jyëën tyëjk tkojëty.

17Ko y'ooky tyëkoyëty ka'ap tii tmënëjkxa'any, ni yë'ë nëjkx tkamënëjkxy oypyë tsujpë mëti'ipë të tpaatyën.

18Oyxyëp janty'oy nyäjyawëty maanëm jyuuky'ätyën ets janty may yë ja'ay kumay yajnaxyë mëët ko kyumeenyëty,

19miimp yë xëëw jëmëjt ma y'ooka'anyën ets kajëna'a yë xëënyajtën tka'ëk'ixanë.

20Yë naaxwiinyëtë ja'ay ka'ap xëmëkyëjxm jyuuky'äty oy jënu'un jyakumeenyëty; näjyëtu'un y'ooka'any tä jëyujkën.

Salmo 50

1Yë Wintsën mëti'ipë Tios'ajtpën ma wiinkëtypë tiosën, tëë kyäjpxy; tëë tmëkäjpxy tëkokyë ja'ayëty jënu'un tsyëënëtën naaxwiiny naaxkëjxy anajnytsyowpë, a'oytsyowpë.

2Tios yë'ë jam të'kxp jajp ma Sión kajpnën, ma ja kajpnën janty'oy janty tsujpë.

3Yë nTios'ajtëm tää myiny wyinkony, ka'ap Amón api'its myiny: jëënmëët myiny mëti'ipë winë yajtooytyëkoopyën, ets wyintuuy pyë'aay mëk tuu mëkpoj mëët ye'ey.

4Jam këjxm yë Tios tmëkäjpxy yë tsajp ets naaxwiinyëtë, ets tniminy yë nyaax kyajpn tääts tukwinmëtowa'any tëkokyë tiijaty të tuntën.

5Niye'eypyätë miitsëty ninu'un winë oy xytyuntën, mëti'ipë yë käjpxytyu'unën të tyajwintu'upëktën mëët ëjts, ets tyaktë xëmë ja wintsë'kën ma ëjtsën.

6E yë tsajp yë'ë nyikäjpxyp ko yë Tios mëtëy nyipaye'ey.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

7Mëtoow'itë, miitsëty Israel ja'ayëty, mëti'ipës nnaax'ajtyp nkajpn'ajtypyën, tyam mijts yajxon nmëkajpxa'any. Ëjts jëtu'un Tios, ëjts mijts xyTyios'ajtp.

8Ka'ap yë'ëjëty ntukwiink'ixy koos mijts xytyukwintsë'ëkë yë tsajpkaa ooky, tsajppax ooky, tsa'aypyë no'okpyë.

9Ka'ap n'amëtoy yë mtsajpkaa ayääkë ëkë mtsajppax ayääkë mëti'ipë jam mkemjyotmën.

10Jä'ä ko tëkokyë jëyujk aak'ëjts yë njä'ä, yë jëyujk mëti'ipë tunkëjxm kopkëjxm jëtijtëpën;

11ëjts yë njä'ä yë joon jëyujk mëti'ipë tunkëjxm kopkëjxm tsënaaytyëpën, ets tëkokyë mëti'ipë aayjoty ujtsjotyën.

12Kooxyëpës jeexyë n'ëkyuu'ookyë, kajxyëp yam mijts ntukmëmëtyä'äky, jä'ä ko yë naaxwiinyëtë ëjts yë njä'ä ets tëkokyë jënu'un jää winë yajpaatyën.

13¿Yë'ëmës jëtää nnätyuk'ijx nnätyukmëyajtëp yë tsajpkaatsu'utsyë ëkë n'uukyës një'kxyës yë tsajppax ne'pynyë?

14Wä'än yë Tios yë'ë tyajtukwintsë'ëkë yë kukajpxën ja'awëkyëtakën; kuuytyun mëti'ipë të xytyukwinwanën ja Ni'ik Këjxmëpë.

15Mëkajpxkës ko ënäty mijts mon tuk myajpaaty; ëjts mijts nyajnitso'okëp ets jëtu'unës mijts xy'oyjawëty.

16E yë ëxëëk ja'ay tyaa yë Tios y'ënë'ëmxëty: ¿Tii mpatëpën mijts ets xynyikajpx xynyimëtya'akëty ëjts yë n'ënä'ämën ntëyajtën ëkë nkäjpxytyu'unënës mëti'ipës të nyajwë'ëmyënë?

17Mijts ka'ap xy'oyjawë ko tii ntuk'ënëëmë, ets ka'ap xytyunyë këwentë yë n'ayukës.

18Ja'ay mëti'ipë toonp mä'tspën, janty'oy xytsyoky xyjyawë, jëtu'un xy'oyjawë mëkä'äx'ajtyp yowë; janty'oy mëët mye'eymyuky mnajxmuky yë ja'ay ka'apë y'u'unk tyo'oxytyëjk twinkutsë'ëkën.

19Ko yë ëxëëkpë xytyuna'any xykyajpxa'any ets ko xymyäy xytyäjy wi'ix mwin'ëën m'anta'akëtyën, janty këtii tsyipëty yë mwiin m'aaw xyajwä'kxy.

20Tëkatsyëty yë mjëëky mmëku'uk xynyi'ëy xynyikäpxy, ets myajjotma'typ yë mmëkä'äx ko tsaatsyëty ma'atëty xymyëkäjpxy.

21Ya'atë të xytyuny të xykyäjpxy, e ëjts tëës jëtu'unyë ntimy'amoonkëtä'äky; jëtu'un jëtää të mmay të mtajy koos näjyëtu'unës nja'ay'äty tä mijtsën. E tyam ja npoky ntukwinmëtowa'any wiinxë jëjpxë, tyam ja npoky n'ixtaaytyä'ämyëty.

22Ja'aykyukëtë yajxon ya'atë, miitsëty jënu'un yë Tios ijxtëkoy ja'atyëkoy xyaj'itën, këtiipë ajotkumonë n'awots ntukwotsëtëty ëkë ëxëëk ntuntëty ma ka'ap pën myajtso'oka'anëtën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

23Pën tii kyukajpxëpën, ëjts xyajmëjnajxp, nyajnitsokpyës yë ja'ay mëti'ipë juukyajtpën mëtëy.

Salmo 51

1Mijts Tios, mëët yë mtsojkën mja'awën, pa'ëyoow najts'ëyo'owëkës; mëët ja m'oyjot m'oywyinma'any ja mëjpë këjääpë, po'tëkës yë npoky.

2Pujkës jä'tskës ja n'ëxëëk'ajtën. Tukniwijtstutkës ja nnëë npoky.

3Ëjts nja'apës kë'ëm ko tëës nkäjpxykyumëtoownaxy; yë nnëë npokyës ninu'un jap kyatimjyëwä'äky maas yë njot nwinma'anyën.

4Mijts të nmëtëkoy, koos të ntuny ja ëxëëkpë mëti'ipë ka'ap xy'oy'ixyën. Paatykyëjxm ja mtëytyu'unën xypyaat'ajtpës; e ëjts ka'apës mëpaat njëjpmëwa'akë mëti'ipë mijts mtëy'ajtën'ajtypyën.

5Tyamës yajxon nikäjpxy koos ëxëëkës nja'ay'äty, jëtu'unës ntimmyiiny ntimyjyä'äjty naaxwiiny naaxkëjxy pokyjyä'äy, koos ënäty njap'atynyëm ntaakës jyootjoty.

6Tëyajtën ko mijts yë'ë mtsojkpy mja'ap yë jot winma'any mëti'ipë wa'atsën ets mëtëyën, mijtsës yë wijyajtën të xymyo'oy mëti'ipë yu'utsypyaat yajpatpën.

7Yajwatskës yë njot nwinma'any mëët yë po'tn ets jëtu'un wa'ats nwë'ëmëtyës, pujkës ets poop nwë'ëmëtyës tä tsajp o'pkyën.

8Mooykyës yë xoontakën ets jotkujk'ajtën, yajjotkujktakës jatëkok oyës ëxëëk të xy'ëktuny.

9Ka'ap mëpaat yë'ë xy'ix nnëë npokyës, po'ta'a tëkokyë yë ntuuntëko'oy nkajpxtëko'oyënës.

10Wintsën, pëjkta'ak ma ëjtsën tu'uk jot winma'any wa'atspë ets mooykyës yë jot winma'any oypyë ets mëtëypyë.

11Ka'ap mëpaat xyjyëkexyës mijts mwintuuy, ets ka'apës mëpaat xypyëjkë yë wa'atspë mmëkajtën m'oyajtën.

12Mooykyës jatëkok ja xoontakën mëti'ipë ja mnitsokën yäjkpyën; ets wä'änës yë jot winma'any oypyë nnätyuktu'uwinwoyë,

13jëtu'un tjëkyäpëty ntukni''ixëtyës ja mnë'ë mtu'u ja ja'ayëty mëti'ipë käjpxy kyumëtoownajxtëpën, ets pokyjyä'ätyëjk jyootwinpitëty ma mijtsën.

14Tios, yë nTiosës mëti'ipës xymyoopyën yë nitsokën, këtii xy'ëwa'atsëty etsës pën nyaj'ook nyajtëkoyëty, ets jëtu'un tjëkyäpëty nikajpx nimëtya'akëtyës ko mijts aak'oy aak mëtëy winë xytyuny.

15Wintsën, mijts myajkutukëp ets tjëkyäpëty wi'ixës nkajpxëtyën, etsës nkuuy'ëw nkuuyya'axëty mijts yë mmëjajtën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

16Jä'ä ko mijts ka'ap xytsyoky yë wintsë'kën no'okpyë, mëti'ipë jeexyë yam mijts nmoopyën, ka'ap jëtu'unpë xytyukjotkëtä'äky.

17Yë'ë Tios wyintsë'kën'ajtyp jot ja'awën yu'unkpë naxymyëpë, Mijts Tios, ka'ap xy'ixtijy yë jot ja'awën mëti'ipë näjya'awëyëpën piw nuuk.

18Oyjyawë yë Sión kajpn, ko oy mTios'aty; kojë'ëk jatëkok yë pyotsy.

19Jäänëm xy'ëxajëty ja wintsë'kën mëti'ipë myajmoopyën, tä yë jëyujk tsajpkaajën, jëëntë'ëtspë; jäänëm myajtukwintsë'ëkëty ja tsajpkaa ayääkë ma mwintsë'këntyaknën.

Salmo 52

1Mijts jotmëkja'ay ets jotkujk ja'ay, ¿wi'ix ko janty mëj janty këjxm mnäjyawëty ko winë ëxëëk xytyuny xykyäjpxy? Yë Tios yë tsyojkën jya'awën xëmë y'ijtëy.

2Yi'iyë mmëmääpy mmëtäjpy wi'ix winë ëxëëk xytyunëtyën; yë m'aaw myä'än jëtu'un yajtsëtyuty tä tsujknën jëjpëpë.

3Yi'iyë ëxëëkpë mtsojkën'ajtyp tä oypyën, ets mwin'ëëny tä jeexyë mëtëy winë xykyäjpxyën.

4Aaw yä'än mëti'ipë tëë t'ijxwë'ëmyën ko ëxëëkjaty y'ënä'äny, yë'ë mkäjpxyp mëti'ipë ja mmëku'uk y'ëxëëkmëtowëpën.

5Tios yë'ë nëjkx näjyëtu'un myajkutëkoyë xëmëkyëjxm; nëjkxëp myajpëtsëmyë ma mjëën mtëjkën ets m'ixkäxëtëty, nëjkxëp ja mjuukyajtën mpëjkxëty.

6Pënjaty myëmëtoopyën yë Tios, y'ixantëp ets wyinkutsë'ëkëjantëp, tääts nëjkx je'eyë nëxi'ik tukxi'iktë ja jëtu'unpë ja ja'ay; ets y'ëna'ana'antë:

7Ix wi'ix jyäty kyëpety ja ja'ay mëti'ipë ka'ap ja Tios nyätyukë'ëwanëtyën, mëti'ipë yi'iyë tyuk'ijxpejtypyën ja wyit myeeny, ets ni'ikyë winë ëxëëk ttuun'ëtë'ëtsy.

8E ëjts jëtu'unës tä tu'uk yë olivë kepyën tsuxkpë, jëtu'unës nyajpaaty ma Tios yë tsyajptëjkën, xëmës yë tsyojkën jya'awën ntukjotkujk'atanë.

9Tios, kë'ëyxyëëw kë'ëyjyëmëjtës nkukajpxëja'any ma mijtsën mëët ko oy winë xytyuny; mijts xëmë n'ëwxitäämpy ma ja'ayëtyën mëti'ipë wa'ats juuky'ajtëpën, jä'ä ko mijts janty'oy janty tsuj mTios'aty.

Salmo 53

1Ja'ay winma'anytyukpë jëtu'un myäy tyäjy ko ka'ap maa Tios: tëkokyë tëë wyinma'any tyajtëkooytya'atë, aakyë'ë ëxëëkpë tyuuntëp kyajpxtëp; ka'ap ma pën mëti'ipë winë oy tyunëpën.

2Jam tsajpkëjxm jya'ijxyp jyatuumpy yë Tios yë ja'ay, pën jää mëti'ipë oy määpy tajpën ets mëti'ipë y'ixtääpy yë Tios.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[3]E tëkokyë ja'ayëty tëë tyu'utëkooytya'atë, tëë wyinma'anytyëkoytyë, ka'ap ma pën mëti'ipë oypyë tyuunpyën. Ka'ap ma pën, nitu'ukën.

[4]Ja'ay mëti'ipë ëxëëk winë tyuuntëp kyajpxtëpën ka'ap ja'aykyujkën tmëët'atë. Mëti'ipë yë nnaax nkajpnës nyikaaytyut nyijë'kxtutëpën tä jeexyë tsyajpkääkykyäytyën ets ka'ap ja Tios tmëkajpxtë.

[5]Oy ënäty ka'ap ma tii mëti'ipë oytsyë'kënyën, yë'ëjëty nëjkxëp tsyë'ëkëtë; Tios jëtu'unyë tyajtsëtyuuypyëka'any yë mëtsiptëjk. Ka'ap nëjkx wyinma'anypyaatë, jä'ä ko Tios yë'ë ënäty ka'ap y'ëktsojkënëtë.

[6]Jääpëk jeexyë myiny yë Israel kajpn nyitsokën ma Sión kopkën. Ko ënäty yë Wintsën tyaj'oyë yë nyaax kyajpn, wi'ixpëm nëjkx xyoonta'aktë Jacob yë y'u'unk y'ok, ets tu'kë'ëyë Israel kajpn.

Salmo 54

[1]Tios, yajnitsokës, mijts nTios'ajtyp, mëti'ipë myëët'ajtypyën yë mëj'ajtën. Niwaantutkës ets kuwaankës mëët yë mmëkajtën.

[2]Mëtoow'ijtkës yë ntsajpkäjpxy, mijts Tios, mijts nTios'ajtyp, ets tuk'akon yë mtatsk yë n'aaw n'ayukës;

[3]yë ja'ayëty mëti'ipë je'eyë tsiptunantëpën ets ëxëëkpë jyä'äy'atën, ëxëëkës xyjyänty'ixtë ets xytyimyaj'ookantëpës; ka'ap yë Tios tja'amyätstë.

[4]E ëjts, ka'apës njëtu'unyëty; Tios yë'ëjës xypyutëjk xypyupäjtp, ets yë'ëjës xyaj'ijtp juuky.

[5-6]Yë'ë yajkutukëp etsës yë nmëtsiptëjk kë'ëm yë y'ëxëëk'ajtën tyiytyunëtëty. Yajkutëkooytya'a mijts Wintsën tääpë ja'ayëty, jä'ä ko mijts aak'oy winë xytyuny. Ëjts mijts nmo'ojëp yë mwintsë'kën ijxtëmës yë njot nwinma'any npëjktä'äkyën, etsës nkuuy'ëwa'any nkuuyya'axa'any yë mxëëw, jä'ä ko mijts janty'oy janty tsuj mTios'aty.

[7]Jä'ä ko mijtsës të xyjyuuty maas ënäty mon tuk nyajpaatyën ets tëës kë'ëm ntim'ixy koos yë nmëtsiptëjk ka'ap të myëta'aktë.

Salmo 55

[1]Tios, mëti'ipës nTios'ajtypyën, mëtoow'ijtkës yë ntsajpkäjpxy, ets këtii jëtu'unyë xynyakumëtoownaxy mëti'ipës niwaantäkpy ninu'kxtäkpyën.

[2-3]Mëtoow'ijtkës, ëtsoowkës; mon tukës nyajpaaty, paaty yam mijts nmëkäjpxy, janty oytsyë'kënës nmëtoownë yë nmëtsiptëjkës yë y'aaw yo'kn. Yë'ëjëty je'eyës xyajjë'ë xyajya'axtë etsës xynyipëtë'ktë.

[4]Mëpaatëpës yë njuuky pyëtsëëmnë; yë tsë'ëkë mëti'ipë yaj'o'kpën yë'ëjës të xytyukkëtä'äky.

[5]Tëës yë mëktsë'ëkë xytyuktëkë ets janty tsëyuuypyës mëët yë tsë'ëkë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

6Etsës n'ëna'any: Jëtu'unpëk jeexyë n'ëkmëët'atyës yë nkäknës tä yë pakën; kääkë'kpës jeexyë etsës jeexyë wäänë npo'kxy.

7Koos jeexyë n'ëkkääkjëtity, nëkooyës jeexyë muum jëkäm nëjkxnë, ets jamës jeexyë nwë'ëmnë tsënääpyë ma muum y'aanë'ëk tyëëtsë'ëkëtyën.

8Pojënës jeexyë nkuke'ek yë mëk tuu mëkpoj.

9Yajkutëkooytya'a yë ja'ay jënu'unës xymyëtsip'atën, Wintsën, mijts yë y'aaw y'ayuk myajjo'opëp, yi'iyë yaj'ijxp xëmë tsip käjpxy ets näy'ëxëëk'ixë,

10xëëny koots ja'ay nyaxtë tyëkëtë kajpnjoty, tmënax tmëtëkëtë ja y'ëxëëkjot y'ëxëëk winma'any; yi'iyë myëmaay myëtajtëp wi'ix yë wit meeny ka'ap nimëjaaw tpaatëtyën;

11tu'ujoty ma nyaxtë tyëkëtën, yë'ë xëmë tuunëp jajtëp yë tsip ets näwyin'ëën näwyinxajë.

12Koos yë nmëtsip xyajjoot'anpëky këtii myëmëtaknëty, koos yë nmëtsip xynyipëtë'ëky wi'ixës n'ëknäyu'utsëtëty.

13Mijts tëy tu'uk n'oyjya'ap, ets mijts janty'oy nmëku'ukja'ap,

14mëti'ipës mëët tu'ukyë të nye'eymyuky ma Tios ja tsyajptëjkën ets mëët tu'ukyë të nxony të n'ityës oy mëët ja näjyiiky'at näymyëku'uk'atë, ets mëët të nnaxy të ntëkës mayjyä'äy itkujky.

15Jääpëk yë nmëtsiptëjkës yë o'kën tyukja'tëtë ajotkumonë, ëkë jeexyë ajuukyë kyuka'anaxtë jutjoty, jä'ä ko yë'ëjëty yi'iyë yë ëxëëkajtën jap jyootjoty wyinma'anyotyëty.

16Ëjts, Tios ënätyë nmëkajpxäämpyës, jä'ä ko yë Wintsën yë'ëjës xyajtso'okaanp.

17Jopyëp, kujkxyëëw ets uxëp një'ëja'any nya'axa'anyës, ets yë'ë myëtowäämpy.

18Ko muum yë tsip tyunëtëty yë'ëjës xyaj'ëwaatsëpëtsëmaanp, yë'ë yajtso'okäämpy yë njuukyajtënës oy jënu'un jyanimayëty yë nmëtsiptëjkës.

19Yë Tios mëti'ipë xëmëkyëjxm yajkutujkpën, yë'ë myëtoow'itäämpy yë një'ëyënës nyaxënës, ets nëjkx o'ktëy tyunëtë, ko ënäty ka'ap ja jyot wyinma'any tyajtëkatstë ets ko ka'ap ja tmëët'atë tsë'ëkë ma Tiosën.

20Tyuknipëtë'ktëp ja myëku'uk ja kyë'ë y'aaw, ka'ap tkuuytyuntë tä ënäty ja myëku'uk mëët tii të njakäjpxy'atën.

21Janty oy yajmëtoy kyajpxtë myëtya'aktë, ets tsojk xytyukmëpëjkmëty jyot wyinma'anyëty, ëk'ix yë on ko tii ntukniku'tsmëty. Yi'iyë myëmaay myëtajtëp tsip. Janty xu'kx yajjawë ja y'aaw y'ayukëty jëtu'un tä tojkxën ontsa'aypyë, e nëkoopë tyajmëtowëtë, jä'ä ko yë'ëjëty yë'ë nyipëjktakëtyëp wi'ix m'ëyo'onpaatëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

22Pëjkta'ak tëkokyë yë mma'ayën mtajën ma Wintsënën, yë'ë xëmë myaj'itanëp amëk jotmëk; yë'ë ka'ap tmajtstu'uty yë ja'ay mëti'ipë mëmëtoowëpën ets ëxëëk jyatëty.

23Tios mëti'ipës nTios'ajtypyën, ka'ap jeky jyuuky'ata'any yë yaja'ay'o'kpë ets win'ë'ëmpë; mijts kë'ëm myajkutukëp ets kyuka'anaxtëty jap o'kpëjutjoty, e ëjts ënät, mijts tu'ut ntuk'ijxpätäämpy.

Salmo 56

1Pa'ëyoowkës, Tios mëti'ipës nTios'ajtypyën, tää yë ja'ay kanaak mëti'ipës xy'ixjëtijt xypyajëtijtëpën; janaam jatsojkës xytyukjoot'anpëktë etsës ëxëëk xytyuntë xy'ënëëmëtë.

2Oyjyëna'ajëty xy'ixjëtit xypyajëtitës yë ja'ayëty mëti'ipës xymyëtsip'ajtëpën; nimay nyäpyaatëtë mëti'ipës xynyipëtë'ktëpën ets janty mëj këjxm jyä'äy'atë.

3Koos näjyawëty ntsë'ëkëja'any, ënetyës yë nwinma'any jam jyä'ty ma mijtsën.

4Tiosës tu'uk ntuk'ijxpejtyp, ets yë'ëjës nmëjja'ap njaantyjya'ap yë y'aaw y'ayuk; Tiosës ntukjotkujk'ajtyp, paatyës ka'ap ntsë'ëkë. ¿Wi'ixës yë naaxwiinyëtë ja'ay xy'ëktunëty?

5Oyjyëna'a xëëwëty ëxëëkjatyëty yë aaw ayuk xytyuknipëtsëmtës; yi'iyë myëmaay myëtajtëp wi'ixës ëxëëk xy'ëktuntë.

6Xii yaa muum nyäpyëjkta'akëtë ayu'utsy ame'tsyë, xy'ixjëtit xypyajëtitës maas muum nnaxyën, t'ixtë tuntë jëna'a t'ëkjëkyepy muum xyaj'ooktës.

7¿Wä'än jëtää tjëkyepy tkukä'äktëty yë y'ëxëëk'ajtënëtyë? Nijënu'un tkajëkyepy. Mijts Tios, naxkutijë naxkumatsë yë naax kajpn mëët yë mtsip m'äkë.

8Mijts mëtyoopy naak'okës nke'ekyën; ets jënu'unës nyä'äxyën, ¿Ti ka'ap jap këxja'ay xymyëëtëty mnokyjyotyë?

9Nëjkxëp jëna'a yë nmëtsiptëjkës kyäkta'atë ko ënäty yë putëjk pupäjtën jam n'amëtoyës ma mijtsën. Ëjts wa'atsës nijawë ko yë Tios yë'ëjës xypyukajpxëp.

10Tios yë'ëjës ntuk'ijxpejtyp, ets nmëjpëjktakëpës yë y'aaw y'ayuk; yë Wintsën yë'ëjës ntuk'ijxpejtyp, ets nmëjpëjktakëpës yë y'aaw y'ayuk;

11Tiosës ntukjotkujk'ajtyp, paatyës ka'ap ntsë'ëkë. ¿Wi'ixës yë naaxwiinyëtë ja'ay xy'ëktunëty?

12Ja waantakën mëti'ipë të ntukwinwanën, nkuuytyunäämpyës ma mijts mëj'äämpy nyajnaxa'anyën,

13jä'ä ko mijts tëës xyajtso'oky jam o'kënjëjp'am, ets tëës xyajpëtsëmy maas ënäty nka'ajanën etsës njuuky'atëty kutë'kxy kujajy ma Tiosën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Salmo 57

[1]Tios, mëti'ipës nTios'ajtypyën, mëët'at pa'ëyo'owën najts'ëyo'owën mëët ëjts, jam ma mijtsën jamës n'ixta'ay yë kuwa'anën. Jamës nnäyutsa'anyë ma mijts mkëwent'atyën koonëm ja ëyo'on jotmay nyaxëty.

[2]Minës yë Tios Ni'ik Këjxmëpë mëk n'ëkmëkäjpxy ets mëti'ipës xypyutëjkëpën oymyaajëty.

[3]Yë'ë kyukäjxnaxäämpy yë tsyojkën jya'awën ets tyiyajtën jam tsajpjotm, etsës xyajtso'oka'any ma ja'ay kyë'ë y'aawëtyën mëti'ipës xypyajëtijtëpën tä yë uk'iinpën.

[4]Naaxkëjxyës njëpijpnë, kaa itkujky mëti'ipë ja'ay tsyu'tstëpën; jëtu'un yë y'aaw tyëtsëty tä ku'umën ets tä ti'pxnën; yë yyä'änëty jëtu'un tä yë tëypyujxn jëjpëpë.

[5]Tios, mëti'ipës nTios'ajtypyën, mijts jam tsajpkëjxm myajpaaty. Mijts myajwintujkpy yë naaxwiinyëtë mëët yë mmëj'ajt m'oyajtën.

[6]Yë nmëtsiptëjkës kanaakjëjp yë winma'any të t'ixta'atë mëti'ipës jeexyë ëxëëk xyajjajtp xyajkëpäjtpën; tëës xynyëë'ëtuk xytyu'u'ëtuktë, e yë'ë kë'ëm ëxëëk të jyat të kyëpätë.

[7]Yë njot nwinma'anyës a'ijxp jëjp'ijxp y'ity ma mijtsën Tios, mëti'ipës nTios'ajtypyën; yë njot nwinma'anyës a'ijxp jëjp'ijxp tyimyajpaaty ets t'ëwa'any tya'axa'any yë m'ëy myä'äxy.

[8]Mijts jot anëmë, mëti'ipës njot'ajtyp n'anëmë'ajtypyën, juukym xëmë m'itëty; ëjts ntsojkpyës ets xuxpë koopë xyu'uxtëty kyowtëty, ets xoontä'äky nkuxëënytya'ak nkujajta'akëtyës.

[9]Nmëjpëjkta'akäämpy mijts Wintsën, ma naax kajpnën mëjpë mutskpë.

[10]Jä'ä ko yë mtsojkën mja'awën jëtu'un myëjëty tä tsajpën; yë mtëyajtën mjaantyajtën jyëkyejpy mëët n'ijxkijpxmëty yë tsuxk tsajp.

[11]Tios, mëti'ipës nTios'ajtypyën, mijts jam tsajpkëjxm myajpaaty. Mijts myajwintujkpy yë naaxwiinyëtë mëët yë mmëj'ajt m'oyajtën.

Salmo 58

[1]Miitsëty jënu'un mëj'äämpy m'itën, ¿jaanty mëtëy ja nëë poky xynyipaye'eytyë ets yë'ë mëtëypyë mtuuntëp ko ja naaxwiinyëtë ja'ay ja nyëë pyoky xytyukwinmëtowtë?

[2]Aak tëkatsy miitsëty winë xytyuntë, jëën tsip je'eyë m'ixkujkëtyëp ma ja naax kajpnën.

[3]Yë ëxëëkja'aytyëjk jëtu'un tmëmëxu'unk'atëtë ëxëëk jot ëxëëk winma'any, yë antakpëtëjk ka'anëm myintë naaxwiiny ko yajpaatë jëkäm mëët ja tëyajtën.

[4]Jëtu'un jyä'äy'atë tä tsa'anyën mëti'ipë ëwa'anën, jëtu'un tä xoxën mëti'ipë nat näpyëjktakëpën ujts mëët yë xyëwät, yajxon yë tyatsk t'apääntujkta'ay,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

5ets ka'ap tmëtowtëty oy jya'ëy ja wijyjyä'äy mëti'ipë yaj'yujypyën yë tsa'any, mëti'ipë nyija'apën wi'ix jëtu'unyë tyajmëkëtyën.

6Tios mëti'ipës nTios'ajtypyën, pu'ujë tyëts, Wintsën, yajënajkë y'akaap tääpë kaa.

7Wä'än tëkooytya'atë tä nëëjën mëti'ipë pëyë'kpën; ets wä'än jëtu'un tëtstëkooytya'atë tä aay ujtsën mëti'ipë në'ë'aay tu'u'aayën;

8wä'än jëtu'unyë tëtstëkoytyë, tä yë nu'pyky yë y'anëë tyëtstëkoyën, ets jëtu'un jyatëty kyëpätëty tä mëxu'unk ooky jyä'tyën naaxwiiny, ets ka'ap jajën të'kxën t'ixy nijëna'a.

9Wä'än tnitoytyë tä äpnyën ma ka'anëm tii tnijawëtën, wä'än mëët yë joot'an tyajnujkë'ëktë tä tsuxk ujts yajnujkë'ëkyën.

10Jotkujk nyäjyawëja'anyë ja wa'ats ja'ay ko ënäty të yajnipaye'ey ma ëxëëk të jyäty të kyëpetyën; jëtu'unyë nëjkx t'ateeny tukteeny ja jyot nye'pyny ja myëtsip ëxëëkpë jyä'äy'ätyën.

11Ënät ja käjpxy y'ëna'ana'any: Nik oy'ajtp ko oy winë ntu'unmëty. Jä'ä ko tää tu'uk yë Tios mëti'ipë winë nyipaye'epyën.

Salmo 59

1Tios mëti'ipës nTios'ajtypyën, jëwoow jëwijtskës maas yë nmëtsiptëjkën; yajnitsokës ma kyë'ë y'aawëtyën yë ja'ayëty mëti'ipës xyajtsëtyutan xyajwintëkoyantëpën.

2Yajpëtsëëmkës jam ma ja'ayën mëti'ipë ëxëëk winë tyuuntëpën, ets mijtsës xyajtso'okëp ma yajja'ay'o'kpën,

3jä'ä ko tää ja'ay jotmëkëtypë ka'apë tsyë'ëkëtën, mëti'ipë y'ëwxijtëpën jëna'ajës xy'ëkyaj'ooktë.

4Wintsën, ëjts ka'apës yë ëxëëk winma'any nmëëtëty, ka'apës tii ntuuntëkoy, ka'apës tii ëxëëk ntuny nkäjpxy, e yë'ëjëty xytyimyaj'ookantëpës. Paaty tyam ëkjootwij; minës putëjkëk ets ni''ijxë'kës.

5Mijts Wintsën, Tios mëti'ipë maaytyääyëpën winë, yë Israel yë Tyios, ëkma'aypyëtë'ëk ets tukumëtow tääpë ja'ayëty mëti'ipë oynatii y'ëwtajtëpën; këtii xypya'ëyoy tääpë ëxëëkja'aytyëjk mëti'ipë jyiiky myëku'uk kyë'ëyajktëpën.

6Ko koots wyinpijnëtë jëtu'un wyojnëtë ukën, ets jyëtitë tu'kkajpnjoty.

7Je'eyë o'pky pyëtsëëmnë ma y'aawëtyën, ko kyajpxtë tä ëxëëk yajmëtoyën, ets y'ëna'antë: Ka'ap ma pën, pën xy'ëkmëto'owmëp.

8E mijts, Wintsën; je'eyë xytyimtukxi'iky; je'eyë xytyimnëxi'iky xytyimtukxi'iky tääpë ja'ayëty mëti'ipë ka'ap Tios t'ëwtatën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

9Ma mijtsën Tios kuwa'anyës jam n'ita'any, jä'ä ko mijts mëj'äämpy nyaj'ijtyp ets ntukjotkujk'ajtyp, mijts xykyuwaanp xynyixajpës.

10Yë Tios mëti'ipës xytsyojkp xyjya'apën, yë'ëjës xynyiminaanp; etsës xytyuk'ixa'any ko ënäty ja nmëtsiptëjkës tyëkooynyëtë ets kya'ëkmëtaknëtë.

11Këtii xypya'ëyowëty, etsës yë nkajpn yë'ë tukja'amyätsëty, axit ako'owë yajjat mëët yë mëj'ajtën, ëxëëk yajjat yajkëpät. Yë Wintsën yë'ë nkuwaanpë'ajtëm.

12Kë'ëm nyätyëkoyëtë ko nëkoo ëxaty y'ëna'antë; Wä'än ënät kë'ëm nätyuktëytyunëtë ko nyämyëjaw nyäjyääntyjyawëtë ets ko nëkoo tii tkajpxtë ka'apë myëtëyëtyën.

13Yajkëjxta'a; yajkëjxta'a yajnajxta'a, mëët yë mtsip m'äkë. Wä'än jëtu'unyë tëkooytya'atë. Ets tëkokyë yë ja'ay nijawëtëty ko Tios yë'ë ënä'ämp ma Jacob nyaax kyajpnën ets ma tëkokyë naaxwiinyëtë y'ëwtityën.

14-15Ko uxëp wyimpijnëtë jëtu'un tä ukën wyojtë, ets tukye'eyëtya'atë naax kajpn, t'ixta'atë pën ëkjë'kxypyatëp, e ko tkapaatë may tääts je'eyë jyaak wojmu'utë.

16E ëjts ënät, winjopy mijts nkuuy'ëwa'any; jëtu'unës ntukyaaxëja'any ntukjokëja'any yë mtsojkën mja'awën ets mëk'ajtën. Jä'ä ko mijtsës të xykyuwa'any të xynyixajy, mijts tsoktakn të nwa'any koos mon tuk të nyajpaaty.

17Mijts ntukwin'ëwäämpy yë oyëtypë ëy yä'äxy; mijts Tios mëti'ipës nTios'ajtypyën, jä'ä ko mijtsës xyajjotmëktakp, ets mijtsës xykyuwaanp xynyixajp; mijts Tios mëti'ipës xytsyojkp xyjya'apën.

Salmo 60

1Mëëtkyëjxm ko të mjoot'anpëky, mijts Tios, paaty ëëtsëty të xy'ëxmatstë, ixpëky ixtuny të xyajwë'ëmtës; e tyam ënät, tun yë mëyajtën mooytyëkës jatëkok ja jot mëjaaw.

2Mijts të xyajkutuky ets ja naaxwiinyëtë yu'kxëty ets y'ëwa'atsëty; e tyam yaj'ëtuk jatëkok ma të kyiitsyën, jä'ä ko jëtu'un kyëxë'ëky ni'ikyë yowë y'atëkooynyë.

3Mijts të xyajkutuky ets mnaax mkajpn ëxëëk jyatëty kyëpätëty, jëtu'unës të tjatë tä ja'ay tsatym nyëë t'uukyën ets yajlokëjatyë.

4Mijts të xymyo'oy tu'uk yë ijxpäjtën ja ja'ay mëti'ipë m'oyjya'awëyëpën, ets tkukä'äktëty ja ëyo'on jotmay.

5Ëtsoowtëkës ets yajtsoktëkës mëët yë mëk'ajtën. Yaj'ëwaatsëpëtsëm mëti'ipëjaty m'oyjya'apën.

6Jëtu'un yë Tios të y'ëna'äny ma tsyajptëjkën: Janty wi'ixpëmës jotkujk nnäjyawëja'anyë koos npëjkwä'kxa'any ja it naaxwiinyëtë mëti'ipë txëëwajtpën Siquem ets koos näjyëtu'un nyajwa'kxëty yë Sucotpë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

7Galaad ets Manasés ëjts yë njä'ä; yë Efraín jëtu'unës njawë tääjës jeexyë yë nkujup nkëpajkëjxy nyaj'ityën; Judá jëtu'unës njawë tääjës yë ntajkën mëti'ipës mëët winë ni'ënä'ämën.

8Yë Moab, jëtu'unës njawë tä pujxn kë'ëpujtaknën; yë nkë'ëkës jamës nasjänë ma Edomën, täätsës ntukyaax ntukjokë koos të nmëtä'äky ma ja Filistejë ja'ayëtyën.

9¿Pënës xy'ëkwoownëjkxëp jam ma ja naax kajpnën napotsypë? ¿Pënës xy'ëktu'uwinwowëp etsës nja'tëty jam Edom?

10Jä'äxë ko mijts, Tios, tëës xy'ëxwa'antë; ka'ap tyam xy'ëkpanëjkxnë ja ntsiptuunpëtëjkëtyës.

11Putëjkëtëkës maas ja nmëtsipëtyën, jä'ä ko ëëts ja nmënaaxwiinyëtë ja'ay ka'ap myäyëtë xykyuwa'antëtyës.

12Mëët ja Tios ja nyäpyutëjkën jyëkyejpy wi'ix tii mëj këjää ntu'unmëty; jä'ä ko yë'ë jëtu'unyë tnaxkutäänëja'any ja nmëtsip'ajtëmë.

Salmo 61

1Tios mëti'ipës nTios'ajtypyën, mëtow wi'ixës nmëjë'ëy nmëyä'äxyën yë npëjkën n'ijxënës, mëtow yë ntsajpkäjpxyës.

2Jamës nkäjpxy ma naaxwiinyëtë jyëjpkëxyën, jëtu'unës nja'awënë japës yowë yë njot nwinma'any wya'kmëkënë. Yajtsokës yë njuukyajtën jëtu'un tääjës jeexyë muum nkëxwä'äkyën tsaatunkëjxy,

3jä'ä ko mijts ntsoktakn'ajtyp. Jëtu'un mijts m'ity npë'aayës tä tu'uk yë mëjpotsyën mëkpë tyänën ets jëtu'un ka'ap tjëkyepy yë nmëtsipës xymyëmëta'akëty.

4Tsëënëjaanpës ma mtsajptëjkën xëmëkyëjxm, ets mijts xy'ijx'it xykyëwent'atëpës.

5Mijts, Tios, mëti'ipës nTios'ajtypyën tëë xymyëtoow'ity mëti'ipës yam nwaantäkpyën, tëë xymyo'oyës ja kuma'ayën mëti'ipë jyä'ä'ajtëpën ja ja'ay mëti'ipë myëjja'awëtëpën ja mxëëw.

6Yajxëëwyon yajtsuuyon yë yajkutujkpë wä'än jeky tjuuky'äty, wä'än tjuuky'äty kanaak xëëw kanaak jëmëjt,

7ets y'ënä'äm yajkutukëty jeky mëët yë mkënu'kxën. Mijts mkëwent'atëp mëët yë tsojkën ja'awën ets yë tëyajtën;

8jëtu'unës yë mxëëw nkuuy'ëw nkuuyya'axëty winë xëëw winë jëmëjt etsës nkuuytyunëty winjëpom mëti'ipës të nwaantä'äkyën.

Salmo 62

1Jämyë ma Tiosën npaatyës yë jotkujk'ajtën; ets nitsokënës jam tsyoony ma yë'ëjën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

2Yë'ë tu'kpajk xyajnitsokpës ets xykyuwaanpës Nijënu'un tkajëkyepy xymyëmëta'aktëtyës yë nmëtsiptëjkës jä'ä ko yë'ëjës ntsoktakn'ajtyp.

3¿Jëna'apaat miitsëty xynyipëtë'ëka'antës ets xyajkëtawa'antës tä ja'ay tëjk potsy tjityën ëkë tä muum yë nakäm jëtu'unyë nyaaxmëkëtawën?

4Yi'iyë myääytyëp tyajtëp wi'ixës ëxëëk xytyuntëtyën; pën win'ë'ëntëp antaktëp ënät jotkujk nyäyjyawëtë. Winkë'ëy akë'ëy je'eyë oy xynyimëtya'aktës jap jyootjoty wyinma'anyjoty xypyojktëpës jap je'eyë.

5Jämyë ma Tiosën npaatyës yë jotkujk'ajtën; ets yi'iyës tu'uk ntuk'ijxpejtyp.

6Yë'ë tu'kpajk xyajnitsokpës ets xykyuwaanpës. Nijënu'un tkajëkyepy xymyëmëta'aktëtyës yë nmëtsiptëjkës jä'ä ko yë'ëjës ntsoktakn'ajtyp.

7Tios yë'ë patëp xyajtso'okëtyës ets xymyo'ojëtyës jatëkok ja n'oyajtën, yë'ëjës xykyuwaanp ets yë'ëjës ntsoktakn'ajtyp.

8Miitsëty, jënu'unës nnaax'aty nkajpn'atyën jam xëmë yë mjot mwinma'any xyaj'itëty ma Tiosën. Mëkajpxtë winë aaw winëjot. Jä'ä ko Tios yë'ë ntsoktakn'ajtëm.

9Yë naaxwiinyëtë ja'ay ka'ap nitii tsowëty, yë kumeenyjyä'äy ets ëyoopëja'ay tu'knax yë'ëjëty; ko jeexyë y'ëk'yaj'akijpxnaxtë yë naaxwiinyëtë ja'ay ni'ik to'tyk jeexyë pyëtsëmtë këtiinëm tii mëti'ipë to'tykyën.

10Këtii yë'ë xy'oyjyawëtëty yë tsip käjpxy; këtii yë'ë janty mëj xyjyawëtëty yë to'onën mä'tsën. E ko jëna'a mkumeenytya'aktëty këtii ënät yi'iyë ja wit meeny xytyuk'ijxpätëty.

11-12Ka'apës tyëkokpajkëty je'eyë të nmëtoy, ko yë Tios y'ënä'äny: Yë mëk'ajt oyajtën ets tsojkën ja'awën yë'ë jyä'ä'ajtääpy, yë'ë nitu'ukjaty kyumaaytyääpy wi'ixjaty pën të tyuny të kyäjpxyën.

Salmo 63

1Tios mëti'ipës nTios'ajtypyën, mijts nTiosniwäämpy, jëtu'un nyajmëyäty tä yë ja'ay nyëtëëtsën; tëkokyë yë njot nini'kxës mijts myajmëyajtëp, jëtu'un tä yë të'ëtsnaax nëë tyajmëyätyën.

2Jëtu'un njajanty'ixa'any ma mtsajptëjkën, etsës njatukxoonta'aka'any ja mmëkajtën m'oyajtën,

3jä'ä ko yë mtsojkën mja'awën ni'ik yë tsyowpaaty këtiinëm jyëtu'unëty yë juukyajtën. Paatykyëjxm mijts nwin'ëwa'any nwinya'axa'any mëët yë n'aawës;

4mapaatës njuuky'ätyën yaa naaxwiiny naaxkëjxy, jëtu'un mijts nikajpxa'any nimëtya'aka'any, ets nxajë'ëka'anyës ja nkë'ë ko ënäty mijts npa'tmëkäjpxy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

5Täätsës jëtu'un nnäjyawëtëty janty akëtä'äky janty jotkëtä'äky, jëtu'un tä yë ja'ay akëtä'äky jotkëtä'äky nyäjyawëtyën ko kyäy y'uuky, ets ja n'aaw nyä'änës mëjpëjkta'akëtëty mëët ja xoontakën.

6Koots, koos nma'ajanë; ënätës yë nwinma'any jyä'ty ma mijtsën ets nja'amyetsy;

7jä'ä ko mijts xypyutëjkëpës. Jotkujkës nnäjyawëty mkäknpa'tkë'p.

8Mijtsës oy tsuj xyajjuuky'ajtp, ets mijtsës xykyuwaanp xykyënu'kxp.

9Mëti'ipës xyaj'ookantëpën, kë'ëm nëjkx o'kpëjutjoty kyuka'anaxtë;

10Kupuxy y'ooka'antë, ets pa'uk nëjkx tsyu'utsëtë.

11E ja yajkutujkpë xoonta'akaanp jä'ä ma Tiosën; y'ëwantëp ja ëy mëti'ipë oy nimëtyakëpën, e ja mëti'ipë win'ë'ëntëpën amë'pxy y'ita'antë.

Salmo 64

1Tios, mëti'ipës nTios'ajtypyën, mëtoow'it maas n'ëjy ntu'ukyën; mijts kuwa'an yë njuukyajtënës maas yë nmëtsipën kutsë'ëkëpë.

2Yu'tskës maas yë ëxëëkja'aytyëjk ëxëëk xy'ixyën, ets ma tii ëxëëkjaty tnimay tnitajëtën; mijtsës xyajtso'okëp ma tmëmay tmëtajtën xyaj'ooka'antës.

3Jëtu'un yë y'aaw yä'än tyajjëjpëtë tä yë tëypyujxnën ets ënät yë y'aaw y'ayuk tkajpxtë tsaaty ma'at ets yajtsëtyuty jëtu'un tä ti'pxnën mëti'ipë yaj'o'kpën.

4Jap muum yu'utsy tyi'pxë'ëktë ets tyajtsëtyut tyajwintëkoytyë mëti'ipë ka'ap tii tuuntëkoyën; yë'ëjëty nijënu'un tsë'ëkë tkamëët'atë, ajotkumonë muum tyi'pxë'ëktë.

5Aakyë'ë nyäjyotmëkmo'ojëtë ets winë ëxëëk tuntëty; yajxon tnimay tnitajëtë wi'ix muum yë myëku'uk yu'utsytyuuy tyajkëtaw tyajkëpiptëty ets ënät myäytyë tyajtë ko ka'ap pën y'ixëtë,

6paaty ka'ap tjëkyepy pën tpaye'eyëty mëti'ipë tyuuntëkooytyëpën. E ja mëti'ipë tëkokyë winë nyija'awëtyääpyën wi'ix tu'uktu'uk yë naaxwiinyëtë ja'ay yë jyot wyinma'anyën, jä'äts nëjkx winë tnipaye'eytyä'äy.

7Tios yë'ë nëjkx yajtsëtyutëtë mëët yë tyi'pxn, ajotkumonë nëjkx yajtsëtyutëtë;

8kyë'ëm aaw kyë'ëm ayuk nëjkx tyiytyunëtë, e ja ja'ayëty mëti'ipë ijxëtëpën je'eyë nëjkx nyëxi'ik tyukxi'ikëtë.

9Jäänëm nëjkx tëkokyë ja'ayëty tmëjjaw tkënu'kxjyawëtë yë Tios, ets tnikäjpxy tnimëtya'aktë tii ko Tios winë të tuny të tkäjpxyën; ets tja'akyukëtëty tiikyëjxm ko ënäty winë të tyajkojyën.

10Yë oyjyä'äy tyukxoonta'akäämpy yë Tios ets jam yë kuwa'anën t'ixta'aja'any ma yë'ëjën; tëkokyë ja'ayëty mëti'ipë oy tii tyuuntëpën jotkëtä'äky jyuuky'ata'antë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

Salmo 65

[1]Mijts Tios, mëti'ipë yajpatpën jam Sión, mijts mpatëp myajkuuy'ëw myajkuuyya'axëty ets mpatëp yajpatunëty ja waantakën ma mijtsën,

[2]jä'ä ko mijts wa'ats xymyëtoow'ity yë tsajpkäjpxy. Tëkokyë yë naaxwiinyëtë ja'ay jam myintë ma mijtsën.

[3]Xymyëmëtaktëp ëëtsëty ja nëë poky mëti'ipë yajtuunp yajkajpxpën, e mijts mme'kxyp yë tuuntëko'oy kajpxtëko'oyën.

[4]Janty xoontä'äky yë ja'ay yajpaaty mëti'ipë mijts kë'ëm mwin'ijxypyën ets jam xyajnëjkxy tsënääpyë winkon ma m'ityën, ma ja tsënaaytyaknën mëti'ipë jam ma mtsajptëjkën. Jotkujk ëëts nnäyjyawëtë mëët ja xoontakën mëti'ipë jap ma mtsajptëjkën, ets ko jyap'aty ja oyajtën.

[5]Tios, mëti'ipës xyajnitsoktëpën, ko m'ëtsoy jam xyajnikëxë'ëky ko tii mëtëy xynyipaye'ey, paaty nitëkokyë yë naaxwiinyëtë ja'ay mijts mtuk'ijxpetyë jampaat mejy awinaxy;

[6]mijts jëtu'un myaj'oy'ijtyp yë tun kopk mëët ja mjot mmëjaaw ets ja mmëkajtën.

[7]Mijts yë nëëmejy amonyë myaj'ijtyp, ets ko yë naax kajpn ka'ap jyotkujk'aty mijts näjyëtu'un myajjotkujktäkpy;

[8]oy yë'ëpaatëty mëti'ipë muum jëkäm tsënaaytyëpën kwanë ko tsyë'ëkëtë ko t'ixtë wi'ix mijts winë mëj këjää xytyunyën. Aakmijts yë ja'ay mtukxoontakëp oymyaajëty, jëtu'un maatsow yë xëëw pyëtsimyën ets maatsow kyëtä'äkyën.

[9]Mijts yë naaxwiinyëtë mkëwent'ajtyp; mijts yë nëë tuu mkejxyp ma yë'ëjën ets winë myuxëty yonëty; mijts myajyoompy myajji'tsyp yë tsajpmok mëët yë mëk tuu mëknëëkom. Jëtu'un ja naax kam xytyukni'oytyunë yajxon.

[10]Mijts myajxo'kpy yë naaxwiinyëtë maajaty të yajtuktajtu'utyën ets xyajwin'utsy maajaty nyäxymyëtyën; mijts myajyu'unkëtyä'äpy yë naax, ets kënu'kxën xyajnaaxkëtä'äky ma winë y'ity wyintëyën kamwinm tu'uwinm.

[11]Mijts yë mkënu'kxën myajkëtäkpy naaxwiiny naaxkëjxy, nyäxy yë xëëw jëmëjt. Ko jyää'aty yë yoots nëma'a, ënät winë y'ity wyintëy;

[12]yë mëëynyak mëti'ipë jamën ma të'ëts'itën tsuxk yaj'ixtë, ets ja tun kopk janty'oy kyëxë'ëktë;

[13]Ma yë joyjyotën tam jyätyë tsajppax ets kupixyny, tam näjyëtu'un tsajpmok kam, xoontakp yajjawë yë jot winma'any ko jam winë yajpaaty.

Salmo 66

[1]Kuuy'ëwtë yë Tios mëët yë xoontakën, tëkokyë jënu'un m'itën mjuuky'atën naaxwiiny naaxkëjxy;

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[2]kuuy'ëw kuuya'axtë yë myëjxëëw kyënu'kxyxyëëw, tukwin'ëwtë oypyë ëy yä'äxy.

[3]Jëtu'un yë Tios ënëëmëtë: Tios, tu'kë'ëyë mëti'ipë të xyajkojy të xypyëjktä'äkyën janty oyëty yaj'ixy ets tukxoontaknëty. Mëët yë mmëkajtën, yë mmëtsiptëjk aakmijts mëmëtowanëp,

[4]tëkokyë yë naaxwiinyëtë ja'ay aakmijts m'ëwtajtëp ets yë'ë mxëëw kyuuy'ëëw kyuuyaxtëp.

[5]Min ixtë mëti'ipë Tios të tuuntä'äkyën, ja myëj'ajtën mëti'ipë të tyaj'ixyën ma naaxwiinyëtë ja'ayën:

[6]ojts yë mëjnëë tyajnäywyä'kxyë ets ojts tyajwë'ëmy të'ëtsnaax, ye'epy ojts ja n'ap'ajtëm tuknaxtë ja nëë; paaty tyam tsojk Tios ntukxoontakëmë.

[7]Yë'ë mëët y'ëne'emy myëk'ajtën xëmëkyëjxm, yë'ë kë'ëm y'ijx'ijtyp kyëwent'ajtyp yë mëjëtypë naax kajpn, këtiipë yë ja'ay mëti'ipë käjpxy kyumëtoownajxtëpën nyipëtë'ëkëtëty.

[8]Miitsëty naax kajpnëty, wintsë'ëk mëjjawëtë yë Tios. Wä'än tyajmëtoy ko m'ëwtë mya'axtë.

[9]Jä'ä ko yë'ë xyaj'ijtëmë juuky ets ka'ap nijëna'a të xy'ëxmajtsëmë ets ëxëëk njajtmëty nkëpäjtmëty.

[10]Tios, mëti'ipës nTios'ajtëpën, tëës mijts xywyinma'any'ixtë wi'ixës nja'ay'atën, paaty mijts të xyajwa'atstës tä yë poop pujxn ja'ay tyajwa'atsyën.

[11]Tëë xy'ëwa'atsy etsës ëxëëk njatëty nkëpätëty; ojts yë mëjëtypë ëyo'on jotmay nyajnaxtës.

[12]Ojts xy'ëwa'atsy etsës nyaj'atään nyajtuktääntëty; jëtu'unës yë ëyo'on jotmay të ntuknaxtë tä mëk komnëë ets mëj jëën yajtuknaxyën, e ka'ap të xytyimja'atyëkoytyës, tëës jatëkok xyajjotmëkpëktë.

[13]Tëkëjaanpës ma mtsajptëjkën etsës nyaka'any tu'uk yë wintsë'kën nino'okpyë mijts mwintuuy; jëtu'un'äämpyës ja nwaantakën nyaj'ëtukëty,

[14]ja waantakën mëti'ipës ojts ntunyën ma mijtsën koos ënäty nyajpaaty ëtsë'ëkëtuuy.

[15]Ntukwintsë'ëkëjäämpy jëyujk nino'okpyë ets ni'kxpë; ntukwintsë'ëkëjäämpy yë oyëtypë tsajpkaayä'äy ets ni'kxëtypë tsajppax yä'äy, nëjkxëp näjyëtu'un ntukwintsë'ëkë kupixyny yä'äy.

[16]Mintë miitsëty tu'kë'ëyë, jënu'un xytsyë'ëkëtën xymyëjjawëtën yë Tios. Mëtoow'itë, tyamës nimëtya'aka'any mëti'ipë të tunyën ma ëjtsën.

[17]N'aawës të ntukmëkäjpxy ets nyä'änës të ntukmëjpëjktä'äky.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

18Ko jeexyë y'ëxëëkëty yë nwinma'anyës, kajxyëp yë Wintsën të tmëtoow'ity yë n'aaw n'ayukës;

19e yë'ë, tëë tmëtoy ets tëë tja'akyukë yë ntsajpkäjpxyës.

20Tukxoontä'äky yë Tios y'itëty, jä'ä ko yë tsajpkäjpxy mëti'ipës të ntunyën ka'ap nëkoo të tkumëtoownaxy ets ka'ap të xytyukwintuk'ookyës yë tsyojkën jya'awën.

Salmo 67

1Tios xypya'ëyo'owmëp ets xykyënu'kxmëty; wä'än xynyi''ijxkëtakëmë,

2ets tëkokyë yë naaxwiinyëtë ja'ay nijawëtëty mëti'ipë mtuknipëjktakëpën ets ko mijts myajnitsokp.

3Mijts Tios, wä'än yë naax kajpn mwin'ëy mwinyä'äxyë, wä'än tëkokyë yë naax kajpn mwin'ëy mwinyä'äxyë.

4Wä'än yë mëjëtypë naax kajpn tukyaax tukjokëtë yë xoontakën, jä'ä ko mijts, mëët yë tëyajtën yë naax kajpn xy'ëne'emy xymyëkäjpxy; mijts tu'kë'ëyë yë naax kajpn mtu'uwinwoopy naaxwiinyëtë apëtsëmy.

5Mijts Tios, wä'än yë naax kajpn mwin'ëy mwinyä'äxyë, wä'än tëkokyë yë naax kajpn mwin'ëy mwinyä'äxyë.

6Janty oyëty yë pëjktä'äky pyëti'iky ma kamën; jä'ä ko yë'ë nTios'ajtëm kyënu'kxën të tyajkëtä'äky ma ëëtsajtëmën.

7Tios xykyënu'kxmëp. Wä'än tëkokyë yë naaxwiinyëtë ja'ay tukxoonta'aktë yë Wintsën.

Salmo 68

1Ko yë Tios tyëkë tsiptuunpë, yë myëtsiptëjk jëtu'unyë kyääkwa'kxta'atë; mëti'ipë ëxëëk'ijxëpën pojën kyukäkta'ayë;

2jëtu'un pyojwa'kxta'atë tä jok pyojwä'kxyën tsajpkëjxm, ets jëtu'un yaj'ixtë jëtu'unyë yowë jyiiywya'kxnëtë tä onën jëënjoty, jam ma Tiosën yë ëxëëkja'aytyëjk ijxtëkoy ja'atyëkoy y'itë.

3E ja'ayëty mëti'ipë oy yë jyot wyinma'anyëtyën, akujk jotkujk nyäyjyawëtë; xoontakp jam yajpaatë Tios wintum, ets y'ätstë xyoonta'aktë mëët ja jotkujk'ajtën.

4Win'ëwtë miitsëty yë Tios, ëwtë yë ëy yä'äxy oyëtypë ets jëtu'un yë xyëëw mëjjawëtë, tukxoonta'aktë mëti'ipë jam tsajpjotm ijtpën tsënääpyën. Xoonta'aktë jam ma Wintsënën. Xoontä'äky yajpaatë ma yë'ëjën.

5Tios, mëti'ipë ijtpën ma tsyajptëjkën, yë'ë nyiteety'äjtyp yë ku'ooky u'unk ets yë'ë näjyëtu'un pyutëjk pyupejtyp yë ku'ookytyo'oxy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

6Tios yë'ë myoopy yë jyëën tyëjk mëti'ipë atu'uk yajpatpën ets mëti'ipë winwa'atstuuy juukyajtpën, yajpëtsëëmpy yë tsumjyä'äy pujxn tëkoty ets tyajjotkujkë ma jyuuky'ajtënën; Ja ja'ayëty mëti'ipë käjpxykyumëmëtoownajxtëpën jam nëjkx tsyëënëtë ma ka'ap tii y'ity wyintëyën.

7Mijts Tios, ko ojts xywyoowtsoony ja mnaax mkajpn ets ojts xywyoownëjkxy të'ëts'itjotm,

8ojts yë naaxwiinyëtë yu'kxy ets ojts yë mëk komtuu kyëtä'äky naaxkëjxy mëti'ipë tsajpwinm tso'onpën, yë Sinaí kopk näjyëtu'un jyänty yu'kxtäky Tios wyintuuy, ma ja Israel ja'ay Tyiosëtyën.

9Mijts Tios, tëë xyajtu'uy xyajpojy mëj këjää, ets të xyajxooky ja naaxwiinyëtë ma ënäty tsyë'ëtsëtyën ets jëtu'un jatëkok y'ajämë.

10Jam ojts yë mnaax mkajpn tsyëënaaytyaknpëky, e mijts Tios, mëët ko xymyëët'aty yë oyjyot oywyinma'any, tëë xyajkay xyaj'uuky ja ëyoopëja'ay.

11Ojts yë Tios tu'uk yë ayuk tkäjpxy, ets kanaak ojts yë to'oxytyëjktëjk y'itë mëti'ipë kyajpxnajxtën:

12Tam kyä'äktë ja yajkutujkpëtëjk mëët ja tsyiptuunpëtëjkëty. Jam tëjkwintum, yë to'oxytyëjkëty yë'ë jam pyëjkwa'kxtëp mëti'ipë ja mëtsiptëjk të yajtukniwojptu'utën,

13e mijts ojts myajyu'utsy. Jëtu'un ojts mkëxë'ëky tä tu'uk yë pakën mëti'ipë kyäkn këxë'kpën poop pujxn nikoypyën. Ets ja jyëmk yaj'ixy pu'ts pujxn nikuutsypyën.

14Ko ja mëti'ipë maaytyääyëpën winë tyajkäktaay ja yajkutujkpëtëjk, tëë ënäty tip yajxon kyä'äy ma Salmón kopkën.

15Këjxmëty yë kopk kyëxë'ëktë jam Basán itjotm, këjxmëty yajxon ma jam kyëpetyën.

16Miitsëty jënu'un jam mnaxtën mtëkëtën tunkëjxm kopkëjxm, ¿wi'ix ko ëxëëk xy'ixtë ja kopk ma ja Tios tsyëënëja'anyën? Yë Wintsën xëmëkyëjxm jam y'ita'any.

17Yë Tios may yë kepy wintëkäämpë tmëëtëty mëti'ipë myëtsiptuunpyën; ko jam Sinaí tsyo'ony kepy wintëkäämpë akujky ojts myiny ma tsyajptëjkën.

18Mijts Tios, janty këjxm ojts mpety ets xyajnëjkxy ja mtsumjyä'äy; ojts ja'ay winë mmo'oyë, yë'ëpaat ja'ay mëti'ipë käjpxy kumëtoownajxtëpën ojts mwinkoxtänëty, Wintsën.

19Mëjjaw kënu'kxyjyawë y'ity yë Wintsën, mëti'ipë nTios'ajtëmën, mëti'ipë xyajnitsokëmën, mëti'ipë winjëpom myënëjkxypyën yë ntsëmy'ajt nkë'ëy'ajtëmë.

20Yë Tios, mëti'ipë nTios'ajtëmën yajnitsokp yë'ë, ets yë'ë mëti'ipë xyjyu'tmëpën o'këntuuy.

21Tios jëtu'unyë tkë'tswa'kxa'any yë kyëpajk yë myëtsip, ja kyëpajk mëti'ipë ni'ikyë pokytyuun'ëtëtstëpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

22Jëtu'un yë Wintsën të y'ënä'äny: Nyajtsoonäämpy jam Basán; njuutäämpy jam ma ëxëëk mjaty mkëpetyën,

23ets xy'atään xytyuktäänëty yë mmëtsip yë nye'pyny, ets m'uk twe'eymyukëty.

24Tios, mëti'ipës nTios'ajtypyën, ets mëti'ipës nkutujkpë'ajtypyën, ma mtsajptëjkën xëmë tajnax y'ity ko mijts myajmëjjawë.

25Mëti'ipë ëëwtëpën jëyëjp nyëjkxtë, e mëti'ipë xuxtëpën koowtëpën ix'am ye'eytyë, itkujky yë'ë nëjkxtëp yë to'oxy'ëna'këty mëti'ipë yaj'ënantëpën yë xijtn.

26Tëkokyë miitsëty mëjjawëtë yë Tios, mëti'ipë Wintsën'ajtpën. Tëkokyë miitsëty Israel ja'ayëty jënu'un të mniye'eypyätën.

27Wintuuytsyow yë'ë nëjkxp yë Benjamín, ja tim mutskpë, ja kutëëm mëët kanaak ja yajkutujkpëtëjk mëti'ipë Judá ja'ayën, ma Zabulón ja'ayën, ets ma Neftalí ja'ayën.

28Tios, mëti'ipës nTios'ajtypyën yaj'ixëty yë mëj'ajtën; kajpxkëxë'ëk jatëkok mëti'ipë të xytyunyën ma ëëtsëtyën.

29Jam këjxm tsyo'ontä'äky ma ja mtsajptëjkën jam Jerusalén, ma ja yajkutujkpëtëjk tyajmintën ja mnänyamo'ojë,

30oj yë Egiptë ja'ayëty, mëti'ipë ja'ay'ajtëpën tä mëj jëyujkën aayjoty ujtsjotypë, tä tsajpkaa yä'äyën inpë, mëti'ipë näjya'awëyëpën tsajpkaa ëna'kën, mëti'ipë yi'iyë myëmääpy myëtäjpyën wi'ix ja wit meeny may'äämpy tpaatëty oy ja naax kajpn ëxëëk tyajjatëty; oy ja naax kajpn tsyiptun tsyippaatëty.

31Jap Egiptë tsyoona'antë yë ja'ayëty mëti'ipë këjxmëty yë kutujkën myëët'ajtëpën; yë Etiopíë ja'ayëty nëjkxëp t'ëwtatë yë Tios.

32Kuuy'ëwtë yë Tios tëkokyë miitsëty jënu'un m'ënä'ämtën myajkutuktën naaxwiiny naaxkëjxy, ëwtë ya'axtë yë y'iy yä'äxy yë Wintsën,

33mëti'ipë jam ënyääpyën tsajpjotm mëti'ipë kë'ëyxyëëw kë'ëyjyëmëjt ijtpën. Mëtoow'itë wi'ix yë y'aaw y'ayuk yajmëtoyën, yë y'aaw y'ayuk mëti'ipë mëj'ajtën mëëtën.

34Mëjpëjkta'aktë yë Tios yë myëk'ajtën; yë myëj'ajtën yë'ë yajwintujktääpy tëkokyë yë Israel kajpn, ets myëk'ajtën pyätyp yë tsuxk tsajp.

35Janty oytyukxootaknë yë Tios jap yajpaaty ma tsyajptëjkën; yë Tios mëti'ipë Israel Tyios'ajtypyën, yë nyaax kyajpn yë'ë myëkmoopy myëjaawmoopy. Paaty yë Tios kënu'kxy mëjjawë mëpaat y'ity.

Salmo 69

1Yajtsokës, Tios, mëti'ipës nTios'ajtypyën, mëpaatëpës nji'kxnë ets nnëë'o'knë;

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

2tsyapës nkënajxnë këk mo'ontsjoty, ets ka'ap ma t'ëkjëkyäjpnë maas nwa'kta'atsëty. Tëës nkiinë këkmejyjoty, ets nëëkap yë'ëjës xytsyëëmnëjkxnëp ma nëë mëk pyëyi'ikyën.

3Tëës yë nyo'kn nyatimtsyëtsnë koos nyä'äxy njoky; jajnëp tooynyëpës yë nyaxn; ets nwiinës tëë nya'ënu'kxënë koos njajantyjyëjp'ixy yë Tios.

4Nimay yë ja'ayëty mëti'ipës nanëkoo xy'ëxëëk ijxtëpën, këtiinëm jyëtu'unëty yë nkuwaayës; yajxon të nyimayëtë yë nmëtsiptëjkës, nanëkokyëjxmës ëxëëk xytyuntë xy'ënëëmëtë, etsës xytyukmatstë nyajwinpitëty mëti'ipës ka'ap të nmeetsyën.

5E mijts Tios, mëti'ipës nTios'ajtypyën, wa'ats xynyijawë ko nëkoos nitsuu nipoj tii ntuny; yë npokyës ka'ap tjëkyepy ntukwinkuyu'utsëty.

6Wintsën, mëti'ipë maaytyääyëpën winë, Ka'ap mëpaat tsyëyu'unpaatë yë ja'ayëty mëti'ipë mijts mtuk'ijxpäjtëpën, mëët ëjtskyëjxm yë npoky. Tios, mëti'ipë yë Israel ja'ay Tyios'ajtypyën, tëkokyë mëti'ipë m'ixtaayëpën ets myajmëyajtëpën jëtu'un tä yë ja'ay nyëëtëëtsën, ka'ap mëpaat jëtu'unyë kyumon kyutukëtë mëët ëjts kyëjxm yë npoky.

7Mëët mijtskyëjxm tëës nmënaxy nyajnaxy yë näy'oj näyya'axë; tëës nyajpaaty wintsëtyu'un jëjptsëtyu'un;

8jëtu'unës të nyajpëjktä'äky maas yë njëëky nmëku'ukën tä tu'uk yë jaaypyaat jaaypyo'kxyën mëti'ipë ka'ap pën y'ixy'ätyën.

9Mëët yë'ë koos niku'ëwa'an'aty yë mtsajptëjk, wiinkës nnäjyawëty ko pën ëxëëkjaty tnikäjpxy tnimëtyä'äky, janty ëjtsës ntimjya'ap xytyimpatp ko pën ëxaty y'ënä'äny.

10Koos një'ëy nyä'äxy ets koos ka'ap nkay n'uuky, je'eyës xynyëxi'ik xytyukxi'iktë;

11e koos ënät nnäxyoxyë mon tuk etsës ntuktëkë yë wit mëti'ipë kuump u'kxpën, je'eyës nyajnëxi'iky nyajtukxi'iky.

12Aak ëjts yë ja'ay xy'ëëwpat xykyajpxpatp oymyaajëty, ets ëmu'ukyë ja'ay tëës xyaj'ëypyëtsëëmnëtë.

13E ëjts, Wintsën, mijtsyë nmëyäxy nmëjojkpy, Tios, mëti'ipës nTios'ajtypyën, putëjkëkës. Mëët yë mëjpë m'oyjot m'oywyinma'any, ëtsoowkës. Mëët yë mputëjkën xëmëpë y'ityën, yajtsokës.

14Këtiis xy'ëxmatsëty ëyo'ontum. Mijtsës xyajtso'okëp ma ja'ayëtyën mëti'ipës xy'ëxëëk'ijxtëpën, etsës xyjyëwow xyjyëwitsëty ma ja monyë tukyën.

15Këtii xyajkutukëty etsës yë nëëkom xymyënëjkxëty. Këtii xyajkutukëty etsës nja'tëty jap ma nëëxujtykyën etsës jëtu'unyë xyajnikoompätëty.

16Wintsën, ëtsoowinpijtkës; mijts janty'oy mTios'aty ets mëj këjää yë tsojkën ja'awën xymyëët'aty. Mëët yë janty yu'unkpë yë mjot mwinma'any ni''ijxkëtakës;

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

17këtii xy'ixtijëty ya'atë m'ëyoopë mmëtuunpë. Ëtsoowinpijtkës tsojkyë, jä'ä ko ëjts o'kën jëjp'amës nyajpaaty.

18Mëwinkoonkës ets yajtsokës; ju'tkës maas yë nmëtsip yë kyë'ë y'aawën.

19Mijts Wintsën wa'ats xynyijawë wi'ixës ëxëëk nyajtuny nyaj'ënëëmën, wi'ixës ja tsëtyu'un nmënaxy nyajnaxyën ets wi'ixës ka'ap pën xymyëj'ixyën; mnija'ap pënjatyës xymyëtsip'ajtëpën.

20Koos nyaj'ojy nyajyä'äxy, jëtu'unës nnäjyawëty tim tsëtyujtp yowë njuukyjotës ets tim këjxp yowë njot nmëjaawës; Natëkës nëkoo të n'ixta'ay pënës jeexyë xyajjotkujktakpën ets xypya'ëyoopën.

21Maas yë n'uuky ntojkxën tëë jap t'apëkëtë mëti'ipë yaj'o'kpën, koos të ntëëtsë yë'ëjës të xytyuk'uuktë nëë mëti'ipë xunën ets ta'amën.

22Wä'än jämyë nämyëtsiptsoonëtë aak yë'ëjëty, ma jam kyäytyën y'uuktën jënu'un oy nyäjyawëtën.

23Mijts myajwiintsëtya'ajëp ets ko ye'eya'antëty je'eyë yë tyeky tsyëyuuypyëktëty.

24Yajkëta'ak ma yë'ëjëtyën mijts yë mjoot'an; ets wä'än pyaatëtë mijts yë mtsip m'äkë.

25Ma tsyëënëtën, wä'än jam tyajpaaty aanë'ëk tëëtsë'ëk, këtiipë jam pën tsyëënëty jyuuky'atëty ma jyëën tyëjkëtyën.

26Jä'ä ko yë'ëjëty je'eyë t'ixjëtit tpajëtitë mëti'ipë mijts mon tuk të xypyëjktä'äkyën, ets të tnëxi'ik të tukxi'iktë ja pyëjkën y'ato'onënëty mëti'ipë të xyajtsëtyuty të xyajwintëkoyën.

27Mijts näjyëtu'un ëxëëk myajjatëp ijxtëm yë'ëjëty yë jyiiky myëku'uk ëxëëk të tun t'ënëëmëtën; yë'ëjëty ka'ap pyaatëtë pokymyä'kxën.

28Jo'tsëtë yë xyëëwëty mëti'ipë jap këxja'ay ijtpën ma ja nokyën juukyajtën mëëtpë, këtii jap xypyëjkta'akëty ma myinyën ja xyëëwëty ja wa'ats ja'aytyëjk.

29E ëjts, maas npëkyë n'ixyën ets maas mon tuk nyajpaatyën, yajpëtë'kës, Tios mëti'ipës nTios'ajtypyën, yajtsokës.

30Nmëjpëjkta'akäämpyës yë Tios yë xyëëw mëët yë ëy yä'äxy, ntukxoonta'akäämpyës mëët yë kukajpxën ja'awëkyëtakën,

31yë Wintsën wäänëni'ik yë jëtu'unpë oy tjawëja'any, këtiinëm tääjës jeexyë yë tsajpkaayä'äy ntukwintsë'ëkën ëkë ni'kx mëti'ipë wajmëëtën ets tekyxyookymyëëtën.

32Ko jëtu'un t'ixtëty, tääts jotkujk nyäjyawëja'anëtë mëti'ipë ënäty mon tuk yajpatëpën, ets jyot wyinma'any oy tsuj tjawëja'antë mëti'ipë Tios y'ijxtaaytyëpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

33Tios myëtoopy yë y'aaw y'ayuk yë ëyoopëja'aytyëjk, ka'ap t'ixtijy yë y'u'unk myääy mëti'ipë tsumy matsy ijtpën.

34Mëjjawë jaantyjawë yë Tios y'itëty jam tsajpjotm, naaxkëjxy ets nëëjoty, ets maajaty yajpaatyën yë juukyajtën.

35-36Tios yë'ë yajtso'okäämpy yë Sión kajpn ets tkoj'oyëja'any jatëkok yë nyaax kyajpn yë Judá. Yë y'u'unk y'ëna'k yë tyuunpëtëjk, yë'ë tyukumayäämpy yë naax kajpn; jam tsyëënëtëty jyuuky'atëty ets yë'ë jam winë jyä'ä'atëp; tëkokyë jënu'un tmëjjawëtën yë xyëëw, yë'ë nëjkx jam y'itë tsyëënëtë.

Salmo 70

1Tios, mëti'ipës nTios'ajtypyën, minës yajtsok. Wintsën, minës tsojkyë putëjkëk.

2Wä'än jëtu'unyë tkumay tkutajëtë mëti'ipës xyaj'ookantëpën, wä'än wintsëtyu'un jëjptsëtyu'un tkä'äktë mëti'ipës ëxaty xyjyatunantëpën.

3Wä'än tkä'äktë wintsëtyu'un jëjptsëtyu'un mëti'ipës xynyëxik xytyukxiktëpën.

4E tëkokyë mëti'ipë mijts m'ixtaayëpën, wä'än tyajpaatë janty jotkujk ets janty xoontä'äky; tëkokyë mëti'ipë tsyojkën'ajtëpën mijts yë mnitsokën wä'än xëmë t'ëna'antë: Yë Tios mëj yë'ë.

5E ëjts maas n'ëyoy njotëkoyën ets jë'ë ya'ax nyajpaatyën, Tios minës poj'am putëjkëk. Mijtsës xypyutëjkëp ets xyajnitso'okëtyës; këtii mpoox'ëtë'ëtsy Wintsën.

Salmo 71

1Wintsën, jam ma mijtsën jamës n'ixta'ay yë kuwa'anën; ka'ap mëpaat nijëna'a tsëtyu'unmëët nwë'ëmyës maas ja nmëtsiptëjkën.

2Yaj'ëwaatsëpëtsëëmkës ets yajtsokës; jä'ä ko mijts wa'ats mTios'aty. Tun yë mëyajtën, mëtoowkës yë n'aaw n'ayuk ets yajnitsokës.

3Mijts jëtu'un mnax tä yë mëjtsaakopkën mëti'ipës xykyuwaanpën, mijts jëtu'un mnax tä tu'uk yë mëjpotsyën mëti'ipë tsoktaknën. Mijts jëtu'un tä tu'uk yë mëjtsaakopkën ets tä tu'uk yë mëjpotsyën mëti'ipës xykyuwaanpën.

4Tios, mëti'ipës nTios'ajtypyën, yajpëtsëëmkës ma kyë'ë y'aawën yë ëxëëk ja'ay, ma kyë'ë y'aawën yë yaja'ay'o'kpë ets mëti'ipë tsiptuump tsip kajpxpën.

5Wintsën, jëtu'unyëm mijts ntuk'ijxpety koos nmëxu'unk'ajty ets tyampaat maas të nmëj ja'ayënën, mijts n'a'ijxyp njëjp'ijxyp ets mijts näjyëtu'un ntukjotkujk'ajtyp.

6Tapnëmës ënäty nyajpaaty ntaakës jyootjoty ko mijts ntukjotkujk'aty. Mijtsës ojts xyajminy naaxwiiny paaty mijts xëmë nmëjpëjkta'aka'any.

7Janty mëj'ixyës yë ja'ay muum xyjyawë, e jam ma mijtsën Wintsën jamës yë tsoktakn npaaty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[8]Jëtu'unës yë xëëw nyajnaxy, yë mmëjajtën m'oyajtën yë'ëjës nmëjpëjktäkpy;

[9]këtiis xy'ëxëëkjawëty koos ënäty tëë nmëjja'ayënë; këtiis xy'ëxmats xymyajtstu'utëty koos ënäty ka'ap yë jot mëjaaw n'ëkmëët'ajnë.

[10]Yë nmëtsiptëjkës mëti'ipës xyaj'ookan xyajtëkoyantëpën, aakyë'ë të nyäpyëk të nyämyatsëtë ets të nipëjktaakëtë wi'ixës xyaj'ooka'antën.

[11]Tyaa y'ëna'antë: Ixta'atë ets xymyatstëty, yë Tyios mëti'ipë y'ëwtajtypyën tëë jyä'äytyëkooyënë, paaty tyam ka'ap t'ëkmëët'ajnë pën yajtso'okëtëp.

[12]Tios, mëti'ipës nTios'ajtypyën, këtiis xymyëjëkämke'eky; nimiinkës tim tsojkyë ets putëjkëkës.

[13]Wä'än twë'ëmtë tsëtyu'unmëët ets wä'än tkutëkooytya'atë mëti'ipë myëtsip'ajtëpën yë njuukyajtënës. Wä'än yë'ëjëty nëxi'iky tukxi'iky twë'ëmtë mëti'ipë tsyojktëpën ets jeexyë ëxëëk njaty nkëpetyës.

[14]E ëjts, mijts xëmë n'a'ixäämpy njëjp'ixäämpy, ets ni'ikyë mijts nmëjpëjkta'aka'any;

[15]jëtu'unës nyajnaxa'any yë xëëw jëmëjt, nikajpxa'any nnimëtya'aka'anyës koos mijts të xyajtso'oky ets koos të xynyipaye'ey ijxtëm tyim'ixë'atyën. E tëkokyë ya'atë mëti'ipë të xytyuny të xykyäjpxyën, ka'apës yajxon nja'akyukë wi'ix ko jyëtu'unëty.

[16]Nimëtya'akäämpyës wi'ix winë mëj këjää të xytyunyën Wintsën, ntukyaaxëjäämpy ntukjojkëjäämpyës ko mijts aak'oy ets aak mëtëy winë xytyuny.

[17]Tios, mëti'ipës nTios'ajtypyën, mijtsës të xytyukni''ixë winë koos të n'ëna'k'aty, e tyam je'eyëmës ka'ap ntuk'ëmony wi'ix winë të xyajkojy të xypyëjktä'äkyën.

[18]Tios, mëti'ipës nTios'ajtypyën, këtiis xy'ëxmats xymyajtstu'utëty oyës ënäty të nmëjja'ayënë etsës të nkupo'ojënyë, jä'ä ko ëjts njaaknimëtya'akäämpyës yë mmëjajtën ma ja'ayëtyën tyampë jyuuky'atën ets mëti'ipë juuky'atantëpnëm.

[19]Yë mëtëypyë mnipaye'eyën, mijts Tios, jajtp jam tsajpwinm; mëjwiin këjää winë të xytyuny, kamaa jëtu'unpë tios tä mijtsën.

[20]Oyës të xy'ëktuk'ixy yë ëyo'on jotmay etsës të një'ëy të nyä'äxy, nija'apës wa'ats koos jatëkok xyajjuuky'ata'any, ets koos jatëkok jap xyajpëtsëma'any ëyoowtaknjoty maas ënäty jap ëxëëk njatyën nkëpetyën.

[21]Mijts myajmëjëjäämpy yë njotkujk'ajtënës etsës jatëkok akujk jotkujk nyajpaatëty.

[22]E ëjts, mëti'ipës xypyatpën, n'ëwäämpyës yë ëy ets nmëjpëjkta'aka'anyës ko winë oy xytyuny, nyaj'ëna'anäämpyës yë xijn ets kow, Tios, mëti'ipës nTios'ajtypyën, Wa'atspë mëti'ipë yë Israel ja'ay y'ëwtajtëpën.

[23]Jotkujkës näjyawëja'anyë ko ënäty mijts nwin'ëy nwinyä'äxy, ets näjyëtu'un tëkokyë yë njot nini'kxës, mëti'ipë mijts të xyajtso'okyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

24Näyjyëtu'unës xëmë nikajpxa'any ko jëtu'un winë xynyipaye'ey ijxtëm pyaat'atyën, jä'ä ko mëti'ipë ënäty tsyojkën'ajtëpën etsës ëxëëk njatëty nkëpätëty, yë'ë të y'ëkwë'ëmtaaynyëtë tsëtyu'unmëët.

Salmo 72

1Mijts Tios, mo'o yë myajkutujkpë ja winma'any ets tii mëtëy tnipaye'eyëty ets tëyajtën winë tunëty mëti'ipë mijts mjä'ä'ajtypyën,

2jëtu'un mëtëy ja naax kajpn t'ënä'ämëty ets oy tii tnipaye'eyëty ma ëyoopëja'aytyëjkën.

3Tuk'ixëty ja naax kajpn ja jotkujk'ajtën ets oy yajpaatëty.

4Nyipaye'eyëp ja ëyoopëja'aytyëjk, ets tmo'ojëty ja jotkujk'ajtën ja y'u'unk y'ëna'k ets tukumëtowëty ja ja'ay ja nyëë pyoky mëti'ipë ja myëku'uk tyiytyuunpyën ets wyojpy kyä'tsypyën.

5Xëmë ja yajkutujkpë mwinkutsë'ëkëtëty maanëm jyaakjää'atënëm ja xëëw po'o.

6Jëtu'un nyaxëty tä tuunikën ëkë tä maanikën mëti'ipë jopyëp yajxo'kojpyën yë naaxwiinyëtë ets aay ujts.

7Mapaat y'ëne'emyën ets yajkutukyën, wä'än tmëjë tkëjääjë yë akujkajtën jotkujk'ajtën ets tëyajtën, ijxtë koonëm yë po'o y'atëkoyëty.

8Wä'än yë'ë t'ënä'ämta'ay yë naaxwiinyëtë ja'ay mapaat yë mëjnëëmejy nyäxyën ets mapaat jyä'tyën, tsyo'onta'akëty jam ma Éufrates mëjnëëjën ets jampaat ma naaxwiinyëtë jyëjpkëxyën.

9Wä'än yë myëtsiptëjk Näkyë'ëyakëtë ma yë'ëjën, tëkokyë jënu'un jam y'itën tsyëënëtën të'ëts'itum.

10Wä'än myëmi'inxëty yë ayajk ako'onën ets näynyamo'ojë yë yajkutujkpëtëjk mëti'ipë tso'ontëpën jam Tarsis ets ma naaxwiinyëtë y'ityën kuwitsë nëëjoty, ets näjyëtu'un yë yajkutujkpëtëjk mëti'ipë jam ijtëpën Sabá ets Seba.

11Wä'än tëkokyë yë ënä'ämpëtëjk tkoxtänëtë ma yë'ëjën. Ets wä'än tëkokyë yë naax kajpn jam myëtuntë kyupëktë ma yë'ëjën.

12Jä'ä ko yë'ë ëyoopëja'ay pyutëkëjäämpy mëti'ipë mëpëjktsoowëpën, ets ja'ay mëti'ipë winë kakajtxëyëpën, ets mëti'ipë ka'ap pën pyutëk pyupetyën.

13Pya'ëyowäämpy tëkokyë mëti'ipë yaj'ëyow yaj'ama'at ja'ay'ajtëpën, ets yë'ë yajtso'okanëp yë jyuukyajtën mëti'ipë ëyoow jotëkooytyëpën.

14Yajpëtsëmäämpy jam ma ënäty ëxëëk yajtun yaj'ënëëmëtën ets ma ënäty ka'ap jyotkujk'atën, jä'ä ko jyuuky'ajtënëty këjää tsyowpaaty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

15Juuky'ajtp yë yajkutujkpë. Wä'än tyajmo'oy yë pu'ts pujxn mëti'ipë tso'onpën Sabá. Wä'än xëmë tyajninu'kxtä'äky ma Tiosën. Kënu'kxy y'itëty xëmëkyëjxm.

16Wä'än may'äämpy tyajpaaty yë tsajpmok ma naax kajpnën, ets wä'än jam tmayë tunkëjxm kopkëjxm. Wä'än yë tsajpmokpajk tyajpëky may'äämpy tä jamën Líbano, ets wä'än yë tyëëmpt jëtu'un tyäky tä yë aay ujts myäykyëxë'ëkyën kamjotm tu'ujotm.

17Wä'än yë yajkutujkpë yë xyëëw xëmëkyëjxm t'ity; wä'än jëtu'un tjeky yë myëj'ajtën ets xyoontakën tä xëëwën. Wä'än kanaak yë naax kajpn t'itë kënu'kxy mëët yë'ëkyëjxm. Wä'än tëkokyë yë naax kajpn yajnimëtya'aktë akujk jotkujk.

18Kënu'kxy mëjjawë yë Tios y'ity, yë Wintsën, mëti'ipë yë Israel ja'ay Tyios'ajtypyën, yë tu'ukyëpë mëti'ipë mëj këjää winë tyuunpyën;

19kënu'kxy mëjjawë xëmë y'itëty yë myëjxëëw. Wä'än yë naaxwiinyëtë tyajpaaty mëët yë myëj'ajtën y'oyajtën. Ets jëtu'un tyunëtëty jyatëtëty.

20Yaa jëtu'un jyëjpkukëxë yë tsajpkäjpxy, mëti'ipë yë David kyajpxën, Jesé myaank.

Salmo 73

1Janty oy yë Tios Tyios'aty ma Israel ja'ayëtyën, mëti'ipë wa'ats yë jyot wyinma'anyëtyën.

2Jawäänës ëxëëk të nkajaty, yë nkë'ë ntekyës jëtu'unës ënäty nja'awënë tëë yowë tyim'ënu'kxënë ets mëpaatëpës ntä'änjëxëjxnë.

3Jä'ä ko ëxëëkës të nmëtsip'aty yë ëxëëkja'aytyëjk mëti'ipë winë pyatëp y'ijxtëpën, mëti'ipë amëj akëjxm ja'ay'ajtëpën.

4Yë'ëjëty ka'ap tmëmay tmëtajtë yë o'kën, jä'ä ko aak'oy aak mëkëty jyä'äy'atë;

5yë'ëjëty ka'ap nitii pëjkën ato'onën tmënax tyajnaxtë ets ka'ap nijëna'a yaj'ixtë yuu mëët pa'am mëët ijxtëm yë wiinkëtypë jyatën kyëpätën.

6Paaty yë'ëjëty jëtu'un oy yaj'ixtë ko nyämyëjaw nyäjyääntyjyawëtë ets ja tsiptu'unk, jä'ä jya'awëtyëp tä wit xoxën;

7je'eyë janty ni'kxëty kyëxë'knëtë, mëpaatëp wyiintsaa pyëtsëëmnëtë; kanaak yajxon mëti'ipë ëxëëk myëmaay myëët'ajtëpën.

8Mëët yë nëxikën tukxikën, nämyëjja'aw näjyääntyjya'awën ets kanäwyinkutsë'ëkë, yë'ë mëët t'ëtsu'uxya'axtë yë myëku'ukëty ets tsip käjpxy je'eyë t'ixta'atë;

9y'ëtsu'uxyaxtëp yë tsajp mëët yë y'aaw y'ayukëty, y'ëtsu'uxyaxtëp yë naaxwiinyëtë mëët yë y'aaw yä'änëty.

10Paaty yë ja'ay y'oyjyawëtë ets ka'ap nitii poky yajtuknipëktë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

11Tääts kë'ëm nyäyajtëwëtë: Wä'än jëtää Tios t'ëknijawëtyë?, Ëk wä'än jëtää tnijawëty yë Ni'ik Këjxmëpë?

12Ixtë ya'atë ëxëëk ja'ayëty. Akujk jotkujk yë wyit myeenyëty tyajmëj tyajmayëtë.

13Nëkoopës natëkë njot nwinma'any nmëët'ajtpëty janty wa'ats ets janty nitii pokyës nka'ëktuunëty.

14Jä'ä ko janty janaam jatsojkës nyajkoxy nyajtsiiky, ets jopy jopyës xëmë nyajtëytyuny.

15Koos jeexyë ëjts jëtu'un yë nwinma'any n'ëkmëëtëty tä yë'ëjëtyën, jëna'ajëpës jeexyë yë m'u'unk m'ëna'k të njakë'ëyajktaaynyëtë ëxëëktum.

16Tëës ya'atë yajxon njaja'akyukëja'any e ni kä'äpyëmës të nja'akyukë jä'ä ko tsip oy.

17Jäänëmës të nja'akyukë koos të ntëkë ma Tios yë tsyajptëjkën, ko yë'ëjëty ëxëëk të jyat të kyëpätë:

18jam të xykyuwow të xykyuwitsë ma ëxëëk jyatëty kyëpätëtyën, ets jam ja ëyo'on tmënax tyajnaxtëty.

19Tsojkyë nëjkx kyutëkoytyë. Yë tsë'ëkë yë'ë nëjkx yajkëxëtë.

20Ko ënäty mijts mpëtë'ëky, Wintsën, jëtu'un tä ja'ay myä'äypyëti'ikyën, ënät nëjkx ka'ap ninu'un xy'ixa'any tääpë ja'ayëty mëti'ipë tëkatsy ja jyot wyinma'anyëtyën.

21Tëës nyajpaaty jë'ë ya'ax, ets njot nwinma'anyës janty pëjkp janty atoonpës të njawë,

22jä'ä ko juunës yë njot nwinma'any të npëjktä'äky, ka'apës të nkäjpxyjyä'äkyukë: jëtu'unës ënäty të nnäpyëjktä'äkyë mijts mwintum tä tu'uk yë jëyujkën.

23E ëjts ka'ap mijts të ntimy'ëxmatsy tu'ukyë, xëmë të nmëjwa'kpety. Ojtsës mijts xymyätsy mëët yë m'a'oykyë'ë,

24tëës mijts xytyu'uwinye'ey mëët yë m'ëëwij mkajpxwijën, e ko ja xëëw jëmëjt tpaatëty mijtsës xy'ëxajëjaanp mëët yë xoontakën.

25¿Pën jam tsajpjotm nmëët'ajtypyës? Mijtsyë tu'ukyë. Ko ëjts nyajpaaty mëët mijts, nitiijës yaa naaxkëjxy nkatsojkën'aty.

26Tëkokyës yë njot nwinma'any jëtu'unyë tyëkooytyä'äy, e ëjts Tiosës nkuma'ayën'ajtyp xëmëkyëjxm ets mëti'ipë myajts'ijtypyën yë njot nwinma'anyës.

27Mëti'ipë mijts mëjëkämkäkëpën, kopkpëky ko nëjkx y'ooktë; myajkutëkoyäämpy yë ja'ay mëti'ipë ka'ap oy mmëmëtoyën.

28E ëjts ni'ikyës yë Tios nmëwinkona'any, jä'ä ko maas ëjtsën, yë'ë tu'uk n'oyjya'apës. Mijts, Wintsën, mijts ntsoktakn'ajtyp, e ëjts kopkpëkyës koos nnikäjpxy mëti'ipë të xytyuny të xykyäjpxyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

Salmo 74

1Tios, ¿wi'ix koos xëmëkyëjxm xy'ëxmats xymyajtstu'utë? ¿Wi'ix ko nëkooyë të xytyimtukjoot'anpëky yë m'u'unk m'ëna'k mëti'ipë jëtu'un mmëët'ajtypyën tä yë kupixyny ëna'k myäytyänëtën mëëykyijxy ujtskëjxy?

2Ja'amyäts yë mnaax mkajpn mëti'ipë ojts xypyäätyën ets xyjyä'äniwany; mëti'ipë ojts xyajpëtsëmyën ma ënäty ëxëëk jyätyën kyëpetyën ets mijts xyjyä'ä'ata'any. Ja'amyäts yë mtun mkopk mëti'ipë txëëwajtpën Sión, ma mijts ojts m'ity mtsëënën.

3Min ix wi'ix ya'atë naax kajpn xit ko'ow yajpaatyën ets ka'ap tii a'ijxën jëna'a jyëjpkëxy. Yë mëtsip yë'ë të tyajkutëkooytyä'äy winë mëti'ipë ënäty jap yajpatëpën tsajptëkoty.

4Yë mmëtsiptëjk janty jotkujk nyäyjyawëtë ma mtsajptëjkën ko myëta'aka'antë, ets jap të tpëjkta'aktë kajpn wintëy mëti'ipë wiink naax wiink kajpn yë ja'ay kyajpn wintëy'ajtëpën,

5ma ja nyi'akajën ja tëjkëtyakn. Jëtu'un yaj'ijxnëtë tä yë ja'ayëtyën mëti'ipë ja'axytyo'ktëpën, mëti'ipë yuukjoty ja'axy ixtaaytyëpën.

6Tëë tpujxtakta'atë mëti'ipë ënäty jap tsajptëkoty yajmëët'ajtpën kënu'kxy, mëti'ipë kepy mëët y'oytyunyëtyën.

7Tëë jap yë jëën tpëjkta'aktë tsajptëkoty; ka'ap nijënu'un yë winkutsë'kën të tmëët'atë ma mtsajptëjkën, tëë yajxon tim nyaaxkujijtëtya'atë.

8Jä'ä ojts tjatuknipëjktaakëtë ets jeexyë ëëtsëty tëkokyë xyajkutëkooytyääytyë, ojts tu'kë'ëyë tnino'kta'atë yë it naaxwiinyëtë mëti'ipë ënäty yë naax kajpn myëët'ajtypyën ma ja niye'eypyät y'ityën ets mijts myaj'ëwtaty.

9Ka'ap maa tii n'ëk'ijxnëtës ja mëti'ipë kënu'kxyën, ka'ap ma pën käjpxynyajxpënë mëti'ipë nyikajpxëpën tii ja Tios tyunäämpyën, ets ka'ap ëëtsëty nijawëtë mapaat jëtu'un y'ita'any.

10Mijts Tios, ¿Jëna'a jëtää ëëts yë nmëtsip ka'ap xy'ëkyajjoot'anpëjknëtëty? ¿Jëna'a jëtää ka'ap ëxëëk m'ëk tijënëty?

11¿Wi'ix ko yë mkë'ë xyu'utsy xykyi'iy mëti'ipë mëk'ajtën mëëtën? ¿Wi'ix ko je'eyë mnäkyë'ëmëkijtënë?

12Ko pya'tkë'p'ajty ets tyampaat, mijts jëtu'un n'ënä'ämpë'ajtyp. Mijts Tios, ojts kanaak ok mmëtä'äky tsipjoty yaa naaxwiiny naaxkëjxy.

13Mijts ojts xyajnäwyä'kxyë yë mëjmejy mëët yë mmëjajtën, ojts xyajkë'tstëëwë yë kyëpajk yë mëjëtypë jëyujk nëëjotypë y'itën,

14ojts xynyaaxkutäänë yë kyëpajk yë mëj jëyujk mëti'ipë xyëëwajtypyën Leviatán, ets yë'ë ojts wyintsu'tsta'ayë yë jëyujk mëti'ipë jamën të'ëts'itjotm.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

15Mijts ojts xyajkupëjy yë nëë wok ets mëjnëë, ojts näjyëtu'un yë nëë muum xyajtë'ëtsy ma ënäty ka'ap y'ëmaaytyä'äkyën.

16Mijts mjä'ä'ajtyp yë xëënyajtën, kootsajtën; mijts ojts xypyëjktä'äky yë xëëw, po'o;

17mijts ojts xy'a'ixë mapaat yë naaxwiinyëtë jya'tëty; ets mijts ojts näjyëtu'un xyajnäwyä'kxyë yë xëëw jëmëjt, jëna'a xyëkopk'atëty ets jëna'a pyotm'atëty.

18Mijts Wintsën mja'amyätsëp wi'ix yë mmëtsip myajjoot'anpëkyën ets wi'ix yë ja'ay winma'anytyukpë ëxëëk mnikäjpxy mnimëtyä'äkyën.

19Këtiis nëkooyë xyjyä'äytyëkoytyëty. Amaay amutskës nyajpaatë jëtu'un tä kuukën; këtiis xykyë'ëyaktëty ma jëyujkën mëti'ipë tsu'tspën.

20Ja'amyäts yë mkäjpxytyu'unën mëti'ipë mtuunën mëët ëëtsëty, jä'ä ko yaa naaxjoty kajpnjoty aak tsip yowë xii yaa muum këxë'knëp ets aakjëtu'un oy tyimmaajëty.

21Këtii xyajkutukëty ets ja'ay ëxaty jyat kyëpätëty mëti'ipë ëxëëk yajtuunp yaj'ënëmääpyën; jä'ä ko yë ëyoopëja'ayëty ets yu'unkpë naxymyëpë jyuuky'atën nëjkxëp mëjpëjktä'äkyë.

22Pëtë'ëk mijts, Tios, näkyukajpxët. Ja'amyäts ko yë ja'ayëty mëti'ipë winma'anytyukëtyën ka'ap pyo'kxtë ets wiinkjaty mtijyë.

23Këtii xyjyä'äytyëkoyëty ko ya'axtë jyoktë mmëtsip, ets ka'ap mëpaat ni'ikyë y'o'ktëwtë ja'ayëty mëti'ipë käjpxy kyumëtoownajxtëpën.

Salmo 75

1Nkukajpxëtëp, mits Tios, nkukajpxëtep; nkajpxpatëpës ja mxëëw ets nkuuy'ëëwtëpës ja tëëpë xytyunyën, jä'ä ko mëj këjää winë të xytyuny të xykyäjpxy.

2Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Nwin'ixäämpyës tu'uk yë xëëw jëmëjt maas nipaye'eyä'änyën tëkokyë yë nëë poky, ijxtëm yajxon tyiyajtënëtyën.

3Ko yë naaxwiinyëtë tyëkë yu'kxpë, mëët tëkokyë mëti'ipë ënäty tsënaay juuky'ajtëpën ma yë'ëjën, ëjts npëjk'ijtyp nmajts'ijtyp ma yajxon nyäkyumatsëtëtyën,

4Yë ëxëëkja'aytyëjk mëti'ipë nämyëjja'aw näjyääntyja'awëtëpën tyaajës n'ënëëmëtë: Këtii nëkoo mnäkyumayëtë ets janty mëj janty këjxm mnäyajnaxëtë;

5këtii nëkoo janty yë'ë xykyatuk'ëmontë ko winë mmayëtë, ets këtii nëkoo këxy këpety mtimy'ëna'antëty ko mmëtya'aktëty.

6Jä'ä ko yë nipaye'eyën ka'ap jam tsyoony xëëwpëtsëmtsyow ëkë xëëwkëtä'äkytsyow, ëkë të'ëts'itjotm ëkë yukjotm,

7yë Tios yë'ë nipaye'epyë'ajtp, pënety tyajtsëtyuny ets pënëty tyajmëjnaxy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

8Ko yë Tios jyoot'anpëky, jëtu'un tpaaty tä jeexyë a'ukën tmëët'atyën kyë'ëjotm mëët yë nëë mëti'ipë xunën. Ko ënäty yë'ë tnaaxkutämë yë tsatym nyëë, tëkokyë yë ëxëëkja'aytyëjk jënu'un yajpaatën naaxwiiny, nëjkxëp t'ukmujkta'atë ya'atë tsatym nyëë, ets ni tu'ktsuny nëjkx tkayajwë'ëmtë.

9Ëjts yë'ëjës xëmë nnikajpxäämpy nnimëtya'akäämpy yë Tios, mëti'ipë Jacob Tiosajtën, etsës yë'ë ntukwin'ëwa'any yë xoontakën;

10jä'ä ko yë'ë yajkutëkooytya'ajäämpy tëkokyë mëti'ipë ënäty ja ëxëëkja'aytyëjk të nyätyukmëjjawëtën, ets tyajmëjëja'any tyajkëjääjëja'any ja myëj'ajtën kyutujkën ja ja'ay oypyë jyot wyinma'anyën.

Salmo 76

1Yë Tios wa'ats yajnijawë jam Judá ets xyëëw mëj yajëkyepy jam Israel.

2Yë tsyajptëjk jam yajpaaty ma Sión kopkën, jam Jerusalén;

3jam ojts tuktëj tukwäxë yë ku'umën, ti'pxn, tëypyujxn ets ja akëëytyuk mëti'ipë ja'ay ijty myëtsiptuuntëpën.

4Mijts Tios, janty'oy janty tsuj mijts. Ni'ik mmëjëty këtiinëm jyëtu'unëty yë tun kopk mëti'ipë kë'ëyxyëëw kë'ëyjyëmëjt ijtpën.

5Yë ja'ayëty mëti'ipë ënäty näjya'awëtëpën jotmëk, ojts winë yajpëjkëtya'atë; mëti'ipë ënäty kumëjaawëtyën nitii ojts tka'ëktuunëtë. Ojts jyaak ma'a jyaak po'kxtë oy ets jääyë jëtu'un.

6Niwi'ixtsow tkajëkyepy yu'kxtëty yë kepy wintëkäämpë ets kwaay ko mijts Tios, mëti'ipë Jacob Tyiosajtën, xykyajpx'ëtsë'ëkë.

7Mijts mkutsë'ëkë oy. ¿Pën mëpaat m'ëk wiinkuwa'akëty ko mjoot'anpëky?

8Jam tsajpjotm jampaat xyajnikëxë'ëky wi'ix winë xynyipaye'eyën; yë naaxwiinyëtë tsë'këp ja'awëp yë'ë paaty tu'k'ityë y'ity.

9Mijts Tios, ko mpëtë'ëky ets xytyuna'any ja nipaye'eyën, ets xyaj'ëwaatsëpëtsëma'any tëkokyë, mëti'ipë ëxëëk yajtuun yaj'ënëmaaytyëpën yaa naaxwiiny naaxkëjxy.

10Ko yë naaxwiinyëtë ja'ay jyoot'anpëky, mijts ni'ikyë mxoontä'äky, oyxyëp janty tu'k nu'unën jyoot'anpëky, mijts jëtu'un xyjyawë tä jeexyë tu'uk yë kujän myajtukujenyën.

11Tuntë yë waantakën ma Tiosën, mëti'ipë m'ëwtajtëpën, je'eyëp ko mkuuytyuntëp jëtu'un. Miitsëty, jënu'un xynyatänëtën mëti'ipë patëpën yajwinkutsë'ëkëty, yë'ë tukmëyoxtë winë.

12Yë'ë pyëjkëp yë jyuukyajtën mëti'ipë ënä'ämtëpën ets yajkutujktëpën, y'ëtsë'këp yë ënä'ämpëtëjk naaxwiinypë yajpaatën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

Salmo 77

1Mëkës yë Tios nmëkäjpxy, ets tmëtowëty mëti'ipës nnikäjpxypën.

2Koos ëjts mon tuk nyajpaaty, yë Wintsën yë'ëjës pojën n'ixtääpy ets ninu'unës nkapo'kxy, nxajë'kpyës yë nkë'ë xëëny koots ets njanty Tyios mëkäjpxyës. Yë njot n'anëmës ninu'un kyajjotkujk'aty.

3Koos yë Tios nja'amyetsy, täätsës ntëkë yaxpë; ntëkës ënät määpyë tajpë etsës jëtu'unyë nkumon nkutukë.

4Wintsën, këtiis xy'ëxmatsëty etsës yë tsuu ma'ay xynyiminëty; janty ëtukyës yë njot nwinma'any yajpaaty, ni yë'ë tkajëkyepy wi'ixës nkajpxëty.

5Yi'iyës nmëmääpy nmëtäjpy yë xëëw jëmëjt mëti'ipë të nyäxyën;

6wa'atsës nja'amyetsy koos ijty n'ëy nyä'äxy koots. Maas yë njot nwinma'anyën nmay ntajyës etsës kë'ëm näyyajtëyë.

7¿Wä'än jëtää yë Wintsën xëmë äjkëp yajpaata'anyë? ¿Ka'ap jëtää nijëna'a jatëkok xy'oyjya'awëmëtyë?

8¿Tëë jëtää jäpaat kyixy nyäxy yë tsyojkën jya'awënë? ¿Tëë jëtää kyixy nyäxy ja wyaantakën xëmëkyëjxmë?

9¿Tii tëë jëtää Tios tja'atyëkooynyë yë y'oyjyot y'oywyinma'anyë? ¿Tëë jëtää yajxon tu'ukyë tyimjoot'anpëkyë ets ënät ka'ap ja pa'ëyo'owën t'ëkmëët'ajnë?

10Mëti'ipës ëjts ni'ik nmëkja'apën yë'ë ko ni'ik këjxmëpë ka'ap tyam jëtu'un xy'ëkja'awëmënë tää ijty tëëyëpën.

11Tyam je'eyës njaakja'amyätsa'any wi'ix ojts yë Wintsën winë mëj këjää tunyën tkäjpxyën;

12yë'ëjës nmëmayäämpy nmëtajäämpy mëti'ipë të tyajkojy të tpëjktä'äkyën.

13Mijts Tios, aak'oy winë xytyuny xykyäjpxy; ¿mëti'ipë tios jëtu'un jaakmëj tä mijtsën?

14Mijts Tios, mëj këjää winë xytyuny. Ojts xyajnikëxë'ëky mmëjajtën ma naax kajpnën.

15Mëët yë mmëkajtën ojts xyjyuuty yë mnaax mkajpn jam o'kënjëjp'am, yë y'u'unk y'ëna'k yë Jacob ets José.

16Mijts Tios, ko yë mëjnëëmejy jëtu'un m'ijxë, tääts ojts tsyë'ëkë ets ojts tsyëtyuuypyëjkta'atë yë nëëmejy këkëtypë yajpaatën;

17yë yoots nëëma'a ojts tnajtsmatsëtë yë nyëë tyuu, ets y'ënaantäky yë ënääw jam tsajpjotm ets wëtsuk xii yaa muum y'ëtëtstë y'ënantë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

18Yajmëtoop ja m'ënääw ma pojxujtykyën; ets ja wëtsuk tyukjajëtyääpy ja naaxwiinyëtë, ënät ja naaxwiinyëtë të tyëkëtë yu'kxpë mëët ja ujx.

19Ojts yë mnajxtakn xyajni'ëwaatsë mëjnëëjoty; ojts xytyuknaxy kanaak yë nëëmejy, e ni pën të tkapaaty ja mtu'u'ateeny.

20Jëtu'un yë mnaax mkajpn të xywyinye'ey tä yë ja'ay twinye'eyën yë kyupixyny, mëët yë Moisés ets Aarón.

Salmo 78

1Naax kajpn mëti'ipës njä'ä'ajtypyën, mëtoow'it yë n'ijxpëjkënës; tuk'akonëtë yë mkopk mtatskëty mëti'ipës yam nikajpxäämpyën.

2Yë'ëjës yam nkajpxäämpy nmëtya'akäämpy yë winma'any tsipë etsës yam nikajpxa'any tëkokyë mëti'ipë yu'utsy'ijtpën, mëti'ipë ka'ap pën të tnijawën tëëyëp ets tyampaat.

3Mëti'ipës të nmëtowtën ets të nijawëtën, mëti'ipës ja nteety n'ap të xytyukmëmëtya'aktën.

4Ka'ap ntukwinkuyu'utsa'anëm ja n'u'unk'ajt n'ok'ajtëm. Mëët ja pi'k ëna'këty mëti'ipë juuky'atantëpnëm, yë'ë mëët ntukxoontakmëty ja Wintsën ets nikajpx nnimëtyakmëty ja kyutujkën ets myëj'ajtën.

5Tios ojts tu'uk tpëjktä'äky yë ënä'ämën mëti'ipë tyukmëwë'ëmën yë Jacob, ojts tu'uk yë ënä'ämën tpëjktä'äky mëti'ipë yë Israel kajpn pyatunëpën, ets ojts tuk'ëne'emy ja n'ap'ajt n'ok'ajtëm ets tuk'ëwaanëtëty tukni''ixëtëty ja y'u'unk y'okëty,

6jëtu'unts nijawëtëty ja mëti'ipë juuky'atantëpnëm, ja u'unk ëna'k mëti'ipë minantëp ja'tantëpnëm naaxwiiny, ets näjyëtu'un yë'ëjëty tukni''ixëtëty ja y'u'unk y'ëna'këty;

7ets jëtu'un yë'ëjëty tukjotkujk'atëty ja Tios ets ka'ap tja'atyëkoytyëty mëti'ipë yë'ë të tuny të tkäjpxyën, ets näjyëtu'un tmëmëtowtëty ja y'ënä'ämën tyiyajtën,

8ka'ap jëtu'un jyä'äy'atëty tä ja y'ap y'okëty y'ëtëtstën, je'eyë kyäjpxykyumëtoownajxtë ka'ap ojts tëy tëtä'äky ja jyot wyinma'any tmëët'atë, ets ka'ap ja Tios oy tmëtuuntë.

9Yë Efraín yë nyaax kyajpn ojts kyäkta'atë jam tsipjotm mëët ja mëktsë'ëkë, oy ënäty yajpaatë jëjp'ixy mëët ja ti'pxn ets ja ku'umën.

10Ka'ap ojts twinkutsë'ëkëtë ja Tios ja kyäjpxytyu'unën, ets ka'ap tmëmëtoowtë mëti'ipë ënäty ja Tios të jyatukni''ixëtën.

11Ojts tja'atyëkooynyëtë wi'ix ënäty winë të tjanajtstunën, ijxtëm ja mëj'ajtënën mëti'ipë tyuunën ma yë'ëjëtyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

12Tios ojts yë myëj'ajtën tyaj'ixyë ma ja tyeety y'apetyën mëti'ipë ënäty jam tsënaaytyëpën Zoan, ma ja Egiptë y'itjotmën.

13Ojts tyajnäywyä'kxyë mäjtskpëky yë mejy, ets yajmejynyajxëtë, myajts'ijt ja mëjmejy ijxtëm jeexyë y'apojtsë'ëkyëtyën.

14Ko xyiiny'äjty yoots ojts mëët tyu'uwinwowëtë, e ko kyoots'ajty jëënmëët tyu'uwinwoowëtë.

15Jam të'ëts'itjotm mäjtskpëky ojts tyajkë'ëtswä'kxy tu'uk yë mëjtsaa, ets tyajnëë'uky yë mayjyä'äy.

16Tios ojts tyajpëtsëmy yë nëë tsaajoty ets tyaj'awinpijty komnëë.

17E yë'ëjëty ni'ikyë ojts tmëpokytyuntë yë Tios, ojts tnipëtë'ëktë Ni'ik Këjxmëpë jam të'ëts'itjotm.

18Ojts ja Tios tjawinma'any'ixa'antë ko ja jyi'kxy pyiky tsoktë jëtu'un tä ja tyimjot tyimwinma'anyëtyën.

19Tä ojts tnikäjpxy tnimëtya'aktë tëkatsyjyäty ets y'ënantë: ¿Wä'än jëtää Tios tu'uk yë kaaypyäjn tkëëytyëwëty yaa të'ëts itjotyë ets ënät xyajka'ay xyaj'ukmëtyë?

20Tëyajtën ko yë Tios ojts tjantyyajkë'ëtswä'kxy tu'uk yë tsaakopk; ets jap yë nëë tyajpëtsëëmy tä tu'uk yë mëjnëëjën, ets tyajtsa'amëy ja naax; ¿jyëkyejpy jëtää näjyëtu'un tyakëty ka'ayën ukënë? ¿jyëkyejpy jëtää tmo'ojëty yë tsu'utsy yë nyaax kyajpnë?

21Ko yë Wintsën jëtu'un tmëtooy tä ojts jyoot'anpëky, toopyëm no'kpëm yajxon jyoot'anpëjky, yë'ë tyukjoot'anpëjk yë Jacob yë nyaax kyajpn.

22Jä'ä ko ka'ap ojts ja Tios tuk'ijxpätë ets ka'ap tmëpëjktë ja pyutëjk pyupäjtën.

23E yë Tios ojts t'ëne'emy yë yoots nëma'a ets tyaj'ëwatsy jam tsajpjotm ja najxtakn,

24ojts ja tsajpkääky janty mayëty tkupëjknaxy yaa naaxkëjxy mëti'ipë xyëëwajtypyën maná, jä'ä jëtu'un ja tsajpmok mëti'ipë tso'onpën jam tsajpjotm ets jä'ä tkaytyëty t'uuktëty.

25Yë'ë ojts ja naaxwiinyëtë ja'ay tkaytyë ja tsajpkääky mëti'ipë kyääytyëpën Tios kyukäjpxy, ojts ja Tios myo'ojëtë kyäxëtë mëjwiin këjää ja jë'kxy pëky.

26Ja poj mëti'ipë ëpa'tkë'ëytsyow ku'ujtpën ets mëti'ipë anëkëjxytsyow tso'onpën ojts jam pyojtë tsajpkëjxm; Tios ojts tyajminy mëët yë myëk'ajtën.

27Ojts näjyëtu'un tyajkëtä'äky tä tuujën yë tsu'utsy ma nyaax kyajpnën; jëtu'un ojts yë maymyuuxy nyaaxkëtä'äky tä yë nëë ajinën.

28Itkujky ojts yë Tios tyajkëtä'äky ma ënäty jam të tsyënaaytyaknpëktën ets aakyë'ë yaj'ijxnë na'ëwtity.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

29Ojts tjë'kxtë tpëktë koonëm tsyijpëtë, e jëtu'un ojts ja Tios kyuuytyu'unxëtë ijxtëm ënäty yë'ë timtsyoktën,

30E oy jyajëtu'unëty, kä'äpyëm ojts tyimku'uxëtë, tamnëm ënäty tka'ku''uknajxta'atë ja jyi'kxyëty,

31ko ojts ja Tios tnajtsmatsë ja tsyip y'äkë ma yë'ëjëtyën, ets ojts tyaj'ooky ja ja'ay aakjä'ä mëti'ipë mëkëtyën, ojts tyaj'ooky ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty mëj'äämpy yajëkyäjptëpën ma ja Israel kajpnën.

32E oy jëtu'un ja Tios ënäty winë të tjatuny, yë'ëjëty je'eyëm ojts ja poky tuun'ëtë'ëtstë, kä'äpyëm tmëpëjktë ko ja Tios ja myëj'ajtën tjayaj'ijxë.

33Paaty yë Tios ojts tpëjktä'äky yë o'kën tëko'oyën ma yë'ëjëtyën, ets juukyajtën jëtu'un kyëxëty nyaxëty tä yë ja'ay myëkxejyën ëtsë'ëkë ituuy.

34Koonëm ijty ja Tios yaj'ookëtë täänëm ja pyutëjkën t'ixtaayëtë; ënätnëm ijty jyootwinpitë ets ka'ap pyo'kxtë ko t'ixta'atë;

35jäänëm ënät ja Tios Ni'ik Këjxmëpë tja'amyätstë ets kyuwa'anëtëty.

36E nëkoopë ja tyajmëtowëtë, jä'ä ko aak antaktëp ënäty je'eyë,

37jä'ä ko ka'ap ojts yajxon wa'ats tmëmëtowtë ets tkuuytyuuntë ijxtëm ënäty ja Tios mëët ja käjpxytyu'unën të tjatuntën.

38E yë Tios mëj këjää yë pa'ëyo'owën najts'ëyo'owën tmëët'aty, nyimä'kxëp ja pyoky ets ka'ap tyajkutëkooynyëpë; kanaak ok jëtu'unyë tyajninajxy ja tsyip y'äkë, ets ka'ap ojts nëkooyë tunyë këwentë ko jya'ëwa'antäky.

39Tios ojts twinjawë ko yë'ëjëty atón amatsë yajpaatë; ets ko poj'am nyaxtë, ko nyëjkxtë ka'ap y'ëkwinpijnëtë.

40Kanaak ok ojts tkäjpxykyumëtoownaxtë yë Tios yë y'ënä'ämën ets ojts mëj këjää tyajmon tyajtuktë jam të'ëts'itjotm.

41E ka'ap wyinjekyëty ijty ja Tios tyajjotkëxtë, ets jëtu'un tyajmon tyajtuktë ja Wa'atspë jampë yajpaatyën Israel.

42Ka'ap tja'amyäjtstë ja xëëw jëmëjt ma Tios mëët ja myëk'ajtën ojts yajtso'okëtën, ma ënäty ja myëtsiptëjk ëxëëk mëët nyätyunëtën.

43Ko ja myëj'ajtën tyaj'ijxë mëj këjää jam ma Zoan itjotmën, jap Egiptë;

44ko tyaj'awinpijty ja nëë ne'pynyën, ets ka'ap tjëkyejpy t'uuktëty ja Egiptë ja'ayëty.

45Ojts tnajtskäxë ma yë'ëjëtyën yë may tsyukts ets nooty mëti'ipë winë yajkutëkooytyën;

46ja maymyu'u ojts tkukä'pta'atë ja pëjktä'äky mëti'ipë ënäty të tnitunëtën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

47Mëët ja tip ets ja tëtsn tuu jëtu'unyë nyaxkuputsëtyääy nyaxkumo'onëtyääy ja tsatsymkyam ets ja higo kam.

48Yë jyëyujk tsyajpkaajëty ets tsyajppax kyupixynyëty, ojts y'o'kta'atë ko ojts yë ënääw wëtsuk y'ëtë'ëtstë y'ëna'antë ets nëkooyë tyëtsntuunë.

49Tios ojts jëtu'un yë tsyip y'äkë tnajtsmatsë; yë joot'an, tëytyu'unën ets monyëtukyë, mëti'ipë ojts tnikajpxtën ko ënäty ëyo'on y'ita'any.

50Ojts tnajtsmatsë ja y'ëwa'an'ajtën. Ka'ap ojts tnimä'kxë ja jyuuky'ajtënëty; jam tkë'ëyäjky ma ja o'ktaknën;

51Ojts yë'ëpaat tyaj'ooky jap Egiptë kajpnjoty ja yajkutujkpë ja kyä'äxkopk ets jënu'un ja Egiptë ja'ayëty ja y'u'unk y'ëna'k tmëët'atën mëti'ipë kä'äxkopkën.

52Jëtu'un ojts twoowpëtsëmy ja Israel kajpn tä yë ja'ay twoowtsoonyën yë kyupixyny; jamtsow ojts twoownëjkxy ja nyaax kyajpn të'ëts'itjotm.

53Mëët ojts tyajnëjkxy ja akujkajtën jotkujk'ajtën, këtiipë ja tsë'ëkë tmëët'atëty, e ja myëtsiptëjkëty, nëëjoty ojts kyu'o'këtya'atë ko ja komnëë nyijä'tstëkooyëtë.

54Jam ja Tios twoowmiiny ja nyaax kyajpn ma ja it naaxwiinyëtën mëti'ipë wa'atsën, ma ja tun kopkën mëti'ipë yë'ë kë'ëm nyitsiptuunën ets tjä'ä'ajty.

55Ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty y'ëwtajtëpën wiink tios, ojts tjëpëky tjëtuny ma ja Israel kajpnën; ets nän yë'ë ojts kë'ëm tyajwä'kxy ja it naaxwiinyëtë ma tu'uktu'uk ja Israel ja'ayëtyën, ets ojts tmo'oy ja tsyënaaytyakn nitu'ukjaty ma jyuuky'atëtyën.

56E yë'ëjëty je'eyë ojts yë Tios Ni'ik Këjxmëpë tnëxi'ik tukxi'iktë, ets ni'ikyë tkäjpxykyumëtoownajxtë ets ka'ap tpatuuntë ijxtëm ënäty ja y'ënä'ämën tyiyajtën jya'ëna'anyën.

57Tä näjyëtu'un y'ëtëtstë tä ja tyeety y'apetyën, ojts t'ëxmajtsnëtë ets ka'ap ojts oy t'ëkmëmëtoownëtë, je'eyë ojts yë jyot nyini'kx twiitë tä yë kepyën ka'apë oy yaj'uuyën.

58Ojts tyajjoot'anpëktë mëët ja wintsë'këntyakn, ma ja wiink tios t'ëwtatën,

59Tios ojts jyoot'anpëky ko jëtu'un t'ijxy, ets ojts jëtu'unyë tnajts'ixë ja Israel,

60ojts t'ëxmatsy ja tsyajptëjk mëti'ipë jamën Siló, mëti'ipë ënäty tyëjk'ajtypyën ma ja naaxwiinyëtë ja'ayëtyën.

61Ojts t'ëwatsë ja nyë'ë tyu'u ja myëtsiptëjk ets yë'ë tjä'äniwa'antëty ma ënäty y'ityën ja myëj'ajt y'oyajtën.

62Yajxon ojts tukjoot'anpëky ja nyaax kyajpn, ets tkë'ëyäjky ma ja myëtsiptëjkëtyën ets kyupujxtaayëtë.

63Ja ëna'ktëjkëty jëënjoty ojts y'o'kta'atë; ja pëjkpëty ukpëty ka'ap ojts y'ëkyajwin'ëëwnëtë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

64Ja teetytyëjkëty kupuxy näjyëtu'un y'o'ktaaytyë, ets ja kyu'ookytyo'oxyëty ka'ap ojts y'ëkniyaxënëtë.

65E yë Wintsën ënät ojts pyëti'iky tä yë ja'ay myä'äypyëti'ikyën, tä tu'uk yë ja'ay mëti'ipë tsip'ixyën ets y'ëmu'ukyë wijy,

66ets ojts ëxëëk tyajjaty tyajkëpety ja myëtsip, ets tyajkeky tyajpujty; jëtu'un'äämpy ojts xëmëkyëjxm tyajwë'ëmnë tsëtyu'unmëët.

67Ka'ap ojts tmëjpëjktakë ja José ja y'u'unk y'ëna'k, nijä'ä ojts tkawin'ixy ja Efraín ja jyä'äy;

68pën të y ojts twin'ixy, ja Judá ja y'u'unk y'ëna'k ets ja Sión kopk mëti'ipë oy tsyojkpy jya'apën.

69Ojts tu'uk yë tsajptëjk tkojy, jëtu'un kyëjxmëty tä tsajpën, jëtu'un tyaj'ita'any xëmëkyëjxm tä yë naaxwiinyëtë y'ijtëyën.

70Ojts näjyëtu'un twin'ixy yë tyuunpë David, mëti'ipë ënäty yë'ë tyuunk'ajtypyën yë kupixyny këwent'ajtk.

71Ojts jam tjëwoy ma kyupixyny kyëwent'atyën, ets ojts jä'ä tuknipëky ja nyaax kyajpn tkëwent'atëty, jëtu'unts yë'ë tniwintsën'atëty ets twoow'it twijts'itëty ja Israel kajpn.

72E ja David ojts tjanty kyëwent'aty ja Tios ja nyaax kyajpn; ojts tkëwent'aty ets twinwooy twinwijtsy mëët ja kë'ë aaw mëkpë, ets mëët tu'uk ja jot winma'any wa'atspë ets mëtëypyë.

Salmo 79

1Mijts Tios, yë ja'ayëty mëti'ipë y'ëwtajtëpën ka'apë tiosëtyën, tëë tniwa'kta'atë tëkokyë mëti'ipë mijts mjä'ä'ajtypyën, tëë tyajma'ta'atë yë mtsajptëjk ets xit ko'ow të tuunta'atë yë Jerusalén kajpn.

2Tëë tyaj'ook tyajtëkoytyë yë mtuunpëtëjk mëti'ipë oy të mmëtunëtën, ets tsyu'utsëtëty wyëtsëtëty yë majkwejkxy ets jëyujk mëti'ipë ëwa'anëtyën.

3Jëtu'un tä nëëjën të tam të tyoktë ja jot ne'pyny ma Jerusalén kajpnën, ets ka'ap ma pën, pën yajnaaxtëkëtëpën.

4Tyam je'eyë ënät ëëtsëty xynyëxi'ik xytyukxi'iktë ja naax kajpn mëti'ipë yajmëwinkon'ajtpën; tyam yajja'ayxyiktëpës je'eyë ma ja ja'ayëtyën mëti'ipës xywyinajx xywyintëjkëtyëpën.

5Mijts Wintsën, ¿Jëna'apaat mijts mjoot'anpëka'any? ¿Xëmë yë mjoot'an tyoyä'äny tä jëënënë?

6Yajnikëxë'ëk yë mjoot'an jam ma ënä'ämpëtëjkëtyën, mëti'ipë ka'ap yë Tios t'ëwtatën ets ka'ap m'ixy'ätyë ni mkamëkäjpxyë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

7Jä'ä ko yë'ëjëty ojts ëxëëk tuntë yë Jacob yë jyä'äy, ets xit ko'ow tuuntë ja naax kajpn.

8Këtiis xytyukkëpätëty ja nyëë pyokyëty ja n'ap n'okëtyës; wä'änës tsojk tminy ja myu'unkjot myu'unk winma'any, jä'ä ko ëëtsëty tëë nmëjaawkëjxta'atës.

9Mijts Tios, mëti'ipë ëëtsëty xyajtsoktëpën, putëjkëtëkës, yaj'ëwaatsëpëtsëëmtëkës, ets pokywyinmä'kxtëkës mëët ja mxëëw ja myëj'ajt y'oyajtën.

10Ka'ap tjëkyepy ets tääpë ja'ayëty mëti'ipë ka'ap të t'ëwtatyën y'ëna'antëty: ¿ma ënät ja mTios? Tuk'ijxtëk ëëtsëty näjyëtu'un wi'ix ëxëëk jyatën kyëpätën ja ja'ayëty mëti'ipë të tyaj'ooktën ja mtuunpëtëjk. Wä'än tnijawëtë ja'ayëty mëti'ipë ka'ap Tios t'ëwtatën.

11Mëtoow'it yë y'ëjën tyu'kën yë tsumjyä'äytyëjk, ets yajnitso'ok mëët yë mmëkajtën yë ja'ayëty mëti'ipë jyëjp'ijxtëpën ja o'kën tëko'oyën.

12Mijts Wintsën, wëxtujk ok näjyëtu'un ëxëëk xytyunëty yë nmëjëën nmëtëjkëtyës ko mëj të myajjoot'anpëkyë;

13ets ëëtsëty, maas nxëëwatën mijts mnaax mkajpn, ets koos jëtu'un xykyëwent'atë mkamjoty tä ja'ay yë kupixyny tkëwent'atyën, ets tyajtänën yë kyupixyny mëëynyakjoty, kë'ëyxyëëw kë'ëyjyëmëjt nkukajpxëja'antë, ets nwin'ëwa'antë ma mijts myajmëjpëjktä'äkyën winë xëëw winë jëmëjt.

Salmo 80

1Mëti'ipë wyoow'ijtyp wyijts'ijtypyën yë Israel, mëët ko oy yë José xytyu'uwinwoy xytyu'uwinwitsy jëtu'un tä ja'ay yë kyupixyny oy twojpjëtityën, ets ko yë mkutujkën xymyëëtëty itkujky ma Wintsën kyukexyën, mëtoow'it.

2Ni''ijxkëta'ak yë Efraín, Benjamín ets Manasés. Jootwij ets min yajtsoktëkës mëët yë mmëkajtën.

3Mijts Tios, m'a'ixëp ets jatëkok jëtu'un nja'ay'atëtyës tä tëëyëpën. Ni''ijxkëtaktëkës mëët yë oyjyot oywyinma'any e jëtu'un'äämpy jatëkok nyajpaatëtyës ëwaatsëtuuy.

4Wintsën, mëti'ipë maaytyääyëpën winë, ¿Jëna'a yë mjoot'an kyëxa'any xyajnaxa'any ma ja mnaax mkajpn mmëwaantä'äky mmënu'kxtä'äkyën?

5Yë nwiinnëëjëtyës yë'ëjës të xytyukjë'kxtë; ka'ap y'ëk'ëmaay'ajnë, mëpaatëpës n'uknëtë,

6jä'äs mijts të xyaj'awinpijnëtë yajja'ayxyikpë ma ja naax kajpnën mëti'ipë yajmëwinkon'ajtpën ets yë nmëtsiptëjkëtyës näjyëtu'un xynyëxik xytyukxiknëtës.

7Tios, mëti'ipë maaytyääyëpën winë, mijts m'a'ixëp ets jatëkok ëëtsëty jëtu'un nja'ay'atëty tä pya'tkë'p'ajtyën. Ni''ijxkëtaktëk ëëtsëty ets jëtu'un jatëkok nyajpaatëtyës ëwaatsëtuuy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[8]Jëtu'un ojts jap Egiptë xyajtsoontës tä tu'uk yë tsatym kyepyën, ets ojts xykyojtës ma ja kajpnën ma xy'ixkäjxtaayën ja ja'ayëty mëti'ipë ka'ap ja Tios t'ëwtatën.

[9]Ojts yajxon xyajni'ëwaatsë ma xypyäna'anyën, ets ja tsatym yoonë'ky ets tyiktskeky, jëtu'un tyajwintujky ja naax kajpn.

[10]Ojts tninikë ja tun kopk, ets mëët yë xye'enty tninikëy yë mëjëtypë, këjxmëtypë kepy.

[11]Yë xye'enty jampaat nyasyo'onëy ma mëjmejy nyäxyën ets ja jyi'tsk jyä'äjty ma Éufrates mëjnëë jyënäkyën.

[12]¿Wi'ix ko nyikemy të xyajkëtaawtaayë ets ënät akujk jotkujk tyëkëtë yë ja'ay mëti'ipë në'ëye'ey tu'uye'eytyëpën ets tuktë ja tsatymtyëëm?

[13]Yë ujts ëtsëm jëtu'unyë tuknuk tukwëtsë ets jëyujk tsajpkaa mëti'ipë ëwa'anëtyën jëtu'unyë t'akääp tukääpëtë.

[14]Tios mëti'ipë maaytyääyëpën winë, tun yë mëyajtën, winpit jatëkok. Ku'ijxnax jam tsajpjotm ets mëmay mëtaj ya'atë naax kajpn, mëti'ipë jëtu'unën tä tsatym kyepyën.

[15]Ja tsatym kyepy mëti'ipë ojts kë'ëm xykyojyën ets ja jyi'tsk mëti'ipë ojts kë'ëm xyaj'ixtä'äkyën.

[16]Myajkutëkoyëp mëët yë mjoot'an, mëti'ipë pyujxtëpën ets nyino'ktëpën;

[17]e mijts mputëkëp ja ja'ay mëti'ipë kë'ëm të xywyin'ixyën, ja ja'ay mëti'ipë kë'ëm të xypyëjktä'äkyën,

[18]ets jëtu'un ka'ap nijëna'a ëëts ëpëky nyajpaatëty mëët mijts, mooytyëkës ja juukyajtën ets mijts atu'uk myajja'amyätsëty.

[19]Wintsën, Tios mëti'ipë maaytyääyëpën winë, mijts m'a'ixëp etsës jatëkok jëtu'un nja'ay'atëty tä ijty tëëyëpën. Ni''ijxkëtaktëk ëëtsëty etsës npaatëty ja nitsokën.

Salmo 81

[1]Kuuy'ëwtë mëët yë jotkujk'ajtën yë Tios, jä'ä ko yë'ë tu'ukyë ntukjotkujk'ajtëm. Tukxoonta'aktë yë Tios mëët yë yaxën jojkën ets xoontakën mëti'ipë Jacob Tyiosajtën.

[2]Tukpakoxtë yë xijn yë m'ëyëty ets tukpa'ëna'antë yë kow.

[3]Myaj'ëna'antëp yë xuxn ko yë po'o myutsk'atëty, ets myaj'ëna'antëp näjyëtu'un ko tsyuukijpxëty, jä'ä ko jää ja nmëj xëëwajtëm nyäxy.

[4]Jä'ä ko ya'atë jëtu'un ënä'ämën'ajtp mëti'ipë ja Tios ojts tmo'oyën ja Israel kajpn, mëti'ipë Tyiosajtën yë Jacob;

[5]yë'ë ya'atë José ojts näjyëtu'un yajtuk'ëne'emy ko ja Tios tëytyuuny ja Egiptë kajpn. Tëës tu'uk yë aaw yo'kn nmëtoyës mëti'ipës ënäty ka'ap n'ixy'ätyën

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

6Tëë ntuknipëjktu'uty ja mtsëmy mkejkykyijxy, tëë nyajyu'unkëmë ja mtuunk ma ënäty mëk mtuny m'ëyoyën.

7Jam mijts të xymyëkäjpxyës ma ënäty ëxëëk mjaty mkëpetyën, e tëë nyajtso'oky; jap ojts n'ëtsoy jokjoty yootsjoty ma ja ënääw yä'äxy jyokyën; ojts näjyëtu'un nwinma'any'ixy wi'ix mja'ay'ätyën ma ja Meribá nëëjën.

8Mëtoow'itë ënät miitsëty mëti'ipës nnaax'ajtyp nkajpn'ajtypyën, mëti'ipë yam ntuk'ëwaanëjantëpën; jääpëkës jeexyë xy'ëkjantymyëmëtoy, mijts Israel ja'ay.

9Këtii xymyëët'atëty wiink tios mëti'ipë muum jëkäm ja'ay myëtso'ontëpën; këtii xy'ëwtatëty yë wiink tios ka'apë xy'ixy'ätyën.

10Ëjts jëtu'un Wintsën, mijts yë mTios, mëti'ipë ojts mjuutyën jap Egiptë; ëwë'ëk ets nyaj'itëty ku'uxyë.

11E ja nnaax nkajpnës ka'apës ja n'aaw n'ayuk të xymyëtoow'ijtë: yë Israel ja'ay ka'apës të xymyëmëtoy.

12Paatyës të ntimy'ëxmatsy, wä'än t'ixtë tii tyuuntëp, ets jëtu'un të jyuuky'atë ijxtëm yë'ëjëty t'oyjyawëtën.

13Koos jeexyë yë nnaax nkajpn të xymyëmëtoy ets ko jeexyë Israel kajpn të tpanëjkxy yë nnë'ë ntu'ujës,

14tu'k ijxmi'kxyë jeexyë yë myëtsiptëjk të nyajkutëkoyës etsës jeexyë të ntëytyuunta'ay tëkokyë mëti'ipë mëtsip'ajtëpën.

15Mëti'ipë myëtsip'ajtëpën yë Tios, tsë'ëkë mëët jeexyë të wyë'ëmta'atë, ma të yajtëytyuntën, tsa'ay jeexyë të wyë'ëmtë.

16Tios yë'ë jeexyë nyaax kyajpn yajkääpy yaj'ukpy mëët yë tsajpmok, ets yë'ë jeexyë tyëëtsë tyukyajmoonëp yë uuxpa'ak.

Salmo 82

1Tios yë'ë tyu'uwinwoopy ja käjpxy mëtyä'äky ma ja nätyu'ukmukë y'ityën jam tsajpjotm, ets tnipaye'eyä'äny tëkokyë winë wi'ixjaty pën të tyuny të kyäjpxyën:

2¿Jëna'apaat miitsëty aak tëkatsy winë xynyipaye'eya'antë, ets jä'ä mputëkäjantëp ja ja'ayëty ëxëëkpë winë tuntën tkajpxtën?

3Yë'ë nipaye'eytyë mëti'ipë mon tuk yajpatpën ets mëti'ipë ku'ooky u'unkën. Nipaye'eytyë yë'ë mëti'ipë ëyoop jotëkoopyën ets mëti'ipë winë kakajtxëyëpën.

4Mo'o yë nitsokën yë ja'ay mëti'ipë ëyoowtëp jotëkooytyëpën, ets mijts mniwaantu'utëp ko yë ëxëëkja'aytyëjk wi'ix tyuna'anëtëty.

5E miitsëty ka'ap xynyijawëtë ets nän ka'ap mja'akyukëtë, akootstuuy mijts myajpaatë. Yu'kxtëp mëti'ipë pya'tënaaytyëpën ja naaxwiinyëtë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

6Täätsës të n'ëna'any, ko miitsëty jëtu'un mja'ay'atë tä tiosën, ets aakyë'ë m'u'unk'ajtëtëp Ni'ik Këjxmëpë.

7E jëtu'un m'ooka'an mtëkoya'antë tä oy pën y'ooky tyëkoyën, jëtu'un mka'aja'antë o'këntum tä oy pën ënä'ämpë ëxëëkpë jyä'äy'ätyën ets y'ooky jam tsipjotm.

8Tios, mijts winë paye'epy yaa naaxwiiny naaxkëjxy, jä'ä ko mijts jëtu'un mniwintsën'ajtääpy tëkokyë yë naax kajpn mëjëtypë këjääjëtypë.

Salmo 83

1Mijts Tios, këtii mwë'ëmy amonyë, këtii tu'k'ityë wyë'ëmy ets ka'ap tii ayuk xykyäjpxy.

2Ëk'ix yë mmëtsiptëjk, mëti'ipë m'ëxëëk'ijxëpën: janaam jatsojk tyu'ukmuktë ets myajnimëtyä'äky tëkatsyjyäty.

3Ëxëëkjaty yë mnaax mkajpn të tnimay të tnitajëtë, mëti'ipë mkuwäämpyën.

4Tëë tuknipëjktaakëtë ko ja mnaax mkajpn tyajkutëkoya'antë, e jëtu'un ëëtsëty ka'ap n'ëk'ijt n'ëktsënaaynyëtëty maas ja naax nkajpnëtyën, këtiipë nijëna'a yë Israel xyëëw yajja'amyätsëty.

5Tëë mijts myajnikäjpxytyunë, ets tu'kmukyë të tkäjpxy'atë jëtu'un ijxtëm jeexyë tu'uk je'eyë ja'ay myäy tyäjyën,

6yë Edom ja'ayëty, Ismael ja'ayëty, tëkokyë yë Agar ets Moab y'u'unk y'ëna'këty,

7näjyëtu'un yë Guebal ja'ayëty, Amón ja'ayëty, Amalec ja'ayëty, ets filistejë ja'ayëty mëti'ipë tsënaaytyëpën jam Tirë,

8ets yë'ëpaat yë Asiria ja'ayëty tëë tyu'ukmuktë mëët yë'ëjëty, ets yë'ë tyukjotmëk'ajtëp yë Lot yë y'u'unk y'ëna'k.

9Jëtu'un yajjat yajkëpät ijxtëm ojts ja Madián xytyunyën, ijxtëm näjyëtu'un xytyuunyën ja Sísara, ets Jabín jam wokjotm ma txëëwatyën Quisón,

10mëti'ipë jam Endor kutëkooytyën, ets apu'ut y'awinpijtaaytyë.

11Jëtu'un xyajjat xyajkëpätëty mëti'ipë mëj jyëkyäjptëpën tä ojts xyajjaty xyajkëpetyën yë Horeb ets Zeeb; wä'än jëtu'un tjatë tkëpätë yë wyintsëntëjkëty ijxtëm ojts xytyunyën yë Zébah ets Zalmuná,

12mëti'ipë ojts tjaniwa'ana'antën ja it mëëynyak jotpë mëti'ipë Tios jyä'ä'ajtypyën.

13Tios, mëti'ipës nTios'ajtypyën, mijts m'a'ixëp ets jëtu'un kyëtawtëty kyëpiptëty tä wyinkëpipyën yë zarsa koxy, ets jëtu'un tä aaytyë'ëts ujtstë'ëtsën wyimpapojyën.

14Jëtu'un tä yë jëën jyëtityën tunkëjxm kopkëjxy, ets tëkokyë tno'kta'ay winë,

15jëtu'un ixjëtit pajëtit tä wyëtsukyën, ets ëtsë'ëkë mëët yë mëkpoj mëk yoots.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

16Wintsën, yajtsëtyu'unpaat ets jëtu'un mja'amyätsëtëty.

17Wä'än twë'ëmtë tsëtyu'unmëët winë xëëw winë jëmëjt wä'än tsëtyuntë tjaapyätë ets y'ooktëty.

18Jëtu'un nijawëtëty ko mijts tu'ukyë mWintsën'ajtp, ko mijts tu'ukyë Ni'ik Këjxmëpë ma tëkokyë yë naaxwiinyëtë y'ëwtityën.

Salmo 84

1Wi'ixpëm y'oyëty yë mtsajptëjk, Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë.

2Janty itaanpës ets janty nëjkxaanpës ma mtsajptëjkën, winë aaw winëjot nkuuy'iy nkuuyä'äxyës mëti'ipë juukyajtën yäjkpyën.

3Näyjyëtu'un yë joon jëyujkëty pyatëp yë y'ijtakn jap ma mijts mwintsë'këntyaknën, ets japts yë y'u'unk y'ëna'k yë pyä'än t'oytyuunë, mijts Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, mijts nkutujkpë'ajtyp ets mijts nTios'ajtyp.

4Janty jotkujk yë ja'ay yajpaatë mëti'ipë ijtëpën ma mtsajptëjkën ets jap xëmë mkuuy'iy mkuuyä'äxyë.

5Janty jotkujk yë ja'ayëty yajpaatë mëti'ipë putëjkën jam pyatëpën ma mijtsën, mëti'ipë nëjkxantëpën ye'epyë jampaat ma ja mtun mkopkën.

6Ko nyaxtëty jam ma it naaxwiinyëtën ma jyam'atyën ja jë'ëyën yaxën, jëtu'un tyaj'awinpitëty tä tu'uk yë it naaxwiinyëtën ma ka'ap y'ëmaaytyä'äkyën yë nëë, ets näjyëtu'un yë'ëpaat yë nëë tuu nëjkxëp yë kënu'kxën tyajkëtä'äky;

7yë jyot myëjaawëty ni'ikyë kyëjääjëja'any, e jam ma Sión kopkën, jam nëjkx t'ixtë ja Tios mëjpë.

8Wintsën, mëti'ipë maaytyääyëpën winë, mëti'ipë Tyiosajtën yë Jacob, mëtoow'ijtëkës yë ntsajpkäjpxy.

9Mijts Tios, ni''ijxkëta'ak mëti'ipës xy'akëëytyujk xy'axajtujktëpën, mëti'ipë mijts kë'ëm mwin'ijxën ets yajkutukëty.

10Tsoowpatp ni'ik ja tu'kxëëwpë nyajpaatyës tsajptëkoty, këtiinëm koos jeexyë jëmëjt'am nyajpaaty tëja'p. Ëjts jotkujkës näjyawëtëty oy jeexyë je'eyë ntimy tyëjkëwent'ajtpës ma ja tsajptëjk yajnitëkën, ets këtii koos ënäty ëxëëktum nyajpaaty.

11Jä'ä ko yë Tios mëti'ipë yajwintsën'ajtpën, yë'ë xykyutë'kx xykyujajëm ets xykyuwa'anëm; yë Wintsën tsyojkpy jya'ap ets yajmëj'ajtyp yë ja'ay mëti'ipë juuky'ajtëpën wa'ats, ka'ap nitii tukwintuk'ooky.

12Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, janty jotkujk yë ja'ay yajpaaty mëti'ipë mijts mtuk'ijxpäjtëpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Salmo 85

[1]Wintsën, janty'oy yë mwinma'any xyajnikëxë'ëky mëët ya'atë mnaax mkajpn. Ix tëë jatëkok xymyo'oy yë jyotkujk'ajtën yë Jacob yë nyaax kyajpn,

[2]tëë mnaax mkajpn xypyokymye'kxy ets tëë xymyä'kxtaayë tëkokyë ja y'ëxëëk'at;

[3]tëë mjotxeemy jatëkok ets tëë mjoot'an xyajnaxy.

[4]Tios, mëti'ipë ëëtsëty nnitsokpë'ajtëpën, yajnitsoktëkës tyam ets këtiis xy'ëktukjoot'anpëjknëtë.

[5]¿Ëkë winë xëëw winë jëmëjt xyaj'ita'any yë mtsip m'äkë mëët ëëtsëtyë?

[6]¿Tii këtii ëëtsëty xy'ëkyajjuuky'atanëtë, ets ja mkajpn mtukxoonta'akëtëtyë?

[7]Wintsën, tuk'ijxtëk ëëts yë m'oyjot m'oywyinma'any, ets yajnitsoktëkës.

[8]Nmëtoow'itäämpyës yam wi'ix yë Tios y'ënä'änyën; jä'ä ko yë'ë nyikajpxäämpy wi'ix mëpaat yë nyaax kyajpn jotkujk y'ityën, ets ja'ayëty mëti'ipë oy mëtuunëpën, këtiipë t'ëktuunëtëty ka'apë tyuunëtyën.

[9]Janty tëyajtën jëtu'un, ko yë Tios winkon yajpaaty, ets tyajnitso'oka'any mëti'ipë mëjpëjktakëpën, ets myëj'ajt y'oyajtën yaa yajpaata'any ma naax'ajt nkajpn'ajtëmën.

[10]Yë tsojkën ja'awën ets tëyajtën tu'knax y'ita'antë, itaanp näjyëtu'un ja jotkujk'ajtën ets ja mëtëypyë,

[11]ja tëyajtën wiinkëxë'ëkaanp naaxwiiny, ets ja mëtëypyë jam tsajpjotm kyu'ijxnaxa'any.

[12]Yë Wintsën, yë'ë kë'ëm yajminäämpy yë nëë tuu, ets pyëtsëma'any jam kamjotm yë jë'kxy pëky.

[13]Ja tëyajtën yë'ë jëyëjp naxaanp, ets nipëjktaakëja'any ja në'ë tu'u.

Salmo 86

[1]Wintsën, tun yë mëyajtën mëtoow'ijtkës yë n'aaw n'ayuk, jä'ä ko janty mon janty tukës nyajpaaty ets ëyoop jotëkoopyës;

[2]kuwaankës, jä'ä ko oy nmëtuny. Mijts nTios'ajtyp, e paaty yajtso'ok jyuukyajtën ya'atë mtuunpë mëti'ipë mtuk'ijxpäjtëpën.

[3]Wintsën, mëët'at pa'ëyo'ow najts'ëyo'owën mëët ëjts; mijts nmëpëjktsoopy janaam jatsojk.

[4]Wintsën, yajxoontakës ma nmëtunyën, jamës yë nnu'kxtakën npëjktä'äky ma mijtsën.

[5]Jä'ä ko mijts Wintsën, oy mTios'aty ets mpokymyä'kxp; janty'oy ja mjot mwinma'any xyajnikëxë'ëky ma ja'ayëtyën mëti'ipë mëkajpxëpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

6Wintsën mëtoow'ijtkës yë ntsajpkäjpxy ets ëxaj kupëk yë nnu'kxtakënës.

7Maas mon tuk nyajpaatyën, ënätyë nmëkäjpxy, jä'ä ko mijts xy'ëëw'ëtsoopës.

8Ka'ap ma wiinkpë tios jëtu'unpë tä mijtsën, Wintsën. Ka'ap ma wiinkpë mëti'ipë jëtu'un winë tyuunpyën tä mijtsën.

9Mijts Wintsën, mijts të xyajkojy tëkokyë yë naax kajpn, yë'ë mniminanëtëp ets m'ëwtata'anëtë ets tukxoonta'aka'antë yë mxëëw.

10Jä'ä ko tu'uk mijts mTiosëty, e mijts janty mëj ets mëj këjää yë mëj'ajtën xyaj'ixyë.

11Mijts Wintsën, tukni''ijxëkës yë mnë'ë mtu'u etsës yë'ë tu'ukyë npaye'eyëty. Mijts m'a'ixëp ets njot nwinma'anyës y'ëwa'atsëty, täätsës nmëjpëjkta'akëty yë mxëëw.

12Mijts Wintsën mëti'ipës nWintsën'ajtypyën ets mëti'ipës nTios'ajtypyën, mijts nyajmëjnaxäämpy winë aaw winëjot, ets nmëjjawëja'any nkënu'kxyjyawëja'anyës xëmë yë mxëëw.

13Mëjwiin këjää yë mtsojkën mja'awën xymyëëtëty mëët ëjts. Tëës mijts xyajtso'oky, ets ka'ap të xy'ëwa'atsy etsës n'ookëty ntëkoyëty etsës nka'ajëty jap o'kpëjutjoty.

14Mijts Tios, ëjts jëtu'unës xyjyänty'ixjëtit xyäntypyajëtitë yë ja'ayëty mëti'ipë ëxëëk yë jyiiky myëku'uk tyuuntëpën, ka'apë mja'amyetsyën, janty nimay nyäpyaatëtë mëti'ipës xy'ëxëëk'ijxtëpën etsës xyaj'ooka'an xyajtëkoya'antë.

15E mijts Wintsën, jä'ä mTios'aty yujy tëtä'äky, ets pa'ëyoop, mä'kxtujkp mëët yë tsojkën ja'awën ets tëyajtën.

16Ni''ijxkëtakës, ets pa'ëyoowkës. Yajtso'ok ya'atë mtuunpë, ets mo'o yë jot mëjaaw mëti'ipë myäjkpyën.

17Yak tu'uk yë ijxpäjtën mëti'ipë yajtuk'ixëpën ko oy mTios'aty, e ko jëtu'un yaj'ixëty, tääts nëjkx tsyëyu'unpaatë ja'ayëty mëti'ipës xy'ëxëëk'ijxtëpën. Mijts Wintsën, mijtsës xymyoopy yë putëjk pupäjtën, ets mijtsës näjyëtu'un xymyoopy yë jotkujk'ajtën.

Salmo 87

1Ja nyipotsy ëjx yë Tios yë nyaax kyajpn, jam pyojtsë'ëkyëty ma ja kopkën wa'atspë.

2Yë Wintsën janty'oy ni'ik tsoky tjawë ja tsajptëjk ja nyitëjk'aaw këtiinëm yë Jacob yë jyëën tyëjk.

3Tios yë kyajpn, janty'oy myajnikäjpxy myajnimëtyä'äky

4Ja kajpn mëti'ipës xy'ixy'ajtëpën, jyëkyejpyës nikajpxëty Egiptë ets Babilonyë, Filistejë, Tirë ets Etiopíë; tëkokyë yë'ëjëty jam ojts myintë jya'të ma mijtsën.

5Ma Sión kajpnën jëtu'un y'ëna'ana'antë: Ya'atë kajpn ets xi'itë kajpn yam ojts tsyoony. Yë Ni'ik Këjxmëpë yë'ë të tnikäjpxy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

6Yë Wintsën yë'ë kyëxjaaytyääpy ma nyokyën tëkokyë yë naax kajpn yë xyëëw: Ya'atë naax kajpn ma yë'ëjën.

7Ets mëti'ipë ëëwtëp äjtstëpën, jä'ä y'ëna'antë: Yë n'ijtaknës jam yajpaaty ma mijtsën.

Salmo 88

1Wintsën mëti'ipës nWintsën'ajtypyën ets mëti'ipës xyajnitsokpën, jopy ux mijts n'amëtoy npëjktsoy yë putëjk pupäjtën,

2ëxajë kupëk yë ntsajpkäjpxyës. Ëxajë kupëk näjyëtu'un yë nwaantsow npëjktso'owënës.

3Mëj këjääjës yë ëyo'on jotmay të xytyukkëtä'äky, janty o'kën jëjp'amës nyajpaaty;

4tyam jyëkyäjpnëp pën y'ëna'anëty ko ookyës nyajpatnë, jä'ä ko tëës ntimmyëjaawkëxy näjyawëty.

5Ëjts mon tukës atu'uk nyajpaaty o'kpë akujky, jëtu'unës të njaty të nkëpety tä ja'ayëtyën mëti'ipë o'ktëpën tsipjoty ets jämyë yajnitajëtë, jëtu'un tä ja'ay ka'apë xy'ëkkuwanën ets xyaj'ijtnë ijxtëkoy ja'atyëkoy.

6Japës mijts të xytyimpëjktä'äky ma jutën wäänë këkpë, ma yajxon kyëkëtyën ets nijënu'un jap kyajajy kyatë'kxy.

7Jam yë mjoot'an të xyajnajxta'ay maas ëjtsën, ets tëës mijts xyajmony xyajtuky mëët ja ëyo'on jotmay mëti'ipës të xytyuknikexyën.

8Mijts të xy'ëwa'atsy, etsës yë njëëkytyëjk nmëku'uktëjk xynyikäkta'ajëty, je'eyës mijts të xypyëjktä'äky ets xymyëtsipkä'äxtëtyës. Ëjts jëtu'unës nyajpaaty tä yë ja'ayën mëti'ipë tsumy matsy ijtpën ets ka'ap tjëkyepy wi'ix kyä'äkëtyën.

9Ëjts koos je'eyë xëmë një'ëy nyä'äxy, jëtu'unës nnäjyawëty moonëp yowë n'ijxënës. Winjëpom npa't'ëy npa'tkäjpxy Wintsën, ets jam ma mijtsën jamës yë nkë'ë nyujkxajy.

10¿Tii wä'än jëtää mëj'ajtën xyaj'ixëtëty ma o'kpën? ¿Ëkë wä'än jëtää yë o'kpëtëjk tkukajpxëtëty winë ma mijtsënë?

11¿Wä'än jëtää jap pën tkajpx tmëtya'akëty yë mtëyajtën ets ja mtsojkën mja'awën jap jutjotyë, ma ja o'kën y'ëne'emyënë?

12Jap ma ja o'ktaknën ets ma winë y'ityën ijxtëkoy ja'atyëkoy. ¿Jap'atëp jëtää pën mëti'ipë jyä'ämyätsëp ja mtëyajtën ets ja mëj'ajtënë?

13E ëjts Wintsën, mijts xëmë nmëkajpxäämpy ets nja'amyätsäämpy, ko jyopyëp'aty janty tsojk mijts nmëkajpxkojy.

14¿Wintsën, wi'ixës ko mijts xy'ixtijy? ¿Wi'ixës ko xywyinkuyu'utsy?

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

15Yë jëtu'unpë jää ojts tsyo'ontä'äky koos n'ëna'k'ajty ets jëtu'un tyampaat tyu'uye'ey, mon tukës nyajpaaty, o'kën jëjp'amës näjyawëty; tëës yë këjääjëtypë ëyo'on jotmay nyajnaxy mëti'ipës të xytyuknikexyën, e maas tyam ja ëyo'on npaatyën ka'apës n'ëkmëmëta'akanë.

16Yë m'ëwa'an'ajtën ëjtsës të xytyukkëtakpäjta'ay, ets tëës xymyëmëtä'äky;

17jëtu'unës janaam jatsojk xynya'ëwtity tä yë ja'ay nyëë akoomtukyën.

18Tëë jëkäm xyajnëjkxta'ay yë nmëku'uktëjkës mëti'ipës ënäty mëët oy nnäjyawëtyën, tyam yi'iyës tu'uk njaakmëku'uk'ajtyp yë kootsajtën.

Salmo 89

1Wintsën, xëmës n'ëna'ana'any n'ëyjyotyës ko mijts janty'oy yë jot winma'any xymyëëtëty, janaam jatsojkës nikajpxa'any nnimëtya'aka'any ko mijts aak'oy winë xytyuny.

2Nikajpxäämpyës ko yë mtsojkën mja'awën xëmëkyëjxm y'ity; ets mwa'atsajtën ka'ap tyëkatsy, jëtu'un tä tsajpën ka'ap nijëna'a tyëkatsy.

3Ojts tu'uk yë käjpxytyu'unën xytyuny mëët yë David, ets ojts xytyukwinwanë ja mtuunpë mëti'ipë ojts kë'ëm xywyin'ixyën:

4Ëjts nyajkutukäämpyës ets m'u'unk m'ok xëmë y'ënä'ämtëty, ma ënäty mijts mkutëkats xyajmëyätyën.

5Mijts Wintsën, tëkokyë jënu'un jam yajpaatën tsajpkëjxm, myëjpëjktaktëp yë m'oyajtën ets mmëjajtën.

6Ka'ap maa wiinkpë tios tsajpjotm, jëtu'unpë Tyiosëtyën tä mijtsën Wintsën.

7Tios yë mëjpë ets kutsë'ëkëpë, itkujky ets natuky yajpaaty mëët tëkokyë jënu'un yajpaatën jam tsajpjotm.

8Wintsën, mëti'ipë maaytyääyëpën winë, tëkokyë yë mëj'ajtën kutujkën mijts yë mjä'ä, mijts jä'ä m'ity natuky mëët yë tëyajtën; paaty ka'ap ma wiinkpë Tios jëtu'unpë tä mijtsën.

9Mijts pojën yë nëëmejy xyajyu'kxmony ko ëxëëk yë nëë'o'pyky y'ëti'itsy, jëtu'unyë xyajkëëy'awë oy jënu'un jyä'tsmin jyä'tsxëpëty,

10ojts xykyutä'änë'ëky yë jëyujk mëjëtypë nëëjotypë y'itën, tä o'kpën, ojts xy'awojpwa'kxta'ay yë mëtsiptëjk mëët yë mmëjajtën.

11Yë tsajp ets naax mijts yë mjä'ä, mijts ojts yë naaxwiinyëtë xyajkojy xypyëjktä'äky ets tëkokyë jënu'un winë yajpaatyën ma yë'ëjën.

12Mijts ojts xyajkojy yë anëkëjxytsyowpë y'ityën ets anajnytsyowpë yajpaatyën, yë Tabor kopk ets Hermón kopk, akujk jotkujk tkuuy'ëw tkuuyya'axtë yë mxëëw.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

13Yë mmëkajtën maayëp winë, yë m'a'oykyë'ë mëk yë'ë ets mëtakp oymyaajëty.

14Yë mkutujktakn, yë'ë mëët xëmë y'ity ja oypyë ja nipaye'eyën ijxtëm pyaat'atyën. Mëët ja tëyajtën ets ja tsojkën ja'awën mëët winë xytyuny.

15Wintsën, janty jotkujk yajpaaty yë naax kajpn mëti'ipë nyija'apën wi'ix akujk jotkujk myajwin'ëy myajwinyä'äxyën ets nyëye'ey tyu'uye'ey kutë'kxy mëët yë mtë'kxën mjajën.

16Mëët mxëëwkyëjxm janty xoontakp ya'atë naax kajpn xëmë ets jotkujk nyäjyawëty ko mijts mëtëy winë xytyuny.

17Tëyajtën jëtu'un ko mijts myamëk'ajtyp ets myaj'oykyëxë'kpy, ëëts yë nmëk'ajtënëty ni'ikyës njawëtë myëjë kyëjääjë mëët ko mijts jëtu'un janty'oy xytyuknipëjktaakë.

18Yë'ëjës xykyuwantëp yë Wintsën. Yë nkutujkpëtyës, yë'ë jam Israel wa'ats yajpatp.

19Ojts tu'kxëëw tu'kjëmëjt xymyëkäjpxy yë mtuunpëtëjk, jëtu'un tä ja'ay tii twin'ixyën, ets ojts xy'ënëëmë yë mja'ay mëti'ipë ënäty oy mëtuunëpën: Tëës tu'uk jotmëkja'ay nwin'ixy maas yë nnaax nkajpnën, mëj'äämpyës të npëjktä'äky ets tëës nputëkë.

20Tëës npaaty ja ntuunpës mëti'ipë xyëëwajtypyën David, etsës të ntukënu'kxy ja kënu'kxy on ets yë'ë yajkutukëty.

21Xëmës nputëkëja'any, mëët yë nmëk'ajtënës jotmëkës xëmë nyaj'ita'any.

22Ka'ap yë myëtsip myäyä'änyë, yë ëxëëkja'aytyëjk ka'ap myëmëta'aka'anyë.

23Ëjts nëjkx kë'ëm naxkutij naxkumatsë yë myëtsiptëjk, ets ntimjyëwowa'anyës ma yë'ëjën. Piw nuukës ntuna'any mëti'ipë ëxëëk'ijxëpën.

24Ntsokäämpy njawëjäämpyës yë'ë ets oy tsujës njawëja'any, mëët yë'ë koos ëjts xy'ëwtaty, nyajkëjääjëjäämpyës yë kyutujkën ets myëk'ajtën.

25Yë y'ënä'ämën kyutujkën jampaat nëjkx tsyo'ontä'äky ma Mediterránye mejyën ets jya'tëty jampaat ma Éufrates mëjnëëjën.

26Täätsës xy'ënëëmëja'any: Mijts nTeety'äjtyp ets mijts nTios'ajtyp, mëti'ipës xyajnitsokpën ets xy'ijx'ijtp xykyëwent'ajtpën.

27Ets ëjts, nmo'ojäämpyës yë kutujkën ets nyaxëty tä yë ajtykyopkën, ets yë'ë nyitënaaytya'ajëp tëkokyë yë ënä'ämpëtëjk jënu'un yajpaatën ënä'ämpë naaxwiiny naaxkëjxy.

28Yë ntsojkënës xëmës nyaj'ita'any ma David jyuuky'ajtënën, ets ja käjpxytyu'unën mëti'ipës mëët të ntunyën itaanp xëmë.

29Yë y'u'unk y'ok, yë'ë nëjkx kyutëkëty ma yajkutujktaknën, ets yë'ë nëjkx y'ënä'ämtë mapaat jyää'atyën yë tsajp.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

30E ko t'ëxmatstëty yë ntëyajtënës ets n'ënä'ämënës, ko ka'ap jëtu'un jyuuky'atëty tääjës ënäty të njatuk'ënä'ämtën,

31ets pën ka'ap tpatuntë ja n'aaw n'ayukës ets ka'ap tmëmëtowtë yë n'ënä'ämën ntëyajtënës.

32Kopkpëky ko nëjkx ntukumëtowtës ja y'ëxëëktu'un y'ëxëëk kajpxënëty mëët ja näywyop näkya'atsë.

33E ma David ja jyuukyajtënën ka'apës ja ntsojkën nja'awën tu'ukyë njëpëka'any, ja n'oyjot n'oywyinma'anyës xëmë jam yajpaata'any.

34Ka'apës njëjpkajpxtu'uta'any yë nkäjpxytyu'unënës, yë n'ayukës xëmës nkuuytyuna'any.

35Tëës je'eyë tëkokyë nikäjpxy mëëtës yë nwa'atsajtën, e ka'ap tjëkyepy nwin'ëënëtyës:

36Yë y'u'unk y'okëty yë'ë ënä'ämantëp xëmë ma kyutujktaknën, mapaat jyää'atyën yë xëëw.

37Xëmë y'ita'any tä yë po'ojën, xëmë y'ita'any mapaat jyää'atyën yë tsajp.

38E tii të tyuny të jyätyë, mijts ka'ap ja yajkutujkpë të xy'ëktsojknë mëti'ipë ojts xywyin'ixyën, jëkäm të xypyëjktaknë, tëë xytyimtukjoot'anpëky yajxon.

39Tëë ja käjpxytyu'unën xyjyä'äytyëkooynyë mëti'ipë ojts xytyunyën mëët ja mtuunpë, ets ja kyujän tëë xytyukkukëëytyutnë ets të xy'ixjëpijpnë.

40Ojts yë pyotsy xyajjujtaayë mëti'ipë yë nyaax kyajpn nyapots'ajtypyën, ets ojts axit ako'owë xyajjajta'ay ja nyaax kyajpn.

41Tëkokyë ja'ayëty mëti'ipë jam najxtëpën kopkpëky ko winë tontëty tmäätstëty mëti'ipë jamën, ja naax kajpn mëti'ipë myëwinkon'ajtëpën je'eyë nyëxik tyukxiknëtë.

42Mijts të xy'ëwa'atsy ets ja myëtsiptëjkëty myëta'aktëty, ets akujk jotkujk kyë'ë y'aaw t'apo'kxmuktëty.

43Ojts xyajjëjpkëtaktaayë tyiypyujxnëty, ets ka'ap të xyajpo'oxy tsipjoty.

44Tëë xypyëjkë ja xyoontakën ets ja myëk'ajtën, tëë jëtu'unyë xyajnaxkumonë ja y'ënä'ämtakn kyutujktakn;

45tëë yë jyuukyajtën xykyuwijtsë ets të xyajwë'ëmy tsëtyu'unmëët.

46Mijts Wintsën, ¿Jëna'a mwa'këxë'ëka'any ma tyam yu'utsy myajpaatyën? ¿Jekpyaat xyajtoyä'äny yë mtsip m'äkë tä jëën tyoy jyemyënë?

47Wintsën, mëmay mëtaj koos janty wäänës yë njuukyajtën jyaak wë'ëmy; yë ja'ay mëti'ipë të xyajkojyën wäänë jyuuky'äty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

48Ka'ap pën kë'ëyxyëëw kë'ëyjyëmëjt jyuuky'äty, ets nijëna'a kya'ookëty. Ka'ap pën myäyëtëty nyäyaj'ëwaatsëpëtsëmëtëty ma o'kën.

49Wintsën, ¿maa ja mtsojkën mja'awën të nyijkxy? mijts jëtu'un m'ëna'any ko yë tsojkën ja'awën yë'ë kopkpëky, ojts xytyukwinwanë ja David ko oy winë xytyuna'any ma yë'ëjën.

50Wintsën, mja'amyätsëp yajxon ko yë ja'ayëty mëti'ipë mmëtuunëtëpën je'eyë muum yë ja'ay y'ojëtë ya'axëtë, jëtu'unës njawë ëjts yowë yaj'ojp, etsës ënät nkumon nkutukë.

51Wintsën, ëxëëkjaty tääpë ja'ay xëmë xytyuntës xy'ënëëmëtës mëti'ipë mmëtsip'ajtëpën. Jëtu'un këxëty këpätëty t'ënëëmëtë m'u'unk mëti'ipë të xywin'ixyën oy ma nyijkxy.

52Kënu'kxy mëjjawë yë Wintsën xëmë y'itëty. Jëtu'un, jëtu'un y'itëty.

Salmo 90

1Wintsën, mijts ëëts ntsoktakn'ajtëp tyimku'ty jëtu'un yë xëëw jëmëjt.

2Tyimtso'ontäky jëtu'un ma ënäty ka'ap ja tun kopk kyojynyëmën, ets ma ënäty ka'ap ja naaxwiinyëtë jyää'atynyëmën, ko jyeky'äjty ets tyampaat mijts jëtu'un mTios'ajtp.

3Mijts pojën yë naaxwiinyëtë ja'ay jatëkok xyaj'awinpity naaxway ko m'ënaankojnë: Awinpitë naaxway miitsëty naaxwiinyëtë ja'ayëty.

4Janty tëyajtën jëtu'un, ko ja kanaak jëmëjtpë jëtu'un xyjyawë tä jeexyë tyu'kxëëwëtyën, yë ëxë'ëypyë nyäxyën jëtu'un tä jeexyë tyu'ktsojkyëtyën ko kyoots'aty.

5Jëtu'un yë naaxwiinyëtë ja'ay tu'ktsojkyë xywyitsy xyjyëtuty amëjaaw jëtu'un tä ja'ay wyinkuma'ayën;

6jëtu'un nyäxy tä aay ujtsën, ko jyopyëp'aty janty'oy yë pyijy kyëxë'ëky, e ko jyënäky xyëëwajnë tëë nyaxo'tsnë ets jëtu'un y'ooky tyëkoy.

7Janty tëy jëtu'un ko mijts mjoot'anpëky, tsojkës ntëkooytya'atëty, jä'ä ko jëtu'unyë ëëtsëty xyajwë'ëmtë kumon kutukë.

8Ëëts yë nnëë npokyëty, yë ntuuntëko'oy nkajpxtëko'oyënëty mijts tëkokyë mkëwentëpëjktääpy ets mnija'awëtyääpy.

9Tëyajtën ko tëkokyë ëëts yë njuukyajtënëty, paaty kyixy nyäxy jä'ä ko xymyëët'aty yë joot'an, yë njuukyajtënëtyës jëtu'un nyäxy poj'am tä ja'ay myëkxejy y'o'kxejyën.

10Tëkë'px majk jëmëjt je'eyë njuuky'ajtëmë, e pën oy jeky ntimjyuuky'ajtëmë najääjën jyä'ty majkta'pxën; e oy ënät jëtu'un njajuuky'ajtëmë jeky, ka'ap xoontä'äky nyajpatmëty oywyi'ix njaak yajnajxmëty ja xëëw jëmëjt. Yë xëëw jëmëjt tsojkyë nyäxy, näjyëtu'un ëëts'ajtëmë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

11¿Pën y'ëknija'ap? wi'ix mijts janty mëk mjoot'anpëkyën ets ¿pën y'ëknija'ap? wi'ix m'ëwa'antä'äkyën.

12Tukni''ijxëtëkës wi'ixës ja nxëëw njëmëjt nyajnaxtëtyën etsës nmëët'atëty ja ixpëkyajtën ets ja nija'awën.

13Wintsën, niwinpijtëkës jatëkok Këtii mpo'oxy. Tun yë mëyajtën, mëët'at pa'ëyo'owën mëët ya'atë ja'ayëty mëti'ipë mmëtuunëtëpën.

14Myaj'utsëp yë njot nwinma'anyëtyës mëët yë mtsojkën mja'awën ko xyiinytya'akëty, ets jotkujk n'ëwtëty nya'axtëtyës mapaatës njuuky'atën.

15Jeky ëëtsëty yajjuuky'ajtëk mëët yë xoontakën ets jotkujk'ajtën, jëtu'un tääjës jeky të nmon të ntuktën.

16Mijts myajkutukëp ets mtuunpë yë y'u'unk y'ok t'ixtëty wi'ix winë të xytyuny të xykyäjpxyën ets wi'ix yë mmëj'ajt m'oyajtën y'ityën.

17Wä'än yë y'oyjyot y'oywyinma'any yë nWintsën'ajtëm Tios tyajpaaty ma ëëtsajtëmën. Wintsën, mijtsës xymyo'otëp yë ntuunkëtyës mëti'ipës ntuunk'atëpën. Mijts yaj'it xëmë ja tuunk mëti'ipës ntukjuuky'atëpën.

Salmo 91

1Pën juukyajtpën ma Tios ja kyë'ëpa'tkën, ma nyikë'ëy nyixajyën ja Ni'ik Këjxmëpë ets mëti'ipë maaytyääyëpën winë,

2jëtu'un y'ënä'äny: Mijts ntsoktakn'ajtyp ets mijts jëtu'un tä tu'uk yë jëën tëjkën maas ka'ap ni pën xynyitëkëtyën, ja nTiosës mëti'ipës tu'ukyë ntuk'ijxpejtypyën.

3Yë'ë maayëp myajpëtsëmëtëty ma ja o'ktaknën yu'utsypë ets ma ja pa'am ëyo'onën mëti'ipë yaj'o'kp yajtëkoopyën,

4yë'ë mnikë'ëjan mnixajanëp mëët yë kyäkn, ets ko jam myajpaatëty ma yë'ëjën, akujk jotkujk m'ita'any. Yë tyiyajtën ets wya'atsajtën yë'ë m'axajtukanëp tä tu'uk yë pujxn y'akëëytyukyën.

5Këtii mtsë'ëkëty mjawëty ko tii xy'ixëty atsë'ëk ajawë akootstuuy, ni yë'ë xykyatsë'ëkëty ko ja'ay tyujëty tyi'pxëty xëëny,

6ets ëyo'on mëti'ipë këtakpën ko kyoots'aty ni yë'ë xykyatsë'ëkëty, näjyëtu'un mëti'ipë yaj'ookaanpën ko xyiiny'äty;

7nimay o'kpë kya'aja'any m'anajnytsyow ets näjyëtu'un m'a'oytyow, e mijts nitii mkajat mkakëpätëtëty.

8Mijts je'eyëmës ko mnajam'aty: ets nëjkx xy'ixy wi'ix yë ëxëëk ja'ay jyatën kyëpätën ets tkumëtowtën yë pyoky.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

9Jä'ä ko yë Wintsën yë'ë të xypyëjktä'äky ijxtëm tu'uk yë tsoktaknën; yë Ni'ik Këjxmëpë të xy'ixy ijxtëm tu'uk këwent'ajtpën,

10nitii ëxëëkpë mkaniminëtëty ets pa'am ëyo'on ka'ap mkutëkëtëty ma mjëën mtëjkën.

11Yë Wintsën yë'ë kyäxäämpy yë kyukäjpxy, ets mkëwent'atëtëty oy maa mnëjkxëty.

12Yë'ë mwitsanëp ma mkë'ëjën këtiipë mkunäpëty tsaakëjxy.

13Oy kaa akujky mtimye'ey mtimnyaxëty ets ma mëjjatyëtypë jëyujkën mëti'ipë kutsë'ëkëtyën, ets oy xii yaa muum yë tsa'any mjaakë'ënax mjatekynyaxëtëty.

14Ëjts jotkujkës nyaj'ita'any ets ëwaatsëtuuyës npëjkta'aka'any ma ka'ap tii ëyo'on pyaatëtëtyën, jä'ä ko yë'ë oyës xytsyoky xyjyawë ets xy'ixy'ajtpës näjyëtu'un.

15Koos xymyëkajpxëty, n'ëtsowäämpyës; ëjts kë'ëm yajpaataanp mëët yë'ë. Nyajpëtsëmäämpyës ma ënäty myony tyukyën etsës nyajnaxa'any kumay;

16ëjts nyajkutukäämpy ets tukxoonta'aktëty ja juukyajtën jekpyë, etsës nyajxoonta'aka'any ma ja nitsokënën.

Salmo 92

1Wintsën Ni'ik Këjxmëpë, janty'oy ko mijts myajmo'oy yë kukajpxën ja'awëkyëtakën, ets ko yajkuuy'iy ja mmëjajtën m'oyajtën.

2Ko yajnikäjpxy yajnimëtyä'äky jopyëp ets uxëp wi'ix myëj kyëjääjëtyën ja mtsojkën mja'awën ets ja mwa'atsajtën

3mëët yë kow xuxn.

4Mijts Wintsën, janty jotkujkës xyaj'ity koos xytyuk'ixy wi'ix mijts winë janty'oy xytyunyën. Janty jotkujk janty xoontä'äkyës nnäjyawëty koos n'ixy tëkokyë mëti'ipë mijts të xyajkojy të xypyëjktä'äkyën.

5Mijts Wintsën, tëkokyë mëti'ipë të xyajkojyën të xypyëjktä'äkyën mëj këjää oy. Yë mjot mwinma'any mëj këjää yë'ë.

6Yi'iyë yë tsuuja'aytyëjkëty ka'ap jëtu'unpë tja'akyukëtë.

7Pën yë ëxëëkja'aytyëjk ets tuuntëkoopyëtëjk yoontëp ji'tstëp tä ujtsën ets mëtaktëp ma wit meenyën, nëkoopë yë'ë, je'eyë nëjkx kyutëkoytyë.

8E mijts Wintsën, xëmë këjxm m'ita'any.

9Tää tu'uk yë tëyajtën Wintsën, yë'ë ko mmëtsiptëjk nëjkxëp jëna'a kyutëkooytya'atë ets tëkokyë tuuntëkoopyë, axit ako'owë jyajta'aja'antë.

10Mijtsës xyajmëktakpës, etsës nkumëjaaw'atëty tä tsajpkaajën, tëë xytyukkujaaxyës yë on mëti'ipë pa'akxu'kpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

11Ëjts n'ixäämpyës wi'ix jyat kyëpätën yë nmëtsiptëjkës; ets nmëtowëpës kë'ëm ko ënäty ya'axtë ja tuuntëkoopyëtëjkëty.

12Yë oyjyä'äytyëjk jëtu'un yaj'ixtë tä kumpëjyën, ets jëtu'un yontë jyiitstë tä ajë kepyën mëti'ipë yajpatëpën ma ja Líbano itjotmën.

13Kojy peny jam yajpaatë ma Wintsën yë tsyajptëjkën; ets janty'oy yaj'ixtë ko pyëjtë ma Tios yë tyëjkën, mëti'ipë nTios'ajtëmën.

14Oy ënäty tëë jyamëjja'ayënëtë, yë'ëjëty je'eyëm tyëëmpäta'antë ets oy mëk xëmë yajpaata'antë.

15Yë'ë nyikajpxantëp ko yë Wintsën, mëti'ipës xykyuwaanpën mëtëy winë tuny ets ma yë'ëjën ka'ap jyam'aty ëxëëkpë nipaye'eyën.

Salmo 93

1Yë Wintsën, yë'ë yajkutujkp, natuky yajpaaty mëët yë myëj'ajt y'oyajtën jëtu'un tä jeexyë yë'ë twit'aty txox'atyën. Yë'ë ojts tpëjktä'äky yë naaxwiinyëtë ta'tspëky këtiipë yu'kxëty.

2Wintsën, yë mkutujktakn tëëyëp yë ta'tspëky yajpaaty ets tyampaat je'eyëm y'ity. Mijts Wintsën winë xëëw winë jëmëjt myajpaaty.

3Wintsën, yë mëjnëë jä'tsmiimp jä'tsxëjp ets ko pyëti'iky yë nëë o'pky nëkooyë këjxm pyëtë'knë;

4e mijts Wintsën, ko m'ity ets myajpaaty jam këjxm ni'ik yë mëk'ajtën xymyëëtëty këtiinëm jyëtu'unëty yë mëjnëë ko jyä'tsminy jyä'tsxëpy ets ko nëkooyë pyëtë'knë nëë o'pky.

5Wintsën, yë m'ënä'ämën mtëyajtën ta'tspëky yajpaaty, Yë mwa'atsajtën yë'ë yaj'oykyëxë'kpy yë mtsajptëjk.

Salmo 94

1Näyajnikëxë'ëkët mijts Wintsën, Tios mëti'ipë tukëpäjtpën ja poky.

2Mijts nipaye'epyë naaxwiinyëtë apëtsëmy; nipëtë'ëk yë amëj akëjxmëpë, tukukëpät ijxtëm pyaat'atyën.

3Wintsën, ¿tii jekyën jëtu'un janty'oy janty xoontä'äky yajpaata'antë yë ëxëëkja'aytyëjkëtyë?

4Aakyë'ë ëxëëkpë tyuuntëp kyajpxtëp ets nijënu'un tkamëët'atë yë näywyinkutsë'kën, je'eyë xëmë amëj akëjxm nyäyjyawëtë. Yë'ëjëty nëkooyë jyänty nyäkyumayëtë oy nitii tkanijawëtë ets tkamëët'atë.

5Yë'ëjëty ëxëëk ojts tuntë ja mnaax mkajpn ets janty naxym ojts tpëjkta'aktë, jëtu'un tä jeexyë ka'ap nitii timkyëjxm'atën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

6Yaj'o'k yajtëkooytyëp yë ku'ookpyë to'oxytyëjk jaaypyaat jaaypyo'kxy ets ku'ooky'u'unk ku'ooky'ëna'k.

7Jëtu'un myäytyë tyajtë ko yë Wintsën ka'ap tii t'ixy, ko Tios mëti'ipë Jacob Tyios'ajtypyën, ka'ap tii tnijawë ets ka'ap tii tunyë këwentë.

8Miitsëty tsuuja'aytyëjkëty ets kumonypë myajpaatën ets winma'anytyukpë, ja'akyukëtë ya'atë: ¿Jëna'a miitsëty mja'akyukëja'antë?

9¿Tii wä'än jëtää ka'ap myëtoyë mëti'ipë tatsk të tyajkojyënë? ¿Wä'än jëtää ka'ap y'ixyë mëti'ipë wiin të tyajkojyënë?

10¿Wä'än jëtää ka'ap tyiytyunyë mëti'ipë naax kajpn tyukumëtoopyën ko tii tuuntëkoyë? ¿Wä'än jëtää ka'ap jyä'äkyukë mëti'ipë naax kajpn winë tyuk'ijxpëjkpyënë?

11Yë Wintsën wa'ats tnijawë ko naaxwiinyëtë ja'ay yi'iyë myääpy tyäjpy yë tsuuwinma'any ka'apë tyuunpëtyën.

12Wintsën, janty jotkujk yë ja'ay yajpaaty ko xytyukmëkäjpxy ënätyë ko tii oy tkatuny, jëtu'un ja ijxpëjkën ni'ikyë xymyo'oy,

13tääts jotkujk yajpaatëty, oy ëxëëk ja xëëw jëmëjt jyaminy jyakëtä'äky, ma ja ëxëëkja'aytyëjk yaj'oytyuntë ja jyutëty.

14Yë Wintsën ka'ap yë nyaax kyajpn t'ëxmatsa'any ets ka'ap atu'uk tyajwë'ëma'any mëti'ipë jyä'ä'ajtypyën.

15Ja nänyipaye'eyën oy yajxon jatëkok tyu'uye'eyä'äny ets tëkokyë yë ja'ayëty mëti'ipë mëët jyuuky'atën yë'ë pyanëjkxantëp.

16¿Pënës xy'ëkniwaantu'utëp ma ëxëëkja'ayëtyën, ma ja tuuntëkoopyë kajpxtëkoopyëtyën?

17Koos jeexyë yë Wintsën të xykyaputëkë jëna'ajëpës jeexyë n'o'knë, ma jap mon tuk xëmë yajpaatyën.

18Koos ojts tëkok n'ëna'any: o'kpës yam, ënetyës ojts xynyiminy yë mtsojkën mja'awën, Wintsën, etsës xypyutëjkëy.

19Koos mëk nmay ntajy ets kanaakjëjp ja jotmay maas yë njot nkëpajkën, mijtsës xyajjotkujktakp etsës xymyo'oy yë xoontakën.

20Mijts ka'ap tjëkyepy mnäy'oyjyawëtëty mëët yë yajkutujkpë mëti'ipë ka'ap tii oy yajxon tnipaye'eyën, mëti'ipë aak tëkatsy winë tyuuntëpën ets ka'ap jyëtu'unëty tä ja ënä'ämën myinyën,

21mëti'ipë je'eyë nyikäjpxytyu'unëtyëpën yë wa'ats ja'aytyëjk ets ka'apë tii poky tuuntëkoyën, ets tyajnitukëtë ets y'ookëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

22E ëjts Wintsënës ntsoktakn'ajtyp, yë nTiosës yë'ëjës nja'ap tä tu'uk yë mëjtsaakopkën mëti'ipës xykyuwaanpën.

23Yë Wintsën yë'ë nëjkx jëna'a tyajkutuky ets ëxëëkja'aytyëjk yi'iyë yë y'ëxëëktu'un y'ëxëëk kajpxën yajkutëkoyëtëty. Yë nTios'ajtëm nëjkx kë'ëm yajkutëkoyëtë.

Salmo 95

1Mintë ni'ëmukë, tsojk nwin'ë'ëw nwinyaxëm yë Wintsën mëët yë xoontakën; tsojk nja'amyäjtsëmë ets ntukxoontakëmë mëti'ipë xykyëwent'ajtëmën ets xyajnitsokëmën.

2Tsojk nwinkuwa'këmë mëët yë kukajpxën ets ntukxoontakmëty mëët yë ëy ma yajmëjpëjktä'äkyën.

3Jä'ä ko yë nWintsën'ajtëm, mëj Tios yë'ë, mëti'ipë mëj ënä'ämpë'ajtpën ma tu'kë'ëyë tios yajpaatyën.

4Yë'ë y'ijxtääpy nyija'awëtyääpy wi'ix jap naaxpa'tkë'p yajpaatyën, ets yë'ë näjyëtu'un jyä'ä'ajtääpy tëkokyë yë tun kopk mëti'ipë këjxmëtyën.

5Yë nëëmejy yë'ë jyä'ä'ajtyp, jä'ä ko yë'ë ojts tyajkojy; yë'ë ojts mëët kyë'ë tyajkojy yë të'ëtsnaax.

6Mintë, tsojk nwinkoxtëna'ayëmë ets n'ëwtajtëmë. Nwinkoxtëna'ayëmë yë Wintsën, jä'ä ko yë'ë të xyajkojëmë.

7Jä'ä ko Tios yë'ë n'ëwtajtëmë ets xykyajpn niwa'anëmë, jëtu'un xymyëët'ajtëmë tä yë ja'ay yë tsyajppax tkëwent'atyën. Mëtoow'itë tyam mëti'ipë ntukmëmëtya'akanëtëpën.

8Këtii yë mjot mwinma'any juun xypyëjkta'aktë, jëtu'un ijxtëm ojts jyäty kyëpetyën jam Meribá, ets jëtu'un ijxtëm ojts jam tëkok jyätyën Masá, jam të'ëts'itjotm,

9ko ojts yë m'ap m'okëty je'eyë xywyinma'any'ixtës, etsës winë ntunëty, oy ënäty të tja'ixtë koos winë mëj këjää ntuny nkäjpxy.

10Wëxtyikxy jëmëjt ojts tääpë kajpn ntukjoot'anpëkyës, etsës n'ënany: Tyaapë ja'ayëty xit ko'ow të jyajta'atë, jä'ä ko ka'ap të tuntë ijxtëm të njatuk'ënä'ämtënës.

11Paaty ojts npokyës etsës t'ënëmaaytyë, ko ka'ap jam tyëkëja'antë maas ja npo'kxtaknën.

Salmo 96

1Tukwin'ëwtë yë Wintsën tu'uk yë jemy'iy; win'ëwtë yë Wintsën tëkokyë miitsëty jënu'un m'itën naaxwiiny naaxkëjxy;

2win'ëwtë yë Wintsën ets kënu'kxyjyawëtë yë xyëëw, nikajpx nimëtya'aktë yë nyitsokën winjëpom.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

[3]Nimëtya'aktë wi'ix yë mëj'ajt oyajtën ets xoontakën tmëëtëty maajaty yë naax kajpnën mëjpë mutskpë.

[4]Yë Wintsën mëj yë'ë ets patëp yajmëjpëjkta'akëty. Ni'ik yë kyutsë'ëkëty këtiinëm wiinkëtypë tios.

[5]Yë wiink tios mëti'ipë wiink naax wiink kajpn y'ëwtajtëpën, ka'ap tii mëk'ajtën tmëëtëty, jä'ä ko yë nWintsën'ajtëm yë'ë ojts yë tsajp tyajkojy.

[6]Mëj jam yë të'kxën jajën yajpaaty ma yë'ëjën. Yë'ë jam yajpatp ma tsyajptëjkën mëk'ajtën ets oypyë tsujpë.

[7]Tukxoonta'aktë yë Wintsën ninu'un mtu'kjëëky'at mtu'kmëku'uk'atën, tukxoonta'aktë yë Wintsën mëët yë jot mëjaaw ets mëj'ajt oyajtën.

[8]Wintsë'ëkëtë yë Wintsën ijxtëm pyäätyën, ets tukxoonta'aktë, mëjjawëtë ma jyëën tyëjkën.

[9]Ëwtatë ets wiinkajpxta'aktë yë Wintsën ma tsyajptëjkën, tëkokyë yë naaxwiinyëtë ja'ayëty wä'än twinkutsë'ëkëtë.

[10]Ënëëmëtë yë naax kajpn: Yë Wintsën, yë'ë tyam mëj ënä'ämpë'ajtp. Yë'ë ojts ta'tspëky tpëjktä'äky yë naaxwiinyëtë këtiipë yu'kxëty, yë'ë y'ënä'ämtääpy tëkokyë yë naax kajpn tu'knax.

[11]Wä'än yë tsajp ets naaxwiinyëtë txoonta'aktë. Wä'än yë mejy t'ëëty tkomy ets tëkokyë jënu'un jap yajpaatyën ma yë'ëjën.

[12]Wä'än yë kam tu'u txoonta'aktë, mëët tëkokyë jënu'un jam winë yajpaatyën. Wä'än akujk jotkujk tya'axtë tjoktë yë aay kepy mëti'ipë yuukjoty yajpatëpën,

[13]Jam Wintsën wyintum, mëti'ipë miinpën. Mëti'ipë ja kyutujkën yaa naaxwiiny itaanpën ets yë'ë y'ënä'äma'any ma ja naax kajpnën naaxwiinyëtë apëtsëmy mëët ja mëtëypyë ja nipaye'eyën ets ja tëyajtën.

Salmo 97

[1]Xoonta'aktë naaxwiinyëtë apëtsëmy, xoonta'aktë miitsëty naax kajpn tu'këëyi'ikpyë muum yajpaatën mejyjoty, Yë Wintsën, yë'ë yajkutujkp.

[2]Na'ëwtity yajpaaty mëët yë yoots, yë mëtëypyë nipaye'eyën ets oypyë ja kutujkën yë'ë jeky yaj'ijtyp ja kyutujktakn.

[3]Tu'uk yë mëj jëën nyijkxy jëjp'am ma yë'ëjën ets no'ktëkooytyä'äy ja mëtsip mëti'ipë wyintuuy pyë'aay yajpatëpën.

[4]Ko tyajwëtsuky tëkokyë tyajtukjajëtyä'äy yë naaxwiinyëtë, ets naaxwiinyëtë yu'kxy ko jëtu'un t'ixy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

5Yë tun kopk jëtu'un jyiiytyakta'ay tä yë pu'unykyën ma Wintsënën, mëti'ipë nyiwintsën'ajtypyën yë naaxwiinyëtë.

6Yë tsajp yë'ë yajtuk'ijxp ko yë'ë mëtëy winë tnipaye'ey; ets tëkokyë yë naax kajpn tëë t'ixtë yë myëj'ajt y'oyajtën.

7Naxkutij naxkumatsë wyë'ëmta'atë yë ja'ayëty mëti'ipë y'ëwtajtëpën wiink tios, mëti'ipë mëj këjxm näjya'awëtëpën ko wiink tios t'ëwtatë, tëkokyë mëti'ipë yajtijtëpën wiink tios kwanë ko näjyëtu'un twinkoxtänëtëty yë Tiosën.

8Wintsën, janty'oy xyoontä'äky yë Sión, ets Judá yë nyaax kyajpn mëët ko jyääjëty yë m'ënä'ämën;

9jä'ä ko mijts Wintsën këjxmëpë, mijts tëkokyë m'ijxtääpy mtuuntääpy yë naaxwiinyëtë ets jaakwäänë këjxm mijts myajpaaty këtiinëm jyëtu'unëty wiinkëtypë tios.

10Yë Wintsën y'oyjya'ap yë ja'ay mëti'ipë y'ëxëëk'ijxypyën yë ëxëëkpë, ets kyuwanëp yë jyuukyajtën mëti'ipë tëy tëtä'äky mëtuunëpën. Kajëna'a tkamajtstu'uta'any ets kya'ajëty ma ëxëëkja'aytyëjk yë kyë'ë y'aawëtyën.

11Jam'ajtp yë të'kxën jajën ma oyjyä'äytyëjkëtyën; yë xoontakën yë'ë ojts yajtuknipëjktaakëtë ja'ayëty mëti'ipë juuky'ajtëpën mëët yë näywyinkutsë'kën.

12Jotkujk mnäjyawëtëty ma Wintsënën, miitsëty naaxwiinyëtë ja'ayëty ninu'un oy mja'ay'atën, mëjjaw kënu'kxyjyawëtë wya'atsajtën.

Salmo 98

1Tukwin'ëwtë ja Wintsën ja ëy yä'äxy jempyë, jä'ä ko mëj këjää myëj'ajtën të tyaj'ixyë. Tëë myëtä'äky jam tsipjotm mëët ja myëk'ajtën ets ja kyutujkën wa'atspë.

2Yë Wintsën tëë tnikäjpxy ko myëta'aka'any, tëë tuk'ixy yë naax kajpn wi'ix oy winë tunyën ets wi'ix winë tpaye'eyën mëtëy;

3tëë tyajnikëxë'ëky ko tmëëtëty yë oyjyot oywyinma'any, ets tëë tuny mëti'ipë të tuknipëjktaakën ma Israel kajpnën, Mapaat yë naaxwiinyëtë y'ëwtityën të yajnijawë ko Tëyajtën ko tëë tmëmëtakta'ay yë myëtsip.

4Jotkujk win'ëw winya'axtë yë Tios, tëkokyë miitsëty jënu'un m'itën naaxwiiny naaxkëjxy; akujk jotkujk ëwtë ya'axtë ets tukxoonta'aktë mëët yë ëy yä'äxy.

5Win'ëwtë yë Wintsën mëët yë kow, tukpa'ëna'antë tëkokyë oymyëti'ipë kowëty.

6Jotkujk win'ëw winya'axtë yë Wintsën, mëti'ipë mëj ënä'ämpë'ajtpën, ets tukpa'ëna'antë yë xuxn.

7Wä'än t'ëëtsy tkomy yë nëëmejy akujk jotkujk ets tëkokyë jënu'un jap winë y'ityën ets näjyëtu'un yë naaxwiinyëtë, wä'än jotkujk t'ity mëët nitëkokyë jënu'un jam tsyëënëtën jyuuky'atën;

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

8wä'än yë mëjnëë jotkujk näjyawëty, ets wä'än nämyujkta'ajëtë tun kopk ets xi'iky xony yajpaatëty mëët yë jotkujk'ajtën,

9jam Wintsën wintum mëti'ipë yajkutukaanpën yaa naaxwiiny. Yë'ë jä'ä t'ënä'äma'any yë naax kajpn mëët ja tëyajtën ets ja tu'knaxajtën.

Salmo 99

1Yë Wintsën yë'ë yajkutujkp. Yë y'ënyääytyakn ma yajkutukyën jam yajpaaty kyukäjpxy akujky. Yë naax kajpn jëtu'un jyänty tsyëtyuytyë, ets tëkokyë yë naaxwiinyëtë mapaat y'ëwtityën.

2Yë Wintsën mëj'äämpy jam y'ity ma ja Sión kopkën; yë Wintsën yë'ë nyitënaaytyääpy tëkokyë yë naax kajpn.

3Wä'än tyajwin'ëy tyajwinyä'äxy yë xyëëw, jä'ä ko yë'ë mëj'äämpy y'ity ets kutsë'ëkë; Tios, wa'ats yë'ë.

4Mijts jëtu'un tu'uk yajkutujkpë mëti'ipë maaytyääyëpën winë, m'oy'ijxyp ko jyää'aty ja mëtëypyë nipaye'eyën; mijts ojts xyajnaaxkëtä'äky ets jyää'atëty ja tu'knaxajtën, yë Jacob y'u'unk y'ëna'k janty'oy të xymyëët'aty ets tëë xynyipaye'ey yajxon tëy tëtä'äky.

5Mëjjaw kënu'kxyjyawëtë yë Wintsën, mëti'ipë nTios'ajtëmën; yë'ë wiinkoxtänëtë ets ëwtatë. Yë Tios, wa'ats yë'ë.

6Yë Moisés ets Aarón jam yajpaatë ma y'itën yë Tios mëtuunpëtëjk; e yë Samuel jam yajpaaty ma ja'ayëtyën mëti'ipë ojts myëjpëjktakxëtyën ja xyëëw. Yë Wintsën ojts ënätyë y'ëtsowëtë ko ja putëjkën t'amëtoowtë.

7Ojts yë Tios mëët kyajpxtë myëtya'aktë jokjoty yootsjoty, ets yë'ëjëty ojts tkuuytyuntë ja ënä'ämën tëyajtën mëti'ipë ojts yajmo'otën.

8Wintsën mëti'ipë ëëtsëty nTios'ajtëpën, mijts ojts xy'ëtsoy. Jä'ä ojts mijts mTios'aty pojkpëmä'kxpë ma yë'ëjëtyën, je'eyëp ko ojts näjyëtu'un xytyiytyuny ko muum tyëkooytyë.

9Mëjpëjkta'aktë yë nWintsën'ajtëm Tios; wiinkoxtänëtë ja kyopk wa'atspë. Yë nWintsën'ajtëm Tios, wa'ats yë'ë.

Salmo 100

1Kuuy'ëwtë yë Wintsën mëët ja akujk'ajt jotkujk'ajtën, miitsëty naaxwiinyëtë ja'ayëty.

2Mëët ja akujkajtën jotkujk'ajtën ëwtatë mënu'kxta'aktë ja Wintsën; mëët ja yaxën jojkën ets ja xoontakën mintë Tios wintum.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

3Ja'amyätstë ko Wintsën yë'ë Tios'ajtp; yë'ë të xyajkojëm, e paaty yë'ë xyjyä'äniwa'anëmë. Yë'ë xykyajpn'ajtëm ets yë'ë xy'ijx'ijt xykyëwent'ajtëm tä ja'ay kyupixyny tkëwent'atyën.

4Mintë ma tyëjkëtyaknën, ets mtëkëtëty ma tsyajptëjkën, tukwin'ëw tukwinya'axtë ja kukajpxën ja'awëkyëtakën. Mo'otë yë kukajpxën ja'awëkyëtakën, ets mëjjawëtë kënu'kxyjyawëtë yë xyëëw.

5Jä'ä ko yë Wintsën oy Tyios'aty; yë tsyojkën jya'awën ijtëëp xëmëkyëjxm, ets wya'atsajtën nijëna'a kyajëjpkëxy.

Salmo 101

1Ëjts yë'ëjës yam nkuuy'ëwäämpy yë nätsyok näjyawë ets tëyajtën wa'atsajtën; Wintsën, tyam mijts nwin'ëwa'any.

2Ëjts tëy tëtä'äkyës njuuky'ata'any. ¿Jëna'ajës xynyimina'any? Oy winë ntuna'any nkajpxa'anyës maas nyajkutukyën.

3Nijëna'ajës yë ëxëëkpë tëkatsypë nkatuk'ijxpäta'any maas winë ntuna'anyën. N'ëxëëk'ijxypyës yë ja'ay mëti'ipë ka'ap yë Tios oy tmëtunyën; Ka'apës nkupëka'any etsës xymyëwinkontëty.

4Maas yë njot nwinma'anyën ka'apës ëxëëk winma'any jap ntsoky: ka'apës yë ëxëëkpë ntuna'any.

5Nyaj'ëmonäämpyës yë ja'ay mëti'ipë myëjëën myëtëjk ayu'utsy ame'tsyë nyi'ëëpy nyikäjpxypën; ka'apës nijënu'un yë ja'ay jeky nwiintänëja'any mëti'ipë amëj akëjxm ja'ay'ajtpën, ets mëti'ipë nämyëjja'aw näjyääntyjya'awëyëpën.

6Yë'ëjës n'oyjawëjäämpy yë ja'ay mëti'ipë oy ja'ay'ajtpën, ets jam jyuuky'atëty ma ëjtsën; yë'ë nëjkx jap tyuny maas ëjts nyajkutukyën mëti'ipë oy yajxon ja jyuukyajtën yajtu'uye'epyën.

7Mëti'ipë ja'ay win'ätsën ka'ap tyuunkpaata'any maas yë nkutujktaknën. Niwi'ixtsow tkajëkyepy mëët n'ijtmukëtyës yë ja'ay mëti'ipë win'ë'ënpën.

8Winjëpom nyaj'ëwaanëja'anyës yë ja'ayëty mëti'ipë ëxëëk ëtëtstëp ënantëpën ma naax kajpnën; Nyajjëwa'akäämpyës yë ëxëëk tuunpë ëxëëk kajpxpë ma Wintsën yë nyaax kyajpnën.

Salmo 102

1Wintsën, mëtoow'it yë ntsajpkäjpxyës, mijts myajkutukëp ets jya'tëty yë një'ëyënës nyaxënës ma mijtsën.

2Këtii yë mwiin mjëjp xyu'utsy mëët ëjts maas tyam nyajpaatyën mon tuk; tun yë mëyajtën mëtoow'ijtkës. Ëtsoowkës tsojkyë ko nmëkajpxëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[3]Yë njuukyajtënës jëtu'unës njawë pyojtëkoy tä jëënjokën, ets nwaay npajkës jëtu'unës njawë tyoy jyemy tä jëënpajkën;

[4]yë njot nwinma'anyës ëmaay amutskës njawë, jëtu'un tä aay ujtsën mëti'ipë tëë xyo'tsnën; ets yuu ka'apës xy'ëkpatnë.

[5]Yë nini'kxës je'eyë myëjtëtspäjnë npajkwiinyës koos xëmë një'ëy nyä'äxy.

[6]Jëtu'unës ëjts tyamnë tä ju'kën të'ëts'itum, tä ju'kën muum tsaajoty ëkë ma muum xit ko'ow yajpaatyën.

[7]Ka'apës oy nma'ay npo'kxy, atu'ukës nyajpaaty tä joon y'u'unyën tëjkëjxy.

[8]Yë nmëtsiptëjkës janaam jatsojkës ëxëëkjaty xy'ënëëmëtë ets ëëpäjn kajpxpäjnës yë nxëëw twa'antë ko pën tpoktë.

[9]Kuuyjyaamës një'kxyp, jëtu'un ijxtëm jeexyë tsajpkääky nkayënës; ets maas yë n'uukyën, yë'ë mëët xyëpinyëty yë nwiinnëëjës,

[10]mëët ko të m'ëwa'antä'äky ets ko të mjoot'anpëky, je'eyës tu'ktsojkyë të xyajwinpety etsës jatëkok të xyajkujënajkojnëpë.

[11]Yë nxëëw njëmëjtës jëtu'un poj'am nyäxy tä äpkën, ets jëtu'unës të ntëtskëtaknë tä aay ujtsën.

[12]E mijts, Wintsën, jä'ä m'ëne'emy kë'ëyxyëëw kë'ëyjyëmëjt; yë mxëëw ja'amyetsy xëmë y'ita'any.

[13]Pëtë'ëk ets pa'ëyow yë ja'ay mëti'ipë jam tsënaaytyëpën ma Jerusalén kajpnën, tëë yë xëëw jëmëjt kya'pxnë; tëë xëëw tpatnë ets xypyokymyä'kxëty.

[14]Yë mtuunpëtëjk janty'oy nyäyjyawëtë ko t'ixtë ja tsaapotsy, e tyam je'eyë tjaakpa'ëyowtë ko t'ijxnëtë kujy ka'atsy ja tsaanë.

[15]Tëkokyë yë naax kajpn ets tëkokyë yë ënä'ämpëtëjk naaxwiinypë y'itën yajpaatën, nëjkxëp twintsë'ëk tmëjjawëtë yë Wintsën yë myëjxëëw,

[16]ko ënäty jatëkok tkoj'oyë yë Sión ets jap yajpaatëty ma ja myëj'ajt y'oyajtënën,

[17]ko ënäty tmëtoy ja wyaantso'ow pyëjktso'owën ja tëëpë yajnas'ijxënën ets ka'ap nyayajkumëtoownaxëty ja pyëjktso'owën.

[18]Wä'än ya'atë këxja'ay twë'ëmy, ets nijawëtëty yë ja'ay mëti'ipë juuky'atantëpnëm, ets jëtu'un tyajmëjnaxtëty yë Wintsën mëti'ipë mëxu'unk'atantëpnëm.

[19]Yë Wintsën wa'ats jam tsajpjotm tku'ijxnaxy yë naaxwiinyëtë, jam tsajpjotm ma xëmë wa'ats y'ityën,

[20]ets tmëtoowkukëja'any yë jyi'iyënëty yaxënëty ja tsumjyä'äytyëjk, ets tyajtso'oka'any ja ja'ay mëti'ipë yi'iyë y'ëwxijnëp ja o'kën;

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

21ets jam ma Sión kopkën, ma Jerusalén kajpnën, yajnikajpxëty ets yajmëjpëjkta'akëty yë Wintsën yë xyëëw

22ko ënäty tëkokyë ja ja'ayëty naaxwiinyëtë apëtsëmy nyämyujkta'ajëtë ets t'ëwtata'antë yë Tios.

23Yë'ëjës të xypyëjkë yë njot nmëjaawës në'ë'aay tu'u'aay; ets të tkuwitsy yë njuukyajtënës.

24Täätsës n'ënëëmë: Tios, mëti'ipës nTios'ajtypyën, këtiis je'eyë kujkwä'kxy xyajjuuky'atëty. Yë mxëëw mjëmëjt ka'ap kyixy.

25Mijts ojts xyajkojy tëëyëp yë naaxwiinyëtë, ets mijts ojts näjyëtu'un kë'ëm xyajkojy yë tsajp.

26Tu'kë'ëyë winë nëjkxëp jëna'a kyutëkooytyä'äy, e mijts kë'ëyxyëëw kë'ëyjyëmëjt m'ity. Tu'kë'ëyë winë jëtu'un tyujktaja'any tä witën; mijts nëjkx kë'ëm xyajtëkatsy, jëtu'un tä ja'ay wyit tjääntëkatsyën.

27E mijts je'eyëm myajpaaty; yë mxëëw mjëmëjt ka'ap nijëna'a kyukëxëja'any.

28Mmo'ojäämpy yë jotkujk'ajtën yë y'u'unkëty y'okëty mëti'ipë oy mmëtuunëpën, ets jam mwintum kë'ëm xytyimyaj'ita'any.

Salmo 103

1Winë'aaw winëjotës yë Wintsën nkënu'kxyjyawëja'any, nkënu'kxyjyawëjäämpyës yë myëjxëëw.

2Tu'ukyë aaw tu'ukyë jot yë Wintsën nkënu'kxyjyawëja'anyës, ka'apës nijëna'a nja'atyëkoyä'äny yë y'oyjyot y'oywyinma'any.

3Yë'ëjës xypyokywyinmä'kxp maas winë oy nkatunyën ets yë'ëjës xyajtsokp koos jëna'ajëty npëkyë n'ixyë.

4Mëti'ipës yë njuukyajtën yajtsokpyën muum o'këntuuy, ets mëti'ipës jotkujk xyaj'ijtpën mëët yë tsojkën ja'awën,

5mëti'ipës ku'uxyë xyaj'ijtpën mëët yë oyajtën, etsës xyaj'ëna'kë witsnën.

6Yë Wintsën wa'ats ets tëyajtën winë tnipaye'ey ma ja'ayëtyën mëti'ipë ëxëëk jajt këpäjtëpën.

7Ojts tuk'ixy ja Moisés ets ja Israel kajpn wi'ix ja nyë'ë tyu'u y'ixëtyën ets wi'ix tii tuny tkäjpxyën.

8Yë Wintsën oy tsuj yë jot winma'any tmëëtëty, ets pa'ëyoop najts'ëyo'owëp, ëwxijtp mä'kxtujkp yë'ë ets tsojkp ja'ap.

9Yë'ë ka'ap xëmë xy'ojmëty, ets y'ëwa'an'ajtën ka'ap jeky y'ity;

10yë'ë ka'ap jëtu'un të xytyiytyu'unëmë ijxtëm të ntuuntëko'oyëmën winë;

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

11mëjwiin këjää tsoky tjawë ja'ay mëti'ipë mëjpëjktakëpën, jëtu'un myëjwiin kyëjääjëty tä tsajpën.

12Tëë yë npoky'ajtëm xytyukmëjëkämkäkëmë, jëtu'un tä yë xëëw tmëjëkämke'ekyën ma pyëtsimyën ets ma kyëtä'äkyën.

13Yë Wintsën jëtu'un Tyios'aty tä tu'uk u'unkteetyën ma ja'ayëtyën mëti'ipë mëjpëjktakëpën,

14yë'ë wa'ats tnijawë tii ëëtsajtëm mëët n'oytyuny'ajtëmë; wa'ats tnijawë ko naaxway ëëtsajtëmë.

15Yë naaxwiinyëtë ja'ay yë jyuukyajtën, jëtu'un yë tä aay ujtsën, jëtu'un pyëjwä'kxy tä pëjyën mëti'ipë kamjotm yajpatpën.

16Ko pyojy jëtu'unyë kyuka'anaxy ets tyëkoy, ni pën tka'ëkja'amyäjtsnë pën wi'ixtëm të y'ixë'aty.

17Yë Wintsën yë tsyojkën jya'awën xëmë y'ity ma ja'ayën mëti'ipë mëmëtoowëpën ets wiinkutsë'këyëpën; yë tyiyajtën ka'ap nijëna'a kyixy ma ja'ayëtyën jënu'un nyajtsmin nyaskä'äxëtën.

18Ma ja'ayëtyën mëti'ipë kuuytyu'unxëtëpën ja kyäjpxytyu'unën ets tmëmëtowtë ja y'ënä'ämën tyiyajtën.

19Yë Tios tëë yë y'ënyääypyäjn tpëjktä'äky jam tsajpjotm ma yajkutukëtyën, ets y'ënä'ämën kyutujkën yë'ë tyam ijtp ma tëkokyë winë y'ityën.

20Mëjjaw kënu'kxyjyawëtë yë Wintsën miitsëty Tios kukäjpxy ninu'un myaj'ënä'äm myajmëkajpxtën; ninu'un jëjp'ixy myajpaatën ets xymyëmëtowa'antë.

21Mëjjaw kënu'kxyjyawëtë yë Wintsën, tëkokyë miitsëty jënu'un xymyëtuntën ets xymyëmëtowtën ijxtëm yë'ë tsokyën.

22Mëjjaw kënu'kxyjyawëtë yë Wintsën naaxwiinyëtë apëtsëmy ets maajaty yë kyutujkën yajpaatyën. Nkënu'kxyjyawëjäämpyës yë Wintsën winë aaw winëjot.

Salmo 104

1Nkënu'kxyjyawëjäämpyës yë Wintsën winë aaw winëjot. Mëj'äämpy m'ity, mijts Wintsën mëti'ipës n'ëwtajtypyën. Mëjwiin këjää yë mmëj'ajt m'oyajtën;

2yë mtë'kxën mjajën këjääpaat tukjajëtyä'äy winë. Jëtu'un yë tsajp të xypyëjktä'äky tä ja'ay wit tyä'ptëyën.

3Mijts të xypyëjktä'äky yë nyixeny yë mjëën mtëjk nëëwiinkëjxy, mëti'ipë jam tsajpjotm mtuktsëna'ayëpën. Ko muum mnëjkxy pojjoty yootsjoty mjëtity.

4Yë poj yoots yë'ë mtukmëjëtijtyp yë m'aaw m'ayuk, ets jëën yë'ë mmëtuunëp.

5Ojts yë naaxwiinyëtë xyajta'tspëky këtiipë nijëna'a yu'kxëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

6Ja nëëkom yë'ë ijty yajnituky'ijtyp yë naaxwiinyëtë jëtu'un tä jeexyë yë'ë twit'atyën; Aak nituky ijty y'ijta'ay yë tun kopk.

7E mijts ojts xymyëkäjpxy yë nëë mëët yë mmëkajtën ets ojts ja nëë ye'eymyujkta'atë, ojts ja nëë poj'am nyëjkxta'atë ko tmëtoowtë ja m'ayuk jëtu'un tä ënääwën.

8Jëtu'un ojts wyimpät jyëjpta'aktë tunkëjxy kopkëjxy ets panëë pawok, jyajtë jam ma ënäty të xytyuknipëjktaakën y'itëty.

9Jam ma ja tsëpa'anën ma xytyuk'ënëmaayën ko ka'ap tninaxëty, këtiipë jatëkok jëna'a t'ëkyajnikoompäjnëty ja naaxwiinyëtë.

10Mijts myajye'eywyä'kxyp yë nëë ko xyajtsoony ma myuutyën ma mëjnëëjën mëti'ipë najxpën tunjoty kopkjoty.

11Jamts yë aayjëyujk ujtsjëyujk nyëë uuktë, yë jëyujk tsajpkaa jam yë tyëëtsë tyajmontë mëti'ipë aayjoty ujtsjoty jëtijtëpën.

12Ma nëëpa'ajën jam yë joon jëyujk pyä'än t'oytyuntë, jam kepy'akujk y'ëwtë ya'axtë.

13Mijts myajxo'kpy yë tun kopk, jam këjxm yë nëë tuu tsyoony ma mjëën mtëjkën, mëët yë mëknëëkom xyajtsamë yë naaxwiinyëtë.

14Mijts myajyoompy myajji'tsyp yë aay ujts mëti'ipë jëyujk tsajpkaa jyë'kxtëp pyëjktëpën, ets mëti'ipë näjyëtu'un yë naaxwiinyëtë ja'ay kyäytyëp y'uuktëpën winjëpom,

15yë ka'ayën ukën mëti'ipë mëjaaw moopyën, ets tsatym nyëë mëti'ipë yajjotkujktakpën, ets wyiin jyëjp yaj'ixy tim o'oyëtyääpy yowë.

16Näyjyëtu'un yë aay kepy wa'ats xyo'kta'atë, tä yë ajë kepyën mëti'ipë Tios kyojën jam Líbano.

17Ma joon jëyujk yë pyä'än tkëxpëktën mutskjatypë, ma näjyëtu'un yë wojny jyuuky'atën tsiinkëjxm.

18Ma këjxmëtypë kopkën yë'ë jam jë'kxypyatëp yë tsajppax, e jap tsaajoty jap nyäyu'utsëtë ju'k.

19Ojts yë po'o xyajkojy ets yë'ë yajtukmëtsyowëty yë xëëw jëmëjt, yë xëëw nyija'ap jëna'a kyëta'akëtyën.

20Mijts myajtsu'ujëp ets kyootsë, jää yë jëyujk pyëtsëëmta'atë jënu'un yuukjoty tsyëënëtën.

21Yë kaa je'eyë myu'uy ets tnikäjpxy pën myatsäämpy, yë Tios y'amëtoowtëp ets myo'ojëtëty yë jyi'kxy pyikyëty.

22Ko xyiinyë, tääts nyëjkxta'atë jatëkok ma y'aankëtyën maapë po'kxpë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

23Täänëm yë naaxwiinyëtë ja'ay tsyoony ets nyijkxy ma kyam tyu'ujën, tyuny jam tsuupaat koonëm jyajmony ets jyä'ty jatëkok ma tyëjkën.

24Mëj këjää winë të xytyuny, Wintsën. Winma'anymyëët winë të xyajkojy; yë naaxwiinyëtë ujts yajpaaty mëët mëti'ipë të xyajkojy të xypyëjktä'äkyën.

25Ix tää yë juukymyejy, mëjwiin ets këjää, jap nëëjoty kanaakpëky jap yë jëyujk mëjpë mutskpë;

26ma kepy nëëwinye'epyë ye'eytyën, ma yajpaatyën ja mëj jëyujk mëti'ipë tyijtëpën Leviatán, ja mëj jëyujk mëti'ipë myajkojën ets mëët m'ëyë'ëkëty mkëyätëty.

27Tëkokyë yë'ëjëty aakmijts mtuk'ijxpäjtëp, t'a'ix tjëjp'ixtë jëna'a xyajjë'kxy xyajpëky, koonëm xytyukpaaty ja nyixëëw nyipo'o.

28Mijts mmoopy, täats tpëjkë'ëk tuunë'ëktë, ko mkë'ë xyajwä'kxy täats kyu'uxëtë;

29Pën mnäyu'tsëp tu'ktsojkyë ma yë'ëjëtyën, ënätyë tsyë'këtya'aktë; pën mijts myajxejytyujkpy, poj'am y'o'kta'atë ets jatëkok naaxway y'awinpitë.

30E ko mijts xykyexy yë juukpyoj mëti'ipë yajjuuky'ajtpën, ënät winë jyuuky'ajtpëky ets y'ajämë yë naaxwiinyëtë yë y'ijxën.

31Yë Wintsën yë myëj'ajt y'oyajtën xëmë y'ity. Tyukxoontäkpy yë Wintsën ko winë të tyajkojy.

32Ko t'ixy yë naaxwiinyëtë, ënätyë yu'kxpëky; jëënjok ënätyë tim napëtsëëmp tunkëjxm kopkëjxm ko tmëyu'kxë.

33Mapaatës njaakjuuky'ätyën ntukwin'ëwäämpyës yë Wintsën yë ëy yä'äxy.

34Jääpëk yë Tios t'oyjyawë yë njot nwinma'anyës, jä'ä ko ma yë'ëjën, jamës yë nxoontakën tsyoony.

35Wä'än tkutëkoytyë yë pokyjä'äytyëjk naaxwiiny. Ka'ap mëpaat jyuuky'atë yë ëxëëkja'aytyëjk. Nkënu'kxyjyawëjäämpyës yë Wintsën winë aaw winëjot. Tukxoontä'äky mëjjawë yë Tios yë xyëëw nyaxëty.

Salmo 105

1Kukajpxëtë yë Tios. Tukyaax tukjokëtë yë xyëëw ets nikajpx nimëtya'aktë ma kajpnën wi'ix winë oy tuny tkäjpxyën.

2Ëwtë oyëtypë ëy ets yë'ë yajtukmëjjawëty. Nikajpx nimëtya'aktë ko winë mëj këjää të tuny të tkäjpxy.

3Mëj këjxm näjyawëtë, mëët ko xyëëw wya'atsëty ets kyënu'kxëty. Akujk jotkujk itë tu'kë'ëyë miitsëty jënu'un xy'ixta'atën yë Wintsën.

4Yë'ë mëjwa'kpätë yë Wintsën ets myëk'ajtën, mëjwa'kpätë yë Wintsën oy tyimjëna'ajëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

5Yë'ë ja'amyätstë wi'ix winë mëj këjää të tuny të tkäjpxyën ets ja y'aaw y'ayuk mëti'ipë të tmëtyä'äkyën;

6miitsëty ninu'un yë Abraham m'u'unk'at m'ok'atëtën, mëti'ipë Tios myëtuunën, miitsëty ninu'un yë Jacob m'u'unk'at m'ok'atëtën, ets ninu'un win'ixy m'itën.

7Yë Wintsën, yë'ë nTios'ajtëm; yë'ë y'ënä'ämtääpy tëkokyë naaxwiinyëtë mapaat y'ëwtityën.

8Oy kanaak jëmëjt nyaxëty ets jyuuky'atëty jëtu'un yë naaxwiinyëtë ja'ay, yë'ë ka'ap tja'atyëkoy mëti'ipë të twaantä'äkyën, ko ojts ja käjpxytyu'unën tuny.

9Ja käjpxytyu'unën mëti'ipë mëët tyuunën ja Abraham ja waantakën mëti'ipë tyukmëtoowën ja Isaac,

10ets ojts tyajwë'ëmy tä tu'uk yë ënä'ämënën ma Jacob, tä tu'uk käjpxytyu'unën xëmëpë y'ityën ma Israel ja'ayëtyën,

11ko y'ënäny: Tyam nmo'ojëty yë it naaxwiinyëtë mëti'ipë jamën Canaán, jëtu'un tä yë näkyumayën mëti'ipë mpatëpën.

12Oyxyëp ënäty y'ëkniwäänë'atë ets yajpaatë tä jaaypyaat jaaypyo'kxyën naaxwiiny naaxkëjxy

13ets winnaax wiinkajpxn jyëtitë, maajaty yë kutujktaknën,

14Tios ka'ap tyajkutujky ets pën ëxaty tyunëtëty. Ojts yë Tios t'ënëëmë ja yajkutujkpëtëjk:

15Këtii nëkoo ëxaty xynyatun xynya'ënëëmëtëty ya'atë ja'ayëty mëti'ipës të nwin'ixyën, ets ijxkëm nëkoo ëxaty xytyuntë xy'ënëëmëtë yë nkäjpxynyajxpëtëjkës.

16Ojts tyaj'ity yë yuu xëëw ma tääpë it naaxwiinyëtën, ets tjëpëjktaay tëkokyë yë jë'kxy pëky.

17Je'eyëp ko ojts tkexy yë José ets yë'ë tyu'uwinye'eyëtëty mëti'ipë ënäty të tooktën tä tu'uk yë mëtuunpën.

18Ojts tyajtsëtyut tyajwintëkoytyë yë kyë'ë tyeky mëët yë pujxtä'äky ko tsuumtë txojtstë; janty ta'tspëky ojts tsumtë twëëntë mëët yë pujxntejpxy.

19Ojts ja Tios ja y'aaw y'ayuk, wyinkëxë'ëky ma ja José ja jyuuky'ajtënën, koonëm y'atëëy mëti'ipë ënäty ja José të tnikäjpxyën.

20Ja yajkutujkpë mëti'ipë ja mayjyä'äy y'ëne'empyën, ojts tni'ënä'ämë ets yajmo'ojëty ja José ja ëwaatsëtuuy'ajtën;

21tä ojts tpëjktä'äky Wintsën ets tkëwent'atëty ja jëën tëjk ets tniwintsën'atëty tëkokyë jënu'un winë tmëët'atyën,

22ets tyaj'ijxpëkëty ja kopktëjkëty ets ja mëjja'aytyëjkëty ets wijjyä'äy'atëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

23Ënät ojts ok myiny ja Israel jap Egiptë, mëti'ipë yajtijpën Jacob, ets jap jyuuky'äjty jaaypyo'kxyën, ma ja Cam ja y'itjotmën.

24Tios ojts yë nyaax kyajpn tyajmëj tyajkëjääjë ets aak jotmëk jyä'äy'ajtë këtiinëm jyëtu'unëty ja Egiptë ja'ayëty.

25E yë'ë ojts näjyëtu'un kë'ëm tyajkutuky ets ja Egiptë ja'ayëty tmëtsiptsoontëty ja Tios ja nyaax kyajpn ets twin'ëëntëty ja tyuunpëtëjk.

26Ënät yë Tios tkejxy yë tyuunpë Moisés ets Aarón, mëti'ipë ënäty të twin'ixyën,

27ets tyaj'ijxëtë ja Tios ja myëk'ajtën jam wintë'ëtstum. Mëj këjää yë mëj'ajtën ojts jam yaj'ixy ma ja Cam ja y'itjotmën.

28Ojts yë Tios najtskäxë yë kootsajtën ets naaxwiinyëtë wyintujktaay, e yë Egiptë ja'ayëty ka'ap ojts tmëjpëjkta'aktë ja Tios ja y'aaw y'ayuk.

29Ojts tyaj'awinpity ne'pyny yë mëjnëë ets tyaj'o'ktaay tëkokyë yë nëë jëyujk;

30ojts tyajwintuky yë naax kajpn mëët yë maynyooty, ets jyä'äjty jampaat ma ja yajkutujkpë ja y'ijtaknën.

31Je'eyë ojts yë Tios kyäjpxy ets myäypyëtsiimy yë aktsa'ak ets tsukts, wa'ats tyajtuktujktaaytyë Egiptë itjot.

32Ojts näjyëtu'un tkexy yë tëtsn tuu mëjatyëtypë ets ja naax kajpn tsyooypyijky.

33Ojts tëjta'ay twäjxta'ay yë tsatsymyon ets tsajpmok yon mëti'ipë ënäty tkojtën, wa'ats tëjtaay twäjxtaay yë aay kepy jap Egiptë.

34Je'eyë ojts yë Tios kyäjpxy ets myiintë yë maymyu'u, nimay ënäty yajxonëty ka'ap t'ëkjëkyäjpnë yajmëtyowëty.

35Yë'ë ojts tyajkëxtë ja aay ujts kamjotypë tu'ujotypë ets tëkokyë jënu'un yë aay ujts yajpaatyën naaxkëjxy.

36Yaj'o'ktaay jap Egiptë tëkokyë kä'äxkopktëjk ma ja Egiptë ja'ayëtyën.

37Ënät ojts yë Tios tyajpëtsëmy yë nyaax kyajpn jap Egiptë, nitsëm nitëkäk jap tsyo'ontë mëët ja pu'ts pujxn ets poop pujxn, nitu'uk ojts yë Israel ja'ay wi'ix kyajaty kyakëpety.

38Yë Egiptë ja'ayëty janty'oy ojts nyäjya'awëtë ko t'ijxtë tsyo'onëtë ja Israel ja'ayëty, jä'ä ko tëë ënäty y'ënu'kxënyëtë mëët ja tsë'ëkë.

39Tios ojts tkexy yë yoots nëma'a këtiipë yë Israel ja'ay nyi'antëty, ets ko kyoots'ajty jëën ojts mëët tu'uwinye'ey.

40Ko ja naax kajpn tpëjktsooy ja ka'ayën ukën, ojts yajtuknikäxtë muuxy, ets tsajpkääky ets ojts ku'uxyë wyë'ëmtë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

41Ojts tyajpu'uwä'kxy yë tsaa ets nëë jap tyajpëtsëëmy mëti'ipë tyukye'eyëtyääyën ja të'ëts'itjot tä tu'uk mëjnëëjën.

42Jä'ä ko jyä'ämyäjts ja wyaantakën wa'atspë, mëti'ipë mëët tuunyën ja Abraham, mëti'ipë tyuunpë'ajtypyën.

43Jëtu'un ojts ja Tios tyajpëtsëmy ja nyaax kyajpn akujk jotkujk,

44ets myooyëtë ja naaxwiinyëtë mëti'ipë wiink kajpn jyä'ä'ajtypyën, ets ja jë'kxy pëky mëti'ipë wiink ja'ay nyitu'unëyën,

45jëtu'un tmëët'atëty ja wintsë'kën ets tpatuntëty ja ënä'äm tëyajtën, mëti'ipë ja Tios ënäty të tyuk'ijxpëkëtën. Tukxoontä'äky yë Tios yë xyëëw nyaxëty.

Salmo 106

1Tukxoontä'äky yë Tios yë xyëëw nyaxëty. Kukajpxëtë yë Wintsën, jä'ä ko oy yë'ë, jä'ä ko yë tsyojkën jya'awën xëmëkyëjxm y'ity.

2¿Pën ëkmayëtëp tnimëtya'akëty wi'ix yë Wintsën të myëtä'äkyën, ¿Pën ëkmayëtëp tmëjpëjkta'akëty ijxtëm pyaat'atyën?

3Jotkujk yë ja'ay yajpaaty mëti'ipë mëtëy tii nyipaye'epyën ets aakyë'ë tyuunpy oypyë wa'atspë.

4Wintsën, xyjyä'ämyätsëpës ko ënäty jatëkok ja mnaax mkajpn xyaj'oyë; jap xyjyot'atëtyës ko ënäty ja mnaax mkajpn xyaj'ëwaatsëpëtsëmy,

5etsës n'ixëty wi'ix ënäty jyuuky'atën ja mja'ay mëti'ipë të xywyin'ixyën, etsës jotkujk nnäjyawëtëty ets ntukxoonta'akëtyës ja naax kajpn mëti'ipë mijts mjä'ä'ajtypyën.

6Tëës näjyëtu'un npoky tyuntë tääjës ja nteety n'apëtyës; tëës ja njot nwinma'any kyëxtëkoytyë, ets ja ëxëëkpë të ntuntës.

7Yë nteety n'apëtyës ka'ap ojts jap Egiptë tmëj'ix tmëjpëjkta'aktë ja mmëjajtën, ojts tja'atyëkooynyëtë ja mëjpë këjääpë ja mtsojkën mja'awën, ets ojts kyäjpxykyumëtoownaxtë winkon ma Tsaptsmejyën.

8E yë Tios ojts yajtso'okëtë, tyaj'ixyë jëtu'un yë myëk'ajtën ets tyajmëjnajxy yë xyëëw.

9Ojts tmëkmëkäjpxy yë Tsaptsmejy ets tyajtëtsy. Tääts tyajnajxy mejyjoty ijxtëm jeexyë të'ëts'itjotm nyaxtën.

10Jëtu'un ojts tyajtso'oky ma ja myëtsiptëjkëtyën ma ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty ëxëëk'ijxëtëpën.

11Yë nëë yë'ë ojts nyikoompatëtë ja myëtsiptëjk ets nitu'uk ojts kyawë'ëmtë juukyajtën mëët.

12Ënätnëm ojts tmëpëktë ja Tios ja wyaantakën ets tkuuy'ëëw tkuuyyaxtë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

13E ka'ap nëkooyë pyoxy tääts ets jatëkok tja'atyëkooytyë mëti'ipë ja Tios ënäty të tjakäjpxyën, ka'ap ojts t'ëwxitë ets jeexyë tnijawëtë mëti'ipë ënäty ja Tios tyuknipëjktakëpën.

14Jam apaktum, të'ëts'itjotm, je'eyë ojts yë Tios twinma'any'ixtë, ets tuknä'ämtë tunëty mëti'ipë ënäty tsyojkën'ajtëpën.

15Yë Tios ojts jyänty myo'ojëtë mëti'ipë ënäty y'amëtoowtëpën, e kajts jëtu'unyë nyanajxy, yë Tios ojts tyuknikäxëtë pa'am ëyo'on mëti'ipë yaj'o'kp yajtëkoopyën.

16Jam ma ënäty të tsyënaaytyaknpëktën ojts tmëtsiptsoontë yë Moisés, ets Aarón, mëti'ipë ënäty yë Tios të kyënu'kxyën ets të wyin'ixyën.

17Paaty ojts yë naaxwiinyëtë y'ëwa'atsy ets ojts jap kyuka'anaxy yë Datán, ets ja jyä'äy ja Abiram.

18Jëën ojts nyo'kta'ajëtë, e yë jëënyä'änk ojts tëkokyë yë ëxëëkja'aytyëjk tyajtëkooytyä'äy.

19Jam ma ja Horeb kopkën, jam ojts tu'uk yë awinax t'oytyuntë mëti'ipë këxë'kpën tä tsajpkaajën, yë'ë mëët y'oytyunyëty yë pu'ts pujxn ets t'ëwtajtë;

20ojts tjënaxtë yë Tios, ets ojts tyajtëkatstë yë myëj'ajtën ets xyoontakën mëët tu'uk yë awinax mëti'ipë këxë'kpën tä tsajpkaajën, mëti'ipë aay ujts y'ojkypyën.

21Ojts tja'atyëkooynyëtë ja Tios, mëti'ipë ënäty të yaj'ëwaatsëpëtsëmëtën, ets mëti'ipë ënäty jap Egiptë winë të tuny të tkäjpxyën,

22mëti'ipë ënäty të tyaj'ixyën ja myëj'ajtën ma ja Cam y'itjotmën ets ma ja Tsaptsmejyën.

23Ojts yë Tios tjanikäjpxy ko ënäty yajkutëkoya'anëtë, e yë Moisés mëti'ipë wyin'ijxën, yë'ë ojts tuktëkë ets ja Tios ja jyoot'an xye'emy, jëtu'un ojts ka'ap kyutëkooynyëtëpë.

24Wäänë y'ijty, tääts tu'uk yë naax kajpn janty'oy janty tsujpë ojts t'ixtijtë, ka'ap tmëpëjktë mëti'ipë ënäty ja Tios të tyukwinwanëtën,

25jap ma ënäty y'itën tsyëënëtën ëxëëkjaty ja Tios jap tnikäjpxy tnimëtyaktë ets ka'ap tmëmëtoowtë mëti'ipë jayajtuk'ënä'ämtën.

26Ënät jyoot'anpëjky ets ojts tnikäjpxy ko yaj'ooka'an yajtëkoya'anëtë jam të'ëts'itjotm,

27ko nëjkxëp tyaj'ooky tyajtëkoy ja y'u'unkëty y'okëty ets jëtu'unyë xit ko'ow tyajjata'any ma ja wiinkëtypë, ja naax kajpnën ma ja'ayëty ka'ap ja Tios t'ëwtatën.

28Tä ojts tmëtuntë ja wiink tios mëti'ipë tyijtëpën Baal-peor, ets tkaaynyëtë tjë'kxnëtë ja ka'ayën ukën mëti'ipë të yajtukwintsë'ëkën ja tios ka'apë jyuukyëtyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

29Mëët ja y'ëxëëktu'un y'ëxëëk kajpxënëty yë'ë ojts mëët ja Tios tyajjoot'anpëktë, paatykyëjxm ojts tu'uk yë mëj ëyo'on kyëtä'äky ma yë'ëjëtyën.

30Ënät yë Finees txajë'ky yë kyë'ë ets tyaj'o'ky ja mëti'ipë ënäty të pyokytyunyën. Täänëm ojts ja ëyo'on jotmay kyixy nyäxy.

31Yë Tios oy ojts tjawë ja jëtu'unpë ja tu'unën kajpxën, jëtu'un y'ënäny ko xëmë yaja'amyätsëty ni'u'unk ni'ëna'k, niteety ni'ap.

32Ojts näjyëtu'un yë Tios tyajjoot'anpëktë jam ma ja Meribá mëjmejyën, Moisés ëxëëk ojts tkujatë jëtu'unpë ja ëxëëk jot ëxëëk winma'any,

33ojts tyajkumon tyajkutukëtë ets y'ëëwnë kyajpxnë tëkatsy, ka'ap t'ëkmëmaay t'ëkmëtajnë tii kyäjpxyp.

34Ka'ap ojts tyajkutëkoytyë ja kajpn mëti'ipë ënäty ja Tios të tyuk'ënä'ämëtën tyajkutëkoytyëty.

35Ni'ikyë ojts mëët nyäxyëpiinënëtë ja ja'ayëty ka'apë ja Tios t'ëwtatën, ets ojts tyukjajtënëtë ja y'ëxëëktu'un y'ëxëëk kajpxënëty;

36ojts t'ëwtajnëtë wiink tios mëti'ipë ok ëxëëk myëjajt myëkëpäjtën,

37jä'ä ko ojts ja y'u'unk y'ëna'këty, ye'etyëjkpë, to'oxytyëjkpë tukwintsë'kënëtë ja ku'oypyë.

38Ojts nanëkoo tyaj'o'knëtë mëti'ipë ënäty ka'ap tii poky tmëëtëtyën, ja jyot nye'pynyëty ja nyëëxëty ets ja myaankëty, ojts tukwintsë'kënëtë ja ka'apë tiosëtyën, jampë Canaán yajpaatyën. Jëtu'un'äämpy ja naaxwiinyëtë ojts tyaj'ëxëëkëtë mëët ja jot ne'pny.

39Yë'ëjëty ojts nyäyaj'ëxëëkëtë, mëët ja y'ëxëëktu'un y'ëxëëk kajpxën.

40Yajxon yë Wintsën ojts ja kyajpn tukjoot'anpëky, paaty ojts ka'ap tmo'oy mëti'ipë ënäty ja patëtëpën,

41ojts jam t'ëxmatsy ma ja ja'ayëty ka'apë ja Tios t'ëwtatën, ets ojts ja myëtsiptëjk myëmëtakënëtë,

42ëxëëk ja myëtsip tyuunëtë, jëtu'unyë ojts y'atään tyuktäänëtë, mëët ja mëk'ajtën kutujkën.

43Tios ojts jyayajtso'okëtë kanaak ok, e yë'ëjëty ka'ap ojts tkupëktë mëti'ipë ënäty ja Tios të tjatuknipëjktaakën. Tä ojts kë'ëm ëxëëktum nyäyajwë'ëmëtë mëët ja y'ëxëëktu'un y'ëxëëk kajpxënëty,

44e ko ja Tios t'ijxy ko o'ktëy jyajnëtë ets jyiiynyëtë yaxnëtë,

45ënäty ojts tja'amyetsy ja käjpxytyu'unën mëti'ipë ënäty mëët të tunyën, tää tyajtëkajtsy ja jyot wyinma'any, jä'ä ko yë tsyojkën jya'awën ni'ik myëj kyëjääjëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

46Ojts tyajkutuky ets ja naax kajpn mëti'ipë ënäty të myëmëta'akëtën, oy jyëkyäpëtëty ets myëët'atëtëty.

47Yajtsoktëkës ëëtsëty, Wintsën, mijts mëti'ipës nTios'ajtëpën. Yajmujktëk ëëtsëty jënu'un nyajpaatënës naaxjoty kajpnjoty, ets ja mxëëw wa'atspë nwin'ëw nwinya'axtëtyës ets mëët yë xoontakën myajmëjpëjkta'akëty.

48Kënu'kxy yë Wintsën yë xyëëw y'itëty, mëti'ipë yë Israel ja'ay Tyios'ajtëpën xëmëkyëjxm. Wä'än ni'ëmukë t'ënaanta'atë: Oy'atëp jëtu'un. Tukxoontä'äky mëjjawë Tios yë xyëëw nyaxëty.

Salmo 107

1Kukajpxëtë yë Wintsën, jä'ä ko yë'ë janty'oy Tyios'aty, ets yë'ë winë xëëw winë jëmëjt xytsyojkëm.

2Ënëëmëtë jënu'un të yajtso'okëtën yë Wintsën, mëti'ipë ojts tyajtso'okyën ma ja myëtsiptëjkën,

3ets mëti'ipë ojts tyajtu'ukmukyën ma ënäty yajpaatën xit ko'ow wiink naax wiink kajpn, anëkëjxytsyow, ëpa'tkë'ëytsyow, a'oytsyow ets anajnytsyow,

4mëti'ipë ojts ye'eytyëkoytyën të'ëts'itjotm, jinjotm ets ni ma ja në'ë tu'u tka'ëkpatnëtë mëti'ipë nëjkxpën kajpntum ets jeexyë jam tsyënaaytyaknpëktë;

5yuu'o'këtyëp ets tëtsëtyëp ënäty oynyë, oo'kanëtëp ënätynyë.

6E jam ma ënäty jëtu'un mon tuk yajpaatën, jam ojts yë Wintsën tmëkajpxtë, tä ojts yajpëtsëmëtë jotmayjoty,

7ets ojts yajnëjkxëtë ma ja naax kajpnën ma jotkujk jyuuky'atëtyën.

8Kukajpxëtë yë Tios mëëtkyëjxm ko oy winë tuny ets naaxwiinyëtë ja'ay jotkujk jyuuky'atëty.

9Yë'ë yajmoonëp yë ja'ay yë tyëëtsë mëti'ipë tëtsëpën, ets yajkääpy yaj'ukpy may yë ja'ay mëti'ipë yu'o'këpën.

10Jä'ä ënäty yajpaatë kupi'its kukoots, ets tsumy matsy ma ja monyë tukyën,

11mëët ko tkäjpxykyumëtoownajxtë ja Wintsën ja y'ënä'ämën tyiyajtën ets ko ka'ap tuuntë këwentë mëti'ipë ojts tjatuknipëjktaakën ja Ni'ik Këjxmëpë.

12Tios ojts myo'ojëtë ja tuunk mëkpë ets jä'ä tuunk'atëty; oy jyakëtaaw jyakëpijptë, ka'ap pën pyutëjkëyëtë.

13E jam ma ënäty jëtu'un mon tuk yajpaatën, jam ojts yë Wintsën tmëkajpxtë, tä ojts yajpëtsëmëtë jotmayjoty;

14ojts yajpëtsëmëtë ma ënäty yajpaatën akootstuuy ets ojts yaj'ëwaatsëpëtsëmëtë ma ënäty yajpaatën tsum matsy mëët ja pujxntä'äky.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

15Kukajpxëtë yë Tios mëëtkyëjxm ko oy winë tuny ets naaxwiinyëtë ja'ay jotkujk jyuuky'atëty.

16Ojts tuktëjëtyä'äy ja pujxn akaj. Ojts tuktëjëtyä'äy ja pujxn kemy.

17Ojts ja yuu pa'am pyaatëtë mëët ko ënäty ëxëëk winë tuntë ets ko pyokymyëët'atë,

18nitii jë'kxy ënäty tka'ëkmëmëtaknëtë; tim ookanëtëp yaj'ijxnëtë.

19E jam ma ënäty jëtu'un mon tuk yajpaatën, jam ojts yë Wintsën tmëkajpxtë, tä ojts yajpëtsëmëtë jotmayjoty.

20Kyäjx yë y'aaw y'ayuk ets tyajtsoky; ka'ap t'ëwatsy ets nyëjkxtëty o'kpëjutjoty.

21Kukajpxëtë yë Tios mëëtkyëjxm ko oy winë tuny ets naaxwiinyëtë ja'ay jotkujk jyuuky'atëty.

22Tukmëyoxtë ets tukwintsë'ëkëtë yë kukajpxën ja'awëkyëtakën, ets nimëtya'aktë mëët yë xoontakën ko janty'oy winë tuny tkäjpxy.

23Jam nëëwiinkëjxy ojts jam yajpaatë ajuuy ato'kpë, ojts nyaxtë tyëkëtë nëëwinkëjxy kepy nyëëwinyo'opyëjoty, jëtu'un yaj'ijxy tä jeexyë ja nëë tpëjkwa'kxtën,

24jam nëëwiinkëjxy, ojts jam t'ixtë wi'ix yë Wintsën janty'oy janty tsuj winë të tyajkojy të tpëjktä'äkyën.

25E ko ja Wintsën ojts kyäjpxy, ënät myiiny yë mëkpoj ets pyëtë'ktë nëkooyë yë nëë'o'pyky;

26jam yajyujkjëpijptë tsajpjotm, ets jap mejyjoty kyujëpijpëtyë, jëtu'un ja jotmëk'ajtën tyajtëkooytyë mëj jotmayjoty.

27Jëtu'un kyunëjkx kyukëta'awëtyë tä ëmu'ukyë ja'ayën; ka'ap nimaa tyuuny oy winë tjajajt tjanija'awëtë.

28E jam ma ënäty jëtu'un mon tuk yajpaatën, jam ojts yë Wintsën tmëkajpxtë, tä ojts yajpëtsëmëtë jotmayjoty;

29tuuyëm ojts tyaj'awinpity ja mëktuupoj, ets ja mëknëë'o'pyky ojts yu'kxmoonta'atë.

30Ko t'ijxtë ko tëë ja mëjmejy jyä'tsmony, ënät xyoontaktë ets ja Tios ojts yajnëjkxëtë ma twinmaytyë nyëjkxa'antën.

31Kukajpxëtë yë Tios mëëtkyëjxm ko oy winë tuny ets naaxwiinyëtë ja'ay jotkujk jyuuky'atëty.

32Tukxoonta'aktë ko ja naax kajpn myuktë. Mëjpëjkta'aktë ko yë mëjja'aytyëjk tyu'ukmuktë.

33Yë Wintsën yaj'awinpijtyp yë nëë wok ets mëjnëë, të'ëts'itjot ets të'ëts it të'ëtsnaax;

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

34yaj'awinpijtyp yë naax kaanmëxëpinëpë ma ënäty winë të y'ity të wyintëyën, ko ja naaxwiinyëtë ja'ay ka'ap tukjaty wi'ix jyä'äy'atëtyën;

35yaj'awinpijtyp yë të'ëts'itjot, nëëmejy; ets të'ëtsnaax, nëëjot;

36jam tyajtsënaaytyaknpëky mëti'ipë yuu'o'këpën, ets ja nyaax kyajpn tyajkojtëty.

37Ets tyuntëty yye'eytyëty, tkojtëty tpäntëty mëti'ipë tyukjuuky'atëpën ets mëjwiin këjää pyëjktä'äky tyajpëtë'ëktëty.

38Yë'ë kyënu'kxyp ets yë'ë kë'ëm tyuknipëjktakëp ets myëjwiin kyëjääjëty yë jyëyujk tsyajpkaajëty.

39Ko y'ooktë ets nyiwäänëtë ko ëxëëk yajtun yaj'ënëëmëtë, ëkë ko jyotmaypyaatë ets pyëkëtë y'ixëtë.

40Tios ëxëëk t'ixy yë ja'ay mëti'ipë jyiiky myëku'uk tyiytyuunpyën, ets jëtu'unyë tyajkunëjkx tyajkuye'eyë të'ëts'itjotm.

41Yë'ë yajpëtsëëmpy yë ëyoopëja'ay ma myony tyukyën; ets tyajnimayë ja y'u'unk y'ok tä kupixyny ets tsajppaxën.

42Ko jëtu'un t'ixtë yë oyjyä'äytyëjk, tääts tukxoonta'aktë, e yë ëxëëkja'aytyëjk ëxëëk nyäyjyawëtë ets amë'pxy wyë'ëmtë.

43Mëti'ipë ja'ay wijyën jyä'äkyujkëp yë jëtu'unpë ets wyinja'ap wi'ix yë Wintsën yë tsyojkën jya'awën myëjëtyën.

Salmo 108

1Tios mëti'ipës nTios'ajtypyën, yë njot nwinma'anyës janty a'ijxp janty jëjp'ijxp yajpaaty, janty jëtu'un tyim'ëwxity ets mwin'ëwa'any mwinya'axa'anyë. Jot anëmë mëti'ipës nmëët'ajtypyën, ëkwij ëkkäj;

2wijtë käjtë miitsëty koowpë xuxpë; jëtu'un janty'oy nkuxëënytyak nkujajtakmëty.

3Wintsën, mijts nmëjpëjkta'akäämpy mëët yë ëy yä'äxy, ma naax kajpnëtyën mëjpë mutskpë.

4Yë mtsojkën mja'awën ni'ik yë myëjëty këtiinëm jyëtu'unëty yë tsajp. Ko mijts winë tëyajtën xytyuny, jampaat jyä'ty ma tsuxk tsajpën.

5Tios, mëti'ipës nTios'ajtypyën tsajpkëjxy myajpaaty; yë naaxwiinyëtë jä'ä yajpaaty nituky mëët yë mmëj'ajt m'oyajtën.

6Yajtsoktëk ëëtsëty mëët yë mëk'ajtën, ets jotkujk wyë'ëmtëty mëti'ipë mtsojkpy mja'apën. Ëtsoowtëk ëëtsëty.

7Tios tëë jam kyäjpxy ma jyëën tyëjkën: Janty wi'ixpëm akujk jotkujk nyajwa'kxa'anyës yë it naaxwiinyëtë mëti'ipë jamën Siquem ets Sucot.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

8Galaad ets Manasés ëjts yë njä'ä, Efraín yë'ëjës jëtu'un nyajnajxyp tääjës yë nkujupën mëti'ipës yë nkëpajk ntuk'ëtujkpyën, e yë Judá yë'ëjës ntukmëët'ajtyp yë nkutujkën.

9Moab yë'ëjës jëtu'un nja'ap tä pujxn kë'ëpujtaknën maas yë nkë'ë nkupujën; jam ma Edomën, jamës yë nkë'ëk nnajtsjänë; etsës ntukxoonta'aka'any koos të nmëmëtakta'ay yë Filistejë ja'ayëty.

10¿Pën jëtää jam xy'ëkyajnëjkxëp ma ja naax kajpn ja napotsypyën? ¿Pën jëtää xy'ëktu'uwinwowëp etsës xywyoowja'tëty jam Edom?

11Mijts Tios, ijxtëkoy ja'atyëkoyës xyaj'ijnëtë; tyam ka'ap mijts m'ëk tso'onë mëët ëëts yë ntsiptuunpëtëjkëty.

12Putëjk pupäjtëk ëëtsëty ets ja nmëtsiptëjkëtyës nmëmëta'aktëty, jä'ä ko yë naaxwiinyëtë ja'ay oy jënu'un jyaputëk jyapupätëty, ka'ap nimaa tsyowpaaty.

13Yë'ë tëy mëët yë Tios yë pyutëjk pyupäjtën, jëtu'unmëp winë mëj këjää; yë'ë nëjkx kë'ëm tyajkutëkooytyä'äy tëkokyë mëti'ipë xymyëtsip'ajtëmën.

Salmo 109

1Mijts Tios, këtii amë'pxy mwë'ëmy ko nmëwaantsow nmëpëjktsowëty,

2yë aaw yä'än mëti'ipë je'eyë kyajpxtëpën yë ëxëëkajtën ets win'ë'ënën, ëxëëkjatyës xynyikajpx xynyimëtya'aktë ets koos xynyimëtya'aktë, aakjä'ä kyajpxtëp mëti'ipë ka'ap tyiyajtënëtyën.

3Ëxëëkjatyës xynyikajpx xynyimëtya'aktë xii yaa, nanëkoo je'eyë xy'ojtës xya'axtës.

4Mëët yë'ë koos yë tsojkën ja'awën nmëëtëty, paaty xynyipëtë'ëktës; e ëjts je'eyës nwa'antä'äky nnu'kxtä'äky.

5Koos winë oy ntuny nkäjpxy, yë'ëjëty wiinkjaty tuunwinpitë; koos yë tsojkën ja'awën nmëëtëty, xytyuk'ëxëëk'ijxtëpës je'eyë.

6Paaty nikë pëjkta'ak tu'uk yë ja'ay ëxëëkpë jyä'äy'ätyën ma yë'ëjëtyën ets tpaye'eyëty ijxtëm të tyëkoytyën, kyë'ëm ja'ay nëjkx tyukwinmëtowëtë ja pyoky;

7ets yë'ë nyikajpxëtëty ko pyokymyëët'atë ma ënäty ja poky yajnipaye'eyën; wä'än ja nyipaye'epyë yë'ë yajpokykya'ajëtë.

8Wä'än tjuuky'äty ets wiink ja'ay tjä'ä'aty mëti'ipë të tnitunën.

9Wä'än yë y'u'unk y'ëna'k twë'ëmy ku'ooky u'unk ets tyo'oxytyëjk ku'ookytyo'oxy.

10Wä'än yë y'u'unk y'ëna'k jëtu'unyë t'antë tpojtë ets t'amëtowtë yë wit meeny muum. Wä'än tyaj'ëxwoptë ma ja tyëjkëtyën mëti'ipë tëë xit ko'ow jyajtaaynyën.

11Wä'än yë yajnu'kxpë tmënëjkxta'ay mëti'ipë jyä'ä'ajtypyën, wä'än yë wiink ja'ay tjä'ä'ajta'ay mëti'ipë të tnitunën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

12Ka'ap pën pya'ëyowëtëty jëtu'un yë'ë ets näjyëtu'un yë y'u'unk y'ëna'k mëti'ipë të wyë'ëmtën ku'ooky.

13Wä'än timkyixy timnyäxy yë y'aptëjk, ets wä'än timy'atëkoy yë xyëëw.

14Wä'än yë Wintsën tja'amyetsy wi'ix yë tyeety ojts tyuuntëkoy kyajpxtëkoyën, ets ka'ap nijëna'a tjo'tsëty ja tyaak ja nyëë pyoky.

15Yë Wintsën yë'ë xëmë jyot'atëp ets yaa naaxwiiny naaxkëjxy ja'atyëkoy y'itëty tëkokyë mëti'ipë jeexyë yajtukja'amyäjtspën.

16Jä'ä ko yë'ë ka'ap ojts nijëna'a tmëmay tmëtajy yë pa'ëyo'owën najts'ëyo'owën. Yë ja'ayëty mëti'ipë ënäty mon tuk yajpatëpën ets jë'ë ya'ax, je'eyë ojts t'ixjëtity tpajëtity ets koonëm tyaj'o'ky tyajtëkooy.

17Mëët ko yë'ë ojts tsojkën'aty yë näpyokë, wä'än ënät näjyëtu'un tyajpoky. Ka'ap tsojkën'ajty ja näkyënu'kxë, paaty wä'än tyajpoky.

18Wä'än tyajtuknikäjpxy ja ëxëëkpë tä jeexyë yë wit yajtukxoxyën, ets tyuktëkëtëty jyootjoty pyajkjoty tä nëëjën ëkë onën,

19wä'än jëtu'un tnipëk'aty tä nijänën, ets myoxtsumyë tä wëënën.

20Jëtu'un ja Tios nëjkx tukëpety ja nmëtsiptëjkës, ets tëkokyë mëti'ipë wiinkjaty xynyikajpx xynyimëtyaktëpësën.

21E mijts Wintsën, yajmëjnax yë mxëëw, oyës mmëët'ajtk. Yajtsokës ets kuwaankës mëët yë mtsojkën mja'awën.

22Ëjts janty ëyoopës nyajpaaty ets mon tuk. Tëës njawë yë njuukyjot tsyëtyujta'ay.

23Jëtu'unyës nnäjyawëty ntimkyixy ntimnyäxy tä äpkën, ets jëtu'unës näjyawëty nwinpapojy tä mu'ujën.

24Koos nkakay, ënätyë njawës tyimnatsëyuuypyiky yë nkoxës; ets koos tii nkajë'kxy, ënetyës njawë ntëtskëtä'äky.

25Ëjts je'eyës nyajja'ayxyi'iky. Koos muum xy'ixtë, tääts yë kyëpajk tkoowmin tkoowxëptë.

26Putëjkëkës, Wintsën mëti'ipës nTios'ajtypyën. Yajtsokës mëët yë mtsojkën mja'awën.

27Wä'än tnijawëtë ko mijts jëtu'un mWintsën'ajtp, mijts winë të xytyuny të xykyäjpxy mëët yë mmëkajtën.

28Ka'ap wyi'ixëty oyës të xypyoktë, nëkoo ko mijts xykyënu'kxyës. Wä'än yë'ë tsëtyuntë e ja mtuunpë wä'än jotkujk näjyawëty.

29Wä'än yë nmëtsiptëjkës tsëtyu'unpata'atë. Wä'än tsëtyu'unmëët twë'ëmta'atë jëtu'un tä jeexyë wit mëët wyë'ëmtën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

30Mëëtës yë n'aaw nkukajpxëja'any yë Wintsën xëmë. Nmëjpëjkta'akäämpyës ma mayjyä'äyën.

31Jä'ä ko yë'ë pyutëjkëp yë ëyoopëja'ay ets yaj'ëwaatsëpëtsëëmpy mëti'ipë ja tëytyu'unën jyëjp'ijxypyën.

Salmo 110

1Jëtu'un yë Wintsën t'ënëmaay yë nWintsënës: Yaatsow u'unyë maas yë n'a'oykyë'ëjën, yaa jëtu'un m'u'unyëty koonëm yë mmëtsiptëjk xymyëmëtakta'ajëty.

2Jam Sión, jam yë Tios mtukë'ëtëkëty yë kutujkën jëtu'un tä tu'uk yë tajkën, mëti'ipë myë'ijtypyën yë kutujkën. Paaty ënät tyam mmëmëtakta'a yë mmëtsip.

3Yë mnaax mkajpn mëj'äämpy mpëjkta'aka'anyë jä'ä xëëw ma ënäty ja mmëtsip xymyëmëtä'äkyën jam tsipjotm. Jëtu'un xëmë mnäjyawëtëty tä jeexyë m'ëna'kën winjëpom tä yë maanik kyä'äyën jopyëp jam tunkëjxm.

4Yë Wintsën tëë tu'uk yë käjpxytyu'unën tuny ets ka'ap jëtu'unyë tyajninaxa'any: Mijts xëmë mteety'ata'any jëtu'un tä y'ijtyën yë Melquisedec.

5Yë Wintsën tam yajpaaty ma m'a'oykyë'ëjën, ko ënäty jyoot'anpëky, nëjkxëp tyajkutëkooytyä'äy yë yajkutujkpëtëjk.

6Nëjkxëp ja naax kajpn ja nyëë pyoky tpaye'eyë, nyijëpijpätäämpy yë o'kpë; myëjwojpätäämpy këpajk naaxwiinyëtë apëtsëmy.

7Ko tyu'uye'eyëty, nëjkxëp nyëë uuky wokjoty, ja nëë yë'ë nëjkx myëjaawmo'oyë.

Salmo 111

1Tukxoontä'äky mëjjawë yë Tios yë xyëëw nyaxëty. Nmëjpëjkta'akäämpyës yë Tios winë aaw winëjot ma ënäty tyu'ukmuktën yë ja'ay mëti'ipë oy juuky'ajtëpën, ets ma ënäty tëkokyë ja naax kajpn të nyiye'eypyetyën.

2Mëti'ipë yë Tios të tyajkojy të tpëjktä'äkyën janty mëj janty këjää yë oy; ets pën yë jëtu'unpë tsyojkpy jya'apën, yajxon t'ijxpëky ets t'ixy tuny.

3Tëkokyë mëti'ipë të tyajkojy të tpëjktä'äkyën janty'oy janty tsujëty yaj'ixtë, ets y'ënä'ämën tyiyajtën oypyë, xëmëkyëjxm y'ita'any.

4Yë myëj'ajtën mëti'ipë të tyaj'ixyën ka'ap tjëkyepy nijëna'a yaja'atyëkoyëty. Yë Wintsën yujy tëtä'äky yë'ë ets pa'ëyoop najts'ëyo'owëp.

5Myoopy yë kyä'äyën y'ukën mëti'ipë wintsë'këyëpën. Yë'ë, xëmë tja'amyetsy wi'ix yë käjpxytyu'unën të tunyën.

6Ojts yë nyaax kyajpn tuk'ixy wi'ix yë mëj'ajtën tmëëtëtyën ko ojts myo'ojëtë ja it naaxwiinyëtë mëti'ipë ënäty jyä'ä'ajtëpën ja ja'ayëty mëti'ipë wiink tios y'ëwtajtëpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

7Mëti'ipë yë'ë tyuunpyën aakyë'ë mëti'ipë oyën ets mëtëyën, yë'ë, jyëkyejpy ntuk'ijxpäjtmëty yë y'ënä'ämën tyiyajtën,

8jä'ä ko xëmëkyëjxm ta'tspëky y'ity, yë y'ënä'ämën jä'ä y'oytyunyëty mëët yë tëyajtën jaanty'ajtën.

9Ojts yë nyaax kyajpn tyaj'ëwaatsëpëtsëmy ma ënäty yajpaatyën pokyjyotm ets ojts ja kyäjpxytyu'unën tnikäjpxy mëti'ipë ojts tyajwë'ëmyën ets y'itëty xëmëkyëjxm. Tios wa'ats yë'ë ets kutsë'ëkë.

10Yë wijyajtën ets nija'awën, jam yaj'ixy ma ënäty yë Wintsën yajwinkutsë'ëkën. Pën yë Tios wyinkutsë'këpën myëët'ajtyp yë wijyajtën. Tios mëj'äämpy y'ita'any.

Salmo 112

1Tukxoontä'äky mëjjawë yë Tios yë xyëëw nyaxëty. Jotkujk yë ja'ay yajpaaty mëti'ipë wyinkutsë'këpën yë Wintsën, ets jotkujk nyäjyawëty ko tpatuny ja y'ënä'ämën tyiyajtën.

2Ja ja'ay ja y'u'unk y'ëna'k mëti'ipë wiinkutsë'këpën kënu'kxy y'ita'antë ets myëët'atantëp ja mëk'ajtën naaxwiiny naaxkëjxy.

3Ma jyëën tyëjkën ujts mëët yë wit meeny ets ja y'oyjyä'äyajtën xëmë tmëët'aty.

4Jëtu'un jyäjy tyi'kxy tä jëënën akootstuuy ets yajkutë'kxtë ja ja'ay mëti'ipë oy juuky'ajtëpën, mëti'ipë pa'ëyoopën, mëti'ipë oy nipaye'epyën ets mëtëy winë tuny.

5Ja ja'ay mëti'ipë oyjyä'äyën tyuk'ënu'kxyp ja jyiiky myëku'uk ja wit meeny ets mëtëy tyooky yäky

6jëtu'unpë ja'ay ka'ap wi'ix jyata'any. Yë wa'ats ja'ay xëmë ja'amyetsy y'ita'any.

7Ka'ap tsyë'ëkë ko tii aaw tii ayuk tmëtoy atsë'ëk ajawëpë; ja jyot wyinma'any mëk xëmë yajpaaty, jä'ä ko yë'ë Wintsën tyuk'ijxpejtyp.

8Ja jyot wyinma'any mëk xëmë yajpaaty, ka'ap tsyë'ëkë, ko t'ixy yë myëtsip je'eyë tukxi'iky.

9Yajwä'kxyp ja wyit myeeny ma ja ëyoopëja'ayën, ja y'oyjyä'äyajtën xëmë tmëët'aty; mëët ja y'ijxë'ëky kyoowë'ëky.

10Yë ëxëëk ja'ay ëxëëk nyäjyawëty ko muum y'ixyë, yë ëxëëk ja'ay ka'ap tjëkyepy tii tunëty paaty je'eyë tyëts t'akä'pmuky; yë ëxëëkja'aytyëjk oy tii tjatsojkën'atëty ka'ap tii tpaata'any.

Salmo 113

1Tukxoontä'äky mëjjawë Tios yë xyëëw nyaxëty. Tu'kë'ëyë jënu'un yë Wintsën tmëtuntën, mëjpëjkta'aktë Tios yë xyëëw.

2Kënu'kxy yë Wintsën yë xyëëw y'itëty tyam ets xëmëkyëjxm.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[3]Mëjpëjktä'äky yë Wintsën yë xyëëw y'itëty jamtsow ma xëëw pyëtsimyën ets ma kyëtä'äkyën.

[4]Yë Wintsën yë'ë mëj'äämpy ijtp ma naax kajpnën, yë myëj'ajt y'oyajtën wyinajxyp yë tsajp.

[5]Ni pën tkamëpaaty yë nwintsën'ajtëm Tios, mëti'ipë jam këjxm ënä'ämpën.

[6]E yë'ë, tsyojkpy yë naaxwiinyëtë ets tsajp paaty tniku'ijxnaxy.

[7]Yë Wintsën yajjotkujktäkpy yë ëyoopëja'ay ets jyu'typ jap ëyo'onjoty yë ja'ay mëti'ipë winë yajmëyäjtypyën

[8]ets tyajnaaxweetsy ma ja'ay mëj'äämpyë y'u'unyëtën, mëti'ipë mëj'äämpy ijtëpën ma nyaax kyajpnën.

[9]Ja to'oxytyëjk mëti'ipë ka'ap ja y'u'unkën, myoopy ja jotkujk'ajtën ets y'itëty taak tsi'tsk ma ja y'u'unk y'ëna'kën, ets jotkujk tyaj'ity ma ja jyëën tyëjkën. Tukxoontä'äky mëjjawë Tios yë xyëëw nyaxëty.

Salmo 114

[1]Ko yë Israel ja'ayëty, mëti'ipë Jacob y'u'unk'ajtyp y'ëna'k'ajtypyën jap tsyo'ontë Egiptë, ma ënäty jaaypyaat jaaypyo'kxy yajpaatën,

[2]Yë Judá yë'ë ojts nyäxy tä Tios yë jyëën tyëjkën; ets tëkokyë yë Israel kajpn yë'ë ojts tjä'äniwa'any.

[3]Ko ja Israel ja'ay jam myiintë ma ja mëjmejyën ojts ja mëjmejy nyäwyä'kxyë, ets Jordán mëjnëë, ixtëkë ojts nyijkxy.

[4]Yë tun kopk jëtu'un ojts nyëput yujkputë tä kupixyny u'unkën ets tä tsajppax u'unkën.

[5]¿Tiitën të mjaty të mkëpetyë mijts mëjmejy ko nëkooyë të mkäk të mpujnë? ¿Tiitën të mjaty të mkëpetyë mijts Jordán mëjnëë, ko të m'ixtëkënëjkxy?

[6]¿Tiitën të mjat të mkëpätëtë miitsëty tun kopkëty ko jëtu'un të mnëpëkax të mtsajpëkaxtë tä yë kupixyny u'unkën ets tä tsajppax u'unkën?

[7]Tsëtyuy mijts naaxwiinyëtë Tios wintum, mëti'ipë Jacob y'ëwtajtypyën.

[8]Yë'ë ojts tyaj'awinpity yë tsaato'okyjot nëë'akëyë. Yë'ë ojts tyaj'awinpity yë tsaatun nëëkopk.

Salmo 115

[1]Wintsën, ja oyajtën ets ja mëj'ajtën mijts yë mpatëp, ets ka'ap y'ëëts'atë. Ja oyajtën ets ja mëj'ajtën mijts mpatëp mëët ko xymyëët'aty ja tsojkën ja'awën ets ja tëyajtën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

2¿Wi'ix ko ënät tyajtëwtëty yë ja'ayëty mëti'ipë wiink tios y'ëwtajtëpën, maa ja nTios'ajtëmë?

3Yë Tios jam yajpaaty tsajpjotm; yë'ë winë të tyajkojy të tpëjktä'äky ijxtëm yë'ë të tsojkën'atyën.

4Yë awinax, pu'ts pujxn ets poop pujxn mëët y'oytyunyëty, mëti'ipë ja'ay y'ëwtajtëpën ka'apë Tios tmëpëktën, ja'ay kë'ëm yajkojpy mëët yë kyë'ë y'aaw.

5Jyamëët'ajtëp yë y'aaw ets ka'ap kyajpxtë; jyamëët'ajtëp yë wyiinëty ets ka'ap y'ixtë;

6jyamëët'ajtëp yë tyatskëty ets ka'ap myëtowtë; jyamëët'ajtëp yë jyëjp ets ka'ap tii txuuk'atë;

7jyamëët'ajtëp yë kyë'ëjëty ets ka'ap xyajë'ëktë; jyamëët'ajtëp yë tyekyëty ets ka'ap ye'eytyë; nitii mëto'owën yo'knjoty kyayajmëtoy.

8Jëtu'un tä tääpë awinaxën, näjyëtu'un ja nyija'ay jyä'äy'äty mëti'ipë jëtu'unpë yajkojtëpën ets tëkokyë ninu'un tmëpëktën.

9Miitsëty Israel ja'ayëty, yi'iyë Wintsën tuk'ijxpätë. Yë'ë xypyutëjkëmëp ets xykyuwa'anmëp.

10Miits teetytyëjkëty, yi'iyë Wintsën tuk'ijxpätë. Yë'ë xypyutëjkëmëp ets xykyuwa'anmëp.

11Miitsëty ninu'un yë Wintsën xywyintsë'ëkëtën, yi'iyë Wintsën tuk'ijxpätë. Yë'ë xypyutëjkëmëp ets xykyuwa'anmëp.

12Yë Wintsën tëë jatëkok xyjyä'ämyäjtsëmë, tyam xykyënu'kxmëp ënät. Kyënu'kxäämpy yë Israel kajpn ets kyënu'kxäämpy yë teetytyëjkëty.

13Kyënu'kxäämpy mëti'ipë wiinkutsë'këyëpën, wä'än yë'ëjëty mëjpë mutskpë.

14Wä'än yë Wintsën tyajmëj tyajkëjääjë yë m'u'unkëty m'ëna'këty ma miitsëtyën ets näjyëtu'un ma ja m'u'unk m'okëtyën.

15Wä'än yë Wintsën mëti'ipë yë tsajp ets naax yajkojën, tyajkëtä'äky yë kyënu'kxën ma miitsëtyën.

16Yë tsajp, Tios yë kyë'ë'am'ajtyp, ets naaxwiinyëtë ja'ay ojts yajtukë'ëtëkë.

17Tëkokyë mëti'ipë jap të nyëjkxnëtën naaxpa'tkë'p, ets mëti'ipë të y'ooktën, ka'ap niwi'ixtsow t'ëkjëkyäjpnëtë wi'ix yë Wintsën tmëjpëjkta'aktëtyën.

18E ëëtsajtëm yë'ë nmëjpëjkta'aka'anëmë, tyam ets xëmëkyëjxm. Tukxoontä'äky mëjjawë Tios yë xyëëw nyaxëty.

Salmo 116

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[1]Ntsojkpy nja'apës yë Wintsën, jä'ä ko tëë tmëtoow'ity mëti'ipës të n'amëtoy të npëjktsoyën,

[2]tëë tmëtoow'ity mëti'ipës të nkäjpxyën. Paatyës yë'ë xëmë nmëkajpxa'any mapaatës njuuky'äty.

[3]Ja o'kën jëtu'unës të xytyukja'ty tä ja'ay yajtsumy yajxotyën mëët yë tejpxy, tëës ja monyëtukyë xytyukja'ty mëti'ipë jap tso'onpën o'kpëjutjoty tä jeexyë tsumy matsy nyajpaatyënës jëtu'unës të näjyawëty mëët ja tsë'ëkë ets ja pëjkën ijxën.

[4]Ënätës ojts ja Wintsën ja xyëëw npa'tmëkäjpxy etsës ojts nmënu'kxtä'äky tääẗs tyajtso'okëty ja njuukyajtënës.

[5]Yë Wintsën, wa'ats yë'ë ets pa'ëyoop najts'ëyo'owëp, yë Tios janty'oy yë jot winma'any tmëëtëty.

[6]Yë Wintsën Kyëwent'ajtyp yë ja'ay mëti'ipë yu'unk naxym ja'ay'ajtpën. Koos ënäty ëjts tëë nmëjaawkëjxnë, yë'ëjës ojts xyajtso'oky.

[7]Tyam, jyëkyejpy jotkujk nnäjyawëtëtyës, jä'ä ko yë Wintsën janty'oy yë jyot wyinma'any të tyajnikëxë'ëky maas ëjtsën,

[8]tëës xyajpëtsëmy jam o'këntum, etsës të xymyo'oy ja jotkujk'ajtën maas ënäty një'ëyën nyä'äxyën ets maas ënäty këtaw këpip nyajpaatyën.

[9]Ëjts nmëmëtoowäämpyës yë Wintsën yaa naaxwiiny ma ja'ayëty tsyëënëtën jyuuky'atën.

[10]Ëjts je'eyëmës ënäty nmëëtëty ja mëpëjkën, oyës n'ëna'any ko mëj këjää ja n'amay njotmayës.

[11]Janty nitiijës ënäty nka'ëkjëjp'ijxnë koos njaak'ënany, ko tëkokyë yë naaxwiinyëtë ja'ay aak antaktëp.

[12]¿Wi'ixës yë Wintsën n'ëkkëjuuytyääyëty tëkokyë mëti'ipës të xymyo'oy të xykyexyën?

[13]Ntukxoonta'akäämpyës yë Tios koos të xyajnitso'oky, etsës npa'tmëkajpxa'any ja xyëëw.

[14]Nkuuytyunäämpyës ja waantakën ma ja Wintsënën mëti'ipës të ntukwinwanën, ets y'ixtëp tëkokyë ja naax kajpn mëti'ipë yë'ë kyajpn'ajtypyën.

[15]Yë Wintsën mëk tjawë ko t'ixy y'ooktë yë ja'ay mëti'ipë tsojkëpën.

[16]Wintsën, ëjts mijts xytyuunpë'ajtp. Ëjts xy'u'unk'ajtp ja to'oxytyëjk mëti'ipë mmëtuunëpën. Mijts të xypyojtuky ja tejpxy mëti'ipës të nyajtuktsumyën.

[17]Nmo'ojäämpy yë wintsë'kën ets jëtu'un nyajnaxa'anyës yë kukajpxën ja'awëkyëtakën, etsës n'ëwtata'any yë mxëëw, Wintsën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

18Nkuuytyunäämpyës ja waantakën ma ja Wintsënën mëti'ipës të ntukwinwanën, ets y'ixtëp tëkokyë ja naax kajpn mëti'ipë yë'ë kyajpn'ajtypyën.

19Jap ma ja Wintsën ja jyëën tyëjkën, itkujky ma mijtsën, Jerusalén. Tukxoontä'äky mëjjawë Tios yë xyëëw nyaxëty.

Salmo 117

1Mëj naax mëj kajpn ets mutsk naax mutsk kajpn, mëjpëjkta'aktë yë Wintsën,

2jä'ä ko yë'ë mëk xytsyojkëm xyjya'awëm. Yë wya'atsajtën kë'ëyxyëëw kë'ëyjyëmëjt yë y'ity. Tukxoontä'äky mëjjawë Tios yë xyëëw nyaxëty.

Salmo 118

1Kukajpxëtë ja'awëkyëta'aktë yë Wintsën, ko yë'ë y'oyëty, ets ko yë tsyojkën jya'awën winë xëëw winë jëmëjt yë y'ity.

2Wä'än t'ëna'antë yë Israel ja'ayëty: Yë Wintsën yë tsyojkën jya'awën winë xëëw winë jëmëjt yë y'ity.

3Yë teetytyëjkëty ninu'un tyuntën ma Tios yë jyëën tyëjkën, wä'än t'ëna'antë: Yë Wintsën yë tsyojkën jya'awën winë xëëw winë jëmëjt yë y'ity.

4Tëkokyë ja'ayëty jënu'un yë Wintsën tmëjpëjkta'aktën ets twinkutsë'ëkëtën, wä'än t'ëna'antë: Yë Wintsën yë tsyojkën jya'awën winë xëëw winë jëmëjt yë y'ity.

5Maas ënäty mon tuk nyajpaatyën, jääjës ojts yë Wintsën nmëkäjpxy; yë'ë ojts tjantymyëtoy ja ntsajpkäjpxyës etsës ojts xymyo'oy ja ëwaatsë'ajtën.

6Yë Wintsën yë'ëjës xymyëët'ajtp, paatyës ka'ap ntsë'ëkë njawë. ¿Wi'ixës yë naaxwiinyëtë ja'ay xynyatunëty?

7Yë Tios yë'ëjës mëët n'ity, ets yë'ëjës xypyutëjk xypyupäjtp. N'ixäämpyës yë ja'ayëty ko ënäty ka'ap myëta'aktë jam tsipjotm ja mëti'ipës xymyëtsip'ajtëpën.

8Jaak'oy ni'ik ko yë Wintsën ntuk'ijxpäjtmëty, ets ka'ap ko yë naaxwiinyëtë ja'ay ntuk'ijxpäjtmëty.

9Jaak'oy ni'ik ko yë Wintsën ntuk'ijxpäjtmëty, ets ka'ap ko yë naaxwiinyëtë ja'ay mëj'äämpyë ntuk'ijxpäjtmëty.

10Tëkokyë yë mëjëtypë naax kajpn ojtsës xynya'ëwtitë, e ëjts mëët yë Wintsën yë myëk'ajtën tëës nmëmëtakta'atë.

11Xii yaajës muum të xyjyana'ëwtitë, e ëjts mëët yë Wintsën yë myëk'ajtën tëës nmëmëtakta'atë.

12Jëtu'unës të xynyapikëtë xëmiinkyën, e ja tsyip y'äkëty jëtu'unyë të kyupi'itsë tä äpny nyitoyën, Mëët yë Wintsën yë xyëëw tëë nmëmëtakta'ayës tëkokyë yë nmëtsiptëjkës.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

13Mëët yë joot'an'ajtën të xynyipëtë'ëktës, ets të tjatsoktë jeexyë ëxëëk njaty nkëpetyës, e yë Wintsën tëë myiny etsës të xypyutëkë.

14Ëjts ntukxoontäkpyës yë Wintsën, jä'ä ko yë'ë të xymyëjaawmo'oyës. Yë'ëjës nnitsokpë'ajtyp.

15Ma wa'ats ja'aytyëjk ja jyëën tyëjkëtyën ëëwtëp xoontaktëp jap, jä'ä ko të myëta'aktë:: Yë Wintsën yë myëk'ajtën yë'ë të myëtä'äky.

16Yë Wintsën yë myëk'ajtën ni'ik myëj kyëjääjëty. Yë Wintsën yë myëk'ajtën yë'ë të myëtä'äky.

17Ëjts ka'apës tsojk n'ooka'any, jekyës njuuky'ata'any etsës nikajpxa'any nimëtya'aka'any mëti'ipë Wintsën të tunyën.

18Tëës yë Wintsën mëk xytyiytyuny, e ka'apës të xytyimyaj'ooky.

19Yaj'ëwa'atstë yë tsajptëjk, japës ntëkëja'any, kukajpxën ja'awëkyëtakën nyajnaxäämpyës.

20Yaa yajnitëkë Tios yë jyëën tyëjk, yaa tyëkëja'antë ja'ayëty mëti'ipë oy mëtuunëpën.

21Tyamës nyajnaxy yë kukajpxën ja'awëkyëtakën Wintsën, mëët koos mijts të xy'ëtsoowinpity ets koos mijts näjyëtu'un të xyajnitso'oky.

22Ja tsaa mëti'ipë ojts ja tëjk kojpë ka'ap tsoktën, yë'ë të y'awinpity tsaakopk mëti'ipë ja tëjk myëtënääpyën.

23Ya'atë Wintsën të tuny, mëti'ipë ëëtsajtëm n'ijxëmën mëjwiin këjää.

24Ya'atë jëtu'un ja xëëw ma ja Wintsën winë të tunyën, Tsojk jotkujk näjya'awëmë ets tsojk ntukxoontakëmë.

25Wintsën, tun yë mëyajtën, yajtsoktëkës. Tun yë mëyajtën, Wintsën, mijts myajkutukëp etsës akujk jotkujk njuuky'atëty.

26Kënu'kxy mëjjawë yë ja'ay y'ity mëti'ipë miinpën mëët ja Wintsën ja xyëëw. Tyam miitsëty nkunu'kxta'aktë maas yam nyajpaatën ma Wintsën tsyajptëjkën.

27Yë Wintsën yë'ë Tios'ajtp; yë'ë xykyutë'kx xykyujajëm. Wä'än tso'ontä'äky ja xëëw, mënëjkxtë ja aay xye'enty kepyxye'enty, jam pëjkta'aktë ma ja wintsë'këntyakn ja wyajën.

28Tyam nmo'oy ja kukajpxën ja'awëkyëtakën ets ntukxoontäkpyës mijts yë mmëjajtën, jä'ä ko mijts jëtu'un nTios'ajtyp.

29Kukajpxëtë ja'awëkyëta'aktë yë Wintsën, jä'ä ko yë'ë janty'oy yë jot winma'any tmëëtëty, ets tsyojkën jya'awën winë xëëw winë jëmëjt y'ity.

Salmo 119

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[1]Janty jotkujk yë ja'ay jyuuky'atë mëti'ipë mëtëy winë tyuuntëpën ets yi'iyë pyanëjkxtëp mëti'ipë yë Wintsën y'ijxpëjkën'ajtypyën.

[2]Janty jotkujk yë ja'ay jyuuky'atë mëti'ipë jyä'äkyujkëtëpën ja Wintsën ja y'ënä'ämën tyiyajtën,

[3]mëti'ipë ka'ap tii tuuntëkoy tkajpxtëkoytyën, mëti'ipë yi'iyë pyanëjkxtëpën ja Wintsën ja nyë'ë aaw tyu'u aaw.

[4]Mijts Wintsën të xynyikäjpxy ets mtëyajtën yajpatunëty ijxtëm pyäätyën.

[5]Jääpëkës jeexyë janty mëk xëmë n'ëkyajpaaty etsës jeexyë ja mtëyajtën npatuunta'ay.

[6]Ka'apës nitii ntsëtyu'unjawëty koos npatunëty ja m'ënä'ämën mtëyajtën.

[7]Amuumtu'ukjot mijts nmëjpëjkta'aka'any, koos ënäty të njaty ja m'ënä'ämën mtëyajtën ja wa'atspë.

[8]Ëjts npatunäämpyës yë m'ënä'ämën mtëyajtën. Këtiis mijts nijëna'a xy'ëxmats xymyajtstu'utëty.

[9]¿Wi'ix tu'uk yë yujkyeeky ëna'k oy tsuj y'ëkjuuky'atëty? Ko jyuuky'atëty ijxtëm yë m'aaw m'ayuk tnikäjpxyën.

[10]Tyam mijts wine'aaw winëjot n'ixta'ay; këtii xyajkutukëty nijëna'a etsës yë mtëyajtën jëpëky jëtuny nyaj'itëty.

[11]Tyapës pëjkë'ëk nyaj'ity yë m'aaw m'ayuk maas yë njot nwinma'anyën; këtiipë jëna'a nmëtuuntëkoyëty.

[12]Kënu'kxy mëjjawë mijts m'itëty Wintsën. Tukni''ijxëkës yë m'ënä'ämën mtëyajtën.

[13]Nnikajpxäämpy nnimëtya'akäämpyës tëkokyë yë m'aaw m'ayuk mëti'ipë mnikäjpxypën.

[14]Ni'ikyës ntukxoonta'aka'any yë m'ënä'ämën mtëyajtën, ets ka'ap jyëtu'unëty yë kumeenyajtën.

[15]Yë'ëjës nmëmayäämpy nmëtajäämpy yë m'ënä'ämën mtëyajtën, etsës yë nwinma'any jam npëjktaka'any ma mnë'ë mtu'ujën.

[16]Janty jotkujkës nnäjyawëja'anyë mëët ko jää xyaj'ity yë m'ënä'ämën mtëyajtën, ka'apës nijëna'a nja'atyëkoyä'äny yë m'aaw m'ayuk.

[17]Mo'o juukyajtën ya'atë mtuunpë. Ëjts mpatunäämpyës yë m'aaw m'ayuk.

[18]Yajwatsëkës yë n'ijxën nko'owën, etsës n'oy'ixëty mëti'ipë mijts m'ijxpëjkën'ajtypyën.

[19]Ëjts jaaypyaat jaaypyo'kxyënës yaa njuuky'äty naaxwiiny naaxkëjxy; këtiis xytyukwinkuyu'utsy yë m'ënä'ämën mtëyajtën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[20]Je'eyës nyajpaaty janaam jatsojk janty määpy janty tajp koos njanijawëja'any mëti'ipë mijts mni'ënä'ämëpën.

[21]Mijts ënätyë xy'ojy yë ja'ay mëti'ipë ëxëëk ëtëtsp ënaanpën ets mëti'ipë pokyëtyën, mëti'ipë ka'ap tunyën këwentë yë m'ënä'ämën mtëyajtën.

[22]Yajjëwa'kës maas je'eyë xy'ojtën xya'axtën ets maas ka'ap xy'oy'ixtën, jä'ä koos nja'akyujkëpës yë m'ënä'ämën mtëyajtën.

[23]Oy yë kumeenyjyä'äytyëjkëty ets jotmëktëjkëty wi'ix xyatuna'antës, ya'atë mtuunpë yi'iyë myëmayäämpy myëtajäämpy yë m'ënä'ämën mtëyajtën.

[24]Ëjts janty jotkujkës nnäjyawëty ko jyääjëty yë m'ënä'ämën mtëyajtën; yë'ëjës xy'ëëwij xykyajpxwijtëp.

[25]Janty o'kën jëjp'amës nnäjyawëty; mooykyës yë juukyajtën ijxtëm të xywyinwanën.

[26]Tëë ntuk'ixy wi'ixës oy winë ntuny nkäjpxyën, ets tëë mijts oy xy'ëëw'ëtsoy xykyajpx'ëtsoyës. Tukni''ijxëkës yë m'ënä'ämën mtëyajtën.

[27]Mooykyës yë ijxkujk ja'aykyujkën etsës yajxon npatunëty yë m'aaw m'ayuk, ëjts yi'iyës nmëmayäämpy nmëtajäämpy wi'ix mijts mëj këjää winë xytyunyën.

[28]Mon tukës nyajpaaty mëët ja pëjkën ijxën, je'eyës xëmë nmëjë'ëy nmëyä'äxy; mooykyës yë juukyajtën ijxtëm të xywyinwanën.

[29]Tukukäkës ja win'ë'ënën antakën, ets yë'ëjës tukmëtsojk yë m'ijxpëjkën.

[30]Tëës nwin'ixy ja në'ë tu'u mëti'ipë tëyën, n'oyjya'apës yë m'aaw m'ayuk tëëpë xykyäjpxyën.

[31]Wintsën, ëjts yë'ëjës të nmëjwa'kpety yë m'ënä'ämën mtëyajtën; këtii xyajkutukëty etsës nwë'ëmëty tsëtyu'unmëët.

[32]Ëjts poj'amës njapatuunta'aja'any yë m'ënä'ämën mtëyajtën, jä'ä ko janty jotkujkës nnäjyawëty mijts xyaj'ity yë njot nwinma'anyës.

[33]Wintsën, tukni''ijxëkës wi'ixës mpatunëty yë m'ënä'ämën mtëyajtën, jä'ä ko yë'ëjës npanëjkxäämpy mapaat jyëjpkëxyën.

[34]Mooykyës yë wij'ajt kujk'ajtën wi'ixës mpëjkë'ëkëty yë m'ijxpëjkën; yë'ëjës nmëmëtowäämpy ëmuumtu'ukjot.

[35]Jamës woownëjkxk ma ja m'ënä'ämën mtëyajtën yajpaatyën, jä'ä ko jotkujkës jam nnäjyawëty.

[36]Mijts myajkutukëp etsës yë njot nwinma'any tsojkën'atëty yë m'ënä'ämën mtëyajtën ets këtii yë'ë ja wit meeny mëti'ipë ja win'ë'ënën mëët yajpaatyën.

[37]Këtii xy'ëwa'atsëty etsës jam nkëx'ixëty ma ja ka'apë tyiosëtyën; mooykyës yë juukyajtën etsës yë mnë'ë mtu'u npanëjkxëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

38Tuk'ëwaanë jatëkok ya'atë mtuunpë ja waantakën mëti'ipë të xytyukwinjawën ja ja'ay mëti'ipë mwinkutsë'këyëpën.

39Jëpëk ja näy'ojë mëti'ipës ntsë'këpën, jä'ä ko mijts yë m'ënä'ämën oyëty kyäjpxy.

40Ëjts yë'ëjës të ntsojkën'aty mëti'ipë mijts të xynyi'ënä'ämën; mooykyës yë juukyajtën, mijts aak'oy winë xytyuny.

41Wintsën, tuk'ijxkës yë mtsojkën mja'awën ets myajnitsokën, jëtu'un ijxtëm të xywyinwanën.

42Jëtu'un tjëkyäpëty n'ëtsowëtyës mëti'ipës xyajjoot'anpëjkpën, jä'ä ko yë'ëjës ntuk'ijxpejtyp yë m'aaw m'ayuk.

43Këtii xyajjëwa'akëty ja tëyajtënpë maas tii nnikäjpxy nnimëtyä'äkyën, tëës tu'ukyë yë nwinma'any npëjktä'äky ma m'aaw m'ayukën.

44Npatunäämpyës yë m'ijxpëjkën xëmëkyëjxm.

45Jëtu'unës jotkujk njuuky'atëty, jä'ä ko yë'ëjës mpanëjkxyp yë m'ënä'ämën mtëyajtën.

46Nimëtya'akäämpyës yë m'ënä'ämën mtëyajtën ma ënä'ämpëtëjkëtyën, ets ka'apës ntsëtyuna'any,

47jä'ä ko ëjts ntsojkpyës ets n'oyjya'apës yë m'ënä'ämën mtëyajtën, ets jotkujkës nnäjyawëty mëët yë'ë.

48Ntsojkpy nja'apës yë m'ënä'ämën mtëyajtën ets jamës yë nwinma'any kyatsoony ma m'aaw m'ayukën.

49Ja'amyäts ja m'aaw m'ayuk mëti'ipë mmooyën ya'atë mtuunpë; yë'ëjës ojts xyajjotkujkë.

50Yë'ëjës xyajjotkujktakp koos nmony ntuky, ets mëët koos winë xytyukwinwanë, oyës njuuky'äty.

51Yë ja'ayëty ëxëëkpë jyot wyinma'anyëtyën janaam jatsojk xyajjoot'anpëktës e ka'apës n'ëxmatsy yë m'ijxpëjkën.

52Wa'atsës nja'amyetsy wi'ix ojts tëëyëp yë m'aaw m'ayuk xyajwë'ëmyën; ma m'aaw m'ayukën, Wintsën, jamës yë njotkujk'ajtën npaaty.

53Ëxëëkës xyajjoot'anpëktë yë ëxëëkja'aytyëjk mëti'ipë jyëjpwa'ktutëpën yë m'ijxpëjkën.

54Maas ëjts jaaypyaat jaaypyo'kxy nyajpaatyën, yë m'ënä'ämën mtëyajtën yë'ëjës xëmë janty xoontä'äky xyaj'ijtp.

55Wintsën, ko kyoots'aty mijts nja'amyejtsyp; ëjts nkuuytyunäämpyës mijts yë m'ijxpëjkën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

56Ya'atës ëjts xypyatp koos nkuuytyunëty yë m'ënä'ämën mkutujkën.

57Wintsën mijtsyë tu'ukyë nmëët'ajtyp, tëës n'ëna'any koos npatuna'any ja m'aaw m'ayuk.

58Winë aaw winëjotës n'ëna'any koos ntuna'any mëti'ipë m'oyjya'apën; jëtu'unës jotkujk yaj'ijtk ijxtëmës të xytyukwinwanën.

59Ënätës të nmëmay të nmëtajy wi'ixës winë ntunyën, täätsës jatëkok të n'ëna'any ni'ik jaak'oy yowë koos yë m'ënä'ämën mtëyajtën nkuuytyunëty.

60Ëjts janty pe'tymyës të nnäkyojyë, ka'apës nëkoo të npo'oxy etsës të npatuny ja m'ënä'ämën mtëyajtën.

61Xii yaa muum yë ëxëëkja'aytyëjk yë n'o'ktaknës yu'utsypë të tjapëjkta'aktë, e ëjts ka'ap nijëna'a të nja'atyëkoyës yë m'ijxpëjkën.

62Ko kyujkytsyu'um'aty, jääjës npëtë'ëky etsës nyajnaxy yë kukajpxën ja'awëkyëtakën ma mijtsën, mëët ko ja m'aaw m'ayuk y'oyëty ets tyiyajtënëty.

63Ëjts xy'oyjya'awëtyëpës yë ja'ayëty nitëkokyë jënu'un oy mmëjjaw mkënu'kxyjyawëtyën ets mëti'ipë pyatuuntëpën yë m'aaw m'ayuk.

64Wintsën, mijts mtsojktääpy mja'awëtyääpy yë naaxwiinyëtë ja'ay; tukni''ijxëkës wi'ixës mëpaat npatunyën yë m'ënä'ämën.

65Wintsën janty'oy të xymyëët'aty ya'atë mtuunpë, jëtu'un ijxtëm ojts xywyinwanën.

66Tukni''ijxëkës wi'ixës mëpaat winma'anymyëët njuuky'ätyën ets jaakmooykyës yë nija'awën, jä'ä ko ëjts yi'iyës ntuk'ijxpejtyp yë m'ënä'ämën mtëyajtën.

67Maanëmës ënäty ka'ap ëxëëk njaty nkëpetynyëmën, ojtsës wiinkjaty winë ntuny, e tyam yë'ëjës nmëmëtoopy yë m'aaw m'ayuk.

68Mijts janty'oy mTios'aty ets aakyë'ë mtuumpy yë oypyë; tukni''ijxëkës yë m'ënä'ämën mtëyajtën.

69Yë ëxëëkja'aytyëjkëty ëxëëkjatyës xynyikajpx xynyimëtya'aktë, e ëjts ntukxoontäkpyës yë m'ijxpëjkën.

70Yë'ëjëty tëë yë jyot wyinma'any jyo'ptaaynyëtë, e ëjts ntukxoontäkpyës mëti'ipës mijts xytyukni''ijxëpën.

71Nikë tëë tyim'oyë koos ëxëëk të njaty, jëtu'un'äämpyës të nja'akyukë etsës të nnijawë yë m'ënä'ämën mtëyajtën.

72Mëët ëjts, ni'ikës njawë tsyowpaaty yë m'ijxpëjkën mëti'ipë mijts mnikäjpxy mnimëtyäkpyën, këtiinëm jyëtu'unëty mëjpë këjääpë wit meeny, ijxtëm pu'ts pujxn poop pujxnën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[73]Mijts ojts kë'ëm xy'oytyunyës etsës ojts xyajkojy, mooykyës yë wijyajtën etsës njatëty yë m'ënä'ämën mtëyajtën.

[74]Mëti'ipëjaty oy mëtuunëpën janty jotkujk nyäjyawëja'anëtë koos xy'ixtëty, jä'ä ko ëjts jamës tu'ukyë yë nwinma'any të npëjktä'äky ma m'aaw m'ayukën.

[75]Wintsën, ëjts wa'atsës nnijawë ko yë m'aaw m'ayuk mëti'ipë të xyajwë'ëmyën, wa'ats yë'ë ets mëtëy; mijts tap ja winma'any xymyëëtëty tiikyëjxm koos xyajmony xyajtuky.

[76]Wä'änës yë mtsojkën mja'awën xyajjotkujk'aty, jëtu'un ijxtëmës ojts xytyukwinwanën.

[77]Tuk'ijxkës yë mjot mwinma'any oypyë tsujpë, ets yajjuuky'ajtkës, ëjts janty jotkujkës näjyawëty koos npatuny ja m'ijxpëjkën.

[78]Wä'än tsëtyu'unmëët twë'ëmtë ja ja'ayëty ëxëëkpë jyot wyinma'anyëtyën mëti'ipëjaty nanëkookyëjxm ëxëëk xytyuuntëpës, ëjts yi'iyës nmëmayäämpy nmëtajäämpy ja m'aaw m'ayuk.

[79]Wä'än tnämyukëtë mëët ëjts tëkokyë ja ja'ayëty mëti'ipë mwintsë'këtëpën ets mmëjja'awëyëpën, ets mëti'ipë nyija'awëtëpën ja m'ënä'ämën.

[80]Yi'iyë tu'ukyë nkuuytyunäämpyës yë m'ënä'ämën mtëyajtën winë aaw winëjot, jëtu'un ka'ap tii tsëtyu'un nmëët'atëtyës.

[81]Janty jëtu'unës n'ëwxijnë etsës mijts xyajtso'okëty; jamës tu'ukyë të npëjktä'äky yë nwinma'any ma m'aaw m'ayukën.

[82]Ënu'kxënëpës yë nwiin ko ntyäty y'ëwxity etsës nmay ntajy: ¿Jëna'ajës xymyo'oja'any ja jotkujk'ajtën?

[83]Oyës tëë nmëjja'ayënë, ka'apës nitii n'ëktuunë ets ja'atyëkoyës n'ijnë, ëjts ka'apës nja'atyëkoy ja m'ënä'ämën mtëyajtën.

[84]¿Jënaak jëmëjtës n'ëwxitëty? ¿Jëna'ajës xynyipaye'eyä'äny ets xytyukkumëtowëty ja nyëë pyoky ja ja'ayëty mëti'ipës xy'ixjëtijt xypyajëtijtëpën?

[85]Ja'ay mëti'ipë ëxëëk yë jyot wyinma'any myëët'ajtypyën ka'apë tmëjpëjktä'äkyën yë m'ijxpëjkën.

[86]Putëjk pupäjtkës, ëjts nanëkoojës yë ja'ay xy'ixjëtity xypyajëtity. Yë m'ënä'ämën aak mëtëy yë'ë.

[87]Ëjts jawäänës të nkayajjo'otsy naaxwiiny naaxkëjxy, je'eyëp ko ka'apës të n'ëxmatsy yë n'ënä'ämën mtëyajtën.

[88]Mooykyës yë juukyajtën mëët yë mtsojkën mja'awën, etsës npatunëty ja m'ënä'ämën mëti'ipë të xynyikäjpxyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

89Wintsën, yë m'aaw m'ayuk winë xëëw winë jëmëjt yë y'ity; ta'tspëky jam y'ity tsajpjotm.

90Yë mwa'atsajtën winë xëëw winë jëmëjt yë y'ity. Mijts ojts xyajta'tspëky yë naaxwiinyëtë, ets jëtu'un ojts wyi'imy.

91Aak ta'tspëky winë y'ity, jëtu'un ijxtëm ja m'ënä'ämën mtëyajtën y'ënä'änyën, jä'ä ko yë'ëjëty aakmijts mmëtuunëp.

92Ko jeexyë yë m'ijxpëjkën ka'ap xyajjotkujktä'äkyës, yë monyëtukyë jëna'ajëpës jeexyë xyajkëjxnë.

93Kajëna'ajës nkaja'atyëkoyëty yë m'ënä'ämën mtëyajtën, jä'ä ko yë'ëkyëjxm të npaatyës yë juukyajtën.

94Yajtsokës, jä'ä ko mijtsës xyjyä'ä'ajtp, ëjts yi'iyës npanëjkxyp yë m'ënä'ämën mtëyajtën.

95Ja ëxëëkja'aytyëjkëty yë'ë y'ëwxijtëp jëna'ajës xy'ëkyajkutëkoytyë, e ëjts yi'iyës nmëmääpy nmëtäjpy mëti'ipë mni'ënä'ämëpën.

96Tëës n'ixy ko tëkokyë jënu'un winë y'ityën, këjxp najxp yë'ë, e yë m'ënä'ämën mtëyajtën ka'ap yë kyixy nyäxy.

97Mëkës ntsojkën'aty yë m'ënä'ämën mtëyajtën. Ko nyäxy yë xëëw po'o yi'iyës nmëmääpy nmëtäjpy.

98Yë m'ënä'ämën mtëyajtën ëjts yë njä'ä'ajtyp xëmë. Jaakwäänë ni'ikës të xyajwijytyä'äky këtiinëm jyëtu'unëty yë nmëtsiptëjkës.

99Wa'atsës ni'ik winë nja'akyukë këtiinëm jyëtu'unëty mëti'ipës xyaj'ijxpëjktëpën, jä'ä ko yi'iyës nmëmääpy nmëtäjpy yë m'ënä'ämën mtëyajtën.

100Wa'atsës ni'ik winë nja'akyukë këtiinëm jyëtu'un'atë yë mëjja'aytyëjk, jä'ä ko nmëmëtoopyës yë m'ënä'ämën mtëyajtën.

101Tëës yë nkë'ë nteky njëpëky ma ja në'ë tu'ujën ëxëëkpë, jä'ä ko yë'ëjës ntunäämpy ijxtëm yë m'aaw m'ayuk y'ënä'änyën.

102Ëjts ka'apës nijëna'a të n'ëxmatsy yë m'ënä'ämën mtëyajtën, jä'ä ko mijtsës winë xytyukni''ijxëp.

103Janty pa'akës njawë xy'atëkë yë m'aaw m'ayuk ko tii xynyikäjpxy ka'ap jyëtu'unëty yë uuxpa'ak.

104Ma m'ënä'ämën mtëyajtën të nyajpëtsëmyës yë ijxkujk ja'aykyujkën, paaty n'ëxëëk'ixyës ja ëxëëktu'un ëxëëk kajpxën.

105Yë m'aaw m'ayuk yë'ëjës xykyutë'kxp maas nnëëye'ey ntu'uye'eyën, ets jëtu'un yë'ë tä tu'uk yë jajën të'kxënën ntu'ujotyës.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

106Ojts tu'uk yë waantakën ntunyës, ets kopkpëky ko nkuuytyuna'anyës. Ëjts nkuuytyunäämpyës yë m'ënä'ämën mtëyajtën mëtëypyë.

107Wintsën, ëjts janty mon janty tukës nnäjyawëty. Mooykyës yë juukyajtën ijxtëm të xywyinwanën.

108Wintsën, tyam mijts nmëjjaw njaantyjyawë mëët yë n'aaw n'ayukës, ets nmo'oy ya'atë tä tu'uk wintsë'kënën, tukni''ijxëkës ja m'ënä'ämën mtëyajtën.

109Ëjts janty o'kën jëjp'amës xëmë nyajpaaty, je'eyëp ko ka'ap nja'atyëkoyës yë m'ijxpëjkën.

110Yë ëxëëkja'aytyëjk kanaak yë n'o'ktaknës tjajantynyi'ixëtë etsës xyaj'ooka'antë; e ëjts ninu'unës nkaja'atyëkoy yë m'aaw m'ayuk.

111Ëjts jëtu'unës njawë yë m'ënä'ämën mtëyajtën tä tu'uk yë kuma'ayënën winë xëëw winë jëmëjtpë y'ityën, jä'ä ko yë'ëjëty yajjotkujkëp yë njot nwinma'anyës.

112Ëjts tëës ntuknipëjktaakë winë aaw win jot koos mpatuna'any yë m'ënä'ämën mtëyajtën, winë xëëw winë jëmëjt mapaatës njuuky'ätyën.

113N'ëxëëk'ijxypyës yë ja'ay mëti'ipë wiinkë'ëy akë'ëy ja'ay'ajtpën, yë'ëjës ntsojkpy nja'ap yë m'ijxpëjkën.

114Mijtsës xypyu'ëw xypyukajpxëp ets mijtsës xykyuwaanp; ma m'aaw m'ayukën, jam yajpaaty mëti'ipës n'a'ijxyp njëjp'ijxypyën.

115Winwa'ktutëkës miitsëty ëxëëkja'aytyëjkëty, ëjts Tiosës yë y'ënä'ämën tyiyajtën npatunanëp.

116Mooykyës yë mëjaaw mëk'ajtën jëtu'un ijxtëm të xywyinwanën, etsës njuuky'atëty. Këtiis ëxëëk xyajwë'ëmëty ma mëti'ipës n'ëwxijtypë.

117Putëjkëkës etsës nitso'okëty; jëtu'un npatunëtyës ja m'ënä'ämën mtëyajtën.

118Mijts ka'ap xy'oyjawë ja'ay mëti'ipë myëjëkämkekpyën yë m'ënä'ämën mtëyajtën, jä'ä ko jyot wyinma'anyëty nijënu'un oy kyamay kyatajy.

119Yë ëxëëkja'aytyëjk mëti'ipë naaxwiiny juuky'ajtëpën jëtu'un xyjyawë tä aay pu'uxmën, paatyës yë'ë ni'ik ntsoky yë m'ënä'ämën mtëyajtën.

120Tsëyuupyës yë njot nini'kx mijts mwintuuy mëët yë tsë'ëkë. Ëjts nwinkutsë'këpës yë m'ënä'ämën mtëyajtën.

121Nijëna'ajës të nkamajtstu'uty ja oypyë tu'unën kajpxën. Këtiis xykyë'ëyakëty ma ja nmëtsiptëjkës ja kyë'ë y'aawën, mëti'ipë tëytyuuntëpën.

122Mijtsës oy xyaj'itëp; ka'apës mëpaat ëxëëk njaty nkëpety ma ja ëxëëkja'ayëtyën.

123Tëës yë nwiin nya'ënu'kxënë koos yi'iyë ntsäty'ëwxity jëna'ajës xyajtso'oky, koos ntsäty'ëwxity jëna'ajës xy'ëkyaj'ëwaatsëpëtsëmy, ijxtëm të xywyinwanën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

124Mëët'at ya'atë mtuunpë mëët ja mtsojkën mja'awën; tukni''ijxëkës yë m'ënä'ämën mtëyajtën.

125Ëjtsës mijts xytyuunpë'ajtp. Mooykyës yë ijxkujkën ja'aykyujkën; nnijawëjäämpyës yë m'ënä'ämën mtëyajtën.

126Wintsën, tëë yë xëëw po'o tpaaty ets tii xytyunëty, ma ja ja'ayëtyën mëti'ipë ka'ap tpatuntën ja m'ënä'äm mtëyajtën.

127Paaty ëjts mëkës ntsoky njawë yë m'ënä'ämën mtëyajtën këtiinëm jyëtu'unëty yë wa'ats pu'ts pujxn.

128Paaty yë'ë nnätyuktu'uwinwoyës yë m'ënä'ämën mtëyajtën, n'ëxëëk'ijxypyës yë tu'unën kajpxën ëxëëkpë.

129Yë m'ënä'ämën mtëyajtën janty'oy janty tsuj yë'ë, paatyës nkuuytyuny.

130Ko yë m'aaw m'ayuk yajkäjpxy yajmëtyä'äky, kyutë'kxyp yë jot winma'any, ets yajwijytyäkpy yë ja'ay mëti'ipë yu'unk naxym ja'ay'ajtpën.

131Ëwë'ëkës n'ity, jëtu'un tä tii jëyujk tyëëtsën, ko ja m'ënä'ämën mtëyajtën yë'ë ntsojkën'atyës,

132Ni''ijxkëtakës ets mëët'at ja pa'ëyo'owën najts'ëyo'owën mëët ëjts, jëtu'un ijxtëm xypya'ëyoyën yë ja'ay mëti'ipë mtsojkpy mja'apën.

133Yajtu'uye'eykyës jëtu'un ijxtëm ja m'aaw m'ayuk y'ënä'änyën; këtii xy'ëwa'atsëty ets ja ëxëëkpë xymyëmëta'akëtyës.

134Yajpëtsëëmkës ma ja ja'ay ëxëëk winë tuny tkäjpxyën, ëjts yi'iyës nkuuytyunäämpy ijxtëm ja m'ënä'ämën mtëyajtën y'ënä'änyën.

135Ni''ijxkëta'ak ya'atë mtuunpë, ets tukni''ijxëkës yë m'ënä'ämën mtëyajtën.

136Komkomëty yë nwiinnëëjës pyëtsimy tä yë mëjnëë pyëyi'ikyën mëët ko ja naaxwiinyëtë ja'ay ka'ap tpatuny ja m'ijxpëjkën.

137Wintsën, mwa'ats mijts ets aak tëyajtën winë xytyuny, tëkokyë yë m'aaw m'ayuk aak tim tëyajtën yë'ë.

138Tëkokyë yë m'ënä'ämën mtëyajtën aak wa'ats yë'ë ets aak tëyajtën,

139Yajxonës njantyjyootanpëky koos yë nmëtsip ja'atyëkoy yë m'aaw m'ayuk tyaj'itë.

140Yë mwaantakën tëë ëxëëkpë tsaatsypë tmënaxy tyajnaxy, paaty ya'atë mtuunpë tsoky tjawë.

141Ëjts ëmaay amutskës nja'ay'äty ets ixtijy ëxwa'anyës n'ity; e yë m'aaw m'ayuk ka'apës nijëna'a nja'atyëkoy.

142Yë oypyë mnipaye'eyën mëtëy xëmë y'ity, yë m'ijxpëjkën tëyajtën yë'ë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

143Tëës nyajpaaty mon tuk ets tëës nyajpaaty ëyo'onjoty jotmayjoty, e yë m'ënä'ämën mtëyajtën yë'ëjës të xyajjotkujktä'äky.

144Yë m'ënä'ämën mtëyajtën aak'oy winë tuny, mooykyës yë wijyajtën kujk'ajtën etsës njuuky'atëty.

145Wintsën, mijts nmëkäjpxyp winë aaw winëjot; ëtsoowkës, yë m'ënä'ämën mtëyajtën npatunäämpyës.

146Mijts yam nmëkäjpxyp, putëjkëkës, etsës nkuuytyunëty ja m'ënä'ämën mtëyajtën.

147Maanëm ka'ap xyiintyä'äkynyëm, jääjës npëtë'ëky ets n'amëtoy npëjktsoyës yë mputëjk mpupäjtën, ëjts n'a'ijxyp njëjp'ijxypyës ja mëti'ipë të xywyinwanën.

148Maanëm ka'ap kyootsënëm, jëjp'ixyës nyajpatnë ets nmëmayä'äny nmëtaja'anyës ja mëti'ipë të xywyinwanën.

149Wintsën, mëtoow'ijtkës ja n'aaw n'ayuk mëët ja mtsojkën mja'awën oypyë tsujpë, mooykyës ja juukyajtën, ijxtëm ja mtëy'ajtënën.

150Janty winkon yajpaatë ma ëjtsën ja ëxëëkja'aytyëjk mëti'ipës xy'ixjëtijt xypyajëtijtëpën, yë'ë myëjëkäm'ajtëp ja m'ijxpëjkën.

151Mijts Wintsën, winkon myajpaaty, ets tëkokyë yë m'ënä'ämën mtëyajtën aak mëtëy yë'ë.

152Tëëyëp tsyo'ontaknë maas nnijawën yë m'ënä'ämën mtëyajtën mëti'ipë ojts kë'ëm xypyëjktä'äkyën ets y'itëty winë xëëw winë jëmëjt.

153Ëk'ix wi'ixës ëxëëk njaty nkëpetyën ets yaj'ëwaatsëpëtsëëmkës; ëjts ka'apës nijëna'a nja'atyëkoy mëti'ipë mijts m'ijxpëjkën'ajtypyën.

154Mijtsës xynyikajpxtu'utëp etsës xyajpëtsëmëty jotmayjoty; mooykyës yë juukyajtën jëtu'un ijxtëm të xywyinwanën.

155Yë ëxëëkja'aytyëjk myëjëkäm'ajtëp yë mputëjk mpupäjtën, jä'ä ko ka'ap tkuuytyuntë ja m'ënä'ämën mtëyajtën.

156Wintsën, mëj këjää yë m'oyjot m'oywyinma'any, mooykyës ja juukyajtën, ijxtëm ja mtëy'ajtënën.

157Janty nimay yë nmëtsipës, ets nimay oy mëti'ipës ëxëëk xytyuuntëp xynyëmaaytyëpën, e ëjts ka'apës n'ëxmatsy yë m'ënä'ämën mtëyajtën.

158Nkatimy'ixäämpyës yë ja'ay mëti'ipë jyiiky myëku'uk kyë'ëyajktëpën, mëti'ipë ka'ap tpatuntën ja m'ënä'ämën mtëyajtën.

159Wintsën, mijts kë'ëm ix tun wi'ixës ntsokyën yë m'ënä'ämën mtëyajtën; mooykyës yë juukyajtën, koos xytsyoky xyjyawë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

160Ma ja m'aaw m'ayukën yajpata'ay ja tëyajtën. Winë xëëw winë jëmëjt y'ity tu'kë'ëyë m'ënä'ämën mtëyajtën, mëti'ipë mëtëyën ets wa'atsën.

161Yë ja'ayëty mëti'ipë ënä'ämtëpën yajkutujktëpën, yë'ëjës xy'ixjëtijt xypyajëtijtëp nanëkoo, ëjts ka'apës ma tii ntuuntëkoy; yë njot nwinma'anyës yë'ë wyinkutsë'këp yë m'aaw m'ayuk.

162Ëjts janty jotkujkës nnäjyawëty koos të xytyukwinwanë winë, jëtu'unës nnäjyawëty tääjës jeexyë yë pu'ts pujxn muum may të npaatyën.

163N'ëxëëk'ijxypyës ko pën wyin'ëëny, jëtu'unpë ja'ay ka'apës ntimwyintänëja'any; e ëjts njantytsyojkën'ajtypyës yë m'ijxpëjkën.

164Janaam jatsojk mijts ntukxoontä'äky mëët ko ja m'aaw m'ayuk mëti'ipë të xyajwë'ëmyën aakyë'ë tëyajtënpë.

165Tëkokyë jënu'un tkuuytyuntën yë m'ënä'ämën mtëyajtën janty jotkujk yajpaatë ets ni pën wi'ix kyatunëtë.

166Wintsën, ëjts n'a'ijxyp njëjp'ijxypyës etsës xyajtso'okëty, jä'ä ko ëjts nkuuytyuunpyës yë m'ënä'ämën mtëyajtën.

167Ëjts nmëmëtoopyës yë m'ënä'ämën mtëyajtën, ets ntsojkpyës n'oyjya'apës winë aaw winëjot.

168Ëjts nmëmëtoopyës yë m'ënä'ämën mtëyajtën ets m'ënä'ämën mkutujkën: Mijts wa'ats xynyijawë wi'ixës tii ntunyën.

169Jajtp jam yë mëto'owën ma mijtsën koos nyä'äxy njoky; mooykyës yë wijyajtën kujk'ajtën, jëtu'un ijxtëm yë m'aaw m'ayuk y'ënä'änyën.

170Jajtp jam yë nkajpxtakënës ma mijtsën; yajtsokës jëtu'un ijxtëm të xywyinwanën.

171Mëët yë n'aawës mijts nmëjpëjktä'äky, jä'ä ko tëës xytyukni''ixë yë m'ënä'ämën mtëyajtën.

172Nkuuy'iipy nkuuyyäxypyës ja mëti'ipë të xywyinwanën, jä'ä ko tëkokyë yë m'ënä'ämën mtëyajtën aak mëtëy yë'ë.

173Jëjp'ixy mtimy'itëty mëët ja mmëkajtën koos ja näypyutëkë ntsokëty, jä'ä ko kë'ëmës të nwin'ixy koos npatuna'any ja m'ënä'ämën mtëyajtën.

174Wintsën, ëjts ntsojkpyës ets mijts xyajnitso'okëtyës. Ëjts janty jotkujkës nnäjyawëty mëët yë m'ijxpëjkën.

175Ëjts ntsojkpyës ja juukyajtën jä'ä ko mijts nyajmëjnaxäämpy, yë mëtëypyë mnipaye'eyën yë'ëjës xypyutëkëp.

176Jëtu'unës nnäjyawëty të nye'eytyëkoy tä yë kupixyny u'unk muum ye'eytyëkoyën; nimiinkës etsës xy'ixta'ajëty, ëjts ka'apës tu'ukyë ntimjyä'ätyëkoy ja m'ënä'ämën mtëyajtën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Salmo 120

[1]Koos nnäjyawëty nmony ntuky pojënës yë Wintsën nmëkäjpxy, e yë'ë ënetyës xy'ëtsoy.

[2]Wintsën, këtii xy'ëwa'atsëty etsës nkajpxëty ja mëti'ipë ka'ap tyiyajtënëtyën, ka'apës mëpaat ja ëxëëkpë aaw ayuk nyajpëtsëmy.

[3]¿Tii mnapaatëp mijts aaw yä'än ko je'eyë m'anta'akëty?

[4]Jëtu'un je'eyë mjatëty tä jeexyë tsiptuunpë ja'ay kyu'umën myajtukkumyën, ëkë jëtu'un tä jeexyë jëënpajk myajtuktsa'ayën.

[5]Janty mon janty tukës nyajpaaty, koos jaaypyaat jaaypyo'kxyënës nyajpaaty ma Mésec y'itjotmën, jamës të ntsënaaytyaknpëky Cedar.

[6]Jekyës yajxon të njuuky'äty ma ja'ayëtyën mëti'ipë ka'ap tsoktën ets jyää'atëty ja akujkajtën jotkujk'ajtën.

[7]Koos njakäjpxy njamëtyä'äky ets jyää'atëty ja nämyë'oy'atë, yë'ëjëty tsiptuunk je'eyë y'akajpxtëp.

Salmo 121

[1]Koos yë tun kopk n'ixy, täätsës näyyajtëyë etsës n'ëna'any: ¿Maa jëtää tsyoonëty mëti'ipës xypyutëkëpën?

[2]Yë nputëjkënës jam tsyoona'any ma Wintsënën, mëti'ipë ojts tyajkojyën yë tsajp ets naaxwiinyëtë.

[3]Yë'ë ka'ap t'ëwa'atsa'any ets muum mkëtaw mkëpipëty. Ka'ap nijëna'a myä'äy mëti'ipë mkëwent'ajtëpën.

[4]Yë'ë nijëna'a kyama'ay; nijëna'a kyama'ay mëti'ipë Israel këwent'ajtëpën.

[5]Yë Wintsën yë'ë mkëwent'ajtëp; yë Wintsën yë'ë mkuwanëp, mëti'ipë xëmë yajpatpën ma mijtsën ets mputëkëja'anyë.

[6]Yë xëëw'an ka'ap nëkooyë mno'okëtëty ko xyiiny'atëty, ets po'o nän ka'ap wi'ix xyjyawëty ko kyoots'atëty.

[7]Yë Wintsën yë'ë mkuwanëp oy tyimmaajëty ma muum kyutsë'ëkëtyën; yë'ë näjyëtu'un y'ijx'ijtyp kyëwent'ajtyp yë mjuukyajtën;

[8]yë'ë mkëwent'ajtëp ma muum mye'ey mnaxyën oy tyimjëna'ajëty tyam ets xëmëkyëjxm.

Salmo 122

[1]Wi'ixpëmës janty jotkujk nnäjyawëty koos xy'ënëëmëtë: Ja'amtë ma Wintsën yë jyëën tyëjkën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

[2]Jerusalén, tëës nja'të ma mkajpn yajnitëkën.

[3]Jerusalén, ja kajpn mëti'ipë ojts yajtuknikojën ets ja ja'ay jam nimay myuktëty.

[4]Ma yë'ëjën jam yë Wintsën yë jyä'äy myintë ets tmëjpëjkta'aktë Wintsën yë xyëëw jëtu'un tä ojts tuk'ëne'emyën ja Israel kajpn.

[5]Ma yë'ëjën jam yajpaaty ja kutujktakn ma ja tuuntëko'oy kajpxtëko'oyën yajnipaye'eyën, ets ma ja David ja kyutujktakn yajpaatyën.

[6]Amuumtu'ukjot nikajpxtë: Wä'än tjam'aty ja jotkujk'ajtën Jerusalén; ets wä'än tjuuky'atë jotkujk mëti'ipë mtsojkëyëp mja'awëpën.

[7]Wä'än tjam'aty yë jotkujk'ajtën ma naax kajpnën; ets wä'än tjam'aty yë jotkujk'ajtën ma ja mkutujktaknën.

[8]Tyam yë'ëjës n'ënëëmëjäämpy yë njëëky nmëku'ukës, ets mëti'ipës oy mëët nnäjyawëtyën ko wä'än tjam'aty yë akujkajtën jotkujk'ajtën ma mijtsën.

[9]Mëëtkyëjxm yë Wintsën yë tsyajptëjk, yë'ëjës xëmë ntunäämpy mëti'ipë m'oyjya'apën.

Salmo 123

[1]Ma mijtsën Wintsën jamës nkëx'ixy mëët tu'uk yë nnu'kxtakën ma mijtsën mëti'ipë ënä'ämpën jam tsajpjotm.

[2]Mëët yë waantakën nu'kxtakën jam nkëx'ixtës ma Tiosën mëti'ipës nWintsën'ajtëpën, jëtu'un tä tu'uk yë mëtuunpë twintë'kxyën yë wyintsën, ets jëtu'un tä tu'uk yë to'oxytyëjk twintë'kxyën yë wyintaj, n'a'ix njëjp'ixtës etsës xypya'ëyow xynyajts'ëyowëtëty.

[3]Wintsën, pa'ëyoowtëkës najts'ëyo'owëtëkës; ëëtsëty ka'apës n'ëkmëmëtaknëtë ja ëxëëkja'aytyëjk ja nyaj'oj nyäya'axë.

[4]Tëës jeky ëxëëk njatë nkëpätë ko je'eyë xynyëxi'ik xytyukxi'iktës ja kumeenyjyä'äytyëjkëty, mëti'ipë amëj akëjxm ja'ay'ajtëpën ets ixtijy ëxwa'anyës xyaj'itë.

Salmo 124

[1]Kooxyëp yë Wintsën ka'ap të xypyutëjkëmë, ¿tii jeexyë të tyuny të jyätyë? Wä'än tyam tnikajpxtë yë Israel ja'ayëty.

[2]Kooxyëp yë Wintsën ka'ap të xypyutëjkëmë, ¿tii jeexyë të tyuny të jyätyë? Ma yë naaxwiinyëtë ja'ayëty ojts xyjyanipëtë'këmën ets xyjyaj'ooka'anëmën,

[3]jëna'ajëp jeexyë jëtu'unyë ajuuky xjyjë'ënënë ko ojts xytyukjoot'anpëjkëmë.

[4]Jëtu'un jeexyë të n'o'k të ntëko'oyëmë tä mëj nëëkom winë tyajnëjkxyën, ëkë tä winë tnijä'tstëkoyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

5Tä nëëki'ixk yë mo'onts tpajë'ëtë'ëkyën, jëtu'un jeexyë të xyajnëjkxëmë.

6Mëjjaw kënu'kxyjyawë yë Wintsën y'itëty, mëët ko ka'ap të t'ëwa'atsy ets jëtu'unyë xy'anujk xytyuknujkëmëty mëët yë y'aaw tyëtsëty.

7Tëë nkukäkëmë ja o'ktakn, jëtu'un ijxtëm yë joon tkuke'ekyën yë o'ktakn mëti'ipë muum yu'utsy ijtpën; ja n'o'ktakn'ajtëm jëtu'unyë të pyojtakta'ay, paatykyëjxm të tjëkyepy wi'ix nkäkmëtyën.

8Yë nputëjkën'ajtëm jam tsyoony ma Wintsënën mëti'ipë yajkojën yë tsajp ets naaxwiinyëtë.

Salmo 125

1Tëkokyë ja'ayëty pënjaty yë Wintsën tyuk'ijxpäjtëpën, ka'ap nijëna'a yu'kxa'antë, jëtu'un yë'ëjëty tä yë Sión kopkën mëti'ipë xëmë ijtëëpën.

2Jëtu'un tä kopk na'ëwtitën yë Jerusalén kajpn, jëtu'un yë Wintsën na'ëwtity yë nyaax kyajpn tyimtso'ontä'äky tyam ets kë'ëyxyëëw kë'ëyjyëmëjt jëtu'un y'ity.

3Tu'uk yë yajkutujkpë mëti'ipë ka'ap tukjatyën oy y'ënä'ämëty, ka'ap tjëkyepy jeky yajkutukëty ma naaxwiinyëtën mëti'ipë ja Tios të tmo'oyën ja nyaax kyajpn, jä'ä ko pën jëtu'un, tsojk ja'ay tii tuntëkoytyëty.

4Wintsën, mijts m'oyjyawëp yë ja'ay mëti'ipë oyjyä'äyën, mëti'ipë oyjyot oywyinma'any myëët'ajtypyën.

5Mëti'ipë ja në'ë tu'u ëxëëkpë kyuuynyëjkxtëpën, wä'än ëxëëk tjatë tä ja ëxëëkja'ayëtyën. Wä'än tjam'aty ja jotkujk'ajtën ma Israel kajpnën.

Salmo 126

1Ko ojts ja Tios tyajjotkujkë ja Sión, jëtu'un ojts nnäjya'awëmë wiinkuma'ajëm yowë.

2Ënät ojts janty jotkujk nnäjya'awëmë, ets ojts nxikëmë nxo'onëmë. Ja ja'ayëty mëti'ipë ka'ap ja Tios t'ëwtatën jëtu'un ojts y'ëna'antë: Yë Tios mëjwiin këjää winë të tuny ma yë'ëjëtyën.

3Jëtu'un, Tios ojts mëj këjää winë tuny tkäjpxy ma ëëtsajtëmën, ets ojts janty jotkujk nnäjya'awëmë.

4Wintsën, yajtëkats ëëts ja nmonyë ntukyë mëët ja jotkujk'ajtën, jëtu'un tä yë të'ëts'itjot tyëkatsyën mëët ja nëë tuu.

5Mëti'ipë niptëpën kojtëpën mëët yë jë'ëyën yaxën, mëët yë akujkajtën jotkujk'ajtën nëjkx tyajpëtë'knëtë ja pëjktä'äky.

6Oy y'ëkjë'ë y'ëkya'axtë ma jam tmëjëtitën ja tëëmt, ëëp yaxp nëjkx wyimpijnëtë mëët ja xoontakën; ujts ja kyë'ë y'aaw tmëwinpijnëtëty mëët ja tsajpmok aak atsuumtä'äky.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Salmo 127

[1]Pën yë Wintsën ka'ap yë'ë kë'ëm tkojy yë tsajptëjk, natëkë tyuntë mëti'ipë tëjkkojtëpën; pën yë Wintsën ka'ap kë'ëm tkëwent'aty yë naax kajpn, oy jënu'un yë ja'ay kyëwent'atëty ka'ap nitii tuntëty.

[2]Ka'ap yë'ëjëty tsyowpaaty ko ja'ay tyunëty xëëwpaaty, pën oywyi'ix nyäyajkayë, yë'ë tsoowpatp mëti'ipë ja'ay Tios yajkaay yaj'ukëpën oy jyääjëty ko mya'atë pyo'kxtë.

[3]Yë n'u'unkëtyës mëti'ipë miintëpën naaxwiiny naaxkëjxy, yë'ë tu'uk mëj näkyënu'kxë mëti'ipë Wintsën yäjkpyën.

[4]Yë u'unk ëna'k mëti'ipë miintëpën naaxwiiny koos n'ëna'k'ajtë, jëtu'un yë'ëjëty tä yë ti'pxn tkë'ëpëk'atyën yë tsiptuunpë ja'ay.

[5]Janty jotkujk yë ja'ay yajpaaty mëti'ipë nikanaak myëët'ajtypyën yë y'u'unk y'ëna'k. Ka'ap tsëtyu'unmëët wyë'ëmëty ma ja myëtsiptëjkën ko nyäkyukajpxëtëty ma nipaye'epyëtëjkëtyën.

Salmo 128

[1]Janty jotkujk mijts myajpaaty mëët ko ja Wintsën xytsyoky xyjyawë ets ko xymyëmëtoy.

[2]Yë'ë mjë'kxëp mëti'ipë myajnimëjaawtäkpyën, janty jotkujk myajpaatëty ets oy tsuj mjuuky'atëty.

[3]Jap ma ja mjëën mtëjkën yë mto'oxytyëjk jëtu'un jap y'ity tä tu'uk yë tsatym kyepyën mëët yë tyëëm; yë m'u'unk m'ëna'k ko nyaaxwäätstëty kaaypyäjn wintuuy jëtu'un jam myäy nyu'knëtëty tä yë kepyjyi'tskën mëti'ipë yajtijpën olivë.

[4]Jëtu'un yë Wintsën tkënu'kxa'any ja ja'ay mëti'ipë ënäty tukxoontakëpën ets oyjya'awëyëpën.

[5]Yë Wintsën yë'ë mkënu'kxëtëp jam Sión, m'ixëp ko ënäty ja Jerusalén kajpn akujk jotkujk yajpaaty mapaat mjuuky'ätyën.

[6]Nëjkxëp xy'ixy ja m'ok u'unk m'ok ëna'k. Wä'än tjam'aty ja jotkujk'ajtën ma Israel ja'ayëtyën.

Salmo 129

[1]Ëjts o'ktëyës të njaty të nkëpety koos të n'ëna'k'aty, wä'än t'ëna'any yë Israel ja'ay,

[2]kanaakpëkyës yë ëyo'on jotmay të nmënaxy të nyajnaxy koos të n'ëna'k'aty, e yë'ëjëty ka'ap të myëta'aktë ma ëjtsën.

[3]Tëës yë njëxk xyajtsëtyujtaayëtë mëët ja näywyop näkya'atsë, ets janty ni'uky ku'ukyës yë njëxk të xy'ëxmajtsëtë jëtu'un kyëxë'knë kam awitsën,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[4]e yë Wintsën, ko wya'atsëty, yë'ëjës të xyajtso'oky etsës të xyjyëpëky ma ja ëxëëkja'aytyëjk ja kyë'ë y'aawëtyën.

[5]Wä'än tsëtyu'unmëët twë'ëmta'atë ets wä'än tkä'äktë mëti'ipë myëtsip'ajtëpën yë Jerusalén kajpn.

[6]Wä'än jëtu'un tnaxtë tä aay ujtsën tëjkëjxypyë yontën mëti'ipë naamka'anëm yajwijxë'ëkyën tääts tyëtskojnë.

[7]Aay ujts mëti'ipë ka'ap kyë'ëtëkën oy jënu'un ja tuunpëtëjk tjawijxmuktë may, ets ka'ap nyäkynyipety oy may jyayajpëjkmuky ko ja pëjktä'äky pyëti'iky.

[8]Ja aay ujts mëti'ipë ka'ap ni pën nyimëtya'akëtëty ets ka'ap pën y'ëna'anëty: Tios mëj këjää të kyënu'kxyë ya'atë aay ujts.

Salmo 130

[1]Maas ëjts yajxon mon tuk nyajpaatyën, jää mijts nmëkäjpxy Wintsën.

[2]Wintsën, mëtoow'ijtkës yë n'aaw n'ayuk. Tuk'akon yë mtatsk maas nyä'äxy njokyën ets ma npa'tmëkäjpxyën.

[3]Wintsën, Wintsën, ko jeexyë mijts xy'ëkmëjpëjktä'äky yë nëë poky, ni pën jeexyë kyajuuky'äty

[4]E mëët yë'ë ko jam ma mijtsën npaatës yë pokymyä'kxën ets myajmëjjawë.

[5]Yajxon ëmuumtu'ukjot n'ëwxityës yë Wintsën, n'ëwxityës jëtu'un yë nWintsënës, ets y'aaw y'ayuk yë'ëjës ntuk'ijxpejtyp.

[6]Ëjts n'a'ijxyp njëjp'ijxypyës yë Wintsën jëtu'un tä y'a'ix jyëjp'ixtën yë këwent'ajtpëtëjkëty mëti'ipë yë naax kajpn y'ijx'ijt kyëwent'ajtëpën jopyëp.

[7]Mijts Israel, ëwxit yë mWintsën, ma yë'ëjën jam yajpaaty yë tsojkën ja'awën ets ëwaatsë'ajtën.

[8]Yë'ë yajpokynyiwa'atsäämpy yë Israel kajpn oy ëxëëk të y'ëtë'ëtstë y'ëna'antë.

Salmo 131

[1]Wintsën, yë njot nwinma'anyës ka'ap nyäyajnaxyë amëj akëjxm, ets ka'ap në'ix pa'at'ix nja'ay'ätyës, ni yë'ëjës nka''atsoky yë jot winma'any mëjpë këjääpë mëti'ipës ka'ap n'a'ixë npaatëtyën.

[2]Nikë amonyës n'ity ets jotkujk'ajtpës jëtu'un tä tu'uk yë mëxu'unkën mëti'ipë tyaak tsä'än'ijtëpën ko tsyi'itsy Jëtu'unës ëjts ijxtëm tu'uk yë mëxu'unkën mëti'ipë tsi'tstääpyën.

[3]Yë Israel yi'iyë Wintsën y'a'ijxyp jyëjp'ijxyp tyam ets xëmëkyëjxm.

Salmo 132

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

1-2Wintsën, ja'amyäts yë David, ets ijxë wi'ix tmënaxy tyajnaxyën yë ëxëëkpë tsaatsypë. Ja'amyäts ko yë'ë ojts tnikäjpxy ko tukkajpxpejty yë Tios yë xyëëw, ets ko ojts tukmëtoy ja y'aaw y'ayuk ja Tios mëti'ipë Jacob y'ëwtajtypyën.

3Ka'apës tëkoty ntëkëja'any ets ni nkama'aja'any nkapo'kxa'anyës jap,

4ka'apës yë nwiin nyajpi'itsa'any ets ka'apës nmaanaxa'any nitu'uk nu'unën,

5pën ka'apës yë Wintsën yë tyëjk npatë, mëti'ipë Jacob y'ëwtajtën.

6Jam Efrata ojts yajnikäjpxy y'ity ja kaaxë mëti'ipë ja käjpxytyu'unën myë'ijtypyën, ets tyam jam yajpaaty winwa'atstum ma ja Jaar y'itjotmën.

7Tsojk nja'amëmë ma Wintsën yë tsyajptëjkën; wä'än nnäkyoxtënaaytyakëmë ma yajpaatyën.

8Pëtë'ëk, Wintsën, mëët ja mkaaxë mëti'ipë myë'ijtypyën ja käjpxytyu'unën, ets mminëty ma kopkën ma mpo'kxtakn yajpaatyën.

9Wä'än ja teetytyëjkëty tmëmay tmëtajtë ja mëtëypyë ja nipaye'eyën; wä'än jotkujk t'itë ja'ayëty mëti'ipë mmëtuunëpën.

10Mëët yë'ë ko yajkutujkpë David xynyi''ijxkëtä'äky mëti'ipë mëtuunëpën oy. Këtii xyjyä'äytyëkoyëty ja yajkutujkpë David mëti'ipë ojts kë'ëm xywyin'ixyën.

11Yë Wintsën ojts yë waantakën tuny mëët yë David, ma y'ënänyën ko tääpë waantakën ka'ap tjëkyepy tyëkoyëty.

12Nëjkxëpës npëjktä'äky tu'uk yë m'u'unk m'ok mëti'ipë yajkutukëpën. Pën yë m'u'unk m'ok tyuuntëp ijxtëm ja n'aaw n'ayukës y'ënä'änyën, ets pën pyatuuntëp ja ënä'ämën tëyajtën mëti'ipës nmo'ojantëpën, näjyëtu'un ja y'u'unk y'ok nëjkx yajkutuktë xëmëkyëjxm.

13Yë Wintsën tëë twin'ixy yë Sión kopk. Yë'ë kë'ëm të twin'ixy ets jam tsyëënëja'any.

14Jam ma tääpë kopkën, jamës n'ita'any; ma yë'ëjën xëmë njuuky'ata'anyës, jä'ä ko jamës jotkujk nnäjyawëty.

15Mëj këjääjës nkënu'kxa'any yë jyi'kxy pyiky, ets ku'uxyës nyaj'ita'any yë jyä'äyëty mëti'ipë ëyoow jotëkooytyëpën.

16Nkënu'kxäämpyës yë teetyëjk mëti'ipë jap tuuntëpën tsajptëkoty, ëjts nyajkutukäämpy ets xyi'iktëty xyontëty mëët ja xoontakën mëti'ipë oy mmëtuunëpën.

17Ëjts n'ëwa'atsäämpy ets ja David ja y'ënä'ämën kyutujkën jam jatëkok tsyo'onta'akëty, tëës tu'uk ja kutë'kxn nnipëjktaakë mëti'ipë kutë'kx kujajëtëpën ja nyajkutujkpës.

18Tëkokyë ja myëtsiptëjk tsëtyu'unmëëtës nyajwë'ëma'any e yë'ë mëj'äämpy y'ita'any.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Salmo 133

[1]Ëk'ixtë wi'ixpëm jyänty oyëty ko jëëky mëku'uk tu'kmukyë yajpaatë.

[2]Jëtu'un nyäxy tä oypyë onën mëti'ipë pa'akxu'kpën, mëti'ipë ijty yë teetyëjk nätyukuku'tsëtëpën, ets pya'akxuuky ma kyëpajkën, ma wyiin y'aawën ets tyimkëtä'äky jëtu'un ma wyitëtyën.

[3]Jëtu'un tä maanik jam kyä'äyën ma ja Hermón kopkën, jyënäky jëtu'un ma Sión kopkën ets jam ja Wintsën ja juukyajtën winë xëëw winë jëmëjtpë tyajkëtä'äky.

Salmo 134

[1]Jënu'un yë Wintsën xymyëtuntën. Kënu'kxyjyawëtë mëjjawëtë yë Wintsën, ninu'un jap tsajptëkoty myajpaatën tsu'um koots.

[2]Xajë'ëktë yë mkë'ëjëty jam ma tsajptëjkën ets mmëjjaw kënu'kxyjyawëtë yë Wintsën.

[3]Wä'än yë Wintsën mkënu'kxëtë jam ma Sión kopkën mëti'ipë yajkojën yë tsajp ets naaxwiinyëtë.

Salmo 135

[1]Tukxoontä'äky mëjjawë Tios yë xyëëw nyaxëty. Yajmëjnaxtë yë Wintsën yë xyëëw. Yajmëjnaxtë ninu'un xymyëtuntën,

[2]jënu'un jap yajpaatën ma Wintsën yë jyëën tyëjkën, ets ma tsajptëjkwiin tsajptëjkpa'ajën, ma nTios'ajtëm jyëën tyëjkën.

[3]Mmëjpëjkta'aktë Wintsën, jä'ä ko yë'ë oy jot winma'any tmëëtëty; win'ëw winya'axtë xyëëw, jä'ä ko oy Tyios'aty.

[4]Yë'ë ojts twin'ixy yë Jacob mëti'ipë yajtijpën Israel, ets yë'ë jëtu'un tjawëja'any tä kyë'ëm wit kyë'ëm meenyën.

[5]Ëjts wa'atsës nnijawë ko yë Wintsën mëti'ipë nTios'ajtëmën, ni'ik yë myëjëty këtiinëm yë wiinkëtypë tios mëti'ipë jää muum yajpatpën.

[6]Yë Wintsën tyuuntääpy tëkokyë tii tyimtuknipëjktakëp. Jëtu'un ijxtëm winë tunyën tsajpjotm näjyëtu'un yaa naaxkëjxy winë tuny; jëtu'un ijxtëm nëëwiinkëjxy winë tunyën; näjyëtu'un jap nëëpa'tkë'p winë tuny.

[7]Yë'ë yajpëtë'kpy muum jëkäm yë yoots nëëma'a ma naaxwiinyëtë jyëjpkëxyën; yë'ë näjyëtu'un yaj'ëtëtsyp yaj'ënäämpy yë ënääw wëtsuk ko tyu'uja'any pyoja'any ets jap ma pëjkë'ëky tyaj'ityën yë poj jap tyajpëtsëmy ets ënät tyajpojy.

[8]Yë'ë ojts tyaj'o'kta'ay ja kä'äxkopktëjk ma ja Egiptë ja'ay ja y'u'unk y'ëna'këtyën, ets näjyëtu'un ojts tyaj'o'ktaay ja jëyujk tsajpkaa ja kyä'äxkopk mëti'ipë ënäty yë'ë jyä'ä'ajtëpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

9Jap Egiptë itkujky ojts jap mëj këjää yë ëyo'on tyajkëtä'äky ets tyajkëxë'ky ja myëj'ajtën ma ja Egiptë ja'ay kyutujkpën ets ma nitëkokyë ja tyuunpëtëjkën.

10Ojts kanaak tyaj'ity yë o'kën tëko'oyën ma naax kajpnën mëjëtypë, ojts tyaj'ooky yë ënä'ämpëtëjk mëj'äämpyë:

11Ja Sihón, mëti'ipë ënäty ënä'ämpën ma Amor ja'ayëtyën; ja Og, mëti'ipë ënäty ënä'ämpën jam Basán ets tëkokyë ja yajkutujkpëtëjk mëti'ipë ënäty jam ënä'ämtëpën Canaán.

12Tëkokyë ja it naaxwiinyëtë mëti'ipë ënäty tääpë yajkutujkpëtëjk nyitënaaytyëpën, yë'ë ojts tukumaaytyä'äy ja nyaax kyajpn, ja Israel kajpn.

13Wintsën, yë mxëëw xëmëkyëjxm yë y'ity, kë'ëyxyëëw kë'ëyjyëmëjt mijts myajja'amyätsëty.

14Yë Wintsën, yë'ë kë'ëm nyipaye'epy yë nyaax kyajpn; pya'ëyoopy nyajts'ëyo'owëp yë tyuunpëtëjk.

15Yë awinax mëti'ipë tsuuja'aytyëjk y'ëwtajtëpën, yë'ë mëët y'oytyunyëty yë pu'ts pujxn ets poop pujxn mëti'ipë yë naaxwiinyëtë ja'ay kë'ëm yajkojpyën mëët yë kyë'ë y'aaw.

16Jyamëët'ajtyp yë y'aaw, ka'ap kyäjpxy; jyamëët'ajtyp yë wyiin, ka'ap y'ixy;

17Jyamëët'ajtyp yë tyatsk, ka'ap myëtoy ets ka'ap jyuukyëty.

18Yë ja'ayëty mëti'ipë tääpë awinax yajkojtëpën ets mëti'ipë y'ëwtajtëpë jëtu'un jyä'äy'atë tä y'awinaxëtyën.

19Miitsëty Israel ja'ayëty, mëjjaw kënu'kxyjyawëtë yë Wintsën; miitsëty teetytyëjkëty, mëjjaw kënu'kxyjyawëtë yë Wintsën.

20Miitsëty Leví ja'ayëty mëjjaw kënu'kxyjyawëtë yë Wintsën ets tëkokyë miitsëty ninu'un xymyëmëtowtën ets xywyinkutsë'ëkëtën yë Wintsën.

21Mmëjjaw kënu'kxyjyawë yë Wintsën jam ma Sión kopkën, mëti'ipë jam Jerusalén juukyajtpën. Tukxoontä'äky mëjjawë Tios yë xyëëw nyaxëty.

Salmo 136

1Mo'otë yë kukajpxën ja'awëkyëtakën yë Wintsën, jä'ä ko yë'ë oy Tyios'aty, jä'ä ko tsyojkën jya'awën winë xëëw winë jëmëjt y'ijtëy.

2Mo'otë yë kukajpxën ja'awëkyëtakën yë Tios mëti'ipë nyiTios'ajtypyën wiinkëtypë tios, jä'ä ko tsyojkën jya'awën winë xëëw winë jëmëjt y'ijtëy.

3Mo'otë yë kukajpxën ja'awëkyëtakën yë Wintsën mëti'ipë nyiWintsën'ajtypyën yë wintsëntëjk, jä'ä ko tsyojkën jya'awën winë xëëw winë jëmëjt y'ijtëy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

4Ja tu'kpajkpë winë tuny tkäjpxyën mëj këjää, jä'ä ko tsyojkën jya'awën winë xëëw winë jëmëjt y'ijtëy.

5Mëti'ipë ojts tyajkojyën yë tsajp ets naaxwiinyëtë mëët ja wijyajtën ets ixpëkyajtën, jä'ä ko tsyojkën jya'awën winë xëëw winë jëmëjt y'ijtëy.

6Mëti'ipë ojts twijtstëyën ja të'ëtsnaax nëëwiinkëjxy, jä'ä ko yë tsyojkën jya'awën winë xëëw winë jëmëjt yë y'ijtëy.

7Mëti'ipë ojts tyajkojyën yë xëëw po'o, jä'ä ko yë tsyojkën jya'awën winë xëëw winë jëmëjt yë y'ijtëy.

8Yë xëëw yë'ë ojts tuknikojë ets kyutë'kxëty xëëny, jä'ä ko yë tsyojkën jya'awën winë xëëw winë jëmëjt yë y'ijtëy.

9Ja po'o ets ja mëtsa'a ojts tyajkojy ets kyutë'kxtëty koots, jä'ä ko yë tsyojkën jya'awën winë xëëw winë jëmëjt yë y'ijtëy.

10Mëti'ipë ojts tyaj'o'kta'ayën ja kä'äxkopktëjk ma ja y'u'unk y'ëna'kën ja Egiptë ja'ayëty, jä'ä ko yë tsyojkën jya'awën winë xëëw winë jëmëjt yë y'ijtëy.

11Mëti'ipë ojts twoowpëtsëmyën jap Egiptë ja Israel kajpn, jä'ä ko yë tsyojkën jya'awën winë xëëw winë jëmëjt yë y'ijtëy.

12Ojts xyajwä'kxy mëët tu'uk yë mëk'ajtën mëjpë këjääpë, jä'ä ko yë tsyojkën jya'awën winë xëëw winë jëmëjt yë y'ijtëy.

13Mëti'ipë ojts ja Tsaptsmejy tyajwä'kxën mäjtskpëky, jä'ä ko yë tsyojkën jya'awën winë xëëw winë jëmëjt yë y'ijtëy.

14Mëti'ipë ojts tyajmejynyäxyën ja Israel ja'ay nëë'itkujky, jä'ä ko yë tsyojkën jya'awën winë xëëw winë jëmëjt yë y'ijtëy.

15Mëti'ipë ojts tyajji'kxta'ayën ja faraón ja tyuunpë ma ja Tsaptsmejyën, jä'ä ko yë tsyojkën jya'awën winë xëëw winë jëmëjt yë y'ijtëy.

16Mëti'ipë ojts ja nyaax kyajpn twoownëjkxyën jam të'ëts'itjotm, jä'ä ko yë tsyojkën jya'awën winë xëëw winë jëmëjt yë y'ijtëy.

17Yë'ë yaj'o'ktaay yë mëj'äämpyë ënä'ämpëtëjk, jä'ä ko yë tsyojkën jya'awën winë xëëw winë jëmëjt yë y'ijtëy.

18Mëti'ipë ojts tpëjkën ja jyuukyajtën ja ënä'ämpëtëjk mëti'ipë ënäty ja mëjkutujkën myëët'ajtëpën, jä'ä ko yë tsyojkën jya'awën winë xëëw winë jëmëjt yë y'ijtëy.

19Ja Sihón mëti'ipë yajkutujkpën ma Amor ja'ayëtyën, jä'ä ko yë tsyojkën jya'awën winë xëëw winë jëmëjt yë y'ijtëy.

20Ja Og, mëti'ipë ënäty ënä'ämpën jam Basán, jä'ä ko yë tsyojkën jya'awën winë xëëw winë jëmëjt yë y'ijtëy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

21Mëti'ipë kyijpxwa'kxën ja nyaax kyamëty ja yajkutujkpëtëjk, jä'ä ko yë tsyojkën jya'awën winë xëëw winë jëmëjt y'ijtëy.

22Ets tmooy ja Israel ja'ayëty mëti'ipë ënäty mëtuunëpën, jä'ä ko yë tsyojkën jya'awën winë xëëw winë jëmëjt yë y'ijtëy.

23Mëti'ipë ënätyë xyjyä'ämyäjtsëmën ko ënäty ënu'kxë nyajpatëmë, jä'ä ko yë tsyojkën jya'awën winë xëëw winë jëmëjt yë y'ijtëy.

24Mëti'ipë ojts tjëwoyën ja nmëtsip'ajtëmë, jä'ä ko yë tsyojkën jya'awën winë xëëw winë jëmëjt yë y'ijtëy.

25Mëti'ipë yajkääpy yaj'ukpyën yë ja'ay ets yajjë'kxy yajpëjkpy ja jëyujk, jä'ä ko yë tsyojkën jya'awën winë xëëw winë jëmëjt yë y'ijtëy.

26Mo'otë yë kukajpxën ja'awëkyëtakën yë Tios tsajpjotmëpë y'ityën, jä'ä ko yë tsyojkën jya'awën winë xëëw winë jëmëjt yë y'ijtëy.

Salmo 137

1Ko ijty jam n'ënyä'äyëmë winkon ma ja Babilonyë mëjnëëjën, je'eyë ijty një'ëyëmë nyaxëmë ko nja'amyäjtsëmë ja Sión kajpn.

2Ma ja kepyxye'entyën mëti'ipë jam kajpnjotm yajpatpën, jam ijty nkutë'ëyëmë ja nkowajtëmë.

3Jam ijty ja ja'ayëty nwin'ë'ëwëmë mëti'ipë të xymyëmëtakëmën, ja nmëtsip'ajtëmë jä'ä ijty tsoktë ets jotkujk nyajpatmëty, ets y'ëna'antë: Tukwin'ëëwtëkës tu'uk yë ëy ma xykyuuy'ëwtën yë Sión.

4¿Wi'ix n'ëkwin'ë'ëwmëty ja Wintsën wiink naax wiink kajpn?

5Pën mijts Jerusalén kajpn nja'atyëkoopy jëna'a, nkupëkëpës ets jëtu'unyë tyëtskëta'akëty yë n'a'oykyë'ëjës.

6Wä'än jëtu'unyë tmëj'o'tspety yë nyä'änës npa'kxwiinyës ko mijts nkaja'amyätsëty, pën mijts Jerusalén ka'ap n'ëkpëjktaknë mëj'äämpy koos ënäty akujk jotkujk nyajpatnë.

7Wintsën, ja'amyäts wi'ix ojts tëkok yë Edom ja'ay y'ëtë'ëtstën, ko yë Jerusalén kajpn ojts ëxëëk jyäty kyëpety, ënät y'ënantë: Yajkutëkooytya'atë tu'kë'ëyë, jijtë'ktaayëtë yë pyotsyëty.

8Mijts Babilonyë ja'ayëty, nëjkxëp jëna'a mkutëkooytya'atë. Jotkujk ja ja'ay yajpaatëty mëti'ipë ënäty ëxëëk mtuunëpën, mëët koos ëxëëk të xytyuntë.

9Jotkujk ja ja'ay yajpaatëty mëti'ipë ënäty myäjtsypyën ja m'u'unk m'ëna'k ets tmëjwojpät tmëjka'tspätëty jam tsaawinm.

Salmo 138

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[1]Wintsën, nkukajpxëjäämpyës winë aaw winëjot; nwin'ëwäämpy nwinya'axäämpy mijts, oy ënäty xii yaa muum yë wiink tios jyayajpaaty.

[2]Japës nkoxtanëja'any ma mtsajptëjkën, etsës nkukajpxëja'any yë mtsojkën mja'awën ets mtëyajtën, jä'ä ko yë mxëëw ets m'aaw m'ayuk tëë mijts xypyëjktä'äky ets mëj'äämpy y'itëty ma tëkokyë winë yajpaatyën.

[3]Ko të nmëkäjpxy, tëës xy'ëtsoy ets tëës yë njot nmëjaaw xyajmëj xyajkëjääjë.

[4]Tëkokyë ënä'ämpëtëjkëty jënu'un naaxwiiny yajpaatën nëjkxëp mtukxoontä'äkyë ko nijawëtëty mëti'ipë të xywyaantä'äkyën.

[5]Mëjpëjkta'aktë ja Wintsën, mëët ja mëti'ipë të tuknipëjktaakën, jä'ä ko këjää yë myëj'ajt y'oyajtën.

[6]Oyxyëp yë Wintsën jam y'ëkyajpaaty këjxm, yë'ë wa'ats t'ixy tuny mëti'ipë ja'ay yu'unk naxym juukyajtpën, ets nän jëkämpaat t'ixy tuny yë ja'ay mëti'ipë amëj akëjxm ja'ay'ajtpën.

[7]Koos muum nyajpaaty o'këntum, mijts kë'ëm mpëjk'ijtyp mmajts'ijtyp yë njuukyajtënës. Pojën yë mmëkajtën xyajkëtä'äky maas yë nmëtsiptëjkën ets jëtu'unës xyajtso'oky.

[8]Yë Wintsën, oy tsuj tyajwinpëtsëma'any yë tyu'unën kyajpxën maas ëjts xypyutëkën. Wintsën, yë mtsojkën mja'awën xëmëkyëjxm yë y'ity; këtii jëtu'unyë xy'ëxmatsy tuuntuk mëti'ipë tëë xyajtso'ontä'äkyën.

Salmo 139

[1]Wintsën, tëës mijts xy'ixy ets wa'atsës xynyijawë.

[2]Wa'ats xynyijawë tiijës ntuunpy nkäjpxypën, ets jëkämpaat xynyijawë wi'ixës nmay ntajyën.

[3]Wa'ats xynyijawë wi'ixës nye'ey nnaxyën, ets mnija'ap wa'ats tiijës ntuunpyën.

[4]Ka'anëmës ëjts nkajpxpëtsëmnyëm tii ayuk, ko mijts Wintsën, tëë xynyanija'awënë.

[5]Oy tyimmaajëty mijtsës xykyëwent'ajtp ets mmëkajtën mtimyaj'ijtyp maas ëjtsën.

[6]Ja wijyajtën mëti'ipë yajtsojkën'ajtpën tsip oy etsës npaatëty, yë wijyajtën mëj winma'any oy etsës nwinja'awëtya'ajëty.

[7]¿Wi'ixës n'ëkmëjëkämkä'äkëty ja mmëkajtën m'oyajtën, maatsow n'ëkkukä'äkëty?

[8]Koos ëjts njanëjkxëty jam tsajpjotm, mijts tam myajpaaty; ets koos jeexyë jap naaxpa'tkë'p njajëjptakpë, mijts nän tap myajpaaty.

[9]Koos jeexyë ëjts n'ëkkääkë'ëky etsës jeexyë jam nnëjkxy matsow yë xëëw pyëtsimyën, etsës jam njuuky'atëty ma nëëpa'a nyäxyën maatsow ja xëëw kyëtä'äkyën ja tu'k naaxwiinypë yajpaatyën,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

10jampaat, xypyanëjkxpës je'eyëm ets xypyutëkëtyës.

11Koos njamay njatajëty nnäwyinkuyu'utsëtëtyës akootstuuy, ëkë ajotkumonë nkukootsëtyës ma ënäty xyiiny'ätyën.

12Mëët ja kootsajtën ka'ap yë'ëkyëjxm mijts ka'ap xy'ixëtyës, yë kootsajtën jëtu'un xy'ixy tä xëëny'ajtënën. Yë kootsajtën ets xëënyajtën tu'knax yë xyjyawë.

13Mijts ojts tëkokyë yë njot nini'kxës xyajkojy ets mijts ojts näjyëtu'un jap xy'oytyunyës ntaakës jyootjoty.

14Wintsën, nmëjja'ap njaantyjya'ap mijts, jä'ä ko mëj këjääjës yë jotkujk'ajtën nmëëtëty ets janty mëj këjää mijts winë të xytyuny. Mëët yë'ë nmëpëjkpyës yajxon ko jyëtu'unëty.

15Koos ojts yë njot nini'kx yeeky pyety ka'ap ojts yu'utsy y'ity ma mijtsën, maas ënäty nyaj'oytyunyën ayu'utsytyuuy, maas ënäty nyaj'oytyunyën jap këkpaat, jap naaxpa'tkë'p.

16Yë mwiin wa'ats ojts t'ixy koos ja njot nini'kx nyämyäkxyë; tëkokyë ya'atë mëti'ipë tuunëpën jajtëpën jap myiinta'ay këxja'ay ma ja mnokyën. Tëë ënäty mijts xynya''awijtsnë jënu'unës njuuky'ata'anyën maanëmës ënäty ka'ap njuuky'ajt tsoonyëmën.

17Mijts Tios, janty tsip nja'akyukëtyës yë mjot mwinma'any. Tsip yajwinjawëty yë mjot mwinma'any kanaakpëkpyë.

18Kooxyëp jeexyë n'ëkmëtyoyës, ni'ik mayxyëp yë pyëtsimy këtiinëm jyëtu'unëty yë nëë ajin ets oyxyëp njamëtyoowtääpyës, ëjts je'eyëmës jeexyë nyajpaaty mëët mijts.

19Mijts Tios, pëjkë yë jyuuky'ajtënëty yë ëxëëkja'aytyëjk ets tukmëjëkämkäkës yë yajja'ay'o'kpëtëjk,

20mëti'ipë ëxëëkjaty mnikajpx mnimëtyakëpën ets nanëkoo mnipëtë'ëkyë, ka'ap tii poky xymyëëtëty.

21Wintsën, ¿wi'ixës ko ka'ap n'ëxëëk'ixëty ja mëti'ipë m'ëxëëk'ijxëpën, etsës jëkäm jëxkë'ëm nkapëjkta'akëty mëti'ipë nëkoo myajjoot'anpëjkëpën ëkë mnipëtë'këpën?

22Ëxëëkës njanty'ixy ëmuumtu'ukjot. Aak nmëtsipës npëjktä'äky.

23Mijts Tios, ijxkës ets xynyijawëty yë njot nwinma'anyës. Ëkwinma'any'ijxkës ets xynyijawëty wi'ixës nmay ntajyën.

24Ijxkës pën ëxëëk tu'ujës npanëjkxyp, nëëwinwow tu'uwinwoowkës jam ma ja në'ë tu'ujën mëti'ipë nëjkxpën ma juukyajtën winë xëëw winë jëmëjtpë.

Salmo 140

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[1]Wintsën, jëwoow jëwijtskës ma ëxëëkja'aytyëjkën, mijts xykyuwa'anëpës ma ja'ayëtyën ja ëxëëkpë y'ëtë'ëtstën y'ëna'antën,

[2]mëti'ipë yi'iyë nyipëjktakëtyëpën yë jëën tsip ets janaam jatsojk je'eyë tsyip'ixta'atë.

[3]Yë yä'änëty jëtu'un jyëjpku'pnyëty tä tsa'any yä'änën; yë y'aaw y'ayukëty jëtu'un jyëmumy tä tsa'any nyixëwätën.

[4]Wintsën, mijtsës xykyuwa'anëp ma ëxëëkja'aytyëjk ja mëk'ajtën kutujkën tmëët'atën. Kuwaankës ma ja'ayëtyën ëxëëkpë winë tuntën tkajpxtën, mëti'ipë yi'iyë myääytyëp tyajtëpën wi'ixës xy'ëkyajkuka'anaxtëty.

[5]Tääpë ja'ayëty mëti'ipë je'eyë nämyëjja'aw näjyääntyja'awëtëpën, tëë tjanipëjktaakëtë ja n'o'ktaknës. Tëë nnë'ë aay ntu'u'aayës yë tyejpxyëty tëëytyëwtë ets xyu'tsnëty maas nnaxyën.

[6]Tëës ja Wintsën n'ënëëmë: mijts nTios'ajtyp, mëtoow'itëp ko nmëkajpxëty ets ja putëjkën n'amëtowëty.

[7]Wintsën, Wintsën yajnitsokpë mëti'ipë maaytyääyëpën winë, këwent'ajtkës yë njot nkëpajk oy muum tsipjoty nyajpaatyës.

[8-9]Wintsën, këtii xy'ëwa'atsëty ets ja ëxëëkja'aytyëjk tpaatëty ja mëti'ipë tsyojkën'ajtëpën; këtii xy'ëwa'atsëty ets tuun'ëtë'ëtstëty mëti'ipë myääytyëp tyajtëpën. Mëti'ipës xynyawa'k xynyatënaaytyëpën, në'ix pa'at'ix nyaxtë tyëkëtë; wä'än jam tkëtakta'ay ja pojkën ma yë'ëjëtyën mëti'ipë yë'ëjëty kë'ëm kyajpxpëtsëëmtëpën.

[10]Wä'än tkëtä'äky ma yë'ëjëtyën tä jëënpajkën ets jap kyujëpipëtëty jutjoty ma ka'ap nijëna'a pyëtsëmtëtyën.

[11]Wä'än t'atëkoytyë yaa naaxwiiny ja ja'ayëty mëti'ipë je'eyë ëxëëk kajpxtëpën. Wä'än yë ëyo'on jotmay tpajëtitëtë ets yajkutëkoyëtë.

[12]Ëjts wa'atsës nnijawë ko yë Wintsën nyipaye'epy yë ëyoopëja'aytyëjk ets pyutëjkëp yë ja'ay mëti'ipë moonp tujkpën.

[13]Yë ja'ayëty mëti'ipë oy yë jyuukyajtën yajtu'uye'eytyëpën, myëjpëjkta'akantëp yë mxëëw; yë ja'ayëty mëti'ipë mëtëy winë tyuuntëpën, jam jyuuky'ata'antë ma mijts myajpaatyën.

Salmo 141

[1]Mijts yam nmëkäjpxyp, Wintsën: min tsojkyë. Mëtoow'ijtkës yë n'ayuk ma yam mijts nmëkäjpxyën.

[2]Wä'änës yë ntsajpkäjpxy jam tja'ty ma mijtsën tä poom jyokyën, koos yë nkë'ë nxajë'ëkëty jëtu'un nyaxëty tä jeexyë wintsë'kën myajmo'oyën ko jyënäkyxyëëw'aty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

3Wintsën, mijts mkëwent'atëp yë nwiin n'aawës, këtiipë nëkoo tii ajotkumonë nkajpxpëtsëmëtyës.

4Jëpëk jëtun yë ëxëëk jot ëxëëk winma'any maas ëjtsën; këtii xyajkutukëty etsës tëkatsy winë ntunëty nkajpxëty ëkë nyajpaatëtyës ma ëxëëkja'aytyëjk ye'eymyuk nyajxmuktën.

5Mëyajtën ënäty tu'uk yë oyjyä'äy tyuunpy koos xytyukkumëtowëty maas tii oy nkatunyën, jëtu'unës njawëty tä tu'uk yë on pya'akxuukyën koos xy'ojëty ka'apës jëtu'unpë nwiinkjawëja'any oy mëk njamëtowëtyës ëjts je'eyëmës Tios nmëkajpxa'any.

6Yë ëxëëkja'aytyëjkëty nëjkxëp yajkujëpijpnajxta'atë ja'awjoty ets jäänëm nëjkx tnijawëtë ko ja aaw ayuk mëti'ipës nkäjpxypën, janty mëtëy yë'ë.

7Yë wyääyëty pyajkëty jëtu'unyë nëjkx kujy jëpipy yajtuunta'atë jap jutjoty, jëtu'un ijxtëm yë ja'ay tniwookën yë ni'ipy naaxkëjxy.

8Wintsën, yë nwiinës jämyë tu'ukyë kyëx'ixy ma mijtsën, jam ma mijtsën jamës npaaty ja näy'ijx'it näkyëwent'atë, paaty këtiis nijëna'a xy'ëxmatsëty.

9Mijts xyajtso'okëpës ma ja o'ktaknën mëti'ipë ojts tjapëjkta'aktën ja nmëtsipës; yaj'ëwaatsëpëtsëëmkës ma o'ktaknën mëti'ipë ja ëxëëkja'aytyëjk të tjanipëjktaakëtën.

10Wä'än jap kë'ëm tka'atë ëxëëkja'aytyëjk ma tejpxyën mëti'ipë kë'ëm të tni''ixëtën, e ëjts minës yë njä'ä n'ëkyajtu'uye'ey.

Salmo 142

1Mëkës yë Wintsën nmëkäjpxy, mëktä'äkyës n'amëtoy ets tmëët'atëty yë pa'ëyo'ow najts'ëyo'owën maas ëjtsën.

2Ma yë'ëjën jamës nnikäjpxy mëti'ipës nka'oyjya'apën, ma yë'ëjën jamës näjyëtu'un npëjktä'äky yë nmonyë ntukyës

3koos nyajpaaty jë'ë ya'ax, Wintsën, mijts wa'ats xynyijawë yë nnë'ë ntu'ujës. Ma ja në'ë tu'u mëti'ipës npanëjkxypyën, jam të tpëjkta'aktë tu'uk yë o'ktakn yu'utsypë.

4Koos nja'ijxwinpity ni pën maa nka'ixyës mëti'ipës jeexyë xypyutëjkëpën. Ni pën maa kyakëxë'ëky mëti'ipës jeexyë xynyiwaantutpën. Ka'ap maa kyëxë'ëky pën mëti'ipës xymyëmääpy xymyëtajpën.

5Wintsën, jëtu'un n'ënëëmë: Mijts ntsoktakn'ajtyp, mijtsyë tu'ukyë ntukjotkujk'ajtyp maas yaa ja juukyajtën nyajtu'uye'eyën.

6Mijts mmëtoow'itëp yë nyaxënës njojkënës, ëjts tëës yë njot nmëjaaw kyëjxnë. Mijtsës xyjyëwowëp maas yë nmëtsiptëjk xy'ixjëtit xypyajëtitën, yë'ëjëty kumëjaaw ni'ikëty këtiinëm jëtu'un ëjts.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

7Ju'tkës maas tsumy matsy nyajpaatyën, jëtu'un tjëkyäpëty ets mijts nwin'ëw nwinya'axëty. Yë oyjyä'äytyëjkëty nëjkxëpës xynyimintë ko nijawëtëty ko oy tsuj xyajjuuky'ätyës.

Salmo 143

1Wintsën, mëtoow'it yë ntsajpkäjpxyës; ja'akyukë yë njëëytyak nnu'kxtakënës. Ëtsoowkës, jä'ä ko mijts mwa'ats yë'ë, ets aak tëyajtën winë xytyuny xykyäjpxy.

2Këtii yë mtuunpë xyajtëwëty tii tyuunpy oy ka'oy, jä'ä ko mijts mwintuuy ni pën kyawa'atsëty.

3Yë nmëtsiptëjkës jëtu'un xyjyänty'ixjëtit xyjyäntypyajëtitës, yajxonës naaxkëjxy xynyaaxkutijëtë; yë'ë tsyojktëp etsës ëxëëk njuuky'atëty, jëtu'un ijxtëm ojts jyuuky'atën mëti'ipë të y'o'knëtën.

4Janty mon janty tukës nyajpaaty, ets janty tsë'këpës njootjoty nwinma'anyjoty.

5Nja'amyejtsypës wi'ix ijty tëëyëpën, nmëmääpy nmëtäjpyës wi'ix ojts winë xytyunyën.

6Jamës yë nkë'ë nnajtsxajë ma mijtsën koos nkajpxtä'äky, jä'ä ko nyajmëyäjtypyës yë mputëjk mpupäjtën jëtu'un tä yë naaxwiinyëtë nëë tyajmëyätyën.

7Wintsën, ëtsoowinpijtkës pojën, ëjts xejykyukëjxëpës. Këtiis yë mputëjkën xytyukwintuk'ookëty këtiipës n'ookëty ntëkoyëty.

8Ko jyopyëp'atëty, tuknija'awëkës yë mtsojkën mja'awën, mijtsyë tu'ukyë ntuk'ijxpejtyp. Tuknija'awëkës wi'ixës nja'ay'atëtyën, jä'ä ko yë ntsojkënës jamës npëjktä'äky ma mijtsën.

9Wintsën, yajtsokës maas nmëtsiptëjkën, ma mijtsën jamës npaaty yë tsoktakn.

10Tukni''ijxëkës wi'ixës mëpaat ntunyën mëti'ipë mijts myajkutujkpyën, jä'ä ko mijts nTios'ajtyp, yë mmëkajtën m'oyajtën yë'ëjës xytyu'uwinwoop xytyu'uwinwijtsp ma ja në'ë tu'ujën mëtëypyë.

11Mëët mijts ja mxëëw, Wintsën, yajjuuky'ajtkës. Jä'ä ko mijts mwa'ats yë'ë, yajpëtsëëmkës ma monyë tukyën.

12Jä'ä ko mijts Wintsën, aak'oy winë xytyuny xykyäjpxy, yajkutëkooytya'a yë nmëtsipës, jä'ä ko mijtsës xytyuunpë'ajtp.

Salmo 144

1Mëjjaw kënu'kxyjyawë yë Tios yë xyëëw y'ity mëti'ipës xykyuwaanpën. Yë'ëjës xytyukjajtp wi'ixës ntsiptunëtyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

2Yë'ë tu'uk oy myëku'uk, ma yë'ëjën jamës kuwa'anën npaaty, maas nkäktso'okyën, mëti'ipës mëët näkyuwa'anyën; yë'ëjës xynyikëëpy xynyixajp. Yë'ë tëkokyë të tpëjktä'äky yë naax kajpn maas yë ntekpya'tkën.

3Wintsën, tii yë naaxwiinyëtë ja'ay kyëjxm'ajtyp ko xymyëmay xymyëtajy? ¿Tii mëj'ajtën yë naaxwiinyëtë ja'ay myëët'ajtyp ets xytsyokëty xyjyawëty?

4Yë naaxwiinyëtë ja'ay jëtu'un yë'ë tä yë ja'ay myëkxejy y'o'kxejyën; ets jyuukyajtën jëtu'un nyäxy tä yë äpkën.

5Wintsën tyam n'amëtoy npëjktsoy ets mnäy'awijtstu'utëtëty jam tsajpjotm ets mjënakëty, ton yë tun kopk wä'än yë jok jam tpëtsëmy;

6najtsmatsë yë mti'pxn, yaj'ëtë'ëts yaj'ëna'an yë ënääw wëtsuk ets xyajkä'äkëty yë mmëtsiptëjk.

7Xajë'ëk jam këjxm, yajpëtsëëmkës yap nëëmejyjoty. Yajpëtsëëmkës ma ya'atë ja'ayëtyën mëti'ipë ënä'ämtëpën ka'apës n'ixy'ätyën,

8mëti'ipë antaktëpën, mëti'ipë y'a'oykyë'ë xyajjë'ktëpën awin'ëënë ko käjpxytyu'unën tuntë.

9Wintsën, tyam tu'uk yë ëy jemypyë ntukwin'ëwa'any, yë'ë mëët yë kow ntukpakowa'anyës ya'atë ëy.

10-11Mijts myajmëtäkpy yë yajkutujkpëtëjk jam tsipjotm; tëë xyajtso'oky yë mtuunpë David, mijtsës xyajtso'okëp ma ja'ayëtyën mëti'ipës xyaj'ookantëpën, kuwaankës ma ja'ayëtyën ka'apës n'ixy'ätyën, mëti'ipë win'ë'ëntëpën, mëti'ipë y'a'oykyë'ë xyajjë'ktëpën awin'ëënë ko waantakën tuntë.

12Yë nmaank'ajtëmë janty'oy yääktë pyätë jëtu'un tä aay ujtsën jam pëjykyamjotm, yë nnëëx'ajtëmë jëtu'un nyaxtë tä tu'uk yë xenyën ma tsajptëjk kyëxmëtä'äkyën.

13Ma tëjkën, ma nyaj'ijtëmën pëjkë'ëky yë jë'kxy pëky, ujts yajpaaty; yë ntsajppax'ajtëmë ets nkupixyny'ajtëmë ni'ikyë nyimayëtë mëjwiin këjää.

14Yë ntsajpkaa'ajtëmë janty oyëty y'u'unk'ixtë, ets aak jää myëxu'unk'atë ma tnixëëwëtyën, ka'ap nijëna'a yajmëtoy pën jyi'iy yä'äxy ma ntu'u'ajtëm nyäxyën.

15Janty jotkujk yë naax kajpn yajpaaty mëti'ipë tu'kë'ëyë ya'atë myëët'ajtypyën. Janty jotkujk yë naax kajpn yajpaaty mëti'ipë Tyios'ajtypyën yë Wintsën.

Salmo 145

1Nimëtya'akäämpyës yë mmëjajtën, mijts Tios, mëti'ipës nTios'ajtypyën ets mëti'ipës n'ënä'ämpë'ajtypyën. Xëmë yë mxëëw nmëjjawëja'any nkënu'kxyjyawëja'anyës.

2Xëmë mijts oy njawëja'any, ets ntukxoonta'akäämpyës yë mxëëw xëmë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

3Yë Wintsën janty mëj yë'ë ets patëp yajmëjpëjkta'akëty. Yë myëj'ajtën tsip nja'akyujkëmëty.

4Yë naaxwiinyëtë ja'ayëty xëmë nëjkx tmëjpëjkta'aktë mëti'ipë të xyajkojyën, yajnimëtya'akaanp mëti'ipë të xytyuny të xykyäjpxyën.

5Yajnimëtya'akaanp yë mmëjajtën m'oyajtën, ëjts nnimëtya'akäämpyës wi'ix winë mëj këjää të xytyuny të xykyäjpxyën.

6Nëjkxëp yajnikäjpxy yajnimëtyä'äky yë mëjpë këjääpë të xytyuny të xykyäjpxyën ets atsë'ëk ajawëpë, näjyëtu'un nnimëtya'akäämpyës yë mmëjajtën mkëjxm'ajtën.

7Yajnimëtya'akaanp yë m'oyjot m'oywyinma'any, yajtukyaaxëjaanp yajtukjokëjaanp ko mijts aak'oy ets aak tëyajtën winë të xytyuny.

8Yë Wintsën janty'oy jot winma'any tmëëtëty, ets pa'ëyoop najts'ëyo'owëp, mä'kxtujkp ets tsojkp ja'ap.

9Yë Wintsën aak y'oyjya'awëtyääpy wä'än tpënëty, mëët oyjyot oywyinma'any tkëwent'aty mëti'ipë të tyajkojyën.

10Wintsën, wä'än mkuuy'iy mkuuyä'äxyë mëti'ipë të xyajkojyën. Wä'än näjyëtu'un mtukxoontä'äkyë tëkokyë jënu'un oy mmëtunyën.

11Wä'än tnimëtya'aktë wi'ix myëjëtyën mijts yë mkutujkën. Wä'än tnimëtya'aktë mëti'ipë mijts të xytyuny të xykyäjpxyën mëët yë mëj'ajtën.

12Wä'än tëkokyë yë naaxwiinyëtë ja'ay yajtuknija'awëtya'atë yë mmëjajtën ets tyë'kxën jyajjën yë m'ënä'ämtakn.

13Yë mkutujkën, yë'ë mëti'ipë winë xëëw winë jëmëjt ijtpën, yë m'ënä'ämën yë'ë mëti'ipë xëmëkyëjxm yajpatpën.

14Yë Wintsën wyijtsë'kpy mëti'ipë këtaapën ets wyijtskujkëp tëëpë y'ënu'kxën.

15Tëkokyë yë ja'ay aakmijts mtuk'ijxpäjtëp, yë'ë y'ëwxijtëp ets xyajkay xyaj'uukëty ko yuu pyaatëtëty.

16Xajwa'kx yë mkë'ë mëët yë m'oyjot m'oywyinma'any, ets yaj'it ku'uxyë tëkokyë jënu'un winë jyuuky'ätyën.

17Yë Wintsën wa'ats winë tuny ma nyë'ë'aaw tyu'u'aawën, aak'oy winë tuny tkäjpxy.

18Yë Wintsën winkon yajpaaty ma ja'ayën mëti'ipë mëkajpxëpën, mëti'ipë mëkajpxëpën winë aaw winëjot.

19Yë'ë kyuuytyuunpy ets yaj'atëëpy yë tsyojkën ma ja'ayën mëti'ipë mëjja'aw jaanty ja'awëyëpën. Ko y'amëtoyë yë putëjk pupäjtën, yë'ë ënätyë tmëtoy ets tyajtso'oky.

20Yë Wintsën kyuwäämpy mëti'ipë tsojkëyëpën ja'awëyëpën, e yë ëxëëkja'aytyëjk yajkutëkoopy poj'am.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

21Ëjts nmëjpëjkta'akäämpyës yë Wintsën. Wä'än tëkokyë tmëjjaw tkënu'kxyjyawëtë yë Wintsën tyam ets xëmëkyëjxm.

Salmo 146

1Tukxoontä'äky mëjjawë Tios yë xyëëw nyaxëty. Nmëjpëjkta'akäämpyës yë Wintsën winë aaw winëjot.

2Nmëjpëjkta'akäämpyës yë Wintsën mapaatës njuuky'ätyën, nkuuy'ëwäämpyës yë Tios mëti'ipës nTios'ajtypyën, maas tyam njuuky'ätyën.

3Këtii xytyuk'ijxpätëty yë naaxwiinyëtë ja'ay ko mëj'äämpy yajpaaty ma myënaaxwiinyëtë ja'ayën mëti'ipë ka'ap myäyëtëtyën yajnitso'okëty.

4Ko y'ooktëty naaxway y'awinpita'antë, jä'ä xëëw winë y'atëkooytyä'äy mëti'ipë të tjamay të tjatajyën.

5Janty jotkujk yë ja'ay yajpaaty mëti'ipë yë putëjkën y'ëxajëpën ma Tiosën, Tios, mëti'ipë Jacob y'ëwtajtën, mëti'ipë jam pyëjktäkpyën yë jyot wyinma'any ma Wintsënën mëti'ipë Tyios'ajtypyën.

6Yë'ë yajkoj ja tsajp ets naax, yë mejy ets tu'kë'ëyë mëti'ipë yajpatp ma yë'ëjëtyën, mëti'ipë nyikäjpxypën, jä'ä tyuunpy.

7Yë'ë nyipaye'epy ja ja'ay mëti'ipë ëxëëk jajtp këpäjtpën, kyääkymyoopy jyi'kxymyoopy ja ja'ay mëti'ipë yuu'o'këpën. Yë Wintsën yaj'ëwaatsëpëtsëëmpy ja ja'ay mëti'ipë tsumy matsy ijtpën.

8Yë Wintsën yaj'ijxë'kpy yë ja'ay mëti'ipë wiintsën, yajjotkujktäkpy yë ja'ay mëti'ipë ëyo'ontum yajpatpën; tsyojkpy jya'ap näjyëtu'un yë ja'ay mëti'ipë oy yajxon juuky'ajtëpën.

9Yë Wintsën kyuwäämpy yë jaaypyaat jaaypyo'kxy, Kyëwent'ajtyp yë ku'ooky u'unk ku'ookytyo'oxy, e yë ëxëëkja'aytyëjk yë'ë kë'ëm yajnë'ëtëkoopy yajtu'utëkoopy.

10Mijts Sión kajpn, yë Wintsën jam xëmë ënä'ämaanp ma mijtsën; yë mTios yë'ë yajkutukaanp winë xëëw winë jëmëjt. Tukxoontä'äky mëjjawë Tios yë xyëëw nyaxëty.

Salmo 147

1Tukxoontä'äky mëjjawë Tios yë xyëëw nyaxëty. Wi'ixpëm jyänty'oyëty ko yë Tios nwin'ë'ëw nwinyaxmëty. Yë'ë paatë'ajtëp ets yajmëjpëjkta'akëty.

2Yë Wintsën yë'ë kyoj'o'oyëp yë Jerusalén kajpn ets yë'ë yajtu'ukmujkpy yë Israel ja'ayëty oy muum xit ko'ow yajpaatë.

3Yë'ë yajtsokpy mëti'ipë jya'apën yë y'aaw jyot amo'ots tukmo'otsë ets tnipijt tnimojtsë ja tsyëtyut.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

4Yë'ë nyija'ap jënu'un yë mëtsa'a yajpaatyën jam tsajpkëjxm, aakyë'ë xyëëw tyukmëkäjpxyp nitu'ukjaty.

5Mëj yë nTios'ajtëm ets näjyëtu'un yë myëk'ajtën; tsip yë wyij'ajt kyujk'ajtën nnija'awëmëty mapaat jyëjpkëxyën.

6Yë'ë yajjotkujktäkpy yë ja'ay mëti'ipë yu'unk naxym juuky'ajtëpën, e yë ëxëëkja'aytyëjk yu'unk naxym tpëjktä'äky.

7Win'ëw winya'axtë yë Wintsën mëët yë kukajpxën ja'awëkyëtakën, tukwin'ëwtë yë nTios'ajtëm yë ëy yä'äxy mëët yë kow.

8Ko jam tsajpjotm yë yoots kyëxë'ëky, yë'ë jam yajkëxë'kpy ets tyajtu'uy yaa naaxwiiny naaxkëjxy, yë'ë näjyëtu'un yë mëëy u'unk yajpëtsëëmpy jam tunkëjxm kopkëjxm,

9yë'ë yajë'kxyp yajpëjkpy yë jëyujk tsajpkaa, näjyëtu'un ko wëëky yë y'u'unk tyajpi'k'aty ets ko ya'axtë nyä'ämtë.

10Yë Wintsën ka'ap yë'ëkyëjxmëty jotkujk nyäjyawëty ko yë kwaay kyumëjaawëty ëkë ko yë naaxwiinyëtë ja'ay jyotmëkëty;

11mëti'ipë tyukjotkëtäkpyën yë'ë ko pën wyintsë'ëkëty ets myëmëtoyë, ets mëti'ipë tyuk'ijxpäjtëpën ja tsyojkën jya'awën.

12Miitsëty Jerusalén ja'ayëty mëjpëjkta'aktë yë Wintsën; miitsëty Sión ja'ayëty, tukxoonta'aktë yë mTios.

13Yë'ë ojts tpëjktä'äky yë pujxn ma mtëjk'aawën ets tkënu'kxta'ay yë m'u'unk m'ëna'k ma naax kajpnën.

14Yë'ë mtukpat mtuk'ijxëp yë jotkujk'ajtën, ets myaj'ityë ku'uxyë jotkëtä'äky mëët yë jë'kxy pëky oyjyätyëtypë.

15Yë'ë kyejxyp yë y'aaw y'ayuk naaxwiiny naaxkëjxy ets y'aaw y'ayuk janty pojën ye'eywyä'kxy.

16Yë'ë yajkëtäkpy yë tip jëtu'un tä pixynyën ets tyajpojwä'kxy tä naaxwayën.

17Yë'ë yajkëtäkpy yë tip tä tëtsnën mëjatyëtypë ets tyajtëtykyë ka'ap myëmëtaknëty.

18E ko yë y'ayuk tkexy, tääts jëtu'unyë jyiiywya'kxta'ay; e ko ënät tyajpojy, tääts yë nëë tyajpëyi'iky.

19Yë Jacob, mëti'ipë näjyëtu'un yajtijpën Israel, ojts yajtuknijawë yë y'aaw y'ayuk ets y'ënä'ämën tyiyajtën.

20Ka'ap ojts maa wiink naax wiink kajpn jëtu'unpë tuny, ja ja'ayëty ja wiink naax wiink kajpnëpë ka'ap ojts ma tnijawë'atë ja y'ënä'ämën tyiyajtën. Tukxoontä'äky mëjjawë Tios yë xyëëw nyaxëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Salmo 148

[1]Tukxoontä'äky mëjjawë Tios yë xyëëw nyaxëty. Mmëjpëjkta'aktë yë Wintsën jam tsajpjotm. Mmëjpëjkta'aktë jap ni'ik këjxy.

[2]Mmëjpëjkta'aktë yë Wintsën, miitsëty Tios kyukäjpxy. Mmëjpëjkta'aktë yë Wintsën, ninu'un tsajpjotm Tios xymyëtuntë.

[3]Mmëjpëjkta'aktë yë Wintsën, miitsës xëëw, po'o. Mmëjpëjkta'aktë yë Wintsën, ninu'un mtë'kxtën mjajtën.

[4]Mmëjpëjkta'ak mijts tsajp ni'ik këjxmëpë yë Wintsën; mijts, nëë mëti'ipë jap tsajpnëkëjxy yajpatpën.

[5]Mmëjpëjkta'aktë Wintsën yë xyëëw, jä'ä ko yë'ë ojts t'ënä'ämta'ay tu'kë'ëyë winë ets ojts kyojtë.

[6]Yë'ë ojts tyajta'tspëky winë ets y'itëty xëmëkyëjxm, ojts tyajwë'ëmy tu'uk ja ënä'ämën këtiipë pën tyajma'atëty.

[7]Mmëjpëjkta'aktë yë Wintsën yaa naaxwiiny, jëyujk mëjpë mëti'ipë mejyjoty yajpatëpën, jap këknëëjoty.

[8]Xëëw'an, tëtsn tuu, tip ets yoots. Tuupoj mëti'ipë pyatuumpyën ijxtëm të yatuk'ëne'emyën.

[9]Tun, kopk. Aay kepy, mëti'ipë tëëm'ajtpën ets mëti'ipë ka'apën.

[10]Jëyujk tsajpkaa mëti'ipë ma jëën tëjkën ijtëpën, yë ëwa'anëtypë jëyujk mëti'ipë yuukjoty kopkjoty yajpatëpën, yë joonëty, tsa'anyëty.

[11]Ënä'ämpëtëjk yajkutujkpëtëjk naaxwiinypë apëtsëmy. Kopktëjkëty, wintsëntëjkëty, naaxwiinyëtë naaxkëjxypyë yajpaatën.

[12]Ye'eytyëjk to'oxytyëjk, mëjja'ay mutskja'ay.

[13]Mmëjpëjkta'aktë ni'ëmukë Wintsën yë xyëëw, jä'ä ko yi'iyë tu'uk ijtp mëj'äämpy. Yë y'oyajtën ets xyoontakën jam yajpaaty tsajpkëjxm ets naaxwiiny.

[14]Yë'ë të tjotmëkmo'oy yë nyaax kyajpn. Yë'ë jëtu'un ja wa'ats ja'aytyëjk tyukxoonta'aktëp ets myëjjawëtëp, mëti'ipë yajpatëpën jam Israel, mëti'ipë Tios kyajpn'ajtypyën, ja nyaax kyajpn mëti'ipë oy tsyojkpy jya'apën. Tukxoontä'äky mëjjawë Tios yë xyëëw nyaxëty.

Salmo 149

[1]Tukxoontä'äky mëjjawë Tios yë xyëëw nyaxëty. Tukwin'ëwtë yë Wintsën yë ëy yä'äxy jemyëtypë, mmëjpëjkta'aktë ma tsyëënëtën yë wa'ats ja'aytyëjkëty.

[2]Xoonta'aktë miitsëty Israel ja'ayëty, miitsëty naax kajpn jampë myajpaatën Sión, jä'ä ko Tios yë'ë yajkojpë ets yë'ë yajkutujkpë ma miitsëtyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[3]Mmëjpëjkta'aktë yë xyëëw mëët yë ety tëki'ixy, ëwtë ya'axtë yë ëy, tukpa'ëna'antë yë xijn ets kow,

[4]jä'ä ko Tios tyukxoontäkpy yë nyaax kyajpn; yajmëtäkpy yë ja'ay yu'unk naxymyëpë jyuuky'atën.

[5]Xoonta'aktë miitsëty wa'ats ja'aytyëjkëty ko të mmëta'aktë, ko mma'atëty mpo'kxtëty akujk jotkujk myajpaata'antë.

[6]Mmëjpëjkta'aktë yë Tios mëët ja aaw ayuk, kajpë'ëktë yë mtëypyujxnëty mëti'ipë jëjpën mäjtskpa'a

[7]ets ja naax kajpn xyajkutëkoytyëty mëti'ipë ëxëëk të mtunëtën, jëtu'un xytyukkumëtowtëty ja nyëë pyokyëty

[8]ets xykyë'ëtsum xytyekytsyumtëty ja yajkutujkpëtëjk ets ja ja'ayëty mëj'äämpyë y'itën mëët ja pujxntä'äky je'emtyëtypë

[9]ets y'atëwëty jëtu'un ijxtëm ënäty të yaj'awitsyën ja pyokyëty tä myinyën këxja'ay. Jëtu'un nëjkx ja ja'ay mëj'äämpy nyaxtë mëti'ipë oy juuky'ajtëpën. Tukxoontä'äky mëjjawë Tios yë xyëëw nyaxëty.

Salmo 150

[1]Tukxoontä'äky mëjjawë Tios yë xyëëw nyaxëty. Mmëjpëjkta'aktë yë Tios jap tsajptëkoty. Mmëjpëjkta'aktë ma mëj y'ëwtityën ja nyiwits nyijuux.

[2]Mmëjpëjkta'aktë ko winë mëj këjää të tuny. Mmëjpëjkta'aktë ko myëjwiin kyëjääjëty.

[3]Mmëjpëjkta'aktë mëët yë xuxn. Mmëjpëjkta'aktë yë Tios mëët yë kow ets xijn.

[4]Mmëjpëjkta'aktë ets win'ätstë mëët yë xijn. Mmëjpëjkta'aktë yë Tios mëët yë xuxn ets kow.

[5]Mmëjpëjkta'aktë mëët yë pujxn mëti'ipë ayaxpën ko yaj'awojpmuky. Mmëjpëjkta'aktë mëët yë pujxn mëti'ipë këwiipën.

[6]Tu'kë'ëyë mëti'ipë juukyajtpën, wä'än tmëjpëjkta'aktë yë Wintsën. Tukxoontä'äky mëjjawë Tios yë xyëëw nyaxëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Proverbios

Proverbios 1

1Ya'atë jëtu'un ojts tkäjpxy yë Salomón, yë David yë myaank, mëti'ipë jam ënä'ämën ma ja Israel ja'ayëty ja kyajpnëtyën,

2ets yë'ë twinma'any'äty: tnikajpxa'any tnimëtya'aka'any ja wijyajtën kujk'ajtën ets ja tu'uwinwo'ow tu'uwinwijtsën, ets yajnijawëty wi'ix mëpaat yaja'akyukën ja aaw ayuk mëti'ipë tsipëtyën ets mëj këjää ja winma'any tmëëtëty,

3yajpaatëty jëtu'un ja tu'uwinwo'ow tu'uwinwijtsën, ja wijyajtën, tëyajtën, jaanty'ajtën ets ja tu'knaxajtën,

4ets ja ëna'ktëjkëty ja nija'awën tpaatëty, mëti'ipë ka'ap yajxon tii tuntën, ets yajmo'otëty ja winma'any ets yajxon myäytyëty tyajtëty.

5Pën këpetyën ets wijyën, y'amëtoow'ijtyp yë jëtu'unpë ets pyaat'ëtëtyp ni'ikyë nija'awën ets ja winma'any,

6ets yajja'akyukëty ja käjpxy mëtyä'äky, jot winma'any ets ja aaw ayuk mëti'ipë kyajpxtëpën ja wijyjyä'äytyëjkëty.

7Yë wijyajtën yë'ë mëët tsyo'ontä'äky ko nwinkutsë'këmëty yë Tios. Yë tsuuja'aytyëjk ka'ap tuntë këwentë yë wijyajtën ets nätyu'uwinwow nätyu'uwinwitsë.

8U'unk maay, ijxkuk ja'akyukë mëti'ipë mteety mtukni''ijxëyëpën, ets këtii xyjyä'äytyëkoyëty mëti'ipë mtaak të mtuk'ijxpëkyën,

9Jëtu'un xymyëët'atëty tä jeexyë tii janty'oy myajkëxë'ëkyën, tä tu'uk yë nantsëmën ëkë kujänën.

10Pën m'ijxyp ko yë pokyjyä'äytyëjk je'eyë nëkoo mwin'ëëna'any mwinxaja'anyë, këtii xy'ëwa'atsëty, u'unk maay.

11Wä'änxyëp m'ënë'ëmxëtëty: Pamiintëk ëëtsëty, ets nyajpë'o'kmëty muum yë ja'ay ajotkumonë ko n'aye'eyëmëty.

12Ajotkumonë nyaj'o'kmëty mëti'ipë oy juuky'ajtëpën, jëtu'un tä yë o'kën tëko'oyën janty ku'uxyë nyäjyawëtyën ko pën jap kyä'äy o'kpëjutjoty.

13Mëj këjää yë wit meeny npatmëty n'ijxmëty, ets njëën'ajtëm ntëjk'ajtëm nyaj'ujtsmëty mëët ja tony meetsy.

14Min mëët ëëtsëty ets xypyëjkwa'kxëty mëti'ipë mpatypyën, ets näjyëtu'un myajmoopyëty ja wit meeny mëti'ipë ni'ëmukë yajä'ä'ajtpën.

15E mijts u'unk maay, këtii xypyanëjkxëty. Timnäjyëpëkët ma jëtu'unpë ëxëëk në'ë ëxëëk tu'ujën mëti'ipë yë'ëjëty pyanëjkxtëpën,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

16jä'ä ko janty näjyotkëjxëtëp ets ëxëëkpë tuntëty. Janty poj'am timtyunankojtë winë, ets ja ne'pny jä'ä tyimtäman tyimjä'ätsantëp.

17Jä'äxë ko oy jeexyë pën yë myëku'uk yë y'o'ktakn yu'utsypë muum tjani''ijxëyëpë. Ka'ap tyëkoy'atëty tu'ukën yë joon mëti'ipë y'ixëpën.

18Yë ja'ayëty jëtu'unpë tii tuntën, kë'ëm nyätyukni'oytyunëtë yë o'ktakn, ets jyuuky'ajtënëty ëtsë'ëkëtuuy tpëjkta'aktë.

19Jëtu'un kyukëxëja'antë ja atsojkpë, ko tii t'atsoky yë'ë nätyukyaj'o'këp.

20Në'ëjoty tu'ujoty ets oymyaajëty, yë wijyajtën yajmëtoowëp yë y'aaw y'ayuk.

21Y'ëëwä'kxyp kyajpxwä'kxyp yë y'aaw y'ayuk jëën ëkë'ëy tëjk ëkë'ëy, ets maajaty ja ja'ay nyaxtën tyëkëtën kajpnjotypë.

22Miitsëty ëna'ktëjkëty mëti'ipë ka'ap oy tii xyjyatën xynyijawëtën, je'eyëpë mnëxi'iktën mtukxi'iktën ko mtsuu'atë, ¿Jëna'a jëtu'un xy'ëxmatsa'antë ja mtsuu winma'any, ets jëna'a jëtu'un ku'uxyë mnäjyawëja'anëtë ko je'eyë mnëxi'ik mtukxi'iktë, ets ka'ap xytyuntë këwentë ja nija'awën, ets jëna'a jëtu'un ja mjot mwinma'any wyijtëty kyäjtëty?

23Ja'aykyukëtë yajxon mëti'ipës yam nkajpxtëtäkpyën ets nmo'otëty ja nmëk'ajtën n'oyajtënës, e jëtu'unts yajxon xywyinjawëtëty mëti'ipës nwinma'any'äjtypyën.

24Tëë njamëkajpxtë ets tëë njamëjwow njamëjwitstë, e miitsëty ka'apës të xytyuntë këwentë.

25Jëtu'unyë nëkoo je'eyë të xynyakumëtoownaxtë yë n'aaw n'ayukës. N'ëëwijën nkajpxwijënës ets nijënu'un të xykyakupëktë ja n'ëëwtë'ëw nkajpxtë'ëwënës.

26Näyjyëtu'unës nëjkx jëna'a nxikpë ko ënäty mpaatëtë ja ëyo'on jotmay. Nëjkxëp näjyëtu'un jëna'a ntukxiktëpë ko ënäty jam m'ookanëtë mëët ja tsë'ëkë,

27ko ënäty mniminëtë ja tsë'ëkë ets ja amay jotmay, ko ënäty ka'ap tii xy'ëktukxoontaknëtë ma mpëkëtën m'ixëtën ets ko jëtu'un mnimiinëtëty ja ëyo'on jotmay tä tu'uk yë pojxujtykyën.

28Jääts nëjkx xyjyamëkajpxtës, e ëjts ka'apës jää n'ëtsowa'any. Nëjkxëpës xyjya'ixtaaynyëtë, e ka'apës nëjkx ma xypyaatë.

29Jä'ä ko ka'ap ja nija'awën xytsyojkën'atë ets ka'ap xymyëjpëjktaka'antë ja Wintsën.

30Ka'ap xy'ëxajëja'antë xykyupëka'antë ja n'ëëwij nkajpxwijënës ets m'ixtijtëp ja n'ëëwtë'ëw nkajpxtë'ëwënës.

31Kë'ëm nëjkx jëna'a mnätyuktëytyunëtë ko winë ëxëëk xytyuntë xykyajpxtë. Nëjkxëp xyjyamëtsijpënëtë ja m'ëxëëkjot m'ëxëëk winma'any.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

32Yë ja'ayëty mëti'ipë ka'ap tii tjatën tnijawëtën, mëpaatëp y'ooktë ko ka'ap tii tmëwinma'anypyaatë, ets mëti'ipë tsuujëtyën kë'ëm ëxëëk nyätyunëtë ko ka'ap tii yajxon tmëmay tmëtajtë.

33E ja ja'ay mëti'ipës xy'ijxkujk xyjyä'äkyujkëpën, akujk jotkujk jyuuky'äty ets ka'ap tsyë'ëkëja'any oy tii tmëtowëty atsë'ëk ajawëpë.

Proverbios 2

1U'unk maay, mijts jä'ä'at yë n'aaw n'ayukës. Pëjkë'ëk ma mjot mwinma'anyën yë n'ënä'ämënës ntëyajtënës.

2Yë'ë mkopk mtatsk mtuk'akonëp yë wijyajtën; pëjkta'ak jam yë mjot mwinma'any ma këpety'ajtënën.

3Amëtow pëjktsow amëjaaw yë këpetyajtën ets wijy'ajt kujk'ajtën.

4Amuumtu'ukjot yë'ë tim ixta'a jëtu'un ijxtëm jeexyë xy'ixta'ayën yë wit meeny mëti'ipë muum yu'utsy ijtpën.

5Jää yajxon xyjyä'äkyukëty wi'ix yë Wintsën yajwinkutsë'ëkëja'anyën, ets xynyijawëty wi'ix yë Tios yaj'ixy'ätyën.

6Tios yë'ë yäjkpy yë wijyajtën ets yë'ë nyikäjpxyp yë nija'awën ets ixpëkyajtën.

7Tios pyutëjkëp ets y'ijx'ijtyp Kyëwent'ajtyp yë ja'ay mëti'ipë oy tsuj juukyajtpën ets ka'ap tii tuuntëkoy tkajpxtëkoy.

8Kyëwent'ajtyp mëti'ipë ja tëyajtën kyuuyjyuuky'äjtypyën, ets kyuwäämpy ja mëti'ipë oy mëtuunëpën.

9Nëjkxëp xynyijawë mëti'ipë tëyajtënën ets mëti'ipë oyën, nëjkxëp xyjyä'äkyukë mëti'ipë mëtëyën.

10Yë mjot mwinma'any ujts nëjkx y'ity mëët yë wijyajtën, ets ja nija'awën yë'ë nëjkx tyajjotkujktä'äky yë mjot mwinma'any.

11Ja wijyajtën ets ja këpetyajtën yë'ë nëjkx mkëwent'atyë.

12Yë'ë myajtso'okëtëp ma ëxëëk në'ë ëxëëk tu'ujën, ets ma ja'ayëtyën mëti'ipë ëxëëk yë jyot wyinma'anyëtyën,

13Mëti'ipë myajtstutëpën në'ë aaw tu'u aaw oypyë ets ënät jä'ä tpanëjkxnëtë ja në'ë tu'u kupi'its kukootspë,

14mëti'ipë jotkujk näjya'awëtëpën ko tii tuuntëkoy tkajpxtëkoytyë ets ënät tnixëëwtuntë ko tsaatsyëty ma'atëty y'ëtë'ëtstë y'ëna'antë.

15Jam nyaxtë tyëkëtë ma ja në'ë tu'ujën ka'apë myëtëyëtyën, ja në'ë tu'u mëti'ipë mëtëyën tëë t'ëxmatstë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

16Nëjkxëp myaj'ëwaatsëpëtsëmyë ma ja wiink to'oxytyëjkën, ja to'oxytyëjk mëti'ipë janty'oy yajmëtoopën kyäjpxy myëtyä'äky,

17mëti'ipë y'ëxmajtsypyën ja jyiiky myëku'uk mëti'ipë tu'ukyë mëët y'ëna'k'ajtyën, ets të tja'atyëkooynyë ja wyaantakën ma Tiosën.

18Ko ja ja'ay jam nyijkxy ma jëtu'unpë ja to'oxytyëjkën, jëtu'un tpaaty tä jeexyë jam nyijkxyën ma o'ktaknën.

19Mëti'ipë jam tëjkëtyëpën ma ja jëtu'unpë ja to'oxytyëjk ja jyëën tyëjkën, ka'ap nijëna'a y'ëkwinpijnëtë, nijëna'a jam kya'ëknajxnëtëty ma ja në'ë aaw tu'u aawën mëti'ipë ja juukyajtën tukpatpën.

20Paaty, mijts, panëjkx yë në'ë tu'u oypyë, ets yë'ë tun mëti'ipë tëyajtënën.

21Jä'ä ko mëti'ipë juuky'ajtëpën mëët ja tëyajtën, xëmë jyuuky'ata'antë yaa naaxwiiny.

22E yë ja'ayëty mëti'ipë ëxëëk ja'ay'ajtëpën ets je'eyë yë jyiiky myëku'uk tnikäjpxytyunëtë, nëjkxëp yaj'ixkäxtë ets yaj'ëxwoptë yaa naaxwiiny naaxkëjxy.

Proverbios 3

1U'unk maay, këtii xyjyä'äytyëkoyëty yë n'ijxpëjkënës. Pëjkë'ëk ma mjot mwinma'anyën yë n'ënä'ämënës,

2jëtu'un jeky mjuuky'atëty ets myajpaatëty xëmë jotkujk.

3Këtii nijëna'a xymyajtstu'utëty yë nätsyok näjyawë ets tëyajtën, jëtu'un xymyëët'atëty tä nantsëmën, yajwë'ëm akëpäjky ma mjot mwinma'anyën,

4jëtu'unts mtukxoonta'akëtëty ets m'oyjyawëtëty yë Tios ets naaxwiinyëtë ja'ay.

5Tuk'ijxpät yi'iyë Tios winë aaw winëjot ets këtii yi'iyë xytyukjotkujk'atëty ko tii xyjäty xynyijawë.

6Tios yë'ë mtimjyotnakon'atëp oy tii xytyimtunëty, ets yë'ë myajnëjkxëtëp ma ja tu'ujën mëtëypyë.

7Këtii janty wijy mnäyajnaxëtëty. Winkutsë'ëkë yë Tios ets näjyëpëkët ma ja ëxëëkpën.

8Yë'ë jëtu'un tu'uk mëk tsooy ets ja mjot mnini'kx tuk'oy'atëty.

9Mëtun Tios mëët yë mwit mmeeny ets mjë'kxy mpëky; mëët yë m'aay m'ujts mëti'ipë mkamwinm mtu'uwinm myajpëtë'kpyën,

10jëtu'un'äämpy xëmë ujts y'itëty ja mjëën mtëjk mëët ja mjë'kxy mpëky.

11U'unk maay, këtii xywyiinkjawëty ko yë Tios mtukmëkajpxëtëty ma ënäty tii oy xykya'tunyën, ets këtii xy'ëxëëkjawëty ko mmëkmëkajpxëtëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

12Tios y'awijtsëkpy yë ja'ay mëti'ipë tsyojkpy jya'apën, jëtu'un ijxtëm tu'uk yë u'unkteetyën tyukumëtoopy yë myaank ko tii tuuntëkoy, jä'ä ko tsyojkpy jya'ap.

13Janty jotkujk ja ja'ay mëti'ipë të tpaatyën ja wijyajtën, ets mëti'ipë pyätypyën ja këpetyajtën.

14Jä'ä ko ni'ik tsyowpaaty këtiinëm jyëtu'unëty yë poop pujxn, ets ni'ik yajjotkujktä'äky këtiinëm jyëtu'unëty yë pu'ts pujxn.

15Yë wijyajtën ni'ik yë tsyowpaaty këtiinëm jyëtu'unëty tsaa tsowpë. Nitii jëtu'un kya'oyëty ijxtëm yë wijy'ajtënën.

16Ja wijyjyä'äy pyätyp ja juukyajtën mëj këjää, ets näjyëtu'un ja wijyjyä'äy pyätyp ja wit meeny mëj këjää.

17Ko yë'ë mpanëjkxmëty janty'oy wyimpëtsëmy jyëjpëtsëmy. Ets ko jam njuuky'ajtmëty ma jëtu'unpë ja në'ë aaw tu'u'aawën janty akujk jotkujk nyajpatmëty.

18Yë ja'ay mëti'ipë wijyën, ets mëti'ipë winë nyija'apën, mëj këjää yë juukyajtën tpaaty t'ixy, janty jotkujk ja ja'ay yajpaaty mëti'ipë tyukjajtypyën wi'ix jëtu'unpë tyajwë'ëmëtyën jyootjoty kyëpajkjoty.

19Mëët ja wijyajtën ets ja nija'awën ojts tyajkojy yë Tios yë tsajp ets naaxwiinyëtë.

20Yë'ë mëët yë wijyajtën ojts tyajnäywyä'kxyë yë mëjnëë, ets näjyëtu'un tyajtso'ony yë maanik yootsjotm.

21U'unk maay, wijy kujk xëmë mjuuky'atëty ets këtii nijëna'a xyjyä'äytyëkoyëty yë këpetyajtën.

22Yë'ë nëjkx myajjuuky'ätyë ets oy myajkëxë'ëka'anyë, jëtu'un tä yë ja'ay oy yajkëxë'ëkyën yë wit tujkxy.

23Akujk jotkujk mtimjyëtitëty në'ë'aay tu'u'aay, ets ka'ap maa mkunäp mkukoxëty.

24Ko mpo'kxëty, ka'ap tii xytsyë'ëkëty xyjyawëty; ko mnäkyo'okëtëty akujk jotkujk mma'a mpo'kxëty.

25Ka'ap mtsë'ëkëja'any oy atsë'ëk ajawë myin wyinkonëty, ets ni jää mkatsë'ëkëja'any ko ënäty ëxëëk jyatë kyëpätë ja ëxëëkja'aytyëjkëty,

26jä'ä ko yë Tios yë'ë mmo'ojanëp yë akujk'ajt jotkujk'ajtën, ets yë'ë ka'ap tyajkutuka'any ets muum mka'ajëty o'këntum.

27Këtii xytyukwintuk'ookëty yë mëyajtën ko pën m'amëtowëtëty, pën jyëkyejpy xytyunëty.

28Këtii komjëpom xytyuna'anëty ja mëyajtën mëti'ipë jyëkyejpyën tyam xytyunëty.

29Këtii ëxëëkjaty yë mjëëky mmëku'uk xynyimay xynyitajëty mëti'ipë m'oyjya'aw mtsujja'awëyëpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

30Këtii nëkoo oy pën mëët mtsiptun mtsipkajpxëty pën ka'ap pën wi'ix mtunyë.

31Këtii yë ja'ay xy'ëxëëk'ixëty mëti'ipë ka'ap yë wyinma'anyën, ni xykyatunëty jëtu'un winë ijxtëm yë'ë winë tunyën;

32jä'ä ko yë Tios nijënu'un tkatimtsyoky yë ëxëëkja'aytyëjk, e ja ja'ay mëti'ipë oyjyä'äy'ajtpën yajxon tjantytsyoky tjaantyjyawë.

33Yë Tios pyojkpy yë ëxëëk ja'ay yë jyëën tyëjk, ets kyënu'kxyp yë oyjyä'äy yë jyëën tyëjk.

34Yë Tios nyëxikpy tyukxikpy yë ja'ay mëti'ipë je'eyë nëxik tukxiktëpën, e mëti'ipë yu'unk naxym juukyajtpën janty'oy tsoky tjawë.

35Ja näykyumayë ets ja nämyëjpëjkta'akë, yë'ë kyuma'ayën'ajtyp yë wijyjyä'äy, e ja tsuuja'ay yë'ë tyukmëjpëtsëëmpy ko ka'ap pën y'oyjyawëty.

Proverbios 4

1U'unkëty maayëty, ja'akyukëtë wi'ix yë mteety m'ëëwij mkajpxwijëtë. Yajxon ja'akyukëtë ets xynyijawëtëty wi'ix winma'anymyëët mjuuky'atëty.

2Tëë mijts tu'uk nmo'otë yë oypyë winma'any mëti'ipë tu'uwinwoop tu'uwinwijtspën. Paaty n'ënëëmëtë ets këtii xyajtëkoytyëty mëti'ipë të ntuk'ijxpëktën.

3Ëjts tëëjës näjyëtu'un nmutsk'aty, yë ntaakës mëkës ijty xytsyoky xyjyawë,

4yë nteetyës ojtsës näjyëtu'un xyaj'ixpëky. Yajwë'ëm akëpäjky yë n'aaw n'ayukës. Yë'ë jëtu'un mtunëp mëti'ipë yam ntuk'ëne'empyën ets mjuuky'atëty.

5Yë wijyajtën kujk'ajtën yë'ë mjawëp pëk maay. Këtii xyjyä'äytyëkoyëty yë n'aaw n'ayukës.

6Tsok jawë yë wijyajtën ets këtii xy'ëxmatsëty, yë'ë mkuwa'anëtëp.

7Tim mëjëyëjp yë'ë mmëjpëjkta'akëp yë wijyajtën kujk'ajtën.

8Yë'ë jëtu'un mtsokëp mjawëp ets mëj myajnaxëtëty. Yë'ë mats mënän jotkujk ets xoontä'äky myaj'itëtëty.

9Mo'ojanëp tu'uk yë mkujän mëti'ipë janty'oy këxë'kpën, yë'ë mëët y'oytyunyëty yë pëjy ets tpëjkta'aka'any ma mkëpajkën.

10U'unk maay, mëtoow'it yë n'aaw n'ayukës, mijts jä'ä'at ets jëtu'un jeky mjuuky'atëty.

11Ëjts mijts nyajnëjkxëp ma ja wijy'ajt kujk'ajtën, ets nyajye'eyä'äny nyajnaxa'any ma oypyë ja në'ë aaw tu'u aawën,

12ma ka'ap tii m'atsipëtëtyën ets ka'ap ma mkunäp mkutä'pxëty oy jënu'un mpëyë'ëkëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

13Jat nijawë winë ets këtii xyjyä'äytyëkoyëty. Yë'ë patun ets mmo'ojëtëty yë juukyajtën.

14Ni ma xykyapanëjkxëty yë ëxëëkja'aytyëjk, ni yë'ë xykyatuun'awinaxëty mëti'ipë tyuuntëp kyajpxtëpën.

15Këtii jam mnajts'ye'ey mnajtsnaxëty ma yë'ë nyaxtën tyëkëtën. Tim mëjëkämkä'äk ets ye'ey yë mtu'u,

16yë ëxëëkja'aytyëjk ka'ap jotkujk nyäyjyawëtë pën ka'ap tii tuuntëkoy tkajpxtëkoytyë. Yajtëkooytyëp yë tsyuu myä'äyëty ko pën wi'ix muum tuna'antë.

17Yë'ë jya'awëtyëp ka'ayën ukënën yë tsiptu'unk ets ëxëëk jot ëxëëk winma'any.

18Yë nyë'ë tyu'ujëty yë wa'ats ja'aytyëjk jëtu'un yë'ë tä yë xëëw y'aantä'äkyën komjëpom ko jyopyëp'aty. Ni'ikyë y'aantä'äky ets winë tukjajëtyä'äy.

19Yë ëxëëkja'aytyëjk yë nyë'ë tyu'ujëty api'its akoots yajpaaty. Ka'ap tnijawëtë maa të kyunäpëtë ko muum kyëtawtë.

20U'unk maay, ijxkuk ja'akyukë yë n'aaw n'ayukës ets mëtoow'it yajxon.

21Këtii nijëna'a xyajtëkoyëty, yajwë'ëm jap mwinma'anyjoty.

22Yë kajpxwijën yäjkpy yë juukyajtën, yäjkpy yë oy'ajt mëk'ajtën ma ja'ayëtyën mëti'ipë pyatëpën.

23Yajxon winë oy xymyëmay xymyëtajëty ko tii xytyuna'anëty, jä'ä ko jëtu'un xytyunëty jotkujk mjuuky'atëty.

24Këtii xykyajpxëty yë aaw ayuk mëti'ipë ka'ap myëtëyëtyën, ets ni mka''anta'akëty.

25Mëj këjää ja mwinma'any xyajjëtitëty, ets jëtu'un akujk jotkujk mnaxëty mtëkëty.

26Yajxon xytyim'ixëty ma mnaswa'akën, jëtu'un jotkujk mnë'ëye'ey mtu'uye'eyëty.

27Këtii nijëna'a mtu'utëkatsëty, ets këtii jam mnëjkxëty ma ëxëëkpë tyu'uye'eyën.

Proverbios 5

1U'unk maay, ijxkuk ja'akyukë yë nwijy'ajtënës, mëtoow'it yë nkëpety'ajtënës.

2Jëtu'un janty këpety myajpaatëty ets winma'anymyëët mkajpxëty.

3Jä'ä ko yë wiink to'oxytyëjk janty'oy yajmëtoy kyäjpxy myëtyä'äky, ets y'aaw yo'kn yu'unk naxym yajmëtoy,

4e ko wyimpëtsëëm jyëjpëtsëëmnë ta'amëm je'eyë jya'awëkyëtaknë, ets jëtu'un yajtsëtyujt yajwintëkooynyë tsujknën mäjtsk pa'apë jyëjpëtyën.

5Ko jëtu'unpë yë to'oxytyëjk npajëtijtmëty, jam nitëyë xyajnëjkxmëty ma o'ktaknën. Jam yë nyë'ë tyu'u nyijkxy ma o'kpëjutën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

6Yë'ë ka'ap tmëmay tmëtajy yë juukyajtën, ni yë'ë tka'ixy tkatuny pën ma jëtu'un yajpaaty.

7Paaty mijts u'unk maay, ijxkujk ja'akyujkëkës, këtii xymyajtstu'utëty ya'atë n'ijxpëjkënës.

8Tim winwa'ktu'ut jëtu'unpë to'oxytyëjk. Këtii jam mnëjkxëty ma jyëën tyëjkën.

9Këtii nëkoo pën xymyo'ojëty ja mwit mmeeny, ets këtii pën nëkoo tjä'ä'atëty mëti'ipë myaj'u'unk'ajtypyën, këtiipë ja wiink ja'ay mëti'ipë tëkatsy ja jyot wyinma'anyëtyën myaj'ookëtëty,

10këtiipë yë ëxëëkja'aytyëjk yë'ë tjë'kxtëty tpëktëty mëti'ipë mijts të xynyitunën ets të xyajnimëjaawtä'äkyën.

11E ko mijts tëkatsy winë xytyuunpëty, kë'ëm nëjkx ëxëëk xyjyaja'awënë ko ënät ja mjot mnini'kx ëtyä'äkyë'äämpy kyukëjxënë,

12ets nëjkx mja'ënanë: Wi'ixës ko ojts n'ëkjëjpmëkajpxëpë ja näkyajpxtë'ëwën, wi'ixës ko ojts nkatunyë këwentë ja näwyijtswinpitë.

13Ka'apës ojts nmëtoowkukë mëti'ipë ja yaj'ixpëjkpëtëjk jyanikajpxtën, ets ka'apës nkäjpxymyëpëjky mëti'ipës ojts xyjya'ëëwij xyjyakajpxwijtën,

14tëë t'ixtë yë ja'ayëty ko jawäänës yë ëyo'on jotmay të xykyamëmëtä'äky.

15Yajmon yë mtëëtsë mëët yë nëë mëti'ipë pëtsëëmpën ma mkë'ëm nëëjutën.

16Këtii nëkoo xy'ixtäm xy'ixyokëty yë nëë mëti'ipë mu'tpën ma mnëë jutën. Këtii nëkoo xyaj'ëxma'atëty ets xytyäm xyokëty tu'ujoty.

17Yë nëëjut ets nëë mijts yë mjä'ä, këtii mëët pën xypyëjkwa'kxëty;

18kënu'kxy yajpaaty mëti'ipë mnëëjut'ajtypyën. Kënu'kxy mëjjawë y'ity ja mto'oxytyëjk mëti'ipë mëët m'ëna'k'atyën,

19ja oypyë wa'atspë ja to'oxytyëjk. Xëmë mwinkow m'akowëtëty. Xëmë mtsokëtëty mjawëtëty.

20¿U'unk maay, wi'ix ko wiink to'oxytyëjk mnätyukyajkujo'opëtëty, wi'ix ko wiink to'oxytyëjk mmatsëtëty mënänëtëty?

21Yë Tios wa'ats t'ixy wi'ix yë naaxwiinyëtë ja'ay tyu'uye'eyën, ka'ap t'ijxtëkoy ma ye'ey nyäxyën.

22Yë ëxëëk ja'ay kë'ëm nyäyajtu'u'ëtukyë ko tii tkäjpxy tmëtyä'äky wiinkjaty. Yë poky mëti'ipë tyuunpyën, yë'ë nätyuktsuum nätyukmajtsëp.

23Mëët yë'ë ko ka'ap tnijawë ja ëëwij kajpxwijën, jam nitëyë nyijkxy ma y'ookëtyën; mëët ko tsyuujëty, kë'ëm nyäyaj'ooka'anyë.

Proverbios 6

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

1U'unk maay, pën mtuk'ënu'kxyp tii yë mjëëky mmëku'uk ëkë mtukwinwa'anëp pën nëkoo tii,

2kë'ëm mnämyo'oyë ja jotmay ets mnäyajtu'u'ëtukyë mëët ja mkë'ëm'aaw mkë'ëm'ayuk.

3E ko ëwaatsëtum mnäyajwë'ëma'anëtëty, u'unk maay, ma myajpaatyën mmëku'uk kyë'ë'amjotm, mmëktun ja mjot mwinma'any, koonëm xytyukyakëty mëti'ipë të xytyuk'ënu'kxyën.

4Këtii mma'ajëty ets ninu'un mkapo'kxëty.

5Kä'äk, jëtu'un tä yë jëtyu'u kye'ekyën ko pën yaj'ooka'anyë. Kä'äk, jëtu'un ijxtëm yë joon tkuke'ekyën yë y'o'ktakn.

6Mijts nuux, ëk'ix yë nuj, ix wi'ix winë tunyën, ets xyjyatëty wi'ix winë xytyunëtyën.

7Oy tkamëëtëty pën ënä'ämëtëpën ets oy tkamëëtëty pën ënëëmëtë tii tyunëp,

8yë'ë jää tnipëjktaakë yë jyi'kxy ma pyojë'ëky wyaatsë'ëkyën, ets tnipëjkpety may'ääampy mëti'ipë të tnitsëmy të tnikë'ëyën.

9Mijts nuux, pëtë'knë, këtii nëkoo mma'ay.

10Pën mijts je'eyë mma'ay ets mku'uuy mkuwëjpxy, ets je'eyë mnäkyë'ëmëkityë ko mki'itwinpity,

11Myaj'ëmaaytya'akäämpy winë, ets ja ëyo'on ëxëëk nëjkx mtunyë, jëtu'un tä jeexyë pën mtukja'tyën mëët yë pujxn.

12Mëti'ipë ja'aykupojën ets ëxëëk ja'ay'ajtpën, aakjä'ä nyimëtyäkpy ka'apë tyiyajtënëtyën;

13je'eyë wyinme'eky, tyeky ets kyë'ë mëët winë tnikäjpxy ko tii tni''ixë.

14Ja jyot wyinma'any ëxëëk yajpaaty, aakjä'ä myääpy tyäjpy wi'ix winë ëxëëk tunëtyën ets wi'ix pën tyajjoot'anpëkëtyën.

15Paaty yë'ë ajotkumonë ëyo'on jotmay tyukëta'aka'anyë; tu'k ijxmi'kxyë o'ktëy jyata'any, ets ka'ap nëjkx y'ëktsooypyatnë.

16Tëtujk ets wëxtujk ja winma'any mëti'ipë Wintsën y'ëxëëk'ijxypyën:

17ko ja'ay nyämyëjaw nyäjyääntyjyawëty, ko ja'ay wyin'ëëny, ko ja'ay yaja'ay'ooky nanëkookyëjxm,

18ko ja'ay ëxëëk myëku'uk nimay nitajë, ko ja'ay nipe'tym'äty ëxëëkpë,

19Ko ja'ay nipi'tskäjpxy myëku'uk, ets ko ja'ay yajtsiptuny.

20U'unk maay, ijxkuk ja'akyukë mëti'ipë mteety mtukni''ijxëyëpën, këtii xyjyä'äytyëkoyëty mëti'ipë yë mtaak të mtuk'ijxpëkyën,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

21Mëët'at jap xëmë ma mjot mwinma'anyën, jëtu'un xymyëët'atëty ijxtëm jeexyë tii xymyëët'atyën këxtsumy myo'kntuuy.

22Yë'ë mtu'uwinwowëtëp ko muum mnëjkxëty yë'ë mkëwent'atëtëp ko mma'ajëty mpo'kxëty; yë'ë mmëkajpxanëp ko ënäty mma'aypyëti'iky.

23Mëtëy yë'ë ko yë ënä'ämën tëyajtën ets ijxpëjkën xëmë tyi'kxy jyäjy. Ko tii nyajtukmëkajpxmëty ets ko nyaj'ëëwij nyajkajpxwijmëty, jëtu'un tä ntu'upatmëtyën ma juukyajtënën.

24Yë'ë mkuwa'anëtëp ko ja to'oxytyëjk muum mpaatëtëty mëti'ipë ëxëëk ja jyot wyinma'anyën, mëti'ipë janty'oy yajmëtoopën kyäjpxy myëtyä'äky,

25Këtii xykyupëkëty ets yë'ë mwin'ëënëtëty ko oy kyëxë'ëky. Këtii xykyupëkëty ets yë'ë mtukyajka'ajëtëty ko janty'oy wyintë'kxy.

26Yë to'oxytyëjk mëti'ipë nyini'kx tyo'kpy yäjkpyën, paatykyëjxm jëtu'unpë tuunk'aty jä'ä ko kyäyä'äny y'uuka'any, e yë to'oxytyëjk mëti'ipë jam yë nyiye'etyëjk ets wiink ye'etyëjk tsojkën'aty, yë'ë y'ijxyp mëti'ipë kuwit kumeenyën.

27Mëti'ipë ja'ay yë jëën nätyukatsymyëko'onëyëp kopkpëky ko tyoyëty yë wyit.

28Mëti'ipë jëënpajkëjxy ye'epyën, kopkpëky ko tyeky tyoy

29Mëti'ipë näyajkujo'pëpën mëët yë wiink to'oxytyëjk, ëxëëk tmëjata'any.

30Ka'ap pën twiink'ixy yë mä'tspë, ko yi'iyë tmeetsy mëti'ipë jyë'kxäämpyën,

31jää tëy ko yajkupaatë ma jam myeetsyën, kwanë ko nëjkx tyajwinpijta'ay ets ëpëky wëxtujk'ok tyajni'ikëty mëti'ipë ënäty të tony të tmeetsyën, ets nëjkxëp tyajktaaynyë mëti'ipë ënäty myëët'ajtypyën.

32Tsuu yë ja'ay mëti'ipë wiink to'oxytyëjk mëët jyëtityën. Mëti'ipë jëtu'unpë tyuunpyën, kë'ëm nyäyajtëkoyë.

33Nëjkxëp tmënaxy tyajnaxy yë nätsyiik näkyoxë, ets ni pën kyamayëtëty tjo'otsëty ja mëti'ipë ënäty të tuntëkoyën.

34Jä'ä ko yë ja'ay mëti'ipë nyi'äkë'ajtypyën yë tyo'oxytyëjk, jëtu'un tä jëënën, ka'ap pyokymye'kxy ko jyoot'anpëky.

35Ka'ap tmëpëky oy pën wi'ix jya''ënëmaayënë ets oy tii jyayajmooynyë.

Proverbios 7

1U'unk maay, patun yë n'aaw n'ayukës, ets pëjkë'ëk tuunë'ëk ma mjot mwinma'anyën yë n'ënä'ämën ntëyajtënës.

2Patun yë n'ënä'ämën ntëyajtënës ets n'ijxpëjkënës. Jëtu'un këwent'at tä yë mwiin santë xykyëwent'atyën, ets mjuuky'atëty.

3Këxtsumpyën xymyëët'atëty ma mkë'ëwa'axyën, akëpäjky xymyëët'atëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

4Jëtu'un yë wijyajtën xyjyawëty tä mtsë'ëjën, ets ijxpëjkën xyjyawëty tä to'oxy ëna'kën mëti'ipë oy mëët mnäjyëkyepyën.

5Yë'ë mtuk'awoowtu'utëtëp ja to'oxytyëjk mëti'ipë wiink ye'etyëjk y'ijxypyën ets tam nyiye'etyëjk, mëti'ipë janty'oy yajmëtoopën kyäjpxy myëtyä'äky.

6Jëtu'un tëkok n'ijxyës jamës ënäty n'ijxwoony ma tëjk nyi'ëwa'atsëtyën,

7jam ja ëna'ktëjkëty tyänëtë, ets tu'uk të n'ixyës mëti'ipë ka'ap wyijyëtyën,

8ko nyijkxy ma tyëjkën, jam nyäxy tu'u'am, ma ja to'oxytyëjk tsyëënën,

9e jää, tsuu jajmony, ma yajxon të kyootsënyën,

10tëë nyipëtsëmyë tu'uk ja to'oxytyëjk akootstuuy, yajxon të nyäy'oytyunyë jëtu'un tä to'oxytyëjkën mëti'ipë jyot nyini'kx tyo'ktëpën,

11mëti'ipë ye'eynyajxpën ets je'eyë wyiin y'aaw tmëtë'ëty, ka'apë twinjawën tu'k'ityë y'u'unyëty jyëënjoty tyëkoty.

12Tu'kkajpnjoty je'eyë jyëtity, xii yaa muum tyänë në'ëjoty tu'ujoty, t'a'ixy tjëjp'ixy pën y'ëkmajtsyp.

13Ënät ja to'oxytyëjk të tmatsy ja yä'äy'ëna'k ets të tsu'kxy, ets ka'ap tsyëtyuny ets t'ënëëmë:

14Ëjts tëëjës tu'uk yë waantakën mpëjktä'äky, wintsë'kën nyakäämpyës, maas ja nay'ëëw'oy näykyajpx'oyë ntuna'anyën, e tyam të tpaaty maas ja jëtu'unpë ntunëtyën,

15Paaty të nipëtsëmy; mijts ënäty n'ixäämpy, e tëë njantypyääty.

16Maas yë nmaapäjnën tëëjës ntukwinye'epy tu'uk yë wit janty oypyë mëti'ipë jap kojpën Egiptë,

17etsës të ntukjaaxy tu'uk yë tsooy mëti'ipë pa'akxu'kpën, yë'ë mëët y'oytyunyëty, mirra, áloe ets canelë.

18Min wä'än nimäjtsk nyajtukwatsëmë ja a'ukën mëët ja nätsyok näjyawë; tsojk tyam yajxon jotkujk näjya'awëmë ko tu'knax nmëët'ajtëmë ja tsojkën ja'awën, koonëm xyiinytya'akëty.

19Ja nye'etyëjkës ka'ap jam tyam ma tëjkën: jeky'am të tsyoony.

20Tu'k xuumy ja meeny të tmënëjkxy, ka'ap tsojk wyimpita'any, jäänëm wyimpitëty ko ënäty ja po'o pyi'k'aty.

21Mëët yë'ë ko yajmëtoy janty'oy kyäjpxy myëtyä'äky ets ko jyänty wyoy jyänty wyity, ojts ja yä'äy ëna'k tukupëky.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

22Nitii ojts tka'ëkajpxnë ja yä'äy ëna'k, je'eyë tu'ktëyë tpanëjkxnë ja to'oxytyëjk. Jëtu'un tä tu'uk yë tsajpkaa yajwoownëjkxyën ma y'o'ktaknën, ëkë jëtu'un tä tu'uk yë jëtyu'u muum y'akääkën o'ktaknjoty,

23ets ok ja jyuukyjot yajtukuumnaxy, jëtu'un tä tu'uk yë joon kyukääkën xuumyjoty ka'apë tnijawë y'ooka'any.

24Paaty tyam u'unk maay, mëtoow'ijtkës yë n'aaw n'ayuk ets mëtoow'it yë nmëtyä'äkyës.

25Këtii yë mjot mwinma'any xyajtëkoyëty mëët jëtu'unpë to'oxytyëjk, këtii mnäyajtu'utëkoyëtëty, këtii xypyanëjkxëty,

26jä'ä ko jëtu'unpë to'oxytyëjk kanaak yë ja'ay të tyaj'ooky; yë y'o'kpë nimay nyäpyäätyë.

27Ko jam pën nyijkxy ma tyëjkën, jëtu'un tä jeexyë pën nyijkxyën o'kpë.

Proverbios 8

1Yë ixpëkyajtën mëk yä'äxy jyoky, ets wijyajtën yajmëtoowëp yë y'aaw y'ayuk.

2Jam kyuwa'akë tunkëjxm kopkëjxm, ets muum wya'ak'oyë ma tu'u ye'eywyä'kxyën,

3yaxp jojkp ma tëjk'aawën, ets ma kajpn yajnitëkën.

4Mëët miitskyëjxmëty naaxwiinyëtë ja'ayëty, tyamës ya'atë aaw ayuk nkajpxa'any.

5Miitsëty ëna'ktëjkëty ninu'un tsuu mja'ay'atën ma ka'ap tii xynyijawëtën, jatë wi'ixtsow mja'ay'atëtyën ets wi'ixtsow winë xyjyä'äkyukëtëty.

6Ja'aykyukëtë ya'atë, tyam ntukmëmëtya'aka'antë tu'uk ja winma'any, mëti'ipë ka'ap tjëkyepyën pën tjëjpmëkajpxëty.

7Mëti'ipës yam nikajpxäämpyën yë'ë mëti'ipë jaantyën; ëjts ka'apës nwinjawë n'anta'akëty.

8Tu'kë'ëyë yë n'aaw n'ayuk aakyë'ë mëti'ipë tëyajtënën. Ka'apës yë'ë nkäjpxy mëti'ipë ka'ap tyiyëtyën.

9Yë ja'ay mëti'ipë wijyën ets mëti'ipë ja'akyujkëpën, wyinja'ap yë n'aaw n'ayukës.

10Yë'ë wijyajtën jëtu'un jawëtë, tä yë pu'ts pujxn ets poop pujxn.

11Ni'ik yë wijyajtën tsyowpaaty këtiinëm jyëtu'unëty yë tsaa oyëtypë mëti'ipë tsowën, nitii mëët tkajëkyepy yaj'ijxkijpxëty mëti'ipë mëyajtpën.

12Ëjts, maas nxëëwatyën wijyajtën jamës nyajpaaty ma tii oy yajtunyën, nnija'apës wi'ix ja ijxpëjkën ets jot winma'any yajxon yajpaatëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

13Ko Tios yë'ë yajmëjpëjktä'äky, yë ëxëëkpë yaj'ëxëëk'ijxp. Ëjts ëxëëkës n'ixy yë nämyëjjawë näjyääntyjyawë, ets ëxëëkës n'ixy näjyëtu'un yë ëxëëk në'ë ëxëëk tu'u ets ja win'ë'ënën antakën.

14Ma ëjtsën yam yajpaaty yë winma'any ko tii yajtuknipëjktaakë ets oy wyimpëtsëmy jyëjpëtsëmy, ëjts wijy'ajtën'ajtp, ëjts mëjaaw'ajtp.

15Ëjts nyaj'ijtyp yë yajkutujkpëtëjk, ënä'ämpëtëjk ets mëti'ipë nyipaye'eytyëpën yë nëë poky.

16Yë'ëkyëjxm koos njääjëty paaty yë yajkutujkpëtëjk oy yë nyaax kyajpn t'ënä'ämtë, ets kutuunktëjk oy tnipaye'eytyë ja nëë poky.

17Ëjts ntsojkpyës mëti'ipës näjyëtu'un xytsyojkpën, mëti'ipës xy'ixtääpyën xypyatpës.

18Ëjts nyäjkpyës yë näyajmëjnaxë, yë wit meeny, yë jotkujk'ajtën ets xoontakën;,

19Mëti'ipës nyäjkpyën, ni'ik y'oyëty këtiinëm jyëtu'unëty yë wa'ats pu'ts pujxn. Mëti'ipës nnikäjpxypën oy ni'ik këtiinëm jyëtu'unëty yë wa'ats poop pujxn.

20Ëjts yë'ëjës yë në'ë tu'u tëypyë nkuuynyijkxyp, ja tëypyë ja najxtakn.

21Mëti'ipës xytsyojkpën, nmoopyës winë ijxtëm pyaat'atyën: nyaj'ujtsëpës yë jyëën tyëjk mëët yë jotkujk'ajtën.

22Ëjts yë Tios ojts më''ëka'any xyajkojy ma ënäty ka'ap nitii kyojynyëmën, ma ënäty ka'ap tii tsyo'ontä'äkynyëmën ets t'oytyunyëmën.

23Tëëyëpës xyajkojnë, më''ëka'any ma ënäty ka'ap ja naaxwiinyëtë kyojynyëmën.

24Jääjës ojts xymyä'kxy ma ënäty ka'ap ja mëjnëëmejy kyojnyëmën, ets ma ënäty ka'anëm ja nëë myuutynyëmën.

25Ka'anëm ënäty ja tun kopk yajpëjkta'aktënëm koos ja Wintsën ojts xymyä'kxy.

26Ka'anëm ënäty ja naaxwiinyëtë tyajkojnyëm ets ja kam tu'u, ka'anëm ënäty ja naax näjyëtu'un kyojnyëm mëti'ipë yë naaxwiinyëtë mëët y'oytyunyëtyën.

27Ko ojts tyajkojy ja tsajp ja nyiwits nyijuux, mëti'ipë yajpatpën nëëwiinkëjxy, ëjts tam'ajtpës ënäty.

28Ko ojts tpëjktä'äky yë yoots nëëma'a jam tsajpkëjxm, ets ko ojts t'oytyuny yë nëëkopk jap mejyjoty, ëjts tam'ajtpës ënäty.

29Ko ojts t'ëne'emy ja nëë këtiipë pyëtsëmëty ma jap y'ityën, ets ko tpëjktäky ja naaxwiinyëtë ma yajpaatëtyën,

30ëjts tam'ajtpës ënäty, mëtoopë käjpxykyupëjkpës ënäty näpyëjktä'äkyë ma yë'ëjën. Mëët ëjtskyëjxm janty jotkujk ënäty yajpaaty, janaam jatsojkës ijty nwin'ëyi'iky nwinkëyetsy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

31Janty xoontakpës ënäty jam nyajpaaty ma ja'ay tsyëënëtën, jotkujkës ënäty jam nnäjyawëty ma ja naaxwiinyëtë ja'ayëtyën.

32E tyam, u'unkëty maayëty, mëtoow'ijtëkës. Jëtu'un winë xytyuntëty ijxtëm ëjts winë ntunyën, ënät jotkujk myajpaatëty.

33Ijxkuk ja'akyukëtë ja oypyë nätyu'uwinwow nätyu'uwinwitsë. Këtii xyjyëjpmëkajpxëtëty ja wijyajtën.

34Janty jotkujk yë ja'ay yajpaaty mëti'ipës xymyëtoow'ijtpën, ets winjëpom yajpaaty ijx'ijtp këwent'ajtpë maas yë njëën aaw ntëjk'aawën.

35Jä'ä koos ëjts pën xypyääty, jëtu'un tä pën tpaatyën yë juukyajtën, ets Tios janty'oy jyawëty;

36e koos pën xy'ëxmatsy, jëtu'un tä jeexyë atsë'ëkëtuuy nyäpyëjktä'äkyën; pënës xy'ëxëëk'ijxp, o'kën tsyojkën'ajtyp.

Proverbios 9

1Ja ixpëkyajtën ojts ja tyëjk tkojy, ets tpëjktäky wëxtujk yë nyixeny.

2Tääts tyaj'o'ky yë tsajpkaa ets ja tyëjk tnixëëwtuuny; ojts ja uuky tnipëjktaakë, xu'kxpë ets pa'akpë, ets mëj këjää t'a'ijxëy ja ka'ayën ukën.

3Ënät ojts tkexy ja tyuunpëtëjk jam kopkkëjxm ets tukyaax tukjokëtëty.

4Mintë yaa ëna'ktëjkëty, tsuupë myajpaatën. Ojts tnikäxë ja ka'apë wyijy'atën.

5Min kaytyë ja ntsajpkääkyës ets min uuktë ja nëë mëti'ipës të nyaj'oyën.

6Këtii xëmë tsuu myajpaatë, oy mjuuky'atëty: jëtu'un mnaxtëty mtëkëtëty tä ja'ayën mëti'ipë niwijy nikujk yajpatpën.

7Tuk'ënëëmë yë ëxëëk ja'ay ka'apë nijënu'un jyä'äkyukën; ets xy'ëk'ixëty pën këtii tsaatsy ma'at m'ëk mëkäjpxyë, ets pën këtii je'eyë m'ëk yajjoot'anpëkyë.

8Oj yë ëxëëk ja'ay, ets xy'ixëty pën këtii m'ëk mëtsiptsoonyë. Tuk'ënëëmë yë ja'ay wijypyë kujkpë ma ka'ap tii oy tunyën, ets xy'ixëty pën ka'ap m'ëk oyjyawëty.

9Kajpxwij ja wijyjyä'äy, ets xy'ëk'ixëty pën këtii ni'ikyë wyijytyä'äky. Yaj'ijxpëk yë këpetyjyä'äy, ets xy'ëk'ixëty wi'ix ni'ikyë kyëpetyä'äkyën.

10Yë wijyajtën yë'ë mëët tsyo'ontä'äky ko yë Tios yajmëjjaw yajjaantyjyawë, ko yajnijawë ja ni'ik wa'atspë këpetyajtën ënäty nikëxë'kp.

11Oy ko jyää'aty wijyajtën, jeky mjuuky'ata'any ets këjääjëjaanp ja xëëw jëmëjt ma mjuuky'ata'anyën.

12Pën mijts mwijy mkujk, mijts kë'ëm mtuk'oy'atëp. Pën ëxëëk mja'ay'äty, kë'ëm ëyo'on mnätyukpaatëtëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

13Yë tsuuwinma'any jëtu'un tä tu'uk yë to'oxytyëjkën mëti'ipë pi'tskajpxpën, kunëpap jyä'äy'äty ets winma'anytyuk.

14Je'eyë yajxon nyänyikëy nyänyiwitsëty ets t'awä'tspety yë tyëjk aaw, jam nëjkx kyuwa'akë ma ja kajpn kopkën,

15ets tmëkäjpxy ja mëti'ipë najxtëpën, mëti'ipë oytyu'u ye'eytyëpën.

16Mintë miitsëty yä'äy'ëna'këty jënu'un ka'ap tii xyjyatën xynyijawëtën. Jëtu'un tkäjpxynyikexy ja ja'ay mëti'ipë ka'ap kyëpety'atën.

17Yë nëë mëti'ipë yajmä'tspën, wäänë pa'ak jyawë, yë tsajpkääky mëti'ipë yajkääpyën ayu'utsy, ni'ik xu'kx jyawë.

18Ka'ap nijawëtë ko tëkokyë jënu'un të twoyën aak o'këntum yajpaatë.

Proverbios 10

1Ya'atë Salomón y'aaw'ajtyp y'ayuk'ajtyp: Yë u'unk ëna'k wijypyë ets mëti'ipë winë nyija'apën yajxoontäkpy yë tyeety tyaak; e ja mëti'ipë winma'anytyukën ets tsuujën je'eyë ja tyeety tyaak tyajmony tyajtuky.

2Yë wit meeny mëti'ipë yajpatpën mëët yë ëxëëk jot ëxëëk winma'any, ka'ap pën oy tyajtuny; e ko yë wit meeny ja'ay oy tnitun tniye'eyë, yajpëtsëëmp o'këntum.

3Tios ka'ap tyaj'ayuu'aty yë ja'ay mëti'ipë oyjyä'äyën, mëti'ipë ëxëëk ja'ay'ajtpën ni'ikyë tukpaaty yë yuu, e oy jyakaay jya'ukpë, je'eyëm yë yuu tjawëja'any.

4Ko wäänë tii yajnitunë, wäänë tii yajpaaty; e ko mëj këjää tii yajnitunë, mëj këjää tii yajpaaty.

5Yë wijytyëjkëty jää yë pëjktä'äky tyajmuktë ko pyojë'ëky, yë tsuutëjkëty jää mya'atë ko ja pëjktä'äky myuka'any.

6Ma oyjyä'äyën, mëj këjää yë kënu'kxën jam kyëtä'äky; e ma ja ëxëëk ja'ayën, jëtu'unyë yajkumon yajkutukëty ja ëxëëk jot ëxëëk winma'any.

7Ja'ay mëti'ipë oy tsuj të jyuuky'ätyën, xëmë yaja'amyetsy oy të y'o'knë; e mëti'ipë ëxëëk të jyuuky'ätyën, ¿pën ëkja'amyätsanëp?

8Yë ja'ay mëti'ipë wijyën, käjpxykyupëjkp nyäpyëjktä'äkyë; e mëti'ipë wiinkjaty ëtsoopën, ëxëëk jyäty kyëpety.

9Mëti'ipë ka'ap maa nyu'kxyën ka'ap tii tsë'ëkë; mëti'ipë ëxëëk ja'ay'ajtpën, ëxëëk kyukëxë.

10Ja'ay mëti'ipë wiinmä'kpën këjää jotmay tyajminy; mëti'ipë tsuu poj kajpxpën, ëxëëk jyäty kyëpety.

11Ko yë wa'ats ja'ay kyäjpxy, yajjotkujktäkpy yë juukyajtën; yë ëxëëk ja'ay o'ktëy tyunyë tsip käjpxy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

12Yë näy'ëxëëk'ixë je'eyë yajtsiptuny, e yë tsojkën ja'awën myä'kxtääpy yë nëë poky.

13Yë wijyjyä'äy yë'ë kyäjpxyp wijyajtën; yë tsuuja'ay jëtu'un tjawë tä jeexyë yajëkuwopën mëët yë kepy.

14Yë wijyjyä'äy ka'ap tnikäjpxy ko tii tjaty tnijawë, ni'ik ko tu'uk kyäjpxy yë tsuuja'ay, kutsë'ëkë yë'ë.

15Yë ja'ay kumeenypë, yë'ë nätyukuwanëp yë wyit myeeny; e yë ëyoopëja'ay yë'ë y'ëyo'on'ajtyp ko y'ëyoy.

16Yë oyjyä'äy, yë'ë kyuma'ayën'ajtyp yë juukyajtën; yë ëxëëk ja'ay, yë'ë kyuma'ayën'ajtyp yë poky.

17Mëti'ipë ja'ay kyupëjkpyën ma winë yajtukmëkäjpxyën ko tii oy tkatuny, yë'ë në'ë tu'u oypyë pyijkpy mëti'ipë ja juukyajtën mo'ojëtëpën; e mëti'ipë ka'ap tkupëkyën kë'ëm nyäyajtëkoyë.

18Antakp yë ja'ay mëti'ipë ka'ap tyajkëxë'ëkyën ko myëku'uk t'ëxëëk'ixy, ets tsuuwinma'any yë'ë ko yajnikäjpxy yajnimëtyä'äky xii yaa muum yë pi'tskäjpxy.

19Mëti'ipë ëxëëk y'amëtyä'äkyëtyën ka'ap tjawë jëna'a kyajpxtëkoy; wijyjyä'äy nyäxy mëti'ipë amonyë ijtpën.

20Yë wa'ats ja'ay jëtu'un yë y'aaw y'ayuk tä poop pujxnën; yë ëxëëkja'aytyëjk yë jyot wyinma'anyëty; nijënu'un kyatsoowpaaty.

21Yë wa'ats ja'ay ko kyäjpxy, may yë ja'ay tyaj'ijxpëky; e yë tsuuja'ay ëxëëk nyäjyawëty ko ka'ap tii tjaty tnijawë.

22Ni'ik tsyowpaaty ko yë Tios kyënu'kxy jyëkyejpy, jä'ä ko ka'ap yajmony yajtuky.

23Yë tsuuja'ay jotkujk nyäjyawëty ko tii tuuntëkoy; yë wijyjyä'äy jotkujk nyäjyawëty ko tii niwijy tuny.

24Mëti'ipë ëxëëk ja'ay tsyë'këpën, yë'ë jajtëp këpäjtëp, e yë wa'ats ja'ay pyätyp mëti'ipë tsyojkën'ajtypyën.

25Ko yë mëkpoj nyäxy, yë ëxëëk ja'ay jëtu'unyë pyojtëkoy; e yë wa'ats ja'ay xëmë jotkujk y'ity.

26Ko yë nuux ja'ay tii yajtuk'ëne'emy, jëtu'un nyäjyawëty xun nëë yowë yajtuk'ukp, ëkë jok yowë wiinkupojëyëp.

27Ko Tios yajtsoky yajjawë, yoonp yë juukyajtën; e yë ëxëëkja'aytyëjk ni'ikyë yë jyuukyajtën yajkuwitstë.

28Yë wa'ats ja'aytyëjk akujk jotkujk yajpaatë ma mëti'ipë miimp këtakpën; e yë ëxëëkja'aytyëjkëty jëtu'un tjawëtë mëj ëyo'on yowë tim tukëtakpäjtëtëp.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

29Tios kyuwäämpy yë ja'ay mëti'ipë winë oy tyuuntëpën; ets yajkutëkoopy mëti'ipë wiinkjaty winë tyuuntëpën.

30Yë wa'ats ja'ay nijëna'a ëxëëk kyajaty kyakëpety, e yë ëxëëk ja'ay ka'ap jeky jyuuky'ata'any; naaxwiiny naaxkëjxy.

31Ko kyäjpxy yë wa'ats ja'ay, aakyë'ë kyäjpxyp mëti'ipë niwijyën; e yë ëxëëk ja'ay ni pën kyayajkajpxa'anyë.

32Yë wa'ats ja'ay aakyë'ë kyäjpxy oypyë; yë ëxëëk ja'ay aakyë'ë kyäjpxyp tëkatsypë.

Proverbios 11

1Tios ka'ap t'oyjyawë ko tii kä'pxy kyayajkijpxy, yë'ë oyjya'ap ko tii kä'pxy yajkijpxy.

2Ko ja'ay je'eyë nyämyëjaw nyäjyääntyjyawëty, ka'ap pën y'oyjyawëty; ja'ay mëti'ipë wijyën, yu'unk naxym jyä'äy'äty.

3Yë oyjyä'äytyëjk yë'ë oy yajjuuky'ajtëtëp ko winë aak mëtëy tuntë; e yë ëxëëkja'aytyëjkëty yë'ë yajkutëkoyanëtëp yë y'ëxëëk'ajtënëty.

4Yë wit meeny nijënu'un kyatuna'any ko ënäty ja poky yajnipaye'ey, je'eyëp ko jyää'aty ja nipaye'eyën, mayjyä'äy tpaatë nitsokën.

5Ko jyää'aty ja oypyë nipaye'eyën, ja wa'ats ja'aytyëjk o'oyëtëp ja tyu'ujëty; e ja ëxëëk ja'ay ëxëëk tmëjaty ja y'ëxëëktu'unën.

6Yë nipaye'eyën yaj'ëwaatsëpëtsëëmp yë oyjyä'äytyëjk, e mëti'ipë winë y'atsojkpyën ëxëëk tmëjaty.

7Ko yë ëxëëk ja'ay y'ooky, o'ktääpy jënu'un winë të tmëmay të tmëtajyën.

8Yë Tios yajpëtsëëmpy yë oyjyä'äytyëjk ma monyë tukyën; ets ëxëëkja'aytyëjk yë'ë jam tpëjktä'äky.

9Ko yë ëxëëk ja'ay kyäjpxy yajtëkooytyääpy yë jyiiky myëku'uk; e yë wa'ats ja'ay yë wijyajtën yë'ë jatëkok yajtsokëp.

10Ko yë wa'ats ja'aytyëjk jyotkujkta'aktë, yë naax kajpn jotkujk näjyëtu'un yajpaaty; ko yë ëxëëkja'aytyëjk y'ooktë, xoontakp yë naax kajpn.

11Yë'ë mëët ja wa'ats ja'aytyëjk ja nyäkyënu'kxë yajkojy yë naax kajpn; e yë ëxëëkja'aytyëjk yë'ë yajma'typ mëët y'aaw y'ayuk.

12Ja'ay ka'apë oy yë jot winma'any tmëëtëtyën je'eyë myëku'uk wiinkjaty tnimëtyä'äky; e yë ja'ay mëti'ipë jap yë wyinma'anyën amonyë y'ity.

13Ja'ay mëti'ipë pi'tskajpxpën aak nyimëtyaktääpy oy tyimtiijëty, yë ja'ay mëti'ipë këpetyën yu'utsy winë tmëët'aty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14Pën tu'uk yë yajkutujkpë ka'ap oy y'ëne'emy, yë naax kajpn o'ktëy jyäty kyëpety; ënät winë oy wyimpëtsëmy jyëjpëtsëmy ko nyimay'atë mëti'ipë najts'ë'ëw najtskajpxëtëpën.

15Ëxëëk wyimpëtsëmy jyëjpëtsëmy ko nyajnu'kxmëty yë ja'ay mëti'ipë ka'ap n'ixy'ajtëmën, mëti'ipë ja'ay ka'ap tii timnyi'ëtsoyën nu'kxy nikë jotkujk yajpaaty.

16Yë to'oxytyëjk mëti'ipë oy määpy tajpën, kumay nyäxy, yë naaxwiinyëtë ja'ay mëti'ipë pe'tymyën, pyätyp winë mëj këjää.

17Mëti'ipë ja'ay pa'ëyoop najts'ëyo'owëpën, nätsyojkëp jëtu'un kë'ëm; e mëti'ipë ëxëëk ja jyot wyinma'anyën, kë'ëm nyäy'ëxëëktunyë.

18Yë ëxëëk ja'ay ko nyätyijyë yajmëjuy, je'eyë yajtukwin'ëëny yë myëju'uny; yë ja'ay mëti'ipë winë oy tyuunpyën, kä'pxy t'ëxajë myëju'uny.

19Ko ja mëtëypyë ja nipaye'eyën jä'ä npanëjkxmëty, jam xyajnëjkxmëty ma juukyajtën yajpaatyën; e ko ëxëëkpë npanëjkxmëty, jam xyajnëjkxmëty ma ja o'kën yajpaatyën.

20Tios y'ëxëëk'ijxyp yë ja'ay mëti'ipë ëxëëk jot winma'anymyëët'ajtypyën; e mëti'ipë oy winë tyuun kyajpxtëpën janty'oy tsoky tjawë.

21Tëyajtën yë'ë ko yë ëxëëk ja'ay ka'ap jëtu'unyë nyinaxa'any, kyumëtowäämpy yë pyoky. Yë wa'ats ja'aytyëjk akujk jotkujk yajpëjkta'aka'antë ëwaatsëtum.

22Jëtu'un tä tu'uk pu'ts pujxnkë'ëjiitsën mëti'ipë jam ijtpën ma ëtsëm yë jyëjpën, jëtu'un yë to'oxytyëjk nyäxy mëti'ipë këxë'kpën oy ets ka'ap yajxon winë tmay tajy.

23Mëti'ipë wa'ats ja'aytyëjk tsyojkën'ajtëpën oy wyimpëtsëmy, mëti'ipë yë ëxëëkja'aytyëjk tsyojkën'ajtëpën, je'eyë yajoot'anpëky.

24Tää ja'ay mëti'ipë ka'ap tii tpa'ëyoyën ko tii tyäky, ko tii tpaaty mëj këjää t'ëxajë; näy tää ja'ay mëti'ipë wintukën, ko wyintukëty ni'ikyë y'ëyoowtëkë.

25Ja'ay mëti'ipë ayajk ako'onëpën, ni'ikyë jyotkujktä'äky; mëti'ipë winë yäjkpyën, näjyëtu'un winë t'ëxajë.

26Mëti'ipë ja'ay yu'tsypyën yë tsajpmok, pojkëp yë ja'ay; e mëti'ipë tsyojkypyën, oyjya'awëyëp ja'ay.

27Mëti'ipë ja'ay oy winë tyuunpyën, oy ja'ay jyawëty; e mëti'ipë ëxëëk winë tyuunpyën, ëxëëk ja'ay y'ixyë.

28Mëti'ipë ja'ay yi'iyë tyuk'ijxpejtypyën yë wyit myeeny, jëtu'un nëjkx jyäty tä aaytyë'ëts ujtstë'ëtsën; e yë oyjyä'äytyëjk jëtu'un xëmë yajpaata'antë tä yë aay ujts tsyuxk'ityën.

29Mëti'ipë ja'ay ka'ap yë jyëën tyëjk tkëwent'atyën, ka'ap jap tii wyë'ëma'anxëty; yë tsuuja'ay xëmë nëjkx je'eyë tuunpë wyä'äny ma wijyjyä'äytyëjkën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

30Yë tëypyë nipaye'eyën, juukyajtën yäjkpy; e tsiptu'un tsipkajpxën yë'ë yaj'atëkoopy.

31Pën wa'ats ja'ay y'ëxajëp yë myëju'uny yaa naaxwiiny naaxkëjxy, näjyëtu'un yë ëxëëkja'aytyëjk kopkpëky ko tkumëtowtë yë pyoky.

Proverbios 12

1Ko yaj'oyjyawë yë nätyu'uwinwow nätyu'uwinwitsë, wijyajtën ënäty yajtsojkën'ajtp; e ko yaj'ëxëëkjawë yë nätyu'uwinwow nätyu'uwinwitsë, tsuu'at ënäty nikëxë'kp.

2Yë oyjyä'äy, tsojkëp yë Tios, e yë ëxëëk ja'ay pokytyum yajpëjktä'äky.

3Yë ëxëëkajtën ka'ap jeky tyaj'ity; yë wa'ats ja'aytyëjk ta'tspëky yajpaatë.

4Yë to'oxytyëjk mëti'ipë wijyën, mëj'äämpy yë nyiye'etyëjk tyajnaxy; e yë to'oxytyëjk mëti'ipë tsuujën, ëxëëk yë nyiye'etyëjk tyajjaty.

5Yë wa'ats ja'aytyëjk yë'ë myëmaay myëtajtëp yë tëyajtën jaanty'ajtën; e yë ëxëëkja'aytyëjk yi'iyë myëmaay myëtajtëp wi'ix wyin'ëën wyinxajtëtyën.

6Ko yë ëxëëk ja'ay kyäjpxy kutsë'ëkë yë'ë, e ko yë wa'ats ja'ay kyäjpxy yë'ë yäjkpy yë nitsokën.

7Yë ëxëëkja'aytyëjk mëët nëjkx tu'kë'ëyë y'u'unk y'ëna'k y'o'kta'atë; e yë wa'ats ja'aytyëjk nëjkxëp yë y'u'unk y'ok jeky jyuuky'atë.

8Yë'ë muum yë ja'ay yajtuk'oyjya'ap ko wyijyëty kyujkëty; e yë ja'ay mëti'ipë winma'anytyukën, ixtijy ëxwa'any nyäxy.

9Oypyëtsëëmp ko ja'ay ku'uxyë pën yajkayë, oy pën kyamëjpëjktä'äkyë; këtii ko ja'ay janty mëj nyäxy ets ka'ap oy kyäy y'uuky.

10Yë wa'ats ja'ay wyinja'ap ko jëyujk jya'ap winë, yë ëxëëk ja'ay ka'ap tnijawë tii yajtijp näpya'ëyowë.

11Mëti'ipë ja'ay yajtuumpyën nyaax kyam, ka'ap tyëkoy'ajtxëty yë jyi'kxy pyiky; e yë ja'ay mëti'ipë tsuujën, yë'ë tyuunk'ajtyp mëti'ipë ka'ap nimaa tuk'oy'atëtyën.

12Mëët ko yë ëxëëkja'aytyëjk tëkatsy winë tsojkën'atë, ëxëëk tmëjatë; e ko wa'ats ja'aytyëjk tii tsojkën'atë, kopkpëky ko tpaata'antë.

13Yë ëxëëk ja'ay kë'ëm nyäyajkujo'opyë ko tii ka'ap mëtëy tnikäjpxy; e tu'uk yë wa'ats ja'ay oy winë tukpëtsëmy ma nyäjyawëtyën tsiptuuy kya'aja'any.

14Tu'uktu'uk yë ja'ay jëtu'un tii tpaaty ijxtëm tii tnimëtyä'äkyën; ets jëtu'un yajmëjuy ijxtëm tii tunyën.

15Yë tsuuja'ay jëtu'un myäy tyäjy ko tëkokyë mëti'ipë tyuunpyën aak'oy yë'ë; e yë wijyjyä'äy myëtoow'ijtyp ko yaj'ëëwijy yajkajpxwijy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

16Yë tsuuja'ay pojën tyajnikëxë'ëky ko jyoot'anpëky; e yë këpetyjyä'äy jëtu'un tyajnaxy tä pyojyën ko pën yajjoot'anpëkyë.

17Ja'ay mëti'ipë tii mëtëy të t'ixyën, mëtëy tii tnimëtyä'äky, e mëti'ipë ka'ap tii të t'ixyën je'eyë nëkoo y'antä'äky.

18Tää yë ja'ay mëti'ipë tsaatsy ma'at ëëp kajpxpën; e ko kyajpxtë yë wa'ats ja'aytyëjk, yë'ë jatëkok winë yaj'o'oyëtëp.

19Pën mëtyakpën tëyajtën xëmë y'ita'any; e mëti'ipë je'eyë antakpën, wäänë jyuuky'ata'any.

20Ma ja ëxëëkja'aytyëjk winë tnimay tnitajëtën yë'ë jam yajpatp win'ë'ënën, e ma ja wa'ats ja'aytyëjk tii tnimëtya'aktën jotkujk'ajtën jam ets xoontakën.

21Yë wa'ats ja'ay nijëna'a ëxëëk kyajaty kyakëpety, e yë ëxëëk ja'ay tu'kë'ëyë nëjkx tsëëmnajxta'ay ja ëyo'on jotmay.

22Yë Tios y'ëxëëk'ijxyp yë ja'ay mëti'ipë antakpën, e mëti'ipë winë mëtëy tyuunpyën, yë'ë y'oyjya'ap.

23Yë ixpëkyjyä'äy ka'ap janty jëtu'un tnikäjpxy tnimëtyä'äky ko tii tjaty tnijawë, e yë tsuuja'ay nimay yë ja'ay tuk'ixy ko tii tuny nitsuu nipoj.

24Mëti'ipë ja'ay tuunpën, kopkpëky ko myëta'aka'any, e mëti'ipë nuuxën, yë'ë yajmëmëta'akaanp.

25Yë monyëtukyë je'eyë ja'ay ëxëëk tyajnäjyawëty; e ko pën oy myëxony myë'ityë, tääts jyotkujkë.

26Yë wa'ats ja'ay jä'ä y'ity tu'uwinwoopë ma ja myëku'ukën; yë ëxëëk ja'ay jëtu'unyë nyë'ëtëkoy tyu'utëkoy.

27Yë jëyujk majtspë mëti'ipë nuuxën, nijëna'a tii tkamatsy; e yë ja'ay mëti'ipë pe'tymyën, pyätyp y'ijxyp mëj këjää ja wit meeny.

28Ko në'ë tu'u yajye'ey mëti'ipë mëtëyën, tukpatp yë juukyajtën; e ko jä'ä ja në'ë tu'u yajye'ey mëti'ipë tsuuja'aytyëjk ye'eytyëpën, o'kën yajpatp.

Proverbios 13

1Yë u'unk ëna'k mëti'ipë wijyën, kyupëjkpy yë näy'ojë ko tyeety tyukmëkäjpxyë ko tii oy tkatuny; e yë pi'k ëna'k mëti'ipë ka'ap kyäjpxyjyä'äkyukën, nijënu'un tkatimtyunyë këwentë oy tii jyayajtuk'ojy.

2Tu'uktu'uk yë ja'ay ijxtëm y'iy kyäjpxyën jëtu'un jyä'äy'äty; e yë ja'ay mëti'ipë myëku'uk kyë'ëyajktëpën, jëtu'un yaj'ixtë tyäty yu'o'këtëp yowë ko ëxëëk kya'ëtë'ëts kya'ëna'antë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

3Ko ja'ay y'aaw yyä'än tmajts'ity, kë'ëm nyäkyëwent'atyë. E mëti'ipë tyäty myëtyakpën, kë'ëm nyäyajkujo'opyë.

4Yë nuux mëti'ipë jyatsojkën'ajtypyën ka'ap tpaaty. Mëti'ipë ja'ay tuunp ye'epyën, yajxon nyäyajjotkujktä'äkyë.

5Yë wa'ats ja'ay y'ëxëëk'ijxyp yë win'ë'ënën antakën. Yë ëxëëkja'aytyëjk je'eyë nëkoo yajtsëtyuntë ets yaj'ëxëëktëkëtë.

6Ja mëtëypyë ja tu'unën kajpxën kyuwäämpy ja ja'ay mëti'ipë ka'ap tii poky tmëëtëtyën. Yë ëxëëktu'un ëxëëk kajpxën, yë'ë yaj'o'kpy yajtëkoopy ja pokyjyä'äy.

7Tää yë ja'ayëty ka'apë tii tmëët'atën ets jä'ä nyäyajnaxëtë kuwit kumeeny. Tää yë ja'ayëty mëti'ipë myëët'ajtëpën winë ets jä'ä nyäyajnaxëtë mëk ëyoowtë ja'ay.

8Yë kumeenyjyä'äy wyit myeeny muum yajpëtsëëmëp. Tu'uk yë ëyoopëja'ay kajëna'a pën kya'ëtsu'uxya'axëtëty.

9Yë wa'ats ja'aytyëjk jëtu'un tyë'kxtë jyajtë tä jëën muum tyi'kxy jyäjyën. E yë ëxëëkja'aytyëjk jëtu'un yë'ëjëty tä tu'uk yë kutë'kxnën mëti'ipë kupi'tsëpën.

10Yë nämyëjjaw näjyääntyjyawë je'eyë nëkoo jëën tsip t'ixkukë. Yë wijyajtën jam yajpaaty ma ja'ayën mëti'ipë yu'unk naxym juukyajtpën.

11Ko yë wit meeny yaj'atsoky, ni'ikyë yaj'ixy wyäänë. Mëti'ipë ja'ay wyit myeeny nyikoonpejtypyën oy wyäänjatyëty, ni'ikyë tyajmayë.

12Ko ka'ap wyimpëtsëmy jyëjpëtsëmy oy mëti'ipë jayajtuknipëjktakëpën, yajmoonp yajtujkp yë'ë, e ko winë tpaaty t'ixy ja ja'ay mëti'ipë tsyojkën'ajtypyën akujk jotkujk nyäjyawëty.

13Mëti'ipë ja'ay tëë jyayaj'ëne'emyën, ets ka'ap tpatuny, ok tmëkjawë ko ënäty ka'ap të tuny mëti'ipë të jyayajtuk'ëne'emyën. Mëti'ipë ja'ay wyinkutsë'këpën yë näy'ënä'ämë y'ëxajëp yë kyuma'ayën.

14Mëti'ipë ixpëkyjyä'äy nyikäjpxypën, yë'ë mëti'ipë yajtuk'oy'atëpën ma juukyajtënën, ets putëjkëp ko pën o'këntum yajpaaty.

15Ko yë ja'ay niwijy jyuuky'äty, may tpaaty mëti'ipë oyjya'awëyëpën; e yë ja'ay mëti'ipë myëku'uk kyë'ëyäjkpyën ëxëëk jyäty kyëpety, kë'ëm jam nyäyajnëjkxyë, ma xit ko'ow jyatëtyën ja jyuukyajtën.

16Ja'ay mëti'ipë wijyën aak winma'anymyëët winë tuny, e ja'ay mëti'ipë tsuujën, tyimyajnikëxë'kojpy ënätyë ko tsyuujëty.

17Mëti'ipë ja'ay ëxëëk yë aaw ayuk myëjëtijtypyën, je'eyë muum amay jotmay tyajkëxë'ëky; e mëti'ipë ja'ay oy yë aaw ayuk myëjëtijtypyën, yë'ë jatëkok yajjotkujktakp.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

18Ja ja'ay mëti'ipë ka'ap tsojkën'atyën ja kajpxwijën nëjkxëp y'ëyoy ets ka'ap pën y'oyjyawëtëty; ja'ay mëti'ipë kyupëjkpyën ja kajpxwijën, ni'ikyë mëj'äämpy nyaxa'any.

19Ko oy wyimpëtsëmy jyëjpëtsëmy mëti'ipë yajjëjp'ijxpën, yajjotkujkëp yë'ë. Yë tsuuja'aytyëjk ka'ap tmëmëta'aka'antë ko yajjëwowtë ma ëxëëkpën.

20Yë'ë oyjyawë yë wijyjyä'äytyëjk ets wijy m'awinpitëty; yë'ë oyjyawë tsuuja'aytyëjk ets tsuu m'awinpitëty.

21Yë pokyjyä'äytyëjkëty jëtu'un yë ëxëëkpë tyimpajëtitëtë. E yë wa'ats ja'aytyëjk yë'ë kyuma'ayën'atantëp yë oyajtën.

22Yë ja'ay mëti'ipë oy määpy tajpën yajwë'ëmëp yë y'ok'u'unk yë kyuma'ayën. Yë pokyjyä'äy nëkoopë tnikoonpety yë wit meeny mëj këjää, ja wit meeny mëti'ipë nyikoonpejtypyën yë'ë wa'ats ja'ay jyä'ä'atäämpy.

23Ma kyam tyu'ujën yë ëyoopëja'ay tam yë jë'kxy pëky jyätyë, e jää may winë tyëkoy ko kyajää'aty ja nipaye'eyë.

24Mëti'ipë yë ja'ay ka'ap yë y'u'unk tukumëtoyën ko tii oy tkatuny, kyatsojkpy jëtu'un; e mëti'ipë ja'ay yë y'u'unk tsyojkpy jya'apën, tyukumëtoopy yë pyoky.

25Yë wa'ats ja'ay ku'uxyë kyäy y'uuky. E yë ëxëëk ja'ay xëmë yu'o'kp yajpaaty.

Proverbios 14

1Yë to'oxytyëjk wijypyë kyojpy yë tyëjk; yë to'oxytyëjk tsuupë kë'ëm tyajma'aty yë jyëën tyëjk.

2Mëti'ipë ja'ay oy winë tyuunpyën wyinkutsë'këp yë Tios; e mëti'ipë tëkatsy winë tyuunpyën, jëkäm jëxkë'ëm Tios tpëjktä'äky.

3Ma tsuuja'ay tii tkäjpxyën jam yajmëtoy ko nyämyëjjawëty; e ma tii tkäjpxyën yë wijyä'äy jam yajmëtoy wi'ix nyäkyuwa'anyën.

4Pën ka'ap yë tsajpkaa, ka'ap tjëkyepy yë tsajpmok yajniyu'ujëty; yë tsajpkaa yë'ë myëjaaw yajtuunpy ets may yë tsajpmok yajniyu'ujë.

5Ja ja'ay mëti'ipë tii të t'ixyën mëtëy tii tnimëtyä'äky; e mëti'ipë ka'ap tii të t'ixyën yë'ë antakp.

6Ja'ay mëti'ipë nämyëjkäjxëpën y ja wijyajtën tja'ixta'ay ka'ap tpaaty; yë wijyjyä'äy ka'ap tsip tjawë yë ijxpëjkën.

7Timnäjyëpëkët ma tsuuja'ayën, jä'ä ko ma yë'ë tii tnimëtyä'äkyën ka'ap jam tii xypyaatëty.

8Yë wijyajtën yë'ë wijyjyä'äy tyukja'akyujkëp ma tii tunyën; e yë tsuuja'ay yë'ë nätyukwin'ë'ënëp ko tsyuujëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

9Yë tsuuja'aytyëjk kë'ëm nyätyukxi'ikëtë ko tii tuuntëkoytyë; e ma oyjyä'äytyëjkëtyën yë'ë myëmaay myëtajtëp wi'ix tii oy tuntëtyën.

10Yë jot winma'any nyija'ap ko ëxëëk jyäty kyëpety; ko jyotkujk'aty ka'ap tjëkyepy tpëjkwa'kxëty pën mëët.

11Yë ëxëëkja'aytyëjk jyëën tyëjkëty nëjkxëp kyutëkoy; e oyjyä'äytyëjkëty jyëën tyëjkëty ni'ikyë kyëjääjëja'any.

12Tää yë në'ë tu'u mëti'ipë oy yaj'ijxpën; e jam ma jyëjpkëjxnën okën jam.

13Yë'ëpaat ko ja'ay xyi'iky atoonp joot'ëjx ma jyëjpkëxyën yë xoontakën yä'äxy y'awinpity.

14Yë tsuuja'ay jotkujk nyäjyawëty ko tsyuujëty; e yë wijyjyä'äy yë'ë yajjotkujk'ajtëp ko wyijyëty.

15Yë tsuuja'ay aak myëpëjktääpy wi'ix pën y'ënä'änyën; e yë wijyjyä'äy mëk timy'ixy maa nyäxy tyëkën.

16Yë wijyjyä'äy tsyë'këp yë ëxëëkpë paaty ënätyë jam jyëwä'äky ma tii ëxëëk t'ixyën; e yë tsuuja'ay ka'ap tii tmëjpëjktä'äky.

17Mëti'ipë ja'ay ka'ap myä'kxtukyën, nëkooyë pën tnipëtë'ëky; mëti'ipë jëyëjp winë myëmääpy myëtäjpyën, ka'ap tii ajotkumonë tuny.

18Yë tsuuja'ayëty, yë'ë kyuma'ayën'ajtëp tsuu'at; e yë wijyjyä'ätyëjkëty yë'ë mëët jyuuky'atë winma'any.

19Yë ëxëëkja'aytyëjk winta'ak naaxkow jam jya'ta'antë ma oyjyä'äytyëjkëtyën. Yë ëxëëkja'aytyëjkëty nëjkxëp jam nyu'kxta'aktë ma wa'ats ja'aytyëjk tsyëënëtën.

20Yë ëyoopëja'ay, yë'ëpaat yë jyiiky myëku'uk y'ëxëëk'ixyë mëti'ipë oy mëët të nyäjyawëtyën; e tu'uk yë kumeenyjyä'äy nëkooyë nimay tmëët'ajnë mëti'ipë oyjya'awëyëpën.

21Mëti'ipë ja'ay ka'ap yë jyiiky myëku'uk tunyën këwentë, poky tyuunpy; e jotkujk ja'ay yajpaaty mëti'ipë pya'ëyoopyën yë ëyoopëja'ay.

22Mëti'ipë ëxëëk ëtëtstëp ënantëpën, tëë tyu'utëkoytyë. Mëti'ipë yë'ë y'ijxtaaytyëpën ja oypyë jot winma'any, myëët'ajtëp ja tsojkën ja'awën ets ja jaanty'ajtën.

23Tëkokyë mëti'ipë yajtuk'oy'ajtpën, nimëjaaw yajpaaty. Ko ja'ay je'eyë kyu'awakëty, ëyo'on nätyukpatëp.

24Yë wijyjyä'äy yë'ë yajmëjnajxëp yë wyijy'ajtën, e yë tsuuja'ay, yë tsyuuajtën.

25Mëti'ipë tëë winë t'ixyën ets mëtëy tnimëtyä'äky, yajtsokpy yë myëku'uk yë jyuukyajtën; e yë ja'ay mëti'ipë ka'ap tii të t'ixyën ets tëkatsy winë tnimëtyä'äky, yaj'o'kpy yë myëku'uk.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

26Ko yë Tios nmëjpëjktakmëty, yäjkpy yë akujk'ajt jotkujk'ajtën, näjyëtu'un ma u'unk ëna'kën.

27Ko yë Tios yajmëjpëjktä'äky juukyajtën ënäty yajpatp ets yë'ë ënäty yajpatp ja nitsokën jam o'kënjëjp'am.

28Ko tu'uk yë ënä'ämpë yajkutuky ma ja'ay nyimayëtyën, mëj'äämpy nyäxy; e ko tu'uk ënä'ämpë yajkutuky ma ja'ay nyiwäänëtyën, o'ktëy jyäty.

29Ko yë ja'ay y'ëwxity myä'kxtuky, wijyajtën yajnikëxë'kpy; e ko yë ja'ay ka'ap myä'kxtuky, tsuu'at yajnikëxë'kpy.

30Ko yë ja'ay xeemy yë jyot wyinma'any, po'kxp yë jyot nyini'kx; e ko yë jyiiky myëku'uk t'ëxëëk'ixy, ka'ap nijënu'un yë jyot nyini'kx jyotkujk'aty.

31Ja'ay mëti'ipë wyojpy kyä'tsypyën yë ëyoopëja'ay, Tios myëtëkoopy mëti'ipë të yajkojyën; e mëti'ipë pya'ëyoopyën yë ëyoopëja'ay, yajmëjnajxëp yë Tios.

32Yë ëxëëk ja'ay kë'ëm ëxëëk nyätyunyë ko ëxëëk y'ëti'itsy y'ënä'äny; e yë ja'ay mëti'ipë tëy tëtä'äky winë tyuunpyën, yë'ë kuwanëp ma mëtëy tyu'uye'eyën.

33Yë wijyajtën jap tsyëënë ma jot winma'anyën mëti'ipë oy määpy tajpën; e ma tsuuja'aytyëjkën ka'ap jëtu'unpë yajnijawë.

34Ko jyam'aty ja oypyë ja nipaye'eyën ma naax kajpnën, mëj'äämpy jëtu'unpë naax kajpn nyäxy; e ko ka'ap jëtu'unpë jyam'aty tsëtyu'unmëët naax kajpn yajpaaty.

35Yë mëtuunpë mëti'ipë oy tuunpën wä'än yë wyintsën tsyokëtëty, e mëti'ipë ka'ap tukjatyën tyunëty tsojk wyintsën tyukjoot'anpëkëtëty.

Proverbios 15

1Ko ja'ay oy tsuj y'ëëw'ëtsoy kyajpx'ëtsoy, yë'ëpaat yë äkë tyajxeemy; e ko ja'ay y'ëtsoy, ni'ikyë yë äkë tyajmëjtä'äky.

2Yë wijyjyä'äytyëjkëty yë'ë kyajpxtëp wijyajtën; e yë tsuuja'ayëty yë'ë kyajpxtëp tsuu'at.

3Yë Tios, tää yajpaaty oy tyimmaajëty, y'ijxyp oyjyä'äy ets ëxëëk ja'ay.

4Yë oypyë aaw ayuk, jëtu'un yajjuuky'äty jeky tä tu'uk mëj kepy jeky jyuuky'ätyën; yë ëxëëk ayuk je'eyë yajmony yajtuky.

5Yë tsuuja'ay ka'ap tkupëky ko tyeety kyajpxwijyë; e mëti'ipë kyupëjkpyën kajpxwijën wijyajtën yajnikëxë'kpy.

6Mëjwiin këjää jap winë yajpaaty ma oyjyä'äy jyëën tyëjkën; e ma ëxëëk ja'ayën ka'ap nimaa tuk'oy'äty mëti'ipë jyapaty jya'ijxypyën.

7Yë wijyjyä'äytyëjk yajye'eywya'kxtëp yë wijyajtën ko myëtya'aktë, e yë ëxëëkja'aytyëjk tii y'ëkyajwa'kxtëp ijxtëm myäytyën tyajtën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

8Yë Tios ka'ap nijënu'un t'oy'ixy ko yë ëxëëk ja'ay tyäky yë wintsë'kën, e ko yë wa'ats ja'ay aaw ayuk myo'oyë kyupëjkpy yë'ë.

9Tios ka'ap nijënu'un t'oy'ixy wi'ix yë ëxëëkja'aytyëjk y'ëtë'ëtstën y'ëna'antën; e tsyojkpy mëti'ipë mëtëy juukyajtpën.

10Mëti'ipë ja'ay oynyë'ë oytyu'u y'ëxmajtsypyën, yë'ë mëët wyimpity näywyop näkya'atsë. Pën y'ëxëëkja'ap ko tii yajtukumëtoy, kë'ëm nyäyaj'ooky nyäyajtëkoyë.

11Yë Tios nyija'ap jëna'a jyää'aty o'kën tëko'oyën; ets jëna'a o'kpë nyaaxtëkë. Paatykyëjxm näjyëtu'un wa'ats nnijawë yë naaxwiinyëtë ja'ay jyot wyinma'any.

12Ja'ay mëti'ipë nämyëjkäjxëpën ka'ap tsojkën'aty kajpxwijën, ets ka'ap t'a'ixë yajpaatëty ma wijyjyä'äytyëjkën.

13Jot winma'any jotkujkpë, wiinkëjxm jëjpkëjxm yaj'ixy jotkujk; jot winma'any pa'am mëëtpë, wiinkëjxm jëjpkëjxm yaj'ixy mon tuk.

14Jot winma'any wijypyë, wijyajtën y'ixtääpy, e yë tsuuja'aytyëjk yë'ë kuxëp tsuu'at.

15Mëti'ipë ja'ay mon tuk yajpatpën, ëxëëk nyäjyawëty winjëpom; e mëti'ipë ja'ay akujk jotkujk näjya'awëyëpën, jëtu'un xëmë winjëpom nyäjyawëty xëëw yowë tuunëp.

16Yë ëyoopëja'ay ni'ik tsyowpaaty ko yë Tios yë'ë tmëjpëjktä'äky; e këtii ko ja'ay kyumeenyëty ets mon tuk yajpaaty.

17Ni'ik tsyowpaaty ko ja'ay aay ujts tukkay mëët yë tsojkën ja'awën, ets këtii ko ja'ay tsu'utsy tukkay mëët yë tsip äkë.

18Mëti'ipë ja'ay ka'ap myä'kxtukyën tsip je'eyë y'ixtääpy, e mëti'ipë ja'ay mä'kxtujkpën, yajxe'empy yë tsip.

19Ja'ay mëti'ipë nuuxën äpnyjyot tu'u t'ixy; e yë ja'ay mëti'ipë oy winë tyuunpyën, mëjwiin ëwaatsë tu'u t'ixy.

20Yë u'unk ëna'k wijypyë, akujk jotkujk yë tyeety tyaak tpëjktä'äky; e mëti'ipë tsuujën, ka'ap yë tyeety tyaak tsoky.

21Yë tsuuja'ay tyukxoontäkpy ko tsyuujëty; e wijyjyä'äy, kë'ëm tyaj'oyë ma winë oy të tkatunyën.

22Ko ka'ap ja'ay tii yajxon tnëtëy tyajtëy, ka'ap oytyuunk pyëtsimy, yë tuunk oy wyimpëtsëmy ko kanaak yë ëëwij kajpxwijpë.

23Jotkujk ko oypyë kajpx'ëtso'owën yajpaaty, ets ni'ik ko jää ma myëyätyën.

24Yë juukyajtën anëkëjxytsyow yë nyitu'u pya'tëkë ets yajnitsokp ja wijyjyä'äy këtiipë jap kya'ajëty o'këntujp.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

25Yë Tios jyijtë'kpy yë jyëën tyëjk yë ja'ay mëti'ipë amëj akëjxm ja'ay'ajtpën, e ma ku'ookytyo'oxy tsyëënën ta'tspëky tyëjk tyaj'ijtë.

26Yë Wintsën ka'ap t'oy'ixy mëti'ipë yë ëxëëkja'aytyëjk jyamaay jyatajtëpën; yë'ë y'oyjya'ap aaw ayuk ka'apë tmëëtëtyën ëxëëk'at.

27Mëti'ipë ja'ay ëxëëk y'atsokyën, yë'ëpaat jyëën tyëjk tyajtëkoy; e mëti'ipë ja'ay ka'ap tii t'ixk'atyën, nikë jotkujk jyuuky'äty.

28Yë oy'jyä'äy, jëyëjp tmëmay tmëtajy wi'ix y'ëtsowa'anyën; e yë ëxëëk ja'ay nëkooyë tnajtsmatsë ëxëëk ayuk.

29Yë Tios, myëjëkämkekpy yë ëxëëkja'aytyëjk; e myëtoow'ijtyp ko yë wa'ats ja'aytyëjk Tios mëkajpxtë.

30Ko ja'ay oy wyintë'kxy yäjkpy jotkujk'ajtën; ko pën tmëminy oy aaw oy ayuk yajjotmëkmëjkp yë'ë.

31Mëti'ipë ja'ay kyupëjkpyën ja näy'ojë mëti'ipë oy yajjuuky'ajtpën, nëjkxëp jam yajpaaty ma wijyjyä'äytyëjkën.

32Mëti'ipë ja'ay ka'ap tkupëkyën ja näjyëjpwijtswinpijtën, kë'ëm nyäy'ëxëëktunyë; mëti'ipë kyupëjkpyën ko tii yajtuk'ënëëmë, ni'ikyë tpaaty yë ijxpëjkën.

33Ko yë Tios yajmëjpëjktä'äky yë'ë tukpatp wijyajtën; ko ja'ay mëj'äämpy nyaxa'anëty jëyëjp mëpaat yu'unk naxym nyäxy.

Proverbios 16

1Yë ja'ay myëmääpy myëtäjpy ko tii tuknipëjktaakë, e ko winë wyintu'upëjknë, yë'ë Tios yajwintu'upëjkpy.

2Yë ja'ay jëtu'un nyäjyawëty aak'oy winë tuny, Tios yë'ë y'ijxtääpy wi'ixjaty ja'ay tii tunyën.

3Tëkokyë mëti'ipë mtuunpyën, yë'ë Tios tukë'ëtëjkëtya'a ets oy wyimpëtsëm jyëjpëtsëmëty mëti'ipë mmääpy mtäjpyën.

4Ko Tios tii winë të tyajkojy, tam yë winma'any tiikyëjxm ko të tyajkojyën; Yë'ëpaat yë ëxëëk ja'ay paatykyëjxm jyääjëty jä'ä ko jää yajtëytyuna'any ko ënäty ja poky yajnipaye'ey.

5Yë Tios ka'ap t'oy'ixy yë ja'ay mëti'ipë amëj akëjxm ja'ay'ajtpën; wäänë y'ita'any ets yajtëytyunëty.

6Mëët yë tsojkën ja'awën ets tëyajtën yajnime'kxy yë poky; ënät yë ëxëëkpë yajmëjëkämke'eky pën yajmëjpëjktakp yë Tios.

7Ko Tios t'oy'ixy ko yë ja'ay oypyëtsëëmp yë tyu'unën kyajpxën, yë'ëpaat yë myëtsip mëët nyämyë'oypyikyë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[8]Jaakni'ik tsyowpaaty ko winë nayiin nawään npatmëty n'ijxmëty mëët ja oypyë ja tu'unën kajpxën, ets këtiinëm ko may'äämpy winë npatmëty mëët ja ëxëëkpë ja tu'unën kajpxën.

[9]Yë naaxwiinyëtë ja'ay yë'ë jëtu'un patëp winë tuknipëjktaakëty, e ma winë tyu'uwitsanën, yë Tios jää patënëp.

[10]Ko tu'uk yë mëj ënä'ämpë kyäjpxy, yë Tios yajkajpxëp; e ko ënät pën tëytyuny, ka'ap nanëkokyëjxm tëytyuny.

[11]Ma winë yaj'atëëynyäxyën ets ma winë yajkijpxyën, yë Tios patëp t'ixëty pën oy ja kijpxën tyu'uye'ey. Tëkokyë mëti'ipë yajtëëpy yajkijpxpën, aak Tios të tpëjktä'äky.

[12]Yë yajkutujkpëtëjk ka'ap oy t'ixtë ko yë ja'ay ëxëëk y'ëti'itsy y'ënä'äny, tu'uk yë kutujktakn ënät oy yajpaaty pën jam'ajtp nänyipaye'eyë.

[13]Yë yajkutujkpëtëjk oy tsoktë ko yë ja'ay kyäjpxy myëtyä'äky mëët yë näwyinkutsë'ëkë ets tëyajtën.

[14]Ko tu'uk yë yajkutujkpë jyoot'anpëky, o'kën y'awäämpy; yi'iyë wijyjyä'äy mayëtëp tyajxäämëty ja yajkutujkpë ja y'äkë.

[15]Ko yë yajkutujkpë jotkujk nyäjyawëty juukyajtën y'akäjpxyp; ets ko tii tkupëky jëtu'un tä yoots nëma'ajën ko tyu'uy pyojy.

[16]Jaakni'ik y'oyëty ko wijyajtën yajmëët'aty këtiinëm yë pu'ts pujxn. Jaakni'ik y'oyëty ko tii yajja'akyukë këtiinëm yë poop pujxn.

[17]Mëti'ipë jëtu'un yë wa'ats ja'aytyëjk yajxon timyajtuk'ënä'ämtëpën, yë'ë ko tmëjëkäm'atëty yë ëxëëkajtën. Ko yajxon yajkëwent'aty ma winë yajtuny yajkäjpxyën, kë'ëm ënäty nnäkyëwent'ajtëmë.

[18]Ko yë ja'ay nyämyëjaw nyäjyääntyjyawëty, jää jëtu'un tyu'utëkoy; ko yë ja'ay mëj këjxm jyä'äy'äty, jää kyujënäky.

[19]Jaakni'ik y'oyëty ko yë ja'ay nyäpyëjktä'äkyë yu'unk naxym, jëtu'un tä yë ëyoopëja'ayën; ets këtiinëm ko kumeeny y'awinpitëty mëët ja ja'ayëty mëti'ipë je'eyë nämyëjja'awëtëpën.

[20]Pën winë yajxon tyuunpy, näjyëtu'un winë yajxon tyajwintu'upëky; jotkujk yë ja'ay yajpaaty mëti'ipë tyuk'ijxpejtypyën Tios.

[21]Pën winë yajxon myëmääpy myëtäjpyën, jä'ä yajtijy wijyjyä'äy; yë oypyë tsujpë xo'onën ijtën, pojën yë ja'ay tja'akyukë.

[22]Mëti'ipë ja'ay oy tsuj määpy tajpën, oyëty ja jot winma'any tyäky, e mëti'ipë ja ja'ay tsuujën, ¿tii winma'any oy y'ëkyakëp ma ja myëtsuutëjkën?

[23]Ja'ay mëti'ipë yajxon winë myëmääpy myëtäjpyën, yajxon winë t'ëy tkäjpxy; ets y'aaw y'ayuk poj'am yajjotuky.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

24Ko ja'ay oy xyony y'ity, jëtu'un yajjawë tä uuxpa'akën. Tyimyajpa'akëtyääpy yowë jot winma'any, ets tyimyaj'ajä'ämëp yajjawë jot mëjaaw.

25Tää yë tu'u mëti'ipë tëy ja këxë'kpën, e jam ma jyëjpkëxyën o'kën jam.

26Mëët ko yuu'ookyë yë mëtuunpë ëyoopë, paaty tyuny ye'ey; ets ko kyäyä'äny, paaty tyuny.

27Yë ëxëëk ja'ay jëtu'un tä tu'uk yë tsijtkën ma tsajpkääky kyi'iyën mëti'ipë ujtsën mëët ja ëxëëkpë. Yë'ëpaat ko y'iy kyäjpxy no'kpëm yajjawë tä jëënyä'änkën.

28Yë ja'ay mëti'ipë ëxëëk yë jyot wyinma'anyën je'eyë xëmë jyänty tsyip'ixta'ay; yë ja'ay mëti'ipë pi'tskajpxpën, je'eyë myëku'uk tyajnämyëtsiptsoonyë.

29Yë ja'ay mëti'ipë ëxëëk ëtëtsp ënaanpën, nëkoo je'eyë yë myëku'uk twin'ëëny ets jam tnajtskäxë ma ja ëxëëkpë ja në'ë aaw tu'u'aawën.

30Je'eyë wyinme'eky ko pën wi'ix tuna'any; je'eyë nyäyä'äntsu'utyë ko tëë tyuuntëkoy.

31Ko yë mëjja'aytyëjk wyääy yaj'ixtë poop, patëtëp ets yajwinkutsë'ëkëtëty; yë'ë mëti'ipë oy të jyuuky'atën.

32Tsoowpatp ni'ik ëwxijt mä'kxtujkën, ets këtiinëm ko ja'ay jyotmëkëty. Tsoowpatp ni'ik ko ja'ay nyäy'awijtsë'ëkyë, ets këtiinëm ko ja'ay naax kajpn tmëmëtä'äky.

33Yë naaxwiinyëtë ja'ay yaj'ijxpëtsëëmëp wi'ix yë xyëëw jyuukyajtën myinyën, yë Wintsën yë'ë nyija'ap wi'ix të tuknipëjktaakë.

Proverbios 17

1Jaak'oy ko ja'ay kääky tsyë'ëts tkay ets jotkujk nyäjyawëty, këtiinëm ko ja'ay xëmë xyëëwtuny ets tsiptuump jyuuky'äty.

2Tu'uk yë mëtuunpë wijypyë tsojk wintsën nyaxëty ma tu'uk ja u'unkën mëti'ipë ka'ap nyitëkëtyën y'u'unk'atëty; ets nëjkxëp tpëky ja kyuma'ayën jëtu'un tä jeexyë y'u'unkëtyën.

3Yë pu'ts pujxn ets poop pujxn yë'ë mëët yë jëën yaj'ijxmatsy; e yë jot winma'any yë'ë Tios nyija'ap wi'ix yajpaaty.

4Yë ëxëëkja'aytyëjk ets mëti'ipë je'eyë win'ë'ëntëpën, janty'oy tmëtowtë yë ëxëëk aaw ëxëëk ayuk.

5Pën nyëxikpy tyukxikpy yë ëyoopëja'ay, yë'ë myëtëkoopy mëti'ipë winë yajkojën; mëti'ipë tyukxoontäkpyën ko tyuuntëkoy ka'ap jëtu'unyë nyinaxa'any, koonëm tkumëtowëty.

6Yë mëjja'aytyëjk yë'ë tyukmëjnajxtëp yë y'ok'u'unk y'ok'ëna'k; yë u'unk ëna'k yë'ë tyukmëjnajxtëp tyeety tyaak.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

7Yë ja'ay mëti'ipë tsuu poj ja'ay'ajtpën, ka'ap oy nyäjyawëty ko oy xyony y'ity; e yë ja'ay mëti'ipë wiinkutsë'ëkë ijtpën, ka'ap oy nyäjyawëty ko wyin'ëëny.

8Ja'ay mëti'ipë nyimeenypyijkpyën ka'apë myëtëyëtyën, jëtu'un nyäjyawëty nëkooyë yowë tii tpatnë t'ijxnë ajotkumonë ets nëkooyë yowë jyuukyajtën y'o'oyënë.

9Mëti'ipë ja'ay ka'ap tmëjpëjktä'äkyën ko yajmëtëkoy, tsojkën ja'awën yajmëjnajxyp; e mëti'ipë ja'ay xëmë jyä'ämyejtsypyën ko pën myëtëkoyë, ni'ikyë tyajkëjääjë jotmay.

10Mëti'ipë ja'ay ja'akyujkëpën y'oyjya'ap ko tii yajtuk'ënëëmë ko tii oy tkatuny; e mëti'ipë ja'ay ka'ap jyä'äkyukën oy jënu'un yajwopëty, ka'ap jyä'äkyukë.

11Yë ëxëëk ja'ay yi'iyë y'ixtääpy ma tsyiptunëtyën, koonëm tpaaty mëti'ipë ëxëëk tuunëpën.

12Nikë oy ko muum osë npatmëty këtiinëm yë tsuuja'ay ka'apë jyä'äkyukën.

13Kajëna'a yë ëxëëkpë kyajëwa'akëty ma ja'ay ja tyëjkën mëti'ipë ëxëëk yajwinpijtypën ja oypyë.

14Tä nëë kyomyën, jëtu'un yë tsip yaj'ixy ko tsyo'ontä'äky; e oy wyimpëtsëmy ko yajkuke'eky ets këtii ko ja'ay tsyiptëkë.

15Ko yajpokymye'kxy yë tuuntëkooypyë ets yajtëytyuny ka'apë pyokymyëëtëtyën; tääpë mäjtskpëky mëti'ipë Tios ka'ap nijënu'un t'oyjyawën.

16Yë tsuuja'ay, oy jënu'un yë wit meeny tjamëëtëty ets tjajuya'anëty yë wijyajtën, ka'ap tjëkyepy jä'ä ko ka'ap jyä'äkyukë.

17Tu'uk yë jëëky mëku'uk xëmë tsyoky jyawë; jëtu'un nyäxy tä mëkä'äxën ko myëku'uk mon tuk yajpaaty.

18Yë tsuuja'ay, nyikëpäjtutyp yë myëtëjk, ok tmëmony tmëtuky.

19Mëti'ipë yajjoot'anpëjkpën, je'eyë tsyiptuna'any. Mëti'ipë tii ajotkumonë tyuunpyën, ëxëëk nyäyajjatyë.

20Kajëna'a ja ëxëëk jot ëxëëk winma'anymyëët oypyë kyanämyäyë, mëti'ipë etykyajpxpën ëyo'ontum nyäyajka'aja'anyë.

21Ko u'unkteety yë y'u'unk y'ëna'k ka'ap nijënu'un jyä'äkyukë, je'eyë yajmony yajtukyë; ko tu'uk yë u'unkteety tmëët'aty yë y'u'unk mëti'ipë tsuujën, ka'ap jyotkujk'ajtënëty.

22Mëk tsooy yë'ë ko ja'ay jotkujk nyäjyawëty; e ko ja'ay mon tuk nyäjyawëty, tim këjxtääpy tjawë yë jyot myëjaaw.

23Yë ëxëëk ja'ay nyimeenypyijkpy ame'tsyë ka'apë myëtëyëtyën, ets jëtu'un tninaxy ja tëyajtën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

24Yë wijyajtën myëmääpy myëtäjpy tpaata'any wijyjyä'äy, e yë tsuuja'ay ka'ap tmëmay tmëtajy tii pyatäämpy.

25Yë u'unk ëna'k mëti'ipë tsuujën, je'eyë tyaak tyeety tyajjoot'anpëky ets tyajmony tyajtuky.

26Ka'ap y'oyëty ko ja'ay nyajmeenyajkmëty mëti'ipë ka'ap nitii poky tunyën, ets ko yajwopy yajka'atsy mëti'ipë tsuj yajxon juukyajtpën.

27Yë wijyjyä'äytyëjk wäänjaty kyajpxtë, ets këpetyjyä'äytyëjk mä'kxtujktëp yë'ëjëty.

28Yë'ëpaat yë tsuuja'ay wijy nyäxy ets këpety ko amonyë y'ity ets ka'ap kyäjpxy.

Proverbios 18

1Ja'ay mëti'ipë atsojkpën, yi'iyë y'ixtääpy mëti'ipë tyuk'oy'atëpën, ka'ap jyä'äkyukë ko pën y'ëëwtë'ëy kyajpxtë'ëyë.

2Yë ja'ay winma'anytyukpë ka'ap tmëmay tmëtajy tii tjatëty; yi'iyë nätyukmëjja'awëyëp ko yiin wään tii tnijawë.

3Yë tuuntëko'oyën yajtsëyuump yë'ë, mëti'ipë nämyëja'awëyëpën ka'ap pën kyumayë.

4Yë naaxwiinyëtë ja'ay yë y'aaw y'ayuk, jëtu'un tä tu'uk yë komnëëjën, jëtu'un tä yë mëjnëë pyëyi'ikyën ets tä nëëjutën ma pyëtsimyën wijyajtën.

5Ka'ap y'oyëty ko yë kutuunktëjk t'oyjyawëtë tëëpë tyuuntëkoyën jä'ä ko tsojk ka'ap tii yajxon tnipaye'eya'antëty ets yë'ë wa'ats ja'ay t'ëkyajpokytyëjkënëtëty.

6Yë tsuuja'ay ko ka'ap tmajts'ity yë wyiin y'aaw, ëxëëk tmëjaty. Mëët ko ka'ap tukjaty wi'ix kyajpxëty myëtya'akëty yajxon muum yajwinkoxy.

7Yë tsuuja'ay kyë'ëm aaw kyë'ëm ayuk ëxëëk nätyuktuunëp; mëët yë'ë ko ka'ap tmajts'ity ja y'aaw yä'än, jëtu'un tpaaty tä jeexyë nyätyukyo'kwitsëty yë tejpxy.

8Yë pi'tskäjpxy jëtu'un yë'ë tä jë'kxy pëkyën pa'akpë ets ka'ap jyotkëtä'äky; e ko yajmëtoow'ity, jëtu'un yajmëtoy tim atëjk tim jotëjkëp yowë.

9Yë ja'ay nuuxpë ets mëti'ipë je'eyë winë yajma'typën, jëëky mëku'ukën y'awinpity.

10Yë Tios yë xyëëw, jëtu'un yë'ë tä tu'uk yë mëjpotsyën mëti'ipë mëk tënääpyën ma kyäktso'oktën ja'ayëty mëti'ipë juuky'ajtëp mëët yë tëyajtën.

11Yë kumeenyjyä'äy jëtu'un tjawë yë wyit myeeny tä tu'uk yë mëjpotsyën mëti'ipë naax kajpn kyuwäänpyën.

12Ko ja'ay nyämyëjjawëty jää nyäyajtëkoyë, e ko ja'ay yu'unk naxym nyäyaj'ityë, jää wyimpety.

13Tsuuwinma'any ets tsëtyu'un yë'ë ko jëyëjp ja'ay y'ëtsoy, ets ka'ap tmëtoy wi'ix yaj'ënëëmën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14Tu'uk yë pa'amja'ay nikë wä'än jyaak pëtë'ëkëty ko yë jyot wyinma'any y'ëna'anëty ko pyëtë'ëka'any; e yë ja'ay mëti'ipë tëë jyot wyinma'any tyimkëxyën, ¿Wi'ix y'ëkpëtë'ëkëty?

15Yë ixpëkyjyä'äytyëjk ets wijyjyä'äytyëjk pyatëp yë nija'awën mëti'ipë y'ijxtaaytyëpën.

16Mëët tu'uk yë näynyamo'ojë, ëwatsp yë tëjk'aaw oymyaajëty, ets jajtp yë ja'ay mëët yë näynyamo'ojë jampaat ma mëj'äämpyë ja'ayëtyën.

17Ko mëtu'uk ja'ay myiny ë'ëmpë ma kutujktaknën, jëtu'un yajmëtoy yë'ë yowë mëtëy kajpxp, e ko myiny ok mëti'ipë mëët të nyämyëtëkoyën täats ka'ap ja y'ë'ënën y'ëktuunkojnë mëti'ipë ënäty jëyëjp të myinyën.

18Yë oypyë nipaye'eyën yajkëjx yë tsip, ko tyaj'oyë ja tsip tu'knax ma ja'ay kyanämyëkëxyën.

19Ni'ik jyoot'anpëky yë mëkä'äx ko yajmëtëkoy, këtiinëm tu'uk yë kajpn mëti'ipë napotsyën. Yë tsiptu'un tsipkajpxën jëtu'un jyëjpmëtij jyëjpmëwa'akë tä yë pujxnën mëti'ipë këmoontëjk y'akämtuk'ajtypyën.

20Yë aaw ayuk yajjotkujkëp yë winma'any; jëtu'un tä ja'ay kyu'uxyën ko kyäy.

21Yë aaw ayuk yaj'o'kp ëkë yajjuuky'ajtp yë'ë; mëti'ipë ja'ay ku'awakën ëxëëk jyäty kyëpety.

22Ko ja'ay tpaaty yë tyo'oxytyëjk, mëj këjää jëtu'un winë të tpaaty. Yë'ë jëtu'un y'ëxajëp tu'uk mëj nämyëyatë mëti'ipë Tios yäjkpyën.

23Yë ëyoopëja'ay jëëytyakp nu'kxtakp ko kyäjpxy; e yë kumeenyjyä'äy, amëj akëjxm y'ëtsoy.

24Jëna'ajëty yë näy'oyjyawë pojën kyixy nyäxy, e tää jëëky mëku'uk mëti'ipë ni'ik tsojkpën këtiinëm tu'uk mëkä'äx.

Proverbios 19

1Nikë oy ko ja'ay y'ëyoy ets mëtëy jyuuky'äty, ets këtii ko tsuu poj jyä'äy'äty ets ëxëëk ja jot winma'any tmëëtëty.

2Ka'ap y'oyëty ko tii mëj këjää ntsojkën'ajtmëty ets ka'ap jëyëjp nmëma'ay nmëtajmëty. Ko janty tsojkyë winë nyajwintu'upëka'anmëty, jëna'ajëty ka'ap oy wyimpëtsëmy.

3Mëët yë'ë ko ja'ay tsyuujëty, paaty nyë'ëtëkoy tyu'utëkoy; ets ko jëtu'un jyäty, Tios pyoky'ijxyp.

4Ko jyam'aty ja wit meeny, nimay ja jëëky mëku'uk kyëxë'ëky; e ëyoopëja'ay ja myëku'uk tu'kpajkpë, ni'ikyë pyuwa'ktu'utyë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

5Ja'ay mëti'ipë tii tëkatsy nyikäjpxypën ets ka'ap kë'ëm të t'ixy kopkpëky ko tkumëtowëty. Mëti'ipë ja'ay je'eyë antakpën, ka'ap muum oy pyëtsëmëty.

6Mëti'ipë ja'ay nyayäjkpyën winë ets ka'ap tii nyätyukwintuk'ookyë, aak ixtaayëp yë ja'ay ets aak oyjya'awëyëp.

7Pën ëyoopë yë ja'ay, yë'ëpaat yë myëkä'äx ka'ap y'oyjyawëty; ni'ik mëti'ipë je'eyë mëët oy nyäjyawëtyën, poj'am nyawa'ktu'utyë.

8Mëti'ipë ja'ay tuunkjajtpën ets tyajtuny mëti'ipë jyäjtypyën, kë'ëm nyätsyokyë ets kë'ëm nyätyukputëkëty.

9Ja'ay mëti'ipë tii tëkatsy nyikäjpxypën ets ka'ap kë'ëm të t'ixy kopkpëky ko tkumëtowëty; Mëti'ipë ja'ay je'eyë antakpën, yë'ë ëwxijtëp o'kën.

10Tu'uk yë ja'ay mëti'ipë tsuujën, ka'ap pyääty nyitëkëty ets tii winë tmëët'atëty mëti'ipë tsowën; ni'ik mëti'ipë mëtuunpë juyën ka'ap tjëkyepy t'ënä'ämëty naax kajpn mëjatypë.

11Yë wijyajtën jam nyikëxë'ëky ko ja'ay myä'kxtuky oy jyoot'anpëky, ets mëj'äämpy ja'ay nyäxy ko ka'ap tmëjpëjktä'äky oy pën y'ëxëëkmëkäjpxyë.

12Ko tu'uk yë mëj ënä'ämpë jyoot'anpëky, jëtu'un yë'ë tä tu'uk yë mëj kaa nyiitsyën; e ko oy nyäjyawëty, jëtu'un tä yë maanik kyä'äyën ujtskëjxy.

13Ko tu'uk yë u'unkteety ka'ap niwi'ixtsow yë myaank jyä'äkyukë, ni tu'kjënu'un jotkujk kyayaj'ityë; e ko ënät yë tyo'oxytyëjk je'eyë ëxëëk jyä'äy'äty, ëtyä'äkyë'äämpy yë nyiye'etyëjk tyajma'të jyuukyajtën.

14Yë taak teety yë'ë yajktëp ja jëën tëjk ets wit meeny, e Tios yë'ë yäjkpy kutëjk wijypyë.

15Yë nuux'at je'eyë ma'ayë tyukpaaty; e yë ja'ay mëti'ipë nuuxën, kë'ëm nyäyaj'ayuu'atyë.

16Mëti'ipë ja'ay kyuuytyuunpyën yë ënä'ämën tëyajtën, yë jyuukyajtën kyëwent'ajtyp; mëti'ipë ja'ay ka'ap tkupëkyën mëti'ipë ja Tios jyanikäjpxypën, kë'ëm nyäyaj'ooky nyäyajtëkoyë.

17Ko yë ëyoopëja'ay tii ntuk'ënu'kxmëty, Tios ënäty winë yajtuk'ënu'kxp, yë Tios yë'ë nëjkx kë'ëm jëna'a tkujuy ja nu'kxy.

18Tukumëtow ja m'u'unk ma winë oy tkatunyën ma tyam tjëkyepyën; e ko xytyukkumëtowëty këtii ënät xytyimyaj'ookaanpëty.

19Mëti'ipë ja'ay poj'am joot'anpëjkpën o'ktëy jyäty kyëpety; ko nkajëjpwijtswinpijtmëty, ni'ikyë y'o'ktë.

20Ja'akyukë ja näy'ëëwij näkyajpxwijë ets kupëk ko ënäty pën mtuk'ënë'ëmxëty ma winë oy xykyatunyën; jëtu'un xyajkëxë'ëkëty ko ënäty mwijyëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

21Yë ja'ay kanaakpëky winë tnimay tnitajë, e yi'iyë tyuunpy mëti'ipë Tios të tyajkutukyën.

22Ko ja'ay tii t'atsoky, ëxëëk tmëjaty tmëkëpety. Ni'ik oy ko ëyoopëja'ay yajpaaty ets këtii ko je'eyë kyë'ëtsik'aty.

23Ko yajwinkutsë'ëkë yë Tios yajpatp yë juukyajtën; jotkujk ja'ay jyuuky'äty ets ka'ap tii ëxëëkpë pyäätyë.

24Yë ja'ay nuuxpë jotkujk kyë'ë t'atijë texyjoty, e ka'ap y'ëkjotkujk'ajnë ko jam tjajë'kxanë.

25Ko yajtukumëtoy yë pyoky mëti'ipë ninu'un kaja'akyujkëpën, jää tjaty winë yë tsuuja'ay; yë wijyjyä'äy je'eyë winë yajtuk'ënëëmë tääts tjaty.

26Ko ëxëëk ntu'unmëty ja ëyoopëja'ay, ets ko n'ixkäjxmëty ja taak tsi'tsk ma jëën tëjkën, yë'ë ënäty tu'uk ja mëj tsëtyu'un yajpatp yaj'ijxp, ets ka'ap jëtu'un pyääty nyitëkëty ja u'unk ëna'k y'ëtë'ëtsëty.

27U'unk maay, pën mijts ka'ap xy'oyjyawë ko pën tii mtuk'ënë'ëmxëty, jä'ä ënäty m'ëxmajtsyp ja oypyë ja ëëwwijën kajpxwijën.

28Yë ja'ay mëti'ipë ënaanpën ko tëë tii t'ixy tnijawë ets y'antä'äky yë'ë tyukxikpy ja oypyë ja nänyipaye'eyën. Yë ëxëëk ja'ay jam tyajpëtsëmy ja ëxëëk jot ëxëëk winma'any ma ja wyiin y'aawën.

29Jëjp'ixy jam ja kepy tyim'itë mëti'ipë yajtukwopantëpën ja ja'ayëty ka'apë jyä'äkyukëtën; näwyopë itaanp ma ja tsuuja'ay ja jyëxkëtyën.

Proverbios 20

1Yë nëë mëti'ipë mukpën yajtëkooyëp yë ja'ay; yë nëë mëkpë ëxëëk yë ja'ay tyaj'ëtë'ëtsy tyaj'ëna'any;; ko ja'ay myu'ukyë tëkoopy yë jot winma'any ets ka'ap tii oy tuny.

2Ko tu'uk yë yajkutujkpë jyoot'anpëky, jëtu'un tä kaa nyiitsyën; pën yajjoot'anpëkëp jam ënäty nyäpyëjktä'äkyë o'kënjëjp'am.

3Kumay yë ja'ay nyäxy mëti'ipë jëtu'unyë yajxe'empyën yë näy'ojë, je'eyëp ko ka'ap tyëkoy'äty yë tsuuja'ay mëti'ipë jatëkok yajtso'ontäkpyën.

4Ko tnixëëw'aty ma ja'ay yu'uy pyuxyën, yë nuux ka'ap jää tii tuny; e jää ko ja pëjktä'äky pyëtë'ëkanë, jä'ä tja'ixtaaynyë tii tyunëpën ets ka'ap t'ëkpatnë.

5Mëti'ipë ja'ay ayu'utsy winë myëmääpy myëtäjpyën, jëtu'un yë'ë tä tu'uk yë këk nëë'akëyën; e ja'ay mëti'ipë wijyën pojën tnijawë.

6Tää ja'ay mëti'ipë nänyikajpxëpën ko tyukjajtyp winë tunëty, je'eyëp ko ka'ap pën tmëpëky.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

7Jotkujk yë ja'ay yë y'u'unk y'ëna'k yajpaatë mëti'ipë të jyuuky'ätyën tëy tëtä'äky.

8Ko tu'uk yë yajkutujkpë tpaaty ja kyutujktakn je'eyë ko wyiinme'eky tääts tyaj'atëkoy ja ëxëëkpë.

9Ni pën tkajëkyepy y'ëna'anëty: Ëjts wa'atsës yë njot nwinma'any ets ka'apës yë nëë poky nmëëtëty.

10Ko yë ja'ay ka'ap tii mëtëy tkijpxy, ets ka'ap tii kä'pxy tëy jënu'un jye'emtyëtyën, jëtu'un mäjtskpëky mëti'ipë Tios y'ëxëëk'ijxypyën.

11Mëët ja tyu'unën kyajpxën ja yä'äy ëna'k, yë'ë mëët yaj'ixy pën mëtëy ja jyuukyajtën tyajtu'uye'ey.

12Yë tatsk yë'ë winë yajtukmëtoop; yë wiin yë'ë winë yajtuk'ijxp; Tios të tyajkojy.

13Këtii yë tsuu ma'ay xyajmëjtëkëty, këtiipë jëna'a m'ëyow mjotëkoyëty. Wijy xëmë m'itëty, ets ka'ap mka'ayën m'ukën tyëkoy'atëty.

14Mëti'ipë ja'ay tii jyuyäämpyën jëtu'un t'ënëëmë mëti'ipë to'kpën: ix tyaapë tooky y'ëkma'at'ajnë, e ko tjuy mëti'ipë jëtu'un nyikäjpxypën, tääts nyätyukxoontä'äkyë.

15Jaakni'ik tsyowpaaty mëti'ipë kajpxp mëtyakpën niwijy nikejy, këtiinëm tu'kë'ëyë pu'ts pujxn ets ja tsaa tsowëtypë naaxwiinyëtë apëtsëmpyë.

16Pën yajnu'kxypyën ja'ay ka'apë t'ixy'ätyën, pëjkë wyit ets yë'ë tjëjpwa'akëty ja nu'kxy.

17Yë ja'ay jotkujk nyäjyawëty ko y'antä'äky; ok ëxëëk tmëjaty ko nyäjyawëty naaxway yowë të yajtuk'awëjë.

18Ko tii yë ja'ay yajxon tuknipëjktaakë, ënät y'oyë pën tëë yajkajpxtë'ëy. Ko muum yë tsip y'ity, ënät ja'ay yajxon twinkuwa'akë pën tëë jëyëjp tmëmay tmëtajy wi'ix tsyiptuna'anyën.

19Ja'ay mëti'ipë winë poj'am yajnajxypyën, ka'ap tukjaty wi'ix winë yu'utsy tmëët'atëtyën, paaty këtii jëtu'unpë ja'ay mëët mnämyäyëtëty.

20Mëti'ipë ja'ay pyojkpyën yë tyaak tyeety, kupi'its kukoots y'ooka'any ets atsë'ëk ajawë.

21Ko tii yajpaaty yaj'ixy ets ka'ap nijënu'un nyimëjaawtä'äky, ok ëxëëk yajmëjaty yajmëkëpety.

22Nijëna'a mka'ëna'anëty ets tii ëxëëk xytyuunwinpita'anëty, nikë yë'ë tuk'ijxpät yë Wintsën, ets yë'ë mputëkëtëty ma tii xymyëmay xymyëtajyën.

23Yë Tios y'ëxëëk'ijxyp ko ja'ay ka'ap tii mëtëy tkijpxy, ko ja'ay twi'tma'aty mëti'ipë tii tyukijpxypën ka'ap ninu'un y'oyëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

24Yë Tios yë'ë wa'ats nyija'ap wi'ix yë ja'ay tu'uktu'uk nyäxy tyëkë. Nitu'uk yë ja'ay tkanijawë wi'ix yë jyuukyajtën myiny kyëtä'äky.

25Kutsë'ëkë wäänë ko yë ja'ay tii yë Tios tukwinwanë ets ënät ok tmëkjawë ko ja wyaantakën tyäky.

26Yë yajkutujkpë mëti'ipë wijyën yajxon tpaye'ey ja nyëë pyoky ja ja'ay mëti'ipë pokymyëëtën, ets ënät tëytyuny jëtu'un tä pyaat'atyën.

27Yë jot winma'any mëti'ipë yë Tios të tmo'oyën yë naaxwiinyëtë ja'ay, yë'ë kyutë'kxyp yë jot winma'any këkpaat.

28Tu'uk yë yajkutujkpë janty mëk jam y'ity ma yajkutukyën, ko tuny winë mëët ja oyjyot oywyinma'any ets mëët ja tëyajtën.

29Mëti'ipë ëna'ktëjkëty tyukmëjnajxtëpën, yë'ë ko kyumëjaaw'atë; e mëti'ipë mëjja'aytyëjk tyukmëjnajxtëpën, yë'ë ko jyap'atë yë jyot wyinma'anyëty oypyë.

30Jëna'ajëty yë ëxëëk ja'ay'ajtk, yë'ë mëët tsyooypyetsy yë nätsyiik näkyoxë ets ko tsyëtyuty; yë näwyopë yaj'o'oyëp yë jot winma'any.

Proverbios 21

1Yë jyot wyinma'any yë yajkutujkpë, jëtu'un tyu'uye'ey tä tu'uk yë mëjnëëjën, jä'ä ko Wintsën kë'ëm yajtu'uye'epy ijxtëm tsokyën.

2Yë naaxwiinyëtë ja'ay aak'oy t'ixy tëkokyë mëti'ipë tyuunpy kyäjpxypën; e Tios yë'ë patëp t'ixëty pën oy ja ja'ay ja jot winma'any tmëëtëty.

3Tun ja nipaye'eyën oypyë ets mëtëypyë, yë'ë jëtu'un yë Tios ni'ik tyukjotkëtäkpy këtiinëm yë wintsë'kën.

4Ja nëë'ix pa'at'ix, ja mëj'ajtën këjxm'ajtën ets nämyëjjaw näjyääntyjyawë, aak poky yë'ë.

5Ko yë ja'ay tii yajxon tuknipëjktaakë, oy wyimpëtsë'ëm jyëjpëtsë'ëmxëty. Ja'ay mëti'ipë janty ajotkumonë tii tyunäämpyën, kë'ëm nyäyajkujo'opyë.

6Ja wit meeny mëti'ipë yajpatpën mëët yë win'ë'ënën, ka'ap jeky y'ity ma ja'ayëtyën mëti'ipë o'kën y'ijxtaaytyëpën.

7Yë ëxëëkja'aytyëjk kë'ëm nyäyajkutëkoya'anëtë ko je'eyë tsyiptuntë, mëët ko ka'ap tsoktë ja oypyë nipaye'eyën.

8Mëti'ipë tyuunpyën yë ëxëëk ja'ay ka'ap y'oyëty ets ka'ap tyukjotkujk'ajnëty; mëti'ipë yë oyjyä'äy tyuunpyën wa'ats yë'ë ets jyëkyejpy yajtukjotkujk'atëty.

9Ni'ik jotkujk yë ja'ay yajpaaty mëti'ipë tëjknëkëjxy juukyajtpën; këtiinëm ko ja'ay tëkoty jyuuky'äty mëët ja to'oxytyëjk mëti'ipë je'eyë mëët xëmë tsyiptunyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

10Yë ëxëëk ja'ay yi'iyë myääpy tyäjpy wi'ix winë ëxëëk tunëtyën; ja jyiiky myëku'uk nijënu'un oy tka'ixy.

11Ko yaj'awijtsë'ëky yë ja'ay mëti'ipë ëxëëk ja'ay'ajtpën, jää yë tsuuja'ay winë tjaty, e yë wijyjyä'äy je'eyë winë yajtukmëmëtyä'äky tääẗs tjaty.

12Yë juuky Tios, wa'ats t'ixy yë jyëën tyëjk yë ëxëëk ja'ay, ets xit ko'ow tyajjaty yë ëxëëkja'aytyëjk.

13Mëti'ipë ja'ay ka'ap tja'akyukën ko yë ëyoopëja'ay myënu'kxtä'äkyë, ka'ap näjyëtu'un pën pyutëkëtëty ko ja näypyutëkë tjayajmëyatëty.

14Ko ja'ay tyäky tu'uk yë näynyamo'ojë mëët tu'uk yë oyjyot oywyinma'any, yë'ëpaat yë tsip tyajxeemy tëëyëpë tsyo'ontaknën.

15Ko mëtëy tii yajnipaye'ey, yë'ë wa'ats ja'aytyëjk xoontaktëp; e yë ja'ayëty mëti'ipë ëxëëk ëtëtstëp ënantëpën, xit ko'ow jyata'antë.

16Mëti'ipë ja'ay ka'ap yajxon winë tunyën jap jya'ta'any o'kpë itkujky.

17Mëti'ipë ja'ay yi'iyë tsyojkën'ajtypyën yë tsooy mëti'ipë pa'akxu'kpën ets je'eyë y'uuka'any myu'uka'anyë jam jyëjpkëxa'any ëyo'ontum.

18Yë ëxëëk ja'ay mëti'ipë ka'ap mëtëy jyuuky'ätyën ets ëxëëk jyä'äy'äty, yë'ë nëjkx ëxëëk jyäty kyëpety jëtu'un tä jeexyë ëxëëk jyatën kyëpätën yë wa'ats ja'ayëty.

19Wä'än jëtää jaak'oy yë ja'ay muum jyuuky'atëty të'ëts'itum ets këtii ko jyuuky'atëty mëët tu'uk ja to'oxytyëjk mëti'ipë ëxëëk ja'ay'ajtpën.

20Ma jyëën tyëjkën yë ixpëkyjyä'äy jap'ajtp ja wit meeny mëj këjää ets ja oyjyätypë ja tsooy mëti'ipë pa'akxu'kpën. E yë ja'ay mëti'ipë tsuujën yajtuuntääpy poj'am winë mëti'ipë yiin wäänë myëët'ajtypyën.

21Mëti'ipë y'ixtääpyën ja tëy'ajtën ets mëtëypyë, pyätyp ja juuky'ajtën ets mëj'ajtën.

22Yë ja'ay mëti'ipë wijyën nyija'ap wi'ix tu'uk yë naax kajpn tnitëkëtyën ets tyajkutëkoyëty, oy jënu'un yë naax kajpn këwent'aty, jya'ity, ets jya'itë jam yë jotmëkja'aytyëjk.

23Mëti'ipë ja'ay wyiin y'aaw kyëwent'ajtypyën, ko tii t'ëy tkäjpxy, nijëna'a ëxëëk kyajjat kyakëpätëty.

24Nämyëja'aw näjyääntyja'awëpë, ets ëxëëk ja'ay ka'oyjyä'äy yajtijy mëti'ipë mëj këjxm ja'ay'ajtpën.

25Yë nuuxpë ja'ay mëpaatëp y'ooky ko tii tjatsojkën'aty, jä'ä ko kyë'ë ka'ap tii tuna'any;

26ko xyëënaxy jyatsojkpy tii. Yë wa'ats ja'ay yäjkpy winë ko tii tmëët'aty ets ka'ap tukwintuk'ooky.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

27Tios ëxëëk t'ixy ko ëxëëkja'aytyëjk tii tyoxtë. Jä'ä ko ka'ap tii ëmuumtu'ukjot tyaktë.

28Yë ja'ay mëti'ipë ënaanpën ko tëë tii t'ixy ets ka'ap jyëtu'unëty, nëjkxëp y'atëkoy. Mëti'ipë ja'ay tyukjajtypyën wi'ix winë yajxon tmëtoowkukëty, tyukjajtyp wi'ix y'ëtsoowinpitëtyën.

29Yë ëxëëk ja'ay jëtu'un kë'ëm nyäjyawëty oy yowë winë tuny, yë oyjyä'äy wa'ats nijawë ko oy winë tuny.

30Ma Tiosën ka'ap nimëti'ipë wijyajtën tsyowpaaty, yë'ëpaat ka'ap tsyowpaaty yë këpetyajtën ets ja ma'ayën tajën.

31Yë ja'ay ko nyëjkxa'any tsiptuunpë jëyëjp tnipëjktaakë yë kwaay; e yë Tios yë'ë y'ëwatsyp ko ja'ay myëtä'äky tsipjoty.

Proverbios 22

1Ni'ik tsyowpaaty ko mëj'äämpy ja'ay y'ity ets oy yajnikäjpxy yajnimëtyä'äky, këtiinëm ko pu'ts pujxn ets poop pujxn may tmëëtëty.

2Yë kumeenyjyä'äy ets ëyoopëja'ay tu'knax yë'ëjëty; Tios të yajkojëtë nimäjtskëty.

3Yë ja'ay mëti'ipë wijyën poj'am t'ixy ko muum kyutsë'ëkëty ets ënätyë tjëjpkuwa'akë; e mëti'ipë ka'ap wyijyëtyën, ni'ikyë tyu'uye'ey'ëti'ity ets ëxëëk jyäty kyëpety.

4Yë yu'unk'ajt naxym'ajtën ets ma Tiosën, yë'ë myëmiinpy yajmiimpy yë kuwit'ajt kumeenyajtën, jotkujk'ajtën ets ja juukyajtën.

5Ma ëxëëk ja'ay yë nyë'ë tyu'ujën, tam jyätyë mëti'ipë yaj'anäjp yaj'akojxëpën; e mëti'ipë ja'ay kyëwent'ajtypyën yë jyuukyajtën, nyija'ap wi'ix tuknaxëtyën ja yaj'anäjp yaj'akojxëpë.

6Yaj'ijxpëk ja u'unk ëna'k tyam ma myutsk'atyën, ko myëjja'ayëty, ka'ap nëjkx tsuu yajpaaty.

7Ma ja ëyoopëja'aytyëjkën, ja kumeenyjyä'äy jä'ä jam ënä'ämp; ets ma ja'ayëtyën mëti'ipë nu'kxtëpën, yë'ë jam ënä'ämp ja mëti'ipë yajnu'kxpën.

8Mëti'ipë ja'ay yaj'ijxëpën yë ëxëëk jot ëxëëk winma'any; Tios nëjkx mëj këjää tyukpoky'ätyë mëët ja joot'an.

9Mëti'ipë ja'ay oy yë jyiiky myëku'uk jya'apën, nëjkxëp mëj këjää ja näkyënu'kxë tpaaty, mëët ko ënäty ja jyiiky myëku'uk t'akaaytyuky t'a'uktuky.

10Ko yaj'ixkexy yë ja'ay mëti'ipë je'eyë jotmay y'ixkujkëpën, myënëjkxyp näjyëtu'un ja tsyip y'äkë, jëtu'un jäpaat kyixy nyäxy ja tsip käjpxy ets ja näyajjotkëxë.

11Yë yajkutujkpë tsyojkpy yë ja'ay mëti'ipë tëy tëtä'äky ja'ay'ajtpën, ets myëku'uk ja'ap mëti'ipë mëtëy kajpxpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

12Yë Tios y'ijx'ijtyp kyëwent'ajtyp, yë wa'ats ja'ay ets nyikajpxtutyp ma ja'ayën mëti'ipë win'ë'ënën mëët jyamëta'aka'anyën.

13Mëët ko kyatuna'any yë nuux, je'eyë wiinkjaty y'ënä'äny, ko jää tu'u'aay kaa mëti'ipë tsu'utsaanpën.

14Yë wiink to'oxytyëjk jëtu'un npëjktakmëty tä mëjjutën ma kyuka'anaxtën yë ja'ayëty mëti'ipë Tios të tpokyën.

15Tsuuja'ay y'ëna'k'aty, yë tsuu'at jëwa'kp yë'ë ko yajtukwopë.

16Mëti'ipë ja'ay pyëjkëpën tii yë ëyoopëja'ay ets nyäyajkumeenytya'aka'anyë mëk ëyoopëja'ay y'awinpita'any.

17Yë'ë tyam ëkmëtoow'itë ya'atë aaw ayuk mëti'ipë ojts tmëtya'aktën yë wijyjyä'äytyëjkëty. Yi'iyë jëtu'un tu'uk tyam mëmay mëtajtë mëti'ipë yam miitsëty ntukni''ixëjantëpën.

18Tää xy'ëk'ixëty ko janty'oy nëjkx mnäjyawëty, ko jap xyajwë'ëmëty mjootjoty mwinma'anyjoty ets yaj'a'ëw yaj'akajpxëty.

19Tyam ntuknikexy ets jam tu'ukyë xypyëjkta'akëty yë mjot mwinma'any ma Tiosën.

20Tëë ntuknijayë i'px majk yë wijy aaw wijy ayuk mëti'ipë ëëwijp kajpxwijpën ets mëti'ipë myëët'ajtypyën ja wijy aaw wijy ayuk,

21ets mtukni''ixëja'anyë ja tëyajtën, ets oy xy'ëtsoowinpitëty mëti'ipë tii myajtëëwëpën.

22Këtii yë ëyoopëja'ay o'ktëy xytyunëty mëët yë'ë ko y'ëyoy jyotëkoy, ets ni yë'ë ëxëëk xykyatun xykya'ënëëmëty mëti'ipë ka'ap tjëkyepyën nyäkyuwa'anëtëty,

23jä'ä ko Tios yë'ë kuwanëp yë ëyoopëja'ay ets ëxëëk tuna'any ja mëti'ipë ënäty ja ëyoopëja'ay ëxëëk tyuunpyën.

24Këtii xymyëku'ukjawëty yë ja'ay mëti'ipë ëxëëk ëtëtsp ënaanpën, ets mëti'ipë xëmë äjkëpën tooyëpën,

25këtiipë jä'ä xyjyatëty ja ëxëëk jot ëxëëk winma'any mëti'ipë myëët'ajtypyën, këtiipë jëtu'un mjatëty tä jeexyë kë'ëm ja tejpxy mnätyukyo'ktsumyën.

26Nijëna'a xykyakupëkëty ets wiink ja'ay ja nyu'kxy xykyëpäjtëty,

27jä'ä ko pën ka'ap xymyëëtëty tii mtukëpätëpën, yë'ëpaat nëjkx mpëjkëty yë mmaapäjn.

28Këtii kë'ëmwinma'any xyajtëkatsëty yë tsëpa'an mëti'ipë m'aptëjk të tpëjkta'aktën.

29Mëti'ipë ja'ay oytyuunk tyuunpyën, jam muum tyuunkpaaty ma y'itën yë yajkutujkpëtëjk ets ka'ap jyamëty ma ja'ayëtyën mëti'ipë ka'ap tii tkëjxm'atën.

Proverbios 23

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[1]Ko tu'uk yë ja'ay mwowëtëty kääpyë ukpë mëti'ipë mëj'äämpy ijtpën, mëmay mëtaj jëyëjp pën wyintuuy myajpaaty.

[2]Oyxyëp yajxon mjajanty yu'ookyë, kumä'kxë yë myuu.

[3]Këtii xy'atsokëty yë kyä'äyën y'ukën mëti'ipë xu'kx yaj'ijxpën y'oytyunyëty, jä'ä ko wä'änxyëp je'eyë mtukwin'ëënyë.

[4]Këtii nëkoo ajotkumonë mnämyëjaaw'ixëtëty ets kumeenyjyä'äy mnäyaj'awinpita'anëtëty. Ixmatsmës yë'ë, këtii yi'iyë xymyëmay xymyëtajy.

[5]Pën jap yë mjot mwinma'any mja'akyukëp yë'ë ko kumeeny'ajtk nëkoopë yë'ë, yë wit meeny poj'am yë kyixy, jëtu'un tä yë witsn kyääkjëtityën tu'ktsojkyë.

[6]Këtii mnëjkxëty kääpyë ma ja'ayën mëti'ipë wintukën, këtii xy'atsokëty oypyë jyi'kxy pyiky,

[7]jä'ä ko yë jë'kxy pëky mëti'ipë yäjkpyën jëtu'un tä jeexyë waay jap të y'aka'ajën tojkxjoty mëti'ipë yo'kjä'pxpën.

[8]E oy ënäty tii të xyjyajë'kxy m'ëëtsëp jatëkok, e nimaa kyatuna'any oy ënäty janty'oy janty tsuj të mxony të m'ity.

[9]Këtii xytyatsk mmëkajpxëty yë tsuuja'ay, jä'ä ko je'eyë tukxi'ika'any ja mwijy aaw mwijy ayuk.

[10]Këtii xyajtëkatsëty yë tsëpa'an mëti'ipë të tpëjkta'aktën yë m'aptëjk, ni yë'ë xykyapëjkëty yë nyaax kyam yë ku'ooky u'unk,

[11]jä'ä ko yë'ëjëty myëët'ajtëp yë yajnitsokpë, mëti'ipë winë tyuunpyën mëët yë mëk'ajtën, mëti'ipë nëjkx ëxëëk mtunyën ma ënäty yajniwaantu'utën.

[12]Yajtun ja mjot mwinma'any ets mkopk mtatsk ma winë myajtukni''ixën ets myajtuk'ëwaanën.

[13]Këtii jëtu'unyë xynya'ixëty ja ëna'ktëjk ko tii tëkatsy tunëty; ka'ap yë'ëkyëjxm tyim'ookëty ko mäjtsk tëkëëk kë'ë yaj'ëxmëju'pxëty.

[14]Ko yajtuk'awijtstu'utëty ja ëxëëkpë, jam ënäty xyajpëtsëmy o'kënjëjp'am.

[15]U'unk maay, ko ënäty ja wijyajtën të xypyääty, ni pën jëtu'un jotkujk kyanäjyawëtëty tääjës ëjtsën.

[16]Jotkujkës näjyawëtëty koos ënäty nmëtoy mkäjpxy mmëtyä'äky jëtu'un ijxtëm pyäätyën.

[17]Këtii xy'ëxëëk ixëty yë pokyjyä'äytyëjk; nikë yë'ë xëmë Tios yajmëjnax;

[18]jëtu'un oy tsuj ja mjot mwinma'any wyimpëtsëm jyëjpëtsëmëty, ets xypyaatëty mëti'ipë m'a'ijxy mjëjp'ijxypyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

19U'unk maay, ja'akyukë ja aaw ayuk ets winë yajxon xyjyatëty. Yë'ë jëtu'un mëmay mëtajëp xëmë ja në'ë tu'u oypyë ets yë'ë xypyanëjkxëty.

20Këtii mëët mye'eymyuk mnajxmukëty yë ëmu'ukyë ja'ay, ni yë'ë mëët mkaye'eymyukëty mëti'ipë je'eyë tyäty kyaxën,

21jä'ä ko mëti'ipë uktëp mukëtëpën ets mëti'ipë kaxëtyën, o'ktëy kyukëxëtë; ets nuuxtëjkëty këëts këëts ja wyit tjaakyajtuntë.

22Ja'akyukë yë mteety yë y'aaw y'ayuk mëti'ipë të myajyeekyën. Këtii yë mtaak mtsi'tsk jëkäm jëxkë'ëm xypyëjkta'akëty ko ënäty myëjja'ayënë.

23Juy këpät yë wijyajtën, ëëwtë'ëw kajpxtë'ëwën ets ja ja'aykyujkën ets këtii xytyookëty.

24Ja u'unkteety, mëti'ipë ja y'u'unk y'ëna'k wijyën, jyëkyejpy jotkujk nyäjyawëtëty ets nyätyukmëjjawëtëty.

25Paaty mijts, yë'ë mëmay mëtaj wi'ix mëpaat ja mteety mtaak jotkujk nyäjyawëtyën.

26U'unk maay, pëjkta'ak yë mjot mwinma'any ma ëjtsën, ets m'oy'ixëp mëti'ipës ntuuntäkpy nkajpxtäkpyën.

27Jä'ä ko yë wiink to'oxytyëjk ets ja mëti'ipë jyot nyini'kx tyo'kpyën, jëtu'un yë'ë tä tu'uk nëëjutën axu'utspë.

28Jëtu'un nyë'ëtän tyu'utänë tä tu'uk yë mä'tspën, ets may yë ye'etyëjktëjk tyajnë'ëtëkoy tyajtu'utëkoy.

29¿Pën ëyoop jotëkoopy? ¿Pën ka'ap jyotkujk'aty? ¿Pën je'eyë xëmë tsiptuump ets ënät ok tmëkjawë? ¿Pën näjya'awëyëp tëë yowë tsyëtyujta'ay wyintëkooytyä'äy ets ka'ap pën wi'ix tyunyë? ¿Pën je'eyë wyiin tsapts yaj'ijxp?

30Yë'ë mëti'ipë je'eyë ukp mukëpën, janaam jatsojkpë t'ukmatsyën yë nëë mëti'ipë jempyëtsëmën, mëti'ipë mukpën.

31Këtii xy'ixk'atëty yë nëë wi'ix oy kyëxë'ëkyën, tsaptspë kyëxë'ëkyën ets mëti'ipë atë'kxpën jap a'ukënjoty, janty këtiipë tsyipëtyën yaj'ix'uukë'ëkyën.

32E jääts ko yaj'uktaaynyë jëtu'un yaj'ijxnë tëë yowë ja'ay tsyä'äny tsyu'utsyë ets mëk yowë pyëjkënë.

33Amäjtsk atëkëëk jää winë xy'ijxnëty, ka'apë nijëna'a xy'ixynyëmën; aakyë'ë mëmaay mëtajnëp tsipëtypë, ets xykyajpxnëty ka'apë ninu'un yaja'akyukën.

34Jëtu'un mnäjyawëtëty nëëwiinkëjxy yowë mkëniin'ëwtity ets jam yowë muum kepyjyëjp'am myajpaaty,

35ets m'ëna'ana'any: Tëës nyajkoxy nyajtsiiky ets ka'apës të njawë, tëëjës nyawopy ets ka'apës të n'ixy pënës të xywyopy, e koos nwijëty, jaak'uukaanpës yam.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Proverbios 24

1Këtii xy'ëxëëk'ixëty yë ëxëëkja'aytyëjk; ets këtii xywyinmayëty jam myajpaata'anëty ma yë'ëjëtyën.

2Jä'ä ko yë'ëjëty yi'iyë myëmaay myëtajtëp wi'ix ëxëëk y'ëtë'ëts y'ëna'antëtyën, ets yi'iyë xëmë kyajpxtëp myëtyaktëp wi'ix winë tëkatsy tuntëtyën.

3Yë'ë mëët yë jëën tëjk oy yajkojy yë wijyajtën, ets mëët yë këpetyajtën yajkojtso'ontä'äky yë y'ëjx.

4Mëët yë nija'awën ets ixpëkyajtën ujts yë jëën tëjk yajpaaty mëët winëjaty mëti'ipë tsowën ets mëti'ipë yajtukjotkëtakpën.

5Jaakni'ik yë ja'ay tukmëjpëtsëmy yë wijyajtën ets këtiinëm ko ja'ay kyumëjaawëty ets myëkëty, ni'ik tsyowpaaty ko ja'ay wyijyëty ets këtiinëm ko ja'ay myëkëty.

6Jëtu'un ko yë tsip yajniwinmayë, jëyëjp yë ja'ay yajxon tmëmay tmëtajy; e ko pën myëtä'äky jam tsipjotm, paatykyëjxm myëtä'äky jä'ä ko nyimay'atë mëti'ipë najts'ë'ëw najtskajpxëtëpën.

7Yë ja'ay mëti'ipë tsuujën ka'ap tnijawë wi'ix y'ëna'anëtyën ko jam jyä'ty ma kutujktaknën, jä'ä ko wijyajtën ka'ap yajpaaty ma yë'ëjën.

8Mëti'ipë ja'ay yi'iyë myääpy tyäjpyën wi'ix yë jyiiky myëku'uk tyajtsëtyut tyajwintëkoyëtyën, aak nimëtyakëp ja'ay muum ko jëtu'un jyä'äy'äty.

9Yë tsuuja'ay yi'iyë myääpy tyäjpy wi'ix pyokytyunëtyën. Ka'ap pën mëët oy nyäjyawëty yë ja'ay mëti'ipë ëxëëk ëtëtsp ënaanpën.

10Pën mijts poj'am xymyëkjawë ko ëxëëk mjaty mkëpety, wäänë ja jot mëjaaw xymyëëtëty.

11Yajtso'ok ja ja'ay mëti'ipë tëë nyitukën ets y'ookëty; Yajtso'ok ja ja'ay mëti'ipë ëtsë'ëkëtuuy yajpatpën ets o'kënjëjp'am y'ijnë.

12Jä'ä ko oy mja'ënaanpëty ko ka'ap xynyijawë; ja Tios mëti'ipë winë y'ijxypyën ets nyipaye'epyën winë, wa'ats ja t'ixy tnijawë ets tyukëpäjta'ajäämpy ja ja'ay nitu'ukjaty wi'ixjaty tii të tunyën.

13U'unk maay, jë'kx yë jompya'ak; jawë wi'ix xu'kx jyawën.

14Jëtu'un janty pa'akwijtsnë jyawë yë wijyajtën ets nija'awën. Ko xypyaatëty, aak'oy nëjkx winë mwinpëtsë'ëm mjëjp pëtsë'ëmxëty, mëti'ipë ënäty mëmääpy mëtäjpyën xypyata'any, nëjkxëp xypyääty ets nijëna'a nëjkx kyakutëkoy.

15Nijëna'a ja ëxëëk winma'any xykyapaatëty ma ja'ayën mëti'ipë oy tsuj juukyajtpën, këtii ëxëëk m'ëtë'ëts m'ëna'anëty ma jyëën tyëjkën.

16Yë'ë, oy jëna'ajëty ëxëëk jyäty kyëpety, jotkujkëp jatëkok; e yë ëxëëkja'aytyëjk pën tëë ja ëxëëkpë tyukja'tëtë, nijëna'a kya'ëkjotkujktaknëtëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

17Këtii xytyukxoonta'akëty ets ka'ap jää mxëëwtunëty ko ënäty ja mmëtsip kyëtäy kyëpipy ets ëxëëk jyäty kyëpety,

18jä'ä ko yë Tios ka'ap t'oyjyawëty ko jëtu'un t'ixëty, yë tsyip y'äkë nëjkxëp jam tjëëpëky ma yë'ëjën.

19Këtii xytyukjoot'anpëkëty yë ëxëëkja'aytyëjkëty, ni xykya'ëxëëk'ixëty mëti'ipë tëkatsy yë jyot wyinma'anyën.

20Jä'ä ko yë'ëjëty ka'ap oy kyëxa'antë; Yë ëxëëk ja'ay jëtu'un pyitsa'any tä tu'uk kutë'kxnën.

21U'unk maay, wiinkutsë'ëkë yë Tios ets yajkutujkpë. Këtii mye'eymyuk mnajxmukëty mëët yë ja'ay mëti'ipë mëtsip'ajtpën;

22jä'ä ko yë'ëjëty wäänë oy y'itë ets ëxëëk jyata'an kyëpäta'antë, ni pën tkanijawë tii tëytyu'unën mo'ojanëtëp yë Tios mëti'ipë ënä'ämp yajkutujkpën.

23Ya'atë ojts näjyëtu'un tkajpxtë wijyjyä'äytyëjkëty. Ka'ap y'oyëty ko jam ma kutujktaknën win'ixy wiinkexy ja'ay yaj'oyjyawë.

24Ko pën y'ënä'äny ko ja pokyjyä'äy ka'ap tii poky tmëëtëty, pojkëp yë naax kajpn ets ka'ap naax kajpn tsyokyë.

25E ja mëti'ipë tyiytyuunpyën ja pokyjyä'äy, oy ja jyuuky'ata'any; ets may yë ja'ay y'oyjyawëty.

26Mëti'ipë ja'ay oy yajxon ëëw'ëtsoop kajpx'ëtsoopën, jëtu'un yë nyäxy tä jeexyë pën t'amëtsu'kxën.

27Yajwintu'upëk yë mju'uyën mkëpäjtën jam tu'u'am, yajtu'uye'ey yë mtuunk jam mkamjotm, ets ok yë mjëën mtëjk xykyojëty.

28Këtii ajotkumonë xynyi'apëtsëmëty yë mjëëky mmëku'uk ets këtii tii xynyikajpxëty mëti'ipë ka'ap myëtëyëtyën.

29Nijëna'a xykyawinmayëty xytyuunwinpitëty winë ets näjyëtu'un ja mmëku'uk xytyuna'anëty tä ënäty ëxëëk të mtunyën.

30Tëës jam nnaxy ma nuux ja'ay yë kyamën, ets ma të nyi'ipy të kyojyën yë tsuuja'ay;

31etsës të n'ixy ko jam kyamjotm äpny jam mayjyajtëp, ets ja tsaawääpy tëë kyëtaawtaaynyë.

32Koos jëtu'un të n'ixy, täätsës të nmëmay të nmëtajy etsës të npaaty ja winma'any.

33Mijts tamës yë mmaapë mpo'kxpë ets mku'u'uy mkuwëjpxpë, je'eyë mnäkyë'ëmëkityë ets mki'itwinpity.

34Wäänë y'itëty ko xyjya'ijxnëty kajtëm tii xymyëëtëty, jëtu'un ja ëyo'on mtukmina'anyë tä tu'uk yë mä'tspën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Proverbios 25

[1]Näyjyëtu'un ya'atë aaw ayuk yë'ë ojts yë Salomón tkäjpxy, ojts tjaaynyajxta'atë yë ja'ayëty mëti'ipë ënäty jam tuuntëpën ma Ezequías yajkutukyën, jam Judá.

[2]Tios mëj'äämpy najxp, ko ja'ay tukjaty wi'ix tii yu'utsy tmëët'atëtyën, mëj'äämpy yë yajkutujkpë nyäxy ko twinjawë.

[3]Tsip ets yajnijawëty jënu'un kyëjxmëtyën yë tsajp, jënu'un kyëkëty yë naaxwiinyëtë, ets wi'ix ja jyot wyinma'anyën yë ja'ay mëti'ipë ënä'ämpën yajkutujkpën.

[4]Yajwa'ats yë poop pujxn, ets poop pujxn ka'tspë t'oytyunëty tu'uk yë a'ukën.

[5]Jëkäx yë ëxëëk ja'ay ma yajkutujkpën, ets mëtëy tunëty ja nipaye'eyën.

[6]Këtii janty mëj mnäyajnaxëtëty ma tu'uk yë yajkutujkpën, ets këtii jam mnaaxwäätsëty ma kopktëjk y'u'unyëtën.

[7]Nikë oypyëtsëmëp ko pën m'ënë'ëmxëtëty min, yam u'unyë, ets këtii ko myajtsëtyunëtëty ja kopktëjkëty. Mëti'ipë të xy'ixyën

[8]këtii ënätyë xynyikajpxëty ma ja yajkutujkpëtëjkën, jä'ä ko tsojk wiinkpë ja'ay myinëty mëti'ipë tii të t'ixyën ets myaj'ënëëka'ajëtëty ets ka'ap xy'ëknija'awënëty wi'ix m'ëna'anëtyën.

[9]Mnäkyukajpxëtëp yajxon ko pën tii poky mtuknipëkëtëty, je'eyëp ko këtii xyajnitë'kxëty mëti'ipë ënäty yu'utsy mnija'apën,

[10]jä'ä ko wä'änxyëp ënäty jam pën tmëtoow'ity ets nëjkx myajtsëtyu'unpaatyë, e mijts ëxëëk nëjkx mwë'ëmy ets ka'ap nëjkx t'ëkjëkyäjpnë wi'ix mnäyajtso'okëtëty.

[11]Ko ja'ay jää tii tnikäjpxy ma ja aaw ayuk myëyätyën, jëtu'un nyäxy tä ujts tëëmën mëti'ipë aak pu'ts pujxnën ets mëët y'ijxëntëkë ja poop pujxn.

[12]Jëtu'un tä kë'ëjiitsën ets nantsëmën mëti'ipë wa'ats pu'ts pujxn myëët'ajtypyën, jëtu'un nyäxy ko tii nyajtukmëkajpxmëty ets nyajtuk'ënëmä'ämyëty, ets oy nkupëjkmëty.

[13]Ja ja'ay mëti'ipë oy käjpxyyajkpën jotkujk tpëjktä'äky ja mëti'ipë käjxëpën, jä'ä ko jëtu'un nyäjyawëty tä jeexyë tip kyä'äyën ma myëk'anyën.

[14]Jëtu'un tä je'eyë wyintukyën ets pyojyën ets ka'ap maa tuu, jëtu'un ja ja'ay nyäxy mëti'ipë je'eyë winë y'ëwa'anëpën ets ka'ap tii tyäky.

[15]Ko ja'ay y'ëwxity myä'kxtuky yajxe'empy yë äkë. Ko ja'ay oy tsuj xyony y'ity yajjotujkpy ja'ay mëti'ipë kujuunën.

[16]Ko uuxpa'ak xypyaatëty këtii xyjyë'kxni'ikëty, këtiipë myaj'ëëtsëtëty ko nëkooyë xyjyë'kxëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

17Ko mmëku'uk xykyu'ixëty ma jyëën tyëjkën, këtii janty xëmë jam mnëjkxëty, këtiipë jëna'a mmëtsipkä'äxëtëty ets je'eyë m'ëk jaak'ëxëëk'ijxënëty.

18Jëtu'un tä tëypyujxnën ets ti'pxnkepyën janty jëjpxu'unypë, jëtu'un ja ja'ay nyäxy mëti'ipë ja jyiiky myëku'uk nyi'ë'ënëpën wiinkjaty.

19Ko ja ja'ay ntuk'ijxpäjtmëty mëti'ipë ka'ap wyintëy wyinkujkëtyën jää jotmayjoty, jëtu'un tpaaty tä jeexyë tekytyu'uk pën ye'eyën jä'ä ko tekytyëj, ëkë tä jeexyë tyëts tukkayën mëti'ipë të kyutëjtu'utyën.

20Ko tu'uk ja'ay yajwin'ëy mëti'ipë mon tuk yajpatpën jëtu'un tjawë pën yowë tsyëtyut tuknima'tsëp yë tsajpox ëkë tä ja'ay yajpëjkën ja nyijän mëti'ipë tëpo'kpën.

21Pën yë mmëtsip yu'o'këp, yajkay yaj'uuk; e pën tëtsëp, yajnëë'uuk;

22jëtu'un ëxëëk nyäjyawëtëty mëët ja tsëtyu'un, Yë Tios yë'ë kyujuyäämpy mëti'ipë ënäty myäjkpyën.

23Ko pyojy anëkëjxytsyow tu'ujaanp ënäty, ko ja'ay ëxëëkjaty kyäjpxy myëtyä'äky, ëxëëk yë wyiin jyëjp tuny.

24Jaak'oy'ajtp ni'ik ko jap tëjkkëjxy ja'ay tsyëënë, ets këtii ko mëjtëkoty tsyëënë mëët tu'uk ja to'oxytyëjk mëti'ipë je'eyë yajjoot'anpëjkpën.

25Jëtu'un tä xeemynyëë ja'ay t'uukyën, jëtu'un yajjawë ja oy aaw oy ayuk mëti'ipë jëkäm tso'onpën.

26Jëtu'un tä ëxëëk nëë, mo'onts nëëjën, jëtu'un yë ja'ay nyäxy ka'apë pyokymyëëtëtyën mëti'ipë tsë'këpën ma wintsëntëjkën.

27Ka'ap y'oyëty ko ja'ay kom uuxpa'ak t'uuky, jëtu'un tä ka'ap y'oyëtyën ko ja'ay yi'iyë t'ixta'ay wi'ix mëj'äämpy y'itëtyën ets wi'ix kumay nyaxëtyën.

28Jëtu'un tä tu'uk yë kajpnën mëti'ipë ka'ap nyapotsyëtyën ets kutsë'ëkë y'ity, jëtu'un yë ja'ay nyäxy mëti'ipë ka'ap nyäy'akuwitsëtyën.

Proverbios 26

1Yë tip ka'ap tuk'oyë ko jää kyä'äy xëkopkjoty, ni yë'ë nëë tuu jää tkatuk'oyë ma ja pëjktäky yajpëjkë'ëky yajtuunë'ëkyën, ets näjyëtu'un ko tu'uk yë tsuuja'ay mëj'äämpy yajëkyepy, ka'ap tuk'oyë.

2Jëtu'un tä tu'uk yë tsi'k kyääkjëtityën ets tä yë patutkën ka'apë tmëëtëtyën yë pyä'än, jëtu'un ja näpyokë ka'ap jyäty ma ja'ayën mëti'ipë nanëkoo pën të pyokyën ets ka'ap tii tuuntëko'oyën tmëëtëty.

3Yë ja'ay yajyujpy yë kwaay, yë krukts yajpëjktakp yë y'ajäänë'ëk, e yë tsuuja'ay yajwinto'pxy ets jyä'äkyukë.

4Mëti'ipë ja'ay ka'ap timy'ëtsoyën yë tsuuja'ay, ka'ap tyukpaatyë ja tsyuuwinma'any.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

5Mëti'ipë ja'ay y'ëtsoopyën ja tsuuja'ay, näjyëtu'un kyëxë'ëky tä ja tsuuja'ayën.

6Ko tsuuja'ay tii ayuk yajmo'oy ets nëjkx muum kyäjpxynyäxy, jëtu'un tpaaty tä jeexyë pën nyätyekpyujxtu'utyën ets ja jyotmay tyajkëjääjë.

7Ja'ay mëti'ipë tekymya'atën ka'ap tjëkyepy muum jëkäm jya'tëty, näjyëtu'un ja aaw ayuk mëti'ipë tu'uk ja tsuuja'ay kyäjpxypën.

8Jëtu'un tä ja'ay tsaa tkëxtsumyën ma tsaawëtu'unën, jëtu'un nyäxy tu'uk yë ja'ay mëti'ipë tsyojkpy jya'apën yë tsuuja'ay ka'apë oy myäy tyäjyën.

9Tu'uk yë ëmu'ukyë ja'ay oy yë äpny jyakumyë, ka'ap tjawë, näjyëtu'un yë ja'ay mëti'ipë tsuujën, ka'ap twinjawë yë wijy aaw wijy ayuk.

10Jëtu'un tä yë ja'ayën mëti'ipë jam yë tyi'pxnën aak tyukni''ijxyp oytyiijëty, jëtu'un ja'ay nyäxy mëti'ipë tyuunkmoopyën yë tsuuja'ay.

11Yë uk nyiwinpijtyp yë y'iitsy, e yë tsuuja'ay nyiwinpijtyp yë tsyuuwinma'any.

12Wä'än yë tsuuja'ay jyaak ja'akyukëty, këtiinëm yë ja'ay mëti'ipë wijy näyajnajxëpën.

13Mëët ko kyatuna'any yë nuux, je'eyë wyinma'any y'ixta'ay ets y'ënä'äny ko jam tu'ujotm tam yë kaa jyëtity mëti'ipë tsu'utsaanpën.

14Jëtu'un tä tëjk'aaw myë'ëwtityën yë pujxn mëti'ipë majts'ijtëpën, jëtu'un yë nuux ja'ay kyi'it'ëwtity janaam jatsojk ma myaapäjnën.

15Yë ja'ay nuuxpë jotkujk yë kyë'ë t'atijë texyjoty, e jää ko tjajë'kxanë, tsip ets t'apëkëty y'aawjoty.

16Yë ja'ay mëti'ipë nuuxën janty ixpëky ni'ik nyäjyawëty këtiinëm wëxtujk yë wijyjyä'äy mëti'ipë tyukjajtëpën y'ëtsowtëty.

17Mëti'ipë ja'ay tsiptuktëjkëpën, jëtu'un nyäxy tä jeexyë tu'uk yë uk tyatskëjxy tmatsyën.

18Jëtu'un tä tu'uk yë ja'akyupojën mëti'ipë ajotkumonë ti'pxë'kpën,

19jëtu'un yë ja'ay nyäxy mëti'ipë myëku'uk wyin'ë'ëmpyën ets ok y'ënä'äny ko nëkoopë ënäty je'eyë wyin'äts'ooky.

20Ko ja'axy kya'ity pi'tsp yë jëën, näjyëtu'un ko yë ja'ay kyapi'tskäjpxy, këjxp yë tsip.

21Ko jëënpajk xytsyokëty, jëënkupëk yë ju'uny, e ko yë jëënyä'änk xytsyokëty, jëënkukap yë ja'axy; e näjyëtu'un ko xytsyokëty yë tsip käjpxy, ëxëëk mja'ay'atëty.

22Yë ja'ay mëti'ipë pi'tskajpxpën oy nyäjyawëty ko jyiiky myëku'uk tnimëtyä'äky, e ja ja'ay mëti'ipë pën ko tnijawë mëk tja'awëkyëtä'äky.

23Jëtu'un tä naaxtu'ts yajtuknikoyën yë poop pujxn, jëtu'un nyäxy ja aaw ayuk mëti'ipë janty'oy yajmëtoopën, e jap jootjoty winma'anyjoty tëkatsy jap.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

24Mëti'ipë ëxëëk'ijxpën, ka'ap tyajmëtoyë ko myëtyä'äky, e jap ma jyot wyinma'anyën ëxëëk jap winë tmëmay tmëtajy.

25Këtii xymyëpëkëty ko ëxëëk ja'ay janty'oy mmëmëtya'akëtëty, jap ma jyot wyinma'anyën ujts jap mëët yë ëxëëkajtën.

26Yë ëxëëk ja'ay oy jënu'un tjayu'uty ja y'ëxëëkjot y'ëxëëk winma'any, kwanë ko ja'ay nijawëtëty.

27Ko ja'ay jyuttajy, kë'ëm jap kyuka'anaxy; mëti'ipë ja'ay yajtsaawinkëpijpën, kë'ëm nyätyukninäkyë.

28Yë ja'ay mëti'ipë antakpën ëxëëk t'ixy mëti'ipë tëyajtën mëtyakpën, mëti'ipë ja'ay je'eyë tyäty kyu'aawën yajjo'ptääpy winë je'eyë.

Proverbios 27

1Këtii xynyikajpx xynyimëtya'akëty tii jëpom mtunäämpyën, jä'ä ko ka'ap xynyijawë tii jëpom tunan jatanëp.

2Ixmats ets wiink ja'ay oy mnimëtya'akëtëty; ka'ap y'oyëty ko kë'ëm oy mnänyimëtyä'äkyë.

3Yë tsaa ets jin je'emtyëty yë'ë, e yë ëwa'an'ajtën ni'ik jye'emtyëty këtiinëm yë tsaa ets jin.

4Yë äkë toyë oy myëkëty, ets joot'an yaj'atëkoopy winë, e yë joot'an'ajtën tsip yë ja'ay tkumä'kxëty.

5Ni'ik y'oypyëtsimy ko ja'ay ënätyë myëku'uk tukmëkäjpxy mëti'ipë oy kyatuumpyën, ets këtii ko wiinkë'ëy akë'ëy je'eyëm t'oyjyawë.

6Ni'ik oy ko jëëky mëku'uk ntuk'ijxpäjtmëty mëti'ipë ënätyë tukmëkajpxpën ko tii oy kyayajtuny, ets këtii ko tu'uk yë mëtsip tsyu'kxy.

7Mëti'ipë ja'ay ku'uxyën, yë'ëpaat uuxpa'ak ka'ap txu'kxjawë; mëti'ipë ja'ay yuu'o'këpën, yë'ëpaat yë ta'ampë pa'ak tjawë.

8Jëtu'un tä tu'uk yë joonën mëti'ipë myëjëkämkekpyën yë pyä'än, jëtu'un ja ja'ay mëti'ipë myëjëkämkekpyën ja nyaax kyajpn ma ojts myëxu'unk'atyën.

9Yë jot winma'any yë'ë mëët jyotkujkë oyëtypë tsooy mëti'ipë pa'akxu'kpën; Näyjyëtu'un ja oypyë ja ëëwwij kajpxwijën yajjotkujktäkpy ja jëëky mëku'uk.

10Kajëna'a ja mjëëky mmëku'uk xykyaja'atyëkoyëty, ni yë'ë ja mteety ja jyiiky myëku'uk mëti'ipë mëët të nyämyäyën. Nijëna'a jam xykyamënëjkxëty ja m'amay mjotmay ma jyëën tyëjkën yë mmëkä'äx.

11U'unk maay, wijy mja'ay'atëty, ets jëtu'unës ëjts jotkujk nnäjyawëtëty, jëtu'un tjëkyäpëty n'ëtsowëtyës ja mëti'ipës xyajjoot'anpëjktëpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

12Mëti'ipë ja'ay këpetyën, y'ijxyp ma kyutsë'ëkëtyën ets ka'ap jam nyäxy, e mëti'ipë ka'ap kyëpetyëtyën, ni'ikyë tyu'uye'ey'ëti'ity ets ëxëëk jyäty kyëpety.

13Pën tii yäjkpy nu'kxtsoy ma ja'ayën mëti'ipë ka'ap t'ixy'ätyën, pëjkë wyit ets oytyiijëty mëti'ipë jyä'ä'ajtypyën, ets yë'ë wyë'ëmëty ijxpäjtën ko ënäty tkëpäta'any.

14Ko jopyëp janty tsojk nmëku'uk'ajtëm nkajpxpo'kxmëty, jëtu'un tjawë tä jeexyë ëxëëkjaty yaj'ënëëmën.

15Jëtu'un yë to'oxytyëjk nyäxy mëti'ipë je'eyë tyäty pi'tskajpxpën tä tu'uk nëëtsunën mëti'ipë ka'atëëpën ko tyu'uy.

16Ko nja'ëtuka'anmëty wi'ëxmës xytyuny, jëtu'un tä pojën wi'ëxmës xy'ëk'ëtuky, ets on wi'ëxmës xy'ëkmatsy.

17Yë juunpujxn jam yajme'ey ma juunpujxnën, ko ja'ay y'oyëja'anëty, myënaaxwiinyëtë ja'ay yaj'oyëtëp.

18Mëti'ipë kyëwent'ajtypyën, yë y'ääytyëëm y'ujtstëëm kë'ëm tjë'kxy tpëky; pën kyëwent'ajtyp yë wyintsën, kumay nyäxy.

19Jëtu'un ijxtëm yë wiin jëjp y'akëxë'ëkën nëëjoty, jëtu'un yë ja'ay yë jyot wyinma'any tyajwinkëxë'ëky.

20Yë o'kën tëko'oyën, yë o'kpë jut, ets ko yë naaxwiinyëtë ja'ay ka'ap kyu'uxyë, jëtu'un mëti'ipë ka'ap nijëna'a kyixy nyäxyën.

21Yë pu'ts pujxn ets poop pujxn jap yaj'ixy jëënjotypyën janty yë'ë, e ja'ay yë'ë mëët yajtuk'ixy wi'ix jyä'äy'ätyën ko oy yajnimëtyä'äky.

22Yë tsuuja'ay ka'ap nyiwa'atsyë yë tsyuu'at oy jënu'un yanimä'ä yajnijëtsëty.

23Mëk xykyëwent'atëty yë mkupixyny ets mtsajppax, yë'ë mëmay mëtajëp.

24Jä'ä ko wit meeny ka'ap xëmëkyëjxm nmëët'ajtmëty, ets ni yë'ë xëmëkyëjxm kyayajmëët'aty yë ënä'ämën kutujkën.

25Ko mëëy pyëtsëmëty ets tsuxk ujts myuxëty, ets yajpëjkmukëty yë ujts jam tunkëjxm,

26mpatäämpy yë mwit mtujkxy ma ja mkupixynyën, ets mwit mmeeny ma mtsajppaxën,

27ets tsi'tsknëë mëti'ipë mëët xy'uukëty yë m'u'unk m'ëna'k ets mtuunpëtëjk.

Proverbios 28

1Yë ëxëëk ja'ay nëkooyë jyänty kye'eky jyänty pyuty oy pën kyapapo'oyë; yë wa'ats ja'aytyëjk akujk jotkujk tyimnäjyawëtë jëtu'un tä kaajën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

[2]Ko naax kajpn ka'ap oy nyë'ëye'ey tyu'uye'ey, aak ënä'ämantëp jää ja'ay, e mëti'ipë tyukjajtypyën wi'ix tu'uwinwowëtyën yë nyaax kyajpn, nyija'ap wi'ix winë oy tyaj'itëtyën.

[3]Yë ëxëëk ja'ay mëti'ipë o'ktëy tyuunpyën yë ëyoopëja'ay, jëtu'un nyäxy tä kyomtu'uyën ets tyajma'ta'ay ja pëjktä'äky.

[4]Mëti'ipë y'ëxmajtstëpën ja ënä'ämën tëyajtën, yë'ë y'oyjya'awëtyëp ëxëëkja'aytyëjk; e mëti'ipë pyatuuntëpën ja ënä'ämën tëyajtën wyiink'ijxtëp ja jëtu'unpë.

[5]Yë ëxëëkja'aytyëjk ka'ap nijënu'un twinjawëtë tii ja'ay tyijpy tu'knaxajtën ets ja oypyë ja nänyipaye'eyë; e mëti'ipë y'ijxtaaytyëpën yë jot winma'any ma Tiosën, wa'ats twinjawëtë.

[6]Nikë oy'ajtp ni'ik ko ja'ay y'ëyoy ets oyjya'awëyëp oypyënëty, ets këtii ko ja'ay kyumeenyëty ets ëxëëk jyä'äy'äty.

[7]Mëti'ipë pyatuumpyën yë Tios yë y'ënä'ämën tyiyajtën, wijy jëtu'unpë u'unk ëna'k; e mëti'ipë yi'iyë pyajëtijtypyën kaxtëjk je'eyë tyeety tyajtsëtyuny.

[8]Mëti'ipë ja'ay may yë meeny nyipëjkpejtypyën ko tyäky ënu'kxy, yë meeny y'u'unk yë'ë nëjkx tjä'ä'aty mëti'ipë jyiiky myëku'uk pya'ëyoopyën.

[9]Pën jää pën mëti'ipë ka'ap tja'akyukëja'anyën yë Tios yë y'ënä'ämën tyiyajtën, Tios ka'ap nëjkx kyupëkyë ko tjamëkajpxëty.

[10]Mëti'ipë ja'ay yë myëku'uk wyoownëjkxypyën ma ëxëëk tu'ujën, kë'ëm ëxëëk jyata'any kyëpäta'any; e mëti'ipë ka'ap tii tëko'oyën tunyën, oypyë y'ëxajëjantëp.

[11]Yë kumeenyjyä'äy janty ixpëky nyäjyawëty, je'eyëp ko yë ëyoopëja'ay mëti'ipë wijyën tsojk tsyuu'ixëtëty.

[12]Ko yë wa'ats ja'aytyëjk myëta'aktë, xoontaktëp ja ja'ayëty; ko yë ëxëëkja'aytyëjk myëta'aktë, näyu'tstaayëp yë ja'ay.

[13]Mëti'ipë ja'ay kyuyu'tsypyën yë pyoky, ka'ap oy jyuuky'ata'any; e mëti'ipë nyikäjpxypën ko tyuuntëkoy nëjkxëp yajpokymye'kxy.

[14]Janty jotkujk yë ja'ay yajpaaty mëti'ipë wyinkutsë'këpën yë Tios; e ja'ay mëti'ipë ka'ap jyä'äkyukën, ëxëëk jyata'any kyëpäta'any.

[15]Jëtu'un tä tu'uk yë kaajën myu'uy nyiitsyën, jëtu'un tä tu'uk yë osë yä'äxy jyokyën, jëtu'un yë ëxëëk ja'ay mëti'ipë y'ëne'empyën yë naax kajpn ma ëyoopëja'aytyëjk tsyëënëtën.

[16]Ko tsuuja'ay yë'ë yajkutuky ma tu'uk yë naax kajpnën ni'ikyë kyëjääjë ëyo'on jotmay; e yë ja'ay mëti'ipë ka'ap tii t'atsokyën, pyatäämpy yenyjyuukyajtën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

17Yë ja'ay mëti'ipë të yaja'ay'ookyën, xëmë je'eyë kyä'äka'any koonëm y'ookëty. Wä'än tnëjkx, ka'ap pën t'ëtukëty.

18Yë ja'ay mëti'ipë oy winë tyuunpyën, nëjkxëp yajmo'oy ja nitsokën; e mëti'ipë ëxëëk ja jyot wyinma'any, jam kya'aja'any ëyo'ontum.

19Mëti'ipë ja'ay yuup tuunpën kyamjotm tyu'ujotm, ka'ap tii y'ëmaaytya'aka'anxëty; e mëti'ipë ja'ay yi'iyë pyajëtijtypyën nuuxtëjk, nëjkxëp y'ëyoy jyotëkoy.

20Mëti'ipë ja'ay tëy tëtä'äky ja'ay'ajtpën, aak oyjya'awëyëp ja'ay; mëti'ipë yi'iyë myëmääpy myëtäjpyën wi'ix kyumeeny'atëtyën, nëjkxëp tkumëtoy.

21Ka'ap y'oyëty ko win'ixy wiinkexy ja'ay yajtsoky, yë'ëpaat ja'ay yajtëkoyë tu'ktukpyë tsajpkääky.

22Mëti'ipë ja'ay tyäty atsojkpën, poj'am ja wit meeny tjapaata'any ets ka'ap tnijawë ko niminanëp ja ëyo'on.

23Jëna'ajëty ni'ik yaj'oyjyawë mëti'ipë nimëtyakpën ko tii oy kyayajtuny, këtiinëm ja ja'ay janty oypyë nyimëtyä'äkyën.

24Jëëky mëku'uk nyäxy yë ja'ay ma yajja'ay'o'kpën mëti'ipë ja tyaak tyeety tyoompy mye'tsypyën ets ënät y'ënä'äny ko ka'ap tii poky tuny.

25Mëti'ipë ja'ay je'eyë atsojkpën, tsip ixtääpy je'eyë, e mëti'ipë yë Tios tyuk'ijxpejtypyën, jotkujk jyuuky'ata'any.

26Yi'iyë tsuuja'ay ënaanp ko oy myäy tyäjy; mëti'ipë ja'ay niwijy winë tyuunpyën, ëwaatsëtum nyäyaj'ita'anyë.

27Mëti'ipë ja'ay pyutëjkëpën yë ëyoopëja'ay, ka'ap tii tyëkoy'ata'anxëty; e mëti'ipë ja'ay winë tyukwintuk'o'kpyën ma ëyoopëja'ayën, nëjkxëp yajpoky.

28Ko ëxëëkja'aytyëjk myëta'aktë, näyu'tstaayëtëp ja'ay; ko y'ooktë tyëkoytyë wa'ats ja'aytyëjk jää mëtaktëp.

Proverbios 29

1Mëti'ipë ja'ay juun yë jyot wyinma'any pyëjktäkpyën ko yaj'ojy, ka'ap jeky jyuuky'ata'any; ets ni pën jää kya'ëna'anëty ëkë wi'ix ko të y'ooky.

2Ko oyjyä'äytyëjkëty yë'ë yajkutuktë, jotkujk yë naax kajpn y'ity; ko ëxëëkja'aytyëjk yë'ë yajkutuktë, o'ktëy yë naax kajpn jyäty kyëpety.

3Yë u'unk maay mëti'ipë wijyën, jotkujk yë tyeety tyaak tyajnäjyawëty; e mëti'ipë yi'iyë to'oxytyëjk pyajëtijtypyën, je'eyë nëkoo meeny tyaj'ixtuny.

4Yë yajkutujkpë mëti'ipë yajxon nipaye'eyë tyuunpyën; yajmëktäkpy yë kyajpn; e mëti'ipë je'eyë yajtsoowpäjtääpyën winë, ëxëëk yë nyaax kyajpn tyajjaty tyajkëpety.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

5Mëti'ipë ja'ay janty'oy xëmë myëku'uk nyimëtyäkpyën, je'eyë nëkoo myëku'uk ëyo'ontum tyajka'aja'any.

6Yë ëxëëk ja'ay kyë'ëmpoky muum kyu'o'këp; e yë ja'ay mëti'ipë winë oy tyuunpyën, akujk jotkujk jyuuyky'äty.

7Yë wa'ats ja'ay myëmääpy myëtäjpy yë ëyoopëja'ay wi'ix mëpaat jyuuky'ätyën ijxtëm pyäätyën, e yë ëxëëk ja'ay nijënu'un jëtu'unpë tkamëmay tkamëtajy.

8Ko ja'ayëty ëxëëk nyä'ämtë, yë naax kajpn jëtu'un yaj'ixy ka'ap yowë jotkujk yajpaaty; yë wa'ats ja'aytyëjk tëë tnijawëtë wi'ix tyaj'ëmontëtyën yë mayjyä'äy.

9Ko tu'uk yë wijyjyä'äy nyäy'ojyë mëët yë tsuuja'ay, nëkoo je'eyë nyäyajjoot'anpëkyë ets je'eyë yajnëxi'ik yajtukxi'iky ets nitii tkayaj'oyë.

10Yë yajja'ay'o'kpëtëjk ooky t'ixa'antë mëti'ipë mëtëy juukyajtpën.

11Yë tsuuja'ay ënätyë tkajpxpëtsëmy mëti'ipë myääpy tyäjpyën ets jëtu'un winë tuny, e yë wijyjyä'äy tyukjajtyp wi'ix tmajts'itëtyën yë y'aaw yä'än.

12Ko tu'uk yajkutujkpë yë'ë tmëpëky mëti'ipë antakpën, ja tyuunpëtëjk aakjëtu'un y'awinpijta'atë, ka'ap oytyuntë.

13Mëti'ipë ëxëëk yajtuunpën ets mëti'ipë ja myëku'uk ëxëëk tyuunpyën, nimäjtsk tu'knax yë'ëjëty: jä'ä ko Tios yë ijxën të myo'ojëtë.

14Mëti'ipë yajkutujkpë oy ënä'ämpën ma ëyoopëja'aytyëjkën, yë kyutujktakn xëmë tmëët'ata'any.

15Mëët yë näywyop näkya'atsë ja'ay tii tjaty, yë u'unk ëna'k mëti'ipë yajtsojkni'ikëpën je'eyë tyaak tyajtsëtyuny.

16Pën nimayëtëp yë ëxëëkja'aytyëjk, näjyëtu'un yë nëë poky myäyë; e yë ja'ayëty mëti'ipë ënäty oy juuky'ajtëpën, nëjkxëp t'ixtë ko ënäty ja ëxëëkja'aytyëjk ëxëëk jyatë kyëpätë.

17Mtukumëtowëp yë m'u'unk m'ëna'k ko tii oy tkatunëty, jëtu'un jotkujk myajjuuky'atëtëty; ets mmo'ojëtëty ja xoontakën.

18Ma ka'ap jyam'atyën ja ëëwij kajpxwijën mëti'ipë yë Tios jyä'ä'ajtypyën, ka'ap jam ni pën nyäjyä'äkyukëty ets ni pën jam tii oy tkatuny. Yë naax kajpn jotkujk yajpaaty ko ja'ay tuntë mëti'ipë Tios y'ënä'ämën'ajtypyën.

19Ko mëtuunpë je'eyë yajtukmëkäjpxy ko tii oy tkatuny, ka'ap tja'akyukë, jyamëtoow'ijtyp ja ijty, je'eyëp ko ka'ap tpatuny.

20Yë tsuuja'ay wä'än jëna'a wyinma'anytyëkëty, këtiinëm yë ja'ay mëti'ipë je'eyë mëtyakpën ets ka'ap tmëmay tmëtajy mëti'ipë kyäjpxypën.

21Ko ja'ay tsojkni'ikë yë tyuunpë ma myutsk'atyën, ko myëjnë'ajnëty ka'ap nëjkx wyinkutsë'ëkëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

22Mëti'ipë ja'ay ëxëëk ëtëtsp ënaanpën ets janty pojën winë timtyunankojy, je'eyë xëmë tsyippaata'any ets ka'ap tii oy tunëty.

23Mëti'ipë ja'ay mëj këjxm näjya'awëyëpën, o'ktëy muum jyäty; e mëti'ipë yu'unk naxym näpyëjktakëp;, oyjya'awëyëp ja'ay.

24Ja'ay mëti'ipë ka'ap nnikäjpxyën ja mä'tspë ets tëë t'ixy ko të myeetsy, kyë'ëm juukyajtën kya'oy'ijxyp, jä'ä ko ëxëëkjaty yaj'ënëëmëja'any ets ka'ap ja tuuntëko'oyën nikajpxa'any.

25Mëti'ipë ja'ay myënaaxwiinyëtë ja'ay tsyë'këpën, kyë'ëm winma'any ëxëëk yajjajt yajkëpäjtëp; e mëti'ipë ja'ay yë Tios tyuk'ijxpejtypyën, Tios këwent'atanëp.

26May yë ja'ay tsojkën'aty ets y'oyjyawëtëty yë yajkutujkpë, yë Tios yë'ë tu'uk nipaye'epy.

27Mëti'ipë ja'ay oy tsuj juuky'ajtëpën, ka'ap oy nyäyjyawëtë ma ëxëëkja'aytyëjkën; ets ëxëëkja'aytyëjk näjyëtu'un ka'ap oy nyäyjyawëtë ma oyjyä'äytyëjkën.

Proverbios 30

1Ya'atë jëtu'un ojts tkäjpxy tmëtyä'äky yë Agur, myaank yë Jaqué, mëti'ipë jam kukajpn'ajtën Masá ets ojts yë Agur t'ënëëmë yë Itiel ets Ucal.

2Ëjts jëtu'un yajxon kujuun ma ja nmëye'etyëjktëjkënës, ëjts ninu'unës tii nkaja'akyukë.

3Ka'apës ja wijyajtën nëkooyë nnijawë, ets ka'apës nnijawë pën Tios'ajtp mëti'ipë wa'atsën, ka'apë pyokymyëëtëtyën.

4¿Pën jam të y'ëknëjkxpë tsajpjotm ets pën jam të y'ëktso'onpë? ¿Pën ëkmayëtëp tmatsëty yë poj ets tmajts'itëty kyë'ëjootjoty? ¿Pën yë nëëmejy të t'ëkwinpijtpë witjoty? ¿Pën të tpëjktä'äky ja nyitsëpa'an mapaat ja naaxwiinyëtë y'ëwtitëtyën? Këtiis ënät mijts xy'ënëmääpyëty ko mnija'ap ja xyëëw ets ja y'u'unk xëëw.

5Tios kyuwäämpy yë ja'ay mëti'ipë tuk'ijxpäjtëpën. Tëkokyë mëti'ipë yë'ë të twinwanën, kopkpëky ko nëjkx n'ëxajëmë.

6Nijënu'un xykyayajni'ikëty ja ayuk mëti'ipë yë'ë të tnikäjpxyën; jä'ä ko jëtu'un xytyunëty, tsojk ëxëëk mtunëtëty ets nëjkx mtijyë win'ë'ëmpë.

7Mäjtsk je'eyë mëti'ipë n'amëtoopyën, mijts Tios. Xymyo'ojëpës maanëmës ënäty ka'ap n'ookynyëm ntëkoynyëmën.

8Jëpëk jëtun ma ëjtsën tëkatsypë jot winma'any ets ja win'ë'ënën antakën, këtiis nëkooyë xyajkumeenytya'akëty, ets këtiis nëkooyë xyaj'ëyowëty. Jëtu'unës winë xymyo'ojëty tääjës naje'eyë ntukjuuky'atëtyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

9Jä'ä koos nëkooyë mëj këjää winë nmëët'atëty, tsojk mijts nja'atyëkoya'anëty ets n'ënanëtyës ko ka'ap n'ixy'äty; e koos ntim'ëyoowni'ikëty tsojkës ntëjkënëty mä'tspë ets jëtu'un nyajtëkooynyëtyës ja wintsë'kën ma mkënu'kxyxyëëwën.

10Këtii xynyi'ojëty yë mëtuunpë kupëjkpë ma wyintsënën, jä'ä ko tsojk mpokëtëty ets nëjkx o'ktëy m'ëk jajt m'ëk këpäjnë.

11Tää ja'ay mëti'ipë pyojkpyën yë tyeety, ets tyaak ka'ap oy t'ëkmëkajpxnë.

12Tää ja'ay mëti'ipë wa'ats näyajnajxëpën, ets ka'ap jyot wyinma'any y'oyëty.

13Tää ja'ayëty mëti'ipë mëj'äämpy näyajnajxëtëpën, ets ja jyiiky myëku'uk nijënu'un mëj tka'ixy.

14Tää yë ja'ay mëti'ipë jëtu'un yë y'aaw tyëts jya'apën mëtyäätën; ets tää mëti'ipë y'oknak jya'apën tsujknën, jä'ä tjatsoktë tim këjxtaaytyëp jeexyë yë ëyoopëja'aytyëjk ma naax kajpnën.

15Jëtu'un tä jëyujkën mëti'ipë ne'pny ukpën, jëtu'un nyäxy ja ja'ay mëti'ipë je'eyë tyäty kyaxën ets ënaan'ëtëtsp: Yak. Yak,

16yë o'kpë jut, yë to'oxytyëjk mëti'ipë ka'ap y'u'unkën, yë it naaxwiinyëtë anë'ëk tëëtsë'ëkpë, ets jëën mëti'ipë ka'ap pyi'itsyën.

17Mëti'ipë ja'ay ja tyeety y'ëxëëk'ijxypyën ets je'eyë ja tyaak tnëxi'iky tukxi'iky ko myëjja'ayënë, tääpë jëtu'unpë ja'ay nitëjkëyëp ets lut tsyu'tspëtsë'ëmxëtëty yë wyiin ets witsn y'awoon y'apotëtëty.

18Jää tëkëëk nax, taxk nax mëti'ipë tsipën mëti'ipës ka'ap nja'akyukën wi'ix ko jyëtu'unëty.

19Ja në'ë tu'u mëti'ipë pyaye'epyën yë witsn ko kyääkjëtity tsajpkëjxm, yë në'ë tu'u mëti'ipë yë tsa'any ye'epyën tsaajoty, yë në'ë tu'u mëti'ipë pyanëjkxypyën tu'uk yë kepy nyëë winye'epyë nëëwiinkëjxy ets ja në'ë tu'u mëti'ipë ja naaxwiinyëtë ja'ay ye'epyën ko tninëjkxy ja to'oxytyëjk.

20Ja to'oxytyëjk mëti'ipë ka'ap twintsë'ëkën ja nyiye'etyëjk, jëtu'un winë tuny: kyäy pyiky je'eyë, tääts y'apujy kyë'ëpujy yajxon ets ënät y'ënä'äny ko ka'ap ma tii tuuntëkoy.

21Jää tëkëëk nax yë ja'ay ëkë taxk nax jëtää mëti'ipë ka'ap nijënu'un myëmëtaknëtyën ets ëxëëk yë naax kajpn tyajjaty:

22yë mëtuunpë mëti'ipë yajkutujkpën, ets tsuuja'ay mëti'ipë ka'ap yë kyä'äyën y'ukën tyaj'ëmaaytyä'äkyën,

23ja to'oxytyëjk mëti'ipë ka'ap pën tsyokyën ets ja nyiye'etyëjk tpaaty, ets ja to'oxytyëjk mëti'ipë mëtuunpën, nyäjxy jëtu'un tä jeexyë yë'ë wyintajëtyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

24Jää taxk nax yë jëyujk tsyëënëtë naaxwiinyëtë mëti'ipë wijyëtyën këtiinëm jyëtu'un'atë wijyjyä'äytyëjkëty.

25Yë nuj, nimay je'eyë, ka'ap nëkooyë jot mëjaaw tmëët'atë, jää ja jyi'kxy tnipëjkpätë ma pyojë'ëkyën.

26Näyjyëtu'un yë tsik, ka'ap nëkooyë nyimay'atë ets jap jyuuky'atë tsaajoty.

27Yë mu'u ënätëty janty kijpxy xëmë ye'eytyë ets ka'ap tmëët'atë pën ënä'ämëtëpën.

28Yë mutsk tik, mutsk yë'ë, jëtu'unyë tyëkoy kë'ëjootjoty, ets ja'ajtp jampaat ma yajkutujkpë y'ëne'emyën.

29Jää tëkëëk jotmëktëjk ets jëna'ajëty taxkpaat, ëwa'an ëwa'an ye'eytyë:

30yë kaa, mëti'ipë aak tsë'këyëpën oypyënëty, ka'ap kye'eky ets nitii tkakuke'eky;

31yë këtseynyë'aaw, yë tsajppax yä'äypyë ets yajkutujkpë mëti'ipë jëyëjp nëjkxpën ma ja tsyiptuunpëtëjkën.

32Pën nanitsuu nanipoj mëj këjxm të mnäypyëjktä'äkyë ets ajotkumonë tii ëxëëk të xynyimay të xynyitajë, mëmay mëtaj yajxon.

33Pën mka'apëtijtyp yë tsi'tsknëë, mantequillë y'awinpita'any, pën amëjaaw xyi'ity yë mjëjp, taxaanp yë'ë; näjyëtu'un ko ja mmëku'uk xy'ënaxëty, je'eyë mëët m'ëk'tsiptuunëty.

Proverbios 31

1Ya'atë jëtu'un ojts tkäjpxy yë Lemuel, mëti'ipë jam ënä'ämën Masá, tyaak ojts jëtu'un tyukmëmëtyä'äkyë.

2U'unk maay, mëti'ipës të nyajminy të nyajja'tyën naaxwiinyëtë, mëët koos ja Tios ojts ja njëëytyak nnu'kxtakën t'ëtsoowinpity, ¿wi'ix yam mijts n'ëkjaak'ënëëmëty?

3Këtii yë mjot mmëjaaw xyaj'ëxma'atëty mëët oymyëti'ipë to'oxytyëjk, kanaak yë mëj'äämpyëtypë wintsëntëjk tyëkoytyë mëët ko nëkoo na'oymyëti'ipë to'oxytyëjk nyätyukwin'ëënëtë.

4Lemuel, ka'ap y'oyëty ko yë ënä'ämpëtëjk ets yajkutujkpëtëjk y'uuktë myu'ukëtë,

5jä'ä ko tsojk tja'atyëkoytyëty ja ënä'ämën tëyajtën, ets ka'ap t'ëkja'amyäjtsnëtëty ja ëyoopëja'ay.

6M'ëxmatsëp yë nëë mëti'ipë mukpën, wä'än yë'ë t'uuktë mëti'ipë yajpatëpën mon tuk.

7Wä'än t'uuktë, këtiipë nëkoo tmëmay tmëtajtëty ja y'ëyo'on jyotmayëty.

8Nikajpxtu'ut ja mëti'ipë ka'ap tukjaty nyäkyukajpxëtëty; niwaantu'ut mëti'ipë ka'ap nyäkyuwa'anyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

9Nikajpxtu'ut ets nipaye'ey; kuwa'an yë ëyoopëja'ay ets mëti'ipë yu'unk naxym ja'ay'ajtpën.

10Yë to'oxytyëjk mëti'ipë winë janty'oy janty tsuj tyuunpyën, tsip yajpaaty. Ni'ik yë tsyowpaaty, këtiinëm oytyiijëty mëti'ipë tsowën.

11Yë nyiye'etyëjk janty'oy nyäjyawëty mëët yë'ë, ka'ap nijëna'a tyëkoy'ajtxëty tii.

12Jotkujk ja nyiye'etyëjk tyajnäjyawëty, ets xëmë jotkujk jyuuky'äty.

13Nëjkxëp t'ixta'ay ja wit tujkx oyëtypë ijxtëm yë lanë wit ets linë wit; akujk jotkujk xëmë timtyuny winë jam ma jyëën tyëjkën.

14Jëtu'un tä tu'uk yë mëj kepy nëëwinye'epyë mëti'ipë juy tooky myëye'epyën, jëtu'un muum tmëtsoony jëkäm mëti'ipë tyuk'oy'atäämpyën.

15Jopyëp, ka'anëm xyiiynyë ko tyajkaaykyojy yë y'u'unk y'ëna'k ets tyuunpë.

16Ko muum yë naax t'ixy mëti'ipë oyën tääts tjuy, ko myeeny tpaaty jatëkok tääts tpeny jë'kxy ujts jë'kxykyepy.

17Oy mëk xëmë nyäyaj'ityë ets jëtu'un tyuny ye'ey amëk jotmëk.

18Y'ijx'ijtyp kyëwent'ajtyp ja wyit myeeny ma winë tooky tyäkyën ets y'ijxyp tyuunpy pën oy ja jyuy tyooky nyë'ëwitsy tyu'uwitsy; monyëm pyëtë'kojy tuunpë, ets jäänëm tyuunpëtsëmy jënäkyxyëëw.

19Kë'ëm winë t'oytyuny, kë'ëm yë wit tujkxy tyajkojy.

20Xëmë tputëkë ja ëyoopëja'aytyëjk ma winë tyajmëyatën.

21Ka'ap jyotmaytyëkë ma y'u'unk y'ëna'kën ko tyityky'äty, jä'ä ko ja y'u'unk y'ëna'k aak myëët'ajtëp ja nyimu'ux.

22Kë'ëm t'oytyuny yë kyoy pyä'än, ets aakyë'ë yajtuunpy oyëtypë ja wit tujkxy.

23Yë nyiye'etyëjk aak ixy'ajtëp yë ja'ay jam kajpnjotm, ets näjyëtu'un yë ja'ay mëj'äämpy jyëkyepyë tä mëj'äämpy yajjëkyäptën yë wintsëntëjkëty.

24Tääpë to'oxytyëjk yajkojpy yë nijän ets wëën oyëtypë ets tukmëtooky ja mëti'ipë ajuutyëpën.

25Oy mëk xëmë yajpaaty jëtu'un tä pyäätyën ets ka'ap tmëmony tmëtuky ja komjëpompë.

26Niwijy winë tkäjpxy tmëtyä'äky, ets jä'ä yaj'ixpëky mëët tu'uk ja tsojkën ja'awën.

27Wa'ats oytyuny xëmë ja jyëën tyëjk tyaj'ity, ets jä'ä nyijuuky'äjtyp mëti'ipë nyitu'un nyiye'eyëpën.

28Ja y'u'unk y'ëna'k ets ja nyiye'etyëjk mëj'äämpy pyëjktä'äkyë ets jëtu'un y'ënë'ëmxëty:

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

29Yë to'oxytyëjk tää kanaak jyätyë mëti'ipë oyëtyën, e mijts jaakni'ik m'oyëty këtiinëm jyëtu'un'atë ja wiinkëtypë ja to'oxytyëjktëjk.

30Yë to'oxytyëjk janty oypyë kyëxë'ëkyën, nëkoopë je'eyë ijxën tmëëtëty ets nëkoopë nnätyukwin'ë'ënëmëty, ja to'oxytyëjk mëti'ipë myëjpëjktäkpyën yë Tios, patëp yajmëjpëjkta'akëty.

31Mëjpëjkta'aktë jëtu'unpë ja to'oxytyëjk ma ja naax kajpnën. Tukmëjjawëtë ko winë oy tuny.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Eclesiastés

Eclesiastés 1

1-2Ya'atë y'aaw'ajtyp y'ayuk'ajtyp ja kë'ë'amääpyë, yë David yë myaank, mëti'ipë jam Jerusalén yajkutujkën. Aak nëkoopë nyatëkë'aty oymyëti'ipë tuunkëty myëti'ipë winma'any. Aak natëkë'ajtp yë'ë.

3¿Tii yë naaxwiinyëtë ja'ay tyimpatyp tyim'ijxyp? ko nëkooyë nyäyajtunyë.

4Wiinkpë myëxu'unk'aty, wiinkpë y'ooky, e ja naaxwiinyëtë ka'ap tyëkatsy.

5Xëëwpëtsëëmëp, xëëwkëtakëp ets jatëkok jyä'ty ma të tsyoonyën, jap jatëkok tsyoony ets pyëtsimy.

6Pojp ëpa'tkë'ëytsyow, pojp anëkëjxytsyow ets jëtu'un y'ëwtity ets y'ëwtity.

7Aak mëjmejyjoty kyëtakta'ay oymyëti'ipë mëjnëëjëty, ja mëjmejy kä'äpyëm nyäky y'uty; jam jatëkok tsyoony ets tniye'eyëtyä'äy ma të tsyoontën.

8Ka'ap pën yajxon tkajpxtë'kxy wi'ix yajtsipke'exyën mëti'ipë yajpatp yaj'ijxpën; ni pën maa tkamëtoynyëm oypyë aay ayuk mëti'ipë jeexyë yajxon jotkëtakpën.

9Aakyë'ë jää yajpatp mëti'ipë tääyëmën; aakyë'ë yajtuunp tääyëmpë yajtunyën. Yaa naaxwiinyëtë naaxkëjxy ka'ap yaa nitii jyemyëty.

10Ka'ap tyëkoy'äty ja'ay mëti'ipë ëna'anaanpën: Tyaapën tëy jemy. Oy jënu'un tii jemy jyayaj'ixy tääyëm yë'ë ma ëëtsajtëm ka'ap njä'ä'ajtëpën.

11Tëëpë nyäxyën tëë ja yajja'atyëkooynyë ets näjyëtu'un yajja'atyëkoyä'äny mëti'ipë tunan jatanëpën.

12Ëjts, mëti'ipë yam kë'ë ëmaaypyën, ojtsës nkutujkpë'aty jam Jerusalén.

13Etsës ojts ni''ijxpëjkëtyä'äy winë, n'ijxtaay ntuuntaayës ets nmëmaay nmëtajyës tëkokyë mëti'ipë yaa naaxwiiny naaxkëjxy yajtuunp yajkajpxpën. Mëktuunk ets je'emty tyimy yë Tios të xymyo'oyëmë ets yë'ë mëët xynyaxmëtijëmëty.

14Ets ojts nijawës ko tëkokyë mëti'ipë yaa naaxwiiny yajtuunp yajkajpxpën nëkoopë nyatëkë'aty, mëti'ipë jëtu'un nyapatypyën tä jeexyë poj nmatsa'anëmën.

15Mëti'ipë näy xëketyën ka'ap tjëkyepy nwo'ontë'ëwmëty ets ka'ap tjëkyepy tii nipëjktakëmëty pën ka'ap yajmëët'aty ja mëtakën.

16-17Ënätës ojts kë'ëm nämyä'äy nätyajxëty etsës n'ënany: Tyaajës, mëj'äämpyës n'ity, ni'ikës nwijyëty këtiinëm jyëtu'un'ajtë mëti'ipë y'ënä'ämtën tëëyëp yaa Jerusalén; maas winë këkpaat nmëmay nmëtajyën ets n'ijxpëjkta'ay winë winma'anymyëët ets näjyëtu'un tsuu pojës n'ëtë'ëtsy ets jä'äs ntuunpy ka'apë tyuunëtyën ets n'ik'ixa'anyës ko oymyëti'ipë ntimtyu'unmëty aak nëkoopë nyatëkë'aty.

Biblia en Mixe de Quetzaltepec, Oaxaca, México
Active Translation in Process
© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

18Mëti'ipë mëpaat ntijëmën tëy jaanty yë'ë ko ja'ay mëti'ipë ijxpëjkni'ikëpën nän mëk näy'atsipë tyajnaxy; mëti'ipë ja'ay ni'ik tii nyija'awëpën, nän ni'ik y'ëyoy.

Eclesiastés 2

1Ënätës ojts kë'ëm nämyä'äy nätyajxëty: Tyam minës n'ëkjuuky'äty ijxtëmës kë'ëm ntimy myäy ntimy tyäjyën, minës n'ëktukxony yë juukyajtën. E ya'atë winma'any natëkë winma'any näjyëtu'un.

2Etsës të npaaty yë winma'any ko yë xikën ëwë'kën nëkoopë yë'ë ets ko nyätyijyë ntukxo'onmëty yë juukyajtën natëkë'ajtp yë'ë.

3Etsës të nmay të ntajy ets wijyajtën yë'ëjës mëët nätyukmajts'ityë, tëë n'uukyës yë tsatym nyëë mëti'ipë tëë nyimaanaxyën, etsës të n'uuky të një'kxy ijxtëm tu'uk yë naaxwiinyëtë ja'ay kyu'uxyën mëët yë nëë etsës n'ijxmatsa'any pën yë'ë mëpaat yë naaxwiinyëtë ja'ay tuny ma naaxwiiny naaxkëjxy wäänë jyuuky'ajtkojyën.

4Mëj këjääjës winë të ntuny; ojtsës yë nkutujkëntakn mëj nkojy, tëëjës yë naax nkam mëj mpëjktä'äky maas yë tsatsymkyam mëjatyëty nmëët'atyën.

5Ojts mpëjktä'äky yë nkam ntu'u maas kë'ëm nyaj'ity nyajwintëyën yë aay ujts, aaytyëëm ujtstëëm.

6Tëës mëj nipotsë yë nëë mëti'ipës ntukyajxo'kpyën yë nkam ntu'ujës;

7tëëjës njuy may yë tuunpë naaxwiinyëtë ja'ay to'oxytyëjk, ojts yë ntuunpës npaaty mëti'ipë jap maas yë ntëjkën të myëxu'unk'atyën, may'äämpyës yë jëyujk tsajpkaa të nmëët'aty ets kupixyny, ni'ik may këtiinëm mëti'ipë të yajkutuktë jëyëjp maas ënäty ëjts ka'ap ntëkënëm yajkutujkpë yaa Jerusalén.

8Tëë nipëjkpetyës may yë pu'ts pujxn, poop pujxn, wit meeny këtiinëm jyëtu'un'atë mëti'ipë jëyëjp të yajkutuktë. Tëës nmëët'aty yë xuxpë wojpë, ëëwpë yaxpë, kanaakës yë to'oxytyëjk të nmëët'aty ets tëëjës yë njuukyajtën yajxon ntukxony.

9Mëj'äämpyës të n'ity, ni'ikës winë may të nmëët'aty këtiinëm yë nmëku'uktëjkës mëti'ipë të y'ënä'ämtën yaa Jerusalén. Oyës winë jëtu'un të npaaty të n'ixy ets të ntuny të nkäjpxy yë wijyajtën je'eyëmës të nmëët'aty.

10Tëës winë ntuunta'ay mëti'ipë ntsojkën'ajtypyën; tëë n'ety nxoontä'äky janaam jatsojk. Tëës yajxon ntukxony yë ntuunkës, etsës yë'ë të nkuma'ayën'aty.

11Ënätës të nmëmay të nmëtajy mëti'ipëjatyës të ntunyën ets wi'ixës tii të nmëmay të nmëtajyën ets mëti'ipës mëj këjää të nituunkën ets të nijawës ko nëkoopë tääpë tuunk të nyatëkë'aty, jëtu'un tä ja'ay poj tmatsa'anyën ets ko kajtëm yaa nitii naaxwiinyëtë tii mëpaat ntukjotkëtäkëmën.

12Ënätës të nmëmay të nmëtajy näjyëtu'un yë wijyajtën, yë tsuuajtën ets kunëpap'ajtën: ¿Tiitën jyaak timtyunëp yë ja'ay mëti'ipë yajkutukaanpën? yi'iyë mëti'ipë tëë y'ëktuun y'ëkjajtëpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

13Ets të npaaty yë winma'any ko oy ni'ik yë wijyajtën ets këtii yë tsuuajtën, jëtu'un tä ni'ik y'oyëtyën yë të'kxën jajën ets këtii yë kootsajtën.

14Yë ja'ay mëti'ipë wijyën oy winë t'ixy tkoy, e mëti'ipë tsuujën jëtu'un jyëtity akootstuuypyën. Je'eyëp ko tëëjës nijawë ko tu'knax yë ja'ay kyëjxta'aja'antë.

15Ënätës të näy'ënä'änyë kë'ëm: Ma tsuuja'ay kyëxa'anyën nän jamës ëjts nkëxa'any, paaty yë wijyajtën tiijës nyajwa'anëty. Tääpë nän natëkë winma'any yë'ë.

16Jä'ä ko mëti'ipë ja'ay wijyën ëkë mëti'ipë ja'ay tsuujën ka'ap nimëti'ipë yajja'amyätsa'antë; ko nyäxy yë xëëw jëmëjt tääts winë yajja'atyëkooynyë, yë wijyjyä'äy ets tsuuja'ay tu'knax y'oka'an tyëkoya'antë.

17Ënätës të n'ëxëëk'ixy yë juukyajtën, jä'ä ko tu'kë'ëyë mëti'ipë tuunëpën jajtëpën aak ëjtsën nja'ap xytyukkëtakpety. Aak natëkë winma'any yë'ë ets nëkoopë je'eyë juukyajtën ntuk'ëyë'kmëty.

18Ojtsës näjyëtu'un n'ëxëëk'ixy yë tuunk ëyo'on mëti'ipës të ntuny të nkäjpxyën naaxwiiny naaxkëjxy, jä'ä ko tu'kë'ëyë mëti'ipë të nituunkën yë'ë nëjkx tmëwë'ëmta'ay mëti'ipës ënäty xykyutëjkëpën.

19E ja ja'ay mëti'ipës ënäty xykyutëjkëpën oy ja ënäty wyijyëty ets oy ja ënäty tsyuujëty, je'eyëm ja tjä'ä'ajta'aja'any mëti'ipës ënäty të nyajnituunkën ets npaaty të n'ixyën mëëtës yë njot nmëjaaw ets wijyajtën kujk'ajtën naaxwiiny naaxkëjxy. Tääpë nän natëkë winma'any yë'ë.

20Koos të n'ixy mëti'ipës të ntunyën naaxwiiny naaxkëjxy, je'eyës të nmëmony të nmëtuky jä'ä ko ënäty je'eyë të nyajnituunkës,

21jä'ä ko jëna'ajëty jyäty kyëpety je'eyë winë tyäty nyituunkë ets mëët yë jot winma'any, wijy'ajt kujk'ajtën ets jot mëjaaw tii yajpaaty yaj'ixy ets yë'ë jyä'ä'ajtnëp ok mëti'ipë ka'ap të tyajnimëjaawtä'äkyën. Tääpë nän natëkë winma'any yë'ë. Ets ka'ap jëtu'un jyamëtëyëty.

22Yë ja'ay, ¿tii pyätyp y'ijxyp ko mëk nyäyajtunyë naaxwiiny naaxkëjxy?

23Je'eyë të y'ëyoy ko të jyuuky'äty, jëtu'un tä jeexyë tsëmy kë'ëy tyajye'eyën; tsu'um koots ka'ap yë wyinma'any tyajpo'kxy. Tääpë nän natëkë winma'any yë'ë.

24Yi'iyë mëpaat yë naaxwiinyëtë ja'ay mëpaat tuny ets kyäyëty y'uukëty ets tukxoonta'akëty mëti'ipë nyijëtu'unëpën, jä'ä ko yi'iyës të nwinjawë ko tääpë yë'ë Tios yäjkpy.

25Jä'ä ko ¿pën jotkujk yajpaataanp? pën ka'ap yë'ëjëty yë Tios yajjotkujk'aty.

26Yë Tios, yë'ë yäjkpy yë wijyajtën, ijxpëky'ajtën ets xoontakën ets yë'ë myoopy mëti'ipë nyi''ijxkëtäkpyën; e mëti'ipë tuuntëkoopy kajpxtëkoopyën je'eyë yajxon tyajtuny ets tnipëjkpety yë wit meeny ets tuk'oy'atëty yë'ë mëti'ipë ënäty

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

nyi''ijxkëtäkpyën. Tääpë nän natëkë winma'any yë'ë ets nëkoopë juukyajtën ntuk'ëyë'kmëty.

Eclesiastés 3

1Yaa naaxwiiny naaxkëjxy aak myëët'ajtääpy winë nyixëëw nyijëmëjt; nyixëëw nyijëmëjt pyätyp ko tii tyunyë jyätyë:

2Nyixëëw nyijëmëjt pyätyp ko pën myëxu'unk'aty ets ko pën y'ooky. Ko pën kyojy mye'kxy ets ko pën wyixy nyuky ma ja mëti'ipë të yajkojy të yajpenyën.

3Nyixëëw nyijëmëjt pyätyp ko pën yaja'ay'ooky ets ko pën yajtsooypyetsy. Ko pën tii tyaj'oyë ets ko pën tii tyajma'aty.

4Nyixëëw nyijëmëjt pyätyp ko jyi'iy yä'äxy ets ko pën xyi'iky y'ëwë'ëky. Ko pën o'kpë tnimony tnituky ets ko pën xyëëwtuny.

5Nyixëëw nyijëmëjt pyätyp ko pën tsaa tka'atswä'kxy ets ko pën jatëkok tkoonmuky, ko pën nyämyënenyë ets ko pën tsyënaaywyä'kxy.

6Nyixëëw nyijëmëjt pyätyp ko pën tii t'ixmatsy ets ko pën nyäy'awijtsë'ëkyë. Ko pën tii tpëjkë'ëky tuunë'ëky ets ko pën tii t'ijxpëky.

7Nyixëëw nyijëmëjt pyätyp ko pën wit tukëëtsë ets ko pën wyit'axuyë. Ko pën amonyë y'ity ets ko pën kyäjpxy.

8Nyixëëw nyijëmëjt pyätyp ko pën tsyoky jyawë ets ko pën y'ëxëëk'ixy. Ko pën tsip nipëjktaakë ets ko pën jotkujk yajpaaty.

9¿Tii yë ja'ay tyimpaat tyim'ixëp ko je'eyë mnäyajtunyë?

10Tëës n'ixy ko yë Tios yë'ë ja'ay të tuunkmo'oy ets tmëët'atëty tii tyunëpën.

11Yë Wintsën aak nyixëëw nyijëmëjt ojts tukpata'ay ets oy winë kyëxë'ëkëty ets aak oyëty t'oytyuuny; ojts näjyëtu'un yë naaxwiinyëtë ja'ay tyajkojy mëët yë jyot wyinma'any ka'apë kyixy tyukyën, oy yë naaxwiinyëtë ja'ay tkaja'aykyujkëtyä'äy wi'ix'äämpy myëjwiin kyëjääjëtyën mëti'ipë Tios të tuny të tkäjpxyën ets mëti'ipënëm tyunäämpy kyajpxäämpyën.

12Ëjts nija'apës ko yë naaxwiinyëtë ja'ay yi'iyë tsyojkpy wi'ix tukxoonta'akëtyën yë jyuukyajtën,

13jä'ä ko pën ëëtsajtëm ka'ayëm ukëm jää n'ijxmëty wi'ix yë ntuunk'ajtëm ntuk'oy'ajtëmën, mëti'ipë Tios të xymyo'oyëmën.

14Ets nän nija'apës ko tëkokyë mëti'ipë yë Tios të tyajkojyën kë'ëyxyëëw kë'ëyjyëmëjt yë y'ita'any. Mëti'ipë të tyajkojyën ka'ap tjëkyepy ni'ikyë nyaj'o'oyëmëty ëkë ni'ikyë nyajma'tmëty; tëë winë tyajkojy ijxtëm mëpaat yajtuk'oy'ätyën ets yë'ë yajmo'ojëty tu'uk ja.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

15Tëkokyë mëti'ipë jääjën tääyëm yë'ë ets ka'ap jää tii yajpaaty mëti'ipë ka'ap jyääyëmëtyën. Tios kë'ëm tyuknipëjktakëp ets jatëkok tyunëtëty jyatëtëty mëti'ipë tëë y'ëktuun y'ëkjajtëpën.

16Ëjts tëëjës n'ixy wi'ix yaa naaxwiiny naaxkëjxy yë kutuunktëjk tnimeenypyëktën këtiipë tii oy tnipaye'eytyëty ets tuntë ja ka'apë myëtëyëtyën ma jeexyë tyu'uye'eyën ja jaantypë mëtëypyë ja nipaye'eyën.

17Paatyës ëjts n'ëna'any ko yë Tios yë'ë nyija'ap wi'ix tuna'any yë ja'ay mëti'ipë oy ja'ay'ajtpën ets ja'ay mëti'ipë ëxëëk ja'ay'ajtpën, jä'ä ko myëët'ajtääpy yë nyixëëw nyijëmëjt jëna'a winë tyunyë jyätyën ets ma winë yajtuny yajkäjpxyën.

18Näyjyëtu'unës n'ëna'any, ko yë Tios tëë t'ëwa'atsy yë në'ë tu'u ets naaxwiinyëtë ja'ay t'ixëty ko mëti'ipë tyuunpy kyäjpxypën jëtu'un tun winë tä aayjëyujk ujtsjëyujkën.

19Jää ënät yajwinjawë ko yë naaxwiinyëtë ja'ay ets aayjëyujk ujtsjëyujk tu'knax kyukëxëja'antë; tu'knax yë o'kën tëko'oyën jyää'aty wintu'uk paatu'uk ets tu'knax näjyëtu'un ja juukyajtën tsuxk'ajtën jyää'aty. Ka'ap tii mëk'ajtën yë naaxwiinyëtë ja'ay tmëëtëty mëti'ipë aayjëyujk ujtsjëyujk ka'ap tmëët'atyën; tääpë nän natëkë winma'any yë'ë,

20ko y'ooktë tyëkoytyë aakjam jyajta'aja'antë ma tu'uk nyijkxyën; naax ojts yajtuk'oytyuntë ets nän naax jatëkok y'awinpita'antë.

21¿Pën nyija'ap ko ja naaxwiinyëtë ja'ay y'ooky tyëkoy jam ja jyot jya'awën nyijkxy tsajpjotm, e yë aayjëyujk ujtsjëyujk ko y'ooky tyëkoy jap jyëjptä'äky naaxpa'tkë'p?

22Tëës nijawë ko ka'ap maa wiinkpë tii jaak'oypyë mëti'ipë yë naaxwiinyëtë ja'ay mëpaat tukxoontä'äkyën, yi'iyë patëp tukxoonta'akëty ko tyunëty ye'eyëty, jä'ä ko yi'iyë jëtu'un pät nitëjkëyëp, jä'ä ko ka'ap tjëkyepy pën tyuk'ëwa'anxëtëty tii tunan jatanëp ko ënäty të y'o'knë.

Eclesiastés 4

1Ënätës ojts n'ixy ntuny wi'ix ja'ay tyaj'ëyoyën yaa naaxwiiny naaxkëjxy. Ënätës ojts n'ixy ko mëti'ipë ja'ay ëyoopën jëëytyëp yaxtëp yë'ëjëty ets ka'ap pën pyutëkëty; mëti'ipë ja'ay myëku'uk yaj'ëyoopyën ëxëëk myëku'uk tyajjaty tyajkëpety ets ka'ap pën pyutëkëty mëti'ipë ëxëëk yajtuuntëpën.

2Paatyës të n'ëna'any nikë oy ko tyim ookëty ja'ay mëti'ipë myëku'uk yaj'ëyoopyën ets këtii ko jyuuky'atëty;

3nikë jotkujk yajpaatë mëti'ipë ka'ap tyimminyëmën naaxwiinyëtë, jä'ä ko ka'ap t'ixynyëm mëti'ipë ja'ay tuuntëkoopyën yaa naaxwiiny naaxkëjxy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

4Tëës näjyëtu'un n'ixy ko ja'ay mëk nyäyajtunyë ets wyimpety ja wyit myeeny, yi'iyë näy'ëxëëk'ixë näkya'oy'ixë y'ixkujkëp, tääpë nän natëkë winma'any yë'ë, jëtu'un tä jeexyë nëkoo jyuukyajtën tuk'ëyi'ikyën.

5Jëtu'un ja'ay y'ëna'antë: Yë winma'anytyuk je'eyë nyäkyë'ëmëkityë ets nyäyaj'ëyo'ontëkëty ni'ikyë.

6E ëjts jëtu'unës n'ëna'any: Nikë tsoowpatp ni'ik ko ja'ay nyeajpo'kxyë jënu'un myëpaatëtyën ets këtii ko nëkooyë nyäyajtuunaxyë.

7Koos ojts wiinktsow najts'ixë, ënätës ojts n'ijxpaaty wiinkpë natëkë winma'any:

8tu'u yë naaxwiinyëtë ja'ay nätyu'ukpë jyuuky'ätyën, ka'apë y'u'unk y'ëna'kën ets ka'apë myëkä'äxën, ka'apë pyo'kxyën nitu'knu'un ets yi'iyë myëmääpy myëtäjpy wyit myeeny ets nijëna'a kyanäyajtëyë: ¿tiijës ko nëkooyë ntimy tyäty nyäyajtunyë? ¿Pën n'amëtu'unëp? ¿Tiijës ko ka'ap näyyajpo'kxyë? Ya'atë nän natëkë winma'any yë'ë ets je'emty yë oy.

9Ni'ik myëta'aktë mëti'ipë nimäjtskën, jä'ä ko pyatëp ni'ik mëti'ipë tyukjotkëtaktëpën.

10Ko tu'uk kyëtäy, tu'uk wyijtsë'ëky. Mon tuk yë ja'ay mëti'ipë nätyu'uk'ajtpën ko kyëtäy pën ëkwijtsë'ëkëtëp.

11Ets näjyëtu'un, ko nimäjtsk nyäkyo'okëtë, xim yam nyäyaj'aanpëkyë; tu'ukpë, ¿Wi'ix? nyäyaj'aanpëkëtëty.

12Nätyu'ukpë ja'ay pojën yë myëtsip myëmëta'akëtëty, mëti'ipë nimäjtskëtyën wyintanëtëp yë'ë. Yë tejpxy atëkëëkpë ka'ap nyapojtkojy.

13Näyjyëtu'un ënätnëpë, tsoowpatp ni'ik yë ëna'k ja'ay wijypyëpë ets këtiinëm tu'uk yajkutujkpë tsuupë, jä'ä ko yë'ë ka'ap y'ëkkäjpxyjyä'äykyujkënë.

14-15Oy n'ëna'anmëty ko ënäty tpaaty ja xëëw jëmëjt yë ëna'k ja'ay kyutëkëjäämpy tääpë yajkutujkpë, oy ënäty jyapëty pujxn tëkoty pyëtsimy, ëkë oy ënäty jënu'un të y'ëyoy të jyotëkoy, tëëjës n'ixy ko jëtu'unpë ja'ay pyätyp yë näypyutëkë ma mayjyä'äyën.

16E oy ënäty jënu'un yë kajpn jyamëjjëty ma jëtu'unpë ja yajkutujkpë y'ëne'emyën, mëti'ipë ok minantëpën ënä'ämpë ka'ap t'oy'ixa'antë oy ënäty oy të jyayajkutuky ja ja'ay. Ya'atë nän natëkë winma'any yë'ë, jëtu'un yë nyäxy tä juukyajtën nëkoo ntuk'ëyë'kmëtyën.

Eclesiastés 5

1Ko mnëjkxëty tsajptëkoty mkëwent'atëp yë mjot mwinma'any; mijts këtii yë'ë xymyëmay xymyëtajëty jëna'a yë mwintsë'kën xyaka'any jëtu'un tsuuja'aytyëjkën, yë'ëmës mëmay mëtaj wi'ix xymyëmëtowëtyën yë Wintsën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

2Këtii mjot'ëtë'ëtsëty ets ënätyë tii xywyaanta'aka'anëty ma Tiosën, jä'ä ko yë Tios tsajpjotm yë yajpaaty ets mijts naaxkëjxy. Paaty mijts wäänjaty mëtya'akëty,

3jä'ä ko nëkooyë ja'ay je'eyë tyäty myäy tyäty tsyäjy amëkëp ko myä'äy ets ko nëkooyë myëtyä'äky tsuu poj jyaak mëtyakta'ay.

4Ko tii xywaanta'akëty ma Tiosën, ënätyë xykyuuytyunëty, jä'ä ko yë'ë ka'ap t'oy'ixy ko tii je'eyë yajwinwanë. Mtunëp jëtu'un mëti'ipë ënäty të xy'ëwaanën,

5jä'ä ko ni'ik oy ko ka'ap tii nëkoo nwinwa'anëmëty ets këtii ko tii nwinwa'anëmëty ets ka'ap jëtu'un yëk yajtuunë.

6Këtii xykyupëkëty ets mwiin m'aaw myajtëkoyëtëty, këtiipë ok m'ëna'anëty ma ja Wintsën ja kyäjpxynyajxpën: tëëjës ntëkoy. Këtii nëkoo Tios je'eyë xyajjoot'anpëkëty këtiipë tyajkutëkoyëty mëti'ipë të xy'oytyunyën.

7Mijts myajkëxë'ëkëp yë näwyinkutsë'ëkë ma Tiosën, oy pën tëkatsy tyajtu'uye'eyëty yë jyuukyajtën ets oy pën je'eyë tii ëxëëk tnikäjpxy tnimëtya'akëty.

8Këtii xytsyë'ëkëty ko muum ma naax ma kajpnën o'ktëy yajtunëty yë ëyoopëja'ay ets je'eyë yajwop yajka'atsëty jëtu'un tä jeexyë yajnipaye'eyën ets ijxtëm jyapaatë'atyën, jä'ä ko tu'uk yë yajkutujkpë tyuunpy winë ëxëëk ijxtëm yë jyot wyinma'anyën jä'ä ko tam yë mëj wintsën tmëëtëty mëti'ipë kuwanëpën ets yu'tsëpën ets mëti'ipë yu'tsëpën nän tam tmëëtëty mëti'ipë näjyëtu'un kuwanëpën.

9Yë'ë tyaapëty nätyijëtëp ko naax kajpn tyajwinpätë ets yajkutujkpë tmëtuny yë nyaax kyajpn.

10Mëti'ipë ja'ay yë wit meeny je'eyë y'ixk'ajtypyën ni'ikyë tmaytsyoky; mëti'ipë ja'ay je'eyë tyäty kyumeeny'ata'anyën ka'ap nijëna'a nyäjyawëty myeenypyääty. Tyaapë nän natëkë winma'any yë'ë,

11jä'ä ko ja'ay tii mëj këjää tmëët'aty näjyëtu'un tyajtuny. ¿Tii tim yajpatp tim yaj'ijxp, ko je'eyë xëmë tmëmay tmëtajy ja'ay wi'ix myeenypyaatëtyën?

12Ja'ay mëti'ipë tuunpën, mëti'ipë ka'ap tmëmay tmëtajyën oy kyäyëty wäänë ëkë oy kyäyëty ku'uxyë, maap po'kxp oy tsuj; e ja'ay mëti'ipë kumeenyën yë wyit myeeny ka'ap yajma'ay yajpo'kxyë.

13Tëës n'ixy ntuny wi'ix naaxwiiny naaxkëjxy jyäty kyëpetyën yë ja'ay mëti'ipë wit meeny nyipëjkpejtypyën, yë'ë nyipëjkpejtyp mëti'ipë ëxëëk myëjat myëkëpätëpën,

14jä'ä ko mëti'ipë ja'ay kyatukjajtypyën wi'ix y'ajuy y'atookëtyën tsojk wyit myeeny tyajkëjxta'ajëty ets pën myëët'ajtyp tu'uk yë myaank, ¿tii nëjkx tmo'oy?

15Jëtu'un tä myiinyën naaxwiiny, näjyëtu'un wyimpita'any; niwa'ats ëxwa'ats tä myëxu'unk'ajtyën, ka'ap ninu'un tmënëjkxa'any mëti'ipë ënäty të tnitunën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

16Ya'atë je'eyë mëpaat yajnimony yajnituky, jä'ä ko jëtu'un tä ja'ay myinyën naaxwiinyëtë, näjyëtu'un jatëkok nyëjkxa'any. ¿Tii të tuny të tpaaty ko jyuuky'äty? nëkoopë je'eyë të tyäty tyuny.

17Nëkoo je'eyë të pyajuuky'äty akootstuuypyën ets je'eyë xëmë të nänyä'ämë të tyajnaxy ets pëjkën ijxën, monyëtukyë.

18Yi'iyës ëjts oy njaak'ijxyp ko ja'ay kyäy y'uuky ets ko tukxoontä'äky mëti'ipë jam pëtsëëmpën ma kyam tyu'ujën mëti'ipë të tnitunën naaxwiiny naaxkëjxy ma yaa wäänë jyuuky'ajtkojyën mëti'ipë Tios xymyo'oyëmën, jä'ä ko jëtu'unyë jëtu'un mëpaat njak winma'anypyätëmë.

19Näyjyëtu'un ënätnëpë ko yë Tios kë'ëm yë ja'ay tkënu'kxy mëj këjää winë tmo'oy ets myoopy yë juukyajtën ets tkayëty tjë'kxëty mëti'ipë nyijëtu'un nyiye'eyëpën ets mëti'ipë paat'ajtëpën, jä'ä ko yë ja'ay tpaaty t'ixy mëti'ipë nyijëtu'un nyiye'eyëpën nän Tiosëtën mooyëp.

20Ets jä'ä ko Tios mooyëp ets tsuj xoontä'äky yajpaatëty, ka'ap tmëmay tmëtajy nëkooyë pën tii pyätyp kyapatyp ma jyuuky'ajtënën.

Eclesiastés 6

1Yaa naaxwiiny naaxkëjxy tä tu'uk ëxëëkpë yajpaaty, mëti'ipës të n'ixyën oy tyimmaajëty:

2Jëtu'un yaj'ixy win'ixy yowë Tios ja'ay wit meeny tmo'oy ets win'ixy yowë jotkujk ja'ay tyajjuuky'äty, mëti'ipë tii tyëkoy'ajtxëtën mëti'ipë tsyojkën'ajtëpën; je'eyëp ka'ap yë'ëjëty tukjuuky'atë wiink ja'ay tyukjuuky'äjtyp. Ya'atë jëtu'unpë nän natëk winma'any yë'ë ets je'eyë pyäätyë nimo'on nitujkmëty.

3Oy jënu'un yë ja'ay may y'u'unk y'ëna'k tmëët'atëty ets jeky jyuuk'atëty; pën ka'ap tukxoontä'äky yë juukyajtën ets ko y'ooky tyëkoy ni pën kyayajnaaxtëkëty, ëjts jëtu'unës n'ëna'any nikë wä'än jyaktsowpaaty pi'k ëna'k mëti'ipë ooky miinpën naaxwiinyëtë ets këtiinëm tääpë ja'ay,

4jä'ä ko pi'k ëna'k mëti'ipë ooky miinpën naaxwiinyëtë, mëti'ipë miimp ja'ajtpën akootstuuy ets ka'ap yajnijawë,

5oy tka'ix'aty ja xëëw po'o ets nitii tkanijawë'aty, tääpë pi'k ëna'k ni'ikë wä'än jyaak po'kxy këtiinëm tääpë naaxwiinyëtë ja'ay,

6jä'ä ko oy jeexyë mäjtsk mil jëmëjt jyatim jyuuky'ajtpë ka'ap tukjuuky'äty ja mëti'ipë nyijëtu'un nyiye'eyëpën. Ko tpaaty ja xëëw jëmëjt jap nyëjkxta'atë ma o'kpë nyipetyën.

7Yë naaxwiinyëtë ja'ay yë'ëkyëjxm ko kyäyä'äny paaty ka'ap nyeajpo'kxyë, je'eyëp ko ka'ap nyäky kyu'uxyë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

8¿Tii jëtää ni'ik tyimmëët'ajtyp yë ja'ay mëti'ipë wijyën ets këtii mëti'ipë tsuujën? yi'iyë yë wyijy'ajtën ets y'ijxpëky'ajtën ets tukjatëty wi'ix twinjawëtyën yë juukyajtën.

9Tsoowpatp ni'ik ko tii ntimy'ijxmëty ets këtii ko tii je'eyë nmëma'ay nmëtajmëty. Je'eyëp ko natëkë winma'any näjyëtu'un ets jëtu'un tpaaty tä juukyajtën je'eyë ntuk'ëyë'kmëtyën.

10Mëti'ipë tyam jää yajpatpën, tëëyëp yë yajxëëwmo'oy, je'eyëp ko tyam yajnijawë tii txëëwatyën. Ka'ap tjëkyepy tsyiptunëty pën mëët mëti'ipë ni'ik mëjën.

11Tëyajtën yë'ë, ma aaw ayuk nëkooyë yonyën tsuu poj ja'ay jam nyämyëkäjpxyë; ets tii jam tyimpat tyim ijxtëp.

12Ni pën tkanijawë, tii jëtää naaxwiinyëtë mëpaat yajxon tukxoontä'äky ma yaa wäänë jyuuky'ajtkojyën ets ma mëtyoy yë xyëëw jyëmëjt nyäxyën. Tä äpkën yë jyuukyajtën nyajxkojy, ¿ets pën ëktuk'ëwa'anxëtëp tii miimp wiinkoonp? ma ënäty të y'o'knën.

Eclesiastés 7

1Ni'ik tsyowpaaty ko ja'ay mëj'äämpy y'ity ets këtii ko ja'ay nye'onkuutsyë mëët yë pa'akxu'kpë. Ni'ik tsyowpaaty ko o'kën tëko'oyën y'ity ets këtii ko pën myëxu'unk'aty.

2Ni'ik tsyowpaaty ko nëjkxmëty ma ja'ay nyaaxtëkën ets këtii ko nëjkxmëty ma ja'ay xyëëwtunyën; jä'ä ko yë o'kën tëko'oyën kopkpëky ko yë naaxwiinyëtë ja'ay tpata'aja'any ets mëti'ipë juuky'ajtëpën oy ko jeexyë tja'amyätstë.

3Ni'ik tsyowpaaty ko nyaxmëty ets këtii ko nxikmëty, jä'ä ko oy ëxëëk yë wiin jëjp ntu'unmëty jap jootjoty winma'anyjoty jotkujkëp jap.

4Yë wijyajtën myëmääpy myëtäjpy yë o'kën tëko'oyën ets tsuuwinma'any yi'iyë myëmääpy myëtäjpy wi'ix xyi'ika'any xyona'anyën.

5Ni'ik tsyowpaaty ko tu'uk wijyjyä'äy xy'ojmëty ets këtii ko tu'uk tsuuja'ay xytyukxoontakmëty.

6Ko yë tsuuja'ay xyi'iky jëtu'un yajmëtoy tä yë zarsa kepypyijyën ko wyintooykyëtä'äky, tääpë nän natëkë winma'any yë'ë.

7Yë tsiptu'un tsipkajpxën yajkujo'py yë ixpëkyjyä'äy ets wit meeny mëti'ipë pokyjyä'äy mooyëpën yajma'typ yë oypyë tu'unën kajpxën.

8Ni'ik tsyowpaaty ko nyaj'apatëmëty tu'uk yë tuunk ets këtii ko nyajtso'ontakmëty. Ni'ik tsyowpaaty yë ëwxijtën mä'kxtujkën ets këtii yë jotmëk'ajtën.

9Këtii joot'an mnätyukyajtëkoyëtëty, yë tsuuja'aytyëjk yë'ë ënätyë joot'anpëjktëp.

10Kajëna'a mkanäyajtëwëtëty tii ko tëëyëp aak'oy ijty winë, jä'ä ko tääpë jëtu'unpë yajtë'ëwën tsuuwinma'any yë'ë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

11Ma ja'ayëtyën mëti'ipë naaxwiiny naaxkëjxy tsënaaytyëpën, tyuk'oy'ajtëp yë wijyajtën ets ku'uxyë y'itë. Jä'ä ko yë wyijy'ajtën ni'ik tsyowpaaty këtiinëm jyëtu'unëty yë kuma'ayën.

12Jä'ä ko yë wijyajtën jëtu'un kyuwa'any tä yë wit meenyën, je'eyëp yë wijyajtën yäjkpy ets kyuwäämpy yë juukyajtën ma wijyjyä'äyën.

13Ix yajxon wi'ix yë Tios winë të tuny të tkäjpxyën; ¿Pën y'ëk'u'uytyëwëp? mëti'ipë yë Tios näy xëkety të tpëjktä'äkyën.

14Ko myajpaatëty akujk jotkujk, mtukxoonta'akëp; e ko ka'ap oy mjotkujk'ajtën xypyaatëty mëmay mëtajëp ko aakyë'ë Tios yäjkpy ets naaxwiinyëtë ja'ay ka'ap tnijawë tii nimiin nikëtakëp.

15Tëkokyë ya'atë tëëjës n'ixta'ay ntuunta'ay ma yaa naaxwiiny naaxkëjxy njuuky'ajtkojëmën; yë oyjyä'äytyëjk nän je'eyëm y'ooktë ets oy të jyajuuky'atë ets ëxëëkja'aytyëjk jeky jyuuky'atë ets ëxëëk të jyajuuky'atë.

16Ka'ap y'oyëty ko ntimy oyjyä'äynyi'ikëmëty ets nän ka'ap y'oyëty ko ëxëëkpë ni'ik nyajmëjtëjkëmëty. ¿Wi'ix ko kë'ëm ëxëëk näyajjajt näyajkëpäjtëmëty?

17Ka'ap y'oyëty ëxëëk ja'ay näyajnajxëmëty ets ka'ap y'oyëty ko ntimtsyuu'ajtmëty. ¿Ka'ap mëpaat kë'ëm tsojkyë näyaj'o'këmë?

18Oy ko tii ta'tspëky nmajtsmëty ets ka'ap nmajtstutmëty. Mëti'ipë ja'ay jyä'ämyejtsypyën yë Tios aak'oy winë wyimpëtsë'ëmxëty.

19Ni'ik yë ja'ay jotmëk nyäjyawëty mëti'ipë wijyën, këtiinëm jëtu'un ko nimajk njatukjotmëk'ajtmëty yë yajkutujkpë naaxjoty kajpnjoty.

20Je'eyëp ko ka'ap maa naaxwiiny naaxkëjxy ja'ay janty wa'atspë tyimjuuky'ätyën ets aak'oy winë timy tyuunta'ay ets nijëna'a kyapokytyuny.

21Këtii tu'kë'ëyë xytyimmëpëjkta'ajëty mëti'ipë ja'ay kyäjpxyp myëtyäkpyën, jëtu'un ka'ap xypyëjkta'akëty oy mtuunpë wi'ix muum mnikäjpxy mnimëtya'akëtëty.

22Mijts wa'ats xynyijawë ko nän mnikäjpxy mnimëtyäkpy yë mjëëky mëku'uk tëkatsy.

23Tëkokyë ya'atë tëëjës nija'awëtyä'äy jä'ä ko jëtu'unës ojts njot nwinma'any mpëjktä'äky koos wijy kujk nyajpaata'any; je'eyëp ko ja wijyajtën xymyëjëkäm'ajtptëmës jä'ä.

24Tsipës mpaatëty yë winma'any etsës nija'awëtya'ajëty tëkokyë mëti'ipë jää ijtpën. Këk ets në'p oy mëti'ipës njanijawëjäämpyën paatyës ka'ap oy nwinjawë.

25Ënätës ntëjkëy määpyë tajpë etsës ntëjkëy ijxpëjkpë, mpaata'anyës ja jot winma'any mëti'ipë mëpaat y'oypyëtsimyën, etsës ojts may ja winma'any npaaty oyëtypë. Tëës nijawë ko ka'ap y'oyëty ko tsuu nëpap nyajpatmëty ets ko ka'ap ko tsuu poj nja'ay'ajtmëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

26Tëës npaaty tu'uk yë winma'any mëti'ipë yajma'typën yë juukyajtën: tu'uk yë to'oxytyëjk mëti'ipë yë jot winma'any je'eyë tyuk'ëyi'kpyën ets tyajjaty yë aaw jot tsumpyën xotypyën. Mëti'ipë ja'ay jyä'ämyejtsypyën yë Tios kyukä'äkëp yë jëtu'unpë, e mëti'ipë najtspëkë ja'ay'ajtpën poj'am jam kya'ajëty.

27Maas ëjts ja nwinma'any të mpëjktä'äky koos mpaata'any ja mëti'ipës n'ixtääypyën, ëjts mëti'ipë kë'ë amaaypyën, tëëjës nijawë,

28ko ka'ap mpaatynyëmës ja mëti'ipës n'ixtääypyën. Tu'ukës je'eyë ja'ay të npaaty ma nitu'kmilpën mëti'ipë wijyën, je'eyëp ko nitu'uk yë to'oxytyëjk jam të kyayajpaaty.

29Yi'iyës të nijawë ko yë Tios wa'ats yë naaxwiinyëtë ja'ay të tyajkojy, je'eyëp ko yë naaxwiinyëtë ja'ay kë'ëm yë jyuukyajtën tyajtsiptëkë.

Eclesiastés 8

1¿Pën y'ëkmëpaatëp yë wijyjyä'äy? ¿Ets pën y'ëkja'aykyukëp wi'ix ko winë tyunyë jyätyë tä yaj'ixyën? Yë wijyajtën këxë'kp ma wiin ma jëjpën; ets oy tyajkëxë'ëky yë wiin jëjp. Ko tmëmëtowtën ja yajkutujkpë

2Mtunëp ja ënä'ämën mëti'ipë ja yajkutujkpë të tni'ënä'ämën, jä'ä ko jëtu'un të xytyuny ja waantakën ma Wintsënën.

3Këtii jëtu'unyë xywyimpëyë'ktu'utëty. Këtii xypyutëkëty ja ja'ayëty mëti'ipë tu'ukmujktëpën ets tuknipëjktaakëtë ja ëxëëkpë, jä'ä ko yë yajkutujkpë ko jyoot'anpëkëty, tsojk tii tunëty.

4Yë yajkutujkpë mëët jä'ä ko tmëët'aty kutujkën ko kyäjpxy, ka'ap tjëkyepy pën yajtëwëtëty tii ko jëtu'un winë tuny.

5Mëti'ipë mëtoopën ets käjpxyjyä'äykyujkëpën ka'ap tii jyata'any kyëpäta'anyë, mëti'ipë ja'ay wijyën nyija'ap wi'ix tii oy tunëtyën ets jëna'a tii oy tunyën.

6Yaa naaxwiinyëtë aak tää nyiwinma'any wi'ix tii mëpaat oy yajtunyën, je'eyëp mëti'ipë ka'ap yajnijawën

7yë'ë mëti'ipë tunan jatanëpën, ka'ap maa pën mëti'ipë jeexyë winë nyikäjpxypën.

8Ni pën ja'ay tkamëët'aty yë kutujkën ma juukyajtënën ets ni pën ja'ay tkamëtaty mëk'ajtën ets tyajtu'uwë'ëmëty ets ni pën ja'ay näjyëtu'un tkamëët'aty yë mëk'ajtën ma o'kënën. Ka'ap tjëkyepy nkukäkmëty ya'atë tsiptuunk, oy jënu'un ëxëëk ja'ay ëxëëk y'ëtë'ëts y'ëna'anëty ka'ap yë'ëkyëjxmëty tsyo'oka'any.

9Tëkokyë ya'atë wi'inma'any aak ënätës të mpata'ay koos të ntuknipëjktaakë ets n'ixa'any ntuna'anyës wi'ix yaa naaxwiiny naaxkëjxy ja'ay myëku'uk t'ëxëëktuny.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

10Tëës näjyëtu'un n'ixy wi'ix yë ëxëëkja'aytyëjkëty yajnixoonta'aktën ko y'ooktë, oy ënäty nijëna'a yë tsajptëjk të tka'ixy'atë ets ma ja nyaax kyajpnëtyën ka'ap ni pën y'ëkja'aymyäjtsënëtë. Tyaapë nän nëkoopë yë'ë,

11jä'ä ko mëët ko ojts jëtu'unyë nyayaj'ijxninaxy ja nyëë pyoky mëti'ipë ënäty të tuuntëkoyën ets ka'ap ënätyë yajtukumëtooy, yë naaxwiinyëtë ja'ay xëmë ëxëëk tuun'ëtë'ëtsa'any.

12Jëtu'un'äämpy ja ja'ay mëti'ipë tuuntëkoopy kajpxtëkoopyën jeky jëna'ajëty jyuuky'äty. Yi'iyës njaaknija'ap ko yë ja'ay mëti'ipë yë Tios y'ëwtajtypyën oy jyuuky'äty;

13e yë ja'ay mëti'ipë ëxëëk juukyajtpën, ëxëëk jyatë kyëpätë mëët ko të tkamëët'atë näywyinkutsë'kën ma Tiosën.

14E jëtu'unts yaa jyäty kyëpety naaxwiiny naaxkëjxy, ko yë oyjyä'äytyëjkëty jëtu'un jyatë kyëpätë tä jeexyë y'ëxëëk ja'ay'atën ets ëxëëkja'aytyëjk jëtu'un xyony juuky'atë tä jeexyë y'oyjyä'äy'atën. Tyaapë nän nëkoopë yë'ë.

15Paatyës ëjts yë'ëjës ni'ik nyajmëjnajxyp yë xoontakën. Yi'iyë jëtu'un mëpaat yë naaxwiinyëtë ja'ay tuny, kyäyëty y'uukëty, y'uukëty jyë'kxëty ets y'äts xyoonta'akëty, jä'ä ko yi'iyë jëtu'un jyaak jëkyejpy tunëty ma yaa yë Tios naaxwiinyëtë naaxkëjxy të pyëjktä'äkyën.

16Koos ojts ni'ikyë näkyë'ëyäkyë ma ja ijxpëjkënën ets ma ja nija'awënën mëti'ipë yaa naaxwiiny naaxkëjxy yajtuunp yajkajpxpën, jëna'ajëty ka'ap yë tsuu nyiminy,

17etsës të nwinjawë ko ka'ap yë naaxwiinyëtë ja'ay myäyëtëty ets tja'akyujëtya'ajëty mëti'ipë yë Tios tyuunpyën ets mëti'ipë tuunëp jajtëpën naaxwiiny naaxkëjxy. Oy jënu'un tja'ixta'ajëty ets tjapaata'anëty yë nyiwinma'any wi'ix ko jëtu'un tii tyunyë jyätyë ka'ap tpaatëty; oy yë ixpëkyjyä'äy jya'ëna'anëty ko tëë tpaaty nyiwinma'any, yë'ë ka'ap tii myäyë tpaatëty.

Eclesiastés 9

1Tëyajtën yë'ë koos tëëjës nijawë, ko yë oyjyä'äytyëjkëty ets wijjyä'äytyëjk yë tyu'unënëty kyajpxënëty jam yë yajpaaty ma Tiosën. Yë naaxwiinyëtë ja'ay ka'ap ninu'un tnijawë yë tsojkën ja'awën ets näy'ëxëëk'ixë näkya'oy'ixë, oy janty jëtu'un wintuuy tjamëëtëty.

2Aak o'kpë aak tëkoopyë ja'ay y'itë, wä'än yë'ëjëty wa'ats ja'aytyëjk ets ëxëëkja'aytyëjk, wä'än t'oyjyä'äyëty wä'än t'ëxëëkja'ayëty, wä'än të'kxypyëty ets wä'än tpu'uxm mëëtpëty, wä'än yë'ëjëty mëti'ipë wintsë'kën yäjkpyën ets wä'än yë'ëjëty mëti'ipë ka'ap tyäkyën; näjyëtu'un yë wa'ats ja'ay ets pokyjyä'äy, mëti'ipë, jëtu'un mëti'ipë Tios xyëëwkuuykyäjpxypën ets mëti'ipë ka'ap txëëwkuuykyäjpxyën.

3Yë'ë jëtu'un ya'atë ka'ap oy n'ijxmëty mëti'ipë naaxwiiny naaxkëjxy tuunëpën jajtëpën. Näyjyëtu'un ënät jatu'kpëky ja ayuk, yë naaxwiinyëtë ja'ay jä'ä xëmë

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

myëmääpy myëtäjpy tuuntëko'oy kajpxtëko'oyën; ja tsuuwinma'any kupoj winma'any jä'ä nätyuk'ënä'ämëp mapaat jyuuky'ätyën; ets ko y'ooky tyëkoy nitëyë yajmënëjkxnë jutjoty.

4Jyaak jëkyejpy njaakjëjp'ijxmëty yë ja'ay mëti'ipë juukyën. Jä'ä ko ni'ikë oy tu'uk yë uk mëti'ipë juukyën ets këtiinëm tu'uk yë kaa mëti'ipë tëë y'o'knën.

5Ets näjyëtu'un mëti'ipë ja'ay juuky'ajtëpën nyija'awëtyëp ko y'ooka'antë, e yë o'kpëty nitii tka'ëknija'awënëtë ets nitii tka'ëkpatnëtë, jä'ä ko ja'atyëkoy yë nyëjkxnëtë.

6Jääpaat jyëjpkëxtë yë tsyojkën jya'awënëty, y'ëxëëk'ijx kya'oy'ijxënëty ets jyot wyinma'anyëty; ets nijëna'a jatëkok tii tka'ëktuunëtë naaxwiiny naaxkëjxy.

7Paaty ni'ik oy, ko xytyukxoonta'akëty yë mkääky m'uuky mëti'ipë mpatyp m'ijxpyën; tukxoontä'äky yë tsatym nyëë mëti'ipë tëëpë nyimaanaxyën ko xy'uukëty, jä'ä ko yë Tios y'oy'ijxyp yë oypyë mtu'unën.

8Poop wit xëmë mnätyukxoxëtëp ets on mëti'ipë pa'akxu'kpën xëmë mnätyukujaaxëtëty.

9Tukxoontä'äky yë juukyajtën mëët ja to'oxytyëjk mëti'ipë mtsojkpyën mja'apën, janaam jatsojk xytyukxon xytyuk'itëty yë mjuukyajtën tsojkyëpë nyäxyën naaxwiiny naaxkëjxy; yi'iyë tu'ukyë mpatëp xytyukxoonta'akëty naaxwiiny naaxkëjxy.

10Mëti'ipë jyëkyejpyën mëpaat xytyunyën tun ets winë aaw winëjot xytyunëty; jä'ä ko jap o'kpëjutjoty ma mnëjkxa'anyën ka'ap jap tii yajtuny yajkäjpxy, ka'ap jap tii yajmëmay yajmëtajy ets ni ijxpëjkën ets ni wijyajtën jap kyä'ty.

11Ma ya'atë naaxwiinyëtën nän tëëjës n'ixy ko ka'ap yë'ëjëty yajtijy pe'tym yë ja'ay mëti'ipë pe'tym pëyë'kpën ets ka'ap yë'ëjëty yajtijy jotmëk mëti'ipë mëtakpën tsipjoty; ets ka'ap yë'ëjëty xëmë tmëët'atë yë ka'ayën ukën mëti'ipë wijyëtyën ets ka'ap yë'ëjëty kyumeeny'atë ja'ayëty mëti'ipë ixpëkyëtyën ets ka'apë xyëmëty yaj'ëxaj yajkupëktë yë ja'ayëty mëti'ipë tëë këpetyëtyën; yë'ëjëty ënät yë winë tpaatë oy ko jëtu'un txëëwatë.

12Ets ka'ap tii jëna'ajëty nyayajtuk'oyë, ka'ap yajnijawë jëna'a yajtuk'oyëja'any: Jëtu'un tä yë nëë jëyujkën ëkë tä yë joonën muum ajotkumonë kyukäkë ma y'o'ktaknën, näjyëtu'un yë naaxwiinyëtë ja'ay nän ajotkumonë muum y'ëkëty y'ëyo'onpaaty.

13Näy tëëjës n'ixy naaxwiiny naaxkëjxy mëti'ipës nmëmääpy nmëtäjpyën ets jä'äs nyajnaxy tu'uk mëj ijxpëjkën:

14ma tu'uk yë mutsk kajpnën, ma niwäänë ja'ay tsyëënën, jam tu'uk yë yajkutujkpë të tnitëkë yë naax kajpn ets tyajnatuky mëët yë pujxn mëjatyëtypë mëti'ipë myëtsiptuuntëpën yë tsiptuunpëtëjkëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

15E jam tu'uk yë ëyoopëja'ay tsyëënë je'eyëp ko wijy ets mëët yë wyijajtën jyëkyejpy tu'uk yë naax kajpn tyajtso'okëty, je'eyëp ko yë'ë ni pën kyaja'aymyetsyë.

16Ëjts jëtu'un n'ëna'any ko ni'ik mëpaat tsyowpaaty yë wijyajtën këtiinëm yë jotmëk'ajtën, oy yë oyoopë ja'ay wijypyë pën kyatunëtëty këwentë ets oy pën kyamëj'ixëtëty ets tkämëtoow'itëty yë y'aaw y'ayuk.

17Jaak'oy yajmëtoy yu'unkpë naxymyëpë y'aaw y'ayukëty mëti'ipë kyajpxtëpën yë wijyjyä'äytyëjkëty ets këtiinëm jyëtu'unëty tu'uk yë yajkutujkpë mëti'ipë yaxp jojkpën.

18Ni'ik tsyowpaaty yë ixpëkyajtën këtiinëm yë pujxn mëti'ipë ja'ay myëtsiptuunpyën. Ko tii oy tkatuny mëj këjää ëyo'on jotmay y'ity.

Eclesiastés 10

1Ëxëëk xyuuky tu'uk yë tsaty'ooky, yajma'typ yë olivë on mëti'ipë pa'akxu'kpën. Yajmëjnajxyp yë ja'ay ni'ik yë wäänëpë inkäjpxy, këtiinëm yë wijy'aaw wijy ayuk mëti'ipë yajkajpxpën mëët näwyinkutsë'ëkë.

2Yë wijyjyä'äy yë jyot wyinma'any jam tyajtëëynyë ma oypyën, e yë ëxëëk ja'ay jam tyajtëëynyë ma ëxëëkpën.

3Yë tsuuja'aytyëjk, ko tii tuntë, ënätyë yaj'ixy ko ka'ap wyijy'atë, oy jya'ëna'any ko wiink ja'ay ka'ap wyijyëty.

4Pën mtukjoot'anpëjkëp yë ja'ay mëti'ipë yajkutujkpën, mëk xymyajts'itëty yë mjot mwinma'any; mëj tsooy nyäxy ko ka'ap nëkoo ja'ay jyot'ëtë'ëtsy ko tii mëj këjää tuuntëkoy.

5Tëës n'ixy ntuny wi'ix yë yajkutujkpëtëjk tyëkoytyën yaa naaxwiiny naaxkëjxy:

6yë yajkutujkpëtëjk tyuunkmooytyëp yë tsuuja'aytyëjk ets yë'ë myooytyëp tuunk mëti'ipë mëj'äämpy najxpën, e yë wijyjyä'äytyëjkëty yë'ë yajmooytyëp yë tuunk mëti'ipë ka'ap mëj'äämpy nyäxyën.

7Tëës n'ixy wi'ix yë ëyoopë mëtuunpë nyäxy tyëkën kwaaykyijxy ets yajkutujkpë tekyye'epy jyëtijtpë tä jeexyë yë'ë y'ëyoy myëtunyën.

8Mëti'ipë jut yajkojpyën, jap kyuka'anaxy. Mëti'ipë potsy jijtpën, tsu'tsëp yë tsa'any.

9Tsëtyujtp yë ja'ay mëti'ipë tsaapu'upën. Neypyujxëp yë ja'ay mëti'ipë ja'axypyujxpën.

10Ko yë jatyë jyëjpkëtä'äky ka'ap oy pyuxy, koonëm mëk yajnixajjë'ëky täänëm tyuky yë ja'axy.

11Nëkoo nyatëkëjaty ko tu'uk ja'ay tyajxuxy pën tëë jëyëjp nyatsu'tsnë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

12Ko yë wijyjyä'äy kyäjpxy oy yë y'aaw y'ayuk yajmëtoy, e ko yë tsuuja'ay kyäjpxy kë'ëm nyäyajtëkoyë;

13aakyë'ë nyikäjpxy ka'apë myëtëyëtyën ets ko kyajpxta'ay aak je'eyë të tjo'pta'ay ja winma'any mëti'ipë ënäty të jyayajnimëtyä'äkyën.

14Ja'ay mëti'ipë tsuujën je'eyë tyäty myëtyä'äky. ¿Pën y'ëknija'awëp tii tunan jatanëp? Ni pën tkanijawë mëti'ipë miimp wiinkoonpën.

15Mëti'ipë ja'ay tsuujën je'eyë nëkooyë y'ëxëëk näyajtunyë, ni yë'ë tkanijawë mëti'ipë tu'u jam jajtp kajpnjotm.

16Janty mon janty tuk yajpaaty yë kajpn mëti'ipë kyutujkpë'ajtypyën tu'uk pi'k ëna'k ets mëti'ipë yë myëjja'aytyëjkëty ëmu'ukyëpë kyuxëënyëtën ma xyëëwtun xyëëwkajpxtën.

17Oy tsuj yë naax kajpn yajpaaty mëti'ipë yë kyutujkpë oy winë tyuunpyën ets mëti'ipë yë wyintsëntëjk kaaytyëpën uktëpën ma nyikutukyëtyën ets paatykyëjxm kyäytyë ko yuu'ookëtë ets ka'ap yë'ëkyëjxmëty ko nyäyajmu'uka'anëtë.

18Yë ja'ay nuuxpë ka'ajaanp yë tyëjk nikë'ë; ets mëti'ipë ka'ap nitii tunyën këtawaanp yë tyëjk.

19Yë ka'ayën ukën paatykyëjxm yë'ë të yajtuknikojë ets yajtukxon yajtuk'itëty, yë tsatym nyëë yë'ë të yajtuknipëjktaakë ets yajtukxoonta'akëty; e yë meeny yë'ë të yajtuknipëjktaakë ets tääpë mäjtsk yajjuyëty.

20Këtii yë yajkutujkpë xynyi'ojëty ets ni xykyanimay xykyanitajëty wiinkjaty. Këtii yë kumeenyjyä'äy tëkatsy xynyimëtya'akëty ets oy muum nätyu'uk myajpaatëty, jä'ä ko joon kääkjëtijtëp yë'ë ets tsojk nëjkx tukmëmëtyä'äky mëti'ipë ënäty të xykyäjpxyën.

Eclesiastés 11

1Yajkay yë ja'ay, mëti'ipë yuu'o'këpën; ko ënäty mijts myu'ookyë nëjkxëp tääpë ja'ay myajkayë.

2Mo'ojëp yë mjëëky mëku'uk mëti'ipë mëët'ajtypyën mapaat mëtä'äkyën, jä'ä ko ka'ap yajnijawë tii ëyo'on miimp këtakp naaxjoty kajpnjoty.

3Ko yë yoots yaj'ixy yëk, tu'ujaanp ënäty. Oy anëkëjxmtsow ëkë oy ëpa'tkë'ëytsyow kyëtawëty yë kepy yi'iyë yajnija'ap ko jamyëtën wyë'ëma'any ma ënäty të kyëtäyën.

4Mëti'ipë je'eyë y'ijxypyën maatsow pyojyën ka'ap nyi'ipy tyuny ets mëti'ipë je'eyë y'ijxypyën yë yoots nëma'a ka'ap tyajpëtë'ëky yë pyëjktä'äky.

5Jëtu'un ijxtëm ka'ap xynyijawën maatsow yë poj nyijkxyën ets wi'ix yë pi'k ëna'k jap kyojyën tyaakjootjoty, nän ka'ap xynyijawë wi'ix yë Wintsën tiijaty tuny, mëti'ipë ojts winë tyajkojta'ayën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

6Mni'ipëp yë mtëëmp jopyëp ets mni'ipëp näjyëtu'un jënäkyxyëëw, jä'ä ko ka'ap yajxon yajnijawë mëti'ipë wintëwaanp, pën yë'ë mëjëyëjpë ëkë pën yë'ë okpë, ëkë pën majkpëky wyintëy.

7Janty oy yajtukxoontä'äky ko jopyëp yë xëëw pyëtsimy;

8e oy jeky njajuuky'ajtmëty ets ntukxoontakmëty winë, yë'ë yaja'aymyätsaanp xëmë ko jäkaanp ni'ik ja kootsajtën ma o'kënë tëko'oyënën ets mëti'ipë miimp wiinkoonpën natëkë winma'any yë'ë.

9Miitsëty ëna'ktëjkëty, tukxoonta'aktë mjuukyajtënëty ma tyam ëna'knëm myajpaatën; tukxoontä'äky oypyë jaantypë ma tyam tjëkyepyën. Tun winë jëtu'un ijxtëm mwinma'anypyäatyën ets mëmay mëtaj winë ijxtëm yë m'aaw mjot y'ënä'änyën ets ix tii mtimy'ixäämpyën, je'eyëp yë'ë mnijawëp ko tëkokyë mëti'ipë mtuumpy mkäjpxypën ets mëti'ipë mëmääpy mëtäjpyën ets mëti'ipë m'ijxypyën, yë Wintsën nëjkxëp m'amëtoowta'ayë ets myajtëëwta'ayë.

10Këtii nëkoo mon mtukëty ets këtii nëkoo mkumay mkutajëty, jëkäm xypyëjkta'akëty yë ëyo'on jotmay, jä'ä ko yë'ëpaat ko n'ëna'k'ajtmëty natëkë winma'any näjyëtu'un.

Eclesiastés 12

1Ja'amyäts mëti'ipë myajkoj mpëjktakën tyam ma m'ëna'k'atyën ma ka'anëm mmëja'ayënëm; minaanp ja xëëw jëmëjt ma nëjkx m'ëna'anyën: Nijënu'unës xoontakën; nkapaaty ma juukyajtënën.

2Tyam jëtu'un mëpaat xyjyä'äymyetsy mëti'ipë winë të tyajkojy të tpëjktä'äkyën ma tyi'kxy jyäjyën ja xëëw po'o ets ja mëtsa'a ets jyää'atyën ja yoots nëma'a ko tyuuta'ay.

3Minaanp ja xëëw jëmëjt ma je'eyë tsyëtyuya'antën ja mëti'ipë y'ijx'ijtëpën ja këmoontëjk ets ma ka'ap ja jotmëkja'aytyëjk y'ëkjotmëk'atanëtë; ma wäänë jyaak wë'ëma'antën yë jëtsy nyimääpëtëjkëty; ets ma ka'ap y'ëk'ijxkä'äkanëtë mëti'ipë ijxnajxtëpën ventanëjoty.

4Ko ënäty jyä'ty jëtu'unpë ja xëëw jëmëjt, nëjkxëp ja tëjk'aaw y'ëtujknë tëja'ptsowpë; ka'ap nëjkx y'ëkyajmëtownë jëtsymyääpë ets ja joonëty ko ënäty y'ëwtë;

5ka'ap nëjkx t'ëkmakxnë ja it ets nëjkxëp tmëët'ajnë ja tsë'ëkë ko muum jyanëjkxa'anëty. Ets ja almendrë nëjkx pyijy, ka'ap nëjkx ja nëë jëyujk t'ëtsu'utsanë ets ka'ap nëjkx yuu y'ëkpatënë. Jä'ä ko yë'ë ënäty wiinkoonëp ja y'ijtakn xëmëkyëjxmëpë ets në'ëjoty tu'ujoty nëjkxëp yajnijëëy yajniyaxnë.

6Ja'amyäts mëti'ipë ojts myajkojyën, tyam ma m'ëna'k'atynyëmën ma ka'anëm pyotynyëmën ja tejpxy, ma ka'anëm pyu'unyëmën ja tu'ts mëti'ipë pu'ts pujxn mëët y'oytyunyëtyën; ma ka'ap myëpu'ujënëm ja wa'ats nëë ma ka'anëm tyijnyëmën ja kepy mëti'ipë myë'ëwtijtypyën ja tejpxy ko nëë yajjuuty nëëjutjoty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

7Kom ok, naaxway jatëkok y'awinpity ja jot nini'kx, e ja jot ja'awën jam jatëkok wyimpity ma Tiosën, mëti'ipë jot ja'awën yäjkpyën.

8Ëjts, mëti'ipë kë'ë ëmaaypyën, tyamës jatëkok nyikäjpxy: Natëkë winma'any, natëkë winma'any. Aak natëkë winma'any oytyiijëty.

9Ko ja kë'ë ëmaaypyë tjak ni''ijxpëjkëy winë, ni'ik ojts winë tkajpxwä'kxy ma ja ja'ayën. Ojts näjyëtu'un may ja aaw ayuk tmä'kxy mëti'ipë juukyajtën nyimëtyäkpyën ets t'oytyuuntaay ijxtëm oy yajmëtowëtyën.

10Jä'ä y'ixtaaytyääpy ja aaw ayuk mëti'ipë oy yajmëtowëpën ets tjaay ja winma'any mëti'ipë mëtëyën.

11Yë y'aaw y'ayukëty yë wijyjyä'äytyëjkëty, jëtu'un tyuktëkë tä kumën, ko tyu'ukmujkta'ay jëtu'un ta'tspëky y'itë tä yajkupën ta'tspëky yë kepy'akujpë'ëk, mëti'ipë tu'uk yë kupixyny këwent'ajtpë të tnikupën

12Mëj këjää ja kajpxwijën yajpaaty ma yë'ëjëtyën. Yë nokjyääyk ka'ap jyëjpkëxy ets oy jënu'un mëj këjää n'ijxpëjkmëty kë'ëm näyaj'ënu'kxëmëty.

13Jëtu'un jyëjpkëxy ja kë'ë ëma'ayën. Yë Tios yë'ë mmëjjaw mkënu'kxyjyawëp ets yë'ë mpatunëp yë y'ënä'ämën tyiyajtën, jä'ä ko yi'iyë jëtu'un mëpaat yë naaxwiinyëtë ja'ay tuny.

14Yë Tios yë'ë xyajtëwa'anëmë wi'ix tu'uktu'uk të njuuky'ajtëmë, oy ënäty ëxëëk ëkë oy të njuuky'ajtëmë ets oy ënäty tii yu'utsy me'ty të ntu'unëmë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Cantares

Cantares 1

1Yë ni'ikpë y'oyëty tsyujëtyën yë ëy, mëti'ipë Salomón ya'j'o'oyëyën.

2Tsu'kxkës maas n'aawën. Koos yë mwiin mjëjp ntsu'kxy, jëtu'unës njawë pya'akëty tä yë tsatym nyëëjën mëti'ipë tëë nyimaanaxyën,

3janty'oy janty tsuj mxuuky, jëtu'un jeexyë myajtijy ko janty'oy mxuuky. Paaty yë to'oxytyëjktëjk mtsokyë.

4Yajjaamkojkës pojën. Japës yajnëjkxk mijts yajkutujkpë ma m'ityën mtsëënën. Mëët mijts jotkujkës nyajpaata'antë, yë'ëjës ni'ik n'oyjya'awëtyëp yë mwiin mjëjp këtiinëm yë tsatym nyëë. Paatyëmën to'oxytyëjk mtsokëtë.

5Miitsëty to'oxytyëjktëjkëty mëti'ipë jam Jerusalén kukajpnajtëpën, ëjts yëkës, oy tsujës nja'ay'äty; yëkës nkëxë'ëky, tä yë wyittëjkëtyën yë Quedar ja'ayëty, oy tsujës ëjts tä yë Salomón yë wyit'atëëytyukën.

6Këtii yë'ë xy'ixtëty pën ëjts yëkës ets ko tëë yë xëëw'an xytsyä'äyës. Ëjts tëëjës yë nmëkä'äxtëjk xytyukjoot'anpëktë etsës të xytyuknipëktë ets tsatsymkyam nkëwen'atëtyës, yë'ëpaat yë nkam ntu'ujës ka'apës oy të n'ëkkëwent'ajnë.

7Nëmaaykyës, mëti'ipë tsyojkpyën yë njuukyajtënës, ¿ma mkupixyny xyajtänë? ¿Maa xyajpo'kxy ko kyujkyxyëëwënë? ¿wi'ix koos jëtu'un njëtijnë tä to'oxytyëjkën ka'apë tsyënaaytyaknën ets tu'ujoty muum myaanë pyo'kxnë, ma mmëku'uktëjk tkëwent'atën yë kyupixynyëty?

8Pën ka'ap xynyijawë, mijts janty'oy janty tsuj myaj'ixy ma to'oxytyëjktëjkëtyën oyëtypë, yë'ë paye'ey yë kupixyny yë kyë'ë tyeky ets jam këwent'at yë mtsajppax ma jëyujkëwent'ajtpë tyëjkëtyën.

9Mijts mëti'ipë ntsojkpyën nja'apën, jëtu'un mijts maas ëjtsën tä yë kwaayën mëti'ipë faraón yë kyepy wintëkäämpë tyukyajye'epyën.

10Janty oy yë m'apënuuky xymyëëtëty mëti'ipë tatsktëy itkujky yajpatpën. Janty oy yë myo'kn xymyëëtëty mëti'ipë nantsëmjoty ijtpën.

11Tyam ëëts n'oytyuntëty yë mnantsëmëty mtatsktëyëty pu'ts pujxnëmpë mëët y'oytyunyëtyën ets mëti'ipë myëët'ajtypyën yë poop pujxn.

12Ko yë yajkutujkpë nyaaxweetsy winkon ma kyääypyäjnën, yë'ë jap xu'kp jojkp janty pa'akwijtsnë yë on mëti'ipës nätyukja'axëpën.

13Yë ja'ay mëti'ipës ntsojkpyën jëtu'un yë'ë maas ëjtsën tä yë on xuumy u'unkën mëti'ipës ntsi'tsk akujky nmëjëtijtypyën xëmë.

14Yë ja'ay mëti'ipës ntsojkpyën jëtu'un yë'ë tä yë poxpëjyën mëti'ipë jam yajpatpën ma tsatym kyamën En-gadi itjotm.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

15Janty oy mkëxë'ëky mijts, mëti'ipë ntsojkpy nja'apën, janty'oy mkëxë'ëky. Jëtu'un yë mwiin yaj'ixy tä mäjtsk yë pakën.

16Janty oy mkëxë'ëky mijts, mëti'ipës ntsojkpy nja'apën, janty'oy mkëxë'ëky. Yë'ë tsuxk ujts yë'ë ntukma'ajëm.

17Yë ajë kepy yë'ë tëjkwitsë'ajtp ets ciprés kepy yë'ë yajnitujkpy yë tëjk.

Cantares 2

1Jëtu'unës ëjts tä yë pëjyën mëti'ipë jam Sarón joyjotm yajpatpën, jëtu'unës ëjts tä yë pëjyën joytyuuypyë pyijyën.

2Yë to'oxytyëjk mëti'ipës ntsojkpy nja'apën, jëtu'un yajpaaty ma myëto'oxytyëjkën tä tu'uk yë tsapts pëjyën äpnyjyotypë.

3Yë ye'etyëjk mëti'ipës ntsojkpy nja'apën, jëtu'un yajpaaty ma myëye'etyëjkën tä tu'uk yë mansaan kepyën yuukjoty. Janty oyës näjyawëty koos pyë'aay n'u'unyë etsës xynyi'äpkë. Pa'akëm y'atëkë y'ääytyëëm y'ujtstëëm.

4Koos të xywoownëjkxy ma ka'ayën ukën të tnipëjktaakën, janty oyës näjyawëty koos xywyintë'kxy.

5Yajmëkpëjktëkës jatëkok mëët yë ujts ma'atsy mëët ujtstëëm të'ëtspë, tukjë'kxtëkës yë mansaan, jä'ä ko jëtu'unës näjyawëty tim o'kpës yowë mëët yë tsojkën ja'awën.

6Wä'än yë y'anajnykyë'ë tpëjktä'äky maas yë najts'uunën ets wä'än y'a'oykyë'ë xytyukmënenyës.

7Tyam n'amëtow npëjktsowtë miitsëty to'oxytyëjktëjkëty, mëti'ipë jam Jerusalén kukajpnajtëpën, ko këtii xyuxtëty yë to'oxytyëjk mëti'ipës ntsojkpyën. Ixmatstë wä'än tma'ay, kë'ëm wyijëty jëna'a tuknipëjktaakë.

8Tää myiny ja mëti'ipës ntsojkpy nja'apën. Nmëtoopyës ko tää myiny. Pëyi'ikyë myiny jam kopkkëjxm, pëyi'ikyë myiny jam tunkëjxm.

9Jëtu'un ja ye'etyëjk mëti'ipës ntsojkpyën tä tu'uk jëtsyu'ujën; tä tu'uk jëtsyu'u u'unkën. Tap tëjk ëkë'p, ma tëjk'aawën, jam ma tëjk nyi'ëwa'atsajtën y'ijxnaxy, jam y'ijxwoony ma wäänë y'ëwa'atsëtyën.

10Jëtu'unës të xy'ënëëmë yë ye'etyëjk mëti'ipës ntsojkpyën: Pëtë'ëk, mijts mëti'ipës ntsojkpy nja'apën; mëti'ipës ntsojkpyën mëët yu'unk'aaw yu'unkjot.

11Ëk'ix, tëë ja potm nyajxnë ets ka'ap y'ëktuunë.

12Jam kamjotm tam pyëjnëtë ja ujts, ëëwnëtëp je'eyë ja joon jëyujk, kujk ja kuuk tyëjkënëtë ëëwpë.

13Tam ja higos tsyaamë'knë ets tsatsymtsya'am kujk kyëjääjë xyu'kën jyojkën. Pëtë'ëk mijts mëti'ipës ntsojkpyën mëët yu'unk'aaw yu'unkjot.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14Ja muuxy tsaajotypë tsyëënën, mëti'ipës njä'ä'ajtypyën, mëti'ipë muum këjxm näpyëjktakëpën; ets yu'utsy muum yajpaaty, pëtsëm wä'änës n'ëk'ixy mwiin mjëjp, wä'änës nëkmëtoy m'aaw m'ayuk. Janty oyës näjyawëty ko n'ixy. Janty pa'akëm njawës jyotkëtä'äky koos nmëtoy m'aaw m'ayuk.

15Majtsmujkta'atë yë wax, yë wax mutskëtypë mëti'ipë yajma'typën ëëts yë tsatsymkyam, mëti'ipë jam kujk pëjtso'onpën.

16Yë ye'etyëjk mëti'ipës ntsojkpy nja'apën ëjts yë njä'ä, ets yë'ëjës xyjyä'ä'ajtp, yë'ë jam tkëwent'aty yë kyupixyny pëjy akujky.

17Ma xyiinyëja'anyën ets ma xëëw y'aanta'aka'anyën jää jatëkok minëty mijts mëti'ipës ntsojkpy nja'apën; jëtu'un mnäjyawëtëty tä jëtsyu'ujën, tä jëtsyu'u ayääkën mëti'ipë nëpujt yujkpujtpën tunkëjxy kopkëjxy.

Cantares 3

1Maas yë nmaapäjnën, tëëjës nja'ijxta'ay ja ye'etyëjk mëti'ipës ntsojkpy nja'apën. Tëës nja'ixta'ay ets ka'apës të npaaty.

2Ënätës të mpëtë'ëky etsës të ntukjëtijtëtyä'äy yë naax kajpn nja'ixta'ayës ja mëti'ipës yë njuukyajtën tsyojkpy jya'apën, tëëjës nja'ixta'ay tu'ujoty, tëëjës nja'ixta'ay ma ja'ay y'u'unyëtë pyo'kxtën. Tëës nja'ixtaaytyä'äy ka'apës të npaaty.

3Tëës njayajtëy mëti'ipë këwent'ajtëpën yë naax kajpn: ¿Këtii të xy'ixtë yë ye'etyëjk mëti'ipës yë njuukyajtën tsyojkën'ajtypyënë?

4Wäänës ënäty të nmëjëkämkä'äktë koos mëët të nyäpyäätyë ja ye'etyëjk mëti'ipës ja njuukyajtën tsyojkën'ajtypyën. Täätsës të nmatsy kyë'ëkëjxy etsës të nwoownëjkxy ma ntaakës yë jyëën tyëjkën.

5Tyam n'amëtow npëjktsowtë miitsëty to'oxytyëjktëjkëty, mëti'ipë jam Jerusalén kukajpnajtëpën, ko këtii xyuxtëty yë to'oxytyëjk mëti'ipës ntsojkpyën. Ixmatstë wä'än tma'ay, kë'ëm wyijëty jëna'a tuknipëjktaakë.

6¿Pën ximpë myinyën të'ëts'itjotm ets jëtu'un yaj'ixy jokjoty yowë myiny, yë'ë yowë winjojkp yë on mëti'ipë pa'akxu'kpën ets jëtu'un jyoky tä yë poomën ets tä jyokyën ko yajno'oky yë on wä'än timy myëti'ipëty mëti'ipë pa'akxu'kpën?

7Yë'ë Salomón yë kyepy wintëkäämpë nikojpyë. Yë'ë paye'eyëp nitëkë'px yë tsyiptuunpëtëjk mëti'ipë jotmëkëtyën jampë yajpaatën ma Israel kajpnën;

8Aak tyukjajtëp wi'ix yë tëypyujxn tyajtuntëty ets tsipt'ixëty; aaktam tmëët'atë yë tëypyujxn ma wyëënëtyën ko ajotkumonë koots tyuna'anëty.

9Tëë yë yajkutujkpë Salomón tyaj'oyë tu'uk yë myaapäjn aakyë'ë të tuk'oytyuny yë oyëtypë kepy mëti'ipë jam Líbano tso'onpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

10Aakyë'ë poop pujxn tyeky'äjtyp; ets jyëxk yë'ë pu'ts pujxn; e yë nyi'ënyääypyäjn yë'ë oywyit, uky tyapts y'ixëty; jap itkujky yë'ë mëët y'oytyunyëty yë tsojkën ja'awën mëti'ipë yë to'oxytyëjkëty të t'oytyuntën jampë Jerusalén kyukajpn'atën.

11Miitsëty to'oxytyëjktëjkëty mëti'ipë yajpatëpën ma Jerusalén kajpnën, pëtsëmtë ets xy'ixtëty yë yajkutujkpë Salomón. Yë'ë myënëjkxyp yë kyujän mëti'ipë y'oytyuunën yë tyaak ko ënäty pyiky y'uuky, ma ënäty ja xyoontakën tpaatyën.

Cantares 4

1Janty oy m'ixëty mijts to'oxytyëjk, mëti'ipës ntsojkpy nja'apën. Janty oy m'ixëty. Jëtu'un yë mwiin yaj'ixy tä mäjtsk yë pakën. Jëtu'un yë mwiin yaj'ixy tä mäjtsk yë pakën mëti'ipë jap ma wyinkuyä'äpën yu'utsy ijtpën; yë mwaay jëtu'un tä yë tsajppax u'unk jam myäy jyënäkyën ma Galaad kopkën.

2Oyëty yë m'aaw mtëts, tu'knax, jëtu'un tä yë kupixynyën oyëtypë mëti'ipë të tsyiiwta'atën ets jëjp'ixy y'ijnëtë ets yajnikääpa'antë.

3Tsapts yë m'atääm tä yë tsapts piityën ets oy mkäjpxy mëtyä'äky. Yë m'apënuuky jëtu'un tä mäjtsk xixën yë granadë tsa'amën mëti'ipë jap yu'utsy ijtpën ma mwinyä'äpën.

4Yë myo'kn jëtu'un tä ye'nypyotsyën mëti'ipë kujkyë tënääpyën mëti'ipë David ojts yajtuknikojën. Ma tkëxjäntën yë y'akëëytyukëty yë tsiptuunpëtëjkëty jotmëkëtypë.

5Yë mtsi'tsk jëtu'un tä mäjtsk yë jëtyu'u u'unkën, mëti'ipë nimäjtsk të pyi'k'atën ets pëjjyoty y'oktë.

6Wä'än t'ëkxëënyë, wä'än t'ëkjajtä'äky, ëjts jamës nëjkxy ma mirrë kopkën, ma poomkopkën.

7Janty mkëxë'ëky mijts to'oxytyëjk, mëti'ipës ntsojkpy nja'apën; tyimtso'ontä'äky ma mtekyën ets tyimkëpety ma mkëpajkën. Ma mijtsën nitii ma'at kyayajpaaty.

8Tsojk ntso'onëmë yaa Líbano, to'oxytyëjk mëti'ipës mpëkäämpyën; tsojk yaa Líbano ntso'onëmë. Najts'ixë yë joyjyot ma Amaná kopkën, jam m'ijxtsoonëty ma Senir kopkën ets jampaat ma Hermón kopkën, ma kaa aankën, ma kuuyxyëpëjy aankën.

9Tëës yë njot nja'awën xypyëjkë, mijts to'oxytyëjk, mëti'ipës mpëkäämpyën; tëëjës yë njot nja'awën xypyëjkë koos të xy'ixy, mëët yë mpiity mëti'ipë myo'ktëy'äjtypyën.

10Janty oy yajjawë mwiin mjëjp koos ntsu'kxy mijts to'oxytyëjk, mëti'ipës mpëkäämpyën. Jëtu'un yë mwiin mjëjp pya'akëty koos ntsu'kxy tä yë tsatym nyëëjën mëti'ipë tëë nyimaanaxyën ets ni'ik y'oyëty yë tsooy mëti'ipë mnätyukja'axëpën këtiinëm jyëtu'unëty yë tsooy oypyë pya'akxuuktën.

11Mijts to'oxytyëjk, mëti'ipës mpëkäämpyën, ma mwiin m'aaw jam yë uuxpa'ak myuuty. Jëtu'un yajjawë uuxpa'ak ets tsi'tsknëë yowë jap pëtsëëmp myä'änpa'tkë'p. Jëtu'un tä yë Líbano it pya'akxuukyën jëtu'un pya'akxuuky yë mwit.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

12Mijts to'oxytyëjk, mëti'ipës mpëkäämpyën, ëtuky mijts myajpaaty, jëtu'un ëtuky m'ity tä yë nëëkopk ëtuky y'ityën, tä yë nëëkopkën mëti'ipë ku'ëtsa'ayën;

13tä pëjykyamën ma myäymyuxtën yë granados mëti'ipë xu'kxëtyën pa'akëtyën; tä pëjykyamën ma jyam'atyën yë alhenyë pëjy,

14tä yë nardos ets azafrán pëjyën, tä yë waxkën ets tä yë canelën ets tä yë poopkepyën ets kepy mëti'ipë pa'akxu'ktëpën, tä yë mirrën ets tä yë áloe ujtsën; tä tu'kë'ëyë yë aay ujtsën mëti'ipë ja'ay yaj'onkojtëpën mëti'ipë pa'akxu'kpën.

15Mëti'ipë yë pëjykyam nyëëkopk'ajtypyën yë'ë mëti'ipë jam tso'onpën ma Líbano y'itjotmën.

16Mijts poj mëti'ipë anëkëjxytsyow tso'onpën ëkwij. Mijts poj mëti'ipë ëpa'tkë'ëytsyow tso'onpën Min yaatsow. Pojtë jam maas yë mpëjykyamën ets xyajpojwa'kxtëty yë pa'akxu'k pa'ak jojkën. Min mijts ye'etyëjk, mëti'ipës ntsojkpy nja'apën, ma mpëjykyamën ets xyjyë'kxëty mëti'ipë jam mkamjotm ijtp wintëëpën.

Cantares 5

1Tëës ntëkë jam maas yë npëjy kyamën, to'oxytyëjk mëti'ipës ntsojkpy nja'apën. Tëës npaaty ja mirra ets ja on mëti'ipë oy xu'kp jojkpën, tëëjës njawë ja uuxpa'ak ets tëëjës n'uuky yë tsatym nyëë mëti'ipë tëë nyimaanaxyën ets tsi'tsknëë. Jëëkytyëjk mëku'uktëjkëty, kaytyë uuktë, uuktë jënu'un xytyimtsoktë.

2Ëjts maapës ënäty, je'eyëp ko yë njot nja'awënës ka'ap myä'äy. Ënätës të nmëtoowpaaty ko yë ye'etyëjk, mëti'ipës ntsojkpy nja'apën tpijkxnoky yë tëjk'aaw ets y'ënä'äny: Yaj'ëwa'ats yë tëjk, mijts to'oxytyëjk mëti'ipës ntsojkpy nja'apën, tëëjës yë nkëpajk y'ujktsta'ay mëët yë maanik. Tëës yë nkuwaay xyo'kta'ay mëët yë koots maanik.

3Tëës yë nwit njäänë; ntuktëkëpës ënät jatëkok. Tëës yë nteky npujnë; ëxëëkëp ënät jatëkok mëët yë naaxway.

4Jap yë ye'etyëjk mëti'ipës ntsojkpy nja'apën yë kyë'ë të tkutijë ma potsy jutën ma tëjk'akajpa'ajën. Yë'ës ojts xyajjotuky

5-6Ënätës të nipëtë'ëky etsës të nya'ëwa'atsy yë tëjk'aaw ets të tyëkë yë ye'etyëjk mëti'ipës ntsojkpy nja'apën. Ets të kyëxka'ay nkë'ëkëjxyës tu'ktsuny yë mirrë koos yë tëjk'aaw të nyaj'ëwa'atsy. Koos të nmëtoy të kyäjpxy, ënätës njot nwinma'any të tyëkë yaxpë. Täätsës yë tëjk'akaj të nyaj'ëwa'atsy, e koos të n'ixy ka'ap ënäty jap pën. Täätsës të n'ixtaaytyä'äky ets ka'ap të npaatyës, tëëjës njamëkäjpxy ets ka'apës të xy'ëtsoy.

7Ets të xypyaatës ja ja'ayëty mëti'ipë yë naax kajpn kyëwent'ajtëpën; tëëjës xykyoxtë xytsyiiktë ets tëëjës xyajtsëtyutë; mëti'ipë kyëwent'ajtëpën yë tëjkëtyakn ets pëtsëëmtakn ma naax kajpn yajnitëkën ëxëëkës të xytyuntë ets tëëjës yë nwinyä'äp xynyëkë'tsëtë atsip.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

8Miitsëty to'oxytyëjktëjkëty Jerusalén ja'ayëty, pën jam muum xypyaatë yë ye'etyëjk mëti'ipës ntsojkpy nja'apën jam xy'ënëëmëtëty ko o'kpës yam mëët yë tsojkën ja'awën ma yë'ëjën.

9¿Tii tyimmëët'ajtyp yë ye'etyëjk mëti'ipë mtsojkpy mja'apën mijts to'oxytyëjk oypyë tsujpë yaj'ixyën, ma oyëtypë tsujëtypë to'oxytyëjktëjkën? ¿Tii tyimmëët'ajtyp yë ye'etyëjk, mëti'ipë mtsojkpy mja'apën mijts to'oxytyëjk ko xy'amëtoy etsës ntuntëty mëti'ipë m'amëtoopyën ma ëëtsëtyën?

10Yë ye'etyëjk, mëti'ipës ntsojkpyën umy yë'ë, tä yë tsajpmoktë'ëtsën, pojën yaj'ixkäpy ma yë myëtsajpmokën.

11Yë kyëpajk jëtu'un tä pu'ts pujxnën; axy wäänjaty yë wyääy ets jëtu'un yëkëty tä wëëkyën;

12jëtu'un yë wyiin kyëxë'ëky tä yë pakën tëëpë tyi'iyën tsi'tsk nëëjoty, mëti'ipë jap të nyäxyën ma nëë nyijë'tpetyën;

13jëtu'un yë y'apënuuky kyëxë'ëky tä yë mëj pëjykyamën ma oy xyuuky jyokyën. Yë y'atääm jëtu'un yë'ë tä yë tsapts pëjyën ma wyikëpipyën yë mirra jëtu'un tä nëëtsunën;

14yë kyë'ë jëtu'un yë'ë tä pu'ts pujxnën mëti'ipë winë yajtuknipijtpën, mëti'ipë pu'ts tsaa mëët nyikoyëtyën; yë jyot nyini'kx jëtu'un kyëxë'ëky tä yë elefantë pajkën mëti'ipë yajxon të yajnitsetsy të yajnixeeyën ets të yajtukputsayë yë tsuxk uky tsyaa;

15yë tyekpyoonty jëtu'un yë'ë tä yë jaam tsaajën ets kyëxwä'äky ma pu'ts pujxnën; yë wyiin jyëjp jëtu'un yaj'ixy tä yë Líbano kepyën, mëti'ipë aak ajë kepyën;

16Yë pya'kxwiin pa'ak jyawë. Oy ntsojkën'ajtmëty. Jëtu'un y'ixëty yë ye'etyëjk mëti'ipës ntsojkpyën, mëtowtë yajxon miitsëty to'oxytyëjktëjkëty mëti'ipë Jerusalén kukajpnajtëpën.

Cantares 6

1¿Ma ënät të nyijkxy ja ye'etyëjk mëti'ipë mtsojkpy mja'apën, to'oxytyëjk oypyë tsujpë? ¿Ma ënät të nyijkxy? Oy mpajamtëty ets n'ixtä'ämyëty.

2Yë ye'etyëjk mëti'ipës ntsojkpy nja'apën jam të nyijkxy pëjykyamjotm, ma ja pëjykyamën mëti'ipë pa'akpëjy kyamjotm xu'kp jojkpën, yë'ë jam yaj'ojkpy yë kyupixyny ets yë'ë jam tyukäämpy yë pëjy.

3Ëjts xyjyä'ä'ajtpës yë ye'etyëjk mëti'ipës ntsojkpy nja'apën ets yë'ëjës njä'ä'ajtyp. Jam yë kyupixyny tkëwent'aty, pëjy'akujky.

4Mijts to'oxytyëjk, mëti'ipës ntsojkpy nja'apën, m'oy mtsuj mijts ets oytyukxootaknë mijts tä yë Tirsá kajpnën ets Jerusalén kajpnën; tsip jeky myajwintänëty ijxtëm yë tsiptuunpëtëjkëtyën ko waatswitsy ye'eytyë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

5Këtiis nëkoo xywyintë'kxy, koos xywyintë'kxy ka'ap jeky nwintë'kxa'any. Jëtu'un yë mwaay pyojyu'kxy tä yë kupixyny kyëpijp ëwtitën jam ma Galaad kopkën.

6Oyëty yë m'aaw mtës, tu'knax, jëtu'un tä yë kupixynyën oyëtypë mëti'ipë të tsyiiwta'atën ets jëjp'ixy y'ijnëtë ets yajnikääpa'antë.

7Jëtu'un yë m'apënuuky tä mäjtsk xixën yë granadas tsa'amën mëti'ipë yu'utsy yajpatpën ma mwiin yä'äpën.

8Nitëkë'px yë to'oxytyëjk myäy'atë mëti'ipë yajkutujktëpën, nimajkta'px mëti'ipë putu'unëtyëpën ets nimay mëti'ipë pyajëtitëpën yë to'oxytyëjk mëti'ipë yajkutujktëpën,

9e yë to'oxytyëjk mëti'ipës ntsojkpy nja'apën tu'uk je'eyë; tu'uk je'eyë ja yajkutujkpë ja nyëëx mëti'ipë të yajtsojkën'atyën mëti'ipë ojts ja tyaak yajmëxu'unk'atyën. Ko yë myëto'oxy'ëna'k y'ixyë janty oyjya'awëyëp;; yë to'oxytyëjktëjk mëti'ipë yajkutujktëpën ets mëti'ipë pujëtu'unëtyëpën janty tsojk janty ja'awëyëp.

10¿Pën tääpë ja'ay mëti'ipë jëtu'un ijxwo'ompën tä xëëw pyëtsimyën jopyëp? Jëtu'un y'oyëty tä po'ojën, jëtu'un tyi'kxy tä xëëwën, tsip jeky myajwintänëty ijxtëm yë tsiptuunpëtëjkëtyën ko waatswitsy ye'eytyë.

11Tëës jam n'oty ma nuez kepy yukën, yë'ëjës ojts të n'ixy wi'ix tsyuxkëtyën yë aay ujts jam nëëwokjotm; yë'ëjës të nja'ixa'any pën kujk myuxy yë tsatym tyëëmp jam kamjotm ets pën jam mëti'ipë pëjpën.

12Ka'apës të n'ëk'ijxnë jä'ä ko yë'ëjës mëët të nyäpyäätyë yë ye'etyëjk mëti'ipës ntsojkpy nja'apën etsës jam të xyapety ma kyepy wyintëkäämpën.

13Wimpit, Sulam to'oxytyëjk, winpit. Wimpit mijts n'ixantëp. ¿Tii m'ixantëp ma Sulam to'oxytyëjkën? Yë ety puty, jëtu'unpë tä jamën ma y'ijta'aktën mëti'ipë tsiptuuntëpën.

Cantares 7

1Janty oy yë mteky yaj'ixy ma mkë'ëkën, mijts yajkutujkpë nyëëx. Yë m'ixpajk tsuj kyëxë'ëky tä jeexyë pu'ts pujxn mëët y'oytyunyëtyën, mëti'ipë wijyjyä'äytyëjk të tyajkojtën.

2Yë mputsk jëtu'un tä tu'uk a'ukënën mëti'ipë xëmë tuktuky ijtpën mëët yë uuky, tsatym nyëë tëëpë nyimaanaxyën; yë mox jëtu'un tä apëjkënën ma tsajpmok nyipetyën ets yë'ë mëët nyakoj'ëwtityëty yë pëjy.

3Yë mtsi'tsk jëtu'un tä mäjtsk yë paxën, mëti'ipë nimäjtsk të pyi'k'atën.

4Yë myo'kn jëtu'un tä yenypyotsyën yujkpotyëtyën mëti'ipë mëët y'oytyunyëtyën yë elefantë pajk; jëtu'un yë mwiin mäjtsk yajpaaty tä yë nëë apojtsë'ëkyën mäjtskpë jam y'ityën Hesbón, wiinkonpë yajpaatyën ma yajnitëkën yë Bat-rabim; yë mjëjp

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

jëtu'un tä yenypyotsyën yujkpotyëtyën jampë Líbano yajpaatyën, mëti'ipë najts'ijxëpën Damaskë.

5Yë mkëpajk, mëti'ipë yajpatpën ma mnini'kx kopkën, jëtu'un yë'ë tä Carmel kopkën; yë mwaay jëtu'un kyëxë'ëky tä yë tsapts'yëk piityën, ma tu'uk yë yajkutujkpë të jyänën.

6Mijts to'oxytyëjk, mëti'ipës mëk ntsojkpy nja'apën, janty'oy mkëxë'ëky janty tsuj m'ixëty.

7Jëtu'un mtänë tëywyijtsnë tä tu'uk kumkepyën; ets mtsi'tsk jëtu'un jam y'ity mkatsywyiiny tä yë kumyo'k u'unkën.

8Ja ënaanpës jam mpäta'anyës ma tääpë tëëxykyepyën etsës jeexyë ëjts njä'ä'aty. Ets mtsi'tsk y'awinpitëty tä yë tsatym tsya'amën tu'kxe'enty; ets mxejy xyuukëty tä yë mansaan tsa'amën;

9ets mpa'kxwiin, jëtu'un jyawëty tä yë uukyën, tä yë tsatym nyëëjën tëëpë nyimaanaxyën mëti'ipë tyuktëjkëtya'ajëpën yë aaw tëts.

10Ëjts jëtu'unës të naxy tä tu'uk yë tsojkën ja'awënën mëti'ipë yë ye'etyëjk, mëti'ipës ntsojkpyën y'oy'ijxypyën.

11Mëta'ak mijts ye'etyëjk, mëti'ipës ntsojkpy nja'apën, tsojk nja'amëmë kamjotm tu'ujotm. Jam yë tsuu nyajnajxmëty kamjotm pëjy jotm.

12Jëpom nja'amëty ma tsatym kyamën ets n'ijxmëty pën tëë myuxy, pën jam kujk pyëtsimy yë y'ääy u'unk, pën jam mëti'ipë pëjpën ets pën jam mëti'ipë tëë tyëëm'ajtë'ëkyën. Jam nmo'ojëty ëjts yë ntsojkën nja'awën.

13Yë'ë pa'akxu'kp pa'ak jojkp yë mandrágoras. Jam tëjk'ëkë'ëm tam jyätyë yë aaytyëëm ujtstëëm wä'än tmëti'ipëty; tam mëti'ipë tëë xyëëw'antë'ëtsyën ets tam mëti'ipë jemtyukyën, tamës mpëjkë'ëky mëti'ipë mijts nmo'ojäämpyën, mijts ye'etyëjk mëti'ipës ntsojkpy nja'apën.

Cantares 8

1Njatsojkpyës jeexyë mijts nmëkä'äx'aty ets jeexyë nän yë'ë të xymyuuky yë tsi'tsk mëti'ipës të nmuukyën. Ets jeexyë muum npaaty tu'ujoty jotkujk jeexyë ntsu'kxy ets jëtu'un jeexyë ka'ap pën xytyukxi'ikyës;

2jyëkyejpy jeexyë nwoownëjkxy maas yë ntaak yë tyëjkën ets jap mtëkëty ets xyaj'ijxpëkëtyës. Ets ntuk'uukëty yë oypyë tsatym nyëë mëti'ipë tëë nyimaanaxyën, ets ja oypyë granadas nëë.

3Wä'än yë y'anajnykyë'ë tpëjktä'äky maas yë najts'uunën ets y'a'oykyë'ë yë'ë xytyukmënenyës.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

4Tyam n'amëtow npëjktsowtë miitsëty to'oxytyëjktëjkëty, mëti'ipë jam Jerusalén kukajpnajtëpën, ko këtii xyuxtëty yë to'oxytyëjk mëti'ipës ntsojkpyën. Ixmatstë wä'än tma'ay, kë'ëm wyijëty jëna'a tuknipëjktaakë.

5¿Pën tääpë to'oxytyëjk mëti'ipë jam të'ëts'itjotm miinpën ets jam kyëx'ënëny ma kyejkyën yë ye'etyëjk mëti'ipë tsyojkpyën jya'apën? Ma mansaan kepypya'tkën ma ënäty mma'ayën jam të nyuxy, jam ma mtaak pyëjkë y'ijxën ko ënäty mijts mëxu'unk'ata'any ets ma mëxu'unk'ajtyën.

6Xyaj'itëpës xëmë ma mjot mwinma'anyën, yaj'ijtkës xëmë ma mkë'ëpa'tkën. Jä'ä ko yë tsojkën ja'awën ka'ap jyëjpkëxy jyëjptuky; yë nätsyok näjyawë xëmë mëpaat juun nyäpyëjktä'äkyë. Yë tsojkën ja'awën Tios yë yäjkpy.

7Yë tsojkën ja'awën ka'ap tjëkyepy kyutëkoyëty oy jënu'un nëëkom jyanaxëty; oy jënu'un yë mëjnëë jyanikoompätëtëty. Ko pën y'ënaanpëty ko tjuyä'äny yë tsojkën ja'awën je'eyë nëjkx yajtukxi'iky.

8Yë to'oxytyëjk mëti'ipës nmëkä'äx'ajtëpën ka'ap tii tyi'tsk. ¿Tiijës ntuunta'aktëp ko ënäty pën y'amëtoyë?

9Ko jeexyë y'ëkjëtu'unëty tä yë yenypyotsyën mëti'ipë kujkyë tënääpyën, n'oytyuunëtëpës jeexyë yë nyi'apojtsë'ëk jam këjxm ets aakyë'ë jeexyë tuunpë yë poop pujxn; ko jeexyë y'ëkjëtu'unëty tä yë tëjk akajën yë'ë jeexyë yajtuk'oytyuunp yë ajë kepy.

10Ëjts jëtu'unës tä tu'uk napotsën ets ntsi'tskës jëtu'un tä tu'uk yenypyotsyën mëti'ipë kujkyë tënääpyën. Paaty yë ye'etyëjk oyës xy'ixy ets tëëjës npaaty yë xoontakën.

11Jam ijty yë Salomón tmëëtëty tu'uk yë tsatsymkyam jam Baal-hamon. Yë'ë ojts tuknipëky yë tyuunpëtëjk ets tkëwent'atëty, e ko tpëjkë'ëk tuunë'ëktë ja pëjktä'äky tääts ja tyuunpë këëkjä'ä tkë'ëyaktë ja poop pujxn meeny këëktu'uk miljaty.

12Yë tu'kmilpë yë poop pujxn meeny mijts yë mjä'ä, Salomón, e yë mäjtsk mëko'pxpë yë'ë jyä'ä'atëp yë këwent'ajtpëtëjkëty; ëjts kë'ëmës yë ntsatsym kam nkëwent'aty.

13Nmëtowäämpyës yë m'aaw m'ayuk, mijts to'oxytyëjk mëti'ipë mnikutujkpë'ajtypyën yë pëjykyam. Yë ja'ayëty mëti'ipë mëët oy nämyä'äyëmën yë'ë myëtowantëp.

14Pëyë'ëk mijts ye'etyëjk, mëti'ipës ntsojkpy nja'apën, pëyë'ëk tä jëtyu'ujën, tä yë jëtyu'u u'unkën jam kopkkëjxm ma oy pya'akxuuky pya'ak jokyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Isaías

Isaías 1

[1]Mëti'ipë yë Jeséas y'ijxën myëtoowën, Amós yë myaank, ma ja Jerusalén yajnikäjpxyën ets Judá, ma ënäty yajkutukyën yë Uzías, Jotam, Acaz ets Ezequías, mëti'ipë jam Judá ënä'ämtën.

[2]Mëtoow'it mijts tsajp, mijts naax, ko ja Wintsën y'ënä'äny: Tëës nyaj'u'unkyeeky ets koonëm të yä'ktakta'atë, je'eyëp ko yë'ëjëty, je'eyës të xykyäjpxy kumëtoownaxtë.

[3]Yë tsajpkaa y'ixyp pën wyintsën'ajtypyën, ets krukts nyija'ap ma jyë'kxtakn yë wyintsën të myo'oyën; e yë Israel ja'ayëty mëti'ipës nnaax'ajtyp nkajpn'ajtypyën ka'ap y'ijxkäpy ets ka'ap jyä'äkyukë.

[4]Mëkës njajantyjyawë ko je'eyë nëë poky tuntë tkajpxtë, ja naax kajpn mëti'ipë je'eyë ëxëëkpë myë'ijtypyën, ets ja ja'ay mëti'ipë je'eyë jyot wyinma'any yajtëkooytyëpën; ja u'unk ëna'k ka'apë nijënu'un jyä'äkyukëtën. Tëë ja Wintsën tmëjëkämkäknëtë, tëë tpuwa'ktutnëtë ja Tios mëti'ipë wa'ats yajpatpën jam ma Israel ja'ayëtyën, tëë yajxon t'ëxmajtsnëtë.

[5]Yi'iyë miitsëty mmëmaay mmëtajtëp wi'ix mkäjpxykyumëtoownaxtëtyën, ma mjot mnini'kxëtyën ka'ap t'ëkjëkyäjpnë ma myajwoptëty. Aak tsëtyut ja mni'kx mkopkëty, tëë mmëjaawkëjxnëtë.

[6]Ma mtekyjyëjpën ets jampaat ma mkëpajkën aak pëjkp atoonëp, aak tsëtyut, aak tuk'ookë, aak putsp yaj'ijxnë; ni pën tkayajtsooypyetsy, ni pën tkakupä'änë ets ni pën tkapujy.

[7]Anë'ëk tëëtsë'ëk ja mnaax mkajpn të wyë'ëmnë, aak tooy aak jäämnëp je'eyë ja naax kajpn. Ma mjëën mtëjkëtyën ja mmëtsip jap winë jyë'kxtëp mëti'ipë miitsëty të xynyitunëtën.

[8]Yi'iyë yë Sión të jyaak wë'ëmy jëtu'un tä tu'uk kamtëjkën, nätyu'uk jyaak yajpaaty ma tsatym kyamën. Tä tu'uk këtseytyëjkën ma melón kamën, Tä tu'uk kajpnën tëëpë myëtsip yajnatukyën.

[9]Kooxyëp yë Wintsën, mëti'ipë maaytyääyëpën winë ka'ap ni pën të tyajwë'ëmy juuky ma ëëtsajtëmën, jëtu'un jeexyë të njajtëm tä yë Sodomë kajpnën ets Gomorra kajpnën.

[10]Miitsëty wintsëntëjkëty, Sodomë ja'ayëty, mëtoow'itë ya'atë aaw ayuk mëti'ipë ja Wintsën kyajpxäämpyën. Miitsëty, Gomorra ja'ayëty mëtoowkukëtë wi'ix ja Wintsën ja y'ënä'ämën y'ënä'änyën.

[11]Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: ¿Tiijës nyajwa'anëty yë wintsë'kën oy jënu'un may xyajmintë? Tëës xynyatsijpnë ja wintsë'kën nino'okpyë xyaktën, tä yë kupixynyën, tsajpkaajën ets tsajppaxën, ëxëëkës n'ixy yë jëyujk ne'pny.

Biblia en Mixe de Quetzaltepec, Oaxaca, México
Active Translation in Process
© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

12Miitsëty janty jëtu'un nyätyijyë mmintë maas ëjtsën, yë'ëjës yam nyajtëwäämpy: ¿Pën të m'ënë'ëmxëtë ets jotkujk mnaxtëty mtëkëtëty maas yë mtsajptëjk yë nyitëja'awën?

13Këtiis nitii wintsë'kën xy'ëktuknimiinëtëty ka'apë tsyowpaatyën, yë nyijok ka'apës n'ëktsojknë. Ma ja po'o xynyixëëwtuntën, ma ja po'kxënxëëw xypyo'kxtën ets ma ja ja'ay xyajtu'ukmuktën ets ëxëëk y'ëtë'ëtstë y'ëna'antë.

14Ëxëëkës n'ixy ko xynyixëëwtuntë ko ja po'o pyi'k'aty ets ko mmuktë mxu'umtë, je'eyës të xyajjoot'anpëktë, nkatimy'ixantëp miitsëty.

15Ko mkë'ë xyajjë'ëktë ets mkajpxta'aktë, ëjts jëkämës nnas'ixë; oy jënu'un mkajpxta'aktëty kanaak ok, ëjts ka'apës nmëtoy; jä'ä ko miitsëty ujts ja mkë'ë m'aawëty mëët ja jot ne'pyny.

16Näypyuj näjyä'ätsëtë, näyajwa'atsëtë. Ka'apës n'ëk'ixanë ja mpokyëty. Ja ëxëëk tu'u jä'ä m'ëxmatstëp.

17Jatë wi'ix ja oypyë xytyuntëtyën, ja mëtëypyë jä'ä mtuntëp, putëkëtë mëti'ipë ëxëëk yajtuuntëpën, nipaye'eytyë ja ku'ooky u'unk, pa'ëyow najts'ëyowëtë ja ku'ookpyë to'oxytyëjk.

18Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: mintë, tsojk ja amay jotmay nyaj'o'oyëmë. Oyxyëp ënäty ja mpokyëty jëtu'un tä jëënpajkën mëti'ipë toopy jäämpën, ëjts poopës nyaj'awinpita'any tä tip kyä'äyën; oy ënäty jëtu'un kyëxë'knë uky witën, ëjts jëtu'unës nëjkx nyaj'awinpity poop witën, tä pixyny witën.

19Ko miitsëty xykyupëktëty ko mmëtowantëp, nëjkxëp mka'ayën m'ukën xypyaatë oyëtypë;

20e ko miitsëty je'eyëm nkäjpxykyumëtoownaxtëty, tsipjoty nëjkx m'ooktë, ets ka'ap mtso'oka'antë. Yë Wintsën jëtu'un kë'ëm të y'ënä'äny.

21Mijts Jerusalén kajpn mëti'ipë wa'ats kajpn yajtijpën, jëtu'un të m'awinpity tä tu'uk to'oxytyëjkën mëti'ipë xim yam ye'etyëjk yeempyën ets myëët'atëtëty. Tëëyëp aak'oy ijty ja'ay jyuuky'atë ets aak mëtëy winë tuntë, e tyam aak yajja'ay'o'knëtëp.

22Jëtu'un ijty mijts tä poop pujxnën, tyam pu'uxmën të m'awinpijnë; jëtu'un ijty mijts tä oypyë tsatym nyëëjën, tyam ëxëëk nëë të m'awinpijnë.

23Yë mkutujkpëtëjk je'eyë kyäjpxykyumëtoownaxtë, jä'ä pyutëjkëtyëp mëti'ipë yaja'ay o'ktëpën. Aak meeny je'eyë myëmaay myëtajtëp ets jëtu'un winë tuntë ets yi'iyë pyatijtëp ma tii jëtu'unyë namëyajtën tpaatëty. Ka'ap ja ku'ooky u'unk nipaye'eytyë, ka'ap tja'amyätstë mëti'ipë ja ku'ookpyë to'oxytyëjk patëpën.

24Paaty y'ënä'äny yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë: Ja kutujkënmëëtpë yajpaatyën jam Israel, jëtu'un tnikäjpxy: Wä'än jäpaat jëtu'un tuunkojy tjajtkojyë. Ëjts ntukumëtowäämpyës yë nmëtsipës. Ëxëëkës yam ntuna'any.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

25Nnixajë'ëkäämpy yam jatëkok etsës nino'kta'aja'any ja mpu'uxm; nyajwa'atsäämpyës ma ëxëëk myajpaatyën.

26Jä'äjës ntsoky ets jatëkok xymyëët'atëty m'ënä'ämpë mkutujkpë ijxtëm ijty tëëyëpën, xymyëët'atëty jatëkok mëti'ipë mnajts'ëw mnajtskajpxëtëpën. Koos ënäty jëtu'un të ntuny tääts nëjkx jatëkok myajtijy Oykyajpn Wa'ats Kajpn.

27Mëëtës ja ntëyajtën ets ja oypyë ja ntu'unënës nkajpxënës, nyajtso'okäänpyës jatëkok yë Jerusalén ja'ayëty, ets xynyimintëtyës.

28Apux tukpuxës ntuna'any mëti'ipë käjpxy kyumëtoownajxtëpën, ets mëti'ipës ënäty xy'ëxmajtstëpën nëjkxëp y'ooktë.

29Nëjkxëp xytyuktsëtyuntë tääpë xoj kepy, tääpë pëjykyam mëti'ipë m'oy ijxtëpën, ma xywyintsë'ëkëtën ja tsaa ets kepy ëkë oynatii.

30Jëtu'un nëjkx mjatë mkëpätë tä xoj kepy wyinka'ayën, tä ujtskamën ka'apë y'ëkxo'knën.

31Ja ja'ay mëti'ipë mëk näjya'awëyëpën, aaykyëta'akën y'awinpita'any; ja tyuunk jëënpixkën jyata'any; nimäjtsk tyoya'antë tu'knax ets ni pën nëjkx kyayajkupi'itsëty.

Isaías 2

1Ya'atë ojts yë Jeséas t'akäjpxy mëti'ipë yajtuk'ijxën, yë'ë nyikäjpxyp wi'ix jyata'anyën yë Judá kajpn ets Jerusalén kajpn. Yë Jeséas, Amós yë myaank.

2Tsojk yajnijawëja'any jëna'a jotkujk yajpaata'anyën ja Sión kopk, ma ja Wintsën ja tsyajptëjk yajpaatyën. Jää nëjkx myintë may ja ja'ayëty.

3May ja ja'ay myina'antë ets y'ëna'ana'antë: Mintë, tsojk mpa'tëjkëmë ma ja Wintsën ja tyun kyopkën, ma yajpaatyën yë Tios yë tsyajptëjk, mëti'ipë Jacob y'ëwtajtën ets xytyukni''ijxëmëty ja në'ë'aaw tu'u'aaw mëti'ipë mëpaat nye'eyëmën. Jä'ä ko jam Jerusalén tsyoona'any ja ënä'ämën, jam Sión tsyona'any ja ijxpëjkën.

4Yë'ë nëjkx ja nëë poky tnipaye'ey maajaty ja naax kajpn yajpaatyën, yë'ë nëjkx tyaj'oyë ja jëën tsip ma ja naax kajpn tsyiptuntën. Ja tëypyujxn mëti'ipë tyuktsiptuuntëpën je'eyë nëjkx yajtukyu'uy, ja kyu'umënëty ujts nëjkx yajtuktsujkmuky; nimëti'ipë kajpn nëjkx ja myëku'uk tka'ëknipëtë'knë ka'ap nëjkx y'ëkkopkpëky'ajnë ja'ay tjatëty wi'ix tsyiptunëtyën.

5Miitsëty Jacob yë y'u'unk y'ëna'k, mintë ets ni'ëmukë nye'eymyujk nnajxmujkmëty ma ja Wintsën ja nyëë'aaw tyu'u'aawën.

6Tëë ja mnaax mkajpn xy'ixmajtsnë ma tsyëënëtën ja Jacob ja jyä'äy, jä'ä ko ujts yajpaaty mëët ja najtsja'apëtëjk ets ja tsuu mëkajpxpë poj mëkajpxpë, jëtu'un tä ja filistejë ja'ayëtyën ma mëët oy nyäyaj'itëtën ja jaaypyo'kxyjyä'äyëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

[7]Ujts ja naax kajpn yajpaaty mëët ja pu'ts pujxn, poop pujxn, may ja wit meeny tmëëtëty. Ujts yajpaaty mëët ja kwaay ets may kepy wintëkäämpë.

[8]May näjyëtu'un tmëët'atë ja awinax, ets ënät twinkoxtänëtë mëti'ipë kë'ëm të tyajkojtën mëët ja kyë'ë y'aawëty.

[9]Naxym të nyäpyëjkta'akëtë, ni'ik o'ktëy të nyäyajjatëtë. Paaty yam n'ënëëmë këtii xypyokymyä'kxëty.

[10]Tsaajoty nëjkx muum kyukääkëtë; nëjkxëp yu'utsy me'ty jyaak kä'äktë ko ënäty ja Wintsën ja tyiytyu'unën tyajnaxy.

[11]Ja mëti'ipë ënäty amëj akëjxm të nyäjyawëtën, winta'ak naaxkow yajpaata'antë; mëti'ipë mëj'äämpy të y'itën je'eyë nëjkx yaj'atään yajtuktäántë. Yë'ënëm ja Wintsën nëjkx ja myëj'ajtën tyaj'ixyë,

[12]jä'ä xëëw ma ënäty winë tunyën yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, o'ktëy nëjkx jyatë kyëpätë mëti'ipë nämyëjja'aw näjyääntyja'awëtëpën, ets tëkokyë ja'ay mëti'ipë ënäty mëj jaanty të nyäyajnaxëtën, pa'tkë'p nëjkx kyëtakta'atë,

[13]tu'kë'ëyë ja'ayëty mëti'ipë jëtu'un näjya'awëtëpën tä Líbano kepy tyänëtën, tä Basán xojën.

[14]Ja'ayëty mëti'ipë näjya'awëtëpën tun kopkën ets jëtu'unpë nyäyajnaxëtën tä tun kopkën ayenypë,

[15]tu'kë'ëyë mëti'ipë jëtu'un näjya'awëtëpën mëjpotsyën, këjääpë,

[16]mëti'ipë jëtu'un näjya'awëtëpën tä ja kepy nëëwinye'epyë jampë Tarsis, tä ja kepy nëëwinye'epyë oyjyätyëtypë.

[17]Ja ja'ayëty mëti'ipë nämyëjja'aw näjyääntyja'awëtëpën ets mëti'ipë amëj akëjxm ja'ay'ajtëpën je'eyë nëjkx yaj'atään yajtuktäántë. Yi'iyë yë Wintsën yë myëj'ajtën nëjkx yaj'ixy jä'ä xëëw,

[18]ets nëjkx tyajkutëkooytyä'äy ja awinax.

[19]Ko ënäty ja Wintsën tnipëtë'ëky ja naax kajpn ets jyää'aty ja tsë'ëkë jawë naaxwiiny naaxkëjxy, nëjkxëp ja ja'ay tsyaatëkëtë jyutëkëtë ets jap nyäyu'utsëtëty, këtiipë ja Wintsën y'ixëtëty ko ënäty ja myëj'ajt y'oyajtën tyaj'ixyë.

[20]Ko ënäty ja xëëw jëmëjt tpaaty, nëjkxëp ja ja'ay ja y'awinax t'ixjëpijpta'atë ma ja teptsy yunën ets ma ja tëëxy pyä'änën, mëti'ipë ënäty të t'oytyuntën mëët ja pu'ts pujxn ets poop pujxn.

[21]Jap muum tsaajutjoty, tsajpkëkjoty nëjkxëp ja ja'ay nyäy'atijëtë, jap nyäyu'utsëtëty ko ënäty ja Wintsën ja ëyo'on tyajminy tyajkëtä'äky naaxwiiny naaxkëjxy.

[22]Këtii yë naaxwiinyëtë ja'ay xytyuk'ijxpätëty, nitii tkakëjxmëty, wäänë jyuuky'ajtkojy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Isaías 3

1Ja'aykyukëtë yajxon. Yë Wintsën jyëpëjkäämpy, ja ka'ayën ukën jam Judá ets jam Jerusalén, näjyëtu'un ja nëë tuu ets tëkokyë ja jë'kxy pëky.

2Yajkutëkoyäämpy ja jotmëkja'aytyëjk, ja tsiptuunpëtëjk, ja yajkutujkpëtëjk, ja käjpxynyajxpëtëjk, ja najtsja'apëtëjk, ja mëjja'aytyëjk,

3ja winye'epyëtëjk, ja wintsëntëjk, ja najtskajpxëpëtëjk, ja xëëwmääpyëtëjk ets ja patooy panajxpë.

4Ets tpëjkta'aka'any yë ëna'ktëjk ets yë'ë yajkutuktëty; pi'k ëna'k nëjkx y'ëne'emy.

5Mëj këjää nëjkx jyää'aty ja amay jotmay ma ja naax kajpnën; xim yam ja ja'ay nyänyimatsa'anyë, ka'ap maa pën y'ëknämyëku'uk'ijxënëty.

6Nëjkxëp tu'uk ja ja'ay ja y'uty t'ëk'ënëmaaynyë: Mijts jaaktam mwit mtujkxy, nikë oy mijts myajkutukëty ma ya'atë naax kajpnën taj xitpë yajpaatyën.

7Tääts nëjkx tu'uk y'ëtsoy: Ëjts ka'apës xymyäyëty wi'ixës tääpë jotmay ntunëty etsës nyaj'oyëty. Maas yë ntëjkën ka'ap jam tii, tiijës nkayëp n'uukëp, paaty miitsëty nëkoopës ëjts xypyëjkta'aktëty kutuunk.

8Mëtëy jëtu'un ko yë Jerusalén ja'ayëty o'ktëy tyam jyatë kyëpätë, ets Judá ja'ayëty taj xit yajpaatë mëëtkyëjxm ko të tmëtëkoytyë yë Tios ets ko të tyajjoot'anpëktë mëti'ipë ënä'ämp yajkutujkpën.

9Ja y'ëxëëkjot y'ëxëëk winma'any yë'ë kë'ëm ëxaty nätyuktuunëtëp, jä'ä ko ja nyëë pyokyëty ka'ap tjëkyepy tkuyu'utstëty; timjëtu'un tä tëkok jyäjty kyëpejtyën yë Sodomë kajpn, ojts ja naax kajpn tuknija'awëtyä'äy wi'ix ënäty tyëkoyën. Janty mon janty tuk yajpaatë, kë'ëm nyäyajkutëkoya'anëtë.

10Ja ja'ay mëti'ipë mëtëy juukyajtpën jotkujk yajpaaty, oy winë wyinpëtsë'ëm jyëjpëtsë'ëmxëty ets yë'ë tyukjotkujk'ajtyp ko winë oy tuny.

11Janty mon janty tuk yajpaaty ja ëxëëk ja'ay, jä'ä ko ëxëëk jyata'any. Jëtu'un nëjkx ja Wintsën tyukumëtoyë tä ënäty ja nyëë pyoky kyëjääjëtyën.

12Pi'k ëna'k yajkutujkp maas ja nnaax nkajpnën; to'oxytyëjk tyam ënä'ämtëp. Nnaax nkajpnës, mwin'ë'ënëtëp mëti'ipë mkutujkpë'ajtëpën, jam myajnëjkxëtë ma wiink tu'ujën.

13Ja Wintsën tëë tuknipëjktaakë ets tpaye'eyä'äny ja mtëko'oyën, ets mmo'oja'anyë ja tëytyu'unën ijxtëm mpaatyën.

14Yë Wintsën tyukwinmëtowäämpy ja mëjja'aytyëjk ets ja kopktëjk ja nyëë pyokyëty, ets t'ënëëmëja'any: Miits të xypyëjkëtë ja ëyoopëja'ay ja kyä'äyën y'ukën, tëë xymyäätstë ja mëti'ipë ënäty ja y'u'unk y'ëna'k tyuk'ixäämpyën, ja mëti'ipë të xymyäätstën jam ma mtëjkën të xymyënëjkxta'atë.

Biblia en Mixe de Quetzaltepec, Oaxaca, México
Active Translation in Process
© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

15Pën ja kutujkën të mmo'ojëtë ets ja nnaax nkajpnës o'ktëy xytyuntëty ets ja ëyoopëja'ay xyjyaamtään xynyaaxtääntëty. Ëjts jëtu'un ënaanp, ëjts Wintsën, mëti'ipë maaytyääyëpën winë.

16Näyjyëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Ja to'oxytyëjkëty mëti'ipë jam Sión kukajpnajtëpën, ja amëj akëjxmëpë jyuuky'atën; ja në'ix pa'at'ijxpë jyä'äy'atën, ja wiinkonjatypë nyajtswa'akëtën ets mëti'ipë yaj'ënantëpën ja tyekytsyum,

17yë'ëjës mëët ntëytyuna'any ja pa'am mëti'ipë yajkutë'kxëpën ets ja wyääy kya'ata'atëty ets niwa'ats ëxwa'ats wyë'ëmtëty.

18Jä'ä xëëw yë Wintsën tjëpëka'any ja kë'ëk, ja wit,

19yo'kjän, kë'ëjän,

20yo'kwits, tekyjän, kumä'tn, ja tsooy mëti'ipë nätyukja'axëtëpën,

21kë'ëjiits, jëjpjiits,

22wit tujkxy oyëtypë, niyä'äp, kumots, xuumy,

23ijxn, atëëytyuk mëti'ipë ja to'oxytyëjk nätyukwinkuwijtsëtëpën, yo'knwits ets tu'kë'ëyë jënu'un ja to'oxytyëjk tyajtuntën ko nyäy'oytyunëtë.

24Je'eyë nëjkx tyokxu'knëtë ijxtëm jeexyë pya'akxuuktën, tejpxy nëjkx yajtukyo'ktsumtë tä jeexyë pyo'owëën yajkëxpëktën, ni'ikyë nëjkx wyääy yajnëkä'pta'atë ijxtëm jeexyë yenyjyäty tmëët'atën; tä jeexyë oywyit tuktëkëtën, këëts wit nëjkx tyajtuntë, tä jeexyë yaj'oytyuntën, anpujxn nëjkx yajtuktsa'atë.

25Jam nëjkx ja mja'ay y'ooktë tsipjotm, ja mtsiptuunpëtëjk jam nëjkx y'ooktë ma ënäty tsyiptuntën.

26Jë'ëjaanp ya'axaanp ja naax kajpn ets mon tuk yajpaata'any, nëjkxëp ja ja'ay tsyo'ontaaynyë ets tukwa'ats ja naax kajpn wyë'ëmëty.

Isaías 4

1Jä'ä xëëw nëjkx ja ye'etyëjktëjk y'ëmaaytya'aktë, niwëxtujk ja to'oxytyëjk nëjkx tyajtsipta'aktë tu'ukpë ja ye'etyëjk, ets y'ëna'antëty: Kë'ëm ëëtsëty nnäy'ixëtëty ets kë'ëmës nnäyajjuuky'atëtëty, je'eyëp ko mxëëw xytyuk'ënu'kxtës, këtiipë tsëtyu'unmëët nwë'ëmtëtyës.

2Jä'ä xëëw ma ënäty ja Wintsën jatëkok tyajyoonpëkyën ja juukyajtën yë'ë nëjkx tyaj'oy'ijxëntëkë ets tpaatëty ja mëj'ajt oyajtën ja ja'ayëty mëti'ipë jam Israel jaakjuuky'ajtëpën; ja pëjktä'äky mëti'ipë ënäty ijtp wintëëpën kamwinm tu'uwinm, yë'ë nëjkx akujk jotkujk tjë'kxtë tpëktë.

3Ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty juuky të jyaakwë'ëmtën jam Sión, mëti'ipë ka'ap të y'ooktën ma Jerusalén kajpnën, ets mëti'ipë ënäty jam jaaktsuxk'ajtëpën, jä'ä nëjkx yajtijtë Wintsën të yajtuknipëjktaakë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

4Ko ënäty ja Wintsën tpaye'ey ja nëë poky, tyiytyunäämpy ja tuuntëkoopyë ets tyajjëwa'kta'aja'any mëti'ipë yajja'ay'o'kpën ets tnimä'kxa'any ja Sión ja'ayëty.

5Ma ja Sión kopkën, ets ma ja ja'ay tu'ukmukyë yajpaatën, nëjkxëp ja Wintsën jam ja kyënu'kxën tyajkëtä'äky tä tu'uk yë yoots nëma'ajën, jëënën nëjkx tyajkëtä'äky ko kyoots'atëty. Jam anëkëjxmtsow yë Wintsën yë myëj'ajt y'oyajtën nëjkx yajpaaty,

6mëti'ipë këwent'atëpën ets kuwa'anëpën; oy tyu'ujëty pyojëty ets oy y'anëty.

Isaías 5

1Jëtu'unës yam n'ëwa'any ijxtëm jeexyë ja nmëku'ukës y'iyën ma tkuuy'iyën ja tsatsymkyam mëti'ipë myëët'ajtypyën. Ja nmëku'ukës jam ijty tmëët'aty ka tsatsymkyam jë'kxynyaaxjotm.

2Yajxon ojts naax tajyuky, wa'ats tpiiwpëtsëëmtaay ja tsaa ets ojts nakemy. Jam kam'itkujky ojts tu'uk ja tëjk tkojy, ets tnipëjktakëy ma ja tsatym yajwinma'atsëtyën. Ja nmëku'ukës jëtu'un tjëjp'ixy pa'ak yowë ja tsatym pyëtsëmëty, e ko ja tsatym ojts tyëëm'aty, aak xunëty ojts pyëtsimy.

3E tyam miits nyajtëwtë Jerusalén ja'ayëty ets miits Judá ja'ayëty: ¿Pën jëtää ja poky myëët'ajtyp, ja tsatym ëkë ëjtsë?

4¿Wi'ixës jëtää jeexyë n'ëktuny ja ntsatsym kam? ¿Ëkë wi'ixës jëtää ja ntsatsym kam të ntuny? Ëjts jä'äs të nja'ëwxity pa'akëty jeexyë të tyëëm'aty, e aak xunëty të pyëtsimy, ¿wi'ix jëtää ko jyëtu'unëty?

5E tyam ntuknijawëja'antë wi'ixës ja ntsatsym kam ntuna'anyën: njëpëkäämpyës yam ja nyikemy ets ja kam tyimkutëkoyëty; tyamës ja nyipotsy njijtë'ëkanë ets ja ja'ay jap tyëkëtëty ets tkutä'änta'atëty;

6jëtu'unyës ntimyjyä'äytyëkoyä'äny. Ni pën kyakuyu'ujëtëty ets ni pën kyawinpux kyawinpootëtëy, äämjyoty pejyjoty nëjkx wyi'imy. Ëjts kë'ëm njëpëkäämpy ja yoots nëma'a ets ka'ap y'ëktuunëty.

7Ja tsatsymkyam, mëti'ipë ja Wintsën jyä'ä'ajtypyën, mëti'ipë maaytyääyëpën winë; yë'ë ja Israel kajpn, ja Judá kajpn. Yë'ë ja Wintsën të tjajëjp'ixy ma yë'ëjëtyën jeexyë tpatuntë ja ënä'ämën tëyajtën, e yë'ëjëty je'eyë yajja'ay'ooktë; ja nipaye'eyën të tjajëjp'ixy ma yë'ëjëtyën, yë'ë të tpaaty ma ja'ay je'eyë jyë'ëtën ya'axtën mëët ja pëjkën ijxën.

8Janty mon janty tuk miitsëty myajpaatë, nëkoopë mjëën mtëjk xynyijuuypyätë, nëkoopë mkam mtu'u xypyëjkta'aktë, ka'ap xy'a'ixëtë ets wiinkpë nyaax tpaatëty, ets të mtsënaaytyaknpëktë, jëtu'un tä jeexyë miits nätyu'uk nkajpn'atën.

9Tëës xy'ënëëmë ja Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë: Kanaak ja jëën tëjk y'atëkoyä'äny; oy jënu'un oytyuny jyakëxë'ëky, ni pën nëjkx jap kyatsëënë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

10Oy jënu'un katsy'am tsatym jya'itëty, wäänë nëjkx wyinmuky. Oy xa'k'am tsajpmok jyapëtë'ëkëty, tu'kxa'kën nëjkx je'eyë wyinmuky.

11Janty mon janty tuk miitsëty myajpaatë, tsojk mpëtë'kojtë ko m'uuktë mmu'ukëtë, ets jëtu'un mkutsu'ujëtë.

12Xuxpë wojpë, ëëwpë koowpë mëët mxëëwtuntë, ka'ap ja ka'ayën ukën y'ëmaaytyä'äky ma kaaypyäjnën; je'eyëp ko tëë xyjyä'äytyëkooynyëtë mëti'ipë Tios të tunyën, ka'ap xy'ëkja'amyäjtsnëtë mëti'ipë të tyajkojyën.

13Paatykyëjxm, mëët yë'ë ko ja naax kajpn ka'ap jyä'äkyukë, ni'amukë mnëjkxta'aja'antë wiink naax wiink kajpn tsumy matsy. Tëkokyë ja ja'ayëty mëët ja kyutuunk yuu'o'kta'aja'antë.

14Jëtu'un tä kaa tni'ëwë'ëkyën yë jyi'kxy, jëtu'un ja naaxwiinyëtë y'ëwa'atsa'any, ets ja naax kajpn jap kyuka'anaxa'any mëët ja y'ënä'ämpëtëjk, jä'ä ja ja'ayëty jëtu'un jatantëp mëti'ipë ja wit meeny ka'ap ëmaay tjawëtën ets xëmë xyëëwtuntë.

15O'ktëy nëjkx ja ja'ay jyatë, mëti'ipë ënäty mëj këjxm të nyäjyawëtën, naax'ix naaxkow nëjkx jyaak jëtitë.

16Ja Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, nëjkxëp ja myëj'ajtën tyaj'ixyë ko ënäty winë tnipaye'ey; jëtu'un nëjkx ja Wintsën tyaj'ixyë ja wya'atsajtën ko ënäty mëtëy winë tuny.

17Nëjkxëp ja naax kajpn kyutëkooytya'atë. Jëyujk tënaaytyakn nëjkx y'awinpity ja kajpn. Yë'ë nëjkx jam y'ujts'oktë tsajppax ets kupixyny.

18Janty mon janty tuk miitsëty myajpaatë, jä'ä ko mëët ja näywyin'ëënë mtuuntëkoytyë, jëtu'un ja nëë poky xypyajëtitë tä kepy wintëkäämpë yajpajëtutyën.

19Miitsëty mëti'ipë ënantëpën: Wä'än yë Tios tsojkyë tuunkojy tii tyunäämpyën ets n'ijxmëty; wä'än tsojkyë tuunkojy mëti'ipë të tuknipëjktaakën, ets nija'awëmëty.

20Janty mon janty tuk miitsëty myajpaatë, jä'ä ko yë'ë mtijtëp oy mëti'ipë ëxëëkën. Koots xy'ixtë ja xëënyajtën ets ja kootsajtën xëëny xy'ixtë; ja ta'ampë pa'ak xyjyawëtë ets ja pa'akpë ta'am xyjyawëtë.

21Janty mon janty tuk miitsëty myajpaatë, jä'ä ko wijy mnäyajnaxëtë.

22Janty mon janty tuk miitsëty myajpaatë, jä'ä ko je'eyë m'uuktë mjë'kxtë ets jëtu'un mnäyjyawëtë mëtaktëp yowë, tëë xyjyajnëtë wi'ix xyëpintëtyën ja uuky ets ka'ap pën m'ëkmëëpatënëtë.

23Mnimeenypyëjktëp ets ja ëxëëk ja'ay ka'ap pyokytyëkëty, ets ka'ap xypyaye'eytyë ja wa'ats ja'ay ijxtëm pyäätyën.

24Paaty miitsëty, jëtu'un nëjkx mjatë mkëpätë tä aay pu'uxm nyitoyën ets tä aaykyëta'ak jaam jok jyätyën, tä yë kepypyu'utë'ëkyën ets tä yë pyijy tyëtsta'ayën ets

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

naax y'awinpity. Mëët ko ja Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë ja y'ijxpëjkën ets ja y'ënä'ämën ka'ap të xypyatuunëtë.

25Paatykyëjxm yë Wintsën të tukjoot'anpëky yë nyaax kyajpn, tëë tnipëtë'ëky ets tëytyuny. Tëë ja ëyo'on jotmay y'ity mëjwiin këjää jam tunjotm, xii yaa muum ja o'kpë të kyä'äy në'ëjoty tu'ujoty tä pu'uxmën. E ja Wintsën ja y'äkë tyoyë ka'ap xyeemnyëm, je'eyëm ja ëyo'on jotmay tyaj'ity.

26Tëë ja Wintsën tu'uk ja wit wintëy tpëjktä'äky ets të tmëkajpxmuky ja naax kajpn ka'apë tkajpnëtyën; jëkäm të tyajtsoony ets të tyajminy. Poj'am myina'any, ka'ap pyo'oxa'any;

27ka'ap jam pën ma yë'ëjëtyën mëti'ipë të y'ënu'kxën, ka'ap pën myä'äy, ka'ap pën mëti'ipë wyëën jo'onyën, ka'ap pën mëti'ipë kyë'ëk të wyimpotyën.

28Aak jëjpxu'uny ja kyu'umënëty ets aak wo'onë'ëky tyaj'itë ja tyi'pxnëty. Ja kyëwaayëty aaktam ja kyujup mëti'ipë juunën tä tsaajën, ets jëtu'un y'ëwtity ja kepy wintëkäämpë ja nyiye'eypyäjn pojxujtykyën.

29Jëtu'un nyiitsy tä kaajën, tä kaajën mëti'ipë të jyëyujk matsyën, ets tmënëjkxy ja jëyujk ooky, pën ëkpëjkëtëp.

30Tääpë kajpn, ko ënäty xëëw jëmëjt tpaaty, jëtu'un nëjkx yajmëtoy tä mëjmejyën ko ënäty tukja'ty yë Israel kajpn; kootsëm nëjkx yë naaxwiinyëtë jyäty ets wa'ats nëjkx pyi'tsta'ay yë të'kxpë jajpë.

Isaías 6

1Jä'ä jëmëjt ma ja yajkutujkpë Ozías y'o'kyën, jääjës ojts yë Wintsën n'ixy kuma'ayjoty; jamtëm y'u'unyë ma ja yajkutujktaknën. Jam këjxm ets janty'oy janty tsuj jam, ja wyit janty yonytyëm, jä'ä wa'ats të tyajnitujkta'ay ja tsajptëjk.

2Jam pyë'am jamtëm näjyëtu'un yajpaatë ja Wintsën ja kyukäjpxy, kujkyë tyänëtë, tëtujk yë kyäkn, tëkëëk tu'kpa'ajaty: mäjtsk tuk'ëtuktë ja wyiin jyëjp, mäjtsk tuk'ëtuktë ja pyuuy ets mäjtsk tukääkjëtitë.

3Ets xim yam nyäy'ëna'anëtë: Wa'ats, wa'ats, wa'ats ja Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë; ujts ja naaxwiinyëtë yajpaaty mëët ja myëj'ajt y'oyajtën.

4Ko ja mëto'owën jëtu'un të yajmëtoowpaaty, ënät ja tsajptëjk të tyëkë yu'kxypyë ets të tyuktujkta'ay mëët ja jok.

5Ënätës të njootwinmay: Janty mon janty tukës nyajpaaty, yaajës ënät n'o'knëty, ëxëëkës të n'ëy të nkäjpxy ets jamës ntsëënë ma ja ja'ay ëxëëkjaty kyajpxtën myëtya'aktën.

6Ënät tu'uk ja Wintsën ja kyukäjpxy të xynyiminyës, jëënën të myëjke'eky maas ëjtsën. Tamtëm jëënpajk tmëëtëty, jam të tpëjkë'ëk ma ja wintsë'këntyaknën mëët yë pujxnmä'tn

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

7etsës të xytyuk'akoonë'ëky, täätsës të xy'ënëëmë: Ëk'ix ya'atë jëënpajk të ntuk'akoonë'ëkyën yë'ë mëti'ipë mpoky të tyajwa'atsyën. Tëë yajnime'kxy ja m'ëëwtëko'oyën mkajpxtëko'oyën ets ja ëxëëkpë tsaatsypë tëë ja m'ëxmatsyë.

8Ënätës tu'uk ja aaw yo'kn të nmëtoowpaaty mëti'ipë ja Wintsën jyä'ä'ajtypyën ets y'ënä'äny: ¿Pënës ënät nkäxëp? Etsës të n'ëtsoy: Tyaajës ëjts, ëjts käjxk.

9Täätsës të xy'ënëëmë: Nëjkx yë naax kajpn ënëëmë: Ko oy jënu'un tii tjamëtoow'itëty, ka'ap tja'akyukëja'antë; oy jënu'un tii tja'ixtëty, ka'ap t'ijxkukëja'antë.

10Jëtu'unyë ja naax kajpn nëjkx xyajwinkumon xyajjotkumonë, wiinkutsum wiinkumotsëpën nëjkx yajpaatë ets ka'ap nëjkx jyä'äkyukë, oy tii tja'ix tjamëtowtëty, ka'ap nëjkx t'ijxkuk tja'akyukëtë.

11Ënätës ja Wintsën të n'ënëëmë: Wintsën, ya'atë yam xynyikäjpxyën, ¿jekyën jëtu'un y'ita'anyë? Täätsës të xy'ëtsoy: Koonëm ja naax kajpn kyutëkooytya'atëty ets jäänëm ma ënäty ka'ap nitu'uk ja ja'aynyën; tëë ënäty ja jëën tëjk tyukwatsta'ay, ets tëë ënäty ja kam tu'u y'awinpijta'ay anë'ëk tëëtsë'ëk,

12ko ënäty ja kunaax kukajpn të yajmënëjkxta'atë wiink naax wiink kajpn tsumy matsy, ets ko ënäty ja kajpn tukwa'ats të wyi'imy.

13Oy ja ja'ay ënäty jyaak wë'ëmtë jam kajpntum, nëjkxëp ja kyutëkoytyë näjyëtu'un, nëjkxëp jëtu'un jyäty tä tu'uk ja kepy yajwinpujxta'ayën yë y'ääy xye'enty tääts yi'iyë kepy kyopk jyaak wë'ëmy. E ma tääpë kepykyopkën, jamts ja jyi'tsk ok pyëtsëma'any.

Isaías 7

1Ja yajkutujkpëtëjk mëti'ipë xyëëwajtëpën Resin, Siria ja'ayëty ets ja Pecah, Israel ja'ay, yë myaank yë Remalías; ojts tjanitëkëtë tëkok yë Jerusalén kajpn, je'eyëp ko ka'ap ojts myëta'aktë. Jää ojts jëtu'un tyunyë jyätyë ma ënäty yajkutukyën yë Acaz, yë Jotam yë myaank, yë Ozías y'ok'u'unk, mëti'ipë jam Judá yajkutujkpën.

2Jää jëmëjt ojts ja aaw ayuk tukninëjkxtë ja yajkutujkpë Ahaz ma ja jyëën tyëjkën, jëtu'un t'ënëmaaytyë: Yë yajkutujkpëtëjk mëti'ipë Siria ja'ayëtyën tëë käjpxytyu'unën tuntë mëët yë Efraín ja'ayëty. Tä ja yajkutujkpë tyëjkëy tsëyuuypyë mëët ja nyaax kyajpn ijxtëm aay kepy tsyëtyuyën ko pyojyu'kxy.

3Ënät t'ënëmaay yë Wintsën ja Jeséas: Nëjkx timtyämyë mëët yë mmaank mëti'ipë xyëëwajtypyën Sear-jasub ets nëjkx mnäpyäätyë mëët yë Ahaz jam ma ja nëë nyipetyën, jam anëkëjxmtsow,

4ets xy'ënëëmëty: Mnäkyëwent'atëtëp, je'eyëp ko këtii mtsë'ëkëty ets këtii xyajtëkatsëty yë mwinma'any ko xy'ixëty yë tu'ts nyitoy.

5Tëë tkäjpxy'atë ko ëxëëk myajtuna'any. Yë Siria ja'ayëty mëët Efraín ja'ayëty ets Remalías y'u'unk, jëtu'un të y'ëna'antë:

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

6Tsojk ninëjkxëmë yë Judá ja'ayëty ets n'atsë'k n'aja'awëmëty. Ko nmëmëtakmëty, tääts këëk kujkwä'kxy nyajwa'kxmëty ets npëjktakmëty yajkutujkpë Tabeel yë myaank.

7E ja Wintsën, jëtu'un y'ënä'äny: Nëkoopë mnäwyin'ëënëtë. Ka'ap jëtu'un jyata'any kyëpäta'any tä mja'ëna'antën.

8Jä'ä ko yë Siria ja'ayëty timjëtu'un yë tyu'unënëty kyajpxënëty tä yë Damaskë ja'ayëty y'ijtën, e yë Damaskë ja'ay yë'ë ënä'ämëtëp yë Rezin; e yë Efraín ja'ayëty je'eyë jyaak juuky'ata'antë ja tëkë'px mëkoxk jëmëjt tääts ja nyaax kyajpn kyutëkoya'antë.

9Yë Efraín ja'ayëty Samaria nikopk'ajtëtëp, yë Samaria ja'ayëty Remalías nikopk'ajtëtëp. Pën miitsëty ka'apës yë n'aaw n'ayuk xymyëpëjkëtë, tyam yajxon ntimy'ënëëmëtë ko nëjkxëp mkutëkooytya'atë.

10Ojts näjyëtu'un yë Wintsën t'ënëëmë yë Ahaz:

11Amëtow yë mWintsën ets tyaj'ixëtëty yë myëj'ajtën, yë'ë mtuk'ixëp ko myëët'ajtyp yë mëk'ajtën tsajpkëjxm ets naaxpa'tkë'p.

12Ënät ja Ahaz y'ëtsooy: Ëjts nitiijës yë Wintsën nka''amëtowa'any ets ka'ap tjëkyepy nwinma'any'ixëtyës.

13Ënät ja Jeséas y'ënäny: Miitsëty jënu'un ja David xymyëku'uk'atën, mëtoow'itë ya'atë ja aaw ayuk, miitsëty mëti'ipë David m'u'unk'ajt m'ok'ajtëtëpën. Miitsëty ka'ap yowë mtimkyu'uxëtë nijënu'un ko ja mjëëky mmëku'uk je'eyë xyajjotkëxtë ets xymyëmayëtë, yë'ëpaat yë Tios xymyëma'ayënëtë.

14Yë Wintsën yë'ë kë'ëm yakäämpy yë ijxpäjtën: tu'uk ja to'oxytyëjk tyajmëxu'unk'ata'any ja u'unk maay, ets tyajxëëwpäta'any Emanuel.

15Ma ënäty yeeky pyetyën ja pi'k ëna'k, yë'ë jyë'kxäämpy yë tsi'tsknëë ets uuxpa'ak.

16E ka'anëm ënäty ja pi'k ëna'k yajxon wyinma'anytyëkënëm ko ja mäjtskpë ja kajpn wyë'ëma'antë tukwa'ats mëti'ipë tyam yajtsë'këtëpën.

17Yë Wintsën yajminäämpy ja xëëw jëmëjt mëti'ipë ka'ap nijëna'a yaj'ixynyëmën maju'unëm yë Efraín nyäpyuwa'ktu'utyën mëët yë Judá.

18Yë Wintsën jëtu'un tyajmina'any ja mayjyä'äy tä maypyujtpë ëkë may cerë jëyujk muum jyä'tyën, jap tyajtsoona'any Egiptë ets Asur.

19Aak jap nëjkx kyukäkëtya'atë muum wokjoty, aankjoty, ujtsjoty, äpnyoty, ets jam muum ma aayjëyujk ujtsjëyujk nyëë'uuktën.

20Nëjkxëp ja Wintsën tyajtuunkpaaty ja Sirië yajkutujkpë, jëtu'un tyajtuna'any tä tu'uk yë tsujknën mëti'ipë jëkäm tso'onpën, jamtsow y'ëwtita'any Éufrates ets yajnijäpa'antë yë Israel ja'ayëty, yajjäjpta'ajaanp yë kyëpajkëty, y'awaayëty ets o'ktëy yajpëjkta'aka'antë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

21Jä'ä xëëw, ja ja'ay mëti'ipë jam tu'uk ja tsyajpkaajën ets nän nimäjtsk ja kyupixyny;

22may ja tsi'tsknëë tmëët'ata'any ets nëjkxëp tukkay ja Kesë. Mëti'ipë ënäty të wyë'ëmtën nëjkxëp ja tsi'tsknëë ets ja uuxpa'ak may tjë'kxtë.

23Jä'ä xëëw, ja kam tu'u mëti'ipë myëët'ajtypyën tu'uk mil yë tsatsymyon, mëti'ipë tsoowpatpën tu'uk mil ets yë'ë poop pujxn meeny; jä'ä y'awinpita'any äpnyjyot ets aayjyot pejyjot.

24Ma tääpë kajpnën ënät nëjkx jam pën tyëkë pën myënëjkxyp yë tyi'pxn ets kyu'umën, jä'ä ko ja naax kajpn äpnyjyot ets pejyjot y'awinpita'any.

25Ma ja naax kamën ma ijty ja ja'ay tyajtën jyääptën mëët yë pujxn jä'pn, ujtsjot, äpnyjyot nëjkx y'awinpity ets ni pën nëjkx jam kya'ëktëjkënë, je'eyë nëjkx wyä'äny jëyujk tënaaytyakn, tsajpkaatënaaytyakn.

Isaías 8

1Jëtu'unës ja Wintsën të xy'ënëëmë: Jam tu'uk yë kepy xy'ixta'ajëty, tu'kpuxyën ets jam xykyëxja'ajëty Maher-salal-hasbaz. Mëjjatyëty xyjya'ajëty ets yaj'ixkapëty.

2Yë'ë m'ënëëmëp yë teety Urías ets teety Zacarías ets t'ixtëty mëti'ipë ënäty mjääpyën.

3Kom ok ojts ja nto'oxytyëjkës nmëët'atyës, mëti'ipë käjpxynyajxpë'ajtpën ets ojts u'unk mëët wyi'imy, jëtu'un tyajmëxu'unk'ajty tu'uk yë ye'etyëjk. Tääts ja Wintsën xy'ënëmaayës: Jä'ä xyajxëëwpätëty Maher-salal-hasbaz.

4Jä'ä ko ka'anëm ënäty kyajpxë'ëkynyëm ko nëjkx yajnitëkë yë Damaskë kajpn ets Samaria kajpn; tëkokyë mëti'ipë ënäty jap kajpnjoty yajpatpën, ja Sirië yajkutujkpë nëjkx tmënëjkxta'ay.

5Ënätës ja Wintsën xyjyaak'ënëmaay:

6Mëët ko ja naax kajpn ka'ap ja nëë të tkupëky mëti'ipë jam najxpën Siloé, mëti'ipë ja kajpn tyukye'eynyäjxypyën, jä'ä të t'oyjyawë ja Rezin ets ja myaank ja Remalías.

7Yajnikoompätäämpy yë Wintsën tääpë kajpn mëët yë komnëë mëti'ipë jam tso'onpën Éufrates. Yë'ë y'antijpy yë Asiria yajkutujkpë mëët tu'kë'ëyë myëk'ajtën. Nyijä'tstëkoyäämpy ja nëëtu'u ets jëtu'unyë ja nëë ye'eywya'kxa'any.

8Jëtu'un jam Judá jya'ta'any, tyimku'tëty jëtu'un yo'kntuuy. Ets nyäwya'kxa'anyë ets tyajwintujktaja'any ja mnaax mkam, Emanuel.

9Nämyukëtë naax kajpnëty, këtii yë'ë xytyukjotkujk'atëty jëën tsip, tsë'ëkëtë jawëtë; ja'akyukëtë ya'atë aaw ayuk miitsëty naax kajpnëty jëkämpë yajpaatën. Oy jënu'un mjatsiptuntëty ets mjamëta'aktëty, je'eyëm nëjkx mtsë'ëkëtë mjawëtë.

10Oy jënu'un tii xyjyatuknipëjktaakëtëty, ka'ap nëjkx wyintu'upëky; oy jënu'un tii xyatuna'antëty, ka'ap nëjkx tyunyë jyätyë, jä'ä ko ëëtsëty Tiosës mëët nyajpaatë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

11Nkë'ëkëjxyës yë Wintsën të xytyimmatsy etsës të xy'ënëëmë ko ka'apës tääpë ja'ayëty mëpaat yë nyë'ë tyu'u npanëjkxë. Jëtu'un të xynyëëmës:

12Këtii xypyakajpxtëty tääpë naax kajpn ko y'ëna'antëty tsojk nikäjpxytyu'unën, këtii xytsyë'ëkëty mëti'ipë yë'ëjëty tsyë'këtëpën.

13Yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë yë'ë mëpaat yajtsë'ëkë, jä'ä ko wa'ats yë'ë ets yë'ë wyintuuy mëpaat'ajtp yajwintsë'ëkëty.

14Tä tu'uk ja o'ktaknën yu'utsypë jëtu'un nëjkx yajpaaty; tä tu'uk tsaajën mëti'ipë yajkunäjpëpën, jëtu'un nëjkx ja Israel ja'ayëty nyaxtë, jam nëjkx kya'atë ets y'ooktë yë Judá ja'ayëty.

15May nëjkx jam kyunäpëtë ets y'ooktëty, may nëjkx jam wyë'ëmtë ets ka'ap nijawëtëty tii tyuunta'aktëpën.

16Pëjkë'ëktë ma mjot mwinma'anyëtyën ya'atë aaw ayuk; jap mëët'atë yu'utsy ya'atë ijxpëjkën mëti'ipë yam miitsëty ntukni''ixëjantëpën.

17Oy yë Wintsën jyanäyu'utsyë ma Jacob y'u'unk y'okën, ëjts je'eyëmës yë'ë ntuk'ijxpety. Jä'ä ko ma yë'ëjën jamës yë njotkujk'ajtën npaaty.

18Ëjts ets mëëtës yë n'u'unk n'ëna'k mëti'ipës yë Wintsën të xymyo'oyën, jëtu'un ëëts nnaxtë tä tu'uk yë ijxpäjtënën mëti'ipë mëj'ajtën mëëtën ma Israel kajpnën, mëti'ipë yë Wintsën të tpëjktä'äkyën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, mëti'ipë tsënääpyën ma ja Sión kopkën.

19Nëjkxëp ja'ay m'ënë'ëmxëtë: Yajtëwtë o'kpë ets najtsja'apëtëjk mëti'ipë amë'pxy kajpxtëpën ets ka'ap yajmëtoy wi'ixën y'ëna'antë. ¿Ëkë pën ënaanp ko ka'ap tjëkyepy tu'uk yë naax kajpn tyajnitëwëty yë tyios ëkë o'kpë anëmë wi'ix myintën ja xyëëw jyuukyajtën ja ja'ayëty mëti'ipë juuky'ajtëpën?

20Wä'än jëtää jëtu'un y'ëna'antëty, je'eyëp ko ja mëti'ipë ënäty nyikajpxtëpën, aakjä'ä ka'apë tyunëtyën.

21Jëtu'unyë nëjkx ja'ay kyuye'ey kyunaxëtë, mëk nëjkx ja'ay yajtunëtë ets ayuu yajxëëwnaxëtëty, je'eyë nëjkx jyoot'anpëktë mëët ja yuu ets nëjkxëp tsyajp'ixtë ets tpoktë ja yajkutujkpë ets ja Tyiosëty.

22Ko nëjkx jyanaxku'ixëtë, yi'iyë pyaatantëp ja monyëtukyë ets kupi'its kukoots wyë'ëma'antë.

Isaías 9

1Ja ja'ay mëti'ipë tyam moonp tujkpën, ka'ap xëmë api'its akoots y'ita'any, jëtu'un ijxtëm ojts tëëyëp tëkok jyäty kyëpetyën ko jyajtë ma ja Zabulón ja y'itjot nyaaxjotmën, ets ma ja Neftalí näjyëtu'un ja jyä'äyën; nëjkxëp jatëkok jyotkujktä'äky jam ja tsëna'ayën juukyajtënën ma ja mejy yajninëjkxyën, ma ja Jordán y'itjotmën, ma ja Galilea nyaaxjotmën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[2]Ja naax kajpn mëti'ipë ënäty api'its akoots yajpatpën, tëë ja të'kxën jajën tpaaty; ja kupi'its kukootspë ënäty yajpaatyën, tëë ja kyuxëëntyä'äky kyujajtä'äky.

[3]Wintsën, mijts të xyajminy të xyajkëtä'äky ja jotkujk'ajtën; mëj këjää ja jotkujk'ajtën tyam yajmëët'aty, janty jotkujk tyam ja ja'ay nyäyjyawëtë, jëtu'un tä jyää'atyën ja xoontakën ko ja pëjktä'äky y'ity wyintëy, ijxtëm xyoonta'aktën ja ja'ayëty ko ja wit meeny nyätyuknikääkëtë.

[4]Jä'ä ko mijts të xyajjëwä'äky ja nätyiytyunë, ja ëyo'owën jotëko'oyën ets ja monyëtukyë ma ënäty ja wintsëntëjkëty o'ktëy y'ëtë'ëtstën y'ëna'antën, ijxtëm jam Madián tëkok jyäjty kyëpejtyën.

[5]Ja kë'ëk mëti'ipë të tukye'eytyën ja tsiptuunpëtëjkëty, mëti'ipë të yajja'ay'ooktën, jëënjoty të yajkujëpijpëtya'atë ets jap të nyitoytyë.

[6]Jä'ä ko tëë tyam myiny jyä'ty tu'uk ja mëxu'unk ye'etyëjkpë, tëë tyäky ja Wintsën tu'uk ja u'unk maay mëti'ipë të yajmo'oyën ja mëk'ajtën kutujkën ets y'ënä'ämëty yajkutukëty, ets jä'ä nëjkx yajtijy: Kajpxwijpë mëti'ipë mëj këjää winë tyuunpy kyäjpxypën, mëk Tios, xëmëpë Tyeety'ätyën, mëti'ipë nyikopk'ajtypyën ja jotkujk'ajtën.

[7]Ets jam nyaaxwäätsa'any ma ja David ja kyutujktaknën; këjääjëjaanp ja y'ënä'ämën kyutujkën, ja jotkujk'ajtën ka'ap nëjkx nijëna'a kyixy nyäxy; ja kyutujkën ta'tspëky nëjkx yajpaaty, nëjkxëp tuny ja oypyë nipaye'eyën ets ja tëypyë jaantypë winë xëëw winë kyëjxm. Mëët ko yë Wintsën tmëët'aty yë tsojkën ja'awën, mëti'ipë maaytyääyëpën winë, paaty nëjkx jëtu'un tyunyë jyätyë.

[8]Tëë ja Wintsën tnikäjpxykyäxë yë Israel kajpn, ets Jacob yë kyajpn;

[9]tëkokyë ja Efraín ja jyä'äy mëti'ipë jam tsënaaytyëpën Samaria, tëë tmëtoowta'atë. Amëj akëjxm y'ëna'antë:

[10]Oy tëë jyaka'ay yë muutsy, tyam jatëkok n'akojëmëty ta'tspëky mëët yë tsaa. Tëë tjapujxtujkta'atë yë tëjkepy, oy kepy ënät npëjktakmëp.

[11]Yë Wintsën të tuknipëjktaakë ets mmëtsip ëxëëk mtunëtëty ets myaj'ook myajtëkoyëtëty.

[12]Maatsow yë xëëw pyëtsimyën, Siria ja'ayëty jam miintëp; maatsow kyëtä'äkyën, filistejë ja'ay jam miintëp. Poj'am të yajmëmëta'aktë yë Israel ja'ayëty, jëtu'un tä ja'ay poj'am jyi'kxy tkujë'ënaxyën. E yë Wintsën yë tsyip y'äkë ka'ap nyäknyäxy.

[13]E ja naax kajpn, kajts të tmëj'ixy të tmëjpëjktä'äky ja Wintsën, oy jënu'un të jyatëytyunyë; nijënu'un të kyaja'ty wyinma'anyjoty ets jeexyë të t'ixta'ay ja näypyutëkë ma Wintsënën mëti'ipë maaytyääyëpën winë.

[14]Ënät ja Wintsën ja Israel kajpn jëtu'un të tuny tä ja'ay tu'uk yë jëyujk tpi'ixy pyujxtu'utyën ets kyëpajk tnëpujxë, ëkë jëtu'un tä ja'ay tu'uk yë kum kepy tpujxkëtayën ëkë tä aats muum tnëpuxyën. Ets tu'kxëëyë të tyaj'atëkoy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

15Ja këpajk, yë'ë ja mëjja'aytyëjk ets ja kopktëjkëty yaj'antijtëp, e ja pi'ixy yë'ë ja käjpxynyajxpëtëjk yaj'antijtëp mëti'ipë je'eyë antaktëpën.

16Ja tu'uwinye'eypyëtëjk tëë ja naax kajpn twoowtëkoytyë, ja naax kajpn mëti'ipë ënäty yajmëyäjtypyën ja tu'uwinye'epyë, tëë ja tyu'utëkoytyë.

17Paatykyëjxm ja Wintsën ka'ap të tpa'ëyoy ja ëna'ktëjk, ja ku'ooky u'unktëjk ets ja ku'ookytyo'oxy. Jä'ä ko aak ëxëëk ja ja'ay ja jyot wyinma'anyëty, aakyë'ë myääytyëp tyajtëp ka'apë mëpaat tuntën, ko kyajpxpëtsëmtë tsaatsy ma'atëty yajmëtoy. Paatykyëjxm ka'ap ja Wintsën ja jyoot'an xyeemy ets ka'ap tyajjëwä'äky ja tsyip y'äkë.

18Yë ëxëëktu'un ëxëëk kajpxën mëj këjää ëyo'onpëjktä'äky, jëtu'un tä patoyë jëënën, wa'ats tno'ktëkooytyä'äy aayjyot pejyjot ets aay kepy, ko wyimpapojy jëtu'un yaj'ixy pojxujtykyën.

19Mëët ja tsyip y'äkë ja Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, tëë ja naax kajpn jyëënmatsyë, tam ja tyooytyëkoy; Yë'ëpaat ja y'u'unk y'ëna'k tsu'tsnëtë, ka'ap t'ëkpa'ëyoownëtë ja myëkä'äx, tam mëti'ipë yiin wään kääpyën ets ka'ap kyu'uxyë, tam ka'apë ninu'un tyimkayën.

20Nitu'ukjaty yë ja'ay aak ëxëëkëm ja myëku'uk t'ijxnë mëti'ipë pa'atënaayëpën, janty jëtu'un tjajë'kxy tjapo'otsy mëti'ipë pyätypyën anajnytsyow, je'eyëp ko kä'äpyëm kyu'uxyë. Aak kyutsu'tsnëp ja ja'ay ja y'u'unk y'ëna'k:

21Ja Manasés ja'ay nyipëtë'knëtëp ja Efraín ja'ay, ja Efraín ja'ay nän nyipëtë'knëtëp ja Manasés ja'ayëty ets yë'ëjëty tëë näjyëtu'un tnipëtë'ëktë ja Judá ja'ayëty. Ja Wintsën kä'äpyëm jyotxeemy, je'eyëm ja ëyo'on jotmay tyajkëtä'äky.

Isaías 10

1Janty mon janty tuk miitsëty myajpaatë, ko xyajkojtë ja ënä'ämën mëti'ipë ka'ap myëtëyëtyën ets xynyikajpxtë ko tëë tu'uk ja ënä'ämën xyajpëtsëmtë mëti'ipë ëxëëktuunpën,

2ma ka'ap xypyutëkëtën ja mëti'ipë ëmaay amutsk yajpatpën, ets ka'ap xy'ijxpaatë ja ëyoopëja'aytyëjk, mëti'ipë yajpatëpën maas nnaax nkajpnën, ma ni'ikyë ja ku'ookpyë to'oxytyëjk mëk xytyuunkmo'otën ets ni'ikyë xymyäätstë ja ku'ooky u'unk.

3¿Tii mtuunta'akantëp ko ënäty pën myajtëwëtë mëti'ipë mtuuntëkooytyëpën, ets ko ënäty mtukmin mtukja'tëtë ja tëytyuunpë? ¿Pën ja näypyutëkë m'amëtowantëp? ¿Maa ja maywyit maymyeeny xypyëjkta'aka'antë?

4Oy ënäty miitsëty ka'ap të mnëjkxtë tsumy matsy wiink naax wiink kajpn, jam nëjkx mkëxtë ma ja ja'ay y'ooktën. Ja Wintsën ka'ap ja jyoot'an xyääma'any, ni'ikyë ja ëyo'on jotmay tyajmina'any.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

5Yë Asiria kajpn yë'ëjës nyajtunäämpy tä jeexyë tu'uk kepy nkajpë'ëkyënës mëti'ipës ntukwopantëpën koos të xyajjoot'anpëktë.

6Nkäxäämpyës tu'uk yë kajpn ëxëëkpë kyajpn'atyën ma ja kajpnën mëti'ipës të xyajjoot'anpëkyën; yë'ë myajts'ta'ajäämpy ets tpëjkëtya'aja'any mëti'ipë myëët'ajtëpën, tääpë kajpn jëtu'un nëjkx t'atään tuktääntë tä ja'ay naax tä'än'ookyën.

7E yë Asiria yajkutujkpë ka'ap jëtu'un myäy tyäjy ets ka'ap jyëtu'unëty tuknipëjktaakë. Yë'ë jä'ä myäy tyäjy ko tyimyajkutëkooyäämpy ja naax kajpn.

8Yë'ë tyaa y'ënä'äny: Tëkokyë yë yajkutujkpëtëjk aak'ëjts yë xymyëtuuntëpës.

9Ëjts aak tu'knaxës n'ixy myëjëty naax kajpn yë Calnó ets Carquemis, yë Hamat ets Arfad, yë Samaria ets Damaskë.

10Jëtu'un ijxtëm ja naax kajpn të nmëmëtä'äkyënës mëti'ipë may ja tyiosëtyën, mëti'ipë ni'ik may ja tyiosëty këtiinëm ja Jerusalén kajpn ets ja Samaria kajpn.

11Jëtu'un ijxtëm ojts ëxëëk ntunyës ja Samaria kajpn jëtu'unës ntuna'any ja Jerusalén kajpn, mëët kanaak ja y'awinax mëti'ipë y'ëwtajtëpën.

12Ko ënäty ja Wintsën të tyajnaxy ja tsyip y'äkë ma ja Jerusalén ja'ayëtyën, tääts tëytyu'una'any ja Asiria yajkutujkpë, mëët ko ënäty amëj akëjxm të jyuuky'äty.

13Yë Asiria yajkutujkpë jëtu'un të y'ënä'äny: Ëjts nimëjaawës winë të npaaty; mëët koos nwijyëty yajxonës winë të ntuknipëjktaakë. Tëës nyajtëkatsy ja tsëpa'an ets tëëjës mëj këjää wit meeny npaaty, ets koos njotmëkëty, wa'atsës të nmëmëtakta'ay ja yajkutujkpëtëjk.

14Tëës ja wiink naax wiink kajpn ja wyit myeeny npëjkë ets ja nyaax kyam, jëtu'un tä joontsaa yajkoonpëtsëmyën ma joonpä'änën mëti'ipë tyaak të nyike'ekyën. Ka'ap pën wi'ix të y'ëti'itsy, ka'ap pën ja kyäkn të tyajyu'kxy ets ka'ap pën ja y'axokx të tyajyu'kxy.

15¿E yaats ënät nnäyajtë'ëwëmëty: Wä'än jëtää kë'ëm yë jatyë kyepypyuxëtyë ets ka'ap tyajmëyatëty mëti'ipë yajyu'kxëtëpën, ëkë ja jë'tn mëj'äämpy nyäyajnaxëtëty oy kyajam'atëty ja mëti'ipë yajtuunëpën? Ijxtëm tu'uk yë tajkën, kepy yë je'eyë, pën ka'ap pën yajtunyë wi'ixën txëëwatëty tajk.

16Paaty ja Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, yajmëjaawkukëxëjäämpy ja ja'ay mëti'ipë mëk näjya'awëyëpën, yë'ë yajminäämpy mëk jëënpa'am ets toopyëm ja jyot nyini'kx tjawëtëty.

17Ja Tios kënu'kxypyë, mëti'ipë të'kxpën jajpën jam Israel, jëtu'un y'awinpita'any jëënyä'änkën, ets tu'kxëëyë tyatooytyëkoyä'äny ja aayjyot pejyjot ets ja äpnyjyot.

18Nëjkxëp tyajkutëkooytyä'äy ja tun kopk, oy ënäty oy të jyakëxë'ëky. Jëtu'un tyaj'awinpita'any tä tu'uk pa'amja'ayën mëti'ipë tëë myëjaawkëxyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

19Wäänë nëjkx jyaak wë'ëmy ja aay ujts, oynyapënëty nëjkx tjaakyajkëxy.

20Ja niwäänëpë ënäty të jyaakwë'ëmtën ja Israel ja'ayëty ets ja Jacob ja y'u'unk y'ok mëti'ipë jaakyajpatëpën juuky, ka'ap nëjkx t'ëktukjotkujk'ajnëtë mëti'ipë ënäty o'ktëy të tyunëtën, yë'ë nëjkx tuk'ijxpätë ja Wintsën, ja Wa'atspë, mëti'ipë yajpatpën ma Israel ja'ayëtyën.

21Niwäänë nëjkx ja ja'ay jyaak winpitë ma Tiosën.

22Oy jëtu'un tä jinën jyanimay'atë ja Israel ja'ayëty, niwäänë y'ita'antë mëti'ipë winpitantëpën. Tëë yajtuknipëjktaakë ko jyää'ata'any ja ëyo'on ko ënäty ja nipaye'eyën y'ity.

23Ja Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, tëë tuknipëjktaakë ko tyajkutëkoyä'äny ja Jerusalén kajpn ets mëtëy y'ënä'äny.

24Jëtu'un ja Wintsën y'ënä'äny mëti'ipë maaytyääyëpën winë: Nnaaxës nkajpnës mëti'ipë tsënaaytyëpën Sión, këtii yë Siria ja'ayëty xytsyë'ëkëtëty, oy mjawopa'an njaka'atsa'anëtëty mëët yë kepy tsaa tä mtuunëtën yë Egiptë ja'ayëty.

25Jä'ä ko wiinkoonp ja xëëw jëmëjt ma ja ëyo'on jotmay t'ixa'antën yë ntsip n'äkës yë'ë yajkutëkoyanëtëp.

26Yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, yë'ë tëytyunanëtëp ijxtëm jam jyäjty kyëpejtyën Madián, ma ja tsaajën mëti'ipë yajtijpën Horeb ets nëjkx tyaj'ixyë ja myëj'ajtën tä tyaj'ijxën jap Egiptë.

27Jä'ä xëëw nëjkx ja mtsëmy mkë'ëy myajtuknipëjktu'uty, ets nëjkx yajnëkejy ja kepy mëti'ipë mtsëëm'ijtypyën, jëtu'un tä tsajpkaa kepy tsëëm'ityën mëti'ipë tyukyuupyën.

28Jam jyä'ty Aíat, Migrón nyäxy, jam Micmás ja tsyimy kyi'iy tyajwë'ëmy,

29tëë nyëënaxy, jam të myaawë'ëmy Gueba; tsë'këtëp yë Ramá ja'ayëty, ja Saúl ja jyä'äy tëë kyäkta'atë.

30Ya'axtë joktë miitsëty Bat-galím ja'ayëty. Wä'än jampaat tyajmëtoy ja m'aaw myo'kn Laisa, oy njapa'ëyoy mijts Anatot.

31Tëë kye'eky ja Madmená, ja Guebim ja'ayëty tëë nyäyu'tsta'ajëtë.

32Ya'atë xëëw jam ja mëtsip të wya'akwë'ëmy Nob; tëë y'ënä'äny ko yajnitëkëty ja Sión kajpn, jam tunkëjxm ma ja Jerusalén kajpn yajpaatyën.

33Ixtë ja Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, ixtë wi'ix tyajkëtayën mëjëtypë kepy; awäx tukwäxë yë kepy jyajta'ay ets jëtu'un nyaaxkëtakta'ay.

34Mëët ja jatyë të yajpujxkëtaawta'ay ja kepy ets ja yukjot të yajpujxëtijta'ay, tëë pyëtë'kta'atë ja kepy mëti'ipë jamën Líbano.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Isaías 11

[1]Jëtu'un tä tu'uk kepy jyiitsyën, jëtu'un ja Jesé tu'uk ja jyä'äy pyëtsëma'any.

[2]Tääpë ja'ay nëjkxëp yajpaaty xëmë mëët yë Wintsën ja myëk'ajtën y'oyajtën, mëti'ipë nëjkx myo'oyën nija'awën, wijyajtën, këpetyajtën, mëk'ajtën, ixpëkyajtën ets ma Wintsënën.

[3]Tääpë ja'ay ko ënäty winë tnipaye'ey ka'ap yë'ë nyätyuk'ënä'äma'anyë kyë'ëm jot kyë'ëm winma'any ets mëti'ipë yë'ë y'oy'ijxyp y'oyjya'apën, nän ka'ap yë'ë nyätyuktsuu'ixa'anyë ja aaw ayuk ëkë ja käjpxy mëtyä'äky.

[4]Nyipaye'eyäämpy ja ja'ay mëti'ipë yajpatëpën ëmaay paki'ix ets kyuwa'anäämpy ja ëyoopëja'ay ets ja mëti'ipë patëtëpën.

[5]Tääpë ja'ay yë'ë xëmë kyajpxäämpy myëtya'akäämpy ja oypyë nipaye'eyën ets ja mëtëypyë.

[6]Ënätnëm nëjkx jyää'aty ja jotkujk'ajtën, yë'ëpaat yë aayjëyujk ujtsjëyujk nëjkx oy nyäyjyawëtë, ja kupixyny mëët ja pa'uk oy nëjkx y'itë, ja kaa mëët ja tsajppax tu'ukyë nëjkx tsyëënëtë, ja tsajpkaa ayääkë tu'ukyë nëjkx jyë'kxmuky mëët yë kuuyxyëpëjy ets ja pi'k ëna'k nëjkx kyëwent'atëtë.

[7]Nämyäyëtëp ja tsajpkaa mëët ja osë, ja y'u'unk y'ëna'këty tu'ukyë nëjkx jyë'kxtë pyëktë. Ja kaa näjyëtu'un nëjkx ja mëëy tjë'kxy tä tsajpkaajën.

[8]Oy ja pi'k ëna'k ja kyë'ë tkutijëja'anëty ma tsa'any myä'äy pyo'kxyën, ets oy ja kyë'ë jap tkutijëja'anëty ma tsa'any jutën, ka'ap nëjkx wi'ix tyunyë.

[9]Maas ja ntun nkopkën ka'ap jam nitii yajpaata'any mëti'ipë ëxëëktunëpën, jam ma naax kajpnën ujts jam yajpaata'any mëët ja Wintsën y'oyajtën myëj'ajtën, jëtu'un tä yë mëjmejyën y'ujtsëtyën mëët yë nëë.

[10]Jä'ä xëëw yë Jesé mëti'ipë jëtu'un tä kepyjyi'tskën, ijxpäjtën nëjkx wyi'imy ma wiinkëtypë naax kajpnën; nëjkxëp nyiminyë wiinkëtypë naax kajpn, ja it naaxwiinyëtë ma tääpë kajpn yajpaatyën, mëj'äämpy nëjkx y'ity.

[11]Jä'ä xëëw jä'ä jëmëjt nëjkx ja Wintsën jatëkok tyaj'ixyë ja myëj'ajtën ko tjä'äpëkëty ja nyaax kyajpn ets tyajtsoonëty jam Sirië Egiptë, Patros, Etiopíë, Elam, Sinar, Hamat ets jam ma ja naax kajpnën mëti'ipë mejy itkujkyën.

[12]Tääts tpëjkta'aka'any tu'uk yë ijxpäjtën ma ja naax kajpnën ets tyajtu'ukmujkta'aja'any ja ja'ay mëti'ipë ënäty ja myëtsip të yajnëjkxyën wiink naax wiink kajpn tsumy matsy; tyajmujkta'aja'any naaxwiinyëtë apëtsëmy ja Judá ja'ay mëti'ipë xit ko'ow yajpatëpën wiink it wiink naaxwiinyëtë.

[13]Ka'ap nëjkx ja Efraín ja tsyip y'äkë t'ëkmëët'ajnë, ja Judá nëjkxëp ja jyoot'an xyä'ämnë; Efraín ka'ap nëjkx t'ëktukjoot'anpëjknë yë Judá, e yë Judá ka'ap nëjkx t'ëk'ëxëëk'ijxnë yë Efraín.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

14Tu'ukmukyë nëjkx nimäjtsk nyäkyuwa'anëtë ma ja filistejë ja'ayëtyën ets ëxëëk nëjkx tuntë ja mëti'ipë jam tsënaaytyëpën maatsow yë xëëw pyëtsimyën; nëjkxëp tukupëktë ets y'ayak y'akonëtëty ja jampë ja'ay tsyëënëtën. Ja myëk'ajtën jampaat nëjkx jyä'ty ma ja Edom kajpnën ets ma ja Moab kajpnën ets nëjkxëp ja Amón ja'ayëty myëtunëtë.

15Nëjkxëp yë Wintsën tu'uk yë në'ë tu'u tyaj'ëwa'atsy ma mejy txëëwatyën Tsapts nëëmejy, ets jampaat jya'ta'any ja y'oyajtën ma ja Éufrates mëjnëëjën, tu'uk yë mëkpoj nëjkx tyajnäywyä'kxyë wëxtujkpëky, ets jotkujk nyaxtëty ja ja'ay kë'ëk mëët.

16Ko ënäty ja Wintsën ja nyaax kyajpn jyajtmujkta'ay ets ko ënäty tëë tsyo'ontaaynyëtë jam Asiria, mëjwiin ëwaatsë nëjkx në'ë tu'u tpaatë jëtu'un tä ijty tëëyëpën ko jap Egiptë tsyo'ontë.

Isaías 12

1Jä'ä xëëw, nëjkxëp jää m'ëna'any: Wintsën, tyamës nkukajpxë; oyës wäänë të xytyukjoot'anpëjkojy, tëë ja nyäxy. Tyam tëëjës jatëkok ja jotkujk'ajtën xymyo'oy.

2Yë Tios yë'ëjës xyajtsokp, yë'ëjës ntuk'ijxpejtyp, paatyës ka'ap ntsë'ëkë njawë. Yë Wintsën yë'ëjës ntsoktakn'ajtyp ets yë'ëjës xymyëjaawmoopy, yë'ëjës nwäämpy yaj'ëwaatsëpëtsëëmpë ets yajnitsokpë.

3Näyjyëtu'un miitsëty xoontä'äky nëjkx m'uuktë mpëktë ma ja nitsokën yajpaatyën jëtu'un tä nëë muum nyaaxwinpëtsëmyën,

4nëjkxëp m'ëna'antë: Kukajpxëtë ja'awëkyëta'aktë yë Wintsën ets mëkajpxtë, nikajpx nimëtya'aktë ma ja naax kajpnën mëti'ipë yë'ë të tuny të tkäjpxyën, tuk'ëwaanëtë ko yë'ë maaytyääyëp winë ets ko ni pën kyajëtu'unëty tä yë'ëjën.

5Win'ëwtë yë Wintsën, jä'ä ko tëë tuny tkäjpxy ja mëjwiinpë këjääpë mëti'ipë mëpaat yajnijawën ma tu'kë'ëyë it naaxwiinyëtën.

6Xi'iktë xontë miitsëty naax kajpnëty mëti'ipë tsënaaytyëpën jam Sión, jä'ä ko yë Wintsën, wa'atspë, mëti'ipë yajpatpën ma Israel kajpnën tam yajpaaty ma miitsëtyën mëët tu'kë'ëyë ja myëj'ajtën.

Isaías 13

1Ma yajnikäjpxy yajnimëtyä'äkyën wi'ix ja Babilonyë ja'ay nëjkx jyatën kyëpätën, mëti'ipë ja Jeséas, ja Amós ja myaank, ojts ja Wintsën tyuk'ëne'emyën ets nikajpx nimëtya'akëty.

2Tukyaax tukjokëtë ja tsip jam tunkëjxm kopkëjxm. Tuk'ëwaanëtë ja tsiptuunpëtëjk wä'än tnipëtë'ëktë ja myëtsip. Nasxajëtë ja mkë'ë wä'än nitëkëtë ja Wintsëntëjk.

3Tëës nmëkajpxmuky ja njotmëktëjkës, tëëjës ja ntsiptuunpëtëjk nmo'oy ja ënä'ämën, mëti'ipë tyukxoontaktëpën koos nmëtä'äky, ets tyajnaxtëty ja tëytyu'unën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

[4]May ja ja'ay jam kopkëjxm yajmëtoy ya'axtë jyoktë. Jëtu'un yajmëtoownë naax kajpn myuunë mëti'ipë jam të tyu'ukmuktën. Yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë tëë t'ixjmujkta'ay ja tsyiptuunpëtëjk mëti'ipë jëjp'ixy ijtëpën ets tsyiptuna'antë.

[5]Jëkäm tsyoontë, nëë awinaxy. Yë'ë Wintsën mëët yë tyuunpäjn, mëti'ipë yajkutëkooyäämpyën tëkokyë ja naaxwiinyëtë.

[6]Jë'ëtë ya'axtë, jä'ä ko miimp wiinkoonp ja ëyo'on jotmay, jëtu'un myiny tä kyoxy tsyiikyën ja Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë.

[7]Ënät ni'ëmukë ja ja'ayëty mon tuk wyë'ëma'antë, ni'ëmukë tyajtëkoya'antë ja jotmëk'ajtën.

[8]Mëët ja mëktsë'ëkë wyë'ëma'antë. Mon tuk yajpaata'antë mëët ja pëjkën ijxën mëjwiin këjää jëtu'un nyäwyiita'an nyäxyaatsa'anëtë tä tu'uk yë to'oxytyëjkën mëti'ipë ja pëjkën ijxën myëët'ajtypyën ko u'unk maay tyajja'ty naaxwiiny. Nitu'ukjaty je'eyë nëjkx nyäwyintë'kxëtë wintsëtyu'un jëjptsëtyu'un.

[9]Miimp wiinkoonp ja Wintsën ja xyëëw ma ja ëyo'on y'ita'anyën, ma ja tsyip y'äkë tyajnaxa'anyën, mëti'ipë ja naaxwiinyëtë yaj'awinpitäämpyën anë'ëk tëëtsë'ëk, yajkutëkooytya'ajäämpy ja pokyjyä'äytyëjk mëti'ipë yajpatëpën naaxwiiny naaxkëjxy.

[10]Ja matsa'a ka'ap y'ëktë'kxanëtë; ja xëëw nëjkxëp pyi'itsy, ja po'o ka'ap y'ëkyaj'ixanë.

[11]Jëtu'un ja Wintsën y'ënä'äny: Ntëytyunäämpyës ja naaxwiinyëtë ja'ay ko tyuuntëkoytyë, ja ëxëëkja'aytyëjkëty ko yaja'ay ooktë. Nyajkutëkoyäämpyës ja ja'ay mëti'ipë nämyëja'awëyëpën ets mëti'ipë amëj akëjxm ja'ay'ajtpën, ëxëëkës ntuna'any ja ja'ay mëti'ipë tsiptuunpën ets mëti'ipë ëxëëk ëtëtsp ënaanpën.

[12]Nyaj'ëmaaytya'akäämpyës yë ye'etyëjktëjk këtiinëm yë pu'ts pujxn mëti'ipë tso'onpën Ofir.

[13]Ëxëëk nëjkx ja tsajp jyäty kyëpety, ets ja naaxwiinyëtë wiinktsow nëjkx nyaskëyë mëët ko ënäty yajxon të njoot'anpëkyës.

[14]Jëtu'un ja ja'ay kyä'äka'any pyuta'any tä kye'eky pyutyën yë wojny ëkë witsn, ëkë tä y'aye'eyëtyä'äyën yë kupixyny ets ka'ap pën wyoowmukyë. Nitu'ukjaty ja ja'ayëty nëjkxëp tniye'eyëtya'atë ja nyaax kyajpnëty, xim yam nëjkx kyukäkëtya'atë ma nyaax kyajpnëtyën.

[15]Pën ënäty yajpatpën, kupuxy nëjkx y'ooky, pën ënäty yajmajtspën, nëjkxëp ja'ay yaj'ookyë.

[16]Nëjkxëp t'ixtë ko ënäty y'u'unk y'ëna'k y'ooktë; yë jyëën tyëjkëty nëjkxëp yajtuktsëëmtuta'atë, ets ja tyo'oxytyëjkëty nëjkxëp yajwits yajjëtutë.

[17]Ntsipwinkajpxëjäämpyës yam yë Medë ja'ayëty, mëti'ipë ka'ap nëkooyë tmëmay tmëtajtën yë wit meeny, mëti'ipë ka'ap ja poop pujxn pu'ts pujxn tpajëtitën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

18Jëtu'unyë nëjkx tkuti'pxtë ja ëna'ktëjkëty. Jä'ä tëyëty nijënu'un ja pa'ëyo'owën najts'ëyo'owën tkamëët'atë; oy myëj ja'ay myutsk ja'ayëty ets myëxu'unkëty, ka'ap tpa'ëyowa'antë.

19E ja Babilonyë ja'ayëty mëti'ipë kumeenyëtyën, ja naax kajpn ma yajpaatyën winë mëti'ipë oyëtyën ets tsowëtyën, ma ja Caldeo ja'ayëty tpaatën ja jyotkujk'ajtënëty, o'ktëy nëjkx jyatë kyëpätë jëtu'un tä ja Sodomë ja'ayëty ets Gomorra ja'ayëty jyajtën kyëpäjtën koos nyajkutëkooy ja kajpn.

20Nijëna'a nëjkx jam pën kya'ëktsënaaynyë, ni pën jam kya'ëkwinpijnëty tsënääpyë. Yë árabe ja'ayëty ka'ap nëjkx jam y'ëktu'umaanëtë, yë'ëpaat mëti'ipë kupixyny këwent'ajtëpën ka'ap nëjkx jam t'ëkyajtënaaynyëtë jyëyujkëty.

21Jam nëjkx y'amukëtë jëyujkëty mëti'ipë tsënaaytyëpën kamjoty pejyjoty, nëjkxëp ja ju'k jap tsyënaaytyaknpëktë ma jëën tëjkën, ja patutk, wojyny ets ja tsajppax yë'ë nëjkx jam yajpaatë.

22Jam ma ijty ja ja'ay kyëwent'atën, atsiinykyaa nëjkx jam myu'uy nyiitsy; ets ma ja ënä'ämpëtëjk të pyo'kxtën, maykyaa nëjkx jam tyëjkënë. Tim miin tim këtakp ja xëëw po'o ma ja Babilonyë kajpn o'ktëy jyata'anyën; wäänë jyak'ita'any.

Isaías 14

1Ja Wintsën nëjkxëp jatëkok nijootwinpity ja Jacob ja y'u'unk y'ok ets nëjkx jatëkok t'u'unkniwa'any. Ja Israel ja'ayëty nëjkxëp jatëkok jam tsyënaaytyaknpëktë ma ja nyaax kyajpnëtyën. Ja jaaypyaat jaaypyo'kxy nëjkxëp nyimin nyija'tëtë ets nëjkx jam tsyëënëtë ma yë'ëjëtyën.

2May nëjkx ja ja'ay tpatsoontë ja Israel ja'ayëty ets nëjkx najtswowëtë ma nyaax kyajpnëtyën; ja Israel ja'ayëty wyoownëjkxantëp ja ja'ay mëti'ipë mëtuunëtëpën jam ma ja Wintsën ja it nyaaxwiinyëtë të myo'ojëtën. Ja Israel ja'ayëty tsumy matsy nëjkx tyajnëjkxtë ja ja'ay mëti'ipë ënäty të tsyum të myatsëtën, nëjkxëp ëxëëk tuntë mëti'ipë ënäty ëxëëk të tyunëtën.

3Mijts Israel kajpn, ko ënäty ja m'ëyo'on mjotmay të kyixy të nyäxy, ko ënäty ka'ap o'ktëy m'ëk yajpatnë ets ko ënäty ka'ap m'ëk mëtuun m'ëk kupëjknë,

4ya'atë nëjkx xy'ixy ets jëtu'un xynyëxi'ik xytyukxi'ikëty ja Babilonyë ja'ay mëti'ipë ënä'ämp yajkutujkpën: Ixtë wi'ix o'ktëy ja ënä'ämpë yajkutujkpë jyäty kyëpetyën. Ix wi'ix të jyajnë ja mëti'ipë ijty nämyëjja'aw näjyääntyjya'awëyëpën.

5Tëë ja Wintsën tyajnaxy tyajkëxy ja kutujkën, ka'apë myëtëyëtyën, piw nuuk të tuunta'ay ja yajkutujkpë ja y'ënä'ämën,

6mëti'ipë ënäty tyiytyuunpyën ja naax kajpn mëët ja tsip äkë ets twopy tka'atsy ja ja'ay; mëti'ipë ja naax kajpn y'ate'empy tyukte'empyën mëët ja joot'an ets t'ixjëtity tpajëtity ja myëku'uk oy maa timpyaja'ty, ka'ap tmëët'aty ja pa'ëyo'owën najts'ëyo'owën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

7Jotkujk ets xoontä'äky ja naaxwiinyëtë ja'ay yajpaatë, jotkujk xyi'iktë y'ëwë'ëktë mëët ko oy nyäyjyawëtë.

8Yë'ëpaat ja aay kepy, aay ujts jampë yajpaatën Líbano tukxoonta'aktë ko o'ktëy mjajnë mkëpäjnë, ets y'ëna'antë: Maju'unëm mijts mkuka'anaxyën, ni pën ëëts xykyanimintë ets të xypyux të xykya'atstës.

9Jap naaxpa'tkë'p, ma o'kpë yajpaatën, janty'ëtëtsp janty ënantëp jap o'kpëty, mijts myaj'ëwxijtp. Jëtu'un ja o'kpë jap yaj'ixtë ma'aywyijtëp yowë, ja mëti'ipë të y'ëne'emy të kyutukyën, jä'ä jap mnitso'onëp ets m'ëxajëja'anyë; tëkokyë ja yajkutujkpëtëjk tëë wyä'ätsë'kta'atë ma ja y'ënyääytyaknëtyën.

10Aak kajpxtëp ets myaj'ënëëmë: Mijts nän tëë ja mëk'ajtën tyëkooynyë, nän timjëtu'un tyam të m'awinpity tä ëëtsëtyën.

11Yaa ja mmëjajtën mkëjxm'ajtën jyëjpkukëxë ets ja m'ëëpëty myaxpëty. Ja maapäjn tëë pyutstëkooynyë, ja mwit mëti'ipë mtukwinyä'pëpën ja maapäjn, tëë tyënë'këtyääynyë.

12Wi'ixën jam tsajpjotm të mkuka'anajxpë, mëj ijty mtë'kxy mjajy jopyëp. Jëtu'unyë naaxkëjxy të myajnajtsjëpipë, mijts mëti'ipë ijty ëxëëk ja naax kajpn mtuunpyën.

13Mijts, ojts jëtää mjamay mjatajy: Ëjts koonëmës nja'ta'any tsajpkëjxm; etsës jam npëjkta'aka'any yë nkutujktakn ma Wintsën tyaj'ityën myëtsa'a; jam anëkëjxmtsow jamës ntsëënëja'any, jam ma y'itën yë wintsëntëjkëty mëti'ipë ja'ay y'ëwtajtëpën.

14Nwinaxäämpyës ja yoots këjxmëtypë; wäänë këjxmës nja'ta'any jëtu'un tä ja Ni'ik Këjxmëpën.

15Mijts ni'ikyë të mnäyajjënäkyë o'këntujp ko të mmay të mtajy wäänë këjxm mja'ta'any, jaakni'ik këk të mjëjptä'äky.

16Ko ja'ay m'ixyë je'eyë mnimony mnitukyë, tu'ukyë mwintë'kxyë ets y'ëna'antë: Ya'atën jä'ä mëti'ipë ijty ëxëëk ja naax kajpn tsyë'ëkëtyën, mëti'ipë kanaak ja naax kajpn të tyajkutëkoyën,

17mëti'ipë ja naax kajpn ijty tyuktsëëmtutypyën, mëti'ipë ja naax kajpn ijty yajkutëkoopyën, ets mëti'ipë ijty ka'ap nitu'uk ja'ay juuky y'ëxmajtsypyën.

18Tëkokyë ja yajkutujkpë aak jotkujk yaj'ixtë pyo'kxtë pyëktë ma y'o'kpëjutëtyën;

19e mijts, ni pën mkanitajëty ets jeexyë oy mnaaxtëkë, ëxëëkëm ja'ay m'ixyë. Mëti'ipë të yajkupuxtën, mëti'ipë jutjoty të kya'atën, jä'ä mëët të m'a'o'kmuky, je'eyë të myaj'ateeny të myajtukteeny.

20Mijts ka'ap nëjkx mnaaxtëkë tä wiinkëtypë yajkutujkpë të nyaaxtëkëtën, jä'ä ko mijts xit ko'ow ojts mnaax mkajpn xytyuny, je'eyë mmëkunaax mmëkukajpn të xyaj'ooky të xyajtëkoy. Ja y'u'unk y'ok ja ja'ay mëti'ipë ëxëëk të y'ëti'itsy të y'ënä'änyën ka'ap nëjkx jeky jyuuky'äty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

21Nipëjktaakëtë ets xyaj'ooktëty ja y'u'unk y'ëna'këty ja ja'ay mëti'ipë ja tyeety tyaak të yajja'ay'ooktën, këtiipë y'ëkjää'ajtnëty mëti'ipë je'eyë myëmay myëtajëpën wi'ix ja naax kajpn o'ktëy tuntëty ets je'eyë xii yaa muum ja kajpn tyaj'ixta'aka'anëty.

22Jëtu'un ja Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë y'ënä'äny: Tsiptunaanpës yam mëët yë'ëjëty, ja Babilonyë ja xyëëw ka'ap nijëna'a y'ëkyajja'amyäjtsnëty, yë'ëpaat ja ja'ayëty ets ja y'u'unk y'ëna'këty ka'ap nëjkx nimaa y'ëkyajnija'awënëtë.

23Nëë mo'ontsjot nyaj'awinpita'anyës, ju'k, wääk'oo, nëjkx jam tsyëënëtë. Jëtu'unës nyajkutëkoyä'äny tä ja'ay pyätë'ëkyën. Yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, yë'ë kë'ëm jëtu'un ënaanp.

24Yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, jëtu'un y'ënä'äny: Jëtu'un ijxtëmës të ntuknipëjktaakën, jëtu'un tyuna'any jyata'anyë; jëtu'un tääjës të nyaj'oyën, jëtu'un y'atëwa'any.

25Nyajkutëkoyäämpyës yë Asiria ja'ay maas ja nnaax nkajpnën ets maas yë ntun nkopkën; jëtu'unyës n'atääna'any ntuktääna'any. Yë y'ënä'ämën kyutujkën ka'ap tjëkyepy o'ktëy tunëty yë nnaax nkajpnës, yë myëk'ajtën ka'ap tjëkyepy ëxëëk tmë''ëtë'ëtsëty.

26Ya'atës të ntuknipëjktaakë ma tëkokyë yë naaxwiinyëtën. Ja nkë'ë n'aawës ëxëëkës jam nyaj'ëtë'ëtsa'any ma ja naax kajpnën.

27Yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, tëë tuknipëjktaakë, ni pën tkajëkyepy y'ëtukëtëty. Yë ëyo'on mëti'ipë yajkëta'akäämpyën, ka'ap tjëkyepy pën t'akajpxtukëty.

28Jä'ä xëëw ma ja Ahaz y'ookyën, jää ojts yë Jeséas ya'atë aaw ayuk tkäjpxy:

29Këtii nëkoo mjotkujk'aty mijts filistejë kajpn, ko ja kepy të tyijy mëti'ipë myajtukwojpën; jä'ä ko tsa'any tu'uk pëtsëmaanp ma ja tsa'anytyaak y'ityën, tääpë tsa'any kääkë'ëkaanp yë'ë.

30Yë ëyoopëja'aytyëjk jam yë kyupixyny tyaj'oka'antë maas yë nkamën, ja ja'ayëty mëti'ipë ka'ap wit meeny tmëëtëtyën jotkujk nëjkx jyuuky'atë. E mijts ni'ikyë ja mja'ay nëjkx nyajyuu'ookyës ets mëti'ipë juuky jaakwë'ëmtëpën, nëjkxëpës ni'ikyë njaakyaj'ooktë.

31Jë'ëtë ya'axtë miitsëty filistejë ja'ayëty, më''ëna'antë yë mpëjk m'ato'onënëty, tsëtyuytyë mëët mëktsë'ëkë, jä'ä ko tam anëkëjxmtsow ja mmëtsip mniminyë tä yoots nëma'ajën, tä naaxwayën mëti'ipë myajkutëkoyanëpën ets ni pën kyajëjpkuwa'akëja'anyë.

32¿Wi'ix tääpë naax kajpn y'ëkyaj'ëtsoowinpitëty? Yë Wintsën tëë ja nyaax kyajpn ja jotkujk'ajtën tmo'oy jam Sión, aakjam ja ja'ay nyëjkxta'aja'antë mëti'ipë jëëytyëp yaxtëpën ets jam tsyo'oktëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Isaías 15

1Jä'ä tsu'um ma Ar kajpn kyutëkooyën, o'ktëy ojts jyäty kyëpety yë Moab; jä'ä tsu'um ma Quir kajpn kyutëkooyën o'ktëy, jyäjty kyëpejty yë Moab.

2Jëëpy yaxp yë Dibón ja'ay jam nyëjkxtë kopkëjxm ma yajpaatyën ja tsyajptëjkëty. Yajxon yë Moab tmëmony tmëtuky ko yë Nebo ets Medebá të kyutëkoy. Tu'kë'ëyë ja naaxwiinyëtë ja'ayëty tëë ja wyinwaay y'awaay tjäjpta'atë.

3Në'ëjoty tu'ujoty aakyë'ë ja'ay wit yajtuunpy mëti'ipë kuumpën u'kxpën; jam tëjknëkëjxm aak jëëy aak yaxtëp ja'ayëty. Kajpnjoty aak moon aak tujktëp ja'ayëty, aak yuun aak këtaawtëp mëët ja jotmay.

4Jya''amëtoow jyapëjktsoowtëp näypyutëkë yë Hesbón ja'ayëty ets Elalé ja'ayëty; jampaat ja jëtu'unpë ja aaw ayuk jyajnë Jahas. Paatykyëjxm ja Moab ja'ayëty ka'ap t'ëknija'awënëtë tii tyuunta'aktëpën.

5Wi'ixpëmës yë n'aaw njot njatuny ets jeexyë yë Moab ja'ayëty ka'ap wi'ix jyatë kyëpätë; tëë ja'ay kyäkpëtsëëmta'atë ets jam të nyëjkxta'atë Soar ets Eglat-selisiyë. Tam mëti'ipë jëëpy yaxp pa'tëjkëpën jam Luhit; tam mëti'ipë nëjkxpën Horonaim mëk jyänty yä'äxy ets mëët amay jotmay ets ëyo'on.

6Tëë tyëtstaaynyë ma ijty ja nëë myuutyën, ja aay ujts tëë xyo'tstaaynyë ets tyëtstaaynyë ja aay kepy, nimaa tsuxk kya'ëkyaj'ijxnë.

7Paaty ja ja'ayëty mëti'ipë näjyëjp'ijxëtëp wiinktsow tmënëjkxta'atë ja wyit myeenyëty ets ja pyëjktä'äkyëty, myëninajxtëp jam ma wokjot txëëwatyën Álamos.

8Aak y'amëtoowtëp ja'ay ja näypyutëkë jampaat Moab, ma tsëpa'anën; aak jëëy aak yaxtëp ja'ayëty jampaat Eglaim ets Beer-elim.

9Ka'ap yi'iyëty y'ëyo'on'ata'any ko ja nëëjot të ne'pynyëtyä'äy, njaaktimkyäxäämpyës ja ëyo'on jotmay mëjpë këjääpë; tä kaa muum jyä'äymyätsyën jëtu'un jyata'an kyëpäta'antë ja ja'ayëty mëti'ipë jam näkyëxmëtakëpën ma Moab ja'ayëtyën ets kyëjxta'aja'antë ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty juuky të jyaakwë'ëmtën naaxwiiny naaxkëjxy.

Isaías 16

1Jampaat Selá tsyoontë ja ja'ayëty mëti'ipë myëmiintëpën ja kupixyny ayääkë ets jam Sión ja wintsë'kën tyaka'antë.

2Yë Moab ja'ayëty jëtu'un yaj'ixtë kyä'äktë ko jam Arnón nyaxtë tä joonën mëti'ipë nyitso'ontutypyën yë pyä'än ko tii jëyujk y'ëtsë'ëkëty.

3Ets tja'ënëëmëtë ja Sión ja'ayëty: Tun mëyajtën, putëjkëtëkës ets Këwent'ajtëkës. Niwaantutëk ëëtsëty ets këtiis xykyë'ëyaktëty, yu'tstëk këëytyëkës jëtu'un tä jeexyë kyoots'atyën ko kyujkyxyëëwatëty; putëkë ja'ay mëti'ipë käkpën pujtpën ets këtii xynyikajpxëty mëti'ipë kukäkëpën mkajpnjoty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

4Wä'än jam ma mnaax mkajpnën tkäktso'oktë yë ja'ayëty mëti'ipë käkpëtsëëmtëpën jam Moab. Mijts jëtu'un näpyëjkta'akët yu'tstaknën ma ja'ayëtyën mëti'ipë yajpapooytyëpën.

5Yë David yë y'u'unk y'ok yë'ë nëjkx tpaaty ja kutujktakn, mëti'ipë yajkutukaanpën mëët ja tëyajtën. Mëtëy nëjkx winë tnipaye'ey, jëtu'un tä y'ixëtyën ja poky ets mëtëy tyaj'ita'any ja ënä'ämën tëyajtën.

6Wa'ats yajnijawë wi'ix yë Moab jyä'äy'ätyën, mëj këjää të nyäyajnaxyën amëj akëjxm të jyä'äy'äty, je'eyë të tyäty myëtyä'äky, nitii oy të tkatuny.

7Paatykyëjxm ja Moab ja'ayëty mëj këjää tnijë'ëja'an tniya'axa'antë ja nyaax kyajpnëty; je'eyë nëjkx tnimon tnituktë wi'ix ënäty o'ktëy jyajnëtën kyëpäjnëtën yë Quir-haréset ja'ayëty.

8Tëë tyëtsta'ay wyintëkooytyä'äy ja tsatsymkyam jam Hesbón ets jam Sibmá, mëët ko ja kutujkëntëjk të twojpjëtijta'ajëtë. Jampaat ijty muum ja y'aats jyä'ty Jazer, ets jampaat të'ëts'itum ets ma mëjmejyën.

9Paaty tyam je'eyë njaakniyä'äxyës ja tsatsymkyam jampë të y'ityën Sibmá, näjyëtu'un yë jampë yajpaatyën Jazer, nijëëpy niyäxypyës mëti'ipë jam Hesbón ets Elalé, jä'ä ko jam yë tsip të tyunyë.

10Ja xoontakën ets ja xikën ëwë'kën jam jyëjpkëxa'any kamjotm tu'ujotm; ka'ap ja jotkujk'ajtën y'ëkyajpaatanë kamjotm tu'ujotm tä të y'ityën, ka'ap ja tsatym y'ëkyajpëkanë tä të pya'tkë'p'atyën. Ja yaxën jojkën nëjkxëp jyëjpkëjxnë.

11Jëtu'unës yë njot nwinma'any tsyëtyuy tä tu'uk yë kow y'ënaankëtä'äkyën mëët ko ja Moab ets ja Quir-haréset o'ktëy jyatë kyëpätë.

12Oy jënu'un yë Moab jyajëëytya'ak jyanu'kxta'akëty jam tunkëjxm kopkëjxm, oy jënu'un jyakajpxta'akëty jam tsajptëkotm, ka'ap tpaata'any mëti'ipë y'ixtääpyën.

13Ya'atë ojts tkäjpxy yë Wintsën tëëyëp ma ojts t'akäjpxyën wi'ix ja Moab jyata'anyën.

14Jëtu'un ja Wintsën y'ënä'äny: Tëkëëk jëmëjt yajmëtyowa'any, tä tu'uk yë mëtuunpë tmëtyoyën yë xyëëw jëna'a yajmëjuyä'änyën, pyatäämpy ja xëëw po'o ma ja ja'ay ka'ap t'oy'ixtëtyën ja Moab ja kyutujkën, tyam oy jënu'un jyayaj'ixy mayjyä'äy yowë myëët'ajtyp pyatäämpy ja xëëw jëmëjt ma wäänë jyä'äy wyë'ëma'anyën ets nitii nëjkx tkatuny.

Isaías 17

1Jëtu'un ja Wintsën y'ënä'äny: Nëjkxëp ja Damaskë kajpn jëna'a kyutëkoy; xit ko'ow jyata'any.

2Mon tuk nëjkx wyi'imy, mëëyjot y'awinpita'any; jëyujk tënaaytyakn nëjkx y'awinpity.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

3Efraín, mëti'ipë Israel ja'ayëty tyukmëjnajxtëpën, ka'ap t'ëkmëët'atanëtë ja nyaax kyajpn ma nyäkyuwa'anëtëtyën; nän timjëtu'un yë Damaskë kajpn jyata'any mëti'ipë jam Sirië jaakwë'ëmpën, kutëkoyaanp ja kutujktakn.

4Jä'ä xëëw ja Samaria nëjkx myëjaawkukëxë ma ënäty ja Jacob ja jyotkujk'ajtën të tpaatyën, ja jyotkujk'ajtën jëtu'unyë nëjkx kyixy nyäxy.

5Jëtu'un nëjkx jyäty tä tu'uk naaxtuunpë ja'ay tyajpëtë'ëkyën yë tsajpmok ets tpëjkmuky kë'ë'am ja ajkts, ma të myukyën yë tsajpmokpajk jam joyjyotm ma txëëwatyën Refaim;

6je'eyë jyaak yaja'amyetsy; jëtu'unyë jyaak yaj'ixy je'eyë tä tu'uk mäjtsk jyaakwë'ëmyën muum ujtstëëm ko yajwinxity, ëkë taxk mëkoxk je'eyë muum jyaakkëxë'ëky kepykyëjxm. Jëtu'un y'ënä'äny ja Israel ja Wyintsën Tios.

7Jä'ä xëëw ja ja'ay nëjkx tja'amyetsy ja Wa'ats Tios mëti'ipë Israel y'ëwtajtypyën, ja Tios mëti'ipë të yyajkojyën.

8Ka'ap nëjkx jää y'ëkyajtuunë këwentë ja wintsë'këntyakn ets ja awinax mëti'ipë ja'ay kë'ëm yajkojtëpën. Ka'ap nëjkx pën y'ëk'ijxpatënë ja kepy kyopk mëti'ipë ja'ay yaj'ëmaay'ijtëpën ets yë'ëpaat ja wintsë'këntyakn ma ja tyiosëty tukwintoytyën ja poom.

9Jä'ä xëëw tso'onta'ajantëp ja ja'ayëty jam ma ënäty ja naax kajpn këwent'aty y'ityën, ma ja Heve ja'ayëtyën ets Amor ja'ayëtyën. Anë'ëk tëëtsë'ëk nëjkx yajpatnë.

10Jä'ä ko të xyjyä'äytyëkoy yë Wintsën mëti'ipë të myajtso'okyën, ka'ap të xyjyä'äymyetsy ko yë'ë tsoktakn'ajtp, jëtu'un tä tu'uk tsaakopkën. Mijts janty'oy ja mkam mtu'u xy'oytyuny, ets ja pëjy oyjätyëty jam xynyi'ipy xykyojy, yë'ë mtukwintsë'ëkëjäämpy mëti'ipë wiink naax wiink kajpn y'ëwtajtëpën,

11yajxon xykyëwent'aty ko xypyeny xykyojy, jëtu'un xy'a'ijx xyjyëjp'ijxnë jëna'a pyëjja'any. E jääts ko ënäty ja nyipa'am jyä'ty, wa'ats pyutstëkooytya'aja'any.

12Mëtoow'itë wi'ix ya'axtën jyoktën yë mayjyä'äy, jëtu'un tä y'iitsy kyomyën yë mëjmejy. Jëtu'un ja naax kajpn myu'utë nyiitstë tä mëj komnëë y'amu'uyën.

13Ko ja Wintsën y'ojëtë, ënätyë kyääkjoktë ets jëkäm nyëjkxtë, jëtu'un tä pu'uxm wyimpapojyën tunkëjxm, jëtu'un tä äpnytyë'ëts pyojë'ëkyën ko mëktuupoj myiny.

14Ko jyopy'äty janty'oy yaj'ixy y'ujts'aty, e ko tsyu'ujënyë tëë nyaxo'tstaaynyë. Jëtu'un jyatë ja ja'ayëty mëti'ipë je'eyë një'kxy'ajtëmë myëkäk myëpujtëpën, jëtu'un jyatë ja ja'ayëty mëti'ipë xit ko'ow të xyajwë'ëmëmën.

Isaías 18

1Janty mon janty tuk yajpaaty ja naax kajpn ma yajmëtoyën y'amu'uy ja uux, ma ja kajpnën jampë yajpaatyën Etiopíë nëë awinaxy,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[2]mëti'ipë jyä'äy kyejxypyën jam ma Nilë mëjnëëjën, mëti'ipë nëëjoty ye'epyën. Pe'tym jyänty nyëjkxtë ets ja aaw ayuk tyaka'antë ma ja kajpnën mëti'ipë kutsë'ëkën oy tyimmaajëty, ma ja kajpnën mëti'ipë mëkën, ta'tspëkyën, mëti'ipë nëë'itkujky yajpatpën.

[3]Tëkokyë miitsëty naax kajpnëty nëjkxëp xy'ixtë xymyëtowtë ja xuxn ets ja ijxpäjtën ko ja tsip ënäty tyuna'anyë.

[4]Ëjts jëtu'unës yë Wintsën të xy'ënëëmë: Ëjts wa'atsës n'ixy ntuny winë jam maas nyajpaatyën, jëtu'un tä jëënën ko pyotm'aty, jëtu'un tä myaanikyën ko xyëkopk'aty, ma ja pëjktä'äky pyëti'ikyën.

[5]Ko ënäty ja tsatym të pyëjktä'äky ets ënäty të myëjaawnë, ka'anëm ënäty ja pëjktä'äky pyëti'ikynyëm, wa'ats nëjkx yajxe'enty pyujxta'ay tsatym, ets nëjkx jam kajpnpë'am yanitsëëmpety.

[6]Jam nëjkx wyë'ëmta'ay kamjotm yë'ë nëjkx yajtukniwë'ëmtë lut majkwejkxy, ja uk ets ja kaa. Ja lut, majkwejkxy jam nëjkx xyëkopknaxtë, ets ja jëyujk jam nëjkx pyotmnaxtë.

[7]Jä'ä xëëw nëjkx ja ja'ayëty tuknimintë ja wintsë'kën ja Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, ja ja'ayëty mëti'ipë yenyëtyën ets mëti'ipë wyääy kyopk të'kxtëpën jajtëpën, mëti'ipë kutsë'ëkëtyën oymyaajëty, ja jotmëk kajpn ets mëjpë, mëti'ipë nëë'itkujky yajpatpën. Nëjkxëp yajwoowmintë jam Sión. Ma yaj'ëwtatyën ja Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë.

Isaías 19

[1]Ixtë wi'ix ja Wintsën tniminyën ja Egiptë ja'ayëty yootsjoty. Ja awinax jëtu'unyë tsyëtyuupyëjkta'atë ko t'ixtë myiny ja Wintsën, ja Egiptë ja'ayëty nän yajxon tsyë'kënëtë.

[2]Tääts ja Wintsën y'ënä'äny: Nyajwa'kxäämpyës yam Egiptë kajpn ets aakyë'ë tsyiptuntëty, nëjkxëp nyämyëtsiptsoonyë ja ja'ay mëët ja myëku'uk, ja kajpn mëët ja myënaax myëtsëpa'an, ja yajkutujkpë mëët ja myëku'uk mëti'ipë näjyëtu'un yajkutujkpën.

[3]Jëtu'unës nëjkx nyaj'akumon nyajjotkumonëtë, ka'ap nëjkx jëtu'un tyunyë jyätyë ijxtëm ënäty të tjatuknipëjktaakëtën. Ënät nëjkx jam winë tyajtëwtë ma y'awinaxëtyën, ma ja nasja'apëtyën, ma ja o'kpë anëmën ets ma ja patooy panajxpëtyën.

[4]E ëjts jamës yë Egiptë ja'ayëty nyajnëjkxa'any ma tu'uk ja yajkutujkpën mëti'ipë ka'ap nijënu'un kyäjpxyjyä'äkyukën, mëti'ipë ka'ap pën tpa'ëyoyën. Jëtu'un ja Wintsën y'ënä'äny mëti'ipë maaytyääyëpën winë.

[5]Ja Nilë mëjnëë nëjkxëp tyëtsnë, ja mëjnëë jot ka'ap nëjkx nëë t'ëkmëët'ajnë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

6Ja nëë wok ëxëëkëm xyuukanë. Ja mëjnëë jot mëti'ipë japën Egiptë ëtyä'äkyë'äämpy nëjkx tyëtsnë, ja tsajpkäpny jot ets ja nëëwäkjot jëtu'unyë nëjkx xyo'tstaaynyë;

7ja nëëwäkjot mëti'ipë Nilë nëëpë'aay yajpatëpën, ets ja pëjktä'äky mëti'ipë nëëpë'aayën, wa'ats tyëtsta'aja'any ets nëjkx kyutëkooytyä'äy.

8Ja ja'ay mëti'ipë nëë jëyujk majtstëpën jam ma ja Nilë mëjnëëjën, je'eyë nëjkx jyaak mon jyaak tuktë; mëti'ipë ja kujëpipantëpën, je'eyë nëjkx jyaak mëkxäj jyaak o'kxäjtë;

9Mëti'ipë witkojtëpën, ka'ap nëjkx t'ëktukxoontaknëtë tyuunk; mëti'ipë tsëmy yajye'eytyëpën ets mëti'ipë jo'ktëpën, ëmaay paki'ix nëjkx nyäyjyawëtë;

10mëti'ipë wit yajkojtëpën, ka'ap nëjkx y'ëkjotkujk'ajnëtë, mëti'ipë taktëpën, je'eyë nëjkx jyaak kumon jyaak kutukëtë.

11M'ëxëëk winma'anytyuk miitsëty kopktëjkëty mëti'ipë jam Soan yajpatëpën, mëti'ipë najts'ëëp najtskajpxëtëpën jap Egiptë, aakjä'ä mnikajpxtëp ka'apë tyuunëtyën.

12¿Ma ënät ja m'ijxpëky ja'ayëty, mijts faraón ets myaj'ijxpëkëtëty ets mtuk'ëwaanëtëty mëti'ipë yë Wintsën të tuknipëjktaakën ma mijtsën Egiptë?

13Yë kopktëjkëty mëti'ipë jam Soan yajpatëpën, winma'anytyuk yë'ëjëty, yë kopktëjkëty mëti'ipë jamëtyën Menfis tëë yajwin'ëëntë, yë kopktëjkëty mëti'ipë mutsk kajpntum tso'ontëpën, wiink në'ë wiink tu'u yë Egiptë kajpn të tukpanëjkxtë.

14Yë Wintsën të txëpiintaayë yë Egiptë ja'ay yë jyot wyinma'any ets jëtu'un ja Egiptë kajpn nyë'ëtëkoy tyu'utëkoyëty, jëtu'un jyata'an tä tu'uk ëmu'ukyë ja'ayën mëti'ipë ni'ikyë kumukpëjkëpën ko tyëkë ë'tspë.

15Ets ni pën kyamayëtëty ja Egiptë kajpn tyaj'oyëty, oy ja'ay jyaminëty mëti'ipë ixpëkyën mëti'ipë tsuujën, mëti'ipë kumeenyën ëkë mëti'ipë ëyoopën.

16Ja Egiptë ja'ayëty wintse'kny nëjkx y'awinpitë, tsyë'kënëtëp oytyiijëty ets tsyë'ëkëjantëp ko ja Wintsën ënäty ja kyë'ë t'akojxmuky.

17Ëxëëkëm nëjkx yë Egiptë ja'ayëty tsë'ëkëtë yë Israel ja'ayëty, oy je'eyë xyëëw tjakajpxpaatëty, mëët ko ënäty të tnijawëtë wi'ix ja Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë të tuknipëjktaakën.

18Jä'ä xëëw nëjkx nyaaxkëtä'äky mëkoxk yë kajpn mëti'ipë hebreo ayuk kyajpxantëpën ets nëjkx nikajpxtë mëët Tios xyëëwkëjxm ko yë'ë tmëjjawëja'antë yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë. Tu'uk ja kajpn txëëwata'any, Xëëw Kajpn.

19Ets nëjkx tyajkojtë tu'uk ja wintsë'këntyakn jap Egiptë, jam ma ja tsëpa'anën, jam tu'uk tsaakopk tyajpëtë'ëka'antë mëti'ipë Wintsën tyukmëjjawëjantëpën.

20Yë'ë nëjkx yajtuk'ixy ets ja Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë yaja'amyätsëty jap ma Egiptë kajpnën. Ko tmëkajpxtëty ja Wintsën ma t'amëtowtën ja näypyutëkë

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

ko ënäty ëxëëk yajtun yaj'ënëëmëtë, yë'ë nëjkx tyuknikäxëtë tu'uk ja yajnitsokpë mëti'ipë nëjkx kyuwa'anëtë ets yajtso'okëtën.

21Nëjkxëp ja Wintsën nyänyikëxë'ëkyë jam ma Egiptë ja'ayëtyën, ets ja Egiptë ja'ayëty nëjkxëp nijawëtë pën Wintsën'ajtpën, nëjkxëp tmo'otë ja wintsë'kën ets ja ayajk ako'onën. Nëjkxëp ja wyaantakën tuntë ets nëjkx tkuuytyuntë.

22Oy nëjkx ja Wintsën t'ëkyajtsëtyuty ja Egiptë kajpn, nyijootwinpitäämpy jatëkok, pya'ëyoowäämpy ets yajtso'okäämpy.

23Nëjkxëp jyää'ajnë najxtakn mëjwiin këjää ma Egiptë ja'ayëty ets Asiria ja'ayëty nyäpyaatëtën. Jyëkyejpy yë Egiptë ja'ayëty jya'tëty Asiria ets Asiria ja'ayëty jam Egiptë. Egiptë ja'ayëty Asiria ja'ayëty tu'ukyë nëjkx ja Wintsën t'ëwtajnëtë.

24Jä'ä xëëw yë Israel kajpn nëjkx itkujky nyäpyëjktä'äkyë ma Asiria ja'ayëtyën ets Egiptë ja'ayëtyën, kënu'kxy nëjkx nyäxy yaa naaxwiiny naaxkëjxy.

25Yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, nëjkxëp y'ënë'ëmxëtë: Tyam nkënu'kxy mijts Egiptë, mëti'ipës nkajpn'ajtypyën, ets Asiria mëti'ipës ojts nyajkojyën mëëtës yë nkë'ë n'aaw, ets ja Israel mëti'ipës njä'ä'ajtypyën.

Isaías 20

1Tëkok ojts tu'uk yë yajkutujkpë mëti'ipë xyëëwajtypyën Sargón, Asiria ja'ay, tkexy tu'uk yë tyuunpë jam Asdod, tääpë ja'ay ojts tnitëkë tu'uk yë kajpn ets ojts tniwä'äky ko myëtäky.

2Jä'ä jëmëjt ojts yë Wintsën tmëkäjpxy yë Jeséas, Amós yë myaank ets t'ënëmaay: Jän tääpë wit mëti'ipë kuumpën u'kxpën, jän näjyëtu'un yë mkë'ëk. Ënät yë Jeséas tjantyjyeeny yë wyit ets nyätyuktekyjyääntutë yë kyë'ëk.

3Tä ja Wintsën y'ënäny: Yë ntuunpës Jeséas niwa'ats tekywya'ats të yajpaaty tëkëëk jëmëjt, jëtyu'uxp të y'ity, jä'ä ko ja Egiptë ets Etiopíë o'ktëy jyata'antë.

4Näyjyëtu'un yë yajkutujkpë mëti'ipë Asiria ja'ayën myënëjkxäämpy tsumy matsy ja ëna'ktëjk Egiptë ja'ayëty ets Etiope ja'ayëty, wä'än tmëjëty tmutskëty niwa'ats tekywya'ats.

5Ja ja'ayëty ko nëjkx jëtu'un t'ixtë je'eyë nëjkx tsyë'ëkëtë ets tsyëtyuntë, jä'ä ko jëtu'un ënäty yë Etiopíë kajpn të tjawëtë tä tu'uk mëk kajpnën ets Egiptë kajpn mëti'ipë mëj'äämpy ijtpën.

6Tääts nëjkx y'ëna'antë ja'ayëty mëti'ipë mejy winkon tsënaaytyëpën: Ix ja jyajnë ja kajpn mëti'ipës të ntuk'ijxpäjtëmën, mëti'ipë ënäty xëmë nmëye'eyëmën ets xynyiwaantutmëty ma ja Asiria ja'ayëtyën. ¿Tyam wi'ix ënät nnäkyuwa'anëmëty ets nnäyajtsokëmëty?

Isaías 21

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[1]Ma yaj'akäjpxyën mëti'ipë tunan jatanëpën jam të'ëts'itjotm, winkon ma ja mëjmejyën. Tä tu'uk mëk ënääwtuujën mëti'ipë ëpa'tkë'ëmtsow tso'onpën, jëtu'un myiny atsë'ëk ajawë mëti'ipë tunan jatanëpën.

[2]Mëk oy yajmëtoy mëti'ipës ja Wintsën të xytyuk'ëwaanën: Mëti'ipë ja myëku'uk kyë'ëyäjkpyën, tëë ja jëtu'un tuny; mëti'ipë yajkutëkoopyën winë, të ja jëtu'un tuny. Pëtë'ëk mijts Elám ets mijts Medë ja'ayëty, nëjkx mtsiptuntë. Ëjts ka'apës n'ëkupëkanë ets pën je'eyë nyikajpx nyimëtya'akëty.

[3]Pëjk atoonpës njawë njot nini'kx, jëtu'unës näjyawëty mpëky n'atonyë tä to'oxytyëjk jyot nyini'kx pyiky y'atonyën ko y'u'unk myääy myëxu'unk'ata'any, nitiijës nka'ëkmëtowanë mëët ja monyëtukyë, ets nitiijës nka'ëk'ixanë mëët ja tsë'ëkë jawë.

[4]Ëjts ka'apës n'ëkwinma'anypyatnë, jëtu'unyës nkutsuu nkupojënë mëët ja tsë'ëkë. Ko ijty jyënäky xëëwaty janty oyës ijty nnäjyawëty, tyam ëxëëkëmës je'eyë nnäjya'awënë.

[5]Tam ja kaaypyäjn të yajnipëjktaakë, tëë ja najxtakn y'oyë, jëtu'un ja xëëw tsyo'ontä'äky. Wa'k'oyëtë miitsëty ninu'un mtsip'ixy'atën: Oytyuntë yajxon ja m'akëëytyukëty ets yajxon y'atë'kx y'ajajëty.

[6]Jä'ä ko tëëjës yë Wintsën xy'ënëëmë: Nëjkx pëjkta'ak tu'uk këwent'ajtpë mëti'ipë nyikajpxëpën tii tyim'ijxypyën.

[7]Kanaak yaj'ixy yë kepy wintëkäämpë myintë, kwaay pajëtujtëtëp nimäjtskjaty, yaj'ijxp näjyëtu'un tä ja'ay kwaay tuk'u'unyën, tä ja'ay jëyujk jëku'ux tuk'u'unyën.

[8]Ënät mëk të jyänty yujk'ëna'any: Wintsën, maas të xypyëjktä'äkyën, jamës nyajpaaty, xëëny kootsës jam n'ijx'ity nkëwent'aty.

[9]Koos të n'ijxpaaty tu'uk kepy wintëkäämpë të myiny mëti'ipë nimäjtsk kwaay pajëtujtëpën, ja mëti'ipë jam kyëwaaykyijxy ënyääytyëpën tu'uk të kyäjpxy ets të y'ënä'äny: Tëë ja yajnitëkë, tëë ja yajnitëkë ja Babilonyë kajpn, ka'ap të myëtä'äky. Tëë tyukpu'ujëtyä'äy mëti'ipë ijty y'ëwtajtëpën.

[10]Naax kajpn mëti'ipës nnaax'ajtyp nkajpn'ajtypyën, mëti'ipë jëtu'un tä tsajpmokën të yaj'ateeny të yajtukteenyën, tyam ntuk'ëwaanë mëti'ipës të nmëtoyën, mëti'ipës të xytyuk'ëwaanën ja Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, mëti'ipë ja Israel ja'ay y'ëwtajtëpën.

[11]Ma yaj'akäjpxyën wi'ix ja Edom ja'ayëty jyata'an kyëpäta'antën: Mëkës yë ja'ay tu'uk xymyëkäjpxy ets xy'ënëëmës: Ëkmëtow këwent'ajtpë, ¿jënaak yaxp tyam tsu'um?

[12]Ets ja këwent'ajtpë y'ëtsoy: Tää xyiinyëjanë ets tää kyootsëjanë. Pën tii myajtëwantëp jyëkyejpy xyajtëwtëty, mmintëp jatëkok.

[13]Ma yaj'akäjpxyën tii tunan jatanëpën jam Arabië. Jam ja Dedán ja'ayëty tyu'uma'atë ujtsjotm,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14nëjkx jëjpaatë'ëktë, yajnëë'uuktë mëti'ipë tëtsëpën, mo'otë nëë. Miitsëty Temá ja'ayëty, nëjkx ixta'atë mëti'ipë käkpën ets mo'otë kyääky, wä'än tkay.

15Jä'ä ko yë'ëjëty yë'ë kyukäk kyupujtëp ko pën kyupuxëtëty mëët ja tëypyujxn jëjpme'epyë, ko pën kyuti'pxëtëty ets ko jam tsipjotm myëtsip yajtëkoyëtëty.

16Ënätës ja Wintsën të xy'ënëëmë: jajëmëjt yë Quedar kajpn ka'ap ënäty maanë, jëtu'un tä tu'uk tuunpë ja'ay tnimëtyä'äkyën mëti'ipë yi'iyë myëju'uny tyukjuuky'äjtypyën,

17Wäänë jam Quedar jyaak wë'ëma'any ja ti'px mëti'ipë tsiptuunpë ja'ay myëtsiptuuntëpën. Yë Wintsën mëti'ipë Israel ja'ay y'ëwtajtëpën yë'ë jëtu'un ënaanp.

Isaías 22

1Ma yaj'akäjpxyën wi'ix jyata'any kyëpäta'anyën ja mëj joyjyot ma yajwinkëma'ayën winë: ¿Tiitën tuunëp jajtëp, wi'ix ko ja'ay aak tëjkëjxy pyäjta'atë?

2Ma ja kajpnën, ma ja'ay y'akujk'at jyotkujk'atën, ma ja ja'ay y'ëyë'ëktën kyëyätën. Ja mja'ay mëti'ipë të y'ooktën ka'ap jyamëty të y'ooktë tsipjotm ets ka'ap jyä'äyëty të yo'kpuxëtë;

3ja mwintsëntëjk mëti'ipë ja tsip ijty nyikopk'ajtëpën, ni'ikyë ojts kyäknëtë pyujnëtë; ko të kyä'äktë ni'ikyë të twinkukääkëtë ja myëtsipëty ets yajtsuum yajmajtstë. Ja mjotmëktëjk oy nëkooyë jyakäk jyapujtë je'eyëm ojts yajmatstë ets yajtsuumtë.

4Paatyës të n'ëna'any: Jëwa'aktë, nikë minës je'eyë n'ëkyä'äxy; këtiipë pën y'ëna'anëty wä'änës nyaxmony, ets këtiipë pën y'ëna'anëty etsës njotkujkëty maas ja nnax nkajpn ja ëyo'on tpaatyën.

5Jä'ä ko yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, tëë tuknipëjktaakë ko tyajmina'any yë ëyo'on, ma y'ooka'an tyëkoya'antën yë ja'ayëty ets ma mon tuk ja xëëw po'o yajpaata'anyën jam mëj joyjyotm ma yajwinkëma'ayën winë. Tëë ja mëjpotsy tjitë mëti'ipë kajpn nyapots'ajtypyën, jampaat kopkëjxm yajmëtoownë ko ja'ay jyë'ëtë ya'axtë.

6Yë Elám ja'ayëty jëjp'ixy jam yajpatnëtë ets tsyiptuna'antë; tëë ja kyepy wintëkäämpë ets ja kyëwaayëty tukwä'tspäjnëtë; yë Quir ja'ayëty tëë ja tkëëyë'ktaaynyëtë ja pujxn mëti'ipë nätyukuwanëtëpën.

7Tëë ja mjoyjyot y'ujtsta'ay mëët ja kepy wintëkäämpë ets mëët ja mëtsip mëti'ipë kwaay tyuk'u'unyääytyëpën yë'ë jam najxtëp tëjkëtyëp mkajpnjotm.

8Mëti'ipë ijty ja Judá ja'ayëty nätyukuwanëtëpën, tëë ja mya'ta'ay. Ënät ojts xyjyä'ämyätstë ko tam xymyëët'atë yë pujxn mëti'ipë yajmëtsiptuunpën jam yuukjotm,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

9ets xy'ijxpatë ko jam ma ja David ja kyajpnën ko tam ja patu'u jyätyë ets jam ojts xyu'utstë ja mnëëjëty;

10ojts xy'ixtë mëti'ipë ënäty oyëjaanpën ets ojts xyajta'tspëktën mëti'ipë ënäty ta'tspëkaanpën.

11Poty itkujky ojts xypyotstë ja nëë apëjkën ma xyajnipäta'antën ja nëë, je'eyëp ko ka'ap ojts xynyijawëtë pën ënäty jëtu'un tëëyëp të tuknipëjktaakë.

12Jä'ä xëëw yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, m'ënëmaayëtë ets mjë'ëtëty mya'axtëty, ets mwaay xykyääptëty ets xytyuktëkëtëty ja wit mëti'ipë kuumpën u'kxpën.

13Tyam xoontaktëp ja ja'ayëty ets äjtstëp pujtëp, janaam jatsojk tjantyaj'ooktë tsajpkaa ets kupixyny, kyäytyë jyë'kxtë ënät ets y'uuktë pyëktë.

14Yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, tëëjës xy'ënëëmë: Ëjts ka'apës tääpë ja'ayëty npokymyä'kxa'any; miits jëyëjp m'ookantëp ok yë'ëjëty. Jëtu'un y'ënä'äny ja Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë.

15Jëtu'unës të xy'ënëëmë yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë: Nëjkx ix yë Sebná, mëti'ipë kyëwent'ajtypyën yë akujktëjk ets xy'ënëëmëty:

16¿Mijts tii jotmayën yaa mjatyimjëkyejpy, ëkë pën të nmo'oy kutujkën ets xy'oytyunëty yaa yë m'o'kpë jut, ets xytyajëty ja m'o'kpë jut jam kopkëjxm, ets jam tsaakëjxm mnanyi''ixëtëty ma mnaaxtëkëtyën?

17Jëkäm yë Wintsën mnajtsjëpipëja'anyë, jëtu'un tä tu'uk mëkja'ay t'ixjëpipyën yë myëku'uk. Amëjaaw matsa'anyë ets mwinxita'anyë, jëtu'un tä ja'ay wit twinxityën mëti'ipë pixk mëëtën.

18Jëtu'un myajwinkëpipa'anyë tä ja'ay piikë tyajkëpipyën, jëkäm myajka'aja'anyë, ma naaxwiinyëtë jyëjpkëxyën. Jam nëjkx m'ooky ets jam nëjkx wya'ak'o'oyëtya'atë yë kepy wintëkäämpë mëti'ipë ijty ja mëj'ajt oyajtën mtukpatëpën, je'eyë nëjkx myajtsëtyuunë jam ma ja mwintsën ja kyëmoontëjkën.

19Njëwowäämpy jam ma të myajpëjktä'äkyën, npëjkëjäämpy yë mtuunk.

20Jä'ä xëëw nmëkajpxa'anyës yë ntuunpës, yë Eliaquim, yë Hilquías yë myaank

21ets ntukxoxa'anyës yë mwit, yë'ë nmo'ojäämpyës ja mwëën ets nëjkx nmo'oyës ja mkutujkën. Jëtu'un nëjkx nyäxy tä tu'uk teetyën jam ma Jerusalén ja'ayëtyën ets ma Judá ja'ayëtyën.

22Ma kyejkyën nëjkx npëjktä'äkyës ja ëwatsn mëti'ipë nyi'ëwatsn'ajtypyën ja David ja tyëjk. Ni pën tkajëkyepy tyaj'ëwa'atsëty mëti'ipë yë'ë yaj'ëtujkpyën, ets ni pën tkajëkyepy tyaj'ëtukëty mëti'ipë yë'ë yaj'ëwatsypyën.

23Mëj'äämpy nëjkx y'ity ma jyëën tyëjkën. Ëjts të ntuknipëjktaakë ko yë'ë ta'tspëky xëmë yajpaatëty ma y'ityën, jëtu'un tä tu'uk yë pujxn kuwopy y'ityën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

24Jam nëjkx ja'ay may oyajtën tpaaty ma yë'ëjën.

25Wäänë y'ita'any tääts nëjkx kyuka'anaxy, ka'ap nëjkx mëj'äämpy y'ëk'ijnë, ets ka'ap nëjkx ja'ay jam tii t'ëkpatnë. Jëtu'un ja Wintsën të tnikäjpxy, mëti'ipë maaytyääyëpën winë.

Isaías 23

1Ma yaj'akäjpxyën wi'ix yë Tirë kajpn jyata'any kyëpäta'anyën: Je'eyë jyaak mu'uy jyaak niitsy ja kepy nëëwinye'epyë mëti'ipë jam Tarsis tso'onpën, jä'ä ko tëë ja mëtsip tyajma'ta'ay ma jyajta'aktën. Tëë mya'ta'ay ma jya'tën mëti'ipë tso'onpën jam Chipre.

2Yë Tirë ja'ayëty ets Sidónja'ayëty amonyë y'itë. Ja jyä'äyëty wyinnajxtëp ijty ja mëjmejy

3ets mëjnëëjot. Jam ijty myeenypyaatë Sihor ets Nilë ko ja aaypyajk ujtspajk tjuytyë, ets jam tooktë ma wiinkëtypë kajpnën.

4Mtsëtyunëp mijts Sidón, ma mëj'äämpy të m'ityën ko të xytyukmeenypyääty ja juukymyejy, jä'ä ko nëjkxëp jëna'a m'ëna'any: Ëjts ka'apës ja n'u'unk nmaay n'ëkpatnë, ka'ap jëtu'un ja njotës y'ëkpëjknë tä ijty tëëyëpën koos n'u'unk'ijxy. Ka'apës ja n'u'unk nmaay n'ëkmëët'ajnë mëti'ipës nyajyääkëpën ets mëti'ipës nyaj'ijxpëkëpën.

5Ko ënäty ja Egiptë ja'ayëty tnijawëtë wi'ix ja Tirë kajpn jyajnën kyëpäjnën, nëjkxëp tmëkjawëtë,

6ets nëjkx y'ëna'antë: Nëjkxtë jam Tarsis. Jë'ëtë ya'axtë jam, miitsëty ninu'un mtsëënëtën jam mejy ëkë'ëm.

7Ya'atë kajpn jëtu'un ijty tëëyëp yajnikajpxp ko tääyëm yë'ë, ko yaa ijty ja'ay y'ätstë xyoonta'aktë. Ya'atë kajpn nëjkxp ijty oymyaajëty ets ma tuknipëjktaakën wyë'ëma'any, jam ijty wyi'imy.

8¿Pën ya'atë jëtu'unpë ënä'ämën të tpëjktä'äky ets ja Tirë kajpn o'ktëy jyatëty, ma ja yajkutujkpë y'ityën mëti'ipë ja jyä'äy ajuupy ato'ktëpën, mëti'ipë ja jyä'äy kumeenyëtyën ets mëj'äämpy y'itën?

9Yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë yë'ë të tyajkutuky ets tyaj'amoonta'aja'any ja ja'ay mëti'ipë näjya'awëyëpën amëj akëjxm ets o'ktëy tyajjata'any ja ja'ay mëti'ipë mëj'äämpy ijtpën.

10Mijts Tarsis ja'ayëty, tim naaxtuntë je'eyë, jä'ä ko miitsëty ka'ap jëtu'un ja kutujkën xy'ëkmëët'atanë tä ijty tëëyëpën.

11Yë Wintsën tëë yë myëk'ajtën tyaj'ixyë ma mejyjyotën. Tëë ja mëj naax mëj kajpn t'atsë'ëk t'ajawë, ja naax kajpn mëti'ipë ënäty ta'tspëky yajpatëpën jam Canaán, wa'ats të tyajkutëkooytyä'äy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

12Ets të t'ënëëmë ja Sidónja'ayëty: Ixmats ja äjtsk pujtk mijts to'oxy ëna'k mëti'ipë të yajwitsy të yajjëtutyën. Mijts oy jap mjanëjkxëty Chipre, ka'ap jotkujk'ajtën xypyaata'any.

13Ixtë wi'ix të jyätyën ya'atë it naaxwiinyëtë, ma të tsyoony të jyä'tyën ja kepy nëëwinye'epyë. Ojts yë Caldeo ja'ayëty mëjjëty tëjk tkojtë, yajkutëkooytyë ja akujktëjk jam Sidón, xit ko'ow tuuntaaytyë. Yë'ë ojts poky tmëët'atë, ka'ap yë'ëjëty Asiria kajpn.

14E Tyam ënät miitsëty Tarsis ja'ayëty, je'eyë jë'ëtë ya'axtë, jä'ä ko ja naax kajpn mëti'ipë myajkojën ta'tspëky, tëë ja kyutëkoy.

15Jä'ä xëëw yë Tirë kajpn, ka'ap nëjkx pën jyä'ämyetsyë, jëtu'un tëkë'px majk jëmëjt y'itëty, ijxtëm tu'uk yë yajkutujkpë y'ëne'emyën, tëkë'px majk jëmëjt. Ko kya'pxëty, jää nëjkx ja Tirë kajpn tniwä'äky ijxtëm tu'uk ja ëy y'ënä'änyën: ma yajkuuy'iyën ja to'oxytyëjk mëti'ipë jyot nyini'kx tyo'kpy yäjkpyën.

16Mijts to'oxytyëjk mëti'ipë ja mjot mnini'kx mto'kpy myäjkpyën, mëti'ipë ijxtëkoy ja'atyëkoy juukyajtpën, këëyë'ëk ja mkow ets xytyukjëtitëty ja kajpn jot, akujk jotkujk kow pëk ets m'ëwëty mya'axëty ets y'ëkyaj'ixëty pën myajja'amyäjtsp.

17Ko tëkë'px majk jëmëjt kya'pxëty, jää nëjkx ja Wintsën jatëkok tja'amyetsy ja Tirë kajpn. Jää nëjkx jatëkok ja tyuunk tyajtso'ontä'äky ma ja jyot nyini'kx tooky tyäkyën mëët yë wiinkëtypë kajpn naaxwiinyëtë apëtsëmy.

18E ja wit meeny mëti'ipë ënäty të tpaaty të t'ixyën, jä'ä nëjkx ja Wintsën yajtukmëyoxy, ka'ap nëjkx yajpëjkë'ëk; yë'ë yajmo'ojantëp ja ja'ayëty mëti'ipë myëtuuntëpën ja Wintsën ets tukjuytyëty yë kyääky y'uukyëty ets wyit tyujkxyëty.

Isaías 24

1Ixtë wi'ix ja Wintsën ja naaxwiinyëtë tuna'anyën, yajma'ta'ajäämpy ets yajwintëkooytya'ajäämpy koonëm ja ja'ay kyääkwa'kxta'atëty.

2Tu'knax tpaata'antë ja ëyo'on jotmay, wä'än tpënëty: teety, naax kajpn, yajmëtuunpë, mëtuunpë, wintaj, wintsën, juupyë këpäjtpë, ato'k ayajkpë, yajnu'kxpë ets mëti'ipë nu'kxpën, mëti'ipë kakëpäjtpën ets mëti'ipë kayajmëkëpäjtpën.

3Wa'ats nëjkx ja naaxwiinyëtë mya'ta'ay, nëjkxëp yajjëpëjkta'ay tiijaty ënäty jääjën naaxwiiny naaxkëjxy, jä'ä ko jëtu'un ja Wintsën të y'ënä'äny.

4Anë'ëk tëëtsë'ëk ja naaxwiinyëtë y'awinpita'any, xo'tsta'ajaanp ja aay ujts, mon tuk ja naaxwiinyëtë yajpaata'any.

5Jä'ä ko ja ja'ayëty tëë tyaj'ëxëëkëtë ja naaxwiinyëtë, ka'ap të tpatuntë ja ënä'ämën tëyajtën ijxtëm jyapaatyën, tëë tkumëtoownaxtë ja ënä'ämën tëyajtën ets ka'ap të tuntë ijxtëm ojts tnikajpxtën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

6Poky yë naaxwiinyëtë të y'ity, paaty o'ktëy të jyäty, Ja ja'ay mëti'ipë jam kukajpnajtëpën yë'ë ëyoowtëp paaty të nyiwäänëtë, ka'ap ja ja'ay y'ëknimay'ajnëtë.

7Ka'ap ja tsatym nyëë nëkooyënë, ja tsatsymkyam nän pëjkëtëp ijxëtëp; mëti'ipë ijty akujk jotkujk juuky'ajtëpën, tyam mon tuk yajpatnëtë.

8Tëë kyixy ja xoontakën ma ja ja'ay të xyu'uxtën ets të y'ëwtën, tëë myoonkëtä'äky ma ja ja'ay të myuktën ets të xyoonta'aktën.

9Ka'ap pën y'ëk'uk y'ëkjë'kxnë ma äjtsën xoontakën y'ityën; ja ja'ayëty mëti'ipë uktëpën, ta'am tja'awënëtë ja tsatym nyëë.

10Ja naax kajpn ma ijty ka'ap jyotkujk'atyën, axit ako'owë tyam yajpatnë, ka'ap ma ja tëjknë ma ja'ay tsyëënëtyën.

11Je'eyë ja'ay yaxnëtë jä'ä ko ka'ap maa uukynyë mëti'ipë mukpën; tëë ja äjtsën xoontakën pyi'tsta'ay; jëtu'un yaj'ijxnë wiink it wiink naaxwiinyëtë yowë ja'ay të nyëjkxtaaynyëtë tsumy matsy.

12Xit ko'ow ja kajpn të jyäty, ja tëjk akaj, kujy jëpipy të jyajta'ay.

13Aakjëtu'un oy myaa'ajnë naaxwiinyëtë apëtsëmy, jëtu'un të jyäty tä ja'ay aceitunas twinwopyën, ëkë tä yajwin'ixyën yë tsatymtyëëm ko të yajpëjkmujkta'ay ja pëjktä'äky.

14Mëti'ipë ënäty juuky të jyaakwë'ëmtën, akujk jotkujk nëjkx wyë'ëmtë. Jam ma xëëw kyëtä'äkyën, nëjkxëp y'ëwtë ya'axtë ko ënäty t'ixtë ja Wintsën ja myëj'ajtën y'oyajtën mëjwiinpë këjääpë.

15Jampaat ma ja xëëw pyëtsimyën ets ma ja mejypya'ajën, nëjkxëp ja Wintsën xymyëjpëjkta'aktë, mëti'ipë Tyios'ajtëpën yë Israel ja'ayëty.

16Jam ma naaxwiinyëtë jyëjpkëxyën, jampaat të yajmëtoy ko ja'ay y'ëwtë ya'axtë: Wä'än tyajmëjjaw tyäjkënu'kxyawë ja Mëtëypyë. E ëjts jëtu'unës të n'ëna'any: Janty mon janty tukës nyajpaaty. Pëjkëpës, këxaanpës. Ja ja'ay mëti'ipë ayajk kë'ëyajkpën, tëë ja myëku'uk tkë'ëyäky, tëë jëyëjp tmëmay tmëtajtë wi'ix tuna'anyën.

17Ja naaxwiinyëtë ja'ay jëtu'un nëjkx yajpajëtitë tä ja'ay aayjëyujk ujtsjëyujk tpajëtityën, ets tä jam tyimka'ajanë ma të yajxokyën.

18Mëti'ipë ja käkpën jutjoty nëjkx kyukääkë, e mëti'ipë jutjoty ja pëtsëëmpën jam nitëyë nyëjkxa'any ma të yajxokyën. Mëk komtuu jam tsajpjotm tsoonaanp ets nëjkx ja naaxwiinyëtë y'ëtëtstä'äky.

19Yajxon ja naaxwiinyëtë mëk yu'kxa'any, këëykëëynyë y'ëtë'ëtsa'any, ets piw nuuk jyajta'aja'any.

20Tä ëmu'ukyë ja'ayën, jëtu'un y'ëtëtsta'aka'any, tä mëëytyëjkën mëti'ipë nyixeny pejyën jëtu'un pyojyu'kxa'any. Yajxon ja nyëë pyoky jye'emty'ajnëtë, ka'ap t'ëkjëkyäjpnë wi'ix tmëpëtë'ëktëtyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

21Jä'ä xëëw nëjkx ja Wintsën tëytyuny ja tsajpkëjxmëpë y'ënä'ämtën, ets ja naaxwiinypë yajkutuktën;

22wa'ats tpëjkmujkta'aja'any ets jutjoty t'apëkëja'any. Jap tsum matsy tyaj'ita'any, ok tmo'oja'any tëytyu'unën.

23Ko ënäty ja Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë yë'ë yajkutuky jam Sión; pi'itsaanp yë xëëw ets po'o ets ja wintsëntëjkëty mëti'ipë jam kukajpnajtëpën y'ixantëp ja Wintsën ja myëj'ajt y'oyajtën.

Isaías 25

1Wintsën, mijts nTios'ajtyp; mijts nyajmëjnajxyp ets nmëjja'aw nkënu'kxyjya'apës yë mxëëw, jä'ä ko tëë xytyuny mëjwiin këjää winë ijxtëm ojts xynyikäjpxyën, jëtu'un tyimtso'ontäky tëëyëp.

2Tä tsaapajkjotmën ja naax kajpn të xytyuunta'ay, ets xit ko'ow ja naax kajpn të y'awinpity ma ijty ja'ay nyäkyëwent'atëtën; ojts ja mëtsip ja kyumoontëjk xyjyijtaayë, ets ka'ap ojts pën t'ëk'akojënë.

3Paaty ja naax kajpn mwinkutsë'ëkëty mëti'ipë ta'tspëky yajpatpën, mtsë'këyëp yë jotmëk kajpn.

4Jä'ä ko mijts jëtu'un të mnaxy tä tu'uk tsoktaknën ma y'amin y'a'ookën yë ëyoopëja'ay, ma y'amin y'a'ookën yë ja'ay mëti'ipë winë yajmëyäjtypyën ets mëti'ipë mon tuk yajpatpën, ma ka'ap nitu'umëtyën ets ka'ap ni'a'anmëtyën. Ko xyäjtë yë ëxëëkja'aytyëjk jëtu'un tä jeexyë tyitykpyojyën, ko pyotm'aty.

5Ëkë tä tyäty anpëxikyën të'ëts naaxjoty. Mijts myajyu'unkëp yë mëtsip yë jyot wyinma'any ma ya'axtë jyoktën, jëtu'un tä xy'apëjktukyën yë xëëw'an mëët yë yoots nëma'a. Mijts atsip xyaj'ëmony yë ëxëëkja'aytyëjk.

6Jam ma Sión kopkën, yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, tnipëjktaakëja'any tu'uk ja ka'ayën ukën, aakyë'ë pyëjkta'akäämpy oyëtypë jë'kxy pëky, oyëtypë kääky uuky, xu'kxëtypë ets pa'akëtypë.

7Ma ya'atë naax kajpnën, yaa ja Wintsën nëjkx jëna'a tkë'ëtswä'kxy ja wit mëti'ipë tëkokyë ja naax kajpn ayä'ptujkëtëp, ja wit mëti'ipë ijty winpijtëtëpën.

8Nëjkxëp ja Wintsën tyajjëwä'äky ja o'kën tëko'oyën xëmëkyëjxm, pyo'ta'ajäämpy yë wyiin nëë mëti'ipë jëëytyëp yaxtëpën ets jyëpëjkta'ajäämpy naaxwiinyëtë apëtsëmy ja nänyëxi'ik nätyukxi'ikë ma nyaax kyajpnën. Yë Wintsën jëtu'un të y'ënä'äny.

9Jä'ä xëëw nëjkx ja aaw ayuk y'ënä'äny: Ya'atë jëtu'un Wintsënajtp mëti'ipë nTios'ajtëmën, yë'ë të ntuk'ijxpäjtëmë ets yë'ë të xyajtsokëmë. Tsojk ntukxoontakëmë ets ntukxo'on ntuk'ijtëmë, jä'ä ko yë'ë tëë xyajtsokëmë.

10Yë Wintsën yë'ë kyuwa'anäämpy yë Sión kajpn, ets Moab tnaaxkutäänëja'any tä ja'ay t'ateeny tukteenyën aay pu'uxmën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

11Jëtu'un ja Moab yë kyë'ë tyajyu'kxa'any tä ja'ay nyëëyunyën je'eyëp ko ko kyë'ë tnajtsxajë ni'ikyë kyiny.

12Yë Wintsën nëjkxëp tkujijnajxta'ay yë pyoty ta'tspëkpyë ets nëjkxëp tjijtë'ëky ets tyajnaaxkukëtawë.

Isaías 26

1Jä'ä xëëw nëjkxëp yaj'ëy yajyä'äxy ya'atë ëy jam Judá: Ëëtsajtëmë ta'tspëky yë nnaax'ajt nkajpn'ajtëmë, tëë yë Wintsën tkojy mëj yë potsy ets tëë ja naax kajpn tyaj'oyë mëti'ipë ta'tspëkyën.

2Yaj'ëwa'atstë ja tëjk'aaw, wä'än tnaxtë ja naax kajpn mëti'ipë mëtëy winë tyuuntëpën ets mëti'ipë ka'ap pën nyätyukwin'ëënëtën.

3Wintsën mijts jotkujk xyaj'ity mëti'ipë mëk jyot wyinma'anyën, jä'ä ko mijts mtuk'ijxpäjtëp.

4Yë'ë xëmë tyuk'ijxpäjtëp yë Wintsën, jä'ä ko yë'ë tsoktakn'ajtp winë xëëw winë jëmëjt.

5Yë'ë yajkuka'anajxyp yë ja'ay mëti'ipë amëj akëjxm ja'ay'ajtëpën, yajnaxymyëp ja kajpn mëti'ipë mëj'äämpy näyajnajxëpën,

6ets tyajwinpety yë ëyoopëja'aytyëjk ets mëti'ipë yu'unk naxym yajpatëpën, këjxm tyajnaaxweetsy.

7Ja wa'ats ja'aytyëjk ja nyë'ë tyu'ujëty tëyë nyijkxy; mijts Wintsën, mijts kë'ëm ja nyë'ë tyu'u myaj'o'oyëyëp.

8Ëëtsëty akujk jotkujkës näjyawëtë koos yë'ë npanëjkxtë ja në'ë tu'u mëti'ipë ja ënä'ämën tëyajtën nyi'ënä'ämëpën. Yë njot nwinma'anyëtyës jam xëmë myäy tyäjy ma mijtsën.

9Winë aaw winëjot mijts nmëmëkxejy koots tsu'um; jam ja njot nwinma'anyës tyimyajpaaty ma mijtsën. Ko ënäty mijts xynyipaye'ey ja nëë poky naaxwiiny naaxkëjxy, jää nëjkx ja ja'ay nijawëtë mëti'ipë mëtëy nipaye'eyën'ajtpën.

10Mijts oy jënu'un xypya'ëyowëty yë ëxëëkja'aytyëjk, yë'ëjëty ka'ap nijëna'a oypyë tja'akyukëtëty; yë'ëjëty ëxëëk yë jyot wyinma'any tyaj'ixëtë ma nyaaxjotmën yë oyjyä'äytyëjkëty ets ka'ap nijënu'un myäytyë tyajtë ets tmëjjaw tkënu'kxyjyawëtëty yë Wintsën.

11Mijts Wintsën janty jëjp'ixy jam xyjyamëët'aty yë tëytyu'unën, je'eyëp ko yë ëxëëkja'aytyëjk nijënu'un mëj tkatimy'ixtë; ko ënäty t'ixtë wi'ix yë mtsojkën mja'awën xyaj'ixyën ma mwa'atsja'aytyëjkën, jää nëjkx tukxi'iky ja ëxëëkja'aytyëjkëty wyë'ëmtë. Jääpëk jeexyë ja mtsip m'äkë yajkëxëtë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

12Wintsën, mijts ëëts xyaj'oy'ijtp, mijts mtëy'ajtën'ajtp; mijts myaj'apatëtyääpy mëti'ipës nmëmaay nmëtajtëpën ntuna'antë.

13Wintsën mëti'ipës nTios'ajtëpën, wiink ja'ay ëëts të nwintsën'atë, tyam myaj'ijxkajp ko mijts mWintsënëty.

14Yë'ëjëty tëë ja y'o'ktaaynyëtë, ka'ap nimaa y'ëkyajpatnëtë; jëtu'un të nyaxtë tä äpkën, ets ka'ap nijëna'a y'ëkyaj'ixanëtë; jä'ä ko tëë xytyiytyuny, tëë xyajkutëkoy, tëë xyjyëpëjkta'ay mëti'ipë jeexyë yajtukja'amyäjtstëpën.

15Mijts Wintsën, mijts ja naax kajpn të xyajyeeky; tëë xyajmëjë ets yë'ë tyajnikëxë'ëkëty ja mmëj'ajt m'oyajtën, tëë xyajkëjääjëtyä'äy nitëkokyë ja naax kajpn ja nyaax tsyëpa'an.

16Paatykyëjxm jëtu'un të jyäty të kyëpety, jä'ä ko ënäty ëëts nyajpaatë mon tuk.

17Jam mwintum jä'ä ënäty ëëts nyajpatnëtë jëtu'un tä tu'uk to'oxytyëjkën mëti'ipë pëjkën ijxën myënajx yajnajxypyën ko y'u'unk myääy tyajmëxu'unk'ata'any, ets ja pyëjkën y'ijxën tmëyä'äxy tmëjoky.

18Ojts ëëtsëty ëxëëk njatë nkëpätë, ojts ja pëjkën ato'onën nmënax nyajnaxtës; jëtu'un ojts ëëts njatë tä tu'uk to'oxytyëjk y'u'unk'ixyën; e nëkoopë jëtu'un ojts n'ëyowtës jä'ä ko ka'ap nitii mpatës n'ijxtës. Ka'ap ëëts ja nnaax nkajpn të nyajnitso'oktë ets ka'ap pën ma tsyona'any mëti'ipë jeexyë ja naax kajpn tyuktsëna'ayëpën.

19E ja mja'ay mëti'ipë të y'ooktën juuky'atantëp jatëkok, juukpyëkaanp jatëkok ja wyääy pyajkëty. Mëti'ipë jap naaxjoty maatëpën ma'aywyijjantëp jatëkok ets jotkujk jyuuky'ata'antë. Jä'ä ko mijts jëtu'un ja mtë'kxën mjajën të xykyexy tä tu'uk maanik kyä'äyën, mëti'ipë të y'ooktën juukpyëkantëp jatëkok naaxwiiny naaxkëjxy.

20Paaty myaj'ënëëmëtë miitsëty naax kajpnëty, tëkëtë ma mjëën mtëjkëtyën ets ko ënäty jap tëkoty myajpaatë tääts xyaj'ëtuktëty ja mtëjk. Jap wäänë mnäyu'utsëtëty koonëm ja Wintsën ja tsyip y'äkë nyaxëty.

21Jä'ä ko ja Wintsën jap pyëtsëma'any ma yajkutukyën ets tpaye'eyä'äny ja nëë poky ma ja naaxwiinyëtë ja'ayëtyën; ja naaxwiinyëtë ka'ap tjëkyepy tkuyu'utsëty ja y'o'kpë, kopkpëky nyitë'kxa'any pën ënäty të y'ookyën.

Isaías 27

1Jä'ä xëëw nëjkx ja Wintsën tkupuxy mëët ja tyiypyujxn, mëjwiinpë këjääpë ets kutsë'ëkëpë ja mëj jëyujk mëti'ipë jap nëëjoty tsënääpyën, ja mëj tsa'any mëti'ipë näwyinxa'tsmujkëpën japë nëëjoty tsyëënën, mëti'ipë yajtijpën dragón ets Leviatán.

2Jä'ä xëëw nëjkx ja Wintsën y'ënä'äny: Kuuy'ëw kuuya'axtë tsatsymkyam.

3Ëjts Wintsën, ëjts nkëwent'ajtyp ets ëjts xëmë nyajxo'kpy. Xëëny kootsës nkëwent'aty këtiipë tsyë'ëtsëty wyintëkoyëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

4Ka'apës n'ekyë mëët yë'ë. Ko jeexyë tmëët'aty yë äpny ëkë ëxëëk ujts, pojënës jeexyë nitsoony etsës jeexyë ënätyë nino'kta'ay.

5Pën tsyojkpy etsës nkuwa'anëty, wä'än t'ëëw'oy tkajpx'oyë ja tsip äkë mëët ëjts.

6Ko xëëw jëmëjt tpaatëty, nëjkxëp ja tyikts y'aats tpëktë yë Jacob y'u'unk y'okëty, nëjkxëp yë Israel ja'ayëty xye'enty tpëjkta'aktë ets nëjkxëp oy yaj'ixtë nyaax kyajpnëty tä pëjyën, nëjkxëp tyajtuktuktë ja it naaxwiinyëtë.

7Yë Wintsën ka'ap jëtu'un të tëytyuny yë Israel ja'ay tä yë myëtsip të tëytyunyën, ka'ap jëtu'un të tyaj'ooky ijxtëm yë myëtsip të tyaj'ookyën.

8Ko yë Tios yë nyaax kyajpn të yajjoot'anpëkyë, je'eyë wiink kajpn të tnajtskäxë, je'eyë ojts yë nyaax kyajpn tuk'ëxmatsy ijxtëm tu'uk yë pu'uxm pyojke'ekyën, ijxtëm tu'uk pu'uxm wyimpapojyën mëët jëënpoj mëti'ipë tso'onpën xëëwpëtsëmtsyow.

9Je'eyëp ko ënät tpokymyä'kxa'any yë Jacob, pën pyatuumpy mëti'ipë yaj'amëtoopën: Ko naaxwayën tuunta'ajëty yë wyintsë'këntyakn ma t'ëwtatyën ka'apë Tyiosëtyën, jëtu'un tukpu'ujëtya'ajëty tä jeexyë ja'ay tsaa twaaytyä'äkyën mëti'ipë yajaamkojpyën ets ka'ap nimaa wyë'ëmëty tu'kpuxyën yë kepy mëti'ipë y'ëwtajtypyën, yajma'ta'ajëp yë wyintsë'këntyakn ma poom tukwinjokyën yë tyiosëty.

10Ja naax kajpn mëti'ipë ënäty ta'tspëkyën ets këwent'atyën, xit ko'ow të jyajta'ay, jëtu'un tä tu'uk yë tëjkën mëti'ipë ka'ap pën tuktsëënën, ijxtëm it naaxwiinyëtën mëti'ipë anë'ëk tëëtsë'ëkën ets ka'ap jam pën tsyëënë. Ma tääpë it naaxjotmën jëyujk tënaaytyakn nëjkx wyä'äny, jëyujk tsajpkaa nëjkx jam y'oktë.

11Jëtu'un nëjkx jyatë tä tu'uk kepy wyinwexy ko tyëtsnë; ets ja to'oxytyëjk t'apuxëtë tääts yë'ë tno'oktë. Paatykyëjxm yë Wintsën mëti'ipë të yajkojyën ka'ap pya'ëyowa'anëtë.

12Jä'ä xëëw ja Wintsën nëjkx ja myëj'ajtën tyaj'ixyë, tyimtso'ontä'äky jam Éufrates ets tyimja'ty jam Egiptë. Jëtu'un tuna'any tä ja'ay tsajpmok tyajpajk'atyën; je'eyëp ko miitsëty Israel ja'ayëty tu'ukjaty nëjkx myajwinwoptë.

13Jä'ä xëëw nëjkx yajtukxu'uxy ja xuxn ets myiinta'atëty ja ja'ayëty mëti'ipë jam tsënaaytyëpën Asiria ets Egiptë, ets yaa myina'antë Wintsën ëwtajtpë, yaa Jerusalén ma yajpaatyën ja kopk wa'atspë ets kënu'kxypyë.

Isaías 28

1Janty mon janty tuk yë Samaria kajpn yajpaaty, ja kajpn ma ja Efraín ja y'u'unk y'ok tsyëënëtën mëti'ipë ja amu'ukyëja'aytyëjk yajmëjnajxtëpën, mëti'ipë janty'oy näjya'awëyëpën ets jëtu'un ja jyuukyajtën tä pëjyën mëti'ipë të xyo'tsnën, jampë yajpaatyën naaxjotm ma winë y'ity wyintëyën. Janty mon janty tuk yajpaaty jä'ä ko yi'iyë yajmëjnajxyp ets amu'ukyë yajpaatëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[2]Yë Wintsën tam tu'uk ja'ay tyaj'ëwxity mëkpë, maayëp winë, mëti'ipë nëjkx jëtu'un kyëtä'äkyën tä tyëtsntu'uyën, tä myëk kyomtu'uyën mëti'ipë yajkutëkoopyën ja naax kajpn, tä mëktuupojën, tä mëj nëëkomën. Kë'ë'am nëjkx naaxkujëpipë.

[3]Mëët ja tyeky tä'änëtita'any, mëti'ipë ënäty amëj akëjxm yajpatpën, ma Efraín kajpnën mëti'ipë xëmë amu'ukyë yajpatpën.

[4]Ets tääpë pëjy oypyë yaj'ixyën mëti'ipë të xyo'tsnë, mëti'ipë jam yajpatpën joyjotm ma winë y'ity wyintëyën, jëtu'un nëjkx jyäty tä tsatym tsya'amën mëti'ipë tsaamë'kpën: ko yaj'ijxpaaty tim nayajnëtujkp ets yajjë'kxy.

[5]Jä'ä xëëw ja Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, nëjkx jëtu'un nyäxy tä tu'uk yë yajkutujkpë kyujupën janty oypyë, tä tu'uk kumä'tnën mëti'ipë to'oxytyëjk wyääy tyukmajts'ijtëp mëti'ipë nëjkx ja naax kajpn tukmëjnaxtën mëti'ipë ënäty të jyaakwë'ëmtën,

[6]Yë'ë nëjkx twinma'anymyo'oy ja yajkutujkpëtëjk ets oy ja nipaye'eyën tuntëty, nëjkxëp tjotmëkmo'oy ja mëti'ipë tëjk këwent'ajtëpën ma ja naax kajpnën.

[7]Näyjyëtu'un tää ja'ay mëti'ipë xëmë yuump këtaapën ko y'uuky myu'ukyë ets oy wi'ix jyäntynyijkxy ko ja nëë mëkpë t'uuky mëti'ipë mukpën. Yë teetytyëjkëty ets käjpxynyajxpëtëjkëty yë'ë jëtu'un yajnikajpxtëp, yuntë kyëtawtë ko ja mëknëë t'uuktë, wiinkjaty y'ënanëtë ko myukënëtë, je'eyë kyunëjkx kyukëta'awënëtë ko y'ijxma'atë. Näyjyëtu'un ko nëë poky nipaye'eytyë ëmu'ukyë jyëtijnëtë.

[8]Jëtu'un yaj'ijxnë tëë yowë ëmu'ukyë ja'ay tni'ë'tsëtyääynyë ja kaaytyakn, kamaa wa'ats kyakëxë'ëky.

[9]Xynyimëtyaktëpës ets y'ëna'antë: ¿Pën minaanp ets xyaj'ijxpëka'anëmë? ¿Pën minaanp ets xytyuknijawëja'anëmë mëti'ipë ja Tios të tnikäjpxyën?

[10]¿Ti jëtu'un xy'ijxëmë pi'k ëna'kënë, mëti'ipë je'eyë tsi'tsk y'ëxmajtsypnyëmë? ¿Mëti'ipë je'eyë kajpxë'kpnëmën?

[11]E kajts wyi'ixëty, pën ka'ap jyä'äkyukëtë, tsipëty yam yajmëmëtya'aka'antë, jä'ä yajtukmëkajpxantëp ja ayuk mëti'ipë ka'ap yajwinjawën. Jëtu'un ja Tios tmëkajpxa'any ya'atë ja naax kajpn.

[12]Jä'ä ko ojts tëëyëp yaj'ënëëmëtë: Tyaa ja jotkujk'ajtën, tyaa ja po'kxtakn; wä'än yaa tpo'kxtë mëti'ipë tëë y'ënu'kxëtën, E yë'ëjëty ka'ap ojts jyä'äkyukëtë.

[13]Paatykyëjxm ja Wintsën jëtu'un myëkajpxa'anëtë tä pi'k ëna'k yajmëkäjpxyën, mëti'ipë nokykyapxtso'ontëpën. Ko ënäty muum nyëjkxtë, jëtu'unyë yuntëty kyëtawtëty ets nyäyajtsëtyutëtëty, nyäyajkuka'anaxëtëty muum ets koonëm tsyiptëkëtëty.

[14]Paatykyëjxm tyam myaj'ënëëmëtë miitsëty naax kajpnëty, mëtoow'itë ya'atë aaw ayuk, miitsëty yajkutujkpëtëjk ets mëti'ipë ënä'ämtëpën wintsën'ajtëpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

15Ëëtsëty ka'apës yë o'kën tëko'oyën ntsë'ëkëtë jä'ä ko tëëjës yë käjpxytyu'unën mëët ntuntë, paaty tyam oy jënu'un jyaminëty yë ëyo'on jotmay, nitiijës xykyajata'antë; tëëjës nijawëtë ko n'antakmëty jotkujk jam n'ijtmëty, ets ko nwin'ë'ënmëty, npatmëp ja tsoktakn.

16Paaty ja Wintsën y'ënä'äny: Ëjts npëjkta'akäämpyës yam tu'uk yë tsaa jam Sión, tu'uk yë mëjtsaa, oytsyaa ets tsoowpaatypë, mëti'ipë mëj'äämpy itëpën, ets yë'ë potsy ëjx'atëp. Pën ënäty tyukjotkujk'ajtypyën, nëjkxëp jam tpaaty ja po'kxtakn.

17Tääpë potsy yë'ë nëjkx mëët yajtuk'ijxtë ja mëtëypyë ja nipaye'eyën. Ja tsoktakn mëti'ipë ënäty të xyjya'ixta'atën mëët ja win'ë'ënën antakën yë'ë nëjkx yaj'atëkoyë ja tëtsn tuu, ets mëti'ipë ënäty mnätyuk'apëjktujkëtëpën, jëtu'unyë nëjkx jam komnëë yajwinpajë'ëtyë.

18Nëjkxëp y'atëkoy ja mkäjpxytyu'unën mëët ja o'kën, mëti'ipë ënäty mëët ja o'kën të xykyäjpxy'atën, ka'ap nëjkx y'ëktsoowpatnë. Minaanp ja ëyo'on jotmay, o'ktëy nëjkx mjatë mkëpätë.

19Ko myinëty tääts mpajëtuta'anëtë. Jopyëp myina'any, xëëny koots. Je'eyë xymyëtoowpaatëty ko tää myiny tääts ënätyë mtsë'ëkëja'antë.

20Jëtu'un nëjkx mjuuky'äty tä ja'ay ka'apë y'oymyä'äyën jä'ä ko ka'ap tii nyipä'än.

21Jëtu'un nëjkx ja Wintsën winë tuny tä jam Perasim winë tuunyën, ets tä jam Gabaón joyjotmën, nëjkxëp ja myëj'ajtën tyaj'ixyë ka'apë nijëna'a yaj'ixynyëmën, ets tyajwintu'upëka'any mëti'ipë të tuknipëjktaakën.

22Paaty myaj'ënëëmëtë këtii je'eyë xynyëxi'ik xytyukxi'iktëty, këtiipë mjotmay kyëjääjëtëty; jä'ä ko tëëjës nijawë ko yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, yajkutëkooyäämpy tu'kë'ëyë naax kajpn.

23Ja'aykyukëtë ets mëtoow'itë mëti'ipës yam nikajpxäämpyën, yajxon ja'akyukëtë ja n'aaw n'ayukës.

24Ko tu'uk yë naaxtuunpë ja'ay nyipa'any, ka'ap xëmëkyëjxm tyimnaaxtajy ets ka'ap xëmëkyëjxm tyim yu'uy.

25Ko ja nyaax tëë yajxon t'oytyuunta'ay, yë'ë jëyëjp nyipy yë eneldo ëkë cominë, tääts tni'ipy ok yë tsajpmok, ëpëky tnitajë, e jam kampë'am tukpa'aniipë yë cebadë ets centeno.

26Yë Tios yë'ë tukni''ijxëyëp wi'ix tii tunëtyën:

27Jä'ä ko yë eneldo ka'ap yajwinteeny, ets cominë ka'ap tjëkyepy yajwintäänëty mëët yë kepy wintëkäämpë; yë eneldo, kepy mëët yajwinwopy; yë cominë mats mëët yajwinwopy.

28Yë tsajpmok yajwintä'änp yë'ë, ets ka'ap yaj'ëxmatsy, yë'ë mëët yë kepy wintëkäämpë yajwinteeny ets pyajk ëpëky yajpëjktä'äky ka'ap yajtä'änakë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

29Näyjyëtu'un të tuknipëjktaakë yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë. Yë'ë janty oyëty winë të tuknipëjktakëtyä'äy ets tyuunpy mëti'ipë të tuknipëjktaakën.

Isaías 29

1Janty mon janty tuk yajpaaty yë Ariel kajpn, ja kajpn ma ojts tëkok ja David pyo'kxyën. Ja kajpn ma ja xëëw, winjëmëjt tyunyën,

2jä'ä ko ntukpaatäämpyës yë amay jotmay yë Ariel kajpn, itaanp jam ja jë'ëyën yaxën. Ënätnëm nëjkx n'ixyës pën xyëëwajtypyën Ariel.

3Ëjts nkäxäämpyës yë ntsiptuunpëtëjk ets myajnatukëtëty, n'oytyunäämpyës yë ijtakn pa'apa'a ma këwent'aty m'itëtyën, jamës nyaj'oyëjä'äny ja ënyääytyakn ma ja tsiptuumpëtëjk mnipëtë'ëkëtëtyën.

4O'ktëy mjata'any mkëpäta'any, jëtu'un nëjkx mnaaxkukëtawë, ko mjaya'ax mjajokëty jëtu'un je'eyë yajmëtowa'any tä tii tyukwanën, jëtu'un tä jeexyë mëkxejyën.

5-6E ajotkumonë nëjkx yë mmëtsiptëjk o'ktëy jyajta'atë, ja Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë yë'ë nëjkx tëytyuny ja mmëtsip mëët ja poj ënääw, nëë tuu ets jëën. Nëjkxëp ja mëtsip naax wayën jyajta'atë, ets tä tu'uk pu'uxm wyimpapojyën, jëtu'un nëjkx kyëxë'knëtë.

7Tëkokyë ja naax kajpn mëti'ipë mëët tsyiptuntën ja Ariel kajpn, mëti'ipë mëët të tnitëkëtën ja naax kajpn ta'tspëkyëtypë, mëti'ipë o'ktëy ja jyiiky myëku'uk të tuntën, jëtu'un nëjkx y'awinpitë tä ja'ay wyinkuma'ayën, ëkë tä ja'ay tii t'ijxma'atyën koots.

8Jëtu'un tä tu'uk ja'ay yuu'ookyën ets wyinkuma'ay ko kyäy, ko wyijy je'eyëm ja myox'ak tukwa'ats; ëkë tä tu'uk ja'ay tyëëtsën ets wyinkuma'ay ko nyëë'uuky, ets ko myä'äywyijy nëkooyë y'aaw të tyëtsmujknë mëët ja tëëtsë. Jëtu'un jyata'antë ja naax kajpn mëti'ipë Sión kajpn nyipëtë'ktëpën.

9Juuyky'atë jëtu'un mëët ja mtsuu winma'anyëty. Juuyky'atë jëtu'un wiints, ka'ap tii xy'ijxpaatëty. Juuyky'atë jëtu'un tä tu'uk amu'ukyë ja'ayën, oy ka'ap nitii mëkpë nëë xy'uuktë.

10Yë Wintsën tëë mtuknikäxëtë tsuu ma'ay. Yë käjpxynyajxpëtëjk yë'ë ja'ay tyukjotkujk'ajtëp je'eyëp ko jëtu'un yë Wintsën të tyunëtë tä jeexyë wit të yajtukwinkuwitsëtën.

11Tu'kë'ëyë mëti'ipë jeexyë ja käjpxynyajxpë nyikäjpxypën, jëtu'un tä jeexyë muum këxja'ay y'ityën ets pëjkë'ëky ets ku'ëtsa'ay. E oy pën ja myëku'uk tja'ënëëmëty mëti'ipë nokykyajpxpën: Tyaa tyaapë noky ënät ëk kajpx, yë'ë je'eyë y'ëtsowa'any: Ka'ap tjëkyepy nkajpxëtyës, jä'ä ko ku'ëtsa'ay tääpë noky.

12E ko pën ja myëku'uk t'ënëëmëty mëti'ipë ka'ap tukjatyën nyoky kyajpxëty: tyaa tyaapë noky ënät ëk kajpx ënät y'ëtsowa'anyë: Ka'apës ntukjaty noky kyajpxëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

13Ëjts tëëjës yë Wintsën xy'ënëëmë: Ya'atë naax kajpn nëkoojës wiinkë'ëy akë'ëy xywyinkäjpxy xywyinmëtyä'äky yë jyot wyinma'any wiinktsow tyaj'ity, ets koos xytyukxoontä'äky, jëtu'un tä naaxwiinyëtë ja'ay kë'ëm të tuknipëjktaakën.

14E paatykyëjxmës të ntuknipëjktaakë koos nyaj'ixa'anyë ja nmëj'ajtën etsës tääpë naax kajpn jëtu'unyë amonyë nyajwë'ëma'any. Ja wyijy'ajtën ets ja kyëpetyajtënëty ja wyijyjyä'äytyëjkëty, jëtu'unyë nëjkx tyëkooytyä'äy.

15Janty mon janty tuk yajpaatë ja'ayëty mëti'ipë yu'tstëpën ja tyëko'oyënëty ma Wintsënën, mëti'ipë koots tuuntëkooytyëpën ets y'ëna'antë: Ka'ap pën xy'ijxëmë, ka'ap pën nijawë.

16Wiinkjaty ja'ay winë tmëmay tmëtajtë. Jëtu'un tä jeexyë tyu'knaxëtyën yë naax mëët yë pojtspë. Tu'uk yë kepy ëkë tsaa ka'ap tjëkyepy y'ëna'anëty: mijts ka'apës oy të xyajkojy, ëkë tu'uk yë tu'ts ka'ap tjëkyepy y'ëna'anëty: mijts ka'apës oy të xypyotsy.

17Tsojk yukjotm y'awinpita'any, yuutakn tuuntakn; ets yuutakn tuuntakn, y'awinpita'any yukjot.

18Jä'ä xëëw, nëjkxëp ja nat tmëtoy ko ënäty tii yajkäjpxy nokykyijxy, ets ja wiints nëjkxëp y'ixë'ëky oy ënäty jënu'un kyootsëty.

19Ja ja'ayëty mëti'ipë yu'unk naxym yajpatëpën xoonta'akantëp jatëkok ma Wintsënën, mëti'ipë ëyoow jotëkooytyëpën jotkujk nyäjawëja'anëtë ma Tiosën mëti'ipë Israel ja'ayëty y'ëwtajtëpën.

20Kutëkoyantëp ja ëxëëkja'aytyëjk, ka'ap maa y'ëkyajpaatanëtë mëti'ipë ëxëëk ëtëtstëp ënantëpën, kutëkoyantëp näjyëtu'un ja ja'ayëty mëti'ipë myëmaay myëët'ajtëpën ja ëxëëktu'un ëxëëk kajpxën,

21mëti'ipë wiink ja'ay tyuknipëjktëpën ko yajja'ay'ooktë, mëti'ipë myeenymyooytyëpën ja yajkutujkpë ets wa'ats ja'ay nyäyajnaxëtë ets yajtëytyuny ja mëti'ipë ka'ap tii poky tmëëtëtyën.

22Paatykyëjxm ja Wintsën, mëti'ipë yë Israel ja'ay Tyios'ajtëpën, mëti'ipë yajtsokën ja Abraham, jëtu'un y'ënä'äny: Tyam ets jëtu'un tyu'uye'eyëty yë Jacob ka'ap y'ëktsëtyunanë ets ka'ap tsapts yë wyiin jyëjp y'ëkjajnëty.

23Ko ënäty ja y'u'unk y'ok t'ixtë wi'ixës winë të ntunyën ma ja nyaax kyajpnëtyën, ënät nëjkx t'ijxpaatë ja nwa'ats'ajtënës ets nëjkxëpës xywyinkutsë'ëkëtë, maas ëjts nxëëwatyën Tios mëti'ipë Israel ja'ayëty kyënu'kxyjya'awëtëpën.

24Mëti'ipë ënäty ka'ap tii oy tja'akyukëtën nëjkxëp wyijytya'aktë; ets mëti'ipë ënäty ka'ap tii oy tmëpëktën, nëjkxëp y'ijxpëktë.

Isaías 30

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[1]Jëtu'un ja Wintsën y'ënä'äny: Janty mon janty tuk yajpaatë ja u'unk ëna'k mëti'ipë ka'ap jyä'äkyukëtën, mëti'ipë winë tyuknipëjktakëtyëpën ets ka'apës xyajtëwtë, mëti'ipë tii tyuuntëpën ets ka'apës y'ëjtsëty nwinma'anymyo'otë, jëtu'un ni'ikyë ja pyoky tyajmayëtë.

[2]Jap pëyi'ikyë nyëjkxtë Egiptë, ëjts ka'apës pën tii xyajtëy; ja yajkutujkpë faraón jä'ä tyukjotkujk'ajtëp, jap Egiptë kyäktso'oktë.

[3]Je'eyëp ko ja Egiptë yajkutujkpë ka'ap nëjkx oy kyëwent'atëtë, ja tsoktakn mëti'ipë ënäty të tjapaatën jap Egiptë, je'eyë nëjkx o'ktëy tmëjatë.

[4]Oy nëjkx ja mja'ay xyakäxtë jam Soan ets jam Hanés ets ja naax kajpn ja y'aaw y'ayuk tjamënëjkxëty,

[5]je'eyë nëjkx o'ktëy tmëjatë tääpë naax kajpn, ka'ap nëjkx nitiiputëjkën ets nitii jotkëtakën myo'ojëtë; je'eyë nëjkx yajmon yajtukëtë ets yaj'ëyo'onpaatëtë.

[6]Ma yaj'akäjpxyën wi'ix jyata'antën ja jëyujkëty jam Négueb: Ma ja it naaxwiinyëtën kutsë'ëkëpë, ma tsyëënëtën ja kaa ets myu'utë nyiitstë, ma tsyëënëtën ja tsa'any ets jëyujk mëjatypë mëti'ipë kääkëtijtëpën, ja krukts ets ja kwaay tyukmëjnëjkxtëp jap Egiptë ja wyit myeenyëty, ma ja kajpnën ka'apë tii tkëjxmëtyën.

[7]Ka'ap tii myäyë, ka'ap tukjaty wi'ix pyutëkëtëtyën, paatyës të nxëëwmo'oy: Mëj jëyujk mëti'ipë je'eyë ni'tspën ets ka'ap tii tuny.

[8]Min ets xykyëxja'ajëty kepykyijxy, jëtu'un jam xykyëxja'ajëty tä ja'ay muum tii tkëxtsa'ayën yë'ë ijxpäjn wa'anëp xëmëkyëjxm.

[9]Ya'atë naax kajpn je'eyë kyäjpxykyutëjy, ka'ap wyintsë'ëkë, ka'ap nijënu'un tmëtowa'any ja Wintsën ja y'ijxpëjkën.

[10]Jëtu'un ja käjpxynyajxpë t'ënëëmëtë: Këtii nëkoo tii xy'ijxpëtsëmtëty, këtii nëkoo ja tëyajtën xytyukmëmëtya'aktëtyës. Yu'unk naxymës xymyëkajpxtëty; këtiis xypyëjkëtëty ja mëti'ipës nmaaytyëp ntajtëpën.

[11]Ixmatstë ja në'ë tu'u, jëjpwa'ktu'utë ja najxtakn, tim jëpëktë ja Wa'atspë Kënu'kxypyë ma Israel kajpnën.

[12]Paaty ja Tios Wa'atspë mëti'ipë jam ma Israel kajpnën, y'ënä'äny: Miitsëty wiink xyjyawëtë ko tii mjyajtuk'ëwaanëtë, yi'iyë tsip käjpxy mtuk'ijxpäjtëp ets ja ëxëëk tuunk ëxëëk käjpxy, jam mnäkyëxwa'anëtë,

[13]paaty miitsëty mmëët'ajtëp ja poky. Jëtu'un miitsëty tä tu'uk potsyën mëti'ipë të kyë'tstaaynyën, ma ënäty ka'ap tii xymyäytyën xytyajtën jää kyëtawa'any;

[14]jëtu'un nëjkx mjatë tä ja'ay tu'ts tukpu'ujën, mëti'ipë jëtu'unyë xijtëëpën ets tyëkooytyä'äy, nimaa tu'ts apu'uk kyawë'ëmy mëti'ipë jeexyë jëënpajk yajtukjä'äpë'kpën ëkë mëti'ipë jeexyë nëë jaakyajtukju'tpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

15Jëtu'un y'ënä'äny ja Wintsën, Wa'atspë yajpaatyën ma Israel ja'ayëtyën: Jootwinpitë ets mjotkujk'atëty; xeemy ets tu'uwitsy nëjkx mjuuky'atë, yë'ë mtukjotmëk'atëp. Je'eyëp ko miitsëty ka'ap oy ja jëtu'unpë xymyëtowtë,

16je'eyë të m'ëna'antë: Nikë oy ntimkyäkmëty, kwaaykyijxy nkäkmëty. Oy, kä'äktë. Tëë m'ëna'antë: Yë'ë ntukäkmëp kepy wintëkäämpë mëti'ipë mëk pëyë'kpën. Je'eyëp ko ja mmëtsipëty mëk ni'ik pyëyë'ëktë poj'am nëjkx mnajtspaatëtë.

17Tu'uk ja ja'ay nëjkx je'eyë y'ity mëti'ipë nitu'kmil yajkä'äkëpën, nimëkoxk ja ja'ay nëjkx y'itë mëti'ipë myajkäkta'ajëtëpën; koonëm niwäänë mwë'ëmtëty, jëtu'un tä tu'kpajk muum yë kepy të yajkuwopën tunkëjxm mëti'ipë ja'ay ijxpäjn wyäämpyën.

18E yë Wintsën jëjp'ixy jam yajpaaty ets jatëkok mwinpitëty; yë'ë mëk mjatsokëtë, jä'ä ko yë Wintsën nipaye'epy yë mëtëy. Akujk jotkujk ja'ay yajpaatë mëti'ipë y'ëwxijtëpën yë Tios.

19Mijts Sión kajpn, ma jam mtsëënën Jerusalén, ka'ap m'ëk jëëy m'ëk yaxnëty. Ja Wintsën myëët'atäämpy ja pa'ëyo'owën najts'ëyo'owën ko ënäty tmëtoy mjë'ëy myä'äxy, je'eyë tmëtoowpaatëty ko ënäty xy'amëtoy ja näypyutëkë, ënätyë mputëkëja'anyë.

20Oy ënäty ëxëëk të m'ëkjaty të m'ëkkëpety, ets të mmony të mtuky, yë'ë ka'ap nijëna'a m'ëxmatsa'anyë ets ka'ap jëkäm nyäpyëjkta'aka'anyë; m'ixëp ko ënäty jëtu'un tuny.

21Ko ënäty muum ajotkumonë mtu'utëkoyä'äny, pojën xymyëtowa'any tu'uk ayuk mjëxkë'ëy mëti'ipë nëjkx m'ënë'ëmxëtyën: Tyaatsow ja tu'u, yaatsow nëjkxtë.

22Nëjkxëp xy'ëxëëk'ijxnë ja m'awinax, ja mtsaapotsy ets mkepy tsyetsy mëti'ipë ja ja'ay y'oytyuuntëpën mëët yë poop pujxn ets pu'ts pujxn. Ëxëëk nëjkx xy'ijxnë ets pu'uxmën putsta'akën nëjkx xyajnajxnë.

23Yë Wintsën mtuknikäxanëp ja nëë tuu ma ënäty të mni'ipy të mkojyën, jam mkamwinm mtu'uwinm may jam xyajpëtë'ëkëty ja tsajpmok ets ja mjë'kxy mpëky. Jä'ä xëëw ja mtsajpkaa nëjkx jyë'kxtë pyëktë ku'uxyë.

24Yë'ëpaat ja mjëyujk mtsajpkaa nëjkx jyë'kxtë pyëktë ku'uxyë ets nëjkx xyajtuny akujk jotkujk ma mkam mtu'ujën.

25Ko ënäty jyää'aty ja o'kën tëko'oyën ets kyutëkooytya'atë ja naax kajpn mëti'ipë mëkëtyën ets ta'tspëkyëtyën, Jää'ataanp ja nëë mëti'ipë nëjkx yaj'uukyën, jampaat tunkëjxm kopkëjxm ka'ap ja nëë y'ëmaaytya'aka'any.

26Ja Wintsën yajtsooypyatäämpy ja nyaax kyajpn ja tsyëtyut ets yajxon tpita'any. Ënät ja po'o jëtu'un tyë'kxa'any tä xëëwën ets ja xëëw mëk nëjkx jyäjy tä jeexyë niwëxtujk tyë'kxtën.

27Ëk'ixtë, yë Wintsën jëtu'un kë'ëm tyimminy tä ja'ayën mëti'ipë jëkäm tso'onpën; Ja jyoot'an yëkëm je'eyë wyinjojknë, ko kyäjpxy, aakjä'ä nyikäjpxyp ja o'kën tëko'oyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

28Ko xyejy jëtu'un yajmëtoy nëëkomën; tä nëëkomën mëti'ipë yo'kntuuy ku'utpën. Yë'ë nyimiinp yë naax kajpn ets tyajnëjkxa'any ëyo'ontum tä ja'ay tsajpkaa tkepymyëtsumën mëti'ipë tyukyuupyën, Yë'ë nyimiinp ja naax kajpn ets tyaj'ëmona'any jëtu'un tä ja'ay yë jëyujk t'ajäänë'ëkyën ets twoowtëkoy.

29E miitsëty ni'ikyë nëjkx mxoonta'aktë, ni'ikyë nëjkx m'ëwtë mya'axtë jëtu'un tä ja'ay xyëëwtunyën tu'ktsu'um; jotkujk nëjkx yajpaatë mjot mwinma'anyëty ijxtëm ja'ay tkuuy'etsyën xuxpë wojpë ko nyijkxy jam kajpnjotm ma ja Wintsën ja tyun kyopkën, ma ja Israel ja'ayëty tmëët'atën ja tsoktakn.

30Yë Wintsën yajmëtowanëp ja y'aaw y'ayuk mëët ja mëj'ajtën kutujkën ets tyaj'ixa'anyë ja myëk'ajtën, atsë'ëk ajawë winë tuna'any; yë'ë yajtunäämpy jëën, ënääw, tuu ets tëtsn tuu.

31Ko ënäty yajmëtoy ja Wintsën ja y'aaw y'ayuk ets ko ënäty tyäky ja tëytyu'unën, jäänëm nëjkx ja Asiria tsyë'ëkëtë.

32Ko ënäty ja Wintsën tjëwojpë'ëky ja Asiria, nëjkxëp ja ja'ay y'ëwtë kyowtë. Yë Wintsën yë'ë nyipëtë'ëkäämpy ja Asiria kajpn ets mëët tsyiptuna'any.

33Tëëyëp yë Asiria ja'ayëty ets kyutujkpëtëjkëty ojts yajtuknipëjktaakëtë yë ëyoowtakn mëjpë ets këkpë, tu'uk ja o'ktakn ma nyitoytyëtyën mëët ja ja'axy kepy. Yë Wintsën wyimpiixëjäämpy yë jëënmëët ja azufre.

Isaías 31

1Ëxëëk ja naax kajpn jyata'an kyëpäta'antë mëti'ipë ja näypyutëkë y'amëtoowtëpën jap Egiptë, mëti'ipë tyuk'ijxpäjtëpën ja kwaay, mëti'ipë tyukjotkujk'ajtëpën ko may tmëëtëty ja kepy wintëkäämpë, ets ka'ap t'ijxpaatë ja Wintsën Wa'atspë mëti'ipë ja Israel ja'ay y'ëwtajtëpën ets ka'ap yë'ë t'amëtowtë ja näypyutëkë.

2E yë'ë nän tyukjajtyp wi'ix ja ëyo'on jotmay tpëjkta'akëtyën, ko tii tnikäjpxy ka'ap ok y'ayuk tukxi'iky. Yë'ë ëxëëk tyajjata'any tyajkëpäta'any ja mëti'ipë tuuntëkoopy kajpxtëkoopyën ets mëti'ipë ëxëëk ëtëtsp ënaanpën.

3Yë Egiptë ja'ayëty, ja'ay yë näjyëtu'unëty, ets ka'ap tyios'atë; yë këwaayëty, jëyujk yë'ëjëty ets ka'ap pyoj'atë. Yë Wintsën nipëtë'ëkanëtëp yë'ëjëty ets tyiytyuna'anëtë, tu'ukyë ëxëëk jyata'an kyëpäta'antë, jëtu'un ja mëti'ipë kuwaanpën ets mëti'ipë yajkuwaanpën.

4Jëtu'unës ja Wintsën të xy'ënëëmë: Jëtu'un tä tu'uk mëj kaajën mëti'ipë të tyaj'ookyën tu'uk yë kupixyny, oy jënu'un ja ja'ay jyamuktëty ets jya'ëtsë'ëkëja'anëtëty, yë'ë ka'ap tsyë'ëkë; nän timjëtu'un ja Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, ko ënäty myiny ets tniwaantu'uty ja nyaax kyajpn mëti'ipë jam tsënaaytyëpën ma Sión kopkën.

5Jëtu'un tä tu'uk yë joontaak tnike'eky tkuke'ekyën yë y'u'unk ko tii jëyujk myatsa'anyë, jëtu'un ja Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë tkuwa'ana'any yë

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Jerusalén kajpn, kyuwa'anäämpy, yajtso'okäämpy, nyiwaantu'utäämpy, ets ëwaatsëtuuy tpëjkta'aka'any.

6U'unk maayëty, miitsëty Israel ja'ayëty, jootwinpitë jatëkok ma Tiosën mëti'ipë të xyajjoot'anpëktën.

7Jä'ä ko jä'ä xëëw ma ënäty miitsëty ka'ap xy'ëktsojknëtën ja m'awinaxëty mëti'ipë oytyunyën mëët yë pu'ts pujxn ets poop pujxn, mëti'ipë kë'ëm myajkojtën mëët ja mkë'ë m'aawëty mëti'ipë të tyuuntëkoyën.

8Jää nëjkx ja Asiria ja'ay yajkupujxta'atë, je'eyëp ko ka'ap nyaaxwiinyëtë ja'ayëty jëtu'un tyuna'anëtë. Ja tsip yë'ë yajkä'äkäämpy ja ja'ay ets ja ëna'ktëjk mëti'ipë tsiptuuntëpën mëtuunpë y'awinpita'antë;

9Mëët ja tsë'ëkë jawë jëtu'unyë nëjkx kyäknë pyujtnë ja yajkutujkpë, ja mëti'ipë ënäty kuwanëtëpën nëjkxëp ja y'ak tnajtsjëpijpëtya'atë. Ja Wintsën jëtu'un ënaanp, ko tam Jerusalén yajpaaty jëjp'ixy ja o'ktakn ma nyitoya'antën ja myëtsiptëjk.

Isaías 32

1Ma y'ita'anyën ja mëtëypyë ja nänyipaye'eyën, tu'uk ja yajkutujkpë jam yajpaata'any mëti'ipë oy nipaye'eyaanpën ets aakjëtu'un ja ënä'ämpëtëjk y'ita'antë mëti'ipë jam tunantëpën.

2Nitu'ukjaty jëtu'un të yajpëjkta'aktë tä tu'uk tsoktaknën, oy mëkpoj myinëty, oy mëk tuu myinëty; jëtu'un nëjkx nyaxtë tä yë nëë ntuk'yajxo'kmëtyën aay ujts, tä muum të'ëts'itum nyinikën yë mëjtsaa.

3Yajxon nëjkx winë t'ixtë tuntë, ets ja amay jotmay mëti'ipë ja ja'ay myëët'ajtëpën nëjkxëp tmëtoow'itë.

4Jëyëjp nëjkx winë tmëmay tmëtajtë, täänëm winë tuntëty. Ja aaw ayuk mëti'ipë ënäty kyajpxtëpën, nëjkxëp oy yajja'akyukë.

5Ka'ap nëjkx oyjyä'äy yajtijy mëti'ipë winma'anytyukën ets ka'ap nëjkx yaj'oyjyawë mëti'ipë tsëtyu'untëkën.

6Jä'ä ko yë ëxëëk ja'ay ëxëëkëty kyäjpxy myëtyä'äky ets aak ëxëëkjaty tii tnimay tnitajë; yajja'ay ookaanp je'eyë ets wiinkjaty tnimëtyä'äky ja Wintsën; ja mëti'ipë ja yuu'o'këpën ka'ap tkääky mye'ey; mëti'ipë tëtsëpën, ka'ap tyajnëë'uuky.

7Ja ja'ay mëti'ipë ka'ap ja jyot wyinma'any y'oyëtyën, ma'atjaty ja aaw ayuk tkäjpxy; yi'iyë myëmääpy myëtäjpy ka'apë y'oyëtyën; y'ëxëëk tuumpy ja ëyoopëja'ay ko wyin'ëëny ets y'ëxëëk tuumpy näjyëtu'un ja mëti'ipë tii yajmëyäjtypyën.

8E ja'ay mëti'ipë oy ja jyot wyinma'anyën, myëmääpy myëtäjpy ja oypyë ets jä'ä tyuunpy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

9E miitsëty to'oxytyëjktëjkëty mëti'ipë ka'ap tii xymyëmay xymyëtajtën, mëtoow'itë mëti'ipë yam ntuk'ënëëmëjantëpën. Miitsëty to'oxytyëjktëjkëty mëti'ipë yi'iyë wit meeny mtuk'ijxpäjtëpën, ja'akyukëtë ya'atë aaw ayuk.

10Tyam akujk jotkujk mnäyjyawëtë myajpaatë, ko jyajëmëjt'atëty o'ktëy ënäty jää mjatë mkëpätë, jä'ä ko itaanp ja yuu xëëw ets ka'ap jyää'ata'any ja tsatym.

11Mëti'ipë tyam ka'ap tii xymyëmay xymyëtajtën, je'eyë nëjkx mtsëyuytyë; miitsëty mëti'ipë tyam akujk jotkujk mnäjya'awëtëpën, mëët'atë ja amay jotmay, ijxpëktë ja mjemywyitëty, yë'ë këëtspë tuktëkëtë mëti'ipë kuumpën u'kxpën, mmontë tuktë jë'ëtë ya'axtë.

12Yaj'ixëtë ko miitsëty mpëjkëtëp m'ijxëtëp jam ma mkam mtu'ujëtyën ets ma ja m'tsatym kamëtyën.

13Äpny ets aay ujts jam yonaanp maas yë nkajpnën ma tu'kë'ëyë ja jëën tëjkën mëti'ipë yi'iyë tsojkën'atë ja äjtsën pujtën.

14Ja këmoontëjk tukwa'ats wyë'ëmta'aja'any; ja naax kajpn yajtuk'ye'eytyuta'ajaanp; ja itjot ma ja këwent'ajtpë y'itën ni pën jam kyapaata'any nijëna'a, yi'iyë nëjkx jam jyaak yajpaatë ëxëëkjëyujk, jëyujk, jëyujk tsajpkaa nëjkx jam jyaak jë'kxy jyaak pëktë.

15E ja Wintsën ja myëk'ajtën, mëti'ipë winë yajkojpyën minaanp jatëkok ma ëëtsajtëmën ets nëjkx ja itjot aanë'ëk tëëtsë'ëkpë y'awinpity jë'kxy naaxjot ets nëjkxëp jam winë y'ity wyintëy.

16Ja tëyajtën ets ja oypyë ja nänyipaye'eyën jä'ä nëjkx y'ëne'emy oymyaakajpnëty.

17Ja oypyë ja nänyipaye'eyën nëjkxëp tyajjää'aty ja jotkujk'ajtën, xeemyajtën ets oyajtën xëmëkyëjxmëpë.

18Jam nëjkx ja nnaax nkajpnës jyuuky'äty ma ja naax kajpnën akujkpë jotkujkpë, jam nëjkx jyuuky'äty oy tsuj ets katii kyajjotmaytyunëtëty ma jyëën tyëjkën,

19oy ënäty muum ja ja'ay tëë ja tun kopk twinpujxtutaaynyëtë ets aanë'ëk tëëtsë'ëk ja naax kajpn yajpatnë.

20Miitsëty jotkujk nëjkx mjuuky'atë, ma ja mkam mtu'ujëtyën, jam'ataanp ja mëj komnëë mëti'ipë ja m'aay mkepy mtukyajxooktëpën ets ja mjëyujk mtsajpkaajëty ka'ap nëjkx tyaj'ëmaaytya'aktë ja y'ääy y'ujts mëti'ipë y'oktëp wyëtstëpën.

Isaías 33

1Janty mon janty tuk mijts myajpaaty mëti'ipë naax kajpn mye'tsypyën ets mits ka'ap myajmeetsy; mëti'ipë jyiiky myëku'uk kyë'ëyäjkpyën ets mijts ka'ap pën mkë'ëyäkyë. Ko ënäty tëë xyajkutëkooytyä'äy ja naax kajpn, tääts nëjkx mijts mkutëkoy, ko ënäty tëë ja mmëku'uk xy'ayäky xykyë'ëyäky, tääts nëjkx mijts myajkë'ëyäky.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

[2]Wintsën, pa'ëyoow najts'ëyo'owëtëk ëëtsëty, ëëtsëty jamës ja winma'any npëjkta'aktë ma mijtsën. Mijts ëëts xypyëtëkëtëp winjopy, mijts ëëts xyaj'ëwaatsëpëtsëmtëp ko ntsippaatëtyës.

[3]Ko ënäty mijts nkäjpxy, nëjkxëp kyäkta'atë ja nmëtsipëtyës; ko ënäty mijts xytyuktëkë ja tsip, jëtu'unyë ja naax kajpn axit ako'owë jyajtaja'antë.

[4]Ja myëtsiptëjk jëtu'un tyukja'tyë tä maymyu'ujën, jëtu'unyë tyukëtä'äkyë ets pyëjkëtyä'äyë winë.

[5]Yë Wintsën myëët'ajtyp ja mëj'ajtën jä'ä ko jam tsajpkëjxm jyuuky'äty; yë'ë Sión kajpn të tyaj'utsy mëët ja mëtëypyë nipaye'eyën ets ja tëyajtën.

[6]Ja naax kajpn xëmë tyaj'ita'any jotkujk. Yë ixpëkyajtën ets nija'awën, yë'ë mëk tsoowpatp ets yajnitsokp. Ko yë Wintsën ntsë'këmëty nja'awëmëty, mëj këjää tsyowpaaty.

[7]Mëtoow'it wi'ix ya'axtën jyoktën ja jotmëkja'aytyëjk jap tu'u akë'p ets wi'ix jyë'ëtën ya'axtën ja ja'ayëty mëti'ipë aaw ayuk myënëjkxtëpën ets jeexyë ja tsip yajkajpx'oyë.

[8]Aanë'ëk tëëtsë'ëk ja në'ë tu'u yajpaaty, nimaa pën kyanaxy kyatëkë. Ja aaw ayuk mëti'ipë ja naax kajpn tëë tjakäjpxy'ätyën ets ka'ap ja tsip tyunëtëty, ni pën tkayajtuny ets ni pën tkawinkutsë'ëkë.

[9]Jëëytyëp yaxtëp ja ja'ayëty ko ja o'kën tëko'oyën y'ity, anë'ëk tëëtsë'ëk ja Líbano naaxjot yajpatnë, ja Sarón itjot aanë'ëk tëëtsë'ëk të y'awinpijnë, ja Basán kopk ets ja Carmel kopk tëë wyinwatstaaynyë.

[10]Ënät ja Wintsën y'ënä'äny: Ëjts yam ntuktëkëjäämpy tääpë jotmay, tyamës nyaj'ixa'anyë ja nmëk'ajtën n'oyajtën.

[11]Mëti'ipë mwinma'ny'ajtëpën ets mëti'ipë mtuuntëpën jëtu'un tä pu'uxmën, tä aaykyëta'akën; jëtu'un nwinpiixëja'any tä ja'ay jëën twinpiixën ets patoyë kye'eky.

[12]Kuyjyaamën nëjkx ja naax kajpn y'awinpity; tä äpny muum nyitoyën jëtu'un nëjkx nyitoytyë.

[13]Mëti'ipë jëkäm yajpatëpën mëtowtë tiijatyës të ntunyën, mëti'ipë wiinkonëtyën ijxpaatë ja nmëk'ajtënës.

[14]Jam Sión, janty tsëtyuuytyëp ja pokyjyä'äytyëjkëty ets ja ëxëëkja'aytyëjk janty tsë'këtyëp ets y'ëna'antë: ¿Pën jëtää y'ëkmëmëta'akëp ya'atë mëj jëën mëti'ipë no'ktëkoopyën mëti'ipë jam toopyën jäämpën ma o'ktaknën?

[15]Mëti'ipë ja'ay mëtëy tii tyuunpyën, nän mëtëy winë tkäjpxy tmëtyä'äky; mëti'ipë ja'ay ka'ap jyiiky myëku'uk tëytyunyën ets mëti'ipë ka'ap tkupëkyën ja näynyamo'ojë mëti'ipë yajktëpën ja ja'ayëty, ka'apë y'oy'atën ja jyot wyinma'anyëty; mëti'ipë ka'ap tmëtowa'anyën ko pën tnikäjpxy tnimëtyä'äky ja yajja'ay'o'kën, ets tim winpi'tsp këtiipë t'ixëty ja ëxëëktu'un ëxëëk kajpxën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

16Tääpë ja'ay jotkujk jyuuky'ata'any, jam tsaatunkëjxm tsoktakn tmëët'ata'any; ma nyäkyuwa'anëtëtyën, myëët'atäämpy xëmë ja kyä'äyën y'ukën, ets nëë ka'ap tyaj'ëmaaytya'aka'any.

17Nëjkxëp jatëkok ja yajkutujkpë ja myëj'ajtën xy'ijxë; ja naax tsëpa'an jëkämpaat nëjkx nyäxy.

18Ko ënäty jëna'a xyjyä'äymyetsy wi'ix ojts ja atsë'ëk ajawëpë xyajnaxyën, ënät nëjkx m'ëna'any: ¿Ma ënät tyam ja ja'ay mëti'ipë ijty yajkëpäjtpën? ¿Ma ënät tyam ja mëti'ipë ijty y'ijxyp tyuunpyën wi'ix ja meeny yaj'yäkyën ets wi'ix tyunyën? ¿Ma ënät tyam ja mëti'ipë ijty myëtyoowtääpyën ja mëjëtypë këjxmëtypë ja potsy?

19Pyätyp ja xëëw jëmëjt ma nëjkx ka'ap m'ëk yajpatnën jam ma ja naax kajpnën mëti'ipë tëkatsy ja wyinma'anyëtyën, mëti'ipë ëxëëkëty kajpxtëpën mëtyaktëpën, mëti'ipë pi'tskajpxtëpën ets wiinkajpxtëpën.

20Ixtë ja Sión kajpn, ma xëmë ja xëëw tyunyë jyätyën; najts'ixëtë jam Jerusalén, jam ma yajpaatyën ja jotkujk'ajtën, mëti'ipë mëkën, mëti'ipë ta'tspëkyën ma ja tsiptuunpëtëjk jyajta'aktën, mëti'ipë ta'tspëky nikupën ets ka'ap nijënu'un nyitejpxy pyoty.

21Oy tsuj jam yë Wintsën nyänyikëxë'ëkyë. Oy jam jyänty yaj'ixy yë nëëjot wokjot, mëjjëty ets komëty, ma ka'ap nijënu'un tjëkyepyën wi'ix ja mëtsip tyëkëtyën.

22-23Ja nyitejpxy ka'ap nëjkx myäyë wi'ix tmajts'itëtyën; ja nyinikäm ka'ap nëjkx wyo'onwä'kxy. May nëjkx ja wit meeny yajpëjkëtë ja mëtsip, yë'ëpaat ja tekymya'at ets ja kë'ëma'atpë nëjkx tpaaty ja wit meeny. Jä'ä ko yë Wintsën mëtëy nyipaye'ey, mëti'ipë yajtuumpyën ja ënä'ämën mëti'ipë nkutujkpë'ajtëmën, yë'ë xyajtso'oka'anëmë.

24Ni pën nëjkx kya'ëna'any: Pëjkëpës. Yë Wintsën nëjkx tnime'kxy ja nyëë pyoky ja Sión ja'ayëty.

Isaías 34

1Winkon mëjwa'aktë miitsëty naax kajpnëty ets xymyëtoow'itëty; mëj naax mëj kajpn ja'akyukëtë ya'atë aaw ayuk. Wä'än ja naaxwiinyëtë tmëtoow'ity ets tëkokyë mëti'ipë jää yajpatëpën, tëkokyë ja naaxwiinyëtë ja'ayëty wä'än tmëtoow'ijta'atë mëti'ipë yam yajkajpxaanp yajmëtya'akaanpën.

2Jä'ä ko yë Wintsën tëë tukjoot'anpëjkta'ay ja naax kajpn ets tëkokyë ja ja'ay, jëtu'un të y'ënä'äny ko tyajkutëkootya'aja'any ets tyaj'o'kta'aja'any wä'än timpyënëty.

3Xii yaa muum ja o'kpë jyëpijpnëja'any, aakyë'ë xyuuka'any jyoka'any oymyaajëty, aak ne'pny muum yaj'ixaanp nëë wok käätswok, tunjot kopkjot.

4Nëjkxëp ja mëtsa'a pyu'utakta'ay, jëtu'unyë nëjkx ja tsajp wyimpëtijtmuky tä mëj witën, nëjkxëp ja mëtsa'a pyi'tsta'atë ets nëjkx kya'ata'atë tä kepy'ääy kyä'äyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

5Jëtu'un jam tsyoona'any ja amay jotmay tsajpkëjxm tä ja'ay tëypyujxn tjëpijpminy tjëpijxëpyën, jam kyëta'aka'any Edom, mëti'ipë tëë yajtuknipëjktaakën ets kyutëkoyëty.

6Nëjkxëp ja Wintsën ja tyiypyujxn nye'pynyëtyä'äy ets y'onku'tsta'ay jëtu'un ijxtëm ko ja'ay tyaj'ookyën yë kupixyny ayääkë ets tsajppax ayääkë ma y'o'ktaknën. Mëj këjää ja Wintsën ja o'kën tëko'oyën tyaj'ita'any jam Bosrá ets jam Edom.

7Jëtu'un kyëtaawa'antë tä tsajpkaajën, tä tsajpkaa u'unkën ets tä tsajpkaa ayääkën; ne'pnyëtya'ajëjaanp ja nyaax kyam, ets nëjkxëp ja on jyiiywya'kxta'ay ma ja naaxwayën.

8Jëtu'un nëjkx ja Wintsën ja tsyip y'äkë tyajnaxy, jää jëmëjt nëjkx tyaj'ity ja tëytyu'unën, mëët ko ënäty ja Sión kajpn o'ktëy të jyäty të kyëpety.

9Ja wokjot mëti'ipë jam ma Edom y'itjotmën, o'tsnën jyajta'aja'any ja naax, yë naaxway tsääpyëm toopyëm jyajta'aja'any; ja naax kam jëtu'un nëjkx jyajta'ay tëë yowë tyooynyë, jëtu'un nëjkx jyäty kyëpety tä jam Sodomë ets Gomorra jyäjtyën.

10Xëëny koots tyoyä'äny jyoka'any; winë xëëw winë jëmëjt jëtu'un y'ita'any, ni pën nëjkx jam kya'ëktsënaaynyë ets ni pën nëkx jam kya'ëknajxnë.

11Yë'ë jam ju'k ets wääk'oo tsënaaytyaknpëkaanp, yë wëëky ets lut jam näpyä'änanëtëp. Jä'ä yë Wintsën tyaj'awinpita'any tääpë naaxwiinyëtë anë'ëk tëëtsë'ëk ets ni pën nëjkx jam kyatsëënë.

12Nijëna'a nëjkx jam pën kya'ëk'ënä'ämnë, kya'ëkyajkutujknë; ja mëti'ipë jeexyë ënä'ämtëp yajkutujktëpën nëjkxëp y'o'kta'atë.

13Jam ma ja akujktëjkën aak äpnyjyot, aak mëëyjot, aak aats jot nëjkx y'awinpijta'ay. Maywyax nëjkx jam yä'äxy jyoky ets may lut nëjkx jam nyäpyä'än nyämyu'uxyë.

14Tu'ukyë nëjkx y'itë ja kuuyxyëpëjy mëët ja pa'uk, ja tsajppax aakyë'ë nëjkx nyäya'ax nyäjyokëtë; nëjkxëp yë poj ka'oypyë jam y'atsë'ëk y'ajawë koots ets jam tpaata'any ja pyo'kxtakn.

15Jam ja ju'k nyäpyä'äna'anyë ets tyaa tpëjkta'aka'any ets y'u'unk'ixa'any, ets tyajyääka'any tyajpäta'any. Jam näjyëtu'un yë me'ty tyu'ukmuka'antë yä'äy to'oxy.

16Jap pa'ixtë ma ja Wintsën ja nyokyën ma winë jaaypyety myiinta'ayën, nitu'uk ya'atë jëyujk kyatëkoy'ata'any, tu'kyä'äy tu'kto'oxy jap myina'antë kuja'ay jä'ä ko jëtu'un yë Wintsën të tuknipëjktaakë ets tëë tyajtu'ukmujkta'ay tu'k nasxäjë.

17Nitu'ukjaty tëë tmooytyä'äy y'ijtakn ets tëë tukni''ijxëtyä'äy maajaty y'itëtyën, ets jam yajpaata'antë winë xëëw winë kyëjxm.

Isaías 35

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[1]Wä'än txoontä'äky ja itjot, të'ëts it të'ëts naaxpë; wä'än tjam'aty ja xoontakën, ja jotkujk'ajtën ets yaj'ixëty pëjyjyotypë ujtsjotypë,

[2]wä'än jam tyony yë pëjy, lirië pëjy, wä'än tuktuky mëët yë xoontakën ets jotkujk'ajtën. Yë Wintsën oy tsuj tyaj'awinpita'any tä ja Líbano kopkën, jë'kxynyaaxjot tä ja Carmel kopk ets Sarón joyën. Ni'ëmukë nëjkx t'ijxtë ja Wintsën ja myëj'ajt y'oyajtën, mëti'ipë ja Wintsën yajmëjnajxëpën.

[3]Yajjotmëkpëktë ja pa'amja'ay, mëjaawmo'otë ja tëëpë y'ënu'kxëtën,

[4]ënëëmëtë ja mëti'ipë xëmë tsëyuuypyën: Jotmëk it, këtii mtsë'ëkë. Tyaa ja mTiosëty mëti'ipë myajtso'okanëtëpën, mëti'ipë tyiytyunäämpyën ja mëtsiptëjk ijxtëm pyaat'atyën.

[5]Ënät nëjkx y'ijxë'ëktë ja wiintstëjkëty ets myëtoowë'ëktë ja ja'ay mëti'ipë natëtyën

[6]Ja tekymya'at këjxmëty nëjkx pyujtë'ëktë ets ja uumtëjk nëkooyë nëjkx yaxnëtë jyojknëtë. Jam të'ëts'itjotm të'ëts naaxjotm jam'ataanp ja nëë, xii yaa muum ja nëë myuuta'any.

[7]Nëëjot y'awinpita'any ma ka'ap ja nëëjën, mo'ontsjot jyata'any ma ënäty xëmë të tsyë'ëts'ityën. Ma ënäty ja wax ets ja tsa'any të y'itën, tsajpkäpnyjot ets ja nëëwäkjot y'awinpita'any.

[8]Jam ja Wintsën tu'uk ja mëjtu'u tyajnaxa'any mëti'ipë yajtijaanpën, Kënu'kxytyu'u. Mëti'ipë ënäty ka'ap wya'ats'atën ka'ap nëjkx jam tyëkëtë, yë tsuuja'aytyëjk ka'ap nëjkx jam nyaxtë, yi'iyë nëjkx jam nyaxtë mëti'ipë mëtëy juuky'ajtëpën.

[9]Ka'ap jyam'ata'any yë kaa, nitii jëyujk jam kyayajpaata'any mëti'ipë kutsë'ëkën. Jam nyaxa'antë mëti'ipë ënäty ja ëwaatsë'ajtën të tpaatën.

[10]Ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty ja Wintsën të yajtso'okëtën ëëp yaxp jam jya'ta'antë Sión, ets xoontä'äky yajpaata'antë winë xëëw winë jëmëjt. Pyaatantëp ja jotkujk'ajtën ets ja xoontakën ets ja jë'ëyën yaxën nëjkxëp y'atëkoy.

Isaías 36

[1]Majkmajkts jëmëjt ënäty y'apety ma ja Ezequías tyëjkëyën yajkutujkpë, jää jëmëjt ojts yë Senaquerib, mëti'ipë jam Sirië yajkutujkpën tnitëkë tëkokyë ja naax kajpn mëti'ipëjaty ja Judá nyitënääpyën ets jä'ä tkajpnniwaantaay.

[2]Jam Laquis, jam ojts tsyoontë ja wyintsëntëjk mëti'ipë ja tsiptuunpë ja'ay nyiwintsën'ajtëpën ets nimiintë ja Ezequías mëti'ipë ënäty jam Jerusalén yajkutujkpën. Jam nyäpyëjktakëtë ma ja nëë nyikoompetyën, mëti'ipë yajtijpën Witpujtakn.

[3]Jam nyimiinëtë ja Eliaquim, Hilquías yë y'u'unk mëti'ipë jap wiinkëëpy kujkëëpyën ma ja yajkutujktaknën ets Sebná mëti'ipë ijty winë kyujääpyën ets Joah, yë Asaf yë myaank mëti'ipë ijty ja yajkutujkpë jyääpyë'ajtypyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

4Ënät ja Asiria ja'ay mëti'ipë ja tsiptuunpë ja'ayëty nyiwintsën'ajtypyën, y'ënëmaayëtë: Mijts, ¿wi'ixën ko ka'ap mony mtuky, tiitën ko janty jotkujk mtimyaj'ijtëp?

5¿Ëkë jä'äjën mmay mtajy ko oy aaw oy ayuk näjyëtu'un tsyowpaaty tä ja mëk'ajtënë ets ja winma'any wi'ix ja'ay tsyiptunëtyënë? ¿Pën mtimtyuk'ijxpejtyp? ets ënät ëjts xynyipëtë'ëkëty.

6Jëtu'unës n'ixy ko yë'ë Egiptë mtuk'ijxpejtyp. Oy, yë Egiptë ja'ayëty jëtu'un yë'ëjëty tä kepy xya'kën, ko yajmatsy täats kyë'ëtëkë. Jëtu'un tääpë yajkutujkpë, mëti'ipë jap Egiptë ënä'ämpën ets jëtu'un tyajjaty tyajkëpety mëti'ipë tuk'ijxpäjtëpën.

7Pën mijts xynyëmääpyës: Ëëtsëty yë'ëjës yë Wintsën ntuk'ijxpäjtëp, mëti'ipës nTios'ajtëpën. ¿Këtii yë Ezequías ojts tjijtë'kta'ay ja Wintsën ja tsyajptëjk ets ja wintsë'këntyakn ets t'ënëmaay ja naax kajpn ko jämyë mëpaat yë Wintsën yaj'ëwtaty ma ja wintsë'këntyaknën jam Jerusalén?

8Nikë tun tu'uk ja käjpxytyu'unën mëët yë nwintsënës, mëti'ipë jam Asiria yajkutujkpën ets tyam nmo'ojëty nimäjtsk mil yë kwaay pën mpatyp yë nyija'ay mëti'ipë tyuk'u'unyëtëpën.

9Mijts ka'ap mmayëtëty xyajkä'äkëty nitu'ukën yë Asiria ja'ay ¿wi'ixën jap Egiptë xypyaata'any ja mëti'ipë kwaay tyuk'u'unyääytyëpën?

10Ets näjyëtu'un, ¿jä'ä mmay mtajyën ko ka'apës yë Wintsën xypyutëkë etsës yë mnaax mkajpn nyajkutëkoyëtyë? ¿Yë Wintsënës të xykyexy etsës ya'atë naax kajpn nyajkutëkoyëty.

11Ënät ja Eliaquim, Sebná ets Joah t'ëtsoowtë ja Asiria ja'ay mëti'ipë tsiptuunpë nyiwintsën'ajtypyën: Tun mëyajtën, arameë ayukës tukmëkajpxtëk ka'apës nwinjawëtë hebreo ayuk, jä'ä ko tam ja'ay potsykyëjxm jyatëtë wa'ats jam tmëtowtë.

12E ja Asiria ja'ay, ja tsyiptuunpë wintsën, tyaa y'ëtsooy: Ëjts ka'apës myiitsëty të nnimintë ets ka'apës yë'ëjëty të nniminy yë mwintsënëty ets ya'atë ayuk ntukmëtowëtyës mëti'ipës yë yajkutujkpë të xytyukmëkäxënës. Ëjts yë'ëjës të nyajtuknikexy yë tampë ja'ayëty potsykyëjxmëpë kyu'ijxnaxtën ets nijawëtëty ko kyë'ëmtë'ëny jyë'kxantëp ets kyë'ëmta'aty y'uukantëp.

13Ënät ja Asiria ja'ay mëti'ipë ja tsiptuunpëtëjk nyiwintsën'ajtypyën, mëk jyänty yujk'ënany, hebreo kyäjpxyp: Mëtowtë yajxon wi'ix m'ënë'ëmxëtën ja yajkutujkpë jampë y'ëne'emyën Asiria:

14Këtii nëkoo Ezequías mnätyukwin'ëënëtë. Yë'ë ka'ap myäyëtëty myajtso'okëtëty.

15Pën Ezequías jëtu'un m'ënë'ëmxëtë ets yi'iyë tu'uk Wintsën xytyuk'ijxpätëty ets pën mnëmaayëtëp: Yë Wintsën yë'ë xyajtso'oka'anëm yë'ë ka'ap nijëna'a t'ëwa'atsëty ets Asiria ja'ayëty o'ktëy tuntëty ya'atë naax kajpn,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

16këtii xymyëpëktëty. Yë yajkutujkpë, Asiria ja'ay, jëtu'un m'ënë'ëmxëtë ets mëët ja tsip xykyajpx'oyëtëty ets tu'k'utëyë je'eyë mtimnyäkyë'ëyakëtëty, jëtu'unts xyjyë'kxtëty xypyëktëty ja mkë'ëmtsatym mëti'ipë të xynyiyu'ujëtën ets ja xe'enky tsya'am xyjyë'kxtëty mëti'ipë mkamjotm myaj'itëpën ets akujk jotkujk xy'uuktëty xypyëktëty ja nëë mëti'ipë të xynyipotsëtën.

17Ok nëjkx myajnëjkxëtë ma tu'uk ja kajpnën jëtu'unpë kyëxë'ëkyën tä mkajpnëtyën, ma y'ity wyintëyën yë tsajpmok ets tsatym. Jotkujk yë mtsajpkääky xyajkojtëty ets mkaytyëty m'uuktëty.

18Pën Ezequías mnëmaayëtëp ko yë Wintsën yë'ë myajtso'okanëtëp, këtii xymyëpëktëty. Nitu'uk yë tios të tkayajtso'oky yë naax kajpn mëti'ipë yë'ë y'ëwtajtëpën maajaty yë Asiria ja'ay mëët të tsyiptuntën.

19¿Maaxën ënät yajpatëpë ja wyintsënëty, mëti'ipë tyijtëpën Hamat ets Arpad? ¿Maaxën ënäty yajpatëpë ja wyintsënëty, Sefarvaim? ¿Näyajtso'okëtëp jëtää ko ja Samaria ets ja Asiria ja'ayëty ëxëëk tyunëtë?

20¿Mëti'ipë tios ma tääpë naax kajpnën të tputëkë ja nyaax kyajpn ma ja Asiria yajkutujkpë mëët të tsyiptuntën? ¿Wi'ix ko m'ëna'antë ko yë Wintsën yë'ë yajtso'okäämpy yë Jerusalén kajpn?

21Ja Israel ja'ayëty amonyë ojts y'itë, nitu'k'aaw kya'ëtsoowtë, jä'ä ko jëtu'un ënäty ja yajkutujkpë të y'ënë'ëmxëtë ko y'ëtsowtëty.

22Ënät ja Eliaquim mëti'ipë akëëpy kujkëëpyën ma ja yajkutujkpën ets ja Sebná mëti'ipë kujääpyën ets ja Joah mëti'ipë ja yajkutujkpë jyääpyë'ajtypyën, tkë'tstaaytyë ja wyit tyujkxy ets ojts tninëjkxtë ja Ezequías ets tukmëmëtya'aka'antë wi'ix ënäty ja Asiria ja'ay të y'ënä'änyën, mëti'ipë tsiptuunpëtëjk nyiwintsën'ajtypyën.

Isaías 37

1Ko ja yajkutujkpë Ezequías tmëtoowpaty jëtu'unpë ja ayuk, ojts tkë'ëtswä'kxy ja wyit ets nyätyukxojxë ja wit mëti'ipë kuumpën u'kxpën mëët ko ëxëëk nyäjyawëty ets ojts nyijkxy ma ja Wintsën ja tsyajptëjkën.

2Tä tkejxy ja Eliaquim mëti'ipë wiinkëëpy kujkëëpyën ma ja kutujkëntëjkën, ja Sebná mëti'ipë kujääpyën ets ja teetytyëjkëty, mëjja'aytyëjkëty ojts ja wyit tuktëjkëtya'atë mëti'ipë kuumpën u'kxpën mëët ja amay jotmay ets ojts ninëjkxtë ja käjpxynyajxpë Jeséas, yë Amós yë myaank,

3ets t'ënëëmëtëty ko ja yajkutujkpë jëtu'un ënaanp: Mon tuk tyam nyajpatëmë, mëj këjää ja tëytyu'unën, ka'ap ja jot mëjaawnë, jëtu'un tä tu'uk to'oxytyëjk jyätyën mëti'ipë mëjaawkukëjxëpën ko y'u'unk myääy tyimminanë naaxwiiny.

4Jääpëk jeexyë yë mWintsën të tmëtoy wi'ix të y'ënä'änyën tääpë Asiria ja'ay mëti'ipë tsiptuunpëtëjk nyiwintsën'ajtypyën, ma ëxëëkjaty të tnikäjpxyën yë Tios juukpyë ets tëytyunëty ijxtëm pyaat'atyën, yë'ë Wintsën, Tios mëti'ipë

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

mTios'ajtypyën tëë tmëtoy wi'ix të nyikäjpxyën. Paaty tyam yajnax wäänë ayuk ma Wintsënën ets tputëkëty mëti'ipë juuky jaakwë'ëmtëpën.

5Ënät ja Ezequías ja tyuunpëtëjk ojts tninëjkxtë ja Jeséas,

6Ets ja Jeséas tyuknipëjkëtë ets t'ënëëmëtëty ja yajkutujkpë: Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Këtii xytsyë'ëkë yë Asiria yajkutujkpë tyuunpë ets ja aaw ayuk mëti'ipë të tkajpxtën tëkatsy ma ëjtsën.

7Ëjts kë'ëm ntuknipëjktaakëjäämpy ets tu'uk ayuk nyija'tëtëty mëti'ipë nëjkx yajwinpityën ma nyaax kyajpnën ets ja'ay jam yaj'ookëtëty.

8Ko ja Asiria ja'ay, mëti'ipë ja tsiptuunpëtëjk nyiwintsën'ajtypyën tnija'awëy ko ja yajkutujkpë tëë ënäty tsyoony jam Laquis. Ënät jam Jerusalén tsyo'ony, jam ojts tpaaty ja Asiria yajkutujkpë Libná, Libná ja'ay ënäty jam mëët tsyiptuny.

9Ja Asiria yajkutujkpë ojts nijawë ko ja Tirhacá yajkutujkpë mëti'ipë Etiopíë ënä'ämpën, tëë ënäty tuknipëjktaakë ko mëët ja tsyiptuunpëtëjk nyipëtë'ëka'anyë. Ënät jatëkok tkäjpxynyikejxy ja Ezequías yajkutujkpë mëti'ipë Judá ënä'ämpën ets t'ënëmaay:

10Yë Tios, mëti'ipë mtuk'ijxpejtypyën, jëtu'un m'ënë'ëmxëty ko Jerusalén kajpn ka'ap wi'ix ntuna'anyës. Këtii mnätyukwin'ëënëtëty.

11Mijts wa'ats xynyijawë wi'ix yë Asiria ja'ayëty të tuntën ja naax kajpn mëti'ipëjaty të tnitëkëtën. ¿Ets ënät mijts mtsokpëtyë?

12¿Tiosëm jëtää jääjë ko ojts n'ap n'okës tyajkutëkoytyë yë Gozán kajpn, Harán kajpn, Résef kajpn ets ja Bet-edén ja'ayëty mëti'ipë ijty jam tsënaaytyëpën Telasar?

13¿Maa tyam ja yajkutujkpëtëjk mëti'ipë ijty jam ënä'ämtëpën Hamat, Arpad, Sefarvaim, Hená ets Ivá?

14Ojts ja Ezequías ja noky t'ëxajë mëti'ipë myëmiintën ja Asiria yajkutujkpë ja tyuunpëtëjk ets ojts tkäjpxy. Ok ja noky, jap ojts tmënëjkxy tsajptëkoty ets tukwinkukajpxëy ja Wintsën,

15ets jyiiytyäky nyu'kxtäky, y'ënäny:

16Wintsën, mëti'ipë maaytyääyëpën winë, ja Israel ja'ayëty ja Tyiosëty mëti'ipë jam ja y'ënyääytyakn myëët'ajtypyën itkujky ma ja Tios kukexyëtyën, mijts tu'ukyë mTios'ajtp ma nitëkokyë yajkutujkpën naaxwiiny naaxkëjxy. Mijts të xyajkojy yë tsajp ets naaxwiinyëtë.

17Wintsën, tun mëyajtën, mëtoow'it ya'atë aaw ayuk, ja'akyukë mëti'ipës yam nikajpxäämpyën. Yaj'ëwa'ats yë mwiin ets xy'ixëty. Mëtoow'it wi'ix ja Senaquerib mnikäjpxy mnimëtyä'äkyën, tsaatsy ma'at ja aaw ayuk të mtuknipëtsëmyë, mijts Tios mëti'ipë juukyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

18Wintsën, mëtëy yë'ë ko Asiria ja'ayëty tëë ja naax kajpn tyaj'akëkooytya'atë tëkokyë mëët y'itjot nyaaxjot,

19ets ko tëë tnino'ktaayëtë tsyaamëxanëty, y'awinaxëty, mëti'ipë ënäty tyijtëpën tios, jä'ä ko ka'ap tyiosëty; naaxpotsy, tsaa ets kepy të y'itë mëti'ipë naaxwiinyëtë ja'ay kë'ëm të tyaj'oyën. Paatykyëjxm të tjantyyajkutëkoytyë.

20E tyam, yajtsoktëk ëëtsëty ma yë'ëjëtyën, Wintsën, mëti'ipës nTios'ajtëpën ets tëkokyë ja naax kajpn nijawëtëty ko mijts tu'ukyë mWintsën'ajtp ets mTios'ajtp.

21Ënät ja Jeséas tkäjpxynyikejxy yë Ezequías: Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny, mëti'ipë Tios'ajtpën ma Israel ja'ayëtyën: Tëës nmëtoy mëti'ipës të xy'amëtoy të xypyëjktsoyën ntunëtyës ma Senaquerib yajkutujkpën, mëti'ipë yajkutujkpën jam ma Asiria ja'ayëtyën.

22Ya'atë jëtu'un aaw'ajtp ayuk'ajtp ma ojts ja Wintsën tnikäjpxy nimëtyä'äkyën wi'ix ja Asiria yajkutujkpë jyata'any kyëpäta'anyën: Yë Sión kajpn, jëtu'un yë'ë tä tu'uk yë to'oxy ëna'kën, je'eyë mtukxi'ikyë mijts Senaquerib. Je'eyë kyëpajk tyajyu'kxy tä jeexyë wyinma'any tyajjëtityën ko mijts mtso'onë ma jam të mjaja'tyën.

23¿Pën xyjyëjp'ixy të xynyëxi'iky të xytyukxi'iky? ¿Pën xyjyëjp'ixy wyintsë'kën të xyajtëkooyë ets mëj këjxm mnäyajnaxyë ma yë'ëjën? Yë'ë Tios, Wa'atspë yajpaatyën ma Israel kajpnën.

24Je'eyë mtuunpë të xytyuk'ëne'emy ets të tnëxi'ik të tukxi'iktë yë Wintsën. Jëtu'un ojts m'ëna'any: Ëjts may kepy wintëkäämpë nmëët'atyës, jampaat muum kopkëjxm nja'tyës, jampaatës të nja'ty ma Líbano kyopk kupi'tykyën. Etsës të npujxë'ktaayë ja y'ajë kepy mëjëtypë ets tsiin kepy oyëtypë. Tëës ntukjëtijtëtyääyë tyun kyopk mëjëtypë ets yukjot kepyjyot mëti'ipë jëtu'un këxë'kpën pëjykyamën.

25Tëës muum wiink it wiink naax nyaj'oyë nëëjut ets nëë të n'uukyës koos të ntëëtsë, tëëjës yë nëë nyajtë'ëtsy jap Egiptë jëtu'un tääjës jeexyë je'eyë njä'äxëtityën.

26¿E mijts ka'ap të xynyijawë ko ëjts Wintsënajtp, ëjts winë ntuknipëjktakëp ko tii tyunyë jyätyë? Ëjts tëëyëpës jëtu'un ntuknipëjktaakë ijxtëm tyam winë tyunyë jyätyën; paatykyëjxm mijts may ja naax kajpn të xyajkutëkoy ets je'eyë xit ko'ow të xytyuunta'ay.

27Yë ja'ay mëti'ipë jam tsënaaytyëpën ka'ap tii të myäyëtë, je'eyë të tsyë'ëkëtë ets të tsyëtyuntë, aayën ujtsën të yajpaatë, mëëy u'unkën, ujts u'unkën; jëtu'un tä ujts yonyën tëjkkëjxy ets ko y'aantä'äky, tëë nyaxo'tsnë.

28Wa'atsës nijawë tiijaty mtuunpyën ets tiijaty mtuknipëjktakëpën; wa'atsës nijawë koos mijts të xytyukjoot'anpëky.

29Tëës nijawë ja mjoot'an ets mmëj'ajt mkëjxm'ajtën, jëtu'un yam npëjkta'aka'anyës mjëjp tunkëjxm tä jeexyë pujxn jam nkëxjëëpyënës, tä jeexyë pujxn ntuk'atijën ets yë'ë ntukwo'onwinpita'anyë ma të mtsoonyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

30Ënät ja Jeséas t'ënëmaay ja Ezequías: Ya'atë mtuk'ixëp ets xynyijawëty mëti'ipë tunan jatanëpën: Ya'atë jëmëjt yë'ë mkaytyëp yë tsajpmok mëti'ipë kë'ëm yonaanp muxaanpën, e kom tëkëëk jëmëjt jyëkyejpy mni'iptëty ets xyajpëtë'ëktëty ja mpëjktä'äkyëty, ijxtëm ja aaytyëëm ujts tëëmën ets aaypyajk ujts pajkën mëti'ipë mjë'kxtëp mpëktëpën.

31Ja Judá ja'ayëty mëti'ipë jaakwë'ëmtëpën, jëtu'un nëjkx yontë jyiitstë tä aay ujtsën. Nëjkxëp tyiktskä'äktë ets nëjkxëp tyëëmpätë,

32nëjkxëp jam wyë'ëmtë Jerusalén, jam ma Sión kopkën jam'atantëp ja mëti'ipë juuky wë'ëmantëpën. Ya'atë jëtu'un tyunäämpy ja tsyojkën jya'awën mëjpë këjääpë ja Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë.

33Yë Wintsën jëtu'un të tnikäjpxy: Yë Asiria yajkutujkpë Ka'ap tyëkëja'any jam Jerusalén, ets nitu'uk yë tyi'pxn tkatukti'pxa'any, ka'ap tyajtuna'any ja mëti'ipë nätyuk'akëëytyujkëpën ets ni tka'oytyuna'any ja ye'eypyäjn jam Jerusalén ma jeexyë tnitëkëtën ja naax kajpn.

34Ja në'ë tu'u mëti'ipë të tpaminyën, jä'ä jatëkok y'awinpitëjäämpy; ka'ap tyëkëja'any ma tääpë naax kajpnën. Ëjts mëti'ipë Wintsën'ajtpën, ëjts ënaanp.

35Nkuwa'anäämpyës ets nyajtso'okäänpyës ya'atë naax kajpn mëët koos njot'aty ja ntuunpës David ets mëët koos mëj näjyëkyepyë.

36Ënät ja Wintsën ja kyukäjpxy ojts tsyoony ets ojts nyijkxy jam ma ja Asiria ja'ayëtyën, tääts tyaj'o'ky nimëko'px ja majkta'px mëkoxk mil ja Asiria ja'ay. Komjëpom aak ooky ojts kyuxëënyëtë.

37Ënätyë ja yajkutujkpë Senaquerib y'ënäny ets tsyo'onta'atëty ja tsiptuunpëtëjk ets nyëjkxtëty jatëkok Nínive.

38Jam ënäty kyajpxtä'äky ja Senaquerib ma ja tsyajptëjkën jam Nisroc, mëti'ipë y'ëwtajtypyën, ko jam tyukmiinë nimäjtsk yë myaank, tu'uk jä'ä xyëëwajtyp Adramélec ets tu'uk Sarézer, jä'ä yaj'o'këtë. Ko yaj'o'ktaayë, tääts ojts kyakojnëtë jam Arafat. Yë'ë ojts kyutëkëty ma ja kutujktaknën yë myaank Esarhadón.

Isaías 38

1Ënät ojts yë Ezequías mëk pa'am pyäätyë. Tääts yë Jeséas käjpxynyajxpë nyimiinë ets y'ixa'anyë wi'ix ënäty yajpaatyën, ënät y'ënëmaayë: Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Oy y'oyëty ko xyakëty ja m'aaw m'ayuk naamka'anëm m'ookynyëm, jëtu'un nijawëtëty ja m'u'unk mto'oxytyëjk tii mtsojkën'ajtypën, jä'ä ko m'ookaanp tsojk, ka'ap mtso'oka'any.

2Ënät ja Ezequías jam myëj'ijxpejty potsywinm ets tyëjkëy Tios mëkajpxpë ets y'ënäny:

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

[3]Tyam nmënu'kxtä'äky mijts Wintsën ets xyjyä'äymyätsëty wi'ix oy të nmëtunyën ets tëy tëtä'äky të nyajtu'uye'eyës yë njuukyajtën, tëë npatunyës ijxtëm mijts xy'oyjyawën. Ko nyu'kxtaktaay tääts tyëjkëy yaxpë.

[4]Ënät ja Wintsën ojts tuk'ëne'emy ja Jeséas

[5]ets nëjkx t'ënëëmë ja Ezequías: Jëtu'un ja Wintsën y'ënä'äny, mëti'ipë y'ëwtajtën yë m'apteety David: Tëës nmëtoy ijxtëm mijts të m'ëna'anyën ets mjë'ëyën myaxën tëëjës nmëtoy. Tyamës njaakyajkëjääjëja'any majkmokx jëmëjt yë mjuukyajtën.

[6]Mijts ets tëkokyë yë Jerusalén kajpn nputëkëjäämpyës ets nyajtso'okäänpyës, këtiipë nëkoo nyitëkëtëty yë Asiria yajkutujkpë. Ëjts ja naax kajpn n'ijx'itäämpy nkëwent'atäämpyës. (v [21]) Ojts yë Jeséas tyaj'oyë yë tsatym myo'otsy ets yajtuknipëkëty ja tsyëtyut ja yajkutujkpë ets ja yajkutujkpë tsyoky. (v [22]) Ënät ja Jeséas tyajtëëy: ¿Tiijës ntuk'ixëp etsës nnijawëty ko jyëkyejpyës nnëjkxëty ma tsajptëjkën?

[7]Ënät ja Jeséas y'ëtsooy: Ya'atë ja Wintsën yäjkpy ijxpäjtën ko yë'ë tyunäämpy mëti'ipë të tnikäjpxyën.

[8]Ma xëëw mëtyoowpën mëti'ipë myëët'ajtypyën yë Ahaz, tyamës yë xëëw nyaj'ixtëkë ye'eyä'äny majk wä'äkyën ma jam kyëta'akanën. Ënät ja xëëw majk wä'äky ojts y'ixtëkëwä'äky ets näjyëtu'un ojts ja y'äpk y'ixtëkëwä'äky.

[9]Ko ja Judá yajkutujkpë tsyoky y'akëtäky, ënät tyaj'o'oyëy ya'atë ëy:

[10]Tyaajës ënäty ëjts të nmay të ntajy: Maas ënäty jotkujk njuuky'ätyën jääjës nëjkx ntso'onë; jä'ä ko jëtu'un të nyaj'ëne'emyës koos jam nnëjkxëty ma xëmëkyëjxm ooky nyajpatmëtyën.

[11]Etsës të nmay të ntajy: Ëjts ka'apës nëjkx Wintsën n'ëk'ijxnë yaa naaxwiiny naaxkëjxy, ni pënës nka'ëk'ixanë mëti'ipë yaa juuky'ajtëpën.

[12]Tëës ja ntsënaaytyakn xyajma'ta'atë, tëëjës xypyëjkëtë tä tsajppax këwent'ajtpën kupixyny këwent'ajtpën yajpëjkëtën yë y'ijt taknëty. Ëjts jëtu'unës ënäty ja njuukyajtën yajpatnë tä tu'uk wit të yajpukëëtsyën. Xëëny kootsës nyajtëytyuunë.

[13]Jëtu'un tääjës jeexyë kaa xy'akääp xytyuk kääpën, jëtu'unës një'ëy nyä'äxy xëëny koots. Xëëny kootsës xyaj'ëyoy.

[14]Je'eyës njaak ajëjy tä kuukën, tä pakën. Tëës ja nwiin nyatimy'ënu'kxënë mëët koos jam tsajpkëjxm mpa'at'ixy. Wintsën ëjts ëxëëkës näjyawëty, tun mëyajtën mijtsës ni ijxkëtak.

[15]¿Ëjts wi'ixës na'ëna'anëty, yë'ëjës të xyajkojy? Tëës yë ntsuu jyatimkyäknë mëët ko je'eyë pyëjknë y'atoonë n'aaw njotës.

[16]Mëti'ipëjaty ja Wintsën pyëjk'ijtyp myajts'ijtypyën, juuky'atantëp yë'ëjëty, etsës jam njuuky'ata'any ma yë'ëjëtyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

17Ix, tyam jotkujkës nyajpaaty, ets ka'ap n'ëkmoon n'ëktujknës. Mijts të xykyëwent'aty yë njuukyajtënës këtiipë kyuka'anaxëty jap jutjoty, jä'ä ko mijts tëë xymyä'kxta'ay yë npokyës.

18Mëti'ipë jap yajpatëpën jutjoty, ka'ap t'ëkjëkyäjpnëtë wi'ix mwin'ëw mwinya'axëtëty, mëti'ipë të y'ooktën, ka'ap t'ëkjëkyäjpnëtë mëjjaw mkënu'kxy jawëtëty; mëti'ipë jap jutjoty tëë kyënajxnëtën, ka'ap niwi'ixtsow t'ëkjëkyäjpnëtë wi'ix oy mmëtunëtëty.

19Yi'iyë tëy mëti'ipë juuky'ajtëpën jyëkyäjptëp wi'ix mwin'ëw mwinya'axëtëty, jëtu'un tääjës ëjts tyam ntunyën.

20Tyaa ja Wintsën tyimyajpaaty etsës xyajtso'oka'any. Tsojk nwinxoontakëmë mëët yë kow ets tsojk n'ë'ëwëm nyaxëmë jap ma Wintsën yë tyëjkën.

Isaías 39

1Jä'ä xëëw jä'ä jëmëjt ojts yë yajkutujkpë Merodac-baladán, yë myaank yë Baladán, mëti'ipë yajkutujkpën jam Babilonyë, ojts tnijawë ko ënäty ja Ezequías mëk të pyikyë ets ko tëë jatëkok tsyo'oky y'akëtä'äky; ënät ja tyuunpë tkejxy mëët ja oy aaw oy ayuk ets tukmëkäjxëy tu'uk ja näynyamo'ojë.

2Ezequías janty'oy nyäjya'awëyë, ojts tuk'ijxta'ay tëkokyë jënu'un ënäty winë tmëëtëtyën, tä yë poop pujxnën, pu'ts pujxnën, nëë mëti'ipë pa'akxu'kpën tsowëtypë ets ma tyaj'ityën pëjkë'ëky ja pujxn mëti'ipë myëtsiptuunpyën ets tëkokyë jënu'un winë pëjkë'ëky tmëët'atyën. Nitii ojts tkayajninaxy, wa'ats tuk'ijxtaay jënu'un winë tmëëtëtyën ets maajaty tyaj'ityën.

3Ënät ja käjpxynyajxpë Jeséas ojts tninëjkxy ja Ezequías yajkutujkpë ets tyajtëëy: ¿Ma tääpë ja'ay tsyoontë, wi'ix të y'ëna'antë? Tääts ja Ezequías y'ëtsooy: Jëkäm tsyoontë, jam Babilonyë.

4Ënät ja Jeséas jatëkok tyajtëëy: ¿Tiijaty të t'ixtë ma m'akujktëjkën? Tääts ja Ezequías y'ëtsooy: Tëë t'ijxta'atë winë. Ni tu'ukës të nkayajninaxy, wa'atsës winë të ntuk'ijxta'ay.

5Tä ja Jeséas t'ënëmaay ja Ezequías: Mëtoow'it ya'atë aaw ayuk mëti'ipë yë Wintsën kyäjpxypën, mëti'ipë maaytyääyëpën winë:

6Pyatäämpy ja xëëw jëmëjt ma myina'antë yë mëtsip ets tyajnëjkxta'aja'antë tëkokyë winë mëti'ipë yajpatpën ma mkutujktaknën ets tëkokyë mëti'ipë të tpaat të t'ixtën yë m'ap m'okëty tyampaat; nëjkxëp winë tmënëjkxta'atë jam Babilonyë, nitii kyawë'ëma'any. Jëtu'un yë Wintsën të y'ënä'äny.

7Yë'ëpaat nëjkx yajmënëjkxtë m'u'unk m'okëty jam Babilonyë, nëjkxëp yajnëtsuktë y'ëxtsyaajëty ets jap myëtuntëty ma ja yajkutujkpë ja y'akujk tëjkën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

8Ezequías yë'ë tyukjotkujk'atëp ko yë'ë oy yajpaata'any mapaat jyuuky'ätyën, paaty t'ëtsooy ja Jeséas: Ja Wintsën ja y'aaw y'ayuk mëti'ipës mijts xytyuknimiimpën oy yë'ë.

Isaías 40

1Jëtu'un ja Wintsën y'ënä'äny, mëti'ipë miits mTiosajtëpën: Yajjotkujk'atë, yajjotkujk'atë ja nnaax nkajpnës.

2Mëët ja yu'unk aaw yu'unkjot ënëëmëtë ko tëë kyixy nyäxy ma mëtuunpë ëyoopë të y'itën, ko tëë tkumëtoowta'ay ja nyëë pyoky, ko tëë tmënaxy tyajnaxy ja ëyo'on jotmay mëti'ipë ja Wintsën mmooyëtën.

3Jëtu'un tu'uk ja aaw yo'kn yajmëtoy y'ënä'äny: Yaj'oyëtë ja në'ë tu'u ma ja Wintsën nyaxëtyën, tuk'akäätsëtë tëywyijtsnë ma nyajtswa'akëtyën ja nWintsën'ajtëm Tios, jam të'ëts'itjotm ma ka'ap tii y'ity wyintëyën.

4Tukjä'pëtya'atë ma tyukmu'kx tyukëkëtyën, tajkijpxyëtë ma nyitun nyikopkëtyën, yaj'awinpitë joy ma yä'äpëtyën.

5Jëtu'un ja Wintsën tyaj'ixa'anyë ja myëj'ajt y'oyajtën, ets tu'kë'ëyë ja'ay t'ijxta'aja'antë. Wintsën kë'ëm të tnikäjpxy.

6Jëtu'un tu'uk ja aaw yo'kn të yajmëtoy y'ënä'äny: Mëk yujkya'ax, etsës të nyajtëy: ¿Wi'ixës n'ëna'anëty? Ko tëkokyë yë naaxwiinyëtë ja'ay jëtu'un yë'ëjëty tä aay ujtsën, tä pëjyën kamjotypë tu'ujotypë yajpaatyën.

7Yë ujts pojën tsyi'itsy, yë pëjy pojën xyootsy ko yë Wintsën tyajnaxy yë pyoj ma yë'ëjëtyën. Tëyajtën ko naaxwiinyëtë ja'ay jëtu'un tä aay ujtsën.

8Yë ujts pojën tsyi'itsy ets pëjy pojën xyootsy, e yë Wintsën yë y'aaw y'ayuk itaanp xëmë ets nijëna'a kyatëkatsa'any.

9Jam mpätëty Sión, tunkëjxm ets jam mëk mkukajpxnaxëty, jam xynyikajpxëty ja oykyäjpxy oymyëtyä'äky. Këtii mtsë'ëkë mijts Jerusalén, amëk jotmëk timkajpx, tukmëtoowta'a ja Judá y'itjot nyaaxjot: Tyaa ja Tios mëti'ipë miits mTiosajtëpën.

10Mëët yë mëk'ajtën ja Wintsën myiny, yë'ë winë të tmëmëtakta'ay mëët ja myëk'ajtën ets mëët ja kyë'ë. Ja nyaax kyajpn jä'ä yajmiimpy mëti'ipë të tyaj'ëwaatsëpëtsëmyën, mëti'ipë jeky të y'ityën wojpë'ëky käjpë'ëky.

11Jëtu'un myiny tä tu'uk ja'ayën mëti'ipë y'ijx'ijtyp kyëwent'ajtypyën yë kyupixyny, tsyä'änë'kpy yë kyupixyny u'unk; täät s tmu'uxy kyätykyijxy, ëtyä'äkyë'äämpy tyajnëjkxy ja mëti'ipë tim mëxu'unkën.

12¿Pën jëtää yë mëjmejy të t'ëk'atsa'tëpë, ëkë yë kyë'ëwa'axy mëët të t'ëkkijpxpë yë tsajp? ¿Pën jëtää yë naaxway të t'ëk akijpxnajxpë jënu'un jye'emtyëtyën, ëkë të t'ëk kijpxtääpyë jënu'un jye'emtyëtyën yë tun kopk?

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

13¿Pën jëtää të t'ëk tuk'ënëmääpyë yë Wintsën ma winë oy të tkatunyën ëkë të t'ëk tukni''ijxëpë wi'ix tii t'oytyunëtyën?

14¿Pën jëtää të t'ëk kajpxwijpë ets të t'ëk tukja'akyujkëpë winë? ¿Pën të tyuknipëkyë wi'ix winë tëy tëtä'äky tnipaye'eyëty? ¿Pën të tyukni''ixëty ja wijyajtën? ¿Pën të myo'oyë ja ijxpëky'ajtën?

15Yë'ë, jëtu'un yë mëj naax mëj kajpn t'ixy tä nëë tu'ktsunyën, tä tu'uk naaxwayën jap kijpxënjoty; yë kajpn mëti'ipë nëë'itkujky yajpatëpën jëtu'un t'ixy tä tu'uk yë jinën.

16Oy jeexyë ja jëyujk jam Líbano tyimyajmëtso'ontääpyë, mëët ja nyija'axy ka'ap myëta'akëty ets Wintsën yajtukwintsë'ëkëty nino'oky nixämy.

17Tëkokyë yë naax kajpn nitii tkakëjxm'atë ma yë'ëjën; mëët yë'ë nijënu'un kyatsoowpaaty.

18¿Tii mëët xy'ëk'ijxkijpxtëty yë Tios? ¿Wi'ix ja y'awinax xy'ëkyajkojëtëty?

19Tu'uk ja'ay mëti'ipë pujxn y'oytyuunpyën, yajxon tyajkojy tu'uk pujxntsetsy, tääts tu'uk yë pu'ts pujxn oytyuunpë tuknikoy yë pu'ts pujxn ets t'oytyuunë yë yo'ktëy mëët yë poop pujxn.

20Mëti'ipë awinax tsäjtspën, yë'ë juunkepy y'ixtääpy këtiipë pyu'utëty, ets t'ixta'ay yë ja'ay mëti'ipë yajxon tyuktsätsëpën këtiipë kyujëpijpnaxëty.

21¿Këtiitën ijty jëtu'unpë xynyijawëtë? ¿Këtiitën nijëna'a jëtu'unpë xymyëtowtënëmë? ¿Këtii ni pën ojts mtuk'ixëtë? ¿Këtiitën nijëna'a jëtu'unpë xyjyä'äkyukëtë?

22Yë Tios jam yë kyutujktakn tmëëtëty ma naaxwiinyëtë ja nyiwits nyijuuxën, yë'ë wa'ats t'ixy tuny yë naaxwiinyëtë ja'ay tä yaj'ixyën yë pujtpë. Jëtu'un yë tsajp tyä'ptëy tä ja'ay wit tyä'ptëyën, jëtu'un twijtstëy tä ja'ay tëjk nikäm twijtstëyën.

23Ka'ap mëj timpyëjktä'äky ja'ay mëti'ipë mëj'äämpy yajëkyäjpën, yë'ë jëtu'unyë tyajtëkoy mëti'ipë ënä'ämtëpën yaa naaxwiiny naaxkëjxy.

24Jëtu'un tä pi'k ujts u'unkën naaxkëjxy yonyën mëti'ipë yajnaanpäänpën, mëti'ipë ëka'any tiktskäkpën. Pën yë Wintsën yaj jëënpojpy ma yë'ëjëtyën, xootsantëp ënätyë, ets wyimpapojy mëët mëktuupoj tä aay pu'uxm wyimpapojyën.

25Jëtu'un ja Wintsën Wa'atspë tyajtëy tyam: ¿Tiis mëët xy'ijxkijpxa'antë? ¿Pën xy'ëkmëpaatëpës?

26Jam yujk'ixtë tsajpwinm ets xy'ixtëty: ¿Pën jam winë të tyajkojy? Mëti'ipë të tuknipëjktakëtyä'äyën maajaty y'itëtyën nitu'ukjaty ets aak xyëëw tyukmëkäjpxyp. Nëkooyë tmëët'ajnë mëk'ajtën ets mëjaaw paaty nitu'uk kyatëkoy'äty

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

27Israel, Jacob yë nyaax kyajpn, ¿wi'ix ko mijts m'aak'ëxëëkja'ap winë? ¿Wi'ix ko m'ëna'any: Yë Wintsën ka'ap t'ixy wi'ixës njaty nkëpetyën, yë Tios tii tkëwentëty oyës wi'ix njatëty nkëpätëty?

28¿Tii këtii ënäty xynyijawë? ¿Këtii të xymyëtoyë? Yë Wintsën, yë'ë Tios xëmëpë y'ijtëyën, mëti'ipë yajkojën yë naaxwiinyëtë, ka'ap nijëna'a y'ënu'kxë ets myëjaawkëxy; yë wyijy'ajtën xëmëkyëjxm yë y'ity.

29Yë'ë myëjaawmoopy mëti'ipë të y'ënu'kxën, ets jyotmëkmoopy mëti'ipë pëma'ayën.

30Yë'ëpaat yë yujkyeeky ëna'k y'ënu'kxë, yë'ëpaat mëti'ipë oy mëkën jëtu'unyë jyënuunkëtä'äky,

31yë'ë tëyëty mëti'ipë yi'iyë Wintsën tyuk'ijxpäjtëpën xëmë amëk jotmëk yajpaata'antë ets jëtu'un nyäjyawëja'anëtë nipe'tym kupe'tym tä witsnën; jyëkyejpy mëk pyëyë'ëktëty ets jyëkyejpy pe'tym ye'eytyëty. Ka'ap y'ënu'kxëja'antë.

Isaías 41

1Amoonta'atë miitsëty, naax kajpnëty nëëpë'aaypyë yajpaatën. Naax kajpnëty amëk jotmëk itë. Mintë ets nikajpx nimëtyakmëty ya'atë winma'any; tsojk ntu'ukmujkëmë ets ntukxo'on ntuk'ijtëmë.

2Pën yajmiin tu'uk ja yajkutujkpë maatsow xëëw pyëtsimyën ets myëtäky? ¿Pën ojts ja naax kajpn myo'oyë ets tjä'ä'atëty, ets mëët ja tyiypyujxn tukpux tukka'atsëty ets aay pu'uxmën jyata'atëty kujy jëpipy?

3¿Pën y'ëwatsyp ets tpapo'ojëty jëkämpaat ijxtëm jeexyë ka'ap tyeky tyajnaaxpaatyën?

4¿Pën ya'atë jëtu'unpë të tuny të tkäjpxy? ¿Pën të tyajkutuky ets winë tyunëtëty naaxwiiny naaxkëjxy, tyimtso'ontäky ets tyampaat? Ëjts, mëti'ipë Wintsën'ajtpën, tu'kpajkpë ja Tios, xëmëkyëjxmëpë y'ityën.

5Ja naax kajpn mëti'ipë yajpatëpën mejypyë'aay, ojts t'ixtë ets tsyë'ëkëtë; yu'kxtaay ja naaxwiinyëtë oy tyimmaajëty. Tää ja wyinkontë, tää ja myintë.

6Tu'kë'ëyë ja'ay mëti'ipë tsäjtspën ëkë mëti'ipë kojpën jyotmëkmoopy yë myëku'uk.

7Mëti'ipë winë tsyejtypyën ets kyoopyën jyotmëkmoopy yë mëti'ipë pu'ts pujxn tyuunk'ajtypyën; mëti'ipë tii wyojpta'tsypyën yajjotkujkëp mëti'ipë kya'apëtijtypyën yë pujxn ko nyi'ëëtsy, ets t'ënëëmë ko oy ja pujxn nëë, ok twojpta'atsy ja awinax këtiipë yu'kxëty.

8Mëtoow'itë ya'atë aaw ayuk, miitsëty Israel ja'ayëty, mëti'ipë Jacob nyaax'ajtyp kyajpn'ajtypyën, ja ntuunpës mëti'ipës të nwin'ixyën, ja naax kajpn ma tsyëënëtën ja nmëku'ukës Abraham ja y'u'unk y'ok.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

9Ëjts mijts të nyajtsoony ma naaxwiinyëtë jyëjpkëxyën, jëkäm ënäty myajpaaty ko ojts nyaxtsoy ets t'ënëmaay: Mijts ntuunpë'ajtyp. Ëjts mijts të nwin'ixy ets ka'ap nijëna'a të n'ixtijy.

10Këtii mtsë'ëkëty, ëjts yajpatpës ma mijtsën, ëjts mijts xyTyios'ajtp. Ëjts mijts nmëjaawmoopy ets nputëjkëp, mëëtës ja nkë'ë nmajts'ity ets xëmë mmëta'akëty.

11Tëkokyë mëti'ipë ënäty m'ëxëëk'ijxëp mka'oy'ijxëp, tsëtyu'unmëët wyë'ëma'antë; mëti'ipë ënäty tsiptunantëpën mëët mijts, wa'ats nëjkx kyutëkooytya'atë.

12Nëjkxëp ja mmëtsip xyjya'ijxta'ay, ka'ap maa xypyaata'any; mëti'ipë tsiptunaanpën mëët mijts jëtu'un nëjkx nyäxy ijxtëm jeexyë tii kyatimkyä'tyën.

13Jä'ä ko yë mWintsën Tios, mkë'ëkëjxy mmajts'ityë; tëë n'ënëëmë ko këtii mtsë'ëkëty.

14Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Mijts Israel, Jacob yë nyaax kyajpn, oy mutskëty ets mxyëëpëty, këtii mtsë'ëkëty, tyam mputëkëty. Ëjts Wintsën, wa'atspë yajpaatyën ma Israel ja'ayëtyën, ëjts mijts xynyitsokpë'ajtp.

15Jëtu'un mijts nyajtuna'any tä tu'uk kepyën mëti'ipë tsajpmok wyinjëjtypyën, jemypyë ets mëti'ipë oy yë tyëtsën; mwinjëtsäämpy ja tun kopk, way way xytyuunta'aja'any, tä tsajpmok akën xyaj'awinpita'any ja tun kopk.

16Ets nëjkx xywyimpojy, wä'än tpapojta'ay; wä'än yë tuupoj yë'ë yajnëjkxyë. Ets mijts akujk jotkujk yë Tios xytyukxoonta'akëty, ja Wa'atspë yajpaatyën jam ma Israel kajpnën.

17Yë ëyoopëja'aytyëjk nëkooyë nëë t'ijxtaaynyëtë ets ka'ap maa tpaatë. Tëë ja yyä'än tyëtstaaynyëtë mëët ja tëëtsë; ëjts maas nWintsën'atyën npa'ëyowantëpës yam; ëjts, mëti'ipë yë Israel ja'ay y'ëwtajtëpën, ka'apës n'ëxmatsa'antë.

18Nyajkupëjäämpyës yë mëjnëë të'ëts'itum ets nëë nyajmuuta'anyës joy ituuy; mo'ontsjot nyaj'awinpita'anyës yë të'ëts'itjot, nyajkomäämpyës yë nëë wok ma y'anë'ëk tyëëtsë'ëkëtyën.

19Jam ma ka'ap tii y'ity wyintëyën, jamës nyajyona'any, acacië kepy, arrayanes kepy ets olivë kepy; jam ma tëë naaxwiinyëtë tyëëtsë'ktaaynyën jamës nyajyona'any tsiin kepy, mëët yë ajë kepy ets wiinkëtypë kepy,

20ets tëkokyë yë ja'ay nijawëtëty, tmëmay tmëtajtëty ets tja'akyukëtëty, ko Tios winë të tyajkojy, mëti'ipë jam yajpatpën ma Israel ja'ayëtyën ets yë'ë winë të tpëjktä'äky.

21Yë Wintsën, mëti'ipë Jacob kyutujkpë'ajtypyën, jëtu'un y'ënä'äny: Mintë miitsëty awinaxëty, ets mnanyikajpxtu'utëtëty, min nikajpxtë wi'ix mëpaat ka'ap ëxëëk mjatë mkëpätën.

22Min nikajpxtë mëti'ipë miimp këtakpën ets mëti'ipë të tyuny të jyätyën ets yajja'akyukëty; nikajpxtë tii tunan jatanëpën ets wi'ix jyëjpkëxa'anyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

23Tuk'ëwa'anëtyëk ëëtsëty tii nëjkx ok tyunyë jyätyën, ëkyajnikëxë'ëk ko miitsëty mjanty tios'atë. Ëktuntë tii winë, wä'än t'ixy pën oy ëkë pën ëxëëk pyëtsimy, yë'ë mëti'ipë mëpaat yajtsë'ëkën.

24E miitsëty nitii xykyakëjxm'atë, ets nitii tjëkyepy xykyatuntëty. Ëxëëk tsuu ënäty ja ja'ay mëti'ipë m'ijxpatëpën.

25Ëjts ojts tu'uk ja'ay nyajminy jamtsow ma xëëw pyëtsimyën, xyëëw ojts ntukmëkäjpxyës ets ojts myiny jam anëkëjxmtsow, jëtu'un tä mo'ontsën të t'ateeny të tukteeny yë yajkutujkpëtëjk, jëtu'un tä yajtu'tskojpën tpiintä'äkyën yë mo'onts.

26¿Pën ojts tëëyëp tnikäjpxy, ma winë tsyo'ontäkyën ets yajnijawëty? ¿Pën ojts tëëyëp t'akäjpxy ets yajwinjawëty ko mëtëy ojts jya'ëna'any? Nitu'uk miitsëty ojts wi'ix mka'ëna'antë, nitii ayuk ojts pën tkamëtoy mëti'ipë mkajpxtën.

27Ëjts të̈y, ojtsës winë ntuk'ëwaanëtë yë Sión ja'ayëty, ojtsës nja'ay nkexy ets nikajpxëty ko tsojk jatëkok jyä'äy wyimpita'antë.

28Koos nja'ixy, nimaa wiinkpë tios kyakëxë'ëky; mëti'ipë jeexyë ëëwij kajpxwijpën, ni pën tka'ëtsoowwinpity ja mëti'ipës të njayajtëyën.

29Nitii tkakëjxm'atë yë'ëjëty, oy jeexyë tu'ukën. Nitii kyamayëtë tuntëty; naaxpotsy yë je'eyë mëti'ipë tukwa'atsën.

Isaías 42

1Tyaajës ja ntuunpë mëti'ipës mëk n'ijx'ijty nkëwent'ajtypyën, mëti'ipës të nwin'ixyën ets mëti'ipës ntukxoontäkpyën. Tëës nmo'oy yë nmëk'ajtën ets tunëty ja nipaye'eyën të̈y tëtä'äky ma ja naax kajpnën.

2Ka'ap ya'axa'any jyoka'any, ka'ap nyä'äma'any, nitii tka'ëwa'any tkakajpxa'any në'ëjoty tu'ujoty,

3ka'ap nëjkx ni'ikyë tëjwä'kxy ja mats mëti'ipë tim tëjanëpën ets ka'ap nëjkx ni'ikyë ja jëën tyajpi'itsy mëti'ipë tim pi'itsanëpën. Yë'ë nëjkxëp tyajminy ja tëypyë ja nipaye'eyën.

4Ka'ap nëjkx pyo'kxy ets ka'ap nëjkx y'ënu'kxë, koonëm tyajnaaxkëta'akëty ja oypyë ja nipaye'eyën naaxwiiny naaxkëjxy. Ja naax kajpn nëjkxëp t'amëtoow'itë ja y'ijxpëjkën.

5Ja Wintsën mëti'ipë ja tsajp yajkojën ets twijtstëëy, mëti'ipë ja naaxwiinyëtë yajkojën ets tëkokyë mëti'ipë juukyajtpën ma yë'ëjën, mëti'ipë yajjuuky'äjtypyën ja ja'ay mëti'ipë wyintsëna'ayëtyëpën yë naaxwiinyëtë, jëtu'un t'ënëëmë ja tyuunpë.

6Ëjts, mëti'ipës Wintsën'ajtpën, tëë nmëkäjpxy ets të nmatsy mkë'ëkëjxy, ets mijts mwa'anëty yaj'ëwaatsëpëtsëëmpë. Ëjts mijts të nyajkojy, yë'ë ntsojkpyës ets mijts m'ijxpäjtën'atëty maas mëët ja nnaax nkajpn ja käjpxytyu'unën të ntunyën ets mtë'kxëty mjajëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

7Ntsojkpyës ets xyaj'ijxë'ëkëty ja wiints, xyaj'ëwaatsëpëtsëmëty ja tsumjyä'äy, mëti'ipë api'its akoots yajpatëpën.

8Ëjts jëtu'un Wintsën, jëtu'unës ja nxëëw, ka'apës nkupëka'any ets pën wiinkpë yajmo'ojëty yë nmëj'ajt n'oyajtënës ets oynatii tios xy'ëwtatëty ijxtëmës ëjtsën.

9Ëk'ixtë wi'ix të y'atëëwta'ayën mëti'ipës ojts tëëyëp nikäjpxypën, e tyam nikajpxäämpyës yë jempyë; tyam ntuknijawëtë jëyëjp ma ka'anëm tyunyënëm jyätyënëm.

10Tukwin'ëwtë ja Wintsën jemyjyätyëtypë ëy; jampaat muum jëkäm wiink it wiink naaxwiinyëtë; oy yë'ëjëty mëti'ipë yajpatëpën nëëwiinkëjxy mëjpëjkta'aktë yë Wintsën, ets oy yë'ëjëty aayjëyujk ujtsjëyujk, tëkokyë ja'ay mëti'ipë yajpatëpën ma ja naax kajpn mejy ëkë'ëypyë.

11Wä'än txoonta'aktë ja të'ëts'itjot ets ja ja'ayëty jënu'un jam tsyëënëtën, ets näjyëtu'un ja naax kajpnëty jampë yajpaatën ma tsyëënëtën ja Quedar ja'ayëty. Wä'än t'ëwtë tya'axtë mëët yë jotkujk'ajtën yë Selá ja'ayëty; wä'än mëk tyajmëtoy ëy yä'äxy jam ma tun kopkën.

12Wä'än ja Wintsën ja myëj'ajt y'oyajtën tnikajpx tnimëtyakëtë ets wä'än tukyaax tukjokëtë ma ja naax kajpnën mejypyë'aaypyë yajpaatën ets Wintsën yajmëjpëjkta'akëty.

13Tä ja ja'ayën mëti'ipë të myëtä'äkyën jëtu'un ja Wintsën myëta'aka'any tä ja'ayën mëti'ipë mëtakpën xëmë, jëtu'un ja Wintsën tsyip'ixyëty tä tsiptuunpë ja'ayën; mëk yujkya'axa'any ets tnikajpxa'any ja tsip, ets ja myëtsip tyajkutëkoyä'äny.

14Jëtu'un ja Wintsën y'ënä'äny: Jekyës amonyë të n'ity, nitiijës të nkakäjpxy oy tii të njanikajpxa'anyës; e tyam mëkës yam nyujkya'axa'any tä tu'uk yë to'oxytyëjkën ko y'u'unk myääy tyajminy tyajja'ty naaxwiiny mëk jyänty xyejy ets mëk jyänty y'ijy.

15Nyajkutëkoyäämpyës yam yë tun kopk, nyajtëtsta'ajäämpyës yam yë aay ujts; të'ëts'itjot yam nyaj'awinpita'anyës yë nëëjot, etsës nyajtëtsta'aja'any ja nëë'akëyë.

16Yë wiintstëjk nyajnëjkxä'ämpyës ma tu'ujën ets ma patu'ujën mëti'ipë ka'ap të t'ixy'atën. Ja kootsajtën, të'kxën jajën nyaj'awinpita'anyës ma yë'ëjëtyën, ja'awjot käätsjot, nyaj'awinpita'anyës. Ya'atë jëtu'un kopkpëky ntunäämpyës.

17Mëti'ipë ja'ay awinax tyuk'ijxpäjtëpën ets mëti'ipë myëkajpxtëpën yë tsaatsetsy, kepy tsyetsy ets t'ënëëmëtë: Miits myaj'ëwtajtp, nitsëtyu'un kutsëtyu'un nëjkx kyäkta'atë.

18Miitsëty mëti'ipë natëtyën, mëtowtë; miitsëty mëti'ipë wiintsëtyën, ixtë.

19Ni pën jëtu'un kyawiintsëty ets kyanatëty tääjës yë ntuunpën mëti'ipës të nkexyën, ni pën jëtu'un kyawiintsëty ets kyanatëty tääjës yë nkäjpxynyajxpën mëti'ipë Wintsën myëtuumpyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

20Mayjyëjp winë të t'ijxnë, je'eyëp ko ka'ap tmëjpëjktä'äky; jyamëtoopy winë, je'eyëp ko ka'ap tja'akyukë.

21Yë Wintsën mëti'ipë yaj'ëwaatsëpëtsëëmpën, mëjwiin këjää ja oyajtën të tjayaka'any ma ja y'ijxpëjkënën;

22e ya'atë naax kajpn je'eyë xëmë të yajmeetsy, je'eyë xëmë të yajnitëkë ets ëxëëk të yajtuny yaj'ënëëmë, jap të yajpëjktakta'atë tsaatëjkjoty ets pujxn tëkoty. Jëtu'un të nyajxnë mä'tstaknën ets ka'ap pën të kyuwa'anyë; ko të yajmëke'eky, ka'ap pën të nyiwaantu'utyë.

23¿E ma miitsëtyën pën ja jëtu'unpë y'ëkja'akyujkëp? ¿Pën ja y'ëkmëtowäämpy mëti'ipë tunan jatanëpën?

24¿Pën jëtää të tyajkutuky ets Israel kajpn, mëti'ipë Jacob kyajpn'ajtypyën, yajnitëkëty ets yajmënëjkxëty wiink kajpn? ¿Këtii myëtëyëty ko yë'ëjëty yë Wintsënë? Jä'ä ko ojts tmëtëkoytyë ka'ap tye'eya'antë ja oypyë në'ë tu'u mëti'ipë ënäty të yatukni''ixëtën, ka'ap ojts tpatuunëtë ja y'ënä'ämën tyiyajtën.

25Paatykyëjxm tyukjoot'anpëjkëtë ets tyiytyuunëtë mëët ja tsip käjpxy mëti'ipë toopyën jëënën; e oy ëxëëk jyajajty jyakëpejty kä'äpyëm ojts jyä'äkyukëtë.

Isaías 43

1Miitsëty Israel ja'ayëty, Jacob nyaax kyajpn, mëti'ipë yë Wintsën ojts tyajkojyën, jëtu'un yë Wintsën m'ënë'ëmxëty: Këtii mtsë'ëkë, ëjts tëëjës mijts nyaj'ëwaatsëpëtsëmy; mxëëw të ntukmëkäjpxy ets të n'ënëëmë, mijts njä'ä'ajtyp.

2Pën nëë muum mtuknaxäämpy, ëjts tam'ataanpës mëët mijts; pën mëjnëë mninaxäämpy, ka'ap mnëëji'kxa'any; pën jëën mtuknaxäämpy, ka'ap mtsa'aja'anyë; oy jënu'un ja jëën jyayäänëty, mijts ka'ap nitii mjata'anyë.

3Ëjts mijts xyWyintsën'ajtp, xynyitsokpë'ajtp ets xyTyios'ajtp, ja Wa'atspë yajpaatyën ma Israel kajpnën, Tëë mijts njä'äniwa'any; yë'ë Egiptë kajpn, Etiopíë kajpn ets Sabá kajpn të ntukujuy.

4Jä'ä ko ntsoky njawë, mëj këjää mijts mtsoowpaaty ets ntsojkpy nja'ap. Ko mijts njä'ä'ata'any ets nyajtso'oka'any, tëëjës mayjyä'äy ets naax kajpn nkë'ëyäky.

5Këtii mtsë'ëkëty, ëjts mijts nkuwa'anäämpy. Wä'än tjamëty ma xëëw pyëtsimyën ets ma xëëw kyëtä'äkyën; nyajwinpitäämpyës jatëkok yë mja'ay ets jatëkok tyu'ukyëtëty.

6Etsës n'ënëëmëja'antë ja anëkëjxmtsowpë: Yajwinpitë jatëkok, ja ëpa'tkë'ëytsyowpë n'ënëëmëja'antës: Ka'ap miits xyjyä'ä'atë, ëxmatstë. Yajmintë ja nnëëxës ets ja nmaankës mëti'ipë jëkäm ijtëpën, mëti'ipë wiink naax wiink kajpn yajpatëpën,

7tëkokyë mëti'ipës yë nxëëw nyija'awëtëpën, mëti'ipës të nkojy të nmä'kxyën, mëti'ipës të nyajkojy të mpëjktä'äkyën koos nmëët'aty ja mëj'ajt oyajtën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

8Yajmiintëkës yë nkajpn, mëti'ipë jyamëët'ajtypyën yë wyiin je'eyëp ko ka'ap y'ixy; ets tam jyatatsk, ka'ap myëtoy.

9Tu'ukmujkta'atë naax kajpnëty, tu'ukmujkta'atë mëj it mëj naaxwiinyëtë. ¿Pën ja jëtu'unpë të t'akäjpxy, ëkë pën ojts nikäjpxy tii tëëyëp tuunëp jajtëp? Wä'än tyajmintë ja jyä'äy pën të t'ixyën ets nikajpxëty wä'än tyajmëtoy ja tëyajtën.

10Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Miits nyajnajxtëp ijxpë nija'apë, miits të nwin'ixtë ets ntuunpë'atëty, ets xynyijawëtëty pën ëjts ets xymyëpëktëtyës ets xyjyä'äkyukëtëty ko ëjts jëtu'un. Ka'ap maa jëtu'unpë tios tä ëjtsën ets ka'ap nijëna'a jëtu'unpë y'ita'any.

11Ëjts xëmë Wintsënajtp; ka'ap maa wiinkpë mëti'ipë yajnitsokpën.

12Jëtu'un ja Wintsën y'ënä'äny: Tëës nikäjpxy ets tëëjës ntukyaax ntukjokë, ëjts të nyajnitso'oktë; ka'ap wyiink tiosëty, tam ja ja'ay nmëëtëtyës mëti'ipë të t'ixtën.

13Jëtu'un tyimminy tyimku'ty, ëjts jëtu'un Tios'ajtp ets ni pën kyamayëtëty tjëjpmëwa'akëty ja nmëk'ajtënës. Ni pën kyamayëtëty ets tyajma'atëty mëti'ipës tëë ntuknipëjktaakën.

14Ja Wintsën, Wa'atspë yajpaatyën ma Israel kajpnën, mëti'ipë të mmo'ojëtën ja ëwaatsëtuuy'ajtën, jëtu'un y'ënä'äny: Ko ënäty miitsëty nyaj'ëwaatsë pëtsëmtë, nkäxäämpyës ja'ay jam Babilonyë, ets nyaj'ëwa'atsa'anyës ja tëjk'aaw, tääts ja Caldeo ja'ayëty nyaj'awinpitanës ja xyoontakënëty pëjkën ijxën.

15Ëjts jëtu'un Wintsënajtp, mëti'ipë të tyajkojyën yë Israel kajpn, Tios wa'atspë, mëti'ipë yajkutujkpën ma miitsëtyën.

16Ojts ja Wintsën tyaj'oyë tu'uk yë tu'u nëëjoty, tu'uk ja najxtakn ma ja nëëkapën;

17ets tyajtso'ony jam Egiptë mayjyä'äy mëët yë maykyëwaay ets kyepy wintëkäämpë, Israel ja'ay yajkutëkoyantëp. Tääpë mayjyä'äy ojts y'o'kta'atë, nitu'uk ojts kyawë'ëmy; jëtu'un ojts jyatë tä jëën pyi'itsyën.

18E tyam jëtu'un yë Wintsën t'ënëëmë yë nyaax kyajpn: Këtii xy'ëkja'amyäjtsnëty tëëpë nyäxyën, këtii nëkoo xy'ëkmëmaay xy'ëkmëtajnëtëty ja tëëpë tyunyë jyätyën.

19Ëjts jemyës yam winë ntuna'any, ets timtyämyë nyajwinkëxë'ëka'anyës. Nyajkojäämpyës tu'uk në'ë tu'u jam të'ëts'itjotm ets tu'uk mëjnëë ma ka'ap tii yony jyiitsyën.

20Nëjkxëpës xymyëjjaw xy'oyjyawëtë yë aayjëyujk ujts jëyujkëty, tä yë waxën ets patutkën, jä'ä ko ja nëë nyajpëtsëmyës të'ëts'itjotm, ets ma ka'ap tii y'ity wyintëyën, ets nyëë'uuk nyëëpëktëty yë nnaax nkajpnës mëti'ipës të nwin'ixyën,

21ja naax kajpn mëti'ipës të nyajkojyën ets nimëtya'akëty ja nmëj'ajtënës.

22E mijts Israel ja'ayëty, Jacob yë kyajpn, ka'apës ojts xymyëkäjpxy, ni'ikyënëm ojts xymyëtsipke'exyës.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

23Ka'apës ojts xytyukwintsë'ëkë ja kupixyny ooky winno'okpyë winxämpyë ets ka'apës nitii wintsë'kën xymyooy. Ëjts ka'apës nja'ënu'kxëy ko n'amëtooy ja wintsë'kën, ets ka'apës wi'ix nja'awëy ko n'amëtooy ja poom jok.

24Ka'ap të xyjyuy ja waxk mëti'ipë pa'akxu'kpën ets jeexyë të xytyukwintsë'ëkës, ka'apës të xymyo'oy yë jëyujk on mëti'ipës nwintsë'kën'atëpën. Ni'ikyënëmës yë mpoky të xytyukyajtsipke'exy; je'eyës nëkoo të xytyuk'atsipy yë m'ëxëëktu'un m'ëxëëk kajpxën.

25E ëjts, mëët koos xyTyios'aty, tyamës npo'ta'aja'any mpoky ma të myajja'ay'ookyën, ets ka'apës nja'amyätsa'any ja mpoky.

26Pën mijts jam tii xynyijawë, mëti'ipës ka'ap oy të ntunyën, wä'än tyajpaye'ey. Nikajpxta'a yajxon wi'ixjatyës muum ntëkoyën, ets yaj'ixëty pën mijts ka'ap tii muum xytyuuntëkoy.

27Ja m'ap m'ok tyuuntë ja nëë poky, ja mya'ijxpëjkpëtëjkëty ojts xykyäjpxy kyumëtoownaxtë,

28ja mwintsëntëjk ëxëëk ojts jap y'ëtë'ëtstë maas yë ntsajptëjkën; paatyës ojts ntimmyajtstu'uty yë Israel kajpn, mëti'ipë yë Jacob kyajpn'ajtypyën ets myëtsip yajkutëkoyëtëty.

Isaías 44

1Mëtoow'ijtkës miitsëty Israel ja'ayëty, Jacob yë kyajpn, mëti'ipës ntuunpë'ajtypyën, mëti'ipës të nwin'ixyën.

2Ëjts jëtu'un Wintsënajtp, mëti'ipë ojts myajkojyën, mëti'ipë ojts m'oytyunyën ka'anëm ënäty mëxu'unk'atynyëm ets mëti'ipë mputëjkëyëpën. Këtii mtsë'ëkëty mijts Jesurún, mëti'ipës të nwin'ixyën.

3Jä'ä koos nyajpëyë'ëkäämpyës yë nëë jam të'ëts'itjotm, nyajye'eyäämpyës yë nëë jap wokjoty mëti'ipë të tyëtsnën. Nmo'ojäämpyës ja jyuukyajtën ja m'u'unk m'ok ets nkënu'kxäämpyës näjyëtu'un.

4Jëtu'un yona'any jyiitsa'any tä ujtsën mëti'ipë xëmë yajnëë'ixtä'ämëpën, tä álamo kepyën mëti'ipë nëë ëkë'ëy yoonpën.

5Nëjkxëp ja ja'ay y'ënä'äny: Ëjts Wintsënës xyjyä'äy'ajtp, wiinkpë jëtu'un nëjkx nyätyijyë: Jacob xy'u'unk'ajtp xy'ok'ajtpës, wiinkpë jam kyë'ëkëjxm tkëxja'aja'any: Wintsënës xyjyä'ä'ajtp, ets wiinkpë nëjkxëp xyëëw tyajtëkatsy ets nëjkx Israel xëëw tpëjktä'äky.

6Yë Wintsën mëti'ipë yajtsokën yë Israel kajpn, yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, jëtu'un y'ënä'äny: Ëjts jëtu'un tso'ontak ets ëjts jëjpkëjxp; ka'ap maa wiinkpë jëtu'unpë tä ëjtsën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

7¿Pënës xy'ëkmëpaatëp? Wä'än tkäjpxy ets wä'än xytyukmëmëtyä'äkyës. ¿Pën ëka'any të tnikäjpxy mëti'ipë tunan jatanëpën, mëti'ipë miimp këtakpën?

8Miitsëty jotkujk itë këtii nëkoo mtsë'ëkëtë mjawëtë. Ëjts jëtu'unës ojts n'ëna'any ets jëtu'unës ojts nikäjpxy tëëyëp, miitsëty ojts xy'ixtë xynyijawëtë. ¿Ëkë wä'än jää wiinkpë Tios jëtu'unpë tä ëjtsënë? Ka'ap yowë jää ma wiinkpë tsoktakn, ka'apës ma wiinkpë n'ëknija'awënë.

9Ja'ay mëti'ipë yajkojpyën yë awinax ka'ap nijënu'un tsyowpaaty ets ja awinax mëti'ipë yajkojtëpën nijënu'un mëj'ajtën tkamëët'aty. Mëti'ipë ja'ay awinax y'ëwtajtëpën tsuu ets winma'anytyuk jëtu'unëty, nëxi'iky tukxi'iky wyë'ëma'antë.

10Mëti'ipë ja'ay awinax yajkojpyën ets yë'ë t'ëwtata'any tä jeexyë Tiosëtyën, nëkoopë xyëëw tsyuu tyajtëkoy.

11Tëkokyë ja'ayëty mëti'ipë y'ëwtajtëpën yë awinax nëxi'ik tukxi'iky wyë'ëma'antë. Mëti'ipë ja'ay yajkojtëpën awinax naaxwiinyëtë ja'ay yë'ëjëty. Ko jeexyë y'ëkyajpaye'ey yë pyokyëty, pokymyëët jeexyë wyë'ëmtë ets o'ktëy jeexyë jyatë.

12Tsojk n'ëknimëtyakëm wi'ix ja ja'ay tyunyën mëti'ipë pujxn tyuunk'ajtypyën: jëyëjp pyajn tkoonë'ëky ets tyaj'aanpëky ja pyujxn, tsapts këwiiwnë tyajjaty ets ënät tyëkë pujxnka'tspë. Yajxon myëjaaw tjanty'ixy ma kyë'ëjën. Pën ja pujxnka'tspë ka'ap kyäy y'uuky tsojk myëjaawkëxëty, ets pën ka'ap nyëë uuky pojën y'ënu'kxëja'any.

13Tsojk ënät näjyëtu'un nimëtyakëm ja ja'ay mëti'ipë tsäjtspën pujxpën: Jëyëjp tkijpxy ja kyepy ets tuknikeetsy mëët ja tyuunpäjn wi'ix tyaj'ijxëntëkëja'anyën, tääts ënät twinxeey ëtyä'äkyë'äämpy mëët yë xyä'äwën; jëtu'un tyajwintu'upëky tyajkëxë'ëky ënät ja'ayën, yajxon tyaj'ijxëntëkë ets oy yaj'ixëty, tim ja'ayën kyëxë'ëky, ko tyaj'o'oyëtyä'äy tääts tmënëjkxy tsajptëkoty.

14Ëkë näjyëtu'un ënät ja ja'ay mëti'ipë aay kepypyeempyën, tpeny ja ajë kepy, tpeny ja tsiin ëkë ja xoj, nëë tuu yajyä'k yajpäjtëp; Ko yä'ktakta'ay jyëkyejpy yajpuxëty.

15Tam mëti'ipë ja'axy'ataanpën; tam mëti'ipë jëën yajtukno'okaanpën ets ja'ay xyamëty; tam mëti'ipë tsajpkääky tyukë'ëwäämpyën; ets tam mëti'ipë awinax tyuktsätsäämpyën ets ja'ay t'ëwtatëty.

16Tam mëti'ipë tsu'utsy yajtuktsa'ajaanpën, ets yajtsu'utsëty ku'uxyë. Tam mëti'ipë yajtuk'uuky anaanpën; ets tam mëti'ipë je'eyë yajno'okaanpën ets ja'ay xyamtëty, tam mëti'ipë ëna'anaanpën, kujkës njokxpëky.

17Ja kepy mëti'ipë natëjkëpën, tääts ja awinax yajtuktsätsa'any ets ja ja'ay t'ëwtatëty ets tmëjëëytya'ak tmënu'kxta'aktëty, twinjë'ë twinya'axtëty, t'ënëëmëtëty: Tun mëyajtën, yajtsokës, ix mijts ntios'ajtyp.

18Tääpë ja'ayëty ka'ap tnijawëtë, ka'ap tja'akyukëtë; wiints yajpaatë, ka'ap tii t'ixtë, ninu'un kyamay kyatajtë paaty ka'ap jyä'äkyukëtë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

19Ka'ap nijënu'un myäytyë tyajtë ets ka'ap nijënu'un wyinma'anypyaatë, paaty ka'ap jyä'äkyukëtë ets ka'ap tukjatë wi'ix y'ëna'antëtyën: Kujkwä'kxy ya'atë kepy të nja'axy'ätyës, ets ko të tyooytyä'äky täätsës yë tsajpkääky të ntukyajkë'ëy, tëëjës tsu'utsy ntuktsa'ay etsës të ntukkay; e ja kepy mëti'ipë të nyatëkën yë'ëjës mëët yë awinax të nyajkojy, paaty yë mëti'ipës n'ëwtajtypyën, kepy yë'ë.

20Tyaapë jëtu'un tä ja'ay kuyjyaam tjë'kxyën. Jëtu'un tä ja'ay kë'ëm nyäwyin'ëënyën. Tääpë jëtu'unpë ja'ayëty ka'ap nijënu'un tjëkyepy wi'ix tsyo'oktëtyën. Ka'ap nijënu'un tja'akyukëtë ko mëti'ipë y'ëwtajtëpën nëkoopë nyätyukwin'ëënëtë.

21Israel kajpn, mëti'ipë Jacob kyajpn'ajtypyën, ja'amyäts ko mijts nkajpn'ajtyp; mijts ntuunpë'ajtyp, ëjts mijts të nyajkojy. Israel kajpn, këtiis xyjyä'äytyëkoy.

22Tëë nimä'kxta'ayëm yë mpoky ets tëëjës jëtu'unyë nyajtëkooytyä'äy mëti'ipë të xytyuuntëkoyën, jëtu'un tä yoots pyojtëkoyën. Niwinpijtkës, tëë mijts nyajnitso'oky.

23Tsajp, akujk jotkujk yajpaat jä'ä ko tëë nkënu'kxy. Xi'iktë xontë miitsëty naaxwiinypë myajpaatën. Tun kopk, aay kepy jotkujk yajpaatë, jä'ä ko yë Wintsën tëë tyaj'ixyë myëj'ajt y'oyajtën, tëë ja Israel kajpn tyajtso'oky, mëti'ipë ja Jacob kyajpn'ajtypyën.

24Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny mëti'ipë të myajtso'okyën ets të myajkojyën ma ënäty ka'anëm mminyën naaxwiiny: Ëjts mijts xyWyintsën'ajtp, mëti'ipë winë të tyajkojyën, ëjts nwijtstëëw yë tsajp ets ëjts ojts nyajkojy yë naaxwiinyëtë, ni pënës ojts xykyaputëkë.

25Ëjts ka'apës nyajkutuky ets tyunëtëty jyatëtëty ja aaw ayuk mëti'ipë ka'ap y'oyëtyën, mëti'ipë të t'akajpxtën ja käjpxnyajxpëtëjkëty ka'apë tii oy tnikajpxtën; Ëjts njo'ptaayëpës ja najtsja'apëtëjk ja y'aaw y'ayukëty. Ëjts nyajkutujkpy ets ja ixpëkyjyä'äytyëjk ka'ap nyäjyä'äkyukëtëty ets mëti'ipë jyanimëtyaktëpën tsuu poj yajja'akyukëty.

26E ja ntuunpës ja y'aaw y'ayuk ëjts kë'ëm ntuknipëjktakëp ets y'atëwëty, mëti'ipë myääytyëpën tyajtëpën tyunëtëty jyatëtëty ijxtëm të tuknipëjktaakëtën. Tyamës nnikäjpxy ko ja Jerusalén kajpn yajtuktsëënëjaanp jatëkok ets Judá kajpn nëjkxëp jatëkok yajkoj'oyë. Ëjts të ntuknipëjktaakë ets yajkoj'o'oyëtya'ajëty jënu'un xit ko'ow yajpaatyën.

27Ëjts xymyäyëpës ntuknipëjktaakëty ets ja mëjmejy tyëtsta'ajëty ets mëjnëë wyë'ëmta'atëty nëëtuk.

28Jëtu'unës n'ënëëmë yë Ciro: Tyampaat ka'ap ënäty maa të yajnijawë'aty yë Ciro xyëëw, mëti'ipë jam Persië yajkutujkpën, oy muum pën të tjanimëtyä'äky. Mijts yë'ë mtunëp mëti'ipës ëjts ntsojkpyën xytyunëty. Yë Jerusalén kajpn jëtu'unës n'ënëëmë: mijts myajkoj'oyëjaanp jatëkok, yë mtsajptëjk nëjkxëp jatëkok yë nyipotsy ëjx tya'tspëky.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Isaías 45

[1]Ojts yë Wintsën tkënu'kxy yë Ciro ets yajkutukëty, kyë'ëkëjxy twijtsë'ky ets yajkutukëty ma ja naax kajpnën ets tpëjkëtya'ajëty ja yajkutujkpëtëjk mëti'ipë myëtsiptuuntëpën. Yë Wintsën ojts tyajkutuky ets tëjk'aaw y'ëwa'atsëty maajaty nyäxyën ma ja naax kajpnën ets ni pën kyamayëtëty tyaj'ëtukëty ja tëjk'aaw. Ets jëtu'un t'ënëmaay:

[2]Ëjts mijts ntu'uwinye'eyäämpy ets njita'amjäämpyës, n'atëjëtya'ajäämpyës ja tëjk'aaw pujxn mëëtpë, ets piw nuukës ntuunta'aja'any ja juunpujxn.

[3]Mijts nmooytya'ajäämpy winë: mëti'ipë tsoowpaatyën, mëti'ipë yu'utsy ijtpën ets mëti'ipë pëjkë'ëky ijtpën, ka'apë ni pën tnijawën ets xynyijawëty koos ëjts jëtu'un Wintsënajtp; mëti'ipë yë Israel ja'ay Tyios'ajtëpën ets mëti'ipë mxëëw mtukmëkajpxëpën.

[4]Mëët koos ijty mëk ntsoky njawë yë Jacob, ja Israel kajpn mëti'ipës nwin'ijxën, mxëëw të ntukmëkäjpxy ets tëë mëk'ajtën nmo'oy ets mëj'äämpy mnaxëty.

[5]Ëjts jëtu'un Wintsënajtp, kamaa wiinkpë jëtu'unpë tä ëjtsën, ka'ap ma wiinkpë Tios. Tëë nyaj'ijxpëky ets mtsiptunëty oyës të xykya'ixy'äty,

[6]ets yajnijawëty naaxwiinyëtë apëtsëmy ko ka'ap maa wiinkpë jëtu'unpë tä ëjtsën, Ëjts jëtu'un tu'ukyë Wintsënajtp.

[7]Ëjts nyajtë'kxyp nyajjäjpy ets ëjts nyajkoots'ajtyp, nyaj'oy'ijtypyës winë ets nyaj'ëyo'onpatypyës tii. Ëjts, maas nWintsën'atyën, ntuuntääpyës oy tyimtiijëty.

[8]Ëjts nkäxäämpyës yam këjxm yë nmëk'ajtënës ets nmëta'aka'anyës ma tsip y'ityën, jëtu'un tä myaanikyën ets tä tyuuyimyën ets jëtu'un nyaaxkëta'aka'any, jëtu'un ja nitsokën y'ita'any ets jyää'ata'any ja tëypyë nipaye'eyën.

[9]Tu'uk naaxtu'ts ets oymyëti'ipë tu'tsëty, ka'ap mëët nyäy'ojyë mëti'ipë yajkojëpën. Yë naax mo'onts ka'ap t'ënëëmë mëti'ipë pojtsëpën: ¿Tii mtuumpy?, ets ka'ap tjëkyepy t'ënëëmëty mëti'ipë të yajkojyën: Mijts ka'ap xyjäty mtunëty.

[10]Ka'ap tjëkyepy tu'uk u'unk ëna'k t'ënëëmëty yë tyeety tyaak: ¿Miitsëty tiijës ko ojts xy'ëkyajmiintëpë naaxwiiny naaxkëjxy?

[11]Yë Wintsën, Wa'atspë yajpaatyën ma Israel kajpnën, mëti'ipë Israel të yajkojyën, jëtu'un y'ënä'äny: ¿Miitsëty yë'ëjës xyajtëwantëp wi'ix ja n'u'unk n'ëna'kës nyajyeeky nyajpetyën, ëkë yë'ëjës xytyukni''ixëjantë wi'ixës winë ntunëtyë?

[12]Ëjts të nyajkojta'ayës tëkokyë yë naaxwiinyëtë ets naaxwiinyëtë ja'ay. Nkë'ë n'aawës mëët të nwijtstëyës yë tsajp ets të n'ënä'ämta'ayës ja xëëw, po'o ets ja mëtsa'a.

[13]Ëjts, Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, tëëjës yë Ciro n'ëne'emy ets myëta'akëty, aak ëwaatsës nyaj'ita'any ja nyë'ë aaw tyu'u aaw; yë'ë kyoj'oyëjäämpy

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

yë nnaax nkajpnës nyajtsmatsëjäämpy ëwaatsëtum yë nja'ayës mëti'ipë wiink naax wiink kajpn ojts yajmënëjkxtën tsum matsy, ka'ap t'amëtowa'any nyijuuypyëtsëm.

14Jëtu'un ja Wintsën t'ënëmaay ja Israel ja'ay: Ja naaxtuunpë ja'ayëty japë Egiptë yajpaatën, ja ajuupyëtëjk ets ato'kpëtëjk mëti'ipë tso'ontëpën Etiopíë, ja yenyjyä'äytyëjk mëti'ipë Sabá itjotm yajpatëpën, jam nëjkx nyäkyuwa'anëtë ma mijtsën ets nëjkxëp jam myëtuntë; tsumy matsy nëjkx xymyënëjkx mëët pujxntejpxy, nëjkxëp mwinkoxtänëty ets nëjkxëp mënu'kxtä'äkyë: Tëyajtën yë'ë ko yë Wintsën tam yajpaaty ma miitsëtyën. Ka'ap maa wiinkpë ijxtëm yë'ëjën ets ka'ap maa wiinkpë tios.

15E mijts Tios, ka'ap myaj'ixy, Tios mëti'ipë yajnitsokpyën yë Israel kajpn.

16Tëkokyë ja'ayëty mëti'ipë yajkojtëpën awinax, tsëtyu'unmëët nëjkx wyë'ëmtë, tukxi'iky ets o'ktëy nëjkx jyatë.

17E ja Israel ja'ay Wintsën ojts yajtso'okëtë, yatsokëtë winë xëëw winë jëmëjt, ets yë'ëjëty ka'ap ojts nijëna'a tsëtyu'unmëët wyë'ëmtë ets nijëna'a o'ktëy kyajata'antë.

18Mëti'ipë ja tsajp yajkojën, mëti'ipë Tios'ajtpën ets Wintsën'atpën, mëti'ipë yajkojën yë naaxwiinyëtë ets yajxon tyaj'o'oyëtyääy ets tyajta'tspëjktaay, ojts tuknipëjktaakë këtiipë winwa'ats y'itëty, yë'ëkyëjxm të tyajkojy ets twin'it twintsëënëtëty mëti'ipë juuky'ajtëpën, tääts të y'ënä'äny: Ëjts jëtu'un nätyu'uk Wintsënajtp ets ka'ap maa wiinkpë.

19Këtii ame'tsyë mkajpxëty muum akootstuuy naaxwiiny naaxkëjxy. Ëjts ka'apës n'ënëëmë yë Jacob y'u'unk y'ok: Jamës xy'ixta'ajëty ma ka'ap tiijën. Ëjts, mëti'ipë Wintsën'ajtpën, mëtëyës nkäjpxy ets aakjä'ä mëti'ipë mëpaat'ajtpën.

20Ye'eymyujkta'atë ets mmintëty. Winkoonta'atë miitsëty, nijënu'un të mkäktso'oktën ma naax kajpn o'ktëy të jyätyën. Mëj këjää ja'ay tsyuu'atë ko yë'ë tuk'ijxpätë awinax mëti'ipë mëët kepy y'oytyunyëtyën ets ënät twinkajpxta'aktë tä jeexyë Tiosëtyën mëti'ipë ka'ap tjëkyepy yajtso'okëtëtyën.

21Kajpxtë ets aakmëët nyiwa'kpäjn tii xynyimëtya'akëty, pën m'ënantëp näyajtëwëtë nixim niyam. ¿Pën ojts ëka'any ya'atë jëtu'unpë tnikäjpxy? ¿Pën ojts mtuk'ixëtë tëëyëp? ¿Këtii y'ëjtsëtyë, maas nxëëwatyën Wintsënë?. Ka'ap ma wiinkpë Tios jëtu'unpë tä ëjtsën. Ka'ap maa wiinkpë Tios mëti'ipë mëtakpën tsipjoty ets mëti'ipë yajnitsokpën.

22Naax kajpnëty jëkämpaatpë yajpaatën, nimiintëkës ets nyajtso'oktëty, jä'ä ko ëjts jëtu'un Tios'ajtp nätyu'uk, ka'ap maa wiinkpë.

23Ëjts ojts kë'ëm nyänyikäjpxyë, tëëjës nikäjpxy koos nmëta'aka'any, ets jëtu'un jyänty tyuna'any jyänty jyata'anyë: nëjkxëp ni'ëmukë ja'ay xywyinkoxtänëtës ets nikajpxtë yë nxëëwës,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

24ets y'ëna'ana'antë: Yi'iyë tu'uk yë Wintsën yajmëtakp, yë'ë nätyu'uk mëk'ajtën myëët'ajtyp. Tëkokyë nu'unës ënäty xymyëtsip'atën, nëxi'iky tukxi'iky wyë'ëma'antë.

25Ëjts mëyajtënës ntuunpy ko yë Israel kajpn yë'ë mëta'akaanp jotmëk nyäjyawëja'anyë koos ënäty ëjts xytyukjotmëk'aty.

Isaías 46

1Wintakp naaxkoop yë Bel, yë Nebo ka'ap nitii t'ëktuunë; Jëyujk këjxy yajmënëjkxtë yë y'awinaxëty, je'emty yë jëyujk tjawëtë mëti'ipë të y'ënu'kxëtën.

2Tam ja awinax mëti'ipë u'upyën ets tam mëti'ipë tëë tyëjwä'kxyën, ka'ap tjëkyepy wi'ix nyäyajtso'okëtëty, ets yë'ëjëty jam yajmënëjkxtë të'ëts'itjotm.

3Mëtoow'itë ya'atë aaw ayuk, miitsëty Jacob yë y'u'unk y'okëty mëti'ipë të wyë'ëmtën ma ja Israel kyajpnën: Tëë miitsëty ntsëëmjëtitë ka'anëm ënäty mintënëm naaxwiiny naaxkëjxy; tëë ntsäántë nkontë,

4ëjts je'eyëmës ënäty n'ixëty ko miitsëty nëjkx mëjja'ayëtë, ko ënäty miitsëty tëë mkupo'ojënëtë ëjts je'eyëm nëjkx miitsëty nmajts'itë. Ëjts miitsëty të nyajkojtë ets je'eyëm ntsäänä'an nkona'antë, ëjts miitsëty nmajts'itantëp ets nyajtso'okantëp.

5¿Pën mëët xy'ëk'ijxkijpxtëtyës? ¿Pën maaytyëp mtajtëp jëtu'un y'ixëty tä ëjtsën?

6Tä ja'ay mëti'ipë may yë pu'ts pujxn yäjkpyën ets may yë poop pujxn tkijpxtä'äky ets t'ënëëmë tu'uk ja ja'ay ets t'oytyunëty yë awinax, yë'ëts y'ëwtajtyp ets twinkoxtänë.

7Tmëjëtitë ënät kyejkyijxy ets tmënëjkxtë muum; ma tmëja'tën, kepykyijxy tkëxkë'ëtë ets jam tyajwë'ëmtë; jam y'ity, ka'ap maa nyijkxy. Oy jënu'un tmëya'ax tmëjoktëty t'amëtowtëty yë näypyutëkë ka'ap y'ëtsowa'anëtë ets ka'ap yajtso'okëtëty ëyo'ontum.

8Ja'amyätstë ya'atë, pokyjyä'äytyëjkëty, këtii tii mnätyukwin'ëënëtëty, mëmay mëtajtë yajxon oy.

9Ja'amyätstë wi'ix tëëyëp jyäjty kyëpejtyën. Ëjts jëtu'un Tios'ajtp ets ka'ap ma wiinkpë. Ëjts jëtu'un Tios'ajtp ets ka'ap maa wiinkpë jëtu'unpë tä ëjtsën.

10Tëëyëpës nikäjpxy mëti'ipë tunan jatanëpën, ojts nimëtyä'äkyës mëti'ipë ënäty ka'ap jyätyënëm kyëpetynyëm; tëëjës n'ëna'any: Mëti'ipës të ntuknipëjktaakën kopkpëky ko tyuna'any jyata'anyë; ëjts ntuunta'ajäämpyës mëti'ipës nmääpy ntäjpyën.

11Tëës tu'uk ja'ay nikäxë jamtsow ma xëëw pyëtsimyën, jëtu'un myina'any tä tu'uk joonën mëti'ipë jëtu'un winë tyunäämpyën tääjës nmay ntajyën. Ijxtëmës të nikäjpxyën jëtu'unës ntuna'any, tëëjës yajxon nwinmay nwintajy mëti'ipës ntunäämpyën ets ntuunta'ajäämpyës mëti'ipëjaty nwinma'any'äjtypyënës.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

12Mëtoow'itë ya'atë aaw ayuk, miitsëty mëti'ipë ka'ap mëpaat pën wi'ix m'ënë'ëmxëtën, mëti'ipë ënantëpën ko tsip ja nitsokën yajpaaty:

13Ëjts tëëjës ntuknipëjktaakë ets jyää'atëty ja ëwaatsëtuuy'ajtën; yë nnitsokënës ka'ap mëpaat pyo'oxy ets ka'ap mëpaat jëkäm yajpaaty. Ëjts yë ëwaatsëtuuy'ajtën ntukpaatäämpy yë Sión kajpn, ëjts nmo'ojäämpy yë Israel ja'ayëty ja mëj'ajtën oyajtën.

Isaías 47

1Mijts to'oxy'ëna'k, Babilonyë ja'ay, jënak jam ma myajpaatyën, ma mjaaknätyu'uk'atyën ets naaxwayjoty m'u'unyëty, mijts Caldeo to'oxy'ëna'k nëwääts jam m'ënyääytyaknkëjxy ma myajkutukyën; naaxkëjxy u'unyë, jä'ä ko ka'ap m'ëk yajtijjanë yu'unk ets ëmaay.

2Koonë'ëk ja tsaa mëti'ipë mtukjëtsymyeepyën ets ja tsajpmok xymyä'äjëty; näwyinwijtu'utët, pëjkmuk yë m'ëxmuk, niwijtstu'ut yë mtekpyoonty ets mnëënaxëty;

3niwa'ats ëxwa'ats m'itëty, wä'än tyaj'ixy ja m'ëmaayajtën. Minës n'ëktuunwinpity ijxtëmës ëxëëk të njaty të nkëpetyën, ni pën xykya''akajpxtukëtyës oy jënu'un pën jyanu'kxta'akëty.

4Mëti'ipë ëëts xyaj'ëwaatsëpëtsëëmpën ja Wintsën, wa'atspë yajpaatyën jam Israel, mëti'ipë xyëëwajtypyën Wintsën, mëti'ipë maaytyääyëpën winë, jëtu'un y'ënä'äny:

5Amonyë naaxwääts mijts to'ox ëna'k, Caldeo ja'ay; akootstuuy tëkë, jä'ä ko ka'ap m'ëk yajtijjanë yajkutujkpë ma ja naax kajpnën.

6Ko ojts ntukjoot'anpëkyës yë nnaax nkajpnës, ojts nkë'ëyäkyës yë nkë'ëmnaax nkë'ëmkajpnës ets ëxëëk yajtun yaj'ënëëmëty, ets ojts npëjktä'äkyës mkë'ëjoty. E mijts ka'ap nijënu'un xypya'ëyooy, ni'ikyënëm ojts ja mëjja'aytyëjk xytyuktsëëmë'ëky je'emtypë tsëmy kë'ëy.

7Ets m'ënany: Ëjts xëmë wintaj'ataanp yajkutujkpë'ataanp. Mijts ka'ap ojts nijënu'un xymyëmay xymyëtajy wi'ix mkukëxëja'anyën.

8Paaty tyam n'ënëëmë ets xymyëtoow'itëty yajxon mëti'ipë yam ntuk'ënëëmëjäämpyën, mijts to'oxytyëjk mëti'ipë wit meeny y'atsojkpyën ets ka'ap nijënu'un mkumay mkutajë jam ma mkutujktaknën, ets mnämyä'äy mnätyajxëty: Ëjts, ëjts nätyu'uk; ka'apës nijëna'a nku'ookëtëty ets ka'apës nijëna'a u'unktuk nwë'ëmëty.

9Mäjtsk ja ëyo'on jotmay mëti'ipë mniminanëpën, ets tu'kxëëyë tyuna'any jyata'anyë: Ku'ooky mwë'ëma'any ets u'unktuk, oy mjatuny mjaakäjpxy ets oy jënu'un yu'utsykyäjpxy xyjyanijawë ets xyjyatukjaty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

10Mijts yi'iyë të xymyëmay të xymyëtajy ja m'ëxëëktu'un m'ëxëëk kajpxën ets të m'ëna'any: Ni pën xykya'ixyës. Ja mwijyajtën ets ja m'ijxpëkyajtën yë'ë të mnätyukwin'ëënyë, ets të mmay të mtajy: Ëjtsyë jëtu'un tu'uk, ka'ap pën wiinkpë.

11Je'eyëp ko minaanp ja ëyo'on jotmay ma mijtsën, oy jënu'un tii xyjyatunëty ma mpatoy mpano'okyën, ka'ap tii xytyunëty. Ja ëyo'on jotmay mëti'ipë mtukëtakëpën, ka'ap tjëkyepy xykyukä'äkëty; ka'ap ënäty tii xy'aawëty xyjyotëty ko ja amay jotmay mtukja'tëtëty.

12Tuun'ëtë'ëts ja mpano'k mpanajxën ets ma mkäjpxypyokyën mëti'ipë mpatso'ontakën ko m'ëna'k'ajty, ets kë'ëm xy'ixëty pën mtu'unxëyëp ets pën mtsë'këyëp yë ja'ay.

13Tëëxë kanaak xymyëët'aty m'ëëwij mkajpxwijpë, ets mmëtsipkä'äxnëp ijty ko nyimay'ajnëtë. Wä'än ënät tyam tmëjwa'aktë ja mxëëwmääpyëtëjk, mëti'ipë nyija'awëtëpën wi'ix yë mëtsa'a tyajkajpxtëtyën, mëti'ipë winpo'ojaty mtuk'ëwa'anëyëpën tii tunan jatanëp ets jeexyë mijts mtso'oky.

14Je'eyëp ko ix, jëtu'un yë nyaxtë aay pu'uxmën, jëtu'unyë tyooytyëkoytyë, ka'ap tjëkyepy nyäyajtso'okëtëty jëënjoty. Jä'ä ko ka'ap jyëtu'unëty tä jëënpajkën ets jëënyä'änkën mëti'ipë jyëkyejpy yajnawäätsëty ets jam ja'ay jyokxpëktëty.

15Jëtu'un të kyëxtë ja mpatooy mpanajxpëty, mëti'ipë janty'oy të xyjyawën ko të mjuuky'äty. Nitu'ukjaty aak këëk tu'u të tpëjknëtë, ets ni pën të kyawë'ëmy mëti'ipë jeexyë myajtsokëpën.

Isaías 48

1Mëtoow'it ya'atë aaw ayuk, miitsëty jënu'un yë Jacob t'u'unk'aty t'ok'atyën, mëti'ipë xyëëwajtëpën Israel, Judá y'u'unk y'ok. Mëti'ipë tii winë nyikajpxtëpën mëët yë Wintsën xyëëwkyëjxm, mëti'ipë y'ëwtajtëpën yë Tios, mëti'ipë yë Israel ja'ay Tyios'ajtëpën, wiinkë'ëy akë'ëy.

2Mëti'ipë nätyijëtëpën kënu'kxykyajpn, ets jam nyäkyuwanëtë ma Tiosën, mëti'ipë Israel ja'ay Tyios'ajtëpën, ja Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë.

3Ojts tëëyëp ntuk'ëwaanë wi'ix tii tsyo'onë'ky tsyo'ontäkyën; ëjts ojts kë'ëm nnikäjpxy. Ajotkumonës ojts winë ntuny ets tyuunë jyajtë.

4Ëjts nija'apës ënäty wa'ats ko mijts nijënu'un mkakäjpxyjyä'äkyukë, tsip ets myajkajpxwijëty, jëtu'un ja mjot mwinma'any tä tsaajën tä pujxnën, ka'ap nijënu'un tii nyäkjyätyë.

5Ojts tëëyëp njatuk'ëwaanë ka'anëm ënäty tii tyunyë jyätyë. Këtiipë jeexyë m'ëna'any: Yë'ëjës yë n'awinax të myëtä'äky, ëkë yë'ë yë naaxpotsyës jëtu'un të tyajkutuky.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

6Mijts tëë wa'ats xynyijawë mëti'ipë tyam yaj'ijxp yajtuunpën, ets kopkpëky ko xykyupëky ko mëtëy. E tyam yë'ë ntuk'ëwaanëjäämpy jempyë, yu'utsypë ka'apë xynyijawën,

7mëti'ipë tyam naamkojpën, ka'ap yë'ëjëty tëëyëpë, mëti'ipë ënäty ka'ap maa të xymyëtoyën yajnimëtyä'äky. Këtiipë m'ëna'anëty: Tyaapë nija'apës yë'ë.

8Mijts ka'ap ënäty ni ma jëtu'unpë xymyëtoynyëm ets ka'ap ënäty xynyijawë, jä'ä ko mijts nat xëmë të mnäypyëjktä'äkyë. Ëjts wa'atsës të nijawë ko mijts ka'ap oy të mjuuky'äty, Nija'apës ko je'eyë të mkäjpxykyumëtoownaxy, jä'ä xëmë të myajtijy ko ka'ap mja'akyukë.

9Je'eyëp ko mëkës të nmä'kxtuky yë'ëjës nkayajnipäxëtëkëjäämpy yë nxëëwës paatyës je'eyë të nkumä'kxë ets ka'ap të nyajkutëkoy.

10Tëë mijts nyajwa'atsy, je'eyëp ko ka'ap jyëtu'unëty tä ja'ay poop pujxn tyajwa'atsyën, yë'ë mëët të nyajwa'atsy yë ëyo'on jotmay,

11Yë'ëkyëjxm koos ja nxëëw mëj'äämpy nyäxy, paatyës jëtu'un të ntuny, jä'ä ko yë nxëëwës ka'ap tjëkyepy nyipäxëtëkëty. Ka'apës nkupëka'any etsës ja nmëj'ajt n'oyajtënës wiinkpë yajmo'ojëty.

12Ëkmëtoowkës, mijts Israel, miitsëty Israel ja'ayëty mëti'ipë Jacob nyaax'ajtyp kyajpn'ajtypyën, mëti'ipës kë'ëm të nmëkäjpxyën: Ëjts jëtu'un tu'uk Tios'ajtp, ëjts jëtu'un jekyëp tso'ontakp ets tyampaat ëjtsyëm ijtp.

13Mëëtës yë nkë'ë ojts nyajkojy yë naaxwiinyëtë, ets näjyëtu'un nwijtstëëyës yë tsajp; koos ojts ntukmëkajpxtë yë xyëëwëty, tääts yu'kxpëjktë.

14Tu'ukmujkta'atë ets xymyëtoow'itëty mëti'ipës yam nikajpxäämpyën: ¿pën ma miitsëtyën të tnikäjpxy, mëti'ipë tunan jatanëpën: ko ja ja'ay mëti'ipës të nwin'ixyën yë'ë jëtu'un tyunäämpy ja Babilonyë kajpn ets ja caldeo ja'ayëty tääjës të nmay të ntajyën?

15Ëjts të n'ëna'any, ëjts të nmëkäjpxy, ëjts të nyajminy ets oy maa nyëjkxëty oy winë wyinpëtsëma'anxëty.

16Winkontë yam ma ëjtsën ets xymyëtoow'itëty ya'atë aaw ayuk: Ëjts nijëna'ajës ojts ayu'utsy ame'tsyë tii nkakäjpxy; tam'ajtpës ko winë tyunyë jyätyë. E ëjts Wintsën tëëjës nmo'oy yë kutujkën ets nyëjkxëty.

17Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny, mëti'ipë myajpëtsëëmëpën ëyo'ontum, yë Tios wa'atspë jampë yajpaatyën ma Israel kajpnën: Ëjts jëtu'un Tios'ajtp mëti'ipë mWintsën'ajtypyën, yë'ë ntukni''ijxëp mëti'ipë mtuk'oy'atëpën, jam nwoownëjkxy ma ja tu'ujën mëti'ipë mëpaat xye'eyën.

18Tëë jeexyë xyjyä'äkyukë mëti'ipë të ntuk'ëne'emyën. Tam jeexyë wyimpäjt'ëtë'ëtsy ja mjuukyajtën, ets ni'ikyë jeexyë jotkujk myajpatnë,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

19nimay jeexyë ja m'u'unk m'oknë, tä nëë ajinën, ka'apë tjëkyepyën nmëtyo'owmëty, ka'ap jeexyë të nyajkutëkoytyë, ni'ikyë jeexyë të ni''ijxkëta'aktë.

20Käkpëtsëmtë jam Babilonyë, kukä'äktë yë Babilonyë ja'ayëty. Mëk tukyaax tukjokëtë mëët ja jotkujk'ajtën, tuk'ëwaanëtë wä'än timpyënëty naaxwiinyëtë apëtsëmy: Ënëëmëtë ko ja Wintsën tëë tyaj'ëwaatsëpëtsëmy ja Jacob mëti'ipë tyuunpë'ajtypyën.

21Oy ojts jyanaxtë jam të'ëts'itjotm, ka'ap nëëtëëtsë tmëët'ajtë; jä'ä ko Tios ojts yë nëë tyajpëtsëmy tsaajoty, je'eyë ja tsaa tjëkëëy ets jap ja nëë tyajpëtsëëmy.

22Jëtu'un ja Wintsën y'ënä'äny: Yë ëxëëkja'aytyëjkëty ka'ap jotkujk jyuuky'ata'antë.

Isaías 49

1Mëtoow'ijtëkës yë n'aaw n'ayuk, miitsëty naaxëty kajpnëty ninu'un myajpaatën mejypyë'aay; mëtoow'itë yë n'aaw n'ayukës miitsëty naax kajpnëty jëkämpë yajpaatën: Ka'anëmës ënäty nminyëm naaxwiiny koos yë Wintsën ojts xymyëkäjpxy; nxëëwës ojts xytyukmëkäjpxy ma ënäty jap nyajpaatynyëmës ntaakës jyootjoty.

2Ets tyaj'awinpijty yë nyä'änës tä tëypyujxnën jëjpëpë, ojts xyu'utyës jap kyë'ëjootjoty, ojts xyaj'awinpityës tä ti'pxnën ets jap xyëkät pa'tkë'p xypyëjktäkyës.

3Ets xy'ënëmaayës: Mijts Israel, mijts ntuunpë'ajtyp, mëët mijtskyëjxm, ja nmëj'ajt n'oyajtënës të nyajkëxë'ëkyës.

4Ëjts jëtu'unës ënäty nmay ntajy: Natëkës të njuuky'äty, nëkoopës ja njot nmëjaaw të nyajma'aty. Tim mëtëypyë yë Tios yë'ëjës xynyipaye'eyaanp, ets mëti'ipës nkuma'ayën'ajtypyën tam ja Tios tmëëtëty.

5Tëës yë nkuma'ayën xymyo'oy yë Wintsën, jä'ä ko yë'ëjës të xymyëjaawmo'oy. Tios ojts xyajkojyës jap ntaakës jyootjoty etsës nmëtunëty ets ja Israel ja'ayëty, ja Jacob ja y'u'unk y'okëty wyimpitëty ets tpuwa'akëtëty yë Wintsën.

6Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Ëjts ka'apës yi'iyë ntukjotkujk'aty ko xyajtu'ukmukëty yë Jacob yë jyä'äy ets xyajwinpijta'ajëty tëkokyë mëti'ipë të kyäktso'oktën; ëjts yë'ëjës ntsojkpy ets mijts m'itëty ma naax kajpnën tä kutë'kxn kujajnën, ets xymyënëjkxëty ma ja naax kajpnën ja nitsokën ets yaj'ëwaatsëpëtsë'ëmën.

7Yë Wintsën, mëti'ipë yaj'ëwaatsëpëtsëëmpën, ja Wa'atspë yajpaatyën ma Israel kajpnën, jëtu'un t'ënëëmë ja naax kajpn mëti'ipë ëxëëk të yaj'ixyën, mëti'ipë je'eyë të myëtunyën ma ënä'ämpë yajkutujkpën wiinktsowpë tsyoontën: Ko ënäty ja yajkutujkpëtëjk ets wintsëntëjk m'ixëtë, ënät nëjkx mniwä'ätsë'ëkyë ets mkajpxpo'kxëtëty mëët tu'uk ja näywyinkutsë'kën, jä'ä ko ëjts Wintsën, ja Wa'atspë ma Israel kajpnën, ëjts mijts të nwin'ixy ets npatuumpyës ja n'aaw n'ayuk ijxtëmës të nikäjpxyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[8]Tëë tpaaty ja xëëw po'o maas nyaj'ixa'anyën ja n'oyajtënës, ets të n'ëtsoy; tëë tpaaty ja xëëw ma ja nitsokën y'itëtyën. Tëë nkuwa'any jä'ä ko yë'ëjës ënäty mëët ja naax kajpn ja käjpxytyu'unën ntuna'any, ets tpëktëty ja it naaxwiinyëtë mëti'ipë ëxëëk të jyäty të kyëpetyën,

[9]ets yaj'ënëëmëty ja tsumjyä'äytyëjk: Pëtsëmtë jap pujxn tëkoty ets mëti'ipë akootstuuy yajpatëpën: Wä'än jëntyuuy tyajpaatë. Ets jam të'ëts'itjotm yajpaataanp ja aay ujts oy tyimmaajëty mëti'ipë ja jëyujk tsajpkaa jyë'kxtëpën.

[10]Ka'ap nëjkx yuu nëëtëtsë xymyëët'atë, oy mëk y'anëty, miitsëty ka'ap mni'ana'antë, jä'ä ko ntsojktëp nja'awëtyëp ets nwoownëjkxantëp ma ja nëë myuutyën.

[11]Nëjkxëpës yë në'ë tu'u nyaj'ëwa'atsy äämjyoty pejyjoty, ets nëjkxëpës ntaj'oyë ja tsiptuuypyë.

[12]Ëk'ixtë. Tää ja'ay myiintë mëti'ipë jëkäm tso'ontëpën: tam mëti'ipë tso'ontëpën anajnytsyow, a'oytsyow, xëëwpëtsëmy ets xëëwkëtä'äkytsyow.

[13]Janty xoontaktëp, janty ëëw janty yaxtëp jam tsajpjotm, näjyëtu'un naaxwiiny naaxkëjxy, jää'ajtp ja akujkajtën jotkujk'ajtën. Jam tunkëjxm kopkkëjxm wä'än jam t'ëwtë tya'axtë, jä'ä ko tëë ja Wintsën ja nyaax kyajpn tyajtso'oky ets të tyajjotkujkë, tëë tuknipëjktaakë ko tpa'ëyowa'any ja ëyoopëja'ay.

[14]Jëtu'un ënäty ja Sión y'ënä'äny: Tëës yë Wintsën xymyajtstutnë ets tëëjës xyjyä'äytyëkooynyë.

[15]¿Wä'än jëtää tu'uk u'unktaak tja'atyëkoyëty yë y'u'unkë ëkë ka'ap t'ëktsojknëtyë? Pën jyä'äytyëkoopy ëjts ka'apës mijts nja'atyëkoyä'äny.

[16]Miitsëty, jëtu'un njawëtë tä jeexyë yap nkë'ë jootjotyës këxtsa'ay m'itën, ëjts njotjoty nwinma'anyjyotyës jëtu'un jap tyimtëëynyë yë mnaax mkajpnëty.

[17]Ja ja'ayëty mëti'ipë ja mnaax mkajpn kyoj'o'oyëtyëpën, yajxon pe'tym tyuunëtë këtiinëm jyëtu'unëty mëti'ipë jyijtëpën ja naax kajpn; tëë ja tsyo'ontaaynyëtë mëti'ipë të mja'ëxëëktuna'anëtën.

[18]Ijxë'ëk ets xy'ixëty wi'ix ja ja'ay ye'eymyuktën ets mniminyën. Ëjts Wintsën, njuukyajtënës ntukajpxpejtyp, ko tu'kë'ëyë yë'ëjëty jëtu'un tä kë'ëjiitsën, nantsëmën ets kujänën mëti'ipë yë to'oxytyëjk nätyuk'oytyuunëpën ko pyëka'any.

[19]O'ktëy ja mnaax mkajpn të yajpaaty, tëë ja ja'ay ëxëëk y'ëti'itsy y'ënä'äny ma mijtsën; e tyam mayjyä'äy jam yajpaataanp ma mnaax mkajpnën, kamëta'akëp ënät ja m'it mnaaxwinyëtë mëët ja m'u'unk m'ëna'k. Mëti'ipë ëxëëk të mtunyën, jëkäm të nyëjkxta'atë.

[20]Ja m'u'unk m'ëna'k mëti'ipë ënäty të tyëkoy'ityën nëjkxëp mtatsk mmëkajpxëty: Mutsk ya'atë kajpn ka'apës naje'eyë ntëjkëtya'atë, ix yë wiinkpë maas ntsëënëtëtyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

21Ets nëjkx mmay mtajy: Ixës tyaapë n'u'unk nmaay may të ntimyajmooynyë. Ëjts ka'apës ijty u'unk ëna'k nmëëtëty; ëxwopy ixkexyës të n'ity ets ijxtëkoy ja'atyëkoy, ¿wi'ixës yë n'u'unk n'ëna'k të yä'knëtë? Nnätyu'ukës xëmë të nyaj'ixmatsy, ¿wi'ixën të myiinëtë n'u'unk n'ëna'kës?

22Tääts ja Wintsën y'ënä'äny: Ëjts tyamës yë naax kajpn n'ënëëmëja'any ets tu'uk yë ijxpäjtën nmo'oja'anyës ets tyajmintëty ja m'u'unk m'ëna'k ye'etyëjkpë to'oxytyëjkpë, jëtu'un tä ja'ay tpatseenyën yë y'u'unk ëkë tä kejkyijxy tmëye'eyën.

23Yë'ë nëjkx yë yajkutujkpëtëjk xytyeety'atë ets ja yajkutujkpë ja nyëëx nëjkx ja u'unk ëna'k xytyukkëwent'atë. Mëj'äämpy nëjkx myajnaxëtë ets nëjkxëp mwinkoxtänëty. Ënätnëm nëjkx xyjyä'äymyetsy ko ëjtsës Wintsënajtp ets mëti'ipës xytyuk'ijxpäjtpën ka'ap tsëtyu'unmëët wyë'ëma'any.

24¿Wä'än jëtää tu'uk ja'ay yajpëjkëty winë mëti'ipë të myëtä'äkyën tsipjotmë? ¿Ëkë wä'än jëtää tu'uk ja'ay kyä'äkëty mëti'ipë të myätsyën yë yajkutujkpë?

25Yë Wintsën jëtu'un y'ënä'äny ko jyëkyejpy yë'ë: Ja ja'ay mëti'ipë jotmëk näjya'awëyëpën, yajpëjkëjaanp mëti'ipë ënäty të tjapaatyën jam tsipjotm, ja tsiptuunpë ja'ay mëti'ipë ënä'ämpën yajpëjkëjaanp mëti'ipë ënäty të tjanitsiptunyën. Ëjts nëjkx nwinkuwa'akë ja'ay mëti'ipë myajjotkëjxëpën ets je'eyë mtsip ixta'ayën; ja m'u'unk m'ëna'k ëjts nyajtso'okäämpy ko ënäty muum wi'ix jyata'antë.

26Ëjts atsipës ntuktsu'utsa'any ja kyë'ëm nini'kx ja ja'ay mëti'ipë ëxëëk mtuunëpën, etsës nyajmu'uka'anyë mëët ja kyë'ëm ne'pyny tä jeexyë ta'amnëë t'uukyën. Jëtu'un tëkokyë ja'ay nijawëtëty ko ëjts Wintsënajtp, ëjts mnitsokpë'ajtyp, mëti'ipë maaytyääyëpën winë ma Jacob nyaax kyajpnën.

Isaías 50

1Jëtu'un ja Wintsën y'ënä'äny: Miitsëty këtii m'ëna'antëty ko paatyës ja Israel kajpn të n'ëxmatsy, mëti'ipë miits mtaak'ajtëpën ëkë paatyës të ntooky ma wiink kajpnën jä'äkyëjxm koos ënäty pën nmënu'kxy'äty. Miitsëty paaty të myajtooktë wiink naax wiink kajpn jä'äkyëjxm ko të mpokytyuntë; ja Israel kajpn paaty të yaj'ëxmatsy jä'ä ko miitsëty je'eyë të mkäjpxykyumëtoownaxtë.

2¿Tii ko ka'ap pën npatyës koos ojts njaminy? ¿Tii ko ka'ap pën y'ëtsooy koos ojts njamëkäjpxy? ¿Jëtu'un m'ënantë ko ka'apës xymyäy pën nyajtso'okëtyës? ¿Jëtu'un m'ënantë ko ka'apës xymyäy pën nyaj'ëwaatsëpëtsëmëtyës? Ëjts tu'k aaw je'eyë nkäjpxyës tääts ja mëjmejy tsyi'itsy, ja mëjnëë y'awinpity të'ëts'itjot ets ja nëë jëyujk tyëëtsë o'kta'atë ëkë pyutsnëtë ko ka'ap ja nëë.

3Nyajkootsëpës ja tsajp ets jë'ë ya'ax nyaj'ityës.

4Tëës ja Wintsën xynyë'ëmo'oy xytyu'umo'oy wi'ixës ja aaw ayuk oypyë ntukwinmëtya'akëtyën ja ja'ay tëëpë y'ënu'kxën ets tëëpë myëjaawkëxyën. Jopyëp xytyukmëtoowkojyës ja oypyë jaantypë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

5Yë Wintsën yë'ëjës të xymyo'oy ijxkujk ja'aykyujkën, e ëjts käjpxykyupëjkpë të nnäpyëjktä'äkyës ets ka'apës ni'ikyë të nnäyu'ts të nnäkyiiyënë.

6Ojtsës yë njot nnini'kx nkë'ëyäky ets yajwop yajka'atsëty, ets ka'apës wi'ix n'ënany ko tnëwijxtaaytyë ja n'awaayës. Oy ojts pën xy'ojy xyä'äxyës ets xywyintsujy xyjyëjptsujyës, ka'apës n'akoowtuty.

7Jä'ä ko nija'apës ko ja Wintsën, yë'ëjës xypyutëjkëp, paatykyëjxm ka'ap nyajpokyës oy pën xyjya'ojy xyjyayä'äxyës; paatykyëjxm mëk nyajpaatyës tsaajën, jä'ä ko wa'atsës nijawë ko ka'ap tjëkyepy pën xytyukxi'ikëtyës.

8Winkon yajpaaty mëti'ipës xyajtsokpën: ¿Pën jää pën mëti'ipës xy'ëxëëk'ijxpën? Tsojk nimäjtsk nja'amëmë ma ja kutujkënën. ¿Pën jää pën mëti'ipës xynyiwaanpätaanpën? Wä'än tminy ets wä'änës xytyukwinmëtoy.

9Ëjts tyamës n'ëna'any ko yë Wintsën yë'ëjës xypyutëjk xypyupäjtp; ¿pën jyëkyejpy nëkoo xynyani'ëënëtyës? Tëkokyë yë nmëtsipës jëtu'un nëjkx pyu'ta'atë tuk witën.

10Miitsëty ninaak xymyëjjaw xykyënu'kxyjyawëtë ja Wintsën, ninaak xymyëtoow'itën mëti'ipë ja tyuunpë kyäjpxyp myëtyäkpyën, oy muum mku''ux mkukootsëtë, oy muum mkupi'itsëtë, jam ja mjot mwinma'any pëjkta'aktë ma Wintsënën, yi'iyë Tios tukjotkujk'atë.

11E tëkokyë ja ja'ayëty mëti'ipë je'eyë tsip y'ixkujkëtyëpën ets tnipëjktaakëtë wi'ix tii tuuntëkoytyëtyën, kë'ëm nëjkx ëxëëk jyatë tsipjoty, ma ja tsipën mëti'ipë ënäty kë'ëm të xy'ixkukëtën. Yë Wintsën kyäxäämpy ya'atë ëyo'on ets jam nëjkx m'ooktë.

Isaías 51

1Jëtu'un ja Wintsën y'ënä'äny: Mëtowtë ya'atë aaw ayuk miitsëty ninu'un xytsyojkën'atën ja oypyë juukyajtën Ixtë ja tsaa maa ojts yajnëpu'uyën ets maa ojts yajmëpëtsëmyën.

2Ixtë ja Abraham, mëti'ipë miitsëty mteety'ajt m'ap'ajtëpën, ja Sara mëti'ipë myajmëxu'unk'ajtëtën. Koos ojts nmëkäjpxy nimäjtskpajk ënäty je'eyëty; e koos ojts nkënu'kxtë täats nyimayëtë ets tpatë may ja y'u'unk y'ëna'k, y'u'unk y'ok.

3Tëy yë'ë ko yë Wintsën yajjotkujkta'akäämpy jatëkok yë Sión kajpn, mëti'ipë xit ko'ow të yajpaatyën. Aayjyot ujtsjot y'awinpita'any ja anë'ëk tëëtsë'ëkpë, jëtu'un tä ja mëti'ipë ja Wintsën y'oytyuunën jam Edén. Jam'ataanp ja jotkujk'ajtën ets xoontakën, ëy yä'äxy ets xuxpë wojpë.

4Naax kajpnëty, mëtoow'itë n'aaw n'ayukës: N'ijxpëjkënës yam nyakäämpy, ets ja ntëyajtënës yë'ë kyutë'kxäämpy kyujajäämpy ja naax kajpn.

5Tim tëë jëtu'un maas nmëta'aka'anyën, miimp këtakp ja xëëw jëmëjt maas ja ëwaatsëtuuy'ajtën nyajnaaxkëta'aka'anyën; Mëëtës ja nkutujkën n'ënä'äma'any ja

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

naax kajpn. Ja naax kajpn mëti'ipë yajpatëpën mejypyë'aay ëjts xy'ëwxitantëp ets yë'ë tyukjotkujk'atantëp ja nmëk'ajtënës.

6Pa'at'ixtë jam tsajpkëjxm ets naaxku'ixëtë: Tä jok tä yootsën yë tsajp jyajta'aja'any; tä tukwit tuktujkxyën yë naaxwiinyëtë jyata'any ets naaxwiinyëtë ja'ay jëtu'un y'ooka'antë tsatsyën. E ëjts, ja nnitsokënës xëmëkyëjxm y'ita'any, ëjts xëmës nmëta'aka'any.

7Mëtoow'itë ya'atë aaw ayuk, miitsëty ninu'un xynyijawëtën mëti'ipë mëtëyën, miitsëty naax kajpnëty mëti'ipë kyupëjktëpën ja n'ijxpëjkënës. Këtii xymyëjpëjkta'aktëty oy pën wi'ix m'ënë'ëmxëtëty, këtii xymyëmon xymyëtukëty ko m'ojëtëty,

8jä'ä ko yë'ëjëty jëtu'un jyata'antë tä tukwit kyiitsyën, tä tukwit tyënë'kën. Ëjts ja nmëk'ajtënës xëmë y'ita'any, ets nitsokënës xëmëkyëjxm yajpaata'any.

9Pëtë'ëk, ëkma'aypyëtë'ëk, yajpëtë'ëk ja mkë'ë m'aaw Wintsën, ëkpëjkta'ak ja mmëjaaw; ma'aywyij jëtu'un tä ojts mma'aywyijyën tëëyëp. Ko xyajkutëkooy ja Rahab, mëti'ipë ënäty jëtu'unën tä tu'uk mëj jëyujkën nëëjotypë.

10Ko ojts jëtu'un xyajjaty tä ja mëj jëyujkën mëti'ipë jap nëëjotyën ets ojts xyajnëëkutëëtsë ma ënäty jap këknëëjoty y'ityën. Tu'ujën jap xyaj'awinpijty ets nyaxtëty të'ëts wa'ats ja mëti'ipë të y'ëwaatsë pëtsëmtën.

11Jëtu'un nëjkx wyimpitë mëti'ipë ënäty mijts të xyaj'ëwaatsëpëtsëmyën ets nëjkx kyajpntëkëtë xoontä'äky jam Sión, mëët ja ëy yä'äxy; jam nëjkx yaj'ixtë wyiinkëjxm jyëjpkëjxm ko ënäty jotkujk yajpaatë; akujk jotkujk nëjkx y'itë, ka'ap yuu pa'am tmëët'ata'antë, ets ja jë'ëyën yaxën jëtu'unyë nëjkx tyëkooytyä'äy.

12Ëjts yam mijts kë'ëm njotmëkmoopy. ¿Pën mtsë'këp? ¿Naaxwiinyëtë ja'ayë? ¿Naaxwiinyëtë ja'ay mëti'ipë o'kpën, mëti'ipë jëtu'un kukëjxëpën tä aay ujtsënë?

13¿Wä'än jëtää xyjyä'äytyëkoyëty ja mWintsën mëti'ipë të myajkojyën mëti'ipë ojts yë tsajp twijtstëyën ets tyajta'tspëjkyën ja naaxwiinyëtë? ¿Tii je'eyën xëmë mtsëyuyä'änyë janaam jatsojk, ko ëxëëk mtunyë ja kumeenyjyä'äytyëjk, mëti'ipë jëjp'ixy yajpatëpën ets myaj'ooka'anyë?, ¿Maajën të nyijkxy ja m'ëwa'an'at?

14Mëti'ipë o'ktëy të yajtunyën pyätyp ja xëëw ma y'ëwaatsëpëtsëma'anyën; ka'ap jap pujxn tëkoty y'ooka'any ets ka'ap ja kyä'äyën y'ukën tyaj'ëmaaytya'aka'any.

15Ëjts Wintsënajtp, mëti'ipë mTios'ajtypyën jä'äs nxëëwajtyp Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë; ëjts ojts nka'ap yu'kxy yë nëëmejy ets ojts y'ëëtstë kyomtë,

16ëjts ojts nwijtstëy yë tsajp ets ojts nyajta'tspëkyës yë naaxwiinyëtë. Ëjts mijts n'ayukmooy, ëjts mijts të nkuwa'any mëëtës yë nkë'ë. Täätsës të n'ënëëmë yë Sión kajpn: Mijts nkajpn'ajtyp.

17Ëkma'aypyëtë'ëk, ëkma'aypyëtë'ëk, Jerusalén pëtë'ëk; Jëtu'un yë Wintsën yë tsyip y'äkë të xykyu'ëyowë tä ja'ay xa'k nëë t'uukyën ets ko t'ukëtä'äky tääẗs myukpëkyë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

18Nitu'uk ja m'u'unk m'ëna'k oy mkatu'uwinwowëtëty; oy jënu'un jyanimay'atë, janty nimay ja m'u'unk m'ëna'k të xyjyapaatë, nitu'uk tkamëët'aty ja oyajtën ets jeexyë mpawitsyë ko muum mnëjkxy.

19Ya'atë ojts mäjtsk xy'ëyo'on'aty: ko ja mnaax mkajpn kyutëkooy ets winë yajmä'tstaay, ets ko ojts ja mja'ay ja jëën tsip ets yuu xëëw yaj'ookëtë. ¿Pën ënät mpa'ëyowëtëp? ¿Pën ënät myajjotkujkëtëp?

20Jëtu'un tä kupixyny ëkë tä tsajppax muum jyänën ets të y'ënu'kxën, jëtu'un ja m'u'unk m'ëna'k të jyatë, jëtu'unyë të myëjaawkëjxnëtë, kujy jëpipy muum të yajpaatë në'ë'aay tu'u'aay tëë tsyëtyujta'atë mëët ja Wintsën ja tsyip y'äkë, ko të tyiytyunëtë.

21E paaty ënät mijts naax kajpn, ka'apë mjotkujk'atyën, mëtoow'it ya'atë aaw ayuk, ma myajpaatyën tä amu'ukyë ja'ayën ets ka'ap m'uuky.

22Yë mWintsën mëti'ipë mTios'ajtypyën, mëti'ipë pyaye'epyën ja nyëë pyoky ja nyaax kyajpn, jëtu'un y'ënä'äny: Njëpëkäämpyës yam tääpë a'ukën mëti'ipë të mtsaatsy tyunyën, mëti'ipë të myajjatyën amu'ukyë ja'ayën; ka'ap nijëna'a xy'ëk'uknëty tääpë nëë mëti'ipë ja ntsip n'äkës myëët'ajtypyën.

23Yë'ëjës nmo'ojäämpy yë ja'ayëty mëti'ipë ëxëëk të mtunyën, mëti'ipë ijty m'ënëmaayëpën: Xii naaxkëjxy nekyo'okët, wä'änës jam nkëxye'eytyë; ets ojts mnäkyo'okyë tää myaj'ate'eny myajtukte'eny naaxwayën.

Isaías 52

1Ëkma'aywyij, ëkma'aywyij, mijts Sión Kajpn, jotmëk näpyëjkta'akët. Jerusalén kajpn, ja wa'ats kajpn, näxyoxët mëët ja oywyit; jä'ä ko ja ëxëëk ja'ayëty ka'ap jam jatëkok tyëkëja'antë ma mijtsën.

2Jerusalén kajpn, pëtë'ëk, näwyinxitët ets mnaaxwäätsëty ma ja kutujktaknën. Sión kajpn, ma mijts myajpaatyën tä tu'uk to'oxy ëna'kën tsumpyë matsypë, näyo'käjtu'utët, ëxmajtsnë yë mkepy mëti'ipë mtëytyuunëpën.

3Jä'ä ko yë Wintsën jëtu'un y'ënä'äny: Ëjts nitu'kjënu'unën të nka'ëxajës ko ojts myajnitooktë, tyam nän nitu'kjënu'unën kyatsokyë ets nyaj'ëwaatsëpëtsëmtëty.

4Yë nkajpnës jap ojts tëkok nyijkxy Egiptë ets jap tsyënaaytyë jaaypyo'kxyjyä'äyën; ok yë Asiria ja'ayëty ëxëëk tyuunëtë.

5E tyam, ¿tiijës n'ijxyp? Nanëkookyëjxm yë nnaax nkajpnës të tyajnëjkxtë tsumy matsy jap Babilonyë. Mëti'ipë ëxëëktuun tsaatyuuntëpën amëj akëjxm, xyontë y'itë ets janaam jatsojkës xyajjoot'anpëktë.

6E pyatäämpy ja xëëw jëmëjt ma ja nnaax nkajpnës nijawëtëty ets tja'akyukëtëty ko maas nWintsën'atyën xëmës të njanikäjpxy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

7Janty oy janty tsuj yaj'ixy yë ja'ay mëti'ipë oy aaw oy ayuk myëmiinpy yajmiinpyën tunjotypë kopkjotypë, mëti'ipë nyikäjpxypën ko ka'ap y'ëkjää'atanë jëën tsip, mëti'ipë nyikäjpxypën ko pyaatantëp ja ja'ay ja ëwaatsëtuuy'ajtën ets t'ënëmaay ja Sión kajpn: Yë mWintsën, yë'ë yajkutujkpë'ajtp.

8Mëtow wi'ix ya'axtën jyoktën ja mkëwent'ajtpëtëjk ets akujk jotkujk ni'ëmukë tukyaax tukjokëtë ko tëë ja'ay myëta'aktë, jä'ä ko tëë kë'ëm timy'ixtë wi'ix ja Wintsën të wyimpityën jam Sión.

9Tukyaax tukjokëtë ko të mmëta'aktë, mijts Jerusalén kajpn ma axit ako'owë të myajpaatyën, jä'ä ko tëë yë Wintsën tpa'ëyoy yë nyaax kyajpn ets tëë tyaj'ëwaatsëpëtsëmy yë Jerusalén kajpn.

10Tëë ja naax kajpn tnija'awëtya'atë wi'ix ja Wintsën ja myëj'ajtën të tyaj'ixyën. Jëkämpaat ets naaxwiinyëtë apëtsëmy yajnijawë ko ja Wintsën të xyajnitsokëmë.

11Tso'onta'atë, tso'onta'atë jam ni'ëmukë Babilonyë, këtii nëkoo tii xy'ëktuuntëkooynyëtë, pëtsëmtë jam Babilonyë. Wa'ats mnäyaj'itëtëty miitsëty mëti'ipë mënëjkxantëpën yë Wintsën y'apëjk y'atu'unën.

12Je'eyëp ko këtii janty jëtu'un mtimy'ëtë'ëts mtimy'ëna'antëty jëtu'un tä ja'ay kye'ekyën, jä'ä ko yë Wintsën yë'ë mmajts'itanëtëp oy muum mnëjkxtëty.

13Ja ntuunpës oy ja tyuunk wyimpëtsëma'any; mëj'äämpy y'ita'any ets kumay nyaxa'any.

14Jëtu'un ijxtëm mayjyä'äy pya'ëyoowën ko ojts ja wyiin jyëjp tyëkajtstaaynyë ko y'o'knë ets ka'ap y'ëkyajja'ay'ijxnë,

15jëtu'un nëjkx may ja naax kajpn mëj'äämpy pyëjktä'äkyë ets nëjkx mëj'ixy t'ixtë; Ja yajkutujkpëtëjk ka'ap nëjkx wyinma'anypyaatë wi'ix tnimëtya'aktëtyën jä'ä ko nëjkxëp tja'akyukëtë ets twinmëtowtë mëti'ipë ënäty ka'ap nijëna'a të tmëtowtën.

Isaías 53

1¿Pën jëtää y'ëkmëpëkäämpy mëti'ipë të nmëto'owëmën? ¿Pën jëtää të t'ëk'ijxpë ja Wintsën ja myëk'ajtën?

2Wintsën kë'ëm të t'a'ixë ets tyuunpë yääkëty pyätëty tä aay ujtsën wintë'ëtstuuypyë. Ka'ap ijty oy yaj'ixy ets ka'ap ijty nijënu'un ja wyiin jyëjp tyäky, ja jyot nyini'kx aak tëkatsy ets aak ma'at ijty;

3Jëkäm jëxkë'ëm ja'ay pyëjktakë ets ka'ap pën tsyojkë, myëënajx yajnajx ja pëjkën ijxën, ojts y'ëyoy jyotëkoy; jëtu'un kyëxë'ky ni'ikyë yowë ojts një'ijxëmë ko ojts xyjyawintë'kxa'anëmë, ka'ap ja'ay nijënu'un tyim'ijxpatë, ets ka'ap ojts yajtsoky yajjawë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

4Yë'ë ojts tmënaxy tyajnaxy ja n'ëyo'on'ajtëmë, ojts tmë''ëyoy yë mpëjkën'ajtëmë, ëëtsajtëm jëtu'un ojts nma'ayëm ntajëm ko Tios yë'ë yajtsëtyujtëp ets yë'ë o'ktëy tuunëp.

5Ojts tsyëtyuty wyintëkoy ko ëëtsajtëm ënäty të nkäjpxykyumëtoownajxëmë, ojts tmë''ëyoy ja ntuuntëko'oyën'ajtëmë; mëët yë'ë ko ojts y'ëyoy jyotëkoy, ënät ojts njotkujktakëmë; mëët ko tsyëtyujty wyintëkooy, ënät ojts ëëtsajtëm ntsok n'akëtakëmë.

6Ëëtsajtëm jëtu'unyë ojts axit ako'owë njajta'ayëmë tä kupixynyën, xim yam ja në'ë tu'u ojts npëjkëmë; e yë Wintsën yë'ë ojts tkexy ja tyuunpë ets jam tkëxpëjktaay ma yë'ëjën ja npoky'ajtëmë.

7O'ktëy yajtuuny yaj'ënëmaay, niwi'ix ojts kya'ëna'any, amonyë tkupëjky ja nätyiytyunë; jëtu'un ojts yajmënëjkxy ma o'ktaknën tä tu'uk kupixyny yajmënëjkxyën ma y'o'ktaknën, amonyë y'ijty, nitu'k'aaw kyakajpxpëtsëëmy, jëtu'un tä tu'uk kupixyny ayääkën mëti'ipë yajnikä'ptutpën.

8Nanëkookyëjxm ojts tmënëjkxtë, ka'ap pën pyukajpxëyë, ets ka'ap pën pya'ëyoowë. Jëtu'un ja'ay yaj'o'kë tä aay ujts yajwijxë'ëkyën, ja nnaax nkajpnës ja nyëë pyoky ojts tkumëtoowë.

9Ets tyajnaaxtëjkëtyë jam ma ëxëëkja'aytyëjkën, mëët ja tuuntëkoopyë kajpxtëkoopyë ojts nyaaxtëkë, oy ënäty ka'ap tii tuuntëko'oyën tmëëtëty ets oy ojts mëtëy jyakäjpxy.

10Ja Wintsën ojts mëk yaj'ëyoyë mëët ja pëjkën ijxën. E yë'ëkyëjxm ko nyäkyë'ëyajkë tä tu'uk wintsë'kënën, winë xëëw winë jëmëjt jyuuky'ata'any ets y'ixäämpy ja y'u'unk y'ok, mëët yë'ëkyëjxm nëjkx oy wyimpëtsëmy jyëjpëtsëmy mëti'ipë ja Wintsën të tuknipëjktaakën.

11E oy ënäty ëxëëk të jyäty të kyëpety, y'ixäämpy jatëkok ja të'kxën jajën, jotkujk yajpaata'any ko ënäty nnijawë; ja wa'ats ja'ay mëti'ipë ja Wintsën të tmëtunyën mayjyä'äy yajtso'okäämpy, jä'ä ko yë'ë nëjkx tmënëjkxta'ay ja mayjyä'äy ja tyuuntëko'oy kyajpxtëko'oyën.

12Paatykyëjxm ja Wintsën tmo'oja'any tu'uk ja ënyäätyakn ma y'u'unyëtën ja wintsëntëjkëty, kopktëjkëty ets ja mëj'äämpyë y'itën, tu'ukmukyë nëjkx tukxoonta'aktë ko ënäty të myëta'aktë; yë'ëkyëjxm ko ojts nyäkyë'ëyäkyë o'këntum, ets jëtu'un jyäjty kyëpejty tä jeexyë ëxëëk të y'ëti'itsy të y'ënä'änyën, mëët yë'ëkyëjxm ko ojts tkunaxy ja pokyjyä'äytyëjk.

Isaías 54

1Akujk jotkujk tim ya'ax tim jok, mijts to'oxytyëjk ka'apë u'unk maay xymyëëtëtyën, ka'apë u'unk maay tjëkyepy tyaja'tëtyën; ëw ya'ax mijts ko ka'ap nijëna'a u'unk maay të xyajminy të xyajja'tyën naaxwiiny, jä'ä ko yë Wintsën jëtu'un yajkutujkpy: May

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

ni'ik u'unk maay tpaata'any t'ixa'any ja to'oxytyëjk mëti'ipë atu'uk moonp tujkpën këtiinëm mëti'ipë jamën yë nyiye'etyëjk.

2Yajmëjë yë m'ijtakn, yajkëjääjë yë mtsënaaytyakn; jëjptsumë yë mtejpxy, ta'tspëky nikupë,

3jä'ä ko mijts anajny aka'any mkëjääjëja'any; yë m'u'unk m'ok nëjkxëp ja naax kajpn may tniwa'aktë ets nëjkxëp twintsëna'ayëtya'atë yë it naaxwiinyëtë mëti'ipë tyam aanë'ëk tëëtsë'ëk yajpatpën.

4Këtii mtsë'ëkëty, ni pën mkatukxi'ikëtëty; ka'ap pën m'ojëtëty ets ka'ap pën myajtsëtyunëtëty. Nëjkxëp xyjyä'äytyëkooytyä'äy mëti'ipë ënäty të xytyuktsëtyunyën ko m'ëna'k'ajty, ets ka'ap nëjkx xy'ëkja'amyäjtsnë ko ënäty ëxëëk të mjaty të mkëpety ko mku'o'kë,

5jä'ä ko ja mëti'ipë ojts myajkojyën, yë'ë mpëkan m'uukanëp. Jä'ä xyëëwajtyp Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, ja wa'ats Tios mëti'ipë yë Israel ja'ayëty y'ëwtajtëpën, mëti'ipë Tios'ajtpën ma tëkokyë naaxwiinyëtë ja'ayën.

6Mijts jëtu'un ojts mjaty mkëpety tä tu'uk to'oxy'ëna'k yajnike'ekyën mëti'ipë naanpëkën, e yë Wintsën yë'ë jatëkok të mmëkäjpxyë ets të m'ënë'ëmxëty:

7Wäänë nätyu'uk n'ëxmajtskojy, nwowäämpy jatëkok mëët tu'uk ja oy jot oy winma'any ets tu'ukyë n'ijtmëty.

8Koos yë joot'an xytyuktëjkëy poj'am, ojts nkuke'eky ets nwinwa'ktuty, e mëët ja tsojkën ja'awën xëmëkyëjxmëpë ojts jatëkok npa'ëyoy. Jëtu'un ja Wintsën y'ënä'äny, mëti'ipë yaj'ëwaatsëpëtsëëmpën.

9Jëtu'un tääjës n'ënëmaayën ja Noé, ko ja mëk komtuu nyäjxy, ko ka'apës nijëna'a n'ëkyajtu'ujanë naaxwiiny naaxkëjxy. Jëtu'un tyam nikäjpxyës ko ka'ap nijëna'a mijts n'ëktukjoot'anpëkanë ets ka'ap n'ëkëtsu'ux ya'axanë.

10Oy ja tun kopk wya'ktëkatsëty, ets jyitëty, yë ntsojkënës nja'awënës ka'ap tyëkatsa'any ets nkäjpxytyu'unënës ka'ap kyëxa'any nyaxa'any. Yë'ë jëtu'un Wintsën ënaanp mëti'ipë mpa'ëyoowëpën.

11Mijts naax kajpn ka'apë mjotkujk'atyën, ma ëxëëk mjaty mkëpetyën mëët ja mëktuupoj, ma ka'ap pën mniminyën ets jeexyë myajjotkujk'atyë. Ëjts n'oytyunäämpy yë mtëjk, yë'ëjës ntuk'ëjx'atäämpy yë juuntsaa; ets tsuxktsaajës ntukpojtsë'ëkäämpy;

12ma tsaajën mëti'ipë yajtijpën rubí jamës yë mëjpotsy npojtsë'ëka'any mëti'ipë pya'tänëpën ja mtëjk, ets mtëjk'akaj yë'ëjës ntukpa'tänëjäämpy yë berilë tsaa, ets mnapotsy yë'ëjës ntuk'oytyunäämpy yë oyëtypë tsaa.

13Nëjkxëp yë m'u'unk m'ëna'k nyaj'ijxpëjkta'atës ets aak jotkujk nëjkx y'itë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14Ja mëtëypyë ja nipaye'eyën yë'ë nëjkx myajjotmëktä'äkyë, ka'ap nëjkx ëxëëk mjaty mkëpety ets ka'ap nëjkx mtsë'ëkë mjawë, ja tsë'ëkë ets ja amay jotmay nëjkxëp mkukäkta'ayë.

15Ko pën mnipëtë'ëkëtëty, ka'ap ënäty y'ëjtsëty të ntuknipëjktaakë, mijts nëjkx mmëtä'äky.

16Ëk'ixtë, ëjts të nyajkojy yë pujxn oytyuunpë, mëti'ipë jëën yajmëjëpën ma jëëntooytyaknën mëti'ipë yajkojpyën yë tëypyujxn ets ja'ay tuktsiptuny; e nän ëjts yë ja'ay të nyajkojy mëti'ipë winë yajma'tääpyën ets xit ko'ow winë tuunta'ajëty.

17Je'eyëp ko ka'ap ni pën myäyë tyajkojëty ja tujn pujxn mëti'ipë jeexyë mijts myaj'atëkooyëpën. Aak amonyë nëjkx ja'ay xyajwë'ëmta'ay mëti'ipë ënäty mni'ë'ënëyëpën. Nyajmëtäkpyës ja ja'ay mëti'ipës oy xymyëtuunpën. Jëtu'un ja Wintsën y'ënä'äny.

Isaías 55

1Mintë pënjaty tëtsëpën; mintë pënjaty ka'ap wit meeny tmëëtëtyën, jë'kxtë pëktë, kaytyë uuktë namëyajtën; uuktë pëktë tsi'tsknëë, uuktë pëktë tsatym nyëë, ka'ap meeny tsyokyë.

2¿Wi'ix ko meeny nëkoo nyajtu'unmëty ma ka'ap tjëkyepyën wi'ix nkä'ämyëty n'ukmëtyën? ¿Wi'ix ko jam nyajtu'unmëty mëti'ipë nimëjaaw yajnitu'un yajniye'eyëpën, ma winë ka'ap jyotkëtä'äkyën? Mëtoow'itë mëti'ipës yam nikäjpxypën ets oy yajxon mkaytyëty m'uuktëty, xu'kx ets jotkëtä'äky.

3Nimiintëkës ets ja'akyukëtë n'aaw n'ayukës, mëtoow'ijtëkës ets mjuuky'atëty. Ëjts ntunäämpyës tu'uk käjpxytyu'unën xëmëkyëjxmëpë y'itëtyën, ets nyaj'atëwa'anyës ja waantakën mëti'ipës ja David ojts ntukwinwanën.

4Yë'ë ojts npëjktä'äkyës ijxpë mëtoowpë ma mëj naax mëj kajpnën, ets y'itëty tu'uwinye'epyë ets ëëwwijpë kajpxwijpë ma ja naax kajpnën.

5Nëjkxëp xyajminy wiinkëtypë naax kajpn mëti'ipë ënäty ka'ap të xy'ixy'ätyën ets ja naax kajpn ka'apë m'ixy'ätyën, pëyi'ikyë nëjkx mniminyë, jä'ä ko mëti'ipë Wintsën'ajtpën, ja wa'ats Tios, mëti'ipë jam yajpatpën ma Israel kajpnën, tëë nyajmëjnaxy.

6Ixta'atë ja Wintsën tyam ma tjëkyepyën wi'ix yajpaatëtyën, mëkajpxtë ma tyam winkon yajpaatyën.

7Ja ëxëëk ja'ay wä'än ja ëxëëk në'ë ëxëëk tu'u t'ëxmatsy, mëti'ipë je'eyë ëxëëkpë myëmääpy myëtäjpyën, wä'än t'ëxmatsy; ijxkaptë pën Wintsën'ajtp, ets mpa'ëyow mnajts'ëyowëtëty; yë'ë Wintsën mëjwa'kpätë, mëti'ipë yäjkpyën winë ets mpokymyä'kxëtëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

8-9Jä'ä ko yë njot nwinma'anyës, ka'ap jyëtu'unëty tä miits yë mjä'äjëtyën; koos tii ntuny, ka'ap jyëtu'unëty tä miits mmaytyën mtajtën. Jëtu'un tä yë tsajp kyëjxmëtyën, jëtu'unës yë njot nwinma'any kyëjxmëty, ets näjyëtu'unës winë mëjwiin këjää ntuny nkäjpxy. Jëtu'un yë Wintsën të y'ënä'äny.

10Tä yë nëma'a ets tä yë tsajp o'pky nyaaxkëta'aktën ets naaxkëjxy wyë'ëmtë ka'ap y'ëkwinpijnëtë tsajpwinm ets tyajxooktë yë naaxwiinyëtë ets ënät jam pyëtsimy ja jë'kxy pëky, ka'ayën ukën mëti'ipë yajtukjuuky'ajtpën,

11jëtu'un ja n'aaw n'ayukës mëti'ipës nkäjpxypën ka'ap tukwa'ats wyimpity, jëtu'un winë tyunyë jyätyë tääjës të ntuknipëjktaakën etsës nikäjpxy wi'ixës ntsokyën.

12Xoontä'äky jam nëjkx mtsoontë, jotkujk nëjkx mja'të ma mnaax mkajpnëtyën. Ko ënäty xynyinaxtë ja tun kopk may nëjkx ja'ay mjëjpaatë'ëkëtë ets nëjkx myajwin'ëw myajwinya'axtë mëët ja jotkujk'ajtën ets tu'kë'ëyë aay kepy nëjkx kyë'ë t'apo'kxmuktë.

13Tsiin nëjkx jam yony ma ijty y'äpnyjyotëtyën, pëjy nëjkx jam yony ma ijty pyaxnteenyjyotëtyën; ya'atë nëjkx tyajmëjnaxy ja Wintsën ja xyëëw, ijxpäjtën nëjkx wyi'imy xëmëkyëjxm ets jeky y'ita'any, ka'ap nijëna'a kyutëkoyä'äny.

Isaías 56

1Jëtu'un ja Wintsën y'ënä'äny: Tuntë ja mëtëypyë ja nipaye'eyën, ja mëti'ipë tëy jaantyën, jä'ä ko tsojkës nyaj'ëwaatsëpëtsëma'any ja naaxwiinyëtë ja'ay; yë'ëjës nyaj'ixanëp koos xymyääpyës wi'ixës ja'ay nyaj'ëwaatsëpëtsëmëtyën.

2Jotkujk ja'ay yajpaaty mëti'ipë pyanëjkxypyën ya'atë tëyajtën ets mëti'ipë kyuuytyuunpyën tëy tëtä'äky, mëti'ipë po'kxpën po'kxënxëëwëtë ets ka'ap jää tii ëxëëk tuny tkäjpxy.

3Pën tu'uk jaaypyo'kxyjyä'äy näkyë'ëyajkëp ma Wintsënën, ka'ap tjëkyepy y'ëna'anëty: Ëjts ëpëkyës yë Wintsën xypyëjktä'äky ma nyaax kyajpnën. Ets ja'ay mëti'ipë të yaj'ixtsyaapëkyën, ka'ap tjëkyepy y'ëna'anëty: Ëjts jëtu'unës tä tu'uk të'ëts kepyën.

4Jä'ä ko yë Wintsën jëtu'un y'ënä'äny: Pën yë ja'ayëty mëti'ipë ixtsyaapëkyëtyën pyo'kxtëp yë po'kxënxëëw ets tyuuntëp jëtu'un winë ijxtëmës ntsokyën ets pën xëmë tja'amyätstë ja nkäjpxytyu'unënës,

5ni'ikës winë nmo'oja'antë këtiinëm jyëtu'unëty ko jeexyë ja y'u'unkëty y'ëna'këty tmëët'atë, ëjts nëjkx kë'ëm n'ënëëmëtë ko jap yë xyëëw wyë'ëma'antë tsajptëkoty xëmëkyëjxm ma potsywyiinën, etsës yë xyëëw nmo'oja'antë mëti'ipë xëmë yajtukja'amyätstëpën.

6Ja jaaypyaat jaaypyo'kxyëty mëti'ipë näkyë'ëyajkëtëpën maas ëjtsën ets xymyëtuuntëpës ets xytsyojktëpës; ënantëp koos xymyëtuna'antë, ka'ap wyi'ixëty,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

nëkoo ko tpo'kxtë yë npo'kxënxëëwës ets twinkutsë'ëkëtë ets mëk yajpaatë ma ja nkäjpxytyu'unënës,

7nyajminantëpës jam maas yë ntun nkopkën wa'atspë, jotkujk nyaj'ita'antës maas yë ntëjkën. Nkupëkäämpyës yë wyintsë'kënëty no'okpyë xämpyë ets ja wiinkëtypë ja wintsë'kën, jä'ä ko yë ntëjkës jä'ä yajtija'any: tëjk ma Tiosmëkajpxk y'ityën mëti'ipë naax kajpn jyä'ä'ajtypyën.

8Ëjts nëjkx nyajmujkta'ay ja ja'ay mëti'ipë ënäty jam muum yajpatëpën wiink naax wiink kajpn tsumy matsy. Wintsën jëtu'un ënaanp, mëti'ipë të tuknipëjktaakën ets ja Israel ja'ayëty tyu'ukmujkta'atëty mëti'ipë të yajpaatën axit ako'owë.

9Miinta'atë ëwa'anjëyujkëty; yukjotypë mtsëënëtën, mëti'ipë tsyu'tstëpën ja tsajppax ets kupixyny,

10jä'ä ko ja ja'ayëty mëti'ipë ijx'ijtp këwent'ajtëpën, maas ja nnaax nkajpnën aak wiints të y'awinpijta'atë. Ka'ap tii t'ixtë; jëtu'un tä uk uumpën, ka'apë wyojyën; je'eyë mya'atë pyo'kxtë ets xyëëwma'atë, jëtu'un jyuuky'atë xëmë wiinkumaatë yowë.

11Jëtu'un y'ëtëtsnëtë ukën ka'apë kyu'uxyën, ja këwent'ajtëp ja'ijtyëty je'eyëp ko ka'ap nijënu'un jyä'äkyukëtë; këëk tu'u tjantyye'eytyë, aakyë'ë pyajëtijtëp wi'ix myeenypyaatëtyën,

12ets y'ëna'antë: Ja'am nëë n'ixta'ayëmë ets aakyë'ë mëknëë mëti'ipë mukpën, yajxon nmuktëko'oyëmëty. Näyjyëtu'un jëpom jatëkok tä tyamën, ëkë wä'än jaakni'ik.

Isaías 57

1Yë oyjyä'äytyëjkëty ko y'ooktë, ni pën kyamëmay kyamëtajyë; Yë oyjyä'äytyëjkëty jëtu'unyë yaj'ijxtëkoytyë, ka'ap pën tja'akyukë ko y'ooktë ëwaatsëtuuy'ajtën pyatëp,

2ets po'kxpë nyëjkxnëtë. Oy të nyëye'ey të tyu'uye'eytyë, tyam po'kxnëtëp jap je'eyë o'kpëjutjoty.

3Winkon mintë, miitsëty ninu'un m'u'unk'at m'ëna'k'atëtën ja to'oxytyëjk mëti'ipë kajpxpojkpën, mëti'ipë ka'ap ja nyiye'etyëjk twintsë'ëkën, mëti'ipë kanaak ja ye'etyëjk myëëtko'knääpyën.

4¿Pën mtukxiktëp? ¿Pën m'ëxwa'an m'ixtijtëp? ¿Pën mwiin m'aaw mtuk'ijxtëp? Miitsëty poky të xytyukmin të xytyukkä'äxëtë, yë'ë m'u'unk'ajtëtëp mëti'ipë je'eyë win'ë'ënpën,

5je'eyë xy'ixta'atë kepypya'tk mëjëtypë tääts jam m'ëtë'ëtstë m'ëna'antë tëkatsy, jap muum wokjoty m'u'unk mmëxu'unkpë xykyujëpijpnaxtë, jap muum tsaajutjoty xy'atijëtë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

6Mijts Israel, yë'ë ni'ik m'ëwtatäämpy yë tsaa të'kxëtypë oyëtypë wokjotypë tsyoonyën, jap wokjoty ni'ik xy'oy'ixy, jotkujk jap mnäjyawëty. Jap mpiky m'e'kxy, jap xyäky ja nëë ju'uky. ¿Ets ënät mmay mtajy koos jotkujkës näjyawëtyë?

7Jam yë mwëëty mmaapäjn të xypyëjktä'äky ma kopk kupi'tykyën; nän jam yë wintsë'kën të xyäky.

8Jap tëjk akaj jëxkë'p ets jap muum potsywyiiny të xyajwë'ëmy ja m'awinax mëti'ipë m'ëwtajtypyën. Tëës xyjyä'äytyëkooynyës, tëë mnanyijeny mnäy'ixjenyë wiink ja'ay wyintuuy ets të mnäkyo'okyë mmapäjnkëjxm mëti'ipë mëjwiin ëwaatsën; tëë xykyäjpxytyuny mëët ja ye'etyëjktëjk mëti'ipë mëët mko'knëja'anyën, ets jä'ä të xytyuk'ijxpety ja m'awinax mëti'ipë m'ëwtajtypyën.

9Pëyi'ikyë ojts xynyinëjkxy ja tios Mélec ets oyjätyëty ja pa'akxu'kpë tsooy të xymyënëjkxy; jëkämpaat xykyejxy yë mtuunpë ets xynyikäjxëy ets myinëty, koonëm xyajkuka'anajxy jap ma o'kën yajkutukyën.

10Ojts m'ënu'kxënyë ko je'eyë mtyäty jyëtity, je'eyëp ko ka'ap të m'ëna'any ko nëkoopë mjëtity. Jä'ä ko mëët'ajtyp ja mëti'ipë mnätyuk'ijxëpën, paaty ojts ka'ap m'ënu'kxë.

11¿Pën tiosën ijty mijts ëxëëk xytsyë'ëkë ets janty mëj'äämpy xyjyëkyepy koos të xykyawintsë'ëkë etsës të xyjyä'äytyëkooynyë? Koos ënäty ka'ap xy'ëkmëj'ijxnë, amonyës ijty je'eyë nyajpaaty, ets jëtu'unës nnäpyëjktä'äkyë ka'apës yowë tii nnijawë.

12Ëjts nikajpxäämpyës yam wi'ix mtëkoyën, oy mja'ëna'any ko mwa'atsëty ets ko mëtëy winë xytyuny.

13Ko ënäty xy'amëtoy yë näypyutëkë, yë m'awinax ka'ap mputëkëja'anyë ets ka'ap myajtso'oka'anyë. Jëtu'unyë nëjkx wyimpapojta'atë; nëjkxëp pyojtëkooytya'atë. E mëti'ipës ënäty ëjts xytyuk'ijxpäjtëpën, kajpnjoty nëjkx tsyëënëtë ets jam nëjkx tsyëënëtë maas nkopkën wa'atspë.

14Ets nëjkx yajmëtoy'äty ja aaw ayuk y'ënä'äny: Yaj'oyëtë në'ë aaw tu'u aaw, tajkijpxyëtya'atë yajxon, jëpëjkta'atë tsaa ets kepy mëti'ipë yaj'anäjp yaj'atä'pxëpën ma nnaax nkajpnës yë nyë'ë tyu'ujën.

15Yë Wintsën këjxmëpë yajpaatyën, mëti'ipë winë xëëw winë jëmëjt juukyajtpën, ets jä'ä txëëwaty Wa'ats, jëtu'un y'ënä'äny: Këjxmës nyajpaaty ets jamës nyajpaaty ma kyënu'kxyëtyën, yajpatpës näjyëtu'un ma ja'ayën mëti'ipë yu'unk naxym juukyajtpën ets mëti'ipë jëëpy yaxpën, täätsës nyajjotkujktä'äky ets njotmëkmo'oy.

16Ëjts ka'apës xëmë nnaax nkajpn yë pyoky ntukwinmëtowa'any, ets ka'apës xëmë ntukjoot'anpëka'any; këtiipë ja'ay myontëty tyuktëty mëti'ipës të nyajkojyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

17Mëët ko yë Israel pyokytyuny, ojtsës tëkok njoot'anpëky, ojtsës ntukëpety etsës ntimy'ëxmajtsy; e yë'ë ni'ikyë ojts wyinma'any mëk tpëjktä'äky ets ëxëëk y'ëtity y'ënäny.

18Tëës n'ixy ntuny wi'ix winma'any tmëëtëtyën, je'eyëp ko tëëjës ntuknipëjktaakë koos nyajtso'oka'any etsës po'kxën ntuk'ixa'any ets y'itëty akujk jotkujk. Nyajjotkujkta'akäämpyës tëkokyë mëti'ipë mon tuk yajpatëpën,

19Etsës n'ënëëmëja'any nitëkokyë ja'ayëty: Ko wä'än tjotkujk'atë ja'ayëty jëkämpë ets wiinkonpë yajpaatën. Ëjts nyajtso'okäänpyës yë nnaax nkajpnës.

20E yë ja'ayëty mëti'ipë ëxëëk winma'any pyatëpën, jëtu'un jyajta'aja'antë tä mëjmejy jyä'tsminy jyä'tsxëpyën, mëti'ipë ka'ap yu'kx monyën je'eyë aay pu'uxm tyajwë'ëmy nëëpë'aay.

21Mëti'ipë ja'ay winë tyuuntëkoopy kyajpxtëkoopyën, nijëna'a jotkujk kyayajpaata'any. Jëtu'un yë Wintsën të y'ënä'äny.

Isaías 58

1Jëtu'unës yë Wintsën të xy'ënëëmë: Ya'ax jok mëk, këtii mtsë'ëkëty. Jëtu'un ya'ax jok tä ja'ay tukxu'uxyën pujxnxuxn; tuk'ënëëmë nnaax nkajpnës wi'ix tyëkoyën, tuk'ënëëmë Jacob yë pyoky ets yë nyaax kyajpn.

2Xëmës xyjyajanty ixta'atës, ets janty jotkujk nyäyajnaxëtë ko t'ixy'atë ja nnë'ë ntu'ujës. Jëtu'un nyäyajnaxëtë tä tu'uk kajpnën mëti'ipë aak'oy winë tyuunpyën, ets ka'apë tkumëtoownaxyën yë n'ënä'ämënës ntëyajtënës; ja mëtëypyë ja ënä'ämën jä'äs xy'amëtoowtëp, ets janty'oy janty xoontä'äky nyäyajnaxëtë koos xymyëwinkontë,

3ets ënät jatëkok kyajpxwinpitë ets y'ëna'antë: ¿Tii ko n'ayuu'ajtmëty pën ka'ap ja Wintsën t'ixy? ¿Tii ko ni'ikyë nnäyaj'ëyo'owëmëty pën ka'ap tii tmëjpëjktä'äky? Ma m'ayuu'atën jää miitsëty mtooktë myaktë ets jää mtuunpë wäänë mëk xyajtuntë.

4Miitsëty ko m'ayuu'atë jää mnäy'oj mnäya'axëtë ets xynyëtij xytsyajptijtë ja mkë'ë m'aawëty ko pën xyajtsëtyuta'an xyajwintëkoya'antë. Ko jëtu'un m'ëtë'ëtstë ma m'ayuu'atën, ëjts ka'apës jëtu'unpë nyajmëjnaxy.

5¿Jä'ä jëtää miitsëty mmaytyë mtajtë koos yë'ëjës ntukjotkëtäkpy ko ja'ay mon tuk yajpaaty, ko ja'ay winta'ak naaxkow jyëtity tä tutkopkën ëkë ko ja'ay tuktëkë wit mëti'ipë kuumpën u'kxpën, ëkë ko ja'ay nyätyukuwo'kta'ayë kuyjaam ets naaxway? ¿Jëtu'unën ja'ay y'ayuu'atyë, jëtu'un yë ja'ay tmëjjaw tkënu'kxjawë Wintsënë?

6Ka'ap jyëtu'unëty. Ëjts ënätës ntukjotkëta'aka'any pën m'ayuu'ajtp: Ets ja tsumjyä'äy yaj'ëxmatstëty ets ja nipaye'eyën y'itëty, ets xymyëkäjëty ja tsajpkaa mëti'ipë kutsumy yajpatpën, ets yajnajtsmatsëty ja ja'ay mëti'ipë yajtëytyuunpën, ets tyimkutëkoyëty ma ja yajkutujkpëtëjk ëxëëk y'ëtë'ëtstën y'ëna'antën;

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

7ko xy'akaaytyukëty ja mmëku'uk mëti'ipë yuu'o'këpën ko xytyëjkmo'ojëty ka'ap ja jyëën tyëjkën, ko xymyo'ojëty ja ja'ay ja wyit tyujkxy mëti'ipë nikëëts ixkëëtsën ets xypyutëkëty xëmë ja mjëëky mmëku'uk.

8Jëtu'un nëjkx ja mjuukyajtën xëmë yaj'ixy të'kxp jajp yowë ets ja mtsëtyut tsojk tsyo'oka'any. Ko ënäty tii mëtëy xytyuny xykyäjpxy, jä'ä mwinwowëtëp, ets nmëj'ajt n'oyajtënës xëmë mpaye'eyä'änyë.

9Ënät nëjkx n'ëtsoy koos ënäty xymyëkäjpxy, ma ënäty muum näypyutëkë xyajmëyätyën, tä n'ënëëmëja'any. Tyaajës jä'ä. Tëë ënäty xyajkutëkoy ma ja ja'ay ja jyiiky myëku'uk ëxëëk tunyën, ets ko ënäty ka'ap ja mmëku'uk xy'ëk'oj xy'ëkyaxnë ets xy'ëknipi'tskajpxnë.

10Ko xyajkay xyaj'uukëty ja ja'ay mëti'ipë yuu'o'këpën, ko xypyutëkëty ja ja'ay mëti'ipë amaayjoty jotmayjoty yajpatpën, ja mjuukyajtën jëtu'un yaj'ixa'any tä jëën koots tyi'kxyën ets tä xëëw y'aantä'äkyën ko wyintuky'äty.

11Ëjts mijts xëmë ntu'uwinwowäämpy, je'eyëm nyajkayä'äny nyaj'uuka'any oy ënäty muum të'ëts'itum myajpaaty; ets ja mjot mnini'kx amëk jotmëk yajpaatëty, jëtu'un y'ita'any tä tu'uk pëjykyamën mëti'ipë xëmë xo'kpën, ëkë tä nëëkopkën ma nëë xëmë pyëtsëëmtëyën.

12Nëjkxëp ja naax kajpn tkoj'o'oyëtyä'äy ja jëën tëjk jënu'un ënäty të jyityën ets tyajta'tspëjkta'aja'any ja potsy ëjx mëti'ipë jeky itaanpën. Jä'ä nëjkx mnaax mkajpn xyëëwpety Potsy kyoj o'oyëpë. Tu'u yaj'o'oyëpë.

13Mwinkutsë'ëkëp ja po'kxënxëëw; këtii jää mtookëty myakëty ma tääpë xëëwën wa'atspë. Xoontakën xëëw xyajnaxëty, kënu'kxypyë mëti'ipë Wintsën xyëëwajtypyën ets ma pyäätyën yajmëjjawëty. Mmëjja'ap ënäty ko ka'ap jää mtookëty myakëty, ets ko ka'ap jää yë'ë xy'ijxpaatëty wi'ix ja meeny xyaj u'unk'atëty ets wi'ix mnäyajkumeenytya'akëtëty.

14Ko jëtu'un xytyunëty, mpaatäämpy ja xoontakën ma ëjtsën, ets nyajmëta'akäämpy ma ja naax kajpnën, nëjkxëp xytyukjuuky'äty ja kuma'ayën mëti'ipë ja mteety Jacob të mtukumayën. Yë Wintsën yë'ë jëtu'un kë'ëm ënaanp.

Isaías 59

1Yë Wintsën yë myëk'ajtën ka'ap jëtu'un kyixy nyäxy tä oy tiijën ets ka'ap yajnitso'okëty, ka'ap nyatëty ets pën y'ëna'anëty ko ka'ap myëtoy.

2Jä'äjën tëy, yë'ëkyëjxm ko miitsëty të mpokytyuntë paaty ja Tios të mmëjëkämkä'äkëtë; yë'ëkyëjxm ko të mpokytyuntë paaty je'eyë ja tyatsk të t'apääntuky këtiipë tmëtowëty mëti'ipë mkajpxtëpën.

3Miitsëty ujts ja mkë'ë m'aawëty mëët ja jot ne'pyny ja mkë'ëwa'axyëty tëë yajja'ay'ooktë; aak je'eyë mwin'ëëntë, aakjä'ä mnikajpx mnimëtyaktëp wi'ix tii xytyuuntëkoytyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

4Ni pën mëtëy kyani'ëënë ets ka'ap nitii oy yajnipaye'ey. Jä'ä ni'ik myëjpëjktaktëp mëti'ipë win'ë'ënpën ets mëti'ipë ka'ap tii mëtëy tnikäjpxyën; ujts ja myoxëty mëët ja ëxëëkpë, koonëm ja jyiiky myëku'uk tyaj'ooktë.

5Jëtu'un miitsëty m'ëtë'ëtstë tä jeexyë ja tsa'any tsyaa xyajnima'atën ëkë tä jeexyë miits xytya'aktën ja poxmtä'äky. Jëtu'un mjatë mkëpätë tä jeexyë ja tsa'any tsyaa xytsyu'utstën ets m'ooktë; ëkë tä jeexyë ja tsa'any tsyaa xynyaxkutäänëtën ets ja maytsyä'äny u'unk pyëtsimy.

6Miitsëty jëtu'un mmaytyë mtajtë tä jeexyë poxmtä'äky yë'ë xywit'ata'antën, ka'ap tjëkyepy. Jä'ä ko je'eyë myajja'ay ooktë ets je'eyë mtsiptuntë.

7Mtimnyëëkajp mtimyujkajptëp yë mtekyëty ets ëxëëkpë xytyuna'antë, xyaj'ooka'antë ja mjëëky mëku'ukëty. Aakyë'ë mëmaay mëët'ajtëp wi'ix myajja'ay ooktëtyën maajaty mnaxtën xit ko'ow winë xytyuunta'atë.

8Nijënu'un xykyanijawëtë mëti'ipë mëtëy'ajtpën, ka'ap tii mëtëy xytyuntë. Ja tu'u mëti'ipë mpaye'eytyëpën, jëtu'unyë kyunëjkx kyuye'eyë; mëti'ipë jam nëjkxtëpën ka'ap nijënu'un jyotkujk'ata'antë.

9Paatykyëjxm ja nitsokën të jyëwa'knë ma ëëtsajtëmën ets tsip nmëwinko'onmëty ja ëwaatsëpëtsë'ëmën; ja të'kxën jajën jä'ä ntsaty'ëwxijtëm e ëëtsajtëm akootstuuy ni'ikyë nnajtswa'këm; ja xëënyajtën jä'ä tyäty yajtsojkp, e ëëts'ajtëmë ni'ikyë të nkukootsëmë.

10Jëtu'un njaakkuto'on njaakkumajtsëmë tä wiints kyuton kyumatsën potsywyiiny, tä jeexyë ka'ap nwiin'ajtëmën; kujkxyëëw n'anäjp n'atä'pxëmë tä jeexyë kyujky tsyu'umëtyën; oy mëk njayajpatëmë jëtu'un njajtëm nkëpäjtëm tä jeexyë n'ooka'anëmën.

11Aakjëtu'un ni'tsëmë osën, aakjëtu'un nmu'ujëmë pakën; yajxon yaj'ëwxity yë nitsokën ets ka'ap tsyojkminy; yajxon njajanty'ëwxijtëmë, ni'ikyë nmëjëkämkäkëm.

12Tëë yajxon mijts nyajjoot'anpëktë, ja nëë poky mëti'ipës të ntuntën jä'äs xëmë ka'ap xyajjotkujk'atë; ëxëëk ëëts të n'ëtë'ëtstë ets tëë mëj këjää ja nëë poky ntuntës.

13Tëës yë Wintsën nkäjpxykyumëtoownaxtë ets ka'ap të nmëj'ixtës, ka'apës të ntsoktë mpanëjkxtëty; ja tsiptu'unën jä'äs të n'akajpxtë ets ja njëëky nmëku'ukëtyës të nkë'ëyaktë, yë'ë të yajmay të yajtajy wi'ix nwin'ëëntëtyës ja nmëku'ukëtyës.

14Ja mëtëypyë ja tu'unën kajpxën, ka'ap të yajtsoky, ja tëyajtënpë jëkäm të yajnajtspëkë, ja jaantypë ja käjpxy mëtyä'äky ka'ap ja mayjyä'äy të tkupëktë, ets oytyuunk oykyäjpxy nimaa të kyatsoowpaaty.

15Ja jaantypë ja käjpxy mëtyä'äky, jëtu'unyë të pyojtëkoy; ja mëti'ipë jyakukekpyën ja ëxëëkpë tëë yajmä'tsta'ay. Tëë ja Wintsën jyoot'anpëky ko të t'ixy ko ka'ap jyää'aty ja oypyë nipaye'eyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

16Yë Wintsën wiink të t'ixy ko ni pën tkayaj'oyë ya'atë jotmay; ënät kë'ëm yë myëk'ajtën të tpëjktä'äky ets të tuny ijxtëm tsokyën ets tëë myëtä'äky.

17Ko myëtäky, jëtu'un nyäjxy tä jeexyë të yajtuknijenyën pujxn nijän; ko tyajnaaxkëtäky ja nitsokën jëtu'un nyäjxy tä jeexyë pyujxnkujup të yajpëjktä'äkyën, ko tyaj'o'ktaay ja myëtsip jëtu'un nyäjxy tä jeexyë ja jyemwyit të yajtukxoxyën mëti'ipë yajkutujkpëtëjk pyëjktaktëpën ets ko jyoot'anpëjky jëtu'un nyäjxy tä jeexyë yë wit të nyätyukwinpityën.

18Yë Wintsën kopkpëky ko ja'ay tukëpäjta'ay wi'ix winë të tuntën; ja myëtsip kopkpëky ko tyajkëjxtaja'any. Mëti'ipë ënäty ëxëëk'ijxëpën ëxëëk tuna'any, oy yë'ëpaatëty ja'ay mëti'ipë nëë awinaxy yajpatëpën.

19Oy jyamëty maatsow xëëw pyëtsimyën ets oy jyamëty maatsow kyëtä'äkyën, kopkpëky ko ja'ay tnija'awëtya'aja'antë ko yë Wintsën, yë'ëjën tu'uk mëj ko ënäty t'ixtë myëj'ajtën kyënu'kxyajtën, jä'ä ko yë'ë jëtu'un myina'any tä tu'uk mëknëëkomën ets mëët yë mëkpoj.

20Jëtu'un myina'any tä tu'uk yajnitsokpën, jam ma Sión kajpnën ets ma Jacob y'u'unk y'okën ets ma nitëkokyë ja'ayëty mëti'ipë jootwinpijtëpën.

21Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Ëjts tyamës tu'uk käjpxytyu'unën ntuny mëët miitsëty, maas nikäjpxyën ko yë nmëk'ajtënës ets n'ijxpëjkënës mëti'ipë miitsëty të nmo'otën ka'ap nijëna'a jyëwa'aka'any ma miitsëtyën, ets ma m'u'unk m'ëna'këtyën, ni'ikyënëm xëmëkyëjxm y'ita'any.

Isaías 60

1Pëtë'ëk mijts Jerusalén kajpn, nätyukwinpitët ja jajën të'kxën, jä'ä ko tëë ënät mnija'tyënëm ja të'kxën jajën, ets ja Wintsën ja myëj'ajt y'oyajtën yë'ë mkutë'kxëp.

2Nituky ja naaxwiinyëtë y'ity mëët ja kootsajtën, nijuuxy ja naax kajpn y'ity ko kyootsëty; e yë Wintsën yë'ë mkutë'kxanëp ets ma mijtsën jam ja myëj'ajt y'oyajtën nyikëxë'ëka'any.

3Nëjkxëp ja wiinkëtypë ja naax kajpn tnimintë ja mtë'kxën mjajën, ja yajkutujkpëtëjk nyiminantëp ja mxëënyajtën.

4Ijxë'ëk koowë'ëk ets ijx'ëwtit mwintuuy mpë'aay: Aak tu'ukmujktaaynyëtëp yë ja'ayëty ets mnimiinëtëp. Jëkämpaat muum ja m'u'unk ëna'k tsyo'onëtë; ets ja mnëëxëty jëtu'un myintë tä jeexyë yajtsään yajkontën.

5Mijts, ko ënäty jëtu'un xy'ixy nëjkxëp mxoontä'äky ets jotkujk nëjkx mnäjyawëty. Jää nëjkx ja naax kajpn mëti'ipë yajpatëpën mejy pë'aay mtukniminyë ja wit meeny ets ja näypyutëkë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

6Yajxon xy'ixëty nimay myintë ja jëyujk jëku'uxëty mëti'ipë tso'ontëpën Madián ets Efá; miinta'ajantëpë Sabá ja'ayëty, myëminantëp yë pu'ts pujxn ets poom, ets tmëjjawëja'antë yë myëj'ajt y'oyajtën yë Wintsën.

7Tu'kë'ëyë tsajppaxëty kupixynyëty jampë tyänëtën Quedar, aakmijts mjä'ä'atäämpy; yë kupixyny ayääkë jampë myäytyänëtën Nebaiot, aakmijts nëjkx xyajtuny ets Wintsën xytyukwintsë'ëkëty ma ja wintsë'këntyaknën ets oy xyuukëty jyokëty, jëtu'unts yë tsyajptëjk janty'oy ni'ik kyëxë'ëkëty.

8¿Pën tääpëty mëti'ipë pojjëtijtëpën yoots nëma'ajën, mëti'ipë nëjkxtëpën jëtu'un tä pak nyijkxyën ma y'ijtaknën?

9May kepy nëëwinye'epyë miintëp, mëti'ipë tso'ontëpën Tarsis, yë'ë tsyëëmiintëp yë m'u'unk m'ëna'k, mëët yë poop pujxn ets pu'ts pujxn, ets tukwintsë'ëkëja'antë yë mWintsën, mëti'ipë wa'ats Tios'ajtpën ma Israel ja'ayëtyën, mëti'ipë myajmëjnajxëpën.

10Wiink ja'ay nëjkx ja mkajpn nnapotstë, ets wiink yajkutujkpë nëjkx mmëtunyë; oy yë Wintsën të m'ëk tukjoot'anpëkyë, tyam mtsojkëp ets mpa'ëyoowëp jatëkok.

11Ëwa'ats xëmë mtëjk'aaw y'ita'any, jëtu'un y'ita'any xëëny koots ets tyëkëtëty yë ja'ayëty mëti'ipë myëmiintëpën yë näypyutëkë ets nyaxtëty yë yajkutujkpëtëjk mëët yë jyä'äy.

12Ja naax kajpn mëti'ipë ënäty ka'ap mëtunyën, nëjkxëp kyutëkoy; yë'ëpaat mëjëtypë naax kajpn kyutëkoyä'äny.

13Jëtu'un yë Wintsën t'ënëmaay yë Jerusalén: Jam yë mwit meeny tsyoona'any Líbano: Oykyepy, tsiin kepy ets ajë kepy mëët yaj'oytyunëty yë ntsajptëjkës, ets oy kyëxë'ëkëty maas nnajtswa'akëja'anyën.

14Ja ja'ay ja y'u'unk y'ëna'këty mëti'ipë ëxëëk të mtunyën, nëjkxëp mniminyë ets mwintsë'ëkëja'anyë; tëkokyë mëti'ipë ka'ap të mëj ixyën nëjkxëp mniminyë ets mwinkoxtänëja'anyë, ets nëjkx mtijyë ja Wintsën ja kyajpn, ja Sión mëti'ipë ja Wintsën jyä'ä'ajtypyën, ja wa'ats Tios mëti'ipë jam yajpatpën ma Israel ja'ayëtyën.

15Ka'ap nëjkx naspëk nastunë m'ëk ijnë ets ka'ap nëjkx pën m'ëk ëxëëk'ijxënë; nän ka'ap nëjkx nätyu'uk m'ëkmoon m'ëktujknë, ëjts mijts nyaj'itäämpy xëmë, tsuj xoontä'äky ets jotkujk nëjkx y'itë ja m'u'unk m'ok.

16Nëjkxëp ja naax kajpn myajkay myaj'uukyë, ets mtukniminanëp ja yajkutujkpëtëjk ja wit meeny; täänëm nëjkx xy'ijxpaaty ko ëjts Wintsënajtp, ets yajnitsokp, ëjts xymyääytyääpyës winë, mëti'ipë Jacob jyotmëk'ajtypyën, ets ko ëjts yaj'ëwaatsëpëtsëëmp.

17Yë'ë nmo'ojäämpy yë pu'ts pujxn tä jeexyë tsyuxk pujxnëtyën, poop pujxn nmo'ojäämpy tä jeexyë jyuunpujxnëtyën, tsuxkpujxn nmo'ojäämpy tä jeexyë kyëpetyën, juunpujxn nmo'ojäämpy tä jeexyë tsyaajëtyën. Ëjts kë'ëm

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

ntuknipëjktaakëjäämpy ets yë'ë m'ënä'ämëtëty ja jotkujk'ajtën, ets mtu'uwinye'eyëtëty ja tëyajtënpë.

18Ma mnaax mkajpnën ka'ap nëjkx nijëna'a y'ëkyajmëtoownë jëën tsip, ka'ap nëjkx naax kajpn y'ëkkutëkooynyë ets xit ko'ow y'ëkjajnë; jä'ä nëjkx ja mpotsy yajtijy yajnitsokpë ets ja mtëjk'aaw mëjpëjktakën.

19Mijts ka'ap nëjkx xyajmëyäty mxëëw ni'anëty, ëkë po'o koots mkutë'kxëtëty, jä'ä ko mijts kë'ëm ntimkyutë'kxäämp xëmë; ëjts mëti'ipës Tios'ajtpën, ëjts mijts nkutë'kxäämpy.

20Ka'ap yë xëëw kyëta'aka'any ets po'o ka'ap tyëkoy'ita'any, jä'ä ko, mëti'ipë mWintsën'ajtypyën xëmë nkutë'kxa'anyë; ja mmonyë mtukyë ko ënäty pën të y'ooky këxaanp naxaanp jä'ä.

21Tëkokyë ja ja'ay mëti'ipë kukajpnajtëpën ma mnaax mkajpnën, aak oyjyä'äy y'awinpita'antë, kunaax kukajpn xëmë y'ita'antë ma kyë'ëmkajpnëtyën, ets yontëty jyiitstëty tä aay ujtsën mëti'ipës të nkojyën, mëti'ipës të nitunën, ets jëtu'un nyaj'ixa'anyës ja nmëj'ajt n'oyajtënës.

22Ya'atë tyam tu'k'nuuky yaj'ixyën, mil'am y'awinpita'any; mëti'ipë tyam niwäänë yaj'ijxtëpën, mëj kajpn y'awinpita'antë. Ëjts jëtu'un Wintsënajtp, ëjts nyajkutukäämpy ets tsojk jëtu'un tyunëtëty jyatëtëty, ma ënäty ja nyixëëw të tpaatyën.

Isaías 61

1Ja Wintsën ja myëk'ajtën y'oyajtën tyaa yajpaaty mëët ëjts, jä'ä ko tëëjës yë Wintsën xykyënu'kxy; të xykyexyës etsës njotkujkmo'ojëty ja ëyoopëja'aytyëjk, nyajtso'ok nyaj'akëta'akëtyës ja jëëpyë yaxpë, nyaj'ëwaatsëpëtsëmëtyës ja tsumpyë matsypë, njuutëtyës pujxn tëkoty mëti'ipë natëk nawa'akë të yajmatsyën;

2ets nikajpxa'any nimëtya'aka'anyës ja xëëw jëmëjt ma ja ja'ay jotkujk y'itëtyën, ja xëëw po'o ma ja nWintsën'ajtëm tyajkutëkoyä'änyën ja nmëtsip'ajtëmë mëti'ipë ëxëëk të xytyu'un të xy'ënëma'ayëmën. Të xykyexyës etsës nyajjotkujkëtya'aja'any tëkokyë ja'ayëty mëti'ipë moontëp tujktëpën.

3Ja ja'ayëty mëti'ipë yajpatëpën mon tuk jam Sión, ka'ap nëjkx ja kuyjaam y'ëknätyukuwëjënëtë, yë'ë yajmo'ojantëp yë kujän mëti'ipë yajkutujkpëtëjk kyujän'ajtëpën, jotkujk nëjkx nyäyjyawëtë jëtu'un tä ja'ay jotkujk nyäjyawëtyën ko on pa'akxu'kpë txuuk'aty, ëy xoontä'äky jää itaanp ets ka'ap nëjkx pën kyumay kyutajë. Ets nëjkx yajtijtë xoj kepy mëti'ipë të myëtä'äkyën, mëti'ipë ja Wintsën të tkojyën ets yë'ë nëjkx mëët yajtuk'ixy yë myëj'ajt y'oyajtën.

4Nëjkxëp yajkoj'oyëtë ja tukpotsy, nëjkxëp yajkoj'oyëtë ja tuk tëjk, ets y'o'oyëtya'ajëty ja mëjëtypë naax kajpn mëti'ipë të kyutëkoytyën.

5Nëjkxëp ja jaaypyo'kxyjyä'äy tkëwent'atë ja mkam mtu'u ets mjëyujk mtsajpkaa.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

6Jä'ä miitsëty myajtija'antë teety mëti'ipë Tios myëtuuntëpën. Nëjkxëp xytyukxon xytyuk'itë ja wyit myeenyëty ja naax kajpn, ets mëj'äämpy nëjkx m'itë ma yë'ëjëtyën.

7E mëët ko miitsëty ni'ik të m'ëyowtë, näjyëtu'un nëjkx ni'ik myajmo'otë ja näypyutëkë ets näpya'ëyowë, jëtu'unts akujk jotkujk xëmëkyëjxm mjuuky'ata'antë.

8Jä'ä ko yë Wintsën tsyojkpy jya'ap ja oypyë nänyipaye'eyë, ets y'ëxëëk'ijxyp ja to'onën mä'tsën ets ja yajja'ay'o'kën. Yë'ë mmo'ojanëtëp ja näykyumayë, ets tyunäämpy ja käjpxytyu'unën mëët miitsëty xëmëpë y'ityën.

9Ja y'u'unk y'okëty akäjpxy nëjkx muum y'itë ma naax kajpnën; tëkokyë mëti'ipë y'ijxtëpën nyija'awëtëpën tääpë kajpn, nëjkxëp y'ëna'antë ko tääpë kajpn mëj këjää yë Wintsën të kyënu'kxyë.

10Ëjts ntukxoontäkpyës yë Wintsën. Jotkujkës nnäjyawëty mëët yë Wintsën, jä'ä ko yë'ëjës të xyajtso'oky ets të xyajmëtä'äkyës. Jëtu'unës tä tu'uk ye'etyëjkën mëti'ipë pëkaanpën ets tpëjktä'äky yë kyujän ëkë tä tu'uk to'oxytyëjkën mëti'ipë pëkaanpën ets nyantsëm oyëtypë yajpëjktä'äky.

11Jä'ä ko jëtu'un tä yë aay ujts yoontä'äkyën naaxwiiny ets ënät jyiitsy jam kamjotm, jëtu'un yë Wintsën tyaj'ita'any yë jyä'äy ets myëta'aktëty xëmë, ets y'ëwtëty ya'axtëty mëët ja jotkujk'ajtën.

Isaías 62

1Mëët ko ntsoky njawë mijts Jerusalén kajpn, ka'ap tjëkyepy amonyë n'itëtyës; mëët ko ntsoky njawë mijts Jerusalén kajpn, ëjts ka'apës npo'kxa'any koonëm n'ixëtyës ko ënäty jëtu'un tyi'kxy jyäjy tä xyiintyä'äky jyajtä'äkyën, mëët ko ënäty të mmëtä'äky, ets koonëmës n'ixëty jëtu'un tyi'kxy jyäjy ja nitsokën tä jëënyä'änkën.

2Nëjkxëp ja naax kajpn t'ixtë ko ënäty të mnitso'oky, nitëkokyë yë yajkutujkpëtëjk y'ixantëp yë mmëj'ajt m'oyajtën. Ënät nëjkx jempyë mxëëw xypyiky mëti'ipë Wintsën kë'ëm mmo'ojanëpën.

3Mijts mëj'äämpy m'ita'any ma Tios kyë'ëjën, jëtu'un tä tu'uk kujänën mëti'ipë yajkutujkpë yajtuumpyën,

4Ka'ap nëjkx m'ëk yajtijnë Tëë yaj'ëxmatsy ets ka'ap nëjkx mnaax mkam y'ëkyajtijnë Tëë kyutëkoy, yë mxëëw jä'ä nëjkx yajtijy Ëjts Ntsojkën, ets mnaax mkajpn jä'ä nëjkx yajtijy Ëjts Nto'oxytyëjk, jä'ä ko mijts yë Wintsën ni'ik mtsojkën'ajtëp, ets yë'ë jëtu'un itaanp tä mniye'etyëjkën ma mnaax mkajpnën.

5Jëtu'un tä tu'uk yë yä'äy ëna'k pyikyën mëët ja kiixy, jëtu'un ja Tios mpëka'anyë, nëjkxëp myaj'oyëty ets jotkujk nyäjyawëja'anyë mëët mijts tä tu'uk ye'etyëjk nyäjyawëtyën ko pyiky mëët ja tyo'oxytyëjk.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

6Jerusalén, jam ma mpotsykyopkën tëëjës jam npëjktä'äky yë këwent'ajtpë, xëëny koots y'ëna'antë: Këtii m'ëmontë miitsëty mëku'uktëjkëty mëti'ipë Wintsën myëkajpxtëpën,

7këtii xyajpo'kxtë ja'ayëty koonëm tkoj'o'oyëtya'atëty ja Jerusalén kajpn, ets tëkokyë naax kajpn kyuuy'ëw kyuuya'axëtëty.

8Tëë yë Wintsën xyëëw tukajpxpety ets y'a'oykyë'ë të txajjë'ëky mëti'ipë maayëpën winë ets të y'ënä'äny: Nijëna'ajës nka'ëkyajkutujknë ets mmëtsip yë'ë tjë'kxtëty tkaytyëty yë mtsajpmok ëkë jaaypyo'kxyjyä'äy yë'ë t'uuktëty yë mtsatsym nyëë mëti'ipë të xynyitunën;

9Miitsëty nëjkx kë'ëm xyajpëtë'ëktë ja mpëjktä'äkyëty miits nëjkx kë'ëm xyjyë'kxtë ets ëjts xyajmëjnaxtëty; nëjkxëp xyajmuktë yë mtsatym tyëëmëty ets nëjkx ja tsatym nyëë xy'uuktë jap tsajptëkoty.

10Pëtsëmtë, pëtsëmtë tëjk ëkë'ëy, nipëjktaakëtë ja nyë'ë tyu'u ja nnaax nkajpnës. Oytyuntë yajxon ja në'ë aaw tu'u aaw ets xyjyëkoonta'atëty yë tsaa; Pëjkta'aktë tu'uk ijxpäjtën ets naax kajpn t'ixtëty.

11Tëë ja Wintsën tuk'ëwa'anëtyä'äy ja naax kajpn naaxwiinyëtë apëtsëmy: jëtu'un të t'ënëëmë Ënëëmëtë yë Sión kajpn ko tëë jyä'ty ja Yaj'ëwaatsëpëtsëëmpë. Yë Wintsën tëë ja nyaax kyajpn tyaj'ëwaatsëpëtsëmy, yë'ë yajmiimpy.

12Ets Israel ja'ayëty yajtijanëtë Ja wa'atspë ja naax kajpn. Mëti'ipë yë Wintsën të yaj'ëwaatsëpëtsëmëtën, ets näjyëtu'un ja Jerusalén kajpn mëkpë yajtsokyën. Ja naax kajpn ka'apë yaj'ëxmatsyën nätyu'uk.

Isaías 63

1¿Pën ja'ay yë'ë, tampë myinyën Posrá, mëti'ipë Edom myëjkajpn'ajtypyën, tsapts yë wyit, jëtu'un yaj'ixy ne'pnymyëëtën yowë? ¿Pën yë tääpë oypyë të nyäxyoxyën ets amëjaaw myiny?

2¿Wi'ix ko tsyaptsëty yë mwit, jëtu'un yaj'ixy tëë yowë tsatymtsya'am twinteeny?

3Jëtu'un, nätyu'ukës të nwinteeny yë tsatsymtsya'am, ni pën të xykyaputëkës; ëts yë nmëtsip të n'ateeny të ntukteenyës; tääts yë nye'pyny të xynyipijkëtyä'äyës ets të y'ëxë'këtyä'äy yë nwitës.

4Ënätës të ntuknipëjktaakë etsës nipaye'eyä'äny ja nnaax nkajpnës; ets nyaj'ëwaatsëpëtsëma'anyës ma o'ktëy yajpaatën.

5Tëës nja'ixta'ay ja'ay mëti'ipës jeexyë xypyutëjkëpën, ka'apës të npaaty, ëjts ka'apës të nmëpëky koos jëtu'un të n'ixy. Ëjts nätyu'ukës të ntsiptuny, nkë'ëjës të ntukmëtä'äky ets yë'ëjës të nätyukmajts'ityë ntsip n'äkë koos të nmëtä'äky.

6Ajoot'an ojts yë naax kajpn nyajkutëkooytyä'äyës, atsip a'äkë ojts njo'tsta'ayës, tëë ne'pny ntemy nje'etsyës naaxkëjxy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

7Ëjts yë'ëjës nimëtya'akäämpy yë nätsyok näjyawë mëti'ipë yë Wintsën jyä'ä'ajtypyën, yë'ëjës nkuuy'ëwäämpy nkuuyya'axäämpy ko oy winë tuny ma ëëtsajtëmën, ko jyot wyinma'any oy tyaj'ixyë ma Israel ja'ayëtyën, ko winë oy të tnajtstun të tnajtskajpxë mëët yë tsyojkën jya'awën mëjwiinpë këjääpë.

8Jëtu'un të y'ënä'äny: Yë'ës nkajpn'ajtyp, ka'ap nijëna'a xy'ëxmatsa'antës. Ets ojts tyajtso'oky

9Ma ja y'amay jyotmayëtyën. Ka'ap yë Wintsën kyutëkats tkejxy mëti'ipë të yajtso'okëtën; kë'ëm yë Wintsën të tyimminy ets të tyajtso'oky. Jä'äkyëjxm ko tmëët'aty tsojkën ja'awën ets pa'ëyo'owën najts'ëyo'owën, paaty të tyajtso'oky, kyë'ëkëjxy të tmatsy ets të tyajpëtë'ëky. Jëtu'un xëmë winë tuny.

10E yë'ëjëty ojts yë Wintsën tkäjpxykyumëtoownaxtë ets tukxik tuk'ëwë'ktë yë wya'atsajtën, paatykyëjxm ojts myëtsiptsoonëtë ets y'ënëmaayëtë ko nikë oy tsip tyimtunëtëty.

11Ënät tja'amyäjtstë ja tëëyëpë, ma ja Moisés tyaj'ëwaatsëpëtsëëmyën ja nyaax kyajpn, ets nyäyajtëëwëtë: ¿Maa jëtäätën ja Wintsën mëti'ipë yajnajxën ja Israel kajpn mëët ja Moisés ma ja mëjmejyën, jëtu'un tä mëti'ipë tsajppax ets kupixyny kyëwent'ajtypyën? ¿Maa jëtäätën ënät? mëti'ipë ja Moisés yajtuunën mëët yë kënu'kxypyoj,

12mëti'ipë ja Moisés tyukpanëjkxën oy tyimmaajëty ja kyënu'kxyajtën, mëti'ipë yajwa'kxën mäjtskpëky ja mëjnëë ets ja nyaax kyajpn të'ëts wa'ats tyajnajxy ets y'awinpijty mëj'äämpy oy tyimmaajëty,

13Mëti'ipë nëë'itkujky yajnajxën ja nyaax kyajpn ets ka'ap nimaa tyä'äntsi'të, ijxtëm kwaay nyäxyën jam të'ëts'itjotm

14ets tä yë tsajpkaa jyoykyëtä'äkyën. Ja Wintsën ja myëk'ajtën jä'ä ijty tu'uwinye'eyëtëp. Jëtu'un twinwooy ja nyaax kyajpn ets ojts mëj'äämpy nyäxy ets ja mëj'ajt oyajtën tukpaty.

15Ix Wintsën, ma myajpaatyën jam tsajpjotm, jam ma kënu'kxy mëjjawë m'ityën. ¿Maa ënät tyam ja mtsojkën mja'awën ets ja mjot mmëjaaw? ¿Maa ënät tyam ja mjot mja'awën? ¿Ëkë wä'än të kyixyë ja mpa'ëyo'ow mnajts'ëyo'owënë?

16Mijts ëëts nTeety'ajtëp. Oy yë Abraham xykya'ixkaptës, ets oy yë Israel ja'ay xykyaja'amyätstës, mijts Wintsën, mijts ëëts nTeety'ajtëp; mijts ëëts xëmë të xyaj'ëwaatsëpëtsëmtë.

17Mijts Wintsën, ¿wi'ix ko të xyajkutuky ets ntu'utëkatstëtyës, etsës ni'ik ja njot nwinma'any mëk npëjkta'aktëtyës këtiipë myajwintsë'ëkëty? Yajtëkats ja mjot mwinma'any mëët ko xytsyoky xyjyawë ja mtuunpë ets ko xytsyoky xyjyawë ja mja'ay.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

18Tim wäänë yë mnaax mkajpn të tjä'ä'aty, yë kyajpn, mëti'ipë wa'ats mtijpyën. Yë nmëtsipëtyës jëtu'unyë të tä'änëtijta'atë ja mtsajptëjk.

19Ëëtsëty jëtu'unës tyam nyajpaatë tä jeexyë mijts ka'ap nijëna'a myajkutukyën ma ëëtsëtyën, jëtu'un tä jeexyë ka'ap nijëna'a mxëëw të yajja'amyetsyën.

Isaías 64

1Jääpëk jeexyë xykyë'ëtswä'kxy yë tsajp ets mkëta'akëty naaxwiiny ets xyajyu'kxypëjkta'ajëty ja tun kopk,

2ets naax kajpn xyajtooytya'ajëty jëtu'un tä yë mats wyintooykyëtä'äkyën ëkë jëtu'un tä yë nëë y'ë'tskëtä'äkyën. Ënät ja mmëtsiptëjk m'ixkapëtëty ets ja naax kajpn mwinkutsë'ëkëtëty.

3Ko xyaj'ijty ja ëyo'on tsë'ëkëpë jawëpë ka'ap ënäty pën jëtu'un tyim'ëna'any, ko mjënäjky yaa ëpa'tkë'ëy, ojts ja tun kopk yu'kxpëjkta'atë mijts mwintuuy.

4Ni ma kyayajmëtoy'äty wiinkpë Tios jëtu'unpë tä mijtsën, mëti'ipë jëtu'un winë tyuunpyën tä mijtsën ma ja y'u'unk y'ëna'kën mëti'ipë tukjotkujk'ajtëpën.

5Mijts m'oyjya'ap yë ja'ay mëti'ipë akujk jotkujk winë oy tyuunpyën, ets jyä'ämyejtsyp mëti'ipë mijts mtsojkpyën yajtunëty.

6Tëkokyë ëëtsajtëm aak ëxëëk ja'ay nyajpatëmë; oy njanäjya'awëmëty oy yowë winë ntu'unëmë ma yë'ëjën, jëtu'un nyaj'ijxëmë tukwit tukpatsyën; aakjëtu'un ëëts'ajtëmë tä aaykyëta'akën poj'ampë xyëëwtsa'ayën, mëët ko je'eyë xëmë njëëky'ajt nmëku'uk'ajtëm nyaj'o'këmë, tä ënät ëëtsajtëm jëtu'un njajt nkëpäjtëmë tä jeexyë je'eyë nwinpapojëmën.

7Ka pën mkamëkäjpxyë ets ni pën kya'ëna'any jamës näkyuwanëja'anyë ma mijtsën; paaty je'eyë të mnäyu'tsënë etsës të xy'ëxmajtsnëtë ko je'eyë ëxëëkpë ntuntë nkajpxtës.

8E mijts Wintsën, je'eyëm nteety'atë e ëëtsëty jëtu'un tä mo'ontsën ets mijts mnajxp tä tu'ts pojtspën; aakmijts ëëts të xyajkojtë.

9Wintsën, këtii janty nëkooyë mtimjyoot'anpëky ets xëmë xytyimja'amyetsy ëëts ja ntuuntëko'oy nkajpxtëko'oyënëty. Ëk'ix, ëëts mijts xykyajpn'ajtëp.

10Ix ja mnaax nkajpn aak aanë'ëk aak tëëtsë'ëk yajpatnëtë, ets ja Jerusalén kajpn tëë xit ko'ow jyajtaaynyë.

11Ja ntsajp tëjkëtyës ma ijty ja nteety n'apëtyës mwin'ëw mwinya'axëtën, tëë ja tyooytyä'äy. Tu'kë'ëyë mëti'ipë ënäty ëëts ntsojktëpën, xit ko'ow të jyajta'ay.

12E mëët ijxtëm tyaapë yam yaj'ixy yajkoyën, ¿këtiijën tii xytyuna'anyë? ¿Amonyën m'ita'anyë etsës jëtu'unyë o'ktëy njatëtyë?

Isaías 65

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[1]Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Ja ja'ayëty mëti'ipë ka'ap tii të xy'amëtowtënës, yë'ë ojts xynyimintës; mëti'ipës ënäty ka'ap të xy'ixta'atën, nikë yë'ëjës të xypyaatë. Ja naax kajpn mëti'ipës ënäty ka'ap të xymyëkajpxtën, yë'ëjës të n'ënëëmëtë: Tyaajës jä'ä.

[2]Xëmës ja nkë'ë të nnajtsxajë ets jeexyë myintë ja naax kajpn mëti'ipë käjpxy kyumëtoownajxtëpën, mëti'ipë wiink tu'u të tmatstën ets ja jyot wyinma'any jä'ä të nyätyuktu'uwinwowëtë;

[3]ja naax kajpn mëti'ipë ëjts nwintuuyës të xymyëtëkoyën; mëti'ipë ja wintsë'kën të tmo'oyën ja wiink tios jam muum aayjyotm ujtsjotm; ets të tukwintoy tukwinjoky ja poom ma ja wintsë'këntyaknën mëti'ipë muutsy pyotsyën;

[4]mëti'ipë o'kpë jut akë'ëy ijty naaxwä'tspën, ets nyäxy tyëkë ma ka'ap pën y'ixëtëtyën; mëti'ipë ijty ëtsëmtsu'utsy tsyu'typyën ets yajxon tyaj'utsy ja tu'ts mëët ja tojkxnëë ka'apë wya'atsëtyën.

[5]Ets y'ëna'antë: Jääyë ëwxit, këtiis nëkoo xytyony; ëjts kënu'kxyës mëj këjää, ka'ap tjëkyepy nëkoo xytyonëtyës. Tääpë ja'ayëty jëtu'un tä jëënën tu'kxëëwpë yeenyën; je'eyës xyajja'antyixy koos xyjyëjp kujokë.

[6]E tyaapë tyunyë jyätyën aak këxja'ay myiny maas ëjtsën, ëjts ka'apës jëtu'unyë nyajninaxa'any ëkë je'eyë nnäkyë'ëmëkitanënës. Ëjts ëxëëkës yam ntuna'any tääpë ja'ayëty,

[7]mëti'ipë të yajja'ay'ooktën ets ja tyeety tyaakëty ma näjyëtu'un të yajja'ay'ooktën. Yë'ëjëty tim no'k tim xaamtëp ijty jam tunkëjxm kopkëjxm ets ni'ikyë xyajjoot'anpëktës. Paatyës ntuknipëjktakënë ko yam winë npaye'eyä'änyës, ets ntukumëtowa'antës ijxtëm pyaat'atëtën. Yë Wintsën jëtu'un ënaanp.

[8]Yë Wintsën jëtu'un y'ënä'äny: Ko yë tsatsymtsya'am tëë yajxon tsyä'ämy ets tap yë nyëë jyätyë, ka'ap pën tyajma'aty yë tsatym nyëë. E näjyëtu'unës ntuknipëjktaakë ntuna'a mëët koos ntsoky njawë ja ntuunpëtëjkës, ja naax kajpn ka'apës nyajkutëkoyä'äny.

[9]Ëjts ntuknipëjktaakëjäämpyës ets ja Jacob tmëët'atëty ja y'u'unk y'ok nimay, ets jyam'atëty ja ja'ay ma Judá jyä'äyën mëti'ipë tunjot kopkjot wyintsëënëtëpën. Mëti'ipës të nwin'ixyën yë'ë nëjkx naaxwiinyëtë tjä'ä'atë, mëti'ipës xymyëtuuntëpën yë'ë nëjkx jam tsyëënëtë.

[10]Ma ja Sarón itjotmën, mëti'ipë Joytyuuyën, nëjkxëp wyintujkta'ay mëët yë kupixyny ets tsajppax; näjyëtu'un jam ma Acor itjotmën, Joytyuuypyë, jam nëjkx y'oktë wyëtstë yë nkajpnës yë tsyajpkaa.

[11]E miitsëty wiink të m'ëtëtsnëtë, ni'ikyë ja Wintsën të xy'ëxmajtsnëtë, ka'ap jam të m'ëkyajpatnëtë maajës ja nkopkën kënu'kxypyë, jä'ä ja ka'ayën ukën të

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

xytyukwintsë'ëkëtë ja tios Gad ets ja tios Mení mëti'ipë ja'ay tyijtëpën yajkumeenytyakpë.

12Miitsëty tëkatsy mkumeeny'ata'antë: Kupuxy nyaj'ooka'antë. Jä'ä ko tëë njamëkajpxtë ets ka'ap të m'ëtsowtë; ojts njamëëtmëtya'aktë e miitsëty ka'ap të mja'akyukëtë; jä'ä të xytyuntë mëti'ipës ka'ap nkumayën ets mëti'ipës n'ëxëëk'ijxypyën.

13Paaty tyam ja Wintsën y'ënä'äny: Ëjts ja ntuunpëtëjk pyaatantëp ja kyääky y'uuky, e miitsëty ni'ikyë m'ayuu'ata'antë; yë'ëjëty nëjkxëp ja xyiktëpë xyoontëpë, e miitsëty je'eyë nëjkx myajnëxi'ik myajtukxi'iktë.

14Ëjts ja ntuunpëtëjk akujk jotkujk y'ëwa'an xyoonta'aka'antë, e miitsëty je'eyë ja mon tuk mjë'ëja'an mya'axa'antë.

15Ja nja'ayës nëjkxëp tkajpxpaatë ja mxëëw ko ënäty pën tpoktë ëkë ko ënäty tsoktë pën y'ookëty. Ja ntuunpëtëjkës nyajtëkatsanëpës ja xyëëw.

16Ko ënäty pën ma naax kajpnën t'amëtoy ja näkyënu'kxë, Tios y'amëtowëp, mëti'ipë tëyajtën winë tyuunpyën; ko ënäty pën tii tnikajpxa'any ëkë tnikajpxpäta'any, Tios nëjkx ja xyëëw tkajpxpatëyë, mëti'ipë tëyajtën winë tyuunpyën. Ja ëyo'on jotmay mëti'ipë ënäty të y'ityën, nëjkxëp yajja'atyëkooytyääynyë, ets ka'ap nëjkx maa y'ëkyaj'ijxnë.

17Ëk'ixtë, ëjts nyajkojäämpyës yam jemypyë tsajp ets naaxwiinyëtë. Mëti'ipë të nyäxyën tëë ja kyixy ets ka'ap mëpaat y'ëkyajja'amyäjtsnë, ets ni pën nëjkx jëna'a tka'ëkjot'ajnë.

18Akujk jotkujk xëmë myajpaatëty, koos winë nyajkoja'any, nyajkojäämpyës yë Jerusalén kajpn oypyë ma ja ja'ay jotkujk jyuuky'atëtyën.

19Ëjts jotkujkës nnäjyawëja'anyë mëët yë Jerusalén, ets xoonta'akaanpës mëëtës yë nnaax nkajpn, ka'ap nëjkx nijëna'a pën jyi'iy yä'äxy, ets ka'ap nëjkx nijëna'a pën myony tyuky.

20Jam ka'ap nëjkx pi'k ëna'k y'ëk'o'knëtë tsojk, yë mëjja'aytyëjk jeky nëjkx jyuuky'atë. Ja mëko'px jëmëjtpë y'ookyën tsojkën ënäty y'ooky, ko pën mëko'px jëmëjt kyajuuky'atëty, poky ënäty y'ity.

21Nëjkxëp ja'ay ja tyëjk tkojtë, ets nëjkx jotkujk tuktsëënëtë; nëjkxëp tpäntë tkojtë ja tsatym, ets nëjkx tjë'kxtë tpëktë ko ënäty tyëëmpety.

22Ka'ap nëjkx ja'ay je'eyë jyëën tyëjk tkojy ets wiink ja'ay tuktsëënëty; ëkë nëjkx je'eyë tkojy tpeny mëti'ipë jyë'kxëp pyëkëpën, ets wiink ja'ay jyë'kxëp pyëkëp. Jeky jyuuky'ata'any yë nnaax nkajpnës, jëtu'un tä kepyën; yë ntuunpëtëjkës jotkujk nëjkx jyuuky'atë ko ënäty tyuntë pyëktë.

23Ka'ap ja tuunk nyatëkë'atëty, ko ënäty ja u'unk ëna'k myëxu'unk'atë, ka'ap nëjkx yajpoktë, kënu'kxy ja Wintsën yaj'ita'anëtë, kënu'kxy nëjkx y'itë y'u'unk y'ëna'këty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

24Ka'anëm ënäty xymyëkajpxtës koos n'ëtsoowinpitëty, ka'anëm ënäty kyajpxpëtsëmtë koos nnijawëty wi'ix y'ëna'ana'antën.

25Ja pa'uk ets ja kupixyny tu'ukyë nëjkx y'oktë wyëtstë, yë kaa ets tsajpkaa tu'kmukyë jyë'kxa'antë, ets tsa'any naax jyë'kxäämpy. Maas yë wa'atspë nkopkën ka'ap nëjkx pën jyiiky myëku'uk tmëtëkoy.

Isaías 66

1Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Ëjts jamës nkutujktakn tsajpjotm, e naaxkëjxy ntekyës jää nyaj'ijtyp. ¿Maas yë njëën ntëjk xynyakojtëty? ¿Maas xynyayajpo'kxa'antë?

2Ëjts ojts winë nyajkojta'ayës, ets jëtu'un ojts tsyo'onë'ëky tsyo'ontä'äky. Ëjts, Wintsën, ëjts ënaanp.

3E tää yë ja'ay mëti'ipë tu'uk yë tsajpkaa yaj'o'kpyën, ets tu'uk näjyëtu'un ja'ay tyaj'ooky; ko tyaj'ooky tu'uk kupixyny, tu'uk uk tyo'kwiity; ko tyäky yë ujtspajk, näjyëtu'un tyäky yë ëtsëm ne'pny; nyo'ktëp xyaamtëp yë poom ets y'ëwtajtëp awinax. Mëti'ipë ja'ay jëtu'un ëtëtstëpën, oy nyäyjyawëtë ko jëtu'un y'ëtë'ëtstë.

4Ëjts ntuknipëjktakëpës yam ets o'ktëy jyatëty kyëpätëty, ets tpaatëty mëti'ipë ëxëëk tsë'ëkëtën. Jä'ä ko ojtsës njamëkajpxtë, ni pën xykya'ëtsooyës; ojtsës njakäjpxy ets ni pën xykyamëtooyës; jä'ä tyuuntë mëti'ipë ka'ap n'oy'ixyënës ets jä'ä wyin'ijxtë ka'apë ntukjotkëtä'äkyënës.

5Mëtoow'itë ja Wintsën ja y'aaw y'ayuk, miitsëty ninu'un xymyëj'ix xymyëjpëjkta'aktën ja y'aaw y'ayuk. Tä naakën mjëëky mmëku'ukëty mëti'ipë mwiink'ijxëtëpën, mëti'ipë m'ixjëtijt mpajëtijtëtëpën ko xykyajpxpaatë yë nxëëwës ets y'ëna'antë: Wä'än yë Wintsën tyaj'ixyë yë myëj'ajt y'oyajtën; n'ixantëpës. Je'eyëp ko yë'ëjëty nëxi'iky tukxi'iky wyë'ëma'antë.

6Tääpë mëto'owën kajpnjotypë tsyoonyën, tääpë nä'ämpë tsajptëkotypë yajmëtoyën, yë'ë yë Wintsën yajmëtoowëp yë myëk'ajtën ets ëxëëk tyajjata'any tyajkëpäta'any yë myëtsip.

7Jëtu'un ja Sión kajpn të jyotkujkë tä tu'uk to'oxytyëjkën mëti'ipë poj'am y'u'unk yajmëxu'uk'ajtypyën ets ka'ap pyikyë y'atonyë.

8¿Pën jëtu'unpë të t'ëkmëtoopë? ¿Pën jëtu'unpë të t'ëk'ijxpë? ¿Wä'än jëtää yë naax kajpn tu'k'xëëyë kyojyë? ¿Wä'än yë kajpn poj'am nyaaxkëtä'äkyë? E ko yë Sión ojts pya'ampety pojën tyajmiiny y'u'unk myääy naaxwiiny.

9¿Wi'ixës n'akajpxtukëty këtiipë pi'k ëna'k myëxu'unk'atëty, pën ëjts të nyajkutuky ets myëxu'unk'atëty? Yë Wintsën Tios mëti'ipë m'ëwtajtëpën yë'ë jëtu'un të y'ënä'äny.

10Tukxoonta'aktë yë Jerusalén kajpn, tukxoonta'aktë ni'ëmukë jënu'un xytsyoktën; mujkta'atë ninu'un të xynyiya'axtën ets mëët jotkujk myajpaatëty;

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

11jëtu'un tä tu'uk yë taakën, jëtu'un myajkaya'anëtë ku'uxyë mëët ja y'oyajtën xyoontakën.

12Jä'ä ko ëjts Wintsën, ëjts ënaanp: Nyajminäämpyës yë jotkujk'ajtën tä mëjnëëjën, Ja naax kajpn mëjwiin këjääjës ntuk'ixa'any ja wit meeny. Yë'ë nëjkx myajkay myaj'uukëtë, yë'ë nëjkx mtsäänëtë ets mwinxon mwin'itëtë.

13Tä tu'uk yë taak tyajyaxmonyën yë y'u'unk myääy, jëtu'un miitsëty ntsoka'an njawëja'antë, ets jam Jerusalén ja jotkujk'ajtën xypyaatëty.

14Ko ënäty jëtu'un xy'ixtë, oy nëjkx xyjyawëtë; jempyën nëjkx ja mni'kx mkopk xyjyawëtë. Yë Wintsën yë'ë nëjkx yë myëj'ajtën tyaj'ixyë ma tyuunpëtëjkën, ets tsyip y'äkë ma myëtsiptëjkën.

15Jä'ä ko yë Wintsën jëënjotypyën të myiny të jyä'ty, yë kyepy wintëkäämpë jëënyä'änkën kyëxë'ëky; jëtu'un tyajnaaxkëta'aka'any yë y'oyajtën tä jëënpajkën ets tëytyuna'any ja myëtsip.

16Yë Wintsën, jëën yajtunäämpy ko ënäty tuny ja nipaye'eyën ets tukwinmëtoowa'any ja naax kajpn ja nyëë pyoky, tëypyujxn nëjkx tyajtuny ets tkupujxa'any may ja ja'ay.

17-18Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Mëti'ipë näyaj'ëmaay'ijtëpën ets näpyujëpën ko t'ëwtata'any ja wiink tios jampë pëjykyamjotm yajpaatyën, mëti'ipë pyaye'epyën ja tu'u itkujkpyë nyijkxyën, mëti'ipë tsyu'typyën ëtsëmtsu'utsy, tsuk tsu'utsy ets wiinkëtypë jëyujk ka'apë yajtsu'utyën, tu'ktonyë nëjkx kyutëkooytya'atë, jä'ä ko nija'apës wi'ix myäytyën tyajtën ets wi'ix tii tuntën.

19Ëjts nëjkx ntuknijawëtë: Ets nitu'uk nimäjtsk kyä'äktëty, tam mëti'ipë nëjkxaanpën Tarsis, Libië, Lidia, Grecië, Tubal ets jampaat ma ja naax kajpnën mejypyë'aaypyë; ma ka'ap pën tmëtoynyëmën ëjts yë nxëëw ets ka'ap pën t'ixynyënëm yë nmëj'ajt n'oyajtënës; yë'ë nëjkx tnikajpx tnimëtya'aktë ja nmëj'ajt n'oyajtënës. Jam Lidia aak tyukjajtyp ijty yë ja'ay tyajtunëty yë ti'pxn.

20Nëjkxëp tyajmiinta'atë nitëkokyë yë mjëëky mmëku'ukëty mëti'ipë ënäty wiink naax wiink kajpn yajpatëpën. Tam mëti'ipë nëjkx myinyën kwaaykyijxy, kepy wyintëkäämpëkëjxy, kepykyijxy, mulëkëjxy ets jëyujk jëku'uxkëjxy. Jëtu'un nëjkx n'ixyës tä jeexyë pën tii xytyukwintsë'ëkënës jam Jerusalén, tä yë Israel ja'ayëty tmëmintën yë wintsë'kën a'ukënjoty mëti'ipë wa'atsën, mëti'ipë jam yajktëpën maas yë ntsajptëjkën ets maas ja nkopkën wa'atspë. Ëjts, Wintsën, ëjts ënaanp.

21Nëjkxëpës npëjktä'äky pën teety'atëpën ets pën Leví ja'ay'atëpën. Ëjts, mëti'ipë Wintsën'ajtpën, ëjts ënaanp.

22Näyjyëtu'un yë Wintsën të y'ënä'äny: Jëtu'un tä jempyë tsajpën ets jempyë naaxën mëti'ipës nyajkojäämpyën, xëmëkyëjxmëpë y'ita'anyën, jëtu'un nëjkx xëmëkyëjxm y'itë yë m'u'unk m'okëty ets mxëëw.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

23Wimpo'o, winsëmaan, winpo'kxënxëëw, wintomingo, jëtu'un yaa ja'ay myina'antë ets min xywyinkoxtänëtës. Ëjts, mëti'ipë Wintsën'ajtpën, ëjts ënaanp.

24Ko myintëty, täats nëjkx t'ixtë wi'ix ja ja'ay y'ooktën mëti'ipës të xykyäjpxy kyumëtoownaxtën. Nëjkxëp t'ixtë wi'ix ja o'kpë tyënë'kën ets ko ja tënë'k ka'ap y'ooktë; näjyëtu'un ja jëën ma ënäty nyitoytyën ja o'kpë, ka'ap nyäkpyi'itsa'any. Ëxëëk nëjkx yaj'ixy naaxwiinyëtë apëtsëmy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Jeremías

Jeremías 1

1Ja Jeremías ja y'aaw y'ayuk ets mëti'ipë tyuunën kyajpxën, yë Hilquías yë myaank. Yë Jeremías yë'ë ijty jyiiky'äjtyp myëku'uk'ajtyp yë teetytyëjkëty mëti'ipë jam Anatot tsënaaytyëpën, ma Benjamín y'itjotmën.

2Yë Jeremías jää ojts yë Wintsën myëkäjpxyë ma ënäty yë Josías, yë Amón yë myaank, mëmajk tëkëëk jëmëjt yajkutukyën jam Judá.

3Ojts näjyëtu'un myëkäjpxyë ma ënäty yë Joaquim y'ëne'emyën, yë Josías yë myaank, mëti'ipë jam Judá yajkutujkpën. Ojts myëkäjpxyë mapaat yë Sedequías yajkutujkyën, yë Josías yë myaank jam Judá. Jää ma myëkoxk po'opetyën ja mëmajktu'uk jëmëjtpë. Jää jëmëjt ma ja Jerusalén ojts yajnitëkën.

4Ënät yë Wintsën ojts xymyëkäjpxyës ets xy'ënëmaayës:

5Ka'anëm ënäty juukyajtën nmo'oynyëm ko ojts nwin'ixy, ka'anëm ënäty mminyëm naaxwiiny ko ëpëky npëjktäky; yë'ë ojts ntukniwë'ëmë ets m'itëty käjpxynyajxpë ma naax kajpnën.

6Ënätës n'ëtsooy: Wintsën. Ëjts tim ëna'knëmës, ka'apës ntukjaty n'ëwëty nkajpxëty.

7E yë Wintsën tääjës xy'ënëmaay: Këtii jëtu'un m'ëna'any ko m'ëna'knëmëty. Mijts jam mnëjkxëty ma nkäxa'anyën, yë'ë mkajpxnaxëp mëti'ipë yam ntuk'ënëëmëjäämpyën.

8Ni pën xykyatsë'ëkëty, ëjts yajpataanpës mëët mijts ets n'ijx'ita'any nkëwent'ata'any. Ëjts, mëti'ipë Wintsën'ajtpën, ëjts ënaanp.

9Tää ja Wintsën xynyixajwo'tyës ets ja kyë'ë xytyuk'atijë'kyës etsës xy'ënëmaay:

10Ëjts yë n'aaw n'ayuk npëjktäkpy ma m'aaw myä'änën. Tyam ja kutujkën nmo'oy ets mnëjkxëty ma yajpaatën ja naax kajpn ets mwijxë'ëk mnujkë'ëkëtëty ets xyajkutëkoyëty ets xytyukmä'ä xytyukjëtsëty ets näjyëtu'un xymyëët'atëty ja mëk'ajtën wi'ix mkojëty mma'kxëty ets wi'ix mpänëty mkojëtyën.

11Ënät ja Wintsën ojts xymyëkäjpxyës ets xy'ënëmaayës: Jeremías, ¿tii xim m'ijxyp? Tääjës n'ëtsooy: Yë'ë tu'uk almendrë xe'enty n'ijxypyës.

12Ets ja Wintsën xy'ëtsooyës: Tëy tä m'ëna'anyën. Ëjts jëjp'ijxp n'ita'anyës etsës ja n'aaw n'ayuk yajkuuytyunëty.

13Ënät ja Wintsën jatëkok ojts xymyëkäjpxyës, jä'ä mëmäjtsk okpë: Ets xyajtëëyës: ¿Tii xim m'ijxyp? Etsës n'ëtsooy: Tu'ukës yë tu'ts n'ixy nyi'ëëtsy. Tam tyim'ix'ëëtsanë ënëkëjxmtsowpë yajpaatyën.

Biblia en Mixe de Quetzaltepec, Oaxaca, México
Active Translation in Process
© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

14Ënät ja Wintsën xy'ënëmaayës: Jamtsow anëkëjxmtsow myina'any ja ëyo'on jotmay mëti'ipë pyaatan y'ixantëpën nitëkokyë ja'ayëty mëti'ipë tsënaaytyëpën ma ja kajpnën.

15Ëjts mëti'ipë Wintsën'ajtpën, yajxon ntimy'ënëëmëtë ko nmëkajpxta'ajäämpyës nitëkokyë yë yajkutujkpëtëjk mëti'ipë jamtsow anëkëjxmtsow ënä'ämtëpën ets myiinta'atëty ets nëjkx jam tpëjktakta'atë yë kyutujktakn maajaty nyäxyën yë potsy mëti'ipë yë Jerusalén kajpn nyapots'ajtypyën ets maajaty ja Judá kajpnën.

16Ya'atë tëytyu'unën të ntuknipëjktaakës ma tääpë pokyjyä'äytyëjkëtyën mëti'ipës të xy'ixmatstën, mëti'ipë të tukwintoytyën ja poom ets të t'ëwtatën ja wiink tios, mëti'ipë jaaypyaat jaaypyo'kxy y'ëwtajtëpën.

17E mijts jotmëk mnäpyëjkta'akëtëty; nëjkx ets xy'ënëëmëty ijxtëm të ntuk'ëne'emyën. Këtii ni pën xytsyë'ëkëty, jä'ä ko pën mijts mtsë'këp ni'ikyë nyajtsëyuuypyëka'any ma yë'ëjëtyën.

18Mijts, jëtu'un tyam npëjktä'äky tä tu'uk kajpnën mëti'ipë ta'tspëkyën ets këwent'atypë y'ityën, tä yë tëjk xenyën mëti'ipë juunpujxnën, tä yë kajpn yë nyapotsën mëti'ipë aak tsuxkpujxn nyapots'ajtypyën ets jyëkyäpëp xywyinkuwa'akëty tëkokyë yë Judá nyaax kyajpn: yë yajkutujkpëtëjk, kopktëjkëty, teetytyëjkëty ets nitëkokyë yë naax kajpn.

19Yë'ëjëty, nëjkxëp mjanipëtë'ëkëtë. Mijts ka'ap nëjkx myajmay, jä'ä ko ëjts mëët mijts nyajpaata'anyës ets nkuwa'anäämpy. Ëjts mëti'ipë Wintsën'ajtpën, ëjts ënaanp.

Jeremías 2

1Ënät ja Wintsën ojts xymyëkäjpxyës ets xy'ënëmaayës:

2Nëjkx mëmëtya'ak yë Jerusalén ja'ayëty; mëk mya'axëty mjokëty ets tja'akyukëtëty, jëtu'un xy'ënëëmëty: Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Nja'amyetsypës ko mijts m'ëna'k'ajty, xywyinkutsë'këpës ijty koos npëjky n'uky, xytsyojkpës xyjya'apës ijty, ojtsës xypyanëjkx jam të'ëts'itum, ma ja it naaxwiinyëtën ma ka'ap tii y'ity wyintëyën.

3Israel wa'ats ijty yajpaaty ma ëjtsën, jëtu'unës ijty njawë tä ni'ik oypyë npëjktä'äkyënës. Ko ijty pën wi'ix tyunyë, pojënës ntukumëtoy ja pyoky mëti'ipë ëxaty tuunëpën ets ntuknikexyës ja ëyo'on jotmay. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

4Miitsëty mëti'ipë yë Jacob y'u'unk'ajtyp y'ok'ajtypyën, mëti'ipë yë Israel myëku'uk'ajtypyën, mëtoow'itë ja Wintsën ja y'aaw y'ayuk.

5Jëtu'un ja Wintsën m'ënë'ëmxëtë: ¿Tii jëtää ojts ëxëëk t'ixtë maas ëjtsën ja m'ap m'okëty koos xy'ëxmajtstë? Yë'ë ojts tpanëjkxtëkëtë wiinkëtypë tios ka'apë tii mëj'ajtën tmëëtëtyën, yë'ëjëty ka'ap tii tpatë t'ijxtë.

6Yë'ëjëty ka'ap ojts tmëmay tmëtajtë etsës ëjts xy'ixta'atëty, ëjts mëti'ipë ojts jyuutëtën jap Egiptë, mëti'ipë tu'uwinwoowëtën jam të'ëts'itjotm ma y'anë'ëk

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

tyëëtsë'ëkëtyën ets ma jya'awjotëtyën, ma ka'ap yë nëëjën ets ma kyutsë'ëkëtyën, ma ka'ap pën tsyëënën ets ka'ap pën nyäxyën.

7Ëjts ojts yaa miitsëty nyajmintë ma jyi'kxynyaaxjotëtyën ets xyjyë'kxtëty xypyëktëty ja aaytyëëm ujtstëëm, aakyë'ë oyjyätyëtypë mëti'ipë yaa pëtsëëmpën kamjoty tu'ujoty. E miitsëty ojts mintë ets xyaj'ëxë'këtyë ja nnaaxës, je'eyës ojts njot kyu'kxpëky maas ja nkajpnën.

8Yë teetytyëjkëty ka'ap xy'ixtaaytyës; mëti'ipë yaj'ijxpëjktëpën maas ja nnaax nkajpnën ka'ap xy'ijxkajptës; ja kopktëjkëty ni'ikyë ojts xykyäjpxy kumëtoownaxtë; ja mëti'ipë käjpxynyajxtëpën jä'ä ojts tpukajpxëtë ja Baal, jä'ä pyanëjkxtëjkëtyë ja awinax ka'apë tyunyën maa.

9Paaty n'ëna'anyës, ëjts mëti'ipë Wintsën'ajtpën: Nyajpëtë'ëkäämpyës tu'uk ë'ënën ma miitsëtyën ets ma m'u'unk m'okëtyën.

10Nëjkxtë jam mejy awinaxy ets ixtë tuntë; käxtë oypyënëty, yajxon t'ixëty tunëty pën tëë jam muum jëtu'unpë tyunyë jyätyë.

11Pën tëë tu'uk ja naax kajpn tios tyajtëkatsy mëti'ipë wiink tios y'ëwtajtypyën, ja tios ka'apë tiosëtyën.

12Tsë'ëkë jawë mijts tsajp, ma ya'atën. Tsëtyuy mëët ja tsë'ëkë, ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

13Yë nnaax nkajpnës mäjtsk ok nipëtë'ëkës të xymyëtëkoy: ojtsës xy'ëxmatstë ma ënäty ëjts xywya'antën nëëkopkën mëti'ipë yajjuuky'ajtpën, ojts tnitajëtë kë'ëm ja nyëë ma ja nëë tëyë nyäxyën.

14Yë Israel ja'ayëty ka'ap myëtuunpë'atë; ka'ap ojts yë'ë tukmin tukja'tëtë ets mëtuunpë y'itëty. ¿E yë'ë ka'ap yajwinjawë pën jëtu'un, tiitën ko myëtsip xëmë nyitëkëty?

15¿Wi'ix ko jëtu'un myëtsip nyipëtë'ëkyë kaajën ets jëtu'un yaj'ixy ni'tsëp yowë? Xit ko'ow ja nyaax kyajpn të tyu'unxëtë; tëë nyino'kxta'ayxyëtë ja nyaax kyajpnëty ets ni pën juuky të kyawë'ëmy.

16Yë Menfis ja'ayëty ets Tafnes ja'ayëty yë'ë mkëpajk të mtuknaaxtsë'kxëtë.

17Paaty jëtu'un të mjaty jä'äkyëjxm koos ëjts të xy'ëxmatsy, ëjts yë mWintsën Tios mëti'ipë ijty mtu'uwinwoowëpën.

18¿Tii ënät mtimpyaat mtimy'ixëp ko mnëjkxëty jap Egiptë ets xy'uukëty ja Nilë nëë? ¿Tii ënät mtimpyaat mtimy'ixëp ko mnëjkxëty jam Asiria ets xy'uukëty ja Éufrates nëë?

19Mkë'ëm ëxëëk winma'any o'ktëy mnätyuktunanëp, mëët ko xykyamëj'ixy ja Wintsën. Mëmay mëtaj wi'ix xykyujatëja'anyën ets wi'ix ta'amëm

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

xyajja'awëkyëta'aka'anyën mëët koos të xy'ëxmatsy ets koos të xykyamëjpëjktä'äky ëjts yë mWintsën Tios. Ëjts Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, ëjts ënaanp.

20Tëëyëp xyajtso'ontä'äky maas je'eyë xykyäjpxykyumëtoownaxyën, maas ka'ap xymyëmëtoyën. Je'eyë m'ënany: Ëjts ka'apës tii ntuna'any. Jam muum kepypya'tkë'ëm, jam muum kopkëjxm, je'eyë ojts jam mpokytyuny, ko wiink tios xy'ëwtajty, jëtu'un tä to'oxytyëjk jyot nyini'kx tookyën ets kanaak yë ye'etyëjk tmëët'aty.

21Jëtu'un ojts mijts njakojy njamä'kxy tä tu'uk yë tsatym aatsën oypyë juunpë mëti'ipë pyajk oy të pyëtsimyën. E mijts ëxëëk të mnätyunyë, ka'ap të n'ëk'ijxkajpnë.

22Oy jënu'un lejiiyë xëts mjanätyukpujëtëty ets oyjyätyëtypë xëts xyjyatsi'iwëty ets jëtu'un xyjyaniminëtyës, yë mpoky kä'äpyëm jyëwa'aka'any maas ëjtsën. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

23¿Wi'ix m'ëna'ana'any: Ëjts ka'apës tii poky nmëëtëty ets ka'apës wiink tios të npanëjkxyë? Mëmay mëtaj wi'ix ojts m'ëtë'ëtsy m'ëna'anyën jam joyjyotm; ja'amyäjtsta'a tiijaty të xytyunyën ko ojts mnäypyëjktä'äkyë tä jëyujk jëku'ux to'oxyën mëti'ipë xii yaa pëyë'knajx pëyë'ktëjkëpën;

24ets mnäpyëjktakë tä krukts to'oxyën mëti'ipë kë'ëmpaat nyipëyi'kpyën krukts yä'äy ko y'aanpëky ets jampaat jyä'ty muum tunkëjxm kopkkëjxm. Ko tsojkën'aty yë krukts yä'äy, ni pën kyamayë wyo'onwë'ëmëtëty. Ko krukts yä'äy nyiminyë pojën tuk'akëyë y'ixpajk.

25Israel, këtii nëkoo tekywya'ats mjëtity, ijxkëm yë mteky xyajtsëtyuty, këtii nëkoo myo'ktsum mnätyukyo'ktsukyë. Mijts je'eyë m'ëtsooy: Ka'ap, ka'apës tii xyjäty; ëjts jaaypyaat jaaypyo'kxy n'oyjya'apës ets yë'ëjës ninëjkxäämpy.

26Jëtu'un tä tu'uk mä'tspë tyëkoypyetyën ko yajkupaatë, jëtu'un yë Israel ja'ay jyata'any yë nyaax kyajpn, yë yajkutujkpëtëjk, kopktëjk, teetyëjk ets käjpxynyajxpëtëjkëty;

27jä'ä ko yë'ëpaat yë kepy të t'ënëmaaynyëtë: Mijts nteety'äjtyp; yë'ëpaat yë tsaa të t'ënëmaaynyëtë: Mijts ntaak'ajtyp. E ëjts ni pën të xykyawinkutsë'ëkës, je'eyë të wya'akwinpitë koos të xy'ijxpaatë. E jääts ko muum ëyo'ontum të yajpaatë, jää pojën të y'ëna'antë: Nimiintëkës, yajtsoktëkës.

28Judá, ¿ma ënät ja mtios mëti'ipë të xyajkojyën? Mijts jëtu'un yë tios may xymyëëtëty tä maykyajpnën. Wä'än yë'ë mniminyë ets wä'än myajtso'okyë ko ëyo'on xypyaatëty.

29¿Tii miitsëty mka'oyjya'awëtëp ma ëjtsën? miitsëty je'eyë të mkäjpxykyumëtoownaxtë. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

30Nëkoopë ntëytyuuntës m'u'unk m'ëna'këty, ka'ap tja'akyujkëtyë mëti'ipës njatsojkën jeexyë tja'akyukëtën. Miitsëty kë'ëm, jëtu'un tä kaajën ojts xyaj'ooktë ja nkäjpxynyajxpës.

31Näyjyëtu'un miitsëty mëti'ipë tyam juuky'ajtëpën, mëtoow'itë ja Wintsën ja y'aaw y'ayuk. Miitsëty Israel ja'ayëty, ¿jëna'a të n'ëk'ëxmajtstëpë të'ëts'itum, ëkë jëna'a muum akootstuuy të n'ëkyajwë'ëmtëpë? Nnaaxës nkajpnës, ¿wi'ix ko ënät m'ëna'antë: Ëwaatsëtuuy ëëts nyajpaatë, ka'ap pën m'ëk ninëjkxanënë?

32¿Wä'än jëtää tu'uk to'oxytyëjk tja'atyëkoyëty yë nyantsëm, tyatsktëyë ets kyë'ëjiits mëti'ipë të tmëpëkyënë? Ka'ap yowë. Näyjyëtu'un jeexyë yë nnaax nkajpnës nän ka'apës jeexyë xyjyä'äytyëkoy, e yë'ë tëëyëpës xyjyä'äytyëkooynyë.

33Wa'ats yowë në'ë tu'u xynyija'awëtyäänyë ko xynyitsoony yë ye'etyëjk mëti'ipë mëët mnäpyajëtityën. Yaj'ijxpëjkpën mnajxnë ma ja pokyën.

34Aak ëxëëk ja mwit mtujkxy yajpaaty mëët ja ëyoopëja'ay ja jyot nye'pyny ets mëti'ipë ka'ap tii poky tmëët'atën, mëti'ipë nimaa të xykyakupaatën myeetsy.

35E mijts ni'ikyënëm m'ënaan'ëtë'ëtsy: Ëjts ka'apës tii poky nmëëtëty. Yë Tios ka'ap xy'ëkmëtsip'ajnës. E oy ko jëtu'un m'ëna'any, ko ënät myajnipaye'eyëty jää ënät yaj'ixëty pën ka'ap tii xytyuuntëkoy.

36¿Wi'ix ko janty poj'am xytyimyajtëkatsa'any ja mja'ay mëti'ipë mëët mnäpyiky mnämyätsyën? Näyjyëtu'un ënät ja Egiptë kajpn ka'ap oy mmëtuna'anyë, tä ja Asiria kajpnën ka'ap ojts oy mmëtunyë.

37Wintsëtyu'un jëjptsëtyu'un jatëkok jap Egiptë mwinpitëty jä'ä ko tëëjës ja naax kajpn n'ëxmajtsta'ay mëti'ipë ënäty mmëkwinkajpxëyëpën; e oy jënu'un mëët oy mjanäjyawëtëty, ka'ap nitii xypyaata'any mëët yë'ëjëty.

Jeremías 3

1Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Ko tu'uk yë to'oxytyëjk nyäy'ëxmatsyë mëët yë nyiye'etyëjk, yë to'oxytyëjk ko pyëjktëkatsy, ka'ap t'ëkjëkyäjpnë nän yë'ë mëët jatëkok pyëkëty mëti'ipë ënäty mëët të nyäy'ëxmatsyën. Yë naax kajpn wiink nëjkx t'ixy. E mijts Israel, jëtu'un të m'ëtë'ëtsy tä tu'uk to'oxytyëjk kanaak yë ye'etyëjk mëët y'ityën ets ënät m'ëna'any ko ëjts xynyiwinpita'any. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

2Ix yë tun kopk je'eyë të nyatë'kxënë: Nikajpx ënät ¿ma mëyajt wintsë'kën të xyajtëkoy? Jëtu'un ijty muum tu'u'aay m'u'unyë tä árabe to'oxyën jam të'ëts'itjotm. Tu'u'aay ijty xy'ëwxity ja ye'etyëjk jëna'a m'ëk niminyë. Tëë xyaj'ëxëëkë yë naax kajpn ko m'into'oxy'äty.

3Paaty ka'ap y'ëktuunë potmjoty ets xëkopkjoty. Jëtu'un mkëxë'ëky into'oxyën.

4Naamnëm xyjyaak'ënëëmës: Tatë, mëti'ipës mëët tu'knax të n'ëna'k'atyën,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

5¿tii xëmëtën m'äka'anyë, xëmë kyëjxmën yë mjoot'an xymyëët'ata'anyë? Ets nëkoopë jëtu'un m'ëna'any, mijts je'eyëm mpokytyuun'ëtë'ëtsy.

6Ma ënäty yë Josías y'ëne'emyën, jääjës ojts yë Wintsën xymyëkäjpxy ets xy'ënëmaayës: ¿Tëë xy'ixy wi'ix yë Israel kajpn y'ëti'itsyën mëti'ipë käjpxy kyumëtoownajxpën? Yë'ë wiink tios të tpanëjkxtëkë jam muum ma kopkën, ma kepypya'tkën y'ëti'itsy y'ënä'äny, tä tu'uk to'oxytyëjkën xim yampë ye'etyëjk tmëët'atyën.

7Ëjts tyaajës ojts nmääpyë ntajpë ko ntijëtën yë Israel kajpn xynyiwinpita'anyës jatëkok oy wi'ix të y'ëk'ëtë'ëtsy të y'ëk'ëna'any; e yë'ë ka'ap të wyimpity. Yë Judá kajpn, mëti'ipë jëtu'un tä tsyë'ëjën tëë t'ixy;

8ets y'ijx näjyëtu'un koos ojts n'ëxmatsy yë Israel kajpn mëti'ipë käjpxy kyumëtoownajxpën, jëtu'un tä tu'uk yë to'oxytyëjk yaj'ëxmatsyën mëti'ipë ka'ap twintsë'ëkën yë nyiye'etyëjk. E yë Judá, mëti'ipë jëtu'un tä jeexyë yë Israel tsë'ë'atyën, nän timjëtu'un ojts y'ëtëtstä'äky.

9Nijënu'un tsip të tkajawë tyuuntëkoy ets ja naax kajpn të tyajnipäxëtëjkëtyä'äy. Të tyajtëkoy ja wintsë'kën ma ëjtsën ko të t'ëwtajnë ja tsaa ets kepy.

10Yë Judá nän ka'ap të jyotwinpity winë aaw winëjot ma ëjtsën, je'eyë awin'ëënë nëkoo nyätyijyë të jyotwinpity. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

11Jëtu'unës yë Wintsën të xy'ënëëmë: Yë Israel kajpn mëti'ipë je'eyë käjpxy kyumëtoownajxpën, jaakwäänë poky tmëëtëty ets ka'ap jyëtu'un'unëty yë Judá.

12Nëjkx tukmëmëtya'ak ya'atë aaw ayuk. Ko xymyëmëtya'akëty, jamtsow mnajts'ixëty anëkëjxmtsow ets xy'ënëëmëty: Jëtu'un yë Wintsën të tniwinpity ja y'aaw y'ayuk: Wimpit mijts Israel mëti'ipë käjpxy kyumëtoownajxpën. Ka'ap ëxëëk ntuna'any ets ka'ap xëmë ntukjoot'anpëka'any, ëjts nmëët'ajtypyës oyjyot oywyinma'any. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

13Yi'iyë mkupëkëp ko tëë mpokytyuny, ko yë mWintsën Tios të xykyäjpxy kyumëtoownaxy, ko ja mjot mnini'kx të xymyo'oy wiink ye'etyëjk jam kepypya'tkë'ëm ets ka'ap të xypyatuny ja n'ënä'äm ntëyajtënës. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

14Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Wimpijta'atë miitsëty u'unk ëna'këty mëti'ipë käjpxy kyumëtoownajxtëpën, ëjts miitsëty xyWyintsën'ajtëp. Tu'ukës nwin'ixa'any ja'ay maajaty yë kajpnën ets nimäjtsk ma tu'uk tëjkën mëti'ipës nyajwinpitäämpyën jatëkok jam Sión.

15Jëtu'un nmo'oja'antës oypyë yajkutujkpë mëti'ipë tyunëpën mëti'ipës ntukjotkëtäkpyën; yë'ëts m'ënä'ämëtëp mëët ja wijyajtën ets ixpëkyajtën.

16E ko ënäty të mnimayëtë ets myäyëtë ja m'u'unk m'ëna'këty, ka'ap nëjkx ni pën t'ëkja'amyäjtsnë ja Wintsën ja kyaaxë mëti'ipë ja käjpxytyu'unën myë'ijtypyën, ni pën

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

nëjkx tkamëmay tkamëtajy ets ni pën tkaja'amyätsa'any; jä'ä ko ka'ap nëjkx y'ëkopkpëky'ajnë. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

17Ënät nëjkx yë Jerusalén kajpn yajtijy yë Wintsën yë kyutujktakn, jam nëjkx nitëkokyë yë naax kajpn tyu'ukmujkta'atë ets nëjkx xynyixëëwtuntës ets ka'ap nëjkx nëkoo y'ëknätyukwin'ë'ënënëtë ja jyot wyinma'anyëty.

18Ko ënäty jëtu'unpë xëëw po'o tukja'ty, nëjkxëp yë Judá mëët yë Israel tyu'ukmuky ets nëjkx tu'ukyë tsyoontë jam ma naax kajpnën mëti'ipë anëkëjxmtsow yajpatpën ets wyimpitëty tu'knax ma it naaxwiinyëtën mëti'ipës ojts yë y'aptëjk nmo'otën.

19Israel, ojts mijts nkupëky ets n'u'unk'ata'any nmaank'ata'any, ko nmo'oja'any tu'uk ja naax kajpn mëti'ipë ja'ay wyiink'ixëpën ko y'oyëty tsyujëty këtiinëm jëtu'un wiinkëtypë naax kajpn. Etsës të nmay të ntajy ko teetyën xyjyawëja'anyës ets ko ka'ap nijëna'a xy'ëxmatsa'anyës.

20E miitsëty jëtu'un të m'ëtëtsnëtë tä tu'uk to'oxytyëjkën mëti'ipë ka'ap nyiye'etyëjk tmëj'ixy tmëjpëjktä'äkyën, jëtu'un miitsëty ka'ap të xy'ëkmëj'ijx të xy'ëkmëjpëjktaknëtës. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

21Jam të'ëts'itjotm, jam tunkëjxm yajmëtoy ja aaw yo'kn: Israel ja'ay yë'ëjëty mëti'ipë jëëytyëp yaxtëpën, mëti'ipë y'amëtoowtëpën ets yajpa'ëyowtëty. Tëë tyu'utëkoytyë ma ja në'ë tu'ujën oypyë ets të xyjyä'äytyëkooynyëtës, ëjts Wintsën, mëti'ipë Tyios'ajtpën.

22Wimpitë ma ëjtsën, u'unk maayëty mëti'ipë käjpxy kyumëtoownajxtëpën, ëjts miits nyajtso'ok nyaj'akëta'aktëp këtiipë m'ëk käjpxy kyumëtoownajxnëtëty. Tyaa ëëts nmintë ma mijtsën, jä'ä ko mijts myajWintsën'ajtp, mëti'ipës nTios'ajtëpën.

23Ni maas nkatuk'oy'atë koos jam muum nëjkxtë tunkëjxm kopkkëjxm jëëpyë yaxpë ëkë yaxpë jojkpë; jam ma Wintsënën mëti'ipës nTios'ajtëpën, yë Israel ja'ayëty pyatëp ja nitsokën.

24Mëët ko ëëtsëty yi'iyë awinax të n'ëwtatë mëti'ipë ok yajmëtsëtyuunpën, tëëjës nyajtëkooytya'atë mëti'ipës yë nteety ntaak të tmëët'atën koos të nmutsk'atë, ijxtëm yë kupixynyën, jëyujk tsajpkaajën ets u'unk ëna'kën.

25Tsojk naxym nnäpyëjktakëmë ets wintsëtyu'un jëjptsëtyu'un, oy ënät pën xykya'oyjya'awëmëty, jä'ä ko ëëtsajtëm mutsknëm jëtu'unpë të npatso'ontakëmë ets tyimpety tyimku'ty jëtu'un tyampaat, yi'iyë nëë poky të ntu'un të nkajpxëmë; nän timjëtu'un tä ja n'ap'ajt n'ok'ajtëmën ets ëëts'ajtëmë tëë ja Wintsën nmëtëko'oyëmë mëti'ipë nTios'ajtëmën ets ka'ap të nmëmëto'owëmë.

Jeremías 4

1Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Mijts Israel, pën mjootwinpitaanp jatëkok, ëjts jëtu'un xynyiwinpitëp, ënät jëtu'un tyunëtëty jyatëtëty pën myajjëkämkekpy yë wiinkëtypë m'awinax mëti'ipë m'ëwtatypyen ets pën ka'ap xy'ëkpuwa'ktutnës,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[2]jäänëm tëy, jyëkyäpëp xykyajpxpaatëty yë nxëëwës ko ënäty tii xynyikäjpxy mëët yë tëyajtën, mëët ja oypyë ja paye'eyën ets oypyë tu'unën kajpxën. Nëjkxëp ja ja'ay tukxoonta'aktë ja nxëëwës ma ja naax kajpnën.

[3]Jëtu'un yë Wintsën t'ënëmaay yë Judá ja'ayëty ets Jerusalén ja'ayëty: Jam mtajtëty mjääptëty ma ja'ay ka'ap yë naax tyajtunyëmën; këtii jam m'ëk nipnëtëty apnyjyotm.

[4]Miitsëty Judá ja'ayëty ets Jerusalén ja'ayëty, ja'amyätstë ko ëjts Wintsënajtp. Pëjkta'aktë jap mjootjoty mwinma'anyjoty ja käjpxytyu'unën mëti'ipë të ntu'unëmën; këtiipë tsyooypyëkëty jëënën ja ntsip n'äkës ko ënäty tëkatsy tii xytyuntë ets ka'ap tjëkyäpëty wi'ix pyi'itsëtyën.

[5]Nikajpx nimëtya'aktë jam Jerusalén ets jam Judá, tukxu'uxtë yë pujxnxuxn ma tu'kë'ëyë naax kajpnën, jëtu'un mëk mya'axtëty mjoktëty: Ja'amtë. Tsojk ntu'ukmujkëmë. Ja'amta'ayëm ma ja naax kajpnën mëti'ipë ta'tspëky yajpatpën ets këwent'aty, ijtpën.

[6]Yujktëytyë yë mwit wintëyëty ets jam ma Sión kajpn xyajnajts'ixëtëty; ixta'atë maa mkäktso'oktëtyën, këtii mpo'kxtë. Jä'ä ko nyajminäämpyës jam anëkëjxmtsow yë ëyo'on jotmay etsës winë nyajkutëkooytya'aja'any.

[7]Jëtu'un ja mmëtsip të mnitsoonyë tä kaa pyëtsimyën ma myä'äy pyo'kxyën, tää ja wyinkony mëti'ipë yajkutëkoyäämpyën ja naax kajpn; tëë ja nyaax kyajpn t'ëxmatsy ets tyajkutëkoyä'äny ja mnaax mkajpn ets xit ko'ow tuunta'aja'any.

[8]Paaty miitsëty, tuktëkëtë ja mwit mëti'ipë kuumpën u'kxpën ets jë'ëtë ya'axtë tä jeexyë mpëkëtën, jä'ä ko yë Wintsën yë y'äkë ka'ap tu'ukyë të xytyim'ëxmajtsëmë.

[9]Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Ko ënäty jëtu'unpë xëëw jëmëjt tukja'ty, yë yajkutujkpëtëjk ets kopktëjkëty nëjkxëp tsyë'këtya'aktë, yë teetytyëjkëty ets käjpxynyajxpëtëjkëty nëjkxëp tsyëtyuuypyëjkta'atë.

[10]Ënätës të n'ëna'any: Aay Wintsën, ix ja'ay nëkoo xywyin'ëëny mëti'ipë jam tsënaaytyëpën Jerusalén. Je'eyë nëkoo të xytyukwinwanë ko jotkujk'ajtën tpaata'antë, yë'ëjëty jëtu'un jam jyatë kyëpätë tä jeexyë të yajyo'ktsujkta'atën.

[11]Ko ënäty jëtu'un ja xëëw jëmëjt tukja'ty, tääts nëjkx ja Jerusalén ja'ayëty yaj'ënëëmëtë: Mëkjëënpoj miimp mëti'ipë jam tso'onpën të'ëts'itjotm ets nitëyë nyijkxy maas yë nnaax nkajpnën. Ka'ap yë'ëjëty tëtykpyoj mëti'ipë yajtukwinpojpën yë tsajpmok;

[12]ja mëkpoj mëti'ipës nyajminäämpyën, mëkës nyaj'ita'any, ka'ap tjëkyepy ets tsajpmok yajtukwinpojëty, yë'ëjës ntukwinmëtowantëp jënu'un ëyoowtaknjoty y'ita'antën.

[13]Ëk'ixtë wi'ix myinyën yë mëtsip tä tu'uk yootsën, yë pyujxnwintëkäämpë jëtu'un yaj'ixy wyinkontë pojxujtykyën, yë kwaay jëtu'unyë yaj'ijxnë kyääkë'knëtë witsnën. Janty mon janty tuk ëëtsajtëm nyajpatëmë, tëë ntëko'oyëmë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14Miitsëty Jerusalén ja'ayëty, yaj'oyëtë mjot mwinma'anyëty ets mnäyajtso'okëtëty. ¿Tii jekyëtën yi'iyë xymyëmaya'an xymyëtaja'antë ëxëëkpë jot winma'any?

15Jam tsyo'ontä'äky ma Dan y'itjotmën ets tyimja'ty jampaat ma Efraín y'itjotmën yajmëtoy'äty ja ëyo'on jotmay:

16Tukmëtowtë yë naax kajpn ets Jerusalén kajpn ko jëkäm të nyitsoonyë yë myëtsip ets yaxp jojkp myintë mëti'ipë yajkutëkoyantëpën yë Judá ja'ayëty.

17Jëtu'un yë Judá nyatuka'any tä ja'ay kam tkëwent'atyën, mëët ko tëëjës xykyäjpxy kyumëtoownaxy. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

18Mëët ko yi'iyë të xytyuny mëti'ipë ëxëëkën, paaty o'ktëy të mjaty; mëët ko të mtuuntëkoy, paaty të mjoottëkëty ja ëyo'on ets tëë ja mwinma'anytyëkoy.

19Janty yäjts janty pojpës mëët yë pëjkën ijxën. Ëxëëkëmës njawë yë njot. Ka'apës nijënu'un nnäjyawëty npo'kxy, ninu'unës amonyë nka'ity. Tëës nmëtoy ko ja'ay pujxnxuxn tukxu'uxy, tsip y'awantëp, jëtu'un ya'axtë jyoktë tä ja'ay tsyiptuna'anyën.

20Aakyë'ë yajmëtoop ëyo'on jotmay tyunyë jyätyë; xit ko'ow ja naax kajpn yajpaaty. Ajotkumonë të mya'ta'ay ja ijtakn ma ja ntsiptuunpëtëjkës y'itën, ja ijtakn mëti'ipë witnikojyën.

21¿Jënaak xëëw jënaak jëmëjt jëtu'un y'ita'any tääpë wit wintëy ets jënu'un pyoxa'any ma yajmëtowa'anyën ja pujxnxuxn mëti'ipë nyikäjpxypën ja tsip?

22Jëtu'un ja Wintsën y'ënä'äny: Ëxëëk kunëpap yë nnaax nkajpnës yajpaaty, ka'apës xy'ixy'äty. Yë'ëjëty jëtu'un tä u'unk ëna'kën mëti'ipë ka'ap jyä'äkyukën ets tä u'unk ëna'kën mëti'ipë ka'ap tii tmëmay tmëtajyën. Jëtu'un yaj'ixy nijënu'un yowë tsip tkatimjyawëtë ko tii tuuntëkoytyë; e ko tjatuna'antë ja oypyë ka'ap tmëwinma'anypyaatë.

23Ojts n'ixyës ja naaxwiinyëtë ko kajtëm nitii ijxën oypyë tmëëtëty; ojts n'ijxyës ja tsajp, je'eyë kootspuknë kyëxë'ëky.

24Ojts n'ixyës yë kopk ko yu'kxtë, aakjëtu'un ja tun kopk aak tsëtyuuytyëp.

25Ojts n'ixyës ko ka'ap maa ja'ay, ko tëë ënäty ja joon jëyujk tsajpjotmëpë kyäkta'atë.

26Ojts n'ixyës ja pëjykyamjot, aanë'ëk tëëtsë'ëk të y'awinpijta'atë, tu'kë'ëyë ja naax kajpn xit ko'ow ënäty të jyajta'atë. Ja Tios ja tsyip y'äkë ënäty jëtu'un winë të tyajjajta'ay.

27Jëtu'un ja Wintsën y'ënä'äny: Ëxëëk ja naaxwiinyëtë jyata'any, je'eyëp ko ka'apës ntimyajkutëkooytya'aja'any.

28Mon tuk ja naaxwiinyëtë y'awinpita'any ets ja tsajp jëtu'un yaj'ixa'any tä jeexyë o'kën tëko'oyën të y'ityën. Ëjts tëëjës njanikäjpxy, ni pën të kyajootwinpity; tëëjës ntuknipëjktaakë tiijës ntunäämpyën ets ka'ap tjëkyepy n'ixtëkëwa'akëtyës.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

29Jëtu'unyë ja'ay kyäkpëtsëëmta'atë ko tmëtowtë ja mëtsip myiny kwaaykyijxy ets aakmëët ja tyi'pxnëty; jam ujtsjotm kyukäkëtya'atë ets mëti'ipë jam tsaatunkëjxm. Tëë ja naax kajpn tukpëyë'ktuta'atë; ka'ap jam pën y'ëktsënaaynyë.

30E mijts naax kajpn, xit ko'owpë myajpaatyën, ¿tii nyawa'anëty oy uky tsyapts mjanäxyoxyë? ¿Tii nyawa'anëty oy jam ma mwiin mjëjpën xyjyapëjktä'äky pu'ts pujxn? ¿Tii nyawa'anëty oy mwiin yëk xyjyakoy? Nëkoopë janty'oy mnäkyoyë, ja mëti'ipë määpy mtäjpyën mtsojkëp mja'awëyëp, ka'ap m'ëk tsojkënë, mijts o'kën yi'iyë mjëjp'ijxnëp.

31Jëtu'unës nmëtoy ja ja'ay jyi'iy yä'äxy tä tu'uk to'oxytyëjk jyi'iy yä'äxyën mëti'ipë u'unk maay yaja'täämpyën naaxwiiny; yë'ë Sión ja'ayëty jëëytyëp yaxtëp, jyaxajë'ktëp ja kyë'ëjëty ets jya'ëna'antë: Pa'ëyoowtëkës ka'apës mëpaat xyaj'ooktë yaja'ay'o'kpë.

Jeremías 5

1Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Nëjkx tukjëtijtëtya'atë yë Jerusalén kajpn ets xy'ixtëty pën jam muum ja'ay mëti'ipë mëtëy tii pyaye'epyën ets mëti'ipë oyjyot wyinma'anyën. Pën mpatëp, ëjts npokymyä'kxëpës yë Jerusalén kajpn.

2Tää ja'ay mëti'ipë tii nyikäjpxypën yë'ë tyukkajpxpejtyp yë Tios yë jyuukyajtën, je'eyëp ko antaktëp.

3Wintsën, mijts yë'ë m'ixtääpy ja'ay mëti'ipë oyjyot wyinma'anyën. Ojts xyjyatëytyuny, yë'ëjëty ka'ap ojts tjawëtë; taj xit xyjyatuuny, kä'äpyëm tjajtë. Kujuun je'eyë nyäpyëjktakëtë këtiinëm yë tsaa, ka'ap tniwinpijtë ja oypyë ja në'ë tu'u.

4Ënätës ojts nmay ntajy: Yi'iyë ëyoopëja'aytyëjk winë tyuuntëp nitsuu nipoj, jä'ä ko ka'ap tnijawëtë mëti'ipë Wintsën tsyojkën'ajtypyën ets mëti'ipë Wintsën nyi'ënä'ämëpën.

5Yë'ëjës nmëmëtya'akäämpy yë ja'ayëty mëti'ipë mëj'äämpy ijtëpën naaxjoty kajpnjoty. Yë'ëjëty wa'ats tnijawëtë tii yë Wintsën tsyojkpyën ets tii nyi'ënä'ämëpën. E ni'ëmukë ënäty të tkäjpxykyumëtoownaxtë ja Tios, ka'ap të tkupëktë ets tmëmëtowtëty.

6Paatykyëjxm nyipëtsëma'anëtë kaa jam yukjotm ets yaj'ooka'anëtë, jam të'ëts'itjotm pa'uk jam nipëtsëmanëtëp ets tyuktsu'utsëja'anëtë, jam kyajpn winkon kuuyxyëpëjy nëjkx pyapo'o pyaputëtë ets y'atsu'uts tyuktsu'utsëtëty, mëët jä'äkyëjxm ko të pyokytyuntë ets kanaak yë jyiiky myëku'uk të tkë'ëyaktë.

7Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: ¿Wi'ix n'ëknimä'kxëty mëët ijxtëm të mtimy'ëti'ityën? Yë m'u'unk m'ëna'k tëëjës xy'ëxmajtstaaynyëtë ets ko tii nikajpxtë yë'ë tyukajpxpäjnëtëp yë xyëëw ka'apë tiosëtyën. Ojtsës nyajkaytyë mëjwiin këjää, e yë'ëjëty ka'apës të xy'ëkwinkutsë'kënëtë, wiinktsow të nyëjkxnëtë, jëtu'un tä tu'uk yë to'oxytyëjkën mëti'ipë wiink ye'etyëjk pyanëjkxypyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

8Jëtu'un tä këwaaytyeety y'ayä'äxyën, jëtu'un të nyäpyëjktakënëtë ko t'ijxëtë myëku'uk tyo'oxytyëjk.

9¿Ets ënät pën y'ënaanpëty ko ka'apës ntëytyuna'anyë? ¿Ets ënät n'ënaanpëtyës ko ka'ap ntukëpätëtyës ja nyëë pyokyë?

10Wä'än yë myëtsip tëkëtë ets wä'än naxmëtäänëtë yë tsatymyon oy tkatimyajkutëkoytyëty. Wä'än tnëtëjta'atë yë xye'enty, jä'ä ko ka'ap y'ëjtsëty n'ëkjä'ä'ajnë.

11Tëë yë Israel ets Judá xykyë'ëyäkyës maas yë nmëtsipën. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

12Yë Israel ja'ayëty ets Judá ja'ayëty jëkäm jëxkë'ëm ja Wintsën të tpëjkta'aktë; jëtu'un të y'ëna'antë: Tios ka'ap tii tuny. Ka'ap tii xyjyajtmëty, ka'ap tsip ets yuu y'ita'any.

13-14Yë käjpxynyajxpëtëjkëty ko myëtya'aktë jëtu'un tä jeexyë pyojyën, ka'ap Wyintsënëty yajkajpxëtë. E oy ko jyëtu'unëty, ëjts tëëjës xymyëkäjpxy yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë etsës të xy'ënëëmë: Mëët ko jëtu'un të y'ëna'antë, ya'atë nëjkx jyatëtë kyëpätëtë: Ëjts të ntuknipëjktaakë ets m'aaw m'ayuk jëënyä'änkën pyëtsëmëty m'aawjoty ets naax kajpn jëtu'un y'awinpitëty ja'axyën ets poj'am jyëënmatsëtëty.

15Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Israel, ntuknikäxäämpy tu'uk yë kajpn mëkpë, jekykyajpn ets jëkämpë tsyoonyën, mëti'ipë wiink ayuk kyajpxtëpën, mëti'ipë mijts ka'ap xytyukjatyën.

16Aak tsip'ixy yë'ëjëty ets jotmëkëty; ko tsyiptuntë tim yaj'o'ktëp ënätyë.

17Nëjkxëp tjë'kxta'atë mëti'ipë të xynyiyu'u të xynyitunën, nëjkxëp tkaaytya'atë yë mtsajpkääky, yë'ëpaat yë m'u'unk m'ëna'k ye'etyëjkpë to'oxytyëjkpë nëjkx tsu'utstë. Ja mkupixyny ets ja mjëyujk mtsajpkaa wa'ats tsu'tsta'aja'antë, yë mtsatym kyam ets mxe'enky kyam wa'ats tyajpëtë'kta'aja'antë. Mëët yë tyi'pxnëty kyu'umënëty tyajkutëkoya'antë yë mnaax mkajpn mëti'ipë ënäty mtijpyën ko tya'tspëkyëty ets kyëwent'atyëty.

18Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Jä'ä xëëw jä'ä jëmëjt ka'ap nyajkutëkooytya'aja'anyës.

19Ko ënäty pën tyajtëy: ¿Wi'ix ko yë Wintsën jëtu'un të xytyu'unëmë? tääts xy'ëtsowtëty: Jä'ä ko yë Wintsën të n'ëxmajtsëmë ets ko yë wiink tios të mpanëjkxtëjkëmë mëti'ipë wiink naax wiink kajpn y'ëwtajtëpën, paaty ja wiink ja'ay të nmëtu'unëmë.

20Ënëëmëtë ja Israel ja'ayëty maajaty yajpaatën ets ënëëmëtë yë Judá ja'ayëty:

21Kajpn, ja ka'apë jyä'äkyukën ets ka'apë wyinma'anyën, mëti'ipë jyamëët'ajtypyën wyiin ets ka'ap y'ixy, mëti'ipë jyamëët'ajtypyën yë tyatsk ets ka'ap myëtoy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

22Ëjts mëti'ipë Wintsën'ajtpën, jëtu'unës n'ëna'any: ¿Jä'ä jëtää ko ka'apës xytsyë'ëkëtë? ¿Jä'ä jëtää ko ka'ap tsyëtyuytyë maas ëjtsënë? Ëjts të njapëjktä'äky mapaat yë mëjmejy nyaxëtyën, mapaat ka'ap nëkooyë muum nyasjä'ätsëtyën. Jëtu'un yë në'o'pky pyëti'iky ets jya'ëëtsy jyakomy, e ka'ap tninaxy mapaat të yaj'ënëëmën jya'tëty.

23Yajxon yë mjot mwinma'anyëty jyuun'ajnëtë ets je'eyë mkäjpxykyumëtoownaxtë: tëëjës xy'ëxmatstë ets tu'ukyë të mnëjkxnëtë.

24Miitsëty ka'ap ojts xymyëmay xymyëtajtë ets ka'ap ojts m'ëna'antë: Tsojk Wintsën nwinkutsë'këm mëti'ipë nTios'ajtëmën, mëti'ipë xymyo'oyëmën yë nëë tuu ets mëti'ipë nyija'apën jëna'a tyajwintëwa'any ja npëjktä'äky'ajtëmë.

25E ja poky mëti'ipë të xytyuntën, jä'ä të tyajtëkajtsta'ay winë ets ka'ap xytyukxoonta'aktëty mëti'ipë mjapat mja'ijxtëpën.

26Jä'ä ko tam ja ja'ay yajpaaty maas yë nnaax nkajpnën mëti'ipë je'eyë y'ijxyp tyuunpyën jëna'a ja myëku'uk t'ëk'ëxëëktuny, jëtu'un nyäpyëjktä'äkyë tä jeexyë muum tii joon tkuti'pxa'anyën, xii yaa muum o'ktakn tpëjktä'äky ets jap kyuka'anaxëty mëti'ipë y'ëxëëk'ijxypyën.

27Ujts yë jyëën tyëjk tsoky mëët mëti'ipë mye'tsypyën, jëtu'un tä muum ja'ay tyaj'utsyën yë kyäty mëët yë joon mëti'ipë myäjtsypyën. Jëtu'un'äämpy të nyäyyajkumeenytyä'äkyë ets të nyäyaj'awinpityë jotmëk,

28je'eyë ni'kx të y'awinpijnë ko jyi'kxy janaam jatsojk. Ka'ap yajnijawë naak ok të tyuuntëkoy të kyajpxtëkoy: Ko ja ku'ooky u'unk yajnipaye'eyä'äny, ka'ap tnipaye'eytyë mëtëy, mëti'ipë ja ëyoopëja'aytyëjk ja paatë'ajtëtëp, ka'ap tmëmay tmëtajy ets ka'ap tputëkë.

29¿Ets ënät ka'ap tkumëtowtëty mëët ijxtëm y'ëtë'ëtstënë? ¿Ets ënät ka'ap ntëytyuntëtyës ijxtëm jyä'äy'atënë? Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

30Mëj jotmay ets kutsë'ëkë mëti'ipë tuunëp jajtëpën ma ya'atë naax kajpnën.

31Mëti'ipë käjpxynyajxpëtëjk jyanikajpxtëpën ka'ap myëtëyëty; yë teetytyëjkëty jëtu'un ja naax kajpn t'ënä'ämtë tä yë'ë kë'ëm wyinma'anypyaatën ets ja nnaax nkajpnës y'oy'ijxyp ja jëtu'unpë. E yë'ëts ënät, ¿tii miitsëty mtuunta'aktëp ko ënäty ja jëtu'unpë kyixy nyäxy?

Jeremías 6

1Miitsëty Benjamín ja'ayëty, ixta'atë yë tsoktakn, käkpëtsëmtë jam Jerusalén. Tukxu'uxtë ja mxuxnëty jam Tecoa, tëëyë'ëktë tu'uk wit jam Bet-haquérem, jä'ä ko tam anëkëjxmtsow myiny wyinkony ja ëyo'on jotmay.

2Ja oypyë tsujpë ja Jerusalén kajpn, kutëkoyaanp yë'ë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

[3]Jam nyëjkxa'antën yë kupixyny këwent'ajtpë ets tsajppax këwent'ajtpë mëët yë jyëyujkëty; jämyë na'ita'antë ets këëkjä'ä tyaj'ok tyajwëtstë.

[4]Tääts yë myëtsip y'ëna'antë: Nänyipëjktaakëtë ets nnipëtë'kmëty. Mintë, tsojk mëët ntsiptu'unëmë; kujkxyëëw ntukja'ajtmëty. Nëkoopë y'ëtë'ëtstë, tsu'ujënyëp yë'ënë, tëë tii tkatuntë.

[5]Nikë oy koots nitëjkëmëty ets njijtä'ämyëty yë pyotsyëty mëti'ipë nyaax kyajpn nyapots'ajtypyën.

[6]Yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, jëtu'un yë ënä'ämën të tyäky: Puxtë kepy ets xywyinwëëtëtëty tääpë mëjpotsy mëti'ipë Jerusalén kajpn nyapots'ajtypyën ets xynyitëkëtëty.

[7]Jam Jerusalén jëtu'un jam ëxëëkpë yajpaaty tä muum nëë myuutyën. Tsip jam tuunëp, ëxëëk ja'ay jam nyätyunyë; näyajtsëtyujt näyajwintëkooyëp ja'ay je'eyë ets aak pëjk aak ijxëtëp.

[8]Yaj'oyë mjot mwinma'any mijts Jerusalén, pën ka'ap, ëjts tim jëwa'akaanpës ma mijtsën; aanë'ëk tëëtsë'ëk nyaj'awinpita'anyës, ni pën jam nkayajtsëënëja'anyës ma mkajpnën.

[9]Yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, jëtu'un y'ënä'äny: Yaj'ixta'ajantëp ja Israel ja'ayëty mëti'ipë ënäty jaakwë'ëmtëpën juuky, jëtu'un yaj'ixta'aja'antë tä ja'ay t'ixta'ayën yë tsatsymtsya'am ko muum wyi'imy, nitu'uk tka'ëxmatsy kyamjoty.

[10]Ënätës n'ëtsooy: ¿Pën jëtää y'ëkmëtowäämpy jëtu'unpë aaw ayuk koos nimëtya'akëty ets koos pën jëtu'un nja'ënëëmëty? Jëtu'un yajpaatë atsi'tstuky yowë tyatskëty. Ka'ap myëtowtë, ka'ap oy tmëtowtë yë m'aaw m'ayuk, je'eyë tnëxi'ik tukxi'iktë.

[11]Wintsën, ëjts nän joot'anpëjknëpës ko je'eyë xëmë m'äjkënë mtooyënë; ëjts ka'apës jëtu'un nmëmëta'akëty. Jëtu'un yë Wintsën xy'ënëmaayës: Jam yë m'äkë këxpëk ma ëna'ktëjkëtyën tu'ujotypë yajpaatën, mëti'ipë nimay jëtijtëpën ets ëxëëk y'ëtë'ëtstë y'ëna'antën. Tääts nëjkx tsumy matsy tyajnëjkxtë ja ye'etyëjktëjk mëët ja tyo'oxytyëjktëjkëty ets näjyëtu'un ja mëjja'aytyëjkëty.

[12]Jyëën tyëjkëty, kyam tyu'ujëty ets y'u'unk tyo'oxytyëjkëty, wiink ja'ay nëjkx tjä'ä'ajta'ay. Jä'ä ko tëëjës ntuknipëjktaakë koos ntëytyuna'any ya'atë ja'ayëty mëti'ipë tsënaaytyëpën ma ya'atë kajpnën. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

[13]Wä'än tmëj tmutskëty yi'iyë myëmaay myëtajtëp wi'ix wit meeny tpaatëtyën mëët ja ëxëëkpë ja tu'unën kajpxën; yë käjpxynyajxpë ets teetytyëjkëty aakyë'ë yajtukwin'ë'ëntëp wit meeny.

[14]Oyës ja nnaax nkajpn nitsëtyut kutsëtyut yajpaatëty, yë'ëjëty ka'ap tii tmay tajtë; je'eyë xëmë y'ëna'antë ko oy yajpaatë ets ëxëëk jyatë kyëpätë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

15Tsëtyuunëtëp jeexyë ko yi'iyë tyuuntëp ka'apës nme'kxyën. E ka'ap tsyëtyuntë, jëtu'un yaj'ixy ka'ap yowë nijawëtë tii tsëtyu'unën'ajtp. Paatykyëjxm koos ënäty ntëytyuntë, je'eyë y'anäpëja'antë ets kyëtawa'antë jëtu'un tä jyatën yë wiink ja'ayëty. Ëjts, mëti'ipë Wintsën'ajtpën, ëjts ënaanp.

16Jëtu'un ja Wintsën ja nyaax kyajpn t'ënëmaay: Nëjkxtë jam muum mtänëtë në'ëjoty tu'ujoty ets xy'ixtëty ma patu'ujën; xyajnitëwëtëty mëti'ipë oyën, yë'ëts panëjkxtë ets mpo'kxtëty. E yë'ëjëty tyaa ojts y'ëna'antë: Ka'ap, ka'apës mpanëjkxa'antë.

17Yë Wintsën ojts yë këwent'ajtpë tpëjktä'äky ets t'ënëmaay yë naax kajpn: Mëtowtëp ko ja pujxnxuxn yajtukxu'uxëty mëti'ipë nyikäjpxypën ko kutsë'ëkëpë myiny kyëtä'äky. E ja naax kajpn je'eyë y'ëtsooy: Tii tääpë, ka'ap yam yë'ë yajmëtowa'any.

18Paaty ja Wintsën y'ënä'äny: Miitsëty naax kajpnëty, nijawëtë yajxon wi'ix yë nnaax nkajpnës jyata'anyën.

19Mijts naaxwiinyëtë, mëtoow'it yajxon: Ëyo'on jotmay ya'atë naax kajpn ntuk'ixäämpyës mëët ko ka'ap ja n'aaw n'ayukës të tmëjpëjkta'aktë; ni'ikyë të t'ixtijtë ja n'ënä'ämën ntëyajtënës.

20¿Tiijës ko xytyuknimintë yë poom mëti'ipë jam Sabá të xymyëtsoontën ets aay ujts mëti'ipë pa'akxu'kpën, mëti'ipë tso'onpën wiink kajpn? Ëjts ka'apës yë'ëjëty n'oyjyawë ja wintsë'kën no'okpyë xämpyë ets wiinkëtypë wintsë'kën.

21Paaty yë Wintsën y'ënä'äny: Ëjts jëtu'unës ya'atë naax kajpn nyajjata'any tä ja'ay kyëtäyën ko y'anäpë. Teety taak, u'unk ëna'k, mëj jëën mëtëjk ets jëëky mëku'uk, tu'knax y'ooka'antë ko ënäty yajnimintë anëkëjxmtsow.

22Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Tam anëkëjxmtsow tu'uk yë naax kajpn mëkpë ets tsip'ixypyë tuknipëjktaakë ets min tnitëkëja'any ya'atë naax kajpn.

23Yë'ëjëty tam oyëtypë pujxn tmëët'atë mëti'ipë myëtsiptuuntëpën; tääpë ja'ayëty ëxëëk ja'ay yë'ëjëty ets ni pën tkapa'ëyowtë. Ko y'aya'axtë, jëtu'un yajmëtoy tä mëjmejy y'iitsy kyomyën, kwaaykyijxy muum nyëjkxtë. Jëjp'ixy jam y'ijnëtë ets tnitëkëja'antë ja Sión kajpn.

24Jam Jerusalén jëtu'un ja'ay y'ëna'antë: Tëës xypyaatë ja ayuk ets të ntsë'ëkëtëkëtës, tëëjës ntimjyawëtë nmëjaawkëxtë; je'eyë ëëts nmoonëtë ntujknëtë, jëtu'unës näjyawëtë mpëkëtë tä tu'uk to'oxytyëjkën mëti'ipë u'unk maay yajminäämpyën naaxwiinyëtë.

25Këtii mnëjkxtëty kamjotm, këtii myajpaatëty tu'ujoty. Yë mëtsip jëjp'ijxp jam muum tyim'ity; kutsë'ëkë yajpaaty oymyaajëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

26Yë nkajpnës yë nyëëx, pëjkta'ak ja mwit mëti'ipë kuump u'kxpën ets kyëxë'ëkëty ko jë'ë ya'ax myajpaaty; ja'amyäts naaxyäts, mon tuk yajpaat tä jeexyë pën të y'ookyën; jä'ä ko ja mëtsip mëti'ipë xynyimina'anëmën, tää ja tyimwinkony.

27Ënätës yë Wintsën xy'ënëmaay: Mijts ntuknipëjkyp ets xywyinma'any'ixëty yë nnaax nkajpnës. Ijxta'a ets xynyijawëty wi'ix tii tuny tkäjpxyën.

28Wintsën, tääpë ja'ayëty aak je'eyë kyäjpxykyumëtoownaxtë; je'eyë y'ëxëëkpi'tskajpxtë ets aak ëxëëk jyot wyinma'any tmëët'atë; jëtu'un yajpaatë tä tsuxkpujxn ets juunpujxnën.

29Ko yë jëënpixn tyajmëjë yë jëën, poj'am yaj'ixy yë yu'unk pujxn jyiiytyä'äky. Tääpë jëtu'unpë pujxn oy jënu'un nyajwin'ë'tsmëty, yë ëxëëkja'aytyëjk ka'ap kyutëkoytyë.

30Jä'ä yajtijanëtë poop pujxn mëti'ipë tëë mya'ta'ayën, jä'ä ko mijts Wintsën tëë xy'ixpëky xy'ixtuny.

Jeremías 7

1Ënät yë Wintsën ojts tmëkäjpxy yë Jeremías ets t'ënëmaay:

2Nëjkx jam mwa'ak'oyë ma tsajptëjk yajnitëkën ets xytyuknijawëty ya'atë aaw ayuk yë ja'ayëty: Miitsëty Judá ja'ayëty ni'ëmukë, ninu'un mtëkëtën ma ya'atë tëjk'aawën ets xy'ëwtata'antë ja Wintsën, mëtoow'itë ya'atë aaw ayuk

3mëti'ipë të tkäjpxyën yë Wintsën, mëti'ipë maaytyääyëpën winë, yë Israel ja'ay Tyiosëty: Yaj'oyëtë yë mjuukyajtën ets mtu'unënëty jëtu'un nyajjuuky'atëty ma ya'atë naax kajpnën.

4Këtii xymyëpëktë mëti'ipë mwin'ë'ënëtëpën ko y'ëna'antë: Tyaa ja Wintsën ja tsyajptëjk, tyaa ja Wintsën ja tsyajptëjk.

5Pën miitsëty myaj'o'oyëtëp yë mjuukyajtënëty ets mjot mwinma'anyëty ets mëtëy winë xytyuntë xykyajpxtë ma mjëëky mmëku'ukëtyën,

6ets ka'ap xyaj'ëyowtë mëët yë tuunk yë jëpyokxy jyä'äy, yë ku'ooky u'unk, ku'ookytyo'oxy ets ka'ap xyaj'ooktë ja'ay ka'apë tii poky tunyën ma ya'atë it naaxwiinyëtën ets ka'ap xy'ëwtatë wiink tios mëti'ipë nëjkx ok ëxëëk xykyujatëtën,

7ëjts nyajkutukäämpyës ets yaa mjuuky'atëty, ma ja it naaxwiinyëtën mëti'ipës ja m'ap m'ok ntukumaayën.

8Miitsëty yë'ë mmëpëjktëp ja aaw ayuk ka'apë myëtëyëtyën, mëti'ipë ka'ap tyunyën.

9Mmä'tstëp, myajja'ay'o'ktëp, mmëët'ajtëp wiink ye'etyëjk wiink to'oxytyëjk, ka'ap tii mëtëy xynyikajpxtë; mwintsë'këtyëp ja Baal ets wiink tios m'ëwtajtëp mëti'ipë ka'ap xy'ixy'atën,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

10ok mmintë ma ya'atë tsajptëjkën, mëti'ipë ëjts të nyajtuknikojën. Jëtu'un mmaytyë mtajtë ko ka'ap yaa tii mjatëtëty; m'ënantëp ko jyëkyejpy je'eyëm ëxëëk m'ëtë'ëtstëty m'ëna'antëty.

11¿Jëtu'un xyjyëjp'ixtë ko ya'atë ntsajptëjkës ma ëjts nyaj'ëwtatyën, mä'tsëntëjk yë'ëjë? Ëjts wa'atsës nijawë tiijaty mtuuntëpën. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

12Nëjkxtë jam Siló, maas yë ntsajptëjkën mëti'ipës ëka'any nwin'ijxën ets jam ntsëënëja'anyës, ixtë wi'ixës ntuunyën mëët ko ja Israel ja'ayëty ojts xymyëtëkoytyës.

13Kanaak'ok n'ënëmaaytyës ets jeexyë tyaj'oyëtë wyinma'any, miitsëty ka'ap të xymyëmëtowtës ets ka'ap të xy'ëtsowtës. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

14Paatykyëjxm, näjyëtu'un tä ntuunyën ja Siloé tsajptëjk, jëtu'unës ntuna'any ya'atë tsajptëjk mëti'ipës të nyajtuknipëjktaakën, miits ojts njamo'otë ets m'ap m'okëty, mëti'ipë miitsëty mtuk'ijxpäjtëpën.

15Jëkämës nnajtswopëja'antë, jëtu'un tääjës ntuunyën yë mmëkä'äxtëjk yë Efraín yë y'u'unk y'ok.

16Mijts, Jeremías, këtii xykyukajpxta'akëty ya'atë naax kajpn, këtiis xymyënu'kxta'akëty mëët ya'atë naax kajpn. Këtii nëkoo mnäjyotmaytyunyë jä'ä ko ka'apës nmëtoow'ita'any wi'ix m'ëna'anyën.

17¿Ti këtii xy'ixyë wi'ix y'ëtë'ëtstën y'ëna'antën ma Judá kajpnën ets ma Jerusalén kajpnënë?

18Yë y'u'unk y'ëna'k, yë'ë ja'axy myëmiintëp; yë u'unkteety yë'ë jëën yajmëjjëtyëp; e yë to'oxytyëjkëty yë'ë jëtsykyojxtëp ets ja tsajpkääky tyaj'oyëtë ets tukwintsë'ëkëja'antë ja tios mëti'ipë tyijtëpën Ja wintaj mëti'ipë yajkutujkpën jam Tsajpjotm.

19E kajts y'ëjtsëty y'ëxëëktuntë, kë'ëm nyäy'ëxëëktunëtë ets kë'ëm tmëxuuk tmëjoktëty. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

20Paaty ëjts maas nWintsën'atyën, tyamës n'ëna'any ko nyajkëta'akäämpyës yë ntsip n'äkë ma ya'atë kajpnën; ma ya'atë ja'ayëtyën, ma aayjëyujk ujtsjëyujkën, ma aay kepyën aay ujtsën ets ma pëjktä'äkyën. Jëtu'unës yë ntsip n'äkë nyajnaxa'any tä patoyë jëënën mëti'ipë ka'ap pën myäyëtëty tyajpi'itsëty.

21Yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, mëti'ipë yë Israel ja'ay Tyios'ajtëpën, jëtu'un yë nyaax kyajpn t'ënëëmë: Yaktë mwintsë'kënëty no'okpyë xämpyë ets oymyëti'ipë wintsë'kënëty, kaytyë tsu'utstë.

22Koos nyajpëtsëëmtë yë m'ap m'okëty jap Egiptë, ka'apës ojts ntuk'ëne'emy ets wintsë'kën tyaktëty no'okpyë xämpyë ets wiinkëtypë wintsë'kën ëpëky.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

23Mëti'ipës të̈y ojts ntuk'ënä'ämtën, yë'ë etsës xymyëmëtowtëty; jëtu'unës ëjts nTyios'atëty ma yë'ëjëtyën ets yë'ë kyajpn'atëty maas ëjtsën. Ets n'ënëmaaytyës oy winë tuntëty tkajpxtëty jëtu'un tääjës të ntuk'ënä'ämtën, tääts oy winë wyimpëtsë'ëm jyëjpëtsë'ëmxëtëty.

24E yë'ëjëty ka'ap xymyëmëtoowtës ets ni xykyamëjpëjktaktës, ni'ikyë ojts winë tuntë tkajpxtë ijxtëm ja jyot wyinma'anyëtyën. Ijxtëm jeexyë ëjts xynyimiintën, ni'ikyës ojts xymyëjëkämkä'äktës.

25Maju'unëm yë m'ap m'ok tsyoontën jap Egiptë ets tyampaat, xëmës të njakexy yë ntuunpëtëjk mëti'ipë käjpxynyajxtëpën.

26E miitsëty ka'apës xymyëmëtowtë ets ka'apës nijënu'un xytyimmëjpëjkta'aktë, ni'ikyë wiinkjaty m'ëtëtsta'aktë këtiinëm ja m'ap m'okëty.

27Mijts Jeremías, tukmëmëtyakta'a ya'atë aaw ayuk; oy mkamëjpëjkta'akëtëty, winya'ax winjokmës oy pën mka'ëtsoowinpitëtëty.

28Ënëëmë: Ya'atë jëtu'un naax'ajtp kajpn'ajtp mëti'ipë ka'ap tmëmëtoyën ja Wyintsën Tios ets ka'ap tsoky tii yajtuk'ënëëmëty. Ka'ap tii mëtëy t'ëknimëtyaknë.

29Miitsëty Jerusalén ja'ayëty, nëkä'pta'atë yë mkuwaayëty ets xy'ixpotstëty. Ëw tu'uk yë ëy mon tukpë jam tunkëjxm të'ëts'itjotm, jä'ä ko yë Wintsën tëë tukjoot'anpëky yë mja'ay, tëë tnike'eky ets tëë t'ëxmatsy.

30Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Yë Judá ja'ayëty yë'ë të tuntë mëti'ipës ka'ap n'oyjyawën: jap y'ëxëëk awinax të tpëjktaknëtë ma tsajptëjkën mëti'ipës ëjts të nyajtuknikojën ets të tukyaj'ëxëëkëtë.

31Ma ja Ben-hinom joyjotmën, jam të tkojtë yë Tofet wyintsë'këntyakn ets jam nino'oka'antë ja y'u'unk y'ëna'këty ye'etyëjkpë to'oxytyëjkpë, mëti'ipës ka'ap nijëna'a ojts ni'ënä'ämën ets ka'apës ojts nijënu'un ntimmyäy ntimtyäjy jëtu'un y'ëtë'ëtstëty.

32Paaty ëjts maas nWintsën'atyën jëtu'unës n'ëna'any, ko minaanp ja xëëw po'o ma ya'atë itjot ka'ap y'ëk'yajtijnëty Tofet ets Ben-hinom joyjyot, jä'ä yajtijëty O'kën Joyjyot. Ets jam Tofet jam nëjkx nyaaxtëkëtë ja ja'ayëty ka'apë t'ëkjëkyäjpnën muum nyaaxtëkëtëty.

33Yë may o'kpë yë'ë nëjkx tsyu'tsta'ajëtë lut majkwejkxy, kaa, ka'ap pën y'ita'any pën tääpë jëyujk y'ëtsë'ëkëpën.

34Nyaj'atëkoyäämpyës yë ëëpë yaxpë ets äjtsën pujtën ma Judá kajpnën ets ma Jerusalén kajpnën, yë pëjkpë ukpë ka'ap nëjkx pën wyin'etsyë; tu'kë'ëyë naax kajpn aanë'ëk tëëtsë'ëk nëjkx y'awinpijta'ay.

Jeremías 8

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[1]Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Jä'ä xëëw nëjkx yë wyääy pyajk yajjuutë naaxjoty ma ënäty të nyaaxtëkëtën yë Judá yajkutujkpëtëjk ets Judá wintsëntëjkëty, yë teetytyëjkëty ets käjpxynyajxpëtëjkëty ets mëti'ipë jam Jerusalén të jyuuky'atën,

[2]jam nëjkx yajpëjktëwtë xëëw antuuy, po'o antuuy ets mëtsa'a antuuy, mëti'ipë ënäty të t'ëwtatën, të tmëtuntën, të tpanëjkxtën ets të tyajtëwtën winë. Ni pën nëjkx kyapëjkmukëtë ets nyaaxtëkëtëty. Jëtu'un wyimputskëta'aka'antë tä të'ënyën.

[3]Mëti'ipë ënäty juuky të jyaakwë'ëmtën ma ya'atë ëxëëkja'ayëtyën, oy ënäty myaajëty yajpaatë nëjkxëp tjatsoktë ets jeexyë y'ooktë ets ja juukyajtën ka'ap nëjkx t'ëktsojkën'ajnëtë. Ëjts Wintsën, mëti'ipë maaytyääyëpën winë, ëjts ënaanp.

[4]Mijts Jeremías, tukmëtow ya'atë aaw ayuk yë naax kajpn maas mijts xykyutänën: Ko tu'uk yë ja'ay kyëtäy, pëtë'kp jatëkok; ko tu'uk yë ja'ay tyu'utëkoy, winpijtp jatëkok.

[5]E mijts Israel kajpn ¿tiijës ko të xykyë'ëyäky? ¿Tii ko yë Jerusalén ja'ayëty je'eyë xëmë xytyuktsëtyuntës? ¿Wi'ix ko je'eyë mkäjpxykyumëtoownaxy ets niwi'ixtsow mkawinpita'any?

[6]Yajxonës yë ntatsk xii yaa njatuk'akëyë, nimaajës të nkamëtoy pën jyotwinpity ets nimaajës nkamëtoy pën y'ënä'äny: ¿Tiijës të ntuny? Aak pe'tym je'eyë ye'eytyë tä yë kwaay pëyi'ikyë nyäxy tyëkën tsipjoty.

[7]Yë'ëpaat yë wojny wa'ats nijawë jëna'a kyääkjëtitëtyën. Yë kuuk, yë yo'ktuk joon ets pix nyija'awëtyëp jëna'a muum nyëjkxtëtyën. E mijts naax kajpn mëti'ipës nnaax'ajtyp nkajpn'ajtypyën, ka'ap xynyijawëtë ja n'ënä'äm ntëyajtënës.

[8]¿Wi'ix mijts m'ëna'ana'antë ko m'ijxpëkyjyä'äy'atë ets ko mmëët'ajtëp ja Wintsën ja y'ënä'ämën tyiyajtën? Tëës yë jääpyëtëjk tyajma'ta'atë ja n'ënä'ämënës ntëyajtënës.

[9]E tääpë ja'ayëty mëti'ipë nätyijëtëpën ixpëkyjyä'äy, o'ktëy jyata'antë, wintsëtyu'un jëjptsëtyu'un kyukëxëja'antë, tsuu poj jyata'antë tä jëyujk muum kyukääkën o'këntuuy. ¿Maatën ja y'ijxpëky'ajtënëty? tëëjës t'ixtij t'ëxwa'antë ja n'aaw n'ayukës.

[10]Paatykyëjxm wiink ye'etyëjkës nmo'ojäämpy ja tyo'oxytyëjkëty ets nyaax kyamëty wiink ja'ayës ntukë'ëtëjkëjäämpy. Jä'ä ko wä'än tmëjëty tmutskëty, aak yi'iyë myëmaay myëtajtëp wi'ix wyitpaat myeenypyaatëty mëët ja ëxëëktu'un ëxëëk kajpxën; wä'än yë'ë'atë käjpxynyajxpëtëjkëty ets teetytyëjkëty, ka'ap tii oy tpaatë.

[11]Ka'ap tmëmay tmëtajtë oyës ja nnaax nkajpn o'ktëy jyäty kyëpety, xëmë je'eyë y'ëna'antë ko oy tyu'uye'ey winë ets ëxëëk jyäty kyëpety ja naax kajpn.

[12]Tsëtyuunëtëp jeexyë mëët ko je'eyë tuntë tkajpxtë ja mëti'ipës n'ëxëëk'ijxypyën. E ka'ap, ka'ap tsyëtyuntë, ka'ap t'ëknija'awënëtë tii ja'ay tyijp tsëtyu'un. Paatykyëjxm koos ënäty ntëytyuny nän jam nëjkx kya'atë ëxëëktum ma ja wiink ja'ayëtyën. Ëjts, Wintsën, ëjts ënaanp.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

13Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Jëtu'unës yë nnaax nkajpn ntuna'any tä ja'ay tkutëjtu'utyën yë tsajpmok yon. Nitu'uk kyawë'ëma'any yë tsatsymtsya'am ma nyi'aatsën, nitu'uk higo tëëm ma nyikepyën. Yi'iyë y'ääy xootspë jaakwë'ëmaanp.

14Ets nëjkx ja naax kajpn y'ënä'äny: ¿Tii ko yaa nwë'ëmëty? Nikë tsojk nja'amëmë ma kajpnën këwent'atypë wä'än jam n'o'këmë. Yë nWintsën'ajtëm Tios je'eyëm xyaj'ooka'anëmë mëët yë nëë tsooymyëëtpë mëti'ipë yaj'o'kpën, jä'ä ko tëë nmëtëko'oyëmë.

15Yë'ë të nja'ëwxijtëm oy juukyajtën, nitii oy të nkapatëmë. Yë'ë të njajëjp'ijxëmë oy'ajt mëk'ajtën, je'eyë të ntsë'këmë.

16Tää ja mëtsip myiny. Jëtu'un të yajmëtoy'äty ko kwaaykyijxy myintë atë'kx ajajp jam ma Dan y'itjotmën. Ko y'ajëjtë, yu'kxp yë naaxwiinyëtë. Yë'ë yajkutëkoyantëp yë naax kajpn ets tëkokyë jënu'un jap winë yajpaatyën, ja naax kajpn ets mëti'ipë jap juuky'ajtëpën.

17Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Yë'ë ntuknikäxantëp yë tsa'any mëti'ipë mtsu'utsëtsëtëpën; oy pën tjawinkajpxta'akëty ka'ap tyuna'any.

18Ka'ap ma nyitsooy yë npëjkën n'ijxënës, jëtu'unyës njawë n'aaw njot myëkë.

19Xiitsow yaatsow yajmëtoy jyi'iy yä'äxy ja nnaax nkajpnës: ¿Këtii jëtäätën jam Sión, yë Wintsën y'ëkyajpatnë? ¿Ti këtiitën jam y'ëkyajpatnë ja mëti'ipë yajkutujkpën? Tää ja Wintsën y'ëtsoy: ¿Tiijës ko të xyajjoot'anpëktë, ko wiink tios xy'ëwtatë, ja tios ka'apë tii mëj'ajtën tmëëtëtyën ets mëti'ipë wiink naax wiink kajpn ja'ay y'ëwtajtëpën?

20Tëë ja potm nyäxy ets tëë nyäxy ma ja pëjktä'äky pyëti'ikyën, e ja nitsokën ka'ap të yajpaaty.

21Ëyoop jotëkoopyës nyajpaaty ko jëtu'un ja nnaax nkajpnës jyäty; ja monyëtukyë ets ja tsë'kën ja'awën yë'ëjës ka'ap xyajjotkujk'aty.

22¿Këtii jëtää jam Galaad ma tsooyë? ¿Këtii jëtää jam pën mëti'ipë yajtsokpënë? ¿Wi'ix ko yë nnaax nkajpnës ka'ap tsyo'oky y'akëtä'äky?

Jeremías 9

1Jëtu'unpëk jeexyë yë nwiinës tä nëëkopkën ets nwiinnëëjës nëëkapën, jyëkyejpy jeexyë xëëny koots nijë'ëy niyä'äxyës yë nmëkunaax nmëkukajpnës mëti'ipë të y'ooktë.

2Jëtu'unpëk nmëët'atyës yë tsënaaytyakn jam të'ëts'itum maas jeexyë ntsëënën, täätsës jeexyë nnaax nkajpn ntimmyëjëkämke'eky. Jä'ä ko ma yë'ëjëtyën ni pën ja näywyintsë'kën tkamëët'aty, tëë tyajtëkoytyë ja wintsë'kën, aak nyikäjpxyyajkëtyëp ja jyiiky myëku'uk.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

[3]Janty jëjp'ijxp tyim'itë ets wyin'ëëna'antë, jëtu'un tä ja'ay muum tyi'pxn tmë'u'unyën janty jëjp'ijxp tyim'ity. Je'eyë ja'ay wyin'ëëntë y'anta'aktë naaxjoty kajpnjoty, ni pën kyamëtyä'äky mëët ja tëyajtën; ni'ikyë mya'taaynyëtë, ëjts ka'apës pën xy'ixy'äty. Jëtu'un ja Wintsën y'ënä'äny.

[4]Yë'ëpaat ka'ap yajtukjotkujk'aty ja jëëky mëku'uk ets ja mëkä'äx, jä'ä ko aak win'ë'ëntëp.

[5]Aak nätyukxikëtëp yë ja'ay; ni pën tii mëtëy tkanimëtyä'äky. Je'eyë të tjajtnëtë wi'ix wyin'ëëntëtyën, tëë yë jyot wyinma'any mya'taaynyëtë, tsip ets y'oyëtëty.

[6]Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Aak win'ë'ënëtëp ja'aynyë, aak tëkatsy winë tuntë tkajpxtë. Yë nnaax nkajpnës ninu'un xykya'ixkäpyës.

[7]Paaty ëjts maas nWintsën'atyën, mëti'ipë maaytyääyëpën winë jëtu'unës n'ëna'any: ¿Wi'ixës ja nnaax nkajpn mëpaat n'ëktuny ets y'oyëty? Jëënjotyës npëjkta'aka'any.

[8]Yë yä'änëty jëtu'un tä ti'pxnën mëti'ipë yaj'o'kpën, aakyë'ë kyajpxtëp ka'apë myëtëyëtyën. Oy t'ëëpo'kx tkajpxpo'kxtë ja myëku'uktëjkëty ets ja myëku'uktëjk ka'ap tnijawëtë pën jamtëm kyukëxëja'antë o'këntum.

[9]¿Ets ënät ka'ap ntëytyuntëtyësë? ¿Këtii ënät ntukukëpätëtyës yë nyëë pyokyëty ijxtëm të y'ëtë'ëtstënë? Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

[10]Nimon nituktë ja tun kopk, nijë'ë niya'axtë ja aayjyot ujtsjot, jä'ä ko tëë tyëtsta'ay ets ni pën jam kya'ëknajxnë; ka'ap y'ëkyajmëtoownë ja tsajpkaa jam myu'utë, yë'ëpaat yë joon ets aayjëyujk ujtsjëyujk mëti'ipë tsu'tstëpën të kyäkta'atë.

[11]Yë Jerusalén kajpn, tsaa jëtätjot ets wax ijtakn nyaj'awinpita'anyës; yë Judá kajpn aanë'ëk tëëtsë'ëkës nyaj'awinpita'any ets ni pën jam kyatsëënëja'any.

[12]¿Pën wijy ets tyaapë tja'akyukëty? ¿Pën yë Wintsën të tukni''ixë ya'atë ets myëku'uktëjk tukmëmëtya'akëty? ¿Wi'ix ko yë naax kajpn yajpaaty axit ako'owë ets anë'ëk tëëtsë'ëk ma ka'ap pën nyäxyën?

[13]Jëtu'un ja Wintsën y'ëtsoy: Tu'kë'ëyë ya'atë të tyuny të jyätyën paatykyëjxm të jyëtu'un'aty jä'ä ko yë Israel ja'ayëty të t'ëxmajtstë ja ijxpëjkën mëti'ipës nmooytyën ets ko ka'ap të xymyëmëtowtës ets ko ka'ap të tpatuntë.

[14]Kujuun nyäpyëjktakëtë ets jëtu'un ojts winë tuntë tä ja kyë'ëm jot kyë'ëm winma'anytyën ets wiink tios ojts t'ëwtajtnëtë tä yë y'aptëjk tyukni''ijxëyëtën.

[15]Paaty ëjts maas nWintsën'atyën, mëti'ipë maaytyääyëpën winë, mëti'ipë yë Israel ja'ayëty Tyios'ajtëpën, jëtu'unës n'ëna'any: Yë'ëjës yam ntukjë'kxantëp ta'ampë, nëëjës yam ntuk'uukantëp tsooymyëëtpë mëti'ipë yaj'o'kpën.

[16]Nyaj'aye'eyëjantëpës ma wiinkëtypë naax kajpnën ma ka'ap t'ixy'atën ets ma ka'ap t'ixyajtën ja y'aptëjk; tëypyujxn nëjkx yajtukpajëtitë oy tyimmaajëty koonëm y'o'kta'atëty ets nitu'uk kyawë'ëmtëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

17Yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, jëtu'un y'ënä'äny: Ja'aykyukëtë. Mëkajpxta'atë yë to'oxytyëjktëjk mëti'ipë tyuunk'ajtëpën wi'ix ya'axtëtyën.

18Jëtu'un, wä'än tsojkyë tmintë ets wä'än xynyiyaxëmë; wä'än yë nwiinnëë'ajtëm tka'ay ets wä'än xyajnëëwin'oko'omëmë.

19Jampaat Sión, tsyoony yë mëto'owën ko yë ja'ay tmëjë'ë tmëya'axtë ja pëjkën ijxën: Janty mon janty tuk ëëtsajtëm nyajpatëmë, jä'ä ko xit ko'ow të njajta'ayëmë. O'ktëy të njajtëmë. Koonëm ja nnaax'ajt nkajpn'ajtëm ënät n'ëxmajtsmëty, xit ko'ow të jyajta'ay ja ntëjk'ajtëmë.

20Miitsëty to'oxytyëjktëjkëty, mëtoow'itë ja Wintsën ja y'aaw y'ayuk, ja'akyukëtë wi'ix y'ënä'änyën. Tukni''ixëtë yë mnëëxëty wi'ix ya'axtëtyën ets ja to'oxytyëjktëjkëty wi'ix myontëty tyuktëtyën.

21Tëë ja o'kën tëko'oyën jyä'ty ma njëën'ajt ntëjk'ajtëmën, tëë jam jyä'ty ma nkutujkëntëjk'ajtëmën; yaj'o'kpy ja u'unk ëna'k në'ëjoty tu'ujoty ets ja ëna'ktëjk jam kajpnjotm.

22Ja ye'etyëjktëjk mëti'ipë të y'ooktën, jëtu'un ja jyot nyini'kx yaj'ixtë kamjoty pyiny jyety të'ënyën, tä ja tsajpmok kyä'äyën ko nyäxy mëti'ipë yajmujkpyën ets tääpë tsajpmok ka'ap pën tpëjkë'ëky. Yë Wintsën jëtu'un ënaanp.

23Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Ka'ap tjëkyepy yë wijyjyä'äy nyätyukmëjjawëtëty ko wyijyëty, näjyëtu'un yë yajkutujkpë ko tmëët'aty ja mëk'ajtën ets kumeenyjyä'äy ko kyuwit kyumeenyëty.

24Pën nämyëjjawëjanëp, yë'ë nätyukmëjjawëtëp koos ëjts xy'ixy'äty ets koos ëjts nWintsën'aty, koos ëjts winë ntuny mëët ja tsojkën ja'awën, ja nipaye'eyën ets ja tëyajtën, yë jëtu'unpë yë'ëjës ntukxoontäkpy.

25Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Pyätyp ja xëëw jëmëjt maas ja naax kajpn ntëytyuna'anyën mëti'ipë ja ye'etyëjkajtën të tnatsujk'ëwtitën ets ja nyi'ak të tyajjënaktë,

26ijxtëm yë Egiptë ja'ayëtyën, Judá ja'ayëtyën, Edom ja'ayëtyën, Amón ja'ayëtyën, Moab ja'ayëtyën ets tëkokyë naax kajpn mëti'ipë yajpatëpën jam të'ëts'itjotm ets mëti'ipë näy'awaay jyäjpëtëpën. Jä'ä ko tu'kë'ëyë ja naax kajpn aak ka'ap ja ye'etyëjkajtën nyatsujk'ëwtity'atë, ni'ik yë Israel kajpn jä'ä ko jap ka'ap y'oy'atë ma jyot wyinma'anyëtyën.

Jeremías 10

1Mijts Israel kajpn, mëtoow'it ya'atë aaw ayuk, mëti'ipë yë Wintsën mtukmëtowanëpën.

2Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Këtii jëtu'un tii xytyunëty tä wiinkëtypë naax kajpnën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

3Tääpë ja'ay myëpëjkënëty ka'ap tsyowpaaty ninu'un. Jam yukjotm kepy tpuxtë tääts tu'uk tsäjtspë t'oytyuny,

4ets tuknikoy yë poop pujxn ets pu'ts pujxn, tääts twojpta'atsy mëët yë pujxn ets pujxnkuwojpën këtiipë nyëka'ajëty.

5Yë y'awinaxëty jëtu'un yaj'ixy tä kamwintëyën ma melón ja'ay tyaj'ityën; ka'ap kyäjpxy ets ka'ap ye'ey, kë'ëm muum ja'ay tmënëjkxy.

6Wintsën, ni pën kyajëtu'unëty tä mijtsën: Mijts mmëët'ajtyp yë mëj'ajtën, yë mxëëw mëj këjää muum nyäxy ets mmaaytyääyëp winë.

7¿Pën mka'ëktsë'ëkëtëp, mijts yajkutujkpë ma tëkokyë naax kajpnën? Mijts mpatëp myajtsë'ëkëty. Ma tëkokyë yë ijxpëkyjyä'äytyëjkën ets ma tëkokëty yë yajkutujkpëtëjkën naaxwiinypë yajpaatën, kamaa jëtu'unpë tä mijtsën.

8Aak tsuu aak nëpap yë ja'ayëty, ni pën wijyajtën tkamëëtëty. Ijxkëm pën tu'kpuxyën tyukni''ixëtë kepy.

9Yë y'awinaxëty mëti'ipë nikoyën mëët yë poop pujxn, jam Tarsis tmëtsoontë, mëti'ipë nikoyën mëët yë pu'ts pujxn jam Ufaz tmëtsoontë; yë tsäjtspë ets pujxn oytyuunpë yë'ë të t'oytyuntë ets të txoxtë mëët ukywyit tsaptswit. Yë ja'ayëty mëti'ipë jëtu'unpë tyuunk'ajtëpën yë'ë të tyaj'ijxëntëkëtë ets oy kyëxë'ëkëty.

10Yë Wintsën yë'ë Tios'ajtp mëtëy, yë Tios mëti'ipë juukyën, mëti'ipë xëmë yajkutujkpën. Ko jyoot'anpëky, yu'kxp yë naaxwiinyëtë; yë naax kajpn pojyën yu'kxpëky.

11Miitsëty, Israel ja'ayëty, ënëëmëtë yë ja'ayëty mëti'ipë ka'ap ja Tios t'ëwtatën: Yë tiostëjkëty mëti'ipë ka'ap tyajkojtën yë tsajp ets naaxwiinyëtë, tëkooytya'ajantëp yë'ëjëty, nitu'uk kyawë'ëma'antë tsajp pa'tkë'ëy.

12Yë Wintsën jä'ä ojts tyajkojy yë naaxwiinyëtë mëët yë myëk'ajtën, mëët yë wyijy'ajtën tyajta'tspëjky, mëët yë kyëpetyajtën twijtstëëy yë tsajp.

13Mëët yë ënääw tyaj'ëtëtsy tyaj'ënany yë nëë tuu jam tsajpwinm, jam ma naaxwiinyëtë jyëjpkëxyën jam tyajtsoony yë yoots nëma'a ets tyajpa'tëkë tsajpkëjxm ets mëkpoj tyajpëtsëmy, jëtu'un tä jeexyë muum pëjkë'ëky tyaj'ityën.

14Aak tsuu aak nëpap yë naaxwiinyëtë ja'ay yajpaaty. Yë awinax ëxëëk o'ktëy yë jyä'äy tyajjaty mëti'ipë të yyajkojyën: nëkoo ja'ay nyätyukwin'ëënëtë, ka'ap tii juukyajtën tmëëtëty;

15ka'ap nitii tsowajtën tmëëtëty ets ëxëëk oytyukxiknë yaj'ixy. Ko ënäty ja Wintsën tii tnipaye'ey, jää tyajkutëkoyä'äny yë awinax.

16Yë Tios mëti'ipë Jacob Tyios'ajtypyën tëkatsy yë'ë, yë'ë yajkoj winë. Ojts twin'ixy yë Israel ko yë'ë tkajpn'ata'any. Jä'ä txëëwaty Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë.

17Mijts naax kajpn, tim pëjkmujkta'a winë, jä'ä ko tëë ja mëtsip myajnatukyë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

18Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Tyam jëkämës nnajtskäxëjanë ya'atë ja'ayëty mëti'ipë tsënaaytyëpën ma ya'atë kajpnën. Jotmayjyotyës npëjkta'aka'antë etsës n'ëk'ixa'any pën xye'eypyatëpës.

19Janty mon janty tukës nyajpaaty. Yë ntsëtyutës ka'ap ma nyitsooy. Ëjts jëtu'unës ënäty të nmay të ntajy, nmëmëta'akëpës ntij ya'atë pëjkën ijxën.

20Tëë mya'ta'ay ja wit tëjk maajës ja nmëtsip na'ityën; tëë pyojta'ay ja nyitejpxy mëti'ipë kyutsum'ajtypyën. Ja n'u'unk n'ëna'kës tëë xynyikäkta'atës, ka'ap maajëtynyë. Ka'ap ma pën mëti'ipë jeexyë ja nwittëjkës jatëkok kyoj'o'oyëpën, mëti'ipë jatëkok wyitnijuuxëpën.

21Ja wintsëntëjkëty ka'ap ja Wintsën t'ixta'atë. Paaty ka'ap tii oy wyimpëtsë'ëmxëtë ets paaty jëtu'unyë të ye'eywya'kxta'atë ja kyupixynyëty, tsyajppaxëty.

22Mëtoow'itë yajxon. Tëë ja nija'awën tu'uk jyä'ty. Jam anëkëjxmtsow tsyoony, tu'uk yë naax kajpn mëti'ipë Judá kajpn yajkutëkoyäämpyën ets tyaj'awinpita'any të'ëts'itjot ma nëjkx ja wax ya'axtën jyoktën.

23Wintsën, ëjts nnija'apës ko yë naaxwiinyëtë ja'ay ka'ap kyë'ëmëty nyäyajjuuky'ätyë ets ka'ap yë'ëjëty t'awitsy jënu'un jyuuky'ata'any ets wi'ix jyuuky'ata'any.

24Oy ëëts xytyiytyuntëty ijxtëm pyaat'atyën, je'eyëp ko ka'ap y'atsip y'a'akëty, jä'ä ko tsojkës xyaj'ook xyajtëkoytyëty.

25Yajkëta'ak ja mtsip m'äkë ma ja naax kajpnën mëti'ipë ka'ap m'ixy'ätyën, ma ja naax kajpn mëti'ipë ka'ap mmëkäjpxyën, jä'ä ko tëë ja Jacob ja nyaax kyajpn ëxëëk tuunëtë, tëë yajxon timyajkutëkoytyë ets xit ko'ow të t'ëxmatstë.

Jeremías 11

1Ënätës ojts ja Wintsën xymyëkäjpxy, ëjts Jeremías, etsës xy'ënëmaay:

2Wä'än yë Israel ja'ayëty tmëmay tmëtajtë wi'ix ja käjpxytyu'unën y'ënä'änyën, mmëëtmëtya'ak ja Judá ja'ayëty ets Jerusalén ja'ayëty,

3ets xy'ënëëmëty ko ëjts mëti'ipë Wintsën'ajtpën, yë Israel ja'ayëty yë Tyios, jëtu'un y'ënä'äny: Poky yë ja'ay mëti'ipë ka'ap tpatunyën yë käjpxytyu'unën.

4Yë'ë ja käjpxytyu'unën mëti'ipës mëët ntuunyën ja y'ap y'okëty koos jap nyajpëtsëëmtë Egiptë, ma ënäty yajpaatën jëtu'un tä jeexyë jyuuky'atën ma jëëntooytyaknën ma pujxn wyin'ëëtsyën. Ojtsës n'ënëëmëtë: Mëmëtoowtëkës, tuntë tu'kë'ëyë mëti'ipës ni'ënä'ämëpën ets jëtu'un nkajpnniwa'antëty etsës miitsëty xyTyios'atëty.

5Koos xymyëmëtowtëty, ëjts ntunäämpyës tu'kë'ëyë mëti'ipës ojts ja m'ap m'ok ntukwinwanëtën, koos n'ënëmaaytyë nmo'oja'antës tu'uk ja it naaxwiinyëtë ma ja tsi'tsknëë ets uuxpa'ak pyëyi'ikyën tä nëëjën, ijxtëm tyam xymyëët'atën. Ets ojts n'ëtsoyës ja Wintsën, oy'atëp.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

6Ënät ja Wintsën xy'ënëmaayës: Nikajpx nimëtya'ak ya'atë aaw ayuk në'ë'aay tu'u'aay ma Judá kajpnën ets ma Jerusalén kajpnën. Jëtu'un xy'ënëëmëty yë ja'ayëty: Mëtoow'itë yajxon wi'ix y'ënä'änyën ya'atë käjpxytyu'unën ets patuntë.

7Maju'unëmës nyajpëtsëmyën yë m'ap m'okëty jap Egiptë, kanaak'ok të n'ënëëmëtë etsës xymyëmëtowtëty, jëtu'un ma tsyo'ontäkyën ets tyampaat je'eyëmës jëtu'un n'ënaan'ëtë'ëtsy.

8E ni pën të xykyamëj'ixyës ets ni pën të xykyamëmëtoyës, yi'iyë tyuuntëp kyajpxtëp ja ëxëëkpë ets mëti'ipë ja jyot wyinma'any nyi'ënantëpën. Ka'ap ojts tuntë ijxtëmës ënäty të njatuk'ënä'ämtën, paatykyëjxm o'ktëy jyajtë kyëpäjtë jëtu'un tä ënäty jap myinyën këxja'ay ma ja käjpxytyu'unënën.

9Jëtu'unës yë Wintsën xyjyaaktimy'ënëmaay: Yë Judá ja'ayëty ets Jerusalén ja'ayëty tëëjës xynyikäjpxytyunëtë.

10Näy jä'ä poky të tuntë mëti'ipë ja y'aptëjk tyuuntën, ka'ap ojts xymyëmëtowtës, yi'iyë pyanëjkxtëjkëtyë ja wiink tios ets yë'ë y'ëwtajtë. Yë Israel ja'ayëty ets Judá ja'ayëty tëë tkumëtoownaxtë ja käjpxytyu'unën mëti'ipë mëët ja y'aptëjk ntuunyënës.

11Paatykyëjxm n'ëna'anyës ko ntuknikäxantëpës yë ëyo'on jotmay mëti'ipë ka'ap tjëkyepy tkukä'äktëtyën. Oy jyaya'ax jyajoktëty, ka'apës nmëtowa'any. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

12Ënät nëjkx yë Judá ja'ayëty ets Jerusalén ja'ayëty t'amëtowtë yë näypyutëkë ma ja tyiosëtyën mëti'ipë ënäty të twinno'ok të twinxamtën mëët ja poom jok, e yë'ëjëty ka'ap nëjkx myäyë yajtso'okëtëty ko ënäty ja ëyo'on jotmay tyukja'tëtë.

13Yë Judá ja'ayëty may yë tios tmëët'atë, jëtu'un tä yë nyaax kyajpn myäy'atën; yë Jerusalén ja'ayëty may yë wyintsë'këntyakn tmëët'atë ma Baal tukwintoytyën yë poom, jëtu'un tä yë në'ë tu'u jam myäyëtyën.

14E paaty mijts Jeremías n'ënëëmë, ka'ap tääpë kajpn xykyukajpxta'akëty ets këtiis nëkoo ëjts xymyëkajpxëty, tääpë kajpn ka'apës mputëkëja'any ko ënäty ëyo'on jotmay tmëët'atë.

15¿Tii yë Israel kajpn y'ixtääpy mëti'ipës ntsojkpy nja'apën? Yë'ë je'eyë të tyuuntëkoy të kyajpxtëkoy. ¿Wä'än jëtää ja tsu'utsy on tyajjëwa'akëty ja ëyo'on jotmay ma mijtsën ets mkä'äkëtyë?

16Yë Wintsën jä'ä ojts mjatijyë olivë kepy kuxe'entypë, mëti'ipë tëëmpäjtpën. E ko ojts ja y'ënääw tyaj'ëna'any tääts mtukëtakë ets mtooypyijky, tääts tyooytyääy ja m'aay mxe'enty.

17Ja Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, mëti'ipë ojts mkojyën jëtu'un tä ja'ay aay kepy tkojy tmä'kxyën, tëë tuknipëjktaakë ko ja ëyo'on jotmay mtuknikäxa'anyë,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

jä'ä ko yë Israel ja'ayëty ets Judá ja'ayëty të pyokytyuntë ets të xyajjoot'anpëktës ko yë'ë ja Baal të tukwino'ok të tukwinxamtë ja poom jok.

18Ojtsës yë Wintsën xytyuknijawë mëti'ipë ja nmëtsipës ënäty tyuknipëjktakëtyëpën mëët ëjts. Yë'ë ojts xytyuknijawës mëti'ipë myääytyëp tyajtëpën.

19Ëjts nitiijës ënäty nka'aaw nkajotëty, jëtu'un tä kupixyny ayääkën ka'ap tnijawë ko y'ooka'any; e yë'ëjëty tamtëm tnipëjktaakëtë wi'ixës xyaj'ooka'antën. Jä'ä ënäty y'ëna'antë: Tsojk tääpë kepy ntimpyujxë'këmë tyam ma amëk jotmëk yajpaatyën, tsojk ntimkyë'ëtsë'këm yaa naaxwiiny ma ja'ay jyuuky'atën, këtiipë nijëna'a yajja'amyätsëty.

20E mijts Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, jëtu'un m'ity tä tu'uk yë kutuunkën mëti'ipë tii nyipaye'epyën, wa'ats xy'ixy xynyijawë yë naaxwiinyëtë ja'ay. Xytyuk'ixëpës ko ënäty tääpë ja'ay xytyiytyuny, mkë'ëjotmës të npëjktä'äky yë n'amay njotmayës.

21Ets ja Anatot ja'ayëty, mëti'ipë ënäty myääytyëp tyajtëpën xyaj'ooka'antës ets mëti'ipë ënantën ets ka'ap ja Wintsën ja xyëëw nikajpx nimëtyakëtyës këtiipës xyaj'ooktëty,

22jëtu'un y'ënë'ëmxëtë ja Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë: Mëk'äämpyës ja nëë poky npaye'eyä'äny mëti'ipë miitsëty të xytyuuntëkoytyën: yë ëna'ktëjkëty mëti'ipë yajpatëpën ma miitsëtyën, tsipjotm y'o'kta'aja'antë, e yë y'u'unk y'ëna'këty ye'etyëjkpë to'oxytyëjkpë yuu xëëw nëjkx yaj'o'kta'ajëtë.

23Miitsëty Anatot ja'ayëty, nitu'uk nëjkx mkawë'ëmtë juuky, jä'ä ko pyätyp ja xëëw po'o maas npaye'eyä'änyën ja mtuuntëko'oy mkajpxtëko'oyënëty.

Jeremías 12

1Wintsën, ko n'ëktëjkëmëty mëtyakpë, mijts aak mëtëy winë xynyimëtyä'äky, je'eyëp ko oy jyajëtu'unëty ëjts nmëët'ajtypyës tu'uk mäjtsk yajtë'ëwën. ¿Wi'ix jëtää ko jotkujk jyuuky'ajtëpë ja'ay mëti'ipë ëxëëk ja'ay'ajtëpën, wi'ix jëtää ko ka'ap tii tmaytyë tajtë yë ja'ayëty mëti'ipë myëku'uk nyikäjpxytyu'unëpën?

2Jëtu'un mijts të xyajjuuky'äty tä jeexyë ujts xypyenyën, jëtu'un mëk y'itë tä ujtsën mëti'ipë tiktskäkpën ets ënät winë tuntë tä jeexyë tyëëmpätën. Ko mkajpxpaatyë nëkoopë je'eyë tyajmëtoyë, jä'ä ko wiinkë'ëy akë'ëy je'eyë mnikäjpxyë.

3E mijts Wintsën wa'atsës xy'ixy'äty; mnija'ap wi'ixës nmay ntajyën ma mijtsën. Mënëjkxta'a tääpë ja'ayëty jëtu'un tä yë ja'ay tmënëjkxyën yë kupixyny ma y'o'ktaknën; tuknikä'tsta'a jëna'a tyuka'ajëtë o'kën.

4¿Jëna'a jyëjpkëxa'any ja xëëw jëmëjt ma ja naaxwiinyëtë ka'ap anë'ëk tëëtsë'ëk y'ëk'ijnëty ets ma ja aay ujts ka'ap y'ëktëtsnëty? O'kta'ajanëp yë aayjëyujk ujts jëyujknë ets joon jëyujk mëti'ipë kääkëtijtëpën, mëët ko ja naaxwiinyëtë ja'ay ëxëëk

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

y'ëtë'ëtstë y'ëna'antë ets y'ëna'antë ko mijts ka'ap xy'ixy yë tyuuntëko'oy kyajpxtëko'oyënëty.

5Pën mijts m'ënu'kxëp ko mpëyë'kijpxy mëët yë ja'ay, ¿wi'ix mpëyë'kijpxa'any mëët ja kwaay? Joytyuuy jotkujk mpëyi'iky, e jam ma Jordán yukjotmën ¿wi'ix mpëyë'ëka'any?

6Yë'ëpaat yë mmëkä'äx, yë mmëku'uktëjk tëë mnawa'ktu'utyë, je'eyë mtukyä'äxy mtukjokyë ets mpetyë mkëtä'äkyë. Këtii yë'ë xytyuk'ijxpätëty oy mjamëxon mjamë'itëtëty mëët oy aaw oy ayuk.

7Tëës ja nnaax nkajpn n'ëxmajtsnë, tëëjës n'ëxwanë mëti'ipës ijty njä'ä'ajtypyën. Tëës nkë'ëyajknë ma myëtsipën ja naax kajpn mëti'ipës ijty ntsojkpy nja'apën.

8Ya'atë kajpn mëti'ipës ijty njä'ä'ajtypyën, jëtu'un të y'awinpity ma ëjtsën tä tu'uk yë kaajën yukjotypë tsyëënën, je'eyë nyiitsy, paatyës n'ëxëëk'ixy.

9Jëtu'unës yë nnaax nkajpn tä tu'uk yë joonën mëti'ipë janty'oy yë jyëmkën, mëti'ipë tukmëtsip'ajtëpën ja myëku'uk ko y'oyëty ja jyëmk. Miinta'atë nitëkokyë aayjëyujk ujts jëyujkëty mëti'ipë ëwa'anëtyën ets mtu'ukmuktëty ets mjë'kxtëty mpëktëty.

10Yë may wintsëntëjk mëti'ipë mëtsip'ajtëpën tëë tyajkutëkoytyë yë ntsatymkyamës, tëë tä'änjëtijta'atë ja nkamës. Aanë'ëk tëëtsë'ëk të tyaj'awinpitë ja naaxwiinyëtë mëti'ipës ijty mëk ntsojkpyën.

11Aanë'ëk tëëtsë'ëk ets mon tuk të tyajwë'ëmtë, n'ijxypyës wi'ix jyi'iy yä'äxyën. Aanë'ëk tëëtsë'ëk tu'kë'ëyë ja naax kajpn yajpaaty ets ni pën tkamëmay tkamëtajy.

12Ma ja tun kopkën mëti'ipë yajpatëpën jam të'ëts'itjotmën tëë jam myintë ja ja'ayëty mëti'ipë ëxëëk të y'ëtë'ëtstë y'ëna'antën, jä'ä ko ëjts Wintsën, nmëëtës yë ntëypyujxn mëti'ipë yë naax kajpn yajkutëkoyäämpyën wä'än timmyaajëty ets ka'ap ja jotkujk'ajtën y'ita'any.

13Ojts tjani'iptë yë tsajpmok, äpny ojts tpëjkmuktë, nëkoopë ja tuunk nyatëkë'ajty. Ka'ap ojts ja pëjktä'äky wyintëy mëët koos ntukjoot'anpëjky.

14Jëtu'un yë Wintsën të tnikäjpxy jyata'any yë naax kajpn mëti'ipë ëxëëk ëtëtsp ënaanpën, mëti'ipë myëwinkon'ajtëpën yë Israel kajpn, mëti'ipë të tyajma'ta'atën ja naax kam mëti'ipë yë Wintsën myooyën yë Israel kajpn: Ëjts njëpëkäämpyës tääpë naax kajpn naaxwiinypë ets nyajpëtsëma'anyës yë Judá ma yë'ëjëtyën.

15E ko ënäty të nyajpëtsëmyës ma nyaax kyajpnëtyën tä ja'ay ujts tnujkë'ëkyën naaxkëjxy, ënätës jatëkok mpa'ëyowa'antë etsës nyajwinpita'antë ma nyaax kyajpnëtyën.

16Mëtëy ja ijty ko yë'ë ojts tukni''ixëtë ja nnaax nkajpnës wi'ix tii tnikajpxtëtyën mëët xyëëwkyëjxm yë Baal, e tyam jyëkyejpy tsyënaaytyaknpëktëty nkajpnjotyës, pën kyupëjktëp ja mëpëjkën ijxtëmës nkajpn myëpëkyën ets pën ënantëp ko tii tnikajpxtëty: Mëët yë'ëkyëjxm yë Wintsën yë jyuukyajtën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

17E ja naax kajpn mëti'ipës ka'ap xymyëmëtoyën, jëtu'unës nnujkë'ëka'any naaxkëjxy tä ja'ay ujts tnujkë'ëkyën etsës nyajkutëkoyä'äny. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

Jeremías 13

1Ënät ja Wintsën xy'ënëmaayës: Nëjkx tu'uk juy yë mwëën mëti'ipë linë witën ets mnäwyëënëtëty, je'eyëp ko këtii xyajxookëty.

2Ënätës njuuy ja nwit wëën tä ja Wintsën ojts xytyuk'ëne'emyënës etsës nnäwyë'ënë.

3Ënät jatëkok ojts ja Wintsën xymyëkäjpxyës etsës xy'ënëmaay:

4Yë'ë mmënëjkxëp jam ma Éufrates mëjnëëjën, ja wëën mëti'ipë mjuuyën mëti'ipë të mnätyukwëënyën ets xyu'utsëty tsaajoty.

5Ënät ojts nnëjkxyës jam ma ja Éufrates mëjnëëjën ets jam nyu'tyës ja wit wëën tsaajutjoty, jëtu'un tä ënäty ja Wintsën të xytyuk'ëne'emyënës.

6Të ënäty nyäxy kanaak xëëw koos jatëkok ja Wintsën xy'ënëmaay: Nëjkx jam ma ja Éufrates mëjnëëjën ets xymyëminëty ja mwëën mëti'ipë myu'tsën tsaajutjoty.

7Ënät ojts nnëjkxyës ma ja Éufrates mëjnëëjën ets n'ixtaaytyäkyës ja wëënës maajës ënäty të nyu'utsyën, je'eyëp ko të ënäty pyu'taktaaynyë, ka'ap y'ëk'oy'ajnë.

8Ënät ja Wintsën jatëkok ojts xymyëkäjpxyës,

9etsës xy'ënëmaay: Timjëtu'un yë Judá ja'ayëty ets Jerusalén ja'ayëty nyajjata'antës.

10Ya'atë naax kajpn mëk nyäpyëjkta'akëtë, ka'ap tmëmëtowtë yë n'ënä'ämënës, jëtu'un ijxtëm yë'ëjëty tuknipëjktaakëtën jëtu'un winë tuntë. Wiink tios të tpanëjkxtëkëtë të tmëtuntë ets të t'ëwtatë. Jëtu'un yë'ëjëty tä tääpë wëënën.

11Jëtu'un tä tu'uk ja'ay nyäwyë'ënta'atsyën, jëtu'unës yë Judá ja'ayëty ets Jerusalén ja'ayëty të nmëët'aty, wë'ënta'atsy tu'ukmukyë të yajpaatë mëët ëjts ets yë'ë nnaax'at nkajpn'atëtyës, jëtu'un yë nxëëwës tyajmëjnaxtëty, tääts yë nmëj'ajt n'oyajtënës jam nyikëxë'ëkëty ma yë'ëjëtyën. E yë'ëjëty ka'ap të xymyëmëtowtës. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

12Näyjyëtu'un xy'ënëëmëty: Yë Wintsën mëti'ipë yë Israel ja'ayëty Tyios'ajtëpën, jëtu'un y'ënä'äny: Oymyëti'ipë tu'tsëty jyëkyejpy n'atääm'ujtsmëty mëët yë tsatym nyëë mëti'ipë tëë nyimaanaxyën. Ets Israel ja'ayëty jëtu'un nëjkx m'ëtsoyë: ¿Yë'ëmës jëtää nkanija'awëtyëpë ko jyëkyejpy oymyëti'ipë tu'tsëty n'atääm'ujtsmëty mëët yë tsatym nyëë mëti'ipë tëë nyimaanaxyënë?

13Ets xy'ëtsowëty: Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Nyajmuktëkoyäämpyës tëkokyë yë ja'ayëty mëti'ipë yaa tsënaaytyëpën ma ya'atë naax kajpnën, yë yajkutujkpëtëjk mëti'ipë ënä'ämtëpën jam ma David yë kyutujktaknën, yë teetytyëjkëty, käjpxynyajxpëtëjkëty ets tëkokyë yë Jerusalén ja'ayëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14Ënätës jëtu'un nyajjajtaja'any tä ja'ay tu'ts tukpu'ujën, xim yam nëjkx tsyiptuntë, tu'k u'unk tu'k ëna'k. Ka'apës npa'ëyowa'antë; nëjkxëpës nyajkutëkooytya'atë, ka'apës nimona'any nituka'any ets ka'apës nmëjjawëja'any. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

15Miitsëty Israel ja'ayëty, ja'akyukëtë wi'ix yë Wintsën të y'ënä'änyën. Këtii janty mëj janty këjxm mtimnyäjyawëty, yajxon ja'akyukë.

16Yë'ë Wintsën mëjjaw kënu'kxyjyawë maanëm ka'ap tyajminyën ja kootsajtën ets ka'anëm mkunäpëtë akootstuuy jam kopkkëjxm; maanëm ka'ap kootspuknë tyaj'awinpityëm ets tu'ts kujenyën ja jajën të'kxën tyajjaty mëti'ipë miitsëty mjëjp'ijxtëpën.

17Pën miitsëty ka'ap mja'akyukëtë, je'eyës një'ëja'any nya'axa'any ame'tsyë mëëtkyëjxm ja m'amëj'ajt m'akëjxm'ajtënëty; nwiinnëëjës je'eyë ka'ajaanp koos ënäty n'ixy ntuny wi'ix ja Wintsën ja nyaax kyajpn yajmënëjkxyën tsumy matsy wiink naax wiink kajpn.

18Jëtu'un xy'ënëëmëty yë yajkutujkpë ets yajkutujkpë taak: Jënaktë jam ma myajkutuktën, naaxkëjxy u'unyëtë, jä'ä ko tëë kyä'äy ja mkujän mëti'ipë myaj'oykyëxë'këtëpën.

19Yë Négueb kajpn tëë ja myëtsip yajnatujkta'ayë; ka'ap ni pën jam nyäxy. Yë Judá ja'ayëty wa'ats të yajmënëjkxta'atë tsumy matsy wiink kë'ëy wiink kajpn, ni'ëmukë të yajmënëjkxta'atë.

20Ëk'ijxë'ëktë ets xy'ixtëty wi'ix yë mëtsip jam anëkëjxmtsow myäymyintën. ¿Ma ënät ja mja'ay mëti'ipës njëjp'ijxyp mputëkëtëty, mëti'ipë mnätyukmëjpëjktakëpën?

21Mijts Jerusalén, ¿wi'ix m'ëna'ana'any ko ënäty yë'ë m'ëne'emyë ja ja'ay mëti'ipë myaj'ijxpëjkën? Jëtu'un ja pëjkën ijxën mtukja'ta'anyë tä tu'uk to'oxytyëjkën mëti'ipë u'unk maay yajja'täämpyën naaxwiiny.

22Pën myajtëëpy tii ko jëtu'un mjaty mkëpety, mnijawëp ko yë'ëkyëjxm ko ënäty të mpokytyuny. Paatykyëjxm të myajnijeny të myaj'ixjeny ets ëxëëk të mjaty të mkëpety.

23¿Wä'än jëtää yë yëk ja'ay nyätyëkatsëtëty poopë? ¿Wä'än jëtää yë kaa nyätyuknipëjktu'utëtëty yë kyats'ajtënë? Näyjyëtu'un miitsëty ka'ap tjëkyepy mnäyajtëkatsëtëty, miitsëty ëxëëkpë të xy'ijxwë'ëmtë, ka'ap tjëkyepy oypyë xytyuntëty.

24Paatykyëjxm jëtu'unyë nwojpwa'kxa'antë, jëtu'un tä pyojwä'kxyën yë aay pu'uxm mëti'ipë pojë'kpën jam të'ëts'itjotm.

25Mijts Israel jëtu'un mjata'any mkëpäta'any, mnitëjkëyëp jëtu'un mjatëty. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp. Mijts ojtsës xyjyä'äytyëkoy, ja awinax mëti'ipë ka'ap myëtëyëtyën yë'ë të xytyuk'ijxpety.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[26]Niwa'ats ëxwa'ats nyajwë'ëma'any ets mtsëtyunëty mjaaypyätëty.

[27]Tëës n'ixy ja mjot mwinma'any, wi'ix ka'ap xywyintsë'ëkën ja mniye'etyëjk, ja tsëtyu'unmëëtpë ja tuunk ko jëtu'un m'ëtë'ëtsy tä tu'uk ja to'oxytyëjkën mëti'ipë jyot nyini'kx tyo'kpyën yäjkpyën, ko xytyuny ja ka'apë tyuunëtyën jam tunkëjxm kopkkëjxm. Janty mon janty tuk jëtu'un myajpaaty. ¿Jëna'a jyëjpkëxa'any tääpë jëtu'unpë ëxëëk tuunk xyajtu'uye'eyën?

Jeremías 14

[1]Mëët ko ënäty ja naaxwiinyëtë tyëëtsë'kënë, paatykyëjxm yë Wintsën ojts tmëkäjpxy yë Jeremías ets t'ënëmaay:

[2]Jëëpy yaxp ja Judá yajpaaty mëët ja monyëtukyë, moontëp tujktëp ja nyaaxëty kyajpnëty, xii yaa muum ja ja'ay nyää'ptä'äkyë. Mëk ja Jerusalén ja'ayëty y'ëjtë tyu'uktë.

[3]Ja kume'enyjyä'äytyëjkëty jyakäjxtëp ja tyuunpë nëëwijtspë; tääts jam nyëjkxtë ma nëë nyipetyën, je'eyëp ko ka'ap ja nëë tpaatë, tukwa'ats jatëkok tmëwinpitë ja nyëë apëjkënëty, ëxëëk nyäyjyawëtë ets tsëtyuuntëp.

[4]Yë naaxtuunpëtëjkëty ka'ap tnijawëtë tii tyuunta'aktëpën, je'eyë jyaak näkyumatsëtë, jä'ä ko tëkoy'ajtp ja nëë tuu ets ja naaxwiinyëtë tëë yajxon tyëëtsë'knë.

[5]Yë'ëpaat yë ujtsjëyujk y'ëxmajtsnëp ja y'u'unk mëti'ipë naamnëm mëxu'unk'ajtpën, jä'ä ko ka'ap tii ujtsnë tii jyë'kxëpën.

[6]Yë krukts mëti'ipë juukyajtpën tunkëjxy kopk këjxy, jam muum ma kopk kupi'tykyën jyaak kuwa'akë ets je'eyë pyoj'uuky tä yë waxën; moonëp ja y'ijxën jä'ä ko ka'ap ma aay ujtsnë mëti'ipë jyë'kxëpën.

[7]Wintsën, yë nnëë npokyëtyës ka'apës xyajjotkujk'atë. Mijts ko mëtëy winë xytyuny paaty yë mxëëw myëjnaxy. Ëëtsëty kanu'umpë npokytyuunëtës ets ko ka'ap myajmëj'ixy ets ka'ap myajwinkutsë'ëkë.

[8]Mëti'ipë ja Israel ja'ayëty tyuk'ijxpäjtëpën, mëti'ipë ëëtsëty xyajnitsoktëpën ko jyää'aty ja ëyo'on jotmay, ¿wi'ix ko jaaypyaat jaaypyo'kxyën mnäypyëjktä'äkyë naaxjoty kajpnjoty, jëtu'un tä tu'uk yë ja'ayën mëti'ipë tu'u'am'ajtpën, tu'ktsuuyëpë muum myä'äyën?

[9]¿Wi'ix ko jëtu'un myaj'ixy tä tu'uk ja'ayën mëti'ipë kumo'on kutujkëpën ëkë tä tu'uk tsiptuunpë ja'ayën mëti'ipë ka'ap myäyën pyutëkëty? E mijts Wintsën, itkujky mjayajpaaty ma ëëtsëtyën, ni'ëmukë ëëts nijawëtë ko ëëtsëty xykyajp'atë; këtii ëëts xy'ëxmatstë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

10Jëtu'un yë Wintsën tnikäjpxy yë Israel kajpn: Ya'atë naax kajpn yi'iyë tyäty tsyojkpy ets nyaxëty tyëkëty oymyaajëty. Paaty ka'ap n'oyjyawës. Tyam nyëë pyoky yam Nja'amyätsäämpyës etsës nyajtëwa'any wi'ixtsow ko je'eyë pyokytyuny.

11Ënätës ja Wintsën xy'ëtsooy: Këtii tääpë naax kajpn xynyimëpëjktsowë ma ëjtsën ets jotkujk'ajtën tpaatëty.

12Yë'ë oy jënu'un y'ayuu'atëty, ëjts ka'apës nmëtowanë y'aaw y'ayuk, oy jënu'un tmëminëty aaypyajk ujtspajk ëjts nwintuuyës ets wintsë'kën nino'oky nixämpyë nkatimnyi''ijxë'ëkäämpyës. Nyajkutëkoyäämpyës mëët yë tsip, mëët yuu xëëw, mëët yë pa'am ëyo'on.

13Ënätës n'ëtsooy: Wintsën, ¿wi'ixën ko jëtu'un m'ëna'any? Yë käjpxynyajxpëtëjkëty jëtu'un y'ëna'antë ko ka'ap jyää'ata'any yë tsip ets yuu, ko mijts myakäämpy ja jotkujk'ajtën mëti'ipë winë xëëw winë kyëjxm ijtpën.

14Ënät ja Wintsën xy'ëtsooyës: Pën jëtu'un y'ëna'antë käjpxynyajxpëtëjkëty ets pën ëjts yë nxëëw kyajpxpatëp, win'ë'ëntëp yë'ëjëty. Ka'ap y'ëjtsëty të nkäxtë ets ka'ap tii ënä'ämën të nmo'otës; nijëna'a ma pën nkamëkäjpxyës. Nëkoopë y'ijxma'atë, nëkoopë wyinkëma'atë ets kë'ëm tma'kxtë jyot wyinma'anyëty. Mëti'ipë yë käjpxynyajxpëtëjk të nikajpxtë ka'ap myëtëyëty.

15E ëjts Wintsën, jëtu'unës nyikäjpxy yë käjpxynyajxpëtëjkëty mëti'ipë ënantëpën koos nxëëwkyëjxm winë tnimëtya'aktë ets ka'apës wi'ix n'ënëëmëtë, mëti'ipë ënantëpën ko ka'ap yuu xëëw y'ita'any ets ka'ap tsip y'ita'any ma ya'atë naax kajpnën, tääpë käjpxynyajxpëtëjkëty yuu ets tsip nëjkx yaj'ookëtë.

16Ja naax kajpn mëti'ipë nyinëjkxtëpën tääpë käjpxynyajxpëty, tsip ets yuu nëjkx näjyëtu'un yaj'ookëtë mëët ja tyo'oxytyëjkëty ets y'u'unk y'ëna'këty ye'etyëjk to'oxytyëjkpë. Ja o'kpë jam nëjkx yajnajtsjëpijpëtya'atë kajpnjotm ma Jerusalén kajpnën ets ka'ap pën y'ita'any pën yajnaaxtëkëpën. Jëtu'un'äämpy nëjkx ntukëpätës ja tyuuntëko'oyënëty.

17Jëtu'un xy'ënëëmëty ja naax kajpn: Wä'än tka'ay yë nwiinnëëjës xëëny koots janaam jatsojk, mëët ko ja ëyo'on jotmay ja nnaax nkajpnës tyukminyë, ko tsyëtyuta'any mëjwiin këjää.

18Koos nëjkxy nkamjoty, xii yaajës muum o'kpë n'ixy mëti'ipë tsipjoty të y'ooktën; koos kajpnjoty ntëkë, yë'ëjës ntuk'ijxpejtyp ja'ay mëti'ipë të yuu'ooktën. Yë'ëpaat yë käjpxynyajxpëtëjkëty ets teetytyëjkëty tsyo'onëtë, nyëjkxnëtë muum wiink kajpn ma ka'ap t'ixy'atën.

19Wintsën, nikajpx yajxon pën tëë xytyim'ixtijy yë Judá ja'ayëty. Nikajpx yajxon pën tëë xymyëtsipke'exy yë Sión kajpn. ¿Wi'ix ko ëëtsëty të xy'ëkyajtsëtyujtëpë ets ka'apës n'ëktsoknëtë? Yë'ë ënäty ëëts njëjp'ijxtëp wi'ix njotkujkta'aktëtyës, e nitiijës të nkapaatë. Oy mëk ntij nyajpaatëtyës, e näy'ëtsë'ëkë ëëts yaa je'eyë të npaatë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

20Wintsën, nja'akyujkëtëp ëëtsëty ko tëë nmëtëkoytyë ets ko tëë pyokytyuntë ja n'ap n'okëtyës; tëëjës npoky tyuntë mijts mwintuuy.

21Yajmëjnax mxëëw, këtiis xy'ixtijtë; këtii xy'ëxëëktijy yë mnaax mkajpn ma y'ityën oypyë tsujpë ja m'ënyääytyakn ma myajkutukyën. Ja'amyäts ja käjpxytyu'unën mëti'ipë mtuunën mëët ëëtsëty, këtii xyjyä'äytyëkoyëty.

22¿Wä'än jëtää tyajtu'ujëty tu'uk yë tios mëti'ipë ka'ap tyiosëtyënë? ¿Wä'än jëtää kë'ëmwinma'any tsyoony yë nëë tuu tsajpjotmë? Ka'ap Wintsën mëti'ipës nTios'ajtëpën, mijts yë nëë tuu mkejxyp, mijts winë mtuuntääpy, paatykyëjxm mijts myaj'ëwxity.

Jeremías 15

1Jëtu'unës yë Wintsën të xy'ënëëmë: Oyxyëp yë Moisés ets Samuel yë'ë yaa xyjyatimnyimiintëpës, ëjts ka'apës tääpë kajpn npa'ëyowa'any. Ënëëmë wä'än xywyinwa'ktu'utës, wä'än tnëjkxtë.

2Ets ko myajtëwëtëty maaxën nyëjkxtëty, jëtu'un xy'ënëëmëty ko ëjts ënaanp: Mëti'ipë të yajtuknipëjktaakën ets y'ookëty mëët ja pa'am ëyo'on, pa'am ëyo'on nëjkx yaj'ookyë; mëti'ipë të yajtuknipëjktaakën ets tsipjotm y'ookëty, tsipjotm nëjkx y'ooky; mëti'ipë të yajtuknipëjktaakën ets yuu yaj'ookëtëty, yuu nëjkx yaj'ookyë; mëti'ipë të yajtuknipëjktaakën ets tsumy matsy yajmënëjkxëty wiink naax wiink kajpn, tsumy matsyë nëjkx yajmënëjkxy.

3Ëjts, mëti'ipë Wintsën'ajtpën, ëjts jëtu'un ënaanp: Taxkpëkyës nkäxa'any yë ëyo'on jotmay: tam mëti'ipë tsipjotm ookaanpën, tam mëti'ipë uk nëjkx tsyu'utyën, tam mëti'ipë lut majkwejkxy nëjkx yë jyot nyini'kx yajkëjxëty ets tam mëti'ipë nëjkx kaa jëyujk myätsyën.

4Ëjts nëjkx nyajkutuky ets naax kajpn tsyë'ëkëty jyawëty ko nijawëtëty ëxëëk jyäty kyëpety ja Jerusalén kajpn, ko ëxëëk jam y'ëti'itsy y'ënä'äny yë Manasés yajkutujkpë, mëti'ipë Judá ja'ayën, yë Ezequías yë myaank.

5¿Pën m'ëk pa'ëyowëtëp Jerusalén kajpn? ¿Pën ënät m'ëk nimon m'ëk nitukëtëp? ¿Pën ënät y'ëkmëmay y'ëkmëtajëp ja mëk'ajt m'oyajtën?

6Mijts tëëjës xy'ëxmatsy, mjëxkës je'eyë të xytyuk'akë'ëy. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp, paatykyëjxmës të n'ënu'kxënë, tëëjës yë nmä'kxtujkën kyëjxnë etsës mijts të nixajë'knë, të ntëytyuny ets tëë nyajkutëkoy.

7Jëtu'unës yë mja'ay të ntuny xit ko'ow tä ja'ay twëjwä'kxyën yë pu'uxm etsës të nyajpëtsëëmta'ay naaxjoty kajpnjoty; u'unktuk të n'ëxmatsyës ja nnaax nkajpnës, tëëjës nyajkutëkoy jä'ä ko ka'ap t'ëxmatsa'antë ja y'ëxëëk juukyajtënëty.

8May ja ku'ookytyo'oxy nyajwë'ëmyës tä nëë ajinën. Kujkxyëëw të nyaj'ookyës ja taaktëjk mëët ja y'u'unk y'ëna'këty mëjatypë; ajotkumonës të nyajminy ja ëyo'on jotmay ets tsë'ëkë jawë ma yë'ëjëtyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[9]Ja taak mëti'ipë may ja y'u'unk y'ëna'kën tëë xyejytyuk ets të jyëpijpkëtä'äky, wintsëtyu'un jëjptsëtyu'un ets mon tuk të wyë'ëmtë, ja xëënyajtën akootstuuypyën të y'awinpity. Pën jaakwë'ëmtëpën juuky, myëtsip nëjkx ntukyaj'ookyës. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

[10]Nanë, je'eyës nnimony nnituky koos mijts xyajmiiny naaxwiiny naaxkëjxy, jä'ä ko jëtu'unës nnäjyawëty je'eyës yowë të nmëxu'unk'aty etsës mëët nnäy'oj nnäya'axëtëty ja mayjyä'äy. Ni pënës yë meeny të nkatuk'ënu'kxy ets ti pënës të xykyatuk'ënu'kxy, e ëjts xy'aakmëtsip'ajtpës yë ja'ay.

[11]Atëwaanp maas të xypyoktën, pën ka'ap oy të nmëtuny ets pën ka'apës të nijëëytyä'äky të ninu'kxtä'äky yë nmëtsipës ma ënäty ëxëëk jyatën kyëpätën.

[12]¿Pën ëkmayëtëp tpojtukëty ja juunpujxn ets ja tsuxkpujxn mëti'ipë jam yajpatpën anëkëjxmtsow?

[13]Mëëtkyëjxm ko mijts Israel tëë mtëkoy, paaty ja mmëtsiptëjk yë'ë nmo'oja'anyës ja mwit meeny ets tëkokyë mëti'ipë mmëët'ajtypyën jap pëjkë'ëky, tëkokyë mëti'ipë yajpatpën ma m'itjotm mnaaxjotmën, yë mëtsip yë'ë myënëjkxta'ajäämpy namëyajtën.

[14]Mëtuunpë ëyoopë nyaj'awinpita'any ma mmëtsipën, ma ja naax kajpnën ka'apë xy'ixy'ätyën, jä'ä ko ja ntsip n'äkës jëënën të tsyooypyiky mëti'ipë winë yajtooytyëkoopyën.

[15]Wintsën, mijts wa'ats winë xynyijawë. Ja'amyäjtskës ets minës putëjkëk. Mijtsës xyajni'o'ktu'utëp ma ja ja'ayëtyën mëti'ipës xy'ixjëtijt xypyajëtijtëpën. Këtii tääpë ja'ayëty nijënu'un xymyëmä'kxtukëty, xyaj'ookantëpës yë'ëjëty; ni'ijxkëtakës, mijtsë jëtu'un nkujajtëp koos nyaj'ojy nyajyä'äxy.

[16]Koos ijty xymyëkäjpxy, jëtu'unës ja m'aaw m'ayuk njawë tä ja'ay tii tjë'kxyën; yë m'aaw m'ayuk jotkujkës ijty xyajnäjyawëty, jä'ä ko mijtsës xyjyä'ä'ajtp, Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë.

[17]Ëjts ka'apës nëkoo ja'ay të nmëjwa'kpety mëti'ipë yi'iyë äjtsk xoontak myëmaay myëët'ajtëpën; koos mijts të xyjyä'äniwa'any ëjts ëpëkyës të nyäyaj'ityë, jä'ä ko yë'ëjës ntsë'këp koos xytyukjoot'anpëkëty.

[18]¿Wi'ix ko ja npëjkënës n'ijxënës ka'ap myony, wi'ix ko yë ntsëtyutës ka'ap tsyooymyäy ets oy jyatsooypyety, nijënu'un kyatso'oky? Jëtu'un të m'awinpijnë tä nëëjën mëti'ipë täämjëtijtpën, ka'ap oy ntukjotkujk'ajtmëty.

[19]Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Pën mijts mwinpijtp jatëkok maas ëjtsën, mijts nkupëkäämpy etsës xymyëtunëty. Pën mijts mmajts'ijtyp ja mwiin m'aaw ets ka'ap nëkoo ayuk xy'ixkäjpxy, yi'iyë mnikäjpxyp mëti'ipë tëy jaantyën; jyëkyäpëp xynyikajpx xynyimëtya'akëty ëjts yë n'aaw n'ayukës. Yë'ë, nëjkxëp mniminyë ets mijts, nëjkxëp xynyinëjkxy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

20Ëjts, jëtu'un mijts nyajnaxa'any ma ya'atë naax kajpnën tä tu'uk yë mëjpotsyën mëti'ipë oytyunyën mëët yë tsuxkpujxn ka'apë yajmayën. Oy jënu'un mmëtsip mjanipëtë'ëkëtëty, mijts ni pën mkamayä'änyë, jä'ä koos mijts nyajtso'okäämpy ets nyaj'ëwaatsëpëtsëma'any. Ëjts, mëti'ipë Wintsën'ajtpën, ëjts ënaanp.

21Nëjkxëp nyajtso'oky ma ja ëxëëkja'aytyëjk y'ëtë'ëtstën y'ëna'antën, nëjkxëp nkuwa'any ma ja ja'ayëtyën mëti'ipë je'eyë jëën tsip tyäty tsyojktëpën.

Jeremías 16

1Ënät ja Wintsën ojts xymyëkäjpxyës etsës xy'ënëmaay:

2Ka'ap mpëkëty ets ka'ap u'unk maay xymyëët'atëty ma ya'atë naax kajpnën,

3jä'ä ko ëjts mëti'ipë Wintsën'ajtpën, tyam ntuk'ëwaanëja'any wi'ix jyata'an kyëpäta'antë ja u'unk ëna'k mëti'ipë yaa mëxu'unk'ajtëpën ma ya'atë naax kajpnën ets wi'ix jyata'antën ja nyiteety nyitaakëty.

4Pa'am nëjkx yaj'ookëtë ets ka'ap pën nyiya'axa'anëtë, tä të'ënyën nëjkx muum wyimputskëta'aktë. Tsipjoty y'ooka'antë, lut majkwejkxy ets kaa jëyujk nëjkx tsyu'utsëtë wyëtsëtë ja o'kpë.

5Ojtsës näjyëtu'un yë Wintsën xy'ënëëmë: Këtii jap tëkoty mtëkëty ma ja o'kpë tnijë'ë tniya'axtën, këtii näjyëtu'un xynyiyaxpëty ets xymyëkja'apëty mëti'ipë të y'ookyën, jä'ä ko tëëjës nyajjëwä'äky ja n'oyajtën, ja ntsojkën nja'awën ets npa'ëyo'owënës ma ja naax kajpnën. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

6Mëj mutsk nëjkx ja'ay y'ooktë ma ya'atë naax kajpnën; ka'ap pën tyajnaaxtëkëja'any ja o'kpë ets ka'ap nëjkx pën ja o'kpë tniyä'äxy ets ka'ap ma pën nyäyajtsëtyuta'anyë ëkë ja wyääy tkääpa'any mëët ko ënäty ja o'kpë tnimony tnituky.

7Ni pën ja kyääky y'uuky tkanipëjktaakëja'any ets ja o'kpë yajwinkay yajwin'uukëty. Këtii nëkoo tyimmon tyimtuktëty ja mëti'ipë ku'o'këtëpën, oy yë'ë'atëty ja teety taak jyatimy'ooky.

8Këtii mtëkëty ma jëën tëjkën ma ja'ay kyäytyën y'uuktën, këtii nëjkx jap mkääpyë m'ukpë,

9jä'ä ko ëjts, Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, mëti'ipë yë Israel ja'ayëty Tios'ajtëpën, ëjts ënaanp: Nyaj'atëkoyäämpyës ja xëëw ets ja xoontakën, ja ëy yä'äxy ma yajwin'ëwtën ja pëjkpë ukpë. Ya'atës nikäjpxyën jää tyuna'any jyata'anyë ma ënäty mjuuky'atën ets nëjkxëp kë'ëm xy'ixtë.

10Ko ënäty xytyukmëmëtyä'äky ja naax kajpn ya'atë aaw ayuk, nëjkxëp myajtëëwinpitëtë: ¿Wi'ix jëtää ko yë Wintsën jëtu'un të tuknipëjktakëpë etsës ëyo'on jotmay mpaatëty mëjwiin këjää? ¿Tii tuuntëko'oyën ëëtsëty të ntuntë? ¿Tii poky ëëtsëty të ntukmëtëkoytyë yë nWintsën'ajtëm Tios?

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

11Ënät xy'ëtsowëty: Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Tyaapë paaty jëtu'un jyäty kyëpety jä'ä ko ja m'ap m'okëty ojts xy'ëxmatstës ets ojts ja wiink tios tpanëjkxtëkëtë, yë'ë ojts t'ëwtajtnëtë ets tukwintooynyëtë ja poom; e ëjts jëkäm jëxkë'ëmës ojts xyajwë'ëmnëtë ets ka'ap pën t'ëktuunë ijxtëmës ënäty të ntuk'ënëëmëtën.

12E miitsëty nän wäänë o'ktëy të m'ëtëtsnëtë këtiinëm ja m'ap m'okëty, nitu'ukjaty aakjëtu'un winë të xytyuunëtë tä kë'ëm mmaytyën mtajtën ets ka'apës të xymyëmëtowtë.

13Paaty miitsëty ntimy'ixkäxa'antë ma ya'atë kajpnën ets jam najtswopëja'antë ma tu'uk kajpnën mëti'ipë yë m'ap m'ok ets miitsëty ka'ap të xy'ixy'atën, jam nëjkx xëëny koots xymyëtuntë ja wiink tios, ka'ap n'ëkpa'ëyowanëtë nijëna'a.

14E ëjts Wintsën, jëtu'unës n'ëna'any: miimp ja xëëw po'o ma nëjkx ka'ap pën y'ëk'ënanën: Mëët ja Wintsën ja jyuukyajtën, mëti'ipë yajpëtsëëmën ja naax kajpn jap Egiptë,

15jä'ä nëjkx y'ëna'antë: Mëët ja Wintsën ja jyuukyajtën, mëti'ipë yajpëtsëëmën ja Israel kajpn ma ja myëtsipën anëkëjxmtsowpë yajpaatyën ets maajaty ja it naaxwiinyëtën ma të kyääkwa'kta'atën. Ëjts nëjkx ntuknipëjktaakë jëna'a mwinpitëty ma mnaax mkajpnëtyën, ma it naaxwiinyëtën mëti'ipës nmooytyën ja y'ap y'okëty.

16Ëjts Wintsën jëtu'unës n'ëna'any: Nyajminäämpyës ja'ay mëti'ipë nëë jëyujk majtstëpën ets tmatstëty ja Israel ja'ay. Ok nyajmina'anyës nimay mëti'ipë aayjëyujk ujtsjëyujk y'ijxtaaytyëpën ets tmajtsmuktëty ja Israel ja'ayëty tunkëjxmëpë kopkëjxmëpë tsyëënëtën.

17Jä'ä ko wa'atsës n'ijxtaay ntuuntaay tiijaty tyuuntëp kyajpxtëpën ëxëëkjaty; nitii kyayu'utsy'ity ma ëjtsën, ni yë'ë nyëë pyokyëty tkajëkyepy tkuyu'utstëty.

18Jëyëjp nëjkx ntukumëtoyës ja pyokyëty, mäjtsk oknipety nëjkx ntukumëtoyës ja tyëko'oyënëty mëët yë'ë ko të t'ëxëëktuntë ja it naaxwiinyëtë mëët ja y'awinaxëty ëxëëkpës n'ixyën ets ka'ap të twintsë'ëkëtë ja it naaxwiinyëtë mëti'ipës ojts njatukumaytyën.

19Wintsën mëti'ipës nmëk'ajtyp nmëjaaw'ajtypyën ets mëti'ipës xykyuwaanp xynyixajpën, maas tsoktakn npaatyën koos ëtsë'ëkëtuuy ntänë; mijts nëjkx mniminyë ja naax kajpn mëti'ipë yajpatëpën mapaat yë naaxwiinyëtë jyëjpkëxyën, jëtu'un myaj'ënëëmëja'any: Yi'iyë ëëts të xytyukkumaytyë ja n'ap n'okëty ja tios ka'apë myëtëyëtyën, mëti'ipë ka'ap tyunyën ets mëti'ipë ka'ap tmëët'atyën ja mëk'ajtën.

20¿Jyëkyejpy yë naaxwiinyëtë ja'ay t'oytyunëty kë'ëm yë tyiosëtyë? Ka'ap tjëkyepy, paaty tääpë awinax ka'ap tyiyëty jyääntyëty.

21Paatykyëjxm të ntuknipëjktaakës koos ja nmëk'ajtën nyaj'ixa'anyë; jëtu'un xynyijawëtëty ko ëjts jëtu'un Wintsënajtp.

Jeremías 17

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[1]Mijts Judá, yë m'ëxëëktu'un m'ëxëëk kajpxën këxpajy jap y'ity mëët yë juunpujxn, mëët yë juuntsaa ma ja mjot mwinma'anyën mëti'ipë juunën tä tsaajën ets ma ja mwintsë'këntyakn nyiwajën.

[2]Yë m'u'unk m'ëna'k jyaak ja'amyäjtstëp ja wintsë'këntyakn ets kepy apujxtuky mëti'ipë ijty kënu'kxy myajnajxypyën mëti'ipë jam myaj'ijtypyën ma kepypya'tkën ets jam kopkkëjxm,

[3]ets jam muum aayjyotm ujtsjotm. Mëët ja nëë poky mëti'ipë të xytyunyën, mijts mniminanëp yë mä'tspë ets tyajnëjkxta'aja'any ja mwit mmeeny ets mëti'ipë pëjkë'ëky myaj'ijtypyën, wa'ats tyajnëjkxta'aja'any, ja mpëjktä'äky mëti'ipë jam muum myaj'ijtypyën tunkëjxm kopkëjxm ets ma tëkokyë ja m'itjot mnaaxjotmën.

[4]Kwanë ko xy'ëxmatsëty ja itjot naaxjot mëti'ipë njatukkumaayën ets mmëtun m'ëyowëty ma ja mmëtsipën wiink naax wiink kajpn ma ka'ap xy'ixy'ätyën, jä'ä ko mëkës të xyajjoot'anpëky, jëtu'unës ja ntsip n'äkë xyajtooypyiky jëënën mëti'ipë nyo'ktëkoopyën winë.

[5]Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Poky yë ja'ay y'ity mëti'ipë yë jyot wyinma'any yajjëëwä'kpyën maas ëjtsën, mëti'ipë yë naaxwiinyëtë ja'ay tyuk'ijxpejtypyën ets yë'ë tyukjotkujk'ajtyp.

[6]Jëtu'un jyata'any jëtu'unpë ja'ay tä yë kepyën mëti'ipë yoonpën të'ëts itjoty, ka'apë ni pën tkëwent'atyën, mëti'ipë tsaajoty yoonë'kpën ma ta'amts naaxën ets ma ka'ap nitii jyuuky'ätyën.

[7]E kënu'kxy nyaxa'any yë ja'ay mëti'ipës xytyuk'ijxpäjtpën, mëti'ipë ëwxijtp mä'kxtujkpën ma ëjtsën.

[8]Jëtu'un nyaxa'any tä tu'uk yë kepyën nëpë'aaypyë tyänën mëti'ipë tyikts nëëjoty kuyo'onëpën; oy jënu'un y'anëty ka'ap tsyë'ëtsa'any, jä'ä ko yë y'ääy xye'enty xëmë tsuxk y'ity. Ko xyëkopk'aty, nitii tkamëmay tkamëtajy ets xëmë tyëëmpety.

[9]Nitii jëtu'un kyawin'ëëny ets nitii jëtu'un kyayajtsojkën'aty tä yë jot winma'anyën. ¿Pën y'ëkja'akyukëp wi'ix ko jyëtu'unëty?

[10]Ëjts, mëti'ipë Wintsën'ajtpën, mëti'ipë nyija'awëtyääpyën yë jot winma'any, mëti'ipë wa'ats y'ixy'äjtypyën wi'ix ja'ay tu'ukjaty myäy tyäjyën, mëti'ipë myooytyääpyën nitu'ukjaty yë ja'ay kyuma'ayën ijxtëm të tyuny të kyäjpxyën.

[11]Mëti'ipë ja'ay nätyukyajkumeentyakëpën ja wit meeny ka'apë të tnituntën, jëtu'un yë nyäxy tä tu'uk yë pakëtseyën mëti'ipë wiink jëyujk yë tyaa nyimaajëpën. Ma ënäty yajxon të myëjaawtëkën, jää nëjkx tyëkooytyä'äy ja kyumeenyajtën, tääts nëjkx je'eyë jyaak jëtity ja'akyupojën.

[12]Yë ntsajptëjk'ajtëmë jëtu'un yë nyäxy tä tu'uk yë yajkutujktaknën oypyë tsujpë, mëti'ipë këjxm xëmë yajpatpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

13Wintsën, mijts yë Israel ja'ayëty m'a'ijx mjëjp'ijxëp. Mëti'ipë m'ëxmajtsëpën, tsëtyu'unmëët wyë'ëma'any. Mëti'ipë mmëjëkämkäkëpën, jëtu'un nëjkx jyäty tä ja'ayxyëëw naaxwayjoty yajkëxja'ayën, poj'am pyojtëkoy, mëët ko ënäty mijts të myaj'ëxmatsy ma jëtu'un m'ityën tä nëëkopkën.

14Wintsën, yajtsooypyäjtkës etsës ntso'okëty; yaj'ëwaatsëpëtsëëmkës etsës njotkujkëty, jä'ä ko mijts tu'uk nyajmëjnajxyp.

15Jëtu'unës ja'ay xy'ënëëmë: ¿Wi'ix ja Wintsën të m'ënë'ëmxëty? Wä'än jëtu'un tunyë tjatyë.

16E ëjts, ka'apës nëkoo mijts nyajjotkëxy ets ëyo'on jotmay tpaatëty ets nkatsojkpyës ëxëëk jyatëty kyëpätëty. Mijts wa'ats xynyijawë wi'ixës të n'ëna'anyën jä'ä ko mijts mwintuuy nkajpxpëtsëëmyës.

17Këtii atsë'ëkë ajawë tii xytyunëty ma ëjtsën, jä'ä ko mijts ntsoktakn'ajtyp koos ëxëëk njaty nkëpety.

18Yë'ë wë'ëmtëp nëxi'iky tukxi'iky mëti'ipës xy'ixjëtijt xypyajëtijtëpën, ka'ap y'ëjtsëty; wä'än tsë'ëkëtë tjawëtë, e ëjts ka'apës mëpaat jëtu'un njaty. Mijts myajkutukëp ets o'ktëy jyatëty kyëpätëty, tuktëjëtya'a tukwäjxëtya'a.

19Jëtu'unës yë Wintsën xy'ënëmaay: Nëjkx ets jam mwa'ak'oyëty ma kajpn yajnitëkën, ma tyëkëtën pyëtsëmtën yë yajkutujkpëtëjk mëti'ipë jam Judá ënä'ämtëpën, jëtu'un xy'aye'eytya'ajëty yë tëjk'aaw maajaty yajpaatyën, ma kajpn yajnitëkën jam Jerusalén.

20Jëtu'un yë ja'ay xy'ënëëmëty: Miitsëty Judá ja'ayëty yajkutujkpëtëjk, ënä'ämpëtëjk ets miitsëty Jerusalén ja'ayëty mëti'ipë yaa najxtëp tëjkëtëpën, mëtoow'itë ja Wintsën ja y'aaw y'ayuk.

21Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Ko po'kxënxëëw, këtii jää tii xypyatsëmtëty ets këtii nëkoo tsëmy kë'ëy xyajnaxtëty ma tëjkëtyaknën ma Jerusalén kajpn yajnitëkën, mijts myaj'antijtëp ets jotkujk mjuuky'atëty.

22Këtii nëkoo tsëmy kë'ëy xymyëtsoontëty ma mjëën mtëjkëtyën ko po'kxënxëëw ets ka'ap tiituunk jää xytyuntëty. Ma tääpë xëëwën ëjts jää xymyëj jawëtëp jëtu'un tääjës ojts n'ënëëmëtën yë m'ap m'okëty.

23E yë'ëjëty ka'ap ojts tmëjpëjkta'aktë n'aaw n'ayukës ets ka'apës xymyëmëtoowtë, je'eyë ojts kyujuunta'aktë, ka'ap jëtu'un tunantë ets nän ka'ap tkupëjktë ets yajtuk'ënëëmëtëty ja nyëë pyokyëty.

24Ëjts Wintsën, jëtu'unës n'ëna'any: Ja'aykyukëtë, mëmëtoowtëkës, këtii tsëmy kë'ëy xymyënaxtëty po'kxënxëëw ma Jerusalén kajpn yajnitëkën; tääpë xëëw kënu'kxy mëpaat nyäxy ets nitiituunk jää kyayajtunëty.

25Ko jëtu'un xytyuntëty, itaanp xëmë yë ja'ay mëti'ipë nëjkx yajkutujkpë'atyën ets y'ënä'ämëty ma David kyutujktaknën, nëjkxëp jam tyëkë pyëtsëmtë mëj'äämpy

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

naaxjoty kajpnjoty kepy wintëkäämpëkëjxy ets kwaaykyijxy, mëët ja kopktëjkëty, wintsëntëjkëty mëti'ipë jam Jerusalén ets jam Judá kukajpnajtëpën ets jam Jurusalén xëmë nëjkx ja'ay jam yajpaaty.

26Minantëp yë ja'ayëty mëti'ipë tso'ontëpën ma Judá y'itjotmën, ma Jerusalén kajpnën, mëti'ipë yajpatëpën ma Benjamín y'itjotmën ets ma ja kopkjotmën mëti'ipë Négueb nyitënääpyën; myëminantëp yë tsyajppaxëty kyupixynyëty ma tsajptëjkën ets tukwintsë'ëkëja'antë ja Wintsën nino'oky nixämy, myëminantëp yë pyoomëty ets y'ääypyajk y'ujts pajkëty ets Wintsën tukmëyoxa'antë ma tyajnaxtën ja kukajpxën.

27E pën miitsëty ka'ap mja'akyukëtë ets ka'ap xypyatuntë ja n'ënä'ämënës ets po'kxënxëëw ka'ap xypyo'kxtë. Pën mënajxtëp ja tsëmy kë'ëy, ja juy tooky jam ma ja tëjkëtyaknën, ma ja naax kajpn yajnitëkën, ëjts njëënmo'ojäämpyës tääpë naax kajpn, nyajnitooyäämpyës yë Jerusalén yë tyëjk aaw ets ko ënäty jëtu'un ntunyës, ni pën nëjkx kyamayë tyajpi'itsëty ja jëën.

Jeremías 18

1Ënät ja Wintsën ojts xymyëkäjpxyës etsës xy'ënëmaay:

2Nijëjpta'ak yë tu'ts pojtspë ets jam ntuk'ëwaanëty ja aaw ayuk

3Ëjts Jeremías, ojtsës nnijëjptä'äky ja tu'ts pojtspë. Tuunp ënäty jam, tëë je'eyë ja myo'onts tkëxpëky ma kyepyën mëti'ipë ëwtijtpën.

4Ënätës n'ijxy ko kanaak ok ja myo'onts tjantykyëxpëky ko oy kyapëtsëmy ja tyu'ts, tääts tjëpëky ja mo'onts ets ja wiinkpë tkëxpëky koonëm pyëtsimy oy tä tsokyën.

5Ënät ja Wintsën xy'ënëmaayës:

6¿E ëjts këtiis jëtää jëtu'un xymyäyëty ntuntëty miitsëty ijxtëm tääpë tu'ts pojtstpënë? Miitsëty jëtu'un nmëët'atë tä tu'uk yë tu'ts pojtspë myo'onts tkë'ëpëk'atyën. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

7Koos ntuknipëjktaakëty nwijxë'ëkëpës yë ujts, njitëpës yë potsy ets nyajkutëkoyëpës yë kajpn.

8Ko tu'uk yë kajpn t'ëxmatsëty ja ëxëëktu'un ëxëëk kajpxën, ëjts ka'apës ntuknikäxëty ja ëyo'on jotmay mëti'ipës të njatuknipëjktaakën.

9Yë'ëjës nmayäämpy ntajäämpy wi'ix tääpë kajpn n'akojëtyës ets nyajyääky nyajpätëtyës.

10Ko tääpë naax kajpn ka'ap kyäjpxyjyä'äkyukëty, je'eyë tnakumëtoownaxy ijxtëmës n'ënëëmën, ëjts njëpëkäämpyës ja oyajtën mëti'ipës yë'ëjëty të njatuknipëjktaakëtën.

11Paaty ntuknipëky ets xy'ënëëmëty yë Judá ja'ayëty ets Jerusalén ja'ayëty ko mëti'ipë Wintsën'ajtpën, jëtu'unës n'ënëëmëtë: Tyam miitsëty nimay nitajëtë wi'ix

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

nyaj'ëyo'onpaata'antën, yë'ëjës nmääpy ntäjpy wi'ix ntëytyuntëty. Nik yaj'oyëtë mjot mwinma'anyëty, ëxmatstë ëxëëk tu'u ets oy winë tuntë.

12Yë'ëjëty jëtu'un m'ëtsowa'anëtë: Këtii nëkoo mxëëw mpo'o xyajtëkoy, ëëtsëty oyës jëtu'un njuuky'atë, yë'ëjës ntsojkën'ajtëp ëxëëk juukyajtën, oyës näjyawëtë koos jëtu'un winë ntuntë tääjës kë'ëm nmaytyën ntajtën.

13Paaty yë Wintsën y'ënä'äny: Yajtëwtë wiinkëtypë naax kajpn pën tëë jëtu'unpë aaw ayuk mëkpë tmëtowtë. Yë Israel ja'ayëty mëj këjää të tyuuntëkoytyë.

14¿Wä'än jëtää yë tip nëjkx jëna'a ka'ap y'ëka'anë ma Líbano y'itjotmën, jam tsaakopk jotmë? ¿Wä'än jëtää yë nëë nëjkx jëna'a tyëtsnë mëti'ipë jam tso'onpën?

15Yë nnaax nkajpnës tëëjës xyjyä'äytyëkooynyë, wiink tios tyukwintsë'kënëp yë poom jok. Tëë t'ëxmajtsnë ja ap tu'u ets jä'ä pyanëjkxnëp mëti'ipë ka'ap t'ixy'ätyën,

16ets anë'ëk tëëtsë'ëk ja nyaax kyajpn të tyaj'awinpity, je'eyë yajnimony yajnituky. Ko ja'ay jam nyaxtë, je'eyë kyëpajk tjëpiptë jä'ä ko ka'ap tja'akyukëtë tii ko o'ktëy ja naax kajpn jyajnë.

17Jëtu'un tä yë jëënpoj tyajpojwä'kxyën winë mëti'ipë tso'onpën xëëwpëtsëmtsyow, jëtu'unës yë Israel ja'ay nwojpwa'kxa'antë ets tkukä'äktëty yë myëtsip. Ko yajtëytyunëty, ka'apës mpa'ëyowa'any ets ka'apës mputëkëja'any.

18Ënät ja ja'ayëty ojts aakyë'ë nyäy'ëna'anëtë: Tsojk winma'any n'ixta'ayëmë wi'ix yë Jeremías nyaj'o'kmëty. Ma ëëtsajtëmën, ka'ap yë teetyëjk tyëkoy'äty mëti'ipë xytyukni''ijxëmëp winë, yë ixpëkyjyä'äytyëjk näjyëtu'un ka'ap tyëkoy'äty mëti'ipë xykyajpxtë'ëwmëpën ets ka'ap yë käjpxynyajxpëtëjkëty tyëkoy'äty mëti'ipë xytyuknija'awëmëp ja Wintsën ja y'aaw y'ayuk. Tsojk pyoky n'ixta'ayëmë ets wä'än t'ooky. Ka'ap nmëpëjkmëty yë y'aaw y'ayuk mëti'ipë të tjakäjpxyën.

19Wintsën, mëtoow'it wi'ixës n'ëna'anyën. Mëtoow'it wi'ixës yë nmëtsiptëjk y'ëna'antën.

20¿Ti yë'ë jëtää yë ëxëëkpë mëët yajmëwinpity mëti'ipë oyënë? Yë'ëjëty tëë tajtë jut maas xyajnaaxtëkëja'antën.

21E mijts myajkutukëp ets ja y'u'unk y'ëna'k yuu'ooktëty ëkë kupuxy y'ooktëty. Wä'än yë pa'am ëyo'on yë'ë yaj'ookëtë ets ja y'ëna'ktëjkëty wä'än jam tsipjotm t'ooktë.

22Mijts ajotkumonë mtuknikäxëp may mä'tspë; yajmëtowëp ko nyëya'ax yujkya'axtëty mëët ja mëktsë'ëkë. Jä'ä ko tëë tajtë o'kpë jut maas xyajnaaxtëkëja'antën, tëë tpëjkta'aktë o'ktakn yu'utsypë maas jeexyë nkuka'anaxyën.

23E mijts Wintsën, wa'ats xynyija'awëtyä'äy wi'ix myäytyën tyajtën ets xyaj'ooka'antës. Këtii xymyä'kxëty yë tyëko'oyënëty ets këtii yë nyëë pyokyëty xyjyä'äytyëkoyëty. Wä'än tka'atë mijts mwintuuy ets mëët ja mtsip m'äkë tëytyun.

Jeremías 19

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[1]Jëtu'unës ja Wintsën xy'ënëmaay: Nëjkx tu'uk juy naaxtu'ts ets xywyoowmukëty tu'uk mäjtsk yë mëjja'aytyëjk ets teetyëjk.

[2]Tääts mnëjkxëty jam Ben-hinom joyjyotm, ma yajpaatyën tu'uk ja tëjkëtyakn ma t'ixko'owtën ja tu'ts apu'u yë tu'ts pojtspëty. Jamts xynyikajpxëty ja aaw ayuk mëti'ipë ntukmëtowäämpyën.

[3]Jëtu'un xy'ënëëmëty: Judá yajkutujkpëtëjk ets miitsëty Jerusalén ja'ayëty, mëtoow'itë ya'atë Wintsën yë y'aaw y'ayuk, mëti'ipë maaytyääyëpën winë, mëti'ipë yë Israel ja'ayëty Tyios'ajtëpën: Mëk ëyo'onës nkäxäämpy ma ya'atë kajpnën; ko ënäty pën tnijawë'aty, je'eyë nëjkx myony tyuk,

[4]jä'ä ko yë Israel ja'ayëty ojts xy'ëxmatstës ets ojts ya'atë it naaxwiinyëtë tyaj'awinpitë wiink naax wiink kajpn, wiink tios ojts tukwintsë'ëkëtë ja poom jok, ja tios mëti'ipë ënäty ka'ap t'ixy'atën ets ja y'ap y'okëty ets Judá yajkutujkpë nän ka'ap ënäty të t'ixy'atë; ojts jam tämtë tjä'ätsë ja wa'ats ja'aytyëjk ja jyot nye'pnyëty.

[5]Ojts näjyëtu'un tyajkojtë wintsë'këntyakn ma tyaka'antë nino'oky nixämy yë y'u'unk y'ëna'këty mëti'ipë ojts tukwintsë'ëkëtën yë Baal. Ëjts ka'apës ojts jëtu'un n'ënëëmëtë ets ka'ap ojts jyëtu'unëty n'ënä'ämtës, ka'ap ojts jëtu'un nmay ntajyës y'ëtë'ëtstëty.

[6]Pyätyp ja xëëw jëmëjt ma ya'atë it naaxwiinyëtë ka'ap t'ëkxëëwajnëty Tofet ets Ben-hinom Joyjyot, jä'ä nëjkx yajtijy O'kën Joyjyot. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

[7]Ma ya'atë it naaxwiinyëtën nyajma'ta'ajäämpyës tëkokyë mëti'ipë yë Judá ja'ayëty ets Jerusalén ja'ayëty tyuknipëjktakëtëpën. Ëjts nyajkutukäämpy ets myëtsip ëxëëk tyunëtëty, yaj'ookëtëty, yë jyot nyini'kxëty yë'ë nëjkx lut majkwejkxy ets kaa tsyu'tsëtë.

[8]Aanë'ëk tëëtsë'ëk nyaj'awinpita'anyës ya'atë kajpn, je'eyë ja'ay tsyë'ëkëtëty ko t'ixtëty. Yë ja'ay mëti'ipë jam najxtëpën je'eyë nëjkx tnimon tnituktë ets je'eyë nëjkx tsyë'ëkëtë ko t'ixtëty ëxëëk të jyäty ja naax kajpn.

[9]Ëjts nyajkutukäämpy ets ja ja'ay tsu'utstëty ja kyë'ëm u'unk kyë'ëm ëna'k, ye'etyëjkpë to'oxytyëjkpë; nixim niyam nëjkx nyätsyu'tsënëtë ko ënäty o'ktëy jyajnëtë ets kyëjxtaaynyë ja jë'kxy pëky mëët ko ja myëtsip të yajnatukëtë.

[10]Ko ënäty jëtu'un të m'ëna'any, ënät nëjkx xytyukpu'ujë ja tu'ts ma ja ja'ay t'ixtëtyën mëti'ipë mjämyëët'ajtëpën

[11]ets xy'ënëëmëtëty: Yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, jëtu'un y'ënä'äny: Jëtu'unës ya'atë naax kajpn ntuna'any tä ja'ay tu'uk yë naaxtu'ts tukpu'ujën ets ka'ap tjëkyepy wi'ix nyaj'o'oyëmëty jatëkok. Nëjkxëp jam Tofet ja'ay nyäyajnaaxtëkëty, jä'ä ko ka'ap ënäty ma t'ëkjëkyäjpnë nyaaxtëkëtëty.

[12]Jëtu'unës ya'atë naax kajpn ntuna'any ets ja ja'ayëty mëti'ipë jap tsënaaytyëpën tä yë Tofet kajpn jyäjtyën. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

13Yë jëën tëjk mëti'ipë yajpatëpën jam Jerusalén, ja këmoontëjk ma ja Judá yajkutujkpëtëjk y'ënä'ämtën ets ja tëjk kopk ma ja mëtsa'a twintsë'ëkëtën mëët ja poom, mëët ja uuky, aak ëxëëk nëjkx nyajxta'ay, jëtu'un tä jam jyäjtyën Tofet kajpnjotm.

14Ënät jatëkok yë Jeremías ojts nyijkxy jam Tofet, ma ja Wintsën kyäjxën ets tnimëtya'aka'any ja Wintsën ja y'aaw y'ayuk. Tääts wya'ak'o'oyëy tsajptëjk'ëkë'ëm ets t'ënëmaay ja naax kajpn:

15Yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, mëti'ipë yë Israel ja'ayëty Tyios'ajtëpën, jëtu'un y'ënä'äny: Nkäxäämpyës ja tëytyu'unën mëti'ipës të nnikäjpxyën ma ya'atë naax kajpnën ets ma tëkokyë yë wiinkëtypë naax kajpnën mëti'ipë mëët nyämyëwinkon'atyën ya'atë kajpn, jä'ä ko tëë kyujuun'ooktë ets ka'apës të xymyëmëtowtë.

Jeremías 20

1Ko ja Pashur, Imer yë myaank, mëti'ipë teety'ajtpën ets mëti'ipë tsajptëjk këwent'ajtpën, tnija'awëy wi'ix ënäty ja Jeremías të kyäjpxynyäxyën,

2ënät ni'ënä'ämëy ets Jeremías yajkox yajtsiikëty ets tkuwëëntëty mëët yë kepy yo'kntujpë yajkutsumyën jam ma ja Benjamín ja tyëjk aawën wiinkonpë yajpaatyën ma ja tsajptëjkën.

3Ënät jatëkok ni'ënä'ämëy ets ja Jeremías yaj'ëxmatsëty ets yajtukyo'käjtu'utëty ja kepy ma ënäty matsy të tyaj'itën. Ënät ja Jeremías y'ënëmaayë: Tëë yë Wintsën yë mxëëw myajtëkajtsxëty ma ijty mxëëwatyën Pashur, jä'ä myajtijanë Magor-misabib.

4Jä'ä ko jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Kutsë'ëkë nyaj'awinpita'any, yë'ëpaat nëjkx mtsë'ëkëty yë ja'ay mëti'ipë mëët oy të mnäjyawëtyën; m'ixëp ko ënäty ja mmëku'uktëjk yaj'ookyë yë myëtsiptëjk. Nkë'ëyakäämpyës yë Judá ja'ayëty ma Babilonyë yajkutujkpën, may nëjkx tsumy matsy yajmënëjkxtë jam Babilonyë ets may nëjkx yajkupuxtë.

5Yë mëtsip yë'ë nëjkx nkë'ëmooytyä'äyës tëkokyë wit meeny mëti'ipë yaajën naaxjoty kajpnjoty, tëkokyë ja naax kam, wit tujkxy ets apëjk atu'unën mëti'ipë tsowëtyën; mëtsip nëjkx tjä'ä'ajta'ay ja wit meeny mëti'ipë ja Judá yajkutujkpë të tnipëjkpetyën, tëkokyë aak Babilonyë nëjkx yajmënëjkxta'ay.

6E mijts Pashur, nëjkxëp myajmënëjkxy tsumy matsy jam Babilonyë, mëët yë m'u'unk m'ëna'k m'u'unk mto'oxytyëjk. Jam nëjkx mnaaxtëkë mëët ja mja'ay mëti'ipë mëët oy të mnäjyawëtyën ets mëti'ipë të xywyin'ëënyën mëët ja tëkatsypë ja käjpxynyajxën.

7Wintsën, mijts tëëjës xywyin'ëëny, kë'ëmës të nmëpëjkpë; ni'ik mmëkëty, paatyës ka'ap të xyajmëtä'äky. Janaam jatsojk je'eyës nyajnëxi'iky nyajtukxi'iky; aak xytyukxikpës yë ja'ay.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

8Koos nkäjpxy, tsipës xëmë nikäjpxyp ets o'kën tëko'oyën; je'eyës xëmë nyaj'ojy nyajyä'äxy ets nyajnëxi'iky nyajtukxi'iky, paaty jyëtu'unëty jä'äs ko nikäjpxy mijts yë m'aaw m'ayuk.

9Koos n'ëna'any: Ëjts ka'apës yë Wintsën n'ëkja'amyätsanë ets ka'apës yë xyëëw n'ëknikajpxanë; koos jëtu'un n'ëna'any ënät jap njootjotyës njawë yë m'aaw m'ayuk tsyooypyiky jëënën ets jëtu'unës ntimjyawë tim tsääpy tim no'kp yowë, tyimtuktëjkëp njawës nwaay npajk. Koos njaakkumä'kxëja'any, nijënu'un tkajëkyepy.

10Nmëtoopyës ko ja'ay ame'tsyë myëtya'aktë ets y'ëna'antë: kutsë'ëkë yajpaaty oymyaajëty. Ënät y'ëna'antë: Mintë, tsojk npoky'ixta'ayëmë. Yë'ëpaat mëti'ipës mëët oy nämyäyën näjyëtu'un t'ëwxitë jëna'ajës muum n'ëktëkoy. Jëtu'un y'ëna'antë: Jääpëk jeexyë y'ëkyajwin'ëëny; tääts nmëmëtakmëty ets ëxëëk ntu'unmëty.

11E mijts Wintsën, mijts myajpatp mëët ëjts, mtsip'ixy mijts ets ni pën mkamayë; mëti'ipës xyjya'ixjëtijt xyjyapajëtijtpën ka'ap myëta'aka'any ets ka'apës xymyäyëty; ka'ap wyimpëtsëma'any oy mëti'ipë jyamaay jyatajtëpën, tsëtyu'unmëët wyë'ëma'antë, o'ktëy jyata'antë ets ka'ap nëjkx yajja'atyëkoy ko ënäty o'ktëy jyatë kyëpätë.

12Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, mëti'ipë mëtëy tii nyipaye'epyën, mëti'ipë tyuk'ijxnajxypyën ja'ay jyot wyinma'any, tuk'ijxkës wi'ix xytyiytyunyën tääpë ja'ayëty, jä'ä ko mijts ntuk'ijxpejtyp ets mëtëy xynyipaye'eyëtyës.

13Kuuy'ëwtë yë Wintsën ets mëjjaw jaantyjyawëtë, jä'ä ko yë'ë yu'tsyp yë ja'ay mëti'ipë jë'ë ya'ax yajpatpën ëxëëk ja'ay itkujky.

14Npojkpyës yë xëëw maas ojts nmëxu'unk'atyën. Jä'ä xëëw maas ojts yë ntaak xyajmëxu'unk'atyën, ka'ap tjëkyepy kënu'kxy y'itëty.

15Npojkpyës yë ja'ay mëti'ipë ojts yë nteetyës tuknijawën ko ënäty tu'uk yë myaank të myiny naaxwiinyëtë ets ojts jotkujk nyäjyawëty.

16Wä'än tääpë naaxwiinyëtë ja'ay jëtu'un tjaty tkëpety tä yë kajpnën mëti'ipë yë Wintsën xëmëkyëjxm të tyajkutëkoyën. Wä'än jopyëp tmëtoy wi'ix ja'ay tmëjë'ë tmëya'axtën yë pëjkën ijxën; ko kyujkyxyëëwënë wä'än tmëtoowpaaty wi'ix ja'ay y'aya'axtën ko tsip tyunyë,

17jä'ä ko yë Tios ka'apës ojts xyaj'ooky ntaakës jyootjoty. Jëtu'un jeexyë ntaakës jootjoty n'o'kyës tä o'kpë yajnaaxnitajyën, jëtu'un'äämpy jeexyë ka'ap ntimmyëxu'unk'ajtyës.

18¿Tiijës ko ojts n'ëkmëxu'unk'ajtpë ets n'ixëtyës je'eyë ja ëyo'on jotmay ets njuuky'atëtyës je'eyë tsëtyu'unmëët?

Jeremías 21

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[1]Ënät yë Sedequías yajkutujkpë tkejxy yë Pashur, yë Malquías yë myaank, mëët yë teety Sofonías, yë Maaseías yë myaank ets nëjkx t'ixtë yë Jeremías ets t'ënëëmëtëty:

[2]Tun yë mëyajtën, yajtëw wäänë yë Wintsën mëët ëëtsëty, yë Nabucodonosor mëti'ipë jam Babilonyë yajkutujkpën, yë'ëjës ëxëëk xytyuuntëp ets tëëjës yë nnaax nkajpn tyajnatuky. Wä'änxyëp yë Wintsën yë myëj'ajtën tyaj'ixëtëty ets jeexyë yë Nabucodonosor tyajwinpity ets jatëkok tnajtskäxëty ma nyaax kyajpnën. Ënät ja Wintsën ojts tmëkäjpxy yë Jeremías,

[3]ets Jeremías t'ëtsooy ja Sedequías ja jyä'äy mëti'ipë ënäty të tkexyën: Ënëëmëtë yë Sedequías

[4]ko jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny, mëti'ipë yë Israel ja'ayëty Tyios'ajtëpën: Ëjts nyajwinpijta'ajäämpyës yë tsiptuunpëtëjk mëti'ipë miitsëty mja'ay'ajtëpën, mëti'ipë jam kajpnpë'am tsiptuuntëpën mëët yë Babilonyë yajkutujkpë jyä'äy etsës nyajmiinta'aja'any yaa kajpn itkujky, yaa tyu'ukmujkta'atëty.

[5]Ëjts kë'ëm tsiptunaanp ets miitsëty nipëtë'ëka'antë mëët yë mëk'ajtën, tsip äkë ets joot'an.

[6]Nyaj'o'kta'ajäämpyës yë ja'ay mëti'ipë yaa kajpnjoty tsënaaytyëpën: ja'ay ets jëyujk, ni'ëmukë nëjkx pa'am ëyo'on yaj'ookëtë.

[7]Yë Sedequías, mëti'ipë jam Judá yajkutujkpën mëët yë tyuunpëtëjk ets jyä'äy, ok nkë'ëyaka'antës ma Nabucodonosor yajkutujkpën; mëti'ipë ënäty juuky të wyë'ëmtën, yuu ets pa'am ëyo'on nëjkx yaj'ookëtë ets tam mëti'ipë kupuxy ookaanpën, nijënu'un nëjkx kyayajpa'ëyowtë. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

[8]Tuk'ëwaanë näjyëtu'un yë naax kajpn ko ëjts mëti'ipë Wintsën'ajtpën, näjyëtu'unës n'ënëëmëtë; ko wä'än twin'ixtë mëti'ipë tsyojkën'ajtëpën, pën yë'ë juukyajtën ëkë pën yë'ë o'kën.

[9]Ja ja'ayëty mëti'ipë wë'ëmtëpën kajpnjoty, jëën tsip, yuu ets pa'am ëyo'on nëjkx yaj'ookëtë. E mëti'ipë tso'ontëpën yaa kajpnjoty ets nyäkyë'ëyakëtë ma ja Caldeo ja'ayëtyën mëti'ipë të mnipëtë'ëkëtën, ka'ap y'ooka'antë, oy ënäty y'ëkyajmënëjkxtë tsumy matsy.

[10]Jä'ä ko tëëjës ntuknipëjktaakë koos nyajmina'any yë ëyo'on jotmay ma ya'atë naax kajpnën, jëtu'un tä jeexyë oyajtën nyajminyënës. Ya'atë naax kajpn yë'ëjës ntukë'ëtëjkëp yë Babilonyë yajkutujkpë ets tyajtooytyëkoyëty. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

[11-12]Jëtu'un xy'ënëëmëty yë Judá yajkutujkpë, yë David yajkutujkpë y'u'unk y'ok: Mëtoow'it yë Wintsën yë y'aaw y'ayuk: Mëtëy xëmë winë xynyipaye'eyëty; yaj'ëwaatsëpëtsëm ja ëyoopëja'ay ma ja ëxëëkja'aytyëjk yaj'ëyowëtën, mëti'ipë yajmëtuunëpën natëk nawa'akë ets ka'ap tsow myëjuyë, këtiipës mijts

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

ntukjoot'anpëkëty ets këtiipë ja n'aaw njotës tsyipkä'äxëty mëët mijts ets tsyooypyëkëty jëënën ets mijts m'ëk o'knëty, jää pën jää y'ëkyajkupi'itsëp.

13Mijts kajpn mëti'ipë yajpatpën joyjoty mëti'ipë jam ënä'ämp yajkutujkpën, mëti'ipë yajpatpën jëtu'un tä jeexyë tsaatunkëjxy y'ityën jam joyjyotm, ëjts mëti'ipë Wintsën'ajtpën, mëtsipës të nnänyikäjpxyë ma mijtsën. Miitsëty jä'ä m'ëna'antë: ¿Pën jëtää xy'ëkmä'ämyëp, pën jëtää xy'ëknipëtë'kmëp ets xy'ëknitëjkëmëty yaa ma yu'utsy kë'ëy ets këwent'aty nyajpatëmën?

14Ëjts miits ntëytyunantëp ijxtëm mpaatëtën mëët mëti'ipë të xytyuntën; nyajtooypyëkäämpyës yë yukjot ets jampaat yë jëën y'ëwtita'any ma pya'a nyuxën. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

Jeremías 22

1Jëtu'unës yë Wintsën të xy'ënëëmë: Nëjkx jam ma yajkutujktaknën ets xynyikajpxëty ya'atë aaw ayuk

2ma Judá yajkutujkpën, mëti'ipë jam yajpatpën ma David yë kyutujktaknën ets ma tyuunpëtëjkën ets ma nitëkokyëty yë ja'ayëtyën mëti'ipë jam tsënaaytyëpën kajpnjotm: Mëtoow'itë yë Wintsën yë y'aaw y'ayuk.

3Tuntë ja tëyajtën ets ja nipaye'eyën tëypyë jaantypë ma ya'atë it naaxwiinyëtën, yaj'ëwaatsëpëtsëmtë ja'ay ma wyintsënën mëti'ipë je'eyë mëk mëtuunpën ets ka'ap tsow yajmëjuy, këtii xytyiytyuntëty yë jaaypyaat jaaypyo'kxy ets ku'ooky u'unk, ku'ookytyo'oxy. Këtii xyaj'ooktëty ma ya'atë it naaxwiinyëtën yë ja'ay mëti'ipë ka'ap tii poky tmëëtëtyën.

4Pën mtuuntëp mëti'ipë ntuk'ënä'ämtëpën, jää'ataanp ja ja'ay mëti'ipë yajkutukëpën ma ja David ja kyutujktaknën, mëti'ipë tëkëjantëpën kepy wintëkäämpëkëjxy ets kwaaykyijxy jam ma yajnitëkën yë kutujktakn, mëët ja ja'ayëty mëti'ipë mëj'äämpy ijtëpën ets wintsëntëjkëty.

5E pën kajts xykyuuytyuntë ijxtëm myaj'ënëëmëtën, ya'atë kutujkëntëjk xit ko'ow jyata'any. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

6Jä'ä ko yë Wintsën tëë tnikäjpxy wi'ix jyata'anyën yë Judá kyutujktakn: Jëtu'un mijts njawë tä yë Galaad kopkën, tä yë Líbano kupi'tykyën, e ëjts yajxonës nikäjpxy ko të'ëts'itjot nyaj'awinpita'anyës ets ni pën jam nëjkx kyatsëënë.

7Ntuknikäxäämpy yë ja'ay mëti'ipë mniminëtëpën mëët ja tyiypyujxn ets mëët ja kyu'umën ets myaj'atëkoyëtëty. Nëjkxëp tjijtë'kta'atë ja mtëjkxeny mëti'ipë ajë kepyën ets tnino'kta'aja'antë.

8May nëjkx ja'ay yaa nyaxtë mëti'ipë wiink kë'ëy wiink kajpn tso'ontëpën, nëjkxëp nyäyajtëwëtë: ¿Tii jëtää ko yë Wintsën jëtu'un të tuny ya'atë naax kajpn?

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

9Ets nëjkx y'ëtsowtë: Jä'ä ko ka'ap ojts jëtu'un t'ëktuunëtë tä ënäty të tkäjpxy tyuntën mëët yë'ë, wiink tios ojts tpanëjkxtëjkënëtë ets ojts yë'ë twintsë'kënëtë.

10-11Këtii xynyiya'axtë yë Josías yajkutujkpë, këtii xynyiya'axtë ko të y'o'knë; yë'ë niya'axtë yë myaank Salum, jä'ä ko ënäty tsyoony ka'ap nijëna'a y'ëkwinpitanë, ka'ap nëjkx t'ëk'ijxnë nijëna'a yë nyaax kyajpn ma të myëxu'unk'atyën. Jä'ä ko yë Wintsën jëtu'un tnikäjpxy yë Salum, Josías yë myaank mëti'ipë jam Judá yajkutujkpën, mëti'ipë ja tyeety kyutëjkëyën ma ënä'ämtaknën ko y'o'ky ets mëti'ipë të tsyoonyën yaa: Ka'ap nëjkx nijëna'a y'ëkwinpijnë,

12jam nëjkx y'ooky ma ënäty të yajmënëjkxyën tsumy matsy ets ka'ap nëjkx nijëna'a t'ëk'ijxnë ja nyaax kyajpn.

13Janty mon janty tuk mijts myajpaaty, jä'ä ko ka'ap tii mëtëy xynyipaye'ey, yë mkëmoon tëjk yë'ë të xytyukkojy ja ëxëëk winma'any, ko ja ja'ay nëkoo të xytyätyyajtuny ets ka'ap të xymyëjuy ijxtëm pyäätyën.

14Ko m'ëna'any: Mëjës yë ntëjk nkoja'any ets tyëkot nän mëj nyaj'ita'anyës ets mäjtsk nikë'ë. Ets xyaj'ëwa'atsy yë nyitëjkwiin, yë'ë ajë kepy mtukniwojpy yë nyipotsy ets tsapts xykyoy.

15¿Jëtu'un mmay mtajyë ko tu'uk yajkutujkpë ajë kepynyawopy mëpaat y'ëne'emyë? Yë mteety oy ojts jyuuky'äty jä'äkyëjxm ko oy ojts winë tnipaye'ey ets mëtëy win tuuny, paatykyëjxm jotkujk jyuuky'äjty.

16Mëk ijty tkuwa'any yë ëyoopëja'aytyëjk ets nyitsiptuunpy mëti'ipë o'ktëy yajtuunpën e paaty ojts oy jyuuky'äty. Yë jëtu'unpë yajtijp ko xy'ixy'ätyës. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

17Mijts yi'iyë mmëmääpy mmëtäjpy wi'ix ja wit meeny xypyaatëty mëët ja antakën; myaj'o'k ja ka'apë tii poky tunyën ets o'ktëy xytyuny xy'ënëëmë ja mnaax mkajpn.

18Jëtu'un yë Wintsën të tnikäjpxy ja Joaquim, yë Josías yë myaank mëti'ipë jam Judá yajkutujkpën: Yë Joaquim ni pën kyaniya'axa'anyë ko ënäty y'ooky, ni pën kyaniya'axa'anyë ets ni pën kya'ëna'ana'any: Ix tëy të m'ëkjaty mijts uty, ëkë mijts ajty, ëkë mijts tsë'ë, ëkë mijts wintsën, ëkë mijts yajkutujkpë.

19Tä kruktsën nëjkx nyaaxtëkë, je'eyë nëjkx yajwinpajëtuty ets jam yajnajtsjëtutëty ma Jerusalén kyajpnpa'ajën.

20Judá, pät jam ma Líbano kopkën ets jam mëk mkuyaxnaxëty. Mëk jam mya'ax mjokëty ma Basán kopkën. Yujkya'ax jam ma Abarim kopk kupi'tykyën, jä'ä ko tëë ja mye'etyëjktëjk tyëkooytya'atë mëti'ipë ënäty mëët m'ijtmuky mtsënaaymyukyën.

21Ojts mijts njamëkäjpxy ma ënäty akujk jotkujk myajpaatyën, ka'ap ojts xykyupëky ja n'aaw n'ayukës. Jëtu'unyëm mja'ay'äty ko m'ëna'k'aty: Ka'apës xykyäjpxymyëtoy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

22Paaty ja mkopktëjk jëtu'un jyata'antë tä aay pu'uxm wyimpapojyën ets ja mye'etyëjktëjk tsumy matsy yajmënëjkxa'antë wiink naax wiink kajpn. Wintsëtyu'un jëjptsëtyu'un nëjkx mwë'ëmy mëët ko ënäty ëxëëkpë yi'iyë të xytyuny të xykyäjpxy.

23Jotkujk tyam myajpaaty, jëtu'un tä joon jëyujkën pyä'änjoty y'ityën, ajë kepy itkujky mtsëënë mëti'ipë ja'ay yajtso'ontëpën jam Líbano, je'eyëp ko pyätyp ja xëëw po'o jëna'a mijts ja pëjkën ijxën xyajnaxa'anyën mëti'ipë jëtu'un pëjkp atoonpën tä to'oxytyëjk u'unk maay tyajja'ta'anyën naaxwiiny.

24Jëtu'un ja Wintsën t'ënëmaay ja Jeconías, yë Joaquim yë myaank mëti'ipë jam Judá yajkutujkpën: Yë njuukyajtënës kë'ëm ntukajpxpejtyp etsës n'ëna'any: Oyxyëp jeexyë mijts jëtu'un mtimyajpatpë nkë'ëkëjxyës tä tu'uk kë'ëjiitsën mëti'ipë ja'ay tyuknokytsyääpyën, mijts je'eyëm njëpëka'any maajës yë nkë'ëjën

25ets nkë'ëyaka'any ma mmëtsipën mëti'ipë ooky m'ixanëpën ets mëti'ipë ëxëëkëm xytsyë'ëkën. Yë'ë ntukë'ëtëkëjäämpy yë Nabucodonosor, mëti'ipë jam ënä'ämp yajkutujkpën Babilonyë, ma Caldeo ja'ayëtyën.

26Ets jam nnajtswopëja'antë atsip mëët yë mtaak ma ja it naaxwiinyëtën ma ka'ap ojts mmëxu'unk'atën, jam nëjkx nimäjtsk m'ooktë.

27Jëtu'un'äämpy nëjkx ka'ap nijëna'a wyimpitë oy yajxon jyawinpita'antëty.

28¿Wä'än yë Jeconías jyëtu'unëty tä tu'uk yë tu'tsën mëti'ipë pu'ujënë, ëkë tä tu'uk yë texyën ëkë a'ukën mëti'ipë ka'ap pën tsyokyënë? ¿Wi'ix jëtää ko jam të yajnajtswojpëtya'atë wiink naax wiink kajpn ma ka'ap pën t'ixy'ätyën?

29Naax, naax, naax; mëtoow'it wi'ix yë Wintsën y'ënä'änyën.

30Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Jap ya'atë ye'etyëjk kuuja'atë ma yajjaaypyätën yë ye'etyëjktëjk, ko jëtu'un yë'ë tä tu'uk ja'ayën mëti'ipë ka'ap nitu'uk yë y'u'unkën, tä tu'uk yë ye'etyëjkën mëti'ipë ka'ap tii të y'oypyëtsë'ëmxëtyën ko të jyuuky'äty. Jä'ä ko ka'ap nëjkx nitu'uk yë y'u'unk y'ëna'k jyä'ty ma David yë kyutujktaknën ets jeexyë jam jatëkok y'ëne'emy Judá.

Jeremías 23

1Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Janty mon janty tuk yajpaatë yë kupixyny këwent'ajtpë mëti'ipë nyäy'ijxtëpën ko ye'eytyëkoy yë nkupixynyës.

2Yë Wintsën mëti'ipë yë Israel ja'ayëty Tyios'ajtëpën, jëtu'un t'ënëëmë yë kupixyny këwent'ajtpë mëti'ipë y'ënä'ämtëpën ja nyaax kyajpn: Miitsëty jëtu'unës yë nnaax nkajpn të xytyuunëtë tä ja'ay ni'ikyë twojpwä'kxyën yë kupixyny ets ni'ikyë të tyajke'eky, ka'ap të tkëwent'aty. E kajts wyi'ixëty ëjts ntukumëtowäämpyës yam ja tyëko'oyënëty. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

3Ëjts kë'ëm jatëkok nyajminäämpy yë n'u'unk n'ëna'kës mëti'ipës jëtu'un nmëët'ajtypyën tä kupixynyën ets jatëkok nyajmujkta'aja'anyës ma ja naax kajpnën

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

ma ojts tsyoontën, jam nëjkx kyäytyë y'uuktë akujk jotkujk ets ja y'u'unk y'ëna'k tyajyääk tyajpatëty.

4Ets kupixyny këwent'ajtpë jam npëjkta'aka'anyës ets yë'ë kyëwent'atëtëty, këtiipë tsyë'ëkëtëty ets këtiipë tii tyëkoy'ajtxëtëty. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

5Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Ëjts nyajkutukäämpyës ets tu'uk ja'ay jyää'atëty mëti'ipë yë David y'u'unk'ajtyp y'ok'ajtypyën, mëti'ipë ënä'ämëpën yajkutukëpën mëët ja wijyajtën, mëti'ipë mëtëy winë nyipaye'eyëpyën ets tëy tyu'uye'eyëty ma naax kajpnën.

6Ko ënäty yë'ë y'ëne'emy, yë Judá ja'ayëty jotkujk nëjkx yajpaatë ets Jerusalén ja'ayëty ka'ap nëjkx tii jotmay tpaatë. Jä'ä nëjkx tijtë ja Wintsën: Yë Wintsën yë'ë xyajmëtakëm.

7Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Pyaatäämpy ja xëëw jëmëjt ma nëjkx ka'ap yë ja'ay t'ëktukajpxpäjnëtën yë Wintsën yë xyëëw, ko ijty y'ëna'antë: Mëët ko yë Wintsën jyuuky'äty, mëti'ipë yajpëtsëëmën yë Israel ja'ayëty jap Egiptë,

8jä'ä nëjkx y'ëna'antë: Mëët yë'ë ko yë Wintsën jyuukyëty, mëti'ipë yajtso'onën ja Israel kajpn ma ënäty tsumy matsy yajpaatën wiink kë'ëy wiink kajpn jam anëkëjxmtsow. Ets kyë'ëm naaxjotm kyë'ëmkajpnjotm nëjkx yajpaatë.

9Ma yajnikajpxtën yë käjpxynyajxpëtëjk: Mëkës njawë, jëtu'unës näjyawëty aak tsëyuupyës yowë njot nnini'kx, jëtu'unës nyaj'ijxnë ëmu'ukyë ja'ayën, tä tu'uk yë ja'ayën mëti'ipë tsatym nyëë të t'uukyën mëti'ipë mukpën, ko yë Wintsën të kyäjpxy ets ko yë y'aaw y'ayuk wya'atsëty.

10Ujts yë naax kajpn yajpaaty mëët yë ja'ay mëti'ipë ka'ap twintsë'ëkëtën yë pëjkën ukën, yi'iyë tyuuntëp kyajpxtëp yë ëxëëkpë, je'eyë tyäty ënä'äma'antë tyäty yajkutuka'antë ets tëkatsy winë tnipaye'eytyë. Paaty ojts yë Wintsën tpoky yë naaxwiinyëtë ets ja naaxwiinyëtë tyëëtsë'ky, ojts tyëtstëkoy ja aay ujts jampë të'ëts'itjotmën.

11Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Yë'ëpaat yë käjpxynyajxpëtëjkëty ets teetytyëjkëty ka'ap të xywyintsë'ëkëtës; maas ntsajptëjkën të ntimkyupaatëtës y'ëtë'ëtstë y'ëna'antë ëxëëkjaty.

12Paatykyëjxm yë nyë'ë tyu'ujëty ma ye'eytyën nyaxtën, jëtu'un y'ita'any tä jeexyë y'akootstuuyëtyën ets nyoktsëtyën. Ëjts nyajkutukäämpy ets yajnajtstijëtëty ets kyëtawtëty. Koos ënäty nyajtëwtë tii të tuntë, ëyo'on jotmayës nëjkx ntuk'ixtë. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

13Tëës n'ixy wi'ix yë käjpxynyajxpëtëjk mëti'ipë Samaria kukajpnajtëpën xymyëtëkoytyës: ko të kyäjpxynyaxtë Baal të tukajpxpätë ets nnaax nkajpnës, Israel kajpn të nyë'ëtëkoy të tyu'utëkoytyë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14Tëës n'ixy wi'ix yë käjpxynyajxpëtëjk mëti'ipë Jerusalén kukajpnajtëpën, mëj këjää të tyuuntëkoytyë: Wiink ye'etyëjk wiink to'oxytyëjk mëët të y'ijt të tsyënaaynyëtë, je'eyë wyin'ëëntë y'anta'aktë; ni'ikyë tjotmëkmo'otë mëti'ipë tuuntëkooy kajpxtëkooytyëpën. Tääpë ja'ayëty jëtu'un tä yë Sodomë ja'ay, Gomorra ja'ayëtyën.

15Paaty ëjts maas nWintsën'atyën, mëti'ipë maaytyääyëpën winë, jëtu'unës n'ënëëmë ja käjpxynyajxpëtëjkëty: Yë ntukkayantëp mëti'ipë ta'amën; yë'ë ntuk'uukantëp mëti'ipë yaj'o'kpën, jä'ä ko mëët yë'ëkyëjxm ko yë käjpxynyajxpëtëjk të pyokytyuntë, tëë ja nëë poky kyëjääjë ma tu'kë'ëyë naax kajpnën.

16Yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, jëtu'un y'ënä'äny: Miitsëty Israel ja'ayëty, këtii nëkoo xymyëjpëjkta'aktë yë käjpxynyajxpëtëjkëty yë y'aaw y'ayukëty. Aakyë'ë y'ëëwtëp kyajpxtëp mëti'ipë ka'ap myëtëyëtyën, mëti'ipë kë'ëm të tma'kxtën, mëti'ipë ka'ap y'ëjtsëty të nnikäjpxyën.

17Mëti'ipë y'ëxëëk'ijxtëpën yë n'aaw n'ayukës, jëtu'un yaj'ëëmëtë: Aak oy winë mwinpëtsëma'anxëtë. Mëti'ipë mëët tsuuwinma'any winë tyuuntëpën jëtu'un yaj'ënëëmëtë: Ka'ap wi'ix mjata'antë.

18E ¿Pën jam të y'otsy ma ja tu'ukmujkën të y'ityën ayu'utsy ame'tsyë mëët ja Wintsën? ¿Pën të tmëtoy mëti'ipë të tnimëtyä'äkyën? ¿Pën të tmëtoow'ity yajxon ko të kyäjpxy të myëtyä'äky?

19Jëtu'un yë Wintsën yë tsyip y'äkë tä mëk kom tuujën, tä yë mëktuupoj jam nyäxyën ma ëxëëkja'ayëtyën.

20Jäänëm yë Wintsën yë tsyip y'äkë nyaxa'any ko ënäty tuny tkäjpxy mëti'ipë të tuknipëjktaakën. Yë'ënëm nëjkx tpaaty nyixëëw nyipo'o täänëm ya'atë xyjyä'äkyukëtëty.

21Ka'ap y'ëjtsëty nkejxy tääpë käjpxynyajxpëtëjkëty ets ka'ap mëët nijëna'a të nxony të n'ityës, yë'ëjëty pëyi'ikyë tsyo'ontë ets ojts yë nxëëwës tnikäjpxy tnimëtya'aktë.

22Ko jeexyë të tnijawëtë yë n'aaw n'ayukës yu'utsypë, tëë jeexyë tnikäjpxy tnimëtya'aktë yë n'aaw n'ayukës maas yë nnaax nkajpnën; ojts jeexyë tjëwowtë ma ëxëëk tu'ujën ets jeexyë t'ëxmajtstë ja y'ëxëëk juukyajtënëty.

23Yë Wintsën jëtu'un y'ënä'äny: Oy jyëkämëty ets oy wyinkonëty, ëjts Tios'ajtp.

24¿Pën ëkmayëtëp nyäyu'utsëtëty maajës winë n'ixyën? Ëjts tamës nyajpaaty tsajpkëjxm ets naaxwiiny. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

25Tëës nmëtoow'ity wi'ix yë käjpxynyajxpëtëjk y'anta'aktën ko y'ëna'antë tëë myëtya'aktë mëët ëjts ets kuma'ayjyotyës të xywin'ixtë.

26¿Mapaat tääpë käjpxynyajxpëtëjkëty wyin'ëëna'antë, ko aakyë'ë nyimëtyaktëp ka'apë myëtëyëtyën, mëti'ipë kë'ëm wyinma'any'ajtëpën?

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

27Yë kyuma'ayëty mëti'ipë kë'ëm nätyukmëmëtyakëtëpën, yë'ë mëët twin'ëëna'antë yë nnaax nkajpnës etsës xyjyä'ätyëkoytyëty, jëtu'un tääjës ojts yë y'aptëjk xyjyä'äytyëkoytyën ets tpanëjkxtëjkëtyë yë Baal.

28-29Ko tu'uk yë käjpxynyajxpë wyinkuma'ajëty, wä'än t'ëna'any ko tëë wyinkuma'ay; e pën tëë t'ëxajë yë n'aaw n'ayukës, wä'än mëtëy tnimëtyä'äky. Ka'ap tu'knax tsyowpaaty yë tsajpmok ets nyikepy. Tä jëën tsyä'äyën jëtu'un yë n'aaw n'ayukës yajmëtoy ets tä pujxnka'tsnën mëti'ipë piw nuuk yë tsaa tyuunpyën. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

30Paaty mëtsipës nnäpyëjktä'äkyë ma tääpë käjpxynyajxpëtëjkëtyën ko aakyë'ë nyämyäätsëtë ets aak jyä'äniwantëp ja n'aaw n'ayukës. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

31Mëtsipës nnäpyëjktä'äkyë ma tääpë käjpxynyajxpëtëjkëtyën ko jëtu'un kyajpxtë myëtya'aktë tä jeexyë ëjts të tmëëtmëtyä'äkyën ets kë'ëmwinma'any tii tmëtya'aktë.

32Mëtsipës nnäpyëjktä'äkyë ma tääpë käjpxynyajxpëtëjkëtyën mëti'ipë nyimëtyaktëpën ja tsuu kuma'ay ka'apë myëtëyëtyën; mëti'ipë yajwa'kxtëpën ja nnaax nkajpnës ko je'eyë twin'ëëntë. Ëjts ka'apës wi'ix të n'ënëëmëtë ets ka'ap y'ëjtsëty të nkäxtë, paaty yë'ëjëty ka'ap tjëkyepy nnaax nkajpnës tputëkëtëty. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

33Mijts Jeremías, pën tu'uk kukajpn ëkë tu'uk käjpxynyajxpë ëkë tu'uk teety myajtëyë: ¿Tii yë Wintsën të t'akäjpxy? Jëtu'un xy'ënëëmëty: Yë Wintsën jëtu'un y'ënä'äny ko miitsëty jëtu'un ma Wintsënën mnaxtë tä jeexyë mtsëëm'itëtën, je'eyëp ko yë'ë tëë tuknipëjktaakë ko tääpë tsëmy t'ixjëpipa'any.

34Ko tu'uk yë käjpxynyajxpë ëkë tu'uk yë teety ëkë tu'uk yë kukajpn tyajtunëty yë ayuk mëti'ipë ënaanpën yë Wintsën yë y'akäjpxy, ëjts ntëytyunäämpyës tääpë ja'ay ets näjyëtu'un y'u'unk y'ëna'k, y'u'unk tyo'oxytyëjk.

35Ko pën tyajtëwëty yë jyiiky myëku'uk ëkë myëyääk myëkä'äx, jyëkyejpy t'ëtsowëty: ¿Tii ëtsoowinpijtën yë Wintsën yäjkpy, wi'ix yë'ë y'ënaanpë?

36Këtii pën jatëkok tyajtunëty yë ayuk mëti'ipë ënaanpën yë Wintsën yë y'akäjpxy. Ko pën jëtu'un y'ëna'anëty, nyajkutukäämpyës ets yä'än tyiytyunëtëty. Miitsëty tëkatsy yë juukpyë Wintsën yë y'aaw y'ayuk të xyajtuunkpatëtë, mëti'ipë miitsëty mTiosajtëpën, yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë.

37Jeremías, ëkyajtëw yë käjpxynyajxpëtëjk: ¿Tii ëtsoowinpijtën yë Wintsën yäjkpy, wi'ix y'ënä'äny?

38E ko y'ëna'antëty, yë Wintsën yë kyäjpxynyajxpë, tääts xy'ëtsowëty: Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Mëët ko miitsëty je'eyëm të xyajtuntë ja aaw ayuk, mëti'ipë ntuk'ënëmaaytyën ka'ap xyajtuntëty,

39jëtu'un miitsëty nyajpëtë'ëka'antë tä tu'uk yë tsëmy kë'ëyën, mëët ja naax kajpn mëti'ipës ja m'aptëjk njamooytyën ets jëkäm nnajtsjëpipëja'antë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

40Ets xëmëkyëjxm nëjkx o'ktëy ntuntë ets wintsëtyu'un jëjptsëtyu'un nëjkx nyajwë'ëmtë jëtu'un tä nëjkx ka'ap nijëna'a xyjyä'äytyëkoytyën.

Jeremías 24

1Tëë ënäty yë Nabucodonosor yajkutujkpë jam Babilonyë tyajnëjkxy tsumy ja Jeconías, yë Joaquim yë myaank mëti'ipë jam Judá yajkutujkpën, mëët yë kopktëjkëty mëti'ipë jam Judá mëj'äämpy ijtëpën ets ja'ayëty mëti'ipë kojtëpën taktëpën ets mëti'ipë pujxn atsaaymyujktëpën, ko ojts yë Wintsën xytyuk'ixyës mäjtsk yë katsy ujtsëty mëët yë higo tëëm, jam kyiiynyë tsajptëjk'ëkë'ëm.

2Tu'kkatsy yaj'ixy oyëty ja higo tëëm, yë'ë mëti'ipë më''ëka'any tsaamë'kpën ets tu'kkatsy yaj'ixy ka'apë y'oyëty, ka'ap tjëkyepy wi'ix pën tjë'kxëty.

3Ets xyajtëëyës ja Wintsën: Jeremías, ¿tii m'ijxyp? Tääjës n'ëtsooy: Higo tëëm n'ijxypyës. Mëti'ipë oyën ets mëti'ipë ka'ap y'oyëtyën, ka'apë tjëkyepy pën tjë'kxëty.

4Ënät xy'ënëmaayës yë Wintsën:

5Ëjts Wintsën, mëti'ipë yë Israel ja'ayëty Tyios'ajtëpën, jëtu'unës n'ëna'any: Jëtu'un tä yë higo tëëmën mëti'ipë oyëtyën, jëtu'unës yë Judá jyä'äy n'ixanë mëti'ipës ojts nkäxtën tsumy matsy ma Caldeo ja'ayëtyën. Mpa'ëyowäämpyës ets oy njawëja'antës,

6ëjts n'ijx'itäämpy nkëwent'atäämpy ets nyajwinpitantëpës jatëkok ma ya'atë naax kajpnën. Yaajës nyajjotkujkëja'antë ets ka'ap nijëna'a n'ëkyajkutëkoyanës; ni'ikyës nkoja'an npäna'antë ets ka'ap nëjkx n'ëkwijxë'knëtës.

7Nëjkxëpës nmo'otë ijxkujk ja'aykyujkën etsës ëjts xy'ijxpaatëty ko ëjts Wintsënajtp, yë'ë nëjkx nkajpn niwa'antës etsës nëjkx ëjts xyTyios'atë, jä'ä ko ëmuumtu'ukjot nëjkx jatëkok xynyiwinpitës.

8E yë Sedequías mëti'ipë jam Judá yajkutujkpën ets kopktëjkëty ets tëkokyë Jerusalén ja'ayëty mëti'ipë ojts wyë'ëmtën kajpnjotm ëkë mëti'ipë ojts nyëjkxtën jap Egiptë tsënääpyë, jëtu'unës njawëja'antë tä ja higo tëëmën mëti'ipë ma'atëtyën, mëti'ipë ka'ap tjëkyepyën wi'ix yajë'kxëty.

9Ëjts nyajkutukäämpy ets wiinkëtypë naax kajpn y'ëxëëk'ixëtëty mëti'ipë wiink naaxwiinyëtë yajpatëpën ets ijxpät wya'anëty ko ënäty ëxëëk të jyatë, ko ënäty ni pën kyatsokëtë, ko ënäty ja'ay y'ëxëëk'ixëtë ets ko ënäty të yajpoktë ma tu'kë'ëyë ja naax kajpnën ma awojpwä'kxy y'itën.

10Yë'ëjës ntuknikäxantëp yë tsip käjpxy, yuu xëëw ets pa'am ëyo'on; nitu'uk kyawë'ëma'antë ma ja naax kajpnën mëti'ipës nmooytyën ets mëti'ipës nmooytyën ja y'ap y'okëty.

Jeremías 25

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[1]Ma taxk jëmëjt y'apetyën ma tyëkën yajkutujkpë yë Joaquim, yë Josías yë myaank, jam Judá, jää yë Wintsën ojts tmëkäjpxy yë Jeremías ets tukmëmëtyäky wi'ix ja Judá kajpn jyata'anyën. Mëtu'uk jëmëjt ënäty ëka'any yajkutuky yë Nabucodonosor jam Babilonyë.

[2]Yë Jeremías käjpxynyajxpë ojts tukmëmëtyakta'ay ya'atë aaw ayuk ja Judá ja'ayëty ets Jerusalén ja'ayëty; jëtu'un t'ënëmaay:

[3]Ma ënäty majktëkëëk jëmëjt y'apetyën ma ja Josías tyëkën yajkutujkpë, yë Amón yë myaank, jam Judá ets tyampaat ma kyä'pxyën i'px tëkëëk jëmëjt, tëëjës yë Wintsën yë y'ayuk xytyuknijawë ets tëë miitsëty ntuk'ëwaanëtë kanaak'ok, e miitsëty ka'ap nijënu'un të xymyëpëktë.

[4]E oy yë Wintsën kanaak ok të mjatuknikäxëtë yë käjpxnyajxpëtëjk, miitsëty nijënu'un mëj të xykyajawëtë, ka'ap të mja'akyukëtë ets ka'ap të mmëtowtë.

[5]Yë'ëjëty tëë kanaak ok mja'ënë'ëmxëtë: Ixmatstë yë m'ëxëëkjot m'ëxëëk winma'any ets m'ëxëëktu'un m'ëxëëk kajpxënëty; jëtu'un jotkujk mjuuky'atëty ma ja it naaxwiinyëtën mëti'ipë ja Wintsën mmooyëtën ets myooyën ja m'ap m'okëty.

[6]Këtii xypyanëjkxtëkëtëty wiink tios; këtii xytyukmuk xytyukxu'umtëty ets ka'ap xy'ëwtatëty. Këtii nëkoo xyajjoot'anpëktëty yë Wintsën ko miitsëty wiink tios xy'ëwtajtëpë, mëti'ipë kë'ëm myajkojtëpën; këtiipë ëxëëk mtunëtëty.

[7]Ets tyam, jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Miitsëty ka'apës të xytyuntë këwentë; je'eyës nëkoo të xyajjoot'anpëktë ko xy'ëwtatë wiink tios mëti'ipë kë'ëm myajkojtëpën, tääpë je'eyë nëkoo ëxëëk mnätyukyajjata'anëtë.

[8]Paaty ja Wintsën y'ënä'äny, mëti'ipë maaytyääyëpën winë: Mëët ko miitsëty ka'ap të xymyëjpëjkta'aktë ma të njamëkajpxtën,

[9]yë'ëjës nmëkajpxäämpy yë naax kajpn mëti'ipë anëkëjxmtsow yajpatëpën, yë ntuunpës Nabucodonosor mëti'ipë Babilonyë yajkutujkpën tääts yaa myintëty ets tnitëkëtëty ya'atë kajpn ets jënu'un mëët nyämyëwinkon'atyën. Xit ko'ow ntuunta'aja'anyës, wa'atsës nyajkutëkooytya'aja'any. Xit ko'owës xëmë nyaj'ita'any ets je'eyë ja'ay tsyë'ëkëtëty ko t'ixtëty.

[10]Ëjts ka'apës n'ëwa'atsa'any nijëna'a ets jam jatëkok yë ja'ay xyi'ik y'ëwë'ëkëty ëkë y'ëwëty ya'axëty akujk jotkujk, ka'ap nëjkx pëjkpë ukpë y'ëknänyikaayënë, ka'ap nëjkx ja'ay y'ëkyajmëtoownë tsaa tukjëtsy ets yë'ëpaat nëjkx ka'ap yë kutë'kxn y'ëktë'kx y'ëkjajnë.

[11]Nëjkxëp ya'atë naax kajpn kyutëkooytyä'äy ets xit ko'ow nëjkx jyajta'ay. Tëkë'px majk jëmëjt jëtu'un ya'atë naax kajpn y'ita'any, yë'ë ënä'ämanëp yë Babilonyë yajkutujkpë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

12Ko ënäty kyä'pxy tëkë'px majk jëmëjt, jääjës yë Babilonyë yajkutujkpë yë nyaax kyajpn mpatëkëjanë yë tyëko'oyën, yë Caldeo ja'ayëty wa'atsës mpaye'eyä'äny yë nyëë pyoky ets nëjkxëpës xëmëkyëjxm nyajkutëkoy. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

13Nyajkëta'akäämpyës yë ëyo'on jotmay ma ya'atë naax kajpnën, tëkokyë ja ëyo'on jotmay mëti'ipë miinpën kuja'ay; tu'kë'ëyë mëti'ipë yë Jeremías të tnikäjpxyën mëët yë nxëëwkyëjxmës wi'ix jyata'anyën ja naax kajpn.

14Mëjëtypë kajpn ets mëj'äämpyë yajkutujkpë nëjkxëp tyukja'tyë ets ka'ap nëjkx yajmëtä'äkyë. Jëtu'unës ntukëpäta'any mëët ijxtëm të y'ëtë'ëtstë y'ëna'antë.

15Jëtu'unës të xy'ënëëmë yë Wintsën mëti'ipë yë Israel ja'ayëty Tyios'ajtëpën: Ix tyaapë a'ukën, ujts yajpaaty mëët yë ntsip n'äkës. Këëyë'ëk ets nëjkx xytyuk'uuky tëkokyë yë naax kajpn ma të nkexyën.

16Ko ënäty t'uuktë, jëtu'un y'ëtë'ëtsa'antë tä ja'akyupojën mëët ko ënäty ja jëën tsip tyunyë mëti'ipës ntuknikäxantëpën.

17Ënät ojts n'ëxajës ja a'ukën mëti'ipës ja Wintsën xymyooyën etsës ntuk'uky ja naax kajpn maajës ënäty ja Wintsën të xykyexyën.

18Ojtsës ntuk'uuky yë Jerusalén kajpn ets Judá kajpn mëët yë yajkutujkpëtëjk, y'ënä'ämpëtëjkëty ets tyimkutëkooytya'atëty, xit ko'ow jyajta'atëty, mëti'ipë je'eyë nëjkx yajtsë'ëkëtën ko ënäty yaj'ixy, yë'ë ijxpäjtën'atëp ko ënäty të yajpoky xëmëkyëjxm.

19Tëës näjyëtu'un ntuk'uuky yë faraón, mëti'ipë jap Egiptë ënä'ämpën, mëët yë wyintsëntëjk ets tyuunpëtëjk ets tu'kë'ëyë jyä'äy,

20ets oypyënëty mëti'ipë jap Egiptë yajpatëpën, tu'kë'ëyë yajkutujkpëtëjk mëti'ipë jam Us ënä'ämtëpën ets tëkokyë yë filistejë ja'ayëty: yë Ascalón kajpn, Gaza kajpn, Ecrón kajpn ets mëti'ipë jam Asdod të wyë'ëmtën;

21yë y'itjot yë Edom, Moab ets Amón,

22tu'kë'ëyë yë yajkutujkpëtëjk mëti'ipë jam ënä'ämtëpën Tirë ets Sidón, yajkutujkpëtëjk mëti'ipë jam yajpatëpën ma ja Mejyën Naax'akujkpyë,

23yë Dedán ja'ayëty, Temá ja'ayëty, Buz ja'ayëty ets ja kajpn ma ja ja'ay nyäy'awaayjyäpëtën,

24tu'kë'ëyë yë Arabië yajkutujkpëtëjkpë, tëkokyë yajkutujkpëtëjk mëti'ipë jam të'ëts'itjotm yajpatëpën,

25yë yajkutujkpëtëjk mëti'ipë jamëtyën Zimri, Elám ets jam Media,

26yë yajkutujkpëtëjk mëti'ipë jam anëkëjxmtsow yajpatëpën, mëti'ipë nämyëwinkon'ajtëtëpën, mëti'ipë nämyëjëkäm'ajtëtëpën; tu'kë'ëyë ja wiink naax wiink kajpn ma y'ityën ënä'ämën kutujkën. Ets tukjëjpkëxëty yë Babilonyë yajkutujkpë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

27Ënät ojts yë Wintsën näjyëtu'un xy'ënëëmës: Ënëëmëtë ko ëjts Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, mëti'ipë yë Israel ja'ay Tyios'ajtëpën, tyam ntuk'ënä'ämtë ets xy'ukta'atëty koonëm mukpëkëtëty ets mtëkëtëty ë'tspë, mkëtaw mkëpiptëty, ka'ap m'ëk maayënëtëty wi'ix mpëtë'ëktëty, mëët ko ënäty je'eyë ja tsip y'ijnë mëti'ipë ntuknikäxantëpën.

28E ko tka'ëxajëja'antëty yë a'ukën, jëtu'un xy'ënëëmëtëty: Yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, jëtu'un y'ënä'äny: Kwanë ko xy'uuktë oy wi'ix mja'ëna'antë.

29Jä'ä ko jamës nyajtso'onta'aka'any yë ëyo'on jotmay ma ja kajpnën mëti'ipës ojts ëjts njayajtuknikënu'kxën. ¿E miits m'ënantëp ko ka'ap myajtëytyuntëtyë? Miitsëty ka'ap myajnimä'kxa'antë, jä'ä ko nyajtso'onta'akäämpyës yë tsip ma tëkokyë yë naax kajpn yajpaatën. Ëjts Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, ëjts ënaanp.

30Mijts Jeremías, wa'ats xynyimëtyakta'ajëty ma yë'ëjëtyën tëkokyë mëti'ipë mmëtoopyën. Jëtu'un xy'ënëëmëty: Jëtu'un yë Wintsën jam këjxm yë y'aaw y'ayuk tyajmëtoyë ënääwën, jam ma y'ijtaknën kënu'kxypyë ets tmëkäjpxy ja y'u'unk y'ëna'k mëk, jëtu'un tä yë ja'ay mëk kyajpxtën mëti'ipë tsatym wyintä'äntëpën ets tukmëtoy ni'ëmukë ja naaxwiinyëtë ja'ay.

31Koos nkajpxëty, jëtu'un yajmëtowa'any tä ënääwën mëti'ipë naaxwiinyëtë apëtsëmy yajmëtoopën, jä'ä ko yë Wintsën pyaye'eyäämpy ja nëë poky mëti'ipë të tuntën ja naax kajpn, wa'ats tmëkajpxta'aja'any ja naaxwiinyëtë ja'ay ets tyajkutuka'any wä'än t'o'kta'atë ja ëxëëkja'aytyëjk. Yë Wintsën jëtu'un ënaanp.

32Yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, jëtu'un y'ënä'äny: Yë ëyo'on jotmay mëti'ipë miimp këtakpën, jëjpkë'ëy tyu'utëkëja'any kajpn kajpn; jëtu'un tä tuupoj jam tsyoonyën ma naaxwiinyëtë jyëjpkëxyën.

33Jëtu'unyë nëjkx nyaaxmë'o'këtya'atë ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty ja Wintsën yaj'o'kpyën jä'ä xëëw. Ni pën nëjkx kyaniya'axëtë ets ni pën nëjkx kya'ëna'any ets nyaaxtëkëtëty; jëtu'un tä të'ënyën, jëtu'un nëjkx nyaaxmëpuutsë.

34Ya'axtë kupixyny këwent'ajtpë, ya'axtë joktë mëët ja pëjkën ijxën. Jä'ä ko tëë tpaaty ja nyixëëw ma ja o'kën tëko'oyën y'ita'anyën ets miitsëty jëtu'un mmëtsip myaj'ooka'anëtë tä ja'ay tyaj'ookyën yë kupixyny.

35Yë kupixyny këwent'ajtpëty ka'ap nëjkx tjëkyepy wi'ix kyä'äktëtyën; mëti'ipë wyojpjëtijtëpën yë kupixyny nijënu'un nëjkx tkajëkyepy wi'ix kyäktso'oktëtyën.

36Yaxtëp jojktëp yë kupixyny këwent'ajtpë, jëëytyëp yaxtëp yë kupixyny winwoopë, jä'ä ko tëë ja Wintsën tyajkutëkooytyä'äy ja aay ujts.

37Mëët yë'ëkyëjxm ko yë Wintsën të jyoot'anpëky, paaty të tyajkutëkooytyääy ja kam tu'u oyëtypë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

38Jëtu'un të tnipëtsëmy ja naax kajpn tä tu'uk kaa pyëtsimyën y'ijtaknjoty ets ëxëëk tuuny ja naax kajpn, jä'ä ko ja Wintsën ja tsyip y'äkë jëënën tsyooypyijky, paaty tyajnaaxkëtäky ja jëën tsip.

Jeremías 26

1Jam Judá ma yajkutujktso'onyën yë Joaquim, yë Josías yë myaank, jää ojts yë Wintsën tmëkäjpxy yë Jeremías,

2ets t'ënëmaay: Jam mwa'ak'oyëty tsajptëjk'ëkë'ëm, jam xynyikajpxta'ajëty tu'kë'ëyë ja aaw ayuk mëti'ipë të ntukmëmëtyä'äkyën, wä'än ja ja'ay tmëtowtë mëti'ipë tso'ontëpën Judá, mëti'ipë miintëpën ma tsajptëjkën. Nitii xykyaninaxëty wa'ats xynyikajpxta'ajëty.

3Kooxyëp tnaja'akyukëtëty mëti'ipë mnikäjpxypën ets t'ëxmatstëty ja y'ëxëëkjot y'ëxëëk winma'any, wä'änës ka'ap ntëytyuntyëty ma ëxëëk të y'ëtë'ëtstë y'ëna'antën, jëtu'un tääjës ënäty të njamay të njatajyën.

4Jëtu'un xy'ënëëmëtëty ko ëjts, mëti'ipë Wintsën'ajtpën, ëjts ënaanp: Pën këtii xymyëj'ix xymyëjpëjkta'aktës ets ka'ap tuntë tääjës të nja'ënëëmëtën,

5ets pën ka'ap tja'akyukëtë ja aaw ayuk mëti'ipës të njakajpxnaxyën mëët ja nkäjpxynyajxpëtëjkës, mëti'ipës kanaak ok të njakexyën ets je'eyë të kyäjpxykyumëtoownaxtë,

6ënätës ya'atë tsajptëjk jëtu'un ntuna'any tä jam Siló jyäjty kyëpejtyën ets nëjkx ijxpäjtën wyi'imy ko të yajpoky ma wiinkëtypë naax kajpnën mëti'ipë naaxwiinyëtë yajpatëpën.

7Yë teetytyëjkëty, käjpxynyajxpëtëjkëty ets tëkokyë ja ja'ayëty myëtoowtaaytyë ja aaw ayuk mëti'ipë ja Jeremías ojts tkäjpxyën jam tsajptëjk'ëkë'ëm.

8Ko kyajpxtaay ijxtëm ja Wintsën ënäty të tyuknipëkyën, ënät myajtsëtë ja teetytyëjkëty, ja käjpxynyajxpëtëjkëty ets mayjyä'äy ets y'ënëmaayëtë: M'ookëp ënät.

9¿Ma jëtu'unpë winma'any xypyiky ko m'ëna'any ko ya'atë tsajptëjk mëti'ipë Wintsën tyëjk'ajtypyën jëtu'un jyata'any tä jyäjtyën jam Siló ets ko m'ëna'any ko ya'atë naax kajpn kyutëkoyä'äny ets tukwa'ats wyë'ëma'any ets ko ka'ap yaa pën tsyëënëja'any? Tä ja mayjyä'äy myujkpejty ets ojts tyajnatuktë ja Jeremías.

10Ja kopktëjkëty mëti'ipë jam Judá mëj'äämpy ijtëpën, ko tnija'awëtyë wi'ix jam jyäty kyëpetyën, ënätyë jam tsyo'ontë ma ja kutujkëntëjkën, ma ja yajkutujkpë y'ëne'emyën ets ojts nyëjkxtë ma tsajptëjkën. Jam nyaaxwä'tstë ma ja Jempyë Tëjk Aawën.

11Ënät ja teetytyëjkëty, ja käjpxynyajxpëtëjkëty ets ja mayjyä'äyëty ojts t'ënëëmëtë ja kopktëjkëty mëj'äämpyë y'itën ma ja kajpnën: Tyaapë ja'ay, patëp y'ookëty, jä'ä ko

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

tëkatsy të tnikäjpxy yë naax kajpn. Miitsëty tëë wa'ats xymyëtowtë mëët yë mkopk mtatskëty.

12E ja Jeremías ojts tmëkäjpxy ja kopktëjkëty ets ja mayjyä'äy ets t'ënëmaay: Yë Wintsën të xykyexyës etsës yë y'aaw y'ayuk nikajpxëty, yë'ëjës të xytyuknipëky ets jëtu'un yë naax kajpn ets tsajptëjk nimëtya'akëtyës ijxtëm të xymyëtowtën.

13Yaj'oyëtë yë mjot mwinma'anyëty ets mtu'unënëty mkajpxënëty, mëmëtowtë yë Wintsën mëti'ipë miits mTiosajtëpën, këtiipë ja ëyo'on jotmay mtuknikäxëtëty mëti'ipës të nikäjpxyën.

14E ëjts, tyamës yë'ë, miits mkë'ëjotyëty të nka'ayës; ixtë wi'ixës xytyuna'antë.

15Je'eyëp tëy ko yajxon xytyimwinmaytyëty: pën xyaj'o'ktëpës, miitsëty ets nitëkokyë ja'ayëty mëti'ipë kunaax kukajpnëtyën pokymyëët nëjkx wyë'ëmta'atë mëët ko ënäty të xyaj'ooktë tu'uk ja'ay mëti'ipë ka'ap tii poky tmëëtëtyën; jä'ä ko ëjts Wintsënës të xykyexy ets miitsëty ntukmëtowtëty ya'atë aaw ayuk mëti'ipë të xymyëtowtën.

16Ënät ja kopktëjkëty ets ja mayjyä'äyëty t'ënëmaaytyë ja teetytyëjkëty ets ja käjpxynyajxpëtëjkëty: Ka'ap tyaapë ja'ay tii poky tjantymyëëtëty wi'ix ko nyaj'o'kmëty; yë'ë të tnikäjpxy yë Wintsën yë y'aaw y'ayuk mëti'ipë nTios'ajtëmën.

17Ënät tu'uk mäjtsk ja mëjja'aytyëjkëty wya'akë'ktë ets t'ënëmaaytyë ja mayjyä'äy mëti'ipë ënäty jam të nyiye'eypyätën:

18Ma yajkutujkyën yë Ezequías, mëti'ipë jam Judá ënä'ämën, jää ojts yë Miqueas mëti'ipë Moreset tso'onpën, tnikäjpxy tnimëtyä'äky yë Wintsën yë y'aaw y'ayuk ets ojts tmëkäjpxy yë Judá ja'ayëty, ma t'ënëmaayën: Yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë jëtu'un y'ënä'äny: Jëtu'un yë Sión kajpn y'awinpita'any tä yë tsajpkaa yu'uyën, yë Jerusalén kajpn xit ko'ow jyata'any ets jam ma nitunën kajpnjotmëpë y'ityën, wa'ats y'aatëkoyä'äny.

19¿E ojts yë Ezequías yajkutujkpë ets naax kajpn tyaj'ooktë ja Miqueas? Ka'ap, ni'ikyënëm ojts yë yajkutujkpë tsë'ëkë ja Wintsën ets ni'ikyënëm ojts y'ënä'äny ko wä'än yë Tios tpokymye'kxy ja naax kajpn. Ënät ja Wintsën ka'ap tkejxy ja ëyo'on jotmay mëti'ipë ënäty të tjatuknipëjktaakën tkäxa'any. ¿Ets ënät ëëtsajtëm ja nëë poky mëjpë këjääpë nnätyukpatëmëtyë ko tu'uk ja ja'ay nyaj'o'kmëty ka'apë tii poky tmëëtëtyë?

20Näyjyëtu'un ja Urías käjpxynyajxpë, yë Semaías yë myaank mëti'ipë jam Quiriat-jearim kukajpn'ajtpën, ojts ja Wintsën ja y'aaw y'ayuk tnikäjpxy ets mëk ojts tnikäjpxy nimëtyä'äky ya'atë naax kajpn, jëtu'un tä yë Jeremías të kyäjpxy të myëtyä'äkyën.

21Yë Joaquim yajkutujkpë mëët yë wyintsëntëjk ets kyutuunktëjk ojts tmëtoow'itë ja aaw ayuk ets ja yajkutujkpë ojts jya'ëna'any tyaj'ooka'any. E ko yë Urías tnija'awëy, ojts ënätyë kye'eky ets ojts jap nyijkxy Egiptë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

22E yë Joaquim yajkutujkpë ojts jap Egiptë tkexy yë Elnatán, yë Acbor yë myaank, mëët yë wiinkpë ja'ayëty,

23ets tyajtso'ontë jap Egiptë ja Urías ets tuknimiintë ja Joaquim yajkutujkpë, tä ni'ënä'ämëy ets tyaj'ooktëty ets ja nyini'kx tkujëpijpëtëty ma ja o'kpëjutën ma ja may o'kpë nyipetyën.

24Yë Ahicam, yë Safán yë myaank, yë'ë ojts tnikajpxtu'uty ja Jeremías ets ka'ap yajkë'ëyäjky ma ja mayjyä'äyën këtiipë tyaj'ooktëty.

Jeremías 27

1Ma ënäty mëmajktaxk jëmëjt yajkutukyën jam Judá yë Sedequías, yë Josías yë myaank; ënät ojts yë Wintsën tmëkäjpxy yë Jeremías,

2ets t'ënëmaay: Oytyun yë po'otejpxy ets tsajpkaakukë'ë ets mnätyukyo'ktëyëtëty.

3Ok xykyäjpxynyikäxëty yë yajkutujkpëtëjk mëti'ipë jam ënä'ämtëpën Edom, Moab, Amón, Tirë ets Sidón. Yë'ë ntukmëkäxëp ja käjpxy yë ja'ayëty mëti'ipë ja Sedequías yajkutujkpë nyimiintëpën.

4Ets xytyuk'ënä'ämëty wä'än yë wyintsëntëjk t'ënëëmëtë, ko ëjts, mëti'ipë Wintsën'ajtpën, mëti'ipë maaytyääyëpën winë; mëti'ipë yë Israel ja'ay Tyios'ajtëpën, jëtu'unës n'ëna'any:

5Mëët yë mëj'ajtën kutujkën ojts nyajkojyës yë naaxwiinyëtë; yë ja'ayëty ets jëyujkëty mëti'ipë jam yajpatëpën, njëkyejpyës pën nmo'ojëty mëti'ipës ënäty nmo'ojäämpyën.

6E yë ntuunpës Nabucodonosor, mëti'ipë jam Babilonyë ënä'ämpën, tëëjës ntukë'ëtëjkëtyä'äy tu'kë'ëyë naax kajpn ets aayjëyujk ujtsjëyujk ëwa'anëtypë.

7Tu'kë'ëyë yë naax kajpn aakjam yajpata'aja'antë ma yë'ëjën ets ma y'u'unk y'ëna'kën ets ma y'ok'u'unk y'ok'ëna'kën; koonëm wiinkëtypë naax kajpn wäänë mëkpë pyëtsëmëty mëti'ipë nëjkx tyukja'tyën ets pyëjkëtëty ja kyutujkën.

8E pën jää yë naax kajpn mëti'ipë ka'ap nyätyuk'ëne'emyën yë Nabucodonosor, ëjts ntëytyunäämpyës tääpë naax kajpn mëët yë tsip, yuu xëëw ets pa'am ëyo'on, koonëm ja naax kajpn aakjam yajpata'atëty ma Nabucodonosor y'ëne'emyën. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

9Paaty n'ënëëmëtë këtii nëkoo xymyëpëjkëtëty yë y'aaw y'ayuk tääpë käjpxynyajxpëtëjkëty, najtsja'apëtëjkëty ets ja'ayëty mëti'ipë yajkuma'aynyiwijtëpën; yë'ëpaat mëti'ipë kajpxpojktëpën, mëti'ipë yajmëtoopën tii t'akajpxtën mëti'ipë tunan jatanëpën; mëti'ipë ënantëpën ets ka'ap mnäkyë'ëyakëtëty ma ja Babilonyë yajkutujkpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

10Ijxtëm mja'ënë'ëmxëtën nëkoo je'eyë mwin'ëënëtë, je'eyëm nëjkx tsumy matsy myajmënëjkxtë wiink naax wiink kajpn ets xit ko'ow ntuunta'aja'antës ets jam m'ooktëty muum.

11E ja naax kajpn mëti'ipë nnäkyë'ëyajkëpën ma ja Babilonyë yajkutujkpën, jamës nëjkx nyajwë'ëmy ma nyaax kyajpnën ets ja nyaax kyam tajtëty tjääptëty. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

12Ëjts Jeremías, ojtsës nkajpxnajxta'ay ya'atë aaw ayuk ma Sedequías yajkutujkpën, mëti'ipë jam Judá ënä'ämpën ets ojtsës n'ënëëmë: Näkyë'ëyakëtë ma Babilonyë yajkutujkpën ets ma nyaax kyajpnën ets mjuuky'atëty.

13¿Tii mpëkëp mpaatëp ko mijts m'ookëty ets mnaax mkajpn tyëkoyëty tsipjoty ets yuu ooktëty ets pa'am ëyo'on yaj'ookëtëty yë mja'ay? Jä'ä ko yë Wintsën tëë tnikäjpxy ko ja naax kajpn mëti'ipë ka'ap nyäkyë'ëyäkyën ma ja Babilonyë yajkutujkpën jëtu'un jyata'any tä të tnikäjpxyën.

14Këtii xymyëpëkëty yë y'aaw y'ayukëty tääpë käjpxynyajxpëtëjkëty ko y'ëna'antëty ko ka'ap mnäkyë'ëyakëtëty ma Babilonyë yajkutujkpën, nëkoopë je'eyë y'anta'aktë.

15Yë Wintsën jëtu'un y'ënä'äny ko ka'ap yë'ëjëty të kyäxëtë; nëkoopë y'anta'aktë ko tii tkajpxtë ëjts nxëëwkyëjxmës. Miitsëty tsumy matsy je'eyëm myajmënëjkxa'antë wiink naax wiink kajpn mëët ja käjpxynyajxpëtëjkëty mëti'ipë nëkoo ëxaty të m'ënë'ëmxëtën ets jam nëjkx m'ooktë.

16Ojtsës näjyëtu'un njamëkäjpxy yë teetytyëjkëty ets tëkokyë ja ja'ayëty etsës t'ënëmaay: Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Këtii xymyëpëktëty yë käjpxynyajxpëtëjkëty mëti'ipë ënantëpën ko tsojk jatëkok yajmëwinpita'any jam Babilonyë mëti'ipë jap tsajptëkoty tuuntëpën. Ko jëtu'un m'ënë'ëmxëtëty nëkoopë ënäty mwin'ëënëtë.

17Këtii xymyëpëktëty. Nikë Näkyë'ëyakëtë jam ma Babilonyë yajkutujkpën ets mjuuky'atëty. ¿Tii mpëktëp mpaatëp ko ya'atë naax kajpn jyatëty xit ko'ow?

18Pën janty tëy ko miitsëty mkäjpxynyajxpë'atë, ëjts yajtëëwtëk; ëjts Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, wä'änës ka'ap nyajkutukëty ets jam Babilonyë yajmënëjkxta'ajëty ja apëjk atu'unën mëti'ipë jap ijtpën tsajptëkoty, mëti'ipë jamën ma kutujkëntëjkën ets mëti'ipë jamën maajaty yë Jerusalén kajpnën.

19-21Ko yë Nabucodonosor yajkutujkpë tmëtso'ony yë Jeconías jam Jerusalén, yë Joaquim yë myaank, mëti'ipë jam ënä'ämpën Judá ets ojts tsumy matsy tyajnëjkxy jam Babilonyë mëët ja kyopktëjkëty mëti'ipë ënäty jam Judá yajpatëpën ets Jerusalén, ka'ap ojts tyajnëjkxy ja mäjtskpë ja tsajptëjk xeny ets ja nëë apëjkën mëjpë mëti'ipë mëët yë tsuxkpujxn y'oytyunyëtyën ets ja nyipujxnwintëkäämpë ma ja nëë apëjkën tyajye'eytyën ets ja apëjk atu'unën mëti'ipë jap jaak'ijtpën tsajptëkoty. Yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë jëtu'un y'ënä'äny, yë'ë nyikäjpxyp tääpë apëjk

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

atu'unën mëti'ipë të wyi'imyën jap tsajptëkoty ets ma Judá yajkutujkpë kyutujktaknën ets jampë Jerusalén.

22Yajmënëjkxta'ajantëp jam Babilonyë ets jeky jam y'ita'any, koonëmës ëjts ntuknipëjktaakëty jëna'a jatëkok wyimpitëty ma të yajmutsoonyën. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

Jeremías 28

1Ma mëkoxk po'o y'apetyën, nän yë'ë jëmëjtpë, jää ma mëmajktaxk jëmëjt y'apetyën ma Sedequías yajkutukyën jam Judá, yë Hananías käjpxynyajxpë, yë Azur yë myaank, mëti'ipë jam Gabaón kukajpn'ajtpën, ojts tninëjkxy yë Jeremías ma ënäty jam tsajptëkotm yajpaatyën, ma ënäty näjyëtu'un jam yajpaatën wiinkëtypë teetytyëjkëty ets ja'ayëty mëti'ipë jam kunaax'ajt kukajpnajtëpën ets t'ënëmaay:

2Yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, mëti'ipë Israel ja'ayëty Tyios'ajtëpën, jëtu'un y'ënä'äny: Jëtu'unës yë Babilonyë yajkutujkpë ntuna'any tä tu'uk tsajpkaa myëpotën yë kyukë'ë mëti'ipë tyukyuupyën.

3Kommäjtsk jëmëjt nyajmina'anyës jatëkok yë apëjk atu'unën mëti'ipë yë Nabucodonosor ojts jap tsajptëkoty tmëpëtsëmyën ets ojts tmënëjkxy jam Babilonyë.

4Näyjyëtu'un wyimpita'any jatëkok yë Jeconías, yë Joaquim yë myaank, mëti'ipë jam yajkutujkpën Judá ets nitëkokyë ja'ayëty mëti'ipë ojts jam Babilonyë yajmënëjkxtën tsumy matsy. Jëtu'un tääjës n'ëna'anyën, ëjts nyajmëpotëjäämpy yë Babilonyë yajkutujkpë. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

5Tää ja Jeremías käjpxynyajxpë t'ëtsooy ja Hananías käjpxynyajxpë, tam ënäty tmëtowtë ja teetytyëjkëty ets ja kunaax kukajpnëty mëti'ipë jam yajpatëpën ma tsajptëjkën:

6Oy jëtu'un tä m'ëna'anyën jääpëk yë Wintsën t'ëktuny, oy'ajtp jeexyë ko wyimpitëty yë apëjk atu'unën mëti'ipë jap tsajptëkoty pëtsëëmën ets näjyëtu'un wyimpijta'atëty yë ja'ayëty mëti'ipë ojts tsumy matsy yajmënëjkxtën jam Babilonyë.

7E mëtoow'it wi'ix mijts ets naax kajpn n'ënëëmëja'anyënës:

8Ja käjpxnyajxpëtëjkëty mëti'ipë tëëyëp juuky'ajtëpën ma ënäty mijts ets ëjts ka'ap nmi'inëmën naaxwiiny, ojts t'akajpxtë ko jyää'ata'any ma naax kajpnën ja tsip, yuu xëëw ets pa'am ëyo'on.

9E ko ijty tu'uk yë käjpxynyajxpë t'akäjpxy yë oyajtën jotkujk'ajtën ets jyänty tyuny jyänty jyätyë, jää yaj'ixy ko janty Wintsën të kyexyë.

10Ënät ja Hananías ojts tukyo'kpëjktu'uty ja Jeremías ja tsajpkaakukë'ë, mëti'ipë ënäty jam yo'ktsum'ajtypyën ets ojts tëjtä'äky.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

11Tyam tuktëjë tyam y'ënä'äny ma ja mayjyä'äyën: Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Jëtu'un jyata'any kyëpäta'any ja mäjtsk jëmëjt, ntuktëjëtya'ajäämpyës ja tejpxy ma ja naax kajpnëtyën mëti'ipë ja Babilonyë yajkutujkpë të tsumy të tmatsyën ets ntuktëjëtya'aja'anyës ja kyutujkën tä yajtuktëjën yë tsajpkaakukë'ë. Ets ja Jeremías tim tso'on jam ënätyë.

12Kom ok, tëë ënäty ja Hananías tukyo'kpojtu'uty ja Jeremías ja tsajpkaakukë'ë mëti'ipë yo'ktëy'äjtypyën, ënät ojts ja Wintsën tmëkäjpxy ja Jeremías ets t'ënëmaay:

13Nëjkx ënëëmë yë Hananías: Ëjts mëti'ipë Wintsën'ajtpën, jëtu'unës n'ëna'any: Tëë xytyuktëjë yë tsajpkaakukë'ë mëti'ipë kepyën, tyam pujxn tsajpkaakukë'ë'atanëp.

14Jä'ä ko ëjts mëti'ipë Wintsën'ajtpën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, mëti'ipë yë Israel ja'ayëty Tyios'ajtëpën, jëtu'unës n'ënä'äny: Tëës yë naax kajpn ntukutsuumta'ay yë tsajpkaakukë'ë mëti'ipë aak juunpujxnën ets tmëtuntëty ja Nabucodonosor yajkutujkpë mëti'ipë jam Babilonyë ënä'ämpën. Yë'ëpaat yë jëyujk mëti'ipë ëwa'anëtyën tëëjës ntukë'ëtëjkëtyä'äyës.

15Ënät ja Jeremías t'ënëmaay ja Hananías: Ëkmëtoow'it yajxon mijts Hananías. Mijts ka'ap Wyintsënëty të mkexyë, paaty yë naax kajpn wiinkjaty të xy'ënëëmë ets nëkoo je'eyë xyajjotkujk'aty.

16Paaty yë Wintsën y'ënä'äny: Oy nkäxëty naaxwiiny, je'eyëp ko tu'ukyë nyajtëkoyä'äny. Ya'atë jëmëjt m'ooka'any, jä'ä ko je'eyë naax kajpn të xy'akajpxë etsës xymyëtsiptsoontëty.

17Ja käjpxynyajxpë Hananías ojts jyänty'ooky jä'ä jëmëjt, ma mëwëxtujk po'o y'apetyën tääpë jëmëjt.

Jeremías 29

1-2Tëë ënäty yë Jeconías yajkutujkpë yajmënëjkxnë wiink naax wiink kajpn tsumy matsy, mëët ja taak yajkutujkpë ets ja tuunpëtëjkëty mëti'ipë tuuntëpën ma ja kutujkëntëjkën, tääts ja kopktëjkëty mëti'ipë jam Judá ets Jerusalén mëj'äämpy ijtëpën ets ja mëti'ipë kojtëpën pi'tëpën ets mëti'ipë yaj'o'oyëtyëpën ja pujxn oyjyätyëtypë. Ënät yë Jeremías käjpxynyajxpë ojts tyajkojy tu'uk yë noky jam Jerusalén ets tuknikejxy ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty tsumy matsy të yajmënëjkxtën wiink naax wiink kajpn ets ja teetytyëjkëty, käjpxynyajxpëtëjkëty ets ja ja'ayëty mëti'ipë ja Nabucodonosor të tmënëjkxyën tsumy matsy jam Babilonyë.

3Ya'atë noky yë'ë ojts tmënëjkxy yë Elasá, yë Safán yë myaank ets Guemarías, yë Hilquías yë myaank, mëti'ipë ja Judá yajkutujkpë kyäjxën jam Babilonyë ets nëjkx jam nyäwya'këxë'ëkëtë ma ja Nabucodonosor yajkutujkpën. Ja noky jëtu'un y'ënä'äny:

4Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny mëti'ipë maaytyääyëpën winë, mëti'ipë yë Israel ja'ayëty Tyios'ajtëpën, yajtuknikäxtë nitëkokyë ja'ayëty mëti'ipë të yajmëtsoontën tsumy matsy yaa Jerusalén ets të yajmënëjkxtë jam Babilonyë:

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

[5]Kojtë mjëën mtëjkëty ets jap mtsëënëtëty; kojtë ma'kxtë m'aay mkepyëty mëti'ipë yë tyëëm mjë'kxtëpën.

[6]Pëktë uuktë, mëët'atë m'u'unk m'ëna'këty ets wä'än m'u'unk m'ëna'këty näjyëtu'un tpëktë t'uuktë. Nimayëtë jam ets këtii mniwäänëtë.

[7]Tuntë, wä'än yë naax kajpn t'oy'ity ma tsumy matsy myajpaatën wiink naax wiink kajpn ets niwaantsow nimëpëjktsowëtë ma ëjtsën, jä'ä ko pën tääpë naax kajpn yajpatp jotkujk, nän jotkujk miitsëty myajpaata'antë.

[8]Ëjts Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, yë Israel ja'ay Tyiosëty, ëjts ënaanp: Këtii mnätyukwin'ëënëtëty yë ja'ay mëti'ipë nätyijëtëpën najtsja'apë ets käjpxynyajxpë, mëti'ipë jam yajpatëpën ma miitsëtyën; këtii xymyëpëktëty yë kyëma'ayëty mëti'ipë nyimëtyaktëpën.

[9]Mëti'ipë yë'ëjëty nyikajpxtëpën ëjts nxëëwkyëjxmës ka'ap tyiyajtënëty. Ka'ap y'ëjtsëty të nkexy. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

[10]Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Ko ënäty yë Babilonyë kajpn t'apety yë jyëmëjt tëkë'px majk, tääts miitsëty nputëkëja'antë ets ntuna'anyës ja mëti'ipës të ntukwinwanëtën ko nyajwinpita'antë ma ja mnaax mkajpnëtyën.

[11]Ëjts nija'ap wi'ixës nimay nitajën winë mëët miitsëty ets oy mjuuky'atëty ka'ap y'ëxëëkëty, jotkujk myajpaatëty. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

[12]Ënät nëjkx miitsëty xymyëkajpxtës ets nëjkx xynyimintës mëët yë oyjyot oywyinma'any, nmëtoow'itäämpyës ijxtëm ënäty miitsëty m'ëna'antën.

[13]Koos nëjkx xy'ixta'atë, nëjkxëpës xypyaatë, jä'ä ko winë aaw winëjotës nëjkx xy'ixta'atë.

[14]N'a'ixëjäämpyës ets miits xypyaatëtyës ets nyajkutukäämpyës ets y'oyëtëty ja mjuukyajtënëty: nëjkxëp nyajtsoontë muum wiink kë'ëy wiink kajpn ets oymyaajëty ma ojts nnajtswopëtën ets jatëkok nyajwinpita'antë ma ya'atë naax kajpnën ma mtso'ontën. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

[15]Miitsëty jëtu'un m'ëna'antë: Yë Wintsën tëëjës xymyo'otë mëti'ipë käjpxynyajxtëpën yaa ma Babilonyë kajpnën.

[16]Yë Wintsën jëtu'un të tnikäjpxy yë yajkutujkpë mëti'ipë jam ënä'ämpën ma David yë kyutujktaknën ets ja'ayëty mëti'ipë yaa kunaax'ajt kukajpnajtëpën, miits yë mmëku'ukëty mëti'ipë ojts ka'ap yajmënëjkxtën tsumy matsy mëët miitsëty:

[17]Ëjts Wintsën, mëti'ipë maaytyääyëpën winë, ëjts ënaanp: Tsip käjpxy, yuu xëëw ets pa'am ëyo'on ntuknikäxantëp. Jëtu'un nyajjata'antë tä higo pu'utsën mëti'ipë ka'ap tjëkyepyën yajë'kxëty.

[18]Yë'ë mëët npajëtita'antës tsip, yuu xëëw ets pa'am ëyo'on. Ëjts nyajkutukäämpyës ets naax kajpn wiinkëtypë tsyë'ëkëtëty jyawëtëty ko ënäty t'ixtë ets ijxpät

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

wyë'ëmtëty ma ja naax kajpnëtyën ko tëë yajpoktë ets wintsëtyu'un jëjptsëtyu'un të wyë'ëmtë, mëti'ipë nëjkx yë naax kajpn tsë'ëkëtën ets tmëkjawëtën ko ënäty tëë n'ëxwoptës ets të nwojpwa'kxtës.

19Jä'ä ko ka'ap tja'akyujkëtë koos ojts njatuk'ëwaanëtë mëët ja nkäjpxynyajxpëtëjkës mëti'ipës ntuknikäjxtën ets jeexyë jyootwinpitë. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

20E paaty n'ënëëmëtë ets yë'ë xytyuntëty mëti'ipës nikäjpxypën, tu'kë'ëyë miitsëty mëti'ipë ojts myajmëtsoontën tsumy matsy jam Jerusalén ets myajmënëjkxtë jam Babilonyë.

21Yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, mëti'ipë yë Israel ja'ayëty Tyios'ajtëpën, jëtu'un tnikäjpxy ets të yajnimëtyä'äky yë Ahab, yë Colaías yë myaank ets Sedequías, yë Maaseías yë myaank, mëti'ipë mwin'ë'ënëtëpën mëët yë Wintsën xyëëwkyëjxm: Ëjts nyajkutukäämpy ets Nabucodonosor yajkutujkpë ëxëëk tyunëtëty ets yaj'ookëtëty miits mwintuuy.

22E ko ënäty yë Judá ja'ayëty pën tpoktë mëti'ipë jam Babilonyë yajpatëpën tsumy matsy, jëtu'un nëjkx y'ëna'antë: Yë Wintsën mtëytyunëtëp ijxtëm tëytyuunyën yë Sedequías ets Ahab, mëti'ipë yë Babilonyë yajkutujkpë yajjëëntëtsën.

23Jëtu'un nëjkx mjatë mkëpätë ko ënäty ëxëëk winë të xytyuntë jam Israel: ko ojts ka'ap ja mto'oxytyëjk xywyintsë'ëkëtë ets xymyëët'ajnëtë ja mjëëky mmëku'uk ja tyo'oxytyëjkëty ets ojts winë xynyikajpxtë ëjts nxëëwkyëjxmës ka'apë myëtëyëtyën mëti'ipë ënäty ka'ap të ntuk'ënä'ämtën. Ëjts nija'apës yë'ë yajxon ko jëtu'un m'ëtëtstë m'ënantë. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

24Ojts yë Wintsën tuknipëky yë Jeremías ets t'ënëëmëty yë Semaías mëti'ipë Nehalam kukajpn'ajtpën:

25Yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, mëti'ipë yë Israel ja'ayëty Tyios'ajtëpën, jëtu'un y'ënä'äny: Mijts, ojts tu'uk xykyexy yë noky kë'ëmwinma'any ets xytyuknikejxy yë Jerusalén ja'ayëty ets ja teety Sofonías, yë Maaseías yë myaank ets wiinkëtypë teetytyëjkëty. Ma jap nokyjoty xy'ënëëmën ja Sofonías:

26Mijts yë Wintsën të mpëjktä'äkyë ets mteety'atëty ets xykyutëkëty yë Joiadá ets mijts mniwintsën'atëp ja tsajptëjk ma yaj'ijx'ity yajkëwent'atyën. Ko pën ja'akyupoj myinëty ets tyëkëty ëëpë kajpxpë jëtu'un tä käjpxynyajxpën, ënätyë xymyatsëty ets xypyëjkta'akëty ma ja kepyën mëti'ipë pokyjyä'äy yajtukyo'ktsuumpën ets yë'ë mtukutsumëp yë pujxntä'äky.

27¿Wi'ix ko të xykyatuk'ojy yë Jeremías, mëti'ipë jam Anatot tso'onpën, mëti'ipë mëtyakpën ma miitsëtyën jëtu'un tä jeexyë kyäjpxynyajxpë'atyën?

28Yë'ëpaat ojts tu'uk yë noky xytyunikäjxëmë jam Babilonyë, ma y'ënä'änyën: Miitsëty jeky jam m'ita'antë Babilonyë tsumy matsy, paaty nikë tim kojtë jam yë

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

mjëën mtëjkëty ets yajxon mtimtsyënaaytyaknpëktëty, kojtë päntë yë aay kepy aay ujts ets xyjyë'kxtëty xypyëktëty.

29Yë teety Sofonías ojts ja noky tukwinkukajpxë ja Jeremías.

30Ënät ja Wintsën ojts tmëkäjpxy ja käjpxynyajxpë ets t'ënëmaay:

31Tuknikäx yë ayuk tëkokyë yë ja'ayëty mëti'ipë wiink naax wiink kajpn yajpatëpën tsumy matsy ets xy'ënëëmëty ko ëjts Wintsën, ëjts ënaanp: Mëët ko yë Semaías të m'ënë'ëmxëtë mëët ëjts nxëëwkyëjxmës ets ka'ap y'ëjtsëty të nkexy ets ko ka'ap y'ëjtsëty të nmo'oy ja ayuk mëti'ipë oy të xymyëtowtën ets ka'ap myëtëyëty,

32ëjts mëti'ipë Wintsën'ajtpën, jëtu'unës n'ëna'any: Ntëytyunäämpyës yë Semaías mëët tëkokyë yë y'u'unk y'ok, yë'ë ka'ap tmëët'ata'any yë y'u'unk y'ok ma naax kajpnën mëti'ipë nëjkx jotkujk jyuuky'atën, jä'ä ko wiinkjaty t'ënëmaay yë naax kajpn etsës xymyëtsiptso'ontë. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

Jeremías 30

1Ya'atë jëtu'un aaw'ajtp ayuk'ajtp mëti'ipë Wintsën tyukmëtoowën yë Jeremías. Jëtu'un t'ënëmaay:

2Yë Wintsën mëti'ipë Israel ja'ayëty Tyios'ajtëpën, jëtu'unës të xy'ënëëmë: Jam këxjaaytya'a ma tu'uk yë nokyën tu'kë'ëyë mëti'ipë të ntukmëmëtyä'äkyën,

3jä'ä ko miimp ja xëëw po'o maas ja nnaax nkajpn jatëkok tpaata'anyën yë oyajtën, yë'ë n'antijpyës yë Israel ja'ayëty ets Judá ja'ayëty. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp. Nyajwinpitantëpës jatëkok jam ma ja naaxwiinyëtën mëti'ipës nmooytyën yë y'ap y'okëty.

4Ya'atë aaw'ajtp ayuk'ajtp ma ojts yë Wintsën tnikäjpxyën wi'ix jyata'antën yë Israel ja'ayëty ets Judá ja'ayëty.

5Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Tsë'ëkë jawë ja'ay yajmëtoy yä'äxy jyoky, tsë'ëkë je'eyë jää'ajtp ets ni pën kyajjotkujk'aty.

6Yajtëwtë pën jyëkyejpy tu'uk ye'etyëjk y'u'unk'ixëty. ¿E tiixë ko jëtu'un nyäwyiit nyäxyaatsëtë yë ye'etyëjktëjk tä jeexyë y'u'unk'ixa'antën? ¿Wi'ix ko tsuxk wi'ixnë të jyajta'atë?

7Miimp wiinkoonp ja xëëw ma ja ëyo'on jotmay y'ita'anyën, tääpë xëëw myinyën nijëna'a jëtu'un kya'itynyëm. Ja Jacob ja nyaax kyajpn mon tuk jää yajpaata'antë, je'eyëp koos nyajtso'okäämpy.

8Ëjts Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, ëjts ënaanp: Nyajpëtsëmäämpyës yë nnaax nkajpnës ma y'ëyoy myëtunyën, ka'ap nëjkx y'ëk'ëyoow y'ëkmëtuunë tä tsajpkaa tmëyu'uyën yë kyukë'ë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

9Ëjts nëjkx xymyëtuny, ëjts maas nxëëwatyën Wintsën, nëjkxëp tmëtuntë yë David, mëti'ipës npëjkta'akäämpyën ënä'ämpë yajkutujkpë.

10Ëjts, mëti'ipë Wintsën'ajtpën, jëtu'unës n'ëna'any: Këtii mtsë'ëkëty mijts, yë Jacob yë kyajpn, mëti'ipës ntuunpë'ajtypyën; këtii mtsë'ëkëty mijts Israel, mijts ets m'u'unk m'ëna'k nyajtso'okantëp ma tääpë naax kajpnën ma ojts tsumy matsy myajmënëjkxtën. Jotkujk jatëkok mjuuky'ata'antë ets oy yajxon, ni pën mka'ëtsë'ëkëja'anëtë.

11Ëjts mëti'ipë Wintsën'ajtpën, tyamës nikäjpxy, ko yajpaataanpës xëmë mëët mijts ets nyajtso'okäämpy. Nyajkutëkooyäämpyës tëkokyëty yë naax kajpn mëti'ipë najtswop najtskäjë ijtëpën. E mijts ka'ap nyajkutëkoyä'äny, je'eyë ntëytyuna'any tä pyaat'atyën: ka'ap jëtu'unyë nyaj'ita'any, kwanë ko xykyumëtoy yë mpoky.

12Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Ka'ap yë mtsëtyut tjëkyepy wi'ix tsyo'okëtyën, yë mpa'am ka'ap ma nyitsooy.

13Ka'ap ma pën mëti'ipë mputëkëtëpën; ka'ap ma pën mëti'ipë mtsëtsyut yajtsooypyätëpën, ka'ap tjëkyepy wi'ix mtso'okëty.

14Ja ye'etyëjktëjk mëti'ipë ënäty mëët mnäy'ixjëtity mnäpyajëtityën, tëë mja'atyëkooyënëtë; ka'ap m'ëk jot'ajtënëtë. Jä'ä ko jëtu'un mijts të nyajtsëtsyuty tä jeexyë nmëtsip'atyën, mëk të ntëytyuny jä'ä ko këjää ja mtëko'oyën ets mëj ja mpoky.

15¿Wi'ix ko m'ëjy mtu'uky ko të mtsëtyuty? Yë mtsëtyut ka'ap tsyo'oka'any. Mëët ko je'eyë të mtuuntëkoy të mkajpxtëkoy ets nëë poky të xytyuny të xykyäjpxy, paaty jëtu'un nyajjaty.

16Je'eyëp tëy ko pën ëxaty mtunëtëty, ëxëëk jyata'any, tëkokyë yë mmëtsiptëjk nëjkxta'ajantëp tsumy matsy wiink naax wiink kajpn, yajpëjkëtya'ajantëp mëti'ipë të mpëjkëtyën ets yajmä'tsta'ajantë mëti'ipë të mmäätsëtën.

17Nyajtso'okäämpy nyaj'akëta'akäämpy jatëkok, nyajtsooypyätäämpyës ja mtsëtyut, oy jënu'un yë mmëtsiptëjk jya'ëna'antëty: Yë Sión kajpn tëë yaj'ëxmajtsnë, ka'ap pën y'ëkmëmaay y'ëkmëtajënë. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

18Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Nyajtëkatsanëpës yë Jacob yë nyaax kyajpn, npa'ëyowäämpyës jatëkok tääpë naax kajpn; nëjkxëp yaj'akojëtyä'äy yë potsykyutuk ets kutujkëntëjk, jam nëjkx jatëkok nyaaxkëtä'äky ma ënäty të y'ityën.

19Jap nëjkx ja'ay tkukajpxëtë tja'awëkyëta'aktë ets nëjkx xyi'iktë xyontë. Yë ja'ay niwäänëpë, ni'ikyës nyajnimayëja'antë. Ëjts ka'apës ni pën n'ixtija'any, ni'ikyës ntsoka'an njawëja'antë.

20Yë Israel ja'ayëty nëjkxëp jyotkujkëtë tä ijty tëëyëpën; mëk nëjkx yë nyaax kyajpn y'itë ëjts nwintuuyës, ëjts kë'ëm ntëytyunäämpy mëti'ipë ëxëëk tuunëpën ets yaj'ëyoowëpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

21-22Jam nëjkx pyëtsimy mëti'ipë nikopk'atëtëpën, tu'uk ënä'ämpë jam tsyoona'any ma yë'ëjëtyën. Nëjkxëpës n'ëwa'atsy etsës xymyëwinkontëty, ¿pën ëkmayëtëp ëjts xymyëwinkonëty? Yë'ë nëjkx nkajpn'atyës, ëjts nëjkx xyTyios'atës. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

23Ko yë Wintsën jyoot'anpëky, jëtu'un tä myëktuupojyën, jëtu'un tä tëtykpyoj myinyën mëët yë komtuu ets jam kyëxpojy ma ëxëëkja'aytyëjkën.

24Yë Wintsën yë tsyip y'äkë ka'ap jëtu'unyë xyeemy koonëm tukmay ja jyot wyinma'any täänëm ja ëyo'on tyajnaxy. Pyaatëp ja xëëw jëmëjt jëna'a jëtu'unpë xyjyä'äkyukëtëtyën.

Jeremías 31

1Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Ya'atë jëmëjt ëjts Tios'ataanp ma tëkokyë yë Israel ja'ayëtyën ets yë'ëjëty jëtu'unës nyajnaxa'antë tääjës yë nnaax nkajpnën.

2Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Ëjts oyës ojts yë njot nwinma'any nyajkëxë'ëky jam të'ëts'itjotm mëët ja naax kajpn mëti'ipë kyukäktën ja o'kën. Ma ënäty ja Israel kajpn t'ixta'ayën ja po'kxtakn,

3jam jëkäm ma Israel ja'ayëty yajpaatën, jamës ojts nnäynyikëxë'ëkyë. Jëtu'un xy'ënëmaayës: ëjts xëmës mijts ntsoky njawë; paatykyëjxm tyampaat jëtu'unpë jot winma'any nyajnikëxë'ëkyës.

4Tëë jatëkok nyaj'oyës ja mnaax mkajpn. Ets mminëty jatëkok akujk jotkujk mëët ja xuxn, ak ets äjtspë pujtpë.

5Ets xykyojëty xymya'kxëty jatëkok ja m'tsatym ma Samaria kyopk jotmën, ja mëti'ipë tsatym kyojtëpën jotkujk, nëjkxëp tukxoonta'aktë.

6Jä'ä ko pyatäämpy ja xëëw jëmëjt jëna'a ja këwent'ajtpë y'ëna'ana'antën jam ma Efraín yë it naaxwiinyëtë tnitänën: Mintë ets jam nja'amëty Sión, ja'am n'ëwtajtëm ja Wintsën mëti'ipë Tios'ajtpën.

7Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Ëwtë akujk jotkujk, tukxoonta'aktë yë Jacob yë nyaax kyajpn mëti'ipë tu'uk je'eyë kajpn'ajtpën ets mëj'äämpyë y'ityën ma wiinkëtypë naax kajpnën. Mëk ëwtë ets mëjjaw kënu'kxyjyawëtë yë Wintsën, wä'än ja'ay tmëtowtë ets m'ëna'antëty: Tëë yë Wintsën tyajtso'oky yë nyaax kyajpn, niwäänëpë ënäty të jyaakwë'ëmtën ma Israel ja'ayëtyën.

8Nyajwinpitäämpyës jatëkok, ma yajpaatën tsumy matsy jam kajpntum anëkëjxmtsow, nyajtu'ukmujkta'ajäämpyës oy ënäty jam muum jëkäm yajpaatë ma naaxwiinyëtë jyëjpkëxyën. Ko ënäty wyimpitë, nëjkxëp pyaminëtë ja'ay mëti'ipë wiintsën, tekymya'atën, näjyëtu'un to'oxytyëjkëty mëti'ipë ënäty u'unkpaataanpën, mëti'ipë tëë y'u'unkpaatën; yajxon yë ja'ay nëjkx nimay myintë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

9Tam mëti'ipë minaanpën kajpxtakp, tam mëti'ipë minaanpën jëëpy yaxp. Jamës nyajnëjkxa'antë ma nëë ka'ap y'ëmaayëtyën ets Joytyuuyës nyajye'eya'antë këtiipë y'anäp y'atä'pxëtëty, jä'ä ko ëjts yë Israel kajpn xytyeety'ajtp ets Efraín yë'ëjës nkä'äxkopk'ajtyp.

10Naax kajpnëty, mëtoow'itë yë Wintsën yë y'aaw y'ayuk ets näjyëtu'un xynyikajpx xynyimëtya'aktëty ma wiinkëtypë kajpnën mëti'ipë jëkäm yajpatëpën: Yë Wintsën yë'ë ojts t'awojpwä'kxy yë Israel kajpn, je'eyëp ko nän yë'ë jatëkok yajtu'ukmukäämpy ets tkëwent'ata'any jëtu'un tä tu'uk yë kupixyny këwent'ajtpë tkëwent'atyën yë jyëyujk.

11Yë Wintsën tëë tyajtso'oky yë Jacob yë nyaax kyajpn, tëë tyajpëtsëmy jam ma ja mëkpë ja naax kajpnën.

12Minantëp yaa ma Sión kajpnën ets y'ëwa'antë akujk jotkujk, yë'ë tyukxoonta'akantëp ko ënäty ja Wintsën të myo'ojëtë ja tsajpmok, ja tsatym nyëë tëëpë nyimaanaxyën, ja olivë on, ja kupixyny ets tsajpkaa. Jëtu'un nyaxa'antë tä tu'uk kam tu'ujën mëti'ipë xëmë yajnëëkuwoopën, këtiipë myëjaawkëxtëty.

13Akujk jotkujk nëjkx ja to'oxy'ëna'k y'ätstë, näjyëtu'un ja yä'äy'ëna'këty ets ja mëjja'aytyëjkëty. Ëjts nyajjotkujkëjantëp: xikën ëwë'kën nyaj'awinpita'anyës yë jyi'iyënëty yaxënëty, mëj këjää nëjkx nyajjotkujkta'aktës, këtiinëm ko të y'ëyowtë.

14Ëjts nyajkutukäämpy ets ja teetytyëjkëty jotkujk kyäytyëty y'uuktëty ets ja nnaax nkajpnës tukxoonta'aktëty mëti'ipës nmooytyëpën. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

15Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Jam tu'uk mëto'owën të tsyoony Ramá, ja'ay jam jëëpy yaxp mon tuk. Yë Raquel jam nyiyäxyp yë y'u'unk y'ëna'k ets ka'ap të tsoky pën yaj'ëmonëtëty, jä'ä ko tëë ja y'u'unk y'ëna'k y'o'kta'ay.

16E ja Wintsën jëtu'un y'ënë'ëmxëty: Raquel, këtii nëkoo mjë'ëy myä'äxy; këtii nëkoo mwiinnëë xytyemy xyjye'etsy, mijts tëë m'ëyo'onpaaty, mpatäämpy jatëkok ja jotkujk'ajtën: yë m'u'unk m'ëna'k tsoonantëp jam ma ja mëtsip ja nyaax kyajpnën. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

17Miimp ja xëëw jëmëjt ma jatëkok mjotkujkta'akëtyën: yë m'u'unk m'ëna'k winpitantëp jatëkok ma nyaax kyajpnëtyën. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

18Tëës yë Efraín yë y'u'unk y'ok nmëtoowë wi'ix jyi'iy yä'äxyën: Ëjts jëtu'unës ijty nyajpaaty tä tu'uk tsajpkaa yä'äyën mëti'ipë inën, e mijtsës të xyajyujytyä'äky; yajwinpijtkës jatëkok ma mijtsën, jä'ä ko mijts tu'ukyë mWintsën'ajtp mëti'ipës nTios'ajtypyën.

19Ojts tëkok n'ëxmatsy nmajtstu'uty, mëkës jatëkok njawë; kë'ëmës të nmëmay të nmëtajy ko nmëët'ajtypyës ja poky, paaty mëk nnäkyätykyoxyës mëët ja tsëtyu'un, koos nja'amyetsy wi'ixës ojts ntuuntëkoyën koos n'ëna'k'ajty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

20Yë Efraín yë nyaax kyajpn u'unk maayënës ntsoky njawë; yë'ëjës tu'uk n'u'unk'ajtyp nmaay'ajtyp mëti'ipës mëk ntsojkpyën. Oyës muum ntuk'ojy yë tyëko'oyën, ëjts ka'apës nja'atyëkoy; jëëpy yaxpës njawë n'aaw njot ets npa'ëyoopyës jatëkok. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

21Mijts Israel, akääts yë në'ë tu'u mëët yë jaam mëti'ipë yajtuk'ixëpën, ënätyë xypyaatëty ko ënäty jää jatëkok mnaxa'any; m'ijxwë'ëmëp ma mnaxyën. Wimpit jatëkok mijts Israel kajpn, niwinpit yë mjëën mtëjk.

22¿Je'eyë mnaxa'any mtëkëja'any tä tu'uk to'oxy ëna'kën mëti'ipë tëë yë tyaak tyeety t'ëxmajtsnën? Ëjts mëti'ipë Wintsën'ajtpën, tëëjës npëjktä'äky tu'uk yë winma'any jempyë: Ko yë to'oxytyëjk yë'ë y'amëtowëp yë ye'etyëjk ijxtëm jeexyë yë ye'etyëjk yë'ë t'amëtoyën yë tyo'oxytyëjk.

23Yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, yë Israel ja'ay yë Tyiosëty, yë'ë ënaanp: Ko ënäty nyajtëkajtsës yë Judá ja'ay yë jyuuky'ajtënëty ets ko ënäty jam jatëkok yajpaatë ma nyaax kyajpnëtyën, jëtu'un nëjkx y'ëna'antë: Yë Wintsën kyënu'kxëp ya'atë tun kopk wa'atspë ma jyää'atyën mëtëypyë nipaye'eyën.

24Yë Judá ja'ayëty ets mëti'ipë ja kajpn jam yajpatëpën, yë naaxtuunpë ja'ayëty ets kupixyny këwent'ajtpëty, jam nëjkx tsyëënëtë ets jam nëjkx yë nyaax kyajpn tyajnaaxkëta'aktë.

25Ku'uxyës nyajkaya'an nyaj'uuka'antë mëti'ipë ënäty të y'ënu'kxëtën ets të myëjaawkëxtën.

26Ënätës të nwijy ets koos të n'ijxwä'kxy, oyës të nnäjyawëty të nwinkuma'ay.

27Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Pyatäämpy ja xëëw jëmëjt ma myäyëja'antë yë ja'ay ets aayjëyujk ujtsjëyujk ma Israel kajpnën ets ma Judá kajpnën.

28Jëtu'un tääjës ojts poj'am nwijxë'ëky nnujkë'ëkyën ja ëxëëkpë ets nkujijtnajxyës mëti'ipës ka'ap n'oy'ixyën, xit ko'ow ntuunyës ets nyajkutëkooytyääyës ja ka'apë myëtëyëtyën, jëtu'unës näjyëtu'un jëjp'ixy nyajpaata'any ets jyää'atëty ja kojën mä'kxën. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

29Jä'ä xëëw ka'ap nëjkx pën y'ëk'ënanë: Yë'ëkyëjxm ko yë teety taak të tjë'kxtë tsatym xunpë paaty yë u'unk ëna'k tyëtsxëmimëtë.

30Jä'ä ko jä'ä xëëw, pën ënäty ja tsatym xun jyi'kxypyën, yë'ë nëjkx tyëtsxëmimyë. Nijä'äjaty nëjkx ja ja'ay ja nyëë pyoky tkumëtoy.

31Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Pyätyp ja xëëw maas ntuna'anyën jempyë käjpxytyu'unën mëët yë Israel ja'ayëty ets Judá ja'ayëty.

32Tyaapë käjpxytyu'unën ka'ap jyëtu'un'ata'any tä ja mëti'ipës ntuunën mëët ja y'ap y'okëty, koos nmajtstë kyë'ëkëjxy etsës nyajpëtsëëmtë jap Egiptë; jä'ä ko yë'ëjëty ka'ap ojts tpatuntë ja käjpxytyu'unën oy ënäty ëjts Wintsën xyatijtë. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

33Jä'ä xëëw nëjkx ntunyës ya'atë käjpxytyu'unën mëët yë Israel kajpn: Jap jyootjoty wyinma'anyjoty npëjkta'aka'anyës ja n'ënä'ämënës ntëyajtënës ets jëtu'un jap tmëët'atëty këxja'aypyën. Ëjts nëjkx xyTyios'atë ets yë'ë nëjkx nkajpn'atës. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

34Ka'ap nëjkx y'ëkkopkpëky'ajnë yajtuk'ijxpëktëty wi'ixës mëpaat xy'ixy'atën ets tu'kjëëky tu'kmëku'uk, tu'kjëëky, tuk kä'äx, mëj mutsk nëjkx ja ja'ay xy'ixy'ajnëtës. Nëjkxëpës npokymyä'kxtë oy ënäty wi'ix të y'ëtë'ëtstë y'ëna'antë ets ka'apës nëjkx ja nyëë pyoky n'ëkja'amyäjtsënëtë. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

35Yë Wintsën mëti'ipë pyëjktakën yë xëëw ets xëëny kyutë'kxëty; yë po'o ets mëtsa'a ets koots kyutë'kxtëty; mëti'ipë yajyu'kxypyën yë mëjmejy, mëti'ipë yajmu'upy yajni'typyën yë nëë'o'pyky, mëti'ipë xyëëwajtypyën Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, jëtu'un y'ënä'äny:

36Ko ënäty jëna'a ka'ap t'ëkpatuunëtë ya'atë ënä'ämën mëti'ipës nyajwë'ëmpyën, jä'ä xëëw ka'ap nëjkx yë Israel kajpn n'ëkajpniwanës. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

37Jä'ä xëëw ma ënäty yajkijpxy yajtsa'atyën yë tsajp ets yaj'ixy yë naaxwiinyëtë mapaat jyëjpkëxyën, jä'ä xëëw nëjkxëpës yë Israel ja'ayëty n'ixtijnëtë mëët ko ënäty ëxëëkjaty winë të tuntë. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

38Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Pyatäämpy ja xëëw maas ja nkajpn nëjkx yajkoj'oyën jatëkok, nëjkxëp yajkoj'oyë ja Hananel ja kyëjxmpotsy ets tyimja'tëty jampaat ma ja Tëjkëtyaknën ets jampaat ma y'ëwtijtë'ëkyën.

39Tëyë nëjkx ja tsëpa'an yaj'ijxtë, jam tsyoonëty ets jya'tëty jam Gareb ma ja nitunën, jam y'ëwtijtë'ëkëty ets jya'tëty jam Goá.

40Jampaat ma ja joyjyotën ma nyaaxtëkëtën yë o'kpë ets ma yajwëjyën yë kuyjaam ets ja yu'uyjyot mëti'ipë jam winkon ma Cedrón wokën, tyimja'ty jam ma këwaaytyëjk'aawën, jampaat maatsow ja potsy tyäkën maatsow yë xëëw pyëtsimyën, ëjts nëjkx nyajtuknikënu'kxë. Ya'atë naax kajpn ka'ap nëjkx nijëna'a pën t'ëkyajkutëkooynyë ets t'ëkyajma'tnë.

Jeremías 32

1Ojts yë Wintsën tmëkäjpxy yë Jeremías ma ënäty majk jëmëjt y'apetyën ma tyëkën yajkutujkpë yë Sedequías jam Judá; yë Nabucodonosor mëmajkmokx tëkëëk jëmëjt ënäty yajkutuky.

2Jä'ä xëëw jä'ä jëmëjt tëë ënäty yë Nabucodonosor yë tsyiptuunpëtëjk tyajnatuktë yë Jerusalén kajpn, yë Jeremías käjpxynyajxpë tsumy ënäty y'ity jam ma këmoontëjk ja nyitëja'awën.

3Yë Sedequías yajkutujkpë yë'ë ojts nyi'ënä'ämëty ets yajtsum yajmatsëty, jä'ä ko y'ënä'äny: Jëtu'un yë Wintsën tnikäjpxy: Ëjts nyajkutukäämpy ets ya'atë naax kajpn jam kya'ajëty ma Nabucodonosor kyë'ëjotmën mëti'ipë jam Babilonyë yajkutujkpën,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

4ets Sedequías yajkutujkpë ka'ap nëjkx myäyë tkukä'äkëty yë caldeo ja'ay, nëjkxëp yë Babilonyë yajkutujkpë myätsyë ets kwanë nëjkx twinkuwa'akë.

5Yë Nabucodonosor jam yë Sedequías tyajnëjkxa'any Babilonyë, jeky jam tyaj'ita'any koonëmës jatëkok nwinpitëty. Oy miits jënu'un xyjyanipëtë'ëktëty yë Caldeo ja'ayëty, ka'ap myajmëta'aka'anëtë. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

6Ets y'ënäny yë Jeremías: Ojtsës yë Wintsën xymyëkäjpxy etsës xy'ënëmaay:

7Ëk'ix, tää yë m'uty Hanamel mnimina'anyë, yë mjämy Salum yë myaank ets mtuk'ëwaanëja'anyë ko naax tu'uk tyookäämpy ets jeexyë mijts xyjyuy mëti'ipë jam Anatot myëët'ajtypyën. Mijts mpaatëp xyjyuyëty jä'ä ko mijts winkon mtimyëku'uk'ajtyp.

8Jëtu'un tä ënäty yë Wintsën të xy'ënëëmënës, ojts ja n'utyës Hanamel jyänty myiny, jamës xynyimiiny maas ënäty jam tsumy n'ityën, jam tëjk'ëkë'ëm ma ja tsiptuunpë y'itën ets xy'ënëmaayës ko naax tu'uk tyookäämpy etsës ëjts njuyëty, ja naax jam Anatot yajpaaty ma ja itjot naaxjotmën mëti'ipë yë Benjamín ja'ayëty nyitënaaytyëpën, tääpë naax kam xypyatpës ëjts njuyëty jä'ä ko winkonës ntimmyëku'uk'aty. Koos nja'akyujkëy ko Wintsën jëtu'un të tyajnikutukë,

9ojtsës ja naax njuy mëti'ipë ijty jyä'ä'ajtypyën ja n'utyës Hanamel. Jä'äjës ojts nkujuuyë majkmokx mäjtsk, aakyë'ë poop pujxn meeny.

10Jëtu'unënës ojts nkäjpxy'atë ets tu'uk yë noky nyajpëtë'ëktëtyës yajxon oytyuny, tsa'ay pëky ets mëët ja ijxpë nija'apë.

11Mäjtsk ojts npapëkyës ja naax ninoky, tu'uk mëti'ipë tsa'ayën ets jap myiinta'ay ja aaw ayuk wi'ixjaty ënäty të yajnimëtyä'äkyën ets tu'uk ka'apë tsyä'äyëtyën,

12ets nmooyës ja Baruc, yë Nerías yë myaank, yë Maaseías yë y'ok'u'unk jam n'utyës Hanamel wyintum ets näjyëtu'un ma ja mëti'ipë y'ijxtë nyija'awëtën ja noky wi'ix ënäty të kyojyën ets wi'ix të yajwinkäätsën ma tëkokyë ja jutiiyë ja'ayëtyën mëti'ipë jam tëjk'ëkë'ëm po'kxtëpën.

13Aaktam ënäty yajpaatë koos t'ënëmaay ja Baruc:

14Yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, yë Israel ja'ayëty yë Tyiosëty, jëtu'un y'ënä'äny: Mäjtsk xyjyä'ä'atëty ya'atë noky, tu'uk mëti'ipë tsa'ayën ets tu'uk ka'apë tsyä'äyëtyën ets jap xy'apëkëty tu'tsjoty ma ka'ap wi'ix jyatëtyën ets jap y'itëty pëjkë'ëky jeky.

15Jä'ä ko yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, mëti'ipë yë Israel ja'ayëty Tyios'ajtëpën, jëtu'un y'ënä'äny: Ma ya'atë naax kamtëjkën nëjkxëp jatëkok yaa naax kam yajjuy yajkëpety ets nëjkx yë jëën tëjk yajkojy yajmä'kxy ets nëjkxëp yaa jatëkok ja tsatsymkyam yajpëjktä'äky.

16Koos yë Baruc ntukë'ëtëjkëy ja naax ninoky mëti'ipës ënäty të njuyën, ënät ojts yë Wintsën nmëkäjpxyës ets n'ënëmaayës:

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

17Mijts Wintsën, mëët ja mëk'ajtën ets ja kutujkën të xyajkojy ja tsajp ets naaxwiinyëtë, ka'ap nitii tsip xyjyawë.

18Kanaak najtskä'äxë mijts ja mtsojkën mja'awën xyaj'ity, je'eyëp ko mtëytyuunpy ja ja'ay mëti'ipë tyeety tyaak pyojkpyën. Tios mëjpë ets mëti'ipë maaytyääyëpën winë, jä'ä mijts mxëëwajtyp Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë.

19Mëj këjää winë xynyimay xynyitajë ets ko tii xytyuny mëët yë mëk'ajtën ets kutujkën. Mijts wa'ats xynyija'awëtyä'äy tiijaty yë ja'ay tyuuntëp ets jënu'un winë xymyo'oy xykyexyën.

20Ojts jap Egiptë yë mmëjajtën mkutujkën xyaj'ixyë, tyampaat je'eyëm xyaj'ixyë ma Israel kajpnën ets ma nitëkokyë ja'ayëtyën, jëtu'un'äämpy yë mxëëw mëj yajëkyepy oymyaajëty.

21Mijts ojts yë Israel kajpn xyajpëtsëmy jap Egiptë mëët yë mëk'ajtën kutujkën ets xyaj'ijxë yë mmëjajtën wi'ix kawi'ixëty, wa'ats yë ja'ay xy'atsë'këtyääy.

22Ets xymyooy yë Israel ja'ayëty ya'atë it naaxwiinyëtë ma tsi'tsknëë ets uuxpa'ak pyëyi'ikyën tä nëëjën, timjëtu'un tä ojts xytyukwinwanën yë y'ap y'okëty.

23E ko jyajtë jam ma ja it naaxwiinyëtën mëti'ipë ënäty të xymyo'oyën ets tpëjktaaytyë ja nyaax kyamëty, ka'ap ojts m'ëk mëmëtoowënëtë ets ka'ap ojts jëtu'un t'ëktuunëtë tä ënäty të m'ënë'ëmxëtyën, nimëti'ipë tkatuuntë mëti'ipë mjatuk'ënëmaayën. Paaty xytyuknikejxy ja ëyo'on jotmay mëti'ipë tyam tuunëpen jajtëpën.

24E yë Caldeo ja'ayëty tëë twinwë'tëtya'atë ja kajpnpa'a ets tnitëkëja'antë, yë tsip, yuu xëëw ets pa'am ëyo'on, yë'ë ënät mëk tëytyunëp ets mëtsip myëta'aktëty. Wintsën, tää xy'ixy ko jëtu'un tyunyë jyätyë tä të m'ënanyën.

25E mijts Wintsën, ni'ikyës të xytyuk'ëne'emy etsës njuyëty tääpë naax ma ja'ay t'ixtëtyën ets nijawëtëtyën, wa'ats xynyijawë ko yë Caldeo ja'ayëty yë'ë ëëts xymyëmëta'akantëp.

26Ënät ja Wintsën t'ëtsooy ja Jeremías:

27Ëjts jëtu'un Wintsënajtp, mëti'ipë Tyios'ajtëpën tëkokyë juukpyë. Nitii kyatsiptä'äky mëët ëjts.

28Paaty n'ënëëmë: Ëjts nyajkutukäämpyës ets ya'atë naax kajpn yë Nabucodonosor myëmëta'akëtëty, mëti'ipë jam Babilonyë yajkutujkpën ets ma Caldeo ja'ayëtyën.

29Yë Caldeo ja'ayëty mëti'ipë jam nyitëkëjantëpën yë Jerusalén kajpn, ko ënät tnitëkëtëty, tääts tjëënmo'oja'antë ets tnino'kta'aja'antë, näjyëtu'un ja jëën tëjk ma ijty jam tëjkëjxm tmo'otën yë Baal yë wyintsë'kën, ma tukwinjoktën ja poom ets tsatym nyëë tëëpë nyimaanaxyën, mëti'ipës ojts xytyuk'yajjoot'anpëktën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

30Tyimtso'ontäky yë Israel kajpn ets Judá kajpn yi'iyë tyuuntëp ka'apës n'oy'ixyën; yë Israel kajpn xëmë yë'ë xytyuk'yajjoot'anpëktës ko t'ëwtatë awinax mëti'ipë yë'ë kë'ëm yajkojtëpën. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

31Maju'unëm ya'atë naax kajpn tsyo'ontä'äkyën, xëmë je'eyë xyajjoot'anpëkyës ets jëtu'un tyampaat. Paaty n'ëna'anyës koos nyajkutëkoyä'äny

32tëë tyajma'atë ja njot nwinma'anyës ko yi'iyë tyuuntëp kyajpxtëp ëxëëkpë tëkatsypë, yë Israel ja'ayëty ets Judá ja'ayëty, yajkutujkpëtëjk, kopktëjkëty, teetytyëjkëty, käjpxynyajxpëtëjkëty ets tu'kë'ëyë Judá ja'ayëty ets Jerusalén ja'ayëty.

33Jyëxkës të xytyuk'akëyëtë, ka'ap yë wyiin jyëjp të tyaktë. Ëjts xëmës të njamo'otë oypyë aaw ayuk ets jeexyë jyuukyajtën tyaj'oyëtë, yë'ëjëty ka'ap nijënu'un tmëjpëjkta'aktë ets ka'ap tsojkën'atë jyuukyajtën tyaj'oyëtëty.

34Ni'ikyë të tjaamtään të tnaaxtäántë yë ntsajptëjkës mëti'ipës ojts ëjts nyajtuknikojën, ko jap të tpëjktaknëtë ja awinax.

35Tëë jam näjyëtu'un yë Baal wyintsë'këntyakn tkojëtë ma Ben-hinom Joyjyotën. Jamts yë y'u'unk y'ëna'k të tyaktë kë'ëy xo'oxy ye'etyëjkpë to'oxytyëjkpë ets të tukwintsë'ëkëtë ja Moloc ets jëtu'un tyajpokytyuntë ja Judá ja'ayëty; tëë tuntë ja mëti'ipës ënäty ka'ap të ni'ënä'ämën ets mëti'ipës ënäty ka'ap të nmay të ntajyën.

36Ëjts, mëti'ipë Wintsën'ajtpën, mëti'ipë yë Israel ja'ayëty Tyios'ajtëpën, jëtu'unës ya'atë naax kajpn nikäjpxy mëti'ipë ja Babilonyë yajkutujkpë nyiwa'akäämpyën mëët ko jyää'ata'any ja jëën tsip, yuu xëëw ets pa'am ëyo'on:

37Nyajtu'ukmukäämpyës yë jyä'äy mëti'ipë xii yaa muum yajpatëpën wiink naax wiink kajpn, maas nnajtswojpëtyën koos ojts ntukjoot'anpëktë ets jatëkok nyajwinpita'antës ma nyaax kyajpnëtyën ets jam jotkujk jyuuky'atëty.

38Nëjkxëp yë'ë nkajpniwa'anyës etsës nëjkx xyTyios'atë.

39Ëjts kë'ëm nyajkutukäämpy ets yi'iyë tmëmay tmëtajtëty wi'ixës xyajmëjnaxtëtyën ets oy jyuuky'atëty, näjyëtu'un yë y'u'unk y'okëty.

40Ntunäämpyës yë käjpxytyu'unën mëët yë'ëjëty mëti'ipë xëmë itëpën: tyamës n'ënëëmëja'antë ko xëmës oy nyajjuuky'atanëtë ets nyajkutukäämpyës ets ëjts xëmë xyjyot'atëty ets xytyukxoonta'aktëtyës ets ka'ap nëjkx xy'ëkpuwa'ktutnëtës.

41Ëjts oyës nëjkx nnäjyawëty ko ënäty oy jyuuky'atë, winë aaw winëjot nëjkx yaa nyajtsëënëtës ma ya'atë naax kajpnën.

42Ënät ja Wintsën jyaak'ënany: Jëtu'un tääjës mëj këjää yë ëyo'on jotmay të nkexyën ma ya'atë kajpnën, näjyëtu'unës yë oypyë ntuknikäxa'antë mëti'ipës të ntukwinwanëtën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

43Ets ma ya'atë naax kajpnën mëti'ipë të xynyikäjpxyën ko aanë'ëk tëëtsë'ëk wyë'ëma'any, ko kyëjxta'aja'antë yë ja'ayëty ets jëyujkëty ets ko yë Caldeo ja'ayëty myëmëta'aka'anëtë; nëjkxëp jatëkok yajjuy yajkëpety ja naax kam yaa.

44Nëjkxëp yajjuy yajkëpety yë naax kam ets nëjkx yajxon yë nyinoky yaj'oytyuny tsa'ay pëky mëët ja mëti'ipë ijxp nija'apën. Ya'atë jam jëtu'un tyuna'any jyata'anyë ma Benjamín y'itjotmën, ma Jerusalén pya'a nyuxën ets Judá nyaax kyajpnën, jëtu'un mëti'ipë tunjoty kopkjotyën ets jëtu'un mëti'ipë joyjyotyën; näjyëtu'un mëti'ipë jam Négueb yajpatpën, jä'ä ko ëjts nyajkutukäämpyës ets nëjkx tëkatsy jyuuky'ajnëtë. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

Jeremías 33

1Tsumy matsy ënäty y'ity ja Jeremías jam ma ja kyëwent'ajtpëtëjk y'itën, jam ma ja kutujkëntëjkën, ko ojts ja Wintsën jatëkok myëkäjpxyë ets y'ënëmaayë:

2Ëjts, mëti'ipë Wintsën'ajtpën, mëti'ipë yajkojën yë naaxwiinyëtë, mëti'ipë y'oytyuunën ets pyëjktakën ma tyam yajpaatyën, jëtu'un n'ënëëmë:

3Ëjts mëkajpxk ets n'ëtsowëty ets ntuk'ixëty mëjwiinpë këjääpë ja winma'any mëti'ipë yu'utsy'ijtpën, mëti'ipë ka'ap xynyijawën.

4-5Ëjts Wintsën, mëti'ipë yë Israel ja'ayëty Tios'ajtëpën, nmëëtës ja aaw ayuk maas nikajpxa'anyën wi'ix ja Jerusalén kajpn ets Judá yajkutujkpëtëjk jyata'antën. Ko tjanitsoontëty ja caldeo ja'ay mëti'ipë jam kajpnpë'am të nyäpyëjkta'akëtën ets tëë twinwëëtëtë ja potsy ets ja naax kajpn tnitëkëja'antë, je'eyë nëkoo tnitsoona'antë ets yaj'ookëtëty. Ëjts mëj këjääjës nmëëtëty ja tsip äkë ma yë'ëjëtyën, tëëjës ja njot nwinma'any njëpëky ma kyajpnëtyën jä'ä ko je'eyë ja nëë poky të tuntë.

6E nyajtso'okäänpyës jatëkok, nmo'ojäämpyës ja oy'ajt mëk'ajtën ets xoontä'äky jyuuky'atëty.

7Nyajtëkatsäämpyës yë Judá ja'ayëty ets Israel ja'ayëty yë jyuuky'ajtënëty etsës jatëkok nyaj'oyëja'any tä ijty tëëyëpën.

8Nma'kxta'ajäämpyës tëkokyë yë pyokyëty mëti'ipë të tuuntëkoytyën maas ëjtsën; nimä'kxta'ajäämpyës tëkokyë y'ëxëëk winma'any ets ko të xykyäjpxy kumëtoownaxtës.

9Yë Jerusalén kajpn nëjkxëpës mëj këjää ntukxoontä'äky, nëjkxëp jam yaj'ixy ja nmëj'ajt n'oyajtënës ets nijawëtëty tu'kë'ëyë ja naax kajpn. Nëjkxëp tsyë'ëkëtë ko ënäty tnijawëtë wi'ix ja Jerusalén kajpn tpaatyën ja näypyutëkë maas ëjtsën ets wi'ix të jyotkujkta'aktën.

10Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Miitsëty jëtu'un m'ëna'antë ko ya'atë itjot aanë'ëk tëëtsë'ëk yajpatnë, ko ka'ap pën ja'aynyë ets ka'ap tii jëyujknë; ko yë Jerusalén kajpn ets Judá kajpn tukwa'ats të y'awinpity, ko ka'ap jap tii ja'aynyë ets ka'ap jap tii jëyujknë. E yajmëtowaanp jatëkok

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

11ja ëy xoontä'äky ets xuxën wojpën. Nëjkxëp ja pëjkpë ukpë yajwinxoonta'aktë ets ja ja'ay tyaka'antë ja wintsë'kën, tyajnaxa'antë ja kukajpxën.

12Yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë jëtu'un y'ënä'äny: Ma ya'atë kajpnën, ma tyam aanë'ëk tëëtsë'ëk yajpaatyën, ma ka'ap yë ja'ayën ets ka'ap yë jëyujkën, yonaanp jiitsaanp jatëkok yë mëëy ets aay ujts, nëjkxëp yë ja'ayëty jatëkok tyaj'ok tyajwëtstë yë kyupixynyëty.

13Ma ja kajpnëtyën mëti'ipë ets joyjyotm yajpatëpën, ma Négueb ets Benjamín y'itjotmën, jampaat ma Jerusalén ets Judá nyaaxjotmën, yonaanp jam jatëkok yë mëëy ets aay ujts mëti'ipë jyë'kxtëpën yë kupixyny, nëjkxëp jatëkok yë ja'ayëty jam tmëtyowtë yë kyupixynyëty mëti'ipë kyëwent'ajtëpën. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

14Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Pyatäämpy yë xëëw po'o maas nyajkëta'aka'anyën ja kënu'kxën jëtu'un ijxtëmës ojts ntukwinwanëtën yë Israel ja'ayëty ets Judá ja'ayëty.

15Ko ënäty tpaaty ja xëëw po'o, ëjts nyajkutukäämpyës ets jam tu'uk ja'ay pyëtsëmëty ma David y'u'unk y'okën mëti'ipë nëjkx mëtëy winë tnipaye'eyën ets nëjkx oy winë tuny ma naax kajpnën.

16Jä'ä xëëw ëwaatsëtuuy nëjkx Judá yajpaaty ets Jerusalén jotkujk nëjkx y'ity. Jëtu'un nëjkx tijtë: Yë Wintsën yë'ë xyajmëtakëm.

17Ëjts, mëti'ipë Wintsën'ajtpën, jëtu'unës n'ëna'any: Nijëna'a kyatëkoy'ata'any yë David yë y'u'unk y'ok mëti'ipë nëjkx y'ëne'emy yajkutukyën ma Israel yë kyutujktaknën,

18nän ka'ap tyëkoy'ata'any yë teetytyëjkëty ets Leví ja'ayëty mëti'ipë winjëpom yaktëpën ja wintsë'kën no'okpyë xämpyë, yë aaypyajk ujtspajk mëti'ipës yajtukwintsë'këpën, ëpëky wiinkëtypë wintsë'kën mëti'ipës xymyooytyëpën.

19Ojts ja Wintsën tmëkäjpxy yë Jeremías ets t'ënëmaay:

20Ëjts, mëti'ipë Wintsën'ajtpën, jëtu'unës n'ëna'any: Tsip ets y'atëkoyëty ja käjpxytyu'unën mëti'ipës të ntunyën mëët ja xëënyajtën ets ja kootsajtën, jëtu'un ijxtëm yaj'ëwxityën jëna'a xyiinyë ets jëna'a kyootsën.

21Timjëtu'un yaj'ëwxity jëna'a tyunyë jyätyë ja käjpxytyu'unën mëti'ipës ntuunën mëët ja ntuunpës David. Ka'ap tjëkyepy wiink ja'ay jam y'ënä'ämëty ma ja David ja kyutujktaknën ets wiink ja'ay tyeety'atëty ets y'itëty Leví ja'ay mëti'ipës xymyëtuuntëpën.

22Yë ntuunpës David yë y'u'unk y'ok ets Leví y'u'unk y'ok mëti'ipës xypyukë'ë xypyuwijtsëpën, yajxonës nyajnimayëja'antë tä mëtsa'a yaj'ixyën jam tsajpjotm ets tä yë nëë ajinën mejypyë'aaypyë kyëxë'ëkyën, mëti'ipë ni pën kyamayëtëty tmëtsyowëty.

23Ojts yë Wintsën tmëkäjpxy yë Jeremías ets t'ënëmaay:

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

24¿Tëë xymyëtoy ko ja'ay y'ëna'antë ko ëjts tëëjës n'ëxmajtsnë ja nimäjtskpë ja kutujktakn mëti'ipës ojts nwin'ixyënë? Paatykyëjxm t'ëxëëk'ijxnëtë ja nnaax nkajpnës ets ka'ap t'ëk'mëj'ijxnëtë ko nyaax kyajpnëty.

25Ëjts mëti'ipë Wintsën'ajtpën, jëtu'unës n'ëna'any: Ëjts të ntuny ja käjpxytyu'unën mëët ja xëënyajtën ets ja kootsajtën, ëjts näjyëtu'un të mpëjktä'äky ja ënä'ämën ets ja tsajp ets ja naaxwiinyëtë yajpaatëty ma jam y'itën,

26nijëna'ajës nka'ixtija'any yë Jacob ets ntuunpës David yë y'u'unk y'ok, ka'apës nijëna'a ntu'u'ëtuka'any yë Abraham, Isaac ets Jacob y'u'unk y'ok ets yajkutuktëty. Jä'ä ko npa'ëyoowtëpës paaty jatëkok nyajjotkujkëja'antës.

Jeremías 34

1Ko ojts yë Jerusalén kajpn ets kajpn mëti'ipë mëët nyätyu'kmëtsëpa'an'atyën nyitëkëty yë Nabucodonosor jampë Babilonyë yajkutukyën, mëët tu'kë'ëyë yë tsyiptuunpëtëjk mëti'ipë wiink naax wiink kajpn tso'ontëpën mëti'ipë yë Nabucodonosor nyitënääpyën, jää ojts yë Wintsën tmëkäjpxy yë Jeremías ets t'ënëmaay:

2Ëjts, mëti'ipë Wintsën'ajtpën, mëti'ipë yë Israel ja'ayëty Tyios'ajtëpën, mijts ntuknipëjkpy ets nëjkx xy'ënëëmë yë Sedequías yajkutujkpë, mëti'ipë jam Judá ënä'ämpën: Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Ëjts nyajkutukäämpy ets Babilonyë yajkutujkpë myinëty ma mnaax mkajpnën ets tjëënmo'ojëty yë mkajpn.

3Mijts ka'ap nëjkx tjëkyepy mkä'äkëty; nëjkxëp myajmatsy ets nëjkx jam myajkë'ëyäky, nëjkxëp myajmënëjkxy tsumy matsy jam Babilonyë.

4E mëtoow'it ënät mijts Sedequías, mëti'ipë jam Judá yajkutujkpën, mëtoow'it mëti'ipës nkajpxäämpyën maas nxëëwatyën Wintsën: Mijts ka'ap kupuxy m'ooka'any.

5Jotkujk nëjkx m'ooky, myajtukwintoyaanp yë tsooy mëti'ipë pa'akxu'kpën jëtu'un tä yajtukwintooytyën yë m'ap m'ok mëti'ipë ojts y'ënä'ämtën yajkutuktën ma ënäty mijts ka'ap m'ëne'emnyëmën; nëjkxëp ja'ay y'ëna'antë: Aay wintsën, nëjkxëp myajnimony myajnituky. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

6Yë Jeremías käjpxynyajxpë ojts ja aaw ayuk tkajpxnajxta'ay ma ja yajkutujkpën Sedequías jam Jerusalén.

7E ja tsiptuunpëtëjkëty mëti'ipë yë Babilonyë yajkutujkpë jyä'äy'äjtypyën tëë ënäty tyajnatuktë ja Jerusalén ets ja Judá kajpn mëti'ipë yajtijpën Laquis ets Azecá ja këwent'atypë y'itën.

8Ojts ja Wintsën tmëkäjpxy ja Jeremías, tëë ënäty ja Sedequías yajkutujkpë tuny tu'uk ja käjpxytyu'unën mëët ja mayjyä'äy mëti'ipë kukajpnajtëpën jam Jerusalén, yë'ë ënäty të tkäjpxy'atë ets tyaj'ëwaatsëpëtsëma'antë ja ëyoopë mëtuunpë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

9Ja käjpxytyu'unën mëti'ipë yaj'apatëtyën, jëtu'un ja y'ënä'äny ko mëti'ipë ja'ay myëët'ajtypyën ja mëtuunpë ma jyëën tyëjkën ets ka'ap tmëjuy ets pën hebreo ja'ay, wä'än tnajtsmatsë këtiipë pën ja myëkunaax myëkukajpn twa'anëty mëtuunpë.

10Tu'kë'ëyë ja ja'ayëty ojts tkupëktë ja jëtu'unpë ja winma'any ets y'itëty jëtu'unpë ja käjpxytyu'unën, ojts tyaj'ëwaatsëpëtsëëmta'atë ja ëyoopë mëtuunpë ets ka'ap ojts tuk'atsip'atë ets myëtunëtëty.

11E ok jatëkok tmëkja'awëtyë ko ënäty të tnajtsmatsëtë ja myëku'ukëty mëti'ipë mëtuuntëpën ets t'atsip'ajtë ets jatëkok myëtunëtëty.

12Ënät ja Wintsën ojts tmëkäjpxy ja Jeremías ets t'ënëmaay:

13Ëjts, maas nWintsën'atyën, mëti'ipë yë Israel ja'ayëty Tyios'ajtëpën, ojtsës tu'uk ntuny yë käjpxytyu'unën mëët yë m'ap m'okëty koos jap nyajpëtsëëmtë Egiptë, ma ënäty myëtuntën y'ëyowtën. Ojtsës ntuk'ënä'ämtë

14ets kom wëxtujk jëmëjt tyaj'ëwaatsëpëtsëmtëty tu'uk ja hebreo ja'ay mëti'ipë të myëtunëtën tëtujk jëmëjt ma jyëën tyëjkëtyën ko tii të tyajmëyäty. Je'eyëp ko yë y'ap y'okëty ka'ap jëtu'un tuuntë ets ka'apës xymyëmëtoowtë.

15E miitsëty ojts xyaj'oyëtë mjot mwinma'anyëty ets ojts xytyuntë mëti'ipës n'oyjya'apën ko xynyasmajtsëtyë ëwaatsëtum yë mjëëky mëku'ukëty ma ënäty myëtuntën. Ko miitsëty ojts xytyuntë tu'uk ja käjpxytyu'unën maas yë ntsajptëjkën mëti'ipës ojts nyajtuknikojën.

16E ok të mwinmaaytyëkatstë ets të xytyukxi'iktë ja nxëëwës, tëë xy'atsip'atë jatëkok ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty të xynyajtsmatsëtën ets jatëkok xy'atsip'atë ets mëtunëtëty.

17Paatyës mëti'ipë Wintsën'ajtpën, jëtu'unës n'ëna'any: Miitsëty ka'apës të xymyëmëtowtë, ka'ap të xy'ëxmatstë ets të xyaj'ëwaatsëpëtsëmtë ja mjëëky mmëku'ukëty mëti'ipë të xyajmëtuntën; e ëjts yë'ëjës nnajtsmatsëjäämpy yë tsip käjpxy, yuu xëëw ets pa'am ëyo'on, mëti'ipë ëxëëk myajjat myajkëpätëtëpën ets naax kajpn tsyë'ëkëtëty. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

18-19Yë kopktëjkëty mëti'ipë ënäty mëj'äämpy ijtëpën ma Judá ja'ayëtyën ets ma Jerusalén ja'ayëtyën, mëti'ipë jam tuuntëpën ma kutujkëntëjkën, yë teetytyëjkëty ets nitëkokyë ja'ayëty ojts tuntë tu'uk ja käjpxytyu'unën mëët ëjts: ojts tsujkwa'kxtë ja tsyajpkaa ayääkë ets nyajxtë itkujky ma ënäty mäjtskpëky të tyajwa'kxtën. E ok ojts jatëkok ja wyinma'any tyajtëkatstë ets ka'ap ojts jëtu'un t'ëktuunëtë tä ënäty të y'ëna'antën.

20Paatyës të ntuknipëjktaakë ets jam kya'atëty ma myëtsipëtyën kutsë'ëkëpë ets nyini'kxëty nëjkx tsyu'tsxëtë lut majkwejkxy ets kaa jëyujk,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

21Tëës näjyëtu'un ntuknipëjktaakë ets Sedequías, Judá yajkutujkpë mëët yë tyuunpëtëjk kya'atëty ma ja myëtsiptëjkëtyën, ma ja Babilonyë ja'ayëtyën mëti'ipë tsiptuuntëpën, mëti'ipë tu'ktsojkyë ja tsipt të tyajxäämtën.

22Ntuk'ënä'ämäämpyës ets jatëkok tnitëkëtëty ya'atë naax kajpn ets tjëënmo'otëty. Ets ëjts kë'ëm ntuknipëjktaakëjäämpy ets Judá kajpn y'awinpitëty aanë'ëk tëëtsë'ëk ma nitu'uk ja'ay jam kyatsëënëtyën. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

Jeremías 35

1Ma ënäty yajkutukyën yë Joaquim, yë Josías yë myaank mëti'ipë Judá ënä'ämpën, jääjës ojts yë Wintsën xymyëkäjpxy etsës xy'ënëmaay:

2Nëjkx jam ma Recab ja'ayëtyën ets xy'ënëëmëty wä'än tmintë ma tsajptëjkën, jap tëkoty xykyuwowëty ets xymyo'ojëty yë tsatym nyëë mëti'ipë tëë nyimaanaxyën.

3E ëjts Jeremías, ojtsës ninëjkxy yë Jaazanías yë myaank yë nmëxëëwës mëti'ipë näjyëtu'un xyëëwajtypyën Jeremías ets Habasinías yë y'okmaank ets myëkä'äxtëjk ets y'u'unk y'ëna'k ets tu'kë'ëyë ja'ayëty mëti'ipë Recab ja'ay'ajtëpën,

4ets ojts nwoownëjkxtës jam ma tsajptëjkën, jap tëkoty nkuwo'owëtyës yë Hanán y'u'unk y'ëna'këty, yë Igdalías yë myaank mëti'ipë ijty Tios y'ëwtajtypyën. Yë ya'atë tëkot akojmuky mëët yë tyëkot ma kopktëjkëty y'itën mëti'ipë ma tsajptëjkën tuuntëpën, jam yajpaaty ma Maaseías kopkën, yë Salum yë myaank mëti'ipë ijty këwent'ajtpën ma tsajptëjk yajnitëkën.

5Täätsës yë Recab ja'ayëty të nmo'otë nëëtu'ts ets a'ukën ma t'atämëtëty yë tsatym nyëë mëti'ipë tëë nyimaanaxyën, etsës të n'ënëëmëtë: Tyaa mtsatsym nyëëjëty, uuktë.

6Tää y'ëtsoowtë: Ëëtsëty ka'apës yë tsatym nyëë n'uuktë mëti'ipë tëë nyimaanaxyën, jä'ä ko yë Jonadab, yë Recab yë myaank, mëti'ipës nteety'ajt n'ap'ajtëpën ojts t'akajpxtuky, ko ëëtsëty nijëna'ajës mëpaat nka'uuktë yë tsatym nyëë mëti'ipë tëë nyimaanaxyën.

7Ojts näjyëtu'un t'akajpxtuky ko ka'apës mëpaat njëën ntëjk nkojtë ets ka'apës mëpaat ni'iptë nkojtë ëkë npäntë nkojtë oynatii ujts ijxtëm yë tsatsymyën. Jëtu'un ojts xy'ënëëmëtës ko je'eyë mëpaat ëëts nnänyikämëtë, jëtu'unts jeky njuuky'atëtyës yaa naaxwiiny maas njëtitën tä jaaypyaat jaaypyo'kxyën.

8Ëëtsëty yë'ë nmëmëtoowtëpës ets ntuuntëpës mëti'ipë ojts yë n'ap n'okëtyës Jonadab xytyuk'ënä'ämtën, paaty ka'ap nijëna'a n'uuktës yë tsatym nyëë mëti'ipë tëë nyimaanaxyën, ëëtsëty ets nto'oxytyëjkëtyës ets n'u'unk n'ëna'këtyës ka'apës tääpë tsatym nyëë n'uuktë,

9yë'ëpaat yë njëën ntëjkëtyës ka'apës nkojtë ets ka'apës niyu'u nitunëtë yë tsatsymkyam ëkë wiinkëtypë aay ujts.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

10Yë'ës ntuktsëna'ayëtëp wit tëjk ets yë'ëjës npatuuntëp tu'kë'ëyë ja ënä'ämën mëti'ipë yë n'ap n'okëtyës Jonadab ojts ni'ënä'ämën.

11E ko yë Nabucodonosor, Babilonyë yajkutujkpë ojts tukja'ty ya'atë naax kajpn, ënätës ojts nmintë yaa Jerusalén yë'ëjës nkukäktëp ja tsiptuunpëtëjk ja Caldeo ja'ayëty ets Siria ja'ayëty; paatykyëjxm ëëts yaajëty Jerusalén.

12Ënät ja Wintsën ojts tmëkäjpxy ja Jeremías ets t'ënëmaay:

13Ëjts Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë ets mëti'ipë yë Israel ja'ayëty Tyios'ajtëpën, tyam ntuknipëky ets xy'ënëëmëty yë Judá ja'ayëty ets Jerusalén ja'ayëty: Wä'än tjatë ets tni''ijxtu'utë ja n'ënä'ämënës. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

14Yë Jonadab yë y'u'unk y'ok, yë Recab yë myaank, yë'ë pyatuuntëp ja ënä'ämën mëti'ipë ënaanpën ko ka'ap mëpaat yë tsatym nyëë t'uuktë mëti'ipë tëë nyimaanaxyën, jä'ä ko jëtu'un ja y'aptëjk ojts tni'ënä'ämë. Ëjts nän tëë miitsëty yë ënä'ämën njamo'otë kanaak ok, je'eyëp ko ka'ap të xypyatuntë.

15Kanaak ok të njatuknikäxtë yë nkäjpxynyajxpës ets të mja'ënë'ëmxëtë: Ixmatstë m'ëxëëktu'un m'ëxëëk kajpxënëty. Këtii wiink tios xypyanëjkxtëkëtë ets këtii yë'ë wyintsë'kën xymyo'otë. Jëtu'un jeky mjuuky'atëty ma ja it naaxwiinyëtën mëti'ipës nmooytyën ja m'ap m'okëty. E miitsëty ka'ap të xyjyä'äkyukëtë ja n'aaw n'ayukës ets ka'apës të xymyëmëtowtë.

16Yë Jonadab yë y'u'unk y'ok, mëti'ipë yë Recab y'u'unk'ajty y'ok'ajtypyën, tyuuntëp jëtu'un winë ijxtëm ojts tyajwë'ëmyën ja ënä'ämën; e yë Israel ja'ayëty ka'apës të xymyëmëtowtë.

17Paaty ëjts maas nWintsën'atyën, mëti'ipë maaytyääyëpën winë, jëtu'unës n'ëna'any: Nkäxäämpyës ja ëyo'on jotmay ma Judá ja'ayëtyën ets ma Jerusalén ja'ayëtyën tëkokyë mëti'ipës të nikäjpxyën. Jä'ä ko miitsëty tëë njamëkajpxtë ka'apës të xy'ëtsowtë; tëë njayaxtsowtë miitsëty ka'apës të xynyimintë.

18Ojts näjyëtu'un yë Jeremías t'ënëëmë yë Recab ja'ayëty: Yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, mëti'ipë yë Israel ja'ayëty Tyios'ajtëpën, jëtu'un y'ënä'äny: Miitsëty mëët ko yë'ë xypyatuntë ja ënä'ämën mëti'ipë ja m'ap m'ok Jonadab ojts mtukmëwë'ëmëtën.

19Ëjts Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, mëti'ipë yë Israel ja'ayëty Tyios'ajtëpën, tyam n'ënëëmëtë ko ka'ap tyëkoy'ata'any yë Jonadab yë y'u'unk y'ok mëti'ipë ëjts xëmë xymyëtuntëpën.

Jeremías 36

1Ma ënäty taxk jëmëjt y'apetyën ma Joaquim tyëkën yajkutujkpë, yë Josías yë myaank mëti'ipë jam Judá ënä'ämpën, jää ojts yë Wintsën tmëkäjpxy yë Jeremías ets t'ënëmaay:

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

2Ix tu'uk yë noky apity ma xykyëxjaaytya'ajëtyën tëkokyë mëti'ipë të ntuk'ëwaanën mëëtpë yë Israel ja'ayëty, Judá ja'ayëty ets wiinkëtypë naax kajpn, wa'ats xykyëxjaaytya'ajëty maju'unëm nikajpxtsoonyënës ets tyampaat.

3Wä'änxyëp yë Judá ja'ayëty tyaj'oyëtëty yë jyot wyinma'anyëty; ko nijawëtëty tëkokyë yë ëyo'on jotmay mëti'ipës ntuknikäxantëpën ets jyëkyäpëp npokymyä'kxtëtyës.

4Ënät yë Jeremías tuknipëjky yë Baruc, yë Nerías yë myaank ets tnajtskajpxëy jëtu'un tä ënäty ja Wintsën të y'ënë'ëmxëtyën. Yë Baruc wa'ats tkëxjaaytyääy.

5Ënät yë Jeremías tuknipëjky yë Baruc ets t'ënëmaay: Ëk'ix, ëjts ka'apës njëkyepy nnëjkxëty ma tsajptëjkën, jä'ä ko tsipjotyës nyajpaaty.

6Paaty mijts ntuknipëky ko jatëkok tpaatëty ja nyixëëw ma ja'ay y'ayuu'atën, tääts mnëjkxëty ma tsajptëjkën ets jap xykyajpxëty tëkokyë mëti'ipës të nnaskajpxën ets të xykyëxja'ayën jëtu'un tmëtoowtëty yë ja'ayëty ja Wintsën ja y'aaw y'ayuk, yë Judá ja'ayëty mëti'ipë të tsyoontën ma kyajpnëtyën ets të myintën ma tsajptëjkën,

7wä'änxyëp tmëpëjktsowtëty yë Wintsën ets tyaj'oyëtëty yë jyot wyinma'any ets tyu'unënëty kyajpxënëty, jä'ä ko yë Wintsën tëë tukjoot'anpëky ya'atë naax kajpn.

8Yë Baruc jëtu'un tuuntaay tä ënäty ja Jeremías käjpxynyajxpë të tyuknipëkyën, ojts jam nyijkxy ma ja tsajptëjkën ets tkajpxtaay ja noky axaatsy ma ënäty të tkëxja'ayën ja Wintsën ja y'aaw y'ayuk.

9Ma taxtujk po'o y'apetyën, ma ja mëmëkoxk jëmëjtpën ma yajkutukyën yë Joaquim, yë Josías yë myaank mëti'ipë jam Judá ënä'ämpën, ojts tu'uk ënä'ämën tpëjkta'aktë ets ja Jerusalén ja'ayëty, Judá ja'ayëtyën y'ayuu'atëty mëti'ipë jam Jerusalén të myintën.

10Ënät ja Baruc jam tsajptëjk'ëkë'ëm wya'ak'a'awëy, ma ja tëjkëtyaknën mëti'ipë tyijtëpën Jempyë Tëjk Aaw ma ja Guemarías ja tyëjkën, yë Safán yë myaank mëti'ipë jääpyën, ojts tkajpxta'ay tu'kë'ëyë ja Wintsën ja y'aaw y'ayuk mëti'ipë jap miinpën këxja'ay ma ja noky axaatsyën.

11Yë Micaías, yë Guemarías yë myaank, yë Safán y'ok'u'unk, wa'ats tmëtoowtaay ja Wintsën ja y'aaw y'ayuk mëti'ipë ja Baruc kyäjpxypën mëti'ipë jap miinpën këxja'ay ma ja noky axaatsyën,

12ënät ojts nyijkxy ma ja kutujkëntëjkën ma yajpaatën ja jääpyëtëjkëty. Tap ënäty tu'kmukyë yajpaatë ja wintsëntëjkëty: yë Elisamá mëti'ipë jääpyën, Delaías, yë Semaías yë myaank; yë Elnatán, yë Acbor yë myaank; yë Guemarías, yë Safán yë myaank; yë Sedequías, yë Hananías yë myaank ets wiinkëtypë.

13Ënät tyukmëmëtyakëtë yë Micaías ja aaw ayuk mëti'ipë ënäty të tmëtoyën tkäjpxy ja Baruc ma ja naax kajpnën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14Ënät ja wintsëntëjkëty tkäjxtë ja Jehudí, yë Netanías yë myaank, yë Selemías yë y'ok'u'unk ets yë'ë y'u'unk y'ok yë Cusi ets t'ënëmaaytyë ja Baruc wä'än tmëjämy ja noky axaatsy mëti'ipë ënäty ja naax kajpn të tukwinkajpxën. Ënät ja Baruc ojts tmënëjkxy ja noky axaatsy ma ënäty jam yajpaatën.

15Ets y'ënëmaayëtë: U'unyë xii ënyääypyäjn ets ëktukwinkukajpxëtyëkës ja noky axaatsy. Ja Baruc ojts ja noky tjanty kyäjpxy.

16Ko jëtu'un tmëtoowtë, xim yam ja tsë'ëkë tyuktëjkëyëtë ets nyäy'ënanëtë: Kopkpëky yë yajkutujkpë yajtukmëtowa'any tu'kë'ëyë ya'atë aaw ayuk.

17Ënät t'ënëmaaytyë ja Baruc: Tukmëmëtyaktëkës wi'ixën të mwinma'anypyatnë ets të xyjyä'äy ya'atë aaw ayuk.

18Ënät ja Baruc y'ëtsooy: Yë Jeremías të xynyajtskajpxës ets të nkëxjaaytyä'äyës nokykyijxy ma ya'atë noky axaatsyën.

19Ënät t'ënëmaaytyë ja Baruc: Mijts ets mëët yë Jeremías nëjkx ixtë ma mnäyu'utsëtë ets ni pën mëpaat tkanijawë ma myajpaatën.

20Ja wintsëntëjkëty jap ja noky axaatsy t'ëxmajtstë ma ja Elisamá ja tyëjkën, mëti'ipë jääpyën ets ojts tninëjkxtë ja yajkutujkpë ma ja kutujktaknën ets tukmëmëtyaktë mëti'ipë ënäty të tmëtowtën.

21Tä ja yajkutujkpë tuknikejxy ja Jehudí ets ja noky axaatsy tmëminëty mëti'ipë ënäty të tyajwë'ëmtën ma ja Elisamá ja tyëjkën, mëti'ipë jääpyën. Ko tmëmiiny, tääts ojts tukwinkukajpxë ja yajkutujkpë ets ja wintsëntëjkëty mëti'ipë jam napikëyëpën.

22Jä'ä xëëw nëkoo ënäty y'ëktëtyky'ajnë, paaty ja yajkutujkpë ënäty të twinkonë ja jyëën jap tyëkoty ets jap xyämy.

23Ko ja Jehudí tkajpxta'ay ja noky tëkëëk taxk waats, tääts ja yajkutujkpë tuktsukë ja noky ets tjëënkupëky. Aakjëtu'un tuuntaay koonëm tno'ktaay.

24Yë yajkutujkpë ets ja wintsëntëjkëty mëti'ipë myëtoowtën wi'ix ja noky axaatsy jyä'äyëtyën, nijënu'un kyatsë'këtyë ets nitii tkamëkja'awëtyë.

25Yë Elnatán, yë Delaías ets Guemarías ojts mëktä'äky tja'ënëëmëtë ja yajkutujkpë ets këtii tno'okëty ja noky axaatsy, e yë'ë ka'ap nyi''ijxë'këtë,

26ni'ikyë ojts tni'ënä'ämë ets ja Jeremías ets ja jyääpyë Baruc yajmatstëty. Ets tuknipëjky ja Jerahmeel, yë'ë yajkutujkpëtëjk jyä'äy ets ja Seraías, yë Azriel yë myaank ets ja Selemías, yë Adbeel yë myaank. Je'eyëp ko yë Jeremías ets Baruc ojts yë Wintsën yu'utsëtë, ka'ap yajpatë.

27Tëë ënäty yë yajkutujkpë tnino'oky ja noky axaatsypë ma myinyën ja aaw ayuk mëti'ipë ja Jeremías të tnajtskajpxën mëti'ipë ja Baruc jyääyën, ko jatëkok yë Wintsën ojts tmëkäjpxy yë Jeremías ets t'ënëmaay:

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

28Ix wiinkpë noky ets jatëkok xyjya'ajëty ja aaw ayuk mëti'ipë ijty jap miinpën këxja'ay ma ja mëjëyëjpën, mëti'ipë nyino'kën ja Joaquim jampë Judá yajkutukyën.

29Ets xy'ënëëmëty: Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Mijts ojts xynyino'oky ja noky axaatsy ets ojts yë Jeremías xytyuk'ojy ko tjaay mëti'ipë ja Babilonyë yajkutujkpë tyunäämpyën, ko myina'any ma ja naax kajpnën ets tyajkutëkoyä'äny ets nitu'uk ja ja'ay juuky tkayajwë'ëma'any ets jëyujkpaat tyajkëjxtaja'any.

30E ka'ap wyi'ixëty, ëjts, mëti'ipë Wintsën'ajtpën, tyam mijts n'ënëëmë, Joaquim, mëti'ipë ënä'ämp yajkutujkpën ma Judá kajpnën, mijts ka'ap nëjkx yë m'u'unk m'ëna'k ets m'u'unk m'ok xymyëët'aty mëti'ipë jam ja'tëpën ma David yë kyutujktaknën. Ko ënäty m'ooky, yë mjot mnini'kx jëtu'unyë nëjkx wyin'aankëtä'äky xëëny ets jëtu'unyë nëjkx tyipjuuny koots,

31e mijts mëët yë mwintsëntëjk ntukumëtowantëp wi'ix të m'ëtë'ëtstën. Nyajminäämpyës yë ëyo'on jotmay ma miitsëtyën tëkokyë mëti'ipës të nikäjpxyën ma Jerusalén ja'ayëtyën ets ma Judá ja'ayëtyën, mëët ko ka'ap të mkäjpxyjyä'äkyukëtë.

32Ënät ja Jeremías t'ijxy tu'uk yë noky ets tmooy ja Baruc, mëti'ipë yajjääpyën ets ja Baruc jatëkok tjaaytyääy wi'ix ja Jeremías y'ënä'änyën, yë'ë ja aaw ayuk mëti'ipë ënäty jap të t'ëkjääpyën ma ja mëjëyëjpën mëti'ipë Joaquim yajkutujkpë nyino'kën. Ojts yë Jeremías tjaakyajkëxja'ayë wiinkpë aaw ayuk jëtu'unpë kyäjpxyën.

Jeremías 37

1Yë Nabucodonosor, mëti'ipë jam Babilonyë ënä'ämpën, yë'ë ojts jam Judá yë Sedequías tpëjktä'äky yajkutujkpë, yë Josías yë myaank, jëtu'un tä jeexyë yë'ë Jeconías yajkutukyën, yë Joaquim yë myaank.

2Yë Sedequías ets tyuunpëtëjkëty ets mayjyä'äyëty, ka'ap ojts tmëjpëjkta'aktë ja aaw ayuk mëti'ipë yë Wintsën jatuknikäjxëtën mëët yë Jeremías käjpxynyajxpë.

3Ojts yë Sedequías tkexy yë Jucal, yë Selemías yë myaank ets ja teety Sofonías, yë Maaseías yë myaank ets nëjkx t'ixtë ja Jeremías ets t'ënëëmëtëty: Kukajpxtaktëkës ma Wintsënën mëti'ipës nTios'ajtëpën.

4Ka'anëm ënäty yë Jeremías yajtsumnyëm, jaaknëjkxpnëm ënäty muum ma naax kajpnën.

5Ko ojts jap Egiptë tsyoontë ja tsiptuunpëtëjkëty mëti'ipë yë faraón jyä'äy'äjtypyën. Yë Caldeo ja'ayëty ojts tnijawëtë mëti'ipë ojts ja Jerusalén kajpn tnitëkëtën, poj'am jam tsyo'ontaaytyë.

6Ënät ja Wintsën ojts t'ëne'emy ja Jeremías ets t'ënëëmëty

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

7ja ja'ayëty mëti'ipë të nyiminyëtën: Ënëëmëtë yë Judá yajkutujkpë mëti'ipë të mkäxëtën etsës winë xyajtëwtëty, ko ja yajkutujkpë mëti'ipë jap Egiptë ënä'ämpën tëë ja tsyiptuunpëtëjk wyimpijta'atë mëti'ipë të y'ëna'antën ko mputëkëja'anyë.

8Ja Caldeo ja'ayëty nyitëkëjantëp ja Jerusalén kajpn ets tjëënmo'oja'antë ets tyajtooytyëkoya'antë.

9Ëjts mëti'ipë Wintsën'ajtpën, ëjts ënaanp: Këtii nëkoo mjot mwinma'any xyaj'ëna'antë ko yë Caldeo ja'ayëty tu'ukyë të nyëjkxtë, jä'ä ko ka'ap jyëtu'unëty.

10Oy jeexyë miitsëty mjatimmyëtaktëpë ets jeexyë Caldeo ja'ayëty may xyjyayaj'o'ktëpë, ja mëti'ipë wë'ëmtëpën juuky, mëti'ipë je'eyë tsëtyujtëpën jam tsipjotm, yë'ë pëtë'ëkantëp ets ëxëëk mtuna'anëtë ets tjëënmo'oja'antë ja naax kajpn.

11Paaty yë Caldeo ja'ayëty ojts tsyoontë yaa ma Jerusalén kajpnën, jä'ä ko tnija'awëtyë ko tää myintë yë Egiptë yajkutujkpë tsyiptuunpëtëjk.

12Ënät ja Jeremías tsyo'ony jam kajpntum ets ojts nyijkxy ma ja Benjamín ja'ayëty y'itjotëtyën, paaty ojts jam nyijkxy jä'ä ko naax ënäty kyijpxwa'kxantëp ja ja'ayëty, e yë Jeremías tam ijty näjyëtu'un yë nyaax.

13Ko jam jyä'äjty ma ja kajpn yajnitëkën, tu'uk ja'ay, Irías xyëëwajtyp, yë Selemías yë myaank ets Hananías yë y'ok'u'unk mëti'ipë ja tëjkëtyakn kyëwent'ajtypyën, yë'ë ojts tmajtswë'ëmy ja Jeremías ets t'ënëmaay: Mijts yë'ë mpukajpxëp yë Caldeo ja'ayëty, ¿këtiijë?.

14Tääts ja Jeremías y'ëtsooy: Ëjts ka'apës pën mpukajpxë, wi'ixës ko caldeo ja'ay mpukajpxëty. E ja Irías ka'ap ojts tmëtoowkukë tä ja Jeremías jya'ëna'anyën, ënät ojts tsumy ets tyajnëjkxy ma ja kutuunktëjkëtyën.

15Tääts tnipëtë'ktë ja Jeremías, ojts twoptë ets tsuumtë jam ma Jonatán yë tyëjkën, mëti'ipë jääpyën, ja tyëjk pujxntëjk ijty wyä'äny.

16Jap ma ja Jeremías yajtsuumyën, jap ja tëjk kyojyëty naaxpa'tkë'p, jap jeky y'ijty.

17Yë Sedequías yajkutujkpë ojts tni'ënä'ämë ets Jeremías yajmënëjkxëty jam ma kutujkëntëjkën. Ko jam jyä'äjty ma ja yajkutujkpën, ënät ame'tsyë yajtëëwë: ¿Jam tii ayuk xymyëëtëtyë mëti'ipë Wintsën të mmo'oyënë? Ets ja Jeremías y'ëtsooy: Tyapës ayuk nmëëtëty ets jëtu'unës yë Wintsën të xy'ënëëmë: Mijts jam myajkë'ëyaka'any ma Babilonyë yajkutujkpën.

18Ojts yë Jeremías näjyëtu'un tyajtëy ja yajkutujkpë: ¿Maa të nmëtëkoy ets maas të nmëtëkoy ja wintsëntëjk mëti'ipë naaxjoty kajpnjoty tuuntëpën etsës xyajpujxntëjktëkëtëty?

19¿Maa ënät tyam yajpaatë ja käjpxynyajxpëtëjkëty mëti'ipë ojts y'ëna'antën ko ka'ap yë Babilonyë yajkutujkpë tnitëkëja'any ya'atë kajpn?

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

20Mëtoow'it mijts yajkutujkpë ets këtii xy'ëwa'atsëty etsës jatëkok jam nyajmënëjkxëty ma Jonatán yë tyëjkën, mëti'ipë jääpyën, këtiipës jam n'ëk'o'knëty.

21Ënät ja Sedequías yajkutujkpë ojts tni'ënä'ämë ets ja Jeremías jam tsumy y'itëty ma ja këwent'ajtpë y'itën ets tmo'otëty ja kyääky winjëpom, mëti'ipë tso'onpën ma yajtijyën Tu'u Jot Ma Ja Tsajpkääky Kyojyën. Jäpaat jyëtu'un'ajty mapaat jyaak jam'ajtyën ja kääky uuky jam Jerusalén. Yë Jeremías jam ojts y'ity tsumy matsy ma ja këwent'ajtpë y'itën.

Jeremías 38

1Yë Sefatías, yë Matán yë myaank, yë Guedalías, yë Pashur yë myaank, yë Jucal, yë Selemías yë myaank ets Pashur, yë Malquías yë myaank; jëtu'un mëti'ipë myëtoowtën wi'ix ënäty ja Jeremías të tnikäjpxy të tnimëtyä'äkyën ja naax kajpn mëët ya'atë ja aaw ayuk:

2Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Mëti'ipë wë'ëmtëpën kajpnjoty, yë'ë nëjkx yaj'ookëtë jëën tsip, yuu xëëw ets pa'am ëyo'on. E mëti'ipë näkyë'ëyajkëtëpën ma Caldeo ja'ayëtyën, tämyëm jyaakwë'ëmtëty juuky.

3Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Yë kajpn yë'ë nnitëkëjanëyëp yë Babilonyë yajkutujkpë. Yë'ë nyitëkëjäämpy yë kajpn ets ka'ap nëjkx tjëkyepy wi'ix pën y'ëtukëtëty.

4Ënät ja wintsëntëjkëty t'ënëmaaytyë ja yajkutujkpë: Tyaapë ja'ay wä'än timy'ooky, ni'ikyë tsë'ëkëwinkajpxë yë tsiptuunpëtëjk mëti'ipë yaa naaxjoty kajpnjoty niwäänë të jyaakwë'ëmtën ets ja'ayëty. Ya'atë ja'ay ka'ap oypyë tmëmay tmëtajy ma kajpnën, ni'ikyë tsoky ets ja'ay o'ktëy jyatëty.

5Tää ja Sedequías yajkutujkpë y'ënëmaayëtë: Mijts ixtë tii mtuuntëp mëët yë'ë. Ëjts ka'apës xymyäy wi'ixës n'akajpxtuktëty.

6Ënät tmajtstë ja Jeremías ets jap tkujëpijpëtyë nëëjutjoty mëti'ipë yë Malquías jyä'ä'ajtypyën, yë yajkutujkpë myaank. Mëët yë tejpxy tkutëëynyajxtë. Jap nëëjutjoty ka'ap ënäty jap tii nëë, yi'iyë nëë mo'onts, paaty yë Jeremías myo'onts jë'ënë.

7E jam ijty tu'uk yë Etiopíë ja'ay, jä'ä xyëëwajtyp Ébet-mélec, yë'ë mëët tyuny yë yajkutujkpë, ojts tnijawë ko yë Jeremías të tkujëpipëtë nëëjutjoty. Ja yajkutujkpë jam ënäty yajpaaty ma ja käjpxy mëtyä'äky y'ityën ma ja tëjkën mëti'ipë tyijtëpën Benjamín Tyëjk Aaw,

8ënätyë yë Ébet-mélec tsyo'ony ma jam ja kutujkëntëjkën ets ojts tninëjkxy ja yajkutujkpë tä t'ënëmaay:

9Wintsën, mëti'ipë tääpë ja'ay të tuntën, mëjpoky yë'ë. Tääpë Jeremías yuu'ookëp ënät jap nëëjutjoty, jä'ä ko ka'ap maanë yë jë'kxy yaa kajpnjoty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

10Ënätyë yë yajkutujkpë tkejxy yë Ébet-mélec mëët i'px majk yë ja'ay ets nëjkx tjuutë yë Jeremías jap nëëjutjoty ma ënäty të yaj'kujëpipën naamka'anëm y'ooky.

11Tääts ja Ébet-mélec tsyo'ontë mëët ja i'px majkpë ja ja'ay, ojts tukwit tpapëky mëti'ipë jamën ma yajkutujkpë maywyit tyaj'ityën ets tuknipijty ja tejpxy mëti'ipë jap jutjoty kyutëëynyajxën,

12ets t'ënëmaay ja Jeremías: Nätyukxëkätpä'änët ya'atë tukwit, këtiipë yë tejpxy myajtsëtyutëtëty. Jëtu'un ja Jeremías tjantytyuuny.

13Ënät ja Jeremías two'onpëtsëëmtë mëët ja tejpxy. Yë Jeremías jam ojts je'eyë këwent'aty jyaak ijty ma këwent'ajtpë y'itën.

14Ënät ja Sedequías yajkutujkpë ojts tmëkäjpxy ja Jeremías käjpxynyajxpë ma ja mëtëkëëkpë ja tëjk'aawën ma ja kajpn yajnitëkën. Ets t'ënëmaay: Tu'ukës yë yajtë'ëwën ntuna'any ma mijtsën ets jä'äs ntsoky xy'ëtsoowinpitëty mëtëy.

15Tä ja Jeremías y'ëtsooy: Koos n'ëtsoowinpitëty ja yajtë'ëwën, mijts xynyi'ënä'ämëpës jää yaa etsës ja'ay xyaj'ooktëty; e koos wi'ix mijts nja'ënëëmëty, ka'apës ja n'aaw n'ayuk xymyëpëkanë.

16E ja Sedequías yajkutujkpë ame'tsyë ojts tatskmëkajpxë ja Jeremías ets t'ënëmaay: Yë Wintsënës yë xyëëw ntukkajpxypejtypyës ko ka'ap mijts ni'ënä'ämëja'any, ka'ap pën myaj'ookëtëty ets ka'ap nkë'ëyaka'any ma ja ja'ayëtyën mëti'ipë ënantëpën ko m'ookëty.

17Ënät ja Jeremías t'ënëmaay ja Sedequías: Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny mëti'ipë maaytyääyëpën winë, mëti'ipë yë Israel ja'ayëty Tyios'ajtëpën: Pën mijts tu'ktonyë mnäkyë'ëyäkyë ma Babilonyë tsiptuunpëtëjkëtyën, mnäyajtsokëp ënäty mëët ja m'u'unk m'ëna'k, m'u'unk mto'oxytyëjk ets ja naax kajpn ka'ap nyitoyëty.

18E pën mijts ka'ap mnäkyë'ëyäkyë ma Caldeo ja'ayëtyën, yë'ëjëty jyëënmo'ojantëp ya'atë kajpn ets nëjkx wyintooykyëtä'äky, e mijts ka'ap nëjkx tii mëk'ajtën xy'ëkmëët'ajnë wi'ix mkä'äkëtyën.

19Ënät ja Sedequías y'ëtsooy: Yë'ëjës ntsë'këtëp yë Judío ja'ayëty mëti'ipë të tpuwa'akëtën yë Caldeo ja'ayëty. Ko ëjts nnäkyë'ëyakëtëty ma yë'ëjëtyën, ëxëëkës nëjkx xytyuntë.

20Tä ja Jeremías y'ëtsooy: Mijts yajkutujkpë, ka'ap jyamëty mnäkyë'ëyaka'anyë ma yë'ëjëtyën. Mijts yajkutujkpë, yë'ë tun mëti'ipë yë Wintsën të mtukni''ixëtyën mëti'ipë të ntukmëmëtyä'äkyën. Këtiipë wi'ix mjatëty ets mjuukyajtën tsyo'okëty.

21Yë Wintsën tëëjës xytyuk'ëwaanë wi'ix mjata'any mkëpäta'anyën ko m'ënaanpëty ka'ap mnäkyë'ëyaka'anyë ma Babilonyë ja'ayëtyën:

22tu'kë'ëyë ja to'oxytyëjktëjkëty mëti'ipë ënäty të wyë'ëmtën ma myajkutujktaknën, wa'ats nëjkx jap yajju'ta'atë ets nëjkx yë'ë yajmo'otë ja Babilonyë ja'ayëty yë tsyiptuunpë wintsëntëjkëty, jëtu'un ja to'oxytyëjk nëjkx y'ëna'antë: Yë ja'ayëty

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

mëti'ipë ënäty mëët oy të nyäjyawëtyën yë yajkutujkpë ojts wyin'ëënyë ets jëtu'un ojts myëmëtä'äkyë; ojts y'ëxmajtsënë ko myo'ontstëjkëy ets ojts jam nyikäkënë.

23Ets Jeremías tjaakënëmaay yë yajkutujkpë: Tëkokyë yë to'oxytyëjktëjkëty ets yajkutujkpë yë y'u'unk y'ëna'k, yë'ë nëjkx yajkë'ëmo'otë yë Caldeo ja'ayëty; mijts yajkutujkpë ka'ap nëjkx mmayë mkä'äkëty, nëjkxëp myajkë'ëyäky ma ja Babilonyë yajkutujkpën ets nëjkxëp yë Jerusalén kajpn tno'oktë.

24Ënät ja Sedequías yajkutujkpë t'ëtsooy ja Jeremías: Pën mtsojkpy mja'ap yë mjuukyajtën, këtii ni pën ya'atë aaw ayuk xytyukmëmëtya'akëty.

25Ko yë wintsëntëjk nijawëtëty ko tëë nkajpxëm nmëtyakëm tsojk mniminëtëty ets myajtëwëtëty wi'ix të nmëtyakëmë ets wi'ixës të xy'ënëëmën, e mijts tëë myajtukwinwanë ko myajnimä'kxa'any, nëjkxëp myaj'ënëëmë ets tëkokyë winë xynyimëtyakta'ajëty.

26E mijts jëtu'un xy'ëtsowëty ko yë'ëjës të xypyëjktsoy ets ka'ap jatëkok jam myajkäxëty ma Jonatán yë tyëjkën këtiipë jam m'ookëty.

27Ojts ënätyë jyänty myintë yë wintsëntëjkëty ma ënäty jam ja Jeremías yajpaatyën ets tyajtëëwtë winë. E yë'ë jëtu'un t'ëtsooy tä ënäty ja yajkutujkpë të y'ënë'ëmxëtyën. Ënät yaj'ëxmajtsy ets ka'ap ojts pën y'ëkyajjotkëjxënë ko myëtyaktë, ni pën ënäty të tkamëtoy tii nyimëtyaktën.

28Yë Jeremías jam ojts tsumy matsy jyaak ijty ma këwent'ajtpë y'itën, koonëm ja Jerusalén yajnitëjkëy.

Jeremías 39

1Majk po'o ënäty y'apety ja mëtaxtujk jëmëjtpë ma yajkutukyën yë Sedequías jam Judá, jää ojts yë Nabucodonosor, yë Babilonyë yajkutujkpë, tnija'ty yë Jerusalén kajpn ets tyajnatujky.

2Ma tyaxtujk anyën ja taxk po'opë, ma mëmajktu'uk jëmëjtpë tyu'uye'eyën, ma ënäty yajkutukyën yë Sedequías, jää ojts tyëkë ja mëtsip jam ma Jerusalén kajpnën,

3mëët tëkokyë ja Babilonyë tsiptuunpëtëjk mëti'ipë mëj'äämpy ijtëpën ets jam nyäpyëjktakëtë ma ja kajpn yajnitëkën itkujkytsyow. Tam ja mëti'ipë xyëëwajtypyën Nergal-sarézer, samgar-nebó, Sarsequim, wintsën y'ity ma ja kutujktaknën ets ja wiinkpë mëti'ipë xyëëwajtypyën Nergal-sarézer, nän wintsën y'ity.

4Ko yë Sedequías yajkutujkpë ets tsyiptuunpëtëjk t'ijxtë tii tuunëp jajtëp, ënätyë pyëtsëëmtë kajpnjoty, koots ojts kyä'äktë, jamtsow nyajxtë ma ja pëjykyamjotmën mëti'ipë yajkutujkpë jyä'ä'ajtypyën, ma ja tëjk'aawën mëti'ipë potsy akujk yajpatpën ets tpëjktë ja tu'u mëti'ipë nëjkxpën ma Jordán joyjyotën.

5-6E ja caldeo tsiptuunpëtëjkëty ojts y'ixëtë ets pyatso'onëtë. Jam yë Sedequías yajnajtspatëy ma ja joyjyotën mëti'ipë Jericó nyitënääpyën. Ënät yajmajtsy ets ojts

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

yajmënëjkxy ma ja Nabucodonosor yajkutujkpë yajpaatyën jam Riblá, ma Hamat y'itjotmën. Jam yë Nabucodonosor ojts tni'ënä'ämë ets Sedequías yë y'u'unk y'ëna'k yajyo'kpujxta'atëty ets tëkokyë yë jyä'äy mëti'ipë ënäty jyiiky'äjtyp myëku'uk'ajtypyën e yë'ë wintuuy ojts y'o'kta'atë.

7Yë Sedequías ojts yajni'ënä'ämë ets wyiintsaa yajjuutëty ets atsumy kë'ëtsumy nyëjkxëty mëët yë pujxn aats jam Babilonyë.

8Yë Caldeo ja'ayëty ojts tjëënmo'otë ja kutujkëntëjk ets ja ja'ay ja jyëën tyëjkëty mëti'ipë jamën kajpnjotm, ojts tjijtë'kta'atë ja potsy mëti'ipë ja Jerusalén kajpn nyapots'ajtypyën.

9Ok yë Nebuzaradán, tsiptuunpë wintsën, mëti'ipë nyiwintsën'ajtypyën ja këwent'ajtpëtëjk mëti'ipë ja yajkutujkpë kyëwent'ajtëpën, ojts tmënëjkxta'ay tsumy matsy ja ja'ayëty jam Babilonyë, jëtu'un mëti'ipë ënäty kajpnjoty të wyë'ëmtën ets mëti'ipë të tpuwa'akëtën ja Caldeo ja'ayëty; tu'kë'ëyë ja naax kajpn tyajnëjkxtaay tsumy matsy.

10Yi'iyë ojts tyajwë'ëmy ma Judá y'itjotmën yë ëyoopëja'aytyëjk ets mëti'ipë ka'ap tiituunk tmëët'atën. Jä'ä xëëw yajmooytyë ja tsatsymkyam ets ja naax kam ma yu'utëty tyuntëtyën.

11Yë Nabucodonosor Babilonyë yajkutujkpë, ojts tukmëwë'ëmy yë Nebuzaradán ya'atë ënä'ämën wi'ix tmëët'atëtyën ja Jeremías ets t'ënëmaay:

12Mijts ntuknipëjkpy ets xykyëwent'atëty yë Jeremías, këtii nëkoo ëxaty xytyunëty xy'ënëëmëty, ni'ikyë xymyo'ojëty tii mtimy'amëtoowëpën.

13Ënät yë Nebuzaradán mëët yë Nebusazbán ets Nergal-sarézer ets tëkokyë mëti'ipë ënäty nyiwintsën'ajtëpën yë tsiptuunpëtëjk,

14tni'ënä'ämëtyë ets nëjkx tyajpëtsëmtë yë Jeremías ma jap tsumy matsy y'ityën ets yë'ë Guedalías tuknipëjktë ets t'ixëty tkëwent'atëty. Ya'atë Guedalías yë'ë Ahicam yë myaank, yë Safán y'ok'u'unk, jam ojts ja Jeremías tyajnëjkxtë ma Guedalías ja tyëjkën. Jëtu'un'äämpy yë Jeremías ojts wyi'imy jam tsënääpyë ma ja naax kajpnën.

15Tamnëm ënäty ja Jeremías tsumy matsy yajpaaty ma ja këwent'ajtpë y'itën, ko ojts ja Wintsën myëkäjpxyë ets y'ënëmaayë:

16Nëjkx ënëëmë yë Ébet-mélec, yë Etiopíë ja'ay: Yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, mëti'ipë yë Israel ja'ayëty Tios'ajtëpën, jëtu'un y'ënä'äny: Yë'ëjës ntunäämpy mëti'ipës ojts nikäjpxyën wi'ix ya'atë naax kajpn ëxëëk jyata'anyën. Ko ënäty o'ktëy jyäty nëjkxëp xy'ixy.

17E ëjts mijts nkuwa'anäämpy këtiipë wi'ix mjatëty ma tääpë ja'ayëtyën mëti'ipë mtsë'këpën. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

18Ëjts mijts nyajtso'okäämpy këtiipë pën myaj'ookëtëty, mjaakwë'ëmëp mijts juuky, jä'ä ko tëëjës xytyuk'ijxpety. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Jeremías 40

1Ojts yë Jeremías myëkäjpxyë yë Wintsën, tëë ënäty yë Nabuzaradán yaj'ëwaatsëpëtsëmyë jam Ramá. Yë Nabuzaradán jam ojts tpaaty yë Jeremías mëët yë Jerusalén ja'ayëty ets Judá ja'ayëty tsumy matsy mëti'ipë ënäty yajmënëjkxantëpën jam Babilonyë.

2Yë tsiptuunpë wintsën mëti'ipë këwent'ajtpën, ojts yë Jeremías ëpëky tmëkäjpxy ets t'ënëmaay: Yë mWintsën Tios ojts tnikäjpxy ko tkäxa'any ya'atë ëyo'on jotmay yaa naaxjoty kajpnjoty.

3Tyam tëë tukniwä'äky mëti'ipë nyikajpxën. Paatykyëjxm ëyo'on jotmay të tyuny të jyätyë jä'ä ko të mtuuntëkoytyë ets ka'ap yë Wintsën të xymyëmëtowtë.

4Ëk'ix, tyam ntukë'ëkäjtu'utëty tääpë pujxntä'äky mëti'ipë mkë'ëtsum'ajtypyën. Pën m'ënaanp mmina'any mëët ëjts jam Babilonyë, ëjts mijts nkëwent'atëp; e pën kajts mmina'any jam Babilonyë, mëpaat mwë'ëmëty. Tam xymyëëtëty tääpë itjot naaxjot: mijts ix ma xy'oy'ixy.

5Pën mwë'ëmaanp, jyëkyejpy mwë'ëmëty ets mnëjkxëty jam ma Guedalías, ma Ahicam yë myaankën mëti'ipë yë Sefan myaank'ajtypyën, mëti'ipë yë Babilonyë yajkutujkpë të tpëjktä'äkyën ets tnikopk'atëty tëkokyë yë Judá kajpn; yë'ë mëët m'itëty ma mja'ayën. Nëjkx, ma mijts kë'ëm oy mnäjyawëtëtyën. Tä ja tsiptuunpë wintsën tmooy ja Jeremías tu'uk näynyamo'ojë ets winëjaty mëti'ipë yajtunëpën.

6Ënät ja Jeremías ojts nyijkxy jam ma Guedalías yajpaatyën, Ahicam myaank, jam Mizpá ets tsyënaay jam mëët yë myëkunaax myëkukajpn mëti'ipë ënäty të wyë'ëmtën.

7Ko tnija'awëtyë yë tsiptuunpë wintsën ets tsiptuunpëtëjkëty, jutiiyë ja'ayëty mëti'ipë ënäty juuky të wyë'ëmtën, ko ja Babilonyë yajkutujkpë të tpëjktä'äky yë Guedalías, yë Ahicam yë myaank ets yajkutukëty ma ja ëyoopëja'ayëtyën, ye'etyëjkpë, to'oxytyëjk ets pi'k ëna'k, mëti'ipë ënäty ka'ap të yajmënëjkxtën jam Babilonyë,

8ënät ojts nyëjkxtë mëët yë jyä'äy jam Mizpá ma ja Guedalías yajpaatyën. Ojts nyëjkxtë yë Ismael, yë Netanías yë myaank; yë Johanán ets Jonatán, yë Caréah yë myaank; yë Seraías, yë Tanhúmet yë myaank; yë Efai y'u'unk y'ëna'k mëti'ipë Netofá tso'onpën; ets Jezanías, yë jyä'äy mëti'ipë jam yë tyeety kukajpn'ajtpën Maacat, mëët yë jyä'äy.

9Ets ja Guedalías y'ënëmaayëtë, yë'ë tyios tyukkajpxpejtyp: Këtii mtsë'ëkëtë ko yë caldeo ja'ay m'ënä'äma'anëtë. Jam wë'ëmtë tsënääpyë Babilonyë ets oy myajpaatëty.

10Ëjts yaajës Mizpá nwë'ëma'any, miitsëty yaa nkutänëja'antë ma Caldeo ja'ayëtyën ko ënäty myintë. Miitsëty yajnipätë tsatym nyëë xun, ujtstëëm mëti'ipë yajë'kxpën ets olivë ujts on, jëtu'unts oy mjuuky'atëty ma ja kajpnën ma mtsëënëja'antën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

11Näyjyëtu'un yë jutiiyë ja'ayëty mëti'ipë jam yajpatëpën Moab, Amón, Edom ets ma wiinkëtypë kajpnën, ojts tnijawëtë ko ënäty yë yajkutujkpë të tpëjktä'äky yë Guedalías jam ënä'ämpë.

12Ënät wyimpijtë, jam ojts nyëjkxtë Judá ets t'aye'eytyääytyë ja jutiiyë ja'ayëty maajaty yajpaatën, ojts tninëjkxtë ja Guedalías jam Mizpá. Ojts näjyëtu'un may'äämpy tnipëjkpätë yë tsatym nyëë ets aaytyëëm ujtstëëm.

13Yë Johanán, yë Caréah yë myaank ets ni'ëmukë yë tsiptuunpë wintsëntëjk mëti'ipë ënäty të wyë'ëmtën ma y'ijtaknëtyën, ojts tninëjkxtë yë Guedalías jam Mispá,

14ets t'ënëmaaytyë: ¿Ti këtiijën xynyijawë ko yë Baalís yajkutujkpë mëti'ipë jam ënä'ämpën Amón, tëë tkexy yë Ismael ets myaj'ooka'anyë? E yë Guedalías ka'ap ojts tmëpëky.

15Ënät yë Johanán t'ënëmaay yë Guedalías ame'tsyë: Ëwatsëkës yë ntu'u wä'änës nëjkx n'ëkyaj'ooky yë Ismael. Ni pën tkanijawëty pën ënäty ëtëtsp. ¿Wi'ix ko nkupëjkmëty ets yë'ë myaj'ookëtëty? Tsojk jëtu'unyë mpuwa'ktuta'ajëtëty yë jutiiyë ja'ayëty mëti'ipë mja'ay'äjtypyën ets nëjkx o'ktëy jyäty kyëpety yë Judá naax Judá kajpn.

16E yë Guedalías tyaa y'ëtsooy: Ka'ap, këtii jëtu'un m'ëtë'ëtsëty. Tä xynyikäjpxyën yë Ismael ka'ap tyiyëty.

Jeremías 41

1Ma mëwëxtujk po'o y'apetyën, yë Ismael, yë Netanías yë myaank, yë Elisamá y'ok'u'unk, yë yajkutujkpë y'u'unk y'ok; mëti'ipë ënäty yë yajkutujkpë të tsiptuunpë wintsën'atyën, ojts jam nyijkxy Mispá ets tmëëtmëtya'aka'any yë Guedalías. Majk ojts yë jyä'äy pyanëjkxyë. E jam Mispá, kaaytyëp ënäty jam,

2ko yë Ismael wyä'ätsë'ky ajotkumonë mëët nimajk ja jyä'äy ets tyaj'o'ktë ja Guedalías mëti'ipë jam Judá yajkutujkpën; Babilonyë yajkutujkpë ënäty jam të pyëjktä'äkyë ets jam y'ënä'ämëty.

3Ismael ojts tyaj'o'kta'ay ja jutiiyë ja'ayëty ets ja Caldeo ja'ayëty mëti'ipë ënäty tsiptuunpëja'ay'ajtëpën mëti'ipë mëët tu'ukyë nyäyaj'itëtën yë Guedalías jam Mispá.

4Komjëpom ma ënäty të y'ookyën ja Guedalías, ka'anëm ënäty pën tnijawë tii të tyuny të jyätyën,

5ënät jyajtë nimajkta'px yë ja'ay. Jam tsyoontë Siquem, Siló ets Samaria. Tëë je'eyë nyäy'awaayjyäjpta'ajëtë, këëts këëts ja wyit mëti'ipë myëmiintëpën ets tëë ja jyot nyini'kx tyajtsëtyujta'atë. Tam tmëmintë yë aaypyajk ujtspajk ets poom mëti'ipë tyukwintsë'ëkëjantëpën ja Wintsën.

6Ënät yë Ismael tsyo'ony jam Mispá jëëpy yaxp ets tjëjpye'eyi'iky. Tim je'eyë mëët nyäpyaatëtë, tä t'ënëmaay: Min ixtë yë Guedalías, yë Ahicam yë myaank.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

7Je'eyë ko tam ënäty tyimja'ajnëtë kajpn itkujky ko yë Ismael ets jyä'äy tyaj'o'ktaaytyë ja ja'ayëty, ja o'kpë jap tkujëpijpytyääytyë nëëjutjoty

8E jamts nimajk ja ja'ay y'ijtë mëti'ipë y'ënëmaaytyën ja Ismael: Këtiijës xyaj'ooktëty; ëëtsëty tamës yu'utsy nmëët'atë jam ujtsjotm tsajpmok, cebadë, olivë on ets uuxpa'ak. Ënät yë Ismael ka'ap tjantyyaj'o'ky tääpë ja'ayëty.

9Ja nëëjut ma ja Ismael t'ajëpijpëtyääyën ja o'kpë, jä'ä mëti'ipë ja yajkutujkpë Asá yaj'o'oyëyën ko nyäkyuwanë ma pyatityën ja yajkutujkpë Paasá mëti'ipë jam ënä'ämpën Israel.

10Ojts yë Ismael tmajtsmujkta'ay ja to'oxy'ëna'k mëti'ipë yajkutujkpë nyëëx'ajtypyën ets ja ja'ayëty mëti'ipë jam yajpatëpën Mispá, mëti'ipë ja Nebuzaradán, tsiptuunpë wintsën të tmo'oyën yë Guedalías ets yë'ë mëët y'itëty. Ojts yë Ismael tmajtsmujkta'ay ja ja'ay ets tsyo'ony. Jam ënäty të tuknipëjktaakë jyata'any ma ja Amón nyaaxjotmën.

11Ko tnija'awëtyë yë Johanán, yë Caréah myaank ets tsiptuunpë wintsëntëjk ko tëë yë Ismael yaja'ay'ooky,

12ënät tyajtu'ukmujktaaytyë jyä'äyëty ets ojts tninëjkxtë. Jam tpatë winkon ma ja Gabaón nëë apojtsë'ëkyën.

13Ko t'ijxtë ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty ja Ismael tsumy matsy yajnëjkxypyën, ko yë'ë jam miintëp yë Johanán mëët yë tsyiptuunpëtëjk, jotkujk ojts nyäyjyawëtë,

14ënät wyimpijtaaytyë ets ojts tpuwa'akëtë ja Johanán.

15E yë Ismael mëët nituktujk yë jyä'äy ojts tkukä'äktë yë Johanán ets ojts nyëjkxtë jam Amón.

16E yë Johanán mëët yë tsyiptuunpë wintsëntëjkëty, yë'ë ojts tmënëjkxtë ja tsiptuunpëtëjk, ja to'oxytyëjkëty, ja pi'k ëna'këty ets ja wintsëntëjkëty mëti'ipë ja Ismael ënäty tsumy matsy të tyajtsoonyën jam Mispá ko tyaj'o'ky ja Guedalías; ya'atë ja'ayëty yë'ë ojts yë Johanán kyë'ëtëkëty ets twoowtso'ony jam Gabaón.

17Jam tsyo'ontë ets jyajtë Guerut-quimam, winkon ma mëët yë Belén nyäpyäätyë, jam ojts wäänë pyo'kxtë. Jap ënäty të tnipëjktaakëtë jya'ta'antë Egiptë;

18yë'ë kyukäktëp ja Caldeo ja'ayëty jä'ä ko tëë ënäty yë Ismael tyaj'ooky yë Guedalías, mëti'ipë ja Babilonyë yajkutujkpë të tpëjktä'äkyën y'ënä'ämëty ma ja naax kajpnën.

Jeremías 42

1Ënät myujktaaytyë ja tsiptuunpë wintsëntëjkëty, yë Johanán, yë Caréah myaank, yë Azarías, yë Hosaías yë myaank ets ni'ëmukë yë ja'ayëty mëjpë mutskpë,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

[2]ets tnimiintë ja Jeremías käjpxynyajxpë ets t'ënëmaaytyë: Mëyajtën ëëts n'amëtowantëp ma mijtsën, niwaantso'ow nipëjktso'owëtëkës ma mWintsën Tiosën, këtii m'ëna'anëty ko ka'ap, maas niwäänë të nwë'ëmtën. Nimay ijty ëëtsëty tëëyëp, tyam niwäänë njaakyajpaatës, jëtu'un tä xy'ixyën.

[3]Mënu'kxta'ak yë mWintsën Tios ets xytyukni''ixëtëtyës mëti'ipë tu'u mëpaat npanëjkxtës ets tiis mëpaat ntuntën.

[4]Tä ja Jeremías y'ëtsoowëtë: Oy'atëp. Tyamës yë mWintsën nmënu'kxta'akëty mëti'ipë mTiosajtëpën mëët miitskyëjxmëty, jëtu'un tääjës xypyëjktsowtën, ok ënät ntuk'ëwaanëtëty wi'ix y'ëtsoyën, ni tu'ukës ja ayuk nkayajninaxa'any.

[5]Ënät t'ëtsoowtë ja Jeremías: Yë mWintsën Tios yë'ë y'ixëp nyijawëp ko ënäty ëëtsëty tii oy nkatuntës ijxtëm yë'ë xytyuk'ënä'ämtënës.

[6]Oy ëëts n'oyjyawë nka'oyjyawëtëty wi'ix y'ëtsoyën, yë nWintsën'ajtëm Tios, yë'ëjës nmëmëtowantëp mëti'ipë yaj'awa'kpën ets oy tsuj njuuky'atëtyës.

[7]Kom majk xëëw ja Wintsën ojts t'ëtsoowinpity ja Jeremías,

[8]ets Jeremías ojts tyaxtsoy yë Johanán, yë Caréah myaank ets ja tsiptuunpë wintsëntëjkëty mëti'ipë ënäty mëët tu'ukyë nyäyaj'itëtën ets nitëkokyë ja kunaax kukajpnëty, mëjpë mutskpë,

[9]ets t'ënëmaay: Yë Wintsën, mëti'ipë yë Israel ja'ay Tyios'ajtëpën, mëti'ipës ojts xy'amëtowtën ets ntuk'ëwaanëtëtyës ja m'amay mjotmayëty, jëtu'un të y'ëtsoy:

[10]Pën miitsëty mwë'ëma'antë yaa tsënääpyë ma ya'atë it naaxwiinyëtën, tyam mputëkëtëty ets jotkujk mjuuky'atëty; ka'ap nyajkutëkoytyëty, ni'ikyë nëjkx nkojtë nma'kxtë tä aay ujts yajkojyën ets ka'apë nijëna'a yajwijxë'ëkyën, jä'ä ko nmëkja'apës ko miitsëty ja ëyo'on të ntuknikäxtë.

[11]Këtii xytsyë'ëkëtëty yë Babilonyë yajkutujkpë, mëkpë xytsyë'ëkëtën. Këtii nijënu'un xytyimtsë'ëkëtëty, jä'ä ko ëjts yajpaataanpës mëët miitsëty ets nyajtso'oka'antë, nyaj'ëwaatsëpëtsëmantëp ma kyë'ë y'aawën. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

[12]Ëjts miitsëty npa'ëyowantëp ets ntuktëkëjäämpyës tääpë yajkutujkpë ets mpa'ëyowëtëty ets t'ëwa'atsëty ja mnë'ë mtu'ujëty ets mwinpitëty jatëkok ma mnaax nkajpnëtyën.

[13]E pën miitsëty kajts mwë'ëma'antë ma ya'atë naax kajpnën ets ka'ap xymyëmëtowtë ja Wintsën mëti'ipë mTiosajtëpën,

[14]ets m'ëna'antë: Ni'ik'oy koos nnëjkxtëty jap tsënääpyë Egiptë ma ka'ap jyap'atyën yë tsip käjpxy, ma ka'ap nijëna'a yajmëtoyën wi'ix ja'ay xuxn tukxu'uxyën mëti'ipë tsip nyikäjpxypën ets ma ka'ap pën yuu'ookyën,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

15miitsëty Judá ja'ayëty ninu'un të wyë'ëmtën yaa, mëtoow'itë wi'ix yë Wintsën y'ënä'änyën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, mëti'ipë yë Israel ja'ayëty Tyios'ajtëpën: Pën miitsëty jëtu'un m'ëna'antë ko jap mnëjkxa'antë Egiptë tsënääpyë,

16ja tsip käjpxy ets ja yuu xëëw mëti'ipë ënäty mtsë'këtyëpën, nëjkxëp jap mpaja'tëtë ets je'eyëm nëjkx m'ooktë.

17Tu'kë'ëyë mëti'ipë ënantëpën ko jap Egiptë nyëjkxa'antë tsënääpyë, jëën tsip, yuu xëëw ets pa'am ëyo'on nëjkx yaj'ookëtë. Ni pën juuky kyawë'ëma'any, ni pën nëjkx tkakuke'eky ja ëyo'on jotmay mëti'ipë ntuknikäxantëpën.

18Ja Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, mëti'ipë Israel ja'ay Tyios'ajtëpën, yë'ë ënaanp: Timjëtu'un ijxtëm ojts yë Jerusalén ja'ayëty xyajjoot'anpëktënës, timjëtu'un miitsëty xyajjoot'anpëka'antës ko mnëjkxtëty jap Egiptë. Ijxpäjtën nëjkx mwë'ëmtë ko ënäty të myajpoktë; atsë'ëk ajawë mjata'antë ets nijëna'a nëjkx mka'ëkwinpijnëtë ma ya'atë it naaxwiinyëtën.

19Miitsëty nijënu'un mjaakwë'ëmtën yaa Judá, jëtu'un yë Wintsën m'ënë'ëmxëtë ko këtii mnëjkxtëty jap Egiptë. Yajxon tim nijawëtë ets tyam myajtuk'ëwaanëtë.

20Miitsëty mëj këjää mtëkoytyë, miitsëty ojts kë'ëm m'ëna'antë koos yë Wintsën nmëkajpxëty mëti'ipë mTiosajtëpën, kë'ëm të xy'ëk'ënëëmëtës: Mënu'kxta'ak yë Wintsën mëti'ipës nTios'ajtëpën mëët ëëtskyëjxmëty ets ënät xytyuknijawëtëtyës wi'ix y'ëtsoyën ets jëtu'un winë ntuntëtyës.

21E yë'ëjës të nnikäjpxy mëti'ipë ja Wintsën të t'ëtsoowinpityën, mëti'ipë miitsëty mTiosajtëpën, e miitsëty ka'ap xymyëmëtowa'antë.

22Tyam myaj'ënëëmëtë, ko ja'akyukëtë yajxon: yë jëën tsip, yuu xëëw ets ja pa'am ëyo'on, yë'ë myaj'ookan myajtëkoyanëtëp ma ja naax kajpnën ma m'ëna'antën mnëjkxa'antën tsënääpyë.

Jeremías 43

1Ko yë Jeremías tukmëmëtyaktaay ja naax kajpn wi'ix ënäty ja Wintsën të y'ëtsoowinpityën, mëti'ipë yë'ëjëty Tyios'ajtëpën,

2tä yë Azarías, yë Hosaías yë myaank, yë Johanán, yë Caréah myaank ets wiinkëtypë ja'ayëty amëj akëjxmëpë jyä'äy'atën, jëtu'un t'ënëmaaytyë ja Jeremías: Mëti'ipë mnimëtyäkpyën ka'ap myëtëyëty. Yë Wintsën mëti'ipës nTios'ajtëpën, ka'ap jyëtu'unëty të m'ënë'ëmxëty ets ka'ap të y'ënä'äny ets ka'ap nnëjkxtëtyës jap Egiptë tsënääpyë.

3Yë Baruc, yë Nerías yë myaank, yë'ë të m'ënë'ëmxëty ets mijts tëkatsy winë xynyimëtya'akëty ma ëëtsëtyën, jëtu'un yë'ë myëta'akëty etsës xyaj'ook xyajtëkoytyëty ets xymyënëjkxtëtyës tsumy matsy jam Babilonyë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

4E paaty ojts ka'ap pën wyi'imy tsënääpyë jam Judá, yë'ëpaat yë Johanán, tsiptuunpë wintsën ets ja ja'ayëty ja wiinktsowpë tsyoontën, ni'ikyë ojts ja Wintsën tkäjpxykyutëjtë.

5Ni'ikyënëm ja Johanán ets ja tsyiptuunpë wintsën tyajtu'ukmujktaaytyë ja ja'ay niwäänëpë ënäty të wyë'ëmtën jam Judá, mëti'ipë ënäty wiinktsow të nyajtskääkëtën ets ojts wyimpitë jatëkok jam Judá ets jam tsyënaaytyaknpëjktë:

6ye'etyëjk to'oxytyëjk, mëj mutsk, ja yajkutujkpë ja nyëëxëty ets nitëkokyë ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty ja Nebuzaradán, tsiptuunpë wintsën të tuknipëkyën ja Guedalías ets mëët tyuunmukëty, yë'ëpaat yë Jeremías ets Baruc.

7Ojts ja Wintsën tkäjpxykyutëjtë, ni'ëmukë nyëjkxtaaytyë jap Egiptë ets jyajtë jam ma tu'uk kajpn txëëwatyën Tafnes.

8Jam Tafnes jam ojts yë Jeremías myëkäjpxyë yë Wintsën ets y'ënëmaayë:

9Koonmuk mëjpë tsaa ets ni'ëmukë Judá ja'ay xytyuk'ixëty ko ënäty xynyaaxnitajy jam ma kutujktakn nyitëjk'aaw yajnitëkën,

10ets xy'ënëëmëtëty: Yë Wintsën, mëti'ipë maaytyääyëtëpën winë, mëti'ipë yë Israel ja'ayëty Tyios'ajtëpën, jëtu'un y'ënä'äny: Yë'ëjës nyajminäämpy yë ntuunpës Babilonyë yajkutujkpën ets y'ënä'ämtakn npëjkta'akanës ma yaa tsaa nitajy y'ityën.

11Ko ënäty yë'ë myiny, nëjkxëp tyajkutëkooytyä'äy yë Egiptë kajpn. Mëti'ipë të nyitukëtën y'ooktëty, nëjkxëp y'ooktë; mëti'ipë të nyitukëtën yajmënëjkxtëty tsumy matsy wiink naax wiink kajpn, nëjkxëp yajmënëjkxtë tsumy matsy wiink naax wiink kajpn ets mëti'ipë ënäty të nyitukëtën y'ooktëty tsipjoty, tsipjoty nëjkx y'ooktë.

12Nëjkxëp tnino'kta'ay ja tsajptëjk Egiptë kajpnjotypë yajpaatyën mëët ja nyi'awinax ets ja nyisantë, nëjkxëp näjyëtu'un tnino'kta'ay yë tyiosëty ets jëtu'un nëjkx wiink naax wiink kajpn yajmënëjkxnë tsumy matsy tä ja'ayën. Pätë'ëky ja'axë'ëkpyë nëjkx ja Egiptë kajpn tyajwë'ëmy jëtu'un tä tu'uk yë kupixyny këwent'ajtpë tyajwa'atsyën yë wyit ko ooty tyukpetyë. Tä wyimpitankojnëty ets ka'ap pën myäyëtëty y'ëtukëtëty.

13Yajkutëkooytya'ajäämpy ja xeny kënu'kxypyë tmëët'atën jap Egiptë ets nyino'kta'ajäämpy tëkokyë yë tsajptëjk ma ja Egiptë ja'ay yë y'awinax t'ëwtatën.

Jeremías 44

1Ja aaw ayuk mëti'ipë Jeremías y'ëxajëyën ets yajtuknikäjxtë yë jutiiyë ja'ayëty mëti'ipë ënäty jap tsënaaytyëpën Egiptë ma ja kajpn txëëwatyën Migdol, Tafnes, Menfis ets jamtsow a'oytsyow:

2Yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, mëti'ipë yë Israel ja'ayëty Tyios'ajtëpën, jëtu'un y'ënä'äny: Miitsëty tëë xy'ixtë ja ëyo'on jotmay mëti'ipë jam Jerusalén të

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

y'ityën ets ma Judá nyaax kyajpnën. Tyam xit ko'ow yajpaaty ets ka'ap jam pën tsyëënë

3mëët ko pyokytyuuntë, ojtsës xyajjoot'anpëktë ko t'ëwtajtë wiink tios ets tukwinjojktë ja poom ja tios ka'apë ojts mteety m'ap t'ëwtatën.

4Kanaak ok njakejxyës yë nkäjpxynyajxpës ma miitsëtyën ets jeexyë m'ënë'ëmxëtë ko këtii xytyuntëty mëti'ipës n'ëxëëk'ijxypyën.

5E miitsëty ka'apës xymyëmëtoowtë ets ka'apës xymyëj'ijxtë. Ni'ikyënëm ojts ja wiink tios ja wyintsë'kën xymyo'otë ijxtëm jeexyë ja m'ëxëëk juukyajtën xy'ëxmatstën.

6Ënät njoot'anpëjkyës ets n'ëwa'antäkyës, jëtu'un tä jeexyë yë jëën tsyooypyijkyën jam Jerusalén ets jam Judá ets të mya'taay ja naax kajpn, xit ko'ow të jya'ajtaay tyampaat je'eyëm jam.

7Ëjts Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, mëti'ipë ja Israel ja'ay Tyios'ajtëpën, ëjts ënaanp. ¿Tii ko kë'ëm tääpë ëyo'on jotmay mnätyukniminëtë, wi'ix ko miitsëty kë'ëm xy'ëwa'atstë ets ni'ëmukë y'ooktëty yë Judá ja'ayëty, ye'etyëjk to'oxytyëjk, pi'k ëna'k ets yë'ëpaat mëti'ipë tim je'eyë të myëxu'unk'atyën, këtiipë pën wyë'ëmëty?

8¿Wi'ixës ko xyajjoot'anpëktë mëët mëti'ipë mtuuntëpën, ko yë poom xytyukwintsë'ëkëtë wiink tios yaa Egiptë ma të mintën tsënääpyë? Ko jëtu'unpë xytyuntë, kë'ëm mnäyajkutëkoya'anëtë ets ijxpät mwa'antëty ma të myajpoktën ets o'ktëy mjatëty ma ja naax kajpnëtyën naaxwiinyëtë apëtsëmy.

9Tëë xyjyä'äytyëkoytyë ja nëë poky mëti'ipë ja m'aptëjk, ja Judá yajkutujkpë ets ja tyo'oxytyëjk tyuuntën ets mëti'ipë miits yë mto'oxytyëjkëty tyuuntën jam Judá ets ja në'ëjotypë tu'ujotypë jam Jerusalén.

10Miitsëty ka'ap ninu'un xyaj'oyëtë mjot mwinma'anyëty, ka'ap mtsë'ëkëtë ets ka'ap të xypyatuntë ja ënä'ämën tëyajtën ets ja ijxpëjkën mëti'ipës nmooytyën ja m'aptëjkëty ets miitsëty.

11Paaty ëjts maas nWintsën'atyën, mëti'ipë maaytyääyëpën winë, mëti'ipë yë Israel ja'ayëty Tyios'ajtëpën, ëjts ënaanp: Tëës ntuknipëjktaakë ko nyajmina'anyës yë ëyo'on jotmay ma miitsëtyën ets nyajkutëkoyä'änyës yë Judá ja'ayëty.

12Ëjts nyajkutukäämpyës ko ja Judá ja'ayëty mëti'ipë të wyë'ëmtën ets y'ëna'antë ko jap Egiptë nyëjkxa'antë tsënääpyë, jap nëjkx y'o'kta'atë. Ni'ëmukë nëjkx y'o'kta'atë, mëj mutsk; tam mëti'ipë nëjkx y'ookyën tsipjotm ets mëti'ipë yuu ookaanpën ets ijxpäjtën nëjkx wyë'ëmtë ko të yajpoktë, ko o'ktëy të jyat të kyëpätë. Ko yaj'ixtëty, je'eyë nëjkx yajtsë'ëkëtë.

13Nëjkxëpës ntëytyuntë mëti'ipë ënäty jap tsënaaytyëpën Egiptë, jëtu'un tääjës ntëytyuuntën yë Jerusalén ja'ayëty mëët yë jëën tsip, yuu xëëw ets pa'am.

14Tääpë Judá ja'ayëty jyaakjuuky'atën, nitu'uk nëjkx kyatso'oktë jap Egiptë, ni pën nëjkx kyawë'ëmy juuky. Ets oy ënäty jya'ënantëpë wyimpita'antë jatëkok, ka'ap nëjkx

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

tjëkyepy wyimpitë; wä'än jëtää yi'iyë wyimpitëty mëti'ipë ënäty jap oywyi'ix jaakkäktëpën.

15Ënät ja ye'etyëjkëty mëti'ipë nyija'awëtëpën ko ja tyo'oxytyëjkëty wiink tios të tmo'otë ja wyintsë'kën ets ja to'oxytyëjkëty mëti'ipë ënäty jap Egiptë tsënaaytyëpën ëpa'tkë'ëytsyow mëët ja jutiiyë ja'ayëty, ojts t'ëtsoowtë ja Jeremías.

16Ëëtsëty ka'apës nmëjpëjkta'aka'antë tääpë aaw ayuk mëti'ipë Wintsën të mmo'oyën.

17Ni'ikyës njaaktuuna'antë ja mëti'ipës xëmë ntuuntëpën. Ntukwintoyantëpës ja poom mëti'ipë nyiwintaj'ajtypyën ja tsajp; jëtu'unyëm tääjës ntuntën, tä ja n'aptëjkëtyës tuuntën, tä ja yajkutujkpëtëjk ets wintsëntëjkëty tuuntën mëti'ipë jam Judá yajpatën ets jampë Jerusalén të yajpaatën në'ëjoty tu'ujotypë;

18e ko ëëtsëty ka'ap ja wintsë'kën të n'ëkmooynyëtës ja mëti'ipë nyiwintaj'ajtypyën ja tsajp, ni'ikyës të n'ixtë tyëkoy'äty winë ets ja nja'ayëtyës y'o'knëtë mëët yuu xëëw ets ja jëën tsip.

19Ja to'oxytyëjkëty jëtu'un y'ëtsoowtë: Ëëtsëty n'oytyuuntëpës ijty yë ma'atsy jëtu'un tä y'ixëtyën mëti'ipë nyiwintaj'ajtypyën yë tsajp ets ntukwintoytyës yë poom, nmooytyëpës yë tsatym nyëë ets aakyë'ë mëti'ipë nye'etyëjkëtyës y'a'ijxëtëpën ets je'eyëm jëtu'un ntuna'antës.

20Ënät ja Jeremías t'ëtsoowinpijty ja ye'etyëjk, to'oxytyëjkëty mëti'ipë ënäty jëtu'un të y'ëna'antën:

21¿Miitsëty jëtu'un jëtää mmaytyë mtajtë? Ko ja Wintsën ka'ap t'ixy tnijawë ets ko tëë tja'atyëkooynyë ko ijty xywyintsë'ëkëtë ja wiink tios jam ma Judá ets Jerusalén kajpnën; ko näjyëtu'un y'ëtëtstë ja m'ap m'okëty, mkutujkpëtëjkëty, mwintsëntëjkëty ets mmëkunaax mmëkukajpnëty.

22E yë Wintsën ka'ap t'ëkmëmëtaknë miitsëty ja m'ëxëëktu'un m'ëxëëk kajpxënëty mëti'ipë yë'ë wyiink'ijxypyën. Paatykyëjxm yë mnaax mkajpnëty tyam yajpaaty xit ko'ow ets ni pën jam kya'ëktsënaaynyë; tääts ijxpät të y'awinpity ko tëë yajpoky ets ko yë'ë je'eyë yajtsë'k yajja'awënë.

23Yë'ëkyëjxm ya'atë ëyo'on jotmay të mtukmin të mtukja'tëtë ko miitsëty wiink tios të xymyo'otë ja wyintsë'kën, mpokytyuntë jëtu'un Tios wintum, ka'ap të xypyatuuntë ijxtëm ojts mjatuk'ënä'ämëtën, ijxtëm ojts ja y'ënä'ämën tyiyajtën tjayajwë'ëmyën ets ijxtëm ojts mjayaj'ijxpëkëtën.

24Ojts näjyëtu'un yë Jeremías t'ënëëmë ja naax kajpn ets ja to'oxytyëjkëty: Mëtoow'itë ya'atë Wintsën yë y'aaw y'ayuk, miitsëty Judá ja'ayëty nijënu'un Egiptë mtsëënëtën mjuuky'atën.

25Yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, mëti'ipë yë Israel Tyios'ajtëpën, jëtu'un y'ënä'äny: Miitsëty to'oxytyëjkëty, m'aawkyëjxm m'ëna'antë ets xytyuntë mëti'ipë

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

mkajpxtëpën. Miitsëty jëtu'un të m'ëna'antë ko tëë xytyukwinwanëtë ja poom ets ja tsatym nyëë ja mëti'ipë nyiWintaj'ajtypyën ja Tsajp ets ko kopkpëky xytyuna'antë mëti'ipë të xytyukwinwanëtën. Oy jyëtu'un'atëty, tuntë mëti'ipë të xywyaanta'aktën.

26E miitsëty Judá ja'ayëty nijënu'un yaa Egiptë mtsëënëtën, mëtowtë ya'atë aaw ayuk: Ëjts, mëti'ipë Wintsën'ajtpën, jëtu'unës n'ëna'any: nmëj xëëwës ntukajpxpejtyp, ko nitu'uk yë Judá ja'ay nëjkx ja nxëëwës jatëkok tkakajpxpaaty yaa ma Egiptë kajpnën ets ka'ap nëjkx nijëna'a y'ëk'ënanë pën: Mëët ja Wintsën ja jyuukyajtën.

27Jä'ä ko ëjts yi'iyës ënäty jam nmëmääpy nmëtäjpy wi'ix ja ëyo'on jotmay ntuknikäxtëtyën ijxtëm jeexyë ja oyajtën ntuknikäxtën. Nitëkokyë yë Judá ja'ayëty jënu'un Egiptë tsyëënëtën, nëjkxëp kyutëkooytya'atë mëët ja tsip ets ja yuu xëëw.

28Tim niwäänë nëjkx kyä'äktë tsipjoty ets nëjkx jap tsyoontë Egiptë ets myintëty Judá. Jëtu'un nëjkx nijawëtë pën ënäty ja y'aaw y'ayuk atëëp, pën yë'ëjëty ëkë pën ëjts.

29Ëjts maas nxëëwatyën Wintsën, ya'atë ijxpäjtën nëjkx nmo'otë: ko ënäty ja ëyo'on tyunyë jyätyë mëti'ipës të nikäjpxyën ets koos ënäty ntëytyuntë ja ja'ayëty ma ya'atë naax kajpnën.

30Nkë'ëyakäämpyës yë Hofra, Egiptë yajkutujkpë, ma myëtsipën mëti'ipë ëxëëk tsë'ëkën, jëtu'un ijxtëmës nkë'ëyäjkyën ja Sedequías, Judá yajkutujkpë, ma ja myëtsipën Nabucodonosor, Babilonyë yajkutujkpë mëti'ipë ënäty ëxëëk tsë'ëkën.

Jeremías 45

1Ma ënäty taxk jëmëjt y'apetyën ma yajkutukyën ja Joaquim, Josías yë myaank mëti'ipë ënä'ämpën jam Judá, yë Baruc, yë Nerías yë myaank yë'ë ënäty jam kyëxjääpy tëkokyë mëti'ipë yë Jeremías nyikäjpxypën. Ënät ja Jeremías t'ënëmaay ja Baruc:

2-3Mijts Baruc, jëtu'un m'ëna'any: Mon tukës nyajpaaty mëët ja pëjkën ato'onën mëti'ipës yë Wintsën të xymyo'oyën. Tëës n'ënu'kxënë mëët ja jë'ëyën yaxën, nijënu'unës nkajotkujk'aty.

4E mijts jëtu'un xy'ënëëmëty, ko jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Ëjts nyajkutëkooyäämpyës mëti'ipës të nkojyën, nwijxë'ëkäämpyës mëti'ipës të npenyën; wa'atsës winë nyajkutëkoyä'äny yaa naaxwiiny.

5¿M'amëtowäämpy mëti'ipë mëpaat mëjwiin këjää xytyukjotkujk'atyënë? Pën jëtu'un, këtii nëkoo xy'amëtowëty, jä'ä ko ëjts ëyo'on jotmayës je'eyë nkäxäämpy ma naaxwiinyëtë ja'ayën. E mijts ka'ap wi'ix yë mjuukyajtën jyata'any, oy maa mnëjkxëty. Ëjts mëti'ipë Wintsën'ajtpën, ëjts ënaanp.

Jeremías 46

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[1]Ojts yë Wintsën tmëkäjpxy yë Jeremías ets tukmëmëtyäky wi'ix jyata'antën wiink kajpn.

[2]Jëtu'un ojts yë Egiptë kajpn yajnikäjpxy ets yajkutujkpë Necao mëët yë tsyiptuunpëtëjk, ma ënäty mëmajktaxk jëmëjt ëka'any yajkutukyën yë Joaquim, yë Josías yë myaank mëti'ipë jam Judá ënä'ämpën; ojts tsyiptuny jam Carquemis mëët yë Nabucodonosor, yë Babilonyë yajkutujkpë, jam winkon ma ja Éufrates mëjnëëjën. Yë Carquemis ka'ap ojts myëtä'äky.

[3]Jëjp'ixy yaj'itë mëti'ipë mnätyuk'akëëytyujkëtëpën. Tsiptuntë ënät.

[4]Niwëëntë ja mkuwaayëty kwaay ënyääpyë. Tukwä'tspätë ja mkuwaayëty. Pëjkta'aktë yë mpujxnkujupëty ets näwyaatswitsëtë. Jëjp mä'ätë mku'umënëty. Nätyukxoxëtë ja mpujxn nijänëty.

[5]E ¿tiijës n'ijxyp? Tsë'ëkë tsë'ëkë jyaak winpitë. Jëtu'unyë kyääkwa'kxta'atë mëti'ipë tsip'ixyëtyën ko ka'ap y'ëkmëtaknëtë; pëyi'ikyë jyänty kyä'äktë, ni pën kyanäjyë'ixyë. Aak kutsë'ëkë oy myaa'ajnë. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

[6]Ka'ap tjëkyepy kyä'äktëty mëti'ipë pe'tymyëtyën, ja'ay mëti'ipë jotmëkëtyën ka'ap tjëkyepy maa nyëjkxtëty. Jam anëkëjxmtsow ma Éufrates mëjnëëjën, jam të y'anäpëtë ets të kyëtawtë.

[7]¿Pën tääpë yeekyën jëtu'un tä Nilë nëë kyomyën, jëtu'un tä nëëkom nyämyëjënäkyën?

[8]Egiptë jëtu'un yä'kp tä Nilë nëë kyomyën, tä nëëkom nyämyëjënäkyën. Jëtu'un ja Egiptë ja'ayëty y'ëna'antë: Nyajnikoompätantëpës yë naaxwiinyëtë, nyajkutëkoyantëpës yë naax kajpn ets nyija'ay mëti'ipë ja naax kajpn tyuk'ijt tyuktsëna'ayëtëpën.

[9]Wä'än tnëjkxtë mëti'ipë kwaay tyuk'u'unyääytyëpën. Wä'än tsoontë yë pujxnwintëkäämpë. Wä'än tu'utëkëtë mëti'ipë tsip'ixyëtyën: yë Etiopiiyë tsiptuunpëtëjkëty ets Lidyë tsiptuunpëtëjkëty, mëti'ipë yajxon tyukjajtëpën wi'ix ti'px tyajtuntëtyën.

[10]Ya'atë xëëw jëtu'un xyëëwajtyp, Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, ya'atë xëëw tuunwinpita'any ijxtëm yë myëtsip të tyunyën. May yë ja'ay kupuxy y'ooka'any koonëm kyu'uxëtëty, koonëm myu'ukëtëty. Yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, yaj'ookäämpy yë ja'ay.

[11]Mijts Egiptë kajpn, nëjkx tsooy ixta'a jam Galaad. E oy jënu'un mjatsooypyätëty, ka'ap mtso'oka'any, jä'ä ko mijts ni tii tsooy mkayajtso'oka'anyë.

[12]Yë naax kajpn tëë tnijawëtë ko mijts o'ktëy të mjaty të mkëpety, naaxwiinyëtë apëtsëmy të yajmëtoy ko të xymyëyä'äxy ja ëyo'on jotmay.

[13]Ënät ja Wintsën ojts tmëkäjpxy ja Jeremías käjpxynyajxpë ma ënäty ja Nabucodonosor, Babilonyë yajkutujkpë tninëjkxyën ja Egiptë kajpn ets tnitëkëja'any:

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14Tuk'ëwaanëtë yë Egiptë ja'ayëty, Migdol ja'ayëty, Menfis ja'ayëty ets Tafnes ja'ayëty: Jëjp'ixy myajpaatëty, a'ijxp jëjp'ijxp m'itëty. Jä'ä ko ëyo'on jotmay mtukminëtëty, jëtu'un myiny tä tu'uk ja'ay tmëminyën yë tyiypyujxn ets tkupuxa'any ja'ay mwintuuy mpë'aay.

15¿Wi'ix ko të kye'eky yë mtsajpkaa mëti'ipë m'ëwtajtypyën? ¿Tii ko ka'ap twintänë ëyo'on jotmay? Jä'ä ko ka'ap të nyajmëtä'äkyës; jëtu'unës të ntuny tä ja'ay potsy tjijtë'ëkyën.

16Yë mtsiptuunpëtëjk je'eyë y'anäpëtë ets kyëtawtë, nixim niyam nyäy'ëna'anëtë: Tsojk nkäkëmë, nikë tim ja'amënë ma nkajpn'ajtëmën, tsojk tsip ntimkyukäkëmë.

17Tääts xytyimtijnëtëty ja Egiptë yajkutujkpë: Tääpë faraón nëkoo jyaak ne'emy; ka'ap tii të tuny ma jeexyë të jyotmëk'atyën.

18Ëjts mëti'ipë yajkutujkpën, yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, nkë'ëmjuukyajtënës ntukajpxpejtyp: Jëtu'un tä yë Tabor kopk ni'ik këjxm yaj'ixyën kopkjoty, tä yë Carmel kopk mejy'ëkë'ëmpë yaj'ixyën jëkämpaat, jëtu'un ja mmëtsip yaj'ixa'any mëti'ipë mniminanëpën.

19Jam mnäjyëjp'ixëtëty ko ënäty mkajpnjoty myajmëtso'onëtë, miitsëty Egiptë ja'ayëty, jä'äxë ko yë Menfis kajpn aanë'ëk tëëtsë'ëk nëjkx wyinkëtä'äky, xit ko'ow wyë'ëma'any ets ni pën jam kyatsëënëja'any.

20Yë Egiptë kajpn yë'ë mëët n'ijxkijpxmëty tu'uk yë tsajpkaato'oxy, jëtu'un jyata'any tä jeexyë tu'uk aktsa'ak të nyitsoonyën jam anëkëjxmtsow ets të y'ëxmëtsu'utsëty.

21Ja tsyiptuunpëtëjkëty mëti'ipë mëjuy tuuntëpën, ni'kxëty ets mëjjëty jyayaj'ixtë, yë'ëjëty je'eyë kyä'äka'antë ets ka'ap tmëmëta'aka'antë ja ëyo'on jotmay, jä'ä ko yë'ë miimp wiinkoonp ja ëyo'on ma ëxëëk jyata'antën ets yajtëytyuna'antë.

22Jëtu'un nëjkx yë Egiptë ja'ayëty kyä'äktë tä tsa'any y'amu'uyën ko kye'eky ko ënäty ja myëtsip tyukja'tyë, jëtu'un yë myëtsip pyuxa'any kya'atsa'anyë tä ja'ay aay kepy tpuxy tka'atsyën,

23Pyujxë'kta'ajantëp yë aay kepy yuukjotypë. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp. Ja mëtsip jëtu'un nyimay'ata'antë tä maymyu'ujën, ni pën nëjkx kyamayë tmëtsyowëty.

24Tsëtyu'un mëët yë Egiptë kajpn wyë'ëma'any, yë'ë mëmëta'akanëp yë naax kajpn anëkëjxmtsowpë yajpaatyën.

25Yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, mëti'ipë yë Israel ja'ayëty Tyios'ajtëpën, jëtu'un y'ënä'äny: Ëjts ntëytyunäämpyës yë Amón, mëti'ipë yë Tebas ja'ayëty y'ëwtajtëpën, ntëytyunäämpyës yë Egiptë ja'ayëty mëët ni'ëmukë yë tyiosëty ets yajkutujkpëtëjk ets y'ënä'ämpëtëjk ets ni'ëmukë mëti'ipë tyuk'ijxpäjtëpën.

26Ëjts nyajkutukäämpy ets myëtsip myëmëta'akëtëty, ja kutsë'ëkëpë jampë tsyoontën Babilonyë, mëti'ipë yajkutujkpë Nabucodonosor kyejxypyën. Kom oknëm nëjkx yë Egiptë jatëkok wyintuky mëët yë ja'ay. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

27Këtii mtsë'ëkëtëty, miitsëty yë Jacob y'u'unk y'ok mëti'ipës xymyëtuuntëpën, këtii mtsë'ëkëtëty miitsëty Israel ja'ayëty. Ëjts miitsëty nyajtso'onkantëp ni'ëmukë mëët yë m'u'unk m'ëna'këty oy ënäty jam muum wiink naax wiink kajpn myajpaatë tsumy matsy. Nëjkxëp jatëkok jëna'a jotkujk mjuuky'atë, ni pën mka'ëtsë'ëkëtëty.

28Ëjts Wintsën, jëtu'unës n'ëna'any: Këtii mtsë'ëkëtëty, miitsëty yë Jacob y'u'unk y'ok mëti'ipës xymyëtuuntëpën, jä'ä ko ëjts yajpatpës mëët miitsëty. Nyajkutëkoyäämpyës ja naax kajpn maajaty ënäty të nwojpwa'kxtën. E miitsëty ka'ap nëjkx nyajkutëkoytyë; yi'iyë nëjkx ntukumëtowtë yë mtuuntëko'oy mkajpxtëko'oyënëty tä ënäty mpaatëtën. Ka'ap jëtu'unyë nyaninaxa'any ja mtuuntëko'oyënëty.

Jeremías 47

1Ojts yë Wintsën tukmëmëtyä'äky yë Jeremías käjpxynyajxpë wi'ix jyata'antën ja filistejë ja'ayëty ma ka'anëm ja faraón ënäty tnitëkënëm ja Gaza kajpn.

2Ëjts Wintsën, jëtu'unës n'ëna'any: Jam anëkëjxmtsow tsyoona'any jëtu'un tä komnëë kyupëjyën, tä nëëkap jyënäkyën ets tyajnikoompety ja naax kajpn ets tëkokyë mëti'ipë jap ijtëp tsënaaytyëpën. Tääts ja ja'ayëty jyë'ëja'an ya'axa'antë mëët ja pëjkën ato'onën mëti'ipë jap tsënaaytyëpën.

3Ko tmëtoowpaatëty ja kwaay pëkajx pëkajxnë myintë, ko ja pujxnwintëkäämpë kyujy jyëmämëty ets ja ye'eypyäjn jyänty ëna'anmëty. Ja teety taak jëtu'unyë nëjkx ja y'u'unk y'ëna'k tnipëyë'ktuta'atë, jä'ä ko ka'ap nëjkx t'ëkmëët'ajnëtë ja mëk'ajtën wi'ix ni'ëmukë kyä'äktëtyën.

4Nyixëëw ënäty jëtu'un të tpaaty ets filistejë ja'ayëty kyutëkoytyëty; ja Tirë ja'ayëty, Sidónja'ayëty nëjkxëp yajpëjkëtë ja jyä'äy mëti'ipë ënäty mëët të tkäjpxy'atën ko nyäpyutëkëja'anëtë.

5Yë Gaza ja'ayëty je'eyë nëjkx nyäkyukä'ptaayënëtë, yë Ascalón ja'ayëty uum wyë'ëma'antë. Miitsëty Anaquim ja'ayëty ¿wi'ix ko nëkoo mjot mnini'kx xyajtsëtyutë?

6¿Jëna'a jyëjpkëxanë ya'atë ëyo'on jotmay ma ja tëypyujxn yaja'ay'ookyën? Wä'än tyajpëjkë'ëky tääpë tëypyujxn, wä'än tu'k'ityë twë'ëmy.

7¿E wi'ix tu'k'ityë wyë'ëmëty pën yë Wintsën të y'ëne'emyë? Yë'ë të tyuknipëkyë ets tyuuntëkoyëty jam ma Ascalón kajpnën ets jampaat ma mejypya'ajën.

Jeremías 48

1Yë Wintsën, mëti'ipë maaytyääyëpën winë, mëti'ipë ja Israel ja'ay Tyios'ajtëpën, tëë tnikäjpxy wi'ix jyata'antën yë Moab ja'ayëty: Janty mon janty tuk yajpaaty yë Nebo kajpn ko të kyutëkooynyë. Yë Quiriataim kajpn o'ktëy të jyäty të kyëpety, yë nyaax kyajpn mëti'ipë ënäty ta'tspëkyën ets këwent'atyën, tëë jyijtë'kta'ay ja pyotsy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[2]Tëë kyixy nyäxy ma mëj'äämpy të y'ityën yë Moab. Jam Hesbón tam tnipëjktaakëtë wi'ix yë Moab kajpn y'atëkoyëtyën. Mits Madmén näjyëtu'un mkutëkoyä'äny ets ja tsip ka'ap m'ëxmatsa'anyë.

[3]Jam Horonaim yë'ë jam yajtukyax yajtukjojkëp: Wi'ix kyutëkoyä'änyën ja naax kajpn ets wi'ix xit ko'ow jyata'anyën.

[4]Xit ko'ow ja Moab të jyäty; ja jyi'iyën yaxënëty jampaat Soar yajmëtoownë.

[5]Jëëpy yaxp nyëjkxtë mëti'ipë pa'tëjkëtëpën jam Luhit; janty jëëy janty yaxtëp ja ja'ayëty mëti'ipë këtaktëpën jam Horonaim.

[6]Kä'äktë. Wä'än tke'eky pën jyëkyejpyën kyä'äkëty. Jëtu'un mnäpyëjkta'akëtëty tä yë zarsa aatsën jampë wintë'ëtstum yajpaatyën.

[7]Miitsëty Moab ja'ayëty, yë'ë të xytyuk'ijxpätë ko të mjotmëk'atë ets ko mkumeeny'atë, e pyätyp ja xëëw jëna'a myajmëmëta'aka'antën. Yë Quemós mëti'ipë m'ëwtajtëpën, yajmënëjkxaanp wiink naax wiink kajpn, mëët ja teetytyëjkëty ets ja ja'ayëty mëti'ipë mëj'äämpy ijtëpën.

[8]Itaanp ja o'kën tëko'oyën ma kajpnën, ni pën kyatso'oka'any; ja tun kopk xit ko'ow jyajta'aja'any. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

[9]Jam këxja'atë tsaakëjxm ets xytyuknijawëtëty yë Moab ko kyutëkoyä'äny, ko xit ko'ow yë nyaax kyajpn jyata'any ets ka'ap jam pën tsyëënëja'any.

[10]Poky yë ja'ay wyi'imy mëti'ipë ka'ap winë aaw winëjot tunyën mëti'ipë ja Wintsën të tyuk'ëne'emyën. Poky yë ja'ay wyi'imy mëti'ipë ka'ap jyam'atyën ko ja o'kën y'itëty.

[11]Yë Moab ja'ayëty jotkujk xëmë të jyuuky'atë, nijëna'a muum të kyanëjkxtë tsum matsy wiink naax wiink kajpn. Jëtu'un tä tu'uk yë tsatym nyëë tëëpë nyimaanaxyën tu'tsjotypë y'ityën ets ka'ap ëpëky yajtäämnaxy wiink tu'tsjoty, xëmë xu'kx jyawë ets pa'ak xëmë y'ity.

[12]E yë Wintsën jëtu'un y'ënä'äny: Ko ja'taanp ja nyixëëw nyipo'o jëna'a nëjkx wiink ja'ay myinyën ets nëjkx täämnaxy tääpë tsatym nyëë ma wiinkëtypë tu'tsën, ja tu'ts tukwa'atsëtypë nëjkxëp yajtukpu'ujëtya'atë.

[13]Jää nëjkx ja Moab nyäjya'awëpyäätyë ko kajtëm ja wyintsën Quemós të pyutëkëty ijxtëm jyapaatë'atyën, jëtu'un ijxtëm yë Israel ja'ayëty ojts nyäjyawëtën ko ja tios Betel ka'ap pyutëjkëyëtë, mëti'ipë ënäty xëmë të tuk'ijxpätën.

[14]Këtiipë y'ëna'antëty yë Moab ja'ayëty: Ëëtsëty jotmëk, tsip'ixy, ka'apës nyajmëta'aktë yë nmëtsiptëjk.

[15]Tää tyimwinkony mëti'ipë ja Moab ja'ay yajkutëkoyanëtëpën ets ja nyaax kyajpnëty; yë'ëpaat y'o'kta'aja'antë yä'äy ëna'k mëti'ipë je'eyë juuky'ajtso'ontëpnën. Yë'ë jëtu'un ënaanp yë Wintsën Yajkutujkpë mëti'ipë maaytyääyëpën winë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

16Winkoomp ja Moab kajpn ja y'ëyo'on jyotmay, poj'am ja ëyo'on tyukja'ta'anyë.

17Nitëkokyë miitsëty naax kajpn jënu'un yë Moab kajpn xymyëwinkon'atën, jënu'un xynyijawëtën wi'ix yë Moab kajpn mëj'äämpy të y'ityën, nijë'ë niya'axtë, jëtu'un m'ëna'antëty: Ix ja kyutujkën mya'taaynyë, mëk ets mëj'äämpy të y'ity.

18Mijts Dibón kajpn, jënak ma myajkutukyën ets mnaaxwäätsëty naaxkëjxy, jä'ä ko mëti'ipë Moab kajpn yajkutëkoyanëpën tää mmëwinkonyë, tëë tyajkutëkooytyä'äy ja mnaax mkajpn mëti'ipë ënäty ta'tspëky yajpatëpën.

19Mijts Aroer kajpn, jam tu'u'am wa'ak'oyë ets xy'ixëty; yajtëw yë ja'ay mëti'ipë juuky të wyë'ëmtën tii të tyuny të jyätyë.

20Yë Moab kajpn mëj këjää të tsyë'ëkë. Jyëkyejpy xynyijë'ë xynyiya'axtëty. Nëjkx jam nikajpxtë ma Arnón mëjnëëjën ko yë Moab kajpn të kyutëkoy.

21Ko tëë ja ëyo'on tyunyë jyätyë jam nijoykyëjxm ma ja kajpnën mëti'ipë yajtijtëpën: Holón, Jahas ets Mefáat,

22Dibón, Nebo, Bet-diblataim,

23Quiriataim, Bet-gamul, Bet-meon,

24Queriot, Posrá ets maajaty ja kajpnën mëti'ipë Moab nyitënääpyën wiinkonëtypë yajpaatyën ma yë'ëjën.

25Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Tëë ja Moab myëjaawkukëxë ets tëë ja kyutujkën y'atëkoy.

26Yajmukpëkëtë yë Moab, jä'ä ko tëë yë Wintsën tkäjpxykyumëtoownaxy. Ënät yë Moab tuk'yätsëja'any yë y'iitsy ets ja'ay tyukxi'ika'anyë.

27Mijts Moab je'eyë ijty xynyëxi'iky tyukxi'iky yë Israel ja'ayëty ets ëxëëkëty ijty xymyëkäjpxy, jëtu'un ijty xy'ixy toonpë mä'tspën, ¿këtiijë?

28Moab ja'ayëty tim pëtsëëmta'atë jap kajpnjoty; nëjkx jam mtsëënëtë tsaakopkëjxm ets jëtu'un jam muum mnäkyukonëtëty tä joon jëyujk pyä'än t'oytyunyën tsaakäätswiiny.

29Nnija'awëm wi'ix yë Moab kajpn amëj akëjxm nyäyajnaxyën: ko y'iy kyäjpxy, këtii pën myëjëty; në'ix pa'at'ix nyäxy tyëkë ets ni pën tkamëj'ixy.

30Näyjyëtu'un yë Wintsën wa'ats tnijawë wi'ix ëxëëk myäy tyäjyën ets wi'ix je'eyë kyu'awakëtyën ets nitii tkatuny,

31paatykyëjxmës nnijë'ëja'any nniya'axa'any yë Moab ja'ayëty ets Quir-heres ja'ayëty, jä'ä ko ëxëëk jyata'antë.

32Ni'ik nniya'axa'any mijts, tsatsymkyam mëti'ipë jam yajpatëpën Sibmá, këtiinëm yë Jazer kajpn. Jëtu'un ijty mijts myaj'ixy tä jeexyë mkepy xyajyonyën ets jampaat

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

nyasxajë Jazer. Yë mxe'enty nyinajxyp ijty yë mejy ets jyä'ty Jazer. E tyam, yë m'tsatymkyam tëë kyutëkooytyä'äy.

33Tyam ka'ap pën y'ëk'ëëw y'ëkyaxnë akujk jotkujk jam Moab. Tëë y'akëjxënë ja tsatym nyëë ma ijty kom yajpëjkë'ëkyën. Tyam ka'ap pën ja tsatym t'ëkwintä'änë ets ka'ap pën y'ëk'ëëw y'ëkyaxnë akujk jotkujk.

34Jëëytyëp yaxtëp yë Hesbón ja'ayëty mëët yë pëjkën ijxën, tëë tnijawëtë yë Elalé ja'ayëty ets Jahas ja'ayëty; tëë tnijawëtë yë Soar ja'ayëty, yë Horonaim ja'ayëty ets Eglat-selisiya ja'ayëty, jä'ä ko yë'ëpaat yë nëëkopk të tyëtsnë mëti'ipë jamën Nimrim.

35Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Ëjts nyajkutëkoyäämpyës yë Moab ja'ayëty mëti'ipë tunkëjxm kopkëjxm tsënaaytyëpën, ma ja wiink tios ja tsyajptëjk yajpaatyën, mëti'ipë tyukwinjojktëpën ja poom jok.

36Nmëmoompy nmëtujkpyës yë Moab ja'ayëty ets Quir-heres ja'ayëty, paatyës ntukwinxu'uxy yë tsajpkäpny xuxn, jä'ä ko tëë tyëkooytyä'äy ja wit meeny mëti'ipë të tjanipëjkpätën.

37Tëë ja'ay nyäkyukä'pta'ajëtë, tëë y'awaay tjäjpta'atë; tëë kyë'ë tsujkta'atë ets tëë tuktëjkëtya'atë yë wit mëti'ipë kuump u'kxpën.

38Ma ja tëjk kopkën ets në'ëjoty tu'ujoty jam Moab, aak jëëy aak yaxtëp yë ja'ayëty, jä'ä ko yë Moab piw nuuk të ntuunta'ayës jëtu'un tä ja'ay tu'ts tukpu'ujën mëti'ipë ka'ap y'ëktuunën. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

39Nijë'ë niya'axtë yë Moab kajpn, atsë'ëk ajawëpë yajpaatyën. Nitsëtyu'un kutsëtyu'un ja jyëxk të tojpwinpity. Këtii y'ijxnëty të y'awinpity ets këtii tsyojknëty ma myënaax myëtsëpa'anën.

40Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Jëtu'un yë Moab yë myëtsip të nyiminyë käknmëët yowë, tä tu'uk witsnën.

41Oy jënu'un myëjkajpnëty ets oy jënu'un kyëwent'atyëty, ko ja myëtsip nyiminëtëty, o'ktëy tyuna'anyë. Jä'ä xëëw ja Moab ja tsyiptuunpëtëjk nëjkxëp yë tsë'ëkë tyajnaxy tä tu'uk yë to'oxytyëjk tsyë'ëkën ko u'unk maay tyajmina'any naaxwiiny.

42Yë Moab kajpn ka'ap nëjkx y'ëk'yajtijnë Moab, jä'ä ko të xymyëtëkoyës ets të xynyipëtë'ëkyës maajës nxëëwatyën Wintsën.

43Paaty ëjts maas nWintsën'atyën n'ëna'any, ëjts mëti'ipë Wintsën'ajtpën: Yë Moab kajpn jëtu'un nëjkx myëtsip pyajëtityë tä ja'ay ujtsjëyujk tmatsa'anyën, ëkë tä tu'uk yë ujtsjëyujk muum kyënaxa'anyën o'këntujp mëti'ipë yu'utsyën.

44Mëti'ipë ënäty kyukekpyën ja ja'aymyajtspë, jutjoty nëjkx kyuka'anaxy; e mëti'ipë ënäty jutjoty pëtsëëmpën, jam nëjkx nyaskääkë ma yajxokyën, jä'ä koos ënäty jëtu'un kë'ëm ntëytyuunpyës ja Moab. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

45Tëë mayjyä'äy myëjaawkëjxnë, jam t'ixta'atë tsoktakn Hesbón y'itjotm, ma Sihón yajkutukyën, je'eyëp ko jëën jam yä'ämp, jampaat jyä'ty ma Moab kyopk jotmën, yë Moab kajpn mëti'ipë je'eyë ëtëtsp ënaanpën.

46Janty mon janty tuk myajpaaty mijts Moab kajpn. Mijts Quemós kajpn tëë mkutëkoy. Ja m'u'unk m'ëna'k ye'etyëjkpë to'oxytyëjkpë tsumy matsy të yajmënëjkxtë wiink naax wiink kajpn.

47Je'eyëp ko nëjkxëpës ok jatëkok nyaj'oyë yë mjuukyajtën, mijts Moab; ëjts Wintsën, ëjts ënaanp. Ya'atë ëyo'on jotmay, yë'ë ojts yajtuk'ëwaanëtë yë Moab ja'ayëty.

Jeremías 49

1Ma Wintsën tnikäjpxyën wi'ix jyata'antën yë Amón ja'ayëty: ¿Maa ënät ja Israel ja'ayëty ja y'u'unk y'ëna'këty? ¿Maa ënät ja mëti'ipë myëwë'ëmantëpën ja kuma'ayën? ¿Wi'ix ko ënät ja tios Milcom yë'ë Gad ja'ay nyiwintsën'atyë? ¿Wi'ix ko yë Amón ja'ayëty yë'ë jam tsyëënëtë ma Gad y'itjotmën?

2Oy ko jyëtu'unëty, ëjts, mëti'ipë Wintsën'ajtpën, jëtu'unës n'ëna'any: Jam ma Rabá kajpnën, ma Amón ja'ay tsyëënëtën, nëjkxëp tmëtowtë ko ënäty ja myëtsip t'akajpxtë ja tsip; xit ko'ow jyata'antë ets nyaax kyajpnëty nëjkxëp tyooytyä'äy. Ënät nëjkx jatëkok yë Israel ja'ayëty tpaatë ja nyaax kyajpnëty. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

3Jë'ë ya'ax mijts Hesbón kajpn, ko tëë ja Aí kajpn kyutëkoy. Nasyaaxëtë miitsëty to'oxytyëjkëty mëti'ipë jam Rabá kukajpnajtëpën. Tuktëkëtë ja mwit mtujkxyëty mëti'ipë kuump u'kxpën ets mnäkyätykyupëtëty. Jëtu'un mpëyë'knax mpëyë'ktëkëtëty tä jeexyë mpojëtën, yajtsëtyutë mjot mnini'kxëty. Jä'ä ko ja Milcom mëti'ipë m'ëwtajtëpën, wiink naax wiink kajpn të yajmënëjkxy tsumy matsy mëët ja teetytyëjkëty ets ja ja'ayëty mëj'äämpyë y'itën.

4¿Wi'ix ko mnätyukmëjjawëty ko mkumëjaawëty? Yë mjot mmëjaaw këxaanp naxaanp yë'ë, ko je'eyë nkäjpxykyumëtoownaxy, yi'iyë mtukjotkujk'ajtyp ko may yë wit meeny të xynyipëjkpety ets m'ëna'any: ¿Pënës xy'ëknipëtë'ëkëp?

5E oy ko jyëtu'unëty, ëjts xii yaajës nkäxa'any mëtsip mëti'ipë m'atsë'ëk m'ajawëtëpën. Ëjts Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, ëjts ënaanp. Nitu'ukjaty nëkooyë nëjkx muum mjaaknajtskääkëtë, ka'ap pën jatëkok mwoowmuka'anëtë.

6Je'eyëp ko nëjkxëpës ok jatëkok nyaj'oyë ja Amón ja'ayëty ja jyuuky'ajtënëty. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

7Ma ja Wintsën tnikäjpxyën wi'ix ja Edom jyata'anyën: ¿Tii këtii jam Temán pën kyuwijyëtyë? ¿Ti këtii tnijawëtë yë ijxpëkyjyä'äytyëjkëty tii tyuntëpënë? ¿Tëë tyëkooytyä'äy mëti'ipë jyajtëp nyija'awëtyëpënë?

8Miitsëty Dedán ja'ayëty, nëjkx mnäyu'utsëtë. Jä'ä ko nyajkutëkoyäämpyës yë Esaú kajpn; tëë tpaaty ja xëëw po'o jëna'ajës ntëytyuna'anyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

9Ko ja'ay tpëjkmuky tsatsymtsya'am yajkä'äpy wäänë në'ë'aay tu'u'aay; ko mä'tspë koots myiny kamjoty yi'iyë myënëkxyp mëti'ipë yajmëyäjtypyën.

10E ëjts tëëjës yë Esaú winë npëjkëtyä'äy, tëëjës npatë nyäyu'tstakn ets ka'ap tjëkyepy tii xy'ëktukwinkuyu'tsnëtyës. Wa'ats të kyutëkooytya'atë y'u'unk y'ëna'këty, jyiiky myëku'ukëty ets myëjëën myëtëjkëty, ni pën të kyawë'ëmy mëti'ipë jeexyë ënaanpën:

11Wä'än ja mku'ooky u'unktëjk twë'ëmy mëët ëjts, ëjts nkëwent'atëp. Ja to'oxytyëjkëty ku'ookyëtypë ëjts nkëwent'atëp.

12Yë Wintsën jëtu'un y'ënä'äny: Ja ja'ayëty mëti'ipë ka'ap të jyapaatëtën jeexyë o'ktëy jyatë kyëpätë, ëxëëk të jyat të kyëpätë; jëtu'un mijts kopkpëky ko näjyëtu'un xykyëpety mëti'ipë mpatëpën.

13Ëjts, mëti'ipë Wintsën'ajtpën, nxëëwës ntukajpxpejtyp: Yë Bosrá kajpn aanë'ëk tëëtsë'ëk ets xit ko'ow wyë'ëma'any, yë'ë nëjkx y'ijxpäjtën'aty ko ënäty o'ktëy jyäty kyëpety ets ko ënäty të yajpoky, e ja wiinkëtypë ja naax kajpn xit ko'ow nëjkx jyajta'atë.

14Tëës yë aaw ayuk xynyija'ty mëti'ipë yë Wintsën kyejxypyën; tëë tkexy tu'uk ja yaj'ayukye'epyë: Nämyukëtë ets nëjkx xytyukjatë yë Edom kajpn. Nänyipëjktaakëtë ets mtsiptuntëty.

15Wäänë mutsk mijts nyaj'awinpita'any ma naax kajpnën, ëxëëk nëjkx ja'ay m'ixyë.

16Tëë mnätyukwin'ëënyë ko mnämyëjjaw të mnäjyääntyjyawëty, je'eyë ijty m'ëtsë'ëk m'ajawë. Tyam jam muum mtsëënë tsaa yuukjoty tsaakäätsjoty. Jam muum m'ity tunkëjxm kopkëjxm. Oy jënu'un m'ijtakn mtsënaaytyakn këjxm xynyipëjktaakëty jëtu'un tä witsn pyä'än muum t'oytyunyën këjxm ma ka'ap npatmëtyën, nëjkxëp jam nyajjënäky. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

17Ko ënäty ja Edom kajpn kyutëkoy, mëj këjää nëjkx ja ëyo'on tyunyë jyätyë, may ja naax kajpn tsyë'ëkëja'any. Mëti'ipë jam nëjkxtëpën, je'eyë tsyë'ëkëja'antë ko ënäty t'ixtë wi'ix ja Edom kajpn yajtëytyunyën,

18jä'ä ko jëtu'un nëjkx jyäty tä jyajtën ja Sodomë kajpn ets Gomorra kajpn ets ja naax kajpn mëti'ipë mëët nyämëtsëpa'an'atyën. Ni pën nëjkx jatëkok jam kyatsëënë, ëkë je'eyë tyu'uma'ajëty. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

19Ajotkumonës nmina'any, jëtu'un tä muum yë kaa y'ëkëtypyëtsimyën ujtsjoty jam Jordán ets nyijkxy mëëyjoty; njëkäxäämpyës yë Edom ja'ayëty etsës yë'ë jam nyaj'ënä'äma'any yë ja'ay mëti'ipës ënäty të nwin'ixyën. Jä'ä ko ka'ap maa jëtu'unpë Tios tä ëjtsën, ka'ap tjëkyepy pën xytsyipwinkajpxëtyës, ka'ap tjëkyepy pën xywyinkuwa'akëtyës.

20Mëtoow'itë ja winma'any, wi'ixës ëjts Wintsën të ntuknipëjktaakën ntuna'any ja Edom ja'ayëty, mëtoow'itë ja winma'any mëti'ipës ntuknipëjktakëpën maajës o'ktëy

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

ntuna'anyën ja Temán ja'ayëty: Yë'ëpaat yë kupixyny mutskpë tmënëjkxa'antë ets ja nyimëëykyam nëjkxëp y'atëkooytyä'äy.

21Nëkooyë nëjkx yajmëtoy nyä'ämnë ko ënäty ja Edom kyutëkoy, yë'ëpaat nëjkx naaxwiinyëtë yu'kxy; may ja ja'ay näypyutëkë tja''amëtowëty, nëjkxëp jyaya'ax jyajoktë jampaat Tsaptsmejy ëkë'ëm.

22Jëtu'un nëjkx ja mëtsip tukja'ty ja Bosrá kajpn tä tu'uk witsnën mëti'ipë kyäkn xyajtëëpyën, jä'ä xëëw ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty tsip'ixyëtyën jëtu'un nëjkx ja pëjkën ato'onën tyajnaxtë tä to'oxytyëjk u'unk maay tyajmina'anyën naaxwiiny.

23Ma yajnikäjpxyën wi'ix yë Damaskë kajpn jyata'anyën. Tsëtyu'un mëët të wyë'ëmtë ja Hamat kajpn ets ja Arpad kajpn ko të yajtuknijawëtë ja ëyo'on jotmay mëti'ipë nimiinëtëpën; je'eyë tyam tsyë'ëkëtë ets ka'ap jyotkujk'atë.

24Yë Damaskë kajpn ka'ap tii mëk'ajtën t'ëkmëët'ajnë, yi'iyë myääpy tyäjpy wi'ix kyä'äka'anyën. Yë tsë'ëkë, monyëtukyë ets ja pëjkën ijxën yë'ë të myëmëtä'äkyë, jëtu'un jyäty tä tu'uk yë to'oxytyëjkën mëti'ipë u'unk maay pyatäämpy y'ixäämpyën.

25Ja kajpn mëj'äämpyë ets jotkujkpë të y'ityën, tëë ja nyija'ay kyäkpëtsëëmta'atë.

26Jä'ä xëëw, kujy jëpipy ja y'ëna'ktëjk jyata'antë në'ëjoty tu'ujoty, nitëkokyë ja tsyiptuunpëtëjk y'o'kta'aja'antë. Ëjts Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, ëjts ënaanp.

27Njëënmo'ojäämpyës yë Damaskë kajpn ets Ben-hadad kajpn yë kyumoontëjk.

28Ma ja Wintsën tnikäjpxyën wi'ix jyata'antën ja Quedar ja'ayëty ets Hasor ja'ayëty, mëti'ipë ja Nabucodonosor, Babilonyë yajkutujkpë ojts ka'ap yajmëta'akëtën. Nëjkx nitëkëtë yë Quedar kajpn, yajkutëkoytyë tääpë kajpn, xëëwpëtsëmtsyowpë yajpaatyën.

29Mijts jä'ä'ajta'atë ja wyit tyujkxyëty ets ja tsyajppaxëty, kyupixynyëty, ja wit mëti'ipë tyëjk tyuknikojtëpën ets ja y'apëjk y'atu'unënëty. Pëjkëtë ja jyëyujk jëku'uxëty ets xy'ënëëmëtëty ets wiinkuyaaxëtë. Kutsë'ëkë yajpaaty oymyaajëty.

30Pëtsëmtë pëyi'ikyë Hasor ja'ayëty. Nëjkx mnäyu'utsëtë. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp. Yë Nabucodonosor, Babilonyë yajkutujkpë, tëë tuknipëjktaakë ko myajkutëkoya'anëtë.

31Ëjts mëti'ipë Wintsën'ajtpën, jëtu'unës të n'ëne'emy: Nëjkxtë, nëjkx yajkutëkoytyë yë naax kajpn mëti'ipë jotkujk yajpatpën ets mëti'ipë ka'ap tii tmay tajyën, ja naax kajpn mëti'ipë ëwa'ats'ijtpën, ka'apë y'awiityën mëët yë pujxn, atu'kpajkpë yajpaatyën.

32Mä'tsta'atë yë jyëyujk jëku'uxëty ets tsyajpkaajëty. N'awojpwa'kxäämpyës xiitsow yaatsow tääpë ja'ayëty mëti'ipë tyatsk waay jyäjptëpën; xiitsow yaatsowës ntuknitsoona'antë ja ëyo'on jotmay. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[33]Aanë'ëk tëëtsë'ëk nëjkx wyë'ëmnë yë Hasor kajpn, wax nëjkx jam xëmë yä'äxy jyoky. Ka'ap jam nëjkx ni pën y'ëktsënaaynyë, oy jeexyë je'eyë pën tyu'uma'ay.

[34]Ko yë Sedequías jam Judá y'ënä'ämtso'ony, ënät ojts yë Wintsën tmëkäjpxy yë Jeremías ets tukmëmëtyäky wi'ix jyata'any kyëpäta'anyën yë Elám.

[35]Ëjts Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, ëjts ënaanp: Ntuktëjëjäämpyës yë Elám yë tyi'pxn mëti'ipë myëtsiptuunpyën.

[36]Mëkpoj ëtsu'ux poj nyajminäämpyës xiitsow yaatsow ma tyaapë kajpnën ets jëtu'unyë pyojwa'kxta'atëty ja ja'ayëty ma ja naax kajpnën, oymyaakajpnëty nëjkxëp jam nyajtskäkëtya'atë mëti'ipë käktëpën.

[37]N'ëtsë'ëkëjäämpyës yë Elám ma myëtsiptëjkën kutsë'ëkëpë, ntuknikäxäämpyës yë ëyo'on jotmay, ntukjoot'anpëkäämpyës, ntukpaatäämpyës yë jëën tsip koonëm kyutëkoytyëty. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

[38]Jam Elám jamës nëjkx yë nkutujktakn npëjktä'äky, ja yajkutujkpëtëjk ets ja ënä'ämpëtëjkëty wa'atsës nëjkx nyaj'o'kta'ay. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

[39]Je'eyëp ko nëjkxëpës ok jatëkok nyaj'oyë yë Elám ja'ayëty yë jyuuky'ajtënëty. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

Jeremías 50

[1]Ma yajnikäjpxyën wi'ix jyata'anyën ja Babilonyë kajpn, ma caldeo ja'ay tsyëënëtën, mëti'ipë yë Wintsën ojts tuk'ëwaanën yë Jeremías ets tkajpxnaxëty.

[2]Nimëtya'aktë ya'atë aaw ayuk, tukmëtoowta'atë ja naax kajpn. Mëj'ijxëntyuuy xynyikajpxtëty; këtii nitii xykyuyu'utstëty. Jëtu'un m'ëna'antëty. Tëë ja Babilonyë kajpn yajtukja'ty ets të yajmëmëtä'äky. Nëxi'iky tukxi'iky të wyi'imy ja Bel mëti'ipë y'ëwtajtëpën.

[3]Jam anëkëjxmtsow tu'uk ja naax kajpn tsyoona'any mëti'ipë nëjkx tyaj'awinpityën ja kajpn aanë'ëk tëëtsë'ëk. Nitu'uk yë ja'ay nëjkx jam kya'ëktsënaaynyë, yë'ëpaat aayjëyujk ujtsjëyujk ka'ap nëjkx jam y'ëkyajpatnë, ni'ikyë ja ja'ay kyäkta'aja'antë.

[4]Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Ko yë xëëw jëmëjt tpaatëty, nëjkxëp yë Israel ja'ayëty ets Judá ja'ayëty xynyimintës jëëpy yaxp, yë Tios mëti'ipë Wyintsën'ajtëpën.

[5]Yajtëwantëp maatsow wyi'imyën ja në'ë tu'u mëti'ipë nëjkxpën Sión, jam nyëjkxa'antë ets y'ëna'ana'antë: Tsojk ninëjkxëmë yë Wintsën ets mëët ntu'unmëty tu'uk yë käjpxytyu'unën mëti'ipë itëpën xëmë, mëti'ipë ka'ap yajja'atyëkoyëtyën.

[6]Yë nnaaxës nkajpnës jëtu'un ënäty yajpaatë tä maykyupixynyën mëti'ipë të tyu'utëkoytyën, mëti'ipë ka'ap këwent'ajtpë oy të kyëwent'atëtën ets të ye'eywya'kxta'atë jam ujtsjotm. Ko jyatsoontë ma jam yajpaatën, wiinktsow nyëjkxtë ets ka'ap jya'të ma y'ijtaknëtyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

7Ko ja myëtsip ijty pyaatëtë, poj'am yajkutëkoyëtë ets y'ëna'antë: Ka'ap ëëts npoky'ajtëmë, kë'ëm yë Wintsën të tmëtëtëkoytyë, mëti'ipë yajkaay yaj'ukëtëpën, mëti'ipë ojts ja y'aptëjk tuk'ijxpätën xëmë.

8Kä'äktë, tsoontë jam Babilonyë ma caldeo ja'ay kyajpnëtyën; tsoontë jam, jëtu'un tä tu'uk ja'ay maykyupixyny twojptsoonyën.

9Ëjts nyajkutukäämpy ets kajpn mëkëtypë tyu'ukmuktëty jam anëkëjxmtsow ets jä'ä xëëw yë Babilonyë kajpn tukja'tëty. Waatswitsy nëjkx jam tsyoontë ets ja naax kajpn tjä'äpëktëty. Tsip'ixy yë'ëjëty, ko tu'uk tyi'pxë'ëky kopkpëky ko jam tyajja'ty ma tukni''ixyën.

10Wa'ats nëjkx yë Caldeo ja'ayëty winë yajpëjkëtya'atë, koonëm yajmä'tsta'atëty ets kyu'uxëtëty. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

11Miitsëty Caldeo ja'ayëty mëti'ipë mä'tstën yë nnaax nkajpnës, ätstë xoonta'aktë. Nëpëkax yujkpëkaxtë jëtu'un tä tu'uk tsajpkaani'kxën mëti'ipë ujtsjoty tënääpyën ets m'ajëjtëty tä tu'uk kwaayën.

12Je'eyëp ko yë mnaax mkajpn ma mmëxu'unk'ajtyën, tsëtyu'unmëët wyë'ëma'any. Yë'ë nëjkx tu'uk jyaak kajpn'aty, mëti'ipë aanë'ëk tëëtsë'ëk wë'ëmaanpën.

13Jä'ä ko ntukjoot'anpëkäämpyës yë'ë ets nitu'uk yë nyija'ay nkayajwë'ëma'anyës. Ko ënäty jam pën nyäxy, je'eyë tsyë'ëkëty mëët ko ënäty t'ixy wi'ix ja tëytyu'unën të t'ëxajën tääpë kajpn.

14Miitsëty jënu'un mti'pxtën, nëjkx yë Babilonyë kajpn yajnatuktë. Jam najtsti'pxëtë ma yë'ëjën, jä'ä ko tëëjës xymyëpoky tyuntë, ëjts Wintsën.

15Xii yaa tukyaax tukjokëtë ko mtsiptuna'antë. Ka'ap ja Babilonyë y'ëkmëtaknë. Tëë jyijta'ay ja pyotsy ma ënäty kyëwent'atën, tëë jyijtë'kta'ay ja potsy mëti'ipë ja kajpn nyapots'ajtypyën. Jëtu'unës ntuunwinpita'any mëët koos të xymyëtëkoytyë: Tuunwinpitë ijxtëm të mtunëtën.

16Ni pën jam Babilonyë xykyayajwë'ëmtëty mëti'ipë ni'ipëpën kojëpën ets tyajpëtë'ëkëty ja pëjktä'äky. Ko ënäty ja ja'ayëty t'ixtë wi'ix ja ëyo'on myëkëtyën, nëjkxëp wyimpijta'atë kyajpntum. May nëjkx kyä'äktë ets nëjkx tja'amyätstë yë nyaax kyajpnëty.

17Yë Israel kajpn jëtu'un tä tu'uk yë kupixyny tyëkoy'ityën mëti'ipë kaa papooyëpën. Yë'ë jëyëjp të myätsyë tä kaajën yë yajkutujkpë, Asiria ja'ay; ok yë Nabucodonosor, yë Babilonyë yajkutujkpë, mëti'ipë jëtu'un tä kaajën të tsyu'utsyën.

18Paaty ëjts maas nWintsën'atyën, mëti'ipë maaytyääyëpën winë, mëti'ipë yë Israel ja'ay Tyios'ajtëpën, ëjts ënaanp: Ntëytyunäämpyës yë Babilonyë yajkutujkpë, mëët ja nyaax kyajpn, jëtu'un tääjës ntuunyën ja Asiria yajkutujkpë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

19Ëjts nyajwinpitäämpy jatëkok yë Israel ja'ayëty ma nyaax kyajpnëtyën, jëtu'unës nyajwinpita'any tä tu'uk yë kupixyny yajtukniwoyën yë jyi'kxy jam Carmel, Basán, ëkë ma Efraín kyopk jotmën, jam Galaad.

20Ëjts, Wintsën, jëtu'unës n'ëna'any: Jä'ä xëëw jä'ä jëmëjt yë Israel ja'ayëty ets ja Judá ja'ayëty ëwaatsëtum wyë'ëma'antë ma nyëë pyokyëtyën, jä'ä ko npokymyä'kxäämpyës mëti'ipës juuky të nyajwë'ëmtën.

21Nitëkëtë yë Merataim yë nyaaxjot ets Pecod ja'ayëty, papo'otë ma nyëjkxtën, koonëm xyajkutëkoytyëty. Jëtu'un xytyuntëty tääjës ni'ënä'ämën. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

22Ma naax kajpnën yë'ë yajmëtoop jëën tsip mëti'ipë yë naax kajpn yajkutëkoopyën.

23Yë Babilonyë ja'ayëty, jëtu'un yë naax kajpn y'ixyë pujxnkuwojpnën mëti'ipë tëë kyiitsyën ets piw nuuk të jyajta'ay. Tsë'këp yë naax kajpn ko yë Babilonyë ëxëëk të jyäty të kyëpety.

24Mijts Babilonyë, kë'ëm të xynyipëjktaakë yë m'o'ktakn yu'utsypë, ka'ap të xyjyawë ko jam o'këntum të mka'ay. Jam wë'ëm, jam ku'ëtuky yajpaat mëët ko të xykyamëtoowkukë yë Wintsën.

25Jëtu'un yë Wintsën të tyajni'ëwa'atsy yë tsyip y'äkë, tä jeexyë yë pyujxn ets tyi'pxn të tyajni'ëwa'atsyën ma y'ityën pëjkë'ëky mëti'ipë myëtsiptuunpyën, jä'ä ko yë Wintsën myëët'ajtyp tu'uk yë tuunk mëti'ipë yaj'apaatëjäämpyën ma Caldeo ja'ayëtyën.

26Nipëtë'ëktë oy maa xytyimpaatëty. Yajjujtaayëtë yë tyëjkëty ma pëjkë'ëky tyaj'itën yë tsyajpmokëty. Niwoowpätë ja'ayëty ets xyaj'ooktëty. Nitu'uk mëpaat ja'ay juuky xykyayajwë'ëmtë.

27Yaj'o'ktaayëtë yë tsyiptuunpëtëjkëty, jam käjxta'atë ma o'ktaknën. Janty mon janty tuk yë'ëjëty yajpaatë, tëë nyija'tëtë ja xëëw po'o ma yajtëytyuntëtyën.

28Ja'ay mëti'ipë jam Babilonyë të kyä'äktën tëë yaa myintë Sión ets të tnimëtya'aktë wi'ix yë Wintsën Tëyajtën ëxëëk të tunyën yë Babilonyë kajpn, mëët ko ëxëëk tuuny yë tsajptëjk yaapë yajpaatyën.

29Mëkajpxta'atë nitëkokyë yë ti'pxpëtëjkëty ets tnitëkëtëty yë Babilonyë kajpn. Yajnatujkta'atë yë kajpn këtiipë pën kyä'äkëty. Tukumëtowtë ijxtëm pyaatëtën. Tuunwinpitë ijxtëm ojts mtunëtën. Jä'ä ko yë'ë je'eyë të kyujuun'ooky maas ëjtsën, mëët ëjts mëti'ipë Wintsënën, mëti'ipë yë Israel ja'ayëty Tyios'ajtëpën.

30Paatykyëjxm yë yujkyä'kpëtëjkëty y'o'kta'aja'antë jä'ä xëëw. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

31Yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, jëtu'un y'ënä'äny: Naax kajpn mëti'ipë amëj akëjxm kajpn'ajtpën, tëë nmëtsiptsoony; tëë tpaaty ja xëëw jëmëjt ma xykyumëtowëtyën yë mpoky.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[32]Naax kajpn mëti'ipë kujuunën, je'eyë mkunäpëja'any täats mkëtawa'any, ni pën mkayajpëtë'ëka'anyë. No'kta'ajäämpyës yë mkajpn, tääpë jëën yë'ë yajkutëkooyäämpy tëkokyë mëti'ipë yajpatpën na'ëwtity ma mijtsën.

[33]Yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, jëtu'un y'ënä'äny: Yë Israel kajpn ets Judá kajpn mëk y'ëyowtë ko yajtëytyuntë. Tsumy matsy ja myëtsip yaj'itëtë ets ka'ap nyajtsmatsëtë.

[34]E mëti'ipë yaj'ëwaatsëpëtsëëmpën, mëk yë'ë, jä'ä xyëëwajtyp Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë. Yë'ë paye'eyën tyunäämpy; yajminäämpy ja jotkujk'ajtën ma naax kajpnën ets tëytyuna'any ja Babilonyë kajpn.

[35]Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Wä'än t'ooktë yë Babilonyë ja'ayëty, yë kyopktëjkëty ets wyijyä'äytyëjkëty.

[36]Wä'än t'ooktë yë nyajtsja'apëtëjkëty: wä'än tsuujëtë tpojëtë.

[37]Wä'än t'ooktë yë tsyiptuunpëtëjkëty: yajtsëyuytyë mëët ja tsë'ëkë. Wä'än t'ooktë yë këwaayëty ets wä'än tyajma'ta'atë yë pyujxnwintëkäämpëty. Wä'än t'ooktë yë tsyiptuunpëtëjkëty mëti'ipë mëjuy tsiptuuntëpën: wä'än t'awinpijta'atë to'oxytyëjkën, wä'än yë wyit myeenyëty yajmä'tsta'atë.

[38]Wä'än tsipaatë ja nyëëjotëty, wä'än tëtsta'ay yë myëj nëëjëty. Jä'ä ko yë Babilonyë yi'iyë y'ëwtatyp yë awinax ëxëëkpë, paaty të tyajtëkoy yë jyot wyinma'any.

[39]Paaty ja Babilonyë jä'ä y'awinpita'any jëyujk tsënaaytyakn; miitsëty, waxëty yë'ë jam ya'axan jokantëp, wojnyëty patutkëty yë'ë jam yajpaatantëp. Nijëna'a nëjkx jam pën kya'ëktsënaaynyë.

[40]Jëtu'un y'awinpita'any tä yë Sodomë kajpnën ets Gomorra kajpnën, mëët ja naax kajpn mëti'ipë mëët nyämëtsëpa'an'atyën. Ni pën nëjkx jam kya'ëktsënaaynyë ets ni pën nëjkx jam kya'ëknajxnë. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

[41]Jam jëkäm, tam yë naax kajpn ets yajkutujkpëtëjk nyäy'a'ix nyäjyëjp'ixëtë, mëti'ipë nyiminantëpën yë Babilonyë kajpn ets ëxëëk tuna'antë.

[42]Tëë tpëjktakta'atë yë tyi'pxnëty ets kyu'umënëty; ëxëëk jyä'äy'atë, ka'ap nitii tpa'ëyowtë, jëtu'un yajmëtoy tä nëë y'iitsy kyomyën ko tyëkëtë yaxpë jojkpë, kwaaykyijxy myintë. Tëë tuknipëjktaakëtë ko yë Babilonyë kajpn tnitëkëja'antë.

[43]Ko yë Babilonyë yajkutujkpë të tnijawë, jëtu'unyë të myoonkëtä'äky të tyujkëtä'äky mëët yë tsë'ëkë, jëtu'un myony tyuky tä to'oxytyëjkën mëti'ipë u'unk maay yajmëxu'unk'atäämpyën.

[44]Ajotkumonës nmina'any, jëtu'un tä tu'uk kaa ye'epyëtsimyën ujtsjoty jam ma Jordán nëëjën ets kyupëyë'ëkë mëëyjoty ma xyeemyëtyën ets nyajka'aka'anyës yë Babilonyë ja'ayëty, yë'ëjës jam mpëjkta'akäämpy ja'ay yajkutujkpë mëti'ipës të nwin'ixyën. Jä'ä ko, ¿pënës xy'ëkmëpaatëp? ¿Pën ëktsiptuna'anëp mëët ëjts? ¿Pën kupixyny këwent'ajtpë xy'ëkwinkuwa'akëpës?

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

45Mëtoow'itë ja winma'any mëti'ipës ëjts Wintsën të ntuknipëjktaakën, tëëjës nnimay nitajë wi'ixës ntëytyuna'anyën yë Babilonyë kajpn, ja winma'any mëti'ipës të nmä'kxyën wi'ixës yë Caldeo ja'ayëty nyajata'antën: Yë'ëpaat yë kupixyny u'unk tmënëjkxa'antë, yë'ëpaat yë tun wiin kopk wiin tyajma'ta'aja'antë.

46Ko ënäty ja Babilonyë o'ktëy jyäty kyëpety, nëkooyë mëk y'ëna'ananë; nëjkxëp ja naaxwiinyëtë yu'kxypëky ets yajxon nëjkx ja'ay yaxnëtë jyojknëtë, jampaat yajmëtoownë ma wiink naax wiink kajpnën jëkämpë yajpaatën.

Jeremías 51

1Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Nkäxäämpyës tu'uk yë mëkpoj mëti'ipë winë yajkutëkoyäämpyën ma Babilonyë kajpnën, ma caldeo ja'ay tsyëënëtën.

2Ëjts nyajkutukäämpyës ets myëtsip wyinwopëtëty tä ja'ay tsajpmok twinpojyën ko këjxm twëjë'ëky; nyajkutukäämpyës ets tyajwë'ëmtëty yë nyaax kyajpn tukwa'ats. Ko ënäty ja ëyo'on jotmay kyëtä'äky, xii yaa nëjkx yë myëtsip ëxëëk tyunëtë.

3Wä'än yë ti'pxpë tnipëjktaakëtë tyi'pxnëty. Wä'än tpëjkta'aktë yë kyujänëty. Këtii tpa'ëyowtëty yë Babilonyë yujkyeeky ëna'këty; yajkutëkoytyë yë tsyiptuunpëtëjk.

4Maajaty yë Caldeo ja'ayëty yë nyaax kyajpnëtyën xii yaa muum o'kpë yajpaata'any wijtstëy.

5Jä'ä ko yë Israel ja'ayëty ets Judá ja'ayëty, tëë pyokytyuntë mëjwiin këjää ma naax kajpnën, ëjts Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, mëti'ipë yë Israel ja'ay Tyios'ajtypyën, ka'apës tu'ukyë yë Israel ja'ay nja'atyëkoytyë.

6Käkpëtsëmtë jam Babilonyë. Näyyajtso'okëtë pënjaty jyëkyäjptëpën nyäyajtso'okëtëty. Këtii nëkoo xykyu'ookëtëty yë nyëë pyoky. Tëë tpaaty maas ntukumëtowa'antën ja nyëë pyokyëty etsës ntukukëpäta'antë tä pyaat'atëtën.

7Yë Babilonyë kajpn jëtu'unës ijty nmëët'aty nkë'ëjoty tä ja'ay yë pu'ts pujxn a'ukën tkoon'ityën kyë'ëkëjxy ets t'a'ukëtyä'äy tëkokyë ja naax kajpn. Aak y'uktëp ja naax kajpn mëti'ipë yë'ë yäjkpyën ets ja jyot wyinma'any tyajtëkoytyë.

8Ajotkumonë yë Babilonyë kajpn të y'ëkëtykyuka'anaxy ets xit ko'ow të jyajta'ay. Nijë'ë niya'axtë tääpë kajpn. Mëmintë yë nyi'aay nyitsooy yë tsyëtyut ets yaj'ixëty pën tsokp.

9Tëës njapëjkta'aktë yë tsyooy yë Babilonyë, ka'ap të tsyo'oky. Ixmatstë. Tsojk yaa ntimtsyo'onëmë, tsojk nixim niyam ntimjya'amëmë ma nnaax'ajt nkajpn'ajtëmën. Jampaat tsajpjotm të jyä'ty yë tyuuntëko'oy kyajpxtëko'oyën, jëtu'un yaj'ixy yë nyëë pyokyëty tä yoots nëma'ajën.

10Tëë ja Wintsën xynyipaye'eyëmë. Mintë, tsojk nikajpx nimëtyakëmë yaa Sión mëti'ipë yë Wintsën, tëyajtën të tunyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

11Yë Wintsën yajkutëkoyäämpy yë Babilonyë kajpn, tëë yë Media yajkutujkpë tukmëtoy ya'atë ëyo'on jotmay. Jëtu'un ja Wintsën tukumëtowa'any ja naax kajpn ja nyëë pyoky, mëët ko ëxëëk të y'ëtë'ëtstë ma tsyajptëjkën. Nipëjktaakëtë ja ti'pxn. Mëk majts'itë yë m'akëëytyuk.

12Jam xynyikajpxtëty wi'ix yë Babilonyë kajpn yajnitëkën. Kwent'aty yajxon yaj'itë. Pëjkta'aktë yë këwent'ajtpë. Xoktë. Jä'ä ko yë Wintsën ojts tuknipëjktaakë wi'ix tuna'anyën yë Babilonyë ja'ayëty ets ojts jëtu'un tuny tä ënäty të tnikäjpxyën.

13Mijts Babilonyë, mëti'ipë nëpë'aay yajpatpën, mëti'ipë ka'ap nitii tyaj'ëmaaytyä'äkyën, tëë kyä'pxy mapaat mëj'äämpy të m'ityën, tëë kyä'pxy mapaat të mjuuky'ätyën.

14Yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, kyë'ëm juukyajtën të tukajpxpety ets të y'ënä'äny: Jëtu'un yë mmëtsip ntuknimina'any tä mu'ujën ets tukxoonta'aka'antë ko ënäty mëmëtä'äkyë.

15Yë Wintsën mëët yë myëk'ajtën ojts tyajkojy yë naaxwiinyëtë, mëët yë këpetyajtën ojts tyajta'tspëky yë naaxwiinyëtë ets mëët yë wyijy'ajtën ojts twijtstëy yë tsajp.

16Ko tyajtu'uja'any, ënääw jëyëjp nyikäjpxyp, jëkämpaat muum tyajtsoony yë yoots nëma'a ma naaxwiinyëtë jëjpën. Yajtë'kxyp yajjäjpy yë jyëtsuk oy jënu'un kyomtu'uy ets tyajpëtsëmy yë pyoj ma tyaj'ityën pëjkë'ëky.

17Tsuu nëpap yë naaxwiinyëtë ja'ay yajpaatë. Tsëtyu'unmëët ja'ay wyi'im mëti'ipë awinax yajkojpyën: Tääpë awinax nëkoo nyätyukwin'ëënëtë, ka'ap jyuukyëty;

18ka'ap tsyowpaaty, oytyukxiknë yaj'ixy; yë Wintsën yajkutëkoyäämpy yë'ë ko ënäty ja nipaye'eyë tuny.

19Tëkatsy ni'ik yë Jacob yë Tyios, mëti'ipë yajkojtaayën tëkokyë winë. Yë'ë wyin'ijx yë Israel kajpn ets yë'ë tjä'äpëjky. Jä'ä txëëwaty Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë.

20Jëtu'un tä kuwojpënën, jëtu'un tä pujxn mëti'ipë yajmëtsiptuunpën, jëtu'un mijts Babilonyë nwa'any. Mëët mijtskyëjxm të nyajkutëkoyës yë naax kajpn ets të nyaj'atëkoyës yë ënä'ämtakn kutujktakn.

21Mëët mijtskyëjxm nyajkutëkoopyës yë kwaay ënyääpyë. Mëët mijtskyëjxm nyajkutëkoopyës yë pujxnwintëkäämpë ets mëti'ipë yaj'ye'eyëpën.

22Mëët mijtskyëjxm nyajkutëkoopyës yë naaxwiinyëtë ja'ay ets to'oxytyëjk, mëjja'ay mutskja'ay, yä'äy ëna'k to'oxy'ëna'k.

23Mëët miitskyëjxm nyajkutëkoopyës yë kupixyny këwent'ajtpë mëët yë kyupixyny. Mëët mijtskyëjxm nyajkutëkoopyës mëti'ipë naaxtuuntëpën ets jëyujk tsajpkaa, yajkutujkpëtëjk ets wintsëntëjkëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

24E miitsëty nëjkxëp xy'ixtë ko ënäty ja Babilonyë kajpn ets ja Caldeo ja'ayëty ntukumëtowtës ja nyëë pyokyëty tä pyaatëtën, mëët ko ëxëëk tuuntë ja Sión kajpn. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

25Ëjts mëtsipës nnaxy ma mijtsën. Jëtu'un mijts tä yë tun kopkën mëti'ipë yajkutëkoopyën, mëti'ipë tu'kë'ëyë yë naaxwiinyëtë yajkutëkoopyën. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp. Nxajtëwäämpyës yë nkë'ë ets mijts ntëytyuna'any, nyajwinkëpipäämpy tsaakäätswiiny ets nyaj'awinpita'any tä kopkën tëëpë nyitooytyu'utyën.

26Nitu'uk yë tsaa nëjkx xykyayaj'tuny ets xytyuktëjkkojëty. Aanë'ëk tëëtsë'ëk xëmë m'itëty. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

27Nikajpxtë ma naax kajpnën ko xynyitëkëja'antë. Tukxu'uxtë yë mxuxnëty ets nipëjktakëtya'atë yë naax kajpn ko xynyitëkëja'antë yë Babilonyë kajpn. Ënëëmëtë yë Ararat wä'än näjyëtu'un tnipëtë'ëktë ets Miní ets Asquenaz. Nikajpxpätë tu'uk yë ja'ay mëti'ipë nyikopk'atëpën yë tsiptuunpëtëjk. Jëtu'un yë tsiptuunpëtëjk najtskäxëtë ma ja tsipën tä mu'ujën tëëpë jyoot'anpëktën.

28Nipëjktaakëtë yajxon yë naax kajpn ets tsyiptuntëty; nipëjktaakëtë yë yajkutujkpë jam Media, yë kutuunktëjkëty ets wintsëntëjkëty wä'än tnitëkëtë yë naax kajpn maajaty yë Babilonyë kajpn tnitänën.

29Yu'kxp ets tsëtyuupy yë naaxwiinyëtë, jä'ä ko yë Wintsën yë'ë pyatunäämpy mëti'ipë të tuknipëjktaakën ko yë Babilonyë kajpn tyaj'awinpita'any aanë'ëk tëëtsë'ëk.

30Yë Babilonyë tsiptuunpëtëjk tëë t'ëxmatstë ja tsiptuunk, jämyë të wyë'ëmtë ma kajpnën mëti'ipë ta'tspëky yajpatpën; tëë myëjaawkukëxëtë, jëtu'un tä to'oxytyëjkën. Tëë myëtsip tuktëjkëtya'atë ja naax kajpn ets tëë yë jyëën tyëjk tyooytya'atë.

31Wintu'uk patu'uk yë käjpxy yajpkpë tuk'ëwaanëtë yë Babilonyë yajkutujkpë, ko tëë yë nyaax kyajpn yajnitëkë ets tëë yë myëtsip myëmëtä'äkyë.

32Tëë ja mëtsip tuktëjkëtya'atë ja mëjnëë aaw, tëë tjëënmooytya'atë maajaty ja këwent'ajtpë të yajpaatën ets tsë'këtëp ja tsiptuunpëtëjkëty.

33Jä'ä ko yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, yë Israel yë Tyios, jëtu'un y'ënä'äny: Yë Babilonyë kajpn jëtu'un të yajwinteeny tä yë tsajpmokën ko tëë myëjay, tim wiinkoonp ja xëëw jëmëjt ma ja pëjktä'äky pyëtë'ëka'anyën.

34-35Jëtu'un yë Jerusalén ja'ay y'ëna'antë, mëti'ipë Sión kajpn'ajtpën: Nabucodonosor, Babilonyë yajkutujkpë, piw nuukës të xytyuunta'ay etsës të xytsyu'utsy të xywyitsy; jëtu'unës të xy'ëxmatsy tä texyën mëti'ipë tukwa'atsën. Jëtu'unës të xyjyiiny tä mëj jëyujkën nëëjotypë tsyëënën; të nyäyaj'utsy nyäyajku'uxyë mëët yë njot nini'kxës; e mëti'ipë të tka'ëktsojknën, jëtu'unyë të tniye'eytyu'uty. Wä'än yë Babilonyë tkukëpety ijxtëmës të xytyunyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

36Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Ëjts mijts nipaye'eyäämpy ets mmëtsip ntukukëpäta'anyës ijxtëm të mtunyën. Nyajtëtsta'ajäämpyës yë mëjnëë ets nëë wok jampë Babilonyë yajpaatyën,

37jëtu'un jyata'any tä ja'ay naaxmaj muum tniko'owpetyën, wax jam ya'axaanp jokaanp, ni pën jam kyatsëënëja'any, aak tsë'ëkëjaanp jam yë ja'ay.

38Aakjëtu'un myu'uja'antë kaajën ets y'ëjëja'antë kaa u'unkën.

39Ko ënäty y'an'ooktë, yë'ëjës ntuk'uukäämpy yë nëë mëti'ipë mukpën ets yajtëko'oxyëtëty yë jyot wyinma'any. Jëtu'un nëjkx tu'ukyë myaanaxtë xëmëkyëjxm ets ka'ap y'ëkwijnëtëty. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

40Etsës ok nmënëkxa'any ma o'ktaknën, ijxtëm yë kupixyny ayääkë ets tsajppax ayääkë yajmënëjkxtën ma y'o'ktaknën.

41Babilonyë, ja kajpn mëti'ipë mëj'äämpy ijtpën naaxwiiny apëtsëmy, tëë kyutëkoy, tëë ja myëtsip myëmëtä'äkyë. Je'eyë tsyë'kënëtë ja naax kajpn ko t'ixtë.

42Yë Babilonyë kajpn mëj nëëkom të yajkutëkoyë, jëtu'unyë nëë o'pyky të nyijä'tspetyë.

43Aanë'ëk tëëtsë'ëk të y'awinpity yë nyaax kyajpn, jëtu'un yaj'ijxnë tëë yowë wyintooynyë yajxon ets ni pën jam kya'ëktsënaaynyë ma yë'ëjën, ni pën jam kya'ëktëjkënë.

44Ntëytyunäämpyës yë tios Bel mëti'ipë jamën Babilonyë, ntuk'ix'ëëtsäämpyës jatëkok mëti'ipë të tjë'kxyën, ka'ap nëjkx yë naax kajpn y'ëknimiinënë. Tëë jyijta'ay kyëtaawta'ay ja potsy mëti'ipë ja Babilonyë kajpn të tnapots'atyën.

45Nnaax nkajpnës, pëtsëm jam, wä'än këëkjä'ä ja'ay jyuukyajtën tyajtso'oky maas të ntukjoot'anpëktën.

46Këtii mtsë'ëkëtë, këtii xymyëmay xymyëtajtë ja aaw ayuk mëti'ipë ja'ay nyimëtyaktëpën naaxjoty kajpnjoty. Winjëmëjt wiinkjatyëty yë ayuk jyëtita'any, yi'iyë tsip käjpxy ja'ay nyimëtya'akäämpy naaxjoty kajpnjoty ets wi'ix yë kutujkëntëjk tsyiptuntën.

47E jëtu'un y'ixëty, minaanp ja xëëw jëmëjt maas ja Babilonyë ja'ay nyajkutëkoya'antën ja y'awinaxëty. Ëxëëk nëjkx ja naax kajpn jyäty kyëpety ets nëjkxëp yë o'kpë jam may yajpaaty.

48Yë tsajp ets naaxwiinyëtë ets tëkokyë jënu'un winë yajpaatyën ma yë'ëjëtyën, nëjkxëp tukxoonta'aktë ko ënäty ja Babilonyë kajpn të kyuka'anaxy, ko ënäty myintë jam anëkëjxmtsow mëti'ipë yajkutëkoyanëpën. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

49Mëtëy yë'ë ko yë Babilonyë kajpn kutëkoyaanp mëët ko may yë Israel ja'ay të tyaj'ooky ets ko tëë tyaj'ooky may yë ja'ay wiink naax wiink kajpnëpë tsyoontën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

50Miitsëty mëti'ipë ojts o'kënjëjp'am mtso'oktën, kä'äktë, këtii mwa'ak'oyëtë ma jëkäm myajpaatën; mmëmay mëtajtë yë Wintsën ets ja'amyätstë yë Jerusalén.

51Jëtu'un miitsëty m'ëna'antë: Ja tsëtyuuntëpës koos ja'ay xy'ojtë xya'axtë. Ëxëëkës nja jawëtë ko ja'ay jëkäm të xynyitsoontës ets të tyëkëtë nkajpnjotyëtyës ets të tyaj'ëxëëkëtë ja wa'atspë kënu'kxypyë tsajptëkoty.

52E yë Wintsën jëtu'un y'ënä'äny: Miimp ja xëëw jëmëjt maas ntëytyuna'anyën ja Babilonyë ja'ay y'awinaxëty, maajaty yë y'it nyaaxwiinyëtë tmëët'atën, jam'ataanp ja ëjën tu'kën ko ënäty të tsyëtyut të wyintëkoytyë.

53Ma ënäty yë Babilonyë kajpn mëj'äämpy të y'awinpityën ets nyäjyawëtëty tëë yowë tsajp tpaaty yë nyaax kyajpn ta'tspëkpyë, jampaatës nkäxa'any yë myëtsip mëti'ipë yajkutëkoyëtëpën. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

54Jampaat Babilonyë të tsyoony yë jë'ëyën yaxën ko jyam'aty ja pëjkën ato'onën, jam ma Caldeo ja'ayëtyën të tsyoony yë mëto'owën mëkpë.

55Yë'ë yë Wintsën yajkutëkoopy yë Babilonyë ets tyajkëxy tyajnaxy ma të y'iy të nyokyën. Yë mëtsip jëtu'un të nyija'tyë tä yë mejy y'amu'uyën.

56Të myintë ja myëtsip ets tyajkutëkoya'antë ja Babilonyë kajpn; tëë yajmajtsta'atë ja tsyiptuunpëtëjk ets ja tyi'px të yajtuktëjëtya'atë. Jä'ä ko yë Wintsën mëti'ipë Tios'ajtpën, myooytyääpy nitu'ukjaty ja'ay yë tëytyu'unën wi'ixjaty të tyuuntëkoytyën.

57Yë Yajkutujkpë, yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, jëtu'un y'ënä'äny: Nyajmukpëkäämpyës yë wintsëntëjkëty mëti'ipë jam Babilonyë yajpatëpën, näjyëtu'un yë wyintsëntëjkëty, y'ënä'ämpëtëjkëty ets tsyiptuunpëtëjkëty; jëtu'un jyajta'aja'antë tä jeexyë myaanaxtën ets ka'ap y'ëkwijnëtëty.

58Ëjts Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, ëjts ënaanp: Yë mëjwiinpë ja potsy mëti'ipë yë Babilonyë kajpn nyapots'ajtypyën, jijta'ajaanp yë'ë; ets tooytya'ajaanp mëjëtypë tyëjkëtyakn. Natëkë naax kajpn mëk të tyuntë, yë jyot myëjaawëty jëën nëjkx yajkëjxta'ayë.

59Ma taxk jëmëjt y'apetyën ma Sedequías tyëkën yajkutujkpë jam Judá, jää yë Jeremías ojts tuknipëky tu'uk yë tuunk yë Seraías, yë Nerías yë myaank, yë Maaseías yë y'ok'u'unk. Yë Seraías xëmë ijty yë Sedequías yajkutujkpë tpanëjkxy jam Babilonyë, yë'ë ijty y'ixtääpy ja ja'ajtakn maajaty ja yajkutujkpë nyëjkxa'anyën.

60Yë Jeremías tëë ënäty tjaaypyäjta'ay nokykyijxy ja ëyo'on jotmay mëti'ipëjaty ja Babilonyë kajpn tukja'tanëpën,

61ets t'ënëmaay ja Seraías: Ko mja'tëty jam Babilonyë, mëk xytyim'ixëty yajxon ko ya'atë noky xykyajpxëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

62E ko xykyajpxta'ajëty, tääts m'ëna'anëty: Wintsën mijts jëtu'un të m'ëna'any ko ya'atë naax kajpn xyajkutëkoyä'äny, ka'ap nëjkx yaa pën jyuuky'äty yë ja'ay ets jëyujk, aanë'ëk tëëtsë'ëk xyaj'awinpita'any.

63Ko xykyajpxta'ajëty ya'atë noky, tääts yë tsaa xytyukmëtsumëty ets xykyujëpipëty jap Éufrates mëjnëëjoty

64ets m'ëna'anëty: Jëtu'un ja Babilonyë kajpn nyikiintëkoyä'äny ets ka'ap nëjkx t'ëkjëkyäjpnë wi'ix pyëtsëmëty jap ëyo'ontujp jotmaytyujp mëti'ipë ja Wintsën tuknikäxanëpën. Yaapaat yë Jeremías yë y'aaw y'ayuk kyixy.

Jeremías 52

1Jä'ä ënäty yë Sedequías yë jyëmëjt I'px tu'uk, ko tyëjkëy yajkutujkpë jam Jerusalén, jä'ä yajkutujky majktu'uk jëmëjt. Hamutal ijty yë tyaak xyëëwajtyp, yë'ë Jeremías yë nyëëx, jam Libná kyukajpnëty.

2Je'eyëp ko aak ëxëëk ojts winë tuny Tios wintum, jëtu'un tä Joaquim winë tuunyën.

3Paatykyëjxm ojts yë Wintsën tukjoot'anpëky yë Jerusalén kajpn ets Judá kajpn ets timy'ixkejxy. Ja Sedequías tkäjpxykyumëtoownajxy yë Babilonyë yajkutujkpë.

4Ma myajk anyën yë mëmajkpo'opë, ma taxtujk jëmëjt y'apetyën ma Sedequías tyëkën yajkutujkpë, jää yë Nabucodonosor yajkutujkpë ojts tnija'ty yë Jerusalén kajpn ets tyajnatujky mëët ja tsyiptuunpëtëjk, ojts twinwëëtë ja potsy mëti'ipë yë Jerusalén kajpn nyapots'ajtypyën.

5Natuky yë Jerusalén kajpn jeky y'ijty, ma myajktu'uk jëmëjtpejtyën, ma yajkutukyën yë Sedequías.

6Ma taxtujk y'änyën, ja mëmajktaxk po'opë, jää ojts ja ja'ay mëk tja'awënëtë ja yuu nëëtëëtsë jap kajpnjoty, ka'ap maa tiinë tii ja'ay jyë'kxtëpën.

7Ënät ja Jerusalén ja'ayëty tyajjujtë ja mëjpotsy mëti'ipë ja kajpn nyapots'ajtypyën. Oy ënäty jam ja caldeo ja'ayëty tjayaj'itë ja naax kajpn natuky, jap nyajxtaaytyë ja tsiptuunpëtëjkëty, Israel ja'ayëty ets kyäktë. Jam pyëtsëëmtë ma ja tëjkëtyaknën ma mäjtsk ja potsy nyäpyäätyë, koots kyäktë, jam nyajxtë ma ja kamjotmën mëti'ipë yajkutujkpë jyä'ä'ajtypyën, yë'ë ojts tpanëjkxtë ja tu'u mëti'ipë jam Jordán nëjkxpën.

8E yë tsiptuunpëtëjkëty, yë Caldeo ja'ayëty, ojts tpatsoontë ja Sedequías yajkutujkpë ets tnajtspatëtyë jam joyjotm winkon ma Jericó kajpnën. Ja Sedequías ja tsyiptuunpëtëjk ojts y'ëxmajtstaayënë ets jëtu'unyë kyääkwa'kxtaaytyë.

9Ja Caldeo ja'ayëty ojts tmatstë ja Sedequías yajkutujkpë ets ojts tmënëjkxtë ma ja Babilonyë yajkutujkpën, jam ënäty yajpaaty Riplá, ma Hamat nyaaxjotmën. Jam yë Nabucodonosor ni'ënä'ämëy yë Sedequías,

10mëët yë y'u'unk y'ëna'k ets wyintsëntëjk, jampë Judá kyukajpn'atën, ets yajyo'kpuxtëty yë'ë wyintuuy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

11E yë Sedequías ojts yajni'ënä'ämë ets wyiintsaa yajjuutëty ets yajtsumëty mëët yë pujxntä'äky, jëtu'un jam Babilonyë yajmënëjkxëty. Tsumy ënäty jap y'ity ko ojts y'o'knë.

12Ma myajk anyën ja mëmëkoxk po'opë, ma tyu'uye'eyën ja mëmajkmokx majktaxkpë, ma tyëkën yajkutujkpë yë Nabucodonosor jam Babilonyë, yë Nebuzaradán mëti'ipë yë yajkutujkpë pyutëjkëpën, ma winë tuknipëjktaakën ets mëti'ipë näjyëtu'un nyiwintsën'ajtypyën ja këwen'ajtpëtëjkëty ma ja kutujktaknën, ojts jyä'ty jam Jerusalén

13ets tno'ktëkooy ja tsajptëjk ets ja kutujkëntëjk ets ja jëën tëjk jampë kajpnjotm yajpaatyën, yë'ë ni'ik ja wintsëntëjkëty ja jyëën tyëjkëty mëti'ipë ënäty mëj'äämpy të y'itën;

14e ja tsiptuunpëtëjkëty mëti'ipë ënäty mëët të myintën, ojts tjijtë'ëktë ja potsy mëti'ipë Jerusalén kajpn nyapots'ajtypyën.

15Ets ja Nebuzaradán tyajnëjkxtaay ja ja'ay tsumy matsy jam Babilonyë, mëti'ipë ënäty jam kajpnjotm yajpatëpën ets mëti'ipë ënäty të tmëjwa'kpätën ja Babilonyë yajkutujkpë ets mëti'ipë ënäty oyjyäty winë yaj'o'oyëtëpën.

16Yi'iyë ojts tyajwë'ëmy ja ja'ay mëti'ipë ëyoowtëpën ets tyaj'itëty ja tsatym ets wiinkëtypë ja aay ujts jam kamjotm.

17Yë Caldeo ja'ayëty piw nuuk tuuntaaytyë ja tsuxkpujxn mëti'ipë jap tsajptëkoty yajpatpën: ja xeny, ja nyi'ëjx ets ja nëë apëjkën mëjpë; ojts tmënëjkxta'atë ja tsuxkpujxn jam Babilonyë.

18Ojts näjyëtu'un tmënëjkxtë mëti'ipë ja kuyjaam yajtukjä'pën, ma ja kuyjaam nyipetyën, ja jëënpajk jä'pn, ja ka'pn mëti'ipë jëën yajtuka'apyu'kxpën, ja mëj a'ukën, ja mëj jä'pn ets tëkokyë ja apëjk atu'unën, mëti'ipë ënäty jap tsajptëkoty tuunpën ko ja wintsë'kën yajyäky.

19Näyjyëtu'un ja tsiptuunpë wintsën, ojts tmënëjkxta'ay ja apëjk atu'unën mëti'ipë pu'ts pujxn ets poop pujxn mëët y'oytyunyëtyën, tä ja mëj texyën, ma ja jëënpajk yaj'apëkën, ja mëj a'ukën; ja tu'ts ma ja kuyjaam nyipetyën, ja jëëntooytyakn, ja mëj jä'pn ets ja a'ukën mëti'ipë tuunpën ko yajyäky ja tsatym nyëë mëti'ipë tëë nyimaanaxyën.

20Ja tsajptëjk xeny, ja nëë kë'ëpujtakn mëti'ipë ja y'ëjx jëtu'un këxë'kpën tä tsajpkaajën, aak tsuxkpujxnëmpë mëët y'oytyunyëtyën, mëti'ipë ojts ja Salomón tni'ënä'ämën ets jap tyunëty tsajptëkoty, nëkooyë jye'emty'ajnë, ka'ap tjëkyepy yaj'a'ixëty.

21Ja xeny jä'ä kyëjxmjatyëty, mëkoxk xajpk ja kujkm ets pyëkixëty tëkëëk xajpk ja kujkm.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

22Yë xenykyopk aakyë'ë tsuxkpujxn mëët y'oytyunyëty, jä'ä y'ayenyëty ma tsuxkpujxn tmëëtëtyën, naxy tu'kxajpk ja kujkm, na'ëwtityë yë'ë myëët'ajtyp tsuxkpujxn, pikjatyëty yaj'ixy. Mäjtskëty ja tsajptëjk xeny, aak tu'knax yaj'ixy.

23Ma ja xenykyopkën, mëko'px tmëëtëty ja tsuxkpujxn, jëtu'un myëjatyëty tä kutymyën, majkta'px majkmokx tu'uk mëti'ipë yaj'ijxpën.

24Ja mëti'ipë nyiwintsën'ajtypyën ja këwen'ajtpëtëjk, ma ja kutujktaknën, ojts tmatsy ja Seraías, ja teety wyintsën; ojts tmatsy näjyëtu'un ja Sofonías, mëti'ipë ja Seraías paye'eyëpën ets nitëkëëk ja ja'ayëty, mëti'ipë ja tsajptëjk ijty këwent'ajtëpën.

25Ja ja'ayëty mëti'ipë jam Jerusalén yajpatëpën, yë'ë ojts yajmatsy ja tsiptuunpë wintsën, mëti'ipë nyikopk'ajtypyën ja tsiptuunpëtëjk; ojts näjyëtu'un yajmatstë ja niwëxtujkpë ja ja'ayëty, mëti'ipë ja yajkutujkpë kyëwent'ajtëpën, mëti'ipë ënäty jam kajpnjotm yajpatëpën; ja tsiptuunpë wintsën mëti'ipë ja tsiptuunpëtëjk ijty jyääymyujkpyën ets nitëkë'px majk ja kopktëjkëty, mëj'äämpyë y'itën jam kajpnjotm.

26-27Ojts yë Nebuzaradán tyajnëjkxta'ay ya'atë ja'ay jam ma Babilonyë yajkutujkpën, jam Riplá ma Hamat yë nyaaxjotmën, jam yë Babilonyë yajkutujkpë ojts tni'ënä'ämë ets tyaj'ooktëty. Jëtu'un'äämpy ojts yë Judá kajpn tsumy matsy nyëjkxnë wiink kë'ëy wiink kajpn.

28Yë Nabucodonosor may ojts yë ja'ay tyajnëjkxy tsumy matsy: Ma ënäty mëwëxtujk jëmëjt ëka'any yajkutukyën, tëkëëk mil ja i'px tëkëëk ojts Judá ja'ay tyajnëjkxy tsumy matsy;

29Ma ënäty mëmajkmokx tëkëëk jëmëjt y'apetyën ma yajkutukyën, jä'ä ojts tyajnëjkxy ja'ay tsumy matsy: tuktujk mëko'px ja i'px majkmäjtsk, Jerusalén ja'ayëty;

30ma ënäty i'px tëkëëk jëmëjt y'apetyën ma yajkutukyën yë Nabucodonosor, yë Nebuzaradán jä'ä ojts tyajnëjkxy tsumy matsy yë Judá ja'ay: wëxtujk mëko'px ja wëxtyikxy mëkoxk. Jä'ä nyiwinë'ajtë mëti'ipë ojts yajmënëjkxtën tsumy matsy: taxk mil ja tëtujk mëko'px.

31Ma y'i'px mëkoxk anyën ja mëmajkmäjtsk po'opë, ma i'px majkmokx mäjtsk jëmëjt y'apetyën, ma ënäty ja Joaquín të yajmënëjkxyën tsumy matsy, mëti'ipë jam Judá kukajpn'ajtpën. Ko tyëjkëy yajkutujkpë jam Babilonyë yë Evil-merodac, y'oyjya'awëy yë Joaquín, paaty tyajpëtsëëmy jap pujxn tëkoty.

32Oy ojts Joaquín tmëku'ukjawë, paaty tkumaay ni'ik, këtiinëm ja wiinkëtypë ja yajkutujkpëtëjk mëti'ipë jam Babilonyë tsumy matsy yajpatëpën.

33Ko ja Joaquín jap pyëtsiimy pujxn tëkoty, ojts tjäänë ja wyit mëti'ipë jap pujxn tëkoty myë'ijtypyën ets ja oypyë ja wyit tuktëjkëy. Jëtu'un mëët tu'ukyë kyääy y'uky ja Babilonyë yajkutujkpë ets jam tsyënaay, mapaat jyaak juuky'äjtyën.

34Yë Joaquín, mapaat jyaak juuky'äjtyën, ojts myo'oyë yë Babilonyë yajkutujkpë yë näypyutëkë winjëpom; yë'ë ojts yajkay yaj'uukyë ets kyëwent'atyën mapaat y'oknën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Lamentaciones

Lamentaciones 1

[1]Tukwa'ats yë naax kajpn të wyi'imy ma ijty tëëyëp ja'ay may yajpaatën. Jëtu'un kyëxë'knë yë naax kajpn tä tu'uk ku'ooky to'oxytyëjkën. Atsip tyam myëtuun y'ëyoownë ja naax kajpn mëti'ipë mëk të yajtsoky të yajjawën jëtu'un tä to'oxytyëjkën yajkutujkpë.

[2]Tu'ktsu'um jyi'iy yä'äxy; pëyë'ktëëp yë wyiin nëë ma y'apënuukyën. Nitu'uk yë y'atsoky ja'ay kyajjotkujkmo'oyë. Aak tëë yë y'ëxmajtsta'ayë mëti'ipë ijty mëët oy nyämyäyën; myëtsip të y'awinpijta'atë.

[3]Ëyoop mëtuunp Judá tyam, tsumy matsy yajpaaty wiink naax wiink kajpn. Mëti'ipë ijty naax kajpn y'ëne'empyën, tyam ka'ap pyo'kxy. Mëti'ipë të yajpapo'oyën tëë yajnajtspaatë ma y'axu'utstëkën.

[4]Mon tuk yaj'ixy yë Sión tu'u. Ka'ap pën y'ëkmiinë xëëw'ijxpë. Aanë'ëk tëëtsë'ëk yajpaaty ja tëjkëtyakn, jëëytyëp yaxtëp ja teetytyëjkëty, ëjtëp tu'ktëp ja ëna'ktëjkëty ets ja Jerusalén kajpn yajpaaty mon tuk.

[5]Yë'ë myëtsip mëtaktëp, yë myëtsip winpäjtëp. Yë Wintsën yajmoon yajtujkëp mëët ko të pyokytyuny. Tsumy matsy yë y'u'unk y'ëna'k të yajnëjkxëtë myëtsip wiink naax wiink kajpn.

[6]Tëë tyëkooytyä'äy ja y'oy'ijxën ja Sión kajpn; yë wyintsëntëjk jëtu'un tyam jyëtitë tä jëtsyu'ujën mëti'ipë jë'kxy'ixtaaytyëpën; je'eyë tyeky tjaak winpajëxoxtë ko tkukä'äktë mëti'ipë matsanëpën.

[7]Yë Jerusalén kajpn tja'amyejtsy ko ojts wyi'imy nätyu'uk mon tuk; jyä'ämyejtsyp ko ojts matsy wit meeny tmëët'aty; tja'amyejtsy ko ojts myëtsip myëmëtä'äkyë ets ka'ap pën pyutëjkëyë, ko ja myëtsip y'ijxëtë ets nyëxik tyukxikë ma ënäty o'ktëy jyätyën.

[8]Yë Jerusalén nëkooyë të pyokytyuunë paaty ka'ap pën y'ëktsojkënë. Mëti'ipë ijty mëj'äämpy jyëkyajpëpën, tyam ka'ap pën y'ëk'ixanënë, jä'ä ko niwa'ats ëxwa'ats t'ijxnëtë. Paaty jyi'iy yä'äxy ets wintsëtyu'un jëjptsëtyu'un wya'akwinpity.

[9]Tëë yë nyëë pyoky yaj'ëxëëkëtë; ka'ap ojts tmëmay tmëtajy wi'ix wyimpëtsëma'any. Ka'ap nmëpëka'anmëty wi'ix të jyäty të kyëpetyën; ni pën kyajjotkujkmo'oyë. Ix Wintsën, wi'ixës o'ktëy njaty nkëpetyën ets wi'ix yë nmëtsipës nyämyëjaw nyäjyäänty jawëtyën.

[10]Tëë yë mëtsip tjä'äpëjkta'ay mëti'ipë Jerusalén jyä'ä'ajtypyën. Ojts yë naax kajpn t'ixy wi'ix kyajpntëjkëtyë yë ja'ayëty mëti'ipë wiink tios y'ëwtajtëpën, ja ja'ay mëti'ipë

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

mnikajpxën ets ka'ap nijëna'a jap tyëkëtëty ma mjëën mtëjkën ma nätyu'ukmukë y'ityën.

11Jëëytyëp yaxtëp ja kunaax kukajpnëty, jë'kxy pëky y'ixtaaytyëp; tëë tyajkta'ay wyit myeeny ma jyi'kxy pyiky tjuyën këtii yuu ookëty. Ix Wintsën wi'ixës o'ktëy njaty nkëpetyën. Ix wi'ixës yë ëyo'on jotmay npaaty n'ixyën.

12Mëti'ipë në'ëye'ey tu'uye'eytyëpën ets mëmay mëtajtë pën mpëjkëtëp m'ijxëtëp tääjës ëjtsën ets jëtu'un m'ëyowtë. Yë Wintsënës xy'ëyo'onmo'oy koos të xytyukjoot'anpëky.

13Jam tsajpjotm yë Wintsën të xytyuknikexyës yë jëën mëti'ipës nwaay mpajk të tyajtooytyëkoyën; jam ntu'u'amës jamës yë xyoky etsës të xyajwinpity; tëëjës xynyike'eky ets xëmës n'ëyoy njotëkoy.

14Tëës yë Wintsën yë nnëë mpoky xy'ijxë; yë'ëjës të xytyukjëëtsëmë'ëky, tä yë tsajpkaa yajtukutsumyën yë kyepy; ënu'kxëpës. Tëës Wintsën xykyë'ëyäky ma ja'ayën mëti'ipës ka'ap nmëmëta'aka'anyën.

15Jëkäm yë Wintsën të tnajtswojpëtyä'äy yë jotmëkja'aytyëjk mëti'ipës ijty xynyiwaantutëpën. Tëë tkexy yë tsyiptuunpëtëjk mëti'ipë të tyajkëjxta'atën yë njotmëkja'aytyëjkës. Jëtu'un yë Wintsën të tä'änäkë yë Judá tä ja'ay tä'änye'eyën yë tsatsymtsya'am ets tyaj'uukyojy.

16Je'eyës xyajyaxnë. Je'eyës yë nwiin nëë kyä'änë, ka'ap maa pën pënës xyajjotkujkëp, pënës xyajxäjku'tëp. Xit ko'owës ja n'u'unk n'ëna'k të jyajta'atë jä'ä ko ja mëtsip ni'ik ja myëkëty.

17Ja jëëytyak ja nu'kxtakp yë Sión ets jyaxajtëëpy yë kyë'ë, je'eyëp ko ka'ap pën myëto'owxëty, tëë yë Wintsën tni'ënä'ämë ets myëtsip yajnatukëtëty; Jerusalén ëxëëk yë myëtsip y'ixyë ets ka'ap tsyokyë.

18Yë Wintsën jä'ä të tuny mëti'ipë mëtëyën, ëjts tëëjës njanty kyäjpxy kyumëtoownaxy. Mëtoow'itë nnaax kajpn; ixtë wi'ixës pëjkën ijxën nmënaxy nyajnaxyën. Yë ëna'ktëjkëty ets to'oxy'ëna'këty tsumy matsy wiink naax wiink kajpn të yajmënëjkxta'atë.

19Ojtsës nja'amëtoy yë näypyutëkë yë n'atsokyjyä'äytyëjkës, yë'ëjëty ni'ikyë ojts xy'ëxmatstës. Yë teetytyëjkëty ets mëjja'aytyëjk wa'ats të y'o'kta'atë jam kajpnjotm, jë'kxy pëky ënäty y'ixtaaytyëp këtiipë yuu ooktëty.

20Wintsën ix yë nmonyë ntukyës, tim ma'tääpyës njawë njot nini'kx. Je'eyës yë n'aaw njot nja'awënë y'atijmujknë ko të nkäjpxykyumëtoownaxyës. Jap tëja'p yo'kpuxyës jap yë n'u'unk n'ëna'k y'ooktë, e yaa tëkoty nän o'kën yap ijtp.

21Njamëtoowtëp yë ja'ayës koos n'ëjy ntu'uky, je'eyëp ko ni pënës xykyaniminy mëti'ipës xyajjotkujkta'akëpën. Nyija'awëtyääytyëp yë nmëtsipës koos o'ktëy njaty nkëpety ets nmëtsipës je'eyë xyoontä'äky ko tnijawë'aty mijtsës xytyuunp. Yajmin ja

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

xëëw po'o mëti'ipë të xynyikäjpxyën ets wä'än näjyëtu'un tjatë tkëpätë tä njaty nkëpetyën.

22Wä'än jam ma mijtsën tja'ajta'ay ja y'ëxëëktu'unënëty; näjyëtu'un xytyukkumëtowëty yë nyëë pyokyëty tääjës yë njä'ä të xytyukkumëtoyënës, jä'ä ko nëkooyës njëëynyë nyaxnë; pëjkëp yë njuukyjotës.

Lamentaciones 2

1Mëj'äämpy yë Wintsën yë tsyip y'äkë të tyaj'ity, mëti'ipë të tyajkukootsën yë Sión kajpn oypyë ënäty yaj'ixyën. Tëë tyajma'ta'ay ja Israel kajpn oypyë tsujpë ets jëtu'un të tyajjaty tä jeexyë tsajp kyupojtsnaxyën naaxkëjxy; ko jyoot'anpëjky ka'ap tja'awëy ja tyekpya'tk.

2Nitu'uk yë Wintsën yë Jacob jyëën tyëjk të tkayajwë'ëmë; poj'am të tyajkutëkooytyä'äy, yë Jacob yë nyaax kyajpn mëti'ipë ënäty ta'tspëky ets këwent'aty ijtpën; tëë tjaamteeny tnaaxteety yë yajkutujkpëtëjk ets y'ënä'ämpëtëjkëty.

3Tu'ktonyë të t'akojxtuky yë Israel yë kyutujkën. Tëë tjëpëjkta'ay yë myëk'ajtën ko të nwinkuwa'këmë yë nmëtsip'ajtëmë; tëë tnino'kta'ay winë mëti'ipëjaty të tpaatyën.

4Yë Wintsën jëtu'un tä tu'uk yë mëtsipën, të two'ontë yë tyi'pxn, mëk yë kyë'ë të tpëjktä'äky; jëtu'un tä mëtsipën jëtu'un të tyajkutëkooytyä'äy mëti'ipëjaty ënäty y'oy'ijxypyën; tä jëënën të tyajnaxy yë tsyip y'äkë ma Sión kajpn tyaj'ityën yë tsyiptuunpëtëjk.

5Jëtu'un yë Wintsën të y'ëti'itsy mëtsipën; tëë tyajkutëkoy yë Israel, tëë tyajjijtë'kta'ay yë kyutujkëntëjk, tëë tyajkutëkooytyä'äy yë kyajpn mëti'ipë ta'tspëky ets këwent'aty, ijtpën ets të tukpata'ay ja Judá ja ëyo'on jotmay.

6Jëtu'un tä mä'tspën jëtu'un jap tsajptëkoty ëxëëk të y'ëti'itsy; tëë tyajma'ta'ay ma ijty nätyu'ukmukë y'ityën. Yë Wintsën të tyajkutuky ets jam Sión. Ka'ap pën y'ëkxëëwtuunëty ets ka'ap pën sapëtë xëëw t'ëk mëjja'awënëty. Mëët yë tsyip y'äkë ets mëët yë y'ëwa'an'at të tukjoot'anpëky yë teetytyëjkëty ets yajkutujkpë.

7Ka'ap të tkupëky yë wintsë'këntyakn, ka'ap të tkupëky yë tsajptëjk; yë mëtsip të tukkë'ëtëjkëtyä'äy yë potsy mëti'ipë ijty nyapots'ajtypyën yë naax kajpn. Jëtu'un jap tsajptëkoty ja'ay yaxnëtë jyojknëtë tä jeexyë jap xyëëwtuntën.

8Yë Wintsën të tuknipëjktaakë ets jyijta'ajëty yë Sión kajpn. Tëë tnimay tnitajë wi'ix tyajkutëkoyä'änyën ets ka'ap të tmëpo'kxy, koonëm të tuny ijxtëm ënäty të tnimay të tnitajën. Tëë tjijta'ay mëti'ipë ja naax kajpn nyapots'ajtypyën ets ja ja'ayëty je'eyë tnimon tnutuktë jëtu'un tä jeexyë pën të y'ookyën, tu'kë'ëyë të nyaaxmëjijtëtyä'äy.

9Ja naax kajpn tëë ja nyitëjk'aaw mya'taaynyë ets mëti'ipë mëët y'ëtukyën nän tëë mya'ta'ay; tëj joow të jyajta'ay, aak naaxkëjxy të kyëtakta'ay. Yë yajkutujkpë ets y'ënä'ämpëtëjk aakjam yajpata'atë wiink naax wiink kajpn ma ja'ay wiink tios

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

t'ëwtatën; ka'ap maa ja Tios ja tyiyajtën y'ëkyajpatnë. Yë kyäjpxynyajxpëtëjk ka'ap y'ëkwinkëmaanëtë ets Wintsën tii y'ëktuk'ijxënëtë.

10Yë mëjja'aytyëjk amonyë jyaak u'unyëtë naaxkëjxy, tëë naaxway nyätyukupëjkta'ajëtë ets yë'ë wit të tuktëkëtë mëti'ipë u'kxpën nä'ämpën. Yë to'oxy'ëna'këty mëti'ipë kukajpnajtëpën Jerusalén winta'ak naaxkow jyaak jëtitë.

11Moonëpës yë n'ijxën koos je'eyë një'ëy nyä'äxy, jëtu'unës njawë mëpaatëpës yowë nkatsy pyëjnë; tëëjës näjyawëty ntimy xyejykyukëxë koos të n'ixy ja nja'ayës ja nyaax kyajpn të kyutëkoy, koos n'ixy ko yë'ëpaat pi'k ëna'k yuu'o'knëtë tu'ujoty.

12Ets ja pi'k ëna'këty t'ënëmaaytyë ja tyaakëty: Nanë, ka'ap tii kääkynyë ka'ap tii uukynyë. Aak ooky muum yajpatnëtë tu'ujoty ma kajpnën, tam tyaak jyatsä'än'itëtë ko y'ooktë.

13¿Pën mëët nëk ijxkijpxëty wi'ix mjaty mkëpetyën mijts Sión kajpn, oypyë mkëxë'ëkyën? Mëjwiin këjää të m'ëyo'onpaaty; ¿pën m'ëk yajjotkujk'atëtëp?

14Ja wiinkëma'ay mëti'ipë ja mkäjpxynyajxpëtëjk ojts mtuk'ëwa'anxëtën nëkoo ojts je'eyë mwin'ëënyë. Ka'ap ojts tkajpxkëxë'ëktë ja mpoky këtiipë ja mjuukyajtënëty y'oyëtëty, nëkoo ojts mtukwinwanëty oypyë juukyajtën ets ojts mtukmëpëkyë.

15Ko m'ixyë mëti'ipë jam najxtëpën tu'u'am je'eyë kyë'ë t'apo'kxmuktë ets mtukxi'ikyë; je'eyë kyëpajk tjëpiptë ets wyiin y'aaw tuntë ets y'ëna'antë, tää ënät, ixtë wi'ix yë Jerusalén kajpn jyätyën mëti'ipë ijty janty'oy näyajnajxëpën, mëti'ipë ijty ja'ay tyijtëpën y'oyëty tyujëty.

16Aak mwiinktijënëp yë mëtsiptëjkëty. Je'eyë xyu'uxtë ets wyiin jyëjp tuntë ko m'ëtsu'uxyä'äxyë ets y'ëna'antë: Xit ko'ow të ntu'unëmë. Tyam jëtu'un të tpaaty ja xëëw po'o mëti'ipë ënäty yajjëjp'ijxpën; tyam ënät njanty y'ijxëmë.

17Tëë yë Wintsën tuny mëti'ipë të tmay të tajyën ets jëtu'un winë të tuny tä të tnikäjpxyën. Tëë tyajkutëkoy mëti'ipë tëëyëp nyikäjpxypën ko tyajkutuka'any, yë'ë të tyajnitukë ets mëtsip mnëxi'ik mtukxi'ikëtëty ets mëtsip mëj'äämpy të tyajnaxy.

18Yë'ë Wintsën amëtow yë näypyutëkë, mijts Sión kajpn oypyë tsujpë. Yajpëyë'ëk yë mwiin nëëw xëëny koots. Këtii myaxtuky, këtii mwiin xyajpo'kxy mëët yë jë'ëyën yaxën.

19Pëtë'ëk, ya'ax jok tsu'um koots; yajtukwa'ats yë m'aaw mjot ma Wintsënën, wä'än yë mwiinnëë tpëyi'iky nëëjën; yujkxaj yë mkë'ë ets amëtow pëjktsow ma yë'ëjë wä'än tpa'ëyoy yë m'u'unk m'ëna'k, mëti'ipë yuu o'ktëpën xii yaa muum ma tu'u y'ëwtityën.

20Ëk'ix Wintsën, mëmay mëtaj ko mijts ka'ap ni pën jëtu'un xytyunyëm ëxëëk. ¿Mëpaat jëtäätën tu'uk u'unktaak tsu'utsëty yë kyë'ëm u'unkë? ¿Mëpaat jëtäätën y'ooktë tyëkoytyë yë teetytyëjkëty ets käjpxynyajxpëtëjkëty jap ma tsajptëjkënë?

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

21Xii yaa muum o'kpë kyëxë'knëtë në'ëjoty tu'ujoty, mëjja'ay, mutskja'ay, ye'etyëjk to'oxytyëjk mëti'ipë yo'kpux o'ktën. Ko të mjoot'anpëky tëë o'kën xyaj'ity, ka'ap pën të xypya'ëyoy ko të myajja'ay'ooky.

22Xii yaa muum të xyajtsoony atsë'ëk ajawëpë, jëtu'un tä jeexyë myintën xëëw'ijxpë; Wintsën ko xyaj'ity yë ëyo'on ni pën të kyamayë kyä'äkëty. Mëti'ipës ojts nyaj'ijxpëkyën yë mëtsip të tyaj'o'kta'ay.

Lamentaciones 3

1Ëjts tëëjës njawë yë ëyo'on jotmay, ko Wintsën të jyoot'anpëky.

2Jamës të xyajnëjkxy ma y'api'its y'akootsëtyën, jamës të xyajye'ey ma ka'ap tyi'kxy jyäjyën;

3janaam jatsojk ets winëjääjëty xykyoxyës xytsyiikyës.

4Tëë tyaj'ëmëjë njot nini'kxës, atëj tuktëjë të tuunta'ay nwaay npajkës;

5të̈ë xytyuknajuuxyës yë pëjkën ijxën ets mëti'ipë nmë'ëyowëpës;

6akootstuuyës të xyajjuuky'äty, jëtu'un tä mëti'ipë tëëyëp o'ktëpën.

7Kemy jotypyën të xypyëjktä'äkyës mëti'ipë ka'ap tmëëtëtyën pëtsëëmtakn; etsës të xytyuktsuumtä'aty yë pujxntä'äky;

8oyës mëk të amëtoy yë näypyutëkë, ka'ap të tmëtoy yë n'aaw nyo'knës;

9të̈ë mëjpotsy tpëjktä'äky maas ënäty naxa'anyën, tëë tyajtëkatsy yë në'ë ntu'ujës.

10Jëtu'un të nyäpyëjktä'äkyë ma ëjtsën tä tu'uk kaajën mëti'ipë muum yu'utsy näpyëjktakëpën;, jëtu'un tä tu'uk osën mëti'ipë nipëtë'ëkaanpën.

11Tëës xyajtu'utëkatsy ets tëë xyajtsëtyuty, yajxonës të xy'ëtsë'kënë.

12Ëjtsës yë tyi'pxn të xytyukni''ixyë.

13Ja ti'pxn mëti'ipë yë Wintsën të ti'pxë'ëkyën kujkës të xypyääty ets yajxon të kyëktëkë.

14Aak je'eyës nja'ay xynyëxik xytyukxiknë; janaam jatsojk aak'ëjts yajnikajpxp yajnimëtyakp.

15Ëxëëkës yë Wintsën të xytyuny; ta'amëm jyawë mëti'ipës të xytyuk'uukyën.

16Yajxon të tnaxkutäxë n'aaw ntëtsës naaxkëjxy; tëëjës xytyukpatijë'ëky yë naaxway.

17Ma ëjtsën ka'ap yajpaaty jotkujk'atë, tëëjës nja'atyëkooynyë wi'ix ja'ay nyäjyawëty jotkujk.

18Tëës ënäty n'ënanë ko ka'apës ja Wintsën n'ëktukjotkujk'atanë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

19Nja'amyejtsypës yë nmonyë ntukyës, yë n'ëjënës ntu'kënës ets n'ëyo'on njotmayës;

20koos nmëmay nmëtajy jëtu'unyës näjyawëty nmëjaawkëxy.

21Tä tu'uk winma'any mëti'ipës nmëët'ajtypyën njotjoty nwinma'anyjoty ets jämyës yë njot nwinma'any njaakpëjktä'äky.

22E yë Wintsën, ijxtëm yajnijawën ka'ap yë tsyojkën jya'awën kyixy nyäxy ets y'oy jot y'oywyinma'any ka'ap kyukëxë.

23Jopy jopy y'ajämë; mëjwiin këjää yë tsyojkën jya'awën.

24Tëës xy'ënëëmë: Ko yë'ëjës ntuk'ijxpäjtëp ets ko jamës winë mpaata'any.

25Yë Wintsën y'oyjya'ap yë ja'ay mëti'ipë tuk'ijxpäjtëpën, mëti'ipë yë'ë nimiinëpën.

26Oy ko yë Wintsën n'a'ijx njëjp'ijxmëty yë näypyutëkë, yë'ë nyija'ap jëna'a xypyutëkëja'anëmë.

27Oy ni'ik ko yë ja'ay yë'ë tëyajtën tuny.

28Yë ja'ay amonyë ets nätyu'uk mëpaat wyi'imy ko yë Wintsën y'ënë'ëmxëtëty ets amonyë y'itëty ets nätyu'uk wyë'ëmëty;

29ni'ikyë mëpaat tkukajpxë ets wyintä'äky nyaaxkoy, wä'änxyëp yë Wintsën pya'ëyowëtëty;

30ni'ikyë mëpaat wyiin jyëjp tyäky ma oypyën ets t'ëxajëty yë kajpxwijën oy ja'ay wi'ix y'ënë'ëxëtëty.

31Yë Wintsën ka'ap tu'ukyë xyjyä'äytyëko'omyëty.

32Oy xy'ëkyaj'ëyo'owmëty, xypya'ëyo'owmëp jatëkok, jä'ä ko tsyojkën jya'awën mëj këjää ni'ik.

33Yë'ë ka'ap t'oyjyawë ko yë naaxwiinyëtë ja'ay y'ëyoy jyotëkoy ets ka'ap jëtu'un jyawinmay tyaj'ëyowa'any yë naaxwiinyëtë ja'ay.

34Ko yë tsumjyä'äytyëjk ka'ap yajpa'ëyoy mëti'ipë tsumy matsy ijtëpën ma naax kajpnëtyën,

35ko kyayajmëj'ixy ja tëyajtën ma ja Ni'ik Këjxmëpë, mëti'ipë tu'uktu'uk ja ja'ay patëpën,

36ko ja oypyë ja nipaye'eyën kyayajtuny, ka'ap yë Wintsën jëtu'unpë t'oyjyawë.

37Ko pën wi'ix y'ënä'äny, ko pën tii jyätyë kyëpetyë, paaty jyëtu'un'aty jä'ä ko Ni'ik Këjxmëpë jëtu'un të tyajnikutukë.

38Ko winë oy wyimpëtsëmy ets ko winë ëxëëk wyimpëtsëmy, yë Wintsënën jëtu'un yajkutujkpy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

39Yë naaxwiinyëtë ja'ay pokyjoty je'eyë jyuuky'äty, ¿tii ko nëkoo? y'ënä'äny y'ëti'itsy.

40Tsojk nmëma'ay nmëtajëmë wi'ix nyajpatëmë ets tsojk niwinpijtëmë yë Wintsën.

41Tsojk Wintsën tsajpjotmëpë nmënu'kxtakëmë.

42Ëëtsajtëmë tëë ntuuntëko'oyëmë ets tëë nkäjpxykyumëtoownajxëmë ets mijts ka'ap të mpokymye'kxy.

43Yë mtsip m'äkës të xytyukna'ëwtitë, tëëjës xy'ixjëtit xypyajëtitë, etsës të xyaj'ooktë, ka'apës të xypya'ëyowtë.

44Je'eyë të mnäyu'utsyë yootsjoty këtiipë xymyëtowëty ëëts ja nnu'kxtakënëty.

45Jëtu'unës të xyajnaxtë pu'uxmën ma ja'ayëtyën.

46Aak xynyi'apëtsëëmtëpës yë nmëtsiptëjkëty;

47ëtsë'këtyëp, yaj'ookantëp, yajkutëkoyantëp ets xit ko'ow ëëts je'eyë të xytyuunta'atë, jëtu'unës njat të nkëpätë.

48Nijëëy niyäxypyës ja nnaax nkajpnës koos n'ixy wi'ix kyutëkoyën.

49Xëmë ka'atëëpës yë nwiin nëë, ka'apës mpo'kxy, jä'ä ko ka'apës npaaty tiijës xyajjotkujkta'akëpën

50ënätnëm tëy ko yë Wintsën xynyi''ijxkëta'aktëtyës.

51Njootjotypyaatës pyëjknë yë nwiinës, mëët ko o'ktëy jyatë kyëpätë ja to'oxy'ëna'këty mëti'ipë nkajpnjotyës yajpatëpën.

52Yë nmëtsiptëjkës ajotkumonës të xymyatstë, jëtu'un tä ja'ay tmatsyën joon jëyujk ets ka'apës tii poky nmëëtëty;

53ajuukyës të xykyujëpipëtë nëëjutjoty ets t'akë'ëtë mëët tu'uk yë mëjtsaa.

54Etsës ja nëë të xynyijä'tstëkoy, japës të nmay të ntajy: Tëë, tëkoopyës jëtu'un.

55E ëjts, Wintsën, ënetyës të nkajpxpaaty yë mxëëw maas ënäty jap naaxpa'tkë'p nyajpaatyën;

56mijts të xymyëtoy yë n'aaw nyo'knës ets tëë xymyëtoow'ity ko të nmënu'kxtä'äky.

57Jä'ä xëëw ma nmëkäjpxyën, jä'ä xëëw mminy ets xy'ënëëmës: Këtii mtsë'ëkëty.

58Mijts Wintsën, mijtsës xynyiwaantutp tsipjoty ets mijts myajtsokpy yë njuukyajtënës.

59Mijts wa'ats xy'ixy xynyijawë wi'ix ka'ap oy nyajnipaye'eyën, paaty mijts npëjktsoy etsës mijts xypyaye'eyëty.

60Mijts wa'ats xy'ixy xytyuny wi'ix je'eyë yaj'o'okwinpita'antën ets mnija'ap wi'ix xynyimay xynyitajëtënës.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

61Mëtoow'it wi'ix y'ëna'antën ëxëëkjaty ets wi'ix xynyimay xynyitajëtënës;

62je'eyë tsyäty kyajpxtë ets janaam jatsojk ëjts xykyatuk'ëmoontëp.

63Ix, wi'ix tii tuntën, mëti'ipëjaty tyuuntëpën aak'ëjts je'eyë xynyëxik xytyukxiktëp.

64Mijts tukukëpät ijxtëm pyaat'atyën, tëytyun ijxtëm pyaatëtën.

65Mëk jyot wyinma'any pëjktakëyë këtiipë oypyë tja'akyukëtëty ets xypyokëty.

66Mpaja'tëp oy maa tyimnëjkxtëty, Wintsën, mijts m'a'ixëp ets yaa naaxwiiny tyimkutëkoytyëty.

Lamentaciones 4

1Tëë ja pu'ts pujxn yëkëtyä'äy. Ka'ap y'ëk'atë'kxnë. Xii yaa muum në'ëjoty tu'ujoty yajpatnë xit ko'oy, ja tsaa oyëtypë jëtu'unyë muum jyaak ka'tsnë

2Yë Sión ja'ayëty, mëti'ipë ijty yajtsojktëpën, mëti'ipë ijty tsoopatëpën këtiinëm yë pu'ts pujxn, tyam jëtu'un yajjawëtë naaxtu'tsën.

3Yë wax jyaak yajtsi'tstëp yë y'u'unk ets tyajjotkujk'atë, e yë nkajpnës ni'ikyë tyëkooynyë jëtu'un nyäpyëjktakënë tä pawojnyën mëti'ipë tsënääpyën jam të'ëts'itjotm.

4Nëkooyë y'u'unk y'ëna'k yuu o'kënëtë, tëë pya'kxwiin nyamëj'o'tspäjnëtë. Jya''amëtoow yë pi'k ëna'këty tii kyäytyëpën, je'eyëp ni pën kyayajkayë.

5Mëti'ipë ku'uxyë të kyäy të y'uuktën, tyam yë'ë yuu'o'ktëp në'ëjoty tu'ujoty. Mëti'ipë të yaak të pyatën akujk jotkujk mëët yë wit meeny, pu'uxmjotypyën yajpatnëtë.

6Yë nnaax nkajpnës yë y'ëxëëktu'un y'ëxëëk kajpxënëty nëkooyë të kyëjääjënë këtiinëm jyëtu'un'ajtë yë Sodomë kajpn, mëti'ipë ojts poj'am kyutëkoyën ets mëti'ipë ka'ap pën nyitëkëtyën.

7Poop ijty yë jyä'äyëty yaj'ixtë këtiinëm jëtu'un pyoopëty yë tip ets këtiinëm jyëtu'unëty yë tsi'tsknëë; tsapts ijty yaj'ixtë ja jyot nyini'kxëty këtiinëm jëtu'un yë nëë jëyujk y'atääm; janty'oy kyëxë'ëktë, tä oy tsyaajën.

8Tyam je'eyë y'akootsënyë; ka'ap y'ëkyaj'ixkajpnë. Tëë nyini'kx myëjtëtspäjtaaynyë pyajkwiinyëty, jëtu'un yaj'ijxnëtë ja'axy tsyë'ëtsën.

9Nikë oy mëti'ipë pojën o'kën tsipjoty këtiinëmëm mëti'ipë yuu'o'ktëpën, jä'ä ko mëti'ipë të yuu'ooktën jeky të y'ëyowtë, ko të tyëkoy'äty ja ka'ayën ukën.

10Oy ënäty ja to'oxytyëjkëty oy ja jyot wyinma'any tjamëët'atë, ojts ja y'u'unk tyajkëëwnëtë; ojts ja y'u'unk tsu'tsnëtë ko kyutëkooy ja naax kajpn.

11Yajnajx ja Wintsën ja tsyip y'äkë, ojts tyajmëtä'äky ja jyoot'an; yajnitooy ja Sión kajpn ets yë'ëpaat tyajkutëkooytyääy ja pyoty ëjx.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

12Yë yajkutujkpëtëjk mëti'ipë ënä'ämtëpën naaxwiinyëtë apëtsëmy, nitu'uk ojts tkamëpëktë ko yë mëtsip jëna'a tnitëkëty yë Jerusalén kajpn.

13Ets yë'ë jëtu'un të tkujatëtë ko ja teetytyëjkëty ets ja käjpxynyajxpëtëjkëty të tyëkoytyë, ko jap tsajptëkoty të yaja'ay o'knëtë, ko të tyaj'o'knëtë ja ja'ay ka'apë tii poky tmëëtëtyën.

14Jëtu'un nyäpyëjkta'akëtë ko nyaxtë tyëkëtë ka'ap yowë tii t'ixtë; ëxëëk ja jyot wyinma'any yajpaatë, ni pën kyawinkuwa'akëja'anëtë.

15Jëwa'aktë, jëwa'aktë, jëtu'un yaj'ënëëmëtë ja'ayëty; këtii xywinkuwa'akëtë tääpë ja'ayëty, ëxëëk yë'ëjëty. Yë'ë mëti'ipë tëë tyuuntëkoytyën, mëti'ipë käktëpën, jëtu'un y'ëna'antë mëti'ipë wiink tios y'ëwtajtëpën, ka'ap tjëkyepy yaa tsyëënëtëty.

16Tëë yë Wintsën y'ëxmatsëtë, paaty jëtu'unyë të y'aye'eyëtya'atë ets ka'ap të y'ëkni''ijxwinpijtënëtë. Ko ka'ap pën ja teetytyëjkëty të t'ëkwintsë'kënëtë ets ko ka'ap pën ja mëjja'aytyëjkëty të t'ëkja'amyäjtsënëtë.

17Ëëtsajtëm oy jënu'un wiin nyaj'ënu'kxëmëty ets oy jënu'un nja'ëwxijtmëty ja näypyutëkë, ka'ap tii mpaata'anëmë. Yë'ë ntsaty'ëwxijtëmë tu'uk yë kajpn mëti'ipë ka'ap tjëkyepyën xyajtsokmëty.

18Aak y'ijx'ijtëp maajaty najxëmën; ka'ap tjëkyepy wi'ix muum nëjkxmëtyën. Tyim paatyp ja xëëw ma n'o'ktä'ämyëtyën, tëë jëtu'un, o'ktä'ämyëp ënät.

19Ni'ik pye'tym'ajnëtë yë nmëtsipëtyës këtiinëm jyëtu'unëty yë witsn mëti'ipë tsajpkëjxy kääkjëtijtëpën; koos njanëjkxtë kopkkëjxm tamës xypyaja'të, koos nëjkxtë të'ëts'itjotm tamës xypyaja'të.

20Tëë yajtsumy yajmatsy mëti'ipë ja Wintsën wyin'ijxën, mëti'ipë ijty ëëts xyjyotkujkmooytyëpën, ja yajkutujkpë mëti'ipë ijty ëëts n'antijtëpën: Yë'ë wyintuuy jotkujk njuuky'ata'antës ma naax kajpnën.

21Xi'ik, xoonta'ak mijts Edom kajpn; mëti'ipë jam Us yajkutujkpën. Mtukëta'akanëp näjyëtu'un ja ëyo'on jotmay ets jëtu'un nëjkx mjaty tä ja'ay myu'ukyën ets tä ja'ay niwa'ats ëxwa'ats wyi'imyën.

22Mijts Sión kajpn, tëë nyäxy ja mtëytyu'unën; ka'ap yë Wintsën m'ëk ixkäxanënë mnaaxjoty mkajpnjoty. Je'eyëp ko tyiytyunäämpy yë mtëko'oyën mijts Edom kajpn ets yajnikëxë'ëkäämpy ma të mtëkoyën.

Lamentaciones 5

1Wintsën yë'ë ja'amyäts wi'ixës të njat të nkëpätën; ijxtëkës, wi'ixës xyajjoot'anpëktën.

2Aak wiink naax wiink kajpn yajpaaty mëti'ipë ijty ëëts njä'ä'ajtëpën; ja njëën ntëjkëtyës wiink ja'ay ja tyam jyä'ä'ajnëtëp.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

3Ku'ooky u'unk ëëtsëtynyë, ka'apës pën yë nteetyëty; ku'ooky to'oxytyëjkën ja ntaakëtyës të wyë'ëmnë.

4Njuuynyëtëpës mëti'ipës ëëts nnëë'ajtëpën; njuuynyëtëpës mëti'ipës ëëts nja'axy'ajtëpën.

5Jëtu'unës näjyawëtë tëëjës yowë xytyukyo'ktsu'umënëtë yë kepy mëti'ipë tsajpkaa myëyuupyën; ja n'ënu'kxëtë ka'apës xyajpo'kxtë.

6Koos nkääky n'uuky ntsojktë, jëyëjpës ojts yë Egiptë ja'ayëty ets Asiria ja'ayëty nmëtuntës.

7Nteety ntaakëtyës pokytyuuntë ets tëëyëp ja y'o'knëtë, ja nyëë pyokyëty ëëts ja nkëpäjtëp.

8Ëyoopëtëjkëty mëtuunpëtëjkëty tyam ëxëëk xytyuuntëpës ets ka'ap pën mëti'ipës xyajtso'oktëpën kyë'ëjootjotyëty.

9Ëtsë'ëkëtuuyës yë njuukyajtën mpëjkta'aktë koos një'kxy mpëky n'ixta'atë ets tsiptuunpëtëjkëty mëti'ipë jam të'ëts'itjotm jayajpatëpën ka'ap tii tuntë.

10Jajp toopy ëëts ja njot nini'kxëty jëtu'un tä jëënkopk jyäjyën tyoyën, mëët jëën mëti'ipës mpa'am'ajtëpën.

11Jam ma Sión kajpnën ets jam ma Judá kajpnën ka'ap ja to'oxytyëjkëty ets ja to'oxy'ëna'këty pën të wyinkutsë'ëkëty.

12Ja nkopktëjkëtyës kyë'ëkëjxy të yajtëëyë'ëktë, ja mëjja'aytyëjk ka'ap pën të y'ëkwinkutsë'kënë.

13Ja ja'ayëty mëti'ipë mëkëtyën kumëjaawëtyën yë'ë yajpëjktaktë jëtsymyääpë; e ja ëna'ktëjkëty yë'ë yajpëjktaktë nija'axpë.

14Ka'ap maa ja mëjja'aytyëjkëtynyë mëti'ipë jam ma tëjkëtyaknën yajpatëpën; ka'ap y'ëkyajmëtoownë ëna'ktëjkëty y'ëk'ëëw y'ëkyaxnëtë.

15Ka'ap yë xoontakën; y'ëkyajpatnë maas yë n'aaw njotëtyën; ja ety puty monyëtukyë të y'awinpijnë.

16Jëtu'unës nyajajnëtë tëë yowë ja nkujanëtyës xykyuka'atutnëtë; janty mon janty tuk ëëts nyajpaatë koos të mpokytyuntë.

17Paaty ëëts ja n'aaw njotëty pyëktë y'atontë; paaty ëëtsëty ja n'ijxën myoonëtë.

18Yë Sión kopk tsaanipiyën je'eyë kyëxë'knë; yë wax je'eyë najxnëtëp tëjkënëtëp.

19E mijts Wintsën, xëmë myajkutuka'any; xëmë myajpaata'any ma mkutujktaknën.

20¿Wi'ixës ko xëmë xyjyä'äytyëkoytyë? ¿Wi'ixës ko jeky xy'ëxmatstë?

21Wintsën, yajwinpijtëk ëëts jatëkok ma mijtsën, winpitantëp ëëtsëty. Mijts m'a'ixëp etsës ja njuukyajtënëty jëtu'un jatëkok y'awinpitëty tä ijty tëëyëpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

22Mijts je'eyë ëëts të xy'ixtij xy'ëxwanëtë; mëj këjää yowë të mtimjyootanpëky ma ëëtsëtyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Ezequiel

Ezequiel 1

1-3Ëjts, yë teety Ezequiel, yë Buzí myaank; tëkok ojts nwin'ixyës, jamës näjyawëty ntänë ma Quebar mëjnëëjën, jam Babilonyë; ma ënäty yajpaatën ja ja'ayëty mëti'ipë tsumy matsy të yajmënëjkxtën. Ënät ja tsajp y'ëwatsy ets nwin'ijxyës yë Tios. Jää ma myëmëkoxk anyën yë mëmajktaxk po'opë, ma y'apetyën ja më'i'px majk jëmëjtpë, tëë ënäty mëkoxk jëmëjt nyajxnë ma ja Joaquín yajkutujkpë yajmënëjkxyën tsumy matsy. Ënät ja Wintsën ojts xykyë'ë nnixajyës.

4Ënätës të n'ixy ko jam anëkëjxmtsow të tsyoony yë tuupoj, jap mëj yootsjoty pyëtsimy jëënën, jëtu'un y'atë'kxy wëtsukën ets na'ëwtityë mëk tyi'kxy. E jam jëënjotm jëtu'un yaj'ixy y'atë'kxy tsuxkpujxnën,

5e itkujky nimajktaxk yë tsajpjotmëtë kukäjpxy yaj'ixy, ja'ayën kyëxë'ëktë.

6Tu'ukjaty, taxk yaj'ixtë kyëpajk ets taxk yë kyäkn;

7tëyë tyeky yaj'ixtë, jëtu'un yë tyekxyookyëty tä tsajpkaajën ets jëtu'un y'atë'kxy tä tsuxkpujxnën tëëpë yajnime'eyën.

8-9Ëpëky ja taxkpë ja kyëpajkëty ets ja taxkpë ja kyäknëty; ya'atë tsajpjotmëtë kukäjpxy jëtu'un yë kyë'ëjëty y'ixë'atë tä ja'ay kyë'ëjën; pë'aaytsyow tmëët'atë taxk atu'um, ma kyäknpa'tkëtyën. Aak näpyatëtëp ja kyäknëty. Ko ye'eytsyoontë ka'ap y'ëkwinpijnëtë, tu'ukyë tyu'u tkuuynyëjkxtë.

10Ja taxk pa'apë ja wyiin jyëjp; tu'kpa'a jëtu'un yaj'ixy ja'ayën; ja a'oytsyowpë jëtu'un yaj'ixy kaajën; ja anajnytsyowpë jëtu'un yaj'ixy tsajpkaajën ets ja jëxkë'ptsowpë jëtu'un yaj'ixy witsnën.

11Anëkëjxytsyow ja kyäkn yujkxajy. Mäjtsk nyäpyäätyë ets mäjtsk ja nyini'kx tuknikë'ëtë.

12Aak wintuuytsyow ye'eytyë ets ka'ap wyimpitë. Yë'ë pyanëjkxtëp ja tu'u mëti'ipë ja Wintsën tukpaye'eyëtëpën.

13Ya'atë tsajpjotmëtë kukäjpxy jëtu'un yaj'ixtë tä jëënpajkën, ëkë tä jëënyä'änkën mëti'ipë jam najxtëp tëjkëtyëp; ja jëën jä'ä të'kxp jajp ets jap jëënjoty wëtsukën jap pyëtsimy.

14Ja tsajpjotmëtë kukäjpxy pe'tym nyaxtë tyëkëtë, jëtu'un tä wyëtsukyën.

15Ënätës të n'ixy tääpë tsajpjotmëtë kukäjpxy, naaxkëjxy ma tyänëtën aak tamtëm pya'akëëynyëtë tëkäämpë.

16Tu'knax ja tëkäämpë taxkëty ets tu'knax y'oytyunyëty, jëtu'un y'atë'kxy tä pu'ts tsaajën. Ets jëtu'un yaj'ixy jap yowë wiinkpë tëkäämpë, tëkäämpëjoty.

17Jyëkyejpy oy maatsow tyimnëjkxa'antëty, ka'ap kopkpëky ja tyu'u tniwinpitë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

18Etsës të n'ixy ko ja taxkpë ja tëkäämpë tam tmëëtëty ëpëky yë nyijän, ujts yaj'ixy mëët yë të'kxën jajën na'ëwtity.

19Ko ja tsajpjotmëtë kukäjpxy muum nyëjkxtë, ënätyë näjyëtu'un ja tëkäämpë nyëjkxtë mëët yë'ëjëty ets ko ja tsajpjotmëtë kukäjpxy pyëtë'ëktë ënätyë näjyëtu'un ja tëkäämpë pyëtë'ëktë.

20Yë tsajpjotmëtë kukäjpxy jam nyëjkxtë ma ja Tios tyuk'ënä'ämëtën ets ja tëkäämpë nän mëët nyëjkxtë, jä'ä ko ja tëkäämpë yë'ë mëët tu'ukyë ja tsajpjotmëtë kukäjpxy jyuuky'atë.

21Ko ja tsajpjotmëtë kukäjpxy yu'kxtë näjyëtu'un ja tëkäämpë yu'kxtë, ko yu'kxmontë ja tsajpjotmëtë kukäjpxy näjyëtu'un ja tëkäämpë yu'kxmontë; ko ja tsajpjotmëtë kukäjpxy pyëtë'ëktë näjyëtu'un ja tëkäämpë pyëtë'ëktë jä'ä ko ja tëkäämpë yë'ë mëët tu'ukyë yajpaatë ja tsajpjotmëtë kukäjpxy.

22Jam këjxm ma kyëpajkëtyën jëtu'un yaj'ixy nyiwits nyijuux y'atë'kxy y'ajajy tä kiikën.

23Ma ja niwits nijuux ja pya'tkën jëtu'un ja tsajpjotmëtë kukäjpxy ja kyäkn tkëëytyëwtë ets t'akëëymyuktë. Amäjtsk ja kyäkn nyätyuknikë'ëjëtë.

24Ojtsës näjyëtu'un nmëtoy wi'ix ja kyäkn y'ëna'antë ko kyääkjëtitë: jëtu'un yajmëtoy tä mëjnëë y'iitsyën ko kyomy, tä kyäjpxyën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, tä tsiptuunpëtëjk wya'kta'aktën. Ko wya'ak'oyëtë tääts ja kyäkn tkëëymyuktë.

25E tu'uk ja mëto'owën të tsyoony jam ma niwits nijuuxën mëti'ipë yajpatpën jam këjxm.

26Jam niwits nijuux nëkëjxy jëtu'unës të n'ixy jam yowë yë po'kxtakn ma yajkutujktaknën, yë'ë mëët y'oytyunyëty yë tsuxk uky tsyaa; e ma tääpë kutujktaknën jam tu'uk yë ja'ay yaj'ixy.

27Ma wyëënën ets anëkëjxytsyow ma myoxën ma kyätyën, jëtu'un yaj'ixy y'atë'kxy tä tsuxkpujxnën ets jëënën yaj'ix nya'ëwtityë; ma pyuuy ma tyekyën jëënën yaj'ixy. Pyë'aay jëtu'un yaj'ixy ajajp yowë.

28Tä i'tyën mëti'ipë këxë'kpën xëëw'an akujky ko tyu'uja'any, jëtu'unës ja Tios ja myëj'ajt y'oyajtën të n'ijxë. Koos jëtu'un të n'ixy täätsës të nwintä'äky të nnaaxkoy, yë'ëjës yë nwinpok ntukpatyp yë naax.

Ezequiel 2

1Ënätës të nmëtoy tu'uk ja ja'ay kyäjpxy etsës të xy'ënëëmë: Mijts naaxwiinyëtë ja'ay, wa'kukë, tyam nmëmëtya'aka'any.

2Koos tääpë ja'ay të xymyëkäjpxy, ënätës të xytyuktëkë ja Tios ja myëk'ajtën etsës të nwa'akë'ëky. Täätsës të nmëtoy ko ja aaw ayuk mëti'ipës ënäty xymyëëtmëtyakpën

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

3jëtu'un y'ënaan'ëtë'ëtsy: Mijts ye'etyëjk, tyam yë Israel ja'ay ntuknikäxa'any, yë kajpn ka'apë jyä'äkyukën mëti'ipë käjpxy kyumëtoownajxpën, yë y'ap y'okëty ets yë'ëjëty tëëjës xynyipëtë'ëktë ets jëtu'un tyampaat.

4Näyjyëtu'un yë y'u'unk y'ëna'këty ka'ap kyäjpxyjyä'äkyukëtë ets kujuun oyëty. Paatykyëjxm yam mijts nkäxa'any ma yë'ëjëtyën ets xy'ënëëmëty: Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny.

5E oy tmëpëktëty ëkë tkamëpëktëty mëti'ipës ënäty mkäjpxypën, jä'ä ko yë'ë je'eyë xëmë kyäjpxykyumëtoownaxtë, nyijawëtëp ko tää tu'uk yajpaaty yë käjpxynyajxpë ma yë'ëjëtyën.

6Mijts, ye'etyëjk këtii xytsyë'ëkëty ets këtii xymyëpëkëty oy wi'ix jya'ëna'antëty, oy jëtu'un mjanäjyawëtëty äpny akujk ëkë kä'py akujk yowë myajpaaty. Këtii mtsë'ëkëty oy wi'ix m'ënë'ëmxëtëty ets këtii xytsyë'ëkëty ko ëxëëkëm wyintë'kxtëty ets nëkooyë y'ëwa'an'atëty.

7Mijts kajpxnax yë n'ayukës, oy tmëpëk tkamëpëktëty, jä'ä ko yë'ëjëty je'eyë kyäjpxykyumëtoownaxtë.

8Mëtoow'it yajxon wi'ix n'ënëëmën, këtii käjpxy kumëtoownajxpë mnäypyëjktä'äkyë tä yë'ëjëtyën. Awë'ëk ets xykyu''uknaxëty mëti'ipë yam nmo'ojäämpyën.

9Ënätës n'ijxy tu'uk yë kë'ë myëjxajy, yë'ë kyë'ëpëk'ajtyp yë noky axaatsy.

10Ënät ja kë'ë të txa'tstëy ja noky ëjts nwintuuyës. Mäjtskpa'a jyä'äyëty, yë'ë jap kuja'ay miimp: yë jë'ëyën yaxën, monyëtukyë ets ëtsu'uxyaxën.

Ezequiel 3

1Ënätës yë Tios xy'ënëmaay: Mijts, ye'etyëjk, jë'kx ya'atë aaw ayuk mëti'ipë kuja'ay miinpën ets nëjkx xymyëmëtyä'äky yë Israel ja'ayëty.

2Ënätës ojts n'awë'ëky etsës ojts xytyukjë'kxy ja aaw ayuk.

3Etsës xy'ënëmaay: Kujë'ënax ënät tyam mëti'ipë yam nmoopyën ets mjot mëët xyaj'utsëty. Ënätës ojts nkujë'ënaxy ets janty pa'akëm xy'atëjkëyës.

4Ënätës xy'ënëmaay: Nëjkx tukmëmëtya'ak yë Israel kajpn ya'atë aaw ayuk mëti'ipës ntsojkpyën nijawëtëty.

5Ka'ap yam nkexy ma tu'uk yë kajpnën mëti'ipë tsip yë y'aaw y'ayuk yajwinja'apën, yë Israel kajpn yam ntuknikejxyp.

6Ka'ap yam kanaak yë naax kajpn ntuknikexy mëti'ipë tsipëty kajpxtëpën, ka'apë xywyinjawëtyën ets oy jeexyë yam yë'ë ntuknikäjxpë wyinmëtoowtëp jeexyë ja m'aaw m'ayuk mëti'ipë mnimëtyäkpyën.

7E yë Israel kajpn ka'ap ënät mja'akyukëja'anëtëty, jä'ä ko ka'apës ëjts xymyëj'ixtë. Tu'kë'ëyë yë Israel kajpn ka'ap kyäjpxyjyä'äkyukëtë ets kujuun oyëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

8E ëjts tëëjës ntuknipëjktaakë ets mijts ka'ap mkäjpxyjä'äykyukëty ets kujuun mnäpyëjkta'akëtëty tä yë'ëjëtyën.

9Juun yam mjot mwinma'any nyaj'awinpita'anyës jëtu'un tä nëtë'kxy tsyaajën. Këtii mtsë'ëkëty oy wi'ix yë wyiin jyëjp tjatuntë ets oy jënu'un jyakäjpxykyutëjtë.

10Ënätës xy'ënëmaay: Mëtoow'it yajxon mëti'ipë yam ntukmëmëtya'akäämpyën ets jap mjootjoty mwinma'anyjoty yajwë'ëm.

11Nëjkx yë mëku'uktëjk ixtë mëti'ipë jam tsumy matsy ijtëpën wiink naax wiink kajpn, wä'än t'ixy oy tmëpëk tkamëpëktëty yë m'aaw m'ayuk, jëtu'un xy'ënëëmëty: Jëtu'un yë Tios y'ënä'äny.

12Ënät ja Tios ja myëk'ajtën ojts xywyijtsë'ëkyës ets jap njëxkë'pës nmëtooyës tu'uk yë mëto'owën mëkpë, jëtu'un y'amu'uy tä yë naaxwiinyëtë yu'kxyën, ko jyëwä'äky jam ma y'ijtaknën ja Wintsën ja myëj'ajt y'oyajtën.

13Jä'ä ja mëto'owën yajmiintëp ja tsajpjotmëtë kukäjpxy ko ja kyäkn t'awojpmuktë ets ja tëkäämpë mëti'ipë jam yajpatpën yë'ë wyintuuyëty; jëtu'un ja mëto'owën yajmëtoy tä y'amu'uyën yë naaxwiinyëtë ko yu'kxy.

14Ënätës ja Tios ja myëk'ajtën ojts xyajpëtë'ëky etsës xyajpëtsëmy jap, mon tukës ojts nëjkxnë ets jë'ë ya'ax, tamës ja Tios mëk xymyajts'ity nkë'ëkëjxyës.

15Etsës jam nja'ajty Tel Abib, ma ja Quedar mëjnëëjën, ma tsyëënëtën ja Israel ja'ayëty tsumy matsy, wëxtujk xëëwës jam n'ijty, ka'apës ojts npaaty yë winma'any tiijës ntunëp ets wi'ixës n'ënëëmëtëty.

16Kom wëxtujk xëëw ojts yë Tios xymyëkäjpxyës, etsës xy'ënëmaay:

17Mijts, ye'etyëjk, të mpëjktä'äky ijx'ijtpë këwent'ajtpë ma Israel kajpnën. Ko ntukmëtowëty ja aaw ayuk, mkajpxnaxëp ets mnimëtya'akëp ma yë'ëjëtyën ets nijawëtëty wi'ixës ënäty n'ëna'anyën.

18N'ëkpëjktakmëty nikajpxëtyës tu'uk yë ëxëëk ja'ay mëti'ipë tëë nyitukën ets y'ookëty; pën mijts ka'ap ja ëxëëk ja'ay xytyuk'ëwaanë ko tëë nyitukë ets jeexyë ja y'ëxëëktu'unën t'ëxmatsy, yë'ë kopkpëky ja nëjkx tku'ookë ja tyëko'oyën, mijts nëjkxëp mpokytyëëmë'ëky ko ënäty të xykyatuk'ëwaanë ets jeexyë tsyo'oky.

19E pën mijts mtukmëtoopy ja ëxëëk ja'ay ja aaw ayuk ets mtuk'ënëmääpy ja y'ëxëëktu'un y'ëxëëk kajpxën ets ja jyuukyajtën ka'ap tyaj'oyë, ko y'ookëty kë'ëm ënäty nyätyunyë, nëkoo ko mijts tëë mnänyiwa'atsyë ets tëë ja mjuukyajtën xyajtso'oky.

20N'ëkpëjktakmëty wiinkpë ijxpäjtën; tu'uk yë ja'ay oypyë jyuuky'ätyën tyajtëkatsëty yë jyuukyajtën ets jä'ä tuunëty ja ëxëëkpë ëkë tëkatsypë ets jyuukyajtën tyajtsiptëkëty; pën mijts ka'ap wi'ix xy'ënëëmë, ookëp yë'ë. Ëjts ka'apës nja'amyätsa'any oy ënäty tii oy të tjatuny mëj këjää, yë'ë nëjkxëp ja pyoky tku'ookë;

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

je'eyëp ko mijts nëjkx nyajtëy pën tëë ënäty xyjya'ënëëmë ets ka'ap tii tëkatsy tunëty.

21E pën mijts mnëmääpy tääpë ja'ay ets këtii pyokytyunëty ets ka'ap pyokytyuny, je'eyëm oy jyuuky'äty jä'ä ko tëë kyäjpxyjä'äykyukë, mijts nän myajtso'okëp yë mjuukyajtën.

22Ënät ja Tios ojts ja kyë'ë xytyuknixajyës jämyë ets xy'ënëmaayës: Pëtë'ëk ets nëjkx jam joyjotm ma nmëmëtya'aka'anyën.

23Ënätës të mpëtë'ëky etsës të nëjkxy jam joyjotm, jamës të n'ixy yë Tios yë myëj'ajt y'oyajtën, jëtu'un tä ënäty të n'ixyënës jam Quebar ma ja mëjnëëpa'ajën. Ënätës nwintäky naaxkooy, ntukpatypyës yë naax yë nwinpokës.

24Tä ja Tios xytyuktëjkëyës ja jyot myëjaaw etsës xyajwa'akë'ky ets xynyëmaayës: Nëjkx mnäyajku'ëtukyë mtëkoty.

25Ëk'ix, myajkutsumaanp mëët yë tejpxy këtiipë mpëtsëmëty ets jap myajpaatëty tu'ukyë mëët ja naax kajpn.

26Ëjts nyajkutukäämpy ets jëtu'unyë myä'än myëj'o'tspätëty mpa'kxwiiny ets uum mwë'ëmëty. Ka'ap nëjkx tjëkyepy wi'ix xy'ojëty ja naax kajpn ko kyäjpxykyumëtoownaxtëty.

27E ko ënäty tii ayuk ntukmëmëtya'aka'any, tääts jatëkok nyajkajpxë'ëkëty ets nëjkx xy'ënëëmë ja naax kajpn: Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny. Mëti'ipë ja'akyukëjaanpën, wä'än tja'akyukë, e mëti'ipë ka'ap jyä'äkyukëja'anyën wä'än tkaja'akyukë, jä'ä ko miitsëty jä'ä mkajpn'atë käjpxy kumëtoownajxpë.

Ezequiel 4

1E mijts, ye'etyëjk, koonë'ëk tu'uk yë muutsy ets xykyoonta'akëty mijts mwintuuy, jam xyajnikojtu'utëty yë Jerusalén kajpn.

2Tukyajnatuk yë tsiptuunpëtëjk ets kanaak xypyëjkta'akëty yë pujxn mëti'ipë ja'ay myëtsiptuunpyën, na'ëwtity xyajkojëty yë potsy ets xywyinwëëtëty jëtu'un yaj'ixëty tëë yowë nyatuky.

3Tääts xykyiiyë'ëkëty tu'uk yë pujxn jam xynyajtskëyëty itkujky ma mijtsën ets ma ja kajpnën, jëtu'un tä jeexyë jää y'apojtstukyëtyën ets mwa'ak'oyëty ma ja kajpnën wintuuytsyow tä jeexyë xynyipëtë'ëkyën. Yë'ë ijxpäjn wë'ëmëp ma ja Israel ja'ayëtyën.

4Ënät mnäkyo'okëtëty anajnytsyow ets mnätyuknipëkëtëty ja nyëë pyokyëty ja Israel ja'ayëty. Jam jëtu'un mko'knëty ets xytsyëëm'itëty ja nyëë pyoky ja naax kajpn.

5Tëkëëk mëko'px ja majkta'px majk xëëw, tu'kxëëwatypë jä'ä kyajpxëty tu'kjëmëjt, jëtu'un xytsyëëm'itëty yë Israel ja'ay yë nyëë pyoky.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

6Ko ënäty të xyajkä'pxy, tääts mnäkyo'okëtëty a'oytsyow ets mnätyuknipëjkta'ajëtëty ja Judá ja'ay ja nyëë pyoky, wëxtyikxy xyëëw jëtu'un m'itëty. Tu'kxëëwjatypë jä'ä nyaxëty tu'kjëmëjtpë të pyokytyuntën.

7Tääts jatëkok mwinpitëty jam Jerusalén, natuky mëët ja mëtsiptëjk; mjëjpxa'atswinpitëp yë mkë'ë wit ets ëyo'on mnikapx mnimëtya'akëp ëjts nxëëwkyëjxmës ma yë'ëjëtyën.

8Ëk'ix, tyam yë tejpxy ntuktsuumuka'any, këtiipë mki'tmin mki'txëpëty koonëm xyajka'pxëty ja xëëw jënu'un m'ëyowa'anyën.

9Ets xy'oytyunëty yë mkääky mjë'kxy, yë'ë mëët xy'oytyunëty yë tsajpmok, cebadë, mijë, avenë, mëj xëjk ets mutsk xëjk; tu'ukyë xy'apëjkmujkta'ajëty ets xyaj'oyëty yë mkääky mjë'kxy. Yë'ë mjë'kxëp tëkëëk mëko'px ja majkta'px majk xëëw ma jam myajpaata'anyën ko'knë anajnytsyow.

10Mja'amyätsëp tii xëëw mkayën, taxkpëky xyajwa'kxëty ja tu'ktsimpë ets tu'kpëkyäty xyjyë'kxëty tu'kxëëwpë;

11näjyëtu'un ko mnëë'uukëty a'ijxën'äämpy mnëë uukëty, kujkmtsimjaty je'eyë tu'kxëëwpë.

12Tu'uk je'eyë ja cebadë ma'atsy xykyäyëty tu'kxëëwpë, jap xyjyëëntajëty ma ja'aytyi'iny nyitoyën ets jam xyaj'oyëty ma ja'ay t'ixëtyën.

13Tä ja Tios ojts jyaak'ëna'any: Yë'ë jëtu'unpë ja jë'kxy pëky ëxëëkpë jyë'kxantëp ja Israel ja'ayëty, wiink naax wiink kajpn ma ënäty tsum matsy nkäxtënës.

14Ënätës n'ëtsooy: Wintsën ëjts ka'apës nijëna'a jëtu'unpë ëxëëkpë një'kxy; ëjts ka'apës nijëna'a ntsu'uty yë jëyujk tok mëti'ipë kë'ëm o'kpën, ëkë mëti'ipë jëyujk yaj'o'këpën ets ka'apës nijëna'a ntsu'uty yë jëyujk ka'apë tsyu'utsyëtyën.

15Ënätës xy'ënëmaay: Oy yë'ë xyjyä'äxy'atëty yë tsajpkaatë'ëny ets mcebadë ma'atsy xytyukyajkë'ëwëty.

16Ënätës näjyëtu'un xy'ënëmaay ok: Ëjts nyaj'akëxëjäämpyës yë jë'kxy pëky jam Jerusalén. Wäänjaty nëjkx yë ja'ay kyäytyë y'uuktë mëët yë monyëtukyë ets kijpxtä'äky ja nëë t'uuktëty mëët ja tsë'ëkë.

17Nëjkxëp jyi'kxykyukëxëtë ets nyëëkukëxëtë, xim yam nëjkx nyäwyintë'kxëtë mëët ja tsë'ëkë ets jëtu'unyë nëjkx pyutsta'atë mëët ja nyëë pyokyëty.

Ezequiel 5

1Jëtu'unës yë Wintsën xy'ënëmaay: Mijts ye'etyëjk ja'ay, koonë'ëk tu'uk yë tsujkn mëti'ipë jëjpën jëtu'un tä yë tsujknën mëti'ipë ja'ay nätyuk'awaay jyäjpëpën ets mnäkyujäpëtëty ets mnäy'awaayjyäpëtëty. Këëyë'ëk tu'uk yë kijpxën mëti'ipë mtukpëjkwa'kxëpën yë mwaay tëkëëkpëky.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

[2]Ko ënäty jyëjpkëxy ja tsip ma ja naax kajpn yajnitëkën täätS tu'kpëky xyjyëënmo'ojëty ja waay kajpn itkujky; ënät jatëkok ja tsujkn xykyoonë'ëkëty ets jatu'kpëky ja mwaay xynyëëtsukëty tu'kkajpnpa'a xytsyukëty; e jatu'kpëky mëti'ipë ënäty mjaak nëëtsujkpyën jëtu'unyë pojjoty xywyëjwa'kxëty. Yë mayjyä'äy ëx'amës npanëjkxa'any mëët tu'uk yë tëypyujxn nkë'ëkëjxyës.

[3]Tu'uk mäjtsk yë mwaay xyajwë'ëmëty mëti'ipë jam mkëxtsumëpën ma mwitën.

[4]Ets wäänë yë mwaay xyjyëënkupëjkpëty ets tyoyëty. Jap ja jëën tsyoonëty mëti'ipë nëjkx ja Israel kajpn tyajkutëkoyën.

[5]Ëjts, mëti'ipë Wintsën'ajtpën, jëtu'unës n'ëna'any: Ixtë ja Jerusalén kajpn. Ëjts ojts mpëjktä'äky ma wiinkëtypë ja naax kajpnën ets wiinkëtypë ja it naaxwiinyëtën.

[6]E yë'ë je'eyë ja n'ënä'ämënës tkäjpxykyumëtoownajxnë ets o'ktëy ni'ik të y'ëtëtsnë këtiinëm jyëtu'un'atë ja kajpn mëti'ipë mëët nyätyu'kmëtsëpa'an'atëtën, jä'ä ko ka'ap ja n'ënä'ämënës ntëyajtënës tmëmëtowtë ets ka'ap tpatuntë ja n'aaw n'ayukës.

[7]Paaty ëjts maas nWintsën'atyën n'ëna'any: Miitsëty ni'ik o'ktëy të m'ëtë'ëtstë ko mkäjpxykyumëtoownaxtë këtiinëm ja wiinkëtypë ja naax kajpn mëti'ipë mëët mnämyëtsëpa'an'atyën, ka'ap ja n'ënä'ämënës ntëyajtënës tpatuntë ets nän ka'ap të tpatuntë ja naax kajpn ja y'ënä'ämën tyiyajtën mëti'ipë mëët nyämyëtsëpa'an'atëtën.

[8]Paatyës yam n'ëna'any, ëjts Wintsën: Ëjts nän mëtsipës yam n'awinpita'any mëët mijts, Jerusalén; ntëytyunäämpy yam ets y'ixtëp yë wiinkëtypë naax kajpn,

[9]Jëtu'un ijxtëmës ka'ap nijëna'a ntunyëmën ets ka'apës jëtu'un n'ëktunanë. Ëxëëkëm yaj'ix mëti'ipë të xytyunyën.

[10]Ma miitsëtyën nëjkxëp yë taak teety yë y'u'unk y'ëna'k tsu'utstë, yë u'unk ëna'k nëjkxëp yë tyaak tyeety tsu'utstë. Ntukumëtowäämpy yë mpoky ets mëti'ipë juuky jaakwë'ëmtëpën taxkpëkyës nyajye'eywya'kxa'any.

[11]Ëjts mëti'ipë Wintsën'ajtpën, ëjts ënaanp ets nkë'ëmjuukyajtënës yam ntukajpxpejtyp: Jä'ä ko miitsëty tëë yë ntsajptëjkës xyaj'ëxëëkëtë mëët yë awinax ka'apë ëxëëkpë ets aakjä'ä të xytyuunëtë, mëti'ipë yaj'ëxëëk'ijxpën, näjyëtu'un miitsëty nyajkutëkoyantëp yam ka'ap mpa'ëyowa'antë.

[12]Tu'kpëky ma ja tëkëëk pëkpyën, yuu xëëwës ntukyaj'ookäämpy ets pa'am ëyo'on ets ja mëmäjtskpëkpyë nëjkxëp yë myëtsip yaj'ookëtë mëti'ipë ënäty të yajnatukyën, e ja mëtëkëëk pëkpyë jëtu'unyës nwojpwa'xta'aja'antë naaxwiinyëtë apëtsëmy. Etsës mpapo'oja'antë mëët yë tëypyujxn nkë'ëkëjxmës.

[13]Jëtu'unës nëjkx ja n'äkë nyajnaxy ma yë'ëjëtyën; yë'ëjës ntuk'ëwa'anxäämäämpy etsës njotkujkëty. E ko ënäty winë të ntunyës täätS nëjkx tnijawëtë, ko ëjts mëti'ipë Wintsën'ajtpën ojtsës njanikäjpxy maas ënäty tëë ntukjoot'anpëknëtën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14Mijts Jerusalén, axit ako'owë nëjkx nyajjaty ets o'ktëy ma ja wiinkëtypë ja naax kajpnën ets nëjkxëp t'ixtë wi'ix ënäty mjaty mkëpetyën ko jam nyaxtëty mkajpnjotm.

15Ko ënäty të nyajnitukë ets ëxëëk mjatëty mkëpätëty ets mëj këjää myajtëytyunëty, aak nëjkxëp ja'ay m'ojyë ets mtukwinmëtoyë ja mpoky ets mijts je'eyë nëjkx myajjoot'anpëky ets myajtsipke'exy ma ja naax kajpnëtyën mëti'ipë na'ëwtity yajpatpën ma mkajpnën. Ëjts Wintsën, ëjts yam jëtu'un nikäjpxyp.

16Nyajminäämpyës yë yuu xëëw ma miitsëtyën, jëtu'un tä jeexyë pën tmëjti'pxyën yë ti'pxnkepy mëti'ipë yajkutëkoopyën. Jëtu'un, nyajminäämpyës ma mijtsën yë yuu xëëw, amay jotmay ets mëti'ipë nëjkx myaj'ook myajtëkoyëtën.

17Jëtu'un, nyajminäämpyës yë yuu, pa'am o'kën, jëyujk ëwa'anëtypë mëti'ipë nëjkx tsyu'utsëtën ja m'u'unk m'ëna'këty; ets may nëjkx m'ooktë tsipjotm. Ëjts, mëti'ipë Wintsën'ajtpën, ëjts ënaanp.

Ezequiel 6

1Ënät ja Tios ojts xymyëkäjpxyës etsës xy'ënëmaay:

2Najts'ixë jam ma Israel tyun kyopkën ets xymyëmëtya'akëty ëjts nxëëwkyëjxmës,

3jëtu'un xy'ënëëmëty: Mëtoow'itë miitsëty Israel kopkëty wi'ix yë Tios t'ënëëmja'anyën yë tun kopk, mëjnëë ets joy jot: Nyajminäämpyës yë tsip mëti'ipë nëjkx tyajkutëkoyën yë wintsë'këntyakn ma tyam xy'ëwtatën wiink tios.

4Nyajma'ta'ajäämpyës yë mwintsë'këntyakn ma xyaktën yë mpoom ets nyaj'o'kta'aja'anyës yë ja'ay mëti'ipë y'ëwtajtëpën yë awinax.

5Jamës nasjëpijpëtya'aja'any ooky yë Israel ja'ayëty ma y'awinaxëtyën etsës njëpijpwa'kxta'ajanë yë wyääy pyajkëty wyintsë'këntyakn pë'am.

6Maajaty mjuuky'atën, nyajkutëkoyäämpyës yë wintsë'këntyakn ma xy'ëwtatën yë wiink tios ets xit ko'ow jyajta'ajëty. Yë mwintsë'këntyaknëty xit ko'ow nëjkx jyajta'ay ets y'awinaxëty piw nuuk jyajta'aja'any; yë wintsë'këntyakn ma poom tyoyën nëjkxëp yajijtë'kta'ay; tëkokyë mëti'ipë të xy'oytyuntën nëjkxëp kyutëkooytyä'äy.

7Ko ënäty xy'ixtë ja'ay may y'o'knë, täänëm nëjkx xy'ixkaptës ko ëjts jëtu'un Wintsënajtp.

8Nyajtso'okäänpyës ja'ay nitu'uk nimäjtsk mëti'ipë ënäty të kyäktso'oktën wiink naax wiink kajpn.

9Ja ja'ay mëti'ipë ënäty juuky të jyaakwë'ëmtën jam nëjkx xyjyä'ämyätstës wiink kë'ëy wiink kajpn; nëjkxëp tja'amyätstë wi'ixës ënäty të nyaj'ëyowtën mëët ko të xykyamëj'ixtës ets ko të xypyuwa'ktu'utës ma të tpanëjkxtëjkënyëtën wiink tios. Nëjkxëp kë'ëm tjawiink ijxnëtë ja tyëko'oyënëty mëti'ipë ënäty të tuuntëkoy të tkajpxtëkoytyën ets mëti'ipë ënäty tëkatsy të tmëmay të tmëtajtën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

10Ënät nëjkx xy'ixkaptës ko ëjts jëtu'un Wintsënajtp ets ko ojts njatuk'ëwaanëtës ya'atë ëyo'on jotmay, ka'ap nyëkoopëty ojts nikäjpxyës.

11Ënät ja Wintsën xy'ënëmaayës: Jë'ë ya'ax, näkyox nänyäpët; tukyaax tukjokë ja ëyo'on jotmay mëti'ipë ja Israel ja'ay myëët'atantëpën, jä'ä ko yë'ëjëty yaj'o'kta'ajanëtëp yë yuu xëëw, tsip käjpxy ets yuu pa'am.

12Mëti'ipë jëkäm yajpatëpën pa'am ëyo'on nëjkx yaj'ookëtë, mëti'ipë winkon yajpatëpën tsip käjpxy nëjkx yaj'ookëtë, e mëti'ipë kajpnjoty wë'ëmtëpën juuky, yuu nëjkx jyaak yaj'ookëtë. Jëtu'un nëjkx nyajkëxy nyajnaxyës yë ntsip n'äkës.

13E ko ënäty t'ixtë ja o'kpë ma ja y'awinaxëtyën ets ma ja wyintsë'këntyaknëtyën, jam tunkëjxm kopkkëjxm, ma ja tsaatunën, ma ja kepypya'tkën, ma ja xoj pa'tkën ets maajaty ja wiinkëtypë ja awinax të t'ëwtatën ets të tmo'otën yë wyintsë'kën, ënät nëjkx xy'ixkaptës ko ëjts Wintsënajtp.

14Nëjkxëpës nixajjë'ëktë etsës nëjkx ntëytyuntë, jampaat tsyo'onta'akëty të'ëts'itjotm ëpa'tkë'ëmtsow ets tyimja'tëty Riplá anëkëjxytsyow, aak tëëtsë'ëk nëjkx nyaj'awinpijta'ayës yë nyaax kyajpnëty. Ënät nëjkx xy'ijxkaptës ko ëjts Wintsënajtp.

Ezequiel 7

1Ënät ja Tios ojts xymyëkäjpxyës ets xy'ënëmaayës:

2Ëjts, Wintsën, jëtu'unës n'ënëëmë yë Israel Naax Israel kajpn: Winkoomp ja ëyo'on jotmay, wiinkoonp ja ëyo'on jëna'a ja naaxwiinyëtë kyutëkoyä'änyën.

3Winkoomp ja xëëw jëmëjt jëna'a mijts Israel mkutëkoyä'änyën. Jamës yë n'äkë nkëxkäjxtaja'any ma mijtsën; ntuknikajpxäämpy wi'ixjaty m'ëtë'ëtsy m'ëna'anyën ets ntëytyuna'any jä'ä ko aakyë'ë mtuumpy mëti'ipë ëxëëkën.

4Ka'ap mpa'ëyowa'any; yë'ë ntuktëytyunäämpy ko ëxëëk m'ëtë'ëtsy m'ëna'any ets xykyëpätëty mëti'ipë të xytyuuntëkoyën. Jëtu'un xynyijawëtëty ko ëjts Wintsën.

5-6Ëjts, Wintsën, jëtu'unës n'ëna'any: Ix, tää wyinkony ja ëyo'on ets kanaak myiny; wiinkoonp ma mijts mkëxa'any mtuka'anyën.

7Winkoomp ma mkutëkoya'antën miitsëty naaxtsënääpyë kajpntsënääpyë; wiinkoonp ma axit ako'owë mjajta'aja'antën. Kukëxëjaanp ja xoontakën; jam kopkkëjxm.

8Tyamës yë n'äkë nyajnaxa'any ma miitsëtyën koonëmës nku'uxëtëty, n'amëtoowta'ajäämpy tiijaty të xytyuuntëkoyën ets tu'ukjaty ntukumëtoowa'any.

9Ka'ap mpa'ëyowa'any; yë'ëkyëjxm ntëytyuna'any ko ëxëëk të m'ëtë'ëtsy të m'ëna'any ets xykyëpätëty ja m'ëxëëktu'un m'ëxëëk kajpxën. Ets nëjkx xy'ixkaptës ko ëjts miitsëty ntëytyuuntëp.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

10Tyaa ja xëëw. Tëë ja jyä'ty. Tëë myiny ja ëyo'on jotmay. Ja ëxëëkajtën jä'ä mëtakp oymyaajëty, nëkooyë kyëjääjënyë ja ëxëëk tu'unën.

11Winkëxë'knëp ja tsiptuunk ets aak ëxëëktuuntëp ja ja'aynyë. Ma yë'ëjëtyën nitii kya'ëktsowtëjkënë.

12Tyam, tëë ja xëëw tpaaty. Ma ja to'kpë yajkpë ka'ap tii t'ëktukxoontaknëty, yë'ëpaat mëti'ipë ajuupyën ka'ap ja mëk'ajtën t'ëkmëët'ajnëty wi'ix myonëty tyukëty. Ëwa'an'ajtën yam mëët ntëytyuna'anyës yë Israel ja'ayëty ko amëj akëjxm nyäyjyawëtë.

13Pën tëë ja'ay tii tooky ka'ap nëjkx jëtu'unpë t'ëkpatnë ma jyuuky'ajtënën ets ka'ap nëjkx t'ëkjajnë wi'ix tyajjëjpkëxëtyën ja tyuunk mëti'ipë të tyajtso'ontä'äkyën. Yë ëxëëkja'aytyëjk ka'ap tukjatë jeky jyuuky'atëty.

14Yë'ë ënaanp ja xuxn, tsip nyi'ënä'ämëp; aak jëjp'ixy y'itë, je'eyëp ko ka'ap pën tsyoony tsiptuunpë, ntëytyunäämpyës yë Israel ja'ay mëët ko amëj akëjxm nyäyjyawëtë.

15Jap tëja'p tsip jap tuunëp, tëkoty yuu pa'am jap. Mëti'ipë kajpnjoty yajpatëpën tsipjoty y'ooka'antë, e mëti'ipë kamjoty yajpatëpën yuu xëëw, yuu pa'am yaj'ookanëtëp.

16Wä'än jëtää jam pën kopkkëjxm nyajtskääkëty, tä muuxyën mëti'ipë tsë'ëkëkäkpën; tëkokyë y'o'kta'aja'antë mëët ja nyëë pyokyëty.

17Aak nyajtstëyëjantëp yë kyë'ëjëty ets aak tsëyuyantëp yë tyekyëty.

18Nëjkxëp tuktëkëtë ja wit mëti'ipë u'kxpën kuumpën ko ënäty pyëkëtë y'atonëtë; aak tsëtyuytyëp ja jyot nyini'kxëty; tsaptsëm ja wyiin jyëjp jyajta'aja'antë mëët ja tsëtyu'un ets aak kutë'kx nyätyuunta'aja'anëtë.

19Jëtu'unyë tko'owëtijta'aja'antë tu'ujoty ja poop pujxn mëti'ipë myëët'ajtëpën; tä pu'uxmën t'ixko'owa'antë ja pu'ts pujxn. Oy tjamëët'atëty ja pu'ts pujxn ets ja poop pujxn ka'ap yë'ë yajtso'oka'anëtë ko ënäty ja Wintsën tyukjoot'anpëkëtë. Ka'ap nëjkx myäyëtë wi'ix ja yuu xëëw tyajnaxtëtyën ets ka'ap nëjkx myäyëtë wi'ix ja myox tyaj'utstëtyën, jä'ä ko ja pu'ts pujxn jä'ä ënäty të yajkuka'anaxëtë jap pokyjoty.

20Ko të t'oy'ixtë kë'ëjiits kë'ëjän täats mëj këjxm të nyäpyëjkta'akëtë ets yë'ë të tuk'oytyuntë ëxëëkpë y'awinaxëty. Paatykyëjxm nyaj'awinpitanëtës yë kyë'ëjän kyë'ëjiitsëty tä pu'uxmën.

21Nyajminäämpyës yë ja'ay mëti'ipë wiink naaxwiinyëtë tso'onpën ets myä'tsta'ajëtëty, nyajminäämpyës yë ja'ay mëti'ipë ka'ap pën tsyokyën ets winë pyëjkëtya'ajëtëty ets yaj'awinpitëtëty ëxëëkëm tsaatsyëm.

22Ëjts näjyëpëkanëpës ma tyaapë kajpnën wä'än t'ixtë pën yaj'ëxë'këtyëp yë ntsajptëjkës, mëti'ipës ijty yu'utsy nyaj'ijtypyën. Minantëp yë ja'ay mëti'ipë ëxëëk ëtë'ëtsan ëna'anantëpën ets tyaj'ëxëëkëtëty yë ntsajptëjkës.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

23Jam xy'ixëty tu'uk yë pujxntejpxy, jä'ä ko ma kajpnën may yë ja'ay mëti'ipë nitujkëpën ko yaja'ay'ooky, ni'ikyë naax kajpn tyuktujknë mëët yë tsiptu'un tsipkajpxën.

24Ëjts nyajminäämpyës yë ja'ay mëti'ipë ëxëëkja'ayëtyën ets yë'ë tjä'ä'atëty yë tëjk mëti'ipë jam ma naax kajpnën. Nyajkëxäämpyës yë myëj'ajt kyëjxm'ajtën yë ja'ayëty mëti'ipë tyam ënä'ämtëpën; nyajkutukäämpyës ets kyutëkooytya'ajëty maajaty t'ëwtatën yë y'awinaxëty.

25Tuktëkëjänëtëp yë tsë'ëkë; y'ixta'ajantëp ja jotkujk'ajtën ets ka'ap tpaata'antë.

26Kanaakjëjp yë ëyo'on myina'any; aak oyo'on aak jotmay yajnikajpxaanp oymyaajëty. Nëkoopë nëjkx t'ixta'atë yë käjpxynyajxpë mëti'ipë nyimëtya'akëpën ja Tios ja y'aaw y'ayuk; ka'ap jyää'ata'any yë teety ets mëjja'aytyëjk mëti'ipë kajpx wijëpën.

27Mon tuk nëjkx nyäxyoxyë yë yajkutujkpë, yë ënä'ämpë näjyëtu'un nëjkx je'eyë tsyë'kënë ets ni'ikyë ja naax kajpn t'ëtsë'ëkëja'any. Jëtu'unës ntuna'any tä winë tuntë tkajpxtën ets jëtu'unës ja nyëë pyoky mpaye'eyä'äny tä tpaye'eytyën ja nyëë pyokyëty. Jëtu'unës xy'ixkaptëty ko ëjts Wintsën.

Ezequiel 8

1Ma myëkoxk anyën yë mëtëtujk po'opë, ma tëtujk jëmëjt y'apetyën, jamës ënäty n'u'unyë maas yë ntëjkën mëët yë mëjja'aytyëjkëty mëti'ipë Judá kukajpnajtëpën. Ajotkumonë ojts yë Wintsën tpëjktä'äky yë kyë'ë maas ëjtsën,

2ets të n'ixyës tä ja'ayën. Ëpa'tkë'ëytsyow ma wyëënën jëtu'un kyëxë'ëky jëënën ets jää ma wyëënën anëkëjxytsyow jëtu'un yaj'ixy y'atë'kxy tä tsuxkpujxnën.

3Tëë ja ja'ay ja kyë'ë xynyimëjxajyës ets të tmatsy ja nwaayës. Ënät ja Tios ja myëj'ajtën të xyajpëtë'ëkyës etsës pojjoty të xyajnëjkxy, etsës ja Tios të xytyukwin'ixy xyajnëjkxyës jam Jerusalén, jam të xypyëjktä'äkyës ma yajnitëkën ja naax kajpn, anëkëjxytsyowpë, ma yajpaatyën ja awinax mëti'ipë ëxëëk yë Tios t'ixyën.

4Tap ënäty ja myëj'ajt y'oyajtën ja Israel Wintsën, mëti'ipës të n'ëkwin'ixjpën jam joyjotm.

5Täätsës të xy'ënëëmë: Jam najts'ixë anëkëjxytsyow. Ënätës të najts'ixë jam anëkëjxmtsow, jam ma yajnitëkën, wiinkonpë ma ja wintsë'këntyakn ja nyitëjk'aawën, jamës të n'ixy ja awinax mëti'ipë ëxëëk ja Tios y'ijxypyën.

6Etsës të xy'ënëëmë: ¿M'ijxyp wi'ix ëxëëk y'ëtë'ëtstë y'ëna'antën yë Israel ja'ayëty, mëti'ipës yë ntsajptëjk xytyukmëjëkämkäktëpënë? Ets tyam wiinkpë xy'ixëty mëti'ipë ni'ik ëxëëkën.

7Ënätës të xywoownëjkxy ma yajnitëkën ja tsajptëjk tëja'aw. Ma potsyën mëti'ipë ja tsajptëjk tëja'aw nyapots'ajtypyën jamtëm tu'uk yë potsy jut.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

8Etsës të xy'ënëëmë: Tajwoon tääpë jut. Ënätës të ntajwoony ets të mpaatsës jap tu'uk yë tëjkëtyakn.

9Ënätës të xy'ënëëmë: Jap tëkë ets xy'ixëty wi'ix ëxëëk y'ëtë'ëtstën y'ëna'antën.

10Täätsës jap të ntëkë, etsës të n'ixy ko tëë na'ëwtityë tkooytya'atë ja potsy ets të tkëxkoytyë yë jëyujk mëti'ipë naaxwiinye'epyën, yë jëyujk ka'apë kyutukyëtyën yajtsu'utsëty ets tu'kë'ëyë awinax mëti'ipëjaty yë Israel ja'ay y'ëwtajtëpën.

11Nitëkë'px majk jap yë Israel mëjja'aytyëjk tyaktë yë wintsë'kën, tap yë Jaazanías, yë Safán yë myaank, yë'ë jap y'ëwtajtëp tääpë awinax. Aaktam tkë'ëkë'ë'atë jyëën xijtnëty, yajxon yëkjok jam tjanty pyëjkta'aktë mëët yë poom jok.

12Etsës të xy'ënëëmë: ¿Ix wi'ix y'ëtë'ëtstën yë Israel mëjja'aytyëjk yu'utsy me'ty?, aaktam yë y'awinaxëty nitu'ukjaty. Yë'ë jëtu'un yë myäytyë tyajtë ko ëjts ka'apës yowë tii n'ixy, ko tëëjës yë kajpn nja'atyëkooynyë.

13Ets ojts jyaak tim y'ënä'äny: Mjaak'ixäämpnyëm yë ni'ik ma'atpë tuntën.

14Etsës të xywyoownëjkxy ma Wintsën ja tsyajptëjk yajnitëkën, anëkëjxmtsowpë. To'oxytyëjk jam yajpatëp, yë'ë nyijëëy nyiyaxtëp yë tios Tamuz.

15Ënätës të xy'ënëëmë: ¿Tëë xy'ixyë? Mjaak timy y'ixäämpnyëm ni'ik ma'atpë.

16Ënätës të xywyoownëjkxy jap tëja'p mëti'ipë tëkotsyow yajpatpën, ma Wintsën yë tsyajptëjk yajnitëkën, itkujky ma tëjkwiinën ets mëët yë wintsë'këntyakn, i'px mëkoxk jap yë ye'etyëjk kyoxtänëtë, japtsow ma jëxkë'ptsow yë tsajptëjk yajpaatyën ma yë'ëjëtyën ets wyinta'ak nyaaxkowtë maatsow yë xëëw pyëtsimyën, xëëw y'ëwtajtëp.

17Ënätës yë Wintsën të xy'ënëëmë: ¿M'ijxypyë? Ka'ap yë Judá kajpn kyu'uxyë mëët ja ëxëëktu'un ëxëëk kajpxën, tëë ja jëën tsip tyajtëjkëtyä'äy ma ja naax kajpnën. Janaam jatsojk je'eyë ëxëëkjaty tii tuntë etsës xyajjoot'anpëktë ets jyä'ty njëjpjotyës ëxëëk yowë xyuuktë jyoktë.

18Ëjts ajoot'anës yam winë ntuna'any. Ni pënës nkapa'ëyowa'any. Oy jënu'un xyamëkajpxtëtyës, ka'apës nmëtowa'any.

Ezequiel 9

1Ok tu'uk ja mëto'owën mëk nmëtooyës, mëk xytyatsk më''ënanës: Tää jya'të ja ja'ayëty mëti'ipë tyiytyunantëpën ja kajpn, aaktam tmëët'atë yë pyujxnëty mëti'ipë tyukyajkutëkoyantëpën.

2Ënätës të n'ixy nitëtujk ja ja'ay tyëkëtë jam ma tëjkëtyaknën anëkëjxytsyow, aaktam tkë'ëkap'atë yë pyujxnëty mëti'ipë myëtsiptunantëpën. Tam näjyëtu'un itkujky tu'uk ja ja'ay nyijkxy yë'ë wyit'ajtyp linë wit, tam tmëëtëty wyëënkëjxy mëti'ipë tyukjääpyën. Ënät të tyëkëtë jap tsajptëkoty ets të wya'ak'oyëtë ma ja wintsë'këntyaknën mëti'ipë tsuxkpujxn mëët y'oytyunyëtyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

3Ënät ja Israel Tios ja myëj'ajt y'oyajtën të pyëti'iky anëkëjxytsyow ma tyänëtën ja tsajpjotmëtë kukäjpxy ets të nyijkxy ma ja tsajptëjk'aawën. Ënät ja Tios të tmëkäjpxy ja ye'etyëjk ja'ay mëti'ipë linë wit xyox'ajtypyën ets wyëënkëjxy tmëëtëty ja mëti'ipë tyukjääpyën,

4ets të t'ënëëmë: Tukjëtijtëtya'a yë Jerusalén kajpn ets xypyëjkta'akëty tu'uk yë ijxpäjn ma wyimpokëtyën yë ja'ayëty mëti'ipë moontëp tujktëpën ko ja ja'ay ëxëëk y'ëtë'ëtstë y'ëna'antë jap kajpnjoty.

5-6Etsës të nmëtoy t'ënëëmë ja naaxwiinyëtë ja'ayëty: Panëjkxtë ets xytyukjëtitëtëty mëët ja naax kajpn, jam xyajtso'onta'aktëty maas yë ntsajptëjkën. Këtii xytsyë'ëkëtëty ni pën, yaj'o'kta'atë yë mëjja'aytyëjk, ëna'ktëjk, to'oxy'ëna'k, pi'k ëna'k ets to'oxytyëjk. Je'eyëp tëy ko këtii xymyëwa'antëty ja ja'ayëty mëti'ipë myëët'ajtëpën ja ijxpäjtën ma wyiinpokën. Ënät tyajtso'ontaktë mëët ja mëjja'aytyëjk mëti'ipë ënäty jam ma tsajptëjkën yajpatëpën.

7Ënät ok t'ënëmaay: Nëjkxtë ma tsajptëjkën ets yaj'ëxë'këtya'atë; yaj'ujtsta'atë mëët yë o'kpë. Ënät tsyo'ontë ets ojts nyëjkxtë yaja'ay o'kpë.

8E tamtsën jëtu'un yaja'ay ooktë, koos ojts nätyu'uk nwë'ëmy. Ënät nwintäky nnaaxkooyës ets mëët ja monyëtukyë nyujkyäxyës mëk: Wintsën ¿jëtu'un yë m'äkë xyajnaxa'any ma Jerusalén kajpnën ets koonëmën xyajkutëkootya'aja'any ja Israel ja'ay niwäänëpë të jyaak wë'ëmtënë?

9Ënät ja Tios xy'ëtsooyës: Mëj këjää të pyokytyuntë Israel ja'ayëty ets Judá ja'ayëty. Ujts yë naax kajpn yajpaaty mëët yë o'kën tëko'oyën; ka'ap jyam'aty oypyë nipaye'eyën. Jëtu'un yë myäytyë tyajtë ko tëëjës nja'atyëkooynyë yë naax kajpn ets ka'apës n'ixy mëti'ipë tyuuntëpën kyajpxtëpën.

10Paaty ka'ap mpa'ëyowa'anyës, ni'ikyës yam n'amëtoowta'aja'antë tiijaty tyuuntëp kyajpxtëpën.

11Ënät ja ja'ay të wya'akwinpity linë wit mëëtpë, jampë wyëënkëjxy tmëëtëtyën mëti'ipë tyukjääpyën ets të y'ënä'äny: Tëës yam npatuny ja ënä'ämën mëti'ipës të xytyuknipëkyën.

Ezequiel 10

1Ënätës të n'ixy jam niwits nijuux nëkëjxm mëti'ipë yajpatpën ma ja kyëpajkëtyën ja tsajpjotmëtë kukäjpxy, tu'uk yë kutujkëntakn aak tsuxk uky tsyaa mëët y'oytyunyëty.

2Ets ja Wintsën t'ënëmaay ja ja'ay linë wit mëëtpë: Tëkë jap ma kepy wintëkäämpë ye'eypyäjnën, mëti'ipë tyuktënaaytyëpën yë tsajpjotmëtë kukäjpxy ets xynyu'kpëtsëmëty yë jëënpajk mëti'ipë itkujky yajpatpën ma tsajpjotmëtë kukexyën ets xywëjtëwëty jam kajpnjotm.

3Yë tsajpjotmëtë kukäjpxy jam ënäty yajpaatë ëpa'tkë'ëmtsow ma tsajptëjkën ets tu'uk ja yoots të tyaj'ujtsta'ay ja tsajptëjk tëja'aw.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

4Ënät ja Wintsën ja myëj'ajt y'oyajtën të pyëti'iky ma yajpaatën ja tsajpjotmëtë kukäjpxy ets të nyijkxy ma ja tsajptëjk yajnitëkën; ënät ja tsajptëjk të tyuktuky mëët ja yoots ets të jyajtä'äky jap tsajptëjk ëkë'p ja Wintsën ja myëj'ajt y'oyajtën.

5Ko ja tsajpjotmëtë kukexy ja kyäkn tyaj'ëna'antë yajmëtoop jappaat tsajptëjk ëkë'p, mëti'ipë tëja'ptsowën. Jëtu'un yajmëtoy tä jeexyë ja Tios kyäjpxyën mëti'ipë maaytyääyëpën winë.

6Ënät ja Tios t'ënëmaay ja ja'ay mëti'ipë linë wit wyit'ajtypyën ets tpëjkë'ëkëty yë jëën ma ja kepy wintëkäämpë ja ye'eypyäjnën, mëti'ipë itkujky yajpatpë ma ja tsajpjotmëtë kukexyën. Ënät ja ja'ay ojts nyijkxy ets wya'ak'o'oyëy jam winkon ma ja tëkäämpën.

7-8Ma ja kyäknpa'tkëtyën ja tsajpjotmëtë kukëxy jëtu'un jap yaj'ixy kyë'ë txajpëtsëmtë tä ja'ay kyë'ëjën. Tu'uk ja kyë'ë jam të tnajtstijë ma ja jëënën itkujkpyë tyoyën ets të tpëjkë'ëky tu'knuuky ja jëën tääts të tmo'oy ja ja'ay mëti'ipë linë wit wyit'ajtypyën, ënät ja ja'ay të t'ëxajë ets të nyijkxy.

9Ma ja tsajpjotmëtë kukexyëtyën taxkës të n'ixy yë tëkäämpë, wiinkonjaty yajpaatë ma yë'ëjëtyën, këëktu'uk twintänëtë. Ja tëkäämpë jëtu'un tyi'kxy tä pu'ts tsaajën.

10Ja taxkpë ja tëkäämpë tu'knax yaj'ixtë ets jëtu'un kyëxë'ëktë ajäänmuky yowë.

11Ko ja tsajpjotmëtë kukäjpxy ye'eytsyoontë ets nyëjkxtë ma tu'uk ja tu'ujën mëti'ipë taxk atu'um yajpatpën, tu'ukyë nyëjkxta'atë ets ka'ap tniwinpitë ja tyu'ujëty, jä'ä pyanëjkxtëp ja mëti'ipë jëyëjp'ajtpën.

12Aak të'kxp yaj'ixy ja nyini'kxëty, ja jyëxkëty, kyë'ëjëty ets ma kyäknëtyën, näjyëtu'un ja taxkpë ja tëkäämpë.

13Etsës të nmëtoy ko ja tëkäämpë yajtijtëp näjyëtu'un: Wintëkäämpë.

14Tu'ukjatypë ja tsajpjotmëtë kukäjpxy taxkpëky tmëëtëty ja wyiin jyëjp: Tu'uk ja wyiin jyëjp jëtu'un kyëxë'ëky tsajpkaajën; tu'uk jëtu'un kyëxë'ëky ye'etyëjkën; tu'uk tä kaajën ets tu'uk tä witsnën.

15Näy yë'ë ya'atë tsajpjotmëtë kukäjpxy ojts n'ixyës ma ja Quebar mëjnëëjën. Ja tsajpjotmëtë kukäjpxy ojts pyëtë'ëktë,

16ko ye'eytsyoontë, näjyëtu'un tsyoontë ja tëkäämpë; ko ja kyäkn tyujkxajtë ets pya'atwa'atstë ja tëkäämpë ka'ap myajtstu'utëtë;

17ko wya'akwë'ëmtë, näjyëtu'un ja tëkäämpë wya'akwë'ëmtë; ko pya'atwa'atstë, näjyëtu'un ja tëkäämpë pya'atwa'atstë, jä'ä ko ja tëkäämpë yë'ë mëët tu'ukyë ja tsajpjotmëtë kukäjpxy jyuuky'atë.

18Ënät ja Wintsën ja myëj'ajt y'oyajtën të pyëti'iky ma ja tsajptëjkën ets të nyäpyëjktä'äkyë ma ja tsajpjotmëtë kukexyëtyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

19Ënät ja tsajpjotmëtë kukäjpxy të kyääkë'ëktë. Tëës n'ixy wi'ix të tmëkääkë'ëktën ja tëkäämpë pyë'aay ets wi'ix jam të nyaaxkëta'aktën ma ja tëjk'aawën mëti'ipë xëëwpëtsëmy wë'ëmpën. Jam kyëpajk këjxm jam ja Tios ja myëj'ajt y'oyajtën yaj'ixy.

20Näy jä'ä ja tsajpjotmëtë kukäjpxy, mëti'ipës ënäty të n'ëk ijxpën y'ënä'ämëtë ja Israel Wintsën, jam Quebar mëjnëë ëkë'ëm. Ënätës yajxon të n'ijxwa'atsy ko jä'ätëm ja tsajpjotmëtë kukäjpxy.

21Nitu'ukjaty taxkjaty ja wyiin jyëjpëty ets taxkjaty ja kyäknëty ets ma ja kyäknpa'tkëtyën jap yaj'ixy ja'aykyë'ë xyajpëtsëmy.

22Ja wyiin jyëjpëty näjyëtu'un yaj'ixtë tä tsajpjotmëtë kukexyën mëti'ipës ënäty të n'ëk ijxpën jam Quebar mëjnëë ëkë'ëm. Aak wintuuytsyow ye'eytyë.

Ezequiel 11

1Ënät ja Tios ja myëk'ajtën ojts xyajpëtë'ëkyës etsës ojts wyoownëjkxy jam ma yajnitëkën yë Wintsën yë tsyajptëjk. Jam ma tëjk'aawën i'px mëkoxk jam yë ja'ay tyänëtë. Yë'ëjës ojts n'ixkäpy yë Jaazanías, yë Azur yë myaank ets Pelatías, yë Benaías yë myaank, mëti'ipë mëj'äämpy ijtpën ma naax kajpnën.

2Jëtu'unës yë Wintsën xy'ënëmaay: Yë'ë jëtu'un tääpë ja'ayëty nyipëjktakëtyëp ets nyima'ay nyitajëtyëp wi'ix yajja'ay'ooktëtyën ets wi'ix yë jyiiky myëku'uk tyuuntëkoytyëtyën ma ja naax kajpnën.

3Jëtu'un y'ëna'antë: Naamnëm yë tëjk n'akojëmë, yaa ka'ap wi'ix njajtmëty, jëtu'un yaa nyajpaata'anëmë tä tsu'utsy tu'tsjoty y'ityën.

4Paatykyëjxm mijts, nëjkx mëmëtya'aktë ëjts nxëëwkyëjxmës.

5Yë Wintsën yë jya'awën myëk'ajtën të xytyukja'tyës etsës të xytyuk'ëne'emy ets miitsëty min nmëmëtya'aktë: Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Ëjts wa'atsës nijawë mjot mwinma'anyëty ets nija'apës wi'ix mmaytyën mtajtën.

6Miitsëty tëë may myajja'ay ooktë ma naax kajpnën, tëë xyaj'ujtsta'atë në'ë tu'u mëët yë o'kpë.

7Paaty ëjts maas nWintsën'atyën, jëtu'un yam miits n'ënëëmëtë; ko yë Jerusalén jëtu'un yajpëjkta'aka'any tä tu'tsën ets jap tu'tsjoty yë'ë jap mpëjkta'akäämpyës yë o'kpë mëti'ipë miits të xyaj'ooktën; e miitsëty njuutantëp jap tu'tsjoty.

8¿Mtsë'këtyëp yë tsipë? Oy, tyamës yë tsip nyajmina'any ma miitsëtyën. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

9Tyam miitsëty nnitëkëja'antë: nyajpëtsëmantëp yaa ets nkë'ëyaka'antë ma ja'ayëtyën mëti'ipë wiink naaxwiinyëtë tso'ontëpën.

10Nëjkxëp kupuxy m'ooktë. Mpaye'eyäämpyës yë mnëë mpokyëty mapaat yë Israel naaxwiinyëtë jyëjpkëxyën ets xy'ixkaptëty ko ëjts Wintsën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

11Yë naax kajpn ka'ap tjëkyepy xywya'antëty tu'tsën ets ka'ap nëjkx myiitsëty mtsu'utsy'atë. Miitsëty jam nëjkx mpoky mpaye'eyës ma Israel naaxwiinyëtë jyëjpkëxyën,

12ets nëjkx xynyijawëtë ko ëjts Wintsën. Miitsëty ka'ap jëtu'un të mjuuky'atë tääjës të ni'ënä'ämën ets ka'ap të xypyatuntë yë ntëyajtënës, miitsëty jëtu'un winë të xytyuntë tä ja'ayëtyën mëti'ipë wiink naax wiink kajpnëtyën.

13Tamës ënäty ja Tios ja y'aaw y'ayuk nimëtyakë, ko ojts yë Pelatías jyëpijpkëtä'äky ooky, yë Benaías yë myaank. Ënätës nwintäky nnaaxkooy etsës mëk nyujkyäxy, n'ënanyës: Wintsën, ¿tyam jyaniwäänë'ajtpë yë Israel ja'ayëty ets ni'ikyë xyjyaak timy yajkutëkoyä'änyë?

14Ënät yë Tios ojts xymyëkäjpxyës etsës xy'ënëmaay:

15Yë Israel ja'ayëty mëti'ipë jam Jerusalén tsënaaytyëpën, mijts yë mëku'uk jëtu'un y'ëna'antë: Yë'ëjëty myëjëkäm'ajtëp yë Wintsën. E ëëtsajtëm tëë yë naax kajpn xymyo'oyëm ets njä'ä'ajtmëty.

16Paaty ënëëmëtë: Ko jëtu'un yë Tios y'ënä'äny: Ëjts ojts miitsëty nyajnëjkxtë wiink naax wiink kajpn tsumy matsy, ma ja kajpnën mëti'ipë ka'ap xy'ixy'atën, je'eyëp ko wäänë. E nän ëjts jatëkok jam xy'ëwtatëp ma të nyëjkxtën.

17Näyjyëtu'un ënëëmë: Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Ëjts jatëkok nyajtsoonäämpy ma tääpë naax kajpnëtyën ma yajpaatën tsumy matsy, nyajtu'ukmukäämpyës jatëkok etsës nmo'oja'antë ja Israel naaxwiinyëtë.

18Yë'ëjëty winpitantëp jatëkok ma ja nyaax kyajpnëtyën ets tyajkutëkooytya'aja'antë tëkokyë ja ëxëëk tu'unën ëxëëk kajpxën ets ja awinax mëti'ipë ëxëëk yaj'ijxpën ma tääpë kajpnën.

19Njëpëkäämpyës yë jyot wyinma'anyëty, jëtu'unpë tä tsaajën ets nmo'oja'antës ja jyuukyjotëty mëët ja jemypyë ja jot winma'any.

20Ënät nëjkx jyuuky'atë jëtu'un tääjës ja n'ënä'ämën ntëyajtën myinyën ets nëjkx tpatuntë. Nëjkxëpës nkajpn niwa'antë etsës nëjkx xyTyios'atë.

21E mëti'ipë ënäty juuky'ajtëpën ëxëëk ets yi'iyë tyuuntëp kyajpxtëp mëti'ipë yaj'ëxëëk'ijxpën ets ka'apë yaj'oyjyawën, ntukumëtowantëpës ja tyu'unënëty kyajpxënëty. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

22Ënät ja tsajpjotmëtë kukäjpxy kyääkë'ktë ets pyapëtë'këtë ja tëkäämpë. Ja Israel Wintsën ja myëj'ajt y'oyajtën ojts jam nyäpyëjktä'äkyë këjxm,

23ets ja mëj'ajtën oyajtën pyëti'ky ets tmëjëkämkeky ja naax kajpn; jam ojts nyijkxy ma ja kopkën xëëwpëtsëmtsyowpë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

24Ënät ja Tios ja myëk'ajtën ojts xyajpëtë'ëkyës, etsës xyajwinpijty jam Babilonyë, ma yajpaatën ja wiinkëtypë ja Israel ja'ayëty tsumy matsy. Ya'atë nwin'ijxës ko ja Wintsën ja jyot jya'awën xytyuktëjkëyës. Ok, ka'apës ojts tii n'ëkwin'ijxnë.

25Ënätës ntukmëmëtyaktë ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty yajpatëpën tsumy matsy wiink naax wiink kajpn tëkokyë mëti'ipës ënäty ja Tios të xytyuk'ixyën.

Ezequiel 12

1Tä ja Wintsën ojts xymyëkäjpxyës ets xy'ënëmaayës:

2Mijts ye'etyëjk, jap mjuuky'äty ma naax kajpnën mëti'ipë je'eyë käjpxy kyumëtoownajxpën. Myëët'ajtëp yë wyiinëty mëti'ipë tyuk'ixtëpën je'eyëp ko ka'ap y'ixtë; myëët'ajtëp yë tyatskëty mëti'ipë tyukmëtoowtëpën je'eyëp ko ka'ap myëtowtë, jä'ä ko tääpë naax kajpn käjpxy kumëtoownajxpë yë'ë.

3Paaty nänyipëjktaakët ets mtsoonëty tsumy matsy, xëëny mtsoonëty ma mjëën mtëjkën, ijxnë kä'äxnë ets mnëjkxëty wiink naax wiink kajpn; wä'änxyëp tja'akyukëtëty ko tääpë kajpn je'eyë kyäjpxykyumëtoownaxtë.

4Xëëny ets ijxnë kä'äxnë jap xyajpëtsëmëty winë ma mjëën mtëjkën jëtu'un tä ja'ay tsumy matsy yajmënëjkxa'anyën wiink naax wiink kajpn; näjyëtu'un ënät jënäkyxyëëw mtsoonëty tä yajmënëjkxyën yë ja'ay tsumy matsy wiink naax wiink kajpn.

5Ok xyajjutëty yë potsy, ijxnë kä'äxnë ets jap myatsëty mëët winëjaty mëti'ipë mpapëjkpyën.

6E ko ënäty të tsyu'ujënë, tääts mnätyukejkyjyëpipëtëty mëti'ipë mëtsoonäämpyën, ijxnë kä'äxnë mtsoonëty. Këtii mwiin mjëjp xyajkëxë'ëkëty jëtu'un ka'ap ja naax kajpn xy'ixëty. Ntsojkpyës ets mijts ijxpäjtën mwa'anëty mëti'ipë nyikäjpxypën ja ëyo'on jotmay mëti'ipë miimp këtakpën ma ja Israel kajpnën.

7Ënät ni''ijxëyës ja ntsëmy nkë'ëyës mëti'ipës nmëtsonäämpyën jëtu'un tä ënäty ja Wintsën të xytyuk'ëne'emyënës ets ntso'onyës; xëënyës ntso'ony ijxnë kä'äxnë, tamës ja ntsëmy mpatsëmy jëtu'un tä ja'ay muum nyijxyën tsumy matsy wiink naax wiink kajpn. Ko jyënäkyxyëëwajty ojtsës yë potsy nyajjuty mëti'ipë naax kajpn nyapots'ajtypyën ets ko kyootsëy täätsës ja ntsëmy nätyukejkyjyëpipëy tam ja ja'ay t'ixtë ets ojts jam nyetyës ma ënäty ja potsy të nyajjutyësën.

8Komjëpom, ojts yë Wintsën xymyëkäjpxyës ets xy'ënëmaayës:

9Kopkpëky ko tääpë Israel ja'ayëty, kajpn je'eyëpë kyäjpxykyumëtoownaxyën myajtëwëtë tiitën mtuumpy.

10E jëtu'un xy'ënëëmëty ko ya'atë aaw ayuk yë'ë yajtuknikäjxp yë Jerusalén yajkutujkpë ets tëkokyë yë Israel ja'ayëty jënu'un jam tsyëënëtën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

11Ënëëmë ko mijts ijxpäjtën jëtu'un myäjkpy ma yë'ëjëtyën ets yë'ëjëty kopkpëky ko jëtu'un tuna'antë winë tä mijts të xytyunyën, jä'ä ko yë'ëjëty yajmënëjkxantëp tsumy matsy wiink naax wiink kajpn.

12Ja ja'ay mëti'ipë yaj'ënä'ämtëpën kopkpëky ko nëjkx nyätyukejkyjyëpipëty yë tyim kyi'iy ets koots tsu'um nëjkx jam nyäxy potsyjutjoty ma ënäty jam ja ja'ay të t'atajtu'utën. Winkupä'änë nëjkx tsyoony këtiipë pën y'ixëtëty ets näjyëtu'un yë'ë këtiipë ja naax kajpn t'ixëty.

13Ntukujëpijpë'ëkäämpyës yë ntsaayës ets yë'ë mëët nmatsa'anyës. Jam Babilonyë nyajnëjkxa'anyës, ma Caldeo ja'ayëtyën, ja naax kajpn mëti'ipë ka'ap nëjkx t'ixyën ets jam nëjkx y'ooky.

14Taxkpëky nëjkx jëtu'unyë nyajkääkwä'kxyës ja këwent'ajtpëtëjkëty mëti'ipë ënäty kuwanëpën ets näjyëtu'un nëjkx jyatë wiinkëtypë tsyiptuunpëtëjk, mëët yë tëypyujxn nkë'ëkëjxmës n'ixjëtita'an mpajëtita'antës.

15Ko ënäty të nyajkääkwa'kxtës wiink naax wiink kajpn ets wiink naaxwiinyëtë, jää nëjkx xy'ijxpaatës ko ëjts Wintsën.

16Nëjkxëpës tu'uk mäjtsk nyajke'eky tsipjoty, yuujoty, pa'amjoty ets tnimëtya'aktëty ma ja naax kajpnën ma ënäty yajpaatën wi'ix ëxëëk o'ktëy të y'ëtë'ëtstë y'ëna'antën ets nijawëtëty ko ëjts Wintsën.

17Ënät ja Wintsën ojts xymyëkäjpxyës ets xy'ënëmaayës:

18Mijts ye'etyëjk, tsë'ëkë mëët mkayëty ets mon tuk mnëë uukëty.

19Ets xy'ënëëmëty yë naaxtsënääpyë kajpn tsënääpyëty mëti'ipë yajpatëpën ma Jerusalén naaxwiinyëtën: Ya'atë yë Wintsën të tkäjpxy: Mon tuk nëjkx mkaytyë m'uuktë ets tsë'ëkë tsë'ëkë nëjkx mnëë uuktë; kutëkoyaanp yë naax kajpn ets tukwa'ats wyë'ëma'any, mëët ko je'eyë ja ja'ay tsyiptun tyipkajpxtë.

20Tu'kë'ëyë kyutëkooytya'aja'any yë naax kajpn maajaty yë ja'ay tsyëënën; aanë'ëk tëëtsë'ëk y'awinpita'any. Ënät nëjkx miitsëty xy'ixkaptës ko ëjts Wintsën.

21Ojts ja Wintsën xymyëkäjpxyës ets xy'ënëmaayës.

22¿Tiitën yë Israel ja'ayëty jyatijantëp ko y'ëna'antë: Ix jënu'un yë xëëw jëmëjt të nyajxnë, mëti'ipë ja käjpxynyajxpëtëjk të tja''akajpxtën ka'ap nyäky tyuny nyäkjyätyë?

23E jëtu'unts xy'ënëëmëty: Tëë yë Wintsën y'ënä'äny: Ëjts tëëjës ntuknipëjktaakë ets ka'ap jëtu'un pën y'ëk'ënanëty jam ma Israel kajpnën. Näyjyëtu'un xy'ënëëmëty ko tëë timpyääty ja xëëw jëmëjt ma tyuna'any jyata'anyën tä ja käjpxynyajxpëtëjkëty të tnikajpxtën.

24Ka'ap tii y'ëkyajwin'ixanë ma Israel kajpnën ka'apë myëtëyëtyën ets käjpxynyajxën ka'apë jyääntyëtyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

25Jä'ä ko ëjts Wintsën, kajpxaanpës yam ets ja mëti'ipës nikajpxäämpyën atëwaanp tsojk. Kajpn je'eyëpë kyäjpxykyumëtoownaxyën, nëjkxëp kë'ëm xy'ixtë; koos ënäty nkäjpxy koonëm nëjkx y'atëy. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

26Ojts yë Wintsën xymyëkäjpxyës ets xy'ënëmaayës:

27Jëtu'un yë Israel ja'ayëty y'ëna'antë ko ja mwinkuma'ay mëti'ipë mnikäjpxypën jä'ä mëti'ipë jäänëm jëna'a atëwaanpën.

28Paaty mijts, jëtu'un xy'ënëëmëty. Ya'atë yë Wintsën të tkäjpxy: Yë n'aaw n'ayukës ka'ap pyo'oxa'any ets y'atëwëty; mëti'ipës të nikäjpxyën kopkpëky ko tyuna'any jyata'anyë. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

Ezequiel 13

1Ojts ja Wintsën xymyëkäjpxyës ets xy'ënëmaayës:

2Nikajpxëkës yë n'aaw n'ayuk ets xy'ënëëmëty yë käjpxnyajxpëtëjk mëti'ipë kyë'ëm winma'any kyajpxtëp myëtyaktëpën, jëtu'un xy'ënëëmëty: Mëtoow'itë yë Wintsën yë y'aaw y'ayuk:

3Janty mon janty tuk yajpaatë yë käjpxynyajxpëtëjkëty mëti'ipë kyë'ëm winma'any nyikajpx nyimëtyaktëpën nitsuu nipoj ets ka'ap tii twinkëma'atë.

4Mijts Israel, yë mkäjpxynyajxpëtëjk, jëtu'un yë'ëjëty tä maywyax muum yajpaatën ma naax kajpnën tëëpë xit ko'ow jyajta'ayën.

5Nitii të tkatuntë ets Israel kajpn tkuwa'antëty ets jeexyë nyäkyuwa'anyë jä'ä xëëw ma ja Wintsën ja tsip tyaj'ita'anyën.

6Mëti'ipë wyin'ijxtëpën ka'ap myëtëyëty ets mëti'ipë y'akajpxtëpën ka'ap jyääntyëty. Jëtu'un y'ëna'antë koos xynyikajpx xynyimëtyaktëp, ka'ap y'ëjtsëty nkäxtë. Y'ëwxijtëp ets y'atëwëty yë y'aaw y'ayukëty.

7Ja wiinkëma'ay mëti'ipë miitsëty mëët'ajtëpën ka'ap tyiyajtënëty. Mëti'ipë m'akajxtëpën ka'ap myëtëyëty. Jëtu'un m'ëna'antë koos yë n'aaw n'ayuk mnikajpxëtëp, e ëjts ka'apës tii të nikäjpxy.

8Paaty ëjts maas nWintsën'atyën jëtu'unës n'ëna'any: Miitsëty ko xynyikajpx xynyimëtya'aktë ka'apë tyiyëtyën ets mëti'ipë m'antijtëpën xy'ixtë ka'ap myëtëyëty, ëjts mëtsipës n'awinpity ma miitsëtyën. Ëjts Wintsën ëjts ënaanp.

9Nkoxäämpyës yë käjpxynyajxpëtëjkëty mëti'ipë ka'ap tii mëtëy twinkëma'atën ets mëti'ipë win'ë'ëntëpën. Ka'ap tjëkyepy jam yajpaatëty ma tyu'ukmuktën yë Israel ja'ayëty; ka'ap nëjkx yë xyëëw yajkëxja'atë ma myintën këxja'ay yë Israel ja'ay yë xyëëwëty ets ka'ap nëjkx tyëkëtë ma Israel ja'ay nyaaxjotëtyën. Ënät nëjkx xy'ijxpaatës ko ëjts Wintsënajtp.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

10Yë'ëjëty tëë twin'ëëntë yë nnaax nkajpnës, ko y'ëna'antë ko oy winë tyu'uye'ey ma naax kajpnën ets ka'ap jyëtu'unëty. Jëtu'un të y'ëtë'ëtstë tä ja'ay tu'uk yë potsy tyaj'oyën oywyi'ix ets jaam tuknikoy.

11Ënëëmëtë tääpë ja'ayëty mëti'ipë potsy poop nyikooytyëpën, ko këtawaanp tääpë potsy. Minaanp yë nëë tuu ets tëtsn tuu mëti'ipë tsaajën këxë'ëkaanpën ets mëkpoj tuupoj myina'any,

12ets kyëtawa'any yë potsy. Ënät nëjkx tyajtëwtë: ¿Tiixë ja jaam të jyätyë mëti'ipë tyuknikooytyën?

13Paaty ëjts maas nWintsën'atyën n'ëna'any: Koos ënäty njoot'anpëky nyajminäämpyës yë mëktuupoj ets koos ënäty ja ntsip n'äkë myëjë nyajtëtsntu'ujäämpyës jëtu'un tä jeexyë tsyaatu'uyën etsës winë nyajkutëkoyä'äny mëët ja tsip äkë.

14Ets njitë'ëka'anyës tääpë yë potsy mëti'ipë të xyjyaamnikoytyën; jëtu'unyës naaxkëjxy nyajijtkëta'aka'any ets nëjkx ja y'ëjx nyijijtu'uty. Jëtu'un, jijtë'ëkaanp tääpë yë potsy ets nëjkx mnijijtpätëtë. Ënät nëjkx xy'ijxpaatë ko ëjts Wintsën.

15Nyajnaxäämpyës yë ntsip n'äkë ma tääpë potsyën ets ma ja'ayëtyën mëti'ipë poop të tnikoytyën ets nëjkx yë ja'ay y'ëna'antë: Nitii të kyawë'ëmy ma potsyën ets ni yë'ëpaat të kyawë'ëmtë yë ja'ay mëti'ipë ojts poop tnikoytyën,

16tääpë käjpxynyajxpëtëjkëty mëti'ipë ijty tëkatsy winë nyikajpxtëpën ma Israel ja'ayëtyën ets ma Jerusalén ja'ayëtyën ets ijty y'ëna'antë ko oy yë naax kajpn yajpaaty ets ka'ap jyëtu'unëty. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

17Mijts ye'etyëjk, tyam yë'ë mëkajpx yë to'oxytyëjktëjkëty mëti'ipë käjpxynyajxtëpën ets nikajpxtë ko yë'ë n'aaw n'ayukës nyikajpxëtëp kë'ëmwinma'any,

18ets xy'ënëëmëty: Jëtu'un yë Wintsën y'ëna'äny: Janty mon janty tuk miitsëty myajpaatë ko ja'ay xytsyuu'ixtë; ko mxuuytyëp yë kë'ëjän ets m'ëna'antë ko myëët'ajtyp yë mëj'ajtën ets ja'ay yë'ë nyätyukë'ëjänëtëty ets näjyëtu'un xyuytyë yë mots ets m'ëna'antë ko myëët'ajtyp yë mëj'ajtën ets to'oxytyëjkëty yë'ë nyätyukuyä'äpëtëty. ¿Jëtu'un jëtää maytyë mtajtë? ko mayëtëp ets xy'ëtuktëty yë o'kën ëkë juukyajtën jëtu'un tä mjot mwinma'anyëtyën, maas yë nnaax nkajpnën.

19Miitsëty, yë'ë mnätyukwin'ë'ënëtëp tu'knuukpyë tsajpmok, ëkë tu'ukpë mäjtskpë tsajpkääky, etsës xynyëxi'ik xytyukxi'iktë maas ja nnaax nkajpnën; xyaj'ook xyajtëkoytyë yë ja'ay ka'apë jeexyë y'ookyën; xyajwë'ëmtë juuky ka'apë nyitëkëtyën jyuuky'atëty. Jëtu'un yë nnaax nkajpnës xywyin'ëëntë, ko tmëpëky ja win'ë'ënën antakën.

20Paaty ëjts maas nWintsën'atyën n'ëna'any: Mëtsipës yam näpyëjktä'äkyë ma tääpë kë'ëjänën mëti'ipë mnikajpxtëpën ko tmëët'aty yë mëk'ajtën, kë'ëmpë të xyajkojtën;

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

mëti'ipë ja'ay mtukmajtsëpën tä joon yajmatsyën. Nyajtsoonantëp yam miitsëty ma tääpë ja'ayëtyën mëti'ipë je'eyë win'ë'ëntëpën ets jotkujk mjuuky'atëty;

21nyajpëtsëmäämpyës yë nnaax nkajpnës ma miitsëty o'ktëy xytyuntën ets ma të yajtukwin'ëëntën yë kumots mëti'ipë të nyätyukuyä'äpëtën, këtiipë jatëkok yajwin'ëëntëty. Ënät nëjkx xynyijawëtë ko ëjts Wintsën.

22Miitsëty, tëë xy'ëtsë'ëkëtë yë oyjyä'äytyëjkëty, mëti'ipës ënäty ëjts ka'ap ntuna'anyën, ni'ikyë të xyjyotmëkmo'otë yë ëxëëkja'aytyëjk ets ëxëëkpë tuntëty ets jëtu'un ka'ap yë juukyajtën nmo'otëtyës.

23Paaty miitsëty ka'ap tii xy'ëkwin'ijxnëtëty ka'apë myëtëyëtyën ets ka'ap m'ëk win'ë'ënëtëty ma tii xykyajpxnaxtën. Ëjts nyajtso'okäänpyës yë nkajpnës ma miitsëty o'ktëy xytyuntën ets jëtu'un nëjkx xynyijawëtë ko ëjts Wintsën.

Ezequiel 14

1Ojts may yë mëjja'aytyëjk xynyimintës ets Wintsën winë tyajtëwa'antë.

2Ënät yë Wintsën ojts xymyëkäjpxyës ets xy'ënëmaayës:

3Ya'atë ja'ayëty yajxon yë jyot wyinma'any të timkyë'ëyaktë ma yi'iyë t'ëwtatën ka'apë tyiosëtyën ets yë'ë të tuk'ijxpätë mëti'ipë yajpokytyuunëtëpën. ¿Ets ënät y'ëna'antë mputëkëtëtyësë?

4Oy xymyëmëtya'akëty ets xy'ënëëmëty: Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Tu'kë'ëyë yë Israel ja'ayëty mëti'ipë näkyë'ëyajkëpën ma ka'apë tyiosëtyën ets yë'ë tyuk'ijxpejtyp mëti'ipë yajpokytyuunëtëpën ets ënät ok myinëty ets tyajtëwëty yë käjpxynyajxpë, nëjkxëp t'ëxajë yë ëtsoowinpijtën ijxtëm pyaat'atyën mëët ko ënäty kanaak ja tios t'ëwtaty.

5Ëjts ntuktëkëjäämpy yë jyot wyinma'any yë Israel ja'ayëty mëti'ipës të xy'ëxmatstën ko të tpanëjkxtëkëtë ka'apë tyiosëtyën.

6Paaty mijts, jëtu'un xy'ënëëmëty yë Israel ja'ayëty: Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Wimpitë ma ëjtsën, ëxmatstë mtiosëty ka'apë tyiosëtyën ets majtstu'utë ëxëëk tuunk ëxëëkkajpxk.

7Ko tu'uk yë Israel ja'ay ëkë jaaypyaat jaaypyo'kxy mëti'ipë tsënääpyën ma Israel kajpnën xy'ëxmatsëtyës ets wiink tios tpanëjkxtëkëty ka'apë tyiosëtyën ets jam ja jyot wyinma'any tpëjkta'akëty ma t'ëwtatyën ja wiink tios ets yi'iyë tuk'ijxpätëty ja mëti'ipë yajpokytyuunëpën ets ok tninëjkxëty ja käjpxynyajxpë ets winë tyajtëwëty, ëjts kë'ëm nmo'ojäämpy ja ëtsoowinpijtën.

8Tyamës mëët näy'ixëtëty tääpë ja'ay ets ntëytyunäämpyës yam mëti'ipë nëjkx ijxpät wyi'imyën, mëti'ipë nëjkx ja'ay tnimëtya'aktën etsës njo'otsa'any maas yë nnaax nkajpnën. Ets nëjkx miitsëty xynyijawëtë ko ëjts Wintsën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

9E ko tu'uk yë käjpxynyajxpë tëkatsy winë tkajpxnaxëty, ëjts Wintsën, ëjts ënäty të nwin'ëëny tääpë käjpxynyajxpë; nëjkxëpës nixajë'ëky ets ntëytyunyës ets njo'otsa'anyës maas yë nnaax nkajpnën, Israel kajpn.

10Yë ja'ay mëti'ipë ënäty winë ja käjpxynyajxpë yajtëëpyën ets ja käjpxynyajxpë nëjkxëp tkumëtowtë ja pyoky,

11këtiipë yë Israel kajpn jatëkok nijëna'a xy'ëkmëjëkämkäknëtyës ets këtiipë yë yajja'ay'o'kën t'ëktuunk'ajnëty. Yë'ëjës nkajpniwa'anäämpy etsës nëjkx xyTyios'atë. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

12Ënät ojts ja Wintsën xymyëkäjpxyës ets xy'ënëmaayës:

13Ko tu'uk yë naax kajpn xymyëtëkoyëtyës ets wintsë'kën tyajtëkoyëty ma ëjtsën, nixajë'ëkäämpyës ets ntëytyunäämpyës ko npëjkëtyës yë jyi'kxy pyiky; nkäxäämpyës yë yuu xëëw ma yë'ëjën ets y'ooktëty yë jëyujk ets ja'ay.

14E ma tääpë kajpnën ko jeexyë jam y'ëkmintë Noé, Daniel ets Job, yi'iyë jeexyë nitëkëëk tsoktëp jä'ä ko mëtëy yë të jyuuky'atë. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

15E koos nkäxëty yë jëyujk ëwa'anëtypë jam kajpntum ets tyaj'o'kta'atëty yë ja'ay mëti'ipë jam tsënaaytyëpën ets tyaj'awinpitëty ja naax kajpn kutsë'ëkë ets ka'ap jam pën y'ëknaxanëty mëët ko ënäty jam ja jëyujk.

16Pën tääpë ja'ayëty nitëkëëkpë yë'ë jam tsënaaytyëp, ka'ap jeexyë tjëkyepy yë myaank ëkë nyëëx tyajtso'oktë; yi'iyë jeexyë nitëkëëk tsoktëp ets ja naax kajpn anë'ëk tëëtsë'ëk y'awinpitëty. Ëjts Wintsën, njuukyajtënës yam mëët nikäjpxy.

17E koos njaakyaj'itëty yë tsip ma tääpë kajpnën ets nyajkutukëtyës wä'än t'o'kta'atë yë ye'etyëjktëjkëty ets jëyujkëty,

18e ko jeexyë tääpë nitëkëëkpë ja'ay jam y'ëkjuuky'atë, kajxyëp yë myäyëtë tyajtso'oktë yë myaank ëkë nyëëx; yi'iyë jeexyë nitëkëëk tsoktëp. Ëjts Wintsën, njuukyajtënës yam ntukajpxpejtyp.

19E pën nkejxypyës yë yuu pa'am ma tääpë kajpnën ets ntukjoot'anpëkëtyës, nyaj'itëtyës yë o'kën tëko'oyën, nyajkutukëtyës ets y'ooktëty yë ye'etyëjktëjk ets jëyujkëty.

20Pën jam jyuuky'atë yë Noé, Daniel ets Job, kajxyëp yë myäyëtë tyajtso'oktë yë myaank ëkë nyëëx; yi'iyë jeexyë nitëkëëk tsoktëp, jä'ä ko mëtëy yë të jyuuky'atë. Ëjts Wintsën, njuukyajtënës yam mëët jëtu'un nikäjpxy.

21Ëjts Wintsën, jëtu'unës n'ëna'any: Ni'ik o'ktëy nëjkx yë Jerusalén kajpn jyäty kyëpety koos ntuknikäxëty ja majktaxkpë ëyo'on: Tsip, yuu, jëyujk ets pa'am ets y'ooktëty ja ye'etyëjk to'oxytyëjk ets jëyujkpaat.

22Niwäänë nëjkx wyë'ëmtë mëti'ipë y'u'unk y'ëna'k jyaak mëkä'äktëpën. Ko ënäty jam nyëjkxtë ma miitsëtyën, ënät nëjkx xy'ixtë wi'ix ënäty winë tuntë ets tiijaty ënäty

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

të tuntën ets jëtu'un nëjkx mjotkujkmo'ojëtë ma ënäty ja ëyo'on jam Jerusalén të nyajkëtä'äkyënës.

23Jëtu'un nëjkx mjotkujkëtë ko xy'ixtëty wi'ix ënäty winë të tuntën. Ënät nëjkx xyjyä'äkyukëtë ko mëtëyës winë ntuny ko yë Jerusalén yë ëyo'on të ntuknikexyës. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

Ezequiel 15

1Ënät ja Tios ojts xymyëkäjpxyës, etsës xy'ënëmaay:

2¿Mëti'ipë ni'ik tsoowpatp ma tsatym kyepyën ko mëët yaj'ijxkijpxy wiinkëtypë kepy?

3Yë tsatym kyepy tii nyajwa'anmëty, ni nkajäänë'kmëty jam tii.

4Je'eyë tëy jyaak ja'axy'atëty, ko jyëjptooytyu'uty ets të tsyooytyaktaaynyë, ¿tii y'ëkwanëty?

5Ma të kyepy'ätyën ka'ap tii të wyä'äny, ni'ik ma të tyooytyaknën tii y'ëkwanëty.

6Paaty ëjts maas nWintsën'atyën n'ëna'any: Jëtu'un ijxtëm yë tsatym kyepy yajjëënkupëkyën ets tyoyëty, jëtu'unës yë Jerusalén ja'ayëty njëënkupëka'antë ets nyitooytya'atëty.

7Mëtsipës nänyikajpxa'anyë ma yë'ëjëtyën. Jyakukä'äktëp tu'kpëky ja jëën je'eyëp ko nän jëënjoty nëjkx kyukääkëtë. E koos ënäty ëjts nänyikäjpxyë mëtsip ma yë'ëjëtyën jäänëm nëjkx xy'ixkaptës ko ëjts Wintsënajtp.

8Aanë'ëk tëëtsë'ëk nëjkx yë nyaax kyajpn nyaj'awinpijtëtës mëët koos ënäty të xykyamëj'ixtë. Ëjts, mëti'ipë Wintsën'ajtpën, ëjts ënaanp.

Ezequiel 16

1Ënät ja Wintsën ojts xymyëkäjpxyës etsës xy'ënëmaay:

2Mijts ye'etyëjk, tuk'ix yë Jerusalén ja'ayëty wi'ix ëxëëkjaty winë tuntën.

3Jëtu'un xy'ënëëmëty: Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Mijts Jerusalén ja'ayëty, Canaán ja'ay miitsëty; yë mteety Amor ja'ay ijty ets mtaak Hit ja'ay.

4Ko miiny naaxwiiny ka'ap ojts pën yë mputsk mjëjptsujkxëty, ka'ap ojts pën yë kaan nëë mtuktsi'iyë, ka'ap ojts pën mjaaxyë ets ka'ap ojts myajwëëny.

5Ka'ap pën mpa'ëyoowë ets ka'ap ojts pën mëmay mëtajyë. Ko miiny naaxwiiny, jëtu'unyë muum myajkujëpijpëy aayjoty ujtsjoty jä'ä ko ëxëëkëm ënäty myaj'ijxnë.

6Ëjts winkonës nnajxy ma mijtsën, ko n'ijxy tëë mne'pny xytyukyäjtsëtyä'äy ënätës ojts n'ëna'any ko jyëkyejpy mjuuky'atëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

7Ets nyajye'ky tä aay ujts yonyën kamjoty, ojts myeeky mpety, koonëm m'awinpijty tu'uk to'oxytyëjk, ojts ja mtsi'tsk yeeky ets myujxtaay ja mwaay. Je'eyëp ko mniwa'ats m'ëxwa'ats.

8Koos jatëkok nnajxy ets n'ijxy ko tëëtëm myä'knë, jyëkyäjpnëp mye'etyëjk mëëttsënaaynyëty. Ënät ojts yë nwitës ntukniye'epy ets ja mjot mnini'kx nyu'tyës ets n'ënëmaay ko mijts nmëët tsëënëjäämpy; ojts tu'uk käjpxytyu'unën nyaj'o'oyëmë ets mijts npëjky. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

9Ets nyajtsiiy, nyawatsy ma ënäty të mne'pnyëtyä'äyën ets ntuku'tsy yë tsooy mëti'ipë pa'akxu'kpën;

10ojts ntukxoxy yë wit kanaak ujkën ets ojts ntukteky jyänë yë po'okë'ëk oypyë, tsowpë; ojts nmooy yë mwëën mëti'ipë linë witën ets nmooy yë mwit mëti'ipë jo'okyën ets tsowën;

11tääts ojts mpëjktakëmë yë mkë'ëjän, mtatsktëy ets mnantsëm;

12ojts jam mpëjktä'äkyës ma mjëjpën yë kë'ëjiits ets ojts nmo'oy yë mtatsktëy ets mkujän oypyë yaj'ixyën.

13Nituky ojts mwë'ëmy mëët yë pu'ts pujxn ets poop pujxn; linë wit ojts xywyit'aty, oyëtypë wit myajtuun, kanaak ujkën. Oyjyäty ijty mkay m'uuky, yë'ë uuxpa'ak ets olivë on mjë'kxyp. Janty oy myaj'ijxy, m'awinpijty jëtu'un tä tu'uk to'oxytyëjkën mëti'ipë yajkutujkpën.

14Akäjpxy ojts m'ity oymyaanaax myaakajpnëty mëët ko ënäty m'oyëty mtsujëty, aak'oy ijty ja'ay mtijyë jä'ä ko ëjts ojts mijts n'oytyuny. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

15Je'eyëp ko mijts yi'iyë ojts xytyuk'ijxpety ja m'oy'at mtsuj'at ets ko aak'oy ja ja'ay mnikäjpxy mnimëtyä'äkyë; ka'apës të xy'ëkwintsë'kënë, tëë m'awinpijnë tä tu'uk yë to'oxytyëjkën mëti'ipë xim yam yë ye'etyëjk myëët'ajtypyën.

16Mëët yë mwit mtujkxy ojts xy'oytyuny yë nyitsajptëjk yë wiink tios jam muum tunkëjxm kopkkëjxm ets jam ja mjot mnini'kx xytyo'ky.

17Ojts xymyënëjkxta'ay ja pu'ts pujxn poop pujxn mëti'ipë nmooyën ets ojts xy'oytyuny ja ja'ay mëti'ipë mëët mko'knën;

18ojts xytyukxoxy ja wit kanaak ujkën ets xytyukwintsë'këy ja on ets ja poom mëti'ipës të nyajtuknipëjktaakën.

19Ja tsajpkääky mëti'ipë nmooyën, mëti'ipës mëët n'oytyuunyën ja oypyë tsajpmokway ets ja on ets ja uuxpa'ak mëti'ipë ënäty mëët të n'ixy të nmëyätyën, yë'ë të xytyukwintsë'kë tä tu'uk yë wintsë'kënën mëti'ipë oy xu'kp jojkpën. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

20Ojts näjyëtu'un ja n'u'unk'ajt n'ëna'k'ajtëm xytyukwintsë'kënë tääpë awinax ets tsu'tstë twëjtstë. Ka'ap yowë xytyim mëjpëjktä'äky ko kujeny të m'awinpijnë,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

21ets ëpëky të xykyë'ëyajknë ja n'u'unk n'ëna'kës ets jëënjoty të nyitoytyë ma awinax
të yajtukwintsë'këtën, ¿këtiijë?

22Mijts, ma tyam je'eyë mjot mnini'kx xytyo'knë xyajknën ka'ap xy'ëkja'amyäjtsnë
wi'ix ojts mëxu'unk'atyën, ko niwa'ats ëxwa'ats miiny naaxwiiny ets jëtu'un ja ne'pny
xytyukyäjtsëtyääynyë.

23Paatyës tyam n'ëna'any: Janty mon janty tuk mijts myajpaaty. Ëpëky ja wiinkëtypë
ja ëxëëk tu'unën ëxëëk kajpxën mëti'ipë të xytyuuntëkoyën,

24xii yaa ojts muum xykyojy yë wiink tios yë nyitsajp tëjk ma xy'ëwtatëtyën ets ma ja
mjot mnini'kx xyakëtyën.

25Maajaty yë tu'u jyëjpkëxyën jam ojts xykyojy kanaak yë tsajptëjk ets ja m'oy'ajt
mtsuj'ajtën xyaj'awinpijty ëxëëk tuunk, ko ja mjot mnini'kx xyäky ets xymyo'oy
oypyënëty, mëti'ipë tu'uye'epyën, xytyooky jëtu'un ja mjot mnini'kx.

26Ojts ja mjot mnini'kx xymyo'oy ja mëjëën mëtëjk, tääpë Egiptë ja'ayëty mëti'ipë
mëjatyëty yë ye'etyëjkajtën etsës xyajjoot'anpëjky mëët ko ja mjot mnini'kx xymyooy
oypyënëty.

27Ënät ojts nyajnitukë ets xykyumëtowëty ja mpoky, ojts njëpëjkta'ayës yë mjë'kxy
mpëky ets ja Filistejë ja'ayëty ntukkë'ëtëjkëy mëti'ipë m'ëxëëk ijxëpën ets ka'ap
ënäty t'oy'ixy ijxtëm m'ëtë'ëtsy m'ëna'anyën oytyuktsëtyuunë.

28E kä'äpyëm mku'uxyë paaty ojts yë mjot mnini'kx xyäky ma Asiria ja'ayëtyën ets
kä'äpyëm mjotkëtäky.

29Babilonyë ja'ay ojts xymyooykyojnëpë ja mjot mnini'kx, ja'ay mëti'ipë ajuuy
ato'ktëpën ets oy jyajëtu'unëty kä'äpyëm mkuxë.

30Ëjts Wintsën, jëtu'unës n'ëna'any: Ko mijts mëk pëjkëptëm ënäty yë mjuuky jot
paaty ja mjot mnini'kx xyäky ets kanaak ja ja'ay xymyo'oy ets ninu'un mkatsëtyuny.

31Maajaty yë tu'u jyëjpkëxyën ets maajaty y'ëwaatsëtyën, jam ojts xy'oytyuny yë
m'awinax yë nyiwintsë'këntyakn ets jam ja mjot mnini'kx xyäjky. Mijts ka'ap ijty
mjëtu'unëty tä yë to'oxytyëjkën mëti'ipë jyot nyini'kx yäjkpyën, jä'ä ko mijts ka'ap ijty
mjä'ä xynyimeenypyiky.

32Yë to'oxytyëjk mëti'ipë ka'ap twintsë'ëkën yë nyiye'etyëjk, y'ëxajëp yë ye'etyëjk
wä'än tpënëty.

33Yë kujenytyo'oxy nyipëjkpy yë jyot nyini'kx; e mijts ni'ikyë xynyayäky yë mjot
mnini'kx ma ye'etyëjkëtyën ets ni'ikyë xymyëjuy ko muum wiink naaxwiinyëtë
tsyoontë ets mëët mpokytyuny.

34Mijts tëkatsy mkujenytyo'oxy'äty ka'ap jyëtu'unëty tä yë kujenytyëjkëtyën; jä'ä ko
ka'ap mijts pën m'ixta'ayë ets mpokytyunëty ets ka'ap pën meeny mo'oyë, mijts

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

ni'ikyë xymyëjuy ja ye'etyëjk mëti'ipë mëëtko'knaayëpën. Yë'ë yajtuk'ijxp ko mijts mtëkatsyëty.

35Paaty mijts kujenytyo'oxy, mëtoow'it wi'ix yam n'ënëëmëja'anyën:

36Ëjts Wintsën, jëtu'un mijts yam n'ënëëmë: Mijts ka'ap nitiitsëtyu'un xyjyawë ko mnänyijeny mnäy'ixjenyë ets të xymyëëtko'knë wä'än tpënëty, xyäky jëtu'un ja mjot mnini'kx, xymyo'oy ja wyintsë'kën ja awinax mëti'ipë m'ëwtajtypyën; tëë xytyäämë xyjyä'tsë ja m'u'unk m'ëna'k ja jyot nye'pny ko të xyäky ma jam xytyukwintsë'ëkën ja m'awinax.

37Paaty yam nwinwoowmujkta'aja'anyës ja ye'etyëjktëjk mëti'ipëjaty të xymyëëtko'knën, mëti'ipëjaty të xytsyokyën ets të xy'ëxëëk'ixyën ets ntuknimina'any; jam ma yë'ëjëtyën nijäna'any n'ixjäna'any ets m'ixëtëty niwa'ats ëxwa'ats.

38Ets yë'ë ntukpatëkëjäämpy ko ënäty të xyajwintsë'këntyëkoy ja pëjkën ukën ets ko ënäty të myajja'ay ooky, atsip a'äkë nëjkx nyaj'ooky.

39Yë'ë ntukë'ëtëkëjäämpy ets yë'ë nëjkx tyajkutëkooytya'atë maajaty ënäty të xy'oytyunyën yë m'awinax ma xytyuunk'atyën yë ëxëëkpë ma oypyënëty xymyo'oyën ja mjot mnini'kx. Nëjkxëp myajpëjkëtyä'äy ja mwit mtujkxy ets ja mkë'ëjän mkë'ëjiits, niwa'ats ëxwa'ats nëjkx myaj'ëxmatsy.

40Nëjkxëp ja naax kajpn mtukjoot'anpëkyë, kuka'atsy kupuxy nëjkx myaj'ookyë.

41Nëjkxëp yajjëën'ixkonë ja mtëjk ets nëjkx mnitukë ma ënäty jam may ja to'oxytyëjk të nyiye'eypyätën. Nyajkutëkoyäämpyës jëtu'unpë ja mtuunk ets ka'ap nëjkx xy'ëkpatnë ja ye'etyëjk mëti'ipë mëjuyëpën ets mëëtko'knëtëty.

42Jëtu'un nëjkx xyeemy ja ntsip n'äkës ets jotkujkës nëjkx nwë'ëmy; nëjkxëpës ntukjotkëtä'äky ets ka'apës nëjkx jëtu'un ja tsip äkë n'ëkmëët'ajnë.

43Mijts tëë xyjyä'äytyëkoy wi'ix ojts m'ëna'k'atyën, je'eyës ojts xyajjoot'anpëky mëët ko yi'iyë ja ëxëëktu'un ëxëëk kajpxën të xyajtu'uye'ey ëxëëkpë tsaatsypë; paatykyëjxm mijts ntëytyuna'any ko ka'ap tii oy të xytyuny. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

44Tëkokyë ja ja'ay nëjkxëp ja aaw ayuk tkajpxtë mëti'ipë ënaanpën: Jëtu'un tä ja u'unktaakën jëtu'un ja nyinëëx.

45Mijts yë'ë ojts xytyaak'aty tu'uk yë taak mëti'ipë ijty y'ëxëëk'ijxypyën yë nyiye'etyëjk ets y'u'unk y'ëna'k; näjyëtu'un ja mtsë'ëtëjk y'ëxëëk'ijxtëp ijty ja nyiye'etyëjk ets ja y'u'unk y'ëna'k. Miits yë mtaakëty Hit ja'ay ijty ets mteetyëty Amor ja'ay.

46Ja mtsë'ëtaak yë'ë ojts nyijkxy anëkëjxytsyow, ma Samaria kajpnën ets Samaria nyaaxjotmën; e ëpa'tkë'ëmtsow yë'ë ojts jam nyijkxy yë m'uty to'oxytyëjkpë, ma Sodomë kajpnën ets Sodomë nyaaxjotmën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

47E mijts näjyëtu'un të m'ëtë'ëtsy tä yë'ëjëtyën nän timjëtu'un winë ëxëëkjaty të xytyuny. Ka'ap mkuxë ni'ik o'ktëy të m'ëtë'ëtsy.

48Ëjts Wintsën, njuukyajtënës yam ntukkajpxpejtyp etsës n'ëna'any: ko yë m'uty Sodomë ets mutskëtypë nyaax kyajpn ka'ap jëtu'un tyim'ëtëtsy tä mijts të m'ëtë'ëtsyën ma mutskëtypë mnaax mkajpnën.

49Jä'ä ko yë m'uty Sodomë, mëët yë mutskëtypë nyaax kyajpn, paaty ijty mëj këjxm nyäyajnaxëtë jä'ä ko tam may tmëët'atë jyi'kxy pyikyëty ets jotkujk yajpaatë, je'eyë ko ka'ap ojts nijëna'a tputëkëtë yë ëyoopëja'ay ets mëti'ipë winë yajmëyäjtypyën.

50Amëj akëjxm ojts jyä'äy'ajnëtë ets tuunëtë ëxëëkpës n'ixyën; paatykyëjxmës të nyajkutëkoy tä të xy'ixyën.

51Samaria kajpn ënätpë, yë'ë nikujkwä'kxy mkamëpaatyë ma nëë pokyën. Jä'ä ko mijts ni'ik o'ktëy të m'ëtë'ëtsy ma ja nëë pokyën; ni'ik ja mpoky ko yaj'ijxkijpxy mëët yë'ëjëty, jëtu'un yaj'ixtë ka'ap yowë tii poky tmëët'atë.

52Mijts kopkpëky ko xytyëëmnaxëty ja ëyo'on jotmay, ko mijts ja mpoky mëjwiin këjää ets ëxëëkjaty ni'ik, jëtu'un yaj'ixy ka'ap yowë nëkoo të pyokytyuntë ja mmëkä'äxtëjkëty. Mijts kopkpëky ko xymyënaxy xyajnaxy yë tsëtyu'un ets xymyënax xyajnaxëty ma o'ktëy mjatëty mkëpätëtyën, jä'ä ko nikë jëtu'un yaj'ixy yë mmëkä'äxtëjk ka'ap yowë tii poky tmëët'atë.

53Nyajjotkujkëjäämpyës jatëkok yë Sodomë kajpn ets Samaria kajpn, mëët nitëkokyë mutskjatypë kyajpn; näjyëtu'un mijts nyajjotkujkëjäämpy jatëkok,

54je'eyëp ko mmënax myajnaxëp oy ënäty o'ktëy mjaty mkëpety ets ko ënäty xytyuktsëtyuny mëti'ipë të xytyunyën, ënät nëjkx yë'ëjëty jyotkujkëtë ma mijtsën.

55Ko ënäty yë Sodomë kajpn, Samaria kajpn ets myutsk kajpn jatëkok jyotkujkëtë jëtu'un tä ijty tëëyëpën, näjyëtu'un miitsëty mjotkujkëja'antë mëët yë mutskjatypë mnaax mkajpnëty.

56Mijts je'eyë ijty xynyëxi'iky xytyukxi'iky ko o'ktëy jyäty kyëpety yë m'uty Sodomë, jä'ä ko mëj këjxm ënäty mnäjyawëty

57ma ënäty ka'ap wyinkëxë'ëknyëm ja mpoky; e tyam tëkokyë tääpë naax kajpnëty, ma tsyëënëtën yë Edom ja'ayëty, filistejë ja'ayëty ets mëti'ipë mëët mnätyu'kmëtsëpa'an'atyën je'eyë tyam mtukxikënë; ka'ap ni pën m'ëk tsojkënë.

58Tyam kopkpëky ko xymyënaxy xyajnaxy ja ëyo'on jotmay jä'ä ko ëxëëk winë të xytyuny. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

59Ëjts Wintsën, jëtu'unës n'ëna'any: Ko nmo'ojäämpy yam ja tëytyu'unën ijxtëm mnitëkëtyën, jä'ä ko ka'ap të xypyatuny ja m'aaw m'ayuk mëti'ipë käjpxytyu'unën'ajtpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

60Ëjts tëy wa'atsës nja'amyätsa'any ja käjpxytyu'unën mëti'ipës ntuunën mëët mijts ma m'ëna'k'ajtyën ets ntunäämpyës yë käjpxytyu'unën mëti'ipë xëmë ijtëwaanpën.

61Ko ënäty nmo'oy ja mmëkä'äxtëjk to'oxytyëjkpë tä jeexyë xynyëëxëtyën, oy kyakopkpëkyëty tääpë käjpxytyu'unën mpatunëtyës, mijts je'eyëm nëjkx xyjyä'äymyetsy ja m'ëxëëktu'un m'ëxëëk kajpxën ets je'eyëm nëjkx mtsëtyuny.

62Nëjkxëpës nyaj'ajämë ja nkäjpxytyu'unënës mëët mijts, ënät nëjkx xynyijawë ko ëjts Wintsën.

63Ko xyjyä'äymyätsëty mëk nëjkx mtsëtyuny ets ëxëëkëm nëjkx mnäjyawëty, ka'ap xy'ëknimëtya'akanëty ja mtuuntëko'oy mkajpxtëko'oyën ko ënäty të nmä'äkxta'ayës ja mpoky. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

Ezequiel 17

1Ënät ja Tios ojts xymyëkäjpxyës ets xy'ënëmaayës:

2Mijts ye'etyëjk, tukmëmëtya'ak yë naax kajpn tu'uk yë ijxpäjtën.

3Jëtu'un xy'ënëëmëty: Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Tëë tu'uk yë witsn jyä'ty jam Líbano; janty mëj kyäkn ets nëkooyë muum jya'ajnë, kanaak ujkën yë jyëmk. Jam të wya'ak'oyë ma tu'uk yë ajë kepykyopkën,

4jä'ä të tnëtëjy ja xye'enty mëti'ipë oykyëjxmën ets jam të tkojy ma tu'uk yë kajpnën mëti'ipë ajuupy ato'kpën, ma ja'ay tsyëënëtën mëti'ipë juuytyëp to'ktëpën.

5Ënät të tkoonë'ëky naaxkëjxy tu'uk yë tëëmt ets të tni'ipy jam naaxjotm ma winë y'ityën, wok pë'aay, ma nëë ka'ap y'ëmaaytyä'äkyën.

6Tëë ja tëëmt myuxy ets të y'awinpity tu'uk mëj kepy; oy ka'ap nëkooyë kyëjxmëty, tëë ja xye'enty jam jyä'ty ma witsnën, ko të tyikts ke'eky. Ets të y'awinpity tsatym kyepy; tëë ja xye'enty tpëjktä'äky ets tëë jyiitsy.

7E tam ënäty wiinkpë witsn mëjpë, mëj ja kyäkn tmëëtëty ets yajxon jyëmknë. Ënät ja tsatym tyikts nyaaxpëjky ets jam nyajts'a'tsëy ma ja witsnën ets ja nëë myo'ojëtëty jëkäm ma ënäty kyojyëtyën.

8Je'eyëp ko oy nyaaxjoty ënäty kyojyëty ets ka'ap ja nëë y'ëmaaytyä'äky, ma tjëkyepyën wi'ix yonëtyën, tyëëmpätëtyën ets oy y'ujts'atëty.

9Jëtu'un xy'ënëëmëtëty, ëjts nxëëwkyëjxmës: Jëtu'un yë Tios y'ënä'äny: Ya'atë tsatym kyepy ka'ap wyintëwa'any. Yë witsn mëjëyëjpë yë'ë nëjkx ja tyikts tyajtëtstaayë ets ja tyëëm nëjkx tyajka'ataayë; wäänjaty yajwo'on'ëmayä'äny ets tim kë'ëtsë'ëkaanp ets tyëtsta'aja'any ma ënäty të jyiitsyën.

10Oy jyayajpääntëkatsëty, ka'ap nëjkx jyiitsy; jää nëjkx tyëtsta'ay ko ënäty myiny ja jëënpoj mëti'ipë xëëwpëtsëmtsyow tso'onpën; jam tsyë'ëtsa'any ma ënäty jyiitsa'anyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

11Ënät ja Wintsën ojts xymyëkäjpxyës ets xy'ënëmaayës:

12Myajtëwëp yë naax kajpn pën wyinmëtoowtëp tii ya'atë ijxpäjtën jyatijpyën. Jëtu'un xy'ënëëmëtëty: Yë Babilonyë yajkutujkpë ojts myiny jyä'ty ma Jerusalén kajpnën ets tmajtsy yë Judá yajkutujkpë mëët tëkokyë yë wyintsëntëjk ets ojts tsumy matsy tmënëjkxy jam Babilonyë.

13Ënät ojts tuny tu'uk ja käjpxytyu'unën mëët tu'uk ja myaank ja Judá yajkutujkpë ets tukupëjky ja winma'any ets oy yajkutukëty ets myëët'atëp ja näwyinkutsë'ëkë ma ja Babilonyë yajkutujkpën ets tyajnëjkxtaay tsumy matsy ja ja'ay mëj'äämpyë,

14këtiipë ja Judá tmëët'atëty ja mëk'ajtën ets këtiipë tnipëtë'ëkëty ja Babilonyë kajpn; yi'iyë tëy pyatunëp ijxtëm ja käjpxytyu'unën të tuntën.

15Je'eyëp ko ja Judá yajkutujkpë ja myaank ojts ja Babilonyë yajkutujkpë tmëtsiptsoony ets jap Egiptë tkejxy yë jyä'äy kwaay juupyë ets t'amëtooy ja mayjyä'äy. ¿Miitsëty wi'ix m'ëna'antë, wä'än jëtää tyaapë ja'ay myëta'akëtyë? ¿Wä'än jëtää yë ja'ay juuky wyë'ëmëtyë mëti'ipë ënäty të tkäjpxy kyumëtoownaxyën tu'uk yë käjpxytyu'unënë?

16Ëjts Wintsën, jëtu'unës n'ëna'any ets njuukyajtënës yam ntukkajpxpejtyp, ko tääpë ja'ay jyëkyejpy y'ookëty jä'ä ko tëë tukxi'iky ja käjpxytyu'unën ets ka'ap të tpatuny ijxtëm të y'ënë'ëmxëtyën ja yajkutujkpë mëti'ipë të jyapëjktä'äkyën ets yajkutukëty.

17Paatykyëjxm ko ënäty yë Babilonyë yajkutujkpë tnipëtë'ëky yë kajpn ets twinwëëtëty; t'oytyunëty yë ye'eypyäjn jam potsykyëjxm ets jap kajpnjoty tyëkëty ets may yaja'ay ookëty; yë Egiptë yajkutujkpë ka'ap pyutëkëja'anyë ets ka'ap tyuknikäxa'anyë tsiptuunpëtëjk ets mayjyä'äy,

18jä'ä ko tëë tnëxi'iky tukxi'iky ja käjpxytyu'unën ets ka'ap të tpatuny ijxtëm ojts yajkäjpxy'ätyën, je'eyë ojts winë tkupëky ets ka'ap t'ëkpatuunë. Paatykyëjxm ka'ap tjëkyepy juuky kyä'äkëty.

19Ëjts Wintsën, njuukyajtënës yam ntukajpxpejtyp; tëë tukxi'iky ja käjpxytyu'unën mëti'ipës ojts mëët njatunyën ets ka'ap të tpatuny ja aaw ayuk ijxtëmës ojts xytyukwinwanën; paatykyëjxmës n'amëtoowta'aja'any maajaty të xymyëtëkoyës.

20Jëtu'unës yam ntuna'any tä ja'ay tkujëpipyën yë nëë jëyujk ets nmajtsmuka'anyës; nmënëjkxa'anyës jam Babilonyë, jamtsës nyajnitukëja'any mëët ko ka'ap të xymyëj'ixyës.

21O'kta'ajantëp ja jotmëkja'ayëty jam tsipjotm, mëti'ipë ënäty wë'ëmtëpën juuky, jëtu'unyë ye'eywya'kxa'antë taxkpëky. Ënätnëm nëjkx m'ëna'antë ko ëjts Wintsën, tëëjës n'ayuk njakäjpxy.

22Ëjts, mëti'ipë Wintsën'ajtpën, jëtu'unës n'ëna'any: Ko jam kepyjyëjp'am ma ajë kepyën mëti'ipë këjxm të yonyën, jamës nkuto'kxtu'uta'any tu'ktëjyën nyikepy: Yë'ë

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

xye'enty naamnëmpë yoonpëtsëmyën, jamës tunkëjxm kë'ëm nkoja'any ma ja kopkën wäänë këjxmëpë,

23jam ma ja kopkën ni'ik këjxmëpë mëti'ipë yajpatpën ma Israel y'itjotmën. Mëj yona'any, jam'ataanp yë xye'enty, tëëmpätaanp yajxon ets mëj kepy y'ita'any. Nëjkxëp jam kanaaknax yë jëyujk tpa'tma'ay ets kanaak yë joon jëyujk pyä'än jam tpëjkta'aka'any.

24Nëjkxëp tëkokyë aay kepy tnijawëtë ko ëjts Wintsënajtp. Ëjts nyajkëtääpyës yë aay kepy mëti'ipë mëj këjxm naxaanpën ets yë'ë nyajyony nyajjiitsyës mëti'ipë ëmaay amutsk yaj'ijxpën. Ëjts nyajtëtsypës yë kepy mëti'ipë tsuxk ijtpën xëmë ets nyajtsuxkëpës yë kepy mëti'ipë të'ëtsën. Ëjts mëti'ipë Wintsën'ajtpën, ëjts ënaanp ets npatuumpyës yë n'aaw n'ayuk.

Ezequiel 18

1Ënät ja Wintsën ojts xymyëkäjpxyës ets xy'ënëmaayës:

2¿Wi'ix ko jam Israel je'eyëm yë käjpxy y'ënä'äny: Ko yë teety taak yë tsatym xun tjë'kxtë y'u'unk tëtsxëmimëtëp?

3Ëjts Wintsën, njuukyajtënës yam ntukajpxpejtyp ets jëtu'unës n'ëna'any; ko ka'ap ya'atë aaw ayuk nijëna'a y'ëkyajkajpxnëty ma Israel kajpnën.

4Aak ëjts njä'ä'ajtyp yë naaxwiinyëtë ja'ay, näjyëtu'un yë teety taak ets u'unk ëna'k. Mëti'ipë pokytyuunpën yë'ë ookaanp.

5Yë ja'ay oyjyä'äy yajtijy ko mëtëy winë tuny ets mëtëy nyipaye'ey;

6ka'ap jam nyijkxy kopkkëjxm ma ja'ay tnixëëwtunyën awinax ets ka'ap tuk'ijxpety ka'apë tiosëtyën mëti'ipë Israel ja'ayëty myëët'ajtëpën; ka'ap yë myëku'uk yë tyo'oxytyëjk t'atsojkë ets wyinkutsë'këp yë tyo'oxytyëjk ko y'ëmaay'ity;

7ka'ap jyiiky myëku'uk tyaj'ëyoy, myoopy jatëkok ja myëku'uk mëti'ipë të t'amëtoyën ko të tyajnu'kxy; ka'ap pën tmeetsy; yajwä'kxyp yë kyääky y'uuky ma ja'ayën mëti'ipë yuu'o'këpën ets xyojxyp mëti'ipë niwa'ats ëxwa'atsën.

8Ko yë meeny pën tuk'ënu'kxy ka'ap yë'ëkyëjxmëty ko tyaj'u'unk'ata'any; ka'ap pën t'ëxëëktuny; mëtëy tnipaye'ey ja nëë poky ko pën nimäjtsk tsyippaaty;

9jëtu'un winë tuny tääjës yë n'ënä'ämën ntëyajtën y'ënä'änyën ets wa'ats tpaatuunta'ay. Tääpë ja'ay oy jyuuky'äty ets xëmëkyëjxm jyuuky'ata'any. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

10Pën tääpë ja'ay myëët'ajtyp tu'uk yë myaank mëti'ipë ëxëëk ja'ay'ajtpën ets yajja'ay o'kp,

11mëti'ipë ka'ap yë tyeety ijty tunyën, ijxtëm ko jam tunkëjxm yajnixëëwtunyën yë wiink tios ets pyëjkëp yë myëku'uk ja tyo'oxytyëjk,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

12yaj'ëyoopy ja ëyoopëja'ay ets mëti'ipë yajmëyäjtypyën winë ni'ikyë tmeetsy, ka'ap tmooywinpity mëti'ipë të tpëjkën; tyuk'ijxpejtyp wiink tios ets yë'ë tyuunpy ëxëëkpës n'ixyën,

13nëkooyë këjää tyaj'u'unk'ajnë meeny mëti'ipë myëku'uk tyuk'ënu'kxypyën; tääpë ja'ay ka'ap tjëkyepy jyuuky'atëty. Ko ënäty të tuunta'ay tëkokyë mëti'ipës n'ëxëëk'ijxypyën, tääts y'ooka'any ets ka'ap tii yajtso'oka'anyë, kë'ëm ënäty jëtu'un nyätyunyë.

14Näy tää u'unk ëna'k mëti'ipë y'ijxypyën wi'ix ja tyeety ja nëë poky tuny tkäjpxyën, je'eyëp ko yë'ë ka'ap jëtu'un tii tuny;

15ka'ap jam nyijkxy kopkkëjxm ma yajnixëëwtunyën ja wiink tios ets ka'ap wiink tios tuk'ijxpety mëti'ipë jam yajpatpën ma Israel kajpnën; ka'ap tpëjkë myëku'uk yë tyo'oxytyëjk

16ka'ap tyaj'ëyoy ja ëyoopëja'ay; ka'ap tii t'amëtoy ko myëku'uk meeny tuk'ënu'kxy; ka'ap pën tmeetsy, ni'ikyë ja kyääky y'uuky tyajwä'kxy mëët mëti'ipë yuu'o'këpën ets xyojxyp ja mëti'ipë niwa'ats ëxwa'ats yajpatpën;

17ka'ap pën t'ëxëëktuny, ka'ap yë'ëkyëjxmëty meeny pën tuk'ënu'kxy ko tyaj'u'unk'ata'any; pyatuumpy ja n'ënä'ämënës ntëyajtënës, mëtëy jyuuky'äty; tääpë ja'ay ka'ap y'ooka'any oy ënäty ja tyeety të jyapokytyuny. Yë'ë kopkpëky ko jyuuky'ata'any.

18Yë tyeety mëti'ipë yaj'ëyoowën ja ëyoopëja'ay ets ojts myeetsy, ëxëëk y'ëtity y'ënäny ma nyaax kyajpnën, kyu'ookëjäämpy ja nyëë pyoky.

19Nëjkxëp xyajtëwtë: ¿Wi'ix ko yë u'unk ëna'k ka'ap tkukëpätë ja teety ja pyoky? Paatykyëjxm jyëtu'unëty jä'ä ko ja u'unk ëna'k ojts tuntë mëti'ipë mëtëyën ets mëti'ipë wa'atsën, ojts tpatuny ja ënä'ämën tëyajtën; paaty mëtëy ko jyuuky'ata'any.

20Yi'iyë mëti'ipë pokytyuunpën ookaanp. Ka'ap tjëkyepy yë u'unk ëna'k tkëpätëty tyeety yë pyoky; näy ka'ap tjëkyepy teety tkëpätëty yë u'unk ëna'k yë pyoky. Yë ja'ay mëti'ipë mëtëy winë tyuunpyën y'ëxajëjäämpy ja näykyumayë mëët ko ënäty mëtëy winë të tuny; e mëti'ipë ëxëëk winë të tunyën kwanë ko nëjkx tkumëtoy.

21E pën yë ëxëëk ja'ay y'ëxmajtsyp yë y'ëxëëktu'un y'ëxëëk kajpxën ets tpatuny tëkokyë yë ntëyajtënës ets tuny mëti'ipë mëtëyën ets wa'atsën, tëyajtën yë'ë ko tääpë ja'ay juuky'ataanp ets ka'ap y'ooka'any.

22Ja mëti'ipë ënäty ëxëëk të tunyën ko të pya'tkë'p'aty ka'apës ja nja'amyätsa'any ets yë'ë nëjkxëp ja jyuuky'äty mëët ko ënäty ja mëtëypyë të tuny.

23Ëjts ka'apës ntsoky ets ëxëëk ja'ay y'ookëty, yë'ëjës ntsojkpy ets tyajtëkatsëty yë jyuukyajtën ets jyuuky'atëty. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

24E ko yë wa'ats ja'ay t'ëxmatsëty ja oynyë'ë oytyu'u ets jä'ä tunëty ja ëxëëkpë mëti'ipës n'ëxëëk'ijxypyën mëti'ipë ëxëëk ja'ay tyuunpyën, ¿ko m'ëk may m'ëk tajtë,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

wä'än jëtää tääpë ja'ay jyuuky'atëtyë? Oy ënäty tii winë të tjatuny oy, ëjts ka'apës nja'amyätsa'any; yë'ë kopkpëky ko y'ookëty mëët ko ënäty të xykyawintsë'ëkës ets yë'ë nëjkx tku'ookë nyëë pyoky.

25Miitsëty wä'än jëtää m'ëna'antë ko ka'apës tii mëtëy nipaye'ey; mëtoow'itë yajxon miitsëty Israel ja'ayëty, ¿wi'ix, mmaaytyëp mtajtëp ko ka'apës tii oy mëtëy nipaye'eyë? ¿Këtii jyëëmpitëty mijts mkajpxtë, këtii jëtää yë'ëjëty xynyikajpxtë ko miitsëty ka'ap tii mëtëy xynyipaye'eytyë?

26Pën tu'uk wa'ats ja'ay y'ëxmajtsyp ja oynyë'ë oytyu'u ets tuunë ja ëxëëkpë, kopkpëky ko y'ooky ets tkukëpety ja y'ëxëëktu'un y'ëxëëk kajpxën.

27Ko tu'uk yë ëxëëk ja'ay t'ëxmatsy yë ëxëëktu'un ëxëëk kajpxën ets jä'ä tuny ja mëtëypyë ets jaantypë, yë'ë yajtso'okäämpy yë jyuukyajtën.

28Ko wyinma'anypyaatëty ets t'ëxmatsëty yë ëxëëk në'ë ëxëëk tu'u, tääpë ja'ay juuky'ataanp yë'ë ets ka'ap y'ooka'any tyëkoyä'äny.

29E yë Israel kajpn ëna'anaanp yë'ë ko ka'apës tii oy nipaye'ey. ¿Ko ëjts ka'apës tii oy nipaye'ey? ¿Këtii jëtää yë'ëjëty yë Israel kajpn ka'ap tii oy tnipaye'eyë?

30Tyam yë mpoky ntukwinmëtowa'antë, wi'ixjaty winë të xytyuuntëkoytyën, miitsëty Israel ja'ayëty. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp. Nikë tim ëxmatstë yë m'ëxëëk juukyajtënëty, këtiipë kë'ëm mpoky tsyëëmë'ëktëty ko ënäty axit ako'owë mjatë mkëpätë.

31Tim mëjëkämkä'äktë yë ëxëëkajtën maas të xymyëtëkoytyën, yaj'oyëtë ets yaj'ajämëtë yë mjuukyajtënëty. ¿Mijts Israel, tii ko m'ëk o'kpëty?

32Ixmatstë yë ëxëëk juukyajtën ets mjuuky'atëty. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

Ezequiel 19

1Ets mijts, ye'etyëjk, yajkoj ya'atë ëy, ma yajkuuy'iyën yë yajkutujkpëtëjk jampë yajpaatën Israel:

2Yë mtaak jëtu'un ijty tä kaajën, kaa itkujkpyë tsyëënën. Jap yë y'ijtakn t'oytyuuny ets jap y'u'unk'ijxy.

3Tu'uk mëti'ipë yajxon yajyä'äk'apäjtën. Ojts tjaty wi'ix jyëyujk matsëtyën ets yë'ëpaat tjajty wi'ix jyä'äy myatsëtyën ets jyä'äytsyu'utsëtyën.

4Ojts yë naax kajpn tnijawë ko tääpë kaa jyääjëty; ënät tmajtstë mëët tu'uk yë majtstakn yu'utsypë ets ojts tjëtujnëjkxtë jap Egiptë mëët yë jo'kn.

5Ko ja kaataak t'ijxy ko o'ktëy jyäty ja y'u'unk mëti'ipë ënäty tyukjotkujk'ajtypyën, ënät wiinkpë kaa u'unk tyajyä'ktso'ony ets tyajyä'kpejty.

6Ko y'apejty, kaa itkujky ja nyäxy tyëkë. Ojts tjaty wi'ix jyëyujk matsëtyën ets yë'ëpaat tjajty wi'ix jyä'äy myatsëtyën ets jyä'äytsyu'utsëtyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

7Yajxon ijty yaja'ay ooky ma këmoontëjkën ets may ja ja'ay tyaj'ooky naaxjoty kajpnjoty; ko nyiitsy aak tsë'këyëp ja ja'ay oymyaajëty.

8Ënät ojts ja naax kajpn mutskëtypë nyäkyajpxëtë ets tnipëtë'ëktëty tääpë kaa; ojts tpëjkta'aktë o'ktakn yu'utsypë ets jap kyuka'ajëy o'ktaknjoty, jëtu'un tä nëë jëyujk yajkujëpipën.

9Pujxnjo'kn ojts mëët tmatstë ets tyajku'ëtujktë ma pujxntëjkën ets ojts tmënëjkxtë ma ja Babilonyë yajkutujkpën; jam tsuumtë, këtiipë pën t'ëk mëtoownëty ko nyiitsëty jam kopkjotm ma Israel ja'ay tnitänëtën.

10Jëtu'un ijty yë mtaak tä tu'uk yë tsatym kyepyën mëti'ipë nëë ëkë'ëy tënääpyën, tëëm'ajtp ets nëkooyë ojts yoonë mëët ko ja nëë xëmë tmëëtëty.

11Mëjatyëty ojts xye'enty tpëjktä'äky, ojts yë yajkutujkpëtëjk tajk'atë, këjxm yajxon yoony, jampaat kyu'ujty yootsjotm.

12Je'eyëp ko ojts atsip tnujkë'ëktë ets tnajtsjëpijpëtyë. Jam xëëwpëtsëmtsyow ojts ja jëënpoj tsyoony ets yajtëtsë tääts tyëëmka'ataay; ja xye'enty ojts tsyëtsta'ay ets yajjëënkupëjky.

13E tyam jam kyojyëty të'ëts'itjotm, ma ja naaxwiinyëtën anë'ëk tëëtsë'ëkpë.

14Ma xye'entyën jëën jam pëtsëëmp mëti'ipë yajtoopyën ja jyi'tsk. Ka'ap tii xye'entynyë juunpë mëti'ipë ja yajkutujkpë tyajk'atëpën. Ya'atë ëy o'kpë ëy yë'ë, jää yaj'ëwëty ko pën y'ookëty.

Ezequiel 20

1Ma myajk anyën ja mëmëkoxk po'opë, ja mëwëxtujk jëmëjtpë, ojts yë mëjja'aytyëjk tninëjkxtë ja Tios ets winë tyajtëwa'antë, ënät jam nyaaxwä'tstaaytyë ëjts nwintuuyës.

2Ënät ja Wintsën ojts xymyëkäjpxyës ets xy'ënëmaayës:

3Mijts ye'etyëjk, mëmëtya'ak yë Israel mëjja'aytyëjk ets xy'ënëëmëty: Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: ¿Ëjts miits xynyimiintëp ets winë xynyijawëja'antë? Ëjts tyamës yë njuukyajtën ntukajpxpety ets n'ëna'anyës ko ka'apës yam nkupëka'any ets miitsëty tii xyajtëwtëtyës.

4Yë'ë mtukwinmëtowëp ets xytyuknijawëty wi'ix yë y'aptëjk winë të tuntën ëxëëk.

5Jëtu'un xy'ënëëmëty: Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Koos ojts nwin'ixy yë Israel kajpn, ojtsës mëët yë käjpxytyu'unën ntuny yë y'u'unk y'ok ets ojtsës jap Egiptë nnänyikëxë'ëkyë. Mëët tu'uk ja mëj winma'any n'ënëmaaytyës: Ëjts jëtu'un Wintsënajtp, mëti'ipë miits m'ëwtajtëpën.

6Jä'ä xëëw ojts n'ënëëmëtës ko nyajpëtsëma'antës jap Egiptë ets nyanëjkxa'antës ma ja naax kajpnën mëti'ipës të ntuknipëjktaakëtën, tu'uk ja kajpn ma ja tsi'tsknëë ets ja

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

uuxpa'ak jëtu'un pyëyi'ikyën tä nëëjën, ma tu'uk ja naax kajpnën mëti'ipë ni'ik oyën këtiinëm jyëtu'unëty wiinkëtypë kajpn.

7Ets n'ënëmaaytyës ko wä'än t'ëxmajtsta'atë yë tyiosëty mëti'ipës n'ëxëëk'ijxypyën ets ka'ap nëkoo tpanëjkxtëkëtëty yë awinax japë Egiptë yajpaatyën, jä'ä ko ëjts mëti'ipë Wintsën'ajtpën, ëjts yë xyTyios'ajtëp.

8E yë'ëjëty je'eyë ojts xykyäjpxy kumëtoownaxtës ets ka'ap tja'akyujkëtyë ijxtëm nja'ënëmaaytyës; ka'ap t'ëxmajtstë ja y'awinaxëty mëti'ipë jap Egiptë ets nän ka'ap tyajma'taaytyë ja wyiink tyiosëty. Ojtsës njamay njatajy nyajnaxa'any ja njoot'an ma yë'ëjëtyën etsës jap Egiptë njatëytyunantë etsës jotkujk nwë'ëmëty.

9E ëjts kë'ëmës ojts nämyëmay nämyëtajyë ets ka'apës ja nxëëw nyajnipäxëtëkëjany, këtiipë tëkatsy nwë'ëmëtyës ma ja wiinkëtypë ja naax kajpnën ma ënäty yë'ëjëty jyuuky'atën; jä'ä ko tëëjës ënäty ja wiinkëtypë ja naax kajpn ntukmëtoy koos ja Israel kajpn nyaj'ëwaatsëpëtsëma'any jap Egiptë.

10Ënätës jap nju'të Egiptë etsës ojts nyajnëjkxtë jam të'ëts'itjotm;

11jam nmooytyës yë n'ënä'ämënës ntëyajtënës ets nkutujkënës, mëti'ipë yajjuuky'ajtpën ko ja'ay tpatuny.

12Ojtsës näjyëtu'un ntuknijawëtë wi'ix tpo'kxtëtyën yë po'kxënxëëw, mëti'ipë ijxpäjn wë'ëmpën ma yë'ëjëtyën ets ëjts yë'ëjës yajtukja'amyätsëp mëti'ipës të nätyuknikënu'kxëtyën.

13E yë'ëjëty ojts jam të'ëts'itjotm xykyäjpxy kumëtoownaxtës, ka'ap tpatuuntë ja n'ënä'ämënës ntëyajtënës; ojts tninajxnëtë ja n'ënä'ämënës ntëyajtënës mëti'ipës ënäty të nmo'otën ets tëëjës ënäty n'ënëëmëtë ko tpatuntëty nëjkxëp jyuuky'atë, e yë'ëjëty ni'ikyë ojts tyaj'ëxëëktëjkënëtë ja npo'kxënxëëwës. Ënätës ojts njamay njatajy ko ni'ik oy ko ntimy yajkutëkoytyëtyës ma ënäty jam të'ëts'itjotm yajpaatën,

14e ëjts koos yë nxëëw nkayajnipäxëtëkëja'any ka'apës jëtu'un ntuuny, këtiipë tëkatsy nwë'ëmëtyës ma ja wiinkëtypë ja naax kajpnën mëti'ipë ënäty të t'ixtën koos jap Egiptë nyajpëtsëëmtë.

15Näjyëtu'unës jam të'ëts'itjotm n'ënëmaaytyë, ko ka'apës nyajtëkëja'antë ma ja naax kajpnën mëti'ipës të njamo'otën, ma ja it naaxwiinyëtë oypyë tsujpë, ma ja jë'kxy pëky ka'ap y'ëmaaytyä'äkyën,

16jä'ä ko ojts t'ixtijtë yë ntëyajtënës, ka'ap tmëmëtoowtë ja n'ënä'ämënës ets yaj'ëxë'këtyë ja npo'kxënxëëwës, jä'ä ko jam ja jyot wyinma'any tpëjktaktë ma ja ka'apë tyiosëtyën.

17Je'eyëp ko ojtsës mpa'ëyowtë, paatyës ka'ap nyaj'atëkooytyë jam të'ëts'itjotm.

18Ënätës n'ënëmaaytyë ja y'u'unk y'ëna'këty ets ka'ap jëtu'un winë tuntëty tä ja tyeety tyaak y'ënë'ëmxëtën, ko ka'ap nyätyukyaj'ëxëëkëtëty ja ka'apë tyiosëtyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

19Jëtu'unës n'ënëmaaytyë: Ëjts Wintsën, ëjts jëtu'un xyTyios'ajtëp. Patuntë yë n'ënä'ämënës, ntëyajtënës,

20mëjjawëtëp ets wa'ats xyajnaxtëty yë npo'kxën nxëëwës; yë'ë wa'anëp ijxpäjtën ma miitsëtyën ets ma ëjtsën; jëtu'un xynyijawëtëty koos jëtu'un Wintsën, mëti'ipë m'ëwtajtëpën.

21E yë y'u'unk y'ëna'këty ojts xykyäjpxy kumëtoownaxtës. Ka'ap tpatuuntë ja ntëyajtënës ets ka'ap tmëmëtoowtë ja n'ënä'ämënës, mëti'ipë yajjuuky'ajtpën ko yajpatuny, e yë'ëjëty ojts ja npo'kxën nxëëwës tyaj'ëxëëkëtë. Ojtsës nja'ëna'any ets jeexyë jam të'ëts'itjotm nyajkutëkooytyës ets jeexyë ja n'äkës xyeemy,

22je'eyëp ko mëkës ojts nmä'kxtuky, këtiipës ja nxëëw nyipäxëtëkëty ma ja naax kajpnëtyën mëti'ipë y'ijxtën wi'ixës ënäty ja Israel kajpn të nyajpëtsëmyën jap Egiptë.

23Jam të'ëts'itjotm ojtsës n'ënëëmëtë ko jëtu'unyës nyajye'eywya'kxa'antë naaxwiinyëtë apëtsëmy,

24jä'ä ko ka'ap tpatuuntë ja n'ënä'ämënës, y'ijxtijtë ja ntëyajtënës, yaj'ëxë'këtyë ja npo'kxën nxëëwës ets yi'iyë ojts tuk'ijxpätë ja awinax ka'apë tyiosëtyën mëti'ipë ja y'aptëjkëty y'ëwtajtën.

25Ojts yë'ëpaat nmo'otës yë ënä'ämën ka'apë y'oyëtyën ets tëyajtën ka'apë yajjuuky'ätyën.

26Ojts n'ëxmajtsnës ets nyäyaj'ëxëëktëkëtëty mëët ja wintsë'kën mëti'ipë myooytyëpën ja awinax ets yë'ëpaat ma ja y'u'unk y'ëna'këty kä'äxkopkpë tukwintsë'ëkëtë ja ka'apë tiosëtyën. Ya'atë paatyës jëtu'un ntuuny ets tsyë'ëkëtëty ets nijawëtëty ko ëjts Wintsën.

27E mijts ye'etyëjk, ënëëmë yë Israel ja'ayëty: Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Näyjyëtu'un yë mteety m'apëty tëëjës xyajjoot'anpëktë; tëë tyajtëkoytyë näwyintsë'ëkë ma ëjtsën.

28Koos ojts nyajtëkëtë ma ja naaxwiinyëtën mëti'ipës ënäty të ntukwinwanëtën, tim je'eyë muum t'ijxpatë tu'uk yë mëj kepy ëkë nitun, ënätyë ijty wyintsë'kën ets y'ayajk y'ako'onën tmo'otë ja awinax, ja tsooy mëti'ipë pa'akxu'kpën ets ja tsatym nyëë mëti'ipë tëë nyimaanaxyën, yë'ë mëët xytyukyajjoot'anpëjktës, jëtu'un ja wyintsë'kën tyajtëkooytyë ma ëjtsën.

29Ënätës nyajtëëwtë: ¿Tii awinaxën tääpë nyitsajptëjk ma xëmë mye'eytyën? Ets ojts xyëëwpety Awinax Tsajptëjk, tyampaat jëtu'un yajtijy.

30Ënëëmë yë Israel kajpn: Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: ¿Wi'ix ko miitsëty näjyëtu'un winë ëxëëk xytyuna'antë tä ja mteety m'apëtyën? ¿Wi'ix ko xyajtëkoytyë näywyinkutsë'kën maas ëjtsën ko xy'ëwtatë ja wiink tios ka'apës n'ixa'anyën?

31Ko yë m'ayajk m'ako'onën ets m'u'unk m'ëna'këty jëënjoty xyajwinkë'ëwtë ets yë'ë xytyukwintsë'ëkëtë, je'eyëm miitsëty ëxëëk tu'u xypyanëjkxtë ko tääpë awinax yë'ë

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

xymyëjpëjkta'aktë. ¿Ets ënät m'ëna'antë koos xynyimina'antë ets winë xyajtëwa'antë? Ëjts Wintsën, njuukyajtënës yam ntukajpxpejtyp, ko ka'apës nkupëka'any ets miitsëty tii winë xyajtëwtëtyës.

32Miitsëty tëë xymyëtoowyujtë ko wiinkëtypë naax kajpn mëti'ipë yajpatëpën wiink naaxwiinyëtë ko yë'ë y'ëwtajtëp yë kepy ets tsaa, e ka'ap y'ëkjëtu'un'ajnëty.

33Ëjts Wintsën, njuukyajtënës yam ntukkajpxpejtyp, jëtu'unës n'ëna'any, ko mëj këjää yë ëyo'on nyajkëta'aka'anyës ma miitsëtyën ets ntëytyuna'antë mëët ja ntsip n'äkës, jëtu'unës n'ënä'äma'any ma miitsëtyën.

34Nwoowmujkta'ajantëp miitsëty ma ënäty myajpaatën wiink kë'ëy wiink kajpn ets nyajkëta'aka'anyës ja ëyo'on jotmay ma miitsëtyën ets ntëytyuna'antë mëët ja ntsip n'äkës.

35-36Jam nyajnëjkxa'antë ma ënäty ja naax kajpn aanë'ëk tëëtsë'ëk të jyajta'ayën ets wiinxë jëjpxë nëjkx jam tu'ukjaty ntukwinmëtowtë wi'ix m'ëyowtëtyën, jëtu'un tä ja mteety m'apëty ojts ntukwinmëtowtënës ja tyuuntëko'oyënëty jam të'ëts'itjotm ma Egiptë tnitänën. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

37N'ijxka'pxta'ajantëp nitu'ukjaty jëtu'un tä yë kupixyny këwent'ajtpë t'ijxkä'pxyën yë kyupixyny ets ntukwanë'ata'antë ets xytyuktëkëtëty ja käjpxytyu'unën.

38Nyajjëwa'akäämpyës ma miitsëtyën yë käjpxy kumëtoownajxpë ets mëti'ipë ëxëëk ëtëtstëpën ets nyajtso'onta'aja'anyës ma yajpaatën wiink naax wiink kajpn ma tyam tsyëënëtën; je'eyëp ko yë'ëjëty ka'ap tyëkëja'antë ma Israel yë nyaaxjotmën. Ënät xynyijawëtëty ko ëjts Wintsën.

39Mijts Israel kajpn, mëtoow'it wi'ix yë Wintsën y'ënä'änyën: Nëjkx ëwtatë yë m'awinaxëty. Je'eyëp ko ok nëjkx xymyëmëtowtës ets ka'ap jatëkok xy'ëk'ëxëëk tuunëtëty ja nkënu'kxy xyëëwës ma ja wiink tios xymyo'otën ja wintsë'kën ets xy'ëwtatë.

40Tëkokyë yë Israel ja'ayëty jam nëjkx xy'ëwtatës maas yë wa'atspë nkopkën, jampë yajpaatyën nkajpnjotmës. Ëjts Wintsën ëjts ënaanp. Jamts jotkujk n'ëxajëtëty; jam n'amëtowa'antë yë ayajk ako'onën ets tmëmintëty mëti'ipë më''ëka'any yajpëtë'ktëpën ma nyaax kyamëtyën ets oy tyimtiijëty tiijës xytyukmëyoxantëp.

41Ko ënäty nwoowmujkta'atës ets nyatso'onta'atës maajaty tyam yajpaatën wiink kë'ëy wiink kajpn, nëjkxëpës nyajnikëxë'ëkëty wi'ixës mëtëy tii ntunyën ma miitsëtyën ets ma wiinkëtypë naax kajpnën, ënät nkupëkëtyës ja mwintsë'kënëty oypyë xyuuky jyokyën.

42Ko ënäty jam nyajtëkë Israel kajpnjoty, ma ja naax kajpnën mëti'ipë ja mteety m'apëty ojts ntukwinwanëtës, ënät nëjkx xynyijawëtë ko ëjts Wintsën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

43Jam nëjkx xyjyä'ämyätstë tëkokyë ja ëxëëktu'un ëxëëk kajpxën mëti'ipë të mnätyukyaj'ëxëëkëtën ets kë'ëm nëjkx ëxëëk mnäyjyawëtë ko ënäty xyjya'ämyätstë wi'ix tëkatsy winë të xytyuntën.

44Miitsëty Israel ja'ayëty, ko ënäty oy ntsoktë njawëtë, ma ka'ap nja'amyätsa'anyës wi'ix ëxëëk të mjuuky'atën, ma yi'iyë ja nxëëwës myëjnajxyën, ënät nëjkx xynyijawëtë ko ëjts Wintsën. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

45Ënät ja Wintsën ojts xymyëkäjpxyës ets xy'ënëmaayës:

46Mijts ye'etyëjk, nëjkx jam ëpa'tkë'ëmtsow; nëjkx jam mëtyä'äky, ëjts yë nxëëw mtukajpxpätëp yë'ë mnikajpxëp mnimëtya'akëp wi'ix jyata'anyën yë yuk it ëpa'tkë'ëmtsowpë yajpaatyën,

47ets xy'ënëëmëty: Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Nyajmëjëjäämpyës yë jëën ma mijtsën mëti'ipë nyo'ktëkoyäämpyën yë m'aay mkepy, tsuxkpë, të'ëtspë; ya'atë jëën toyaanp ets ka'ap pyi'itsa'any, nyo'kta'ajäämpy yë wyiin jyëjp ja ja'ay mëti'ipë jam tsënaaytyëpën anëkëjxmtsow ets ëpa'tkë'ëytsyow.

48Ets tëkokyë ja'ay tnija'awëtya'aja'any, ko ëjts Wintsën, ëjts të njëënmo'oy, ja jëën ka'ap pyitsa'any.

49Täätsës n'ëtsooy: Aay Wintsën, ja'ay jëtu'un y'ëna'antë ko ëjts yi'iyës nkäjpxyp nmëtyäkpy mëti'ipë ka'ap ni pën tja'akyukën.

Ezequiel 21

1Ënät ja Wintsën ojts xymyëkäjpxyës ets xy'ënëmaayës:

2Mijts ye'etyëjk, nëjkx jatëkok jam Jerusalén ets xynyikajpx xynyimëtya'akëty ko yë tsajptëjk mëti'ipë jamën o'ktëy jyata'any. Ëjts yë nxëëw mtukajpxpätëp ko ënäty xynyimëtyä'äky wi'ix jya'ta'any yë Israel kajpn,

3jëtu'un xy'ënëëmëty: Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Ëjts mëtsipës yam n'awinpity ma mijtsën ets nkupujxta'aja'anyës yë ja'ay, yë'ëpaat mëti'ipë ka'ap pyokymyëëtëtyën ets mëti'ipë pokymyëëtën.

4Jëtu'un, mëëtës yë ntëypyujxn nyaj'o'kta'aja'any yë ja'ay, tu'knaxës nyaj'ooka'any wa'ats ja'ay ets pokyjyä'äy, anëkëjxytsyow ets ëpa'tkë'ëytsyow.

5Nëjkxëp yë ja'ay tnija'awëtya'atë ko ëjts Wintsën, tëëjës ja ntëypyujxn nyajpëtsëmy ets ka'apës mpëjkë'ëka'any.

6Mijts, ye'etyëjk, jë'ë ya'ax mëët ja monyëtukyë ets ja jotmay; winyaaxë ja naax kajpn.

7Ko pën myajtëwëtëty tii ko myä'äxy, jëtu'un xy'ënëëmëty jä'ä ko të xynyijawë ko tää ja ëyo'on jotmay myiny kyëtä'äky, ënät nëjkx ja ja'ay tyëkëtë moonpë tujkpë ets nëjkx jëtu'unyë ja kyë'ë y'aaw tim nyajtstë'ëyëtya'atë; ni pën nëjkx jotmëk

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

kyanäjyawëty, tu'ukyë jyänty tsyë'këtya'atëty. Tyimpatyp ja xëëw jëmëjt ma ja ëyo'on tyuna'any jyata'anyën. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

8Ënät ja Wintsën ojts jatëkok xymyëkäjpxyës ets xy'ënëmaayës:

9Mijts ye'etyëjk, nëjkx jatëkok ja n'aaw n'ayukës nikajpx nimëtya'ak ets jëtu'un xy'ënëëmëtëty ko tëë ntuk'ëne'emy ets m'ëna'anëty: Ja tëypyujxn, ja tëypyujxn. Tëë yajjëjpme'ey ets tëë yajëjpwitsy.

10Tëë yajjëjpme'ey ets yaja'ay y'ooka'any, tëë yajëjpwitsy ets y'atë'kxëty ko ënäty yaj'ajëpipy;

11paaty të yajjëjpme'ey ets yajnajtstijëty. Tëë yajjëjpme'ey yajëjpwitsy ets tyajtunëty yë yaja'ay o'kpë.

12Mijts ye'etyëjk, ya'ax jok, jë'ë ya'ax, jä'ä ko tëë kajpn nyitukë ets ja ja'ay y'o'kta'atëty, tëkokyë Israel yajkutujkpëtëjk. Tëë nyitujkëtya'atë ets y'o'kta'atëty mëët tu'kë'ëyë yë naax nkajpnës, paaty jotëkoy ets näkyätsykyoxët.

13Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

14Mijts ye'etyëjk, nimëtya'ak yë n'aaw n'ayukës; yajjoot'anpëjkta'a ja'ay. Ja tëypyujxn nipëjktaakë y'ijnë ets yajja'ay'ookëty, tääpë tëypyujxn tëë ja naax kajpn t'okwinkajpxëtyä'äy.

15Të yajjëjpme'ey ets tyajnaax'ookëty mayjyä'äy, tëë yajnime'ey ets y'atë'kxëty.

16Anajny aka'any jëjp me'ey m'itëty, oy maatsow tyim yajtukpuxëty yajtsëtyut yajwintëkoyëp.

17Ëjts ni'ikyës yam näjyëtu'un nyajjoot'anpëka'any koonëmës yë n'äkë xyäämëty. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

18Ënät ja Wintsën ojts xymyëkäjpxyës etsës xy'ënëmaay:

19Kääts mäjtsk yë tu'u ma Babilonyë yajkutujkpë tmënaxëtyën yë tyiypyujxn. Ja mäjtskpë ja tu'u aakjam tsyoontëty ma tu'ukpë kajpnën, ma ja tu'u tsyo'ontä'äkyën jam xykyëxja'ajëty maatsow nyijkxyën.

20Mtuknikäätsëp ja tu'u maajaty tmënaxëtyën ja tyiypyujxn ja Babilonyë yajkutujkpë. Yë'ë nyinëjkxëp ja Rabá kajpn, ma ja Amón ja'ay tsyëënëtën ets ja Jerusalén kajpn, ma tsyëënëtën ja Judá ja'ayëty.

21Tëë ja Babilonyë yajkutujkpë nyäpyëjktä'äkyë jam ma mäjtskpë ja tu'u tsyoonyën, tam t'ijxpëtsëmy wi'ix winë tunëtyën, tam t'ixta'ay tuunta'ay yë tyi'pxn, tam näjyëtu'un tyajtëy yë tyios, tam t'ixy tuny wi'ixjaty ja jëyujk määts y'ixëtyën.

22Ma y'a'oykyë'ë ja ti'pxnkepy tukni''ixyën yë Jerusalén kajpn, jëtu'un yajja'akyukë ko yë'ë nyitëkëjäämpy, yajja'ay ookaanp, tsiptunaanp ets tyajkutëkoyä'äny ja naax kajpn ets twinwëëtëty ja potsy ma tnipätëtyën ja kajpn ets tyajnatujkta'atëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

23E yë Jerusalén ja'ayëty ka'ap timmyëjpëjkta'aktë ya'atë aaw ayuk mëti'ipë yam ja yajnimëtyakpën, yë'ë tyukjotkujk'ajtyp ko tëë mëët wiinkëtypë naax kajpn käjpxytyu'unën tuny. Yë'ë yajnimëtyakp tëypyë mëët ko tëë nëë poky tmëtëkë.

24Paaty ëjts maas nWintsën'atyën jëtu'unës n'ëna'any: Ja ëxëëktu'un ëxëëk kajpxën ets ja o'kën tëko'oyën mëti'ipë të xyaj'itën wa'atsës të n'ixta'ay; ja nëë poky mëti'ipë yu'utsy me'ty të tuntën tëë ja nyitë'kxta'ay. Paatykyëjxm yajmajtsta'aja'antë mëti'ipë të tyuuntëkoytyën.

25E mijts, Israel yajkutujkpë, ëxëëk ja'ay ka'oyjyä'äy, miimp wiinkoonp ja nyixëëw ma myajtëytyunëtyën.

26Ëjts Wintsën jëtu'unës n'ëna'any: Myajpëjkëjaanp yë mkupit, ja mkujän mëti'ipë më'ëne'emypyën ets nëjkxëp winë tyëkajtsta'ay. Nëjkxëp mëj'äämpy nyäxy mëti'ipë yu'unk naxym yajpatpën ets yu'unk naxym mëti'ipë mëj'äämpy yajpatpën.

27Aak potsykyutuk nëjkx nyajwë'ëmta'ayës xii yaa. Je'eyëp ko ya'atë ëyo'on yë'ë nëjkx tyaj'ity yë mëti'ipë patëpën ets mëti'ipës të xykyexyën, yë'ë nëjkx tpaye'eytyä'äy winë mëtëy.

28Jëtu'un yë Tios y'ënä'äny: Mijts ye'etyëjk, nikajpx nimëtya'ak yë n'aaw n'ayukës ets xy'ënëëmëty yë Amón ja'ayëty mëti'ipë nyëxik tyukxiktëpën yë Israel kajpn, ko ja tëypyujxn jëjp'ixy yajpatnë ma yë'ëjëtyën: tëë yajxon yajme'ey, atë'kxp awëtsujkp yaj'ijxnë, je'eyë yaja'ay ookanë.

29Mëti'ipë mjawin'ijxtëpën ka'ap tyiyëty ets mëti'ipë mkajpxtëpën ka'ap myëtëyëty. Jam ja tëypyujxn kyëxka'aja'any ma ja yo'knëtyën tääpë ëxëëk ja'ayëty mëti'ipë je'eyë të tyuuntëkoytyën. Tyimpatyp ja nyixëëw ma yajtëytyuna'antën tääpë ja'ayëty.

30Ets ojts yë Tios jyaak'ëna'any, mijts Babilonyë ja'ay pëjkë'ëk yë mtëypyujxn ma tyëjkën. Mpaye'eyäämpyës yam yë mpoky ma të n'oytyunyën, jam naaxwiiny ma ojts mëxu'unk'atyën,

31etsës nyajkëta'aka'any yë n'äkë ma mijtsën tä jëënpatoyën ets nkë'ëyaka'any ma ja'ayën ka'apë pya'ëyoyën ets mëti'ipë yaja'ay o'kpën.

32Nëjkxëp mnitoy ets m'ookëty; yë mjot mne'pny jëtu'unyë nëjkx tyäämjëtijta'ay maajaty yë naax kajpnën ets ni pën nëjkx mkaja'amyetsyë. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

Ezequiel 22

1Ënät ja Wintsën ojts xymyëkäjpxyës ets xy'ënëmaayës:

2Mijts ye'etyëjk, yë'ë myajnitukëp yë naax kajpn mëti'ipë yaja'ay o'kpën. Mtukwinmëtoowta'ajëp mëti'ipëjaty të tuuntëkoytyën,

3ets xy'ënëëmëty: Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Mijts naax kajpn ma yajpaatën ja yaja'ay o'kpë mëti'ipë myëkunaax myëkukajpn yaj'o'ktëpën ets ma yajpaatën ja

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

ja'ayëty mëti'ipë yakojtëpën ja awinax ets nyätyukyaj'ëxëëkëtë, pyätyp ja xëëw jëmëjt ma ëxëëk mjata'anyën.

4Mëët ko të myajja'ay ooky paaty të mpokykyä'äy ets mëët ko të xyajkojy yë awinax mëti'ipë m'ëwtajtypyën paaty të mnäyaj'ëxëëktëkëty; tëë ja m'o'kën mtëko'oyën wyinkony ets mkutëkoyëty. Paaty të ntuknipëjktaakës ets kanaak yë naax kajpn m'ojëtëty ets mnëxi'ik mtukxi'ikëtëty.

5Jëkämpë ets wiinkonpë naax kajpn nëjkxëp mnëxi'iky mtukxi'ikyë, kajpn tëëpë mëj'äämpy nyäxyën mëët ko wiink tios të xy'ëwtaty ets ko ëxëëk të m'ëtë'ëtsy të m'ëna'any.

6Yë'ëjës n'antijpy yë Israel yajkutujkpëtëjk, mëti'ipë juuky'ajtëpën ma mijtsën ets yaja'ay ooktë ijxtëm tyimjot tyimwinma'anyëtyën.

7Yë ja'ayëty mëti'ipë tsënaaytyëpën ma mijtsën ka'ap twinkutsë'ëkëtë yë tyaak tyeetyëty; ëxëëk tuntë yë jaaypyo'kxy, yaj'ëyoowtëp yë ku'ooky u'unk ets ku'ookytyo'oxy.

8Ka'ap twinkutsë'ëkëtë n'ijtaknës kënu'kxypyë ets npo'kxën nxëëwës ka'ap tmëjpëjkta'aktë.

9Mëët ko je'eyë wyin'ëëntë, mëti'ipë yajpatëpën ma mijtsën paaty yë wiinkëtypë ja'ay y'ooktë tyëkoytyë; nyinëjkxtëp ja tëkatsypë ja tios mëti'ipë jam tunkëjxm kopkkëjxm nyixëëwtuuntëpën ets tuntë ka'apë tyuunëtyën.

10Tam mëti'ipë myëëtko'knaaynyëpën ja tyeety ja tyo'oxytyëjk ets tam mëti'ipë myëëtko'knääpyën ja to'oxytyëjk mëti'ipë ëmaay'ajtpën.

11Tam mëti'ipë jyiiky myëku'uk myëëtko'knääyëpën ja tyo'oxytyëjk ets tam mëti'ipë ja'ay myëëtko'knaaynyëpën yë myaank yë tyo'oxytyëjk ets t'atsip'ajnë yë'ëpaat yë kyu'uty to'oxytyëjkpë.

12Tam yë mëkunaax mëkukajpn mëti'ipë nyimeenypyijkpyën ets nëjkx yaja'ay ooky. Tam mëti'ipë meeny myëku'uk tyuk koontsoopyën ets may'äämpy tyaj'u'unk'aty, tam mëti'ipë je'eyë myëku'uk mëk tjanty yajtunyën ets yë'ë myeeny'äjtyp. Ëjts ka'apës pën xy'ëkja'amyäjtsnë, tëëjës xyjyä'äytyëkooynyëtë. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

13Ëjts mëkës yam mijts ntukjoot'anpëky jä'ä ko je'eyë ëyoopëja'ay amëjaaw xyajmëtuny ets mijts mkumeenytyä'äky ets myajja'ay o'kp näjyëtu'un.

14Mijts nitii mëk'ajtën xykyamëët'ata'any ko ënäty nnipëtë'ëky ets ntëytyuny. Ëjts Wintsën ëjts ënaanp ets koonëmës nkuuytyuna'any:

15jëtu'unyë nëjkx n'awojpwa'kxtë ma wiinkëtypë naax kajpnën, xit ko'ow ntuunta'aja'antë wiink naax wiink kajpn ets wa'ats nëjkx nyaj'awinpity;

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

16nëjkxëpës xyajnipäxëtëkëtë ko ënäty ëxëëk mjatë mkëpätë ma wiinkëtypë naax kajpnën, e kopkpëky jëtu'un jyatëty kyëpätëty jä'ä ko ënätës nëjkx xy'ixkaptë ko ëjts Wintsën.

17Ënät ja Wintsën ojts xymyëkäjpxyës ets xy'ënëmaayës:

18Yë Israel kajpn jëtu'un yë nyäxy maas ëjtsën tä wyinkinyën yë pujxn ko wyin'ëëtsy, tä yë juunpujxn, yu'unk pujxn, yëk pujxn ets poop pujxn.

19Paaty ëjts maas nWintsën'atyën, jëtu'unës n'ëna'any: Mëët ko miitsëty jëtu'un të m'awinpijta'atë tä win'ë'tskëta'akën, nyajtu'ukmukantëp jam Jerusalén.

20Jëtu'un tä yaj'apëjkmukyën jap jëënjoty yë juunpujxn, yëkpujxn, poop pujxn ets yu'unk pujxn ets yajjëënkupëky ets y'ë'tsmukëty; jëtu'un miitsëty nyajtu'ukmuka'antë maas ënäty të njoot'anpëkyën ets nyaj'atooymyuka'antë.

21Jëtu'un y'ixë'atëty, nyajmëjëjäämpyës yë jëën mëëtës yë njoot'an; nwoowmukantëp ets nyaj'a'ë'tsmuka'antë jap kajpnjoty.

22Jëtu'un tä poop pujxn y'a'ë'tsmukyën, jëtu'un m'atooymyuka'antë kajpnjoty ets xynyijawëtëty ko ëjts Wintsën, të miitsëty ntukjoot'anpëktë.

23Ënät ja Wintsën ojts xymyëkäjpxyës ets xy'ënëmaayës:

24Mijts ye'etyëjk, jëtu'un xy'ënëëmëty yë Israel ja'ay: Mijts yë'ë mtëytyu'unën'ajtyp ko ka'ap tyu'uy ma mijtsën ets ka'ap nëë xymyëëtëty.

25Ja kajpn mëti'ipë ja kyutujkpëtëjk jëtu'un ja'ay'ajtëpën tä kaajën, mëti'ipë muutëpën ni'tstëpën ets t'atëj t'amootëtë y'o'kpë; mëti'ipë tsyu'typyën yë ja'ay nyaaxjoty kyajpnjoty, mye'tsyp ja wit meeny ets ja myëk'ajtën mëti'ipë yu'utsy yaj'ijtëpën ets may ja to'oxytyëjk ku'ooky tyajwë'ëmy.

26Yë teetytyëjkëty mëti'ipë yajpatëpën ma ya'atë kajpnën, wiinkatsy tja'akyukëtë ëjts ja n'ijxpëjkënës ets yaj'ëxë'këtyääytyëp ja mëti'ipës wa'ats nyajnajxypyën; ka'ap t'ixtë mëti'ipë ëxëëkën ets mëti'ipë wa'atsën ets ka'ap pën tukni''ixëtë mëti'ipën oy'ajtp ets ëxëëk'ajtpën. Ka'ap tpo'kxtë npo'kxën nxëëwës ets ka'apës xymyëjpëjkta'aktë.

27Yë ënä'ämpëtëjkëty mëti'ipë yajpatëpën ma ya'atë kajpnën jëtu'un jyä'äy'atë waxën mëti'ipë piw nuuk tyuunpyën yë y'o'kpë; yaja'ay'ookaanp je'eyë ets tyämäämpy jyä'ätsäämpy ja jot ne'pny ko kyumeenytyä'äky.

28Yë käjpxynyajxpëtëjkëty yu'tstëp ja tëyajtën, jëtu'un tä ja'ay poop twinkukoyën yë potsy; jëtu'un y'ëna'antë ko tëë Wintsën tyuk'ixëtë winë ets ka'ap myëtëyëty. Jëtu'un y'ëna'antë ko yë'ë nyikajpxtëp mëti'ipës të ntuknipëktën ets ka'apës wi'ix n'ënëëmëtë.

29Yë ja'ayëty mëti'ipë tsënaaytyëpën ma naax kajpnën aak je'eyë tyontë myäätstë ets tsyiptuntë; je'eyë twoptë ja ëyoopëja'ay ma tyajmëtuntën ets yë'ë

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

tyukumeenytyaktëp, ka'ap tnipaye'eytyë oy wi'ix jyatë kyëpätë mëti'ipë jaaypyo'kxyajtëpën.

30Ëjts tëëjës ja ja'ay n'ixta'ay ma tääpë naax kajpnën mëti'ipë jeexyë ja kajpn pya'ëyoopyën ets jeexyë tnikajpxtu'uty ma ëjtsën këtiipës nyajkutëkoyëty, je'eyëp ko ka'ap të npaatyës.

31Paatykyëjxmës të nyajkëtä'äky yë ëyo'on ma yë'ëjëtyën etsës të nyajtooytyëkoytyë mëët ja ntsip n'äkës, etsës të ntukëpätë mëët ko të tyuuntëkoytyë. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

Ezequiel 23

1Ënät ja Wintsën ojts xymyëkäjpxyës ets xy'ënëmaayës:

2Jää ijty tëëyëp nimäjtsk ja to'oxytyëjkëty tu'kkä'äxpë, tu'ukyë ja taak tukmuktë.

3Tääpë nimäjtskpë to'oxytyëjkëty ëna'k'ajtëp ënäty ko ojts tpatso'onta'aktë kujenytyuunk, xim yam ja ye'etyëjk tmëët'atë; ko jap Egiptë y'ijtë ka'ap wi'ix y'ënantë ko yajtsi'tskpäntë, jëtu'un'äämpy ojts tyajtëkoytyë ja y'akiixy'ajtënëty.

4Ja mëjpë Oholá xyëëwajtyp, yë'ë ja Samaria kajpn kyutënääpy ets ja y'uty Oholibá txëëwajtyp, yë'ë ja Jerusalén kajpn kyutënääpy. Ojtsës mpëky mëët yë'ëjëty nimäjtsk mpatës ja n'u'unk maay ye'etyëjkpë to'oxytyëjkpë.

5Yë Oholá ka'apës ojts xymyëj'ixy yë'ë ojts tpanëjkxy wiink ye'etyëjk mëti'ipë yë'ë tsyojkën'ajtypyën, yë Asiria ja'ay tsiptuunpëtëjkëty,

6mëti'ipë wyit'ajtëpën oywyit uky tsyaptspë, mëti'ipë ënä'ämtëpën yajkutujktëpën; mëti'ipë ëna'këtyën ets oyëty yaj'ixtë, mëti'ipë tyukjajtëpën wi'ix kwaay tuk'u'unyëtëty.

7Ja Asiria ja'ay winpiypyë, yë'ë ojts yë Oholá jyot nyini'kx tmo'oy ets yë'ë ojts ni'ik tsoky yë tyiosëty mëti'ipë y'ëwtajtëpën ets näjyëtu'un t'ëwtajty.

8Jëtu'un jap tyimtso'ontäky Egiptë ja jyot nyini'kx tmo'oy oypyënëty ets ka'ap jëtu'unpë tuunk t'ëxmajtsy. Ma y'ëna'k'ajtyën may ja ye'etyëjk ojts myëëtko'knëty ets tyajtëkooy ja y'akiixyajtën ets y'awinpijty to'oxykyujeny.

9Paatyës ojts ntimy kyë'ëyäky ma ye'etyëjktëjkën mëti'ipë yë'ë tsyojkën'ajtypyën, yë Asiria ja'ayëty.

10Yë Asiria ja'ayëty ojts tukxi'iktë ets tpëjkëtyääytyë ja y'u'unk y'ëna'k ye'etyëjkpë to'oxytyëjkpë ets ja to'oxytyëjk tkupujxtë, tukyajku'o'këtyë ko ënäty ja nëë poky të tuuntëkoy. Ja nyëë pyoky akäjpxy ojts y'ity ma ja to'oxytyëjktëjkëtyën.

11Yë y'uty Oholibá ko jëtu'un t'ijxy, tää ojts näjyëtu'un y'ëtëtstä'äky ets ni'ik o'ktëy ojts y'ëti'itsy. Ojts ja jyot nyini'kx tyäky ma ja ye'etyëjktëjkëtyën ets jä'ä ojts tpanëjkxy mëti'ipë ënäty tsyojkën'ajtypyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

12Tsyojk jya'awëy oy yë Asiria ja'ay, mëti'ipë ënä'ämtëpën yajkutujktëpën, mëti'ipë tsiptuuntëpën ets oyëty xyoxy'atë, mëti'ipë tyuk'u'unyääytyëpën ja kwaay ets mëti'ipë ëna'këtyën, oyëtypë yaj'ixtë.

13Ënätës nija'awëy ko tëëtëm nyäyaj'ëxëëkëty ets yë'ë të tpanëjkxtëkë ja juukyajtën mëti'ipë ja tsyë'ë të tjuuky'ätyën.

14-15E yë'ë ni'ik ojts tyëkoy: Ko t'ijxy ja awinax mëti'ipë jamën potsykyëjxm ma ja Babilonyë ja'ay ojts nyikojtu'utën ets t'ijxy ja awinax tsaptsëty kyoyëty; aakjëtu'un yaj'ixtë tä tsiptuunpë wintsënëtyën, aak wëëny aak jukyëty.

16Ko t'ijxy ja Babilonyë ja'ay, ënät ja tsyojkën ni'ikyë kyëjääjëy mëët yë'ëjëty ets tuknikejxy ja aaw ayuk;

17ojts ja Babilonyë ja'ayëty nyiminyë ets myëëtko'knaayë, jëtu'un yaj'ëxëëktëjkëyë, kanaak ja ye'etyëjk tmëët'ajty. Je'eyë ojts yaj'ëxë'këtyä'äyë ets ojts ok t'ëxëëk'ijxnë.

18Ënät ojts ijxnë kä'äxnë tyimnäkyë'ëyajkënë ma ja kujenytyuunkën, tyajkëxë'knë ja jyot nyini'kx niwa'ats ëxwa'ats, ojtsës xywyinxë'knë jëtu'un tä ënäty ja tsyë'ë të xywyinxëëkyënës.

19E yë'ë ni'ikyë ojts ja jyot nyini'kx tmo'oy oypyënëty, jëtu'un winë tuunë tä y'ëna'k'ajtyën, ko jap tsyënaay Egiptë ma ojts ja jyot nyini'kx oypyënëty, tmo'oyën

20ojts tsojkën'aty ja Egiptë ja'ayëty, jëtu'unpë y'ëtë'ëtstë y'ëna'antën jëyujk tsajpkaajën.

21Mijts Oholibá, mëk ijty xyjyä'äymyetsy ja mjuukyajtën ko m'ëna'k'ajty, ko ijty jap Egiptë ja'ay mtsi'tsk mëxajëty.

22Paaty ëjts maas nWintsën'atyën, jëtu'unës n'ëna'any: Ko tääpë ja'ayëty mëti'ipë të xymyëëtko'knën ets mëti'ipë tyam mxëëk'ajtnëpën, jä'ä y'awinpijta'atëty mmëtsip. Xiitsow yaatsowës nëjkx najtskäxë ma mijtsën ets mnipëtë'ëkëtëty,

23nëjkxëp mniminyë yë Babilonyë ja'ayëty, caldeo ja'ayëty, Pecod ja'ayëty, Soa ja'ayëty ets Coa ja'ayëty ets tu'kë'ëyë yë Asiria ja'ayëty aakyë'ë ëna'ktëjkpë mëti'ipë oyëtyën mëkëtyën, mëti'ipë ënä'ämtëpën yajkutujktëpën, mëti'ipë tsiptuunpë wintsënëtyën ets tsip ixyëtyën; tu'kë'ëyë mëti'ipë jëyujktuk'u'unyäätyëpën.

24Nëjkxëp mniminyë, mëët yë kepy wintëkäämpë ets mëët yë maytsyiptuunpëtëjk; nëjkxëp myajnatukyë wä'än tmaajëty, mëët yë pyujxn ku'umënëty mëti'ipë tyukyajja'ay o'ktëpën; tä yë akëëytyukën, kujupën ets n'ënëëmëja'antës wä'än mtëytyunyë; jëtu'un tä yë y'ënä'ämën tyiyajtën myintën, jëtu'un xykyëpätëty ja mpoky.

25Nyajnaxäämpyës yë ntsip n'äkë ma mijtsën ets nëjkx ëxëëk mtunyë, nëjkxëp tnëtsuky yë mjëjp ets mtatsk; mëti'ipë ënäty juuky jaakwë'ëmtëpën kupuxy nëjkx y'o'kta'atë. Nëjkxëp mpëjkxëty yë m'u'unk m'ëna'k ye'etyëjkpë to'oxytyëjkpë ets mijts nino'oky nëjkx m'ooky.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

[26]Nëjkxëp myajpëjkë yë mwit ets nëjkx myajpëjkëtyä'äy yë mkë'ëjiits mtatsktëy.

[27]Jëtu'un nëjkx nyajjëjpkëxyës ja mjuukyajtën ma të mkujeny'ätyën jap Egiptë, ka'ap nëjkx nijëna'a ja Egiptë ja'ay xy'ëk'ijxnë ets ka'ap nëjkx xy'ëkjot'ajnë.

[28]Jëtu'unës n'ëna'any, ëjts Wintsën: Ëjts tëëjës ntuknipëjktaakë ets nëjkx ëxëëk mjaty mkëpety wiink naax wiink kajpn mëti'ipë m'ëxëëk'ijxypyën ets mxëëk'ajtypyën.

[29]Ëxëëk nëjkx mtunyë mëët ja tsyip y'äkë ets nëjkxëp tjä'ä'ajta'atë mëti'ipë ënäty nimëjaaw të xypyäätyën, niwa'ats ëxwa'ats myajwë'ëma'anyë; jëkäm ja mjot mnini'kx yaj'ixa'any mëti'ipë të xykyë'ëyäkyën ko të mkujeny'äty.

[30]Ko naspëkë të mjuuky'äty ets ko të mkujeny'äty yë'ë tyam m'ëxëëktuunëp; mëët yë'ëkyëjxm ko ja mjot mnini'kx të xymyo'oy oypyënëty ets ko yë'ë mëët të xy'ëwtaty ja wiink tios.

[31]Jä'ä të xypyanëjkxy ja në'ë tu'u mëti'ipë ja mtsë'ë të tpanëjkxyën; paaty näjyëtu'un mijts ntëytyuna'any tä ja mtsë'ë të ntëytyunyënës.

[32]Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp: M'uukäämpy näjyëtu'un ja nëë mëti'ipë tëytyuunpën ijxtëm ja mtsë'ë t'ukyën, ja mëjpë ets këkpë ja a'ukën jä'ä mtuk'uukëjäämpy, ujtspë yajpaatyën mëët ja nëëxikën tukxikën ets ja kanämyëj'ixë,

[33]ujts mëët ja ëyo'on jotmay ets ja o'kën tëko'oyën. Yë'ë nëjkx ja mtsë'ë Samaria ja y'a'ukën myajmukpëkyë ets mnipëkyë.

[34]Koonëm xytyuk'uktu'utëty ets nëjkx xytyukpu'ujë ja m'a'ukën ets nëjkx mnäkyätsykyupyë. Ëjts, jëtu'un të nikäjpxy maas nWintsën'atyën ets jëtu'unës ja n'aaw n'ayuk të nkë'ëyäky.

[35]Paaty ëjts maas nWintsën'atyën, jëtu'unës n'ëna'any: Mëët koos tëë xyjyä'äytyëkooynyë ets ja mjëxk të xytyuk'akëëynyës, kopkpëky ko xykyumëtowëty ko xim yam ja ye'etyëjk të xymyëët'aty ets ko mijts je'eyë të mpëyë'ëk'ëwtity.

[36]Ënät ja Wintsën xy'ënëmaayës: E mijts ye'etyëjk, ¿Wi'ix mnikajpxäämpy wi'ix ja Oholá ets ja Oholibá tkumëtowa'antën ja pyokyëtyë? Pën jëtu'un, tukwinmëtow ma wyiin jyëjpën wi'ix winë ëxëëk të tuntën.

[37]Yë'ëjëty tëë tyajtëkoytyë ja wintsë'kën maas ëjtsën ets ujts ja kyë'ë y'aawëty mëët ja jot ne'pny. Ka'apës të xywyintsë'ëkëtë, yi'iyë ja wiink tios të t'ëwtatë ets yë'ë të tukwintsë'ëkëtë ja kyë'ëm u'unk mëti'ipës mëët të n'u'unk'atyën.

[38]Ko jëtu'un winë të tuntë ëjts jëtu'un të xytyuntë, jä'ä ko yë'ëjëty tu'kxëëyë ojts yë njëën ntëjkës tyaj'ëxëëkëtë ets tu'kxëëyë ojts yë npo'kxën nxëëwës tukxi'iktë.

[39]Ets jä'ä xëëw ma ojts ja y'u'unkëty tukwintsë'ëkëtën ja wiink tios, jä'ä xëëw ojts nyëjkxtë maas yë ntëjkën ets tyaj'ëxë'këtyë. Jëtu'un të y'ëtë'ëtstë maas ja nkë'ëmtëjkën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

40Ojts tnikäxëtë ja ye'etyëjktëjk wiink naax wiink kajpnëpë tsyoontën ets myiintë. Tääpë nimäjtskpë to'oxytyëjkëty yajxon ojts nitsiw nixëtsëtë, yajxon nyäy'oytyuunëtë, ojts ja wyiin jyëjp tkoytyë ets t'ëwxijtë ja ye'etyëjktëjk mëti'ipë ënäty minantëpën;

41jam nyäkyëxko'këtë ma ja maapäjnën oypyë tsujpë ets jëjp'ixy ja kääky uuky y'ijnë, jam ma ja kaaytyaknën ojts ja pa'akxu'kpë tpëjkta'aktë ets tyajtooytyë ja on mëti'ipës ënäty ëjts të nyajtuknipëjktaakën.

42Jëtu'un yajmëtoownë tä ja'ay xyëëwtunyën ko ya'axtë jyoktë; jä'ä xiktëp ëwë'ktëp ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty jam të tsyoontën të'ëts'itjotm, mëti'ipë ja to'oxytyëjk y'oytyuuntëpën ko tpëjktakëtë ja oyëtypë ja kyë'ëjän ets ja kyujän.

43Ënätës ojts nmay ntajy: Yë'ë ënät myëët'atantëp tääpë to'oxytyëjkëty mëti'ipë xim yam ja ye'etyëjk të tmëët'atën, tëëpë tyuun'ënu'kxëtën. Myëëtko'knëjantëp ënät.

44Ix, yë'ë nyimiintëp ja Oholá ets ja Oholibá, mëti'ipë naspëkë'ajtëpën ets kujeny'ajtëpën.

45E yë ye'etyëjkëty mëti'ipë wa'atsëtyën yajnitukëjantëp tääpë nimäjtskpë to'oxytyëjkëty ets tkumëtowtëty yë nyëë pyokyëty ko të yajja'ay'ooktë, jä'ä ko yë'ëjëty tëë tyajtëkoytyë ja wyintsë'kën ma nyiye'etyëjkëtyën ets yaja'ay o'kpë yë'ëjëty.

46Jëtu'un ja Wintsën y'ënä'äny: Wä'än ja naax kajpn tu'ukmuky ets tääpë to'oxytyëjkëty yajnitu'ukmukëty, wä'än tyaj'ëtsë'ëkëtë ets wä'än tyajmä'tsta'atë;

47wä'än yë naax kajpn tkuka'atsy ets wä'än tukuumnaxy; wä'än tyaj'o'ktaayëtë y'u'unk y'ëna'k ets wä'än tnino'ktaayëtë jyëën tyëjkëty.

48Ëjts nyajkutëkoyäämpyës jëtu'unpë nëë poky ma naax kajpnën. Jëtu'un nëjkx ja to'oxytyëjktëjk t'ixtë wi'ix yajtëytyuntën këtiipë näjyëtu'un pyokytyuntëty.

49Tääpë nimäjtskpë to'oxytyëjkëty kopkpëky ko tkumëtowtëty yë nyëë pyokyëty ets ko të t'ëwtatë wiinkpë tios ka'apë Tiosëtyën. Jëtu'un nëjkx miitsëty xynyijawëtë ko ëjts Wintsën.

Ezequiel 24

1Ma myajk anyën yë mëmajkpo'opë, ja taxtujk jëmëjtpë tyu'uye'eyën, jää ojts yë Wintsën xymyëkäjpxyës ets xy'ënëmaayës:

2Këxja'a ya'atë xëëw, tyampë, jä'ä ko tyam yë Babilonyë yajkutujkpë të tnitëkë yë Jerusalén kajpn.

3Ets xyaj'ëykyojëty mëti'ipë të tyuny të jyätyën ma Israel kajpnën, yë'ë ijxpäjtën wya'antëp. Ets xy'ënëëmëty ko ëjts ënaanp: Yajjëënpät tu'uk yë tu'ts ets jap yë nëë xykyutämëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

4Jap xy'apëkëty yë tsu'utsy tsujktä'äkpyë, yë'ë mtsujkta'akëp yë pyuuy ets kyejky ets m'apëkëp yë pajk xixyëtypë.

5Yë'ë myaj'ookëp yë kupixyny oypyë mëkpë ets ja'axy xytyukpa'atwaapëty wä'än yajxon tni'ëëtsy, koonëm kyëëwta'akëty yë pyajk.

6Jä'ä ko yë Wintsën jëtu'un y'ënä'äny: Janty mon janty tuk yë naax kajpn yajpaaty mëti'ipë yajja'ay o'kpën. Jëtu'un yë nyäxy tä tu'uk yë tu'tsën mëti'ipë tëë nyikatskënën ets ka'ap y'ëkwatsnë. Tu'ukjaty xyjyuutëty yë tsu'utsy koonëm ja tu'ts xyajtukwa'atsëty.

7Yë naax kajpn ujts yajpaaty mëët yë jot ne'pny; jam të nyaaxkutämë tsaakëjxy ma yaj'ixëtyën yajxon ets ka'ap nyaaxkëjxyëty ma jeexyë naaxway yajnitukyën.

8Ëjts jamës nyajwë'ëma'any tääpë ne'pny, ma tääpë tsaajën të'kxpë, këtiipë nyitukëty, jëtu'unës njoot'anpëkëty etsës ja nipaye'eyën ntunëty.

9Jä'ä ko yë Wintsën jëtu'un y'ënä'äny: Mon tuk yë naax kajpn yajpaaty mëti'ipë je'eyë yaja'ay o'kpën. Tyamës kë'ëm n'oytyuna'any jëëntooytyakn.

10Mijts yë'ë ja'axy may mëmin, yajmëjë yë jëën ets yajxon xyajkë'ëwëty yë xixy, koonëm y'ë'tstëëtsëty yë tojkxnëë ets tyoyëty yë pajk;

11ets xyjyëënkuwitsëty yë tu'ts tukwa'ats, koonëm jyatëty jëënpajkën ets y'o'kta'ajëty yë ëxëëkpë; koonëm nyëtooytya'ajëty yë nyitsuuts.

12Ya'atë tu'ts yajxon të tsyowënë, ka'ap wyintooywyä'ätsy.

13Mijts Jerusalén tëë njayajwa'atsa'any ma të m'ëxëëkën ko naspëkë të mjuuky'äty, je'eyëp ko ka'ap mwa'atsy. Jäänëm tëy mwa'atsëty koos ënäty ntsip n'äkë nyajnaxy ma mijtsën.

14Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp ets jëtu'un tyuna'any jyata'anyë. Ëjts jëtu'un kë'ëm nyajtunan nyajjatanëp ets ka'ap mpa'ëyowa'any ets ka'apës jatëkok nwinma'anytyëkatsa'any. Yë'ë ntuktëytyunäämpy ko ëxëëk të m'ëtë'ëtsy të m'ëna'any. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

15Ënät ja Wintsën ojts xymyëkäjpxyës ets xy'ënëmaayës:

16Tu'ktonyë yam mpëjkëja'any ja ja'ay mëti'ipë mëk mtsojkpy mja'apën. Je'eyëp ko ka'ap ok mya'axëty; ka'ap yë mwiinnëë kya'ajëty.

17Ame'tsyë m'ëyowëty ets ka'ap xynyimon xynyitukëty yë m'o'kpë tä yë ja'ay yë o'kpë tnimon tnitukyën. Ka'ap jää mjëtitëty kuwa'ats tekywya'ats; ka'ap mnäwyinkuwitsëtëty ko yë m'aaw mjot pyëk y'atonëty ets ka'ap yë tsajpkääky xykyäyëty mëti'ipë yajkääpyën ko jëtu'un tyunyë jyätyë.

18Jopyëpës yë ja'ay të nmëmëtyä'äky, e jënäkyxyëëw yë nto'oxytyëjkës të y'ooky; komjëpom të ntunyës mëti'ipës yë Wintsën të xytyuk'ëne'emyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

19Ënätës ja ja'ay të xy'ënëëmëtë mëti'ipë kajpnjoty yajpatëpën: Ëk nimëtya'ak, wi'ix ko jëtu'un winë xytyuny.

20Täätsës të n'ënëëmëtë: Yë Wintsënës të xymyëkäjpxy etsës të xy'ënëëmë:

21Ënëëmë yë Israel kajpn: Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Nyaj'ëxëëkëjäämpyës yam yë ntsajptëjkës, mëti'ipë m'oy'ijxtëpën, mtsojktëpën ets mëj'äämpy mnäyjyawëtë ko jyääjëty ets yë'ë mtukjotmëk'ajtëp; yë m'u'unk m'ëna'këty ye'etyëjk to'oxytyëjk mëti'ipë jam Jerusalén të xyajwë'ëmtën ja'ay nëjkx yaj'o'kta'ajëtë.

22Ets xy'ënëëmëty: Miitsëty jëtu'un tuntë tääjës yam ntunyën: Ka'ap mnäwyit wiinkuyä'äpëtëty ko m'aaw mjot pyëktëty y'atontëty ets ka'ap xykyäytyëty yë tsajpkääky mëti'ipë jää yajkääpyën.

23Ka'ap tjëkyepy jää kuwa'ats ets tekywya'ats mjëtitëty. Këtii jää mya'axtëty ets mmontëty mtuktëty. Këjxta'ajantëp ja mjot mmëjaawëty ko winë ëxëëk xytyuntë ets nixim niyam nëjkx mnänyiya'axëtë.

24Yë Ezequiel yë'ë nëjkx xy'ijxpäjtën'atë ets tu'kë'ëyë mëti'ipë yë'ë tyuunpyën näjyëtu'un miitsëty winë xytyuntëty. Ko ënäty jëtu'un winë tyunyë jyätyë jää nëjkx xynyijawëtë ko ëjts Wintsën.

25Tyam mpëjkëtya'ajäämpyës yë Israel yë nyaax kyajpn këwent'atypë y'ityën, mëti'ipë tsyajptëjk'ajtypyën, oypyë yaj'ijxyën, mëti'ipë tsyojkpyën ets y'oyjya'apën. Mpëjkëtya'ajäämpyës näjyëtu'un yë y'u'unk y'ëna'k ye'etyëjkpë to'oxytyëjkpë.

26Mëti'ipë ënäty käktsokpën jä'ä xëëw, yë'ë nëjkx mtuknijawëty.

27Jä'ä xëëw nëjkx mkajpxë'ëky ets jyëkyejpy nëjkx mëët mëtyä'äky mëti'ipë ënäty të kyäktso'okyën. Jëtu'un ijxpäjtën m'itëty ma naax kajpnën ets nëjkx tnijawëtë ko ëjts Wintsën.

Ezequiel 25

1Ënät ja Wintsën ojts xymyëkäjpxyës etsës xy'ënëmaay:

2Mijts ye'etyëjk, nëjkx jam ma Amón ja'ayëtyën ets xytyukmëmëtya'aktëty ëjts nxëëwkyëjxmës wi'ix ëxëëk jyata'an kyëpäta'antën.

3Xy'ënëëmëty ko wä'än t'amëtoow'itë ja aaw ayuk mëti'ipë Wintsën tuknikäjxëtëpën: Miitsëty ojts xytyukxoonta'aktë ko xy'ijxtë ja ntsajptëjkës o'ktëy jyäty kyëpety, ko xy'ijxtë ja naax kajpn kyutëkooy ets ko ojts ja Judá ja'ayëty yajmënëjkxtë tsumy matsy wiink naax wiink kajpn.

4E oy ko jyëtu'unëty, miitsëty jam nkë'ëyaka'antë ma ja naax kajpnën mëti'ipë yajpatpën xëëwpëtsëmtsyow, yë'ë nëjkx tjä'äniwa'antë yë mnaax mkamëty, nëjkxëp tpëjkta'aktë yë këwent'ajtpë ets nëjkx tkojtë jyëën tyëjkëty. Nëjkxëp tjë'kxta'atë mëti'ipë të xynyitunëtën ets t'ukta'atëty ja mtsi'tsk nëëjëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

5Mëëyjot yë Rabá kajpn nyaj'awinpita'anyës ma nëjkx jëyujk jëku'ux y'oktën ets Amón kajpn kupixynytyënaaytyakn nyaj'awinpita'anyës. Ënät nëjkx xy'ijxpaatës ko ëjts Wintsën.

6Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp: Miitsëty Amón ja'ayëty tëë m'ätstë ets tëë mxoonta'aktë, tëë xy'ixtijtë yë Israel kajpn.

7Paaty miitsëty nipëtë'ëka'antë ets ntëytyuna'antë, nkë'ëyakantëp ma ja naax kajpnën ets mpëjkëtya'ajëtëty mëti'ipë mëët'ajtëpën. Nyajjëwa'akantëp ma wiinkëtypë naax kajpnën, nyajkutëkoyantëp ets myaj'ijxtëkoytyëty. Ënät nëjkx xy'ixtë ko ëjts Wintsën.

8Ëjts Wintsën jëtu'unës n'ëna'any: Moab ja'ayëty ets Seir ja'ayëty jëtu'un y'ëna'antë ko yë Judá kajpn näjyëtu'un yë'ë tä wiinkëtypë kajpnën.

9Paatyës nyaj'ëwa'atsa'any tu'uk yë najxtakn ma Moab kyajpnpa'ajën etsës nyaj'atëkoyä'äny yë naax kajpn mëti'ipë tyijtëpën mëj'äämpy ets kumeeny: Yë'ë yaj'antijp yë Bet-jesimot, Baal-meón ets Quiriataim kajpn.

10Ëjts nyajkutukäämpy ets kajpn xëëwpëtsëmtsyowpë yajpaatën yë'ë jyä'ä'atëtëty yë nyaax kyamëty; ëpëky yë Amón ja'ayëty ets jëtu'un ka'ap nijëna'a yaja'amyätstëty yë Amón ja'ayëty.

11Nyajnitukëjäämpyës yë Moab ja'ayëty, ënätnëm nëjkx tja'akyukëtë ko ëjts Wintsën.

12Ëjts, Wintsën, jëtu'unës n'ëna'any: Edom tëë tuunwinpity ijxtëm ojts tyunyën yë Judá, paaty ja nëë poky të tsëëmë'ëky.

13Paaty ëjts maas nWintsën'atyën n'ëna'any, ëjts Wintsën: Nnipëtë'ëkäämpyës yë Edom ja'ay ets nyajkutëkoyä'änyës tëkokyë yë ye'etyëjktëjk ets jyëyujk tsyajpkaajëty. Axit ako'owës ntuunta'aja'any yë nyaax kyajpnëty. Tsyo'onta'akëty jam Temán ets jyëjpkëxëty jam Dedán, aak kupuxy y'o'kta'aja'antë.

14Jëtu'unës ntuunwinpita'any mëët ijxtëmës ojts xytyimtunyën yë Edom ja'ayëty, yë Israel kajpn ëxëëk tuna'any yë Edom kajpn tääjës ënäty ëjts të njoot'anpëkyën. Jëtu'un nijawëtëty wi'ixës winë ntuunwinpityën. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

15Ëjts Wintsën jëtu'unës n'ëna'any: Yë filistejë ja'ayëty tëë y'äkë tuunwinpitë, tëë ëxëëk y'ëtë'ëtstë y'ëna'antë ijxtëm yë jyot wyinma'any tyim ëna'antën; tëë tyajkutëkooytya'atë winë tä të tuknipëjktaakëtën ma tmëtsip'atën xëmë yë Israel ja'ayëty.

16Paaty ëjts maas nWintsën'atyën, jëtu'unës n'ëna'any: Nnipëtë'ëkäämpyës yam yë filistejë ja'ayëty ets ntëytyuna'antës; nyajkutëkooyäämpyës yë quereteos ja'ayëty ets tu'kë'ëyë mëti'ipë jam nëëpë'am të jyaakwë'ëmtën.

17Ntuunwinpitäämpyës ets jëtu'un nyanaxa'anyës yë ntsip n'äkës ma yë'ëjëtyën. Koos ënäty jëtu'un ntuny, jäänëm nëjkx tnijawëtë ko ëjts Wintsën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Ezequiel 26

1Ma tyu'uk anyën yë po'o mëmajktu'uk jëmëjtpë, jää ojts yë Wintsën xymyëkäjpxyës ets xy'ënëmaayës:

2Jëtu'un yë Tirë kajpn të y'ënä'äny, yë'ë y'antijpy yë Jerusalén kajpn: Ix tää ënät të mya'ta'ay ja nyitëjk'aaw ja kajpn ma ijty tëëyëp ja ja'ay y'ajuy y'atooktën, tyam ëjtsës xytyukka'ap; etsës nkumeenytya'akëty ets yë'ë wä'än axit ako'owë tjajta'ay.

3Paaty ëjts maas nWintsën'atyën, jëtu'unës yam n'ëna'any: Tirë, ëjts jëtu'unës yam näpyëjktä'äkyë ma mijtsën tä tu'uk mmëtsipën. Ëjts ntuknipëjktaakëjäämpy ets may yë naax kajpn mnipëtë'ëkëtëty jëtu'un tä nëë o'pykyën mejyjoty,

4ets tjijtë'kta'atëty yë mpotsy ets naxkujijtëtya'atëty yë potsy ma ja'ay kyëwent'atën. Wa'atsës nyajnëjkxta'aja'any winë yë'ëpaat yë naaxway etsës yi'iyë nyajwë'ëma'any yë tsaa mëti'ipë tëë yajxon tyë'kxënyën.

5Jap Mejy itkujky nëë jëyujk tsaay tyëtsntakn nyaj'awinpita'anyës. Ëjts Wintsën ëjts ënaanp. Yajmä'tsta'ajaanp yë Tirë kajpn,

6ets nyaax kyajpn mutskëtypë mëti'ipë yajpatëpën nëëwintë'ëtstuuy aak kupuxy y'ooka'antë. Ënät nëjkx tnijawëtë ko ëjts Wintsën.

7Ëjts, Wintsën jëtu'unës n'ëna'any: Nyajminäämpyës yë Nabucodonosor anëkëjxytsyow, mëti'ipë jam Babilonyë ënä'ämpën, mëti'ipë mëk ënä'ämpën yajkutujkpën ets tnitëkëja'any yë Tirë kajpn. Yajminäämpy yë kepy wintëkäämpë, kwaay ets mëti'ipë tyuk'u'unyääpyën, may tyajmuka'any yë jyä'äy.

8Tëypyujxn yajtunäämpy ko ënäty tyajkutëkoy ja mnaax mkajpn mutskëtypë mëti'ipë yajpatëpën nëëwintë'ëtstuuy ets mnapotsa'anyë ets twinwëëtëja'any yë mkajpnpa'a ma jam tyajnaxa'anyën yë tsyiptuunpëtëjk mëët yë pyujxn mëti'ipë myëtsiptuuntëpën.

9Yë'ë nëjkx mëët yë mëj kepy mëti'ipë yajpatijpën yajtukjijtë'ëky yë mëjpotsy ets mëët yë ja'axykya'tsn yajijtë'ka'any yë potsy ma ja këwent'ajtpë y'itën.

10Ko ënäty yë Babilonyë yajkutujkpë tnitëkë yë mnaax mkajpn ma tëjkëtyaknën, jëtu'un tä yajnitëkën yë kajpn ajotkumonë, nëkooyë nëjkx tmëtëjkënë yë maykyëwaay ets yajxon nëjkx yajnaaxjoktë, mëpaatëp yë naaxjok mji'kxënëty, jëtu'un yaj'ijxnëty tsyëtyuuypyëjktaaynyë yë potsy mëti'ipë ja naax kajpn nyapots'ajtypyën mëët ja nä'ämpë ko ënäty myäytyëkëtë ja kwaay ets ja kepy wintëkäämpë;

11nëjkxëp yë mnë'ë mtu'u tyuktujkta'ay mëët yë maykyëwaay. Kupuxy y'ooka'antë yë ja'ay mëti'ipë tsënaaytyëpën ma mnaax mkajpnën ets nyaaxkujitëja'any yë mpotsy mëti'ipë tëjk pya'atënääpyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

12Meenytyuk nyajwë'ëma'any, yajmä'tsta'ajaanp yë mjuy mtooky, yajijtë'kaanp yë mpotsy ets nyaaxmëjijtëtya'aja'any yë mkutujkëntëjk oypyë kyojyëtyën; nyëëkuko'owta'ajantëp ja tsaa ets ja kepy yë'ëpaat yë naaxmaj ets tsaapu'u.

13Jëtu'unës nyajjëjptuka'any ja m'ëy myä'äxy ets ka'ap y'ëkyajmëtowanë yë mkow.

14Tä të'kx tsaajën nyaj'awinpita'anyës ma tsaay tsyë'ëtsëtyën ets nijëna'a kyayaj'akojëty. Ëjts Wintsën, jëtu'unës të n'ëna'any; ëjts tyamës nikajpxë.

15Ëjts Wintsën, jëtu'unës yë Tirë n'ënëëmë: Yë naax kajpn mejypyë'aaypyë yajpaatën tsë'këtya'ajantëp ko ënäty tnijawëtë ëxëëk mjaty mkëpety ets ko tëë ja jë'ëyën yaxën jyam'aty ets tëë ja mja'ay y'ooktë mëti'ipë tsënaaytyëpën ma mnaax mkajpnën.

16Tëkokyë ja yajkutujkpëtëjk nëjkxëp jam wyä'ätsë'kta'atë ma y'ënyääypyäjnëtyën ets nëjkxëp ja wyit tjäänta'atë mëti'ipë ënäty myë''ënä'ämtëpën; tsë'ëkë mëët nëjkx nyaaxwäätstë jatëkok ets janaam jatsojk tsyëtyuytyëty ko ënäty m'ixyë.

17Ënät nëjkx tyaj'ëypëtsëmtë ko ënäty jëtu'un mjaty mkëpety: Wi'ix ko të mkutëkoy, wi'ix ko të myaj'ijxtëkoy jap mejy'akujky, ma ënäty mëj'äämpy ets akäjpxy m'ityën. Mijts mëët yë mja'ay mëj'äämpy të m'ity ma ja mejyën ets tëë ja naax kajpn mëk mtsë'ëkëty naaxwiinyëtë apëtsëmy.

18Tyam ma të m'atëkoyën, tsë'këtyëp ja naax kajpn nëë'akujkpyë yajpaatën. Tyam ma të myaj'ijxtëkoyën ja të'ëtsnaax mejyjotypë tsë'ëkëjantëp jä'äjëty.

19Jä'ä ko ëjts Wintsën, ëjts ënaanp: Axit ako'owë ntuna'any, jëtu'un nyaj'awinpita'any tä itjotmën ma ka'ap pën tsyëënën. Ëjts nyajkutukäämpy ets mnijä'tstëkoyëtëty yë këk nëëmejy,

20ets mkinëty në'ppaat ma o'kpë yajpaatën, ma nyipätën yë o'kpë tëëyëpë jyuuky'atën. Jap pa'tkë'p nyajjëjpta'aka'any ma ja naax kajpnën mëti'ipë tëëyëp nikoompäjtën ets jap mjuuky'atëty ma ja o'kpë tsyëënëtën. Ka'ap nëjkx pën y'ëktsënaaynyë ma mijtsën ets ka'ap nëjkx nijëna'a m'ëk yaj'akojënë ma ja'ayëtyën mëti'ipë juuky'ajtëpën.

21O'ktëy nyaj'awinpita'any këtiipë m'ëk juuky'ajnëty. Oy pën mja'ixta'ajëtëty ka'ap nëjkx myajpaaty. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

Ezequiel 27

1Ënät ojts yë Wintsën xymyëkäjpxyës ets xy'ënëmaayës:

2Mijts ye'etyëjk, ëw tu'uk yë ëy mëti'ipë o'kpë yajtukwin'ëëpën

3yë'ë Tirë mkuuy ëwëp, ja kajpn mëti'ipë yajpatpën mejy ëkë'ëy, mëti'ipë ajuuy ato'kpën mëët wiinkëtypë naax kajpn nëëpë'aaypyë yajpaatën. Jëtu'un xy'ënëëmëty ko jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Mijts Tirë jëtu'un mnätyijyë ko mijts jëtu'un tä tu'uk kepy nëëwinye'epyë, janty oypyë nimaapë kyama'atëtyën:

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

4yë mkutujkën jampaat jyä'ty mejy itkujky, mëti'ipë të mkojyën ni'ik oy ets ni'ik tsuj të m'oytyunyë.

5Aakyë'ë të myajtukwinwopë oytsyiin mëti'ipë Senir tso'onpën; ja kepy mëti'ipë mpë'aay të yajkëxwopyën yë'ë ajë kepy mëti'ipë Líbano tso'onpën;

6ja kepy mëti'ipë myajtuka'pën ets nëëwiinkëjxy mye'ey yë'ë ja nuez kepy mëti'ipë Basán tso'onpën; yë mniwop'ajtyp yë'ë ciprés kepy jampë Chipre tsyoonyën ets yë'ë mëët të yaj'awojpmuky yë elefantë y'apajk.

7Yë wit mëti'ipë mtuknitëëpyën yë kepy nëëwinye'epyë yë'ë linë wit mëti'ipë jap Egiptë tso'onpën, yë'ë ijty mwintëy'äjtyp ja mkepy nëëwinye'epyë; yë mtëjknikäm yë'ë mëët y'oytyunyëty yë ukywyit ets tsaptswit jampë Elisá tsyoonyën, mejypyë'aaypyë yajpaatyën.

8Yë'ë ijty ja kepy nëëwinye'epyë mtukkä'py yë Sidónja'ayëty ets Arvad ja'ayëty, ja mja'ay mëti'ipë kepy nëëwinye'epyë yajye'eytyëpën yajxon tukjajnëtë.

9Ja Guebal ja'ayëty yë'ë ijty mtukyaj'o'oyëp ja mkepy nëëwinye'epyë ko muum myä'äty. Ja ja'ayëty mëti'ipë xëmë jëtijtëpën nëëwinkëjxy yë'ë ijty yajëtijtëp ja mkepy nëëwinye'epyë ets ja mtooky yajmëjëtity.

10Ja Persië ja'ayëty, Lidia ja'ayëty ets Libië ja'ayëty yë'ë ijty mpëjktäkpy ets yajpaatëty ma ja mtsiptuunpëtëjkën ja jotmëkëtypë ets myaj'ixy mëj'äämpy ko tmëët'atë ja y'akëëytyuk ets pyujxnkujup.

11Yë Arvad ja'ayëty ets mtsiptuunpëtëjkëty yë'ë ijty yajpatëp ma mpotsyën mëti'ipë mkajpnpa'a nyapots'ajtypyën ets ma ja mpotsyën yë'ë jam këwent'ajtëp yë Gamad ja'ayëty. Jam yë y'akëëytyuk tkëxtëëytya'atë potsykyëjxm ets yë'ë myaj'oykyëxë'këp.

12Nëkooyë ijty mkumeeny'ajnë, yë'ëpaat yë Tarsis ja'ayëty ojts myiinëtë ajuupyë ma mijtsën ets ojts mo'oyë yë poop pujxn, pu'ts pujxn, juunpujxn, poopyëk pujxn ets yu'unk pujxn.

13Näyjyëtu'un yë Grecië ja'ayëty, Tubal ja'ayëty ets Mésec ja'ayëty ojts myintë ma mijtsën ajuuy ato'kpë, yë'ë mmooyë ja'ay mëti'ipë mëtuuntëpën ets tsuxkpujxn.

14Yë Bet-togarmá yë'ë ijty mtukmëjuuyëp yë kwaay ets mëkjëyujk mëti'ipë myajtunëp ets mtuk'u'unyëpën.

15Yë Rodës ja'ayëty ajuuy ato'ktëp ijty mëët mijts. M'ajuuy m'ato'kp ijty mëët may yë kajpn mëti'ipë yajpatëpën mejypyë'aay ets yë'ë ijty mtukmëjuuyëp yë elefantë pajk ets oy kepy.

16Yë Edom ajuuy ato'kp ijty mëët mijts, jä'ä ko kanaakpëky winë xymyëëtëty: Yë'ë ijty mooyëp yë oyëtypë uky tsaa ets wit oyëtypë mëti'ipë jo'okyën; mëti'ipë linë witën ets myëët'ajtyp yë nëëtsaa ets tsapts tsaa.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

17Näyjyëtu'un yë Judá ets Israel nän ajuuy ato'kp ijty mëët mijts ets yë'ë mtukmëjuuyëp yë Minit tsajpmok mëët tsajpkääky mëjjatyëtypë ets uuxpa'ak ets on ets tsooy mëti'ipë ja'ay nätyukja'axëpën mëti'ipë pa'akxu'kpën.

18Damaskë may ijty winë mju'uyxyëty; yë'ë mtukmëjuuyëp yë tsatym nyëë tëëpë nyimaanaxyën mëti'ipë tso'onpën Helbón ets ja pixyny mëti'ipë tso'onpën Sahar.

19Jam Uzal, jam ijty tsyoony yë mtsatsym nyëë, yë pujxn, yë canelë, yë waxk mëti'ipë pa'akxu'kpën, mëti'ipë tyukwinkupëjktëpën yë mtooky.

20Yë Dedán ajuuy ato'kp ijty mëët mijts, yë'ë ijty mëët xywyinkupëky yë ënyääypyäjn mëti'ipë tuunpën ma kwaayën.

21Yë Arabië ja'ayëty ets wintsëntëjkëty mëti'ipë Quedar ja'ayëtyën jam ijty tyim ajuytyë ma mijtsën ets mo'oyë yë kupixyny ets tsajppax ko tii tjuy ja mëti'ipë mijts mtukmëto'kpyën.

22Yë Sabá ja'ayëty ets Raamá ja'ayëty jam ijty tyim ajuytyë ma mijtsën, yë'ë winë tyukujuuytyëp yë tsooy mëti'ipë pa'akxu'kpën ets tsaa mëti'ipë tsowën ets pu'ts pujxn.

23Nixim niyam ijty mnätyukmëtookëtë winë mëët yë Harán ja'ayëty, Cané ja'ayëty, Edén ja'ayëty, Sabá ja'ayëty, Asiria ja'ayëty ets Media ja'ayëty;

24yë'ë ijty mtukmëto'këtëp yë oyëtypë wit, jo'okyëtypë mëti'ipë kanaak ujkën ets kanaak jo'okyën.

25Kanaak ijty yë kepy nëëwinye'epyë nyäxy tyëkë, tyajminy kanaakjëjp yë juy tooky ma mijtsën. Jëtu'un ijty mijts tä tu'uk yë kepy nëëwinye'epyë nëëwinkëjxypyë yajpaatyën, ujts mëët yë juy tooky

26Ja ja'ay mëti'ipë yajye'eytyëpën ja kepy nëëwinye'epyë jampaat myajja'ajtë nëë'itkujky, je'eyëp ko yë tuupoj mëti'ipë të tsyoonyën jam pëtë'ëktsow, ëxëëk të myajjatyë.

27Yë mwit mmeeny, yë mjuy mtooky ets mëti'ipëjaty myaj'ijtyp myajwintëëpyën, yë mja'ay mëti'ipë yajye'eytyëpën ja kepy nëëwinye'epyë ets mëti'ipë kya'ptëpën, mëti'ipë jëëntuuntëpën, m'ajuuy m'ato'kpëty, mtsiptuunpëtëjkëty ets tëkokyë ja mja'ay mëti'ipë jap mkepy nëëwinye'epyëjoty myajëtijtypyën, mëët nëjkx mkiinta'ay ko ënäty tpaaty ja xëëw po'o.

28Jëtu'un tä ënäty ya'axtën jyoktën ja mja'ay mëti'ipë kepy nëëwinye'epyë yajye'eytyëpën näjyëtu'un nëjkx ja nëëmejy ya'axtë jyoktë.

29Nëjkxëp jyënaktë kepy nëëwinye'epyë këjxy ja mëti'ipë nëëka'ptëpën; ja kepy nëëwinye'epyë yajye'epyëty nëjkxëp pyujtpëtsëmtë ets wintë'ëtstuuy kyëtakta'aja'antë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

30Nëjkxëp y'ëwë'ëktë ets mijts myajnijë'ë myajniya'axëty. Nëjkxëp naaxway nyätyukupëkëtë ets nëjkx jyaamyäts nyaaxyätstë.

31Mëët ko ënäty o'ktëy mjaty mkëpety nëjkxëp nyäkyutë'kxn kä'pta'ajëtë, nëjkxëp tuktëkëtë wit tujkxy monpë tukpë ets nëjkx jyë'ëtë ya'axtë mëët ja pëjkën ato'onën.

32Nëjkxëp myajwin'ëy tä o'kpë yajwin'ëyën, ma nëjkx y'ëna'antën mëët ja monyëtukyë: ¿Pën ëkmëpaatëtëp ja Tirë kajpn, mëti'ipë ënäty yajpatpën nëë'itkujky?

33Ko ijty jyä'ty ja mjuy mtooky mëti'ipë tso'onpën ma mejyën, kanaak ja naax kajpn xyaj'akëtä'äky xyajjotkëtä'äky. Mëët ko winë may'äämpy xymyëëtëty may ja yajkutujkpëtëjk xyajkumeenytyä'äky yaa naaxwiiny.

34Tyam o'ktëy të mjajnë jap nëëjoty, tëë mkiinë jap nëëkomjoty. Ja m'ajuy m'atooky ets ja ja'ay mëti'ipë mëët myajpaatyën tëë kyiinta'atë mëët mijts jap këknëëjoty.

35Tëkokyë ja naax kajpn mëti'ipë yajpatëpën nëëpë'aay aak tsë'kënëtëp mëët ijxtëm të mjaty të mkëpetyën; yë kyutujkpëtëjkëty aak je'eyë myoonëtë tyujknëtë ets aak yaj'ijxnëtëp ma wyiinëty jyëjpëtyën ko tsë'këtyëp.

36Yë ajuupyëtëjkëty mëti'ipë tso'ontëpën wiink naax wiink kajpn je'eyë tsyë'kënëtë ko m'ixyë. Ëxëëkëm të mjajnë; jääpaat jëtu'un të mjuuky'äty ka'ap nijëna'a m'ëk yaj'ixanë.

Ezequiel 28

1Ënät ja Wintsën ojts xymyëkäjpxyës ets xy'ënëmaayës:

2Mijts ye'etyëjk, ënëëmë yë Tirë yajkutujkpë: Jëtu'un yë Wintsën y'ëna'äny: Tëë mjot mwinma'any y'uty mëët yë amëj'ajt akëjxmajtën, tä tiosën të mnäjyawëty, jam m'u'unyë ma y'u'unyëtën ja tiostëjkëty ets mejy'akujk të myajpaaty. Je'eyëp ko mijts ka'ap mtiosëty, mijts mnaaxwinyëtë ja'ay mëti'ipë jëtu'un määpy tajpën tä tiosën.

3¿Wä'än jëtää ni'ik m'ixpëkyëtyë këtiinëm yë Danielë? ¿Wä'än jëtää xynyija'awëtyä'äy winë mëti'ipë yu'utsy ijtpënë?

4Mëët ja mwijyajtën ets ko winë xyjäty xynyijawë paaty të mkumeenytyä'äky, tëë xyaj'ujtsta'ay yë m'apëjkën mëët yë pu'ts pujxn ets poop pujxn.

5Mëët ko xynyijawë wi'ix m'ajuy m'atookëtyën tëë xyajmëj xyajkëjääjë yë mwit mmeeny ets mëët ko të mkumeenytyä'äky amëj akëjxm tyam mnäjya'awënë.

6Paaty yë Wintsën jëtu'un y'ënä'äny: Mijts ko m'ëna'any ko jëtu'un mwijyëty tä tiosën,

7nyajminäämpyës yë jaaypyaat jaaypyo'kxy ma mijtsën ets ëxëëk mtunëtëty, ja'ay mëti'ipë mëkëtyën, mëti'ipë jyuutäämpyën yë tyiypyujxn ets myaj'ooka'anyë, mijts oypyë tsujpë ets wijypyë ets yajnaaxkujitëja'any yë m'oyajtën mëj'ajtën.

8Jap jutjoty myajkëta'aka'anyë, jap nëëpa'tkë'p myajkuka'anaxa'anyë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

9¿Jëtu'un je'eyëm m'ëna'ana'any ko mijts mjëtu'unëty tä tu'uk tiosën ko ënäty jam ma mëtsipën myajpatnë?. Ko ënäty myajpatnë ma ja'ayëtyën mëti'ipë myaj'ookanëpën mijts nitii mëk'ajtën xykyamëët'ata'any ma mnaaxwinyëtë ja'ay'ätyën.

10Jaaypyo'kxy nëjkx myaj'ookyë, jëtu'un tä y'ooktën ja'ay mëti'ipë ka'ap Wintsën t'ëwtatën. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp; jëtu'unës yë n'aaw n'ayuk të n'ëxmatsy.

11Ënät yë Wintsën ojts xymyëkäjpxyës etsës xy'ënëmaay:

12Mijts ye'etyëjk, yaj'oyë tu'uk yë ëy, ma yajkuuy'iyën yë Tirë yajkutujkpë, jëtu'un xyaj'ëna'anëty: Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Mijts ënäty ijxpäjtën m'ijtp ma ja wa'atsajtënën, ujts mëët ja ixpëkyajtën ets ja oy'ijxën.

13Jam ënäty Edén myajpaaty ma ja Tios tmëëtëtyën yë y'ujts tsa'am kam, mëti'ipë myëët'ajtypyën oyëtypë tsaa, tsapts tsaa, të'kxy tsyaa; yëktsuxk tsaa, pu'ts tsaa, uky tsyapts tsaa; tsu'unk tsaa, tsuxk uky tsyaa, uky tsyaa ets tsuxktsaa; yë mnantsëm ets mtatsktëy aakyë'ë pu'ts pujxn, mëti'ipë myajtuknikojëyën ma ënäty ka'anëm mkojynyëmën.

14Ojts ntukmëwë'ëmy tu'uk yë tsajpjotmëtë kukäjpxy ets mkëwent'atëtëty, jam ënäty myajpaaty ma Wintsën yë kyopkën wa'atspë ets mëtsa'a itkujky mnaxy mtëkë.

15Mijts nitii poky ënäty xykyamëëtëty ko ojts mkojy, oknëm yë pokytyu'unën xyäjty ma mjot mwinma'anyën.

16Ënät yë nëë poky ojts mpaatyë ko ojts mkumeenytyä'äky ets may ja juy tooky xymyëët'ajnë. Ënät ojts n'ixkexy ets mjëwa'akëty nwintuuyës; ojts jam njëkexy ma ja Tios ja kyopkën, ja tsajpjotmëtë kukäjpxy mëti'ipë ënäty mkëwent'ajtëpën yë'ë ojts myajpëtsëëmënë mëtsa'a itkujky.

17Mëët ko ënäty m'oyëty mtsujëty yë'ë ojts amëj akëjxm myaj'awinpityë ets ko ënäty mëj jaanty mnäjyawëty ënät ojts tyëkooytyä'äy ja m'ixpëkyajtën. Ojts njaamteeny nnaaxteeny ets nëxi'iky tukxi'iky ojts nyajwë'ëmy ma wiinkëtypë yajkutujkpëtëjkën.

18May ojts ja nëë poky xytyuuntëkooynyë ets ja mjot mwinma'any mëj xyajtëkooynyë mëët ja mjuy mtooky, yë'ëpaat ojts xyaj'ëxëëktëjkënyë yë mtsajptëjk. Ënät ojts nyajmëjës yë jëën ma mjuuky'ätyën ets myajtooytyëkooyë. Tyam aak m'ijxëp yë ja'ay ko o'ktëy mjajnë mkëpäjnë ets kuyjyaamën të m'awinpijnë.

19Tëkokyë yë naax kajpn mëti'ipë m'ijxy'ajtëpën tsë'këp ko m'ixyë. Ëxëëkëm të mja'ajnë; xëmëkyëjxm të m'atëkoy.

20Ënät ojts yë Wintsën xymyëkäjpxyës ets xy'ënëmaayës:

21Mijts ye'etyëjk, winpit jam Sidón ets xy'ënëëmëtëty yë ja'ay ëjts nxëëwkyëjxmës.

22Jëtu'un xy'ënëëmëty: Ya'atë yë Wintsën të tkäjpxy: Ëjts mmëtsipës yam n'awinpity ma mijtsën Sidón kajpn; ëjts mëj'äämpyës naxa'any ma mijtsën. Ko ënäty mijts

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

myajnitëkë maas nyaj'ixa'anyën ja nmëj'ajtënës ets nwa'ats'ajtënës, ënät nëjkx yajnijawë ko ëjts Wintsën.

23Ntuknikäxäämpy yë pa'am ëyo'on ets jot ne'pny pyëyë'ëka'any ma mnaax mkajpnën; mayjyä'äy ookantëp kupuxy ma mnaax mkajpnën xiitsow yaatsow. Ënät nëjkx yajnijawë ko ëjts Wintsën.

24Yë Israel kajpn ka'ap nëjkx y'ëkyaj'ëyoowënë wiinkëtypë naax kajpn na'ëwtitypë yajpaatën ma yë'ëjën. Ënät nëjkx yajnijawë ko ëjts Wintsën.

25Ëjts Wintsën, jëtu'unës n'ëna'any: Nyajmujjkta'ajäämpyës yë Israel ja'ayëty jënu'un yajpaatën axit ako'owë wiink naax wiink kajpn ets jëtu'un nyaj'ixa'anyës ja nwa'ats'ajtënës ma ja naax kajpnën. Yë Israel kajpn nëjkxëp jatëkok yë nyaax kyajpn tniwä'äky ma ja naax kajpnën mëti'ipë ojts yë ntuunpës Jacob ntukumayën.

26Jam nëjkx jotkujk y'itë tsyëënëtë ets nëjkx tkojtë jyëën tyëjkëty; nëjkxëp jam tpëjkta'aktë kyam tyu'ujëty. Ja naax kajpn mëti'ipë ënäty ëxëëk të tunyën yë Israel kajpn nëjkxëpës ntukumëtoy. Jëtu'un nijawëtëty ko ëjts wintsën, mëti'ipë jam Israel Tios'ajtpën.

Ezequiel 29

1Ma myajkmäjtsk anyën yë mëmajkpo'opë, ma majk jëmëjt tyu'uye'eyën, jää ojts yë Wintsën xymyëkäjpxyës ets xy'ënëmaayës:

2Mijts ye'etyëjk, yë'ë tyam yë yajkutujkpë mëkajpx, mëti'ipë jap Egiptë ënä'ämpën ets xytyuk'ëwaanëty ëjts nxëëwkyëjxmës wi'ix yë Egiptë kajpn jyata'any kyëpäta'anyën.

3Jëtu'un xy'ënëëmëty: Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Ëjts mmëtsipës yam n'awinpity ma mijtsën yajkutujkpë, mëti'ipë jap Egiptë ënä'ämpën, jëtu'un mijts tä tu'uk mëjnëë jëyujkën, jap mkë'ëmnëëjoty mko'knë ets m'ëna'any: Nilë, mëjnëë, ëjts yë njä'ä, ëjts të nyajkojy.

4Ntukjëjp jëëpëjäämpy yë xu'uny ets jam nyäkyëx'o'tsta'ajëtëty yë nëë jëyujk ma mnimeenyën. Jap mnëëjoty njuuta'any mëët yë maynyëëjëyujk këx'ootsy ma mnimeenyën.

5Tääts jam nasjëpipëja'any të'ëts'itjotm, mëët tu'kë'ëyë ja nëë jëyujk mëti'ipë jap mnëëjoty yajpatpën; wintë'ës'ituuy nëjkx mkëtä'äky ets ka'ap nëjkx pën myajnaaxtëkëty. Yë'ë nëjkx mtsu'utyë mwëtsyë yë aayjëyujk ujtsjëyujk ëwa'anëtypë ets nëjkx yë lut majkwejkxy mnukyë mpotyë.

6Tëkokyë yë Egiptë ja'ayëty nëjkxëp tnijawëtë ko ëjts Wintsën. Ojts yë Israel kajpn jam yë näypyutëkë tja'ixta'ay ma mijtsën, mijts tsajpkäpnyën mnäpyëjktakë:

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[7]ko ojts matsyë mkë'ëkëjxy, mijts je'eyë ojts mtëjy ets xyajtsëtyujty ma myoxpa'ajën; ko ojts jyakëxmëta'aka'any ma mijtsën, mijts ënätyë ojts mtëjwä'kxy ets xyajkëtaawtaay.

[8]Paaty ëjts maas nWintsën'atyën, jëtu'unës n'ëna'any: Tëës ntuknipëjktaakë ets mijts Egiptë mmëtsip mnitëkëtëty mëët yë tëypyujxn ets tyaj'o'kta'ajëty yë mja'ay ets mjëyujk.

[9]Aanë'ëk tëëtsë'ëk mkawinpita'any ets ja ja'ay t'ijxkaptëty ko ëjts Wintsën. Mijts jëtu'un m'ënany: Yë Nilë ëjts yë njä'ä, ëjtsës n'oytyuun.

[10]Oy, ka'ap wyi'ixëty, mëtsipës nnaxy ma mijtsën ets ma mmëj nëëjotmën. Tsë'ëkë jawë nyaj'awinpita'any tä të'ëts itën ets mon tuk, tyimtsoonëty jam Migdol ets jya'tëty Asuán, jampaat nyaxëty ma Etiopíë mëët mtu'kmëtsëpa'an'atyën.

[11]Ka'ap nëjkx jam nyaxtë ja'ay ets jëyujk. Wëxtyikxy jëmëjt jëtu'un y'itëty ni pën jam kyatsëënëty.

[12]Mijts Egiptë, wëxtyikxy jëmëjt nyaj'ita'any tukwa'ats ets axit ako'owë; o'ktëy ni'ik ntuna'any këtiinëm jyëtu'unëty ja wiinkëtypë ja naax kajpn mëti'ipë o'ktëy të jyatën, jëtu'unyës yë mja'ay nyaj'ayo'oyëtya'aja'any ma wiinkëtypë naax kajpnën.

[13]Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp: Ko nyaxëty wëxtyikxy jëmëjt täätsës jatëkok yë Egiptë ja'ayëty nyajtu'ukmujkta'aja'any oy ënäty axit ako'owë të y'ëkyajpaatë.

[14]Nyajwinpitäämpyës jatëkok yë ja'ayëty mëti'ipë tsumy matsy të y'itën wiink kë'ëy wiink kajpn ets jam tsyënaaytyaknpëktëty ëpa'tkë'ëmtsow ma Egiptë nyaaxjotmën, ma kyunaax'at kyukajpn'atën, ma nëjkx tyajkojtën tu'uk yë ënä'ämtakn ka'apë nëjkx mëj'äämpy nyäxyën.

[15]Ni'ik naxym nëjkx tääpë yajkutujktakn nyäxy ma wiinkëtypë kutujktaknën ets ka'ap tjëkyepy twinnaxtëty ja wiinkëtypë ja kutujktakn. Mutskës nyaj'ita'any ets ka'ap nëjkx myäyë mëjjëtypë naax kajpn,

[16]yë Israel kajpn ka'ap jatëkok t'ëktuk'ijxpäjnëty yë Egiptë kajpn, nëjkxëp tja'akyukëtë ok ko ojtstëm tsyuu'atë ko näypyutëkë t'ixtaaytyë jap Egiptë. Ënät nëjkx nijawëtë ko ëjts Wintsën.

[17]Ma tyu'uk anyën yë mëët tu'kpo'opë ja më'i'px wëxtujk jëmëjtpë, jää ojts yë Wintsën xymyëkäjpxyës ets xy'ënëmaayës:

[18]Tëë yë Nabucodonosor, yë Babilonyë yajkutujkpë, tkexy yë tsyiptuunpëtëjk jam Tirë; wa'ats të tkukä'pta'atë yë ja'ay ets may mëti'ipë kyejky të pyutsë'knën; yë Nabucodonosor ets jyä'äy nitii tkapaatë ko yë Tirë kajpn të tnipëtë'ëky.

[19]Paaty ëjts maas nWintsën'atyën, jëtu'unës n'ëna'any: Ëjts nyajkutukäämpy ets Nabucodonosor tnitëkëty yë Egiptë kajpn ets tpëjkëty yë kyumeenyajtën ets tëkokyë jënu'un winë tmëëtëtyën; mëti'ipë mye'tsypyën yë'ëts tyukmëjuyëp ja tsyiptuunpëtëjk mëti'ipë jam yajtsiptuumpyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

20Ëjts nyajkutukäämpy ets Nabucodonosor tnitëkëty yë Egiptë kajpn ets yë'ë tmëju'uny'atëty ko jam yë Tirë mëët tsyiptuny, jä'ä ko ëjts të xymyëtuny. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

21Jä'ä xëëw jä'ä jëmëjt nyajkëjääjëja'anyës yë jyotmëk'ajtën yë Israel kajpn ets mijts Ezequiel jotkujk xytyim mëëtkajpx xytyim mëmëtya'akëty. Ënät nëjkx tnijawëtë ko ëjts Wintsën.

Ezequiel 30

1Ënät ja Wintsën ojts xymyëkäjpxyës ets xy'ënëmaayës:

2Mijts ye'etyëjk ja'ay, kajpx mëtya'ak ëjts nxëëwkyëjxmës ets m'ëna'anëty: Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: jë'ë ya'axtë ko myiny ja xëëw jëmëjt tsipë

3mëti'ipë wiinkoonpën, wiinkoonp ja Wintsën ja xyëëw; mëti'ipë wiinkoonpën wintuky y'ita'any; ëyo'on jää itaanp ma tääpë xëëwën.

4Tsip itaanp ma Egiptë kajpnën, ko ënäty may ja ja'ay tyaj'ooktë ets tmä'tsta'atë ja wyit myeeny ets tyajkutëkoytyë ja Egiptë kajpn, ko ënäty tjijtë'ktaayëtë yë pyotsy ëjx, ënätyë nëjkx yë Etiopíë tsyë'këtyä'äky.

5Ookantëp tsipjoty yë tsiptuunpëtëjkëty mëti'ipë Etiopíë ja'ayëtyën ets Libië ja'ayëtyën, nëjkxëp y'o'kta'atë yë Lidia ja'ayëty, Arabië ja'ayëty, Cub ja'ayëty ets wiinkëtypë ja'ayëty wiink kajpnëpë tsyoontën mëti'ipë mëët të nyäpyikyën yë Egiptë kajpn.

6Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Mëti'ipë pyutëjkëtëpën yë Egiptë kajpn, tsipjotm nëjkx y'o'kta'atë, tsyo'onta'akëty jam ma Migdol kajpnën ets jampaat ma Asuán kajpnën. Ja myëj'ajt kyëjxm'ajtën ja Egiptë o'ktëy nëjkx jyäty. Ëjts Wintsën ëjts ënaanp.

7Yë Egiptë kajpn mon tuk ni'ik yaj'ixa'any këtiinëm yë wiinkëtypë kajpn ets xit ko'ow ni'ik nëjkx jyäty kyëpety.

8Koos ënäty ntuknipëjktaakë ma ja kajpn nyitoyëtyën ets kyutëkooytya'atëty mëti'ipë putëjkëpën, ënätnëm nëjkx tnijawëtë ko ëjts Wintsën.

9Ko ënäty tpaaty ja xëëw po'o ma ja Egiptë kajpn yajtëytyunyën, nkäjxwa'kxäämpyës yë kukäjpxy mëti'ipë mejywyinkëjxy jëtitantëpën ets tuknijawëtëty yë Etiopíë kajpn ma jotkujk yajpaatyën ko tsë'ëkë jawë jyata'any, tëë timpyääty ja xëëw po'o ma ëxëëk jyata'anyën.

10Ëjts, Wintsën, jëtu'unës n'ëna'any: Ëjts yë'ëjës yam ntukmëta'akäämpy yë Nabucodonosor yajkutujkpë, mëti'ipë jam ënä'ämpën Babilonyë ets Egiptë kyutëkoyëty yë wyit myeeny.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

11Yajnëjkxäämpy yë tsyiptuunpëtëjk mëti'ipë kutsë'ëkëtyën ets tyajkutëkoya'antë ja naax kajpn. Kupuxy yë Egiptë ja'ay tyaj'ooka'antë ets naax kajpn t'ëxmatsa'antë ujts mëët yë o'kpë.

12Nyajkutukäämpyës ets Nilë mëjnëë tsyë'ëtsëty, yë'ëjës naax kajpn ntukë'ëtëkëjäämpy yë ëxëëkja'aytyëjk; jaaypyaat jaaypyo'kxy nëjkx ja naax kajpn tyajwë'ëmy xit ko'ow ets nëjkxëp mya'ta'ay winë mëti'ipë ënäty yajpatpën ma naax kajpnën. Ëjts Wintsën ëjtsës jëtu'un të n'ëna'any.

13Ëjts Wintsën, jëtu'unës n'ëna'any: Nyajkutëkoyäämpyës yë awinax ets nyajkëxäämpyës ka'apë tiosëty jampë Menfis yajpaatën. Ka'ap nëjkx yë Egiptë t'ëkmëët'ajnë pën ënä'ämëtëpën ets tsë'ëkë mëët nëjkx xëmë yajpaaty ja naax kajpn.

14Xit ko'ow nyajjajta'aja'anyës yë ëpa'tkë'ëytsyowpë Egiptë kajpn, nino'okäämpyës yë Soan kajpn ets nyajnitukëjäämpyës yë Tebas kajpn.

15Ntukjoot'anpëkäämpyës yë Sin, mëti'ipë Egiptë kajpn wyäämpyën tsoktakn ets nyajkutëkoyäämpyës yë Tebas wyit myeeny ets jyotkujk'ajtën.

16Njëën'ixkonëjäämpyës yë Egiptë, e yë Sin jëtu'unyë nyäwyiita'any nyäxyaatsa'anyë; nëjkxëp jyuty yë Tebas kajpn yë nyapotsy ets Menfis xëëny nëjkx yajtukja'ty.

17Yë ëna'ktëjkëty mëti'ipë jam tso'ontëpën On ets Bubastis tsipjoty nëjkx y'ooktë ets mëti'ipë wë'ëmtëpën tsumy matsy jam yajmënëjkxa'antë wiink naax wiink kajpn.

18Koos ënäty nyajkutëkoy yë Egiptë kyutujkën etsës nyajkëjxta'ay ja myëk'ajtën mëti'ipë të nyätyukyajnaxyën mëj këjxm, nëjkxëp yë xëëw kyootsë jam Tafnes ets Egiptë kajpn yoots nëjkx nyitukyë, e ja Egiptë ja'ayëty tsumy matsy nëjkx yajmënëjkxta'atë wiink naax wiink kajpn.

19Ëjts ntëytyunäämpy yë Egiptë kajpn ijxtëm të nyitukën, ënätnëm nëjkx tnijawëtë ko ëjts Wintsën.

20Ma wyëxtujk anyën yë mëtu'kpo'opë, ma majktu'uk yë jëmëjt tyu'uye'eyën, jääjës ojts yë Wintsën xymyëkäjpxy ets xy'ënëmaayës:

21Ëjts yë yajkutujkpë kyë'ë të ntëjë, mëti'ipë jap Egiptë yajkutujkpën ets ka'ap ni pën të yajtsooypyetyë ets ja tsyëtyut të pyijt të myojtsxëty ets jeexyë nyiwijy ets jatëkok ja tyiypyujxn t'ajëpipëty.

22Paaty ëjts maas nWintsën'atyën, jëtu'unës n'ëna'any: Ëjts mëtsipës yam n'awinpity ma yajkutujkpën, mëti'ipë jap Egiptë ënä'ämpën. Ntëjjäämpyës yam mäjtskëty yë kyë'ë, tu'uk yë oypyë ets tu'uk mëti'ipës të ntëjyën ets jëtu'un tmajtstu'utëty yë tyiypyujxn.

23Nyajye'eywya'kxäämpyës yë Egiptë ja'ayëty ma wiinkëtypë naax kajpnën ets tukye'eyëtya'atëty yë wiinkëtypë naax kajpn.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

24Etsës yë Babilonyë yajkutujkpë ni'ikyë njotmëkmo'oja'any, etsës yë'ë ntukë'ëtëkëja'any yë ntëypyujxnës. Ntëjjänëpës yë faraón yë kyë'ë mäjtskëty ets ko ënäty ja myëtsip të yajtsëtyutyë ëxëëk tjawëja'any ja tsyëtyut.

25Nmo'ojäämpyës yë Babilonyë yajkutujkpë yë jot mëjaaw etsës yë faraón ni'ikyë nmëjaawpëka'any. Koos ënäty yë Babilonyë yajkutujkpë nmo'oy yë ntëypyujxnës ets Egiptë kajpn tuknipëtë'ëkëty, jäänëm nëjkx t'ijxpaatë ko ëjts Wintsën.

26Nwojpwa'kxäämpyës yë Egiptë ja'ayëty ma wiinkëtypë naax kajpnën ets nëjkx t'ijxpaatë ko ëjts Wintsën.

Ezequiel 31

1Ma tyu'uk anyën ja mëtëkëëk po'opë, ja majktu'uk jëmëjtpë, ënätës ja Wintsën xynyimiiny etsës xy'ënëmaay:

2Ënëëmë yë faraón, yë Egiptëpë yajkutujkpë ets nitu'kë'ëyë jyä'äy: ¿Tii mëët yaj'ijxkijpxy yë mmëjajtën?

3Jëtu'un tä yë ciprés kepyën ëkë ajë kepyën mëti'ipë jam Líbano, janty'oy xye'enty kyëxë'ëky, mëj nyinikë jam yukjotm, këjxm, jampaat jyëjp jyä'ty ma yootsën.

4Yë nëë tuu putëkëjanëp ets yääkëty; tëë jam mëjnëë pyëtsimy ma tyänën; yë nëë mëti'ipë jam tso'onpën tëë tyajxo'kta'ay yë kepy mëti'ipë jamëtyën.

5Jä'ä ko kom yë nëë tmëëtëty, paaty nëkooyë këjxm ya'knë këtiinëm jyëtu'unëty yë myëku'uktëjk mëti'ipë jam yukjotm; yë xye'enty këjääpaat të yoonë ets të yoonwä'kxy jëkämpaat.

6Yë joon mëti'ipë muum tso'ontëpën tëë pyä'än jam t'oytyuntë; yë aayjëyujk ujtsjëyujk tëë jam y'u'unk tyajmëxu'unk'atë kepypya'tkë'ëm. Ma nyinikën jyëkyejpy jam yë naax kajpn nyäpyëjkta'akëtëty.

7Mëj ijty tääpë kepy ets këjxm, yeny ijty yë xye'enty, jä'ä ko yë tyikts nëpë'aay yajpaaty.

8Nimëti'ipë ajë kepy tkamëpaatëty mëti'ipë tënääpyën ma Tios yë kyepy kyamën tä tääpë kepyën; nimëti'ipë tsiin jëtu'un kya'ixëty tä yë'ëjën, nimëti'ipë castanyë kepy jëtu'un kyamayëty yë y'ääy, nimëti'ipë kepy jëtu'un oy tsuj kyakëxë'ëky mëti'ipë jam tënaaytyëpën ma Tios yë kyepy kyamën tä tääpë kepyën.

9Janty oy ojts nyajyony nyajjiitsyës, mäjpxy yë nyi'aay; yë wiinkëtypë kepy mëti'ipë jamën Edén, ma ja Tios ja kyepy kyamën, wiink ijxëtëp ijty.

10E oy ko jyëtu'unëty, yë Wintsën jëtu'un y'ënä'äny: tääpë kepy nëkooyë të yoonë, tëë jyëjp tpatnë yoots; ko nëkooyë të yony amëj akëjxm të y'awinpijnë.

11Paaty të ntimy nyajts'ixës, oy ënät nyiminëtëty yë myëtsip, mëti'ipë wiink kë'ëy wiink kajpn tso'onpën ets ëxëëk tyunëtëty jëtu'un tä nyitëkëtyën ko të tyuuntëkoy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

12Yë myëtsip yë mëkpë ets kutsë'ëkëpë nëjkx pyujxë'ëkyë ets jëtu'unyë y'ëxmatsa'anyë; yë y'ääy xye'enty jëtu'unyë muum jyaak kuj jyaak jëpipëty tunkëjxm kopkkëjxm, wokjoty käätsoty ets joyjoty; ja naax kajpn mëti'ipë ënäty të pya'at'it të pya'tsëënëtyën jëtu'unyë nëjkx kyäkta'atë ets nipëyë'ktuta'atëty.

13Nëjkxëp wiinkëtypë joon jëyujk myintë ets nëjkx tsyënaaytyaknpëktë ma ja mëj kepy ënäty të nyajtskëtawën ets minantëp näjyëtu'un ja wiinkëtypë ja aayjëyujk ujtsjëyujk ets nëjkx jam ja pyä'än tpëjkta'aktë.

14Ets nimëti'ipë kepy nëjkx kya'ëkyoonë, oy ënäty nëëpë'aay jyayajpaaty, oy jënu'un jyanëëpa'atye'eyëty ka'ap nëjkx nëkooyë y'ëkyujkyoonë ets ja tsajp tpaatëty. Tëë nyitujkëtya'atë ets y'o'kta'atëty ets naaxpa'tkë'p jyëjptakta'atëty ets tpuwa'akëtëty ja myëku'uk mëti'ipë tëëyëp o'ktëpën.

15Ëjts Wintsën jëtu'unës n'ëna'any: Ko ënäty ja aay kepy jap jyëjptä'äky ma ja o'kën yajkutukyën, ëjts nëjkx nyajkutuky ets tsyë'ëtsëty yë mëjmejy këkpëpë mëët yë monyëtukyë; nyajwa'ak'oyëjäämpyës yë nëë mëti'ipë pëyë'kpën; nëjkxëp mon tuk nyaj'awinpityës yë Líbano kopk ets tsyëtsta'ajëty tëkokyë yë aay kepy mëti'ipë tunkëjxy kopkëjxy yajpatpën.

16Ko ënäty jap nyajjëjptä'äkyës naaxpa'tkë'p ets nëjkx tpaaty ja myëku'uktëjk mëti'ipë tëëyëp o'ktëpën, nëkooyë nëjkx y'ënanë ko ënäty jap tyuknokë ets nëjkx tsyë'ëkëtë wiinkëtypë naax kajpn. Ma tääpë itjot naaxjotmën naaxpa'tkë'pë yajpaatyën nëjkxëp xyoonta'aktë yë aay kepy oyëtypë ets mëti'ipë nëëpë'aay të yajpaatën ma Líbano kopkën.

17Näyjyëtu'un yë'ëjëty nëjkxëp jap jyëjpta'aktë tä yë'ëjën, ma yajkutukyën ja o'kën ets tpuwa'akëtëty mëti'ipë tsipjoty të y'ooktën. Mëti'ipë ënäty të tkuwa'anyën jëtu'unyë nëjkx y'akääkwa'kxtë wiink naax wiink kajpn.

18Nimëti'ipë kepy ënäty kyajëtu'unëty jampë Edén yajpaatën tä yë'ë myëj'äämpyëtyën ets kyëjxmëtyën; e ko të y'o'knë näjyëtu'un jap naaxpa'tkë'p jyëjpta'aka'any tä ja myëku'uktëjkën mëti'ipë jam Edén yajpatëpën ets yajpaata'any mëët ja wiinkëtypë ja aay kepy, mëti'ipë jëënjoty tsipjoty o'ktën tëkooytyën. Tyaapë kepy yajnimëtyä'äkyën yë'ë yaj'antijp yë faraón ets tëkokyë yë jyä'äy.

Ezequiel 32

1Ma tyu'uk anyën yë majkmäjtsk po'opë, mëmajkmäjtsk jëmëjtpë, jää ojts yë Wintsën xymyëkäjpxyës ets xy'ënëmaayës:

2Yë'ë ya'atë aaw ayuk mtukkuuy'ëwëp yë Egiptëpë yajkutujkpë: Jëtu'un m'ëtë'ëtsy m'ëna'any kaajën ma naax kajpnën; tä tu'uk mëj jëyujkën nëëjotypë tsyëënën: Ko mkuyuny ma mkë'ëm mëjnëëjën, mëët yë mteky xyaj'ëxëëkë yë nëë ets xyajki'ixkë yë nëëkap.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

3Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Oy muum mjayajpatpëty wiink kajpnjoty, je'eyëm nkujëpijpë'ëka'any mëët yë ntsaayës ets nmatsa'any.

4Jëtu'unyë nwinpajëtuta'any naaxkëjxy ets mwijts'awëty. Joon jëyujk mëti'ipë tsajpjotm kääkëtijtpën aakjam nëjkx kyëxkäkta'ay ma mijtsën, yë jëyujk je'eyë nëjkx jyotku'kxënë ko ënäty mtsu'utyë.

5Ujts nëjkx yë tun kopk yajpaaty mëët yë tok, e yë joyjyot mëët yë o'kpë.

6Nyajtsamëjäämpyës yë naax mëët yë mjot mne'pny, jampaat jya'ta'any tunkëjxm kopkkëjxm ets yë'ë mëët y'utsa'any yë wokjot.

7Ko ënäty nyajkutëkoy, nyajkootsëjäämpyës yë tsajp ets nyajpi'itsäämpyës yë mëtsa'a; yë xëëw ntukwinkupëkëjäämpyës yë yoots ets po'o ka'ap nëjkx tyi'kxy jyäjy.

8Mëët mijtskyëjxm nëjkxëpës nyajpi'tsta'ay tëkokyë mëti'ipë jam tsajpjotm të'kxp jajpën ets kyukootsëja'any yë mnaax mkajpn. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

9Ko jëtu'unpë ja nija'awën jya'tëty ma ja naax kajpnën mëti'ipë ka'ap xy'ixy'ätyën ko ënäty ëxëëk të mjaty të mkëpety, nëjkxëpës yë naax kajpn may n'ëtsë'ëkë.

10Mëët mijtskyëjxm may nëjkx yë naax kajpn n'ëtsë'ëk n'ajawës; yë kyutujkpëtëjkëty nëjkxëp tsyë'ëkëtë ko ënäty yë ntëypyujxnës n'ajëpipyës. Ko kyëtawtëty mëk nëjkx tsyë'ëkëtë jä'ä ko jä'ä ja jyuukyajtën pya'ëyowantëp.

11Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Yë Babilonyë yajkutujkpë nëjkxëp mtukja'tyë mëët yë tyiypyujxn.

12Nyajkutukäämpyës ets may ja mnaax mkajpn kyutëkoytyëty ma kupuxy y'o'kta'aja'antën ja tsiptuunpëtëjkëty. Nëjkxëp tyajkutëkooytya'atë ja Egiptë kajpn ja myëj'ajtën ets tëkokyë ja naax kajpn.

13Nyaj'o'kta'ajäämpyës yë jëyujk tsajpkaa mëti'ipë nëë ukpën ma mnëë jotmën ets ka'ap nëjkx yë ja'ay ets jëyujk t'ëk yaj ëxë'kënëtë tääpë nëëjot.

14Ënätnëm nëjkx tyi'kxy ja nëëjot ets nëjkx pyëyi'iky tä onën tëëynyääpy. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

15Koos yë Egiptë kajpn nyaj'awinpitëty tä yë itjotmën aanë'ëk tëëtsë'ëkpë ets ja naax kajpn tukwa'ats wyë'ëmëty, ka'ap jap pën y'ëktsënaaynyëty, ënät nëjkx tnijawëtë ko ëjts Wintsën.

16Ya'atë ëy yë'ë yajtukuuy'ëëp yë o'kpë ets to'oxytyëjktëjkëty nëjkxëp t'ëwtë ya'atë ëy oymyaakajpnëty ko ënäty tniya'axtë yë Egiptë kajpn mëët yë mayjyä'äy mëti'ipë të kyutëkoytyën. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

17Ma myajkmokx anyën yë majkmäjtsk po'opë, ja mëmajkmäjtsk jëmëjtpë, jää ojts yë Wintsën xymyëkäjpxyës ets xy'ënëmaayës:

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

18Mijts ye'etyëjk, ëw tu'uk yë ëy, yë'ë m'ëëw'ëtsowëtëp yë to'oxytyëjkëty mëti'ipë yajpatëpën ma kanaakpëky ja naax kajpnën ets xykyuuy'ëwtëty yë Egiptë jëtu'un tä o'kpë yajkuuy'iyën mëët ko tëë may kyutëkoytyë ets tëë y'o'kta'atë yë kyopktëjkëty. Yë kopktëjkëty naaxpa'tkë'p kya'atë, mëët ja mëti'ipë jap yajpatëpën jutjoty.

19¿Ti ni'ik jëtää mijts mtimy'oyëty këtiinëm jyëtu'unëty pën? Jëjpta'ak ets näwyijtstëwëty ma ja'ayëtyën ka'apë Tios t'ëwtatën.

20Yë'ëjëty nän ënätyë y'ooka'antë ko ënäty y'ooktë ja jyä'äyëty jap tsipjoty. Jëjp ixy ja tëypyujxn y'ijnë jam ma mayjyä'äyën.

21Ja kopktëjk mëti'ipë mëj'äämpy të y'itën nëjkxëp jap o'këntujp t'ëxajëtë ja Egiptë ja'ayëty mëët ja jyä'äyëty mëti'ipë mëët oy të nyäjyëkyäpëtën ets y'ëna'antëty: Tëë jyënaktë. Tëë jyëpijptëwtë ja ja'ay ka'apë Tios'ëwtatën, mëti'ipë të y'ooktën tsipjotm.

22Xim ja Asiria ja'ayëty, mëët ja tsyiptuunpëtëjk, yë'ë nyapikëtyëp yë jyutëty. Aakjam të y'o'kta'atë tsipjotm.

23Jam të nyaaxtëkëtë ma ja këk jutën ni'ikpë kyëkëtyën. Yë tsyiptuunpëtëjk tëë t'ëtsë'këtya'atë ja'ay mëti'ipë ënäty jaakjuuky'ajtëpën, je'eyëp ko tëë näjyëtu'un y'o'kta'atë jam tsipjotm, paaty ja Asiria ja'ay yajnapikëtë ja jyut ma nyaaxtëkëja'antën.

24Xim ja Elám, mëët ja tsyiptuunpëtëjkëty, yë'ë nyapikëtyëp yë jyutëty. Aakjam të y'o'kta'atë tsipjotm, mëti'ipë ka'ap yë Wintsën të t'ëwtatën jap naaxpa'tkë'p të kyëtakta'atë. Tëë t'ëtsë'ëkëtë ja'ay mëti'ipë ënäty juuky jaakyajpatëpën, je'eyëp ko tyam ka'ap pën y'ëkmëj'ijxënëtë jap o'kpë akujky ma të kyëtakta'atën.

25Jam yë Elám jyëpijpnë tsyiptuunpëtëjk akujky mëti'ipë näjyëtu'un të y'ooktën, tu'kë'ëyë yë'ëjëty aak ka'ap yë Tios të t'ëwtatë ets tsipjoty të y'ooktë mëti'ipë nyapikëtyëpën ja jyutëty. Tëë t'ëtsë'k t'ajawëtë ja mëti'ipë juuky'ajtëpën, je'eyëp ko tyam ka'ap pën y'ëkmëj'ijxënëtë jap o'kpë akujky ma të kyëtakta'atën. Jam të wyë'ëmta'atë ma ja o'kpëtyën mëti'ipë ja'ay të yaj'ookëtën.

26Xim ja Mésec ets ja Tubal, mëët nitëkokyë yë tsyiptuunpëtëjkëty, yë'ë nyapikëtyëp ja jyutëty. Aakjam të y'o'kta'atë tsipjotm, mëti'ipë ka'ap yë Wintsën të t'ëwtatën jap naaxpa'tkë'p të kyëtakta'atë. Tëë t'ëtsë'ëkëtë ja'ay mëti'ipë ënäty juuky yajpatëpën.

27Ka'ap jyamëty të nyaaxtëkëtë ma nyaaxtëjkëtyën ja wintsëntëjkëty tëëyëpë jyuuky'atën, mëti'ipë ojts jap naaxjoty yajpëjkta'aktën mëët ja pyujxnëty mëti'ipë myëtsiptuuntëpën, yë'ë ojts ja tyiypyujxn tkoy'atë ets ja mëti'ipë ijty nätyuk'akëëytyujkëtëpën kyätykyijxy ojts yajpëjktä'äky, tëë ënäty t'ëtsë'ëkëtë ja ja'ay mëti'ipë juuky jaakyajpatëpën.

28Jap mijts myajpaata'any, mijts Egiptë kajpn, ma yajpaatën ja'ayëty ka'apë Wintsën t'ëwtatën, anuk tuknukë jyata'any mëët yë o'kpëtëjk mëti'ipë tsipjoty të y'ooktën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

29Xim ja Edom, mëët yë yajkutujkpëtëjk ets wyintsëntëjk. Oy jënu'un jotmëk të jyä'äy'äty, nän jam yajpaaty o'kpë itkujky ma yajpaatën yë o'kpëty mëti'ipë tsipjoty të y'ooktën, mëti'ipë ka'ap Wintsën t'ëwtajtën.

30Aak xim yajpata'atë ja wintsëntëjkëty mëti'ipë të y'ënä'ämtën anëkëjxytsyow, ma yajpaatë yë Sidónja'ayëty. Jotmëk ojts y'itë ets tëë ja'ay t'atsë'ëk t'ajawëtë, e tyam tëë jap jyëjpta'aktë wintsëtyu'un jëjptsëtyu'un ma ja o'kpë yajpaatën, mëti'ipë të y'ooktën tsipjoty. Ka'ap yë Wintsën të t'ëwtatë, jap tyam yajpaatë o'kpëtujp ma ka'ap pën myëjpëjkta'akëtën tsipjotypë të y'ooktën, mëti'ipë të jyëjpta'aktën o'kpëtujp.

31Ko ënäty yë Egiptë yajkutujkpë y'ixëtë nëjkxëp jyotkujkë jä'ä ko ojts ja jyä'äy yaj'ookëtë, jä'ä ko yë'ë ojts y'o'kta'atë mëët ja tsyiptuunpëtëjk jam tsipjotm. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

32Yë Egiptë yajkutujkpë tëë ja'ay t'ëtsë'ëkë mëti'ipë të jyuuky'atën; paaty jam të nyaaxtëkë ma ja'ayëtyën mëti'ipë ka'ap yë Tios të t'ëwtatën, mëti'ipë të y'ooktën tsipjoty, näjyëtu'un nitëkokyë yë tsyiptuunpëtëjk. Ëjts Wintsën, jëtu'un ënaanp.

Ezequiel 33

1Ënät ja Wintsën ojts xymyëkäjpxyës ets xy'ënëmaayës:

2Mijts ye'etyëjk, mëmëtya'ak yë mjëëky mëku'uk, jëtu'un xy'ënëëmëty: Koos ëjts nyaj'ity yë jëën tsip ma naax kajpnën, yë naax kajpn tu'uk yë jyä'äy twin'ixy mëti'ipë këwent'atëpën.

3Ets ko ja këwent'ajtpë t'ixy ko tam wyinkony ja mëtsip ma ja naax kajpnën, yë'ë tyukxuxyp ja xyuxn ets ja ja'ay tnijawëtë.

4Ko pën tmëtoy ko tam ja xuxn yajtukxu'uxy ets ka'ap tmëjpëjktä'äky, ja ja'ay mëti'ipë jëtu'un ëtëtspën kë'ëm ënäty nyätyunyë ko y'ookëty tyëkoyëty,

5jä'ä ko tëë tjamëtoy ja xuxn ko të xyu'uxy ets ka'ap të tmëjpëjktä'äky; kë'ëm ënäty të nyätyunyë, jä'ä ko jeexyë të tmëjpëjktä'äky ko ja xuxn të xyu'uxy tëëyëp ja jyuukyajtën tyajtso'oky.

6E ko ja këwent'ajtpë t'ixëty ko tam ja mëtsip wyinkony ma ja naax kajpnën ets ka'ap tukxu'uxëty ja xyuxn ets ja ja'ay nijawëtëty ets ja mëtsip kyajpntëkëty tyaj'ookëty ja ja'ay, yë'ë kopkpëky ko yë pyoky tku'ookëty ets nëjkxëpës ja këwent'ajtpë ntukumëtoy ko ja ja'ay ënäty të y'ooky.

7Mijts ye'etyëjk, jëtu'un të mpëjktä'äky ma Israel kajpnën tä tu'uk këwent'ajtpën. Mijts m'ëxajëp yë n'aaw n'ayukës ets xytyuknijawëty yë naax kajpn.

8Wä'änxyëp ëjts nikajpxëtyës ko tu'uk ja ja'ay ënäty y'ooka'any mëët ko tmëët'aty ja nëë poky; e mijts pën ka'ap ja ja'ay xytyuk'ëwaanë ets tyajtëkatsëty ja jyuukyajtën

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

ets yë'ë ka'ap ja jyuukyajtën tyajtëkatsy, tääpë pokyjyä'äy kyë'ëmpoky nëjkx tku'ookë, e mijts nëjkxëp ntukumëtoy ko ënäty tääpë ja'ay të y'ooky.

9E pën mijts mtuk'ëwa'anëp ja pokyjyä'äy ets tyajtëkatsëty ja jyuukyajtën ets yë'ë ka'ap tmëjpëjktä'äky mëti'ipë mjatuknëmääpyën, nëjkxëp tku'ookë ja nyëë pyoky, e mijts tëë ënäty ja mjuukyajtën xyajtso'oky.

10Mijts ye'etyëjk, ënëëmë yë Israel kajpn: Miitsëty jëtu'un m'ëna'antë: Ujts nyajpatëmë mëët yë nëë poky ets ëxëëktu'un ëxëëk kajpxën. Paaty jëtu'un njajtëmë tä jeexyë ajuuky mputsëmën. ¿Wi'ix n'ëk juuky'ajtmëty?

11E ëjts Wintsën, njuukyajtënës yam ntukkajpxpejtyp ko ëjts ka'apës ntsoky ets ëxëëk ja'ay y'ookëty, yë'ëjës ntsojkpy ets jyuukyajtën tyajtëkatstëty ets jyuuky'atëty. Miitsëty Israel ja'ayëty ëxmatstë tääpë ëxëëk juukyajtën. ¿Tii ko m'ooktëty?

12Mijts ye'etyëjk, ënëëmë yë mëku'uktëjk: Ko tu'uk yë ja'ay tyuuntëkoyëty mëti'ipë oy juukyajtpën, ka'ap yë'ëkyëjxm tsyo'okëty ko ënäty jëwyiin oy të jyuuky'äty; e ko tu'uk yë ëxëëk ja'ay tyaj'oyëty yë jyuukyajtën, oy ënäty ëxëëk të jyuuky'äty ka'ap nëjkx y'ooky. Ko tu'uk yë ja'ay tyuuntëkoyëty mëti'ipë ënäty oy të jyuuky'ätyën ka'ap yë'ëjëty nëjkx yajtso'okyë ko ënäty oy më''ëka'any të jyuuky'äty.

13Ko tu'uk yë ja'ay ntukwinwanëtyës yë juukyajtën ets yë'ë y'ëna'anëty ko kopkpëky ja jyuukyajtën tmëët'ajnë ets tyuuntëkoyëty, ka'apës nëjkx yë'ë n'ixy oy ënäty oy tii më''ëka'any të tuny, nëjkxëp ja tku'ookë ja tyuuntëko'oyën.

14E koos tu'uk yë ëxëëk ja'ay nyajnitukëty ets y'ookëty ets yë'ë tyaj'oyëty ja jyuukyajtën ets tii winë oy tunëty,

15ets tyajwinpijta'ajëty ja mëti'ipë ënäty ja ja'ay të myo'oyën ko winë të tnipaye'ey ets mëti'ipë të tmeetsyën; tkuuytyunëty ja tëyajtën ma ka'ap ja ëxëëkpë t'ëktuunëty; tääpë ja'ay nëjkxëp jyuuky'äty ets ka'ap y'ooka'any.

16E tyam, oy jyuuky'ajnë ets mëtëy winë tuunë, juuky'atëp yë'ë ets ka'apës nëjkx nja'amyetsy oy ënäty winë ëxëëk të tuny ko të pya'tkë'p'aty.

17Yë mja'ay ëna'anantëp yë'ëjëty ko ka'apës tii oy nipaye'ey; mëti'ipë jaantyën, yë'ëjën tëy ka'ap tii oy tuntë.

18Ko tu'uk yë ja'ay mëti'ipë oy juukyajtpën t'ëxmatsëty ja mëtëypyë ja tu'unën kajpxën ets aakjä'ä tuunëty ja ëxëëkpë, nëjkxëp tku'ookë.

19Ets pën yë ëxëëk ja'ay y'ëxmajtsyp yë y'ëxëëk juukyajtën ets tuny ja mëtëypyë ets oy jyuuky'äty, mëëtkyëjxm ko ënäty ja jyuukyajtën të tyajtëkatsy nëjkxëp ja jyuuky'äty.

20Miitsëty je'eyëm m'ënaan'ëtë'ëtstë: Yë Wintsën ka'ap oy tuny ja nipaye'eyën. E ëjts nipaye'eyäämpyës nitu'ukjaty miits ja mpokyëty ets jëtu'unës ja tëytyu'unën nyajnaxa'any ma miitsëtyën jëtu'un tä ënäty winë të xytyuntën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

21Ma myëkoxk anyën ja mëmajkpo'opë, ma majkmäjtsk jëmëjt kyä'pxyën ma ënäty tsumy matsy të nyajmënëjkxëmën wiink naax wiink kajpn, jääjës tu'uk yë ja'ay xynyimiiny jam tsyoony Jerusalén ets xytyukmëmëtyäkyës ko tëë ënäty ja mëtsip tnitëkë ja naax kajpn.

22Tëë ënäty ëxë'ëy jopyëp ja wintsën ja kyë'ë tpëjktä'äky maas yë n'aawën; e komjëpom ko tääpë ja'ay myiiny mëti'ipë jam Jerusalén të kyäkpëtsëmyën, ënät ojts ja Wintsën jatëkok xyajkajpxë'ëkyës ets ka'apës ojts në'k'u'umnë.

23Ënät ja Wintsën ojts xymyëkäjpxyës ets xy'ënëmaayës:

24Yë ja'ayëty mëti'ipë jam tsënaaytyëpën ma Israel kajpnën, mëti'ipë xit ko'ow të jyajta'ayën, jëtu'un y'ëna'antë: Yë Abraham nätyu'uk ijty ets ix ojts yë'ë tjä'ä'aty ya'atë naax kajpn; ëëtsajtëm nimay ni'ik nyajpatëmë, paatykyëjxm ni'ik tmëët'ajtëmë ja mëk'ajtën ets ya'atë naax kajpn ëjts njä'ä'ajtmëty.

25Paaty mijts, jëtu'un xy'ënëëmëty: Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Miitsëty mëët yë tsu'utsy yë nyine'pny xyjyë'kxëtë, wiink tios m'ëwtajtëp, myajja'ay o'ktëp, ¿m'ënantëp ënät miits xyjyä'ä'atëty yë naaxwiinyëtë mëti'ipë të myajtukwinwanëtën?

26Je'eyë mtsiptuna'antë, aakjä'ä mtuuntëp ka'apës n'oy ixyën, myajtëkooytyëp ja wyintsë'kën ja pëjkën ukën, ¿ets ënät maaytyëpë mtajtëpë ko xyjyä'ä'ata'antë ja naax kajpnë?

27M'ënëëmëp näjyëtu'un: Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Njuukyajtënës yam ntukkajpxpejtyp etsës n'ëna'any: ko yë ja'ayëty mëti'ipë tsënaaytyëpën maajaty yë naax kajpnën, xit ko'ow të jyajta'atë, nëjkxëp ja'ay yaj'ookëtë, e mëti'ipë tsënaaytyëpën kamjoty nëjkxëp tsyu'tsta'ajëtë ja jëyujk ëwa'anëtypë, e mëti'ipë aankjoty ets tsaajoty tsënaaytyëpën yuu pa'am yaj'ookanëtëp.

28Aanë'ëk tëëtsë'ëk ets axit ako'owë yë naax kajpn nyajwë'ëma'anyës, mpëjkëjäämpyës ja naax kajpn ja myëk'ajtën mëti'ipë nätyukyajmëjnajxëpën. Ja Israel ja tyun kyopk nëjkxëp tyëëtsë'kta'ay; ka'ap nëjkx jam pën y'ëknajxnë.

29Ko ënäty nyajwë'ëmyës aanë'ëk tëëtsë'ëk ets xit ko'ow ja naax kajpn mëët ko ënäty ka'ap tii oy tuntë, ënätnëm nëjkx nijawëtë ko ëjts Wintsënajtp.

30Yë mja'ay jam potsywinm mnimëtyä'äkyë, ëkë ma tyëjk'aawëtyën ets nyäy'ëna'anëtë aak yë'ëjëty: Mintë, tsojk nmëto'ow'ijtëmë wi'ix ja Wintsën ja aaw ayuk të xytyuknikäjxëmën.

31Ets jëtu'un ja nnaax nkajpnës mniminyë ets nyaaxwäätstë mijts mwintuuy, jëtu'un tä xëmë tuunk'atën ets tmëtoow'ita'antë ja n'aaw n'ayukës. Je'eyëp ko ka'ap tpatuntë. Jëtu'un t'akajpxëtë janaam jatsojk tä ja'ay tkuuy'iyën yë nätsyok näjyawë, e ma jyot wyinma'anyëtyën, yi'iyë myëmaay myëtajtëp wi'ix wit meeny tpaatëty t'ixtëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

32Yë'ëjëty jëtu'un mtijëtë ko mijts jëtu'un mëtyä'äky tä jeexyë xykyuuy'iyën yë nätsyok näjyawë, ko oy yë aaw yo'kn xymyëëtëty ets oy mkoy. Je'eyë ko nëkoopë je'eyë tmëtoow'itë ets ka'ap tkuuytyuntë.

33Ja aaw ayuk mëti'ipë mnikäjpxypën atëëwta'ajaanp jä'ä; ko ënäty jëtu'un tyunyë jyätyë, jäänëm nëjkx tja'akyukëtë ko täätëm të jyayajpaaty tu'uk yë käjpxynyajxpë.

Ezequiel 34

1Ënät ja Wintsën ojts xymyëkäjpxyës ets xy'ënëmaayës:

2Mijts ye'etyëjk, mëmëtya'ak ëjts nxëëwkyëjxmës yë ja'ayëty mëti'ipë tu'uwinye'eytyëpën, tä kupixyny këwent'ajtpën ma Israel ja'ayëtyën, jëtu'un xy'ënëëmëty: Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Janty mon janty tuk yajpaatë yë kupixyny këwent'ajtpëty mëti'ipë jamëtyën Israel, mëti'ipë kë'ëm näkyëwent'ajtëtëpën. Yë'ë jeexyë kyëwent'ajtëp yë kupixyny.

3Miitsëty m'uktëp yë tsi'tsknëë, myajkojtëp yë wit mëët yë kupixynyjyëmk ets myaj'o'ktëp yë kupixyny ni'kxëtypë, je'eyëp ko ka'ap xykyëwent'atë yë kupixyny.

4Miitsëty ka'ap xypyutëkëtë kupixyny paki'ixëtypë, ka'ap xytsyooyëtë mëti'ipë pëjkëp ijxëpën, ka'ap xypyijtëtë xymyojtsëtë yë tyeky mëti'ipë tekytyëjën, ka'ap xy'ixta'atë mëti'ipë ye'eytyëkooytyëpën, mëti'ipë jyayajmëyäjtypyën ja näypyutëkë ni'ikyë ëxëëk xytyuntë.

5Yë nkupixynyës jëtu'unyë të wyi'imy ka'ap pën kyëwent'ajtpë, tëë ye'eywya'kxta'atë ets të tsyu'tsta'ajëtë yë jëyujk.

6Jëtu'unyë jam aayjyotm ujtsjotm ets jam kopkëjxm të ye'eywya'kxta'atë, xiitsow yaatsow të kyuye'eyëtya'atë ets ka'ap pën të myëmay të myëtajëtë ets të y'ixta'ajëtë.

7Paaty yam miitsëty kupixyny këwent'ajtpëty n'ënëëmëtë ets xyjyä'äkyukëtëty yë n'aaw n'ayukës.

8Ëjts Wintsën, njuukyajtënës yam ntukajpxpejtyp: Tëë jëyujk kanaakjëjp tmä'tsta'atë yë nkupixynyës ets të ttsu'utstë, jä'äkyëjxm ko ka'ap tmëët'atë këwent'ajtpë. Yë nkupixynykyëwent'ajtpës ka'ap të t'ixta'atë ja nkupixynyës. Yë kupixyny këwent'ajtpë kë'ëm tyäty nyäkyëwent'atëtë ets ka'ap tkëwent'atë yë nkupixynyës.

9Paaty miitsëty kupixyny këwent'ajtpë, mëtoow'itë ja aaw ayuk

10mëti'ipë yam ëjts Wintsën miitsëty ntukmëmëtya'akantëpën: Miitsëty kupixyny këwent'ajtpë, mmëtsipës yam näpyëjktä'äkyë ma miitsëtyën ets yë'ë yam ntukpatëkëjantëp ja nkupixynyës; mpëjkëjantëp yam ja tuunk ma mkupixynykyëwent'atën, këtiipë kë'ëm mtsyätynyäkyëwent'atëtëty; mpëjkëtya'ajantëp yam yë nkupixynyës këtiipë xytsyu'tsta'atëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

11Ëjts Wintsën, jëtu'unës n'ëna'any: Ëjts yam kë'ëm nkëwent'atäämpy yë nkupixynyës.

12Jëtu'un tä tu'uk yë kupixyny këwent'ajtpën mëti'ipë myëmääpy myëtäjpyën yë kyupixyny ko tyëkoy'ity; jëtu'unës nmëmayä'äny nmëtaja'any yë nkupixynyës; etsës jam nyajpëtsëma'antë ma ojts nyajtskääkëtën ko kyoots'ajty ets ko jyää'ajty ja ëyo'on jotmay.

13Nëjkxëpës jam nyajtsoontë wiink naax wiink kajpn, nyajtu'ukmukantëpës etsës nyajnëjkxa'antë ma kyë'ëm naax kyë'ëmkajpnëtyën. Jamës nyajnëjkxa'antë jë'kxpë pëjkpë jë'kxyotm ma Israel kopkën, ma wokjotmën ets maajaty yë Israel tnitänën yë naaxwiinyëtë.

14Jamës nyajnëjkxa'antë ma oypyë jë'kxy pëky tjë'kxtëtyën, ma ja ujts jotmën mëti'ipë jamën ma Israel kopkën. Nëjkxëp jam pyo'kxtë ets aakyë'ë nëjkx oyëtypë aay ujts tjë'kxtë.

15Kë'ëmës nëjkx ntimy kyëwent'aty yë nkupixynyës, kë'ëmës nyajnëjkxa'any po'kxpë. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

16Nëjkxëpës n'ixta'ay ja kupixyny tëëpë tyëkoyën, mpatäämpyës ja mëti'ipë tëkoy'ijtpën, mpitäämpy nmotsäämpyës mëti'ipë tsëtyutën, mputëkëjäämpyës mëti'ipë ëmaay paki'ixën ets nkëwent'atäämpyës mëti'ipë mëkën ets ni'kxën. Jëtu'unës nkëwent'ata'any ijxtëm pyaat'atyën.

17Ëjts Wintsën, jëtu'unës n'ëna'any: Mëtoow'itë miitsëty nkupixynyës: Mpaye'eyäämpyës yam yë nëë poky ma kupixynyëtyën ets ma tsajppaxëtyën.

18¿Këtii xytyukjotkëta'aktë oy xyjyajë'kxtë ja oyëtypë aay ujtsë, koonëmën xy'atääna'an xytyuktääna'antë mëti'ipë të wyi'imyënë? Ko mnëë'ukta'atë tääts jap mkuwa'akëtë ma wa'atsnëëjën mëti'ipë jaakwa'ats nëë'ajtpën.

19E ja nkupixynyës yë'ë jyaak jë'kx jyaak pëjktëp tëëpë xy'ëxëëk tääntën ets yë'ë jyaak uktëp tëëpë xyaj'ëxëëkëtën.

20Paaty ëjts maas nWintsën'atyën, jëtu'un n'ënëëmëtë: Mpaye'eyäämpyës yam wi'ix ko jää kupixyny ni'kxpë ets tää xyëëpëpë.

21Miitsëty mnajtstij mnajtskojtëtyëp ja mëti'ipë ëmaay paki'ixën, mwaj të xytyuknipëtë'ëktë ets të xyajkä'äktë.

22E ëjts nyajtso'okäänpyës yam yë nkupixynyës. Ka'apës nkupëka'any ets ni'ikyë xymyäätstëty. Mpaye'eyäämpyës yam yë nkupixynyës.

23Nyajwinpitäämpyës yë ntuunpës David, yë'ëjës tu'ukyë nyaj'itäämpy kupixyny këwent'ajtpë ets yë'ë oy tkëwent'atëty. Yë'ë nëjkx yë kupixyny tkëwent'ajtpë'atë.

24Ëjts Wintsën, ëjts nëjkx xyTyios'atë ets ntuunpës David yë'ë nëjkx nyikopk'atëtë. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

25Ntunäämpyës tu'uk yë käjpxytyu'unën mëët yë'ëjëty ets jeky jyuuky'atëty jotkujk. Nyajkutëkoyäämpyës yë jëyujk ma naax kajpnën, jëtu'un yë nkupixynyës jotkujk jyuuky'atëty mëjwintuuy ëwaatsëtuuy ets jotkujk mya'atëty pyo'kxtëty aayjoty kepyjoty.

26Jamës yë nkupixyny nyajtänëja'any maas yë nkopkën wa'atspë etsës nkënu'kxa'antë; yë'ëjës ntuknikäxantëp ja nëë tuu mëti'ipë kënu'kxën yajkëtäkpyën ma ënäty mëtëy myëyätyën.

27Kamjotypë aay kepy nëjkxëp tyëëmpätë, nëjkxëp yë pëjktä'äky wyintëy kamjoty tu'ujoty ets jotkujk nëjkx jyuuky'atë kyë'ëm naaxjoty. Koos ënäty nyaj'ëwaatsëpëtsëmy yë nnaax nkajpnës ma ja'ay ëxëëk tyunëtën, ënät nëjkx tnijawëtë ko ëjts Wintsënajtp.

28Ka'ap nëjkx wiinkëtypë naax kajpn y'ëk'ënä'ämënëtë ets ka'ap nëjkx yë jëyujk y'ëktsu'tsënëtë. Jotkujk jyuuky'atëty ets ka'ap pën y'ëtsë'ëkëtëty.

29Nyaj'itäämpy nyajwintëwäämpyës winë ma kyam tyu'ujëtyën ets yë'ëjëty ka'ap nëjkx y'ëk'ayuu'ajnëtë ets ka'ap nëjkx wiinkëtypë naax kajpn y'ëktukxikënëtë.

30Ënät nëjkx tnijawëtë ko ëjts Wintsën, yë Tyiosëty, ko yajpatpës ma yë'ëjëtyën ets Israel kajpn yë'ëjës nkajpn'ajtyp. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

31Miits nkupixyny'ajtëp, mëti'ipë jam tënaaytyëpën maas yë nmëëykyamën. Ëjts xyTyios'ajtëp. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

Ezequiel 35

1Ënät ja Wintsën ojts xymyëkäjpxyës ets xy'ënëmaayës:

2Nëjkx jam ma Seir kopkën ets xynyimëtya'akëty ëjts nxëëwkyëjxmës wi'ix ëxëëk jyata'antën.

3Jëtu'un xy'ënëëmëty: Ya'atë aaw ayuk të tnikäjpxy yë Wintsën: Ëjts mmëtsipës yam n'awinpity ma mijtsën Seir kopk ets ko ënäty ntëytyuny jä'ä nyaj'awinpita'any aanë'ëk tëëtsë'ëk ets xit ko'ow.

4Nyajkutëkoyäämpyës yam yë mnaax mkajpn ets mijts anë'ëk tëëtsë'ëk nyaj'awinpita'any. Ënätnëm xynyijawëty ko ëjts Wintsën.

5Mijts xëmë mëtsip të mnäyajnaxyë ma Israel ja'ayëtyën ets jää të xynyipëtë'ëky ma ënäty jam yajtëytyuntën, ma ja pyoky tkumëtowtën.

6E ëjts Wintsën, njuukyajtënës yam ntukajpxpejtyp ko mijts nkë'ëyaka'any jap o'këntujp ets o'kën yë'ë m'ixjëtitan mpajëtitanëp. Mijts mëët yë poky ko të myajja'ay ooky, ja o'kën yë'ë mpajëtitanëp.

7Mijts Seir kopk aanë'ëk tëëtsë'ëk ets xit ko'ow nyajwë'ëma'any, ëjts ka'apës n'ëkyajkutukanë ets jam pën tsyëënëty ma mijtsën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

8Ëjts nyajkutukäämpy ets y'ujtsta'ajëty yë mtun mkopk, yë mjoyjyot ets mnëëjot mëët yë o'kpëty mëti'ipë tsipjoty o'ktëpën.

9Aanë'ëk tëëtsë'ëk nëjkx nyajwë'ëmy xëmëkyëjxm ets ni pën jam kya'ëktsënaaynyëty ma mnaax mkajpnën. Ënätnëm nëjkx xy'ijxkaptë ko ëjts Wintsën.

10Mijts jëtu'un ojts m'ëna'any: Yë Israel yë y'it nyaaxwiinyëtë, ma yajpaatyën mäjtskpëky yë yajkutujkpë ëjts njä'ä'atäämpy; ëjts nëjkx xywyintsën'atë oy ënäty jam jyayajpaaty yë Wintsën.

11E ëjts Wintsën, njuukyajtënës yam ntukajpxpejtyp ko mijts näjyëtu'un nëjkx n'ëxëëk'ixy, ntukjotma'aty ets ntukjoot'anpëky tä ojts xytyunyën yë Israel kajpn. Ko mijts ntëytyunëty, yë'ëjëty nëjkxëpës xy'ixkaptë.

12Ënät xy'ixëty ko ëjts Wintsën, ojtsës nmëtoowta'ay tëkokyë wi'ixjaty ojts xytyijyën yë Israel kopk. Mijts, ojts m'ëna'any: Të'ëts it yë'ë, tyam jyëkyejpy njä'äpëjkmëty.

13Mijts nëkooyë ojts m'aaw xyajwä'kxy koos ojts xytsyipwinkajpxë ets wi'ix kawi'ixëty ojts xynyikäjpxy xynyimëtyä'äkyës. Ojtsës nmëtoowta'ay.

14Paatyës n'ëna'any, ëjts Wintsën: Tëkokyë naaxwiinyëtë xyoonta'aka'any ko mijts nyajkutëkoyëty.

15Mijts ojts mxoontä'äky ko kyutëkooy ja it naaxwiinyëtë mëti'ipë yë Israel ja'ayëty yajmooytyën ets tjä'ä'atëty, je'eyëp ko mijts nän timjëtu'un mjata'any: Mijts Seir kopk aanë'ëk tëëtsë'ëk mkawinpita'any, mëti'ipë Edom jyä'ä'ajtypyën. Ënätnëm xynyijawëtëty ko ëjts Wintsën.

Ezequiel 36

1E mijts ye'etyëjk, mëmëtya'ak yë tun kopk ëjts nxëëwkyëjxmës, mëti'ipë jam ma Israel ja'ayëtyën ets xy'ënëëmëty ko wä'än tmëtoow'itë yë n'aaw n'ayukës.

2Ëjts Wintsën, jëtu'unës n'ëna'any: Yë Israel ja'ay yë myëtsip, jëtu'un nyäyjyawëtë yë'ë yowë nyiwintsën'ajtëp yë tun kopk xëmëkyëjxm.

3E oy ko jyëtu'unëty, mëmëtya'ak ëjts nxëëwkyëjxmës: Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Xiitsow yaatsow myajnipëtë'ëktë ets m'ooktëty; tëkokyë yë naax kajpn wiinktsowpë tsyoontën tëë tniwa'kta'atë yë mnaax mkajpn ets je'eyë mnëxi'ik mtukxi'ikëtë ets ëxëëk mtunëtë.

4E miitsëty tun kopkëty mëti'ipë Israel yajpatëpën, mëtoow'itë wi'ix ja Wintsën t'ënëëmën ja tun kopk, nëë wok käätswok ets ja joyjyot; näjyëtu'un ja tukpotsykyopk ets ja naax kajpn aanë'ëk tëëtsë'ëkpë mëti'ipë jam Israel yajpatpën, mëti'ipë të myeetsyën ja myënaax myëtsëpa'an ets je'eyë të nyëxi'iky të tyukxi'ikyë.

5Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Yë n'aaw n'ayukës jëën mëëtpënës yam nkäjpxy mëët yë äkë ma ja wiinkpë ja naax kajpnën, ni'ik yë Edom kajpn, jä'ä ko yë'ëjëty mëët ja

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

xoontakën ojts niwa'aktë ja nnaax nkajpnës ets mëët ja tsip äkë tyajpëtsëëmtaaytyë jap winë.

6Nimëtya'ak ëjts nxëëwkyëjxmës wi'ix yë Israel kajpn ëxëëk jyata'anyën ets xy'ënëëmëty: Jëtu'un yë Wintsën t'ënëmaay yë tun kopk, yë nitun, mëjnëë ets joyjyot: Ëjts nmëët'ajtypyës ja mëk aaw mëk ayuk, mëti'ipës nkajpxpëtsëëmpyën mëët ja joot'an, mëët ko ja wiink naax wiink kajpn je'eyë të m'oj të mya'axëtë.

7Paaty ëjts maas nWintsën'atyën, nxëëwës ntukajpxpejtyp etsës n'ëna'any ko tääpë naax kajpnëty nëjkxëp mëj këjää tsyëtyuntë jyääypyätë.

8E miitsëty tun kopkëty, mëti'ipë yajpatëpën ma Israel ja'ayëtyën, ujts nëjkx myajpaatë mëët ja aay kepy mëjjëtypë mëti'ipë tëëmpäjtpën mëti'ipës yë nnaax nkajpn nëjkx tjë'kxtë, tëëpë timy pyäätyën wyimpitëty.

9Ëjts nkëwent'atäämpyës ets oy yääktëty yontëty jyiitstëty ets yajkoj yajpäntëty.

10Nyajnimayëjäämpyës yë Israel kajpn mëti'ipë jam yajpatpën. Yë naax kajpn nëjkxëp tyuktujkta'ay mëët yë ja'ay ets nëjkxëp yajkoj'o'oyëtyä'äy mëti'ipë xit ko'ow të jyatën.

11Nyajnimayëjäämpyës yë ja'ay ets jëyujk ma miitsëtyën ets may'äämpy y'awinpitëty. Nimay nëjkx ni'ik m'itë jëtu'un tä ijty tëëyëpën ets nëjkxëp mjotkujkëtë. Ënät nëjkx xynyijawëtë ko ëjts Wintsënajtp.

12Nëjkxëp yë nnaax nkajpnës nyäxy tyëkë ma miitsëtyën tun kopk, mëti'ipë yajpatëpën ma Israel kajpnën ets nëjkx yë'ë tjä'ä'atë ja it naaxwiinyëtë ma miits myajpaatën ets yë'ëjëty ka'ap nëjkx u'unktuk y'ëk'ijnëtë.

13Ëjts Wintsën jëtu'unës n'ëna'any: Miitsëty tunëty kopkëty jëtu'un ja ja'ay mnikajpx mnimëtya'akëtë ko mja'aytyu'tstëp ets ko ka'ap xy'ëwa'atstë ets naax kajpn u'unk maay tmëët'atëty.

14E kajts wyi'ixëty, miitsëty ka'ap m'ëk ja'aytsyu'utsanëtë ets ka'ap yë naax kajpn u'unktuk xy'ëkyajwë'ëmanëtë. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

15Ka'apës n'ëkyajkutukanë ets wiinkpë naax kajpn m'ojëtëty mya'axëtëty; ka'ap tjëkyepy tääpë naax kajpn jatëkok je'eyë ëxaty m'ëk tijënëtëty jä'ä ko miitsëty ka'ap yë naax kajpn u'unktuk xy'ëkyajwë'ëmanëtë. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

16Ënät ja Wintsën ojts xymyëkäjpxyës ets xy'ënëmaayës:

17Ko yë Israel ja'ayëty jam tsyënaaytyë ma nyaax kyajpnëtyën, ojts tyaj'ëxëëkëtë mëët y'ëxëëktu'un y'ëxëëk kajpxënëty. Ëxëëk ja jyuukyajtën ojts n'ijxëtës ets ka'ap myëtënaaynyëty.

18Ënät ojts ja ntsip n'äkë nyajnaxyës ma yë'ëjëtyën mëët ko ënäty të yaja'ay ooktë ma ja naax kajpnën ets mëët ko të tyaj'ëxëëkëtë ja kajpn ko të t'ëwtatë ja wiink tios,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

19ets yë'ëjës ojts ntuktëytyuntë koos jëtu'unyë n'awojpwa'kxtaaytyë wiink naax wiink kajpn.

20E oymyaakajpnëty ma ojts jya'tën, je'eyëm tni'ojëtë ja nxëëwës, jëtu'un ja ja'ay y'ëna'antë: Ya'atë kajpn Wintsën ijty y'ëwtajtëp, e atsip ojts tsyoontë ma nyaax kyajpnëtyën.

21Ënätës wiink nja'awëy, ko yë'ëkyëjxm ko ja Israel kajpn tkatukjaty wi'ix jyuuky'atëtyën, ja nxëëwës wa'atspë wiink ijty yajtijy ma ja kajpnën maajaty yë'ë jya'tën.

22Paatyës t'ënëmaay ja Israel kajpn: Jëtu'un yë Wintsën y'ëna'äny: Mëti'ipës ntunäämpyën ka'ap yë'ëkyëjxmëty ko miitsëty mjää'atë, miitsëty Israel ja'ayëty, yë'ëkyëjxmës ntuna'any jä'ä ko nxëëwës wa'ats yë'ë, mëti'ipë miitsëty të xynyi'ojëtën ma ja naax kajpnën maajaty të mja'tën.

23Yë'ë yam ntuk'ixäämpyës yë naax kajpn wi'ixës yë nxëëw wya'atsëtyën, mëti'ipë miitsëty të xynyi'ojëtën ma tääpë naax kajpnëtyën; koos ënäty ntuny ja nmëj'ajtënës ënät nëjkx tnijawëtë ko ëjts Wintsën. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

24Nyajtso'onta'ajantëp yam ma tääpë naax kajpnëtyën; nyajtu'uk mujkta'ajantëp ets jatëkok nyajwinpita'antë ma mkë'ëmnaax mkë'ëmkajpnëtyën.

25Mëët yë wa'ats nëë mpuja'an njä'ätsä'äntë ets nyajwatsta'aja'anyës ja ëxëëkajtën ets ntuknipëjktuta'aja'antë mëti'ipë të xypyaye'eyë'ëktën ko të xypyanëjkxtëkëtë wiink wintsën;

26etsës mpëjkta'aka'any ma miitsëtyën jemypyë jot ja'awën ets jemypyë jot winma'any. Njuutäämpyës ma miitsëtyën tääpë juunpë jot ja'awën, jëtu'unpë jyuunëtyën tä tsaajën etsës mpëjkta'aka'any yu'unkpë jot ja'awën.

27Mpëjkta'akäämpyës jap ma miitsëtyën ëjts yë njot nwinma'any ets xypyatuntëty ja n'ënä'ämënës ntëyajtënës ets ja mëti'ipës të nkäjpxyën;

28jam nëjkx mjuuky'atë ma ja kajpnën mëti'ipë ja m'aptëjk nmooytyënës, miits nëjkx nkajpn'atë, etsës nëjkx nTios'aty ma miitsëtyën.

29Nëjkxëp jap njuutë ma ënäty ka'ap oy mjuuky'atën. Nëjkxëp nmo'otë nkäxtë may'äämpy yë tsajpmok ets ka'ap nëjkx nijëna'a yuu xëëw xy'ëkyajnajxnëtë.

30Nëjkxëpës näjyëtu'un aay kepy nyajtëëmpety ets nëjkxëpës nyajwintëy winë ma ja kam tu'ujën, këtiipë mtsëtyuntëty mjaaypyätëty nijëna'a mëët ja yuu xëëw ma wiinkëtypë naax kajpnën.

31Ets ko xyjyä'ämyätstëty wi'ix ëxëëk të mjuuky'atën ets wi'ix winë ëxëëk të xytyuntën, kë'ëm nëjkx xytyëtyu'unjawëtë ja mnëëjëty mpokyëty ets ja ëxëëkpë ja mjuukyajtënëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

32Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp: Miitsëty Israel ja'ayëty nijawëtë yajxon ko ya'atë ntuna'anyënës ka'ap yë'ëkyëjxmëty ko miitsëty oy winë xytyuntë; miitsëty ni'ikyëmës tsëtyuntë jaaypyätë ets ni'ikyë mëmay mëtajtë ja tëkatsypë xytyuntën.

33Ëjts Wintsën, jëtu'unës n'ëna'any: Ko ënäty nmä'kxta'ayës miits ja mpokyëty, nëjkxëp jam nyajtsëënëtë ma mkë'ëmnaax mkë'ëmkajpnëtyën ets nëjkxëp jatëkok xykyoj'oyëtë ja naax kajpn mëti'ipë ënäty të jyityën.

34Ja naax kam mëti'ipë ënäty aanë'ëk tëëtsë'ëk të yajpaatyën, nëjkxëp jatëkok jam mpäntë mkojtë ets nëjkxëp t'ixtë ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty jam najxtëpën.

35Ets nëjkx y'ëna'antë: Ijxtëm ya'atë ja naax kam janty'oy kyëxë'knë tä yë Edén naaxjotmën; jä'äts të y'ity aanë'ëk tëëtsë'ëk; ja naax kajpn mëti'ipë ojts mya'ta'ayën ets mëti'ipë ojts ëxëëk jyätyën, tyam ijxtëm ja ta'tspëky yajpatnë ets tää ja ja'ay tsyënaaynyëtë.

36Ënät ja naax kajpn, ja juukpyë ënäty jyaak yajpaatën mëti'ipë mëët mnämyëtsëpa'an'atyën nëjkx tnijawëtë, ko ëjts Wintsën ets nkoj'o'oyëpës mëti'ipë të jyityën ets nyajmujxyp nyajji'typyës jatëkok ja kam tu'u ma ënäty të mya'ta'ayën. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp ets kopkpëky ko jëtu'un ntuna'anyës.

37Ëjts Wintsën, jëtu'unës n'ëna'any: Mëj këjääjës winë ntuna'any. Nmo'ojäämpyës yam yë Israel kajpn mëti'ipës xy'amëtoopën ntunëtyës ma yë'ëjëtyën; jëtu'unës yë jyä'äy nyajnimayëyä'äny tä nyimayën yë kupixyny.

38Ja naax kajpn mëti'ipë xit ko'ow të y'awinpityën nyaj'utsäämpyës mëët yë mayjyä'äy, jëtu'un yaj'ixa'any tä maykyupixynyën mëti'ipë yajmënëjkxtëpën jam Jerusalén ko xëëw tyunyë ets wyintsë'kën'ata'antë Tios wintum. Täänëm nëjkx tnijawëtë ko ëjts Wintsën.

Ezequiel 37

1Ojts ja Wintsën ja kyë'ë tpëjktä'äky maas ëjtsën, etsës xyajtso'ony mëët ja mëj'ajtën oyajtën, etsës jam xyajnaaxwä'ky joyjotm ma o'kpëpajk jyätyën.

2Ënät ja Wintsën xy'ënëmaayës ets ntukjëtijtëtya'ajëtyës ja joyjyot; ja maypyajk jam may ijtp ma ja joyjyotën ets tëë nyitëtstutaaynyë.

3Ënät xy'ënëmaayës: ¿Wä'än jëtää tääpë maypyajk jatëkok yë jyuukyajtën tpëktëtyë? Ënätës n'ëtsooy: Wintsën, mijts mnija'ap.

4Ënät ja Wintsën xy'ënëmaayës: Mëkajpx tääpë pajk ëjts nxëëwkyëjxmës. Ets xy'ënëëmëty: Miitsëty maypyajk tëëpë nyitëtstu'utën, mëtoow'itë ja Wintsën ja y'aaw y'ayuk.

5Jëtu'un yë Wintsën m'ënë'ëmxëtë: Tyam jatëkok yë xejy nmo'oja'antë mëti'ipë yajjuuky'ajtpën ets mjuukpyëktëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

6Mpëjkta'akäämpyës yë eemy ma mpajkëtyën, yë xixy ets ni'ak, nmo'ojantëp näjyëtu'un ja mxejyëty mëti'ipë yajjuuky'ajtpën ets jatëkok mjuuky'atëty. Jëtu'un xynyijawëtëty ko ëjts Wintsën.

7Ënätës ojts ja maypyajk nmëmëtyä'äky jëtu'un ijxtëm ënäty të nyajtuk ëne'emyënës. Tamës ënäty nmëkäjpxy koos nmëtoowpaty y'amu'uy jëtu'un tä ujxën, ënät ja maypyajk ojts nyämyujkta'ayë nixim niyam.

8Etsës n'ijxy ko nyini'kx ets ja y'eemy tpëjktaaytyë ets nyitujktaaytyë mëët ja ni'ak. Je'eyëp ko ka'ap xyäjtë.

9Ënät ja Wintsën xy'ënëmaayës: Mëkajpx ëjts nxëëwkyëjxmës ja xejy mëti'ipë yajjuuky'ajtpën ets xy'ënëëmëty: Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Xejy mëti'ipë yajjuuky'ajtpën, mintë anëkëjxytsyow, ëpa'tkë'ëytsyow, a'oytsyow ets anajnytsyow ets mo'o juukyajtën ya'atë jot nini'kx tëëpë y'ooktën tyëkoytyën.

10Ënät ojts ntukmëkajpxtës yë Wintsën yë xyëëw, jëtu'un tääjës ënäty të xytyuk'ëne'emyën ets jyänty myiintë ja xejy xiitsow yaatsow ets jyuukpyëjktë ja o'kpë maypyajk ets wya'kujkëtyääytyë. Nimay ënäty yajxonëty, jëtu'un nyimay'atë tä tsiptuunpëtëjkëtyën.

11Ënät ja Wintsën xy'ënëmaayës: Yë Israel ja'ayëty jëtu'un tä ya'atë maypyajkën. Jëtu'un y'ëna'antë: Yë npajk'ajtëm tëë tyëtstaaynyë; ëëtsajtëm ka'ap nitii n'ëk jëjp'ijxënë, tëë ntëko'oyënë.

12E oy, tukmëkajpx yë nxëëwës ets xy'ënëëmëty: Naax kajpn mëti'ipës nnaax'ajtyp nkajpn'ajtypyën, nyaj'ëwatsta'ajäämpyës yë m'o'kpë jut; eetsës nyajpëtsëëmtaja'any yë o'kpëpajk ets jatëkok juuky wyimpitëty ma mnaax mkajpnën.

13Ets ko ënäty nyaj'ëwatsta'ayës yë o'kpë jut ets nyajpëtsëëmta'ayës jënu'un yë ja'ay të y'ooktën, jää nëjkx xynyijawëtë ko ëjts Wintsën.

14Ëjts miitsëty nmo'ojantëp yë xejy mëti'ipë yajjuuky'ajtpën ets mjuuky'ajtwinpitëty; ets nëjkx mpëjkta'aktë ma mkë'ëmnaax mkë'ëmkajpnëtyën. Ënät xynyijawëtëty ko ëjts Wintsën, tëëjës nikäjpxy ets tëëjës jëtu'un winë ntuny tääjës të nikäjpxyën. Ëjts Wintsën ëjts ënaanp.

15Ënät yë Wintsën ojts xymyëkäjpxyës ets xy'ënëmaayës:

16Kajpë'ëk tu'uk yë kepy ets jam mkëxja'ajëty, jëtu'un xyaj'ëna'anëty: Yë Judá kajpn ets tëkokyë yë Israel kajpn mëti'ipë mëët tu'ukyë nyäyaj'ityën. Kajpë'ëk wiinkpë kepy ets jam mkëxja'ajëty, jëtu'un xyaj'ëna'anëty: José, mëti'ipë yë Efraín kutënaayëpën ets tu'kë'ëyë yë Israel kajpn mëti'ipë mëët tu'ukyë nyäyaj'ityën.

17Ets ënät xy'akajpmukëty, jap mkë'ëjoty, tu'uk je'eyë yaj'ixëty.

18Ko yë mmëkunaax mëkukajpn m'ënë'ëmxëtëty: Tukmëmëtyaktëkës wi'ixën tääpë nyiwijy,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

19tääts xy'ënëëmëty: Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Tyamës nkajpë'ëka'any yë José kyepy, mëti'ipë yë Efraín myëët'ajtypyën ets mëti'ipë myëët'ajtëpën yë Israel ja'ayëty mëti'ipë mëët yë Efraín tu'ukyë nyämyäyën, etsës n'akajpmuka'any mëët yë Judá kyepy ets tu'ukyë nkë'ëkap'atëtyës.

20Jam ma ja'ayëtyën mëti'ipë y'ixtëpën, kajp'it mäjtsk ja kepy mëti'ipë të xynyijayën.

21Ets xy'ënëëmëtëty: Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Nyajpëtsëmantëpës yam yë Israel ja'ayëty ma naax kajpnën maajaty yajpaatën; nyajmujkta'ajantëpës etsës tu'ukyë kajpn nyaj'awinpita'any ma nyaax kyajpnëtyën.

22Mëët yë'ëjëty nyajkojäämpyës tu'uk yë naax kajpn ma ya'atë it naaxwiinyëtën, ma Israel kopkën ets nëjkxëp tmëët'atë tu'uk yë kyutujktakn. Ka'ap nëjkx y'ëknäwya'kxënëtë mäjtskpëky ets ka'ap nëjkx mäjtsk yë yajkutujkpë t'ëkmëët'ajnëtë.

23Näy ka'ap nëjkx y'ëknätyukyaj'ëxë'kënëtë ja awinax ëkë wiinkëtypë ja tios, ka'ap nëjkx nëkoo ja nëë poky t'ëk tuuntëkooynyëtë. Nëjkxëpës npokymyä'kxtë oy ënäty tiijaty të tuntë ets nëjkxëpës nyajpokywya'atstë. Yë'ë nëjkx nkajpniwa'antës ets ëjts nëjkx xyTyios'atës.

24Yë ntuunpës David, yë'ë nëjkx yajkutuky ma yë'ëjëtyën ets yë'ëjëty nëjkxëpës xymyëmëtowtë ets nëjkx tkuuytyuntë ja n'ënä'ämënës ntëyajtënës.

25Jam nëjkx tsyëënëtë ma ja naax kajpnën mëti'ipës nmooyën yë ntuunpës Jacob, ma ojts näjyëtu'un tsyëënëtën yë y'ap y'okëty. Jam nëjkx tsyëënëtë xëmë ets näjyëtu'un yë y'u'unk y'ëna'këty ets y'u'unk y'okëty; yë ntuunpës David yë'ë nëjkx xëmë yajkutuky.

26Ntunäämpyës tu'uk yë käjpxytyu'unën mëët yë'ëjëty jekpyë y'itëtyën, jëtu'un akujk jotkujk jyuuky'atëty. Nëjkxëpës nyajnimayëtë ets xëmëkyëjxm nëjkx yajja'amyetsy yë ntsajptëjkës ma yë'ëjëtyën.

27Ëjts yajpaataanpës ma yë'ëjëtyën, ëjts nëjkx xyTyios'atë ets yë'ëjëty nëjkxëpës nkajpniwa'any.

28Ko ënäty yë ntsajptëjkës yajpaaty xëmë ma yë'ëjëtyën, nëjkxëp yë wiinkëtypë naax kajpn tnijawëtë ko yë Israel kajpn yë'ëjës të nwin'ixy etsës yë'ë nkajpn'ata'any.

Ezequiel 38

1Ënät ja Tios ojts xymyëkäjpxyës ets xy'ënëmaayës:

2Mijts ye'etyëjk, Nikajpx ëjts nxëëwkyëjxmës ko yë Magog yë nyaax kyajpn ëxëëk jyata'any kyëpäta'any ets xynyimëtya'akëty ëjts nxëëwkyëjxmës tii ëyo'on yë Gog pyatäämpyën, mëti'ipë wintsën ijtpën ma tsiptuunpëtëjkëtyën jam Mésec ets Tubal.

3Jëtu'un xy'ënëëmëty: Jëtu'un y'ënä'äny yë Wintsën: Mijts Gog, mëti'ipë tsiptuunpë wintsën ijtpën ma Mésec ets Tubalën, mmëtsip yam nänyikäjpxyës ma mijtsën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

4Tyam nyajwinpita'any, xu'unyës yam mpëjkta'akäämpy ma m'aawën, mijts yam nyajpëtsëmäämpy mëët yë mtsiptuunpëtëjk mëti'ipë këwaaytyuk'ënyääytyëpën, mëët yë maykyëwaay ets tsiptuunpëtëjkëty mëët yë wyit tyujkxyëty mëti'ipë myëtsiptuuntëpën, tääpë maytsyiptuunpëtëjkëty mëët yë tyiypyujxnëty ets y'akëëytyukëty ets tu'kë'ëyë mëti'ipë myëtsiptuuntëpën.

5Yë'ë panëjkxanëtëp yë Persië ja'ayëty, Etiopíë ja'ayëty ets Libië ja'ayëty, aakyë'ë myënëjkxtëp yë y'akëëytyuk ets pyujxnkujupëty,

6jam'atantëp näjyëtu'un yë tsiptuunpëtëjk mëti'ipë Gómer ets Bet-togarmá tso'ontëpën, jëkämpë tsyoontën, anëkëjxmtsowpë, ja nimaypyë ja naax kajpn mëti'ipë mëët të mnäyjä'äypyikyën.

7Neynyipëjktaakët ets nänyi'ixët, mijts ets tu'kë'ëyë ja'ay mëti'ipë mëët myajpaatyën; mijts ënä'ämta'a.

8Pyatäämpy ja xëëw jëmëjt ets nëjkx myajtuk'ëne'emy ma ja naax kajpn xynyitëkëtyën mëti'ipë jeky të tsyiptunyën, mëti'ipë tëë jyotkujkën; ja kajpn mëti'ipë wiink naax wiink kajpn yajpatpën najtswop najtskäpë ets ojts yaj'ëxwoptë xëmëkyëjxm, je'eyëp ko tëë jatëkok wyimpitë ma ja Israel ja it naaxwiinyëtë tmëët'atyën. Yë'ëjëty tëë ye'eymyujkta'atë jatëkok oy jeky muum wiink naax wiink kajpn të yajpaatë ets yë'ëjëty jotkujk jatëkok nyäyjyawëtë.

9Jëtu'un nëjkx mja'ty tä yëk yootsën ets xyajwintukëty yë kyajpn ets nëjkx xytyukja'ty tääpë kajpn tä tu'uk mëktuupojën mëët tu'kë'ëyë ja mtsiptuunpëtëjk ets ja naax kajpn mëti'ipë ënäty mëët të mnäyjä'äypyikyën.

10Ëjts, Wintsën, ëjts ënaanp: Jä'ä xëëw jä'ä jëmëjt nëjkx ëxëëk winma'any mjotëkëty.

11Nëjkxëp m'ëna'any: Yë'ëjës yam nitëkëjäämpy yë kajpn ka'apë myäyën nyäkyuwa'anëtëty, ma tsyëënëtën yë ja'ay akujk jotkujk ets ka'apë tii tmaytyë tajtën, tu'kë'ëyë ja naax kajpn mëti'ipë ka'ap nyapotsyëtyën, ka'apë nyi'akajën ets ka'apë tmëëtëtyën mëti'ipë yajtukjëkojtë'kpën.

12Njuutäämpyës yam winë ets nmä'tsta'ajäämpyës yam; nitëkëjäämpyës yam yë naax kajpn mëti'ipë tëë yaj'akojën ets mëti'ipë kanaak kajpn të tsyoontën ets të ye'eymyuktën, mëti'ipë kujëyujk kutsajpkaajën ets mëti'ipë myëët'ajtëpën winë, mëj'äämpyë nyäyajnaxëtën.

13Nëjkxëp myajtëyë yë Sabá ja'ayëty ets Dedán ja'ayëty ets ajuuy ato'kpë mëti'ipë jam Tarsis kukajpnajtëpën: ¿Mä'tspën të mminyë? ¿Paatykyëjxmën të xyajmuky yë mtsiptuunpëtëjk ets xyajpëtsëma'any winë ets xymyäätsa'any yë pu'ts pujxn ets poop pujxn; jëyujk tsajpkaa ets tëkokyë mëti'ipë myëët'ajtëpën?

14E oy, ka'ap wyi'ixëty, mëmëtya'ak yë Gog ëjts nxëëwkyëjxmës ets xy'ënëëmëty: Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Ko yë Israel kajpn ënäty jotkujk yajpaaty, ënät xynyitsoonëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

15Jam jëkäm anëkëjxmtsow ma mkajpnën, mëët may yë mtsiptuunpëtëjk jotmëkëtypë mëti'ipë këwaaytyuk'ënyääytyëpën.

16Jëtu'un nëjkx xynyitëkë yë Israel kajpn, mëti'ipës nkajpn'ajtypyën. Mijts Gog, jëtu'un nëjkx xyajwintuky yë naax kajpn tä yë yëk yootsën. Nëjkxëp ntuknitëkë yë nnaax nkajpnës, jëtu'unts nëjkx mijts xymyëtunyës ets jëtu'un wiinkëtypë naax kajpn nëjkx tnijawëtë ko ëjts Wintsën, koos nyajnikëxë'ëky ko ëjts wa'atsës.

17Ëjts Wintsën, jëtu'unës n'ëna'any: Mijtsën ojts n'antijy koos ojts tëëyëp njanimëtyä'äky mëët yë nkäjpxynyajxpëtëjkës jam Israel; yë'ëjëty ojts nikajpxtë ko ënäty mijts mmina'any ets xynyitëkëja'any yë Israel kajpn.

18Ëjts Wintsën, jëtu'unës n'ëna'any: Ko ënäty yë Gog tnitëkë yë Israel kajpn, mëkës nëjkx njoot'anpëky.

19Maas yam njoot'anpëkyën, jëtu'unës yam n'ëna'any nxëëwkyëjxmës ko jääjës nëjkx tu'uk yë ujx mëkpë nyajnaxy ma Israel kajpnën.

20Ets nëjkxëp tsyë'këtya'atë yë nëë jëyujkëty, yë joonëty, yë aayjëyujk ujtsjëyujk ets mëti'ipë myox tyukye'eytyëpën ets näjyëtu'un yë naaxwiinyëtë ja'ayëty. Jijta'ajantëp yë tun kopk, yë tsaa ets potsy mëti'ipë naax kajpn nyapots'ajtypyën.

21-22Ma Gog kajpnën nyajminäämpyës yë ëyo'on jotmay atsë'ëk ajawëpë, ntëytyunäämpyës mëët yë pa'am ëyo'on ets o'kën tëko'oyën mëkpë tsaatsypë. Ma yë'ëjën mëët yë tsyiptuunpëtëjk ets naax kajpn mëti'ipë putëjkëyëpën nyajkomtu'ujäämpyës, nyajtëtsntu'ujäämpyës ets nyajtu'ujäämpyës yë jëën mëti'ipë tsääpy no'kpën ets nëjkx yë tsyiptuunpëtëjk nyänyipëtë'ëkyë aakyë'ë mëët yë tëypyujxn. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

23Jëtu'un may yë naax kajpn ntuk'ixa'anyës ko ëjts mëjës ets wa'atsës. Ëjts näynyikëxë'ëkanëpës ma yë'ëjëtyën ets nëjkxëp tnijawëtë ko ëjts Wintsën.

Ezequiel 39

1Mijts ye'etyëjk, tukmëmëtya'ak yë Gog ëjts nxëëwkyëjxmës, jëtu'un xy'ënëëmëty: Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Gog, mëti'ipë mëj wintsën'ajtpën jam Mésec ets Tubal, mmëtsipës yam n'awinpity ma mijtsën.

2Nyajwinpitäämpy yam; ëtyä'äkyë'äämpy nyajtsoona'any jam anëkëjxmtsow ma jëkäm myajpaatyën ets nyajmina'any ma Israel yë tyun kyopkën.

3Etsës ntëjtakta'aja'any ja ti'pxn mëti'ipë mmajts'ijtypyën ma m'anajnykyë'ëjën ets xymyajtska'ata'ajëty ja ti'pxnkepy mëti'ipë mmëët'ajtypyën ma m'a'oykyë'ëjën.

4E mijts, mëët yë mtsiptuunpëtëjk ets ja naax kajpn mëti'ipë mjämyëët'ajtëpën, ooky nëjkx kya'ata'atë ma Israel kopkën. Jam nkë'ëyaka'antë ets nëjkx mtsu'utsëtë lut majkwejkxy, kaa ets tsa'any.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[5]Jëpijptëy nëjkx o'kpë yajpaaty aayjoty ujtsjoty. Jëtu'unës të nikäjpxy. Tëës yë n'aaw n'ayuk nyäky.

[6]Jëënës ntuknikäxäämpy yë Magog kajpn ets kajpn nëëpë'aaypyë yajpaatën ma ja'ay akujk jotkujk jyuuky'atën. Ënät nëjkx tnijawëtë ko ëjts Wintsënajtp.

[7]Ëjts ntsojkpyës ets nxëëwës wa'atspë yajnijawëty ma Israel kajpnën ets ka'apës nkupëka'any ets nëxi'iky tukxi'iky wyë'ëmëty. Nëjkxëp wiinkëtypë naax kajpn tnijawë ko ëjts wa'atsës yë nxëëw nyaj'ity ma Israel.

[8]Kopkpëky ko tpaata'any jëtu'unpë ja xëëw jëmëjt mëti'ipës yam nyikäjpxypën. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

[9]Yë Israel ja'ayëty nëjkxëp tnino'kta'atë mëti'ipë myëtsiptuuntëpën, nëjkxëp tnino'kta'atë yë y'akëëytyuk, tyi'pxnëty, kyu'umënëty, jyëpijpnëty ets wyojpnëty, tam'ataanp ja ja'axy may mëti'ipë nyo'oktëpën wëxtujk jëmëjt.

[10]Ka'ap nëjkx kopkpëky kamjoty jya'axtë ets yukjoty jyä'äxypyuxtë, jä'ä ko tu'kë'ëyë tääpë mëtsiptu'unën yë'ë nëjkx tja'axy'atë. Jëtu'un nëjkx tyajpëtsëëmta'atë winë ma ja kajpnën mëti'ipë winë të yajpëtsë'ëmxëtën ets nëjkx tpëjkëtya'atë winë ja naax kajpn mëti'ipë ënäty winë të pyëjkxëtën. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

[11]Ntuknikääkëjäämpyës yë Gog tu'uk yë itjot jam Israel, ma yajtijyën Jëtijtpë ja'ay ja Jyoy jot, mejywyintuuypyë yajpaatyën ets jam nyaaxtëkëty. Ma tääpë itjotmën ka'ap nëjkx jam pën nyäxy, jamts yë Gog nyaaxtëkëty mëët tu'kë'ëyë tsyiptuunpëtëjk ets nëjkx txëëwmo'otë, Gog ets Tsyiptuunpëtëjk Joy jot.

[12]Jää yë Israel ja'ay tyajnaaxtëjkëtya'atëty wëxtujk po'ojën ets nëjkx ja naax kajpn wa'ats jatëkok wyi'imy.

[13]Aakyë'ë ja'ay tyuunk'atantëp aak o'kpë yajnaaxtëkëjantëp ets oy nëjkx nyäyjyawëtë. Jä'ä xëëw ëjts nëjkx nmëjnaxy. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

[14]Nëjkxëp näjyëtu'un ja'ay ëpëky yajtuknipëktë mëti'ipë nëjkx jyëtitën kajpnjoty ets tyajnaaxtëkëtëty ja o'kpë mëti'ipë ënäty muum ka'ap të yaj'ixyën ets yajxon wa'ats wyë'ëmëty ja naax kajpn.

[15]Ko pën muum t'ixëty o'kpëpajk, mëti'ipë të yajtuknipëktën t'aye'eytyëty ja kajpn, nëjkxëp tpëjktä'äky tu'uk ijxpäjtën jam o'kpë pë'am koonëm myintëty ja ja'ayëty mëti'ipë yanaaxtëkëtëpën ma ja joyjyotën ma ja Gog ja tsyiptuunpëtëjk të yajnitajtën.

[16]Tam wiinkpë kajpn mëti'ipë tyijtëpën Tsiptuunpë ja'ayëty. Jëtu'un nëjkx wa'ats ja naax kajpn wyi'imy.

[17]Ojtsës yë Wintsën näjyëtu'un xy'ënëëmë: Ënëmaaytya'a yë joonëty ets kaa jëyujkëty wä'än tu'ukmuktë na'ëwtityë ma Israel yë kyopkën ets t'ixtëty wi'ix ja o'kën tëko'oyën nyaj'ita'anyës. Jyëkyäpëp tsu'utstëty tjë'kxtëty ja tsu'utsy ets t'uuktëty ja ne'pny;

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

18nëjkxëp tsu'utstë ja tsiptuunpëtëjkëty ja xyixyëty ets nëjkxëp t'uuktë ja yajkutujkpëtëjk ja nye'pny, jëtu'un tä yajtsu'utyën yë kupixyny, yë tsajppax ëkë tä tsajpkaajën ni'kxëtypë mëti'ipë yajpatëpën jam Basán.

19Ma tääpë o'kën tëko'oyën nyaj'ita'anyënës, jyëkyejpy jää nëjkx may tjë'kxtë on koonëm pya'amtunëtëty ets jyëkyejpy nëjkx t'uuktë yë ne'pny koonëm myu'ukëtëty.

20Nëjkxëpës nyajtsu'uts nyajjë'kxtë mëët yë këwaaytsyu'utsy ets mëët yë nyija'ay, mëët yë tsiptuunpëtëjk ets yaja'ay o'kpëtëjk yë xyixyëty, koonëm kyu'uxëtëty. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

21Jëtu'un nëjkx ntuk'ixyës yë nmëj'ajt n'oyajtënës wiinkpë naax kajpn. Tëkokyë wiinkëtypë naax kajpn nëjkxëp t'ixtë wi'ixës të mpaye'eyën ja tëko'oyën ets wi'ixës të ntëy tyuntën.

22Jä'ä xëëw ets jëtu'un y'ita'any yë xëëw jëmëjt nëjkxëp yë Israel kajpn xy'ixkaptës ko ëjts Wintsën, mëti'ipë yë'ë Tyios'ajtëpën.

23Ets nëjkx yë wiinkëtypë naax kajpn tnijawëtë ko yë Israel ja'ayëty paaty ojts yajmënëjkxtë tsumy matsy wiink naax wiink kajpn jä'äkyëjxm ko ojts pyokytyuntë ets ka'apës xywyintsë'këtyë; paatyës n'ëxmajtstë ets ëxëëk ja myëtsip tyuunëtë ets ya'o'këtë tsipjoty.

24Jëtu'unës ojts ntëytyuntë tä ënäty pyaatëtën ets mëët ko ënäty të kyäjpxykyumëtoownaxtë ets të nyäyaj'ëxëëkëtë, ënätës nmëjëkämkäktë.

25Paaty ëjts maas nWintsën'atyën, jëtu'unës yam n'ëna'any: Tyam mpa'ëyowa'anyës nitu'kë'ëyë yë Israel kajpn, yë Jacob yë y'u'unk y'ok. Ëjts nyajkutukäämpy ets wyimpitëty oy ja jyuuky'ajtënëty, etsës nimëkta'aka'any twinkutsë'ëkëtëty wa'atspë nxëëwës.

26-27Nëjkxëpës nyajtso'onta'atë ma wiink naax wiink kajpn yajpaatën ets ma myëtsip yë nyaax kyajpnëtyën, ënät nëjkx jyuuky'atë jotkujk kyë'ëm naaxjoty kyë'ëmkajpnjotyëty ma ka'ap pën y'ëtsë'ëkëtëty. Jëtu'un nyaj'ixëtëtyës ja nwa'ats'ajtënës ets may ja naax kajpn t'ixtëty. Yë Israel ja'ayëty myëtänëjantëp yë ëyo'on ko ënäty të xykyäjpxy kumëtoownaxtës.

28Ëjts ojts nkäxtë jam wiink naax wiink kajpn tsumy matsy, ëjts näjyëtu'un nëjkx jatëkok nyajtu'ukmuktë ma nyaax kyajpnëtyën. Nitu'uk nëjkx wiink naax wiink kajpn nkayajwë'ëmyës tsumy matsy. Ënät nëjkx tnijawëtë ko ëjts Wintsën.

29Ka'apës nëjkx njëxk n'ëkja'atyëkooyëtë, jä'ä ko tëëjës yë nmëjajtën nyajnaaxkëtä'äky ma Israel kajpnën. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

Ezequiel 40

1-2Ma myajk anyën yë po'o, jä'ä xëëw ma jemy jëmëjtën, ojts yë Wintsën yë kyë'ë tpëjktä'äky maas ëjtsën ets ojts nwin'ixyës xywyoownëjkxy jam ma Israel

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

nyaaxjotmën. I'px mëkoxk jajëmëjt y'apäjnë ma ënäty të nyajmënëjkxtënës tsum matsy jam Babilonyë ets majkmajkts jëmëjt ma ënäty ja Jerusalén kajpn të yajnitëkën. Jam ma Israel yë nyaaxjotmën jam ojts yë Wintsën xyajpetyës ma tu'uk yë kopkën; jam n'ijxpatyës ëpa'tkë'ëmtsow, tamtëm yë tëjk jyätyë, mëj kajpnën kyëxë'ëky.

3Ënät ja Wintsën ojts jam xywyoownëjkxyës ets n'ijxyës tu'uk yë ye'etyëjk, jëtu'un yaj'ixy tä jeexyë y'oytyunyëtyën mëët yë tsuxkpujxn. Jam tëjk'ëkë'ëm tyänë, yë'ë kyë'ëpëk'ajtyp tu'uk linë wit tejpxyën yaj'ixy ets tu'uk yë kepy mëti'ipë mëët winë yajtukijpxyën.

4Ënät tääpë ja'ay xy'ënëmaayës: Ëk'ix yajxon ets yajxon mëtoow'it; yajxon xytyim ix xytyimtunëty mëti'ipë yam ntuk'ixäämpyën, jä'ä ko mijts Wintsën yaa të mwoowminyë ets ntuk'ixëty ya'atë. Ok nëjkx xytyuk'ëwaanë yë Israel ja'ayëty tëkokyë mëti'ipë yam m'ixäämpyën.

5Jap ma tsajptëjk jëxkën tap tu'uk yë potsy nyäxy mëti'ipë na''ëwtijtëpën. Ja kepy mëti'ipë ja ja'ay myëët'ajtypyën mëti'ipë kijpxën'ajtpën jä'ä y'ayenyëty mäjtsk xajpk. Ënät ojts tkijpxy ja potsy ets jä'ä myäjpxyëty mäjtsk xajpk ets kyëjxmëty nän mäjtsk xajpk.

6Ënät ojts ja ja'ay nyijkxy ma ja tëjkëtyaknën mëti'ipë yajpatpën xëëwpëtsëmtsyow ets pyejty ma tëjk yajniyujkwä'äkyën ets ojts tkijpxy ja tëjk'aaw ja nyiye'eypyäjn, jä'ä ojts pyëtsimy mäjtsk xajpk myëjwiinëty.

7Ja tëkot mëti'ipë yajpatëpën ma tëjkëtyaknën jä'ä myëj'atë mäjtsk xajpk, jëtu'un myëjwiinëty ets jëtu'un y'ayenyëty ets jä'ä nyäwyä'kxyë ma tu'ukjaty ja tëkotën tu'kxajpk ja mäjtsk kë'ënux. Ets jää näjyëtu'un yajpaaty ja nyitëjkëtyakn ja tëjk ma ja teetyëjk nyäjyääntëkatsëtën, jam nyas'ixë ma tsajptëjkën. Ya'atë tëjk'aaw jä'ä myëjwiinëty ja y'ok mäjtsk xajpk.

8-9Ënät ja ye'etyëjk ojts tkijpxy ja tëjkwiin mëti'ipë jam yajpatpën ma ja tsajptëjk yajnitëkën, jä'ä myëjwiinëty mäjtsk xajpk ja mäjtsk kë'ënux, ma tëjkëtyaknën tam mäjtskpa'a yë xeny jä'ä myäjpxyëty mäjtsk kë'ënux.

10Maajaty ja tëjkëtyaknën mëti'ipë yajpatëpën xëëwpëtsëmy tëkëëkjaty ijty jam ja tëjk, aak tu'knax myëjëty ets ja nyixeny nän tu'knax myëjëty.

11Ënät ja ye'etyëjk ojts näjyëtu'un tkijpxy ja tsajptëjk ja nyitëjkëtyakn: Tëkëëk xajpk ja tu'kkë'ënux myäjpxyëty ets myëjwiinëty ma yajnitëkën taxk xajpk ja tu'kkë'ënux.

12Ma tu'uktu'uk ja tëkotën tam tu'uk yë potsy mëti'ipë wintuuy yajpatpën, tu'kkë'ënuxjaty myëjwiinëty pa'apa'a. Tu'ukpë ja tëkot jä'ä myëjëty mäjtsk xajpk.

13Ojts tkijpxy näjyëtu'un ja myëjwiin'ajtën ja tëjkëtyakn, jap yajkijpxtsoony ma tu'uk ja tëkotën ets kyijpxja'ty ma ja wiinkpë ja tëkotën, jä'ä ojts pyëtsimy tuktujk xajpk ja tu'kkë'ënux.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14Ojts näjyëtu'un tkijpxy ja tëjkwiin ets jä'ä ojts pyëtsimy tëtujk xajpk ja mäjtsk kë'ënux. Ja tëjkëty mëti'ipë yajpatëpën pë'aay ma ja tëjkëtyaknën jä'ä ja tsajptëjk tyëja'aw'ajtyp.

15Ko yajkijpxtsoony jap tëja'p ets tyimja'ty jap jootjoty ma ja tëjkwiinën, jä'ä pyëtsimy ja kijpxën majkmokx tu'uk xajpk ja mäjtsk kë'ënux.

16Tu'ukjaty ja tëjk ojts yajpëjktakta'ay ja nyi'ëwa'atsajtën, jap tëkotsyow yë'ë myëët'ajtyp yë pujxn mëti'ipë y'apëjktujkpyën ets näjyëtu'un ja nyixeny mëti'ipë yajpatpën maajaty yajnitëkën ojts yajpëjktä'äky nyi'ëwa'atsajtën. Näyjyëtu'un ja tëjkwiin ojts yajpëjktä'äky ja nyi'ëwa'atsajtën jootjoty. Ma ja nyixenyën jam ojts kyëxkojy yë tëëxy kepy.

17Ënät ja ye'etyëjk ojts xywyoownëjkxyës jap tëja'p ma ja tsajptëjk ja nyitëja'awën. Ma ya'atë tëja'awën ojts yajtsaawinpotsë na'ëwtity, i'px majk ja tëjk yajtuknakojëy.

18Ya'atë tëja'aw mëti'ipë tsaawinpotsën, naxymyëpë yajpaatyën, yë'ë ijty nyiye'eyëtyääpy ja tëjk mëti'ipë yajpatëpën ma ja tëjkëtyaknën, tu'knax myëjwiinëty ets y'ayenyëty.

19Ojts ja ye'etyëjk tkijpxtsoony ja tëja'aw, jam tyajtso'ontäky ma ja tëjkëtyaknën mëti'ipë jam ëpa'tkë'ëmtsow yajpatpën ets jam tkijpxja'ajty ma ja tëjk'aawën mëti'ipë tëja'aw itkujky yajpatpën, jä'ä ojts pyëtsimy i'px majktëkëëk xajpk ja tu'kkë'ënux.

20Jam ijty wiinkpë tëjkëtyakn yajpaaty ma ja tëja'awën anëkëjxmtsowpë. Ojts ja ye'etyëjk tkijpxy jënu'un myëjwiinëtyën ets jënu'un y'ayenyëtyën.

21Tëkëëkjaty ja tëjk ojts yajtukpa'akojë mäjtskpa'ajëty ets mëët yaj'oytyuuny ja nyixeny ets ja tëjkwiin, tu'knax kyojy'atë ets myëj'atë, xëëwpëtsëmtsyowpë yajpaatyën, jä'ä yajkijpxpëtsëëmy majkmokx tu'uk xajpk ja mäjtsk kë'ënux y'ayenyëty ets tuktujk xajpk ja tu'kkë'ënux myëjwiinëty.

22Ja tëjkwiin, ja nyi'ëwa'atsajtën ets ja tëëxy kepy mëti'ipë ojts kyojtën jëtu'un ja kyijpxyëty tä ja mëti'ipë jam yajpatpën ma ja tëjkëtyaknën xëëwpëtsëmtsyowpë. Ojts yajpotsy ma yajniyujk ye'eyëtyën, wëxtujk nipät e ja tëjkwiin jap itkujkytsyow ojts wyi'imy.

23Maatsow ja xëëw pyëtsimyën ets ma ja anëkëjxytsyowpë yajpaatyën, ja tëjkëtyakn mëti'ipë jap tëja'ptsowën, jap ijty wiinkpë tëjkëtyakn ma yajnitëkën ja tëja'aw jootjotypë yajpaatyën. Ojts ja ye'etyëjk tkijpxy mäjtskpëky ya'atë tëjkëtyakn ets jä'ä ojts tyajpëtsëmy i'px majktëkëëk xajpk ja tu'kkë'ënux.

24Ënät ja ye'etyëjk ojts xywoownëjkxyës ëpa'tkë'ëmtsow, ma ja tëjkëtyaknën, ënät ojts tkijpxy ja xeny mäjtskpa'ajëty ets ja tëjkwiin, näjyëtu'un myëjëty tä ja wiinkëtypë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

25Ja tëjk mëti'ipë jamën ma ja tëjkëtyaknën mëët ja nyitëjkwiin myëët'ajtyp ja nyi'ëwa'atsajtën na'ëwtityë, tä ja wiinkëtypën. Jä'ä myëjwiinëty na'ëwtityë majkmokx tu'uk xajpk ja mäjtsk kë'ënux y'ayenyëty ets tuktujk xajpk ja tu'kkë'ënux myëjwiinëty.

26Tam näjyëtu'un tmëëtëty yë nyiye'eypyäjn, wëxtujk yujkwä'äky, ja tëjkwiin itkujkytsyow näjyëtu'un wyi'imy. Ma ja xenyën ojts jam tyajkëxkojtë yë tëëxykyepy, tu'ukjaty tu'kpa'ajëtypë.

27Ja jootjotypë ja tëjkwiin tap näjyëtu'un tmëëtëty ja nyitëjkëtyakn ëpa'tkë'ëytsyow. Ojts ja ye'etyëjk tkijpxy ja tëjk'aaw, jä'ä ojts pyëtsimy i'px majktëkëëk xajpk ja tu'kkë'ënux.

28Ënätës ojts jap xywyoownëjkxy jootjotytsyow ma ja tëja'awën, ëpa'tkë'ëytsyowpë yajpaatyën. Ojts tkijpxy ja tëjk'aaw ëpa'tkë'ëytsyowpë, näjyëtu'un ja kijpxën tmëët'aty tä ja më'ëka'anypyën.

29-30Ja tëjk ja mutskëtypë ets ja tëjkwiin ets ja tëjkpa'ateeny, tu'knax ja kyijpxy'atë. Näyjyëtu'un ja tëjk mëti'ipë jam ma ja tëjkëtyaknën ets ja tëjkwiin, tam ja nyi'ëwa'atsajtën tmëëtëty pa'apa'a, jä'ä y'ayenyëty majkmokx tu'uk xajpk ja mäjtsk kë'ënux ets myëjwiinëty tuktujk xajpk ja tu'kkë'ënux.

31Ja tëjkwiin tëja'ptsow nyas'ixë. Ma ja xenyën tëëxykyepy jam këxkojy ijtp, ma ya'atë tëjk'aawën yajnipa'tëkën jä'ä yajniyujkwä'äky tuktujkwä'äky.

32Ënätës ojts xywyoownëjkxy ma ja tëja'awën mëti'ipë jootjotytsyow wë'ëmpën, maatsow ja xëëw pyëtsimyën ets ojts tkijpxy ja tëjkëtyakn, näjyëtu'un myëjwiinëty tä ja wiinkëtypën.

33Ja nyitëjk, ja nyixeny ets ma ja tëjkwiinën, näjyëtu'un tu'knax kyijpxy'atë tä ja wiinkëtypën. Ja tëjk mëti'ipë yajpatëpën ma ja tëjkëtyaknën ets mëët ja tëjkwiin, tam tmëëtëty ja nyi'ëwa'atsajtën na'ëwtityëty, jä'ä y'ayenyëty majkmokx tu'uk xajpk ja mäjtsk kë'ënux ets myëjwiinëty tuktujk xajpk ja tu'kkë'ënux.

34Ja tëjkwiin jap tyimja'ty tëja'p. Ma ja xenyën ojts jam tëëxykyepy tyajkëxkojtë. Ma ya'atë tëjk'aawën ojts yaj'oytyuny yë nyiwa'kpäjn tuktujk yujkwä'äky.

35Ënät ojts ja ye'etyëjk xywyoownëjkxyës ma ja tëjkëtyaknën mëti'ipë jam anëkëjxmtsowën ets ojts tkijpxy ja tëjkëtyakn, näjyëtu'un myëjëty tä ja wiinkëtypën

36tam näjyëtu'un tmëëtëty yë nyitëjk kanaakpëky ets nyixeny ets nyi'ëwa'atsajtën na'ëwtityë. Ja tëjk mëti'ipë jamën ma ja tëjkëtyaknën jä'ä y'ayenyëty majkmokx tu'uk xajpk ja mäjtsk kë'ënux ets myëjwiinëty tuktujk xajpk ja tu'kkë'ënux.

37Ja tëjkwiin jap tëja'ptsow nyas'ixë. Ma ja xenyën ojts jam yë tëëxykyepy tyajkëxkojtë. Ma ya'atë tëjk'aawën ojts yaj'oytyuny yë nyiwa'kpäjn tuktujk yujkwä'äky.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

38Tam ijty wiinkpë ja tëjk mëti'ipë mëët nyäwyinku'ixëtyën ja tëjkwiin mëti'ipë jamën ma tëjkëtyaknën. Jap yajpujtë ja jëyujk ooky mëti'ipë wintsë'kën'ajtpën nino'oky.

39Ma ja tëjkwiinën mëti'ipë yajpatpën ma tëjkëtyaknën taxk ja kaaypyäjn jam kyiiynyë, mäjtskjaty pa'apa'a, jamts ja jëyujk tyajkëx'ooktë mëti'ipë wintsë'kën'ataanpën ets mëti'ipë ja poky kyunaxäämpyën.

40Jap tëja'p ma ja tëjkwiinën, anëkëjxmtsow, tam ijty wiinkpë kaaypyäjn mäjtsk kyiiynyë pa'apa'a,

41paaty taxkën ja kaaypyäjn jap tëja'p ets taxk jap tëkotsyow: tuktujk ja kaaypyäjn wyinë'aty. Jam ja jëyujk kyëx'ooktë mëti'ipë wintsë'kën'atantëpën.

42Ja taxkpë ja kaaypyäjn ma ja jëyujk kyëx'ooktën, tsaa mëët y'oytyunyëty; jä'ä y'ayenyëty ets myëjwiinëty tu'kkë'ënux ja tu'ktsa'aty ets kyëjxmëty tu'kkë'ënux, jamts ja tsu'utsy yajkëxpëky tsujktä'äky mëti'ipë wintsë'kën'ajtpën.

43Jap tëkoty ojts wäänë yë potsy yajyujkpotsy na'ëwtity, tu'ktsa'atsyën myäjpxyëty, jam yajpëjktä'äky ja tsajpmokway ets ja apëjk atu'unën mëti'ipë tuunpën ko ja jëyujk y'ooktë mëti'ipë wintsë'kën'atantëpën.

44Jap tëja'p mëti'ipë jap itkujkyën, pë'aaytsyow ma ja tëjkëtyaknën jootjoty tsyowpë, mäjtsk jap ja tëjk mutskjatyëty, tu'uk anëkëjxytsyow, ëpa'tkë'ëmtsow nyas'ixë ets tu'uk jam ëpa'tkë'ëmtsow, anëkëjxmtsow nyas'ixë.

45Ënät ja ye'etyëjk xy'ënëmaayës: Ja tëjk mëti'ipë ëpa'tkë'ëytsyow najts'ijxëpën yë'ë nëjkx yë teetyëjk tjä'ä'atë mëti'ipë jap tsajptëkoty tuuntëpën,

46e ja tëjk mëti'ipë anëkëjxmtsow najts'ijxëpën yë'ë nëjkx tjä'ä'atë yë teetytyëjkëty mëti'ipë wintsë'kën yajktëpën. Yë Leví ja'ay mëti'ipë yë Sadoc y'u'unk'ajtyp y'ok'ajtypyën yi'iyë myëwinkontëp yë Wintsën ets tmëtuntëty.

47Ojts ja ye'etyëjk näjyëtu'un tkijpxy ja tëja'aw tëkotytsyowpë, i'px majktëkëëk xajpk ja tu'kkë'ënux y'ayenyëty pa'apa'a. Ja wintsë'këntyakn wintuuytsyow yajpaaty ma ja tsajptëjkën.

48Ja ye'etyëjk ojts xywyoownëjkxyës jam ma tëjkwiinën ets tkijpxtaay ja xeny pa'apa'a. Tu'ukjaty jä'ä myäjpxyëty tu'kxajpk ja mäjtsk kë'ënux. Ja tëjk'aaw jä'ä myëjwiinëty taxk xajpk ja mäjtsk kë'ënux, e ja potsy mëti'ipë ja tëjk'aaw myajts'ijtypyën ma ja tëjkwiinën jä'ä myäjpxyëty tu'kxajpk.

49Ja tsajptëjkwiin jä'ä y'ayenyëty tëtujk xajpk ja mäjtsk kë'ënux tu'ukjatypë ets jä'ä myëjwiinëty taxk xajpk; yë'ë mëët yajnipety yë potsy majk yujkwä'äky. Tam ja nyixeny pa'apa'a.

Ezequiel 41

1Ënät ojts ja ye'etyëjk xywyoownëjkxyës jap tsajptëkoty ets tkijpxtaay yë xeny; jä'ä myëjwiinëty mäjtskëty mäjtsk xajpk.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[2]Ja tëjk akaj ja pya'a jä'ä y'ayenyëty tëkëëk xajpk ja tu'kkë'ënux ets myëjwiinëty ja pya'a tu'kxajpk ja mäjtsk kë'ënux. Ënät ojts tkijpxy ja wa'atspë it, majktëkëëk xajpk ja tu'kkë'ënux y'ayenyëty ets tëtujk xajpk ja mäjtsk kë'ënux myëjwiinëty.

[3]Ënät jap tyëjkëy ma ja jaakwa'atspë it ets tkijpxtaay ja xeny mëti'ipë ja tsajptëjk pya'tënääpyën ma ja tëjkëtyaknën, jä'ä myäjpxyëty mäjtsk kë'ënux; ja tëjk'aaw jä'ä myäjpxyëty mäjtsk xajpk ets ja myäjpxyajtën ja tëjkëtyakn mäjtsk xajpk ja tu'kkë'ënux.

[4]Ojts näjyëtu'un tkijpxy ja jaakwa'atspë it, jä'ä y'ayenyëty tëtujk xajpk ja mäjtsk kë'ënux ets jä'ä myëjwiinëty nän tëtujk xajpk ja mäjtsk kë'ënux. Etsës xy'ënëmaay: Ya'atë yajtijp jaakwa'atspë it.

[5]Ok ojts tkijpxy ja tsajptëjk potsy tëja'ptsowpë, jä'ä myäjpxyëty mäjtsk xajpk; Na'ëwtity kyojyëty yë mutsktëkot, jä'ä myäjpxyëty tu'kxajpk ja tu'kkë'ënux aakjëtu'un y'ëwtity.

[6]Ja tëkot mutskjatypë tëkëëk nikë'ë ijty, ma mëët tu'uk nikë'ëpën i'px majkjaty ja mutsktëkot. Ja tsajptëjk ja nyipotsy mutskëp maajaty nyänyikë'ëyën ja tëjk kopk, jëtu'un ka'ap tu'knax nyäpyäätyë ja potsy ëjx mëti'ipë jap pa'tkë'p tso'ontakpën.

[7]Ma ja tsajptëjkpa'ajën tap ijty tu'uk ja nyiye'eypyäjn mëti'ipë pa'tëjkëpën ma ja tëjk kopkën ets jyëkyejpy pën pyätëty ma ja mëmäjtsk ets mëtëkëëk nikë'ëpën

[8]Etsës n'ijxy xiitsow yaatsow wi'ix ja tëjk yujkpotsyëtyën, ma kyëxkojy'atën ja mutsktëkot; ojtsës näjyëtu'un n'ixy ja potsy'ëjx jä'ä kyëjxmëty mäjtsk xajpk.

[9]Jä'ä myäjpxyëty ja potsy tëja'ptsowpë tu'kxajpk ja mäjtsk kë'ënux näjyëtu'un tä ja potsyën mëti'ipë tëkotsyowën.

[10]E ma ja tëkot y'apojtstuky'atën jä'ä myëjwiinëty tëtujk xajpk ja mäjtsk kë'ënux, jëtu'un y'ëwtity ja tëjk.

[11]Ja nyitëjk'aaw jam tmëëtëty ma jam y'ëwaatsëtyën anëkëjxmtsow ets ëpa'tkë'ëytsyow; jä'ä myëjwiinëty ja tëjk'aaw tu'kxajpk ja mäjtsk kë'ënux, jëtu'un y'ëwtity.

[12]Xëëwkëtä'äkytsyow, ko yajnajts'ixë, ma ja tëjk'aaw jyëjpkëxyën, jam ijty tu'uk yë tëjk, jä'ä myëjwiinëty, i'px tëkëëk xajpk ja tu'kkë'ënux ets y'ayenyëty i'px majk xajpk; yë nyipotsy jä'ä myäjpxyëty tu'kxajpk ja mäjtsk kë'ënux.

[13]Ojts ja ye'etyëjk tkijpxy ja tsajptëjk ets jä'ä tyajpëtsëëmy ja kijpxën i'px majktëkëëk xajpk ja tu'kkë'ënux ma ja y'ayeny'ajtënën. Ja nyitëja'aw mëët ja y'apojtstuk ets ja nyipotsy jä'ä wyinë'ajty i'px majktëkëëk xajpk ja tu'kkë'ënux.

[14]Ja tsajptëjkwiin ja tyëja'aw mëti'ipë apojtstukyën, ja xëëwpëtsëmtsyowpë yajpaatyën, jä'ä y'ayenyëty i'px majktëkëëk xajpk ja tu'kkë'ënux.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

15Ojts tkijpxy ja y'ayenyajtën ja potsy mëti'ipë jap ma tsajptëjk jëxkën, wintuuytsyowpë ma ja tëja'aw jyëjpkëxyën ets ja nyapots pa'apa'apë jä'ä y'ayenyëty i'px majktëkëëk xajpk ja tu'kkë'ënux. Yë tsajptëjk tëkot ets ma ja nyitëjkwiinën

16ma ja tëjk akajën ets ma y'ëwa'atsëtyën ets ja tëkot mëti'ipë na'ëwtity yajpatpën mëti'ipë tëkëëk nikë'ëjën, aak kepy wyinwopë tyimtso'ontä'äky jap pa'tkë'p ets tyimkëpety jap këjxy ma y'ëwa'atsëtyën, ja y'ëwa'atsajtën näjyëtu'un kepy wyinwopë.

17Jam tkijpxtso'ony ma tëjk'aawën ets tëkotsyow ets tëja'ptsow, ojts tkijpxy yë potsyjot ets tëja'ptsow.

18Ojts jam kyëxkojy yë tsajpjotmëtë kukäjpxy ets mëët yë tëëxykyepy, ma nyäwyinkoowmukyën yë tsajpjotmëtë kukäjpxy yë'ë jam yajpatp yë tëëxykyepy. Tu'ukpë ja tsajpjotmëtë kukäjpxy mäjtskpa'a ja wyiin jyëjp tmëëtëty;

19ma tu'kpëkpyë ja wyiin jyëjpën, mëti'ipë këxë'kpën ja'ayën, jä'ä nyajts'ijxëp tu'ukpë ja tëëxykyepy, e ja wiinkpë ja wyiin jyëjp mëti'ipë këxë'kpën kaajën, jä'ä wiinkpë ja tëëxykyepy nyajts'ijxëp. Jëtu'un tyim ëwtity tu'ktsajptëjkpa'a.

20Jëtu'un jap tyimtso'ontä'äky ix'ajp ets tyimkëpety ojts nyikojtuta'ay yë tsajpjotmëtë kukäjpxy ets tëëxy kyep, aakjëtu'un ja tsajptëjk'aaw ja nyipotsy.

21Tu'ukjaty yë tsajptëjk xeny taxk ijty yë tyäk'ajtën. Jam wintuuytsyow ma yajnitëkën ja ni'ik wa'atspë it,

22jam tu'uk ja wintsë'këntyakn mëti'ipë oytyunyën mëët ja kepy, mäjtsk kë'ënux myëjwiinëty pa'apa'a jä'ä kyëjxmëty tu'kxajpk, myëët'ajtyp ja y'ëjx ets ja pya'a, kepy mëët y'oytyunyëty. Ënätës ja ye'etyëjk xy'ënëmaay. Ya'atë wintsë'këntyakn mëti'ipë jam ijtpën Wintsën wintuuy.

23-24Yë mëjtëkot ets ja tëkot mëti'ipë kënu'kxyën amäjtsk ja nyitëjk akaj ijty tmëëtëty. Ets mäjtsk akëëymyiny ja tëjk'akaj, aak potsywyiiny myëjkëëypyety ko y'ëwa'atsy.

25Ma ja mëjtëkot ja nyitëjk'aawën ojts jam tyajkëxkojtë yë tsajpjotmëtë kukäjpxy ets tëëxykyepy, näjyëtu'un y'ixëty tä ja mëti'ipë jam potsywinm mëj kooypyetyën. Ma ja tëja'aw yajpaatyën tëkotytsyowpë, jap tëja'ptsow tap ijty tu'uk akëëytyuk mëti'ipë kepy mëët y'oytyunyëtyën.

26Ma ja pya'ajën aaktam nyi'ëwa'atsajtën, nän yë'ë jam këxkojy yë tsajpjotmëtë kukäjpxy ets tëëxykyepy. Näyjyëtu'un ijty ja tëjk mëti'ipë na'ëwtity kojyën ets maajaty yajnitëkën.

Ezequiel 42

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[1]Ojtsës ja ye'etyëjk xwyoowpëtsëmy jap tëja'p anëkëjxytsyow, etsës jap xykyuwo'owëy tëkoty ma ja tëjkën mëti'ipë jam anëkëjxmtsow yajpatpën, ma ja tëja'awën apojtstukypë ets ma ja tëjkën tsajptëjk jëxkë'pë.

[2]Ya'atë tëkot jä'ä y'ayenyëty i'px majktëkëëk xajpk ja tu'kkë'ënux anëkëjxytsyow ets myëjwiinëty majkmokx tu'uk xajpk ja mäjtsk kë'ënux.

[3]Tu'k'it jap kyuye'eyë tëja'ptsow mëti'ipë jootjotyën, tëtujk xajpk ja mäjtsk kë'ënux myëjwiinëty ets tu'k'it tëja'ptsow nyijkxy ma ja tsaawinwaapën. Tëkëëk nikë'ë ja tëjk, jaakmëjjëp ja nyitëjkëtyakn, ka'ap jyëtu'unëty ja ëpa'tkë'ëypyën.

[4]Maajaty ja tëjk ja nyipëtsëëmtaknën tam tmëët'aty ja najxtakn, jä'ä myëjwiinëty tëkëëk xajpk ja tu'kkë'ënux ets i'px majktëkëëk xajpk ja tu'kkë'ënux, mëti'ipë tëkoty kuye'eyëpën. Ja tëjk'aaw aakjam nyas'ixë anëkëjxmtsow.

[5]Ja tëjk ja mëmäjtsk ets mëtëkëëk nikë'ëpë wäänaty myutskë, jä'ä ko kuwa'akëp wäänaty.

[6]Ya'atë tëjk ka'ap ijty jyëtu'unëty ja nyixeny itkujky tmëëtëty ijxtëm ja nyixenyën ja tëjkpa'atwa'ats mëti'ipë yajpatpën ma ja tëja'awën; paaty myutskë mëti'ipë mëmäjtsk nikë'ëjën ets mëtëkëëk nikë'ëjën.

[7-8]Ja tëkot kanaakpëkpyë mëti'ipë japën tëja'p, jä'ä y'ayenyëty majkmokx tu'uk xajpk ja mäjtsk kë'ënux ets ja mäjtsk kë'ënux. Wintuuytsyow jam ijty tu'uk ja potsy jä'ä y'ayenyëty majkmokx tu'uk xajpk ja mäjtsk kë'ënux, tëja'ptsowpë pyëtsimyën. Jä'ä wyinë'aty ja tëja'aw i'px majktëkëëk xajpk ja tu'kkë'ënux.

[9]Ma tyaapë tëjkën tëkëëk nikë'ëpë, tap ënäty ëpa'tkë'p tmëëtëty ja tëjkëtyakn maatsow yë xëëw pyëtsimyën, jam tsyoony ma ja tëja'awën.

[10]Maajaty ja potsy nyäxyën mëti'ipë tëja'ptsowën. Ëpa'tkë'ëmtsow, ma ja tëja'awën akojtukpyë ets ma ja tëjkën mëti'ipë xëëwpëtsëmytsyowën ma ja tsajptëjkën aaktam ja tëkot.

[11]Ja nyitëja'aw mëti'ipë japën ëpa'tkë'p näjyëtu'un y'ixëty tä ja nyitëja'awën ja tëjk mëti'ipë jamën anëkëjxmtsow; ja yenyajtën ets ja kyon'ajtën tu'knax myëjwiinëty tä ja najxtaknën ma yajnitëkën ja tëjk.

[12]Ja nyitëjkëtyakn ja tëkot mëti'ipë ëpa'tkë'ëytsyowën jam tsyo'ontä'äky ma ja potsyën mëti'ipë wintuuytsyow wë'ëmpën ma ja tëja'awën xëëwpëtsëmtsyow.

[13]Ënätës xy'ënëmaay: Yë tëjk mëti'ipë yajpatëpën anëkëjxmtsow ets ëpa'tkë'ëytsyow wa'ats yë'ëjëty, yë'ë të yajtuknikojëtë yë teetytyëjkëty ets jam tjë'kxtëty tpëktëty ja jë'kxy pëky mëti'ipë ënäty ja Wintsën të yajtukwintsë'ëkën; jam tpëjktakta'atëty ja wintsë'kën wa'atsëtypë mëti'ipë ja'ay yajktëpën nino'oky nixämy ets mëti'ipë tyukunajxtëpën ja nëë poky, jä'ä ko tääpë tëjk wa'ats yë yajpaaty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14Ko yë teetyëjk jap tyëkëtëty ka'ap tjëkyepy pyëtsëmtëty tëja'p, ko pyëtsëma'antëty jap yë wyit tjäntëty mëti'ipë myëteety'ajtëpën, jä'ä ko wa'ats yë wyit tyujkxyëty tmëët'atë; ko yë naax kajpn tmëwinkona'antëty wiink wit tyuktëkëtëp.

15Ko ja ye'etyëjk tkijpxtaay ja naax jënu'un tnitänën ja tsajptëjk tëkotytsyowpë, ënätës jap xywyoowpëtsëëmy etsës ojts xyajnëjkxy maatsow ja tu'ujën mëti'ipë xëëwpëtsëmy yajpatpën ets tkijpxtaay jënu'un y'ëwtityën jam ja naax.

16Ënät tkijpxtaay mëti'ipë jamën xëëwpëtsëmtsyow mëët ja kyepy: Jä'ä pyëtsiimy mëko'px ja tëkë'px tëtujk xajpk ja mäjtsk kë'ënux.

17Ojts tkijpxy näjyëtu'un ja anëkëjxytsyowpë: Jä'ä pyëtsiimy mëko'px ja tëkë'px tëtujk xajpk ja mäjtsk kë'ënux.

18Ojts tkijpxy näjyëtu'un ja ëpa'tkë'ëytsyowpë: Jä'ä pyëtsiimy mëko'px ja tëkë'px tëtujk xajpk ja mäjtsk kë'ënux.

19Ets ojts nyajxë'ëky matsow ënäty të kyijpxtsoonyën: Jä'ä pyëtsiimy mëko'px ja tëkë'px tëtujk xajpk ja mäjtsk kë'ënux.

20Ojts tkijpxta'ay taxk pa'ajëty. Ja naax mëti'ipë ja tsajptëjk nyitënääpyën myëët'ajtyp tu'uk ja nyapots jä'ä myëjwiinëty pa'apa'a mëko'px ja tëkë'px tëtujk xajpk ja mäjtsk kë'ënux, mëti'ipë yaj'awäkxy'ijtypyën ja ëxëëkpë mëët ja wa'atspë.

Ezequiel 43

1Ojtsës ja ye'etyëjk xywyoownëjkxy ma ja tëjk'aawën mëti'ipë yajpatpën jamtsow xëëwpëtsëmy,

2etsës të n'ixy ko myiny ja Wintsën ja myëj'ajt y'oyajtën xëëwpëtsëmtsyow. Jëtu'un yajmëtoy tä nëë y'iitsy kyomyën ets ja naaxwiinyëtë të kyujajtä'äky.

3Jëtu'unës të n'ixy tääjës ojts n'ëk ijxpën ko ja Wintsën ja Jerusalén kajpn tyajkutëkooy ets jëtu'un tääjës ojts jam n'ixyën Quebar. Tëës nwintä'äky naaxkoy,

4ënät ja Wintsën ja myëj'ajt y'oyajtën tyëjkëy ma ja tsajptëjkën, xëëwpëtsëmtsyow.

5Ënät ja Wintsën ja myëk'ajtën ojts xyajpëtë'ëkyës ets xyajnëjkxyës ma ja tëja'awën tëkotytsyowpë, etsës n'ijxy ko tëë ja Wintsën ja myëj'ajt y'oyajtën tyajtuktujkta'ay ja tsajptëjk.

6Ja ye'etyëjk jää ojts nyaaxwä'äky maas ntänën etsës nmëtooy ja Wintsën kyäjpxy ma ja tsajptëjkën

7ets xy'ënëmaayës: Ya'atë jëtu'un mpo'kxtakn'ajtypyës maas nyajkutukyën, maas ja nteky mpëjktä'äkyën; yaajës njuuky'ata'any mëët yë Israel ja'ayëty xëmëkyëjxm. Yë Israel ja'ayëty ets kyutujkpëtëjkëty ka'ap nëjkx t'ëkyajnipäxëtëjkënëtë ja nxëëwës wa'atspë mëët ja y'ëxëëktu'un y'ëxëëk kajpxënëty: ka'ap nëjkx t'ëkojnëtë ja potsy ma tyajkëxkojtëtyën ja yajkutujkpë mëti'ipë ënäty të y'o'knën,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[8]ets ka'ap nëjkx t'ëkojnëtë yë kyutujkëntëjk ets jam tpëjktakëtëty yë nyitëjk'aaw winkon maas yë ntëjkën ets nëjkx yi'iyë tu'uk potsy t'akojtuk'aty. Yë'ëjëty ojts yë nxëëwës nëxi'ik tukxi'iktë ko aakjä'ä tyuuntë mëti'ipës n'ëxëëk'ijxypyën; paatykyëjxmës ëjts njoot'anpëky etsës nyaj'o'ktaaytyë.

[9]Tyam wä'än tyajëwa'kta'atë yë y'ëxëëktu'un y'ëxëëk kajpxënëty ets potsy ma ojts tyajkëxkojtën yë yajkutujkpë y'awinax, jëtu'un tjëkyäpëty njuuky'atëtyës xëmëkyëjxm ma yë'ëjëtyën.

[10]E mijts ye'etyëjk, tukmëmëtya'ak yë Israel ja'ayëty mëti'ipë të xy'ixyën jap tsajptëkoty ets wi'ix y'ixëtyën ets jënu'un ja kyijpxyajtën tmëëtëtyën, jëtu'un tmëtsëtyuntëty ja nyëë pyokyëty.

[11]Pën tsyëtyu'un ja'awëtyëp ja nyëë pyokyëty mëti'ipë të tuuntëkoytyën, tukmëmëtya'ak wi'ix y'ixë'ata'anyën ja tsajptëjk ets wi'ix jap jootjoty kyëxë'ëka'anyën, wi'ix ja nyitëjkëtyaknën ets wi'ix ja pyëtsëëmtaknën, tu'kë'ëyë wi'ix y'ixë'ata'anyën, näjyëtu'un ja ënä'ämën kutujkën mëti'ipë pyatuntëpën. Myajkojta'ajëp tu'kë'ëyë ya'atë ets tja'akyukëtëty yajxon. Mkëxjaaytya'ajëp näjyëtu'un ja ënä'ämën kutujkën ets tjëkyäpëty wi'ix tpatuntëtyën.

[12]Ya'atë ënä'ämën jap tunaanp ma tsajptëjkën: Ja naax mëti'ipë nya'ëwtijtypyën ja tsajptëjk wa'ats nëjkx y'ity.

[13]Jëtu'un ja wintsë'këntyakn kyijpxyajtën tmëët'atëty, yë'ë tunëp ja kijpxën mëti'ipë tëëyëp tuunën. Ma ja wintsë'këntyaknën ojts yajnëëtu'utajy na'ëwtity, tu'kkë'ënux myëjwiinëty ets tu'kkë'ënux kyëkëty ets jä'ä y'apojtsë'ëkyëty nëkëjxytsyow tu'kkë'ëkox. Yë wintsë'këntyakn ja y'ëjx jä'ä ojts kyojy,

[14]mäjtsk kë'ënux kyëjxmëty ets tu'kkë'ënux myëjwiinëty. Ets jä'ä y'ayenyëty tu'kxajpk ets tu'kkë'ënux myëjwiinëty.

[15]Ja wintsë'këntyakn jä'ä y'ayenyëty tu'kxajpk ja tu'kkë'ënux, ma ja tyäkën ojts tpëjktakëtë wyaj taxkpëky.

[16]Yë nyini'kx ja wintsë'këntyakn jä'ä y'ëwtity taxk xajpk, tu'knax myëjwiinëty ja pya'a taxkpëky.

[17]Ja nyini'kx ja itkujkpyë jä'ä ja taxktatsk, jä'ä pya'a tu'ukjaty taxk xajpk ja mäjtsk kë'ënux. Ja jut mëti'ipë na'ëwtityën jä'ä myëjwiinëty tu'kkë'ënux ets jä'ä myäjpxëty tu'ktsa'atsy; ja nyiwa'kpäjn jamtsow nyas'ixë ma xëëw pyëtsimyën.

[18]Ënät ja Wintsën xy'ënëmaayës: Ko ënäty ja wintsë'këntyakn yajkojy, kopkpëky ko ya'atë tëyajtën yajpatunëty: Tu'uk nëjkx xynyino'oktë yë tsajpkaa mëti'ipë wintsë'kën'atëpën ets nye'pny nëjkx xyijkx jëtijtë ma ja wintsë'këntyaknën.

[19]Ja teetytyëjkëty mëti'ipë Leví ja'ayëtyën, yë Sadoc y'u'unk y'ëna'k, mëti'ipë patëtëpën tyaktëty ja wintsë'kën maas ëjtsën, yë'ë nëjkx xymyo'otë tu'uk yë tsajpkaa

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

ayääkë mëti'ipë nëjkx tkunaxyën ja nëë poky. Ëjts, mëti'ipë Wintsën'ajtpën, ëjts yam jëtu'un ni'ënä'ämëp.

20Ënät nëjkx ja nye'pny wäänë xypyëjkë ets xytyuknijaaxëty ja wintsë'këntyakn ja nyiwaj ets ja tyäk taxkpëky ets ma ja nyi'awitsën. Jëtu'un nëjkx wa'ats wyë'ëmta'ay mëët ja nëë poky.

21Tääts nëjkx xyajpëtë'ëky ja tsajpkaa ayääkë mëti'ipë ja poky kyunajxypyën ets xynyo'okëty jap tëja'p, ma ja tsajptëjkën, ma të yajnipëjktaakën.

22Komjëpom wiinkpë wintsë'kën xyakëty, mëti'ipë ja poky kyunajxypyën, tu'uk yë tsajppax ayääkë oypyë mëkpë, ets teetytyëjkëty näjyëtu'un nëjkx tyajwa'atstë ja wintsë'këntyakn tä ënäty të tuntën mëët ja tsajpkaa ayääkë.

23Ko ënäty të xytyuny ja kënu'kxën, ëpëky wiinkpë tsajpkaa ayääkë ets tsajppax ayääkë xyaj'ookëty, aakyë'ë mëti'ipë oy mëkën,

24ets xytyukwintsë'ëkëtyës. Yë teetytyëjkëty yë'ë kyaanëtëp ets tyajjëëntë'ëtstëty, yë'ë jëtu'un mëti'ipë yajyakëpën tä tu'uk wintsë'kënën nino'oky nixämpyë.

25Jëpom jëpom, wëxtujk xëëw nëjkx xyaj'ooky yë tsajppax ayääkë mëti'ipë kyunajxypyën yë nëë poky ets tu'uk yë tsajpkaa ayääkë ets tu'uk yë kupixyny ayääkë oyëtypë mëkëtypë.

26Jëpom jëpom wëxtujk xëëw näjyëtu'un yë teetytyëjkëty tyajwa'atstëty yë wintsë'këntyakn ma yajyäkyën yë wintsë'kën, jä'ä ko yë'ë wa'ats ets kënu'kxy mëpaat xëmë yajpaaty.

27Jëtu'un kya'pxëty wëxtujk xëëw, e kom tuktujk xëëw jää nëjkx wiinkpë tsyo'ontä'äky ma ja wintsë'kën yajyäkyën ko ja nay'ëëw'oy näykyajpx'oyë y'itëty. Ënät nëjkx miitsëty n'ëxaj nkupëktë winë aaw winëjot. Ëjts mëti'ipë Wintsën'ajtpën, ëjts jëtu'un nikäjpxyp.

Ezequiel 44

1Ënät ja ye'etyëjk jatëkok ojts xywyoownëjkxyës jam ma ja tëjkëtyaknën mëti'ipë tëja'ptsow yajpatpën xëëwpëtsëmtsyowpë wyi'imyën, ëtuky ënäty.

2Jam ojts yë Wintsën xy'ënëëmës: Ya'atë tëjkëtyakn ëtuky yë wyë'ëma'any; ka'ap tjëkyepy y'ëwa'atsëty. Ni pën mëpaat jam kyatëkë, jä'ä ko Wintsën jam të nyäxy, mëti'ipë yë Israel ja'ayëty Tyios'ajtëpën. Paatykyëjxm ëtuky wyë'ëma'any.

3Yi'iyë mëpaat jam tyëkë yë yajkutujkpë ets tkayëty tsu'utsëty ja jë'kxy pëky kënu'kxypyë jam Wintsën wyintum. Jamtsow nëjkx tyëkë ma ja tëja'awën tëkotytsyowpë ets nän jamtsow pyëtsëmëty.

4Ënät ja ye'etyëjk ojts ok xyajnëjkxyës jam anëkëjxmtsow ma ja wiinkpë tëjkëtyaknën, tsajptëjkwintuuy tsyowpë. Täätsës të n'ixy ko tëëtëm yë Wintsën

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

tyajtuktuky yë tsajptëjk mëët yë myëj'ajt y'oyajtën, etsës të nwintä'äky të naaxkoy, koonëmës yë nwinpok të ntukpaaty yë naax.

5Ënätës yë Wintsën të xy'ënëëmë: Mijts ye'etyëjk, yajxon ijxwa'kx ets mëtoowkukë mëti'ipë yam ntukmëmëtya'akäämpyën, ja ënä'ämën tëyajtën mëti'ipë jap tunëpën ma tsajptëjkën. Yajxon xytyim ixëty pën mëpaat tyëkë ets pyëtsimy ma tsajptëjkën.

6Ënëëmë tääpë kajpn käjpxy kumëtoownajxpë: Ko jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Këtii xy'ëktuunëtë ëxëëkpë, miitsëty Israel ja'ayëty.

7Miitsëty je'eyës yë ntsajptëjk xyaj'ëxëëkëtë ko jap xyajnaxtë jaaypyaat jaaypyo'kxy, ja ja'ay mëti'ipë ka'ap tmëët'atyën ja nkäjpxytyu'unënës ma jyot wyinma'anyën ets ma jyot nyini'kxën.

8Ets ka'ap tuntë ja näkyënu'kxën ma ja pokymyä'kxën yajpëjktsoyën, yë'ë të nyätyukë'ëwanëtë ja jaaypyaat jaaypyo'kxy.

9Paaty ëjts maas nWintsën'atyën, jëtu'unës n'ëna'any: Ko ka'ap nëjkx tyëkëtë nijëna'a yë jaaypyaat jaaypyo'kxy maas yë ntsajptëjkën mëti'ipë ka'ap tmëëtëtyën ja nkäjpxytyu'unënës ma jyot wyinma'anyën ets ma jyot nyini'kxën; oy ënäty jyayë'ë'ajtpë mëti'ipë tsënääpyën ma Israel ja'ayëtyën.

10Yë Leví ja'ayëty mëti'ipë ëpëky të nyäpyëjkta'akëtën ko ja Israel ja'ayëty ojts xy'ëxmatstës ets ja wiink tu'u ojts tmatstë, yë'ëjëty kopkpëky ko ja nyëë pyoky tnikëpäjtu'utëty.

11Jyëkyejpy nëjkx je'eyë kyëwent'atë maas yë ntsajptëjk yë tyëjkëtyaknën ets ma wiinkëtypë ja tuunkën mëti'ipë ka'ap nëkooyë myëjnaxyën; yë'ë nëjkx tyaj'ooktë ja jëyujk mëti'ipë yajnino'kpën ets mëti'ipë ja naax kajpn yäjkpyën jëtu'un tä ayajk ako'onën; yë'ëjëty jëjp'ijxp nëjkx y'itë oy tii ja kajpn tyimtuk'ënä'ämëtëty.

12Jä'ä ko yë'ëjëty ojts ja Israel ja'ayëty tyuktunëtë ja ëxëëkpë ko ojts ja wiink tios t'ëwtatë ets jëtu'un yajpokytyuunëtë. Paatykyëjxm nëjkx tkumëtowtë ja nyëë pyokyëty. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

13Yë'ëjëty ka'ap nëjkx tjëkyepy tii tuntë ijxtëm yë teetytyëjkëtyën ets ka'ap tjëkyepy tmëwinkontëty mëti'ipë wa'ats'ijtpën, ni'ik mëti'ipë kënu'kxyën ka'ap mëpaat tontë. Kopkpëky ko tsëëmnaxtëty ja mëti'ipë të tuuntëkoytyën ets ja ëxëëkpë të tuntën.

14Yë'ëjës nëjkx ntuktuntë mëti'ipë ka'ap tsyowpaatyën ets tuntëty mëti'ipë mëpaat yajtunyën.

15Yë teetytyëjkëty, Leví ja'ayëty, yë Sadoc yë y'ok'u'unk y'ok'ëna'k, mëti'ipë ojts ka'ap yë tyuunk t'ëxmatstën maas yë ntsajptëjkën oy ja Israel ja'ayëty ojts jyanäyajtu'utëkatsëtë, yë'ëjëty patëtëp etsës xynyimintëty ets xymyëtuntëtyës. Mëpaat xymyëwinkontës ets xytyukwintsë'ëkëtëtyës yë jëyujk on ets jëyujk ne'pny. Ëjts Wintsën, ëjts jëtu'un ni'ënä'ämëp.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

16Jyëkyejpy näjyëtu'un tyëkëtëty maas yë ntsajptëjkën ets tmëwinkontëty yë nwintsë'këntyaknës ets jam ja tyuunk tyajtu'uye'eytyëty ets yë'ë tyuntëp mëti'ipë ënäty jap tuunk'ajtpën.

17Ko tyëkëtëty ma tsajptëjk ja nyitëja'awën jootjoty tsyowpë, yë'ë linë wit pyëjkta'aktëp. Ko ënäty ja tuunk tyajtu'uye'eytyë ma ja tsajptëjk ja nyitëja'awën jootjoty tsyowpë, ka'ap mëpaat yë u'kxywyit tyajtuntë.

18Myënëjkxtëp yë kyupit mëti'ipë linë witën ets y'ëxmotspa'tkëty nän linë wit ets ka'ap tjëkyepy tii nyätyukwëënëtëty mëti'ipë yajpëxijkëpën.

19E ka'anëm ënäty jap tëja'p pyëtsëmtë ma naax kajpn y'ëwxityën ko tjäntëty ja wyit mëti'ipë jap tsajptëkoty myëtuuntëpën ets wiinkpë wyit tuktëkëtëty mëti'ipë myëpëtsëmtëpën tëja'p këtiipë ja wa'atsajtën ja naax kajpn jä'ä nyinaxëtëty.

20Ka'ap tjëkyepy kutë'kx nyäkyääpëtëty ets nän ka'ap tjëkyepy yë wyääy nëkooyë tyajyontëty; je'eyë wyääy yajnikääptëty.

21Nitu'uk mëpaat yë teety yë tsatym nyëë tka'uuky tëëpë nyimaanaxyën ko jap yajpaatëty ma ja tsajptëjk tëja'awën.

22Ka'ap tjëkyepy pyëkëty mëët tu'uk yë to'oxytyëjk tëëpë kyu'ookyën ëkë mëti'ipë pëjktëkatsyën, yi'iyë mëpaat mëët pyiky tu'uk yë to'oxytyëjk mëti'ipë ka'ap ye'etyëjk tmëëtsëënënëm ëkë mëti'ipë ënäty tu'uk yë teety të tku'ookyën.

23Yë teetytyëjkëty kopkpëky ko yë nnaax nkajpnës tukni''ixëtëty mëti'ipë kënu'kxyën ets mëti'ipë ka'ap kyënu'kxyëtyën, mëti'ipë wa'atsën ets mëti'ipë ka'ap wya'atsëtyën.

24Ko ja'ay tsyippaatëty yë'ë nëjkx tnipaye'eytyë ja tëko'oyën tä jeexyë tu'uk nipaye'epyën mëët ja n'ënä'ämënës ntëyajtënës. Nëjkxëp tpatuntë ja ënä'ämën mëti'ipë nyikäjpxypën jëna'a ja xëëw yajtunëtyën ets kopkpëky ko näjyëtu'un tpo'kxtëty ja npo'kxënxëëwës.

25Nijëna'a mëpaat tkatontë o'kpë, këtiipë nyäyaj'ëxëëkëtëty, ënät tëy pën yë'ë të y'ooky tyeety tyaak, y'u'unk y'ëna'k, ëkë myëkä'äx ye'etyëjk to'oxytyëjkpë mëti'ipë ka'ap pyiky'atën.

26Ko jëtu'un tuntëty kopkpëky ko tsyi'iwtëty xyëtstëty ets näpyujën tpaatëty ets t'apo'kxtuktëty wëxtujk xëëw.

27Ko jatëkok tyëkëtëty jap tsajptëkoty ets ja tuunk jatëkok tyajtu'uye'eya'antëty mëti'ipë tyuunk'ajtëpën, nëjkxëp tu'uk tyaktë yë wintsë'kën mëti'ipë nyëë pyoky tyukunaxtëpën. Ëjts Wintsën, ëjts jëtu'un ni'ënä'ämëp.

28Ëjts jëtu'un naxëp tä jeexyë yë teetytyëjkëty yë kyuma'ayën yajmo'otën. Ka'ap nëjkx yë nyaax kyamëty ëpëky yajmo'otë jam ma Israel ja'ayëtyën. Jä'ä ko ëjts yë xyjyä'ä'ajtëp.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

29Jyëkyejpy tjë'kxtëty tpëktëty yë aaypyajk ujtspajk mëti'ipë yë Israel ja'ayëty ëjts xytyukwintsë'këtyëpën ets jyëkyejpy tsu'utstëty yë tsu'utsy mëti'ipë yë Israel ja'ayëty näjyëtu'un yajktëpën ko ja jëyujk tukunaxtë ja nyëë pyokyëty. Näyjyëtu'un tëkokyë mëti'ipë yë Israel ja'ayëty ëjts të xytyukmëyoxtën yë'ë jyä'ä'atëp.

30Yë teetytyëjkëty nän yë'ë nëjkx tjä'ä'atë mëti'ipë më''ëka'any pëtë'kpën kamjoty tu'ujoty ets ja ayajk ako'onën mëti'ipë më''ëka'any yajyajkpën. Ets ko ënäty ja jëtsy yajwooky mëti'ipë tsajpkääky yajtuk'oytyuunpën, yë'ë nëjkx yë teetytyëjkëty tjä'ä'atë. Jëtu'un nëjkx yë nkënu'kxënës jam kyëtä'äky ma mjëën mtëjkëtyën.

31Yë teetytyëjkëty ka'ap nëjkx nijëna'a tsu'utstë yë jëyujk najts'ookë, ëkë mëti'ipë jëyujk të yaj'ookyën.

Ezequiel 45

1Ko ënäty xy'ijxpëtsëmtë ja naax pënjaty nikäkëyëpën mëti'ipë yë Israel ja'ay jyä'ä'atantëpën, myajwë'ëmtëp ëpëky yë naax mëti'ipë mëjwiin'atëpën tuktujk mil ja tëkëëk mëko'px ja i'px majktëkëëk xajpk y'ayeny'atëty ets tëtujk mil xajpk myëjwiin'ajtën. Ya'atë naax kam ets jënu'un yë pya'ajën kënu'kxy nëjkx nyäxy.

2Ma ya'atë naaxën jap nëjkx yë tsajptëjk nyiwë'ëmë, jä'ä y'ayeny'atëty mëko'px ja tëkë'px tëtujk xajpk ets myëjwiin'atëty majkmokx tu'uk xajpk ja mäjtsk kë'ënux.

3Ma ya'atë naaxën jä'ä nëjkx xykyijpx pëtsëmtë tuktujk mil ja tëkëëk mëko'px ja i'px majktëkëëk xajpk y'ayenyajtën ets tëkëëk mil ja tëkëëk mëko'px ja i'px majktëkëëk xajpk myëjwiin'ajtën. Jam yë tsajptëjk yajkojëty ets ma wintsë'kën yajyakëtyën ni'ik wa'atspë.

4Ya'atë naax mëti'ipë të yajkënu'kxyën teety nëjkx tjä'ä'atë mëti'ipë jap tuuntëpën tsajptëkoty, ma Wintsën yë jyëën tyëjkën. Nëjkxëp yë jyëën tyëjk jam tkojtë. Yë'ë tääpë naax yajtukniwë'ëmëp yë tsajptëjk.

5Nëjkxëp näjyëtu'un wiinkpë naax xykyijpxy jä'ä y'ayeny'atëty tuktujk mil ja tëkëëk mëko'px ja i'px majktëkëëk xajpk ets tëkëëk mil ja tëkëëk mëko'px ja i'px majktëkëëk xajpk myëjwiin'atëty, yë'ë nëjkx tjä'ä'atë yë Leví ja'ayëty mëti'ipë jap tuuntëpën tsajptëkoty ets tmëët'atëty kyajpn ma tsyëënëtëty.

6Ok nëjkx xyajwë'ëmy wiinkpë naax mëti'ipë mtukniwë'ëmtëpën ja naax kajpn, tuktujk mil ja tëkëëk mëko'px ja i'px majktëkëëk xajpk myëjwiin'atëty ets mil ja tëtujk mëko'px ja tëkë'px tëtujk xajpk y'ayeny'atëty, wintuuytsyow ma ënäty ja tsajptëjk ja jyä'ä të nyiwë'ëmën kënu'kxypyë. Yë'ë ya'atë nëjkx yë Israel y'u'unk y'ok tjä'ä'atë.

7Jää'ataanp näjyëtu'un yë naax mëti'ipë yajkutujkpë jyä'ä'atëpën. Tu'kpëky xëëwpëtsëmtsyow ets tu'kpëky xëëwkëtä'äkytsyow, jä'ä yaj'antijy tu'kpëky ma ja naax ja kënu'kxypyën ets tu'kpëky ma ja naaxën mëti'ipë ja kajpn jyä'ä'ajtypyën. Xëëwpëtsëmytsyow ets xëëwkëtä'äkytsyow jëtu'un myëjwiin'atëty tä nitu'uk ja Israel ja'ay të nyikääkëtyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

8Ya'atë naax yë'ë nëjkx tjä'ä'atë yë yajkutujkpëtëjk, jëtu'un ka'ap tpëjkëtëty yë nyaax kyam yë jyä'äy; jëtu'un nëjkx yajnaaxmooytya'atë yë Israel ja'ayëty tä ënäty tyu'kjëën'at tyu'ktëjk'atën.

9Ëjts Wintsën, jëtu'unës n'ëna'any: Miitsëty yajkutujkpëtëjk, jëtu'un myaj'ënëëmëtë ko Wä'än najääyë tkexy tnaxy yë tsip käjpxy. Këtii nëkoo o'ktëy xytyimtuntë ëyoopëja'aytyëjk. Tuntë ja mëti'ipë mëtëyën ets nipaye'eytyë winë tëy tëtä'äky. Këtii yë nyaax kyam xy'ëkpëjkënëtë yë nnaax nkajpnës. Ëjts Wintsën, ëjts jëtu'un ni'ënä'ämëp.

10Ko tii xytyiytyëty ets xykyijpxtëty mëtëy xytyuntëty.

11Yë kijpxën mëtëypyë mëti'ipë myajtuntëpën ma aaypyajk ujtspajk xykyijxptën yë'ë myajtuntëp ko tii xykyijpxtëty mëti'ipë nëëjën. Yë bato myëët'atëp mëti'ipë jaaknatëjkëpën ma homer ets homer myëët'atëp mëti'ipë jaaknatëjkëpën ma efa; yë homer yë'ë kijpxën'atëp.

12Näyjyëtu'un ma yajkijpxyën mëti'ipë je'emtyjyätyën, ya'atë kijpxn tunëp: I'px geras, tu'k siclë yë'ë, e tu'k ciclëpë, majktu'uk gramo yë'ë; tëkë'px ciclë, tu'k mina yë'ë.

13Ya'atë mëpaat xyaktë ma tsajptëjkën: Ko ënäty xyajpëtë'ëktë yë mtsajpmokëty ets cebadë ma mkam mtu'ujëtyën; nëjkxëp xypyëjkwa'kxtë tëkë'pxpëky tu'knax ets tu'kpëky nëjkx xyjyëpëktë mëti'ipë yë Wintsën mo'otëpën.

14Näyjyëtu'un yë on jä'ä xypyëjkwa'kxtëty mëko'px pëky tu'knax ets tu'uk xyjyëpëktëty mëti'ipë nëjkx yë Wintsën xytyukwintsë'ëkëtën.

15E ma kupixynyëtyën, tu'uk xypyuyaktëty ma ja mäjtsk mëko'pxjatypyën, mëti'ipë oyëtyën mëkëtyën jampë yajpaatën Israel. Yë'ë yajtukniyakëp ko ënäty yajyoxy yë aaypyajk ujtspajk, ko ënäty yajyäky ja jëyujk ooky nino'okpyë ets ko ënäty ja wintsë'kën yajyäky ma ja nay'ëëw'oy näykyajpx'oyë y'ityën.

16Tëkokyë ja'ayëty aak patëtëp tmo'otëty yë yajkutujkpë ya'atë ayajk ako'onën mëti'ipë jam Israel tsënaaytyëpën,

17e yë yajkutujkpë yë'ë yakëp ja jëyujk mëti'ipë yajnino'okëpën ets mëti'ipë tunaanpën ma yajyäkyën yë aaypyajk ujtspajk ets tsatym nyëë tëëpë nyimaanaxyën, mëti'ipë yajyajkpën ma po'o pyi'k'atyën, po'kxënxëëwpë ets ma winë tnixëëwtuntën jam Israel. Yë'ë nëjkx näjyëtu'un tyäky yë wintsë'kën mëti'ipë poky yajtukuyajkpën, yë aaypyajk ujtspajk ets jëyujk mëti'ipë yajnino'kpën ko yajtuny yë nay'ëëw'oy näykyajpx'oyë ets jëtu'un yë Israel ja'ayëty yajpokymyä'kxtëty.

18Ëjts Wintsën, jëtu'unës yam n'ëna'any: Ko tyu'uk'anëty yë mëtu'kpo'opë, yë'ë nëjkx jää xyaktë yë tsajpkaa ayääkë mëti'ipë oy mëkën ets yë'ë mëët wya'atsëty yë tsajptëjk.

19Nëjkxëp yë teety wäänë tpëjkë'ëky ja jëyujk ne'pny mëti'ipë nye'pny'äjtypyën ja wintsë'kën ko ja poky yajtukunaxy ets nëjkx tkëxkoy maajaty ja tsajptëjk xenyën

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

mëti'ipë yajpatpën tëja'ptsow ets maajaty taxkpëky ja tyäkën ja wintsë'këntyakn ets maajaty ja xenyën ja taxkpë japë tëkotsyowën.

20Näyjyëtu'un nëjkx yajtuny ma wyëxtujk xëëwpetyën ja po'o, jää nëjkx xyaktë yë wintsë'kën mëti'ipë yë nëë poky mtukunaxtëpën ma ënäty të mpoky tyuntën ajotkumonë oy jëtu'un të xykyawinmaytyë ëkë të xykyajawëtë ko të mtëkoytyë. Jëtu'un nëjkx ja tsajptëjk wa'ats wyi'imy.

21Ma myajkmajkts anyën ja mëët tu'kpo'opë jää nëjkx xyajtso'onta'aktë ja ëmaay xyëëwk ets wëxtujk xëëw nëjkx xykyäytyë tsajpkääky ka'apë tsyooymyëëtëtyën.

22Tu'uk nënjkx yë yajkutujkpë tyäky yë tsajpkaa ayääkë ets nyëë pyoky tukunaxëty ets näjyëtu'un ja naax kajpn ja nyëë pyoky,

23winjëpom ma wëxtujk xëëw xyëëwtuntën, nëjkxëp tyäky wëxtujk ja tsajpkaa ayääkë ets wëxtujk yë kupixyny, aak'oy aak mëkpë mëti'ipë tyukwintsë'ëkëpën ja Tios tsa'ay no'oky. Winjëpom nëjkx näjyëtu'un tyäky yë tsajppax mëti'ipë Tios tyukwintsë'ëkëpën ëpëky.

24Tu'ukjatypë tyäkyën yë tsajpkaa ets tu'ukjatypë kupixyny, i'px tsim nëjkx tukpuyakë yë aaypyajk ujtspajk ets tëkëëk tsim ja kujkm yë on.

25Näyjyëtu'un ma yajnixëëwtunyën yë tëjkxo'omy, ma myajkmokx anyën yë wëxtujk po'opë, yë yajkutujkpë wëxtujk xëëw mëpaat yë wintsë'kën tyäky, mëti'ipë nëë poky tyukunaxëpën, näjyëtu'un yë jëyujk ets aaypyajk ujtspajk tyakëty tä jëyëjp të yajnikäjpxyën.

Ezequiel 46

1Ëjts Wintsën, jëtu'unës n'ëna'any: Yë tëjkëtyakn xëëwpëtsëmtsyowpë mëti'ipë yajpatpën jap tëja'p jootjotytsyow ëtuky y'itëty tëtujk xëëw, ma tyuunk xëëwëtyën; jää y'ëwa'atsëty po'kxënxëëw ets ko po'o pyi'k'atëty.

2Yë yajkutujkpë jam tyëkëty ma ja tëjkëtyaknën mëjtëja'ptsowpë ets jam nyaaxwa'akëty ma tu'uk yë xenyën mëti'ipë jam ma tëjk'akajën. E yë teetytyëjkëty yë'ë nyino'oktëp ja jëyujk ooky mëti'ipë wintsë'kën'ajtpën ets yë'ë näjyëtu'un kyë'ëyaktëp ja wintsë'kën mëti'ipë ënäty ja yajkutujkpë të tmëminyën ma ja nay'ëëw'oy näykyajpx'oyë tuna'anyën, jam kyoxtänëty ets wyinta'ak nyaaxkowëty ma ja tëjk'apu'uyën ets jatëkok pyëtsëmëty, ya'atë tëjkëtyakn ka'ap nëjkx y'ëtuky tu'kxëëw koonëm kyootsëty.

3Ko po'kxënxëëw ets ko po'o pyi'k'atëty yë naax kajpn jam myinëty Tios'ëwtajtpë ma tääpë tëjkëtyaknën.

4Yë'ë ya'atë jëyujk myëminëp yë yajkutujkpë ets wyintsë'kën'atëty ko po'kxënxëëw tpaatëty, mëti'ipë yë Wintsën tyukwintsë'ëkëpën; tëtujk yë kupixyny ayääkë ets tu'uk yë kupixyny mëjpë, aakyë'ë oyëtypë mëkëtypë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

5Tu'katsypë tyäkyën ja kupixyny ayääkë jä'ä tukpuyakëty yë ujtspajk të'ëtspë i'px tsim, e ma tu'katsypë tyäkyën yë kupixyny mëjpë yë'ë kë'ëm y'a'ixëp jënu'un ënäty tukmëyakëja'any ja ujtspajk të'ëtspë. Pën i'px tsim tyäky yë ujtspajk, tëkëëk tsim ja kujkm tukmëyakëty yë on.

6Ma ënäty yajnixëëwtunyën yë po'o u'unk, yë'ë jää yakëp tu'uk yë tsajpkaa ayääkë, tëtujk yë kupixyny u'unk ets tu'uk yë kupixyny yä'äy mëjpë, aakyë'ë oypyë mëkpë.

7Tu'ukjatypë tsajpkaa ayääkë tyäkyën, i'px tsim tukmëyakëty yë ujtspajk ets näjyëtu'un tukmëyakëty tu'ukjatypë yë kupixyny ayääkë, e yë kupixyny mëjpë yë'ë nyijawëp kë'ëm jënu'un tyaka'any. E i'px tsimjatypë tyäkyën ja ujtspajk tëkëëk tsim ja kujkm tukmëyakëty yë on.

8Ko yë yajkutujkpë tyëkëja'anëty jam nyaxëty maatsow ja tëja'aw ja nyitëjkëtyaknën ets nän jam pyëtsëmëty.

9Ko yë naax kajpn myintëty ma tsajptëjkën ko ënäty ja xëëw tyunyë ets t'ëwtata'antëty yë Wintsën, ya'atë tyuntëp: mëti'ipë tëjkëtyëpën ma ja tëjk'aawën anëkëjxytsyowpë, ëpa'tkë'ëytsyow pyëtsëmtëty; e mëti'ipë tëjkëtyëpën ma ja tëjkëtyaknën ëpa'tkë'ëytsyowpë anëkëjxytsyow pyëtsëmtëty. Ka'ap nëjkx pyëtsëmtë maatsow ënäty të tyëkëtën, wiintuuytsyow nëjkx pyëtsëmtë.

10Yë yajkutujkpë mëët tyëkëty yë naax kajpn ets mëët pyëtsëmëty.

11Ma xëëw tyunyën kanaakpëky jä'ä yë tsajpkaa ayääkë yajtukpuyakëty yë ujtspajk i'px tsimjaty ets näjyëtu'un tu'ukjatypë kupixyny ayääkë yajyäkyën; e yë kupixyny mëjëtypë kë'ëm xy'a'ixëtëty jënu'un yë ujtspajk xytyukpuyakëja'antë. E ma i'px tsimjatypë yë ujtspajk yajyäkyën tëkëëk tsim ja kujkm yë nyi'on xyajkëtëty.

12Ko yë yajkutujkpë tyakëty tsojkënkyëjxm yë y'ayajk y'ako'onën ma Wintsënën, ijxtëm tu'uk yë tsajpkaajën ëkë kupixyny mëti'ipë yakëpën ko ënäty yë nay'ëëw'oy näykyajpx'oyë tuny, jamtsow xëëwpëtsëmtsyow tyëkëty ets tyakëty yë wyintsë'kën näjyëtu'un tä yë po'kxënxëëw txëëwtuntën. Ko pyëtsëmëty ënätyë yë tëjkëtyakn y'ëtujkojnëty.

13Winjopy yajyakëty tu'uk yë kupixyny ayääkë tu'ukpë jyëmëjtën, oypyë mëkpë, yë'ë yajtukwino'ok yajtukwinxamëp yë Wintsën.

14Näyjyëtu'un winjopy yajmo'ojëty yë Wintsën yë aaypyajk ujtspajk wëxtujk tsim ets tu'ktsim yë on, mëti'ipë yajtuknipëkëpën yë tsajpmokway. Ya'atë jëtu'unpë tsajptëkoty tyuunk kopkpëky yë'ë.

15Yë wintsë'kën ma yajnino'okyën ja kupixyny ets ma yajyäkyën ja ujtspajk ets ja on, jopyëp mëpaat yajyäky.

16Ëjts Wintsën, jëtu'unës n'ëna'any: Ko tu'uk yë yajkutujkpë tukumayëty yë nyaax yë y'u'unk y'ëna'k, ja naax kam yë'ë jyä'ä'atëp yë y'u'unk y'ok.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

17E ko yë yajkutujkpë tukumayëty yë nyaax yë tyuunpë, jääyë tjä'ä'atëty ja tuunpë ma ënäty jajëmëjt tpaatyën ma y'ëwaatsëpëtsëmyën winë ets nëjkx jatëkok ja yajkutujkpë tjä'äpëky ets y'u'unk y'ok tmëwë'ëmëty.

18Tu'uk yë yajkutujkpë ka'ap tjëkyepy pën yë nyaax kyam tpëjkëty. Ko yë y'u'unk y'ëna'k yë nyaax kyam tmo'oja'anëty yë'ë mëpaat tmo'oy mëti'ipë jyä'ä'ajtypyën; jëtu'un ka'ap pën wyë'ëmëty naaxtuk këtiipë yë nnaax nkajpnës ye'eywya'kxëty.

19Ënät ja ye'etyëjk ojts xywyoownëjkxyës ma tëjkëtyaknën anëkëjxmtsowpë, ma ja tëjkën kanaak akojtukpyë, mëti'ipë yë teetyëjk të yajtuknikojëtën. Ënät të xytyukni''ixës yë tëjk kanaak akojtukpyë mëti'ipë yajpatpën xëëwkëtä'äkytsyow, ja ix'ampë yajpaatyën,

20etsës të xy'ënëëmë: Yaa yë teetytyëjkëty tyajkë'ëwtëty yë tsu'utsy mëti'ipë wintsë'kën'ajtpën ko të yajpaaty yë pokymyä'kxën ets yaa näjyëtu'un tyajkë'ëwtëty yë aaypyajk ujtspajk. Jëtu'un ka'ap jap tii tmëpëtsëmtëty tëja'p ets jëtu'un ka'ap yë naax kajpn tii tonëty mëti'ipë kënu'kxyën.

21-22Ënätës jap tëja'p xywyoowpëtsëëmy ets ojts xytyukniye'eyëtyä'äyës ja tëja'aw ja tyatsk taxkpëky. Etsës n'ijxy ko maajaty ja tëja'aw ja tyatskën taxkpëky aaktam tmëëtëty yë tëjkpa'atwa'ats mutskjatyëty. Aak tu'knax kyijpxyëty, majktëkëëk xajpk ja tu'kkë'ënux y'ayenyëty ets majk xajpk myëjwiinëty.

23Ets na'ëwtity tsaapotsy jam, ma ja potsy y'ëjxën jëëntooytyakn jam.

24Ënätës xy'ënëmaay: Yaa jëtu'un yë ja'ayëty, mëti'ipë jap tsajptëkoty tuuntëpën tyajkë'ëwtëty yë tsu'utsy mëti'ipë naax kajpn yajktëpën ets Wintsën tukwintsë'ëkëtëty.

Ezequiel 47

1Ojtsës jatëkok ja ye'etyëjk xywyoownëjkxy ma ja tsajptëjk yajnitëkën. Ënätës n'ijxpaty ko japtëm ma akaj'ëjxën myuuty yë nëë, jam nyajtspëyë'ëkë xëëwpëtsëmtsyow, ma ja tsajptëjk nyajts'ixën. A'oytsyow ja nëë tnaye'ey ja tsajptëjk, ëpa'tkë'ëytsyow ma wintsë'këntyaknën.

2Ënätës xywyoowpëtsëëmy ma ja tsajptëjk ja nyaaxjotmën etsës jam xyajpëtsëëmy anëkëjxmtsow, etsës xytyukna'ëwtijty ja tsajptëjk jamës xyajjajty ma ja tëjkëtyaknën xëëwpëtsëmtsyowpë mëti'ipë tëja'ptsow pëtsëëmpën. Etsës të n'ixy xye'kxy ja nëë maatsow ja tëjkëtyaknën ëpa'tkë'ëytsyowpë.

3Ja ye'etyëjk xëëwpëtsëmtsyow ojts pyëtsimy, tejpxy kyë'ëwits'ajtyp, tëkëëk mëko'px ja i'px majktëkëëk xajpk ojts tkijpxy etsës xyajnëënajxy; maas nteky yo'knën ja nëë xypyäty.

4Ënät jatëkok ojts tkijpxy, nän tëkëëk mëko'px ja i'px majktëkëëk xajpk ets xyajnëënajxyës; nteky kyox këjxyës ja nëë xypyääty. Ojts wiinkpë tkijpxy nän tëkëëk mëko'px ja i'px majktëkëëk xajpk ets xyajnëënajxyës, nwëënkëjxyës ja nëë xypyääty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

5Ojts wiinkpë tkijpxy nän tëkëëk mëko'px ja i'px majktëkëëk xajpk ojts tkijpxy ets ja nëë, mëjnëë ënäty y'awinpijnë; këk yajxon y'awinpijty mëjnëëjën, ka'ap tjëkyepy wi'ix ye'epy ntuknaxëtyës, yä'äp të y je'eyë.

6Ënätës xy'ënëmaay: Ix yajxon mëti'ipë m'ijxypyën. Ënät jatëkok xyajwinpijtyës nëëpë'aay,

7etsës n'ijxpaty maykyepy nëëpë'aay mäjtskpa'ajëty.

8Ënätës xy'ënëmaay: Ya'atë nëë jamtsow nyijkxy xëëwpëtsëmtsyow ets jam nyäxy ma Jordán mëjnëëjën, tyimja'ty jam ja Ookpyë Mejyën. Ko jam jya'tëty pa'ak yë mejy y'awinpita'any.

9Maajaty jyä'tyën ya'atë nëë jyëkyejpy jam jyuuky'atëty oymyëti'ipë jëyujkëty ets jyëkyejpy jap nëëjoty tsyëënëtëty yë nëë jëyujk. Jä'ä ko ya'atë nëë ko muum jya'tëty ma ta'ampë nëëjën, pa'ak y'awinpita'any ets jyëkyäpëp jyuuky'atëty oytyiijëyujkëty.

10Jëtu'un tsyo'onta'akëty jam En-gadi ets tyimja'tëty jam En-eglaim ma mëj Ookpyë Mejyën, jam'atëp yë nëë jëyujk majtspëty, jam nëjkx tsyääy tyajtë'ëtstë. Nitii jam kya'ëmaaytya'aka'any ets kanaakjëjp yë nëë jëyujk yajpaata'any tä jamën ma ja Mejyën Naax'akujkpyë.

11E ma mo'onts jotmën ets nëë'akëyën ka'ap yajpaata'any yë nëë mëti'ipë yaj'ukpën; jä'ä ko ta'amts jyawëja'any, kaan jam pëtsëmaanp.

12Ma nëëpa'ajën, mäjtskpa'ajëty, aay kepy jam yonaanp mëti'ipë tëëmpätëpën ets yajë'kxëty. Ka'ap yë y'ääy kya'aja'any nijëna'a ets xëmë tyëëmpäta'any. Wimpo'o tyëëmpäta'any jä'ä ko ja nëë mëti'ipë tso'onpën ma tsajptëjkën yë'ë xëmë xook yaj'itäämpy ja naax. Yë tyëëm yë'ë yajjë'kxëp e yë y'ääy tsooy wya'anëty.

13Ëjts Wintsën, jëtu'unës n'ëna'any: Ya'atë tsëpa'an itaanp ma ja naax kajpnën mëti'ipë kuma'ayën'ataanpën ma Israel ja'ayëty nimajkmäjtsk kä'äxpë yajpaatën. Yë José mäjtsk it nëjkx tyukka'ayë.

14Ëjts ojtsës n'ënëëmë yë m'aptëjkëty ets nxëëwës ojts ntukajpxpety. Ko wä'än tyajwa'kxtë yë naax tu'knax. Ya'atë naax kajpn yë'ë nëjkx tkuma'ayën'atë.

15Mëti'ipë jam najxpën anëkëjxmtsow, jam tsyoonëty ma Mejyën Naax'akujkpyë, nyaxëty jam Hetlón ets jam Sedad y'itjotm,

16nyaxëty jam Berotá ets Sibraim mëti'ipë yajpatpën ma Damaskë y'itjotmën ets Hamat y'itjot nyaxëty jam Hasar-haticon ma mëët nyämëtsëpa'an'atyën yë Haurán.

17Jëtu'un yë anëkëjxmtsowpë nëjkx jam nyäxy, jam tsyoonëty ma Mejyën Naax'akujkpyë ets jya'tëty jam Hasar-enán ets nëjkx anëkëjxmtsow wyi'imy yë Damaskë ets Hamat yë y'itjot.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

18Ja tsëpa'an xëëwpëtsëmtsyowpë nyäxyën jam nëjkx tsyoony Haurán ets Damaskë ets nëjkx jyä'ty jam Tamar, ma Ookpyë Mejyën, yë'ë pyaye'eyëp yë Jordán nëë, yë'ë nëjkx tsyëpa'an'aty ma mëët nyäpyaatëtëtyën yë Galaad ets Israel y'itjot.

19E yë ëpa'tkë'ëytsyowpë jam tsyo'onta'akëty ma Tamar y'itjotmën, nyajxë'ëkëty jam Meriba-cades ets nyaxëty ma Egiptë wokën ets tyimja'tëty ma Mejyën Naax'akujkpyë.

20E xëëwkëtä'äky tsyowpë ja tsëpa'an, jam nëjkx nyäxy ma Mejyën Naax'akujkpyë y'itjotmën, tsyo'onta'akëty jam ma mëët yë Egiptë tyu'kmëtsëpa'anëtyën ets jya'tëty jampaat ma mejypya'ajën ma tsyo'ontaknën yë Hamat y'itjot.

21Ya'atë jëtu'un naaxwiinyëtë'ajtp mëti'ipë nëjkx tu'knax xyajwa'kxtën ma Israel ja'ayëtyën.

22Yë'ë nëjkx xykyuma'ayën'atë ets yë'ë nëjkx näjyëtu'un tkuma'ayën'atë jaaypyaat jaaypyo'kxy mëti'ipë y'u'unk myääy myëët'ajtëpën ma miitsëtyën. Yë jaaypyaat jaaypyo'kxy jëtu'un xyjyawëtëty tä jeexyë y'Israel ja'ay'atën. Ko ënäty xypyëjkwa'kxtë yë naax kam nëjkxëp näjyëtu'un yë jaaypyaat jaaypyo'kxy xymyo'otë yë jyä'äjëty mëti'ipë tsënaaytyëpën ma miitsëtyën.

23Yë jaaypyo'kxyjyä'äyëty jam nëjkx yë nyäkyumayë yajmo'otë ma ënäty ja Israel yajpaatyën ja jyä'ä mëti'ipë kyutsëna'ayëpën. Ëjts Wintsën, ëjtsës yam jëtu'un ni'ënä'ämëp.

Ezequiel 48

1-7Yaa myiny këxja'ay yë Israel ja'ayëty yë y'u'unk y'okëty: Tsyo'ontä'äky ma Israel tsëpa'an anëkëjxmtsowpë, nyäxy jam ma ja Mejyën Naax'akujkpyë, nyajxë'ëky jam Hetlón, ma ja Hamat ets Hasar-enán yajnitëkën, y'ëwtijtë'ëky ëpa'tkë'ëmtsow ma Damaskë naaxjotmën ets Hamat y'itjotmën. Nitu'ukjaty yë ja'ayëty jënu'un tyu'kja'ay'atën nëjkxëp yajmo'otë yë nyaax kyamëty, mëti'ipë yajpatpën xëëwpëtsëmtsyow ets xëëwkëtä'äkytsyow. Yë'ë nëjkx yajmo'otë yë nyaaxëty yë Dan, Aser, Neftalí, Manasés, Efraín, Rubén ets Judá.

8Ëpëky nëjkx xyajwë'ëmtë ja naax mëti'ipë yajpatpën xëëwpëtsëmtsyow ets xëëwkëtä'äkytsyow. Jä'ä myëjwiin'atëty tuktujk mil ja tëkëëk mëko'px ja i'px majktëkëëk xajpk ets näjyëtu'un y'ayeny'atëty tä ja naaxën mëti'ipë më''ëka'any të yajkijpxtën, jampë tsyo'ontä'äkyën maatsow yë xëëw pyëtsimyën ets tyimja'ty jam xëëwkëtä'äkytsyow. Itkujky ijty wyi'imy ja tsajptëjk.

9Ja naax mëti'ipë ja Wintsën yajtukniwë'ëmpën jä'ä y'ayeny'atëty tuktujk mil ja tëkëëk mëkoxk ja i'px majktëkëëk xajpk ets jä'ä myëjwiin'atëty tëtujk mil ja tëtujk mëko'px ja tëkë'px tëtujk xajpk.

10Ma ya'atë naaxën nëjkxëp yajtukniwë'ëmy yë teetytyëjkëty; jä'ä y'ayeny'atëty tuktujk mil ja tëkëëk mëko'px ja i'px majktëkëëk xajpk mëti'ipë anëkëjxmtsow ets

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

ëpa'tkë'ëytsyow jëjptakpën, e mëti'ipë xëëwpëtsëmytsyowën ets xëëwkëtä'äkytsyow nëjkxpën jä'ä myëjwiin'atëty tëkëëk mil ja tëkëëk mëko'px ja i'px majktëkëëk xajpk. Itkujky ja tsajptëjk nëjkx wyi'imy.

11Ya'atë naax, teetyëjk nëjkx yajtukniwë'ëmtë ets Wintsën nëjkx yajtuknikënu'kxë, yë'ë n'antijpyës yë Sadoc yë y'u'unk y'ok mëti'ipë ojts ka'ap xy'ëxmatstënës ko ojts yë Israel ja'ayëty t'ëxmatstë yë në'ë ntu'ujës, tä y'ëtëtstën yë Leví ja'ayëty.

12E paaty n'ëna'anyës, ma ja naaxën mëti'ipë ja Wintsën yajtukniwë'ëmpën, ma ja Leví ja'ayëty ja nyaaxjotëtyën, yë teetytyëjkëty nëjkxëp yajmo'otë yë nyaaxëty mëti'ipë ni'ikwa'atsën.

13Ma teetyëjk yë nyaaxëtyën, jam nëjkx yë Leví ja'ayëty näjyëtu'un yë nyaax yajmo'otë, jä'ä nëjkx y'ayeny'äty tuktujk mil ja tëkëëk mëko'px ja i'px majktëkëëk xajpk ets myëjwiinëty tëkëëk mil ja tëkëëk mëko'px ja i'px majktëkëëk xajpk. Yë naax mëti'ipë nëjkx yë Wintsën yajtukniwë'ëmyën jä'ä nëjkx y'ayeny'äty tuktujk mil ja tëtujk mëko'px ja i'px majktëkëëk xajpk ets myëjwiin'atëty tëtujk mil ja tëtujk mëko'px ja tëkë'px tëtujk xajpk.

14Yë'ë nëjkx ya'atë naax ni'ik mëj nyaax'aty ma naax kajpnën. Tyaapë naax ka'ap tjëkyepy yajtookëty nitu'kjënu'un ets nän ka'ap tjëkyepy pën yajmo'ojëty, jä'ä ko yë'ë të yajtuknipëjktaakë yë Wintsën.

15Ja naax mëti'ipë ënäty natëjkëpën, mëti'ipë ayenyën tuktujk mil ja tëkëëk mëko'px ja i'px majktëkëëk xajpk ets myëjwiinëty tu'uk mil ja tëtujk mëko'px ja tëkë'px tëtujk xajpk ka'ap pën tjä'äjëty. Jam jyëkyejpy ja'ay tsyëënëtëty ets jam nëjkx yë jëyujk jë'kxy y'ity. Itkujky ja kajpn nëjkx yajpaaty,

16jä'ä nëjkx na'ëwtityë myëjwiin'aty tu'uk mil ja tu'kmëko'px xajpk.

17Ma ja kajpn pa'ajën jam nëjkx y'ity ja jëyujk jë'kxy tsajpkaa jë'kxy, jä'ä myëjwiin'atëty ja nyinaax majkta'px tëkëëk xajpk pa'apa'a.

18Nëjkxëp wiinkpë naax nyatëkë jam kajpnpë'am ma ja naaxën mëti'ipë ënäty ja Wintsën të yajtuknipëjktaakën, jä'ä y'ayenyëty tëkëëk mil ja tëkëëk mëko'px ja i'px majktëkëëk xajpk maatsow yë xëëw pyëtsimyën ets näjyëtu'un myëjwiinëty maatsow yë xëëw kyëtä'äkyën. Ma tyaapë naaxën jam nëjkx winë yajkojy yajni'ipy, ja pëjktä'äky mëti'ipë ënäty jam ijtp wintëëpën yë'ë nëjkx tjä'ä'atë yë ja'ayëty mëti'ipë naax kajpn myëtuuntëpën.

19Yë ja'ay mëti'ipë naax kajpn myëtuumpyën wä'än pën t'u'unk t'okëty yë'ë nëjkx tyajtuny ya'atë naax.

20Tu'kë'ëyë ja naax mëti'ipë ënäty ëpëky të yajtuknipëjktaakën ja Wintsën ets mëti'ipë të yajtukniwë'ëmyën ja kajpn, jä'ä nëjkx winëty myëjwiin'aty tuktujk mil ja tëkëëk mëko'px ja i'px majktëkëëk xajpk pa'apa'a.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

21-22Yë'ë nëjkx tjä'ä'aty yë yajkutujkpë ja naax mëti'ipë natëjkëpën ma Judá ja'ayëty ets Benjamín ja'ayëty jyä'ä të yajtuknikääkëtën; mëti'ipë wë'ëmpën ja naax mëti'ipë ja Wintsën të yajtuknipëjktaakën ets mëti'ipë ja kajpn të yajtukniwë'ëmyën. Jä'ä myëjwiin'atëty tuktujk mil ja tëkëëk mëko'px ja i'px majktëkëëk xajpk ets jam nëjkx tsyo'ontä'äky ja kijpxën maatsow ja xëëw pyëtsimyën ets tyimja'tëty ma ja tsëpa'anën mëti'ipë xëëwpëtsëmytsyowën, nyajxë'ëkëty jam xëëwkëtä'äkytsyow ets jya'tëty maatsow ja mejyën. Itkujky nëjkx wyi'imy ja mëti'ipë ja Wintsën të yajtuknikääkën mëët ja tsajptëjk, ëpëky ja Leví ja'ay ja jyä'äjëty ets ja kajpn ja jyä'ä.

23-27Ja wiinkpë ja nyaaxëty ja Israel ja'ayëty, ëpa'tkë'ëytsyow jyëjptä'äky. Nitu'ukjaty nëjkx yë Israel ja'ay yajmo'otë, kë'ëk jä'ä: tsyo'onta'akëty ma ja tsëpa'anën mëti'ipë xëëwpëtsëmytsyowën ets tyimja'tëty xëëwkëtä'äkytsyow, jëtu'un nëjkx wyi'imy: Benjamín, Simeón, Isacar, Zabulón ets Gad.

28Ja ëpa'tkë'ëytsyowpë ja naax yajpaatyën ma ja Gad ja jyä'äjën, jam nëjkx kyijpxtsoony Tamar ets nyaxëty ma ja nëë'akëyën Meriba-cades ets ma Egiptë wokën ets jya'tëty jampaat ma ja Mejyën Naax'akujkpyë.

29Ya'atë jëtu'un ja naax kajpn mëti'ipë nëjkx tkuma'ayën'atë ja Israel ja'ayëty ets jëtu'un'äämpy nëjkx xyajwa'kxtë. Ëjts Wintsën, ëjts yam jëtu'un yë ënä'ämën nyäjkpy.

30-34Nëjkxëp ja naax kajpn yajnapotsy, jä'ä tu'kpa'ajaty y'ayeny'atëty tu'uk mil ja mëkoxk mëko'px xajpk. Ma ja tu'kpa'apën tëkëëk jam yë nyitëjkëtyakn xyaj'oyëtëty, tu'ukjaty nëjkx yajtuknipëjktaakë tu'ukpë ja Israel jyä'äy, jëtu'un nëjkx yajmä'kxy: Ja tëjkëtyakn anëkëjxytsyowpë yë'ë nëjkx tjä'ä'aty yë: Rubén, Judá ets Leví; e xëëwpëtsëmtsyow yë'ë nëjkx tjä'ä'aty yë: José, Benjamín ets Dan; ëpa'tkë'ëytsyow yë'ë nëjkx tjä'ä'aty yë Simeón, Isacar ets Zabulón; e xëëwkëtä'äkytsyow yë'ë nëjkx tjä'ä'aty yë: Gad, Aser ets Neftalí.

35Ja kajpn ja nyapots na'ëwtity jä'ä y'ayeny'atëty tëtujk mil xajpk ets ja naax kajpn jä'ä txëëwajnëty: Yaa yë Wintsën yajpaaty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Daniel

Daniel 1

1Ma mëtëkëëk jëmëjt yajkutukyën yë Joaquim jam Judá, jää ojts yë Nabucodonosor, Babilonyë yajkutujkpë jyä'ty jam Jerusalén ets tyajnatujky ja kajpn mëët ja tsyiptuunpëtëjk.

2Wintsën ojts kë'ëm tyajkutuky ets Nabucodonosor tmatsëty yë Joaquim ets yë'ë ojts näjyëtu'un tyajkutuky ets Nabucodonosor tyajpëtsëëmta'ajëty jap tsajptëkoty ja apëjk atu'unën mëti'ipë ja Tios jyä'ä'ajtypyën ets jap tpëjktaktaay ja Tios ja y'apëjk y'atu'unën ma ja kyë'ëm tsajptëjkën ma jap y'ityën kanaak ja tios mëti'ipë y'ëwtajtypyën;

3ojts näjyëtu'un tuknipëky yë Aspenaz, mëti'ipë nyiwintsën'ajtypyën ja ja'ayëty mëti'ipë këwent'ajtëpën ja kutujkëntëjk,

4ets twin'ixëty ja ëna'ktëjk mëti'ipë oyëtyën mëkëtyën, mëti'ipë kä'pxyëtyën, mëti'ipë wijyëtyën ets këpetyëtyën ets nyija'awëtyääytyëp winë ets mayëtëp tyuntëty ma ja kutujkëntaknën. Yë'ëjëty nëjkxëp yajtukni''ixëtë ja caldeo ja'ayëty ja y'aaw y'ayukëty ets ja y'ijxpëjkënëty.

5Yë Nabucodonosor ojts näjyëtu'un tni'ënä'ämë ets tääpë ëna'ktëjkëty yajmo'otëty ja kyä'äyënëty y'ukënëty jëtu'un tä ja yajkutujkpë kyäyën y'uukyën ets y'ijxpëktëty tëkëëk jëmëjt ko tyajjëjpkëxtëty ja ijxpëjkën tääts jam tyuntëty ma ja kutujkënën.

6Ma ya'atë ja ëna'ktëjkëtyën yë'ë ojts yajwin'ixtë yë Daniel, Ananías, Misael ets Azarías, aakyë'ë Judá y'u'unk y'ok,

7e ojts yajwëëwkuwitstë jä'ä ojts yajxëëwpätëtë ja mëti'ipë jam tuunpën ma ja kutujkëntaknën: Ets ja Daniel jä'ä ojts xyëëwpety Betsalsar; ja Ananías jä'ä ojts xyëëwpety Sadrac; ja Misael jä'ä ojts xyëëwpety Mesac ets ja Azarías, jä'ä ojts xyëëwpety Abed-negó.

8E ja Daniel jëtu'un ojts ja wyinma'any tpëjktä'äky ko ka'ap nyätyukyaj'ëxëëkëja'anyë ja yajkutujkpë ja jyi'kxy ets t'ënëmaay ja wintsën mëti'ipë jam tuunpën ma ja kutujkëntëjkën ets ka'ap tyukyaj'ëxëëkëtëty ja jë'kxy mëti'ipë ja yajkutujkpë jyi'kxy'äjtypyën.

9Tios ojts tyuny paaty ja wintsën mëti'ipë jam tuunpën ma ja kutujkëntëjkën oy ojts tja'akyukë tä ja Daniel y'ënëmaayën,

10je'eyëp ko jëtu'un yaj'ënëmaay ja Daniel: Ëk'ix, ëjts yë'ëjës ntsë'këp yë nwintsën, mëti'ipë yajkutujkpën. Jä'ä ko yë'ë tëëjës xy'ënëëmë tii mëpaat miitsëty xyjyë'kxtën ets tii mëpaat xy'uuktën, e ko miitsëty myaj'ijxtëpëty paki'ix ets ja wiinkëtypë ja mëku'uktëjkëty ni'kxëty ëjts tsojkës yë yajkutujkpë xy'ëkyaj o'knëty.

Biblia en Mixe de Quetzaltepec, Oaxaca, México
Active Translation in Process
© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

11Ënät ja Daniel ojts tmëëmëtyä'äky ja wintsën mëti'ipë ënäty të yajtuknipëkyën ets tkëwent'atëty ja Daniel, Ananías, Misael ets Azarías, jëtu'un t'ënëmaay:

12Tun yë mëyajtën yë'ë yam n'amëtoopy ets xytyuk'ijxmatstëtyës yë jë'kxy pëky mëti'ipë na'ujtsën ets nëë yi'iyë n'uuktëpës, majk xëëw y'itëty.

13Kom majk xëëw jää xy'ixëty wi'ix ëëtsëty nkëxë'ëktën mëët ja ëna'ktëjkëty mëti'ipë jyë'kxtëpën ja jë'kxy pëky mëti'ipë yajkutujkpë jyi'kxy'äjtypyën, wi'ix ënäty mijts xy'ixy ëëts nyajpaatë, yë'ë tunëp.

14Ja wintsën mëti'ipë ja jë'kxy pëky nyiwintsën'ajtypyën ojts tuk'ijxmatsy ya'atë ëna'ktëjkëty ets ojts tukjë'kxy aakyë'ë na'aay na'ujts.

15Ko majk xëëw, ojts yaj'ixy ko tääpë ja ëna'këty ni'ik oy ni'ik mëk ënäty kyëxë'ëktë këtiinëm jyëtu'unëty ja ëna'ktëjkëty mëti'ipë të tjë'kxtën ja yajkutujkpë ja jyi'kxy.

16Paaty ja wintsën mëti'ipë ja jë'kxy pëky nyiwintsën'ajtypyën ojts ja tsatym ja nëë ets ja kääky uuky ëpëky tpëjktä'äky ets ojts jä'ä tukjë'kxy ja na'aay na'ujts.

17Ya'atë nimajktaxkpë ëna'ktëjk, wijy ojts pyëtsëmtë ets këpety wyinja'awëtyääytyë wa'ats ja ijxpëjkën ets nija'awën. Yë Daniel nän yajniwijtääpy ijty yë kuma'ay ets ko tii yaj'a'ijxnaxy.

18Ko tpaty ja xëëw jëmëjt ma ja ëna'ktëjk nëjkx jap nyäwya'këxë'ëkëtë ma ja yajkutujkpën, ja wintsën mëti'ipë ojts yajtuknipëkyën ets tkëwent'atëty ja ëna'ktëjkëty yë'ë ojts wyoownëjkxëtë jap ma ja yajkutujkpën.

19Ënät ja yajkutujkpë ojts myëëtmëtya'akëtë ets ja yajkutujkpë ka'ap ojts t'ixy nimëti'ipë wyijyëty ja ëna'ktëjk jëtu'un tä ja ëna'këtyën mëti'ipë txëëwajtëpën Daniel, Ananías, Misael ets Azarías, mëti'ipë ojts wyë'ëmtën jam ma ja kutujktaknën ets ja yajkutujkpë tmëtuntëty.

20Ma ja jotmayën ets ja winma'any ma tsyokyën ja këpetyajtën ets ja ixpëkyajtën, yë yajkutujkpë xëmë ojts yajtëwëtë ets t'ijxy ko tääpë ja ëna'këty majknipät ijty kyëpety'ajnëtë këtiinëm ja wijyjyä'äytyëjkëty ets ja najtsja'apëtëjkëty mëti'ipë jam tuuntëpën ma ja yajkutujkpën.

21Yë Daniel ojts jääpaat tyuny ma ja kutujkëntëjkën ma ënäty mëtu'uk jëmëjt yajkutukyën yë Ciro.

Daniel 2

1Ma ënäty mëmäjtsk jëmëjt ja Nabucodonosor yajkutukyën, ojts kanaak ok jää wyinkuma'ay, ja wyinkuma'ay jä'ä tyäty myëmääpy tyäty myëtäjpy paaty ka'ap oy y'ëkmaa y'ëkpo'kxnë.

2Ënät twinwoowmujky kanaak ja këpetyjyä'äytyëjk, najtsja'apëtëjk, kajpxpojkpëtëjk ets ja ijxpëkyjyä'äytyëjk ets tyajniwijtëty ja kuma'ay. Ojts myiinta'atë ja ja'ayëty jam ma ja yajkutujkpën mëti'ipë ojts yajmëkajpxtën,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

3ets y'ënëmaayëtë ja yajkutujkpë: Ëjts tëëjës nwinkuma'ay, yë'ëjës yam nmëmääpy nmëtäjpy jä'ä ko ka'apës oy nja'akyukë tiitën jyatijäämpy.

4Ënät ja wijyjyä'äytyëjkëty ojts t'ëtsowtë ja yajkutujkpë mëët yë arameë ayuk: Mëj'äämpy yë yajkutujkpë y'ity. Tukmëmëtyaktëk ëëtsëty mëti'ipë të xywyinkuma'ayën ets yam myajtuknijawëty tii jëtu'un ja mkuma'ay jyatijäämpyën.

5Ëjts jëtu'unës të ntuknipëjktaakë, jëtu'un ja yajkutujkpë y'ëtsooy: Pën miitsëty ka'ap oy xyajniwijtë ja nkuma'ayës, piw nuuk ënät mjajta'atëty ets ja mjëën mtëjkëty xit ko'ow y'awinpijta'aja'any.

6E pën miitsëty xytyuk'ëwa'anëtëpës wi'ix nyiwijyën yë nkuma'ayës, myajmo'otëp yë näynyamo'ojë ets näykyumayë, ëpëky myajmo'otëty yë mëju'uyënëty. Paaty miitsëty yam n'ënëëmëtë ets xytyuk'ëwaanëtyëtyës wi'ix jëtu'un yë nkuma'ayës nyiwijy.

7Ënät ja ixpëkyjyä'äytyëjk jatëkok y'ëtsoowinpijtë: Tukmëmëtyaktëk ëëtsëty wi'ix jëtu'un yë yajkutujkpë të wyinkuma'ay etsës yam nimëtya'aktëty wi'ix nyiwijyën.

8Ëjts wa'atsës ntyätynyijawë wi'ix miitsëty mëta'aka'antë. Jëtu'un ja yajkutujkpë y'ëtsooy. Jä'ä ko tëë xynyijawëtë wi'ix yam të n'ëna'anyën.

9Paaty n'ënëëmëtë pën miitsëty ka'ap xynyikajpxtë yajxon wi'ix nyiwijyën mëti'ipës të nwinkuma'ayën, miitsëty tu'knax yam xykyumëtowtëty, jä'ä ko jä'ä nëjkx yajja'akyukë ko miitsëty tëë xytyuknipëjktaakëtë wi'ix xywyin'ëëna'antënës.

10Ka'ap maa pën naaxwiinyëtë naaxkëjxy yajpaaty. Jëtu'un y'ëtsoowtë ja wijyjyä'äytyëjk, mëti'ipë nyikajpxëpën mëti'ipë Wintsën tsyojkpyën. Näyjyëtu'un ka'ap maa yajkutujkpë mëti'ipë jëtu'un ënaanp ets y'amëtoopyën tii tä mijts të xy'amëtoyën yë wiyjyä'äytyëjkëty, najtsja'apëtëjkëty ets ixpëkytyëjkëty.

11Mëti'ipë yë yajkutujkpë y'amëtoopyën tsip ets pën tnikajpxëty, yë'ë tëy yë tiostëjkëty mayëtëp yë'ë; je'eyëp ko yë tiosëty ka'ap yajpaatë ma naaxwiinyëtë ja'ayën.

12Ënät ja yajkutujkpë jyoot'anpëjky ets ni'ënä'ämëy ja ijxpëkyjyä'äytyëjk ets wijyjyä'äytyëjkëty mëti'ipë jam Babilonyë yajpatëpën ets y'ooktëty.

13Ko ojts ja ya'atë ënä'ämën yajnijawë ënät näjyëtu'un yaj'ixtaaytyaktë yë Daniel ets ja myëku'uktëjkëty ets näjyëtu'un y'ooktëty.

14Ënät ja Daniel ojts mëët ja jot winma'any niwijypyë tmëkäjpxy ja Arioc, ja tsiptuunpë wintsën, mëti'ipë ënäty të nyiminëtën ets yaj'ooka'anëtë.

15Tääts tyajtëëy: ¿Wi'ix ko yë yajkutujkpë jëtu'unpë ënä'ämën janty poj'am të tyajpëtsëmy? Tä ja Arioc tyukmëmëtyakëyë.

16Ënät ja Daniel ojts nyijkxy ma ja yajkutujkpën ets tpëjktsooy wä'än myo'oyë tu'kxëëw mäjtsk xëëw ja juukyajtën ets yajniwijxëtëty ja wyinkuma'ay wi'ix nyiwijyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

17Ënät ojts nyijkxy ma ja y'ijtaknën ets ja myëku'uk tukmëmëtyaktaay wi'ix ënäty ja yajkutujkpë y'ënä'änyën, tam ënätyëty ja Ananías, Misael ets Azarías,

18ets t'amëtow tpëjktsowtëty ja Wintsën ets myo'ojëtëty ja wijyajtën, këtiipë yaj'ookëtëty ja yajkutujkpë mëët ja wijyjyä'äytyëjkëty mëti'ipë Babilonyë ja'ayëtyën.

19Jä'ä tsu'um yë Daniel ojts yë Wintsën tyuk'a'ijxnaxyë mëti'ipë ja Babilonyë yajkutujkpë nyijawëjäämpyën, ënät ja Daniel tkukajpxëy tja'awëkyëtakëy ja Wintsën.

20Mëët ya'atë aaw ayuk: Kënu'kxy yë xyëëw nyaaxëty xëmë yë Wintsën, jä'ä ko yë wyijy'ajtën ets kyutujkën yë'ë jyä'ä'ajtyp.

21Yë'ë yajtëkatsyp yë xëëw jëmëjt; yë'ë pyëjktäkpy ets yë'ë yajkutujkpy mëti'ipë ënä'ämpën yajkutujkpën, yë'ë myoopy yë wijyajtën yë wijyjyä'äytyëjk ets yë'ë yaj'ijxpëkytyäkpy yë mëti'ipë ixpëkyën.

22Yë'ë yaj'ijxëp ets yë'ë yajnikëxë'kpy ja jot winma'any tsipë ets yu'utsypë; nyija'ap mëti'ipë akootstuuy yajpatpën, jä'ä ko yë'ë myëët'ajtyp yë jajën të'kxën.

23Mijts Tios, mëti'ipë Tyiosajtën yë nteety n'apës, tyam nkukajpxë nja'awëkyëtä'äky ets tyam ntukxoontä'äky, jä'ä ko mijts tëëjës xyajwijtyä'äky ets tëëjës xymyo'oy yë wijyajtën; e mijts tëëjës ënät xytyuknijawë mëti'ipë të n'amëtowtën: Tëës xytyuknijawëtë mëti'ipë ënäty ja yajkutujkpë myëmääpy myëtäjpyën.

24Ënät ok ja Daniel ojts tninëjkxy ja Arioc, mëti'ipë ënäty ja yajkutujkpë të tyuknipëkyën ets tyaj'o'kta'ajëty ja wijyjyä'äytyëjk jam Babilonyë yajpaatën ets t'ënëmaay: Këtii xyaj'ooky yë wijyjyä'äytyëjk. Woowjaanpës ma yajkutujkpën wä'än nëk tukmëmëtyä'äky wi'ix yë wyinkuma'ay nyiwijyën.

25Ënät ja Arioc ojts twoownëjkxy ja Daniel jam ma ja yajkutujkpën Nabucodonosor ets t'ënëmaay: Ma yë jutië ja'ayëty tëëjës tu'uk npaaty yë ja'ay mëti'ipë nyija'apën wi'ix yë mkuma'ay nyiwijyën.

26Ënät ja yajkutujkpë t'ënëmaay ja Daniel, mëti'ipë ënäty tyijtëpën Beltsasar: ¿Mjanty yajniwijëp yë nkëma'ayësë mëti'ipës të nwinkëma'ayënë?

27Ënät ja Daniel y'ëtsooy: Ka'ap maa wiyjyä'äy, ka'ap ma nasja'apë, xëëwmääpyë, wijyjyä'äy mëti'ipë nyija'apën wi'ix nyiwijyën yë yajkutujkpë wyinkuma'ay.

28Tu'uk jää je'eyë Tios mëti'ipë tsajpjotm yajpatpën mëti'ipë nyikajpxtääpyën tiijaty yu'utsy'ijtpën ets yë'ë të tuknijawë yë yajkutujkpë tii tunan jatanëpën. Tyamës yë yajkutujkpë ntukmëmëtya'akëty mëti'ipë të twinkuma'ayën ets mëti'ipë të twin'ixyën ko ënäty jam myä'äy.

29Jam ënäty ja yajkutujkpë myä'äy wyiitykyijxy myaapäjnkëjxy; yë'ë ënäty myëmääpy myëtäjpy wi'ix ja xëëw jëmëjt myiny wyinkony, e mëti'ipë nyikäjpxypën ja mëti'ipë yu'utsy ijtpën të tyuknijawëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

30Ëjts tëëjës näjyëtu'un nyajtuknijawë ya'atë winma'any mëti'ipë miimp këtakpën, ka'ap yë'ëjëty koos ni'ikës nwijyëty këtiinëm ja wiinkëtypë ja ja'ay, yë'ëkyëjxmës të nyajtuknijawë etsës ntukmëmëtya'akëty yë yajkutujkpë wyinkuma'ay wi'ix nyiwijyën ets tnijawëty tja'akyukëty wi'ix ja jyot wyinma'any y'ënä'änyën.

31Ja Wintsën tëë twinkuma'ay tu'uk yë mëjpotsy mëti'ipë atë'kxpën ets nëkooyë yaj'ijxnë atsë'ëk ajawë.

32Ja kyëpajk aakyë'ë pu'ts pujxn; ja kyäty aakyë'ë poop pujxn; ja myox ets ja jyëxk aakyë'ë tsuxkpujxn;

33ja pyuuy yë'ë juunpujxn; ja tyeky aakyë'ë juunpujxn ets ja wiinkpë yë'ë mo'onts.

34Yë'ë ënäty ja yajkutujkpë y'ijxyp, ko jam kopkkëjxm tu'uk tsaa të kyutëkë ets nitëyë jam të tyimkëtä'äky ma ja awinaxën mëti'ipë pujxn mëët y'oytyunyëtyën ets mya'ta'ay.

35E ja pujxn ets ja juunpujxn ets ja tsuxkpujxn ets ja poop pujxn ets ja pu'ts pujxn naaxwayën të jyajta'ay, jëtu'un tä yaj'ixyën yë naaxway ko xyëkopk'aty ko yë tsajpmok pyajk'aty ets të wyimpapojta'ay, ka'ap të wyi'imy nitu'uk nu'unën. E ja tsaa mëti'ipë të yajma'ta'ayën jëtu'un të y'awinpity tä tu'uk mëj kopkën ets tëë tyajwintujkta'ay yë naaxwiinyëtë.

36Jëtu'un ja yajkutujkpë të kyëma'ay. E tyam yë'ëjës yam nikajpxäämpy wi'ix nyiwijyën.

37Mijts yajkutujkpë mijts tu'uk mëj'äämpy mnajxp yajkutujkpë, jä'ä ko Wintsën mëti'ipë tsajpjoty yajpatpën yë'ë kutujkën të mo'oyë ets tëë mo'oyë mëk'ajtën ets mëj'ajtën

38ets mijts m'ënä'ämtääpy tëkokyë yë ja'ay, yë jëyujk yë joon ets wä'än timy tyiijëty, yë Tios yë'ë të mo'oyë mëk'ajtën ets mijts winë xy'ënä'ämta'ajëty, yë'ë jëtu'un të xywyin'ixy tä ja pu'ts pujxn tkëpajk'atyën.

39Ok wiinkpë yajkutujkpë pyëtsëma'any mëti'ipë naxy nëjkx nyäxy ma mijtsën ets nëjkxëp wiinkpë yajkutujkpë jyää'aty, mëti'ipë të xy'ixyën tä tsuxkpujxnën, mëti'ipë nëjkx näjyëtu'un y'ëne'emyën naaxwiinyëtë apëtsëmy.

40Nëjkxëp wiinkpë yajkutujkpë pyëtsimy, jä'ä ja mëmajktaxkpë, yë'ë të xywin'ixy tä juunpujxnën; jëtu'un tä yë juunpujxnën yajma'tääpy winë, jëtu'un nëjkx tääpë yajkutujkpë tyajkutëkooytyä'äy ja wiinkëtypë ja yajkutujkpë.

41Yë yajkutujkpë tëë näjyëtu'un twin'ixy ko tam tu'uk ja tyeky mëti'ipë mo'ontsën ets tu'uk yë'ë juunpujxn; tääpë jä'ä nyiwijy ko ja kutujkën nëjkxëp mäjtskpëky nyäwyä'kxyë, tu'uk nëjkx mëk pyëtsimy ets tu'uk ëmaay paki'ix, jëtu'un tä tu'uk ja tyekyën pujxn ets tu'uk mo'onts.

42Ja tyekywyä'äxy tam mëti'ipë pujxnën ets tam mëti'ipë mo'ontsën, tääpë jä'ä nyiwijy ko jëna'ajëty nëjkx ja yajkutujkpë mëk yajpaaty ets jëna'ajëty ka'ap.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

43Ets jëtu'un tä ja yajkutujkpë të t'ixyën xëpiny ja tyekywyä'äxy tmëëtëty ja awinax, tam mëti'ipë pujxnën ets tam mëti'ipë mo'ontsën, jëtu'un nëjkx tääpë kutujkën jyäty; nëjkxëp jyanäpyëk jyanäy'uukëtë ja ja'ayëty, je'eyëp ko ka'ap nëjkx oy yajkutuktë, jä'ä ko jëtu'un ënätyëty tä yë pujxnën ka'ap nyätyuktëkëty mëët yë mo'onts.

44Ma ënäty tääpë yajkutujkpëtëjk y'ënä'ämtën, jää nëjkx yë Tios tpëjktä'äky yë kyutujktakn mëti'ipë ka'ap nijëna'a kyutëkoyën ets yë'ë nëjkx myëjnaxy, nëjkxëp ja wiinkëtypë ja kutujkën tyajkutëkooytyä'äy ets yë'ë xëmëkyëjxm nëjkx y'ity.

45Yë'ë yë yajkutujkpë të twin'ixy ko të t'ixy tu'uk ja mëjtsaa të kyutëkë ma ja kopkën ets ka'ap pën të kyutijnaxyë; ja tsaa mëti'ipë ojts tyaj'awinpijta'ayën naaxwayën ja poop pujxn, pu'ts pujxn, tsuxkpujxn, juunpujxn ets ja mo'onts. Yë mëjpë Tios tëë tuknijawë yë yajkutujkpë mëti'ipë tunan jatanëpën. Yë kuma'ay tëy yë'ë ets wi'ix nyiwijyën nän mëtëy yë'ë.

46Ënät ja Nabucodonosor yajkutujkpë nyäkyoxtënaaytyakë ma ja Danielën, ojts wyintä'äky nyaaxkoy ets ni'ënä'ämëy wä'än ja Daniel tyajmo'oy ja wintsë'kën ets wä'än tyajtukwinjoky yë poom.

47Ok t'ënëmaay yë Daniel: Tëy jaanty yë'ë mijts yë mTios, ni'ik myëjëty këtiinëm jyëtu'unëty yë wiinkëtypë tios; yë'ë nyiwintsën'ajtääpy yë yajkutujkpëtëjk ets yë'ë yäjkpy yë nija'awën ma tsipëtypë ets yu'utsypë winma'any, paaty mijts të xynyijawë wi'ix nyiwija'anyën ya'atë nkuma'ayës.

48Ënät ja Babilonyë yajkutujkpë ojts tpëjktä'äky mëj wintsën ma ja Babilonyë kajpnën, ojts näjyëtu'un tmo'oy may yë näynyamo'ojë ets näykyumayë, ojts tuknipëky ets y'itëty yajkutujkpë ma ja y'itjotmën ja Babilonyë ja'ayëty ets yë'ë ojts näjyëtu'un tpëjktä'äky ets tniwintsën'atëty ja ijxpëkyjyä'äytyëjkëty mëti'ipë jam ma ja naax kajpn yajpatëpën.

49Ojts näjyëtu'un yë Daniel t'amëtoy; ets yajkutujkpë tpëjkta'akëty yë Sadrac, Mesac ets Abed-negó ma mëj'äämpyëtypë tuunkën, mëti'ipë yajpatpën ma Babilonyë ja'ayëty yë y'itjotëtyën. Yë Daniel jam ojts wyi'imy wintsën ma ja yajkutujkpën.

Daniel 3

1Yë Nabucodonosor yajkutujkpë, ojts tni'ënä'ämë ets tu'uk yaj'oytyunëtyë yë awinax aakyë'ë yajtuk'oytyunëp yë pu'ts pujxn, jä'ä kyëjxmëty majkmokx xajpk ets tu'kxajpk ja mäjtsk kë'ënux myëjwiinëty ets jam ojts tni'ënä'ämë yajpëjkta'akëty ma ja Durá joyjotmën, mëti'ipë nyitënääpyën yë Babilonyë.

2Ënät tnikäjxëtyääy ja yajkutujkpëtëjk, mëti'ipë ënä'ämtëpën maajaty ja naax kajpnën mëti'ipë ja Babilonyë nyitënääpyën, ojts tnikäxë näjyëtu'un yë tsiptuunpë wintsëntëjkëty, kajpxwijpëtëjkëty, mëti'ipë meenykyoonë'ktëpën, mëti'ipë nyipaye'eytyëpën yë jotmay, mëti'ipë kutuunk'ajtëpën ets myiinta'atëty ma jam ja awinax yajnixëëwtuna'anyën mëti'ipë ja Nabucodonosor të t'oytyunyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

3Ënät ja ja'ayëty myujktaaytyë mëti'ipë ënäty mëj'äämpy ijtëpën ma ja naax kajpnëtyën ma jam yajnixëëwtuna'anyën ja awinax.

4Ënät ja ja'ay tukkajpxëy mëti'ipë ënäty të yajtuknipëkyën ets t'ënëmaay ja mayjyä'äy: Mëtoow'itë ya'atë aaw ayuk miitsëty naax kajpnëty, ninu'un të mja'tën ets ninu'un wiinkëtypë aaw ayuk xykyajpxtën.

5Ko xymyëtowtëty ja xuxn yajtukxu'uxy ets ja cítara, ja lirë ja salterië ja gaitë ets tu'kë'ëyë xuxn wojpk mëti'ipë ënaanpën, ënätyë mnäykyuxtënaaytyakta'ajëtëty ets xy'ëwtatëty ya'atë ja awinax pu'ts pujxnëmpë mëët y'oytyunyëtyën, mëti'ipë të tni'ënä'ämën yë yajkutujkpë Nabucodonosor ets kyojëty.

6Pën ka'ap kyoxtänë ets pën ka'ap t'ëwtaty ya'atë awinax, jap nëjkx yajkujëpipë ma jap yë jëëntooytyaknën mëti'ipë jap tyam aanpëjkpën.

7Ko ja ja'ay tmëtoowtë ja xuxn ets ja kow y'ënaantä'äky ënätyë ojts nyäkyoxtënaaytyakta'ajëtë ets t'ëwtajtë ja awinax mëti'ipë ënäty të yaj'oytyunyën mëët yë pu'ts pujxn.

8Ënät ja caldeo ja'ayëty ojts ya'atë winma'any tpaatë ets ja pyoky ojts t'ixtaayëtë ja jutië ja'ayëty ets ojts tni'ëënëtë ma ja yajkutujkpën Nabucodonosor,

9jëtu'un t'ënëmaaytyë: Mëj'äämpy xëmë m'ity mijts yajkutujkpë ets xëmë yë mxëëw yaja'amyätsëty.

10Mijts yajkutujkpë tëë xynyi'ënä'ämë ets tëkokyë yë ja'ayëty kyuxtënaaytyakta'atëty ko tmëtoowpaatëty ja xuxpë wojpë y'ënaannta'aktëty,

11e pën jëtu'un kyatuumpyën jap yajkujëpipëty ma jëëntooytyaknën mëti'ipë jap tyam aanpëjkpën.

12E tëëjës n'ixtës, ko täa yë jutië ja'ayëty mëti'ipë yë yajkutujkpë jam yajtuumpyën ma kutujktaknën ets y'ënä'ämtëty ma Babilonyë kajpn tnitänën, yë'ëjëty ka'ap ninu'un tmëët'atë ma mijtsën yajkutujkpë, ka'ap t'ëwtatë yë tios mëti'ipë n'ëwtajtëmën ets ka'ap t'ëwtatë ja awinax mëti'ipë mijts yajkutujkpë të xynyi'ënä'ämën kyojëty. Yë'ë yë Sadrac, Mesac ets Abed-negó.

13Ja Nabucodonosor yajxon ojts jyoot'anpëjknë ets tnikäjxëy ja Sadrac, Mesac ets Abed-negó. E ko jam myiintë,

14ënät ja yajkutujkpë yajtëëwëtë: ¿Janty tëy yë'ëjë ko miitsëty ka'ap xy'ëwtatë ëëts yë ntiosëty ets nän ka'ap xywyinkoxtänëtë ja awinax mëti'ipë të ni'ënä'ämën kyojëty?

15¿Wi'i m'ëwtatantëp ets mwinkoxtänëjantëp yë awinax mëti'ipës të ni'ënä'ämën ets kyojëtyë ko ënäty ja xuxpë wojpë tyëkëtë xuxpë? Jä'ä ko pën miitsëty ka'ap xy'ëwtatë ya'atë awinax, jap ënät jëëntooytyaknjoty myaj'ajëpipëtëty mëti'ipë jap tyam aanpëjkpën; e ko ënät jap myajpëjkta'aktëty ¿pën tios ënät mnäyajtso'okëtëp?

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

16Tyaapë ka'ap tjëkyepy nimëtyakmëty, jëtu'un ja ëna'ktëjkëty y'ëtsoowtë.

17Ëëts ja nTiosëty, mëti'ipë n'ëwtajtëpënës, yë'ëjës xyajtso'oktëp jap jëënjoty ets muum ëxëëktum ma ënäty ja yajkutujkpë ëëts xypyëjkta'aka'antën, yë Wintsën yë'ë ëëts xyajtso'okantëp.

18E oy tkatuunpëty jëtu'un tä ëëts yam n'ëna'antën, mijts yë'ë mnijawëp ko ëëtsëty ka'apës tääpë awinax n'ëwtata'antë ets ka'apës nwinkoxtänëja'antë mëti'ipë të xy'oytyunyën mëët yë pu'ts pujxn.

19Ko ja Nabucodonosor jëtu'un tmëtooy ja ëna'ktëjk y'ëna'antë, tsaptsëm ojts ja wyiin jyëjp jyajta'ay mëët ja joot'anë. Ënät ni'ënä'ämëy ets tyaj'aanpëktëty ja jëënjut wëxtujk'ok;

20ets ojts tuknipëky ja tsyiptuunpëtëjk mëkëtypë ets tsumtëty mëët yë tejpxy ja Sadrac, Mesac ets Abed-negó ets nëjkx jap tkujëpipëtë ma ja jëënjutën.

21Ja nitëkëëkpë ja ëna'ktëjkëty, tam ënäty je'eyëm tmëët'atë ja wyit mëti'ipë myëwintsën'ajtëpën ko ojts yaj'atsum yajtekytsymtë ets yajkujëpijpëtyë jap jëënjoty.

22E jä'ä ko tëë ënäty ja yajkutujkpë y'ënä'äny ko yë y'ënä'ämën ënätyë mëpaat yajpaatuny, tëë ënäty ja jëënjut nyayä'änpëjknë, ja jëën nëkooyë ojts pyëtë'knë paaty ja tsiptuupëtëjkëty y'o'ktaaytyë ko ja jëën pyatëtë mëti'ipë ënäty ojts të tkujëpijpnaxtën ja nitëkëëkpë ja ëna'ktëjk,

23kë'ëtsumy tekytsym ojts jap jëënjutjoty kya'ata'atë.

24Ënät ja Nabucodonosor ënätyë y'ëxwä'ätsë'ky ets mëët ja jotmay t'ënëmaay ja nyaxkajpxëpëtëjk mëti'ipë tuuntëpën ma yajkutukyën: ¿Ti këtiijën nyitëkëëk'atë tääpë ëna'ktëjkëty mëti'ipë të yajkujëpipëtën jëënjutjotyë? Jëtu'un, nitëkëëk të yajkujëpipëtë, jëtu'un y'ëtsoowtë.

25Nimajktaxkës jap n'ixtë ets tëë yajkë'ëkaj yajteky kyäjtë, najxtëp tëjkëtyëp jap jëënjoty ets ka'ap yaj'ixtë wi'ix jyatë, ja mëmajktaxkpë ja ja'ay jëtu'un yaj'ixy tä tu'uk Tios kukäjpxy.

26E ko jëtu'un kyajpxtaay, ënät ja Nabucodonosor ojts jam nyijkxy jëënjut ëkë'ëm ets mëk yujk'ënany: Sadrac, Mesac ets Abed-negó, miitsëty, Tios Ni'ik Këjxmëpë m'u'unk'ajtëtëp, pëtsëmtë jap ets yam mintë. Ënät nitëkëëk pyëtsëëmtaaytyë jap jëënjutjoty,

27ënät wyinkoontaaytyë ja yajkutujkpëtëjk ets ja kutuunktëjkëty jä'ä y'ijxtëp ja tääpë ja nitëkëëkpë ja ëna'këty mëti'ipë ka'ap wi'ix të jyatën ets ka'ap ja jëën wi'ix të tyunëtë ets t'ixtë ko nitu'uk ënäty kyakiipyxyuuktë ets niwi'ix ja wyit tyujkxy të kyajatë ets ka'ap maa të jyëëntukmëjojtë.

28Ënät yujk'ënany ënätyë ja Nabucodonosor: Kënu'kxy mëjjawë nyaxëty yë Tios mëti'ipë y'ëwtajtëpën yë Sadrac, Mesac ets Abed-negó, mëti'ipë të tkexyën yë tsyajpjotmëtë kukäjpxy ets tyajtso'oky yë jyä'äy mëti'ipë oy mëtuunëpën, jä'ä ko

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

yë'ëjëty ka'ap yë o'kën të tsë'ëkëtë ko të tkäjpxykyutëjtë yë yajkutujkpë jä'ä ko yë'ëjëty mëj tjëkyäptë yë Tyiosëty ets ka'ap të t'ëwtatë wiink tios.

29Tyam yë'ëjës yam nikäjpxyp ko pën ëxëëk tnikäjpxy tnimëtya'akëty yë Tios mëti'ipë tyaapë ëna'këty y'ëwtajtëpën nëjkxëp yaj'atsuk yajtuktsukë ets nëjkx ja jyëën tyëjk tsaanipiy y'awinpity oy ënäty myaakajpnëty tsyoony ets wä'än myëti'ipë y'ayukëty tkäjpxy, jä'ä ko ka'ap maa tios mëti'ipë jëtu'un yajtsokpën tä yë'ëjëty yë Tyiosëtyën.

30Ënät ja yajkutujkpë ojts tmo'oy tyaapë ëna'ktëjkëty këjxmëtypë tuunk ma ja kyutujktaknën ets ojts näjyëtu'un y'ënä'ämtë ma ja itjot tnitänën ja Babilonyë.

Daniel 4

1Ëjts Nabucodonosor, ntsojkpyës ets jyää'atëty jotkujk'ajtën, oy juukyajtën ma nitëkokyë ja'ayëtyën mëti'ipë naax tsënaay kajpn tsënaaytyëpën, ma wiinkëtypë naax kajpnën ets ma tëkokyë naaxwiinyëtën mëti'ipë wiink ayuk kyajpxtëpën.

2Ntsojkpyës ets miitsëty xynyijawëtëty wi'ix yë Tios Ni'ik Këjxmëpë tii winë tunyën ets wi'ix winë mëj këjää të tunyën ma ëjtsën.

3Tëë yë myëj'ajtën tyaj'ixyë mëjwiin këjää. Xëmëkyëjxm y'ita'any yë kyutujkën ets y'ënä'ämën ijtëwaanp yë tu'kjuuky tu'kkä'äx.

4Ëjts Nabucodonosor, jotkujkës ënäty jam njuuky'äty maas yë nkutujktaknën ets nitiijës ënäty nkamëmay nkamëtajy.

5Ets tëkok ojts jyäty kyëpety, koots, ko'knääpyës ënäty koos ojts nwinkuma'ay, nëkooyës ojts ntsë'kënë. Jä'ä ko atsë'ëk ajawës ojts nwinkuma'ay.

6Ënätës nikajpxëtyääy ja wijyjyä'äytyëjk mëti'ipë yajpatëpën ma Babilonyë kajpnën, etsës xytyukmëmëtya'aktëty wi'ix ja nkuma'ayës nyiwijyën.

7Tä myiintaaytyë ja wijyjyä'äytyëjkëty, ja xëëwmääpyëtëjkëty ja najtsja'apëtëjkëty ets tëkokyë ja ijxpëkyjyä'äytyëjkëty, ënätës ntukmëmëtyaktaaytyë ja nkuma'ayës, je'eyëp ko ka'ap ojts tmëwinma'aypyaatë wi'ix nyiwijyën.

8Ok yë Daniel myiiny, mëti'ipë näjyëtu'un yajtijpën Beltsasar jä'ä ko jëtu'unës yë ntios txëëwaty, yë Daniel jëtu'un yë jyuuky'äty ijxtëm yë tios tsokyën mëti'ipë wa'ats ijtpën, e tëëtsës ja nkuma'ay ntukmëmëtyä'äky:

9Mijts Beltsasar, mëti'ipë nyiwintsën'ajtypyën yë wijyjyä'äytyëjkëty, wa'atsës nijawë ko mijts Tios mnë'ëwinwoow mtu'uwinwoowëp ets mnija'awëtyääpy mëti'ipëjaty tsipën. Mëtoow'it mëti'ipë nwinkuma'ayën ets xytyukmëmëtya'akëtyës wi'ix nyiwijyën.

10Jëtu'unës të nwinkuma'ay maas ënäty nma'ayën: Jam naaxjotm jam tu'uk yë mëj kepy tyänën këjxm.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

11Ja kepy ojts yeeky ets mëj kepy y'awinpijty; yë xye'enty jampaat jyä'ty tsajpkëjxm, jam këjxm wa'ats yajtuk'ijxëtyä'äy ja naaxwiinyëtë.

12Oy jyänty yaj'ixy ja y'ääy ets nëkooyë myäy'ajnë, jyëkyejpy ja aayjëyujk ujtsjëyujk jam jyi'kxypyata'atëty. Jam ja jëyujk tpa'tma'a tpa'tpo'kxtë ma nyinikën, ja joon jëyujkëty jëtu'un ja pyä'än jam tjanty y'oytyuntë ma ja kepyxye'entyën ets aak ja yaj'ixy jyi'kxypyata'atëty tëkokyë jënu'un winë jyuuky'ätyën.

13Ënätës ajotkumonë të n'ixy tu'uk kyëtä'äky yë tsajpjotmëtë kukäjpxy,

14ets mëk të yajmëtoy y'ënä'äny: Yajkëtawtë tääpë kepy, winpujxta'atë yë xye'enty, yajjënajktaayëtë y'ääy ets ixko'owta'atë yë tyëëm. Wä'än tkäkta'atë yë jëyujkëty mëti'ipë pya'tmaatëpën ma nyinikën ets wä'än tkäkta'atë yë joonëty mëti'ipë jam yë pyä'än të t'oytyuntën.

15Yi'iyë kepy kyopk yajwë'ëmtë ets tyikts; yë'ë tuknaaxkutsumëtë yë juunpujxntejpxy ets yëk pujxn ets jam ujtsjotm xy'ëxmatstëty. Wä'än tnimaanikyë ets jëtu'un tyajpaaty tä aayjëyujk ujtsjëyujkën.

16Wä'än yë jyot wyinma'any tëkooytyä'äy ets jëtu'un myäyëty tsyajëty jëyujkën ets wëxtujk jëmëjt jëtu'un y'itëty tsuu lokë.

17Ya'atë tëytyu'unën të yajnikäjpxy, mëti'ipë yë anklëstëjk këwent'ajtpë të t'awitstën ets tëkokyë naaxwiinyëtë ja'ay nijawëtëty ko yë Tios Ni'ik Këjxmëpë myëët yë mëk'ajtën ma naaxwiinyëtë ja'ay kyutujktaknëtyën, myoopy yë kutujkën yë ja'ay mëti'ipë tyuk'më'a'ijxëpën ets yajwintsën'ajtyp ja ja'ay yu'unkpë naxymyëpë ma ja naax kajpnën.

18Jëtu'unës të nwinkuma'ay, ëjts Nabucodonosor yajkutujkpë. E mijts Beltsasar, tuk'ëwa'anëkës ënät wi'ix nyiwijyën, jä'ä ko wijyjyä'äytyëjkëty mëti'ipë yajpatëpën maas yë nkutujktaknën ka'ap të tyajniwijtë; e mijts mayëtëp xyajniwijëty jä'ä ko yë'ë Tios yë myëj'ajt y'oyajtën kënu'kxypyë mtu'uwinwoowëp.

19Ënät ja Daniel, tmëmay tmëtajy jeky, natsë'k naja'awëp wäänjaty jä'ä ko kanaak ja wyinma'any jap nyäxy tyëkë kyëpajkjoty. E ëjts yajkutujkpë ënätës t'ënëmaay ja Daniel, këtii nëkooyë xymyëmay xymyëtajy yë nkuma'ayës ets këtii xymyëmay xymyëtajy wi'ix nyiwija'anyën. Ets ja Beltsasar y'ëtsooy: Mon tuk ja yajpaaty ja yajkutujkpë ja myëtsip ma kyëta'aka'anyën ya'atë ëyo'on mëti'ipë yë yajkutujkpë të twinkuma'ayën.

20Ja mëj kepy mëti'ipë mijts yajkutujkpë të xywyinkuma'ayën, mëti'ipë tsajpjotmpaat ja'ajtpën ma yaj'ijxta'ayën winë naaxwiinyëtë apëtsëmy,

21mëti'ipë janty oyëty ja y'ääyën ets may ja tyëëm ets jyi'kxypyata'atëty tëkokyë mëti'ipë juuky yajpatëpën, ma y'amin y'a'ookëtën ja aayjëyujk ujts jëyujkëty, ma ja pyä'än tpëjkta'aktën ja joonëty,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

22tääpë kepy mijts yë'ë yajkutujkpë, mëti'ipë të yeekyën ets mëk të mëj'äämpy të m'awinpity. Yë mkutujkën tëë yajxon myëjë kyëjääjë jëtu'un tä jeexyë jampaat jyä'tyën tsajpjotm ets m'ënä'ämën tëë jya'ajta'ay naaxwiinyëtë apëtsëmy.

23Mijts yajkutujkpë nän tëë xy'ixy ko tu'uk yë tsajpjotmëtë kukäjpxy kyëtä'äky ets y'ënä'äny: Yajkëtawtë tääpë kepy ets yajkutëkoytyë, yi'iyë kepy kyopk myajwë'ëmtëp ets tyikts; ets xykyutsumtëty mëët yë pujxntejpxy mëët yë juunpujxn aats, wä'än jam tyajpaaty aayjoty ujtsjoty. Ets nyimaanikëtëty ets jëtu'un jyuuky'atëty tä aayjëyujk ujtsjëyujkën wëxtujk jëmëjt.

24Jëtu'un nyiwijy ja Wintsën Ni'ik ja tyijytyu'unën mëti'ipë të tuknipëjktaakën tuna'any ma mijtsën yajkutujkpë.

25Mijts yajkutujkpë myajwoowpëtsëmaanp ma ja mayjyä'äyën ets myajwoownëjkxa'any jam aayjyotm ujtsjotm ma mjuuky'atëtyën tä aayjëyujk ujtsjëyujk jyuuky'atën; yë'ë m'okëp yë mëëy tä yë tsajpkaa myiiy'okyën ets nëjkxëp yë mjot mnini'kx nyimaanikyë. Jëtu'un nëjkx mjuuky'äty mijts yajkutujkpë wëxtujk jëmëjt, koonëm xynyijawëty ko yë Tios Ni'ik yë'ë myëët'ajtyp yë kutujkën ma tëkokyë yë naaxwiinyëtë ja'ayën ets yë'ë yaj'ëne'empy yajkutujkpy mëti'ipë yë'ë tyuknipëjktakëpën.

26Yë ënä'ämën mëti'ipë ënaanpën ko wä'än ja tyikts ets ja kepy kyopk tyajwë'ëmtë, jä'ä nyiwijy ko yë yajkutujkpë yajmo'ojaanp jatëkok yë kyutujktakn ko ënäty t'ijxpaaty ets tja'akyukë ko yë Tios yë'ë myëët'ajtyp yë kutujkën.

27Paaty n'ënëëmë mijts yajkutujkpë ets xypyatunëty tëkokyë mëti'ipë yam ntukwinjawëjäämpyën: mëtëy winë tun ets këtii m'ëk pokytyuunë; ëxmats yë ëxëëktu'un ëxëëk kajpxën ets putëkë yë ëyoopëja'aytyëjk. Jëtu'un jeky mjuuky'atëty ets akujk jotkujk myajpaatëty.

28Tëkokyë ya'atë aaw ayuk mëti'ipë yajtuknikäjxën yë Nabucodonosor yajkutujkpë ojts tyuunta'ay jyajta'ayë:

29Tam ënäty tëkok nyäxy tyëkë ma kyëmoontëjkopkën mëti'ipë jamën Babilonyë,

30ko y'ënäny: Ixtë, nëkooyë yë Babilonyë kajpn myëj'ajnë. Ëjts të nkojy mëëtës yë nkutujkën ets mëëtës yë n'ënä'ämën ets yaj'ixëty wi'ix nmëj'äämpyëtyës.

31Tam ënäty kyajpx ëtë'ëtsynyëm ko jam tsajpjotm yajmëtooy käjpxy y'ënä'äny: Mëtow yajxon mijts Nabucodonosor yajkutujkpë. Yë mkutujktakn ka'ap mijts xy'ëkjä'ä'ajnë;

32Myajjuutaanp yam ma mayjyä'äyën ets nëjkx mjuuky'äty mëët yë aayjëyujk ujtsjëyujk; wëxtujk jëmëjt m'ujts jë'kxëty tä tsajpkaa y'ujts okyën, koonëm xynyijawëty ko yë Tios Ni'ik mëk yë'ë ets yë'ë y'ënä'ämtääpy yë naax kajpn naaxwiinyëtë apëtsëmy ets yë'ë pyëjktäkpy kë'ëm pën yajkutukëpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

33Jä'ä xëëw ojts jyänty y'atëy ijxtëm ënäty ja kuma'ay të nyiwijyën, ojts ja Nabucodonosor jyänty yajjuuty jam ma ja mayjyä'äyën ets wëxtujk jëmëjt ojts tjë'kxy aay ujts tä tsajpkaajën, ojts ja jyot nyini'kx nyimaanikyë, koonëm ja wyääy yoontäky ets ja kyë'ëxooky jëtu'un ojts yaj'ijxnë tä yë witsnteky xyookyën.

34Ko ojts ja kyäjpxy ja xëëw jëmëjt jënu'un ënäty të yaj'awitsyën ja tëytyu'unën, ëjts Nabucodonosor ojts mpa'at'ixy tsajpkëjxm etsës näjya'awëypyätë ko tëëtëmës ntso'oky; ënät ojts ja Tios Ni'ik mëti'ipë xëmë juukyajtpën, ojts nmëjjaw njaanty jawës ets nkukajpxës mëët ya'atë aaw ayuk: Yë myëj'ajtën xëmë y'itëty; yë kyutujkën xëmë yajpaatëty najts'ook najtskä'äxë.

35Ma yë'ëjën nitu'uk yë naaxwiinyëtë ja'ay kyamëkëty. Yë'ë jëtu'un winë tuny tä të tuknipëjktaakën, tsajpjotm ets naaxkëjxy. Ka'ap pën tjëkyepy yë myëk'ajtën tjëjpkuwa'akëty ets ka'ap pën tjëkyepy tyajtëëwinpitëty tii ya'atë xi'itë jëtu'un tuny.

36Ënät tsokyës ets ja njot nwinma'anyës jatëkok tyëjkëy ets mpatyës jatëkok ja nkutujkënës, nmëj'ajtënës ets ja njotkujk'ajtënës. Ja wintsëntëjkëty, ja ixpëkytyëjkëty ets ja mëti'ipës xy'ëëwij xykyajpxwijtëpën ojts xynyimintë etsës xytyukxoontaktë, jëtu'unës jatëkok ntuuntëjkëy maas ja nkutujktaknën ets ni'ik mëj'äämpyës ojts n'awinpijnë.

37E tyamts ënät, ëjts Nabucodonosor, nmëjja'aw njaantyjya'apës ets ntukxoontäkpyës yë yajkutujkpë tsajpjotmëpë, jä'ä ko tëkokyë mëti'ipë tyuunpyën aak mëtëy yë'ë ets wa'ats ets yë'ë yajnaaxkëtäkpy yë ja'ay mëti'ipë mëj këjxm näyajnaxanëpën.

Daniel 5

1Ënät yë Belsasar tnipëjktakëy tu'uk ja ka'ayën ukën ets twoomujktaay yë wintsëntëjk mëj'äämpyëtypë y'itën mëti'ipë jamëtyën Babilonyë; yajxon ojts kom y'uknëtë ma ja ka'ayën ukën y'ijtyën.

2-3E ja yajkutujkpë tëë yajxon kom y'uuky, ënät ni'ënä'ämëy ets tyajmiinta'atëty ja a'ukën mëti'ipë pu'ts pujxn mëët y'oytyunyëtyën ets tyajmintëty texy mëti'ipë näjyëtu'un aak pu'ts pujxn mëët y'oytyunyëtyën, aakjä'ä mëti'ipë tyeety Nabucodonosor ënäty jam të tmëtsoonyën Jerusalén ma ja tsajptëjkën. Tääts tu'ktä'ämëtyääytyë ja tsim texy aak pu'ts pujxn mëëtpë ets yë'ë tuk'ukëtyë ets tuktojkxëtyë ja yajkutujkpë ets tëkokyë ja wintsëntëjkëty yä'äypyë to'oxypyë mëti'ipë ënäty të yajwoowmuktën.

4Aak uktaaytyë ja ja'ayëty ets këëkjä'ä tjanty y'ëwtatë ja y'awinaxëty, mëti'ipë oytyunyëtën mëët ja pu'ts pujxn, poop pujxn, tsuxkpujxn, juunpujxn, mëët yë tsaa ets kepy.

5Tam ënäty mëkujk kyäytyë y'uuktë ko jam potsywinm yajmëj'ijxpejty tu'uk yë jëën ets yaj'ixy tu'uk yë kë'ë jyä'äy jam potsywinm, jap tëkoty ma ja ja'ay pyo'kxtën, poop ja potsy yaj'ixy. Ko ja yajkutujkpë t'ijxy ja kë'ë jyä'äy,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

6ënät tsyuxkëtyääy ets ja tsë'ëkë tyuktëjkëyë ets tyëjkëy tsëyuupë tu'kkuuytyänë.

7Tääts mëk tyëjkëy yaxpë jojkpë ets tmëkajpxmujktaay ja nyasja'apëtëjk, ja wyijyjyä'äytyëjk ets ja xyëëwmääpyëtëjk mëti'ipë jam Babilonyë yajpatëpën ets t'ënëmaay: Pën yajniwijpy xiipë këxja'ay yajpaatyën ets pën xytyukmëmëtyakpës wi'ix y'ënä'änyën, yë'ë yajtukxoxëp yë tsapts yëk wit ets yajtukyo'kwitsëty yë pu'ts pujxn jo'oky ets yë'ë nëjkx y'ity ënä'ämpë ma ja mëtëkëëkpë ja ënä'ämpën ëpa'tkë'ëytsyowpë yajpaatyën.

8Ënät jap tëkoty tyëjkëtyääytyë ja wijyjyä'äytyëjkëty, je'eyëp ko ka'ap ojts pën twinjawë wi'ix y'ënä'änyën ja mëti'ipë jam ijtpën këxja'ay ets ka'ap ojts pën myäyë wi'ix tukmëmëtya'akëtyën ja yajkutujkpë.

9Ni'ikyë jyänty tsyë'këtyäky ja Belsasar yajkutujkpë, tsuxkëm ja wyiin jyëjp jya'ajtaay. Ja wintsëntëjkëty mëti'ipë ënäty jam yajpatëpën ka'ap t'ëknija'awënëtë tii tyuunta'aktëpën,

10e ja to'oxytyëjk yajkutujkpë, mëti'ipë taak'ajtpën, ko tmëtoowpaty ja yajkutujkpë yä'äxy jyoky jap tëkoty mëët ja wintsëntëjkëty mëti'ipë ënäty të yajwoowmuktën kääpyë ukpë, ënät tyëjkëy jap tëkoty ets y'ënäny: Xëmë juuky'ajtp yë yajkutujkpë. Ets këtii nëkoo mmay mtajy ets këtii mnäy'ëtsë'ëkëty,

11ma kutujkëntaknën tam tu'uk yë ja'ay yajpaaty mëti'ipë tu'uwinye'eyëpën yë Wintsën yë myëj'ajtën y'oyajtën. Ko ijty yë'ë ja mteety kyutujkpë'aty tääpë ja'ay ojts tyaj'ixyë wi'ix wyijyëtyën ets wi'ix y'ijxpëkyëtyën, jëtu'un yaj'ijxy tiosën. Paaty yë Nabucodonosor yajkutujkpë ojts yë'ë tpëjktä'äky ets tniwintsën'atëty yë wijyjyä'äytyëjk, najtsja'apëtëjk, ijxpëkytyëjk ets xëëwmyääpyëtëjk mëti'ipë yajpatëpën ma Babilonyë naaxwiinyëtë tnitänën,

12yë Daniel mëti'ipë yë mteety tyijën Belsasar, myëët'ajtyp ijty winma'any mëjwiin këjää ets nëkooyë wyij'ajnë, y'ijxpëky'ajnë ets nyija'ap wi'ix tyajniwijëtyën yë kuma'ay, nyija'ap wi'ix tkapxtë'kxëtën mëti'ipë tsipën ets yu'utsy ijtpën, oy yë'ëjëty amay jotmay këjääjëtypë. Yë'ë mëkajpx wä'än tminy ets mtuknijawëtëty wi'ix nyiwijyën tääpë këxja'ay y'ityën potsywyiiny.

13Ënät ja Daniel ojts yajwoownëjkxy ma ja yajkutujkpën ets yajtëëwë: ¿Mijtsën mxëëwajtypë Daniel, mëti'ipë tsumy matsy yë nteetyës Nabucodonosor yajtso'onëm jam Judäjë?

14Tëës nyajtuk'ëwaanë ko mijts mëët'ajtyp yë Tios yë kyënu'kxy pyoj ets mwijy ets m'ijxpëky.

15E oy, yë wijyjyä'äytyëjkëty mëti'ipë yajpatëpën ma Babilonyë y'itjotmën tëë jyamintë yaa ets tjakajpxa'antë mëti'ipë xim ijtpën potsywinm këxja'ay, ka'ap të myäyëtë wi'ix tyajniwijtëtyën ets ka'ap tja'akyukëtë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

16E tëëtsës nmëtoy'äty, ko mijts mkajpxtë'kxyp winma'any mëti'ipë tsipën. Pën mijts maayëp xykyajpxëty xiipë këxja'ay y'ityën ets pën xytyuk'ëwa'anëtëpës wi'ix nyiwijyën, myajtukxoxëp yë tsapts yëk wit ets myajtukyo'ktëyëp yë pu'ts pujxn yo'kjän ets nëjkxëp myajtuknipëky ets mijts m'ënä'ämëty ma ja ënä'ämtäknën mëtëkëëkpë nyäxymyëtyën.

17Ënät ja Daniel t'ëtsooy ja yajkutujkpë: Ëk'ix mijts yajkutujkpë, mëwë'ëm tääpë xynyamo'oja'anyënës, mo'o wiinkpë ja'ay mëti'ipë tunëpën ma mkutujktaknën. Ëjts tyamës n'ëna'any ko ntukmëmëtya'aka'any wi'ix nyiwijyën mëti'ipë jam potsywinm ijtpën këxja'ay.

18Yë Tios Ni'ik yë'ë yajk yë kutujkëntakn ets mëj'ajtën, mëj'ajt oyajtën ets näyajmëjnaxë ma mteetyën Nabucodonosor.

19Mëët ja kutujkën mëti'ipë yë Tios mmooyën, ojts yë ja'ay myintë ma yë'ëjën wiink naax wiink kajpnëpë tsyoontën ets mëk twinkutsë'këtyë. Ets yë'ë yaj'o'ky ëkë yajjuuky'äjtyp ijty mëti'ipë yë'ë tsyojkën'ajtypyën; ojts tyajwinpety mëti'ipë y'a'ijxëyën ets ojts tyajnaaxkëtä'äky mëti'ipë näjyëtu'un y'a'ijxëyën.

20E ko ojts tyuktëkëty ja nämyëjjaw näjyääntyjyawë, tääts winë wiinkjaty tuuny, yë'ëts ojts yajtëkoyë, tääts yajpëjkëy ja kyutujktakn ets ja myëj'ajt y'oyajtën mëti'ipë ënäty myëët'ajtypyën ma yajkutukyën.

21Yajjëëwijt jam ma ja ja'ayëtyën ets jëtu'un y'awinpijty aayjëyujk ujtsjëyujkën; ojts mëët tsyënaaymyuky yë krukts ets tsajpkaa ets aayjëyujk ujtsjëyujk ëwa'anëtypë, ojts ja jyot nyini'kx nyimaaniky, koonëm t'ijxpaty yë Tios Ni'ik këjxmëpë, mëti'ipë myëët'ajtypyën yë kutujkën ets mëk'ajtën ma naaxwiinyëtë ja'ayëtyën ets ko yë'ë myoopy ja kutujkën ja ja'ay mëti'ipë yë'ë y'a'ijxëpën.

22E tyam, mijts Belsasar yajkutujkpë, ja myaank ja mëti'ipë yam ntukmëmëtyäkpyën; mijts nän najëtu'un yaj'ixy kyëjääjë xyajtso'ontä'äky yë mjuukyajtën, amëj akëjxm yaj'ixy mja'ay'äty.

23Mijts, je'eyë xynyëxi'iky xytyukxi'iky yë Wintsën tsajpjotmëpë yajpaatyën, tëë xynyikäxë ja tsim texy mëti'ipë aak pu'ts pujxn mëët y'oytyunyëtyën jampë ijty yajpaatyën ma tsajptëjkën ets jap yë m'uuky të xy'atämëtë ets të xy'ëwtatë ja wiinkëtypë ja tios mëti'ipë oytyunyën mëët yë pu'ts pujxn, poop pujxn, tsuxkpujxn, juunpujxn ets kepy tsaa; tios ka'apë myëtowtën ets ka'apë tii tnijawëtën. E ka'ap ja Tios të xywyinkutsë'ëkë mijts yajkutujkpë mëti'ipë myajjuuky'ajtëpën ets mëti'ipë mtuktuunëpën winë.

24Paaty të tkexy ja kë'ë mëti'ipë të tja'ayën ya'atë ayuk,

25MENÉ, MENÉ, TEKEL ETS PARSÍN,

26mëti'ipë niwijpën: MENÉ: Tios mëtyoy tyaj'ijnë yë xëëw jënu'un myajkutuka'anyën ets tëë t'awitsy mapaat jyëjpkëxëtyën;

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

27TEKEL: Yë yajkutujkpë tëë yaj'akijpxnaxy ma kijpxnën mëti'ipë tëëykyijpxpën ets to'tsyky të pyëtsimy;

28PARSÍN: Yë yajkutujkpë kyutujkën tëë mäjtskpëky nyäwyä'kxyë, tu'kpëky yë'ë jyä'ä'atantëp yë Medos ja'ayëty ets Persas ja'ayës.

29Ënätyë ja Belsasar yajkutujkpë ni'ënä'ämëy ets ja Daniel yajtukxoxëty ja wit tsaptsëtypë ets yajtukyo'ktëyëty ja pu'ts pujxn yo'kjän ets tuk'ëwa'anëtyääy ja mayjyä'äy ko ja Daniel jä'ä najxp yajkutujkpë ma mëtëkëëkpë ja kutujktaknën.

30Jä'ä tsu'um ja Belsasar yajkutujkpë tyaj'o'ktë, mëti'ipë ënäty jam yajkutujkpën ma Caldeo ja'ayëtyën,

31ets Darío, Media ja'ayën yë'ë ojts tyëkë yajkutujkpë. Jä'ä ënäty yë Darío jyëmëjt tëkë'px mäjtsk.

Daniel 6

1Yë Darío yajkutujkpë, mëko'px ja i'px ojts tnikajpxpety ja'ay mëti'ipë ënä'ämëpën ma ja itjotmën mëti'ipë nyitënääpyën.

2Ojts tëkëëk tpëjktä'äky ja'ay mëti'ipë y'aye'eyëpën ja kutujktakn ma tyaapë kutuunktëjk të yajnikajpxpätën, këtiipë muum ja yajkutujkpë tsyiptëkëty. Daniel ojts näjyëtu'un yajtuknipëky ja tuunk ma ja nitëkëëkpë ojts yajnikajpxpätën mëti'ipë aye'ey anajxtëpën,

3yë Daniel pojën ojts yajnijawë ko oytyuny ma ja tyuunkën mëti'ipë ënäty të yajtuknipëkyën ets y'aye'ey y'anaxëty, ja wyijy'ajtën ets ja kyëpetyajtën jä'ä ojts tuknaxy; paaty ja yajkutujkpë tyuknipëjkë ets jä'ä y'ënä'ämpë'atëty ma ja yajkutujkpë ja kutujktakn tmëëtëtyën.

4Ja mëti'ipë anajx atëjkëtyëpën ets mëti'ipë yajkutujktëpën ojts ja winma'any t'ixta'atë wi'ix y'ëna'antëtyën ets tyajnipaxëtëkëja'antë ja Daniel ma yajkutukyën, ja Daniel wa'ats ja jyot wyinma'any ënäty tmëëtëty paaty ka'ap tpatë ja pyoky; jëtu'un ka'ap yajni'ë'ënëy.

5Ojts je'eyëm t'ixtaay'ëtë'ëtstë ja winma'any ets y'ënantë: Ka'ap mpata'anëmë yë Daniel yë nyëë pyoky, ënät tëy ko yë'ë ntukni'ë'ënëmëty mëti'ipë y'ëwtajtypyën.

6Ënät kutuunktëjkëty, mëti'ipë anajx atëjkëtyëpën ets ja yajkutujkpëtëjk tkajpxmujktë ets nëjkx tmëëtmëtya'aka'antë ja Darío yajkutujkpë, ko jam jyajtë tääts t'ënëmaaytyë: Xëmë juuky'ajtp yë yajkutujkpë.

7Tëkokyë yë kutuunktëjkëty ets yajkutujkpëtëjk tëëjës ntu'ukmuktë ets të nkäjpxy'atës, ko tu'uk yë ënä'ämën yajpëjkta'akëty ma naax kajpnën ets i'px majk xëëw y'itëty, ja ënä'ämën jä'ä y'ënä'äny: ko ni pën mëpaat wiink tios tka'ëwtaty, yi'iyë tu'ukyë yë yajkutujkpë yaj'ëwtatëp. Mëti'ipë ka'ap jëtu'un tunyën jap nëjkx yajkujëpipë kemyjoty ma kaa jap yajpaatën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

8Paaty yam mijts yajkutujkpë myajpëjktsoy ets xytsya'ajëty ya'atë noky; ya'atë ënä'ämën ka'ap mëpaat pën tyajtëkatsy jëtu'un tä yë tëyajtën y'ënä'änyën mëti'ipë Medos ja'ay ets persë ja'ay yajtuuntëpën ets ka'ap tjëkyepy pën tyajtëkoyëty.

9Ja Darío yajkutujkpë ojts ja ënä'ämën tsa'ay ma ja kutuunktëjkëty ënäty jamëtyën.

10Ko yë Daniel tnija'awëy, ko tëë ja ënä'ämën yajtsa'ay, ënätyë ojts nyijkxy ma tyëjkën ets tya'ëwatsy ja tyëjk'aaw ets ja tyëjkwiin ma myä'äyën, mëti'ipë jam najts'ijxëpën maatsow yë Jerusalén kajpn wyi'imyën ets nyäkyoxtënaaytyakë ets t'ëwtajty ja Tios. Tëkëëk ijty tu'kxëëwpë nyu'kxtä'äky, jëtu'unyëm ënäty xëmë tuny.

11Ënät ja ja'ayëty tyëjktëjkëtyë ma ja Daniel ja tyëjkën, Tios ënäty jap yë Daniel myënu'kxtäkpy.

12Poj'am ojts tninëjkxtë ja yajkutujkpë ets tyajtëwa'antë wi'ix y'itëty ja ënä'ämën mëti'ipë ënäty ja yajkutujkpë të tsa'ayën ets t'ënëmaaytyë: Mijts yajkutujkpë tëë tu'uk yë ënä'ämën xyajwë'ëmy, mëti'ipë ënaanpën ko ka'ap pën wiinkpë tios t'ëwtatëty, ko yi'iyë yaj'ëwtatëp yë yajkutujkpë, e ko pën wiink tios t'ëwtatëty jap nëjkx yajkujëpipë kemyjoty ma maykyaa jap yajpaatën, ¿këtii jyëtu'unëtyë? Mëtëy yë'ë, jëtu'un y'ëtsooy ja yajkutujkpë. E yë ënä'ämën kopkpëky yë ko yajpaatuny jä'ä jëtu'un myiny ja tëyajtën ma Persë ja'ayëtyën ets ma Medos ja'ayëtyën ets ko ka'ap tjëkyepy y'atëkoyëty.

13Ënät y'ënaan'ëtë'ëtstë: Yë Daniel, yë jutië ja'ay, mëti'ipë tsumy matsy yaa miinën, ninu'un yë wintsë'kën tkatimmyëët'aty ma yajkutujkpën ets ma ja ënä'ämënën mëti'ipë yë yajkutujkpë të tsa'ayën, jä'ä ko ëëtsëty tëëjës kë'ëm ntimy ixtë ko yë'ë tëkëëk ok nyu'kxtä'äky tu'kxëëwpë.

14Ko ja yajkutujkpë jëtu'un tmëtooy, ojts tmëkjawë ets ka'ap ojts jotkujk nyäjyawëty ënätyë tja ixtaay ja winma'any wi'ix jeexyë ja Daniel tyajtso'okyën. Jëtu'un ojts kyutsu'ujë ojts mëk jyamay jyatajy ets tjayajtso'okany ja Daniel,

15e ja ja'ayëty jëtu'un nyajxnëtë tyëjkënëtë janaam jatsojk myiinëtë ma ja yajkutujkpën ets t'ënëmaaytyë: Yë yajkutujkpë wa'ats tnijawë ko yë Medos ja'ayëty ets persë ja'ayëty jëtu'un yë y'ënä'ämën y'ëna'antë ko yë yajkutujkpë tii t'akajpxtukëty ëkë tni'ënä'ämëty ka'ap tjëkyepy pën tyaj'atëkoyëty.

16Paaty ja yajkutujkpë ojts tni'ënä'ämë ets tyajmintëty ja Daniel ets jap tkujëpipëtëty kepyjoty ma ja kaa jap nimay yajpaatën. E ka'anëm ënäty ja Daniel jap yajkujëpipë kaa kemyjoty ko ja yajkutujkpë jyaak nëmaayë: Yë Tios mëti'ipë mëtuumpyën ets mëti'ipë wyinkutsë'këpën yë'ë myajtso'okëtëp.

17Ko ja Daniel jap kemyjoty yajkujëpijpëy, ënät ojts yaj'akë'ëy mëët tu'uk yë mëjtsaa ets t'atsaay ja yajkutujkpë mëët ja kutujkën ets ja wintsëntëjkëty ja kyutujkënëty ets jëtu'un yajpatunëty ja ënä'ämën mëti'ipë ënäty të tkäjpxykyutëjyën ja Daniel.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

18Ënät ja yajkutujkpë ojts nyijkxy ma ja tyëjkën mon tuk, ka'ap y'a'ux'ajty ets nän ka'ap tiituunk wiinkpë tuuny mëti'ipë ja yajkutujkpëtëjk tyuunk'ajtëpën; nän ka'ap ojts oy myä'äy pyo'kxy.

19Tim je'eyë xyiinyëy ets pyëti'ky ets ojts nyijkxy ma ja kaa ijtaknën ma ja Daniel ënäty të yajkujëpipën.

20Ko tmëwinkoony ja kaa ijtakn, ënät jë'ë ya'ax tmëkäjpxy ja Daniel: Daniel, Tios mëtuunpë, ¿tëë ja mTios myajtso'okyë kaa aawjoty, mëti'ipë m'ëwtajtypyën ets mëtuumpyën ëmuumtu'ukjotë?

21Ets ja Daniel y'ëtsooy: Juuky'ijtp yë yajkutujkpë xëmë.

22Yë nTiosës yë'ëjës të xytyuknikexy yë tsajpjotmëtë kukäjpxy, mëti'ipë të t'amë'pxta'ayën yë kaa këtiipës xytsyu'utstëty, jä'ä ko yë Tios nyija'ap koos ka'apës tii ntuuntëkoy ets ka'apës ma yajkutujkpë nmëtuuntëkoy.

23Ënät ja yajkutujkpë mëk xyoontäky ets ojts tim ënätyë tni'ënä'ämë ets ja Daniel tjuutëty jap kemyjoty. Ko tyajpëtsëëmtë jap ka'ap maa ja Daniel tsyëtyutëty ets ka'ap maa wi'ix të jyäty, mëët jä'äkyëjxm ko ja Tios yë'ë tu'ukyë tuk'ijxpejty.

24Ja yajkutujkpë ojts tni'ënä'ämë ets tyajmintëty ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty ja Daniel të tni'ëënëtë ets jap yajkujëpijpëtyë kaa kemyjoty mëët ja y'u'unkëty y'ëna'këty ets ja y'u'unk tyo'oxytyëjkëty; ka'ap ënäty jap y'oyjya'tënëm ko ja kaa myajtstaayëtë ets tsyu'tstaayëtë.

25Ënät ja Darío yajkutujkpë tnija'ayëtyääy ja naax kajpn wi'ixjaty ja aaw ayuk tmëët'atën ets y'ënäny: Ëjts ntsojkpyës ets miitsëty jotkujk mjuuky'atëty ets xypyaatëty xy'ixtëty mëti'ipë mtukjuuky'atëpën,

26ets ni'ënä'ämës ma tëkokyë naax kajpnën wä'än tyajwintsë'ëkë ets wä'än tyajmëjjawë yë Tios mëti'ipë Daniel y'ëwtajtypyën. Jä'ä ko juuky Tios yë'ë ets xëmëkyëjxm yë y'ity. Yë y'ënä'ämën kyutujkën ka'ap nijëna'a pën tyaj'atëkoyëty ets myëk'ajtën ka'ap nijëna'a jyëjpkëxy.

27Yë'ë yajtsokp ets yaj'ëwaatsëpëtsëëmp yë'ë; yaj'ijxëp yë myëj'ajtën tsajpjotm ets naaxwiinyëtë. Yë'ë të tyajtso'oky yë Daniel ma kaa myu'utën nyiitstën.

28Ets Daniel je'eyëm ojts y'ity wintsën ma ja Darío ja kyutujktaknën ets ma ja Ciro näjyëtu'un yajkutujkyën, mëti'ipë Persëja'ayën.

Daniel 7

1Tëkok ojts yë Daniel wyinkuma'ay, koots ënäty, mëët tu'kjëmëjt ënäty kyëjääjë yë Belsasar yajkutuky jam Babilonyë. Ko myä'äypyëti'ky, ënät tkujaaytyääy tiijaty ënäty të twinkuma'ayën. Jëtu'un tjaaypyejty:

2Ënätës të nwin'ixy, ko taxk it pyojy ets jëtu'un ja mejy jyänty pyojminy jyänty pyojxëpy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

3Ënät jam mejy itkujky të pyëtsëmtë nimajktaxk yë mëj jëyujk, tëkatyëty y'ixë'atë.

4Ja mëët tu'ukpë jëtu'un y'ixëty tä kuuyxyëpëjyën, je'eyëp ko tam yë kyäkn jëtu'un tä witsnën. Tam ënäty n'ixyës ko të yajkatsnuky yë kyäkn ets yajwijtskukë jëtu'un të wya'kukë ja'ayën ets ja kyuko'oxy jëtu'un të y'awinpity tä ja'akyuko'oxyën.

5Ja mëmäjtskpë jëtu'un yaj'ixy tä osën, tu'kpa'a këjxm yaj'ixy ja nyini'kx, yë'ë y'akap'ajtyp tëkëëk yë jëwiits pajk; ets të nmëtoyës yaj'ënëëmë: Nëjkx mtsu'utsy, tii mtimytsyu'utsäämpyën.

6Ja mëtëkëëkpë jëtu'un yaj'ixy poop kaajën, je'eyëp tap taxk tmëëtëty yë kyäkn jëxkë'p; ets të n'ixyës ko nän taxktëm yë kyëpajk ets tëë yajmo'oy yë kutujkën.

7Ja mëmajktaxkpë ja mëj jëyujk atsë'ëk ajawë yaj'ixy ets nëkooyë myëk'ajnë. Yë'ë tyëts'ajtyp yë pujxn; aak tyimtsu'tstääpy tii tyimpatyp ets tnaxmëtäänë mëti'ipë natëjkëpën. Tëkatsy tääpë ja mëj jëyujk y'ixëty, ka'ap jyëtu'un'atë ja mëti'ipës ënäty mëjëyëjp të n'ixyën, tam tmëëtëty majk yë wyaj ma kyëpajkën.

8Yë'ëjës ënäty jam ja wyaj n'ijxëp ko të n'ijxpaatyës wiinkpë wyaj jam itkujky ma ja majkpë yajpaatyën je'eyëp ko mutsk, ënät të yajnëtëjy tëkëëk ja wyaj ets të nyi'ëwaatsë ja mëti'ipë ok të pyëtsimyën, jëtu'un yë wyiin ja'ayën ets amëk yo'k mëk kyäjpxy.

9Tamës ënäty jëtu'un njaak ixynyëm, koos të n'ixy yajkëëytyä'äky yë kutujktakn, ënyääytyakn ets jam tu'uk yë Mëjja'ay të nyaaxweetsy. Poopëm yë wyit yaj'ixy tä tsajp o'pykyën ets wyääy jëtu'un kyëxë'ëky tä kupixyny nyijëmkën. Ja ënyääpyäjn ets ja nyiye'eypyäjn mëti'ipë tëkäämpën jëënën yaj'ixy,

10ets jam wyintum mëjnëëjën jam yaj'ixy tsyoony ja jëën. Mil'am jam yaj'ixy ja tuunpëtëjk ets millonk'am nyatänëty. Ja mëti'ipë ja aaw ayuk yäjkpyën ënät ojts kyajpxtsoony ets ojts yajkëëywyä'kxy ja noky.

11Jä'äjës ënäty jam n'ijxypyt wi'ix ja waj ja mutskpë jyänty y'ëti'itsy jyänty y'ënä'änyën; ets tamës jëtu'un n'ixy ko ja mëj jëyujk të tyaj'ooktë ets piw nuuk të tuunta'atë ets të njëën mo'otë ets tyooytyëkoyëty.

12Näyjyëtu'un ja wiinkëtypë ja mëj jëyujk ojts yajpëjkëtë ja myëk'ajtën, je'eyëp ka'ap të tyaj'ooktë jä'änëm tyuk'ëwxijtëp ja xëëw po'o.

13Tamës jëtu'un nwinkumaa ëtë'ëtsy koots. Ko ajotkumonë të n'ixyës: Ja'ayën myiny yootsjoty, naaxwiinyëtë ja'ayën yaj'ixy, jä'ä të tninëjkxy ja Mëjja'ay ets të yaj'ënëëmë ets wyinkonëty.

14Ënät yajmooy ja kutujkën ets ja mëj'ajt oyajtën, aak mëtuunëp ja naax kajpn mëti'ipë kanaakjëjp ja ayuk kyajpxtëpën. Yë kyutujkën yë'ë xëmë itaanp ets ja y'ënä'ämtakn ka'ap nijëna'a kyutëkoyëty.

15Ëjts Daniel, jëtu'unës të näjyawëty nxujxta'ay; ets mëkës të nmëmay të nmëtajy mëti'ipës të n'ixyën,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

16ënätës të ninëjkxy tu'uk ja ja'ay mëti'ipë ënäty jam tënääpyën, etsës të n'ënëëmë etsës xytyukmëmëtya'akëty wi'ix ko jëtu'un të nkuma'ayës. Yë'ë tëë tkupëky koos xytyukmëmëtya'aka'any, etsës të xy'ënëëmë:

17Yë taxkpë mëj jëyujk të xy'ixyën yë'ë mëti'ipë y'ënä'ämantëpën yë naaxwiinyëtë.

18Ok nëjkx yë Wintsën Ni'ik kyë'ëtëjkëtyä'äyë yë kutujkëntakn ets nëjkx yë'ë tjä'ä'aty xëmëkyëjxm.

19Ëjts jä'äs ënäty njaak nijawëjäämpy ja mëmajktaxkpë ja mëj jëyujk tiijës ko jëtu'un të n'ixy ëxëëkëm kyëxë'knë: Yë'ë tyëts'ajtyp pujxn ets yë'ë tyeky xyooky'ajtyp yë tsuxkpujxn; aak tyimtsu'tstääpy tii tyimpatyp ets jëtu'unyë naxmëtä'änëtyä'äy mëti'ipë jaaknatëjkëpën.

20Näy jä'äs ënäty nijawëjäämpy ja mëti'ipë majk ja wyajën ets ko yaj'ixy ja wyiin tmëëtëty ja mutskpë wyaj mëti'ipë pëtsëëmpën ma mëjätyëtypyën ets ko kyäjpxy amëj akëjxm yajmëtoy kyäjpxy, jëtu'un yajmëtoy ni'ik yowë myëjëty ets ojts tëkëëk nyëka'ay ja mëjatyëtypë ets yë'ë pyëtsiimy.

21Ënätës të n'ixy ko tyaapë waj tëë tnipëtë'ëky yë Tios yë nyaax kyajpn ets tëë tmëmëtä'äky,

22koonëm të myiny ja mëjja'ay ets jä'ä të tnitsiptuny ja Wintsën Ni'ik nyaax kyajpn, jä'ä ko tëë ënäty tpaaty ja xëëw jëmëjt ets ja naax kajpn jä'ä tjä'ä'atëty ja kutujkëntakn.

23Ets të y'ënä'äny: Mëmajktaxkpë yë mëj jëyujk, yë'ë y'antijpy ko jää'ataanp ja mëmajktaxkpë ja yajkutujkpë, tëkatsy yajkutuka'any, ka'ap jyëtu'un'atë ja myëku'uktëjkëty. Ëxëëk ja naax kajpn tuna'any, jëtu'unyë t'atääna'any tuktääna'any ets tnuka'any twëtsa'any.

24Yë majktaxkpë yë wyaj, majk yë yajkutujkpë y'ita'any ma tääpë yajkutujkpën. Ok wiinkpë yajkutujkpë jyää'ata'any mëti'ipë nëjkx ja tëkëëkpë tyaj'atëkoyën ets tëkatsy tyuna'any.

25Nëjkxëp ja Tios Ni'ik tnëxi'iky tukxi'iky ets nëjkxëp ja nyaax kyajpn ëxëëk tuunë; yatëkatsa'anëp ja Tios ja y'ënä'ämën tyiyajtën ets yajtëkajtsta'aja'anëp ja xëëw mëti'ipë yajtuunpën ma tsajptëjkën ets ja Tios ja nyaax kyajpn yë'ë nëjkx tuntë tëkëëk jëmëjt ja kujkm mëti'ipë ënäty yë'ë nyi'ënä'ämëpën.

26E ja nipaye'epyëtëjk nëjkxëp tyajkutuktë ets ja kutujktakn yajpëjkëty ets nëjkx yajxon tyim atëkoy.

27E ja kutujkën, mëk'ajtën ets ja mëj'ajt oyajtën mëti'ipë naaxwiinyëtë apëtsëmy yajpatpën yë'ë nëjkx yajmooytya'atë ja Tios Ni'ik ja nyaax kyajpn. Yë kyutujkën xëmëkyëjxm nëjkx yajpaaty ets tëkokyë yë naax kajpn naaxwiinyëtë apëtsëmy yë'ë nëjkx tmëtuntë ets tmëmëtowtë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

28Jëtu'un jyëjpkëxy ja nyimëtyä'äky. E ëjts Daniel, mëkës të nmëmay të nmëtajy, poopëmës je'eyë të njajta'ay; je'eyëp ko tyaapë ni pënës të nkatuknijawë.

Daniel 8

1Ma ënäty mëtëkëëk jëmëjt y'ëne'emyën yë Belsasar, ëjts Daniel, ojts nwinkuma'ay, ëpëky mëti'ipës ënäty të n'ëk wiinkumaapën.

2Maas ënäty jam nwinkuma'ayën, jamës näywyin'ixë ma ja Susa kajpnën, ma ja kutujktakn yajpaatyën, yë'ë y'itjot yë Elám, Ulai nëëpë'aay.

3Jëkämës n'ixy, tu'uk yë kupixyny ayääkë jam nëëpë'am. Mäjtsk yë wyaj tmëëtëty, ok ënäty tu'uk të myuxy je'eyëp jaakyeny ets ja kon ja myëku'uk.

4Të n'ixyës ko ja kupixyny ayääkë jamtsow ja wyaj tnajtstijë maatsow yë xëëw pyëtsimyën, ënëkëjxytsyow ets ëpa'tkë'ëytsyow ets nitu'uk ja jëyujk kyawinkuwa'akëty ets nitu'uk kyanäy'a'ixëty mëët tsyiptunëty. Jëtu'un tä

5Yë'ëjës ënäty jam nmëmääpy nmëtäjpynyëm mëti'ipës ënäty të n'ixyën, ko tu'uk të myiny yë tsajppax maatsow yë xëëw pyëtsimyën, pëyi'ikyë myiny jëtu'un yaj'ixy pojjoty yowë pyëyi'iky. Tyaapë tsajppax tam tu'ukyë wyaj tmëëtëty ma wyimpokën,

6ko jyä'ty ma ja kupixyny ayääkën, mëti'ipës ënäty të n'ixyën jam nëëpë'am, jëtu'unyë të tkä'äpë'ëky mëët ja wyaj amëjaaw

7ets të tëjë mäjtskëty ja wyaj, ka kupixyny ka'ap të t'ëkjëkyäjpnë wi'ix nyäkyuwa'anëtëty. Ok ja tsajppax të tyajkëtay ja kupixyny ets të tnäjpminy të tnäjpxëpy, ni pën të kyaminy ets jeexyë të tyajtso'oky ja kupixyny.

8Ja tsajppax ni'ikyë ja yaj'ixy myëktä'äky, e ma ënäty yajxon të myëjaawtëkën, ënät të tyijy ja mëjpë ja wyaj ets të pyëtsimy taxk wiinkpë ja wyaj tu'uk nyas'ixë xëëwpëtsëmtsyow, tu'uk xëëwkëtä'äkytsyow, tu'uk anëkëjxytsyow ets tu'uk ëpa'tkë'ëytsyow.

9Ma tu'ukën tëë wiinkpë jam pyëtsimy mutskpë, ojts yeeky ets jamtsow të nyasyääkë ëpa'tkë'ëmtsow, maatsow xëëw pyëtsimyën ets maatsow ja it naaxwiinyëtë wyi'imyën ja oypyë tsujpë.

10Nëkooyë ojts yä'knë, jampaat jyä'äjty ma ja tsiptuunpëtëjkëtyën mëti'ipë jam tsajpjotm yajpatëpën ets ojts may tyajka'ay tä jeexyë mëtsa'a kyuka'anaxyën ets t'ate'eny tukte'eny,

11ojts tsipwinkajpxë ja mëti'ipë nyiwintsën'ajtypyën ja tsiptuunpëtëjk; ojts may tyaj'atëkoy ja wintsë'kën jëpom jëpompë yajyäkyën ets ojts tyaj'ëxëëkë ja tsajptëjk.

12Mëët ja ëxëëk winma'any ojts jam tyajnaaxkëtä'äky ja tsyiptuunpëtëjk ma ja wintsë'kën yajyäkyën ets tyajma'ty ja tëyajtën. Ojts tuunta'ay winë ijxtëm ënäty tyimjot tyimwinma'any ets ojts winë oy wyimpëtsë'ëmta'ayxyëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

13Ënätës të nmëtoy ko tu'uk tsajpjotmëtë kukäjpxy tyajtëy ja myëku'uk: ¿Jëna'a jyëjpkëxa'any ya'atë mëti'ipë yaj'ijxpën ma wintsë'këntyaknën ma yajyäkyën winjëpom yë wintsë'kën? ¿Jëna'apaat pyo'oxa'any yë nëë poky ma Wintsën yë tsyajptëjkën ets mëpëjkpëtëjkëty, ets je'eyë yaj'atään yajtuktäänëty?

14Ets yajmëtooy ja ëtsoowinpijtën: Jääpaat ma ënäty kyä'pxyën mäjtsk mil ja tëkëëk mëko'px ux ets jopy. Ko ënäty kyä'pxy täats nëjkx wyä'ätsy yë tsajptëjk.

15E ëjts jä'äs ënäty jam nmëmääpy nmëtäjpy wi'ixës jam nwinkuma'ayën ets njaja'aykyukëja'anyës tiitën jyatijäämpy, ko tu'uk të n'ixyës pyëtsimy ja'ayën yaj'ixy ets të wyinkuwa'akës,

16etsës të nmëtoy kyäjpxy ja'ayën jap ma Ulai mëjnëëjën, jëtu'un y'ënä'äny: Gabriel tukmëmëtya'ak ya'atë ja'ay wi'ix nyiwijyën yë wyinkuma'ay.

17Ënätës të xymyëwinkony, e ëjts tëëjës ntsë'ëkë ets nwintä'äky të naaxkoyës, koonëmës yë nwinpok ntukpaaty yë naax, e yë'ë jëtu'unës të xy'ënëëmë: Mijts nääxwiinyëtë ja'ay, yë'ë mnijawëp ko ya'atë xy'ixyën yë'ë nyikäjpxyp wi'ix kyukëxëja'anyën yë xëëw juukyajtën.

18Tamës ënäty xymyëmëtyä'äky koos të nkëtay etsës jëtu'unyë të njëpijptëy naaxkëjxy; e yë'ë ënätyë të xykyë'ënixajyës, etsës të xywyijtsë'ëky,

19ets të xy'ënëëmës: Yë'ë yam ntukmëmëtya'akäämpy tii tunan jatanëpën ko ënäty ja Wintsën tëë tuknipëjktaakë ko ja tsyip y'äkë tyajnaxa'any, tääpë xywin'ixyën yë'ë nyikäjpxy wi'ix yë juukyajtën kyukëxëja'anyën.

20Yë tsajppax mëti'ipë të yaj'ijxpën ko mäjtsk yë wyaj yë'ë y'antijpy yë yajkutujkpëtëjk mëti'ipë Media ja'ayën ets Persë ja'ayën.

21Yë tsajppax yë'ë y'antijpy yë Grecië yajkutujkpë, e yë wyaj mëjpë kyëxë'ëkyën wyimpoktuuy yë'ë yë yajkutujkpë mëti'ipë ënä'ämaanpën.

22Ja taxkpë ja waj mëti'ipë të pyëtsimyën ko ja mëët tu'ukpë të tyijy, yë'ë y'antijpy ko taxk yë yajkutujkpë jyaak ita'any ma ja kajpnën, je'eyëp ko ka'ap jëtu'un mëj'äämpy y'ita'antë tä ja mëjëyëjpën.

23Ko ya'atë yajkutujkpëtëjk nëjkx mëj'äämpy y'ijnëtë ma ja naaxwiinyëtën ets ënäty ja nëë poky myëjënyë kyëjääjënë, tu'uk nëjkx yë yajkutujkpë pyëtsimy mëti'ipë nëjkx amëj akëjxm jyä'äy'ätyën ets wijy këpety nëjkx nyäyajnaxyë.

24Mëk nëjkx yajpaaty, je'eyëp ka'ap nëjkx kë'ëm myëk'aty; nëjkxëp tyajkutëkoy yë naax kajpn ets nëjkxëp myëtä'äky oymyaajëty. Nëjkxëp tyajtëkoy yë mëti'ipë ënäty amëk jotmukën ets may yë Tios yë nyaax kyajpn nëjkx tyajkutëkooyë.

25Mëët yë kyëpety winma'any, yë'ë nëjkx tukmëtä'äky antakën. Amëj akëjxm nëjkx nyäjyawëty ets may nëjkx ja'ay tyaj'ooky mëti'ipë ënäty jotkujk yajpatëpën, jä'ä ko awin'ë'ënën nëjkx ja'ay tyaj'ooky. Nëjkxëp mëët tsyiptuny mëti'ipë nyikopk'ajtypyën yë yajkutujkpëtëjk, je'eyëp jää ka'ap nëjkx y'ëkmëtaknë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[26]Ko të xywyin'ixy ja jopy'ajtën ets ja jënäkyxyëëwajtën tëë ja myajtuknijawë tii y'antijpyën ets tëy jaanty yë'ë; je'eyë ko mijts yu'utsy xymyëët'atëty, jä'ä ko yë'ë jää nëjkx y'atëy ko ënäty tëë nyäxy ja xëëw jëmëjt kanaak.

[27]Ëjts Daniel, jëtu'unës të näjyawëty xejy tyujkpës yowë ets kanaak xëëwës të nmëko'knë pa'am mëët. Okës të niwijy ets jatëkok të ntuuntëkës ma ja yajkutujkpë ja kyutujktaknën. Je'eyëp mëk nmëmay nmëtajyës ja nkuma'ayës mëti'ipës ënäty të nwin'ixyën, jä'ä ko ka'apës ënäty oy nwinjawë wi'ixës jyaniwija'anyën.

Daniel 9

[1]Yë Daniel, Asuero myaank, medo ja'ay, mëti'ipë ënäty jam yajkutujkpën ma Caldeo ja'ayëtyën.

[2]Ma ënäty mëtu'uk jëmëjt yajkutukyën, ëjts Daniel, yë'ëjës ënäty jam n'ijxpëjkpy yë käjpxynyajxpë Jeremías yë nyoky, ma tnikäjpxyën ko tëkë'px majk jëmëjt y'ita'any axit ako'owë ja Jerusalén kajpn, ma ja käjpxynyajxpë Jeremías ënäty ja Wintsën jëtu'un të y'ënë'ëmxëtën.

[3]Ënät ja Wintsën të nmënu'kxtä'äkyës, tëëjës n'ayuu'aty ets tëëjës ja nwit mpëjktä'äky mëti'ipë u'kxpën ets tëëjës jaamjoty n'u'unyë.

[4]Ets ja Wintsën të nmëkäjpxyës, jëtu'unës të nmëmaaywyätsy: Wintsën, Tios mëti'ipë maaytyääyëpën winë, mëti'ipë pyatuumpyën mëti'ipë të nikäjpxyën ets myajk ja ijxpät ko mijts mtsoky mjawë ma ja'ayëtyën mëti'ipë pyatuuntëpën ja m'ënä'ämën mtëyajtën:

[5]tëëjës njanty pyokytyuntë ets tëëjës ntuuntëkoytyë; ëxëëk winë të ntuntës; koos njuuky'atë ka'ap pën të mja'amyetsyë; tëë nja'atyëkoytyës ja m'ënä'ämën mtëyajtën ets ja m'aaw m'ayuk.

[6]Ka'ap të nmëjpëjkta'aktës ja y'aaw y'ayukëty ja käjpxynyajxpëtëjkëty, mëti'ipë të tjanimëtya'aktën ja m'aaw m'ayuk ets të tjakajpxtë'ëwtë ëëts ja nyajkutujkpëtëjkëty, ja n'ënä'ämpëtëjkëty, ja n'ap n'okëty ets tëkokyë ja Israel kajpn.

[7]Mijts Wintsën, mwa'atsmës, e ëëtsëty jutië ja'ayëty wintsëtyu'un jëjptsëtyu'un ëëts näjyawëtë; mëti'ipë juuky'ajtëpën jam Jerusalén ets wiinktsowpë yë Israel ja'ayëty, wiinkonëtypë ets jëkämëtypë, mëti'ipë yajpatëpën wiink naax wiink kajpn ma ojts mijts xynyajtswopën.

[8]Ëëtsëty, Wintsën, näjyëtu'un yë nyajkutujkpëtëjkëtyës, nwintsëntëjkëtyës, nkopktëjkëtyës ets n'ap n'okëtyës, wintsëtyu'un jëjptsëtyu'un ëëts näjyawëtë ko mijts të myajmëtëkoy.

[9]E mijts Wintsën, mëti'ipës n'ëwtajtëpën, mijts tam xymyëëtëty yë poky nyimä'kxën ets pa'ëyo'owën najts ëyo'owën. Ëëtsëty wa'atsës nijawëtë ko tëë njanty kyäjpxykyumëtoownaxtë

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

10ets ka'ap mijts pën të mja'akyujkxëty ja m'aaw m'ayuk, Wintsën, mëti'ipës n'ëwtajtëpën ets ka'apës të mpatuntë ja m'ënä'ämën mtëyajtën mëti'ipë të xyjyatuk'ëwaanëtës ja mtuunpëtëjkëty käjpxynyajxpëtëjkëty.

11Tëkokyë yë Israel ja'ayëty tëë tkäjpxykyumëtoownajxta'atë ja mtëyajtën; paaty ëëtsëty o'ktëy të njat të nkëpätë jëtu'un tä jap myinyën këxja'ay ma ja ënä'ämën tëyajtënën mëti'ipë Moisés jyääyën, mëti'ipë mtuunpëajtën, jä'ä ëëtsëty tëëjës ntëkoytyë.

12Mijts tëëjës xytyuknikäxtë ja ëyo'on jotmay mëjwiin këjää ets të xyaj'atyë jëtu'un ja m'aaw m'ayuk mëti'ipë ojts xyjyanikäjpxyën ma ëëtsëtyën ets ma ja nkutujkpëtëjkëtyësën; jä'ä ko kamaa jëtu'un ëyo'on jotmay kyayaj'ixynyëm tä jam Jerusalén të kyëtä'äkyën.

13Tëkokyë ya'atë amay jotmay mëti'ipës të xytyukmin të xytyukja'tën, jëtu'un tä jap myinyën këxja'ay ma Moisés ojts tkuja'ayën ja ënä'ämën tëyajtën; yë'ëkyëjxm jyëtu'unëty jä'ä ko mijts Tios ka'ap të myajmëtoy, ka'ap të myaj'ixta'ay ets ka'ap të yajpatuny ja mtëyajtën.

14Paaty mijts Wintsën jëtu'un të xytyuknipëjktaakë etsës të xytyuknikäxtë ja ëxëëkajtën; jä'ä ko mijts Wintsën mëtëy winë xytyuny, e ëëtsëty ka'apës të nmëjpëjkta'aktë mëti'ipë mijts të xyjyanikäjpxyën.

15Wintsën Tios, mijts ojts xyaj'ixyë mëj'ajtën ko ojts jap Egiptë xyajpëtsëmtës, ma ojts mëj'äämpy nyäxyën yë mxëëw ets tyampaat; e ëëtsëty je'eyës nëë poky të nmëmay të nmëtajtë ets ëxëëk winë të ntuntës.

16Ëëtsëty nija'awëtyëpës ko mijts Wintsën, oy yë jot winma'any xymyëëtëty. Tun yë mëyajtën jëpëk yë mtsip m'äkë jam Jerusalén, jä'ä ko yë'ë mijts mkajpn'ajtyp ets jam yajpaaty ja kopk wa'atspë. Tëkokyë yë ja'ayëty mëti'ipë mëët yë Jerusalén kajpn nyämyëwinkon'atyën aak je'eyë tnëxi'ik tukxi'iktë yë Jerusalén kajpn, mëti'ipë mijts mkajpn'ajtypyën, mëët ko ëëtsëty të ntëkoytyë ets ko ojts pyokytyuntë ja n'ap n'okëtyës.

17Mijts Tios, mëtoow'it ja jëëytyak nu'kxtakën mëti'ipë ya'atë mtuunpë yäjkpyën; yajmëjnax mxëëw Wintsën, ets ko xymyëët'aty ja tsojkën ja'awën, ni''ijxkëta'ak yë mnaax mkajpn ets mtsajptëjk, ix o'ktëy të jyajnë.

18Wintsën, mëtoow'it; ets ni'ijkëtaktëk ëëtsëty ma o'ktëy njatës nkëpätës ets wi'ix o'ktëy jyäty kyëpetyën yë mnaax mkajpn ma yaja'amyetsyën yë mxëëw. Ëëtsëty yë'ëkyëjxm mijts nmëmëtya'aktë mëët ko xymyëët'aty ja pa'ëyo'owën najts'ëyo'owën ets ka'ap yë'ëkyëjxmëty koos xypyaat xynyitëkëtë ets miits nmëkajpxtëty.

19Wintsën, Wintsën. Mëtoow'ijtëkës ets pokymyä'kxtëkës. Ni''ijxkëtaktëk ëëtsëty ets min putëjkëtyëkës. Mëët ko mijts mTiosëty ets ko xymyëëtëty yë mnaax mkajpn, ma mxëëw yaja'amyetsyën, këtii mpo'oxy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

20Ëjts tëëjës ja Tios nmënu'kxtä'äky ets ja mpoky nmaaywyätyës, tëë näjyëtu'un ja naax nkajpnës, yë Israel kajpn ninu'kxtä'äkyës ets ja Wintsën n'amëtoyës ja kënu'kxën ma ja kyopkën mëti'ipë wa'atsën.

21Tamës ënäty nyajnaxy ja nu'kxtakën, ko ja Gabriel të myiny, ja mëti'ipë ënäty të xy'ëknimiinpënës nkuma'ayjyotyës, pojjoty të myiny kääkë'kp. Yë'ë ënäty tyimpatyp ma yajyaka'anyën ja wintsë'kën jënäkyxyëëwpë.

22Etsës të xy'ënëëmë: Daniel ëjts paatyës të nminy ets ntukwinjawëja'any mëti'ipë të xywyinkuma'ayën.

23Ko të mtëkë nu'kxtakpë, ënätyë ja Tios të xymyo'oyës ja ëtsoowinpijtën. E paaty niminy ets ntuk'ëwaanëja'any wi'ix të y'ëtsoyën, jä'ä ko yë Tios mëk mtsokyë mjawëty. Paaty yam mijts n'ënëëmë ets yajxon xyjyä'äkyukëty ets xynyijawëty mëti'ipë të xy'ixyën.

24Tëkë'px majk sëmaan nyaxa'any ets jyëwa'akëty ja ëyo'on jotmay ets ja nëë poky ma ja mnaax mkajpnën wa'atspë ets ja mnaax mkajpn tpaatëty ja poky nyimä'kxën ets jam nyaxxkëta'akëty ja oypyë ets mëtëypyë ja nipaye'eyën xëmëkyëjxm ets y'atëwëty mëti'ipë të xywyinkuma'ayën ets mëti'ipë të yaj'akäjpxyën jëtu'un'äämpy wya'atsëty jatëkok ja tsajptëkoty mëti'ipë ijty wa'ats ni'ik.

25Kopkpëky ko xynyijawëty ets xyjyä'äkyukëty ya'atë: Ma ënäty yajni'ënä'ämën ets yajkoj'oyëty jatëkok ja Jerusalén kajpn ets ma ënäty jyä'tyën ja yajkutujkpë mëti'ipë kënu'kxyën, jä'ä y'itëty wëxtujk sëmaan ets ja në'ë tu'uk ets ja potsy mëti'ipë yaj'akojëjaanpën ma Jerusalén kajpn jä'ä nëjkx pyo'oxy tëkë'px mäjtsk sëmaan, je'eyëp ko mëk nëjkx ja amay jotmay jää y'ity.

26Ko ënäty të nyäxy tëkë'px mäjtsk sëmaan, ënät nëjkx ja jyuukyajtën tpëjkëtë ja yajkutujkpë kënu'kxypyë. Yë Jerusalén kajpn ets tsajptëjk yë'ë nëjkx yajkutëkoyë yë yajkutujkpë ets ja'ayëty mëti'ipë minantëpën wiink naax wiink kajpn. Jëtu'un kyukëxëja'any tä nëëkom muum tyajnikoompetyën tii winë ets mapaat jyëjpkëxyën yë juukyajtën tsip käjpxy jää itaanp ets o'kën tëko'oyën jëtu'un tä të yajtuknipëjktaakën.

27E ja tu'k sëmaanpë wyi'imyën, jää nëjkx mëët kanaak yë naax kajpn käjpxytyu'unën tuny, e sëmaanjoty jää t'akajpxtuka'any këtiipë wintsë'kën yajyäkyën. Ets tu'uk yë mëjpoky yajtuna'any ma ja wintsë'kënytyaknën ma yajyäkyën ja wintsë'kën, koonëm ja o'kën tyukja'tëtëty ja mëti'ipë ënäty ja ëxëëkajtën tyuuntëkoopyën.

Daniel 10

1Ma ënäty mëtëkëëk jëmëjt yajkutukyën yë Ciro, mëti'ipë Persë ja'ayën; yë Daniel, mëti'ipë näjyëtu'un yajtijpën Beltsasar, ojts yajtuknijawë mëti'ipë mëtëyën, je'eyëp ko tsip ets yajja'akyukëty. E Daniel ojts yajxon tmëmay tmëtajy ets tja'akyukë wi'ix nyiwijyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

[2]Jä'ä xëëw ëjts mon tukës ojts nyajpaaty ets jëtu'un y'ijty tëkëëk sëmaan.

[3]Ka'apës ojts një'kxy jë'kxy pëky xu'kxpë, ka'apës ntsu'ty yë tsu'utsy ets ka'apës n'uky yë tsatym nyëë ets nän ka'apës nätyuku'tsë yë tsooy mëti'ipë pa'akxu'kpën koonëm ojts y'apety tëkëëk sëmaan.

[4]Ma y'i'px taxk anyën ja mëët tu'kpo'opë tääpë jëmëjtpë, jamës ënäty ëjts winkon ma Tigris mëjnëëjën.

[5]Ënätës ajotkumonë të n'ijxpaaty tu'uk yë ja'ay, yë'ë wyit'ajtyp yë Linë wit ets yë'ë wyëën'ajtyp yë pu'ts pujxn wa'atspë.

[6]Jëtu'un yë nyini'kx y'ajajy tä topacië kepyën, jëtu'un yë wyiin jyëjp y'atë'kxy tä wëtsukën, yë wyiin jëtu'un yaj'ixy jëënyä'änkën, yë kyë'ë tyeky jëtu'un kyëxë'ëky tä tsuxkpujxnën, ko kyäjpxy jëtu'un yajmëtoy mayjyä'äy yowë kajpxp.

[7]Ëjtsyë nätyu'uk të n'ixy jëtu'unpë ja wiinkuma'ajën, jä'ä ko ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty jam mëët nyajpaatyënës ënätyë të kyäkta'atë ets nyäyu'tsta'ajëtë.

[8]Nätyu'ukës të n'ixy tyaapë kuma'ay. Tsuxk wi'ixnës të njajta'ay ets jëtu'unës të näjyawëty tim këjxp yowë ja njot nmëjaawës.

[9]Koos të nmëtoy të kyäjpxy ënetyës të nkëtay ets të njëpijpkëtä'äkyës naaxkëjxy.

[10]Ënätës tu'uk yë kë'ë të xymyätsy etsës të xywyijtsë'ëky, koonëmës yajxon të näkyutijyë maas yë nkoxën etsës të ntënaaykyukë.

[11]Täätsës të xy'ënëëmë: Taniel, mëti'ipë yë Tios tsojkëpën, mëtoow'it yajxon mëti'ipë yam ntuk'ënëëmëjäämpyën: Pëtë'ëk, ëjts tëëjës mijts nyajtuknikexy. Je'eyë kyajpxtaay täätsës tsë'ëkë nwa'kujkëy.

[12]Ënätës xy'ënëmaay: Këtii mtsë'ëkë, Daniel, jä'ä ko jä'ä xëëw ma ojts mijts xytyuknipëjktaakës xyjyä'äkyukëja'ay tsipëtypë winma'any ets m'ënany ko yu'unk naxy mnäpyëjkta'aka'anyë Tios wintum, yë'ë ojts tmëtoy yë mnu'kxtakën. Paatykyëjxmës ëjts të nminy.

[13]Yë tsajpjotmëtë kukäjpxy, mëti'ipë mëj'äämpy i'jtpën ma Persië ja'ayëtyën yë'ë të xy'awa'ktukyës I'px tu'uk xëëw; e yë Miguel mëti'ipë ni'ik mëj'äämpy ijtpën ma tsajpjotmëtë kukexyëtyën, yë'ëjës të xynyiminy etsës të xypyutëkë, ëjts tëëjës ënäty nätyu'uk nwë'ëmnë ma Persië yajkutujkpëtyën.

[14]E paatyës të nminy ets ntukmëmëtya'aka'any tii tunan jatanëpën ma mnaax mkajpnën, yë kuma'ay mëti'ipë të xy'ixyën yë'ë nyikäjpxyp mëti'ipë tunan jatanëpën ma mnaax mkajpnën.

[15]Koos jëtu'un të xy'ënëëmë, ëjts tëyës ënäty ja nwiin jam nyajtëëynyë naaxkëjxy ets amonyës ntänë.

[16]Ajotkumonë të yaj'ixy jëtu'un kyëxë'ëky tä tu'uk ja'ayën mëti'ipës yë n'aaw të xytsyoonë. Ënätës të n'ënëëmë mëti'ipës ënäty jam xywyintënääpyën: Wintsën

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

ya'atë kuma'ay nëkooyës nmëmoon nmëtujknë ets jëtu'unës näjyawëty xejykyukëjxëpës yowë.

17¿Wi'ix ënät nnamëëtmëtya'akëty, ëjts ka'apës näjyawëty nmëkëty, tëëjës nxejykyukëxë?

18Ja mëti'ipë jëtu'un këxë'kpën tä naaxwiinyëtë ja'ayën ënätës jatëkok të xytyony, etsës të xymyo'oy ja mëk'ajtën jatëkok

19etsës të xy'ënëëmë: Këtii mtsë'ëkë ets këtii mmay mtajy. Yë Tios yë'ë mtsojkëp; jotmëk myajpaatëty ets këtii mkumay mkutajë. Tamës ënäty jëtu'un xymyëmëtyä'äky, koos jatëkok të näjyawëty nmëkpëky, etsës të n'ënëëmë: Wintsën, mëëtmëtyakës, tëëjës jatëkok yë nmëk'ajtën xymyo'oy.

20Ënätës të xy'ënëëmë: ¿Mnija'ap wi'ix ko të niminyë? Jä'ä koos tsiptunaanpës jatëkok mëët yë tsajpjotmëtë kukäjpxy mëti'ipë pyutëjkëpën yë Persië kajpn. E koos ënäty ntsiptuunta'ay mëët yë'ë, tääts myina'any yë tsajpjotmëtë kukäjpxy mëti'ipë pyutëjkëpën yë Grecië kajpn.

21E tyam yë'ë yam ntuk'ëwaanëjäämpy mëti'ipë jap miinpën kuja'ay ma ja nokyën mëti'ipë myë'ijtypyën ja tëyajtën: Ëjts maas yam ntsiptunyën yi'iyës xypyutëjkëp yë Miguel, yë tsajpjotmëtë kukäjpxy mëti'ipë nyikopk'ajtypyën yë Israel kajpn.

Daniel 11

1Ëjts nän ojtsës mputëkë ets ojtsës njotmëk wiinkajpxë ma ënäty ja Darío yajkutujkpë y'ëne'emyën, mëti'ipë Media ja'ayën ma ënäty mëët tu'kjëmëjt kyëjääjë yajkutukyën.

2E tyam yë'ëjës yam nikajpxäämpy tëyajtënpë: Jaaktunantëp jam Persië tëkëëk yë yajkutujkpë, ok wiinkpë tyëkëja'any yajkutujkpë ja mëmajktaxkpë mëti'ipë nëjkx ni'ik kyumeeny'ätyën këtiinëm jyëtu'un'atë ja mëtëkëëkpë. Ko ënäty ja wyit myeeny të yaj'awinpityë mëj'äämpy ets tëë kyëjääjë ja kyutujkën, ënät nëjkx tmëyu'kxëtyä'äy ja naax kajpn ets nëjkx tuknipëjktaakë wi'ix tnitëkëja'any ja Grecië itjot.

3Ok myina'any tu'uk yë yajkutujkpë mëti'ipë je'eyë tsiptunaanpën ets tyajkëjääjëja'any yë kyutujktakn ets jëtu'un winë tuna'any tä tyimjot tyimwinma'anyën.

4E ma ënäty të tyajkopkpëkyën ja kyutujktakn, jää nëjkx ja kyutujktakn yaj'ëxwa'any ets taxkpëky nëjkx nyäwyä'kxyë. Yë kutujkën mëti'ipë ënäty myëët'ajtypyën ja yajkutujkpë ka'ap nëjkx ja y'u'unk y'ok t'ëkjä'ä'ajnë ets nän ka'ap nëjkx ja kutujkën mëk y'ëkyajpatnë tä ënäty të pya'tkë'p'atyën, jä'ä nëjkxëp nyäwya'kxënë ets wiinkëtypë ja'ay nëjkx jam y'ënä'ämnë.

5Ja yajkutujkpë mëti'ipë ëpa'tkë'ëytsyowën yë'ë nëjkx mëk yajpaaty, je'eyëp ko nän jam tu'uk yë tyuunpë pyëtsëma'any, mëti'ipë tsiptuunpë wintsënën mëti'ipë nëjkx

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

wäänë mëk yajpaatyën këtiinëm jyëtu'unëty yë'ë ets nëjkx tyajkëjääjë ja y'ënä'ämtakn.

6Ko ënäty ja xëëw jëmëjt të nyäxy kanaak ënät nëjkx tuntë tu'uk ja käjpxytyu'unën: Yë yajkutujkpë ëpa'tkë'ëytsyowpë nëjkxëp ja nyëëx tyajpëky mëët ja myaank ja yajkutujkpë anëkëjxytsyowpë ets jyää'atëty ja jotkujk'ajtën. Je'eyëp ko ka'ap nëjkx jëtu'un jyäty tä ënäty të tjanipëjktaakëtën, jä'ä ko ja to'oxytyëjk ets ja naaxwiinyëtë ja'ay ja yajkutujkpë ja y'ëna'këty mëti'ipë ënäty të pyëktën ets ja tyuunpëtëjkëty nëjkxëp ja ja'ay yaj'ookëtë.

7E tu'uk nëjkx pyëtsimy yë jyiiky myëku'uk, mëti'ipë yajkutujkpën ëpa'tkë'ëytsyow, yë'ëts nëjkx nitëkë ja yajkutujkpë mëti'ipë anëkëjxytsyowën ets nëjkx tjä'äniwa'any ja kutujkëntakn, ja tsyiptuunpëtëjkëty jä'ä nëjkx tkëwent'atë ja naax kajpn.

8Ets nëjkx tmënëjkxta'ay jap Egiptë ja tyiosëty, ja y'awinaxëty mëti'ipë oytyunyëtyën mëët yë pujxn win'ëëtypë ets tëkokyë ja mëët ja pu'ts pujxnëty, poop pujxnëty. Nëjkxëp jëtu'un jekytyëkë y'ity ka'ap maa tsip käjpxy.

9Yë yajkutujkpë anëkëjxytsyowpë nëjkxëp tjanitëkëja'anëty yë yajkutujkpë ëpa'tkë'ëytsyowpë je'eyëp ko ka'ap nëjkx myëtä'äky.

10E yë y'u'unk y'ëna'këty yë yajkutujkpë mëti'ipë anëkëjxytsyowën, yë'ë nëjkx tma'kxtë yë jyä'äy mëti'ipë tsiptuntëpën. Ets tu'uk nëjkx tuknipëjktaakë tnitëkëja'anëty ja yajkutujkpë mëti'ipë ëpa'tkë'ëytsyowën ets nëjkx tyajkutëkoy ja naax kajpn tä jeexyë nëëkom të nyäxyën; ets nëjkxëp jatëkok tnitëkë ja naax kajpn jampaat nëjkx jyä'ty ma ja kutujktaknën jampë yajpaatyën ëpa'tkë'ëmtsow.

11Mëët ko ënäty ja yajkutujkpë anëkëjxytsyowpë të tnipëtë'ëky ja yajkutujkpë ëpa'tkë'ëytsyowpë ënät yajxon jyoot'anpëka'any ja yajkutujkpë ëpa'tkë'ëytsyowpë ets nëjkx tmëwinpity ja yajkutujkpë anëkëjxytsyowpë ets nëjkxëp tmëmëtä'äky.

12Ko ënäty ja yajkutujkpë ëpa'tkë'ëytsyowpë të myëtä'äky ets ko ënäty may ja myëtsip të tyaj'ooky yë'ë nëjkx mëj këjxm nyätyukyajnaxyë, je'eyëp ko ja kyutujkën ka'ap nëjkx jeky y'ity.

13Ja yajkutujkpë mëti'ipë anëkëjxytsyowën nëjkxëp jatëkok twoowmuky ja tsyiptuunpëtëjk jaakwäänë nimay ets tëë ënäty nyäxy tu'kjëmëjt mäjtsk jëmëjtën ko nëjkx tuknipëjktaakë jatëkok tnitëkëja'any ja yajkutujkpë ëpa'tkë'ëytsyowpë ets jaakwäänë mëk nëjkx tukja'ajnëtë.

14Ko ënäty jëtu'un tyunyë jyätyë, may nëjkx ja ja'ay tukjoot'anpëktë ja yajkutujkpë ëpa'tkë'ëytsyowpë. Tam ja ja'ay nëjkx y'ity mëti'ipë ëxëëk ja jyot wyima'any je'eyëp ko ka'ap nëjkx myëta'aktë, jëtu'un nëjkx y'atëy ja mëti'ipës ënäty të n'a'ijxnaxyën.

15Ja yajkutujkpë anëkëjxytsyowpë nëjkxëp ja naax kajpn tyajnatuky ets nëjkx t'oytyuny ja wa'kpäjn ma ja kajpn pa'ajën ets tjëkyäpëty wi'ix tyëkëtëtyën jap

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

kajpnjoty ets nëjkxëp tmëmëtä'äky. Oy ënäty jap kajpnjoty jyajap'atë ja oyëtypë ja tsiptuunpëtëjk ka'ap nëjkx myäyëtë tkuwa'antëty ja nyaax kyajpn.

16Ja mëtsip nëjkxëp winë tuntë ijxtëm ja tyimjot tyimwinma'anyëtyën, ni pën nëjkx kyamayë wyinkuwa'akëtëty, yë'ë nëjkx jam wyi'im ma ja naax kajpnën oypyë tsujpë ets wa'ats tyajkutëkooytya'aja'any winë ma ënäty nyäxyën.

17Nëjkxëp näjyëtu'un tuknipëjktaakë wi'ix tjä'ä'ajta'aja'anyën ja naax kam ëpa'tkë'ëytsyowpë; ets yë'ë nëjkx wyinma'anypyääty ko tyajpëka'any yë nyëëx mëët yë myaank yë yajkutujkpë ëpa'tkë'ëytsyowpë ets tpëjkëtya'aja'any yë kyutujktakn, je'eyëp ko ka'ap nëjkx oy wyimpëtsëmy jyëjpëtsëmy.

18Nëjkxëp tnitëkë yë naax kajpn mëti'ipë mejypyë'aay yajpatëpën ets may nëjkx tyajkutëkoy; e tu'uk yë tsiptuunpë wintsën nëjkx tyajjëjpkëxy ya'atë tsëtyu'un ets nëjkx tyajtsëtyu'unpaaty näjyëtu'un ja yajkutujkpë anëkëjxytsyowpë.

19Nëjkxëp ja yajkutujkpë anëkëjxytsyowpë jam tsyo'onë ets niwinpitëty ma ënäty të tsyoonyën; je'eyëp ko ëyo'onjoty nëjkx kyuye'eyë ets ja jyuukyajtën yajpëkëty, ka'ap nëjkx nijëna'a y'ëkyaja'amyäjtsnë.

20Wiink yajkutujkpë nëjkx kyutëkëty ets nëjkx tu'uk ja'ay tuknipëky mëti'ipë yajmeenymyukëpën, ok nëjkx ja'ay yaj'ookyë, je'eyëp ko ka'ap jyamëty tsipjotm.

21Ma yë'ëjën yë'ë nëjkx jam yajkutuky ja'ay mëti'ipë ëxëëk ja'ay y'ixyën, mëti'ipë ka'ap jyapaatë'atyën jeexyë yajkutuky, yu'utsy nëjkx tmëët'aty ja jyot wyinma'any ets mëët ja win'ë'ënën antakën nëjkx tpaaty yajkutujktakn.

22Yajkutëkooytya'ajäämpy ja kutujkën mëti'ipë ënäty ëwa'ktujkëpën ets yaj'ookäämpy ja mëti'ipë ja käjpxytyu'unën nyikopk'ajtypyën.

23Wyin'ëënäämpy mëti'ipë ënäty mëët ja käjpxytyu'unën të tunyën, oy ënäty nyiwäänëty ja jyä'äy yë'ë mëta'akaanp ja je'eyëm.

24Ma ënäty ka'ap yë'ë yajmëmay yajmëtajyën jää nëjkx tnitëkëtyä'äy ja naax kam mëti'ipë jë'kxynyaaxën ets tuna'any ja mëti'ipë ka'ap nijëna'a ja yajkutujkpëtëjk tuntënëm mëti'ipë y'ap'ajtyp y'ok'ajtypyën:

25Mëët ko ënäty tmëët'aty ja kutujkën ets ja mëk'ajtën, ënät nëjkx tuknipëjktaakë tnitëkëja'any ja yajkutujkpë ëpa'tkë'ëytsyowpë mëët ja mayjyä'äy tsiptuunpëtëjkëty. Ja yajkutujkpë ëpa'tkë'ëytsyowpë näjyëtu'un nëjkx y'ëtsoowinpity amëk jotmëk ko oy tsyiptuntëty ets nëjkx näjyëtu'un tuknipëjktaakë ets may ja tsyiptuunpëtëjk tyajmukëty; je'eyëp ko nëjkxëp yajwin'ëëny ets ka'ap nëjkx y'ëkyajmëtakënë ja myëtsip.

26Ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty yajkääpy yaj'ukpyën ma kyääypyäjnën, yë'ë nëjkx ëxëëk yajjatyë, jä'ä ko ja tsyiptuunpëtëjk ka'ap nëjkx myëta'aktë may y'ooka'antë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

27Ënät ja yajkutujkpëtëjk, ja winma'any tpaata'antë wi'ix myëta'aktëtyën ets nëjkx tu'ukyë kyääymyuktë ma ja kaaypyäjnën, nixim niyam nëjkx jyanäwyin'ëëna'anëtë je'eyëp ni pën nëjkx kyayajwin'ëëny jä'ä ko ka'ap tpaatynyëm jëtu'un ja nyixëëw.

28Ja yajkutujkpë anëkëjxytsyowpë nëjkxëp jatëkok wyimpity ma ja nyaax kyajpnën ets tmënëjkxta'aja'any mëti'ipë ënäty të tpaatyën ma tnitëkën ja naax kajpn ets mëtsip y'awinpita'any ma ja käjpxytyu'unënën wa'atspë; nëjkxëp ja wyinma'any tukpëtsëmy ets nëjkx jatëkok wyimpijtkojnë ma nyaax kyajpnën.

29Ko ënäty tpaaty ja xëëw jëmëjt ma të tuknipëjktaakën, ënät nëjkx jatëkok tkexy ja tsyiptuunpëtëjk ëpa'tkë'ëytsyow; je'eyëp ko yë'ë ka'ap nëjkx y'ëkmëtaknë tä ënäty të myëtä'äkyën mëjëyëjp.

30Yë tsyiptuunpëtëjk yë'ë nëjkx wyinkuwa'akëty yë ja'ayëty mëti'ipë tso'ontëpën maatsow yë xëëw kyëtä'äkyën, kepytyëjk nëëwinye'epyëjoty nëjkx nyiminyë ets mëët yë tsë'ëkë nëjkx tyäty kyä'äktë. Ënät nëjkx ja yajkutujkpë anëkëjxytsyowpë tukjoot'anpëky ja käjpxytyu'unën wa'atspë, yë'ë nëjkx tkajpxpäjtën'aty ko ënäty ja ja'ayëty të kyamëjwa'kpetyë mëti'ipë myëjpëjktaktëpën ja käjpxytyu'unën.

31Yë tsyiptuunpëtëjkëty nëjkxëp tyaj'ëxëëkëtë ja tsajptëjk mëti'ipë ta'tspëkpyë, nëjkxëp t'akajpxtuktë këtiipë pën tyakëty ja wyintsë'kën jëpom jëpompë yajyäkyën ets nëjkx jam tpëjkta'aktë ja nëkooyëpë y'ëxëëk'ajnën ets mya'at'ajnën ma ja wintsë'këntyaknën.

32Yë yajkutujkpë yajjotukäämpy ja ja'ayëty mëët ja oy aaw oy ayuk mëti'ipë ka'ap tmëjpëjkta'aktën ja käjpxytyu'unën, je'eyëp ko ja Tios ja nyaax kyajpn ka'ap nëjkx nyäkyë'ëyäkyë ma ënäty të jyayajtsuu'ixa'antën.

33Yë wijyjyä'äytyëjkëty mëti'ipë yajpatëpën ma naax kajpnën nëjkxëp mayjyä'äy tyaj'ijxpëktë, ok nëjkx yaj'ookëtë ets nyino'oka'anëtë ets myä'tsta'aja'anëtë ets nëjkx tyookëtë wiink naax wiink kajpn ets y'ëyowtëty myëtuntëty. Je'eyëp wäänë jëtu'un y'ita'any.

34Ko ënäty tpaaty ja xëëw jëmëjt jëna'a yaj'ixjëtit yajpajëtitëtyën, nëjkxëp wäänë yajputëkëtë, oy nëjkx may ja ja'ay jyapuwa'akëtë je'eyëp ko ka'ap wyinë aaw wyinë jotëty.

35Nëjkxëp näjyëtu'un yaj'ixjëtit yajpaajëtitë ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty ja naax kajpn të tyaj'ijxpëktën ets nëjkx yajwinma'any'ixtë ets yaj'ixtëty pën oy ja wyinma'anyëty; ets ja jyuuky'ajtënëty, koonëm kyukëxëty ja xëëw juukyajtën.

36Ja yajkutujkpë ja anëkëjxytsyowpë. Mëj këjxm nëjkx ni'ik nyäyajnaxyë këtiinëm ja tiostëjkëty ets nëjkx nëkooyë tni'ojënë ja Tios mëtëypyë; ets aak'oy nëjkx winë wyimpëtsë'ëmxëty, koonëm nëjkx ja Tios tyuknikexyë ja tëytyu'unën; jä'ä ko mëti'ipë yë Tios të tuknipëjktaakën tyunäämpy yë'ë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

37Ya'atë yajkutujkpë ka'ap nëjkx tmëjpëjktä'äky ja Tios mëti'ipë y'aptëjk y'ëwtajtën ets ni yë'ë nëjkx tkamëjpëjktä'äky ja tios mëti'ipë ja to'oxytyëjktëjk y'ëwtajtëpën ets mëti'ipë tios nëjkx tkamëj'ixy, jä'ä ko yë'ë mëj nëjkx ni'ik nyäyajnaxyë këtiinëm jyëtu'un'atë ja tiostëjkëty.

38Je'eyëp tëy ko yë'ë nëjkxëp ja tios t'ëwtaty mëti'ipë nyitios'ajtypyën ja naax kajpn ta'tspëkpyë ets napotsypë; yë'ë nëjkx ya'atë tios t'ëwtaty mëti'ipë ja y'aptëjk ka'ap t'ëwtajtën ets nëjkx tukwintsë'ëkë yë pu'ts pujxn, poop pujxn, oyëtypë tsaa ets mëti'ipë tsowëtyën.

39Yë'ë nëjkx tukuwa'any ja naax kajpn këwent'atyëtypë ets ta'tspëkpyë ja ja'ayëty mëti'ipë y'ëwtajtëpën wiink tios; ets pënjaty y'ëwtajtëpën ya'atë yajkutujkpë nëjkxëp kanaak winë tmo'oy, nëjkxëp tyuunk oyëtypë tmo'oy ets nyaax kyamëty näjyëtu'un tmo'oja'any ets yë'ë tkuma'ayën'atëty.

40Ko ënäty tpaaty ja xëëw jëmëjt ma ja jëtu'unpë kyukëxëja'anyën, ja yajkutujkpë ëpa'tkë'ëytsyowpë jää nëjkx tnipëtë'ëky ja yajkutujkpë anëkëjxytsyowpë; je'eyëp ko yë'ë ënätyë näjyëtu'un jyëjpkuwa'akëja'anyë ets tyukja'ta'anyë jëtu'un tä myëkpojyën ets ëxëëk tuna'any ja ëpa'tkë'ëytsyowpë, jëtu'un tukja'ta'any mëët ja pyujxnwintëkäämpë ets ja tsyiptuunpëtëjk tä nëëkomën.

41Nyitëkëjäämpy näjyëtu'un ja naax kajpn oypyë tsujpë ets may ja ja'ay jam tyaj'ooka'any; yë Edom ja'ayëty, yë Moab ja'ayëty ets Amón ja'ayëty nëjkxëp may tsyo'oktë.

42Yë'ë nëjkx tjä'ä'atë may yë naax kajpn, yë'ëpaat yë Egiptë kajpn nëjkx y'apatnaxyë.

43Yajnëjkxta'ajäämpy yë pu'ts pujxn ets poop pujxn ets tëkokyë winë mëti'ipë tsowëtyën japë Egiptë ënäty yajpaatyën; ok näjyëtu'un yë Libië ets Etiopíë yajtukja'ta'any.

44E ok nëjkx yajtuk'ëwaanë ko ënäty nyipëtë'ëka'anyë ja yajkutujkpë anëkëjxytsyowpë ets ja xëëwkëtä'äky tsyowpë ets nëjkx tsipwinkajpxëtë; ets tsyona'any mëët ja joot'an ets mëët ja winma'any ko tyaj'ooka'any ja mayjyä'äy.

45Jam nëjkx nyäpyëjktä'äkyë itkujky ma ja mejyën mëët nyäpyäätyë ja kopk wa'atspë ets oypyë tsujpë. Je'eyëp ko tëë ënäty tyukja'tyë ja xëëw jëmëjt ma y'ookanën ets jämyë nëjkx y'ooky ets ka'ap ni pën maa y'ëknimëtyakënë.

Daniel 12

1Ënät jam nyänyikëxë'ëkyë yë Miguel, tsajpjotmëtë kukäjpxy, mëti'ipë kyuwäänpyën yë mkajpn. Ëyo'on jotmay tunanëp, jëtu'un tyuna'anyë ëyo'on jotmay tä nikajëna'a jëtu'un yaj'ixynyëmën maju'unëm nyaaxkëtä'äkyën yë naax kajpn. Ko ënäty jëtu'unpë ja xëëw jëmëjt tukja'ty jäänëm nëjkx y'ëwaatsëpëtsëmtë tëkokyë ja ja'ayëty mëti'ipë mijts mkajpn'ajtypyën mëti'ipë miintëpën ja xyëëwëty kuja'ay jap nokyjoty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

[2]May ja mëti'ipë maatëpën jap naaxjoty, nëjkxëp jyuukywyijtë: Tam mëti'ipë nëjkx jyuuky'ätyën xëmëkyëjxm ets tam mëti'ipë nëjkx je'eyë tsyëtyuny jyääypyätë ets nëjkx ja ëyo'on tpaaty ja xëmëkyëjxmëpë.

[3]Ja wijyjyä'äytyëjkëty, mëti'ipë ojts may ja ja'ay oy tu'uwinwowtën, jëtu'un nëjkx tyë'kxtë jyajtë ja niwits nijuuxën, ja tsajp; xëmëkyëjxm nëjkx yaj'ixtë mëtsa'ajën.

[4]E mijts Daniel, yu'utsy ya'atë xymyëët'atëty ets ta'tspëky yë noky xy'akëëymyukëty koonëm tpaatëty ja xëëw jëmëjt ma ënäty ja juukyajtën jyëjpkëxyën. May ja ja'ay jyëtita'any xiitsow yaatsow t'ixta'aja'any tiijaty y'ëkjaak nija'ap.

[5]Ëjts Daniel, tëëjës wiinkpë ja'ay nimäjtsk n'ixy jam tyänëtë nëë'ëkë'ëm, tu'uk yaatsow ets tu'uk jamtsow.

[6]Nitu'uk yë'ëjëty të tyajtëy ja mëti'ipë linë wit wyit'ajtypyën, mëti'ipë ënäty jam nëëwinkëjxy yajpatpën: ¿Jëna'a jëtäätën tyaapë y'atëwa'any mëti'ipë yam n'ijxëmën ka'ap nijëna'a yaj'ixynyëmën?

[7]Ja ja'ay mëti'ipë linë wit wyit'ajtypyën ënät ja kyë'ë të tyujkxajy jam tsajpjotm ets ja Tios juukpyë të tukajpxpety ets të y'ënä'äny: Ma ënäty tëkëëk jëmëjt ja kujkm të nyäxyën, ma ënäty o'ktëy të yajtuunta'ayën ja kyutujkën ja Tios ja kyajpn, ënätnëm nëjkx ya'atë ëyo'on kyixy nyäxy.

[8]Tëës njamëtoy ko kyäjpxy je'eyëp ëjts nijënu'unës të nkaja'akyukë. Ënätës të nyajtëy: Wintsën, ¿tiijën tunan jatanëp ko ya'atë jëtu'un kyixy nyäxy?

[9]Etsës të xy'ëtsoy: Yo'oy yë mtu'u, Daniel, jä'ä ko tyaapë yu'utsy mëpaat y'ity koonëm jyëjpkukëxëty ja nyixëëw nyijëmëjt.

[10]May ja ja'ay y'ëyowa'any jyotëkoyä'äny mëët ja ëyo'on mëti'ipë yam të yajnikäjpxyën ets nëjkx wya'atstë ets nitii ëxëëkajtën tkamëët'ata'antë. Yë ëxëëkja'aytyëjk je'eyëm tuna'any tkajpxa'antë winë ëxëëkjaty ets ka'ap tja'akyukëja'antë tii tuunëp jajtëp, e yë wijyjyä'äytyëjkëty jyä'äkyujkëtya'ajantëp winë wa'ats.

[11]Tuk mil ja mäjtsk mëko'px ja majkta'px majk nëjkx nyäxy ja xëëw ma ënäty të yaj'akajpxtukyën këtiipë ja wintsë'kën y'ëkyajyajknëty ja jëpom jëpompë yajyäkyën ets ma ënäty të y'ëxëëkën ja Wintsën ja tsyajptëjk.

[12]E ja ja'ay mëti'ipë ënäty ëwxijtp mä'kxtujkpën ma tääpë ja tu'uk mil ja tëkëëk mëko'px ja i'px majkmokx xëëwpë nyaxa'anyën, jotkujk ja yajpaata'any.

[13]E mijts Daniel, ye'eymyës yë mtu'u mapaat jyä'tyën ets mpo'kxëty, jä'ä ko ënäty jëtu'un të nyajxta'ay të kyëjxta'ay winë jää nëjkx mpëtë'ëky ets nëjkx xy'ëxajë ja mkuma'ayën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Oseas

Oseas 1

1Ya'atë ja Wintsën y'aaw'ajtyp y'ayuk'ajtyp mëti'ipë yajmooyën ja Oseas, yë Beerí yë myaank, ma ënäty yajkutuktë yë Ozías, Jotam, Ahaz ets Ezequías jam Judá ets ma ënäty yajkutukyën yë Jeroboam, yë Joás yë myaank, jam Israel.

2Jëtu'un tsyo'ontä'äky ja Wintsën ja y'aaw y'ayuk mëti'ipë nyikajpxën ma Oseas: Jëtu'un yë Israel kajpn të y'ëti'itsy tä tu'uk yë to'oxytyëjkën mëti'ipë tyo'kpy yäjkpyën yë jyot nyini'kx mëët koos të xypyuwa'ktu'uty. Mijts näjyëtu'un ënät xytyunëty, yë'ë mpëkëp tu'uk yë to'oxytyëjk mëti'ipë jyot nyini'kx tyo'kpyën ets mëët yë m'u'unk m'ëna'k xymyëët'atëty; jëtu'un'äämpy yajtijtëty ko yë'ë tyaak'ajtëp tu'uk yë to'oxytyëjk mëti'ipë jyot nyini'kx tyo'kpyën.

3Ënät ja Oseas nyäpyuwa'këy mëët ja Gómer, yë'ë nyëëx yë Diblaim ets ojts u'unk mëët wyi'imy ets tyajmiiny tu'uk yë u'unk.

4Ënät yë Wintsën t'ënëmaay yë Oseas: Jezreel xytyijëty yë mmaank, jä'ä ko tyimpatyp ja xëëw po'o maas ntëytyuna'anyën yë Jehú yajkutujkpë yë y'u'unk y'ok mëët ko may të yaja'ay'ooky jam Jezreel, etsës nyaj'ätëkoyä'äny yë kutujktakn jam Israel.

5Jä'ä xëëw mpëjkëja'anyës yë myëk'ajtën yë Israel jam Jezreel joyjotm ko ënäty ka'ap ja tsyiptuunpëtëjk y'ëkmëtaknë.

6Ojts yë Gómer jatëkok wyi'imy u'unk mëët ets ojts tyajmëxu'unk'aty tu'uk yë y'u'unk to'oxytyëjkpë. Tä ja Tios t'ënëmaay yë Oseas: Lo-ruhamá xytyijëty yë mnëëx, jä'ä koos ka'apës yë Israel kyutujkëntakn nëk pa'ëyowanë ets ka'apës n'ëkmä'kxanë.

7Yë'ë tëy yë Judá mpa'ëyowäämpyës yë'ë, ëjts Wintsën mëti'ipë Tyios'ajtëpën ëjts kë'ëm nyaj'ëwaatsëpëtsëmäämpyës. Je'eyëp ëjts ka'apës tsipkëjxm nyajtso'oka'antë, ka'apës nyajtuna'any yë ti'pxn, tëypyujxn, kwaay ets pujxnwintëkäämpë.

8Ko ja Lo-ruhamá ja tyi'tsk ojts t'ëxmajtsnë, tä ja Gómer ojts jatëkok wyi'imy u'unk mëët ets tyajmëxu'unk'ajty ja y'u'unk ye'etyëjkpë.

9Ënät ja Wintsën ojts tmëkäjpxy ja Oseas ets t'ënëmaay: Llamá Lo-ami xytyijëty yë mmaank, jä'ä ko miitsëty ka'ap n'ëkkajpn'ajtnëtë, etsës ka'apës ëjts miits xy'ëk'ëwtajnëtë.

10Pyatäämpy ja xëëw po'o ma Israel ja'ay nyimay'ata'antën jinën, ni pën kyamayëtëty tkijpxëty ets tmëtsyowëty. Ets ka'apës nëjkx n'ëk'ënëmaaynyëtë: Miitsëty ka'ap nkajpn'atë, jä'ä nëjkx yë Tios y'ënë'ëmxëtë: Miitsëty yë'ë Tios juukpyë m'u'unk'ajtëtëp.

Biblia en Mixe de Quetzaltepec, Oaxaca, México
Active Translation in Process
© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

11Ënät nëjkx tyu'ukmuktë yë Judá ja'ayëty ets Israel ja'ayëty, tu'uk nëjkx tpëjkta'aktë mëti'ipë tu'uwinwotëpën ets jam Jerusalén nyëjkxta'aja'antë. Ja Jezreel mëj'äämpy nëjkx y'awinpity.

Oseas 2

1Ënät nëjkx xy'ënëëmëtë yë mëkä'äxëty, më'Israel ja'ayëty: Tios miitsëty mkajpn'ajtëtëp, Tëë miitsëty myajpa'ëyowtë.

2Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Ojtë ya'axtë yë mtaakëty, win'ojtë yajxon, jä'ä ko yë'ë ka'apës nëk to'oxytyëjk'ajnë ets yë'ë nän ka'apës ëjts xy'ëkniye'etyëjk'ajnë. Ka'apës yë'ëjëty t'ëkmëëtsënaaynyë, etsës nän ka'apës n'ëk'ënanë tmëëtsëënëty. Koonëm t'ëxmatsëty ma tookyën yë jyot nyini'kx. Ets këtii nëkoo tyi'tsk t'ëktuk'akëëynyëty wiink ja'ay.

3Pën je'eyëm tuun'ëtë'ëtsy ëxëëkpë, niwa'ats ëxwa'atsës nyajwë'ëma'any: Jëtu'unës mpëjkta'aka'any niwa'ats ëxwa'ats tä myiinyën naaxwiiny, aanë'ëk tëëtsë'ëkës nyaj'awinpita'any, ets nyajnëëtëëtsë'ooka'anyës.

4Ka'apës mpa'ëyowa'any yë y'u'unk y'ëna'k, jä'ä ko yë'ë mëti'ipë të tpaatyën ko jyot nyini'kx të tooky.

5Tëë yë tyaak jyot nyini'kx tooky; tëë tyajtëkoy yë y'oyajtën, ko të y'ënä'äny: Yë'ëjës nëjkx n'ixta'aja'any yë mëti'ipës mëët nätsyokyën, mëti'ipës xymyoopyën yë nkääky n'uukyës ets nnëëjës, mëti'ipës yë mpixyny ets linë wit xymyoopyën, mëti'ipës yë on ets n'uuky xymyoopyën.

6Paatyës nyaj'ayoontuka'any mëët yë äpny yë nyë'ë tyu'u etsës nyajnayonëja'any mëët ja aay ujts, këtiipë tyu'upaatëty.

7Yë'ë pyanëjkxäämpy yë y'atsoky ye'etyëjk, je'eyëp ko ka'ap tnajtspaatëja'any; y'ixta'ajäämpy, je'eyëp ko ka'ap tpaata'any. Tä y'ëna'ana'any: Yë'ëjës jatëkok ninëjkxäämpy mëti'ipës tëëyëp mëët mpëjky n'ukyën, jä'ä ko nikë oyës ijty mëët njuuky'äty këtiinëm yë tyampë.

8E yë'ë ka'ap ojts t'ixkäpy ko ëjts ijty nyajkääpy nyaj'ukpy, ko ëjts ijty nmoopy yë tsajpmok, yë tsatym nyëë tëëpë nyimaanaxyën ets on. Ko ëjts ijty nmoopy yë pyu'tspujxn mëti'ipë tyuk'oytyuunën yë y'awinax.

9Paatyës jatëkok nëjkxa'any etsës mpëjkëja'any ja tsajpmok ets ja tsatym nyëë tëëpë nyimaanaxyën ma ënäty jam yajpëjkmukanën kyamjoty tyu'ujoty, etsës mpëjkëja'any ja pixyny ets linë wit mëti'ipë ijty nätyukyu'tsëpën.

10Nëjkxëp y'ixyë y'atsoky ye'etyëjk ko ënäty niwa'ats ëxwa'ats nyajwë'ëmyës. Ni pën nëjkx kyamayë tjëwowëty maas nkë'ë jotmën.

11Nëjkxëpës nyajkëxy nyajnaxy yë xyoontakënëty, yë xyëëwëty ets ma po'o u'unk tnixëëwtuntën, ma sapëtë xëëw tpo'kxtën ets tëkokyë xyëëwëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

12Nyajkutëkooyäämpyës yë tsatsym kamën ets y'higo kamëty, mëti'ipë ijty tyijtëpën: Ya'atës xytyukmëjuupy yë n'atsokyjyä'äyës. Äämjyotës nyaj'awinpita'any ets äämjyot yë'ë nëjkx t'ojkta'atë yë aayjëyujk ujtsjëyujk.

13Jënaak xëëw jënaak jëmëjt yë poom të tukwintoy të tukwino'oktën yë y'awinaxëty jëtu'un xëëw jëtu'un jëmëjtës näjyëtu'un ntëytyuna'antë, ko ijty tmëjjawë yë y'awinax pyëjktäkpy yë kyë'ëjiits yë nyantsëm ets tpanëjkxy ja y'atsoky ye'etyëjk etsës xy'ijxtëkooy xyjyä'äytyëkooynyës. Ëjts Wintsën, ëjts jëtu'un ënaanpës.

14Mpëjkta'akäämpyës ma jyot wyinma'anyën yë tsojkën ja'awën, jamës të'ëts'itjotm nyajnëjkxa'any etsës jyootjoty wyinma'anyjoty nmëkajpxa'any.

15Etsës jatëkok nmo'oja'any yë tsatsym kam, etsës yë Acor yë nyitëjkëtyakn nyaj'awinpitanë akujk'ajt jotkujk'ajtën. Jamës xy'ëtsowa'any tääjës xy'ëtsooyën ko y'ëna'k'ajty, tääjës xy'ëtsooyën ko jap pyëtsiimy Egiptë.

16Ënätës xymyëkäjxa'any: Nye'etyëjkës, ets ka'ap nëjkx y'ëk'ënanë, Nwintsënës. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

17Njëpëjkta'ajäämpyës ma wyiin y'aawën yë Baal yë xyëëw ets ka'ap nëjkx nijëna'a yë Baal y'ëkyajkajpxpatnë.

18Jä'ä xëëw nëjkx tu'uk yë käjpxytyu'unën ntunyës mëët yë aayjëyujk ujts jëyujkëty mëët ko yë Israel ntsoky njawës ets nëjkxëp mëët ntunyës käjpxytyu'unën yë joonëty ets tsa'anyëty; ntuktëjëtya'ajäämpyës yë ti'pxn, yë tëypyujxn ets ka'apës yë tsip n'ëkupëkanë, jëtu'unës yë nnaax nkajpn jotkujk yajpaatëty.

19Israel, mijts nto'oxytyëjk'atäämpy xëmëkyëjxm, mpëkäämpy n'uukäämpy tëy jaanty tä kyutukyëtyën ënä'ämënjoty, jä'ä ko ntsojky nja'ap ëmuumtu'ukjot.

20Mijts mpëkäämpy ets nwinkutsë'ëkëjäämpy, etsës näjyëtu'un xy'ixkäpëty ko ëjts Wintsën.

21Ëjts Wintsën, ëjts jëtu'un ënaanpës: Jä'ä xëëw nëjkxëpës yë tsajp n'ëtsoy, e yë tsajp nëjkxëp yë naaxwiinyëtë t'ëtsoowinpity.

22Yë naaxwiinyëtë nëjkxëp t'ëtsoowinpity yë tsajpmok, yë tsatym nyëë ets olivë on ets yë'ëjëty nëjkxëp yë Jezreel t'ëtsoowinpitë.

23Nyajnaaxkëta'akäämpyës yë naax nkajpn ma tu'uk yë naaxjotmën etsës ëjts nkajpn niwa'ana'any; mpa'ëyowäämpyës yë Jo-ruhamá ets n'ënëëmëja'anyës yë Lo-ruhamá: Mijts nkajpn'ajtyp, etsës yë'ë xy'ëtsowa'any: Mijts nTios'ajtyp.

Oseas 3

1Ënät yë Wintsën jatëkok xy'ënëmaayës: Nëjkx mëët'at tu'uk yë to'oxytyëjk mëti'ipë mëët tsyëënën yë naaxwiinyëtë ja'ay oypyë mëët nyämyäyën ets mëti'ipë tyo'kpy yäjkpyën yë jyot nyini'kx. Jëtu'un yë Wintsën tsoky tjawë yë Israel ja'ayëty ko wiink tios të tpanëjkxtëkëtë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

2Ënät ojts tu'uk yë to'oxytyëjk njuyës, majkmokx yë poop pujxn meeny nmooyës ets tëkëëk mëko'px tsim yë cebadë.

3Etsës n'ënëmaay: Jeky mijts nto'oxytyëjk'ata'any; këtii mjot mnini'kx xytyookëty ets këtii pën wiink naaxwiinyëtë ja'ay xymyëët'atëty, etsës mijts nwinkutsë'ëkëty.

4Jä'ä ko yë Israel ja'ayëty jeky ka'ap tmëët'ata'antë yë kyutujkpëty ets mëti'ipë nikopk'atëtëp, ka'ap tyaka'antë wintsë'kën ets ka'ap t'ëwtata'antë ja tsaanipiy kënu'kxypyë, ka'ap tmëët'ata'antë yë teety wit ets awinax mëti'ipë tu'kjëën tu'ktëjk myëët'ajtëpën.

5Ok jatëkok yë Israel ja'ayëty tniwinpita'antë yë Tios ets t'ixta'aja'antë, mëti'ipë Wyintsën'ajtëpën ets ja David mëti'ipë kyutujkpë'ajtëpën. Ko ënäty tpaaty ja xëëw jëmëjt winta'ak naaxkow nëjkx tnimintë yë Wintsën ets tkukajpxëja'antë ko ënäty jotkujk yajjuuky'atëtë.

Oseas 4

1Miitsëty Israel ja'ayëty mëtoow'itë wi'ix yë Wintsën y'ënä'änyën. Tëë tnikäjpxy ko tsyiptuna'any mëët ya'atë ja'ayëty mëti'ipë yaa tsënaaytyëpën ma ya'atë naax kajpnën, jä'ä ko yaa ni pën mëtëy kya'ëkajpxnë, ni pën në'ëwitsy tu'uwitsy kya'ëkjuuky'ajnë ets ni pën tka'ëknija'awënë pën Tios'ajtp.

2Yi'iyë mëjnajxnëp wi'ix wiinkë'ëy akë'ëy Tios xyëëw tukajpxpätëtyën ets y'ayuk ka'ap tkuuytyuntë, ja näwyin'ëën näwyinxajën ets ja ka'apë myëtëyëtyën, ma yaja'ay ooktën, ma myäätstën, ma pëjkën ukën ka'ap twintsë'ëkëtën ets ma je'eyë tsyiptuntën ets janaam jatsojk myëku'uk tyaj'ooktë.

3Paatykyëjxm yë naax kajpn jëtu'un yaj'ixy o'kën tëko'oyën yowë të y'ity; ets jëtu'un yaj'ixy ka'ap yowë pën mëk'ajtën t'ëkmëët'ajnë; ets y'o'ktaaynyë ja aayjëyujk ujtsjëyujk, joon jëyujk ets nëë jëyujkpaat y'o'knë.

4Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Ka'ap tjëkyepy pën t'ojëty yë myëku'uk. Mijtsyë mëët nmëët'atyës yë tsip, mijts teety.

5Mijts xëëny koots nëjkx ëxëëk mjaty mkëpety, näjyëtu'un yë mkäjpxynyäjxpë xëëny koots nëjkx ëxëëk jyäty kyëpety ets mtaak nyajkutëkoyäämpyës yë'ë.

6Yë nnaax nkajpnës ka'apës xy'ix'aty paaty të kyutëkoy. Ets mijts teety, mëët ko të xy'ixtijy ja nija'awënës ntëyajtënës, n'ixtijpy yam näjyëtu'un ma teety'ajtkën. Mijts, mëët ko të xyjyä'äytyëkoy oypyë n'ijxpëjkënës mëti'ipë Tios jyä'ä'ajtypyën, nja'atyëkoyäämpyës yë m'u'unk m'ok näjyëtu'un.

7Ko ijty nyimayë'ëtë'ëtstë ja teety, ni'ikyë xymyëtëkoytyës; paatykyëjxm nyajtëkatsanëtës yë myëj'ajtënëty tsip käjpxy.

8Yë'ë nnaax nkajpnës nëë poky tyukjuuky'äjtyp, paaty tsojkën'atë ets ja'ay pyokytyuntëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

9Jëtu'un yë naax kajpn tyëkoy tä teetytyëjkëtyën, ëjts ntukumëtowäämpyës yë tyëko'oyënëty.

10Mëëtkyëjxm ko ka'ap ja Wintsën t'ëk mëtuunëtë, ja kay ja uuktëp, je'eyëp ko ka'ap kyu'uxëtëty; jyatooktëp ja jyot nyini'kxëty, je'eyëp ko ka'ap y'u'unkpaatëty.

11Ko yë ja'ay yë jyot nyini'kx tooky tyäky ets ko y'uuky myu'ukyë yajtëkoopy yë jot ja'awën.

12Yë nnaax nkajpnës jam winë tyajtëy ma kyepy tyë'ëtsën; tam yë kyepy tkë'ëkap'aty mëti'ipë tyuknasja'apën. Tëës xy'ëxmajtsnë. Jëtu'un ijxtëm tu'uk yë to'oxytyëjkën mëti'ipë tyo'kpy yäjkpyën nyini'kx, näjyëtu'un miitsëty tëë mnäyajkënë ets xywyintsë'ëkëtëty wiink tiosëty.

13Jam muum tunkëjxm kopkëjxm jam nëjkx nyo'oktë xyamtë ets nëjkx tyaktë wyintsë'kën ets näjyëtu'un nyëjkxnë muum ma kepypya'tkën mëjpë, ma mëj xojën, ma mëj tsiinën. Paatykyëjxm yë mnëëxëty jyot nyini'kx të tooktë ets mxäkxyëty tëë tyajtëkoytyë pëjkën ukën wyintsë'kën.

14Ëjts ka'apës ntëytyuna'any yë mnëëx ko jyot nyini'kx tooky tyäky ets mxäkxytyëjk ko tyajtëkoy yë pëjkën ukën wyintsë'kën, jä'ä ko miitsëty ye'etyëjktëjk nän mninëjkxtë yë to'oxytyëjk mëti'ipë jyot nyini'kx tyo'ktëpën; ets miitsëty ko yë wintsë'kën xyaktë, myajmiintëp yë to'oxytyëjk mëti'ipë jyot nyini'kx tyo'kpy yäjkpyën. Jëtu'un ja naax kajpn nyätyunyë mëti'ipë ka'ap wyijyëtyën.

15Pën mijts Israel mto'kpy myäjkpy yë mjot mnini'kx, yë Judá ka'ap mëpaat pyokytyuny. Këtii jam mnëjkxtëty Guilgal, këtii jam mpa'tëkëtëty Bet-avén ets këtii nëkoo je'eyë kajpxpäjn xywya'antëty yë Wintsën.

16Yë Israel je'eyë kyäjpxykyutëjy tä tu'uk tsajpkaa inën; ¿ets ënät nkëwent'ajtpëtyësë ma jyi'kxyjyotëtyën tä jeexyë kyupixyny'atënë?

17-18Yë Israel, mëti'ipës ntsojkpy nja'apën, të nyäkyë'ëyäkyë ma wiink tiosën. Tä ëmu'ukyë ja'ayën të kyëtaawta'atë. Janaam jatsojk jyot nyini'kx tooktë tyaktë ets yë'ë ni'ik tsyojkën'ajtëp yë tsëtyu'un këtiinëm yë näyajmëjnaxë.

19Jëtu'un wyimpapoja'antë tä joon wyimpapojyën ets nëjkxëp tjamëtsëtyuunëtë ko ënäty wiink tios t'ëwtatë.

Oseas 5

1Miitsëty teetytyëjkëty mëtoow'itë ya'atë aaw ayuk; miitsëty Israel ja'ayëty winmëtowtë yajxon; ets miitsëty ja'ayëty ninu'un ja kutujkën xypya'atyääk xypya'tkä'äxëtën ja'akyukëtë yajxon: ëjts ntunäämpyës ja nipaye'eyën ma ja nëë poky të xytyuntën, jä'ä ko miitsëty jëtu'un jam Mispá myajpaatë tä o'këntaknën yu'utsypë, tä tu'uk yë tejxypyën mëti'ipë yaj'anäjp yaj'atä'pxëpën jam ma Tabor kopkën,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[2]tä këk jutën jam Sitim joyjotmën, paaty ntëytyuna'antë.

[3]Ëjts n'ixy'äjtypyës ets nija'apës yë Efraín. Yë Efraín jëtu'un ka'ap yë Tios të twintsë'ëkë tä tu'uk yë to'oxytyëjkën ka'apë twintsë'ëkën yë nyiye'etyëjk; Yë Israel tëë nyäyaj'ëxëëktëkëty.

[4]Yë'ë ka'ap yajwinpityë ma Tiosën yë kajpn yë y'ëxëëktu'un y'ëxëëk kajpxën. Mëët ko jyot nyini'kx tooky tyäky ka'ap tyuk'ijxpaatyë yë Wintsën.

[5]Ko yë Israel amëj akëjxm nyäjyawëty ni'ikyë nyäyaj'ëxëëkëkëty; yë Efraín je'eyë nyäyajkëtay nyäyajkëpipyë ko ëxëëk winë tuny tkäjpxy, jëtu'un tä yë'ëjën, yë'ëpaat yë Judá y'anäpëja'any.

[6]Mëët yë kyupixyny yä'äy ets tsyajpkaato'oxy nëjkx t'ixta'atë yë Wintsën, ka'ap nëjkx tpaatë jä'ä ko tëë ënäty tmëjëkämkä'äktë.

[7]Tëë yë Wintsën tmëtëkoytyë, jä'ä ko tam yë y'u'unk tmëëtëty mëti'ipë wiinkteety tyeety'äjtypyën. Mëët ko ja pëjkën ukën të tkawinkutsë'ëkë, tu'kpo'o je'eyë nëjkx yë nyaax kyajpn kyam y'ëyo'onpata'ay.

[8]Yajxu'uxtë ja waj mëti'ipë tsip y'awäämpyën jam Guebeá ets ntëyxyuxnëty mëti'ipë tsip y'awäämpyën jam Ramá. Yaktë ja mëto'owën jam Bet-avén. Yajjotmaytyëkëtë ja Benjamín ja'ayëty.

[9]Ëjts yam nikäjpxyp ma Israel ja'ayëtyën mëti'ipë kopkpëky tunan jatanëpën ma yë'ëjëtyën: Yë Efraín anë'ëk tëëtsë'ëk nëjkx y'awinpity ma ënäty yajtëytyunyën.

[10]Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Yë Judá kyopktëjkëty jëtu'un tä tääpë ja'ayëtyën mëti'ipë tsëpa'an kë'ëm yajtëkäjtstëpën ets nyaax kyajpn tyajmëjwiinëtë. E ëjts nyajnikoompatäämpyës yam mëëtës yë ntsip n'äkë.

[11]Yë Efraín ëxëëk yajtuny, ka'ap yë myëk'ajtën yajwinkutsë'ëkë mëti'ipë ja paat'ajtëpën mëët ko yë'ë të tpanëjkxtëkë yë wiink tios.

[12]Ëjts jëtu'unës näyajnaxa'anyë tä waanyën jam Efraín, jëtu'un tä pu'utsën jam ma Judá kajpnën.

[13]Ko yë Efraín nye'ixëtëty pëjkëp ijxëp ets Judá t'ijxpaatëty yë tsyëtyut, ënät nëjkx yë Efraín nyijkxy jam Asiria ets putëjkën t'amëtowëty ja Asiria yajkutujkpë, e yë'ë ka'ap nëjkx myäyë wi'ix yajtsokxëtëty ja pyu'uts ets ja tsyëtyut.

[14]Tä yë kaa jyëyujk matsyën jëtu'unës yë Efraín ets Judá ntukja'ta'any; je'eyës piw nuuk ntuunta'aja'any etsës nëjkxankojnë; ëxëëkës ntuna'antë ets ka'ap nëjkx pën yaj'ëwaatsëpëtsëmyë.

[15]Etsës jatëkok nwinpita'any maas n'ityën, koonëm yë pyoky kë'ëm tja'awëy'itëty ets xy'ixta'atëtyës. Jam ma ënäty jë'ë ya'ax yajpaatën, jamës nëjkx xy'ixta'atë.

Oseas 6

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[1]Mintë ni'ëmukë ets tsojk Wintsën niwinpijtëmë. Yë'ë atëj awäxë të xytyu'unëmë nän yë'ë mayanëp ets xyajtsokmëty; ojts xyajtsëtyujtëmë je'eyëp ko ojts näjyëtu'un xyajtsokëmë.

[2]Wäänë y'ita'any tääts xyajtso'oka'anëmë, xyajpëtë'ëka'anëmë ets nyajpatmëty ma yë'ëjën.

[3]Tsojk winma'any mëk mpëjktakëmë ets n'ixy'ajtmëty yë Wintsën. Xynyimina'anëm yë Wintsën ets kopkpëky xynyimina'anëmë jëtu'un tä kopkpëky yë xëëw pyëtsimyën, jëtu'un tä kyopkpëkyëtyën ko yë naax tyajmëyäty yë nëë tuu ma pyotm'atyën ets ma xyëkopk'atyën.

[4]Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: ¿Wi'ix mtunëty mijts Efraín? ¿Wi'ix ntunëty mijts Judá? Yë mtsojkën mja'awën jëtu'unës mpëjktä'äky tä yë nëëma'a jopyëp yaj'ixyën, tä maanik kyuxëënyën, tä yë poj tyëkooytyä'äyën.

[5]Piw nuukën të ntuunta'atë ko të ntuknikäxtë yë käjpxynyajxpëtëjkëty; yë mëtoow'ijtkës n'ayukës mëët të ntuknijawëtë ko m'oka'antë. Yë tëypyë jaantypë nipaye'eyënës jëtu'un jyäjy tä jëën tyi'kxyën.

[6]Ëjts yi'iyës ntsojkpy etsës xytsyoktëty xyjyawëtëty, ka'apës yë'ëjëty njatyimtsoky ets tii winë xytyukwintsë'ëkëtëtyës; yi'iyës ntsojkpy etsës xy'ixkaptëty koos nTiosëty, ka'apës yë'ëjëty tjatyimtsoky ets xymyo'otëtyës wintsë'kën nino'oky nixämpyë.

[7]E ëjts yë nnaax nkajpnës, nän timjëtu'un të y'ëti'itsy Adankën, tëë tkäjpxykyumëtoownaxtë ja käjpxytyu'unën ets wiink winma'any të tpatnëtë.

[8]Jam Galaad aakyë'ë ëxëëkja'aytyëjk jam tsyëënëtë, aak ne'pnymyëët yë nyaax kyajpn yajpaatë.

[9]Yë teetytyëjkëty mä'tspë të y'awinpijnëtë, je'eyë t'ix'ijx tpa'ijxnëtë ja'ay; näjyëtu'un yaja'ay o'knëtë në'ë'am tu'u'am mëti'ipë nëjkxpën Siquem.

[10]Jam Israel, jamës të n'ixy wi'ix ja'ay ëxëëk y'ëtë'ëtstë y'ëna'antën: Yë Efraín jëtu'un yë'ë tä tu'uk yë to'oxytyëjkën mëti'ipë tyo'knëp yajknëp yë jyot nyini'kx, yë Israel tëë nyäyaj'ëxëëkëty.

[11]Mijts Judá, tëë yam ntuk'ëwaanë ja xëëw jëmëjt jëna'a ntëytyuna'anyën. Koos ënäty ntsojkën'aty, nyajwinpita'anyës ja nnaax nkajpnës Israel, ma kyë'ëm naax kyë'ëmkajpnën,

Oseas 7

[1]koos yë nnaax nkajpn, yë Efraín kajpn ets Samaria kajpn njäyajtso'oka'antë, ënätyë nyëë pyokyëty wyinkëjxm jyëjpkëjxm jyä'ty. Jä'ä ko aak antaktëp; mä'tstëp, tëjktëjkëtyëp ets në'ëjoty tu'ujoty muum ja'ay tmäätstë.

[2]Yë'ë ka'ap tmëmay tmëtajtë ko nja'amyejtsypës yë pyokyëty. Tyam kë'ëm nyätyu'u'ëtukëtë ko winë ëxëëk tuntë ets ko xëmë n'ixyës yë nyëë pyokyëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

3Yë nnaax nkajpnës yajxoontaktëp ets yajjotkujk'ajtëp yë yajkutujkpë mëët ja wyin'ë'ënënëty ets ja y'ëxëëktu'un y'ëxëëk kajpxënëty.

4Aak tëë tyajtëkooytya'atë ja wyintsë'kën ja pëjkën ukën; jëtu'un yë'ë tä jëëntooytyaknën ma tsajpkääky kyi'iyën, ko tëë y'aanpëky ka'ap yë tsajpkääky oytyuunpë nëkoo t'ëk jëën mooynyë, je'eyë jyitsy tij'o'knë ets tyajnimaanajxnë.

5Ko ojts ja nkutujkpë'ajtëm yajtukujeny ja kyujän, ojts ja wintsëntëjk yajpa'ampätëtë tsatym nyëë mëti'ipë tëë nyimaanaxyën, jä'ä ko y'anëty. Ets të tputëkë ja mëti'ipë tukxik tuk'ëwë'këpën.

6Tmëmay tmëtajy wi'ix tunëtyën, jëtu'un tä ja'ay tyaj'aanpëkyën yë jyëëntooytyakn ma tsajpkääky tyajkë'ëyën; tu'ktsu'um myä'äy mëti'ipë jëëntooytyakn yaj'aanpëjkpyën, e komjopy ja jëëntooytyakn tëë yajxon y'aanpëky.

7Aakjëtu'un tyoytyë jyämtë jëëntooytyaknën mëti'ipë të tyajnitooytya'atën yë kyutujkpëtëjkëty. Tëkokyë yë kyutujkpëtëjkëty tëë tyëkooytya'atë ets nitu'uk kyayajpaaty mëti'ipës jeexyë xymyëkajpxpën.

8Tëë yë Efraín nyäxyëpinyë mëët wiinkëtypë naax kajpn. Jëtu'un yë Efraín tä tu'uk yë tsajpkääkyën tu'kpa'apë je'eyë kyë'ëwëtyën.

9Wiink ja'ay të pyëjkëty yë jyot myëjaaw ets ka'ap të tjawë. Yë'ëpaat yë kyuwaay të pyoopëtyä'äy ets ka'ap të t'ixy.

10Yë y'amëj'ajt y'akëjxm'ajtën të yajnitukëty. Oy jyajëtu'unëty, yë'ëjëty ka'ap ojts jyootwinpitë, ka'ap ojts yë Wintsën t'ixta'atë.

11Yë Efraín jëtu'un tä tu'uk yë pakën tëëpë kyumu'ukyën, ka'apë wyijyëtyën: Y'amëtoopy yë näypyutëkë jap Egiptë ets nän y'amëtoopy yë näypyutëkë yë Asiria ja'ayëty.

12E ko ënäty jam jyanëjkxtë, ntukujëpijpë'ëkäämpyës yë ntsaayës; etsës nyajkuka'anaxa'any joonën, jëtu'unyës nmajtsmujkta'aja'any mëët ko të pyok tyuntë.

13Mon tuk yajpaatë ko të jyëwa'aktë maas ëjtsën. Kutëkoyantëp yë'ëjëty jä'ä ko të xykyäjpxy kumëtoownaxtës. Ëjts njatsojkpyës ets jeexyë nyajtso'oktës e yë'ëjëty je'eyë xynyi'äntaakëtës.

14Oy janty mëk jyayajmëtoy xymyëkajpxtës ko jam yajpaatë wyiity myaapäjnkëjxm, yë'ëjëty ka'ap winë aaw winëjot xymyëkajpxtës. Ko t'amëtowa'antë yë tsajpmok ets tsatym nyëë tëëpë nyimaanaxyën, yajtsëtyujtëp yë nyini'kxëty ma wiink tiosën; täats xykyäjpxy kumëtoownaxtës.

15Ëjts ojtsës njayaj'ijxpëktë ets jyamëët'ajtë ja mëk'ajtën, e yë'ëjëty wiinkjaty ojts xynyimay xynyitajëtës.

16Yë'ë ojts tninëjkxtë wiink tios, jëtu'un tä ti'pxnën ka'apë kyujkye'eyën, ka'apë jyä'tyën ma jyayajtukni''ixën. Mëët ko kyajpxtë myëtya'aktë amëj akëjxm, yë

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

kyopktëjkëty kupuxy nëjkx y'o'kta'atë ets jap Egiptë je'eyë nëjkx yajnëxi'ik yajtukxi'iktë.

Oseas 8

1Tukxu'ux yë mxuxn tä tukxu'uxyën mëti'ipë këwent'ajtpën ma Wintsën yë kyajpnën. Jä'ä ko tëë ja käjpxytyu'unën tjëënaxy ets tëë tkäjpxykyumëtoownaxy ja n'ijxpëjkënës.

2E yë'ëjëty xynyimiitëpës ënät jëëpyë yaxpë ets y'ëna'antë nëkoo: Mijts myaj'ijxkajp ko yë Israel mTios'atyë.

3E yë Israel tëë t'ixtijy mëti'ipë oyën, paatykyëjxm yë myëtsip y'ëxjëtita'any pyajëtita'anyë.

4Ëjts ka'apës tii të xyajtëwtë ko tpëjkta'aktë yë kyutujkpëtëjkëty ets të tnikajpxpätë yë wyintsëntëjkëty maas ka'ap të nijawën. Tëë twinpëjkmuk twintuunmuktë yë pyoop pujxnëty pyu'tspujxnëty ets y'awinax të t'oytyuntë ets kë'ëm nyäyajkutëkoya'anëtë.

5Ëxëëk n'ixyës yë Samaria ja'ayëty ko yë y'awinax të tyajkojtë, mëti'ipë tsajpkaajën kyëxë'ëkyën ets yë'ë t'ëwtatë. Tëës yë ntsip n'äkë myëjë ma yë'ëjëtyën. ¿Jeky jëtää y'ita'anyë ets jatëkok y'oyëtëty yë Israel ja'ayëtyë?

6Tääpë Samaria ja'ay y'awinaxëty mëti'ipë y'ëwtajtëpën, ka'ap yë Tyiosëty, tsäjtspë ja'ay të yajkojyë ets ma'ataanp yë'ë.

7Ojts tni'iptë poj ets yë'ë yajpëtë'ëkantëp tuupoj; ka'ap nëjkx tyajpëtë'ëktë pyëjktä'äkyëty ma kyam tyu'ujëtyën, ka'ap nëjkx tmëët'atë yë tsyajpmokëty; e ko tjapaatëty wiink ja'ay nëjkx tjë'kxtë tpëktë.

8Israel jëtu'un të jyäty tä jeexyë të yajjëënyën. Wiinkëtypë naax kajpn ka'ap mëj tyim'ixëtë,

9Mëët ko yë Asiria kajpn të t'amëtowtë yë näypyutëkë ets të jyatë tä tu'uk jëyujk mëj ja'ayën ka'apë y'ëkja'akyujkënën. Yë Efraín tëë tyajkwä'kxy yë näynyamo'ojë ets ja'ay pyutëkëtëty.

10E oy tjäyajkwä'kxy yë näynyamo'ojë ma naax kajpnëtyën, ëjts nwojpwä'kxantëpës yam ets ka'ap jyam'ata'any yë yajkutujkpë ets wintsëntëjkëty.

11Jä'ä ko yë Efraín kyojpy may yë wintsë'këntyakn, mëti'ipë je'eyë yajpokytyuunëpën.

12Oyës të njatuknijayë may yë n'ijxpëjkënës, yë'ë jëtu'un të tmëët'aty tä jeexyë ka'ap tjä'äjëtyën.

13Yi'iyë tsyojkën'ajtëp yë wintsë'kën ets tyaktë yë wintsë'kën ets tsu'utstë yë tsu'utsy mëti'ipë të tukwintsë'ëkëtën ja y'awinaxëty; e ëjts Wintsën ka'apës jotkujk

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

näjyawëty: Nja'amyätsäämpyës yë y'ëxëëktu'un y'ëxëëk kajpxënëty ets ntuktëytyunäämpyës yë nyëë pyokyëty, nyajwinpitäämpyës jap jatëkok Egiptë.

14Yë Israel ja'ayëty kyojtëp yë kyutujkëntëjkëty, je'eyëp ko jyä'äytyëkooytyëp mëti'ipë winë yajkojpyën. Judá may tkojy yë naax kajpn mëti'ipë ta'tspëky yajpatpën ets këwent'atypë y'ityën, e ëjts nyajkutukäämpyës ets kyutujkëntëjk jëën yajtooytyëkoyëtëty.

Oseas 9

1Israel, këtii mxoontä'äky; këtii mnëputy myujkputy tä wiinkëtypë kajpnëtyën, jä'ä ko mijts jëtu'un të m'ëtë'ëtsy tä tu'uk yë to'oxytyëjkën mëti'ipë yë jyot nyini'kx tyo'kpy yäjkpyën ko të xy'ëxmatsy ja mTios. Ma pyajk'atyën yë tsajpmok jää xyjyëjp'ixy myajmëjuyëty ko xytyooky xyäky yë mjot mnini'kx.

2Yë Israel kajpn ka'ap tmëët'ata'any yë tsyajpmok ets y'uvë nëë tëëpë nyimaanaxyën; yë jyemy tsatym nyëë ka'ap myëta'akëty.

3Wimpitäämpy yë Efraín jatëkok jap Egiptë ets jam Asiria jyë'kxäämpy yë ëxëëkpë jë'kxy pëky. Ka'ap y'ëktsëënëjanë jam ma Wintsën yë kyajpnën,

4ka'ap t'ëk uukanë yë tsatym nyëë tëpë nyimaanaxyën mëti'ipë Wintsën yajtukmëjja'apën ets nän ka'ap t'ëktukwintsë'ëkëjanë jam yë wintsë'kën. Ja tsajpkääky mëti'ipë kyäyäämpyën jëtu'un tkayä'äny tä ja'ay y'o'kpë nikayën ets pën ënäty kyääytyëpën ëxëëk wyë'ëma'antë, yë'ë nëjkx tkaytyë tääpë tsajpkääky ets ka'ap nëjkx tjëkyepy tmënëjkxtë ma Wintsën tsyajptëjkën.

5¿Tii mtunantëp xëëwjoty, ma ënäty ja Wintsën ja myëjxëëw yajtunyën?

6Yë'ëjëty tëë tkukakta'atë ja kutëko'oyën; Egiptë ja'ay nëjkx yajmukëtë ets nëjkx yajnaaxtëkëyëtë jam Menfis. Nëjkxëp yë pyoop pujxnmeeny nyi'ëëxyoonta'ay ets ma ënäty jam yë myëtsip tna'ityën äpny nëjkx jam yoontäkta'ay.

7Tëë tpaaty ja xëëw po'o ma ja tëytyu'unën y'ita'anyën. Tëë tpaaty ja xëëw po'o ma tkëpäta'antën ja ja'ay ja y'ëxëëktu'un y'ëxëëk kajpxënëty. Israel nyijawëp ënät ko tpaatëty ja xëëw po'o. Miitsëty jëtu'un m'ëna'antë: Yë Tios yë kyäpxynyajxpë winma'anytyuk yë'ë ets tsuujajtp lokëjajtp. Yë'ëjëty paaty jëtu'un y'ëna'antë jä'ä ko ëxëëk nyäyjyawëtë, jä'ä ko mëj këjää yë pyokyëty.

8Tios jëtu'un yë kyäjpxynyajxpëtëjk të tpëjktä'äky tä këwent'ajtpën jam ma Efraín kyajpnën, e miitsëty je'eyë xy'ix ix xypya'ixtë ma y'ëkkä'äy; yë'ëpaat xytyuk'ëxëëk'ixtë ko jap tyuny ma ja Tios ja tsyajptëjkën.

9Ko ëxajë mjëtitë mëët yë wit meeny jä'ä të mnätyuk'ëxëëktunëtë, tä ojts jyäty kyëpetyën jam Guibeá. E yë Wintsën jyä'ämyätsäämpy yë m'ëxëëktu'un m'ëxëëk kajpxënëty ets mtuktëytyunanëtëp yë mnëë mpokyëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

10Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Koos mpaty yë Israel, jëtu'unës jotkujk näjya'awëy tä ja'ay tpaatyën yë tsatsym jam të'ëts'itjotm. Yë m'ap m'okëty jëtu'unës n'ijxy tä yë higos tsojk tsyaamë'ëkyën. E ko jam jyajtë Baal-peor wiink tios ojts nyätyukmëkënu'kxëtë ets ojts tuntë winë ëxëëk tä y'ëxëkëtyën yë y'awinaxëty mëti'ipë ënäty tsyojkën'ajtëpën.

11Jëtu'un kyääkë'ëka'any yë Efraín yë myëj'ajtën tä joon kyääkë'ëkyën. Ka'ap yë pi'k ëna'k y'ëkmëxu'unk'atanëtë, ka'ap yë to'oxytyëjk y'ëk'u'unk paatanëtë ets ka'ap y'ëk'u'unk ixanëtë.

12Oy ënäty jya'u'unk ijxtëpë, mpëjkëjantëpës yë'ëjëty këtiipë nitu'uk tmëwë'ëmtëty. Mon tuk tääpë ja'ay yajpaata'antë koos ënäty n'ëxmatstë.

13Jëtu'unës n'ixy yë Efraín yë y'u'unk y'ëna'k tmëët'aty tä jeexyë tuknipëtsëmyën mëti'ipë yaj'ookëtëpën.

14Wintsën, tukumëtow ijxtëm pyaat'atëtën. Yë'ë mo'o to'oxytyëjk mëti'ipë ka'ap y'u'unkpaatëtyën ets mëti'ipë ka'ap tyi'tsk komyën.

15Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Jam Guilgal ëxëëk jam y'ëtëtstë y'ënantë, jam ojts kyëjääjë ka'ap n'ëktsojknëtës. Mëët ko ëxëëk winë të tuntë n'ixkäxäämpyës yam maas njëën ntëjkën; ëjts ka'apës n'ëktsokanëtë, jä'ä ko yë kyopktëjkëty je'eyës të xykyäjpxy kumëtoownaxtë.

16Tëë yë Efraín tsyëtyuty, tä tu'uk yë kepyën mëti'ipë të tyi'itsyën yë tyikts ets ka'ap y'ëktëëmpäjnë. Oy tjamëët'atë y'u'unk, nyaj'ookanëpës yë y'u'unk myääy.

17Ya'atë naax kajpn ka'ap yë Tios ninu'un tmëj'ixy; paatykyëjxm yë nTiosës y'ëxmatsa'anëtë ets jëtu'unyë kyuye'ey kyunaxëtëty maajaty ja naax kajpnën.

Oseas 10

1Jëtu'un yë Israel kajpn nyäxy tä tu'uk yë tsatym kyepyën; ko may ja tyëëm tpëjktä'äky, may näjyëtu'un t'oytyuny ja wyintsë'këntyakn; ko ja nyaax kyajpn ijty y'oyë, nän oy ja y'awinax t'oytyuny mëti'ipë kënu'kxy yajnajxypyën.

2Mäjtsk yë Israel yë jyuukyjot të nyäwyä'kxyë, tyam kyëpätäämpy ja nyëë pyoky. Yë Wintsën yajkutëkoyäämpy yë wintsë'këntyakn ets jyijtë'ëkäämpy yë tsaatsetsy mëti'ipë kënu'kxy yajnajxtëpën.

3Ets ya'atë kajpn y'ëna'ana'any: Ka'ap nmëët'ajtëm yajkutujkpë jä'ä ko ka'ap të nwinkutsë'këmë yë Wintsën. E ¿tii jëtää tu'uk yajkutujkpë tyimtuumpy?

4Je'eyë tyäty myëtyä'äky, je'eyë winë t'ëwaanë ets twinkäätsë noky; ko ënät yë nipaye'eyën tuny jëtu'un yajjawë xwätën mëti'ipë ujtsjoty yoonpën.

5Tsë'ëkëtyëp yë Samaria ja'ayëty; mëët ko të jyijtë'ëky ja y'awinaxëty mëti'ipë këxë'kpën tsajpkaa u'unkën, Bet-avén yajtijyën. Yë'ë nyijëëy nyiyaxtëp yë naax kajpn ets teetytyëjkëty, jä'ä ko tëë ja myëj'ajt y'oyajtën tyëkoy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

6Tääpë awinax jam Asiria yajmënëjkxa'any ets yajtukë'ëtëkëja'any yë yajkutujkpë. Jëtu'un nëjkx yë Efraín wyi'imy tsëtyu'unmëët: Yë Israel wintsëtyu'un jëjptsëtyu'un nëjkx nyäjyawëty mëët ko ënäty ja y'awinax të tyukjijtëtyä'äy.

7Jëtu'un yë Samaria yajkutujkpë jyata'any tä tu'uk yë kepyxya'k wyinjë'ëtyën nëëwiinkëjxy.

8Kutëkooytya'ajaanp yë awinax yë tsyajptëjk ma Israel ja'ay ijty pyokytyuntën. Jam ma y'awinaxëtyën äpny ets aay ujts nëjkx jam yony ets nëjkx yë ja'ay yë'ëpaat tjatsoktë ets jeexyë y'ujts nyiyoontëkoytyë ets nëjkxëp jya'ëna'antë ets jeexyë kopk nyija'awpätëtë.

9Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Yë Israel ninu'un pyoky tka'ëxmatsy, tyajtso'ontäky jam Guibeá. Ni'ikyë pyokytyuun'ëtë'ëtsy. Paatykyëjxm yë tsip pyaata'anëtë yë ëxëëkja'aytyëjk jampë yajpaatën Guibeá.

10Ntëytyunäämpyës ya'atë kajpn jëna'a ënäty ja njot nwinma'anyës tyim'ëna'anyën. Nëjkxëp yë naax kajpn tyukmukyë koos ënäty ntukumëtoy ja y'ëxëëktu'un y'ëxëëk kajpxën.

11Yë Efraín jëtu'un ijty tä tu'uk yë tsajpkaajën yujypyë mëti'ipë wyinte'empyën yë tsajpmok. Tëës tu'uk yë kepy ntukyo'kapë ma ja yo'knën oypyë tsujpë, mëti'ipë tsajpkaa myëyuupyën ets tpajëtutëty yë kepy wintëkäämpë; e yë Judá yë'ë pyajëtutäämpy mëti'ipë naaxtajpën ets Jacob mëti'ipë naaxwo'kpën.

12Tëë n'ënëëmëtës: Yë'ë oypyë nipaye'eyën ni'iptë ets xyajmuktëty yë nätsyok näjyawë. Nipëjktaakëtë yë naax ets xynyi'iptëty jemypyë tëëmt, jä'ä ko yë'ë nyixëëw'ajtyp ets Wintsën yaj'ijxta'ajëty, koonëm tyajminëty ja nitsokën ma miitsëtyën tä nëë tuujën.

13Miitsëty yë'ë ëxëëkpë të xynyiyu'ujëtë, yë'ë të xyajmuktë tëkatsypë nipaye'eyën ka'apë myëtëyëtyën ets ëxëëk të xymyëjatë ko mwin'ëëntë. Ko të xytyuk'ijxpätë ja mpujxn wintëkäämpë mëti'ipë yajmëtsiptuunpën ets ko të xytyuk'ijxpety ja mtsiptuunpëtëjk,

14nëjkxëp ja'ay nyänyipëtë'ëkyë ma mnaax mkajpnën ets tëkokyë ja mnaax mkajpn mëti'ipë ënäty ta'tspëky ets këwent'aty mëët'ajtypyën nëjkxëp kyutëkooytya'atë, jëtu'un tä ojts kyutëkoyën ja kyutujkën ja Bet-arbel mëti'ipë jam Salmán ënä'ämpën ko ojts ja tsip y'ity ets ko ojts ja taak y'ooky tyëkoy mëët ja y'u'unk.

15Näyjyëtu'un miitsëty mjata'antë, jënu'un jam Betel mtsëënëtën, ko ëxëëk winë të xytyuntë. Ookaanp yë Israel yajkutujkpë ko xëëw pyëtsëmëty.

Oseas 11

1Ko yë Israel kajpn ënäty pyi'k'atynyëm, ntsojkpy nja'apës ijty; yë'ëkyëjxm ko ënäty n'u'unk'atyës, ojtsës nyaxtsoy ets tsyoonëty jap Egiptë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

2Koos nyaxtsoy, ni'ikyës xymyëjëkämke'eky. Yë'ë ja wyintsë'kën myoopy ja wiink tios ets ijty twinno'oky twinxamy yë awinax.

3E oyës njanijawë ko jëtu'un y'ëtë'ëtstë ojtsës yë Efraín kajpn ntu'uwinwoy etsës ntukni''ijxëy wi'ix ye'eyëtyën; e yë'ëjëty ka'ap twinja'awëtyë ko ëjts ënäty nkëwent'ajtëpës.

4Mëët ja tsojkën ja'awën nyajmiintës maas ëjtsën; jëtu'unës ojts ntseeny nkony tä tu'uk mëxu'unkën mëti'ipë tsi'tspnëmën; ojtsës n'amëtunëtë ets nyajkay nyaj'uuktë,

5e yë'ëjëty ka'apës të xynyimina'antë. Paatykyëjxm jatëkok jap Egiptë wyimpita'antë ets Asiria ja'ay ënä'ämanëtëp.

6Tunanëp yë tsip ma nyaax kyajpnëtyën ets kyutëkoyä'äny mëti'ipë ta'tspëky ets këwent'atyën, mëët ko ënäty ëxëëkëty të myäy të tyajtë.

7Jëkämës yë nkajpn tyimnäyyaj'ityë; nëyax yujkyaxtëp je'eyë ets ni pën tkamëtoy.

8¿Wi'ix n'ëk'ëxmatsëty mijts Efraín? ¿Wi'ix n'ëkmajtstu'utëty mijts Israel? ¿Jyëkyäpëp jëtää nyajkutëkoyëty tääjës ojts nyajkutëkoyën yë Admá kajpnën, ëkë tääjës nyajkutëkooyën yë Seboím kajpnë? Je'eyës nmëkxejy n'o'kxejy, ko njapa'ëyoy.

9Ka'apës jëtu'un tii ntimtyuna'any ijxtëmës yë n'äkë xyayajmay xyayajtajyën: Ka'apës yë Efraín n'ëkyajkutëkoyanë, jä'ä ko Tiosës, ka'ap nyaaxwiinyëtë ja'ayëty. Ëjts wa'atsës nyajpaaty itkujky ma mijtsën ets ka'apës yë'ëjëty të niminyës ets nyajkutëkoyä'äny.

10Yë'ëjëty pyajnëjkxantëp yë Wintsën ets Wintsën tä kaajën myu'uja'any. Mu'ujaanp ets nimina'any matsow yë xëëw pyëtsimyën mëti'ipë jyä'ä'ajtypyën.

11Tä joonën tsyoona'antë jap Egiptë ets myina'antë maas ëjtsën mëët ja; tä pakën tsyona'antë jam Asiria; ets nyajtsëënëja'antës jatëkok ma jyëën tyëjkëtyën. Ëjts, mëti'ipë Wintsën'ajtpën, ëjts yam jëtu'un ënaanpës.

12Yë Efraín je'eyës xywin'ëëny; je'eyë y'antä'äky yë Israel kajpn maas ëjtsën. Yë Judá ja'ayëty tëë jyëwa'knëtë maas ëjtsën, tyam yë'ë oy myëtuunëp yë awinax.

Oseas 12

1Yë Efraín poj jyi'kxyp: Tu'kxëëw tpaye'ey yë poj mëti'ipë xëëwpëtsëmtsyow tso'onpën. Këjääjëp yë wyin'ë'ënën ets tsyip y'äkë. Yë Asiria ja'ay yë'ë mëët käjpxytyu'unën tuny ets Egiptë ja'ayëty tyuknikejxyp yë olivë on tä tu'uk näynyamo'ojën.

2Tëë yë Wintsën tsyipëjktä'äky ma Israel kajpnën. Tyiytyunäämpy yë Jacob mëët ko ëxëëk y'ëti'itsy y'ënä'äny; jëtu'un tukumëtowa'any tä pyäätyë nyitëkëtyën.

3Ka'anëm ënäty myëxu'unk'atynyëm ko yë Jacob tkunajxy yë y'äjty ets ko ojts myëjnë'ajnë tsiptuun mëët yë Tios.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

4Tsiptuun mëët yë tsajpjotmëtë kukäjpxy ets myëmëtak; jëëpy yaxp t'amëtooy ets yajpa'ëyowëty. Jam Betel pyatë Tios ets mëët myëtyäky.

5Yë Wintsën, mëti'ipë maaytyääyëpën winë: Wintsën xyëëwajtyp.

6Paaty myaj'ënëëmë mijts Israel, niwinpit yë mTios; oy winë xytyunëty ets tëy jaanty, yë Tios yë'ë xëmë mtuk'ijxpätëp.

7Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Yë Canaán ka'ap tii oy tkijpxy, jä'ä ko yë'ë tsyokpy wi'ix yë myëku'uk tsuu'ixëtyën.

8Jëtu'un yë Efraín y'ënä'äny: Ëjts koos të nkumeenytyä'äky, jotkujk'ajtënës të npaaty; ka'ap tjëkyepy pën xytyuk'ojëtyës ets xy'ënëëmëtyës ko tëkatsyës winë të ntuny.

9Ëjts, mëti'ipë Wintsën'ajtpën, mëti'ipë mijts mTios'ajtypyën maju'unëm jap Egiptë myajpaatyën, nyajkutukäämpyës jatëkok ets wit tëjk xytyuktsëënëty, jëtu'un tä jam ojts näpyatëmën wintë'ëtstum.

10Ëjts ojtsës nmëkäjpxy yë käjpxynyajxpëtëjkëty etsës nyajkëjääjëy mëti'ipë y'ixtëpën kuma'ayjoty ets ojts winë ntuknimëtya'aktë mëët yë ijxpäjtën.

11Jam Galaad tam wiink tios jyätyë, je'eyëp ko yë'ë mëti'ipë ka'ap myëtëyëtyën. Jam Guilgal yë'ë jam wintsë'kën'ajtp yë tsajpkaa; ets yë'ë jam wintsë'këntyakn'ajtp yë tsaanipiy ma të t'awitstën yë kam tu'u.

12Ojts yë Jacob jam nyaskääkë Aram ets jam tnituuny yë tyo'oxytyëjk, kupixyny këwent'ajtk jam tyuunk'ajt.

13Tu'uk yë käjpxynyajxpë ojts yë Wintsën tukjuuty yë Israel kajpn jap Egiptë ets tu'uk käjpxynyajxpë ojts kyëwent'atëtë.

14Yë Efraín ja'ayëty tëë yë Wintsën tyajjoot'anpëktë, tëë ma'atë. Paatykyëjxm yë Wintsën tyukumëtowa'anëtë mëët ko mëjpoky të tuntë ets kyë'ëmpoky ëxëëk tunanëtëp.

Oseas 13

1Ko ijty kyäjpxy yë Efraín, yë Israel ja'ayëty je'eyë wyinta'ak nyaaxkowtë; e yë Efraín jää ojts y'o'knë ma ënäty të t'ëwtatyën yë Baal.

2Ja ja'ayëty je'eyëm pyokytyuun'ëtë'ëtstë. Yajjëëytyëëwtëp yë poop pujxn ets t'oytyuntë y'awinax jëtu'un ijxtëm wyinma'anypyaatën ets jëtu'un ijxtëm yë pujxn'oytyuunpë t'oy'ixyën ets y'ëna'antë: Mo'otë wyintsë'kën ets ja ja'ay tjanty tsyu'kxtë ja y'awinaxëty mëti'ipë jëtu'un këxë'kpën tä tsajpkaa'u'unkën.

3Paatykyëjxm jëtu'un jyata'antë tä nëëma'a yaj'ixyën jopyëp; tä maanik kyä'äyën ets ënätyë tyëkoy; tä aaykyëta'ak wyimpapojyën; tä jok pyëtsimyën jëëntooytyaknjoty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

4Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Ëjts, Wintsën, ëjts mijts xyTios'ajtp mapaat myajpaatyën jap Egiptë: Këtii pën wiinkpë xytyijëty Tios, ëjtsyë nätyu'uk xyTios'ajtp, jä'ä ëjts tu'ukyë xynyitsokpë'ajtp.

5Ëjts ojts mijts nkëwent'aty jam të'ëts'itjotm ma nëkooyë y'aanën.

6E ko miitsëty ja mjë'kxy mpëky may xymyëët'ajtë ets nyatëjkëy, amëj akëjxm ojts m'aaw mjot xyjyawëtë ets xyjyä'äytyëkoytyës.

7Paatyës jëtu'un winë ntuna'any tä kaajën, mëti'ipë tu'u'aay y'ijx'ijtypyën mëti'ipë myatsäämpyën.

8Jëtu'un nipëtsëma'any tä Osë tnipëtsëmyën yë y'u'unk mëti'ipë të ye'eytyëkoyën, etsës ntuktsu'utsëja'any ntukwëtsëja'any yë jyot. Jämyë maas ënäty nmatsyën jämyës ntsu'utsa'any nwëtsa'any; tä tu'uk yë jëyujkën jëtu'un ntuktëjëja'any ntukwaxëja'any.

9Nyajkutëkoyäämpy yam mijts Israel ets ka'ap pën myäyëtëty t'akajpxtukëty.

10¿Maajën ënät tyam ja yajkutujkpë mëti'ipë myajtsokëpën ma tu'kë'ëyë mnaax mkajpn xymyëët'atyën? ¿Maa ënät ja tsiptuunpëtëjk jotmëkëtypë mëti'ipë ojts xy'amëtoyën ets yë'ë xykyutujkpë'ata'any?

11Ko nmooy ja mkutujkpëtëjk, a'äkë ojts nmo'oy ets a'äkë ojts jatëkok npëjkë.

12Këxja'ay jam y'ity yë Efraín yë y'ëxëëktu'un y'ëxëëk kajpxën; tëë këxja'ay wyi'imy yë nyëë pyoky.

13Tëë ja xëëw po'o tpaaty ma ja Israel myëxu'unk'ata'anyën, tsuu mony yë jyot wyinma'any, yë'ëpaat tkatukjaty wi'ix nyäpyëjkta'akëtëtyën ets myinëty naaxwiiny.

14¿Ets ënät nyajtsokpëtyës o'kpë jutjotyë? ¿Ets ënät nyajpëtsëëmpëtyës o'këntujpë? ¿Maa ënät ja o'kën ja myëk'ajtën kyutujkën? Yë'ëjës yam ntsojkpy, jä'ä ko ka'apës tyaapë ja'ay n'ëkpa'ëyowanë.

15Oy yë Israel jyayaj'ixëty pëjyën, jam yë jëënpoj tsyoona'any maatsow yë xëëw pyëtsimyën, yë mëkpoj mëti'ipë jam të'ëts'itjotm tso'onpën, yajtë'ëtsäämpy ets yajkëxäämpy yë nëëkopk. Yë mëtsip yë'ë pëjkëtya'ajanëp yë wyit myeeny, yë nyantsëm kyë'ëjiits ets tyatsktëy.

16Yajtëytyunaanp yë Samaria kajpn ko të tkäjpxykyumëtoownaxy yë Wintsën. Yo'kpuxy y'o'kta'aja'antë, yë y'u'unk y'ëna'këty jëtu'unyë nyaaxkuwopëja'antë ets to'oxytyëjkëty mëti'ipë ënäty u'unk mëëtëtyën nëjkxëp yë jyot y'ëwatsta'atë.

Oseas 14

1Israel, niwinpit yë mWintsën Tios, mijts mpoky ëxëëk të myajjatyë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[2]Wimpitë ma Wintsënën ets jëtu'un xymyëkajpxtëty: Mä'kx yajnitëkoy ëëts yë nnëë npokyëty ets ëxajë kupëk ya'atë aaw ayuk ma mijts myajmëjjaw myajkënu'kxyjyawën.

[3]Yë Asiria ja'ayëty ka'ap tjëkyepy xyajtsokmëty ets ka'ap tjëkyepy kwaaykyijxy nkäkmëty. Ka'ap mëpaat n'ëkmëkäjxënë wintsën mëti'ipë kë'ëm nyajkojëmën, jämyë ma mijtsën Wintsën, jämyë yë ku'ooky u'unk tpaatë yë näpya'ëyow nänyajts'ëyowë.

[4]Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Nyajtso'okantëp yam ma je'eyë mkäjpxykyumëtoownaxtën; ntsokantëp yam oy mkapaat mkanitëkëtë, jä'äs ko tëëjës ja njoot'an xyeemy.

[5]Jëtu'unës yam ëjts naxy ma Israel kajpnën tä myaanikyën ets lirië ujts myäypyëjtë. Mëti'ipë ta'tspëky yë tyiktsën tä jamën ma Líbano kopkën;

[6]tääts yë xye'enty yoonwa'kxa'any oyjätyëty tä olivë kepyën ets janty pa'ak xyuuka'any tä yë ajë kepyën mëti'ipë jamën Líbano.

[7]E nëjkxëp jatëkok yë Israel kajpn ëjts nkuwa'anyës; ets yontëty jyiitstëty tsajpmokën ets pyëjtëty tä tsatym pyijyën ets akäjpxy nëjkx y'itë tä yë tsatym nyëëjën mëti'ipë Líbano kojpën.

[8]Ets Efraín nëjkx y'ënä'äny: ¿Tiijës nyajwa'anëty yë awinax? Kë'ëmës winë n'ixy ets kë'ëmës n'ijx'ity yë nnaax nkajpn. Jëtu'unës ëjts tä tu'uk yë tsiin kepyën xëmëpë tsyuxk'ityën, ma ëjtsën tpaata'any yë nnaax nkajpnës yë jyi'kxy pyiky.

[9]Mëti'ipë ja'ay wijyën ets këpetyën wyinja'ap ya'atë aaw ayuk: Mëti'ipë yë Wintsën tyu'u'ajtypyën tëy yë'ë, yë wa'ats ja'aytyëjkëty yë'ë jëtu'unpë pyanëjkxtëp; e yë pokyjä'äytyëjkëty ko jää jyaye'eya'antë pojën y'anäpëtë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Joel

Joel 1

1Ya'atë ja aaw ayuk mëti'ipë Wintsën tyuknikäjxën yë Joel, Betuel yë myaank.

2Mëtoow'itë ya'atë aaw ayuk, miitsëty mëjja'aytyëjkëty ets nitëkokyë miitsëty jënu'un mkunaax'at mkukajpn'atën. Miitsëty nijëna'a jëtu'unpë xykya'ix xykyanijawëtë.

3Tukmëmëtya'aktë m'u'unk m'ëna'këty ets yë'ëjëty tukmëmëtya'aktëty yë y'u'unk y'ëna'këty ets y'u'unk y'ëna'këty tukmëmëtya'aktëty yë jyä'äyëty.

4Wa'ats yë mu'u të tjë'kxta'ay yë pëjktä'äky, mëti'ipë ojts jyaakwë'ëmyën wiinkpë të myintë ets të yajkëxyë.

5Miitsëty, ëmu'ukyëjyä'äytyëjkëty, ëkwijtë. Jë'ëtë ya'axtë mëti'ipë tyukjajtëpën y'uuktëty myu'ukëtëty, miimp ja xëëw jëmëjt jëna'a nëjkx myajpëjkëtë yë tsatym nyëë tëëpë nyimaanaxyën.

6Jä'ä ko yë mu'u jëtu'un myina'any maas yë nnaax nkajpnën tä maytsyiptuunpëtëjk muum jya'tën ets y'aaw tyëtsëty tmëmintë tä kaajën.

7Yë'ë të tyajkutëkooytya'atë yë tsatsymkyam, tëë tyajkëjxta'atë yë higos kepy; wa'ats të tnikä'ptuta'atë; poopëm të tyajwinwatsnëtë.

8Tä tu'uk yë to'oxy'ëna'k jyi'iy yä'äxyën mëti'ipë pëkaanpën ko tëë y'ooky ja naaxwiinyëtë ja'ay mëti'ipë ënäty mëët të jyapëka'anyën,

9jëtu'un yë teetytyëjkëty jyë'ëtë ya'axtë jä'ä ko ka'ap jap tii tsatym nyëënë tsajptëkoty tii y'uuktëpën ets tii yë Wintsën tyukwintsë'ëkëtëpën.

10Ma kam tu'ujën nitii jam kyaka'ty; je'eyë yaj'ijxnë tëë yowë ja'ay y'o'ktaaynyë. Tëë ja tsajpmok myä'äty, tëë ja tsatym tyëëtsë'ktaaynyë ets olivos aak xootsëty kyëxë'knëtë.

11Miitsëty mëti'ipë naaxtuuntëpën, mëti'ipë nyipëjktakëtyëpën yë tsatsymkyam, jë'ëtë ya'axtë mon tuk, jä'ä ko ma'ta'ajaanp yë mëti'ipë ënäty të xyjyakoj të xyjyani'iptën ets tsajpmok ets cebadë mya'ata'aja'any.

12Tëë ja tsatsymkyam tyëëtsë'kta'ay ets tëë ja higo kepy mya'ta'ay. Näy të'ëts të wyë'ëmta'atë ja granados ets ja kum ets ja manzaan ets tëkokyë ja aay kepy tëë tyëëtsë'kta'atë. Paaty ja xoontakën; wa'ats të kyëjxta'ay.

13Miitsëty teetytyëjkëty, mëti'ipë wintsë'kën myajktëpën ma wintsë'këntyaknën, tuktëkëtë mwitëty mëti'ipë kuumpën u'kxpën ets mjë'ëtëty mya'axtëty mëët ja pëjkën ato'onën, jä'ä ko jap ma tsajptëjkën ka'ap jap tiinë yë tsajpmok ets tsatym nyëë mëti'ipë wintsë'kën'ajtpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14Mëkajpxmujkta'atë yë naax kajpn ets y'ayuu'atëty; yajmujkta'atë yë yujkyeekytyëjkëty ets mëjja'aytyëjk ets nitëkokyë ja'ayëty jap tsajptëkoty ets tmëkajpxtëty yë Wintsën.

15Janty mon janty tuk nyajpatëmë, jä'ä ko tää myiny wyinkony ja Wintsën ja xyëëw. Ma Wintsën xyajkutëkoya'anëmën mëti'ipë maaytyääyëpën winë.

16Yajxon n'ijxëmë wi'ix yë një'kxy'ajtëm mpëky'ajtëm nyajpëjkëmë ets jap tsajptëkoty tëë kyixy nyäxy ja xoontakën.

17Jëtu'unyë ja tëëmt të kyumo'onëtyä'äy jap naaxjoty, jëtu'unyë ja tsajpmok të tyëkooytyä'äy ets ja mëti'ipë të jyani'iptën o'ktëy tyam yajpaatë.

18Ëjp tu'kp ja tsajpkaa. Yë tsajpkaato'oxy nëkoopë jyi'kxy t'ixta'atë; yë kupixyny jëtu'unyë y'o'ktaaynyëtë.

19Mijts yam nmëkäjpxyp Wintsën, tëë ja jëën tnaxkuno'këtyä'äy ja aaw ujts, mëti'ipë jam të'ëts'itjotm të yajpaatën ets mëti'ipë kamjotm tu'ujotmën.

20Yë'ëpaat yë aayjëyujk ujtsjëyujk mëkajpxënë, jä'ä ko tëë yë nëë wok tyëtsta'ay ets jëën wa'ats të tyajkëjxta'ay yë mëëyjot.

Joel 2

1Yajxu'uxtë yë pujxnxuxn jam ma Sión kopkën; yaktë ja mëto'owën jam ma Wintsën yë kyopkën. Wä'än tyajxijtyu'kxtë ja mëti'ipë jam Judá tsënaaytyëpën, jä'ä ko tim wiinkoonp ja Wintsën ja xyëëw,

2jä'ä xëëw ma tsu'um ets koots y'ita'anyën, ma wintuky winjaam y'ita'anyën.

3Ja mu'u jëtu'un wyinkony tä jëënën mëti'ipë yajtooytyëkoopyën winë; ka'anëm jyä'ty ko winë tyëtsta'ay ets oy tëë jyanajxnë je'eyëm tyooy'ëti'itsy. Ja itjot mëti'ipë ijty janty'oy këxë'kpën ma ënäty ka'ap ja jëën nyäxynyëmën, ko nyäxy anë'ëk tëëtsë'ëk jyaak yaj'ixy. Nitii kyatso'oky ma yë'ëjën.

4Jëtu'un yaj'ixy kwaayën, jëtu'un pyëyi'iky tä ja'ay yajkëwaaypëyi'ikyën

5ko nyëputy ma muum nyikopkëtyën jëtu'un yajmëtoy tä pujxn wintëkäämpën, jëtu'un tä aaykyëta'ak pyijyën ko nyitoy. Jëtu'un yaj'ixtë tä tsiptuunpëtëjkëtyën mëti'ipë waatswitsy nëjkxtëpën tsiptuunpë.

6Je'eyë ja'ay tsyë'ëkëtë ko t'ixtë, tsuxk wi'ixnë jyajta'atë wiin jëjp.

7Tä ye'etyëjkëty jotmëktëjkëtypë mëti'ipë tsip'ixëtyën, pëyë'ktëp, këxpäjtëp potsykyëjxm, tu'uye'eytyëp, ka'ap maa wya'ak'oyëtë ets nipën kyatu'utëkatsy.

8Ka'ap aakyë'ë nyänyajtstij nyänyajtskotëtë; nijä'äjaty aakyë'ë tyu'u y'ijxtëp ets oy jënu'un ti'pxn jyaminy ka'ap tyajma'atë wyaatswitsyajtën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

9Tëë ja kajpn tnitëkëtë, mëtsip jam najxnëp tëjkënyëp potsykyijxy, tëjkëjxypyaat pyäjtnëtë ets jëtu'un yäjtsnëtë mä'tspën ma ja tëjk nyi'ëwa'atsëtyën.

10Yu'kxp yë naaxwiinyëtë ko myintë, moonkëtakp tujkëtakp yë tsajp, ka'ap yë xëëw po'o y'ëktë'kxnë ets mëtsa'a jëtu'unyë pyi'tskëtaknëtë.

11Yë Wintsën, jëyëjp nyijkxy ma tsyiptuunpëtëjkën, jëtu'un ja y'aaw y'ayuk tyaj'ëna'any; tä ënääwën. May yë tsyiptuunpëtëjk; ka'ap tjëkyepy wi'ix yajmëtyowëtyën mëti'ipë mëmëtoowëpën. Nëkooyë myëj'ajt kyëjää'ajnë yë Wintsën yë xyëëw.

12E tyam jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: ëjts niwinpijtëk winë aaw winëjot. Ëyuu'atë, ya'axtë joktë ets jë'ëtë ya'axtë.

13Niwinpitë yë mWintsën Tyiosëty ets m'aaw mjot këëtstë jëtu'un tä jeexyë mwit xykyëëtstën. Jä'ä ko yë Wintsën yu'unk naxym yë y'aaw jyot ets pa'ëyoop najts'ëyo'owëp, mä'kxtujkp ets tsojkp ja'ap, xëmë jyëjp'ixy jëna'a n'ënëma'ayëmë ets këtii tyiytyunëty.

14Wä'änxyëp ka'ap mtëytyunëtëty ets nëjkx mkënu'kxëtë ets mo'ojëtëty yë aaypyajk ujtspajk ets tsatym nyëë mëti'ipë Wintsën mtukwintsë'ëkëtëpën.

15Tukxu'uxtë yë pujxnxuxn jam ma Sión kopkën. Mëkajpxmujkta'atë yë kajpn ets m'ayuu'atëty;

16yajmuktë yë Wintsën yë nyaax kyajpn ets yajwa'atstë yë mjuukyajtënëty; winwoowmuktë yë mëjja'aytyëjk, yë pi'k ëna'ktëjkëty ets mëxu'unktëjkëty mëti'ipë tsi'tspnëmën. Yë'ëpaat yë mëti'ipë naanpëkëtyën wä'än jap tpëtsëmtë ma tyëjkëtyën ma jap mya'atë pyo'kxtën.

17Wä'än yë teetyëjk tjë'ëtë tya'axtë, mëti'ipë jap tsajptëkoty tuuntëpën, mëti'ipë yajpatëpën itkujky ma ja wintsë'këntyaknën ets ma ja tëjkëtyaknën, wä'än t'ëna'antë: Mä'kx, Wintsën yë mnaax mkajpn; këtii xyajkutukëty ets mnaax mkajpn pën tyukxi'ikëtëty; këtii xy'ëwa'atsëty ets wiinkëtypë naax kajpn myëmëta'akëtëty ets y'ëna'antë mëti'ipë ka'ap yë Wintsën t'ëwtatën: ¿Maa ënät ja Tyiosëty?

18Ënät ja Wintsën ojts ja nyaax kyajpn tpa'ëyoy, tsyojk jya'awëy; ojts ja kyajpn tnajts'ëyowë,

19jëtu'un y'ënäny: Tyam ntuknikäxtëty yë tsajpmok, yë tsatym nyëë ets on, mapaat mku'uxëtën; ka'apës nijëna'a n'ëkyajkutukanë ets naax kajpn mëti'ipës ka'ap xy'ixy'ätyën mtukxi'ikëtëty.

20Tyam njëpëka'anyës ma miitsëtyën yë mu'u mëti'ipë tso'ontëpën anëkëxmtsow ets jam të'ëts'itjotm najtskäjxëja'anyës. Jam Ooky Nyëëjotm nyajkiinta'aja'antës mëti'ipë winye'eyëtëpën, mëti'ipë paye'eyëtëpën jam nyajkiinta'aja'anyës ma Mejyën Naax'akujkpyë, jëtu'unyë nëjkx yë jyot nyini'kxëty wyimputskëta'aktë ets xyuuktëty jyoktëty. Mëj këjääjës winë ntuna'any nkajpxa'any.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

21Mëj këjää mxoonta'akëty mijts it naaxwiinyëtë, këtii mtsë'ëkëty, jä'ä ko yë Wintsën mëj këjää winë tuna'any.

22Këtii mtsë'ëkëtëty aayjëyujk ujts jëyujkëty, tsuxkëjaanp jatëkok yë aay ujts, tëëmpätaanp jatëkok yë aay kepy, jää'ataanp jatëkok yë higos ets tsatym mëjwiin këjää.

23Xoonta'aktë miitsëty Sión ja'ayëty, xoonta'aktë ma Wintsënën mëti'ipë mTiosajtëpën. Yë'ë të mo'ojëtë nëë tuu ma myëyätyën, ma pyotm'atyën ets ma xyëkopk'atyën, jëtu'un ijxtëm ijty tëëyëp tunyën.

24Wintëwaanp yë tsajpmok ets jää'ataanp mëjwiin këjää yë tsatym nyëë tëëpë nyimaanaxyën ets on.

25Ëjts mkëpäjta'ajäämpy yë mpëjktä'äkyëty mëti'ipë të tyëkoyën ma ka'ap winë të y'ity të wyintëyën ko ja mu'u të tyuuntëkoy, tääpë tuuntëkoopyë mëti'ipë ojts ntuknikäxtën.

26Nëjkxëp jatëkok mkaytyë m'uuktë ku'uxyë ets nëjkx xymyëjjaw xykyënu'kxyjyawëtë yë Wintsën, miits yë mTiosëty. Nijëna'a yë nnaax nkajpnës nëjkx kya'ëktsëtyuunë,

27miitsëty Israel ja'ayëty, kopkpëky ko nëjkx xy'ijxpaatës ko ëjts Tios'ajtp ets ka'ap maa wiinkpë. Nijëna'a yë naax nkajpnës nëjkx kya'ëktsëtyuun kya'ëkjaaypyäjnë.

28Ko ënäty jëtu'un të tyuny të jyätyë, täätsës nëjkx nyajkëtä'äky yë nmëk'ajtënës ma nitëkokyë ja'ayëtyën: yë m'u'unk m'ëna'këty ye'etyëjkpë ets to'oxytyëjkpë nëjkxëp yë n'ayukës tkajpxnaxtë ma miitsëtyën; yë mëjja'aytyëjk nëjkxëp mya'atë pyo'kxtë ets ëna'ktëjkëty oyëty nëjkx wyikëma'atë.

29Nëjkxëpës näjyëtu'un yë nkënu'kxypyoj nyajkëtä'äky ma mëtuunpë ëyoopën ye'etyëjkpë to'oxytyëjkpë;

30nyaj'ixanëpës yë nmëj'ajtënës jam tsajpjotm ets nyaj'itäämpyës yë jëën ets ne'pny naaxwiiny naaxkëjxy.

31Pi'itsäämpy yë xëëw ets po'o, ne'pnyën jyajta'aja'any; ka'anëm ënäty yë Wintsën yë xyëëw tpaaty mëti'ipë mëj'äämpy ets kutsë'ëkë itaanpën.

32E tu'kë'ëyë mëti'ipë yë Wintsën y'ëwtajtëpën, nëjkxëp tsyo'oktë o'këntuuy; jä'ä ko jam ma Sión kopkën ets ma Jerusalén kajpnën, jam'ataanp ja nitsokën tä yë Wintsën të twinwanën. Mëti'ipë të twin'ixyën nëjkxëp jyuuky'atë.

Joel 3

1Ko ënäty tpaaty tääpë xëëw jëmëjt, jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: nyajtëkatsäämpyës yë Judá ja'ayëty ets Jerusalén ja'ay jyuuky'ajtënëty.

2Nyajmujkta'ajäämpyës yë naax kajpn etsës jam nyajnëjkxta'aja'any ma Josafat joyjotmën ets jam ntukwinmëtoowta'ajantës wi'ix të tuntën ja nkajpnës, Israel kajpn.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

Je'eyë t'ëxwojptaaytyë ja Israel ja'ayëty ets ojts tyajwa'kxtë ja naax kajpn ets këëkjä'ä nyätyuknikakëtyääyëtë.

3Ojts ja nnaax nkajpnës nyätyuknikäkëtya'ajëtë mëti'ipë y'ijxpëtsëëmtën; tyo'ktë yajktë ja pi'k ëna'k ye'etyëjkpë to'oxytyëjk ets ja wit meeny mëti'ipë pyatën ko ja pi'k ëna'k to'ktë tyajktë jam tyajtuuntaaytyë ma y'uuktën myu'ukëtën ets ma ja to'oxytyëjk tmëët'atën mëti'ipë nätyo'k näyajkëtëpën.

4¿Tiitën mtsojktëp ma ëjtsën? miitsëty Tirë ja'ayëty, Sidónja'ayëty ets Filistejë ja'ayëty. ¿Jam tii ëxëëk xytyuunwinpita'antë? ¿Ëkë jamës tii xytyukkëpäta'antë? Oy ko xytsyoktë, tyam nmo'otëty mëti'ipë mnitëjkëyëtëpën.

5Miits ojts xymyäätstë yë mpoop pujxnës ets mpu'ts pujxnës mëti'ipës ënäty nyaj'ijtypyën yu'utsy pëjkë'ëky ets ojts xymyënëjkxta'atë ma mtsajptëjkëtyën.

6Jëkäm xymyënëjkxtaaytyë ja Judá ja'ayëty ets Jerusalén ja'ayëty ets xytyo'ktë xyajktë ma griego ja'ayëtyën ets jam y'ëyow myëtuntëty.

7E ëjts njuutäämpyës yam ma ojts xykyutookëtën ets näjyëtu'un ënät miits mjatëty tä ojts yë'ëjëty jyatën kyëpätën.

8Ntookäämpyës yam yë m'u'unk m'ëna'këty ma jutië ja'ayëtyën ets yë'ë to'knaxtëty ma sabejë ja'ayëtyën, mëti'ipë wiink naaxwiinyëtë juuky'ajtëpën. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

9Nikajpx nimëtya'aktë ya'atë aaw ayuk ma naax kajpnën: Nikajpxtë ko jyää'ata'any ja tsip mëti'ipë Tios tyunäämpyën. Mëkajpxmujkta'atë yë jotmëkja'aytyëjk. Wä'än yë tsiptuunpëtëjk tmiinta'atë.

10Wä'än yë pyujxn jä'pn tyajtëypyujxnkojtë ets wä'än yë y'ujts tsujkn tyajku'umnkojtë ets ja ja'ay mëti'ipë ëmaay paki'ix yajpatëpën wä'än t'ëna'antë: Ëjts mëkës.

11Tëkokyë miitsëty naax kajpnëty jënu'un mnämyëwinkon'atëtën, jotëkoytyë, min mtu'ukmuktë. Ja ja'ay mëti'ipë ka'ap ja jëën tsip tsokyën jä'ä tyam awinpijtp tsiptuunpë.

12Nänyipëjktaakëtë naax kajpnëty ets nëjkxtë jam Josafat, jä'ä ko jam ja Wintsën ja paye'eyën tuna'any ma tëkokyë naax kajpnën mëti'ipë nämyëwinkon'ajtëtëpën.

13Jä'ä ko yë'ëjëty ëxëëk jyä'äy'atë. Kupujxta'atë tä tsajpmok majën, jä'ä ko tëë tpatnë jëna'a pyëtë'ëktëtyën; jëtu'un tä'änakëtya'atë tä ja'ay tä'ännakën yë tsatsymtsya'am, jä'ä ko tëë tpatnë jëna'a y'uukykyojëtyën.

14Tam ja'ay jyätyë ma ja joyjotmën ma jam yajnijawëja'anyën wi'ix tu'uktu'uk ja nipaye'eyën y'ita'any. Tëë wyinkony ja Tios ja xyëëw.

15Pi'itsaam ja xëëw po'o ets ja mëtsa'a.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

16Amuupëm jam yë Wintsën yajmëtowa'any Sión ets nojkpëm jam Jerusalén yajmëtowa'any, yu'kxaanp yë naaxwiinyëtë. E yë Wintsën yë'ë kyuwa'anäämpy yë nyaax kyajpn, jëtu'un yajpaata'any tä tu'uk yë tsaapotsyën mëti'ipë kajpn kyuwäänpyën ma Israel ja'ayëtyën.

17Ënät nëjkx miits xynyijawëtë ko jamës ntsëënë Sión, ma ja kopkën kënu'kxypyë. Yë Jerusalén kënu'kxykyajpn y'ita'any: Ka'ap nëjkx nijëna'a yë myëtsip y'ëkmëmëtakënë.

18Jä'ä xëëw yë tsatsymnyëë ets tsi'tsknëë pyëyë'ëka'antë tä mëjnëëjën jam tunkëjxm kopkëjxm ets ma Judá y'itjotmën; komnëë jam pëyë'ëkaanp wokjotm. Jam maas yë ntsajptëjkën jam yë nëë myuuta'any mëti'ipë Sitim itjot yajxookäämpyën.

19Xit ko'ow yë Egiptë jyata'any e yë Edom anë'ëk tëëtsë'ëk y'awinpita'any, jä'ä ko ojts ëxëëk tuntë Judá ja'ayëty ets jam kyajpnjotmëty ojts tyaj'ooktë ja'ay mëti'ipë ka'ap tii poky tmëëtëtyën.

20Jam ma Judá kajpnën ets Jerusalén kajpnën nëjkxëp ja'ay tsyëënëtë kanaakjëjp.

21Yë'ë tëy yë mëti'ipë yë Judá ja'ayëty të tuuntëkoytyën ka'apës nimä'kxa'any.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Amós

Amós 1

1Ya'atë Amós y'aaw'ajtyp y'ayuk'ajtyp, ja kupixyny këwent'ajtpë, mëti'ipë jam Tecoa kukajpn'ajtpën. Ojts yë Wintsën tyukmëmëtyä'äkyë wi'ix ja Israel kajpn jyata'anyën, ja mäjtsk jëmëjt ënäty tkapaaty ma ja mëk ujx nyaxa'anyën; jää xëëw jää jëmëjt ma ënäty yajkutukyën yë Ozías, Judá yajkutujkpë ets ma yajkutukyën yë Jeroboam, yë Joás yë myaank, Israel yajkutujkpë.

2Ko yë Wintsën tyajmëtoyë yë y'aaw y'ayuk, jëtu'un yajmëtoy tä ënääwën jam Sión, jam Jerusalén, tim xo'tstääpy yë aay ujts ets tim nitëtstutääpy yë Carmel kopk.

3Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Yë Damasco ja'ayëty mëj këjää yë nëë poky të tuuntëkoytyë, ka'apës jëtu'unyë nyajninaxa'any; jä'ä ko jëtu'un yë Galaad ja'ay të twop të tka'atstë tä ja'ay twinwopyën yë tsajpmok mëët yë pujxn ko tyajpajk'aty.

4Paatykyëjxmës nyajnitooytya'aja'any yë Hazael yë y'u'unk y'ëna'k ets jyiiky myëku'uk. Ja jëën näjyëtu'un yajnitooytya'ajäämpy yë kutujkëntëjk jampë Ben-hadad.

5Atsipës nyaj'ëwa'atsa'any yë Damasco tyëjk aaw; nyajkutëkoyäämpyës mëti'ipë jam Bicat-avén ets Bet-edén yajkutujktëpën; yë Siria ja'ayëty tsumy matsy nëjkx yajmënëjkxtë jam Quir. Yë Wintsën jëtu'un ënaanp.

6Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Yë Gaza ja'ayëty mëj këjää nëë poky të tuuntëkoytyë ets ka'apës jëtu'unyë nyajninaxa'any; jä'ä ko yë'ëjëty naax kajpn të tmatstë ets ojts tukmëtooktë yë Edom ja'ayëty tä tu'uk ja'ay yajtookyën mëti'ipë ëyoop mëtuunpën.

7Paatykyëjxmës nyajnitoyä'äny yë potsy mëti'ipë nyapots'ajtypyën yë Gaza kajpn ets tääpë jëën yë'ë nyo'ktëkooytya'ajäämpy yë kutujkëntëjk.

8Nyajkutëkoyäämpyës mëti'ipë jam ënä'ämpën Asdod ets Ascalón. Tu'kë'ëyës yë njot nmëjaaw n'ijxta'aja'any etsës nyajkutëkoyä'äny yë Ecrón; nitu'uk yë Filistejë ja'ay kyawë'ëma'any juuky. Yë Wintsën jëtu'un ënaanp.

9Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Yë Tirë ja'ayëty mëj këjää yë nëë poky të tuuntëkoytyë ets ka'apës jëtu'unyë nyajninaxa'any; jä'ä ko yë'ëjëty ojts tkë'ëyaktë yë naax kajpn mëti'ipë ënäty mëët ja käjpxytyu'unën të tuntën, jëtu'un tä tu'uk ja'ay tu'kmëkä'äx tii tkäjpxytyunyën ets tkë'ëyajktë jam ma Edom ja'ayëtyën.

10Paatykyëjxmës nyajnitooytya'aja'any yë potsy mëti'ipë nyapots'ajtypyën yë Tirë kajpn ets tääpë jëën yë'ë nyo'ktëkooytya'ajäämpy yë kutujkëntëjk.

11Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Yë Edom ja'ayëty mëj këjää yë nëë poky të tuuntëkoytyë ets ka'apës jëtu'unyë nyajninaxa'any; jä'ä ko yë'ëjëty mëët yë tëypyujxn tpajëtijtë yë jyiiky myëku'ukëty, yë Israel ja'ayëty ets ninu'un tkapa'ëyoowtë. Ka'ap ojts kyu'uxëtë mëët ja jyoot'an, ka'ap kyijxy ja tsyip y'äkëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

12Paatykyëjxmës nyajnitooytya'aja'any yë potsy mëti'ipë nyapots'ajtypyën yë Temán kajpn ets tääpë jëën yë'ë nyo'ktëkooytya'ajäämpy yë kutujkëntëjk mëti'ipë jamën Posrá.

13Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Yë Amón ja'ayëty mëj këjää yë nëë poky të tuuntëkoytyë paaty kopkpëky koos ntëytyuna'antë; jä'ä ko yë'ëjëty ko ja nyaax kyajpn tyajmëjëjantë, yaj'o'ktë ja to'oxytyëjk mëti'ipë ënäty u'unk maay nyëkëjxm'ajtëpën ets tmoxmëtsujkëtyääytyë mëti'ipë jam Galaad yajpatëpën.

14Paatykyëjxmës nyajnitoyä'äny yë potsy mëti'ipë nyapots'ajtypyën yë Rabá kajpn ets tääpë jëën yë'ë nyo'okäämpy yë kutujkëntëjk ma ënäty ja jëën tsip y'ityën jëtu'un tä tyu'uyën.

15E ja mëti'ipë ënäty kyutujkpë'ajtëpën mëët ja jyä'äy nyëjkxa'any tsumy matsy wiink naax wiink kajpn. Yë Wintsën jëtu'un ënaanp.

Amós 2

1Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Yë Moab ja'ayëty mëj këjää yë nëë poky të tuuntëkoytyë ets ka'apës jëtu'unyë nyajninaxa'any; jä'ä ko yë'ëjëty ojts tnino'këtë yë wyääy pyajk yë Edom yajkutujkpë, kuyjyaamën tyaj'awinpijtaaytyë.

2Paatykyëjxmës nno'oka'any yë Moab yë y'itjot ets tääpë jëën yë'ë nyo'okäämpy yë kutujkëntëjk mëti'ipë jamën Queriot; ets Moab ja'ayëty nëjkxëp y'ooktë tsipjotm, ma ënäty yajtukxu'uxyën ja tsajpkaawaj.

3Njëpëkäämpyës yë yajkutujkpë ma nyaax kyajpnën; etsës nyaj'ooka'any mëët tu'kë'ëyë tyuunpëtëtëjk wyintsëntëjk. Yë Wintsën jëtu'un ënaanp.

4Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Yë Judá ja'ayëty mëj këjää yë nëë poky të tuuntëkoytyë ets ka'apës jëtu'unyë nyajninaxa'any; jä'ä ko yë'ëjëty ojts t'ijxtijtë ja Wintsën ja y'ijxpëjkën ets ka'ap tpatuuntë ja n'ënä'ämënës ntëyajtënës, yë'ë ojts ni'ikyë t'ëwtatë yë wiink tios mëti'ipë y'ëwtajtën yë tyeety y'apety.

5Paatykyëjxmës nyajnitooytya'aja'any yë Judá kajpn ets tääpë jëën yë'ë nyo'okäämpy yë kutujkëntëjk mëti'ipë jamën Jerusalén.

6Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Yë Israel ja'ayëty mëj këjää yë nëë poky të tuuntëkoytyë ets ka'apës jëtu'unyë nyajninaxa'any; jä'ä ko yë'ëjëty nyito'ktëp yë ja'ay ka'apë tii tuuntëkoyën ets mäjtsktä'änkën je'eyë kë'ëk yajtukwin'ëëntë këtiipë tnipaye'eytyëty ja oyoopë ja'ay.

7Tyiytyuuntëp ets ka'ap tmëj'ixtë yë ëyoopëja'aytyëjk, ko jya''amëtoyë ja ëyoopëja'ay ets jeexyë tpaye'ey, ka'ap tpaye'ey. Yë u'unkteety ets myaank tu'ukyë ja to'oxytyëjk tukmujknëtë ets tmëët tsëënëtë, tyajnipäxëtëkëtë jëtu'un ja nxëëwës.

8Yë'ë nätyukxojxëtëp ja wit tujkxy mëti'ipë ja ëyoopëja'ay të tpëjkën; jëtu'un kyäytyë y'uuktë ma tnixëëwtuntën yë awinax; yë'ë tyukjuuytyëp yë tsatym nyëë yë wit

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

meeny mëti'ipë ja'ay atsip pyëjkëtyëpën ets jap y'uuktë jyë'kxtë ma tsyajptëjkën yë wiink tios.

9Ëjts, ojtsës yë Amor ja'ayëty nyajkutëkoy ets miits mnaxtëty; oy ënäty jëtu'un jyakëjxm'atë tä yë ajë kepyën ets tä yë piitskepyën kepyën.

10E miitsëty jap Egiptë nju'të ets ntu'uwinwoowtë jam të'ëts'itjotm wëxtyikxy jyëmëjt ets nmo'oja'antë ja naax mëti'ipë ënäty yë'ëjëty jyä'ä'ajtëpën.

11E ka'ap tjëkyepy pën y'ëna'anëty ko ka'ap tyiyëty ko ojts jam njuutyës ma miitsëtyën yë ja'ay mëti'ipë ojts mpëjktä'äkyënës käjpxynyajxpë ets nazareo ja'ay. Yë Wintsën jëtu'un ënaanp.

12Miitsëty ojts xy'atsip'atë ja nazareo ja'ay ets y'uukëty myu'ukëtëty ets xy'akajpxtujktë ets këtiipë yë käjpxynyajxpë tnimëtya'akëty ja n'ayukës.

13E oy ko jyëtu'unëty, ëjts nyaj'anokëjäämpyës yë naaxwiinyëtë ma mtekpya'tkëtyën, jëtu'un tä y'anokën yë kepy wintëkäämpë mëti'ipë ujtsën mëët yë tsajpmok.

14Oy jënu'un mjakä'äktëty poj'am myajnajtspaatëtëty; mëti'ipë jotmëk janäyjya'awëyëpën jëtu'unyë myëjaawkëxa'any, oy yë'ëjëty ja'ay mëti'ipë jotmëkën ka'ap tsyo'oka'any.

15Yë ti'pxpë ka'ap nëjkx myëtä'äky ets ka'ap yë'ëkyëjxmëty tsyo'oka'any, yë'ëpaat mëti'ipë japëyë'kpën mëk ets mëti'ipë ja käkpën kwaaykyijxy.

16Jä'ä xëëw ja tsiptuunpë ja'ay mëti'ipë jotmukën pojën ja tyi'pxn ets ja kyu'umën tnajtsjëpipëja'any ets kyä'äka'any. Yë Wintsën jëtu'un ënaanp.

Amós 3

1Israel ja'ayëty, mëtowtë wi'ix ja Wintsën t'ënëëmën ja kajpn mëti'ipë jap Egiptë yajpëtsëëmën:

2Mijtsyë tu'uk të nwin'ixy ma ja naax kajpn may yajpaatën naaxwiiny naaxkëjxy. Paatykyëjxmës mpaye'eyä'äny ja nëë poky ma miitsëtyën mëti'ipë të xytyuuntëkoytyën.

3Pën nimäjtsk yë ja'ay tyu'uye'eytyë jä'äkyëjxm jyëtu'unëty jä'ä ko jëtu'un të tkäjpxy'atë;

4ko yë kaa myu'uy nyiitsy yuukjoty paatykyëjxm jyëtu'unëty jä'ä ko tëë tmatsy ja jëyujk mëti'ipë tsyu'utsäämpyën; ko yë kaa u'unk y'ajëjy jap y'aankjoty paaty jyëtu'unëty jä'ä ko tëë tii tmatsy;

5ko tu'uk yë joon kyuka'anaxy jam ënäty muum të y'akääkë o'këntaknjoty yu'utsypë; ko yë o'ktakn pyujtë'ëk paaty jyëtu'unëty jä'ä ko tëë myätsy;

6ko yajtukxu'uxy yë tsajpkaawaj, ënätyë ja'ay tsyë'ëkëtë; ko tii ëyo'on kyëtä'äky ma naax kajpnën Wintsënën të tnipëjktaakë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

7Yë Wintsën ka'ap tii tuny ajotkumonë pën ka'ap jëyëjp të tuk'ëwaanë yë tyuunpë mëti'ipë käjpxynyajxpën.

8¿Pën jëtää katsë'ëkëp ko yë kaa myu'uy? ¿Pën kakajpxaanp ko yë Tios tni'ënä'ämë ets tu'uk yë ja'ay kyajpxëty?

9Nimëtya'aktë ja aaw ayuk jam Asdod ets jam Egiptë ma kutujkëntëjkën: Mintë ma Samaria kopkën; min ixtë wi'ix y'ëtë'ëtstë y'ëna'antën ets wi'ix ja'ay y'ëyowtën tsipjoty.

10Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Yë'ëjëty ka'ap tnijawëtë wi'ix tii oy tuntëtyën; jap tyajnipätë ma kyutujkëntëjkëtyën mëti'ipë ja'ay pyëjkëtëpën atsip.

11Paaty yë Wintsën y'ënä'äny mëti'ipë Tios'ajtpën: Tu'uk ja mëtsip tyajnatuka'any ja naax kajpn, jyijtë'ëkäämpy ja potsy ma ja këwent'ajtpë y'itën ets tyajpëtsëëmta'aja'any tiijaty japën ma kutujkëntëjkën.

12Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Jëtu'un tä tu'uk yë kupixyny këwent'ajtpë tuk'aju'tu'utyën yë kaa ko ënäty të tmatsy yë kupixyny jam ma kyë'ëjën ëkë ma tyekyën ëkë ma tyatskën, jëtu'un yë Israel ja'ayëty kyä'äka'antë jam Samaria mëti'ipë jam tsënaaytyëpën; yi'iyë nëjkx tjaakmëkä'äktë myaapäjnety ets tu'ktëjyën yë y'ënyääypyäjn.

13Yë Wintsën, yë Tios mëti'ipë maaytyääyëpën winë, jëtu'un y'ënä'äny: Mëtoow'itë ets xynyijawëtëty wi'ix yë Jacob yë nyaax kyajpn jyata'anyën,

14jä'ä ko jä'ä xëëw ma ënäty yë Israel ja'ay n'amëtowtënës yë tyu'unënëty kyajpxënëty ets nyëë pyokyëty, nëjkxëpës nyajkutëkooytyä'äy yë wyintsë'këntyakn jampë Betel yajpaatyën; yë wyintsë'këntyaknëty wa'ats nëjkx nyëka'ata'ay yë wyaj ets nëjkx naaxkëjxy kyëtakta'ay.

15Nyajkutëkooyäämpyës yë jëën tëjk xëkopkjotypë ets potmjotypë tyunyën, nyajkukëxëjäämpyës yë jëën tëjk mëti'ipë mëët y'oytyunyëtyën yë elefantë jëjp pajk ets nyajtukjijtëtya'aja'anyës tëkokyë yë kutujkëntëjk. Yë Wintsën jëtu'un ënaanp.

Amós 4

1Mëtoow'itë ya'atë aaw ayuk miitsëty Samariapë to'oxytyëjkëty, Basán kajpnëpë tsyëënëtën, jëtu'unpë jyuuky'atën tsajpkaato'oxyën, mëti'ipë yaj'ëyoowtëpën tyiytyuuntëpën yë ëyoopëja'ay ets mëti'ipë ëxëëk tyuuntëpën mëti'ipë winë yajmëyajtëpën, mëti'ipë y'ënä'ämtëpën yë nyiye'etyëjktëjkëty ets myëmi'inxëtëty yë tsatym nyëë tëëpë nyimaanaxyën.

2Yë Wintsën ojts yë xyëëw tukajpxpety mëët ko wa'ats nyäyaj'ityë ets y'ënäny: Miimp ja xëëw po'o ma miitsëty myajmënëjkxa'antën tsumy matsy wiink naax wiink kajpn ets mëët yë jo'kn myajtsuumë'ëka'antë ets m'u'unk m'ëna'këty jëtu'un yaxuya'antë tä ja'ay nyëë jëyujk xuyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

3Waatswitsy nyaxa'antë jap potsyjyutjoty ets nyëjkxa'antë ye'epy, jam yamënëjkxa'antë ma Hermón kopkën. Yë Wintsën jëtu'un ënaanp.

4Nëjkxtë jam Betel ets jam Guilgal; tuuntëkoy kajpxtëkoytyë; yajnipätë mpokyëty ets käjpxy kumëtoownaxtë. Jopyëp mënëjkxtë mwintsë'kënëty ets wintëkëëk xëëw xyaktëty ja tu'ukpë xypyupëktën ma ja majk pëkpyën.

5Yaktë nino'oky nixämy yë mtsajpkääkyëty ma ja kukajpx ja'awëkyëtakën xyajnaxtën; xiitsow yaatsow nikajpx nimëtya'aktë ko m'ayak m'akonëtë kë'ëmtsojkën, jä'ä ko yë'ë jëtu'unpë oy mja'awëtyëp. Yë Wintsën jëtu'un ënaanp.

6Ojts miitsëty nyaj'ayuu'atë maajaty yë mkajpnëtyën; ojts nyaj'ëmaaytyä'äkyës yë jë'kxy pëky maajaty mtsëënëtën, e miitsëty ka'apës xynyimiintë. Yë Wintsën jëtu'un ënaanp.

7Ojtsës näjyëtu'un nyaj'ëmaaytyä'äky yë nëë tuu ma miitsëtyën, tëkëëk po'o ënäty tkapaatynyëm ma xyajpëtë'ëktëtyën yë mpëjktä'äkyëty. Muumëty ojts nyajtu'uyës ets muumëty ka'ap;

8ojts ja'ay winnaax winkajpn tpajëtitë yë nëë ets ka'ap ku'uxyë nyëë'uktë ko nëë wäänë tpatë; e miitsëty ka'apës ojts xynyiwinpitë. Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny.

9Ojts yë mëkjëënpoj ntukwoptës ets ojts yë këtye'epyë ntuknikäxtës, ojts nyajtë'ëtsyës yë y'ääy y'ujtsëty ets tsatsym kam, ojts yë mu'u tyajkutëkooytyä'äy yë higo kam ets olivë kam, e miitsëty ka'apës ojts xynyiwinpitë. Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny.

10Ojts ntuknikäxtë këtye'epyë jëtu'unpë tä ojts jap Egiptë nkexyënës; ëjts ojts nyajkutukyës ets pi'k ëna'ktëjk jam tsipjotm y'ooktëty ets ojts n'ëwa'atsyës ets mëtsip tjä'ä'ajta'atëty yë kwaay; ojts ntukxuuk'atë yë o'kpë jam ma ënäty mtsiptuntën, e miitsëty kä'äpyëm ojts xynyiwinpitës. Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny.

11Ojts ntukyajkutëkoytyë ëyo'on jotmay tä jam tyuunën jyajtën Sodomë ets Gomorra; jëtu'un yaj'ijxy tä ja'ay jëëntyuk tkajppëtsëmyën jëënjoty; e miitsëty kä'äpyëm ojts xynyiwinpitës. Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny.

12Paaty mijts Israel, nän jëtu'un yam ntuna'any; tëëjës ntuknipëjktaakë. Näjyëjp'ixëty ets mnäpyaatëtëty mëët yë mTios.

13Yë Wintsën mëti'ipë yajkojën yë tun kopk ets poj, mëti'ipë tyuknija'apën yë naaxwiinyëtë ja'ay tii tyunäämpyën, mëti'ipë yaj'awinpijtypyën yë kootspë të'kxën jajën, mëti'ipë y'aye'epyën yë itjot naaxjot këjxmëtypë naaxwiinyëtë apëtsëmy. Wintsën, Tios mëti'ipë maaytyääyëpën winë txëëwaty.

Amós 5

1Mëtoow'itë ja n'ayukës miitsëty Israel ja'ayëty; mëtoow'itë wi'ix yam jë'ë ya'ax nimëtya'aktën:

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[2]Ja Israel kajpn mëti'ipë ënäty oy tsujën ets wa'ats yajpatpën, o'ktëy të jyäty. Tëë jyëpijpkëtä'äky kyë'ëm naaxjoty ets ka'ap pën wyijtsë'ëkyë.

[3]Jëtu'un yë Tios y'ënä'äny, mëti'ipë Wintsën'ajtpën: Ko tu'uk yë naax kajpn tkäxëty yë jyä'äy tsiptuunpë nitu'kmil, nimëko'px je'eyë juuky jyaak winpita'any; e ko yë kajpn tkäxëty yë jyä'äy tsiptuunpë nimëko'px, nimajk je'eyë juuky jyaak winpita'any.

[4]Jëtu'un yë Wintsën t'ënëmaay yë Israel ja'ayëty: Ëjts nimiintëkës ets mjuuky'atëty.

[5]Këtii jam Betel ets Guilgal mnëjkxtë ets këtii jam Beerseba mtimnyaxtëty, jä'ä ko yë Guilgal ja'ayëty tsumy matsy yajmënëjkxa'antë wiink naax wiink kajpn ets Betel axit ako'owë jyajta'aja'any.

[6]Yë'ë Wintsën ninëjkxtë ets mjuuky'atëty; pën ka'ap yë'ë xynyinëjkxtë kyäxäämpy yë jëën ma Israel kajpnën ets ka'ap jam Betel pën myäyëtëty wi'ix tyajpi'itsëty.

[7]Janty mon janty tuk yë ja'ay yajpaatë mëti'ipë je'eyë y'ate'empy tyukte'empyën yë tëyajtën.

[8-9]Yë Wintsën yë'ë ojts tyajkojy yë mëtsa'a ma yajpaatyën yë Pléyades ets Orión, yë'ë näjyëtu'un yaj'awinpijtyp koots yë xëënyajtën ets xëënyajtën koots; mëti'ipë yaxtsoopyën yë nëë tuu ma mejyën ets tyajtu'uy tyajpojy naaxwiiny naaxkëjxy; mëti'ipë yajkutëkoopyën yë ënä'ämën kutujkën ets ëxëëk tuny yë naax kajpn mëti'ipë këwent'aty ijtpën. Wintsën xyëëwajtyp.

[10]Janty mon janty tuk miitsëty myajpaatë mëti'ipë y'ëxëëk ijxtëpën ko ti mëtëy yajnipaye'ey ets mëti'ipë y'ëxëëk ijxtëpën ko ja pokyjyä'äy tkumëtoy ja nyëë pyoky.

[11]Tyam m'atä'än mtuktä'äntëp ja ëyoopëja'ay ets mtuk'ajuuytyujktëp ko jyi'kxy pyiky tpaaty; ko tpaatëty yë xëëw jëmëjt ka'ap nëjkx xytyuktsëënëtë yë mtsaatëjkëty mëti'ipë të xykyojtën ets nen ka'ap nëjkx xy'uuktë yë tsatym nyëë mëti'ipë të xynyiyu'ujëtën.

[12]Ëjts nija'apës wi'ix mëj këjää të tyuuntëkoytyën ets wi'ix myäyëtyën ja nyëë pyokyëty: Yë'ëjëty, yaj'ëyoowtëp ets tyiytyuuntëp yë ja'ay ka'apë tii tuuntëkoyën; nyimeenypyëjktëp ko tii tuuntëkoytyë ets ko jam yajpaatë ma ëyoopëja'ay yajnipaye'eyën yë'ë ëyoopëja'ay yajnitujkëtyëp ets yajtsum yajmatsëty.

[13]Paatykyëjxm yë ja'ay mëti'ipë wijyën amonyë tyim ijty, jä'ä ko y'ijxyp ko ka'ap tii oy wyimpëtsëmy.

[14]Yë'ë mëmay mëtajtë yë oypyë ets ka'ap y'ëxëëkpëty, ënät mjuuky'atëty; ënät yajmëtowëty ko tëy nkajpxtë; ets yaj'ixëp ko yë Wintsën, Tios mëti'ipë maaytyääyëpën winë yajpatp mëët miitsëty.

[15]M'ëxëëk ixtëp yë nëë poky, mtsoktëp yë oypyë. Yajxon xytyim ix xytyimtuntëty ets jyää'atëty ja mëtëypyë ja nipaye'eyën; wä'änxyëp yë Wintsën, Tios mëti'ipë maaytyääyëpën winë tpa'ëyowëty mëti'ipë juuky të jyaakwë'ëmtën ma Israel kajpnën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

16Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny mëti'ipë maaytyääyëpën winë: Jë'ëyën yaxën itaanp në'ëjoty tu'ujoty, xiitsow yaatsow muum ja'ay jyë'ëja'an ya'axa'antë mëët ja pëjkën ijxën. Nëjkxëp tmëkajpxmuktë ja naaxtuunpëtëjkëty ets myintëty jëëpyë yaxpë ets mëti'ipë tyukjajtëpën ya'axtëty nëjkxëp twowtë.

17Maajaty yajpaatyën yë tsatsymkyam jë'ëyën yaxën jam itaanp koos ënäty nminy ets ntëytyuna'antës. Yë Wintsën jëtu'un ënaanp.

18Mon tuk yë ja'ay yajpaatë mëti'ipë tsyojkën'ajtëpën ets Wintsën myinëty. ¿Mnija'awëtyëp wi'ix nëjkx jyäty kyëpetyën ko ënäty yë Wintsën myinyë? Nëjkxëp jää kyootsë ets ka'ap tyë'kxa'any jyaja'any.

19Jëtu'un nëjkx jää jyäty kyëpety tä ja'ay tkuke'ekyën yë kaa ets twinkuja'të yë osë, ëkë ko pën tyëkë tyëkoty ets jam kyëxajy ma tu'uk yë tsa'anyën ets tsyu'utsyë.

20Jëtu'un nëjkx jyäty, ko ënäty ja Wintsën myiny nëjkxëp jää kyootsë ets ka'ap tyë'kxa'any jyaja'any; kootspuknë y'awinpita'any, nitii oy kyayaj'ixa'any.

21Ëxëëkës n'ixy ko mxëëwtun mxëëwkajpxtë; ëxëëkës n'ixy ko mtu'ukmuktë ets nyätyijyë xy'ëwtatë Tios.

22Ka'apës nkupëky yë wintsë'kën mëti'ipë miits mjayajktëpën no'oky xämy etsës nyätyukwintsë'ëkëty; ka'apës nkupëka'any oy jënu'un tsajpkaani'kx xytyukwintsë'ëkëtëtyës ma ja nay'ëëw'oy näykyajpx'oyë xytsyoktën.

23Këtiis nëkoo xywyin'ëwtëty. Nijënu'unës nkamëtowa'any ja m'ëëwpë mkoowpëty.

24Yë'ëjës ntsojkpy ets winë mëtëy yajnipaye'eyëty tä nëë pyëyi'ikyën tu'uwitsy ets ja oypyë ja tu'unën kajpxën xëmë y'itëty tä nëë myuutyën.

25Miitsëty Israel ja'ayëty yë'ë yam nyajtëëwtëp, ko jam wëxtyikxy jyëmëjt mjëtijtë të'ëts'itjotm, ¿ojtsës miits xymyo'otë yë nwintsë'kënës ets nyojxënësë?

26Tyam yë'ë mtsëëmjëtijtëp yë awinax mëti'ipë txëëwajtpën Sicut ets yajkutujkpën xy'ixtë, mëët yë myëtsa'a mëti'ipë mtijtëpën Quiiún, mëti'ipë wiink tios y'awinax'ajtypyën ets kë'ëm të xyajkojtë.

27Paatykyëjxm n'ëxwojpta'aja'antë, tsumy matsy nyajnëjkxta'aja'antë wiink naax wiink kajpn, mwinaxtëp yë Damasco kajpn. Yë Wintsën jëtu'un ënaanp, yë Tios mëti'ipë maaytyääyëpën winë ets jëtu'un txëëwaty.

Amós 6

1Janty mon janty tuk ja'ay yajpaatë mëti'ipë jotkujk'ajtëpën jam Sión. Janty mon janty tuk ja'ay yajpaatë mëti'ipë ka'ap tiijotmay tmëët'atën jam Samaria, ja kopktëjkëty mëj'äämpyë y'itën ma ja naax kajpnën, ma Israel ja'ayëty poj'am nyëjkxtën ko tiijotmay tpaatë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

2Nëjkx ixtë yë Calné kajpn; ko jam mtsoontëty tääts mnëjkxtëty ma ja mëjpë ja Hamat kajpnën, jam mjënajkë'ëktëty ets mjëjpta'aktëty ma Gad kajpnën, ma filistejë ja'ayëty tsyëënëtën. ¿Ti ni'ik jëtää miitsëty mëj'äämpy m'itë ets ka'ap yë'ëjëty jyëtu'un'atë? ¿Ni'ik mëj'äämpy jëtää miits yë mkajpnëty këtiinëm yë'ëjëty yë kyajpnëtyë?

3Miitsëty ka'ap xytsyoktë ets xynyijawëtëty wi'ix ëxëëk myinyën ja xëëw po'o, je'eyëp ko nijawëtë ko miits kë'ëm yë ëyo'on të xyaxtsowtë.

4Jotkujk jam mma'atë mpo'kxtë ma maapäjnëtyën mëti'ipë oytyunyën mëët yë elefantë tëts pajk ets mnäy'ënëënta'akëtë; je'eyë xyaj'ooktë yë kupixyny ets tsajpkaa ets mkaytyë mtsu'utstë;

5ets ënät nitsuu nipoj mxu'uxtë mwoptë; m'ëna'antë ko jëtu'un ja David ijty xyu'uxy wyopy, kë'ëm xytsyätstë ja mxuxnëty ets ja mwojpnëty;

6mëjatyëty yë m'a'ukën xy'ixtë mëti'ipë mtuk'ukëtyëpën, aakjä'ä mnätyukja'axëtëp ja oyëtypë ja tsooy xyuukyën, ka'ap xymyëmay xymyëtajtë oy wi'ix yë naax kajpn jyatëty.

7Mijts nëjkx jëyëjp mnëjkxtë tsumy matsy wiink naax wiink kajpn, jää nëjkx kyixy nyäxy ko je'eyë të mxëëwtuntë.

8Yë Wintsën, Tios mëti'ipë maaytyääyëpën winë tëë kë'ëm ja xyëëw tukkajpxpety ets të y'ënä'äny: Ëxëëkës n'ixy yë Jacob yë nyaax kyajpn ko je'eyë nyämyëjaw nyäjyääntyjyawëty; ëxëëkës n'ijxë yë y'akujktëjk kyutujkëntëjk; yë myëtsip yam ntukë'ëtëkëjäämpyës yë naax kajpn mëët tëkokyë mëti'ipë myëët'ajtypyën.

9Pën yajpatp ja ja'ay nimajk ma tu'uk yë jëën tëjkën, nimajk nëjkx y'o'kta'atë.

10Nëkooyë nëjkx ja'ay tsyë'kënëtë jya'awënëtë, ko tu'uk yë ja'ay jap tyëkëty tëkoty ets ja myëku'uk tjuuta'anëty mëti'ipë ënäty jap të y'ookyën, ënät nëjkx t'ënëëmë wiinkpë myëku'uk mëti'ipë ënäty jap tëkoty yajpatpën: ¿Jap wiinkpë të xypyäätyë? Ka'ap, jëtu'un nëjkx y'ëtsoy. Ets nëjkx y'ënä'äny ja mëët tu'ukpë: Amonyë it, ko ajotkumonë Wintsën yë xyëëw xykyajpxpatëty.

11Jä'ä ko ja Tios kyäxäämpy ja nätyiytyunë ma ja jëën tëjkën mëjatyëtypë ets mutskjatyëtypë ets nëjkx jyajta'ay axit ako'owë.

12¿Wä'än jëtää yë kwaay tsaakëjxy ye'eytyëtyë? ¿Wä'än jëtää yë tsajpkaa nyajyu'umëty nëëjotyë? Miitsëty, të xyaj'awinpitë ja oypyë ja nipaye'eyën tä xëwätën ets ta'amëm të jya'awëkyëtä'äky ma tëkatsy winë të xypyaye'eytyën.

13Nëkoopë nyanatëkë'aty ko mxoonta'aktë ets m'ëna'antë: Mëët ko ja jot mëjaaw të n'ijxëmë paaty ja ënä'ämën kutujkën të mpatëmë.

14E mëmay mëtajtë yajxon, miitsëty Israel ja'ayëty; yë Wintsën, Tios mëti'ipë maaytyääyëpën winë, jëtu'un y'ënä'äny: Nkäxäämpyës tu'uk yë naax kajpn mëti'ipë

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

nëjkx ëxëëk mtunëtën ets nëjkx mëktuunk mtuktunëtë, jampaat anëkëxmtsow ets ëpa'tkë'ëmtsow.

Amós 7

1Ya'atës ojts yë Wintsën xytyuk'ixy: Yë'ë ënäty pyätyp ja nipën kojën ma ja pëjktä'äky ok y'ityën, ko pyëtë'kta'ay ja yajkutujkpë ja pyëjktä'äky. Ënätës të n'ixy yë Wintsën tyajkojy may yë mu'u.

2E ko ja mu'u ënäty tam tjë'kxta'ajanë ja ujts, ënätës të n'ëna'any: Wintsën, pokymyä'kxtëkës. Ëëtsëty, yë Jacob yë kyajpn, tsip etsës nmëmëta'aktëty ya'atë ëyo'on, jä'ä ko mutsk kajpn ëëtsëty.

3Ënät ja Wintsën të t'akajpxtuky ja ëyo'on mëti'ipë ënäty të tuknipëjktaakën ets të y'ënä'äny: Ka'ap tyunanënëpë ya'atë ëyo'on.

4Ënätës yë Wintsën të xytyuk'ixy: Ko tu'uk yë ëyo'on të tkexy, mëti'ipë jëtu'un këxë'kpën tä jëënën, tëë tyajtë'ëtsy ja komnëë ets nëkooyë ja tun kopk të tyajwintooytyutaaynyë.

5Ënätës të n'ëna'any: Owxit Wintsën, tun yë mëyajtën. Ëëtsëty, yë Jacob yë kyajpn, tsip etsës nmëmëta'aktëty ya'atë ëyo'on, jä'ä ko mutsk kajpn ëëtsëty.

6Ënät ja Wintsën të t'akajpxtuky ja ëyo'on mëti'ipë ënäty të tjatuknipëjktaakën ets të y'ënä'äny: Ka'ap tyunanënëpë ya'atë ëyo'on.

7Ojtsës näjyëtu'un yë Wintsën xytyuk'ixy wiinkpë a'ijxnajxën. Jam tyänë ma tu'uk yë potsyën ets jam kyë'ëkëjxm yë'ë jam myëët'ajtyp yë kijpxn mëti'ipë ja'ay tyukijpxypyën yë potsy pën kijpxy pya'tëkë.

8Etsës të xyajtëy: ¿Tii m'ijxyp Amós? Yë'ëjës n'ijxyp mëti'ipë potsy yajtukkijpxpën. Jëtu'unës të n'ëtsoy. Ënätës të xy'ënëëmë: Jëtu'un tä xy'ixyën yajkijpxy yë potsy jëtu'unës näjyëtu'un nkijpxa'any yë jyuukyajtën yë Israel ja'ayëty, mëti'ipës nkajpn'ajtypyën. Ëjts ka'apës yam ja tëkok n'ëkpoky'myä'kxanë.

9Kutëkooytya'ajantëp yë tsajptëjk mëti'ipë jam yajpatëpën ma Isaac yë y'itjotmën ets tsajptëjk mëti'ipë jam yajpatëpën ma Israel yë kyajpnën, xit ko'ow jyajta'aja'antë. Ets nyaj'itäämpyës yë jëën tsip ma Jeroboam yë y'u'unk y'okën.

10Yë teety Amasías, mëti'ipë jam teety'ajtpën Betel, ojts tëkok tkäjpxynyikexy yë Israel yajkutujkpë ets t'ënëmaay: Tää yë Amós jyëtity ma Israel kajpnën, yë'ë nyipëtë'ëkäämpy yë yajkutujkpë. Yë naax kajpn ka'ap t'ëktsojknë ets ni'ikyë kyajpx'ëtë'ëtsëty.

11Jëtu'un ja'ay t'ënëmaay: Yë Jeroboam kupuxy y'ooka'any ets tëkokyë yë Israel kajpn tsumy matsy nyëjkxta'aja'antë wiink naax wiink kajpn.

12Ënät ja Amasías ojts t'ënëëmë yë Amós: Jëwa'ak yaa mijts käjpxynyajxpë. Pën mtsojkpy ets mjuuky'atëty ma nkäjpxynyajxpë'atyën, jam nëjkx Judá;

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

13je'eyëp ko këtii tii xy'ëkkajpxnajxnëty Betel, jä'ä ko mëjtsajptëjk yë yaa ijtp mëti'ipë jyä'ä'ajtypyën yë yajkutujkpë.

14E ja Amós tyaa y'ëtsooy: Ëjts ka'apës nkäjpxynyajxpëty ets ka'apës käjpxynyajxpë'ajtk të ni''ijxpëkë. Ëjts yë'ëjës nijuuky'äjtyp koos yë kupixyny nkëwent'aty ets yë'ë një'kxyp yë tsatsymtsya'am mëti'ipë kë'ëm mujxpën në'ëjoty tu'ujoty,

15e yë Wintsën yë'ëjës të xytyuk'ëxmatsy yë kupixyny këwent'ajtk, etsës të xy'ënëëmë: Nëjkx yë naax nkajpnës, yë Israel kajpn tukmëmëtya'ak yë n'aaw n'ayukës.

16Paaty n'ënëëmë ets xymyëtoow'itëty ja Wintsën ja y'aaw y'ayuk. Mijts jëtu'un m'ëna'any: Këtii nëkoo Tios yë y'aaw y'ayuk xynyimëtyakë ma Israel kajpnën ets këtii nëkoo wiinkjaty xynyimëtya'akëty yë Isaac yë y'u'unk y'ok.

17E yë Wintsën yë'ë ënaanp: Yë mto'oxytyëjk kajpnjoty nëjkx jyot nyini'kx tooky tyäky ets m'u'unk m'ëna'k ye'etyëjkpë to'oxytyëjk nëjkxëp kupuxy y'ooktë; yë mnaax mkam nëjkxëp yaj'ijxwa'kxtë ma ja'ayëtyën mëti'ipë wiink tios y'ëwtajtëpën ets Israel ja'ayëty tsum matsy nëjkx yajmënëjkxta'atë wiink naax wiink kajpn.

Amós 8

1Ya'atës ojts yë Tios, mëti'ipë Wintsën'ajtpën xytyuk'ixyës: Tu'kkatsy ojts n'ixyës yë ujts tsa'am,

2etsës xyajtëëy: ¿Tii m'ijxyp, Amós? Etsës n'ëtsooy. Yë'ëjës n'ijxyp tu'kkatsy yë ujts tsa'am. Etsës xy'ënëmaay: Yë Israel ja'ayëty tëë tsyaamnëtë; paaty yë'ëjëty ka'apës n'ëkpoky myä'kxanë.

3Jä'ä xëëw jëëpyë yaxpë nëjkx y'awinpijta'atë ja ety xoontä'äky. May ja ja'ay y'ooka'antë ets may nëjkx Amón api'its nyaaxtëkëtë jam kajpnpë'am. Yë Wintsën jëtu'un ënaanp.

4Mëtoow'itë ya'atë aaw ayuk, miitsëty mëti'ipë myaj'ëyoowtëpën ets mtëytyuuntëpën yë ëyoopëja'aytyëjk ets o'ktëy xytyuntë xy'ënëëmëtë ja'ay mëti'ipë yu'unk naxym ja'ay'ajtëpën ma naax kajpnën;

5miitsëty mëti'ipë ënantëpën: Tim je'eyë xëëw nyaxëty ma yajnixëëwtunyën yë po'o ko pyi'k'aty, tääts nto'kmëty yë tsajpmok. Tim je'eyë xëëw nyaxëty ma yajmëjjawën yë po'kxënxëëw tääts nto'kmëty yë aaypyajk ujtspajk mëti'ipë nmëët'ajtëmën ets ka'ap kä'pxy nkijpxmëty ets tsow nto'kmëty.

6Yajxon o'ktëy n'ëktu'unmëty yë ëyoopëja'aytyëjk ets kë'ëm xynyimi'inmëty ets nyätyookëtëty ma ëëtsajtëmën ets tuunpë nwa'anmëty ets ka'ap nmëju'uymyëty, je'eyë mëk njanty yajtu'unmëty ets jëtu'un tkëpätëty ja nyu'kxyëty, oy ënäty tu'ktä'änkën je'eyë ja kë'ëk të tnu'kxy. Yë'ëpaat nëjkx ntukmëto'këmë ja tsajpmok ak.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

7Tios, tëë tnikäjpxy mëëtkyëjxm ko ja Jacob ja mëj'ajt oyajtën tmëëtëtyën: Ka'apës nijëna'a nja'atyëkoyä'äny mëti'ipë të tuntën.

8Paaty yë naaxwiinyëtë mëk yu'kxa'any, paaty yë ja'ay jyë'ëja'an ya'axa'antë ma ja naax kajpnën. Ets naaxwiinyëtë y'ëtëtsta'aka'any jëtu'un tä yë Nilë nëë jyä'tsminy jyä'tsxëpyën.

9Ets Wintsën të y'ënä'äny: Jä'ä xëëw kujkyxyëëwës nëjkx nyajkootsë ets je'eyë ënäty yajxon xëëw të jyajtä'äky koos nyaj'awinpita'any yë naaxwiinyëtë koots.

10Ma ënäty ja xëëw tyunyën jää nëjkx ja'ay tyëkëtë yaxpë mëët ko ënäty t'ixtë may ja ja'ay y'o'knëtë, ja mëti'ipë ënäty ëëwtëpën nän nëjkxëp tyëjkënëtë yaxpë mëët ko ënäty may ja o'kpë; nëjkxëp ja wit xytyuktëkëtë monpë tukpë ets nëjkxëp ja mkuwaay xynyëkääptë mëët ko ënäty ja ëyo'on jotmay të y'ity. Jëtu'un nëjkx mya'axtë tä ja'ay yä'äxyën mëti'ipë ja y'u'unk të y'ookyën tu'kpajkpë t'u'unk'atyën ets jëtu'un nëjkx jyëjpkukëxë mëët ja monyëtukyë.

11Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Miimp wiinkoonp ja xëëw jëmëjt, maas nkäxa'anyën ja yuu xëëw naaxwiiny naaxkëjxy; ka'ap yë'ëkyëjxmëty ko tyëkoy'ata'any yë kääky uuky ëkë ko nëëtëëtsë y'ita'any, yë'ëkyëjxm ko jyatsokëp ja'ay ja Wintsën ja y'aaw y'ayuk ets jyamëtoow'ita'anëp.

12Nëjkxëp tja'ixta'atë xiitsow yaatsow ets tjapaata'antëty ja Wintsën ja y'aaw y'ayuk; jyaninaxtëp kanaak ja juukymyejy, jampaat tnitsoontëty xëëwpëtsëmtsyow ets tpaja'tëty xëëwkëtä'äkytsyow, ka'ap maa tpata'antë.

13Mëkëtypë to'oxy ëna'k ets yä'äy ëna'k nëjkx jëtu'unyë muum yuukëtaw tyëëtsë këtawtë.

14Mëti'ipë ënäty të t'ëwtatën Samariëpë awinax, mëti'ipë ënantëpën: Juuky yë tios, juuky yë Dan, juuky yë Beerseba, nëjkxëp yuukëtaawta'atë ets ka'ap nëjkx y'ëkpëtë'knëtë.

Amós 9

1Ënätës yë Wintsën të n'ixy jam winkon ma wintsë'këntyaknën, etsës të xy'ënëëmë: Wojpyu'kx të tëjk'ateeny koonëm kyëtawëty yë tëjk akaj; ets jam tyëjtakta'ajëty ma ja'ayëtyën. Mëti'ipë juuky wë'ëmtëpën ëjts nkupujxta'ajäämpy: Oy pën jyakä'äka'anëty ka'ap nëjkx tsyo'oky;

2oy jap muum naaxpa'tkë'p jyanäyu'utsëtëty, nëjkxëpës jap njuutë, oy pën jyatsajppätëty nëjkxëpës jam nyajjënäky.

3Ko jam jyanäyu'utsëtëty këjxm ma Carmel kopkën, mpaja'tëpës jampaat; ko jap pën jyanäyu'utsëtëty nëëpa'tkë'p, nëjkxëpës jap ntuknikäxtë yë nëë jëyujk mëjpë ets tsyu'utsëtëty;

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

[4]ko ënäty të myënëjkxëtë yë myëtsip wiink naax wiink kajpn tsumy matsy, tëypyujxnës nëjkx jam nkexy ets yajkupujxta'atëty. Nëjkxëpës xëmë n'ijx'itë ets ëxëëk jyattëty kyëpätëty.

[5]Yë Wintsën, Tios mëti'ipë maaytyääyëpën winë, ko tpaaty yë naaxwiinyëtë jëtu'unyë jyiiywya'kxta'ay ets tyëkëtë jëëpyë yaxpë mëti'ipë jam tsënaaytyëpën. Jëtu'un yë naaxwiinyëtë nyëje'etsy yujkje'etsy tä Nilë nëëjën.

[6]Tëë yë Wintsën tpëjktä'äky yë tsyënaaytyakn jam tsajpkëjxm ets të t'oytyuny yë naaxwiinyëtë nyiwits nyijuux; myëkajpx yë nëë ma mejyën ets txijkxtë yë naaxwiinyëtë. Jä'ä txëëwaty Wintsën.

[7]Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Miitsëty Israel ja'ayëty ka'ap mtëkatsy'atë mëët yë Etiope ja'ayëty. Jëtu'un tä miitsëty jap nyajtso'ontën Egiptë ets yaa nyajmiintë, jëtu'unës yë filistejë ja'ayëty ojts nyajtsoontë Creta ets Arameë ja'ayëty jam Quir.

[8]Yë Wintsën y'ijxyp ko yë'ë yaa y'ëne'emy yë nëë poky, paaty y'ënä'äny: Nyajkutëkoyäämpyës yë naaxwiinyëtë, je'eyëp ko yë Jacob yë y'u'unk y'ok ka'apës nyajkutëkooytya'aja'any. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

[9]Ni'ënä'ämëjäämpyës yë Israel ja'ayëty ets yaj'anaxtëty tä yë tsajpmok yaj'anaxyën axijtënjoty ets nitu'uk kyaka'ay yë tsajpmok naaxkëjxy.

[10]Ni'ëmukë yë pokyjä'äytyëjkëty kupuxy nëjkx y'o'kta'atë; ni'ëmukë mëti'ipë ënantëpën: Ëëtsajtëm ka'ap jëtu'un njajtmëty; ëëtsajtëm ka'ap nëjkx ëyo'on mpatëmë.

[11]Pyätyp ja xëëw jëmëjt ma ja David nkoj'oyëja'anyënës yë tyëjkxo'omy mëti'ipë ojts kyëtäyën. Nyaj'ëtujkta'ajäämpyës yë jut, nyajpëtë'kta'ajäämpyës yë potsy maajaty të jyutyën ets nkoj'o'oyëtya'aja'anyës mëti'ipëjaty të jyityën ets jëtu'un nyaj'awinpita'anyës tä ijty tëëyëpën ma ënäty jyotkujk'atyën,

[12]ets Israel ja'ayëty tjä'ä'atëty jatëkok mëti'ipë jam Edom të jyaakwë'ëmyën ets ma wiinkëtypë naax kajpnën mëti'ipë yë Israel ja'ay ijty nyitënaaytyëpën. Jëtu'un yë Tios të kyäjpxy ets pyatunäämpy ja y'aaw y'ayuk.

[13]Pyätyp ja xëëw jëmëjt ma ja kam yajnipëjktakëkyojnëty oy ënäty ja pëjktä'äky kyapëtë'kta'aynyëm; pyätyp ja xëëw jëmëjt ma yajnipkojnëty ja kam oy ënäty ka'anëm yajwintä'änta'aynyëm ja tsatsymtsya'am. Jam tunkëjxm xii yaa muum yë tsatym nyëë pyëyë'ka'any tä nëë pyëyi'ikyën.

[14]Ënätës nyajmina'any ja nnaax nkajpnës mëti'ipë ënäty të yajpaatyën tsumy matsy wiink naax wiink kajpn. Ets nëjkx tkoj'o'oyëtya'atë ja kajpn mëti'ipëjaty të jyityën ets jam jyuuky'atëty; nëjkxëp yë tsatym tniyu'ujëtë ets nëjkx t'uuktë yë tsatym nyëë; nëjkxëp tkojtë tpäntë yë y'ääy y'ujtsëty ets y'ääy kyepyëty mëti'ipë jyë'kxtëp pyëktëpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

15Jä'ä ko jam nëjkx nyajtsëënëja'antë kyë'ëm naaxjotmëty ets ka'ap nëjkx nijëna'a jam pën y'ëkyajtso'onënëtë ma ja naaxwiinyëtën mëti'ipës ënäty të nmo'otën. Tios, mëti'ipë Wintsën'ajtpën yë'ë jëtu'un ënaanp.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Abdías

Abdías 1

[1]Mëti'ipë ja Tios ojts tuknijawën ja Abdías käjpxynyajxpë. Tëës yë aaw ayuk tmëtowtë, yë Wintsën yë y'aaw y'ayuk; mëti'ipë ja naax kajpn të tukjëtijtëtyä'äyën ets të y'ënä'äny: Ja'amtë, ja'am ntsiptu'unëmë mëët ja Edom. Jëtu'un yë Tios mëti'ipë Wintsën'ajtpën tnimëtyä'äky yë Edom.

[2]Mutsk kajpn yam mpëjkta'aka'any ma wiinkëtypë naax kajpnën ets ka'ap nëjkx pën mtsokyë.

[3]Tëë mwin'ëënyë ja mmëj'ajt mkëjxm'ajtën. Mijts jam muum mjuuky'äty tsaatunkëjxm ëkë muum tsaajutjoty, paaty të mmay të mtajy ko ka'ap jam nipën mkutijnaxëtëty.

[4]E oy jënu'un mjatsajpätëty tä witsnën ets oy jeexyë mpä'än xyjyapëjktakpë ma mëtsa'ajën, nëjkxëp jam nyajkënaxy.

[5]Ko yë mä'tspë jeexyë koots y'ëkmintë ets mjayajmäätsa'anëty, ka'ap mtimmyä'tsta'ajëtëty; ko jeexyë y'ëkmintë mëti'ipë tsatymtyëëm tyujkmujktëpën, yajwë'ëmtëp muum yë tsatymtyëëm. E tëkatsy të jyäty të kyëpety mëët ja mëtsip, ko të mniminyë tëë myajkutëkooytyä'äyë

[6]Mijts Esaú y'u'unk y'ok, tëë myajmä'tsta'ay, tëë yajmä'tsta'ay tëkokyë ja mwit mmeeny.

[7]Tu'kë'ëyë mëti'ipë ënäty mëët të mnäpyiky mnämyätsyën tëë mwin'ëënyë; tëë myaj'ëxwopy ma mnaax mkajpnën. Yë'ëpaat yë ja'ayëty mëti'ipë ënäty mëët të mnämyäyën tëë mmëtsiptsoonyë ets ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty mëët oy mnämyäyën tëë ja jyot wyima'any tyajtëkajtsta'atë ma mijtsën ets të tpëjkta'aktë ja m'o'ktakn yu'utsypë. Yë Edom kajtëm yë wyijyëty.

[8]Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Ko xëëw jëmëjt tpaatëty ma ënäty ntëytyunyënës yë Edom, nyajkutëkoyäämpyës yë y'ijxpëkyjyä'äytyëjk ets njëpëkäämpyës yë wyijyjyä'äyëty mëti'ipë jam yajpatëpën ma Esaú y'itjotmën.

[9]Yë tsiptuunpëtëjkëty, Temán ja'ayëty, nëjkxëp tsyëtyuuypyëktë mëët yë mëktsë'ëkë ets jam kopkjotm ma Esaú y'itjotmën ka'ap nëjkx jam pën wyi'imy juuky.

[10]Wintsëtyu'un jëjptsëtyu'un nëjkx mwë'ëmy ets xëmëkyëjxm nëjkx mkutëkoy ko ëxëëk të xytyuny ets të xyaj'ooky ja mëkä'äx Jacob.

[11]Ko ja mëtsip tmä'tstaay ja naax kajpn, ko ja tsiptuunpëtëjkëty wiinktsowpë tsyoontën tkë'tstaaytyë ja Jerusalén ja y'akaj, mijts jëkäm mnäpyëjktakë. Ko t'ijxpëtsëëmtë jënu'unjaty tyuka'ajëtën mëti'ipë ënäty të tmäätstën ets ojts tmënëjkxtë ja wit meeny, mijts jëtu'un mnäpyëjktakë tä yë'ëjëtyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

12Ka'ap jeexyë ojts xytyukxoontä'äky yë m'uty ko o'ktëy jyäjty kyëpejty ets ka'ap jeexyë ojts xytyukxoontä'äky yë Judá ja'ayëty ko xit ko'ow jyajtë ets ka'ap jeexyë ojts xynyëxi'iky xytyukxi'iky ma ënäty jë'ë ya'ax yajpaatën.

13Ka'ap jeexyë mtëjkëy maas yë nnaax nkajpnën ma ënäty y'ëyoyën ets ka'ap jeexyë ojts xytyukxoontä'äky ma ënäty ja ëyo'on jotmay tmëët'atën, ka'ap jeexyë ojts xypyëjkë wyit myeeny ma ënäty mon tuk yajpaatën.

14Ka'ap jeexyë ojts jam mwa'ak'oyë ma tu'u ye'eymyukyën ets xyaj'o'ky xyajtëkooy ja mëti'ipë käktëpën ets ka'ap jeexyë ojts xykyë'ëyäky ma ënäty mon tuk yajpaatën.

15Jëtu'un tä xytyuunyën ja wiinkëtypë, näjyëtu'un myajtuna'any: Koonëm xy'ëxajëty mëti'ipë mnitëjkëyëpën.

16Nëkooyë tya'am'ajnë ja uuky mëti'ipë japën a'ukënjoty, mëti'ipë m'uktën maas ja nkënu'kxykyopkën, jëtu'un tya'am'ata'any ja uuky mëti'ipë y'uukantëpën mëto'kx mëto'kxnë ja naax kajpn ets kyutëkooytya'aja'antë.

17E yë Sión kopk kënu'kxy y'ita'any ma ja'ay kyäktso'oka'antën. Ja Jacob ja y'u'unk y'ok nëjkxëp ja nyaax kyajpn jatëkok tpaatë,

18yë Jacob yë y'u'unk y'ok ets José yë y'u'unk y'ok jëtu'un yë'ëjëty tä witën, mëti'ipë poj'am jëënmatsanëtpën. Nitu'uk yë Esaú y'u'unk y'ok kyatso'oka'any. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

19-20Yë Israel ja'ayëty mëti'ipë jam yajpatëpën Négueb, yë'ë nyiwa'akantëp yë Esaú jyä'äy nyaaxjot. Yë Israel ja'ayëty mëti'ipë joyjoty yajpatëpën yë'ë nyiwa'akantëp yë filistejë ja'ayëty nyaaxjotëty ets Efraín ets Samaria nyaaxjotëty. Yë Benjamín ja'ayëty yë'ë nëjkx tjä'ä'atë yë Galaad itjot. Ya'atë mayjyä'äyëty mëti'ipë ënäty të y'itën tsumy matsy wiink naax wiink kajpn, yë'ë nëjkx tjä'ä'atë Canaán ja'ay nyaaxjotëty jampaat y'ëwtity Sarepta; e yë Jerusalén ja'ayëty mëti'ipë jam tsumy matsy ijtëpën Safarat yë'ë nëjkx tjä'ä'atë ja naax kajpn mëti'ipë Négueb ja'ayëty nyitënaaytyëpën.

21Ko ënäty të myëta'aktë täätś nëjkx jam pyätë ma Sión kopkën ets jam tni'ënä'ämëtëty mëti'ipë tsënaaytyëpën ma Esaú y'itjotmën, kopkjotypë ets Wintsën yë'ë nëjkx yajkutuky.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Jonás

Jonás 1

1Ënät ja Wintsën ojts tmëkäjpxy yë Jonás, yë Amitai myaank ets t'ënëmaay:

2Pëtë'ëk ets mnëjkxëty jam ma Nínive kajpnën ets xytyuk'ëwaanëty ko nyajkutëkoyä'änyës, tëëjës nijawë wi'ix yë nyëë pyoky kyëjääjëtyën.

3E yë Jonás, kyäjpxykyumëtoownajx yë Wintsën ets ni'ikyë tkukeky, jam ojts nyijkxy Jope ma kepy nëëwinye'epyë tsyoontën jya'tën. Tam ënäty tu'uk yë kepy nëëwinye'epyë tyimtsona'any mëti'ipë nëjkxpën Tarsis ko jam jyä'äjty, jä'ä tyuktëjkëy, jëyëjp t'ajuuytyujky ja y'ënyääytyakn ets ojts nyijkxy jam Tarsis.

4E yë Wintsën yë'ë ojts tu'uk mëkpoj tyajminy ets jam nëë'itkujky tyëjkëy pojpë, mëk yajxon pyojy, jëtu'un yaj'ixy tim winpitaanp yowë ja kepy nëëwinye'epyë.

5Ja ja'ayëty mëti'ipë yajye'eytyëpën ja kepy nëëwinye'epyë, yajxon tsyë'kënëtë, këëkjä'ä ja tios tjanty y'ëwtatë. Ënät tnëkupëjktaaytyë ja tsëmy kë'ëy ets ja kepy nëëwinye'epyë jeexyë tyo'tsykyë. E yë Jonás jap ënäty të jyëjptä'äky ma winë pëjkë'ëky y'ityën ets jap myaanajxy.

6Ënät ojts nyijëjptä'äkyë ja kepy nëëwinye'epyë wintsën ets y'ënëmaayë: Mijts ¿tiitën ko je'eyë mtimmyaanë? Pëtë'ëk ets xymyëkajpxëty yë mTios. Wä'än xyjyä'ämyäjtsëm ets xyajtsokmëty.

7E ja ja'ayëty mëti'ipë yajye'eytyëpën ja kepy nëëwinye'epyë, jëtu'un nyäy'ënanëtë nixim niyam: Tsojk n'ijxpëtsë'ëmëmë suertëjoty ets nija'awëmëty pën yë poky myëët'ajtyp ko ya'atë ëyo'on tyunyë jyätyë. Ënät t'ijxpëtsëëmtë suertëjoty, Jonás ojts tyuka'ayë ja suertë, yë'ëtëm ënäty pokymyëët.

8Ënät yaj'ënëmaay: Tukmëmëtyaktëkës ¿tii ko ya'atë ëyo'on jotmay xytyukkëtakëmë? ¿Tiituunk myajjëtijtëp? ¿Maa mtsoony? ¿Maa mkukajpnëty? ¿Pën mtikts'ajtyp m'aats'ajtyp?

9Tä Jonás y'ëtsooy: Hebreo ja'ayës ëjts, Wintsënës n'ëwtatyp, mëti'ipë nyiTios'ajtypyën yë juukymyejy ets naaxwiinyëtë.

10-11Ojts ja Jonás tuk'ëwaanë ja ja'ayëty ko ënäty yë'ë tkuke'eky yë Wintsën, e ko jëtu'un tmëtoowtë ënät t'ijxtë ko ni'ikyë ja juukymyejy y'ëtëtstä'äky, tääts tsyë'këtyaktë ets tyajtëëwtë ja Jonás: ¿Tii ko jëtu'un m'ëtë'ëtsy? ¿Tiijës mëpaat ntuntë ma mijtsën ets ya'atë juukymyejy y'ëtëtsmonëty?

12Kujëpijpëtëkës nëëjoty ets juukymyejy y'ëtëtsmonëty, jëtu'un yë Jonás y'ëtsooy. Ëjts wa'atsës nijawë koos pokymyëët, paaty ya'atë mëktuupoj të myiny ma ëëtsajtëmën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

13Ja ja'ayëty mëti'ipë yajye'eytyëpën ja kepy nëëwinye'epyë mëk tjajantykyaaptë ja kepy nëëwinye'epyë, je'eyëp ko ka'ap nyäkyye'eykye'eky, ja juukymyejy ni'ikyë mëk y'ëtëtstä'äky.

14Ënät ja Wintsën ojts tmëkajpxtë ets t'ënëmaaytyë: Wintsën këtii xy'ëwa'atsëty etsës nku'ook nkutëkoytyëty ya'atë ja'ay nyëë pyoky. Pën yë'ë ka'ap tii poky tmëëtëty këtii ëëts xypyoky'ixtëty, mijts Wintsën jëtu'un winë xytyuny tä xytsyojkën'atyën.

15Ko jëtu'un y'ënaantaaytyë, tä ja Jonás tnëëkujëpijptë ets yu'kxmoony ja juukymyejy.

16Ko t'ijxtë ja ja'ayëty mëti'ipë ja kepy nëëwinye'epyë yajye'eytyëpën ko tëë ja nëë yu'kxmony ënät tmëjja'aw tkënu'kxyjya'awëtyë ja Wintsën ets tmooytyë wyintsë'kën ets tpëjktaktë ja waantakën.

17E yë Wintsën tëë ënäty jap nëëjoty tnipëjktaakë tu'uk mëjnëë jëyujk ets ja Jonás jyëënëtëty. E ja Jonás tëkëëk xëëw tëkëëk tsu'um jap y'ijty nëë jëyujk jootjoty.

Jonás 2

1Ënät ja Jonás tyëjkëy Tios mëkajpxpë nëë jëyujk jootjoty,

2ets y'ënä'äny: Maas nyajpaatyën jotmayjoty jää mëk të nmëkäjpxy mijts Wintsën, e mijts ojtsës xy'ëtsoy. Jap tsajpkëkjoty ma o'kën tëko'oyën y'ityën jap ojts nmëkäjpxy, e mijts ojts xymyëtoow'ity.

3Jap këkmejyjoty ojts xykyujëpipës ets ja nëë o'pky xynyijä'tstëkooyës. Nëkooyë ja nëë o'pky pyëtë'knë maas ëjtsën mëti'ipë mkäjxën.

4Jëtu'unës ojts näjyawëty tëëjës yowë xy'ëxwa'any ma m'ityën; etsës ojts nmay ntajy ka'apën ntij nijëna'a yë mtsajptëjk n'ëk'ijxnëtyës.

5Xynya'ëwtijtaayës yë nëë; xynyijä'tstëkooyës jap këknëëjoty; jëtu'unyë yë tsuuts nyäjyo'pë maas yë nkuwaayën.

6Jäppaatës të nkëtä'äky mejypya'tkë'p ma mëët yë naax nyäpyäätyë; jëtu'unës näjya'awëy tääjës jeexyë mijts xyaj'ityën jeky tsumy matsy. E mijts Wintsën, nTiosës, o'këntujpës të xyajtso'oky.

7Koos ojts näjyawëty tim ookanëpës, tääts nja'amyejtsy Wintsën; ojts ja nnu'kxtakënës jam jyä'ty ma wa'atspë mtsajptëjkën.

8Mëti'ipë wiink tios pyanëjkxtëpën, yajtëkooynyëtëp ja wiinkutsë'kën ma mijtsën.

9E ëjts nyajnaxäämpyës ja kukajpxën ja'awëkyëtakën ma mijtsën ets nmo'ojäämpy yë mwintsë'kën. Mijts tu'ukyë maayëp wi'ix yë ja'ay xyaj'ëwaatsëpëtsëmëtyën.

10Ënät ja Wintsën ojts ja nëë jëyujk tyajnëjkxy jam nëëpë'am ets ja Jonás yaj'ix'ë'tsy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Jonás 3

1Ënät ja Wintsën ojts jatëkok tmëkäjpxy ja Jonás ets t'ënëmaay:

2Nëjkx jatëkok jam ma Nínive kajpnën ets xynyimëtya'akëty mëti'ipë yam ntuk'ëwaanëjäämpyën.

3-4Ënät ja Jonás tsyo'ony ets ojts nyijkxy jam Nínive, jëtu'un tä ënäty ja Wintsën të tyuk'ëne'emyën. Yë Nínive kajpn, mëj kajpn ijty, tëkëëk xëëw yajtukye'eynyäxy. Ënät ja Jonás jam jyä'äjty ma ja kajpnën, tu'kxëëw tukjëtijtëy ets yä'äxy jyoky: Ja wëxtyikxy xyëëw ya'atë Nínive kajpn kyutëkoyä'äny.

5Ja ja'ay mëti'ipë jam tsënaaytyëpën ma tääpë kajpnën, mëj mutsk ojts myëpëjkta'atë ma Tiosën ets tkäjpxy'ajtë ko y'ayuu'ata'antë ets nyätyukxoxa'anëtë ja wit mëti'ipë kuump u'kxpën, tyaj'ixa'anëtë ko ënäty jyotmaypyaatë.

6Ko ja Nínive yajkutujkpë tnija'awëy ojts ënätyë tsyoony ma ja kyutujktaknën ets nyätyuknijääntutë ja wyit mëti'ipë myë''ëne'emypyën ets tuktëjkëy ja wit mëti'ipë kuumpën u'kxpën ets nyaaxwe'tsy naaxkëjxy.

7Ënätyë ja yajkutujkpë mëët ja wyintsëntëjk ja ënä'ämën tpëjktaktë ets y'ënantë: Ka'ap pën kyäyëty y'uukëty. Yë jëyujk tsajpkaa ka'ap yajmo'otëty yë jyi'kxy ets nyëë.

8Ni'ikyë mëpaat miitsëty mnäxyoxëtë mëët ja wit tujkxy mëti'ipë kuumpën u'kxpën ets xyaj'ixëtëty ko mjotmaypyaatë. Amëjaaw yë Tios mënu'kxta'aktë, ëxmatstë ja m'ëxëëk juukyajtënëty ets ja jëën tsip wä'än jääyë tkexy tnaxy;

9wä'änxyëp yë Tios xynyijoowinpijtmëty ets xyäämëty yë tsyip y'äkë ets jëtu'un ka'ap n'o'kmëty.

10Ojts yë Tios t'ixy ko ja Nínive ja'ay jyotwinpijtë ets t'ëxmajtstë ja ëxëëktu'un ëxëëk kajpxën ets ojts y'ënä'äny ko ka'ap tyajkutëkoyanëpë ja Nínive kajpn jëtu'un tä ënäty të tnikäjpxyën.

Jonás 4

1Yë Jonás wiink ojts t'ixy mëti'ipë ënäty ja Tios të tunyën, paaty ojts nëkooyë jyoot'anpëjknë.

2Tä ja Tios ojts tmëkäjpxy ets t'ënëmaay: Ëk'ix Tios, ëjts tim ënaanpës jëtu'un, ko ënäty jëtu'un jyata'any kyëpäta'any, ka'anëm ënäty jam ntsoonyës nkajpnjotmës. Paaty ojts jam n'ëknëjkxpës Tarsis, jä'ä ko nija'apës ko mijts yu'unk naxym mTios'aty ets poj'am mpa'ëyoy; mijts ka'ap pojën mjoot'anpëky, ni'ik yë mtsojkën mja'awën kyëjääjëty; oy ja tëytyu'unën të xyanikäjpxy mpa'ëyoopy jatëkok ja pokyjyä'äy.

3Paatykyëjxm yam n'ënëëmë mijts Wintsën, ko xypyëjkëtyës yë njuukyajtënës. Tsoopaatëp ni'ik koos n'ookëty këtii koos njuuky'atëty.

4E ja Wintsën jëtu'un y'ëtsooy: ¿Wi'ix? ¿Oyën mnäjyawëty ko mjoot'anpëkyë?

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

5Ënät ja Jonás tsyo'ony ma ja naax kajpnën ets ojts nyijkxy jam xëëwpëtsëmtsyow; jam yë tyëjkxo'omy t'oytyuuny ets nyaaxwe'tsy jap niktujp, jä'ä y'ijx'ijtyp wi'ix ja naax kajpn jyäty.

6Yë Wintsën ojts jam tyajyonë'ëky tu'uk yë tsi'iw aats, jam kyëxyony ma ja Jonás ja tyëjkxo'omyën, japts ja Jonás y'ity niktujkp akujk jotkujk.

7Komjëpom nän Tios ojts kë'ëm tuknipëjktaakë ets tu'uk yë tënë'k tkä'äpë'ëkëty ja tsi'iw aats ets tsyë'ëtsëty.

8Ko ja xëëw pyëtsiimy, ënät ja Tios ja jëënpoj tyajmiiny, jamtsow pëtë'ëktsow, yajxon ja xëëw'an jam tyimkëxjajy ma ja Jonás ja wyiin jyëjpën, tääts nyäjya'awëy tim ookaanp yowë. Ets myäy tyäjy: Nikë oyës ntimy'ookëty.

9E ja Tios, ojts y'ëtsoyë: ¿Oyëtën mnäjyawëty ko mjoot'anpëkyë ko të tsyi'itsy ja tsi'iw aatsë? Tääts y'ëtsooy ja Jonás. Jëtu'un, oyës näjyawëty. ¿Ti këtii xy'ixyë? Ko mëpaatëpës n'o'knë.

10Ënät ja Wintsën y'ënëmaayë: Ka'ap myijtsëty yë tsi'iw aats të xykyojy ets ka'ap myijtsëty të xyajyony; yë'ë tu'ktsuuyë je'eyë yoony ets komjëpom të tyëtskojnë. E mijts ni'ikyë xypya'ëyoy.

11E pën jëtu'unts, nän oy, je'eyëp ko yë'ë mja'akyukëp ko jëtu'un ijxtëm tääpë tsi'iw'aats xypya'ëyoyën ko të tsyi'itsy, näjyëtu'unës yë Nínive kajpn mpa'ëyoy. Ma tääpë kajpnën naxy jam mëko'px ja i'px yë pi'k ëna'k mëti'ipë ka'ap tii poky tmëëtëtyën ets näjyëtu'un yë aayjëyujk ujtsjëyujk.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Miqueas

Miqueas 1

1Ya'atë aaw'ajtp ayuk'ajtp, mëti'ipë ojts yë Wintsën tuknikexyën yë Miqueas mëti'ipë jam Moréset kukajpn'ajtpën ets mëti'ipë ojts tuknijawën kuma'ayjoty wi'ix jyata'any kyëpäta'anyën yë Samaria kajpn ets Jerusalén kajpn, ma ënäty yajkutuktë ja Jotam, Ahaz ets Ezequías jam Judá.

2Ni'ëmukë yë naax kajpn, mëtoow'itë ya'atë; ninu'un yë ja'ay tsyëënëtën ma wiinkëtypë naax kajpnën, mëmay mëtajtë ya'atë: Yë Wintsën, yë'ë mtukwinmëtowanëp ja mtëko'oyën jam ma wa'atspë tsyajptëjkën.

3Tsoonaanp yë Wintsën jam ma y'ityën ets ye'epy myina'any jam tunkëjxm kopkkëjxm.

4Jëtu'un yë tun kopk jyiiywya'kxa'any ma tyekpya'tkën tä yë cerë jyiiywyä'kxyën ko yajjëënkupëky ets joy it jëtu'un mäjtskpëky wya'kxa'any tä jeexyë mëj komnëë të nyäwyä'kxyën.

5Tëkokyë ya'atë ëyo'on mëti'ipë tunan jatanëpën yë'ëkyëjxm jëtu'un jyata'any ko yë Jacob yë y'u'unk y'ok je'eyë kyäjpxykyumëtoownaxtë, mëët ko ja nëë poky të tmëtëkëtë ja Israel ja kyutujkën. ¿Ma jëtää ënät ja Jacob mëti'ipë käjpxy kyumëtoownajxpën? Tam ja Samaria. ¿Ma jëtää ënät ja wyintsë'këntyaknëty ja Judá ja'ayëty ma t'ëwtatën ja ka'apë tiosëtyën? Näy jam ja Jerusalén.

6Paaty yë Wintsën y'ënä'äny: Kujy jityës yë jëën tëjk nyaj'awinpita'any jam Samaria ets tä yë kam tu'ujën winwa'atspë ma yajkojëtyën yë tsatym. Jamës yë tsaa nko'owtëwa'any joyjotm mëti'ipë jamën kajpnjotm ets yaj'ixëty wi'ix kyëxë'ëkyën ja potsy ëjx.

7Wa'ats pyu'utakta'aja'any yë y'awinaxëty ets tsyooytyëkoyä'äny yë kyepy'apujxtukyëty mëti'ipë kyënu'kxyja'awëtyëpën. Jä'ä ko yë wit meeny mëti'ipë myëët'ajtëpën yë'ë to'oxytyëjktëjkëty të tnituntë mëti'ipë jyot nyini'kx tyo'ktëpën yajktëpën, yë'ë jatëkok nmo'ojäämpyës yë to'oxytyëjkëty mëti'ipë jyot nyini'kx tyo'ktëpën.

8Paatyës nya'axa'any mon tuk; tekywya'atsës njëtita'any, koos nya'axëty jëtu'un yajmëtowa'any wax yowë yaxp ëkë jëtu'un tä yë pakëtsey yä'äxyën.

9Jä'ä ko yë Samaria tsyëtyut ka'ap tsyo'oka'any: Jampaat të jyä'ty Judá ets Samaria, ma yajpaatyën yë nkajpnës.

10Këtii ya'atë aaw ayuk xytyuk'ëwaanëtëty yë Gad ja'ayëty; këtii mtëkëtëty yaxpë. Mëyäts mëpojtë yë mpëjkënëty m'ijxënëty jam naaxwayjotm ma Bet-le-afran y'itjotmën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

11Miitsëty Zafir ja'ayëty, nëjkxta'atë tsumy matsy wiink naax wiink kajpn niwa'ats ëxwa'ats ets wintsëtyu'un jëjptsëtyu'un. Mëti'ipë jam tsënaaytyëpën Zaanán ka'ap nëjkx tsyoontë. Tam'ajtp ja jë'ëyëm yaxën Bet-ésel, e miitsëty ka'ap xypyaata'antë ja näypyutëkë ma yë'ëjëtyën.

12Mëti'ipë ja'ay jam tsënaaytyëpën Marot yajxon nyäwyi't nyäxya'tsënëtë yë'ë jyatsojktëp ets jeexyë myony yë pyëjkënëty y'ijxënëty, jä'ä ko yë Wintsën tëë tuknipëjktaakë ets ja ëyo'on jam kyëta'akëty ma Jerusalén kajpnën.

13Miitsëty Laquis ja'ayëty, mëti'ipë je'eyë të kyäjpxykyumëtoownaxtën tä yë Israel ja'ayëtyën, mëti'ipë ojts ëxëëk tyajjat tyajkëpätën ja Sión kajpn, ko tuk'ixtsumëtë yë mkëwaayëty yë kepy wintëkäämpë.

14Näyjyëkajpxëtë jam ma Moréset-gad kajpnën ets m'ëna'antëty ko ka'ap m'ëk winpitanëtë. Yë Aczib kajpn yë'ë nëjkx tyaj'anäp tyaj'atä'pxë yë Israel yajkutujkpëtëjk.

15Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Miitsëty Maresá ja'ayëty, ntuknikäxantëp jatëkok tu'uk yë ja'ay mëti'ipë nëjkx mëmëta'akëtën, ja ja'ay mëti'ipë ënäty ja Israel kajpn mëj'äämpy jyëkyejpyën yë'ëpaat je'eyë nëjkx jyaak näyyu'utsyë jam Aankjotm ma Adulam y'itjotmën.

16E mijts Sión kajpn, nëkä'pta'a yë mkuwaay ets xyaj'ixëtëty ko ëxëëk mjaty mkëpety, mëët ko të m'ëxëëktunyë yë m'u'unk m'ëna'k mëkpë xytsyokyën. Jëtu'un mnäkyukääpëtëty tä majkwejkxyën, jä'ä ko yë m'u'unk m'ëna'k wiink naax wiink kajpn tsumy matsy yajmënëjkxa'antë.

Miqueas 2

1Janty mon janty tuk yë ja'ay yajpaatë mëti'ipë koots myëmaay myëët'ajtëpën wi'ix yë jyiiky myëku'uk ëxëëk tuntëtyën ets ko xyiinyë tëë nyatuuntëkooynyëtë jä'ä ko myëët'ajtëp ja kutujkën mëk'ajtën.

2Y'atsojktëp yë naax kam ets jyä'äpëjktëp; y'atsojktëp ets mya'tstëp yë jëën tëjk. O'ktëy tuntë yë jyiiky myëku'uk mëët yë y'u'unk y'ëna'k, mëti'ipë ja naax kam jyä'ä'ajtypyën ets mëti'ipë të yajtukumayën.

3Paaty yë Wintsën y'ënä'äny: Ëjts nmëët'ajtypyës ja jot winma'any wi'ixës ntëytyuna'anyën mëti'ipë tuuntëkooypyën. Ntuknikäxantëpës yë ëyo'on jotmay ma ka'ap nëjkx tjëkyepyën wi'ix nyäjyuutëtëtyën ets ka'ap nëjkx amëj akëjxm y'ëkye'ey y'ëknajxnëtë jä'ä ko ja ëyo'on jotmay ënäty ijtp.

4Jä'ä xëëw nëjkxëp miitsëty myajtukwin'ëwtë ja ëy mëti'ipë yajjëëy yajyaxpën. Jëtu'un myaj'ënëëmëtë: Tëë yajxon ntimy y'atëko'oytyä'äyëmë; ja nkajpn'ajtëmë, mëti'ipë ja Wintsën kyajpn'ajtypyën tëë ja nyiwintsën tyëkatsy ets ka'ap pën wi'ix të y'ënä'äny; yë nkam'ajt ntu'u'ajtëmë yë'ë të tpëjkwa'kxtë yë ja'ayëty mëti'ipë të xymyëmëtakëmën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

5Paaty miitsëty ka'ap nëjkx jam myajpaatë ma Wintsën yë nyaax kyajpnën.

6Ëëtsëty ka'apës yam yë'ë ntsoktë ets tii xytyukmëmëtya'aktëtyës yë käjpxynyajxpëtëjkëty, jëtu'un y'ëna'antë. Yë ëyo'on ka'ap xypyaata'anëmë.

7¿Ti wä'än jëtää y'ëkpoky'ajnë yë Jacob yë nyaax kyajpnë? ¿Ëkë wä'än jëtää yë Wintsën tëë myä'kxtujkën kyixyë? ¿Ëkë jëtu'un yë Tios winë tunyë? ¿Ka'apën tuk'oy'äty yë ja'ay ko oy winë tunyë?

8Miitsëty tëëjës yë nnaax nkajpn xynyipëtë'këtë. Mpëjkëtyääytyëpy ja wyit tyujkxyëty ja ja'ayëty mëti'ipë tëë ojts tsyiptuntën ets mmaytyë mtajtë ko ka'ap tii mjata'anëtë.

9Yë tyo'oxytyëjkëty jëtu'unyë jam xykyëxjëpijpëtë ma myaapäjnëtyën ets ja y'u'unk y'ëna'këty tëë ja xypyëjkëtë ja myëk'ajtën ets ja y'oyajtënëty.

10Pëtë'ëktë. Tu'uye'eytyë. Ya'atë ka'ap pyo'kxtaknëty; ma ya'atë kajpnën je'eyë ja'ay tnimeenykyonë ja ëyoopëja'aytyëjk ets ka'ap tpaye'ey tii mëtëy, paatykyëjxm kyutëkoyä'äny.

11Ko ja ja'ay tu'uk wyin'ëënëty ets y'ëna'anëty: Ëjts yë'ëjës yam nnikäjpxyp nimëtyäkpy yë tsatym nyëë tëëpë nyimaanaxyën ets nëë mëti'ipë mukpën, jëtu'unpë ja'ay yë'ë ja naax kajpn oy tsyojkpy ets kyäjpxynyajxpë'atëty.

12Nyajtu'ukmujkta'ajäämpyës yë Jacob yë nyaax kyajpn; njaakyajmukäämpyës yë Israel ja'ayëty mëti'ipë të wë'ëmtën. Jëtu'unës nyajye'eymyuka'any tä ye'eymyuktën yë kupixyny ma kemyjotmën, tä yë kupixyny ye'eymyuktën ma y'oktën ets yajmëtoy ko nyimay'atë.

13Yë Tios yë'ë yaj'ëwa'atsäämpy yë tu'u ets yë'ë tpanëjkxtëty ets jam pyëtsëmtëty ma ja naax kajpn ja nyitëjk'aawën. Yë Wintsën mëti'ipë kyutujkpë'ajtëpën yë'ë nëjkx jëjp'am ye'ey ma yë'ëjëtyën.

Miqueas 3

1Mëtoow'itë miits tyam, Israel yajkutujkpëty ets Israel wintsëntëjkëty, ¿Këtii jëtää mpaatëtë miitsëty xynyijawëtëty ja mëtëypyë ets ja jaantypë nipaye'eyënë?

2E miitsëty m'ëxëëk'ijxtëp ja opyë ets m'oyjya'awëtëp ja ëxëëkpë; jëtu'un ja nnaax nkajpnës xytyuntë tä jeexyë xynyikë'tstu'utën ets niwa'ats ëxwa'ats xyajwë'ëmtë.

3Jëtu'un tpatnë tä jeexyë ajuukyë ja n'u'unk n'ëna'kës xytsyu'tsnëtë; tä jeexyë ja jyot nyini'kx xytyuknitsujktu'utën ets ja wyääy pyajk xytyëjëtën; jëtu'un xy'ijxnëtë tsu'utsyën mëti'ipë tu'tsjoty yaj'apëkëjaanpën.

4Nëjkxëp jëna'a xymyëkajpxtë yë Wintsën e yë'ë ka'ap nëjkx m'ëtsowëtë. Nëjkxëp nyäyu'utsyë ma ënäty xyjyamëkajpxtën jä'ä ko ënäty je'eyë të mtuuntëkoytyë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

5Ja nnaax nkajpnës jä'ä pyaye'epy ja në'ë tu'u ka'apë myëtëyëtyën jä'ä ko yë'ë win'ë'ënëtëp yë käjpxynyajxpëtëjkëty, mëti'ipë tyukwinwa'anëtyëpën ja jotkujk'ajtën ko pën yajkayëtë ets tsyipwinkajpxëtyëp ko pën tii kyamo'ojëtë. Jëtu'un yë Wintsën t'ënëmaay tääpë käjpxynyajxpëtëjkëty:

6Miitsëty ka'ap xy'ëkmëët'atanëtë ja tsuu kuma'ay koots ets ka'ap nëjkx m'ëk'maayënëtë wi'ix tii xy'akajpxtëtyën. Nëjkxëp ja xëëw jää jyäjy tyi'kxy ma tääpë käjpxynyajxpëtëjkëtyën ets ko xyiiny'atëty nëjkxëp jää kyootsë,

7tääpë käjpxynyajxpëtëjkëty ets najtsja'apëtëjkëty nëxi'iky tukxi'iky nëjkx wyë'ëmtë. Amonyë nëjkx wyë'ëmta'atë jä'ä ko ka'ap ënäty ja Tios të myo'ojëtë ja ëtsoowinpijtën.

8E ëjts, tëëjës yë Wintsën yë mëjaaw, tëy'ajtën ets jotmëk'ajtën xymyo'oy täätsës yë Israel ja'ayëty ntukwinmëtowtëty wi'ix yë Wintsën tmëtëkoytyën.

9Mëtoow'itë ya'atë aaw ayuk miitsëty yajkutujkpëtëjk ets miitsëty wintsëntëjkëty mëti'ipë tuuntëpën jam ma Israel kajpnën, miitsëty mëti'ipë je'eyë y'ëxëëk'ijxtëpën ja oypyë ets jaantypë ja nipaye'eyën ets xyajma'ata'atë mëti'ipë oyën,

10mëti'ipë ja Israel kajpn kyojtëpën, mëti'ipë näjyëtu'un yajtijpën Sión kopk ma ja yajja'ay'o'kpë tsyëënëtën.

11Ja wintsëntëjkëty mëti'ipë winë jeexyë oy pyaye'eytyëpën y'ëxajëtëp yë meeny ets ka'ap tii oy tpaye'eytyë; yë teetytyëjkëty yi'iyë ja'ay tyuk'ijxpëjktëp wi'ix tyaktëtyën ja wit meeny may'äämpy ets käjpxynyajxpëtëjkëty tyo'knëtëp ja y'aaw y'ayukëty ko nyätyijyë winë t'akajpxtë, jä'ä ko y'ëna'antë ko yë'ë Tios mooyëtëp yë winma'any ets yë'ë të myëkajpxëtë, jä'ä myäytyë tyajtë: Yë Tios yë'ë yajpatp mëët ëëtsajtëm; tii xynyajajtmëp.

12E paatykyëjxm, mëët ko miitsëty ka'ap tii oy xytyuntë, yë Jerusalén kajpn, mëti'ipë yajtijpën Sión kopk, jëtu'un jyata'any tä ja'ay yë kyam tnëëtu'utajta'ayën ets xit ko'ow jyata'any ets ja Sión kopk nëjkx wyinyo'onëtyä'äy, ujtsjoty nëjkx y'awinpity.

Miqueas 4

1Ko tpaatëty ja xëëw jëmëjt, jam nëjkx kopkkëjxm tu'ukyë yajpaaty ja Wintsën ja jyëën tyëjk. Ja kopk, mëti'ipë ni'ik këjxmën këtiinëm jyëtu'unëty ja wiinkëtypë kopk. Ets nëjkx jam myiinta'atë wiinkëtypë naax kajpn;

2may jam yë naax kajpn myina'antë ets y'ëna'ana'antë: Mintë, tsojk jam mpa'tëjkëmë ma Wintsën yë kyopkën, jam ma Tios yë tsyajptëjkën mëti'ipë Jacob y'ëwtajtën ets xytyukni''ijxëmëty yë nyë'ë tyu'u ets mëtëy nye'eymyëty nnajxmëty. Jä'ä ko jam Sión jam ja Wintsën ja y'ijxpëjkën tsyoona'any, jamtsow Jerusalén myina'any yë y'aaw y'ayuk.

3Yë Wintsën yë'ë pyaye'eyäämpy wi'ix yë naax kajpn yajpaatën ets yë'ë tyaj'oyëja'any ja jëën tsip mëti'ipë naax kajpn myëët'ajtëpën, oy yë'ëjëty mëti'ipë

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

muum jëkäm yajpatëpën. Yë kyu'umënëty jä'ä nëjkx tyaj'awinpitë naaxjä'pn ets tyi'pxnëty jä'ä nëjkx tyaj'awinpitë ujts tsujkn. Nitu'uk yë naax kajpn nëjkx kya'ëktsiptuunë ets nän ka'ap nëjkx pën t'ëk nijajtënë wi'ix tsyiptunëtyën.

4Oy nëjkx jyuuky'atë yë ja'ayëty ets ka'ap nëjkx tsyë'ëkëtë jyawëtë; nëjkxëp yë ja'ayëty pyo'kxtë pyëktë kepypya'tkë'ëy ma higos pa'tkën ëkë ma tsatym kyepy nyinikën. Yë Wintsën, yë'ë kë'ëm të y'ënä'äny, mëti'ipë maaytyääyëpën winë.

5Wiinkëtypë naax kajpn myëmëtoowtëp yë tyiosëty, e ëëtsajtëm yë'ë nmëmëtowa'anëmë yë Wintsën, mëti'ipë nTios'ajtëmën.

6-7Jëtu'un yë Wintsën tnikäjpxy: Jä'ä xëëw nëjkx nyajmujkta'ayës yë nkupixynyës, mëti'ipës ënäty të ntëytyunyën: Mëti'ipë të yaj'akajpxtuktën, mëti'ipë të y'ënu'kxëtën ets mëti'ipë të y'aye'ey të y'anaxëtën. Mëët yë'ëjëty, mëti'ipë ënäty niwäänë të wyë'ëmtën, yë'ëjës mëët tu'uk yë naax kajpn mëjpë nkoja'any. Ëjts Wintsën, ëjts n'ënä'ämäämpy yë nnaax nkajpnës jam ma Sión kopkën, tyam ets xëmëkyëjxm.

8E mijts Jerusalén, mëjpotsy ets mëti'ipë ta'tspëky yajpatpën jam Sión, mijts nëjkx jatëkok m'awinpity kajpn kopk ma ja kutujkën y'ityën, jëtu'un tä tu'uk yë taakën nëjkx jatëkok m'ity tä ijty tëëyëpën.

9E tyam, ¿tii ko myä'äxy mjoky, tä tu'uk yë to'oxytyëjkën mëti'ipë u'unk maay pyaatäämpy y'ixäämpyën? ¿Jä'ä ko ka'ap pën ja'ay mëti'ipë yajkutukëpënë? ¿ëkë jä'ä ko të y'o'kta'atë mëti'ipë ijty mwinma'anymyooyëpënë?

10Näwyiit näyxyaatsët ets ya'ax jok, mijts Sión kajpn, jëtu'un tä tu'uk yë to'oxytyëjkën mëti'ipë u'unk maay pyaatäämpy y'ixäämpyën, jä'ä ko tso'onta'ajantëp yë mja'ay ets nëjkx jam muum wintë'ëtstuuy jyuuky'atë, jampaat Babilonyë jya'ta'antë. E yë Wintsën nëjkxëp jam tyajpëtsëmy yë nyaax kyajpn; nëjkxëp tyajtso'oky ma ënäty yajpaatyën myëtsip'akujky.

11Tyam tëë may yë naax kajpn mnitu'ukmukëty ets myajnipëtë'ëka'any, jëtu'un y'ëna'antë: Tsojk Jerusalén kajpn n'ijxëmë wi'ix ëxëëk jyäty kyëpetyën.

12Je'eyëp ko tääpë naax kajpnëty ka'ap tnijawëtë wi'ix ja Wintsën myäy tyäjyën ets tii tyuknipëjktakëpën; ka'ap ninu'un tja'awëy'itë ko jëtu'un jyata'antë tä yaj'atsuumtä'äkyën yë tsajpmok kepy të'ëtspë ko pyëti'iky ja pëjktä'äky.

13Pëtë'ëk ets yajpajk'at ja mtsajpmok mijts Sión kajpn. Jä'ä ko yë Wintsën jëtu'un y'ënä'äny: Jëtu'un nyajmëk'ata'any tä tu'uk yë tsajpkaa ëna'kën, mëti'ipë wyaj juunën jëtu'un tä juunpujxnën ets jëtu'un yë tyekxyooky tä tsuxkpujxnën ets ëxëëk xytyunëty may ja naax kajpn. Mijts nëjkx xypyëjkëtyä'äy ja wyit myeeny mëti'ipë të tpaatyën ko ëxëëk të y'ëti'itsy të y'ënä'äny ets nëjkx ëjts xytyukmëyoxyës, ëjts Wintsën mëti'ipë nyiwintsën'ajtypyën tëkokyë yë naaxwiinyëtë.

Miqueas 5

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[1]Mijts Jerusalén kajpn, yajtu'ukmuk jatëkok yë mtsiptuunpëtëjk ets mnäkyuwa'anëtëty, jä'ä ko tëë yë mnaax mkajpn nyatuky, yë'ë mëk tyiytyunantëp mëti'ipë jam ënä'ämpën ma Jerusalén kajpnën.

[2]E mijts Belén, mëti'ipë näjyëtu'un yajtijpën Efrata, mutskpë kyajpn'atyën ma Judá kyajpnën, jam tu'uk ënä'ämpë pyëtsëma'any mëti'ipë nëjkx yajkutukyën Israel, yë'ë jyä'äy yë tëëyëpë jyuuky'atën.

[3]Tyam y'ëk'ëxmajtskojpy yë Wintsën yë jyä'äy, je'eyëp ko jääpaat ma ja to'oxytyëjk tyajmëxu'unk'ata'anyën ja y'u'unk. Ënät jatëkok tyu'ukmuka'any mëët yë jyä'äy, Israel ja'ayëty, mëti'ipë tsumy matsy ijtëpën wiink naax wiink kajpn.

[4]Mëkta'akaanp jatëkok yë yajkutujkpë ets tu'uwinwowa'any yë nyaax kyajpn mëët yë mëk'ajtën ets myëj'ajtën yë Wintsën mëti'ipë Tyios'ajtypyën ets yë'ëjëty jotkujk jyuuky'atëty ka'ap tiitsip tpaatëty, jä'ä ko yë Wintsën mëj'äämpy ënäty nyäxy oymyaanaax myaakajpnëty.

[5]Yë'ë yajminäämpy yë jotkujk'ajtën ko ënäty yë Asiria ja'ayëty tukja'të yë naax kajpn ets tnitëkëtë yë kutujkëntëjk. Wëxtujk nëjkx ntuknikäjxëmë yë kopktëjk ets tuktujk yë ja'ayëty mëj'äämpyë y'itën.

[6]Mëët yë tëypyujxn nëjkx t'ënä'ämtë Asiria kajpn, ma Nimrod kyukajpn'ajtyën ets nëjkx xyajpëtsë'ëmëmë ëwaatsëtuuy ma ënäty ëxëëk xytyu'unëmën yë Asiria ja'ayëty mëti'ipë të tsyëpa'anninaxtën ets ja nnaax'ajt nkajpn'ajtëm të tnitëkëtë.

[7]Ja kajpn ja itkujkpyë, ja Jacob ja y'u'unk y'ok mëti'ipë ënäty të jyaakwë'ëmtën, jëtu'un nëjkx nyaxtë tä maanikën mëti'ipë kyejxypyën yë Tios, tä tuupojën mëti'ipë ujtskëjxy ka'apën, mëti'ipë ka'ap yë'ëjëty ja'ay tuknipëjktaakën.

[8]Ënät jam naaxwiinyëtë itkujky, ja Jacob ja y'u'unk y'ok mëti'ipë ënäty të jyaakwë'ëmtën, nëjkx yajpëjkta'aktë tä tu'uk kaajën ma jëyujkëtyën, tä tu'uk kaajën kupixyny itkujky, ko tu'uk wyinnaxyë jëtu'unyë t'anuk tuknukë ets ka'ap nitu'uk juuky t'ëxmatsy.

[9]Jëtu'un xynyipëtë'ëka'any mijts Wintsën ets xyajkutëkoyä'äny tu'kë'ëyë ja mmëtsiptëjk.

[10]Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Jä'ä xëëw nyaj'o'kta'ajäämpyës yë mkëwaay ets nyajkutëkoyäämpyës yë mkepy wyintëkäämpë mëti'ipë mmëtsiptuumpyën.

[11]Aak potsykyutukës nyajwë'ëmäämpy ma mnaax mkajpnën ets nyajijta'aja'anyës yë mnaax mkajpn mëti'ipë këwent'aty ets ta'tspëky yajpatpën.

[12]Nyajkëxäämpyës yë kajpxpojkpëtëjk ets jëtu'unyës nyajwë'ëma'any nasja'apëtuk.

[13]Nyajkutëkoyäämpyës yë mnaaxpotsy ets mtsaatsety, këtiipë nijëna'a yë tios tëkatsypë xy'ëk'ëwtajnëty mëti'ipë kë'ëm të xyajkojyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14Nkë'ëtsë'käämpyës yë mkepy mëti'ipë mkënukxyjya'apën ets nyajkutëkoyäämpyës tëkokyë yë mnaax mkajpn.

15Maas ja ntsip n'äkë ënäty nyajnaxyën, ëxëëkës nëjkx ntuny ja naax kajpn mëti'ipës xykyamëmëtoowpën.

Miqueas 6

1Mëtoow'itë wi'ix ja Tios y'ënä'änyën: Pëtë'ëk ets tukmëmëtya'ak ja tun kopk ja m'amay mjotmay, wä'än tmëtoow'itë ja m'aaw myo'kn.

2Mëtoow'itë miitsëty tun kopk, mëti'ipë ja naaxwiinyëtë tsyëëm'ijtëpën ta'tspëky; yë Wintsën yë'ë pyaye'eyäämpy ja tyuuntëko'oy kyajpxtëko'oyën ja nyaax kyajpn, näy'ojjanëtëp mëët ja Israel kajpn.

3Ya'atë Tios të tkäjpxy: Ëtsoowinpijtkës nnaax nkajpnës, ¿Wi'ix të ntuny ëkë tii të ntukmëtuuntëkoy?

4Ëjts mijts nju't jap Egiptë ets ojts nyaj'ëwaatsëpëtsëmy ma ënäty mmëtuny m'ëyoyën mëët ja näwyop näkya'atsë; ojts nkexyës yë Moisés, Aarón ets Maria ets mtu'uwinwowëtëty.

5Nnaax nkajpnës, ja'amyäts wi'ix ojts yë Balac tjatuknipëjktaakën, jampë yajkutukyën Moab ets wi'ix y'ëtsoowinpijtyën ja Balaam, Beor yë myaank. Ja'amyäts ko mnajxy jam Sitim ets mja'ajty Guilgal, mëjpëjkta'ak wi'ix ojts yë Wintsën myëtä'äkyën tsipjotm.

6¿Tii mëët yë Wintsën Ni'ik këjxmëpë nwinkuwa'akëtyës koos ënäty n'ëwtata'any? ¿Yë'ëjës mëët nwinkuwa'akëty yë tsajpkaajë tu'kjëmëjtpë jyëmëjtën mëti'ipës ntukwintsë'ëkëpënë?

7¿Tyukxoonta'akëp jëtää yë Wintsën koos ntukwintsë'ëkëty tu'uk mil yë tsajppax ayääkë ëkë may olivë onë? ¿Ëkë ko ntukwintsë'ëkëtyës yë nmaankës kä'äxkopk ets yë'ë ntukkunaxëtyës yë n'ëxëëk winma'anyës ets nnëë npokyësë?

8Tëë yë Wintsën m'ënë'ëmxëty mijts naaxwiinyëtë ja'ay, mëti'ipë oyën ets tii y'ëwxijtypyën jeexyë xytyuny: oy winë xypyaye'eyëty, mëtëy mja'ay'atëty ets mwinkutsë'ëkëp, yu'unk naxym ja Tios xymyëtunëty.

9Yë'ë yë Wintsën myëkäjpxyp yë naax kajpn, wijyajtën ënäty yajmëët'ajtp ko yaj'amëtoow'itëty mëët yë winkutsë'kën. Mëtoow'itë miitsëty naax kajpn ets miitsëty näs'ë'ëw mnaskajpxëtë.

10Ma ëxëëk ja'ay yë jyëën tyëjkën tam wit meeny yajpaaty mëti'ipë të tony të tmeetsyën, jä'ä ko ka'ap tii mëtëy të tkijpxy.

11¿Wi'ixës npokymyä'kxëty mëti'ipë ka'ap tii mëtëy tkijpxyën?

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

12Yë kumeenyjyä'äyëty mëti'ipë yajpatëpën ma ya'atë kajpnën aak tsyuu'ijxtëp yë myëku'uk ets je'eyë tyajmëtuntë ja'ay ka'ap tmëjuytyë; aak antaktëp ets aak win'ë'ëntëp ja'ayëty mëti'ipë yajpatëpën ma naax kajpnën.

13Paaty të ntuknipëjktaakës ets ntëytyuna'any ets njo'otsa'any mëët ko të mpokytyuny.

14Mjakayëp, je'eyëp ko ka'ap mku'uxëtëty, je'eyëm myuu'ookëtëty; mjayajmukëp mjë'kxy mpëky, je'eyëp ko ka'ap nëjkx tii xypyääty ets oy ënäty tii të xyjyapaaty ko ja tsip tyunëtëty jää nëjkx tyëkooytyä'äy.

15Mjani'ip mjakojëp, je'eyëp ko ka'ap nëjkx ja pëjktä'äky xyajpëtë'ëky; mjanijëtsëp yë aceitunas, je'eyëp ko ka'ap nëjkx yë y'on xyajtuunë; mjawintäänëp yë tsatsym, je'eyëp ko ka'ap nëjkx xy'ukë yë nyëë.

16Jä'ä ko mijts yë'ë të xypyanëjkxy ets të xytyuny ja Omri ja y'ënä'ämën ets ja Ahab ja jyiiky myëku'uk; jëtu'un winë të xytyuny tä yë'ëjëtyën. Paaty mijts ets mnaax mkajpn atsë'ëk ajawë jyata'antë ets je'eyë nëjkx yajnëxi'ik yajtukxi'iktë, ja nnaax nkajpnës ja tsyëtsyu'un jam nëjkx kyëtakta'ay ma mijtsën.

Miqueas 7

1Mon tukës nyajpaaty. Jëtu'unës tä tu'uk yë ja'ay t'ixtaaymyukyën yë akiink aka'ak ma ja pyëjktä'äky të tyajpëtë'ëkyën ets ka'ap tpaaty yë higos, yë tsatsym ets ujtstëëm mëti'ipë jyë'kxäämpyën.

2Ka'ap naaxwiiny pën yë ja'aynyë mëtëypyë jyuuky'ätyën ets mëti'ipë Tios wyinkutsë'këpën; aakyë'ë jyëjp'ijxtëp jëna'a tsyiptun tyipkajpxtën; nixim niyam o'kënjëjp'am nyäy'ixa'anëtë.

3Yi'iyë yaj'ijxpëjktëp wi'ix ëxëëkpë tuntëtyën, yë wintsëntëjkëty mëk tpatëkëtë kyuma'ayënëty, yë yajkutujkpëtëjk pojën yajtukwin'ëëntë meeny, yë ja'ayëty mëti'ipë mëk'ajtën kutujkën myëët'ajtëpën jëtu'un y'ëtë'ëtstë y'ëna'antë tä tyimjot tyimwinma'anyëtyën ets ka'ap ja naax kajpn tyajjotkujk'atë.

4Mëti'ipë oyjyä'äy yaj'ijxpën jëtu'un tä tu'uk yë äpnyën; mëti'ipë mëtëy tu'uye'epyën jëtu'un tä paxnteenyën. Je'eyëp ko miimp wiinkoonp ja xëëw po'o jëna'a ja nëë poky yajnipaye'eyëtyën, ja xëëw po'o mëti'ipë ojts tnikäjpxyën ja këwent'ajtpë.

5Këtii xymyëpëkëty ja y'aaw y'ayuk ja mmëku'uk mëti'ipë mëët oy mnämyäyën ets këtii xytyuk'ijxpätëty ja ja'ay mëti'ipë mëku'ukja'apën; mëk xykyëwent'atëty ja m'aaw m'ayuk ko mëtya'akëty mëët ja mto'oxytyëjk.

6Jä'ä ko ja u'unk ëna'këty y'ixtijnëtëp ja tyeety tyaakëty, ja u'unk nëëxëty ka'ap ja tyaak t'ëkmëmëtoownëtë, näy'ëxëëk'ijxënëtëp ja xäkxy mëët ja tsyu'u ets ja ja'ayëty jä'ä myëtsip'ajnëtëp ja jyiiky myëku'ukëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

7E ëjts Wintsënës ntuk'ijxpejtyp; jamës yë n'ijxën mpëjktä'äky ma Tiosën mëti'ipë yajnitsokpën, jä'ä ko xymyëtoow'itaanpës yë'ë.

8Naax kajpn mëti'ipës mëët nämyëtsip'atyën, këtii xytyukxoontä'äkyës koos o'ktëy njatëty, jä'ä ko tëëjës nkëtay je'eyëp ko pëtë'ëkaanpës jatëkok; oyës yë kootsajtën xyajnatuky, yë Wintsën yë'ëjës nkutë'kxën'ajtyp.

9Tëë yë Wintsën nmëtëkoyës, paaty nkupëka'anyës yë tsyip y'äkë; yë'ë pyaye'eyäämpy yë n'amay njotmayës ets yajxon ja paye'eyën tuna'any. Yë Wintsën xyajnëjkxaanpës jam ma jajën të'kxën ets xytyuk'ixa'anyës ko ënäty myëtä'äky.

10Y'ixäämpy näjyëtu'un yë nmëtsipës ets tsëtyu'unmëët wyë'ëma'any. Jëtu'unës ijty xy'ënëëmë: ¿Maa ja mWintsën, mëti'ipë mTios'ajtypyën?, e tyam n'ijxypyës ko jëtu'un jyajnë tä mo'onts yajtukteenyën tu'ujoty.

11Jerusalén, pyätyp jatëkok ja xëëw po'o ma ja mpotsy yajkoj'oyëtyën ets ja mtsëpa'an nyaaxkëta'akëty.

12Miimp ja xëëw po'o ma ja ja'ay mniminëtëtyën mëti'ipë wiinktsow tso'ontëpën; minantëp ja ja'ayëty mëti'ipë Egiptë tso'ontëpën ets jampaat Asiria, mëti'ipë tsënaaytyëpën Nilë ets jampaat Éufrates, mëti'ipë tso'ontëpën ma mejy nyäpyäätyë ets ma ye'eymyukyën, mëti'ipë tso'ontëpën tunjotypë kopkjotypë.

13Yë naaxwiinyëtë, aanë'ëk tëëtsë'ëk y'awinpita'any mëët ko të tyëkoytyë yë naaxwiinyëtë ja'ay, jëtu'un wyinpëtsëma'any ja y'ëxëëktu'un y'ëxëëk kajpxënëty.

14Wintsën, këwent'at ja mnaax mkajpn, ja mkupixyny mëti'ipë mjä'ä'ajtypyën, ma aakyë'ë yajpaatën yuukjotm; jë'kxynyaaxjotm jam Basán ets Galaad. Jëtu'un yajnëjkx jam jë'kxyotm tä ijty tëëyëpën.

15Tuk'ix ja mëj'ajtën mëjwiinpë këjääpë, jëtu'un tä ijty tëëyëpën ko ojts jap Egiptë xyjyuuty.

16Wä'än wiinkëtypë naax kajpn t'ixtë ets tsëtyu'unmëët wyë'ëmtëty ko ënäty tnijawëtë ja mmëkajtën. Wä'än uum ets nat twë'ëmtë.

17Wä'än naaxmaj tkääptë tsa'anyën ets jëtu'un tä wiinkëtypë jëyujkën. Wä'än jap tpëtsëmtë ma pyä'änëtyën mëët ja tsëtyuyë ets tsë'ëkë tsë'ëkë mwinkuwa'akëty Wintsën, mëti'ipës nTios'ajtëpën.

18Ka'ap ma Tios wiinkpë jëtu'un tä mijtsën, jä'ä ko mijts mpokmye'kxyp yë pokyjyä'äy ets mja'atyëkoopy oy muum mutskpë mnaax mkajpn të mëtëkoyë ets të nkäjpxykyutëjyë. Mijts tëëjës yë mtsojkën mja'awën xytyuk'ixtë ets ka'ap xëmë mtimjyootanpëky.

19Mëët'at jatëkok ja pa'ëyo'owën najts'ëyo'owën mëët ëëtsëty ets naaxnijääp ëëts ja n'ëxëëktu'un n'ëxëëk kajpxënëty. Jap kupëjknajxta'a këkmejyjoty ëëts ja nkäjpxykyutëjënëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

20Wintsën, mëët'at xëmë ja tsojkën ja'awën mëti'ipë tëëyëp ojts xytyukwinwanën ëëts ja n'ap n'okëty Abraham ets Jacob.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Nahúm

Nahúm 1

1Ya'atë noky yë'ë jyääy yë Nahúm, mëti'ipë jam Elcos kukajpn'ajtpën, mëti'ipë ojts yajtuk'ëwaanën ma wyinkumaayën. Nínive ja'ay yajtuknija'ayëtyë ya'atë aaw ayuk.

2Yë Wintsën ni'äkë'ajtp yë'ë ets nitsiptuunp: Ni'äkë'ajtp ma ja ja'ayëtyën mëti'ipë ëwa'ktujkëpën ets tyukjoot'anpëjkpy yë myëtsiptëjk.

3Yë Wintsën mä'kxtujkp yë'ë ets maaytyääyëp winë, je'eyëp ko kopkpëky ko tëytyuny mëti'ipë tuuntëkoopyën. Yë Wintsën ye'epy jëtijtp tuupojjoty ets yoots nëma'a yë'ë jëtu'un jya'ap naaxwayën ma tyekpya'tkën.

4Y'ëtsu'uxyäxyp yë nëëmejy ets yajtëtsyp. Yë'ë yajtëtsyp tëkokyë yë mëjnëëjot. Yë'ë yajtëtstääpy yë aay ujts jam Basán ets Carmel y'itjotm, yë'ë näjyëtu'un të tyajtëtsta'ay yë pëjy jam Líbano.

5Ma yë'ëjën tsëtyuuypyëjktääpy yë tun kopk; jëtu'unyë jyiiytyakta'ay yë tun kopk yë'ë wyintuuy. Tu'kë'ëyë it naaxwiinyëtë tim yu'kxtääpy ko y'ixyë ets tu'kë'ëyë jënu'un winë y'ity yajpaatyën ets jyuuky'ätyën ma yë'ëjën.

6¿Pën ëkwintänëjanëp ko jyoot'anpëky? ¿Pën y'ëkmëmëta'akäämpy yë y'äkë? Jëtu'un jyäjy tä jëënën ko jyoot'anpëky, ma yë'ëjën jëtu'unyë ja tsaa kyë'ëtswä'kxy.

7Yë Wintsën oy yë jot winma'any tmëëtëty; mpatmëp yë tsoktakn ma yë'ëjën ko mon tuk nyajpatmëty: Nyikëëpy nyixäjpy mëti'ipë tuk'ijxpäjtëpën.

8E ko pën yajjoot'anpëkyë jëtu'un ëxëëk y'ëti'itsy y'ënä'äny tä mëj nëëkomën; yë myëtsip jëtu'unyë tyajkukootsëja'any.

9¿Tiitën mtuknipëjktakëtyëp ma Wintsën xynyipëtë'ëka'antën? Myajkutëkoyantëpën yë'ëjë. Ni pën mäjtsk ok tkawinkuwa'akëty.

10Jëtu'un tä äpnyën tëëpë yajxon nyämyatsyën, tä yë tsajpmok kepyën të'ëtspë, jëtu'un nëjkx mnitooytya'atë.

11Ma mijtsën Nínive, jam të tsyoony mëti'ipë ëxëëk nyima'ay nyitajëpën yë Wintsën: Mëti'ipë ëxëëkjaty najtskajpxëpën.

12Paaty yë Wintsën yë nyaax kyajpn të t'ënëëmë: Oy jënu'un yë Asiria ja'ayëty myëk'atë ets oy jënu'un nyimay'atë, nëjkxëp kyutëkooytya'atë ets kyëjxta'atë. Oy të n'ëkyaj'ëyoy ka'ap jëtu'un n'ëktunanë.

13Piw nuukës ntuna'any ja kepy mëti'ipë mtsëëm'ijtypyën ets mpojta'ajäämpyës ja pujxn ntejpxy mëti'ipë të myajtuktsumyën.

14Jëtu'un yë Wintsën yë ënä'ämën të tyajwë'ëmy ma mijtsën Nínive yajkutujkpë: Ka'ap xymyëët'ata'any yë u'unk ok mëti'ipë nëjkx tmëwë'ëmyën yë kutujkën ets

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

mxëëw; nyajkutëkoyäämpyës yë awinax jap ma mtsajptëjkën ets jap nëjkx nnaaxnitajy jä'ä ko mijts jëpyëkëm mkëxë'knë.

15Ixtë, xim myiny kopkkëjxm ja mëti'ipë yajmiinpyën ja aaw ayuk ko jyää'ata'any ja jotkujk'ajtën. Xëëwtun xëëwkajpx ënät mijts Judá; tun ja mëti'ipë të xywyinwanën. Nijëna'a yë mmëtsip ëxëëk mka'ëktuunënëty; jä'ä ko tëë ja kyutëkooytya'atë.

Nahúm 2

1Nínive, tää mniminyë mëti'ipë myajkutëkoyanëpën. Pëjkta'ak yë mkëwent'ajtpë ma këwent'ajtaknën. Kwent'at yë tu'u. Nätyukmoxwëënët yë mtëypyujxn. Yajmujkta'a yë mtsiptuunpëtëjk.

2Jä'ä ko yë Wintsën yajjotkujkta'akäämpy jatëkok yë Jacob, mëti'ipë yë Israel mëj'äämpy yajnajxëpën ets jatëkok jotkujk tyaj'awinpita'any tä ijty tëëyëpën ma ënäty ka'anëm jëtu'un jyätynyëmën tä yë tsatym kyepyën tëëpë xye'enty yajnëwäjxta'ayën.

3Tsapts y'ixëty yë tsyiptuunpëtëjk yë y'akëëytyukëty ets tsapts y'ixëty yë wyit tyujkxyëty. Jëjp'ixy tyimyajpaatë ets tsyiptuna'antë. Jëënën yaj'ixy yë pyujxnwintëkäämpë; janty najx janty tëjkëtyëp yë këwaayëty.

4Yë pyujxnwintëkäämpë janty najx janty tëjkëtyëp tu'k në'ë tu'ktu'u, janty winpijt janty atëjtëp jap kajpnjoty, jëtu'un yaj'ijxnë tä yë jëëntooytyuk yeenyën ets tä yë wëtsuk tyi'kxyën.

5Tääts ja yajkutujkpë tmëkajpxmujkta'ay ja jyotmëkja'aytyëjk ets ko myintë mëpaatëp nyäkyutäänëtë, jam potsykyëjxm pyäjta'atë ma jam tjëjp'ixa'antë ja myëtsipëty.

6Ënät y'ëwatsta'ay ja nëë apojtsë'ëkypë ets jëtu'unyë wyimpajë'ëty ja kutujkëntëjk.

7Tsum matsy tyajnëjkxtë wiink naax wiink kajpn ja to'oxytyëjk mëti'ipë yajkutujkpën; tam pyanëjkxyë ja mëti'ipë pujëtu'unëyëpën, je'eyë jyë'ëtë ya'axtë pakën ets jyänty nyäkyätsykyoxëtë.

8Yë Nínive kajpn jëtu'un tä tu'uk yë potsyën jutpë ma nëë y'apojtsë'ëkyëtyën ets nëë jap nyäxy. Jëtu'un yë Nínive ja'ay kyäkta'aja'antë. Owxitë. Wimpitë jëtu'un jyayaj'ënëëmëtë ets ni pën kyawinpity.

9Mä'tsta'atë yë poop pujxn. Mä'tsta'atë yë pu'ts pujxn. Nëkooyë myäy'ajnë ja wit meeny jam Nínive.

10Yë Nínive kajpn jä'ä yajpaaty aanë'ëk tëëtsë'ëk, mon tuk ets jë'ë ya'ax. Aak tsë'këtyëp yë ja'ay ets aak je'eyë myontë tyuktë, jëtu'un yaj'ijxnëtë tëë yowë myëjaawkukëjxënëtë ets aak tsuxk wi'ixnë yaj'ijxnëtë.

11¿Tii jam jaakwë'ëmëp ma kaa y'aankën, ma kaa u'unk y'itën? Yë kaa mëët yë y'u'unk y'ëna'k janty jotkujk ënäty jam nyäyjyawëtë, nitii tkatsë'ëkëtë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

12Yë kaateety je'eyë nëjkx muum jyëyujk matsy ets tyajwä'kxy ma kaato'oxyën mëët ja y'u'unk y'ëna'k, ujts tyaj'ity ja y'aank mëët ja jëyujk ooky.

13Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny mëti'ipë maaytyääyëpën winë: Tyaajës nyajpaaty ets mijts ëxëëk ntuna'any: Nino'kta'ajäämpyës yam yë mpujxn wintëkäämpë etsës jëënjok je'eyë nyaj'awinpita'any; nya'ookäämpyës yë m'u'unk ets ntimy yajkutëkoyä'änyës ja to'onën mä'tsën ma mnaax mkajpnën ets ka'ap nëjkx nijëna'a y'ëkyajmëtoownë ja y'aaw y'ayukëty ja nkäjpxynyajxpëtëjkës.

Nahúm 3

1Mon tuk myajpaaty mijts naax kajpn ko ëxëëk m'ëtë'ëtstë; mëti'ipë je'eyë win'ë'ëntëpën ets tsiptuuntëpën; ka'ap jyëjpkëxy ja m'ëxëëk'ajtën.

2Xuxp yajmëtoy yë wojpn, amuup yajmëtoy yë wintëkäämpë. Kwaayën yajmëtoy pyëkaxy, pujxn wintëkäämpën yajmëtoy pyëyi'iky.

3Nëkooyë myiinëtë këwaaytyuk'ënyääpyë. Je'eyë y'atë'kx y'ajajnë tyiypyujxnëty ets kyu'umënëty. Yajxon ja'ay may tsyëtyujnëtë ets may y'o'knëtë. Xii yaa aak o'kpë yaj'ijxnëp. Aakyë'ë ja'ay y'anäjpënëp o'kpë.

4Ets yë'ë poky myëët'ajtëp yë to'oxytyëjkëty mëti'ipë jyot nyini'kx tyo'ktëpën, ja to'oxytyëjk oypyë yaj'ixyën ets tsujpë kyëxë'ëkyën, mëti'ipë nyiwintaj'ajtypyën ja patooy panajxën, mëti'ipë ëxëëk ja naax kajpn të tyaj'ëtë'ëtsyën ko të tpatoy tpanaxy.

5Yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë jëtu'un y'ënä'äny: Tyaajës nyajpaaty ets mijts ëxëëk ntuna'any: Yë'ëjës yam yë m'ëxmuk nyujkwitsäämpy jampaat ma mwiin mjëjpën ets ja'ayëty mëti'ipë wiink naax wiink kajpn tso'ontëpën ëxwa'ats m'ixku'ixëtëty ets mtsëtyu'unpaatëty ma ja yajkutujkpëtëjkën.

6Ets të'ëny ntukujäjtë'ëkäämypy: Ëxëëk nyajata'any ets je'eyë myajnëxi'ik myajtukxi'ikëty.

7Pënjaty ënäty m'ijxëpën je'eyë mkukä'äka'anyë ets y'ëna'ana'any: Tëë yë Nínive kajpn kyutëkoy. ¿Pën pa'ëyowanëp? ¿Ma n'ëkpatmëty yë ja'ay mëti'ipë yajjotkujkta'akëtëpën?

8¿Wä'än jëtää mijts ni'ik mtimmyëjëtyë këtiinëm jyëtu'unëty yë Tebas kajpnë, mëti'ipë yajpatpën winkon ma Nilë mëjnëëjën, mëti'ipë mëjnëë nanajxëpën ets yë'ë majts'ijtëpë?

9Yë Etiopíë ets Egiptë jëtu'un ijty mjëkyejpyë tä yë naax kajpnën ta'tspëkpyë ets kuwa'anypë; yë Fut ja'ayëty ets Libië ja'ayëty yë'ë ijty mëët tu'ukyë mnäyaj'ityë.

10E yë Tebas kajpn ojts tsumy matsy wiink naax wiink kajpn yajmënëjkxnë; yë y'u'unk y'ëna'këty jam yajmëjjëpijptaaytyë ma potsy tyäkyën; mëti'ipë ënäty

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

wyintsën'ajtypyën je'eyë ojts yaj'ijxpëtsëëmnëtë ets tsyiptuunpëtëjk aak kë'ëtsumy ojts yajmënëjkxnëtë mëët yë pujxn jo'oky.

11Näyjyëtu'un mijts, nëjkxëp myaj'a'uukë ets muktëkoyëtëty; tsuu poj nëjkx mnäyu'utsyë, jam xy'ixta'aja'any yë tsoktakn ma mmëtsipën.

12Tëkokyë yë mkëwent'ajtakn jëtu'un yajpaaty tä tu'uk yë higo kepyën mëti'ipë tyëëmën u'unkjatyëty ets ko yajwinxity poj'am nyëka'ata'ay ets jap kyuka'ajë y'aawjoty ma mëti'ipë jë'kxanëpën.

13Yë mtsiptuunpëtëjk jëtu'un yaj'ixy aak to'oxytyëjk yowë; ma kajpn yajnitëkën ëwa'ats yajpaaty oy yë mëtsip jap tyëkëjanëtëty; jä'ä ko yë nyi'akaj tëë nyëtooytyä'äy mëët yë jëën.

14Kom yë nëë xyajnikoompätëty ets xymyëmëta'akëty yë jëën; may pëjkta'ak yë ja'ay mëti'ipë kuwa'anëpën. Jap mo'ontsjoty tëkë, tuktään yë mo'onts, këëyë'ëk yë kepy mëti'ipë yë muutsy mtukyajkojpyën.

15Tääts jam mnitoyëty ets kupuxy mjaak ookëty. Jëtu'un mnimayëty tä mu'u ets tä pujtpë myäyëtyën.

16Yë mjuupyë mto'kpë nëkooyë të nyimayënëtë tä mëtsa'ajën tsajpkëjxmëpë. Yë mu'u je'eyë nyäjyi'tstëkatsyë ets kyääkë'ëky.

17Yë mkëwent'ajtpë jëtu'un yë'ëjëty tä mu'ujën; mëti'ipë yajmujktëpën yë tsiptuunpëtëjk jëtu'un yaj'ixtë yëmën: Ko tyityky'äty jam kyëxkäkta'atë potsywinm; ko xëëw pyëtsimy tääts jam tsyo'onta'atë, ka'ap yajnijawëtë maa nyëjkxtë.

18Nëkooyë myaanëtë mëti'ipë myajkupixyny kyëwent'ajtypyën, mijts Asiria yajkutujkpë mijts n'ënëmääpy. Yë mtsiptuunpë wintsëntëjk tam tyam pyo'kxtë, yë mtsiptuunpëtëjk yë'ë jam jëtijtëp kopkkëjxm tä jeexyë ka'ap tmëët'atën pën yajtu'ukmukëtëpën.

19Ka'ap tii tsooy mëti'ipë myajtso'okëtëpën; yë mpu'uts ka'ap maa nyitsooy. Mëti'ipë nyija'awëtëpën ko ëxëëk mjajnë mkëpäjnë yajxon xyoontaknëtë, jä'ä ko yë'ë jyä'ämyäjtstëp wi'ix ojts ëxëëk xytyunyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Habacuc

Habacuc 1

1Ya'atë aaw ayuk ojts yë Wintsën tuknijawë yë Habacuc käjpxynyajxpë.

2Wintsën, ¿jëna'a xy'ëtsowa'anyës? njaniyäxy njanijojkpyës yë näypyutëkë. ¿Jëna'ajës xyajtso'oka'any? Ëjts wiinkës yë tsip käjpxy n'ixy.

3¿Tii ko xytyuk'ixyës yë monyëtukyë ets ëxëëkpë tu'unën kajpxën? Tsip käjpxy ets o'kën tëko'oyën je'eyë ijtp nwintuuy npë'aayës; xiitsow yaatsow aak tsiptuump ets näyajjoot'anpëjkëp yë ja'ay.

4Ka'ap ja ënä'ämën tëyajtën tyuny, ka'ap tii mëtëy yajnipaye'ey, ja ëxëëk ja'ay y'ixjëtijtyp pyajëtijtyp ja oyjyä'äy ets ma'tnëp ja tëyajtën.

5Ixtë ja naax kajpn mëti'ipë mëët mnäpyaatëtën; ixtë wi'ix jyatë kyëpätë ets mtsë'ëkëtëty. Ëjts mëjës winë ntuna'any ets ka'ap nëjkx xymyëpëktë ko pën mjatukmëmëtya'akëtëty.

6Ëjts yë'ëjës yam yë caldeo ja'ay nyajtsiptunantëp, ëxëëk tääpë ja'ay jyä'äy'atë, y'aye'eytyääytyëp yë naaxwiinyëtë ets tjä'äpëktë mëti'ipë ka'ap tjä'ä'atën.

7Ëxëëkëm kyëxë'knëtë ets atsë'ëk ajawë yaj'ijxnëtë, yë'ëjëty kyë'ëmtëyajtën mëët myëta'aktë, ka'ap nimëti'ipë ënä'ämën kutujkën t'ixkaptë.

8Ni'ik yë kyëwaayëty pe'tym pyëyë'knëtë këtiinëm jyëtu'un'atë yë kaa; ni'ik y'ajëjnëtë këtiinëm jyëtu'un'atë yë wax të'ëts'itjotmëpë. Nimay yë kyëwaayëty jyänty myintë pëyi'ikyë ma jam ja tsip y'ita'anyën, jëtu'un myintë tä yë witsn tnikëtä'äkyën yë jëyujk mëti'ipë myatsäämpyën.

9Maajaty nyäxyën ëxëëk y'ëti'itsy; maajaty nyëjkxtën aak tsë'k aak ja'awëtyëp yë ja'ay, jëtu'un tä yë poj twinpäätë'ëkyën yë jin jam të'ëts'itjotm jëtu'un yë ja'ay tsumtë tmatstë

10Nyëxik tyukxiktëp yë yajkutujkpëtëjk ets mëti'ipë ja'ay mëj'äämpy yajpatëpën. Je'eyë tnëxi'ik tukxi'iktë yë naax kajpn mëti'ipë këwent'aty ijtpën jä'ä ko yë'ëjëty ko jëtu'unpë kajpn tnitëkëja'antë je'eyë twinwëëtëtë ets jap tyëkëtë.

11Mëk pojën nyaxtë ets ka'ap nimëti'ipë tios mëj t'ixtë, yi'iyë tyukjotkujk'ajtëp yë jyot myëjaawëty.

12Mijts Wintsën, xëmëkyëjxm mjuuky'äty ets wa'ats mTios'aty ¿këtiijë? Wintsën, mëti'ipës xykyuwaanp xynyixajpën, mijts të xymyo'oy mëk'ajtën yë caldeo ja'ayëty ets yë'ë tuntëty ja paye'eyën.

13Mijts wa'ats ni'ik myajpaaty ka'ap tjëkyepy xy'oyjyawëty yë ëxëëkpë ets ka'ap tjëkyepy xy'oy ixëty yë ma'atpë; ¿wi'ix ko amonyë m'ity ko yë ja'ay yajja'ay'ooktë ets

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

ka'ap tii ayuk xykyäjpxy ko ëxëëkja'aytyëjk tyajtëkoy ja mëti'ipë jëtu'un katim ja'ay'ajtpën tä yë'ëjën?

14¿Wi'ix ko ja'ay jëtu'un xyajjaty nëë jëyujkën ets jëtu'un winë tuntë aayjëyujk ujtsjëyujkën mëti'ipë ka'ap pën tyu'uwinwoopën?

15Yë caldeo ja'ayëty jëtu'un yë naax kajpn tuntë, tä ja'ay nyëë jëyujk matsyën, tä ja'ay nëë jëyujk txuyën ets tjëpipyën ets ko ënät t'ixy tëë may tmatsy tääts tukxoontä'äky.

16Paaty yë ja'ay mëti'ipë nëë jëyujk majtspën jëtu'un yaj'ixy y'ëwtajtyp yowë tsyääy ets xyu'uny ets tyimwintoopy tyimwinno'kpy mëët yë poom ets yäjkpy yë nyiwintsë'kën, jä'ä ko jam jyi'kxypyääty.

17¿Jëtu'un jëtääjën yë caldeo ja'ay ënät jeky ëëts xymyëët'ata'antë tä yë ja'ay nëë jëyujk txuyën ets tjëpipyënë? ¿Jëtu'un jëtääjën je'eyë xëmë yajja'ay'ooka'antë ets ka'ap ni pën tpa'ëyowa'antë?

Habacuc 2

1Jëjp'ixyës ntimy'ita'any ets ixaamp tunäämpës yam, jëtu'un tä yë këwent'ajtpë jam kyu'ijxnaxyën ma potsyën ets nijawëja'anyës wi'ixës yë Wintsën xy'ënëëmë ets wi'ixës xy'ëtsoowinpity koos ntuknijawëty yë njotmayës.

2Tëës yë Wintsën xy'ëtsoy ets të xy'ënëëmës: Jam këxjaaytya'a mëti'ipë yam ntuk'ënëëmëjäämpyën ma naaxmajën tëëpë tyëkäjkë'ëkyën ets jyëkyäpëp yajwinpakajpxëty.

3Ka'anëm tpaaty ja nyixëëw ets y'atëwëty ya'atë wiinkëma'ay; yë'ë koonëm yë y'atëwa'any. Mijts ëwxit oy pyo'oxëty, jä'ä ko jää y'atëwa'any ko ënäty yajxon të tpaaty ja nyixëëw.

4Jëtu'un xykyëxja'ajëty, ko yë ëxëëkja'aytyëjk amëj akëjxm nyäyjyawëtë e yë wa'ats ja'aytyëjk juuky wyë'ëma'antë ets juuky'atantëp mëët ko Tios oy tmëtuntë.

5Yë ja'ayëty mëti'ipë nämyëjja'aw näjyääntyjya'awëtëpën yë'ë tyäty tsyojkën'ajtëp wi'ix y'ënä'ämtëtyën; yajxon tjanty xy'ixta'atë ets ka'ap pyo'kxtë, ni'ikyë tpa'o'kta'aktë, oy tjanijawëtë ko ëxëëk ja'ay tmëjaty tmëkëpety yë kutujkën ets ënä'ämën. Jëtu'un yë y'aaw tyajwa'kxtë o'kpëjutën; jëtu'un ka'ap kyu'uxëtë tä o'kënën, paaty tpajëtitë ja naax kajpn ets tjä'äniwa'ana'antë.

6E ja naax kajpn mëti'ipë të yajmëmëta'aktën nëjkxëp tnëxi'ik tukxi'iktë ja kajpn mëti'ipë ënäty të myëmëta'akëtën ets jëtu'un nëjkx tkuuy'ëwtë: Mon tuk mijts myajpaaty ko mnäyajkumeenytyä'äkyë mëët mëti'ipë ka'ap xyjyä'äjëtyën. ¿Jëna'apaat xynyipëjkpäta'any ja wit meeny mëti'ipë nu'kx m'amëtoowën?

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

7Ma ënäty ka'ap tii xymyäy xytsyäjyën jää nëjkx jya'të ja mëti'ipë ënäty mënu'kxy'äjtypyën ets mnipëtë'ëkanëp ja mëti'ipë myaj'ëyoowëpën ets mpëjkëtya'aja'anyë mëti'ipë mmëët'ajtypyën.

8Nëjkxëp yë naax kajpn nyäkyäjpxyë ets myajnimay myajnitajë wi'ix ëxëëk myajtunëtyën, näjyëtu'un nëjkx myajmä'tsta'ay tä ënäty të meetsyën. Nëjkxëp myajtukëpäjta'ay jënu'un ënäty ja'ay të xyaj'ookyën ets wi'ix ënäty ëxëëk të m'ëtë'ëtsyën ma ja naax kajpnën ets ma ja ja'ayëtyën mëti'ipë ënäty jam tsënaaytyëpën ma naax kajpnën.

9Janty mon janty tuk mijts myajpaaty, ko ja mjëën mtëjk të xyaj'uty mëët yë mëti'ipë të xymyeetsyën ets mjanäyajtso'oka'anyë ma atsë'ëkëtuuy m'ityën.

10Tääts jëtu'un tpaaty ijxtëm jeexyë ja mjëën mtëjk të xyajnitujkta'ayën mëët ja tsëtyu'un ets kë'ëm të myajkutëkoyë ko wiinkëtypë naax kajpn të xyajkutëkoy.

11Yë'ëpaat yë tsaa mëti'ipë yajtukpojtspën ets witsë kepy nëjkxëp mtukyä'äxy mtukjokyë.

12Janty mon janty tuk mijts myajpaaty jä'ä ko yë'ë mëët ja mnaax mkajpn të xykyojy ja ëxëëkajtën ets ma ka'ap tii mëtëy të xypyaye'eyën.

13Yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë ka'ap tmëjpëjkta'aka'any yë mtuunk ets oy jënu'un tii të xyjyayajnimëjaawtä'äky, jä'ä ko nitooytya'ajaanp ja mëti'ipë të xyapëjktä'äkyën.

14Ets nëjkx ja naaxwiinyëtë tyuktujkta'ay mëët ja Wintsën ja myëj'ajt y'oyajtën, jëtu'un tä yë mëjnëë kyomyën.

15Janty mon janty tuk mijts myajpaaty, jä'ä ko yë'ë mtuk'a'ukëp yë mëj jëën mëtëjk yë nëë mëti'ipë xëpinyën mëët yë tsooy mëti'ipë yajwinma'anytyëkoopyën ets xynyëxi'ika'any xytyukxi'ika'any ko ënäty niwa'ats ëxwa'ats yajpaaty.

16Jëtu'un tä jeexyë mëj'äämpy mnaxyën, ni'ikyë nëjkx wintsëtyu'un jëjptsëtyu'un mjajnë, jä'ä ko yë Wintsën jëtu'un mtuna'anyë tä jeexyë tii ta'am myajtuk'uukyën ets ënät mwinma'any tyëkoyëty ets niwa'ats ëxwa'ats mjëtijnëty, jëtu'unts ja mmëj'ajt m'oyajtën nëjkx jaamteeny naaxteeny jyajnë.

17Jëtu'un tä ëxëëk të xytyunyën yë Líbano ja'ayëty nëjkxëp näjyëtu'un ëxëëk mjaty mkëpety ets nëjkxëp mtsë'ëkë ko ënäty ja jëyujk të xyaj'ooky. Yë'ë nëjkx jëtu'unpë ëyo'on xypyääty ko ënäty ëxëëk të m'ëtë'ëtsy ets ko ënäty ëxëëk ja naax kajpn të xytyuny.

18¿Tii nyawa'anëty tu'uk yë awinax mëti'ipë tëë jyaa'apatëtyä'äyën? ¿Tii nyawa'anëty mëti'ipë ja'ay je'eyë tyuk'antäkpyën? Yë awinax ka'ap yë kyäjpxy; ¿wi'ix yë ja'ay tukjotkujk'atëty tääpë awinax mëti'ipë ja'ay tsyejtsypyën?

19Janty mon janty tuk mijts myajpaaty, jä'ä ko yë'ë awinax m'ënëmääpy ets wyijëty, tsaa m'ënëmääpy ets wya'kukëty. ¿Wä'än jëtää tii xy'ëktuk'ëwa'anëmëtyë? ¿Ka'ap tii

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

xytyuk'ëwa'anëmëty jä'ä ko ka'ap jyuukyëtyë? oy jënu'un pu'ts pujxn ëkë poop pujxn tjaniwits'aty.

20E yë Wintsën jap yajpaaty ma tsyajptëjkën wa'atspë, amonyë mëpaat yë naax kajpn jap yajpaaty yë'ë wyintuuy naaxwiinyëtë apëtsëmy.

Habacuc 3

1Tsajpkäjpxy mëti'ipë Habacuc jyä'ä'ajtypyën.

2Tëkokyë yë m'aaw m'ayuk mëti'ipës të nmëtoyën, Wintsën ets mëti'ipë të xytyunyën, nmëjja'ap nkënu'kxyjya'apës mëjwiin këjää. Näyjyëtu'un ënät tyam winë tun maas yë njuukyajtënëtyën, jëtu'un tä tëëyëp winë xytyuunyën ets nijawëtëtyës. Tuk'ijxtëk ëëtsëty ko mijts mëët'ajtyp yë pa'ëyo'owën najts'ëyo'owën oy jënu'un mjajoot'anpëky.

3Jamtsow yë Wintsën tsyoony ma Temán ets Parán y'itjotmën jamtsow yë Tios wa'atspë myiny. Yë myëj'ajt y'oyajtën jëtu'unyë jam tsajpkëjxm jyajwä'kxy ets ja naaxwiinyëtë ja'ay y'ëwtatyë ets wyin'ëw wyinyä'äxyë.

4Wimpity myiny të'kxp jajp, jap kyë'ëjootjoty të'kxp jap jyajpëtsëmy ets yaj'ixy ko tap yu'utsy tmëëtëty yë kutujkën

5Yë'ë winye'eyëp mëkëtypë ëyo'on jotmay ets yë'ë ix'am panëjkxëp mëk jëënpa'am.

6Jëtu'un yë naaxwiinyëtë jyänty yu'kxy ko wya'akwë'ëmy; tsë'këp yë naax kajpn ko muum tku'ijxkëtä'äky; tim jijtääpy yë tun kopk, tim ma'tääpy yë kopk mëti'ipë jääyëmën; e yë Wintsën yë nyë'ë tyu'u ijtëëp yë xëmë.

7Tëës n'ixy yë Cusán ja'ayëty o'ktëy jyajta'atë ets Madián ja'ayëty tëë je'eyë të wyintakta'atë mëët ja tsë'ëkë.

8¿Wi'ix Wintsën, tëë yë mëjnëë xytyukjoot'anpëkyë? ¿Ti tëë yë mejy myaj'ëwa'antä'äkyë? ¿paaty yë mkwaay të xytyukwa'tspety ets të mpety jam ma mkepy wyintëkäämpën tëëpë myëtä'äkyën tsipjotmë?

9Jëjp'ixy yë mti'pxn xytyim yaj'ijtnë ets tëë xywyo'onë'knë. Tëë yë naaxwiinyëtë xyaj'ëwatsta'ay mëët yë mëk komnëë.

10Tim yu'kxtakp yë tun kopk ko m'ixyë; jam tsajpjotm mëk komtuu jam të tsyoony ets y'iitsy kyomy yë nëë o'pyky, mejyjoty ko nëkooyë jyänty pyëti'iky.

11Yë xëëw ets po'o ka'ap jap pyëtsëmtë ma yu'utsy y'itën ko t'ixtë ja mëkpë ja mtë'kxën mjajën mëti'ipë ja mti'pxn myëët'ajtypyën ets ko t'ixtë ja mku'umën y'atë'kxy y'ajajy.

12Ets ënät xytyukjëtijtëtyä'äy yë naaxwiinyëtë mëët yë joot'an; xy'ateeny xytyukteeny yë naax kajpn mëët ja mtsip m'äkë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

13Tëë xypyutëkë ja mnaax mkajpn ets ja yajkutujkpë mëti'ipë kë'ëm mwin'ijxën. Tëë xyajjitsy ja ëxëëk ja'ay ja jyëën tyëjk ets tëë jap xytyim jijtë'ëky ma ja potsy'ëjxën.

14Myaj'o'k yë kyopktëjk mëët yë kyë'ëmti'pxn, ko ja kyëwaay'ënyääpyë amëjaaw jyamiintë tä tuupojën ets tjayajkutëkoyantë yu'utsy me'ty ja mëti'ipë ka'ap nyäkyuwa'anëtën.

15Mëët yë mkwaay të xyo'oy'apëtsëëmta'ay yë juukymyejy, maajaty y'ëwtityën yë këk mejy.

16Koos të nmëtoowta'ay tu'kë'ëyë ya'atë, tëëjës ntsë'ëkë. Jëtu'unës yë n'atääm të y'ëktsëyuuypyëjknë, jëtu'unës yë nteky të njawë tëë yowë yu'unkëtyääynyë ets ka'apës oy n'ëktuktënaaynyë, ka'apës ja njot nini'kx të xy'ëkmaaynyë. E oy y'ëkjëtu'unëty ëjts je'eyëmës n'a'ixa'any njëjp'ixa'any jëna'a yë Wintsën tyaj'ëyo'onpaata'any yë mëtsip mëti'ipë yaj'ëyoopën.

17-18Ënätës ntukxoonta'aka'any ja Wintsën mëti'ipë yajnitsokpën. Je'eyëmës nmëjjawëja'any nkënu'kxyjyawëja'any yë higo kepy, tsatym kyepy ets olivë'aats oy ka'ap yë pyijy t'ëk pëjktaknëty ets kya'ëktëëmpäjnëty; oy jam kamjotm tii kya'ëkwintëëwnëty; oy kya'ëknimayënëty yë kupixyny ets tsajpkaa ma ku'ëkemy yajpaatën.

19Jä'ä ko yë Wintsën yë'ëjës xyjyotmëkmoopy; jëtu'unës yë nteky tyajyu'unkë tä yë jëtyu'ujën mëti'ipë pe'tym ye'epyën ets jam xyajnëjkxyës maas ka'ap tii xyjyatëtyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Sofonías

Sofonias 1

1Ya'atë aaw ayuk ojts yë Wintsën tuknikexy yë Sofonías, ma ënäty yajkutukyën yë Josías, yë Amón yë myaank, mëti'ipë jam Judá ënä'ämpën. Yë Sofonías yë'ë yë Cusi yë myaank, e yë Cusi yë'ë Guedalías yë myaank, e yë Guedalías yë'ë Amarías yë myaank, e yë Amarías yë'ë Ezequías yë myaank.

2Jëtu'un yë Wintsën të tnikäjpxy: Nyajkutëkooyäämpyës yam tëkokyë mëti'ipë naaxwiiny naaxkëjxy yajpatpën.

3Nyajkutëkoyäämpyës yë naaxwiinyëtë ja'ay, joon jëyujk ets nëë jëyujk, npëjkta'akäämpyës mëti'ipë yë ëxëëkja'aytyëjk yajkëtaw yajkëpipëtëpën ets nyajkutëkoyä'änyës yë naaxwiinyëtë ja'ay.

4Nnixajë'ëkäämpyës yë Judá kajpn ets ja'ayëty mëti'ipë jam tsënaaytyëpën ma Jerusalén kajpnën. Njëpëjkta'ajäämpyës yë Baal y'awinax ets myëpëjkpëtëjk ma ya'atë itjotmën ets yë'ëpaat yë nyiteetytyëjkëty.

5Nyajkutëkoyäämpyës pënjaty jap tëjkkëjxy päjtëpën mëti'ipë y'ëwtajtëpën yë mëtsa'a, mëti'ipë näkyoxtënaaytyakëtëpën ets tkajpxpaatë yë nxëëwës, näjyëtu'un tkajpxpaatë yë tios Milcom yë xyëëw.

6Nyajkutëkoyäämpyës näjyëtu'un mëti'ipës xynyawa'ktutpën, mëti'ipës ka'ap xy'ixta'ayën ets mëti'ipës ka'ap tii xyajtëyën.

7Amonyë m'itëty Wintsën wyintum, jä'ä ko tää ja Wintsën ja xyëëw wyinkony. Yë Wintsën tëë tuknipëjktaakë tu'uk yë wintsë'kën ets tëë tkënu'kxta'ay mëti'ipë të twoy të twitsyën.

8Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Ma ënäty ja wintsë'kën yajyäkyën jääjës ntëytyuna'any ja wintsëntëjk, yë yajkutujkpë y'u'unk y'ëna'k ets tëkokyë mëti'ipë tëkatsyjyäty yë wyit pyëjktaktëpën

9Ntëytyunäämpyës näjyëtu'un jä'ä xëëw mëti'ipë tëjk'apu'uy nyiwa'knajxypyën ets mëti'ipë tëë tyajtuktuktën ja jëën tëjk mëti'ipë ja wyintsëntëjkëty jyä'ä'ajtëpën mëët ja näwyin'ë'ënën ets mëët ja tsiptuunk tsip käjpxy.

10Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Jä'ä xëëw, nëjkxëp may yë ja'ay näypyutëkë tja'amëtoy jam ma Nëë Jëyujk Majtspë Tyëjk'aawëtyën. Nëjkxëp yë ja'ay mëk jyë'ëtë ya'axtë ma ja mëmäjtskpëkpyë ja kajpnën ko ënäty ja ja'aw jam kyutëkë kopkkëjxm.

11Jë'ëtë ya'axtë miitsëty mëti'ipë jam Kajpnpë'am tsënaaytyëpën, ma kumeenyjyä'äytyëjk tsyëënëtën, jä'ä ko o'kta'ajantëp yë ja'ayëty mëti'ipë ajuuy ato'ktëpën ets y'o'kta'aja'antë yë ja'ayëty mëti'ipë wit meeny tsyoontëpën myajtstëpën.

Biblia en Mixe de Quetzaltepec, Oaxaca, México
Active Translation in Process
© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

12Jä'ä xëëw jëtu'unës yë Jerusalén kajpn ntuk'ixëja'any ntukwoonëja'any tä ja'ay kutë'kxy akootstuuy y'ixy wyoonyën. Etsës ntëytyuna'any mëti'ipë jotkujk'ajtëpën ets tu'k'ityë yajpaatë tä yë tsatym nyëë nyimaanaxyën ets mëti'ipë kë'ëm nämyä'äy nätyajëpën: Yë Wintsën oy ka'oy winë tuny.

13Paaty yë'ëjëty wa'ats yajmä'tsta'aja'antë ma tyaj'itën yu'utsy kë'ëy yë wyit myeenyëty, yë jyëën tyëjkëty nëjkxëp kyutëkooytya'atë. Oy nëjkx jyatëjkkojtë, ka'ap nëjkx yë'ë tuktsëënëtë; oy nëjkx ja tsatsym kam tjanipëjktaakëtë, ka'ap nëjkx yë tsatym nyëë t'uuktë.

14Tëë tyimwiinkony yë Wintsën yë xyëëw. Tim winkon, pe'tym wyinkony. Ta'amëm nëjkx yë ja'ay tjawëtë ko ënäty ja Wintsën ja ëyo'on tyaj'ity: Yë'ëpaat yë ja'ayëty mëti'ipë jotmëkëtyën nëjkxëp y'ayaxtu'utë.

15Tëë ënäty yajxon jyoot'anpëky, mo'onën tujkën ets jë'ëyën yaxën itaanp, axit ako'owë ets kujy ye'epy ja'ay jää yajpaata'antë; tsu'um koots ënäty jää kyëxë'ëky, yootsjotypyën nëë ma'ajotypyën;

16pujxnxuxn jää nä'ämaanp, yë'ë ënäty jää mëk yajni'ënä'ämëp jëën tsip ets yajnitëkëty ja naax kajpn mëti'ipë këwent'atyën ets ta'tspëky yajpatpën ets mëti'ipë myëët'ajtypyën yë kyëjxmpotsy.

17Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Jotmayjyotyës yë ja'ay nyaj'ita'any. Jëtu'un yaj'ixa'antë wiints yowëty, jä'ä ko tëëjës xymyëtëkoytyë. Tä naaxwayën yaj'ixa'any ja nye'pnyëty ets tä tsajpkaatë'ënyën yaj'ixa'any ja xyixyëty pyajkëty.

18Ma ënäty ja Wintsën të y'ëwa'antä'äkyën ka'ap nëjkx ni pën tsyo'oky ets yë'ëpaat yë pu'ts pujxn poop pujxn wa'ats kyutëkooytya'aja'any, jä'ä ko ja Wintsën ja tsyip y'äkë jëtu'un nëjkx jyëtity jëënën ets nëjkxëp ja naax kajpn nyitooytyä'äy. Tu'kë'ëyë ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty kajpnjoty tsënaaytyëpën poj'am y'o'kta'aja'antë.

Sofonias 2

1Nämyukëtë pën ka'ap mtsëtyuntë,

2maanëm ka'ap mwinpapojtënëm aay pu'uxmën ets poj'am pyojtëkoy; maanëm ka'ap mtukëta'akëtënëm ja Wintsën ja tsyip y'äkë mëti'ipë toopyëm myëët'ajtypyën jap jyootjoty; maanëm ka'ap tnajtsmatsënëm ma miitsëtyën ja Wintsën ja jyoot'an.

3Yë'ë Wintsën ixta'atë, miitsëty ninu'un yu'unk naxym mjuuky'atën ets ninu'un xymyëmëtowtën yë y'ënä'ämën kyutujkën. Tëyajtën winë xytyuntëty ets yu'unk naxym, wä'änxyëp yë tsoktakn xypyaatëty ko ënäty ja Wintsën jyoot'anpëky.

4Aanë'ëk tëëtsë'ëk yë Gaza kajpn wyë'ëma'any ets Ascalón kajpn tukwa'ats y'awinpita'any; xëëny nëjkx yaj'ëxwojpta'atë yë ja'ayëty mëti'ipë jam Asdod tsyënaaytyëpën ets Ecrón ja'ayëty yajwo'onë'kta'ajaanp yë tyikts y'aatsëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

5Mon tuk miitsëty myajpaatë, Creta ja'ayëty, mejypyë'aaypyë tsyëënëtën. Tëë yë Tios myajnitukëtë: Mijts Canaán kajpn, ma filistejë ja'ay tsyëënëtën, nyajkutëkoyäämpy yam ets ni tu'ukës ja'ay nkayajwë'ëma'any ma mnaax mkajpnën.

6Yë naax kajpn mëti'ipë mejypyë'aay yajpatëpën mëëykyam nëjkx y'awinpity ets nëjkx jam ye'eymyuktë yë kupixyny kyëwent'ajtpë, jam tku'ëkämtë yë kyupixynyëty.

7Yë Judá ja'ayëty mëti'ipë ënäty të jyaak tso'oktën, yë'ë nëjkx tääpë naax kajpn tjä'ä'atë ko ënäty ja Wintsën nyiminëtë ets pyutëkëja'anëtë ets jotkujk jyuuky'atëty. Jam nëjkx ja kyupixyny tkëwent'atë ets koots nëjkx pyo'kxtë pyëktë ma ja jyëën tyëjkëtyën jam Ascalón.

8-9Jëtu'un yë Wintsën të y'ënä'äny mëti'ipë maaytyääyëpën winë, mëti'ipë Tyios'ajtypyën yë Israel ja'ay: Tëës nmëtoy wi'ix yë Moab ja'ayëty nyëxi'ik tyukxi'iktën ets wi'ix yë Amón ja'ayëty ëxëëkjaty kyajpxtën. Yë'ëjëty tëëjës yë nnaax nkajpn t'ojtë tya'axtë ets të tpëjkëtë nyaax kyam. Ëjts jëtu'unës yam n'ëna'any ets njuukyajtënës ntukajpxpejtyp ko yë Moab ja'ayëty jëtu'un jyata'antë tä yë Sodomë kajpnën ets Amón ja'ayëty tä yë Gomorra kajpnën; äpny nëjkx jam yoontä'äky ets kaanjoty y'awinpitëty, ni pën jam kyatsëënëty, tukwa'ats nëjkx y'awinpity. Yë nnaax nkajpnës yë'ë nëjkx myä'tsta'ajëtë ets jatëkok tpaatëty yë nyaax kyajpn.

10Jëtu'un nëjkx ja Moab kajpn ets Amón kajpn tkëpätë ko ënäty je'eyë ja nnaax nkajpnës të tnëxi'ik të tukxi'iktë, mëët ko ënäty mëj jaanty të nyäyajnaxëtë, ko ëxaty të tuntë ja naax kajpn mëti'ipë Tios jyä'ä'ajtypyën mëti'ipë maaytyääyëpën winë.

11Atsë'ëk ajawë yë Tios tyuna'anëtë. Yajkutëkooytya'ajäämpyë yë tios mëti'ipë ja'ay y'ëwtajtëpën ets yë'ë nëjkx tu'ukyë yaj'ëwtaty oymyaajëty.

12Näyjyëtu'un miitsëty Etiopíë ja'ayëty nän nëjkxëp yë mëj Wintsën myajtsëtyutëtë mëët yë tëypyujxn.

13Nyixajë'ëkäämpy yë Asiria ja'ayëty mëti'ipë jam anëkëxmtsow yajpatëpën, mon tuk tyajwë'ëma'any yë Nínive kajpn ets nëjkx anë'ëk tëëtsë'ëk tyaj'awinpity.

14Yë kyepytyëjkëty wa'ats nëjkx pyëtë'kta'ay ets nëjkx jam yaj'awopë yë kupixynyëty ets aayjëyujk ujtsjëyujk mëti'ipë ëwa'anëtyën. Ju'k ets wääk'oo nëjkx jam xenykyëjxm mya'atë, e yë jooky nëjkx jam y'iy ma tyëjk'aawën ets ma tëjkwiinën.

15Jëtu'un jyata'any ja naax kajpn amëj akëjxmëpë ets jotkujkpë, mëti'ipë ja nyija'ay të y'ëna'antën ko ka'ap maa wiinkpë kajpn tä yë'ëjëtyën. O'ktëy ja naax kajpn të jyäty, aayjëyujk ujtsjëyujk jam ëtëtsp ënaanp. Ko ënäty jam pën nyäxy je'eyë nëjkx myëkxejy y'o'kxejy ets ka'ap tsojkën'atëty jëtu'unpë ja kajpn.

Sofonias 3

1Janty mon janty tuk yë Jerusalén kajpn yajpaaty, mëët ko je'eyë kyäjpxykyutëjy, ko je'eyë ëxëëkpë tuny tkäjpxy ets ko o'ktëy tuny ja ëyoopëja'aytyëjk.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

[2]Ka'ap tmëtoy wi'ix ja Wintsën jya'ëna'anyën ets ka'ap të tkupëky ets yaj'awijtsë'ëkëty; ka'ap yë Wintsën të tuk'ijxpety ets ka'ap të t'ëwtaty.

[3]Jëtu'un yë kopktëjkëty ya'axtë jyoktë kaajën ets nyipaye'epyëtëjkëty myu'utë nyiitstë waxën mëti'ipë të'ëts'itjotm yajpatpën, mëti'ipë ka'ap tyajwë'ëmyën yë waay pajk komjëpom.

[4]Në'ë'ix pa'at'ix yë kyäjpxynyajxpëtëjk nyaxtë tyëkëtë, ka'ap tmëjpëjkta'aktë pën ëxëëkjaty y'ëtëtsnëtë y'ënanëtë ja tyeetyëjkëty jap ma tsajptëjkën ets nyinajxnëtëp ja Wintsën ja tyiyajtën.

[5]E ja Wintsën tamts ja yajpaaty kajpntum, ja oypyë jam tyuunpy ka'ap y'ëxëëkpëty. Jopy jopy tpaye'eykyojy ja mëtëypyë. Ja'ay mëti'ipë ëxëëk ja'ay'ajtpën ka'ap tmëmay tmëtajy yë tsëtyu'un.

[6]Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Ëjts tëëjës nyajkutëkoy yë naax kajpn, tëëjës njity mëjëtypë potsy ets këjxmëtypë ets aanë'ëk tëëtsë'ëk të ntuuntaayës yë nyë'ë tyu'u, ma ka'ap yë ja'ay y'ëknajxnëtyën. Ma nyaax kyajpnëtyën mëti'ipë tukwa'ats të wyi'imyën nitu'uk kya'ëkyajpatnë.

[7]Ënät të nmay të ntajyës: Ko ënät yë Jerusalén tsyë'ëkëty ets ënät tkupëkëty yë pyoky ets y'oyëty; jëtu'un ka'ap kyutëkoyëty yë jyëën tyëjk ko ënäty të ntukumëtoyës ja pyoky. E yë'ëjëty poj'am winë të tuuntëkoytyë.

[8]Paaty miitsëty ëwxitë, pyatyp ja xëëw maas nikajpxanën yë pyokyëty. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp: Tëës ntuknipëjktaakë koos nyajtu'ukmujkta'aja'any yë naax kajpn ets yajkutujkpëtëjk etsës nyajnaxa'any yë ntsip n'äkë ets njoot'anës. Tu'kë'ëyë yë naax kajpn kyutëkooytya'aja'any mëët yë ntsip n'äkës mëti'ipë jëënmëët minaanpën.

[9]Ko ënäty jëtu'un tpaaty ja xëëw jëmëjt, jääjës nëjkx nyajwatsta'ay ja naax kajpn ja y'aaw y'ayuk ets nitëkokyë xymyëkajpxtëtyës ets xymyëtuntëtyës.

[10]Jam Etiopíë winnaxy jam yë nkajpnës xynyitsoona'any etsës xytyuknimina'any ja wyaantakën mëët ja nu'kxtakën.

[11]Jä'ä xëëw mijts naax kajpn, mëti'ipës nkajpn'ajtypyën ka'ap nëjkx xy'ëkmëtsëtyuunë ja naax kajpn ma ënäty mijts të xykyäjpxykyumëtoownaxyësën, jä'ä ko tëëjës ënäty nyajjëwa'kta'ay ja ja'ayëty mëti'ipë amëj akëjxm ja'ay'ajtëpën ets mëti'ipë yaj'ijxtëpën këtii pën myëjëty, e mijts ka'ap nëjkx amëj akëjxm m'ëk näjya'awënë maas ja ntun nkopkën.

[12]Yë'ëjës nyaj'itäämpy ma mijtsën yë ja'ay mëti'ipë yu'unk naxym ja'ay'ajtpën, mëti'ipë nëjkx ëjts xytyuk'ijxpetyën.

[13]Ja Israel ja'ayëty mëti'ipë ënäty juuky të wyë'ëmtën ka'ap nëjkx ja tëyajtën t'ëkninajxnëtë, ka'ap nëjkx y'ëkwin'ë'ënëtë ets ka'ap nëjkx y'ëk'ëxëëk kajpxnëtë. Jotkujk kyäya'an y'uuka'antë ets pyo'kxa'an pyëka'antë, ka'ap nitii tsë'ëkëja'antë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14Mijts Sión kajpn xoontä'äky yajpaat. Mijts Jerusalén kajpn ëw ya'ax akujk jotkujk. Xoontä'äky yajpaat, akujk jotkujk näjyawët.

15Tëë yë Wintsën tjëpëky ja tëytyu'unën ma mijtsën ets tëë ja mmëtsip tyajjëwa'kta'ay. Yë Wintsën, mëti'ipë jam Israel yajkutujkpën, itkujky yajpaaty ma mijtsën: Mijts ka'ap tii ëxëëkpë xy'ëktsë'kënëty.

16Jä'ä xëëw nëjkx yë Jerusalén kajpn yaj'ënëëmë: Këtii mtsë'ëkë mijts Sión kajpn ets këtii xykyupëkëty ets mkë'ë m'aaw y'ënu'kxëty.

17Yë Wintsën, mëti'ipë mTios'ajtypyën, itkujky yajpaaty ma mijtsën, yë'ë maaytyääyëp winë ets myajtso'okanëp. Mtukxoontakëp yë Wintsën. Yë tsyojkën jya'awën yë'ë mjuukyajtën yaj'ajämëjäämpy; ets tyukxoonta'akäämpy ko ënäty jotkujk yajpaaty

18jëtu'un tä ja'ay jotkujk nyäjyawëtyën ko xëëw tyunyë jyätyë. Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Ëjts mijts nyaj'ëwaatsëpëtsëmäämpy ëyo'onjoty jotmayjoty, ma ënäty mtsëtyuny mjaaypyetyën.

19Jä'ä xëëw nëjkxëpës jää winë ntuny ko ënäty pën mtëytyuna'anyës. Jëtu'unës ja n'u'unk n'ëna'k mputëkëja'any tä yajputëkën yë kupixyny mëti'ipë të tyekytyijyën ets mëti'ipë tëkoy'ijtpën; mëj'äämpy ets akäjpxy nëjkx miitsëty nyajnaxtë ma ënäty o'ktëy të mjat të mkëpätën.

20Jä'ä xëëw miitsëty nyajmiina'antë ets nyajmuka'antë; ëjts nëjkx nyaj'oyës yë mjuukyajtënëty ets mëj'äämpy nyajnaxa'antë; nëjkxëp myaj'oyjyawëtë oymyaakajpnëty naaxwiinyëtë apëtsëmy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Hageo

Hageo 1

1Ma ja Darío mëmäjtsk jëmëjt yajkutukyën, ma tyu'uk anyën ja mëtëtujk po'opë. Ojts yë Wintsën mëët yë Hageo käjpxynyajxpë tmëkäjpxy yë Judá yajkutujkpë, mëti'ipë xyëëwajtypyën Zorobabel, Salatiel yë myaank ets Josué mëti'ipë nyikopk'ajtypyën yë teetytyëjk, yë Josadac yë myaank.

2-3E jëtu'un ojts yë Wintsën y'ënä'äny, mëti'ipë maaytyääyëpën winë ets t'ënëmaay yë käjpxynyajxpë: tääpë ja'ayëty jëtu'un y'ëna'antë ko ka'ap tnapaatynyëm ja xëëw jëmëjt ets yaj'akojëty yë ntsajptëjkës.

4¿E miitsëty wi'ix m'ëna'antë, tëë jëtää tpaaty ja nyixëëw ma ja mjëën mtëjk oy xykyojëty ets jotkujk m'itëty oyës ja ntëjk taj xity yajpaatyë?

5Ëjts Wintsën, mëti'ipë maaytyääyëpën winë, jëtu'unës n'ëna'any: ko yajxon xymyëmay xymyëtajtëty wi'ix mmaytyën mtajtën.

6Miitsëty may mni'iptë ets wäänë mpëjktä'äky xyajpëtë'ëktë; mjakaaytyëp ets ka'ap mku'uxëtë; mjänëë'uktëp ets ka'ap mtëëtsë myontë; mjanämyu'uxëtëp ets je'eyëm mtëpooktë; mëti'ipë mëtuunpën ka'ap ja myëju'uny tyajnipety.

7Ëjts Wintsën, mëti'ipë maaytyääyëpën winë, jëtu'unës n'ëna'any ko yajxon xymyëmay xymyëtajtëty wi'ix mtuntën mkajpxtë.

8Nëjkx jam tunkëjxm kopkkëjxm yajtsoontë yë kepy etsës yë njëën ntëjk xykyojtëty. Ënätës jotkujk näjyawëtëty etsës yë nmëj'ajt n'oyajtën nyaj'ixëtëty.

9Miitsëty may winë xytsyoktë ets wäänë xypyaatë; mëti'ipë jap mtëkoty mjapëjkë'ktëpën, tu'kxejyës je'eyë nyajkëjxta'ay. ¿Wi'ix jëtää ko jyëtu'unëty? Jä'äkyëjxm koos yë njëën ntëjk axit ako'owë yajpaaty, e miitsëty yi'iyë mëmaay mëët'ajtëp wi'ix mjëën mtëjk xyaj'utstëtyën. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

10Paaty ka'ap yë nëë tuu y'ëkka'anë ma miitsëtyën ets ka'ap tii y'ëk'ijt y'ëkwintëëwnë ma tii xyjyaniyu'ujëtën.

11Ëjts të nyajminy yë anpë ma cam tu'ujën ets ma tun kopkën; ma tsajpmokën, tsatym kyamën, olivë kamën, ma pëjktä'äkyën, ma ja'ayëtyën ets ma nitëkokyë jëyujkën wi'ix kawi'ixëtypë ets ma tu'kë'ëyë tyuunk y'ëyo'onëtyën.

12Yë Zorobabel, yë Josué ets nitëkokyë ja'ayëty mëti'ipë ojts tmëtowtën wi'ix ja Wintsën y'ënä'änyën mëti'ipë ja Hageo käjpxynyajxpë nyimëtyäkpyën, ojts tsyë'ëkëtë.

13Ënät ja Hageo, yë Wintsën yë kyäjpxynyajxpë, ojts y'ënë'ëmxëtë mëët yë Tios xyëëwkyëjxm: Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Ëjts Wintsën, jëtu'unës yam nnikäjpxy ko yajpatpës mëët miitsëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

14-15Jëtu'un'äämpy ojts yë Wintsën tyajjotmëktä'äky yë Zorobabel jatëkok, mëti'ipë jam Judá yajkutujkpën, tääts ja Josué, mëti'ipë nyikopk'ajtypyën ja teetytyëjkëty ets nitëkokyë ja ja'ayëty; e ma y'i'px majktaxk anyën ja mëtëtujk po'opë ma mëmäjtsk jëmëjt yajkutukyën ja Darío, jää ojts tkojtso'onta'aktë ja Wintsën ja jyëën tyëjk, mëti'ipë Tios'ajtpën mëti'ipë maaytyääyëpën winë.

Hageo 2

1Ma y'i'px tu'uk anyën ja mëwëxtujkpo'opë, jää ojts yë Tios jatëkok tmëkäjpxy yë käjpxynyajxpë Hageo,

2ets tuknipëjky t'ënëëmëty ja Zorobabel, ja Josué ets ja ja'ayëty:

3Pënjaty y'ijxtën wi'ix ijty oy yë tsajptëjk kyëxë'ëkyën ets ko t'ijxkijpxtëty mëët mëti'ipë tyamën, ¿mëti'ipë ni'ik oy këxë'kp, këtii jyä'äjëty mëti'ipë ijty tëëyëp jääjënë?

4Zorobabel, jotmëk yajpaat. Josué jotmëk it, ma xynyiwintsën'atyën yë teetytyëjkëty ets nitëkokyë miitsëty kunaax kukajpnëty tuntë mëtowtë, ëjts tääjës nyajpaaty mëët miitsëty. Ëjts, mëti'ipë Wintsën'ajtpën, mëti'ipë maaytyääyëpën winë, ëjts ënaanp.

5Jëtu'un ijxtëm ojts ntukwinwanëtën ko jap Egiptë mtso'ontë, yë njot nwinma'anyës xëmë yajpaaty ma miitsëtyën. Këtii mtsë'ëkëtë.

6Ëjts tsojkës nyajyu'kxa'any yë naaxwiinyëtë ets tsajp, yë mejy ets mëti'ipë ta'tspëkyën.

7Nyajyu'kxta'ajäämpyës yë naax kajpn wiinkëtypë muum yajpaatën ets tmëmintëty yë wyit myeenyëty ets jyotkujk'ajtënëty maas yë ntsajptëjkën ets ja ntsajptëjkës y'utsa'any mëët yë mëj'ajt oyajtën. Yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, yë'ë jëtu'un ënaanp.

8Ëjts yë poop pujxn ets pu'ts pujxn njä'ä'ajtyp.

9Ya'atë tsajptëjk, mëmäjtskpë yam kyojyën ni'ik oy ni'ik y'ita'any këtiinëm jyëtu'unëty ja mëjëyëjpë. Ënätnëm nëjkx jyää'aty yaa ja jotkujk'ajtën. Ëjts Wintsën, mëti'ipë maaytyääyëpën winë, ëjts ënaanp.

10Ma y'i'px taxk anyën ja mëtaxtujk po'opë nän jää jëmëjt ma ja Darío yajkutukyën, jää ojts yë Wintsën tmëkäjpxy yë Hageo käjpxynyajxpë,

11ets tyuknipëjkë ets mëët ja Tios xyëëwkyëjxm, mëti'ipë maaytyääyëpën winë tyajtëwëty ja teetytyëjkëty wi'ix tnijawëtë ja ënä'ämën kutujkën:

12Ko tu'uk yë ja'ay tsu'utsy tmënëjkxëty winpity mëët yë wit ets ja wit tpaatëty ja tsajpkääky, ja tojkx, ja tsatym nyëë, ja on ëkë tukka'any: ¿Yë'ëkyëjxm ënäty wa'ats të wyi'imyë? Ets ja teetytyëjkëty y'ëtsoowtë ko ka'ap.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

13Ënät ja Hageo käjpxynyajxpë jyaak'ënany: Ets nyajtëëy näjyëtu'un: Mpëjktakmëty tu'uk yë ja'ay, mëti'ipë ëxëëk të wyi'imyën ko yë o'kpë të tony ets näjyëtu'un tonëty oytyiijëty mëti'ipë yam të yajnikäjpxyën: ¿Wä'än jëtää ëxëëk wyë'ëmëty mëti'ipë ënäty tyoomypyënë? Ënät ja teetytyëjkëty y'ëtsoowtë ko jëtu'un.

14Ënät ja Hageo y'ënäny: Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Ko nän timjëtu'un jyäty kyëpety ma ya'atë ja'ayëtyën, tëkokyë mëti'ipë tyuuntëpën ets mëti'ipë wyintsë'kën'ajtëpën aak ëxëëk yë'ë.

15Tyam jëtu'un mmaytyëty mtajtëty naamka'anëm xykyojtso'onta'aktë ja tsajptëjk,

16¿tiitën ko ijty jëtu'un mjatë mkëpätë? Ko ijty pën tninëjkx i'px tsim ja tsajpmok, je'eyë majk tsim tpaaty; ets ko ijty pën nyijkxy jam ma tsatym nyëë nyäxyën ets wëxtyikxy majk tu'ts tpëka'any, je'eyë ijty tpëky i'px tu'ts.

17Ëjts ojtsës nyajma'ta'ay mëët yë tëtsn tuu yë mpëjktä'äkyëty ets pya'amtëjkëtyääy, e miitsëty ka'apës xyjyä'ämyajtstë. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

18Tyam, ma y'i'px taxk anyën yë mëtaxtujk po'opë, tëë nyipëtë'ëkë yë ntsajptëjkës.

19Ëk'ixtë, tyam ka'ap y'ëmaaytya'aka'any jë'kxy pëky ma mjëën mtëjkëtyën. Ka'anëm tpaaty ma tsatym pyëti'ikyën ets higos, granadas ets olivë yajtuunk'atyën, ëjts yam miitsëty nkënu'kxta'ajantëp.

20Jä'ä xëëw ojts yë Tios jatëkok tmëkäjpxy yë Hageo,

21ets tuknipëjky t'ënëëmëty yë Zorobabel, ja Judá yajkutujkpën: Nyajyu'kxäämpyës yë tsajp ets naaxwiinyëtë;

22nyajkutëkoyäämpyës yë yajkutujkpëtëjk naaxwiinypë ets nyajkujijnaxa'anyës yë pyo'kxtaknëty; nyajma'atäämpyës yë pyujxn wintëkäämpëty mëti'ipë myëtsiptuuntëpën etsës nyajkënajxta'aja'any mëti'ipë jam ënyääytyëpën ets y'o'kta'atëty yë kyëwaayëty ets mëti'ipë këwaaytyuk'ënyääytyëpën; nitu'ukjaty aakyë'ë nëjkx kyupuxëtë yë myëkä'äxtëjkëty.

23Jä'ä xëëw, mijts Zorobabel, mëti'ipës ntuunpë'ajtypyën nëjkx nkuwa'any ets jëtu'un nëjkx ntimy myëët'aty tääjës nmëët'atyën yë nkë'ëjiitsës mëti'ipës winë noky ntuktsääpyën, jä'ä koos mijts kë'ëm të nwin'ixy. Ëjts Wintsën, mëti'ipë maaytyääyëpën winë, ëjts ënaanp.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Zacarías

Zacarías 1

1Ma mëtuktujk po'o y'änyën ja mëmäjtskjëmëjtpë, ma ja Darío yajkutukyën, jää ojts yë Tios tmëkäjpxy yë Zacarías käjpxynyajxpë, yë Berequías yë myaank, yë Idó y'ok'u'unk. Ets t'ënëmaay:

2-3Ëjts Wintsën, mëti'ipë maaytyääyëpën winë, mëkës ojts ntukjoot'anpëky yë m'ap m'okëty, paaty xy'ënëëmëty tyam yë naax kajpn, ko ëjts ënaanp: Wimpitë ma ëjtsën, etsës miitsëty niwinpittëty, Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

4Këtii jëtu'un m'ëtë'ëtstë tä ja m'ap m'okëtyën, mëti'ipë ojts ja nkäjpxynyajxpës jya'ënë'ëmxëtën ets t'ëxmatstëty ja y'ëxëëktu'un y'ëxëëk kajpxënëty ets ja y'ëxëëk winma'anyëty, yë'ëjëty ka'ap kyäjpxymyëtoowtë ets ka'ap kyäjpxyjyä'äykyujkëtyë. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

5E tyam, ¿maa ënät ja m'ap m'okëty? ¿wä'än jëtää yë käjpxynyajxpëtëjk xëmë jyuuky'atë?

6E yë n'ayukës ets n'ënä'ämënës, mëti'ipës ënäty të ntuknipëktën ja nkäjpxynyajxpëtëjkës, ojts pyaatëtë yë m'ap m'okëty. Yë'ëjëty ojtsës xynyiwinpitë ets ojts tja'akyukëtë ko paatyës ënäty o'ktëy të nyajjat të nyajkëpätë jä'ä ko jëtu'unëtën ënäty nyitëkëtë ja y'ëxëëktu'un y'ëxëëkkajpxënëty, ko ka'ap ënäty tii oy të tuntë.

7Ya'atë aaw ayuk ojts yë Wintsën xymyo'oyës, ëjts Zacarías, Berequías yë myaank, Idó yë y'ok'u'unk. Ma y'i'px taxk anyën yë mëmajktu'ukpë po'o, mëti'ipë tyijtëpën Sabat, ma mëtëkëëk jëmëjt yajkutukyën yë Darío.

8Kootsës nwinkumaay: Nwin'ijxyës tu'uk yë ja'ay, kwaay tyuk'ënyääpy. Jam joyjotm tyänë, ujtsjoty, jëtu'un yaj'ixy ja ujts xunpoxën ets jam ix'am kanaak kwaay nyatänëty, tam mëti'ipë tsaptsën, naje'eyë yëkën ets poopën.

9Etsës nyajtëëy: Wintsën, ¿pën ja'ay tääpëty mëti'ipë kwaay tyuk'u'unyääytyëpën? E tsajpjotmëtë kukäjpxy mëti'ipë ënäty jam mëët nmëtyä'äkyënës, xy'ëtsooyës: Tyam ntuk'ixëty pën yë'ëjëty.

10Ënät xy'ënëmaayës mëti'ipë xim yajpatëpën ujtsjotm: Yë'ë Wintsën të kyäxëtë ets tukjëtitëtëty yë naaxwiinyëtë.

11Ja ja'ayëty mëti'ipë ja kwaay tyuk'u'unyääytyëpën, mëti'ipë jam ujtsjotmëtyën, ënät t'ënëmaaytyë ja tsajpjotmëtë kukäjpxy: Tëës ntukjëtijtëtya'atë ja naaxwiinyëtë, jotkujk ja'ay yajpaatë ets ka'ap tiijotmay tmëët'atë.

12Ënät ja Wintsën ja tyäjpjotmëtë kukäjpxy y'ënäny: Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, tëkë'px majk jëmëjt tyam nyëjkxnë ma mijts xymyëtsipë'atyën yë Jerusalén kajpn ets tëkokyë yë Judá kajpn. ¿Jënaak jëmëjt jyaak naxa'any etsës xymyëët'atëty ja pa'ëyo'ow mnajts'ëyo'owën?

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

13Ënät ja Wintsën t'ëtsooy mëët tu'uk yë aaw ayuk oypyë mëti'ipë yajjotkujkëpën, ja tsajpjotmëtë kukäjpxy mëti'ipës ënäty xymyëmëtyakpën,

14ets ja tsajpjotmëtë kukäjpxy xytyuknipëjkyës ets nimëtya'akëtyës ja aaw ayuk: Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny, mëti'ipë maaytyääyëpën winë: Ëjts nëkooyës ntsojknë nja'awënë yë Jerusalén kajpn ets Sión kopk.

15Paatyës të ntukjoot'anpëky tääpë naax kajpn mëti'ipë ka'ap tii tmaytyën tajtën, mëti'ipë ojts ni'ikyë ja jotmay t'ixkukëtën maas ënäty ëjts të njoot'anpëkyën.

16E paaty n'ëna'anyës, ëjts Wintsën: Mpa'ëyoopyës ja Jerusalén kajpn, paatyës yam nyajkutukäämpy ets ja tsajptëjk ets ja naax kajpn jatëkok yajkoj o'oyëtya'atëty.

17Ojtsës näjyëtu'un ja tsajpjotmëtë kukäjpxy xy'ënëëmë: Nikajpx ya'atë aaw ayuk: Yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, jëtu'un y'ënä'äny: Ëjts nyajkutukäämpyës ets nnaax nkajpnës jyotkujkta'akëty jatëkok; njotmëkmo'ojäämpyës jatëkok yë Sión kajpn etsës nikajpxa'any ma ja naax kajpnën ko yë Jerusalén kajpn yë'ëjës jatëkok të nwin'ixy.

18Ojtsës näjyëtu'un jatëkok nkumaakojnëpë, yë'ëjës yë tsajpkaawaj taxk n'ijxyp.

19Ënätës nyajtëëy ja tsajpjotmëtë kukäjpxy wi'ix nyiwija'any tääpë taxkpë tsajpkaawaj, etsës xy'ëtsooy: Ya'atë tsajpkaawaj taxkpë xy'ixyën yë'ë nyikäjpxyp yë yajkutujkpëtëjk mëti'ipë ojts t'ëxwoptën ja Judá ja'ayëty, Israel ja'ayëty ets Jerusalén ja'ayëty ets tnajtswojpëtyë ma wiinkëtypë naax kajpnën.

20Ënät ja Wintsën näjyëtu'un xytyuk'ijxyës taxk ja ja'ayëty mëti'ipë pujxn'atsaaymyujktëpën.

21Etsës nyajtëëy ja tsajpjotmëtë kukäjpxy: Tyaapë ja'ayëty mëti'ipë pujxn atsaaymyujktëpën ¿tii të tnimintë? Etsës xy'ëtsooy: yë'ë të tmëmintë ets tpëjkëja'antë yë kyutujkën yë naax kajpn, mëti'ipë ëxëëk yë Judá ja'ayëty të tuntën, jëtu'un tä yë pujxn atsaaymyujkpë tjë'tuktën yë tsajpkaawaj.

Zacarías 2

1Ojts jatëkok nwinkuma'ayës. Tu'ukës yë ja'ay n'ixy yë'ë kyë'ëwits'ajtyp tejxyp mëti'ipë mëët yë ja'ay winë tkijpxyën.

2Täätsës të nyajtëy: ¿Maa mnëjkxy? Etsës të xy'ëtsoy: Yë'ëjës nëjkx yë Jerusalén kajpn nkijpxa'any ets yajnijawëty jënu'un myëjwiinëty ets y'ayenyëty.

3Ënätës të n'ixy tam nyijkxy ja tsajpjotmëtë kukäjpxy mëti'ipë ënäty mëët të nmëtyä'äkyënës ets të nyipëtsëmyë jam wiinkpë tsajpjotmëtë kukäjpxy

4ets të y'ënë'ëmxëty: Nëjkx pëyi'ikyë ënëëmë tääpë ja'ay mëti'ipë jam myënëjkxypyën yë tejpxy mëti'ipë winë yajtukijpxpën: Yë Jerusalén kajpn wintukaanp jatëkok mëët yë mayjyä'äy ets may jëyujk may tsyajpkaa, ka'ap nëjkx tjëkyepy wi'ix yajnapotsëtyën ja kajpn.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

5E yë Wintsën yë'ë ënaanp: Ëjts jëtu'un wa'anaanp kajpnnapotsën jëënmëëtpë ma Jerusalén kajpn pa'ajën ets kajpn itkujky nyaj'ita'anyës yë nmëj'ajt n'oyajtënës.

6-7Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Ëjts të n'ëwa'atsy ets miitsëty axit ako'owë mjatëty wiink naax wiink kajpn. E tyam jëtu'unës n'ëna'any: Käkpëtsëmtë jam ma ja naax kajpnën, jam anëkëxmtsow. Käkpëtsëmtë jam Babilonyë, ma myajpaatën tsumy matsy, miitsëty mëti'ipë ijty tsënaaytyëpën jam Sión. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

8-9Yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë tëëjës yë aaw ayuk xytyukmëkäxë ma ja naax kajpnën mëti'ipë ojts määtsëtën: Pënës yë nkajpn ëxaty tyuunpy, ëjts yë nwintsaa yajtsëtyujtyp, paaty tääpë naax kajpn kë'ëmës mëët ntsiptuna'any etsës nyajkutëkoyä'äny, ëxëëk nëjkx tyunyë mëti'ipë ënäty yaj'ëyoopy yajmëtuumpyën. Jëtu'un yë Wintsën yë myëj'ajt y'oyajtën tyajnikëxë'ëka'any ets xyjyä'äkyukëtëty ko yë'ëjës të xykyexy.

10Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Ëwtë ya'axtë akujk jotkujk, miitsëty Jerusalén ja'ayëty, jä'ä ko tëëjës nminy ets ntsëënëja'anyës ma miitsëtyën.

11Ko ënäty jëtu'un tyunyë jyätyë, may yë naax kajpn tnimina'any yë Wintsën. Ets Wintsën nëjkx y'ënä'äny: Tyaapë kajpnëty nän ëjts yë nkajpn. Ënätës nëjkx ntsëënë ma miitsëtyën. Jëtu'un nëjkx xywyinjawëtë ko yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë yë'ëjës të xykyexy.

12Nëjkxëp ja Wintsën jatëkok tjä'äpëky yë Judá kajpn ets nëjkx wa'ats tyajnaxy yë Jerusalén kajpn, mëti'ipë të twin'ixyën.

13Wä'än ni'ëmukë ja'ay t'ëmoonta'atë yë'ë wyintuuy, jä'ä ko yë'ë jam të tsyoony ma y'ijtaknën wa'atspë ets të xynyimi'inëmë yaa ëëts'ajtëmë.

Zacarías 3

1Ojtsës yë Wintsën wiinkpë kuma'ay xytyuk'ixy, yë'ëjës nwin'ijxyp yë Josué, mëti'ipë nyikopk'ajtypyën yë teetytyëjkëty, mëët tyänë Wintsën tsyajpjotmëtë kukäjpxy. Jam ma Josué pya'ajën, a'oytsyow, tam tyänë tu'uk tsajpjotmëtë kukäjpxy mëti'ipë je'eyë ni'ë'ënëpën.

2Ënät ja Tios ja kyukäjpxy të n'ënëëmë ja wiinkpë ja tsajpjotmëpë kukäjpxy mëti'ipë ni'ë'ënëpën: Ka'ap yë Wintsën mkupëkëtëty, wä'än m'ojyë jä'ä ko yë'ë tsyojkpy jya'ap yë Jerusalén kajpn. Tyaapë ja'ay jëtu'un yë'ë tä tu'uk yë jëënpajkën mëti'ipë të nyaamyajjuutyën jëënjoty.

3Josué janty ëxëëk ja wyit yaj'ixy, yë'ë jam myëtënääpy ma ja Wintsën ja kyukajpxpën.

4Ënät ja Tsajpjotmëtë kukäjpxy ojts tni'ënä'ämëy ets ja Josué yajtuknijääntu'utëty ja y'ëxëëkwit. Ets të t'ënëëmë ja Josué, ëk ix tyaapë jëtu'un xyjyä'äkyukëty ko mijts tëë yë mpoky myajtuknipëjktu'uty. Tyam yë'ë myajtukxoxaanp yë wit mëti'ipë mëxëëw'ixëpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

5Ojts ja tsajpjotmëtë kukäjpxy tni'ënä'ämë ets ja Josué yajtukupitëty tu'uk yë wa'ats wit. Ets jyänty yajtukupijty. Näyjyëtu'un ojts yajtukxoxy ja wya'atswit. E ja tsajpjotmëtë kukäjpxy tënääpy jam.

6Tääts ja tsajpjotmëtë kukäjpxy t'ënëmaay ja Josué:

7Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny mëti'ipë maaytyääyëpën winë: Jam mye'eyëty mnaxëty maas yë nnë'ë ntu'ujën ets patun mëti'ipë të ntuk'ëne'emyën. Ko jëtu'un xytyunëty mijts nëjkx xymyëwë'ëmy yë tuunk maas yë ntsajptëjkën. Ets mijts nëjkx xynyikopk'aty yë ntuunpëtëjkës, anklëstëjkëty.

8Mëtoow'it yajxon mijts Josué, mijts mniwintsën'ajtyp yë teetytyëjkëty ets wä'än tmëtowtë näjyëtu'un yë mmëku'uktëjkëty mëti'ipë näjyëtu'un teety'ajtëpën, jä'ä ko miitsëty jëtu'un mnaxtë tä tu'uk ijxpätën mëti'ipë yajktëpën yë käjpxynyajxpëtëjkëty: Ëjts nyajminäämpyës yë ntuunpë, mëti'ipë jëtu'un tä Kepyji'tskën.

9Ëjts tëëjës yë Josué ntukwinkukonë tu'uk yë mëjtsaa mëti'ipë wëxtujk yë pya'ajën, jamtsës nkëxja'aja'any tu'uk yë winma'any. Ets tu'kxëëyë nëjkx yë naax kajpn njo'tsta'ayës yë nyëë pyoky.

10Ko ënäty jëtu'un ja xëëw po'o tukja'ty, jotkujk nëjkx mjuuky'atë nixim niyam, ka'ap tiitsip y'ita'any ets nëjkx xytyukxoonta'aktë ja mtsatymkyamëty ets m'higuerë kamëty. Ëjts Wintsën, mëti'ipë maaytyääyëpën winë, ëjts ënaanp.

Zacarías 4

1Ënät jatëkok ja tsajpjotmëtë kukäjpxy xynyimiinyës, mëti'ipës mëët nmëtyä'äkyën etsës xyujxy tä ja'ay ma'ayjoty yajyuxyën. Ets xyajtëëyës:

2¿Tii m'ijxyp? Ets n'ëtsooyës: Yë'ëjës n'ijxyp yë jëëntooytyakn mëti'ipë oytyunyën mëët yë pu'ts pujxn, tam tmëëtëty nëkëjxy ma yaj'atämën yë olivë on. Jam këjxm wëxtujk jam tmëët'aty yë kutë'kxn, jam jyä'ty ja on ma wëxtujk tmëëtëtyën ja nyitu'u.

3Jän ma jëëntooytyaknën mäjtsk yë olivë kepy yajpaaty, tu'uk a'oytsyow ets tu'uk anajnytsyow.

4Ënätës nyajtëëy ja tsajpjotmëtë kukäjpxy mëti'ipës ënäty mëët nmëtyä'äkyën: ¿wi'ix tääpë nyiwija'any?

5Tääts ja tsajpjotmëtë kukäjpxy xy'ëtsooyës: ¿Ti këtiijën xynyijawë tii tyijpyënë? Täätsës n'ëtsooy: Ka'apës nijawë.

6Ets y'ënäny: Jëtu'un ja Wintsën t'ënëmaay ja Zorobabel: Ka'ap yë'ëkyëjxmëty ko may jyääjëty yë tsiptuunpëtëjk ëkë ko ja'ay jyotmëkëty, yë'ë tuunp ëjts yë nmëjaaw nmëk'ajtën, jëtu'un y'ënä'äny yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

7¿Mpën mijts mëjkopk? Joyjyot mkawinpita'any Zorobabel wyintuuy. Yë'ë yajpëtsëmäämpy ja mëjtsaa mëti'ipë myëtënääpyën ja je'emtyajtën ets ja ja'ay mëk yujk'ëna'antë: Ix janty'oy kyëxë'ëky. Oy yaj'ijxy.

8Ënät ja Wintsën wiinkpë ja aaw ayuk xymyooyës:

9Yë Zorobabel yë'ë të tyajtso'ontä'äky ya'atë tuunk ma ja tsajptëjk kyojyën ets nän yë'ë nëjkx tyajwintu'upëky. Jëtu'un xynyijawëtëty ko yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë yë'ëjës të xykyexy.

10Ja ja'ayëty mëti'ipë ka'ap të tmëjpëjkta'aktën ko wäänaty ja tuunk të tyu'uye'ey, nëjkxëp ok tukxoonta'aktë ko ënäty ja Zorobabel tyajjëjpëtsëmy ja tuunk. Ënät ja tsajpjotmëtë kukäjpxy xyjyaak ënëmaayës: Ya'atë wëxtujkpë kutë'kxn yë'ë Wintsën yë wyiin jyëjp mëti'ipë tyukjëtijtëtyëpën yë naaxwiinyëtë.

11Ënätës näjyëtu'un të nyajtëy: ¿Tiitën jyanikäjpxyp tääpë mäjtskpë olivë kepy, mëti'ipë pya'atënaaytyëpën yë jëëntooytyakn?

12Ojtsës näjyëtu'un nyajtëy: ¿Tiitën jyanikäjpxyp tääpë mäjtskpë olivë xe'enty mëti'ipë jam këxajpën ma on yë nyitu'ujën jampë ma kutë'kxnën?

13Tääts ja tsajpjotmëtë kukäjpxy të xy'ëtsoyës: ¿Ti këtii xynyijawë wi'ix nyiwijyënë? Ënätës n'ëtsooy ko ka'ap.

14Ets xy'ënëmaayës: Yë'ë nyikäjpxyp, ko nimäjtsk mëti'ipë të yajkënu'kxtën ets Wintsën tmëtuntëty naaxwiinyëtë apëtsëmy.

Zacarías 5

1Ojtsës jatëkok nwinkumaakojnëpë, yë'ëjës nwin'ijx tu'uk yë noky axaatsy, pojëtijtp.

2Ënät ja tsajpjotmëtë kukäjpxy xyajtëëyës: ¿Tii m'ijxyp? Ets n'ëtsooyës: Noky axaatsyës n'ijxyp, pojëtitp; i'px kë'ënux yenyëty ets majk kë'ënux myëjwiinëty.

3Ënät xy'ënëmaayës: Yë'ë mäjtsk it miimp kuja'ay yë pojkën. Tu'kpa'a tnikäjpxy ko ka'ap jëtu'unyë nyinaxa'any nyëë pyoky mëti'ipë nëkoo je'eyë Tios tyukajpxpejtypyën ets tu'kpa'a tnikäjpxy ko yajtëytyuna'any mëti'ipë toonp mä'tspën.

4Yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë jëtu'un y'ënä'äny: Jamës ya'atë pojkën nyajkëta'aka'any mëti'ipë miinpën kuja'ay ma ja'ayën mëti'ipë toonp mä'tspën ets mëti'ipë nëkoo je'eyë wyäämpyën yë nxëëwës ëëwpäjn kajpxpäjn. Ets ya'atë pojkën ënätnëm jyëwa'aka'any ko ënäty tëë kyëjxta'ay mya'ta'ay ja tëjkwitsë ets ja tsaa.

5Ënät jatëkok pyëtsiimy ja tsajpjotmëtë kukäjpxy mëti'ipës mëët nmëtyä'äkyën etsës xy'ënëmaay: Yajxon xy'ixëty mëti'ipë tyam pëtsëmaanpën.

6Etsës nyajtëëy: ¿Tii yë'ë? Tääts të xy'ëtsoyës: Kijpxën yë'ë. Yë'ë yajtukijpxaanp yë nyëë pyokyëty yë ja'ayëty mëti'ipë kajpnjoty tsënaaytyëpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

7Ja kijpxën yë'ë mëët nyijupyëty yë yu'unk pujxn. Ënät yajyujktëëy ja ajup, e jap apëjkënjoty yë'ë jap ënyääpy tu'uk yë to'oxytyëjk.

8Ënät xy'ënëmaayës ja tsajpjotmëtë kukäjpxy: tääpë to'oxytyëjk yaj'ixyën, ëxëëkajtën yë'ë. Ënät jatëkok jap tkutijëy ma ja apëjkënën ets tyaj'ëtujky.

9Ix jatëkok ets të n'ijxyës mäjtsk ja to'oxytyëjk. Aaktam yë kyäknëty, jëtu'unyë pyojëtitë. Jëtu'un kyäkn yaj'ixtë wojnykyäknën ets tam twijts'itë ja kijpxën pojjoty.

10Ënät nyajtëëyës ja tsajpjotmëtë kukäjpxy, mëti'ipës ënäty mëët nmëtyä'äkyën: ¿Maaxën tääpë kijpxën tmënëjkxtë?

11Ets xy'ëtsooyës: Jam Babilonyë nyëjkxtë ets jam tkojanëtë tu'uk yë nyitsajp tëjk. Ko ënäty ja nyitsajp tëjk tkoj'apaatëtë, tääts jap tpëjkta'aka'antë ma ënäty të yajnipotsën.

Zacarías 6

Ojtsës jatëkok nwinkumaakojnëpë: Täxkës nwin'ixy pyëtsëmtë yë pujxnwintëkäämpë mëti'ipë ja'ay myëtsiptuuntëpën, jam ma tu'uk yë mëj kopkën aak tsuxkpujxnëmpë yaj'ixyën.

2Tu'uk ja pujxnwintëkäämpë yë'ë pajëtujtëp yë tsapts kwaay; ja mëmäjtskpë yë'ë pajëtujtëp yë yëk kwaay;

3ja mëtëkëëkpë yë'ë pajëtujtëp yë poop kwaay; e ja mëmajktaxkpë yë'ë pajëtujtëp yë kwaay mëti'ipë poopkatsën.

4Ënätës nyajtëëy ja tsajpjotmëtë kukäjpxy mëti'ipës mëët nmëtyä'äkyën: Wintsën, ¿tiitën ya'atë jyatijäämpy?

5Ënät ja tsajpjotmëtë kukäjpxy xy'ëtsooyës: Tyaapë yë'ë mëti'ipë taxkpëky tsoonaanpën Wintsën wyintum ets t'aye'eya'antë yë naaxwiinyëtë.

6Yë pujxnwintëkäämpë mëti'ipë yëk kwaay pajëtujtëpën, jamtsow anëkëxmtsow nyijkxy; yë pujxnwintëkäämpë mëti'ipë poop kwaay pajëtujtëpën, jam nyijkxy xëëwkëtä'äkytsyow; e ja pujxnwintëkäämpë mëti'ipë pajëtujtëpën ja kwaay mëti'ipë poopkatsën, jamtsow nyijkxy ëpa'tkë'ëmtsow.

7Ënät tsyo'ontë ja këwaayëty mëti'ipë moxkeetsyëtyën, yë'ë tyukjëtitëjantëp ja naaxwiinyëtë. Tääts ja tsajpjotmëtë kukäjpxy y'ënëmaayëtë: Nëjkx aye'eytya'atë yë naaxwiinyëtë. Jëtu'un tuuntë.

8Ok ja tsajpjotmëtë kukäjpxy ojts xymyëkäjpxyës ets mëk xy'ënëmaayës: Ix ja mëti'ipë të nyëjkxtën ma ja naax kajpnën anëkëjxytsyowpë yajpaatën tëë ja Wintsën ja jyoot'an tyajxä'ämëtë.

9Ojts ja Wintsën ja ayuk xytyuknikexyës ets xy'ënëmaayës:

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

10Mijts yajmuk yë ayajk ako'onën ma ja'ayëtyën mëti'ipë të tsyoontën jam Babilonyë ma ënäty tsumy matsy yajpaatën: Yë'ë yaj'antijtëp yë Heldai, Tobías ets Jedaías. Näy jä'ä xëëw jam mnëjkxëty ma Josías yë tyëjkën, yë Sofonías yë myaank.

11Myajkojëp tu'uk yë kujän, yë'ë myajtunëp ja pu'ts pujxn ets ja poop pujxn mëti'ipë ënäty të xyajmukyën ets nëjkx xytyukkujeny ja teety Josué, yë Josadac yë myaank.

12Ets xy'ënëëmëty: Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny mëti'ipë maaytyääyëpën winë: Ko ja ja'ay mëti'ipë txëëwajtpën Kepyji'tsk, jam myuxa'any ma tyiktsën ets tkoja'any ja Wintsën ja Tsyajp tëjk.

13Y'akojëjäämpy ja Wintsën ja Tsyajp tëjk ets nëjkx ja kuma'ayën t'ëxajë jëtu'un tä tu'uk yë yajkutujkpë yajkumayën. Ets nëjkx nyaaxweetsy ma kyutujktaknën, e jam pë'am jam nëjkx nyaaxweetsy ja teety ets oy nëjkx nyeyaj'itëtë ets ka'ap tiitsip tmëët'ata'antë.

14Ja kujän ijxpäjtën nëjkx wyi'imy jap tsajptëkoty, mëti'ipë nëjkx yajtukja'amyätstën yë Hedai, Tobías, Jedaías ets Josías, yë Sofonías yë y'ëna'k.

15Nëjkxëp yë ja'ay muum jëkäm tsyoontë mëti'ipë nëjkx tyuntën ma ënäty ja Wintsën ja tyëjk yajkoj'oyën; jëtu'un xynyijawëtëty ko yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë yë'ëjës të xykyexy. Ya'atë tunan jatanëp ko ënäty miitsëty xymyëtowtë ets xypyatuntë ja Wintsën ijxtëm të y'ënä'änyën.

Zacarías 7

1Ma tyaxk anyën yë mëtaxtujk po'opë, ma ënäty mëmajktaxk jëmëjt yajkutukyën yë Darío, jää ojts yë Wintsën tmëkäjpxy yë Zacarías käjpxynyajxpë.

2Jä'ä xëëw ënäty yë Betel ja'ayëty të tkäxtë yë Sarézer ets Réguem-mélec, mëët yë jyä'äy ets t'amëtowa'antë yë Wintsën yë pyutëjkën

3ets tyajtëwa'antë yë käjpxynyajxpëtëjkëty ets teetytyëjkëty mëti'ipë ënäty jap tsajptëkoty tuuntëpën, ma ja Wintsën yajpaatyën mëti'ipë maaytyääyëpën winë: ¿Kopkpëky jëtää ëëtsëty je'eyëm n'ayuu'atëty ko myëkoxk po'opätëty jajëmëjt, ijxtëm ëëtsëty xëmë ntuntënë?

4Ënät ja Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë ojts xymyëkäjpxyës ets xy'ënëmaayës:

5Ënëmaaytya'a yë ja'ay mëti'ipë yajpatëpën ma naax kajpnën ets teetytyëjkëty: Miitsëty m'ayuu'ajtëp ets mmoontëp mtujktëp xëmë ko myëkoxk po'opety tu'ukpë jëmëjt ets ko wyëxtujk po'opety, tëëyëp jëtu'unpë xyajtso'onta'aktë, tëkë'px majk yë jëmëjt, je'eyëp ko ka'ap yë'ëkyëjxmëty m'ayuu'atë ets mmontë mtuktë koos xymyëjjawëtë,

6miitsëty yë'ëkyëjxm jëtu'unpë xytyuntë jä'ä ko mku'uxëtë mjotkëta'akëtë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

7¿Këtii näjyëtu'un yë Tios ojts yë y'aaw y'ayuk t'ëk kajpxpë mëët yë kyäjpxynyajxpëtëjkëty tëëyëpë jyuuky'atën, ma ënäty ja Jerusalén kajpn jotkujk yajpaatyën ets ma ënäty ja wiinkëtypë ja naax kajpn jotkujk yajpaatën ets Négueb y'itjot ets tu'kë'ëyë tampë joyjotmën?

8Ënät ja Wintsën ojts ja Zacarías käjpxynyajxpë tmëkäjpxy ets t'ënëmaay:

9Ya'atës yam ni'ënä'ämëp: Ko miitsëty mëtëy winë xynyipaye'eytyëty ets oy mja'ay'atëty, mëët'atëp yë pa'ëyo'owën najts'ëyo'owën nixim niyam.

10Këtii o'ktëy xytyunëty yë ku'ookytyo'oxy, yë ku'ooky u'unk, yë jaaypyaat jaaypyo'kxy ets ëyoopëja'ay. Këtii yë'ë xymyëmay xymyëtajtëty wi'ix o'ktëy mnätyunëtëty nixim niyam.

11E yë naax kajpn kyäjpxyjyä'äykyujkëy, uum nat nyäpyëjktakë ets wiinktsow nyajts'ijxëtyë.

12Juun ja y'aaw jyot tpëjktaktë tä juuntsaajën ets ka'ap tmëtoowkujkëtyë wi'ix ja ijxpëjkën jya'ëna'anyën ets wi'ix ja tyiyajtën jyaminyën, mëti'ipë ojts tjakajpxnaxtën ja käjpxynyajxpëtëjkëty mëët ja myëjaaw myëk'ajtën ja Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë. Paatykyëjxm ja Wintsën mëk jyoot'anpëjky,

13ets y'ënäny: Jëtu'un ijxtëm yë'ëjëtyën ka'ap xymyëtoow'ijtës koos ojts njamëkajpxtë, näjyëtu'unës ëjts ka'apës nmëtoow'ita'any koos ënäty xyjyamëkajpxtë.

14Paatyës nyaj'aye'eywya'kxtaaytyë, tä jeexyë pyojwa'kxtën mëët yë pojxujtyk, xiitsow yaatsow ma ja naax kajpnëtyën mëti'ipë ënäty ka'ap t'ixy'atën ets ja nyaax kyajpnëty aanë'ëk tëëtsë'ëk y'awinpijty, ni pën jam kyatsëënëjany. Janty oy ënäty tääpë kajpn të yajpaaty e yë'ëjëty mon tuk tyaj'awinpijtë.

Zacarías 8

1Yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, jëtu'unës të xy'ënëëmë:

2Yë'ëjës ya'atë aaw ayuk nikäjpxyp, ëjts Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, jëtu'unës n'ëna'any: Äjkëpës, mëj këjääjës ni'akë'aty yë Sión kajpn, nëkooyës n'äjkënë.

3Wimpitaanpës jam Jerusalén, etsës jam ntsëënëja'any. Ënät nëjkx yë Jerusalén kajpn yajtijy kajpn mëti'ipë wyintsë'këpën ja Tios, e ja kopk mëti'ipë jyä'ä'ajtypyën ja Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, jä'ä nëjkx txëëwaty wa'ats kopk.

4Nëjkxëp ja mëjja'aytyëjk ye'etyëjkpë to'oxytyëjkpë jatëkok pyo'kxtë pyëktë jam kajpnjotm ma Jerusalén kajpnën, nitu'ukatsy aaktam ja tyajkëty jä'ä ko tëë myëj ja'ayënëtë.

5Nëjkxëp ja pi'k ëna'këty y'ëyë'ëktë kyëyätë kajpnjoty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

6Jä'ä xëëw tsip yë ja'ay t'ixtëty mëti'ipë ënäty të jyaakwë'ëmtën maas yë nnaax nkajpnën; e ëjts ka'apës tsip n'ixa'any. Ëjts Wintsën, mëti'ipë maaytyääyëpën winë, ëjts ënaanp:

7Nyaj'ëwaatsëpëtsëmäämpyës yë nnaax nkajpn ma ënäty yajpaatën tsumy matsy jamtsow ma xëëw pyëtsimyën ets jamtsow ma xëëw kyëtä'äkyën,

8etsës nyajmina'any jam Jerusalén ets jam tsyëënëty. Yë'ë nëjkx nkajpn'atës etsës nëjkx xyTyios'atë, mëti'ipë xëmë mëët'atanëtëpën ets mëti'ipë tëyajtënpë tii nyipaye'epyën.

9Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny mëti'ipë maaytyääyëpën winë: Jotmëk näjyawëtë, jä'ä ko miitsëty tëë xymyëtowtë wi'ix kyajpxtë myëtya'aktën ja käjpxynyajxpëtëjkëty, maju'unëm tsyo'ontä'äkyën ja tuunk ma yajkoj'oyën ja tsajptëjk, mëti'ipë yë Wintsën, mëti'ipë maaytyääyëpën tsyajptëjk'ajtypyën.

10Jä'ä ko tëëyëp ka'ap ijty yajmëjuytyë yë ja'ayëty ets jëyujkëty. Ets mëtsip nän ka'ap të y'ity tyajjotkujk'atë yë naax kajpn; tëëjës n'ëwa'atsy ets nixim niyam ja'ay nyämyëtsip'atëtëty.

11E tyam, mëti'ipë të jyaakwë'ëmtën ma naax kajpnën, ka'apës o'ktëy n'ëktunanëtë jëtu'un tä të y'ityën. Ëjts Wintsën, mëti'ipë maaytyääyëpën winë, ëjts ënaanp.

12Jä'ä ko yajpaataanp ja jotkujk'ajtën ma yë'ëjëtyën. Nëjkxëp tyëëm'aty ja tsatym; nëjkxëp y'ity wyintëy winë kamwinm; ets nëjkxëp myaaniky. Ets nmooytya'aja'antës ya'atë naax kam ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty të jyaakwë'ëmtën.

13Jëtu'un tä ojts miitsëty Judá ja'ayëty ets Israel ja'ayëty akäjpxy m'itën wiink naax wiink kajpn ko pën yajpoky, tyam jëtu'un miitsëty nyajtso'oka'antë ets akäjpxy m'ita'antë ko ënäty pën yajkënu'kxy. Këtii mtsë'ëkëtë. Jotmëk näpyëjkta'akëtë.

14Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny mëti'ipë maaytyääyëpën winë: Ëjts tëëjës ënäty ntuknipëjktaakë koos ntëytyuna'antë yë m'ap m'okëty mëët koos xyajjoot'anpëjktë ets jekyës ojts jëtu'unpë winma'any nmëët'aty.

15E tyam, tëëjës ntuknipëjktaakë ko yë Jerusalén ja'ayëty ets Judá ja'ayëty mpa'ëyowa'antës, paaty miitsëty këtii mtsë'ëkëtëty.

16Ya'atë mëpaat xëmë xytyuntë: Mëtëy winë xynyikajpx xynyimëtya'aktëty ma miitsëtyën nixim niyam, mëtëy tii xynyipaye'eytyëty ets yë'ë xëmë mmaytyëp mtajtëp yë oyajtën jotkujk'ajtën miitsëty yajkutujkpëtëjkëty;

17këtii ëxëëk mnäytyun mnäy'ënë'ëmxëtëty nixim niyam ets këtii nëkoo Tios je'eyë ëëwpäjn kajpxpäjn xywya'antëty. Jä'ä ko ëxëëkës yë jëtu'unpë n'ixy. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

18Ënät ja Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë ojts xymyëkäjpxyës, etsës xy'ënëmaay:

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

19Ko ja ayuu'ajtën y'itëty ma ja mëmajktaxk po'opën, mëmëkoxk po'opën, mëwëxtujk po'opën ets ja mëmajkpo'opë, jä'ä nëjkx y'awinpity tu'uk xoontakën, tu'uk yë xëëw ma y'itëtyën ja jotkujk'ajtën ets xyi'iktëty y'ëwë'ëktëty ja Judá ja'ayëty. Miitsëty yë'ë mtsoktëp mjawëtëp yë mëtëypyë ets jotkujk'ajtën.

20Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny mëti'ipë maaytyääyëpën winë: Jaakminaanp yë ja'ayëty mëti'ipë wiink naax wiink kajpn tsoonantëpën.

21Nëjkx ja naax kajpn ja jyiiky myëku'uk tniye'eyë ets nëjkx t'ënëëmë: Ja'am yë Wintsën n'ixta'ayëmë yë pyutëjkën ets xykyënu'kxmëty. Ets nëjkx myëku'uktëjk y'ëtsowtë, nän nëjkxantëp ëëtsëty.

22E nëjkxëp ja ja'ay may myintë ma Jerusalén kajpnën, yë'ë y'amëtowantëp yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë ets kyënu'kxëtëty.

23Jä'ä xëëw, majk nëjkx yë jaaypyo'kxyjyä'äy tmatsy wyitkëjxy yë jutië ja'ay ets t'ënëëmëja'antë: Jamës nëjkxa'antë ma miitsëtyën, jä'ä ko tëëjës nnijawëtë ko tam yë Tios yajpaaty ma miitsëtyën.

Zacarías 9

1Ya'atë ojts tkäjpxy yë Wintsën, yë'ë yajtuknikäjxtë ja aaw ayuk yë Hadrac kajpn ets naax kajpnëty mëti'ipë yë Damasco nyitënääpyën: Yë naax kajpnëty mëti'ipë yë Sirië nyitënääpyën yë'ë yë Wintsën kyajpn niwäämpy, jëtu'un tä yë Israel kajpnën.

2Näyjyëtu'un yë Hamat kajpn, mëti'ipë mëët nyäpyaatëtën, yë Tirë kajpn ets Sidón kajpn mëët tu'kë'ëyë mëti'ipë tyukjuuky'ajtëpën ets wyinma'any'ajtëpën.

3Tirë tëë tkojy yë naax kajpn ta'tspëkpyë ets mëti'ipë këwent'aty ijtpën, tëë tnipëjkpety yë pu'ts pujxn ets poop pujxn tä ja'ay mo'onts tnijä'ppetyën.

4Je'eyëp ko pëjkëjanëyëp yë Wintsën tu'kë'ëyë ets nëjkx nëëkuko'owta'ay ja wyit myeeny ets tno'ktëkoyä'äny ja naax kajpn.

5Ko ënäty ja Ascalón kajpn jëtu'unpë t'ixy, nëjkxëp yë tsë'ëkë tyuktëkëty. Ëxëëk y'ëyowa'any yë Gaza kajpn, mëti'ipë ënäty ja Ecrón kajpn jyëjp'ijxypyën jëtu'unyë nëjkx tyëkooytyä'äy. Yë Gaza kajpn tukwa'ats nëjkx wyi'imy ets Ascalón kajpn tukwa'ats nëjkx y'awinpity, ni pën jam kyatsëënëja'any.

6Jam Asdod xëpiny nëjkx ja'ay jam tsyëënëtë, këtiipë yë filistejë ja'ayëty nyämyëjawëtëty.

7Ntuk'awo'ontu'utäämpyës ja tsu'utsy ne'pnymyëëtpë ets tyëtsjoty nëjkx nwo'onpëtsëëmës ja jë'kxy mëti'ipë mëpaat ka'ap yajjë'kxyën. Je'eyëp ko nëjkxëp jam yë ja'ay yajpaatë mëti'ipës oy xymyëtuntëpën ets nëjkx jyuuky'atë mëët yë Judá ja'ayëty; yë Ecrón ja'ayëty jëtu'un nëjkx jyuuky'atë tä Jebús ja'ayëtyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

[8]E ëjts a'ijxp jëjp'ijxp nyajpaata'anyës ets nkuwa'ana'anyës mëti'ipës njä'ä'ajtypyën, ka'apës yaa pën nyajnaxa'any. Yë ja'ay mëti'ipë tëytyunaanpën ka'ap nëjkx y'ëktëytyuunë, jä'ä ko ëjts nkëwent'atanëpës yë nja'aynyë.

[9]Xoonta'ak mëjwiin këjää mijts Sión kajpn. Akujk jotkujk m'ëwëty mya'axëty, mijts Jerusalén kajpn. Jä'ä ko tää mniminyë mëti'ipë mkutujkpë'atäämpyën, oypyë jyä'äy'ätyën ets mëti'ipë xëmë mëtakpën; je'eyëp ko yu'unk naxym myiny, krukts tyuk'ënyääpy, kyërukts këjxy myiny, yë'ë krukts mëti'ipë nän krukts të yajmëxu'unk'atyën.

[10]Yë'ë yajkutëkoyäämpy yë Efraín yë pyujxnwintëkäämpë, yë kyëwaay yë Jerusalén kajpn ets ti'pxn mëti'ipë myëtsiptuuntëpën. Yë'ë nyikajpxäämpy ja jotkujk'ajtën ma tu'kë'ëyë ja naax kajpnën ets yajkutuka'any naaxwiinyëtë apëtsëmy, tyimtso'ontä'äky jam Éufrates ets tyimja'ty ma naaxwiinyëtë jyëjpkëxyën.

[11]Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Jerusalén, mëët ja käjpxytyu'unën mëti'ipë ja ne'pny myë'ijtypyën, njuutäämpyës jap nëëjutjoty yë ja'ayëty mëti'ipë jap tsumy matsy ijtëpën.

[12]Miitsëty jënu'un tsumy matsy myajpaatën, mëti'ipë ka'ap të xyjyä'äytyëkoytyën ja jotkujk'ajtën, winpitë jatëkok jam ma ja kajpnën mëti'ipë ta'tspëky ets këwent'atyën yajpatpën. Jëtu'un miits n'ënëëmëtë ko mäjtsk'oknipety nmo'oja'antë yë kënu'kxën ko të m'ëyowtë.

[13]Tëës yë nti'pxn nwo'onë'ëky, yë'ëjës yë Judá kajpn ntijpy, ets tëëjës ntuknikäpy yë nyiku'umën, yë'ëjës yë Efraín ntijpy. E mijts Sión, jëtu'un mpëjkta'aka'any tä tu'uk yë tëypyujxnën ets ntuknipëka'anyës yë m'u'unk ëna'k ets tnipëtë'ëktëty yë Grecië ja'ayëty.

[14]Yë Tios yë'ë nänyikëxë'ëkanëp ma nyaax kyajpnën; jëtu'un ti'pxë'ëka'any yë tyi'pxn wëtsukën. Tios mëti'ipë Wintsën'ajtpën yë'ë tyukxu'uxäämpy yë xyuxn ets mëët yë mëkpoj tyu'uye'eyä'äny mëti'ipë ëpa'tkë'ëytsyow tso'onpën.

[15]Yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë yë'ë kyuwa'anäämpy mëti'ipë jyä'ä'ajtypyën ets yë'ëjëty jëtu'unyë t'atääna'an tuktääna'antë yë tsaa mëti'ipë jayajtuka'tstëpën ets myëtsip ëxëëk tuna'antë; y'uukanëtëp yë myëtsip yë jyot nye'pnyëty tä yë tsatsymnyëëjën, jëtu'un tä muum tsimjoty yaj'atämën yë ne'pny; jëtu'un tä jam yajkëxtemyën yë ne'pny ma wintsë'këntyakn yë wyajën.

[16]Jä'ä xëëw jëtu'un nëjkx yë Wintsën tyajtso'oky yë nyaax kyajpn tä yë ja'ay tyajtso'okyën yë kyupixyny mëti'ipë kupixyny këwent'ajtpën ets nëjkx jëtu'un tä tsaajën oypyë y'atë'kx y'ajajtë ma kyë'ëm naax kyë'ëmkajpnëtyën.

[17]Janty oy janty tsuj nëjkx yaj'ixy yë naax kajpn. Tam'ataanp may yë tsajpmok ets tsatym nyëë; yë n'u'unk'ajt n'ëna'k'ajtëm ye'etyëjkpë to'oxytyëjkpë, oy tsuj nëjkx yääktë pyätë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Zacarías 10

[1]Amëtowtë yë Wintsën ets tyajtu'ujëty xëkopkjoty, yë Wintsën mëti'ipë yajëtsujkpyën nëjkxëp tkexy yë nëë tuu mëjwiin këjää ets tmo'oja'any yë aay ujts oypyënëty jam kamjotm tu'ujotm.

[2]Tä yë ja'ay mëti'ipë ënantëpën ko tëë yë awinax myëkajpxëtë nëkoopë yë'ëjëty nëkoopë wyin'ëëntë, ka'ap myëtëyëty y'ëna'antë yë najtsja'apëtëjkëty ko winë t'ixtë. Ko tii t'akajpxtë nëkoopë je'eyë wyinkuma'atë, yë y'aaw y'ayukëty ka'ap tii jotkujk'ajtën tyäky. Paaty yë naax kajpn jëtu'un yajpaaty tä tu'uk yë kupixynyën ka'apë wyinye'epyën ets o'ktëy jyäty kyëpety mëët ko ka'ap pën tmëët'aty mëti'ipë tu'uwinwowëtëpën.

[3]Paaty yë Wintsën y'ënä'äny: Tëës ntukjoot'anpëky yë kupixyny këwent'ajtpë, ntukumëtowantëpës yam yë ja'ayëty yë nyëë pyokyëty mëti'ipë tyu'uwinwoowtëpën yë nnaax nkajpnës. Yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, mëti'ipë kyëwent'ajtypyën yë kyupixyny, yë Judá yë y'u'unk y'ok, yë'ë yaj'awinpitäämpy tä tu'uk mëk kwaayën mëti'ipë tsiptuunpën.

[4]Jam pyëtsëma'any ja tsaa mëti'ipë potsy myëtänëjäämpyën. Ja Kepy kyupë mëti'ipë ja wit tëjk nyikupë'atäämpyën ets ja ti'pxn mëti'ipë yajmëtsiptunäämpën. Jam pyëtsëma'any tu'kë'ëyë ja ja'ayëty mëti'ipë yaj'ëwaatsëpëtsëëmtëpën.

[5]Jëtu'un nëjkx nyaxtë tä yë tsiptuunpëtëjkëtyën mëti'ipë mo'onts y'atä'än tyuktä'äntëpën tu'ujoty; tsiptunantëp yë'ëjëty jä'ä ko Wintsën mëët yajpaatë ets tsëtyu'unmëët tyajwë'ëma'antë ja këwaaytyuk'u'unyääpyëty.

[6]Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Ëjts nmëjaaw mo'ojäämpy yë Judá ja'ayëty ets nyajtso'oka'antës yë José y'u'unk y'okëty. Nwoownëjkxäämpyës jatëkok ma nyaax kyajpnëtyën, jä'ä ko npa'ëyoowtëpës yë'ëjëty. Jëtu'unës jatëkok nyaj'ita'antë tä jeexyë ka'ap nijëna'a të ntukjoot'anpëktënës, jä'ä ko ëjts Wintsën mëti'ipë Tios'ajtpën, nmëtoow'ijtypyës wi'ixës pën xymyëkäjpxyën.

[7]Yë Efraín jëtu'un tä tsiptuunpën nyaxa'any. Jotkujk yë jyot wyinma'any tjawëja'any tä jeexyë tsatym nyëë t'uukyën ets ko ënäty ja y'u'unk y'ëna'k y'ixyë tääts näjyëtu'un jotkujk yajpaata'antë. Jotkujk yë jyot wyinma'any tjawëja'antë jä'ä ko yë Wintsën tsyokyë jyawëty.

[8]Nëjkxëpës nyaxtsowtë ets nyajtu'ukmuka'antës, jä'ä ko ëjtsës të nyajtso'oktë. Nimay nëjkx y'itë tä ijty tëëyëpën.

[9]Ojtsës nyajye'eywya'kxtë ma wiinkëtypë naax kajpnën, je'eyëp ko oy ënäty muum jëkäm yajpaatë, nëjkxëpës xyjyä'ämyätstë ets nëjkx wyimpitë jatëkok mëët yë y'u'unk y'ëna'këty ma nyaax kyajpnëtyën.

[10]Nëjkxëpës jap Egiptë, jam Asiria nyajtsoontë ets nëjkx jam Galaad ets Líbano nyajnëjkxtës; yajxon nëjkx nyimayëtë, ka'ap ja it naaxwiinyëtë nyipaatëja'any mëët yë'ëjëty.

Biblia en Mixe de Quetzaltepec, Oaxaca, México
Active Translation in Process
© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

11Nëjkxëp tuknaxtë yë Egiptë juukymyejy, ko ënäty ja nëë o'pky n'apëjktukyës. Nyajtë'ëtsäämpyës yë Nilë nëë këkpaat; nyajma'atäämpyës tëkokyë mëti'ipë yë Asiria ja'ayëty nätyukmëjja'awëtëpën ets nyajkutëkooytya'aja'anyës yë Egiptë kyutujkën.

12Ëjts nëjkx nmo'otë yë jot mëjaaw ets tyu'uye'eytyëty mëët yë nxëëwës, ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

Zacarías 11

1Yaj'ëwa'ats yë mtëjk'aaw mijts Líbano ets jëën tyajtooytya'ajëty yë m'ajë kepy.

2Mijts tsiin kepy, jë'ë ya'ax, jä'ä ko tëë kyutëkooytyä'äy ja oyëtypë ja aay kepy. Ëjtë miitsëty xoj kepyëty, mëti'ipë jam Basán yajpatëpën, jä'ä ko ja yukjot tëë mya'ta'ay.

3Mëk jyë'ëtë ya'axtë yë kupixyny këwent'ajtpëty, jä'ä ko tëë kyutëkoy ja oyëtypë ja mëëykyam ujtskam. Yë kaa je'eyë jyaak yä'äxy jyaak joky, jä'ä ko tëë y'atëkoy ja ujtsjot kepyjyot mëti'ipë jamën Jordán.

4Jëtu'unës yë Wintsën të xy'ënëëmë: Kwent'at yë kupixyny mëti'ipë të yajtuknipëjktaakën ets y'ookëty.

5Yë ajuupyëtëjkëty ko tyaj'ooktë ja kupixyny nitiipa'ëyo'owën tkamëët'atë ets mëti'ipë ato'ktëpën jëtu'un y'ëna'antë: Yajkukajpxëp yë Wintsën ko xyajkumeenytyä'äkyës. Yë'ëpaat yë mëti'ipë kupixyny këwent'ajtëpën ninu'un tkapa'ëyowtë yë kyupixynyëty.

6Näyjyëtu'unës ëjts ka'apës mpa'ëyowa'antë yë ja'ayëty mëti'ipë yaa tsënaaytyëpën ma ya'atë naax kajpnën, ni'ikyës nkë'ëyajkta'aja'antë ma jyiiky myëku'ukëtyën ets ma kyutujkpëtëjkëtyën. Ets yë'ëjëty tyajkutëkoya'antë yë naax kajpn ets ni pën nkayajtso'oka'anyës ma kyë'ë y'aawëtyën. Ëjts Wintsën, ëjts yam ënaanp.

7Ënätës ojts mëk nkëwent'aty ja kupixyny mëti'ipë ënäty të yajtuknipëjktaakëtën y'ookëty. Yë'ëkyëjxmës jëtu'un të ntuny jä'ä ko ajuupyëtëjkëty ka'ap ënäty t'ëkpa'ëyoownëtë ja kupixyny. Ënätës të n'ixta'ay mäjtsk yë tajk: Tu'uk nxëëwmooyës Oypyë Juukyajtën, ets tu'uk nxëëwmooyës Tu'ukmukyëajtën.

8Tu'kpo'o je'eyë të nyäxy nitëkëëk jää të n'ëxwopyës yë kupixyny këwent'ajtpë mëti'ipë ënäty yë nmä'kxtujkënës të tyajkëxyën ets mëti'ipë xy'ëxëëk'ijxpënës.

9Ets të n'ënëëmëtës ja kupixynyëty: Ëjts ka'apës miitsëty n'ëkëwent'atanëtë. Pën nitu'uk miits m'ooka'antë, oy m'ooktëty. Pën myaj'o'këtëp, wä'än myaj'ookëtë. E mëti'ipë juuky jaakwë'ëmtëpën, nixim niyam mjaak nätsyu'utsëtëty.

10Ënätës nkajpë'ky ja ntajk mëti'ipë xyëëwajtypyën Oypyë Juukyajtën etsës ntuktëjëy ets yaj'ixëty ko ma'tp ja käjpxytyu'unën mëti'ipë ënäty ja Tios mëët ja naax kajpn të tjatunyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

11Jä'ä xëëw ojts tyëkoy ja käjpxytyu'unën ets ja ajuupyëtëjkëty mëti'ipës ënäty jam xy'ijxtëpën, ojts tja'akyukëtë, ko ja Wintsën jä'ä jyanikäjpxyp mëti'ipë tyunäämpyën maas ënäty jam winë ntunyën nkäjpxyën.

12Täätsës n'ënëmaaytyë: Pën oy xyjyä'äkyukëtë, mëjuuytyëkës; e pën kajts, ja'atyëkoytyë. Ënätës xymyëjuuytyës, i'px majk xymyooytyës yë poop pujxn meeny.

13Tä yë Wintsën xy'ënëmaayës: Mënëjkx tääpë meeny, i'px majkpë poop pujxn jam ma tsajptëjkën ets xy'apëkëty ma meeny nyipetyën. Ënätës ja meeny ojts nmënëjkxy jam ma tsajptëjkën ets jap n'apëjkëyës ma ja meeny nyipetyën.

14Ënät ja mëmäjtskpë ja tajk ojts ntuktëjës, mëti'ipë xyëëwajtypyën Tu'ukmukyëajtën, jëtu'un ojts y'atëkoy ja näyjiiky'at näymyëku'uk'atë ma ja Israel ja'ayëtyën mëët ja Judá ja'ayëtyën.

15Tä ja Wintsën xy'ënëmaayës: E mijts jëtu'un tyam näpyëjkta'akët tä tu'uk yë kupixyny këwent'ajtpën mëti'ipë ka'ap oytyunyën.

16Jä'ä ko npëjkta'akäämpyës tu'uk yë kupixyny këwent'ajtpë mëti'ipë nëjkx tyaj'aye'ewya'kxta'ayën yë kupixyny, ka'ap nëjkx oykyëwent'aty. Mëti'ipë ënäty tëkoopyën ka'ap t'ixta'aja'any ets mëti'ipë ënäty të tsyëtyutyën ka'ap tyajtsooypyäta'any, ets ka'ap tyajë'kxa'any mëti'ipë ënäty ja yuu'o'këpën, ni'ikyë nëjkx tyaj'ooky ja ni'kxatypë ets nëjkx tsyu'utsy kyäy, yë'ëpaat nëjkx ja kupixyny ja tyekyxyooky tsu'tsënë.

17Janty mon janty tuk yajpaaty yë kupixyny këwent'ajtpë mëti'ipë nyikekpyën yë kyupixyny. Wä'än jam tka'ay yë tëypyujxn ma y'a'oykyë'ëjën ets ma a'oypyë wyiinën.

Zacarías 12

1Ya'atë aaw ayuk yë'ë yë Wintsën tyuknikäjx yë Israel kajpn. Yë Wintsën mëti'ipë të twijtstëyën yë tsajp ets të tpëjktä'äky ma naaxwiinyëtë kyëxwäätsëtyën ets tjuukyajtënmo'oy yë ja'ay, yë'ë ënaanp:

2Ëjts jëtu'unës yë Jerusalén kajpn nyaj'awinpita'any tä tu'uk yë a'ukënën mëti'ipë ujtsën mëët yë nëë mëti'ipë mukpën ets t'a'ukëtya'aja'any yë naax kajpn jënu'un mëët tyu'ktsëpa'anëtyën. Ko ënäty yë'ëjëty tyajnatuktë yë Jerusalén kajpn näjyëtu'un yë Judá kajpn nëjkx nyätujkta'atë.

3Ënät yë Jerusalén kajpn nyaj'awinpita'anyës tä tu'uk yë juuntsaajën ma ja naax kajpnëtyën. Yajtsëtyutäämpy ja ja'ay mëti'ipë ënäty ja këëyë'ëkanëpën. Nëjkxëp tu'kë'ëyë ja naax kajpn nyäkyäjpxyë ets nëjkx tyajnatuktë ja Jerusalén kajpn,

4je'eyëp koos nëjkx n'ëtsë'këtyä'äyës ja kwaay ets tsuu poj nyajjajta'aja'anyës ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty ja kwaay tyuk'u'unyääytyëpën. Nkëwent'atäämpyës yë Judá y'u'unk y'ok ets nyajwiintsëtya'ajäämpyës yë kwaay ma ja naax kajpnëtyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

5Ko ënäty jëtu'un t'ixtë, ënät ja wintsëntëjkëty jampë Judá yajpaatën nëjkx y'ëna'antë: Yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, yë'ë jam Jerusalén Tios'ajtp ets yë'ë të tjotmëkmo'oy.

6Jä'ä xëëw, jëtu'un tä jëënpajkën nyaj'awinpijta'aja'anyës yë wintsëntëjkëty mëti'ipë jam Judá yajpatëpën, ëkë jëtu'un tä jëënyä'änkën mëti'ipë akëxë'këpën ajktsjoty. Anajny aka'any nëjkx tyajtooytyëkoytyë yë naax kajpn mëti'ipë mëët tyu'kmëtsëpa'an'atën, e yë Jerusalén ja'ayëty jotkujk nëjkx jam kyajpnjotm jyuuky'ajtëpë.

7Je'eyëp ko ëjts Wintsën, jëyëjpës yë Judá y'u'unk y'ëna'k nyajtso'okanë, këtiipë yë David yë y'u'unk y'ok nyämyëjawëtëty ets këtiipë yë Jerusalén ja'ayëty mëj këjxm nyäyajnaxëtëty ma ja myëku'uktëjkën mëti'ipë Judá ja'ayëtyën.

8Ëjts Wintsën, nkuwa'anäämpyës yë Jerusalén ja'ayëty. Mëti'ipë ëmaay paki'ix yajpatëpën mëk nëjkx y'itë tä Davidjën ets David yë y'u'unk y'ok jëtu'un nëjkx yajpaatë Tiosën, jëtu'un tä yë Wintsën yë tsyajpjotmëtë kukäjpxyën mëti'ipë tu'uwinye'eyëtëpën.

9Jä'ä xëëw nyaj'atëkoyäämpyës yë naax kajpn mëti'ipë ënäty nëkoo myëma'ayëpën yë Jerusalén kajpn.

10Nëjkxëp nmo'oyës yë yu'unk aaw yu'unkjot yë David yë y'u'unk y'ok ets Jerusalén ja'ayëty. Ënät nëjkx t'ijxpaatë ja mëti'ipë ënäty të tukuumnaxtën ets të tyaj'ooktën ets nëjkx tnijë'ë tniya'axtë jëtu'un tä jeexyë kyä'äxkopk ëkë tu'uk u'unk të y'ookyën.

11Mëj këjää nëjkx yajnimony yajnituky mëti'ipë ënäty të y'ookyën, jëtu'un tä mëj këjää yajnimony yajnitukyën yë tios Hadad-rimón, jampë Meguido joyjotm yajpaatyën.

12Nitu'ukjaty nëjkx yë ja'ay tnimony tnituky yë jyiiky myëku'uk ma ja naax kajpnën: Yë David yë y'u'unk y'ok ets tyo'oxytyëjktëjk yë y'u'unk y'okëty; yë Natán yë y'u'unk y'ok ets tyo'oxytyëjktëjkëty;

13yë Leví yë y'u'unk y'ok ets tyo'oxytyëjktëjkëty; yë Simi yë y'u'unk y'ok ets tyo'oxytyëjktëjkëty;

14ets aakjëtu'un yë ja'ayëty këëkjä'ä nëjkx tnimon tnituktë yë y'o'kpëtëjkëty ets tyo'oxytyëjktëjkëty näjyëtu'un nëjkx y'u'unk y'ok tnimon tnituktë.

Zacarías 13

1Jä'ä xëëw tu'uk yë nëëkopk kyupëja'any ets nëjkx jam yë pyoky ets y'ëxëëk'ajtënëty t'ixtsi'iwtë yë David yë y'u'unk y'ok mëti'ipë jam Jerusalén tsënaaytyëpën.

2Nyajkutëkoyäämpyës tëkokyë yë awinax mëti'ipë yajpatëpën ma naax kajpnën, këtiipë pën t'ëwtatëty. Njëpëkäämpyës näjyëtu'un yë käjpxynyajxpëtëjk ets ëxëëk poj. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

3paaty ko ënäty pën kyäjpxynyaxa'any ets tukajpxpätëty yë Tios, yë'ë nëjkx kë'ëm tyeety tyaak y'ënë'ëmxëty: Mijts m'ookëp ënät, jä'ä ko mwin'ëënaanp je'eyë ko m'ëna'any ko yë Tios yë y'aaw y'ayuk xynyikajpxanëyë. Kë'ëm nëjkx ja tyeety tyaak tyukmoxmëtijëty ja tëypyujxn ko ënäty nyäyajnaxyë käjpxynyajxpë.

4Jä'ä xëëw ja käjpxynyajxpëtëjkëty je'eyë nëjkx tsyëtyuntë jyääypyätë ko ënäty nikajpxtë nyätyijyë mëti'ipë të t'ijxpëtsëmtën. Ni pën nëjkx kyawin'ëëny oy ënäty tjapëjktä'äky ja po'o'ak mëti'ipë yajtuuntëpën yë käjpxynyajxpëtëjkëty,

5ni'ikyënëm nëjkx y'ëna'antë: Ëjts ka'apës nkäjpxynyajxpëty, naaxtuunpë ja'ayës ëjts. Mutsknëmës mpatso'ontä'äky yë naax tuunk.

6Ets ko pën tyajtëwëty: ¿E tiixën ko mtsëtyutëty? ets nëjkx yë'ë y'ëtsoy: Jamës ja'ay të xyajtsëtyuty ma tyëjkën yë ja'ay mëti'ipës mëët oy nämyäyën.

7Yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, jëtu'un y'ënä'äny: Pëtë'ëk, tëypyujxn, nipëtë'ëk yë kupixyny këwent'ajtpës ets nipëtë'ëk yë ja'ay mëti'ipës xypyutëjkëpën. Yaj'ook mëti'ipë kupixyny këwent'ajtpën ets kyääkwa'kxta'atëty yë kupixyny, etsës mëtsip n'awinpita'anyës ma ja kupixynyëtyën.

8-9Jawäänkakujkxwä'kxy nëjkx y'ooktë mëti'ipë yajpatëpën ma ya'atë naax kajpnën: Je'eyë nëjkx wyë'ëmtë juuky nän jawäänë kyakujkwä'kxyëty. E tääpë ënäty juuky jyaakwë'ëmtën jëënjotyës nyajnaxa'antë; jëtu'unës nyajwintooywya'atsa'antë tä yë poop pujxn wyintooywyä'ätsyën, etsës nyajwa'atsa'any tä yë ja'ay pu'ts pujxn tyajwa'atsyën. Ënät nëjkx xymyëkajpxtës etsës nëjkx n'ëtsowtë. Ets nëjkx ntijtës Kajpn mëti'ipës nKajpn'ajtypyën, ets nëjkx xy'ëtsowtës: Yë Wintsën, yë'ë ëëts nTios'ajtëp. Ëjts Wintsën, ëjts ënaanp.

Zacarías 14

1Miimp wiinkoonp ja xëëw mëti'ipë ja Wintsën xyëëwajtypyën, ma yajpëjkwa'kxa'anyën tëkokyë mëti'ipë të yajmeetsyën ma mijtsën Jerusalén.

2Jä'ä xëëw yë Wintsën tyajmuka'any may yë naax kajpn ets tnipëtë'ëktëty yë Jerusalén kajpn. Ets nëjkx ja Jerusalén kajpn tyajtëkoytyë ets tpëjkëtya'atëty tiijaty myëët'ajtypyën, nëjkxëp ëxëëk tuntë ja to'oxytyëjkëtëjk ets kujkwä'kxynyäxy nëjkx tyajnëjkxtë tsumy matsy ja ja'ay. Niwäänë nëjkx jyaak wë'ëmtë ja'ayëty kajpnjoty.

3Ok yë Wintsën tsyiptuna'any mëët tääpë ja naax kajpnëty mëti'ipë ënäty ëxëëk të y'ëtë'ëtstën, jëtu'un ijxtëm pën tsyiptunyën ko tsip y'ity.

4Jä'ä xëëw jam yë Wintsën wya'kta'atsa'any ma Olivë kopkën, mëti'ipë yajpatpën winkon ma Jerusalén kajpnën, maatsow yë xëëw pyëtsimyën. Tu'uk yë mëj joyjyot nëjkx tyajwä'kxy mäjtskpëky yë Olivë kopk. Tu'kpëky nëjkx nyasjäxë anëkëjxytsyow ets tu'kpëky nëjkx nyasjäxë ëpa'tkë'ëytsyow,

5e miitsëty jamtsow nëjkx mkä'äktë ma ja olivë kopk mäjtskpëky të nyäwyä'kxyën mëti'ipë jampaat ja'ajtpën Asal, awinmtsow. Jëtu'un nëjkx mkä'äktë tä tëëyëp

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

kyäktën yë m'ap m'okëty ko ja naaxwiinyëtë ojts mëk yu'kxy ma ënäty yajkutukyën yë Ozías, mëti'ipë jam ënä'ämpën Judá. Ets nëjkx myiny yë Wintsën mëët yë tyuunpëtëjk mëti'ipë ënäty oy të myëtunyën.

6Jä'ä xëëw ka'ap nëjkx tyityky'äty ets ka'ap nëjkx tip kyä'äy.

7Tu'kxëëw je'eyë y'ita'any, yi'iyë nëjkx yë Tios tnijawë. Ka'ap yaj'ixa'any jëna'a ënäty kyoots'aty jä'ä ko tu'ukyë nëjkx ja xëëw nyäxy ma ënäty të tjapaatyën jeexyë kyootsë.

8Ënät nëjkx jam Jerusalén myuuty yë nëë pa'akpë, mëti'ipë itaanpën ko xyëkopk'atëty ets ko pyotm'atëty, tu'kpëky nëjkx nyajtspëyë'ëkë jam ma ja Mejyën mëti'ipë yajtijpën Ooky myejy ets wiinkpë nëjkx nyajtspëyë'ëkë jam ma ja Mejyën Naax'akujkpyë.

9Jä'ä xëëw nëjkx yë Wintsën yë'ë yajkutuky, naaxwiinyëtë apëtsëmy. Tu'kpajk nëjkx yë'ë y'ëne'emy ets tu'kpajk yë xyëëw nëjkx mëj'äämpy nyäxy.

10Joyjyot nëjkx yë naax kajpn y'awinpity. Tsyo'onta'akëty jam Gueba ets tyimja'tëty jam rimón ëpa'tkë'ëytsyow ma Jerusalén kajpn wyi'imyën. Këjxm nëjkx yë Jerusalén kajpn yajpaaty. Jam yë ja'ay nëjkx tsyëënëtë. Jam ma ja potsyën mëti'ipë kajpn nyapots'ajtypyën jam tsyo'onta'akëty ja tëjk'aaw mëti'ipë xyëëwajtypyën Benjamín ets tyimja'tëty jam ma Tëjk'aawën ma jam Y'ëwtityën, jam nyajxë'ëkëty ma ja potsyën mëti'ipë kujkyë tënääpyën ma txëëwatyën Hananel ets jya'tëty ma ja olivë on yajwinma'atsyën mëti'ipë ja yajkutujkpë jyä'ä'ajtypyën.

11Jëtu'un, tsëënëjantëp yë ja'ay jam ma Jerusalén kajpnën ets ka'ap nëjkx nijëna'a y'ëkkutëkooynyë. Jotkujk ja ja'ay nëjkx jam jyuuky'ajnëtë.

12E ja naax kajpn mëti'ipë ënäty ja Jerusalén kajpn të tnipëtë'ëktën, nëjkxëp tyiytyunëtë mëk ja Wintsën: Juuky nëjkx ja ja'ay pyutsnëtë tsyojknëtë ets nëjkx pyutspëtsëëmnëtë ja wyiinëty ets nëjkx jëtu'unyë ja yä'änëty myëjtëtspäjnëtë.

13Jä'ä xëëw mëktsë'ëkë nëjkx jää nyäxy. Nëjkxëp ja ja'ay ja myëku'uk ja kyë'ë tmajtsë ets nëjkx nyänyipëtë'ëkëtë nixim niyam.

14Ënät nëjkx ja Judá ja'ayëty ets ja Jerusalén ja'ayëty pyëtë'ëktë ets tpëjkëtya'atëty ja naax kajpn ja wyit myeeny, ja poop pujxn ets pu'ts pujxn ets wit tujkxy.

15Ja ëyo'on mëti'ipë ënäty këtakpën ma ja ja'ayëtyën nän yë'ë jëtu'unpë këta'akaanp ma jëyujk tsajpkaajën, ma jëyujk jëku'uxën, ma kruktsën ets maajaty ja jëyujkëtyën mëti'ipë ja mëtsip myëët'ajtëpën.

16Ko ënäty jëtu'un kyixy nyäxy, ja mëti'ipë juukyën të jyaakwë'ëmtën ma ja naax kajpnën, mëti'ipë ja Jerusalén kajpn nyipëtë'ktën, nän yë'ë nëjkx jatëkok myintë ets min t'ëwtatë ja yajkutujkpë, ja Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë ets tnixëëwtuntëty ja Tëjkxo'omy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

17E pën jääts tu'uk ja naax kajpn mëti'ipë ka'ap jam nyijkxyën Jerusalén, ma yaj'ëwtatyën ja yajkutujkpë, yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, ka'ap nëjkx ja nëë tuu tyajjam'aty ma ja nyaax kyamën.

18E pën yë Egiptë ja'ayëty ka'ap nyëjkxtë, tëytyunanëtëp yë Wintsën, jëtu'un tä ënäty yajtëytyuntën yë naax kajpn mëti'ipë ka'ap nyëjkxtën jam xëëw'ijx xëëwpatpë ma yajnixëëwtunyën ja Tëjkxo'omy.

19Jëtu'un nëjkx yajtëytyuntë ja Egiptë ja'ayëty ets tëkokyë ja naax kajpn mëti'ipë ënäty ka'ap nyëjkxtën jam Jerusalén ma yajnixëëwtunyën ja Tëjkxo'omy.

20Jä'ä xëëw jampaat nëjkx yajkëxja'ay ja ayuk ma kwaay yë y'ajäänë'ëkën mëti'ipë ëna'anëpën: Wintsën të yajtuknikënu'kxë. Ets ja jëënpajk jä'pn yë'ëpaat nëjkx kënu'kxy nyäxy tä ja a'ukën mëti'ipë jam yajpatpën ma ja wintsë'këntyaknën.

21Tu'kë'ëyë yë jëënpajk jä'pn, mëti'ipë jam Jerusalén ets Judá yajpatpën, nëjkxëp yajtuknikënu'kxëtyä'äy ja Wintsën, mëti'ipë maaytyääyëpën winë. Mëti'ipë ënäty yakantëpën ja wyintsë'kën, yë'ë nëjkx tyajtuntë ets yë'ë nëjkx mëët tsa'atë tno'oktë ja jëyujk ooky. Jä'ä xëëw ka'ap nëjkx jam y'ëk'ijnëtë ja'ayëty mëti'ipë ajuuy ato'ktëpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Malaquías

Malaquías 1

1Ya'atë aaw ayuk ojts yë Wintsën tukmëmëtyä'äky yë Israel kajpn, mëti'ipë tyukmëtoowën yë Malaquías, käjpxynyajxpë.

2Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Ntsojktëp nja'awëtyëp miitsëty. E miitsëty tyaa m'ëtsowtë: ¿Wi'ix ëëts nijawëtëty ko xytsyoktës xyjyawëtës? Täats ja Wintsën y'ëtsoy: Miitsëty jëtu'un ntsoktë njawëtë tääjës ntsojkyën yë Jacob, oy ënäty ja Esaú mëët jyatu'kä'äxëty

3n'ëxëëk ijxës yë Esaú. Ja nyaax kyajpn ja Esaú, mëti'ipë ënäty kopkjotmën, aanë'ëk tëëtsë'ëkës ojts nyaj'awinpity ets ja nyaax kyam mëti'ipë ënäty myëët'ajtypyën yi'iyë jëyujk ëwa'anëtypë jam tënääpy.

4Ko yë Edom ja'ayëty, yë Esaú y'u'unk y'ok, jeexyë y'ëna'antë: Tëë yë nkajpn'ajtëm kyutëkoy, e oy n'akojëmëty, yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë jëtu'un y'ëtsowa'any: Oy t'akojëtëty, je'eyëp ko nyajma'atäämpyës jatëkok. Yë nyaax kyajpnëty jä'ä nëjkx yajtijy ëxëëk kajpn ets Naax kajpn mëti'ipë xëmë yë Wintsën yajjoot'anpëktëpën.

5Kë'ëm nëjkx xy'ixtë mëët yë mwiinëty ets nëjkx m'ëna'antë: Yë Wintsën yë myëj'ajtën jëkämpaat muum jyä'ty.

6Jëtu'un Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë t'ënëmaay yë teetytyëjkëty: Yë u'unk ëna'k wyintsë'këtyëp yë tyaak tyeetyëty ets tuunpëtëjkëty wyinkutsë'këtyëp yë wyintsënëty. E ëjts, mijts xytyeety'ajtëpës, ¿tiijës ko xykyawinkutsë'ëkëtë? Pën ëjts miitsëty xyWyintsën'ajtëp, ¿wi'ixës ko xykya mëj ixtë? Miitsëty ni'ikyë xy'ixtijnëtës ets m'ëna'antë: ¿Maaxë mkayajmëj ixy?

7Miitsëty yë'ë mëmiintëp maas yë nwintsë'këntyaknën ja kääky uuky mëti'ipë ka'ap wya'atsëtyën ets ni'ikyë xyajtëwtë: ¿Maatën myajmëtëkoy? Miitsëty jam xymyëtëkoytyës ma mmaytyën mtajtën ko jyëkyejpy ka'ap yajmëj ixëty yë nwintsë'këntyaknës

8ets ko ka'ap kyupoky oy yë'ë Wintsën yajtukwintsë'ëkëja'anëty yë jëyujk mëti'ipë pëjkëpën mëti'ipë wiintsën, mëti'ipë tekymya'atën. Mënëjkxtë tääpë jëtu'unpë wintsë'kën, ma yajkutujkpëtëjkën ets xy'ëkjanty y'ixtëty pën kyupëjktëp tääpë jëtu'unpë wintsë'kën.

9Miitsëty jyëkyejpy xy'amëtowtëty yë Tios yë pa'ëyo'owën najts'ëyo'owën. Je'eyëp të̈y ko jëtu'unpë wintsë'kën xymyo'ojantëpëty ka'ap nëjkx tkupëky ets ka'ap nëjkx myaj'ëxajëtë oy. Yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, jëtu'un y'ënä'äny:

10Jääpëk jeexyë jam pën pyëtsimy ma miitsëtyën mëti'ipë tsajptëjk yaj'ëtukëpën, këtiipë pën tyajmëjëty jap yë jëën maas yë nwintsë'këntyaknën. Jä'ä ko ka'apës

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

jotkujk näjyawëty mëët miitsëty ets ka'apës jëtu'un n'ëkupëkanë yë wintsë'kën mëti'ipë myajktëpën.

11Oymyaanaax myaakajpnëty aakyë'ë oypyë xymyooytyëpës yë wintsë'kën ets aak'oy tyaktë yë pyoomëty mëti'ipës xytyukwintooytyëpën.

12E miitsëty, ni'ikyës xyajjoot'anpëktë, maaytyëp mtajtëp jëtää, koos jyëkyejpy ixtijy nwë'ëmëtyës ets jyëkyejpy jä'ä nyajmo'ojëtyës ja kääky jë'kxy ka'apë pën t'ëk tsojknën.

13Miitsëty jëtu'un m'ëna'antë: Tëës nmëtsipkä'äxnëtë tu'kë'ëyë ya'atë. Xy'ixtijnëtëpës. Ets ni'ikyë mmaytyë mtajtë ko ntukxoontäkpyës ko xymyëmintë ja kupixyny ëkë ja tsajpkaa mëti'ipë meetsyën ëkë tekymya'atën ets jä'ä xytyukwintsë'ëkëja'antës

14Poky yë ja'ay wyi'imy, mëti'ipë ënaanpën ko oypyë jëyujk xytyukwintsë'ëkëja'anyës ets jä'ä xytyukwintsë'këpës mëti'ipë ka'ap y'oyëtyën myëkëtyën. Ëjts yajkutujkpë'ajtp ets aak xytsyë'këpës yë naax kajpn. Jëtu'un y'ënä'äny yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë.

Malaquías 2

1Miitsëty teetytyëjkëty miits ya'atë ënä'ämën myajtuknikäjxtëp:

2Pën miitsëty ka'ap xymyëmëtowtës ets ka'ap xywyinkutsë'ëkëtës, nëjkxëp mpoktë. E miitsëty mëët ko ka'ap të xymyëmëtowtës ëjts ëxëëkës yam nyaj'awinpita'any yë oypyë tu'unën kajpxën ets yë'ëpaat mëti'ipë yë teetytyëjkëty oy të tjatuntën. Yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë yë'ë jëtu'un ënaanp.

3Mpëjkëjantëp yam yë mkutujkënëty ets të'ëny ntukwinkujätëja'antë, yë kupixyny ets tsajpkaa yë tyi'iny mëti'ipë mwintsë'kën'ajtëpën. Ets tu'ukyë mëët yë të'ëny myajpätmuka'antë ets myaj'ixko'owtëty.

4Jëtu'un xynyijawëtëty ko ya'atë ënä'ämën mëti'ipë të nmo'otën yë'ë itaanp xëmë ma Leví ja'ayëtyën. Yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë yë'ë ënaanp.

5Yë nkäjpxytyu'unënës yë'ë ënäty yajjotkujk'atanëp ets oy yajjuuky'atanëp yë Leví. Paatyës nmooy ets xywyinkutsë'ëkëtyës etsës xymyëjpëjkta'akëty ets yë'ë tëëjës xyjyänty wyinkutsë'ëkë ets tëëjës xyjyänty myëjpëjktä'äky.

6Yë Leví mëtëy ijty jyuuky'äty ets ka'ap nëkoo ëxëëkjaty kyäjpxy myëtyäky. Oy ijty jyuuky'äty ëjts nwintuuyës ets may yë ja'ay tputëjkëy ets tyaj'oyëtëty yë jyuukyajtën.

7Kopkpëky ko yë teetytyëjkëty jëtu'un mëpaat tyuntë ets ja'ay tuk'ëwaanëtëty wi'ixës mëpaat xy'ixy'atën ets ja'ayëty kopkpëky ko tyajtëwtëty yë teetytyëjkëty wi'ix mëpaat tnijawëtën ëjts yë n'ijxpëjkënës, jä'ä ko yë'ëjëty, yë'ë nyikajpx nyimëtyaktëp yë aaw ayuk mëti'ipë yë Wintsën, mëti'ipë maaytyääyëpën winë y'aaw'ajtyp y'ayuk'ajtypyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

8E miitsëty teetytyëjkëty, tëë ja ntu'ujës xy'ëxmajtsnëtë; aak tëkatsyjyäty ja ja'ay winë të xytyukni''ixëtë ets xyajwinma'anytyëkoytyë. Jëtu'un të xyajma'atë ja nkäjpxytyu'unënës mëti'ipës mëët ja Leví ojts ntunyën.

9Paaty n'ëna'anyës, mëët yë'ëkyëjxm ko ka'ap të xymyëmëtowtës ets mëët yë'ëkyëjxm ko ka'ap tu'knax yë ja'ay të xyaj'ijxpëktë, ëjts nyajkutukäämpyës ets naax kajpn m'ëxëëk ixëtëty ets ka'ap mtsokëtëty. Yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë yë'ë jëtu'un ënaanp.

10¿Këtii tyu'ukyëty yë Tios teetyë, mëti'ipë të xyajkojëmë? ¿Wi'ix ko näwyin'ë'ënëmëty nixim niyam ets nkäjpxykyumëto'ownajxmëty ja Wintsën ja kyäjpxytyu'unën mëti'ipë mëët tyuunën ja n'ap'ajtëm?

11Yë Judá ka'ap yë Tios twinkutsë'ëkë, nëkooyë ja'ay winë tuuntëkooynyëtë jam Jerusalén ets jam Israel. Yë Judá tëë yë wintsë'kën tyajtëkoy ma Wintsën yë tsyajptëjkën mëti'ipë mëk tsyojkpy jya'apën ets Judá ja'ayëty yë'ë mëët ja to'oxytyëjk të pyëjknëtë mëti'ipë wiink tios y'ëwtajtëpën.

12Jääpëk yë Tios jëtu'unpë ja'ay tyaj'atëkoy mëti'ipë ëxëëk winë tyuunpyën, oymyëti'ipëty, oy yë'ëjëty mëti'ipë ënäty ja wyintsë'kën të tyäkyën Tios wintum, mëti'ipë maaytyääyëpën winë.

13E miitsëty ni'ikyë winë xyjyaak timtyuuntëkoytyë: mwiinnëë jam mtäämnëtëp mjä'tsnëtëp ma wintsë'këntyaknën ets xy'ënëëmëtë yë Wintsën ko tii ko tka'ëk'ëxajënë yë wintsë'kën mëti'ipë yajmoopy yajkäjxpën.

14Ets ënät miitsëty ni'ikyë xyajtëwtë, ¿tii ko jëtu'un jyäty kyëpety? Ka'ap yowë xynyijawëtë ko paaty jyëtu'unëty jä'ä ko ka'ap ja m'aaw m'ayuk xy'ëkpatuunëtë ko xy'ënëmaaytyë ja to'oxytyëjk mëti'ipë mëët mpëjky m'ukyën ko mpi'k ëna'k'ajty ko xëmë xywyinkutsë'ëkëja'any. Yë'ë ënäty mjämyëët'ajtëp ets yë'ë ojts xytyukwinwanë ko xëmë mëët m'ita'any.

15¿Ti këtii yë'ëjëty yë Tios të tyajkojy yë jot nini'kx ets jot ja'awënë? ¿E këtii yë'ëjëty yë Tios tsoky tjawë ets ja'ay yë y'u'unk y'ok tmëët'atëty mëti'ipë mëjjaw kënu'kxyjyawëtëpënë? Kë'ëm xykyëwent'atëty yë mjot mmëjaawëty ets këtii xytyukxi'iktëty ja m'ayukëty mëti'ipë ojts xytyukwinwanëtën ja to'oxytyëjk mëti'ipë mpëjktën m'uktën ko mpi'k ëna'k'ajtë.

16Jëtu'un yë Wintsën, mëti'ipë maaytyääyëpën winë ets mëti'ipë yë Israel Tyios'ajtëpën, t'ënëmaay yë Israel ja'ayëty: Këwent'atë yë mjot mwinma'any ets këtii yë m'aaw m'ayuk xytyukxi'iktëty; jä'ä ko ëxëëkës n'ixy yë ja'ay mëti'ipë y'ëxmajtsypyën yë tyo'oxytyëjk ets nëë poky tuunë tkajpxnë.

17Tëë yë Wintsën y'ënu'kxënë ko je'eyë mtyäty nyä'ämtë; ets miitsëty ni'ikyë m'ëna'antë: ¿Maaxë nä'ämtës ko y'ënä'äny ko tëë y'ënu'kxënyë, ëkë wi'ixën të n'ënëëmëtës? Miitsëty jëtu'un të m'ëna'antë ko yë Wintsën yë'ë y'oyjya'ap yë ja'ay

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

mëti'ipë winë tyuuntëkoopyën ets ko jotkujk nyäjyawëty ko jëtu'un y'ëtë'ëtstë y'ëna'antë. Miitsëty ka'ap xymyëpëktë ko yë Wintsën mëtëy winë tnipaye'ey.

Malaquías 3

1Yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë jëtu'un y'ënä'äny: Tyamës nkäxa'any yë nkäjpxynyajxpë mëti'ipë nyipëjktaakëpën ja në'ë tu'u. Ja Wintsën mëti'ipë miits m'ixtaaytyëp ajotkumonë tyëkëja'any ma ja tsyajptëjkën. Tää wyinkony ja käjpxynyajxpë mëti'ipë myëmiinpyën ja käjpxytyu'unën mëti'ipë miitsëty mtsojkën'ajtëpën.

2Je'eyëp, ko ¿pën y'ëkwintänëp ko ënäty myiny? ¿Pën y'ëkmëtänëp ja myëk'ajtën? Jä'ä ko yë'ë jëtu'un myina'any tä mëk jëënën ets xyajtooywya'atsa'anëmë; jëtu'un myiny tä xëtsën mëti'ipë nyëpujäämpyën ja ëxëëkajtën.

3Yë Wintsën pyujta'ajäämpy tëkokyë yë teetytyëjkëty, mëti'ipë yë Leví y'u'unk'ajty y'ok'ajtypyën, jëtu'un tyajwatsta'aja'any tä yë poop pujxn ets pu'ts pujxn tyooywyä'ätsyën jëënjoty. Ënätnëm nëjkx tjëkyepy wi'ix tyaktëtyën ja wintsë'kën ma Wintsënën, jëtu'un tä mëpaat tyaktën ja wintsë'kën.

4Ja Tios nëjkxëp tukxoontä'äky ja y'ayajk y'ako'onën ja Judá ja'ayëty ets ja Jerusalén ja'ayëty, jëtu'un tä ijty tëëyëp tukxoontä'äkyën.

5Yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë jëtu'un y'ënä'äny: Minaanpës ets miitsëty nipaye'eya'antë. Näyjyëtu'un kë'ëm n'ixa'any nmëtowa'anyës wi'ix ënäty yajtuntën ja mëti'ipë najtsja'awëtëpën, mëti'ipë ka'ap twintsë'ëkën ja nyiye'etyëjk ëkë ja tyo'oxytyëjk; mëti'ipë nanëkoo ëëwpäjn kajpxpäjn wyäämpyën yë Tios yë xyëëw; mëti'ipë ka'ap tsow tmëjuyën yë tyuunpë, je'eyë mëk tyajtuny; mëti'ipë o'ktëy tyuunpyën ja ku'ookytyo'oxy ets ja ku'ooky u'unk; mëti'ipë yaj'ëyoopyën ja jaaypyaat jaaypyo'kxy ets mëti'ipë ka'ap wyinkutsë'ëkën.

6Ëjts Wintsën, ka'apës nyajtëkatsy yë njot nwinma'any, paaty miitsëty Jacob yë y'u'unk y'ok ka'ap m'atëkoytyë.

7Miitsëty ka'ap të xypyatuntë ja n'ënä'ämën ntëyajtënës jëtu'un tä y'ëtëtstën yë m'ap m'okëty ets ka'ap të mmëtowtë. Ëjts Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, jëtu'un n'ënëëmëtë: Ëjts niwinpijtëkës etsës miits niwinpitëty. E miitsëty tyaa m'ëna'antë: ¿Wi'ix ko mijts myajniwinpitëty?

8E ëjts tyam nyajtëyës: ¿Wä'än jëtää tu'uk yë naaxwiinyëtë ja'ay tpëjkëty winë Tiosë? Miitsëty tëëjës xypyëjkëtë mëti'ipës xypyatpën. Ets ni'ikyë mjaak timy'ëna'antë: ¿Tii të npëjkëtë? Yë'ëjës të xypyëjkëtë ma yajyäkyën tu'kpëky ja majk pëkpyë ets mëti'ipë yaj'ayajk yaj'ako'onëpën.

9Mëët ko tëkokyë ja naax kajpn të xypyëjkës mëti'ipës njä'ä'ajtypyën, paaty mpoka'antës. Ëjts Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, ëjts ënaanp:

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

10Mëmintë yë m'ayajk m'ako'onënëty maas yë njëën ntëjkën, ma mpaatëtën xyaktëty tu'kpëky ja majk pëkpyë; jëtu'un jyam'atëty ja ka'ayën ukën maas yë ntsajpjëën mtsajptëjkën. Ëk winma'any'ijxtëkës ets xy'ixtëty pën këtiis yë nëë tuu n'ëkyajtsoony jam tsajpkëjxm ets kënu'kxën kyëta'akëty ma miitsëtyën mëjwiin këjää.

11Ka'apës n'ëwa'atsa'any ets mu'u tyajwintëkoytyëty yë pyëjktä'äkyëty.

12Nëjkxëp nitëkokyë ja naax kajpn mtijëtë, ko jotkujk miits myajpaatë. Ëjts Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, ëjts ënaanp.

13Jëtu'un yë Wintsën y'ënä'äny: Miitsëty mëk të xynyikajpxpëtsëmtës. Ets xyjyaak tim yajtëwtë: ¿Wi'ixën mëk të myajnikajpxpëtsëmy?

14Jëtu'un të m'ëna'antë: Nëkoopë Tios nmëtu'unmëty. ¿Tii mpatmëp n'ijxmëp ko ëëtsajtëm näpyëjktakëmëty mon tuk jëtu'un tä ja'ay nyäxyoxyën ko o'kën tëko'oyën y'ity jam Tios wintum mëti'ipë maaytyääyëpën winë?

15Tëë n'ijxëmë ko ja'ay mëti'ipë mëj këjxm ja'ay'ajtpën nikë jotkujk jyuuky'äty, mëti'ipë ja'ay ëxëëk ëtëtsp ënaanpën nikë oy winë wyimpëtsë'ëmxëty, jyayajjoot'anpëjktëp yë Tios ets ka'ap wi'ix tyunëtë.

16Ja ja'ayëty mëti'ipë myëtuuntëpën yë Tios ojts oy myäytyë tyajtë ets ja Wintsën ojts tmëtoy mëti'ipë ënäty pyëjktsoowtëpën. E jam ma ja Wintsënën jam tu'uk noky yajjaay, mëti'ipë yajtukja'amyätstëpën ko yë Tios twintsë'ëkëtëty.

17Yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, jëtu'un y'ënä'äny: Yë'ëjës yam ntuknipëjktakëp yë xëëw jëmëjt jëna'a yë'ëjëty jatëkok y'awinpitëty nnaax nkajpnës. Jëtu'un tä tu'uk yë u'unkteety u'unktaak tpa'ëyoyën yë y'u'unk myääy mëti'ipë mëmëtoowëpën, jëtu'unës mpa'ëyowa'antë yë'ëjëty.

18Ënät jatëkok xywyinjawëtëty mëti'ipëtën oy, ka'oyën; mëti'ipë ja Tios y'ëwtajtypyën ets mëti'ipë kya'ëwtajtypyën.

Malaquías 4

1Yë Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë, jëtu'un y'ënä'äny: Jëtu'un yë xëëw po'o wyinkony tä tu'uk jëënjutën mëti'ipë no'kpën tsääpyën, ma nyitoya'antën jëtu'un tä aay pu'uxmën mëti'ipë nämyëja'awëtëpën ets ëxëëkja'aytyëjkëty. Jä'ä xëëw wa'ats nëjkx tyooytyëkoytyë ets nitii kyawë'ëma'any.

2E miitsëty mëti'ipës xywyintsë'këtyëpën, mëti'ipë winë oy nyipaye'eytyëpën, yë mpaye'eyënës mëtëypyë jëtu'un nëjkx tyi'kxy jyäjy xëëwën, mëti'ipë yajtsokp yaj'akëtakpën. Ets nëjkx mnëpëkax mtsajpëkaxtë jëtu'un tä tsajpkaa u'unkën jam ma y'ijtaknën mëët ko ënäty mxoonta'aktën.

3Jä'ä xëëw ma ënäty tpaatyën mëti'ipës yam nipëjktakëpën, jëtu'unyë nëjkx xy'atään xytyuktäántë yë ëxëëkja'aytyëjkëty tä naaxwayën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

4Ja'amyätstë ja ënä'ämën tëyajtën mëti'ipës yë Moisés nmooyën jam ma Horeb kopkën. Jä'ä ja ënä'ämën tëyajtën mëti'ipë jeexyë mëpaat tkuuytyuntën yë Israel ja'ayëty.

5Ëk'ixtë: Ëjts yë'ëjës yam nkäxäämpy yë Elías yajkutujkpë, ma ka'anëm tpaatyën ja xëëw po'o ma ëyo'on jotmay y'ita'anyën.

6Yë'ë tyuktëkëjäämpy ets wä'än ja teety taak mëët ja y'u'unk y'ëna'k tkajpx'oyëtë ja tsip käjpxy. Jä'ä ko pën ka'ap nyäyaj'oyëtë minaanpës etsës ntëytyuna'anyës yë naax kajpn ets nyajkutëkoyä'änyës.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Mixe Quetzaltepec - All Bible

Mateo

Mateo 1

1Yaa myiny kuja'ay ja Jesukristë y'aptëjk, Abraham y'u'unk y'ok ets David y'u'unk y'ok.

2Abraham yë'ë teety'ajtë Isaac, Isaac yë'ë teety'ajtë Jacob, Jacob yë'ë teety'ajtë Judá mëët yë myëkä'äxtëjk.

3Judá yë'ë teety'ajtë Fares ets Zérah ets Fares ets Zérah yë'ë tyaak'ajtë Tamar. Fares yë'ë teety'ajtë Esrom, Esrom yë'ë teety'ajtë Aram,

4Aram yë'ë teety'ajtë Aminadab, Aminadab yë'ë teety'ajtë Nahasón, Nahasón yë'ë teety'ajtë Salmón,

5Salmón yë'ë teety'ajtë Booz, yë Booz yë'ë Rahab tyaak'ajt, Booz yë'ë teety'ajtë Obed ets Obed, yë'ë Ruth tyaak'ajt. Obed yë'ë teety'ajtë Jesé,

6Yë Jesé yë'ë teety'ajtë David. Yë yajkutujkpë David yë'ë teety'ajtë Salomón, yë Salomón yë'ë tyaak'ajt yë Urías yë tyo'oxytyëjk.

7Salomón yë'ë teety'ajtë Roboam, Roboam yë'ë teety'ajtë Abías, Abías yë'ë teety'ajtë yë Asá,

8Asá yë'ë teety'ajtë Josafat, Josafat yë'ë teety'ajtë Joram, Joram yë'ë teety'ajtë Uzías,

9Uzías yë'ë teety'ajtë Jotam, Jotam yë'ë teety'ajtë Acaz, Acaz yë'ë teety'ajtë Ezequías,

10Ezequías yë'ë teety'ajtë Manasés, Manasés yë'ë teety'ajtë Amón, Amón yë'ë teety'ajtë Josías,

11Josías yë'ë teety'ajtë Jeconías mëët yë myëkä'äxtëjk ko ojts ja Israel ja'ay yajtsum yajmatstë ets yajmënëjkxtë Babilonyë.

12Ojts jam wiinkpë myëkä'äxtëjk jyaak mëxu'unk'atë. Jeconías yë'ë teety'ajtë Salatiel, Salatiel yë'ë teety'ajtë Zorobabel,

13Zorobabel yë'ë teety'ajtë Abihud, Abihud yë'ë teety'ajtë Eliaquim, Eliaquim yë'ë teety'ajtë Azor,

14Azor yë'ë teety'ajtë Sadoc, Sadoc yë'ë teety'ajtë Aquim, Aquim yë'ë teety'ajtë Eliud,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

15Eliud yë'ë teety'ajtë Eleazar, Eleazar yë'ë teety'ajtë Matán, Matán yë'ë teety'ajtë Jacob,

16Jacob yë'ë teety'ajtë José, mëti'ipë Maria mëët pyijkyën ets tyajmëxu'unk'ajtë yë Jesús, mëti'ipë ojts yajtijyën näjyëtu'un Kristë.

17Majkmajkts najtskä'äxë tpaty ko tsyo'ontä'äky ma Abraham ets jyä'ty ma David. David jatëkok tyuktso'ontäkpy majkmajkts najtskä'äxë koonëm ja Israel ja'ay yajmënëjkxtë Babilonyë. Ënät ja wiinkpë tsyo'ontäky ja majkmajkts najtskä'äxë mapaat ja Kristë myiiny naaxwiiny.

18Jëtu'un ja Wintsën Jesukristë myiiny kye'exy. Yë Maria, ja Jesús tyaak, yë'ë ënäty mëët ja José tsyëënëja'any. Ka'anëm ënäty tsyëënëtë tääts ja Maria ojts wyi'imy u'unk mëët, ja Wintsën ja myëk'ajtën y'oyajtën ojts tyukëtä'äkyë.

19Ja José, mëti'ipë Maria mëët ajaaymyuky y'ityën, oyjyä'äy ijty, ka'ap ojts t'ëxmatsa'any mayjyä'äy itkujky tsëtyu'unmëët, jëtu'un tjatukniwinma'ayëy ets ayu'utsy tja'ëxmatsany.

20Tëë ënäty ja José jëtu'un myäy tyäjy ko ojts t'ixy kuma'ayjoty tu'uk ja Wintsën ja y'anklës. Tääts ojts y'ënë'ëmxëty: José, David yë tyëëmp y'aats, këtii xytsyë'ëkë ko xytyo'oxytyëjk'atëty yë Maria, yajminäämpy tu'uk yë mëxu'unk, Kënu'kxypyë Mëk'ajtënkyëjxm.

21Ye'eytyëjk y'ita'any. Jä'ä xytyukxëëwatëty Jesús, jä'ä ko ja jyä'äy tyajpokynyiwa'atsa'any.

22Jëtu'un ya'atë tyuunë jyajtë ets y'atëwëty mëti'ipë Tios tyukkajpxnajxën ja kyäjpxynyajxpë:

23U'unkpaataanp tu'uk ja to'oxy'ëna'k, ets Emanuel ja y'U'unk txëëwatëty. Mëti'ipë tyijpy: Tios ëëts mëët n'ijtëm.

24Ets ko José myä'äypyëti'ky, tääts tuuny wi'ix ënäty ja Wintsën ja y'anklës të y'ënë'ëmxëtyën, tääts ja Maria ojts tpëky t'uuky.

25Ka'ap yë José mëët yë Maria myaamujky ijxtëm yë ja'ay tsyëënëtën tëëpë pyëktën, koonëm ja Maria tpaty tu'uk ja y'u'unk ets tukxëëwajty Jesús.

Mateo 2

1Belén ja Jesús ojts myiny kye'exy, Judea y'itjotm. Herodes ënäty jam yajkutujkp. Tääts jam Jerusalén jyajtë ja matsa'a ixtääpyë mëti'ipë tso'ontëpën xëëwpëtsëmtsyow.

2Jä'ä ojts tyajtëwtë: ¿Maa ja jutiis ja'ayëty yajkutujkpë të myiny të kye'exy? Tëës n'ixtë ja myëtsa'a xëëwpëtsëmy, paatyës nmintë yë'ëjës n'ëwtatantëp.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

3Ko ja yajkutujkpë Herodes jëtu'un tmëtooy, tääts ojts tmëmay tmëtajy, näjyëtu'un mëët ni'ëmukë ja Jerusalén ja'ayëty.

4Ënät ja Herodes twoowmujktaay ja teety wintsëntëjk ets näjyëtu'un ja tsajptëkotyëtë yaj'ijxpëjkpëtëjk ets tyajtëëy, ¿maa myina'any kyä'äxa'any ja Kristë?

5Tääts y'ëtsoowëtë: Belén, Judea y'itjotm, ijxtëm ja Tios ja kyäjpxynyajxpë y'ënantën:

6Mijts Belénkëtë kajpn, Judea y'itjotmëtë, ka'ap mijts mnanëkookajpnëty ma tääpë naaxën, jä'ä ko jam tu'uk ja yajkutujkpë pyëtsëma'any mëti'ipë tyu'u wyinye'eyäämpyën yë n'Israel kajpnës.

7Ënät ja Herodes ayu'utsy tyaxëy ja matsa'a ijxpëjkpë. Tääts ojts tyajtëy tyajtëtä'äky yajxon jëna'a ënäty ëka'any të t'ixtë ja matsa'a

8ets ojts t'ëwa'atsy ja në'ë'aaw tu'u'aaw ets nyëjkxtëty jam Belén ets t'ënëmaay: Nëjkxtë ets xy'ixta'atëty ja mëxu'unk yajxon. Ko xypyaatëty, etsës ënätyë xytyuk'ëwaanëtëty ets nëjkx näjyëtu'un n'ëwtatyës.

9Ko ja Herodes jëtu'un y'ënëmaayëtë ets tsyo'ontë ets ja matsa'a wyinye'eyëtë mëti'ipë ënäty të t'ixtën xëëwpëtsëmy, koonëm ja matsa'a wya'k'o'oyëy ma ja mëxu'unk Jesús ënäty jam kyo'knën.

10Ko ja matsa'a ixtääpyë t'ijxtë ko ja matsa'a, janty xoontä'äky ojts nyäyjyawëtë.

11Ko tyëjkëtyë tëkoty, japts tpatë ja mëxu'unk Jesús mëët ja tyaak Maria. Tääts twinkuxtënaaytyë ets twintsë'këtë ja mëxu'unk. Ënät tyaj'ëwatstë ja y'apëjkënëty ets tmooytyë ja wyintsë'kën: ja pu'ts pujxn, poom ets ja pa'akxu'kpë nëë mëti'ipë mirra xyëëwajtypyën.

12Ko ënäty të t'ëkwintsë'ëkëtë ja mëxu'unk, tääts ojts yajtuk'ëwaanëtë kuma'ayjoty ko ka'ap nän jam y'ëkwinpijnëtëty ma ja Herodes. Tääts wyimpijnëtë ma wiink tu'ujën ets nyëjkxnëtë kyajpnjotm.

13Tëë ënäty ja matsa'a ixtääpyë tsyoontë ko ja José ojts t'ixy kuma'ayjoty ja Wintsën y'anklës ets y'ënëmaayë: Pëtë'ëk ets nëjkx jap Egiptë mëët yë mëxu'unk ets tyaak. Jap m'itëty koonëmës nikajpxëty, jä'äkyëjxm ko ja Herodes y'ixta'ajäämpy yë mëxu'unk ets tyaj'ooka'any.

14Tääts ja José pyëti'ky koots ets ja mëxu'unk ojts tsa'anë'ëky ets tsyo'ony mëët ja Maria ets nyëjkxtë Egiptë.

15Jam ojts tsyëënëtë, koonëm ja Herodes y'o'ky. Jëtu'un tyuunë jyajtë ets y'atëwëty mëti'ipë ja Tios tyukkajpxnajxën ja kyäjpxynyajxpë: Jap Egiptë ojts nmëkäjpxyës ja n'u'unkës.

16Ko ja Herodes tnija'awëy ko ja matsa'a ixtääpyë ënäty tëë wyin'ëënyë, tääts ni'ik jyoot'anpëjky ets ojts tni'ënä'ämë ets ni'ëmukë y'ooktëty ja mëxu'unk ye'etyëjkpë

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

jam Belén ets ma ja naax kajpnën wiinkonpë yajpaatën, tëë ënäty tpamay ja xëëw po'o jëna'a ja matsa'a ixtääpyë të tnikajpxtën.

17Jëtu'un y'atëëy ja aaw ayuk mëti'ipë ja Tios ja kyäjpxynyajxpë Jeremías ojts tnikäjpxyën:

18Yajmëtoow jam Ramá ko ja ja'ay jyë'ëtë ya'axtë; Raquel ja y'u'unk y'ëna'k nyiyäxyp, ets ka'ap tkupëjky ets pën yajjotkujkëtëty, jä'ä ko tëë ënäty ja y'u'unk y'ëna'k y'o'kta'atë.

19Ko ja Herodes y'o'ky, ënät ja José ojts t'ijxkojnëpë kuma'ayjoty ja Wintsën ja y'anklës jam Egiptë, ets y'ënëmaayë:

20Pëtë'ëk, nëjkx jam Israel y'itjotm. Mëët yë mëxu'unk ets tyaak. Tëë y'o'knëtë ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty yaj'ookantëpën ja mëxu'unk.

21Ënät ja José pyëti'ky ets ojts nyijkxy jam Israel y'itjotm mëët ja mëxu'unk ye'etyëjk ets ja tyaak.

22Ko tnija'awëy ja José ko yë'ë ja Arquelao jam yajkutujkp Judea y'itjotm ets yë'ë ja tyeety Herodes të tkutëkë, tsë'kë ja José ets jam nyëjkxëty. Kuma'ayjoty ojts ja Tios y'anklës tyuk'ëwaanëty ets ka'ap tsyëënëty jam Judea, paaty ojts nyijkxy jam Galilea.

23Ko jam jyajtë, Nazaret ojts nyëjkxtë tsënääpyë. Jëtu'un y'atëëy mëti'ipë ënäty ja Tios ja kyäjpxynyajxpëtëjk të tnikajpxtën, ko y'ënantë, ja Mesías: Nazareno yajtijëty.

Mateo 3

1Komjeky ja Juan Yajnëëpäjtpë ojts yajnijawë'aty jam yajpaaty të'ëts'itjotm ma Judea y'itjotmën,

2ets y'ënä'äny: Ixmatstë ja mka'oywyinma'anyëty; tää wyinkony ja kutujkën tsajpjotmëpë.

3Yë'ë Juan Yajnëëpäjtpë ojts yaj'antijy, mëti'ipë yë käjpxynyajxpë Jeséas ojts tnikäjpxyën ko y'ënäny: Tu'uk ja mëto'owën yä'äxy jyoky jam të'ëts'itjotm: Nipëjktaakëtë ja Wintsën ja nyë'ë tyu'u, yaj'ëwa'atstë tu'uk ja në'ë tu'u tëypyë.

4Jëyujk jëku'ux ak ijty yë Juan nyixox'ajtyp, po'o wyëën'ajtyp, mu'u tsyu'tsyp ets uuxpa'ak y'ukpy.

5Ninëjkxëp ja ja'ay ets y'amëtoow'ityë mëti'ipë tso'ontëpën jam Jerusalén ets Judea y'itjotm, näjyëtu'un mëti'ipë myëwinkon'ajtëpën ja Jordán mëjnëë.

6Tmaaywyatstë ja pyoky ets ja Juan yajnëëpätëtë Jordán nëëjotm.

7Ko ja Juan Yajnëëpäjtpë t'ijxy ko may ja fariseë ja'ayëty ets satuceë ja'ayëty nyiminyë ets tyajnëëpätëty, ënät t'ënëmaay: Tsa'any miits mteety'ajt m'ap'ajtëp, ¿pën të m'ënë'ëmxëtë ko xykyukä'äktëty ja ëyo'on mëti'ipë miimp këtakpën?

8Yajxon mja'ay'atëty ets mkëxë'ëktëty ko të mjootwinpitë ma Tiosën,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

9këtii nëkoo mnätyukmëjjawëtëty tii ets m'ëna'antëty: Abraham ëëts nteety'ajt n'ap'ajtëp, ka'apës Tios xyaj'ëyowtëty. Tyam miits nëëmëtë ko Tios mayëtëp ets tsaa tyaj'awinpitëty Abraham y'u'unk y'ok.

10Ja jatyë apaatë y'owxijnë ets tpujxë'ëka'any ja kepy ma tyiktsën. Pën ka'ap oy jyä'äy'äty, jëtu'un jä'ä ijxtëm ja kepy mëti'ipë ka'ap oy tyëëm'atyën; yajpujxë'ëkaanp ets yajnino'oka'any.

11Nëë miits ntukyajnëëpäjtëp, ets yajnijawëty ko tëë ja mka'oywyinma'any xy'ëxmatstë. Temë tää tu'uk xypyaminyës mëti'ipë yajnëëpätaanpën mëët ja Kënu'kxymyëkajtën ets ja jëën. Yë'ë ni'ik ja kyutujkënmëëtëty këtiinëm ëjts, ni yë'ëjës xykyapaatë'aty wi'ixës kyë'ëk mpawijtsëty.

12Jëtu'un ja naaxwiinyëtë ja'ay tunëty ijxtëm ja tsajpmokpajk yajwinpojy ets tëkoty nyijkxy ja wa'atspë ets ja y'ak yajnino'oky ma ja jëën nijëna'a kyapi'itsyën.

13Tääts ja Jesús tsyo'ony jam Galilea ets jyä'äjty ma ja Jordán mëjnëëjën, ets ja Juan jam yajnëëpätëtëty.

14Ka'ap ja Juan tjayajnëëpätany ja Jesús, paaty t'ënëmaay: Mijts mpaat'ajtëp ets ëjts xyajnëëpätëty ¿wi'ix koos xynyëëmës ets nyajnëëpätëty?

15Tääts ja Jesús y'ëtsooy: Yajnëëpäjtkës jä'ä ko kopkpëky ets yajpatunëty ijxtëm ja Tios tsokyën. Ënät ja Juan tkupëjky.

16Ko ja Jesús nyëëpäjtaay, ënät pyëtsiimy nëëjoty. Tääts ënätyë y'ëwatsy ja tsajp ets t'ijxy ja Kënu'kxymyëkajtën nyikëtä'äkyë ijxtëm tu'uk ja pakën.

17Tääts yajmëtooy tu'uk ja ayuk tsajpjotm: Ya'atës n'U'unk'ajtyp, mëti'ipës ni'ik ntsojkpyën, ntukjotkujk'ajtypyës yë'ë.

Mateo 4

1Tääts ja Jesús ja Kënu'kxymyëkajtën ojts yajnëjkxyë të'ëts'itjotm ets ja mëjku'u wyinma'any'ixa'anyë.

2Wëxytyikxyëëw wëxtyikxy tsyu'um ojts y'ity ayuu, ok ojts ya yuu pyäätyë.

3Ënät ja mëjku'u nyimiinë ets wyinma'any ixa'anyë, ets y'ënëmaayë: Pën Tios mijts mU'unk'ajtëp, t'ënëëmë ya'atë tsaa ets y'awinpitëty tsajpkääky.

4Tääts ja Jesús y'ëtsooy: Jëtu'un yë Tios yë y'aaw y'ayuk myiny këxja'ay: ka'ap ja'ay yi'iyë tsajpkääky tukjuuky'atëty, näjyëtu'un ja'ay tukjuuky'atëty ko tmëmëtowëty yë Tios.

5Ënät ja mëjku'u ojts yajnëjkxyë ma ja kënu'kxypyë Jerusalén kajpnën, tääts ojts yajpetyë jam mëjtsajptëjk këpajkm,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

6ets y'ënëmaayë: Pën Tios mijts mU'unk'ajtëp, kupujtnax yaa, jä'ä ko jëtu'un ja Tios ja y'aaw y'ayuk kyëxja'ayëty: Tios kyäxäämpy ja y'anklëstëjk ets mkëwent'atëtëty, yë'ë mwijts'itanëp këtiipë mkunäpëty tsaakëjxm.

7Tääts ja Jesús y'ëtsooy: Näyjyëtu'un ja Tios ja y'aaw y'ayuk kyëxja'ayëty: ka'ap ja Wintsën xywyinma'any'ixëty pën oy ka'oy tii ntuna'any.

8Ets ja mëjku'u ojts wyoownëjkxyë ma ja kopkën ets tyuk'ijxtaayë ja naax kajpn mëj'äämpyë ets kumeenypë y'itën naaxwiinyëtë apëtsëmy,

9ets y'ënëmaayë: Nmooytya'ajëp ya'atë kajpn pën xywyinkuxtënääpyës ets xy'ëwtajtpës.

10Ënät ja Jesús y'ëtsooy: Nëjkx mëjku'u, jëtu'un ja Tios y'aaw y'ayuk kyëxja'ayëty: wintsë'ëkë mWintsën Tios. Yë'ë tu'ukyë m'ëwtatëp ets xymyëmëtowëty.

11Ënät ja mëjku'u ojts y'ëxmatsyë ets ja anklëstëjk nyimiinë ets ojts pyutëkëty.

12Ko ja Jesús tnija'awëy ko ja Juan ënäty të yajtsumy, ënät ojts nyijkxy jam Galilea y'itjotm.

13Jam tsyo'ony Nazaret ets ojts nyijkxy ma ja Capernaúm kajpnën tsënääpyë nëë'akëyë pë'am ma ja Zabulón it ets Neftalí itën.

14Jëtu'un tyuunë jyajtë ets y'atëwëty ja aaw ayuk mëti'ipë yë käjpxynyajxpë Jeséas jyääyën:

15Ja Zabulón y'itjot ets ja Neftalí y'itjot, ma ja tu'u nyäxyën, Jordán mëj nëëpë'ampë, mejypyë'aaypyë: yë'ë jëtu'un yë Galilea y'itjot, ma ja ja'ay tsyëënëtën ka'apë jyutiis'atën,

16ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty kupi'its kukoots yajpatëpën, tëë ja të'kxën t'ixtë; tëë ja të'kxën t'ixtë mëti'ipë ënäty juuky'ajtëpën tä jeexyë të y'o'knëtën.

17Tääts ja Jesús ojts ëka'any ja tyuunk tyajtso'ontä'äky, tkajpxwä'kxy ja Tios ja y'aaw y'ayuk ets y'ënäny: Wimpitë ma Tiosën, jä'ä ko wiinkoonp ja tsajpjotmëpë kutujkën.

18Jam ënäty ja Jesús nyäxy Galilea mejypyë'am ko t'ijxpaty ja ja'ay nimäjtsk tukä'äxëty, tu'uk txëëwaty Simón, mëti'ipë yajtijpën Pedro ets tu'uk txëëwaty Andrés. Ajkxmajtsk tyuunk'ajtëp, tsaay ënäty nyëëkujëpijptëp mëti'ipë tyuk'ajkxmajtstëpën.

19Ënät ja Jesús y'ënëmaayëtë: Pamiintëkës, ja'ay miits myajpëtsëmtëp pokyjoty ijxtëm miits nëë jëyujk xyajpëtsëmtën nëëjoty.

20Ënätyë ja tsyääy t'ëxmajtstë ets tpatso'ontë.

21Tëë ënäty wäänë ye'eytyë, jamts ja Jesús ojts t'ijxpaaty wiinkpë nimäjtsk, nän tu'kä'äxëty. Tu'uk txëëwaty Santiago ets tu'uk Juan, Zebedeo y'u'unk. Jam ënäty ma

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

ja kepy nëëwinye'epyën ja tsyääy t'ataakëtë mëët ja tyeety. Ënät ja Jesús ojts yaaxëtë.

22Näy ënätyë t'ijxmajtstë ja tyeety jam ma ja kepy nëëwinye'epyën ets tpatso'ontë ja Jesús.

23Tääts ja Jesús t'aye'ey ja kajpn Galilea y'itjotm ets yaj'ixpëky ma ja tsajptëjkën maajëty tu'uktu'uk ja kajpnën, tuk'ëwaanë ja ja'ay ja oy aaw oy ayuk ma ja kutujkën tsajpjotmëpë yajnimëtyä'äkyën ets ni'ëmukë ja pa'amja'ay tyajtsoky.

24Ojts yajnimëtyä'äky ja Jesús ma Sirië y'itjotmën mëti'ipë tyuun kyajpxën ets ja ja'ay tyajmiintë ja pa'amja'ay, mëti'ipë mëk pëjkëpën, mëti'ipë ja ku'oypyë myëët'ajtëpën, mëti'ipë mo'tëp ets mëti'ipë kë'ëxujxp tekyxyujxtëpën. Ni'ëmukë ja Jesús ojts tyajtsokta'ay.

25May ja ja'ay ja Jesús ojts pyatsoonyë, mëti'ipë tsënaaytyëpën jam Galilea y'itjotm, jam ma Decápolis kajpnën, Jerusalén kajpnën ets Judea y'itjotm. Näy tam mëti'ipë tso'ontën nëë'awinmtsow ma Jordán nëëjën.

Mateo 5

1Ko ja Jesús t'ijxy ja mayjyä'äy, ënät pya'tëjkëy jam kopkkëjxm ets ojts nyaaxweetsy. Jamts ja y'ijxpëjkpëtëjk myëwinkoonë.

2Ënät yaj'ijxpëjktso'ony ets y'ënäny:

3Jotkujk yë ja'ay yajpaatë mëti'ipë jyot wyinma'any jëtu'un yajmaay yajtajtëpën tä ëyoopëja'ayëtyën, jä'ä ko yë'ë jyä'ä'atantëp ja tsajpjotmëpë kutujkën.

4Jotkujk yë ja'ay yajpaatë mëti'ipë jëëytyëp yaxtëpën, jä'ä ko yë'ë Tios yajjotkujk'atanëtëp.

5Jotkujk yë ja'ay yajpaatë mëti'ipë yu'unk naxymëtyën, jä'ä ko yë'ë naaxwiinyëtë kyuma'ayën'atantëp mëti'ipë të yajtukwinwanëtën.

6Jotkujk yë ja'ay yajpaatë mëti'ipë tsyojkën'ajtëp ja tëypyë nipaye'eyën, jä'ä ko ku'uxyë y'ita'antë mëët ja jëtu'unpë.

7Jotkujk yë ja'ay yajpaatë mëti'ipë pa'ëyoowtëpën, jä'ä ko Tios näjyëtu'un pya'ëyowa'anëtë.

8Jotkujk yë ja'ay yajpaatë mëti'ipë wa'ats yë y'aaw jyot myëët'ajtëpën, jä'ä ko yë'ë y'ixantëp yë Tios.

9Jotkujk yë ja'ay yajpaatë mëti'ipë tsyojktëp ets jyää'atëty ja jotkujk'ajtën, jä'ä ko yë'ë Tios u'unkniwa'ananëtëp.

10Jotkujk yë ja'ay yajpaatë mëti'ipë yaj'ixjëtijtp yajpaajëtijtëpën mëët ko mëtëy tii tnipaye'eytyë, jä'ä ko yë'ë nëjkx tjä'ä'atë tsajpjotmëpë kutujkën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

[11]Jotkujk miitsëty myajpaatëty ko ja'ay m'ojëtëty mya'axëtëty ets m'ixjëtit mpajëtitëtëty ets mnipëtë'ëkëtëty ets mni'antaakëtëty mëët ëjtskyëjxm.

[12]Xi'iktë xontë ets jotkujk yajpaatë, jä'ä ko mëj ja Tios mkumaya'anëtë; jä'ä ko näjyëtu'un ojts t'ixjëtit tpajëtitë ja Tios kyäjpxynyajxpëtëjk mëti'ipë tëëyëp juuky'ajtëpën ma ënäty miitsëty ka'ap mjuuky'atënëm.

[13]Kaanën miitsëty yaa naaxwiiny myajpaatë. Ko ja kaan ja tya'amtsajtën tyëkoy, ka'ap y'ëk'o'oyënë ets jatëkok y'awinpitëty ta'amts. Ka'ap y'ëktuunnë, yaj'ixko'op tu'ujoty ets ja ja'ay y'ateeny tyukteenyë.

[14]Kutë'kxpë kujajpë miitsëty yaa naaxwiiny myajpaatë. Ko tu'uk ja kajpn tunkëjxm, wa'ats kyëxë'ëky, ka'ap yu'utsy y'ity.

[15]Ko ja'ay jëën tyajtooypyiky, ka'ap jap tpëjktä'äky kajjoonpa'tkë'p, këjxm yajpëjktä'äky ets tkutë'kxëty mëti'ipë jap tëkotyën.

[16]Näyjyëtu'un miitsëty, tuk'ixtë ja ja'ay ja m'oyjä'äy'ajtënëty. Jä'äts ja ja'ay y'ixtëp ets tmëjjawëtëty tjaantyjawëtëty ja Tios Teety mëti'ipë tsajpjotmën.

[17]Ka'ap miits mmaytyëty mtajtëty koos yë'ë të niminy ets ja Moisés ja y'ënä'ämën nyaj'atëkoyanë ëkë ets ja käjpxynyajxpëtëjk ja tyuunk mpëjkëja'anyës; ëjts yë'ëjës të niminy etsës nyajtsoowpaata'any ni'ik.

[18]Jä'ä ko jëtu'unës yam n'ëna'any, maanëm jyää'atyën yë tsajp ets naaxwiinyëtë, ka'ap nitu'uk yajjëpëkëty yë letrë, yë puntë komë, mëti'ipë japën ënä'ämënjoty, koonëm yajkuuytyuunta'ajëty.

[19]Pën yë ënä'ämën ka'ap tpatuny yiinpë wäänpë ets ka'ap pën tuk'ëwaanë wi'ix tpatunëtyën, mutsk nëjkx nyäxy ma ja tsajpjotmëpë kutujkënën; pën yë ënä'ämën pyatuumpy ets ja ja'ay tukni''ixë ets tpatuntëty, yë'ë mëj naxaanp ma ja tsajpjotmëpë kutujkënën.

[20]Tëy miits nëëmëtë, pën ka'ap wäänëni'ik ja Tios xymyëmëtowtë këtiinëm ja tsajptëkotyëtë yaj'ijxpëjkpë ets ja fariseë ja'ayëty, nijëna'a miits mkatëkëtëty ma ja tsajpjotmëpë kutujkënën.

[21]Tëë miits xymyëtoy'atë ko ja m'aptëjk yajnëmaaytyë: ka'ap myajja'ay'ookëty. Pën yaja'ay'o'kp, nëjkxëp nyitukë.

[22]E ëjts jëtu'un yam miits nëëmëtë, pën ja myëku'uk tyukjoot'anpëjkpyën nëjkxëp nyitukë. Pën ja myëku'uk y'ojpyën, yë'ë paye'eyëtëp ja tsajptëkotyëtë yajuntë'ajtpë. Pën ja myëku'uk tyijpyën kutsuu, jap nëjkx yajnajtskäxë ëyoowtaknjoty.

[23]Paaty ko m'ayajk m'ako'onën xymyënëjkxëty wintsë'kën wintum ets jam xyjyä'ämyätsëty ko ënäty ja mmëku'uk mëët mnämyëtsip'atyë,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

24jam xy'ëxmatsëty ja m'ayajk m'ako'onën ma ja wintsë'këntyaknën ets nëjkx jëwyiin ja mmëku'uk mëët xykyajpx'oyë. Ënätnëm mwinpitëty ma ja wintsë'këntyaknën ets xypyëjkta'akëty ja m'ayajk m'ako'onën.

25Pën jää pën mni'ëënëty ets myajnëjkxa'anyë kutuunk wintum, nikë timkajpx'oyë mëët nimäjtsk naamtamnëm tu'ujotm myajpaatë ets këtiipë myajnëjkxëtëty ma ja kutuunkën. Pën ka'ap, mkë'ëyakëtëp ja kutuunk ma ja tajk mayuutën ets myajtsumëty.

26Tëyës n'ëna'any ko jäänëm mpëtsëmëty ko xykyëpäjta'ajëty ja mnu'kxy.

27Tëë miits xymyëtoy'atë ko ja m'aptëjkëty yaj'ënëmaaytyë: ka'ap xyajtëkoytyëty ja nyiwintsë'kën ja pëjkën ukën.

28E ëjts jëtu'un miits nëëmëtë, pën ja to'oxytyëjk y'ixk'ajtyp, tëë ënäty tyajtëkoy ja wintsë'kën ma ja pëjkën ukën jyootjoty wyinma'anyjoty.

29Pën myajpokytyuunëp ja m'aka'anywyiin, juut ets xy'ixka'atsëty. Ni'ikyë oy tu'kpëky mtëkoy'ajtxëtëty mëti'ipë jamën ma mni'kx mkopkën ets këtii ko tu'kë'ëyë mni'kx mkopk yajpëjkta'akëty ëyoowtaknjoty.

30Ets näjyëtu'un, pën myajpokytyuunëp ja m'aka'anykyë'ë, katspux ets xy'ixjëpipëty tu'uk. Nikë oy ko tu'kpëky mtëkoy'ajtxëtëty mëti'ipë jamën ma mni'kx mkopk ets këtii ko yajpëjktakta'ajëty ëyoowtaknjoty.

31Näy ojts tëëyëp yajnikäjpxy: Pën ja tyo'oxytyëjk y'ëxmatsäämpyën, jëwyiin tmo'ojëty ja noky ma y'ënä'änyën ko ka'ap t'ëkto'oxytyëjk'atanë.

32Temë jëtu'un miits nëëmëtë: ko pën ja tyo'oxytyëjk t'ëxmatsy ets ka'ap yë'ëkyëjxmëty ko ja to'oxytyëjk mëët wiink ye'etyëjk y'ity, jotmayjoty ja tyo'oxytyëjk tpëjktä'äky, jä'ä ko tsojk ja tyo'oxytyëjk mëët wiink ye'etyëjk nyäwyin'ëënëtëty ets pyokytyuntëty, näjyëtu'un ënät ja ye'etyëjk mëti'ipë jëtu'unpë ja to'oxytyëjk pyuwa'këpën mëti'ipë tëë yaj'ëxmatsyën nän pokytyuunp ënäty.

33Näy tëë xymyëtoy'atë ko ja aptëjk yaj'ënëmaaytyë: Pën tëë tii xywaantä'äky mëët ja Tios, mkuuytyunëp.

34Temë jëtu'un miits n'ënëëmëtë, ko tii xywyaanta'akëty, ka'ap Tios xyajkajpxëty. Ni tsajpjotmëpë xykyayajkajpxëty, jä'ä ko yë'ë Tios kyutujkën'ajtyp;

35ets këtii naax xykyakajpxpaatëty, jä'ä ko jää Tios wya'kpo'kxy; ni Jerusalén, jä'ä ko yë'ë yajkutujkpë kyajpn'ajtyp.

36Ni mjuukyajtën xykyakajpxpaatëty, jä'ä ko ka'ap myiits'atë xynyiwintsen'atë ja juukyajtën.

37Tëy winë xykyajpxëty: Oy'atëp ëkë ka'ap y'oy'atëty; jä'ä ko ka'ap y'oyëty ko pën tëkatsy tii tuny.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

38Tëë miits xymyëtoy'atë ko ja m'aptëjkëty yaj'ënëmaaytyë: Ko pën ja mwiin tyajtsëtyutëty yajtsëtyut näjyëtu'un ja wyiin, ko pën ja mtëts tkatskoxëty katskox näjyëtu'un ja tyëts.

39Temë jëtu'un miits n'ënëëmëtë ko ka'ap xytyuunwinpitëty ko pën wi'ix mtunëtëty. Ko pën m'apojtsë'ëkëtëty ni'ikyë tuk'akë'ë wiinkpë m'apënuuky.

40Ko pën mni'ëënëtëty ets ja mnëxuy mpëjkëtëty, jaakmo'o mnimu'ux.

41Ko pën atsip mtukpatsëmëtëty tsëmy kë'ëy ets xymyëye'eyëty wëxtujk mëko'px xajpk, ni'ikyë jä'ä xymyëye'eyëty tu'uk mil ja mëkoxk mëko'px xajpk.

42Pën tii m'amëtoowëp, mo'o; ets pën tii tsyojkpy ënu'kxy, tuk'ënu'kx.

43Tëë miits xymyëtoy'atë ko ja m'aptëjk yajnëmaaytyë: Tsok ja mmëku'uk ets ëxëëk xy'ixëty ja mmëtsip.

44E ëjts jëtu'un miits n'ënëëmëtë, tsoktë ja mmëtsipëty ets tuknija'amyätsëtë Tios pën m'ixjëtijt mpajëtijtëtëp.

45Jëtu'un xyajnikëxë'ëktëty ko Tios tsajpjotmëpë m'u'unk'atëtë; jä'ä ko xëëw tyajpëtsëmy tyuknijajtääpy oyjyä'äy ka'oyjyä'äy, ets ko tyajtu'uy yajnituutääpy wä'än twa'atsja'ayëty ëkë t'ëxëëkja'ayëty.

46Pën yi'iyë miits mtsojktëp mëti'ipë mtsojkëtëpën, ¿tii kuma'ayën mpëktëp mpaatëp? Yë yajkukëpäjtpëtëjkëty mëti'ipë Roma myëtuuntëpën yë'ë jëtu'un ëtëtstëp.

47Ets pën yi'iyë miits mkajpxpo'kxtëp ja mmëkä'äxëty ¿Tii oyajtën tääpë xyajnätyijëtë? Yë ja'ay ka'apë Tios tmëpëkyën yë'ë jëtu'un ëtëtstëp.

48Wa'ats nnäyaj'itëtë, ijxtëm yë Tios tsajpjotmëpë wa'ats nyäyaj'ityën.

Mateo 6

1Ko yë mmëku'uk xypyutëkëty ijxtëm pyaat'atyën, ka'ap nikëxë'ëky tii xytyuntëty ets ja'ay t'ixtëty. Ko nikëxë'ëky tii xytyuntëty, ka'ap ja mTeetyëty tsajpjotmëpë mmo'ojëtëty ja kuma'ayën.

2Paaty, ko ja ëyoopëja'ay xypyutëkëty këtii xiitsow yaatsow xymyëtyaakwa'kxëty ijxtëm y'ëtë'ëtstën tsajptëkotypë tyuntën mëti'ipë nätyijëtëp oyjyä'äy ets në'ëjoty tu'ujoty nyäpyëjkta'akëtë ets ja ja'ay wyintsë'ëkëtëty. Tëy miits n'ënëëmëtë ko yi'iyë jëtu'un kyuma'ayën'atantëp.

3Ko ja ëyoopëja'ay xypyutëkëty, ka'ap pën xytyuknijawëty,

4yu'utsy y'itëty mëti'ipë mtuumpyën. Jëtu'unts ja mTeety mëti'ipë y'ijxypyën tii yu'utsy, mmo'ojëtëty ja mkuma'ayën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

5Ko miits ja Tios xymyëkajpxtëty, ka'ap jëtu'un m'ëtë'ëtstëty ijxtëm mëti'ipë oyjyä'äy nätyijëtëp, tsyojktëp ets ja Tios tmëkajpxtëty tënääpy tsajptëkoty, në'ëjoty tu'ujoty, ets ja ja'ay y'ixëtëty. Tëy miits n'ënëëmëtë ko yi'iyë jëtu'un kyuma'ayën'atantëp.

6Temë ko mijts ja Tios xymyëkajpxëty, tëkë mtëkoty, yaj'ëtuk ja mtëjk ets ja'amyäts ja Tios Teety mëti'ipë ka'ap yaj'ixyën. Ënät ja Tios Teety, mëti'ipë y'ijxypyën tii mtuumpy ayu'utsy, yë'ë mmo'ojëtëp ja kuma'ayën.

7Ko ja Tios xymyëkajpxtëty ka'ap tii xykyajpxwinpit xykyajpx'ëtëjtëty, ijxtëm ja ja'ay y'ëtë'ëtstën ka'apë ja Tios tnijawëtën, mëti'ipë winmaaytyëpën ko pën jeky ja Tios tmëkajpxtë ni'ik ja Tios myëtowa'anëtë.

8Ka'ap miits jëtu'un mja'ay'atëty ijxtëm yë'ëjëtyën, jä'ä ko ja mTeety tëë tnijawë tii myajmëyajtëp oy ka'anëm xy'amëtowtë.

9Jëtu'un ja Tios xymyëkajpxtëty: Tatë Tios tsajpjotmëpë m'ityën, wintsë'ëkë ja mxëëw y'itëty.

10Yajmin ja mkutujkën. Wä'än tunyë tjatyë naaxwiiny tä mijts të xytyuknipëjktaakën jam tsajpjotm.

11Mooytyëkës tyam ja ka'ayën ukën mëti'ipës nyajmëyajtëpën.

12Pokynyimä'kxtëkës maas ëxëëk tii ntuntën nkajpxtën, jëtu'un tääjës të mpokymyä'kxtën ja mëti'ipës ëxëëk të xytyuntën.

13Ka'ap mëpaat ëxëëk n'ëtë'ëtstë n'ëna'antës, ni'ikyës jap xyjyuutëty ma ja ëxëëkpën.

14Jä'ä ko pën miitsëty mpokymyä'kxtëp ja ja'ay mëti'ipë ëxëëk mtuunëtëpën, ja mTeety tsajpjotmëpë näjyëtu'un mpokymyä'kxa'anëtë;

15e pën miitsëty ka'ap xypyokynyimä'kxtë ja wiinkëtypë, nän ka'ap ja mteety mpokymyä'kxa'anëtë.

16Ko miits m'ayuu'atëty, ka'ap ja mwiin mjëjp xypyëjkta'aktëty yaj'ëyow yaj'ama'at, ijxtëm y'ëtë'ëtstën mëti'ipë oyjyä'äy nätyijëtëp ets ja ja'ay y'ixëtëty ko y'ayuu'atë. Tëy miits n'ënëëmëtë ko yi'iyë kyuma'ayën'atantëp.

17Temë ko mijts m'ayuu'atëty, puj ja mwiin mjëjp ets näkyaaxët,

18ets ja ja'ay ka'ap nijawëtëty ko mijts m'ayuu'aty. Temë ja mTeety tsajpjotmëpë, mëti'ipë ka'ap yaj'ixyën, nyijawëp jä'ä mëti'ipë yajtuunpën ayu'utsy. Yë'ëts mmo'ojëtëp ja kuma'ayën.

19Ka'ap ja wit meeny xynyipëjkpätëty yaa naaxwiiny, ma winë myä'ätyën ets tyënë'kën ets ma ja mä'tspë tyëkëtën ets myäätstën.

20Nikë jam yë wit meeny nipëjkpätë tsajpjotm ma ja pëjktä'äky ka'ap tyënë'kën ets ka'ap wyintëkoyën ets ma ja mä'tspë ka'ap tyëkëtën ets myäätstëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

21Jä'ä ko ma ja mwit mmeeny y'ityën, jam näjyëtu'un ja mjot mwinma'any yajpaaty.

22Yë wiin yë'ë kutë'kxn'ajtp ma jot nini'kxën. Paaty mijts pën oy ja mwiin, kutë'kxy ja mjot mnini'kx yajpaatëty,

23e pën ka'ap ja mwiin y'oy'ixy, akootstuuy ja mjot mnini'kx yajpaata'any. Pën ja të'kxën mëti'ipën jam ma mijtsën akootstuuy y'awinpity, nëkooyë ja kootspuknë y'ita'any.

24Ka'ap pën myëta'akëty, nimäjtsk ja wintsën tmëtunëty. Jä'ä ko tu'uk nëjkx t'oyjyawë ets tu'uk ka'ap, tu'uk nëjkx tmëjpëjktä'äky ets tu'uk ka'ap. Näyjyëtu'un miitsëty, ka'ap tjëkyepy yë Tios xymyëtuntëty ets näjyëtu'un mkumeeny'atantëpëty.

25Paaty n'ënëëmëtë: Ka'ap xymyëmay xymyëtajtëty tii mkaytyëp m'uuktëp ets mjuuky'atëty ets ja mwitëty mxoxëty mëti'ipë ja mjot mnini'kx mtuk'ëtujktëpën. ¿Këtii jëtää ja juukyajtën këjää tsyowpaaty këtiinëm ja kääky uuky, ets ja ni'kx kopk këtiinëm ja wit xoxë?

26Ixtë ja joon mëti'ipë kääkjëtijtëpën pojotm: Ka'ap nyi'iptë kyojtë ets ka'ap tiipëjktä'äky tyajpëtë'ëktë ets muum tpëjkë'ëktë tëkoty, miits yë mTeetyëty tsajpjotmëpë yë'ë putëjkëtëp ets jyi'kxypyaatëty. Miitsëty wäänëni'ik mtsoowpaatë këtiinëm yë joonëty.

27Oy pën jënu'un tjamëmay tjamëtajy jyuukyajtën, ¿tii jä'ä pën tyajyonëty yë jyuuky'ajtënën?

28¿Wi'ix ko xymyëmay xymyëtajtë ja wit? Ëk'ixtë ja pëjy wi'ix yontë aayjoty ujtsjoty; ka'ap tyuntë, ka'ap pyiitë.

29Jëtu'un miits n'ënëëmëtë ko oy ja yajkutujkpë Salomón ni'ik ja mëj'ajtën jaanty'ajtën tjamëët'ajty, ka'ap nyäxyojxë tsuj ijxtëm yë pëjy kyëxë'ëkyën.

30Pën Tios xyojxyp ja aay ujts mëti'ipë tyam yoonp aayjoty ujtsjoty ets jëpom tëë ënäty tsijtkjoty nyanitooynyë. Ja Tios ni'ik ja mmo'oja'anëtë tii mnätyukxoxëtëpën Wäänë miits ja mëpëjkën xytyimmëët'ajnëtë.

31Paaty këtii xymyëmay xymyëtajtëty ets mnäyajtëwëtëty: ¿Tii ënät nkä'ämyëp n'ukmëp?, ëkë ¿tii ënät nwit'ajt nxox'ajtmëp?

32Pën ja Tios ka'ap nijawëtë, yë'ë jëtu'unpë myëmaay myëtajtëp; miitsëty mëët'ajtëp ja mTeetyëty tsajpjotm mëti'ipë nyija'apën tii myajmëyajtëp.

33Jamts miits jëyëjp xypyëjkta'aktëty ja mjot mwinma'anyëty ma ja tsajpjotmëpë kutujkën ets xytyuntëty mëti'ipë Tios tsyojkpy ets xy'ëxajëtëty tëkokyë ya'atë jotkujk'ajtën.

34Ka'ap xymyëmay xymyëtajtëty pën tii jëpom wëxtëjkm miimp wiinkoonp, jä'ä ko winjëpom miits xymyëët'atë mëti'ipë mmëmay mmëtajtëpën. Tu'uktu'uk xëëw nyäxy aak myëët'ajtyp ja mëti'ipë yajmääpy yajtajpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Mateo 7

1Këtii mmëku'uk pyoky xytyukwinmëtowtëty, këtiipë Tios yë mpoky mtukwinmëtowëtëty.

2Jä'ä ko yë Tios näjyëtu'un yë mpoky mtukwinmëtowa'anëtë tä ja mmëku'uk ënäty ja pyoky të wytyukwinmëtowtën; jëtu'un tä ja mmëku'uk xytsyoktën jyä'äy'atëty näjyëtu'un miitsëty ja'ay'atë.

3¿Këtii yi'iyë xy'ix'ix xypya'ixtëty ja mmëku'uk ja pyu'uxm wyiinjotypë yajpaatyën, yë'ë ix ja mëj kepy mëti'ipë japën mwiinjoty?

4N'ëkpëjktakmëty tu'uk ja ijxpäjtën: Pën mijts jap ja mëj kepy xymyëëtëty mwiinjoty, ¿wi'ix ja mmëku'uk xy'ënëëmëja'any? Ka'ap tjëkyepy pyu'uxm xyjyu'tëty.

5Winma'anytyuk. Jëyëjp ja mëj kepy juut ma mwiinën, täänëm ja mmëku'uk ja pyu'uxm xyjyu'tëty jap wyiinjoty.

6Këtii uk xymyo'otëty mëti'ipë tëë yajkënu'kxyën, këtiipë mnipëtë'ëkëtëty ets mtukwëtsëtëty. Näyjyëtu'un yë ëtsëm këtii xymyo'otëty mëti'ipë tsowëtyën, këtiipë je'eyë tnaaxtäänëty.

7Amëtowtë ets myajmo'otëty; ixta'atë ets xypyaatëty; pijkxnoktë ja tëjk'aaw ets m'ëwatsxëtëty.

8Jä'ä ko pën tii y'amëtoopy, yajmoopy; ko pën tii t'ixta'ay, pyätyp; ets pën pyijkxnojkpy ja tëjk'aaw, ëwatsxëyëp.

9¿Wä'än jëtää miitsëty yë m'u'unk xymyo'otëty yë tsaajë pën tsajpkääky m'amëtoowëtëpë?

10¿Ëkë xymyo'otëty yë tsa'anyë pën nëë jëyujk m'amëtoowëtëpë?

11Oy miits m'ëxëëk ja'ay'atë, mjajtëp ja m'u'unk xymyo'otëty mëti'ipë oyën, ¿ets wi'ixts ja mTeety tsajpjotmëpë tkamo'ojëtëty ja oypyë mëti'ipë m'amëtoowtëpën?

12Ijxtëm miits xytsyoktë ja'ay mëtunëtëty, jëtu'un ja mmëku'uk mmëtuntë, yë'ë jëtu'unpë tuunk ojts t'antijtë ja käjpxynyajxpëtëjkëty ets ja ënä'ämën tëyajtën.

13Jap mtëkëtëty ma ja najxtaknën xu'utspë, jä'ä ko mëj ja najxtakn ets ja tu'u mëti'ipë nëjkxpën ëyoowtaknjoty. May ja ja'ay jap tyëkëtë.

14Temë ja najxtakn ets ja tu'u mëti'ipë nëjkxpën ma ja juukyajtën xëmëkyëjxmëpë, xu'uts jä'ä ets wäänë ja ja'ay tpaatë ets jap tyëkëtë.

15Näkyëwent'atëtë ma tääpë win'ë'ëmpëtëjkëtyën mëti'ipë nätyijëtëp ko Tios myëtuuntëp. Jëtu'un janty yujy janty tëtä'äky mniminëtë kupixynyën, e jap jyootjoty jëtu'un jyä'äy'atë pa'ukën.

16Yë'ë mtuk'ixtëp wi'ix tii tuntën. Jëtu'un ijxtëm yë tsatym tsya'amën ka'ap jyamëty yajtuky muum kepykyëjxm, ni yë'ë ja higo tëëm kyayajtuky jam muum äpnykyëjxm.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

17Jëtu'un, ja oy kepy, aak'oy ja tyëëm tyäky; ets ja ëxëëk kepy, ëxëëk ja tyëëm tyäky.

18Ka'ap ja oy kepy ëxëëk tyëëm'aty, ets ka'ap ja ëxëëk kepy oy tyëëm'aty.

19Tu'kë'ëyë kepy mëti'ipë tëëm'ajtpën ëxëëk, yajpujxp yë'ë ets yajnino'oky.

20Jëtu'un miits ja ja'ay xy'ixkaptëty wi'ix jyä'äy'ätyën.

21Ka'ap nyi'ëmukëty tyëkëja'antë ja ja'ay ma ja tsajpjotmëtë kutujkënën mëti'ipës janaam jatsojk xy'ënëmaaytyëpën Wintsën. Yi'iyë jam tëkëjantëp mëti'ipë pyatuuntëpën ja nteetyës tsajpjotmëpë ja tsyojkën.

22Ko ja ja'ay yajpaye'etyëty, may nëjkx y'ëna'antë: Wintsën, Wintsën, mijts mxëëwkyëjxmës të nkajpxwa'kxtë ja Tios ja y'aaw y'ayuk, mijts mxëëwkyëjxmës ja ku'oypyë të n'ixkäxtë ets mijts mxëëwkyëjxmës may ja Tios ja myëj'ajtën të nyaj'ijxëtë.

23Ënätës n'ëtsowa'any: Nijëna'a miits të nka'ixy'atë. Winwa'ktutëkës miits pokyjä'äytyëjkëty.

24Paaty n'ënëëmëtë, pën y'amëtoow'ijtypyën ëjts ja n'ayuk ets tpatuny mëti'ipës nkäjpxypën, jëtu'un jä'ä ijxtëm ja ja'ay wijypyë kujkpën mëti'ipë ja tyëjk kyojën ets tsaakëjxy tpojtsë'ky.

25Miin ja tuu, koom ja nëë ets ja mëkpoj y'ëtëtstäky y'ënaantäky ma ja tëjkën ets kä'äpyëm ojts kyëtäy, jä'ä ko tsaakëjxy pyojtsë'ëkyëty.

26Temë pën y'amëtoow'ijtyp ja n'ayukës ets ka'ap tpatuny mëti'ipës nkäjpxypën, jëtu'un jä'ä ijxtëm tu'uk ja tsuuja'ayën mëti'ipë ja tyëjk kyojën pu'ujoty jinjoty.

27Miin ja tuu, koom ja nëë ets ja poj myiiny ma ja tëjkën, tääts kyëtääy. Atsë'ëk ajawë wyintëkooy.

28Ko ja Jesús kyajpxtaay, mëjmëtoy ja ja'ay tja'awëtyë ko jëtu'un yaj'ijxpëjkëtë,

29jä'ä ko kutujkën mëët yaj'ixpëky ets ka'ap jyëtu'unëty ijxtëm ja tsajptëkotyëtë yaj'ijxpëjkpëtëjkëtyën.

Mateo 8

1Ko ja Jesús kyëtäky jam kopkwinm, may ja ja'ay ojts pyatsoonyë.

2Tääts ja ja'ay ojts tu'uk nyiminyë mëti'ipë pu'uts pa'am pëjkëpën ets nyäkyoxtënaaytyakë Jesús wyintuuy ets y'ënäny: Wintsën, pën mtsojkpy, yajtsokës ets yajwatskës.

3Tääts ja Jesús ojts tony ets t'ënëmaay: Ntsojkpyës ets mtso'okëty ets mwa'atsëty. Tso'ok ets wë'ëm wa'ats. Je'eyë ja Jesús jëtu'un y'ënäny ets ja ja'ay ja pyu'uts ënätyë tsyokaay ets wyatstaay ja nyini'kx.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

4Tääts ja Jesús jyaak'ënany: Ix, ka'ap pën xytyuk'ëwaanëty. Nëjkx ma teety wyintsënën ets xytyuk'ixëty ko tëë mtso'oky ets mënëjkxëp ja mwintsë'kën mëti'ipë ja Moisés nyi'ënä'ämëyën, jëtu'un ja ja'ay nijawëtëty ko tëë mtso'oky ets të mwa'atsy.

5Ko Jesús tyëjkëy Capernaúm ets tu'uk ja Romë tsiptuunpë wintsën nyimiinë, tääts myënu'kxtakë:

6Wintsën, tapës tu'uk ja ntuunpë pya'amko'knë tëkoty, mujkp xujxp ets nëkooyë y'ëyoownë mëët ja pëjkën ijxën.

7Tääts ja Jesús y'ëtsoowë: Oyës nëjkx nyajtso'oky.

8Ets ja tsiptuunpë wintsën y'ëtsooy: Wintsën, ka'apës xypyaat'aty ets mtëkëty ntëkotyës, je'eyë xynyi'ënä'ämëty etsës ja ntuunpë tsyo'okëty.

9Jä'ä ko ëne'emyës näjyëtu'un n'ity maas ja nwintsënënm, ets ëjts nän tamës yë ntsiptuunpëjk mëti'ipës n'ëne'empyën. Koos nitu'uk t'ënëëmë nëjkx, tääts nyijkxy; ets koos nitu'uk n'ënëëmë min, tääts myiny; ets koos ja ntuunpë tii ntuk'ëne'emy, tyuunpy jä'ä.

10Ja Jesús mëjmëtoy ojts tjawë ko jëtu'un y'ënä'äny ja ja'ay, paaty t'ënëmaay ja mëti'ipë jam pajëtijtëpën: Tëy miits nëëmëtë ko ni tu'ukës ja'ay jëtu'unpë të nkapaaty yaa Israel ijxtëm ya'atë ye'etyëjkën, mëti'ipë mëj këjää tyuk'ijxpejtypyën yë Tios.

11Tyam miits n'ënëëmëtë ko may ja ja'ay nëjkx myintë xëëwpëtsëmy ets xëëwkëtä'äky ets nyaaxwäätstëty kääpyë ukpë mëët ja Abraham, Isaac ets ja Jacob ma ja tsajpjotmëpë kutujktaknën.

12E mëti'ipë japaat'ajtëtëp jeexyë yajpaatë ma ja kyutujktaknën, nëjkxëp yajpëjkta'aktë akootstuuy tëja'p. Tääts tyëkëtëty jëëpyë yaxpë ets ka'ap nëjkx tmëmëta'aktë.

13Tääts ja Jesús t'ënëmaay ja tsiptuunpë wintsën: Nëjkx ma mtëjkën, wä'än jëtu'un tunyë tjatyë ijxtëm të xymyëpëkyën. Näy jää mëtëy ja tsiptuunpë wintsën ojts ja tyuunpë tsyo'oky.

14Tääts ja Jesús ojts nyijkxy ma Pedro tyëjkën. Jam ojts tpaaty ja Pedro ja myë't to'oxytyëjkpë maapäjnkëjxy, jëënpëjkëp.

15Tääts ja Jesús toony ja to'oxytyëjk ja kyë'ë ets ja jëënpa'am nyiwatsë. Tääts ja to'oxytyëjk pyëti'ky ets yajkaay yaj'uukëtë.

16Ko tsyu'ujënë, tääts ja Jesús ojts tukninëjkxtë may ja ja'ay mëti'ipë ku'oypyë myëët'ajtëpën. Tu'k'aawkäjpxyëty ojts t'ixkexy ja ku'oypyë ets näjyëtu'un tyajtsoky ni'ëmukë ja pa'amja'ay.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

17Paaty ya'atë jëtu'un tyuunë jyajtë ets y'atëwëty ko ja Tios ja kyäjpxynyajxpë Jeséas ojts y'ënä'äny: Yë'ë yajnëjkxtaay tu'kë'ëyë ëëts ja mpa'am'ajtëm ets ja n'ëyo'on'ajt njotmay'ajtëm.

18Ko ja Jesús t'ijxy ko ja mayjyä'äy nyapikëty, tääts ja y'ijxpëjkpëtëjk ojts t'ënëëmë ets nyëjkxtëty jamtsow nëë'awinm meynyëë awinaxy.

19Tääts tu'uk nyimiinë ja tsajptëkotyëtë yaj'ijxpëjkpë ets y'ënëmaayë: Wintsën, mpanëjkxäämpy mijts pën maa mnëjkxy.

20Tääts ja Jesús y'ëtsooy: Nikë tää wax ja jyut ets joon yë pyä'än; e ëjts, naaxwiinyëtë ja'ay y'U'unk, ni yë'ëjës tkamëët'aty maas yë nkëpajk nkëxkonëtyën.

21Tä wiinkpë ja y'ijxpëjkpë y'ënäny: Wintsën ëxmajtskës, nëjkxës jëwyiin ja nteety n'ëkyajnaaxtëkë.

22Tääts ja Jesús y'ëtsoowë: Patso'onkës, wä'än aak o'kpë tnäyajnaaxtëkëtë.

23Tääts ja Jesús tyëjkëy kepy nëëwinye'epyëjoty mëët ja y'ijxpëjkpëtëjk.

24Ënät ja mëkpoj ajotkumonë myiiny jam mejyjyotm. Ojts ja kepy nëëwinye'epyë y'ujtsta'ay mëët ja nëë. Maap ënäty ja Jesús.

25Ënät ja y'ijxpëjkpëtëjk yujxëtë ets y'ënëmaayëtë: Wintsën, yaj'ëwaatsëpëtsëëmtëkës. Tyamës nëëji'kxnëtë.

26Tääts ja Jesús y'ëtsooy: ¿Tii ko mtsë'ëkëtë, wäänë miits ja mëpëjkën xymyëët'atë? Ko jëtu'un y'ënäny, tääts tyënaakyujkëy ets ojts twinkukajpxë ja poj ets ja mejy ets pyojmoony.

27Mëj'ixy ja ja'ay t'ijxtë ets nyäyajtëëwëtë: ¿Pën ya'atë ja'aynyë? Pojpaat mejypyaat myëmëtoowënë.

28Ko ja Jesús jyä'äjty jamtsow nëë'awinm mejy ëkë'ëm, Gadara naaxjoty, jam nimäjtsk pyëtsëëmtë ja'ay ku'oypyëmëëtpë mëti'ipë tsënaaytyëpën ma o'kpë nyaaxtëkëtën ets ja Jesús tmëwinkoontë. Nëkooyë ijty tsyiptunanëtë ka'ap tjëkyepy jam pën nyaxëty ma ja tu'ujën.

29Ets tyëjkëtyë yaxpë jojkpë: Këtii nëkoo yaa miny ma ëëtsëtyën etsës xymyëmayëtëty, Tios mijts m'u'unk'ajtëp. ¿Ëkë yë'ë mnimiimpy ets xyaj'ëyowa'antësë? Tyam ka'ap ja xëëw po'o tpaatynyëm.

30Tam ënäty jëkämtëkë ja may ëtsëm jyë'kxtë.

31Ënät ja ku'oypyë tmëpëjktsoowtë ja Jesús: Pën xy'ixkäxantëp ëëts, ëxmajtstëkës etsës jap ntëkëtëty ëtsëm jootjoty.

32Tääts ja Jesús y'ënëmaayëtë: Nëjkxtë. Tääts ja ku'oypyë t'ëxmajtstë ja pa'amja'aytyëjk ets tuktëjkëtyë ja may ëtsëm. Ja ëtsëm jap kyupëyë'knajxtaatyë ja'awjoty ets nëëjoty kyëtaktë. Japts jyi'kxtaaytyë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

33Ja ëtsëm këwent'ajtpë, ojts kyäkta'atë ets ko jya'ajtë ma ja kajpnën, ënät tnimëtyaktaaytyë tii ënäty të tyuny të jyätyën, näjyëtu'un wi'ix ënäty të jyatën ja ja'ay mëti'ipë ja ku'oypyë myëët'ajtëpën.

34Tääts ja ja'ay jam ni'ëmukë tsyo'ontaaytyë kajpnjotm ets ojts nyëjkxtë ma ja Jesúsën ets ko jëtu'un t'ijxtë, ënät ja Jesús tmëpëjktsoowtë ets pyëtsëmëty jam y'itjotmëty.

Mateo 9

1Tääts ja Jesús tyëjkëy kepy nëëwinye'epyëjoty ets ojts nyijkxy jamtsow nëë'awinm, jam Capernaúm ma ënäty tsyëënën.

2Jamts ja ja'ay jya'ajtë mëti'ipë kyiiyjya'ajtën maapäjnkëjxm tu'uk ja pa'amja'ay, kë'ëxujxpë tekyxyujxpë. Ko ja Jesús t'ijxy ja ja'ay ko mëpëjkp, tääts t'ënëmaay ja kë'ëxujxpë tekyxyujxpë: U'unk amëk jotmëk yajpaat, yë mpoky tëë yajme'kxy.

3Ënät myäytyë tyajtë ja ja'ayëty mëti'ipë ja ënä'ämën tëyajtën nyiwintsën'ajtëpën: Ijxtëm kyäjpxyën myëtyä'äkyën, Tios yë'ë myëkajpxtëkoopy.

4Nyija'awëy ja Jesús wi'ix ënäty myäytyë tyajtën. Tääts yajtëëwëtë: ¿Tii ko ëxëëk winma'any xymyëët'atë?

5¿Mëti'ipë ka'ap tsyipëty, koos n'ëna'anëty: Tëë mpoky yajme'kxy, ëkë koos n'ënëëmëtyë: Pëtë'ëk ets ye'ey?

6Tyam miits ntuk'ixa'antë koos ja kutujkën nmëët'aty yaa naaxwiiny eetsës ja poky nma'kxëty, ëjts, naaxwiinyëtë ja'ay y'U'unk. Ënät ja kë'ëxujxpë tekyxyujxpë t'ënëmaay: Pëtë'ëk, këëyë'ëk yë maapäjn ets nëjkx ma mtëjkën.

7Tääts ja kë'ëxujxpë tekyxyujxpë pyëti'ky ets ojts nyijkxy ma tyëjkën.

8Mëj'ixy ja mayjyä'äy t'ijxtë ets ja Tios tmëjja'awëtyë ko jëtu'un ja ja'ay ja kutujkën të yajmo'otë.

9Ko ja Jesús jam tsyo'ony, ënät ojts t'ijxpaaty tu'uk ja ja'ay mëti'ipë xyëëwajtypyën Mateo. Jam ënäty ja Mateo y'u'unyë ma ja Roma yajkutujkpë yajmëkëpetyën ets t'ënëmaay: Pamiinkës. Ënät ja Mateo wya'kujkëy ets tpatso'ony.

10Jëtu'un ojts tëkok jyäty kyëpety ma tu'uk yë tëjkën, kääpy ënäty yë Jesús jam ko myäymyiintë yajkukëpäjtpëtëjkëty, Roma myëtuuntëp ets ja ja'ay mëti'ipë yajtijtëpën pokyjä'äytyëjkëty ets nyaaxwä'tstë mëët ja Jesús ets ja y'ijxpëjkpëtëjk.

11Ko ja fariseë ja'ayëty jëtu'un t'ijxtë, ënät tyajtëëwtë ja Jesús ja y'ijxpëjkpëtëjk: ¿Tii ko yë mwintsën tmëëtkay tmëët'uuky yë yajkukëpäjtpëtëjk ets pokyjä'äytyëjk?

12Jesús ojts tmëtoy ets y'ënëmaayëtë: Mëti'ipë oyëty mëkëtyën ka'ap yë tsooyëpë tyaj'ëmaaytya'aktë, yë'ë tëy mëti'ipë pëjkëtëpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

13Nëjkxtë ets xy'ijxpëktëty ja Tios ja y'aaw y'ayuk ma y'ënä'änyën: Yë'ëjës ntsojkpy ets ja'ay tmëët'atëty ja pa'ëyo'owën, ka'ap yë'ëjëty ma wintsë'kën xymyo'otëtyës. Jä'ä ko ka'apës yë'ëjëty të niminy yë oyjyä'äytyëjk, pokyjyä'äytyëjkës të niminy.

14Ënät ja Juan Yajnëëpäjtpë ja y'ijxpëjkpëtëjk myiintë ma ja Jesús ets tyajtëëwtë: Ëëtsëty ets ja fariseë ja'ayëty ayuu'ajtëpës mëk. ¿Tii ko yë m'ijxpëjkpëtëjk ka'ap y'ayuu'atë?

15Tääts ja Jesús y'ëtsoowëtë: ¿Mëpaat jëtää ja ja'ay myontë tyuktë mëti'ipë kaaytyëp uktëp ma ja pëjkën ukën y'ityën ets pën jam yajpaaty ja ye'etyëjk mëti'ipë pëjkpën? Temë pyatäämpy ja xëëw jëmëjt ma nëjkx yajjëwoyën ja ye'etyëjk mëti'ipë pëjkpën, jäänëm tëy, jyëkyejpy mjanty ayuu'atëty.

16Ka'ap pën ja pakwit t'akëyë mëët yë jemywyit, jä'ä ko yë jemywyit ko nyëmuky nyajtskë'tsëp ja pakwit.

17Ets nän ka'ap ja tsatsym nyëë pën t'atämë tuk po'ojoty, jä'ä ko yë tuk po'o kë'tsp yë'ë, tääts tyëkoy ja po'o ets ja tsatsym nyëë. Paaty yë jempyë tsatsym nyëë jap yaj'atämë ma jempyë po'ojën ets jëtu'un mäjtskpëky oy y'ity.

18Tam ënäty ja Jesús myëëtmëtya'akëtë ko tu'uk ja Israel wintsën jyä'äjty ets nyäkyoxtënaaytyakë ets y'ënëmaayë: Tapës ja nnëëx tyim'o'këtä'äky ets pën mmiimp mijts ets mkë'ë xypyëjkta'akëty ma yë'ëjën, juuky'atëp jatëkok.

19Tääts ja Jesús wya'kujkëy mëët ja y'ijxpëjkpëtëjk ets ojts tpanëjkxtë ja Israel wintsën.

20Ënät tu'uk ja to'oxytyëjk myiiny jëxkë'ptsow ma Jesús ets ja wyitnijän ojts wäänë toonë. Tyaapë to'oxytyëjk jä'ä ënäty pyëjkënë majkmäjtsk jëmëjt, taxyë ënäty myëët'ajtyp ma y'ëmaay'ajtënën.

21Jëtu'un ënäty myäy tyäjy: Mëët yi'iyë koos yë wyit ntoonëty, tso'okëpës yë'ë.

22Tääts ja Jesús wya'akwinpijty ets tni''ijxwinpijty ja to'oxytyëjk ets t'ënëmaay: Nnëëxës, jotkujk yajpaat, yë mmëpëjkën yë'ë të myajtso'okyë. Ënätyë tsyoky ja to'oxytyëjk.

23Ko ja Jesús jyä'äjty ma ja Israel ja'ay wintsën ja tyëjkën ets t'ijxy ja xuxpë wojpë tam nyänyipëjktaakëtë ets tyajnaaxtëkëja'antë ja o'kpë ets ja ja'ay jyë'ëtë ya'axtë,

24ënät y'ënäny: Pëtsëmtë yaa, yë kiixy u'unk ka'ap yë të y'ooky, maap yë je'eyë. Tääts ja ja'ay je'eyë tukxiktë ja Jesús.

25Ko tkäjxpëtsëëmtaay ja mayjyä'äy, tä tyëjkëy jap tëkoty ma ja kiixy u'unkën ets ojts kyë'ëkëjxy tmatsy ets twijtsë'ky.

26Ets ma täapë ja it naaxwiinyëtën ojts ja ja'ay tnija'awëtya'atë mëti'ipë ënäty të tyuny të jyätyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

27Ko ja Jesús jam tsyo'ony ets ja ja'ay wiintspë nimäjtsk pyatso'onë yaxp jojkp: Pa'ëyoowtëkës, David yë myaank.

28Ko ja Jesús tyëjkëy tëkoty, tääts ja ja'ay wiintspë myëwinkoonëtë ets ja Jesús tyajtëëy: ¿Mmëpëjktëp miitsëty koos xymyäyëpës ya'atë ntunëtyë? Tääts y'ëtsoowtë: Wintsën, nmëpëjktëp ëëts.

29Tääts ja Jesús ojts ja wyiin tyo'onxëtë ets y'ënëmaayëtë: Wä'än jëtu'un tunyë tjatyë tä ja mëpëjkënëtyën.

30Ënät ojts y'ijxë'ëktë ets ja Jesús mëktä'äky y'ënëmaayëtë: Këtii tëy pën xytyuknijawëtëty.

31Tim je'eyë jam tsyo'ontë ets tmëtyaakëtijtaatyë ko ja Jesús ënäty tëë yaj'ijxpëkëtë.

32Tam ënäty kyatsoontënëm ja ja'ayëty mëti'ipë të y'ijxë'ëktën, ko twoowmiintë ma ja Jesúsën tu'uk ja ja'ay uumpë, ku'oypyë myëët'ajtyp.

33Ko ja Jesús t'ixkejxy ja ku'oypyë, tääts ja uum kyajpxë'ky. Janty mëj'ixy ja ja'ay t'ijxtë ets y'ënantë: Nijëna'a jëtu'unpë kyayaj'ixynyëm yaa Israel y'itjoty.

34E ja fariseë ja'ayëty jä'ä ja y'ënantëpë: Ku'oypyë wintsën ya'atë ja'ay, paaty yë mëk'ajtën tmëëtëty ets t'ixkäxëty yë ku'oypyë.

35Tyukjëtijtëtyääy ja Jesús ja naax kajpn mëj mutsk ets yaj'ixpëky tsajptëkoty maajëty tu'uktu'uk ja kajpnën ets tuk'ëwaanë ja ja'ay aaw ayuk oypyë ma Tios kyutujkën yajnimëtyä'äkyën ets tyajtso'oky oymyëti'ipë pa'amëty ets pëjkën ato'onën.

36Ko ja Jesús t'ijxy ja mayjyä'äy, tääts tpa'ëyooy ko tëë y'ënu'kxëtë ets ka'ap ja mëtakën t'ëkmëët'ajnëtë, jëtu'un tä may kupixynyën mëti'ipë ka'ap ja nyi''ijxpë nyikëwent'ajtpë.

37Ënät t'ënëmaay ja y'ijxpëjkpëtëjk: May ja pëjktä'äky pyëtë'ëka'any. Yë'ë ka'ap myäyëty ja tuunpëtëjk mëti'ipë ja pëjktä'äky yajpëtë'ktëpën.

38Paaty miitsëty amëtowtë ja mëti'ipë nyiWintsën'ajtypyën ja pëjktä'äky ets tkäxëty may ja tuunpë mëti'ipë ja pëjktä'äky yajpëtë'ëktëpën.

Mateo 10

1Tä ja Jesús twoowtsooy ja nimajkmäjtskpë y'ijxpëjkpëtëjk ets tmooy ja kutujkën ets t'ixkäxtëty ja ku'oypyë ets tyajtso'oktëty oymyëti'ipë pa'amëty ets pëjkën ato'onën.

2Tyaa xyëëw myintë ja majkmäjtskpë Jesús y'ijxpëjkpëtëjk: Simón, mëti'ipë näjyëtu'un yajtijpën Pedro ets ja y'uty Andrés; näjyëtu'un ja Santiago ets ja y'uty Juan, mëti'ipë Zebedeo tyeety'ajtëpën;

3Felipe, Bartolomé, Tomás, Mateo yajkukëpäjtpë, Santiago, mëti'ipë Alfeo y'u'unk'ajtypyën ets ja Tadeo,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

4Ja Simón mëti'ipë Celote ets Judas Iscariote, mëti'ipë ok ja Jesús kyë'ëyajkën.

5Jëtu'un ja Jesús ojts t'ëne'emy ja y'ijxpëjkpëtëjk nimajkmäjtskpë ko ojts tkexy Tios y'aaw y'ayuk kajpxwa'kxpë: Ka'ap mnëjkxtëty ma ja'ayëtyën mëti'ipë ka'ap jyutiiyësëty, ni mkanëjkxtëty ma ja Samaria y'itjotmën;

6jam mnëjkxtëty ma Israel ja'ay y'itjotmën. Yë'ë jëtu'un ijtëp ijxtëm ja kupixyny tyëkoy'ityën.

7Ko jam mnëjkxtëty nikajpx nimëtya'aktë ko tää ja tsajpjotmëpë kutujkën wyinkony.

8Yajtso'oktë ja pa'amja'ay ets mëti'ipë pu'uts mëëtën, yajjuukpyëktë ja o'kpë ets ixkäxtë ja ku'oypyë. Namëyajtën miitsëty të myajmo'otë ya'atë kutujkën, këtii xynyipëktëty ko pën xyajtso'oktëty.

9Ka'ap tii meeny xykyontëty, ijxtëm yë pu'ts pujxnën, poop pujxnën ets yëk pujxnën,

10yë'ëpaat yë jë'kxy pëky këtii nëkoo xymyënëjkxtëty mëti'ipë mëtu'uye'eytyëpën. Këtii ëpëky xymyënëjkxtëty yë mwitëty, mkë'ëkëty ets mtajkëty, jä'ä ko ja tuunpë patëp ets nitëjkëyëp oy kyäyëty y'uukëty.

11Ko jam mja'tëty ma tu'uk ja kajpnën, yë'ë m'ixta'atëp tu'uk ja ja'ay mëti'ipë mtëjkmo'ojëtëpën. Jam mja'ajta'aktëty koonëm mtsoontëty.

12Ko mtëkëtëty tëkoty, mkajpxpo'kxtëp ja ja'ay mëti'ipë jap tsënaaytyëpën.

13Pën m'ëtsoowëtëp ja ja'ay oy, amëtowtë ja Tios ets kyënu'kxëtëty. Pën ka'ap oy m'ëtsowëtë miitsëty ka'ap tiijotmay xyjyawëtëty.

14Pën ka'ap m'ëxajëtë ets ka'ap tmëtoow'ita'antë mëti'ipë mjanimëtyaktëpën, pëtsëmtë ma tëjkën ëkë ma kajpnën ets winxitë ja mtekyëty wä'än ja naaxway tjënäky.

15Tëy miits n'ënëëmëtë, ko nëjkx tpaaty ja paye'eyën, wäänë këjää tääpë kajpn ja ëyo'on yajmo'otëty këtiinëm ja Sodomë ets Gomorra itjot.

16Ëk'ixtë. Jëtu'un yam miits nkäxtë ijxtëm ja kupixyny nyëjkxtën pa'uk'akujky. Wijy kejy mnäpyëjkta'akëtëty ijxtëm ja tsa'anyën. Yujy mnäpyëjkta'akëtëty ijxtëm ja pakën.

17Näkyëwent'atëtë, jä'ä ko nëjkxëp myajkë'ëyaktë ma kutuunkëtyën ets nëjkxëp myajwoptë tsajptëkoty.

18Ëjtskyëjxm nëjkx myajmënëjkxtë ma ja yajkutujkpën ets ma ja kutuunkëtyën. Jëtu'un nëjkx xyaj'ixëtë ja tëyajtën ëjtskyëjxm ma yë'ëjëtyën ets ma ja ka'apë jyutiiyësëty.

19Ko myajkë'ëyaktëty ma ja yajkutujkpëtëjkën ëkë ma ja kutuunkën, ka'ap xymyëmay xymyëtajtëty wi'ix m'ëna'antëty ëkë pën tii mkajpxtëp, ma ënäty miits mtimkyajpxa'antën jää nëjkx myajmo'otë ja aaw ayuk mëti'ipë mkajpxtëpën,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[20]jä'ä ko ka'ap yë'ëjëty xykyajpxa'antë mëti'ipë kë'ëm mmaay mtajtëpën, ja Tios Teety ja jya'awën miits myajkajpxanëtëp.

[21]Nëjkxëp ja ja'ay ja y'uty ëkë ja y'äjty tkë'ëyäky o'këntum, näjyëtu'un ja teety taak, nëjkxëp ja y'u'unk y'ëna'k tkë'ëyäky ets ja u'unk ëna'k myëtsiptsoonäämpy ja tyeety tyaak ets nëjkxëp tyaj'ooky.

[22]Aak mmëtsip'atanëtëp ja ja'ay mëët ëjtskyëjxm; pën myëtënääpy mapaat kyukëxën, jä'ä nëjkx tsyo'oky.

[23]Ko myajpajëtijta'aktëty ma tu'uk ja kajpnën, käknëjkxtë wiink kajpn. Tëy miits n'ënëëmëtë ko minëpës naamka'anëm ënäty miits ja Israel it xye'ey'apëtsëmtë; ëjts, naaxwiinyëtë ja'ay y'U'unk.

[24]Ka'ap pën ijxpëjkpë ni'ik mëj'äämpy yajpëjktä'äky ijxtëm ja yaj'ijxpëjkpën, ets ka'ap pën mëtuunpë ni'ik mëj'äämpy nyäxy ijxtëm ja wyintsënën.

[25]Yë ijxpëjkpë yë'ë tyukjotkujk'atëp ko jëtu'un jya'ta'any tä ja yaj'ijxpëjkpën ets ja mëtuunpë tä wyintsënën. Pën Beelzebú yajtijy ja u'unkteety, ¿tii ko näjyëtu'un kyayajtijtëty ja y'u'unk y'ëna'k?

[26]Ka'ap ja'ay xytsyë'ëkëtëty. Ka'ap tii niwitsy nijuuxy y'ity ka'apë nijëna'a yajniwijtstu'utëtyën, ets ka'ap tii yu'utsy kë'ëy y'ity mëti'ipë ka'ap yajnijawëtyën.

[27]Mëti'ipë akootstuuy ntukmëmëtyaktëpën, nikajpx nimëtya'aktë xëëny ma jyäjy tyi'kxyën; mëti'ipë ame'tsyë ntukmëmëtyaktëpën, tukyaax tukjokëtë jam tëjkëjxm.

[28]Këtii xytsyë'ëkëtëty mëti'ipë nini'kx yaj'o'kpyën, ka'ap myäyëtëty tyaj'ookëty yë anëmë; yë'ë Tios mtsë'ëkëtëp, jä'ä ko yë'ë myëët'ajtyp yë mëk'ajtën ets tyaj'atëkoyëty yë ja'ay ja y'anëmë mëët ja jyot nyini'kx jap ëyoowtaknjoty.

[29]¿Ka'ap jëtää tu'ukpë ja meeny wyäkx yajtukujuy mäjtsk ja joonë? ets nitu'uk tääpë joon kyaka'ay naaxwiiny pën ka'ap ja Tios tyajkutuky.

[30]E miitsëty ënät, yë'ëpaat yë mwaayëty mkëpajkëjxypyë, mëtyoy tyaj'ity tu'uktu'uk.

[31]Jëtu'unts miitsëty ka'ap mtsë'ëkëtëty. Wäänëni'ik miits mtsoowpaatë këtiinëm ja may joon.

[32]Pën xynyikajpxpës ma ja'ayën, näjyëtu'unës nikajpxa'any maas ja nTeetyën tsajpjotmëpë.

[33]Pën xykyuyu'tspës ma ja'ayën, näjyëtu'unës nkuyu'utsëty maas yë nTeetyën tsajpjotmëpë.

[34]Ka'ap miits mmaytyëty mtajtëty ko yë'ëjës ja jotkujk'ajtën të nmëminy yaa naaxwiiny, ja tsipës të nyajminy.

[35]Yë'ëjës të niminy ets ja ye'etyëjk tmëtsiptsoonëty ja tyeety, ja nëëx tmëtsiptsoonëty ja tyaak ets ja xäkxy tmëtsiptsoonëty ja tyaak më't,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

36ja ja'ay kyë'ëm jëëky kyë'ëm mëku'uk nëjkx myëtsiptsoonyë.

37Pën ja tyaak tyeety wäänëni'ik tsyojkpy këtiinëm ëjts, ka'ap pyaat'atyë etsës nja'ay'atëty; ets pën ja nyëëx ets ja myaank ni'ik tsyojkpy këtiinëm ëjts, ka'ap pyaat'atyë etsës nja'ay'atëty.

38Ka'apës xypyaat'aty n'ijxpëjkpë'atëty yë ja'ay mëti'ipë ka'ap ja wyinma'any mëk tpëjktä'äkyën ets y'ëyowëty ijxtëm tu'uk ja ja'ay jeexyë ja kyëruuts tpatsëmyën.

39Jä'ä ko pën ka'ap wi'ix jyata'any, tëkoyaanp ja jyuukyajtën; e pën y'ëxmatsyp ja nyaaxwiinyëtë juukyajtën mëët ëjtskyëjxm, jä'ä pyaatäämpy ja juukyajtën xëmëkyëjxmëpë.

40Pën miits mkupëjkëtëp, nän xykyupëjkpës ënäty ëjts; ets pën xykyupëjkpës, nän kyupëjkpy ënäty mëti'ipës xykyäjxpën.

41Pën ja Tios ja kyäjpxynyajxpë kyupëjkpy jä'ä ko kyäjpxynyajxpëty, nän yajmo'ojëp ja kuma'ayën mëti'ipë ja Tios kyäjpxynyajxpë ënäty yajmoopyën; ets pën ja oyjyä'äy kyupëjkpy jä'äkyëjxm ko y'oyjyä'äyëty, nän yajmo'ojëp ja kuma'ayën mëti'ipë ënäty ja oyjyä'äy yajmoopyën.

42Pën myoopy ja nëë tu'ktsim ja pi'k ëna'k mëti'ipës xymyëpëjkpën, tëyës n'ëna'any ko y'ëxajëjäämpy ja kyuma'ayën.

Mateo 11

1Ko Jesús tukmëmëtyaktaay ja majkmäjtskpë y'ijxpëjkpë mëti'ipë tyuntëpën, ojts nyijkxy yaj'ijxpëjkpë, tkajpxwä'kxy ja Tios ja y'aaw y'ayuk maajëty ja kajpnën mëti'ipë jam yajpatpën ma Galilea y'itjotmën.

2Jap ënäty yë Juan pujxn tëkoty ko tnija'awëy wi'ix ja Kristë winë tunyën, ënät tkejxy ja y'ijxpëjkpëtëjk ma ja Jesúsën,

3ets tyajtëwtëty: ¿Mijts jëtu'un mëti'ipë minaanpën, ëkë njaak'ëwxijtëp ëëts ja wiinkpë?

4Tääts ja Jesús y'ëtsooy: Nëjkxtë ets tuk'ëwaanëtë ja Juan mëti'ipë m'ijxtëp mmëtoowtëpën.

5Tukmëmëtya'aktë ko ja ja'ay wiintspë y'ixë'ëktë, ko ja pajk ma'atpë ye'eytyë, ko ja pu'uts mëëtpë tsyo'oktë, ja natpë tëë myëtoowpëktë, ja o'kpë tëë jyuukpyëktë ets ko ja ëyoopëja'ay ja oy aaw oy ayuk yajtuk'ëwaanëtë.

6Ets akujk jotkujk ja'ay yajpaaty mëti'ipë ka'ap y'anäp y'atä'pxën maas ëjtsën.

7Tëë ënäty tsyo'onëtë ja Juan ja kyexyye'epyë, ko ja Jesús tnimëtyaktëjkëy ja Juan, jëtu'un y'ënäny: ¿Tii ojts xynyinëjkxtë jam të'ëts'itjotm ets wi'ix ojts xy'ixtë? ¿Ojts xy'ixtë ja tsajpkäpyny tëëpë wyimpojtaaynyënë?

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

[8]Ets pën ka'ap, ¿tii ojts xynyinëjkxtë ets tii ojts xy'ixtë? ¿Tu'uk ja ja'ay janty tsujpë xyoxyëtyënë? Mnija'awëtëp miits mëti'ipë janty tsuj näxyojxëtëpën, jam ja y'itë ma ja yajkutujkpë tsyëënëtën.

[9]Pën ka'ap jyëtu'unëty, ¿tiits ko m'ojtstë? ¿Yë'ë ojts xy'ixtë tu'uk ja Tios kyäjpxynyajxpë? Jëtu'un, mëtëy yë'ë ets jä'ä mëti'ipë ni'ik mëj'äämpyën këtiinëm ja Tios kyäjpxynyajxpë.

[10]Yë'ë Juan yajnimëtyakp ma ja Tios ja y'aaw y'ayuk myinyën kuja'ay, ko y'ënä'äny: Tyamës jëwyiin nkexy tu'uk ja nkäjpxynyajxpës ma mijtsën, ets ja mnë'ë mtu'u tnipëjktaakëty.

[11]Tëy miits n'ënëëmëtë ko ni pën jëtu'un kyamëjjëty ijxtëm yë Juan Yajnëëpäjtpën. Jä'ä ko jam ma tsajpjotmëpë kutujkën mëj'äämpy yë ja'ay nyäxy mëti'ipë mutsk näyajnajxëpën yaa naaxwiiny.

[12]Ma jyuuky'ätyën yë Juan Yajnëëpäjtpë ets tyampaat, yë tsajpjotmëpë kutujkën mëk tsyippaaty. Mëti'ipë kumëjaaw näjya'awëyëtëpën ëxëëk tjanty ixtë ets tyim yajkutëkoyantëp.

[13]Yë Tios yë kyäjpxynyajxpëtëjk ets Moisés yë y'ënä'ämën tyiyajtën je'eyë ojts t'akajpxtë ko ënäty myiny wyinkony ja tsajpjotmëpë kutujkën, koonëm myiiny ja Juan yajnëëpäjtpë;

[14]ets pën mkupëjktëp, yë Juan jëtu'un ojts myiny tä yë Elías kyutëkatsën.

[15]Pën ja tyatsk mëtoopy, wä'än tmëtoowkukë.

[16]Ti ntukmë'ijxkijpxmëp ja tyampë ja'ayëty. Tsojk jëtu'un mpëjktakëm tä pi'k ëna'këtyën mëti'ipë kajpn itkujky ëyë'ktëpën ets ja myëku'uk tmëkajpxmuktë ets t'ënëëmëtë:

[17]Tëës yë xuxn njatukxu'uxtës, miitsëty ka'ap të m'ätstë, tëëjës nja'ëwtë mon tuk, miitsëty ka'ap të mya'axtë.

[18]E ko myiiny ja Juan ka'apë kyäy y'uukyën ijxtëm ja ja'ay kyäytyën y'uuktën, miitsëty jëtu'un m'ënantë ko ku'oypyë myëët'ajtyp.

[19]Ets ënät ja naaxwiinyëtë ja'ay y'U'unk të jyamiinpë, mëti'ipë kääpy ukpën ijxtëm ja ja'ay kaxpën, miitsëty jä'ä m'ëna'antë koos nkäxëty koos n'ajëënëty ets ko yë'ëjës mëët oy nämyäyë ëxëëkja'aytyëjk ets yajkukëpäjtpëtëjk mëti'ipë Roma myëtuuntëpën. Temë jää nyikëxë'ëky ja Tios ja wyijy'ajtën kyejyajtën ma winë yajtunyën.

[20]Tääts ja Jesús t'ojtso'ontäky ja naax kajpn ma ënäty kanaak ja Tios ja myëj'ajtën të tyaj'ijxën, jä'ä ko ka'ap ënäty të tmëpëktë ja Tios. Ënät ja Jesús y'ënäny:

[21]Mon tuk myajpaatë miitsëty Corazín ja'ayëty ets Petsayëtë ja'ayëty, mëët ko të mkamëpëktë ets ko të xykyayaj'oyëtë mjot mwinma'anyëty. Ko jeexyë ja Tios ja

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

myëj'ajtën të tyuny të jyätyë jam Tirë ets Sidón ijxtëm të tyuny të jyätyën ma miitsëtyën, tëëyëp ja nyajjootwinpijnëtë ets tëëyëp ja u'kxypyë wit natuktëjkënëtë, ets ja kuyjaam nyanätyukniwëjënëtë.

22Temë jëtu'un miits n'ënëëmëtë, ko nëjkx ja naaxwiinyëtë ja'ay yajpaye'ey ja nyëë pyoky, wäänë mëk nëjkx miits myajtëytyuntëty këtiinëm ja ja'ay mëti'ipë tsënaaytyëp jam Tirë ets Sidón.

23Ets miitsëty Capernaumëtë ja'ayëty, ¿tsajpjotm miits xytyijy myajmënëjkxa'antë? Niwi'ix'äämpy. Wäänë pa'tkë'p mnëjkxtëty ëyoowtaknjoty, jä'ä ko kooxyëp jeexyë ojts jëtu'unpë ja mëj'ajtën jam y'ëktunyë ma ja Sodomë kajpnën, tääpë kajpn tam jeexyë tyampaat yajpaaty.

24Jëtu'un miits n'ënëëmëtë ko wäänë mëk nëjkx myajtëytyuntë këtiinëm ja Sotomëtë ja'ayëty.

25Näy jä'ä xëëw ja Jesús y'ënäny: Tatë, nmëjja'ap nkënu'kxyjya'ap mijts; tsajpjotmëpë ets naaxwiinypë Wyintsën'atyën, jä'ä ko tëë ja ja'ay yu'unkpë naxymyëpë jyuuky'atën xytyuknijawë ja winma'any tsippëpë, ja winma'any mëti'ipë të xytyukwinkuyu'utsyën ja ijxpëkyjyä'äytyëjkëty ets wijyjyä'äytyëjk.

26Jëtu'un Tios Teety, jä'ä ko jëtu'un mijts të xytsyoky.

27Tääts ja Jesús jyaak'ënany: Aak ëjts ja nTeetyës të xymyooytyä'äy tukë'ëyë winë. Ka'ap pën tnijawë ja u'unk, yi'iyë ja Teety nyija'ap; ets ka'ap pën tnijawë ja Teety, yi'iyë ja u'unk nyija'ap ets nyijawëtëp ja ja'ay mëti'ipë ja u'unk tyuk'nijawëjäämpyën.

28Nimiintëkës ni'ëmukë mëti'ipë të y'ënu'kxëtën mëët ja tuunk ets ja tsëmy kë'ëy, ëjts miits nyajpo'kxantëp.

29Kupëktë ëjts ja n'ijxpëjkën ets jatë ëjts ja ntu'unën, mä'kxtujkpës, ets yujy tëtä'äkyës ja nwinma'any, jëtu'unts xypyaatëty ja po'kxën.

30Yë ijxpëjkën mëti'ipë miits tyam ntuk'ëwa'anëtëp, ka'ap tsyipë; etsës ja ntu'unën, jëtu'un jä'ä ijxtëm tu'uk ja tsëmy mëti'ipë ka'ap jye'emtyëtytyën.

Mateo 12

1Tëkok yë Jesús nyäjxy säpëtë xëëw ma tu'uk yë tsajpmok kamën. Yuu'o'këtëp ënäty ja y'ijxpëjkpëtëjk, paaty ojts tniwa'aktë ja tsajpmok yon ets tnëtujktë ja tyëëm ets ojts tkääptë ja tsajpmokpajk.

2Ko ja fariseë ja'ayëty jëtu'un t'ijxtë, ënät t'ënëmaaytyë ja Jesús: Ix yë m'ijxpëjkpëtëjk y'ëtë'ëtstë, yë'ë tyuuntëp ka'apë mëpaat säpëtë xëëw yajtunyën.

3Ets ja Jesús y'ëtsooy: ¿Ka'anëm miits xykyajpxtë mëti'ipë ja David tyuunën ko ja yuu pyatëtë mëët ja myëku'uktëjkë?

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

4Tios tyëkoty ojts tyëkë ets tkaaytyë ja tsajpkääky mëti'ipë ënäty ja Tios të yajtuknipëjktaakën, ka'apë kyutukyëtyën David tkayëty ets ni myëku'uktëjk; yi'iyë ja teetytyëjkëty patëtëp tkaytyëty.

5Ëkë ¿këtiinëm xykyajpxtë ja Moisés ja y'ënä'ämën tyiy'ajtënë? ma y'ënä'änyën: ko yë teetytyëjkëty ka'ap pyokyëty tuntë, oy kyapo'kxtë säpëtë xëëw jap tsajptëkoty.

6Tëy miits n'ënëëmëtë ko tää yaa wäänë mëjpë tu'uk, këtiinëm ja mëjtsajptëjk.

7Jëtu'un ja Tios ja y'aaw y'ayuk y'ënä'äny: Yë'ëjës ntsojkpy ets xymyëët'atëty ja pa'ëyo'owën, ka'ap yë'ëjëty koos xytyukwintsë'ëkëtëty ja jëyujk tsajpkaa. Ko jeexyë xy'ëkwinmëtowtë pën wi'ix jëtu'un tijy, ka'ap jeexyë xypoky'ixtë mëti'ipë ka'ap tii poky tuntën.

8E jëtu'un, yë Naaxwiinyëtë ja'ay y'u'unk myëët'ajtyp ja kutujkën ma säpëtë xëëwën.

9Ënät ja Jesús jam tsyo'ony ets ojts tyëkë ma tu'uk ijxpëjktaknën.

10Tap ënäty tu'uk ja ye'etyëjk mëti'ipë ja kyë'ë të'ëtsën tu'k'atu'um; ja ja'ayëty mëti'ipë myëtsip'ajtëpën ja Jesús ënätyë ojts wyinma'any'ixta'atë wi'ix t'ëkyajka'atëty ja Jesús, paaty t'ënëmaaytyë: ¿Mëpaat'ajtp tu'uk yë pa'amja'ay tsyo'oky säpëtë xëëwë?

11Tääts ja Jesús y'ëtsooy: ¿M'ëxmatstëp jëtää miits ja mkupixynyë ko ënäty të kyënaxy jutjoty po'kxënxëëwjotyë? ¿ka'ap jëtää xynyinëjkxtëty ets xyjyuutëtyë?

12Wäänëni'ik ja ja'ay tsyowpaaty këtiinëm ja kupixyny. Jëtu'unts kyutuky ko mëpaat yë oypyë ntu'unmëty säpëtë xëëw.

13Ënät ja Jesús ja ye'etyëjk t'ënëmaay: Xajtëw. Tääts ja ye'etyëjk xyajtëëy ets ja kyë'ë oy mëk ojts wyi'imy ijxtëm ja oypyën.

14Ënät ja fariseë ja'ayëty tsyo'ontë ets tkäjpxy'ajtë wi'ix ja Jesús tyaj'ooka'antën.

15Ko ja Jesús tnija'awëy, tääts jam tsyo'ony. Nimay ja ja'ay pyatso'onë. Jesús yajtsoktaay ja pa'amja'ay,

16ets ojts tni'ënä'ämë ets ka'ap yajnikajpx yajnimëtya'akëty.

17Jëtu'un tyuunë jyajtë ets y'atëwëty ja aaw ayuk mëti'ipë ja käjpxynyajxpë Jeséas ojts tnikäjpxyën, ko y'ënäny:

18Tyaajës ja ntuunpë mëti'ipës të nwin'ixyën, mëti'ipës oy ntsojkpy ets jotkujkës mëët yë'ë, jamës ja nJa'awën mpëjkta'aka'any ma yë'ëjën, yë'ë kyajpxwa'kxëp pën wi'ixës ja naaxwiinyëtë ja'ay npaye'eyä'äny ijxtëm pyaat'atyë.

19Ka'ap tsyiptuna'any, ni kyaya'axa'any kyajjoka'any, ka'ap pën tmëtowëty në'ëjoty tu'ujoty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

20Jëtu'un yë'ë ijxtëm tu'uk ja ja'ayën mëti'ipë ka'ap tëjyën ja tsajpkäpyny mëti'ipë tëjjanëpën, ets ijxtëm tu'uk ja ja'ayën mëti'ipë kyayajpi'tsypyën ja jëën mëti'ipë pi'itsanëpën, koonëm tyajmëta'akëty ja oypyë ja nipaye'eyën,

21ets oymyaajëty ja ja'ay myëpëkëtëty.

22Ojts ja Jesús tukninëjkxtë tu'uk ja ja'ay wiintspë ets uumpë, mëti'ipë myëët'ajtyp yë ku'oypyë. Ënät ja Jesús tyaj'ijxë'ky, tyajkajpxë'ky ets jëtu'un tjëpëjky ja ku'oypyë.

23Janty mëk ja ja'ay tja'awëtyë ets jaxim jayam tyajtëëwtë: ¿Jä'ä jëtää ya'atë David tyëëm y'aatsë?

24Ko ja fariseë ja'ayëty jëtu'un tmëtoowtë, ënät y'ënantë: Yë ku'oypyë wintsën ya'atë ja'ay mooyëp yë myëk'ajtën, paaty yë ku'oypyë t'ixkexy.

25Nyija'awëy ja Jesús wi'ix ja ja'ay myäytyën tyajtën, paaty t'ënëmaay: Tu'kë'ëyë naax kajpn mëti'ipë kanaakpëky të nyäwyä'kxyën aak mëtsip nye'ixëtë, tääts kë'ëm nyäyajkutëkoyë; näjyëtu'un ja kajpn ëkë ja'ay tu'kjëën tu'ktëjkpë të nyäwya'kxëtën ¿wi'ix ja myëk'ajtën kyutujkën t'ëkmëët'atëty?

26Näyjyëtu'un ja ku'oypyë, pën y'ixkejxyp ja myëku'oypyë, tëë ënäty kë'ëm nyäyajwä'kxyë; ¿wi'ixtsën ja myëk'ajtën kyutujkën tmëët'ata'any?

27Miitsëty, jëtu'un m'ëna'antë koos paatyës yë ku'oypyë n'ixkexy jä'ä ko yë'ëjës yë ku'oypyë wintsën xymyoopy yë mëk'ajtën; e pën jëtu'un, ¿pën miits ja mja'ay mooyëtëp ja myëk'ajtën ko ja ku'oypyë t'ixkäxtë? Paatykyëjxm, yë'ë kë'ëm yajwinkëxë'ktëp ko miitsëty ma'at ja mwinma'anyëty.

28Jä'ä koos pën yë'ëjës mëët yë Tios yë myëk'ajtën n'ixkejx yë ku'oypyë, tääpë jä'ä yajja'akyukë ko tëëjën jyä'ty ja tsajpjotmëpë kutujkën ma miitsëtyën.

29¿Wi'ix jap pën tyëkëty tëkoty ja mä'tspë ma ja'ay tsyëënën mëti'ipë mëkën? ënät tëy ko jëyëjp ja mëkja'ay yajkë'ëtsum yajtekytsyumëty, jyëkyejpy jap jyänty myäätsëty.

30Mëti'ipës ja'ay ka'ap xypyukajpxën xymyëtsip'ajtpës yë'ë; mëti'ipë ka'ap tii tpëjkmukyën mëët ëjts, jëtu'unyë winë tko'owtë.

31Paaty miits n'ënëëmëtë ko yë Tios pyokynyimä'kxäämpy yë ja'ay ma winë t'ëëwtëkoy tkajpxtëkoyën; yë'ë tëy ka'ap tnimä'kxa'any mëti'ipë ja Kënu'kxymyëkajtën myëkajpxtëkoopyën.

32Nyimä'kxäämpy yë Tios ja ja'ay mëti'ipë myëkajpxtëkoopyën ja Naaxwiinyëtë ja'ay y'U'unk; yë'ë tëy pën myëkajpxtëkoopy ja Tios ja kyënu'kxymyëk'ajtën ka'ap yajnimä'kxa'any tyam ma naaxwiiny jyuuky'ätyën ets ni jää ma ënäty y'ookyën.

33Pën oy ja kepy, oy tyëëm'aty; e pën ka'ap y'oyëty, ka'ap oy tyëëm'aty. Tyëëm ja kepy yajtuk'ijxkajp.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

34Tsa'any miits mteety'ajt m'ap'ajtëp, ¿wi'ix tii oy xy'ëkkajpxtëty pën ëxëëk ja mjot mwinma'anyëty?, jä'ä ko aawjoty jootjoty ja ayuk pyëtsimy mëti'ipë yajkajpxpën.

35Ja oyjyä'äy, oy ja kyäjpxy myëtyä'äky, jä'äkyëjxm ko oy ja jyot wyinma'any; e ja ëxëëk ja'ay, ëxëëk ja kyäjpxy myëtyä'äky, jä'äkyëjxm ko ëxëëk ja jyot wyinma'any.

36E ëjts, jëtu'un yam miits n'ënëëmëtë, ko ja paye'eyën tyunëtëty, nëjkxëp xynyikajpxta'atë ja ëxëëk aaw ëxëëk ayuk mëti'ipë ënäty të xykyajpxtën.

37Jä'ä ko mkë'ëm'aaw mkë'ëm ayuk nëjkx myajtukpaye'eytyë; oytyuuy mwë'ëma'antë pën oy ënäty winë të xytyuntë; ëxëëktum pën ëxëëk ënäty winë të xytyuntë.

38Tam ja fariseë ja'ayëty ets ja tsajptëkotyëtë yaj'ijxpëjkpëtëjk mëti'ipë ja Jesús y'ënëmaaytyën: Wintsën, yë'ëjës yë mëj'ajtën ntsojktëp ets xyaj'ixëtëty.

39Ënät ja Jesús y'ëtsoowëtë: Ya'atë ëxëëkja'aytyëjkëty ka'apë tmëët'atën yë'ë y'amëtoowtëp ets ja mëj'ajtën nyaj'ixëtëtyës; je'eyëp ko ka'ap tii mëj'ajtën y'ëkyajtuk'ixanëtë yi'iyë yajtuk'ixantëp mëti'ipë käjpxynyajxpë Jonás ojts tjuuky'ätyën.

40Jëtu'un ijxtëm ja Jonás ojts tëkëëk xëëw tëkëëk tsuu y'ijtyën jap ajkx jootjoty, näjyëtu'unës tëkëëk xëëw tëkëëk tsuujës n'itëtä'any naaxjoty. Ëjts, naaxwiinyëtë ja'ay y'U'unk.

41Ko nëjkx ja naaxwiinyëtë ja'ay yajpaye'eytyë ja nyëë pyokyëty, tso'onkantëp ja Nínive ja'ayëty, jä'ä ko yë'ëjëty ojts yë Tios tmëpëktë ko ja Jonás ojts tyukmëmëtya'akëtë ja Tios ja y'aaw y'ayuk, ets mëti'ipë tyam yaa yajpatpën mëj'äämpy ni'ik këtiinëm ja Jonás.

42Näyjyëtu'un ko nëjkx ja naaxwiinyëtë ja'ay yajpaye'ey, tso'okaanp ja To'oxytyëjk yajkutujkpë jampë y'ëne'emyën ëpa'tkë'ëmtsow; jä'äkyëjxm ko jëkäm tsyo'ony ets ja Salomón tnimiiny ets tmëtoow'ita'any ja ëëwij kajpxwijën mëti'ipë wijy Salomón nyimëtyäkpyën ets mëti'ipë tyam yaa yajpatpën mëj'äämpy ni'ik këtiinëm jyëtu'unëty ja Salomón.

43Ko tu'uk ja ku'oypyë t'ëxmatsy ja ja'ay ets nëjkx jyëtity të'ëts'itjotm, t'ixta'ay ja po'kxtakn, ets ko tkapaaty tä myäy tyäjy:

44Wimpitëpës ënät jatëkok maas të ntsoonyën. Ko wyimpity jëtu'un ja ja'ay tpaaty tä tu'uk yë tëjkën tukwa'atspë, päätë'ëky ja'axë'ëky.

45Ënät tsyoony ets nëjkx tjaakwoy niwëxtujk ja myëku'oypyë ets jap tyëkëtë ma ja ja'ayën tsënääpyë; ja ja'ay ni'ik o'ktëy y'awinpity këtiinëm ënäty jëtu'un të y'ity. Näyjyëtu'un jyata'antë ja ëxëëkja'aytyëjkëty mëti'ipë tyam juuky'ajtëpën.

46Tamnëm ënäty ja Jesús ja mayjyä'äy tmëëtmëtyä'äky ko myiintë ja tyaak ets ja myëkä'äxtëjk. Jäpyë tëjk ëkë'p ojts wyë'ëmtë, Jesús myëkajpxantëp.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

47Jap tëkoty ja Jesús ojts pën tyuk'ëwaanëty: Tap tëjk ëkë'p yë mtaak ets mmëkä'äxtëjk tyänëtë, mijtsëk mmëkajpxanëtëp.

48Tääts ja Jesús y'ëtsooy: ¿Pës ntaak'ajtypës ets pën nmëkä'äx'ajtypës?

49Ënät ja y'ijxpëjkpëtëjk tni''ijxëy ets y'ënäny: Ya'atës ntaak'ajtyp ets ya'atës nmëkä'äx'ajtyp.

50Jä'ä ko pën tyuunpy mëti'ipës yë nTeety tsajpjotmëpë tsyojkpyën, yë'ëjës nmëkä'äx'ajtyp ets yë'ëjës ntaak'ajtyp.

Mateo 13

1Näy jä'ä xëëw ja Jesús pyëtsiimy tëkoty ets ojts nyijkxy mejypyë'am ets jam nyaaxwe'tsy.

2Jä'ä ko janty nimay ja ja'ay myujktë, paaty ja Jesús ojts tyëkë kepy nëëwinye'epyëjoty. Jamts nyaaxwe'tsy ets ja mayjyä'äy jam tyänëtë jinjotm.

3Tääts yaj'ijxpëjktso'ony, kanaakpëky ja winma'any ojts tkäjpxy aakmëët yë nyi''ijxpäjtën ets y'ënëmaayëtë: Tu'uk ja ja'ay tsyo'ony tsajpmok wëjpë.

4Ets ko ja tyëëmp twëjjëtijty, tääts tu'kpëky ja tëëmt ojts kyä'äy tu'ujotm. Ënät ja joon myiintë ets tpiiwmujktë.

5Jatu'kpëky ja tëëmt ojts kyä'äy tsaajoty, ma ja naax ka'ap myäjpxyëtyën. Tsojk myujxy, jä'ä ko ka'ap ja naax myäjpxyëty.

6Ko ja xëëw pyejty, tääts xyo'tstaay ets tyitsy, jä'ä ko ka'ap ja tyikts.

7Jatu'kpëky ja tëëmt ojts kyä'äy äpny akujky. Ko ja äpny yoony, tääts nyi'a'ampejty ets tyitsy.

8E jatu'kpëky ja tëëmt ojts kyä'äy jë'kxynyaaxjoty. Ojts ja tyëëm'aty. Tam ja tëëmt mëti'ipë pajk'ajtën mëko'px, tam mëti'ipë pajk'ajtën tëkë'px ets tam mëti'ipë i'px majkën.

9Pën ja tyatsk mëtoop, wä'än tmëtoowkukë.

10Tääts ja Jesús ja y'ijxpëjkpëtëjk nyimiinëtë ets yajtëëwëtë pën tii ko ja ja'ay tyaj'ijxpëky mëët ja ijxpäjtën.

11Tääts ja Jesús y'ëtsoowëtë: Miitsëty tëë ja Tios mtuknijawëtë mëti'ipë yu'utsy myëët'ajtypyën jam ma tsajpjotmëpë kutujkënën, e yë ja'ayëty ka'ap tnijawëtë.

12Pën tii myëët'ajtyp, wäänëni'ik jyaak timyajmo'oja'any; ets pën yiin wäänë myëët'ajtyp, jaaktimyajpëjkëjäämp tu'kë'ëyë mëti'ipë myëët'ajtypyën.

13Paatyës nmëmëtya'aktë mëët ja ijxpäjtën, jä'ä ko tja'ixtë ka'ap tja'akyukëtë ets ko tjamëtowtë ka'ap tmëtoowkukëtë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

14Jëtu'un yë'ë jyatë ijxtëm ja Tios ja kyäjpxynyajxpë y'ënänyën: Oy miits jënu'un xyjyamëtowtë, ka'ap xymyëtoowkukëtë; oy miits jënu'un xyjya'ixtë, ka'ap xyjyä'äkyukëtë,

15Jä'ä ko tëë ya'atë ja'ay jyot wyinma'any juun y'awinpitë, ëtuky yë tyatskëty, ets ëtuky yë wyiinëty, këtiipë y'ixtëty ets këtiipë myëtowtëty, këtiipë jyä'äkyukëtëty ets këtiipë xynyiwinpitëtyës, ets jëtu'un ka'ap tjëkyepy nyajtso'oktëtyës.

16E miitsëty akujk jotkujk myajpaatë, jä'äkyëjxm ko ja mwiin xytyuk'ixtë ets ko ja mtatsk xytyukmëtowtë.

17Tëy miits n'ënëëmëtë ko nimay ja Tios ja kyäjpxynyajxpë ets ja wa'ats ja'aytyëjkëty tja'ixantë mëti'ipë miits tyam m'ijxtëpën ets ka'ap ojts t'ixtë; ojts tjamëtowa'antë mëti'ipë miits tyam mmëtoowtëp ets ka'ap ojts tmëtowtë.

18Mëtoow'itë yajxon tii nyimëtyäkpyën ja ijxpäjtën ko ja'ay tsyajpmok wëjy.

19Ja tëëmt mëti'ipë ojts kyä'äyën tu'ujotm, jëtu'un jä'ä ijxtëm ja ja'ayëtyën mëti'ipë të t'amëtoow'itën ja Tios ja y'aaw y'ayuk ets ka'ap tja'akyukëtë; ënät myiiny ja mëjku'u ets pyëjkxëtë ja Tios ja y'aaw y'ayuk mëti'ipë të jyayajni'ipyën ma jyot wyinma'anyën.

20Ja tëëmt mëti'ipë ojts kyä'äyën tsaajotm, jëtu'un jä'ä ijxtëm ja'ay tmëtoow'itën yë Tios y'aaw y'ayuk ets akujk jotkujk tkupëktë.

21Je'eyëp ko ka'ap ja tyikts kyëkëty, ka'ap mëk yajpaatë. Ko ënät yajpajëtijta'aktë ënätyë t'ëxmatstë mëti'ipë të tja'amëtoow'itën.

22Ja tëëmt mëti'ipë ojts kyä'äyën äpny akujk, jëtu'un jä'ä ijxtëm ja ja'ay Tios y'aaw y'ayuk t'amëtoow'ijtëtën, je'eyëp ko yë'ë myëmaay myëtajtëp ja ajuuy ato'k ets mëk tsojkën'atë ja wit meeny ets yë'ë nyätyukwin'ëënëtë. Tu'kë'ëyë ya'atë, yë'ë yajkumo'onëtyääpy ja Tios ja y'aaw y'ayuk mëti'ipë të tjamëtoow'ityën ets ka'ap maa wyinkëxë'ëky.

23E ja tëëmt mëti'ipë ojts kyä'äyën jë'kxynyaaxjoty, jëtu'un jä'ä ijxtëm ja ja'ay ja Tios ja y'aaw y'ayuk t'amëtoow'ijtëtën ets tmëtoowkukëtë ets tyajwinkëxë'ëktë. Jëtu'un jä'äjëty ijxtëm ja tëëmt mëti'ipë pajk'ajtpën mëko'px, tam mëti'ipë pajk'ajtpën tëkë'px ets mëti'ipë pajk'ajtpën i'px majk.

24Tääts ja Jesús tnimëtyäky wiinkpë ja ijxpäjtën: Yë tsajpjotmëtë kutujkën jëtu'un yë'ë ijxtëm ja ja'ay twëjyën yë oytyëëmp kyamjotm.

25Ko ënäty jap ni'ëmukë mya'atë, ënät ja kukam ja myëtsip të tkuniipë ja ëxëëk ujts jap kamjoty ma ja tsajpmok kamën.

26Ko ja tsajpmok yoony ets tyëëm'ajtë'ky, ënät ojts näjyëtu'un ja ëxëëk ujts yoonpëtsëmy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

27Ënät ja tuunpëtëjk tninëjkxtë ja wyintsën ets t'ënëmaaytyë: Wintsën, aak oytyëëmp ojts xywyijy jam mkamjotm, ¿këtiijë? ¿E wi'ix ko ëxëëk ujts jam?

28Tääts ja wyintsën y'ëtsoowëtë: Mëtsip jëtu'un të y'ëti'itsy. Tääts ja tuunpëtëjk tyajtëëwtë: ¿Mtsojkpy etsës nëjkx ja ëxëëk ujts nwijxmuktë?

29Tääts ja wintsën y'ëtsoowëtë: Ka'ap, ko nëjkx xywyixtë ja ëxëëk ujts, tsojk nëjkx näjyëtu'un xywyixtë ja tsajpmok.

30Nikë oy ko n'ëxmajtsmëty, wä'än mëët tu'ukyë tyony ja pëjktä'äky. Jäänëm yajwixëty ko ja pëjktä'äky pyëtë'ëkëty. Ënätës ni'ënä'ämëty ets jëwyiin ëpëky tpëjkta'aktëty ja ëxëëk ujts atsuumtä'äkyäty ets yajnino'okëty, ok yajpëjkë'ëkëty jap tëkoty ja tsajpmok.

31Ojts näjyëtu'un yë Jesús tnimëtyä'äky ya'atë ijxpäjtën: Jëtu'un ja tsajpjotmëpë kutujkën ijxtëm ja mostasë pajkën mëti'ipë tu'uk ja ja'ay nyipën kyamjotm.

32Yë mostasë tëëmt yi'inëm yë'ë, këtiinëm wiinkpë ujtspajk; je'eyëp ko yony wäänë këjxm yony këtiinëm jëtu'un ja wiink ujtsëty kamjotypë, ets ja joon myintë jam ma xye'entyën, jam pyo'kxtë.

33Ojts näjyëtu'un tyukmëmëtya'akëtë ya'atë ijxpäjtën: Jëtu'un ja tsajpjotmëpë kutujkën ijxtëm ja levadura, mëti'ipë ja to'oxytyëjk tëkëëk kijpxn tyukmëtijëyën ja tsajpmokway. Ënät ja levadura tuktëjkëtyääy ja jësty.

34Aakmëët ja ijxpät ojts ja Jesús myëtyä'äky ets jëtu'un ja ja'ay tyaj'ijxpëjky, nijëna'a ojts kyamëtyä'äky ijxpäjtëntuk.

35Paaty ya'atë tyuunë jyajtë ets y'atëwëty mëti'ipë Tios tyukkajpxnajxën ja kyäjpxynyajxpëtëjkëty: Mëëtës yë Ijxpät nmëtya'aka'any; nikajpxëpës mëti'ipë ka'anëm yajnijawën ko naaxwiinyëtë tsyo'ontäky ets tyampaat.

36Tääts ja Jesús ojts nyäjyëkäjpxyë ma ja mayjyä'äyën ets tyëjkëy tëkoty, jap ja y'ijxpëjkpëtëjk y'ënëmaayëtë ets ja ëxëëk ujts nyi''ijxpät tkajpxtë'kxëty.

37Tääts ja Jesús y'ëtsooy: Yë naaxwiinyëtë ja'ay y'U'unk, yë'ë ja oytyëëmp nyipy,

38e yë naaxwiinyëtë, yë'ë kam'ajtp. Ja oypyë tëëmt yë'ë ja ja'ayëty mëti'ipë yajpatëpën ma tsajpjotmëtë kutujkën, e ja ëxëëk ujts yë'ë ja ja'ayëty mëti'ipë ja mëjku'u jä'ä'ajtëtëpën.

39Ja mëtsip yë'ë ja mëjku'u mëti'ipë nyipën ja ëxëëk ujts. Ko ja pëjktä'äky pyëti'iky yë'ë tyijpy ko ja naaxwiinyëtë kyukëxëja'any; e mëti'ipë ja pëjktä'äky yajpëtë'ktëpën yë'ë ja anklëstëjkëty.

40Jëtu'un ijxtëm ja ëxëëk ujts yajwijxmukyën ets yajjëënkupëky ets jap nyitoy, näjyëtu'un jyata'any ko ënäty ja naaxwiinyëtë kyukëxë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

41Yë naaxwiinyëtë ja'ay y'U'unk kyäxäämpy ja y'anklëstëjk ets twoowmujkta'aja'any ma kyutujktaknën mëti'ipë ja myëku'uk yajpokytyuuntëpën ets mëti'ipë ja ëxëëkpë tyuunk'ajtëpën.

42Jap yajpëjkta'aka'antë ma ja jëën mëj tyoyën, ma jyë'ëtëty ya'axtëty ets tyipkä'äxtëtyën.

43Ets nëjkx ja wa'ats ja'aytyëjk jyajtë tyë'kxtë tä xëëwën ma ja Tyeety ja kyutujktaknën. Mëti'ipë mëtoowtëpën wä'än tmëtoow'itë.

44Jëtu'un ja tsajpjotmëpë kutujkën tä wit meenyën mëti'ipë yu'utsy ijtpën ma tu'uk ja kamën. Tu'uk ja ye'etyëjk tpaaty ets jatëkok nän jam tyu'utsy; akujk jotkujk nyijkxy ets tooky tiijaty myëët'ajtypyën ets tjuy ja naax ma ja wit meeny të tpaatyën yu'utsy.

45Näyjyëtu'un ja tsajpjotmëpë kutujkën ijxtëm tu'uk ja ajuupyë ato'kpën mëti'ipë ja perla oypyë y'ixtääpyën.

46Ko tpaaty tu'uk mëti'ipë janty tsowën, ënät nyijkxy ets to'kta'ay tiijëty myëët'ajtypyën ets tjuy ja perlas.

47Yë tsajpjotmëpë kutujkën tsojk jëtu'un mpëjktakmëty tä tu'uk yë tsaay ajkxmajtsn mëti'ipë yajnëëkujëpijpën ets tkujëpipy kanaakjëjp ja ajkx.

48Ko ja tsaay y'utsy täätś tjuutë ets tpëjkta'aktë jam nëëpë'am. Jamts twinpiwtë ja ajkx. Mëti'ipë oyën jä'ä pyëjkë'ktëp e mëti'ipë ka'ap y'oyëtyën jä'ä y'ëxwëjtëp.

49Näyjyëtu'un jyata'any ko ënäty ja naaxwiinyëtë kyukëxë. Minantëp ja anklëstëjk ets twinwitsa'antë ja oyjyä'äy ka'oyjyä'äy.

50Jëtu'un yajpëjkta'aka'antë ja ka'oyjyä'äytyëjk jap jëënjoty ets nëjkx tyëkëtë jëëpyë yaxpë ets tyipkä'äxtëty.

51Täätś ja Jesús tyajtëëy: ¿Mwinmëtoowtëp tu'kë'ëyë ya'atë? Ets y'ëtsoowtë: Jëtu'un, Wintsën. Nwinmëtoowtëpës.

52Ënät ja Jesús y'ënëmaayëtë: Ko tu'uk tsajptëkotyëtë yaj'ijxpëjkpë yajtukni''ixë ja tsajpjotmëpë kutujkën, jëtu'un tä tu'uk ja'ayën mëti'ipë kutëjk'ajtpën, nyija'ap mëti'ipë jap tëkoty myëët'ajtypyën pëjkë'ëky, ets ko tii jap tyajpëtsëma'any nyija'ap mëti'ipë jemyën ets mëti'ipë tëkën.

53Ko ja Jesús tnimëtyaktaay ja ijxpäjtën, ënät jam tsyo'ony,

54ets ojts jyä'ty kyajpnjoty. Jam ojts yaj'ijxpëjktsoony tsajptëkotm. Janty mëj'ixy ja ja'ay tja'awëtyë ets y'ënantë: ¿Ma ya'atë ja'ay jëtu'unpë ijxpëjkën të tjaty? ¿Wi'ix myäyë mëj'ajtën tyaj'ixëtëty?

55¿Këtii yë'ëjëty ja tsäjtspë y'u'unkë ets taak'aty yë Maria? ¿Këtii yë'ëjëty yë Santiago myëkä'äx mëët ja José, Simón ets ja Judas?

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

56¿ets këtii yaajëty yë tsyë'ë ets y'uty to'oxytyëjkpë tsyëënëtë? ¿Maa tyajtsoony mëti'ipë nyija'apën?

57Ets ka'ap ojts t'oyjyawëtë ja Jesús: Tääts ja Jesús y'ënëmaayëtë: Oymyaajëty, mëj'äämpy ja'ay tjëkyäptë yë Tios yë kyäjpxynyajxpë; jam ma kyë'ëm naax kyë'ëmkajpnën ka'ap ja'ay jam myëj'ixyë.

58Ets ka'ap ja Jesús jam ja mëj'ajtën may tuuny, jä'ä ko ka'ap ja ja'ay myëpëkyë.

Mateo 14

1Näy jää it ja yajkutujkpë Herodes ojts tmëtoy'äty ja Jesús ko yajnimëtyä'äky. Yë Herodes jam ënäty yajkutuky Galilea,

2ets t'ënëmaay ja tyuunpëtëjk: Yë'ë ja Juan Yajnëëpäjtpë të jyuukpyiky, paaty tuny winë mëët yë mëj'ajtën.

3Jä'ä ko tëë ja Herodes ënäty tni'ënä'ämë ja Juan ets yajmatsëty wä'än tsumy t'ity. Ja y'uty Filipo ja tyo'oxytyëjk mëti'ipë xyëëwajtypyën Herodías yë'ë ënäty të y'ënë'ëmxëty ets tmatsëty ja Juan,

4jä'ä ko yë Juan tëë ënäty t'ënëëmë ja Herodes: Ka'ap tjëkyepy mijts xytyo'oxytyëjk'atëty yë m'uty yë tyo'oxytyëjk.

5Oy ja Herodes tjayaj'ooka'any ja Juan, tsyë'këp ja mayjyä'äy, jä'ä ko ja mayjyä'äy jëtu'un myäytyë tyajtë ko ja Juan Tios kyäjpxynyajxpë yë'ë.

6E jää ma ja Herodes nyänyixëëwtunyën, ma ja xyëëw kyä'äxpäjnën, ënät ojts ja Herodías ja nyëëx tyëkë äjtspë, tap ënäty ja ja'ay jyatëtë ets ja Herodes tyukjotkëtak ko ja Herodías ja nyëëx y'ejtsy.

7Ënät tukwinwa'anëy wä'än tiijëty, tii y'amëtoopyën.

8Ja kiixy tëë ënäty ja tyaak y'akajpxëty, ënät t'ënëmaay ja Herodes: Yaa xyakëty texyjoty ja Juan Yajnëëpäjtpë ja kyëpajk.

9Ja yajkutujkpë Herodes ko jëtu'un tmëtooy ka'ap ojts jotkujk nyäjyawëty, e komë tëë ënäty ja mayjyä'äy tukmëtoy ko yakäämpy tii tyim'amëtoopy ja to'oxy'ëna'k, ënät ni'ënä'ämëy ets ja Juan ja kyëpajk yajmo'ojëty texyjoty.

10Ënät ni'ënä'ämëy ets ja Juan ja kyëpajk yajkatspuxëty jap pujxn tëkoty.

11Tääts ojts tmënëjkxtë texyjoty ets tmooytyë ja to'oxy'ëna'k ets ja to'oxy'ëna'k tmooy ja tyaak.

12Ok jyajtë ja Juan ja y'ijxpëjkpëtëjk, ets jap pujxn tëkoty tmëtpëtsëëmtë ja o'kpë ets tyajnaaxtëjkëtyë. Ojts tninëjkxtë ja Jesús ets tukmëmëtyaktë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

13Ko ja Jesús tnija'awëy, ënät jam nätyu'uk tsyo'ony kepy nëëwinye'epyëjoty, jëkäm ojts nyijkxy. Ko ja ja'ay tnija'awëtyë ënät tsyo'ontë ma ja kyajpnëtyën ets ojts t'anëjkxëtë ja Jesús tekye'epy.

14Ko ja Jesús pyëtsiimy kepy nëëwinye'epyëjoty ets t'ixy ja mayjyä'äy, ënät tpa'ëyooy ets tyajtsoky ja pa'amja'ay mëti'ipë ënäty të tmëmintën.

15Tsu'ujënëp ënätynyë, ko ja y'ijxpëjkpëtëjk myëwinkoonëtë ets y'ënëmaayëtë: Tëë tsyu'ujënë ets apak ya'atë it. Wimpakäjxnë yë ja'ayëty, wä'än nëjkx yë kyääky tyojkx tjuytyë kajpntum.

16Tääts ja Jesús y'ëtsoowëtë: Ka'ap tyimkëwanëty ets nyëjkxtëty, yajkaytyë miitsëty.

17Ets y'ëtsoowtë: Je'eyë ëëts tmëët'atë mëkoxk yë tsajpkääky ets mäjtsk yë ajkx.

18Tääts ja Jesús y'ënëmaayëtë: Yaa yajmintë.

19Ënät ni'ënä'ämëy ets ja mayjyä'äy nyaaxwäätstëty ujtskëjxy. Tääts tkoonë'ky ja mëkoxkpë ja tsajpkääky ets mäjtsk ja ajkx. Ënät pya'at'ijxy tsajpkëjxm ets ojts tkënu'kxy. Tääts ojts tujkwä'kxy ja tsajpkääky ets tmooy ja y'ijxpëjkpëtëjk, e ja y'ijxpëjkpëtëjk ots tkumaaytya'atë ja mayjyä'äy.

20Ni'ëmukë ja ja'ay kyääytyääytyë ku'uxyë. Ënät tpëjkmujktë ja tsajpkääky natëkë, majkmäjtsk katsy ojts wyinmuky mëët ja ajkx natëkë.

21Nimëkoxk mil ja ye'etyëjk y'ijtë mëti'ipë ojts kyäytyën, ëpëky ja to'oxytyëjkëty ets ja pi'k ëna'këty.

22Ok ma ya'atë jëtu'unpë tyuunën jyaajtën, ënät ja Jesús ja y'ijxpëjkpëtëjk tyajtëjkëy kepy nëëwinye'epyëjoty ets jëyëjp myejy nyaxtëty, jä'ä ko ja Jesús ëtyä'äkyë'äämpy ënäty jam y'ëknäjyëkyäjpxyë ma mayjyä'äyën.

23Ko nyäjyëkajpxë, tääts pya'tëjkëy nätyu'uk jam kopkëjxm Tios mëkajpxpë. Ko kyootsëy, nätyu'uk ënäty jam yajpaaty,

24ja kepy nëëwinye'epyë tëë ënäty këjää tmëjëkämkäknë ja wintë'ëts naax. Yajxon ja kepy nëëwinye'epyë jyänty pyojyu'kxy, jä'ä ko jëëmpit'äämpy ënäty pyojy.

25Komjëpom, tim tsojk ojts ja Jesús nyinëjkxëtë ye'epy mejy wiinkëjxm.

26Ko ja y'ijxpëjkpëtëjk y'ijxëtë ko ye'ey nëëwiinkëjxy, tääts ojts tsyë'ëkëtë ets yaxpë jojkpë tyëjkëtyë: Poj yë'ë.

27Tääts ja Jesús y'ënëmaayëtë: Jotmëk yajpaatë. Ëjts yë'ë. Këtii mtsë'ëkëtë.

28Ënät ja Pedro y'ëtsooy: Wintsën, pën mjanty mijts, yajkutuk etsës nnëjkxëty nëëwiinkëjxy ye'epy ma mijtsën.

29Tääts ja Jesús y'ënäny: Min. Ënät ja Pedro pyëtsiimy kepy nëëwinye'epyëjoty ets ojts nyijkxy nëëwiinkëjxy ye'epy ma ja Jesúsën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

30E ko mëk tja'awëy ja mëkpoj, ënät tsyë'këy ets nyëëkuyejtsy. Täats yaxpë jojkpë tyëjkëy: Wintsën, yajpëtsëëmkës.

31Ënätyë ja Jesús ojts myätsyë kyë'ëkëjxy ets t'ënëmaay: Yi'inëm mijts ja mëpëjkën xymyëëtëty. ¿Tii ko të mmaaytyëkatsy?

32Ko jap tyëjkëtyë kepy nëëwinye'epyëjoty, ënätyë ja poj nyäjxy.

33Ets pënjaty ënäty jap kepy nëëwinye'epyëjoty, ojts nyäkyoxtënaaytya'akëtë Jesús wyintuuy ets t'ënëmaaytyë: Tëy jëtu'un, Tios U'unk mijts.

34Ko tuknajxtë ja mejy ets jyajtë Genesaret y'itjotm.

35Ojts ja ja'ay t'ixkajptë ja Jesús mëti'ipë ënäty jam kukajpnajtëpën. Jä'äts ja mëtyä'äky ojts tyajkye'eywya'kxtë jënu'un tu'kë'ëyë ja itjotmën ets tukninëjkxtaaytyë ja pa'amja'ay,

36ets tmëpëjktsoowtë ko oy je'eyë tyukpaatëtëty ja wyit jëjp; ets tu'kë'ëyë mëti'ipë patëtëp ja wit, ojts tsyokta'atë.

Mateo 15

1Ënät ja Jesús nyimiinëtë ja fariseë ja'ayëty ets ja tsajptëkotyëtë yaj'ijxpëjkpëtëjk mëti'ipë tso'ontëpën jam Jerusalén ets tyajtëëwtë:

2¿Tii ko yë m'ijxpëjkpëtëjk ka'ap jëtu'un tii tuntë ijxtëm ja aptëjk ijty winë tuntën? ¿Tii ko kyakë'ëpujtë ko kyäya'antë ijxtëm tnijawë'atën?

3Täats ja Jesús yajtëëwëtë: E miitsëty, ¿tii ko xykyapatuntë ja Tios ja y'ënä'ämën tyiyajtën ets aakjä'ä mtuuntëp kë'ëmpë xyjyot'at xywyinma'any'atën?

4Jä'ä ko jëtu'un ja Tios y'ënä'äny: wintsë'ëkë mtaak mteety, ets pën ja tyaak tyeety kyajpxpojkpy, ookëp yë'ë.

5Temë miits jä'ä m'ëna'antë ko mëpaat tu'uk ja ja'ay ja tyaak tyeety je'eyë t'ënëëmëty: Tëës ja Tios ntukmëyojxta'ay ja mpëjktä'äky mëti'ipë jeexyë miits ntukputëjkëtëpën;

6ets ko pën jëtu'un y'ënä'äny, ka'ap ja tyaak tyeety atsip t'ëkputëjkënë. Paaty miitsëty tëë ja Tios ja y'aaw y'ayuk xyajkutëkooyëtë mëët ko jëtu'un winë xytyuntë ijxtëm ja mkë'ëmjot mkë'ëmwinma'anyëtyën.

7Oyjyä'äy mnätyijëtë. Miits ojts myajnimëtya'aktë ko yë käjpxynyajxpë Jeséas y'ënäny:

8Winkë'ëy akë'ëyës ya'atë ja'ay xywyintsë'ëkëtë; yë jyot wyinma'anyëty jëkäm yajpaaty.

9Nëkoopë nyätyijëtë koos xywyintsë'ëkëtë; yë y'ijxpëjkënëty, ja'ay yë y'ënä'ämën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

10Tääts ja Jesús tmëkajpxmujky ja mayjyä'äy ets t'ënëmaay: Mëtoow'itë ets ja'akyukëtë:

11Mëti'ipë aawjoty tëjkëpën ka'ap yë'ëjëty ja'ay yaj'ëxëëkëty; yë'ë tëy mëti'ipë jap aawjoty pëtsëëmpën.

12Ënät ja y'ijxpëjkpëtëjk nyimiinëtë ets y'ënëmaayëtë: ¿Mnija'ap mijtsë? yë fariseë ja'ayëty näwyinkajpxpätë të tjawëtë ko jëtu'un të m'ëna'any.

13Tääts ja Jesús y'ëtsooy: Jëtu'un yë fariseë ja'ayëty ijxtëm yë ujtsën mëti'ipë ka'ap yë nTeetyës të tkojyën. Oytyii'ujtsëty pën ka'ap yë'ëjëty yë nTeetyës tsajpjotmëpë të tkojy, yajwijxë'ëkaanp jappaat ma tyiktsën.

14Paaty n'ënëëmëtë, ëxmatstë. Jä'ä ko yë'ëjëty jëtu'un ijxtëm ja ja'ay wiintspë tu'uwinwoy ja myëwiints. Ko tu'uk ja ja'ay wiintspë tu'uwinwoy ja myëwiints, nimäjtsk muum jyutkukëtawtë.

15Ënät ja Pedro t'ënëmaay ja Jesús: Tukmëmëtyaktëkës tii jëtu'un të xyjyatija'any ko të mëtyä'äky.

16Tääts ja Jesús y'ëtsooy: ¿Miitspaat ka'ap të xyjyä'äkyukëtë?

17¿Këtii xynyijawëtë? ko tii tyëkë aawjoty, jap jootjoty kyëtä'äky ets tëyë nyäxyë.

18E mëti'ipë pëtsëëmpën aawjoty, jap tsyoony ma naaxwiinyëtë ja'ay jyotën ets yë'ë yaj'ëxëëkëty.

19Jä'ä ko jootjoty tsyoony ja ëxëëk winma'any, ënät ja ja'ay yaja'ay ooktë, tyajma'atë ja pëjkën ukën, nyämyëëttsëënëtë nixim niyam, myäätstë, y'anta'aktë ets nixim niyam nyäwyinkajpx nyäjyëjpkajpxëtë.

20Yë'ëkyëjxm ja ja'ay wyë'ëmtë pokyjoty ets ka'ap yë'ëjëty ko ja'ay jaaykyë'ëpujy kyäy.

21Tääts ja Jesús jam tsyo'ony ets ojts nyijkxy jam Tirë ets Sidón.

22Ets tu'uk ja to'oxytyëjk Canaán ja'ay nyimiinë yaxp jojkp: Wintsën, David yë y'u'unk y'ok, pa'ëyoowkës. Yë nnëëxës myëët'ajtyp tu'uk ku'oypyë mëti'ipë yaj'ëyoowëpën.

23Ja Jesús ka'ap nitu'k'aaw t'ëtsooy. Ënät ja y'ijxpëjkpëtëjk nyinëjkxëtë ets myënu'kxtakëtë: Ënëëmë tääpë to'oxytyëjk wä'än tnëjkxy, jä'ä ko yaxp jojkp xypyami'inëmë.

24Tä ja Jesús y'ënäny: Yi'iyës ja Tios të xytyuknikexy ja Israel ja'ay. Jä'ä ko jëtu'un yë'ëjëty ijxtëm yë kupixyny tyëkoy'itën.

25E ja to'oxytyëjk ojts tmëwinkony ja Jesús ets twinkoxtënaay ets t'ënëmaay: Wintsën, putëjkëkës.

26Tääts ja Jesús y'ëtsooy: Ka'ap y'oyëty ets ja u'unk ëna'k yajpëjkëtëty yë tsajpkääky ets yajmo'ojëty yë uk.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

27Ets ja to'oxytyëjk y'ënäny: Wintsën, mëtëy yë'ë, je'eyëp ko yë uk jyë'kxtëp yë akiink aka'ak mëti'ipë ka'apën kaaypyäjn pa'tkë'p ma wyintsën kyäyën.

28Ënät ja Jesús y'ënëmaayë: To'oxytyëjk ja'ay, janty mëj ja mmëpëjkën. Wä'än jëtu'un tunyë tjatyë ijxtëm mijts xytsyokyën. Ënätyë ja to'oxytyëjk ja nyëëx tsyoky.

29Tääts ja Jesús jam tsyo'ony ets ojts nyäxy Galilea mejypyë'am. Ënät pyatëjkëy jam Kopkwinm ets jam nyaaxwe'tsy.

30Janty nimay ja ja'ay myujktë ma ja Jesús ets ojts tukninëjkxtë may ja pa'amja'ay, tam tekymya'atpë, wiintspë, uumpë ets wi'ixëty ja pa'am y'ixëty. Jesús ojts tyajtsokta'ay.

31Mëj ixy ja ja'ay tja'awëtyë ko ja uum kyajpxë'ktë, ko ja kë'ëma'atpë y'o'oyëtë ja kyë'ë, ko ja tekymya'atpë ye'epyëjktë ets ko ja wiintspë y'ixë'ktë. Ënät ja Israel Tios tyajmëjnajxtë.

32Tääts ja Jesús tmëkajpxmujky ja y'ijxpëjkpëtëjk ets t'ënëmaay: Mpa'ëyoopyës ya'atë ja'ayëty, jä'ä ko tëë tyëkëëkxëëwpäjnë ma yaa y'itën mëët ëjts, ets ka'ap tmëët'atë tii kyäytyëp jyë'kxtëpën. Ka'apës nkäxa'antë ma tyëjkën ayuu, jä'ä ko tsojk muum yuukëtawtëty tu'ujoty.

33Tääts ja y'ijxpëjkpëtëjk y'ënëmaayëtë: ¿Ets maas npëktëty yë kääky uuky yaa apaktuuy etsës yë mayjyä'äy nyajkaytyëty?

34Tääts ja Jesús yajtëëwëtë: ¿Jënaak jap yë tsajpkääky xymyëët'atë? Ets y'ëtsoowtë: Wëxtujk ets wäänë nëë jëyujk mutskëtypë.

35Tääts ojts tni'ënä'ämë ets ja ja'ay nyaaxwäätstëty naaxkëjxy,

36ets tkoonë'ky ja wëxtujkpë ja tsajpkääky ets ja ajkx. Ko ja Tios tkukajpxëy, tääts ojts tujkwä'kxy ets tmooy ja y'ijxpëjkpëtëjk. Ja y'ijxpëjkpëtëjk jä'ä kyumaaytyë ja mayjyä'äy.

37Ni'ëmukë ojts kyäytyë y'uuktë ku'uxyë ets ja ijxpëjkpëtëjk tpëjkmujktë wëxtujk katsy ja tsajpkääky natëkë ets ja ajkx natëkë.

38Nimajktaxk mil ja ye'etyëjkëty mëti'ipë ojts kyäytyën, ëpëky ja to'oxytyëjkëty ets ja pi'k ëna'këty.

39Tääts ja Jesús ojts nyäjyëkajpxënë mëët ja mayjyä'äy ets kepy nëëwinye'epyëjoty tyëjkëy, jam ojts nyijkxy Magdala y'itjotm.

Mateo 16

1Tääts ja fariseë ja'ayëty ets ja saduceos tnimiintë ja Jesús ets twinma'any'ixa'antë, yë'ë ojts t'amëtowtë ja Jesús ets tunëty mëj'ajtën mëti'ipë yajknikëxë'ëkëp ko Tios të kyexyë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[2]E ja Jesús jëtu'un y'ëtsoowëtë: Ko jyënäkyxyëëw'aty jëtu'un m'ëna'antë: Pojë'ëkanëptëm yë'ë, jä'ä ko xy'ixtë tsyaptsjajy;

[3]ets ko jyopyëp'aty, jëtu'un m'ëna'antë: kajtëm pyojë'ëka'any, jä'ä ko xy'ixtë tsyaptsjajy ets wyintuky. Pën miitsëty nëkooyë xynyija'awënëtë ¿wi'ix xyajkajpxtëtyën yë tsajp?, ¿wi'ix ko xykyanijawëtë? ja mëj'ajtën mëti'ipë tyam tuunëp jajtëpën.

[4]Ja ëxëëk ja'ay, mëti'ipë Tios y'ëxmajtstëpën, yë'ë y'amëtoowtëp ets tyunëtëty ja mëj'ajtën. Ka'ap tii mëj'ajtën yajtuk'ixa'antë, yi'iyë mëti'ipë ojts tyunyë jyätyën ko ja Jonás jyuuky'äjty. Tääts twinwa'ktuty ets ojts nyijkxy.

[5]Ko ja Jesús mëët ja y'ijxpëjkpëtëjk ja mejy tuknajxtë ets jyajtë jamtsow nëë'awinm, ja y'ijxpëjkpëtëjk ojts tja'atyëkoytyë ja tsajpkääky.

[6]Ënät ja Jesús y'ënëmaayëtë: Näkyëwent'atëtë. Këtii mnätyukwin'ëënëtëty yë tsajpkääkytsyooy mëti'ipë myëët'ajtëpën yë fariseë ja'ayëty ets saduceos ja'ayëty.

[7]Ënät ja y'ijxpëjkpëtëjk aak ayi'iyë nye'ëna'anëtë: Paty jëtää jëtu'un y'ënä'äny jä'ä ko ka'ap ja tsajpkääky të nmëmi'inëmë.

[8]Ojts ja Jesús tnijawë ko jëtu'un y'ëna'antë ets y'ënëmaayëtë: ¿Tii ko m'ëna'antë ko ka'ap xymyëët'atë tsajpkääky? Tim wäänë miits mmëpëktë.

[9]¿Ka'anëm xyjyä'äkyukëtë ets ka'ap xyjyä'ämyätstë koos ja tsajpkääky ojts nyajwä'kxy ma ja nimëkoxk mil ja ja'ayën ets ko ojts kanaak katsy nyatëkë ja tsajpkääky ets ja nëë jëyujk?

[10]¿Ets ni xykyaja'amyätstë koos ojts ja tsajpkääky wëxtujkpë nyajwä'kxy ma nimajktaxk mil ja ja'ayën ets ojts ëpëky nyatëkë mëti'ipë mpëjkmujktën?

[11]¿Wi'ix miits xykyaja'akyukëtë ko ka'ap yë'ëjëty ntijyës yë tsajpkääky nyitsooy mëti'ipë yë tsajpkääky yajtukxëpiinpën? Näkyëwent'atëtë ko mtukpaatëtëty ja fariseë ja'ayëty ets saduceos ja tsajpkääky ja nyitsooy.

[12]Ënät tja'akyujkëtyë ko ënäty ka'ap yë'ëjëty tijy ja tsajpkääky ja nyitsooy, mëti'ipë ja tsajpkääky yajtuktsooyëpën, yë'ë tukmëmëtyakëtëp ja fariseë ja'ayëty ja y'ijxpëjkënëty ets ja saduceos ja wyinma'anyëty.

[13]Ko ja Jesús jyä'äjty jam Cesarea y'itjotm, ma ja Filipo kajpnën; ënät ja y'ijxpëjkpëtëjk tyajtëëy: ¿Wi'ix yë ja'ay y'ëna'antë, ko tnimëtya'aktë yë naaxwiinyëtë ja'ay y'U'unk?

[14]Ets y'ëtsoowtë: Tam mëti'ipë ënantëp ko mijts Juan Yajnëëpäjtpë, tam mëti'ipë ënantëp ko mijts mEliiësëty ets tam mëti'ipë ënantëpën ko mijts mJeremiiësëty ets wiinkpë y'ëna'antë ko Tios käjpxynyajxpë mijts.

[15]Tä ja Jesús tyajtëëy: E miitsëty ¿wi'ix m'ëna'antë, pën ëjts?

[16]Tääts ja Simón Pedro y'ëtsooy: MKristë mijts, ja juuky Tios ja y'U'unk.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

17Ënät ja Jesús y'ënëmaayë: Akujk jotkujk mijts, Simón, Jonás yë myaank, jä'ä ko ka'ap jyä'äyëty të mtuknijawëty, Tios Teety tsajpjotmëpë yë'ë të mmo'oyë jëtu'unpë winma'any.

18Pedro mijts yë mxëëw. Jëtu'un mijts ijxtëm ja tsaajën maas ja tsajptëjk nkojë'ëka'anyën. Ets ni ja o'kën kyamëmëtaa'akëtëty.

19Nmo'ojäämpy ja tsajpjotmëpë kutujkën ja nyi'ëwatsn ets xynyikajpxëty mëti'ipë tuunp katuunpën. Pën tii mijts mkakupëjkpy yaa naaxwiiny, näjyëtu'un ka'ap yajkupëkëty jam tsajpjotm; ets pën tii mijts mkupëjkpy yaa naaxwiiny, näjyëtu'un yajkupëkëty jam tsajpjotm.

20Tääts ja Jesús ojts t'ëne'emy ja y'ijxpëjkpëtëjk ets ka'ap pën tuk'ëwaanëtëty ko yë'ë Kristë.

21Tääts ja Jesús ja y'ijxpëjkpëtëjk tmëmëtyaktso'ony ets t'ënëmaay ko kwanë nyëjkxa'any jam Jerusalén ets ja mëjja'aytyëjk, ja teety wintsëntëjk ets ja tsajptëkotyëtë yaj'ijxpëjkpëtëjk yaj'ëyowa'anyë ets ja ja'ay yaj'ooka'anyë, je'eyëp ko kom tëkëëk xëëw jyuukpyëka'any jatëkok.

22Ënät ja Pedro ëpëky wyoownëjkxë ets y'ojyë tä y'ënëmaayë: Ka'ap mëpaat yë Tios jëtu'un tyajkutuky Wintsën, ka'ap mëpaat jëtu'un mjaty.

23Tääts ja Jesús wya'akwinpijty ets t'ënëmaay ja Pedro: Winwa'ktutkës mijts. Jëtu'un mkäjpxy ijxtëm yë mëjku'u tsokyën. Je'eyës mijts xy'atsipy. Ka'ap mwinma'any jyëtu'unëty ijxtëm yë Tiosën; jëtu'un mijts mwinma'any ijxtëm yë ja'ayën.

24Tääts ja Jesús t'ënëmaay ja y'ijxpëjkpëtëjk: Pën tsyojkpy etsës n'ijxpëjkpë'atëty, wä'än ja kyë'ëm winma'any tja'atyëkoy ets ja wyinma'any mëk tpëjkta'akëty ijxtëm tu'uk ja ja'ay kyëruuts tpatsëmyën ko ja y'o'kën t'anëjkxë, etsës xypyatsoonëty.

25Jä'ä ko pën ka'ap wi'ix jyata'any, tëkoyëp ja jyuukyajtën; e pën ja jyuukyajtën wintëkoopy mëët ëjtskyëjxm, jä'äts pyaatëp ja nitsokën.

26¿Tii ja ja'ay nyawa'anëty oy tjaniwaanta'ay tu'kë'ëyë winë yaa naaxwiiny pën yajtëkoopy ja jyuukyajtën? ¿Ëkë jënu'un ja ja'ay ja jyuukyajtën t'ëknikëpäjtu'utëty?

27Jä'ä ko minaanp yë naaxwiinyëtë ja'ay Y'u'unk mëët ja tyeety ja myëj'ajt y'oyajtën ets ja y'anklëstëjk ets tmo'oja'any nitu'ukjaty pën wi'ixëty pën të jyuuky'ätyën.

28Tëy miits n'ënëëmëtë ko tää yaa ja ja'ay yajpaatë mëti'ipë ka'ap y'ooka'antën koonëm t'ixtëty ko ënäty myiny ja yajkutujkpë, ja naaxwiinyëtë ja'ay ja y'U'unk.

Mateo 17

1Ënät ja Jesús tpawooy ja Pedro, Santiago mëët ja y'uty Juan ets ojts pya'tëkëtë ma tu'uk ja kopkën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

2Ma ënäty jam jëtu'un yajpaatën ënät ojts ja Jesús tyëkatsy. Ajajp atë'kxp ja wyiin jyëjp ijxtëm ja xëëw y'änyën ets ja wyit ojts pyoopë ijxtëm ja ajajkën.

3Tääts t'ijxtë ja Moisés ets ja Elías ko mëët myëtya'aktë ja Jesús.

4Ënät ja Pedro t'ënëmaay ja Jesús: Wintsën, oy koos yaa nyajpaatë. Pën mtsojkpy, minës tëkëëk yë ujts'aaytyëjk n'ëk kojy: tu'uk mijts mjä'ä, tu'uk yë Moisés yë jyä'ä ets tu'uk yë Elías yë jyä'ä.

5Tam ënäty ja Pedro jëtu'un kyäjpxy ko ja yoots mëti'ipë ajajpën nyiju'uxëtë ets jap yootsjoty yajmëtooy tu'uk ja ayuk mëti'ipë ënaanpën: Ya'atës n'U'unk'ajtyp, mëti'ipës ni'ik ntsojkpyën. Ntukxoontäkpyës yë'ë. Mëtoow'itë, mëti'ipë nyikäjpxypën.

6Ko ja Jesús ja y'ijxpëjkpëtëjk tmëtoowtë, ënät nyäkyoxtënaaytyakëtë naaxkëjxy mëët ja mëktsë'ëkë.

7Tääts ja Jesús myëwinkoonëtë, ojts kyë'ënixajëtë ets y'ënëmaayëtë: Pëtë'ëktë këtii mtsë'ëkëtë.

8Ko y'ijxë'ktëy ka'ap ojts ma pën t'ëk'ijxnëtë, nätyu'uk ja Jesús jamnë.

9Tam ënäty kyëta'aktë Kopkwinm ko ja Jesús ojts y'ënë'ëmxëtë: Ka'ap pën xytyuk'ëwaanëtëty ko jëtu'un të xy'ixtë, jäänëm koos njuukpyëkëty, ëjts, naaxwiinyëtë ja'ay y'U'unk.

10Tääts ja y'ijxpëjkpëtëjk yajtëëwëtë: ¿Tii ko yë tsajptëkotyëtë yaj'ijxpëjkpëtëjk y'ëna'antë ko ja Elías jëwyiin myina'any?

11Ets ja Jesús y'ëtsooy: Mëtëy yë'ë ko Elías jëyëjp myina'any ets tyaj'o'oyëtya'ajëty tu'kë'ëyë winë.

12Je'eyëp koos jëtu'unës n'ëna'any ko ja Elías tëë ja myiny ets yë'ë ka'ap të t'ixkaptë, ni'ikyë ëxëëk të tuntë ijxtëm ja jyot wyinma'anyëtyën. Näyjyëtu'un ja naaxwiinyëtë ja'ay ja y'U'unk ëxëëk tuna'antë mëët ja kyë'ë y'aawëty.

13Ënät ja y'ijxpëjkpëtëjk tja'akyujkëtyë, ko Jesús yë'ë tyijpy ja Juan Yajnëëpäjtpë ko y'Eliiësëty.

14Ko ojts jya'të ma ja mayjyä'äyën, ënät tu'uk ja'ay myiiny ma ja Jesúsën ets nyäkyoxtënaaytyakë tääts y'ënëmaayë:

15Wintsën, pa'ëyoowkës ja n'u'unk. Mootyë pa'am myëët'ajtyp, nëkooyë y'ëyoownë. Jëna'ajëty y'akëtawë jëënjoty, ets jëna'ajëty nëëjoty.

16Tëës yaa njatuknimintë yë m'ijxpëjkpëtëjk ka'ap të myäyëtë tyajtso'oktëty.

17Tääts ja Jesús y'ëtsooy: Miitsëty jä'ä mja'ay'atë mëpëjkëntuk ets je'eyë ja m'ëxëëkjot m'ëxëëk winma'anyëty. ¿Jëna'a jëtu'un xyä'äkyukëja'antë koos nyajpaaty ma miitsëtyën? ¿Maapaat jëtu'un mëk näpyëjkta'akëtëtyës ko miitsëty ka'ap mja'akyukëtë? Yaa yajmintë ja yujkyeeky ëna'k.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

18Ënät ja Jesús ojts t'ojpëtsëmy ja ku'oypyë ma ja yujkyeeky'ënakën ets ënätyë tsyoky y'akëtäky.

19Oknëm ja Jesús ojts ja y'ijxpëjkpëtëjk myëkäjpxyë ëpëky ets yajtëëwëtë: ¿Tii ko yë ku'oypyë të xykyamaytyës etsës n'ixkäxtëty?

20Tääts ja Jesús y'ënëmaayëtë: Jä'ä ko miitsëty ka'ap oy mmëpëktë. Tëy n'ënëëmëtë, ko jeexyë mmëpëktë, oy tyim yi'inëmëty, jëtu'un tä mostasë pajkën, mnëmaaytyëp jeexyë xiipë kopk: Jëwa'ak yaa, ximtsow nëjkx ets ja kopk jëwa'kp ja jeexyë. Nitii jeexyë tsip xykyajawëtë.

21Yë ku'oypyë jëwa'kp näjyëtu'un ko ja'ay Tios tja'amyetsy ets ko ja'ay y'ayuu'aty.

22Tam ënäty të ye'eymyuktë ja Jesús mëët ja y'ijxpëjkpëtëjk Galilea y'itjotm, ko ja Jesús y'ënëmaayëtë: Yajkë'ëyakaanp yë naaxwiinyëtë ja'ay yë y'U'unk ma mayjyä'äyën,

23ets tyaj'ooka'antë, je'eyëp ko kom tëkëëk xëëw jyuukpyëka'any jatëkok. Ko jëtu'un ja aaw ayuk tmëtoowtë, mon tuk ojts wyë'ëmtë.

24Ko ja Jesús ets ja y'ijxpëjkpëtëjk jyajtë jam Capernaúm. Ja ja'ayëty mëti'ipë yajkukëpäjtëpën ma ja tsajptëjk yaj'ajuuytyukyën ojts ninëjkxtë ja Pedro ets tyajtëëwtë: Yë mwintsën ¿Këtii yë tsajptëjk yë y'ajuuytyuk tyajkë?

25Tääts ja Pedro y'ëtsooy: Kyukëpejtyp yë'ë. Ko ja Pedro tyëjkëy tëkoty yë'ë ojts ëka'any yajtëyë ja Jesús ets y'ënëmaayë: ¿Mijts Simón wi'ix m'ëna'any? ¿Pën ja yajkutujkpëtëjk ets ja yajkëpäjtpëtëjk yaapë naaxwiiny yajkëpäjtëp: ja jyä'äy ëkë jaaypyaat jaaypyo'kxyë?

26Tääts ja Pedro y'ëtsooy: Jaaypyaat jaaypyo'kxy. Tääts ja Jesús y'ënäny: Paaty n'ënëëmëtë, ko yë ja'ay mëti'ipë kunaax'ajtp kukajpn'ajtpën ka'ap kyopkpëkyëty kyëpätëty.

27Je'eyëp ko këtiipë pën tka'oyjyawëty, nëjkx mnëë jëyujk matsy jap nëë ëkë'p ets ja nëë jëyujk mëti'ipë ëka'any mxuupyën, jap y'aawjoty xypyaata'any yë meeny mëti'ipës nkëpäjtën'atëpën ets mijts yë mjä'ä, tääts nëjkx xykyujuy ja këpäjtën.

Mateo 18

1Näy jää ja Jesús ojts ja y'ijxpëjkpëtëjk nyiminyë ets yajtëëwëtë: ¿Pën ni'ik mëj'äämpy ma ja tsajpjotmëpë kutujkën?

2Tääts ja Jesús tu'uk ja pi'k ëna'k tyaxëy ets tpëjktäky itkujky,

3ets y'ënäny: Tëy miits n'ënëëmëtë, pën ka'ap miits ja mjuukyajtën xyajtëkatstë ets mwinpitë ijxtëm yë pi'k ëna'kën, ka'ap nëjkx mtëkëtë ma tsajpjotmëpë kutujktaknën.

4Pën yujy naxym näpyëjktakëp ijxtëm yë pi'k ëna'kën, yë'ë mëj'äämpy naxaanp ma ja tsajpjotmëpë kutujktaknën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

5Ets pën kyupëjkpy ëjtskyëjxm tu'uk ja pi'k ëna'k ijxtëm ya'atën, nän ëjts ënäty xykyupëjkp.

6Pën nitu'uk ya'atë pi'k ëna'k yajpokytyuunpy mëti'ipës xymyëpëjkpën, nikë oy jeexyë ja paantaak yajtukyo'ktsumy ets kyinëty këkmejyjoty.

7Ëxëëk tjapaaty ko yaa naaxwiiny naaxkëjxy yi'iyë jää'ajtp wi'ix ja'ay pyokytyunëtyën. Jää'ataanp yë xëmë, je'eyë ko ja ja'ay mëti'ipë ja myëku'uk yajpokytyuunpyën ëxëëk ja jyata'any kyëpäta'any.

8Paaty n'ënëëmë, pën myajpokytyuunëp yë mkë'ë ëkë yë mteky, katspux ets jëkäm pëjkta'ak; nikë oy ko mtëkëty kë'ëtu'uk ëkë tekytyu'uk ma ja Tios ja kyutujktaknën ets këtii ko myajpëjkta'akëty ëyoowtakntujp xëmëkyëjxm mëët ja mkë'ë ëkë ja mteky mäjtsk.

9Ets pën myajpokytyuunëp yë mwiin, juut ets ixka'ats; nikë oy ko mtëkëty wiintu'uk ma ja Tios ja kyutujktaknën këtii ko myajpëjkta'akëty ëyoowtaknjoty mëët ja mwiin mäjtsk.

10Këtii pi'k ëna'k jëkäm xypyëjkta'aktëty. Jä'ä ko yë'ëty myëët'ajtëp yë y'anklësëty jam tsajpjotm mëti'ipë yajpatëpën xëmë Tios wintum.

11Jä'ä ko yë naaxwiinyëtë ja'ay yë y'U'unk yë'ë të tniminy ets tyajtso'oka'any mëti'ipë të tyëkoyën.

12¿Wi'ix miits m'ëna'antë? Pën tu'uk ja'ay nimëko'px yë kyupixyny ets tu'uk tyëko'oyxyëtëty ¿këtii t'ëxmatsëty ja nimajkta'px majkmokx majktaxkpë jam kopkëjxm ets nëjkx t'ixta'ay mëti'ipë të tyëkoyënë?

13Tëy n'ënëëmëtë ko tpaatëty ja mëti'ipë tëkoy'ijtpën, wäänëni'ik tukxoonta'aka'any këtiinëm ja majkta'px majkmokx majktaxkpë mëti'ipë ka'ap ye'eytyëkoytyën.

14Näyjyëtu'un ja Tios, miits ja mTeetyëty tsajpjotmëpë ka'ap tsoky ets nitu'uk y'u'unk y'ëna'k mutskpë ye'eytyëkoyëty.

15Pën tëë mmëtëkoyë ja mmëku'uk, mëmëtya'ak ets tuk'ënëëmë wi'ix të mmëtëkoyën. Ko tja'akyukëty wi'ix xy'ënëëmën, tëë ënäty jatëkok xymyëku'ukpëky.

16Pën kajts tmëjpëjktä'äky wi'ix ënäty xyjya'ënëëmën wow tu'uk mäjtsk ja ja'ay ets t'ixtëty nijawëtëty wi'ix ënäty xim yam ja mpoky mnätyukwinmëtowëtën.

17Ets pën ka'ap näjyëtu'un yajmëjpëjkta'aktë, ënëëmë ja mëpëjkpëtëjk ma ye'eymyuktën. E pën kajts näjyëtu'un yajmëjpëjkta'aktë, jëtu'un tääpë ja'ay nëjkx xyajnajxnëtë tä mëti'ipë ka'ap myëpëkyën, ëkë ijxtëm ja yajkukëpäjtpëtyën mëti'ipë Roma myëtuuntëpën.

18Tëy miits n'ënëëmëtë, pën tii mkutsuumtëp yaa naaxwiiny, näjyëtu'un kutsumy wyë'ëmëty tsajpjotm; ets pën tii mmëkäjëtyëp yaa naaxwiiny, näjyëtu'un mëkäjë wyë'ëmëty jam tsajpjotm.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

19Jëtu'un n'ënëëmëtë pën nimäjtskja'ay nyäkyäjpxyë ets tii t'amëtowa'antë ja nTeetyës tsajpjotmëpë, yajmo'otëp yë'ëjëty.

20Jä'ä ko ma nimäjtsk nitëkëëk ja'ay yajpaatyën ëjts nxëëwkyëjxmës, tamës ëjts itkujky nyajpaaty.

21Tääts ja Pedro ojts tninëjkxy ja Jesús ets tyajtëëy: Wintsën, ¿jënaak okës ja nmëku'uk nmëmä'kxtukëty koos xymyëtëkoyëty? ¿Wëxtujk okë?

22Ets ja Jesús y'ëtsooy: Ka'ap yam mijts n'ënëëmë ko wëxtujk ok. Jëtu'unës n'ëna'any ko wëxtujk'ok xynyiwinpitëty ja tëkë'px majkpë.

23Paatyës jëtu'un n'ëna'any: Yë tsajpjotmëpë kutujkën jëtu'un yë'ë ijxtëm tu'uk ja yajkutujkpë tmëtyoyën ja meeny mëët ja tyuunpëtëjk mëti'ipë të tyajtunyën.

24Tam ënäty tmëtyoowtsoony ja meeny ko yajmëja'ajty tu'uk ja ja'ay mëti'ipë kanaak millon ja nyu'kxyën.

25Ja ja'ay ka'ap ënäty tii ja myeeny mëti'ipë tyukëpätëpën ja nyu'kxy. Tääts ja yajkutujkpë y'ënäny ets yajtookëty tääpë ja'ay mëët ja tyo'oxytyëjk, ja y'u'unk y'ëna'k ets tu'kë'ëyë mëti'ipë myëët'ajtypyën, jëtu'un ja nyu'kxy tyaj'ëtukëty.

26Ojts ja ja'ay nyäkyoxtënaaytyä'äkyë ma ja yajkutujkpën ets tmënu'kxtäky: Wintsën, mëmä'kxtujkës. Jaakmooykyës wäänë tiempë etsës nkëpätëty mëti'ipë nmënu'kxy'äjtypyën.

27Ja yajkutujkpë pya'ëyoow ets nyimä'kx ja myënu'kxy, jëtu'un ëwaatsëtum ojts wyi'imy ja ja'ay.

28Ko ja tuunpë tsyo'ony, ënät ojts tpaaty ja myëku'uk mëti'ipë ënäty mënu'kxy'ajtëpën mëko'px xëëw nituny, ets tmajtsy ets tyo'kpeeny, tääts t'ënëmaay: Mëkëpäjtkës.

29Tääts ja mëtuunpë wyinkoxtënaaytyakë ets myënu'kxtakë: Mëmä'kxtujkës. Nkëpätëpës yë'ë.

30E ja tu'uk ka'ap tkupëjky, pujxn tëkoty ojts ja mëtuunpë tyajpëjktä'äkyë koonëm tkëpätëty ja nyu'kxy.

31Ko jëtu'un t'ijxtë ja wiinkëtypë ja tuunpëtëjk, ka'ap ojts oy t'ixtë, paaty ojts tninëjkxtë ja yajkutujkpë ets tukmëmëtyaktë wi'ix ënäty ja tuunpë ja myëku'uk të tunyën mëti'ipë të yajpokymye'kxyën.

32Tääts ja yajkutujkpë twoowtsooy ja tuunpë ets t'ënëmaay: Ninu'un kya'oyëty yë mjot mwinma'any. Tëë nime'kxy koos të xywyinkoxtänë ets të xy'amëtoy nänyimä'kxë,

33näjyëtu'un jeexyë mijts ja mmëëtmëtuunpë të xynyime'kxy ijxtëm mijts të nime'kxyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

34Mëk ja yajkutujkpë jyoot'anpëjky ets ojts tni'ënä'ämë ets pujxn tëkoty yajpëjkta'akëty ja ja'ay koonëm tkëpäjta'ajëty mëti'ipë nyu'kxy'äjtypyën.

35Tääts ja Jesús jyaak'ënany: Näjyëtu'un ja nTeetyës tsajpjotmëpë tuna'any ja ja'ay ma miitsëtyën, pën jää miitsëty ka'ap ja mmëku'uk xynyimä'kxtë.

Mateo 19

1Ko jëtu'un y'ënaantaay tääts ja Jesús ojts nyijkxy Galilea ets jyä'äjty ma Judea y'itjotmën, xëëwpëtsëmtsyowpë yajpaatyën ma Jordán nëëjën.

2May ja Jesús ja ja'ay pyatso'onë. Ojts ja pa'amja'ay may tyajtso'oky.

3Tam ja Farisejë ja'ayëty näjyëtu'un yajpaatë, yë'ë ja Jesús wyinma'any'ixantëp je'eyë ets tyajtëëwtë: ¿Kutujkp ets ja ye'etyëjk t'ëxmatsëty ja tyo'oxytyëjk ko tii tuk'ijxma'atëtyë yiinpë wäänpë?

4Tääts ja Jesús y'ëtsooy: ¿Këtii xykyajpxtënëm ja mëti'ipë kuja'ay miinpën ko Tios ojts tyajkojy yë naaxwiinyëtë ja'ay, ye'etyëjk ets to'oxytyëjk ojts tyajkojyë?

5Ets ja Jesús y'ënäny: Paaty ja ye'etyëjk ja tyaak tyeety t'ëxmatsëty ets ja tyo'oxytyëjk mëët tsyëënëty jyuuky'atëty, jëtu'un nimäjtsk tu'ukyë yajpaatëty.

6Jëtu'unts ka'ap y'ëknimäjtsk'ajnëtë, tu'ukyë yajpatnëtë. Paaty ka'ap tjëkyepy ja ja'ay tyajkwa'kxëty mëti'ipë ja Tios të tyajnämyukyën.

7Tääts tyajtëëwtë: ¿Tii ko ja Moisés ojts tyajkutuky ko ja to'oxytyëjk jyëkyejpy yaj'ëxmatsëty, ko jëwyiin ja nyoky yajmo'ojëty ma y'ënä'änyën ko ka'ap ja nyiye'etyëjk t'ëkmëëtsëënëjanë?

8Tääts ja Jesús y'ënëmaayëtë: Jä'ä ko mkujuun miitsëty, paaty ja Moisés ojts tyajkutuky ets xy'ëxmatstëty ja mto'oxytyëjkëty; je'eyëp ko ka'ap ijty tëëyëp jyëtu'unëty.

9Ëjts ënaanp ko tu'uk ja ye'etyëjk t'ëxmatsëty yë tyo'oxytyëjk ets ja tyo'oxytyëjk ka'ap wiink ye'etyëjk tmëëtëty ets ja ye'etyëjk wiink to'oxytyëjk tpëkëty, kyamëj'ijxyp ënäty ja tyo'oxytyëjk ets pokymyëët wyë'ëmëty.

10Tääts ja y'ijxpëjkpëtëjk y'ënëmaayëtë: Pën jëtu'un jyäty ja ye'etyëjk mëët ja tyo'oxytyëjk, nikë oy ko ka'ap pën tyimpëkëty.

11Tääts ja Jesús y'ëtsoowëtë: Ka'ap ja'ay ni'ëmukë twinmëtoowta'atë, yi'iyë wyinmëtoowtëp mëti'ipë ja Tios jëtu'un të pyëjkta'akëtën.

12Kanaaknax ja winma'any mëti'ipë ëtujkpën ets ka'ap ja'ay pyëkëty; tää mëti'ipë jëtu'un mëxu'unk'ajtpën ka'ap tjëkyepy wi'ix pyëkëtyën, tä mëti'ipë ja'ay kë'ëm y'ëtujkpyën këtiipë ja myëku'uk pyëkëty ets tää mëti'ipë ja'ay kë'ëm ënaanpën ko ka'ap pyëka'any mëët ko yë'ë ja tsajpjotmëpë kutujkën tukjuuky'ata'any. Pën jyä'äkyujkëp ya'atë winma'any, wä'än tja'akyukë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

13Tääts ja Jesús yajtuknimiiny ja pi'k ëna'k ets tkënu'kxëty ets ja Tios tuknija'amyäjtsëy. E ja y'ijxpëjkpëtëjk ojts t'ojtë ja ja'ay mëti'ipë ja pi'k ëna'k wyoowmiintëpën.

14Ënät ja Jesús y'ënëmaayëtë: Ixmatstë yë pi'k ëna'k, wä'änës xynyimintë, këtii xy'ëtuktëty, jä'ä ko yë'ë jëtu'unpë tä pi'k ëna'kën ja tsajpjotmëpë kutujkën jyä'ä'atantëp.

15Tääts ja pi'k ëna'k ojts tkënu'kxy ets ojts jam tsyoony.

16Ojts tu'uk yë yä'äy ëna'k tninëjkxy yë Jesús ets tyajtëëy: Wintsën, ¿mëti'ipës mëpaat oy ntuny etsës npaatëty ja juukyajtën xëmëkyëjxmëpë?

17Tääts ja Jesús y'ëtsoowë: ¿Tiijës ko xyajtëy ja oypyë? Yë Tios yë'ë tu'ukyë oy'ajtp, pën mpaatäämpy ja juukyajtën xëmëkyëjxmëpë, patun ja Tios ja y'ënä'ämën. Tääts ja yä'äy ëna'k tyajtëëy:

18¿Mëti'ipë? Ets ja Jesús y'ëtsooy: Ka'ap myajja'ay'ookëty, ka'ap ja pëjkën ukën ja nyiwintsë'kën xyajtëkooyëty, ka'ap mmäätsëty, këtii pën xynyi'antaakëty,

19wintsë'ëkë ja mtaak mteety ets tsok yë mmëku'uk ijxtëm kë'ëm mnätsyokyën.

20Ënät ja yä'äy ëna'k y'ëtsooy: Tëës tu'kë'ëyë npatuunta'ay. ¿Tiijës njaaktunëp?

21Ets ja Jesús y'ëtsooy: Pën oy mjuuky'ata'any ijxtëm yë Tios tsokyën, nëjkx to'kta'a tu'kë'ëyë tiijaty mmëët'ajtypyën ets xymyo'ojëty yë ëyoopëja'aytyëjk. Jëtu'un ja kuma'ayën xypyaatëty tsajpjotm. Tääts ënät mminëty, etsës xypyatsoonëty.

22Ko ja yä'äy ëna'k jëtu'un tmëtooy, ojts jyotmaytyëkë, jä'ä ko kumeeny u'unk ënäty.

23Ënät ja Jesús ja y'ijxpëjkpëtëjk t'ënëmaay: Tëy miits n'ënëëmëtë ko tsip tu'uk ja kumeenyjyä'äy tyëkëty ma ja tsajpjotmëpë kutujkënën.

24Jëtu'un jatëkok n'ënëëmëtë, nikë tsojk tu'uk ja jëyujk jëku'ux nyaxëty xu'uny jutjoty këtiinëm ko tu'uk ja kumeenyjyä'äy tyëkëty ma Tios kyutujktaknën.

25Ko ja y'ijxpëjkpëtëjk jëtu'un tmëtoowtë, janty mëk ojts tjawëtë ets nyäyajtëëwëtë: ¿Pën jëtää mëpaat ëknitso'oky?

26Tääts ja Jesús wyintë'kxëtë ets y'ënëmaayëtë: Yë ja'ay wä'än jëtää ka'ap myäyëtëty, yë Tios tii kamaayëp.

27Ënät ja Pedro y'ënäny: Tëës tu'kë'ëyë n'ëxmajtsta'ay mëti'ipëjaty ijty nmëët'ajtëpës ets mijts të myajpatsoony. ¿Tii ënät ëëts nkuma'ayën'atëp?

28Tääts ja Jesús y'ëtsoowëtë: Tëy miits n'ënëëmëtë, ko ënäty winë y'ajemyëtyä'äy, ma ja naaxwiinyëtë ja'ay ja y'U'unk ja kyutujkën tpëkyën ets nyaaxwäätsëty ma ja oypyë tsujpë ja y'ënyääypyäjnën; ets miitsëty mëti'ipëjaty të xymyëpëktënës mnaaxwä'tsta'atëty ma ja majkmäjtskpë ja ënyääypyäjnën ets xypyaye'eytyëty ja nyëë pyokyëty ja Israel ja'ayëty nimajkmäjtsk teetypë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[29]Ets ni'ëmukë pënjaty të t'ëxmatstën ja jyëën tyëjk, myëkä'äx, tyaak tyeety, y'u'unk y'ëna'k ets ja nyaax kyajpn; wäänëni'ik nëjkx yajmo'otë winë, mëko'px nipätën; näjyëtu'un yajmo'oja'antë ja juukyajtën xëmëkyëjxmëpë.

[30]Je'eyëp ko nimay ja ja'ayëty, mëti'ipë tyam jëwyiin'ajtëpën, ix'ok wyë'ëma'antë; ets nimay, mëti'ipë tyam ix'okëtyën, jëwyiin nëjkx nyaxtë.

Mateo 20

[1]Jëtu'un ja tsajpjotmëpë kutujkën npëjktakmëty ijxtëm tu'uk ja kukamën, mëti'ipë ojts tsyoonyën tsojkyë tuunpë ixtääpyë ets tyuntëty ma ja tsyätym kamën.

[2]Ojts tkäjpxy'atë ko tu'k denario yajmëjuya'antë ja tu'kxëëwpë ets tkejxy ja tuunpë jam kyamjotm.

[3]Tääts ojts tsyo'onkojnëpë mëj petyxyëëw. Ënät t'ijxpaty ja ja'ay jam tyänëtë maayjotm mëti'ipë ka'ap tii tyuunkëtyën

[4]ets t'ënëmaay: Nëjkx jam näjyëtu'un mtuntë nkamjotmës ets nmëjuytyëty ijxtëm pyaat'atyën. Ënät ojts nyëjkxtë.

[5]Tääts ja kukam ojts tsyo'onkojnëpë kujkxyëëw ets jatëkok mëj jënäkyxyëëw.

[6]Tim tsu'ujënëp ënätynyë ko nyëjkxkojnëpë maayjotm ets tpaty ja ja'ayëty mëti'ipë ka'ap tii ja tyuunkëtyën ets tyajtëëy: ¿Tii ko miits yaa mtänëtë xëënaxy ets nitii xykyatuntë?

[7]Ënät y'ëtsoowtë: Jä'ä ko ka'ap pën ëëts xytyuunkmo'otë. Tääts y'ënëmaayëtë: Nëjkx jam näjyëtu'un mtuntë nkamjotmës.

[8]Ko tsyu'ujënë, tääts ja kukam t'ënëmaay ja tyuunpë wintsën: Mëkajpxmuk yë tuunpëtëjk ets xymyëjuyëty: yë'ë jëyëjp mëjuyëp mëti'ipë ok të tyëkëtën tuunpë ets ok xymyëjuytyëty mëti'ipë jëyëjp të tyëkëtën tuunpë.

[9]Tääts myiintë ja mëti'ipë ënäty të tyëkëtën tuunpë jënäkyxyëëw ets nitu'ukjaty kä'pxy ja myeeny t'ëxajëtyë tu'k denario.

[10]Ok, ko ojts tyuka'ajëtë ja mëti'ipë ënäty jëyëjp të tyuuntëkëtën, jëtu'un myäytyë tyajtë ko wäänëni'ik yajmëjuya'antë; e ko t'ijxtë ko näjyëtu'un yajmëjuytyë tu'k denario.

[11]Ko t'ëxajëtyääytyë ja myëju'uny, tam mëti'ipë ojts ka'ap ja myëju'uny tukjotkëtä'äkyën, ja kukam yajnikajpxp,

[12]ets t'ënëmaaytyë: Ya'atë ja'ayëty, ok të tyuuntëkëtë, je'eyë të tyuntë tu'k horë, ets näjyëtu'un të xymyëjuy ijxtëm ëëtsëtyën, etsës tu'kxëëwnaxyës të tuntë ets xëëw'an tëë nmëmëta'aktës.

[13]Tääts ja kukam nitu'uk t'ëtsooy: Mëku'uk, ka'ap maa nmëtëkoy, jëtu'un të nkäjpxy'ajtëmë ko tu'k denario nmëjuyä'äny ¿këtiijë?

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14Ëxajë ja mëju'uny ets mnëjkxëty. Pën ëjts të ntuknipëjktaakë koos jëtu'un nmëjuyä'äny tä mëti'ipë ok të tyëkëtën tuunpë,

15ëjts kë'ëm xypyatp wi'ixës nyajtuunkpaata'any yë nmeenyës, ¿këtiijë? ¿Ëkë yë'ë xytyukka'oy'ijxpës koos oy tii ntunyë?

16Pën tyam ok yajpatëp, jä'ä jëyëjp itantëp; ets mëti'ipë tyam jëyëjp yajpatëp, jä'ä ok itantëp. Nimay ja ja'ay jyayajyaxtsowtë, niwäänë wyinkëta'aktë.

17Tam ënäty ja Jesús tyu'uye'ey mëët ja y'ijxpëjkpëtëjk, jam nyëjkxtë Jerusalén, ko ojts ëpëky tmëkajpxmuky ja y'ijxpëjkpëtëjk ets t'ënëmaay:

18Ejxtëm xy'ixtën, jam nëjkxëmë Jerusalén, ma ja naaxwiinyëtë ja'ay ja y'U'unk yajkë'ëyaka'anyën: ma ijxpëkyjyä'äytyëjkëtyën, teetytyëjkëtyën, yaj'ijxpëjkpëtëjkëtyën mëti'ipë ënä'ämën kutujkën nyija'awëtëpën ets tni'ënä'ämëja'antë ets y'ookëty,

19tkë'ëyaka'antë ma jaaypyaat jaaypyo'kxyën, mëti'ipë nëjkx nyëxi'iky tyukxi'ikyën, twoptën tka'atstën ets tyajkruutspätën, e kom tëkëëk xëëw tääts ja tëkëëk jyuukpyëka'any.

20Ënät ja Zebedeo y'u'unk myiintë mëët ja tyaak ma ja Jesús ets ja u'unktaak nyäkyoxtënaaytyakë Jesús wyintuuy, t'amëtoy tu'uk ja mëyajtën.

21Tääts ja Jesús tyajtëëy: ¿Tii mtsojkpy? Ets ja to'oxytyëjk y'ëtsooy: Ëjts yë'ëjës ntsojkpy etsës ja nmaank nimäjtsk jam y'u'unyëtëty mpë'am ma mkutujktaknën, tu'uk m'a'oytsyow ets tu'uk m'anajnytsyow.

22Tääts ja Jesús y'ëtsooy: Miitsëty ka'ap xynyijawëtë tii m'amëtoowtëpën. ¿Mëmëta'aktëp ja ëyo'on mëti'ipës nkupëkäämpyënë? Tääts y'ëtsoowtë: Nmëmëta'aktëpës yë'ë.

23Tääts ja Jesús y'ëtsoowëtë: Wä'än jëtää xymyëmëta'aktëty ja ëyo'on ijxtëmës n'ëyowa'anyën, je'eyëp ko ja ënyääytyakn mëti'ipë jamën maas yë nkutujktaknën, ka'ap y'ëjtsëty xypyääty miits nmo'otëty. Jä'ä yajmo'otëp mëti'ipë ja nTeetyës të tuknipëjktaakën.

24Ko jëtu'un tmëtoowtë ja Jesús ja y'ijxpëjkpëtëjk ja nimajkpë, tääts tukjoot'anpëjktë ja nimäjtskpë ja myëku'ukëty tu'kkä'äxpë.

25Tääts ja Jesús twoowmujky ja y'ijxpëjkpëtëjk ets t'ënëmaay: Ejxtëm xynyijawëtën, ma ja'ayëtyën mëti'ipë ka'ap yë Tios tnijawëtën, yë yajkutujkpëtëjkëty amëj akëjxm y'ënä'ämtë ma ja ja'ayëtyën mëti'ipë pa'tjuuky'ajtëtëp ets ja mëti'ipë kutujkënmëët näjya'awëtëpën, jëtu'un y'ëne'emy ijxtëm ja tyimjot tyimwinma'anyën.

26E ma miitsëtyën ka'ap tjëkyepy näjyëtu'un m'ëtë'ëtstëty. Mëti'ipë mëj'äämpy naxaanpën ni'ikyë mëpaat myëku'uk tmëtuny

27ets mëti'ipë jëyëjp'ataanpën, ni'ikyë mëpaat nyäpyëjktä'äkyë tä tu'uk mëtuunpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

28Jëtu'un ijxtëm ëjtsën, ka'apës yë'ëjëty të niminy etsës yë ja'ay xymyëtunëty, yë'ëjës të niminy etsës ja ja'ay nmëtunëty etsës nkëpätëty ja naaxwiinyëtë ja'ay ja nyëë pyoky.

29Ko tsyo'onëtë Jericó, nimay ja Jesús ja'ay pyatso'onë.

30Jamts ënäty nimäjtsk ja ja'ay wiintspë y'u'unyëtë tu'u ëkë'ëm. Ko tmëtoowtë ko ja Jesús jam nyäxy, tääts tyëjkëtyë yaxpë jojkpë: Wintsën, yajkutujkpë David y'u'unk, pa'ëyoowtëkës.

31Tääts ja ja'ay ojts y'ojëtë ets y'ëmontëty ets wäänëni'ik tyëjkëtyë yaxpë jojkpë: Wintsën, yajkutujkpë David y'u'unk, pa'ëyoowtëkës.

32Ënät ja Jesús wya'k'o'oyëy ets ojts tmëkäjpxy ja ja'ay mëti'ipë wiintsëtyën ets tyajtëëy: ¿Tii mtsojktëp ets ntukmëtuntëty?

33Tääts y'ëtsoowtë: Wintsën, yë'ëjës ntsojktëp etsës xyaj'ijxë'ëktëty.

34Tääts ja Jesús pya'ëyoowëtë ets ojts ja wyiin tyo'onxëtë. Ënätyë ja ja'ay ja wiintsëtypë ojts y'ijxpëktë ets ja Jesús tpatso'ontë.

Mateo 21

1Ko ënäty ja Jesús mëët ja y'ijxpëjkpëtëjk jam tmëwinkoonëtë ja Jerusalén kajpn ets jyajtë Betfagé, ma ja Olivos Kopkën. Tääts ja Jesús ja y'ijxpëjkpëtëjk nimäjtsk tkejxy,

2ets t'ënëmaay: Nëjkxtë xim ma kajpnën. Jam xypyaata'antë kutsumy tu'uk ja krukts to'oxy mëët tu'uk ja y'u'unk. Mmëkäjëtë ets xyajmintëty nimäjtsk.

3Ets ko pën wi'ix y'ëna'anëty, jëtu'un xy'ënëëmëtëty: yë'ë Wintsën yajmëyäjtyp, ko tyajtuunta'ajëty tääts jatëkok tyakankojnëpë.

4Paaty jëtu'un tyuunë jyajtë ets y'atëwëty ja aaw ayuk mëti'ipë ja Tios tyukkajpxnajxën ja kyäjpxynyajxpë, ko y'ënäny:

5Ënëëmëtë yë Jerusalén ja'ayëty: Tää myajkutujkpë mniminëtë yujypyë naxymyëpë, kruktskëjxy y'u'unyë, tu'uk yë jëyujk u'unk mëti'ipë tsëmy pyatsëëmpyën.

6Tääts ja Jesús ja y'ijxpëjkpëtëjk ojts nyëjkxtë ets tuuntë jëtu'un tä ënäty të yaj'ënä'ämtën.

7Ojts tyajnëjkxtë ja krukts to'ox mëët ja y'u'unk ets wyit tukniyä'ptë ets ja Jesús tukwä'tspejty.

8May ënäty jam ja ja'ay, tam mëti'ipë ja wyit yä'ptëëwtëpën tu'ujoty ets tam mëti'ipë ja kepy'ääy tyuk'oytyuuntëpën ja tu'u ets oy kyëxë'ëkëty.

9Tääts ja ja'ay wintuuy jëxkë'ëy tyëjkëtyë yaxpë jojkpë: Hosana. Mëj jaanty yë yajkutujkpë David y'u'unk y'ok. Tios kënu'kxëtëp mëti'ipë të kyexyën yë Wintsën. Hosana. Mëj jaanty yë Tios.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

10Ko ja Jesús tyëjkëy ma ja Jerusalén kajpnën, jëtu'un ja ja'ay y'ëkmujk y'ëkxu'umnëtë ets may mëti'ipë yajtëëwtëpën: ¿Pën ja'ay tääpë?

11Ets ja ja'ay y'ëtsoowtë: Käjpxynyajxpë Jesús yë'ë, jam Nazaret tsyoony, Galilea y'itjotm.

12Ënät ja Jesús tyëjkëy tsajptëkoty ets twojpëtsëëmtaay ja ja'ay mëti'ipë ënäty jap to'ktëp yajktëpën ets ojts ja ja'ay ja tyo'kpäjn tijjë'ktaayë mëti'ipë ja meeny wyinkukoontëpën, ets ja tyo'kpäjnëty mëti'ipë pak to'ktëpën;

13ets t'ënëmaay: Jëtu'un kuja'ay myiny: Yë ntëjkës jä'ä yajtijëty Tios mëkajpxtakn e miitsëty jä'ä të xyaj'awinpijnëtë mä'tstakn.

14Ënät myiintë jap tsajptëkoty ja wiintstëjk ets tekymya'atëjk ma ja Jesúsën ets ojts ja Jesús tyajtsokta'ay.

15E ko ja teety wintsëntëjk ets ja yaj'ijxpëjkpëtëjk, mëti'ipë ja ënä'ämën tëyajtën nyija'awëtëpën, ko jëtu'un t'ijxtë ko ja Jesús ja mëj'ajtën tuny ets tmëtoowtë ko ja pi'k ëna'k mëk y'ëna'antë Hosana, Hosana, yajkutujkpë David yë y'U'unk, tääts jyoot'anpëjktë,

16ets t'ënëmaaytyë ja Jesús: ¿Mmëtoopy wi'ix tääpë ja'ay y'ëna'antënë? Tääts ja Jesús y'ëtsooy: Nmëtoopyës ¿e këtiinëm xykyajpxtë ja noky ma kuja'ay myinyën ko jëtu'un jyata'any kyëpäta'anyë? Ma y'ënä'änyën: mëët ja pi'k ëna'k ja y'iyëty, ja mëxu'unkëty mëti'ipë tsi'tstëpën, tëë xymyo'oy ja mëk'ajtën ets y'ëwtëty ya'axtëty.

17Ënät y'ëxmajtsëtë ets ojts ja Jesús nyijkxy jam Betania. Jamts ja tsuu tyajnajxy.

18Jopyëp, jam ënäty kajpntum nyëjkxtë, tääts ja Jesús ja yuu pyätë.

19Ënät ojts t'ijxpaaty tu'uk ja higo kepy jam tu'upë'am ets tmëwinkoony. Nitu'uk ja tyëëm kyaka'ty, ujts aay je'eyë jam. Ënät t'ënëmaay ja higo kepy: Nijëna'a mkanäkytyëëm'atëty. E ja higo kepy ënätyë ja tyitsy.

20Ko ja Jesús ja y'ijxpëjkpëtëjk jëtu'un t'ijxtë, tääts mëk tja'awëtyë ets tyajtëëwtë: ¿Wi'ix ko tääpë higo kepy ënätyë të tyi'itsy?

21Tääts ja Jesús y'ëtsoowëtë: Tëy miits n'ënëëmëtë, pën mmëpëjktëp ets ka'ap yë mjot mwinma'any xyajtëkatstë, ka'ap yi'iyë xytyuntëty tääpë xy'ixtën koos yë higo kepy nyajtë'ëtsy. Yë'ëpaat ya'atë kopk jyëkyejpy xy'ënëëmëtëty: jëwa'ak yaa, nëjkx jap mejyjoty ets jatëp jëtu'un.

22Pën mmëpëjktëp, myajmo'otëp tu'kë'ëyë tii m'amëtoowtëp ko Tios xymyëkajpxtëty.

23Tääts ko ja Jesús tyëjkëy ma ja tsajptëjkën. Tam ënäty yaj'ixpëky ko nyimiinëtë ja teety wintsëntëjkëty mëët ja mëjja'aytyëjkëty, mëti'ipë jutiis ja'ayëtyën ets yajtëëwëtë: ¿Tiikutujkën mëët ya'atë xytyuny? ¿Pën yë kutujkën mmooyëp?

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

24-25Tääts ja Jesús y'ëtsoowëtë: Yë'ë näjyëtu'un nyajtëwäämpyës ma miitsëtyën. ¿Pën ojts yë Juan kyexyë ets yajnëëpätëty, Tios ëkë naaxwiinyëtë ja'ayë? Pën xy'ëtsoowinpijtëpës, ënät ntuk'ëwaanëtëty pën xymyoopyës yë kutujkën koos jëtu'un winë ntuny.

26Ka'ap tjëkyepy n'ëna'anmëty ko ja'ay ojts kyexyë, jä'ä ko tsojk ja'ay wi'ix xytyu'unmëty, y'aaknija'awëtëp yë ja'ay ko Juan Tios kyäjpxynyajxpë ijty.

27Paaty ja Jesús t'ënëmaaytyë: Ka'apës nijawëtë. Ënät ja Jesús y'ëtsoowëtë: Nen ka'ap yam ntuk'ëwaanëtëty pën yë kutujkën xymyoopyës.

28Tääts ja Jesús yajtëëwëtë: ¿Wi'ix miits ya'atë xyjyä'äkyukëtë? Tu'uk ja ja'ay, nimäjtsk ja myaank. Tu'uk ojts t'ënëëmë: U'unk, nëjkx jam mtuny kamjotm, ma tsatym kyamën.

29Tääts ja y'u'unk y'ëtsoowë: Ka'apës nnëjkxa'any, ok ojts wyinmaaytyëkatsy ets ojts nyijkxy tuunpë.

30Tääts wiinkpë ja myaank näjyëtu'un t'ënëmaay. E jä'ä tëyë ojts y'ëtsoyë: Oy, tyamës nëjkxëty, ets ka'ap ojts nyijkxy.

31¿Pën ojts tpatuny mëti'ipë ja tyeety ojts tyuk'ëne'emyën? Ets y'ëtsoowtë: Ja mëjëwyiimpë. Ets ja Jesús y'ënëmaayëtë: Tëy miits n'ënëëmëtë, pën mtëjkëtëp ma ja tsajpjotmëpë kutujkën, jëwyiin nëjkx tyëkëtë ja yajkukëpäjtpëtëjkëty ets ku'into'oxytyëjkëty, oknëm miitsëty.

32Jä'ä ko të ja Juan Yajnëëpäjtpë mjaniminëtë ets mjayaj'ijxpëkëtë wi'ix ja Tios tsokyën mjuuky'atëty, ets kä'äpyëm të xymyëpëktë mëti'ipë yë yajkukëpäjtpëtëjkëty ets into'oxytyëjkëty ojts tmëpëktën. E miitsëty oy tu'kë'ëyë ya'atë të xyjya'ixtë, kä'äpyëm të xymyëpëktë.

33Mëtoow'itë ya'atë wiinkpë ijxpäjtën: Tu'uk ja ja'ay ojts tpëjktä'äky ja tsyätym kam ets tnakeemy tnapëjky, ënät t'oytyuuny tu'uk ja tsyätym mä'tstakn ets ojts tkojy tu'uk ja potsy janty këjxm ma yajkëwent'atëtyën ja kam. Tääts ja tuunpëtëjk yajtukë'ëtëjkëtyë ënu'kxy ja kam ets ojts nyijkxy ëpëky it ja wintsën.

34Ko tpaty ja nyixëëw nyipo'o ma ja tsatym yajtukyën, ënät ja tyuunpë ojts jënaakën tkexy ma ja naax kamën ets t'amëtowa'antë ja tsatym mëti'ipë ja kukam paat'ajtëpën.

35E ja tuunpëtëjkëty ojts tmatstë ja ja'ay mëti'ipë ënäty ja kukam të tkexyën; tu'uk ojts twoptë, ojts tu'uk tyaj'ooktë ets tu'uk tkuka'tstë.

36Tääts ja kukam ja tyuunpë wäänë nimay tkejxy. Näyjyëtu'un ojts jyajtkojnëpë.

37Ok ojts ja y'u'unk tkexy, jä'ä ko ojts myäy tyäjy: Wyintsë'ëkëtëp ënät yë n'u'unkës.

38Ko ja tuunpëtëjk t'ixjtë ja kukam ja myaank myiny, tääts nye'ëna'anëtë: Yë'ë ya'atë ja'ay kam myëwë'ëmäämpy. Oy ntimyaj'o'kmëty ets nmëwë'ëmëty yë tsatsymkyam.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

39Ënät tmajtstë ets tyajpëtsëëmtë jam kamjotm ets tyaj'o'ktë.

40Ko jya'tëty ja kukam, ¿wi'ix jëtää yajtuntëty ja tuunpëtëjkëty?

41Tääts y'ëtsoowtë: Yaj'o'kta'ajëp tääpë ëxëëkja'aytyëjkëty ets ja wiinkpë tuunpëtëjk nëjkx tmo'oy ënu'kxy ja kam mëti'ipë yaktëpën ja pëjktä'äky ënätyë mëti'ipë ja wintsën patëpën.

42Ënät ja Jesús y'ëtsoowëtë: ¿Ka'anëm xykyajpxtë ja Tios ja y'aaw y'ayuk mëti'ipë ënaanpën?: Ja tsaa mëti'ipë ja pojtspëtëjk ojts t'ixka'atstën, jä'ä tyam të nyäxy potsy myëtënääpyë. Ja Wintsën jëtu'un të tuny, ets ëëtsajtëm mëj'ixy n'ijxmëty.

43Paaty miits n'ënëëmëtë: Myajpëjkëjantëp ja tsajpjotmëtë kutujkën ets yë'ë yajmo'oja'antë ja kajpn mëti'ipë ja pëjktä'äky oy yajpëtë'ëkëpën.

44E mëëtpë ja tsaa, pën jam ka'ap ma yë'ëjën, tukwop tuka'atsë jyata'any; ets pën ya'atë tsaa tukka'apäjtëp, way way jyata'any.

45Ko ja teety wintsëntëjk ets ja fariseë ja'ayëty jëtu'un tmëtoowtë, ko ja Jesús jëtu'un myëtyä'äky, ënät tja'akyujkëtyë ko yë'ë yajnimëtyaktëp.

46Ënät ja Jesús tjamatsantë. Ka'ap ojts tmatstë jä'ä ko yë'ë ja mayjyä'äy tsyë'këtëp, mëti'ipë myëpëjktëpën ko ja Jesús Tios käjpxynyajxpë jä'ä.

Mateo 22

1Tääts ja Jesús ojts tmëtyaktsoony jatëkok ja ijxpäjtën ets y'ënëmaayëtë:

2Jëtu'un ja tsajpjotmëpë kutujkën ijxtëm ja yajkutujkpë xyëëwtunyën ko ja myaank tyajpëka'any.

3Ets ja tyuunpë tkejxy ets ja ja'ay twowtëty, e ja ja'ayëty ka'ap myinantë.

4Tääts ja wiinkpë ja tyuunpë ojts tkexy ja'aywyoopë ets t'ënëmaay: Nëjkx ënëëmëtë ja ja'ayëty ko ja kääky apaatë y'owxijnë. Tëës ni'ënä'ämë ets ja tsajpkaa y'ookëty: tsajpkaa ayääkë ets ni'kxëtypë. Apaatë y'ijtaaynyë, wä'än min tkaytyë.

5E ja ja'ayëty mëti'ipë ojts jyayajwowtën ka'ap ja myiintë kääpyë. Tuu'k, ni'ikyë ojts nyijkxy kyamjotm, tu'uk ajuupyë ato'kpë ojts nyijkxy,

6ets ja wiinkëtypë ni'ikyë ojts tmatstë ja yajkutujkpë ja tyuunpëtëjk ets tyaj'o'ktë.

7Ënät ja yajkutujkpë ojts yajxon jyoot'anpëky ets tkejxy ja tsyiptuunpëtëjk ets tyaj'o'kta'atëty ja yajja'ay'o'kpëty ets tnaxkuno'okëtyë ja nyaax kyajpn.

8Tä t'ënëmaay ja tyuunpëtëjk: Tap y'owxijnë ja ka'ayën ukën, tääpë ja'ayëty mëti'ipë të jyayajwowtën ka'ap nyitëkëtë myintëty.

9Nëjkx mjëtitë në'ëjoty tu'ujoty ets xywowtëty tu'kë'ëyë ja'ay mëti'ipë mpatëpën wä'än min tkaytyë t'uuktë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

10Tääts ja tuunpëtëjk tsyo'ontë ets ojts twoowmujkta'atë mëti'ipëjaty pyatën, wä'än t'oyjyä'äy tka'oyjyä'äyëty. Jëtu'unts ja tëjk y'ujtsy mëët ja ja'ay woypyë witsypë.

11Ko ja yajkutujkpë tyëjkëy ets tkajpxpo'kxa'any ja mayjyä'äy mëti'ipë ënäty të yajwowtën, ënät t'ijxy tu'uk ja ye'etyëjk mëti'ipë ka'ap xyoxyëtyën mëët ja wit mëti'ipë ja'ay pyëjktaktëpën ko pën pyëjkpë nikay.

12Täa t'ënëmaay: Mëku'uk ¿Wi'ixën të mtëjkënë yaa, kajts ja mwit xymyëët'aty mëti'ipë ja'ay pyëjktaktëpën ko pën pyëjkpë nikay? E ja ye'etyëjk amonyë y'ity.

13Ënät ja yajkutujkpë t'ënëmaay ja tyuunpë: Kë'ëtsumtë tekytsymtë ets xypyëjkta'aktëty jap tëja'p akootstuuy, ma ja'ay jyë'ëtëty ya'axtëtyën ets nyätyëtskääpëtëtyën.

14Jä'ä ko nimay ja ja'ay jyayajyaxtsowtë, wäänë wyinkëtä'äky mëti'ipë win'ixëtyën.

15Ënät ja fariseë ja'ayëty ojts tkäjpxy'atë wi'ix ja Jesús jeexyë kyajpxtëkoyën ets tni'ëënëja'antë.

16Paaty ojts tkäxtë ja y'ijxpëjkpëtëjk mëët ja Herodes jyä'äy ets ja Jesús t'ënëmaaytyë: Wintsën, nija'awëtyëp ëëtsëty ko mijts mëtëy winë xykyäjpxy ets ko mijts mëtëy ja ja'ay xytyuk'ijxpëky ja Tios ja nyë'ë tyu'u oy pën tëkatsy mnikäjpxy mnimëtyä'äkyë, jä'ä ko ka'ap yë'ëkyëjxmëty winë oy xytyuny ets ja ja'ay m'oyjyawëtëty.

17Tuk'ëwa'anëtyëk ëëts: ¿Paat'ajtëp koos ja yajkutujkpë César nmëkëpätëty ëkë ka'apë?

18Jesús ojts t'ixy ko je'eyë wyinma'any'ixtë, paaty t'ënëmaay: Oyjyä'äy mnätyijëtë, ¿tii ko miits xyajkajpxtëkoya'antës?

19Tuk'ijxtëkës ja meeny mëti'ipë myajtuuntëp ko myaktë mkëpätë. Tääts ojts tu'uk ja meeny tyajmintë mëti'ipë tyijtëpën denario meeny

20ets ja Jesús yajtëëwëtë: ¿Pën ya'atë wyiin jyëjp nikojtu'uty ets pën ya'atë xyëëw këxja'ay?

21Tääts y'ëtsoowtë: Ja yajkutujkpë. Ënät ja Jesús y'ëtsoowëtë: Mo'otë yë yajkutujkpë mëti'ipë jyä'ä'ajtypyën ets mo'otë Tios mëti'ipë paat'ajtëpën.

22Ko jëtu'un tmëtoowtë, mëjmëtoy ojts tjawëtë, ënät tpuwa'ktutë ets ojts nyëjkxtë.

23Näy jä'ä xëëw ja Jesús nyimiinëtë ja satuceos ja'ayëty, mëti'ipë ënantëpën ko ja o'kpë ka'ap jyuukpyëktë ets tyajtëëwtë ja Jesús:

24Wintsën, ja Moisés ja y'ënä'ämën jëtu'un y'ënä'äny: ko tu'uk yë ja'ay y'ookëty ets ka'ap pën y'u'unk, yë myëkä'äx yë'ë nëjkx tpuwa'akë ja to'oxytyëjk mëti'ipë ënäty nyi'o'ktutypyën ets jëtu'un'äämpy ja y'äjty tmëët'atëty ja y'u'unk y'ëna'k.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

25E yë'ëts yam ntukmëmëtya'akantëp ko yaa ma ëëtsëtyën tää ijty tëëyëp ja'ay tsyëënëtë, niwëxtujk ijtyëty aak tu'kä'äxëty. Ja kä'äxkopk ojts pyiky ets y'o'ky. Nitu'uk ja y'u'unk kyaka'ty, paaty ja tyo'oxytyëjk ojts jä'ä ja y'uty tukmëwë'ëmy.

26Ja y'uty ojts ja ku'ookytyo'oxy tpëky ets ojts y'ooky, näjyëtu'un jyäjty ja mëtëkëëkpë ets aakjëtu'un niwëxtujk jyajtaaytyë.

27Ko ni'ëmukë y'o'ktaatyëy ja ye'etyëjkëty, tääts ja to'oxytyëjk ojts näjyëtu'un y'o'knë.

28E ko ja o'kpë nëjkx jyuukpyëktë, ¿pën nëjkx to'oxytyëjk'aty ya'atë ja to'oxytyëjk? niwëxtujkëty tëë ënäty tpëjk'apëtsëëmta'atë.

29Tääts ja Jesús y'ëtsooy: Mkajpxtëkooytyëp miitsëty, jä'ä ko xykyanijawëtë ja Tios ja y'aaw y'ayuk ets ni xykyanijawëtë ja myëk'ajtën.

30Ko ja o'kpë jyuukpyëktëty, ni pën nëjkx kya'ëkpëjk kya'ëk'uknë, jëtu'un nëjkx y'ijnëtë ijxtëm ja anklëstëjkëtyën.

31E mëëtpë ja o'kpëtëjkëty ko jyuukpyëka'antë. ¿Këtii xykyajpxtënëm ma Tios kë'ëm y'ënä'änyën:

32Ëjts xyTios'ajt ja Abraham, Isaac ets ja Jacob? Tios ka'ap yë'ëjëty niTios'aty o'kpë, yë'ë nyiTios'ajtyp mëti'ipë juuky'ajtëpën.

33Ko ja ja'ay jëtu'un tmëtoowtë, mëjmëtoy ojts tjawëtë ko ja Jesús jëtu'un yaj'ijxpëjkëtë.

34Tääts ja fariseë ja'ayëty ye'eymyujktë ko tnija'awëtyë ko ja Jesús ënäty tëë amonyë tyajwë'ëmy ja saduceos,

35ets nitu'uk ja fariseë ja'ayëty mëti'ipë oy nyija'awëp ja Moisés ja y'ënä'ämën, ojts tjawinma'any ixa'any ja Jesús ets tyajtëëy:

36Wintsën, ¿mëti'ipë jëtää ja Tios ja y'ënä'ämën ni'ik kopkpëky?

37Ets ja Jesús y'ëtsooy: Tsok ja Wintsën mëët tu'kë'ëyë ja mjot mja'awën, mjot mwinma'any ets mma'ayën mtajën.

38Ya'atë ënä'ämën yë'ë jëtu'un wäänëni'ik kopkpëky.

39E ja mëmäjtskpë yë'ë mëti'ipë ënaanpën: Tsok ja mmëku'uk ijxtëm kë'ëm mnätsyokyën.

40Ma ya'atë ënä'ämënën mäjtskpë jää ni'ëmukë tsyo'onta'ay ja ënä'ämën ets mëti'ipë ojts tkajpxtën ja käjpxynyajxpëtëjkëty.

41Tam ënäty ja fariseë ja'ayëty tu'ukmukyë yajpaatë,

42ko ja Jesús yajtëëwëtë: ¿Wi'ix miits xymyëmay xymyëtajtë ja Kristë. ¿Pën jëtää yë Kristë u'unk'ajt ok'atëp? Tääts y'ëtsoowtë: David yë y'u'unk y'ok.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

43Ënät ja Jesús y'ënëmaayëtë: Pën jëtu'un, ¿wi'ix ko ja David yajkajpxpëtsëmyë ja Tios ma tmëkäjpxyën ja Kristë, Wintsën. Ma y'ënä'änyën ja David:

44Jëtu'un ja Wintsën t'ënëmaay ja nWintsënës: U'nyë maas n'a'oytsyowën, koonëmës yë mmëtsip nmëmëta'akëty.

45¿Wi'ixtsën ja David yë'ë t'u'unk'aty t'ok'aty ja Kristë, pën yë'ë kë'ëm myëkäjpxyp Wintsën?

46Ni tuk'aaw pën tkajajty t'ëtsoowinpitëty ja Jesús, je'eyë jëtu'un t'ëxmajtstë ka'ap ojts pën nëkoo tii t'ëkyajtëëwnë.

Mateo 23

1Ok, ja Jesús t'ënëmaay ja mayjyä'äy ets ja y'ijxpëjkpëtëjk:

2Yë tsajptëkotyëtë yaj'ijxpëjkpëtëjk ets fariseë ja'ayëty, mëti'ipë ënä'ämën tëyajtën nyija'awëtëpën, yë'ë kyajpxnajxtëp mëti'ipë ja Moisés ojts tni'ënä'ämën.

3Paaty miitsëty, mëmëtowtë ets patuntë wi'ix m'ënë'ëmxëtën; je'eyëp ko ka'ap tii xynyi''ijxtu'utëty ijxtëm winë tuntën, jä'ä ko yë'ëjëty jëëmpit winë tuntë ets ka'ap jyëtu'unëty ijxtëm winë tnimëtya'aktën.

4Je'emtyëty tpëjkta'aktë ja tsëmy kë'ëy, ijxtëm ja ja'ay ka'ap myäyëtëty tpatsëmtëty; ets atsip ja ja'ay tukpatsëmtë winë. E yë'ëjëty nitu'knu'unën ja kyë'ë kyejky mëpaat tkatukpaatë ja tsëmy kë'ëy.

5Yë'ëkyëjxm winë tuntë ets ja ja'ay t'ixtëty. Mëpaatëp wyimpokëjxy ets kyë'ëkëjxy tkëxjaaynyëtë mëti'ipë kuja'ay miinpën: ja wyit yenyjo'oxnë tpëjkta'aktë ets ja ja'ay y'ëna'antëty ko nëkooyë Tios t'ëwtajnëtë.

6Jëjp'ampë u'unyääypyäjn tsyojktëp ma ja ka'ayën ukën y'ityën, jëjp'amëtypë u'unyääypyäjn tyuk'u'unyëjantëp jap tsajptëkoty,

7ko muum nyëjkxtë jä'ä tsoktë ets ja ja'ay kyajpxpo'kxëtëty wintsë'kën mëët në'ëjoty tu'ujoty ets yaj'ijxpëjkpë yajtijtëty.

8Miits këtii yë'ë xytsyojkën'atëty ets ja ja'ay mtijëtëty yaj'ijxpëjkpë, jä'ä ko miitsëty aak tu'kmëku'uk ets tu'uk je'eyë xymyëët'atë ja yaj'ijxpëjkpë.

9Këtii näjyëtu'un pën xytyijtëty teety yaa naaxwiiny, jä'ä ko tu'ukyë je'eyë ja mTeetyëty xymyëët'atë, mëti'ipë jamën tsajpjotm.

10Këtii xytsyojkën'atëty ets ja'ay mtijëtëty tu'uwinwoopë, jä'ä ko tu'ukyë je'eyë mëti'ipë tu'uwinwoopën, yë'ë Kristë.

11Mëti'ipë mëj'äämpy naxaanpën ni'ikyë mëpaat myëku'uk tmëtuny.

12Jä'ä ko mëti'ipë kë'ëm nämyëjpëjktakëpën naxym nëjkx yajpëjktä'äky, e mëti'ipë yu'unk naxym näpyëjktakëpën, mëj nëjkx nyäxy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

13Mon tuk miitsëty myajpaatë, yaj'ijxpëjkpëtëjkëty, mëti'ipë nyija'awëtëpën ja ënä'ämën tëyajtën, wiinkë'ëy akë'ëypyë oyjyä'äy mnäpyëjkta'akëtën. Ko miits xy'ëtuktë ja tsajpjotmëpë kutujkën këtiipë jam pën tyëkëty. Ets ni miits mkatëkëtë ets ni yë'ë ja'ay xykyayajtëkëtë.

14Mon tuk miitsëty myajpaatë, yaj'ijxpëjkpëtëjkëty mëti'ipë nyija'awëtëpën ënä'ämën tëyajtën, wiinkë'ëy akë'ëypyë oyjyä'äy mnäpyëjkta'akëtën. Ni miits mkanaxtë ets ni mmëku'uk xykyayajnaxtë mëti'ipë ja naxantëpën.

15Mon tuk miitsëty myajpaatë, yaj'ijxpëjkpëtëjkëty mëti'ipë nyija'awëtëpën ja ënä'ämën tëyajtën, wiinkë'ëy akë'ëypyë oyjyä'äy mnäpyëjkta'akëtën. Mtuknajxtaaytyëp miits ja naaxwiinyëtë ets ja mejy ko ja mja'ay xy'ixta'atë, ets ko xypyaatë ja mja'ayëty, wäänëni'ik ëxëëk xyajjat xyajkëpätë ets nyëjkxëty jap ëyoowtaknjoty këtiinëm miitsëty.

16Mon tuk miitsëty myajpaatë, mëti'ipë jëtu'un ja'ay'ajtëpën tä wiints winye'epyën; mëti'ipë ënantëpën: ko pën nyäwyaantä'äkyë je'eyë ma tsajptëjkën, ka'ap yë jëtu'unpë tyuny; ënät tëy ko twaantä'äky yë pu'ts pujxn jap tsajptëkoty, ënät tëy tjanty xyëëwaty ko wyaantä'äkyëty.

17Kutsuu kulokë miitsëty mja'ay'atë. ¿Ix tii ni'ik myajmëjnajxtëp, ja pu'ts pujxn; këtii xynyijawëtë ko yë pu'ts pujxn ënät tsyowpaaty ko kënu'kxy wyi'im jap tsajptëkotyë?

18Näyjyëtu'un miits m'ëna'antë: Pën kyajpxpatyp ja wintsë'këntyakn ko tii twaantä'äky ka'ap tsyowpaaty; ënäty tsyowpaaty pën kyajpxpatyp ja ayajk ako'onën mëti'ipë jamën ma wintsë'këntyaknën.

19Wiintsëty. ¿Mëti'ipë ni'ik kopkpëky, ja mëti'ipë yajyojxpën ëkë ja mëti'ipë yajwatsypyën ja yoxyë?

20Pën myëwaantäkpy ja wintsë'këntyakn, ka'ap yi'iyë tmëwaantä'äky ja wintsë'këntyakn, näjyëtu'un tu'kë'ëyë mëti'ipë jam ijtpën wintsë'këntyaknkëjxm;

21ets pën myëwaantäkpy ja mëjtsajptëjk, ka'ap yi'iyë tmëwaantä'äky ja mëjtsajptëjk; näjyëtu'un ja Tios, mëti'ipë jap tsajptëkoty tsënääpyën.

22Pën myëwaantäkpy ja tsajp, ka'ap yi'iyë tmëwaantä'äky ja tsajp; näjyëtu'un tmëwaantä'äky ja Tios ets ja y'ënyääytyakn ma yajkutukyën.

23Mon tuk miitsëty myajpaatë, yaj'ijxpëjkpëtëjkëty, mëti'ipë nyija'awëtëpën ja ënä'ämën tëyajtën, wiinkë'ëy akë'ëypyë oyjyä'äy mnäpyëjkta'akëtën. Mjatukniwë'ëmtëp ja Tios ja jyä'ä ko tii xyajwintëwtë, ijxtëm: ja menta, anis ets cominë; je'eyëp ko ka'ap xymyëjpëjkta'aktë ja ënä'ämën tëyajtën mëti'ipë kopkpëkyën yajpatunëty, ijxtëm: ja nipaye'eyën mëtëypyë, ja pa'ëyo'ow najts'ëyo'owën ets oypyë juukyajtën. Ya'atëtën ijty ni'ik oy ja kopkpëky, oknëm ma ja Tios ja y'ayajk y'ako'onën yajmo'oyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

24Miitsëty, wiints tyu'uwinwoop, axity miits winë xy'uuktë ets ja tsukts ka'ap nyaxëty, je'eyëp ko jëtu'un miitsëty ijxtëm jeexyë xyjyëëntë ja jëyujk mëti'ipë mëjën.

25Mon tuk miitsëty myajpaatë, yaj'ijxpëjkpëtëjkëty, mëti'ipë nyija'awëtëpën ja ënä'ämën tëyajtën, wiinkë'ëy akë'ëypyë oyjyä'äy mnäpyëjkta'akëtën, nëkëjxy ja a'ukën xytyätypyujtë ets näjyëtu'un ja atojkxën, e ko mtontë määtstë ets ko yë'ë xytyäty tsyojkën'ajtë ja wit meeny ka'ap ja xyjyotmayjyawëtë.

26Miitsëty ijxpëkyjyä'äytyëjkëty wiintstëjkëty, jëwyiin yajwa'atstë mëti'ipë jotjotyën ets wa'ats wyë'ëmëty mëti'ipë nëkëjxyën.

27Mon tuk miitsëty myajpaatë, yaj'ijxpëjkpëtëjkëty, mëti'ipë nyija'awëtëpën ja ënä'ämën tëyajtën, wiinkë'ëy akë'ëypyë oyjyä'äy mnäpyëjkta'akëtën. Jëtu'un miitsëty ijxtëm ja o'kpëjutën, tëëpë yajjaamnikoyën, nëkëjxypyë y'oytyunyëtyën, je'eyëp ko jap jootjoty aak o'kpëpajk ets ak tok jap.

28Oyjyä'äy miits mkëxë'ëktë nëkëjxy ets jëtu'un yaj'ixy oy yowë mjot mwinma'anyëty; e miitsëty, ujts ja mjot mwinma'anyëty mëët yë ëxëëkpë ets wiinkë'ëy akë'ëy je'eyë m'oyjä'äy'atë.

29Mon tuk miitsëty myajpaatë, yaj'ijxpëjkpëtëjkëty, mëti'ipë nyija'awëtëpën ja ënä'ämën tëyajtën, wiinkë'ëy akë'ëypyë oyjyä'äy mnäpyëjkta'akëtën. Miits ja o'kpë jut myaj'o'oyëtëp ma ja Tios ja kyäjpxynyajxpëtëjk nyaaxtëjkëtën ets oy të xyaj'ijxëntëkëtë ja potsy ma të xynyipotsëtën ja wa'ats ja'aytyëjkëty,

30ets m'ëna'antë: Ko jeexyë ënäty ëëtsajtëm jää njuuky'ajtëmë ma ojts jyuuky'atën ja n'ap'ajtëmë, ka'ap jeexyë ojts jëtu'unpë ja winma'any mpatëmë ets y'ooktëty ja käjpxynyajxpëtëjkëty.

31Ko miits jëtu'un m'ëna'antë, jää kë'ëm xykyupëktë ko yë'ë ja m'aptëjkëty ojts tyaj'ooktë ja käjpxynyajxpëtëjkëty.

32Tuunka'pxtë ënät mëti'ipë ja m'aptëjk ojts tyajtso'onta'aktën.

33Jëtu'un miitsëty tä tsa'anyën, tsa'any mteety'ajt mtaak'ajtëp, ¿wi'ix xykyukä'äka'antë ja tëytyu'unën mëti'ipë jap ëyoowtaknjoty?

34Paaty miits ntuknikäxa'antë ja Tios ja kyäjpxynyajxpëtëjk, wijyjyä'äytyëjkëty ets yaj'ijxpëjkpëtëjk. E miitsëty myaj'ookantëp jënaakëty ets xyajkruutspäta'antë, tam mëti'ipë nëjkx xykyukox xykyutsiikëtën tsajptëkoty ets nëjkx xypyajëtijta'aktë winnaax win.

35Jëtu'unts miits mtuka'ajëtëty ja poky ko ënäty të y'ooktë ni'ëmukë ja oyjyä'äytyëjk, Abel tyuktso'ontäkpy ets ja Zacarías tukjëjpkëxy, ja Berequías ja myaank, mëti'ipë myaj'o'ktën jap tsajptëkoty ma ja wa'atspë ja tsajptëkotën, ma y'ityën ja wintsë'këntyakn.

36Tëyës n'ëna'any ko tkëpäjta'aja'antë ja ja'ay mëti'ipë tyam juuky'ajtëpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

37Jerusalenkëtë kajpn, Jerusalenkëtë kajpn, mëkës njajawë ko të xyaj'ooktë ja käjpxynyajxpëtëjk ets të xykyuka'atstë mëti'ipë ja Tios të tjakexyën ets jeexyë ja y'aaw y'ayuk mtukmëmëtya'akëtë. Kanaak okës miits të njawoowmuka'antë ijxtëm ja këtseytyaak ja y'u'unk tyajmukyën ets tmu'uxy, e miitsëty ka'ap jëtu'un të xykyupëktë.

38Ix ënät ja mtëjk apak të wyi'imy.

39Jëtu'un yam n'ënëëmëtë ko ka'ap miits xy'ëk'ijxnëtëtyës, jäänëm ko m'ëna'antëty: Kënu'kxy yë mëti'ipë miinpën Wintsën xyëëwkyëjxm.

Mateo 24

1Tso'omp ënäty ja Jesús ma ja mëjtsajptëjkën. Ko ja y'ijxpëjkpëtëjk myëwinkoonëtë ets tyuk'ixa'anëtë ja mëjtsajptëjk ko ja nyipotsy janty'oy kyëxë'ëky.

2Ënät ja Jesús y'ënëmaayëtë: ¿M'ijxtëp ya'atë tu'kë'ëyë? Tëy n'ënëëmëtë ko ya'atë tsaapotsy nitu'uk kyawë'ëma'any, tu'kë'ëyë jyijta'aja'any.

3Tam ënäty ja Jesús y'u'unyë Olivos kopkwinm, ko ja y'ijxpëjkpëtëjk nyimiinëtë ets yajtëëwëtë aak ayi'iyë: Tuk'ëwa'anëtëkës jëna'a jëtu'un jyata'any kyëpäta'any ets tii ijxwë'ëmën yajtuk'ixëp ko ënäty mijts miny ets ko ja naaxwiinyëtë ënäty kyukëxë?

4Ënät ja Jesús y'ëtsoowëtë: Näkyëwent'atëtë ets ka'ap pën mwin'ëënëtëty.

5Jä'ä ko may ja ja'ay myina'any ijxtëm jeexyë ëjtsën ets y'ëna'ana'any: Ëjts jëtu'un ja Kristë ets may ja ja'ay twin'ëëna'any.

6Ko miits xymyëtoy'atëty ja tsip xii yaa ets ko ja ja'ay tsyiptuntëty, ka'ap mtsë'ëkëtëty, kopkpëky ko jëtu'un tyunëtëty jyatëtëty, je'eyëp ko ka'anëm ënäty tpaaty ets ja naaxwiinyëtë kyukëxëty.

7Jä'ä ko tsiptunantëp ja naax kajpn nixim niyam naaxwiinyëtë apëtsëmy. Itaanp ja yuu xëëw ets ja naaxwiinyëtë yu'kxa'any xiitsow yaatsow.

8Ko jëtu'un tyunëtëty jyatëtëty, je'eyë ënäty ja ëyo'on tsyo'ontä'äkynyëm.

9Ënät miits myajkë'ëyaktëty ets myajtsaatytyuntëty ets ja ja'ay myaj'ookëtëty. Tu'kë'ëyë ja'ay nëjkx m'ëxëëk'ixëtë jä'äkyëjxm ko ënäty ëjts xymyëpëktë.

10Nimay nëjkx ja ja'ay jää t'ëxmatstë ja myëpëjkën ets nyäkyë'ëyakëtëty ets nyämyëtsip'atëtëty nixim niyam.

11May nëjkx nyätyijëtë Tios kyäjpxynyajxpë ets may ja ja'ay nëjkx twin'ëëny.

12Jä'äkyëjxm ko ënäty ja ëxëëkpë ku'oypyë myëjtëkë, paaty may ja ja'ay ka'ap oy t'ëkmëët'atanëtë ja nätsyokë.

13Temë pën xymyëpëjkpës mapaat jyëjpkëxyën, yë'ë nëjkx nyitso'oky.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

14Ets ya'atë aaw ayuk oypyë ma Tios kyutujkën yajnimëtyä'äkyën, nëjkxëp yajkajpxwä'kxy ma tu'kë'ëyë naaxwiinyëtën ets nëjkx ja ja'ay tnija'awëtya'atë, täänëm ja naaxwiinyëtë kyukëxëty.

15Ojts ja käjpxynyajxpë Daniel tkuja'ay ja ëxëëkpë ja tuuntëko'oyën. Ko miits xy'ixtëty ma ja wa'atspë ja itën, mëti'ipë nokykyajpxpën wä'än tja'akyukë,

16ënät nëjkx kyä'äktë ja ja'ayëty mëti'ipë yajpatëpën jam Judea ets nëjkx kyäktso'oktë jam kopkëjxm;

17ets pën ënäty të pyetyën tyëjkëjxm jä'ä xëëw, ka'ap y'ëkjënajknëty ets tii tyajpëtsëma'anëty jap tyëkoty;

18ets pën ënäty kyamjotm, ka'ap nyäkwyimpitëty ets ja wyit twitsëty.

19Mëk nëjkx y'ëyowtë ja to'oxytyëjkëty mëti'ipë ënäty ja u'unk nyëkëjxm'ajtëpën ets mëti'ipë ënäty yaj'u'unktsi'tstëpën jä'ä xëëw.

20Amëtowtë pëjktsowtë ja Tios ets ka'ap jëtu'un jyatëty jä'ä xëëw ma ënäty pyotmëtyën, ëkë säpëtë xëëwën.

21Mëk nëjkx ja ëyo'on jotmay yaj'ixy, mëti'ipë ka'ap nijëna'a yaj'ixynyëmën maju'unëm ja naaxwiinyëtë tsyo'ontä'äkyën ets ka'ap jëtu'un ok y'ëkyaj'ixanë.

22Ko jeexyë ja Tios ja ëyo'on jotmay tkayajkëxy tkayajnaxy, tsip jeexyë ets ja ja'ay tmëmëta'aktë, paaty tyajkëxa'any tyajnaxa'any jä'ä ko tsoky tjawë ja y'u'unk y'ëna'k mëti'ipë të twin'ixyën.

23Ets ko pën jää m'ënë'ëmxëtëty: Ixtë, tyaa ja Kristë, ëkë y'ëna'antëty: Ixtë, xim jä'ä, këtii xymyëpëktëty.

24Jä'ä ko minantëp ja ja'ayëty mëti'ipë nëjkx nyätyijëtën Kristë ets mëti'ipë nätyijëtëpën Tios kyäjpxynyajxpë; nëjkxëp tyaj'ixëtë ja mëj'ajtën ets wi'ix kawi'ixëty nëjkx winë tuntë ets yë'ëpaat nëjkx yajwin'ëëntë mëti'ipë ënäty ja Tios të twin'ixyën.

25Tëë yam ntuk'ëwaanëtë mëti'ipë tunan jatanëpën.

26Paaty, ko pën m'ënë'ëmxëtëty: Ixtë, xim jä'ä të'ëts'itjotm, këtii jam mnëjkxtëty; ëkë oy mja'ënë'ëmxëtëty: Ixtë, tyap jä'ä tëkoty, këtii xymyëpëktëty,

27Jä'ä ko jëtu'un ja naaxwiinyëtë ja'ay ja y'U'unk myina'any ijxtëm ja wëtsuk yaj'ixyën xëëwpëtsëmy ets xëëwkëtä'äky.

28Ma ënäty jam tii të y'ookyën, jam ja majkwejkxy myuka'antë.

29Ko ënäty të nyäxy ja ëyo'on jotmay, jää nëjkx ja xëëw wyinkootsë ets ka'ap ja po'o y'ana'any. Ka'ata'ajaanp ja matsa'a tsajpwinm ets ja ënä'ämpëtëjk yajkutujkpëtëjk nëjkxëp yu'kxpëjkta'atë.

30Ets yaj'ixa'any jam tsajpwinm ja ijxpäjtën ko ja naaxwiinyëtë ja'ay ja y'U'unk myina'any yootsjoty, mëët ja mëk'ajtën kutujkën ets oy'ajt mëj'ajtën,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

31ets tkäxa'any ja anklëstëjk mëët ja pujxnxuxn mëti'ipë mëk tyukxu'uxantëpën ets myujkta'aja'antë xiitsow yaatsow ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty të yajwin'ixtën, tyso'onta'akëty ma xëëw pyëtsimyën ets jampaat ma kyëtä'äkyën.

32Jatë ya'atë nyi''ijxpëjkën ja higo kepy: ko xye'entyjiitsy ets ja y'ääy pyëtsimy, yë'ë yajtuknija'ap ko myiny wyinkony ja xëkopk'ajtën.

33Näy timjëtu'un ko xy'ixtëty ja ëyo'on tyunyë jyätyë, yë'ë mtuknijawëtëp ko tëjk ëkë'ëyën ja naaxwiinyëtë ja'ay ja y'U'unk yajpatnë.

34Tëy miits n'ënëëmëtë, ko ya'atë jää tyuna'any jyata'anyë maanëm ënäty ja ja'ay ka'ap y'ooktënëm mëti'ipë jää tyam yajpatëpën.

35Këxaanp naxaanp yë tsajp ets naaxwiinyëtë, e yë n'aaw n'ayukës nijëna'a kyakëxa'any kyanaxa'any.

36Ni pën tkanijawë tii xëëw tii po'o jëtu'un tyuna'any jyata'anyë, ni anklëstëjk tsajpjotmëtë ets ni ëjts nkanijawë, ëjts Tios y'U'unk; Tios Teety, yë'ë tu'uk nyija'ap.

37Ijxtëm tyunë jyaajtën ko ja Noé jyuuky'äjty, näjyëtu'un tyuna'any jyata'anyë ko ënäty ja naaxwiinyëtë ja'ay ja y'U'unk myiny jatëkok.

38Jä'ä ko ka'anëm ënäty ja komtuu myiny, kaaytyëp uktëp ets pëjktëp uktëp ënäty ja ja'ayëty.

39Ma ënäty ka'ap pën tmëmay tmëtajyën tii, jää ojts myiny ja komtuu ets tyajnëjkxtaay oy tyimtiijëty. Näyjyëtu'un nëjkx tyunyë jyätyë ko ënäty ja naaxwiinyëtë ja'ay ja y'U'unk wyimpity.

40Jam ënäty ja ye'etyëjk tyuntë nimäjtsk kyamjotm; tu'uk yajmënëjkxa'any ets tu'uk wyë'ëma'any.

41Nimäjtsk ja to'oxytyëjk ënäty jyëtstë; tu'uk yajmënëjkxa'any ets tu'uk wyë'ëma'any.

42Wijy kujk mjuuky'atëty, jä'ä ko ka'ap xynyijawëtë jëna'a myina'any ja mWintsënëty.

43Yë'ë nijawëtë, ko jeexyë tu'uk ja kutëjk nijawë ko koots myina'any ja mä'tspë ma tyëjkën, ka'ap jeexyë myaanaxy këtiipë tyëkëty ja mä'tspë ma tyëjkën ets tyonëty myäätsëty.

44Paaty miits näjyëtu'un mnäkyëwent'atëtëty, jä'ä ko jääjës nëjkx nminy ko ënäty miits ka'ap xyjyëjp'ixtës.

45¿Pën jëtää ja tuunk oy y'ëkmëpëtsëmëp? ko ja Wintsën tyajwë'ëmëty tu'uk ja tyuunpë ma ja tyëjkën mëti'ipë yajja'akyäyëpën tiempëpaaty.

46Akujk jotkujk ja tuunpë yajpaaty mëti'ipë tukxoonta'akanëpën ja Wyintsën ko ënäty pyäätyë tuunp mëtoop.

47Tëy miits n'ënëëmëtë, ko ja Wintsën yë'ë nëjkx tyuknipëkyë ja tuunk wä'än mëti'ipë tuunkëty ets yë'ë tniwintsën'atëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

48E pën tääpë mëtuunpë ëxëëk ja jyot wyinma'any, ets myäyëty tyajëty ko ja wyintsën ka'ap tsyojkwinpita'any

49ets twopëty tka'atsëty ja tuunpëtëjk ets tmëëtkaay tmëët'uknëty ja ëmu'ukyë ja'ay;

50ma ënäty ka'ap t'a'ixy tjëjp'ixyën wyimpita'any ja wyintsën, jää nëjkx ja wyintsën y'ëkëty myiny,

51tääts nëjkx tyiytyunyë ets pyëjktä'äkyë ma ja ja'ayëtyën mëti'ipë wiinkë'ëy akë'ëy oyjyä'äy'ajtëpën. Ënät myina'any ja ëyo'on jotmay ma y'ityën ja jë'ëyën yaxën ets ma ja ja'ay ka'ap jeky ja ëyo'on tmëmëtä'äkyën.

Mateo 25

1Jëtu'un ja tsajpjotmëpë kutujkën jyata'any ko tpaatëty ja xëëw jëmëjt ijxtëm jyäjtyën tëkok ma ënäty ja ja'ay pyëktën: nimajk ja to'oxy'ëna'këty mëti'ipë ojts ja kyutë'kxn tkontën ets t'ëwxitë ja ye'etyëjk pëjkpë.

2Nimëkoxk, ka'ap tii mëj tjawëtë; ets nimëkoxk, kuwinma'anyëty.

3Mëti'ipë ka'ap tii mëj tjawëtë jyamënëjkxtë ja kyutë'kxn, je'eyëp ko ka'ap ojts ja y'on tkontë ëpëky ets t'atääm'utstëty ja kyutë'kxn.

4E ja mëti'ipë näjyëjp'ijxëtëpën kyoontë ja y'on ëpëky mëët ja kyutë'kxnëty.

5Ja ye'etyëjk pëjkpë kä'äpyëm tsyojkja'ty. Tääts ojts ni'ëmukë ja ma'ayë pyata'ajëtë ets myaanajxtë.

6Tsu'um it ojts tmëtowtë ayuk janty mëk y'ënä'äny: Tää ja ye'etyëjk pëjkpë myiny. Pëtë'ëktë, nëjkx jëjpye'eyyë'ëktë.

7Tääts ja to'oxy'ëna'këty ojts ni'ëmukë pyëtë'kta'atë ets ja kyutë'kxn tyajmëjjëtyë.

8Ënät ja nimëkoxkpë mëti'ipë ka'ap tii mëj tjawëtën, t'ënëmaaytyë ja mëti'ipë jëjp'ixy yajpatëpën: Mooytyëkës wäänë yë m'on, pi'itsaanp yë nkutë'kxnëtyës.

9E ja jëjp'ixypyë yajpaatën je'eyë y'ëtsoowtë: Ka'ap, jä'ä ko kyamëta'akëty ko yam nmo'otëty e ëëts tiis nyajtuntëp. Nikë nëjkx timjyuytyë ma tyookyën jëtu'un jotkujk xyajtuntëty.

10Tam ënäty të nyëjkxtë on juupyë ko ojts jyä'ty ja ye'etyëjk pëjkpë. Ja to'oxy'ëna'këty mëti'ipë ojts jëjp'ixy yajpaatën, jä'ä ojts mëët tyëkëtë jap tëkoty ja ye'etyëjk pëjkpë ma ja xëëw tyuna'anyën. Ënät ja tëjk'aaw ojts y'ëtujknë.

11Ok ojts jyamiinëtë ja wiinkpë ja to'oxy'ëna'këty nimëkoxkpë ets y'ënantë: Wintsën, Wintsën, yaj'ëwa'ats yë tëjk.

12Tääts ja ye'etyëjk pëjkpë y'ëtsooy: Tëy n'ënëëmëtë, miits ka'ap n'ixy'atë.

13Näjyëjp'ixëtë, jä'ä ko ka'ap xynyijawëtë pën tii xëëw tii mëtëy jatëkok nmina'anyës.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14Näyjyëtu'un ja Tios ja kyutujktakn npëjktakmëty ijxtëm tu'uk ja ye'etyëjkën mëti'ipë jëkäm nëjkxpën. Ko tsyoona'any, ënät tmëkajpxmujkta'ay ja tyuunpëtëjk ets tuknipëky ets ja meeny tyaj'u'unk'atëty.

15Tu'uk tmooy mëkoxk mil ja meeny mëti'ipë ni'ik tsoowpatpën, tu'uk tmooy mäjtsk mil ets tu'uk tmooy tu'uk mil. Jëtu'un tmooy wi'ixëty ja tuunpë kyuwijy'atën. Ënät ojts nyijkxy jëkäm.

16Ja tuunpë mëti'ipë ja meeny y'ëxajëyën mëkoxk mil, jä'ä ojts tyaj'u'unk'aty nän ja mëkoxk mil.

17Näyjyëtu'un mëti'ipë y'ëxajëyën mäjtsk mil, ojts tyaj'u'unk'aty.

18Temë mëti'ipë y'ëxajëyën tu'uk mil, je'eyë ojts tnitajy naaxjoty ets tyu'tsy.

19Komjeky ja wintsën wyimpijty ets tpaye'eytyääy ja myeeny.

20Ënät ja mëjëyëjpë myiiny mëti'ipë ënäty ja meeny të t'ëxajën mëkoxk mil ets tjaakniyajkëy nän ja mëkoxk mil ja y'u'unk ets y'ënäny: Wintsën, mëkoxk mil ojts mijts xymyo'oyës ja meeny, e tëëjës njaakyaj'u'unk'aty nän ja mëkoxk mil, tyaa ëxajë.

21Tääts ja wyintsën y'ënëmaayë: Oy jëtu'un, oy ets tëy tëtä'äky winë të xytyuny të xykyäjpxy. Jä'ä ko oy tii yiin wään të myajtukë'ëtëkë, tëë oy mtuny mkäjpxy, jyëkyejpy winë mëjpë këjääpë myajtukmë'ëxmatsëty. Tëkë ma ja xoontakën yajpaatyën ets mjuuky'atëty akujk jotkujk mëët ëjts.

22Ënät näjyëtu'un myiiny ja mëti'ipë ënäty ja meeny të t'ëxajën mäjtsk mil ets y'ënäny: Wintsën, mäjtsk mil ja meeny ojts xymyo'oyës, e tëëjës nän ja mäjtsk mil njaakyaj'u'unk'aty, tyaa, ëxajë.

23Oy jëtu'un, oy ets tëy tëtä'äky winë të xytyuny të xykyäjpxy. Jä'ä ko oy tii yiin wään të myajtukë'ëtëkë, tëë oy mtuny mkäjpxy, jyëkyejpy winë mëjpë këjääpë myajtukmë'ëxmatsëty. Tëkë ma ja xoontakën yajpaatyën ets mjuuky'atëty akujk jotkujk mëët ëjts.

24E kom ok myiiny ja tuunpë mëti'ipë ja meeny y'ëxajëyën tu'uk mil ets ja wyintsën t'ënëmaay: Wintsën, nija'apës ko mijts m'ëwa'anëty ets nija'apës ko jam ja pëjktä'äky xyajpëtë'ëky ma ka'ap mni'ipy mkojyën ets myajpëtë'kpy ja pëjktä'äky ma ka'ap të mtëëmwëjyën.

25Paatyës të ntsë'ëkë etsës të nyu'utys ja mmeeny. E tsyaats ja mëti'ipës ojts xymye'eyën.

26Tääts ja wyintsën y'ëtsoowë: Mijts, ka'ap oy mmëtuunpëty, nëkoo m'ëk nuux'ajnë. Pën mnija'ap koos ja pëjktä'äky nyajpëtë'ëky ma ka'ap ni'ipy nkojyënës ets nyajpëtë'kpyës ma ka'ap tii ni'ipyënës,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

27ojts jeexyë je'eyë ja nmeenyës xykyë'ëyäky ets wiink ja'ay të tyaj'u'unk'aty ets jëtu'un koos jeexyë ënäty nwinpity tamës jeexyë jatëkok ja nmeeny npaaty ets mëët ja nyi'u'unk.

28Ets t'ënëmaay ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty jamëtyën: Pëjkëtë yë meeny ja tu'kmilpë ets yë'ë mo'otë mëti'ipë myëët'ajtypyën majk mil.

29Jä'ä ko, pën tii myëët'ajtyp, wäänëni'ik jyaak timyajmo'oja'any ets may tmëët'atëty; ets pën tii yiin wään myëët'ajtyp, yajpëjkëtya'ajaanp tu'kë'ëyë mëti'ipë ënäty myëët'ajtypyën.

30Ets ya'atë mëtuunpë mëti'ipë ka'ap oy myëtunyën, yajpëtsëmtë jap tëja'p, wä'än jap akootstuuy twë'ëmy. Ma myina'anyën ja jë'ëyën yaxën ets tsipkä'äxën.

31Ko myinëty ja naaxwiinyëtë ja'ay ja y'U'unk mëët ja të'kxën jajën ets ja y'anklëstëjk ni'ëmukë, ënät nyaaxwäätsa'any ma ja kyutujktaknën mëti'ipë myëët'ajtypyën ja mëj'ajt oyajtën.

32Ets ja naaxwiinyëtë ja'ay ni'ëmukë nyämyuka'anët ma yë'ëjën ets twoowa'kxa'any ja ja'ay, jëtu'un tä yë kupixyny këwent'ajtpë twoowä'kxyën ja kyupixyny ets ja tsyajppax.

33A'oy'äämpy tpëjkta'aka'any ja jëtu'unpë tä kupixynyën ets anajny'äämpy tpëjkta'aka'any ja jëtu'unpë tä tsajppaxën.

34Ets ja yajkutujkpë t'ënëëmëja'any ja mëti'ipë y'a'oytsyowën: Mintë miitsëty, mëti'ipë ja Tios Teety të kyënu'kxëtën. Ëxajëtë ja kutujktakn mëti'ipë miitsëty të myajtuknipëjktaakëtën ko ojts ja Tios tyajkojy ja naaxwiinyëtë.

35Jä'ä ko të nyuu'ookyës, tëëjës miitsëty xyajkaytyë; koos të ntëëtsë tëëjës miits xyajnëë uuktë; koos jëtu'unyë të n'any të mpojy, tëëjës xyjyëënmo'o xytyëjkmo'otë;

36koos ja nwit ntujkxy të kyaka'ty, tëëjës ja nwit nxox xymyo'otë; koos npëjkë, ojtsës miits xykyu'ixëtë; koos tsumy matsy n'ijty, ojtsës xynyimintë.

37Ënät ja wa'ats ja'aytyëjk tyajtëëwtë: ¿Wintsën, jëna'ajën mijts të myuu'ookyë ets të nyajkaytyë? ¿Ëkë jëna'ajën të mtëëtsë ets të nyajnëë'uuktë?

38¿Kajëna'a mijts maa të mkayaj'ixy jëtu'unyë m'any mpojy ets të myajtëjkmo'oy ets kajëna'a maa pën të mka'ixyë niwa'ats ëxwa'ats ets të myajxoxy?

39¿Ëkë jëna'a mijts të n'ixtë mpëkyë m'ixyë ets të myajpa'am'ixy, ëkë të myaj'ixy pujxn tëkoty ets të myajku'ixë?

40Ënät ja yajkutujkpë y'ëtsowa'any: Tëy miits n'ënëëmëtë, ko të xytyuntë tu'kë'ëyë ja oypyë ja tu'unën kajpxën ma ja'ayëtyën mëti'ipë ënäty yajpatëpën ëmaay amutsk, ëjts jëtu'un të xymyëtuntë.

41Ënät ja yajkutujkpë t'ënëëmëja'any ja ja'ayëty mëti'ipë yajpatëpën anajnytsyow: Winwa'ktutëkës, miitsëty yë'ë mpat mnitëjkëyëtëp ets ëxëëk mjatëty, nëjkxtë jap

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

jëënjoty ma jëën nijëna'a kyapi'itsyën, mëti'ipë të yajtuknipëjktaakën yë mëjku'u mëët yë y'anklëstëjk.

42Jä'ä ko të nyuu'ookyës, miitsëty ka'apës të xyakaytyë; koos të ntëëtsë miitsëty ka'apës të xyajnëë uuktë;

43koos jëtu'unyë të n'any të mpojy, ka'apës të xyjyëënmo'o të xytyëjkmo'otë, koos ja nwit të kyaka'ty, ka'apës ja nwit të xymyo'otë; koos të mpokyë ets koos tsumy matsy të n'ity ka'apës të xynyimintë.

44Ënät näjyëtu'un tyajtëëwtë: ¿Wintsën, jëna'a mijts të myuu'ookyë, ëkë jëna'a të mtëëtsë, ëkë të m'any të mpojy, ëkë niwa'ats ëxwa'ats të mjëtity, ëkë të mpëky të m'ixyë ëkë pujxn tëkoty të myajpaaty ets ka'ap të mputëkëtë?

45Ets ja yajkutujkpë y'ëtsowa'anëtë: Tëy miits n'ënëëmëtë, ko tu'kë'ëyë mëti'ipë miits ka'ap të xytyuntë oy ma tyaapë ja'ayëtyën ëmaay amutskpë, ëjtsën jëtu'un miits të xytyuntë.

46Ja ëxëëk ja'ay ëts jap yë nyëjkxa'antë ëyoowtaknjoty, e ja wa'ats ja'ayëty jap ja nyëjkxa'antë ma juukyajtën yajpaatyën xëmëkyëjxmëpë.

Mateo 26

1Ko ja Jesús yaj'ijxpëjktaay, tääts t'ënëmaay ja y'ijxpëjkpëtëjk:

2Ejxtëm xynyijawë'atën, ja mäjtsk xëëw ja ëmaayxyëëw tpaaty ets naaxwiinyëtë ja'ay yë y'U'unk jää yajkë'ëyaka'any ets ja'ay yajkruutspäta'anyë.

3Jää it ja teety wintsëntëjk ojts ye'eymyuktë mëët ja mëjja'aytyëjkëty jam ma ja teety wintsën Caifás ja tyëjkën.

4Jamts ojts tnimay tnitajëtë wi'ix ja Jesús tmatsa'antë awin'ëënë ets tyaj'ooka'antë.

5Je'eyëp tyaa y'ënantë: Ka'ap yowë y'oy'atëty ko xëëwjoty nmajtsmëty, këtiipë ja'ay xim yam xynyipëtë'kmëty.

6Tam ënäty ja Jesús Betania, ma Simón yë tyëjkën mëti'ipë pu'uts pa'am pëjkëpën.

7Ko ojts tu'uk ja to'oxytyëjk tmëminy ja pa'akxu'kpë nëë janty tsowpë. Jam ënäty ja Jesús y'u'unyë kaaytyaknwintum, ko ja to'oxytyëjk ojts tyukutäämë'ëkyë ja pa'akxu'kpë nëë.

8Ko ja y'ijxpëjkpëtëjk jëtu'un t'ijxtë ënät ojts jyoot'anpëktë ets y'ënantë: ¿Tii ko yë pa'akxu'kpë nëë nëkoo täämjëtity?

9Tëë jeexyë yajtooky tsow ets jeexyë ëyoopëja'ay yajtukputëkëtë.

10Ko ja Jesús tmëtooy, ënät y'ënëmaayëtë: ¿Tii ko ya'atë to'oxytyëjk nëkoo xyajjotkëxtë? Mëti'ipë të tunyën oy yë'ë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

11Xëmë miits yë ëyoopëja'ay xymyëët'ata'antë; ëjts ka'apës xëmë nyajpaata'any ma miitsëtyën.

12Mëti'ipë ya'atë to'oxytyëjk të tunyën koos të xytyukkutemy yë pa'akxu'kpë nëë, yë'ëjës nini'kx tyuknijëjp'ijxëp koos naaxtëkëja'any.

13Tëy miits n'ënëëmëtë ko oy tyimmaajëty ma ënäty yajkajpxwä'kxyën ja oy aaw oy'ayuk, nëjkxëp yajnimëtyä'äky ya'atë to'oxytyëjk mëët mëti'ipë të tunyën.

14Tääts nitu'uk ja Jesús ja y'ijxpëjkpë, mëti'ipë mëët nyimajkmäjtskëtën ja y'ijxpëjkpëtëjk, mëti'ipë xyëëwajtyp Judas Iscariote, yë'ë ojts tninëjkxy ja teety wintsëntëjk,

15ets t'ënëmaay: ¿Jënu'un ja meeny xymyo'otëtyës etsës ja Jesús nkë'ëyakëty? Tääts yajmooy i'px majk ja poop pujxn meexy.

16Ets ja Judas ja winma'any t'ixtaay wi'ix tkë'ëyaka'anyën ja Jesús.

17Ma ëka'any tu'kxëëw yajnixëëwtunyën ja tsajpkääky ka'apë levadura tmëëtëtyën, jää ojts ja Jesús ja y'ijxpëjkpëtëjk nyiminyë ets yajtëëwëtë: ¿Ma xytsyoky etsës ja a'ux nyaj'oyëtëty, ma yajmëjjawëja'anyën ja ëmaayxyëëw?

18Ënät ja Jesús y'ëtsooy: Nëjkxtë jam kajpnjotm, ma tyëjkën tu'uk yë ja'ay ets xy'ënëëmëtëty: Jëtu'un ja Wintsën y'ënä'äny: Winkoonpës ja nxëëw mpo'o maas ja'ay xyaj'ooka'anyën, jamës nëjkxy ma mtëjkën ets jam yë ëmaayxyëëw yajmëjjawëty mëëtës yë n'ijxpëjkpëtëjk.

19Tääts ja y'ijxpëjkpëtëjk jëtu'un tuuntë tä ënäty ja Jesús të y'ënë'ëmxëtën ets ojts jam tnipëjktaakëtë ja a'ux, ma ja ëmaayxyëëw tmëjjawëja'antën.

20Ko tsyu'ujënë, tam ënäty ja Jesús ma ja kaaypyäjnën mëët ja y'ijxpëjkpëtëjk nimajkmäjtskpë.

21Kaaytyëp ënäty jam, ko ja Jesús y'ënäny: Tëyajtën n'ënëëmëtë ko tu'uk ja ja'ay pyëtsëma'any ma miitsëtyën mëti'ipës xykyë'ëyakaanpën.

22Tääts ja y'ijxpëjkpëtëjk jyotmaytyëjkëtyë ets nitu'ukjaty tyajtëëwtë: Wintsën, ¿ëjts jëtääjë?

23Ets ja Jesús y'ëtsoowëtë: Mëti'ipës mëët nkaaymyukyën, yë'ëjës xykyë'ëyakaanpën.

24Jëtu'unës nja'ata'any ijxtëm kuja'ay myinyën. Temë tääpë ja'ay mëti'ipës xykyë'ëyakaanpën, oyxyëp të kyaminy naaxwiinyëtë.

25Ënät ja Judas, mëti'ipë ënäty kë'ëyakanëpën, tyajtëëy: Wintsën, ¿ëjts jëtääjë? Ets ja Jesús y'ëtsoowë: Mijts jëtu'un të m'ëna'any.

26Näy tam ënäty kyäytyë, ko ja Jesús ojts tu'uk tkoonë'ëky ja tsajpkääky ets ojts tkënu'kxy, tä tujkwä'kxy ets tmooy ja y'ijxpëjkpëtëjk ets y'ënäny: Kaytyë. Ëjts ya'atë nni'kx nkopk.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

27Tääts ojts tkoonë'ëky tu'uk ja a'ukën, ojts tkukajpxë ja Tiosën ets tmooy ja y'ijxpëjkpëtëjk, ënät y'ënäny: Tuk'ukmuktë ya'atë a'ukën ni'ëmukë,

28jëtu'un ya'atë uuky nyäxy tääjës yë ne'pnyën, ma y'atëyën ja käjpxytyu'unën, ja ne'pny mëti'ipë täämp jä'tspën ets ja naaxwiinyëtë ja'ay yajpokymyä'kxtëty.

29Tëy miits n'ënëëmëtë ko ka'apës ya'atë tsatym nyëë n'ëk'uukanë, jäänëm ko ënäty n'ukëmë ja jemypyë ja tsatsym nyëë ma ja nteetyës ja kyutujktaknën.

30Ko y'ëëwtaaytyë tääts ojts nyëjkxtë ma Olivos kopkën.

31Jamts ja Jesús ojts y'ënë'ëmxëtë: Xy'ëxmatsantëpës miitsëty ni'ëmukë ya'atë tsu'um, jä'ä ko jëtu'un ja Tios ja y'aaw y'ayuk y'ënä'äny: Nyaj'ookäämpyës ja kupixyny këwent'ajtpë ets ja kupixyny jëtu'unyë kyääkwa'kxta'aja'antë.

32E koos ënäty njuukpyiky, jam nyajmujkta'aja'antë Galilea jatëkok.

33Tääts ja Pedro tnikajpxëy: Oyxyë ni'ëmukë ja'ay mpuwa'ktuta'ayë ëjts nijëna'a mijts nka'ëxmatsëty.

34Tääts ja Jesús y'ënëmaayë: Tëy mijts n'ënëëmë, ya'atë koots ka'anëm ënäty ja këtseynyë'aaw yaaxë'ëky, tëkëëk ok m'ëna'ana'any ko ka'apës xy'ixy'äty.

35Ënät ja Pedro jyaak'ënany: Oyës ntimy y'ookëty mëët mijts, kä'äpyëm n'ixtija'any. Ets aakjëtu'un y'ënantë ja ijxpëjkpëtëjkëty.

36Tääts ja Jesús ojts nyijkxy mëët ja y'ijxpëjkpëtëjk jam Getsemaní, jam ja Jesús t'ënëmaay ja y'ijxpëjkpëtëjk: Yaa u'unyëtë ëjts Tios mëkajpxpës nëjkxy.

37Yë'ë wyoow ja Pedro mëët ja Zebedeo myaankëty nimäjtsk, ënät tyëjkëy moonpë tujkpë, jëtu'un yaj'ixy ya'axaanp yowë.

38Ënät ojts y'ënä'äny: Këjxpës njawë n'aaw njot, jëtu'un tä ja'ay y'ooka'anyën. Yaa wë'ëmtë, juuky m'itëty mëët ëjts.

39Ënät ja Jesús ojts wäänë jyëkämke'eky ets nyäkyoxtënaaytyakë naaxkëjxy ets ja Tios nja'amyejtsy, jëtu'un y'ënäny: Tios Teety, pën mëpaat'ajtp etsës ka'ap n'ëyowëty, këtii xyajkutukëty ets ya'atë ta'amnëë n'uukëtyës; je'eyëp ko ka'ap jëtu'un tyunëtëty jyatëtëty winë tääjës ëjts ntsokyën, yë'ë tunëtëp jatëtëp mëti'ipë mits të xytyuknipëjktaakën.

40Tääts ojts jatëkok nyijkxy ma ja y'ijxpëjkpëtëjkën; maatëp ënäty jam. Tääts t'ënëmaay ja Pedro: Ni tu'ktsojkyë miits të mkamëta'aktë ets juuky myajpaatëty mëët ëjts.

41Juuky näyaj'itëtë ets ja'amyätstë Tios, këtii ja ku'oypyë mnätyukmëmëta'akëtë. Tsyojkpy ja aaw jot ets tunëty mëti'ipë Tios tyukjotkëtäkpyën, je'eyëp ko ja ni'kx kopk atoonk apatk yajpaaty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

42Ko ojts mëmäjtsk ok nyijkxy, ënät ja Tios tja'amyejtsy ets t'ënëmaay: Tios Teety, pën ka'ap tjëkyepy njëjpmëkajpxëtyës ya'atë ëyo'on, mijts mnija'ap wi'ix tii xytyuna'any.

43Ko ojts wyimpity ma ja y'ijxpëjkpëtëjkën, näjyëtu'un tpatkojnëpë; maatëp ënäty jam, jä'ä ko kë'ëmpaat ja wyiin pyi'tsnëtë mëët ja tsuu ma'ayë.

44Jamts t'ëxmajtsy ets ojts nyijkxy jatëkok Tios mëkajpxpë mëtëkëëk ok, näjyëtu'un y'ënaankojnëpë.

45Ënät wyimpijty ma ja y'ijxpëjkpëtëjkën ets t'ënëmaay: ¿Tii, jääpaatën mma'atë? Tëë ja xëëw po'o tpaaty ma ja naaxwiinyëtë ja'ay ja y'U'unk yajkë'ëyaka'anyën ma ja pokyjyä'äytyëjkëtyën.

46Pëtë'ëktë ets nja'amëty. Tää wyinkony ja ja'ay mëti'ipës xykyë'ëyakaanpën.

47Tam ënäty ja Jesús kyäjpxynyëm ko ja Judas jyä'äjty, mëët ja mayjyä'äy, tam mëti'ipë tëypyujxn myëët'ajtypyën ets mëti'ipë kepy myëëtën, yë'ë käjxëtëp ja teety wintsëntëjkëty ets ja mëjja'aytyëjkëty.

48Ja Judas jëtu'un ojts ja ja'ay t'ënëëmë: Yë'ë mtuk'ixtëp koos ënät ja ja'ay ntsu'kxëty ets xymyatstëty.

49Ko tmëwinkoony ja Jesús tä t'ënëmaay: Wintsën, ëjts yaa miimp. Ets ojts tsu'kxy.

50Ënät ja Jesús y'ënäny: Mëku'uk, tuunkoj tii mtunäämpyën. Ënät ja Jesús tnimiintë ets tmajtstë.

51Nitu'uk ja Jesús ja jyä'äy tju'ty ja tyiypyujxn ets tatskmëpujxëy ja teety wyintsën ja tyuunpë.

52Ets ja Jesús y'ënëmaayë: Pëjkë'ëk yë mtëypyujxn ma tyëjkën. Jä'ä ko pën tsiptuump mëët ja tëypyujxn, nän yë'ë nëjkx tku'ookë.

53¿Këtii xynyijawë koos njëkyejpyës ja nTeety nmënu'kxta'akëty ets xytyuknikäxëtyës tëkë'px majk mil naxy ja anklëstëjkë?

54Ko jeexyë y'ëkjëtu'unëty ¿wi'ix y'atëwëty ja Tios ja y'aaw y'ayuk mëti'ipë ënaanpën ko jëtu'un tyunëtëty jyatëtëty?

55Näy jää ja Jesús ja mayjyä'äy tyajtëëy: ¿Tii ko xynyimintës mëët yë tëypyujxn ets kepy, ijxtëm jeexyë ëjts nmä'tspëtyën? Jëpom jëpomës ijty nyaj'ijxpëky jap tsajptëkoty ets ka'apës jää të xymyatstë.

56Paaty ya'atë jëtu'un tyunyë jyätyë ets y'atëwëty ja aaw ayuk mëti'ipë ja Tios ja kyäjpxynyajxpëtëjk jyääytyën. Ënät ja Jesús ja y'ijxpëjkpëtëjk ni'ëmukë tsyo'ontaaytyë ets kyäktë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

57Mëti'ipë ënäty ja Jesús të tmatstën, jam ojts twoownëjkxtë ma Caifás yë tyëjkën, ja teety wintsën; tëë ënäty jam tyu'ukmujkta'atë ja ijxpëkyjyä'äytyëjkëty mëti'ipë ja ënä'ämën tëyajtën nyija'awëtëpën ets ja mëjja'aytyëjkëty.

58Temë ja Pedro ojts ja Jesús tpatsoony, jëkäm tpaye'ey ets jëtu'un tpaja'ajty ma ja teety wintsën ja tyëjkën ets ojts tyëkë ma ja tëja'awën. Japts nyaaxwe'tsy mëët ja tsajptëjk këwent'ajtpë ets t'ixa'any pën wi'ix ja Jesús jyäty kyëpety.

59Ja teety wintsëntëjk, ja mëjja'aytyëjk ets ja ijxpëkyjyä'äytyëjkëty yajxon ja winma'any t'ixta'atë wi'ix ja Jesús tyajpokytyëkëja'antën ets tyaj'ooka'antë.

60Kä'äpyëm ojts tmëtu'upaatë, oy ja ja'ay kanaak jyawa'këxë'ktë ets tni'antaakëtë ja Jesús. Ok ojts nimäjtsk jyaak mintë mëti'ipë ë'ëntëpën,

61ets y'ënantë: Ya'atë ja'ay jëtu'un ijty y'ënä'äny: Ëjts njitäämpyës ya'atë Tios tsyajptëjk ets kom tëkëëk xëëwës nkoj'oyëjä'äny jatëkok.

62Tääts ja teety wintsën wyä'ätsë'ky ets tyajtëëy ja Jesús: ¿Këtii m'ëtsoyë? ¿Wi'ix ko tyaapë ja'ay jëtu'un mnikäjpxyë?

63E ja Jesús amonyë y'ijty. Tääts ja teety wintsën y'ënëmaayë: Ja juuky Tios yam ntukajpxpejtypyës ets tëy tëtä'äky xynyikajpxëty. Tuk'ëwa'anëtyëk ëëts pën mijtsëtën mKristë, ja Tios ja y'U'unk.

64Ënät ja Jesús y'ëtsooy: Tëy jëtu'un ijxtëm mijts m'ëna'anyën. Tyam miits n'ënëëmëtë ko tyam xy'ixa'antë ja naaxwiinyëtë ja'ay ja y'U'unk jam y'u'unyë maatsow ja Tios y'a'oykyë'ëjën, jam jatëkok myina'any yootsjotm, tsajpwinm.

65Ënät ja teety wintsën ja wyit tkë'tsy a'äkë ets y'ënäny: Ya'atë ja'ay, Tios yë myëkajpxtëkoopy. ¿Tii ko pën njaakwo'owmëty mëti'ipë ni'ë'ënëpën? Tëë xymyëtowtë wi'ix yë Tios tmëkajpxtëkoyën.

66¿Wi'ix miits m'ëna'antë? Tääts y'ënantë: Pokymyëët yë'ë, wä'än t'ooky.

67Ënät twintsujë'ktë ets twintäx tjëjptäxtë, twinpojts t'apojtstë,

68ets t'ënëmaaytyë: Kristë, nasjawë pën të mkoxyë.

69Tap ënäty ja Pedro y'u'unyë tëja'aw itkujky ko tu'uk ja to'oxytyëjk mëtuunpë myëwinkoonë ets y'ënëmaayë: Mijts mpatijtyp yowë ijty näjyëtu'un yë Jesús, mëti'ipë Galilea ja'ayën.

70Tääts ja Petrë t'ëtsooy: Ka'apës nijawë pën jëtu'un mtijpy.

71Tääts ojts nyijkxy wiinktsow ets jam tëjk'ëkë'ëm nyaaxwä'ky. Jampts wiinkpë ja to'oxy'ëna'k mëtuunpë y'ijxë ets tuk'ëwa'anëy ja ja'ay: Ya'atë ja'ay jëtijtp ijty mëët yë Jesús, yë nazaretëtë ja'ay.

72Tääts ja Pedro y'ëtsoowkojnëpë: Tääpë ja'ay ka'apës n'ixy'äty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

73Wäänë y'ijty tääts ja Pedro nyiminyë ja ja'ay ets y'ënëmaayëtë: Yaj'ijxp ko mijts mjëtijtp ijty mëët yë Jesús, jëtu'un mkäjpxy mmëtyä'äky tä yë'ëjën.

74Ënät ja Pedro kanaak ok y'ënäny: Ka'apës tääpë ja'ay n'ixy'äty. Ënät ojts tu'uk ja këtseynyë'aaw yaaxë'ëky,

75ets ja Pedro tja'amyejtsy ko ja Jesús ënäty të y'ënë'ëmxëty: Naamka'anëm ënäty ja këtseynyë'aaw yaaxë'ëky, ko mijts m'ëna'ana'any tëkëëk ok ko ka'apës xy'ixy'äty. Ënät ja Pedro jap pyëtsiimy ets tyëjkëy jëëpyë yaxpë.

Mateo 27

1Ko xyiinytyäky, ni'ëmukë ja teety wintsëntëjk ets ja mëjja'aytyëjk ojts tkäjpxy'atë ko ja Jesús y'ookëty.

2Tääts tyajnëjkxtë kë'ëtsumy ma ja yajkutujkpën Pilatë. Jamts tkë'ëyajktë.

3Ja Judas, mëti'ipë ënäty ja Jesús të tkë'ëyäkyën, ko t'ijxy ko tëë ja o'kën yajtuknikäjpxy, tääts ojts nyätyukjotma'atyë ets ojts ja i'px majkpë poop pujxn meeny jatëkok tkë'ëyäky ma ja teety wintsëntëjkëtyën ets ja mëjja'aytyëjkëty,

4ets t'ënëmaay: Tëës ntuuntëkoy koos të nkë'ëyäky ja ja'ay ka'apë tii poky tmëëtëtyën. Ets yaj'ëtsooy: Tiijës yë nkëwent'atë? Mkë'ëmwinma'any yë'ë.

5Ënät ja Judas ja meeny tnajtswëjëy jap tsajptëkoty ets ojts nyijkxy tääts nyäyo'ktëëyë.

6Ja teety wintsëntëjkëty ojts ja meeny tkoonë'ëktë ets y'ënantë: Ya'atë meeny ne'pnymyëët yë'ë, ka'ap tjëkyepy jap nkupëjkëmëty ma nyipetyën yë ayajk ako'onën.

7Tääts ojts tkäjpxy'atë ets tukjuya'antë tu'uk ja naax, ma ijty yajtijyën Tu'ts pojtspë, jamts nyaaxtëkëtëty ja jaaypyaat jaaypyo'kxyëty.

8Paaty ja naax tyampaat txëëwaty Ne'pnykyam.

9Jëtu'un ojts y'atëy mëti'ipë ja Tios ja kyäjpxynyajxpë Jeremías ojts tnikäjpyën, ko y'ënäny: ojts nixajëtë i'px majk ja poop pujxn meexy, jëtu'un tä ënäty ja Israelëtëja'ayëty të t'awitstën,

10ets yë'ë tukjuuytyë ja naax, mëti'ipë tyijtëpën Tu'ts pojtspë, jëtu'un tääjës ja Wintsën të xytyuk'ëne'emyën.

11Tam ënäty ja Jesús twintänë ja yajkutujkpë Poncio Pilato, ko yajtëëwë: ¿Mijts jëtu'un myajkutujkpë ma jutiis ja'ayëtyënë? Tääts ja Jesús y'ëtsooy: Mijts jëtu'un m'ënaanp.

12Ja teety wintsëntëjk ets ja mëjja'aytyëjk yajxon ja Jesús tjanty'ojtë, ja Jesús ka'ap nitu'k'aaw y'ëtsooy.

13Ënät ja Pilato y'ënëmaayë: ¿Këtii xymyëtoy wi'ix myaj'ënëëmënë?.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14Ja Jesús kä'äpyëm y'ëtsoy ni tuk'aaw, ja yajkutujkpë jëtu'unyë ojts kyumon kyutukë, ka'ap tnija'awëy tii tyunëp.

15Ëmaayxyëëwjoty ja yajkutujkpë ijty t'ëxmatsy ja tsumyjä'äy mëti'ipë ja mayjyä'äy wyin'ijxtëpën.

16Jamts tu'uk ja tsumjä'äy ijty mëti'ipë akäjpxy ijtpën, jä'ä txëëwaty Jesús Barrabás.

17Ko ja ja'ay myujktë, ënät ja Pilato yajtëëwëtë: ¿Pën mtsojktëp etsës n'ëxmatsëty; yë Jesús Barrabásë ëkë Jesús mëti'ipë yajtijpën Kristë?

18Jä'ä ko tëë ënäty ja Pilato tnijawë ko tsipkyëjxm ja Jesús të tkë'ëyaktë.

19Tam ënäty ja Pilato y'u'unyë ma ja kyutujktaknën ko ja tyo'oxytyëjk ojts ja ayuk tyuknikexyë: këtii tääpë ja'ay xymyëmayëty, ka'ap tii poky tmëëtëty. Jä'ä ko tëëjës tääpë ja'ay nwinkuma'ay ya'atë tsu'um.

20E ja teety wintsëntëjkëty ets ja mëjja'aytyëjk ojts tukmëpëktë ja mayjyä'äy ets yë'ë tnikajpxtëty ja Jesús Barrabás ets yë'ë y'ëwaatsëpëtsëmëty; e ja Jesús mëti'ipë yajtijpën Kristë yë'ë ookëp.

21Tääts ja yajkutujkpë ojts jatëkok yajtëwëtë: ¿Ma ya'atë ja'ayëtyën nimäjtskpë, pën mtsojktëp etsës n'ëxmatsëty? Ënät ja mayjyä'äy y'ëtsoowtë: Barrabás.

22Ënät ja Pilato yajtëëwëtë: ¿E wi'ixës mtunëty yë Jesús, mëti'ipë yajtijpën Kristë? Tääts ni'ëmukë y'ëtsoowtë ja mayjyä'äy: Yajkruutspät.

23Tää ja Pilato y'ënëmaayëtë: ¿Tiijës ko nyajkruutspätëty, tii të tuuntëkoy? Ets wäänë mëk y'ëtsoowtë: Yajkruutspät.

24Ënät ja Pilato t'ijxy ko niwi'ix'äämpy ja ja'ay kyaja'akyukëtë, wäänëni'ik y'o'ktëwtë, ënät ni'ënä'ämëy ets ja nëë tyajmintëty ets ojts kyë'ëpujy ets y'ënäny: Ëjts nitii pokyës nkamëëtëty ko ya'atë ja'ay y'ookëty, miits mnija'awëtyëp tii mtuuntëp.

25Tääts ja ja'ay ni'ëmukë y'ëtsoowtë: Ëëëts yë xypyatëp mëëtës ja n'u'unk n'ëna'këty ko y'ookëty.

26Ënät ja Pilato tnajtsmajtsëy ja Barrabás ets ni'ënä'ämëy ja Jesús ets yajkwopëty ets ok tyajkruutspätëty.

27Ënät ja tsiptuunpëtëjkëty mëti'ipë myëtuuntëpën ja Poncio Pilato ojts tmënëjkxtë ja Jesús ma ja këmoontëjkën ets jam nyäwyoowmujktaayëtë,

28ets ja wyit ojts tjäänëtë ets tukxojxtë tu'uk ja tsaptswit,

29ets taktë tu'uk ja äpnykyujan jëtu'unpë tä kujänën ets tukujääntë ja Jesús, ets tukë'ëkajpëtyë tu'uk ja kepy mëti'ipë ijty ja yajkutujkpëtëjk kyë'ëkap'ajtëpën. Ënät twinkuxtënaaytyë ets nëxik tukxiktë, t'ënëëmëtë: Mëjpë yajkutujkpë, jutiis ja'ay yajkutujkpë.

30Ojts twintsuj tjëjptsujtë ets ojts twoptë mëët ja kepy mëti'ipë tyukë'ëkajpëtyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

31Ko nëxiktaay tukxiktaaytyë, tä ojts tnijän t'ixjäntë ets wiink wit tmooytyë; ets ojts tyajnëjkxtë ma tyajkruutspäta'antën.

32Ko jam tsyo'ontë, ënät tu'uk tpatë ja ja'ay mëti'ipë xyëëwajtypyën Simón, Cirenë ja'ay, jä'äts ojts tuk'akwanë'atë ets tpatsëmëty ja Jesús ja kyëruuts.

33Ko jyajtë ma ja it txëëwatyën Gólgota, O'kpë Këpajk itjot,

34jam tuk'uktë ja Jesús ja tsatsym nyëë xëpiny mëët yë hiel; ko Jesús tja'awëmyäjtsy, ka'ap t'uukany.

35Ko ënäty të tyajkruutspätë, tääts ja tsiptuunpëtëjkëty ojts suertëjoty t'ijxpëtsëmtë ja Jesús ja wyit, pënjaty tuka'ajëp.

36Ënät jam y'ënyääytyaknpëjktë ets tkëwent'atë.

37Jam kyëpajkëjxm ojts tkëxja'atë tu'uk ja ayuk mëti'ipë yaj'ënantëpën: Ya'atë jëtu'un Jesús, mëti'ipë jutiiyës ja'ay yajkutujkpë'ajtëpën.

38Ojts näjyëtu'un mäjtsk ja mä'tspë kyëruutspätë mëët yë Jesús, tu'uk a'oytsyow ets tu'uk anajnytsyow.

39Ko ja ja'ay nyaxtë je'eyë nyëxi'ik tyukxi'ikëtë ets kyujëpiptë,

40jëtu'un y'ëna'antë: Mijts jëtu'un ijty m'ëna'any ko ja tsajptëjk xyjyita'any ets kom tëkëëk xëëw xykyoj'oyëja'any. Pën mijts Tios mU'unk'ajtëp, jënak jam kruutskëjxm.

41Näyjyëtu'un ja teety wintsëntëjkëty ets ja ijxpëkyjyä'äytyëjkëty mëti'ipë nyija'awëtëpën ja ënä'ämën tëyajtën je'eyë tnëxi'ik tukxi'iktë ja Jesús ets y'ëna'antë:

42Tëë wiinkëtypë tyajtso'oky, yë'ë kë'ëm ka'ap myäyë nyäyajtso'okëtëty. Yë'ë jutiis ja'ay yajkutujkpë, wa'an kë'ëm kruutskëjxm näyajënäkyë ets nmëpëjkmëty.

43Tëë jyot wyinma'any tpëjktä'äky ma Tiosën, wä'än Tios yë'ë tyam yajnitso'okyë pën tsojkëp, jä'ä ko yë'ë jëtu'un të y'ënä'äny ko Tios y'U'unk'atyë.

44Näyjyëtu'un tu'uk ja mä'tspë y'ënäny mëti'ipë ënäty jam kruutskëjxm näjyëtu'un yajpatpën, nyëxik tyukxik ja Jesús.

45Ojts kyootsë ja naaxwiinyëtë, kujkxyëëw ënäty, ets jëtu'un y'ijty jënäkyxyëëwpaat.

46Jä'ä xëëw ojts ja Jesús mëk yujkyä'äxy: Eli, Eli, ¿lamá sabactani? jä'ä yajja'akyukë: Tios, Tios, ¿tiijës ko xy'ëxmatsy?

47Tam ënäty tyänëtë ja ja'ay mëti'ipë ojts tmëtowtën ets y'ënantë: Yë'ë yowë myëkäjpxyp yë käjpxynyajxpë Elías.

48Ënätyë ojts tu'uk nyijkxy wit ixtääpyë ets ojts tukpatijë'ëky ja tsatsym nyëë xun, jam tsajpkäpynykëjxm tkëxtsuumy. Tääts ja Jesús tuk'atijë'ky.

49Tam ja wiinkpë mëti'ipë ënantën: Ixmats. Wä'än n'ijxëm pën nimiinëp ja Elías.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

50Tääts ja Jesús jatëkok mëk yujk'ënany ets y'o'ky.

51Ojts jap tsajptëkoty kyë'ëtswä'kxy këëkujkm ja wit mëti'ipë ja tsajptëjk y'ayä'ptujkpyën, tyimtso'ontä'äky naaxkëjxy ets kyë'ts këpejty. Ojts ja naaxwiinyëtë yu'kxy ets ojts pyu'uwä'kxy ja tsaa,

52ëwatstë ja o'kpë jut, ojts ja ja'ay nyixuukpyëktë mëti'ipë ënäty tëëyëp o'ktëpën mëti'ipë ja Tios myëtuuntën.

53Ko ënäty ja Jesús të jyuukpyiky, ënät pyëtsëëmtë o'kpëjutjoty ets tyëjkëtyë ma ja wa'atspë ja kajpnën, ja Jerusalén kajpn ets ja ja'ay may y'ijxëtë.

54Ko ja tsiptuunpë wintsën jëtu'un t'ijxtë, mëti'ipë ënäty jam kyëwent'ajtëpën ja Jesús, ko nëkoo ja naaxwiinyëtë y'ëkyu'kxnë, ënät tsyë'këtyë ets y'ënantë: Tëytyëm ko tääpë ja'ay Tiostëm ijty U'unk'ajtëp.

55Jam jëkäm tam may ja to'oxytyëjk t'ixtë, mëti'ipë ja Jesús pyatso'ontën jam Galilea ets ënäty të tputëkëtë.

56Ma tääpë ja to'oxytyëjkëtyën tam ënäty yajpaaty ja Maria Magdalena, ja Maria mëti'ipë ja Santiago ets ja José tyaak'ajtëpën ets ja tyaakëty ja Zebedeo y'u'unk y'ëna'k.

57Ko ojts tsyu'ujënë, ënät myiiny tu'uk ja kumeenyjyä'äy, José xyëëwajtyp, Arimatea ja'ay, mëti'ipë ënäty näjyëtu'un ja Jesús myëpëjkpyën.

58Tëë ënäty ja José ojts t'amëtoy ja Pilato ets ja Jesús ja jyot nyini'kx tyajjënajkëty jam kruutskëjxm. Ënät ja Pilato ojts tni'ënä'ämë ets ja José yajmo'ojëty ja Jesús ja nyi'kx kyopk,

59ets ja José ojts ja Jesús ja nyi'kx kyopk twinpijtë mëët tu'uk ja linë wit,

60ets tpëjktäky ma tu'uk ja o'kpëjutën jemypyë jam nyaaxjotm, mëti'ipë ënäty të t'oytyunyën tsaajoty ets tuk'akëëy tu'uk ja mëjtsaa, ets ojts nyijkxy.

61E ja Maria Magdalena ets wiinkpë ja Maria, ojts wyë'ëmtë, jä'ä ja o'kpë jut y'a'ënyäätyëp.

62Komjëpom, po'kxënxëëw ënäty të tpaaty, ënät ja teety wintsënëty ets ja fariseë ja'ayëty ojts tninëjkxtë ja Pilato,

63ets t'ënëmaaytyë: Yajkutujkpë, yë'ë ëëts nja'amyäjtstëp ko tääpë win'ë'ënpë ojts y'ënä'äny ma ënäty jyaak juuky'ätynyëmën, ko kom tëkëëk xëëw jyuukpyëka'any.

64Paaty ëëts npëjktsowtë ma mijtsën ets tëkëëk xëëw yajkëwent'atëty ja o'kpë jut këtiipë myintëty ja y'ijxpëjkpëtëjk ets tmëkä'äktëty ja Jesús ja nyi'kx kyopk ets ok t'ënëëmëtëty ja ja'ay ko tëë ja Jesús jyuukpyiky. Ko jëtu'un wyin'ëëntëty, wäänëni'ik ja ja'ay nëjkx tyajmëpëktë këtiinëm jëtu'un ma të jyuuky'ätyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

65Tääts ja Pilato y'ënëmaayëtë: Jyëkyejpy xywyowtëty yë këwent'ajtpë, woownëjkxtë ets jam kyëwent'atëty. Yajxon xyaj'ëtuktëty yë o'kpë jut.

66Tääts ojts nyëjkxtë ets yajxon tyaj'ëtujktë ja o'kpë jut ets tku'ëtsaaytyë; ëpëky ja këwent'ajtpë ojts wyë'ëmtë.

Mateo 28

1Ko ja po'kxënxëëw nyäjxy, ko xyiinytyäky tominkë xëëwpë, sëmaan'ëjxy. Ja Maria Magdalena mëët wiinkpë ja Maria, ojts nyëjkxtë jam ma ja o'kpëjutën ets t'ixa'antë.

2Ajotkumonë tyëjkëy naaxwiinyëtë yu'kxpë, jä'ä ko tu'uk ojts ja Tios ja y'anklës tsyoony tsajpjotm ets kyëtäky naaxwiinyëtë, jam jut'ëkë'ëm nyäpyëjktakë ets tjëkëëy ja mëjtsaa mëti'ipë ënäty ja jut y'akë'ë'ajtypyën.

3Jëtu'un ja tsajpjotmëtë kukäjpxy y'ajajy ijxtëm tu'uk wëtsukën ets poop ja wyit ijxtëm yë tsajp'o'pykyën.

4Ko ja tsiptuunpë t'ijxtë, tääts tsyëtyuupyëjktë mëët ja tsë'ëkë, o'kpën ojts kya'ata'atë.

5Ënät ja tsajpjotmëtë kukäjpxy t'ënëmaay ja to'oxytyëjktëjkëty: Këtii mtsë'ëkëtë. Nija'apës ko miitsëty Jesús m'ixtaaytyëp mëti'ipë ojts ja ja'ay yajkruutspetyën.

6Ka'ap ja yaa pën, tëë ja jyuukpyiky ijxtëm y'ënänyën. Min ixtë ma ojts yajpëjktä'äkyën.

7Nëjkxtë jotëkoy ets xytyuk'ëwaanëtëty ja y'ijxpëjkpëtëjk: Tëë ja Jesús jyuukpyiky tam ja nyijkxy Galilea ets jam myajtu'ukmuka'anëtë. Jam xy'ixtëty. Ya'atë ënäty miits ëwaanëjantëp.

8Tääts ja to'oxytyëjkëty tsyo'ontë jotëkoy ma ja o'kpëjutën, tyam jyatsë'ëkëtë ets tyam jyaxoonta'aktë, pëyi'ikyë ojts nyëjkxtë ets tuk'ëwaanëja'antë ja Jesús ja y'ijxpëjkpëtëjk mëti'ipë ënäty të nijawëtën.

9Tääts ja Jesús ojts wya'këxë'ëky ajotkumonë ma yë'ëjëtyën ets ojts kyajpxpo'kxëtë, ënät ja to'oxytyëjkëty tmëwinkoontë ja Jesús ets ojts t'ëwtatë ets ja tyeky ojts tsu'kxëtë,

10ets y'ënëmaayëtë: Këtii mtsë'ëkëtë. Nëjkxtë ets xytyuk'ëwaanëtëty ja nmëku'uktëjkës wä'än tnëjkxta'atë jam Galilea etsës jam xy'ixtëty.

11Tam ënäty ja to'oxytyëjk nyëjkxtë, ko ja soltaatëtëjkëty näjyëtu'un ojts nyëjkxtë jam kajpnjotm, mëti'ipë ënäty ja o'kpë jut të tkëwent'atën ets tukmëmëtyaktaaytyë ja teetytyëjkëty, wintsëntëjkëty mëti'ipë ënäty të tyuny të jyätyën.

12Ja teety wintsënëty ojts nyämyukëtë mëët ja mëjja'aytyëjkëty ets tkäjpxy'ajtë ko ja soltaatëtëjk may ja meeny tmo'oja'antë,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

13ets t'ënëmaaytyë: Jëtu'un m'ëna'antëty ko tap ënäty mma'atë ko ja Jesús ja y'ijxpëjkpëtëjk të myintë ets të tmäätstë ja o'kpë.

14Pën nyija'awëp ok yë Pilato, ëëts nwinkuwa'akëtëp ets ntukupëktëtyës ya'atë winma'any, këtiipë miits xymyëtsiptëkëtëty.

15Ja këwent'ajtpëty ojts ja meeny t'ëxajëtë ets tpatuuntë tä ënäty të yaj'ënëëmëtën. Tyampaat je'eyëm jëtu'unpë ayuk tmëët'atë yë jutiiyës ja'ayëty.

16Ënät ja Jesús ja y'ijxpëjkpëtëjk nyëjkxtaaytyë jam kopkëjxm, ma Galilea y'itjotmën, ma ja Jesús ënäty të tyuk'ënë'ëm'xëtën.

17Ko t'ijxtë ja Jesús, tääts t'ëwtajtë, je'eyëp ko tam ja mëti'ipë ka'ap oy myëpëkyën.

18Tääts ja Jesús myëwinkoonëtë ets y'ënëmaayëtë: Tëës ja Tios xymyooytyä'äy ja kutujkën jam tsajpjotm ets naaxwiinyëtë.

19Nëjkxtë naaxwiinyëtë apëtsëmy ets xyaj'awinpitëty yë ja'ay ëjts n'ijxpëjkpë; yajnëëpätë mëët yë Tios yë xyëëw, Tios U'unk ets mëët yë Kënu'kxymyëkajtën yë xyëëw,

20ets xytyuk'ijxpëktëty wi'ix tpatuntëtyën tu'kë'ëyë mëti'ipë miitsëty të ntuk'ënä'ämtën. E ëjts jëtu'unës n'ëna'any ko yajpaataanpës xëmë ma miitsëtyën mapaat yë naaxwiinyëtë jyää'atyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Marcos

Marcos 1

1Jëtu'un tsyo'ontä'äky ja oy aaw oy ayuk ma yajnimëtyä'äkyën ja Jesukristë, Tios U'unk.

2Ijxtëm ja Tios ja kyäjpxynyajxpë Jeséas ja nyoky y'ënä'änyën: Nkejxypyës yë nkäjpxynyajxpë ma mijtsën jëwyiin jëyëjp, mëti'ipë ja tu'u nyipëjktakëpën.

3Tu'uk ja aaw ayuk yajmëtoy jam të'ëts'itjotm: nipëjktaakëtë ja Wintsën ja nyë'ë tyu'u, yaj'ëwa'atstë tëy ja nyë'ë tyu'u.

4Jëtu'un ja Juan nyäkyajpxkëxë'kyë jam të'ëts'itjotm; aakjëtu'un ja ja'ay t'ënëëmë ets jyotwinpitëty ma Tiosën ets nyëëpätëty, jëtu'unts ja Tios pyokymyä'kxëtëty.

5Tu'kë'ëyë ja ja'ay jampë Judea ets Jerusalén tsyoontën ojts myintë ets tmëtoow'itë. Ojts tmaaywyatstë ja nyëë pyokyëty ets ja Juan yajnëëpäjtëtë jam ma Jordán mëjnëëjën.

6Yë Juan yë wyit yë'ë ijty mëët y'oytyunyëty yë jëyujk jëku'ux jyëmk ets po'o wyëën'ajtyp; pujtpë tyukääpy ets uuxpa'ak tyukpa'ukpy.

7Ma kyë'ë'ëmayën jëtu'un ijty y'ënä'äny: Tää myiny ok, mëti'ipë ni'ik yë mëk'ajtën myëët'ajtypyën këtiinëm ëjts, mëti'ipë ta'tspëky ja kyë'ëkën, ka'apë pën myäyëtëty t'akäjëty.

8Tëë miits nyajnëëpätë mëët yë nëë; yë'ë, Kënu'kxymyëkajtën mëët myajnëëpäta'anëtë.

9Jää it ja Jesús tsyo'ony jam Nazaret, Galilea y'itjotm ets ojts ja Juan yajnëëpetyë ma Jordán mëjnëëjën.

10Ko pyëtsiimy nëëjotm, ënät ënätyë ja tsajp y'ëwatsy ets ja Kënu'kxymyëkajtën nyikëtakë ijxtëm tu'uk ja pakën,

11ets yajmëtooy tu'uk ja ayuk jam tsajpjotm y'ënä'äny: Mijts n'u'unk'ajtyp, mëti'ipës ntsojkpyën, tëëpës.

12Ok ojts ja Jesús yajnëjkxyë ja Tios ja Kyënu'kxymyëk'ajtën jam të'ëts'itjotm,

13Jam y'ijty wëxtyikxy xyëëw wëxtyikxytsu'um, jyuuky'äjty ma ja jëyujkën, ojts ja ku'oypyë wyinma'any'ixyë, ja anklëstëjk ojts pyutëkëty.

14Ko ja Juan ënäty të yajtsumy, ënät ja Jesús tsyo'ony ets ojts nyijkx Galilea y'itjotm. Jamts ojts tkajpxwä'kxy ja oy aaw oy ayuk ma Tios yajnimëtyä'äkyën,

15ets y'ënäny: Tëë ja xëëw jëmëjt tpaaty, wiinkoonp ja Tios ja kyutujkën. Jootwinpitë ma Tiosën ets ëxajëtë mëët ja mëpëjkën ja oy aaw oy ayuk.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

16Jam ënäty ja Jesús nyäxy Galilea mejypyë'am ko t'ijxpaty ja Simón mëët ja y'uty Andrés, ajkxmajtsk tyuunk'ajtëp, tsaay ënäty nyëëkuwijtstëp mëti'ipë tyuk'ajkxmajtstëpën.

17Tääts ja Jesús y'ënëmaayëtë: Pamiintëkës, jä'ä miits nyaj'awinpita'antë ja'aymyajtspë.

18Ënätyë ja tsyääy t'ijxmajtstë ets tpatso'ontë ja Jesús.

19Wäänë ojts nyajtsnëjkxëtë tääts ja Jesús t'ijxpaty ja Santiagë ets ja y'uty Juan, Zebedeo y'ëna'k, kepy nëëwinye'epyëjoty ënätyëty, tsaay y'atakëtyëp.

20Tääts ojts myëkajpxëtë. Ojts ja tyeety Zebedeo t'ëxmatstë mëët ja tyuunpëtëjk jap ma ja kepy nëëwinye'epyën ets ojts tpanëjkxtë ja Jesús.

21Tääts ojts jya'të jam Capernaúm. Po'kxënxëëw ënäty të tpaaty ko ja Jesús jap tyëjkëy ma ja Judá ja'ay y'ijxpëktën ets tyëjkëy yaj'ijxpëjkpë.

22Mëj'äämpy ja ja'ay t'ijxtë ko ja Jesús oy yaj'ixpëky, jä'ä ko yaj'ixpëky kutujkën mëët, ka'ap jyëtu'unëty ijxtëm ja tsajptëkotyëtë yaj'ijxpëjkpëtëjkën.

23Japts ënäty tu'uk ja ja'ay tsajptëkoty mëti'ipë ku'oypyë myëët'ajtypyën, ënätyë ojts mëk tyëkë yaxpë jojkpë:

24Jesús, Nazaretëtë ja'ay, ¿tii mtsojkpy mëët ëëtsëty? ¿Yë'ë mijts të xynyiminy etsës xyajkutëkoya'antë? Wa'ats mijts n'ixy'äty; mijts Wa'ats yë Tios myajnaxyë.

25Tääts ja Jesús mëj'äämpy twinkukajpxëy ja ku'oypyë: Amonyë, ëxmats ya'atë ja'ay.

26Mëk'äämpy ja ku'oypyë tyajtsëtyuupyijky ja ja'ay ets mëk yäxy jyojyky, ënät ja ku'oypyë pyëtsiimy.

27Mëj'ixy ja mayjyä'äy t'ijxtë ets jaxim jayam nyäyajtëëwëtë: ¿Tii jëtää ya'atë? Jempyë ijxpëjkën ya'atë ets kutujkën mëët, ku'oypyë paat t'ëne'emy ets myëmëtoyë.

28Pojën ja ja'ay tnija'awëtyë jam Galiletë y'itjotm mëti'ipë ja Jesús tyuunpy kyäjpxypën.

29Ko ja Jesús pyëtsiimy tsajptëkotm ets ojts mëët nyijkx ja Santiagë ets Juan ets tyëjkëtyë ma Simón ets Andrés ja tyëjkën.

30Jamts ënäty ja Simón ja tyo'oxtyëjkmë't maapäjnkëjxy, jëënpa'am pëjkëp ets ja Jesús tuk'ëwa'anëtyë ko pyikyë.

31Tääts ja Jesús tmëwinkoony ja pa'amja'ay ets ojts twijtsë'ëky, ënätyë ja jëënpa'am nyiwatsë ets tyëjkëy kuwijts kukë'ëyëpë.

32Wäänë y'ijty ko ja xëëw kyëtäky, koots, ënät ja Jesús yajtuknimiiny ni'ëmukë ja pa'amja'ay ets mëti'ipë ënäty ja ku'oypyë myëët'ajtëpën.

33Ni'ëmukë ja kajpn myiintë tëjk'ëkë'ëm ma ja Jesús ënätyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

[34]May tyajtsoky ja pa'amja'ay wi'ixëty ja pa'am ets may ja ku'oypyë t'ixkejxy. Ka'ap tkupëjky ets ja ku'oypyë kyajpxëty, jä'ä ko ixy'ajtëp ja ku'oypyë.

[35]Jopyëp, tsojk ojts ja Jesús myä'äypyëti'iky ets tsyo'ony jam kajpnjotm, Tääts ojts nyijkx Tios mëkajpxpë të'ëts'itjotm,

[36]ets ja Simón tsyo'ontë mëët ja myëku'uktëjkëty, Jesús yaj'ixtääpy.

[37]Ko tpatë ets t'ënëmaaytyë: Nëkooyë myaj'ixtaaynyë.

[38]Ënät ja Jesús y'ënëmaayëtë: Ja'amtë ëpëkykyajpn mëti'ipë wiinkonën, etsës jam näjyëtu'un nkajpxwa'kxëty ja Tios ja y'aaw y'ayuk, yë'ëjës të niminy.

[39]Jëtu'un ja Jesús t'aye'eytyääy ja kajpn Galilea y'itjotmëpë ets ja Tios ja y'aaw y'ayuk tkajpxwa'kxë jam tsajptëkotm ets t'ixkejxy ja ku'oypyë.

[40]Tääts ja Jesús nyimiinë tu'uk ja ja'ay lepra pu'uts pa'am pëjkëp, ojts nyäkyoxtënaaytyakë ets y'ënëmaayë: Pën mtsojkpy, oy xyajtso'okëtyës.

[41]Tääts ja Jesús pya'ëyoowë, ojts kyë'ënixajyë ets y'ënëmaayë: Ntsojkpyës ets mtso'okëty, tso'ok.

[42]Je'eyë ja Jesús jëtu'un y'ënäny ets ja ja'ay ja leprë pu'uts ënätyë nyiwatsë ets tsyoky.

[43-44]Ënät ja Jesús ojts nyäjyëkäjpxyë ma yë'ëjën ets mëktä'äky y'ënëmaayë: Ix, ka'ap pën xytyuk'ëwaanëty. Nëjkx yë teety wintsën ix ets xytyuk'ixëty ko të mtso'oky ets xytyukmëyoxëty ja Tios ja wyintsë'kën mëti'ipë ja Moisés nyi'ënä'ämëyën, jëtu'un ja ja'ay nijawëtëty ko të mtso'oky.

[45]E ja ja'ay ni'ikyë ojts tmëtyaakwä'kxy wi'ix ënäty të tsyo'okyën. Paaty ja Jesús ka'ap oymyaajëty y'ëktëjkënë kajpnjoty, jëkäm jyëtity ma apak itën. Oyjyënu'un jyajëkämëty, ninëjkxëp ja ja'ay, oy tyimmaajëty tsyoontë.

Marcos 2

[1]Komjeky, ënät ja Jesús tyëjkëy jatëkok Capernaúm ets ja ja'ay tnija'awëtyë ko ënäty të jyä'ty jam tëjkwintum.

[2]Tääts ja ja'ay may myujktë, a'ujtsnajx ja tëjk, ni ma kya'ëwaatsëty ma tëjk'aawën. Ja Jesús jä'ä nyikäjpxyp nyimëtyäkpy ja Tios ja y'aaw y'ayuk,

[3]Ënät jyajtë nimajktaxk mëti'ipë kyiiyjmyiintëpën tu'uk ja ja'ay kë'ë xuxypyë tekyxyuxypyë.

[4]E komë nëkooyë ënäty ja ja'ay nyimay'ajnë, ka'ap tjëkyepy wi'ix ja Jesús tmëwinkontëty. Ënät ojts tyaj'ëwa'atstë jap tëjkkëjxy. Japts ja pa'amja'ay tkutëëynyajxtë mëët ja myaapäjn.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

5Ko ja Jesús t'ijxy ko myëët'ajtëp ja mëpëjkën, ënät ja pa'amja'ay t'ënëmaay: U'unk maay, pokymye'kxy mijts mwë'ëmy.

6Tam ënäty ja tsajptëkotyëtë yaj'ijxpëjkpë y'u'unyëtë, ënät myäytyë tyajtë:

7¿Tii ko ya'atë ja'ay jëtu'un y'ënaanpë? Tios yë myëkajpxtëkoopy, Tios tu'ukyë pokymyä'kxp.

8Näy ënätyë ja Jesús tnija'awëy ko ja ja'ay jëtu'un myäytyë tyajtë ets t'ënëmaay: ¿Ti ko miits jëtu'un mmaytyë mtajtë?

9¿Mëti'ipë ka'ap tsyipëty? ¿koos yë pa'amja'ay n'ënëëmëty: npokymye'kxyp mijts ëkë koos n'ënëëmëty. Pëtë'ëk, këëyë'ëk yë maapäjn ets mye'eyëty?

10Paatyës jëtu'un n'ëna'any ets xynyijawëtëty ko ja naaxwiinyëtë ja'ay ja y'U'unk myëët'ajtyp ja kutujkën ets tmä'kxëty ja poky. Tääts t'ënëmaay ja kë'ëxujxpë tekyxyujxpë:

11Mijts nëmääpy: Pëtë'ëk, këëyë'ëk yë maapäjn, ets nëjkx ma mtëjkën.

12Pëtë'k ja pa'amja'ay ets ja myaapäjn tkëëyi'ky ets tsyo'onë mayjyä'äyjotm. Paaty ja ja'ay ni'ëmukë mëj'äämpy t'ijxtë ets ja Tios tmëjja'awëtyë tjaantyjya'awëtyë ets y'ënantë: Nijëna'a ëëts ya'atë jëtu'unpë nka'ixynyëm.

13Tso'on ja Jesús jatëkok ets ojts nyijkx nëë'akëyë pa'ajën, mayjyä'äy ojts nyiminyë ets tyaj'ijxpëjky.

14Najxp ënäty ja Jesús ko t'ijxpaty ja Leví, Alfeo y'u'unk. Tam ënäty y'u'unyë ma yajkukëpetyën. Tääts ja Jesús t'ënëmaay ja Leví: Patso'onkës. Ënät ja Leví ënätyë wya'kujkëy ets ja Jesús tpatso'ony.

15Mëkääpy ënäty ja Jesús jam ma Leví tyëjkën mëët ja y'ijxpëjkpëtëjk ets ja yajkukëpäjtpëtëjk ets ja ja'ayëty mëti'ipë yajtijtëpën pokyjyä'äy, jä'ä ko may ënäty ja ja'ayëty mëti'ipë Jesús pajëtijtëpën.

16Ja fariseë ja'ayëty, mëti'ipë tuk'ijxpëjktëpën ja jutiis ja y'ënä'ämënëty, ko t'ijxtë ko ja Jesús ënäty tmëëtkay ja yajkukëpäjtpëtëjk ets mëti'ipë yajtijtëpën pokyjyä'äy, ënät tyajtëëwtë ja Jesús y'ijxpëjkpëtëjk: ¿Tii ko yë mwintsën tmëëtkay yë yajkukëpäjtpëtëjk ets pokyjä'äytyëjk?

17Ko ja Jesús tmëtooy, ënät y'ënäny: Mëti'ipë ja'ay oy mëkën, ka'ap yë tsooy tyajm'ëmaaytyä'äky; yë'ë tsooy yaj'ëmaaytyäkpy mëti'ipë pëjkëpën. Ëjts ka'apës yë'ëjëty të niminy wa'ats ja'aytyëjk, pokyjya'ayës të niminy.

18Tam ënäty ja Juan y'ijxpëjkpëtëjk y'ayuu'atë mëët ja fariseë ja'ayëty y'ijxpëjkpëtëjk. Ënät ja ja'ay tnimiintë ja Jesús ets t'ënëmaaytyë: ¿Tii ko yë Juan Yajnëëpäjtpë y'ijxpëjkpëtëjk y'ayuu'atë ets ja fariseë ja'ayëty y'ijxpëjkpëtëjkëty näjyëtu'un, e mijts yë m'ijxpëjkpëtëjk ka'ap y'ayuu'atë?

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

19Tääts ja Jesús y'ëtsoowëtë: ¿Mëpaat jëtää ja ja'ay y'ayuu'atë tëëpë yajwow yajwitstën ma pëjkën ukën y'ityën ets pën jam ja ye'etyëjk mëti'ipë pëjkpën? Pën jam ja ye'etyëjk yajpaaty mëti'ipë pëjkpën ka'ap tjëkyepy pën y'ayuu'atëty

20E pyatäämpy ja xëë po'o ko ja ye'etyëjk mëti'ipë pëjkpën yajpëjkëtëty, jäänëmts tëy y'ayuu'atëty.

21Ka'ap pën ja pakwit t'akëyë mëët ja jemwyit; jä'ä ko yë jemwyit nyëmuky ets jyaak najtskëëtsë ja pakwit.

22Näyjyëtu'un ka'ap ja jemy tsatsym nyëë jap pën t'atämë ma ja pak po'ojën, jä'ä ko yë jempyë ja tsatsym nyëë nyajtskë'tsëp ja pak po'o ets wyintëkoy ja tsatsym nyëë mëët ja pak po'o. Paaty ja tsatsym nyëë jempyë jap yaj'atämë ma ja po'o jempyën.

23Po'kxënxëëw ënäty, ko ja Jesús ojts nyäxy tsajpmok yon kamjotm mëët ja y'ijxpëjkpëtëjk. Tääts ja y'ijxpëjkpëtëjk ojts twijxë'ëktë ja tsajpmok yon ko jam nyajxtë.

24Ko ja fariseë ja'ayëty t'ijxtë ko jëtu'un y'ëtë'ëtstë, tää t'ënëmaaytyë ja Jesús: Mëtow, ¿tii ko yë m'ijxpëjkpëtëjk tuntë po'kxënxëëwjoty mëti'ipë ka'ap kyutukyëtyën?

25Tääts ja Jesús y'ëtsooy: ¿Këtii xykyajpxtënëm tii ja David tyuunën mëët ja myëku'uktëjk ko ja yuu pyatëtë, ko ënäty nitii tkamëët'atë?

26Tsajptëkoty ojts ja tyëkëtë, ma ja Abiatar ënäty tyeetywyintsën'atyën, ënät tkaaytyë ja tsajpkääky kënu'kxypyë mëti'ipë ënäty ka'ap kyutukyëtyën pën tkayëty, teety yi'iyë kyääytyëp, ojts näjyëtu'un tmo'oy ja myëku'uktëjk.

27Tääts ja Jesús jyaak'ënany: Yë'ëkyëjxm yë po'kxënxëëw yajpëjktäky ets ja ja'ay yajputëkëty, ka'ap yë'ëkyëjxmëty ets ja ja'ay jää ni'ikyë y'ëyoowtëkëty.

28Paaty ja naaxwiinyëtë ja'ay ja y'U'Unk tmëët'aty ja kutujkën ets tii tunëty sápëtë xëëw.

Marcos 3

1Tääts ja Jesús jatëkok tyëjkëy tsajptëkoty. Tap ënäty tu'uk ja ye'etyëjk mëti'ipë kyë'ëjën ooky tu'k'atu'um.

2Tap ja ja'ayëty mëti'ipë y'ijxtaaytyëpën ja winma'any pën tii y'ëktukni'ë'ënëtyëp ja Jesús, jä'ä nyijawëjantëp pën y'ëkyajktsokpy ja pa'amja'ay po'kxënxëëwjoty.

3Tääts ja Jesús t'ënëmaay ja ja'ay mëti'ipë kyë'ëjën ooky: Pëtë'ëk, tänë jää itkujky.

4Tääts ja Jesús tyajtëëy mëti'ipë ënäty jamëtyën: ¿Mëpaat'ajtp po'kxënxëëwjoty ntu'unmëty ja oypyë ëkë ja ëxëëkpë, ko ja ja'ay nyajtsokmëty ëkë ko ja ja'ay nyaj'o'kmëtyë? Amonyë ja ja'ay wyë'ëmtaaytyë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

5Tääts ja Jesús wyintë'kxëtë mëët yë joot'an ets moonp tujkp jä'äkyëjxm ko juun ja jyot wyinma'anyëty tpëjkta'aktë. Paaty t'ënëmaay ja ye'etyëjk mëti'ipë ënäty ja kyë'ëjën ooky: Xajtëw. Tääts ja ye'etyëjk xyajtëëy ets ja kyë'ë tsyoky.

6Ënät ye'epyëtsëëmtë ja fariseë ja'ayëty tsajptëkoty ets ënätyë tmëëtmëtyaktë ja Herodes ja jyä'äyëty ets tkäjpxy'ajtë wi'ix ja Jesús tyaj'ooktëtyën.

7Tääts ja Jesús tsyo'ony mëët ja y'ijxpëjkpëtëjk ets ojts nyijkx mejy ëkë'ëm. Ënät may ja Galilea ja'ay pyanëjkxëtë.

8Ko tnija'awëtyë ja'ay mëti'ipë tyuunpy kyäjpxypën ja Jesús, tääts may ojts ninëjkxtë. Tam mëti'ipë tso'ontëpën Judea, Jerusalén, Idumea; tam mëti'ipë tso'ontëpën nëë'awinm ma Jordán mëjnëë nyäxyën ets tam mëti'ipë tso'ontëpën Tirë ets Sidón.

9Jä'ä ko ja ja'ay nyimayëty, paaty ja Jesús ojts t'ënëëmë ja y'ijxpëjkpëtëjk ets t'ëxta'atëty tu'uk ja kepy nëëwinye'epyë këtiipë mayjyä'äy y'atijmukëtëty,

10Jä'ä ko tëë ënäty kanaak tyajtso'oky ja ja'ay; jëtu'unts ni'ëmukë ja pa'amja'ay myäymyiintë, mëpaatëp ja Jesús tyajkëtaawnëtë ko tona'antë.

11Ko ja ëxëëk poj t'ijxtë ja Jesús, ënät twinkuxtënaaytyë ets mëk ya'axtë jyoktë: Tios U'unk Mijts.

12Tääts ja Jesús ojts mëktä'äky y'ënë'ëmxëtë ets ka'ap pën tuk'ëwaanëtëty pën yë'ë.

13Tääts ja Jesús pya'tëjkëy kopkëjxm ets ja ja'ay twoowtsooy mëti'ipë y'oyjya'apën. Tam ënäty ni'ëmukë yajpaatë.

14Ets twinwijtsy nimajkmäjtsk mëti'ipë xyëëwmooyën ijxpëjkpëtëjk, jëtu'unts y'itëty yë'ë mëët ets nyëjkxtëty Tios y'aaw y'ayuk kajpxwa'kxpë,

15ets ja kutujkën tmëët'atëty ets t'ixkäxtëty ja ku'oypyë.

16Yë'ë ojts ya'atë yajwinwitstë: Simón, mëti'ipë Jesús ojts tyajxëëpetyën Pedro,

17Santiagë mëët ja y'uty Juan, Zebedeo y'u'unk y'ëna'k, jä'ä yajxëëmooytyë Boanerges, jä'ä nyiwijy ënääw u'unk,

18Andrés, Felipe, Bartolomé, Mateo, Tomás, Santiagë, mëti'ipë Alfeo y'u'unk'ajtypyën, Tadeo, Simón mëti'ipë ja zelotë winma'any tyuk'ijtëpën,

19ets Judas Iscariote, mëti'ipë ja Jesús kyë'ëyajkën.

20Tääts ja Jesús tyëjkëy tëkoty. Ënät ja mayjyä'äy ënätyë myujkpäjtë, ka'apaat ja Jesús y'ëkkaaynyë mëët ja y'ijxpëjkpëtëjk.

21Ko ja Jesús ja myëku'uktëjk tnija'awëtyë, ënät nyimiinëtë ets yajtsoona'anëtë jä'ä ko jëtu'un ënäty myäytyë tyajtë ko tëë lyokëjaty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

22Ja tsajptëkotyëtë yaj'ijxpëjkpëtëjk mëti'ipë tso'ontëpën Jerusalén, jëtu'un y'ëna'antë: Beelzebú tääpë ja'ay myëët'ajtyp, ja ku'oypyë wintsën yë mëk'ajtën mooyëp, paaty yë ku'oypyë t'ixkexy.

23Tääts ja Jesús tmëkajpxmujky ja ja'ay ets tkajpxwatsy mëët tu'uk ja ijxpäjtën ets y'ënäny: ¿Wi'ix jëtää tu'uk ja mëjku'u t'ëk'ixkäxëty ja myëmëjku'u?

24Ko tu'uk ja naax kajpn nyäpyëjkwa'kxëtëty, ka'ap oy ja mëk'ajtën tmëët'atëty,

25näjyëtu'un jyäty ko ja'ay tu'kjëën tu'ktëjk tsyiptuny, ma'tp ja tsëna'ayën.

26Näyjyëtu'un yë ku'oypyë, pën nayajwa'kxëp ets aakyë'ë nyänyipëtë'ëkëtë, tëë ënäty ya'atë kutujkën y'atëkoy, ka'ap tjëkyepy wi'ix y'ijt'ëtë'ëtsëty.

27Ni pën kyatëkëty ma ja ja'ay ja tyëjkën ets tmäätsa'anëty tii jap myëët'ajtyp tyëkoty pën ka'ap jëyëjp tkë'ëxotsy tekyxyotsy.

28Tëy miits n'ënëëmëtë, yajpokymyä'kxantëp yë ja'ay tu'kë'ëyë yë pyokyëty ets kyajpxtëko'oyënëty,

29je'eyëp ko nijëna'a kyayajpokymyä'kxëty pën ja Tios ja myëjaaw myëk'ajtën myëkajpxtëkooyëp.

30Paaty ja Jesús jëtu'un y'ënä'äny ko ënäty të yaj'ënëëmë ko ku'oypyë tmëëtëty.

31Tääts ja Jesús ja myëkä'äxtëjk jyajtë ets ja tyaak, jap ojts tëjk ëkë'p wyë'ëmtë, je'eyë ojts tmëkajpxpëtsëmtë ja Jesús,

32ënät ja Jesús ja ja'ay ojts tyuk'ëwa'anxëty mëti'ipëty ënäty jap winkon mëët y'u'unyën: Tap ja mtaak tëjk ëkë'p m'owëxityë mëët ja mmëkä'äxtëjk. Mijtsëk mmëkajpxanëtëp.

33Tääts ja Jesús y'ëtsooy: ¿Pën ntaak'ajtypës ets pën nmëkä'äx'ajtypës?

34Ënät ja Jesús twin'ijxë'ky ja ja'ay mëti'ipë winkon win'u'unyääyëtëpën ets t'ënëmaay: Ya'atë ja'ayëty ntaak'ajtypyës ets nmëkä'äx'ajtypyës.

35Pën tyuunpy mëti'ipë ja Tios tsyojkpyën, yë'ë jëtu'un ëjts nmëkä'äx'ajtyp ets ntaak'ajtypyës.

Marcos 4

1Ënät jatëkok ja Jesús yaj'ijxpëjktso'ony mejypyë'am. Jä'ä ko ja ja'ay nëkooyë nyimay'ajnëtë mëti'ipë ojts ye'eymyuktën ma ja Jesús jamën, ënät tyëjkëy kepy nëëwinye'epyëjoty mëti'ipë ënäty japën nëëjoty. Ënät nyaaxwe'tsy ets ja mayjyä'äy wyë'ëmtaaytyë jam nëëpë'am.

2Jamts tyaj'ijxpëjky kanaakjëjp winë mëët ja ijxpäjtën. Ma yaj'ijxpëkyën jëtu'un ja mayjyä'äy t'ënëmaay:

3Mëtowtë. Tu'uk ja ja'ay tsyo'ony tsajpmok wëjpë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

4Ko ja tsajpmokpajk ojts twëjjëtity, tu'kpëky ojts kyä'äy tu'ujotm. Ënät ja joon myiintë ets tpiiwmujktë.

5Jatu'kpëky ja tsajpmokpajk ojts kyä'äy tsaajotm ma ja naax ka'ap oy myäjpxyëtyën; yë'ë tsojk mujx jä'ä ko ka'ap ja naax myäjpxyëty.

6Ko y'aantäky, tääts ojts xyootsy ets ja tyitsy jä'äkyëjxm ko ja tyikts kyakëkëty.

7Jatu'kpëky ja tsajpmokpajk ojts kyä'äy äpny akujky. Ko ja äpny ojts yontë ojts nyi'a'ampety ets ja tsajpmok yon tyitsy, kä'äp tyëëmpejty.

8Jatu'kpëky ja tsajpmokpajk ojts kyä'äy jë'kxynyaaxjoty; jä'ä ojts oy yony ets tyëëmpejty. Tam mëti'ipë tyëëm yajkën i'px majk ja tu'ukpë ja tsajpmok yajnipyën, tam mëti'ipë tëkë'px tëëmpäjtën ets tam mëti'ipë mëko'pxën.

9Ko ja Jesús myëtyaktaay, tääts y'ënëmaayëtë ja mayjyä'äy: Pën ja tyatsk tyukmëtoopy, wä'än tmëtoowkukë.

10Ko ja Jesús ënäty jam yajpaaty mëët ja nimajkmäjtskpë ja y'ijxpëjkpëtëjk ets mëët ja wiinkëtypë mëti'ipë ënäty ja Jesús myëwinkon'ajtëpën, ënät tyajtëëwtë ja Jesús wi'ix nyiwijyën ja ijxpäjtën.

11Tääts ja Jesús y'ënëmaayëtë: Miitsëty tëë ja Tios mtuknijawëtë mëti'ipë ijty kayajnija'apën; temë mëti'ipë jëkäm yajpatëpën mëët ja ijxpäjtën winë yajtukmëmëtya'aktë.

12Jëtu'un ka'ap tja'akyukëtëty oy tii tja'ixtëty, oy tii tjamëtowtë, ka'ap tmëtoowkukëtëty; këtiipë jyootwinpitëty ma Tiosën ets ka'ap ja pyoky yajnimä'kxtëty.

13Tääts ja Jesús tyajtëëy: ¿Ka'ap xyjyä'äkyukëtë ya'atë ijxpäjtën nyimëtyä'äkyë? ¿Wi'ix wiinkpë mëtyä'äky ijxpäjtënmëëtpë xyjyä'äkyukëja'antë?

14Mëti'ipë ja tsajpmokpajk wyijpyën, jëtu'un yë'ë ijxtëm ja ja'ay mëti'ipë ja Tios ja y'aaw y'ayuk kyajpxwä'kxypyën.

15Ja tëëmt mëti'ipë ka'ajën tu'ujotm, jëtu'un jä'ä ijxtëm ja ja'ayën mëti'ipë y'amëtoow'ijtëpën ja Tios ja y'aaw y'ayuk. Ko tmëtowtë, ënät ja mëjku'u ënätyë nyiminëtë ets pyëjkxëtë ja Tios ja y'aaw y'ayuk mëti'ipë të tjamëpëktën.

16Ja tsajpmokpajk mëti'ipë ka'ajën tsaajotm, jëtu'un jä'ä ijxtëm ja ja'ay mëti'ipë y'amëtoow'ijtëpën ja Tios ja y'aaw y'ayuk ets akujk jotkujk tkupëky.

17Jëtu'un jä'äjëty ijxtëm ja tsajpmokyonën mëti'ipë ka'ap tyiktsk kyëkëtyën. Ka'ap jeky y'ity jä'äkyëjxm ko ja Tios ja y'aaw y'ayuk tku'ëyo'onpatëtë ëkë yajpajëtijta'aktë ets ënätyë t'ëxmatstë mëti'ipë ënäty të tja'amëtoow'itën.

18Ja tsajpmokpajk mëti'ipë ka'ajën äpny akujky, jëtu'un jä'ä ijxtëm ja ja'ay mëti'ipë ja Tios y'aaw y'ayuk myëtoowtëpën,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

19je'eyëp ko jä'ä myëmaay myëtajtëp wi'ixjaty yaa naaxwiiny ja ëyo'on jotmayën, ets ja meeny yajtukwin'ë'ëntë ets y'aaktsojktaaytyëp winë. Jëtu'unts ja Tios ja y'aaw y'ayuk ka'ap tyajwinkëxë'ëktë.

20E ja tsajpmokpajk mëti'ipë ka'ajën jë'kxynyaaxjoty, jëtu'un jä'ä ijxtëm ja ja'ay mëti'ipë ja Tios ja y'aaw y'ayuk y'amëtoow'ijtëpën ets tkupëktë ets tyajwinkëxë'ëktë ijxtëm ja tsajpmokpajkën tu'ukpë tyëëmpetyën i'px majk, tëkë'px ets mëko'px.

21Ënät ja Jesús jyaak'ënany: Ko ja'ay ja kutë'kxn tyajtooypyiky, këjxm tyujkony ets jam kyutë'kxëty; ka'ap jap tpëjktä'äky kajjoonpa'tkë'p, ëkë maapäjn pa'tkë'p.

22Näyjyëtu'un, ka'ap tii yu'utsy'ity ka'apë yajnijawëtyën, të'kxy winë yajnija'awëtyä'äy.

23Pën myëët'ajtypyën yë tyatsk, wä'än tukmëtoy.

24Ets jyaak'ënany: Mëmay mëtajtë yajxon pën tii mmëtoowtëp. Pën wi'ix ënäty miits ja'ay xytyuntë, näjyëtu'un ja Tios mtuna'anëtë.

25Pën tii myëët'ajtyp, jaaktimyajmo'ojaanp, ets pën tii wäänë myëët'ajtyp, jaaktimyajpëjkëjaanp.

26Näyjyëtu'un y'ënäny: Jëtu'un ja Tios ja kyutujkën ijxtëm ja ja'ay jyäjtyën ko ja tsajpmokpajk ojts twëjy naaxkëjxy.

27Maap ja ja'ay ets pyëti'iky tsojkyë, najxp ja xëëw tsuu, mujxp ets yoonp ja tsajpmokpajk je'eyëm. Ka'ap ja ja'ay tnijawë pën wi'ix myuxy ets yony,

28jä'ä ko ja aay ujts kë'ëm yë myäyë, jëwyiin ja nyikepy pyëtsimy, jam ja tyëëm tpëjktä'äky ets myëjay.

29Ko myëjay, ënät ja ja'ay nyëjkxtë ets tyajpëtë'ëka'antë ja pëjktä'äky jä'ä ko tëë ja nyixëëw nyipo'o tpaaty ets pyëtë'ëkëty.

30Näyjyëtu'un y'ënäny: ¿Tii mëtyä'äky ntukmë'ijxkijpxmëp ja Tios ja kyutujkën?

31Jëtu'un yë'ë ijxtëm ja mostazëpajkën. Nitii ujtspajk jëtu'un kyamutskëty ijxtëm yë'ëjën yaa naaxwiiny.

32E ko yajwëjy, tsuj yony, wäänë mëj yony këtiinëm ja wiink ujts. Yajxon mëj xyo'omwä'kxy, yë'ëpaat ja joon jap nyäpye'enyë ma ja xye'entyën.

33Jëtu'un ja Jesús yaj'ijxpëjky mëët ja ijxpäjtën ijxtëm ya'atën, jëtu'un ijxtëm mëpaat naje'eyë yaja'akyukën.

34E xëmë ja Jesús ja ja'ay tyaj'ijxpëky mëët ja ijxpäjtën, ok ja y'ijxpëjkpëtëjk tukmëmëtyä'äky mëti'ipë jyatijpyën.

35Ko kyootsëjanë jä'ä xëëw, ënät ja y'ijxpëjkpëtëjk t'ënëmaay: Oy nja'amëty jam nëë'awinm, mejypyë'am.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

36Tääts ja ijxpëjkpëtëjk t'ëxmajtstë ja mayjyä'äy ets ja Jesús tyajtso'ontë kepy nëëwinye'epyëjoty, mëët ja wiinkëtypë ja kepy nëëwinye'epyë mëti'ipë panëjkxëtën.

37Ënät ja poj janty mëk myiiny ets ja nëë y'ëtëtstäky. Këjxm ja nëë jyänty jyä'ätsë'ëky ets kyujä'tsëy kepy nëëwinye'epyëjoty. Ujtspäjt ja kepy nëëwinye'epyë mëët ja nëë.

38Jamts ja Jesús ënäty myä'äy kepy nëëwinye'epyëjoty ix'am, tëë ënäty kyoy tpëjktä'äky. Ënät ja y'ijxpëjkpëtëjk ojts yuxyë ets y'ënëmaayë: Wintsën. ¿Tii këtii xyjyawë ko nki'inëmë?

39Ënät ja Jesús pyëti'ky ets twinkukajpxëy ja poj ets ja mejy t'ënëmaay: Mëtow, ka'ap myu'kxëty. Ënät ja poj myoony ets tu'k'ityë ojts wyi'im.

40Tääts t'ënëmaay ja y'ijxpëjkpëtëjk: ¿Ti ko mtsë'ëkëtë, tii këtii mëpëktë?

41E ojts tsyë'ëkëtë, tääts nyäyajtëëwëtë nixim niyam: ¿Pën ja'ay tëy ya'atënë? Pojpaat ets mejypyaat myëmëtoowënë.

Marcos 5

1Tääts tuknajxtë ja mejy ets jyajtë Gerasa nyaaxjoty.

2Ko ja Jesús pyëtsiimy kepy nëëwinye'epyëjoty, ënät ojts tu'uk ja ja'ay nyiminyë mëti'ipë tso'ompën ma ja o'kpë nyaaxtëkëtën, ku'oypyë ënäty myëët'ajtyp.

3Jam tsyëënë ma ja o'kpë nyaaxtëkëtën, Ni pën kyamayë kyë'ëtsumëtëty, ni pujxntejpxy mëët.

4Jä'ä ko tëë ënäty kanaak ok jyayajtsumy, ënätyë tukpotë tuknukë. Ni pën kyamayë.

5Xëmë muum yä'äxy jyoky xëënaxy tsunaxy, kopkëjxm ets ma ja o'kpë nyaaxtëkëtën ets ja tsaa kë'ëm nyätyukyajtsëtyutyë.

6Ko ja Jesús jëkäm t'ijxpaty, ënät ojts pëyi'ikyë tninëjkxy ets nyäkyoxtënaaytyakë.

7Tääts ayaxp ajojkp t'ënëmaay: ¿Tii mtsojkpy mëët ëjts? Tios ni'ik këjxmëpë y'u'unk. Nmënu'kxtäkpy mijts, tun ja mëyajtën Tioskëjxm, këtiis xyajjotkëxy.

8Jä'ä kyu'ëna'anëp, jä'ä ko tëë ënäty ja Jesús y'ënë'ëmxëty: Ku'oypyë, ëxmats yë ja'ay.

9Tääts ja Jesús tyajtëëy: ¿Ti mxëëw'ajtyp? Ets ja ku'oypyë y'ëtsooy: Legiónkës nxëëwajtyp, jä'ä koos nimay'atë.

10Kanaak ok tmënu'kxtäky ja Jesús ets ka'ap kyäjxpëtsëmëtëty nyaaxjotm ma ënäty tsyëënëtën.

11Tam ënäty ja may ëtsëm jyë'kxtë kopkwinm.

12Tääts myënu'kxtakëtë ja ku'oypyë: Käjxtëkës jam ma ëtsëmëtyën, wä'änës yë'ë ntuktëkëtë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

13Tääts ja Jesús tyajkutujky ets ja ku'oypyë t'ijxmajtstë ja ja'ay ets ja ëtsëm tuktëjkëtyë. Nimäjtsk milën ënäty ja ëtsëm jam. Jamts y'apëyë'knajxtë ja'aw ëkë'ëm ets nëëjoty kyëtaktaatyë. Japts jyi'kxtaaytyë.

14Mëti'ipë ja ëtsëm kyëwent'ajtëpën ojts kyäkta'atë ets ojts tnimëtya'aktë jam naaxjotm kajpnjotm mëti'ipë ënäty të tyuny të jyätyën. Tääts ja ja'ay tnitso'ontë ets t'ixa'antë tii të tyuny të jyätyë.

15Ko jyajtë ma ja Jesús jamën, ënät ojts t'ixtë ja ja'ay mëti'ipë ënäty të tmëët'atyën ja ku'oypyë, ko tam y'u'unyë xoxy pëky, tëë wyijnë kyäjnë. Ënät ja ja'ay tsyë'këtyë.

16Pënjaty ënäty të t'ixtën, ojts nimëtya'aktë wi'ix ënäty të jyäty të kyëpetyën ja ja'ay mëti'ipë të t'ëkmëët'ajtpën ja ku'oypyë ets wi'ix ënäty ja may ëtsëm të jyatën.

17Ënät ja Jesús tmëpëjktsoowtë ets jam tsyoonëty ma nyaaxjotëtyën.

18Ko ja Jesús wyimpijty kepy nëëwinye'epyëjoty, ënät ja ja'ay y'ënëmaayë mëti'ipë ja ku'oypyë ënäty të t'ëkmëët'ajtpën ko pyatsoona'anyë.

19Ka'ap ja Jesús tkupëjky, je'eyë t'ënëmaay: Nëjkx ma mtëjkën, ninëjkx ja mjëëky mmëku'uk ets xytyuk'ëwaanëty ko tëë ja Tios mpa'ëyoyë.

20Tääts ja ja'ay ojts nyijkx ets tmëtyaakëtijty kajpn kajpn jam Decápolis y'itjotm wi'ix ja Jesús ënäty të yajtso'okyën. Ja ja'ayëty janty mëj ixy ojts t'ijxtë.

21Ko ja Jesús wyimpijty kepy nëëwinye'epyëjoty ets jyä'äjty jatëkok jam nëë'akëyë pë'am, ënät ja ja'ay janty nimay myujktë.

22Tääts ja ja'ay ojts tu'uk myiny mëti'ipë wintsën'ajtpën jam tsajptëkotm, Jairo xyëëwajtyp. Ko t'ijxpaty ja Jesús, ënät nyäkyoxtënaaytyakë jam Jesús wyintum.

23Ënät tmënu'kxtäky, jëtu'un t'ënëmaay: Ookaanpës ja nnëëx. Mëta'ak jaamkoj timtyämyë ets xykyë'ënixajëty wä'än tso'oky ets jyaak juuky'atëty.

24Tääts ja Jesús ojts mëët nyijkxy ja Jairo. Nimay ja ja'ay ojts pyatsoonyë; yajxon y'atijmujkënë mayjyä'äy.

25Jamts ja to'oxytyëjk ënäty tu'uk mayjyä'äyjotm mëti'ipë pëjkëpën. Majkmäjtsk jëmëjt ënätynyë ma ja pyo'omayë pyatënën.

26Yajxon ënäty të tku'ëyo'owënë ja pa'am ko ja tsooy may tjë'kxnë, tëë ja myeeny ënäty tyajkëjxnë mëti'ipë myëët'ajtypyën ets nijënu'un kyatso'oky, ni'ikyë ja pya'am myëjtaknë.

27Ko ojts tmëtoy ko yajnimëtyä'äky ja Jesús, ënät tpamiiny ja mayjyä'äy ets ojts toonë ja Jesús ja wyit.

28Jä'ä ko jëtu'un ënäty myäy tyäjy: Mëët je'eyë koos ja Jesús ja wyit ntoonëty, tso'okëpës yë'ë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

29Ënätyë ja ne'pny y'ëtujky ets ja pya'am nyäjxy, tyimja'awëy kë'ëm ko ënäty të tsyo'oky.

30Tääts ja Jesús janty mëk tja'awëy ko tëë ja myëk'ajtën tyukpëtsëmyë, ënät ënätyë y'ijx'ëwëtijty ma ja mayjyä'äyën, ets ojts tyajtëy: ¿Pën yë nwitës të ttony?

31Ënät ja y'ijxpëjkpëtëjk y'ëtsoowtë: M'ijxyp ko ja'ay m'atijmukyë xii yaa ets m'ëna'any: ¿Pën yës nwitës të ttony?

32E ja Jesús, ni'ikyë y'ijx'owëtity ets t'ixa'any pën ënäty të tyonyë.

33Ënät ja to'oxytyëjk tsyëyuuypyijky mëët ja tsë'ëkë, nyija'awëp tii tuunëp jajtëpën. Tääts ojts nyijkxy ets nyäkyoxtënaaytyakë ma ja Jesús ets tuk'ëwa'anëy ja tëyajtën.

34Tä ja Jesús t'ënëmaay ja to'oxytyëjk: U'unk, paaty të mtso'oky jä'ä koos të xymyëpëky. Nëjkx akujk jotkujk ets tso'oky akëtä'äky xëmë m'itëty.

35Tam ënäty ja Jesús kyäjpxynyëm ko ja ja'ay jyajtë mëti'ipë tso'ontëpën ma ja Jairo ja tyëjkën. Tääts ja Jairo yajnëmaay: Tëë ja mnëëx y'o'knë. ¿Tii nëkoo Wintsën xy'atsipy?

36E ka'ap ja Jesús tmëjpëjktäky ko jëtu'un y'ëna'antë. Tääts ja Jesús t'ënëmaay ja tsajptëkotyëtë wintsën: Këtii mtsë'ëkë, je'eyëp ko mëpëky.

37Ka'ap t'a'ijxëy ets nimay pën pyanëjkxëtëty, yi'iyë wyoow Pedro, Santiagë ets Juan, yë Santiago y'uty.

38Ko jyajtë ma ja Jairo ja tyëjkën, ënät ojts t'ixy ko ja ja'ay nëkooyë nyä'ämnëtë ko ya'axtë.

39Tääts ja Jesús tyëjkëy tëkoty ets t'ënëmaay ja ja'ayëty: ¿Tii ko mnä'ämtë, ets mya'axtë? ka'ap yë kiixy u'unk të y'ooky, maap je'eyë.

40Ënät ja ja'ay ojts je'eyë tukxi'iktë ja Jesús, e yëë ojts tkäjxpëtsëëmta'ay ja ja'ay; ënät twoowë'ky ja u'unktaak, u'unkteety ets mëti'ipë ënäty jam mëëtëtyën ets tyëjkëtyë ma ja kiixy u'unk ënäty japën,

41ets ojts kyë'ëkëjxy twijtsë'ëky ets t'ënëmaay: Talitá, cum, jä'ä nyiwijy: Kiixy u'unk, mijts n'ënëmääpy, pëtë'ëk.

42Tääts ja kiixy u'unk ënätyë pyëti'ky ets ye'eypyijky, jä'ä ënäty ja jyëmëjt majkmäjtsk. Ënät ja ja'ay janty mëj ixy t'ijxtë ets amonyë ojts tyimwë'ëmtë.

43Ja Jesús mëk'äämpy ojts tuk'ëne'emy ja ja'ayëty ets ka'ap pën tuk'ëwaanëtëty ko ënäty jëtu'un të tyuny të jyätyë ets ja u'unkteety u'unktaak yaj'ënëmaaytyë wä'än tyajkaytyë ja kiixy u'unk.

Marcos 6

1Tääts ja Jesús jam tsyo'ony ets ojts nyijkx kyajpnjotm mëët ja y'ijxpëjkpëtëjk.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[2]Ko tpaty ja po'kxënxëëw, ënät yaj'ijxpëjktso'ony tsajptëkotm ets ja mayjyä'äy mëti'ipë ënäty myëtoow'ijtëpën mëjmëtoy tmëtoowtë ko jëtu'un yaj'ixpëky. Täätsnyäyajtëëwëtë: ¿Ma jëtu'unpë të t'ijxpëky? ¿Tii wijyajtën yë'ë të yajmo'oy? ¿Maa ja kutujkën tpëky ets ja mëj'ajtën tyajnikëxë'ëkëty?.

[3]¿Këtii yë'ëjëty ja tsäjtspë, Maria yë y'u'unkë, Santiagë myëkä'äxë, mëët ja José ets ja Judas ets ja Simón? ¿Këtii yaajëty yë myëkä'äxtëjk to'oxy ëna'kpë tsyëënëtë? Ka'ap tmëpëjktë ja Jesús.

[4]Tä ja Jesús y'ënëmaayëtë: Yajwintsë'këp ja Tios ja kyäjpxynyajxpë oy tyimmaajëty, jämyë ka'ap yajwintsë'ëkëtë ma nyaax kyajpnën, ma jyiiky myëku'ukën ets ma tyëjkën.

[5]Ka'ap jam ojts tuuny yë mëj'ajtën, wäänë je'eyë tyajtsoky ja pa'amja'ay ko ojts tkë'ënixajy.

[6]Mëk tja'awëy ko ja ja'ay ka'ap myëpëjkë. Ënät kajpn kajpn jyëtijty tyaj'ijxpëky ja ja'ay.

[7]Ojts ja Jesús tyaxë ja y'ijxpëjkpëtëjk nimajkmäjtskpë, ënät tkejxy nimäjtskjaty, ets ja kutujkën tmooy ets t'ixkäxtëty ja ku'oypyë.

[8]Jëtu'un ojts tni'ënä'ämë: Nitii tkamënëjkxtëty mëti'ipë myëtu'uye'eytyëpën, tyajk je'eyë kyaptëp. Ka'ap tmënëjkxtëty tsajpkääky, xuumy ets meeny,

[9]Kyë'ëk je'eyë tyukwa'akëtëp, tu'kni'kx wyit tmënëjkxtëty mëti'ipë pyëjkxta'aktëpën, ka'ap myäjtskëty.

[10]Tääts jyaak timnyëmaayëtë: Ko muum tëkoty mtëkëtëty, jap mja'ajta'aktëty koonëm mtsoontëty.

[11]E ma mkayajkupëktën ets ka'ap tmëtowa'antë mëti'ipë mjanikajpxtëpën, mtsoontëp jam. Ënät ja pu'uxm xywyinxitëty mëti'ipë jamën ma mtekyëtyën ets jëtu'un xytyuk'ixtëty ko pokymyëët wyë'ëmtë.

[12]Tääts ja y'ijxpëjkpëtëjk ojts tsyoontë ets ojts nyëjkxtë Tios y'aaw y'ayuk kajpxwa'kxpë, ets ja ja'ay ja y'ëxëëk winma'any t'ëxmatstëty, wä'än tjootwinpitë ma Tiosën.

[13]May ja ku'oypyë t'ixkäjxtë tyajtsoktë ja pa'amja'ay ko ja on olivë tukjaaxtë.

[14]Tääts ja yajkutujkpë Herodes tmëtoopaty ko ja Jesús ni'ik yajnikäjpxy yajnimëtyä'äky ets ja myëj'ajtën tëë ënäty ja naax kajpn tnija'awëtya'atë. Tam mëti'ipë ënaanpën: Jä'ä ja Juan Yajnëëpäjtpë të jyuukpyiky, paaty tmëëtëty ja mëk'ajtën ets tyaj'ixëtëty ja mëj'ajtën.

[15]Tam ja wiinkëtypë mëti'ipë ënantëpën: Elías yë'ë, Tios kyäjpxynyajxpë. Ets mëti'ipë ënantëpën: Tios yë kyäjpxynyajxpë ijxtëm tëëyëp myiintën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

16Ko Herodes jëtu'un tmëtooy, ënät y'ënäny: Juan yë'ë, jä'ä mëti'ipës ojts ja kyëpajk ni'ënä'ämën ets yajkatspuxëty. Jä'ä të jyuukpyiky jatëkok.

17Paaty ja Herodes jëtu'un y'ënäny jä'ä ko yë'ë ënäty të ni'ënä'ämë ets ja Juan yajmatsëty ets yajtsumëty kë'ëtsumy tekytsyumy. Herodías kyëjxm ojts jëtu'un y'ëti'itsy, mëti'ipë ijty ja y'uty Felipe tyo'oxytyëjk'ajtypyën, mëti'ipë ja Herodes ojts tpëkyën.

18Tëë ënäty ja Juan y'ënë'ëmxëty: Ka'ap y'oyëty ets mijts xytyo'oxytyëjk'atëty ja m'uty ja tyo'oxytyëjk.

19Paaty ja Herodías tukjoot'anpëjky ja Juan, ets myäy tyäjy ko ja Juan tyaj'ooka'any. E kä'äp ënäty oy tmëët'aty ja wa'kpäjn wi'ix ja Juan tyaj'ooktëty.

20Jä'ä ko nyija'ap ja Herodes ko mëtëy ja Juan kyäjpxy ets wa'ats ja y'aaw jyot, paaty ojts tkuwa'any. Oy ja y'aaw y'ayuk ojts tmëtoowë ets jotkujk nyäjyawëty ko ja Juan myëtyä'äky.

21Tääts myëpaat'ajty ma ja Herodías tpatyën ja wa'kpäjn jää ma ja Herodes ojts twoowtsoyën mëkääpyë mëti'ipë tuuntëpën ma ja kyutujktaknën, tä ja mëjtsiptuunpë wintsënëty, näjyëtu'un ja ja'ayëty mëti'ipë wintsë'ëkë ijtëpën jam Galilea.

22Ënät ja Herodías ja nyëëx tyëjkëy ma ja ja'ay ënäty kyäytyë y'uuktën ets tyëjkëy äjtspë, ja yajkutujkpë Herodes ets ja ja'ayëty mëti'ipë jam a'ux'ajtëpën janty'oy t'ijxtë ko ja kiixy y'etsy. Paaty ja yajkutujkpë t'ënëmaay: Amëtoowkës tii mtsojkpy, tyam nmo'ojëty.

23Ojts ja Tios tyajkäjpxy ko tmo'oja'any pën tii ja to'oxy'ëna'k y'amëtoopy, yë'ëpaat ojts ja kutujkën kujkwä'kxy tukwinwanë.

24Ko ja to'oxy'ëna'k jëtu'un tmëtooy, tääts pyëtsiimy ets ja tyaak tyajtëëy: ¿Tiijës n'amëtowëp? Tääts y'ënëmaayë ja tyaak. Juan yë kyëpajk m'amëtoowëp.

25Ënät ja to'oxy'ëna'k ënätyë tyëjkëy jap ma ënäty ja Herodes ets t'ënëmaay: Yë'ë ntsojkpyës ets xymyo'ojëtyës tyämyë texyjoty yë Juan Yajnëëpäjtpë kyëpajk.

26Tä ja Herodes jyotmaytyëjkëy; e jä'ä ko tëë ënäty ja Tios tyajkäjpxy ets tëë ënäty tmëtowtë ja ja'ay mëti'ipë jam kaaytyëpën, paaty ojts tkupëky.

27Ënät ja tyuunpë tu'uk tkejxy ets tmëminëty ja Juan Yajnëëpäjtpë ja kyëpajk. Ënät ja tuunpë ojts nyijkxy ma pujxntëjkën ets tyo'kpujxtuty ja Juan,

28ets tyajmiiny ja këpajk texyjoty. Ënät ja to'oxy'ëna'k yajmooy ets tmooy ja tyaak.

29Ko ja Juan ja y'ijxpëjkpëtëjk nija'awëtyë, ënät tyajpëtë'ktë ja nyi'kx kyopk ets ojts tyajnaaxtëkëtë.

30Tääts ja ijxpëjkpëtëjk ye'eymyujktë mëët ja Jesús ets tukmëmëtyaktaaytyë tiijaty ënäty të tuntën ets tii ënäty të tuk'ijxpëktën ja ja'ay.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

31Jëtu'un ja Jesús y'ënëmaayëtë: Mintë, jam mpo'kxtë ma ka'ap nëkooyë nä'ämpën. Jä'ä ko janaam jatsojk ja ja'ay wyimpit y'atëjtë, jëna'ajëty ka'ap y'ëkkaaynyëtë.

32Ënät ja kepy nëëwinye'epyë aak ayi'iyë tuktëjkëtyë ets nyëjkxtë të'ëts'itjotm.

33May ja ja'ay y'ijxëtë ko tsyo'ontë ets y'ijxkajpëtë ko jyä'ä'atë. Ënät kanaak kajpn tsyo'ontë pëyi'ikyë ets jëwyiin jam jyajtë ja ja'ayëty, ok ja Jesús mëët ja y'ijxpëjkpëtëjk.

34Ko ja Jesús mëët ja y'ijxpëjkpëtëjk jam jyajtë, tääts ja Jesús pyëtsiimy kepy nëëwinye'epyëjoty. Ënät t'ijxy ja mayjyä'äy ets ojts tpa'ëyoy ko jam tyänëtë ijxtëm ja kupixynyën mëti'ipë ka'ap tii nyikëwent'ajtpën. Ënät tyaj'ijxpëjktso'ony kanaakjëjp.

35Tsu'ujënëp ënätynyë ko ja y'ijxpëjkpëtëjk nyimiinëtë ets y'ënëmaayëtë: Tëë tsyu'ujënë ets apak ya'atë itjot.

36Wimpakäjxt'a yë ja'ayëty wä'än nëjkx yë kyääky tyojkx tjuytyë kajpnjoty ets oymyaajëty.

37Ënät ja Jesús y'ëtsooy: Mo'otë miits yë kyääkyëty. Tääts ja y'ijxpëjkpëtëjk y'ënantë: ¿Oyës nëjkx yë tsajpkääky njuytyë mäjtsk mëko'px nixëëwtunyën etsës yë ja'ay nyajkaytyëtyë?

38Ënät ja Jesús y'ënäny: ¿Jënaak ja tsajpkääky jap? Nëjkx ixtë. Tääts ko t'ijxtë, ënät y'ënantë: Mëkoxk ja tsajpkääky ets mäjtsk ja ajkx.

39Tääts ja Jesús ojts ni'ënä'ämë ets ja ja'ay nyaaxwäätstëty tu'kkëëyi'ikyëty, tsuxk ujts këjxm nyaaxwä'tstë.

40Tääts ja ja'ay y'ënyääytyaknpëjktë tu'kkëëyi'ikyëty; tam mëti'ipë wëxtyikxy majkën ets tam mëti'ipë nimëko'pxën.

41Tääts ja Jesús mëkoxk ja tsajpkääky tkoonë'ky ets mäjtsk ja ajkx ets ojts pya'at'ixy tsajpwinm, jëtu'un ja Tios tkukajpxëy. Tääts ojts tujkwä'kxy ja tsajpkääky, ojts ja y'ijxpëjkpëtëjk tmo'oy ets tyajwa'kxtëty ma ja ja'ayëtyën. Näyjyëtu'un ojts tyajwa'kxta'atë ja ajkx ma ja ja'ayëtyën ni'ëmukë.

42Ojts ni'ëmukë ja ja'ay kyäytyë ku'uxyë.

43Ko kyääytyääytyë ja ja'ayëty ënät tpëjkmujktë majkmäjtsk katsy ja tsajpkääky natëkë mëët ja ajkx natëkë.

44Nimëkoxk milën ja ja'ay ojts kyäytyë.

45Ënätyë ja Jesús ja y'ijxpëjkpëtëjk tkukäjxëy kepy nëëwinye'epyëjoty ets nyëjkxtëty jam Betsaida ets ja Jesús ojts wäänë jyaak wë'ëmy ets nyäjyëkäjpxyë ma ja mayjyä'äyën.

46Ko nyäjyëkäjpxyë, tääts pya'tëjkëy kopkëjxm Tios mëkajpxpë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

47Ko kyootsëy, tam ënäty ja kepy nëëwinye'epyë mejy itkujkm. Yë Jesús tëë ënäty nätyu'uk wyi'imy jam naaxwintë'ëtstum.

48Tääts ja Jesús ojts t'ixy ko ja y'ijxpëjkpëtëjk tsip tjantykyaaptë ja nëë, jä'äkyëjxm ko tëkatsy pyojy, pojwinpijtp ja kepy nëëwinye'epyë. Ko jyopyëp'ajty, ënät ja Jesús ojts tninëjkxy ja y'ijxpëjkpëtëjk ye'epy nëëwiinkëjxy nyijkxy ets tnajtspatëy jawäänë tkawinajxy ja y'ijxpëjkpëtëjk.

49Ko ja y'ijxpëjkpëtëjk y'ijxpatëtë ko nëëwiinkëjxy myiny yä'äp, jëtu'un t'ijxtë tiipoj yowë miimp. Ënät tyëjkëtyë yaxpë jojkpë,

50jä'ä ko tëë ënäty ni'ëmukë t'ixtë, tsë'këtëp je'eyë. Ënätyë ja Jesús ojts myëkajpxëtë: Këtii mtsë'ëkëtë, ëjts yë'ë, amëk jotmëk itë.

51Ojts ja Jesús tyëkë kepy nëëwinye'epyëjoty ma ënäty japëtyën ets ja poj y'ëtëtsmoony. Yë'ëjëty jëtu'unyë ojts tyimwë'ëmtë,

52jä'ä ko ka'ap ënäty të tja'akyyukëtë ja mëj'ajtën ko ja tsajpkääky ënäty të myäyë, jä'ä kujuun jyä'äy'atë.

53Ko tuknajxtaaytyë ja mejy jam ojts jya'të ma Genesaret nyaaxjotmën. Jam ja kepy nëëwinye'epyë tkutsuumtë nëëpë'am.

54Je'eyë nyapëtsëëmtë kepy nëëwinye'epyëjoty, tääts ja Jesús ja mayjyä'äy y'ijxpatë.

55Ojts pojën tmëtyaawa'kxtë maajëty ja kajpnën. Tääts ja ja'ay tkëëymyiintë ja pa'amja'ay ma ënäty të tnijawëtën yajpaaty ja Jesús.

56Ko ja Jesús ijty nyijkxy oymyaajëty, kajpntum ëkë kamjotm, ënätyë ja ja'ay tpëjkta'aktë ja pa'amja'ay jam muum tu'ujotm. Jamts tmënu'kxta'aktë ja Jesús ets ja wyit pa'a tyo'onxëtëty oy jënu'unën ja pa'amja'aytyëjk; ets tu'kë'ëyë mëti'ipë tyoontëpën ja Jesús ja wyit, tsoktëp akëtaktëp poj'am.

Marcos 7

1Tëkok ja Jesús nyimiinëtë ja fariseë ja'ayëty ets ja tsajptëkotyëtë yaj'ijxpëjkpëtëjk mëti'ipë tso'ontëpën jam Jerusalén,

2yë'ë y'ijxtë ko ja Jesús ja y'ijxpëjkpëtëjk ka'ap kyë'ëpujtë, ka'ap tpatuntë ja aptëjk ja y'ënä'ämën, paaty ojts twiink'ixtë.

3Jä'ä ko jëtu'un ja fariseë ja'ayëty ja tsëna'ayën tmëët'atë ets näjyëtu'un ja myëjutiis ja'ayëty, yë'ë pyatuuntëp wi'ix ja aptëjk ënäty të tsyëënëtën: ka'ap pën kyäyëty ko ka'ap kyë'ëpujëty ijxtëm pyaat'atyën,

4Ets ko pën maayjoty tsyoony, pën ka'ap të kyë'ëpujy, nän ka'ap kyäyëty. May ja tsëna'ayën mëti'ipë pyatuuntëp, ijxtëm ko yajpujy ja a'ukën, tu'ts, texy taza, pujxn apëjkën ets ja maapäjn näjyëtu'un tpujtë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

5Paaty ja fariseë ja'ayëty ets ja tsajptëkotyëtë yaj'ijxpëjkpëtëjk t'ënëmaaytyë ja Jesús: ¿Tii ko yë m'ijxpëjkpëtëjk ka'ap jyuuky'atë ijxtëm ja aptëjk y'ënä'ämën myinyën, ka'ap kyë'ëpujtë ijxtëm ja aptëjk ijty tuntën?

6Tääts ja Jesús y'ëtsooy: Miits, oyjyä'äy mnätyijëtë, mëtëy ojts ja käjpxynyajxpë Jeséas mnikajpxëtë ko miitsëty je'eyë mwin'ëëntë, oy mnäyajnaxëtë ets ka'ap jyëtu'unëty, paaty ojts tkëxja'ay: Winkë'ëy akë'ëyës ya'atë ja'ay xywyintsë'ëkëtë, ja jyot wyinma'anyëty jëkäm jëxkë'ëm tyaj'itë.

7Nëkoopë miits xywyintsë'ëkëtës; yë m'ixpëjkënëty ja'ay yë y'ënä'ämën.

8M'ëxmajtstëp ja Tios ja y'ënä'ämën ets yë'ë xypyanëjkxtë mëti'ipë ja ja'ay tyuuntëpën.

9Näyjyëtu'un ja Jesús y'ënëmaayëtë: Janty wijy miits mnäyjyawëtë ko ka'ap xykyupëktë ja Tios ja y'ënä'ämën, jä'ä ko yë'ë mtunantëp mëti'ipë kë'ëm mmaay mtajtëpën.

10Jä'ä ko ja Moisés y'ënäny: wintsë'ëkëtë mtaak mteety, ets pën ja tyaak tyeety pyojkpy, ookëp yë'ë.

11E miits jä'ä m'ëna'antë ko jyëkyejpy tu'uk ja ja'ay ja tyaak tyeety t'ënëëmëty: Ka'ap tjëkyepy mputëkëty. Jä'ä ko tëkokyë mëti'ipës nmëët'ajtypyën Tios të yajtukmëyoxy

12ets näjyëtu'un m'ëna'antë ko pën jëtu'unpë ja ayuk tkajpxëty ka'ap y'atsipëty ja tyaak tyeety tputëkëty.

13Jëtu'unts miits xyaj'atëkoytyë ja Tios ja y'aaw y'ayuk mëët jëtu'unpë ja tsëna'ayën mëti'ipë ja m'aptëjk nyajtstu'unëtën. Ets kanaakjëjp miits ja jëtu'unpë xytyuntë.

14Tääts jatëkok tmëkajpxmujky ja mayjyä'äy ets t'ënëmaay: Mëtoow'itë ni'ëmukë ets xyjyä'äkyukëtëty:

15Mëti'ipë aawjoty jootjoty tëjkëpën, ka'ap yë'ëjëty yaj'ëxëëktëkë. Yë'ë tëy mëti'ipë pëtsëëmpën aawjoty jootjoty yë'ë ni'ik ëxëëktuump.

16Pën myëët'ajtypyën yë tyatsk, wä'än tukmëtoy.

17Ko ja Jesús t'ëxmajtsy ja ja'ay ets tyëjkëy jap tëkoty. Ënät ja y'ijxpëjkpëtëjk ojts yajtëyë tii jëtu'un jyatijäämpy ko jëtu'un y'ënä'äny.

18Tääts t'ënëmaay: ¿Näyjyëtu'un miits ka'ap të xyjyä'äkyukëtë? ¿këtiijën xyjyä'äkyukëtë ko tii tyëkë aawjoty jootjoty, ka'ap yë'ëkyëjxmëty ja ja'ay y'ëxëëkë?,

19jä'ä ko ka'ap jyapëty tyëkë ma jot winma'anyën, jap tyëkë, moxjoty ets ok pyëtsim ma jot nini'kxën. Yë'ë ojts tijy ko aak wa'ats ja jë'kxy pëky, ka'ayën ukën.

20Ojts jyaak'ëna'any: Mëti'ipë pëtsëëmpën aawjoty jootjoty, yë'ë tëy ëxëëktuump.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

21Jä'ä ko jootjoty winma'anyjoty tsyoony ja ëxëëk winma'any ets ko ja ja'ay y'ëti'itsy y'ënä'äny ëxëëkjaty. Tam mëti'ipë mä'tspën, yajja'ay o'kpën, ka'apë twintsë'ëkën ja nyiye'etyëjk ëkë ja tyo'oxytyëjk ets tam mëti'ipë ëxëëkjaty määpy tajpën,

22ka'apë tmëj'ixtën ja nyiye'etyëjk ëkë ja tyo'oxytyëjk, y'atsojktëp oytyiijëty, win'ë'ëntëp antaktëp; ja ëxëëk juukyajtën oy tsyojkën'ajtëp, y'ëxëëk'ijxtëp ja myëku'ukëty, pi'tskajpxtëp, amëj akëjxm jyä'äy'atë ets nitii oy tkamëmay tkamëtajtë.

23Aak jootjoty winma'anyjoty ja ëxëëk tu'unën tsyoony ets ja ja'ay y'ëxëëktëkë.

24Tääts ja Jesús jam tsyo'ony ets ojts nyijkx Tirë ets Sidón. Ko ja tëjk jam tpaty, jamts tyëjkëy; ka'ap ja ja'ay tjatuknijawëja'any ko ënäty jam të jyä'ty. E ka'ap ojts jëtu'un jyäty.

25Ko tu'uk ja to'oxytyëjk ojts nijawë mëti'ipë ja nyëëx ja ku'oypyë myëët'ajtypyën, ënät ënätyë myiiny ets ojts nyäkyoxtënaaytyä'äkyë.

26Sirofeniciëtë ja'ay ja to'oxytyëjk mëti'ipë miinën, ka'ap jyutiisëty ets griego ayuk kyäjpxyp, ënät ja Jesús tmënu'kxtäky ets ja ku'oypyë t'ixkäxëty mëti'ipë ja kiixy u'unk ënäty myëët'ajtypyën.

27Tääts ja Jesús t'ëtsooy: Jëwyiin ja u'unk ëna'k kyäytyëty, jä'ä ko ka'ap y'oyëty ko ja u'unk ëna'k yajpëjkëtëty ja kyääky ets yajmo'otëty ja uk.

28Tä ja to'oxytyëjk y'ëtsooy: Je'eyëp ko yë'ë näjyëtu'un mwinjawëp Wintsën, ko yë'ëpaat yë uk pyätyp yë jyi'kxy mëti'ipë najtska'ajëpën kaaypyäjn pa'tkë'p ijxtëm ja tsajpkääky apu'uxmën mëti'ipë yajka'atëpën ja u'unk ëna'k.

29Tääts ja Jesús t'ënëmaay ja to'oxytyëjk: Jä'ä ko jëtu'un të m'atsoy, nëjkx akujk jotkujk, tëë m'u'unk ja ku'oypyë y'ëxmatsyë.

30Tääts ja to'oxytyëjk ojts nyijkx ma tyëjkën ets ja nyëëx tpaty maapäjnkëjxy, tëë ënäty ja ku'oypyë y'ëxmatsyë.

31Ojts jatëkok ja Jesús jam tsyoony Tirë ets ojts nyijkx Sidón ets jam jyä'äjty ma Galilea mejyën Decápolis y'itjotm.

32Jamts ojts tu'uk yajtukniminy mëti'ipë ënäty natën ets uum, ënät ja Jesús yajmënu'kxtäky ets tkë'ënixajëty.

33Tääts ja Jesús ojts twoownëjkxy jam jëkämtëkë, ma ka'ap nëkooyë ja ja'ayën ets ja kyë'ë tkutijëy ma ja natpë ja tyatskën, ok ja Jesús ojts tsujywyeey ja kyë'ë ets ojts toonë ja uum ja yyä'än.

34Ënät ojts pya'at'ixy tsajpwinm ets myëkxejy. Tääts y'ënäny: Efatá. Jä'ä nyiwijy: Ëwa'ats.

35Ënät ja ja'ay ja natpë ënätyë y'ëwatsy ja tyatsk ets ja yyä'än ojts yu'kxë'ëky ets kyajpxë'ky.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

36Tä ja Jesús ojts t'ëne'emy ets ka'ap pën tuk'ëwaanëty. Oyts jënu'un mëktä'äky ja Jesús tjatuk'ëne'emy ja ja'ay ets ka'ap pën nyimëtya'akëtëty, wäänëni'ik ja ja'ay tjantynyimëtya'aktë.

37Tääts ja ja'ay y'ënantë ko mëj'ixy t'ixtë: Oy tyaapë ja'ay winë tuny. Yajmëtoowë'kpy yë ja'ay natpë ets yajkajpxë'kpy yë uumpë.

Marcos 8

1Tëkok ja mayjyä'äy myujktë ma ja Jesús ënäty jamën, ka'ap tii tmëët'atë tii kyäytyëpën. Ënät ja Jesús tyaxëy ja y'ijxpëjkpëtëjk ets t'ënëmaay:

2Mpa'ëyoopyës ya'atë ja'ayëty, jä'ä ko tëkëëk xëëw tyamnë ma mëët nyajpatëmën ets ka'ap tmëët'atë tii kyäytyëpën.

3Koos ayuu nkäxtëty ma tyëjkën, tsojk yuukëtawtëty tu'ujoty, jä'ä ko tam mëti'ipë jëkäm tso'ontëpën.

4Tääts ja y'ijxpëjkpëtëjk ojts y'ëtsowtë: ¿Wi'ix yë mayjyä'äy nyajkä'ämyëty ma ka'ap pën tsyëënën?

5Ënät ja Jesús tyajtëëy ja y'ijxpëjkpëtëjk: ¿Jënaak ja tsajpkääky jap xymyëët'atë? Tääts y'ënantë: Wëxtujk.

6Ënät ja Jesús ja ja'ay t'ënëmaay ets nyaaxwäätstëty naaxkëjxy. Ënät ja wëxtujkpë ja tsajpkääky tkoonë'ky ets ja Tios tkukajpxëy. Tääts ojts tujkwä'kxy ja tsajpkääky ets tmooy ja y'ijxpëjkpëtëjk ets yë'ë ja ja'ay tkumaytyëty, jëtu'un ojts tuntë.

7Jamts ënäty wäänë ja xi'imk të'ëts näjyëtu'un tmëët'ajtpëtë. Ënät ja Jesús ojts tkukajpxë ja Tios ets ja y'ijxpëjkpëtëjk tmooy ets tyajwa'kxtëty.

8Tääts ja ja'ay ni'ëmukë kyäätytyë ku'uxyë. Ënät ja y'ijxpëjkpëtëjk ok tpëjkmujktë wëxtujk katsy ja natëkë.

9Nimajktaxk milën ënäty ja ja'ay të kyäytyë. Tääts ja Jesús ojts mëët nyäjyëjpkajpxtutënë.

10Ënätyë tyëjkëy jap kepy nëëwinye'epyëjoty mëët ja y'ijxpëjkpëtëjk ets ojts nyëjkxtë Dalmanuta y'itjotm.

11Ënät ja fariseë ja'ayëty tnimiintë ja Jesús ets je'eyë twinma'any'ixa'antë, yë'ë y'ixantëp pën jam muum kyajpxtëkoy, ets t'amëtowtë ja Jesús ets tyaj'ixëtëty tu'uk ja mëj'ajtën ets yajmëpëkëty pën janty jam tsyoony ma Tiosën.

12Tääts ja Jesús ojts mëk xyajku'ty ets y'ënäny: ¿Tii ko ya'atë ja'ay t'amëtowtë tu'uk ja mëj'ajtën? Tëy miits n'ënëëmëtëty ko jëtu'unpë ja ja'ay ka'ap nyitëkëty yajtuk'ixëty nitii mëj'ajtën.

13Tääts twinwa'ktuty ets ojts jatëkok tyëkë jap kepy nëëwinye'epyëjoty ets ojts nyijkx jam nëë'awinmtsow.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

14Tëë ënäty tja'atyëkoytyë ja kyääkyëty, tu'uk jap je'eyë ja tsajpkääky tmënëjkxtë kepy nëëwinye'epyëjoty.

15Tääts ja Jesús ja y'ijxpëjkpëtëjk t'ënëmaay: Näkyëwent'atëtë, këtiipë ja fariseë ja'ayëty ets ja Herodes ja'ay mtukpaatëtëty ja tsajpkääky nyitsooy.

16Tääts ja y'ijxpëjkpëtëjk myäytyë tyajtë: Paty jëtää jëtu'un y'ënä'äny jä'ä ko ka'ap nmëmi'inëmë ja tsajpkääky.

17Ojts ja Jesús nijawë ko jëtu'un myäytyë tyajtë, ënät y'ënëmaayëtë: ¿Tii ko mnäy'ëna'anëtë ko ka'ap tii xymyëët'atë ja tsajpkääky? ¿Ka'anëmën xywyinmëtowtë ets xyjyä'äkyukëtë? ¿Janty juun miitsëty ja mjot mwinma'anyëty?

18¿Tam mjawiinëty ets ka'ap m'ixtë? ¿Tam mjatatskëty ets ka'ap mmëtowtë? ¿ka'ap tii xyjyä'ämyätstë?

19Ko ojts nyajwä'kxyës mëkoxk ja tsajpkääky ma ënäty mëkoxk mil ja ja'ay yajpaatën, ¿jënaak katsy ojts ja natëkë xypyëjkmuktë? Tääts y'ëtsoowtë: Majkmäjtsk katsy.

20E mja'amyäjtstëp näjyëtu'un koos ja wëxtujkpë ja tsajpkääky ojts nyajwä'kxy ma ënäty taxk mil ja ja'ayëtyën, ¿jënaak katsy ojts ja natëkë xypyëjkmuktë? Tääts y'ëtsoowtë: Wëxtujk.

21Ënät ja Jesús ja y'ijxpëjkpëtëjk t'ënëmaay: ¿Ka'anëm xyjyä'äkyukëtë?

22Tääts jyajtë jam Betsaida. Jamts ja Jesús yajtuknimiiny tu'uk ja ja'ay wiintspë ets ojts yajmënu'kxtä'äky tkë'ënixajëty ja wiints ets tyajktso'okëty.

23Ënät ja Jesús twijtsë'ky kyë'ëkëjxy ja wiints ets twoowpëtsëëmy jam kajpnjotm. Ënät tuktwinkutsujëy ja wiints ets ojts mëët ja kyë'ë tja'axëtity. Ojts tkë'ënixajy ets tyajtëëy pën ijxp.

24Ënät ja ja'ay ja wiintspë ojts y'ijxë'ëky ets y'ënäny: Ijxpës, jëtu'unës ja'ay n'ixy kepyën ye'eytyëp yowë.

25Tä ja Jesús jatëkok ojts wyinkumatsëty ets ja ja'ay ja wiintspë ojts oy y'ijxpëky, aak wa'ats winë t'ijxnë, jëtu'un ojts tsyo'oky akëtä'äky.

26Ënät kyäjxë ja Jesús ma tyëjkën ets y'ënëmaayë: Ka'ap kajpnjotm mnëjkxëty.

27Tääts ja Jesús tsyo'ony mëët ja y'ijxpëjkpëtëjk, jam ojts nyëjkxtë ma ja Cesarea ets Filipo y'itjotmën. Jam tu'ujotm ojts ja Jesús ja y'ijxpëjkpëtëjk tyajtëy: ¿Wi'ix yë ja'ay y'ëna'antë, pën ëjts?

28Ënät ja Jesús ja y'ijxpëjkpëtëjk y'ëtsoowtë: Tam mëti'ipë ënantëpën ko mijts Juan Yajnëëpäjtpë, wiinkpë y'ëna'antë ko mijts m'Eliësëty, nän tam mëti'ipë ënantëpën ko mijts Tios kyäjpxynyajxpë.

29Tääts ja Jesús yajtëëwëtë: E miitsëty, ¿wi'ix m'ëna'antë, pën ëjts? Ënät ja Pedro y'ëtsooy: MKristë mijts, mëti'ipë ënäty minaanpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

30Tääts ja Jesús ojts mëktä'äky t'ënëëmë ja y'ijxpëjkpëtëjk ko yë'ëjëty.

31Tääts ja Jesús tuk'ijxpëjktso'ony ja y'ijxpëjkpëtëjk wi'ix ënäty mëk y'ëyo'onpaata'anyën. Ko ka'ap kyupëka'anyë ja mëjja'aytyëjk, ja teety wintsëntëjk ets ja tsajptëkotyëtë yaj'ijxpëjkpëtëjk. Ojts tuk'ëwaanë ko yaj'ooka'anyë ja ja'ay je'eyëp ko kom tëkëëk xëëw jatëkok jyuukpyëka'any.

32Wa'ats tuknija'awëy ja y'ijxpëjkpëtëjk. Tääts ja Pedro ojts ëpëky twoownëjkxy ja Jesús ets ojts t'ojy.

33E ja Jesús ojts wya'akwinpity ets ja y'ijxpëjkpëtëjk twin'ijxpejty nixim niyam, tääts ja Pedro twinkukajpxëy: Winwa'ktutkës, jëtu'un mijts mkäjpxy ijxtëm ja mëtsipën. Ka'ap jëtu'un tii xymyëmay xymyëtajy ijxtëm ja Tiosën, jëtu'un mmay mtajy ijxtëm oynapën naaxwiinyëtë ja'ayën.

34Ënät ja y'ijxpëjkpëtëjk ets ja mayjyä'äy tyaxëy, ets t'ënëmaay: Pën tsyojkpy etsës n'ijxpëjkpë'atëty, wä'än kyë'ëm winma'any tja'atyëkoy ets ja wyinma'any mëk tpëjkta'akëty, ëyowëp ijxtëm tu'uk ja ja'ay kyëruuts tpatsëmyën ko ja y'o'kën t'anëjkxë, ënätës xypyaminëty.

35Jä'ä ko pën ka'ap wi'ix jyata'any, kë'ëm ja jyuukyajtën tyajtëkoyëty; e pën y'ëxmajtsypyën ja jyuukyajtën koos ënäty ëjts xypyatsoony ets tmëtoow'ity ja oy aaw oy ayuk, yë'ë yajtso'okäämpy ja jyuukyajtën.

36¿Tii ja ja'ay tyajwa'anëty ja wit meeny ëkë ja pëjktä'äky ëkë winëjaty pën yajtëkoopy ja jyuukyajtën?

37Ëkë ¿Jënu'un ja ja'ay myäyëtëty tkujuyëty ja jyuukyajtën?

38Pën xytyuktsëtyuumpës ets pën ja n'aaw n'ayukës tyuktsëtyuumpy ma ya'atë pokyjyä'äyëtyën, näjyëtu'unës nëjkx ntuktsëtyuny koos jatëkok nminëty mëët ja nTeetyës ja myëj'ajt y'oyajtën ets ja y'anklëstëjk wa'atspë.

Marcos 9

1Näyjyëtu'un ja Jesús y'ënëmaayëtë: Tëy miits n'ënëëmëtë ko tää yaa wyë'ëmtë mëti'ipë ka'ap y'ooka'antën koonëm t'ixtëty ko ja Tios ja kyutujkën ënäty myiny mëët ja mëk'ajtën.

2Komtëtujk xëëw ja Jesús mëët ja Pedro, Santiagë ets ja Juan pya'tëjkëtë ma tu'uk ja kopkën mëti'ipë këjxmën. Jamts ja Jesús ojts tyëkatsy ja wyiin jyëjp.

3Yajxon ojts ja wyit y'atë'kxnë janty poop yaj'ixy, ni pën ja'ay jëtu'un ja wyit kyapoopëty oy jënu'un të tjapujy.

4Ënät ja y'ijxpëjkpëtëjk t'ijxtë ja Elías mëët ja Moisés tmëëtmëtya'aktë ja Jesús.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

5Tääts ja Pedro t'ënëmaay ja Jesús: Wintsën, oy koos yaa nyajpaatë. Minës n'ëk'oytyuntë tëkëëk yë aaytyëjk, tu'uk mijts yë mjä'ä, tu'uk yë Moisés yë jyä'ä ets tu'uk yë Elías yë jyä'ä.

6Paaty ja Pedro ojts jëtu'un y'ënä'äny jä'ä ko tëë ënäty tsyë'ëkëtë, ka'ap y'ëkwinma'anypyatnëtë wi'ix t'ënëëmëtëty ja Jesús.

7Ënät ja yoots ojts myiny ma ënäty jamëtyën ets ojts ja yoots yajnitëkoyëtë; jap yootsjoty yajmëtooy tu'uk ja ayuk mëti'ipën ënanën: Ëjts ya'atë n'u'unk, mëti'ipës ntsojkpy nja'apën, mëtoow'itë ets mëmëtowtë wi'ix y'ënä'änyën.

8Ko ënätyë y'ijx'ëwëtijtë, ni pën ojts maa tka'ëk'ijxnëtë mëët ja Jesús, yi'iyë ja Jesús näty'uknë.

9Ko kyëtaknëtë, tsyo'onëtë jam kopkëjxm, ënät ja Jesús y'ënëmaayëtë ets ka'ap pën tuk'ëwaanëtëty mëti'ipë të t'ixtën, koonëm jyuukpyëkëty jatëkok.

10Paaty ja y'ijxpëjkpëtëjk kyuyu'tsëtë, je'eyë aak ayi'iyë nyäyajtëëwëtë tii jëtu'un jyatijäämpy ko jyuukpyëka'any jatëkok.

11Tääts tyajtëëwtë ja Jesús: ¿Tii ko yë tsajptëkotyëtë yaj'ijxpëjkpëtëjk y'ëna'antë ko ja Elías jëwyiin minaanp?

12Ënät ja Jesús y'ëtsooy: Mëtëy yë'ë, jëwyiin yë Elías myina'any ets tu'kë'ëyë tyaj'o'oyëtya'aja'any winë. ¿E tii ko ja Tios ja y'ayuk y'ënä'äny koos ëjts n'ëyo'onpaata'any ets ko ka'apës nyajkupëka'any?

13E jëtu'un miits n'ënëëmëtë ko ja Elías tëë ja myiny, ets ja ja'ayëty ëxëëk ojts tuntë ijxtëm ja jyot wyinma'anyëtyën, jëtu'un ijxtëm ja Tios ja y'aaw y'ayuk y'ënä'änyën wi'ix ënäty jyata'anyën.

14Ko wyimpijtë ma ënäty jam ja ijxpëjkpëtëjkëtyën ënät t'ijxtë ko ja mayjyä'äy ënäty të nyapikëtë ets ja tsajptëkotyëtë yaj'ijxpëjkpë jä'ä ënäty jam mëët nyätyij nyäkyotëtë aawkëjxm ayukkëjxm.

15Ko t'ijxtë ja Jesús, ni'ëmukë ja ja'ay nyëjkxtaaytyë pëyi'ikyë ets ojts tkajpxpo'kxtë mëët ja xoontakën.

16Tääts ja Jesús yajtëëwëtë: ¿Ti myajkäjpxykyojtëp mëët yë n'ijxpëjkpëtëjkës?

17Ënät tu'uk ja ja'ay y'ëtsooy: Wintsën, tyaajës tu'uk yë nmaank ku'oypyë myëët'ajtypyën mëti'ipë ka'ap yajkäjpxyën.

18Ko yë ku'oypyë myätsyë ënätyë yajkëtayë ets o'pky jyänty pyëtsimy ma y'aawën, tä ënät yë tyëts tjanty y'akä'pmuky ets jëtu'unyë wyi'imy tu'k'ityë. Tëës yë m'ijxpëjkpëtëjk njanëëmë ets jeexyë tyajpëtsëmtë ja ku'oypyë ma yë'ëjën e yë'ëjëty ka'ap të myäyëtë.

19Tääts ja Jesús y'ëtsooy: Miits ka'ap mmëpëktë. ¿Wi'ix ko miitsëty ka'ap tii xytyuntë, jä'ä xytyimtsoktë aak'ëjts winë ntunëty? Yajmintë yaa ya'atë yujkyeeky ëna'k.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[20]Tääts ja Jesús ojts tukninëjkxtë ja yä'äy ëna'k. Ko ja Jesús ja ku'oypyë y'ijxpatë, ënätyë ja yä'äy ëna'k ojts jyëpijpkëtä'äky ets tyëjkëy yäjtspë pojpë tyam ja o'pky jyänty pyëtsimy ma y'aawën.

[21]Ënät ja Jesús tyajtëëy ja u'unkteety: ¿Jëna'a jëtu'unpë pa'am pyäätyë? Tääts ja u'unkteety y'ënäny: Mutsknëm.

[22]Kanaak ok ja ku'oypyë jëënjoty ets nëëjoty të yajkukëtawëty ets yaj'ooka'anyë. Pën mëpaat xyajtso'oky, pa'ëyoowtëkës ets putëjkëtëkës.

[23]Tääts ja Jesús y'ënäny: ¿Tii ko jëtu'un m'ëna'any pën mëpaat xyajtso'oky? Aak oy yë ja'ay pyëtsë'ëmxëtë winë mëti'ipë Tios mëpëjktëpën.

[24]Ënät ja yä'äy ëna'k ja tyeety mëk y'ënäny: Nmëpëjkpyës; putëjkëtëkës ets njaaktimmyëpëkëtyës.

[25]Ko ja Jesús t'ijxy ja mayjyä'äy ko pyëyë'kmuktë, ënät mëk twinkukajpxëy ja ku'oypyë: Ku'oypyë, uumpë natpë, tyam n'ëne'emy ets xy'ëxmatsëty tyaapë yä'äy ëna'k ets ka'ap nëkoo xy'ëkmëwanëty.

[26]Tääts ja ku'oypyë mëk y'ayaxtuty ets ja yä'äy ëna'k ojts tjaakyajmooty. Ënät ja ku'oypyë ojts pyëtsimy, jëtu'un yaj'ixy tëë yowë tyaj'ooky ja yä'äy ëna'k. Jëtu'un may ja ja'ay y'ënantë ko tëë y'ooky.

[27]Tääts ja Jesús ojts twijtsë'ëky ets ja yä'äy ëna'k pyëti'ky.

[28]Ok ja Jesús wyimpijty ets jyä'äjty ma tu'uk yë tëjkën, Tä ja y'ijxpëjkpëtëjk yajtëëwëtë ma ënäty jap aakyë'ë yajpaatën: ¿Tii koos ja ku'oypyë ka'ap të xymyäytyë etsës n'ixkäxtëty?

[29]Tääts ja Jesús y'ënäny: Ya'atë jëtu'unpë ku'oypyë ënät yë pyëtsimy ko Tios yajpëjktsoy mëk'ajtën.

[30]Ko ojts tsyo'onëtë, tääts nyajxtë jam Galilea ets ja Jesús ka'ap pën tjatuknijawëjany ko ënäty jam yajpaaty,

[31]jä'ä ko aak ayi'iyë ënäty ja y'ijxpëjkpëtëjk jam tyaj'ijxpëky, ets t'ënëmaay: Yajkë'ëyakaanpës ma naaxwiinyëtë ja'ayëtyën ets xyaj'ooka'antës, je'eyëp ko kom tëkëëk xëëw jatëkok njuukpyëka'anyës.

[32]Ka'ap ja y'ijxpëjkpëtëjk tja'akyujkëtyë ko jëtu'un yaj'ënëëmëtë ets tsë'këtëp ko tyajtëwtëty.

[33]Tääts ja Jesús mëët ja y'ijxpëjkpëtëjk jyajtë jam Capernaúm. Ko tyëjkëtyë tëkoty, japts ja Jesús tyajtëëy ja y'ijxpëjkpëtëjk: ¿Tii të xynyimëtya'aktë ko të ntu'uye'eyëmë?

[34]Tääts ja y'ijxpëjkpëtëjk amonyë wyë'ëmtaaytyë, ka'ap wi'ix y'ënantë, jä'ä ko yë'ë ënäty të tnimëtya'aktë pën ni'ik mëj'äämpy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

35Ënät ja Jesús nyaaxwe'tsy ets ja nimajkmäjtskpë ja y'ijxpëjkpëtëjk tyaxëy ets t'ënëmaay: Pën tsyojkën'ajtyp ets mëj'äämpy y'ita'any, naxym mëpaat nyäpyëjktä'äkyë ets wyinkë'ë kyujkkë'ëjëty ma ja ja'ayëtyën ni'ëmukë.

36Ënät ja Jesús tsä'änë'ky tu'uk ja pi'k ëna'k ets tpëjktäky itkujky. Tam jëtu'un tpatseeny ko y'ënäny:

37Pën kyupëjkpy yë pi'k ëna'k jëtu'un tä ëjtsën, nän xykyupëjkpës ënäty ëjts; ets pën xykyupëjkpës, ka'ap y'ëjtsëty nätyu'uk xykyupëky, nän kyupëjkpy ja mëti'ipës xykyäjxpën.

38Ënät ja Juan t'ënëmaay ja Jesús: Wintsën, tëëjës n'ixtë tu'uk ja ja'ay mëti'ipë mijts ja mmëkajtën yajtuumpyën ets ja ku'oypyë t'ixkexy. Tëës n'akajpxtuktë jä'ä ko ka'ap ëëtsajtëm xypyajëtijtëm.

39Tääts ja Jesús y'ënäny: Ka'ap xy'akajpxtuktëty. Pën mëj'ajtën tyuunpy ëjts nxëëwkyëjxmës, ka'ap pyokyëty tuny ets ka'ap tjëkyepy tëkatsy xynyimëtya'akëtyës.

40Pën ka'ap xymyëtsip'ajtëmë, ëëts mëët nyajpatëmë.

41Tëyës n'ëna'any, ko pën mmo'ojëtëty ja tëtsyk nyëë tu'ktsim jä'ä ko ënäty nja'ay'atë, yajmo'ojëp ja kuma'ayën.

42Pën yajpokytyuunpy yë u'unk ëna'k mutskjatypë mëti'ipës xymyëpëjktëpën, nikë oy ko jeexyë ja paantaak yajtukyo'ktsumë ets mejyjoty yajkujëpipëty.

43-44Pën myajpokytyuunëp yë mkë'ë, katspux. Nikë oy ko kë'ëtuk xypyaatëty ja xëmëkyëjxmëpë ja juukyajtën ets këtii ko mkë'ë mëët kä'pxy myajpëjkta'akëty ëyoowtaknjoty, ma ja tënë'k nijëna'a kya'ookyën ets ja jëën nijëna'a kyapi'itsyën.

45-46Pën myajpokytyuunëp yë mteky, katspux. Nikë oy ko xypyaatëty ja xëmëkyëjxmëpë ja juukyajtën tekytyu'uk ets këtii ko mteky mëët kä'pxy myajpëjkta'akëty ëyoowtaknjoty, ma ja tënë'k nijëna'a kya'ooky ets ma ja jëën nijëna'a kyapi'itsyën.

47Ets pën yë mwiin myajpokytyuunëp, juut. Nikë oy ko wiintu'uk mtëkëty ma ja Tios ja kyutujkënën ets këtii ko mwiin mëët kä'pxy myajpëjkta'akëty ëyoowtaknjoty,

48ma ja tënë'k nijëna'a kya'ookyën ets ma ja jëën nijëna'a kyapi'itsyën.

49Tu'ktonyë nëjkx wyatsta'ay yaa naaxwiiny mëët ja kaan ets ja jëën.

50Yë kaan oy yë'ë, ko ja tsya'amtsajtën tyëkoyëty tii mëët winë yajtukta'amtsëty. Itë ijxtëm ja oypyë kaanën ets juuky'atë akujk jotkujk nixim niyam.

Marcos 10

1Tääts ja Jesús tsyo'ony jam Capernaúm ets ojts nyijkx Judea y'itjotm, awinmtsow ma ja Jordán mëjnëëjën ets tukjëtijtëy ja itjot mëti'ipë wë'ëmpën xëëwpëtsëmtsyow.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Ënät ja ja'ay nimay myujktë jatëkok ma ënäty jamën ets ojts tyaj'ijxpëjktsoony, ijxtëm xëmë yaj'ijxpëkyën.

2Tääts ja fariseë ja'ayëty ojts jënaakën tninëjkxtë ja Jesús, ets je'eyë twinma'any'ixa'antë, tyajtëëwtë: ¿Kutujkp ets ja ye'etyëjk tyo'oxytyëjk t'ëxmatsëtyë?

3Tääts ja Jesús y'ëtsooy: ¿Wi'ix ja Moisés tni'ënä'ämë?

4Ënät y'ëtsoowtë: Yajkutujkpy ja Moisés ets ja ye'etyëjk t'ëxmatsëty ja tyo'oxytyëjk pën myoopy jëyëjp ja noky mëti'ipë yajnikëxë'ëkpyën ko tëë t'ëxmatsy.

5Tääts ja Jesús y'ëtsooy: Jä'äkyëjxm ja Moisés jëtu'un tyajkutujky ko ka'ap mja'akyukëtë.

6Ko ja Tios tyajkojtso'ontäky winë, ye'etyëjk ets to'oxytyëjk ojts tpëjktä'äky.

7Paaty ja ye'etyëjk y'ëxmatsäämpy ja tyaak tyeety ets ja tyo'oxytyëjk tpuwa'akëja'any,

8jëtu'unts nimäjtsk tu'ukyë y'itëty. Ka'ap ëpëkyjyäty yajpaatë, tu'ukyë yajpaatë.

9Paaty ka'ap tjëkyepy ja ja'ay tyajkwa'kxëty mëti'ipë ja Tios të tyajnämyukyën.

10Ko ënäty jap tëkoty yajpaatë, ënät ja Jesús ja y'ijxpëjkpëtëjk yajtëëwëtë mëti'ipë ja Jesús ënäty të tmëtyä'äkyën.

11Tä ja Jesús y'ënäny: Pën ja tyo'oxytyëjk y'ëxmajtsyp ets wiinkpë tpëky, ja tyo'oxytyëjk ënäty myëtëkoopy ja mëjëwyiimpë të tpëkyën.

12E ko ja to'oxytyëjk ja nyiye'etyëjk t'ëxmatsy ets ja wiinkpë ye'etyëjk tpëky, nän yajwintsë'këntëkoopy ënäty ja pëjkën ukën.

13Ënät ja Jesús ojts tukninëjkxtë ja pi'k ëna'k ets tkënu'kxëty e ja y'ijxpëjkpëtëjk ojts t'ojtë ja ja'ay mëti'ipë ja pi'k ëna'k wyoowmiintëpën.

14Ko ja Jesús jëtu'un t'ijxy, ënät jyoot'anpëjky ets y'ënäny: Ixmatstë yë pi'k ëna'k, wä'än xynyimintës, ka'ap xy'ëtuktëty, jä'ä ko yë'ë jëtu'unpë ja'ay nyäpyëjktä'äkyën tä pi'k ëna'kën yë'ë Tios tsyokpy ma kyutujktaknën.

15Tëy miits n'ënëëmëtë, pën ja Tios ja kyutujkën ka'ap tkupëjkë ijxtëm ja pi'k ëna'kën, ni wintim nijëna'a kyatëkëty jam ma Tios kyutujktaknën.

16Ënät ja Jesús ojts ja pi'k ëna'k tmëjwoy, ets ojts tkënu'kxy, je'eyë ja kyë'ë tuknikony.

17Ko ja Jesús ënäty jam tsyoona'any, ënät tu'uk ja ja'ay pëyi'ikyë nyimiinë ets nyäkyoxtënaaytyakë ma yë'ëjën. Tääts y'ënëmaayë: Oypyë Wintsën, ¿tiis mëpaat ntuny etsës npaatëty ja juukyajtën xëmëkyëjxmëpë?

18Ënät ja Jesús y'ëtsooy: ¿Tiis ko jëtu'un xytyijy oypyë Wintsën? Yi'iyë Tios tu'uk oy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

19Mnija'ap ja Tios ja y'ënä'ämën, mëti'ipë ënaanpën: ka'ap myajja'ay'ookëty, ka'ap xyajwintsë'këntyëkoyëty ja pëjkën ukën, ka'ap mmäätsëty, ka'ap pën xynyi'antaakëty, mwintsë'ëkëp ja mtaak mteety.

20Tääts ja ja'ay y'ëtsooy: Wintsën, mutsknëm tääpë tu'kë'ëyë mpatuunta'ayës.

21Ënät ja Jesús wyintë'kxpäjtë mëët tu'uk ja oyjyot oywyinma'any ets y'ënëmaayë: Tu'uk mjaaktëkoy'ajtxëty. To'kta'a mëti'ipë mmëët'ajtypyën ets mo'o ja ëyoopëja'ay. Ënät ja Tios ja kuma'ayën mmo'ojëtëty tsajpjotm. Täänëm xypyaminëtyës.

22Ko ja ja'ay jëtu'un tmëtooy, ënät tyëjkëy kuma'ay kutajëpë, jä'ä ko kumeenyjyä'äy ënäty.

23Ënät ja Jesús y'ijx'ëwëtijty ets t'ënëmaay ja y'ijxpëjkpëtëjk: Tsip ni'ik ets ja kumeenyjyä'äy tyëkëty ma ja Tios ja kyutujktaknën.

24Tääts ja y'ijxpëjkpëtëjk mëk tja'awëtyë ko ja Jesús jëtu'un y'ënäny. Ënät ja Jesús y'ënëmaayëtë jatëkok: U'unk ëna'këty, tsip ni'ik ets ja kumeenyjyä'äy tyëkëty ma ja Tios ja kyutujktaknën.

25Nikë ka'ap tsyipëty ets tu'uk ja jëyujk jëku'ux nyaxëty xu'uny jutjoty ets këtiinëm ko tu'uk ja kumeenyjyä'äy tyëkëty ma Tios ja kyutujktaknën.

26Ko ja y'ijxpëjkpëtëjk jëtu'un tmëtoowtë, janty mëk ojts tjawëtë ets jaxim jayam nyäy'ënanëtë: ¿Pën ëkmayëtëp ets ja nitsokën tpaatëty?

27Tääts ja Jesús ojts wyintë'kxëtë ets y'ëtsoowëtë: Yë ja'ayëty tsip yë tjawëtë, yë Tios ka'ap tiitsip tjawë; jä'ä ko yë'ë maaytyääyëp winë.

28Ënät ja Pedro y'ënäny: Tëës tu'kë'ëyë n'ëxmajtsta'atë mëti'ipës ijty nmëët'ajtëpën ets mijts të myajpatsoony.

29Tääts ja Jesús y'ëtsooy: Të̈y miits n'ënëëmëtë, pën të t'ëxmatsy ja tyëjk, myëkä'äxtëjk, tyaak tyeety, y'u'unk y'ëna'k, ëkë nyaax mëët ko të tja'akyukë ja oy'aaw oy ayuk ets koos të xymyëpëky,

30wäänëni'ik t'ëxajëja'any winë tyam ma jyuuky'ätyën, pyatäämpy mëko'px'am ja tyëjk, y'uty, y'äjty, tsyë'ë, tyaak, y'u'unk y'ëna'k ets nyaax. Oy yajpajëtijta'aktëty, ok nëjkx jyuuky'äty xëmëkyëjxm ko ënäty tpaaty ja nyixëëw nyijëmëjt.

31Je'eyëp ko may mëti'ipë tyam jëyëjp'ajtëpën, ix'ok nëjkx nyaxtë; ets may mëti'ipë tyam ix'okën, jëyëjp nëjkx nyaxtë.

32Jam ënäty pya'tëkëtë Jerusalén, ja Jesús jëyëjp nëjkxp ets ja y'ijxpëjkpëtëjk ix'ok, tääts ja y'ijxpëjkpëtëjk myäytyë tyajtë ets ja mëti'ipë ix'am miintëpën tsë'këtëp. Ënät ja Jesús ëpëky twoowpëtsëëmy ja nimajkmäjtskpë ja y'ijxpëjkpëtëjk ets tukmëmëtyäky wi'ix ënäty jyata'anyën.

33Ets t'ënëmaay: Jerusalén tyam npa'tëjkëmë, ma ja Naaxwiinyëtë ja'ay ja y'U'unk yajkë'ëkyaka'anyën ma ja teety wintsëntëjkëtyën ets tsajptëkotyëtë

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

yaj'ijxpëjkpëtëjkëtyën; yë'ë yakutukantëp ets y'ookëty ets tukë'ëkëja'antë ja ja'ay mëti'ipë ka'ap jyutiisëty.

34Ets nëxi'ika'an tukxi'ika'antë, twintsuj'an tjëjptsuja'antë, ets tyaj'ooka'antë; je'eyëp ko, kom tëkëëk xëëw jyuukpyëka'any.

35Tääts ja Santiagë mëët ja Juan, Zebedeo myaank ojts nimintë ja Jesús ets t'ënëmaaytyë: Wintsën, yë'ëjës ntsojktëp ets tu'uk yë mëyajtën xytyunëty xymyo'otëtyës mëti'ipës n'amëtowantëpën.

36Tääts ja Jesús ojts tyajtëy: ¿Tiitsën mtsojktëp ets ntunëtyës ma miitsëtyën?

37Tääts y'ënantë: Mtunëp yë mëyajtën, ko ënäty xypyääty ja mëj'ajt mkutujkën, xyaj'u'unyëtëpës nitu'uk m'a'oy'äämpy ets nitu'uk m'anajny'äämpy.

38Ënät ja Jesús y'ëtsoowëtë: Ka'ap xynyijawëtë mëti'ipë m'amëtoowtëpën. ¿Mkupëktëp ja ëyo'on ijxtëmës n'ëyowa'anyënë, ets mnëëpätëty ijxtëmës nëëpäta'anyënë?

39Tääts y'ëtsoowtë: Nkupëktëpës. Ënät ja Jesús y'ënëmaayëtë: Tëy, näjyëtu'un miits m'ëyo'onpaatëty ijxtëm ëjtsën ets näjyëtu'un mnëëpäta'antë ijxtëm ëjtsën,

40e ko miits xy'amëtowtë ets m'u'unyëja'antë ëjts n'anajny n'aka'anyës, ka'ap y'ëjtsëty xypyaat'aty nmo'otëty, yë'ë yajmo'ojantëp pën të yajktuknipëjktaakëtën.

41Ko jëtu'un tmëtoowtë ja nimajkpë ja Jesús ja y'ijxpëjkpëtëjk, ënät tukjoot'anpëjktë ja Santiagë ets ja Juan.

42Tääts ja Jesús ja y'ijxpëjkpëtëjk tmëkajpxmujky ets t'ënëmaay: Mnija'awëtëp miitsëty ko ma ja naax kajpnën ka'apë jyutiis'atën täa yajkutujkpëtëjk mëti'ipë näjya'awëtëpën mëët ja mëk'ajtën ets y'ënä'ämëty mëk ma ja jyä'äyën, ets yë'ë ja kyutujkën tyim yajtunäämpy ma ja naax kajpnën.

43E ma miitsëtyën ka'ap tjëkyepy jëtu'un pën jyä'äy'atëty. Pën tsyojkën'ajtyp mëj y'ita'any ma miitsëtyën, myëtunëp jëyëjp ja myëku'uktëjk.

44E pën jëyëjp'ataanpën, myëtuunta'ajëp ja jyiiky myëku'uk.

45Jä'ä ko ka'ap yë'ëjëty ëjts të niminy etsës nyajmëtunëty, yë'ëjës të niminy etsës ja ja'ay nmëtunëty ets nkëpätëtyës may ja ja'ay ja pyoky ko ni'o'ktu'utëtyës, jëtu'unts may nyitso'oktëty.

46Tääts jyajtë jam Jericó. Ko ja Jesús ënäty të kyajpnpëtsëmy mëët ja y'ijxpëjkpëtëjk ets ja mayjyä'äy. Jam tu'u ëkë'ëm tu'uk ja ja'ay wiintspë y'u'unyë mëti'ipë xyëëwajtypyën Bartimeo, ja Timeo y'u'unk.

47Ko ja ja'ay wiintspë tmëtooy ko nyäxy ja Jesús, Nazaretëtë ja'ay, ënät tyëjkëy yaxpë jojkpë: Jesús, yajkutujkpë, David yë y'u'unk y'ok, pa'ëyoowkës.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

48Tääts ja mayjyä'äy ojts y'ojyë ets y'amonëty. Ka'ap ja ja'ay ja wiintspë y'amony, ni'ikyë tyëkë yaxpë jojkpë ets y'ënä'äny: Yajkutujkpë, David yë y'u'unk y'ok, pa'ëyoowkës.

49Tääts ja Jesús wya'ak'o'oyëy ets ja ja'ay t'ënëmaay: Nëjkx wowtë. Tääts t'ënëmaaytyë ja wiints: Tsojk pëtë'ëk, tam myajmëkäjpxy.

50Ënät ja Bartimeo ja nyijän tnajtspojtsëy ets pyëti'ky, tä ja Jesús tmëwinkoony.

51Ets ja Jesús yajtëëwë: ¿Tii mtsojkpy ets ntukmëtunëty? Tääts ja ja'ay wiintspë y'ëtsooy: Wintsën, ijxpëkaanpës.

52Ënät ja Jesús y'ënëmaayë: Nëjkxnë, tëë mtso'oky, jä'ä ko të xymyëpekyës. Jëtu'un ja ja'ay wiintspë ënätyë y'ijxpëjky ets ja Jesús tpatso'ony.

Marcos 11

1Ko tmëwinkoontë ja Jerusalén kajpn ets jyajtë ma ja Petfagé kajpnën ets jam ma Betania kajpnën, Olivo kopkwinm, jam ja y'ijxpëjkpë nimäjtsk tkäjxë'ky,

2ets t'ënëmaay: Nëjkxtë xim kajpntum, ko jam mja'tëty, ënät tu'uk ja krukts yä'äy ayääkë xypyaata'antë kuwëëny mëti'ipë ka'anëm pën tuk'u'unyënëm. Nëjkx mëkäjëtë ets xyajmintëty.

3Ets ko pën myajtëwëtëty tii ko jëtu'un m'ëtë'ëtstë, jëtu'un xy'ënëëmëtëty ko yë'ë Wintsën tsyojkpy ets ënätyë jatëkok tyajmina'any.

4Tääts ja y'ijxpëjkpë ojts nyëjkxtë ets ja krukts yä'äy ayääkë tpatë jam tëjk'ëkë'ëm ets tmëkäjëtyë.

5Ënät ja ja'ay tyajtëëwtë mëti'ipë ënäty jamëtyën: ¿Tii mtuuntëp, tii ko yë krukts yä'äy xymyëkäjëtë?

6Tääts yë'ëjëty y'ëtsoowtë ijxtëm ënäty ja Jesús të y'ënë'ëmxëtën; ets jam tsyo'ontë.

7Ënät tyajtso'ontë ja krukts yä'äy ets ja Jesús ojts tukninëjkxtë. Ojts ja wyit tukjëpä'äntë ets ja Jesús tukwä'tspejty.

8Nimay ojts ja ja'ay ja wyit tyä'äptë tu'ujoty, tam mëti'ipë ujts xe'enty pyëjktaktëpën tu'ujotypë tpaatën.

9Tääts wintuuy jëxkë'ëy yaxpë jojkpë tyëjkëtyë, ets y'ënantë: Wintsën miimp, Wintsën miimp. Oy ko Tios kënu'kxën tyäky mëti'ipë miinpën Wintsën xyëëwkyëjxm.

10Wintsën miimp, Wintsën miimp, mëj jaanty ja Tios tsajpjotmëpë.

11Tääts ja Jesús tyëjkëy Jerusalén ets jyä'äjty ma ja mëjtsajptëjkën, je'eyë ojts jap y'ijx'ëwtity kyoow'ëwtity. Ënät jatëkok tsyo'ony ets ojts nyijkxy ma Betania kajpnën mëët ja nimajkmäjtskpë ja y'ijxpëjkpëtëjk. Tëë ënäty tsyu'ujënë.

12Komjëpom ko tsyo'ontë jam ma Betania kajpnën, ënät ja Jesús yuu pyätë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

13Tä tu'uk t'ijxpaty ja higo kepy jam jëkäm, tam ja y'ääy yaj'ixy. Tääts ojts tninëjkxy ets t'ixa'any pën jam ja tyëëm. Ko t'ijxy nitu'uk kyatëëm je'eyë ja y'ääy, jä'ä ko ka'ap ënäty nixëëwëty.

14Ënät ja Jesús t'ënëmaay ja higo kepy: Nijëna'a pën mkaniminëtëty ets tjë'kxëty ja mtëëm. Ko ja Jesús jëtu'un y'ënäny, myëtoowtë ja y'ijxpëjkpëtëjk.

15Tääts jyajtë jam Jerusalén. Ko ja Jesús jyä'äjty ma ja mëjtsajptëjkën, ënät t'ëxwojp pëtseemtaay ja ja'ay mëti'ipë ënäty jap to'ktëp yajktëpën, ojts ja ja'ay ja tyo'kpäjn tjijtë'ktaayë mëti'ipë wyinkukoontëpën ja meeny ets näjyëtu'un ja pak to'kpë y'u'unyääypyäjnëty.

16Ka'ap ja Jesús tkupëjky ets pën ja tooky tmënaxëty ma ja mëjtsajptëjkën.

17Ets ja Jesús tyëjkëy yaj'ijxpëjkpë, jëtu'un y'ënäny: Jëtu'un ja Tios ja y'aaw y'ayuk kuja'ay myiny: Yë ntëjkës jä'ä wya'anëty Tios ëwtajtakn. E miitsëty, jëtu'un xywyanëtë ijxtëm yë mä'tspë tsyënaaytyaknën.

18Ko jëtu'un tmëtoowtë ja teety wintsëntëjk mëët ja tsajptëkotyëtë yaj'ijxpëjkpëtëjk, tääts t'ixtaaytyë ja winma'any wi'ix tyaj'ooktëtyën ja Jesús, yë'ë kë'ëm tsyë'këtëp ja Jesús, jä'ä ko ja mayjyä'äy oy tmëtowtë wi'ix ja Jesús yaj'ijxpëkyën.

19Ko ojts tsyu'ujënë, ënät ja Jesús mëët ja y'ijxpëjkpëtëjk tsyo'onëtë jam ma ja mëj kajpnën.

20Komjëpom jam nyajxtë ma ja higo kepy tyänën ets ojts t'ixtë ko tëë tyëëtsë'knë tyiktsjotypyaat.

21Ojts ja Pedro tja'amyetsy ets ja Jesús t'ënëmaay: Wintsën, ix, tëë ja higo kepy tyëtsnë mëti'ipë ojts xykyajpxpokyën.

22Tääts ja Jesús y'ëtsooy: Mëpëktë Tios.

23Tëy miits n'ënëëmëtë, pën nyëmääpy ya'atë kopk: kä'äk jää, tëkë mejyjoty ets ëmuumtu'ukjot jëtu'un t'ënëëmë ets ni'ikyë y'ënä'äny ko jëtu'un tyuna'any jyata'anyë, janty tun janty jatëtëp jëtu'un.

24Paaty miits n'ënëëmëtë, pën tii Tios m'amëtoowtëp jëtu'un mmaytyë tajtë ko myajmo'ojantëp, ets myajmo'otëty.

25Ko miits yë Tios xyjyä'ämyätstëty, pën jam pën tii xytyukmëtsip'atë, nimä'kxtë ets näjyëtu'un ja mteety tsajpjotmëpë mnimä'kxëtëty.

26Pën ka'ap xynyimä'kxtë, näjyëtu'un ka'ap ja mteety tsajpjotmëpë mnimä'kxa'anëtë.

27Tääts jatëkok jyajtë jam Jerusalén. Tap ënäty ja Jesús jyëtity ma tsajptëjkën, ko ojts nyiminëtë ja teety wintsën, tsajptëkotyëtë yaj'ijxpëjkpëtëjkëty ets ja mëjja'aytyëjkëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

28Tääts ojts yajtëwëtë: ¿Pën mooyëp ja kutujkën ets jëtu'un winë xytyunëty, pën të m'ëne'emyë?

29-30Tääts ja Jesús y'ëtsooy: Näjyëtu'un miits nyajtëwa'antë: ¿Pën kyäjx ja Juan ets yajnëëpätëty, Tiosë ëkë naaxwiinyëtë ja'ayë? Pën xy'ëtsoowinpijtëpës ënät ntuk'ëwaanëtëty pën yäjkpy ja kutujkën ets jëtu'un winë ntunëtyës.

31Ënät aakyë'ë ojts myäytyë tyajtë: ¿Wi'ix n'ëtso'owmëty? Ko ënät n'ëtso'owmëty: Tios ojts kyexyë, tsojk xy'ënëmä'ämyëty: ¿Tiixë ko ojts xykyamëpëktë?

32Näy ka'ap tjëkyepy nëmä'ämyëty ko naaxwiinyëtë ja'ay ojts kyexyë. Tsyë'këtyëp ja ja'ay jä'ä ko myëpëjktëp ja mayjyä'äy, ko Juan Tios käjpxynyajxpë.

33Ënät t'ënëmaaytyë ja Jesús: Ka'apës nijawëtë. Tääts ja Jesús y'ëtsoowëtë: Nen ka'ap yam ntuk'ëwaanëtëty tiikutujkën mëët ya'atë winë ntunyës.

Marcos 12

1Ënät ja Jesús yaj'ijxpëjktso'ony mëët ja ijxpäjtën ets y'ënäny: Tu'uk ja ye'etyëjk ojts tpëjktä'äky ja tsatsymkyam ets tnakeemy tnapëjky, ojts t'oytyuny tu'uk ja tsatym mä'tstakn ets ojts tkojy tu'uk ja potsy janty këjxm ma yajkëwent'atëtyën ja kam. Tääts ja tuunpëtëjk ojts tuknipëky ja kam ets ojts tsyoony nyijkxy jëkäm.

2Ko tpaty ja tsatym tujk, ënät ja kukam tkejxy tu'uk ja tyuunpë ets tuk'amëtowa'any ja tsatym mëti'ipë ja kukam patëpën.

3E yë'ëjëty ojts tmatstë ets tsiiktë, jëtu'unyë tyajwinpijtë ka'ap nitii tmooytyë.

4Ënät ja kukam wiinkpë tkejxy ja tyuunpë. Ko ja tuunpë jam jyä'äjty ënätyë tkuwojpë'ktë.

5Ënät ja wiinkpë tkejxy ets tyaj'o'ktë. Ojts ok ja tyuunpë nimay tjaakkexy. Tam mëti'ipë wyojptën ets tam mëti'ipë yaj'o'ktën.

6Jamts ja kukam tu'uk ja myaank, mëti'ipë ni'ik tsyojkpyën. Yë'ë ojts tkexy. Jëtu'un myäy tyäjy: Wyinkutsë'ëkëtëp ënät yë n'u'unkës.

7E ko ja naax ënu'kxypë t'ijxtë ko ja kukam ja y'u'unk myiny, tääts nyäy'ënanëtë: Yë'ë ya'atë kam myëwë'ëmäämpy, oy ntimyaj'o'kmëty ets ëëtsajtëm nmëwë'ëmëty yë kam.

8Tääts tmajtstë ets tyaj'o'ktë, ojts ja nyi'kx kyopk jap tjëtujtpëtsëëmëtë kamjotm.

9Ënät ja Jesús tyajtëëy: ¿Tii jëtää ja kukam tyunäämpy? Nëjkxaanp jam kamjotm ets tyaj'o'kta'aja'any ja naax ënu'kxpëtëjk ets ja ja'ay wiinkpë tmo'oja'any ja tsatsymkyam.

10Këtii xykyajpxtënëm ja Tios ja y'aaw y'ayuk këxja'aypyë mëti'ipë ënaanpën: Ja tsaa mëti'ipë ja pojtspë ojts tpäxtën, nikë jä'ä tyam të y'awinpity mëjtsaakopk ma potsy'ëjxën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

11Ja Wintsën jëtu'un winë të tuny, oy ëëtsajtëm mëjmëtoy nja'awëmë.

12Tääts ojts tjamatsa'antë ja Jesús jä'äkyëjxm ko tja'aykyujkëtë yë'ë yowë yajnimëtyaktëp mëët ja ijxpäjtën. Je'eyëp ko tsyë'këtyëp ja mayjyä'äy, paaty ka'ap tmajtstë. Tääts jam tsyo'ontë.

13Tääts ja Jesús ojts yajktuknikexy ja fariseë ja'ayëty mëët ja Herodes ja jyä'äyëty, ets jeexyë ja Jesús muum kyajpxtëkoy mëti'ipë tyukni'ëënëtëpën.

14Ënät ojts nyëjkxtë ets ja Jesús yajnëmaay: Wintsën, nija'awëtyëp ëëts ko mijts mëtëy mja'ay'äty, jä'ä ko ka'ap xymyëjpëjktä'äky oy pën wi'ixjaty m'ënë'ëmxëty, ka'ap yë'ëkyëjxmëty tii xynyikäjpxy ets ja'ay mtsokëtëty. Mijts yë'ë ja'ay mtuk'ëwa'anëp ja Tios ja nyë'ë'aaw tyu'u'aaw. ¿Oy ko yë yajkutujkpë César nmëkëpäjtmëtyë ëkë ka'apë? ¿Jyëkyejpy nmo'omyëty yë meenyë ëkë ka'apë?

15Ja Jesús ojts nijawë ko ënäty nëkoopë je'eyë myintë winma'any'ijxpë. ¿Tii ko xywyinma'any'ixa'antës? Yaktë tu'uk ja meeny, wä'änës n'ëk'ixy.

16Tääts ojts tmo'otë ets tyajtëëy: ¿Pën ya'atë wyiin jyëjp yam këxkojy, pën tyë xyëëw këxja'ay miimp? Tääts y'ëtsoowtë: Yë'ë yajkutujkpë César.

17Ënät ja Jesús y'ënëmaayëtë: Mo'otë ja César mëti'ipë César jyä'ä'ajtypyën ets mo'otë ja Tios mëti'ipë Tios jyä'ä'ajtypyën. Ko ja Jesús jëtu'un y'ënäny, mëjmëtoy ojts ja ja'ay tjawëtë.

18Tääts ja Jesús nimiintë ja satuceos ja'ayëty, mëti'ipë ënantëpën ko ka'ap ja o'kpë jatëkok jyuukpyëktë, ënät ja Jesús tyajtëëwtë:

19Wintsën, jëtu'un ja Moisés ojts tjaaywyi'imy ko tu'uk ja ye'etyëjk y'ooky ets tyajwë'ëmy ja tyo'oxytyëjk ets ka'ap pën ja y'ëna'këty, jyëkyejpy ja y'uty mëët pyëkëty ja to'oxytyëjk ja ku'ookpyë ets jëtu'un ja y'u'unk tmëët'atëty këtiipë ja y'äjty u'unktuk wyë'ëmëty.

20E jëtu'unts yajnijawë'aty ko jääjëk ijty tëëyëp niwëxtujk ja yä'äy'ëna'këty, aak tu'kä'äxëty. Ja kä'äxkopk ojts pyiky ets tku'o'ky ja tyo'oxytyëjk, kä'äp ja y'u'unk tpatë.

21Ënät ja mëmäjtskpë tpëjky ja to'oxytyëjk ku'ookpyë, näjyëtu'un tku'o'ky ja to'oxytyëjk, kä'äp tii tpatë ja y'u'unk. Näyjyëtu'un ja mëtëkëëkpë uty jyäjty.

22Aakjëtu'un jyajtaaytyë niwëxtujk, ni pën ojts ja y'u'unk tkapaaty. Tääts ja to'oxytyëjk ojts näjyëtu'un y'o'knë.

23E ko ënäty ja o'kpë jyuukpyëktë, ¿pën nëjkx ya'atë ja to'oxytyëjk to'oxytyëjk'aty? tëëxë ënäty tpëjk'apëtsëmta'ay ja ye'etyëjk tu'kkä'äxpë.

24Tääts ja Jesús y'ëtsoowëtë: Mkajpxtëkooytyëp miitsëty, jä'äkyëjxm ko xykyanijawëtë ja Tios ja y'aaw y'ayuk ets ka'ap xynyijawëtë ja myëk'ajtën.

25Ko ja o'kpë jyuukpyëktëty, ni pën nëjkx jää kya'ëkpëjk kya'ëk'uknë. Jëtu'un nëjkx y'itë ja ja'ayëty ijxtëm yë Tios kukäjpxy jam tsajpjotm.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

26E ko xymyëmay xymyëtajtë ja o'kpë pën juukpyëjkp kajuukpyëjktëp, ¿ka'anëm xykyajpxtënëm mëti'ipë ja Moisés ojts tkuja'ayën, ma tnimëtyä'äkyën wi'ix ja Tios ojts myëkäjpxyë ma ja kepy ënäty wyintoyënë? Ma ja Tios y'ënëmaayë ja Moisés: Ëjts xyTios'ajt ja Abraham, Isaac ets Jacob.

27Yë Tios ka'ap o'kpë niTios'aty, juukpyë nyiTios'ajtyp. Miitsëty ka'ap oy maytyë mtajtë.

28Tääts tu'uk myëjwä'ky ja tsajptëkotyëtë yaj'ijxpëjkpë mëti'ipë ënäty të tmëtoyën ko ja Jesús mëët ja aaw ayuk tyajtsiptä'äky ets ko tnija'awëy ko ënäty ja Jesús oy të y'ëtsoy, ënät tyajtëëy: ¿Mëti'ipë ënä'ämën ni'ik kopkpëky?

29Tääts ja Jesús y'ëtsooy: Ya'atë ënä'ämën ni'ik kopkpëky: Israel ja'ayëty, mëtowtë; yë Wintsën, nTios'ajtëmë tu'ukyë je'eyë.

30Tsok ja Wintsën mëët tu'kë'ëyë mja'awën, mëët tu'kë'ëyë mjot mwinma'any ets mëët tu'kë'ëyë ja mmëkajtën. Ya'atë ni'ik kopkpëky.

31E ja mëmäjtskpë nän najëtu'un: Tsok ja mmëku'uk ijxtëm kë'ëm mnätsyokyën, ka'ap nimëti'ipë ënä'ämën kyopkpëkyëty ijxtëm ya'atën.

32Tääts ja tsajptëkotyëtë yaj'ijxpëjkpë y'ënäny: Wintsën, oy jëtu'un m'ëna'any ko Tios tu'ukyë, ka'ap ma wiinkpë tä yë'ëjën.

33Ets ko ja Tios tu'ukyë ntsojkmëty mëët tu'kë'ëyë ja'awën ets mëët tu'kë'ëyë jot winma'any ets mëët tu'kë'ëyë mëk'ajtën; ets ko nmëku'uk'ajtëm ntsojkmëty ijxtëm kë'ëm nätsyojkëmën, nikë oy jëtu'un këtiinëm ko jëyujk ëkë tii ntukwintsë'këmëty ja Tios ets ko tii ntukwino'k ntukwinxa'amëty.

34Ko ja Jesús t'ijxy ko ënäty oy tsuj të y'ëtsoy, tääts t'ënëmaay: Mijts ka'ap xymyëjëkäm'aty yë Wintsën yë kyutujktakn. Ka'ap ojts pën tii t'ëkyajtëëwnë.

35Jam ënäty ja Jesús yaj'ixpëky ma ja mëjtsajptëjkën, ets y'ënäny: ¿Tii ko yë tsajptëkotyëtë yaj'ijxpëjkpëtëjk y'ëna'antë ko yë Kristë David yë y'u'unk y'ok?

36Kë'ëm ja David y'ënäny ko ja Kënu'kxymyëkajtën ojts yajkäjpxyë: Jëtu'un ja Wintsën t'ënëmaay ja nWintsënës: U'nyë yaatsow maajës yë n'a'oykyë'ëjën, koonëm yë mmëtsip nmëmëta'akëtyës.

37¿Wi'ix yë Mesías teety'at t'ap'atëty yë David, pën yë David jëtu'un yë Mesías tijy Wintsën? Ja mayjyä'äy je'eyë tmëtoow'itë ja Jesús akujk jotkujk.

38Jëtu'un ja Jesús y'ënäny ko ënäty yaj'ixpëky: Näkyëwent'atëtë, ijxkëm yë tsajptëkotyëtë yaj'ijxpëjkpëtëjk mwin'ëënëtë. Jä'ä ko yë'ëjëty je'eyë nyäxyoxëtë yenyëty ets ja'ay kyajpxpo'kxëtëty ko muum nyaxtë;

39ets ko tsajptëkoty tyëkëtë, aakjä'ä u'unyääypyäjn tyuk'u'unyääytyëp mëti'ipë jëjp'amën. Ko muum kyäytyë nän jëjp'am tyimnaxtë,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

40pyëjkëtëp ja ku'ookytyo'oxy ja jyëën tyëjk, je'eyë janty jeky kyajpxta'aktë ets tyu'utstë mëti'ipë tyuuntëkooytyëpën. Yë jëtu'unpë ja'ayëty ni'ik jeky yajtëytyuna'antë.

41Tu'k'ok ja Jesús nyaaxwe'tsy jam winkon ma ja ja'ay ja meeny t'apëkëtën, jam t'ijx'ity wi'ixëty ja ja'ay ja meeny tpëjkta'aktën. Nimay ja kumeenyjyä'äy mayëty ja meeny t'apëkëtë.

42Tääts jyä'äjty tu'uk ja ëyoopëja'ay, to'oxytyëjk mëj ja'aynyë, tëë kyu'o'kënë mëti'ipë myëmiinpyën mäjtskpajk ja mutskëtypë ja pujxnmeeny ets jap t'ako'onëy apëjkënjoty.

43Ënät ja Jesús tmëkajpxmujky ja y'ijxpëjkpëtëjk, ets t'ënëmaay: Tëy miits n'ënëëmëtë ko yë ku'ookytyo'oxy ëyoopëja'ay, wäänëmay ja myeeny të t'akonë këtiinëm ni'ëmukë ja wiink ja'ay mëti'ipë jyä'ä të tpëjkta'aktën meeny apëjkënjoty.

44Jä'ä ko wiinkpë ja'ayëty yë'ë të t'akonëtë mëti'ipë ka'ap t'ëktsojknëtën; e yë ëyoopë ku'ookytyo'oxy yë'ë të t'akonë mëti'ipë myëët'ajtypyën ets nyätyukjëjp'ixyë ma jyuuky'ata'anyën.

Marcos 13

1Tso'omp ënäty ja Jesús ma ja mëjtsajptëjkën, ënät ja y'ijxpëjkpë tu'uk y'ënëmaayë: Wintsën, ix xiipë tsaa ets tëjk janty oyëty.

2Tääts ja Jesús y'ëtsooy: ¿M'ijxyp ko myëjëty ets y'oyëtyë? Nitu'kjënu'unën ya'atë tsaa kyawë'ëma'any, tu'kë'ëyë jyijta'aja'any.

3Ënät ojts nyëjkxtë jam ma Olivo kopkën ma nyäwyin'ijxpetyën mëët ja tsajptëjk, jam ojts yë Jesús nyaaxweetsy ets ja Pedro, Santiagë, Juan ets ja Andrés tyajtëëwtë:

4Jëna'a nëjkx jëtu'un jyäty kyëpety, ets tii ijxwë'ëmën nëjkx yaj'ixy ko ënäty jëtu'un jyata'any.

5Tääts ja Jesús y'ëtsooy: Näkyëwent'atëtë, ijxkëm pën mwin'ëënëtë.

6Nimay ja ja'ay nëjkx myintë etsës xy'atuunnaxa'antë ets y'ëna'ana'antë: Ëjts yë Kristë, ets may ja ja'ay nëjkx twin'ëëntë.

7Ko miits xymyëtoy'atëty ko tsip tyunyë ets tyuna'anyë, këtii mtsë'ëkëtëty. Kopkpëky ko jëtu'un tyunëtëty jyatëtëty. E ka'anëm ënäty tnapaaty ets naaxwiinyëtë kyëxëty.

8Nëjkxëp ja ja'ay xim yam tsyiptuntë, naax kajpn nyänyipëtë'ëkëtëty mëj mutsk. Minaanp ja mëj ujx xii yaa, minaanp ja yuu. Ya'atë yë'ë jëtu'un ënäty tyuktso'ontäkpy ja ëyo'on.

9Yajxon mnäkyëwent'atëtëty, jä'ä ko myajkë'ëyakantëp miits ma kutuunkëtyën ets nëjkx myajwoptë tsajptëkoty. Myajmënëjkxantëp ma ja yajkutujkpëtëjkën ets ma

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

wintsëntëjkëtyën mëët ëjtskyëjxm, jëtu'un ënäty miits xyajnikëxë'ëktë ma yë'ëjëtyën koos të mymyëpëktë.

10Ets yajkajpxwa'kxëp jëyëjp ja oy aaw oy ayuk ka'anëm ënäty kyukëxë ja naaxwiinyëtë.

11Ets këtii maytyëty mtajtëty ko ënäty myajtukwinkuwowëtë ja kutuunktëjk. Jëtu'un m'ëna'antëty wi'ix ënäty ja Kënu'kxymyëkajtën jää myaj'ayukpaatëtën, ka'ap nëjkx myiitsëty mkajpxtë, Kënu'kxymyëkajtën nëjkx myajkajpxëtë.

12Nimay ja ja'ay tu'kmëkä'äxpë nyäkyë'ëyaka'anëtë ets y'ooktëty. May ja u'unkteety, u'unktaak ja y'u'unk y'ëna'k nëjkx tmëtsipëktë ets tkë'ëyaktë. Näyjyëtu'un ja u'unk ëna'k ja tyaak tyeety nëjkx tmëtsipëktë ets tyaj'ooktë.

13M'aakmëtsip'atëtëp ja ja'ay koos ënäty ëjts xymyëpëktë, e mëti'ipë ta'tspëky tënääpyën, yë'ë nitso'okaanp.

14Ko xy'ixtëty ja ëxëëkpë ma ka'ap pyaat'atyën. Pën ya'atë noky kyäjpxypën wä'än tja'akyukë, wä'än ja ja'ay tkä'äktë mëti'ipë tsënaaytyëpën jam Judea nyaaxjotm ets nyëjkxtëty tunjot kopkjotm.

15Pën ënäty të pyety tyëjkëjxm jä'ä xëëw, ka'ap tyëkëty tyëkotm ets tii tyajpëtsëma'anëty;

16ets pën ënäty jam kyamjotm, ka'ap y'ëkwinpijnëty ma ja wyit ënäty të t'ëxmatsyën.

17Yë'ë tëy ja to'oxytyëjk yajpa'ëyoowtëp mëti'ipë ënäty u'unk nyëkëjxm'ajtëpën ets mëti'ipë yaj'u'unktsi'tstëpën jä'ä xëëw.

18Ja'amyätstë ets amëtowtë ja Tios këtiipë jëtu'un jyatëty kyëpätëty jää it ma ënäty tyityk'atyën,

19jä'ä ko jää nëjkx ja mëj ëyo'on tyunyë jyätyë mëti'ipë ka'anëm yaj'ixynyëm, mëti'ipë ni wintiinëm jëtu'un kyajaty kyakëpetyën maju'unëm ja Tios tyajtso'ntä'äkyën yë naaxwiinyëtë ets nijëna'a jatëkok nëjkx jëtu'un kya'ëkjajnë.

20Ets ko ja Wintsën jeexyë tka''akajpxtuky ja ëyo'on, ka'ap jeexyë pën ja nitsokën tpaaty; tëë ja Wintsën tyaj'akony ja ëyo'on jä'äkyëjxm ko jam jyuuky'atë ja ja'ay mëti'ipë të twin'ixyën.

21Ko pën m'ënë'ëmxëtëty: Ixtë, tyaa ja Kristë, ëkë ko myaj'ënëëmëtëty: Ixtë, xim jä'ä, ka'ap xymyëpëktëty.

22Jä'ä ko minantëp mëti'ipë nätyijanëtëp Kristë ets mëti'ipë nätyijanëtëp Tios käjpxynyajxpë, yaj'ixëtëp näjyëtu'un ja ijxpäjtën ets mëj'ajtën, ets yë'ëpaat yajwin'ëëna'any mëti'ipë ja Tios të wyin'ixyën.

23Näkyëwent'atëtë miits, tëë n'ëwaanëtë jëwyiin jëyëjp.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[24]Ko ënäty ja ëyo'on jotmay të nyäxy, ënät ja xëëw wyinkootsëja'any ets ka'ap ja po'o y'ana'any,

[25]ka'ajaanp ja matsa'a tsajpwinm ets yu'kxaanp ja mëk'ajtën jam tsajpkëjxm.

[26]Tääts ja ja'ay t'ixtëty koos yootsjoty ënäty nminy mëët ja mëk'ajtën ets ja mëj'ajt oyajtën.

[27]Yë'ë kyäxäämpy ja anklëstëjk ets ja ja'ay twoowmujkta'ajëty mëti'ipës të nwinwitsyën tu'ktsajp'akëtä'äky, mapaat yë naaxwiinyëtë tsyo'ontä'äkyën ets mapaat yë tsajp jyëjpkëxyën.

[28]Ja'aykyukëtë ya'atë higo kepy yë nyimëtyä'äky: Ko ja higo kepy ja xye'enty y'u'unk'aty ets ja y'ääy pyëtsimy, jëtu'un xynyijawëtë ko tsojk ja anpë myina'any.

[29]Näyjyëtu'un ko xy'ixtëty ko tyunëtëty jyatëtëty mëti'ipës të nkäjpxyën, jëtu'un xynyijawëtëty ko tim wiinkoonp ja naaxwiinyëtë ja'ay ja y'U'unk.

[30]Tëy miits n'ënëëmëtë, ko tunan jatanëp jëtu'un naamka'anëm ënäty ja ja'ay y'o'kta'atë mëti'ipë jää tyam juuky'ajtëpën.

[31]Këxaanp naxaanp yë naax tsajp, e yë n'aaw n'ayukës nijëna'a kyakëxa'any kyanaxa'any.

[32]Ka'ap pën nijawë tii xëëw tii mëtëy jëtu'un jyata'any, ni ja anklëstëjk tsajpjotmëpë ets ni ëjts nkanijawë; Tios Teety tu'uk nyija'ap.

[33]E näjyëjp'ixëtë miits xëmë ets ja'amyätstë ja Tios, jä'ä ko ka'ap xynyijawëtë jëna'ajës nwinpita'any.

[34]Jëtu'un ijxtëm tu'uk ja ye'etyëjkën mëti'ipë jëkäm nëjkxpën. Ko tsyoony, y'ëne'empy ja tyuunpë ets tuunkmooytyä'äy ja tyuunpëtëjk ets t'ënëëmë ja tëjk ijxpë ets tkëwent'atëty.

[35]Näyjyëtu'un miitsëty, xëmë mjëjp'ixtëty, jä'ä ko ka'ap xynyijawëtë jëna'a jya'ta'any ja wintsën mëti'ipë kutëjk'ajtpën; ajotkumonë nëjkx jyä'ty: Wä'än ux jajmony, ëkë tsu'um, ëkë tsu'umnaxy, ëkë tsajp'okpu'uy.

[36]Ka'ap tii nija'awën jëna'a nëjkx jyä'ty. Ajotkumonë myina'any ma ënäty të mmaanaxtën.

[37]Mëti'ipë miits yam ntuk'ëwa'anëtëpën, nän tëëjës yë ja'ay ntuk'ëwa'anëtya'atë: Juuky itë.

Marcos 14

[1]Mäjtsk xëëw ënäty tyëkoy'äty ets ja ëmaayxyëëw tpaatëty, ko ja ja'ay tkaytyë ja tsajpkääky ka'apë levadura tmëëtëtyën, ënät ja teety wintsëntëjk ets ja tsajptëkotyëtë yaj'ijxpëjkpëtëjk t'ixtaaytyë ja ënëëmëtyä'äky wi'ix yajmatsëtyën ja Jesús ets tyaj'ooka'antë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

2Tääts aak ayi'iyë nyäy'ënanëtë: Ka'ap y'oyëty ko jää nmajtsmëty xëëwjoty, jä'ä ko tsojk ja'ay xim yam pyëtë'ëktëty.

3Tam ënäty ja Jesús Betania, ma ja Simón ja tyëjkën, mëti'ipë yajtijpën Simón pu'uts mëëtpë. Jam y'u'unyë ma ja kaaypyäjnën ko ja to'oxytyëjk tu'uk tmëmiiny ja poop tsaa apëjkën, yë'ë jap ja pa'akxu'kpë nëë janty tsowpë. Jä'äts ja to'oxytyëjk ojts tkupu'utu'uty ets tukutäämë'ky ja Jesús.

4Ënät jënaakën ja ja'ay jyoot'anpëjktë mëti'ipë ënäty jamëtyën ets y'ënantë: ¿Tii ko yë pa'akxu'kpë nëë nëkoo tyajwintëkoy?

5Nikë tëë jeexyë të tyimyajtooky tëkëëk mëko'px xëëw nitunyën ets jeexyë ëyoopëja'aytyëjk yajtukputëkëtë. Ets ojts t'ojtë ja to'oxytyëjk.

6Ënät ja Jesús y'ënëmaayëtë: Ixmatstë. ¿Tii ko xyajjotkëxtë? Ëjts oyës n'ixy mëti'ipë tyuunpyën mëët ëjts.

7Yë ëyoopëja'ay xëmë miits xymyëët'ata'antë, jyëkyejpy xypyutëkëtëty oyjyëna'ajëty; e ëjts ka'apës jeky xymyëët'ata'antë.

8Ya'atë to'oxytyëjk yë'ë të tuny mëti'ipë të myäyën tunëty, tëëjës xytyukkuutsy yë pa'akxu'kpë nëë ets jëtu'un nipëjktaakë koos naaxtëkëja'any.

9Të̈y miits n'ënëëmëtë ko oy tyimmaajëty maa ënäty yajkajpxwä'kxyën ya'atë oy aaw oy ayuk, yajnikajpxëp näjyëtu'un ets mëj'äämpy nëjkx nyäxy ya'atë to'oxytyëjk mëët mëti'ipë të tunyën mëët ëjts.

10Ënät ja Judas Iscariote tsyo'ony, tu'uk ja mëti'ipë mëët nyimajkmäjtskën ja Jesús ja y'ijxpëjkpëtëjk ets ojts tninëjkxy ja teety wintsëntëjk ets tkë'ëyäka'any ja Jesús.

11Ko jëtu'un tmëtoowtë ja teetywyintsënëty, ënät xyoontaktë ets y'ënantë ko tmo'oja'antë ja meeny may ja Judas. Tääts ja Judas ja winma'any t'ixtaay wi'ix tkë'ëyaka'anyën ja Jesús.

12Mëtu'kxëëwpë ënäty ja xëëw tyunyë ko ja jutiis ja'ayëty ja tsajpkääky tkaytyë ka'apë ja levadura tmëëtëtyën; ko tyaj'ooktë ja kupixyny ëmaay xyëëwjoty. Ënät ja Jesús ja y'ijxpëjkpëtëjk tyajtëëwtë: ¿Maas ja ëmaayxyëëw a'ux nipëjktaakëtëty ets n'a'ux'ajtmëty?

13Tääts ja Jesús nimäjtsk ja y'ijxpëjkpë tkäjxtso'ony, ets t'ënëmaay: Nëjkxtë jam mëj kajpnjotm, jam tu'uk ja ye'etyëjk xypyaata'antë mëti'ipë ja tsiiyë tyuknëëko'onëpën, yë'ëts mpanëjkxtëp,

14ets ma yë'ë tyëkën, jëtu'un ja kutëjk xy'ënëëmëtëty: Yë'ë yë Wintsën yajtëëpy, ¿mëti'ipë tëkot myäjkpy ma ja y'ijxpëjktpëtëjk mëët y'a'ux'ata'anyën, ma yajmëjjawëja'anyën ja ëmaayxyëëw?

15Tääts tu'uk ja tëkot myajtuk'ixa'antë jap këjxy mëti'ipë apaatë ëwxijtpën. Japts miits ja a'ux xyaj'oyëtëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

16Ënät ja y'ijxpëjkpëtëjk nimäjtskpë jyajtë mëj kajpnjotm. Jamts tjantytpyatë ijxtëm ënäty ja Jesús të tyuk'ëwa'anxëtën ets jam t'ijxkujkëtyë ja ëmaayxyëëw a'ux.

17Ko tsyu'ujënë, ënät ja Jesús mëët ja y'ijxpëjkpëtëjk jam jyajtë.

18Ko twinkuwä'tsëy ja kaaypyäjn ets kyääytyë, ënät ja Jesús y'ënäny: Tëy miits n'ënëëmëtë ko tää yaa tu'uk nmëëtka'ayëm mëti'ipës xykyë'ëyakaanpën.

19Tääts ja y'ijxpëjkpëtëjk jyotmaytyëjkëtyë ets xim yam nyäyajtëëwëtë: ¿Ëjts jëtääjë?

20Ënät ja Jesús y'ëtsooy: Yë'ë tu'uk ja nimajkmäjtskpë mëti'ipë nän jap ja tsyajpkääky y'amujëpën maas yë ntexyën.

21Jëtu'unës mëpaat njaty ijxtëm ja Tios ja y'aaw y'ayuk y'ënä'änyën, ëjts, naaxwiinyëtë ja'ay y'U'unk. Temë tääpë ja'ay mëti'ipës xykyë'ëyakaanpën, nikë oyxyëp të kyamëxu'unk'aty.

22Tam ënäty y'a'ux'atë, ko ja Jesús tnixajëy ja tsajpkääky ets ja Tios tmooy ja kukajpxën. Tääts ojts tujkwä'kxy ets tmooy ja y'ijxpëjkpëtëjk ets t'ënëmaay: Kaytyë, ya'atë, ëjts yë ni'kx nkopk.

23Tääts tkoonë'ky tu'uk ja a'ukën ets tkukajpxëy ja Tios, ënät tmooy ja y'ijxpëjkpëtëjk ets ni'ëmukë t'uktëy.

24Jëtu'un ja Jesús ojts y'ënë'ëmxëtë: Ëjts ya'atë ne'pny mëti'ipë tsunaanp xä'kxaanpën ets tyiytyëkëty ja käjpxytyu'unën mëti'ipë ja mayjyä'äy tyuk'oy'atëpën.

25Tëy miits n'ënëëmëtë, ka'apës n'ëk'uukanë ya'atë tsatym nyëë, ënätnëmës n'uukëty jatëkok ko ënäty jam nyajpaatyës ma Tios ja kyutujktaknën.

26Ko t'ëëwtaaytyë tu'uk ja ëy, jam ojts nyëjkxtë ma Olivos kopkën.

27Jam ja Jesús ojts y'ënë'ëmxëtë: Xy'ëxmatsantëpës miits ni'ëmukë, jä'ä ko jëtu'un ja Tios ja y'aaw y'ayuk y'ënä'äny: Nyaj'ookäämpyës ja kupixyny këwent'ajtpë ets ja kupixyny kyääkwa'kxta'aja'antë.

28E koos njuukpyëkëty jatëkok, jëwyiinës nnëjkxa'any jam Galilea ok ma miitsëtyën.

29Tääts ja Pedro t'ënëmaay ja Jesús: Oy ni'ëmukë ja'ay tja'ëxmajtstëpë ja myëpëjkënëty, ëjts ka'apës mijts nijëna'a n'ëxmatsa'any.

30Ënät ja Jesús y'ënëmaayë: Tëy mijts n'ënëëmë ko tyam koots, ka'anëm ënäty ja këtseynyë'aaw yaaxë'ëky mëmäjtsk okpë koos mijts tëkëëk ok xykyuyu'utsa'any.

31E ja Pedro ni'ikyë y'ënaan'ëtë'ëtsy: Oyës ntimy'ookëty mëët mijts, nijëna'a mijts nkakuyu'utsy. Aakjëtu'un ja myë''ijxpëjkpëtëjk y'ënantë.

32Tääts ojts nyëjkxtë ma ja it txëëwatyën Getsemaní. Jamts ja Jesús ja y'ijxpëjkpëtëjk t'ënëmaay: Yaa u'unyëtë, wä'änës ja Tios nëjkx n'ëkja'amyetsy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

33Ojts twoownëjkxy ja Pedro, Santiago ets Juan. Tääts ja Jesús tyëjkëy moonpë tujkpë ets y'amutskëy,

34ënät t'ënëmaay ja y'ijxpëjkpëtëjk: Këjxpës yë n'aaw njot mëët yë jotmay mëpaatëpës n'o'knë. Yaa miits wë'ëmtë ets juuky itë.

35Tääts ja Jesús ojts wäänë jyaak nëjkxy ets nyäkyoxtënaaytyakë, tyukpatyp ja wyinpok ja naax ets ja Tios t'amëtooy pën mëpaat'ajtp ets ka'ap y'ëyo'onpaatëty.

36Ets tmëkäjpxy ja Tios: Mijts, Tios Teety, mijts winë myaj'o'oyëtyääpy. Këtii xyajkutukëty etsës n'ëyo'onpaatëty; je'eyëp ko ka'ap jyëtu'unëty ijxtëmës ëjts tii ntsokyën, yë'ë tunëp ijxtëm të xytyuknipëjktaakën.

37Tääts wyimpijty ma jam ja y'ijxpëjkpëtëjkëtyën, ets tuk'ijxpejty ko maatëp ënäty jam. Tääts t'ënëmaay ja Pedro: Simón, ¿tëë mmaanaxyë, tii këtii mëtä'äky ets wijy m'itëtyë?

38Wijtë käjtë, ja'amyätstë yë Tios ets ka'ap ja ku'oypyë mnätyukmëmëta'akëtëty. Ënaanp ja aaw jot ets tunëty mëti'ipë Tios tsyojkpyën; je'eyëp ko ni'kx kopk, yë'ë atoonk apatk yajpatp.

39Tääts ja Jesús nyëjkxkojnëpë ets näjyëtu'un ja Tios tmëkajpxkojnëpë.

40Ko ojts wyimpity ma ja y'ijxpëjkpëtëjkën, maatëp jatëkok tpaty, jä'ä ko nëkoo ënäty mya'ajanëtë ets ka'ap tnijawëtë wi'ix y'ëtsowtëty.

41Mëtëkëëk'ok ojts wyimpity ets y'ënëmaayëtë: ¿Mjaakmaap mjaakpo'kxtëpë? Jäpaat të ma'atë, tëë ja nyixëëw tpaaty etsës nyajkë'ëyakëty ma ja pokyjyä'äyëtyën, ëjts, naaxwiinyëtë ja'ay ja y'U'unk.

42Pëtë'ëktë ets nja'amëty, tyaa ja ja'ay myiny mëti'ipës xykyë'ëyakaanpën.

43Tam ja Jesús ënäty jëtu'un y'ënä'äny ko ja Judas jyä'äjty, tu'ukpë, ma ja nimajkmäjtskpë ja y'ijxpëjkpëtëjkën. Yë'ë mëët jyä'äjty ja mayjyä'äy, tëypyujxn ets kepy myëmiintëp. Jä'ä ja teety wintsëntëjk käjxëtëp, tsajptëkotyëtë yaj'ijxpëjkpëtëjk ets ja mëjja'aytyëjkëty.

44Ja Judas tëë ënäty ja ijxpät tyäky, jëtu'un ënäty të y'ënä'äny: Pënës ntsu'kxyp, yë'ë ënäty, yë'ëts mmatstëp ets xyajnëjkxtëty, mëk xymyatstëty.

45Ko Judas jam jyä'äjty, ënät twinkuwa'këy ja Jesús ets t'ënëmaay: Wintsën. Ets ojts tsu'kxy.

46Tääts ja Jesús yajknixajëy ets yajmajtsy.

47Tu'uk ja Jesús ja y'ijxpëjkpë ojts ja tyiypyujxn tjuuty ets ja teety wintsën ja tyuunpë tatskpujxtuty.

48Ënät ja Jesús ja ja'ay tyajtëëy: ¿Tii ko miits xynyimintës mëët yë tëypyujxn, mëët yë kepy tsaa ets xymyatsa'antës ijxtëm jeexyë tii mëj këjää të ntuuntëkoonyës?

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

49Jëpom të nyajpaaty mëët miitsëty ko nyaj'ijxpëktë ma ja mëjtsajptëjkën ets ka'ap miits të xymyatstës. Paaty jëtu'un tyam tyunyë jyätyë winë ets ja Tios ja y'aaw y'ayuk y'atëwëty.

50Ënät ni'ëmukë ja y'ijxpëjkpëtëjk y'ëxmajtsëtë ets kyäktë.

51Jamts ënäty ja Jesús pyanëjkxyë tu'uk ja yä'äy ëna'k, poop wit wyit'ajtyp.

52Ojts yajmatsy ets ja wyit tukäktuty, ets niwa'ats ëxwa'ats kyeky.

53Tääts ja Jesús ojts tmënëjkxtë ma tu'uk ja teety wintsënën. Jamts ja teety wintsëntëjk nyiye'eypyäjtë mëët ja mëjja'aytyëjk ets ja tsajptëkotyëtë yaj'ijxpëjkpëtëjk.

54Jëkäm jëxkë'ëm ja Pedro tpanëjkxy ja Jesús koonëm timpyaja'ajty ma ja teety wintsën ja tyëja'awën. Jamts nyaaxwe'tsy ma ja ja'ay xyamtën mëët ja tsajptëjk këwent'ajtpë.

55Ja teety wintsënëty mëët ni'ëmukë ja tsajptëkotyëtë yajuntë'ajtpë yajxon tjanty'ixta'atë ja winma'any mëti'ipë yajtuku'ookëtëp ja Jesús. Ka'anëm ënäty tpaatë yajxon ja wa'kpäjn.

56Oy ja ja'ay kanaak tjani'antaakëtë ja Jesús, ka'ap ja y'ayuk oy wyinkëta'aktë.

57Ënät jënaakën pyëtë'ktë ets tni'ë'ënëtë ja Jesús oy kyajëtu'unëty, ets y'ëna'antë:

58Tëës nmëtoy ko y'ënä'äny: Njijtë'ëkäämpyës yë mëjtsajptëjk mëti'ipë ja'ay të tkojtën ets tëkëëk xëëwës jatëkok nkoj'oyëjä'äny.

59Ja ë'ënën ka'ap tukjotkëta'aktë ijxtëm tjanikajpxtën.

60Ënät ja teety wintsën wya'kujkëy mayjyä'äyjoty, ets tyajtëëy ja Jesús: ¿Ka'ap m'ëtsoyë? ¿Tii ko yë ja'ay tëkatsy mni'ëënëty?

61Ja Jesús amonyë y'ity ets ka'ap tyim'ëtsoy. Ënät ja teety wintsën ojts tyajtëy: ¿Mijts mKristë, ja Kënu'kxy y'U'unkë?

62Tääts ja Jesús y'ëtsooy: Jëtu'un, ëjts jëtu'un. Ets miitsëty m'ixantëp ja naaxwiinyëtë ja'ay ja y'u'unk ko jam nyaaxwäätsa'any ma Tios yë y'a'oykyë'ëjën, mëti'ipë Maaytyääyëpën winë, jam yootsjotm jamës ntsoona'any.

63Ënät ja teety wintsën ja wyit tkë'tsy a'äkë ets y'ënäny: ¿Tii njaaktimy'ëwxijtëmë? Ka'ap ja ë'ëmpë xë'ëpë may tsyokyë.

64Tëë xymyëtowtë ko tëë ja Tios tmëkajpxtëkoy, ¿wi'ix miitsëty m'ëna'antë? Ënät ni'ëmukë y'ënantë ko pokymyëët yë'ë wä'än t'ooky.

65Tam jënaakën mëti'ipë ojts twinkutsujëtën ja Jesús, ojts näjyëtu'un twinkutsumëtë ets twintäjx tjëjptäjxtë ets tyajtëëwtë: Nasjawë pën të mkoxyë. E ja tsajptëjk këwent'ajtpë ojts wyinkox jyëjpkoxëtë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

66Ja Pedro, jap ënäty tëja'p ko tu'uk ja to'oxytyëjk myiiny mëti'ipë ja teety wintsën tyuunpë'ajtypyën.

67Ko ja Pedro ojts yaj'ixy tam xyämy, ënät tu'ukyë wyin'ijxpetyë ets y'ënëmaayë: Näjyëtu'un ijty mijts xypyajëtity yë nazaretëtë ja'ay, yë Jesús, ¿këtiijë?

68Tääts ja Pedro y'ëtsooy ko ka'ap: Ka'apës nijawë pën mtijpy. Tääts ye'epyëtsiimy jap tëja'p ma ja tëjk'aawën. Ënät ja këtseynyë'aaw mëtu'k'ok yaaxë'ky.

69Ja to'oxy'ëna'k mëtuunpë ojts jatëkok t'ixy ja Pedro ets tuk'ëwa'anëtyääy ja ja'ay: Ya'atë ja'ay, yë'ë mëët jyëtity yë Jesús.

70E ja Pedro kä'äpyëm tkupëjky. Wäänë y'ijty tääts ja Pedro jatëkok ja ja'ay y'ënëmaayë: Mijts ijty mëët mjëtity yë Jesús, mijts mgalileëtë ja'ay yë'ë; näjyëtu'un nkäjpxy ijxtëm yë'ë kyäjpxyën.

71Ënät ja Pedro mëktä'äky y'ënaantëky: Ëjts ka'apës tääpë ja'ay n'ixy'äty mëti'ipë mnikajpxtëpën.

72Jää ja këtseynyë'aaw ojts mëmäjtsk ok yaaxë'ëky. Ets ja Pedro tja'amyejtsy ko ja Jesús ënäty të y'ënë'ëmxëty: Naamka'anëm ënäty ja këtseynyë'aaw yaaxë'ëky mäjtsk'ok koos mijts tëkëëk ok xykyuyu'utyës. Ok ojts ni'ik nyätyukjotma'atyë ko ënäty jëtu'un të y'ëti'itsy, tääts tyëjkëy yaxpë.

Marcos 15

1Ko xyiinytyäky, ënät ja teety wintsëntëjk nyiye'eypyäjtë mëët ja mëjja'aytyëjkëty, ja tsajptëkotyëtë yaj'ijxpëjkpëtëjk ets ni'ëmukë ja tsajptëkotyëtë yajuntë'ajtpë. Ënät ja Jesús ojts tyajnëjkxtë kë'ëtsumy ma ja Pilato. Jamts tkë'ëyajktë.

2Tääts ja Pilato tyajtëëy ja Jesús: ¿Mijts ja jutiis ja'ayëty yajkutujkpë? Tääts ja Jesús y'ëtsooy: Ëjts, ijxtëm mijts m'ëna'anyën.

3Tääts ja teety wintsëntëjk may ja ë'ënën tpëjktaktë.

4Ënät ja Pilato tyajtëëy ja Jesús jatëkok: ¿Ka'ap m'ëtsoyë? Ix, kanaakpëky ja ja'ay mni'ëënëty.

5E niwi'ix ja Jesús kya'ëtsooy ets ja Pilato mëk tja'awëy.

6Ëmaayxyëëwjoty ja yajkutujkpë Pilato ijty tu'uk t'ëxmatsy ja tsumyjä'äy mëti'ipë ja mayjyä'äy wyin'ijxtëpën.

7Jamts tu'uk ja tsumyjä'äy mëti'ipë xyëëwajtypyën Barrabás, jä'ä ënäty jap tsumy mëët ja wiinkëtypë mëti'ipë tëë yajja'ay'ooktën ko ënäty të tsyiptuntë mëët ja yajkutujkpë.

8Tääts ja mayjyä'äy myiintë ets t'ënëmaaytyë ja Pilato ets jëtu'un tunëty winë ijxtëm tuntën winjëmëjt.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

9Ënät ja Pilato y'ëtsooy: ¿Mtsojktëp ets n'ëxmatsëtyës yë jutiis ja'ay yajkutujkpë?

10Jä'äkyëjxm ko nyija'ap ënäty ko ja teety wintsënëty näjyënaxë tjawëtë, paaty ënäty të tkë'ëyaktë ja Jesús.

11Tääts ja teety wintsëntëjk ets ja tsajptëkotyëtë yaj'ijxpëjkpëtëjk ojts ja mayjyä'äy t'akajpxëtë ets y'ëna'antëty ko Barrabás y'ëwaatsëpëtsëmëty.

12Ënät ja Pilato tyajtëëwkojnëpë ja mayjyä'äy: ¿Wi'ixës mtunëty mëti'ipë miits mtijtëpën jutiis ja'ay yajkutujkpë?

13Ënät mëk'äämpy y'ëtsoowtë: Yajkruutspät.

14Tääts ja Pilato t'ënëmaay ja mayjyä'äy: ¿Tiixë të mtukmëtuuntëkoyëtë? Tääts ojts jatëkok wäänë mëk tyëkëtë yaxpë jojkpë ets y'ënantë: Yajkruutspät.

15Yajjotkujkëjäämpy ënäty ja Pilato ja mayjyä'äy, tääts tyaj'ëwaatsëpëtsëëmy ja Barrabás ets ojts tni'ënä'ämë ja Jesús ets yajkwopëty jëtu'un tkë'ëyäjky ets kyëruutspätëty.

16Tääts ja tsiptuunpëtëjk ojts tyajnëjkxtë ja Jesús ma ja yajkutujkpë ja tyëjkën, jamts ni'ëmukë ja tsiptuunpë myujktë.

17Ojts ja tsu'unk wit tukxoxtë, ets tpëjktaktë kyëpajkëjxm tu'uk ja äpny awiity ijxtëm ja kujänën.

18Ko jëtu'un tuuntë, tääts tmëyax tmëjojktë: Mëj yajkutujkpë, jutiis ja'ay kyutujkpë.

19Ojts ja kepy tukuwojpë'ëktë, ojts nitsujëtë, ojts nëxik tukxiktë, twinkoxtänëtë ets nyätyijyë t'ëwtajtë.

20Ko jëtu'un nëxiktë tukxiktë, tääts ja tsu'unk wit tuknijääntutë jatëkok ets ja kyë'ëm wit tukxojxtë mëti'ipë ënäty wyit'ajtypyën. Tääts twoowpëtsëëmtë ets tyajkruutspäta'antë.

21Jam ënäty nyäxy tu'uk ja Cirenë ja'ay, Simónk'ajtp, Alejandro ets Rufo tyeety, kamjotm ënäty tsyoony. Yë'ë ojts t'atsip'atë ets tpatsëmëty ja Jesús ja kryuuts.

22Tääts ja tsiptuunpë ojts tyajnëjkxtë ja Jesús ma ja it txëëwatyën Gólgota, jä'ä nyiwijy O'kpë Këpajk.

23Jamts tmooytyë ja tsatsym nyëë mëti'ipë ënäty të t'atäämuktën mëët ja tsooy mëti'ipë xyëëwajtypyën mirra; je'eyëp ko kä'äp ja Jesús t'uky.

24Ënät tyajkruutspäjtë ets ja tsiptuunpëtëjkëty tni'ëyë'ktë ja Jesús ja wyit ets tnijawëtë tii pën tuka'ajëp.

25Jää ënäty taxtujk yaxp ko ja Jesús tyajkruutspäjtë.

26Ënät ja letrë ojts jam tpëjkta'aktë mëti'ipë ënaanpën: Jutiis yajkutujkpë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

27-28Nimäjtsk ja mä'tspë tyajkruutspäjtë tu'kpa'ajaty mëët ja Jesús, tu'uk a'oytsyow ets tu'uk anajnytsyow.

29Ko ja ja'ay jam nyaxtë kruuts'ëjxm, je'eyë kyujëpiptë ets nëëxi'ik tukxi'iktë ja Jesús: Aa, mijts jä'ä ijty mnetyijëp ko xyjyijtë'ëka'any ja mëjtsajptëjk ets tëkëëk xëëw jatëkok xykyoja'any.

30Näyajtso'okët kë'ëm ets mjënakëty jam kruutskëjxm.

31Ja teety wintsënëty mëët ja tsajptëkotyëtë yaj'ijxpëjkpëtëjk näjyëtu'un nëxi'iktë tukxi'iktë ja Jesús ets y'ëna'antë: Yë'ë ojts ja ja'ay tyajtso'oky, e yë'ë kë'ëm ka'ap tjaty nyäyajtso'okëtëty.

32Wä'änts ënät tyam tjënäky tääpë Kristë kruutskëjxm, yë Israel yajkutujkpë, jëtu'unts n'ijxmëty ets nmëpëjkmëty. Yë'ëpaat mëti'ipë ënäty jam mëëtën kruutskëjxm ojts nyëxi'iky tyukxi'ikyë.

33Ko kyujkyxyëëw'ajty, tääts ja naaxwiinyëtë kyootsëy, jäänëm xyiinytyäky mëj jënäkyxyëëw.

34Näy jää, mëj jënäkyxyëëw ja Jesús ojts mëk y'ënä'äny: Eloí, Eloí, ¿lamá sabactani? Jä'ä nyiwijy: nTiosës, nTiosës, ¿tiijës ko të xy'ëxmatsy?

35Jënaakën mëti'ipë ënäty jam myëtoowtëpën, jä'ä ënantë: Mëtowtë, yë'ë myëkäjpxyp ja käjpxynyajxpë Elías.

36Tääts ojts tu'uk ja ja'ay pëyi'ikyë tyajtsoony mëti'ipë këxë'kpën ijxtëm tu'uk ja pixynyën ets ojts tukpakony ja tsatsym nyëë xun ets tukjëjptijëy ja paxy, tääts ja Jesús tukwinmuuka'any ets ja ja'ay y'ënäny: Ixmatstë, tsojk n'ijxëm pën ëknimiinëp yë Elías ets yajjënäkëtëty kruutskëjxm.

37Ënät ja Jesús mëk yujk'ënany ets y'o'ky.

38Ja atëëytyuk mëjtsajptëkotypë ojts kujkwä'kxy y'akë'tstuky, këpajkm kyë'tstso'ony ets tyimkë'tskëtäky jëtu'un ix'am.

39Ja tsiptuunpë wintsën mëti'ipë ënäty jam tënääpyën ma ja Jesúsën, ko ojts t'ijxy ko tëë ja Jesús y'ooky, ënät y'ënäny: Mëtëy yë'ë ko ijty ya'atë ye'etyëjk Tios y'u'unk'atyë.

40Jam ja to'oxytyëjkëty jëkäm y'ijx'itë. Tam ënäty ja Maria Magdalena, ja Salomé ets ja Maria mëti'ipë tyaak'ajtypën ja Santiagë ets ja José.

41Ja to'oxytyëjkëty, jä'ä ënäty ja Jesús të tpajëtitë ets të tputëkëtë ko ja Jesús y'ijty jam Galilea. Näy tam ënäty ja to'oxytyëjkëty wiinkëtypë nimay mëti'ipë ojts tpanëjkxtën jam Jerusalén.

42Winkon ënätynyë ma ja po'kxënxëëw yajnipëjktaakën,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

43tääts ja José myiiny, Arimatea ja'ay; tu'uk ja tsajptëkotyëtë yajjuntë'ajtpë mëti'ipë wintsë'ëkë ijtpën, yë'ë ënäty jyëjp'ijxyp ko myina'any ja Tios ja kyutujkën, ënät ojts nyijkx amëk jotmëk ma ja Pilato ets t'amëtooy ja Jesús ja nyi'kx kyopk.

44Tääts ja Pilato mëk tja'awëy ko tmëtooy ko tëë ja Jesús y'o'knë. Ënät tyaxëy ja tsiptuunpë wintsën ets tyajtëëy pën tëë ënäty ja Jesús jyäänty'o'knë.

45Ko ja tsiptuunpë wintsën ojts tnikäjpxy ko jyëtu'unëty, ënät ojts tni'ëtsoy ets ja José yajmo'ojëty.

46Tääts ja José tjuuy tu'uk ja linë wit ets tyajjënäjky ja o'kpë, yë'ë tyukwinpijt ja linë wit ets tpëjktäky tsaajutjoty. Ko jam tpëjktäky, tääts ja mëjtsaa ojts tuk'akë'ëy.

47Ja Maria Magdalena mëët ja Maria, mëti'ipë ja José tyaak'ajtypën ojts t'ixtë ma ja Jesús ënäty të yajpëjktä'äkyën.

Marcos 16

1Ko ja po'kxënxëëw nyäjxy, ënät ja Maria Magdalena ets ja Santiagë tyaak, mëët ja Salomé ojts tjuytyë ja pa'akxu'kpë nëë ets ja Jesús nyi'kx kyopk tuknikuutsanëtë.

2Tääts ojts tukninëjkxtë jopyëp, tominkë xëëw, sëmaan'ëjxy, mëjjajp poopjajp,

3tääts nyäy'ëna'anëtë: ¿Pën jëtää ja tsaa ënät jyëtijëp?

4Ko y'ijx'ëwtijtë, ënät t'ijxtë ko ja mëjtsaa ka'ap maanë mëti'ipë ja jut y'akë'ë'ajtypyën, tëë ënäty yajjëtijy.

5Ko tyëjkëtyë tsaajutjoty, jap t'ijxtë aka'any'äämpy tu'uk ja yä'äy ëna'k jam y'u'unyë poopxoxy yaj'ixy. Tääts ja to'oxytyëjk tsyë'këtyë,

6e ja yä'äy ëna'k jëtu'un y'ënëmaayëtë: Këtii mtsë'ëkëtë. Miits yë'ë m'ixtaaytyëp ja Jesús, Nazaretëtë ja'ay, mëti'ipë ojts kyëruutspetyën. Tëë jatëkok jyuukpyiky, ka'ap ja yaa pën. Oy xytyim'ixtëty ma ojts yajpëjktä'äkyën.

7Nëjkx ja y'ijxpëjkpëtëjk tuk'ëwaanëtë ets näjyëtu'un xytyuk'ëwaanëtëty ja Pedro: Tam jëwyiin ja Jesús nyijkxy Galilea oknëm miitsëty, ja y'ijxpëjkpëtëjk jatëkok wyoowmukäämpy, ets xy'ixtëty jëtu'un ijxtëm ojts nikäjpxyën.

8Tääts pyëtsëëmtë pëyi'ikyë jap o'kpëjutjoty, mëët ja tsë'ëkë ets ja jotmay. Ets ka'ap pën t'ëwa'anëtyë jä'ä ko tsë'këtyëp ënäty.

9Ko ja Jesús jyuukpyijky, sëmaan'ëjxy jopyëp; Maria Magdalena ojts y'ixyë jëyëjp, mëti'ipë ënäty tëë ja ku'oypyë niwëxtujk y'ëxmatsyën.

10Ënät ja Maria Magdalena ojts nyijkx ets tuk'ëwa'anëy mëti'ipë ja Jesús ënäty mëët të jyëtityën, mëti'ipë ënäty jam moontëp tujktëpën ets jëëytyëp yaxtëpën.

11Ko tmëtoowtë ko ja Jesús jyuuky'äty ets ko ja to'oxytyëjk ënäty të t'ixy, ka'ap tmëpëjktë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

12Ko jëtu'un y'ëknajxy, ënät ja Jesús wiink nyänyikëxë'kë ma ënäty nimäjtsk ja ja'ay tyu'uye'eytyën, kyamjotm nyëjkxtë.

13Ko t'ixkajptë, ënätyë wyimpijtë ets ojts nyëjkxtë Jerusalén. Ënät ja myëku'uktëjk tuk'ëwa'anëtyë, je'eyëp ko nän kä'äp myëpëjkëtë.

14Ok ja Jesús ojts jatëkok nyänyikëxë'ëkyë ma ja y'ijxpëjkpëtëjk ënäty nimajktu'uk yajpaatën ma ja kaaypyäjnën, jamts ojts mëk y'ojëtë jä'äkyëjxm ko ka'ap tmëpëktë ko jyayajtuk'ëwaanëtë ko ja Jesús të yaj'ixy, ko tëë jatëkok jyuukpyiky.

15Ets yaj'ënëmaaytyë: Nëjkxtë naaxwiinyëtë apëtsëmy ets ja oy aaw oy ayuk xykyajpxwa'kxtëty.

16Pën myëpëjkpy ets nyëëpety, yë'ë nëjkx nyitso'oky; e pën kamëpëjkp, yë'ë nëjkx yajkpoky'ixy.

17Ja ja'ay mëti'ipë mëpëjktëpën, yë'ë tyuntëp: Ëjts mëët yë nxëëw nëjkx t'ixkäxtëty ja ku'oypyë; kyajpxtëp ja wiink ayuk;

18myatstëp ja tsa'any ets ka'ap tsyu'utsëtëty; ko ajotkumonë t'uuktëty ja ëxëëk nëë, ka'ap wi'ix jyatëty; näjyëtu'un ko ja pa'amja'ay tkë'ënixajtëty, yajtso'oktëp.

19Ko ja y'ijxpëjkpëtëjk ojts jëtu'un tmëmëtyakta'ay, ënät ja Jesús pya'tëjkëy tsajpjotm; Tios ojts tuknipëjktaakë ets pya'tëkëty tsajpjotm ets nyaaxwe'tsy ma ja Tios ja y'a'oykyë'ëjën.

20Tääts ja y'ijxpëjkpëtëjk tsyo'ontë ets ojts tkajpxwa'kxtë ja Tios ja y'aaw y'ayuk oy tyimmaajëty. Wintsën Jesukristë ojts pyutëkëtë ets ja ja'ay tuk'ijxtëty tuknijawëtëty ko tyiyëty jyääntyëty mëti'ipë kyajpxtëpën, jä'ä ko tuntë winë mëët ja Tios ja myëj'ajtën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Lucas

Lucas 1

1May ja ja'ay të tjatuknipëjktaakë tja'aja'antë mëti'ipë të tyuny të jyätyën ma ëëtsajtëmën,

2jëtu'un ijxtëm ojts xytyuk'ëwa'anëmën ja mëti'ipë y'ijxtën nyija'awëtyën wi'ix tsyo'onë'ky tsyo'ontäkyën mëti'ipë tuunën jajtën, mëti'ipë ojts yajtuknipëktën tkajpxwa'kxtëty ja Tios ja y'aaw y'ayuk.

3Ëjts näjyëtu'un, jëëky mëku'uk Teófilë, tëëjës nyajtëy nyajtëtä'äky wi'ixjaty winë tyuunë jyajtën ko tsyo'onë'ky tsyo'ontäky. Oyës të nmëmay të nmëtajy ya'atë ko mijts ntuknijayë në'ëwitsy tu'uwitsy

4ets xyjyaaktimnyijawëty ko tyiyëty jyääntyëty mëti'ipë të myajtukni''ixën.

5Jää it ma ënäty ja Herodes yajkutukyën jam Judea, jam ënäty tu'uk ja teety mëti'ipë xyëëwajtypyën Zacarías, yë'ë ijty mëët tyuny ja teety mëti'ipë yajtijtëpën Abías. Isabel ja tyo'oxytyëjk xyëëwajtyp, teety Aarón ja y'oknëëx.

6Nimäjtskëty oy ijty yë Tios tmëtuntë, pyatuuntëp ja Wintsën ja y'ënä'ämën ets ka'ap tii poky tmëët'atë.

7Je'eyëp ko ka'ap ijty pën y'u'unkëty, jä'ä ko ja Isabel ka'ap tjëkyepy y'u'unk'ixëty, jëtu'un ojts myëj ja'ayënëtë nimäjtskëty.

8Tëkok ja teety Zacarías mëët ja jyä'äy ojts tyuka'ayë ets wyë'ëmtëty jap ma ja mëjtsajptëjkën.

9Ënät t'ijxpëtsëëmtë pën tuka'ajëp ets tyëkëty jap tsajptëkoty poomno'kpë. Ja Zacarías ojts tyuka'ayë.

10Ko tpaty ja poomno'k, ni'ëmukë ja mayjyä'äy ja Tios tja'amyäjtstë mëjtsajptëjkwinm.

11Ënät ja Zacarías ojts ja Tios ja y'anklës t'ijxpaaty, jap tyänë aka'any'äämpy ma ja wintsë'këntyaknën, ma poom tyoyën.

12Ko ja Zacarías t'ijxy ja tsajpjotmëtë kukäjpxy jëtu'unyë ojts tyimwë'ëmy ets tsyë'këy.

13Tääts ja tsajpjotmëtë kukäjpxy y'ënëmaayë: Zacarías, këtii mtsë'ëkë, tëë ja Tios tmëtoy ko xyjyä'äymyetsy, pyatäämpy ja mto'oxytyëjk Isabel tu'uk ja y'u'unk mëti'ipë mtukxëëwatëpën Juan.

14Mtukxoonta'akäämpy yë'ë ets may ja ja'ay nëjkx tukxoonta'aktë ko myina'any jya'ta'any naaxwiiny.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

15Yë'ë ko mëj'äämpy ja m'u'unk y'ita'any Wintsën wyintuuy. Ka'ap yë tsatsym nyëë nëjkx t'uuky, ni wiinkpë mëknëë. Naamka'anëm ënäty myiny yaa naaxwiiny ets ja Kënu'kxymyëkajtën myo'ojëtëty ja winma'any ets ja mëk'ajtën.

16Yë'ë yajjootwinpitëp may ja Israel ja'ay ma ja Wintsënën.

17Ya'atë Juan, yë'ë nëjkx jëwyiin nyijkxy, mëët ja jyot jya'awën ja käjpxynyajxpë Elías. Yë'ëts ja u'unktaak u'unkteety nëjkx tyajnämyë'oypyikyë mëët ja y'u'unk y'ëna'k ets tjatëty wi'ix ja Tios tmëmëtowtëtyën. Jëtu'unts ja ja'ay tnipëjktaakëty ets tjëjp'ixtëty ja Wintsën.

18Tääts ja Zacarías tyajtëëy ja tsajpjotmëtë kukäjpxy: ¿Wi'ixës ya'atë njëjp'ixëty?, ëjts tëëjës nmëjja'ayënë ets näjyëtu'un yë nto'oxytyëjkës.

19Tääts ja tsajpjotmëtë kukäjpxy y'ëtsooy: Gabrielës ëjts, Tiosës y'ënä'ämën npatuunëp; yë'ëjës të xykyexy ets mijts n'ëwaanëty ya'atë aaw ayuk oypyë.

20E tyam, mëët ko ka'ap të xymyëpëky wi'ix të n'ënëëmën, uum mwë'ëma'any; jäänëm mkajpxë'ëkëty ko tu'kë'ëyë tyunëtëty jyatëtëty mëti'ipë yam ntukmëmëtyäkpyën.

21Tap ënäty ja ja'ay y'owëxitë tëja'p ets ojts nyäyajtëwëtë tii ko nëkoo tyimpoxnë ja Zacarías jap mëjtsajptëkoty.

22Ko pyëtsiimy ja Zacarías, ka'ap tjajty wi'ix kyajpxëty. Ënät ja ja'ay tnija'awëtyë ko ënäty të t'ixy ja tsajpjotmëtë kukäjpxy jap mëjtsajptëkoty. Je'eyë y'akë'ë y'axajë, jä'ä ko tëë ënäty y'uumy.

23Ko ja Zacarías ojts tyajkä'pxy ja tyuunk, tääts ojts nyëjkxnë ma tyëjkën.

24Ko jëtu'un tyuunë jyajtë, tääts ja Isabel ojts wyi'imy u'unk mëët, mëkoxk po'o y'ijty tyëkoty, ka'ap pyëtsiimy, je'eyë tmëmay tmëtajy:

25Paatyës ja Wintsën të xypya'ëyoy etsës ja ja'ay ka'ap xypyäxëty.

26Komtëtujk po'o ja Tios ja y'anklës Gabriel tkejxy jam Galilea y'itjotm ma ja kajpn txëëwatyën Nazaret,

27ets tku'ixëty ja to'oxy'ëna'k ka'apë ye'etyëjk tmëët'atynyëmën, mëti'ipë xyëëwajtypyën Maria. Ajaaymyuky ënäty y'ijnë ets ja José tmëëtsëënëja'any, yajkutujkpë David y'u'unk y'ok.

28Tääts ja tsajpjotmëtë kukäjpxy tyëjkëy ma ja Maria ënäty jap y'u'unyën ets t'ënëmaay: Tios mkënu'kxëtëp Maria, ni'ik mijts ja Wintsën mtsokyë, Tios mijts mëët myajpaaty.

29Ko ja Maria tmëtooy ko ja tsajpjotmëtë kukäjpxy jëtu'un y'ënë'ëmxëty, mëjmëtoy ojts tpëjktä'äky ets twinmaay twintajy wi'ix nyiwijy ja kajpxpo'kxën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

30Tääts ja tsajpjotmëtë kukäjpxy y'ënëmaayë: Maria, këtii mtsë'ëkëty. M'oyjya'awëyëp mijts yë Tios.

31U'unk mëët mwë'ëma'any, mpaatäämpy tu'uk ja maank mëti'ipë mtukxëëwatëpën Jesús.

32Mëj'äämpy nëjkx y'ity, Tios U'unk yajtija'any, ja Wintsën nëjkx pyëjktä'äkyë yajkutujkpë ijxtëm ja y'apteetyën David,

33ets yajkutukëty xëmëkyëjxm ma ja Israel ja'ayëtyën ka'ap kyëxa'any nyaxa'any ja kyutujkën.

34Tääts ja Maria tyajtëëy ja tsajpjotmëtë kukäjpxy: ¿Wi'ixtsën ya'atë jëtu'unpë tyuna'any jyata'anyë? kajts mëti'ipë ye'etyëjk nmëët'atynyëmës.

35Tääts ja tsajpjotmëtë kukäjpxy y'ëtsooy: Minaanp ja Kënu'kxymyëkajtën ma mijtsën, Tios ni'ik këjxmëpë myëk'ajtën myajnitukëtëp ijxtëm tu'uk ja yootsën, paaty ya'atë mëxu'unk mëti'ipë minaanp ja'taanpën, wa'ats yë'ë, Tios U'unk yë'ë.

36Näy pyatäämpy ja mtsëkuu Isabel tu'uk ja u'unk, oy tëë jyamëjja'ayënë; mëti'ipë ijty tyijtëpën ko ka'ap tjëkyepy y'u'unk'ixëty, tam tyam ja mëxu'unk tnëkëjxm'aty mëtuktujk tyam ja pyo'o.

37Tios, ka'ap tii tyajtsiptä'äky.

38Tääts ja Maria y'ënäny: Wintsënës ëjts nmëtuumpy, wa'an jëtu'un tunyë tjatyë ijxtëm ja Tios të tuknipëjktaakën ma ëjtsën, ijxtëm të xynyëëmënës. Ënät ja tsajpjotmëtë kukäjpxy ojts nyëjkxnë.

39Ko jëtu'un jyäjty kyëpejty, ënät ja Maria tsyo'ony ets ojts nyijkx tunjotm kopkjotm jam Judea itjotm.

40Ënät jyä'äjty ma ja Zacarías ja tyëjkën ets ojts tkajpxpo'kxy ja Isabel.

41Ko ja Isabel tmëtooy ja Maria kyajpxpo'kxyë, tää ojts ja y'u'unk tjawë y'ëti'itsy jyootjoty ets ja Isabel ja Kënu'kxymyëkajtën ojts tyukëtä'äkyë.

42Ënät mëk y'ënäny: Tëë mijts ja Tios wäänëni'ik mkënu'kxyë këtiinëm ja to'oxytyëjk ni'ëmukë ets näjyëtu'un ja m'u'unk tëë yajkënu'kxy.

43Tim pën ëjtsnë ets ja Wintsën ja tyaak xykyu'ixëtyës.

44Je'eyës yë mkajpxpo'kxën të njamëtoy, ënätyë yë n'u'unkës të njawë y'ëti'itsy mëët ja xoontakën njootjotyës.

45Akujk jotkujk mijts ko të xymyëpëky ets jëtu'un tyunëtëty jyatëtëty wi'ix ja Wintsën të mnë'mxëtyën.

46Tääts ja Maria y'ënäny: Nmëjja'aw njaantyjya'apës yë Wintsën,

47ets xoontakpës ja njot nja'awën mëët ja nTiosës mëti'ipës xyajnitsokpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

48Tëës ja Tios xynyi''ijxkëtä'äky, ëjts yë tyuunpë yu'unkpë naxymyëpë. Tyam ënät ëjts xëmë ja ja'ay ni'ëmukë xytyijnëty ko n'akujk njotkujkëtyës.

49Yë'ë ko ja Tios mëti'ipë maaytyääyëpën winë mëj këjää ja mëyajtën të tuny maas ëjtsën. Wa'ats ets kënu'kxy yë xyëëw nyaxëty.

50Xëmë tpa'ëyoy mëti'ipë wiinkutsë'këyëpën.

51Tëë ja myëk'ajtën tyaj'ixyë, tëë tyaj'atëkoy mëti'ipë ënäty të tjatuknipëjktaakëtën ja mëjpë këjxmëpë jyä'äy'atën.

52Tëë tpëjkë ja yajkutujkpëtëjk ja kyutujkën, ets të tyajmëjnaxy ja ayoopë ja'aytyëjk.

53Tëë ja ayuupë axëëwpë tmo'oy ja nyaax kyam, ets awa'ats kë'ëwa'ats të tpëjktä'äky ja kumeenyjyä'äytyëjk.

54Tëë ja Israel ja'ay tputëkë, mëti'ipë tyuunpë'ajtypyën ets ka'ap të tja'atyëkoy ja pya'ëyo'owën,

55Ja n'ap'ajtëmë Abraham mëët ja y'u'unk y'ok, jëtu'un ënäty të yajtukwinwanëtë.

56Tääts ja Maria ojts mëët wyi'im ja Isabel tëkëëk po'o. Ok ojts wyimpijnë ma ja tyëjkën.

57Ko ja nyixëëw tpaty jëna'a ja Isabel ja y'u'unk myëxu'unk'ata'anyën, jää ojts myëxu'unk'aty.

58Ënät ja myëjëën myëtëjk ets ja myëku'uktëjk nyimiinëtë ets tyukxoontakëtë ko ja Wintsën ja mëjmëyajtën të tuny ma yë'ëjën.

59Kom tuktujk xëëw ja mëxu'unk ojts tyajnëjkxtë ets yajnatsujk'ëwëtitëty ja ye'etyëjkajtën, näjyëtu'un ojts tjatukxëëwata'antë Zacarías ijxtëm ja tyeety txëëwatyën.

60E jëtu'un ja tyaak y'ënäny: Ka'ap, Juan xyëëwatëp.

61Tääts ja Isabel yaj'ëtsooy: Ka'ap pën yë mmëku'uk jëtu'un txëëwaty Juan.

62Tääts ja Zacarías tyajtëëwtë tii ja y'u'unk xyëëwatëp.

63Tääts ja u'unkteety t'amëtooy tu'uk ja pu'uy tsyetsy. Jam tkëxjaay: Juan xyëëwatëp. Ni'ëmukë ja ja'ay mëjmëtoy tmëtoowtë.

64Näy jää ja Zacarías ojts jatëkok kyajpxpëky ets ja Tios tmëjja'aw tjaantyja'awëy.

65Ni'ëmukë ja myëjëën myëtëjk ojts mëjmëtoy tmëtowtë ets ja ja'ay tnija'awëtyääytyë jam Judea y'itjotm, tunjotm kopkjotm, wi'ix ënäty të tyuny të jyätyën.

66Mëti'ipë myëtoowtën, ojts nyäyajtëwëtë jaxim jayam: ¿Tii jëtää tyunäämpy ko yääkëty? Jä'ä ko ënäty ja Wintsën ja myëk'ajtën tyaj'ixyë ma yë'ëjën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

67Tääts ja Zacarías ja Tios yajkajpxë ko ja Kënu'kxymyëkajtën tyuktëjkëyë, ets y'ënäny jëtu'un tä tu'uk ja käjpxynyajxpën:

68Kënu'kxy mëjjawë yë Wintsën nyäxy, mëti'ipë ja Israel ja'ay Tyios'ajtëpën, Jä'ä ko tëë tniminy ja nyaax kyajpn ets tyajnitso'oka'any.

69Tëë xytyuknikäjxëm tu'uk ja mëj yajnitsokpë, David yë y'u'unk y'ok, mëti'ipë ijty ja Tios myëtuumpyën.

70Yë'ë ja Tios ojts twinwanë mëët ja kyäjpxynyajxpëtëjk,

71ko xyaj'ëwa'atspëtsëma'anëm ma ja nmëtsip'ajtëmën mëti'ipë xykya'oy'ijxëmën,

72ko tpa'ëyowa'any ja n'ap'ajtëmë, ets ko ka'ap tja'atyëkoyä'äny ja käjpxytyu'unën.

73Ya'atë ojts yajtukwinwanëtë ja n'ap'ajtëm Abraham,

74-75ko xytyukmëmëta'aka'anëm ja nmëtsip'ajtëmë, ka'ap ntsë'këmëty, wa'ats aaw wa'ats jot n'ijtmëty ets nyajpatmëty xëmë ma yë'ëjën mapaat njuuky'ajtëmën.

76E mijts, u'unk maay, jä'ä nëjkx myajtijy: Tios ni'ik këjxmëpë kyäjpxynyajxpë, jä'ä ko jëyëjp mnëjkxa'any ma ja Wintsënën ets xynyipëjktaakëja'any ja nyë'ë tyu'u,

77jëtu'unts ja ja'ay nijawëtëty ja nitsokën ets ja pyoky yajnimä'kxtëty.

78Yë'ë ko ja nTios'ajtëmë myëët'ajtyp ja pa'ëyo'owën, paaty jam tsajpwinm të tyajjajtä'äky ja xëëw ets ja jempyë xëëw të xytyuk'ijxëmë,

79ets tkutë'kxa'any mëti'ipë tsënaaytyëpën jam akootstum ma o'ktaknën, jëtu'unts xytyu'umo'omyëty ets jotkujk nyajpatmëty.

80Jëtu'un ja Juan ye'ky pyejty ets myëkpëjky mëët ja Kënu'kxymyëkajtën, jam tsyënaay ma ja të'ëts itjotmën koonëm ojts nyänyikëxë'ëkyë ma ja Israel ja'ayëtyën.

Lucas 2

1Jää it ja yajkutujkpë César Augusto ojts tni'ënä'ämë ets ja ja'ay ni'ëmukë yajjaaymyuktëty ma yë'ë yajkutukyën.

2Mëtëkokpë ja ja'ay ënäty yajjaaymyuktë jää ma ja Cirenë yajkutukyën jam Sirië y'itjotm.

3Tääts ja ja'ay ni'ëmukë ojts nyëjkxtë yajjääpyë ma kyukajpn'atën.

4Paaty ja José tsyo'ony jam Nazaret, Galilea y'itjotm ets ojts nyijkx Belén, Judea y'itjotm, ma ja yajkutujkpë David ënäty të myëxu'unk'atyën, jä'ä ko ja José yë'ë tyeety'ajt y'ap'ajt ja David.

5Tääts ojts nyijkx yajjääpyë mëët ja Maria, mëti'ipë ënäty mëët të yaj'ajaaymyukyën ets tmëëtsëënëja'any, u'unk mëët ja Maria ënätynyë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

6Tam ënätyëty Belén, ko ja nyixëëw tpaty ma ja María ja y'u'unk myëxu'unk'ata'anyën.

7Jam myiiny jyä'äjty ja y'u'unk mëtu'ukpë. Täät ojts tpity tmotsy mëët ja wit ets tko'ky jëyujk ajë'kxënjoty, jä'ä ko ka'ap ojts ja jya'ajtakn tpaatë ma ja kajpnën.

8Jam kajpnpë'am ënäty ja ja'ay tkëwent'atë ja kyupixynyëty.

9Ajotkumonë ojts tu'uk yë Wintsën yë y'anklës nyänyikëxë'ëkyë ma ënäty jam yajpaatën ets ja Wintsën ja myëj'ajt y'oyajtën tyë'kxkeky na'ëwtityë ets tsyë'këtyë.

10Täät ja tsajpjotmëtë kukäjpxy y'ënëmaayëtë: Këtii mtsë'ëkëtë, aaw ayukës oypyë nmëmiinpy mëti'ipë ja'ay ni'ëmukë tyukxoonta'aktëpën.

11Tëë tyam myëxu'unk'aty jam David kyajpnjotm ja Yajnitsokpë, yë'ë ja Kristë, ja Wintsën.

12Yë'ë mtuk'ixkaptëp ko xy'ixtëty tu'uk ja mëxu'unk winmotsy winpity kyo'knë jëyujk ajë'kxënjoty.

13Täät pyëtsëëmtë nimay ja tsajpjotmëtë kukäjpxy tsajpjotmëpë tsyoontën ets jam nyäpyëjktakëtë ma ja myëku'ukëtyën, mëti'ipë Tios myëja'aw jyääntyjya'awëtëpën ets y'ëna'antë:

14Mëjjaw jaantyjawë ja Tios nyäxy tsajpjotmëpë, ets wä'än jotkujk ja naaxwiinyëtë ja'ay tyajpaatë mëti'ipë tyuk'oy'ajtëpën ko ja mëyajtën të tuny.

15Ko ja tsajpjotmëtë kukäjpxy wyimpijnëtë tsajpjotm, täät ja kupixyny këwent'ajtpë nyäy'ënanëtë nixim niyam: Ja'amtë jam Belén ets n'ijxmëty tii të tyuny të jyätyë, mëti'ipë yë Wintsën të xytyuk'ëwa'anëmën.

16Täät janty jotëkoy ojts nyëjkxtë ets tpatë ja Maria ets ja José, tam ja mëxu'unk kyo'knë jëyujk ajë'kxënjoty.

17Ko t'ijxtë, täät nimëtyaktë wi'ix ënäty ja tsajpjotmëtë kukäjpxy të tnimëtyä'äkyën ja mëxu'unk.

18Ets ko jëtu'un tmëtoowtë ja ja'ayëty wi'ix ja kupixyny këwent'ajtpë y'ëna'antën, mëjmëtoy ojts tmëtowtë.

19Ja Maria pëjkë'ëky ja tyaj'ijta'ay y'aawjoty jyotjoy ets je'eyë tmëmay tmëtajy.

20Täät ja kupixyny këwent'ajtpë ojts wyimpijnëtë akujk jotkujk, tukxoonta'aktë ja Tios ko ënäty të t'ixtë jëtu'un tä ja tsajpjotmëtë kukäjpxy ënäty të y'ënë'ëmxëtën.

21Kom tuktujk xëëw ja mëxu'unk yajnatsujk'ëwtijty ja ye'etyëjkajtën ets xyëëwpejty Jesús, nän yë'ë xëëw pyëjktaktë mëti'ipë ënäty ja tsajpjotmëtë kukäjpxy të tuk'ëwaanën ja Maria ma ënäty ka'ap ja y'u'unk nëkëjxm'atynyëmën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

22Ko ja xëëw po'o tpaty jëna'a ja José ets ja Maria näypyuj näjyä'ätsë tpaata'antën, ijxtëm ja Moisés ja y'ënä'ämën nikäjpxyën, tääts ja mëxu'unk ojts tyajnëjkxtë jam Jerusalén ets ja Wintsën tukkë'ëtëkëja'antë.

23Jëtu'un tuuntë, jä'ä ko ja Wintsën ja y'ënä'ämën jëtu'un y'ënä'äny: Ni'ëmukë ja mëtu'ukpë ja u'unk maay mëti'ipë kä'äxkopkën, aak Wintsën yajtukë'ëtëjkëp.

24Tääts ojts nyëjkxtë Tios ëwtajtpë ijxtëm ja Tios ja y'ënä'ämën y'ënä'änyën: ets tmënëjkxtë mäjtsk ja kuuk ëkë mäjtsk ja pak mëti'ipë yajtukwintsë'këpën ja Tios.

25Jam ënäty tu'uk ja ja'ay tsyëënë Jerusalén, Simeónk'ajtp. Oy ets wa'ats jyuuky'äty ma Tiosën, wyintsë'këp ja Tios ets y'owëxijtyp jëna'a ja Israel ja'ay nyitso'oka'antën. Ja Simeón myëët'ajtyp ijty ja Kënu'kxymyëkajtën,

26tëë ënäty ja Tios jëwyiin tyuknijawëty ko ka'ap nya'ookëty koonëm t'ixëty ja Kristë, mëti'ipë Wintsën kyäxäämpyën.

27Tääts ja Kënu'kxymyëkajtën yajnëjkxë ma ja mëjtsajptëjkën. Ko ja mëxu'unk Jesús ojts ja tyaak tyeety yajnëjkxyë ets tpatuntë wi'ix ja ënä'ämën y'ënä'änyën,

28ënät ja Simeón ja mëxu'unk t'ëxajëy, tam jëtu'un tsä'än'ity ets ja Tios tukmëjja'aw tukjaantyja'awëy:

29Tyam, Wintsën, tëë ja mwaantakën y'atëy. Oyës n'o'knëty akujk jotkujk.

30Yë'ë ko tëëjës n'ix ja nitsokën

31mëti'ipë të xyajtso'ontä'äkyën ets ni'ëmukë ja naaxwiinyëtë ja'ay t'ixtëty,

32jëtu'unts y'itëty ijxtëm ja kutë'kxnën mëti'ipë kyujaj kyutë'kxëpën ja naax kajpn, mëti'ipë yajnaxëpën ja Israel ja'ay mëj'äämpy.

33Tääts ja José ets ja Maria mëjmëtoy tmëtoowtë ko ja Simeón jëtu'un tijy ja mëxu'unk Jesús.

34Ënät ja Simeón myooyëtë ja kënu'kxën ets t'ënëmaay ja Maria, ja Jesús ja tyaak: Ya'atë mëxu'unk ye'etyëjk, yë'ë të yajtuknipëjktaakë ets may ja Israel ja'ay kyëtawtëty ëkë pyëtë'ëktëty; ijxpät nëjkx y'ity ets may nëjkx ja'ay ka'ap kyupëkyë,

35jëtu'un yajnijawëty wi'ix ja ja'ay nitu'ukjaty myäytyën tyajtën. E mijts jëtu'un ya'atë tu'kë'ëyë xyjyawëja'any ijxtëm jeexyë ja mja'awën tyuknaxyë tu'uk ja tsujkn.

36Näy tam ënäty tu'uk ja to'oxytyëjk Jerusalén, Aná xyëëwajtyp, Tios käjpxynyajxpë; Penuel yë nyëëx, Aser yë y'u'unk y'ok. Tëë ënäty ni'ik myëjja'ayënë. Je'eyë ojts wëxtujk jëmëjt tmëëtsëënë ja nyiye'etyëjk ko y'ëna'k'ajty;

37mëmajkta'px jëmëjt ënäty ku'ooky të y'ijnë. Xëmë ja Tios twintsë'ëkë ma ja mëjtsajptëjkën xëëny koots; ayuu'ajtp näjyëtu'un ets ja Tios tja'amyetsy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

38Tääts ja Aná nän jää jyä'äjty ets ja Tios tkukajpxëy ets ojts tnikäjpxy tnimëtyä'äky ja mëxu'unk Jesús, ma ja ja'ayëtyën mëti'ipë jyëjp'ijxtëpën ets ja jerusalén kajpn y'ëwaatsëpëtsëmëty.

39Ko jëtu'un tpatuuntaaytyë ijxtëm ja Wintsën ja y'ënä'ämën y'ënä'änyën, tääts wyimpijnëtë ets nyëjkxnëtë ma kyukajpn'atën jam Nazaret, Galilea y'itjotm.

40Ets ja mëxu'unk ye'ky pyejty oy mëk, kuwinma'any ets kënu'kxëp ja Tios.

41Winjëmëjt ja Jesús ja tyaak tyeety ijty nyëjkxtë jam Jerusalén ko ëmaayxyëëw tpaaty.

42Ko ja Jesús ënäty ja jyëmëjnë majkmäjtsk, ënät ojts nyëjkxtë jam Jerusalén xëëw'ajtpë, ijxtëm tukjuuky'atën.

43E ko wyimpijnëtë xëëwnaxy, nyëjkxnëtë ma tyëjkëtyën; tääts ja Jesús ojts wyi'im jam Jerusalén, ka'ap ja tyaak tyeety tnijawëtë.

44Jam tjëjp'ixtë ja Jesús myiny mayjyä'äy itkujky. Tu'kxëëw ojts ye'eytyë, tääts ojts t'ixtaaytya'aktë ma ja myëku'uktëjkëtyën mëti'ipë y'ixy'ajtëpën.

45Ka'ap tpatë. Tääts ojts jatëkok wyimpitë jam Jerusalén ets jam t'ixtaaytyaktë.

46Kom tëkëëk xëëw tpatë ma ja mëjtsajptëjkën, jap ënäty y'u'unyë akujk ma ja yaj'ijxpëjkpëtëjkëtyën; ja yaj'ixpëjkpëtëjk yë'ë myëtoow'ijtëp wi'ix ja Jesús myëtyä'äkyën.

47Ni'ëmukë mëti'ipë jam y'amëtoow'ijtëpën, mëj'ixy t'ijxtë ko nëkoo wyijy'ajnë ets mëtëyëty t'ëtsoowinpity.

48Ko ja tyaak tyeety y'ijxpatëtë, mëj ixy t'ijxtë. Tääts ja tyaak y'ënëmaayë: U'unk, ¿tii koos jëtu'un xytyuntë? Yë mteety ets ëjts, tëë najënu'un n'ixtaaynyëtë, nëkooyës njotmaypyatnëtë mëët mijts.

49Tääts ja Jesús y'ëtsoowëtë: ¿Tii koos xy'ixta'atë? ¿këtii xynyijawëtë ko kopkpëky etsës yaa nyajpaatëty maajës ja nteety ja tyëjkënë?

50Ja tyaak tyeety kä'äp twinja'awëtyë tii ko jëtu'un y'ënä'äny ja Jesús.

51Tääts mëët wyimpijnëtë jam Nazaret. Jam tsyënaay Nazaret ja Jesús, ets myëmëtoow ja tyaak tyeety. Ja Maria pëjkë'ëky tyaj'ity y'aawjoty jyotjoy wi'ix tu'kë'ëyë winë tyunyë jyätyën.

52Ets ja Jesús ye'ky pyejty, wij'ëtëtsp käj'ëtëtsp, tukxoontakëp ja Tios ets ja ja'ay.

Lucas 3

1Mëmajkmokx jëmëjt ënäty y'ëne'emy ja yajkutujkpë Tiberio César ets ja Poncio Pilato yajkutuky jam Judea. Ja Herodes jam yajkutuky Galilea, ja myëkä'äx Felipe jam yajkutuky Iturea ets Traconite e ja Lisanias jam yajkutuky Abilene;

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

[2]ja Anás ets ja Caifás yë'ë ënäty teetywyintsën'ajtëp. Jää jëmëjt ja Juan, ja Zacarías ja myaank ojts myëkäjpxyë ja Tios jam të'ëts'itjotm.

[3]Tääts ja Juan t'aye'eytyääy ja itjot ma ja Jordán mëjnëëjën ets t'ënëmaay ja ja'ay ets jyotwinpitëty, t'ëxmatstëty ja y'ëxëëk winma'any ets nyëëpätëty, jëtu'unts yajkpokymyä'kxtëty.

[4]Ets y'atëwëty ijxtëm ja Tios ja kyäjpxynyajxpë Jeséas y'ënänyën: Tam tu'uk mëti'ipë mëk kajpxpën të'ëts'itjotm: Yaj'oyëtë ja Wintsën ja nyë'ë tyu'u, yaj'ëwatsëtë ja nyajxtakn tëypyë.

[5]Yajkijpxyëtya'atë ja joyjyot ets ja tun kopk, ja në'ë tu'u mëti'ipë ney xëketyën tëëwta'ajantëp ets kijpxyëtya'ajaanp.

[6]Jëtu'unts ja ja'ay ni'ëmukë t'ixtëty ja yajnitsokpë.

[7]Tääts ja Juan ja mayjyä'äy nyinëjkxë ets tyajnëëpätëty. Jëtu'un t'ënëmaay: Yë'ë miits mteety'ajt m'ap'ajtëp yë tsa'any. ¿Pën të m'ënë'ëmxëtë ko xykyukä'äktëty ja ëyo'on mëti'ipë miimp këtakpën?

[8]Yajxon mja'ay'atëty ets xyajnikëxë'ëkëty ko të mjootwinpitë, këtii kë'ëm mnäy'ëna'anëtëty: Abraham ëëtsajtëm xy'u'unk'ajt xy'ok'ajtëm. Ëjts, jëtu'un yam miits nëëmëtë ko Tios jyëkyejpy yë tsaa tyaj'awinpitëty Abraham y'u'unk y'ok.

[9]Jëjp'ixy yë pujxn y'owxijnë. Pën ka'ap oy jyä'äy'ätyën, jëtu'un yë'ë ijxtëm ja kepyën mëti'ipë ka'ap oy tyëëm'atyën; yajpuxaanp je'eyë ets yajnino'oka'any.

[10]Tääts ja ja'ay tyajtëëwtë: ¿Tiijës ntuunta'aktëp?

[11]Ets ja Juan y'ëtsoowëtë: Pën mäjtsk myëët'ajtyp ja wyit xyox, wä'än tmo'oy tu'uk mëti'ipë jyä'ä ka'ijtpën; pën myëët'ajtyp ja jyi'kxy pyiky, wä'än tmo'oy mëti'ipë jyä'ä kaka'atpën.

[12]Tääts näjyëtu'un myiintë ja yajkukëpäjtpëtëjk nëëpäjtpë ets y'ënantë: ¿Wintsën, ¿tiijës ntuntëp?

[13]Tääts ja Juan y'ënëmaayëtë: Ka'ap yë ja'ay tii tsowni'ik xytyukkukëpätëty.

[14]Ojts ja tsiptuunpë jënaakën tyajtëwtë: E ëëtsëty, ¿tiijës ntuntëp? Tääts ja Juan y'ëtsoowëtë: Ka'ap tii pën xypyëjkëtëty atsip ets ka'ap pën tii xytyukniwaanpätëty. Yë'ë tukjotkujk'atë ja mëju'unyëty.

[15]Ja mayjyä'äy jyëjp'ijxtëp ja Kristë, paaty wyinmaaytyë ko wä'änxyëp ja Juan yë'ëjëty Kristë.

[16]Tääts ja Juan y'ënëmaayëtë ni'ëmukë: Nëë mëët miits nyajnëëpätë, je'eyëp ko xypyamiinpës tu'uk ja ja'ay mëti'ipë myajnëëpätanëtëp mëët ja Kënu'kxymyëkajtën. Ka'apës ëjts xypyääty etsës ja kyë'ëk n'akäjëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

17Jëtu'un ja naaxwiinyëtë ja'ay tyajpokwya'atsa'any ijxtëm ja tsajpmokpajk yajwinpojyën ets nyijkx ëpëky ja wa'atspë ets ja y'ak yajnino'oky ma ja jëënën nijëna'apë kyapi'itsyën.

18Jëtu'un ja Juan ja ja'ay tjakajpxwijy ets tkajpxwä'kxy ja oy aaw oy ayuk.

19Ojts näjyëtu'un t'ojy ja yajkutujkpë Herodes, jä'ä ko ënäty tmëëttsëënë Herodías, ja y'uty ja tyo'oxytyëjk ets näjyëtu'un ko ënäty ëxëëkjaty winë tuny.

20Tääts ja Herodes ojts ja poky wiinkpë tjaaktimtyuny ko ja Juan tsuumy.

21Jëtu'un ojts tyunyë jyätyë, ko ja Juan ënäty jam ja mayjyä'äy tyajnëëpety, ënät ja Jesús näjyëtu'un nyëëpejty; ko ja Tios tja'amyejtsy ënät ja tsajp y'ëwatsy,

22ets ja Kënu'kxymyëkajtën nyikëtakë ijxtëm tu'uk ja pakën ets yajmëtooy ja ayuk jam tsajpjotm: Ëjts mijts n'u'unk'ajtyp, ntsojkpy nja'ap mijts ni'ik ets ntukjotkujk'ajtyp.

23I'px majk ënäty ja Jesús ja jyëmëjt ko ja tyuunk tyajtso'ontäky. Jëtu'un ja ja'ay y'ëna'antë ko Jesús yë'ë José y'u'unk ets José Elí y'u'unk,

24yë Matat y'u'unk; yë Leví y'u'unk; yë Melqui y'u'unk, yë Janai y'u'unk, yë José y'u'unk,

25yë Matatías y'u'unk, yë Amós y'u'unk, yë Nahúm y'u'unk, yë Eslí y'u'unk, yë Nagai y'u'unk,

26yë Máhat y'u'unk, yë Matatías y'u'unk, yë Semei y'u'unk, yë Josec y'u'unk, yë Joiadá y'u'unk,

27yë Johanán y'u'unk, yë Resá y'u'unk, yë Zorobabel y'u'unk, yë Salatiel y'u'unk, yë Nerí y'u'unk,

28yë Melqui y'u'unk, yë Adi y'u'unk, yë Cosam y'u'unk, yë Elmadam y'u'unk, yë Er y'u'unk,

29yë Jesús y'u'unk, yë Eliézer y'u'unk, yë Jorim y'u'unk, yë Matat y'u'unk,

30yë Leví y'u'unk, yë Simeón y'u'unk, yë Judá y'u'unk, yë José y'u'unk, yë Jonam y'u'unk, yë Eliaquim y'u'unk,

31yë Meleá y'u'unk, yë Mená y'u'unk, yë Matatá y'u'unk, yë Natán y'u'unk,

32yë David y'u'unk, yë Jesé y'u'unk, yë Obed y'u'unk, yë Booz y'u'unk, yë Sélah y'u'unk, yë Nahasón y'u'unk,

33yë Aminadab y'u'unk, yë Admín y'u'unk, yë Arní y'u'unk, yë Esrom y'u'unk, yë Fares y'u'unk, yë Judá y'u'unk,

34yë Jacob y'u'unk, yë Isaac y'u'unk, yë Abraham y'u'unk, yë Térah y'u'unk, yë Nahor y'u'unk,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

35yë Serug y'u'unk, yë Ragau y'u'unk, yë Péleg y'u'unk, yë Éber y'u'unk, yë Sélah y'u'unk,

36yë Cainán y'u'unk, yë Arfaxad y'u'unk, yë Sem yë y'u'unk, yë Noé y'u'unk, yë Lámec y'u'unk,

37yë Matusalén y'u'unk, yë Henoc y'u'unk, yë Jéred y'u'unk, yë Mahalaleel y'u'unk, yë Cainán y'u'unk,

38yë Enós y'u'unk, yë Set y'u'unk, yë Adán y'u'unk ets Tios y'u'unk.

Lucas 4

1Tääts ja Jesús tsyo'ony jam Jordán mëjnëë ëkë'ëm. Ojts ja kënu'kxymyëk'ajtën tyukja'tyë ets yajnëjkxë jam të'ëts'itjotm.

2Jamts ojts y'ity wëxtyikxy xyëëw ets ja mëjku'u jyayajpokytyunanë. Ka'ap tii tkaay ets ojts ja yuu pyäätyë.

3Tääts ja mëjku'u y'ënëmaayë: Pën Tios mijts m'u'unk'ajtëp, ënëëmë ya'atë tsaa ets tsajpkääky y'awinpitëty.

4Ënät ja Jesús y'ëtsooy: Jëtu'un ja Tios ja y'aaw y'ayuk kyëxja'ayëty: ka'ap ja'ay yi'iyë tsajpkääky timtyukjuuky'atëty.

5Tääts ja mëjku'u ojts wyoownëjkxyë ma ja kopkën ets poj'am tyukni''ijxëtyääyë tu'kë'ëyë ja kutujkën yaa naaxwiiny,

6ets y'ënëmaayë: Ëjts mijts nmooytya'ajäämpy tu'kë'ëyë ja naax kajpn mëët ja myëj'ajtën kyutujkën. Jä'ä ko ëjtsës të nyajmooytyä'äyës ets nmo'ojëpës pën ënäty nmo'ojäämpyës.

7Pën xywyinkuxtënääpyës, aakmijts mjä'ä'atëp.

8Tääts ja Jesús y'ëtsooy: Jëtu'un ja Tios ja y'aaw y'ayuk kyëxja'ayëty: Mwintsë'ëkëp yë Wintsën ets yë'ë tu'ukyë m'ëwtatëp ets mmëtunëp.

9Ok ja Jesús ja mëjku'u yajnëjkxë jam Jerusalén ets jam tsajptëjkkëpajkm yajpäjtë ets y'ënëmaayë: Pën tëy, ko Tios mijts m'u'unk'atyë, ënät ëkjantykyupujnax yaa.

10Jä'ä ko jëtu'un ja Tios ja y'aaw y'ayuk kyëjxyja'ayëty: Tios kyäxäämpy ja y'anklëstëjk ets mkëwent'atëtëty ets m'akëëytyuk m'axajtukëtëty.

11Majts'itanëp ma mkë'ëjën këtiipë mkunäpëty ma tsaajën.

12Tääts ja Jesús y'ëtsooy: Näjyëtu'un ja Tios ja y'aaw y'ayuk y'ënä'äny: Këtii ja Wintsën xywyinma'any'ixëty.

13Ko ja mëjku'u ka'ap y'ëkwinma'anypyatnë wi'ix ja Jesús tyajpokytyunëtyën, tääts ojts t'ëxmatsy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14Tääts ja Jesús ojts nyëjkxkojnëpë jam Galilea y'itjotm, mëk'äämpy ja Kënu'kxymyëkajtën ënäty tmëët'ajnë. Aakyë'ë ja ja'ay nyikajpx nyimëtyaktëp oymyaajëty.

15Kajpnkajpn ijty yaj'ixpëky maajëty ja tsajptëjkën ets ni'ëmukë ja ja'ay tmëjjaw tjaantyjyawëtë.

16Ja Jesús ojts nyijkx jam Nazaret, ma ënäty të yeeky të pyetyën. Ko tpaty ja po'kxënxëëw, ënät ojts tyëkë jap tsajptëkoty, ijxtëm ijty tuunk'atyën, tääts wya'kujkëy ets ja Tios ja y'aaw y'ayuk ojts tkajpxë.

17Ja Tios ja kyäjpxynyajxpë Jeséas nyoky ënäty të yajmo'oy ets tkajpxëty. Ko ojts t'apëtijtwä'kxy, yë'ë pyat ma kyëxja'ayëtyën:

18Ja Tios ja Jyot jya'awën ëjts nmëët'ajtëp, etsës të xypyëjktä'äky ma ja ëyoopëja'ayën etsës ntuk'ëwaanëtëty ja oy aaw oy ayuk, tëëjës xykyexy etsës n'ëwaanëty wi'ix tu'ukyë y'itëty mëti'ipë ijtëpën ijxtëm ja ja'ay pujxn tëkotypyën, ets y'ijxë'ëktëty ja kupi'its kukootspë, ets y'ëwaatsëpëtsëmtëty mëti'ipë yajtëytyuun yajtsaatsytyuuntëpën.

19Jëtu'un yajtuk'ëwaanëtëty ko tëë tpaaty ja xëëw po'o ma ja Wintsën tuna'anyën ja mëyajtën.

20Tääts ja Jesús ja noky t'apëtijty ets tmooy ja tsajptëjk tuunpë ets nyaaxwe'tsy. Aak wintë'kxëtëp ja ja'ay mëti'ipë japëtyën tsajptëkoty.

21Ënät ja Jesús kyajpxtso'ony: Tyam tëë tyuny jyätyë miits mwintuuyëty ya'atë Tios yë y'aaw y'ayuk këxja'aypyë.

22Oy tsuj ja ja'ay tnikajpxtë ja Jesús, mëjmëtoy tjawëtë ko tii janty tsuj tmëtyä'äky ets xim yam nyäyajtëëwëtë: ¿Këtii yë'ëjëty ya'atë José myaankë?

23Tääts ja Jesús y'ëtsoowëtë: Njëjp'ijxypës ko miits ya'atë ayuk xykyajpxa'antë: Tsooyëpë, näyajtso'okët kë'ëm. Ets xynyëëmëja'antës näjyëtu'un: Mëti'ipë ëëts të nmëtowtën të xytyuny jam Capernaúm, tun yaa näjyëtu'un ma mkë'ëmkajpnën.

24Ets jyaak'ënany: Tëy miits n'ënëëmëtë ko nitu'uk ja Tios ja kyäjpxynyajxpë oy kyayajkupëky ma nyaax kyajpnën.

25Tëyës n'ëna'any ko tää ënäty may ja to'oxytyëjk ja ku'ookpyë yaa Israel ko ja Tios ja kyäjpxynyajxpë Elías jyuuky'äjty, ko ojts kä'äp tyu'uy tëkëëk jëmëjt ja kujkm, ënät ja yuu y'ijty oymyakajpnëty.

26E ja Tios kä'äp tkejxy ja Elías ma ja to'oxytyëjk ja ku'ookpyën jam Israel, yë'ë yajktuknikäjxtë mëti'ipë ënäty tsënaaytyëpën jam Sarepta, ma tu'uk ja kajpn yajpaatyën jam Sidón y'itjotm.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

27Näy nimay ënäty ja ja'ay ja pu'uts pa'am pyëkëtë yaa Israel ko jyää'ajty ja Tios ja kyäjpxynyajxpë Elisejë ets nitu'uk ojts kyatso'oktë ja pyu'uts, ja Naamán ojts yi'iyë ja pyu'uts nätyu'uk tsyo'oky, mëti'ipë jam Sirië kukajpn'ajtpën.

28Ko tmëtoowtë ya'atë aaw ayuk, tääts jyoot'anpëjktë jënu'un ënäty jap tsajptëkotyëtyën.

29Tääts tnipëtë'ktë ja Jesús ets tyajpëtsëëmtë jam kajpnjotm. Yë Nazaret kajpn, kopkëjxm yajpaaty. Tääts ja Jesús ojts jam tyajnëjkxtë ma ja kääts aawën ets jam tjakutijnaxantë.

30E ja Jesús ojts tkë'ëkäktu'uty ja ja'ay ets mayjyä'äy itkujky nyäjxy.

31Ënät ja Jesús ojts nyijkxy jam Capernaúm, Galilea y'itjotm, po'kxënxëëw ënäty ko ja ja'ay tyaj'ijxpëky.

32Mëjmëtoy ja ja'ay tmëtoowtë ko janty'oy yaj'ixpëky, jä'ä ko mëët ja kutujkën kyäjpxy.

33Jap ënäty tsajptëkoty tu'uk ja ye'etyëjk mëti'ipë ja ku'oypyë myëët'ajtypyën, ënät tyëjkëy yaxpë jojkpë:

34¿Tiijës xytyuktëytyuunp, mijts Jesús Nazaretëtë ja'ay? ¿Yë'ë të xynyiminy etsës xyajkutëkoyä'änyë? Wa'ats mijts n'ixy'äty, Tios Kënu'kxypyë mijts.

35Tääts ja Jesús twinkukajpxëy ja ku'oypyë ets t'ënëmaay: Amonyë, ëxmats tääpë ja'ay. Ënät ja ye'etyëjk yajkëtaawë ja ku'oypyë mayjyä'äyjoty ets y'ëxmajtsë, kä'äp ojts wi'ix y'ëktuunënë.

36Mëj'ixy ja mayjyä'äy t'ijxtë, ënät nyäyajtëëwëtë nixim niyam: ¿Pën tëy ya'atënë? Mëk ja ku'oypyë timmyëkäjpxy ets t'ëxmatsëty yë ja'ay, e yë ku'oypyë ënätyë jyëwä'äky ma ja'ayën.

37Aak Jesús ënäty yajnikajpx yajnimëtyakp oymyaajëty.

38Tääts ja Jesús wya'kujkëy ets pyëtsiimy jap tsajptëkoty, jam ojts nyijkx ma ja Simón ja tyëjkën. Pëjkëp ënäty jam ja Simón ja tyaak më't, jëënpa'am myëët'ajtyp. Tääts ja Jesús tmëpëjktsoowtë ets tyajktso'okëty.

39Ënät ja Jesús nimëjwä'ky ja to'oxytyëjk ets ojts t'ojy ja jëënpa'am, tääts ja jëënpa'am nyiwatsë ja to'oxytyëjk. Ënätyë pyëti'ky ets yajkaay yaj'ukëtë.

40Ko ja xëëw kyëtäky, ënät ja Jesús yajtuknimiiny ni'ëmukë ja pa'amja'ay wi'ixëty pën pyikyë, ja Jesús ojts tkë'ënixajy tu'uktu'uk ets tyajtsoktaay.

41May ja ku'oypyë pyëtsëëmtë ma ja pa'amja'ayëtyën ets mëk jyänty ëna'antë: Tios mijts m'u'unk'ajtëp. E ja Jesús ojts twinku'ojë ja ku'oypyë ets ka'ap tkupëjky ets kyajpxtëty, jä'ä ko nyija'awëtëp ënäty ko ja Jesús jyä'äjëty ja Kristë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

42Ko xyiinytyäky jyajtäky ënät ja Jesús ojts tsyoony ets nyijkx jam të'ëts itum ets ja ja'ay y'ixtaaytyakë koonëm pyätë, ka'ap y'ëxmatsa'anëtë ets muum nyëjkxëty.

43Tääts ja Jesús y'ënëmaayëtë: Näjyëtu'unës nikajpxa'any nimëtya'aka'any ma wiinkëtypë kajpnën ja Tios ja y'oy aaw y'oy ayuk, mëti'ipës të nyajtukmëkäxën.

44Jëtu'un ja Jesús ojts tkajpxwä'kxy ja Tios ja y'aaw y'ayuk maajaty ja tsajptëjkën jam Judea y'itjotm.

Lucas 5

1Jam ënäty ja Jesús tëkok yajpaaty ma tu'uk ja nëë'akëyë nëëpa'ajën Genesaret xyëëwajtyp. Jamts ja mayjyä'äy myiintë mëpaatëp ja Jesús t'atijmujknëtë ko tmëtoow'ita'antë ja Tios ja y'aaw y'ayuk.

2Tääts ja Jesús t'ijxpaty mäjtsk ja kepy nëëwinye'epyë mejypyë'am. Tukwa'ats ënäty, ja ajkxmajtspë tëë ënäty jap pyëtsëmtë, ja tsyääy jam pyujtëp.

3Ënät ja Jesús tuktëjkëy ja kepy nëëwinye'epyë mëti'ipë ja Simón jyä'ä'ajtypyën ets t'ënëmaay ets wäänë tyajnëëkuye'eyëty ma nëëkomën. Tääts nyaaxwe'tsy jap ets tyëjkëy yaj'ijxpëjkpë.

4Ko kyajpxtaay, tääts t'ënëmaay ja Simón: Jaakyajnëjkx kepy nëëwinye'epyë jap nëëkomjoty, ets mtsaay jap xykyujëpipëty ets ajkx xymyatstëty.

5Tääts ja Simón y'ëtsooy: Wintsën, tëëjës tu'ktsu'um njajëpiptë, ni tu'ukës nëë jëyujk të nkamatstë. Minës n'ëkkujëpipë jatëkok jä'ä ko mijts jëtu'un m'ënaanp.

6Ko ojts ja tsyääy tkujëpipë, may ja ajkx tmajtstë, je'eyë ja tsaay kyanakë'tsnë.

7Ënät tmëjyäämtë ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty jamëtyën wiink kepy nëëwinye'epyëjoty ets pyutëkëtëty. Yë'ë ojts myintë ets ja kepy nëëwinye'epyë mäjtsk tyaj'ujtstë ets jawäänë kyakiiny.

8Ko ja Simón Pedro jëtu'un t'ijxy, ënät ojts nyäkyoxtënaaytyä'äkyë ma ja Jesús ets t'ënëmaay: Wintsën, winwa'ktutkës, ëjts pokyjyä'äyës.

9Ja Simón Pedro ets ni'ëmukë ja myëku'uktëjk, tsë'këtëp ënäty, jä'ä ko ja ajkx nëkooyë may të tmajtsnëtë.

10Näy tam ënäty ja Santiagë ets ja Juan, Zebedeo myaank, Simón Pedro myëku'uk ets ja Jesús t'ënëmaay ja Simón Pedro: Këtii mtsë'ëkë, tyam ja'ay mijts matsäämpy wi'ix ja nitsokën tpaatëtyën.

11Ënät ja kepy nëëwinye'epyë ojts tyajnëjkxtë naaxwintë'ëtstum ets tu'kë'ëyë winë t'ëxmajtstaaytyë ets tpatso'ontë ja Jesús.

12Ko ja Jesús ënäty jam yajpaaty ma tu'uk ja kajpnën, ënät jyä'äjty tu'uk ja ye'etyëjk pu'uts pa'am pëjkëp. Ko t'ijxpaty ja Jesús ënätyë nyäkyoxtënaaytyakë Jesús wyintum ets tmënu'kxtäky: Wintsën, pën mtsojkpy, yajtsokës.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

13Ojts ja Jesús tkë'ënixajy ets t'ënëmaay: Ntsojkpyës ets mtso'okëty, tso'ok. Je'eyë ja Jesús jëtu'un y'ënaantaay ënätyë ja ja'ay ja pyu'uts nyiwatsë.

14Ojts ja Jesús tyuk'ëne'emyë: Ka'ap pën xytyuk'ëwaanëty. Nëjkx yë teety wintsën tuk'ix ko tëë mtso'oky ets xytyukmëyoxëty ja Tios ja wyintsë'kën, jëtu'un ja ja'ay nijawëtëty ko tëë mtso'oky.

15Oy jyajëtu'unëty, ni'ikyë yajnimëtyä'äky mëj'äämpy ja Jesús, nimayëty ja ja'ay ye'eymyujktë ets tmëtoow'ita'antë ja Jesús ets tyajktso'okëty ja pya'amëty.

16Kanaak'ok ja Jesús tnikeky ja mayjyä'äy ets ojts nyijkx jam apak itum, jamts ja Tios tja'amyejtsy.

17Tu'kxëëw tu'ktiempë jyäjty kyëpejty, jam ënäty ja Jesús yaj'ixpëky, tëë ënäty jam nyaaxwäätstë yë fariseë ja'ayëty ets tsajptëkotyëtë yaj'ijxpëjkpëty. Tam yajpaatë ja'ayëty mëti'ipë tso'ontëpën Galilea, Judea ets Jerusalén. Ja Jesús ni'ikyë ja Wintsën ja myëj'ajtën tyaj'ixyë ko ja pa'amja'ay tyajtso'oky.

18Ënät ja ja'ay tkëëyjya'ajtë tu'uk ja pa'amja'ay kë'ëxujxpë tekyxyujxpë ets jap tëkoty tjayajtëkëjantë ets tpëjkta'aka'antë Jesús wyintuuy.

19Nimaa kya'ëwa'atsëty ma tyajtëkëtëty, jä'ä ko janty may ja ja'ay ënätyëty. Tääts tëjkëjxy pyäjtë ets tkukëëytyutë ja tëjk, japts tkutëëynyajxtë ja pa'amja'ay mayjyä'äy akujk Jesús wyintuuy.

20Ko ja Jesús t'ijxy ko mëpëjktëp, tääts t'ënëmaay ja pa'amja'ay: Mmëku'uk, npokymye'kxyp mijts.

21Ënät ja tsajptëkotyëtë yaj'ijxpëjkpëtëjk ets ja fariseë ja'ayëty wyinmaaytyë: ¿Pën ya'atë ja'ay ko Tios tmëkajpxtëkoy? Yi'iyë Tios maayëp pyokymyä'kxëty.

22Jesús, wa'ats ënäty tnijawë wi'ix myäytyën tyajtën, paaty tyajtëëy: ¿Tii ko jëtu'un mmaytyë mtajtë?

23¿Mëti'ipë ka'ap tsyipëty, koos yë pa'amja'ay nëëmëty: Npokymye'kxyp mijts, ëkë koos nëëmëty: Pëtë'ëk, këëyë'ëk yë maapäjn ets nëjkxë?

24Tyam miits ntuk'ixtëty ko yë naaxwiinyëtë ja'ay yë y'U'unk myëët'ajtyp yë kutujkën yaa naaxwiiny ets ja poky tmä'kxëty. Tääts ja kë'ëxujxpë tekyxyujxpë t'ënëmaay: Mijts nëmääpy, pëtë'ëk, këëyë'ëk yë maapäjn ets nëjkx ma mtëjkën.

25Ënätyë ja pa'amja'ay pyëti'ky mayjyä'äy itkujky, ojts tkëëyi'iky ja myaapäjn ma ënäty të kyo'knën ets ojts nyëjkxnë ma tyëjkën, tmëjjaw tjaantyjyawë ja Tios.

26Ets ja ja'ay mëj ixy t'ijxtë, ojts ja Tios näjyëtu'un tmëjjaw tjaantyjawëtë ets y'ënantë: Mëj winma'any ya'atë ja kënu'kxën tyam të n'ijxëmë.

27Ko jëtu'un y'ëkjajty, tääts ja Jesús tëkotm pyëtsiimy ets t'ijxpaty tu'uk ja yajkukëpäjtpë mëti'ipë xyëëwajtypyën Leví. Jam ënäty y'u'unyë ma yajkukëpetyën, ënät ja Jesús t'ënëmaay ja Leví: Pamiinkës.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

28Tääts ja Leví wya'kujkëy ets t'ëxmajtstaay mëti'ipë ënäty myëët'ajtypyën ets tpatso'ony ja Jesús.

29Ok ja Leví tnixëëwtuuny ja Jesús, mëj ojts ja xëëw tnipëjktaakë; jam ma kaaypyäjnën, tam ënäty jyatëtë ja yajkukëpäjtpëtëjkëty mëti'ipë ja Roma myëtuuntëpën, ets ja ja'ayëty wiinkëtypë.

30Tääts ja fariseë ja'ayëty ets ja tsajptëkotyëtë yaj'ijxpëjkpë ojts tuknëëmëtë ja y'ijxpëjkpëtëjk ets t'ënëmaaytyë: ¿Tii ko yë Jesús ets miitsëty xymyëëtkaytyë yë yajkukëpäjtpëtëjk ets pokyjä'äytyëjkëty?

31Ënät ja Jesús y'ëtsooy: Pën ka'ap tiipa'am tmëët'atën ka'ap yë tsooy tyaj'ëmaaytya'aktë, yë'ë yaj'ëmaaytyaktëp yë tsooy mëti'ipë pëjkëtëpën.

32Ka'apës yë'ëjëty të niminy wa'ats ja'aytyëjk, yë'ëjës të niminy pokyjä'äytyëjk.

33Tääts t'ënëmaaytyë ja Jesús: Yë Juan yë y'ijxpëjkpëtëjkëty ets fariseë y'ijxpëjkpëtëjkëty ayuu'ajtëp ni'ik ets nëkooyë Tios tja'amyäjtsnëtë; e mijts yë m'ijxpëjkpëtëjk xëmë kyäytyë y'uuktë ku'uxyë.

34Ënät ja Jesús y'ëtsooy: ¿Mëpaat jëtää miits xyaj'ayuu'atë ja woypyë witsypë ma ja to'oxytyëjk yajnikay yajkni'uukyë ko ënäty jam yajpaatë mëët ja ye'etyëjk mëti'ipë pëkaanpënë?

35E pyatäämpy ja xëëw po'o ma ja ye'etyëjk yajmënëjkxa'anyën, ko ënäty ja xëëw po'o tpaaty jää nëjkxy y'ayuu'atë.

36Näyjyëtu'un tnimëtyäky ya'atë ijxpät: Ka'ap pën ja pakwit t'akëyë mëët jemywyit, jä'ä ko yë jemywyit nëëmujkp yë'ë ets ka'ap nyäpyäätyë oy mëët yë tukwit.

37Näy ka'ap ja tsatsym nyëë pën t'atämë ma tuk po'ojën, jä'ä ko yë jempyë tsatsym nyëë nyajtskë'tsëp ja tuk po'o ets ja tsatsym nyëë y'ixtemy ets wyintëkoy ja tuk po'o.

38Paaty ja tsatsym nyëë jempyë jap yaj'atämë ma ja po'o jempyën.

39Näyjyëtu'un ka'ap pën ja tsatsym nyëë jempyë t'uuka'any pën tëë t'uuky ja tukpë, jä'ä ko y'ëna'antë: Yë tukpë xu'kx ni'ik jyawë.

Lucas 6

1Po'kxënxëëw ënäty, ko ja Jesús jam nyäjxy tsajpmok yon kamjotm mëët ja y'ijxpëjkpëtëjk. Tääts ja y'ijxpëjkpëtëjk tkutsëptë ja tsajpmok yon ets twinxatstë ja pyajk ets tjë'kxtë.

2Tam ja fariseë ja'ayëty mëti'ipë ënantëpën: ¿Tii ko jëtu'un m'ëtë'ëtstë, yë'ë mtuuntëp mëti'ipë po'kxënxëëwjoty ka'ap mëpaat yajtunyën?

3Tääts ja Jesús y'ëtsooy: ¿Ka'anëm miits xykyajpxtënëm nokyjoty tii ja David tëkok tyuunën mëët ja myëku'uktëjk ko ja yuu pyatëtë?

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

4Tsajptëkoty tyëjkëy ets ja tsajpkääky kënu'kxypyë tyajpëtsëëmy ets tkaay, ojts tmo'oy näjyëtu'un ja myëku'uktëjk ets ka'ap ënäty kyutukyëty tkaytyëty, yi'iyë kyääytyëp ja teetyëjk.

5Tääts jyaak'ënany: Yë naaxwiinyëtë ja'ay y'U'unk myëët'ajtyp ja kutujkën po'kxënxëëwjoty.

6Wiinkpë po'kxënxëëw ënäty, ko ja Jesús tyëjkëy tsajptëkoty ets yaj'ijxpëjktso'ony. Japts ënäty tu'uk ja ja'ay mëti'ipë kyë'ëjën të'ëts tu'k'atu'um aka'anypë;

7ja tsajptëkotyëtë yaj'ijxpëjkpëtëjk ets ja fariseë ja'ayëty je'eyë tpa'ix tpawoontë ja Jesús, yë'ë y'ixantëp pën y'ëkyajktsokpy ja pa'amja'ay po'kxënxëëwjoty, jëtu'unts tni'ëënëja'antë.

8Ja Jesús wa'ats tnijawë wi'ix ja ja'ay myäytyë tyajtën, tääts t'ënëmaay mëti'ipë ënäty ja kyë'ëjën të'ëts: Pëtë'ëk, tänë yaa itkujky. Tääts ja ja'ay pyëti'ky ets wya'kujkëy,

9ënät ja Jesús t'ënëmaay ja mayjyä'äy: Nyajtëwantëp miits tyam. ¿Oy ko po'kxënxëëwjoty ntu'unmëty ja oypyë ëkë ja ëxëëkpë, ko ja'ay nyaj'o'kmëtyë ëkë ko ja'ay nyajtsokmëtyë?

10Ënät twin'ijxpejty ni'ëmukë mëti'ipë ënäty jamëtyën winkon ets t'ënëmaay ja pa'amja'ay: Xajtëw. Tääts ja ja'ay xyajtëëy ets ja kyë'ë ojts tsyo'oky.

11E ja wiink ja'ayëty ojts jyoot'anpëktë ets xim yam nyäyajtëëwëtë wi'ix ja Jesús t'ëktuntëty.

12Jää po'o ja Jesús ojts nyijkx Tios mëkajpxpë kopkëjxm, tu'ktsu'um ja Tios ojts tja'amyetsy.

13Ko xyiinytyäky ënät tyaxtsooy ja y'ijxpëjkpëtëjk ets twinwijtsy nimajkmäjtsk mëti'ipë ojts txëëwmo'oyën ayukkajpxwa'kxpë.

14Tam ënäty ja Simón, mëti'ipë Jesús ojts yajxëëwpetyën Pedro, ja y'uty ja Andrés; tam ja Santiagë mëët ja Juan, Felipe, Bartolomé,

15Mateo, Tomás, Santiagë, mëti'ipë Alfeo myaank'ajtypyën, Simón ja Celote,

16Judas, mëti'ipë Santiagë y'u'unk'ajtypyën ets ja Judas Iscariote, mëti'ipë Jesús kyë'ëyajkën.

17Tääts ja Jesús tsyo'ony jam kopkëjxm mëët nimay ja y'ijxpëjkpëtëjk ets wya'ak'o'oyëy ma tu'uk ja joyën. Tam ënäty nimay ja ja'ayëty të myuktë mëti'ipë tso'ontëpën Judea y'itjotm, Jerusalén ets mejy ëkë'ëmpë tsyoontën ma ja Tirë kajpnën ets Sidón kajpnën.

18Yë'ë ënäty të myintë ets tmëtoow'ita'antë ja Jesús ja y'aaw y'ayuk ets ja pa'amja'ay tyajktso'okëty. Tam mëti'ipë ja ku'oypyë myëët'ajtypyën. Ojts tsyokta'atë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

19Paaty ja ja'ayëty aak tyonantëp ja Jesús, jä'ä ko yajtsokpy ja pa'amja'ay mëët ja myëk'ajtën.

20Ënät ja Jesús twin'ijxpejty ja y'ijxpëjkpëtëjk ets t'ënëmaay: Akujk jotkujk miitsëty myajpaatë mëti'ipë ëyoowtëpën, jä'ä ko miits mjä'ä'ajtëp ja Tios ja kyutujkën.

21Akujk jotkujk miitsëty myajpaatë mëti'ipë tyam yuu'o'këtëpën, jä'ä ko m'itantëp ku'uxyë jotkëtä'äky. Akujk jotkujk miitsëty myajpaatë mëti'ipë tyam jëëytyëp yaxtëpën, jä'ä ko m'itantëp xi'iky xony.

22Akujk jotkujk miitsëty myajpaatëty ko ja ja'ay m'ëxëëk'ixëtëty, m'ëxwopëtëty, m'ojëtëty ets jëtu'un myaj'ixtëty m'ëxëëkja'ay'ajtëp yowë, mëët ko yë'ë xymyëjwa'kpätë ja naaxwiinyëtë ja'ay ja y'U'unk.

23Jotkujk itë ets xoonta'aktë ko jëtu'un myajtun myaj'ënëëmëtëty, jä'ä ko mëj myajkumaya'antë tsajpjotm; jä'ä ko ja y'aptëjkëty tääpë ja'ayëty mëti'ipë tyam juuky'ajtëpën näjyëtu'un ojts ëxëëk tuntë ja Tios ja kyäjpxynyajxpëtëjk.

24Miits kumeenyjyä'äyëty mon tuk myajpaatë, jä'ä ko tyämyë miits xytyukxoonkojtë.

25Mon tuk myajpaatë miitsëty, mëti'ipë tyam ku'uxyë jotkëtä'äky kaaytyëp uktëpën, jä'ä ko m'ayuu'atantëp miitsëty ok. Mon tuk miits myajpaatë, mëti'ipë tyam xiktëp xoontëpën; jä'ä ko mjë'ëjan mya'axantëp miitsëty ok mëët ja jotmay.

26Mon tuk miitsëty myajpaatë ko ni'ëmukë ja naaxwiinyëtë ja'ay oy mnixon mni''itëtë, jä'ä ko jëtu'un ijty tëëyëp tääpë ja'ayëty yë y'aptëjk y'ëtë'ëtstë mëët ja win'ë'ënpëtëjk mëti'ipë nätyijëtëp ko Tios kyäjpxynyajxpë'atëtë.

27E miitsëty mëti'ipës n'aaw n'ayuk myëtoow'ijtëpën, tsoktë ja mmëtsip, putëkëtë mëti'ipë mkatsojkëtëpën.

28Amëtowtë Tios ets tkënu'kxëty mëti'ipë mkajpxpojkëtëpën, tuknija'amyätsëtë Tios mëti'ipë oywyi'ixjaty mtuunëtëp mnëmaayëtëpën.

29Ko pën m'apojtsë'ëkëtëty, jaaktimmo'o ja tu'k'atu'um, wä'än mjaaktimy'apojtsë'ëkyë; ko pën yë mnëxuy mpëjkëtëty, jaaktimmo'o yë mnijän.

30Pën tii m'amëtoowëp, mo'o; ko ja'ay tii mpëjkëtëty, këtii jatëkok xy'amëtowëty.

31Ijxtëm miits xytsyoktën ets ja ja'ay winë tunëty, näjyëtu'un miits winë tuntë.

32Pën yi'iyë miits m'oyjya'awëtëp mëti'ipë mtsojkëtëpën, ¿tiijën ja jëtu'unpë xyajnätyijëtë? Yë'ëpaat yë ëxëëkja'aytyëjk jëtu'un winë tuntë.

33Pën yi'iyë miits ja oypyë mtukmëtuuntëp mëti'ipë winë oy tyuuntëpën ma miitsëtyën, ¿tiijën ja jëtu'unpë xyajnätyijëtë? Yë'ëpaat yë pokyjyä'aytyëjk jëtu'un winë tuntë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

34Pën yë'ë ja ja'ay mtuk'ënu'kxtëp winë mëti'ipë näjyëtu'un winë mtuk'ënu'kxëtëpën, ¿tiijën ja jëtu'unpë xyajnätyijëtë? Yë pokyjyä'äytyëjk näjyëtu'un winë nyätyuk'ënu'kxëtë ets jyëjp'ijxtëp ets jatëkok winë yajmooywyimpitëty.

35Mtsoktëp miits ja mmëtsip, tuntë ja oypyë, tuntë ja mëyajtën; tuk'ënu'kxtë winë mëku'uk ets këtii xyjyëjp'ixtëty ets jatëkok mooywyimpitëtëty. Jëtu'un miits mëj nëjkx myajkumaytyë ets nëjkx m'u'unk'atëtë ja Tios tsajpjotmëpë, jä'ä ko yë'ë oy Tyios'aty ma ja ja'ayëtyën mëti'ipë ka'ap tii tkukajpxën ets ëxëëkpë jyä'äy'ätyën.

36Mpa'ëyowtëp miits ja ja'ay ijxtëm ja Tios Teety pya'ëyoyën.

37Ka'ap wiinkëtypë xy'ixtëty xytyuntëty ets ja Tios ka'ap näjyëtu'un m'ixëtëty mtunëtëty. Ka'ap wiinkëtypë xypoky'ixtëty ets ja Tios ka'ap mpoky'ixëtëty. Nimä'kxtë ja ja'ay ets ja Tios mnimä'kxëtëty.

38Mo'otë ja ja'ay tii yajmëyäjtypyën, ets ja Tios näjyëtu'un mmo'ojëtëty mëj këjää winë, mëët ja oykyijpxn, kä'pxy ako'ow ajääpë. Näyjyëtu'un miits ja Tios winë mo'ojëtëty ijxtëm ënäty ja ja'ay winë xymyo'otën.

39Tääts ja Jesús tnimëtyäky ya'atë ijxpäjtën: ¿Wä'än jëtää tu'uk ja ja'ay wiintspë ja myëwiints tu'uwinwitsëtyë? Ka'ap ¿nimäjtsk jyutkukëtawa'antë?

40Ni pën ijxpëjkpë tkamëpaaty mëti'ipë yaj'ijxpëjkëpën. Ko ja y'ijxpëjkën tyajka'pxëty ënät tmëpaatëty ja mëti'ipë yaj'ijxpëjkëpën.

41Mijts, ¿wi'ix yë mmëku'uk ja pyu'uxm xy'ijxpatënë jap wyiinjoty ets ja mjä'ä ka'ap xy'ixy mëti'ipë japën mwiinjoty mëj ijxtëm tu'uk yë kepyën?

42Jëtu'un mijts ijxtëm tu'uk ja ja'ayën mëti'ipë mëj kepy myëët'ajtypyën wyiinjoty ets ja myëku'uk t'ënëëmë: Mëku'uk, minës n'ëkyajpëtsëmy yë pu'uxm mëti'ipë japën mwiinjoty. Win'ë'ënpë. Yaj'oyë mjä'ä jëyëjp ets ok ja mmëku'uk ja jyä'ä xyaj'o'oyëyëty.

43Ma ja kepy ja oypyën, ka'ap ja tyëëm ëxëëk pyëtsimy; ëkë ja ka'apë y'oykyepëtyën, nimaa ja tyëëm kyapëtsemy oy.

44Ja tyëëm yajtuk'ijxkajp pën oy ëkë ëxëëk ja kepy: Ka'ap ja xe'enky tsya'am yajtuky ma ja äpny kepyën; ets ka'ap ja tsatsymtsya'am jam yajtuky ma ja tsëmu'un kepyën.

45Ja oyjyä'äy, oy ja kyajpxën myëtyakën, jä'äkyëjxm ko twinma'any'äty ja oypyë. Ja ëxëëk ja'ay, ëxëëk ja kyajpxën myëtyakën jä'äkyëjxm ko twinma'any'äty ja ka'apë y'oyëtyën. Mëti'ipë jyootjoty wyinma'anyjyotyën, yë'ë kyajpxpëtsëëmpy.

46Wintsën, Wintsën, jëtu'unës miits xynyëëmëtë, je'eyëp ko ka'ap xypyatuntë ja ënä'ämën mëti'ipës nikäjpxypën.

47Tyam ntuk'ëwaanëtëty wi'ix ja ja'ayën mëti'ipës xynyimiinpën ets tmëtoow'ity ja n'ayukës ets tpatuny tiis ntuk'ëne'empyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

48Jëtu'un yë'ë ijxtëm ja ja'ay ja tyëjk tkojyën. Jëwyiin yajxon këk tnitajë ets tsaakëjxy tpojtsë'ëky. Tääts ko ja nëë kyomy, mëk ja nëë jyatukja'tyë ets niwi'ix kyajaty, jä'ä ko tsaa y'ëjx'ajtyp.

49Pën ja n'aaw n'ayukës myëtoow'ijtypyën ets ka'ap tpatuny, jëtu'un yë'ë ijxtëm ja ja'ayën mëti'ipë ja tyëjk të tkojyën naaxwiinkëjxy, ka'ap këk të tnitajë ets ja nëëkom të tyukja'tyë ets të jyë'ëtë'ëky.

Lucas 7

1Ko ja Jesús jëtu'un tmëëtmëtyaktaay ja mayjyä'äy, ënät ojts nyijkxy jam Capernaúm.

2Jamts ënäty tu'uk ja tsiptuunpë wintsën mëti'ipë ja tyuunpë mëk tsyojkpyën, pëjkëp ets ookanëp ënätynyë.

3Ko ja tsiptuunpë wintsën tmëtoy'äjty ja Jesús, ënät tkejxy ja jutiis mëjja'aytyëjk ets ja mëyajtën tuk'amëtowa'any ets ja Jesús myinëty tyajktso'okëty ja tyuunpë.

4Tääts ojts tninëjkxtë ja Jesús ets t'amëtoowtë ja mëyajtën mëk'äämpy t'ënëmaaytyë: Jyëkyejpy ets xypyutëkëty ja tsiptuunpë wintsën,

5jä'ä ko tsyojkpy yë nkajpnëtyës ets yë'ë kë'ëm të tkojy yë tsajptëjk.

6Ënät ja Jesús ojts mëët nyëjkxtë ets ko ënäty jam jya'tanëtë ma ja tëjkën, tääts ja tsiptuunpë wintsën ojts tjëjpye'eytsyoy ja Jesús ets t'ënëmaay: Wintsën, ka'apës xypyaat'aty ets mtëkëty maas yë ntëjkën,

7paatyës kë'ëm të nkanëjkxy ma mijts myajpaatyën. Jyëkyejpy je'eyë m'ëna'anëty ko ja ntuunpës tsyo'okëty ets tso'okëp yë'ë.

8Jä'ä koos nän ëne'emyës n'ity, ëpëky, tamës yë ntsiptuunpëjk mëti'ipës näjyëtu'un n'ëne'empyën. Koos nitu'uk n'ënëëmë nëjkx, tääts nyijkxy; koos wiinkpë n'ënëëmë min, tää myiny; ets koos ja ntuunpë tii ntuk'ëne'emy, tyuunpy.

9Mëjmëtoy ja Jesús tmëtooy ko ja tsiptuunpë wintsën jëtu'un y'ënä'äny ets wya'akwinpijty, tääts t'ënëmaay ja ja'ay mëti'ipë ënäty yajpatëpën: Jëtu'un miits n'ënëëmëtë ko ni tu'ukës ja'ay jëtu'unpë të nkapaaty ma Israel kajpnën ijxtëm ya'atë ye'etyëjkën, mëk tmëëtëty ja mëpëjkën.

10Ko ja ja'aywyoopë wyimpijnëtë tëjkwintum ma ja pa'amja'ayën, tëë ënäty ja pa'amja'ay nyiwijnë.

11Tääts ja Jesús ojts nyijkx ma ja Nain kajpnën mëët ja y'ijxpëjkpëtëjk ets may ja ja'ay.

12Ko tmëwinkoony ja kajpn, ënät ojts t'ijxpaaty ko tu'uk ja o'kpë yajmënëjkxy ets tyajnaaxtëkëja'antë. Tu'kpajkpë tmaank'atyën tu'uk ja ku'ookytyo'oxy. May ja ja'ay jam pyanëjkxyë.

13Ko ja Jesús t'ijxy ja to'oxytyëjk ja ku'ookpyë jyi'iy yä'äxy, tääts t'ënëmaay: Amonyë, këtii myä'äxy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14Ënät ja Jesús twinkuwa'këy ja o'kpë ets ja këëypyäjn toony ets ja o'kpë këëpyë wya'k'oyëtë, ënät ja Jesús t'ënëmaay ja o'kpë: Mexy, ëjts mijts n'ënëmääpy, Pëtë'ëk.

15Tääts wyä'tskujkëy ja mexy mëti'ipë ënäty të y'ookyën ets kyajpxpëjky. Ënät ja u'unktaak yajtukë'ëtëjkëy ja y'u'unk.

16Ko jëtu'un t'ijxtë, tääts ni'ëmukë tsyë'këtyë ets ja Tios tmëjja'aw tjaantyjya'awëtyë ets y'ënantë: Tu'uk ja Tios kyäjpxynyajxpë të kyëxë'ëky ma ëëtsajtëmën. Näyjyëtu'un y'ënantë: Tëë ja Tios tniminy tnija'ty ja jyä'äy.

17Yajknija'awëtyääy jënu'un ja ja'ay tsyëënëtën jutiis ja'ayëty y'itjotm ko ja Jesús ënäty të tyajjuukpyiky ja o'kpë.

18Ko ja Juan Yajnëëpäjtpë ja y'ijxpëjkpëtëjk tyukmëmëtyakëtë mëti'ipë ja Jesús tyuunpyën, ënät ojts tmëkäjpxy nimäjtsk ja y'ijxpëjkpëtëjk,

19ets tuknikejxy ja Wintsën ets tyajtëwtëty pën janty yë'ë ënäty ja Tios të kyexyë mëti'ipë minaanpën, ëkë wiinkpë yajjëjp'ijxpë.

20Tääts ja Juan ja kyäjpxynyajxpë ojts nyëjkxtë ets t'ënëmaaytyë ja Jesús: Ja Juan Yajnëëpäjtpë ëëts të xykyäxtë ets nyajtëwtëty pën janty mijts ja Tios të mkexyë mëti'ipë minaanpën ëkë njëjp'ixtëpës ja wiinkpë.

21Tääts nän jää it ja Jesús tyajtsoky may ja ja'ay mëti'ipë pëjkëtëpën ets tyajpëtseemy ja ku'oypyë ma ja'ayën ets nimay ja ja'ay wiintspë tyaj'ijxë'ky,

22ets y'ëtsoowinpijty: Nëjkxtë ets xytyuk'ëwaanëtëty yë Juan wi'ix yaa të xy'ixtën. Tukmëmëtya'aktë ko ja ja'ay wiintspë y'ijxpëktë, ko tekymya'atpë ye'eyë'ëktë, ko pu'uts mëëtpë tsyo'oktë, ko natpë myëtoowpëktë, ko o'kpë jyuukpyëktë ets ko ëyoopëja'ay ja oy aaw oy ayuk yajtuk'ëwaanëtë.

23Ets akujk jotkujk ja ja'ay mëti'ipë ka'ap ja myëpëjkën tyajtëkoyën ma ëjtsën.

24Ko tsyo'ontë ja Juan Yajnëëpäjtpë ja kyukäjpxy ma ja Jesús ënätyën, ënät ja Jesús nimëtyaktso'ony ja Juan, tukmëmëtyä'äky ja ja'ayëty: ¿Tii miits ojts xynyinëjkxtë ets xy'ixtë jam të'ëts'itjotm? ¿Ja tsajpkäpyny mëti'ipë pojmiinp pojxëjpënë?

25E pën ka'ap, ¿tii ojts xynyinëjkxtë ets xy'ijxtë? ¿Tu'uk ja ja'ay janty oypyë xyoxyëtyënë? Mnija'awëtëp miits mëti'ipë ja ja'ay oy ja wyit nätyukxojxëtëp ets janty'oy nyäyaj'itëtë, jam yajpaatë ma yajkutujkpë tyëjkën.

26Pën ka'ap yë'ëkyëjxmëty ojts xynyinëjkxtë, ¿tii ojts xynyinëjkxtë ets xy'ijxtë? ¿Tu'uk ja Tios ja kyäjpxynyajxpë? Tëy miits n'ënëëmëtë ko wäänë mëj ja Juan këtiinëm ja Tios ja kyäjpxynyajxpë mëti'ipëty të nyaxtën.

27Ja Juan jëtu'un yajtijp ko ja Tios ja y'aaw y'ayuk y'ënä'äny: Tyamës nkexy yë nkäjpxynyajxpë ma miitsëtyën ets ja tu'u tnipëjktaakëty ma mnaxa'anyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

28Jëtu'un miits n'ënëëmëtë ko ni pën ja'ay jëtu'un kyamëjjëty ijxtëm yë Juankën. Oy jyajëtu'unëty, ja ni'ik mutskpë ma ja Tios ja kyutujktaknën, wäänë mëj jä'ä këtiinëm yë Juan.

29Ko ja mayjyä'äy ets ja yajkukëpäjtpëtëjk jëtu'un tmëtoowtë ja Jesús y'ënä'äny, ënät ojts tkupëktë ko Tios ja jyä'ä ko y'oyëty jä'ä ko tëë ënäty ja Juan yajnëëpätëtë.

30E ja fariseë ja'ayëty ets ja tsajptëkotyëtë yaj'ijxpëjkpëtëjkëty, ka'ap tkupëjktë mëti'ipë ja Tios ënäty të jyatukmëtsokëtën, jä'ä ko ka'ap ënäty të tkupëktë ets ja Juan yajnëëpätëtëty.

31¿Pën ntukmë'ijxkijpxmëp ja ja'ay mëti'ipë tyam juuky'ajtëpën, tiijën kyëxë'ëky?

32Jëtu'un jä'äjëty ijxtëm ja u'unk ëna'k y'u'unyëtën maayjoty ets mëk nyämyëya'ax nyämyëjokëtë: Tëës njaxu'uxy, kä'äp miits të m'ätstë; tëëjës nja'ëy jë'ë ya'ax, ka'ap të mya'axtë.

33Näyjyëtu'un ko ja Juan myiiny, ka'ap kyäy y'uuk ijxtëm ja ja'ay kyäytyën y'uuktën ets miits m'ëna'antë ko ku'oypyë myëët'ajtyp,

34etsës të njamiinpë ëjts, kääp ukpës ijxtëm ja ja'ay kyäytyën y'uuktën e miits jëtu'un m'ëna'antë ko nëkoos nkax'ajnë ets ko yë'ëjës mëët nnämyäyë ja yajkukëpäjtpëtëjkëty ets ja pokyjä'äytyëjk.

35Oy jyajëtu'unëty, ja wijyajtën kejyajtën mëti'ipë Tios yäjkpyën, jam ja nyikëxë'ëky ma ja ja'ayën mëti'ipë myëët'ajtypyën.

36Tu'uk ja fariseë twooy ja Jesús ma tyëjkën mëkääpyë ets ja Jesús tyëjkëy ma ja fariseë ja tyëjkën ets ja kaaypyäjn twinkuwä'tsëy.

37Ënät ja to'oxytyëjk tu'uk myiiny mëti'ipë pokyjyä'äyën, jam kajpnjotm tsyëënë. Ko tnija'awëy ko ja Jesús ënäty të myiny mëkääpyë ma ja fariseë ja tyëjkën, ënät ojts tmëminy tu'uk ja pa'akxu'kpë nëë, poop tsaa apëjkënjoty.

38Yaxp ja Jesús twinkuwa'këy ets ja tyeky ojts tyajxo'kë mëët ja wyiin nëë ets ja wyääy tukmäxtëtsy, ets ojts tsu'kxë ja Jesús ja tyeky ets tuktekymyëtä'ämëy ja pa'akxu'kpë nëë.

39Ko ja fariseë ojts jëtu'un t'ixy ja mëti'ipë ënäty të wyoyën ja Jesús kääpyë, jëtu'un myäy tyäjy: Ko jeexyë ya'atë ja'ay Tios kyäjpxynyajxpë'atyë, tëë jeexyë tnijawë wi'ix ya'atë to'oxytyëjk jyä'äy'ätyën mëti'ipë toonëp majtsëpën, yë'ë pokyjyä'äy yë'ë.

40Ënät ja Jesús t'ënëmaay ja fariseë: Simón, tap wäänë nmëkajpxa'any. Ets ja fariseë y'ëtsooy: Oy, Wintsën.

41Tääts ja Jesús y'ënäny: Nimäjtsk ja ja'ayëty mëti'ipë myënu'kxy'ajtëp tu'uk ja yajmeenynyu'kxpë. Tu'uk tmënu'kxy'äty mëkoxk mëko'px denario ets tu'uk wëxtyikxy majk;

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

42e kä'äp ojts t'ëkëpäjnëtë ja nu'kxy, paaty ja yajmeenynyu'kxpë ojts tnime'kxy ja mëti'ipë mënu'kxy'ajtëpën nimäjtskëty. Nikajpx ënät tyam, ¿pën jëtää ni'ik tsojkëp?

43Ënät ja Simón y'ëtsooy: Ëjts ënaanp ko yë'ë tsojkëp ni'ik mëti'ipë këjää mënu'kxy'ajtëpën. Tääts ja Jesús y'ënäny: Jëtu'un, tëy m'ëna'any.

44Ënät ja Jesús t'ijxy ja to'oxytyëjk ets t'ënëmaay ja Simón: ¿M'ijxyp ya'atë to'oxytyëjkë? Nikë tëëjës yë nteky xyajkxo'kë mëët yë wyiin nëë ets wyääy të tukmäxtë'ëtsy; e koos yaa të ntëkë ma mtëjkën, ni nëës mijts të xykyamo'oy ets jeexyë ja ntekyës të npujy.

45Mijts ka'apës të xytsyu'kxy; e yë to'oxytyëjk, tim je'eyës yaa të ntëkë tampaatës xytsyu'kx'ëtë'ëtsy maas yë ntekyën.

46Mijts ka'apës yë on olivë të xytyukkujaaxy; e yë to'oxytyëjk, tëëjës yë nteky pa'akxu'kpë nëë tukku'utsta'ay.

47Paaty mijts nnëëmë, ko yë to'oxytyëjk mëti'ipë ijty mëjpokymyëëtën, tëë yajkpokymye'kxy, jä'ä ko mëj ja tsojkën ja'awën tmëëtëty. Mëti'ipë wäänë yajkpokymyä'kxpën, wäänë ja tsojkën ja'awën tmëëtëty.

48Ets t'ënëmaay ja to'oxytyëjk: Tëë yajme'kxy yë mpoky.

49Ënät ja mëkääpyë nyäyajtëëwëtë mëti'ipë ënäty jam mëët y'u'unyëtën: ¿Pën ja'ay jëtää ya'atë? ¿Wi'ix ko poky tme'kxy?

50Tääts ja Jesús tjaaknëmaay ja to'oxytyëjk: Jä'äkyëjxm të mnitso'oky ko mijts të xymyëpekyës, oy mnëjkxnëty akujk jotkujk.

Lucas 8

1Ko jëtu'un y'ëkjajty y'ëkkëpejty, ënät ja Jesús jyëtijty kajpn kajpn mëët ja y'ijxpëjkpëtëjk nimajkmäjtskpë ets ojts tkajpxwä'kxy ja oy aaw oy ayuk mëti'ipë nyikäjpxypën ja Tios ja kyutujkën.

2Näy tam ja to'oxytyëjk jënaakën mëti'ipë ja Jesús ënäty të yajtso'okëtën, Maria, mëti'ipë yajtijpën Magdalena, mëti'ipë ja ku'oypyë ënäty niwëxtujk të tmëët'atyën;

3näjyëtu'un ja Juana, Cuza tyo'oxytyëjk, mëti'ipë jam tuunpën ma ja Herodes y'ëne'emyën; ja Susana ets nimay ja to'oxytyëjkëty ijty pyutëkëtë.

4May ja Jesús ojts nyiminyë ja ja'ay mëti'ipë tso'ontëpën kajpn kajpn. Ko ja ja'ay nimay myujktë ënät ja Jesús tu'uk tukmëmëtyaktso'ony ja ijxpäjtën ets y'ënäny:

5Tu'uk ja ja'ay tsyo'ony tsajpmok wëjpë, ko ja tsajpmokpajk twëjjëtijty, ojts tu'kpëky kyä'äy tu'ujotm, ënät yajnaaxkutä'änëy ets ja joon myiintë ets tpiiwmujktë.

6Jatu'kpëky ja tsajpmok ojts kyä'äy tsaajoty. Ko yoony, ënät tyëëtsë'ky jä'äkyëjxm ko ja naax jam kyaxookëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

7Jatu'kpëky ja tsajpmok ojts kyä'äy äpnyjoty ets mëët yoony ja äpny ets nyiyoonpäjtë tääts tyitsy.

8Jatu'kpëky ojts kyä'äy jë'kxynyaaxjoty, jä'ä ojts yony ets tyëëmpejty, mëko'px ojts pyajk'aty tu'ukpë ja tsajpmok yajnipyën. Ko ja Jesús myëtyaktaay, tääts mëktä'äky y'ënäny: Pën ja tyatsk tyukmëtoopy, wä'än tmëtoowkukë.

9Ënät yajtëëwëtë ja y'ijxpëjkpëtëjk wi'ix nyiwijyën mëti'ipë ënäty të tmëtyä'äkyën ijxpäjtën mëët.

10Tääts ja Jesús y'ëtsoowëtë: Miits ja Tios të mtuknijawëtë mëti'ipë yu'utsy'ijtpën ma ja kyutujktaknën. E ja wiinkëtypë ja ja'ay, ijxpäjtën mëët yajtukmëmëtya'aktë këtiipë tja'akyukëtëty oy tja'ixtëty, ets ka'ap tmëtoowkukëtëty oy tjamëtowtëty.

11Yë ya'atë ijxpäjtën jä'ä nyiwijy: Jëtu'un yë tëëmt ijxtëm ja Tios ja y'aaw y'ayukën.

12Ja tsajpmokpajk mëti'ipë ojts kyä'äyën tu'ujotm, jëtu'un yë'ë ijxtëm ja ja'ayëty mëti'ipë ja Tios ja y'aaw y'ayuk jyamëtoow'ijtëpën; ënät ja mëjku'u pyëjkxëtë ja Tios ja y'aaw y'ayuk ets ka'ap tmëpëktëty, jëtu'un ka'ap nyitso'oktëty.

13Ja tëëmt mëti'ipë ojts kyä'äyën tsaajotm, jëtu'un yë'ë ijxtëm ja ja'ayëty mëti'ipë y'amëtoow'ijtëpën ja Tios ja y'aaw y'ayuk ets jotkujk myëpëjkojtë. Ko ënät wi'ix tkujatëtë tääts t'ëxmatstë. Yë'ë jëtu'un jajtp ijxtëm ja tsajpmokyonën mëti'ipë ka'ap tyiktsk kyëkëtyën.

14Ja tëëmt mëti'ipë ojts kyä'äyën äpny akujky, jëtu'un yë'ë ijxtëm ja ja'ayëty mëti'ipë y'amëtoow'ijtëpën ja Tios ja y'aaw y'ayuk ets tmëpëktë, je'eyëp ko yë'ëty, yë'ë myëjpëjktaktëp ja nyaax kyamëty yaa naaxwiiny ets ja myeenyëty, xiktëp xoontëp; jëtu'unts yë'ë nyaxtë ijxtëm ja tsajpmokyonën mëti'ipë tëtspën ets ka'ap tyëëm'aty.

15Ja tëëmt mëti'ipë ojts kyä'äyën jë'kxynyaaxjoty, jëtu'un yë'ë ijxtëm ja ja'ayën mëti'ipë ja Tios ja y'aaw y'ayuk y'amëtoow'ijtëpën ëmuumtu'ukjot ets tpatuntë, jëtu'unts ja jyuukyajtën tyajtu'uye'eytyë ijxtëm ja Tios tyukmëtsokëtën.

16Ka'ap pën yë jëën tyajtooypyiky ets tnipe'eny, ëkë maapäjnpa'tke'p tpëjktä'äky. Këjxm ja jëën yajkëxkony ets tkutë'kxëty mëti'ipë tëjkëtëpën.

17Näyjyëtu'un, ka'ap tii yu'utsy y'ity mëti'ipë ka'ap yajnijawëtyën, ka'ap tii yajpëjkë'ëky xëmë mëti'ipë ka'ap yajpaatëtyën.

18Mëtowtë yajxon. Pën may tii myëët'ajtyp, wäänëni'ik jyaak timyajmo'oja'any; pën yiin wäänë tii myëët'ajtyp, yajpëjkëjaanp tu'kë'ëyë mëti'ipë ënäty jyamëët'ajtypyën.

19Ënät ja Jesús ja tyaak ets ja myëkä'äxtëjk jyajtë ma ënäty jamën, kä'äp tpatë winkon jä'ä ko ënäty ja ja'ay jam jyatëtë.

20Tääts ja Jesús yajtuk'ëwa'anëy: Tap tëjk ëkë'p ja mtaak ets ja mmëkä'äxtëjk tyänëtë, mijtsëk m'ixanëtëp.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

21Ets ja Jesús y'ëtsooy: Yë'ëjës ntaak'ajtyp ets nmëkä'äx'ajtyp mëti'ipë y'amëtoow'ijtëpën ja Tios ja y'aaw y'ayuk ets tpatuntë.

22Tëkok ja Jesús ja y'ijxpëjkpëtëjk t'ënëmaay: Oy nja'amëty jamtsow mejypyë'am. Ënät tyëjkëtyë kepy nëëwinye'epyëjoty ets ojts nyëjkxtë.

23Jam ënäty mejy itkujkm nyëjkxtë ko ja Jesús myaanajxy ets ja mëkpoj myiiny ets ja nëë jap kepy nëëwinye'epyëjoty kyujä'tsëy, mëpaatëp kyiinëtë.

24Tääts tyujxtë ja Jesús ets t'ënëmaaytyë: Wintsën. Wintsën. Tam nki'ina'anëmë. Ënät ja Jesús pyëti'ky ets mëk'äämpy twinkukajpxëy ja mëkpoj, ënät ja nëë ets ja mëkpoj myoony ets ja nëë kyiiy'a'awëy.

25Ets t'ënëmaay ja y'ijxpëjkpëtëjk: ¿Tii ko mkamëpëktë? Tsë'këtëp ënäty ni'ik ja y'ijxpëjkpëtëjk, ets mëjmëtoy tja'awëtë paaty xim yam nyäy'ënanëtë: ¿Pën ja'ay tëy ya'atënë? Pojpaat mejypyaat myëmëtoowënë ko t'ëne'emy?

26Ënät jyajtë Gerasa y'itjotm, mëti'ipë jamtsow nëë'awinm wë'ëmpën wintuuytsyow ma Galilea yajpaatyën.

27Ko ja Jesús pyëtsiimy kepy nëëwinye'epyëjoty ënät nyimiinë tu'uk ja kukajpn mëti'ipë ku'oypyë myëët'ajtypyën. Tëëyëp ënäty ja wyit t'ixjäänë, ni kyatsëënë tëkoty, jam tsyëënë ma o'kpë yajpëjkë'ëktën.

28Ko t'ijxpaty ja Jesús ets twinkoxtënaay, tääts y'ënäny ayaxp ajojkp: Jesús, Tios ni'ik këjxmëpë y'u'unk, ¿tii mtsojkpy mëët ëjts? Tun ja mëyajtën, këtiis xyajjotkëxy.

29Yë'ë kyu'ëna'anëp ko ja Jesús ja ku'oypyë t'ëne'emy ets ja ja'ay t'ëxmatsëty. Kanaak'ok ënäty ja ku'oypyë të tsyäätsytyunyë. Ko ja pujxntejpxy jyayajtuktsumy ma kyë'ëjën ma tyekyën ets ka'ap maa nyëjkxëty, yë'ë tyukpojtëtyääpy ënätyë ets nyijkxy jam muum të'ëts'itjotm.

30Ënät ja Jesús tyajtëëy: ¿Tii mxëëw'ajtyp? Ets y'ëtsooy: Legionkës nxëëwajtyp. Paaty jëtu'un y'ënäny, jä'ä ko nimay ënäty ja ku'oypyë jap të tyëkëtë ma ja ja'ayën.

31Ënät ja ku'oypyë t'ënëmaaytyë ja Jesús ets ka'ap kyäxëtëty ma ja ëyoowtaknën.

32Jamts ënäty ja may ëtsëm yuunpëtë kopkwinm ets ja ku'oypyë nyu'kxtaktë ets ja ëtsëm tuktëkëtëty. Yajkutujk ja Jesús.

33Tääts ja ku'oypyë pyëtsëëmtë ma ja ja'ayën ets tuktëjkëtyë ja ëtsëm. Ënät ja may ëtsëm kyupëyë'knajxtaaytyë ja'awjoty ets nëëjoty kyëtaktaaytyë. Japts jyi'kxtaaytyë.

34Ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty jam ëtsëm këwent'ajtëpën, ko jëtu'un t'ijxtë tyunyë jyätyë, ënät kyäktaaytyë ets ojts nyëjkxtë jam kajpntum ets nimëtyaktë.

35Ojts ja ja'ay tnitsoontë ets t'ixa'antë tii të tyuny të jyätyë; ko jyajtë ma ja Jesús jamën ets t'ijxpatë ko tam ja ja'ay y'u'unyë mëti'ipë ënäty ja maykyu'oypyë të tmëët'atyën, wijy kejy, xoxy pëky; ënät ojts tsyë'ëkëtë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

36Ets ja ja'ay mëti'ipë ënäty të t'ixtën, yë'ë nyimëtyaktë wi'ix ënäty ja ja'ay ja ku'oypyë të y'ëxmatsyën.

37Jä'äkyëjxm ja Gerasa ja'ayëty ni'ëmukë tmëpëjktsoowtë ja Jesús ets jam tsyoonëty, tsë'këtëp ja ni'ik. Ënät ja Jesús kepy nëëwinye'epyëjoty tyëjkëy ets tsyo'ony.

38Ja ja'ay mëti'ipë ënäty ja ku'oypyë të y'ëxmatsyën, ojts mëk'äämpy tmënu'kxtä'äky ja Jesús ets mëët nyëjkxëty kepy nëëwinye'epyëjoty. E ja Jesús jëtu'un y'ënëmaayë ets wyë'ëmëty::

39Nëjkx ma mtëjkën, jamts xynyimëtya'akëty wi'ix ja Tios të mputëkëtyën. Ojts ja ja'ay nyijkxy ets nimëtyäky wi'ix ënäty ja Jesús të yajtso'okyën.

40Ko ja Jesús jyä'äjty jatëkok mejypyë'am, pëk paat ja ja'ay jam jya'awëyë, janty aak ëwxijtëtëp ënäty ja ja'ay jam.

41Tääts tu'uk ja ye'etyëjk jyä'äjty mëti'ipë xyëëwajtypyën Jairo, wintsën'ajtp jam tsajptëkotm. Ënät naaxkëjxy nyäkyoxtënaaytyakë Jesús wyintuuy ets tmënu'kxtäky ets mëët nyëjkxëty ma tyëjkën.

42Ookanëp ënäty ja nyëëx, tu'kpajkpë t'u'unk'atyën, majkmäjtsk ënäty ja jyëmëjt. Ko ja Jesús ojts nyijkx, may ja ja'ay pyanëjkxë.

43Jamts tu'uk ja to'oxytyëjk mëti'ipë majkmäjtsk jëmëjt ënätynyë ma ja pyo'omayë pyatënën ets ka'ap tyajxmony; kanu'unpë ënäty meeny të tyajtuunë ko ja tsooy tjuy ets ja yajtsooypyäjtpë jyayajtsooypyetyë, ets ni pën tkajaty yajtso'okëtëty.

44Tääts ojts tpanëjkxy ja Jesús ets ja wyit pa'a ojts toonë ets ja pyo'omayë ënätyë tyajxmoony.

45Ënät ja Jesús tyajtëëy: ¿Pënës të xytyony? Ko ni pën tkakupëjky ets ja Pedro y'ënäny: Wintsën, jëtu'unyë ja'ay m'atij m'akotëty.

46Tääts ja Jesús y'ënäny: Tëës ja'ay xytyony, tëëjës njawë koos yë nmëk'ajtën të xytyukpëtsëmy.

47Ko ja to'oxytyëjk t'ijxy ko ka'ap y'oyëty tkuyu'utsëty mëti'ipë të tunyën, tääts ojts nyäkyoxtënaaytyä'äkyë ma Jesús tyeky'ëjxën ets tuk'ëwa'anëy mayjyä'äy wyintum ko yë'ë ënäty të tony ja Jesús ets ënätyë të tsyo'oky.

48Ënät ja Jesús y'ënëmaayë: Nen, jä'äkyëjxm të mtso'oky koos të xymyëpëky. Nëjkx akujk jotkujk.

49Tam ënäty ja Jesús jëtu'un y'ënä'änyëm ko jyä'äjty tu'uk ja ja'ay mëti'ipë tso'onpën ma ja Jairo tyëjkën, ënät t'ënëmaay ja tsajptëjk wintsën: Tëë ja mnëëx y'o'knë, këtii nëkoo xyajjotkëxy yë Wintsën.

50Ko ja Jesús jëtu'un tmëtooy, ënät t'ënëmaay ja Jairo: Këtii mtsë'ëkë, je'eyë mëpëk ets mnëëx tsyo'okëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

51Ko jyajtë ma ja Jairo tyëjkën, ka'ap ja Jesús tkupëjky ets pën pyatëkëtëty, yi'iyë wyoow ja Pedro, Santiagë, mëët ja Juan ets ja u'unktaak u'unkteety.

52Nimay ja ja'ay ja kiixy u'unk tnijë'ë tniya'axtë ets ja Jesús y'ënëmaayëtë: Këtii mya'axtë, ka'ap yë kiixy u'unk të y'ooky, maap je'eyë.

53Ets ja Jesús tukxiktë, nyija'awëtëp ko tëë ja Jairo ja nyëëx y'o'knë.

54Tääts ja Jesús tmajtsy kyë'ëkëjxy ja kiixy u'unk ets mëk t'ënëmaay: Kiixy u'unk, pëtë'ëk.

55Ets jyuukpyijky. Ënätyë pyëti'ky ets ja Jesús y'ënäny ets tyajkaytyëty.

56Mëj ixy ja tyaak tyeety t'ijxtë. Tääts ja Jesús y'ënëmaayëtë ets ka'ap pën tuk'ëwaanëtëty ko jëtu'un të tyuny të jyätyë.

Lucas 9

1Tääts ja Jesús tmëkajpxmujky ja nimajkmäjtskpë ja y'ijxpëjkpëtëjk ets tmooy ja mëk'ajtën, kutujkën ets ja ku'oypyë t'ixkäxtëty ets tyajtso'oktëty ja pa'amja'ay.

2Ojts tkexy ets tkajpxwa'kxtëty ja Tios kyutujkën ets tyajtso'oktëty mëti'ipë pëjkëtëpën.

3Jëtu'un t'ënëmaay: Ka'ap mnitu'uye'eyëk xykyontëty: këtii xymyënëjkxtëty yë tajk, xuumy, tsajpkääky, meeny; tu'ukyë mwit xymyënëjkxtëty mëti'ipë mwit'ajtëpën, ka'ap myäjtskëty.

4Ko mtëkëtëty tëkoty, itë jam koonëm mtsoontëty kajpnjotm.

5Pën ka'ap mkupëkëtë, pëtsëmtë jam kajpnjotm ets ja pu'uxm xywyinxitëty mtekykyëjxm jëtu'un xytyuk'ixtëty ko pokymyëët wyë'ëmtë.

6Ojts ye'eywya'kxtë ets nyëjkxtë oymyakajpnëty, tkajpxwa'kxtë ja oy aaw oy ayuk ets ja pa'amja'ay tyajtso'oktë.

7Tääts ja yajkutujkpë Herodes tmëtoy'äjty ko ja Jesús yajnimëtyä'äky ets tu'kkë'ëyë mëti'ipë tyuunpyën. Ka'ap y'ëkwinma'anypyatnë, jä'ä ko tap ja ja'ay mëti'ipë ënantëpën ko Juan Yajnëëpäjtpë të jyuukpyiky,

8wiinkpë y'ëna'antë ko ja Tios ja kyäjpxynyajxpë Elías të kyëxë'ëky ets ja wiinkpë y'ëna'antë ko yë'ë nitu'uk ja Tios ja kyäjpxynyajxpë të jyuukpyiky.

9Ënät ja Herodes y'ënäny: Ëjts ja Juan ojts nni'ënä'ämë ets yajkyo'kpuxëty. ¿Pën ja'ay tääpë mëti'ipës nmëtoy'ajtypyën yajnimëtyä'äky? Paaty ja Herodes tja'ixany ja Jesús.

10Tääts ja Jesús ja y'ijxpëjkpëtëjk jatëkok jyajtë ets tukmëmëtyaktë ja Jesús, wi'ixëty ënäty të tuntën winë. Ënät ojts wyoowtsoonëtë ets ëpëky yajnëjkxëtë jam Betsaida kyajpnjotm.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[11]Ko ja mayjyä'äy tnija'awëtyë, tääts ojts tpanëjkxtë. Jesús kyupëjk ja mayjyä'äy ets tukmëmëtyäky ja Tios ja kyutujkën ets ja pa'amja'ay nimay tyajtsoky.

[12]Tsu'ujënëp ënätynyë, tääts nyimiinëtë ja nimajkmäjtskpë y'ijxpëjkpëtëjk ets y'ënëmaayëtë: Wimpakäjxnë yë mayjyä'äy wä'än nëjkxtë jam kajpnjotm ets jya'ajta'aktëty, wä'än nëjkx t'ixta'atë kyääkyëty jyi'kxëty ets mya'atëty pyo'kxtëty, jä'ä ko ka'ap yaa tii.

[13]Ënät ja Jesús y'ënëmaayëtë: Yajkaytyë miitsëty. Tä t'ënëmaaytyë ja Jesús: Je'eyë tsajpkääky yap mëkoxk ets ja ajkx mäjtsk, ¿ëkë nëjkxës n'ëkjuytyë kääky uuky ets ya'atë mayjyä'äy kyäytyëtyë?

[14]Nimëkoxk mil ënäty ja ja'ayëty. Tääts ja Jesús t'ënëmaay ja y'ijxpëjkpëtëjk: Yajnaaxwäätstë yë ja'ay tu'kkëëyi'ikyëty, niwëxtyikxy majkjaty.

[15]Ets jëtu'un tuuntë ets ja ja'ay tyajnaaxwä'tstaaytyë.

[16]Ënät ja Jesús tkoonë'ky mëkoxk ja tsajpkääky ets ja ajkx mäjtsk, tääts pya'at'ijxy tsajpwinm ets ja Tios tkukajpxëy. Ënät ojts tujkwä'kxy ja tsajpkääky ets tmooy ja y'ijxpëjkpëtëjk ets ja mayjyä'äy tmo'otëty.

[17]Ojts ja ja'ay ni'ëmukë kyäytyë ku'uxyë ets tpëjkmujktë majkmäjtsk katsy ja tsajpkääky natëkë ets ja ajkx natëkë.

[18]Jam ënäty tëkok ja Jesús ja Tios tja'amyetsy nätyu'uk, ënät ja y'ijxpëjkpëtëjk tyajtëëy: ¿Wi'ix yë ja'ay y'ëna'antë, pën ëjts?

[19]Tääts y'ëtsoowtë: Tam mëti'ipë ënantëpën ko mijts Juan Yajnëëpäjtpë; wiinkpë y'ëna'antë ko mijts m'Eliësëty, nän tam mëti'ipë ënantëpën ko mijts Tios kyäjpxynyajxpë të jyuukpyiky mëti'ipë tëëyëp juukyajtpën.

[20]Ets tjaakyajtëëy: E miitsëty, ¿wi'ix m'ëna'antë, pën ëjts? Ënät ja Pedro y'ëtsooy: Mkristë mijts, Tios U'unk.

[21]Ënät ja Jesús ojts mëk'äämpy tuk'ëne'emy ja y'ijxpëjkpëtëjk ets ka'ap tnimëtya'aktëty.

[22]Ets t'ënëmaay: Yë naaxwiinyëtë ja'ay y'U'unk mëk y'ëyowa'any; ka'ap yë mëjja'aytyëjk, teety wintsëntëjk ets ja tsajptëkotyëtë yaj'ijxpëjkpëtëjk kyupëka'anyë. Yaj'ookantëp, je'eyëp ko kom tëkëëk xëëw jatëkok jyuukpyëka'any.

[23]Ok ni'ëmukë y'ënëmaayëtë: Pën tsyojkpy etsës n'ijxpëjkpë'atëty, wä'än kyë'ëm winma'any tja'atyëkoy ets winjëpom ja wyinma'any mëk tpëjkta'akëty ijxtëm tu'uk ja ja'ay ja kyëruuts tpatsëmyën ko ja y'o'kën t'anëjkxë, ënätës xypyaminëty.

[24]Yë'ë ko pën yajtso'okäämpyën ja jyuukyajtën yajtëkoyäämpy jä'ä; e pën yajtëkoopy ja jyuukyajtën mëët ëjtskyëjxm, yë'ë ja nitsokën pyatäämpy.

[25]¿Tii ja ja'ay tyajwa'anëty ja jyuukyajtën oy tjamëët'ajta'ay tu'kë'ëyë winë ja naaxwiinypë yajtukjuuky'ätyën, pën kë'ëm nyäyajtëkoyë?

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[26]Pën xytyuktsëtyuumpës ets n'aaw n'ayukës tuktsëtyuunë; näjyëtu'un tyuktsëtyuna'anyë ja naaxwiinyëtë ja'ay ja y'U'unk, ko ënäty myiny mëët ja Tios Teety ets ja wa'ats anklëstëjk ja myëj'ajt y'oyajtën.

[27]Tëy miits n'ënëëmëtë ko ka'ap nya'ooka'antë jënaakën yë ja'ayëty mëti'ipë tyam yaa yajpatëpën, ënätnëm nëjkx y'ooktë ko t'ixtëty ja Tios ja kyutujkën.

[28]Tuktujk xëëwëp ënäty ja Jesús jëtu'un myëtyä'äky, ko pya'tëjkëy kopkëjxm Tios mëkajpxpë. Wyoow ja Pedro, Santiagë ets ja Juan.

[29]Ko ja Jesús ënäty ja Tios jam tmëkäjpxy, tääts ja wyiin jyëjp tyëkajtsy ets janty ajajp atë'kxp ja wyit yaj'ixy.

[30]Ënät jam nimäjtsk ja ja'ay kyëxë'ktë mëti'ipë mëët myëtya'aktën ja Jesús. Jä'ä ja Moisés ets ja Elías,

[31]atë'kxtëp yaj'ixtë ets nikajpx nimëtya'aktë wi'ix ja Jesús ënäty y'ooka'anyën jam Jerusalén.

[32]Nëkooyë ënäty ja Pedro mëët ja myëku'uktëjk mya'ajanëtë. Juuky tsyuunajxtë, ënät t'ijxtë ja Jesús myëj'ajtën jyääntyajtën ets ja ja'ay nimäjtskpë mëti'ipë ënäty jam mëët tyänën.

[33]Ko ja ja'ay jyëwa'ktë ënät ja Pedro t'ënëmaay ja Jesús: Wintsën, oy koos yaajëty. N'oytyuntës tëkëëk yë ujts aaytyëjk; tu'uk mijts yë mjä'ä, tu'uk yë Moisés yë jyä'ä ets tu'uk yë Elías yë jyä'ä. Ja Pedro ka'ap nijawë tii ko jëtu'un y'ënä'äny.

[34]Tyam jëtu'un y'ënä'äny ko ja yoots yajnitujkëtë ets tsyë'këtyë.

[35]Ënät tmëtoowtë yootsjoty tu'uk ja ayuk: Ëjts ya'atë n'u'unk, mëti'ipës të nwin'ixyën. Mëtoow'itë wi'ix y'ënä'änyën.

[36]Ko tmëtoowtë ja ayuk, tääts t'ijxpatë ko ja Jesús nätyu'uk jam. Yu'utsy tyaj'ijtë, ni pën tkatuk'ëwa'anëtyë ko ënäty jëtu'un të t'ixtë.

[37]Komjëpom, ko tsyo'ontë jam kopkëjxm ënät ja mayjyä'äy tnimiintë ja Jesús.

[38]Ets tu'uk ja ja'ay mëktä'äky y'ënëmaayë: Wintsën, ëk'ijxkës yë n'u'unk. Yi'iyës tu'ukyë n'u'unk'ajtyp.

[39]Xëmë ku'oypyë myätsyë ets yajyä'äxy yajjokyë, mootyë pa'am myëët'ajtyp, yaxon o'pyk jyänty pyëtsimy y'aawjoty, o'ktëy jyäty kyëpety, ka'ap y'ëk'ëxmatsanënë.

[40]Tëës njamënu'kxtä'äky yë m'ijxpëjkpëtëjk ets jeexyë tyajkpëtsëmtë yë ku'oypyë ka'ap të myäyëtë.

[41]Tääts ja Jesús y'ënäny: Miits, ja'ayëty, ka'ap mmëpëktë ets ka'ap tyiyëty mëti'ipë mtuuntëp mkajpxtëpën. Jekyës yam njayajpatkojy mëët miitsëty ¿tii ko ka'ap mëpëktë? Yaa m'u'unk yajmin.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

42Ko ja yujkyeeky ëna'k tyajmiintë, ënätyë ja ku'oypyë yajkëtaawë ets pyätë ja mootyë pa'am. Ënät ja Jesús twinkukajpxëy ja ku'oypyë ets tyajtsoky ja yujkyeeky ëna'k ets tukë'ëtëjkëy ja u'unkteety.

43Mëj'ixy ja ja'ay t'ijxtë ko ja Tios ja myëj'ajtën tyajwinkëxë'ëky. Tam ënäty ja mayjyä'äy mëj'ixy t'ixtë mëti'ipë tyuunpyën ja Jesús, tääts ja Jesús ja y'ijxpëjkpëtëjk t'ënëmaay:

44Mëtoow'itë ya'atë aaw ayuk mëti'ipë yam ntukmëtowantëpën. Yajkë'ëyakaanp yë naaxwiinyëtë ja'ay yë y'U'unk ma ja'ayëtyën.

45Ja y'ijxpëjkpëtëjk ka'ap tja'akyujkëtyë ko jëtu'un y'ënä'äny, jä'ä ko ka'ap ënäty ja wijyajtën yajmo'otënëm ets tja'akyukëtëty; tsë'këtëp näjyëtu'un paaty ka'ap ja Jesús tyajtëëwtë tii jyatijäämpyën.

46Tääts nyäyajtëwëtë nixim niyam ma yë'ëjëtyën, pën ni'ik mëj'äämpy.

47Ko ja Jesús tnija'awëy wi'ix y'ëna'antën, ënät tyaxëy tu'uk ja pi'k ëna'k ets tpëjktäky pyë'aay,

48ets y'ënëmaayëtë: Pën ya'atë pi'k ëna'k kyupëjkpy ëjtskyëjxm, nän ëjts ënäty xykyupëjkp ets pën xykyupëjkpës, yë'ë näjyëtu'un kyupëjkpy mëti'ipës xykyäjxpën. Pën mutsk näpyëjktakëp ma miitsëtyën, yë'ë mëj najxp.

49Tääts ja Juan t'ënëmaay ja Jesús: Wintsën, tëëjës n'ixy tu'uk ja ja'ay mëti'ipë mijts ja mmëkajtën yajtuumpyën ets ja ku'oypyë t'ixkexy. Yë'ë ko ka'ap ëëtsajtëm xypyajëtijtëmë, tëëjës nja''akajpxtuka'antë.

50Ënät ja Jesús y'ënäny: Ka'ap xy'akajpxtuktëty. Pën ka'ap xymyëtsip'ajtëmë, ëëts mëët yë'ë nyajpatëmë.

51Ko ja xëëw po'o ënäty tpatnë ma ja Jesús pya'tëkëjanën tsajpjotm, tääts ojts amëk jotmëk nyijkx Jerusalén.

52Ojts jëwyiin tkexy ja kyäjpxynyajxpë. Ko jyajtë ma tu'uk ja mutsk kajpnën Samaria y'itjotm, ënät t'ixtaaytyë ja ja'ajtakn.

53Ka'ap ja Samaria ja'ay kyupëjkëtë, jä'ä ko tnijawëtë ko Jerusalén nyijkx ja Jesús.

54Ko ja Santiagë ets ja Juan jëtu'un tmëtoowtë, ënät t'ënëmaaytyë: Wintsën, ¿Myajkutujkpy mijts etsës n'amëtowtëty ja jëën tsajpjotm, wä'än yë ja'ay tkutëkoytyë?

55Tääts ja Jesús wya'akwinpijty ets twinkukajpxëy.

56Tääts tsyo'ontë ets ojts nyëjkxtë ëpëkykyajpn.

57Ko ënäty tyu'uye'eytyë ënät ja Jesús tu'uk ja ja'ay y'ënëmaayë: Wintsën, mpatsonäämpy mijts ma mnëjkxyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

58Ënät ja Jesús y'ëtsooy: Nikë tää yë wax yë jyut ets joon tää yë pyä'än; yë naaxwiinyëtë ja'ay yë y'U'unk ka'ap tmëëtëty ma kyëpajk tkëxkonëtyën.

59Tääts ja Jesús ja ja'ay wiinkpë t'ënëmaay: Pamiinkës. Ënät ja ja'ay y'ëtsooy: Wintsën, minës nëjkx jëwyiin ja nteety n'ëkyajnaaxtëkë.

60Ënät ja Jesús y'ëtsooy: Wä'än yë ja'ay tyajnaaxtëkëtë yë y'o'kpë mëti'ipë näjyëtu'un ookantëpën; mijts minmës ets xykyajpxwa'kxëty ja Tios ja kyutujkën.

61Jëtu'un ja wiinkpë y'ënëmaayë: Wintsën, mpatsonäämpy mijts, je'eyëp ko nëjkxës jëwyiin n'ëknäjyëjpkäjpxyë maas yë ntëjkën.

62Tääts ja Jesús y'ëtsooy: Mëti'ipë ja'ay yajtsajpkaayuupën ets janaam jatsojk y'ijxwinpity, ka'ap jëtu'unpë tsyokyë ma Tios yë kyutujktaknën.

Lucas 10

1Ko jëtu'un y'ëkjajty y'ëkëpejty, ënät ja Wintsën Jesús twinwijtsy nitëkë'px majkmäjtsk ja ja'ay ets tkejxy nimäjtskjaty kajpn kajpn.

2Ets t'ënëmaay: Janty may ja pëjktä'äky pyëtë'ëka'any, je'eyëp ko ka'ap ja tuunpë myäyëty. Paaty miits xy'amëtowtëty ja pëjktä'äky ja nyiwintsën ets nyëjkxtëty ja tyuunpë ets ja pëjktä'äky pyëtë'ëkëty.

3Nëjkxtë. Ëjts miits nkäjxtëp ijxtëm ja kupixyny nyëjkxtë pa'uk akujky.

4Këtii xywyitstëty yë mxuumy, meeny apëjkën, ni wiinkpë mkë'ëk; ets ka'ap pën mëët jeky mëtya'aktëty ko pën xykyajpxpo'kxtëty tu'ujoty.

5Ko muum mja'ajtakn xy'amëtowtëty, jëtu'un ja ja'ay xykyajpxpo'kxtëty: Wä'än jotkujk'ajtën tyajpaaty ma ya'atë tëjkën.

6Pën jap ja ja'ay yajpaaty akujk jotkujk, akujk jotkujk mëët mwë'ëmtëty; pën ka'ap, mëwë'ëmtë ja akujk'ajt jotkujk'ajtën.

7Jam wë'ëmtë ma tääpë tëjkën, mkaytyëp m'uuktëp pën tii ja ja'ay mmooyëtëp, jä'ä ko ja tuunpë paat'ajtëp myëju'uyën. Ka'ap winjëën wintëjk mjëtitëty.

8Ko oymyakajpn mja'tëty ets myajkupëktëty, mkaytyëp m'uuktëp pën tii jam myajmooytyëp.

9Yajtso'oktë ja pa'amja'ay mëti'ipë jamëtyën ets xynyëëmëtëty: Tää ja Tios ja kyutujkën mmëwinkonëtë.

10Ko ma kajpn mja'tëty ma ka'ap myajkupëktën, pëtsëmtë jam ets m'ëna'antëty:

11Yë'ëpaat yë pu'uxm mëti'ipë jam ma ëëts yë ntekyëtyën nwinxitës ets xymyëwë'ëmtëty ja mpokyëty. E nijawëtë ko winkon ja Tios ja kyutujkën yajpaaty ma miitsëtyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

12Jëtu'un miits n'ënëëmëtë ko nëjkx ja naaxwiinyëtë ja'ay yajpaye'eytyë, wäänë mëk yë ja'ay jëtu'unpë nëjkx yajtëytyuntë këtiinëm ja ja'ayëty mëti'ipë jam Sodomë kukajpn'ajtën.

13Miitsëty, Corazín ja'ayëty mon tuk myajpaatë ets miits Betsaida ja'ayëty mon tuk myajpaatë. Jä'ä ko jeexyë mëj'ajtën të yajtuny jam Tirë ets Sidón ijxtëm të yajtunyën ma miitsëtyën, wintiixyëp jeexyë ja u'kxywyit tmë'u'unyäänyëtë kuyjaamjoty, jëtu'unts jeexyë të tyajknikëxë'ëktë ko të jyootwinpitë.

14Ko nëjkx ja naaxwiinyëtë ja'ay yajpaye'ey, wäänë mëk miits nëjkx myajtëytyuntë këtiinëm ja Tirë ja'ayëty ets ja Sidónja'ayëty.

15Ets mijts Capernaumëtë ja'ay, ¿jëtu'un may mtajy ko tsajpjotm myajmënëjkxa'anyë? Niwi'ix'äämpy, wäänë pa'tkë'p mijts mnëjkxa'any ëyoowtaknjoty.

16Ënät ja Jesús t'ënëmaay ja y'ijxpëjkpëtëjk: Pën myëtoow'ijtëp mëti'ipë miits mnimëtyaktëpën, nän ëjts ënäty xymyëtoow'ijtëp; pën kyamëtoow'ijtyp mëti'ipë ënäty miits mnimëtyaktëpën, nän ëjts ënäty xykyamëtoow'ijtp; pën xykyakupëjkpës, näjyëtu'un ja nteetyës ka'ap tkupëky mëti'ipës të xykyexyën.

17Tääts ja nitëkë'px majk mäjtskpë ja'ay ojts jotkujk jya'ajnëtë ets y'ënantë: Wintsën, ku'oypyë paatës të xymyëmëtowtë mijts mxëëwkyëjxm.

18Ets ja Jesús y'ënëmaayëtë: Jëtu'un, tëëjës n'ixy ko ja mëjku'u kyuka'anaxy tsajpwinm ijxtëm ja wëtsuk nyaaxkëtä'äkyën.

19Ëjts miits të nmo'otë ja kutujkën ets ka'ap wi'ix mjatëty oy xyjyatukwa'kpätëty ja tsa'any ëkë ja kä'py ets xymyëmëta'aktëty miits ja mmëtsip, ka'ap wi'ix mjatëty.

20Je'eyëp ko këtii yi'iyë xytyukxoonta'aktëty ko ja ku'oypyë mmëmëtowëtëty, yë'ë mtukxoonta'aktëp ko ja Tios të tuny ja mëyajtën ko mxëëw jap kuja'ay y'ijnëtë tsajpjotm.

21Näy jää it ma ja Jesús ënäty jotkujk nyäjyawëtyën mëët ko ja Kënu'kxymyëkajtën ënäty të tyuktëkëty, ënät y'ënäny: Tios Teety, Wintsën tsajpjotmëpë ets naaxwiinypë, nmëjja'ap njaantyjya'ap mijts, jä'äkyëjxm ko ja ja'ay mëti'ipë yu'unk naxym ja'ay'ajtëpën, tëë xytyuk'ixy xytyuknijawë mëti'ipë të xytyukwinkuyu'tsyën ja wijyjyä'äytyëjk. Jëtu'un, Tios Teety, jä'ä ko jëtu'un mijts të xytsyoky.

22Tääts ja Jesús y'ënäny: Aak ëjts ja Tios Teety të xymyooytyä'äy tu'kë'ëyë winë. Ka'ap pën tnijawë pën Tios u'unk'ajtp, Tios Teety nätyu'uk nyija'ap; ni pën tkanijawë pën ja Tios Teety, Tios U'unk nätyu'uk nyija'ap ets tyuknijawëp ja ja'ay mëti'ipë ënäty tyuknijawëjäämpyën.

23Tääts ja y'ijxpëjkpëtëjk twin'ijxpejty ets t'ënëmaay aak ayi'iyë: Akujk jotkujk ja ja'ay yajpaatë mëti'ipë y'ijxtëpën ja tyampë miits xy'ixtën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

24Jä'ä ko jëtu'un miits n'ënëëmëtë, may ja Tios ja kyäjpxynyajxpë ets may ja yajkutujkpë tja'ixantë mëti'ipë miits tyam m'ijxtëp mmëtoowtëpën ets kä'äp t'ijxtë tmëtoowtë.

25Tu'uk ja tsajptëkotyëtë yaj'ijxpëjkpë wya'kujkëy ets tkäjpxywyitsa'any ja Jesús ets tyajtëëy: Wintsën, ¿tiis ntunëp ets npaatëtyës ja juukyajtën xëmëkyëjxmëpë?

26Ets ja Jesús y'ëtsoowinpijtë: ¿Wi'ix ja Moisés ja y'ënä'ämën kyëxja'ayëty? ¿Wi'ix jap xykyäjpxy?

27Tääts ja tsajptëkotyëtë yaj'ijxpëjkpë y'ëtsooy: Tsok ja Wintsën mëët tu'kë'ëyë ja mja'awën, mëët tu'kë'ëyë ja mjot mwinma'any, mëët tu'kkë'ëyë ja mmëkajtën ets tsok yë mmëku'uk ijxtëm kë'ëm mnätsyokyën.

28Ënät ja Jesús y'ënëmaayë: Tëy m'ëna'any. Pën mpatuunpy jëtu'un, mpaatëp ja juukyajtën xëmëkyëjxmëpë.

29E ja tsajptëkotyëtë yaj'ijxpëjkpë mëj nyäyajnaxa'anyë paaty tjaaktimyajtëëy ja Jesús: ¿E pën jëtu'un nmëku'uk'ajtypës?

30Tääts ja Jesús y'ëtsoowë: Tu'uk ja ja'ay ënäty tsyoony Jerusalén ets jya'ta'any Jericó. Jamts ënäty kyëtä'äky tu'ujotm, ko ja mä'tspë pyätë ets tu'kë'ëyë winë yajmä'tstaay, wyitpaat ojts yajpëjkë ets yajwinwojpy yajjëjpwojpy, o'ktso'oky yaj'ëxmajtsy.

31Ënät jam nyäjxy tu'uk ja teety, oy tja'ixy, je'eyë ojts tnaye'ey ets nyäjxy.

32Näyjyëtu'un tu'uk ja Leví ja'ay jam myiiny. Ko t'ijxy, ojts tnaye'ey ets nyäjxy.

33E ko tu'uk ja samaariëtë ja'ay kyëtäky ets t'ijxy, tääts tpa'ëyooy.

34Ënät ojts tmëwinkony ja tsëtyutja'ay ets tyajtsooypyejty mëët ja olivë on mëët ja tsatsym nyëë, tääts tnimojtsy. Ënät ojts tyajpety jyëyujkëjxm ets ojts tyajnëjkxy ma tu'uk ja ja'ajtaknën ets jam tpa'am'ijxy.

35Komjëpom, ko ja samaariëtë ja'ay tsyoonanë ets tju'ty mäjtsk ja denario meeny ets ja kutëjk tmooy ets t'ënëmaay: Kwent'at ya'atë ja'ay, mo'o pën tii y'amëtoopy; pën ka'ap yë meeny myëtä'äky mëti'ipë yam nmoopyën, yajtun mkë'ëm meeny, jääjës nkëpätëty koos nwinpitëty jatëkok.

36E nikajpx, ¿pën mijts mnajtsja'ap myëku'uk'ajtyp mëti'ipë ja mä'tspë yajtsëtyujtaayë?

37Tääts ja tsajptëkotyëtë yaj'ijxpëjkpë y'ëtsooy: Jä'ä mëti'ipë pa'ëyoowën. Ënät ja Jesús y'ënëmaayë: Nëjkx ets näjyëtu'un xytyunëty.

38Tääts ja Jesús jyëtijty ets jyä'äjty ma tu'uk ja kajpnën. Jamts ja to'oxytyëjk tu'uk, mëti'ipë Marta xyëëwajtypyën, yë'ë ojts yajja'tyë ma tyëjkën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

39Ets ja myëkä'äx tu'uk, Maria xyëëwajtyp; yë'ë ojts Jesús wyintum nyaaxweetsy ets tmëtoow'ity wi'ix y'ënä'änyën.

40E ja Marta yë'ë jam y'oytyuunpy ja kääky tojkx ets tnimiiny ja Jesús ets t'ënëmaay: Wintsën, ¿këtii xy'ixy koos yë n'uty nätyu'uk xytyuktuunta'ay ya'atë tuunkë? Ënëëmë etsës xypyutëkëty.

41E ja Jesús jëtu'un y'ëtsooy: Marta, Marta, yë maypyë tuunk mijts mmëmääpy mmëtäjpy.

42Je'eyep ko tu'ukyë je'eyë mëti'ipë kopkpëkyën. María yë'ë të twin'ixy mëti'ipë ni'ik kopkpëkyën ets ka'ap tjëkyepy pën pyëjkxëtëty.

Lucas 11

1Tëkok ja Jesús tmëpëjktsooy ja Tios. Ko tyajjëjpkuwatsëy, ënät ja y'ijxpëjkpë tu'uk y'ënëmaayë: Wintsën, tukni''ijxëtëkës yë Tios mëpëjktso'owën, ijxtëm ja Juan ja y'ijxpëjkpëtëjk tukni''ijxëyën.

2Tääts ja Jesús y'ëtsooy: Ko Tios xymyëpëjktsowtëty, jëtu'un m'ëna'antëty: Tios Teety, kënu'kxy ja mxëëw nyaxëty. Wä'än tminy ja mkutujkën.

3Mooytyëkës ja ka'ayën ukën mëti'ipës winjëpom nyajmëyajtëpën.

4Nimä'kxtëkës ja npoky nkëtyey, jä'ä ko tëëjës nimä'kxtë mëti'ipës xymyëtëkooytyëpën. Ka'apës mëpaat ja ëxëëkpë xymyëmëta'aktë.

5Tääts ja Jesús näjyëtu'un y'ënëmaayëtë: Jëtu'un npëjktakmëty ijxtëm nitu'uk pën nyijkxyën mëj tsu'um'it ma myëku'uk yë tyëjkën ets nëëmëty: Mëku'uk, tukkoontsoowkës tëkëëk yë tsajpkääky, ok nkëpäjtmëty.

6Yë'ë ko tam të jyä'ty tu'uk ja nmëku'ukës ets ka'ap tii nmëëtëtyës, tiis nmo'ojëp.

7Ets ja tu'uk wintimpë jäpyë t'ëtsoy ja myëku'uk tyëkoty ets nëëmëty: Këtii nëkoo xynye'emyës, ëtuky yë tëjknë, maanëtëpës yap mëëtës ja n'u'unk n'ëna'k, paaty ka'ap tjëkyepy nipëtë'ëkëty ets tii nmo'ojëty.

8Jëtu'unts miits nëëmëtë, oy ja kyapëtë'ëka'any, myooytya'ajëp tii ja myëku'uk y'amëtoopy, ka'ap yë'ëkyëjxmëty ko mëët nyämyäyë, yë'ë ko tsyojkpy ets ka'ap ja myëku'uk yajjotkëxëtëty.

9Paaty miits nëëmëtë ets xy'amëtowtëty ets myajmo'otëty; ixta'atë ets xypyaatëty; pijkxnoktë ja tëjk'aaw ets y'ëwa'atsëty.

10Yë'ë ko ja'ay tii t'amëtoy, yajmoopy yë'ë; ko pën tii t'ixta'ay, pyätyp; ets pën pyijkxnojkpy ja tëjk'aaw, ëwatsxëyëp.

11Ma miits u'unkteety mxëëw'atën, ¿wä'än jëtää m'u'unk tsa'any xymyo'otëty ko m'amëtowëtëty ja nëë jëyujkë?

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

12¿Ëkë ko m'amëtowëtëty ja këtseytsyaa, kä'py mmo'otëpë?

13Oy miits ëxëëk mjaja'ay'atë, mjajtëp ja m'u'unk xymyo'otëty mëti'ipë oyën, ets wi'ix ja mteety tsajpjotmëpë tkamo'ojëty ja Kënu'kxymyëkajtën mëti'ipë amëtoowëpën.

14Jam ja Jesús ënäty t'ixkexy ja ku'oypyë ma tu'uk ja ja'ayën uumpë; ko ja ku'oypyë y'ëxmajtsë, tääts ja ja'ay kyajpxë'ky. Janty mëj'ixy ja ja'ay t'ijxtë.

15E tam mëti'ipë ënantëpën: Mëjku'u yë myëk'ajtën yajtuunëp paaty t'ixkëxy yë ku'oypyë.

16Ets tam jënaakën mëti'ipë je'eyë wyinma'any'ixantëpën ja Jesús, yë'ë y'amëtoowtë ets tyuk'ixëtëty ja mëj'ajtën mëti'ipë tso'onpën tsajpjotm.

17Wa'ats ja Jesús tnijawë wi'ix ja ja'ay myäytyë tyajtën, tääts t'ënëmaay: Oymyëti'ipë kajpnëty, ko nyäpyëjkwa'kxëtëty, ka'ap tmëët'atëty ja kutujkën; ets ko ja'ay tu'kjëën tu'ktëjk tsyiptunëty, ma'taanp ja tsëna'ayën.

18Näyjyëtu'un ja ku'oypyë, pën näpyëjkwa'kxëtëp mäjtskpëky, ¿wi'ix ja kyutujkën tmëët'atëty? Paatyës jëtu'un n'ëna'any jä'ä ko miits m'ëna'antë koos ëjts mëjku'u nmëët'aty paatyës n'ixkexy yë ku'oypyë.

19Pën janty tëy ¿pën yë mja'ay yë kutujkën mooyëtëp ets ku'oypyë t'ixkäxtëty? Yë'ëjëty nyija'awëtyëp ko yë'ë Tios mooyëtëp yë kutujkën, paaty yë'ëjëty nëjkxëp mpoky'ixëtë.

20Näyjyëtu'unës ëjts, Tios yë myëk'ajtën mëët n'ixkexyës yë ku'oypyë, jëtu'un xyjyä'äkyukëtëty ko ja Tios ja kyutujkën të tyajtso'ontä'äky ma miitsëtyën.

21Ko tu'uk ja ye'etyëjk jotmëk nyäpyëjktä'äkyë ets tam tmëëtëty mëti'ipë nätyukuwanëpën, kyëwent'ajtyp ja tyëjk, jëtu'unts ja pyëjktä'äky ijx'ity këwent'aty tyaj'ity.

22E ko ënät tu'uk myiny wäänë mëkpë ets myëmëtä'äkyë, tu'kë'ëyë pyëjkta'ayxyëty mëti'ipë tyukuwäämpyën ets tyukjotkujk'ajtypyën ets ja pyëjktä'äky yajkniwaanta'ay mëti'ipë myëët'ajtypyën.

23Pën xykyapukajpxëpës, ëjts xymyëtsip'ajtp; pën ka'ap tyuunmuky pyëjkmuky mëët ëjts, je'eyë winë t'ixko'owta'ay.

24Ko tu'uk ja ku'oypyë ja ja'ay t'ëxmatsy ets nëjkx jyëtity të'ëts'itjotm, t'ixta'ay ja po'kxtakn ets ko nimaa tkapaaty ets myäy tyäjy: Wimpitëpës ënät jatëkok maas ja ntëjkën maas të ntsoonyën.

25Ko wyimpity, jëtu'un ja ja'ay yajpaaty ijxtëm ja tëjkën pe'etypë jaaxypyë, oytyuny yajxon.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

26Ënät tsyoony ets nëjkx tjaak woy ja myëmëjku'u niwëxtujk ets ënät tuktëkëtë ja ja'ay; tsënaaytyakn twa'antë ets ja ja'ay wäänë ëxëëk jyajnë ka'ap jyëtu'unëty ko ijty tu'uk ja ku'oypyë tmëëtëty.

27Tam ënäty ja Jesús jëtu'un y'ënä'äny ko tu'uk ja to'oxytyëjk mayjyä'äyjoty tyëjkëy yaxpë jojkpë: Akujk jotkujk yajpaaty ja to'oxytyëjk mëti'ipë mijts të myajmëxu'unk'atyën ets të myajtsi'ityë.

28Tääts ja Jesús y'ëtsooy: Yë'ë wäänëni'ik akujk jotkujk yajpatp mëti'ipë ja Tios ja y'aaw y'ayuk myëtoow'ijtëpën ets tpatuntë.

29Ni'ikyë ja ja'ay jyänty nyiye'epyätë ko ja Jesús yaj'ijxpëjktso'ony ets y'ënäny: Ja ja'ayëty ja tyampë jyuuky'atën ëxëëk ja jyot wyinma'anyëty, oy tja''amëtowtë ja mëj'ajtën, ka'ap yajmo'oja'antë wiinkpë mëj'ajtën; yi'iyë tëy mëti'ipë tuunën jajtën ko ja Jonás jyuuky'äjty.

30Jëtu'un ijxtëm ja Jonás y'ijxpäjtën'ajtyën ma ja Nínive ja'ayëtyën, näjyëtu'unës ya'atë naaxwiinyëtë ja'ay y'u'unk nëjkx xy'ijxpäjtën'atë.

31Ko nëjkx ja naaxwiinyëtë ja'ay yajpaye'eytyë, minaanp ja yajkutujkpë to'oxytyëjkpë mëti'ipë ëpa'tkë'ëmtsow tsoonaanpën ets tëytyuna'any ja ja'ay, jëtu'un ijxtëm tëëyëp ojts ja Salomón nyiminyën ja to'oxytyëjk mëti'ipë jëkäm tso'onpën ets tmëtoow'ita'any ja Salomón ja wyijajtën; e mëti'ipë tyam yaa yajpatpën wäänë mëj'äämpy yë ni'ik këtiinëm ja Salomón.

32Näyjyëtu'un ja Nínive ja'ayëty juukpyëkantëp ko ënäty yajpaye'eytyë ja ja'ayëty ja nyëë pyokyëty mëti'ipë tyam juuky'ajtëpën ets nëjkx nyitukëtë; jä'ä ko ja Nínive ja'ayëty ojts ja Tios tmëpëktë ko tmëtoowtë ja Jonás myëtyä'äky, e ja tyampë ja ja'ay ni'ik mëj'äämpy yë'ë këtiinëm ja Jonás.

33Ka'ap pën ja kutë'kxn tyajtooypyiky ets tpëjktä'äky yu'utsy ëkë kajjoonpa'tkë'p; këjxm yajkëxkony ets tkutë'kxëty mëti'ipë jap tëkoty tëjkëtëpën.

34Jëtu'un yë mwiin ijxtëm ja kutë'kxnën, yë'ëts kyutë'kxyp ja mni'kx mkopk. Pën oy ja mwiin, näjyëtu'un mni'kx mkopk oy yajkutë'kxy.

35Näkyëwent'atëtë këtiipë pyi'itsëty ja kutë'kxn mëti'ipë mmëët'ajtëpën.

36Pën ja mni'kx mkopk kutë'kxy y'ity ets ka'ap y'akootstuuyëty, të'kxy wa'ats winë xy'ixa'any, jëtu'un ijxtëm jeexyë myajkutë'kxyën.

37Ko ja Jesús kyajpxtaay, ënät tu'uk ja fariseë ja'ay ojts wyoyë mëkääpyë ma tyëjkën. Ko tyëjkëy jap, tääts nyaaxwe'tsy ma ja kaaypyäjnën.

38Ja fariseë ja'ay wiink ojts t'ixy ko ka'ap ja Jesús kyë'ëpujy ijxtëm ja ja'ay tuunk'atën ko kyäya'antë.

39Tääts ja Jesús y'ënëmaayë: Miitsëty fariseë ja'ayëty, myajwatstëp nëkëjxy ja apëjk atu'unën. Jëtu'un miits mnäpyëjkta'akëtë ijxtëm jeexyë m'oyjyä'äy'atën, je'eyëp ko

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

miitsëty ka'ap wya'ats'atë jä'ä ko je'eyë mtontë määtstë ets ja ëxëëkpë xytyuntë xykyajpxtë.

40Winma'anytyukëty. ¿Këtii xynyijawëtë ko ojts yaj'oytyuny ja oypyë näjyëtu'un yaj'oytyuuny ja jootjotypë?

41Putëkëtë ja ëyoopëja'ay ëmuumtu'ukjot ets jëtu'un ja mjot mwinma'any wya'atstëty.

42Miits fariseë ja'ayëty mon tuk myajpaatë, ko tu'pëky xyjyajëpëktë ma ja majk pëkpyën ets ja Tios xyjyatukwintsë'ëkëtë; tä ja menta, rudë ets wiinkëtypë aay ujts mëti'ipë tojkx tsooy'ajtpën; je'eyëp ko ka'ap xymyëjpëjkta'aktë ja mëtëypyë ja nipaye'eyën ets ja Tios ja tsyojkën jya'awën.

43Mon tuk myajpaatë miitsëty fariseë ja'ayëty mëti'ipë jap tsajptëkoty jëjp'am tim u'unyëjantëpën ets xytsyoktë ets ja'ay mwintsë'ëkëtëty.

44Miits fariseë ja'ayëty ets näjyëtu'un miits tsajptëkotyëtë yaj'ijxpëjkpë mon tuk myajpaatë, jä'ä ko jëtu'un miitsëty ijxtëm ja o'kpëjutën ka'apë yaj'ixyën ets kutsë'ëkë ko ja'ay tuktäänëty.

45Tääts ja tsajptëkotyëtë yaj'ijxpëjkpë tu'uk y'ëtsooy: Wintsën, ko mijts jëtu'un m'ëna'any, jëtu'unës njawëtë ëjts yowë xywyinkajpxpäjtëp.

46Tääts ja Jesús y'ënäny: Miits tsajptëkotyëtë yaj'ijxpëjkpë mon tuk myajpaatë, jä'ä ko miits xytyukpatsëmtë ja ja'ay mëti'ipë ka'ap miits xypyatsëma'antën ets ka'apë xymyëmëta'aktëtyën, nitu'ukën yë mkë'ëwa'axy xykyatukpaata'antë.

47Ëxëëk mjata'antë, miitsëty mëti'ipë o'kpë jut mtajtëpën ets jam nyaaxtëkëtëty ja Tios ja kyäjpxynyajxpë mëti'ipë ja m'aptëjk yaj'o'ktën.

48Jëtu'un xyajnikëxë'ëktë ko m'oyjya'awëtëp mëti'ipë tyuuntën ja m'aptëjkëty; jä'ä ko yë'ë yaj'o'ktë ets miits xynyitajëtë.

49Paaty ja Tios mëët ja wijyajtën të y'ënä'äny: Ntuknikäxantëp ja nkäjpxynyajxpës ets ja n'ijxpëjkpëtëjkës, je'eyëp ko nëjkxëp xyaj'ooktë ets xy'ixjëtit xypyajëtitë.

50Paaty ja Tios tpaye'etya'aja'any ma ja ja'ayëtyën, ja jyot nye'pnyëty ja käjpxynyajxpëtëjk mëti'ipë të tyemy të jye'etsyën ko ja naaxwiinyëtë tsyo'ontäky,

51tyimtso'ontä'äky ma ja Abel y'o'kyën ets jyëjpkëxy ma ja Zacarías y'o'kyën jap tsajptëkoty ma ja wintsë'këntyaknën. Paaty n'ënëëmëtë ko Tios pyaye'eyäämpy tii ko y'o'ktën tääpë ja'ayëty ma ja'ayëtyën tyampë jyuuky'atën.

52Miitsëty tsajptëkotyëtë yaj'ijxpëjkpë mon tuk myajpaatë, mëti'ipë tëë xyjyä'äniwa'antën ja nija'awën; je'eyëp ko ka'ap mtëkëtë tëkoty ets ni xykyayajnaxtë ja wiinkpë.

53Ko ja Jesús jap pyëtsiimy, ënät ja tsajptëkotyëtë yaj'ijxpëjkpëtëjk mëët ja fariseë ja'ayëty ojts jyoot'anpëktë, paaty ja Jesús tjanty yajtsipkä'äxtë mëët ja yajtë'ëwën,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

54ets jä'ä yajtëëwtëp wi'ix mëpaat ja Jesús kyajpxtëkoyën ets tni'ëënëja'antë.

Lucas 12

1May ja ja'ay nyëëpäjtë, nëkooyë nyätyij nyäkyojtënëtë xim yam. Tääts ja Jesús ja y'ijxpëjkpëtëjk tmëëtmëtyaktso'ony jëwyiin: Näkyëwent'atëtë, ijxkëm ko mtukpaatëtë ja fariseë ja'ay ja wyinma'anyëty, yë'ëjës ntijpy ko je'eyë wyin'ëëntë.

2Tu'kë'ëyë mëti'ipë kuyu'utsy ijtpën, nikëxë'kp ok, ets tu'kë'ëyë mëti'ipë ijtpën nipëky nituny, yajpatp yë'ë.

3Mëti'ipë të xynyijawëtën ayu'utsy, yajmëtowëp yë mayjyä'äyjoty; ets pën tii miits mkajpxtëp ayu'utsy ame'tsyë ku'ëtuky tëkoty, yajkajpxwa'kxëp yë'ë jam tëjkkëpajkm.

4Jëëkytyëjk mëku'uktëjkëty, tyam nëëmëtë ets ka'ap xytsyë'ëkëtëty ja yaja'ay'o'kpë, ka'ap yë m'anëmë y'ookëty oy ja mni'kx mkopk ënäty jya'ooky.

5Yë'ë ntuk'ëwaanëjantëp pën mëpaat xytsyë'ëkëtë. Tsë'ëkëtë ja Tios. Ko ënäty tëë ja mni'kx mkopk y'ooktë yë'ë yajkutukäämpy pën mnëjkxtëp ëyoowtaknjoty ëkë ka'ap.

6¿Këtii yë joon yajkujuy mëët mäjtsk yë meenywyä'kxyë? Nitu'uk yë Tios kyaja'atyëkoyë.

7E miitsëty, mwaaypyaat yë Tios mëtyoy tyaj'ity. Paaty ka'ap mtsë'ëkëtëty, wäänëni'ik miits mtsoowpaatë këtiinëm yë joon.

8Tyam miits nëëmëtë, pën oy xynyikajpxpës ma ja'ayëtyën, näjyëtu'un oy yë naaxwiinyëtë ja'ay yë y'U'unk nyikajpxëtëty ma Tios yë y'anklësën.

9E pën xykyuyu'tspës ma ja'ayëtyën, näjyëtu'un yajkuyu'utsa'any ma Tios yë y'anklësën.

10Tios pyokymyä'kxäämpy yë ja'ay mëti'ipë ënäty tëkatsy nyimëtyäkpyën yë naaxwiinyëtë ja'ay yë y'U'unk; yë'ë ka'ap tpokymyä'kxa'any mëti'ipë yë Kënu'kxymyëkajtën myëkajpxtëkoopyën.

11Ko pën myajnëjkxëtëty ma ja tsajptëjkën, ma ja kutuunktëjkëtyën ets ma ja tëytyuunpëtëjkëtyën, ka'ap xymyëmay xymyëtajtëty wi'ix m'ëtsowtëtyën ëkë pën tii mkajpxtëp;

12jä'ä ko ënäty mkajpxa'antë, yë'ë ja Kënu'kxymyëkajtën nëjkx mwinma'anymyo'ojëtë ets mkajpxtëty oy.

13Tääts tu'uk ja ja'ay ojts t'ënëëmë ja Jesús mëti'ipë ënäty jamën mayja'ayjotm: Wintsën, ënëëmë yë nmëkä'äxës wä'änës xymyo'oy ja kuma'ayën mëti'ipës xypyaat'ajtpën.

14Ënät ja Jesús y'ëtsooy: Mëku'uk, ka'apës pën të xypyëjktä'äky yajkutujkpë ets naaxkijpxwa'kxpë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

15Näyjyëtu'un y'ënäny: Näkyëwent'atëtë ets ka'ap tii xy'atsoktëty, ka'ap yë'ëjëty yajjuuky'äty ko tii may'äämpy yajmëëtëty.

16Tääts tnimëtyäky ya'atë ijxpäjtën: Jää ijty tu'uk yë ja'ay kumeenypë. May ojts ja pyëjktä'äky tyajpëtë'ëky kyamjotm.

17Ënät ja kumeenyjyä'äy myäy tyäjy: ¿Tiis ntunëp? ka'apës nmëëtëty maajës npëjkë'ëkëty yë npëjktä'äkyës.

18Tääts jyaak'ënany: Tëës nwinma'anypyääty tiis mtunëpën. Yë ntëjkës mutskpë yë'ëjës nyajpëtë'ëkëp ets nkojëtyës jawäänë mëjpë, japtsës yë mpëjktä'äky npëjkë'ëkëty mëti'ipës nmëët'ajtypyën.

19Täätsës kë'ëm näy'ëna'anëtëty: Mëku'uk, tap pëjkë'ëk winë may xyaj'ity mëti'ipë myajtunëpën kanaak jëmëjt; po'kx, kay uuk ets tukxon je'eyë ja juukyajtën.

20Tyam ënäty jëtu'un y'ënä'äny ko ja Tios y'ënëmaayë: Winma'anytyuk, tyam koots ënät m'o'knëty, ets mëti'ipë jap të xypyëjke'ekyën, ¿pën jyä'ä'atëp?

21Jëtu'un jyäty yë ja'ay mëti'ipë winë may nyipëjkpejtypyën, jam ma Tiosën, ëyoopëja'ay jam nyäxy.

22Tääts ja Jesús t'ënëmaay ja y'ijxpëjkpëtëjk: Jä'äkyëjxmës jëtu'un n'ëna'any këtiipë xymyëmay xymyëtajtëty tii mtukjuuky'atëp, tii mkaytyëp m'uuktëp ets tii mwit'at mxox'atëp.

23Yë juukyajtën tsoowpatp ni'ik këtiinëm yë kääky uuky, ets ni'kx kopk tsoowpatp ni'ik këtiinëm yë wit xox.

24Ixtë yë jooky, ka'ap nyi'iptë ets ka'ap pyëjktä'äky tyajpëtë'ëktë, ka'ap jë'kxy pëky tnipëjkpätë ets ka'ap tii nyätyuknipëjkë'ëkëtë; e yë'ëjëty, Tios mooyëtëp ja jyi'kxy pyikyëty. Miitsëty wäänëni'ik ja Tios winë mo'oja'anëtë, jä'ä ko wäänëni'ik mtsoowpaatë

25Näyjyëtu'un ënät, oy pën jënu'un tjamëmay tjamëtajy ja jyuukyajtën, ka'ap tjëkyepy pën tyajyonëty ja jyuukyajtën ets jeky jyuuky'atëty

26Pën ka'ap mayëtë yiinpë wäänpë, ¿tii ko xymyëmay xymyëtajtë ja këjääpë?

27Ixtë yë pëjy wi'ix yontë jyiitstë; ka'ap tyuntë, ka'ap pyiitë. Jëtu'un n'ënëëmëtë ko oy ja yajkutujkpë Salomón ni'ik ja mëj'ajtën tjamëët'ajty, ka'ap jëtu'un oy nyäxyojxë ijxtëm yë pëjyën.

28Pën Tios xyojxyp ja aay ujts mëti'ipë tyam yoonpën aayjoty ujtsjoty ets ko jyëpom'atëty tëë nyatëtstnë, ¿këtii jëtää ja Tios miits mxoxëtëtyë? Miitsëty tim wäänë oy mmëpëktë.

29Paaty nëëmëtë: këtii xymyëmay xymyëtajtëty tii mkaytyëp m'uuktëpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

30Yë'ë ko ya'atë jëtu'un yë ja'ay myëmaay myëtajtëp mëti'ipë ka'ap yë Tios t'ixy'atën; e miitsëty mëët'ajtëp tu'uk ja mteetyëty mëti'ipë nyija'apën tii myajmëyajtëp.

31Miitsëty, jam xypyëjkta'aktëty ja mjot mwinma'anyëty ma xypyaatëty ja Tios ja kyutujkën ets myajmo'otëty tii mkaytyëp m'uuktëpën ets tii mnätyukxoxëtëpën.

32Këtii mtsë'ëkëtë, oy miits mja'itë ijxtëm niwäänëpë ja kupixynyën, ja Tios mëët ja y'oyjyot y'oywyinma'any tëë tuknipëjktaakë ko mo'oja'anëtë ja kyutujktakn.

33Tooktë tiijaty jam mmëët'ajtëp ets xymyo'otëty yë ëyoopëja'ay; jëtu'un xypaatëty mëti'ipë jam tsajpjotmën, mëti'ipë ka'ap kyixy nyäxyën, ma ka'ap ja mä'tspë tyëkën, ets ka'ap tii waany tyuktëkëty.

34Jä'ä ko maa ja mwit mmeeny yajpaatën, nän jam ja mjot mwinma'any yajpaata'antë.

35Jëjp'ixy mnäyaj'itëtëty, xoxy pëky ets kutë'kxy.

36Jëtu'un ijxtëm ja tuunpë tjëjp'ixyën ja wyintsën mëti'ipë të y'otsyën mëkääpyë ma pëjkpë ukpën.

37Akujk jotkujk yajpaatë ja tuunpëtëjk mëti'ipë wijy kejy yajpatëpën ko ja wyintsën jyä'ty. Tëy miits nëëmëtë ko kë'ëm ja wintsën nëëmëja'any ja tyuunpëtëjk ets nyaaxwäätstëty ma kaaytyaknën ets ja wintsën kë'ëm ja ka'ayën ukën t'apëkëja'any.

38Akujk jotkujk yajpaatë ja tuunpëtëjk mëti'ipë wijy kejy yajpatëpën, oy ja wintsën tyimja'tëty tsu'umkujk, ëkë jopyëp ëkë koots.

39Ets yë'ë näjyëtu'un mnijawëtëp: Ko jeexyë tu'uk ja kutëjk t'ëknijawë jëna'a ja mä'tspë myina'any mä'tspë ma tyëjkën; a'ixy jëjp'ixy jeexyë nyäyaj'ityë këtiipë pën tyëkëty tyëkoty.

40Näyjyëtu'un miitsëty, apaatë myajpaatëty, jä'ä ko ja naaxwiinyëtë ja'ay ja y'U'unk jää myina'any ma ënäty ka'ap xyjyëjp'ixtën myinëty.

41Ënät ja Pedro tyajtëëy ja Jesús: Wintsën, ¿ëëts je'eyë xytyukmëmëtyaktëp winë mëët yë ijxpäjtën, ëkë näjyëtu'un wiinkëtypë ja'ayë?

42Tääts ja Wintsën y'ënäny: ¿Pën jëtää oy myëtuumpy ja wyintsën, mëti'ipë ja wyintsën tuknipëjkëpën ets tkëwent'atëty ja jëën tëjk, ets tyajkayëty tyaj'uukëty mëti'ipë jam yajpatëpën?

43Akujk jotkujk ja tuunpë yajpaaty ko ja wyintsën pyaatëtëty tam tpatuny wi'ix tii winë të tyuk'ëne'emyën.

44Tëy miits n'ënëëmëtë ko yë'ë ja wintsën tukmëwë'ëmanëp tiijaty ënäty myëët'ajtypyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

45E pën tääpë tuunpë, mëët ko myäy tyäjy ko ja wyintsën ka'ap tsyojkmina'any, ets niwa'akëty ja tuunpëtëjk ye'etyëjkpë to'oxytyëjkpë, twopëty tka'atsëty; ets tyëjkënëty ukpë mukëpë.

46Ma ënäty ka'ap ja wyintsën tjëjp'ixyën myina'any ets jää myinëty mëk nëjkx tyiytyunyë; jëtu'un jyata'any kyëpäta'any ijxtëm ja ja'ayëtyën mëti'ipë ka'ap tii oy të tuntën.

47Ja tuunpë mëti'ipë nyija'apën wi'ix ja wintsën tjatsoky je'eyëp ko ka'ap tjëjp'ixy ets nän ka'ap tmëmëtoy wi'ix të y'ëne'emyën; yajxon nëjkx yajtsaatytyuny ets kanaak ok nëjkx yajwopy.

48E pën ja tuunpë ka'ap timnyija'apë pën wi'ixtëm ja wintsën tjatsokyën ets ka'ap tjëjp'ixy ets ka'ap jëtu'un winë tuny ijxtëm jyapaatë'atyën, wäänë yajktukëpätëty; ka'ap nëkoo yajtukwopëty. Pën tii may yajmoopy, näjyëtu'un yaj'amëtowëty may'äämpy. Pën tii wäänë yajmoopy, näjyëtu'un wäänë yaj'amëtowëty.

49Yë'ës të nniminy naaxwiiny etsës ja jëën nyajmëjëty, njatsojkpyës ets ja jëën jeexyë jam tyooynyë.

50Kopkpëky koos n'ëyo'onpaata'any ets njotmaypyaata'any, mëkës n'ëyoy koos njëjp'ixy jëna'a jëtu'un jyata'any.

51¿Wä'än jëtää miits maytyë mtajtë koos yë'ë të nyajminy ja jotkujk'ajtënë? ka'ap jyëtu'unëty, yë'ëjës të nyajminy ets ja ja'ay nyäwya'kxëtëty.

52Tyam tsyo'ontä'äky ets jëtu'un tyu'uye'eyä'äny, nimëkoxk ja ja'ay nyämyëtsiptsoona'anëtë ma tu'ktëjkpën; nitëkëëk tnipëtë'ëktëty ja nimäjtskpë, ets nimäjtsk nipëtë'ëktëty ja nitëkëëkpë.

53Nämyëtsip'atëtëp ja u'unkteety mëët ja myaank; ja myaank mëët ja tyeety; ja u'unktaak mëët ja nyëëx; ja nyëëx mëët ja tyaakxyäkxy, ja tyaakxyäkxy mëët ja xyäkxy ets ja xyäkxy mëët ja tyaak.

54Näyjyëtu'un Jesús t'ënëmaay ja ja'ayëty: Ko xy'ixtë ja yääk pyëti'iky ma ja xëëw kyëtä'äkyën ets m'ëna'antë, tu'ujaanp yowë; janty jajtp jëtu'un.

55Ets ko ja jëënpoj myiny ets m'ëna'antë ko y'ana'any; janty aanp.

56Miitsëty, oyjyä'äy mnätyijëtë ets ka'ap jyëtu'unëty. Pën mnija'awëtëp wi'ix xyajkajpxtëty yë naax ets tsajp, ¿wi'ix ko xykyanijawëtë ja xëëw jëmëjt mëti'ipë miimp këtakpën?

57¿Tii ko kë'ëm xykyamëmay xykyamëtajy mëti'ipë oyën?

58Ko pën mni'ëënëtëty ma kutuunkën, mëmëtya'ak jëyëjp mëti'ipë mni'ë'ënëyëpën naamka'anëm jam mja'të ma kutuunkën; jä'ä ko jam mnäyaja'tëtëty ma kutuunkën je'eyë nëjkx mnitujkënë ets myajtsumëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

59Tëy mijts n'ënëëmë ko jäänëm nëjkx mpëtsemy pujxn tëkoty ko xykyëpäjta'ajëty ja mpoky ëkë ja mnu'kxy.

Lucas 13

1Jää it ja Jesús ojts nyiminyë jënaakën ja ja'ay mëti'ipë tukmëmëtyakën ko ënäty ja Pilato të txëpiny ja jyot nye'pny ja Galilea ja'ay mëët ja jëyujk ne'pyny mëti'ipë të wyintsë'kën'atyën.

2Ënät ja Jesús y'ënëmaayëtë: ¿Wi'ix miits maytyë mtajtë? ¿Wä'än jëtää yë'ëkyëjxmëty jëtu'un të jyat të kyëpätë tääpë Galilea ja'ayëty ko ni'ik pyokyjyä'äy'atë ets ka'ap jyëtu'unëty ja myëkukajpnëtyë?

3Jëtu'un miits nëëmëtë ko ka'ap; miitsëty pën ka'ap xy'ëxmatstë ja m'ëxëëk winma'anyëty, näjyëtu'un m'ooka'antë.

4Ets ja ja'ayëty mëti'ipë o'ktën nimajkmokxtëkëëk ma ja Siloé potsy nyijijtpäjtëtën, ¿wä'än jëtää ni'ik pyokyjyä'äy'atë ets ka'ap jyëtu'unëty mëti'ipë tsënaaytyë Jerusalénkë?

5Jëtu'un miits nëëmëtë ko ka'ap; miitsëty pën ka'ap xy'ëxmatstë ja m'ëxëëk winma'anyëty, näjyëtu'un m'ooka'antë.

6Tääts ja Jesús tnimëtyäky ya'atë ijxpäjtën: Tam ijty tu'uk ja ja'ay tmëëtëty ja higo kepy kyamjotm. Tääts ojts nyijkx ets t'ixa'any pën jam ja tyëëm ets nitu'uk tkapaty ja higo tëëm.

7Jamts ja tyuunpë tu'uk mëti'ipë ja naax kyëwent'ajtypyën ets t'ënëmaay: Ix, mëtëkëëk jëmëjt tyam nmëye'eyës ya'atë kam ets ja higo tsa'am njatuka'anyës, je'eyëp ko ni tu'ukës yë tyëëm nkapatë. Po'otë'knë këtiipë naax nëkoo tyajwintukëty.

8Ets ja tuunpë y'ëtsooy: Wintsën, wä'än tjaaktänë ja tu'kjëmëjtën, minës n'ëkyajkuwa'atsyës ets tyam ntuknako'owëtyës yë pu'utsynyaax,

9wä'änxyëp jëtu'un tyëëm'atëty. Pën ka'ap, tääts yajpujxë'ëkëty.

10Tëkok jyäjty kyëpejty jam ënäty ja Jesús yaj'ixpëky po'kxënxëëwëtë tsajptëkotm.

11Japts ënäty tu'uk ja to'oxytyëjk. Majkmokx tëkëëk jëmëjt ënäty të y'ijnë ma pyatënën ja pa'am. Tëë jyëku'uxënë, ka'ap y'ëkkoowkujkënë, ku'oypyë jëtu'un tuunëp.

12Ko Jesús t'ijxy, tääts tyaxëy ets t'ënëmaay: Tëë yë mpa'am mniwa'atsyë, oy mëk tyam mijtsnë.

13Tääts ojts tkë'ënixajy ets kyoowkujkëy, ojts ja jyëxk tyiy ets ja Tios tmëjja'aw tjaantyja'awëy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14E ja tsajptëjk wintsën ojts tukjoot'anpëky ja Jesús ko ja to'oxytyëjk ojts tyajtso'oky po'kxënxëëwjoty paaty ja ja'ay t'ënëmaay: Tëtujkxëëw nyikutukyëty ets ja'ay tyuntëty. Pën mtso'okantëp, mintë oyjyëna'ajëty ets ka'ap pyo'kxën xëëwjotyëty.

15Ënät ja Wintsën y'ëtsooy: Win'ë'ënpë ¿Këtii jëtää miits ja mjëyujk mtsajpkaa xymyëkäjëtëty po'kxënxëëwjoty ets nëjkx xyajnëë'uuktë?

16Ya'atë to'oxytyëjk, Abraham yë y'u'unk y'ok, pa'amjotm yë mëjku'u të yaj'ityë majkmokx tëkëëk jëmëjt, ¿këtii jëtää pyaat'atyë ets tsyo'okëty po'kxënxëëwjotyë?

17Ko ja Jesús jëtu'un y'ënäny, tääts ja myëtsip tsyëtyu'unpatë, e ja mayjyä'äy tyukxoontaktë tu'kë'ëyë mëti'ipë ja Jesús tyuunpyën mëjwiin këjää.

18Näyjyëtu'un ja Jesús y'ënäny: ¿Tii ntukmë'ijxkijpxmëp ja Tios ja kyutujkën, tii jëtää mëët tyu'knaxëty?

19Jëtu'un yë'ë ijxtëm ja mostasë pajkën mëti'ipë ja'ay wyijpyën kyamjotm. Ko myuxy ets yony ijxtëm tu'uk ja kepyën, jam ja joon ja pyä'än tpëjkta'aktë ma ja y'ääy xye'entyën.

20Tääts ja Jesús jyaak'ënany: ¿Tii ntukmë'ijxkijpxmëp ja Tios ja kyutujkën?

21Jëtu'un yë'ë ijxtëm tu'uk ja to'oxytyëjk tëkëëk apëjkën ja levadura tukmëtijën ja tsajpmokway ets xyunëty.

22Jam ënäty ja Jesús nyijkx Jerusalén ets yaj'ixpëky maajëty ja kajpn tuknaxyën mëjpë mutskpë.

23Ënät ja ja'ay tu'uk yajtëëwë: Wintsën, ¿niwäänë jëtää ja ja'ay mëti'ipë nëjkx nyitso'oktënë? Tääts ja Jesús y'ëtsooy:

24Jam mëpaat mtëkëtë ma ja tëjk'aawën xu'utspë. Jëtu'un miits nëëmëtë ko may ja ja'ay nëjkx jyatëkëja'antë, je'eyëp ko ka'ap nëjkx nyaxtë.

25Ko ja kutëjk pyëtë'ëkëty ets ja tëjk'aaw tyaj'ëtukëty, pën jap ënäty miits të mwë'ëmtë tëja'p, mjaakukajpxëtëp ma ja tëjk'aawën ets mja'ëna'antëty: Wintsën, yaj'ëwa'ats yë tëjk'aaw, tëkëjantëpës. Ënät ja kutëjk m'ëtsowëtëty: ka'apës nijawë mpën miitsëty.

26Ënät miits m'ëna'ana'antëty: Tu'ukmukyë ijty ëëtsajtëm nka'ayëm n'ukëm ko ijty xyaj'ixpëktës kajpnjoty.

27Ets myaj'ëtsowtëty: Tëës nnikäjpxy ko ka'apës nijawë mpën miitsëty. Jëwa'aktë ni'ëmukë mëti'ipë tyuuntëpën ja ëxëëkpë.

28Ënät ja ja'ay nëjkx jyë'ëtë ya'axtë ets nyätyëtskääpëtëty ko t'ixtëty ja Abraham, Isaac, Jacob ets ni'ëmukë ja Tios ja kyäjpxynyajxpëtëjk, jap ma Tios ja kyutujktaknën, tyam ënäty miitsëty ni'ikyë të myaj'ëxwojptëpë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

29Jä'ä ko ye'eymukantëp ja naaxwiinyëtë ja'ay xiitsow yaatsow, anajny aka'any ets kyäya'antë jam ma ja Tios ja kyutujktaknën.

30Ënät nëjkx pënëty jëyëjp nyaxtë mëti'ipë tyam okëtyën, ets ix'ok mëti'ipë tyam jëyëjpëtyën.

31Tam ja fariseë ja'ayëty mëti'ipë ja'ajtën ma ja Jesús jamën ets t'ënëmaaytyë: Nikë oy ko mtsoonëty yaa ets mnëjkxëty wiinktsow, jä'ä ko myaj'ookanëp yë Herodes.

32Ets ja Jesús y'ëtsooy: Nëjkx ënëëmëtë tääpë wax: Ko tyam ets jëpom yë ku'oypyë n'ixkäxa'anyës ets nyajtso'oka'anyës yë pa'amja'ay, ets wëxtëjkm nyajjëjpkëxa'anyës.

33Oy jyatimwyi'ix'ajtpë, njaakyajktu'uye'eyäämpyës yë ntuunk tyam jëpom ets wëxtëjkm. Jä'ä ko ka'ap tjëkyepy wiinktsow yë Tios yë kyäjpxynyajxpë y'ookëty pën ka'ap jyamëty Jerusalén.

34Ets ja Jesús jyaak'ënany: Miits, Jerusalenkëtë ja'ayëty, Jerusalenkëtë ja'ayëty, myaj'o'ktëp ja Tios ja kyäjpxynyajxpë ets tëë xykyuka'atstë mëti'ipë të myajtuknikäxtën. Kanaak'okës miits të njawoowmuka'antë ijxtëm ja këtseytyaak y'u'unk tmu'uxyën ets ka'ap të xykyupëktë.

35Ix ja mtëjk, apak wyë'ëmanë. Jëtu'un yam nëëmëtë ko ka'ap miits xy'ëk'ijxnëtëtyëts, jäänëm ko m'ëna'antëty: Kënu'kxy ja mëti'ipë myëmiinpyën ja Wintsën ja xyëëw.

Lucas 14

1Po'kxënxëëwjoty ja Jesús ojts nyijkxy kääpyë ma tu'uk ja fariseë wintsën ja tyëjkën, tam wiinkpë ja fariseë ja'ayëty je'eyë y'ixtë tyuntë.

2Tam näjyëtu'un tu'uk ja ja'ay ënäty yajpaaty mëti'ipë ki'ix pa'am pëjkëpën.

3Ënät ja Jesús tyajtëëy ja tsajptëkotyëtë yaj'ijxpëjkpë ets ja fariseë ja'ayëty: ¿Mëpaat'ajtp jëtääjë ets ja pa'amja'ay tsyo'okëty po'kxënxëëwjoty ëkë ka'apë?

4Ni pën kya'ëtsooy, amonyë y'itë. Tääts ja Jesús ojts tkë'ënixajy ja pa'amja'ay ets tyajtsoky ets t'ënëmaay ko nyëjkxëty.

5E ja fariseë ja'ayëty jëtu'un t'ënëmaay: ¿Pën jëtää ja y'u'unk ëkë tsyajpkaa ka'ap tjuutëty jutjoty ko po'kxënxëëwjoty jap kyënaxëty?

6Näy ka'ap y'ëtsoowtë.

7Jam ja Jesús t'ijxy ko ja mëkääpyëtëjk aakyë'ë wyin'ijxtëp ja u'unyääypyäjn mëti'ipë wiinkonën ma ja kaaypyäjnën. Tääts ojts tmëtyä'äky ya'atë wijymyëtyä'äky:

8Ko pën mwowëtëty kääpyë ukpë ma ja'ay pyikyën, këtii yë'ë xytyimwinkuwä'tsëkyojtëty ja kaaypyäjn; jä'ä ko tsojk wiinkpë ja'ay myinëty mëti'ipë mëj'äämpyën ets mijts myajëkäxëty,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

9ets ja kujëën kutëjk myinëty ets mnë'mxëtëty: Jëwääts jää wä'än ya'atë ja'ay yë'ë jää t'u'unyë. Tääts mijts tsëtyu'unmëët mpëtë'ëktëty ets jam muum jëxkë'ëm mjaaknaaxwäätsëty.

10Ko pën mwowëtëty nikë oy ko ix'am mnaaxwäätsëty, kë'ëmnëm ja kujëën kutëjk mnë'ëmxëtëty jëjp'am u'unyë: Ënät mijts mwintsë'ëkëtëty yë ja'ay mëti'ipëty ënäty jam mëët m'u'unyën ma ja kaaypyäjnën.

11Pën nämyëjpëjktakëp kë'ëm, yë Tios mutsk yajnaxa'anyë, pën yu'unk naxym näpyëjktakëp, mëj'äämpy yë Tios yajnaxa'anyë.

12Tääts ja Jesús t'ënëmaay näjyëtu'un ja ja'ay mëti'ipë ënäty kääpyë të wyoyën: Ko pën xyajkaya'anëty, ka'ap yë'ë xywowëty mëti'ipë mëët mnämyäyën, ni ja mmëku'uktëjk, ni kumeenyjyä'äytyëjk mëti'ipë mmëjëën'ajtyp mmëtëjk'ajtypyën; jä'ä ko pën yë'ë mwoopy, nëjkxëp näjyëtu'un mwoyë kääpyë ets yë'ë xykyuma'ayën'atëty.

13Ko tii xëëw xytyuknipëjktaakëty, nikë yë'ë mwowëp ëyoopëja'ay, kë'ëma'at tekymya'atpë ets ja wiintspë jëtu'un jotkujk myajpaatëty.

14Jä'ä ko yë'ëjëty ka'ap myäyëtë tkujuytyëty mëti'ipë ënäty të xymyo'oyën; je'eyëp ko mijts nëjkxëp ja mkuma'ayën xy'ëxajë ko ënäty jyuukpyëktë ja wa'ats ja'ayëty.

15Ko ya'atë tmëtoowtë, tu'uk mëti'ipë ënäty jam yajpatpën t'ënëmaay ja Jesús: Akujk jotkujk ja'ay yajpaaty mëti'ipë kääpy ukpën ma Tios ja kyutujktaknën.

16Ënät ja Jesús y'ënëmaayë: Ojts tu'uk yë ja'ay nipëjktaakë mëj a'ux, may ja ja'ay twoowmujky.

17Ko ja a'ux tpaty, tääts tu'uk ja tyuunpë tkejxy ets nëëmëty ja ja'ay: Mintë mkaytyë, tëë ja a'ux jam y'apaatë.

18E tu'kë'ëyë ja ja'ayëty je'eyë ja mä'kxën tpëjktsoowtë. Tam mëti'ipë ënanën: Naaxës të njuy, yë'ëjës nëjkx n'ixa'any, mëpaat xynyamä'kxëty.

19Tääts ja wiinkpë y'ënäny: Tsajp kaas të njuy nimëkoxk yuutakn, yë'ëjës nëjkx nyajyuumatsa'any, mëpaat xynyamä'kxëty.

20Ets wiinkpë y'ënäny: Tim naanpëjkpës jam, ka'apës nmëta'akëty nëjkxëty.

21Tääts ja tuunpë wyimpijty ets tuk'ëwa'anëy ja wyintsën wi'ixëty ënäty të y'ëtsowtën ja ja'ayëty. Ënät ja wintsën jyoot'anpëjky ets ja tyuunpë ojts t'ëne'emy: Nëjkx në'ëjoty tu'ujoty, m'aye'eytya'ajëp yë kajpn ets xywyoowminëty yë ëyoopëja'ay, yë kë'ëma'atpë tekymya'atpë ets wiintsëtypë.

22Ko ja tuunpë wyimpijty ets ja wyintsën t'ënëmaay: Wintsën, tëëjës ntuny ijxtëmës mijts të xytyuk'ëne'emyën, je'eyëp ko tapnëm ja u'unyääypyäjn ëwaatsëpë.

23Tääts ja wintsën ja tyuunpë t'ënëmaay: Nëjkx mjëtity kajpnpa'a kajpn nux ets xywyoowminëty yë ja'ay atsip koonëmës yë ntëjk y'utsëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

24Tëy miits nëëmëtë, ko ja mëjëyëjpës të njawoyën nijëna'a nëjkx tkakaytyë ja a'ux mëti'ipës të ntuknipëjktaakën.

25May ja ja'ay ja Jesús ënäty pyajëtityë oymyaajëty. Tääts niwa'akwinpijty ets t'ënëmaay:

26Pën jää ja'ay mëti'ipë ja ënaanpën koos xypyamina'any ets yë'ë ni'ik tsyojkyp ja tyaak tyeety, y'u'unk tyo'oxytyëjk, myëkä'äx, myëku'uktëjk, ëkë kyë'ëm juukyajtën ets këtiinëm ëjts; jëtu'unpë ja'ay ka'ap tjëkyepy n'ijxpëjkpë'atëtyës.

27Pën ka'ap ja kyëruuts tsëëmë'ëky ets ka'apës xypyaminy; jëtu'unpë ja'ay ka'ap tjëkyepy n'ijxpëjkpë'atëtyës.

28Pën jam pën tkoja'any tu'uk yë mëjpotsy, ¿ka'ap jëtää jëwyiin tmëmay tmëtajy pën mëta'akëp ets tkoj'apätëtyë?

29Jä'ä ko pën je'eyë tpojts tsoony ets ka'ap tyaj'apety, mëti'ipë ënäty jëtu'un y'ijxtëpën je'eyë nëjkx tyukxi'ikyë,

30ets y'ëna'antëty: Ya'atë ja'ay tëë nëkoo jyapojtstsoony ets ka'ap të tyaj'apety.

31Näyjyëtu'un tu'uk ja yajkutujkpë, pën tsiptunaanp mëët wiinkpë yajkutujkpë, ¿Ka'ap jëtää jëwyiin tmëmay tmëtajëty pën mëpaat twinkuwa'akë ja myëtsip mëti'ipë myëët'ajtypyën i'px mil ja tsyiptuunpë, ets yë'ë je'eyë tmëët'aty nimajk mil?

32Pën ka'ap nyäy'a'ixëty, pojën tkäxëty ja tyuunpë naamka'anëm ënäty tyukja'atyënëm ja myëtsip ets nëëmëty ko ka'ap y'oyëty yë tsip.

33Näyjyëtu'un miitsëty pën ka'ap xy'ëxmatstë tu'kë'ëyë winë, ka'ap tjëkyëpy n'ijxpëjkpë'atëty.

34Yë kaan oy yë'ë. Ko ja tya'amts'ajtën tyëkoy ¿wi'ix tii t'ëkyajta'amtsëty?

35Nitii kyawa'anëty, këtii tyaj'u'unkta'akëty. Je'eyë tëy tyimyaj'ixko'ownëty. Pën ja tyatsk tyukmëtoopyën, wä'än tmëtoowkukë.

Lucas 15

1Ni'ëmukë ja yajkukëpäjtpëtëjkëty ets ja pokyjä'äytyëjkëty nimiintë ja Jesús ets tmëtoow'ita'antë mëti'ipë nyimëtyäkpyën.

2Paaty ja fariseë ja'ayëty ets ja tsajptëkotyëtë yaj'ijxpëjkpë wiink ijty t'ixtë ets y'ëna'antë: Ya'atë Jesús aakyë'ë pokyjä'äytyëjk mëët ye'eymyuky nyajxmuky ets tmëëtkay tmëët'uuky.

3Ënät ja Jesús nimëtyaktso'ony ya'atë ijxpäjtën:

4Pën myëët'ajtyp nimëko'px yë tsajppax ets tu'uk pyutëkoy, ¿këtii jëtää t'ëxmatsy ja majkta'px majkmokx majktaxkpë jam kamjotm ets nëjkx t'ixta'ay ja mëti'ipë tëkoy'ijtpën koonëm tpaatyë?

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

5Ko tpaaty, akujk jotkujk nyäjyawëty, ets kyejkykyëjxm tpëjktä'äky,

6ets ko jyä'ty ma tyëjkën ënät twoowmuky ja jyiiky myëku'uk mëti'ipë mëët nyämyäyën ets nëëmë: Mëëtxoontaktëkës, tëëjës ja ntsajppax npaaty mëti'ipë të y'ëktëkoy'ijtpën.

7Tëyës n'ëna'any ko näjyëtu'un jam tsajpjotm xyoonta'aktë ko tu'uk ja pokyjyä'äy jyotwinpity këtiinëm ja nimajkta'px majkpë ja wa'ats ja'ayëty mëti'ipë ka'ap tyajmëyatën jyootwinpitëty.

8N'ëkpëjktakmëty tu'uk ja to'oxytyëjk mëti'ipë myëët'ajtypyën majk ja meenywyä'kxy ets tu'uk pyutëkoyëty, ¿ka'ap jëtää ja jyëën tyajmëjëty ets tyëkëty päätë'kpë tyëkoty koonëm tpaatëtyë?

9Ko tpaaty ënät ja myëku'uktëjk, myëjëën myëtëjk tuk'ëwa'anëtyä'äy ets t'ënëëmë: Mëëtxoontaktëkës, jä'ä ko tëëjës ja nmeeny npaaty mëti'ipë të tyëkoy'ityën.

10Jëtu'un miits nëëmëtë ko näjyëtu'un ja Tios ja y'anklës xyoonta'aktë ko tu'uk ja pokyjyä'äy jyootwimpity.

11Näyjyëtu'un y'ënäny ja Jesús: Tu'uk ja ja'ay, nimäjtsk ja myaank.

12Tääts ja myaank mutskpë y'ënëmaayë: Tatë, mooykyës ja nkuma'ayën mëti'ipës xypyaat'ajtpën. Tääts ja u'unkteety ojts tyajkwä'kxy ja näykyumayë ets tkumaay ja y'u'unk y'ëna'k.

13Naam yajkumaaytyääpy ënäty ja mutskpë ets ënätyë to'ktaay winë. Tääts ojts nyijkx jëkäm najëtijtpë. Jamts ja myeeny tyajtuuntaay mëti'ipë ënäty myëët'ajtypyën ko kyë'ëm winma'any tyajtuuny.

14Ko ja myeeny tyajtuuntaay, tääts ja yuu tsyo'ontäky jam ma ja kajpnën ets ja yuu pyätë.

15Ënät ja tuunk t'amëtooy ma tu'uk ja kukajpnën. Ets ja ja'ay kyäjxë kamjotm ëtsëm këwent'ajtpë.

16Nëkooyë yuu'o'kënë ets tjë'kxanë ja ëtsëm jë'kxy.

17Tä ojts myäy tyäjy ets y'ënäny: Ma ja nteetyës ja tyëjkën, ku'uxyë ja tuunpë jam kyäytyë y'uuktë ets natëjkëp winë, tyamts ëjts yaa nyuu'ookaanpë.

18¿Tii koos nkanëjkxy maas ja nteety ja tyëjkën?, etsës nëëmëty: Tatë, tëëjës nmëtëkoy ja Tios ets mijts.

19Ka'apës tyam xy'ëknitëjkënë xytyijëtyës m'u'unk, yajtuunkës ijxtëm yë mtuunpë xyajtunyën.

20Ënät tyu'utëjkëy ets ojts nyijkx ma ja tyeety ja tyëjkën. Jëkämnëm ënäty myiny ko ja tyeety y'ijxpatë, tääts pëyi'ikyë nyitso'onë ets pya'ëyoowë ets myënäänë ets tsyu'kxë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

21Ënät t'ënëmaay ja tyeety: Tatë, tëëjës nmëtëkoy ja Tios ets mijts, ka'apës tyam xy'ëknitëjkënë xytyijëtyës m'u'unk.

22Ënät ja u'unkteety t'ënëmaay ja tyuunpëtëjk: Tsojk nëjkx ja oypyë wit xyajtsoontë ets xytyukxoxtëty, pëjktakëtë kyë'ëjiits ets kyë'ëk.

23Nëjkx ja tsajpkaa tu'uk xyajtsoontë ni'kxpë ets xyaj'ooktëty. Tsojk nka'ayëm n'ukëm ets nxëëwtu'unëmë.

24Yë'ë ko ya'atë n'u'unkës, jëtu'un tpaaty ijxtëm jeexyë të y'o'knën ets tyam jëtu'un ijxtëm jeexyë jatëkok të jyuukpyikyën; jëtu'un tpaaty ijxtëm jeexyë të tyëkoy'ityën e tyam ijxtëm jeexyë të yajpaatyën. Tääts ja xëëw tsyo'ontäky.

25E ja myëj maank, jam ënäty kyamjotm. Ko wyimpijty ma ja tyëjkën, ënät tmëtoowpaty ko ja ja'ay xyu'uxtë wyoptë, y'ätstë pyëktë.

26Tääts tyaxëy tu'uk ja tuunpë ets tyajtëëy tii ënäty jam tuunëp jatëp.

27Tääts ja tuunpë ojts tyuk'ëwa'anxëty: Tëë ja m'uty jyä'ty. Tëë mteety tyaj'ooky tu'uk yë tsajpkaani'kxpë, jä'ä ko të jyä'ty yë m'uty oy mëk.

28Tääts ja kä'äxkopk jyoot'anpëjky, ka'ap tyëkëjany tyëkoty. Ënät ja tyeety ojts pyëtsimy ets y'ënëmaayë mëktä'äky ets tyëkëty tëkoty.

29Jëtu'un t'ëtsooy ja tyeety: Mnija'ap ko kanaak jëmëjt mijts të nmëtuny ets xëmë të nmëmëtoy; mijts nitiijës të xykyamo'oy, oy jeexyë yë'ë'ajty tsajppax ets ja nxëëw jeexyë ntunyës mëët ja nmëku'uktëjkës.

30E ko ya'atë m'u'unk të jyä'ty, mëti'ipë mmeeny të tyajkëxyën mëët ja ku'into'oxytyëjkëty, myaj'o'këp yë tsajpkaani'kxpë.

31Tääts ja u'unkteety y'ënäny: U'unk maay, mijts xëmë myajpaaty mëët ëjts e yë pëjktä'äky mëti'ipës jää nmëët'ajtypyën aakmijts yë mjä'ä.

32Tyam, kopkpëky ntu'unmëty yë xëëw, tsojk ntukxoontakëmë. Jä'ä ko ya'atë n'u'unkës, jëtu'un tpaaty ijxtëm jeexyë të y'o'knën; e tyam, tëë jyuukpyiky; jëtu'un tpaaty ijxtëm jeexyë të tyëkoy'ityën e tyam tëë yajpaaty.

Lucas 16

1Näyjyëtu'un ja Jesús ya'atë tukmëmëtyäky ja y'ijxpëjkpëtëjk: Jää ijty tu'uk ja ja'ay kumeenypë, myëët'ajtyp tu'uk ja tyuunpë mëti'ipë tyukkëwent'ajtypyën ja nyaax kyam ets ojts yajtuk'ëwaanë ko ja tyuunpë wiinktsow tyajtuny ja wit meeny.

2Ënät ja kumeenyjyä'äy ja tyuunpë twoowtsooy ets t'ënëmaay: ¿Tëy jëtu'un ijxtëm myajnikäjpxyënë? Tuk'ëwa'anëkës tii të xytyuny, jä'ä ko pën jëtu'un mijts ka'ap tjëkyepy m'ëktuunëty ma ëjtsën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[3]Tääts ja tuunpë wyinmaay: ¿Tiijës ënät ntunëp koos yë nwintsën yë ntuunk xypyëjkëty? ka'apës tii mëk'ajtën nmëët'aty etsës nkamtunëty ets tsëtyuumpës koos ja ayajk ako'onën n'amëtowëty.

[4]Tääts wyinma'anypyäty tii tyunäämpyën ets ojts myäy tyäjy: Tëës nnijawë tiis ntunëpën ets wi'ixës ja ja'ay xykyupëktëty tyëkoty koos ja nwintsën ja ntuunk xypyëjkëty.

[5]Ënät nitu'ukjaty twoowtsooy ja ja'ay mëti'ipë ja wyintsën myënu'kxy'ajtëpën. Tääts t'ënëmaay ja mëwyiinpë ojts myinyën: ¿Jënu'un yë nwintsënës xymyënu'kxy'äty?

[6]Tääts y'ëtsooy: Mëko'px tu'ts yë olivë on. Tääts ja tuunpë y'ënäny: Tyaa ja nyinoky mëti'ipë mjaayën, pe'tym jaaytyëkats, wëxtyikxy majk tu'ts je'eyë pëjkta'ak.

[7]Ënät ja wiinkpë tyajtëëy: ¿E mijts, jënu'un xymyënu'kxy'äty? Tääts y'ëtsooy: Mëko'px xa'k ja tsajpmokway. Tääts t'ënëmaay: Tyaa ja nyinoky mëti'ipë mjaayën, pe'tym jaaytyëkats, majkta'px xa'k je'eyë pëjkta'ak.

[8]Tääts ja wintsën tnija'awëy ko ja tuunpë ka'apë oy myëtunyën, tëë oy tniwijy'äty wi'ix tii tunëtyën. Jëtu'un yë ja'ayëty y'ëtë'ëtstë nyiwijy'ajtëp ja kyë'ëmtuunkëty, ets ni'ik mëti'ipë akootstuuy yajpatëpën këtiinëm mëti'ipë tëë ja të'kxën jajën tpaatën.

[9]Jëtu'un miits nkajpxwijtë ko ja wit meeny mëti'ipë ka'ap myëtëyëtyën, jam xyajtuntëty ma ja ja'ayëtyën ets xypaatëty ja mëti'ipë m'oyjyawëtëpën; jä'ä ko ënäty ja mwit mmeeny kyëxtë mmëët'atëp pën m'oyjyawëtëpën.

[10]Pën oy yajtuunpy ja wit meeny wäänëpë, näjyëtu'un tyajtuna'any ja maypyë. Pën ka'ap tyajtuny oy ja wit meeny wäänëpë, nän ka'ap tyajtuna'any oy ja maypyë.

[11]Pën ka'ap miits oy xyajtuntë ja wit meeny ka'apë myëtëyëtyën, ¿wi'ix oy xy'ëkyajtuntëty ja mëti'ipë mëtëyën?

[12]Pën ka'ap miits ja ja'ay ja jyä'ä oy xyajtuunëtë, ¿wi'ix oy xyajtuna'antë mëti'ipë mjä'ä'ajtëpën?

[13]Ka'ap tjëkyepy tu'uk ja tuunpë tmëtunëty nimäjtsk ja wintsën; jä'ä ko wä'än jëtää tu'uk oy tmëtunëty ets tu'uk ka'ap oy tmëtunëty; ja mëti'ipë ka'ap oy tmëtunyën jä'ä y'ëxëëk'ixëp e ja mëti'ipë oy myëtuumpyën jä'ä y'oyjyawëp. Paaty näjyëtu'un ka'ap tjëkyepy yajmëtunëty ja Tios ets näjyëtu'un yajmëtuunpëty ja wit meeny.

[14]Ja fariseë ja'ayëty mëti'ipë ja meeny yi'iyë y'atsojktëpën. Tam ënäty tmëtowtë, paaty ja Jesús je'eyë nëxik tukxiktë.

[15]Ënät ja Jesús y'ënëmaayëtë: Miits win'ë'ëmpëtëjkëty, wa'ats mnäyajnaxëtë ma ja ja'ayëtyën, e ja Tios nyija'ap ko y'ëxëëkëty ja mjot mwinma'anyëty; jä'ä ko mëti'ipë ja ja'ay myëjpëjktaktëpën, Tios y'ëxëëk'ijxyp yë'ë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

16Yë ënä'ämën tëyajtën ets käjpxynyajxpëtëjk jääpaat jyëjpkëxy ma ja Juan Yajnëëpäjtpë jyuuky'äjtyën. Ets tsyo'ontä'äky ja oy aaw oy ayuk mëti'ipë Tios kyutujkën'ajtypyën ets may ja ja'ay jam tyëkëja'antë.

17Ka'ap tsyipëty ets tsajp ets naaxwiinyëtë kyutëkoyëty, yë'ë ni'ik tsip wi'ix ja ënä'ämën tëyajtën yajpatunëty.

18Ko pën ja tyo'oxytyëjk t'ëxmatsëty ets ja wiinkpë tpëkëty, pëjkën ukën ënäty kyawintsë'këp; ko pën tpëkëty ja to'oxytyëjk mëti'ipë ënäty të yaj'ëxmatsyën, pëjkën ukën ënäty ja wyintsë'kën yajtëkooyëp.

19Jam ijty tu'uk ja kumeenyjyä'äy, xoxy pëky, oytyuny, aak winjemy nyäxyoxyë ets xëmë ka'ayën ukën mëj nipëjktaakë.

20Jamts ja ja'ay wiinkpë mëti'ipë xyëëwajtypyën Lázaro, ëyoopëja'ay ets pu'utspëjkëp, jam y'u'unyë winjëpom ma ja kumeenyjyä'äy ja tyëjkën.

21Yajxon tjakayä'äny ja tsajpkääky apu'uxk mëti'ipë ka'apën naaxkëjxy ma ja kumeenyjyä'äy ja kyääypyäjnën; jam ja uk nyiminyë ets ja pyu'uts yajniweey.

22Ënät ojts y'o'knë ja Lázaro ets yajnëjkxë ja Tios ja y'anklës jam tsajpjotm ma ja Abraham yajpaatyën; ok ja kumeenyjyä'äy näjyëtu'un y'o'ky, tääts nyaaxtëjkëy.

23Jap ënäty y'ëyoy ja kumeenyjyä'äy ma ja o'kpë nyipätën, tääts ojts y'ijxë'ëky ets t'ijxpaty ko jam tsajpjotm yajpaaty ja Abraham mëët ja Lázaro.

24Tääts jap mëk yujk'ënany: Tatë Abraham, pa'ëyoowkës. Tun mëyajtën, käx yë Lázaro, wä'än yë kyë'ëjëjp tyajxooky ets tmëminëty, wä'änës yë nyä'än tyajxooky. Mëkës yap jëënjoty n'ëyoy.

25Tääts ja Abraham y'ënëmaayë: U'unk, yë'ë mja'amyätsëp ko mijts akujk jotkujk të mjuuky'äty naaxwiiny; yë Lázaro, tëë y'ëyoy; e tyam, tëë tpaaty ja jotkujk'ajtën; mijts tyam mtuka'ajëp ets mëk m'ëyowëty.

26Ëpëky näjyëtu'un, tää tu'uk ja mëjjut mëti'ipë ëpëkyjyäty xyaj'ijtëmën. Pën yaa yajpatp ets jyanaxa'any ma miitsëtyën, ka'ap tjëkyepy. Näy ka'ap tjëkyepy ets yam myinëty ja ja'ay mëti'ipë yajpatëpën ma miitsëtyën.

27Ënät ja kumeenyjyä'äy y'ëtsooy: Tatë Abraham, pën jëtu'un, tun mëyajtën, käx yë Lázaro maas nteety yë tyëjkën.

28Jaaktamës ja nmëkä'äx ja nimëkoxk ets nëëmëty ko wä'än t'ëxmatstë ja ëxëëk winma'any këtiipë yaa näjyëtu'un myintëty ëyoopë ëyoowtaknjoty.

29Tääts ja Abraham y'ënäny: Tam tmëët'atë ja Moisés ja y'ënä'ämën ets mëti'ipë ja Tios kyäjpxynyajxpë ojts nikajpxtën, wä'än tmëtoowkukëtë wi'ix y'ënä'änyën.

30Ënät ja kumeenyjyä'äy y'ëtsooy: Tatë Abraham, jootwinpitëp yë'ëty, je'eyëp ko ënät ko tu'uk yë o'kpë jyuukpyëkëty ets nyinëjkxëtëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

31Tääts ja Abraham y'ëtsooy: ¿Pën ka'ap tkupëktë mëti'ipë ja Moisés jyääyën ets wi'ix y'ëna'antën ja Tios ja kyäjpxynyajxpëtëjk, nän ka'ap tmëpëka'antë oy tu'uk ja o'kpë jyatimjyuukpyëjkpë.

Lucas 17

1Jëtu'un ja Jesús t'ënëmaay ja y'ijxpëjkpëtëjk: Tëy yë'ë ko tää ja'ay mëti'ipë yajpoky tyunaanpën; je'eyëp ko tääpë ja'ay poky yë y'ity.

2Nikë oy ko jeexyë tu'uk ja paantaak yajtukyo'ktsumë ets yajkujëpijpnaxy mejyjoty, këtiipë tyajtuuntëkoyëty tu'uk ja pi'k ëna'k, tyaapë yajpaatën

3Näkyëwent'atëtë. Pën pokytyuunp ja mëku'uk, tuk'oj; pën yaj'o'oyëp ja jyuukyajtën pokymyä'kx.

4Pën wëxtujk ok mëtuuntëkoyë tu'kxëëwpë, ets wëxtujk ok mniminyë ets xypyokymyä'kxëty: Pokymyä'kx.

5Tääts ja Wintsën ja y'ijxpëjkpëtëjk y'ënëmaayë: Putëjkëtëkës etsës wäänëni'ik nmëpëktëty.

6Tääts ja Wintsën y'ëtsooy: Ko jeexyë miits yë mëpëjkën xy'ëkmëët'atë ijxtëm yë mostazëpajkën, jyëkyejpy jeexyë xy'ënëëmëtë ya'atë kepy: Pëtë'ëk yaa mëët yë mtikts ets mwa'ak'oyëty mejyoty, ets mmëmëtoowëtëp jeexyë.

7Pën jam miits tu'uk ja mtuunpë xymyëët'atë ets wyimpijnë kamjoty ma ojts të yu'uyën ëkë ma ojts të tkëwent'atyën ja kupixyny, ¿Jëtu'un xynyëëmëtë: nax tëkoty u'unyë ets mkayëtyë?

8Ka'ap jëtu'un xynyëëmëtë: Ni'ikyënëm xynyëëmëtë: Oytyun yë a'ux, yajkaaykyës, minës n'ëkkay n'ëk'uuky. Koos nkaaytya'ajëty, täänëm mijts m'a'ux'atëty.

9Ko ja tuunpë ënäty jëtu'un të tuny ijxtëm të yaj'ëne'emyën, ka'ap pën kyukajpxëty.

10Näyjyëtu'un miits ja Tios xymyëtuntëty, ko xytyuunta'atëty pën tii mtuk'ënä'ämëtëp ets xy'ënëëmëtëty ka'apës tii të ntuntë, yi'iyës të ntuntë mëti'ipës të nyajtuk'ënä'ämtën.

11Jerusalén ënäty yë Jesús nyijkxy ets jam nyäjxy Galilea ets Samaria y'itjotm,

12jyä'äjty ma tu'uk ja mutsk kajpnën. Jamts nyimiinëtë nimajk ja pa'amja'ay, pu'uts pa'am pëjkëtëp, jëkäm wyë'ëmtaaytyë,

13ets mëk y'ëna'antë: Jesús, Wintsën, pa'ëyoowtëkës.

14Ko ja Jesús y'ijxpatëtë, tääts y'ënëmaayëtë: Nëjkx mwa'këxë'ëktë ma ja teetyën. Tääts ojts nyëjkxtë. Tamnëm ënäty tyu'uye'eytyë ko tsyoktaaytyë.

15Ko tu'uk t'ijxpaty ko tëë tsyo'oky, tääts niwinpijty ja Jesús ets ja Tios tukmëjja'aw tukjaantyja'awëy ayaxp ajojkp.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

16Tääts naaxkëjxy nyäkyoxtënaaytyakë Jesús wyintum. Ya'atë ja'ay jä'ä mëti'ipë Samaria tso'onpën.

17Ënät ja Jesús y'ënäny: ¿Këtii nyimajkëty të m'itë mëti'ipë të tsyo'oktënë? ¿Maa ja nitaxtujkpë?

18¿Ya'atë mëti'ipë ka'ap jyutiis ja'ayëty yë'ë nätyu'uk të wyimpity ets ja Tios të tmëjjaw të tjaantyjyawë?

19Tääts ja ja'ay t'ënëmaay: Tänë ets mnëjkxëty, paaty të mtso'oky ko të mmëpëky.

20Ojts ja fariseë ja'ayëty tyajtëwtë ja Jesús pën jëna'a ja Tios ja kyutujkën myina'any. Tääts ja Jesús y'ëtsoowëtë: Yë Tios yë kyutujkën ka'ap may yë ja'ay t'ixy.

21Ka'ap pën y'ëna'ana'any: Tyaa jä'ä, ëkë xim jä'ä; jä'ä ko tää tyam xymyëët'ajnëtë.

22Ets t'ënëmaay ja y'ijxpëjkpëtëjk: Pyaatëp ja xëëw jëmëjt ets xyjya'ixa'antëty ja naaxwiinyëtë ja'ay ja y'U'unk, ets ka'ap nëjkx xy'ixtë.

23Nëjkxëp ja ja'ay y'ëna'antë: Tyaa jä'ä, ëkë xim jä'ä, ka'ap mnëjkxtëty ets këtii xypyatsoontëty.

24Jä'ä ko jëtu'un ijxtëm ja wëtsukën, ko tyi'kxy, tyukjajëtyääpy yë tsajp, jëtu'un ja naaxwiinyëtë ja'ay ja y'U'unk kyëxë'ëka'any ko ënäty wyimpity.

25Je'eyëp ko jëyëjp mëk y'ëyowa'any ets ka'ap yë ja'ay tsyoka'anyë tyampë jyuuky'atën.

26Ijxtëm jyäjtyën ma ja Noé jyuuky'äjtyën, näjyëtu'un jyata'any ko wyimpitëty ja naaxwiinyëtë ja'ay ja y'U'unk.

27Kaaytyëp uktëp ënäty ja ja'ay ets pëjktëp uktëp, koonëm ja Noé tyëjkëy kepy nëëwinye'epyëjoty; ko ja komtuu myiiny, tääts ja ja'ay y'o'ktaaytyë.

28Näyjyëtu'un jyäjty ko ja Lot jyuuky'äjty, kaaytyëp uktëp ënäty ja ja'ay ets juuytyëp këpäjtëp, to'ktëp yajktëp, niptëp tuuntëp ets tëjk kojtëp,

29e ko ja Lot tsyo'ony jam Sodomë, ënät ja nëë tuu jam tsajpkëjxm tsyo'ony mëti'ipë no'kpën mëti'ipë tsääpyën ets ni'ëmukë ja ja'ay nyaax'o'ktaaytyë.

30Näyjyëtu'un jyata'any ko ënäty ja naaxwiinyëtë ja'ay ja y'U'unk nyikëxë'ëky.

31Jä'ä xëëw, pën yajpatp tëjkëjxm ets jap tyëkoty winë të tyajwë'ëmy, ka'ap y'ëkjënajknëty ets tyajpëtsëma'anëty mëti'ipë japën tyëkoty; ets pën ënäty jam kyamjotm, ka'ap y'ëkwinpijnëty ma tyëjkën.

32Ja'amyätstë ja Lot ja tyo'oxytyëjk wi'ix jyäjtyën.

33Pën ja jyuukyajtën mëk tsyojkpyën, ni'ikyë tyajtëkoyä'äny; e pën yajtëkoopyën ja jyuukyajtën ni'ikyë jeky jyuuky'ata'any.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

34Jëtu'un miits nëëmëtë, jä'ä tsu'um, ma ënäty nimäjtsk ja ja'ay mya'atën tu'uk nëjkx yajmënëjkxy ets tu'uk nëjkxy wyi'imy.

35Ma ënäty ja to'oxytyëjk nimäjtsk jyëtstën, tu'uk nëjkx yajmënëjkxy ets tu'uk nëjkx wyi'imy.

36Ma ënäty nimäjtsk kamjoty yajpaatën, tu'uk nëjkx yajmënëjkxy ets tu'uk nëjkx wyi'imy.

37Ko jëtu'un tmëtoowtë, tääts tyajtëëwtë ja Jesús: Wintsën, ¿maajën jëtu'un jyata'any? Tääts y'ëtsoowëtë: Ma ënäty ja o'kpën, jam ja lut tyu'ukmuka'antë.

Lucas 18

1Tääts ja Jesús tnimëtyäky mëët tu'uk ja ijxpäjtën wi'ix kyopkpëkyëtyën ko ja'ay wyanë tsyowë ets ka'ap kyumay kyutajëty.

2Ets y'ënäny: Jää ijty kajpnjoty tu'uk ja paye'epyë mëti'ipë ka'ap tsë'ëkën ja Tios ets naaxwiinyëtë ja'ay.

3Jam ma tääpë kajpnën tam ënäty näjyëtu'un tu'uk ja to'oxytyëjk ku'ookpyë, jä'äts ja paye'eyën y'amëtoopy ma ja nipaye'epyën, jä'ä ko ja myëtsip yajjotkëxyë.

4Kanaak'ok ojts ninëjkxy ja paye'epyë, je'eyëp ko ka'ap nyipaye'eyë. Ok ojts ja paye'epyë myäy tyäjy: Oyës yë Tios nkatsë'ëkë ets naaxwiinyëtë ja'ay nkatsë'ëkë,

5minës ya'atë to'oxytyëjk ku'ookpyë n'ëknipaye'ey ma myëtsipën, këtiipë nëkoo xyajjtokëxëtyës.

6Tääts ja Wintsën jyaak'ënany: Jëtu'un ojts y'ënä'äny ja ëxëëk ja'ay ka'apë oy pyaye'eyën.

7E yë'ë ënät ja Tios, ¿këtii jëtää tnipaye'eyëty ja jyä'äy mëti'ipë të twin'ixyën, mëti'ipë xëëny koots ja'amyäjtsëpën? ¿Wä'än jëtää jeky tyaj'ëwxitëtyë?

8Jëtu'un miits nëëmëtë ko ënätyë tpaye'eyä'äny. E yë'ë ënät ko yë naaxwiinyëtë ja'ay yë y'u'unk jatëkok wyimpitëty, ¿jyaak paatëp jëtää ja ja'ay mëti'ipë mëpëjktëpën?

9Ënät ja Jesús ojts nimëtyä'äky tu'uk ja ijxpäjtën ets tuk'ëwaanëja'any ja ja'ay mëti'ipë pyäjxtëpën ja wiinkëtypë ja myëku'uk ets nyäyjyawëtë ko oy tmëtuntë ja Tios:

10Nimäjtsk ja ja'ay ojts nyëjkxtë Tios mëkajpxpë ma ja mëjtsajptëjkën: Tu'uk ja fariseë ja'ay ets tu'uk ja yajkukëpäjtpë mëti'ipë Roma kajpn myëtuumpyën.

11Ja fariseë ja'ay, tënääpy ja Tios tmëkäjpxy ets në'ix pa'at'ix, jëtu'un y'ënä'äny: Tios Teety, mijts yam nkukajpxëp ko ka'apës njëtu'unëty ijxtëm yë ja'ayëtyën, mëti'ipë mä'tstëpën, mëti'ipë ëxëëk ja'ay'ajtëpën, mëti'ipë ka'ap ja nyiye'etyëjk ëkë ja nyito'oxytyëjk twintsë'ëkën; ets ka'ap njëtu'unëtyës ijxtëm xiipë yajkukëpäjtpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

12Ëjts mäjtsk okës n'ayuu'aty tu'ukpë sëmaan, nmoopy xëmë ja nkëpäjtënës, tu'kpëkyës xëmë njëpëky ma ja majk pëkpyën mëti'ipës npatyp n'ijxypyën.

13E ja yajkukëpäjtpë, jëkäm jam tyänë, ets ni kya'ijxë'ëky, je'eyë nyäkyätsykyupyë ets y'ënä'äny: Tios Teety, pa'ëyoowkës, pokyjya'ayës ëjts.

14Tääts ja Jesús y'ënäny: Jëtu'un miits nëëmëtë ko ja yajkukëpäjtpë ojts ja Tios kyupëkyë ijxtëm tu'uk ja wa'ats ja'ayën, e ja fariseë ja'ay ka'ap yajkupëjky. Jä'ä ko mëti'ipë ja ja'ay kë'ëm näkyumaayëpën naxym yajpëjkta'aka'any; e mëti'ipë naxym näpyëjktakëpën, yë'ë mëj'äämpy naxaanp.

15Tääts ja Jesús yajtuknimiiny ja pi'k ëna'k ets tkë'ënixajëty. Ko ja y'ijxpëjkpëtëjk t'ijxtë ets ojts twinkukajpxëtë ja ja'ay mëti'ipë ja pi'k ëna'k wyoowmiintëpën.

16Ënät ja Jesús ja pi'k ëna'k tyaxëy ets y'ënäny: Wä'än yë pi'k ëna'k xynyimintës, këtii xy'ëtuktë, jä'ä ko yë'ë jëtu'unpë ja Tios kyutujkën jyä'ä'ajtëtëp.

17Tëy miits nëëmëtë, pën ja Tios ja kyutujkën ka'ap tkupëjkë ijxtëm ja pi'k ëna'kën, nijëna'a kyatëkëty ma Tios yë kyutujktaknën.

18Tääts ja Jesús tu'uk ja kutuunk y'ënëmaayë: Oy yaj'ijxpëjkpë, ¿tiis ntunëp etsës npaatëty ja juukyajtën xëmëkyëjxmëpë?

19Ënät ja Jesús y'ëtsooy: ¿Tii ko m'ëna'any ko oy yaj'ijxpëjkpë ëjts? Tios yi'iyë tu'uk oy, ka'ap pën wiinkpë.

20Mnija'ap ja Tios ja y'ënä'ämën mëti'ipë ënaanpën: ka'ap xyajtëkoyëty ja nyiwintsë'kën ja pëjkën ukën, ka'ap myajja'ay'ookëty, ka'ap mmäätsëty, ka'ap m'anta'akëty ets wintsë'ëkë ja mtaak mteety.

21Tääts ja kutuunk y'ëtsooy: Mutsknëm tääpë npatuunta'ayës.

22Ko Jesús jëtu'un tmëtooy, tääts t'ënëmaay: Tap ja tu'uk mëti'ipë mtëkoy'ajtxëpën. To'kta'a winë mëti'ipë mmëët'ajtypyën ets xymyo'ojëty ja ëyoopëja'aytyëjk; jëtu'un xypyaatëty ja kuma'ayën tsajpjotmëpë ets pamiinkës ënät ok.

23Ko jëtu'un tmëtooy, tääts jyotmaytyëjkëy, jä'ä ko kumeenyjyä'äy ënäty.

24Ko ja Jesús y'ijxë mon tuk, tääts y'ënäny: Tsip ni'ik ets ja kumeenyjyä'äy tyëkëty ma ja Tios ja kyutujktaknën.

25Nikë tsojk tu'uk ja jëyujk jëku'ux nyaxëty xu'uny jutjoty ets këtiinëm tu'uk ja kumeenyjyä'äy ets tyëkëty ma ja Tios ja kyutujkënën.

26Mëti'ipë myëtoowtën, ojts tyajtëwtë: ¿Pën nitso'okantëp?

27Ënät ja Jesús y'ënëmaayëtë: Mëti'ipë ka'ap ja ja'ay myäyën, yë Tios maayëp yë'ë.

28Tääts ja Pedro y'ënäny: Tëës ja mpëjktä'äky n'ëxmajtsta'atë ets mijts të myajpatsoony.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

29Tääts ja Jesús y'ëtsooy: Tëy miits nëëmëtë, pën y'ëxmatsyp ja jyëën tyëjk, tyaak tyeety, myëkä'äx, y'u'unk tyo'oxytyëjk, Tios kyutujkënkyëjxm,

30yë'ë wäänëni'ik ja Tios mo'ojanëp ja oyajtën naaxwiinyëtë ets ok ja Tios myo'oja'anyë ja juukyajtën xëmëkyëjxmëpë.

31Tääts ja Jesús ja y'ijxpëjkpëtëjk nimajkmäjtskpë tyaxëy ëpëky ets t'ënëmaay: Ja'amtë jam Jerusalén, ma tu'kë'ëyë tyuna'any jyata'anyën ijxtëm ja Tios ja kyäjpxynyajxpëtëjk ojts t'akajpxtën jyata'any ja naaxwiinyëtë ja'ay ja y'U'unk.

32Yajkë'ëyakaanp ma wiink ja'ayëtyën, yajnëxi'ikaanp yajtukxi'ikaanp, yaj'ojaanp yajya'axaanp ets yajwinkutsujëjaanp.

33Yajkoxaanp yajtsiikaanp ets yaj'ooka'anyë ja'ay; je'eyëp ko kom tëkëëk xëëw jyuukpyëka'any.

34Tios të tyajkutuky ets ka'ap ja y'ijxpëjkpëtëjk tja'akyukëtëty tii ja Jesús tukmëmëtyakëtëp ets ka'ap tnijawëtëty tii ja Jesús jyatijpy.

35Ko ja Jesús ënäty jam jya'tanë Jericó, jam tu'uk ja ja'ay wiintspë y'u'unyë tu'ujotm meeny y'ametoopë.

36Ko ja ja'ay ja wiintspë tmëtooy ko ja ja'ay nimay nyaxtë, tääts tyajtëëy tii tuunëp jajtëp.

37Ënät yajtuk'ëwa'anëy ko ja Jesús mëti'ipë Nazaret tso'onpën yë'ë najxp.

38Tääts ja wiints mëk yujk'ënany: Jesús, David y'u'unk y'ok, pa'ëyoowkës.

39Ja ja'ay mëti'ipë jëyëjp nëjkxtëpën, ojts t'ojtë ets y'amonëty. E yë'ë ni'ikyë tyëjkëy yaxpë jojkpë mëk: David y'u'unk y'ok, pa'ëyoowkës.

40Tääts ja Jesús wya'ak'o'oyëy ets y'ënäny ets ja wiints tyajmintëty. Ko ja wiintspë myiiny winkon, tääts ja Jesús yajtëëwë: ¿Tii mtsojkpy etsës ntunëty?

41Tääts ja wiints y'ëtsooy: Wintsën, ijxpëkaanpës.

42Ets ja Jesús y'ëtsooy: Ijxpëk, jä'ä ko mijts mëët'ajtyp ja mëpëjkën.

43Ënätyë ja wiints y'ijxpëjky ets tpatso'ony ja Jesús ets tmëja'aw tkënu'kxyja'awëy ja Tios; ko ja mayjyä'äy jëtu'un t'ijxtë ojts ja Tios tmëjjaw tkënu'kxyjyawëtë.

Lucas 19

1Tääts ja Jesús jyä'äjty jam Jericó ets tukye'eynyäjxy ja kajpn.

2Jam ënäty tu'uk tsyëënë ja kumeenyjyä'äy, yajkukëpäjtpë wintsën, Roma kajpn myëtuumpy, Zaqueo xyëëwajtyp.

3Yë'ë ënäty jya'ixäämpy ja Jesús je'eyëp ko ka'ap tjëkyepy t'ixëty jä'ä ko nëkooyë ja mayjyä'äynyë ets ja Zaqueo kon ijty tyänë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

4Tääts ojts pëyi'ikyë nyijkxy jëwyiin ma ja Jesús nyaxa'anyën ets pyejty ma tu'uk yë kepyën jam tku'ijxnaxa'any ja Jesús ko nyaxëty.

5Ko ja Jesús nyäjxy, tääts pya'at'ijxy ets t'ënëmaay: Zaqueo, tsojk jënak. Mtëjkwintumës njajta'aka'any.

6Tääts ja Zaqueo ënätyë jyënäjky ets akujk jotkujk ja Jesús tyajja'ajtäky ma tyëjkën.

7Ko jëtu'un t'ijxtë, ënätyë tyëjkëtyë kajpxpë ets ni'ojëtë ja Jesús, ko të jyajtä'äky ma ja pokyjyä'äy ja tyëjkën.

8Ënät ja Zaqueo wya'kujkëy ets t'ënëmaay ja Wintsën: Wintsën, tyamës nmo'ojëty ja ëyoopëja'ay kujkwä'kxy mëti'ipës nmëët'ajtypyën; pën tëëjës pën nmeetsy tyamës nyajwinpijtëty taxk jëtu'un.

9Tääts ja Jesús y'ënëmaayë: Tyam tëë jyä'ty ja Tios ja nyitsokën ma ya'atë tëjkën, jä'ä ko ya'atë Zaqueo nän Abraham yë'ë y'u'unk y'ok.

10Yë naaxwiinyëtë ja'ay yë y'U'unk, yë'ë të niminy ets t'ixta'aja'any, tyajtso'oka'any mëti'ipë tëkoy'ijtpën.

11Tam ënäty ja ja'ay tmëtoow'itë mëti'ipë ja Jesús nyimëtyäkpyën, ënät tu'uk ja ijxpät nimëtyaktso'ony, tim ja'tanëtëp ënäty jam Jerusalén ets ja ja'ay myäytyë tyajtë ko tim wiinkoonp ja Tios ja kyutujkën.

12Tääts ja Jesús y'ënäny: Jää ijty tu'uk ja ja'ay jyuuky'äty jotkujkja'aypyë ets kumeenypë; ënät ojts nyijkxy jëkäm ëpëkykyajpn ets t'ëxajëja'any ja kyutujkën ets awinpity yajkutuka'any.

13Tääts ja tyuunpë nimajk tyajmiiny ko ënäty tsyoonanë ets nitu'ukjaty këëktu'uk tmooy ja myeeny mëti'ipë tsoowpatpën ets t'ënëmaay: Yaj'u'unk'atë ya'atë meeny koonëmës nwinpitëty.

14E jam ma kyajpnën may ja ja'ay jam myëtsip'atyë, paaty tkäjxtë ja kukäjpxy ets nëëmëtëty: ka'apës ntsoktë ets ya'atë ja'ay yë'ë xy'ënä'ämtëtyës.

15E ja jotkujk ja'ay ojts ja kyutujkën yajmo'oy ets yë'ë y'ënä'ämëty. Ko wyimpijnë, tääts ja tyuunpë tnikäjxëy mëti'ipë ënäty ja meeny të tmo'oy ets nijawëja'any jënu'un të tyaj'u'unk'atë.

16Tääts tu'uk jëyëjp myiiny, ets y'ënäny: Wintsën, majkpëkyës ja meeny të nyaj'u'unk'aty ja tu'kpëkpyë.

17Tääts ja yajkutujkpë y'ëtsooy: Oy jëtu'un, oy mijts të mtuny. Jä'äkyëjxm ko oy yiin wään tii të myajmo'oy tëë oy xyajtuunkpaaty; tyam mijts ntuknipëky ets myajkutukëty majk kajpn.

18Tääts ja wiinkpë myëjwä'ky ets y'ënäny: Wintsën, mëkoxkpëkyës të nyaj'u'unk'aty ja tu'kpëkpyë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

19Näyjyëtu'un ya'atë yaj'ëtsooy: Mëkoxk ja kajpn xy'ënä'ämëty.

20Tääts ja tu'uk myëjwä'ky ets y'ënäny: Wintsën, tyaa ja meeny, pëjke'ekyës të nmëët'aty paayëwintsumy,

21jä'ä ko mijts ntsë'këp, mijts ëxëëk mja'ay'äty; jam winë xyajmuky ma ka'ap tii të xyäkyën, ets myajpëtë'kpy ja pëjktä'äky ma ka'ap të mpeny të mkojyën.

22Tääts ja yajkutujkpë y'ënëmaayë: Mijts, ka'apë oy mtuny; m'aaw m'ayuk kë'ëm mnätyukpano'këp. Pën mnija'ap koos ëxëëk nja'ay'äty, ets ko nyajmujkpyës winë maas ka'ap tii të nyäkyën ets nyajpëtë'kpyës ja pëjktä'äky maas ka'ap të mpeny të nkojyën,

23¿tiixë ko ja nmeeny të xykyamënëjkxy ma jeexyë jam y'u'unk'atyën, ets jeexyë ëjts yë nmeeny u'unk të xymyo'oy koos të nwinpity ma tëjkën?

24Tääts t'ënëmaay ja mëti'ipë ënäty jamëtyën: Pëjkëtë meeny ets xymyo'otëty mëti'ipë të tyaj'u'unk'atyën majkpëky.

25Tääts y'ëtsoowtë: Tii koo, tamts ëpëky majkpëky tmëëtëty

26ets ja wintsën y'ëtsooy: Jëtu'un yam miits n'ënëëmëtë, pën tii myëët'ajtyp may, may jyaak timyajmo'oja'any; e pën tii yiin wäänë myëët'ajtyp, jaakyajpëjkëjaanp mëti'ipë ënäty myëët'ajtypyën.

27E ja nmëtsipës mëti'ipë ka'ap të tsoktën etsës ëjts nyajkutukëty, yaa yajmintë ets xyaj'ooktëty ëjts nwintuuyës.

28Ko Jesús jëtu'un myëtyaktaay, ënät ye'eytsyo'ony jatëkok ets ojts nyijkxy jam Jerusalén.

29Tim wäänë ënäty kyaja'ty jam Betfagé ets Betania ma ja Olivos Kopkën, ënät tkejxy nimäjtsk ja y'ijxpëjkpë,

30ets t'ënëmaay: Nëjkxtë jam xim, ma mutsk kajpn yaj'ixyën; ko jam mja'tëty, jam xypyaata'antë tu'uk yë krukts kutsumy mëti'ipë ka'ap pën tuk'u'unyënëm. Mëkäjëtë ets xyajmintëty.

31Ko pën myajtëwëtëty tii ko xymyëkäjëtë, jëtu'un xy'ënëëmëtëty yë Wintsën yajmëyäjtyp.

32Tääts ja y'ijxpëjkpë nimäjtsk ojts nyëjkxtë ets tpatë jëtu'un ijxtëm ja Jesús ënäty të y'ënë'ëmxëtën.

33Tam ënäty tmëkäjëtë ja krukts ko ja kujëyujk y'ënëmaayëtë: ¿Tii ko xymyëkäjëtë?

34Tääts y'ëtsoowtë: Yë Wintsën yajmëyäjtyp.

35Ënät ja nyijän jam tkëxwijtstë krukts këjxm ets ojts tukninëjkxtë ja Jesús ets jam tyajkëxwä'tstë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

36Ko ja Jesús jam tyu'uye'ey, tääts ja ja'ay tjanty nyaxmëyä'äpëtë ja wyit tu'ujoty ma ja Jesús nyäxyën.

37Ko tmëwinkoontë ja Olivo kopk, ënät ja mayjyä'äy tyëjkëtyë yaxpë jojkpë, tukmëjjawëtë ja Tios ko ja Jesús ënäty të tyuk'ixëtë ja mëj'ajtën.

38Tääts y'ënantë: Kënu'kxy mëjjawë ya'atë Yajkutujkpë mëti'ipë myëmiinpyën yë Wintsën yë xyëëw. Wä'än tjam'aty ja jotkujk'ajtën tsajpjotm ets yaa naaxwiiny.

39Tam ja fariseë ja'ayëty ënäty mayjyä'äyjotm, ënät ja Jesús t'ënëmaaytyë: Wintsën, oj yë mja'ay.

40Tääts ja Jesús y'ëtsooy: Tyam miits nëëmëtë pën yë'ë amoontëp, tsaa ya'axan jokantëp.

41Ko t'ijxpaty ja Jerusalén kajpn jam winkon, tääts ja Jesús niyäxy,

42ets y'ënäny: Jëtu'unpëk jeexyë ya'atë xëëw xyjyä'äkyukë ko mjayajtukniminy ja jotkujk'ajtën. Je'eyëp ko ka'ap jyëtu'unëty, yu'utsy yajpaaty ma mijtsën ets ka'ap xy'ijxpaatëty.

43Pyaatäämpy ja xëëw ko ja mmëtsip myajnatukëtëty na'ëwtity,

44ets myajkutëkoyëtëty. Nëjkxëp tyaj'ooktë ja mja'ay, jyijta'ajantëp ja mpotsy, jä'ä ko ka'ap ojts xymyëjpëjkta'aktë ja Tios ko mjanimiinëtë.

45Tääts ja Jesús jyä'äjty ma ja mëjtsajptëjkën ets t'ëxwojppëtseemy ja ja'ay mëti'ipë ënäty jap to'ktëp yajktëpën.

46Tääts t'ënëmaay: Jëtu'un ja Tios ja y'aaw y'ayuk y'ënä'äny: Jä'äjës ja ntëjk wya'anëty Tios ja'amyäjtstakn, e miitsëty jä'ä të xyaj'awinpijnëtë mä'tstakn.

47Jëpom jëpom ja Jesús ijty yaj'ixpëky ma ja mëjtsajptëjkën; ets ja teety wintsënëty, tsajptëkotyëtë yaj'ijxpëjkpëty ets mëti'ipë ja kajpn nyiwintsën'ajtëpën, yajxon ja winma'any tjajanty'ixta'atë wi'ix ja Jesús tyaj'ooktëtyën.

48Ka'ap wyinma'anypyatë wi'ix tuntëtyën, jä'ä ko ja mayjyä'äy oy tmëtowtë wi'ix ja Jesús yaj'ijxpëkyën.

Lucas 20

1Tëkok ja Jesús ënäty yaj'ixpëky ma ja mëjtsajptëjkën, ja oy aaw oy ayuk nyikäjpxyp. Tääts ja teety wintsëntëjk jam jyajtë mëët ja tsajptëkotyëtë yaj'ijxpëjkpëtëjk ets ja mëjja'aytyëjkëty,

2ets t'ënëmaaytyë ja Jesús: ¿Pën ja kutujkën mooyëp ko jëtu'un winë xytyunëty? ¿Pën të m'ëne'emyë?

3Tääts ja Jesús t'ëtsooy: Näjyëtu'un miits nyajtëwa'antë ets xynyi'ëtsowtëty:

4¿Pën ja Juan Yajnëëpäjtpë ojts kyexyë ets yajnëëpätëty, Tios ëkë ja'ayë?

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

5Tääts aak ayi'iyë nyäyajtëëwëtë ets nyäy'ënanëtë: ¿Wi'ix n'ëtso'owmëty? Ko ënät n'ëtso'owmëty ko Tios ojts kyexyë, tsojk y'ëtsowëty: ¿e tiits ko ojts xykyamëpëktë?

6e ko nëmä'ämyëty ko ja'ay ojts kyexyë, tsojk mayjyä'äy xykyuka'tsmëty, jä'ä ko nyija'awëtyë ko ja Juan Tios ja kyäjpxynyajxpë.

7Tääts y'ëtsoowtë ko ka'ap nijawëtë pën ja Juan käjxë.

8Ënät ja Jesús näjyëtu'un y'ëtsooy: Nen ka'ap yam miits ntuk'ëwaanëtëty pën yë kutujkën xymyoopyës.

9Ënät ja Jesús tyaj'ijxpëjktso'ony ja ja'ay mëët tu'uk ja ijxpäjtën ets y'ënäny: Ojts tu'uk yë ja'ay nipëjktaakë yë tsatsymkyam ets tmooy ënu'kxy ja tuunpëtëjk ets ojts tsyo'onë.

10Ko tpaty ja tsatym tujk, ënät ja kukam tkejxy tu'uk ja tyuunpë ets t'amëtowëty ja tsatym mëti'ipë patëpën; e ja naax ënu'kxypë je'eyë ojts twoptë ets tyajwinpijtë jëtu'unyë.

11Tääts ja kukam tkejxy wiinkpë ja tyuunpë. Näyjyëtu'un ojts tuunkojnëtëpë, je'eyë twojptë tka'tstë ets tyajwinpijtë.

12Ënät ja kukam ja mëtëkëëkpë tyuunpë tkejxy, ko jam jyä'äjty je'eyë tyajtsëtyujtë ets tyajkäktë.

13Tääts ja kukam y'ënäny: ¿Tiis ënät ntuunta'akëp? Tyaa t'ixëty, nmaankës ënät nkäxëp mëti'ipës ni'ik ntsojkpy nja'apën; ko yë'ë t'ijxpaatëty, wä'änxyëp twintsë'ëkëtëty.

14Ko ja naax ënu'kxypë t'ijxpatë ja kukam ja y'u'unk, tääts xim yam nyäy'ënanëtë: Ya'atë, yë'ë kam myëwë'ëmta'ajäämpy, oy ntimyaj'o'kmëty ets tsatsymkyam ëëts njä'ä'ajtmëty.

15Tääts tyajpëtsëëmtë kamjotm ets ojts tyaj'ooktë. ¿Tii jëtää ja kukam tyunäämpy ma ya'atë ja'ayëtyën?

16Nëjkxaanp jam kyamjotm ets tyaj'o'kta'aja'any ja naax ënu'kxpëtëjk ets ja kyam wiinkpë ja'ay tmo'oja'any. Ko ja ja'ay tmëtoowtë ets y'ënantë: Tkatsoky ja Tios.

17E ja Jesús ojts wyintë'kxëtë ets y'ënëmaayëtë: ¿Tii ja Tios ja y'aaw y'ayuk tyijpy ko y'ënä'äny?: Ja tsaa mëti'ipë ja pojtspë ojts tpäxtën, yë'ë të nyäxy tsaakopk.

18Pën këxkëtaap ma ya'atë tsaajën, tukwop tuka'atsë jyata'any. Pën ya'atë tsaa tukka'apäjtëp, pu'uxmën jyajta'aja'any.

19Ënätyë ja teety wintsëntëjk ets ja tsajptëkotyëtë yaj'ijxpëjkpëtëjk tjamatsantë ja Jesús, jä'äkyëjxm ko jëtu'un tja'awëtyë yë'ë yowë yajwinkajpxpäjtëp ko ënäty ja Jesús ja ijxpäjtën jëtu'un të tnimëtyä'äky.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

20Ënät ojts tkäxtë ja ja'ay mëti'ipë pya'ix pyawoontëp ja Jesús, tääpë ja'ayëty oyjyä'äy nyäpyëjkta'akëtë, yë'ë tsyojktëp ets ja Jesús muum kyajpxtëkoyëty ets jëtu'un tkë'ëyaktëty ma ja Roma yajkutujkpën.

21Paaty ojts tyajtëwtë: Wintsën, nija'awëtyëp ëëts ko mijts mkäjpxy ets myaj'ijxpëky ijxtëm pyaat'atyën ets ka'ap yë'ë xytyuny mëti'ipë ja naaxwiinyëtë ja'ay tsyojktëpën. Mëtëy yë'ë ko mijts yë'ë ja'ay mtukni''ijxëp ja Tios ja nyë'ë tyu'u.

22¿Oy jëtää ko ja yajkutujkpë César nmëkëpäjtmëtyë ëkë ka'apë?

23Nyija'awëp ja Jesús ko ënäty ëxëëk ja wyinma'anyëty. Tääts y'ënëmaayëtë:

24Tuk'ijxtëkës tu'uk ja meeny. ¿Pën ya'atë wyiin jyëjp yam nikojtu'uty ets pën yë xyëëw yam këxja'ay miimp? Ets y'ëtsoowtë: Yë'ë yajkutujkpë César.

25Tääts ja Jesús y'ënëmaayëtë: Mo'otë ja yajkutujkpë mëti'ipë yë'ë jyä'ä'ajtypyën ets mo'otë ja Tios mëti'ipë yë'ë jyä'ä'ajtypyën.

26Ka'ap ojts tyu'upaatë ma ja aaw ayukën, mëti'ipë ja Jesús nyimëtyäkpyën ma ja ja'ayëtyën ets tmatstëty; amonyë ojts wyë'ëmtë ko tmëtoowtë ja Jesús aak oyëty y'ëtsoy.

27Tääts ja Jesús nyimiinëtë ja satuceë ja'ayëty, mëti'ipë ënantëpën ko ka'ap ja o'kpë jyuukpyëktë. Paaty ja Jesús tyajtëëwtë:

28Wintsën, jëtu'un ja Moisés tjaay ja ënä'ämën: Ko tu'uk yë ye'etyëjk y'ookëty ets ja tyo'oxytyëjk ka'ap tii ja y'u'unk; jyëkyejpy ja myëkä'äx tpëkëty ja kyäpy ets ja y'u'unk y'ëna'k tpaatëty, mëti'ipë jyä'ä'atëpën ja myëkä'äx mëti'ipë ënäty të y'ookyën.

29E jääts ijty tëëyëp ja ye'etyëjk niwëxtujk tyu'kä'äx'atë. Ja kä'äxkopk ojts pyiky ets y'o'ky, kä'äp ja y'u'unk y'ijtë.

30Ja mëmäjtskpë,

31ja mëtëkëëkpë ets jëtu'un tyimja'ajty ma ja mëwëxtujkpën, aak ojts tpëjkta'atë ja kyäpy ets aak ojts y'o'kta'atë, ets ni pën ja y'u'unk kya'ijty.

32Ok ojts y'o'knë näjyëtu'un ja to'oxytyëjk.

33Ko ja o'kpë nëjkx jyuukpyëktë, ¿pën jëtää nëjkx to'oxytyëjk'aty ja to'oxytyëjk?, tyam ënäty tëë tpëjk'apëtsëëmta'atë.

34Tääts ja Jesús y'ënëmaayëtë: Yääyë naaxwiiny ja ye'etyëjk ets ja to'oxytyëjk pyëktë y'uuktë.

35Pën ja Tios të wyin'ixëtën ets tpaatëty ja juukyajtën mëti'ipë miimp këtakpën, oy ënäty të y'ooky'itë, wä'än ye'etyëjk to'oxytyëjkëty; ka'ap nëjkx jëtu'un y'ëkpëjk y'ëk'uknëtë,

36jä'ä ko ka'ap nëjkx t'ëkjëkyäjpnë y'ooktëty. Aakjëtu'un yajpaatanëtë tä Tios kukäjpxy, aak Tios u'unk'atanëtëp jä'ä ko ënäty të jyuukpyëktë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

37Yë'apaat ja Moisés nija'awëy ko yë o'kpë jyuukpyëka'antë, ko ojts t'ixy ja zarsa kepy tyoy. Ma y'ënä'änyën ko yë Wintsën yë'ë Abraham, Isaac ets Jacob yë Tyios.

38Yë Tios ka'ap yë'ëjëty niTios'aty yë o'kpë, yë'ë nyiTios'ajtyp yë juukpyë.

39Tam naakën ja tsajptëkotyëtë yaj'ijxpëjkpë mëti'ipë ënantën: Oy, Wintsën.

40Ets ka'ap ojts tii y'ëknätyuk'a'ijxënëtë tyajtëwtëty.

41Tääts ja Jesús yajtëëwëtë: ¿Tii ko yë ja'ay y'ëna'antë ko David y'u'unk'ajtyp y'ok'ajtyp yë Kristë?

42David ojts kë'ëm y'ënä'äny ma ja Salmos: Jëtu'un ja Wintsën t'ënëmaay ja nWintsënës: U'nyë n'aka'any'äämpyës,

43koonëmës yë mmëtsip nmëmëtakta'ajëty.

44E wi'ixën ja Kristë yë'ë y'u'unk'aty y'ok'atyë ja David, e David jëtu'un ja Kristë tijy Wintsën.

45May ja ja'ay ojts tmëtowtë ko ja Jesús ja y'ijxpëjkpëtëjk t'ënëmaay:

46Näkyëwent'atëtë, ijxkëm yë tsajptëkotyëtë yaj'ijxpëjkpëtëjk mwin'ëënëtë; yë'ëjëty amëj akëjxm nyaxtë tyëkëtë ets wyit yenyëty tpëjkta'aktë; yë'ë tsyojktëp ets ja ja'ay kyajpxpo'kxëtëty maayjoty mëët ja wintsë'kën; ko muum yajwowtë kääpyë yë'ë tyimtsojktëp ja u'unyääytyakn oyëtypë ets wintsë'ëkë tyim'ita'antë, näjyëtu'un jap tsajptëkoty y'ëtë'ëtstë.

47Pyëjkëtëp ja ku'ookytyo'oxy ja jyëën tyëjk, këtiipë pën nijawëty janty jekyëty nyätyijyë Tios mëkajpxtë. Je'eyëp ko yë'ëjëty mëk ni'ik yajtëytyuna'antë.

Lucas 21

1Tam ënäty tëkok ja Jesús t'ixy ko ja kumeenyjyä'äytyëjk t'apëkëtë ja meeny jap apëjkënjoty,

2ënät näjyëtu'un t'ijxy ko tu'uk ja ku'ooktyo'oxy t'akonë ja jyä'ä, mäjtsk ja mutsk pujxnmeeny.

3Tääts ja Jesús y'ënäny: Tëy miits nëëmëtë ko yë ku'ooktyo'oxy, yë ëyoopëja'ay ni'ik may yë myeeny të t'akonë jap apëjkënjoty këtiinëm yë ja'ayëty mëti'ipë jap yë jyä'ä të t'apëkëtën.

4Yë ja'ayët aakyë'ë meeny y'ako'nëtëp mëti'ipë natëjkëpën e yë ku'ooktyo'oxy, yë'ë të t'akonë mëti'ipë nimëjaaw pyätypyën ets mëti'ipë ënäty nätyukjëjp'ijxëpën ma jyuuky'ajtënën.

5Jam ënäty tëkok ja ja'ayëty tnimëtya'aktë ja mëjtsajptëjk ko janty tsuj kyëxë'ëky mëët ja tsaa mëti'ipë myëët'ajtypyën ets näjyëtu'un mëti'ipë ja ja'ay yojxtëpën ets oy ja tsajptëjk yaj'ixëty. Tääts ja Jesús y'ënäny:

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

6Mëti'ipë yaa m'ijxtëpën, pyatäämpy ja xëëw jëmëjt ko nitu'uk ja tsaa kyawë'ëma'any, tu'kë'ëyë jyijta'aja'any.

7Ënät ja Jesús tyajtëëwtë: Wintsën, ¿jëna'a jëtu'un jyata'any kyëpäta'any, ets tii ijxwë'ëmën mëët yajtuknijawëp ko ënäty jëtu'un jyatanë?

8Ets ja Jesús y'ënäny: Näkyëwent'atëtë ets këtii pën mnätyukwin'ëënëtëty. Yë'ë ko nimay ja ja'ay myina'antë ets y'ëna'ana'antë: Ëjts jëtu'un Kristë ets Tëë ja tiempo tpatnë. Miitsëty këtii xymyëpëktëty.

9Ko xymyëtoy'atëty ja tsip tyunyë ets ko ja ja'ay nyänyipëtë'ëkyë, ka'ap mtsë'ëkëtëty; jëyëjp ya'atë tyuna'any jyata'anyë naamka'anëm ënäty ja nyixëëw tpaaty ets ja naaxwiinyëtë kyëxëty.

10Tääts ja Jesús jyaak nëmaayëtë: Tsiptunaanp ja naax kajpn mëët ja wiinkpë ja mëj kajpn.

11Yu'kxaanp yë naaxwiinyëtë, itaanp yë yuu xëëw, pa'am ëyo'on oymyaajëty, ets jam tsajpjotm atsë'ëk ajawë jam yaj'ixa'any.

12Naamka'anëm ënäty jëtu'un jyäty kyëpetynyëm, ko nëjkx miits myajmatstë, myajpajëtijta'aktë, myajkë'ëyaktë ma ja tsajptëjkën ets myajtsumtë ets myajmënëjkxtë ma ja yajkutujkpëtëjkën jä'äkyëjxm ko ënäty miits të mëpëktë ma ëjtsën.

13Ko jëtu'un tyunëtëty jyatëtëty, jyëkyejpy xynyimëtya'aktëty ja tëyajtën ëjtskyëjxm.

14Këtii xymyëmay xymyëtajtëty wi'ix m'ëtsowtëtyën.

15Ëjts miits ja winma'any ets ja ayuk nmo'ojantëp wijypyë kejypyë mëti'ipë mkajpxtëpën këtiipë ja mmëtsip mëmëta'akëtëty ets këtiipë wyinma'anypyaatëty wi'ix myaj'ëmonëtëty.

16Yë'ëpaat nëjkx yë mtaak mteety mkë'ëyakëtë, näjyëtu'un yë mjëëky mmëku'ukëty ets mëti'ipë mëët mnämyäyëtën ets tam mëti'ipë nëjkx myaj'ookëtën.

17Ni'ëmukë ja ja'ay m'ëxëëk'ixa'anëtë, jä'ä ko ënäty ëjts xymyëpëktës.

18E miitsëty nitii mkajata'anëtë, nitu'uk ja mwaay kyaka'aja'antë.

19Aamëk jotmëk näpyëjkta'akëtë ets ja nitsokën xypyaatëty.

20Ko xy'ixtëty ja Jerusalenkajpn ko tëë ja myëtsip yajnatukyë, yë'ë mtuknijawëtëp ko tsojk ënäty kyutëkoyä'äny.

21Ko jëtu'un tyunëtëty jyatëtëty, wä'än kopkjotm nëjkxtë mëti'ipë jam Judea yajpatëpën ets wä'än ënätyë tpëtsëmtë mëti'ipë jamëtyën Jerusalén. Mëti'ipë jam kamjotm yajpatpën, këtii nëkoo tyimwinpitëty ma kyajpnën.

22Jä'ä ko ma tääpë xëëwën ëyo'on jää itaanp, jää y'atëwa'any ijxtëm ja Tios ja y'aaw y'ayuk y'ënä'änyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

23Mon tuk ja to'oxytyëjk yajpaatë mëti'ipë ënäty ja u'unk jää nyëkëjxm'ajtëpën ëkë mëti'ipë ënäty jää yaj'u'unktsi'tstëpën. Jä'ä ko mëj këjää ja pëjkën ato'onën jää y'ita'any ets ja mëj tsaatsytyu'unën ma ja naax kajpnën.

24Tam mëti'ipë nëjkx yajkupuxyën, mëti'ipë nëjkx yajtsumy yajmatsyën wiink naax wiink kajpn; ets ja mëtsip jëtu'unyë nëjkx t'ateeny tukteeny ja Jerusalén kajpn koonëm tpaatëty ja nyixëëw ma ënäty të yaj'akäjpxyën.

25Yaj'ixaanp jam winë ma xëëwën, ma po'ojën ets ma ja matsa'ajën; ets naaxwiiny jëtu'unyë nëjkx ja naax kajpn myoonkëta'ak tyujkëta'aktë, ko y'ënaanta'akëty ja mejy ets nëë o'pky nëkooyë pyëtë'knëty, nëjkxëp tsyë'ëkëtë.

26Jëtu'unyë nëjkx ja ja'ay kyëtawtë kyëpiptë mëët ja jotmay ko tnijawëtëty ja naaxwiinyëtë kyëxa'any; jä'ä ko yë'ëpaat yë tsajpjotmëpë nëjkx yajxijtyu'kxtë.

27Ënät yaj'ixa'any jam tsajpjotm tsyoony yootsjotm ja naaxwiinyëtë ja'ay ja y'U'unk mëët ja mëj'ajt oyajtën.

28Ko jëtu'un tsyo'onta'akëty ja ëyo'on, akujk jotkujk mnäjyawëtëty, jä'ä ko yë'ë ënäty wiinkoonp ja nyixëëw ja nitsokën.

29Ojts ja Jesús tnimëtyä'äky näjyëtu'un tu'uk ja ijxpäjtën: Ixtë ja higo kepy, ëkë oymyëti'ipë kepyëty.

30Ko y'ääy pyëtsimy, jëtu'un yajnijawë ko tsojk ja anpë myina'any.

31Näyjyëtu'un ko xy'ixtëty ko tyunëtëty jyatëtëty mëti'ipës të nkäjpxyën, jëtu'un xynyijawëtëty ko wiinkoonp ja Tios ja kyutujkën.

32Tëy miits nëëmëtë, jatëp jëtu'un ka'anëm ënäty ja ja'ay y'o'kta'atë mëti'ipë jää tyam juuky'ajtëpën.

33Këxaanp naxaanp yë naax tsajp, e yë n'aaw n'ayukës nijëna'a kyakëxa'any.

34Näkyëwent'atëtë, këtii xy'atsoktëty ja nëë ju'uky, këtii m'uuktëty mu'ukëtëty, këtii yë'ë xymyëmay xymyëtajtëty ja naaxwiinyëtë naaxkëjxypyë yajtukjuuky'ätyën, këtiipë ja ëyo'on ajotkumonë mtukja'tëtëty,

35jëtu'un tä ja jëyujk yajxokyën. Jä'ä ko minaanp ma tëkokyë ja naaxwiinyëtë ja'ayën.

36Jëjp'ixy xëmë myajpaatëty, ja'amyätstë ja Tios janaam jatsojk, jëtu'un ka'ap montëty mtuktëty oy ja ëyo'on jyatunyë, ets akujk jotkujk xywyinkuwa'akëtëty ja Jesukristë.

37Winjëpom ja Jesús ijty yaj'ixpëky ma ja mëjtsajptëjkën ets koots nyijkx ma ja Olivo Kopkën.

38Jopyëp, tsojk ja ja'ay ojts nyëjkxkojtë ma ja mëjtsajptëjkën ets tmëtoow'ita'antë mëti'ipë ja Jesús nyikäjpxypën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Lucas 22

1Ëmaayxyëëw ënäty tyimpatyp ma ja tsajpkääky yajkayën mëti'ipë ka'ap tii levadura tmëëtëtyën.

2Ja teety wintsënëty ets ja tsajptëkotyëtë yaj'ijxpëjkpëtëjk jä'ä y'ixtaaytyëp ja winma'any wi'ix ja Jesús tyaj'ooktëtyën, je'eyëp ko tsyë'këtëp ja mayjyä'äy.

3Tääts ja Judas mëti'ipë ijty tyijtëpën Iscariote, tu'uk mëti'ipë mëët nyimajkmäjtskëtën ja Jesús ja y'ijxpëjkpëtëjk, yë'ë ja mëjku'u ojts tyuktëkëty.

4Tääts ojts tninëjkxy ja teety wintsëntëjk ets ja mëjtsajptëjk këwent'ajtpë wintsënëty ets t'ënëmaay wi'ix ja Jesús tkë'ëyaka'anyën.

5Yajxon ja ja'ay xyoontaktë ets ja Judas ja meeny yajtukwinwa'anëy.

6E yë'ë ojts tkupëky ets tuknipëjktakëy jëna'a ja Jesús tkë'ëyaka'anyë, ma ka'ap nëkooyë ja ja'ayën.

7Tääts ja xëëw tpaty ma ja tsajpkääky yajkayën mëti'ipë ka'ap tii levadura tmëëtëtyën, ets ma tyaj'ooktën ja kupixyny ets tukwintsë'ëkëtë ja ëmaayxyëëw.

8Ënät ja Jesús tkejxy ja Pedro mëët ja Juan ets t'ënëmaay: Nëjkxtë ja ëmaayxyëëw a'ux nipëjktaakëtë ets nkä'ämyëty n'ukmëty.

9Tääts tyajtëëwtë: ¿Maa xytsyoky etsës nipëjktaakëtëty?

10Tääts ja Jesús y'ëtsoowëtë: Ko jam kajpnjotm mja'tëty jam tu'uk ja ja'ay xypyaata'antë, tsiiyë tyuknëëko'onëp, yë'ë mpanëjkxtëp. Ma tyëkën, jam mtëkëtëty,

11ets ja kutëjk xy'ënëëmëtëty: Jëtu'un ja Wintsën y'ënä'äny, mëti'ipë tëkot myäjkpy maas n'a'ux'atëtyën mëët ja n'ijxpëjkpëtëjkës, ma yajmëjjawëja'anyën ja ëmaayxyëëw.

12Yë'ë mtukni''ixëjanëtëp tu'uk yë tëkot jap ma tëjk mäjtsk nikë'ëpën ets jap ja a'ux tyunëtëty. Jap xynyipëjktaakëtëty tiijaty tunaanpën.

13Tääts ojts nyëjkxtë ets tpatë ijxtëm ja Jesús y'ënëmaayëtën. Ets jam ni''ijxëtyë ja ëmaayxyëëw a'ux.

14Ko ja horë tpaty, ënät ja Jesús nyaaxwe'tsy ma ja kaaypyäjnën mëët ja y'ijxpëjkpëtëjk.

15Tääts ja Jesús t'ënëmaay ja y'ijxpëjkpëtëjk: Yë'ës ënäty mëk ntsojkpy ets tyam nkayä'änyës ja ëmaayxyëëw a'ux ma ka'anëm n'ookynyëmës.

16Tëyajtën nëëmëtë ko ka'ap n'ëk'a'ux'atanës mëët miitsëty, jäänëm tëy ko ënäty nyajpatëmë ma ja Tios ja kyutujktaknën.

17Tääts ja Jesús tu'uk tkoonë'ky ja a'ukën ets ja Tios tkukajpxëy ets y'ënäny: Ëxajëtë ya'atë ets xy'uukwa'kxtëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

18Jëtu'un miits nëëmëtë ko ka'apës yë tsatym nyëë n'ëk'uukanë koonëm ja Tios ja kyutujkën jyää'atëty.

19Tääts ja tsajpkääky tkoonë'ky ets näjyëtu'un ja Tios ojts tkukajpxë, tääts ojts tujkwä'kxy ets tmooy ja y'ijxpëjkpëtëjk ets y'ënäny: Ëjts ya'atë ni'kx nkopk mëti'ipës nyäjkpyën ets miits xytyuk'oy'atëty, yë'ë tuntë ets xytyukja'amyätstëtyës.

20Näyjyëtu'un tuuny ko y'a'ux'ajtaay ets tkoonë'ky ja a'ukën ets y'ënäny: Ëjts ya'atë nne'pny mëti'ipë miits mtuk'oy'atantëpën ets ja Tios ja käjpxytyu'unën tyaj'ëtukëty.

21Mëti'ipës xykyë'ëyakaanpën, tyaajës ja mëët nkay ma ya'atë kaaypyäjnën.

22Ëjts, naaxwiinyëtë ja'ay y'U'unk, yë'ëjës ntuunpy mëti'ipës të nyajtuknipëjktaakën. E o'ktëy jyata'any tääpë ja'ay mëti'ipës xykyë'ëyakaanpën.

23Ënät ja y'ijxpëjkpëtëjk aak ayi'iyë nyäyajtëëwëtë pën jëtää kë'ëyakanëp.

24Tääts xim yam nyäyajtëëwëtë ja Jesús ja y'ijxpëjkpëtëjk pën jëtu'un ni'ik mëj ijtp.

25Tääts ja Jesús y'ënëmaayëtë: Yë yajkutujkpëtëjk mëti'ipë ka'ap jyutiis'atë, janty mëk ja nyaax kyajpn t'ënä'ämtë ets mëti'ipë tii nyikopk'ajtëpën, yë'ë yajtijtëp ko oy winë tuntë.

26E ma miitsëtyën, ka'ap mëpaat jëtu'un mja'ay'atë. Pën mëj itaanp, yë'ë mëpaat mutsk nyäyajnaxyë; pën ënä'ämaanpën, yë'ë mëpaat nyäyajnaxyë mëtuunpë.

27¿Yë'ë ko pën jëtää ni'ik mëj, mëti'ipë ënyääpyën ma ja kaaypyäjnën, ëkë mëti'ipë wiinkëëpy kujkëëpyënë? Yë'ë mëti'ipë kaaypyäjn wyin'u'unyääpyën, ¿këtiijë? E ëjts jëtu'unës yaa ma miitsëtyën ijxtëm ja ja'ayën mëti'ipë wiinkëëpy kujkëëpyën.

28Miitsëty xëmë të myajpaatë mëët ëjts oyës ëxëëk të njaty të nkëpety.

29Paaty miits nmo'otë tu'uk ja kutujkën, ijxtëmës ja Tios Teety näjyëtu'un të xymyo'oyën,

30Ets jam mkaytyëty m'uuktëty maas ja nkaaypyäjnën mëti'ipë yajpatpën maas yë nkutujktaknën, ets mnaaxwäätstëty ma ja kutujktaknën ets xypyaye'eytyëty ja majkmäjtsk pëkpyë ja Israel ja y'u'unk y'ok.

31Näyjyëtu'un ja Wintsën y'ënäny: Simón, Simón, tëë yë mëjku'u m'amëtowëtë ets myajwinxitëty ijxtëm ja'ay yë tsajpmoktë'ëts twinxityën,

32je'eyëp ko tëëjës ja Tios nmënu'kxtä'äky ets ja mmëpëjkën ka'ap tyëkoy'atëty ets ko mjootwinpitëty mëët ëjts, jotmëkwinkajpxë ja mjëëky mmëku'uk.

33Tääts ja Simón y'ënäny: Wintsën, ko mijts myajtsumëty, näjyëtu'unës ntëkëty pujxn tëkoty, pën m'o'kp, näjyëtu'unës n'ookëty.

34Ënät ja Jesús y'ënëmaayë: Pedro, jëtu'un mijts t'ënëëmë, tyam naamka'anëm ënäty ja këtseynyë'aaw yaaxë'ëky ko mijts tëkëëk ok xykyuyu'utsëtyës, ko mijts m'ëna'anëty ko ka'ap xy'ixy'ätyës.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

35Tääts ja Jesús yajtëëwëtë: Ko miits ojts nkäxtë ets ja Tios ja y'aaw y'ayuk xykyajpxwa'kxtëty, ko ja mxuumy ka'ap xywyitstëty, ni meeny apëjkën, ni mkë'ëk. ¿Tii ojts mtëkoy'ajtxëtë? Tääts y'ëtsoowtë: Ka'ap tii tyëkoy'äjty.

36Ënät y'ënëmaayëtë: Tyam tëy, pën jam wyit myeeny wä'än tpakony; pën jam ja kyääky wä'än tpapëky; pën ja tyiypyujxn ka'ijtpën wä'än yë nyijän tooky ets tjuyëty tu'uk.

37Jëtu'un miits nëëmëtë ko kopkpëky jëtu'un tyunëtëty jyatëtëty ijxtëm ja Tios ja y'aaw y'ayuk xynyikäjpxyënës: Ko jëtu'un ojts yaj'ixy ijxtëm jeexyë y'ëxëëk ja'ayëtyën. Kojy jëtu'un tyunëtëty jyatëtëty ijxtëm myinyën kuja'ay.

38Tääts y'ënantë: Wintsën, tyaajës ja tëypyujxn mäjtsk nmëët'atë. Ets ja Jesús y'ëtsooy: Amonyë itë.

39Tääts ja Jesús tsyo'ony ets ojts nyijkx Olivo kopkwinm, ijxtëm ijty tuunk'atyën; ets ja y'ijxpëjkpëtëjk pyatso'onë.

40Ko jam jyajtë ets ja Jesús y'ënëmaayëtë: Ja'amyätstë Tios ets ka'ap ja ku'oypyë mnätyukmëmëta'akëtëty.

41Tääts ja Jesús ojts nyijkx ëpëky, tu'kjamën ko tu'uk yë tsaa naska'tsëmëty. Jamts ojts nyäkyoxtënaaytyä'äkyë ets ja Tios tja'amyejtsy:

42Tios Teety, pën mijts m'ënaanp, tun yë mëyajtën ëts xyajkutukëty etsës ka'ap nmë''ëyowëty ya'atë jotmay, mëti'ipë jëtu'un tä ta'amnëëjën; je'eyëp ko ka'ap y'ëjtsëty njä'a tyunëty, yë'ë yajtun wi'ix mijts të xytyuknipëjktaakën.

43Jää ja tsajpjotmëtë kukäjpxy tu'uk nyimiinë mëti'ipë tsajpjotm tso'onpën ets jyotmëkmooyë.

44Ma ja Jesús y'ëyoyën ets ja Tios mëktä'äky tja'amyetsyën, nëkoo ja pyëxyik nyajtsxä'kxënë ijxtëm ja ne'pynyën.

45Ko ja Tios tmëkajpxtaay, tääts pyëti'ky ets ja y'ijxpëjkpëtëjk ojts tniminy; maatëp ënäty ko ojts tpaaty, yë'ë mëmëtakëtëp ja jotmay.

46Tääts ja y'ijxpëjkpëtëjk t'ënëmaay: ¿Tii ko mma'atë? Pëtë'ëktë. Ja'amyätstë Tios ets ka'ap ja ku'oypyë mnätyukmëmëta'akëtëty.

47Tam ënäty ja Jesús kyäjpxynyëm ko jyajtë ja mayjyä'äy. Ja Judas tu'uwinwoop; tu'uk mëti'ipë ja Jesús y'ijxpëjkpë'ajtypyën mëti'ipë mëët nyimajkmäjtskëtën. Tääts tmëwinkoony ja Jesús ets ojts tsu'kxy.

48Ënät ja Jesús y'ënëmaayë: Judas, ¿jëtu'un xykyë'ëyäky ja naaxwiinyëtë ja'ay ja Y'u'unkë, mëët tu'uk ja tsu'kxyë?

49Ko ja Jesús ja y'ijxpëjkpëtëjk jëtu'un t'ijxtë, tääts tyajtëëwtë: Wintsën, ¿nätyukuwa'anëm yë tëypyujxnë?

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

50Tääts nitu'uk ja ijxpëjkpë ojts tyajtsëtyuty ja teety wintsën ja tyuunpë ets tnëpujxë ja y'aka'anytyatsk.

51Ets ja Jesús y'ënëmaayë: Ixmatstë, wä'än jëtu'un. Ets ja Jesús ja teety wintsën ja tyuunpë tatskmëxajëy ets tyajtsoky.

52Tääts y'ënëmaayëtë ja teety wintsëntëjk, ja mëjtsajptëjk këwent'ajtpë ets ja mëjja'aytyëjkëty, mëti'ipë ënäty jam të myintën ets yajtsoona'anëtë: ¿Tii ko miits xynyimintës mëët yë tëypyujxn ets mëët yë kepy, ijxtëm jeexyë nmä'tspëtyës?

53Ko të nyajpaatyës ma ja mëjtsajptëjkën winjëpom, ka'ap ijty miits xymyatstës; tyam ënät të myëpaat'aty ets winë xytyuntëty jëtu'un ijxtëm ja akootstuuypyë yajpaatën.

54Ënät tmajtstë ja Jesús ets tyajnëjkxtë ma ja teety wintsën ja tyëjkën. Tääts ja Pedro ojts tpatsoony, jëkäm tpaye'ey.

55Ets ja ja'ay ja jëën tyajmëjëtyë jam tëja'aw itkujky, jamts xyamtë ets ja Pedro nän jam nyaaxwe'tsy ja'ay itkujky ma jam xyamtën.

56Ënät tu'uk ja to'oxytyëjk mëtuunpë t'ijxy ko ja Pedro jam xyämy jëënpë'am ets y'ënäny: Ya'atë ja'ay, yë'ë ijty mëët yë Jesús jyëtity.

57Ka'ap ja Pedro tkupëjky ets y'ënäny: To'oxytyëjk, ka'apës tääpë ja'ay n'ixy'äty.

58Wäänë y'ijty ko wiinkpë y'ijxpatë ets y'ënëmaayë: Mijts yë'ë ijty mëët mjëtity yë Jesús, ¿këtiijë? Tääts ja Pedro y'ëtsooy: Ye'etyëjk ja'ay, ka'ap y'ëjtsëty.

59Tëë ënäty tu'khorën nyäxy ko wiinkpë jyaak timy'ënäny: Tëy yë'ë ko tyaapë ja'ay yë'ë ijty mëët jyëtity yë Jesús. Galilea ja'ayts yë'ë.

60Tääts ja Pedro y'ëtsooy: Ye'etyëjk ja'ay, ka'apës nijawë tii mëtyäkpy. Tam ënäty kyakajpxta'aynyëm ko ja këtseynyë'aaw tu'uk yaaxë'ky.

61Tääts ja Wintsën tni''ijxwinpijty ja Pedro. Ets ja Pedro tja'amyejtsy wi'ix ënäty ja Jesús të nyë'ëmxëtyën: Tyam, naamka'anëm ënäty ja këtseynyë'aaw yaaxë'ëky ko mijts xykyuyu'utsa'anyës tëkëëk ok.

62Tääts ja Pedro pyëtsiimy yaxp mon tuk.

63Ënät ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty ja Jesús jam kyëwent'ajtëpën nëxik tukxiktë, twinwojp tjëjpwojptë.

64Ojts twinkutsumëtë ets tsi'ktë tkojxtë wiinkëjxm jëjpkëjxm ets t'ënëmaaytyë: Najtsjawë pën të mkoxyë.

65Ets ëxëëkjaty t'ënëmaaytyë mëët yë näy'oj näya'axë.

66Ko xyiinytyäky ënät ja mëjja'aytyëjk, tsajptëkotyëtë yaj'ijxpëjkpëtëjk ets ja teety wintsënëty myujktë. Jamts ja Jesús ojts tyajnëjkxtë ets tyajtëëwtë:

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

67Tuk'ëwa'anëtëkës, ¿mijts jëtu'un mKristë'ajtpë? Tääts ja Jesús y'ëtsooy: Ko miits njanëëmëtëty ko ëjts, ka'ap xymyëpëktëty.

68Koos tii njayajtëwëty, ka'ap xy'ëtsowtëty.

69Näy tyämyë ënät ja naaxwiinyëtë ja'ay ja y'U'unk nyaaxwäätsëty ma Tios ja y'a'oykyë'ëjën, mëti'ipë maaytyääyëpën winë.

70Tääts ni'ëmukë tyajtëëwtë: ¿Paaty mijts jëtu'un Tios m'u'unk'ajtëpë? Tääts ja Jesús y'ëtsooy: Miits jam kë'ëm jëtu'un m'ënantëp.

71Tääts ja ja'ay y'ënantë: ¿Tii ko ja ë'ëmpë njaaktimtsyojkmëty? Tëë kë'ëm nmëto'owëmë wi'ix y'ënä'änyën.

Lucas 23

1Ënät ja tsajptëkotyëtë yajjuntë'ajtpë pyëtë'ktaaytyë ets ja Jesús ojts tyajnëjkxtë jam Pilato wyintum.

2Jamts tni'ë'ënëtyë ets y'ënantë: Tëës ya'atë ja'ay nkupaatëtë ko t'akajpxë ja naax kajpn. Jëtu'un y'ënä'äny ets ka'ap yajmo'ojëty ja këpäjtën ja yajkutujkpë kopk César ets nän ënaanp ko yë'ëty Kristë, yajkutujkpë.

3Tääts ja Pilato tyajtëëy: ¿Mijts ja jutiis yajkutujkpë? Ënät ja Jesús y'ëtsooy: Mijts jëtu'un m'ënaanp.

4Ënät ja Pilato t'ënëmaay ja teety wintsënëty ets ja ja'ayëty: Ka'apës tii poky npaaty ma ya'atë ye'etyëjkën.

5E ja mayjyä'äy mëktä'äky y'ënaan'ëtë'ëtstë: Yë'ë ja'ay y'akajpxëtyääpy mëët yë y'ijxpëjkën. Galilea tyajtso'ontäky ets näjyëtu'un yaa Judea yaj'ixpëky.

6Ko ja Pilato jëtu'un tmëtooy, tääts tyajtëëy pën Galilea ja'ay ja Jesús.

7Ko yajtuk'ëwa'anëy ko jyä'äjëty, ënät ojts tuknikexy ja Herodes, mëti'ipë ënäty yajkutujkpën jam Galilea, mëti'ipë ënäty jam Jerusalén yajpatpën ko ëmaayxyëëw tyunyë.

8Ko ja Herodes t'ijxy ja Jesús tääts jyotkujkëy, jä'ä ko mëk ënäty oy tja'ixa'any. Tëë ënäty tmëtoy'äty ko mëj'ajtën tyaj'ixyë ets jyëjp'ijxyp ënäty ja Jesús tunëty tu'uk ja mëj'ajtën.

9Kanaakpëky ja Herodes tyajtëëy tyajtëtäky winë, je'eyëp ko ja Jesús ka'ap y'ëtsooy ni tuk'aaw.

10Näy tam ënäty ja teety wintsënëty ets ja tsajptëkotyëtë yaj'ijxpëjkpëtëjk mëti'ipë mëktä'äky ë'ëntëpën.

11Ënät ja Herodes mëët ja tsyiptuunpëtëjk nëxik tukxiktë ja Jesús, ka'ap tmëj'ixtë ets ja wit tukxojxtë ijxtëm ja yajkutujkpë wyitën. Tääts jatëkok tuknikejxy ja Pilato.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

12Jää ojts nyämyë'oypyëkëtë ja Pilato mëët ja Herodes, nämyëtsip'ajtëtëp ijty.

13Ënät ja Pilato twoowmujktaay ja teety wintsën, kutuunktëjkëty ets ja naax kajpn,

14ets t'ënëmaay: Miits ya'atë ja'ay xytyuknimiintëpës ets m'ëna'antë ko yë'ë t'akajpxë ja naax kajpn. Tëës npaye'ey, nyajtëy nyajtëtä'äky miits mwintuuyëty, ka'apës tii poky të npaaty ma yë'ëjën mëti'ipë miits mtukni'ë'ënëtëpën.

15Näyjyëtu'un ja Herodes ka'ap tii pyoky të tpatë, paaty jatëkok të tmëjkexy ma ëjtsën. Tääts xy'ixtëty ko ka'ap tii të tuuntëkoy mëti'ipë jeexyë kyu'o'këpën.

16Tyamës je'eyë ntëytyuna'any ets n'ëxmatsa'anyës ëwaatsëtum.

17Ja Pilato kopkpëky ko jää xëëwjoty tu'uk ja pokyjyä'äy t'ëxmatsy ëwaatsëtum.

18Tääts ni'ëmukë ja ja'ay tyëjkëtyë yaxpë jojkpë: Yajjëwa'ak yë tääpë. Yaj'ëwa'atsëpëtsëm yë Barrabás.

19Ja Barrabás, yë'ë ënäty të yajtuktsumy ko tnipëtë'ëky ja yajkutujkpë ets ko ënäty të yaja'ay'ooky.

20Ja Pilato y'ëxmatsäämpy ënäty ëwaatsëtum ja Jesús. Tääts ja mayjyä'äy ojts jatëkok tmëkäjpxy.

21Wäänë mëk ja ja'ay tyëjkëtyë yaxpë jojkpë: Yajkruutspät, yajkruutspät.

22Tääts ja Pilato mëtëkëëk'ok t'ënëmaay ja ja'ay: ¿Tii ko nyajkruutspätëtyës, tii tyuuntëkoopy? Ëjts ka'apës tii pyoky npatë ets tku'ookëty, je'eyës ntëytyuna'any etsës n'ëxmatsa'any ëwaatsëtum.

23Wäänëni'ik ja ja'ay yaax'ëtë'ëts jyojk'ëtë'ëtstë janty mëk ets nëëmëtë ja Pilato wä'än ja Jesús kyëruutspety. Ko ni'ik yaxnëtë jyojknëtë ja mayjyä'äy, tääts tpatë mëti'ipë tsyojktëpën.

24E ja Pilato tyiytyuun ets pyaye'ey ja ijxtëm ja mayjyä'äy ënäty të t'amëtowtën,

25ets tyaj'ëwaatsëpëtsëëmy ja ja'ay mëti'ipë tsumy myëët'ajtypyën ko tsyiptuny ets ko yaja'ay'ooky ets mëti'ipë ja ja'ay ënäty të t'amëtowtën. Jëtu'unts tkë'ëyäjky ja Jesús ijxtëm ja mayjyä'äy ënäty tsoktën.

26Ko ja Jesús ënäty jam tyajnëjkxtë ets tyajkruutspäta'antë, ënät tmajtstë tu'uk ja Cirenë ja'ay, Simónk'ajtp, Cirenë kyukajpnëty, kamjotm ënäty tsyoony ets atsip tukpatsëëmtë ja Jesús ja kyëruuts ets ix'ok ye'ey ja Jesús.

27Janty nimay ja ja'ay tpanëjkxtë ets may ja to'oxytyëjk tnijë'ë tniya'axtë.

28Tääts ja Jesús wya'akwinpijty ets y'ënëmaayëtë: Miits, Jerusalenkëtë to'oxytyëjkëty, këtiis ëjts xynyiya'axtë, miits kë'ëm nänyiya'axëtë ets ja m'u'unk m'ëna'këty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

29Pyatäämpy ja xëëw ko m'ëna'antëty: Akujk jotkujk ja to'oxytyëjk mëti'ipë ka'ap y'u'unkpaatën ets mëti'ipë ka'ap yaj'u'unktsi'itstën.

30Ënät nëëmëja'antë ja kopk: Tukkëtaawpäjtëkës ets nëëmëja'antë ja tun: Yu'tstëkës.

31Pën tsuxk kepy jëtu'un tyuuntëp ¿wi'ixpë jëtää ja të'ëts kepy tkatuntëty?

32Näy tam ënäty nimäjtsk tyajnëjkxtë mëti'ipë mëjpoky të tuntën ets tyajkruutspäta'antë mëët ja Jesús.

33Ko jyajtë ma ja it txëëwatyën O'kpë Këpajk, jam tyajkruutspäjtë ja Jesús mëët ja nimäjtskpë pokytyuunpë, tu'uk aka'any'äämpy ets tu'uk anajnytsyow.

34Tääts ja Jesús y'ënäny: Tios Teety, nimä'kx, jä'ä ko ka'ap tnijawëtë tii tyuuntëp. Tääts ja tsiptuunpëtëjkëty tni'ëyë'ktë ja Jesús ja wyit ets aak ayi'iyë ojts twijtswa'kxtë.

35Tam ja mayjyä'äy t'ixtë, kutuunkpaat ja Jesús nëxiktë tukxiktë ets y'ëna'antë: Tëë yë wiinkpë tyajtso'oky, wa'an ënät tyam kë'ëm näyajtso'okyë; pën yë'ë janty Kristë, mëti'ipë Tios të wyin'ixyën.

36Näyjyëtu'un ja tsiptuunpëtëjkëty nyëxik tyukxikëtë ja Jesús, winkon tninëjkxtë ets tuk'uuka'antë ja tsatsym nyëë xun,

37jëtu'un t'ënëmaaytyë: Pën mijts janty jutiis yajkutujkpë, näyajnitso'okët kë'ëm.

38Tam ja letrë ënäty të tkëxja'atë kyëpäjky, griego, latín ets hebreo ayuk mëti'ipë ënaanpën: Ya'atë ja jutiis yajkutujkpë.

39Tu'uk ja pokyjyä'äy mëti'ipë ënäty jam kutëyën, jä'ä ojts wyinkajpxpetyë: Pën mijts mKristë, näyajnitso'okët kë'ëm ets yajknitsoktëk ëëts näjyëtu'un.

40Tääts tu'uk ja myëpokyjyä'äy ojts wyinkukajpxëty ets y'ënëmaayë: ¿Ka'ap mijts yë Tios xytsyë'ëkë? Tamts näjyëtu'un m'ëyoy?

41Ëëts'ajtëm, xynyitëjkëm ets n'ëyo'owmëty, xypyaat'ajtëm ëëts nkëpäjtmëty mëti'ipë të ntuuntëko'oyëmën; ya'atë ja'ay ka'ap tii të tuuntëkoy.

42Ok jyaak'ënany: Jesús, xyjyä'ämyätsëpës ko myajkutujktsoonëty.

43Tääts ja Jesús y'ëtsooy: Tëy mijts n'ënëëmë ko tyämyë mëët ëjts myajpaata'any ma ja Tios ja y'ijtaknën.

44Jää ënäty kujkyxyëëwën ko ja it ojts kyootsëtyëkoy, jeky koots y'ijty, mëj jënäkyxyëëw ojts jatëkok jyajtä'äky.

45Ka'ap ja xëëw nyäky'äny ets ja wit atëëytyuk mëti'ipë jap ma mëjtsajptëjkën ojts kujkm kyë'ëtswä'kxy.

46Tääts ja Jesús mëk yujk'ënany: Tios Teety, mijts ntukë'ëtëjkëp yë njot nja'awënës. Ko jëtu'un y'ënaantaay, tääts y'o'ky.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

47Ko ja tsiptuunpë wintsën t'ijxy wi'ix ënäty të tyuny të jyätyën, tääts ja Tios tmëjja'awëy ets y'ënäny: Tëytyëm jëtu'un ko ka'ap ya'atë ja'ay pyokymyëëtëty.

48Ni'ëmukë ja mayjyä'äy mëti'ipë ënäty jamëtyën t'ijxtë wi'ix ja Jesús jyäjty kyëpejtyën, tääts nyëjkxnëtë ma tyëjkëtyën tyam nyäkyätsykyoxëtë mëët ja jotmay

49Ni'ëmukë ja ja'ayëty mëti'ipë ja Jesús y'ixy'ajtëpën, ja to'oxytyëjkëty mëti'ipë pyatso'ontën jam Galilea, jam jëkäm tyänëtë ets t'ixtë tii tuunëp jajtëp.

50-51Jam ënäty tu'uk ja ja'ay oyjyä'äypyë ets wa'ats ja'ay, José xyëëwajtyp; Arimatea tsyoony, Judea y'itjotm. Jutiis ja'ay, jap tyuny ma ja tsajptëkotyëtë yajjuntëtuunpën. Tyaapë José jyëjp'ijxyp ënäty jëna'a wyinkony ja Tios ja kyutujkën; ka'ap ojts oy t'ixy ko ja wintsëntëjk tyaj'o'ktë ja Jesús.

52Ënäty ojts tninëjkxy ja Pilato ets t'amëtooy ja Jesús ja nyi'kx kyopk.

53Tääts ojts tyajjënäky jam kruutskëjxm ets tukwinpijty ja linë wit ets tpëjktäky ma tu'uk ja o'kpë tsaajutën ma ka'anëm jap pën nyaaxtëkënëm.

54Jä'ä xëëw ma ja po'kxënxëëw yajnipëjktaakën, mëti'ipë tso'onta'akaanpën.

55Ja to'oxytyëjkëty mëti'ipë ënäty të tsyoontën mëët ja Jesús jam Galilea, yë'ë ojts nyëjkxtë mëët ja José ma ja Jesús nyaaxtëjkëyën ets t'ijxtë wi'ix jap tpëjktaktë ja Jesús ja nyi'kx kyopk.

56Ënät ojts nyëjkxnëtë ma tyëjkëtyën ets ja pa'akxu'kpë nëë tnipëjktakëtyë. Tääts t'ëmaay'ajtë ja po'kxënxëëw, jëtu'un ijxtëm ja ënä'ämën myinyën.

Lucas 24

1Tominkë, sëmaan ëjxy ënäty ko ja to'oxytyëjkëty jatëkok ojts nyëjkxtë tsojktsojk ma ja o'kpëjutën, mëët ja pya'ak xu'kpë mëti'ipë ënäty të tnipëjktaakëtën.

2Ko jam jyajtë, tëë ënäty ja tsaa yajjëtijy mëti'ipë ja jut y'akë'ë'ajtypyën;

3ënät tyëjkëtyë jap o'kpëjutjoty, ka'ap tpatë ja Wintsën Jesús ja nyi'kx kyopk.

4Tam ënäty myäytyë tyajtë tii tyuntëpën, ko ajotkumonë t'ijxpatë nimäjtsk ja ye'etyëjk pyë'aayëty, ajajp atë'kxp ja wyitëty.

5Tsë'këtë ja to'oxytyëjk, ënät je'eyë nyaaxkoowtë; ets ja ye'etyëjk nimäjtsk y'ënëmaayëtë: ¿Tii ko xy'ixta'atë ma ja o'kpëjutën mëti'ipë juukyajtpën?

6Ka'ap jää yaa pën, tëë ja jyuukpyiky. Ja'amyätstë wi'ix m'ënëmaayëtën ko ënaty jyam'atynyëm Galilea. Jëtu'un y'ënäny

7ko ja naaxwiinyëtë ja'ay ja y'U'unk yajkë'ëyaka'any pokyjyä'äy kyë'ëjoty, ko kyëruutspäta'any ets ko jyuukpyëka'any kom tëkëëk xëëw.

8Ënät tja'amyäjtstë ja Jesús ja y'ayuk wi'ix ënäty të y'ënä'änyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

9Ko jam tsyo'onëtë ma ja o'kpëjutën ets tukmëmëtyaktë tu'kë'ëyë ja nimajk tu'ukpë ja Jesús ja y'ijxpëjkpëtëjk ets mëti'ipë ënäty jaakjamëtyën.

10Ja Maria Magdalena, Juana ets Maria, mëti'ipë Santiagë tyaak'ajtypën ets ja wiinkëtypë to'oxytyëjkëty, yë'ë ojts tmënëjkxtë ja mëtyä'äky ets tukmëmëtyaktë ja ijxpëjkpëtëjk.

11E ka'ap ja ijxpëjkpëtëjk tmëpëjktë; nëkoo ja tmëtoowtë tsyuumëtya'aktë.

12Tääts ja Pedro ojts nyijkx pëyi'ikyë ma ja o'kpëjutën ets ko kyu'ijxëy jap jutjoty, o'kpë wit jap je'eyë wijtsnääpy mëti'ipë yajtukwinpijtën ja Jesús. Ënät ja Pedro wyimpijty ets ojts nyijkxy ma ja tyëjkën, janty mëk ojts tmëmay tmëtajy ko ënäty jëtu'un të tyuny të jyätyë.

13Näy jä'ä xëëw ja Jesús ja y'ijxpëjkpë nimäjtsk ojts nyëjkxtë jam Emaús, tu'k'ajop ye'ey ko yajnitsoony jam Jerusalén.

14Yë'ë ënäty nyimëtyaktëp wi'ix winë të tyuny të jyätyën.

15Tam jëtu'un myëtya'aktë ko ja Jesús nyimiinëtë ets mëët ye'eytsyo'ontë.

16Tios ënäty të tyajkutuky ets ka'ap ja Jesús t'ijxkaptëty.

17Tääts ja Jesús yajtëëwëtë: ¿Tii mnimëtyaktëp tu'ujoty? ¿Tii ko mjotmay'ooktë? Yë'ëjëty ka'ap y'ëtsoowtë je'eyë ojts wya'akwë'ëmtë.

18Ënät tu'uk mëti'ipë xyëëwajtypyën Cleofas y'ëtsooy: ¿Mijts nätyu'uk yaa Jerusalén të mja'ajtä'äkyë, paaty xykyanijawë tii të tyuny të jyätyë?

19Tääts ja Jesús tyajtëëy: ¿Tiixë të tyuny të jyätyë? Ets y'ëtsoowtë: Ja Jesús Nazaretëtë ja'ay, ja Tios ja kyäjpxynyajxpë mëti'ipë mëk'ajtën mëët winë tuunyën ma Tiosën ets ma ja ja'ayëtyën.

20Ja teety wintsënëty ets ja nkutuunktëjkëtyës tëë tkë'ëyaktë ets të tyaj'ooktë ets të tyajkruutspätë.

21Njëjp'ijxtëpës ënäty ets ja Israel ja'ay tyajnitso'okëty. Tëë tyëkëëkxëëwpäjnë ma jëtu'un të tyuny të jyätyë.

22Tëës ja to'oxytyëjk jënaakën xy'ëtsë'ëkëtë mëti'ipë jam ma ëëtsëtyën, mëti'ipë të y'otstën tsojkyë ma ja o'kpëjutën.

23Ka'apëk ja Jesús nyi'kx kyopk të tpatëtë etsës të xynyimintë, xytyuk'ëwaanëtës ko tsajpjotmëtë kukäjpxy të t'ixtë nimäjtsk ets të y'ënë'ëmxëtë ko Jesús jyuukyëty.

24Tëëtsës ja nmëku'uk jënaakën y'otstë ma ja o'kpëjutën näjyëtu'un të tpaatë ijxtëm ja to'oxytyëjk y'ëna'antën, je'eyëp ko ja Jesús kä'äp të t'ixtë.

25Ënät ja Jesús y'ënëmaayëtë: Ka'ap miits mja'akyukëtë, ka'ap xytsyojkmëpëktë mëti'ipë ja Tios ja kyäjpxynyajxpë nyikajpxtën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

26Ko jëwyiin ja Jesús y'ëyowëty ets ok tpëkëty ja myëj'ajt y'oyajtën.

27Tääts ja Jesús ojts tyuk'ixëtë ja Tios ja y'aaw y'ayuk ma kë'ëm yajnimëtyä'äkyën, tyimtso'ontä'äky mëti'ipë Moisés jyääyën ets tu'kë'ëyë jënu'un ja Tios ja kyäjpxynyajxpëtëjk tjaaytyën.

28Ko tmëwinkoontë ja kajpn ma ënäty jya'ta'antën, ënät ja Jesús ye'eytsyo'ony pe'tym ijxtëm jeexyë jyotëkoyën.

29Ënät mëktä'äky t'ënëmaaytyë: Wë'ëm mëët ëëtsëty, jä'ä ko po'oxy tyamnë, tëë kyootsënyë. Tääts ja Jesús tyëjkëy tëkoty ets ojts mëët wyi'imy.

30Ko ënäty jam y'u'unyëtë ma ja kaaypyäjnën, tääts ja tsajpkääky ojts nixajë ets ja Tios tkukajpxëy ets ojts myo'ojëtë.

31Ënät t'ijxwatstë ets t'ixkajptë ko jyä'äjëty ja Jesús; e ja Jesús ënätyë jëtu'unyë tyëkooy.

32Ets nyäy'ënanëtë: Paatyëm jëtu'un janty jotkujk të näjya'awëmë ko tu'ujoty ja Tios ja y'aaw y'ayuk të xytyukmëmëtyakëmë.

33Tääts ënätyë ojts nyëjkxtë jam Jerusalén ets jam tpatë nimajktu'uk ja ijxpëjkpëtëjk ets mëti'ipë ënäty jam mëët të ye'eymyuktën,

34ets y'ënëmaayëtë: Janty tëyajtën ko tëë jyuukpyiky ja Wintsën, tëë ja Simón tim'ixy.

35Ënät nimäjtsk tukmëmëtyaktë wi'ix ënäty të t'ixtën tu'ujoty ets wi'ix ënäty të t'ixkaptën ja Jesús ko ja tsajpkääky të tujkwä'kxy.

36Tam ënäty myëtya'aktënëm ko ja Jesús ojts nyänyikëxë'ëkyë itkujky tyänë ma yë'ëjëtyën ets ojts kyajpxpo'kxëtë: Jotkujk yajpaatë.

37Nëkooyë ojts tsyë'kënëtë, jëtu'un t'ijxtë ijxma'tëp yowë.

38Tääts ja Jesús y'ënëmaayëtë: ¿Tii ko mtsë'ëkëtë? ¿Tii ko maaymyin maayxyëptë?

39Ijxtëkës yë nkë'ë nteky. Ëjts yë kë'ëm. Toontëkës ets ijxtëkës; yë poj ka'ap yë wyääy pyajk ijxtëm ëjtsën.

40Ko jëtu'un t'ënëmaay, tääts ja kyë'ë tyeky ojts tuk'ixy.

41E yë'ëjëty ka'ap ënäty oy tmëpëktë, jä'ä ko xoontaktëp ets jotkujk nyäyjyawëtë. Tääts ja Jesús y'ënëmaayëtë: ¿Ja kayaanpës, yuu'o'këpës?

42Tääts tu'k e'kxy tmooytyë ja ajkx tsa'ay,

43ets t'ëxajëy ets ojts jämyë tsu'utsy ma yë'ëjëtyën.

44Tääts y'ënëmaayëtë: Mëti'ipës të xyäty të xykyëpetyën, yë'ë mëti'ipë ojts ntuk'ëwaanëtën ko ënäty jää mëët miitsëty njaak'ityës, ko kopkpëky ko jëtu'un

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

njata'anyës ijxtëm xynyimëtya'aktësën ja Moisés ja y'ënä'ämën, ja Tios ja kyäjpxynyajxpë ets ja Salmos.

45Tääts ja Tios ja y'aaw y'ayuk ojts tyukja'akyukëtë,

46ets y'ënëmaayëtë: Jëtu'un kyëxja'ayëty ko ja Kristë y'ookëty ets kom tëkëëk xëëw jyuukpyëka'any,

47ets yajkajpxwa'kxëty ma tu'kë'ëyë ja kajpnën, Jerusalén tsyo'onta'akëty, yajtuk'ëwaanëtëp ets tyajtëkatstëty ja wyinma'any, wä'än ja Tios tmëpëktë ets ja pyoky yajnimä'kxtëty.

48Miitsëty ijxpë nija'apë mwë'ëmtë ma tyam winë të tyuny të jyätyën.

49Ntuknikäxtëp miits mëti'ipë ja Tios Teety të twaantä'äkyën, je'eyëp ko wë'ëmtë miits yaa Jerusalén koonëm xypyaatëty ja mëk'ajtën mëti'ipë tsajpjotm tso'onpën.

50Tääts ja Jesús ojts wyoowpëtsëmëtë jam kajpnjotm, Betania ojts wyoownëjkxëtë. Ënät ojts kyë'ënixajëtë ets kyënu'kxëtë.

51Tam ënäty kyënu'kxëtë, tääts y'ëxmajtsëtë ets ja Tios yajpa'tëjkëyë tsajpjotm.

52Ënät twintsë'këtyë ets ojts xoontä'äky nyëjkxnëtë jam Jerusalén.

53Jëpom jëpom ënäty jyam'atë ma ja mëjtsajptëjkën, tmëjjaw tjaantyjawëtë ja Tios.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Juan

Juan 1

1Ko winë tsyo'onë'ky tsyo'ontäky yë Aaw Ayuk täayëm yë'ë; tääpë Aaw Ayuk tämyëm mëët yë Tios ets yë'ë ënäty Tios'ajtp.

2Yë'ë tämyëm mëët ja Tios y'ity ka'anëm ënäty tii kyojynyëm.

3Yë'ë mëët ja Tios ojts tyajkojta'ay winë; ka'ap ojts tii kyojy pën ka'ap ënäty yë'ë jam.

4Ma yë'ëjën ënäty ja juukyajtën yajpaaty, ets ja juukyajtën yë'ë kyutë'kxyp ja naaxwiinyëtë ja'ay.

5Kutë'kxp ja kutë'kxn akootstum, yë akootspë ka'ap të myäyë tyajpi'itsëty ja kutë'kxn.

6Ojts tu'uk ja'ay jyuuky'äty, Juan xyëëwajt, Tios ojts kyexyë.

7Ijxpë tuunpë ojts myiny ets tnikajpx tnimëtya'akëty mëti'ipë ijtpën ijxtëm ja kutë'kxnën, jëtu'unts ni'ëmukë ja ja'ay myëpëkëtëty.

8Ka'ap yë'ëjëty Juan ojts kyutë'kxn'aty, yë'ë ojts niminy ets tnikajpxëty pën kutë'kxn'ajtpën.

9Ja kutë'kxn mëtëypyë, yë'ë miin naaxwiiny ets tkutë'kxëty ja naaxwiinyëtë ja'ay.

10Ja Aaw Ayuk tää ënäty yajpaaty naaxwiiny; e oy ja Tios ojts tjayajkojy ja naaxwiinyëtë mëët ja Aaw Ayuk, kä'äp ojts ja naaxwiinyëtë ja'ay y'ixkäpyë.

11Yë'ë ojts tjaniminy mëti'ipë jyä'ä'ajtypyën ets kä'äp ojts kyupëkyë.

12E mëti'ipë kupëjkën ets myëpëjkë, yë'ë ojts ja kutujkën tmo'oy ets Tios y'u'unk'atëtëty.

13Ka'ap yë'ëkyëjxmëty ja Tios y'u'unk'atëtë ko të myëxu'unk'atë ijxtëm naaxwiinyëtë ja'ayën ets ka'ap yë'ëkyëjxmëty ko yë'ë të tsojkën'atë, yë'ë ko Tios të yajkoj të pyëjkta'akëtë.

14Mëti'ipë yajtijpën Aaw Ayuk, yë'ë awinpijt naaxwiinyëtë ja'ay ets ojts jyuuky'äty ma ëëtsajtëmën. Tëë n'ijxëm ja myëj'ajt y'oyajtën ets ja myëj'ajt jyääntyajtën mëti'ipë ja Tios Teety tu'kpajk Y'u'unk'ajtypyën, mëët mëj'äämpy ja tsojkën ja'awën ets ja tëyajtën.

15Tëë ja Juan mëk'äämpy tnikäjpxy tnimëtyä'äky: Ya'atës ënäty ntijpy koos n'ënany ko ok myina'any wäänë mëjpë këtiinëm ëjts, jä'ä ko tääyëm yë'ë këtiinëm ëjts.

16Ni'ëmukë yë Tios të xykyënu'kxëmë kanaak ok mëjwiin këjää.

17Mëët yë Moisés ojts nyajmo'oyëm ja ënä'ämën, je'eyëp ko Jesukristë mëët ja Tios të xykyënu'kxëmë ets të xytyuknija'awëmë ja tëypyë jaantypë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

18Ka'ap pën nijëna'a ja Tios të t'ixy; yë'ë tu'ukyë Tios U'unk, mëti'ipë Tios Teety mëët y'ityën, yë'ë të xytyuk'ijx të xytyuknija'awëmë wi'ix ja Tios.

19Ënät ja jutiis ja'ayëty mëti'ipë jam Jerusalén kukajpnajtëpën tkäjxtë ja teetytyëjkëty ets ja tsajptëjk mëtuunpëtëjkëty ma ja Juankën ets tyajtëëwtë pën yë'ë.

20Ënät ojts y'ënä'äny: Ëjts ka'apës nKristëty.

21Tääts tjaakyajtëëwtë: ¿Mpënxën mijts? ¿Tios kyäjpxynyajxpë Elías? Ets ja Juan y'ënäny: Ka'ap y'ëjtsëty. Ets tjaaknëmaaytyë: ¿Yë'ë mijts ja Tios kyäjpxynyajxpë mëti'ipë minaanpën? Ets ja Juan y'ëtsooy: Ka'ap y'ëjtsëty.

22Tääts t'ënëmaaytyë: ¿Mpënxën mijts? Kwanës nmënëjkxa'antë ja ayuk etsës ntuk'ëwaanëtëty ja mëti'ipës xykyäjxtëpën. ¿Wi'ix mijts mnätyijyë?

23Tääts ja Juan y'ëtsoowëtë: Ëjts ja aaw ayuk mëti'ipë yaxp jojkpën të'ëts'itjotm: Yaj'ëwa'atstë në'ë tu'u tëypyë ma Wintsën nyaxëtyën, jëtu'un tä yë käjpxynyajxpë Jeséas y'ënänyën.

24Mëti'ipë ojts ja fariseë ja'ayëty kyäxëtën ets ja Juan tmëkajpxtëty,

25Yë'ë ojts tyajtëwtë: Pën ka'ap mijts mKristëty ets ka'ap mijts mElíasëty ets ka'ap myijtsëty Tios kyäjpxynyajxpë, ¿tiixë ko myajnëëpety?

26Tääts ja Juan y'ëtsoowëtë: Nëë mëët nyajnëëpetyës; je'eyëp ko tää tu'uk ma miitsëtyën mëti'ipë ka'ap xy'ixy'atën,

27ok ja myiny. Ka'apës xypyaat'aty etsës n'akäjëty ja kyë'ëk.

28Jam ya'atë tu'kë'ëyë tyuunë jyajtë Betania, awinmtsow ma ja Jordán mëjnëëjën ma ënäty ja Juan yajnëëpetyën.

29Komjëpom ja Juan t'ijxy ko ja Jesús myëwinkonyë ets y'ënäny: Ixtë, ya'atë jëtu'un ijxtëm ja kupixyny u'unkën, Tios wyintsë'kën mëti'ipë ja naaxwiinyëtë ja'ay yajpokywyätsëpën.

30Yë'ës ijty ntijpy koos n'ënany: Xypyamiinpës tu'uk mëti'ipë wäänë mëjën këtiinëm ëjts, jä'ä ko tääyëm yë'ë këtiinëm ëjts.

31Ka'apës ijty nijawë pën yë'ë, je'eyëp ko tëëjës nminy yajnëëpäjtpë nëë mëët ets Israel ja'ay ntuknijawëtëtyës.

32Näyjyëtu'un ja Juan ojts tnikäjpxy: Tëës n'ixy ja Kënu'kxymyëkajtën kyëtä'äky tsajpwinm ijxtëm ja pakën ets të nyäpyëjktä'äkyë kyëpajkkëjxy.

33Ka'apës ënäty ëjts nijawë pën yë'ë, je'eyëp ko mëti'ipës xykyäjxën etsës nyajnëëpätëty nëë mëët, yë'ëjës xynyëmaay: Yë'ë mtuk'ixëp ko ja Kënu'kxymyëkajtën tyukëta'akëtëty ets nyäpyëjkta'akëtëty ma yë'ëjën, yë'ë ënäty mëti'ipë nëjkx yajnëëpetyën mëët ja Kënu'kxymyëkajtën.

34Tëës n'ixy, ëjts ijxpë nija'apës je'eyë ko yë'ë Tios y'u'unk'atyë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

35Komjëpom, tam ënäty ja Juan jatëkok yajpaaty mëët nimäjtsk ja y'ijxpëjkpëtëjk.

36Ko t'ijxy ja Jesús nyäxy ets y'ënäny: Ixtë, yë'ë ya'atë Tios wyintsë'kën, ijxtëm ja kupixyny u'unkën.

37Ko jëtu'un tmëtoowtë ja Juan ja y'ijxpëjkpëtëjk ja nimäjtskpë ënät ojts tpanëjkxtë ja Jesús.

38Tääts ja Jesús y'ijxwinpijty. Ko t'ijxy tää pyaminëtë ets tyajtëëy: ¿Tii m'ixtaaytyëp? Tääts y'ëtsoowtë: Wintsën: ¿Maa të mja'ajtä'äky?

39Tääts ja Jesús y'ëtsoowëtë: Mintë ets xy'ixtëty. Ënät ojts nyëjkxtë ets t'ijxtë ma ënäty të jyajtä'äkyën ets jam mëët xyëënajxtë, jä'ä ko mëj jënäkyxyëëw ënätynyë.

40Tu'uk ja nimäjtskpë mëti'ipë ënäty të tmëtoow'itën ja Juan ets të tpatsoontë ja Jesús, Andrés xyëëwajtyp, Simón Pedro myëkä'äx.

41Yë'ë ojts tpaaty ja myëkä'äx Simón ets t'ënëmaay: Tëës npaaty ja Mesías mëti'ipë griego ayuk niwijpën Kristë.

42Tääts ja Andrés ojts twoownëjkxy ja Simón ma ja Jesús. Ko Jesús y'ijxë ënät y'ënëmaayë: Mijts mSimonk'ajtpë, Juan y'u'unk. Cefas tyam mxëëwajtnëty, mëti'ipë griego ayuk niwijpën Pedro.

43Komjëpom ënäty ja Jesús nyëjkxa'any jam Galilea ko tpaty ja Felipe ets t'ënëmaay: Pamiinkës.

44Ja Felipe mëët ja Andrés ets ja Pedro, Betsaida ijty kyukajpn'atë.

45Tääts ja Felipe ojts t'ixta'ay ja Natanael ets t'ënëmaay: Tëës npaaty ja ja'ay mëti'ipë ja Moisés nyikajpxën ma ja ënä'ämën ojts tkuja'ayën ets näjyëtu'un ma ja Tios ja kyäjpxynyajxpë tjaaytyën. Yë'ë ja Jesús, Nazaretëtë ja'ay, José myaank.

46Ënät ja Natanael y'ënäny: Nazaret. ¿Wä'än ja'ay jam jëtu'unpë pyëtsëmëtyë? Ets ja Felipe y'ëtsooy: Min ets xy'ixëty.

47Ko ja Jesús t'ijxy ko ja Natanael myëwinkonyë ënät y'ënäny: Tyaa tu'uk ja Israel ja'ay mëtëypyë mëti'ipë ka'ap y'antä'äkyën.

48Ënät ja Natanael tyajtëëy: ¿Wi'ix mijts xy'ixy'ätyës? Ets ja Jesús y'ëtsoowë: Naamka'anëm ënäty yë Felipe mëkäjpxyënëm, ko të n'ixy ma higo pa'tkën.

49Ënät ja Natanael y'ënëmaayë: Wintsën, mijts ja Tios m'u'unk'ajtëp, mijts ja Israel ja'ay yajkutujkpë.

50Ets ja Jesús y'ëtsoowë: ¿Paaty mijts të xynyamëpëkyës ko të n'ënëëmë ko të n'ixy jam ma higo pa'tkë'p? Mjaaktimy'ixëp ënät tii wäänë mëj këjää këtiinëm ya'atë.

51Ets ja Jesús jyaak'ënany: Tëy miits nëëmëtë ko xy'ixa'antë ja tsajp ëwa'ats ets ja Tios ja y'anklëstëjk pyätë jyënaktë ma ja naaxwiinyëtë ja'ay ja y'U'unkën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Juan 2

1Kom tëkëëk xëëw y'ijty ja pëjkën ukën jam Caná, Galilea y'itjotm. Tam ënäty ja Jesús ja tyaak yajpaaty,

2ets ojts ja Jesús yajwoy mëët ja y'ijxpëjkpëtëjk.

3Ojts ja tsatsym nyëë kyixy, ënät ja Jesús ja tyaak y'ënëmaayë: Ka'ap tii tsatsym nyëë t'ëkmëët'ajnëtë.

4Ënät ja Jesús y'ëtsooy: Nanë, ¿tiis ko jëtu'un xy'ënëëmë? Ka'anëm tpaaty ja nyixëëw maas winë ntunëtyën.

5Ënät ja tyaak ja Jesús t'ënëmaay ja mëti'ipë wiinkëëy kujkkëëytyëpën: Tuntë tu'kë'ëyë mëti'ipë yë'ë nyi'ënä'ämëpën.

6Tam ënäty tëtujk ja mëjtsaa tu'ts, nëë atä'ämën mëti'ipë ijty yajtuuntëpë ja jutiis ja'ayëty ko näypyuj nyäjyä'ätsëtë, majkta'px ëkë mëko'px litrën ja jyot ja tu'ukpë.

7Tääts ja Jesús t'ënëmaay ja wiinkëëpyë: Atääm'ujtsta'atë ya'atë tu'ts. Tääts t'atääm'ujtstë ape'etsy'jäty.

8Ënät ja Jesús y'ënëmaayëtë: Ajä'ptu'utë wäänë ets xytyukninëjkxtëty mëti'ipë xëëw wintënääpyën. Jëtu'un ojts tuntë.

9Tääts ja xëëw wintënääpyë ojts tja'awëkyäpy ja nëë mëti'ipë të y'awinpityën tsatsym nyëë, ka'ap ënäty nijawë maa tsyoony ja nëë; yi'iyë mëti'ipë wiinkëëy kujkkëëytyëpën nyija'awëtyëp, jä'ä ko yë'ë ënäty të tyajpëtsëmtë ja nëë. Tääts ja xëëwintënääpyë tyaxëy ja ye'etyëjk mëti'ipë pëjkpën,

10ets t'ënëmaay: Ko pën pyiky yë'ë jëyëjp yaj'apëjkëp yë oypyë tsatym nyëë e ko kom të y'uknëtë tääts yë'ë jyaak yajmo'otë mëti'ipë ka'ap nëkoo y'oyëtyën. E mijts taptëm xypyëjkë'ëky ja oypyë tsatym nyëë mëti'ipë yam ok myajpëtsëëmpyën.

11Ya'atë mëj'ajtën mëti'ipë Jesús tyuunën jam Caná ma Galilea y'itjotmën yë'ë ma mëtu'uk tyajnikëxë'kyën ja myëj'ajt y'oyajtën.

12Ko jëtu'un y'ëktuun y'ëkjajtë tääts ja Jesús ojts nyijkxy jam Capernaúm, mëët ja tyaak, y'uty ets ja y'ijxpëjkpëtëjk; jam ojts y'itë kanaak xëëw.

13Ëmaayxyëëw ënäty wiinkoonëp mëti'ipë jutiis ja'ayëty myëjja'awëtëpën, ko ja Jesús ojts pya'tëkë jam Jerusalén.

14Ets tpaty ma tsajptëjkën ja tsajpkaa to'kpë, kupixyny to'kpë, pak to'kpë ets mëti'ipë jam u'unyääytyëpën ma tyuuntaknëtyën ma ja meeny twinkukontën.

15Ko ja Jesús jëtu'un t'ijxy, ënät txa'ty tu'uk ja tejpxy ets t'ëxwojppëtseemtaay ja ajuuy ato'kpë ma ja tsajptëjkën, mëët ja tsyajpkaajëty kyupixynyëty ets mëti'ipë ja meeny wyinkukoontëpën; ja tyo'kpäjnëty ojts yajtijkëtaawta'atë ets ja myeeny y'ixko'owtaaytyë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

16Ënät ja pak to'kpë yaj'ënëmaaytyë: Yajpëtsëmtë ya'atë yaa, ka'ap tjëkyepy miits maaytyëjkën xywa'antëty ja nTeetyës ja tyëjk.

17Ënät ja y'ijxpëjkpëtëjk tja'amyäjtstë ja Tios ja y'aaw y'ayuk mëti'ipë ënaanpën: Mëkës yë mtëjk ni'äkë'aty.

18Tääts ja jutiis ja'ayëty yajtëëwëtë: ¿Tii ijxpäjtën myäjkpy mëti'ipë yajknikëxë'kpyën ja kutujkën ets ya'atë jëtu'un xytyunëty?

19Tääts ja Jesús y'ëtsooy: Jijtë'ëktë ya'atë mëjtsajptëjk ets kom tëkëëk xëëw nkojtëkatsëtyës.

20E ja jutiis ja'ayëty jëtu'un y'ënëmaayëtë: Wëxtyikxy tëtujk jëmëjt ya'atë mëjtsajptëjk të yajkojy, ¿e mijts tëkëëk xëëw xykyoja'anyë?

21E ja Jesús, yë'ë ja nyi'kx kyopk y'antijpy.

22Paaty ko ja Jesús ojts jyuukpyiky, ënät ja y'ijxpëjkpëtëjk tja'amyäjtstë ko ënäty jëtu'un të y'ënä'äny ets tmëpëjktë ja Tios ja y'aaw y'ayuk ets ja Jesús ja y'aaw y'ayuk mëti'ipë këxja'ay miinpën.

23Ko ja Jesús ënäty jam yajpaaty ma ja Jerusalén kajpnën ëmaay xyëëwjoty, may ja ja'ay t'ijxtë ja mëj'ajtën mëti'ipë tyuun kyajpxën ets tmëpëjktë.

24E ja Jesús ka'ap tuk'ijxpety ja mayjyä'äy, jä'ä ko nyija'ap wi'ix jyä'äy'atën ni'ëmukë.

25Ka'ap tuk'ëwaanë tsoky, wi'ixjaty ja ja'ay jyä'äy'atën, wa'ats nijawë wi'ix ja y'aaw jyotëtyën.

Juan 3

1Jam ijty tu'uk ja fariseë ja'ay, Nicodemo'ajtp, mëj'äämpy ijty y'ity ma ja jutiis ja'ayëtyën.

2Yë'ë ojts ninëjkxy ja Jesús koots ets t'ënëmaay: Wintsën, nija'awëtyëpës ko mijts Tios të mkexyë ets ëëts xyaj'ijxpëktëty, jä'ä ko ka'ap tjëkyepy pën tunëty ja mëj'ajtën ijxtëm mijts xytyunyën pën ka'ap ja Tios tmëëtëty.

3Ënät ja Jesús y'ënëmaayë: Tëy mijts t'ënëëmë, pën ka'ap jatëkok ja ja'ay myëxu'unk'aty, ka'ap tjëkyepy t'ixëty ja Tios ja kyutujkën.

4Tä ja Nicodemo tyajtëëy: ¿Wi'ix tëy ja'ay jatëkok myëxu'unk'ajnëty? ¿Wä'än jëtää tu'uk ja'ay mëjja'aypyë tyëkëty tyaak jyootjoty ets jatëkok myëxu'unk'ajtwinpitëtyë?

5Ënät ja Jesús y'ëtsoowë: Tëy mijts t'ënëëmë, pën ka'ap myëxu'unk'aty mëët ja nëë ets ja Tios ja Myëjaaw myëk'ajtën, ka'ap tjëkyepy tyëkëty ma ja Tios ja kyutujktaknën.

6Ja ja'ay jëtu'un myëxu'unk'atë ijxtëm yaa naaxwiinyëtën, ni'kx kopkën je'eyë; pën jatëkok mëxu'unjk'ajtp mëët ja Tios ja Myëjaaw myëk'ajtën, ka'ap ja kyëxë'ëky.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

7Këtii nëkoo xymyëkjawë ko t'ënëëmën: Ko kopkpëky ko ja'ay jatëkok myëxu'unk'atëty.

8Yë poj, pojp oymyaajëty, ets oy jyayajmëtoy ko y'amu'uy; ka'ap yajnijawë maa tsyoony ets maa nyijkx; näjyëtu'un yë'ëjëty mëti'ipë mëxu'unk'ajtëpën jatëkok ka'ap yaj'ixtë.

9Tääts ja Nicodemo ojts tyajtëëwkojnëpë: ¿Wi'ix ya'atë jëtu'unpë tyunëtëty jyatëtëty?

10Ets ja Jesús y'ëtsoowë: Israel ja'ay yaj'ijxpëjkpë mijts, ¿ets ka'ap ya'atë xynyijawë?

11Tëy mijts t'ënëëmë ko nija'awëtyëpës mëti'ipës nnikajpxtëpën, ets nija'awëtyëp ëëtsëty mëti'ipës të n'ixtën; je'eyëp ko miitsëty ka'ap xymyëpëktë mëti'ipë njatukmëmëtyaktëpën.

12Pën ka'ap miits xymyëpëktë ko ntukmëmatya'aktë mëti'ipë yaa naaxwiinyëtën, ¿wi'ix xymyëpëka'antë ko ntukmëmëtya'aktëty mëti'ipë tsajpjotmën?

13Ni pën tsajpjotm të kya'otsy, yi'iyë mëti'ipë jam të tsyoonyën ets yaa naaxwiiny të kyëtä'äky, yë'ë jëtu'un ja naaxwiinyëtë ja'ay ja y'U'unk.

14Jëtu'un ijxtëm ja Moisés ojts ja tsa'any tyajpëtë'ëkyën jam të'ëts'itjotm, näjyëtu'un ja naaxwiinyëtë ja'ay ja y'U'unk pyëtë'ëka'any;

15ets jëtu'un, pën mëpëjktëp ma yë'ëjën pyaatantëp ja juukyajtën xëmëkyëjxmëpë.

16Yë'ë ko Tios ni'ik ja naaxwiinyëtë ja'ay tsoky, paaty tkejxy ja y'U'unk tu'kpajkpë. Pën myëpëjkpy ka'ap y'ookëty, yë'ë myëët'atëp ja juukyajtën xëmëkyëjxmëpë.

17Jä'ä ko yë Tios ka'ap yë'ëkyëjxmëty tkejxy ja y'U'unk naaxwiiny ets tyajnitukëja'any ja naaxwiinyëtë ja'ay, yë'ëkyëjxm të tkexy ets tyaj'ëwaatsëpëtsëmëty ja ja'ay.

18Pën myëpëjkpy ja Tios ja y'U'unk; ka'ap nyitukëja'any; e mëti'ipë ka'ap myëpëkyën tëë nyitukë jä'äkyëjxm ko ka'ap të tmëpëky ja Tios ja y'U'unk tu'kpajkpë.

19Mëti'ipë ka'ap myëpëktën tëë nyitukëtë, jä'ä ko, yi'iyë ja ëxëëkpë tyuuntëp paaty ja kujaj kutë'kxën ka'ap të tsoktë ko të jyaminy yaa naaxwiiny.

20Pën tyuuntëp ja ëxëëkpë, y'ëxëëk ijxtëp ja të'kxën jajën, këtiipë yajnijawëty mëti'ipë tyuuntëpën.

21E ja mëti'ipë juuky'ajtëpën mëtëy, myëwinkoontëp ja kujaj kutë'kxën ets yaj'ix yajnijawëty tu'kë'ëyë mëti'ipë tyuuntëpën ijxtëm ja Tios tsokyën.

22Ko jëtu'un tyuunë jyajtë, tääts ja Jesús ojts nyijkx mëët ja y'ijxpëjkpëtëjk Judea y'itjotm, ma ojts wäänë y'ityën ets tyajnëëpejty ja ja'ay.

23Näyjyëtu'un ja Juan ënäty yajnëëpety jam Enón, winkon ma tu'uk ja kajpn txëëwatyën Salim, jä'ä ko ko ënäty jam ja nëë; jamts ja ja'ay ijty nyëjkxtë ets nyëëpätë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

24Jëtu'un tyuunë jyajtë ka'anëm ënäty ja Juan yajtsumnyëm.

25Ojts jënaakën ja Juan ja y'ijxpëjkpë tyajkäjpxykyojtë mëët tu'uk ja jutiis ja'ay wi'ix ja ja'ay nyäyajwa'atsëtëtyën,

26ets ojts tuk'ëwaanëtë ja Juan, ets t'ënëmaaytyë: Wintsën, ja ja'ay mëti'ipë ënäty mijts jam mëëtën, jam Jordán, mëti'ipë të xynyimëtyä'äkyën tam tyam yajnëëpety ets nimay ja ja'ay jyänty nyiminyë.

27Ets ja Juan y'ënëmaayëtë: Ka'ap pën tii tmëëtëty pën ka'ap ja Tios të myo'oyë.

28Ojts miits kë'ëm xy'ixtë ko ojts n'ëna'anyës koos ka'ap ëjts nKristëty, je'eyës jëyëjp të nyajkexy.

29Ma ja pëjkën ukën y'ityën, ja ye'etyëjk yë'ë kyë'ë'am'ajtyp ja to'oxytyëjk; ets xoontakp ja pëjkpë ye'etyëjk ja myëku'uk mëti'ipë mëët oy nyämyäyën ko tmëtoy kyäjpxy myëtyä'äky ja pëjkpë ye'etyëjk. Näjyëtu'unës tyam, xoontakpës nyajpaaty ko Jesús ja y'aaw y'ayuk nmëtoowës.

30Yë'ë, ni'ik wyimpäta'any, e ëjts ni'ikyës naxymyëja'any.

31Mëti'ipë tso'onpën jam këjxm, yë'ë tu'kë'ëyë winë nyikopk'ajtääpy. Mëti'ipë naaxwiinyën, naaxwiiny je'eyë tyuny, ets yi'iyë nyimëtyäkpy yaapë naaxwiinyën. E mëti'ipë tso'onpën tsajpjotm, yë'ë tu'kë'ëyë winë nyikopk'ajtääpy,

32yë'ë myëtyäkpy mëti'ipë të t'ixy të tmëtoyën, je'eyëp ko ka'ap pën të tkupëky ja tëyajtën mëti'ipë jyanikäjpxypën.

33E pën kyupëjkpy, yë'ë nyikäjpxyp ko Tios tyiyëty jyääntyëty.

34Pën ja Tios të kyexyë, Tios ja y'aaw y'ayuk myëtyäkpy, jä'ä ko Tios ja Jya'awën të tyäky ëmuumtu'ukjot.

35Ja Tios Teety tsyojkpy ja y'u'unk ets tëë tukkë'ëtëjkëtyä'äy mëti'ipë myëët'ajtypyën.

36Pën ja Tios U'unk myëpëjkpy, yë'ë myëët'ajtyp ja juukyajtën xëmëkyëjxmëpë; e mëti'ipë ka'ap tmëpëkyën Tios U'unk, ka'ap tmëët'ata'any ja juukyajtën xëmëkyëjxmëpë, yë'ë y'ëxajëjäämpy ja Tios ja tyiytyu'unën.

Juan 4

1Tääts ja fariseë ja'ayëty tnija'awëtyë ko ja Jesús wäänëmay ja ja'ay pyajëtityë ets tyajnëëpety këtiinëm ja Juan;

2oy ja Jesús yë'ëjëty kyayajnëëpety, jä'ä ko ja y'ijxpëjkpëtëjk ënäty yajnëëpäjtëp.

3Ko Jesús tnija'awëy ko ja fariseë ja'ayëty ënäty të nijawëtë, ënät tsyo'ony ets ojts nyijkx jatëkok Galilea.

4Ko nyijkx jam Galilea, kopkpëky ko ja samaariëtë it tuknaxy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

5Tääts jyä'äjty ma ja Sicar kajpnën, samaariëtë y'itjot; winkon ma ja naaxjotmën mëti'ipë ja Jacob tyukumaayën ja myaank José.

6Jam ënäty yajpaaty tu'uk ja Jacob ja nyëëtajy. Ënu'kxëp ja Jesús mëk jä'ä ko jeky ënäty të ye'ey, paaty nyaaxwe'tsy jam ma ja nëëtajyën. Kujkyxyëëwën ënäty.

7-8Ets ja y'ijxpëjkpëtëjk tëë ënäty nyëjkxtë juupyë mëti'ipë y'akujky xyëëwatëpën. Tääts tu'uk ja samaariëtë to'oxytyëjk jyä'äjty nëëkoompë ets ja Jesús y'ënëmaayë: Mooykyës wäänë mnëë.

9Ka'ap ja jutiis ja'ayëty mëët ja samaariëtë ja'ay nyämyäyëtë, paaty ja to'oxytyëjk y'ëtsooy: ¿Wi'ixës ko mijts yë nëë xy'amëtoy?, mjutiis ja'ayts mijts ets ëjts samaariëtë ja'ayës.

10Ënät ja Jesús y'ëtsoowë: Ko jeexyë mijts xy'ëknijawë mëti'ipë ja Tios yäjkpyën ets pën m'amëtoowëp yë nëë, mijts jeexyë m'amëtoopy ja nëë ma yë'ëjën ets mooyëp jeexyë ja nëë mëti'ipë yajjuuky'ajtpën.

11Tääts ja to'oxytyëjk y'ënëmaayë: Wintsën, ka'ap tii xymyëëtëty wi'ix yë nëë xyjyuuta'any jap jutjoty, këk yë nëëtajy, ¿maajën ja nëë xypyëka'any mëti'ipës xymyo'ojaanpën mëti'ipë yajjuuky'ajtpën?

12Yë n'ap n'okëtyës Jacob ëëts ojts ya'atë nëëtajy xytyukmëwë'ëmtë, ma ja nëë ijty tyajpëtsëmtën mëti'ipë ijty y'uktëpën mëët ja y'u'unk y'ëna'k ets ja jyëyujk. ¿E mijts wä'än jëtää ni'ik yë mëj'ajtën xymyëëtëtyë këtiinëm yë'ëjë?

13Ets ja Jesús y'ëtsoowë: Ni'ëmukë ja ja'ayëty mëti'ipë ya'atë nëë y'uktëpën, tëëtsëjantëp jatëkok;

14e mëti'ipë y'uktëpën ja nëë mëti'ipës ëjts nyäjkpyën, nijëna'a kyatëëtsëja'antë jatëkok. Jä'ä ko ja nëë mëti'ipës nyakäämpyën, jëtu'un ja myuuta'any ijxtëm ja nëëkopkën mëti'ipë yajjuuky'ajtpën.

15Ënät ja to'oxytyëjk y'ënëmaayë: Wintsën, mooykyës tääpë jëtu'unpë nëë etsës ka'ap nnäkytyëëtsëty ni nkanäkymyinëtyës yaa nëëkoompë.

16Ënät ja Jesús y'ënëmaayë: Nëjkx ja mniye'etyëjk woy ets mmintëty yaa jatëkok.

17Tääts ja to'oxytyëjk y'ëtsooy: Ka'apës pën nniye'etyëjk. Ets ja Jesús y'ënëmaayë: Mëtëy m'ëna'any ko ka'ap pën mniye'etyëjk;

18jä'ä ko nimëkoxk mijts ja mniye'etyëjk të xyajnaxy ets mëti'ipë tyam mniye'etyëjk'ajtypyën, ka'ap yë'ë xynyiye'etyëjkëty. Tëy jëtu'un të m'ëna'any.

19Ko ja to'oxytyëjk jëtu'un tmëtooy ets y'ënäny: Wintsën, jëtu'unës nja'akyukë ko mijts mkäjpxynyajxpë'ajtp yowë.

20Ëëts ja nteety n'apëty yaa ijty ja Tios twintsë'ëkëtë ma ya'atë kopkën; e miitsëty jëtu'un m'ëna'antë ko jam Jerusalén mëpaat yë Tios yajwintsë'ëkë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

21Ënät ja Jesús y'ëtsoowë: To'xotyëjk, mëtoow'it mëti'ipë yam ntukmëmëtyäkpyën, ko pyätyp ja xëëw jëmëjt ma miitsëty ja Tios Teety xywyintsë'ëkëtëty oymyaajëty, oy mkatimynyëjkxtëty jam Jerusalén ëkë pën kyaminëty yaa ma ya'atë kopkën.

22Miitsëty ka'ap xynyijawëtë pën m'ëwtajtëp; ëëts nnija'awëtëpës pën n'ëwtajtëpës, jä'ä ko yë nitsokën jam tsyoony ma jutiis ja'ayëtyën.

23Pyätyp ja xëëw jëmëjt, ets tyam jëtu'un të tpaaty, ma ja ja'ay t'ëwtata'antën ja Tios Teety mëtëypyë ijxtëm ja Tios ja Kyënu'kxymyëk'ajtën tsokyën. Jä'ä ko yë Tios Teety tsyojkpy ets jëtu'un yaj'ëwtatëty.

24Tios, ka'ap yaj'ixy ets pën y'ëwtajtëpën, mëtëy t'ëwtatëty jëtu'un ijxtëm ja Kënu'kxymyëkajtën y'ënä'änyën.

25Ënät ja to'oxytyëjk y'ënëmaayë: Nija'apës ko myina'any ja Mesías ja Kristë; ko ënäty myiny, yë'ë nyikajpxta'ajäämpy tu'kë'ëyë winë.

26Ets ja Jesús y'ënëmaayë: Ëjts jëtu'un, mëti'ipë yam mëmëtyakëpën.

27Ënät ojts jya'të ja y'ijxpëjkpëtëjk, mëj'ixy ojts t'ixtë ko ja Jesús myëtyä'äky mëët ja to'oxytyëjk. E ni pën ojts kyanätyuk'a'ixëty ets tyajtëwëty pën tii ja to'oxytyëjk tsyojkpy ëkë pën tii ënäty mëët myëtyäkpy.

28Tääts ja to'oxytyëjk jam t'ëxmajtsy ja tyu'ts ets ojts nyijkx kajpnjotm ets t'ënëmaay ja ja'ay:

29Min xy'ixtë tu'uk ja ye'etyëjk mëti'ipë të tnikajpxta'ayën tiijatyës të ntunyën. ¿Ka'ap jëtää jyä'äjëty ja Kristë?

30Ënät ja ja'ay ojts tsyoontë jam kajpnjotm ets nyëjkxtë ma ja Jesús jam yajpaatyën.

31Tam ënäty ja y'ijxpëjkpëtëjk myënu'kxta'akëtë: Wintsën, kay wäänë.

32Ënät ja Jesús y'ënëmaayëtë: Ëjts tamës ja kääky uuky nmëëtëty mëti'ipë miits ka'ap xynyijawëtën.

33Tääts ja y'ijxpëjkpëtëjk nyäyajtëëwëtë nixim niyam: ¿Wä'än jëtää pën kääky uuky të myo'oyë?

34Tääts ja Jesús y'ënëmaayëtë: Ëjts yë'ëjës jëtu'un nja'ap tä kääky tä uukyën koos ntuny ja ënä'ämën mëti'ipë tsyojkpyën ja mëti'ipës të xykexyën ets nyajwintu'upëkëtyës.

35Miitsëty jëtu'un m'ëna'antë: Taxk po'o tyëkoy'ätynyëm ets ja pëjktä'äky pyëtë'ëkëty; e ëjts jëtu'un miits nëëmëtë ets xy'ixtëty ja kam, ko tëë ja pëjktä'äky myëjaawnë.

36Pën ja pëjktä'äky yajpëtë'ktëpën, yajmëjuupy jä'ä; ets ja pëjktä'äky mëti'ipë pëtë'kpën, yë'ë ets tyunëty ma ja juukyajtën xëmëkyëjxmëpë ets y'itëty xyontëty ja ja'ayëty tu'ukyë mëti'ipë niptëpën ets mëti'ipë yajpëtë'ktëpën ja pëjktä'äky.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

37Tëy yë'ë ko ayuk y'ënä'äny: Ëpëky ja ja'ayëty mëti'ipë niptëpën ets ëpëky mëti'ipë yajpëtë'ktëpën ja pëjktä'äky.

38Ëjts miits të nkäxtë yajpëjktä'äkpyëtë'kpë ma kä'äp ojts xynyitunëtën, wiinkpë ojts tyuntë ets miits ënät tyam mtuk'oy'atantëp yë tyuunkëty.

39May ja ja'ayëty mëti'ipë kukajpnajtëpën Samaria ojts tmëpëktë ja Jesús, jä'äkyëjxm ko ja to'oxytyëjk ënäty të y'ënë'ëmxëtë: Tëës xytyuk'ëwa'anëtyä'äy tiijatyës të ntunyën.

40Paaty ko ja samaariëtë ja'ayëty jyajtë ma ja Jesús ënäty jamën ojts mëktä'äky tnëëmëtë ets jyaak wë'ëmëty ma yë'ëjëtyën. Ojts ja Jesús jyaak wë'ëmy mäjtsk xëëw,

41may ja ja'ay jyaak mëpëjktë ko tmëtoowtë wi'ix y'ënänyën.

42Ets t'ënëmaaytyë ja to'oxytyëjk: Nmëpëjktëpës tyam, ka'ap yi'iyëty ko mijts të xynyikäjpxy, näjyëtu'un koos kë'ëm të nmëtowtë ko tyiyëty, ko yë'ë naaxwiinyëtë ja'ay Yajknitsokpë.

43Kommëmäjtsk xëëw ja Jesús tsyo'ony jam Samaria ets ojts nyijkxy Galilea.

44Jëtu'un ja Jesús kë'ëm y'ënäny, ko ka'ap ja Tios käjpxynyajxpëtëjk yajwintsë'ëkëtë ma kyë'ëmkajpnën.

45Ko jyä'äjty jam Galilea, tsuj ojts ja ja'ay kyupëkyë, jä'ä ko tëë ënäty näjyëtu'un y'otstë xëëw'ajtpë jam Jerusalén ets tëë ënäty t'ixtë tii ja Jesús të tunyën ëmaay xyëëwjoty.

46Tääts ja Jesús ojts nyijkx jatëkok jam Caná, nän Galilea y'itjotm ma ënäty ja nëë të tyaj'awinpityën tsatsym nyëë. Jamts ënäty tu'uk ja yajkutujkpë tyuunpë, jä'ä myaank pëjkëp jam Capernaúm.

47Ko ja yajkutujkpë ja tyuunpë tnija'awëy ko ja Jesús ënäty të tsyoony jam Judea y'itjotm ets të jyä'ty Galilea, ojts tninëjkxy ets tmënu'kxtäky ets tyajtso'okëty ja myaank mëti'ipë ënäty ookanëpën.

48Ënät ja Jesús y'ëtsoowë: Miitsëty ka'ap mëpëktë pën ka'ap xy'ixtë ja mëj'ajtën.

49Ënät ja ye'etyëjk myënu'kxtakë: Ja'amkojëm Wintsën, naamka'anëmës ja n'u'unk y'ooky.

50Ënät ja Jesús y'ënëmaayë: Wimpit, nëjkx ma mtëjkën, juuky'ajtp ja mmaank jam. Ojts ja ye'etyëjk tmëpëky wi'ix ja Jesús y'ënëmaayën ets ojts nyijkxy.

51Tam ënäty tyu'uye'ey, ko ja tyuunpëtëjk jyëjpye'eyë'kë ets y'ënëmaayë: Juuky ja mmaank jam.

52Ënät ja yajkutujkpë ja tyuunpë tyajtëëy pën tii horë të nyäjyawëty myëpaatë ja myaank ets y'ëtsoowëtë: Ëxë'ëy, kujkyxyëëwën ojts ja jëënpa'am y'ëxmatsyë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

53Ënät ja u'unkteety tja'amyejtsy ko nän jää horë ënäty ja Jesús të nyë'ëmxëty: Juuky'ajtp yë mmaank jam. Ja yajkutujkpë ja tyuunpë ojts tmëpëky ja Jesús mëët ni'ëmukë mëti'ipë tsënaaytyëpën jam ma tyëjkën.

54Yë'ë ya'atë mëmäjtskpë mëj'ajtën mëti'ipë ja Jesús tyuunën ko jam Judea tsyo'ony ets ojts nyijkx Galilea.

Juan 5

1Tëë ënäty ja tiempo wäänë nyäxy ets tam ënäty ja jutiis ja'ayëty xyëëwtuntë ko ja Jesús ojts jatëkok nyijkx jam Jerusalén.

2Jam ijty tu'uk ja tëjk'aaw mëti'ipë xyëëwajtypyën Kupixyny Tëjk Aaw ets jam tu'uk ja nëë apojtsë'ëky, Betesda yajtijy hebreo ayuk, mëkoxk ja nyitëjk'aaw.

3Jamts ja maypya'am ja'ay kyo'knëtë ets ja wiintspë, kë'ëma'atpë tekymya'atpë ets ja xujxpë.

4Yë'ë jam y'ëwxijtëp ko ja nëë yu'kxëty. Jä'ä ko këtakp tu'uk ja Wintsën ja y'anklës ma ja nëëjën ets ja nëë tyajyu'kxy. Pën jëwyiin tëjkëp ko ja nëë yu'kxyën jä'ä tsokp oy ënäty tipa'am pën tmëëtëty.

5Ma yë'ëjëtyën, tam ijty tu'uk ja ye'etyëjk mëti'ipë ënäty të pyikyën i'px majkmokx tëkëëk jëmëjt.

6Ko ja Jesús y'ijxë ets nija'awëy ko jeky të pyëjkënë täats yajtëëwë: ¿Mtso'okaanpë?

7Ets ja pa'amja'ay y'ëtsooy: Wintsën, ka'ap pën nmëëtëtyës pën xynyëëkuwitsëpës ko yë nëë jyayu'kxy, tëkok tëkokës njatëkëja'any wiinkpë jëyëjp timnatëjkëp.

8Ënät ja Jesús y'ënëmaayë: Pëtë'ëk, pëjkmuk yë mmaapäjn ets nëjkx.

9Jää ojts ja ja'ay tsyo'oky. Täats tpëjkmujky ja myaapäjn ets ojts ye'eytsyoony. Po'kxënxëëw ënäty,

10paaty ja jutiis ja'ayëty t'ënëmaaytyë ja ja'ay mëti'ipë ënäty të tsyo'okyën: Po'kxënxëëw tyam, ka'ap kyutukyëty ets tyam xykyiiyjyëtitëty yë mmaapäjn.

11Ets ja ye'etyëjk y'ëtsoowëtë: Mëti'ipës të xyajktso'okyën, yë'ëjës të xy'ënëëmë: Pëjkmuk yë mmaapäjn ets nëjkx.

12Täats tyajtëëwtë: ¿Pën mnëmaayëp ets xypyëjkmukëty yë mmaapäjn ets mnëjkxëty?

13E ja ye'etyëjk ka'ap tnijawë pën ojts yajtso'okyë, jä'ä ko ja Jesús ojts ye'eytyëkoy mayjyä'äyjoty.

14Ok ja Jesús ojts pyäätyë ma ja mëjtsajptëjkën ets y'ënëmaayë: Ix, tëë mtso'oky, ka'ap m'ëk pokytyuunëty këtiipë wäänë o'ktëy mjatëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

15Tääts ja ye'etyëjk ojts tsyoony ets tuk'ëwa'anëy ja jutiis ja'ayëty ko jyä'äjëty ja Jesús mëti'ipë ënäty të yajtso'okyën.

16Paaty ja jutiis ja'ayëty tpajëtijtaktë ja Jesús ets tyaj'ooka'antë ko ja ja'ay tyajtso'oky po'kxënxëëwjoty.

17E jëtu'un ja Jesús ojts nyë'ëmxëtë: Yë nteetyës xëmë të tyuny, paatyës ëjts näjyëtu'un winë ntunyës.

18Paaty ja jutiis ja'ayëty tjantyyaj'ooka'antë, jä'ä ko ka'ap yi'iyëty po'kxënxëëw tka'ëmaay'äty, näjyëtu'un nyätyijyë ko Tiosëty, jä'ä ko y'ënä'äny ko Tios teety'äty.

19Ets ja Jesús y'ënëmaayëtë: Tëy miits nëëmëtë ko yë Tios y'U'unk ka'ap tjëkyepy ets kyë'ëm winma'any tyajtunëty, yi'iyë mëpaat tuny mëti'ipë tyuunpyën ja Tyeety. Tu'kë'ëyë mëti'ipë tyuunpyën ja Tios Teety, tyuunpy näjyëtu'un ja y'U'unk.

20Tios Teety tsyojkpy ja y'U'unk ets tyuk'ijxtääpy mëti'ipë yë'ë tyuunpyën ets jyaak timtyuk'ixäämpy ni'ikpë mëti'ipë mëj'ixy y'ixtëpën.

21Jä'ä ko ijxtëm ja Tios Teety tyajjuukpyikyën ja o'kpë ets tmo'oy ja juukyajtën, näjyëtu'un ja y'U'unk ja juukyajtën tmo'oy pën myo'ojäämpyën.

22Ka'ap ja Tios Teety pyaye'ey; ja y'U'unk të tuknipëky ets të tmo'oy ja kutujkën ets pyaye'eyëty,

23e ja Tios U'unk näjyëtu'un yajwintsë'ëkëty ijxtëm ja Tios Teetyën. Pën ka'ap twintsë'ëkë ja Tios U'unk, nän ka'ap twintsë'ëkë ja Tios Teety mëti'ipë kyejxypyën ja Tios U'unk.

24Tëy miits nëëmëtë, pën xy'amëtoow'ijtpës ets tmëpëky mëti'ipës xykyäjxpën, pyaatëp y'ixëp ja juukyajtën xëmëkyëjxmëpë ets ka'ap yajpoky'ixëty, tëë ënäty tu'knax ja o'kën ets tëë ënäty tpaaty ja juukyajtën.

25Tëy miits nëëmëtë ko tää wyinkony ja xëëw jëmëjt ets tyamën jä'ä, ko ja o'kpë tmëtowtëty ja Tios U'unk ja y'aaw y'ayuk, ets mëti'ipë y'amëtoow'ijtëp, pyaatëp y'ixtëp ja juukyajtën.

26Jëtu'un ijxtëm ja Tios Teety tmëëtëty ja juukyajtën, näjyëtu'un ja y'U'unk tëë tmo'oy ja juukyajtën kë'ëm,

27ets nän tëë tmo'oy ja kutujkën ets tpaye'eyëty ja poky, jä'ä ko yë'ë naaxwiinyëtë ja'ay yë y'U'unk.

28Këtii nëkoo mjotmaypyaatëty, jä'ä ko pyaatäämpy ja xëëw jëmëjt ma tu'kë'ëyë ja o'kpë tmëtowa'antën ja aaw ayuk,

29ets pyëtsëmtëty jap jutjoty. Pën të tuntën mëti'ipë oyën, nëjkxëp jyuukpyëktë ets tmëët'atëty ja juukyajtën; ets pën të tuntën mëti'ipë ëxëëkën, juukpyëkantëp ets yajmo'otëty ja ëyo'on.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

30Ka'ap tjëkyepy etsës tii kë'ëmwinma'any ntunëty. Jëtu'unës winë npaye'ey ijxtëm ja Tios Teety të xy'ëne'emyënës; ets npaye'eyënës, mëtëy yë'ë; jä'ä ko ka'apës tii npaye'ey mëëtës yë nkë'ëmjot nkë'ëmwinma'any, yë'ëjës nTeety yë jyä'ä nyajtuunëp, mëti'ipës të xykexyën.

31Ko jeexyë ëjts kë'ëm ja n'aaw n'ayukës nnikajpxpety, ka'ap jeexyë tyuny.

32E tää wiinkpë mëti'ipë nyikajpxpejtypyën etsës xy'aputëkë ets nija'apës ko tnikajpxpety wi'ix y'ënä'änyën ëjtskyëjxm.

33Miitsëty ojts xykyäxtë ja mkukäjpxy ets xyajtëëwtë ja Juan ja tëyajtën. Mëti'ipë nyikajpxën, ja tëypyë.

34Je'eyëp ko ka'apës yë'ëty nyajtuny mëti'ipë ja ja'ay nyikäjpxypën mëët ëjts. Paatyës jëtu'un n'ëna'any ets miits mnitso'oktëty.

35Jëtu'un ja Juan ijty ijxtëm tu'uk ja jëën tyoyën ets kyutë'kxy, ets miitsëty ojts wäänë ja kyutë'kxn xytyukxontë.

36Nmëët'ajtypës ja tëyajtën ni'ik këtiinëm ja Juan. Mëti'ipës ëjts ntuunpyën yë'ë mëti'ipë ja Tios Teety ëjts xymooyën ets ntunëtyës, yë'ë yajtëytyëjkëp koos ja Tios Teety të xykyexy.

37E tëë näjyëtu'un ja Tios Teety, mëti'ipës të xykexyën nikäjpxy ja tëyajtën ëjtskyëjxm. Oy miits nijëna'a të xykyamëtowtë ets të xykya'ixtë,

38ets ka'ap të xytsyoktë ja y'aaw y'ayuk y'itëty ma miitsëtyën, jä'ä ko ka'ap xymyëpëktë mëti'ipë ja Tios Teety të tkexyën.

39M'ijxpëjktëp oy'ixyë ja Tios ja y'aaw y'ayuk këxja'aypyë, jä'ä ko jëtu'un mmaytyë mtajtë ko jap xypyaata'antë ja juukyajtën xëmëkyëjxmëpë.

40Miitsëty ka'ap mina'antë ma ëjtsën ets jeexyë xymyëët'atë ja juukyajtën xëmëkyëjxmëpë.

41Ëjts, ka'apës nyajtuny ja mëj'ajt oyajtën mëti'ipë ja'ay yajktëpën.

42Ets näjyëtu'un nija'apës wi'ix miits mja'ay'atën ets ko ka'ap xymyëët'atë ja Tios ja tsyojkën jya'awën.

43Nteetyës të xyajminy ets ka'ap miitsëty të xykyupëktës; e ko jeexyë pën y'ëkminy tsojkënkyëjxm, mkupëjktëp jeexyë.

44¿Wi'ixës miits xymyëpëktëty pën mëj këjxm mnäyajnaxëtë nixim niyam ets ka'ap xy'ixta'atë ja mëj'ajt jaanty'ajtën mëti'ipë Tios yäjkpyën?

45Këtii miits mmaytyë mtajtëty ko nni'ëënëja'antë ma Tiosën, yë Moisés yë'ë mni'ëënëjanëtëp, mëti'ipë mtukjotkujk'ajtëpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

46Ko jeexyë mëpëktë ijxtëm ja Moisés y'ënänyën, näjyëtu'un jeexyë ëjts xymyëpëktës, jä'ä koos ja Moisés xynyimëtyakp ma këxja'ay ojts tyajwë'ëmyën ja y'ayuk.

47Pën ka'ap xymyëpëktë mëti'ipë ja Moisés jyääyën, wi'ix xymyëpëka'antë mëti'ipës ëjts njakäjpxypën.

Juan 6

1Ko wäänë y'ijty, ënät ja Jesús ojts nyijkx jamtsow nëë'awinm Galilea mejypyë'am, mëti'ipë näjyëtu'un yajtijpën Tiberias.

2May ja Jesús ënäty ja ja'ay pyanëjkxyë, jä'ä ko tëë ënäty t'ixtë ko tuny ja mëj'ajtën ko tyajtso'oky ja pa'amja'ay.

3Ënät ja Jesús pya'tëjkëy ma tu'uk ja kopkën ets jam nyaaxwe'tsy mëët ja y'ijxpëjkpëtëjk.

4Tim wiinkoonp ënäty ja ëmaayxyëëw, mëti'ipë jutiis ja'ayëty xyëëtuuntëpën.

5Ko Jesús t'ijxy ko may ja ja'ay nyiminyë ets t'ënëmaay ja Felipe: ¿Ma ënät ja kääky uuky nju'uymyëty ets ya'atë mayjyä'äy kyäytyëty?

6Paaty ja Felipe ojts jëtu'un yaj'ënëëmë, yë'ë ja Jesús ënäty y'ixäämpy wi'ix ja Felipe y'ëk'ëtsoy, jä'ä ko tëë ënäty ja Jesús kë'ëm tnijawë wi'ix tii tuna'anyën.

7Ënät ja Felipe y'ëtsooy: Nimäjtsk mëko'px denario kyamëta'akëty ets ja tsajpkääky yajtukjuyëty ets yajmo'otëty këëkyiin këëkwään ja ja'ay.

8Ets y'ënëmaayë tu'uk ja y'ijxpëjkpë, Andrés xyëëwajtyp, Simón Pedro myëkä'äx:

9Tyaa tu'uk pi'k ëna'k, tap mëkoxk yë tsajpkääky tmëëtëty ets mäjtsk yë ajkx, je'eyëp ko ka'ap myëta'akëty mëët ya'atë mayjyä'äy.

10Ënät ja Jesús y'ëtsooy: Ënëëmëtë ja'ay wä'än ni'ëmukë naaxwä'tsta'atë. Ënät ja ja'ay ujtskëjxy nyaaxwä'tstaaytyë. Nimëkoxk milën ja ye'etyëjk.

11Ets ja Jesús tkoonë'ky tu'uk ja tsajpkääky ets ja Tios tkukajpxëy. Tääts ojts tujkwä'kxy ets tmooy ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty jam u'unyääytyëpën. Näyjyëtu'un ojts tyajwä'kxy ja ajkx ets ojts yajmo'otë ja ja'ay jënu'un ënäty tsoktën.

12Ko ja ja'ay kyuxënëtë ets ja Jesús t'ënëmaay ja y'ijxpëjkpëtëjk: Pëjkmuktë yë natëkë ets ka'ap tii wyintëkoyëty.

13Ënät tpëjkmujktë ets tyaj'ujtstë majkmäjtsk katsy ja tsajpkääky mëti'ipë natëjkëyën.

14Ko ja ja'ay t'ijxtë ja mëj'ajtën mëti'ipë Jesús tyuunën ënät y'ënantë: Tëy jëtu'un ko yë'ë ya'atë Tios kyäjpxynyajxpë mëti'ipë yaa naaxwiiny ënäty minaanpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

15Ojts ja Jesús tnijawë ko ja ja'ay pyëjkta'aka'anyë atsip yajkutujkpë, paaty ojts jam tsyoony ets ojts nyijkx kopkëjxm nätyu'uk.

16Ko tsyu'ujënë ojts ja y'ijxpëjkpëtëjk nyëjkxtë mejy nëë'ëkë'ëm,

17jamts ojts tyëkëtë kepy nëëwinye'epyëjoty ets tuknaxa'antë ja mejy, Capernaúm jya'ta'antë. Ko ënäty të kyootsënë ets ka'anëm ja Jesús wyimpity.

18Ënät ja nëë y'ëtëtstäky ko ja mëkpoj myiiny.

19Ko ënäty tëë mëkoxk mil ëkë tëtujk mil metrën nyëjkxnëtë nëë'itkujky ënät t'ijxpatë ja Jesús ko ja kepy nëëwinye'epyë tmëwinkony ye'epy mejy wiinkëjxm ets ojts tsyë'ëkëtë.

20Tääts ja Jesús y'ënëmaayëtë: Ëjts yë'ë, këtii mtsë'ëkëtë.

21Ënät jyotkujkëtyë ets tyajtëkëtë kepy nëëwinye'epyëjoty. Wäänë jyaak ijty ets jyajtë naaxwintë'ëtstum ma ënäty jya'ta'antën.

22Komjëpom ja mayjyä'äy tnija'awëtyë mëti'ipë jam nëë'awinmëtyën ko ja Jesús ja y'ijxpëjkpëtëjk yë'ë ënäty të tuknëjkxtë ja kepy nëëwinye'epyë tu'kpajkpë jampë yajpaatyën ets ko ka'ap ënäty ja Jesús jap mëëtëty.

23Ënät ojts wiinkpë kepy nëëwinye'eyë jya'të mëti'ipë tso'ontëpën Tiberias, ma ënäty ja tsajpkääky të tkaytyën ko ja Wintsën jëyëjp tkukajpxëy ma Tiosën.

24Ko t'ijxtë ko ka'ap pën ja Jesús jap, ni yë'ë y'ijxpëjkpëtëjk ets ja ja'ay tyëjkëtyë kepy nëëwinye'epyëjoty ets ojts nyëjkxtë jam Capernaúm t'ixta'atë ja Jesús.

25Ko jyajtë jam awinmtsow ets tpatë ja Jesús ënät tyajtëëwtë: Wintsën, ¿jëna'a yaa mminy?

26Ets ja Jesús y'ëtsoowëtë: Tëy miits nëëmëtë, paaty xy'ixta'atës ko ojts ku'uxyë mkaytyë; ka'ap yë'ëjëty ko miits xy'ixtë ja mëj'ajtën.

27Ko tii xytyuntëty ka'ap yë'ëkyëjxmëty ko ja kääky uuky xytsyoktë mëti'ipë këjxp najxpën, yë'ë mnituntëp mëti'ipë mmo'ojëtëp ja juukyajtën xëmëkyëjxmëpë. Ya'atë ja kääky uuky yakäämpy ja naaxwiinyëtë ja'ay ja y'U'unk, jä'ä ko yë'ë Tios Teety yë kutujkën të myo'oyë.

28Ets tyajtëëwtë: ¿Tii tsojkëp etsës ntunëty mëti'ipë Tios tsyojkpyën?

29Ënät ja Jesús y'ëtsoowëtë: Mëti'ipë Tios tsyojkpyën ets xytyuntëty, yë'ë ets miits xymyëpëktëty mëti'ipë të tkexyën.

30Tääts ojts tyajtëwtë: ¿Tii mëj'ajtën maayëp ëëts xytyuk'ixtëty ets mijts nmëpëktëty? ¿Tii jëtu'un mtuunäämpy?

31Ëëts yë n'ap n'okëty ojts tkaytyë ja maná jam të'ëts'itjotm, ijxtëm jap këxja'ay myinyën: Ja tsajpkääky ojts tyukayëtë mëti'ipë tso'onën tsajpjotm.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

32Ets ja Jesús y'ëtsoowëtë: Tëy miits nëëmëtë ko ka'ap yë'ëjëty yë Moisés ojts mmo'ojëtë ja tsajpkääky mëti'ipë tsajpjotm tso'onpën, ja nTeetyës ojts mmo'ojëtë ja tsajpkääky mëtëypyë mëti'ipë tsajpjotm tso'onpën.

33Ja tsajpkääky mëti'ipë Tios yäjkpyën, jä'ä tsajpjotm tso'omp ets ja naaxwiinyëtë ja'ay ja juukyajtën tpaaty.

34Ënät yë'ëjëty t'amëtoowtë: Wintsën, mooytyëkës xëmë tääpë tsajpkääky.

35Ënät ja Jesús y'ënëmaayëtë: Ëjts jëtu'un tsajpkääky mëti'ipë ja juukyajtën yäjkpyën. Pën xynyimiinpës, nijëna'a kyayuu'ookëtëty; ets pën xymyëpëjkpës, nijëna'a kyatëëtsëty.

36Ijxtëm të nëëmëtën, miitsëty ka'apës të xymyëpëktë oyës të xyjya'ixtë.

37Tu'kë'ëyë mëti'ipës ja nteety të xymye'eyën, ëjts xynyimiinp; ets pën xynyimiinpës, nijëna'ajës nka'ixkäxëty.

38Jä'ä ko ka'apës yë'ëjëty tsajpjotm të nitsoony etsës ja nkë'ëmwinma'any nyajtunëty; yë'ëjës jam të nitsoony etsës ntunëty mëti'ipë tsyojkpyën ja nTeetyës mëti'ipës të xykyexyën.

39Ets ja tsyojkën mëti'ipës të xykexyën, yë'ë etsës nitu'uk nkayajtëkoyëty mëti'ipës të xymye'eyën, etsës nyajjuukpyëkëty jä'ä xëëw ko ënäty ja ja'ay yajpaye'eytyë.

40Ja nTeetyës tsyojkpy ets tpaatëty ja juukyajtën mëti'ipë ja Tios ja y'u'unk y'ijxtëpën ets myëpëjktëpën, jëtu'un tmëët'atëty ja juukyajtën xëmëkyëjxmëpë; ets oy ënäty të y'ooktë nyajjuukpyëkëpës ma ënäty xëëw jëmëjt kyixyën.

41Ko ojts jëtu'un tmëtowtë ja jutiis ja'ayëty ënät ojts ëxëëkjaty tnimëtya'aktë ja Jesús, jä'ä ko ja Jesús ojts y'ënä'äny: Ëjts ja tsajpkääky mëti'ipë tsajpjotm tso'onpën,

42ets nyäy'ënanëtë: Këtii yë'ëjëty ya'atë Jesús, José myaankë. N'ixy'ajtëm yë tyaak tyeety. ¿Wi'ix jëtu'un tyam y'ënaanpë ko tsajpjotm tsyoony?

43Ënät ja Jesús y'ënëmaayëtë: Këtii je'eyë jëkäm mnimëtya'aktë.

44Ja'akyukë ijxtëm nëëmëtën, ka'ap tjëkyepy pën xynyiminëtyës pën ka'ap ja Tios Teety wyoowminyë, mëti'ipës të xykexyën, etsës yë'ë nyajjuukpyëktëty ko ënäty ja xëëw jëmëjt kyä'pxy.

45Jëtu'un ja Tios ja kyäjpxynyajxpë y'ënantë: Ni'ëmukë ja Tios tyaj'ijxpëka'any. Paaty mëti'ipë myëtoow'ijtëpën ja Tios Teety ets tjatë mëti'ipë tuk'ijxpëjkëtëpën, ëjts xynyimiintëp.

46Ka'ap yë'ëjëty ko pën ja Tios Teety të t'ixy; yi'iyë të t'ixy mëti'ipë të tsyoonyën ma Tiosën.

47Tëy miits nëëmëtë ko pën xymyëpëjkpës, yë'ë myëët'ajtyp ja juukyajtën xëmëkyëjxmëpë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

48Ëjts ja tsajpkääky mëti'ipë ja juukyajtën yäjkpyën.

49Miits ja m'aptëjkëty ojts tkaytyë ja maná jam të'ëts'itjotm. E oy tjakaaytyë, o'ktë jä'ä.

50E pën ya'atë tsajpkääky kyääpy mëti'ipë tso'onpën jam tsajpjotm, ka'ap y'ooka'any.

51Ëjts ja tsajpkääky mëti'ipë juukyajtën yäjkpyën ets tsajpjotmëpë të tsyoonyën, ko pën ya'atë tsajpkääky tkay, xëmëkyëjxm jyuuky'ata'any. Ja tsajpkääky mëti'ipës nyakäämpyën, ni'kx nkopkës ntijpy, mëti'ipës nyakäämpyën ets ja naaxwiinyëtë ja'ay tmëët'atëty ja juukyajtën xëmëkyëjxmëpë.

52Tääts ja jutiis ja'ayëty tyëjkëtyë aakyë'ë mëtyakpë nixim niyam: ¿Wi'ix yë'ë nyi'kx kyopk xymyo'omyëty ets një'kxmëty?

53Ënät ja Jesús y'ënëmaayëtë: Tëy miits nëëmëtë, pën ka'ap xytsyu'utstë ja xyixy ja naaxwiinyëtë ja'ay ja y'U'unk, ets pën ka'ap ja nye'pny xy'ukëtë, ka'ap ja juukyajtën xymyëët'atëty.

54Pën tsyu'tsyp ja nxixyës ets y'ukpy ja ne'pnyës, myëët'ajtyp ja juukyajtën xëmëkyëjxmëpë, etsës nyajjuukpyëka'any ko ënäty ja xëëw jëmëjt kyukëxë.

55Jä'ä ko ja ni'kx nkopkës ets ja ne'pnyës, yë'ë mëtëypyë tsu'utsy ets mëtëypyë uuky.

56Pën tsyu'tsyp ja nini'kxës ets y'ukpy ja ne'pnyës, tu'ukyë jyuuky'äty mëët ëjts ets tu'ukyës njuuky'äty mëët yë'ë.

57Ja nTeetyës mëti'ipës të xykexyën myëët'ajtyp ja juukyajtën ets jam njuuky'ätyës ma yë'ëjën; näjyëtu'un mëti'ipë kääpy ukp ma ëjtsën paaty jyuuky'äty jä'ä koos ëjts yaa.

58Yë'ës nimëtyäkpy ja tsajpkääky mëti'ipë tsajpjotm tso'onpën. Ya'atë tsajpkääky ka'ap jyëtu'unëty ijxtëm ja manájën mëti'ipë ja m'aptëjk kyäätyën; oy ojts tjakaytyë, ojts je'eyëm y'ooktë. Pën ya'atë jëtu'unpë tsajpkääky kyääpy, xëmëkyëjxm jyyuukyata'any.

59Jam ojts ya'atë Jesús tyaj'ijxpëky Capernaúm.

60Ko ja Jesús ja y'ijxpëjkpëtëjk jëtu'un tmëtoowtë, ënät may y'ënantë: Ya'atë mëti'ipë nyimëtyäkpyën tsip ets nkupëjkmëty, ¿pën yë jëtu'unpë y'ëkmëpëkäämpy?

61Ja Jesús ojts nijawë ko jëtu'un myäytyë tyajtë, paaty tyajtëëy: ¿Ya'atë miits mka'oyjya'awëtëpë?

62¿Tii tunëtëp jatëtëp ko xy'ixtëty ja naaxwiinyëtë ja'ay ja y'U'unk pya'tëkë jam tsajpjotm ma të tsyoonyën?

63Ja Tios ja Jya'awën yë'ë ja juukyajtën yäjkpy, ka'ap tyuny mëti'ipë jam yë nyi'kx kyopkën. Mëti'ipë yam të ntukmëmëtya'aktën yë'ë mëti'ipë ka'ap yaj'ixyën je'eyëp ko yäjkpy ja juukyajtën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

64Täänëm ma miitsëtyën mëti'ipë ka'ap myëpëkyën. Yë Jesús paaty jëtu'un y'ënäny jä'ä ko nyija'ap ënäty pën ka'ap myëpëktën ets pën kë'ëyakanëpën.

65Ets jyaak'ënany: Paty miits nëëmëtë ko ka'ap tjëkyepy pën xynyiminëtyës pën ka'ap ja Tios Teety wyoowminyë.

66Tääts ojts may ja Jesús t'ëxmatstë mëti'ipë ënäty të tjapatsoontën, ets ka'ap mëët y'ëkjëtijnëtë.

67Tääts ja Jesús tyajtëëy ja nimajkmäjtskpë ja y'ijxpëjkpëtëjk: ¿Mnëjkxantëp miits näjyëtu'unë?

68Ënät ja Simón Pedro y'ëtsooy: Wintsën, ¿Pën n'ëkninëjkxtëpës? mijts yë'ë mnimëtyäkpy ja juukyajtën xëmëkyëjxmëpë.

69Tëës mijts nmëpëktë ets nija'awëtyëpës ko mijts mKristëty, Tios Wa'atspë.

70Ënät ja Jesús y'ëtsooy: Nimajkmäjtsk miits të nwin'ixtë, je'eyëp ko tam tu'uk mëti'ipë ku'oypyë'ajtpën.

71Ko ja Jesús jëtu'un y'ënäny, ja Judas ënäty tyijpy, ja Simón Iscariote ja myaank; tu'uk ja nimajkmäjtskpë ja Jesús ja y'ijxpëjkpë, jä'ä ko ja Judas ënäty kyë'ëyakäämpy ja Jesús.

Juan 7

1Ko jëtu'un y'ëkjajty y'ëkkëpejty, jamtsow ja Jesús jyëtijty Galilea y'itjotm. Ka'ap ojts nyijkxy Judea y'itjotm, jä'ä ko yaj'ookanëp ënäty ja jutiis ja'ayëty jam.

2E jä'ä ko tyimpatyp ënäty ja ujts aaytyëjk xëëw, tu'uk ja xëëw mëti'ipë ja jutiis ja'ayëty xyëëwtuuntëpën,

3ets ja Jesús ja myëkä'äxtëjk y'ënëmaayëtë: Ka'ap yaa mwë'ëmëty, nëjkx jam Judea ets näjyëtu'un t'ixtëty yë m'ijxpëjkpëtëjk mëti'ipë yaa mtuunpyën.

4Ka'ap pën tii ayu'utsy tuny pën tsyojkpy ets ja ja'ay nijawëty. Tä mijts ya'atë jëtu'unpë xytyunyën, yajnikëxë'ëk ma ja'ayëtyën.

5Jä'ä ko ni myëkä'äxtëjk ja Jesús ënäty kyamëpëkyë.

6Ets ja Jesús y'ënëmaayëtë: Ka'apnëmës ja nxëëw tpaaty; je'eyëp ko ma miitsëtyën oyjyëna'ajëty.

7Mëti'ipë ka'ap ja Tios nijawëtën ka'ap tjëkyepy miits m'ëxëëk'ixëtëty; je'eyëp koos xy'ëxëëk'ijxtëpës yë'ëjëty, jä'ä koos nnikäjpxy ko ka'ap tii oy tuntë.

8Nëjkxtë miitsëty mxëëwatë; ëjts ka'apës nnëjkxa'any, jä'ä ko ka'ap ja nyixëëw tpaatynyëm.

9Ko jëtu'un y'ënëmaayëtë ënät ojts jam Galilea jyaak wë'ëmy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

10Ko ja myëkä'äxtëjk ojts tsyoontë ënät ja Jesús ojts nyijkx ma ja xëëw tyunyën; je'eyëp ko ayu'utsy ame'tsyë, ka'ap y'ijxnë kyä'äxnëty.

11Ojts ja jutiis ja'ay jya'ixta'ajëtë jam xëëwjotm, ets y'ëna'antë: ¿Ma ënät tääpë ja ja'ay?

12May ja ja'ay nyimëtya'akëtë xiitsow yaatsow. Jënaakën y'ëna'antë: Oyjyä'äy yë'ë. Wiinkpë y'ëna'antë: Ka'ap y'oyjëtity; nëkoo ja'ay twin'ëëny.

13Ka'ap pën nyikäjpxyë nikëxë'ëky mayjyä'äyjoty, jä'ä ko tsyë'këtëp ja jutiis ja'ayëty.

14Xëëw kujkwä'kxy ja Jesús ojts nyijkx ma ja mëjtsajptëjkën ets yaj'ijxpëjktso'ony.

15Ja jutiis ja'ayëty mëj ixy t'ijxtë, paaty y'ënantë: ¿Wi'ix jëtää ya'atë ja'ay winë timynyijawë ets ka'ap të y'ijxpëky?

16Ënät ja Jesús y'ëtsoowëtë: Mëti'ipës ja'ay ntuk'ijxpëjkpyën ka'apës ëjts njä'äjëty, yë'ë jyä'ä mëti'ipës të xykyexyën.

17Pën jää pën tuna'any mëti'ipë Tios tsyojkpyën, nyijawëp pën jamës ja n'ijxpëjkën tsyoony ma Tiosën, ëkë pën nkë'ëmwinma'anyës nkäjpxyp.

18Pën yë kyë'ëm winma'any kyäjpxyp ets ja ja'ay myëjpëjktä'äkyë, yë'ë y'ixtääpy ets yajmëjpëjkta'akëty; mëti'ipë y'ixtääpyën ets yajmëjpëjkta'akëty ja mëti'ipë të kyexyën yë'ë mëtëy kajpxp ets ka'ap tjëkyepy wi'ix tëkatsy yajnimëtya'akëty.

19Ojts mo'ojëtë ja Moisés ja ënä'ämën, ¿këtiijë? ets nitu'uk të xykyapatuntë. ¿Tiits koos xyaj'ooka'antë?

20Ets ja ja'ay y'ëtsoowëtë: Ku'oypyë mijts mmëët'ajtyp. ¿Pën yam myaj'ookanëp?

21Ënät ja Jesús y'ënëmaayëtë: Ni'ëmukë miitsëty janty mëj'ixy xyjyawëtë koos ojts tu'uk ja mëj'ajtën ntuny po'kxënxëëw.

22Oy jyapo'kxënxëëwëty, mnatsujk'ëwtijtëp ja mye'etyëjk'ajtënëty, ijxtëm ja Moisés ja y'ënä'ämën myinyën. Oy yë'ëjëty ja Moisés tkayajtso'ontäky, aptëjk ojts tyajtso'onta'aktë.

23E miitsëty ko xykyaninaxa'antë ja Moisés ja y'ënä'ämën, mnatsujk'ëwtijtëp ja mëxu'unk ja ye'etyëjkajtën po'kxënxëëwjoty. ¿E tiits ko xywiinkjawëtë koos nyajtso'oky po'kxënxëëwjoty tu'uk ja pa'amja'ay?

24Ka'ap tii nitsuu nipoj xypyaye'eytyëty. Mëtëy winë xypyaye'eytyëty.

25Tääts ojts pënëty tyajtëwtë mëti'ipë tsënaaytyëpën jam Jerusalén: ¿Këtii yë'ëjëty ya'atë mëti'ipë y'ijxtaaytyëpën ets tyaj'ooka'antë?

26Ix jam kyäjpxy myëtyä'äky nikëxë'ëky mayjyä'äyjotm. ¿Tii ko ka'ap wi'ix nëëmëtë? ¿Wä'än jëtää yë kutuunktëjk tëë tmëpëktë ko tyiyëty ko yë'ë ja ye'etyëjk mëti'ipë Yajnitso'okaanpënë?

Biblia en Mixe de Quetzaltepec, Oaxaca, México
Active Translation in Process
© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

27E nnija'awëtëpës ëëts yë'ë maa tsyoonyën. Ko myina'any ja Kristë ka'ap pën nijawëja'any maa ënäty tsyoony.

28Tam ënäty ja Jesús yaj'ixpëky ma ja mëjtsajptëjkën, ënät mëk y'ënäny: Xy'ixy'ajtëpës miits ets mnija'awëtëp maas ntsoonyën. E ka'apës kë'ëmwinma'any të nminy, yë'ëjës të xykyexy mëti'ipë mëtëy winë tyuunpyën, mëti'ipë miits ka'ap xy'ixy'atën.

29Ëjts n'ixy'äjtypyës yë'ë jä'ä koos jam ntsoony ets yë'ëjës të xykyexy.

30Ënät ojts tjamatsa'antë, je'eyëp ko ni pën ojts tkanixajë, jä'ä ko ka'anëm ënäty ja nyixëëw tpaatynyëm.

31May ja ja'ay ojts myëpëktë ets y'ënantë: Ko myinëty ja Kristë, ¿wäänë jëtää ni'ik tunëty ja mëj'ajtën këtiinëm ya'atë ye'etyëjkë?

32Ko ja fariseë ja'ayëty tmëtoy'ajtëy ko ja ja'ay ja Jesús tnikäjpxy tnimëtya'aktë, ënät yë fariseë ja'ayëty ets ja teety wintsënëty ojts tkäxtë ja mëjtsajptëjk këwent'ajtpë ets tmatstëty ja Jesús.

33Tääts ja Jesús y'ënäny: Wäänës yaa njaak'ita'any mëët miitsëty, tsojkës jam nëjkxa'any ma yajpaatyën mëti'ipës xykyäjxpën.

34Nëjkxëpës xyjya'ixta'atë, je'eyëp ko ka'apës xypyaata'antë, jä'ä ko ka'ap tjëkyepy miits jam mnëjkxtëty maas nnëjkxyën.

35Tääts ja jutiis ja'ayëty nyäyajtëëwëtë nixim niyam: ¿Ma nyëjkxa'any ya'atë ja'ay ets ka'ap n'ëkpatënëty? ¿Kajts tjëkyepy jam muum nyëjkxëty wiink kajpn ets jam muum ma jyëpyo'kxykyajpnën tyaj'ijxpëkëty yë jutiis ja'ay?

36¿Ka'ap oy yajja'akyukë tiitën jyatijäämpy: Xy'ixta'atëpës, je'eyëp ko ka'apës xypyaata'antë jä'ä ko ka'ap jam tjëkyepy mnëjkxtëty maas nëjkxyën?

37Ja tu'kxëëw ënäty kyakëxy ja mëj xëëw tyunyë jyätyën. Ko ja Jesús ojts wya'kukë ets mëk y'ënäny: Pën tëtsëp, wä'änës xynyiminy ets y'uukëty.

38Ets y'atëwëty ijxtëm jap kuja'ay myinyën: Mëti'ipë mëpëjkpën jëtu'un jap y'aawjoty jyotjoy yajpaata'any ijxtëm jeexyë ja komnëë jap myuutyën mëti'ipë yajjuuky'ajtpën.

39Ko ja Jesús jëtu'un y'ënäny yë'ë Kënu'kxymyëkajtën tyij mëti'ipë y'ëxajëtëpën ja mëpëjkpë, jä'ä ko ka'anëm ënäty ja Jesús tsyajp petynyëm, paaty ja Kënu'kxymyëjajtën ënäty ka'ap myinyëm.

40Jam may mayjyä'äyjyotm y'ënantë ko jëtu'un tmëtoowtë: Tëy ko ya'atë yë'ëjëty yë Tios yë kyäjpxynyajxpë.

41Ets ja wiinkëtypë y'ëna'antë: Yë'ë yë Kristë ets jatu'kpëky y'ëna'antë: Ka'ap Kristëty jä'ä ko ka'ap jam tsyoona'any Galilea y'itjotm.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

42Jëtu'un ja Tios ja y'aaw y'ayuk y'ënä'äny ko ja yajkutujkpë David ja y'u'unk y'ok nëjkx Kristë'aty ets jam tsyoona'any Belén, jä'ä ko jam ja David ijty kyukajpnëty.

43Tääts ja ja'ayëty ka'ap ojts oy tyajtu'knaxëtë ja wyinma'anyëty ko tjanikajpxtë pën Jesus'ajtp.

44Tam jënaakën mëti'ipë ojts tjamatsa'antën, je'eyëp ko ka'ap tmajtstë.

45Ënät ja mëjtsajptëjk këwent'ajtpë ojts wyimpijtkojnëtëpë ma ja teety wintsënëtyën ets ma ja fariseë ja'ayëtyën, ets y'ënëmaayëtë: ¿Tii ko të xykyayajmintë?

46Ets y'ëtsoowtë: Jä'ä ko ka'ap nijëna'a pën jëtu'un kyäjpxynyëm ijxtëm yë'ë kyäjpxyën.

47Ënät ja fariseë ja'ayëty y'ënëmaayëtë: ¿Tëë näjyëtu'un miits myajwin'ëëntë?

48¿Ëkë tëë jää pën nitu'ukën yë wintsën ëkë fariseë ja'ay myëpëkyë?

49Ja'ay mëti'ipë ka'ap tnijawëtën ja Tios ja y'ënä'ämën, kajpxpoky y'itë.

50Ja Nicodemo mëti'ipë ojts tëkok myëtyä'äkyën mëët ja Jesús, jëtu'un ojts y'ënë'ëmxëtë:

51Jëtu'un ja tëyajtën y'ënä'äny ko ka'ap y'oyëty ets ja ja'ay nyajnitujkëmëty pën ka'anëm nmëto'owëm wi'ix y'ënä'änyën ets yajnijawëty tii të tunyën.

52Ets ja myëku'uktëjk jëtu'un y'ëtsoowtë: ¿Näy mkaliletë ja'ay mijtsë? Ixpëk yë Tios yë y'aaw y'ayuk, tääts xy'ixëty ko ka'ap pën Tios käjpxynyajxpë tsyoona'any jam Galilea.

53Tääts ja ja'ay ojts nyëjkxnëtë këëktëjk.

Juan 8

1Ënät ja Jesús ojts nyijkx jam ma Olivo kopkën,

2ets ko xyiinytyäky, tää ojts nyijkx ma ja mëjtsajptëjkën. Ënät ja ja'ay tyukye'eymyujkë ets nyaaxwe'tsy ets yaj'ijxpëjktso'ony.

3Ja tsajptëkotyëtë yaj'ijxpëjkpëtëjk ets ja fariseë ja'ayëty ojts tyajnëjkxtë tu'uk ja to'oxytyëjk mëti'ipë ënäty të tkupaatëtën ko ye'etyëjk tmëëtëty mëti'ipë ka'ap tpëkyëtyën ets ojts tpëjkta'aktë mayjyä'äyjoty.

4Ënät t'ënëmaaytyë ja Jesús: Wintsën, ya'atë to'oxytyëjk tëëjës nkupaatëtë mëët yë ye'etyëjk mëti'ipë ka'ap tpëkyëtyën.

5Jëtu'un ja Moisés ja y'ënä'ämën y'ënä'äny ko yajkuka'atsëty jëtu'unpë to'oxytyëjk. ¿Wi'ix mijts m'ënaanpë?

6Jëtu'un ojts tyajtëwtë yë'ë y'ëk'ixantëp wi'ix ja Jesús y'ëtsoy, ko kyajpxtëkoyëty tääts ni'ëënëja'antë. Ja Jesús ojts wyintä'äky ets jyääy naaxkëjxy mëët ja kyë'ëwa'axy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

7Ko ënäty tyajtëëw'ëtë'ëtstë ets ojts ja Jesús kyoowkukë ets y'ënëmaayëtë: Pën jää miitsëty mëti'ipë ka'ap tii poky tmëëtëtyën, wä'än yë'ë jëyëjp ja tsaa tka'atsë'ëky.

8Tääts ojts jatëkok wyintä'äky ets jyääykyojnëpë naaxkëjxy.

9Ko jëtu'un tmëtoowtë ets tsyo'ontë wintu'uk patu'uk, jëwyiin tsyo'ontë ja mëjja'aytyëjk. Ko ja Jesús ojts wyi'imy nätyu'uk mëët ja to'oxytyëjk mëti'ipë jam wintënaayëpën,

10ko kyoowkujkëy ënät t'ijxy ko ka'ap maa ja ja'ayëtynyë, yi'iyë ja to'oxytyëjk jam nätyu'uk, ets t'ënëmaay: To'oxytyëjk, ¿maa ja ja'ayëty mëti'ipë mni'ë'ënëyëpën? ¿Këtii jëtu'un y'ëna'antë ko m'ookëtyë?

11Tääts ja to'oxytyëjk y'ëtsooy: Ka'ap maa pën, Wintsën. Ënät ja Jesús y'ënëmaayë: Ni ëjts mijts nkani'ënä'ämëty ets m'ookëty, nëjkx ets ka'ap m'ëk pokytyuunëty.

12Ko ja Jesús ojts jatëkok tmëkäjpxy ja mayjyä'äy, ënät y'ënëmaayëtë: Ëjts kujajp kutë'kxp ma ja naaxwiinyëtën; pën xypyamiinpës, pyaatëp ja të'kxën jajën mëti'ipë yajjuuky'ajtpën ets ka'ap nijëna'a y'ëkyajpatnëty akootstuuy.

13Ja fariseë ja'ayëty jëtu'un t'ënëmaaytyë: Kë'ëm mijts mnänyimëtyä'äkyë; tääpë mëtyä'äky ka'ap tyuny.

14Tä ja Jesús y'ëtsooy: Oyës kë'ëm nänyimëtyä'äkyë, tsoowpatp yë'ë, jä'ä ko nija'apës tiis nkäjpxyp; nija'apës maas ntsoony ets maas nnëjkxyën e miitsëty ka'ap xynyijawëtë.

15Jëtu'un miits winë xypyaye'eytyë ijxtëm tii kyëxë'ëkyën. Ëjts ka'apës pën npaye'ey.

16E koos ja'ay npaye'eyëty, tëyajtën mëët npaye'eyëtyës, jä'ä ko ka'apës nätyu'uk tii npaye'ey, Tios Teetyës mëët npaye'ey, mëti'ipës të xykyexyën.

17Jëtu'un jap y'ënä'äny ma miits ja m'ënä'ämënëty; ko nimäjtsk ja ja'ay tii nikajpxtë mëti'ipë nyija'awëtëpën tuunp jä'ä ets tsoowpatp.

18E oy y'ëkjëtunëty, ëjts, kë'ëmës nänyikäjpxyë ets oyës nänyikäjpxyë e ja nTeetyës mëti'ipës të xykyejxyën nän oyës xynyikäjpxy.

19Ets tyajtëëwtë: ¿Maaxë ja mteety? Ets ja Jesús y'ëtsoowëtë: Ka'ap miits xy'ixy'atës, nän ka'ap ja nteetyës xy'ixy'ajtëtë; ko jeexyë xy'ëk'ixy'atës, m'ixy'ajtëp jeexyë näjyëtu'un ja nTeetyës.

20Jëtu'un ja Jesús y'ënäny tam ënäty yaj'ixpëky ma ja mëjtsajptëjkën ma ja ayajk ako'onën meeny nyipetyën. E ni pën ojts kyamatsyë, jä'ä ko ka'anëm ënäty ja nyixëëw tpaatynyëm.

21Ënät ja Jesús t'ënëmaaykyojnëpë ja mayjyä'äy: Nëjkxpës ets miits xy'ixta'aja'antës, je'eyëp ko mku'ookëjantëp miits ja mpokyëty. Maas nnëjkxyën, ka'ap tjëkyepy jam mnëjkxtëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

22Tääts ja jutiis ja'ayëty y'ënantë: ¿Wä'än jëtää nyäyaj'ooka'anyë, paaty jëtu'un y'ënä'äny ko ka'ap tjëkyepy jam nëjkxmëty ma nyijkxyënë?

23Tä ja Jesús y'ënëmaayëtë: Miitsëty, yaa naaxwiiny mmintë mkä'äxtë; e ëjts tsajpjotmës ntsoony. Naaxwiinyëtë ja'ay miitsëty; e ëjts ka'apës naaxwiinyëtë ja'ayëty.

24Paaty miits nëëmëtë ko mku'ookëjantëp ja mpokyëty; jä'ä ko, pën ka'ap miits xymyëpëktës, më'ookëjantëp ja mpokyëty.

25Ënät tyajtëëwtë: ¿Pën mijts? Ets ja Jesús y'ëtsoowëtë: Miitsëty ka'ap xyjyä'äkyukëtë mëti'ipë yam njatukmëmëtyaktëpën, nëkoopë njaakmëëtmëtya'aktëty.

26Mayës ja winma'any nmëët'aty mëti'ipës nnikajpxäämpyën ets ntukpaye'eytyëty. Mëti'ipës xykyäjxpën mëtëy të y'ënä'äny; paaty mëti'ipës nimëtyäkpyën ma ja ja'ayëtyën nän yë'ë mëti'ipës të nmëtoyën maas ja nteetyën.

27Ka'ap ja ja'ay tja'akyujkëtyë ko ja Jesús tjanikäjpxy ja Tios Teety,

28Paaty ojts y'ënë'ëmxëtë: Ko ënäty miits xypyëjkta'aktëty këjxm ja naaxwiinyëtë ja'ay ja y'U'unk, jäänëm xynyijawëtëty pën ëjts, ets ko ka'apës ja nkë'ëm winma'anyëty nyajtuny; yi'iyës ntuunpy mëti'ipës ja Tios Teety të xytyuk'ijxpëkyën.

29Mëti'ipës xykyäjxpën, mëëtës n'ity; nijëna'ajës nätyu'uk xykya'ëxmatsy, jä'ä ko yë'ëjës xëmë ntuunpy mëti'ipë tyukjotkëtäkpyën.

30Ko ja Jesús ojts jëtu'un y'ënä'äny, may ja ja'ay ojts myëpëktë.

31Tääts ja Jesús y'ënëmaayëtë ja jutiis ja'ayëty mëti'ipë ënäty të myëpëktën: Pën miitsëty mpatuuntëp ja n'aaw n'ayukës, ënät n'ijxpëjkpë'atëty;

32ets xynyijawëtëty ja tëypyë jaantypë ets ëwaatsëtum myajpaatëty.

33Tääts ja jutiis ja'ayëty y'ëtsoowtë: Abrahamës nteety'ajt n'ap'ajtëp, ka'apës pën të xyajtuntë juy tooky. ¿E wi'ix ko mijts m'ëna'any koos ëwaatsëtum xypyëjkta'aka'antë?

34Tä ja Jesús y'ënëmaayëtë: Tëy miits nëëmëtë, ni'ëmukë mëti'ipë pokytyuuntëpën, jëtu'un ja poky yaj'itëtë ijxtëm jeexyë myëtuunpë'atën nitooky.

35Tu'uk ja mëtuunpë nitookpyë ka'ap xëmë y'ity ma ja jëën tëjkën; ja wintsën ja y'u'unk y'ëna'k yë'ë xëmë ijtëp ma jëën tëjkën.

36Pën ja Tios U'unk, myaj'ëwaatsëpëtsëëmëtëp, ënät miits ëwaatsëtum m'ittëty.

37Nnija'apës ko Abraham xy'ap'at xy'ok'atë; je'eyëp ko xyaj'ookantëpës miitsëty, jä'ä ko ka'ap ja n'aaw n'ayukës xykyupëjkëtë.

38Yë'ëjës nkäjpxyp mëti'ipës ja nteety të xytyuk'ixyën, näjyëtu'un miitsëty nän yë'ë tuntë mëti'ipë ja nteetyës të mtuk'ëwaanëtën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

39E ja jutiis ja'ayëty jëtu'un y'ëtsoowtë: Abraham ëëts nteety'ajt n'ap'ajtëp. Tääts ja Jesús y'ëtsoowëtë: Ko jeexyë miits ja Abraham xy'ap'at xytyeety'atë, yë'ë jeexyë mtuuntëp mëti'ipë yë'ë tyuunën.

40Oy miitsëty tëë njatuk'ëwaanëtë ja mëtëypyë mëti'ipës ja Tios të xytyukmëtoyën, xyaj'ookantëpës miitsëty. Abraham kä'äp ojts jëtu'un y'ëti'itsy.

41Näy yë'ë miits mtuuntëp mëti'ipë ja mteety tyuuntëpën. Tääts ja jutiis ja'ayëty y'ëtsoowtë: Ka'apës kyanaak'atë yë nteetyëty, Tiosës tu'ukyë nteety'ajtëp.

42Ënät ja Jesús y'ëtsoowëtë: Ko jeexyë miits ja Tios xytyeety'atë, xytsyojktëpës jeexyë, jä'ä ko jamës ntsoony ma ja Tiosën ets tyaajës nyajpaaty. Ka'apës nkë'ëmwinma'any të nyajtuny koos yaa të nminy, Tiosës të xykyexy.

43¿Tii ko ka'ap miits xyjyä'äkyukëtë yë n'aaw n'ayukës? Yë'ë ko miits ka'ap xymyëtowtë mëti'ipës njakäjpxypën.

44Ja mëjku'u miits mteety'ajtëp, yë'ë miits mtuuntëp mëti'ipë yë'ë tsyojkpyën. Tëëyëp yë mëjku'u tyajtso'ontä'äky ko je'eyë yajja'ay'ooky. Nijëna'a tëypyë jaantypë tkatuny ets nijëna'a mëtëypyë tkakäjpxy. Ko wyin'ëëny, kyë'ëm jä'ä kyäjpxyp, jä'ä ko win'ë'ënpë yë'ë ets yë'ë yajtso'ontak ja win'ë'ënën.

45E ëjts, jä'ä ko tëyës nmëtyä'äky paaty ka'ap xymyëpëktës.

46¿Pën nyikajpxäämpy koos pokymyëëtës? E pën jaantyës nmëtyä'äky, ¿tii ko xykyamëpëktë?

47Pën ja Tios ja'ay'ajtëp, y'amëtoow'ijtyp mëti'ipë ja Tios kyäjpxypën; miitsëty ka'ap yë Tios mja'ay'atëtë paaty ka'ap xymyëtoow'itë mëti'ipës nkäjpxypën.

48Ënät ja jutiis ja'ayëty t'ënëmaaytyë ja Jesús: Tëyës n'ëna'antë ko mijts msamaariëtë ja'ay ets ko mijts ku'oypyë mmëët'ajtyp.

49Ënät ja Jesús ojts y'ëtsoy: Ka'apës ku'oypyë nmëëtëty. Ëjts nteetyës nyajmëjnajxyp; e miitsëty ëxëëkjatyës xytyijtë.

50Ka'apës yë'ëjëty n'ixta'ay wi'ixës yë ja'ay xymyëjjawëtyën; tää mëti'ipë jëtu'unpë y'ixtääpyën ets yi'iyë y'ijxyp tyuunpy tii oy yajtuunp kayajtuump.

51Tëy miits nëëmëtë, pën ja n'aaw n'ayukës pyatuunpyën, nijëna'a kya'ookëty.

52Ets ja jutiis ja'ayëty y'ëtsoowtë: Tyamës nnijawëtë ko mijts ku'oypyë mëët'ajtyp. Abraham ets tëkokyë käjpxynyajxpëtëjkëty ojts y'o'kta'atë e mijts jëtu'un m'ëna'any: Pën yë n'aaw n'ayukës pyatuunpyën, nijëna'a kya'ooka'any.

53¿Wä'än jëtää mijts mjaaktimyëjëtyë këtiinëm ja n'ap n'okëtyës Abrahamë? O'k jä'ä ets näjyëtu'un ja Tios ja kyäjpxynyajxpëtëjk. ¿Pën mijts mtimnyäjya'awënë?

54Tääts ja Jesús y'ëtsoowëtë: Pën kë'ëmës nnämyëjjawëty, ka'ap maa tyuny. Ja nteetyës xymyëjja'ap, nän yë'ë mëti'ipë miits mtijtëpën ko xyTios'atë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

55E miitsëty ka'ap xy'ixy'atë. Ëjts, n'ixy'äjtypyës yë'ë; ets koos jeexyë n'ëna'any ko ka'ap n'ixy'ätyës, näjyëtu'un ënäty ëjts nwin'ëënyës ijxtëm miitsëtyën. E ëjts, n'ixy'äjtypyës yë'ë ets npatuumpyës yë y'aaw y'ayuk.

56Ja Abraham, mëti'ipë miits m'ap'ajt mteety'ajtëpën, ojts ja xyoontä'äky ko tnija'awëy koos nmina'any ets ko t'ijx akujk jotkujk ojts nyäjyawëty.

57Tääts ja jutiis ja'ayëty t'ënëmaaytyë ja Jesús: Ka'anëm ja mjëmëjt wyëxytyikxymyajkënëm, ¿ets m'ëna'any ko të xy'ixy ja Abrahankë?

58Ets ja Jesús tyaa y'ëtsoowëtë: Tëy miits nëëmëtë, naamka'anëm ja Abraham ënäty myëxu'unk'atynyëm, koos ëjts njääjëty.

59Ënät ja tsaa tkoonë'ktë ets tjaka'atsantë ja Jesús; je'eyëp ko näyu'tsë ënätyë ets pyëtsiimy ma ja mëjtsajptëjkën.

Juan 9

1Najxp ënäty ja Jesús ko t'ijxpaty tu'uk ja ye'etyëjk mëti'ipë wiints mëxu'unk'ajtën.

2Ets ja y'ijxpëjkpëtëjk yajtëëwëtë: Wintsën, ¿tii ko ya'atë ye'etyëjk ojts myëxu'unk'aty wiints? ¿Tyaak tyeety jëtää poky myëët'ajtyp ëkë kyë'ëmpoky jëtu'un kyujajtëpë?

3Ënät ja Jesús y'ëtsoowëtë: Ni kyë'ëmpoky ets ni tyaak tyeety jëtu'un yë pyoky tkakujajtëyë. Yë'ëkyëjxm jëtu'un yajpaaty ets yaj'ix yajnijawëty pën mëpaat Tios myäyë yajtso'okëtëty.

4Ma tyam jyaakxënyëmëty, kopkpëky ko ntu'unmëty ja tyuunk mëti'ipës të xykexyën. Miimp ja kootsajtën ma ka'ap t'ëkjëkyäpnëtyën ets pën tyunëty.

5Maas njaakyajpaatynyëm naaxwiiny, ëjts jëtu'un ijtp ijxtëm ja kutë'kxnën.

6Ko jëtu'un ojts y'ënä'äny ënät ojts nyajtstsujë naaxkëjxy ets ja mo'onts wäänë tyaj'o'ky ets ja wiints tukwinkuja'axëy.

7Tä t'ënëmaay: Nëjkx jam mwinpujy ma ja Siloé nëëjën. Jä'ä nyiwijy Kexyye'epyë. Tääts ja wiints ojts nyijkx winpujpë. Ko wyiinpujtaay, ënätyë y'ijxë'ky.

8Ja myëjëën myëtëjk ets mëti'ipë ënäty të t'ixtën ko t'amëtoy ja ayajk ako'onën, jä'ä näyajtëëwëtë: ¿Këtiijën yë'ëjëty ya'atë ja'ay mëti'ipë ijty ja ayajk ako'onën y'amëtoopyënë?

9Jënaakën y'ëna'antë: Jä'ä yë'ë. Wiinkpë y'ëna'antë: Ka'ap jyä'äjëty, oy jëtu'un jyakëxë'ëky. E yë'ë jëtu'un kë'ëm y'ënä'äny: Ëjts jëtu'un.

10Ënät tyajtëëwtë: ¿Wi'ix tyam m'ijxnë?

11Ets ja ja'ay wiintspë y'ëtsoowëtë: Ja ye'etyëjk mëti'ipë Jesús'ajtpën, yë'ëjës mo'onts të xytyukwinkupëkë, je'eyë wäänë të tyaj'ooky mëët yë tsyujy ets nwiinës të

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

tukkuutsy ets të xynyëëmës: Nëjkx mwinpujy ma ja Siloé nëëjën. Jamës të nnëjkxy ets koos të nwinpujta'ay, täätsës të n'ijxë'ëky.

12Ënät yajtëëwëtë: ¿Maatsën tääpë ja'ay ënät? Ets yë'ë y'ëtsooy: Ka'apës nijawë.

13Po'kxënxëëw ënäty ko ja Jesús ojts tyaj'ooky wäänë ja mo'onts ets ja ja'ay wiintspë tyaj'ijxë'ky.

14Paaty ojts twoownëjkxtë ja ye'etyëjk mëti'ipë ijty wiintsën ma ja fariseë ja'ayëtyën,

15ets ja fariseë ja'ayëty tyajtëëwtë wi'ix ënäty të y'ijxë'ëky ets y'ëtsoowëtë: Mo'ontsës të xytyukwinjaaxë, täätsës të nwinpujy etsës të n'ijxë'ëky.

16Ënät jënaakën ja fariseë ja'ayëty y'ënantë: Ja ja'ay mëti'ipë ya'atë tyuunpyën ka'ap yë'ëjëty Tios yajtunyë, jä'ä ko ka'ap yë po'kxënxëëw t'ëmaay'äty. Ets ja wiinkpë y'ënantë: ¿Wi'ix jëtää mëj'ajtën tunëty pën pokyjyä'äy? Tääts ojts nyäpyëjkwa'kxëtë xim yam.

17Ënät ojts jatëkok tyajtëëwkojnëtëpë mëti'ipë ënäty wiints të yajpaatyën: E mijts, ¿wi'ix m'ëna'any, pën yë'ë mëti'ipë të myaj'ijxë'ëkyën? Ets ja ye'etyëjk y'ënäny: Jëtu'unës n'ëna'any ko Tios yë kyäjpxynyajxpë.

18E ja jutiis ja'ayëty ka'ap ojts tmëpëktë ko ja ye'etyëjk ijty wyiintsëty ets ko të y'ijxë'ëky. Ënätnëm tmëpëjktë ko ja tyaak tyeety ojts twowtë,

19ets tyajtëwtë: ¿Mijts ya'atë mmaankë? ¿Wiints yë'ë ojts jyänty myëxu'unk'atyë? ¿Wi'ix tyam y'ijxnë?

20Ënät ja u'unktaak u'unkteety y'ëtsoowtë: Nnija'awëtëpës ya'atë n'u'unk ko wiints ojts myëxu'unk'aty.

21Ni ëëts nkanijawëtë wi'ix tëy tyam y'ijxnë ets ni ëëts nkanijawëtë pën të yaj'ijxë'ëkyë. Yajtëwtë yë'ë kë'ëm. Mëj ëna'k yë'ënë. Wä'än kë'ëm nikäjpxy.

22Jëtu'un ja tyaak tyeety ojts y'ëna'antë jä'ä ko tsyë'ëkëtë, tëë ënäty ja jutiis ja'ayëty tkäjpxy'atë ko ka'ap tkupëka'antë jap tsajptëkoty tu'kë'ëyë mëti'ipë ënantëpën ko Jesús yë'ë Kristë.

23Paaty ja tyaak tyeety y'ënantë: Yajtëwtë kë'ëm. Mëj ëna'k yë'ënë. Wä'än kë'ëm nikäjpxy.

24Ojts ja jutiis ja'ayëty jatëkok twowtë ja mëti'ipë ënäty wiints të y'ityën ets t'ënëmaaytyë: Tuk'ëwa'anëtëkës ja tëyajtën ma Tiosën, ëëtsëty nija'awëtëp ko ya'atë ja'ay pokyjyä'äy yë'ë.

25Ënät ja ye'etyëjk y'ëtsooy: Ëjts, ka'apës nijawë pën pokyjyä'äy ëkë kapokyjyä'äy, yi'iyës nija'ap ko wiintsës të n'ity e ijxnëpës tyamnë.

26Ets ojts tyajtëëwkojnëtëpë: ¿Wi'ix mtuunë, wi'ix ojts myaj'ijxë'ëkyë?

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

27Ets ja ye'etyëjk y'ëtsooy: Tëë miits njatuk'ëwaanëtë ets ka'ap xymyëpëktë. ¿Tii ko xyajtëwtë etsës nnikajpxwinpit nikajpx'atëjëty? ¿Yë'ë ko jëtää miits näjyëtu'un xypyanëjkxa'antë?

28Tääts ojts t'ojtë mëti'ipë ijty wiintsën: Jä'ä ko mijts ya'atë ja'ay mpanëjkxyp; e ëëtsëty Moisés npanëjkxtëpës.

29Nnija'awëptëpës ko Tios ojts myëkäjpxyë ja Moisés; e tääpë ja'ay ka'apës nijawëtë maa tsyoony.

30Ënät y'ëtsooy mëti'ipë ënäty wiints të y'ityën: Ka'apës nja'akyukë ko jëtu'un m'ëna'antë, ko miits ka'ap xynyijawëtë maa tsyoonyën e ëjts nija'apës ko yë'ëjës të xyaj'ijxë'ëky.

31Wa'ats ëëts nnija'awëmë ko yë Tios ka'ap tmëtoow'ity yë pokyjyä'äy, yë'ë y'amëtoow'ijtyp mëti'ipë wintsë'këyëpën ets mëti'ipë tyuuntëpën mëti'ipë yë'ë tsyojkpyën.

32Nimaa kyayajmëtoy'äty ja'ay y'ijxë'ëky mëti'ipë tëë myëxu'unk'atyën wiints.

33Ko jeexyë ya'atë ye'etyëjk kyatsoony ma Tiosën, ka'ap jeexyë tjëkyepy tii tunëty.

34Ënät t'ënëmaaytyë: Mijts pokyjoty të mëxu'unk'aty, ¿ka'ap tjëkyepy xyaj'ijxpëktëtyës? Ets t'ixkäjxtë jap tsajptëkoty.

35Ojts ja Jesús tnijawë ko ënäty ja wiints të t'ixkäxtë jap tsajptëkoty; ko tpaty, ënät tyajtëëy: ¿Mmëpëjkpy mijts ja naaxwiinyëtë ja'ay ja y'U'unkë?

36Tääts y'ëtsooy mëti'ipë ënäty wiints të y'ityën: Wintsën, tuk'ëwa'anëkës pën yë'ë etsës nmëpëkëty.

37Ënät ja Jesús y'ëtsoowë: Tëë tyam xy'ixy. Ëjts jëtu'un mëti'ipë mmëmëtyakëpën.

38Ënät ja ye'etyëjk y'ënëmaayë: Wintsën, nmëpëjkpy mijts.

39Tääts ja Jesús y'ënëmaayë: Yë'ëjës të niminy naaxwiinyëtë etsës ja ja'ay mëtëy nipaye'eyëty; nyaj'ijxpëka'anyës mëti'ipë wiintsën ets nyajwiintsëja'anyës mëti'ipë ijxtëpën.

40Ko jëtu'un tmëtoowtë; jënaakën ja fariseë ja'ayëty mëti'ipë ënäty japëtyën tyajtëëwtë ja Jesús: ¿Wä'än jëtää ëëts näjyëtu'un nwiints'atë?

41Ets ja Jesús y'ëtsooy: Ko jeexyë miits mwiints'atë, ka'ap jeexyë miits myajpoky'ixtë. Yë'ë ko m'ëna'antë ko m'ixtë paaty myajpoky'ixtë.

Juan 10

1Ënät ja Jesús y'ënäny: Tëy miits nëëmëtë, pën ka'ap tyëkën ma ja kemy aawën, mä'tspë ënäty ets tu'u'ëtujkpë.

2E pën tëjkëp ma ja kemy aawën, jä'ä ja kupixyny këwënt'ajtpë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

[3]Ja kemy kyëwent'ajtpë yë'ë ja kemy yaj'ëwatsyp, ja kupixyny këwent'ajtpë xëëwpety tmëkäjpxy ja kyupixyny, e ja kyupixyny nän yo'kmëtoowëp; ets tyajpëtsëmy jap kemyjoty.

[4]Ko tyajpëtsëëmta'ay täats twinye'ey; paye'eyëp jä'ä kupixyny jä'ä ko yo'kmëtoyë.

[5]E ja mëti'ipë ka'ap t'ixy'atën ka'ap tpanëjkxtë, ni'ikyë tkukä'äktë jä'ä ko ka'ap tyo'kmëtowtë.

[6]Jëtu'un ja Jesús ojts tpëjktä'äky ja ijxpäjtën, je'eyëp ko yë'ëjëty ka'ap twinmëtoowtë mëti'ipë jyanimëtyakën.

[7]Ënät ja Jesús ojts y'ënëmaaykyojënëtëpë: Tëy miits nëëmëtë, ëjts jëtu'un ijxtëm ja kemy aawën ma ja kupixyny nyaxtën.

[8]Mëti'ipë të myintën jëyëjp ets ok ëjts, toonpë mä'tspë jä'äjëty; ets ja kupixyny kä'äp të tyunëtë këwentë.

[9]Ëjts jëtu'un ijxtëm ja kemy aawën. Pën tëjkëp ma ëjtsën yë'ë nitso'okaanp. Jëtu'un nyaxa'any ijxtëm ja kupixyny tyëkëtën pyëtsëmtën ets jap jyi'kxypyaatë.

[10]Yë mä'tspë, yi'iyë nyimiimpy ets myäätsa'any, yaj'ooka'any ets yajkutëkoyä'äny. Ëjts yë'ëjës të niminy ets ja ja'ay jyuuky'atëty akujk jotkujk.

[11]Ëjts jëtu'un ijxtëm ja oypyë kupixyny këwent'ajtpën. Ja oypyë kupixyny këwent'ajtpë kyu'o'këp ja kyupixyny;

[12]e mëti'ipë nyituunpyën yi'iyë myëju'uny, ko t'ixy myiny ja pa'uk täats t'ëxmatsy ja kupixyny ets kye'eky, jä'ä ko ka'ap ja kupixyny tjä'äjëty. Täats ja pa'uk tpajëtijtä'äky ja kupixyny ets t'awojpwä'kxy.

[13]Tääpë ja'ay paaty kye'eky jä'ä ko yi'iyë myëju'uny nyituunpy, ka'ap ja kupixyny tmëmay tmëtajy.

[14]Ëjts jëtu'un oypyë kupixyny këwent'ajtpë. Jëtu'un ijxtëm xy'ixy'ätyës ja nTeetyës nän jëtu'unës n'ixy'äty ja nTeetyës; jëtu'un n'ixy'ätyës ja nkupixynyës ets yë'ëjëty nän jëtu'unës xy'ixy'atë. Ëjts nyäjkpyës ja njuukyajtën maas ja nkupixynyën.

[15]Ëjts jëtu'un oypyë kupixyny këwent'ajtpë. Jëtu'un ijxtëmës ja Tios Teety xy'ixy'ätyën nän jëtu'unës ëjts yë'ë n'ixy'äty. Nku'o'këpës ja nkupixyny.

[16]Tääs ja kupixyny wiinkpë nmëëtëty mëti'ipë ijtëpën ma wiinkpë kemyën; nyajminäämpyës ja näjyëtu'un yaa. Xymyëmëtowantëpës yë'ëjëty ets tu'ukyë y'ita'antë yaa ma tu'ukpë ja kupixyny këwent'ajtpën.

[17]Xytsyojkpës ja nteety, jä'ä koos nyäky ja njuukyajtën ets jatëkok n'ëxajëja'anyës.

[18]Ka'ap pën xypyëjkës ja juukyajtën, koos nyäky nkë'ëmtsojkënës jëtu'un. Nmëët'ajtypyës ja kutujkën etsës nyakëty etsës n'ëxajëty jatëkok. Jëtu'unës ja nTeety të xymyo'oy ja ënä'ämën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

19Ko ja jutiis ja'ayëty ojts tmëtowtë mëti'ipë ja Jesús kyäjpxypën ënät ojts ka'ap tu'knax myäytyë tyajtë.

20May ja ja'ay mëti'ipë ënantëpën: ¿Tii ko yë'ë xymyëpëka'antë? Ku'oypyë myëët'ajtyp, ja'akyupoj yë'ë.

21Näy tam mëti'ipë ënantëpën: Ka'ap pën jëtu'un kyäjpxy pën ku'oypyë myëët'ajtyp. ¿Wä'än jëtää tjëkyepy tu'uk ja ku'oypyë tyaj'ijxë'ëkëty ja ja'ay wiintspë?

22Potm'ajtp ënäty ko ojts ja mëjtsajptëjk tnixëëwtuntë jam Jerusalén.

23Jam ënäty ja Jesús yajpaaty ma ja mëjtsajptëjk wiinën ma txëëwatyën Salomón Tyëjkwiin.

24Ënät ja Jesús ojts ja jutiis ja'ayëty nyapikëty ets yajtëëwë: ¿Xëmë jëtu'un ëëts ka'ap nijawëtëty pën mijts mKristë? Tuk'ëwa'anëtëkës etsës nijawëtëty.

25Tä ja Jesús y'ëtsooy: Tëë miits njatuk'ëwaanëtë je'eyëp ko ka'ap xymyëpëktë. Ja mëj'ajtën mëti'ipës ntuunpyën mëëtës ja nTeety ja kyutujkën, yë'ë ja tëyajtën yäjkpy ma ëjtsën,

26e miitsëty ka'ap xymyëpëktë, jä'ä ko ka'ap nkupixyny'atë.

27Yë nkupixynyës xyo'kmëtoowtëpës yë'ëjëty, etsës xypaye'eytyë.

28Ëjts nmooytyëp ja juukyajtën xëmëkyëjxmëpë, nijëna'a kyakutëkoytyëty ets ni pën xykyapëjkëtyës.

29Mëti'ipës ja nTeety të xymye'eyën ni'ik myëjëty këtiinëm tii, ets ka'ap pën myäyëtëty pyëjkëtëty.

30Tios Teety ets ëjts, tu'ukyë ëëtsëty.

31Ënät ja jutiis ja'ayëty jatëkok tkoonë'ktë ja tsaa ets tjaka'atsantë ja Jesús,

32e ja Jesús jëtu'un y'ënëmaayëtë: May ja mëj'ajtën të ntunyës ma miitsëtyën mëët ja nteetyës ja kyutujkën. ¿E tiis ko xykyuka'atsa'antë?

33Tääts ja jutiis ja'ayëty y'ëtsoowtë: Ka'ap yë'ëjëty myajtukuka'atsa'any ko tii oy xytyuny, yë'ë myajtukuka'atsaanp ko ja Tios xymyëkajpxtëkoy. Mja'ayts mijts ets Tios mnätyijyë.

34Ënät ja Jesús y'ëtsoowëtë: Ma miits ja m'ënä'ämën mkutujkën xymyëët'atën jëtu'un jap kyëxja'ayëty: Jëtu'unës n'ënany ko miits mtios'atë.

35Yajnija'ap ko ka'ap tjëkyepy ja Tios ja y'aaw y'ayuk këxja'aypyë yajninaxëty; ets ja Tios, nän tios ojts tijy ja ja'ayëty mëti'ipë ja y'aaw y'ayuk tyukmëtoowën.

36E pën ëjts tëëjës ja Tios xykyënu'kxy ets yë'ëjës të xykyexy yaa naaxwiiny, ¿tii ko m'ëna'antë ko Tios nmëtëkoyës koos nätyijyë ko yë'ë xy'u'unkëtyës?

37Pën ka'apës yë'ë ntuny mëti'ipë ja nTeetyës tyuunpyën, ka'apës xymyëpëktëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

38E pën ntuunpyës mëti'ipë yë Teetyës tyuunpyën, oy ja n'ayukës xykyamëpëktëty, yë'ë mëpëktë mëti'ipës ntuunpyën ets xynyijawëtëty ko ja Tios Teety tu'ukyë y'ity mëët ëjts ets ëjts mëët yë'ë.

39Tääts ojts tjamatsa'antë jatëkok, je'eyëp ko ojts ja Jesús ye'eytyëkoy.

40Ënät ja Jesús ojts nyëjkxkojnëpë jam xëëwpëtsëmy nëë'awinm ma ja Jordán mëjnëëjën, ma ja Juan ijty yajnëëpetyën.

41May ja ja'ay ojts nyinëjkxyë ets y'ëna'antë: Oy ja Juan Yajnëëpäjtpë ojts tkatuny ja mëj'ajtën, tu'kë'ëyë mëti'ipë nyikajpxën mëët ya'atë ye'etyëjk tëë y'atëëwta'ay.

42May ja ja'ay tmëpëjktë ja Jesús ma tääpë itjotmën.

Juan 11

1Tää ijty tëëyëp tu'uk ja pa'amja'ay mëti'ipë xyëëwajtypyën Lázaro, Betania kyukajpnëty, ma ja Maria kyukajpnëtyën ets ja myëkä'äx Marta.

2Ja Maria, Lázaro myëkä'äx, nän yë'ë ojts ja pa'akxu'kpë nëë tukjaaxy ja Wintsën ets ja wyääy ojts tukyajtë'ëtsy.

3Ënät ja Lázaro ja myëkä'äx nimäjtsk ojts tnikäxëtë ja Jesús: Wintsën, pëjkëp ja mmëku'uk mëti'ipë ni'ik mtsojkpyën.

4Ko ja Jesús jëtu'un tmëtooy ets y'ënäny: Ka'ap ya'atë pa'am yaj'ooky, jä'ä yë'ë ets nyikëxë'ëkëty ja myëj'ajtën y'oyajtën ja Tios ets ja Tios U'unk.

5Oy ënäty ja Jesús ni'ik tjatsoky ja Marta mëët ja myëkä'äxtëjk Maria ets Lázaro,

6ko yajnëmaay ko ja Lázaro ënäty pyikyë, mäjtsk xëëw ojts jyaak timwyi'imy ma ënäty jam y'ityën.

7Ënät y'ënëmaayëtë ja y'ijxpëjkpëtëjk: Oy jatëkok nja'amëty jam Judea.

8Ja y'ijxpëjkpëtëjk jëtu'un y'ënëmaayë: Wintsën, tyaa naamnëm yë Judá ja'ayëty mjakuka'atsa'anëtë, ¿ets jam jatëkok mnëjkxankojnëpë?

9Tääts ja Jesús y'ëtsooy: ¿Këtii majkmäjtsk horë tu'ukpë ja xëëw tmëëtëtyë? Ko ja ja'ay ye'ey xëëny ka'ap kyunäpë, jä'ä ko y'ijxyp ja kutë'kxn mëti'ipë yaa naaxwiinyëtën,

10e pën akoots tu'u ja'ay ye'epy, kunajpëp jä'ä ko ka'ap ja kutë'kxn tmëëtëty.

11Ënät ja Jesús jyaak'ënany: Tëë myaanaxy ja nmëku'ukës Lázaro, tyamës nyuxa'any.

12Ënät ja y'ijxpëjkpëtëjk y'ënëmaayëtë: Wintsën, pën tëë myaanaxy, jëtu'un yajja'akyukë ko wijaanp yë'ë.

13E ja Jesús, yë'ë ja jyatijpy ko tëë ënäty ja Lázaro y'ooky, e ja y'ijxpëjkpëtëjk jä'ä tja'akyukëtë yë'ë yowë tyijpy ja tsuu ma'ay.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14Ënät ja Jesús ojts mëtëy myëkajpxëtë: Tëë ja Lázaro y'ooky.

15Jotkujkës näjyawëty ko ka'apës jam të nyajpaaty, ets näjyëtu'un miits xytyuk'oy'ata'antë ets xymyëpëktëty. Ja'amtë n'ëk'ijxëmë.

16Ënät ja Tomás, tu'uk ja Jesús ja y'ijxpëjkpë mëti'ipë yajtijpën Xeeny U'unk, yë'ë ojts t'ënëëmë ja myë'ijxpëjkpëtëjk: Ja'amtë ëëtsajtëm näjyëtu'un ets yë'ë mëët n'o'kmëty.

17Ko ja Jesús jyä'äjty jam Betania, tëë ënäty ja Lázaro myajktaxk xëëwpäjnë ma nyaaxtëkën.

18Winkon ja Betania kajpn wyi'im mëët ja Jerusalén kajpn, jawäänë kyatu'k horë ye'eyëty,

19ets may ja jutiis ja'ayëty ënäty të tninëjkxtë ja Marta ets Maria ets tjotmëkwinkajpxëtë ko ja myëkä'äx Lázaro të y'ooky.

20Ko ja Marta tnija'awëy ko tëë ja Jesús jyä'ty ënät tsyo'ony ets tjëjpye'eyë'ëka'any; e ja Maria yë'ë ojts jam wyi'im tëjkwintum.

21Tääts ja Marta t'ënëmaay ja Jesús: Wintsën, ko jeexyë yaa të myajpaaty, ka'ap jeexyë yë n'ayës të y'ooky.

22E nija'apës ko mmo'ojanëp ja Tios tii m'amëtoopyën.

23Ënät ja Jesús y'ëtsoowë: Juukpyëkaanp yë m'ay jatëkok.

24Ënät ja Marta y'ënëmaayë: Nija'apës ko jyuukpyëka'antë ja o'kpë jä'ä xëëw ma ja ja'ay ënäty yajpaye'eytyën.

25Ënät ja Jesús y'ënëmaayë: Ëjts yajjuukpyëjkpë, ëjts nyäjkpy ja juukyajtën. Pën ëjts xymyëpëjkp, oy jya'ooky, juukpyëkaanp jatëkok;

26e ni'ëmukë mëti'ipë jaakjuuky'ajtëpën ets xymyëpëktës, nijëna'a kya'ooka'antë. ¿Mmëpëjkpy mijts ya'atë?

27Ënät ja Marta y'ëtsooy: Jëtu'un Wintsën, nmëpëjkpyës ko mijts mKristë, Tios U'unk, mëti'ipë ënäty minaanpën.

28Ko ja Marta jëtu'un y'ënäny ënät ja myëkä'äxtëjk Maria ojts twoy ets t'ënëmaay ame'tsyë: Tää ja yaj'ijxpëjkpë yaa yajpaaty tap mëkäjpxyë.

29Wi'ix ja Maria jëtu'un tmëtooy, ënätyë tsyo'ony ets ojts ninëjkxy ja Jesús.

30Jesús ka'anëm ënäty tyëkë kajpnjoty, tamnëm ënäty yajpaaty ma ja Marta jyëjpye'eytsyoowën.

31Ja jutiis ja'ayëty mëti'ipë ënäty jyämyëët'ajtëpën ja Maria jam ma tyëjkën, ko t'ijxtë ko ja Maria pyëti'ky ets pëyi'ikyë tsyo'ony ënät tpatso'ontë jä'ä ko jëtu'un myäytyë tyajtë ko ja Maria jam nyijkx ma ja o'kpë të nyaaxtëkën ets jam tniya'axa'any.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

32Ko ja Maria jyä'äjty ma ja Jesús ënäty jamën ojts twinkujxtänë ets t'ënëmaay: Wintsën, ko jeexyë mijts yaa të myajpaaty, ka'ap jeexyë yë n'ayës të y'ooky.

33Ko ja Jesús t'ijxy ko ja Maria yä'äxy mëët ja jutiis ja'ayëty mëti'ipë ënäty mëët të myinyën ënät ja Jesús ojts y'amutskë,

34ets tyajtëëy: ¿Ma ojts xyajnaaxtëkëtë? Ets y'ënëmaayëtë: Min ix, Wintsën.

35Ënät ja Jesús yäxy.

36Tä ja jutiis ja'ayëty y'ënantë: Ixtë, tsyojkpy ijty mëk.

37Jënaakën ojts y'ëna'antë: Ya'atë, ojts tyaj'ijxë'ëky ja wiints, ¿ka'ap jëtää jeexyë tii të tuny ets Lázaro jeexyë ka'ap të y'ookyë?

38Jesús, mëët ja monyëtukyë, ojts jatëkok nyijkx ma ja o'kpë ënäty të nyaaxtëkën. Ja o'kpë jut, aank y'ijty ets tsaa y'akë'ë'ajtyp.

39Ets ja Jesús y'ënäny: Jëkë'ëtë yë tsaa. Ënät ja Marta, mëti'ipë ja o'kpë myëkä'äx'ajtypyën, ojts y'ënë'ëmxëty: Wintsën, tokxu'knëp yë'ënë, jä'ä ko tëë myajktaxk xëëwpäjnë ma nyaaxtëjkënën.

40Ënät ja Jesús y'ëtsoowë: ¿Këtii të t'ënëëmë ko xymyëpëkëtyës, m'ixëp ja Tios ja myëj'ajt y'oy'ajtënë?

41Ënät ja tsaa tjëkëëytyë ets ja Jesús pya'at'ijxy tsajpwinm ets y'ënäny: Tios Teety, mijts nkukajpxëp, jä'ä ko tëëjës ja n'ayuk xymyëtoowë.

42Nija'apës ko xëmë mijts xy'amëtoow'ityës ets yë'ëjës xyaj'ënaanp ets ya'atë ja'ay oyajtën tpaatëty mëti'ipë tyam yaajëtyën ets tmëpëktëty ko mijts të xykyexyës.

43Ko jëtu'un kyajpxtaay ënät mëk y'ënäny: Lázaro, pëtsëm jap.

44Tä ja o'kpë pyëtsiimy winmotsy winpity, wit winjuuxy. Ënät ja Jesús t'ënëmaay ja ja'ayëty: Kë'ëkäjtë tekyäjtë ets ëxmatstë, wä'än nëjkxy.

45Paaty ja jutiis ja'ay ojts may tmëpëktë ja Jesús mëti'ipë ja Maria ojts tjämyëët'atën jä'ä ko t'ijxtë mëti'ipë ja Jesús tyuunën.

46Je'eyëp ko jënaakën ojts nyëjkxtë ets tukmëmëtyaktë ja fariseë ja'ayëty mëti'ipë ënäty ja Jesús të tunyën.

47Ënät ja fariseë ja'ayëty ets ja teety wintsëntëjk tyajnämyujkëtë ja tsajptëkotyëtë yajjuntë'ajtpë ets y'ënantë: ¿Tii ënät ntu'unmëp? May ya'atë ye'etyëjk tuun'ëtë'ëtsy ja mëj'ajtën.

48Ko n'ëxmajtsmëty ets jëtu'un tjaaktunëty, ni'ëmukë ënät yë ja'ay myëpëkëtëty ets myina'antëty ja Romë ja'ayëty ets tjitëty yë nmëj tsajptëjk'ajtëmë ets xypyëjkëmëty yë nnaax'ajt nkajpn'ajtëmë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

49E tam ënäty tu'uk ja ja'ay mëti'ipë xyëëwajtypyën Caifás, teety wintsën ënäty y'ity tääpë jëmëjt, yë'ë ojts y'ënä'äny: Ka'ap miits xynyijawëtë,

50ni xykyanijawëtë ko nik ntuk'oy'ajtmëp ëëtsajtëm ko tu'uk ja ja'ay tku'ookëty yë nnaax'ajt nkajpn'ajtëmë këtiinëm ko yë naax kajpn kyutëkoyëty.

51Ka'ap ja Caifás ojts kyë'ëm winma'anyëty tkäjpxy, jä'ä ko yë'ë ënäty teety wintsën'ajtp tääpë jëmëjt, Tios ojts jëtu'un yajkäjpxyë ko ja Jesús tku'ookëty ja jutiis ja'ayëty;

52ets ka'ap yi'iyëty, näjyëtu'un ets tyajnämyukëtëty tu'kë'ëyë ja Tios ja y'u'unk y'ëna'k mëti'ipë ënäty të ye'eywya'kxtën naaxwiinyëtë apëtsëmy.

53Jä'ä xëëw ja kutuunktëjk ojts tkäjpxy'atë ets ja Jesús tyaj'ooka'antë.

54Paaty ja Jesús ka'ap nikëxë'ëky y'ëkjëtijnë ma ja jutiistëjkën, jam ojts nyijkx ma ja itën wiinkonpë, të'ëts'itjotmëpë, ma ja kajpn txëëwatyën Efraín. Jamts ojts wyi'im mëët ja y'ijxpëjkpëtëjk:

55Ja ëmaayxyëëw ënäty wiinkoonëp mëti'ipë ja jutiis ja'ayëty myëjja'awëtëpën ets may ja kajpn ja'ay ojts nyëjkxtë jam Jerusalén, ijxtëm tuntën ets tpatë ja wa'atsajtën naamka'anëm tpaaty ja ëmaayxyëëw.

56Ja ja'ayëty yë'ë ënäty oy y'ixtaaytyëp ja Jesús ets nyäyajtëwëtë nixim niyam ma ja mëjtsajptëjkën: ¿Wi'ix miits m'ëna'antë? ¿Minaanp jëtää xëëwotyë ëkë ka'apë?

57Ja fariseë ja'ayëty ets ja teety wintsënëty tëë ënäty tni'ënä'ämëtë ko pën tnijawëty maa ja Jesús, ënätyë tnikajpxëty ets yajmatsëty.

Juan 12

1Ja tëtujk xëëw ënäty ja ëmaayxyëëw tkapaaty ko ja Jesús ojts nyijkx Betania, ma ja Lázaro ijty tsyëënën mëti'ipë ënäty të tyajjuukpyikyën.

2Jam ja a'ux ojts t'oytyuntë ets ja Jesús twintsë'ëkëtë; Marta jam wiinkëëpy kujkëëpy ets ja Lázaro yë'ë nätyu'uk myëëtkääpy ja Jesús.

3Ojts ja Maria tyajminy ja pa'akxu'kpë nëë janty tsowpë ets ja Jesús ojts ja tyeky tukja'axëyë tääts ja wyääy tukmäxtëtsy. Tu'kë'ëyë ja tëkot pya'akxu'kpëjktaay.

4Ënät ja Judas Iscariote, tu'uk mëti'ipë mëët nyimajkmäjtskëtën ja Jesús ja y'ijxpëjkpëtëjk ets mëti'ipë ënäty ja Jesús kyë'ëyakäämpyën, y'ënäny:

5¿Tii ko yë pa'akxu'kpë nëë të kyayajtooky tëkëëk mëko'px denario ets jeexyë yë ëyoopëja'ay të yajtukputëkë?

6Judas ka'ap yë'ëkyëjxmëty jëtu'un y'ënä'äny ko ja ëyoopëja'ay tpa'ëyoy, yë'ëkyëjxm ko myeetsy. Yë'ë ënäty ja meeny apëjkën kyë'ë'am'ajtyp ets xëmë tpukony mëti'ipë jap pyëjkë'kpyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

7Tä ja Jesús y'ënëmaayë: Ixmats, yë'ë tyukjëjp'ijxyp koos nnaaxtëkëja'any.

8Yë ëyoopëja'ay xëmë yaa mëët m'ita'antë, e ëjts ka'apës.

9Nimay ja jutiis ja'ayëty tnija'awëtyë ko ja Jesús ënäty jam Betania ets ojts tninëjkxtë, ka'ap yi'iyë Jesús t'ixa'antë, y'ixantëp näjyëtu'un ja Lázaro mëti'ipë ja Jesús ënäty të yajjuukpyikyën.

10Ënät ja teety wintsëntëjk tkäjpxy'ajtë ets ja Lázaro näjyëtu'un tyaj'ooka'antë,

11jä'ä ko ja Lázaro ënäty të jyuukpyiky may ja jutiis ja'ayëty pyu'uwa'ktutëtë ets tmëpëjktë ja Jesús.

12May ënäty ja ja'ay të nyëjkxtë jam Jerusalén xëëw'ajtpë ëmaay xyëëwjoty. Komjëpom ojts tnijawëtë ko ja Jesús jam jya'ta'any kajpnjotm.

13Ënät ja ja'ay tpujxtë ja tëëxy y'ääy ets ojts tjëjpye'eyë'ëktë ayaxp ajojkp: Wintsën miimp, Wintsën miimp, Tios kënu'kxëtëp mëti'ipë miinpën Wintsën xyëëwkëjxm. Tios kënu'kxëtëp yë Israel yajkutujkpë.

14Ojts ja Jesús tpaaty tu'uk ja krukts yä'äy ets tukwä'tspejty, ijxtëm ja Tios ja y'aaw y'ayuk këxja'aypyë y'ënä'änyën:

15Këtii mtsë'ëkëtë, Sión ja'ayëty; ix yë myajkutujkpë myiny yë'ë tyuk'u'unyääpy ëna'k krukts.

16Më''ëka'any, kä'äp ojts ja y'ijxpëjkpëtëjk tja'akyyukëtë; oknëm tja'akyyukëtë ko ja Jesús yajmëjja'aw yajjaantyjya'awëy, jäänëm ojts tja'amyätstë wi'ix ja Jesús ënäty të jyäty të kyëpetyën, näjyëtu'un wi'ix ja Tios ja y'aaw y'ayuk ënäty y'ënä'änyën.

17Ja mayjyä'äy mëti'ipë ja Jesús ënäty jam mëëtëtyën ko tyaxpëtseemy ja Lázaro o'kpëjutjoty ets tyajjuukpyijky, yë'ë jam nyimëtyaktëp mëti'ipë ënäty të t'ixtën.

18Paaty ja ja'ay ojts tjëjpye'eyë'ëktë ja Jesús ko ënäty të tmëtoy'atë ja mëj'ajtën të tuny mëët ja Lázaro.

19Tääts ja fariseë ja'ayëty aak ayi'iyë nyäy'ënanëtë: Tä xy'ixtë. Nitii ënät nkapëjk nkapatmëty, aakyë'ë ja'ay ninëjkxtaayëtëp.

20Ënät ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty të nyëjkxtën Tios ëwtajtpë xëëwjoty jam Jerusalén, tam jënaakën ja griego ja'ayëty.

21Yë'ë ojts nimintë ja Felipe, mëti'ipë kukajpn'ajtpën Betsaida, Galilea y'itjotm tääts tmëpëjktsoowtë: Wintsën, Jesús n'ixantëpës.

22Tääts ja Felipe tsyo'ony ets ojts tuk'ëwaanë ja Andrés ets nimäjtsk tuk'ëwa'anëtyë ja Jesús.

23Ënät ja Jesús y'ënëmaayëtë: Tëë ja xëëw jëmëjt tpaaty ko yajmëjjaw yajjaantyjyawëty ja naaxwiinyëtë ja'ay ja y'U'unk.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

24Tëy miits nëëmëtë ko tu'uk ja tsajpmokpajk kyä'äy naaxkëjxy ets ka'ap y'ooky, ka'ap yë tyëëm tyäky, e ko y'ooky, wäänëmay ja tyëëm wyimpity.

25Pën pya'ëyoopy ja jyuukyajtën, yajtëkoyäämp jä'ä; e pën ka'ap tpa'ëyoyën ja jyuukyajtën naaxwiinypë, yë'ë pyaatäämpy ja juukyajtën xëmëkyëjxmëpë.

26Pën jääjës pën xymyëtun'any, wä'änës xypyaminy; ets pën maas ënäty nyajpaaty, jam näjyëtu'un yajpaata'any mëti'ipës ënäty xymyëtuunpën. Pën jää pën xymyëtuna'anyës, yajmëjnaxanëp ja nTeetyës.

27Nëkoojës tyam nmaaynyë ntajnë. Wi'ixës n'ëna'anëty. ¿Koomës jëtää n'ëna'anëtyë, Tios Teety, këtii xyajkutuky ets n'ookëtyësë?. Yë'ëtsës të niminy ets jëtu'un tyunëtëty jyatëtëty.

28Tios Teety, yaj'ixët ja mmëjajtën mjaantyajtën. Ënät ja ayuk yajmëtooy jam tsajpjotm y'ënä'äny: Tëës nyajmëjnaxy ets njaaktimyajmëjnaxäämpyës jatëkok.

29Ënät ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty jam myëtoow'ijtëpën, jëtu'un tmëtoowtë ënääw yowë nojkp, tam mëti'ipë ënantën: Yë'ë mëkajpxëp tsajpjotmëtë kukäjpxy.

30Ënät ja Jesús y'ënëmaayëtë: Ka'ap y'ëjtskyëjxmëty yë ayuk të yajmëtoy, miitskyëjxm të yajmëtoy.

31Tyam të tpaaty ma ja naaxwiinyëtë ja'ay yajpaye'etyëtyën ets yaj'ëxwopëty mëti'ipë nyiwintsën'ajtypyën ja naaxwiinyëtë winma'any.

32E koos naaxkëjxy ntsoonëty etsës npa'tëkëja'any tsajpjotm, nyajnëjkxta'ajäämpyës ja ja'ay ma ëjtsën.

33Jëtu'un ojts tkajpxtë'kxy wi'ix ënäty y'ooka'anyën.

34Ënät ja ja'ay y'ënantë: Mëët ja ënä'ämën ëëts nijawëtë ko ja Kristë jyuuky'ata'any xëmëkyëjxm. ¿E wi'ix ko mijts m'ëna'any ko pyëtë'ëka'any ja naaxwiinyëtë ja'ay ja y'U'unk? ¿Pën mtijpy, ja naaxwiinyëtë ja'ay ja y'U'unk?

35Ënät ja Jesús y'ënëmaayëtë: Jaakyajpaataanp jawäänë ja të'kxën jajën ma miitsëtyën. Naxtë tëkëtë jaaktäänëm ja të'kxën jajën xymyëët'atë ets këtiipë ajotkumonë mkukootsëtëty. Mëti'ipë tu'uye'epyën akootstum ka'ap nijawë maa nyijkx.

36Mëpëktë ja të'kxën jajën ma jää tyam xyjyaakmëët'atën, ets jam yajpaatë ma yë'ëjën. Ko ja Jesús jëtu'un y'ënaantaay tä ojts ye'eytyëkoy.

37Oy ja Jesús ënäty may të tjatuny ja mëj'ajtën mayjyä'äyjoty, ka'ap ojts tmëpëktë.

38Paaty jëtu'un tyuunë jyajtë ets y'atëwëty ja Jeséas ja y'aaw y'ayuk, Tios käjpxynyajxpë: Wintsën, ¿pën jëtää y'ëkmëpëjkpy ja n'aaw'ajt n'ayuk'ajtëmë? ¿Pën jëtää ja Wintsën të tuknijawë ja kyutujkën?

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

39Paaty ka'ap myëpëjktë jä'ä ko jëtu'un ënäty kuja'ay myiny ma ja käjpxynyajxpë Jeséas ojts tkuja'ayën:

40Tëë ja Tios yajwë'ëmëtë winpi'its kukoots ets wyinma'anykyukëxëtëty, këtiipë y'ixtëty ets jyä'äkyukëtëty, ets jëtu'un ka'ap ja jyot wyinma'any tyajkwinpitëty ma ëjtsën, ets ka'ap nyajtso'oktëtyës.

41Paaty ja Jeséas jëtu'un y'ënäny jä'ä ko tëë ënäty t'ixy ja Jesús ja myëj'ajt jyääntyajtën, ets yë'ë nyikajpx nyimëtyak.

42Ënät may ja jutiis ja'ayëty ojts tmëpëktë ja Jesús, wintsëntëjkpaat tmëpëjktë. Je'eyëp ko ka'ap tnikajpxtë nikëxë'ëky, jä'ä ko tsyë'këtëp ja fariseë ja'ayëty këtiipë y'ixkäxëtëty jap tsajptëkoty.

43Yë'ë ni'ik myëjpëjktaktë ja naaxwiinyëtë ja'ay ja myëj'ajt y'oyajtën këtiinëm ja Tios ja myëj'ajt y'oyajtën.

44Ënät ja Jesús ojts mëk kyäjpxy: Pën xymyëpëjkpës, ka'ap y'ëjtsëty nätyu'uk xymyëpëky, myëpëjkpy näjyëtu'un ja nTeetyës mëti'ipës të xykyexyën.

45Pën ëjts xy'ijxp, y'ijxyp näjyëtu'un ja mëti'ipës të xykexyën.

46Ëjts, mëti'ipë kutë'kxp kujajpën, tëëjës nminy yaa naaxwiiny. Pën xymyëpëjkpës ka'ap y'ita'any kupi'its kukoots.

47Pën ja n'aaw n'ayukës myëtoopy ets ka'ap tpatuny, ka'ap y'ëjtsëty ëxëëktum npëjkta'aka'any; jä'ä koos ka'apës yë'ëjëty të niminy etsës ja naaxwiinyëtë ja'ay nyajnitukëty, yë'ëjës të niminy etsës nyajnitso'oka'any.

48Pën xypyäjxpës ets ka'ap tmëjpëjktä'äky ja n'aaw n'ayukës, tam tmëët'ajnë mëti'ipë yajnitukëjanëpën: ja n'aaw n'ayukës mëti'ipës të nkäjpxyën yë'ë nëjkx yajnitukëty.

49Jä'ä ko ka'apës ëjts kë'ëm tii nnikäjpxy; ja Tios Teety, mëti'ipës të xykyexyën, yë'ëjës të xytyuk'ëne'emy mëti'ipës nkäjpxyp nmëtyäkpyën.

50Nija'apës ko ja mëti'ipë ja Tios Teety të ni'ënä'ämën, yë'ë mëti'ipë yajjuuky'ajtpën xëmëkyëjxm. Paaty mëti'ipës nkäjpxypën, jëtu'unës nkäjpxy ijxtëm ja Tios Teety të ni'ënä'ämën.

Juan 13

1Tyimpatnëp ënäty ja ëmaayxyëëw ets nyija'ap ja Jesús ko tëë ja xëëw jëmëjt tpatnë ets ja naaxwiinyëtë t'ëxmatsa'any ets wyimpita'any ma ja Tios Teetyën. Xëmë ijty tsoky ja y'ijxpëjkpëtëjk mëti'ipë yaajëtyën naaxwiiny ets jëtu'un tsojky mapaat y'o'kyën.

2-4Ja mëjku'u tëë ënäty tuktëkë ja Judas Iscariote, Simón yë myaank ets ja Jesús tkë'ëyaka'any. Nyija'ap ja Jesús ko tsyoony ma Tiosën ets ko jatëkok nyëjkxa'any ma

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Tiosën ets ko ja Tyeety ënäty tu'kë'ëyë kutujkën ets mëk'ajtën të myooytyä'äyë; paatykyëjxm pyëti'ky, tam ënäty y'a'ux'atë, ets ja nyijän ojts tjeny ets nyätyukwë'ënë tu'uk ja wit myoxkëjxy.

5Tääts ja nëë t'atä'ämëy ma ja kë'ëpujtaknën ets ja y'ijxpëjkpëtëjk ja tyeky ojts tpujë ets tmäxtëtsy mëët ja wit mëti'ipë myoxwëën'ajtypyën.

6Ënät ja Simón Pedro y'ënäny ko ja Jesús ja tyeky pyuja'anxëty: Wintsën, ¿mijtsës yë nteky mpujjäämpyë?

7Ënät ja Jesús y'ëtsoowë: Ka'ap tyam xyjya'akyukë mëti'ipës ntuunpyën, ok xjä'äkyukëja'any.

8Ënät ja Pedro y'ënäny: Kajëna'ajës nkakupëkëty ets mijts yë ntekyës xypyujëty. Ënät ja Jesús y'ëtsooy: Pën ka'ap yë mteky npujëm, ka'ap myajpaata'any ma ëjtsën.

9Ënät ja Simón Pedro y'ënëmaayë: Wintsën, pën jëtu'un, pujta'a tu'kë'ëyë ni'kx nkopkës, ka'ap yi'iyëty ntekyës, näjyëtu'un yë nkë'ëës ets nkëpajkës.

10Ënät ja Jesús y'ëtsoowë: Mëti'ipë ja'ay të tsyi'iyën, oy je'eyë tyeky tpujëty, ka'ap kopkpëky tyimtsi'iwëty, jä'ä ko wa'ats yë'ënë ets wa'ats miitsëty, oy kyani'ëmukëty.

11Paaty näjyëtu'un y'ënäny ko ka'ap ni'ëmukë wya'ats'atë, jä'ä ko ënäty nijawë pën kë'ëyakanëpën.

12Ko tyajktekpyujtaay, tääts ja Jesús jatëkok tpëjktäky ja nyijän ets ojts nyaaxweetsy ets t'ënëmaay ja y'ijxpëjkpëtëjk: ¿Mja'akyukëtëp tii ko miits të nyajtekpyujtë?

13Miitsëty jä'äs xytyijtë Yaj'ijxpëjkpë ets Wintsën ets tëy jëtu'un m'ëna'antë, yë'ëjës jëtu'unpë ntuunk'ajtyp.

14Pën ëjts Yaj'ijxpëjkpë ets Wintsën tëë ja mteky mpujëmë, näjyëtu'un miits mpaat'atëtë ets mnäyajtekpyujëtëty nixim niyam.

15Tëës ja ijxpäjtën npëjktä'äky ets miits näjyëtu'un xytyuntëty ijxtëmës të ntunyën.

16Tëy miits nëëmëtë ko ni pën ja wyintsën tkawinaxy ets ni pën kexyye'epyë tkawinaxy mëti'ipë käjxëpën.

17Pën mja'akyujkëtëp ets mpatuuntëp, akujk jotkujk nëjkx mjuuky'atë.

18Ka'ap miits ni'ëmukë ntijtë, ëjts nija'apës mëti'ipës të nwinwitsyën. E kopkpëky ko y'atëwëty wi'ix ja Tios ja y'aaw y'ayuk këxja'aypyë y'ënä'änyën: Mëti'ipës mëët nkay n'ukyën, mëtsip të y'awinpity.

19Jëwyiin jëyëjp yam ntuk'ëwaanëtë naamka'anëm jëtu'un tyunyë jyätyë, ko ënäty jëtu'un tyunyë jyätyë, ënät nëjkx xymyëpëktë ko Ëjts jëtu'un.

20Tëy miits nëëmëtë, pën kyupëjkpy mëti'ipës nkejxypyën, nän ëjts ënäty xykyupëjkp; ets pën xykyupëjkpës, nän yë'ë ënäty kyupëjkpy mëti'ipës xykyäjxpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

21Ko jëtu'un y'ënaantaay ënät ojts jyotmaytyëkë ets ojts tkajpxtë'kxy: Tëy miits nëëmëtë ko tu'uk jam ma miitsëtyën mëti'ipës xykyë'ëyakaanpën.

22Ënät ja y'ijxpëjkpëtëjk ojts xim yam nyäwyintë'kxëtë, ka'ap nijawëtë pën ja Jesús tyijpy.

23Ënät tu'uk ja ijxpëjkpë mëti'ipë ja Jesús ni'ik tsyojkpyën, yë'ë ënäty jam pyë'am mëët y'a'ux'aty,

24ets ja Simón Pedro ame'tsyë y'ënëmaayë ets tyajtëwëty ja Jesús pën jëtu'un tyijpy.

25Ënät ojts tnimëjkoy ja Jesús ets tyajtëëy: Wintsën, ¿nikajpx pën jëtu'un mtijpy?

26Ënät ja Jesús y'ëtsoowë: Tyamës tu'ktuky ja tsajpkääky nmuja'any; pën nmoopyënës, yë'ë ënäty. Tääts ja tsajpkääky ojts tmujy ets tmooy ja Judas, Simón Iscariote myaank.

27Je'eyë ja Judas tna'ëxajëy ja tsajpkääky ets ja mëjku'u ojts tyuktëkëty ets ja Jesús y'ënëmaayë: Pën tii mtunäämpy, tun tyämyë.

28E ni pën ojts tkaja'akyukë mëti'ipë jam u'unyääytyëpën ma ja kaaypyäjnën ko jëtu'un yaj'ënëëmë ja Judas.

29E jä'ä ko ja Judas yë'ë ënäty meeny kyoonë'kpy, paaty ojts jënaakën y'ëna'antë ko ja Jesús wä'änxyëp të tkexy ja Judas juupyë këpäjtpë mëti'ipë mëyataanpën ma ja xëëw tyuna'anyën ëkë ets nëjkx tmo'oy ja ëyoopëja'ay ja näypyutëkë.

30Ko ja Judas ojts t'ëxajë ja tsajpkääky ënätyë tsyo'ony. Koots ënätynyë.

31Ko ja Judas ënäty të tsyo'onë ënät ja Jesús y'ënäny: Tyam nyikëxë'ëky ja Naaxwiinyëtë ja'ay ja myëj'ajt y'oyajtën, ëts ja Tios ja myëj'ajt y'oyajtën jam nyikëxë'ëky ma ja naaxwiinyëtë ja'ay ja y'U'unkën.

32E ko ja naaxwiinyëtë ja'ay ja y'U'unk tyaj'ixëtëty ja Tios ja myëj'ajt jyääntyajtën, näjyëtu'un ja Tios tyajnikëxë'ëka'any ja myëj'ajt y'oyajtën, ets tsojk tyajnikëxë'ëka'any.

33Miits u'unk ëna'këty, ka'ap miits mëët jeky n'ëk'itanëtë. Xy'ixta'atëpës miitsëty, näjyëtu'un miits nëëmëtë ijxtëmës ja jutiis ja'ayëty n'ënëmaaytyën: Pën maas nnëjkxy, ka'ap tjëkyepy jam mnëjkxtëty.

34Tyam nmo'otë ja ënä'ämën jempyë: Nätsyokëtë nixim niyam. Jëtu'un ijxtëm miits ntsoktën, näjyëtu'un miits mnätsyokëtëty nixim niyam.

35Pën mnätsyojkëtëp miits nixim niyam, y'ixtëp nyijawëtëp ja ja'ay ni'ëmukë ko ënäty miits n'ijxpëjkpë'atë.

36Ënät ja Simón Pedro tyajtëëy ja Jesús: Wintsën, ¿ma mnëjkxy? Tä ja Jesús y'ëtsoowë: Pën maas nnëjkxy, ka'ap tjëkyepy mijts jam mnëjkxëty, je'eyëp ko okës jam xypyaja'tëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

37Ënät ja Pedro y'ënëmaayë: Wintsën, ¿tii ko ka'ap mëpaat tyam mpanëjkxy? Näy'a'ijxëpës mijts nku'ookëty.

38Ënät ja Jesús y'ëtsoowë: ¿Jaanty m'ëna'any, koos xmyë''ëyoowpäta'anyësë? Tëy yam mijts nëëmëty ko naamka'anëm ënäty ja këtseynyë'aaw yaaxë'ëkynyëm ko mijts xykyuyu'utsëtyës tëkëëk ok.

Juan 14

1Këtii mjotmay'ooktëty, mëpëktë ja Tios Teety ets mëpëjktëk ëjts näjyëtu'un.

2Maas ja nteetyën, may ja tsënaaytyakn jap. Ko jeexyë kyajëtu'unëty, ka'ap jeexyë nëkoo yam jëtu'un nëëmëtë koos nëjkx nipëjktaakëja'any ja tsënaaytyakn ma m'itëtyën.

3Ets koos nnëjkxëty ets nipëjktaakëja'anyës miits ja m'ijtaknëty, minaanpës jatëkok ets nyajtsoona'antë, jëtu'un miits nän jap myajpaatëty ma ëjtsën.

4Mnija'awëtëp miits ja tu'u mëti'ipë ja'ajtpën maas nnëjkxyën.

5Ënät ja Tomás t'ënëmaay ja Jesús: Wintsën, ka'apës nijawëtë maa mijts mnëjkxy, ¿Wi'ixës nnijawëty ja tu'u?

6Ënät ja Jesús y'ëtsoowë: Ëjts jëtu'un tu'u'ajtp, ja tëyajtën ets ja juukyajtën. Ëjtskyëjxm je'eyë tjëkyepy pën jya'tëty ma ja Tios Teetyën.

7Pën miitsëty xy'ixy'ajtëpës, m'ixy'atantëp näjyëtu'un ja nTeetyës; m'ixy'ajnëtëp tyamnë ets tääjën ja xy'ijxtë.

8Ënät ja Felipe t'ënëmaay ja Jesús: Wintsën, tuk'ijxtëkës ja Tios Teety, ets jotkujk nwë'ëmtëtyës.

9Ënät ja Jesús y'ëtsoowë: Felipe, tëë miits yaa jeky nmëët'atë, ¿ets ka'anëm xy'ixy'ätyësë? Pën të xy'ijxyës, tëëjën ja t'ixy ja Tios Teety. ¿E tii ko m'ëna'any ko ntuk'ixëty ja Tios Teety?

10¿Këtii xymyëpëky koos nyajpaaty mëët tu'ukyë ja Tios Teetyë ets ja Tios Teety mëët ëjtsë? ja mëti'ipë të ntukmëmëtya'aktën ka'ap kyë'ëm winma'anyëty të nnikäjpxyës. Ja Tios Teety mëti'ipë juukyajtpën ma ëjtsën, yë'ë kë'ëm winë të tuny.

11Mëpëjktëkës koos n'ëna'any koos n'ity tu'ukyë mëët ja Tios Teety ets ja Tios Teety y'ity tu'ukyë mëët ëjts; pën ka'ap, oy yi'iyë xymyëpëktëty mëti'ipës ntuunpyën.

12Tëy miits nëëmëtë, pën xymyëpëjkpës, tyunëp näjyëtu'un ja tuunk mëti'ipës ntuunpyën; ets tyunëp ja tuunk jaakmëjpë, yë'ë koos jap nnëjkxy ma ja Tios Teetyën.

13Ets tu'kë'ëyë mëti'ipë miits m'amëtoowtëpën ëjts nxëëwkyëjxmës, ntunäämpyës, ets mëët ja Tios U'unk yaj'ixëty ja Tios Teety ja myëj'ajt jyääntyajtën.

14Ntunëpës mëti'ipë m'amëtoowtëpën ëjtskyëjxm.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

15Pën xytsyojktëpës miits, mpatuntëp ja n'ënä'ämënës.

16Ets n'amëtowëpës ja Tios Teety ets tkäxëty ma miitsëtyën ja wiinkpë ja nikajpxtutpë; jä'ä jëtu'un ja Kënu'kxymyëkajtën tëyajtënpë, xëmëpë yajpaata'anyën mëët miitsëty.

17Mëti'ipë yi'iyë myëmaay myëtajtëpën ja naaxwiinypë ka'ap t'ëxajëja'antë, jä'ä ko ka'ap t'ixtë ets ka'ap t'ixy'atë; e miitsëty m'ixy'ajtëp, jä'ä ko yë'ë yajpaaty mëët miitsëty ets xëmë yajpaata'any ma miitsëtyën.

18Ka'ap miits ku'ooky u'unkën nyajwë'ëma'antë; winpitaanpës jatëkok ets miits mëët nyajpaata'anyës.

19Tim jawäänë jëtu'un, ets ka'ap nëjkx xy'ëk'ijxnëtës mëti'ipë yi'iyë naaxwiinypë myëmaay myëtajtëpën; e miitsëty nëjkxëpës xy'ixtë ets mjuuky'attëty jä'ä koos juuky'ajtpës.

20Jä'ä xëëw miits xynyijawëtëty koos n'ity tu'ukyë mëët ja nTeetyës, ets miits tu'ukyë m'itë mëët ëjts, ets ëjts tu'ukyës n'ity mëët miitsëty.

21Pën kyupëjkpy ja n'ënä'ämënës ets pyatuumpy, yë'ë yajnikëxë'kpy koos xytsyoky, ets pën xytsyojkpës, tsokanëp ja nTeetyës ets ntsokäämpyës näjyëtu'un ets nnänyikëxë'ëkanëp ëjts ma yë'ëjën.

22Ënät ja Judas, ka'ap jyä'äjëty ja Iscariote, tyajtëëy: Wintsën, ¿tii ko mnanyikëxë'ëka'anyë ma ëëtsëtyën ets ka'ap ma ja ja'ayëtyën ka'apë myëpëktën?

23Tä ja Jesús y'ëtsoowë: Pën xytsyojkpës, myëjpëjktäkpy ja n'aaw n'ayukës; ets tsokanëp ja nTeetyës, ets nTeetyës mëët nmina'anyës etsës nyajpaata'antë mëët yë'ë.

24Pën xykyatsojkpës, ka'ap tmëjpëjktä'äky ja n'aaw n'ayukës. Ja aaw ayuk mëti'ipë miits tyam mmëtoowtëpën, ka'ap y'ëjtsëty nkë'ëm'aaw nkë'ëm'ayuk, Tios Teety yë jyä'ä, mëti'ipës të xykyexyën.

25Tyam miits winë ntuk'ëwa'anëtya'atë naam tyaanëm nyajpaatyës mëët miitsëty;

26e ja nikajpxtutpë, ja Kënu'kxymyëkajtën mëti'ipë ja Tios Teety kyäxäämpyën ëjts nxëëwkyëjxmës, yë'ë mtuk'ëwaanëjanëtëp tu'kë'ëyë winë ets xyjyä'ämyätstëty wi'ixjaty miits të nëëmëtën.

27Tyam ntukmëwë'ëmtë ja jotkujk'ajtën. Nmooytyëp miits ja jotkujk'ajtën, je'eyëp ko ka'ap yë'ëjëty jëtu'unpë mëti'ipë yajktëpën yë naaxwiinyëtë ja'ay. Këtii mmaytyëty mtajtëty ets këtii mtsë'ëkëtëty.

28Tëë xymyëtowtë koos n'ëna'any koos nnëjkxy ets ko jatëkok nmina'anyës ets nyajpaata'anyës mëët miitsëty. Ko jeexyë miits xytsyoktës, mxoontaktëp jeexyë ko xynyijawëtë koos nnëjkxy ma ja Tios Teetyën, jä'ä ko Tios Teety wäänë mëj yë'ë këtiinëm ëjts.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

29Paaty ya'atë ntuk'ëwaanëtë jëwyiin jëyëjp, jä'ä ko ënäty jëtu'un jyäty kyëpety, tääts nëjkx xymyëpëktë.

30Ka'apës nëkooyë n'ëkmëtya'akanë mëët miitsëty, jä'ä ko tää wyinkony mëti'ipë ënä'ämpën yaa naaxwiiny; oy tkamëët'aty nitii mëk'ajtën ma ëjtsën,

31kopkpëky ko jëtu'un tyunëtëty jyatëtëty, ets tëkokyë ja'ay nija'awëtya'atëty koos yë'ëjës ntsojkpy yë Tios Teety ets koos yë'ë ntuny mëti'ipës të xytyuk'ëne'emyën. Pëtë'ëktë ets ja'amtë.

Juan 15

1Ënät ja Jesús jyaak mëtyäky: Jëtu'unës ëjts ijxtëm ja mëtëypyë ja tsatym aatsën, ets nTeetyës, yë'ë ja tsatym nyiyu'ujëp.

2Ko tu'uk ja tsatym xe'enty ka'ap tyëëmyäky, tääts tkatspuxy; e ko tyëëmyäky ni'ikyë twinpëky twintuny ets nëpuxy nëpooty mëti'ipë atsijpën tääts yajxon tyëëm'atëty.

3Miitsëty tëë mwa'atstë mëët ja aaw ayuk mëti'ipë të ntuk'ëwaanëtën.

4Itë tu'ukyë mëët ëjts etsës n'itëty tu'ukyë mëët miitsëty. Tu'kxe'entypë kepy ka'ap tjëkyepy ets tyëëm'atëty ko kya'itëty tu'ukyë mëët ja myëjkepy; näjyëtu'un miitsëty ka'ap tjëkyepy mtëënmpätëty pën ka'ap tu'ukyë myajpaatë mëët ëjts.

5Ëjts jëtu'un ijxtëm ja tsatym yonën ets miitsëty ijxtëm ja tsatym xe'entyën. Pën ijtp tu'ukyë mëët ëjts etsës tu'ukyë mëët yë'ë, tëëm'ataanp may; jä'ä ko pën ëpëky mnäyaj'itëtë, ka'ap nitii xytyuntëty.

6Pën ka'ap y'ity tu'ukyë mëët ëjts, jëtu'un tpaaty ijxtëm ja tsatym xe'enty ëpëky y'ityën mëti'ipë yajpëjkmujkpën ets yajnino'oky.

7Pën tu'ukyë m'itë mëët ëjts ets myaj'ijtëp jap m'aawjoty mjootjoty ja n'aaw n'ayukës, oy tii xytyim'amëtowtëty nëjkxëp myajmo'otë.

8Jëtu'un ënäty xyajnikëxë'ëktë ja nTeetyës ja myëj'ajt y'oyajtë ko mtëëmpätëty may ets tjëkyäpëty wi'ix myajtijtëtyën ko miits n'ijxpëjkpë'atë.

9Jëtu'un miits ntsoktë ijxtëmës ja Tios Teety të xytsyokyën. Itë jam xëmë ma ja tsojkën ja'awënën mëti'ipë të nmo'otën.

10Pën mpatuuntëp ja n'ënä'ämënës, myajpaatantëp jam maas ja ntsojkën nja'awënën, jëtu'un ijxtëm ëjts npatunyën ja nTeetyës ja y'ënä'ämën etsës nyajpaaty ma ja tsyojkën jya'awënën.

11Paaty jëtu'un nëëmëtë ets mxoonta'aktëty mëët ëjts ets ja mxoontakën kya'pxtëty.

12Yë'ës ya'atë n'ënä'ämën'ajtyp: Nätsyokëtë nixim niyam, ijxtëm ëjts miits të ntsoktën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

13Ni pën tsojkën jëtu'un tkamëëtëty ijxtëm ya'atën ko pën tyäky ja jyuukyajtën ko ja myëku'uk ttsoky tjawë.

14Miits jëtu'un nmëku'ukja'awëtyëp, pën mtuuntëp mëti'ipë ntuk'ënä'ämtëpën.

15Ka'ap miits n'ëktijnëtëty tuunpë, jä'ä ko ja tuunpë ka'ap nijawë tii ja wyintsën tyuunpyën. Mëku'uk miits ntijtë, jä'ä ko tëë ntuk'ëwa'anëtya'atë wi'ixës ja nTeety të xynyëëmën.

16Ka'ap myiits'atë të xywyinwitstës, ëjts miits të nwinwitstë ets të ntuknipëktë m'itëty ijxtëm ja tsatym xe'entyën mëti'ipë may tëëm'ajtpën ets y'itëty xëmëkyëjxm mëti'ipë mtuuntëpën. Jëtu'un ja Tios Teety mmo'oja'anëtë tëkokyë mëti'ipë m'amëtoowtëpën ëjts nxëëwkyëjxm.

17Yë'ë miits ya'atë ntuk'ënä'ämtëp: Nätsyokëtë nixim niyam.

18Ko miits mka'oy'ixëtëty ja mëti'ipë yajtuuntëpën ja naaxwiinyëtë winma'any, jëtu'un xynyijawëtëty koos ënäty jëyëjp të xykya'oy'ixtë.

19Ko jeexyë miits näjyëtu'un m'ëtë'ëtstë ijxtëm yë'ëjëtyën, mtsojkëtëp jeexyë ijxtëm tsoktën ja jyä'äy. E jä'ä koos miits të nwin'ixtë ma ja ja'ayëtyën mëti'ipë yajtuuntëpën ja naaxwiinyëtë winma'any ets ka'ap jëtu'un m'ëtë'ëtstë ijxtëm yë'ëjëtyën, paaty mka'oy'ixëtë.

20Ja'amyätstë ijxtëm të nëëmëtë: Ni pën tuunpë wyintsën tkawinaxy. Pën tëëjës xypyajëtijta'aktë, näjyëtu'un miits myajpajëtijta'aka'antë; ets pën tëëjës ëjts ja n'aaw n'ayuk xykyupëjkëtë, näjyëtu'un miits ja m'aaw m'ayuk yajkupëka'antë.

21Ëxëëk mjata'an mkëpäta'antë mëët ëjtskyëjxm, jä'ä ko ka'ap nijawëtë pën të xykyexyës.

22Ka'ap jeexyë tii poky tmëët'atë ko jeexyë ëjts nkaminyës ets nkatuk'ëwaanëtë. E tyam ka'ap tjëkyepy yajnimä'kxtëty ko ëxëëk y'ëtë'ëtstë y'ëna'antë.

23Pën xykya'oy'ijxpës, ja nTeetyës näjyëtu'un kya'oy'ijxyp.

24Ka'ap jeexyë tii poky tmëët'atë ko jeexyë ëjts tii nkatuny mëti'ipë ka'ap pën tunyënëm; e ëjts yë'ëjës të ntuny mëti'ipë tëë t'ëk'ijxtëpën, ets je'eyëm xy'ëxëëk'ixtë ets näjyëtu'un t'ëxëëk'ixtë ja nTeetyës.

25E ya'atë paaty jëtu'un tyunyë jyätyë ets y'atëwëty ja aaw ayuk mëti'ipë kuja'ay miinpën ma ja y'ënä'ämënëtyën: Natëkës të y'ëxëëk''ixtë.

26Paaty ko myinëty ja Nikajpxtutpë mëti'ipës nkäxäämpyën nTeetyës xyëëwkëjxm, ja Kënu'kxymyëkajtën mëtëypyë, mëti'ipë tso'ompën ma ja Tios Teetyën, yë'ë nëjkx xynyimëtyä'äkyës.

27Ëts miitsëty nän nëjkxëpës xynyimëtya'aktë, jä'ä ko tëë myajpaatë mëët ëjts ets jëtu'un tyimtso'ontäky.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Juan 16

[1]Paaty miits ya'atë ntuk'ëwaanëtë këtiipë xy'ëxmatstëty ja mmëpëjkën ma ëjtsën.

[2]Nëjkxëp myaj'ixkäxtë jap tsajptëkoty ets nëjkxëp ja'ay myaj'ookëtë ets jëtu'un nëjkx myäytyë tyajtë ko Tios myëtuuntëp.

[3]Paaty nëjkx jëtu'un y'ëtë'ëtstë, jä'ä ko ka'ap ja Tios Teety t'ixy'atë, ets ëjts nän ka'apës xy'ixy'atë.

[4]Paaty miits ya'atë ntuk'ëwaanëtë ets xyjyä'ämyätstëty ko ënäty jëtu'un të nëëmëtë ko ja xëëw po'o tpaatëty. Ka'ap ënätyë të ntuk'ëwaanëtë jä'ä ko jaaktää'ajtpës ënäty mëët miitsëty.

[5]E tyam nnëjkxyës ets mëët nyajpaata'anyës mëti'ipës të xykyexyën ets nitu'uk miits xykyayajtëwtë pën maas nnëjkxy.

[6]Wäänëni'ik miits të mmontë mtuktë koos jëtu'un të n'ëna'any.

[7]E tëy miits nëëmëtë: Nëjkxaanpës ets miits xytyuk'oy'atëty. Koos nkanëjkxëty, ka'ap tjëkyepy myinëty ja Nikajpxtutpë ma miitsëtyën; e pën nëjkxpës, ëjts jam nkäxäämpy.

[8]Ko ja Nikajpxtutpë myinëty, yë'ë nyikajpxäämpy pën pokymyëët, kapokymyëët ets pën nëjkx t'ëxajë ja Tios ja tyiytyu'unën.

[9]Mëti'ipë pokymyëëtën yë'ëkyëjxm koos ka'ap xymyëpëky;

[10]pën ka'ap pyokymyëëtëty: ëjts, nëjkxpës maajës yë nTeetyën ets miitsëty ka'ap xy'ëk'ixanëtës;

[11]pën nëjkx t'ëxajëtë ja Tios ja tyiytyu'unën: mëti'ipë ënä'ämpën yaa naaxwiiny naaxkëjxy, tëë nyitukë.

[12]Tapnëm may mëti'ipë miits ntukmëmëtya'akantëpën, je'eyëp ko tyam tsip ets ntukmëmëtyakta'atëty.

[13]Ko ënäty myiny ja Kënu'kxymyëkajtën, mëti'ipë ja tëyajtën yäjkpyën, yë'ë nëjkx tu'kë'ëyë mtuk'ijxpëkëtë ja tëypyë jaantypë, jä'ä ko ka'ap kyë'ëm winma'any tnikajpxa'any, yë'ë nyikajpxäämpy mëti'ipë myëtoopyën ets mtuk'ëwaanëja'anëtë mëti'ipë tunan jatanëpën.

[14]Nëjkxëpës ja xymyëjjaw xyjyäänтyjyawë, jä'ä ko yë'ë y'ëxajëjäämpy mëti'ipës ëjts njä'äj'typyën ets miits myajmo'oja'antë.

[15]Tu'kë'ëyë mëti'ipë ja Tios Teety myëët'ajtypyën, ëjts yë'ë njä'a näjyëtu'un. Paatyës të n'ëna'any ko ja Kënu'kxymyëkajtën t'ëxajëty mëti'ipës ëjts njä'ä'ajtypyën ets miits myajtuknijawëja'antë.

[16]Tim jawäänë maajës miits ka'ap xy'ëk'ijxnëtëty, je'eyëp ko nän wäänë y'itëty täätsës jatëkok xy'ixtëty.

Biblia en Mixe de Quetzaltepec, Oaxaca, México
Active Translation in Process
© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

17Ënät jënaakën ja y'ijxpëjkpëtëjk xim yam nyäyajtëëwëtë: ¿Tiijën jyatijäämpy ko jëtu'un y'ëna'änny? Ko y'ënä'äny ko wäänë y'ita'any ma ka'ap n'ijxmëtyën ets ko jatëkok y'ënaankojnëpë ko nän wäänë y'itëty ets n'ijxmëty ets yë'ëkyëjxm ko nyijkx ma Tios Teetyën.

18¿Wi'ixën ya'atë nyiwijy tim jawäänëpë? ka'ap nja'akyujkëmë mëti'ipë myëtyäkpyën.

19Ënät ja Jesús nija'awëy ko ja y'ijxpëjkpëtëjkëty tam mëti'ipë tjayajtëwantëpën winë, paaty t'ënëmaay: Tëë miits nëëmëtë ko wäänë jyaak ita'any maajës ka'ap xy'ëk'ijxnëtëty ets nän wäänë y'itëty tääts jatëkok xy'ixtëtyës. ¿Ya'atë miits ka'ap xyjyä'äkyukëtë?

20Tëy nëëmëtë, ko nëjkxëp mjë'ëtë mya'axtë ets mmontë mtuktë ma ënäty ja ja'ay xyoonta'aktën mëti'ipë yajtuuntëpën ja naaxwiinyëtë winma'any; e oy ënäty y'ëkjëtu'unëty ma miits jam mmontë mtuktën ets mjë'ëtë mya'axtën, ja mjë'ëyënëty myaxënëty ets ja mmo'onënëty mtukënëty jä'ä nëjkx y'awinpity xoontakën.

21Ko tu'uk ja to'oxytyëjk y'u'unkpaata'any, mëk pyikyë y'ixyë, ko wyinkony ma ja y'u'unk myëxu'unk'ata'anyën; e ko ja mëxu'unk myiinë jya'ajnë, jyä'äytyëkooytyääpy ja pëjkën ato'onën jä'äkyëjxm ko tukxoontä'äky ko tëë tu'uk ja mëxu'unk tyajminy tyajja'ty naaxwiiny.

22Näyjyëtu'un miits tyam mmontë mtuktë; je'eyëp koos winpitaanpës jatëkok ets min n'ixa'antë ets jotkujk mnäjyawëtëty ets ni pën mkapëjkëtëty ja mxoontakënëty.

23Ka'ap nëjkx tii xy'ëkyajtëëwnëtës jä'ä xëëw. Tëy miits nëëmëtë, mmo'ojëtëp miits ja nteetyës mëti'ipë m'amëtoowtëpën ëjtskyëjxm.

24Tyampaat ka'ap miits tii xy'amëtowtës ëjtskyëjxm; amëtowtë ets myajmo'otëty, jëtu'un ja mxoontakën kya'pxtëty.

25Tëë miits ya'atë ntuk'ëwaanëtë mëët ja nyi''ijxpäjtën. E pyatäämpy ja xëëw jëmëjt ko miits ka'ap n'ëktuk'ëwaanëjanëtë winë mëët ja ijxpäjtën, wa'ats nëjkx ntukmëmatyaknëtë ja nTeetyës.

26Jä'ä xëëw nëjkx ja nteetyës winë xy'amëtowtë ëjts nxëëwkyëjxm; ets ka'apës n'ëna'any koos n'amëtowa'any ja nTeetyës mëët miitskyëjxmëty,

27jä'ä ko ja nTeetyës kë'ëm miits mtsojkëtëp. Mtsojkëtëp jä'äkyëjxm koos miits tsyoktë ets jä'ä ko tëë xymyëpëktë koos jam ntsoony ma Tiosën.

28Jamës të ntsoony maajës ja nTeetyën ëts yaa naaxwiiny të nminyës, e tyamtsës n'ëxmatsy ya'atë naaxwiinyëtë etsës nnëjkxy jatëkok maajës ja nTeetyën.

29Ënät ja y'ijxpëjkpëtëjk y'ënantë: Tyam tëy wa'ats të'kxy jam mkajpxnë, ka'ap xy'ëkyajtuunë ja ijxpäjtën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

30Tyamës nijawëtë ko mijts tu'kë'ëyë winë xynyija'awëtyä'äy ets ko ka'ap xyajmëyäty pën tii myajtëwëtëty. Yë'ëkyëjxmës tyam nmëpëktë ko mijts mtsoony jam ma Tiosën.

31Ets ja Jesús y'ëtsoowëtë: ¿Mjantymyëpëjktëp miits tyamnë?

32Tëë ja xëëw jëmëjt tpaaty ets tyam jëtu'un nixëëwaty, ko miits mkääkwa'kxta'atëty ets mnëjkxtëty këëkjëën këëktëjk etsës nätyu'uk xy'ëxmatstëty. E ka'apës nätyu'ukëty, jä'ä ko tääjës ja nteety mëët.

33Ntuk'ëwa'anëtëp miits tyam ya'atë tu'kë'ëyë ets ja kijpxyajtën jyää'atëty ma miitsëtyën. M'ëyowantëp miits yaa naaxwiiny, je'eyëp ko amëk jotmëk myajpaatëty, ëjts tëëjës nmëmëtä'äky ja naaxwiinyëtë winma'any.

Juan 17

1Ko ja Jesús jëtu'un y'ënaantaay ënät jam tsajpkëjxm pya'at'ijxy ets ja Tios nja'amyejtsy: Tios Teety, tëë ja xëëw jëmëjt tpatnë, mëjjaw jaantyjawë ja m'U'unk ets näjyëtu'un nmëjjaw njaantyjawëtëty.

2Jä'ä ko mijts të xymyo'oy ja kutujkën ma tëkokyë naaxwiinyëtë ja'ayëtyën, ets tmo'oja'any ja juukyajtën tëkokyë mëti'ipë të xymye'eyën.

3Yë juukyajtën xëmëkyëjxmëpë ënät yajpaaty ko mijts myaj'ixy'äty, ja tu'ukyëpë Tios'atyën mëtëypyë, ets ja Jesukristë mëti'ipë mijts të xykyexyën.

4Tëë mijts nmëjjaw njaantyjyawë naaxwiinyëtë, tëëjës ja tuunk nyaj'apaatë mëti'ipës të xymye'eyën.

5Mooykyës tyam mwiintuuy ja mëj'ajt oyajtën mëti'ipës ijty nmëët'ajtypyën ma ka'anëm ja naaxwiinyëtë tsyo'ontä'äkynyëm.

6Ja ja'ayëty mëti'ipë mijts të xywin'ixyën naaxwiiny, mëti'ipës të xymye'eyën, tëëjës ntuk'ëwaanëtë mpën mijts. Mijts ijty mjä'ä'ajtyp ets tëë mijts xymyo'oyës ets tëë ja m'aaw m'ayuk tpatuntë.

7E tyam nyija'awëtëp ko ja mëti'ipës mijts të xymye'eyën aakmijts yë mjä'ä.

8Tëës ntuk'ëwaanëtë ja ayuk mëti'ipës mijts të xymye'eyën ets tëë tkupëktë. Tëë tnijawëtë ko tëy jëtu'un ko jamës ntsoony ma mijtsën ets tëë tmëpëktë ko mijts të xykyexyës.

9Yë'ës nninu'kxtaktëp; ka'apës yë'ëjëty nninu'kxtä'äky mëti'ipë yi'iyë myëmaay myëtajtëpën yë naaxwiinypë; yë'ëjës ninu'kxtäkpy mëti'ipës mijts të xymye'eyën.

10Tu'kë'ëyë mëti'ipës njä'ä'ajtypyën aakmijts yë'ë mjä'ä; ets mëti'ipë mijts mjä'ä'ajtypyën ëjts yë njä'a; ets ja nmëj'ajt n'oyajtënës nikëxë'kp jam ma yë'ëjëtyën.

11Ka'apës n'ëkyajpaatanë naaxwiiny, je'eyëp ko yë'ëjëty naaxwiiny yë wyë'ëmtë; ëjts jamës nnëjkxy ma mijtsën ets tu'ukyë nyajpatmëty. Tios Teety Wa'atspë, ijx'it

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

këwent'at mëët ja mxëëw ja myëk'ajtën, ja mxëëw mëti'ipës të xymye'eyën ets tu'ukmukyë yajpaatëty, ijxtëm ëëtsajtëmën.

12Koos ijty nyajpaaty mëët yë'ëjëty naaxwiiny, n'ijx'ijtëp nkëwent'ajtëpës ijty mëët ja mmëkajtën mëti'ipës xymyooyën. E nitu'uk të kyatëkoy, yi'iyë tu'uk mëti'ipë ënäty jëtu'unyëm tëkoy'ajtpën, ets y'atëwëty ja m'aaw m'ayuk mëti'ipë kuja'ay miinpën.

13Tyamtsës nnëjkxy ma mijtsën; e paatyës jëtu'un n'ëna'any jä'ä ko jaaktyaanëmës njaakyajpaaty naaxwiiny, ets ëmuumtu'ukjot xyoonta'aktëty ijxtëmës ëjts nxoontä'äkyën.

14Tëës ja m'aaw m'ayuk ntukmëmatya'aktë, e ja ëxëëkja'aytyëjk ëxëëk y'ixëtë jä'ä ko ka'ap yë'ë tyajtuntë ja naaxwiinyëtë winma'any, ijxtëm ëjtsën nän ka'apës yë'ëjëty nyajtuny ja naaxwiinyëtë winma'any.

15Ka'apës n'amëtoy ets xyajpëtsëmëty yaa naaxwiiny, yë'ëjës n'amëtoopy ets xy'akëëytyuk xy'axajtukëty ma ja ka'oypyën.

16Jëtu'un ijxtëm ëjtsën ka'apës yë naaxwiinyëtë winma'any nyajtuny, yë'ëjëty nän ka'ap yë naaxwiinyëtë winma'any tyatuntë.

17Kënu'kx mëët ja tëyajtën ets mijts xytyuk'oy'atëty; jä'ä ko yë m'aaw m'ayuk tëy'ajtën'ajtën yë'ë.

18Jëtu'un ijxtëmës mijts të xykyexyën ma ja ja'ayëtyën mëti'ipë ja naaxwiinyëtë winma'any yajtuuntëpën, näjyëtu'unës yë'ë yam nkäxtë ma ja ja'ayëtyën mëti'ipë yajtuuntëpën ja naaxwiinyëtë winma'any.

19Yë'ë koos yë'ëjëty nmëmay nmëtajtë paatyës kë'ëm nnäkyënu'kxyë, ets näjyëtu'un yë'ëjëty yajkënu'kxtëty mëët ja tëyajtën.

20Tios Teety, ka'apës yi'iyëty nni'amëtow nnipëjktsowë mëti'ipë tyam mëpëjktëpën, näjyëtu'un mëti'ipë mëpëkantëpnëm ko tmëtowtëty ja aaw ayuk mëti'ipë yë'ë nyikajpxantëpën.

21N'amëtoy npëjktsoy ets tu'ukyë y'itëty; ijxtëmës tu'ukyë n'ityën mëët mijts ets mijts tu'ukyë mëët ëjts. Näjyëtu'unës n'amëtoy ets tu'ukyë y'itëty mëët ëëtsëty ets tmëpëktëty ja naaxwiinyëtë ja'ayëty ko mijtsës të xykyexy.

22Tëës nmo'otë ja mëj'ajt oyajtën mëti'ipës mijts të xymye'eyën, jëtu'un tu'ukyë y'itëty, jëtu'un ijxtëm ëëtsajtëmën tu'ukyë nyajpatëmën.

23Jamës nyajpaatëty tu'ukyë ma yë'ëjëtyën ets mijts myajpaatëty tu'ukyë ma ëëtsëtyën, jëtu'un ja naaxwiinyëtë ja'ay nijawëtëty ko mijts të xykyexyës ets ko xytsyoky xyjyawë ijxtëmës mijts xytsyokyën.

24Tios Teety, mijtsës të xymyo'oy, ntsojkpyës ets jam yajpaatëty maas n'ita'anyën ets t'ixtëty ja mëj'ajt oyajtën mëti'ipës mijts të xymye'eyën, jä'ä ko mijtsës të xytsyoky naamka'anëm ënäty ja naaxwiinyëtë kyojynyëm.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

25Tios Teety mëtëypyë, yë naaxwiinyëtë ja'ay ka'ap m'ixy'atëtë; ëjts n'ixy'äjtypyës mijts, ya'atë näjyëtu'un nyija'awëtyëp ko mijtsës të xykyexy.

26Tëës ntuk'ëwaanëtë mpën mijts ets njaaktuk'ëwanëjantëpës, ets ja tsojkën ja'awën tmëët'atëty mëti'ipës mijts të xymye'eyën ets nyajpaatëtyës ma yë'ëjëtyën.

Juan 18

1Ko ja Jesús ja Tios tja'amyäjtstaay ënät tsyo'ony mëët ja y'ijxpëjkpëtëjk ets tuknajxtë ja Cedrón nëë wok. Jam awinmtsow wyi'im tu'uk ja olivë kam, jam ja Jesús tyëjkëy mëët ja y'ijxpëjkpëtëjk.

2Ja Judas, mëti'ipë ja Jesús ënäty kyë'ëyakäämpyën, y'ixy'äjtyp ijty ja it jam, jä'ä ko kanaak ok ënäty ja Jesús jam mëët të ye'emyuktë ja y'ijxpëjkpëtëjk.

3Ënät ja Judas twoowja'ajty ja tsiptuunpëtëjk, mëjtsajptëkotyëtë këwent'ajtpëtëjk ets ja teety wintsëntëjk, yë'ë ja fariseë ja'ayëty käjxëtëp. Jëtu'un jyajtë mëët ja kyutë'kxnëty, pujxn ets kepy.

4Nyija'ap ja Jesús ënäty wi'ix jyata'anyën, tääts ojts tninëjkxy ja ja'ay mëti'ipë nimiinëtëpën ets tyajtëëy: ¿Pën m'ixtaaytyëp?

5Ets y'ëtsoowtë: Jesús Nazaretëtë ja'ay. Ets ja Jesús y'ënäny: Ëjts jëtu'un. Ja Judas mëti'ipë ja Jesús ënäty kyë'ëyakäämpyën, tam ënäty tyänëtë mëët.

6Ko ja Jesús jëtu'un y'ënëmaayëtë: Ëjts jëtu'un ënätyë ojts y'ixtëkëye'eytyë ets kyëtaktaaytyë naaxkëjxy.

7Ets ja Jesús ojts jatëkok yajtëwëtë: ¿Pën m'ixtaaytyëp? Ets y'ënantë: Jesús Nazaretëtë ja'ay.

8Ets ja Jesús jatëkok y'ënëmaayëtë: Tëë yam nëëmëtë koos jëtu'un. Pën ëjts miits xy'ixtaaytyëp, ëxmatstë yë n'ijxpëjkpëtëjkës, wä'än nëjkxtë.

9Paaty ya'atë jëtu'un tyuunë jyajtë ets y'atëwëty ko ja Jesús ojts kë'ëm y'ënä'äny: Mëti'ipës mijts të xymye'eyën, nitu'uk të kyatëkoy.

10Simón Pedro, jä'ä ënäty tu'uk myëët'ajtyp ja tëypyujxn, yë'ë jyu't ets tatskpujxtuty aka'anytsyow ja ja'ay mëti'ipë xyëëwajtypyën Malco, teety wintsën yë tyuunpë.

11Ënätyë ja Jesús t'ënëmaay ja Pedro: Pëjkë'ëk yë mtëypyujxn ma tyëjkën. Pën Tios Teety ënaanp etsës n'ëyowëty, ¿Tiijës ko nkakupëkëty?

12Ënät ja tsiptuunpëtëjkëty, wintsëntëjkëty ets mëti'ipë jap tuuntëpën ma tsajptëjkën tmajtstë ja Jesús ets tkë'ëtsuumtë.

13Jëyëjp ojts tyajnëjkxtë ma ja Anás ja tyëjkën, Caifás yë myë't, mëti'ipë teety wintsën'ajtpën tääpë jëmëjt.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14Yë'ë ya'atë Caifás ënäty të y'ënä'äny ma ja jutiis ja'ayëtyën ko nikë oy ko tu'uk ja ye'etyëjk tku'ookëty ja naax kajpn.

15Ënät ja Simón Pedro mëët wiinkpë ja Jesús ja y'ijxpëjkpëtëjk, ojts tpatsoontë ja Jesús. Tu'uk ënäty y'ixy'ätyë ja teety wintsën, paaty ja Jesús mëët tyëjkëy jap tëkoty;

16e ja Pedro jämyë ojts tëjkwinm wyi'imy. Paaty ja Jesús ja y'ijxpëjkpë mëti'ipë ja teety wintsën ixy'ajtëpën ojts pyëtsimy jatëkok ets myëtyäky mëët ja to'oxytyëjk mëti'ipë ja tëjk'aaw kyëwent'ajtypyën ets tyajnaxëty ja Pedro.

17Tääts ja to'oxytyëjk tyajtëëy ja Pedro: ¿Këtii myijtsëty m'ijxpëjkpë'atyë tääpë ja'ayë? Ets ja Pedro y'ëtsooy: Ka'ap y'ëjtsëty.

18Tëë ënäty ja tuunpëtëjk ets ja mëjtsajptëjk këwent'ajtpë ja jëën tyajmëjëtë, jä'ä ko tëtsyk ënäty, xaamtëp jam e tam näjyëtu'un ja Pedro xyämy mëët yë'ëjëty.

19Tääts ja teety wintsën tyajtëëy ja Jesús pën ënäty y'ijxpëjkpë'ajtyp ets tii tyuk'ijxpëjkpy.

20Ets ja Jesús t'ëtsooy: Tëës nnikäjpxy nikëxë'ëky mayjyä'äyjoty; xëmë ijty jap tsajptëkoty nyaj'ijxpëkyës ets näjyëtu'un ma ja mëjtsajptëjkën ma ja jutiis ja'ayëty ye'eymyuktën. Ka'apës ma tii yu'utsy të nnikäjpxy.

21¿E tii ko xyajtëyës? Yajtëw pën të tmëtowtën, yë'ë nyija'awëtëp wi'ixës të n'ëna'anyën.

22Ko ja Jesús jëtu'un y'ënäny ënät tu'uk ja mëjtsajptëjk këwent'ajtpë tkojxy ja Jesús ets ojts t'ënëëmë: ¿Tii ko jëtu'un xy'ëtsoy yë teety wintsën?

23Ets ja Jesús y'ënäny: Pën tëëjës nkajpxtëkoy, nikajpx tii mka'oymyëtoopy; e pën oy mëti'ipës të nkäjpxyën, ¿tii ko mijts të xykyoyës?

24Ënät ja Anás tkejxy ja Jesús kë'ëtsumy ma ja teety wintsënën mëti'ipë xyëëwajtypyën Caifás.

25E ja Pedro tap ënäty yajpaaty, xaanp jap ma ja jëën tyoyën. Ënät ojts tyajtëwtë: ¿Këtii myijtsëty näjyëtu'un m'ijxpëjkpë'atyë tääpë ja'ayë? Ja Pedro jëtu'un nyäpyëjktakë ka'ap yowë nijawë, paaty y'ëtsooy: Ka'ap y'ëjtsëty.

26Tääts tu'uk ja teety wintsën ja tyuunpë näjyëtu'un yajtëëwë, yë'ë ja myëku'uk mëti'ipë ënäty ja Pedro të tatskpujxtu'utyën: ¿Këtii myijtsëty mëët të n'ixy jam ma ja olivë kamënë?

27Ets ja Pedro jatëkok tkuyu'tsy ets y'ënäny ko ka'ap. Näy jää ja këtseynyë'aaw ojts yaaxë'ëky.

28Ënät ja Jesús tmëtso'ontë ma ja Caifás ja tyëjkën ets ojts tmënëjkxtë ma ja këmoontëjkën, ma y'ëne'emyën ja romanë yajkutujkpë, xëënyënëp ënätynyë. Ka'ap ja jutiis ja'ayëty ojts tyëkëtë këmoontëkoty, jä'ä ko ka'ap wya'atsëty ja këmoontëjk.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Yë'ëjëty jëtu'un ja mëpëjkën tmëët'atë ko tyëkëtëty muum ma ka'ap wya'atsëtyën tsojk y'ëxëëkëtëty ets ka'ap tjëkyäpëty wi'ix y'a'ux'atëtyën ma ja ëmaayxyëëwën.

29Paaty ja Pilato nyipëtsëëmëtë ets y'ënëmaayëtë: ¿Tiitsën ya'atë ja'ay mtukni'ë'ënëtëp?

30Ets y'ëtsoowtë: Ko jeexyë kyapokymyëëtëty, ka'ap jeexyë yam nëkoo myajktukë'ëtëkë.

31Ënät ja Pilato y'ënëmaayëtë: Mënëjkxtë ets paye'eytyë ijxtëm ja m'ënä'ämën myintën. Ets ja jutiis ja'ayëty y'ëtsoowtë: Ka'apës ja kutujkën nmëët'atë etsës ja ja'ay nyaj'ooktëty.

32Jëtu'un ojts y'atëy ja Jesús ja y'aaw y'ayuk ma tnimëtyäkyën wi'ix ënäty y'ooka'anyën.

33Ënät ja Pilato jatëkok tyëjkëy jap këmoontëkoty ets tyaxtsooy ja Jesús ets tyajtëëy: ¿Mijts jëtu'un ja jutiis ja'ayëty ja yajkutujkpë?

34Tä ja Jesús y'ëtsooy: ¿Mkë'ëmwinma'any jëtu'un myaj'ënanëp, ëkë jää pën të mnë'ëmxëty koos n'ëjtsëtyë?

35Ënät ja Pilato y'ëtsooy: ¿Jutiis ja'ay ëjtsë? Ja mmëkunaax mmëkukajpn ets ja mteety wintsënëty, yë'ë të mkë'ëyakëtë maas ëjtsën. ¿Tii të xytyuuntëkoy?

36Ënät ja Jesús y'ëtsooy: Ka'ap yaajëty naaxwiiny yajpaaty yë nkutujkënës. Ko jeexyë y'ëkyääjëty, ka'ap jeexyë ëjts ja nja'ayës tkupëktë etsës yë jutiis ja'ayëty xymyatstëty; yë nkutujkënës ka'ap yaajëty naaxwiiny yajpaaty.

37Ënät ja Pilato y'ëtsoowë: Ko jëtu'un m'ëna'any jëtu'un yajja'akyukë, yajkutujkpë yowë mijts. Ënät ja Jesús y'ëtsooy: Mijts jam m'ënaanp, ëjts yajkutujkpë. Ëjts yë'ëjës të niminy naaxwiiny etsës nimëtya'akëty ja tëyajtën. Ni'ëmukë mëti'ipë tyuk'ijtëtëp ja tëyajtën, myëtoow'ijtëp yë n'aaw n'ayukës.

38Ets ja Pilato y'ënëmaayë: ¿Tii tëy'ajtën'ajtp? Ko ja Pilato jëtu'un y'ënaantaay ënät pyëtsiimy jatëkok ets ojts tmëkäjpxy ja jutiis ja'ayëty: Ka'apës tii poky npaaty ma tääpë ja'ayën.

39Miitsëty mnija'awëtyëp yë'ëjëty ko tu'uk ja tsumyjä'äy n'ëxmatsyës ëmaay xyëëwjoty: ¿Mtsojktëp etsës n'ëxmatsëty yë jutiis ja'ay Yajkutujkpë?

40Ets ni'ëmukë yujk'ënantë: Ka'ap. Yë'ë Barrabás ëxmats. Ja Barrabás mä'tsp ijty.

Juan 19

1Ënät ja Pilato ojts ja Jesús tyajwopyë.

2Ets ja tsiptuunpë taktë tu'uk ja äpny kujup ets ja Jesús tukujääntë ets ja tsapts ukywyit tukxojxtë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

3Tääts tmëwinkoontë ets t'ënëmaaytyë: Juuky'ajtp ja jutiis ja'ay ja yajkutujkpë. Ets twinkojx tjëjpkojxtë.

4Tääts ja Pilato jatëkok pyëtsiimy ets y'ënëmaayëtë: Ixtë, tëëjës nyajpëtsëmy ets xynyijawëtëty ko ka'apës tii pyoky npatë.

5Tääts ja Jesús pyëtsiimy äpny kujup mëët, xoxy mëët ja tsapts ukywyit ets ja Pilato y'ënäny: Tyaa ntukwinkuwowëtë ya'atë ye'etyëjk.

6Ko t'ijxtë ja teety wintsëntëjk ets ja mëjtsajptëjk këwent'ajtpë ets yaxpë jojkpë tyëjkëtyë: Yajkruutspät. Yajkruutspät. Ets ja Pilato y'ënëmaayëtë: Mënëjkxtë ets miits xyajkruutspätëty, ëjts ka'apës tii pyoky të npatë.

7Ets ja jutiis ja'ayëty y'ëtsoowtë: Tap ëëts tu'uk ja n'ënä'ämën nmëët'atë mëti'ipë ënaanpën ko y'ookëty ja ja'ay mëti'ipë nätyijëpën Tios U'unk.

8Ko jëtu'un ja Pilato tmëtooy, ojts mëk tsyë'ëkë.

9Ets tyëjkëkyojnëpë këmoontëkoty ets tyajtëëy ja Jesús: ¿Maa mkukajpnëty? Niwi'ix ja Jesús kya'ëtsooy.

10Ënät ja Pilato y'ënëmaayë: ¿Këtii m'ëtsoyë? ¿këtii xynyijawë ko nmëët'ajtypës ja kutujkën ets nyajkruuspätëty ëkë npëjkta'akëty ëwaatsëtumë?

11Ënät ja Jesús y'ëtsooy: Mijts nitii kutujkën xykyamëët'aty ma ëjtsën ko jeexyë ja Tios ka'ap të mo'oyë ja kutujkën; paaty ja mëti'ipës të xykyë'ëyäkyën ma mijtsën, ni'ik ja pyokymyëëtëty këtiinëm mijts.

12Ja Pilato kanaakjëjp ja winma'any tja'ixtaay ets tja'ëxmatsany ja Jesús ëwaatsëtuuy; je'eyëp ko ja jutiis ja'ayëty ni'ikyë ojts tyëkëtë yaxpë jokpë: Ko xy'ëxmatsëty ëwaatsëtum, ka'ap ënäty mijts xymyëku'ukjawë ja yajkutujkpë kopk. Oypyënëty pën nätyijëp yajkutujkpë, nämyëtsip'ajtëp mëët ja yajkutujkpë kopk.

13Ko ja Pilato jëtu'un tmëtooy ënät ojts tni'ënä'ämë ets ja Jesús tyajpëtsëmtëty ets nyaaxwe'tsy ënyääypyäjnkëjxy ma pyaye'eyën, ma txëëwatyën hebreo ayuk Gabatá, jä'ä nyiwijy Tsaa Winwääpy.

14Jä'ä xëëw ma ënäty ja ëmaayxyëëw yajnipëjktaakën ets ja Pilato t'ënëmaay ja jutiis ja'ayëty: Tyaa ënät ja myajkutujkpëty.

15Ets mëk yujk'ënantë: Wä'än t'ooky. Wä'än t'ooky. Yajkruutspät. Ets ja Pilato yajtëëwëtë: ¿Mtsojktëp ets nyajkruuspätëtyës mëti'ipë mkutujkpë'ajtëpënë? Ets ja teety wintsëntëjk y'ëtsoowëtë: Ka'apës pën wiinkpë yajkutujkpë nmëët'atë, yi'iyë tu'uk ja yajkutujkpë kopk mëti'ipë Roma tso'onpën.

16Ënät ja Pilato tkë'ëyäjky ja Jesús ets tmënëjkxtëty wä'än tyajkruutspätë.

17Tääts ja Jesús tsyo'ony, tam ja kruuts tpakäpy, ets nyijkx ma txëëwatyën O'kpë Këpajk mëti'ipë hebreo ayuk yajtijpën Gólgota.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

18Jam ojts tyajkruutspätë ets ëpëky nimäjtsk wiinkpë ja ja'ayëty mëët kyëruutspejty pa'apa'a.

19Ets ja Pilato tni'ënä'ämëy ets ja ayuk jam yajkëxja'ajëty kruuts këpäjky mëti'ipë ënaanp: Jesús Nazaretëtë ja'ay, jutiis ja'ay yajkutujkpë.

20May ja jutiis ja'ay ja letrë ojts tkajpxtë, jä'ä ko kajpn mëwinkon ja it wyi'im ma ja Jesús ojts tyajkruutspätën ets ja letrë, hebreo, latín ets griego ayuk jyä'äyëty.

21Paaty ja jutiis ja'ayëty, mëti'ipë teety wintsën ijtëpën t'ënëmaaytyë ja Pilato: Këtii jëtu'un xyjya'ajëty: Jutiis yajkutujkpë. Jëtu'un xyjya'ajëty ko jä'ä nyätyijyë kë'ëm jutiis yajkutujkpë.

22Ënät ja Pilato y'ëtsoowëtë: Mëti'ipës të nkëxja'ayën, jëtu'un wyë'ëmëty këxja'ay.

23Tëë ënäty ja tsiptuunpë tyajkruutspätë ja Jesús ets ja wyit ojts twijtsë'këtë ets ojts tyajwa'kxtë taxkpëky, këëktu'këëtsy tjä'ä'ajtë. Ojts näjyëtu'un twijtsë'ëktë ja nyipit, jä'ä ka'ap xyuyëty, itkujky je'eyë y'axuuytyukyëty.

24Ënät ja tsiptuunpë nyäy'ënanëtë: Ka'ap ntukë'tsëmëty, je'eyë nni'ëyë'kmëty ets n'ijxmëty pën tuka'ajëp. Jëtu'un tyuunë jyajtë ets y'atëëy ja Tios ja y'aaw y'ayuk mëti'ipë këxja'ay miinpën: Ojts tpëjkwa'kxtë aak yë'ëjëty ja nwitës ets tëë tni'ëyë'ëktë ja nipitës. Jëtu'un ojts ja tsiptuunpë winë tuntë.

25Jam winkon ma ja Jesús jam kruutskëjxm yajpaatyën, tam ënäty tyänëtë ja tyaak, ja myëkä'äx; ja Maria, mëti'ipë Cleofas tyo'oxytyëjk'ajtypyën ets ja Maria Magdalena.

26Ko ja Jesús t'ijxy ja tyaak ets ko tam winkon tyänë ja y'ijxpëjkpë mëti'ipë ni'ik tsyojkpyën ënät t'ënëmaay ja tyaak: Nanë, tam mpa'atënëty ja m'u'unk.

27Ets ja y'ijxpëjkpë t'ënëmaay: Tam mpa'atänëty ja mtaak. Tääts ja ijxpëjkpë twooy ja Jesús ja tyaak ma tyëjkën.

28Ko jëtu'un jyäjty kyëpejty, ets ko nän nyija'ap ënäty ja Jesús ko tëë tyuunta'ay jyajta'ayë winë ets tam mëti'ipë jaaktëkoy'ajtpën paaty y'ënäny: Tëtsëpës.

29Tam ënäty tu'ktu'ts ja tsatsym nyëë xun. Ënät ojts tukpatijë'ëktë ja wit, je'eyë tkëxtsuumtë ma tu'uk kepyën ets ojts tuk'atijë'ëktë.

30Ko ja Jesús tkupëjky ja tsatsym nyëë xun ënät y'ënäny: Tyam tëë ënät tyuunta'ay jyajta'ayë tu'kë'ëyë winë. Ets ojts kyutëëynyäxy ja kyëpajk ets ja jya'awën tyukpëtsëëmë.

31Tu'kxëëwnëm ënäty tkapaaty ja ëmaayxyëëw ets ja jutiis ja'ayëty ka'ap ënäty tsoktë ets ja o'kpë jam wyë'ëmëty kruutskëjxm po'kxënxëëwëtë; ma tääpë ja po'kxënxëëw ënäty tpaatyën mëj xëëw ënäty jää tunanëp. Paaty ja Pilato t'ënëmaaytyë ets yajtekytyëjtëty ja mëti'ipë jam kruutskëjxmëtyën ets tyajjënaktëty ja o'kpë jam kruutskëjxm.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

32Ënät ja tsiptuunpëtëjkëty ojts nyëjkxtë ets ja mëjëwyiimpë ojts tekytyëjtë ets näjyëtu'un ja mëmäjtskpë mëti'ipë jamëtyën ma ja Jesús ja pya'ajën.

33Ko ja Jesús tmëwinkoontë ets t'ijxtë ko ënäty të y'o'knë. Paaty ojts ka'ap ja tyeky tëjëtë.

34Ënät tu'uk ja tsiptuunpë tkatsymyëku'umëy ja Jesús ets ja kyäty y'ëwatsy ets pyëtsiimy ja ne'pyny ets ja nëë.

35Mëti'ipë ya'atë jyääpyën, yë'ë mëti'ipë kë'ëm tyim'ijxën ko jëtu'un jyäjty kyëpejty, nyija'awëp ko tyiyëty jyääntyëty mëti'ipë jyääpyën ets miits xymyëpëktëty.

36Paaty ya'atë jëtu'un tyuunë jyajtë ets y'atëwëty ijxtëm myinyën këxja'ay: Nitu'uk tkatëjëtëty ja pyajk.

37Ets wiinktsow näjyëtu'un këxja'ay myiny: Y'ixtëp ko ënäty yajmoxmëkumë.

38Ko jëtu'un jyäjty kyëpejty, ja José mëti'ipë kukajpn'ajtpën jam Arimatea, ojts t'amëtoy ja Pilato ets myo'ojëtëty ja Jesús ja nyi'kx kyopk. Yë José yë'ë ijty yë Jesús ijxpëjkpë'ajtëp, je'eyëp ko ayu'utsy jä'ä ko yë'ë tsyë'këp ja kutuunktëjk, jutiis ja'ayëty. Ojts ja Pilato myo'oyë ja kutujkën ets tyajënakëty ja Jesús ja nyi'kx kyopk jam kruutskëjxm.

39Näyjyëtu'un ja Nicodemo, mëti'ipë ojts ja Jesús tëkok mëët myëtyä'äkyën koots; yë'ë ojts tmëja'ty tëkëëk tu'ts ja pa'akxu'kpë nëë xëpiny mëët ja mirra ets áloe.

40Ënät ja José ets ja Nicodemo ojts tyajpëtë'ëktë ja Jesús ja nyi'kx kyopk ets tukwinpijtë ja linë wit mëët ja pa'akxu'kpë nëë, jëtu'un ijxtëm ja jutiis ja'ayëty ënäty tuunk'atën ko ja o'kpë tyajnaaxtëkëja'antë.

41Ma ënäty ja Jesús të kyëruutspetyën, tam ijty tu'uk yë pëjykyam yajpaaty jam winkon; ets jam pëjykyamjotm, tam ijty tu'uk ja jemypyë o'kpë jut ma ka'ap pën nyaaxtëkënëm.

42Jam ojts ja Jesús ja nyini'kx tyajnaaxtëjkëyëtë, yë'ë ënäty jam winkon yajpatp ets nän yë'ë ënäty pyätyp ja po'kxënxëëw mëti'ipë ja jutiis ja'ay myëjja'awëtëpën.

Juan 20

1Tominkë, sëmaan'ëjxy, ja Maria Magdalena ojts nyijkx tsojkyë ma ja o'kpëjutën, ka'anëm ënäty xyiinyë. Ënät t'ijxy akëëytyu'uty ja o'kpë jut aaw.

2Ënät ojts nyijkx pëyi'ikyë ma ja Simón Pedro mëët wiinkpë ijxpëjkpën mëti'ipë Jesús ni'ik tsyojkpyën. Tääts ja Maria y'ënäny: Tëë ja Wintsën ja nyi'kx kyopk yamëke'eky ets ka'ap yajnijawë maa të tpëjkta'aktë.

3Ënät ja Pedro ets ja wiinkpë ja ijxpëjkpë ojts nyëjkxtë ma ja o'kpëjutën.

4Nimäjtsk ojts pëyi'ikyë nyëjkxtë. Wäänë mëk ojts pyëyi'iky tu'uk ets ka'ap ja Pedro, jëwyiin jam tu'uk jyä'äjty ma ja o'kpëjutën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

5Ets kyu'ijxëy jap jutjoty, yi'iyë jap ja wit mëti'ipë ja Jesús ja nyi'kx kyopk yajtukwinpijtën, jääyë jut'ëkë'ey y'ijxwo'ony.

6Ënät ja Simón Pedro ix'ok jyä'äjty ets tyëjkëy o'kpëjutjoty ets näjyëtu'un ojts t'ixy ja wit mëti'ipë ja Jesús nyi'kx kyopk të yajtukwinpityën.

7Ets tjaaktim'ijxpaty ja wit mëti'ipë ja Jesús ënäty të twinjuux'atyën, ëpëky jam ane'eky.

8Ënät wiinkpë ja ijxpëjkpë ojts tyëkë ma ja o'kpëjutën ets t'ijxy mëti'ipë të tyuny të jyätyën. Täänëm tmëpëjky.

9Jä'ä ko ka'anëm ënäty oy tmëpëky mëti'ipë miinpën kuja'ay ko kopkpëky ko jatëkok jyuukpyëka'any.

10Ets nimäjtsk ja ijxpëjkpë wyimpijtë ets ojts nyëjkxtë ma ja tyëjkëtyën.

11Ja Maria jap ojts wyi'im jut ëkë'p yaxp. Tam ënäty jëtu'un yä'äxy ko wäänë kyu'ijxëy jap jutjoty,

12ënät t'ijxpaty nimäjtsk ja tsajpjotmëtë kukäjpxy, poop xoxyëty, jam y'u'unyëtë ma ja Jesús ënäty ja nyi'kx kyopk të y'ityën; tu'uk këpäjky ets tu'uk teky'ix'am.

13Ënät ja tsajpjotmëtë kukäjpxy tyajtëëwtë: To'oxytyëjk, ¿tii ko myä'äxy? Ets ja Maria y'ëtsooy: Yë'ëjës nmëyäxyp ko tëë ja nWintsën tmënëjkxtë ets ka'ap yajnijawë maa të tpëjkta'aktë.

14Ko jëtu'un y'ënäny ets ojts y'ijxwinpity ets t'ijxpaty ja Jesús jam tyänë pyë'am, je'eyëp ko ka'ap tnija'awëy ko jyä'äjëty.

15Ënät ja Jesús yajtëëwë: To'oxytyëjk, ¿tii ko myä'äxy, pën m'ixtääpy? Ja Maria jëtu'un myäy tyäjy ko yë'ë ja pëjykyam këwent'ajtpë kajpxp: Wintsën, pën mijts të xyajpëtsëmy, tuk'ëwa'anëkës maa të xypyëjktä'äky, etsës nëjkx jam nyajtsoony.

16Ënät ja Jesús y'ënëmaayë: Maria. Tääts ja Maria y'ijxwinpijty ets t'ënëmaay hebreo ayuk'äämpy: Raboni mëti'ipë niwijpën Wintsën.

17Tä ja Jesús y'ënëmaayë: Këtiis xymyätsy, jä'ä ko ka'anëmës nnëjkxy ma ja Tios Teetyën. Nëjkx ets xytyuk'ëwaanëty ja nmëku'uktëjkës: Ko jamës nnëjkxy maas yë nTeetyën ets ma miits yë mTeetyëtyën; maajës yë nTiosën ets ma miits yë mTiosëtyën.

18Ënät ojts nyijkx ja Maria ets tuk'ëwa'anëy ja Jesús ja y'ijxpëjkpëtëjk ko ënäty tëë ja Wintsën t'ixy ets wi'ix të y'ënë'ëmxëtyën.

19Ko ojts kyootsënë jä'ä xëëw, sëmaan'ëjxy. Tëë ënäty ja Jesús ja y'ijxpëjkpëtëjk jam tyu'ukmuktë ma tu'uk ja tëjkën, je'eyëp ko ëtuky ja tëjk'aaw tyaj'itë jä'ä ko yë'ë tsyë'këtëp ja myëjutiis ja'ayëty; tääts ja Jesús nyänyikëxë'kë jam ma ja y'ijxpëjkpëtëjkën, itkujky ojts wya'ak'oyë ets ojts tkajpxpo'kxy, jëtu'un t'ënëmaay: Jotkujk yajpaatë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[20]Ko jëtu'un y'ënaantaay ënät tuk'ijxy ja y'ijxpëjkpëtëjk ja kyë'ë ets ja kyätsy ma ënäty të tsyëtyutyën ets ojts xyoonta'aktë ko t'ijxtë ja Wintsën.

[21]Tääts ja Jesús jatëkok y'ënëmaayëtë: Jotkujk yajpaatë. Jëtu'un ijxtëmës ja Tios Teety të xykexyën, näjyëtu'un miits nkäxtë.

[22]Ets ja y'ijxpëjkpëtëjk ojts tpi'ixy ets t'ënëmaay: Kupëktë ja Kënu'kxymyëkajtën.

[23]Pën mpokymyä'kxtëp ja ja'ay, nime'kxy wyë'ëma'any; e pën ka'ap xypyokymyä'kxtë, ka'ap yajnimä'kxa'any.

[24]Ja Tomás, mëti'ipë ijty tyijtëpën xeeny u'unk, mëti'ipë mëët nyimajkmäjtskëtën ja Jesús ja y'ijxpëjkpëtëjk, ka'ap ënäty jam ko ja Jesús jyä'äjty.

[25]Ënät ja Tomás ja myë''ijxpëjkpë y'ënëmaayëtë: Tëës ja Wintsën n'ixtë. E ja Tomás jëtu'un y'ëtsooy: Koonëmës n'ixëty ma ja clavës ojts yajtsëtyutyën ets koonëmës ntonëty ja tsyëtyut ma ja kyë'ëjën ets ma ja kyätsyën, ënätnëmës nmëpëkëty; ko kyajëtu'un'atëty ka'apës njëkyepy nmëpëkëty.

[26]Kom tuktujk xëëw, tëë ënäty ja Jesús ja y'ijxpëjkpëtëjk jatëkok jam ye'eymyuktë tëkotm, tam ënäty ja Tomás näjyëtu'un yajpaaty, ëtuky ja tëjk'aaw tyaj'itë. Ënät ja Jesús nyänyikëxë'kë, itkujky ojts wya'ak'oyë ets ojts tkajpxpo'kxy ja y'ijxpëjkpëtëjk, ets t'ënëmaay: Jotkujk yajpaatë.

[27]Tääts ja Jesús t'ënëmaay ja Tomás: Pëjkta'ak yaa mkë'ëwa'axy ets ijxëkës yë nkë'ë; ets atijë mkë'ë maas nkatsyën. Këtii kujuun mnäypyëjktä'äkyë, mëpëk.

[28]Ënät ja Tomás y'ëtsooy: Mijts nteety'äjtyp, mijts nTios'ajtyp.

[29]Ënät ja Jesús y'ënëmaayë: Mmëpëjkpy tyam jä'ä ko të xy'ixyës. Akujk jotkujk mëti'ipë të myëpëktën oyës të xykya'ixtë.

[30]May ja Jesús ojts tuny ja mëj'ajtën ma ja y'ijxpëjkpëtëjkëtyën mëti'ipë ka'ap kyëxja'ayëtyën ma ya'atë nokyën.

[31]Paaty ya'atë të yajkëjxja'ay ets miits xymyëpëktëty ko ja Jesús yë'ë Kristë, Tios U'unk ets yë'ë xymyëpëktëty, ets jëtu'un xypaatëty ja juukyajtën xëmëkyëjxmëpë.

Juan 21

[1]Ko jëtu'un tyuuntaay jyajtaayë, ënät ja Jesús ojts jatëkok nyänyikëxë'ëkyë ma ja y'ijxpëjkpëtëjkën jam Tiberias mejypyë'am. Jëtu'un ojts tyunyë jyätyë:

[2]Tam ënäty ja Simón Pedro mëët ja Tomás mëti'ipë yajtijpën xeeny u'unk ets ja Natanael mëti'ipë kukajpn'ajtpën Caná, Galilea y'itjotm. Näy tam ja Zebedeo myaank ets nimäjtskpë ja Jesús ja y'ijxpëjkpë.

[3]Ënät ja Simón Pedro y'ënëmaayëtë: Ajkxmajtspës nnëjkxytë. Ets y'ëtsoowtë: Oy nja'amëty. Ënät ojts nyëjkxtë ets tu'uk ja kepy nëëwinye'epyë tuktëjkëtyë ets ojts nyëjkxtë. Jä'ä koots nitu'uk ja ajkx tkamajtstë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

4Ko xyiinytyaknë, tam ja Jesús ënäty tyänë mejypyë'am, je'eyëp ko ja y'ijxpëjkpëtëjk ka'ap tnijawëtë ko jyä'äjëty.

5Ënät ja Jesús yajtëëwëtë: Mexyëty, ¿ka'ap tii ajkx të xymyatstë? Ets y'ëtsoowtë: Ka'ap tii.

6Tääts ja Jesús y'ënëmaayëtë: Nëëkujëpiptë yë mtsaay aka'anytsyow ets may nëë jëyujk xymyatstëty. Ënät nëëkujëpijptë ja tsyääyëty, may ja ajkx tmajtstë, ka'ap y'ëkmaayënëtë tjuutëty, jä'ä ko nëkooyë ja nëë jëyujk myäy'ajnë

7Ja ijxpëjkpë mëti'ipë Jesús ni'ik tyimtsojkpyën, jä'ä ojts t'ënëëmë ja Pedro: Wintsën yë'ë. Je'eyë ja Simón Pedro ojts tnamëtoy ko jyä'äjëty ja Wintsën, ënät ja wyit tuktëjkëy, jä'ä ko tëë ënäty ja wyit tjeny ko të nyëëtëkë.

8Ets ja wiinkpë ja y'ijxpëjkpëtëjk jyajtë jam mejypyë'am yë'ë pyajëtujtëp ja tsaay ujts mëët ja ajkx, ja nëëpë'aaypyë jä'ä tmëjëkämëty mëko'px metrën.

9Ko jyajtë jam nëëpë'am ënät t'ijxpatë ko tam ja jëën tyoy, ets ma ja jëënkopkën ajkx jam jëëntëtsp ets tsajpkääky jam këëp.

10Ënät y'ënëmaayëtë ja Jesús: Yajmintë ajkx mëti'ipë të xymyatstën.

11Tääts ja Simón Pedro tyëjkëy kepy nëëwinye'epyëjoty ets twijtspëtsëëmy ja tsaay ujts mëët ja ajkx mëjëtypë. Mëko'px ja wëxtyikxy majktëkëëk ja ajkx y'ijty; ets oy ja ajkx jënu'un jyamayëty, kä'äp ojts ja tsaay kyiitsy.

12Ets ja Jesús y'ënëmaayëtë: Min m'ajop'atë. Ni pën ojts tkayajtëwtë pën jä'ä, jä'ä ko nyija'awëtëp ko yë'ëjëty ja Jesús.

13Ënät ja Jesús myëwinkoonëtë ets ja tsajpkääky tkoonë'ky ets myooyëtë mëët ja ajkx.

14Mëtëkëëk'ok ënäty ja Jesús nyänyikëxë'ëkyë ma ja y'ijxpëjkpëtëjkën maju'unëm jyuukpyikyën.

15Ko y'ajop'ajtaaytyë ets ja Jesús tyajtëëy ja Simón Pedro: Simón, Juan yë myaank, ¿Xytsyojkpës mijts wäänë ni'ikë këtiinëm ya'atëtyë? Ets ja Pedro y'ëtsooy: Ntsojkpy mijts, Wintsën, mnija'ap mijts ko ntsoky. Ets ja Jesús y'ënëmaayë: Këwent'ajtëkës yë nkupixyny.

16Ets ojts jatëkok yajtëëwkojënëpë: Simón, Juan yë myaank, ¿Xytsyojkpës mijts wäänëni'ik këtiinëm ya'atëtyë? Ets ja Pedro y'ëtsooy: Ntsojkpy mijts, Wintsën, mnija'ap mijts ko ntsoky. Ets ja Jesús y'ënëmaayë: Këwent'ajtëkës yë nkupixyny.

17E mëtëkëëk ok yajtëëwkojënëpë: Simón, Juan yë myaank, ¿xytsyojkpësë? Ets ja Pedro jyotmaytyëjkëy ko mëtëkëëk ok yajtëyë pën tsyojkpy ets t'ëtsooy: Wintsën, mnija'ap mijts tu'kë'ëyë winë, mnija'ap mijts ko ntsoky. Ets ja Jesús y'ënëmaayë: Këwent'ajtëkës yë nkupixyny.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

18Tëy mijts t'ënëëmë, ko ijty m'ëna'k'aty, kë'ëm ijty mnäxyoxyë ko muum mnëjkxa'any; e ko nëjkx mmëjja'ayënë mxajwa'kxëp yë mkë'ë ets wiinkpë mxoxëtëty ets myajnëjkxëtëty ma ka'ap xytsyokyën.

19Ko jëtu'un y'ënäny, ja Jesús yë'ë ojts tijy wi'ix ënäty ja Pedro y'ooka'anyën ets tyajknikëxë'ëkëty ja Tios ja myëj'ajt y'oyajtën. Ënät ja Jesús y'ënëmaayë: Pamiinkës.

20Ko ja Pedro y'ijxwinpijty ets t'ijxy ko ja ijxpëjkpë ix'ok myiny mëti'ipë ja Jesús mëk tsyojkpyën, mëti'ipë ënäty të tyajtëyën ja Jesús ma jam y'a'ux'atën: Wintsën, ¿pën mkë'ëyakanëp?

21Ko ja Pedro t'ijxy ets tyajtëëy ja Jesús: Wintsën e yë'ë, ¿wi'ix jyata'any?

22Ënät ja Jesús y'ëtsoowë: Pën ntsojkpyës ets jyuuky'atëty jääpaat maajës ënäty nwinpityën, ¿ka'ap kyopkpëkyëty ets mijts xynyijawëty? mijts pamiinkës.

23Ets ja ayuk ojts ye'eywyä'kxy ma ja mëpëjkpëtëjkën ko ya'atë ijxpëjkpë ka'ap ënäty y'ooka'any. E ja Jesús ka'ap ënäty jëtu'un të y'ënä'äny ko ka'ap y'ooka'any: Jä'ä ënäty të y'ënä'äny: Pën ntsojkpyës ets jyuuky'atëty jääpaat maajës ënäty nwinpityën, ¿ka'ap kyopkpëkyëty ets mijts xynyijawëty?

24Ya'atë jëtu'un ja ijxpëjkpë mëti'ipë yam winë nyimëtyäkpyën, ets yë'ë të tkuja'ay. Ets nija'awëm ko tyiyëty mëti'ipë nyimëtyäkpyën.

25May ja Jesús ojts winë tjaaktuny mëti'ipë ka'ap kyëxja'ayëtyën ma ya'atë nokyën. Ko jeexyë të yajkujaaytyä'äy, ni kyanipaatë jeexyë ja naaxwiinyëtë mëët ja maynyoky mëti'ipë yajjääpyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Hechos

Hechos 1

1Teófilo, ja noky mëti'ipës mëjëyëjp njaayën, yë'ë nyimëtyäkpy mëti'ipë ja Jesús tyuuntso'onën ets mëti'ipë tyuk'ijxpëjktso'onën ja ja'ay

2ets mapaat tsyajpejtyën. Ka'anëm ënäty tsyajpety ko ja y'ijxpëjkpëtëjk ojts tukwinjawë mëët ja Kënu'kxymyëkajtën mëti'ipë tyuntëpën kyajpxtëpën.

3Tëë ënäty y'ooky, ko jatëkok nyänyikëxë'kë juuky kanaak ok, ets jëtu'un ja y'ijxpëjkpëtëjk ojts tuknijawë ko juuky'ajtp ënäty. Wëxtyikxy xyëëw ja y'ijxpëjkpëtëjk nyätyuk'ijxë, tukmëmëtyä'äky ja Tios ja kyutujkën.

4Tëkok ënäty ja ijxpëjkpëtëjk jam tmëëtkaytyë ja Jesús ets y'ënëmaayëtë: Ka'ap mnatsoontëty yaa Jerusalén. Owxitë mëti'ipë Tios Teety të twaantä'äkyën ma miitsëtyën, mëti'ipë të ntukmëmëtya'aktën.

5Tëy ko ja Juan yajnëëpejty mëët ja nëë, miitsëty tsojk mnëëpäta'antë mëët ja Kënu'kxymyëkajtën.

6Tëë ja ijxpëjkpëtëjk ënäty ye'eymyuktë mëët ja Jesús jam ma Olivo kopkën, ko tyajtëëwtë ja Jesús: Wintsën, ¿mkutujkënmo'ojäämpy ja Israel kajpn ets jatëkok kë'ëm nyäy'ënä'ämëtëtyë?

7Tääts ja Jesús y'ëtsooy: Ka'ap myiitsëty mpaatëtë xynyijawëtëty ja xëëw mëti'ipë ja Tios Teety të tuknipëjktaakën mëët ja kyutujkën.

8E mpëktëp miits ja mëk'ajtën ko ja Kënu'kxymyëkajtën mtukëta'akëtëty ets xykyajpxwa'kxtëty mëti'ipë të xy'ixtën ëjtskyëjxm; jëtu'unts xynyikajpxtëty jam Jerusalén, Judea y'itjotm, Samaria ets ma tu'kë'ëyë it naaxwiinyëtën.

9Ko ja Jesús kyajpxtaay, tääts nän jämyë ijxwintë'kxyë tsyajpejty ets yu'tsëy ja yoots.

10Tam ënäty pya'at'ixtë tsajpjotm ko ja Jesús tsyajpety, mäjtsk ja ye'etyëjk ajotkumonë kyëxë'ktë jam pyë'amëty, aak poopxoxy yaj'ixtë,

11ets y'ënëmaayëtë: Miits, Galilea ja'ayëty, ¿tii mpa'at'ijxtëp jam tsajpjotm? Ya'atë Jesús mëti'ipë të xy'ixtën pya'tëkë tsajpjotm, jëtu'un jatëkok myina'any yaa naaxwiiny.

12Tääts ja ijxpëjkpëtëjk tsyo'ontë jam ma ja Olivo Kopkën ets nyëjkxtë Jerusalén. Je'eyë ojts tu'uk mil metrën ye'eytyë, jä'ä ko jëtu'un ja Jutiis ja'ayëty ja y'ënä'ämën y'ëna'antë, ko wäänë ye'eytyëty po'kxënxëëw.

13Ko jyajtë jam kajpnjotm, tääts pyäjtë tëjkëjxm ma jyajta'aktën. Tap ja Pedro, Juan, Santiagë, Andrés, Felipe, Tomás, Bartolomé, Mateo; Santiagë, mëti'ipë Alfeo y'u'unk'ajtypyën; Simón, mëti'ipë ja zelotë winma'any tyuk'ijtëpën ets ja Santiagë, mëti'ipë Judas y'u'unk'ajtypyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14Ni'ëmukë ijty xëmë ye'eymyuktë ets ja Tios tja'amyätstë mëët ja Jesús ja myëkä'äx ets ja Maria mëti'ipë Jesús tyaak'ajtypën ets ja to'oxytyëjkëty wiinkëtypë mëët.

15Näy jää tiempo ja Pedro ojts wya'këxë'ëky ma jam ja mayjyä'äyën; nimëko'px ja i'px ënätyëty jam ets y'ënäny:

16Mëku'uktëjkëty, kopkpëky ko ënäty jëtu'un tyuna'any jyata'anyë ijxtëm ja Kënu'kxymyëkajtën ojts tyaj'ëna'anyën ja David, ma tnimëtyä'äkyën ja Judas, mëti'ipë tyu'uwinwoowën ja ja'ayëty mëti'ipë myajtstën ja Jesús.

17Ja Judas tu'ukyë ijty mëët nyajpatëmë, ets myëët'ajtyp ja tuunk ënäty ma ëëtsajtëmën.

18Ojts tu'uk tjuy ja naax kam, mëët ja meeny mëti'ipë pyatën ko pyokytyuuny; ok ojts tsixkëtän kyuka'anaxy ets ojts pyëjwä'kxy ets ja tyiinty pyëtsëëmtaay.

19Tu'kë'ëyë ja ja'ay tnija'awëtyë mëti'ipë ënäty jam tsënaaytyëpën Jerusalén. Tääts ja naax ojts tyajxëëwpätë mëët ja kyë'ëm ayukëty Hacéldama, jä'ä nyiwijy Ne'pnyë'am.

20Ets ja Pedro jyaak'ënany: Tyaapë jap jëtu'un kuja'ay myiny ma ja salmos nokyën, mëti'ipë ënaanpën: Apak ja tyëjk wyë'ëmanë, ka'ap jam pën y'ëktsëënaaynyëty. Näjyëtu'un y'ënä'äny: Wä'än ja wiinkpë kyutëkëty ma ja tyuunkën.

21Tää yaa ja'ay yajpaatë mëët ëëts'ajtëmë mëti'ipë xëmë të xyjyämyëët'ajtëmën ko ja Wintsën Jesús yajpaty mëët ëëts'ajtëmë,

22tyimtso'ontäky ko ja Juan yajnëëpäjtpë ets koonëm tsyajpejty. Kopkpëky ko tu'uk yajpaatëty ma ëëtsajtëmën, ets näjyëtu'un tnikajpxëty ko tëë ja Jesús jyuukpyiky.

23Ënät twin'ijxtë ja ja'ay nimäjtsk ets tu'uk wyinkëta'akëty. Tu'uk txëëwaty José Justo, mëti'ipë näjyëtu'un yajtijpën Barsabás ets tu'uk Matías xyëëwajtyp.

24Tääts ja Tios tja'amyäjtstë: Wintsën, mijts mnija'ap wi'ixjaty ja ja'ay tu'uktu'uk ja jyot wyinma'anyën. Tyam ya'atë ja'ayëty nimäjtsk, tuk'ijxtëkës pën mijts mwin'ixyp.

25Wä'än tuny ja tuunk mëti'ipë ja Judas y'ëxmajtsën ko ojts nyijkx ma ënäty tuknipëjktaakë y'ityën.

26Tääts t'ijxpëtsëëmtë suertëjoty pën tuka'ajëp. Ja Matías ojts tyuka'ayë ja tuunk ets jam yajkuja'ayëy ma ja nimajk tu'ukpë ja ijxpëjkpëtëjkën.

Hechos 2

1Ko ja pentecostés xëëw tpaty, jää ënäty ni'ëmukë të ye'eymyujkta'atë ja mëpëjkpëtëjk ma tu'uk ja tëjkën.

2Ajotkumonë yajmëtooy amuup kyëtä'äky jam tsajpwinm, ijxtëm yë mëk pojën ets mëk ojts tyukwanë tëkoty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[3]Tääts t'ijxtë ko kyëxë'ëky jëtu'un ijxtëm may jëënyä'änkën; tu'uktu'uk wyë'ëmtaaytyë ma ja kyëpajkëtyën.

[4]Ets ja Kënu'kxymyëkajtën myooyëtë ja winma'any ets ja mëk'ajtën jëtu'un ijxtëm ënäty japëtyën ets tuntëty tkajpxtëty mëti'ipë ja Tios tsyojkpyën, ets ja ayuk wiinkëtypë ojts tkajpxtë wi'ixjaty ja Kënu'kxymyëkajtën myooyëtën.

[5]Nimay ënäty ja jutiis ja'ay të myintë Tios ëwtajtpë jam Jerusalén mëti'ipë tso'ontëpën wiink naax wiink kajpn.

[6]Ko tmëtoowtë ko amuup tsyoony jam tsajpwinm, tää ja ja'ay may myujktë ets ka'ap tnija'awëtë tii tuunëp jajtëp; tääts ja mëpëjkpëtëjk ojts kanaakjëjp ja ayuk tkajpxtë këëkjä'ä.

[7]Mëj'ixy t'ijxtë ja ja'ayëty ets nyäy'ënanëtë nixim niyam: Galiletë ja'ay ya'atëty kajpxtëp, ¿këtiijë?

[8]¿Wi'ixën ya'atë ja'ayëty jëtu'un kyajpxnëtë ijxtëm ëëtsajtëmën?

[9]Tääts yë ja'ay mëti'ipë tso'ontëpën Partia, Media, Elám, Mesopotamia, Judea, Capadocia, Ponto, Asia,

[10]Frigia, Panfilia, Egiptë, ma ja África kajpnën; yë'ëpaat mëti'ipë kukajpnajtëpën jam Cirenë jëxkë'ëm; mëti'ipë tso'ontëpën Roma ets Jutiis ja'ay tyeety'ajt tyaak'ajtëp, ëpëky mëti'ipë të tuktëkëtën ja jutiis ja'ay ja myëpëjkënëty.

[11]Näy tam ënäty yajpaatë mëti'ipë tso'ontëpën Creta ets Arabië. Ojts nmëtowtës ko tkajpxtë ja n'ayukëtyës ets tnikajpxtë mëti'ipë ja Tios të tuny të tkäjpxyën.

[12]Ni'ëmukë ja ja'ayëty mëj ixy t'ijxtë, ets ka'ap nijawëtë wi'ix myäytyëty tyajtëtyën; ets nyäyatëwëtë: ¿Wi'ixën ya'atë nja'akyujkëmëty?

[13]E wiinkëtypë ja'ay je'eyë tukxiktë ets y'ënantë: Tëë ënät y'uuktë, mukëtëp yë'ëjëty.

[14]Ënät ja Pedro wya'kujkëy mëët nimajktu'uk ja myëku'uktëjk, tä mëk kyajpxtso'ontäky mayjyä'äyjoty: Miitsëty, Israel ja'ayëty ets ni'ëmukë mëti'ipë yaa tsënaaytyëpën Jerusalén; mëtowtë ets ja'akyukëtë yajxon mëti'ipë yam ntukmëmëtya'akantëpën.

[15]Ëëtsëty, ka'apës nmu'ukëtë ijxtëm miits mmaytyë mtajtën. Je'eyë tyam xëëw nyapëtsëmnyëm.

[16]Tyamën ja tyunyë jyätyë ijxtëm ja Tios ja kyäjpxynyajxpë Joel y'ënänyën:

[17]Ko ënäty ja naaxwiinyëtë kyëxanë, jääjës ja ja'ay ni'ëmukë nmo'oja'any ja njot nja'awën. Miits ja mnëëxëty, mmaankëty kyajpxtëp myëtya'aktëp ja n'aaw n'ayukës. Ja myä'äy'ëna'këty y'ixtëp ja mëti'ipës ënäty ntuk'ixantëpën, ets ja mëjja'aytyëjkëty nëjkxëp mya'atë pyo'ktë oy tsuj.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

18Jä'ä xëëw ja ntuunpës nmo'oja'any ja njot nja'awënës, ye'etyëjkpë to'oxytyëjkpë, etsës ja n'ayuk tkajpxtëty.

19Nyaj'ixanëpës jam tsajpwinm mëti'ipë ja ja'ay mëk jyawëtëpën, ets ja ne'pny ets ja jëënjok nyaj'ixa'anyës yaa naaxwiiny.

20Pi'itsaanp ja xëëw, ja po'o ne'pnyën y'awinpita'any ka'anëm ënäty ja Wintsën myinyëm, ets jää nëjkx yaj'ixy ja Wintsën ja myëj'ajt y'oyajtën.

21Ets ni'ëmukë ja ja'ayëty mëti'ipë ja Wintsën ja xyëëw kyajpxpatëpën, jä'ä nëjkx nyitso'oktë. Tääts ja Pedro jyaak'ënany:

22Miitsëty, Israel ja'ay ja tyiktsëty y'aatsëty, mëtowtë mëti'ipës yam nkajpxäämpyën: Ijxtëm miitsëty wa'ats xynyijawëtën, ojts ja Tios tyaj'ixyë ja kyutujkën mëët ja Jesús, Nazaretëtë ja'ay, ko tyaj'ixyë ja myëj'ajtën y'oyajtën ets kanaakjëjp ja ijxpät.

23Tääpë ye'etyëjk, ojts miits myajtukë'ëtëkëtë, ijxtëm ja Tios ënäty të tuknimay të tuknitajën, miits ojts xyaj'ooktë, ko ja ëxëëkja'aytyëjk xytyukyajkruutspäjtë.

24E tëë ja Tios tyajjuukpyiky, ets tëë tyaj'ëwaatsëpëtsëmy ma ëxëëk të jyätyën ko të y'ooky, jä'äkyëjxm ko ka'ap ja o'kën tii mëk'ajtën tmëëtëty ets yaj'ookëtëty.

25Jëtu'un ja David nimëtyä'äky ja Jesús: Xëmës ijty n'ixy ja Wintsën nwintuuyës, mëë ko yë'ë yajpaaty maas yë n'a'oykyë'ëjën, ka'apës pën xyajkutëkoyëty.

26Paatyës jotkujk näjyawëty etsës yë xoontakën nnikäjpxy; oyës n'ookëty, ka'ap tiijotmay, jyëjp'ixëp ëjts ni'kx nkopk ja juukyajtën,

27Ka'ap mijts xyajwë'ëmëtyës o'kpëjutjoty, ni xykyayajkutukëty ets wyintëkoyëty ja mwa'ats Ja'ay nyi'kx kyopk.

28Tëës mijts xytyuknijawë ja në'ë tu'u mëti'ipës xyajja'tëpën ma ja juukyajtënën, ets mijts xyajjotkujkta'akaanpës mwintuuy mwinkujk.

29Mëku'uktëjkëty, ëmuumtu'ukjot yam nëëmëtë ko ojts y'ooky ja n'ap'ajt nteety'ajtëmë David ets ojts nyaaxtëkë. Tää ja yaa yajpaaty ma ëëtsajtëmën ja it naaxwiinyëtë ma nyaaxtëjkëyën.

30Yë David, Tios käjpxynyajxpë ijty, nyija'ap jä'ä ko ënäty ja Tios tëë mëktä'äky tyukwinwanëty ko ja y'u'unk y'ok tu'uk tpëjkta'aka'any mëti'ipë y'ëxajëpën ja David ja kyutujkën.

31Jëtu'un ja David ojts jëwyiinyëp nijawë ets ojts nikäjpxy ko ja Kristë ënäty jyuukpyëka'any jatëkok ets ka'ap y'ëk'ijnëty o'kpëjutjoty, ni kyawintëkoyëty ja nyi'kx kyopk.

32Tëëts ja Tios tyajjuukpyiky ja Jesús, ëëtsajtëm tëë wa'ats n'ijx nija'awëmë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

33Ko ënäty ja Tios Teety të yajtsajpetyë ets të yajnaaxweetsyë y'aka'any'äämpy ets ko ënäty ja Kënu'kxymyëkajtën ja Tios Teety mëti'ipë të xytyuwinwa'anëmën ets tëë tyajknaxy ma ëëtsajtëmën. Yë'ë tyam të xy'ixtë ets të xymyëtowtë.

34Ka'ap yë'ëjëty ja David tsyajpejty, yë'ë ojts kë'ëm y'ënä'äny: Jëtu'un ja Wintsën t'ënëmaay ja nWintsënës: U'nyë yaa n'a'oytsyowës,

35koonëmës yë mmëtsip nmëmëta'akëty.

36Wä'än ja Israel ja'ay nija'awëtya'atë ko tyiyëty jyääntyëty ko ja Jesukristë, mëti'ipë miits myajkruutspäjtën, tëë ja Tios tpëjktä'äky Wintsën ets Kristë.

37Ko jëtu'un tmëtoowtë, tää jyotmaytyëjkëtyë ets tyajtëëwtë ja Pedro ets ja wiink ijxpëjkpëtëjk: Mëku'ukëty, ¿tiijës ntuntëp?

38Tää ja Pedro y'ëtsooy: Ixmatstë ja m'ëxëëk winma'anyëty, jootwinpitë ets mnëëpätëty tu'ukjaty Jesús xyëëwkyëjxm ets ja mpoky yajmä'kxtëty, ets näjyëtu'un ja Kënu'kxymyëkajtën myajmo'otëty.

39Miits yë Tios të mtukwinwanëtë mëët yë m'u'unk m'ëna'këty ets jënu'un yë naaxwiinyëtë ja'ay mëti'ipë jëkämpaat tsënaaytyëpën, ni'ëmukë mëti'ipë ja Wintsën wyinwitsäämpyën.

40Jeky ja Pedro ojts ja ja'ay tmëëtmëtyä'äky kanaakpëky, ets tjakajpxwijy: Ixmatstë ja m'ëxëëk winma'anyëty ets këtii mëët mnämyäyëtë yë ja'ay mëti'ipë näyaj'ijtëtëpën pokyjotm.

41Mëti'ipë myëpëjktën ja aaw ayuk mëti'ipë ja Pedro nyikajpxën, ënätyë ojts nyëëpätë. Jä'ä xëëw, nitëkëëk milën ojts ja ja'ay nyäpyäätyë.

42Ets oy ojts tukjuuky'atë ja ijxpëjkën mëti'ipë nyimëtyaktën ja ijxpëjkpëtëjkëty. Tu'ukyë ijty ja tsajpkääky tyajkwa'kxtë ijxtëm ja Jesús tuuntäkyën mëët ja y'ijxpëjkpëtëjk ets ja Tios tja'amyätstë.

43Ja ja'ayëty mëj'ixy t'ijxtë ko ja ijxpëjkpëtëjkëty tyaj'ixëtë ja Tios ja myëj'ajtën kanaakpëky.

44Tu'ukyë ja mëpëjkpëtëjk ijty ja wyinma'anyëty ets tu'knax winë tyajkwa'kxtë mëti'ipë myëët'ajtëpën.

45Ko ja nyaax kyam ijty tooktë, yajkwa'kxtëp ja nyimeeny ma ja ja'ayëtyën mëti'ipë yajmëyajtëpën.

46Jëpom jëpom ijty nyiye'eypyätë ma ja tsajptëjkën ets ma ja tyëjkëtyën ets ja tsajpkääky tujkwa'kxtë ets ijty xoontä'äky kyäytyë y'uuktë yujy tëtä'äky.

47Xëmë ijty ja Tios tmëjjawëtë tjaantyjawëtë. Oyjya'awëtëp ni'ëmukë ja ja'ayëty ets winjëpom ja Wintsën ja ja'ay tyajmayë mëti'ipë ja pyoky yajnimä'kxtëpën.

Hechos 3

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[1]Tëkok ja Pedro ojts nyijkxy mëët ja Juan ma ja mëjtsajptëjkën, jënäkyxyëëw ënäty, jää ma ja ja'ay ijty nyiye'eypyätën Tios mëkajpxpë.

[2]Jamts ënäty tu'uk ja ja'ay tekymya'atpë, mëti'ipë ënäty jëtu'un të myëxu'unk'atyën. Xëmë ijty yajwijtsnëjkxy jam tsajptëjk'ëkë'ëm ma ja tëjk'aawën mëti'ipë xyëëwajtypyën Tsujpë. Jamts ja näypyutëkë t'amëtoy ma tu'uktu'uk ja ja'ay tyëkëtën jap mëjtsajptëkoty.

[3]Ko ja tekymya'at t'ijxpaty ja Pedro ets ja Juan ko jap nyaxa'antë, tää ja meeny t'amëtooy.

[4]Ënät ja Pedro ets ja Juan twin'ijxë'ktë ja tekymya'at, ja Pedro jä'ä ënan: Win'të'kxtëkës.

[5]Tääts ja tekymya'at jyänty ijxë'ky, jam tjëjp'ixy tii yajmo'oja'any.

[6]Ënät ja Pedro t'ënëmaay: Ka'apës tii meeny nmëëtëty, yë'ë tëy nmo'ojëp mëti'ipës nmëët'ajtypyën: Jesukristë xyëëwkyëjxm, mëti'ipë Nazarenë ja'ayën yam mijts t'ënëëmë ets mye'eyëty.

[7]Tääts ja Pedro tmajtsy ma ja y'a'oykyë'ëjën ets twijtsë'ky, ënätyë wya'k'o'oyëy ets ja tyeky myëkpëjky.

[8]Tääts ja tekymya'at pyujtë'ky ets ye'eypyijky; ënät mëët tyëjkëtyë jap mëjtsajp tëkoty ye'epy ets tmëjja'aw tkënu'kxyja'awëy ja Tios jëtu'un pyujtnë y'äjtsnë.

[9]Ko ja ja'ay jëtu'un t'ijxtë ja tekymya'at ye'eynyë ets ko ja Tios tmëjja'aw tkënu'kxyjya'awënë,

[10]mëj'ixy t'ijxtë ets tmëmoon tmëtujktë ko jëtu'un të tyuny të jyätyë, jä'ä ko y'ixy'ajtëp ënäty ja ja'ay mëti'ipë tekymya'at të y'ityën ets ko jä'ä mëti'ipë ijty y'amëtoopyën ja näypyutëkë ma ja mëjtsajptëjkën, ma ja tëjk'aawën ja Tsujpë.

[11]Ja tekymya'at mëti'ipë ënäty të tsyo'okyën, ka'ap ja Pedro ets ja Juan t'ëk'ëxmajtsnë. Ënät ja ja'ayëty pëyi'ikyë nyimiinëtë ma txëëwatyën Salomón Tyëjkwiin ma ënäty jap yajpaatën.

[12]Ko ja Pedro jëtu'un t'ijxy, ënät t'ënëmaay: Miits, Israel ja'ayëty, ¿tii ko mëj'ixy xyjyawëtë, tii ko ëëts janty mëj'ixy xy'ixtë jëtu'un tä jeexyë ëëts yë nkë'ëm mëk'ajtën të ntukyajtso'oktën, ëkë ijxtëm jeexyë ëëts të npa'ëyowtën mëët ja mëk'ajtën ëkë ja kutujkën?

[13]Ja Tios mëti'ipë ja Abraham, Isaac ets ja Jacob y'ëwtajtën, ëëts ja n'ap'ajt n'ok'ajtëmë; yë'ë të tmëjjaw të tjaantyjyawë ja Tyuumpë Jesús, mëti'ipë miits mkë'ëyajtën ets y'ookëty; mëti'ipë ja Pilato jya'ëxmatsanën.

[14]Miitsëty yë'ë ojts xyajnitukëtë ja wa'ats ja'ay mëti'ipë ka'ap tii poky tmëëtëtyën ets xyaj'ëwaatsëpëtsëëmtë ja yaja'ay'o'kpë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

15Jëtu'un xyaj'o'ktë mëti'ipë ja juukyajtën xymyo'oyëmën. E ja Tios tëë yajjuukpyikyë ets ëëtsëty tëëjës kë'ëm ntimy ixtë.

16Mëti'ipë miits m'ijxtëpën ets mnija'awëtëpën tyam, ets mëj'äämpy tyajnaxy ja Jesús, yë'ë ko yajmëpëky ja xyëëw. Ja mëpëjkën mëti'ipë yajmëët'ajtpën jam ma ja Jesús ja xyëëwën, yë'ë ja tekymya'at të yajtso'okyë, ijxtëm tyam ni'ëmukë xy'ixtën.

17Mëku'uktëjkëty, ëjts nnija'apës ko miitsëty ets ja mwintsëntëjkëty xyaj'o'ktë ja Jesús, ka'ap ojts xyjyä'äkyukëtë tii mtuuntëpën.

18E jëtu'un ja Tios të tkuuytyuny mëti'ipë y'akajpxtën ja kyäjpxynyajxpëtëjkëty ko yë Kristë y'ooka'any.

19Paaty xy'ëxmatstëty ja m'ëxëëk winma'anyëty ets mwinpitëty ma Tiosën, jëtu'unts ja mpoky yajmä'kxtëty,

20ets ja Wintsën të mtuknikäxëtëty ja jotkujk'ajtën ko ja Kristë të myiny, mëti'ipë tëëyëp tyuknipëjktakëpën ko tkäxa'any.

21Yë Jesús tëë nyijkxy jam tsajpjotm ets jam tyam yajpaata'any koonëm ja Tios tyaj'o'oyëtya'ajëty winë, ijxtëm y'ënantën ja kyäjpxynyajxpëtëjk mëti'ipë tëëyëp juuky'ajtëpën.

22Jëtu'un ja n'ap'ajt nteety'ajtëm ja Moisés y'ënëmaayëtë: Mtuknikäxanëtëp tu'uk ja Wintsën ja kyäjpxynyajxpë ijxtëm ëjtsën. Mëmëtowtë tëkokyë mëti'ipë yë'ë nyikäjpxypën.

23Pën ka'ap tmëmëtoy tääpë Tios yë kyäjpxynyajxpë, ka'ap yajpaata'any ma ja Tios ja nyaax kyajpnën.

24Tëkokyë yë käjpxynyajxpëtëjkëty, tsyo'ontä'äky ma Samuel jyuuky'äjtyën, ojts nimëtya'aktë ko ënäty jëtu'un jyata'any kyëpäta'any tä tyam yaj'ixyën.

25Miitsëty tëë myajtukumaytyë ja Tios ja wyaantakën mëti'ipë ja käjpxynyajxpë ojts nimëtya'aktën, ets tëë näjyëtu'un myajtukumaytyë mëti'ipë ja Tios kyäjpxytyuunën mëët ja m'ap m'okëty: Ni'ëmukë ja naaxwiinyëtë ja'ay nëjkx yajkënu'kxtë ko ënäty yajkënu'kxtë ja m'u'unk m'okëty.

26Ko ja Tios tyajjuukpyijky ja y'u'unk, jëyëjp ojts miits mtuknikäxëtë ets mkënu'kxëtëty ets xy'ëxmatstëty ja m'ëxëëktu'un m'ëxëëk kajpxënëty.

Hechos 4

1Tam ënäty ja Pedro ets ja Juan ja ja'ay tmëëtmëtya'aktënëm, ko jyajtë ja teetytyëjkëty ets ja mëjtsajptëjk këwent'ajtpë wintsënëty ets ja saduceostëjkëty.

2Tëë ënäty jyoot'anpëktë, jä'ä ko ja Pedro ets ja Juan ja ja'ay tyaj'ijxpëktë ko tëë nyikëxë'ëky ma ja Jesusën ko ja o'kpë jyuukpyëktë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

3Ënät ojts tmatstë ets tsuumtë. Paaty ojts tsumtë jä'ä ko tëë ënäty tsyu'ujënë, komjëpomnëm tyajpëtsëëmtë.

4May ja ja'ay myëpëjktë mëti'ipë ënäty të tmëtowtën ja aaw ayuk; ja mëpëjkpëtëjkëty, yi'iyë ye'etyëjktëjkëty, jä'ä nyimay'ajtë mëkoxk mil.

5Komjëpom ja kutuunktëjk, mëjja'aytyëjkëty ets ja tsajptëkotyëtë yaj'ijxpëjkpëtëjk ye'eymyujktë jam Jerusalén.

6Tam ënäty ja Anás, mëti'ipë teety wintsënën, ja Caifás, ja Juan ets ja Alejandro, aaktam ënäty ja teety wintsën ja myëku'uktëjkëty.

7Ënät ja Pedro ets ja Juan yajwoowmiintë ets jam itkujky yajkuwo'owëtyë ets tyajtëëwtë: ¿Pën yë mëk'ajtën mmooyëtëp ëkë pën jëtu'un mnëmaayëtëp ets jëtu'un winë xytyuntëty?

8Tääts ja Kënu'kxypyë Mëk'ajtën ja Pedro tyukëtakë ets t'ëtsooy: Wintsëntëjkëty, mëjja'aytyëjkëty,

9Miitsëty yë'ë myajtëëwtëp ko ja oypyë ëëts të ntuntë, wi'ix tu'uk ja tekymya'at të tsyo'okyën.

10E oy ko xyajtëwtë, tyamës nikajpxtë ma miitsëtyën ets ma tëkokyë ja Israel ja'ayëtyën; ko ya'atë ja'ay, mëti'ipë yam m'ijxtëpën: ja Jesús ja xyëëw, mëti'ipë Nazaret kukajpn'ajtën yë'ë të yajtso'okyë, mëti'ipë miits myajkruutspäjtën ets mëti'ipë ja Tios jatëkok të yajjuukpyikyën.

11Yë Jesús yë'ë tyam jëtu'un të nyäxy ijxtëm ja tsaakopkën, mëti'ipë miitsëty, ja pojtspëtëjk ojts xy'ixka'atstën. E tëëts ja y'awinpity jëtu'un ijxtëm tu'uk ja mëjtsaakopkën mëti'ipë myëtënääpyën ja jëën tëjk.

12Ka'ap maa wiinkpë yajnitsokpë, ka'ap maa naaxwiinyëtë apëtsëmy ja ja'ay mëti'ipë ja Tios të xymyo'oyëmën ets xyajnitsokmëty.

13Ko ja kutuunktëjkëty t'ijxtë ko amëk jotmëk kyajpxtë ja Pedro ets ja Juan ets ko tnijawëtë ko ka'ap ënäty maa të tni''ijxpëkëtë, mëjmëtoy ojts tmëtowtë; ënät nija'awëtyë ko yë'ë ja Jesús ja y'ijxpëjkpë.

14Ets tam ënäty ja ja'ay yajpaaty mëët yë'ëjëty mëti'ipë të tsyo'okyën, paatykyëjxm ka'ap tjëkyepy wi'ix y'ëna'antëty.

15Tääts ja Pedro ets ja Juan tkäjxpëtsëëmtë jap juntëjoty ets aakyë'ë tyëjkëtyë mëtyakpë.

16Ets nyäy'ënanëtë: ¿Tii winma'any ënät npatmëp mëët ya'atë ja'ayëty? Y'aaknija'awëtyëp yë Jerusalén ja'ayëty ko yë mëj'ajtën të tyaj'ixëtë. Ka'ap tjëkyepy nkuyu'tsmëty.

17Ets këtiipë ya'atë aaw ayuk myëjwiin kyëjääjëty, tsojk nkajpx'ëtsë'këmë këtiipë muum t'ëknimëtyaknëtëty yë Jesús.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

18Tääts jatëkok twoowtsoowtë ja Pedro ets ja Juan ets mëk'äämpy t'ënëmaaytyë ko ka'ap ja ja'ay t'ëktukmëmëtyaknëtëty ja Jesús.

19Tääts ja Pedro ets ja Juan y'ëtsoowtë: Miits kë'ëm yajxon ëkwinmay ëkwintajtë pën paat'ajtëp Tios wyintuuy ko miits myajmëmëtowtëty ets Tios ka'ap.

20Ëëtsëty ka'ap tjëkyepy amonyë n'itëtyës ets nkanikajpxtëtyës mëti'ipës të n'ixy të nmëtowtën.

21Ënät ja kutuunktëjkëty ojts kyajpx'ëtsë'ëkëtë je'eyë ets jëtu'unyë y'ëxmajtsëtë, ka'ap tpatë ja winma'any wi'ix tyiytyunëtëty, jä'ä ko ja ja'ayëty tyukmëjja'awëtyëp ja Tios mëët mëti'ipë ënäty të tyuny të jyätyën.

22Wëxytyikxy jëmëjt naxy ënäty ja ja'ay ja jyëmëjt mëti'ipë tsokën mëët ja Tios ja myëj'ajtën.

23Ko ja Pedro ets ja Juan y'ëwa'atspëtsëëmtë, tääts ja myëku'ukëty ojts tninëjkxtë ma ënäty jamëtyën, ets tukmëmëtyaktë wi'ix ënäty ja teety wintsëntëjk ets ja mëjja'aytyëjk të y'ënë'ëmxëtën.

24Ko ja myëku'uk jëtu'un tmëtoowtë, ënät ja Tios ni'ëmukë tja'amyäjtstë: Wintsën, mijts të xyajkojta'ay tu'kë'ëyë winë, wä'än tsajpëty, tnaaxëty, tnëëjëty, tmejyëty ets oy tyimtiijëty,

25jëtu'un xyaj'ënany ja mKënu'kxymyëk'ajtën ets ja nteety n'apëtyës David, ja mtuunpë: ¿Tii ko yë naaxwiinyëtë ja'ay xim yam myuktë xyu'umtë? ¿Tii ko nitsuu nipoj tii tuknipëjktaakëtë?

26Ets mëti'ipë yajkutujktëpën ets ënä'ämtëpën naaxwiinyëtë tëë kyäjpxykyumëtoownaxtë ets të tnipëtë'ëktë ja Wintsën, ets ja tyuunpë mëti'ipë të twin'ixyën.

27Tëyajtën yë'ë, ko yë Herodes ets ja Poncio Pilato yaa të ye'eymyuktë mëët ja mayjyä'äy, ma ya'atë kajpnën, jutiis ets mëti'ipë ka'ap jyutiisëty, ets ja mWa'ats Tuumpë Jesús të yajmëtsippëky, mëti'ipë të xywyinwitsyën.

28Jëtu'un winë të tuntë ijxtëm ënäty mijts të xytyuknipëjktaakën tyunëtëty jyatëtëty.

29E tyam, Wintsën, ix wi'ix kyajpx'ëtsë'ëkëtën ets yajkutuk ets ja mtuunp amëk jotmëk tnimëtya'aktëty ja m'aaw m'ayuk.

30Mooytyëkës ja mëk'ajtën ets nyajtso'oktëtyës ja pa'amja'ay ets nyaj'ixëtëtyës ja mëk'ajtën mëët ja xyëëw ja wa'atspë ja mtuunpë Jesús.

31Ko ja Tios tja'amyäjtstaaytyë, tääts ja tëjk tsyëyuuypyijky ma ënäty jam të nyiye'eypyätën ets ja ja'ayëty t'ëxajëtyääytyë ja Kënu'kxymyëk'ajtën ets amëk jotmëk nimëtyaktë ja Tios ja y'aaw y'ayuk.

32Ja mayjyä'äy mëti'ipë myëpëjktën ja Jesús, tu'ukyë ijty ja jyot wyinma'any tyaj'itë; ni pën ja pyëjktä'äky tkajä'äpëjktä'äky nätyu'uk, aak tu'knax tyajtuntë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

33Ets ja ijxpëjkpëty ni'ikyë mëk'ajtën mëët tnikäjpxy tnimëtya'aktë ko tëë ja Wintsën Jesús jyuukpyiky jatëkok. Ni'ikyë ja Tios kyënu'kxëtë ni'ëmukë.

34Ka'ap ijty nitii pën tyajmëyäty, pën myëët'ajtyp ja naax ëkë ja tëjk, tyo'kpy ijty ets ja meeny tyajminy,

35ets tukë'ëtëkëtë ja ijxpëjkpëtëjk, jä'äts ja meeny yajwa'kxtëp ets tmo'otë mëti'ipë yajmëyajtëpën.

36Jam ijty tu'uk ja Israel ja'ay mëti'ipë ja Leví y'u'unk'ajtyp y'ok'ajtypyën; Josee'ajtp, Chipre kyukajpnëty, mëti'ipë ojts ja ijxpëjkpëtëjk yajxëëwpetyën Bernabé jä'ä nyiwijy Yajotkujk'ajtpë.

37Jä'ä ja nyaax tyo'k ets ja naaxtsow tukë'ëtëjkëy ja ijxpëjkpëtëjk.

Hechos 5

1Jam ënäty yajpaaty tu'uk ja ja'ay mëti'ipë xyëëwajtëpën Ananías, Safira ja tyo'oxytyëjk xyëëwajtyp. Jä'ä tyo'k ja nyaax.

2Tääts ja Ananías ja nyaax tsow ojts tyajwë'ëmy tu'pëky ets ojts jatu'kpëky tmo'oy ja ijxpëjkpëtëjk. Wa'ats ja tyo'oxytyëjk tnijawë ko jëtu'un ja Ananías të tuknipëjktaakë.

3Tääts ja Pedro t'ënëmaay ja Ananías: Ananías, ¿tii ko ja mëjku'u të mnätyuk'ëne'emyë ets xywyin'ëënëty ja kënu'kxymyëk'ajtën ko të xymyëwë'ëmy tu'kpëky ja naaxtsow?

4¿Tii këtii mijts xyjyä'äjëty ja naaxë? ets ko të xytyooky, ¿këtii myijtsëty xyjyä'äjëty ja nyimeenyë? ¿Tii ko jëtu'un të mwinma'anypyääty? ka'ap nyaaxwiinyëtë ja'ayëty xywyin'ëëny, Tios jëtu'un të xywyin'ëëny.

5Je'eyë ja Ananías jëtu'un tmëtooy, ooky tyimnakëtäky. Ets mëti'ipë y'ijxtën nyija'awëtën, ni'ëmukë tsyë'këtyë.

6Tääts ja ëna'ktëjk myiintë, ets twinpijtë ja o'kpë ets ojts tmënëjkxtë tääts tyajnaaxtëkëja'antë.

7Wäänë y'ijty tääts ja Ananías ja tyo'oxytyëjk pyajajtë ets tyëjkëy jap tëkoty, ka'ap tnijawë tii ënäty të tyuny të jyätyë.

8Ënät ja Pedro tyajtëëy ja Safira: Nikajpx, ¿jëtu'un ja mnaax të xytyooktë ijxtëm të xynyikajpxtënë? Tääts y'ëtsooy ja Safira: Jëtu'un.

9Tääts ja Pedro t'ënëmaay: ¿Tii ko të xykyäjpxy'atë nimäjtsk ets ja Wintsën ja kyënu'kxymyëk'ajtën xywyinma'any'ixa'antë? Tää ja ja'ay myintë tëjk ëkë'ëy mëti'ipë ja mniye'etyëjk ojts të tyajnaaxtëkëtën, mijts näjyëtu'un ënät nëjkx mnaaxtëkë.

10Tääts ja to'oxytyëjk ooky tyimnakëtäky jam ma ja Pedro tyeky'ëjxën. Ko ja ëna'ktëjk tyëjkëtyë, ooky ja to'oxytyëjk jap tpatë. Tää tyajpëtsëëmtë, ets ojts nän jam tnitajëtë ma ënäty ja nyiye'etyëjk të nyaaxtëkën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

11Ënät ja mëpëjkpëtëjk tsyë'këtyääytyë, mëët ja ja'ayëty mëti'ipë y'ixtë nyija'awëtyën tii të tyuny të jyätyën.

12Ja ijxpëjkpëtëjk kanaak ja mëj'ajtën tuuntë ma ja ja'ayëtyën. Jam ijty ni'ëmukë ye'eymyuktë ma ja mëjtsajptëjkën, ma txëëwatyën Salomón Tyëjkwiin.

13Ja ja'ay mëti'ipë kyamëpëjktëpën ja Jesús, ka'ap ijty myintë ets ye'eymyuktëty mëët ja ijxpëjkpëtëjkëty, e ja ijxpëjkpëtëjkëty mëk ja ja'ay tsyokëtë.

14Ni'ikyë ja ja'ay nyimayëtë mëti'ipë ja Wintsën myëpëjktëpën, ye'etyëjk to'oxytyëjk.

15Ets ja pa'amja'ay jam may tpëjktaktë tu'u'am, tam mëti'ipë myaapäjnkëjxm ko'knaaytyëpën ets tam mëti'ipë to'okykyëjxmën; yë'ë y'ëwxijtëp ko ja Pedro nyaxëty ets ja ja'ay tsyo'oktëty, oy je'eyë ja y'äpk pyaatëtëty.

16Näyjyëtu'un ja ja'ayëty mëti'ipë wiink kajpn tso'ontëpën mëti'ipë ja Jerusalén myëwinkon'atëpën, ojts näjyëtu'un tyajmintë ja pa'amja'ay ets mëti'ipë ja ëxëëk pa'am myëët'ajtëpën. Ni'ëmukë tsyoktaaytyë.

17Ënät ja teety wintsën mëët ja saduceos mëktä'äky tukjoot'anpëjktë ja ijxpëjkpëtëjk,

18ets tmajtstë ets ttsuumtë.

19Tu'uk ojts ja Wintsën ja y'anklës myiny ets ja pujxntëjk tyaj'ëwatsy ets pyëtsëëmtë. Tääts y'ënëmaayëtë:

20Nëjkxtë jam ma mëjtsajptëjkën ets xytyuk'ëwaanëtëty ja ja'ay ya'atë aaw ayuk mëti'ipë yajjuuky'ajtpën.

21Ko jëtu'un tmëtoowtë, tää komjëpom ojts tsojkyë nyëjkxtë ma ja mëjtsajptëjkën ets ja ja'ay tyaj'ijxpëjktso'ontë. Ko ja teety wintsën mëët ja jyä'äy jyajtë, ënät twoowmujktë ja tsajptëkotyëtë yajuntë'ajtpë ets ja ijxpëjkpëtëjk näjyëtu'un ets yajwoowtsoowtë mëti'ipë ënäty të yajtsumtën.

22Ko ja mëjtsajptëjk këwent'ajtpë jyajtë ma ja pujxntëjkën, ka'ap ja ijxpëjkpëtëjk jam tpatë. Tääts wyimpijtë, ets t'ënëmaaytyë ja mëti'ipë käjxëtën:

23Koos jam të nja'të, ëtuky ja pujxntëjk të npaatës, tam ja këwent'ajtpë tyänëtë pujxntëjk ëkë'ëm. Koos ja pujxntëjk të nyaj'awa'atstë, ni pën jap të nkapaatës.

24Ko jëtu'un ja ayuk tmëtoowtë ja teety wintsënëty ets ja mëjtsajptëjk këwent'ajtpë wintsënëty, ka'ap tmëwinma'anypyatë, je'eyë tmëmay tmëtajtë wi'ix kyukëxëja'any ya'atë winë.

25Tääts ja ja'ay tu'uk jyä'äjty ets y'ënäny: Ja ja'ay mëti'ipë miits të xytsyumtën, tam ja yaj'ijxpëktë ma mëjtsajptëjkën.

26Tääts ja mëjtsajptëjk këwent'ajtpë wintsën ets ja tyuunpëtëjk ojts tninëjkxtë ja ijxpëjkpëtëjk; je'eyëp ko ka'ap wi'ix tuuntë, jä'ä ko tsyë'këtëp ja ja'ay ko kyuka'atsëtëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

27Ko tyajja'ajtë, tääts ots twoownëjkxtë ma ja tsajptëkotyëtë yajtu'ukmujkpën. Jamts ja teety wintsën y'ënëmaayëtë:

28Tëë mëk'äämpy nëëmëtë ko ka'ap tääpë Jesús jyä'ä xy'ëknimëtyakënëtëty ma ja'ayëtyën. ¿E miitsëty tii të xytyuntë? tëë ja Jerusalén kajpn xytyuk'ëwa'anëtya'atë tääpë ijxpëjkën, etsës näjyëtu'un ëëts xypyokynyitijtë ko ja Jesús të y'ooky.

29Tääts ja Pedro y'ëtsooy mëët ja myëku'uktëjk: Yë'ë ëëts xypyatëp ets ja Tios nmëmëtowtëtyës, këtiinëm ja ja'ay.

30Ja Tios, mëti'ipë ëëts ja n'ap n'ok y'ëwtajtën, yë'ë të tyajjuukpyiky ja Jesús, mëti'ipë miits myaj'o'ktën jam kruutskëjxm.

31Tëë ja Tios tpëjktä'äky y'aka'any'äämpy Yajkutujkpë ets Yajknitsokpë, jëtu'unts ja Israel ja'ay t'ëxmatstëty ja y'ëxëëk winma'anyëty ets ja pyoky yajnimä'kxtëty.

32Ijxpë nija'awëpë ëëts të n'itë, näjyëtu'un ja Kënu'kxymyëkajtën, mëti'ipë ja Tios Teety të tmo'oyën ja ja'ayëty mëti'ipë mëmëtoowëpën.

33Ko jëtu'un tmëtoowtë, tääts tukjoot'anpëjktë ets ojts tjayaj'ooka'antë.

34Jamts ënäty tu'uk ja fariseë ja'ay, Gamaliel xyëëwajtyp ets tyuk'ijxpëjkpy ja jutiis ja'ay ja ënä'ämën ets wintsë'ëkë ja ja'ay yaj'ityë. Yë'ë ojts wya'kukë ets t'ënëmaay ja mayjyä'äy ets tuktsojk yajkäjxpëtsëmtëty ja ijxpëjkpëtëjk.

35Tääts t'ënëmaay ja wiinkëtypë ja kutuunktëjkëty: Israel ja'ayëty, ëkwinmay ëkwintajtë yajxon wi'ix tääpë ja'ay xytyuna'antën.

36Ja'amyätstë ko ojts tu'uk ja ja'ay jyapëtë'ëky, mëti'ipë xyëëwajtën Teudas; ko y'ënäny ko yë'ë mëj'äämpy y'ity ets ojts may yë jyä'äy tpaaty, nimajktaxk mëko'pxën. E ojts ja ja'ay yaj'ookyë ets jëtu'unyë ja jyä'äy ye'eywya'kxtaaytyë ets jääyë kyijxy nyäjxy.

37Kom ok, näjyëtu'un jyäjty ja Judas, mëti'ipë Galiletë ja'ayën, jää ma ja yajkutujkpë jyääymyujkyën; ojts jyä'äy nimay tpaaty, je'eyëp ko ojts ja ja'ay yaj'ookyë ets jëtu'unyë ye'eywya'kxtaaytyë ja jyä'äy.

38Paaty tyam nkajpxwijtë ets xy'ëxmatstëty tääpë ja'ay, ka'ap nëkoo xytyuktëkëtëty tääpë jëtu'unpë winma'any. Pën kyë'ëm winma'any yajtuuntëp, tsojk kyutëkoya'antë,

39e pën Tios yë jyä'ä yajtuunëtëp, nijëna'a miits xykyayajkutëkoytyëty. Näkyëwent'atëtë, ka'ap mëpaat mtsiptuntë mëët ja Tios.

40Ojts tja'akyukëtyë mëti'ipë ja Gamaliel kyajpxën. Tää twoowtsoowtë ja ijxpëjkpëtëjk ets tyajkwojpëtë je'eyë, ets t'ënëmaaytyë ko ka'ap t'ëknimëtyaknëtëty ja Jesús. Tääts t'ëxmajtstë.

41Ënät ja ijxpëjkpëtëjk pyëtsëëmtë juntëjoty, akujk jotkujk tsyo'onëtë, jä'äkyëjxm ko ja Tios ënäty të tyajkutuky ets y'ëyo'onpaatëty ko ja Jesús tnikäjpxy tnimëtya'aktë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

42Jëpom jëpom ijty tnimëtya'aktë ja Jesús ja jyä'ä ma mëjtsajptëjkën ets winjëën wintëjk.

Hechos 6

1Näy jä'ä xëës jä'ä jëmëjt, ma ënäty ni'ikyë nyimayëtën mëti'ipë myëpëjktëpën ja Jesús; ja ja'ayëty mëti'ipë ja griego ayuk kyajpxtëpën, ojts tukjoot'anpëktë ja myëku'ukëty mëti'ipë kyajpxtëpën ja hebreo ayuk ets y'ëna'antë ko ja ku'ooky tyo'oxytyëjkëty mëti'ipë griegë ja'ayëtyën ka'ap oy yajputëkëtë ma winë wyä'kxyën.

2Ënät ja ijxpëjkpëtëjk tyajmujktë ja mëpëjkpëtëjkëty ets t'ënëmaaytyë: Ka'ap y'oyëty ko ja Tios ja y'aaw y'ayuk ka'ap n'ëkkajpxwa'kxënëty, ets yi'iyë ntuunk'ajtënëty ma winë je'eyë wyä'kxyën.

3Mëku'uktëjkëty, tyam ëëts yajxon nikajpxtë ko xynyikajpxpätëty niwëxtujk ja ja'ay, mëti'ipë mtukmë'a'ijxëtëpën wijy kejy yajpaatëty ets mëti'ipë ja Kënu'kxymyëkajtën mooyëpën ja mëk'ajtën ets ja winma'any ets tuntëty tkajpxtëty mëti'ipë ja Tios tsyojkpyën. Yë'ë mtuknipëktëp ets ja näypyutëkë yë'ë tyajwa'kxtëty.

4Ëëtsëty minës yë Tios n'ëkja'amyätstë ets minës n'ëknikajpx n'ëknimëtya'aktë ja Tios ja y'aaw y'ayuk.

5Ni'ëmukë ojts oy tmëtowtë ja aaw ayuk ets ja Esteban nikajpxpäjtë; yë Esteban mëk ijty myëpëky ets myëët'ajtyp ja Kënu'kxymyëkajtën, ojts näjyëtu'un tnikajpxpätë ja Felipe, Prócoro, Nicanor, Dimoná, Parmenas ets ja Nicolás, mëti'ipë tso'onpën jam Antioquía, mëti'ipë ënäty të tmëpëkyën ja jutiis ja'ay ja myëpëjkënëty.

6Tääts jam tyajmiintë ma ja ijxpëjkpëtëjkëtyën ets ja Tios tuknija'amyäjtsëtë ets ojts tkë'ënixajtë.

7Ja Tios ja y'aaw y'ayuk ni'ikyë ënäty myëjwiinë kyëjääjë ets ja mëpëjkpëtëjkëty ni'ikyë myäyëtë jam Jerusalén, yë'ëpaat ja teetytyëjkëty ojts may myëpëjknëtë.

8Ja Esteban, yë'ëkyëjxm ko ja Tios pyutëkëty ets kyënu'kxyë paaty ijty tyaj'ixyë ja mëj'ajtën ma ja naax kajpnën.

9E tam ënäty ja ja'ayëty yajpaatë ma ja tsajptëjkën mëti'ipë yajtijpën Najtspëkë Ja'ay Tsyajptëjk, mëti'ipë tso'ontëpën Cirenë, Alejandría, Cilicia ets Asia. Jä'ä ojts ja Esteban mëët nyäy'ojëtë,

10je'eyëp ko ka'ap tmëmëtaktë ja Esteban, jä'ä ko ja Esteban wijyajtën mëët kyäjpxy ets yë'ë winma'anymyooyëp ja Kënu'kxymyëkajtën.

11Ënät tmeenymyooytyë ja ja'ay mëti'ipë ëna'antëpën ko tëë tmëtowtë ko ja Esteban wiinkjaty tnikäjpxy tnimëtyä'äky ja Moisés ets ja Tios.

12Tääts ja naax kajpn tyajjoot'anpëjktë ets ja mëjja'aytyëjkëty ets ja tsajptëkotyëtë yaj'ijxpëjkpëtëjkëty ets tmajtstë ja Esteban. Tääts ojts tyajnëjkxtë ma ja tsajptëkotyëtë yajjuntë'ajtpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

13Näy ojts t'ixta'atë ja ja'ayëty mëti'ipë nyi'antaakëtëpën ja Esteban, ets y'ëna'antëty: Ya'atë ja'ay, xëmë tni'ojë yë mëjtsajptëjk ets Moisés yë y'ënä'ämën.

14Tëës ntimmyëtowtë ko y'ënä'äny ko ja Jesús nazaretëtë ja'ay tyajkutëkoyä'äny yë mëjtsajptëjk ets ko tyajtëkatsa'any ja ënä'ämën mëti'ipë ja Moisés ojts xytyukmëwë'ëmëmën.

15Tam ënäty jëtu'un y'ëna'antë, ko ja yajjuntë'ajtpë t'ijxtë ko ja Esteban ja wyiin jyëjp tyë'kxpëky ijxtëm ja Tios kukäjpxy.

Hechos 7

1Ënät ja teety wintsën tyajtëëy ja Esteban: ¿Tëy jëtu'un ijxtëm myajni'ëënënë?

2Tääts ja Esteban y'ëtsooy: Mëku'uktëjkëty, mëjja'aytyëjkëty, amëtoow'ijtëkës. Ko ja nteety'ajt n'ap'ajtëmë Abraham tsyënaay jam Mesopotamia, ka'anëm ënäty nyijkx tsënääpyë ma ja it txëëwatyën Harán, ko ja Tios mëjpë jaantypë ojts nyänyikëxë'ëkyë ma yë'ëjën.

3Tääts ja Abraham yajnëmaay: Ixmats yë mtsënaaytyakn ets näjyëtu'un yë mmëku'uktëjk ets mnëjkxëty ma ja naaxwiinyëtën mëti'ipë ntukni''ixëjäämpyën.

4Tääts ja Abraham tsyo'ony jam Mesopotamia ma ja Caldeo ja'ay tsyëënëtën ets ojts nyijkx tsënääpyë jam Harán. Ko ja Abraham ja tyeety y'o'ky, ënät ja Abraham ja Tios yajmiinë yaa ma tyam ëëtsajtëm ntsëna'ayëmën.

5E kä'äp ojts ja Tios tii tyukumayë ma tääpë itjotmën, oyxyëp jeexyë yi'iyë'ajty ma ja tyeky tpëjkta'akëtyën. Ojts je'eyë tyukwinwanëty ko myo'oja'anyë, ets ko ënäty y'o'knë yë'ë jyä'ä'attëp ja y'u'unk y'okëty. Oy ja Abraham ka'ap ënäty nitu'uk ja y'u'unknëm.

6Ojts ja Abraham näjyëtu'un ja Tios y'ënë'ëmxëty ko ja y'u'unk y'ok nyëjkxtëty tsënääpyë wiink ja'ay y'itjotm, ets ja ja'ay jap yajtunëtëty ëne'emy, mëk tsaatsy; taxk mëko'px jëmëjt.

7Tää ja Tios jyaak'ënany: Ëjts ntëytyunäämpyës ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty jëtu'un tuunëtëp ets ja m'u'unk m'ok nyajpëtsëma'anyës jam ets yaa myintëty etsës xywyintsë'ëkëtëty.

8Ets ja Tios ja kyajpxtyu'unën ojts tyajwë'ëmy mëët ja Abraham wi'ix ijxwë'ëmy y'ita'anyën, wi'ix ja Abraham mëët ja y'u'unk y'ok yajnatsujk'ëwëtitëtyën ja ye'etyëjkajtën. Paaty ko ja Abraham ja y'u'unk myiiny mëti'ipë xyëëwajtën Isaac, kom tuktujk xëëw ojts tyajnatsujk'ëwtityë ja ye'etyëjkajtën. Näyjyëtu'un ja Isaac ja y'u'unk tuuny mëti'ipë xyëëwajtën Jacob ets ja Jacob näjyëtu'un tuuny ja y'u'unk y'ëna'këty nimajkmäjtskpë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

9Ya'atë Jacob yë y'u'unk y'ëna'k, mëti'ipë n'ap'ajt nteety'ajtëmën, myë'äkë'ajtëp ijty ja y'uty José. Paaty ojts tooktë ets ja ja'ay yajnëjkxë jap Egiptë. E ja José ka'ap ja Tios y'ijxmajtsë.

10Ojts ja Tios yajpëtsëmyë amaayjoty jotmayjoty. Mooyë ja wijy'ajt kujk'ajtën ets ojts myëku'ukjawëty ja faraón mëti'ipë jap Egiptë yajkutujkpën, ets nyikajpxpäjtë näjyëtu'un kutuunk ma ja Egiptë kajpnën ets ma ja kutujkëntëjkën.

11Ënät ja mëk yuu myiiny ets ja ëyo'on tyuunë jyajtë ma tëkokyë Egiptë itjotmën ets Canaán itën ets ja n'ap'ajt n'ok'ajtëmë kä'äp ja kyääky jyi'kxy tpatë.

12Tääts ko ja Jacob tnija'awëy ko tam ja tsajpmok Egiptë, tää ojts jam tkexy ja y'u'unk y'ëna'k, mëti'ipë n'ap'ajt nteety'ajtëmën. Jëtu'un ojts nyëjkxtë mëtu'k'ok.

13Mëmäjtsk ok ënäty nyëjkxtë, ko ja José nyäkyajpxkëxe'kë ma ja jyiiky myëku'ukën. Ënät ja faraón tnija'awëy ko ja José tmëku'ukëty.

14Ok twoowtsooy ja tyeety ets ja myëkä'äxtëjk, mëët ni'ëmukë ja y'u'unk tyo'oxytyëjkëty; nitëkë'px majkmokx nyiwinë'ajtë.

15Jëtu'un ja Jacob ojts nyëjkxtë Egiptë mëët ja myëku'uktëjk. Jamts y'o'ky ja nteety'ajt n'ap'ajtëmë.

16Tääts ja wyääy pyajk ojts tyajnëjkxtë Siquem y'itjotm ma ënäty ja Abraham të tjuyën tu'uk ja aank mëti'ipë ja Hamor y'u'unk tukmëto'kën.

17Ko ja xëëw jëmëjt tpaty ma ja Tios ja wyaantakën y'atëwëtyën ijxtëm ja Abraham yajnëmaayën, tëë ënäty ja Israel ja'ay ni'ik myäyëtë jap Egiptë.

18Ënät ja Egiptë ja'ay tu'uk tyëjkëy yajkutujkpë mëti'ipë ka'ap tnijawën pën ja José.

19Yë'ë ja nteety'ajt n'ap'ajtëm ojts wyin'ëënëtë ets ëxëëk tyuunëtë; ojts y'atsip'atëtë ets t'ëxmatstëty ja y'u'unk y'ëna'k ets y'ooktëty mëti'ipë ënäty je'eyë të myëxu'unk'atën.

20Jää jëmëjt ojts myëxu'unk'aty ja Moisés. Tsojkëp ja Tios ijty ni'ik. Tää ja tyaak tyeety yajyä'kë tëkëëk po'o yu'utsy jam tyëkotmëty.

21Ënät ojts atsip yaj'ëxmajtsnë. Ja faraón ojts ja nyëëx tpaaty ja mëxu'unk mëti'ipë Moisés'ajtpën ets tyajyë'ky ijxtëm kyë'ëm u'unkën.

22Tääts ja Moisés t'ijxpëjktaay tu'kë'ëyë ja wijyajtën kejyajtën mëti'ipë ja Egiptë ja'ayëty nyija'awëtëpën; ets mëj'äämpy y'awinpijty ma ja aaw ayukën ets ma winë ttuny tkäjpxyën.

23Ko ja jyëmëjt wëxtyikxy tpatnë, ënät ojts myäy tyäjy ko nëjkx tku'ixëja'any ja myëku'uktëjk, ja Israel ja'ayëty.

24Ënät ojts nyijkxy ets jam t'ijxy ko tu'uk ja Egiptë ja'ay twopy tka'atsy ja Israel ja'ay. Tääts ja myëku'uk ënätyë tniwaantuty ets tyimyaj'o'k ja Egiptë ja'ay.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

25Jëtu'un ja Moisés myäy tyäjy ets tsyokëtëty ja Israel ja'ayëty ets tja'akyukëtëty ko yë'ë ja Tios të wyin'ixyë ets y'ëwaatsëpëtsëmtëty ja Israel ja'ayëty ma ëxëëk jyatën kyëpätën; e yë'ëjëty kä'äp jëtu'un tja'akyujkëtë.

26Komjëpom ja Moisés tpaty ja jyä'äy, Israel ja'ayëty nimäjtsk jam tsyiptuntë aak yë'ëjëty. Tääts t'ënëmaay: këtii aak miits mtsiptuntë, mtu'kmëku'uk miitsëty. ¿Tii ko mnätsyiikëtë?

27Ja mëti'ipë ja myëku'uk jam tsyi'kpyën je'eyë ojts ja Moisés tnajtstijë ets t'ënëmaay: ¿Pën të mpëjktä'äkyë yajkutujkpë ets yajtsipwa'kxpë ma ëëtsëtyën?

28¿Xyaj'ookaanpës näjyëtu'un ijxtëm ëxë'ëy ja Egiptë ja'ay xyaj'ookyënë?

29Ko ja Moisés jëtu'un tmëtooy ja ayuk, ënät kyeky. Tää ojts nyijkx jam Madián. Jamts ojts tsyëënë ja't ja'ayën, ets nimäjtsk ja myaank y'ijty.

30Tëë ënäty nyäxy wëxtyikxy jëmëjt, ko t'ijxpaty tu'uk ja tsajpjotmëtë kukäjpxy jëënjotm ma tu'uk ja äpnykyepy tyoyën të'ëts'itjotm, Sinaí kopk mëwinkon.

31Ja Moisés mëj ixy ojts t'ixy ko ja jëënyä'änk t'ijxpaty. Tääts ojts winkon tninëjkxy ets tmëtooy ko ja Wintsën myëkäjpxyë:

32Ëjtsës xyTios'ajt ja mteety m'ap: ja Abraham, ja Isaac ets ja Jacob. Tääts ja Moisés tsyëyuuypyijky mëët ja tsë'ëkë, ka'ap tmëmëta'aka'any ets t'ixëty.

33Ënät ja Wintsën y'ënëmaayë: Jän yë mkë'ëk, wa'ats ya'atë naax ma mtänën.

34Tëës n'ixy ja nkajpnës ko yajtëytyun yajtsaatsytyuntë jam Egiptë; tëëjës nmëtoy ko jyë'ëtë ya'axtë, ko ëxëëk jyatë kyëpätë. Paatyës nkëtä'äky ets nyaj'ëwa'atspëtsëma'antës. Tsojk min, mijts nkäxäämpy ets mnëjkxëty jatëkok jam Egiptë.

35Oy ënäty ja Moisés të yajnëëmë: ¿Pën të mpëjktä'äkyë yajkutujkpë ets paye'epyë?, Tios yë'ë ojts kyexyë yaj'ëwaatsëpëtsëëmpë ets tu'uwinwoopë ko myëkajpxë ja tsajpjotmëtë kukäjpxy ma ja kepy ënäty wyintooypyetyën.

36Moisés ojts tyajpëtsëmy ja nteety'ajt n'ap'ajtëm jam Egiptë; ojts tyaj'ixyë ja mëj'ajtën jap Egiptë, jam Mejyjyotm ets wëxtyikxy jëmëjt jam të'ëts'itjotm.

37Ya'atë Moisés yë'ë näjyëtu'un y'ënëmaay ja Israel ja'ayëty: Tios tyuknipëjktaakëjäämpy ets jam ma miitsëtyën tu'uk pyëtsëmëty ja kukäjpxy ijxtëm ëjtsën.

38Ko ënäty ja Israel ja'ayëty jam të ye'eymyuktë të'ëts'itum, yë'ë ja Moisés ojts kyäjpxynyäxy ma ja Tios kukäjpxy ets maa ja naax kajpnën ko jam myëkajpxë ma ja Sinaí kopkën; yë'ë ojts yajmo'oy ja aaw ayuk mëti'ipë yajjuuky'ajtpën ets ëëtsajtëm ojts xytyuk'ëwa'anëmë.

39E ka'ap ja nteety'ajt n'ap'ajtëmë tmëmëtoowtë ja Moisés, ka'ap tkupëjktë wi'ix y'ënä'änyën; ni'ikyë jyawinpitantë jap Egiptë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

40Ets ja Aarón t'ënëmaaytyë: Oytyun ëëts ja ntiosëty wiinkpë mëti'ipës xytyu'uwinye'eytyëpën, jä'ä ko ka'apës ja Moisés nijawëtë tii të jyätyë, mëti'ipës xyajpëtsëëmtën jap Egiptë.

41Tääts tu'uk ja mëxu'unk tsajpkaa tyaj'akojnajxtë, may ja jëyujk tyaj'o'ktë ets tukwintsë'këtyë ja mëxu'unk tsajpkaa. Ënät twin'äjts twinpujtë mëti'ipë y'oytyuuntën kë'ëm.

42Paaty ja Tios y'ëxmajtsëtë ets twintsë'ëkëtëty ja matsa'a ets tiijaty jam tsajpwinmën. Jëtu'un ijxtëm ja Tios ja kyäjpxynyajxpë ënäty ja nyoky y'ënä'änyën: Miits, Israel ja'ayëty, ko m'ijtë jam të'ëts'itjotm wëxtyikxy jëmëjt, ¿xymyooytyës ja wintsë'kënë?

43Tëkatsy miits winë të xytyuntë, tëë ja Moloc ets ja mëtsa'a Refán ja tsyajptëjk xyaj'ujtstaayëtë mëët ja awinax mëti'ipë kë'ëm të xyajkojtën ets xy'ëwtata'antë. Paaty miits nkäjxpëtsëma'antë ets myajmënëjkxtëty tsumy matsy jam Babilonyë. Ënät ja Esteban jyaak'ënany:

44Ma ja të'ëts itjotmën, jam ja nteety'ajt n'ap'ajtëm ijty tmëët'atë ja po'o wit tëjk, mëti'ipë myë'ijtypyën ja käjpxytyu'un mëët ja Tios; yë'ë ja Tios tyuk'ënä'äm ja Moisés ets t'oytyunëty jëtu'un ijxtëm ënäty të t'ixyën ja nyi''ijxpät.

45Ja n'ap'ajtëmë yë'ë ojts yajtukumaytyë ya'atë wit tëjk; e ko ja Josué mëët ja jyä'äy myiintë ojts tmëmintë ya'atë wit tëjk ko tjä'äpëjktë ja naaxwiinyëtë mëti'ipë nyitsiptuuntën, mëti'ipë ja Tios y'ëxwojpën ma yë'ëjëtyën. Jam jeky y'ijty mapaat ja David yajkutujkyën.

46Ja David ojts ja Tios y'oyjyawëty, paaty t'amëtooy ets tyuk'ëwaanëtëty maa nëjkx jyuuky'atën ja Jacob ja y'u'unk y'ëna'k;

47e ja Salomón yë'ë ojts tkojy ja Tios ja tyëjk.

48Oy jyajëtu'unëty, Tios ka'ap jap tsyënaay ma ja tëjkën mëti'ipë ja'ay y'oytyuunpyën, ijxtëm ja käjpxynyajxpë y'ënä'änyën:

49Tsajpjotyës ja nkutujktakn; ets naaxwiinyës nwa'kpo'kxy. ¿Tiitëjk jëtu'un miits të xytyukni'oytyunëtës? ¿ëkë maajës ëjts ja npo'ktakn?

50¿Këtii y'ëjtsëty tu'kë'ëyë winë të n'oytyuunta'ayë?

51Tääts ja Esteban tjaaknëmaay ja ja'ayëty: Miits ka'ap mmëtowtë. Jëtu'un miits ja mtatsk xypyëjkta'aktë ijxtëm mëti'ipë kyamëpëjktëpën ja Tios. Jëtu'un miitsëty ijxtëm ja m'aptëjkëtyën, xëmë ka'ap xykyupëktë ja Kënu'kxymyëkajtën.

52Ja m'aptëjkëty ojts tpajëtijta'aktë ja Tios ja kyäjpxynyajxpë ets tyaj'o'ktë mëti'ipë nyikajpxtën ko myina'any mëti'ipë ka'ap pyokymyëëtëtyën. Ko të myiny, miits të xyaj'ooktë.

53Oy miits mjayajmooytyë ja ënä'ämën mëët ja anklëstëjk, ka'ap ojts xypyatuntë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

54Ko jëtu'un tmëtoowtë ja tsajptëkotyëtë yajuntë'ajtpë, ënät tukjoot'anpëjktë ja Esteban ets nyätyëtskä'pëtë mëët ja äkë.

55Ja Esteban mooyë ja Kënu'kxymyëkajtën ja kutujkën ets ja winma'any ets tunëty mëti'ipë ja Tios tsyojkpyën, tää ojts tsajpjotm pya'at'ixy ets t'ijxy ja Tios ja myëj'ajtën jyääntyajtën, näjyëtu'un t'ijxy ja Jesús tyänë Tios y'aka'anytsyow.

56Tääts y'ënäny: Ëk'ixtë, ëwa'atsës yë tsajp n'ixy ets näjyëtu'un të n'ijxpaatyës ja Naaxwiinyëtë Ja'ay ja kyutënääpyë Tios pyë'aay, aka'anytsyow tyänë.

57Ja ja'ayëty ka'ap tmëtowantë, je'eyë ja tyatsk t'amajtstuktë ets mëk yujk'ënantë ets ja Esteban tmatstëty.

58Ënät tyajpëtsëëmtë jam kajpnjotm ets tkuka'tstë; mëti'ipë ja Esteban nyi''ë'ënëtëpën yë'ë ja wyit tyukmëwë'ëmtë ja Saulo ets jam tkëwent'atëty.

59Tam ënäty tkuka'atstë ja Esteban ko ja Tios tmëpëjktsooy ets y'ënäny: Wintsën Jesús, mijts ntukë'ëtëjkëp yë nja'awënës.

60Ko jëtu'un y'ënaantaay, tää kyoxtënaay ets mëk y'ënäny: Wintsën, këtii xytyukpoky'atëty ya'atë tuuntëko'oyën koos xyaj'ooktë. Ko jëtu'un y'ënaantaay, tääts y'o'ky.

Hechos 8

1Oy ja Saulo tja'awëy ko ja Esteban tyaj'o'ktë. Jä'ä xëëw yajpajëtijtaktë ja mëpëjkpëtëjkëty, mëti'ipë ja Jesús myëpëjktëpën jampë tsyëënëtën Jerusalén. Ni'ëmukë, yi'iyë ja Jesús ja y'ijxpëjkpëtëjkëty ojts ka'ap yajpaatë, jä'ä ko ojts ënätyë ye'eywya'kxta'atë, ets nyëjkxtaaytyë maajaty ja Judea ets Samaria y'itjotmën.

2Tam jënaakën mëti'ipë ja Tios myëpëjktëpën, yë'ë yajnaaxtëjkëtyë ja Esteban ets tnijëëy tniyaxtë.

3Tääts ja Saulo tpajëtijtäky ja mëpëjkpëtëjk winjëën wintëjk ets atsip tyajpëtsëëmy tyëkoty, wä'än ye'etyëjk to'oxytyëjkëty ets pujxn tëkoty tpëjktaktaaytyë.

4Ja mëpëjkpëtëjk mëti'ipë pëtsëëmtën jam Jerusalén, jä'ä ojts tnikäjpxy tnimëtya'aktë ja Tios ja y'aaw y'ayuk maajëty nyëjkxtën.

5Ja Felipe, ojts kyëtä'äky jam Samaria kajpnjotm. Ënät ja Kristë ja y'aaw y'ayuk ojts tkajpxwa'kxë.

6Nimay ja ja'ay myiintë ets t'amëtoow'ijtë ja aaw ayuk mëti'ipë ja Felipe kyäjpxypën ets t'ijxtë ja mëj'ajtën mëti'ipë tyuunën.

7May ja ku'oypyë t'ixkejxy ja Felipe. Ayaxp ajojkp pyëtsëëmtaaytyë ma ja ja'ayëtyën. Näy tsoktaaytyë ja kë'ëxujxpë tekyxyujxpë ets ja ja'ay tekymya'atëtypë.

8Paaty ja ja'ay jam xyoontaktë ma tääpë kajpnën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

9Näy jam Samaria ijty tu'uk ja ye'etyëjk mëti'ipë xyëëwajtypyën Simón, mëti'ipë xëëwmääpyën. Mëj ijty kë'ëm nyäpyëjktä'äkyë ets ja ja'ay tukmëpëky mëti'ipë tyuunpyën.

10Ni'ëmukë mëj mutsk t'amëtoow'ijtë ja ja'ay wi'ix ja Simón y'ënä'änyën. Jëtu'un y'ënantë ko ja Simón tmëëtëty ja Tios ja myëk'ajtën.

11Yë'ëts ja xëëwmääpyë ja jyä'ä pyatuunëtëp, jä'ä ko tëë ënäty kanaak jëmëjt wyin'ëënëtë.

12Ko ja Felipe ojts nimëtyä'äky ja aaw ayuk oypyë mëti'ipë ja Tios kyutujkën'ajtypyën ets näjyëtu'un nimëtyäky ja Jesús ja jyä'ä, tääts tmëpëjktë mëti'ipë ja Felipe kyäjpxypën ets nyëëpäjtë ye'etyëjk to'oxytyëjk.

13Näyjyëtu'un ja Simón ojts myëpëjknë ets nyëëpejty ets ja Felipe ojts tmëjwa'kpety ko t'ijxy ja ijxpät ets ja mëj'ajtën mëti'ipë ja Felipe tyuunpyën.

14Ko ja ijxpëjkpëtëjk tnija'awëtyë, mëti'ipë jam jaakwë'ëmtën Jerusalén, ko tam ja Samaria mëti'ipë myëpëjktëpën ja Tios ja y'aaw y'ayuk, tää ja Pedro yajkäjxtë mëët ja Juan.

15Ko jam jyajtë, ënät tuknija'amyäjtsëtë ja samaariëtë ja'ayëty ja Tios ets t'ëxajëtëty ja Kënu'kxymyëkajtën.

16Jä'ä ko ka'anëm ënäty ja Kënu'kxymyëkajtën tyukmin tyukja'tëtë ja samaariëtë ja'ayëty, je'eyë ënäty të nyëëpätë Wintsën Jesús xyëëwkyëjxm.

17Tääts ja Pedro ets ja Juan ja ja'ay ojts tkë'ënixajtë, ets ja Kënu'kxymyëkajtën ojts t'ëxajëtë.

18Ko ja Simón t'ijxy ko ja ja'ay t'ëxajëtë ja Kënu'kxymyëkajtën ko ja ijxpëjkpëtëjk kyë'ënixajëtë, ënät ja meeny ojts t'ëwaanë,

19ets y'ënëmaayëtë: Mooykyës näjyëtu'un yë mëk'ajtën mëti'ipë mmëët'ajtypyën ets näjyëtu'un tpaatëty ja Tios ja myëjaaw myëk'ajtën koos pën nkë'ënixäjëty.

20Tääts ja Pedro y'ëtsoowë: Poky mijts m'itëty mëët yë mmeeny ëyoowtaknjoty, jä'ä ko xywyinmay xyjyuyä'äny mëti'ipë ja Tios nyayäjkpyën.

21Ka'ap ya'atë tuunk mpaatyë, jä'ä ko ka'ap yë m'aaw mjot y'oyëty ma Tiosën.

22Jootwinpit ets ya'atë ëxëëk winma'any xy'ëxmatsëty. Ja'amyäts ja Wintsën ets mpoky yajnimä'kxëty mëti'ipë m'aaw'ajtyp mjot'ajtypyën.

23Jëtu'unës n'ixy ko yowë näjyënaxë xyjyawë ko ja poky myaj'ityë tsumy matsy.

24Tääts ja Simón y'ëtsooy: Tuknija'amyäjtsëtëkës ja Wintsën etsës ka'ap jëtu'un njatëty ijxtëm mijts të m'ëna'antën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

25Ko ja Pedro ets ja Juan tnimëtyaktaaytyë ja Wintsën ja y'aaw y'ayuk, ënät wyimpijnëtë ets nyëjkxnëtë jam Jerusalén, tkajpxwa'kxtë ja Tios ja y'aaw y'ayuk maajëty ja kajpn ënäty tuknaxtën jam Samaria y'itjotm.

26Tääts ja Felipe ojts tu'uk ja Wintsën ja y'anklës nyë'ëmxëty: Nëjkx ëpa'tkë'ëmtsow, ma të'ëts'itjotmën, mëti'ipë tu'u najxpën jam Jerusalén ets nyijkx Gaza.

27Tääts tsyo'ony ets jam tu'u'am tpaty tu'uk ja Etiopíë ja'ay mëti'ipë ënäty ja Tios ojts të t'ëwtatyën jam Jerusalén. Ya'atë ja'ay mëj tuunk ënäty nyëkëjxm'ajtyp, yë'ë tyuunk'ajtyp ja meenykyoonë'k ma ja yajkutujkpën, ja to'oxytyëjk jampë y'ën'emyën Etiopíë.

28Kyajpnjotm ënäty ja ja'ay nyëjkxnë kepywyintëkäämjoty ets jap tkäjpxy ja noky mëti'ipë ja Tios ja kyäjpxynyajxpë Jeséas jyääyën.

29Ënät ja Kënu'kxymyëkajtën ja Felipe y'ënëmaayë: Ninëjkx ya'atë kepy wintëkäämpë winkon.

30Ko ojts tninëjkxy ets tmëtooy ko ja noky tkäjpxy mëti'ipë ja käjpxynyajxpë Jeséas jyääyën. Ënät tyajtëëy: ¿Mwinja'ap tääpë xykyäjpxyënë?

31Tää y'ëtsooy ja noky kyajpxpë: ¿Wi'ixës nwinjawëty? ka'apës pën xytyukwinkumëtyaakë wi'ix nyiwijyën. Ënät ja Felipe t'ënëmaay ets yajpätëtëty pujxnwintëkäämpë këjxm ma ënäty jam y'u'unyën.

32Yë'ë ënäty kyäjpxyp ma ja Tios ja y'aaw y'ayuk y'ënä'änyën: Jëtu'un jä'ä ijxtëm ja kupixyny yajmënejkxyën ma y'o'ktaknën; ets ijxtëm ja kupixyny u'unk amonyë tkupëkyën ko yajknikeepy, ni tuk'aaw ojts kyakäjpxy.

33Jëtu'un ja ja'ay yaj'amutsk'ajtë ets kä'äp ojts oy yajpaye'ey; ¿Pën jëtää nikajpxëtëp ko jam ja y'u'unk y'ok?, jä'ä ko ojts ja ja'ay yaj'ookyë yaa naaxwiiny.

34Tääts ja Felipe ja etiopiiyëtë ja'ay yajtëëwë: Tun yë mëyajtën, nikajpx, ¿tii nyimëtyäkpy, kë'ëm nyätyijyë, ëkë wiinkpë nyimëtyäkpyë?

35Tääts ja Felipe tuk'ijxpëjktso'ony mëti'ipë ënäty ja ja'ay kyäjpxypën ets tukmëmëtyäky ja oy aaw oy ayuk, ja Jesús ja jyä'ä.

36Jëtu'un tyu'uye'eytyë, ënät ja nëë tpatë ets ja Etiopíë ja'ay y'ënäny: Tyaa nëë, ¿ka'ap jëtää y'oyëty koos nnëëpätëtyë?

37Tää ja Felipe y'ëtsooy: Pën mmëpëjkpy yë Jesús ëmuumtu'ukjot, oy mnëëpätëty. Tää y'ëtsoowinpijty: Nmëpëjkpës ko Jesús Tios y'u'unk'atyë.

38Ko jëtu'un y'ënäny, tää ja kepy wintëkäämpë tyajwa'ak'o'oyëtë ets nimäjtsk ojts nyëjkxtë nëëjotm. Jamts nyëëpejty ja Etiopíë ja'ay.

39Ko pyëtsëëmtë nëëjoty, ënät ja Felipe ja Wintsën ja Jya'awën wiinktsow yajnëjkxë; ni kä'äp ja Etiopíë ja'ay t'ijxy maa ojts ja Felipe nyijkxy e yë'ë akujk jotkujk ojts jatëkok tyu'utëkë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

40Jam ja Felipe ojts yaj'ixy ma ja kajpn txëëwatyën Azoto. Kajpnkajpn ijty tkajpxwä'kxy ja aaw ayuk oypyë koonëm jyä'äjty jam Cesarea.

Hechos 9

1Ja Saulo tyim yaj'ookäämpy ënäty ja mëpëjkpëtëjk, paaty ojts tninëjkxy ja teety wintsën,

2ets ja noky tu'uk t'amëtooy ta'tspëky ets tmënëjkxa'any ets tuk'ixa'any ja ja'ay mëti'ipë ye'eymyujktëpën ma ja tsajptëjkën jam Damaskë ets t'ixta'aja'any mëti'ipë pyanëjkxtëpën ja Jempyë Në'ë Tu'u ets tyajnëjkxa'any kë'ëtsumy tekytsyumy jam Jerusalén, wä'än ye'etyëjk to'oxytyëjkëty.

3Ko ënäty jam jya'tanë Damaskë, ënät ojts ajotkumonë t'ijxpaaty tu'uk ja jëën mëk y'ajajy y'atë'kxy wyintuuy pyë'aay mëti'ipë tso'onpën tsajpjotm.

4Tääts kyëtääy ets tmëtooy tu'uk ja ja'ay kyäjpxy ets y'ënä'äny: Saulo, Saulo, ¿tii koos xy'ixjëtity xypyajëtiy?

5Tääts ja Saulo tyajtëëy: ¿Mpën mijts, Wintsën? Ets y'ëtsooy: Jesusës ëjts, mëti'ipë m'ixjëtijtyp mpajëtijtypyën.

6Ets ja Saulo tsyëyuuypyijky ets y'ënäny: ¿Tii mtsojkpy etsës ntunëty? Ënät ja Wintsën y'ënëmaayë: Pëtë'ëk ets nëjkx kajpnjotm. Jamts myajtuk'ëwaanëty mëti'ipë mtunëpën.

7Tääts ja Saulo ja jyämyëët näjyëtu'un tsyë'këtyäky ko ja ayuk tmëtoowtë, je'eyëp ko ka'ap t'ijxtë pën kajpxp.

8Ënät ja Saulo pyëti'ky ets ojts jya'ijxwa'kxa'any, ka'ap tii t'ixy. Tääts ja Saulo ja jyämyëët wyijtstso'onë ets yajmënëjkxnë jam Damaskë.

9Jamts y'ijty tëkëëk xëëw wiints, ni kyakay ni kya'uuky.

10Näy jam Damaskë tu'uk ja ye'etyëjk mëti'ipë ja Jesús myëpëjkpyën, Ananías xyëëwajtyp. Ënät ja Wintsën ojts tyuk'a'ijxnaxyë ja Ananías ets y'ënëmaayë: Ananías. Tää ja Ananías y'ëtsooy: Tyamës, Wintsën.

11Tääts y'ënëmaayë: Nëjkx ma ja tu'u txëëwatyën Tëytyu'u. Ko mja'tëty ma ja Judas ja tyëjkën, jam xyajnitëwëty ja Tarsëtë ja'ay mëti'ipë xyëëwajtypyën Saulo. Yë'ë tam ja Tios tja'amyetsy.

12Näy tëë yajktuk'a'ijxnaxy ko mijts mnëjkxa'any, ets xykyë'ënixajëty ets y'ijxpëkëty.

13Ko ja Ananías jëtu'un tmëtooy, tää y'ënäny: Wintsën, may yë ja'ay të xytyuk'ëwaanës ko tääpë ja'ay ëxëëk të y'ëti'itsy ets ëxëëk të tuny ja mnaax mkajn jam Jerusalén.

14Ets të tmëja'ty ja noky kutujkënmëëtpë mëti'ipë ja teety wintsënëty të mye'eyën ets tmajtsta'ajëty mëti'ipë mxëëw y'ëwtajtëpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

15Tää ja Wintsën y'ënäny: Nëjkx, tëëjës ntuknipëky. Nyajtunäämpyës yë'ë ets nyëjkxëty ma ja ja'ay mëti'ipë ka'ap jyutiisëty. Jamts tnikäjpxy tnimëtya'akëty ja n'aaw n'ayukës ma ja mëti'ipë tsënaaytyëpën wiink it wiink naax ets ja yajkutujkpë mëti'ipë ënä'ämtëpën, näjyëtu'un ja Israel ja'ayëty.

16Ntuk'ix ntuknijawëpës wi'ixës xykyu'ëyowëtyën.

17Tääts ja Ananías ojts tninëjkxy ja Saulo. Ko tëkoty tyëjkëy, tää ojts tkë'ënixajy ets t'ënëmaay: Mëku'uk Saulo, Wintsën Jesúsës të xykyexy, mëti'ipë ojts xy'ixyën tu'ujotm. Të xykyexyës ets mijts jatëkok m'ijxpëkëty ets ja Kënu'kxymyëkajtën xy'ëxajëty.

18Ënät ajotkumonë wyiinjoty t'ijxy tsay tsi'kxpiikën ets y'ijxpëjky jatëkok tääts pyëti'ky ets nyëëpejty.

19Ko kyääyi'ky y'uukë'ky, ënät ja myëjaaw tpëjky ets ojts wäänë jyaak wë'ëmy mëët ja mëpëjkpëtëjk jam Damaskë.

20Tääts ënätyë ja Saulo tkajpxtso'ontäky ja Tios ja y'aaw y'ayuk jam tsajptëkotm ets y'ënäny ko ja Jesús yë'ë ja Tios ja Y'u'unk.

21Ets ja ja'ayëty mëjmëtoy ojts tjawëtë mëti'ipë jam myëtoow'ijtëpën ets xim yam nyäy'ënanëtë: ¿Këtii yë'ëjëty ya'atë ja'ay mëti'ipë ijty y'ëxëëk'ijxypyën ja Jesús ja myëpëjkpëtëjk jampë Jerusalén kyukajpnëtyënë? ¿Këtii yë'ëjëty yaa të tniminy ets tmajtsmujkta'aja'any mëti'ipë ja Jesús ja xyëëw yajmëjnajxëtëpën ets tkë'ëtsuma'any tekytsyuma'any tääts tkë'ëyaka'any ma ja teety wintsëntëjkëtyënë?

22Ënät ja Saulo ni'ikyë amëk jotmëk kyajpx'ëtëtsy, wa'ats ja ja'ay tuknija'awëy ko Jesús, yë'ë janty Kristë. Ja jutiis ja'ayëty jëtu'unyë myoonkëtak tyujkëtaktë mëti'ipë ënäty tsënaaytyëpën jam Damaskë.

23Komjekynyëm ja jutiis ja'ayëty ojts tkäjpxy'atë ko ja Saulo tyaj'ooka'antë,

24je'eyëp ko ja Saulo ojts tnijawë. Xëënaxy tsunaxy ja myëtsip ojts tkëwent'atë ja naax kajpn ma yajnitëkën ets ma yajnipëtsëmyën ets yaj'ooka'anyë,

25ja mëpëjkpëtëjkëty jap pyëjktakë katsyjoty, ets jam potsyjëxkë'p koots kyutëëynyajxë.

26Ko ja Saulo jyä'äjty jam Jerusalén ojts ja mëpëjkpëtëjk mëët jyaye'eymyuka'any, je'eyëp ko tsyë'këtëp ja Saulo, jëtu'un tjëjp'ixtë ko nëkoo yowë ja Saulo y'ënä'äny ko ja Jesús tmëpëky.

27Ënät ja Bernabé ojts twoownëjkxy ja Saulo jam, ets tukwinkuwo'owëy ja ijxpëjkpëtëjk. Tääts ja Bernabé tnimëtyäky wi'ix ënäty ja Saulo të t'ixyën ja Wintsën tu'ujotm ets wi'ix myëkajpxën ja Wintsën ets näjyëtu'un wi'ix ënäty amëk jotmëk të tnikäjpxy të tnimëtyä'äkyën ja Jesús jam Damaskë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

28Tääts ja Saulo ojts jam wyi'im Jerusalén mëët ja ijxpëjkpëtëjk ets yë'ë mëët jyëtijnëtë. Amëk jotmëk ja Tios ja y'aaw y'ayuk tnikäjpxy tnimëtyakëtë,

29ets kyäjpxy myëtyäky mëët ja jutiis ja'ayëty mëti'ipë griego ayuk kyajpxtëpën; e yë'ëjëty yaj'ookantëp ënäty ja Saulo.

30Ko ja mëpëjkpëtëjk tnija'awëtyë ko ja Saulo ja ja'ay yaj'ooka'anyë, tää ojts twoownëjkxtë jam Cesarea, jam ojts tsyoony ets tkäjxtë Tarso.

31Jotkujk ja mëpëjkpëtëjk yajpaatë mëti'ipë tsënaaytyëpën jam Judea y'itjotm, Galilea ets Samaria. Wimpäjt'ëtëtstëp ja myëpëjkën, xëmë ja Wintsën twintsë'ëkëtë ets nyimayë'ëtë'ëtstë, näjyëtu'un ja Kënu'kxymyëkajtën ojts yajjotkujk'ätëtë.

32Ja Pedro, jëtu'un ijty t'aye'ey t'anaxy ja mëpëjkpëtëjk maajëty tsyëënëtën. Ojts näjyëtu'un tku'ixë ja mëpëjkpëtëjk mëti'ipë jam tsënaaytyëpën ma ja Lida kajpnën.

33Jam tu'uk tpaty ja ye'etyëjk mëti'ipë xyëëwajtypyën Eneas, xuxyë pa'am myëët'ajtyp, tëë ënäty tyuktujkjëmëjtpäjnë ma ja pa'am pyaatëtën.

34Tääts ja Pedro t'ënëmaay ja Eneas: Eneas, Jesukristë yam myajtsokëp. Pëtë'ëk, yajpëtë'ëk mmaapäjn. Tääts ja Eneas ënätyë pyëti'ky.

35Ko tnija'awëtyë ni'ëmukë ja ja'ayëty mëti'ipë kukajpnajtëpën jam Lida ets Sarón, ënät ja y'ëxëëk winma'any t'ëxmajtstë, ets tmëpëjktë ja Wintsën.

36Jam ma ja Jope kajpnën, jam ijty tu'uk ja to'oxytyëjk mëpëjkpë tsyëënë, Tabita''ajtp. Dorcas yajtijy griego ayuk. Ya'atë to'oxytyëjk xëmë ijty tuny mëti'ipë oy ets pyutëjkëp ja ëyoopëja'ay.

37Ënät ja pa'am pyätë ets y'o'ky; ko y'o'ky ojts ja nyi'kx kyopk yajpujy, tää ojts tpëjkta'aktë jap tëjkëjxy.

38Winkon ja Lida kajpn ënäty wyi'im. Ko ja mëpëjkpëtëjk tnija'awëtyë ko ja Pedro jam Lida, ënät nimäjtsk ja kukäjpxy tkäjxtë ets ja Pedro tuk'ëwa'anëtyë ets myinëty jotëkoy ma ja Dorcas të y'ookyën.

39Tääts ja Pedro tpatso'ony. Ko jam jyä'äjty ets ojts yajwoownëjkxy ma ja o'kpën. Ënät ja Pedro ja ku'ooktyo'oxy tyukye'eymyujkëtë ets tyuk'ijxëtë ja wit mëti'ipë ënäty ja Dorcas të txuyën ko ënäty mëët të jyaak juuky'atë.

40Tääts ja Pedro tkäjxpëtsëëmtaay ja ja'ayëty ets nyäkyoxtënaaytyakë ets ja Tios ojts tmëkäjpxy ets ja o'kpë tniwa'akwinpijty ets y'ënäny: Tabitá, pëtë'ëk. Ënät ja o'kpë ojts y'ijxwä'kxy ets ja Pedro yajwintë'kxy ets wyä'tskujkëy.

41Tä ja Pedro tmajtsy ma kyë'ëjën ets tyajtënaaykyujkëy; tä tkumëkajpxëy ja mëpëjkpëtëjk ets tuk'ijxy ko ënäty tëë ja Dorcas jyuukpyiky.

42Ni'ëmukë tnija'awëtyë ja ja'ay mëti'ipë tsënaaytyëpën jam Jope. Jëtu'un ja Wintsën nimay tmëpëjktë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

43Kanaak xëëw ja Pedro jam pyoxy ma ja Simón yajpo'otëtspë tyëjkën.

Hechos 10

1Jam ma Cesarea kajpnën, jam ijty tu'uk ja ja'ay tsyëënë; Cornelio xyëëwajtyp, tsiptuunpë wintsën ijty tyuunk'ajtyp ma ja soldadëtëjkëtën mëti'ipë yajtijtëpën Italiano.

2Xëmë ja Cornelio ijty twintsë'ëkë ja Tios, näjyëtu'un mëti'ipë tsënaaytyëpën jam ma tyëjkën, pyutëjkëp ijty ja ja'ay mëët ja wit meeny ko pën kyaka'ajtxëty ets xëmë tja'amyetsy ja Tios.

3Jënäkyxyëëw ënäty, ko ojts t'a'ijxnaxy tu'uk ja Tios ja y'anklës myëwinkonyë ets y'ënëmaayë: Cornelio.

4Tääts ja Cornelio tsë'ëkë tsë'ëkë twin'ijxpejty ja tsajpjotmëtë kukäjpxy ets t'ëtsooy: ¿Tii?, Wintsën. Tää ja tsajpjotmëtë kukäjpxy y'ënëmaayë: Y'ijxyp nyija'ap yë Tios ko xyjyä'äymyetsy ets wi'ix xypyutëkën ja ëyoopëja'aytyëjkëty.

5Käx yë mkukäjpxy ets nyëjkxëty Jope, wä'än twoy ja Simón, mëti'ipë yajtijpën Pedro.

6Jam jya'ajtä'äky ma ja tyëjkën ja wiinkpë ja Simón, po'oko'tsk tyuunk'ajtyp, jam winkon tsyëënë mejypyë'am.

7Tääts ko ja tsajpjotmëtë kukäjpxy tsyo'ony, ënät ja Cornelio tmëjwooy nimäjtsk ja tyuunpë ets näjyëtu'un tu'uk twoowtsooy ja tsiptuunpë mëti'ipë myëku'ukja'apën ets wyintsë'këp ja Tios.

8Tääts tuk'ëwa'anëtyääy ijxtëm ënäty ja Tios ja y'anklës të y'ënë'ëmxëtyën ets tkejxy.

9Komjëpom, kujkyxyëëwëjaanpën, tam ënäty ja käjpxynyajxpë tyu'uye'eytyë winkon ma ja Jope kajpnën, ënät ja Pedro pyejty jap tëjkëjxy Tios ëwtajtpë.

10Yuu'o'këp ënäty mëk ets kayaanp. E tap ënäty ja kyääky tyojkx yaj'oytyunyëm, ko ja Tios tyuk'a'ijxnajxë

11jam tsajpkëjxm y'ëwa'atsy ets kyëtä'äky ijxtëm ja mëj witën ets wiinxë taxk täk.

12Jap witjoty kanaakjëjp ojts t'ixy ja jëyujk taxkpë tyekyën, nän tap ja tsa'any ets ja jëyujk mëti'ipë kääkëtijtpën.

13Ënät tmëtooy tu'uk ja ayuk mëti'ipë ënaanpën: Pëtë'ëk, Pedro, yaj'ook ets xytsyu'utsëty.

14Tääts ja Pedro y'ëtsooy: Ka'ap, Wintsën. Nijëna'ajës ëjts nkatsu'uty mëti'ipë ëxëëkën ets mëti'ipë ka'ap mëpaat yajktsu'utsyën.

15Ojts jatëkok tmëtoy ja ayuk ets y'ënëmaayë: Mëti'ipë Tios të tyajwa'atsyën, ka'ap tjëkyepy xytyijëty ëxëëk.

16Tëkëëk ok jëtu'un tmëtooy, ënät ja wit pya'tëjkënë tsajpjotm.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

17Tam ënäty ja Pedro je'eyë tmëmay tmëtajy wi'ix nyiwijyën mëti'ipë y'a'ijxnajxypyën ko ja Cornelio ja kyäjpxynyajxpë jyajtë jam tëjk'ëkë'ëm, jä'ä ënäty yajnitë'ëwëtëp ja Simón ja tyëjk.

18Ko jam jyajtë, ënät ojts mëk tyajtëwtë pën jap ja Simón mëti'ipë näjyëtu'un yajtijpën Pedro.

19Tam ënäty ja Pedro tmëmay tmëtajynyëm mëti'ipë të yajktuk'ixyën, ko ja Kënu'kxymyëkajtën y'ënëmaayë: Simón, tää ja'ay nitëkëëk m'ixta'ayë.

20Pëtë'ëk, jënak ets panëjkx tääpë ja'ayëty, këtii xymyëmay xymyëtajëty jä'ä koos yë nkejxyp.

21Tääts ja Pedro jyënäjky ets t'ënëmaay ja Cornelio ja kyäjpxynyajxpëtëjkëty: Ëjts jëtu'un mëti'ipë miitsëty m'ixtaaytyëpën. ¿Tii mnimiintëp?

22Tää ja kukäjpxy y'ëtsoowtë: Ja tsiptuunpë wintsën Cornelio, yë'ëjës xykyäjxtëp. Oy ets mëtëy jyuuky'äty ets wyintsë'këp ja Tios, oyjya'awëyëp ets tsojkëtëp ja jutiis ja'ayëty. Tu'uk ja Tios ja y'anklës të nyë'ëmxëty ets mijts myajwowëty ets nja'amëty ma ja Cornelio ja tyëjkën ets xytyuk'ëwaanëty mëti'ipë mkajpxäämpyën.

23Tääts ja Pedro tyajja'ajtäky ma jam y'ityën ets jam ja tsuu tyajnajxtë. Komjëpom tsyo'ontë ets ja Pedro jënaakën jyämyëët'ajtëtë ja mëpëjkpëtëjkëty mëti'ipë jam tsënaaytyëpën Jope.

24Komjëpom jyajtë ma ja Cesarea kajpnën, ma ja Cornelio ënäty jam y'ëwxityën mëët ja myëku'uktëjk ets ja wyin'ixytyëjk mëti'ipë ënäty të twoomukyën.

25Ko ja Pedro jyä'äjty ma ja tëjkën, tääts ja Cornelio ojts pyëtsimy tyëjk ëkë'p ets nyäkyoxtënaaytyakë Pedro wyintum ets t'ëwtata'any.

26Ja Pedro ënätyë twijtsë'ky ets t'ënëmaay: Tänë. Ja'ayës ëjts näjyëtu'un ijxtëm mijtsën.

27Tam ënäty myëtyä'äkynyëm mëët ko tyëjkëy tëkoty ma jap nimay ja ja'ay të ye'eymyuktën.

28Ënät ja Pedro y'ënäny: Ejxtëm xynyijawëtën, ka'apës ëjts yë n'ënä'ämën kyutuky ets jutiis ja'ay mëët ye'eymyuk nyajxmuktëty ja ja'ay mëti'ipë ka'ap jyutiisëty, nän ka'ap tjëkyepy tyëkëty ma tyëjkën. E tëëjës ja Tios xytyuknijawë ko ka'ap y'oyëty koos pën ntijëty ëxëëk.

29Paatyës të nminy ënätyë yaa ets nitii ayukës të nkapaaty, yë'ëjës njanijawëjäämpy tiis ko të xywoowtsowtë.

30Tääts ja Cornelio y'ëtsooy: Tyam mëmajktaxk xëëw ma ya'atpë horë yaa n'ayuu'atyës maas ntëjkën. Tiosës nja'amyejtsyp jënäkyxyëëw, ko ojts ajotkumonë n'ijxpaatyës tu'uk ja ye'etyëjk xywyintänës. Atë'kxp ajajp ja wyit kyëxë'ëky.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

31Ënätës xynyëmaay: Cornelio, tëë ja Tios ja m'aaw m'ayuk tmëtoy, y'ijxyp nyija'ap ko të xyjyä'äymyetsy ets wi'ix ja mëyajtën xytyunyën ma ja ja'ayëtyën xypyutëkën.

32Käx yë mkukäjpxy ets nyëjkxëty jam Jope. Wä'än nëjkx twoy ja Simón, mëti'ipë yajtijpën Pedro. Tam jya'ajtä'äky ma ja yajpo'otëtspë ja tyëjkën, mëti'ipë näjyëtu'un xyëëwajtypyën Simón. Mejypyë'aay tsyëënë.

33Paatyës yë nkukäjpxy ënätyë të nkexy ets mwowëtëty. Oy ko yë mëyajtën të xytyuny ko të mminy. E tyamts ëëts tu'ukmukyë nyajpaatë Tios wyintum ets yaj'amëtoow'ita'any ja aaw ayuk mëti'ipë ja Wintsën të mtuk'ëne'emyën etsës xytyuk'ëwaanëtëty.

34Ënät ja Pedro kyajpxtso'ony: Tyamës n'ixy nijawë ko ja Tios tsyojktääpy ja ja'ay ni'ëmukë,

35kyupëjkpy pën wintsë'këyëp ets pën tyuunpy mëti'ipë paat'ajtëpën.

36Tios ojts tmëkäjpxy ja Israel ja'ay ja y'u'unk y'okëty, tuk'ëwaanë ja jotkujk'ajtën mëët ja Jesukristë, ko yë'ë nyiwintsën'ajtääpy winë.

37Mnija'awëtëp miits mëti'ipë tuunën jajtën jutiis ja'ay nyaaxjotyëty; tsyo'ontäky jëyëjp Galilea, ko ja Juan Yajnëëpäjtpë tkajpxwä'kxy ets ja ja'ay t'ëxmatstëty ja y'ëxëëk winma'anyëty ets nyëëpätëty.

38Mnija'awëtëp näjyëtu'un ko ja Tios tmooy ja Jesús ja Kënu'kxymyëkajtën mëët ja mëk'ajtën, ets ko ja Jesús tuuny ja oypyë ko jyëtijty naaxwiiny ets tyajtsoky ja ja'ay ni'ëmukë mëti'ipë ënäty ja mëjku'u yaj'ëyoowëtëpën. Jëtu'un ojts ya'atë tuny jä'äkyëjxm ko ja Tios mëët yajpaaty.

39Ets ëëtsëty ojtsës n'ixtë nnijawëtë tu'kë'ëyë mëti'ipë ja Jesús tyuun kyajpxën jam Jerusalén ets ma ja wiink naax wiink kajpnën, Judea nyaaxjotm ets ojts ëëts n'ixtë nijawëtë ko yaj'o'këtë ja ja'ay ets ko yajmëjwojpejty kruutskëjxm.

40Ënät ja Tios ojts yajjuukpyikyë jatëkok kom tëkëëk xëëw ets nyänyikëxë'kë ma ëëtsëtyën.

41Ka'ap ja ja'ay ni'ëmukë t'ijxtë, ëëts je'eyë n'ijxtë, mëti'ipë ja Tios të twin'ixyën. Ojts ëëts mëët nkaytyë n'uuktë ko jyuukpyijky.

42Tääts ojts xytyuk'ënä'ämtës ets yajkajpxwa'kxëty ja Tios ja y'aaw y'ayuk, ets ja ja'ay ntuk'ëwaanëtëtyës ko Tios të tpëjktä'äky yë Jesús ets tpaye'eyëty ja juukpyë ookpyë.

43Ni'ëmukë ja Tios ja kyäjpxynyajxpëtëjk tëë ënäty tnikäjpxy tnimëtya'aktë ja Jesús ets tëë ënäty y'ëna'antë ko pën ja Jesús myëpëjktëp, jä'ä pyoky yajnimä'kxantëp.

44Tam ënäty ja Pedro kyäjpxynyëm ko ja Kënu'kxymyëkajtën tyukëtakëtë ni'ëmukë ja ja'ayëty mëti'ipë jam myëtoow'ijtëpën ja Pedro ja y'aaw y'ayuk.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

45Ja mëpëjkpëtëjkëty mëti'ipë ja Judá ijxpëjkën mëpëjkën tyuk'ijtëtyëpën, mëti'ipë ënäty ja Pedro mëët të jya'tën, jä'ä ojts mëj'ixy t'ixtë ko ja'ayëty yajmo'otë ja Kënu'kxymyëkajtën mëti'ipë ka'ap jyutiis'atën,

46ojts tmëtowtë ko tkajpxtë ja wiink ayuk ets ja Tios tmëjja'awëtë tjaantyja'awëtë.

47Tääts ja Pedro y'ënäny: ¿Mëpaat jëtää pën t'ëtukëty ets ya'atë ja'ay ka'ap nyëëpätëtyë? Tëë ja Kënu'kxymyëkajtën t'ëxajëtë näjyëtu'un ijxtëm ëëtsajtëmën.

48Tääts ja Pedro ojts tni'ënä'ämë ets nyëëpätëty Jesús xyëëwkyëjxm. Ja mëpëjkpëtëjkëty ojts nëëmëtë ja Pedro ets tjaakwë'ëmëty ti'k xëëw mäjtsk xëëw jam mëëtëty.

Hechos 11

1Ja ijxpëjkpëtëjkëty ets ja mëpëjkpëtëjkëty mëti'ipë jamëtyën Judea y'itjotm ojts nijawëtë ko ja ka'apë jyutiis'atën tëë ënäty tmëpëktë ja Tios ja y'aaw y'ayuk.

2Ko ja Pedro wyimpijty jam Jerusalén, ënät ojts y'ojëtë ja mëpëjkpëtëjkëty mëti'ipë myëpëjktëpën ja Judaísmo ijxpëjkën.

3Ets y'ënëmaayëtë: ¿Tii ko ojts të xykyu'ixë mëti'ipë ka'ap jyutiis'atën? ¿Tii ko mëët të mkay të m'uuky?

4Tääts ja Pedro tnimëtyäky mëti'ipë ënäty të tyuny të jyätyën:

5Jam ënäty ëjts Jope kajpnjotm, Tiosës jam nja'amyejtsyp ets n'a'ijxnajxyës ko xynyikëtä'äkyës tsajpwinm ijxtëm mëj witën taxk täk tsyumyëty.

6Ko ojts n'ijxwa'atyës, ënätës n'ijxpaty ko tap ja jëyujk mëti'ipë taxk ja tyekyën ets ëwa'anëtypë, nän tap ja tsa'anyëty ets ja jëyujk mëti'ipë kääkëtijtëpën.

7Ets nmëtooyës tu'uk ja ayuk mëti'ipë ënaanpën: Pëtë'ëk, Pedro, yaj'ook ets xytsyu'utsëty.

8Etsës n'ëtsooy: ka'ap, Wintsën, nijëna'ajës nkatsu'utsy mëti'ipë ëxëëkën ets mëti'ipë ka'ap pyaat'atyën ets yajtsu'utsëty.

9Ënät ojts jatëkok xymyëkäjpxyës: Ka'ap xytyijëty ëxëëk mëti'ipë Tios të tyajwa'atsyën.

10Tëkëëk ok jëtu'un nmëtooyës, ënät ja wit pyatëjkënë tsajpjotm jatëkok.

11Näy jää ja ja'ayëty ojts nitëkëëk jya'të ma ja tëjkën ma ënäty ëëts jamëtyën, ëjts xy'ixtaaytyëp, Cesarea tsyoontë.

12Ënät ja Kënu'kxymyëkajtën xynyëmaayës etsës ja kukäjpxy mpanëjkxëty ets ka'apës n'amäjtsk njotmäjtskëty. Ojts näjyëtu'un xypyanëjkxtës ya'atë nitëtujkpë mëpëjkpëtëjk. Ets ni'ëmukë ntëjkëtyës ma ja Cornelio ja tyëjkën,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

13ets xytyukwinkumëtyakëtyës wi'ix ënäty të t'ixyën ja tsajpjotmëtë kukäjpxy ets wi'ix y'ënëmaayën: Käx tu'uk yë mkukäjpxy ets nyëjkxëty jam Jope. Wä'än ja Simón nëjkx twoy mëti'ipë yajtijpën Pedro.

14Yë'ëts mtuk'ëwaanëtëp wi'ix mnitso'okëtyën mijts ets mëët ni'ëmukë mëti'ipë tsënaaytyëpën ma mjëën mtëjkën.

15Koos ojts nmëmëtyaktsoontë, ënät ja Tios ja Kyënu'kxymyëk'ajtën myiiny ma yë'ëjëtyën, ijxtëm ëëts ojts xytyukkëtakëmën mëjëyëjp.

16Ënätës nja'amyejtsy ja Wintsën ja y'ayuk, ko y'ënäny: Tëy ko ja Juan yajnëëpejty nëë mëët, miitsëty Kënu'kxymyëkajtën nëjkx mëët mnëëpätë.

17E jëtu'unës n'ëna'any, pën Tios të myo'ojëtë ja mëti'ipë ojts näjyëtu'un ëëtsajtëm nyajmo'oyëmën ko të nmëpëjkëmë ja Wintsën Jesukristë, ¿ëjts tiis natuunta'akëp etsës n'akajpxtukëty mëti'ipë Tios tëë tuknipëjktaakën?

18Ko jëtu'un tmëtoowtë ja Jerusalenkëtë mëpëjkpëtëjkëty, tää amonyë wyë'ëmtaaytyë ets ja Tios tmëjja'awëtyë: Tyam yajja'akyukë ko tëë jëtu'un ja Tios tuknipëjktaakë ets näjyëtu'un tpaatëty ja juukyajtën xëmëkyëjxmëpë mëti'ipë ka'ap jyutiis'atën, ko ja y'ëxëëk winma'any të t'ëxmatstë.

19Ko ja Esteban tyaj'o'ktë, tääts ja mëpëjkpëtëjk yajpajëtijtaktë may ojts kyukääkëtë jam Fenicia, Chipre ets Antioquía. Jamts ojts tkajpxwa'kxtë ja Tios ja y'aaw y'ayuk ma ja jutiis ja'ayëtyën.

20E tam ja mëpëjkpëtëjkëty mëti'ipë kukajpn'ajtëp jam Chipre ets Cirenë, jä'ä ojts nyëjkxtë Antioquía ets tkajpxwa'kxtë ja oy aaw oy ayuk ma ja ja'ayëtyën mëti'ipë ka'ap jyutiis'atën.

21Mooyëtë ja Wintsën ja myëk'ajtën ets may ja ja'ay ja y'ëxëëk winma'any t'ëxmajtstë ets tmëpëjktë ja Wintsën.

22Ko tnija'awëtyë ja mëpëjkpëtëjkëty ko jëtu'un jam Jerusalén tyunyë jyätyë, ënät ojts tkäxtë ja Bernabé jam Antioquía.

23Ko jam jyä'äjty ja Bernabé ets t'ijxy wi'ix ja antioquiiëtë ja'ay ënäty tëë ja Tios kyënu'kxëtën, ënät ojts jotkujk nyäjyawëty ets tjotmëkwinkajpxëy ets ëmuumtu'ukjot ja Wintsën tmëpëktëty.

24Jä'ä ko oyjyä'äy ijty ja Bernabé, mooyëp ja Kënu'kxymyëkajtën ja mëk'ajtën ets ja winma'any ets tunëty mëti'ipë ja Tios tsyojkpyën. Amuumtu'ukjot ja Jesús tmëpëky. Jëtu'un ojts nyimayëtë ja ja'ay mëti'ipë myëpëjktën ja Wintsën.

25Ënät ja Bernabé ojts nyijkx Tarso ets ojts t'ixta'ay ja Saulo.

26Ko tpaty, tää ojts twoy jam Antioquía. Jam ojts y'itë kä'pxy tu'kjëmëjt mëët ja mëpëjkpëtëjkëty ets ja ja'ay may tyaj'ijxpëjktë. Jam Antioquía ojts ja mëpëjkpëtëjk ëka'any yajtijtë Cristianë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

27Näy jää jëmëjt ojts jënaakën ja Tios ja kyäjpxynyajxpë kyëta'aktë mëti'ipë tso'ontëpën jam Jerusalén ets ojts jya'të jam Antioquía.

28Tu'uk txëëwaty Agabo, jä'ä ojts wya'kukë mayjyä'äyjotm ets ojts Kënu'kxymyëkajtën yajkäjpxyë ko ënäty y'ita'any ja mëk yuu ma tu'kë'ëyë ja Roma ja y'itjotmën. Jajt jëtu'un ko ja Claudio yajkutujky.

29Ënät ja mëpëjkpëtëjk tkäjpxy'ajtë ko ja myëku'uktëjk tuknikäxa'antë ja putëjkën mëti'ipë tsënaaytyëpën jam Judea; jëtu'un tyajktë winë ijxtëm pën myëtä'äkyën.

30Ojts tyajmuktë ja näypyutëkë ets ja Bernabé tmënëjkxëty ja putëjkën mëët ja Saulo ets tmo'otëty ja mëjja'aytyëjk jam Judea.

Hechos 12

1Jää tiempo ja yajkutujkpë Herodes ojts tpajëtijtä'äky ja mëpëjkpëtëjk,

2ets ojts tni'ënä'ämë ets tkupuxtëty ja Santiagë, ja Juan ja y'äjty.

3Ko t'ijxy ko ja jutiis ja'ayëty tukxoonta'aktë tääts tjaakmajtsy ja Pedro, jää jëtu'un jyäjty kyëpejty ma ja tsajpkääky yajkayën mëti'ipë ka'ap tii levadura tmëëtëtyën.

4Ko ja Pedro ënäty të yajmatsy, tääts yajtsuumy; nimajktaxk pëky ja këwent'ajtpë kyëwent'atë, taxkjaty tu'kpëkyjyäty. Ja Herodes jää ënäty të tuknipëjktaakë twoowmuka'any ja mayjyä'äy ëmaay xëëwnaxy ets ja Pedro jää tukwinkuwowëja'any ja mayjyä'äy.

5Jëtu'unts ja Pedro ojts jeky tsumy y'ity, ijx'ity këwent'aty, je'eyëp ko ja mëpëjkpëtëjk amëk jotmëk ja Tios tyuknija'amyätsëtë.

6Jä'ä koots naamka'anëm ënäty ja Herodes tpaye'ey ja Pedro, maap ënäty jap ja Pedro tsiptuunpë itkujky, kë'ëtsumy tekytsyumy ets ëpëky ja soldadëty jap tëja'p kyëwent'atë.

7Ënät ja Wintsën ja y'anklës ajotkumonë nyimiinë ets pujxn tëkoty jyajtäky. Tääts ja Pedro yajtoony, ojts yajyuxy ets yajnëmaay: Pëtë'ëk pojën. Tääts ja pujxntejpxy nyëpojtaay kyë'ëkëjxm,

8ets ja tsajpjotmëtë kukäjpxy y'ënëmaayë: Tuktëkë mwit ets tukwa'akë mkë'ëk. Ënät ja Pedro jëtu'un tpatuuny ets ja Wintsën ja y'anklës y'ënëmaayë: Nenyimu'uxët ets pamiinkës.

9Tääts ja Pedro tpatso'ony ja tsajpjotmëtë kukäjpxy, ka'ap tnijawë pën tëy mëti'ipë ja tsajpjotmëtë kukäjpxy tyuunpyën, jëtu'un nyäjyawëty wiinkumaap yowë.

10Tääts nyajxtë ma mëtu'uk ja këwent'ajtpën ets wiinkpë ja këwent'ajtpë näjyëtu'un tjaakninajxtë. Ko jyajtë pujxntëjk ëkë'ëm, ënät ja mëj pujxntëjk'aaw kë'ëm y'ëwatsy ets pyëtsëëmtë. Ko y'ëwaatsëpëtsëëmtë, tää wäänë jyaakye'eytyë ets ajotkumonë ja Pedro ojts nätyu'uk yaj'ëxmatsy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

11Ënät ja Pedro ojts nyäjya'awëpyäätyë ko tëy mëti'ipë tuunëp jajtëpën. Tää y'ënäny: Tyamës nja'akyukë ko ja Wintsën ja y'anklës të tkexy etsës npëtsëmëty pujxn tëkoty, këtiipë wi'ix xytyuntëtyës yë Herodes mëët ja jutiis ja'ayëty ijxtëm të tjatuknipëjktaakëtën.

12Ko ënäty jëtu'un të myäy të tyäjy, tää ojts nyijkx jam ma ja Maria ja tyëjkën, mëti'ipë Juan tyaak'ajtypën. Ja Juan mëti'ipë näjyëtu'un xyëëwajtypyën Marcos. Jam ja Pedro ojts nyijkx ma ja mayjyä'äyën ma ja Tios ënäty jam tja'amyätstën.

13Ënät ja Pedro ojts kyäjpxy jap tëjk ëkë'p, tääts pyëtsiimy tu'uk ja to'oxy'ëna'k mëti'ipë xyëëwajtypyën Rode.

14Ko ojts tyo'kmëtoy ko jyä'äjëty ja Pedro, kä'äp ja tëjk tyaj'ëwatsy, pëyi'ikyë ojts wyimpity ets nikäjpxy: Tap ja Pedro tëjk ëkë'p.

15Tääts ja mëpëjkpëtëjk y'ëtsoowë: Mlokëjajtpmës jää. Ko ja to'oxy'ëna'k jyaak'ënany ko tyiyëty, ënät y'ënantë: Yë'ë jëtää ja Pedro y'anklës.

16Ja Pedro, tap ja tëjk ëkë'p kyajpx'ëtë'ëtsy. Ets ko tyaj'ëwatstë ja tëjk'aaw ets ja Pedro t'ijxtë, ojts tsyë'ëkëtë ko jyä'äjëty.

17Je'eyë ja Pedro ojts ja kyë'ë tyaj'ixyë ets amonyë y'itëty. Tää myëtyaktso'ony wi'ix ënäty ja Wintsën të yajpëtsëmyën jap pujxn tëkoty. Tää jyaak'ënany: Tuk'ëwaanëtë ja Santiagë mëët ja nmëku'uk'ajtëmë, wä'än tnijawëtë. Ko jëtu'un tnimëtyaktaay, tää jam tsyo'ony ets ojts nyijkx wiinktsow.

18Komjëpom ko xyiinytyäky jyajtäky, ënät ja këwent'ajtpë ojts jëtu'unyë kyumon kyutukëtë ko ja Pedro ka'ap jap pën pujxn tëkoty.

19Ja Herodes ojts tni'ënä'ämë ets t'ëxta'atëty ja Pedro e ka'ap maa tpatë, paaty ojts yë'ë ja këwent'ajtpë yajpoky'ixtë ojts yajni'ënä'ämëtyë ets y'ooktëty. Ko ja Herodes jëtu'un y'ëtitsy, ënät ojts tsyo'onë jam Judea y'itjotm ets nyëjkxnë Cesarea.

20Myëtsip'ajtyp ijty ja Herodes ja ja'ayëty mëti'ipë jam tsënaaytyëpën Tirë ets Sidón, mëti'ipë ojts nyäkyajpxëtë ko jam nyëjkxa'antë ma ja Herodes yajkutukyën. Oy ja Blasto tmëëtmëtyaktë ets kyupëjkëtë. Yë Blasto mëj wintsën ijty y'ity ma ja Herodes yajkutukyën. Ojts nëëmëtë ko oy mëët y'ita'antë ets ko ka'ap tiitsip mëët tuna'antë, jä'ä ko ja Tirë ets Sidón jam winë tyajtsoontë ma ja Herodes ja kyutujktaknën.

21Ko ja xëëw tpaty mëti'ipë ja Herodes tyuknipëjktakëpën, ënät ja wit tuktëjkëy ijxtëm ja yajkutujkpë nyäxyoxëtën ets nyaaxwe'tsy ma ja kyutujktaknën. Tääts kyajpxtëjkëy mayjyä'äy wyintum.

22Ënät ja mayjyä'äy tyëjkëtyë yaxpë jojkpë ets y'ënantë: Ya'atë kyäjpxyën ka'ap yë jyä'äyëty, tios yë'ë.

23Ënät ajotkumonë ojts ja Wintsën ja y'anklës yajpa'ampetyë, jä'ä ko ka'ap tmëjja'aw tjaantyja'awëy ja Tios. Ënät tyënë'këy ets y'o'ky.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

24Ja Wintsën ja y'aaw y'ayuk ni'ikyë kyëjääjë ets xii yaa muum yajnikäjpxy yajnimëtyä'äky.

25Ojts ja Bernabé mëët ja Saulo tkë'ëyaktë ja näypyutëkë jam Jerusalén. Jam tsyo'ontë ets ojts nyëjkxtë Antioquía mëët ja Juan mëti'ipë näjyëtu'un yajtijpën Marcos.

Hechos 13

1Ma ja mëpëjkpëtëjkën jam Antioquía, jam ijty yajpaatë Tios ja kyäjpxynyajxpëtëjk ets ja yaj'ijxpëjkpëtëjk. Jä'ä ja Bernabé, ja Simón mëti'ipë näjyëtu'un yajtijpën Yëk, Lucio, mëti'ipë Cirenë ja'ayën ets ja Menahem mëti'ipë yä'kën tu'ukyë mëët ja Herodes, jampë yajkutujkyën Galilea ets nän tam ja Saulo.

2Tëkok, ja Wintsën ënäty jam wyintsë'këtëp ets ayuu'ajtëp ënäty jam ko ja Kënu'kxymyëkajtën ojts y'ënä'äny: Ëpëky yë Bernabé ets Saulo pëjkta'aktë ets tuntëty mëti'ipës të ntukniwoowtsowëtën.

3Tëë ënäty ja Tios tja'amyäjta'atë ets y'ayuu'ajta'atë, ënät ojts tkë'ënixajtë ja Bernabé ets ja Saulo ets mëët nyäjyëkajpxëtë.

4Ko ja Saulo ets ja Bernabé ja Kënu'kxymyëkajtën yajtso'onëtë, jamtsow ojts nyëjkxtë Seleucia ets jam tuktëjkëtyë ja kepy nëëwinye'epyë, jam nyëjkxtë Chipre, tu'uk ja it mëti'ipë mejy itkujkyën.

5Ko jyajtë mejypyë'am ma txëëwatyën Salamina, ënät tkajpxwa'kxtso'ontë ja Tios ja y'aaw y'ayuk ma ja jutiis ja'ayëty ja tsyajptëjkëtyën. Tam ënäty mëëtëty ja Juan, jä'ä ojts pyutëkëtë.

6Tääts ja Chipre itjot tuknajxtë ets jyajtë jam ma Pafos kajpnën. Jamts tpatë tu'uk ja jutiis mëti'ipë xëëwmääpyën, jä'ä xyëëwajtyp Barjesús, Tios kyäjpxynyajxpë nyätyijyë.

7Ya'atë xëëwmääpyë yë'ë ijty myëtuumpy ja yajkutujkpë Sergio Pablo. Wijy kejy ja yajkutujkpë ijty. Ënät ojts nikäxë ja Bernabé ets ja Saulo, Tios ja y'aaw y'ayuk y'amëtoow'itanëp.

8Tääts ja patooy panajxpë, Elimas, jëtu'un griego ayuk yajtijy, ojts t'akajpxë ja yajkutujkpë ets ka'ap tmëpëkëty mëti'ipë ja Bernabé ets ja Saulo nyimëtyaktëpën.

9Ënät ja Saulo, mëti'ipë näjyëtu'un yajtijpën Pablo mëët ja Kënu'kxymyëkajtën ja myëk'ajtën twintë'kxpejty ja xëëwmääpyë,

10ets t'ënëmaay: Mijts, win'ë'ënpë, mëjku'u y'u'unk. Mmëtsip'ajtyp tu'kë'ëyë mëti'ipë mëtëyën. ¿Tii ko xëmë xyajma'ata'any ja Wintsën ja nyë'ë tyu'u tëypyë?

11Tyam ja Wintsën mtëytyuna'anyë, winpi'its mwë'ëma'any, jeky xykya'ixëty yë xëëw ajajk. Tääts ënätyë ojts wyi'im kupi'its kukoots. Je'eyë tjaakpëjktsooy pën tu'uwinye'eyëtëpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

12E ko jëtu'un t'ijxy ja yajkutujkpë, tää ojts ënätyë tmëpëky ja Wintsën. Janty mëjmëtoy tja'awëy ja Wintsën ja y'ijxpëjkën.

13Ënät ja Pablo mëët ja jyämyëët tuktëjkëtyë ja kepy nëëwinye'epyëjoty jam Pafos ets ojts nyëjkxtë Perge, ma ja Panfilia y'itjotmën. Jam ja Juan y'ëxmajtsëtë ets nyëjkxnë Jerusalén.

14Jam Perge tsyo'ontë ets jyajtë Antioquía, Pisidia y'itjotm. Po'kxënxëëw ënäty ko tyëjkëtyë jap tsajptëkoty ets nyaaxwä'tstë.

15Ko tkajpxtaaytyë ja Moisés ets ja käjpxnyajxpëtë ja y'ënä'ämën, ënät ja tsajptëkotyëtë wintsënëty t'ënëmaaytyë ja Pablo ets ja Bernabé: Mëku'uktëjkëty, pën jam tii xynyikajpxa'antë, oy tyam yë ja'ay xytyuk'ëwaanëtëty.

16Tääts ja Pablo wya'kujkëy ets ja kyë'ë txajjë'ky ets ja ja'ay y'amontëty ets t'amëtoow'itëty. Tää y'ënäny: Mëtoow'itë miits, Israel ja'ayëty ets näjyëtu'un miitsëty mëti'ipë ka'ap jyutiisëty mëti'ipë ja Tios wyintsë'këtëpën.

17Ja Tios, mëti'ipë ja Israel ja'ay Tyios'ajtëpën, jä'ä ojts twin'ixy ja nteety'ajt n'ap'ajtëmë ets ojts tyajnimayë ko tsyënaaytyë jap Egiptë. Ok ojts tyajpëtsëmy mëët ja myëk'ajtën mëkpë.

18Wëxytyikxy jëmëjt jam të'ëts'itjotm tmëmä'kxtujky.

19Tääts ojts tyajkutëkoy wëxtujkpëky ja naax kajpn mëti'ipë ijtën Canaán ets ja nteety'ajt n'ap'ajtëmë yajmooytyë ja naax.

20Jëtu'unts jyä'äjty taxk mëko'px ja kujkm jëmëjt. Ënät ja Tios myooyëtë ja paye'epyë koonëm ja Tios ja kyäjpxynyajxpë myiiny mëti'ipë xyëëwajtypyën Samuel.

21Tääts t'amëtoowtë tu'uk ja yajkutujkpë mëti'ipë ënä'ämëpën. Ënät ja Tios tu'uk myooyëtë ja yajkutujkpë mëti'ipë xyëëwajtypyën Saúl, yë'ë Quis ja myaank, Benjamín y'u'unk y'ok. Jä'ä ojts yajkutuky wëxtyikxy jëmëjt.

22Ënät ja Tios ojts pyëjkëty ja kyutujkën ets tpëjktäky ja David yajkutujkpë, mëti'ipë nyikajpxën: Tëës npaaty ja David, Jesé y'u'unk, mëti'ipës ntukjotkëtäkpyën. Yë'ë ënät tyunëp mëti'ipës ntsojkpyën.

23Tääts ja Tios näjyëtu'un najtskäjxëy ja Yajknitsokpë Jesús, David yë y'u'unk y'ok, jëtu'un ijxtëm të twaantä'äkyën.

24Naamka'anëm ënäty ja Jesús myëxu'unk'atynyëm, ënät ja Juan Yajnëëpäjtpë ojts tkajpxwä'kxy ets ja Israel ja'ayëty ja y'ëxëëk winma'any t'ëxmatstëty ets nyëëpätëty.

25Ko ja Juan Yajnëëpäjtpë ënäty tyajkëxanë ja tyuunk ets y'ënäny: ka'ap jëtu'un y'ëjtsëty mëti'ipë miits mwinmaaytyëpën, ix'ok myina'any mëti'ipë ja wintsë'kën wäänë mëj myëët'ajtypyën. Ka'apës xypyaat'aty etsës ja kyë'ëk n'akäjëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

[26]Tääts ja Pablo jyaak'ënany: Mëku'uktëjkëty, Abraham yë y'u'unk y'ok, ets miitsëty ka'apë jyutiis'atën je'eyëp ko mmëpëjktaktëp ja Tios: ëëts jëtu'un ojts nyajtuknikäjxëm ja aaw ayuk mëti'ipë yajknitsokpën.

[27]Mëti'ipë ënäty jam tsënaaytyëpën Jerusalén mëët ja kyutuunkëty ka'ap tmëj'ijxtë ja Jesús ets ka'ap tja'akyujkëtyë mëti'ipë ja käjpxynyajxpëtëjk ojts tnimëtya'aktën, mëti'ipë xëmë yajnikajpxpën jap tsajptëkoty winpo'kxënxëëw.

[28]Oy ënäty ka'ap tii poky tmëëtëty, ojts t'amëtowtë ja Pilato ets tyaj'ookëty ja Jesús.

[29]Ko ëxëëk tuuntë ijxtëm ënäty ja Tios ja kyäjpxynyajxpë të y'ëna'antën, ënät tyajjënajktë jam kruutskëjxm ets tyajnaaxtëjkëtyë.

[30]Ka'ap ojts ooky wyi'im, Tios jatëkok yajjuukpyëjkë.

[31]Ets komjeky jatëkok t'ijxtë mëti'ipë ënäty tëë mëët jyëtitën ko tsyo'ontë jam Galilea ets ojts nyëjkxtë Jerusalén. Mëti'ipë y'ijxtën ja Jesús ko tëë jyuukpyiky, yë'ë tyam yajtëytyëjkëtyëp ma ja ja'ayëtyën.

[32]E tyam miits näjyëtu'un ntuk'ëwaanëtë ya'atë aaw ayuk oypyë mëti'ipë ja Tios tyukwinwa'anëyën ja nteety'ajt n'ap'ajtëm.

[33]Ets të tkuuytyuny ets ntuk'oy'ajtmëty ko të tyajjuukpyijky ja Jesús jatëkok. Jëtu'un ijxtëm y'ënä'änyën ja mëmäjtskpë ja salmos: Mijts n'u'unk'ajtyp. Ëjts mijts të nyajkojy.

[34]Tëë ënäty ja Tios tnikäjpxy ko tyajjuukpyëka'any ja Jesús ets ko nijëna'a ja nyi'kx kyopk kyawintëkoyä'äny. Jëtu'un y'ënä'äny jatu'kpëky: Nkuuytyunäämpyës ja wa'atspë ets ja mëtëypyë ja aaw ayuk mëti'ipës të ntukwinwanën ja David.

[35]Paaty wiinkpë salmos y'ënä'äny: Këtii xyajkutukëty ets ja wa'atspë ja Tuumpë nyi'kx kyopk wyintëkoyëty.

[36]Jä'ä ko ja David ojts oytyuny ma ja jyä'äyën ijxtëm ja Tios ënäty tsokyën, ko ojts y'o'knë jam nyaaxtëjkëy ma ja tyeety y'apën ets ja nyi'kx kyopk ojts wyintëkoy.

[37]E mëti'ipë ja Tios të tyajjuukpyikyën, ka'ap ja nyi'kx kyopk të wyintëkoy.

[38]Miits, mëku'uktëjkëty, jä'äkyëjxm miits ntuk'ëwaanëtë ya'atë ets xynyijawëtëty ko Jesúskyëjxm ja'ay yajkpokymye'kxy.

[39]Jëtu'un miitsëty mëku'uktëjkëty xynyijawëtëty ko ja pokymyä'kxën yë'ë mëët yajnimëtyä'äky ja Jesús. Pënjaty mëpëjktëpën mëët yë'ëkyëjxm yajpokymyä'kxtë, ets ni'ëmukë ja nimä'kxën tpaatëty mëti'ipë ojts ka'ap yajnimä'kxtën mëët ja Moisés ja kyutujkën.

[40]Mëk näkyëwent'atëtë këtiipë jëtu'un mjatëty ijxtëm ja Tios ja kyäjpxynyajxpëtëjk y'ënantën:

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

41Ixtë, miitsëty mëti'ipë päjxtëpën, mëj'ix naak'ixtë ets mtimkyutëkoytyëty, jä'ä ko ntunäämpyës ja mëjëtypë ma ënäty jam mjuuky'atën, mëti'ipë ka'ap xymyëpëktëtyën oy ënäty pën mjatukmëmëtya'akëtë.

42Ko ja Pablo ets ja Bernabé tsajptëkoty pyëtsëëmtë, tääts ja ja'ay y'ënëmaayëtë ets tjaaknikajpxtëty nän jää ko ja tu'ukpë po'kxënxëëw tpaatëty.

43Ko ye'eywya'kxnëtë tsajptëkotm, nimay ënäty ja jutiis ja'ay jam ets näjyëtu'un ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty të tmëpëjknëtën ja jutiis ja'ay ja myëpëjkënëty, jä'ä pyanëjkxtë ja Pablo ets ja Bernabé. Ënät ja Pablo ets ja Bernabé ojts tkajpxwijtë ja ja'ayëty ets nyäyaj'itëtëty mëët ja Tios ja tsyojkën jya'awën.

44Komsëmaan, po'kxënxëëwëtë, ni'iknimay ojts ja ja'ay myuktë, kajpn'apëtsëmy jam nyiye'eypyäjtë ets ja Wintsën ja y'aaw y'ayuk tmëtowa'antë.

45Ko ja jutiis ja'ay t'ijxtë ko nimay ja ja'ayëty, tääts ja Pablo ojts yajtuk'ëxëëk'ixy, ets ojts twinkajpxpätë, y'ënantë ko nëkoo je'eyë wyin'ëëntë.

46Ënät ja Pablo ets ja Bernabé ojts ja ja'ay amëk jotmëk tmëkajpxtë ets t'ënëmaaytyë: Israel ja'ayëty, kopkpëky ets miits ja Tios ja y'aaw y'ayuk jëwyiin myajtuk'ëwaanëtëty, jä'ä ko miits mjutiis'atë; e miitsëty ka'ap xykyupëktë ets ka'ap mnätyukmë'a'ixëtë ja juukyajtën xëmëkyëjxmëpë. Nikë oy ëëts nëjkxëty wiink kajpn ma ja ja'ayëtyën ka'apë jyutiis'atën.

47Jä'ä ko jëtu'un ja Wintsën të xytyuknipëktës, ko të y'ënä'äny: Tëë mijts npëjktä'äky ets m'itëty ijxtëm tu'uk ja jajpë të'kxpën ma naax kajpnën, mtuk'ëwaanëtëp ja ja'ay ja nitsokën naaxwiinyëtë apëtsëmy.

48Tääts ko jëtu'un tmëtoowtë mëti'ipë ka'ap jyutiis'atën, ënät xyoontaktë ets y'ënantë ko Tios ja y'aaw y'ayuk y'oyëty ets ni'ëmukë tmëpëjktë mëti'ipë ënäty ja Tios të tyuknipëjktaakëtën tpaatëty ja juukyajtën xëmëkyëjxmëpë.

49Jëtu'un ojts yajkajpxwä'kxy ja Tios ja y'aaw y'ayuk maajaty ja kajpnën.

50E ja jutiis ja'ayëty ojts t'akajpxëtë ja to'oxytyëjkëty mëti'ipë wintsë'ëkë ijtëpën ets mëti'ipë oy juuky'ajtëpën; näjyëtu'un t'akajpxëtyë ja ye'etyëjkëty mëti'ipë mëj'äämpy ijtëpën ma ja kajpnën ets yë'ëjëty tyajjotma'atëty ja ja'ayëty ets yaj'ëxwojppëtsëmtëty ja Pablo ets ja Bernabé.

51Ënät ja Pablo ets ja Bernabé ojts twinxitë ja pu'uxm tyekykyëjxm ets jëtu'un tuk'ijxtë tuknijawëtë ko ka'ap y'oyëty mëti'ipë ja ja'ay tyuuntëpën ets ojts nyëjkxtë ma ja Iconio kajpnën.

52Ja mëpëjkpëtëjkëty akujk jotkujk ojts wyë'ëmtë jam Antioquía ets mëët ja Kënu'kxymyëkajtën.

Hechos 14

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[1]Ko ja Pablo ets ja Bernabé jyajtë jam Iconio, ënät tyëjkëtyë ma ja jutiis ja'ayëty ja tsyajptëjkëtyën ets nimëtyaktë ja Tios ja y'aaw y'ayuk, may ja ja'ay myëpëjktë, wä'än tjutiis tkajutiisëty.

[2]Ja jutiis ja'ayëty mëti'ipë ka'ap myëpëktën ojts t'akajpxëtë ja ja'ay mëti'ipë ka'ap jyutiis'atën ets tyajwinmaaytyëkajtstë ets tmëtsiptsoontëty ja mëti'ipë ënäty të myëpëktën.

[3]E ja Pablo ets ja Bernabé ojts jam jyaak wë'ëmtë kanaak xëëw, yë'ë xëmë ja Wintsën tyuk'ijxpäjtë paaty ojts myëtya'aktë amëk jotmëk; ets ja Wintsën jä'ä yajtëytyëjkëp mëti'ipë yë'ë nyimëtyaktëpën ko myo'ojëtë ja mëk'ajtën ets ja mëj'ajtën tyaj'ixëtëty.

[4]Ja ja'ayëty mäjtskpëky ojts nyäwya'kxëtë, tam mëti'ipë pyukajpxëtëpën ja jutiis ja'ayëty ets tam mëti'ipë pyukajpxëtëpën ja ijxpëjkpëtëjkëty.

[5]Ënät ja jutiis mëët mëti'ipë ka'ap jyutiis'atën tkäjpxy'ajtë mëët ja kutuunk ets twopa'an tka'atsa'antë ja Pablo ets ja Bernabé.

[6]E ko ja Pablo ets ja Bernabé tnija'awëtyë, tää ojts kyäknëjkxtë jam Listra ets Derbe ets wiink kajpn mëti'ipë wë'ëmpën Licaonia y'itjotm.

[7]Jamts näjyëtu'un tkajpxwa'kxtë ja oy aaw oy ayuk.

[8]Jam Listra, jam ijty tsyëënë tu'uk ja ye'etyëjk tekymya'atpë. Nijëna'a ënäty të kyaye'ey. Jëtu'un tyimmëxu'unk'ajty. Ya'atë ye'etyëjk u'unyääpy ënäty jam,

[9]ets tmëtoow'ity mëti'ipë ja Pablo kyäjpxyp myëtyäkpyën, ënät ja Pablo y'ijxë ko mëk ja Tios tmëpëky ets jyëkyejpy tsyo'okëty.

[10]Ënät mëk t'ënëmaay: Pëtë'ëk. Tuktanë yë mteky. Ënätyë ja ye'etyëjk pyëti'ky ets tyëjkëy ye'epyë.

[11]Ko ja mayjyä'äy t'ijxtë mëti'ipë ja Pablo tyuunën, ënät janty mëk y'ënaantaktë Licaonia ayuk kyajpxtëp: Tëë ja tios nimäjtsk xynyikëtakëmë ijxtëm ja ja'ayën.

[12]Tääts y'ënantë ko ja Bernabé yë'ë Zeus, ets ja Pablo Hermes, jä'ä ko yë'ë kajpxp.

[13]Jap ënäty tu'uk ja teety tyuny tsajptëkoty ma twintsë'ëkëtën ja Zeus, jampë yajpaatyën ma kajpn yajnitëkën. Ënät ja tsajpkaa tyajmiiny mëët ja pëjy ma ënäty ja Pablo ets ja Bernabé jamëtyën. Ja teety ets ja mayjyä'äy yë'ë yaj'ookantëp ja tsajpkaa ets tukwintsë'ëkëja'antë ja Pablo ets ja Bernabé.

[14]Ko tnija'awëtyë ja Pablo ets ja Bernabé, tää ojts jyotmaytyëkëtë ets ja wyit tkë'tstë jä'äkyëjxm ko jëtu'un yajwintsë'ëkëja'antë. Ënät jap nyajtskäkëtyë mayjyä'äyjoty ayaxp ajojkp:

[15]Mëku'uktëjkëty, ¿tii ko jëtu'un m'ëtë'ëtstë? Ja'ay ëëts näjyëtu'unëty ijxtëm miitsëtyën. Yë'ës nimiintëp ets ja oy aaw oy ayuk nkajpxwa'kxa'antës ets xy'ëxmatstëty ya'atë jëtu'unpë winma'any mëti'ipë ka'ap tsyowpaatyën. Mëpëktë ja

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Tios Juukpyë, mëti'ipë tsajp yajkojën, naaxwiinyëtë ets ja mejy ets tu'kë'ëyë winë mëti'ipë naaxwiiny yajpatpën.

16Oy ojts tëëyëp ja Tios naspëkë tyaj'ity ja ja'ay ets ja kyë'ëm winma'any tyajtuntëty,

17ka'ap ojts tyajjëjptuky ja y'oyajtën ma yë'ëjëtyën, xëmë ja Tios ja ijxpäjtën tyäjky ets yajnijawëty ko xëmë oy winë tuny; yë'ë kyejxyp ja nëë tuu ets y'ity ja pëjktä'äky, jëtu'unts mmo'ojëtë mëti'ipë mkaytyëp m'uuktëpën ets jotkujk myajpaatëty.

18Oy ja mayjyä'äy ojts mëk jyayajmëkajpxtë, kä'äp tmëtoowkujkëtë, koonëm ja tsajpkaa timyaj'ooka'antë ets tukwintsë'ëkëja'antë ja Pablo ets ja Bernabé.

19Ënät ja jutiis ja'ayëty jyajtë mëti'ipë tso'ontëpën Antioquía ets Iconio, mëti'ipë ojts t'akajpxëtën ja ja'ay ets tyajwinmaaytyëkajtstë. Tääts ja Pablo tka'tstë, jëtu'un tjëjp'ijxtë tëë yowë tyaj'ooktë, tää tjëtujttso'ontë ets kajpnpë'am tnajtsjëtutëtë.

20Ënät jam myujktë mëti'ipë ja Jesús myëpëjktëpën ma ja Pablo ënäty jamën. Ets ja Pablo pyëti'ky ets wyimpijty jatëkok nän jam kajpnjotm, komjëpom ojts nyijkx Derbe mëët ja Bernabé.

21Ënät ja oy aaw oy ayuk ojts jam tkajpxwa'kxtë. May ja ja'ay myëpëjktë. Ja Pablo ets ja Bernabé ojts jatëkok nyëjkxkojnëpë Listra, Iconio ets Antioquía.

22Ko ja Pablo ets Bernabé jyajtë ma tu'uktu'uk ja kajpnën, ojts tyajjotmëkpëktë mëti'ipë ënäty ja Jesús të tmëpëktën ets tjotmëkwinkajpxëtë ets tu'ukyë myëpëktëty. Jëtu'un t'ënëmaaytyë: Ko nnëjkxa'anmëty ma ja Tios ja kyutujkënën, kopkpëky ko nku'ëyo'owëmëty.

23Ojts ja Pablo ets ja Bernabé tnikajpxpätë ja mëjja'aytyëjk maajëty ja mëpëjkpëtëjk ye'eymyuktën, ets ja Tios tuknija'amyäjtsëtë ets y'ayuu'ajtë, ets tukë'ëtëjkëtyë ja Wintsën mëti'ipë ënäty të tmëpëktën.

24Jam Pisidia y'itjotm nyajxtë ets jyajtë Panfilia y'itjotm.

25Ets ojts tkajpxwa'kxtë ja Tios ja y'aaw y'ayuk jam Perge. Jam tsyo'ontë ets ojts nyëjkxtë Atalía.

26Jam ja kepy nëëwinye'epyë tuktëjkëtë ets jyajtë Antioquía, ma Tios ja tsyojkën jya'awën ënäty të kyäxëtën tuunpë ets tëë ënäty tyajwintu'upëktë.

27Ko jyajtë jam Antioquía, ënät ojts tyajmujkta'atë ja mëpëjkpëtëjk ets tukmëmëtyaktaaytyë wi'ix ënäty ja Tios të tyunyën ma yë'ëjëtyën ets wi'ix ja Tios ja nyë'ë tyu'u të tyaj'ëwa'atsyën ko näjyëtu'un të myëpëktë mëti'ipë ka'ap jyutiis'atën.

28E ja Pablo mëët ja Bernabé wë'ëmtë jeky mëët ja mëpëjkpëtëjkëty.

Hechos 15

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[1]Näy jä'ä tiempo, ja ja'ayëty tsyo'ontë Judea ets nyëjkxtë jam Antioquía mëti'ipë yaj'ijxpëjktëpën ko ka'ap pën tpaatëty ja nitsokën pën ka'ap yajnatsujk'ëwtitë ja ye'etyëjkajtën ijxtëm ja Moisés ja y'ënä'ämën y'ënä'änyën.

[2]Ënät ja Pablo ets ja Bernabé ojts tyajkäjpxykyojtë jëtu'unpë ja winma'any. Ok ja Pablo, Bernabé ets wiinkpë ja mëpëjkpëtëjkëty yajnikajpxpäjtë ets nyëjkxtëty jam Jerusalén ets tkajpx'oyëtëty mëët ja ijxpëjkpëtëjk ets ja mëjja'aytyëjkëty ja jampë yajpaatën.

[3]Tääts ja mëpëjkpëtëjkëty ja Antioquíapë yajpaatën ojts kyäjxtsoonëtë ets ojts nyëjkxtë Fenicia ets Samaria. Jamts tkajpxtë tmëtyaktë wi'ix ja y'ëxëëk winma'any të t'ëxmatstën mëti'ipë ka'ap jyutiis'atën ets wi'ix ënäty të tmëpëktën ja Tios ja y'aaw y'ayuk. Tääts ja myëku'uktëjk xyoontaktë ko jëtu'un tmëtoowtë.

[4]Ko jyajtë jam Jerusalén, oy kyupëjkëtë ja ijxpëjkpëtëjk, ja mëjja'aytyëjkëty ets ja mëpëjkpëtëjkëty. Ënät ja Pablo ets ja Bernabé tuk'ëwa'anëtyääytyë wi'ix ënäty ja Tios të tyunyën ma yë'ëjëtyën.

[5]Tääts ja fariseë ja'ayëty jënaakën mëti'ipë ënäty tëë ja Jesús tmëpëktën, wya'akë'ktë ets y'ënantë: Ni'ëmukë ja mëpëjkpëtëjk, mëti'ipë ka'ap jyutiisëty, kopkpëky ko yajnatsujk'ëwtitëty ja ye'etyëjkajtën ets ja Moisés ja y'ënä'ämën yajpatunëty.

[6]Tääts ye'eymyujktë ja ijxpëjkpëtëjkëty mëët ja mëjja'aytyëjkëty ets nimëtyaktë ya'atë ja winma'any.

[7]Tëë ënäty jeky myëtya'aktë ko ja Pedro ojts wya'kukë ets y'ënëmaayëtë: Mëku'uktëjkëty, miits mnija'awëtëp koos ojts jekyëp ja Tios xywin'ixy etsës ja ja'ay ja oy aaw oy ayuk ntuk'ëwaanëtëty mëti'ipë ka'ap jyutiis'atën, yë'ëty ojts myëpëktë.

[8]Tios, mëti'ipë wa'atsën nyija'awëp wi'ix ja ja'ay ja y'aaw jyot tu'uktu'uk tmëëtëtyën; tëë tyajnikëxë'ëky ko yë'ë kyupëjkpy ja ja'ay wä'än tpënëty, paaty ja Kënu'kxymyëkajtën ojts tmo'oy ijxtëm ëëts ojts xymyo'oyëmën.

[9]Tios y'aak oyjya'ap yë ja'ay, wä'än tpënëty, jä'äkyëjxm ko tëë ja pyoky yajknimä'kxtë ko të myëpëktë.

[10]E tyam, ¿tii ko ja Tios xyjyënaxa'antë ko xytyuktuna'antë ya'atë mëpëjkpëtëjk mëti'ipë ja n'ap'ajt n'ok'ajtëmë ka'ap tpatuuntën ets näjyëtu'un ëëts'ajtëmë ka'ap npatu'unëmë?

[11]Ni'ikyënëm ëëts nija'awëm ko ja Wintsën Jesús të xyajtswokëm mëët ja y'oyjyot y'oywyinma'any, nän timjëtu'un tä yë'ëjëtyën.

[12]Tääts ni'ëmukë y'ëmoontaaytyë ets t'amëtoow'ijtë ko ja Pablo ets ja Bernabé nimëtyaktë wi'ix ënäty ja Tios të pyutëkëtën ko ja mëj'ajtën tyaj'ixëtë ma ja ja'ay ka'ap jyutiis'atën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

13Ko ja Pablo ets ja Bernabé kyajpxtaaytyë, tää ja Santiagë y'ënäny: Mëku'uktëjkëty, mëtowtë.

14Tëë ja Simón nimëtyä'äky wi'ix ja Tios të tyaj'ixyën ja oyajtën ma ja ja'ayëtyën mëti'ipë ka'ap jyutiis'atën, ko näjyëtu'un ja Tios të wyin'ixëtë ko kyajpn'ata'anëtë.

15Jëtu'un tyam tyunyë jyätyë ijxtëm ja Tios ja kyäjpxynyajxpë y'ënantën:

16Okës nwinpita'any ets n'akoja'anyës ja David ja tyuktëjk; ja tyukpotsy, ets jatëkok nyajwa'kukëja'anyës,

17ets ja Israel ja'ay t'ëxta'atëty ja Wintsën, näjyëtu'un wiinkëtypë ja ja'ay ets ja naax kajpn mëti'ipës të nkënu'kxyën ëjts nxëëwkyëjxm.

18Ja Wintsën, mëti'ipë winë të tyaj'ixyën tëëyëp, yë'ë të y'ënä'äny.

19Tääts ja Santiagë jyaak'ënany: Jëtu'unës nmëmay nmëtajy, ko ka'ap yowë tjëkyepy n'atsip'ajtmëty mëti'ipë ka'ap jyutiis'atën ets tëë t'ëxmatstë ja poky ets të tmëpëktë ja Tios.

20Nikë oy ko ja noky nkäjxmëty ets ntuk'ëwa'anëmëty ko yi'iyë ka'ap ja jëyujk tsu'utstëty mëti'ipë ëxëëkën, mëti'ipë ja tsaamëxan të yajtukwintsë'ëkën; ets näjyëtu'un ka'ap tkupëktëty ja pëjkën ukën ka'apë myëtëyëtyën, ets ko ka'ap tsu'utstëty ja jëyujk najts'ookëpë, ëkë ja yo'kpenypë, ëkë ja mëti'ipë kë'ëm o'kpën ets ja ne'pnymyëëtpë.

21Jä'ä ko tëëyëp jëtu'un tsyo'ontä'äky ets tyampaat tää kajpn kajpn yajpaaty mëti'ipë ja ja'ay tyuk'ijxpëjktëpën ja myëku'uk, ja Moisés ja y'ënä'ämën mëti'ipë yajnimëtyakpën winpo'kxënxëëw jap tsajptëkoty.

22Ënät ja ijxpëjkpëtëjk mëët ja mëjja'aytyëjk ets ni'ëmukë ja mëpëjkpëtëjk twin'ijxtë mëti'ipë mëët nyëjkxtëty ja Pablo ets ja Bernabé jam Antioquía. Yë'ë ojts tnikajpxpätë ja Judas, mëti'ipë näjyëtu'un yajtijpën Barsabás ets ja Silas, mëti'ipë ënäty mëj'äämpy ijtpën ma ja mëpëjkpëtëjkëtyën.

23Yë'ëts ojts ja noky tmënëjkxtë mëti'ipë ënaanpën: Ëëts, ijxpëjkpëtëjkëty ets ja mëjja'aytyëjk, miits yë mmëku'uktëjkëty. Nkajpxpo'kxtë miitsëty mëti'ipë ka'ap jyutiisëty, mëti'ipë tsënaaytyëpën jam Antioquía, Sirië ets Cilicia.

24Tëës nmëtoy'atë ko tëë ya'atë ja'ay jënaakën nyëjkxtë ma miitsëtyën mëti'ipë ka'ap ëëts nkäxtën, mëti'ipë jyatsojktëpën ets jeexyë mwinmaaytyëkatstë ets jeexyë xyajtëkoytyë ja mëpëjkënëty.

25Paaty ëëts yajxon të nkäjpxy'atë etsës të nikajpxpätë ja nmëku'ukëtyës mëti'ipë nëjkx jam mku'ixëtën mëët ja nmëku'uk'ajtëmë ja Pablo ets Bernabé,

26mëti'ipë ja jyuukyajtën kutsë'ëkëtuuy të tpëjkta'aktën ko tmëpëktë ja Wintsën Jesukristë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

27Ya'atës yam nkäjxtëp mëti'ipë xyëëwajtëpën Judas ets Silas, yë'ë winë mtukmëmëtya'akanëtëp.

28Tëë ja Kënu'kxymyëkajtën t'oyjyawë ets ëëtsëty ka'ap miits tii ntuknipëktëty ets xytyuntëty mëti'ipë ka'ap kyopkpëkyëtyën:

29ka'ap ja jëyujk xytsyu'utstëty mëti'ipë tsaamëxan të yajtukwintsë'ëkën, ka'ap ja ne'pyny xyjyë'kxtëty, ka'ap ja jëyujk xytsyu'utstëty mëti'ipë ka'anëm wyintaxynyëmën, ets ka'ap mëpaat xytyuunk'atë ja pëjkën ukën ka'apë myëtëyëtyën, ma ja wiink ye'etyëjk ëkë ja wiink to'oxytyëjk xymyëët'ajnëtën. Pën mpatuuntëp ya'atë, oypyë ënäty mtuuntëp. Tios mkënu'kxëtëp.

30Tääts ja kunoky tsyo'ontë ets ojts nyëjkxtë jam Antioquía. Jam tyajmujktë ja mëpëjkpëtëjk ets ja noky tukë'ëtëjkëtyë.

31Ko ja noky mëpëjkpëtëjk ojts tkajpxtë ja noky, ënät tukxoontaktë ko jëtu'un yajjotkujkmooytyë.

32Tios kyäjpxynyajxpëtëjk ja Judas ets ja Silas, jä'ä ojts tjotmëkwinkajpxëtë ets tyajjotmëkpëjktë ja mëpëjkpëtëjkëty.

33-35Ko wäänë jyaak ijty, ojts ja mëpëjkpëtëjkëty mëët akujk jotkujk nyäjyëkajpxnëtë ets tyajwinpitëty ja mëti'ipë ënäty të tkäxtën. Ja Pablo ets Bernabé jam ojts Antioquía wyë'ëmtë ets mëët ja wiinkëtypë ja myëku'uktëjk, jëtu'un ja ja'ay tjaakyaj'ijxpëjktë, tnikajpx tnimëtya'aktë ja Wintsën ja y'aaw y'ayuk.

36Komjeky ja Pablo t'ënëmaay ja Bernabé: Oy nja'amëty jatëkok kajpn kajpn maajëty ja Tios ja y'aaw y'ayuk të nkajpxwa'kxëmën ets n'ijxmëty ja nmëku'uk'ajtëmë wi'ix jam jyatë kyëpätë.

37Tääts ja Bernabé ojts tjawowa'any ja Juan mëti'ipë näjyëtu'un yajtijpën Marcos ets jeexyë pyajämyëët'atëtë;

38e ja Pablo kä'äp ojts tkupëky ets mëët nyëjkxëty, jä'ä ko tëë ënäty pyuye'eytyu'utëtë ma ja it txëëwatyën Panfilia, ka'ap ojts mëët ja Tios ja tuunk t'ëkyajtu'uye'eynyëtë.

39Ka'ap ojts oy nyäjyä'äkyukëtë paaty ja Pablo mëët ja Bernabé ojts ye'eywya'kxtë. Ja Bernabé ojts tpawoy ja Juan Marcos ets ojts nyëjkxtë Chipre kepy nëëwinye'epyëjoty,

40e ja Pablo yë'ë wyoow ja Silas ets ja mëpëjkpëtëjk ojts kyënu'kxëtë ma Tiosën ets tsyo'ontë;

41jam nyëjkxtë Sirië ets Cilicia, tyajjotkujkta'aktë ja mëpëjkpëtëjk maajëty ye'eymyuktën.

Hechos 16

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

[1]Tääts ja Pablo ets ja Silas jyajtë jam Derbe ets Listra. Jamts tpatë tu'uk ja mëpëjkpë, Timoteo xyëëwajtyp. Jutiis ja'ay tyaak'ajtyp, mëpëjkp näjyëtu'un; je'eyëp ko tyeety, griego ja'ay.

[2]Ja Timoteo, oy nyikäjpxyë ja mëpëjkpëtëjk mëti'ipë tsënaaytyëpën jam Listra ets Iconio.

[3]Tääts ja Pablo wyinmaay ets ja Timoteo pyajämyëët'atëtëty, je'eyëp ko jëyëjp ojts tnatsujk'ëwtijtë ja ye'etyëjkajtën ets ka'ap ja jutiis ja'ay y'ijxma'atëtëty, jä'ä ko wa'ats ja jutiis ja'ayëty ënäty tnijawëtë ko ja Timoteo ja tyeety griegë ja'ay.

[4]Ënät tsyo'ontë ets ojts nyëjkxtë maajaty ja kajpnën. Jamts tnikäjpxy tnimëtyaktë wi'ix ja ijxpëjkpëtëjk mëët ja mëjja'aytyëjk ënäty të tyaktën ja kajpxwijën jam Jerusalén.

[5]Jëtu'un ja mëpëjkpëtëjk tu'ukyë ja wyinma'any tpëjktaktë ets nyimayëtë winjëpom.

[6]Tääts ja Pablo mëët ja myëku'uktëjk tsyo'ontë ets ojts nyëjkxtë Frigia ets Galacia, jä'ä ko ka'ap ja Kënu'kxymyëkajtën ojts tyajkutuky ets ja Tios ja y'aaw y'ayuk tkajpxwa'kxtëty jam Asia.

[7]Ko jam jyajtë Misia tsëpa'an'ëkë'ëm, Bitinia ënäty jyanëjkxa'antë; je'eyëp ko ja Jesús ja Kyënu'kxymyëk'ajtën ka'ap ojts tyajkutuky ets jam nyëjkxtëty.

[8]Ënät ja Misia tnanajxtë jëkäm, ets ojts nyëjkxtë jamm Troas.

[9]Jamts ja Pablo koots yajtuk'a'ijxnajxy, tu'uk ja Macedonia ja'ay jam tyänë ets myënu'kxtä'äkyë ets nyëjkxëty Macedonia y'itjotm ets ja ja'ay jam tputëkëty.

[10]Ko ja Pablo jëtu'un t'a'ijxnajxy, ënät ojts nwinmaytyës ko ja Tios jam xywyowtëpës Macedonia ets jam nkajpxwa'kxtëtyës ja oy aaw oy ayuk.

[11]Ënätës ojts ntëkëtë kepy nëëwinye'epyëjoty, jamës ntsoontë Tróade ets ojts nnëjkxtë tëyë jam Samotracia, komjëpomës nja'ajtës jam Neápolis.

[12]Jamës ntso'ontë etsës ojts nnëjkxtë Filipos, Roma jam ënä'ämp ma tääpë kajpnën, mëj'äämpy nyäxy ma Mecedonië nyaaxjotmën. Jamës n'ijtë jeky jyawë.

[13]Po'kxënxëëw ënäty koos ojts nnëjkxtë jam mëjnëë ëkë'ëm, maas ënäty të nijawëtën ko jam ja jutiis ja'ay nyëjkxtë Tios mëkajpxpë. Etsës jam naaxwä'tstë, ntuk'ëwaanëtës ja oy aaw oy ayuk ja to'oxytyëjkëty mëti'ipë ënäty jam të nyiye'eypyätën.

[14]Tam ënäty tu'uk ja to'oxytyëjk mëti'ipë xyëëwajtypyën Lidia, Tiatira kyukajpnëty, wit to'kp, aakjä'ä ijty tyo'kpy ja tsu'unk wit. Ya'atë to'oxytyëjk wyintsë'këp ijty ja Tios. Wintsën ojts winma'any myo'oyë ets tja'akyukëty wi'ix ja Pablo y'ënä'änyën.

[15]Tää ojts nyëëpety mëët ni'ëmukë mëti'ipë jam tsënaaytyëpën ma tyëjkën. Täätsës xymyënu'kxtaktës ets y'ënäny: Tuntë mëyajtën, mintë maas yë ntëjkën, pën m'oyjya'awëtëp miits koos nmëpeky ja Wintsën. Ënätës kwanë ojts xyajnëjkxtë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

16Tëkok ojts jyäty kyëpety, jamës ënäty nnëjkxtë ma ja ja'ay ja Tios tja'amyätstën, täätsës mpatë tu'uk ja to'oxy'ëna'k mëti'ipë ja ku'oypyë myëët'ajtypyën, ets tyuknajtsjawëty mëti'ipë tunan jatanëpën. Ëne'emy ijty y'ity; yajxon ja wyintsën myeenypyääty mëti'ipë ënä'ämëpën.

17Ja to'oxy'ëna'k ojts ëëts xypyatsoontë, ets y'ënäny mayjyä'äyjoty: Ya'atë ye'etyëjkëty, Tios ni'ik këjxmëpë myëtuuntëp. Yë'ë mtukmëmëtyakëtëp wi'ix xypyaatëty ja nitsokën.

18Ko jëtu'un kanaak xëëw y'ëtitsy, yä'äxy jyoky; tää ja Pablo tsyijpënë ets tniwa'akwinpijty ets t'ënëmaay ja ku'oypyë mëti'ipë ja to'oxy'ëna'k ënäty myëët'ajtypyën: Jesukristë xyëëwkyëjxm yam mijts n'ëne'emy, ëxmats yë to'oxy'ëna'k. Tääts ja to'oxy'ëna'k ënätyë y'ëxmajtsë ja ku'oypyë.

19Ko ja to'oxy'ëna'k ja wyintsën t'ijxtë ko ka'ap y'ëkmeenypyatnëtë, ënät tmajtstë ja Pablo ets ja Silas, ets ojts tyajnëjkxtë ma ja kutuunkën, jap kajpn'ikujky.

20Ko yajmëjajtë ma ja kutuunkën ënät t'ënëmaaytyë ja kutuunktëjk: Ya'atë ja'ayëty, jutiis yë'ëjëty, nëkoo kajpn t'ëk'atsijpnëtë.

21Jä'ä ko yë'ë tyuk'ijxpëjktëp mëti'ipë ka'ap kyutukyëtyën ets ka'ap tjëkyepy ëëts ntuntëty, jä'ä ko Roma ëëts näkyumatsëtë.

22Tääts ja mayjyä'äy jyoot'anpëjktë ets ni'ënä'ämëtyë ma ja kutuunkëtyën ets ja Pablo mëët ja Silas yajnijäntëty ets yajkepywyoptëty.

23Ko yajwojptaaytyë, tääts yajtsuumtë ets ja pujxntëjk këwent'ajtpë ojts yajtuk'ëne'emy ets mëk tkëwent'atëty.

24Ko jëtu'un tmëtooy, tää ojts tpëjktä'äky wäänë o'okwinmpy. Ënät ja tyeky yajtuknaaxkukë'ëyëtë tu'uk ja pu'uy tuknitsatsëpë, naaxkutsumë mëët ja pujxntejpxy.

25Tsu'umkujk ënäty, tap tmëtowtë ja wiinkëtypë ja pujxntëjkja'ayëty ko ja Pablo mëët ja Silas tyëjkëtyë Tios mëkajpxpë ets tkuuy'ëwtë.

26Ajotkumonë ojts ja mëk ujx myiny ets ja pujxntëjk yu'kxpëjky, ënät ja pujxntëjk'aaw y'ëwatsy, näjyëtu'un kya'ataay ja tsumyjä'äy ja pyujxntejpxy pujxnëty.

27Ko ja pujxntëjk këwent'ajtpë ojts nyiwijy nyikejy, tääts t'ijxpaty ko ënäty ja tëjk'aaw të y'ëwatsta'ay. Jëtu'un tjëjp'ixy tëë yowë ja pujxntëjkja'ay kyäkta'atë, ënät ja tyiypyujxn tju'ty ets jyanäyaj'ookanë.

28Ko ja Pablo t'ijxpaty ko nyäyaj'ooka'anyë, tääts mëk t'ënëmaay: Ka'ap wi'ix mnätyunëtëty. Aak tyap ëëtsëty ni'ëmukë.

29Ojts ja pujxntëjk këwent'ajtpë t'amëtoy ja kutë'kxn, ets tyëjkëy tsëyuuypyë pujxn tëkoty ets nyäkyoxtënaaytyakë Pablo ets Silas wyintuuy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

30Tääts ja pujxntëjk këwent'ajtpë tyajpëtseemy ja Pablo mëët ja Silas ets tyajtëëy: Mëku'ukëty, ¿tiis ntunëp etsës nnitso'okëty?

31Ënät ja Pablo ets ja Silas t'ëtsoowinpijtë: Mëpëk ja Wintsën Jesukristë ets mnitso'okëty mëët ja m'u'unk mto'oxytyëjk.

32Ënät ja Pablo ets ja Silas tuk'ëwa'anëtyë ja Tios ja y'aaw y'ayuk ja pujxntëjk këwent'ajtpë mëët ni'ëmukë ja myëku'uktëjk jënu'un tyu'kjëën'at tyu'ktëjk'atën.

33Näy ënätyë ja pujxntëjk këwent'ajtpë ojts tpujy ja Pablo ets ja Silas ja tsyëtyutëty ets nyëëpäjtë ni'ëmukë mëti'ipë tsënaaytyëpën jam ma jyëën tyëjkën.

34Tää ja Pablo ets ja Silas wyoowëtë ja pujxntëjk këwent'ajtpë ma tyëjkën kääpyë ukpë. Janty jotkujk nyäjya'awëyë mëët ja jyä'äy ko ënäty tëë ja Tios tmëpëktë.

35Ko xyiinytyäky, ënät ja kutuunk tkäjxtë ja kyäjpxynyajxpë ma ja pujxntëjk këwent'ajtpën ets n'ënëëmëtëty wä'än ja Pablo ets ja Silas tnajtsmatsë.

36Ënät ja pujxntëjk këwent'ajtpë t'ënëmaay ja Pablo: Tëës ja kutuunktëjk xytyuk'ënä'ämtë ets n'ëxmatstëty. Oy mnëjkxtëty akujk jotkujk.

37E jëtu'un ja Pablo t'ënëmaay ja kukäjpxy: Nen Romë ja'ay ëëtsëty, ets tëëjës nyajwop nyajka'atstë mayjyä'äyjoty nanëkookyëjxm, ka'anëm ënäty ja npokyës yajpaye'eynyëm, ets tëëjës näjyëtu'un nyajtsumtë. ¿Wi'ix ko ënät tyam yu'utsy me'tsy xy'ëxmatsa'antës? Ka'ap jëtu'un myëtëyëty. Wä'än kë'ëm tmintë ja kutuunktëjkëty etsës yë'ë xyajpëtsëmtëty.

38Ets ja kukäjpxy wyimpijtë ets tuk'ëwa'anëtyë ja kutuunk wi'ix ja Pablo ja ayuk ënäty të t'ëtsoowinpityën. Ënät ja kutuunk tsyë'këtyë ko tnija'awëtyë ko ja Pablo ets ja Silas Romë ja'ayëty.

39Tä ja kutuunk ojts nyëjkxtë ma ja Pablo ets ja Silas jamëtyën ets yajpëtsëëmëtë je'eyëp ko jëyëjp ja mä'kxën tpëjktsoowtë ma ja Pablo ets ja Silas: Tuntë mëyajtën, pëtsëmtë yaa kajpnjoty.

40Ko pyëtsëëmtë pujxn tëkoty ets ojts nyëjkxtë ma ja Lidia ja tyëjkën. Jamts mëët nyäpyaatëtë ja mëpëjkpëtëjkëty. Ojts tjotmëkmo'ojtë, tää jam tsyo'onëtë.

Hechos 17

1Tääts ko jam tsyo'ontë ets nyaxtë Anfípolis ets Apolonia, jyajtë jam Tesalónica kajpnjotm. Jam ijty ja jutiis ja'ayëty tmëët'atë tu'uk ja tsajptëjk.

2Ënät ja Pablo tyëjkëy tsajptëkoty, ijxtëm xëmë tuny'ätyën ets tnimëtyäky ja Tios ja y'aaw y'ayuk. Tëkëëk sëmaan ja ja'ay mëët nimëtyaktë ja Tios ja y'aaw y'ayuk.

3Tnimëtyä'äky ko kopkpëky ko ja Kristë ënäty jëtu'un y'ëyo'onpaata'any ets jatëkok jyuukpyëka'any. Ojts y'ënä'äny: Ja Jesús mëti'ipë miits tyam ntuk'ëwa'anëtëpën, yë'ë jëtu'un ja Kristë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

4Ënät ja jutiis ja'ay jënaakën tmëpëjktë ets tu'ukyë yajpatë mëët ja Pablo ets ja Silas ets näjyëtu'un may myëpëjktë ja ja'ayëty ka'apë jyutiis ja'ay'atën ets may ja to'oxytyëjkëty mëj'äämpyë wintsë'ëkëpë y'itën.

5Tam ja Judá ja'ayëty mëti'ipë joot'anpëjktën ets twoowmujktë ja ëxëëkja'aytyëjk mëti'ipë jëtijtëpën jam kajpnjotm ets ja ja'ay tyajjoot'anpëjktë ets ënätyë ye'eymyujktë. Ënät ojts pëyi'ikyë nyëjkxtë ma ja Jasón ja tyëjkën, ja Pablo ets Silas myatsantëp ets tkë'ëka'antë ma kutuunkën;

6e ko ka'ap tpatë ja Pablo ets ja Silas jap tëkoty, ënät tyajtso'ontë ja Jasón mëët ja wiinkpë ja mëpëjkpëtëjkëty; witsy jëtuty jam tyajtso'ontë, ets tukyax tukjojkëtë: Ya'atë ja'ayëty tëë tyajma'ta'atë yë naax kajpn naaxwiinyëtë apëtsëmy, e tëë yaa näjyëtu'un myintë,

7ets ya'atë Jasón tëë tyajjajtä'äky jam ma tyëjkën. Tëkokyë yë'ëjëty ka'ap tmëjpëjkta'aktë ja yajkutujkpë kopk César ja y'ënä'ämën, jä'ä ko jëtu'un y'ëna'antë ko tää wiinkpë yajkutujkpë mëti'ipë xyëëwajtypyën Jesús.

8Ko jëtu'un tmëtoowtë ja mayjyä'äy ets ja kutuunktëjkëty ënät jyotmaytyëjkëtyë.

9E ja Jasón ets ja myëku'uktëjk ojts ja meeny may tyajktë ets jap pujxn tëkoty pyëtsëëmtë.

10Ko kyootsëy, ënätyë ja mëpëjkpëtëjk tnajtskäjxëtë ja Pablo ets ja Silas jam Berea. Ko jam jyajtë, ënät ojts nyëjkxtë ma ja jutiis ja'ayëty ja tsyajptëjkëtyën.

11Ja Jutiis ja'ayëty mëti'ipë jamëtyën Berea, oy ja winma'any tyajkëxë'ktë këtiinëm jyëtu'un'atë ja ja'ayëty mëti'ipë jamën Tesalónica. Ojts t'ëxajëtë ja Pablo, ets tmëtoow'ijtë ja oy aaw oy ayuk. Jëpom jëpom ja Tios ja y'aaw y'ayuk ijty t'ixpëjkëtë ets nijawëja'antë pën janty tëy mëti'ipë yajtukmëmëtyaktëpën.

12Tääts may ja jutiis ja'ay myëpëjktë, näjyëtu'un ja griegë ja'ayëty; jëtu'un ja to'oxytyëjkëty mëj'äämpë ets wintsë'ëkëpë y'itën ets näjyëtu'un ja ye'etyëjkëty nimay.

13Ko tnija'awëtyë ja jutiis ja'ayëty mëti'ipë jam tsënaaytyëpën Tesalónica ko ja Pablo tam tkajpxwä'kxy ja Tios ja y'aaw y'ayuk jam Berea, ënät ojts nyëjkxtë ets ja ja'ay t'akajpxëtë ets tkajpxjoot'anpëjktë.

14Ënät ja mëpëjkpëtëjk ënätyë kyäjxtso'onëtë ja Pablo, ets nyëjkxëty maatsow ja mejypya'ajën yë Silas ets Timoteo ojts wyë'ëmtë jam Berea.

15Mëti'ipë ja Pablo jyämyëët'ajtëpën, Atenas paat ojts tpaja'të. Ko wyimpijnëtë, ënät ja Pablo tuknikejxy ja ayuk ets nëëmëtëty ja Silas ets ja Timoteo ets ënätyë myintëty.

16Jam Atenas, tam ënäty ja Pablo tjëjp'ixy ja Timoteo ets ja Silas. Ënät t'ijxpaty ko ujts ënäty ja kajpn yajpaaty mëët ja awinax.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

17Paaty jam tsajptëkotm nikajpx nimëtyaktë mëët ja jutiis ja'ayëty ets ka'apë jyutiis'atën mëti'ipë ja Tios y'ëwtajtëpën ets xëmë winjëpom ijty tnimëtya'aktë ko ye'eymyuktë.

18Mäjtskpëky ënäty ja wijyjyä'äytyëjk jam yajpaatë: epicúreos tu'pëky yajtijtë, ets jatu'kpëky estoicos, ets y'ëna'antë: ¿Tii tääpë ja'ay atsä'pxy nyimëtyaktëp? Ets ja wiinkpë y'ënantë: Wiink tios yë yowë nyikajpxtëp. Paaty jëtu'un y'ënantë jä'ä ko ënäty ja Pablo tnikäjpxy tnimëtyä'äky ja Jesús ets ko o'kpë jyuukpyëka'any.

19Tääts tyajtso'ontë ja Pablo ets ojts tyajnëjkxtë ma tijtën Areópago ets tyajtëëwtë: Yë'ë ëëts njanijawëjantëp, ¿tii ijxpëjkën jempyë tyam myajmiinpy?

20Tëkatyës nmëtowtë. Yë'ës njanijawëjantëp tiitën mjanikäjpxyp.

21Paaty ja Pablo jëtu'un yajnëmaay, jä'ä ko jam Atenas yë'ë ja ja'ay ijty myëtowantëp ja jemypyë ja winma'any, mëti'ipë jemy yajmëtoy'ajtpën.

22Ënät ja Pablo wya'kujkëy jam Areópago mayjyä'äy akujky, ets y'ënäny: Miits, Atenas ja'ayëty, mëtowtë. N'ijxypyës ko miitsëty ni'ik mëk xywintsë'ëkëtë mëti'ipë mtios'ajtëpën.

23Koos yaa nnaxy ntëkë ma mnaax mkajpnëtyën, ënätës të n'ixy ma miits ja mtios xy'ëwtatën jam kyëxja'ayëty: Ja Tios ka'apë yaj'ixy'ätyën. E oy, ja mëti'ipë m'ëwtajtëpën ets ka'ap xy'ixy'atë, yë'ëjës ëjts nnikäjpxy nnimëtyäkpy.

24Ja Tios, mëti'ipë yajkojën ja naax ets tu'kë'ëyë mëti'ipë yaa naaxwiiny ijtpën, yë'ë nyiwintsën'ajtääpy tu'kë'ëyë winë ma ja tsajpën ets ja naaxën. Ka'ap jap y'ity ma ja tsajptëjkën mëti'ipë ja'ay y'oytyuuntëpën

25ets ka'ap tyajmëyäty tii ntukmëtu'unmëty, jä'ä ko yë'ë xymyo'oyëm ja juukyajtën, poj ets tu'kë'ëyë winë.

26Tios pyëjktak ja ye'etyëjk mëti'ipë ja naaxwiinyëtë ja'ay tyeety'at tyaak'atëpën, jëtu'unts tyajwintukëty tu'kë'ëyë ja naaxwiinyëtë, ets tëë tmo'oy ja xëëw jëmëjt mapaat tyajjuuky'ata'anyën,

27ets ja Tios t'ëxta'atëty, wä'änxyëp yun këtaw tpaatëty, oy jyamëtëyëty ko yë Tios ka'ap nmëjëkäm'ajtëmë.

28Jä'ä ko yë'ë ja juukyajtën xymyo'oyëm ets yë'ëkyëjxm nnajxëm ntëjkëmë ets nyajpatëmë; jëtu'un ijxtëm jënaakën ma miitsëtyën ja mmëku'uk y'ëna'antë: Tios ëëts xy'u'unk'ajt xy'ok'ajtëm.

29Jä'ä ko ëëtsajtëm Tios xy'u'unk'ajt xy'ok'ajtëmë, ka'ap tjëkyepy jëtu'un nmä'ämyëty ntajmëty ko yë Tios jëtu'un tä awinaxën mëti'ipë oytyunyën mëët yë poop pujxn, pu'ts pujxn ëkë kepy tsaa mëti'ipë yë ja'ay yajkojtëpën ijxtëm myäytyën tyajtën.

30Tios ka'ap ojts tëëyëp tmëjpëjktä'äky oy ja ja'ay ka'ap oy myäytyë tyajtë, tyam yë'ë tsyojkpy, ets tëkokyë ja ja'ay wyimpijta'atëty ma yë'ëjën

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

31Jä'ä ko tëë ja Tios tuknipëjktaakë jëna'a ja naaxwiinyëtë ja'ay tpaye'eyä'änyën ijxtëm pyaat'atyën. Yë'ë të tuknipëky tu'uk ja ja'ay mëti'ipë të twin'ixyën; ets tëë xytyuk'ijxëmë ja myëk'ajtën ko ojts tyajjuukpyiky jatëkok oy ënäty të y'ëk'ooky.

32Ko ja ja'ay tmëtoowtë ko ja Pablo y'ënä'äny ko ja o'kpë jyuukpyiky, tääts ja Atenas ja'ay je'eyë xyiktë; tam wiinkpë mëti'ipë ënantën: Jää ënäty jatëkok xyjyaaknikäjpxy.

33Tääts ja Pablo wyinye'eytyutëtë.

34Tam jënaakën y'ijtë mëti'ipë ojts myëpëktën ets ja Pablo tpatso'ontë. Tu'uk txëëwaty Dionisio mëti'ipë wintsën'ajtpën jam Areópago ets tu'uk ja to'oxytyëjk txëëwaty Dámaris ets ja wiinkëtypë mëti'ipë mëpëjktën.

Hechos 18

1Ënät ja Pablo jam tsyo'ony Atenas ets ojts nyijkxy Corinto.

2Jam mëët nyäpyatë tu'uk ja jutiis ja'ay, Aquilo'ajtp, Ponto kyukajpnëty, Priscila ja tyo'oxytyëjk xyëëwajtyp. Naamnëm ënäty jya'të jam Corinto, jam tsyoontë Italia. Paaty jam Italia tsyo'ontë jä'ä ko tëë ënäty ja yajkutujkpë kopk Claudio tni'ënä'ämë ets ja jutiis ja'ayëty pyëtsëëmta'atëty Roma. Tääts ja Pablo ojts tkukajpxë ja Aquila ets ja Priscila,

3jam ojts wyi'im tuunpë. Näy jä'ä ja Pablo tyuunk'ajtyp ja wit tëjk xuuyk.

4Winsábëdë ijty nyijkx tsajptëkotm, ets ja ja'ay mëët kyäjpxy myëtyä'äky, jëtu'un ja ja'ay tjayajmëpëka'any, wä'än tjutiisëty ets tkajutiisëty.

5Ko ja Silas ets ja Timoteo jam jyajtë, Macedonia tsyoontë, ënät ja Pablo tu'ukyë tpatëjkëy ja Tios ja y'aaw y'ayuk tkajpxwa'kxë, ets tuk'ëwa'anëy ja jutiis ja'ayëty ko Jesús yë'ë jëtu'un Kristë.

6E ko ja jutiis ja'ayëty jyoot'anpëjktë ets t'ënëmaaytyë ëxëëkjaty ja Pablo, ënät ja Pablo wyit twinxijty, jëtu'un tpëjktäky tu'uk ja ijxpäjtën ko ka'ap y'oyëty mëti'ipë ja jutiis ja'ayëty tyuuntëpën ets t'ënëmaay: Mkë'ëmpoky miitsëty pën m'ëyoowtëp xëmëkyëjxm, ka'apës ma ëjts mpoky'atëty. Tyamës nnëjkxëty ma ja ja'ayëtyën mëti'ipë ka'ap jyutiis'atën.

7Ënät ojts pyëtsimy tsajptëkotm ets ojts nyijkx ma ja Ticio Justo ja tyëjkën, tsajptëjk pë'am ënäty tsyëënë, Tios t'ëwtajty.

8Jamts ënäty ja Crispo, mëti'ipë ja tsajptëjk nyiwintsën'ajtypyën. Ojts mëët ja y'u'unk tyo'oxytyëjk myëpëky ma ja Wintsënën. Näyjyëtu'un ja Corinto ja'ayëty nimay myëpëjktë ma Tiosën ets nyëëpäjtë.

9Tëkok, koots ënäty ko ja Pablo ja Wintsën ojts myëkäjpxyë jëtu'un tä ja'ay wyinkuma'ayën ets y'ënëmaayë: Këtii mtsë'ëkëty. Kajpxwa'kx'ëtë'ëts ja oy'aaw oy'ayuk, këtii m'amonëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

10Tyaajës nyajpaaty mëët mijts, ka'ap pën wi'ix mtunëtëty. Mëj ja nkajpnës jää yaa yajpaaty ma ya'atë kajpnën.

11Ënät ja Pablo ojts wyi'im jam Corinto tu'kjëmëjt ja kujkm ets ja ja'ay tuk'ijxpëjky ja Tios ja y'aaw y'ayuk.

12E ko ja Galión ojts tyuny yajkutujkpë jam Acaya, ënät ja jutiis ja'ay nyimiinëtë ja Pablo, ets tyukjoot'anpëjkëtë. Tää yajmënëjkxnë ma ja yajkutujkpën,

13ets t'ënëmaaytyë ja yajkutujkpë: Ya'atë ja'ay, nëkoo naax kajpn t'ëkyajma'tnë jä'ä ko y'ënä'äny ets ja ja'ay ja Tios twintsë'ëkëtëty jëtu'un ijxtëm ka'ap kyutukyëtyën ma ja ënä'ämënën.

14Tam ënäty ja Pablo tyimkajpxa'any ko ja yajkutujkpë Galión t'ënëmaay ja jutiis ja'ayëty: Jutiistëjkëty, ko jeexyë ya'atë ja'ay tii ëxëëk të tuny ëkë mëjpoky të tuuntëkoy, tyamës jeexyë nmëtoow'ity mëti'ipë mnikajpxtëpën,

15je'eyëp ko ka'ap jyëtu'unëty, nëkoo je'eyë nkajpxtë ets mkë'ëm ënä'ämën myajtsiptaktëp. Yaj'oyëtë miits kë'ëm yë mjotmayëty. Ka'apës ntuktëkëja'any tääpë winma'any.

16Tääts ja jutiis ja'ay yajkäjxpëtsëëmtë ma ja näpyaye'eyë y'ityën.

17Ënät tmajtstë ja Sóstenes, ja tsajptëjk wintsën, ets twojptë tka'tstë. E ja Galión ka'ap wi'ix y'ënäny.

18Ënät ja Pablo ojts jyaak wë'ëmy kanaak xëëw jam Corinto. Ok ojts nyäjyëkajpxënë ma ja mëpëjkpëtëjkëtyën, ets mëët ja Priscila ets Aquila tyëjkëy jap kepy nëëwinye'epyëjoty ets nyëjkxtë jam Sirië y'itjotm. Jam Cencreas, jam ojts nyäkyukeepyë, ka'anëm ënäty tyëkë kepy nëëwinye'epyëjoty, jä'ä ko ojts tja'amyetsy ko ënäty jëtu'un ja waantakën të tpëjktä'äky.

19Ko jyajtë jam Éfeso, jam ja Pablo ojts tyajwë'ëmy ja Priscila ets ja Aquila ets ojts nyijkxy jam tsajptëkotm tääts tyëjkëy kajpxpë mëtyakpë mëët ja jutiis ja'ayëty.

20Ënät ojts ja Pablo tjamënu'kxta'aktë ets jeexyë jam wäänë jyaak wë'ëmy. E kä'äp ja Pablo tkupëjky.

21Ko nyäjyëkajpxënë ets y'ënäny: Pën ënaanp Tios, minëpës jatëkok. Tääts ja Pablo tyëjkëy kepy nëëwinye'epyëjoty ets tsyo'ony jam Éfeso.

22Ko jyä'äjty jam Cesarea, jam ojts nyijkxy Jerusalén ets tkajpxpo'kxa'any ja mëpëjkpëtëjk, jam tsyo'ony ets ojts nyijkxy Antioquía.

23Jekyjawë jam pyoxy. Tääts ojts tsyoony jatëkok ets ojts t'aye'ey maajëty ënäty të y'ëknajxpën, jam Galacia ets Frigia ets ni'ëmukë ja mëpëjkpë tjotmëkwinkajpxëy.

24Näy jää tiempo tu'uk jyä'äjty ja jutiis ja'ay jam Éfeso, mëti'ipë xyëëwajtypyën Apolo, Alejandría kyukajpnëty. Oy ijty kyäjpxy myëtyä'äky ets nyija'ap ja Tios ja y'aaw y'ayuk.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

25Tëë ënäty tni''ijxpëkë ja Wintsën ja nyë'ë tyu'u, ëmuumtu'ukjot tnimëtyä'äky ja Jesús. E oy jyajëtu'unëty, yi'iyë nyija'ap mëti'ipë ja Juan Yajnëëpäjtpë ja ja'ay tyuk'ijxpëjkën.

26Tääts ja Apolo ojts ja Tios ja y'aaw y'ayuk amëk jotmëk tnikajpxtso'onë jam tsajptëkotm. Ko ja Priscila ets ja Aquila tmëtoowtë, tää ojts ja Apolo twowtë ma tyëjkën ets ja Tios ja nyë'ë tyu'u wäänë kä'pxy tjaaktuk'ëwa'anëtyë.

27Ko ja Apolo nyëjkxany jam Acaya, ënät ja mëpëjkpëtëjk ojts jyotmëkwinkajpxëty ets nyëjkxëty jam, ets tnija'ayëtë ja mëpëjkpëtëjk ets oy tsuj tkupëktëty ja Apolo. Ko ja Apolo jam jyä'äjty, ojts mëkk tputëkë ja mëpëjkpëtëjkëty, mëti'ipë ënäty ja Tios të tsyokëtën.

28Ko mëët ja jutiis ja'ayëty myëtyä'äky mayjä'äyjoty, ja Apolo aak mëtëy winë tkäjpxy, jä'ä ko yë'ë tyukkajpxpejtyp ja këxja'aypyë myinyën ma tnikäjpxyën ko Jesús yë jëtu'un Kristë.

Hechos 19

1Naamtamnëm ënäty ja Apolo y'itynyëm Corinto ko ja Pablo tuknajxy ja tunjot kopkjot ets jyä'äjty Éfeso ma tpatyën ja mëpëjkpëtëjk.

2Ets tyajtëëy ja mëpëjkpëtëjk: ¿Ojts miits ja Kënu'kxymyëkajtën xy'ëxajëtë ko ja Jesús xymyëpëjktë? Ets y'ëtsoowtë: Oy jeexyë ëëts je'eyë tmëtoowtë ko jyääjëty ja Tios yë Kyënu'kxymyëk'ajtën.

3Tääts ja Pablo tyajtëëwkojnëpë: Pën jëtu'un, ¿wi'ixën mnëëpätë? Tääts y'ëtsoowtë: Jëtu'unës ojts nnëëpätës ijxtëm ja Juan Yajnëëpäjtpë ja ja'ay tyajnëëpejtyën.

4Tääts ja Pablo y'ënäny: Juan, yë'ë yajnëëpäjt ja ja'ay mëti'ipë ënäty të jyotwinpitën ets t'ënëmaay ko tmëpëktëty ja Jesús, mëti'ipë minaanpën ix'ok.

5Ko tmëtoowtë ko ja Pablo jëtu'un nimëtyä'äky, ënät ojts nyëëpätë Wintsën Jesús xyëëwkyëjxm.

6Ënät ja Pablo ja ja'ay ojts tkë'ënixajy ets ja Tios ja myëjaaw myëk'ajtën tyukëtakëtë. Ënät ojts tkajpxtë wiinkëtypë ja ayuk ka'apë yajwinmëtoyën ets ja Tios ja y'aaw y'ayuk tnimëtyakëtë.

7Nimajkmäjtskën ënäty ja ye'etyëjkëty.

8Tëkëëk po'o ja Pablo jam y'ijty ets xëmë ijty nyijkxy ma ja tsajptëjkën jam Éfeso, tukmëmëtyä'äky ja ja'ay ja Tios ja y'aaw y'ayuk amëk jotmëk, ets ja ja'ay tjatukmëpëka'any wi'ix ja Tios ja kyutujkënën.

9Je'eyëp ko jënaakën ja ja'ayëty, juunpë ja wyinma'anyëtyën ka'ap tkupëjktë mëti'ipë ja Pablo jyanimëtyäkpyën, ni'ikyënëm y'ëna'antë ja'aywyintum ko ja Oypyë ja Në'ë Tu'u, ëxëëk yë'ë. Paaty ja Pablo timy'ëxmajtsy tääpë ja'ayëty ets ojts twoownëjkxy ja

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

mëpëjkpëtëjk ma ja Tirano ja y'ijxpëjktaknën. Jam ijty winjëpom kyajpxtë myëtya'aktë,

10jëtu'un ojts jam tyuny mäjtsk jëmëjt, paaty ja ja'ay ojts tnija'awëtya'atë ja Wintsën ja y'aaw y'ayuk jam Asia, mëti'ipë jutiis ja'ayën ets mëti'ipë ka'ap jyutiisëty.

11Mëj ja Tios tyajtuuny ja Pablo ets ja mëj'ajtën tyaj'ijxë,

12jëna'ajëty ja Pablo ijty je'eyë yajtukniminy ja paayë ëkë ja wit ets tonëty, yë'ëts myënëjkxtëp ma ja pa'amja'ayën ets tsyo'oky. Näyjyëtu'un tuuntë mëti'ipë ja ku'oypyë myëët'ajtëpën, ets y'ëxmatsëtë.

13Jam ënäty jënaakën ja jutiis ja'ayëty jyëtitë kajpnjotm ets ja ku'oypyë tyajpëtsëmtë ma ja ja'ayëtyën. Näy jä'ä ja Jesús ja myëk'ajtën yajtuunëtëp, ets nëëmëtë ja ku'oypyë: Ëjts ënaanp Jesús xyëëwkyëjxm, mëti'ipë ja Pablo kyajpxwä'kxypyën, ëxmats yë ja'ay.

14Niwëxtujk ijty ja jutiis ja'ay jëtu'un y'ëtë'ëtstë, yë'ë ja y'ëna'k ja Esceva, teety wintsën y'ity.

15E tëkok ojts ja ku'oypyë y'ëtsoowëtë: N'ixy'äjtypyës ja Jesús ets nnija'apës pën Pablo'ajtp e miitsëty, ¿mpën miitsëty?

16Ënät ja ja'ay mëti'ipë ja ku'oypyë myëët'ajtëpën ojts tyukpujtpätëtë ets yajkäkëtë wintsëtyut jëjptsëtyut, niwa'ats ëxwa'ats ets nine'pny kune'pny pyëtsëëmtë tëkoty.

17Ni'ëmukë ja jutiis ja'ayëty ets ka'apë jyutiisëty, mëti'ipë jam tsënaaytyëpën Éfeso, tnija'awëtyääytyë ets ja tsyë'këtyë. Jëtu'un ja Wintsën Jesús ja xyëëw ni'ikyë myëjtëjkëy.

18Tääts näjyëtu'un mëti'ipë ja Jesús myëpëjktëpën, ojts ja pyoky tmaaywyatstë mayjyä'äy wyintum ko ënäty ëxëëk të jyuuky'atë.

19Näyjyëtu'un mëti'ipë ijty patooy panajxtëpën, ojts ja nyoky tyajmintë ets tnino'ktë ma ja mayjyä'äyën. Ko ojts yajmaaypyëtsimy jënu'un ja noky tsyoowpaatyën, jä'ä wyimpëtsëëmy wëxtyikxy majk mil aakyë'ë poop pujxn.

20Jëtu'un ja Wintsën ojts ja y'aaw y'ayuk myëjtëkë ets myëjëy kyëjääjëy ja kyutujkën.

21Ko jëtu'un ya'atë jyäjty kyëpejty, ënät ja Pablo ojts myäy tyäjy ko nyëjkxa'any jam Macedonia y'itjotm ets näjyëtu'un jam Acaya y'itjotm ets jya'ta'any jam Jerusalén. Näyjyëtu'un ënäty myäy tyäjy ko y'ëknëjkxëty Jerusalén tääts ok nyëjkxa'any jam Roma.

22Ënät tkejxy jam Macedonia nimäjtsk ja pyutëjkëpë, Timoteo ets Erasto, e yë'ë, ojts jyaak wë'ëmy jam Asia.

23Näy jää tiempo ja ja'ay tyajtsiptaktë jam Éfeso ja Jempyë ja Në'ë Tu'u.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

24Jam ijty tu'uk ja ye'etyëjk mëti'ipë xyëëwajtypyën Demetrio, yë'ë poop pujxn tyuunk'ajtyp. Ya'atë ja'ay yë'ë ijty y'oytyuunpy yë tsajptëjk u'unk, jëtu'unpë kyëxë'ëkyën i'kën, yë'ë nyitsajptëjk ja Artemisa mëti'ipë tyijtëpën tios, may ijty tukmeenypyaatë ja mëti'ipë tyuunk'ajtëpën.

25Tääts ja Demetrio twoowmujky mëti'ipë jëtu'unpë tyuunk'ajtëpën ets t'ënëmaay: Mëku'uktëjkëty, mnija'awëtëp ko ya'atë tuunk yë'ë ntukjuuky'ajtëm.

26Tëë xy'ixtë xynyijawëtë ko tää ja Pablo jyëtity ets y'ënä'äny ko ka'apëk tyiosëty mëti'ipë ja'ay y'oytyuunpyën. Tëë ja'ay may yajtukmëpëktë jëtu'unpë ja winma'any, ka'ap yääyëty Éfeso, näjyëtu'un jam Asia nyaaxjotm.

27Kutsë'ëkës ya'atë, jä'ä ko ja ntuunk'ajtëm tsojk ja kyutëkoyëty, näjyëtu'un, tsojk nëjkx pën tka'ëkmëjpëjktaknë yë nwintaj'ajtëmë Artemisa tsyajptëjk; ets ntaak'ajtëm nëjkx kyutëkooynyë yë myëj'ajtën jyääntyajtën, mëti'ipë Tyios'ajtëpën ja Asia ja'ayëty ets ma tu'kë'ëyë ja it naaxwiinyëtën.

28Ko ja ja'ay tmëtoowtë wi'ix ja Demetrio y'ënä'änyën, tääts ni'ëmukë jyoot'anpëjktë ets mëk yujk'ënantë: Mëj yë Artemisa, ja Éfeso ja'ay wyintajëty.

29Ënät ja mayjyä'äy jyoot'anpëjktë ets tmajtstë ja Gayo ets ja Aristarco, nimäjtsk Macedonia ja'ayëty mëti'ipë ënäty mëët ja Pablo jyëtitën ets tpawijts tpapo'të, jëtu'un tyajja'ajtë jam ma tsajptëjkën.

30Ojts ja Pablo jyatëkëja'any mayjyä'äyjoty ets ja ja'ay tjamëkajpxany, ka'ap ja mëpëjkpëtëjk ojts y'ëxmatsyë.

31Ma ja kutuunktëjkëtyën jampë Asia yajpaatën, tam ënäty jënaakën ja ja'ayëty mëti'ipë ja Pablo mëët oy nyäjyawëtyën, mëti'ipë tyuknikäjxtën ja aaw ayuk ja Pablo këtiipë nëkoo tyëkëty mayjyä'äyjoty.

32Ja ja'ayëty mëti'ipë ënäty jam të ye'eymyuktën wi'ix kawi'ixëty jyänty ya'ax jyänty joktë, tam ja mëti'ipë nëkoopë je'eyë nyajtsyaaxën ka'ap tnijawë tii ko ja ja'ay jam të nyiye'eypyätë.

33E tam ja ja'ayëty mëti'ipë ojts tukmëmëtya'aktën ja Alejandro, mëti'ipë ja Jutiis ja'ayëty nyajtstijëtën jap mayjä'äyjoty ets kyajpxëty. Tääts ja Alejandro ja kyë'ë txajë'ky ko kyajpxa'any ets ja ja'ay y'amontëty, jä'ä ja jutiis ja'ayëty nyikajpxtu'utäämpy.

34Ko ja Alejandro yaj'ijxkäjpy ko jyutiisëty, ënät wäänë mëk ojts yaxpë jojkpë tyëkëtë mäjtsk horën: Mëj yë Artemisa, Éfeso ja'ay wyintaj.

35Ja jääpyë jampë kajpnjotmën, ojts tyaj'amony ja mayjyä'äy ets t'ënëmaay: Miits Éfeso ja'ayëty, mëtowtë. Nyija'awëtëp ni'ëmukë yë naaxwiinyëtë ja'ay ko ya'atë naax kajpn yë'ë kyëwent'ajtyp yë nwintaj'ajtëm Artemisa tsyajptëjk ets y'awinax yë'ë mëti'ipë tso'onpën tsajpjotm.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

36Ka'ap tjëkyepy pën tkuyu'utsëty ko tyiyëty jyääntyëty. Paaty amonyë itë. Ka'ap y'oyëty ko nëkoo ajotkumonë tii ntu'unmëty ets ka'ap nmëma'ay nmëtajmëty yajxon.

37Ya'atë ja'ayëty mëti'ipë miits yaa të xyajmintën, ka'ap jam tii të tton të tmäätstë ma tsajptëjkën ets nän ka'ap jam të twinkajpxpätë nwintaj'ajtëmë Artemisa.

38Yë Demetrio mëët ja tyuunpëtëjk, pën jap pën tni'ëënëja'antë, paaty yë kutuunk jyääjëty. Jam tnikajpxtëty pën nyi''ëënëjantëp ets jam yajpaye'eyëty nitu'ukjaty ja jyotmayëty.

39Pën miitsëty jam tii xy'amëtowa'antë, jyëkyejpy jam xykyajpxtëty ma ja ye'eymyuk y'ityën.

40Mëti'ipë tyam të tyuny të jyätyën, tsojk ja'ay xypyokynyipëjkmëty ko ja'ay nëkoo ntsipwinkajpxëmë, ka'ap yajmëëtëty ja mëk'ajtën wi'ix n'ëtso'owmëty ko ënät ëëtsajtëm pën xyajtë'ëwmëty tii ko ja ja'ay të y'ëtë'ëtstë y'ëna'antë.

41Ko kyajpxtaay ja jääpyë, tääts ja ja'ay t'ënëmaay ets nyëjkxtëty.

Hechos 20

1Ko y'ëmoontaaytyë, tääts ja Pablo ja mëpëjkpëtëjk tmëkajpxmujky ets ojts tjotmëkwinkajpxë. Ok nyäjyëkäjpxyë ets ojts nyijkxy jam Macedonia.

2Kajpnkajpn tjotmëkwinkajpxëy ja mëpëjkpëtëjk, jëtu'un jyä'äjty jam Grecië.

3Jam ojts wyi'imy tëkëëk po'o. Tam ënäty tyimtëkëjanë kepy nëëwinye'epyëjoty ets nyëjkxa'any Sirië ko tnija'awëy tëë ja jutiis ja'ayëty tuknipëjktaakëtë ko tyaj'ooka'antë ja Pablo. Paaty ojts jatëkok tyimwinpity ye'epy, jäätsow nyäjxy Macedonia.

4Sópatro, Pirro y'u'unk, Berea kyukajpnëty, yë'ë ojts jyämyëët'atyë mëët ja Aristarco ets Segundo, mëti'ipë Tesalónica kukajpnajtëpën; ja Gayo, mëti'ipë Derbe kukajpn'ajtpën; Timoteo, Tiquico ets ja Trofimo, mëti'ipë Asia kukajpnajtëpën.

5Ya'atë nmëku'uk'ajtëmë jëyëjp ojts nyëjkxtë, jamës xy'owëxijtë Tróade.

6Ko ja xëëw nyäjxy ma ja tsajpkääky ijty yajkayën mëti'ipë ka'ap tii levadura tmëëtëtyën, jääjës ntso'ontë jam Filipos kepy nëëwinye'epyëjoty. Kommëkoxk xëëwës nja'ajtë Troas, ma ja nmëku'uk'ajtëm ojts mëët näpyaatëtës. Jamës n'ijtë wëxtujk xëëw.

7Sëmaan'ëjxy ojts nye'eymyuktës ets ja tsajpkääky yajkayä'äny ijxtëm ja Wintsën Jesús tnajtstu'unëyën. Tu'ktsu'um ojts ja Pablo yaj'ixpëky, jä'ä ko ënäty tsyoona'any komjëpom.

8Tëkëëk nipät ja tëjk ma ojts ye'eymyuktën. May ja kutë'kxn ënäty jap tyoy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

9Jam ënäty tu'uk ja yä'äy ëna'k y'u'unyë ventana ëkë'ëm, mëti'ipë xyëëwajtypyën Eutico. Ko ja Pablo jeky myëtyaknë, tääts ja yä'äy ëna'k ojts myaanajxnë ets jam kyuka'anajxy, naaxkëjxy tyimkëtäky, ooky yajkwijtsë'ky.

10Ënät ja Pablo jyënäjky ma ja Eutico ënäty të kyä'äyën ets tniwintäky. Tää tkë'ëpa'txäjëy ets ojts tsa'anë'ëky ets t'ënëmaay ja myëku'uktëjk: Këtii mtsë'ëkëtë. Juuky yë'ë.

11Ënät ja Pablo jatëkok pyejty jap tëjkkëjxy. Japts ja tsajpkääky ojts tujkwä'kxy ets tkaaytyë. Wäänë ojts jyaak käjpxy ets xyiinyëy ets tsyo'onë.

12Jotkujk ja ja'ay yajpatë ets ja yä'äy ëna'k ojts juuky tyajnëjkxtë.

13Ëëtsëty ojtsës nye'eyë'ëktë kepy nëëwinye'epyëjoty etsës ja Pablo n'ëwxita'antë jam Aso, jä'ä ko jëtu'unës ënäty të nkäjpxy'atë; yë'ë ye'epy ojts nyijkxy.

14Koos jam Aso näypyatëtë, tää tyëjkëy kepy nëëwinye'epyëjoty etsës ojts mëët nnëjkxtë mejynyäxy ma ja Mitilene kajpnën.

15Ënät jatëkok jam ntso'ontës etsës komjëpom nnajxtë Quío, kom wëxtëjkm nja'ajtës jam Samos. Tu'kxëëwës ojts njaaknëjkxtë etsës nja'ajtë Mileto.

16Ka'ap ja Pablo ënäty pyo'oxa'any Asia, paaty kä'äp ojts nyijkx Éfeso, jä'ä ko tsojk jya'ta'any jam Jerusalén ets ja pentecostés xëëw jam tyajnaxa'any.

17Jam ënäty yajpaaty ja Pablo Mileto, ënät twoowtsooy ja mëjja'aytyëjkëty, mëpëjkpëtëjk, mëti'ipë jamëtyën Éfeso.

18Ko jyajtë, tää ja Pablo t'ënëmaay: Miitsëty mnija'awëtëp wa'ats wi'ixës winë oy të ntunyën koos yaa më''ëka'any nmiiny, ma ja Asia kajpn tnitänën ja wiinkëtypë ja kajpn.

19Xëmës yaa të nyajpaaty ma miitsëtyën yu'unk naxym, nmëtunyës ja Wintsën Jesús; tëëjës ëxëëk njaty nkëpety ets tëëjës një'ëy nyä'äxy ko ja jutiis ja'ayëty të xyjyayaj'ooka'antës.

20E xëmë miits të ntuk'ëwaanëtë winjëën wintëjk ets ma ja mayjyä'äyën mëti'ipë mtuk'oy'attëpën, ko të nyaj'ijxpëktë.

21Wä'än tjutiis ja'ayëty tkajutiis ja'ayëty, ni'ëmukës të nëëmëtë ets mwinpitëty ma Tiosën, xy'ëxmatstëty ja ëxëëk winma'any ets xymyëpëktëty ja Wintsën Jesús.

22Tyam, jamës nnëjkxy Jerusalén, Kënu'kxymyëk'ajtënës xywoowtsoop, ni nkanijawës wi'ixës jam njata'any.

23Yi'iyës nija'ap, ko oymyaajëty ntimnyijkxyës, jëtu'unës ja Kënu'kxymyëkajtën xy'ënëëmë ko ja pujxntëjk ets ja ëyo'on jotmayës jam xyjyëjp'ijxp.

24Ka'apës yë'ë nmëjpëjktä'äky; yë njuukyajtënës ka'ap tii tsowëty, yi'iyës ntukjotkujk'ajtyp ko ja ntuunkës nyajwintu'upëka'any mëti'ipës yë Wintsën Jesús të

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

xytyuknipëkyën ets nkajpxwa'kxëtyës ja aaw ayuk oypyë ets ntuknijawëtës wi'ix ja Tios ja ja'ay ttsoky tjawën.

25Nnija'apës ko ka'ap nëjkx xy'ëk'ijxnëtës jënu'un miits të ntuk'ijxpëktën ja Tios ja kyutujkën.

26Paaty tyam ntuk'ëwanëja'antë ko ka'apës tii poky nmëëtëty ma miitsëtyën,

27jä'ä ko tëë xëmë ntuk'ëwaanëtë mëti'ipë ja Tios tsyojkpyën, ka'apës tii të nkuyu'utsy.

28Jëtu'un yam n'ënëëmëtë, jëjp'ixy m'ittëty ets näkyëwent'atëtë; näjyëtu'un ja mëpëjkpëtëjk këwent'atë, jä'ä ko ja Tios yë myëjaaw myëk'ajtën të tpëjktä'äky ma miitsëtyën ets xykyëwent'atëty mëti'ipë ja Tios jyä'äy'äjtypyën mëti'ipë të tku'ookën.

29Nija'apës, ko yaa ntsoonëtyës, minantëp mëti'ipë win'ëënantëpën ets ja mëpëjkpëtëjk tyajwinma'anytyëkoya'antë. Jëtu'un jyata'antë ijxtëm ja pa'uk tyajkutëkoyën ja kupixyny.

30Näy tam jënaakën ma miitsëtyën mëti'ipë nëjkx wyin'ëënyën ets jëtu'un yaj'ixpëka'any ets ja mëpëjkpë pyanëjkxëtëty.

31Paaty yajxon mnäkyëwent'atëtëty. Ja'amyätstë ko miits tëkëëk jëmëjt ojts nyaj'ijxpëktë xëënaxy tsuunaxy ets ka'ap të ntukmëpo'kxtë ja ijxpëjkën, jëëpy yaxp miits të nkajpxwijtë nitu'ukjaty.

32Mëku'uktëjkëty, tyam ja Tios miits ntukë'ëtëkëtë ets ntukmëwë'ëmtë ja Tios ja tsyojkën jya'awën. Yë'ë myëët'ajtyp ja mëk'ajtën ets myajyääkëtëty mëët ja kënu'kxymyëk'ajtën ets mo'ojëtëty tëkokyë mëti'ipë ja nyaax kyajpn të tukwinwanën.

33Ka'apës nijëna'a të n'atsoky yë wit meeny, pu'ts pujxn ëkë wit xox,

34wa'ats miits xynyijawëtë ko kë'ëmës të nitunë ets të npaatyës tiijës xykyaka'atp ets näjyëtu'unës ja nmëku'uktëjk të nputëkë mëti'ipës të xypyajämyëët'atën.

35Xëmë të ntuk'ijxpëktë ko jëtu'un winë xytyuntëty, ets ja mmëku'uk xypyutëkëtëty mëti'ipë tii yajmëyajtëpën. Ja'amyätstë ja Wintsën Jesús ja y'aaw y'ayuk ko jëtu'un y'ënäny: Wäänë jotkujk mëti'ipë ja ja'ay putëjkëpën ets këtiinëm mëti'ipë yajputëjkëpën.

36Ko jëtu'un kyajpxtaay, tää ja Pablo nyäkyoxtënaaytyakë ets ojts tkënu'kxta'ay ja mëpëjkpëtëjk.

37Tääts yaxtë ets ni'ëmukë tmënäántë ets tsu'kxtë ja Pablo.

38Mon tuk ojts wyë'ëmtë ko ënäty tëë ja Pablo y'ënä'äny ko nijëna'a tka'ëk'ixanëtë. Tääts ojts tnajtswowëtë ma ja kepy nëëwinye'epyën.

Hechos 21

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[1]Koos ja nmëku'uktëjk ojts n'ëxmajtsnëtë, täätsës jap kepy nëëwinye'epyëjoty ntëjkëtyë etsës ojts nnëjxtë tëyë jam Cos, mejy akujky. Komjëpomës jam nja'ajtë Rodas. Jamës jatëkok ntso'ontë etsës nja'ajtë Pátara.

[2]Jamës tu'uk npatë ja kepy nëëwinye'epyë mëti'ipë ënäty nëjkxaanpën Fenicia etsës jap ntëjkëtyë.

[3]Koos jam najxtë ënätës n'ijxpatë ja Chipre kajpn, nëë'itkujkpyë yajpaatyën etsës nja'ajtë jam Sirië nyaaxjotm. E jä'ä ko ënäty ja kepy nëëwinye'epyë ja tsëmy tyajënaka'any jam Tirë, paatyës jam nnajxtë.

[4]Näy Jamës mëët näypyatëtë ja mëpëjkpëtëjkëty, wëxtujk xëëwës jam mëët ojts nwë'ëmtë. Ja mëpëjkpëtëjkëty tëë ënäty ja Kënu'kxymyëkajtën tyuknijawëtë, paaty t'ënëmaaytyë ja Pablo ets ka'ap nyëjkxëty jam Jerusalén.

[5]Ko wëxtujk xëëw nyäjxy, ni'ëmukës ojts ntsoontë. Ni'ëmukë ja mëpëjkpëtëjk mëët ja y'u'unk tyo'oxytyëjkëty ojts xypyatso'otës ets xynyaswo'owëtyës jam kajpnpë'am. Jam mejy ëkë'ëm ja Tios ojts nja'amyätstës.

[6]Ënätës mëët nnäjyëkajpxëtë ets ntëjkëtyës jap kepy nëëwinye'epyëjoty, e yë'ëty ojts wyimpijnëtë ma tyëjkëtyën.

[7]Täätsës ntso'ontë Tirë, etsës nja'ajtë Tolemaida. Jamës ojts nkajpxpo'kxtë ja mëku'uktëjkëty mëti'ipë mëpëjktëpën, ets jam ojts mëët nwë'ëmtës tu'kxëëw.

[8]Komjëpom jatëkok ntso'ontës etsës nja'ajtë Cesarea. Ënätës ojts nnëjxtë ma ja Felipe ja tyëjkën, mëti'ipë oy aaw oy ayuk kyajpxwä'kxypyën, tu'uk ma ja niwëxtujkpën mëti'ipë pyutëjkëtyëpën ja Jesús ja y'ijxpëjkpëtëjk, ets jam ojts mëët nwë'ëmtës.

[9]Nimajktaxk ja Felipe ijty ja nyëëx, nätyu'ukëty ets Tios käjpxynyajxk tyuunk'ajtëp.

[10]Tëë ënäty ëëts kanaak xëëw jam mpo'oxtë ko tu'uk ja Tios kyäjpxynyajxpë jyä'äjty mëti'ipë tso'onpën Judea, Agabo xyëëwajtyp.

[11]Ko jyä'äjty maas ënäty jamëtyën, ënät ja Pablo ja wyëën yajwijtsë'ky ets nyätyukë'ëtsuum nyätyuktekytsyuumë, ets y'ënäny: Ja Kënu'kxymyëkajtën jëtu'un ënaanp: ko yë jutiis ja'ayëty mëti'ipë jam Jerusalén yajpatëpën, jëtu'un tmatsa'antë ya'atë wëën yë nyiwintsën ets tkë'ëyaka'antë ma ja kutuunktëjkën mëti'ipë ka'ap jyutiis'atën.

[12]Koos jëtu'un nmëtoowtë, ëëtsëty ets ja Cesarea ja'ayëty, ënät nmënu'kxtaktës ja Pablo ets ka'ap nyëjkxëty jam Jerusalén.

[13]E ja Pablo jëtu'un y'ëtsooy: ¿Tii ko mya'axtë etsës xyajkumon xyajkutukëtë? Ëjts tëëjës ntuknipëjktaakë wä'än timwyi'ixëty, nkupëkäämpës pën yajtsuumpës ets oyës ntimy'ookëty jam Jerusalén mëët koos yë Wintsën Jesús nmëpëky.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14Koos n'ijxtë ko ja Pablo ka'ap wyinmaaytyëkatsa'any, täätsës ojts ka'ap n'ëk'akajpxtujknëtë etsës n'ënantë: Wä'än t'ixy wi'ix ja Wintsën të tyukmëtsokyë.

15Ko jëtu'un y'ëknajxy, ënätës ntuknipëjktakëtyë nëjkxa'antës jam Jerusalén.

16Tam ënäty ëëts xypyamintë ja mëpëjkpëtëjkëty mëti'ipë tso'ontëpën Cesarea; mëti'ipës ojts jam xynyajtswowëtën ma tu'uk ja Chipre ja'ayën, Mnasón xyëëwajtyp; tëëyëp ja Jesús ënäty tmëpëjknë, yë'ëjës ojts xyajja'ajta'aktës ma tyëjkën.

17Koos jam nja'ajtë Jerusalén, jotkujk ja mëpëjkpëtëjk ojts xy'ëxajëtës.

18Ënätës ojts komjëpom mëët nnëjxtë ja Pablo etsës nku'ixëja'antë ja Santiagë, nän tam ënäty ja mëjja'aytyëjkëty ni'ëmukë yajpaatë.

19Ojts ja Pablo tkajpxpo'kxy mëti'ipë ënäty japëtyën, tääts tukmëmëtyaktaay wi'ix ja Tios ojts pyutëkëtyën ko tyajmëpëjky ja ja'ay ka'apë jyutiis'atën.

20Ko jëtu'un tmëtoowtë, tää ja Tios tmëjja'aw tjaantyjya'awëtyë ets ja Pablo t'ënëmaaytyë: Mëku'uk, tää xy'ixy ko yë jutiis ja'ayëty nimay tmëpëktë yë Jesús, e yë'ëty jëtu'un y'ëna'antë ko kopkpëky ko ja Moisés ja y'ënä'ämën yajpatunëty.

21Ets jëtu'un y'ëna'antë koojëk mijts ja jutiis ja'ay xyaj'ixpëky mëti'ipë tsënaaytyëpën wiink kajpn, ko ka'ap tpatuntëty ja Moisés ja y'ënä'ämën, ko ja pi'k ëna'k ka'ap yajnatsujk'ëwtitëty ja ye'etyëjkajtën ets ka'ap ja nmëpëjkën'ajtëm tpatuntëty.

22¿Wi'ix yë'ë ntu'unmëty? Nyijawëtëp ënät yë ja'ayëty ko tëë mja'ty.

23Nikë oy ko xytyunëty mëti'ipë yam ntuk'ënëëmëjantëpën. Tää yaa nimajktaxk yë ja'ayëty ma ëëtsëtyën, mëti'ipë wyaantakën yaj'ëtukantëpën.

24Woownëjkx ets mëët xypaatëty ja näypyuj näjyä'ätsë ets mijts xykyujuuyëty tiijaty yajmëyajtëpën, jëtu'un tkupëktëty ets yajnëkääptëty ja kyëwaayëty. Ets ni'ëmukë nijawëtëty ko ka'ap myëtëyëty ijxtëm yë ja'ay wiinkjaty mnimëtyä'äkyën, ni'ikyë mijts wa'ats xypyatuny ja Moisés ja y'ënä'ämën.

25Jënu'un ya'atë mëpëjkpëtëjk ka'ap jyutiis'atën, tëëjës ja noky ntuknikäxtë ko ka'ap tsu'utstëty ja jëyujk tsu'utsy mëti'ipë të yajtukwintsë'ëkën ja tsaamëxan; näjyëtu'un ja ne'pyny ka'ap tjë'kxtëty, ka'ap ja tsu'utsy tsu'utstëty mëti'ipë ka'anëm wyintaxynyëm ets ka'apë y'oyëtyën; näjyëtu'un ka'ap xim yam ja pëjkën ukën tyajma'atëty.

26Tääts ja Pablo ojts komjëpom mëët nyijkx ja nimajktaxkpë ja ja'ay ma ja mëjtsajptëjkën ets ja wa'atsajtën tpaata'antë, ets jatëkok ojts nyijkxy komjëpom ets tnikajpxa'any jëna'a kya'pxa'anyën ja wa'atsajtën ets jëna'a ja wintsë'kën këëktu'uk tkë'ëyaktëtyën.

27Ko ënäty wëxtujk xëëw kya'pxanë, ënät ja jutiis ja'ayëty mëti'ipë tso'ontëpën Asia ojts t'ijxpaatë ja Pablo ma ja mëjtsajptëjkën ets t'akajpxëtë ja ja'ay. Ni'ëmukë ojts ninëjkxtë ja Pablo ets tmajtstë,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

28tääts tukyax tukjojkëtyë: Miits Israel ja'ayëty, putëjkëtëkës. Tëë ya'atë ja'ay yaa jyä'ty, winnaax wiinkajpn jyänty jyëtity, tuk'ijxpëky ja ja'ay ko ka'ap twintsë'ëkëtëty ja Moisés ja y'ënä'ämën ets wiinkjaty tnimëtyä'äky ja tsajptëjk. Tëë näjyëtu'un ja griego ja'ay tyajtëkë ma mëjtsajptëjkën ets të tyaj'ëxëëkëtë ya'atë it naaxwiinyëtë wa'atspë.

29Jëtu'un ja jutiis ja'ay y'ëna'antë ko tëë ënäty ja Pablo jëwyiinyëp yaj'a'ijxnaxy kajpnjoty mëët ja Trofimo, griego ja'ay, Éfeso kyukajpnëty. Paaty jëtu'un y'ëna'antë ko ja Pablo, ja griego ja'ay mëët tyëkë ma ja mëjtsajptëjkën, ma ka'ap pyaat'atyë tyëkëtëty mëti'ipë ka'ap jyutiis'atën.

30Tääts ja ja'ay tyëjkëtyë ëtëtstë ënaanpë, myiintë pëyi'ikyë; ojts ja Pablo tmatstë ets jam tsajptëjk'ëkë'ëm tnajtsjëtujtëtyë ets ënätyë t'ix'ëkëëytyë.

31Tyimyaj'ookantëp ënäty ko ja mëj tsiptuunpë wintsën, mëti'ipë nyiwintsën'ajtypyën nitu'kmil ja tsiptuunpë, tnija'awëy ko ja Jerusalén ja'ayëty tëë tnipëtë'ëktë ja Pablo.

32Tääts ja mëj tsiptuunpë wintsën tuk'ëwa'anëtyääy ja tsyiptuunpëtëjk ets pëyi'ikyë nyëjkxtëty ma ja mayjyä'äyën. Ko ja ja'ayëty t'ijxpatë ja mëj tsiptuunpë wintsën ets ja tsyiptuunpëtëjk, tää ënätyë t'ëxmajtstë ja Pablo ma ënäty jam tsiiktë tkoxtën.

33Ënät ja mëj tsiptuunpë wintsën tmajtsy ja Pablo ets tni'ënä'ämëy ets yajkë'ëtsumëty mëët mäjtsk ja pujxntejpxy. Ok tyajtëy pën ja'ay ets tii të tuuntëkoy.

34E ja ja'ayëty wi'ix kawi'ixëty jyänty y'ëna'antë, ja mëj tsiptuunpë wintsën ka'ap tja'akyujkëy wi'ix y'ëna'antën. Ënät ojts tni'ënä'ämë ets jap tyajnëjkxtëty ma ja tsiptuunpë y'itën.

35Ko tyajja'ajtë ma ja potsyën mëti'ipë win'jënajkpën, ni'ikyë ja ja'ay tukjoot'anpëktë ja Pablo, paaty ja këwent'ajtpëtëjk ojts ja Pablo tmënëjkxtë jam këjxm jä'ä ko nëkoo ënäty ja ja'ay ëxëëk y'ëk'ëtëtsnëtë,

36jëtu'un ja ja'ay nimay pyamiinëtë ayaxp ajojkp: Wä'än t'ooky. Wä'än t'ooky.

37Ko ënäty ja Pablo jap tyajtëkëja'antë ma ja tsiptuunpë y'itën, tääts ja Pablo tyajtëëy ja mëj tsiptuunpë wintsën: ¿Mëpaat mijts wäänë nmëkäjpxyë? Tääts ja wintsën y'ëtsooy: ¿Tii, mkäjpxyp yë griego ayukë?

38¿Tii këtii mijts m'egiptë ja'ayëtyë mëti'ipë ja tsip yajtso'ontakën ets ojts kyäktso'oktë nimajktaxk milën jam të'ëts'itjotm mëët ja tsip tuunpëtyë?

39Tääts ja Pablo y'ëtsooy: Jutiis ja'ayës ëjts, Tarsis nmëxu'unk'ajty, mëti'ipë yajpatpën ma ja Cilicia y'itjotmën. Tun mëyajtën, minës yë ja'ay n'ëkmëkäjpxy.

40Tääts ja wintsën tyajkutujky ets ja Pablo ja ja'ay tmëkajpxëty. Ënät ja Pablo ojts wya'kukë jam këjxm ets ja kyë'ë txajë'ky ets ja ja'ay y'ëmoontë. Ko ja ja'ay y'ëmoontaaytyë, tää ja Pablo hebreo ayuk myëtyaktso'ony:

Hechos 22

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[1]Miits, mëku'uktëjkëty, mëtowtë ja aaw ayuk wi'ixës tyam nnäkyukajpxa'anyën.

[2]Ko ja ja'ay tmëtoowtë ko ja Pablo hebreo ayuk kyäjpxyp, tää y'ëmoontaaytyë wäänëni'ik ets ja Pablo y'ënëmaayëtë:

[3]Jutiis ja'ayës ëjts, Tarsis nmëxu'unk'ajty, Cilicia y'itjotm. Yaas Jerusalén të nyeeky, Gamalielës xyaj'ijxpëjk; wa'atsës xytyuk'ijxpëjky ja aptëjk ja y'ënä'ämën, etsës ja Tios ja jyä'ä npatuunëty ijxtëm miits xytyuunk'atën.

[4]Ëjts ijty mëk npajëtijtyp ja mëpëjkpëtëjk ets nyaj'ookäämpyës mëti'ipë ja Jesús ja jyä'ä pyanëjkxëpën. Ntsuumës nmajtsës ja ye'etyëjk to'oxytyëjk.

[5]Ets teety wintsën, mëët ni'ëmukë ja tsajptëkotyëtë yajuntë'ajtpë, yë'ë y'ijxtëp nyija'awëtëp koos nnëjkxy Damaskë. Yë'ës ja noky ijty xymooytyëp ets ja'ay nyajmintëtyës yaa Jerusalén ets yajtëytyuntëty.

[6]Ets ko ënäty jam ntu'uye'eyës, tamës ënäty nja'tanë Damaskë, kujkyxyëëwën; ënätës ojts ajotkumonë n'ijxpaaty ja ajajk atë'kxk na'ëwtityë mëti'ipë janty mëk ajajpën. N'ixyës ko tsajpjotm tsyoony.

[7]Ënätës jämyë nkëtaay ets ojts nmëtoyës ja ayuk ko y'ënä'äny: Saulo, Saulo, ¿tiijës ko xy'ixjëtity xypyajëtiy?

[8]Täätsës nyajtëëy: Wintsën, ¿mpën mijts? ets yë'ë, y'ëtsooy: Jesús, Nazaretëtë ja'ayës, mëti'ipë mijts m'ixjëtijtyp mpajëtitypyën.

[9]Y'ijxtë ja nmëku'uktëjkës ja ajajk atë'kxk, je'eyëp ko kä'äp tja'akyujkëtyë wi'ixës nyajnëmaayën.

[10]Täätsës nyajtëëy: ¿Tiijës ntunëp, Wintsën? Tääts ja Wintsën y'ëtsooy: Pëtë'ëk, ye'ey yë mtu'u, nëjkx jam Damaskë. Jam tu'kë'ëyë myajtuk'ëwaanëja'any mëti'ipë mtunëpën.

[11]Jä'ä ko tëëjës ënäty ja mëk ajajk xyajwiintsë, tääts ja nmëku'uktëjkës ojts xywyijtsnëjkxtë jam Damaskë.

[12]Jam ënäty tu'uk ja ja'ay mëti'ipë xyëëwajtypyën Ananías, yë'ë ja Moisés ja y'ënä'ämën pyatuunëp ets ni'ëmukë ja jutiis ja'ay mëti'ipë tsënaaytyëpën jam Damaskë oy nyimëtyä'äkyë.

[13]Tääts ojts yë'ë xynyiminyës, ets xynyëmaayës: Mëku'uk Saulo, ijxpëk jatëkok. Tääts ojts ënätyë ja Ananías n'ijxpaatyës.

[14]Ets xyjyaak'ënëmaayës: Ja Tios, mëti'ipë ja nteety'ajt n'ap'ajtëm ijty Tyios'ajtëpën, yë'ë të mwin'ixyë ets xynyijawëty mëti'ipë yë'ë tsyojkpyën, ets xy'ixëty mëti'ipë mëtëyën ets xymyëtowëty ko mmëkajpxëtëty.

[15]Mijts ja naaxwiinyëtë ja'ay ni'ëmukë mtuk'ëwaanëp mëti'ipë të xy'ixy të xymyëtoyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

16E tyam, ka'ap jeky m'ëwxitëty. Pëtë'ëk ets mnëëpätëty, ja'amyäts ja Wintsën ets myajpokywya'atsëtëty. Jëtu'unës xynyëmaay.

17Ko nwinpijtyës jam Jerusalén, jamës ojts nëjkxy ma ja mëjtsajptëjkën Tios mëkajpxpë, ënät ja Tios ojts xytyuk'a'ijxnaxyës,

18N'ijxyës ja Wintsën ets xynyëmaayës: Jotëkoy ets mpëtsëmëty yaa Jerusalén. Ka'ap yë ja'ay tmëpëka'antë koos mijts xyjyanikäjpxy xyjyanimëtya'akëty.

19Täätsës n'ënëmaay: Wintsën, nyija'awëtëp yë'ëjëty koos ijty ëjts nnëjkxy ma ja tsajptëjkën etsës nyajnëjkxy pujxn tëkoty mëti'ipëjaty mijts mmëpëjkëpën etsës nyajwopy nyajka'atsyë.

20Nyija'awëtëp näjyëtu'un koos jam nyajpaty ma ja Esteban y'o'kyën, mëti'ipë ijty mnimëtyakëpën. Tamës ënäty ëjts nyajpaaty ets n'oy'ijxës ko tyaj'o'ktë; ëjts ojts ja yaja'ay'o'kpë ja wyit nkëwent'ajtëtë.

21Täätsës ja Wintsën xynyëmaay: Nëjkx, jam mijts nkäxa'any jëkäm ma ja ja'ay ka'apë jyutiis'atën.

22Ko ja Pablo kyajpxtaay, ënät ja ja'ay tyëjkëtyë yaxpë jojkpë: Tääpë ja'ay ka'ap nyitëkëty jyuuky'atëty. Jo'tsë xyëëw yaa naaxwiiny.

23Tyam tukyaax tukjokëtë ets tyam ja nyijän t'ajëpiptë ets ja pu'uxm twëjë'ëktë.

24Paaty ja mëj tsiptuunpë wintsën ojts tni'ënä'ämë ets ja Pablo yajpëjkta'akëty ma tsiptuunpë y'itën. Tääts tni'ënä'ämëy ets ja Pablo je'eyë yajwopëty ets atsip tuknikajpxa'antë tii ko ja ja'ay tyukyä'äxy tyukjokyë.

25Ko ënäty ja Pablo të yajkutsuumnë ets yajwopa'any, ënät ja Pablo t'ënëmaay ja tsiptuunpë wintsën mëti'ipë ënäty jam wopanëpën: ¿Yajkutujkpy ja ënä'ämën ko tu'uk yë Romë ja'ay yajwopëtyë ets ka'anëm yajpaye'eyë?

26Ko tmëtooy ja tsiptuunpë wintsën, tää ojts tuk'ëwaanë ja mëj tsiptuunpë wintsën ets t'ënëmaay: ¿Tii mijts mtunäämpy?, Romë ja'ayts tääpë ja'ay.

27Tääts ja mëj tsiptuunpë wintsën twinkuwa'këy ja Pablo, ets tyajtëëy: ¿Mjanty Romë ja'ay mijtsë? Tääts ja Pablo y'ëtsooy: Jëtu'un, Romë ja'ayës ëjts.

28Tääts ja mëj tsiptuunpë wintsën t'ënëmaay ja Pablo: Tëës ja nmeeny ni'ik nyajtuny koos Romë ja'ay të n'awinpity. Tääts ja Pablo y'ëtsooy: Ëjts ka'apës ninu'un të nkujuy, Romë ja'ayës ëjts jä'ä ko jëtu'unës nmëxu'unk'ajty.

29Ko jëtu'un jyäjty kyëpejty, ënät ja tsiptuunpë ye'eywya'kxtaaytyë mëti'ipëty ënäty ja Pablo wyopantëpën. Ja mëj tsiptuunpë wintsënpaat ojts tsyë'ëkë ko ja Pablo Romë ja'ay, jä'ä ko tëë ënäty tkë'ëtsumy mëët ja pujxntejpxy.

30Komjëpom, yë'ë ënäty ja mëj tsiptuunpë wintsën, oy tnijawëja'any tii ko ja Pablo ja jutiis ja'ay nyi''ëënëty. Tääts ojts tkë'ëkejy ets ja teety wintsëntëjk twoowmujky mëët

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

ni'ëmukë ja tsajptëkotyëtë yajuntë'ajtpë. Tääts ja Pablo tyajpëtsëëmy ets twoowmiiny may ja'aywyintum.

Hechos 23

1Tääts ja Pablo twin'ijxpejty ja mëjja'aytyëjk ets t'ënëmaay: Mëku'uktëjkëty, ëjts nija'apës ko oyës ja njot nwinma'any nmëëtëty Tios wintum.

2Ënät ja teety Ananías ojts t'ëne'emy ja ja'ay mëti'ipë jam winkon tënaaytyëpën ets t'akojxë'ëktëty ja Pablo.

3E ja Pablo ojts t'ëtsoy ja teety Ananías: Tios mijts m'akojxë'ëkëtëp ko mwin'ëëny. Mijts paatykyëjxm jam m'u'unyë ets mpaye'eyëty ijxtëm ja Moisés ja y'ënä'ämën y'ënä'änyën, e mijts mkë'ëmwinma'any jam myajtuunëp, ets xynyinaxy ja ënä'ämën ko m'ëna'any etsës nyaj'akojxë'ëkëty.

4Tääts y'ëtsoowtë mëti'ipë ënäty jamëtyën: ¿Jëtu'un mijts xywyinkajpxpety ja teety wintsën Tios mëtuunpë?

5Tääts ja Pablo y'ëtsooy: Mëku'uktëjkëty, ka'apës nijawë pën yë'ë teety wintsën, jëtu'un ja Tios ja y'aaw y'ayuk y'ënä'äny: Këtii xypyokëty mëti'ipë yajkutujkpën ma ja mnaax mkajpnën.

6Nyija'awëy ja Pablo ko mäjtskpëky ja ja'ay të nyäwya'kxëtë, tam mëti'ipë ja saduceos ja y'ijxpëjkën pyatuuntëpën ets tam mëti'ipë ja fariseë ja'ayëty mëët y'itën. Paaty ja Pablo ojts janty mëk kyäjpxy ma ja tsajptëkotyëtë yajjuntë'ajtpën: Miits, mëku'uktëjkëty, fariseë ëjts, nän fariseë ja'ayës ëjts nteety'äjtyp. Paaty miits xypyaye'eytyës koos nmëpëky ko ja o'kpë jyuukpyëka'any.

7Ko ja Pablo jëtu'un y'ënäny, ënät ja fariseë ja'ayëty mëët ja saduceos ojts ajämyë nyänyimatsëtë.

8Jä'ä ko ja saduceos y'ëna'antë ko ka'ap ja o'kpë y'ëkjuukpyëjknëtë, ko ka'ap tii ja tsajpjotmëtë kukäjpxy, ni ja anëmë; e yë fariseë ja'ayëty myëpëjktëp yë'ë tu'kë'ëyë.

9Ni'ëmukë mëk yujk'ënantë; näjyëtu'un ja fariseë ja'ayëty, ojts wya'kukëtë ets mëk y'ënantë: Ya'atë ja'ay ka'ap tii poky tuuntëkoy tkajpxtëkoy. Wä'änxyëp yë anklësëty të myëkäjpxyë.

10Tääts ko ni'ikyë tyëjkëtyë yaxpë jojkpë, ënät ja mëj tsiptuunpë wintsën ojts tsyë'ëkë ko tsojk yowë ja Pablo yajtuknukëty. Ënät ja tsyiptuumpë tkejxy ets ja Pablo yajwijtspëtsëmëty jap mayjä'äyjoty ma ya'axtën jyoktën ets ojts twoownëjkxy jëkäm ma ja tsiptuunpë y'itën.

11Jä'ä koots ojts ja Pablo t'a'ijxnaxy pyë'aay ja Wintsën ets y'ënëmaayë: Pablo, jotmëk näpyëjkta'akët. Jëtu'un ijxtëm ja tëyajtën të xynyimëtyä'äkyën ëjtskyëjxm yaa Jerusalén, näjyëtu'un ja tëyajtën xynyimëtya'akëty ëjtskyëjxm jam Roma.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

12Komjopy ja jutiis ja'ay tkäjpxy'ajtë ets ja Pablo y'ookëty, mëk'äämpy ojts tuknipëjktaakëtë ets ja Tios tyajkajpxtë ets ojts timkyu'ëyuu'atëtë koonëm ja Pablo y'ookëty.

13Niwëxytyikxynyäxy ja ja'ayëty ënäty mëti'ipë ja Pablo yaj'ookantëpën.

14Ënät ojts nyëjkxtë ma ja teety wintsënën ets ma ja mëjja'aytyëjkëtyën, jutiis ja'ayëty ets t'ënëmaaytyë: Tëës ni'ëmukë nkäjpxy'atë ko ka'apës nkaya'an n'uuka'antë pën ka'ap yë Pablo nyaj'ooktës.

15Miitsëty ets ni'ëmukë ja tsajptëkotyëtë yajkutujkpë nëëmëtë ja mëjtsiptuunpë wintsën ets ja Pablo yaa tyajminëty, jëtu'un ja mëj soldadëty wintsën xywin'ëëntëty ko yë'ë myajtëytyëkëjantëp mëti'ipë ja Pablo të tuuntëkoy të tkajpxtëkoyën. Naamka'anëm ënäty yaa jyä'ty, jamës n'ëwxita'antë tu'ujotm ets jamës nyaj'ooka'antë.

16Ojts ja Pablo ja tsyojkmaank tnijawë ko ja Pablo ja ja'ay yaj'ooka'anyë, ënät ja jyämy ojts tninëjkxy ma ja tsiptuunpë y'itën ets tuk'ëwa'anëy.

17Tää ja Pablo tu'uk twoowtsooy ja tsiptuunpë wintsën, ets t'ënëmaay: Woownëjkx ya'atë yä'äy ëna'k ma ja mëj tsiptuunpë wintsënën, tap ayuk tuk'ëwaanëja'any.

18Tääts ja tsiptuunpë tu'uwinye'epyë ojts twoownëjkxy ja yä'äy ëna'k ma ja tsiptuunpë wintsënën, ets t'ënëmaay: Yë'ës yë Pablo të xyaaxë mëti'ipë jap tsumyën, etsës të xy'ënëëmë ko ya'atë yä'äy ëna'k yaa nwoowminëtyës, aaw ayukëk myëmiinpy mëti'ipë mtuk'ëwaanëjanëpën.

19Tääts ja mëj tsiptuunpë wintsën ja yä'äy ëna'k tkë'ëmajtsy ets ojts twijtsnëjkxy ëpëky. Tääts tyajtëëy: ¿Tiis xytyukmëmëtya'akaanpës?

20Tääts ja yä'äy ëna'k y'ëtsooy: Jëtu'un ja jutiis ja'ay të tkäjpxy'atë ets mijts myajwin'ëënëty, ko ja Pablo xyajnëjkxëty ma ja wintsëntëjk të ye'eymyuktën ets jëtu'un nëkoo y'ëna'ana'antë ko tpaye'eya'antë ja Pablo ja nyëë pyoky.

21Ka'ap xymyëpëkëty, jä'ä ko jap ja ja'ay tu'u ëkë'p y'owëxita'antë niwëxytyikxynyäxy. Tëë mëktä'äky nyäkyajpxëtë ko y'ayuu'ata'antë koonëm ja Pablo tyaj'ooka'antë. Je'eyë mijts ja m'ayuk yaj'ëwxijnë.

22Tääts ja yä'äy ëna'k ja mëj tsiptuunpë wintsën y'ënëmaayë: Ka'ap pën xytyuk'ëwaanëty ko mijts ya'atë të xytyuk'ëwaanës. Ets mëët ye'eywya'kxnë.

23Tääts ja mëjtsiptuunpë wintsën nimäjtsk tyaxëy ja tsyiptuumpë ets t'ënëmaay ko jä'ä xëëw nyëjkxtëty jam Cesarea, mëj tsu'um it ets nipëjktaakëtëty mäjtsk mëko'px ja tsyiptuunpë mëti'ipë ye'epy nëjkxtëpën ets nitëkë'px majk mëti'ipë këwaaykyëjxmën ets mäjtsk mëko'px mëti'ipë ku'umën myënëjkxtëpën.

24Tääts ja mëj tsiptuunpë wintsën tni'ënä'ämëy ets ja Pablo ja kwaay näjyëtu'un yajmo'ojëty ets yajkëwent'atëty ets oy mëk yajkë'ëyakëty ma ja yajkutujkpën Félix.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

25Ojts ja mëj tsiptuunpë wintsën ja noky tja'ay ets ja tsiptuunpë yajtukmëkäjxëtyë. Jëtu'un ja noky y'ënä'äny:

26Ëjts Claudio Lisías. Mijts yajkutujkpë Félix, tyam nkajpxpo'kxy.

27Ya'atë ye'etyëjk, jutiis të myatsëtë. Yaj'ookantëp ënäty. E koos ojts nijawë ko Romë ja'ay, täätsës ojts nninëjkxy mëëtës ja tsiptuunpëtëjk etsës nyaj'ëwaatsëpëtsëëmy.

28Jä'ä ko nnijawëjäämpyës ënäty tii ko yajmatsy, täätsës ojts nyajnëjkxy ma ja tsajptëkotyëtë yajjuntë'ajtpën.

29Ënätës nija'awëy ko Pablo yë'ë yajtukni'ë'ënëp ko tkapatuny ja y'ënä'ämënëty, e ka'apës mpaty ja pyoky ets y'ookëty ets tsumy y'itëty.

30E jä'ä ko tëëjës nijawë ko ja jutiis ja'ayëty yaj'ookantëp, paaty mijts ntuknikexy. Näy tëëjës yë jutiis ja'ayëty nëëmëtë ets tnikajpxtëty ma mijtsën mëti'ipë tyukmëtsip'ajtëpën.

31Ko ja tsiptuunpë ya'atë ja ënä'ämën yajmooytyë, tääts ja Pablo tmëtso'ontë jä'ä tsu'um ets jam jyajtë kajpnjotm Antipatris.

32Komjëpom ja tsiptuunpë wyimpijtë jam Jerusalén mëti'ipë teky'am nëjkxtëpën ets ja këwaaykyijxypyë tpanëjkxtë ja Pablo.

33Ko jyajtë jam Cesarea, tääts ja noky tmooytyë ja yajkutujkpë Félix ets näjyëtu'un tkë'ëyajktë ja Pablo.

34Ja yajkutujkpë Félix ojts tkäjpxy ja noky. Tääts tyajtëëy ja Pablo'ajtp maa tsyoony; ko tnija'awëy ko Cilicia y'itjotm tsyoony.

35Ënät ja yajkutujkpë Félix t'ënëmaay ja Pablo: Wä'än t'ëkmintë mëti'ipë mni'ë'ënëyëpën, jäänëmës nmëtowëty mëti'ipë mkajpxäämpyën. Ënät ja yajkutujkpë Félix ojts t'ëne'emy ja tsyiptuumpë ets jap tkëwent'atëty ma ja Herodes ja tyutujktaknën.

Hechos 24

1Kommëkoxk xëëw ja teety wintsën Ananías jyä'äjty jam Cesarea mëët ja mëjja'aytyëjk ets tu'uk ja ë'ëmpë mëti'ipë ijty xyëëwajtypyën Tértulo. Ya'atë ojts wya'këxë'ëktë ma ja yajkutujkpën Félix ets tni'ëënëja'antë ja Pablo.

2Ko ja yajkutujkpë tyajmiiny ja Pablo, ënät ja Tértulo tni'ë'ënëy ja Pablo ets t'ënëmaay ja yajkutujkpë: Mijts, oy wintsën yajkutujkpë, oyës njawë ko mëët ja mwijyajtën jyää'aty ja jotkujk'ajtën ma naax kajpnën ets ko mijts oy mtuny mkäjpxy.

3Xëmës ja jotkujk'ajtën xymyo'otë ets näjyëtu'un oy tyimmatsowëty, oy tsuj ëëts näjyawëtë mëët mijts.

4Ets këtiipë nëkoo mxëëw tyëkoyëty, n'amëtoopyës ja mëyajtën etsës ja n'aaw n'ayuk wäänë xymyëtoow'ijtëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

5Tëës yajxon nijawëtë ko ya'atë ja'ay y'ëyo'onpëjktä'äky ets ja jutiis ja'ay tyajjoot'anpëky ets tyajnäwyä'kxyë tu'kë'ëyë naaxwiinyëtë ja'ay ets yë'ë nyikopk'ajtyp ko t'ijxpëktë tu'uk ja Nazaretëtë ja'ay ja y'ijxpëjkën.

6Näyjyëtu'un ojts ja griego ja'ay tkuwowë ma ja mëjtsajptëjkën ets ja mëjtsajptëjk tyaj'ëxëëkëja'antë. Jä'äkyëjxmës nmajtstë ets npaye'eya'antës ijxtëm ëëts ja n'ënä'ämën myintën.

7E ja mëj tsiptuunpë wintsën Lisías ojts tuktëkë ya'atë jotmay, ets ojts atsip ëëts xypyëjkëtë ya'atë ja'ay.

8Mijts jyëkyejpy kë'ëm xyajtëwëty ets xynyijawëty ko mëtëy yë'ë mëti'ipë ëëts ntukni''ë'ënëtëpën.

9Ja Jutiis ja'ayëty mëti'ipë ënäty jam yajpatëpën näjyëtu'un y'ënantë.

10Ënät ja yajkutujkpë ojts ja kyë'ë txajë'ëky ets ja Pablo kyajpxëty. Tä ja Pablo y'ënäny: Jotkujkës näjyawëty ma mijtsën etsës nnäkyukajpxëtëty, jä'ä ko nnija'apës ko mijts tëë kanaak jëmëjt myajkutujknë ma ya'atë itën.

11Jyëkyejpy kë'ëm xynyijawëty, ko mëmajkmäjtsk xëëw të nyäxy maas njatyën Jersusalén Tios ëwtajtpë.

12Ets ka'apës maa të xypyaatë pën mëët näy'ojyës, ka'ap ja'ay muum tsajptëkoty ntsipwinkajpxës, ëkë muum ma ja'ay nyiye'eypyetyën, ëkë muum kajpnpa'a kajpn nux tii ntuuntëkoyës.

13Ya'atë ja'ayëty ka'ap tii wa'kpäjn tmëët'atë tiis xynyatukni'ëënëtëp.

14Yi'iyës nkupëjkpy koos ja Tios nmëtuny ijxtëmës ja n'ap n'ok tmëtuuntën. Yë'ës npanëjkxyp mëti'ipë yajtijpën Në'ë Tu'u Jempyë, mëti'ipë yë'ë tyijtëpën ijxpëjkën ka'apë myëtëyëtyën ets nmëpëjkpyës ja Moisés ja y'ënä'ämën ets mëti'ipë ja Tios ja kyäjpxynyajxpë ojts tnikajpxtën.

15Nmëpëjkpyës ja Tios näjyëtu'un ijxtëm yë'ë tmëpëktën, ko ja Tios ja o'kpë jatëkok tyajjuukpyiky, mëti'ipë oy ka'oy të jyuuky'atën.

16Paatyës jëtu'un ntuny etsës ja Tios oy mëët nyajpaatëty, näjyëtu'un mëët ja naaxwiinyëtë ja'ay.

17Koos të njëtity kanaak jëmëjt, ënät jatëkok të nwinpityës jam Jerusalén ets nyaka'anyës ja ëyoopëja'ay ja pyutëjkën, npëjkta'aka'anyës ja yoxy.

18-19Yë'ës ënäty jam ntuunpy ma ja mëjtsajptëjkën, koos ja wa'atsajtën npaata'any, oy ka'ap jyam'ajtë nëkooyë ja mayjyä'äy ets ka'ap pën nëkooyë yäxy jyojky; ko ja Jutiis ja'ayëty mëti'ipë tso'ontëpën Asia jyajtë ets ja ja'ay tyajjoot'anpëjktë mëët ëjts. Yë'ë tyam japatëtëp jeexyë të myintë etsës jeexyë yë'ë xynyi'ëënëtë, ets jeexyë tnikajpxtë tiis xytyukmëtsip'ajtëp.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

20Ëkë wä'än ya'atë ja'ay tnikajpxtë mëti'ipë tyam yaajëtyën tii pokyës jëtu'un të ntuny koos ojts nyajpaye'ey ma ja tsajptëkotyëtë yajjuntë'ajtpën.

21Ëkë wä'än jëtää yë'ëty xytyukpoky'ixtës ko janty mëk ojts nkäjpxyës yë'ë wyintuuyëty, koos n'ënany: Paatyës tyam xypyaye'eytyë koos nmëpeky ko ja o'kpë jyuukpyëka'antë.

22Ko ja yajkutujkpë Félix tmëtooy ja Pablo ja y'aaw y'ayuk, ënät ja näpyaye'eyë ënätyë tkajpxtujky, jä'ä ko wa'ats ja Félix tnijawë wi'ix myëpëktën mëti'ipë ja Jesús pyanëjkxtëpën. Ënät ja yajkutujkpë Félix y'ënäny: Wä'än t'ëk'ëwxitynyëm ya'atë jotmay, koonëm myinëty ja mëj tsiptuunpë wintsën Lisías ets yë'ë tjaaknikajpxëty wi'ix ya'atë tsyo'onë'ëky tsyo'ontä'äkyën mëti'ipë miits mëmiintëpën.

23Ënät ja yajkutujkpë Félix ojts t'ëne'emy tu'uk ja tsiptuunpë wintsën ets ja Pablo oy tsuj yajkëwent'atëty ets t'ënëmaay ko y'a'ixëp ets ja Pablo ja myëku'uktëjk min kyu'ixëty.

24Kom ok ja Félix jam jyä'äjty mëët ja tyo'oxytyëjk Drusila, jutiis ja'ay jä'ä. Ets ja Pablo yajyaxtsooy ets tnimëtya'akëty ja mëpëjkën ma ja Kristë Jesusën.

25Tääts ja Pablo ojts nimëtyä'äky wi'ix pyaat'atyën ja'ay jyä'äy'atëty, wi'ix nyäyajt'itëtëty ets wi'ix ja Tios nëjkx ja naaxwiinyëtë ja'ay tpaye'eyën. Ënät ja yajkutujkpë Félix tsyë'këy ets ja Pablo yajnëmaay: Nëjkx tyämyë. Jää jatëkok nwoowtsowëty koos ënäty n'ëwaatsë'aty.

26Ja yajkutujkpë kanaak ok twoowtsooy ja Pablo, jä'ä jyëjp'ijxyp ets jeexyë ja meeny myo'oyë ets t'ëxmatsa'any.

27Ko mäjtsk jëmëjt nyäjxy, ënät ja yajkutujkpë Félix ojts jyëtëkajtsnë ets ja wiinkpë tyëjkëy mëti'ipë ijty xyëëwajtypyën Porcio Festo. Félix, jä'ä tsyojkpy ets y'oyjyawëtëty ja jutiis ja'ayëty, paaty ja Pablo ojts tsumy tyajwë'ëmy.

Hechos 25

1Tääts ja Festo tyëjkëy yajkutujkpë jam Cesarea. Kom tëkëëk xëëw tsyo'ony ets ojts pya'tëkë jam Jerusalén.

2Jamts ja teety wintsënëty mëët ja jutiis kutuunk ojts myintë ets ja Pablo jyaak yajni'ë'ënpäta'any.

3Ënät ja Festo t'amëtoowtë ja mëyajtën ets ja Pablo tyajminëty jam Jerusalén. Jëtu'un ënäty ja jutiis ja'ayëty të tuknipëjktaakëtë ets ja Pablo tyaj'ooka'antë tu'ujoty.

4Ja yajkutujkpë Festo jëtu'un y'ëtsooy ko ja Pablo jam tsumy jyaak ita'any Cesarea ets ko ja Festo tsojk jam jatëkok nyëjkxa'any.

5Ënät t'ënëmaay: Nikë oyës xypyamintëty jënaakën ja mkutuunk. Jam tni'ëënëtëty pën tëë tääpë ja'ay tii tuuntëkoy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

6Ja Festo tuktujk xëëwën ëkë majk xëëwën jam y'ijty Jerusalén ets wyimpijty jatëkok jam Cesarea. Komjëpom tpaty ja kyutujktakn ma pyaye'eyën. Ënät ja Pablo tnikäjxëy ets myinëty.

7Ko ja Pablo twinkuwa'këy ja Festo, ënät ja jutiis ja'ayëty, mëti'ipë ënäty të tsyoontë jam Jerusalén, tnawa'ak'ëwtijtë ja Pablo ets kanaakpëky mëk'äämpy tni''ë'ënpäjtë, oy nitii tkamëët'atë wi'ix tyajtëytyëkëtëty ko ja Pablo pyokymyëëtëty.

8Tääts ja Pablo ojts nyäkyukäjpxyë ets t'ënëmaay ja yajkutujkpë Festo: Ni tiis pën nkatukmëtëkoy, ni yë jutiis ja'ay y'ënä'ämënëty, ni yë mëjtsajptëjk ets ni yë yajkutujkpë kopk.

9Ja Festo, yë'ë tsyojkpy ets y'oyjyawëtëty ja jutiis ja'ayëty, paaty tyajtëëy ja Pablo: ¿Mkupëjkpy ets mnëjkxëty jam Jerusalénkë ets jam yajpaye'eyëty ja mpoky ijxtëm të myajni'ëënënë?

10Tääts ja Pablo y'ëtsoowinpijty: Yääyë pyaat'atyë etsës nyajpaye'eyëty, ma yajkutujkpë kopk ojts yajpëjktä'äkyën ets ja'ay yajpaye'eyëty. Wa'ats mijts xynyijawë koos ka'ap tii yë jutiis ja'ay ntukmëtuuntëkoy.

11Ëjts, ka'apës yam n'ëna'any koos yë n'o'kën nkakupëka'any pën tëëjës ntuuntëkoy mëti'ipë ja o'kën paat'ajtëpën. E pën ka'ap tyiyëty mëti'ipës xytyukni'ë'ënëtëpën, ni pën tkamëët'aty ja mëk'ajtën etsës xykyë'ëyakëty ma ja jutiis ja'ayëtyën. Ënaanpës ets kë'ëm xypyaye'eyëty ja yajkutujkpë kopk.

12Ko ja Pablo kyajpxtaay, ënät ja yajkutujkpë tkäjpxy'äjty mëët mëti'ipë kajpxwijtëpën ets t'ënëmaay ja Pablo: Tëë m'ëna'any ko ja yajkutujkpë kopk mpaye'eyëtëty, jam mnëjkxëty.

13Kom ok ja yajkutujkpë Agripa ets ja Berenice ojts nyëjkxtë jam Cesarea ets tkajpxpo'kxa'antë ja yajkutujkpë Festo.

14Jä'ä ko jam kanaak xëëw pyoxtë, tääts ja Festo ojts tukmëmëtyä'äky ko ja Pablo jap y'ity tsumy, ets t'ënëmaay: Tää yaa tu'uk ja'ay tsumy y'ity, yë'ë yajkutujkpë Félix ojts jap tsumy t'ëxmatsy.

15Koos n'ojtsy jam Jerusalén, ja teetytyëjkëty ets ja mëjja'aytyëjkëty Jutiis ja'ayëty, ojts ni'ëënëtë ja Pablo, ets t'amëtoowtë koos nyajnitukëty ets y'ookëty.

16Tääts ënëmaaytyës ko ka'ap yë Romë jëtu'un yë kyutujkën tmëët'atë ets pën y'ookëty pën ka'anëm ja paye'eyën tyunyë ets pën ka'anëm nyäwyintänëtë mëti'ipë nänyi'ë'ënëtëpën.

17Ko yaa jyajtë ja jutiis ja'ayëty, ka'apës ja tiempo nyajtëkooy. Komjëpomës ja nkutujkën nyaj'ëwatsy maas npaye'eyëtyën ets ja Pablo nmëjwooyës.

18Ko myiintë mëti'ipë ë'ëntëpën, ka'ap jëtu'un y'ë'ëntë ijxtëmës ënäty të nwinmayën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

19Jä'ä ko yë'ë tyukni'ë'ënëtëp ja myëpëjkën, ets ja Jesús mëti'ipë o'kën ko ja Pablo y'ënä'äny ko tëë jyuukpyiky.

20Ëjts ka'apës nmëwinma'anypyäty wi'ixës ntunëty, paatyës ja Pablo ojts nyajtëy pën kyupëjkpy ets nyëjkxëty Jerusalén ets jam yajpaye'eyëty.

21Jä'ä ko jëtu'un kë'ëm y'ënäny ko jam nyëjkxa'any ma ja yajkutujkpë kopkën ets ko jam yajpaye'eyëty, paatyës tsumy nyaj'ëwxity koonëmës jam nkäxa'any ma ja yajkutujkpë kopkën.

22Tääts ja Agripa t'ënëmaay ja Festo: Ëjts nän njamëtoow'itäämpyës wi'ix tääpë ja'ay y'ënä'äny. Ets ja Festo y'ënäny: Jëpom xymyëtowëty.

23Ko jëpom, ënät ja yajkutujkpë Agripa jyä'äjty mëët ja tyo'oxytyëjk Berenice wintsë'kën mëët ma ja mayjyä'äy ënäty myuka'antën, ma Festo yajkutukyën. Mëët ojts jyä'ty ja mëj tsiptuunpë wintsënëty ets näjyëtu'un mëët ja kutuunkëty. Tääts ja Festo tnikäjxëy ets myinëty ja Pablo,

24ko ja Pablo yajwoowmiiny, ënät ja Festo y'ënäny: Mijts, yajkutujkpë Agripa ets ni'ëmukë jënu'un të mintën, tyaa ya'atë ye'etyëjk mëti'ipë ni'ëmukë ja jutiis ja'ayëty të nyi''ëënëtyën yaa Jerusalén ets oy tyimmaajëty, aakyë'ë pyëjktsoowtëp ets y'ookëty,

25e ëjts ka'apës npaaty tii tëko'oyën ma ya'atë ja'ayën mëti'ipë jeexyë kyu'o'këpën. Tëë kë'ëm t'amëtoy ets jam nëjkx yajpaye'ey ma ja yajkutujkpë kopkën, paatyës jam ntimyajnëjkxa'any.

26E ka'apës nmëwinma'anypyääty tii pokyës ya'atë ja'ay ntuknipëkëp, wi'ix'äämpës ja ë'ënën npëjkta'akëty ma ja yajkutujkpë kopkën. E tyaatyës nyajminy ma mijtsën yajkutujkpë Agripa ets xypyaye'eyëty, jëtu'unës nmëët'atëty ja winma'any tiijës nja'ajëpën.

27Tsuu lokës nmëëjaty koos tu'uk ja tsumyjä'äy nëkoo nkäxëty, ni nkatuk'ëwaanëtyës ja yajkutujkpë kopk tii poky yajktukni'ë'ënëp.

Hechos 26

1Ënät ja yajkutujkpë Agripa t'ënëmaay ja Pablo: Oy mnäkyukajpxëtëty. Tääts ja Pablo ja kyë'ë txajjë'ky ets kyajpxtso'ony:

2Oy wintsën yajkutujkpë Agripa, jotkujkës näjyawëty etsës yaa nnäkyukajpxëtëty mijts mwintuuy, etsës nikajpxëty ko ka'ap jyëtu'unëty ijxtëm ja jutiis ja'ay xynyi'ëënëtësën.

3Jotkujkës näjyawëty, jä'ä ko mijts wa'ats xynyija'awëtyä'äy wi'ix ja jutiis ja'ay jyä'äy'atën ets mëti'ipë nyikajpx nyimëtyaktëpën. Paatyës n'amëtoy npëjktsoy ets xytyunëty ja mëyajtën xymyëtoow'itëty ja n'aaw n'ayukës mëët ja mä'kxtujkën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

[4]Ja jutiis ja'ayëty nyija'awëtëp ja wa'ats wi'ixës të nja'ay'ätyën mutsknëm nkajpnjotyës ets wi'ix tyampaat nja'ay'ätyësën jam Jerusalén.

[5]Pën nyikajpxantëp, oy tnikajpxtëty, nyija'wëtëpts yë'ëty koos mutsknëm mpatso'ontä'äky yë fariseë ja'ay y'ijxpëjkën, ja ijxpëjkën tsipë ets mëkpë.

[6]E paatyës yaa të xyajmintë etsës nyajpaye'eyëty mëët yë'ë koos njëjp'ixy mëti'ipë ja Tios tyukwinwa'anëyën ja n'ap n'okëtyës.

[7]Yë'ë ja waantakën mëti'ipës njëjp'ijxtëpën ko tyunëtëty jyatëtëty ma ni'ëmukë ja majkmäjtsk pëkpyë ja Israel y'u'unk y'okën. Paaty xëmë ja Tios nmëtuntës xëëny koots. Mijts, yajkutujkpë, yë'ëjës ja jutiis ja'ay xytyukni'ë'ënëtëp koos yë'ë njëjp'ixtë.

[8]¿Tii ko miitsëty ka'ap xymyëpëktë ko yë Tios yajjuukpyikyë yë o'kpë?

[9]Ëjtspaat ijty jëtu'un nwinmay ets nyajkutëkoyä'änyës ja Jesús Nazaretëtë ja y'oyajtën.

[10]Jëtu'unës n'ëtëtsy jam Jerusalén, ja teety wintsëntëjk ojts xymyo'otës ja kutujkën etsës ntsumëty nmatsëty mëti'ipë ja Jesús myëpëjktëpën ets ko yajpaye'eytyëty. Nyajkutujkpyës ijty ets y'ooktëty.

[11]Kanaak'okës të ntsaatsytyuntë ma ja tsajptëjkën ets atsip ja Jesús ntukmëkajpxtëkoya'antës. Jä'ä koos nëkooyë njoot'anpëjknë, paatykyëjxm ojts npajëtijtä'äkyës jëkämpaat ma tsyëënëtën ja ja'ay mëti'ipë ka'ap jyutiis'atën.

[12]Näy ya'atë jëtu'unpë winma'any ënäty ëjts nmënëjkxyp jam Damaskë, nmëët'ajtypës ënäty ja kutujkën mëti'ipë ja teety wintsën të xymyo'otënës.

[13]Kujkyxyëëwës ojts n'ijxpaaty tu'uk ja ajajk atë'kxk jam tsajpjotm tsyoony, wäänë mëk jyäjy këtiinëm ja xëëw ets na'ëwtity nyäpyëjktakëtë ma ëjtsën ets ma mëti'ipë ënäty ëjts jam mëëtëtyën.

[14]Täätsës ni'ëmukë nkëtaawtaaytyë ets ojts nmëtoyës ja hebreo ayuk y'ënä'äny: Saulo, Saulo, ¿tii ko xypyajëtityës? Kë'ëm mnäyajtsëtyutyë ijxtëm ja tsajpkaa tjëjpkunäpën ja kepy jëjpxu'uny.

[15]Tääts n'ënëmaayës: ¿Wintsën, mpën mijts? Tääts ja Wintsën xy'ëtsooyës: Jesús, Nazaretëtë ja'ayës, mëti'ipë mijts m'ixjëtijtyp mpajëtitypyën.

[16]Pëtë'ëk, tëë mijts nwin'ixy ets xymyëtunëtyës ets xynyikajpx xynyimëtya'akëty mëti'ipë tyam të ntuk'ixyën ets mëti'ipë ntuk'ixäämpynyëmën.

[17]Ëjts mijts nyajtso'okäämpy ma ja jutiis ja'ayëtyën ets ma ja ka'apë jyutiis ja'ayëtyën, ma tyam nkexyën.

[18]Mijts yam nkejxyp ets xyaj'ijxwa'kxëty ets pyëtsëmtëty ma akoots itën ets ye'eytyëty xëënytyuuy, këtiipë yajpaatëty ma ja mëjku'u yajkutukyën, yë'ë Tios pyanëjkxtëp. Jëtu'unts ja pyoky yajnimä'kxtëty ets yajmo'otëty ja kuma'ayën mëti'ipë ijtëpën ma ja Tios ja kyajpnën jä'äkyëjxm koos xymyëpëktë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

19Mijts, yajkutujkpë Agripa, koos ja Jesús ojts jëtu'un xymyëkäjpxy tsajpjotm, ojtsës jëtu'un npatuny.

20Täätsës jëyëjp ojts ntuk'ëwaanëtë ja Tios ja y'aaw y'ayuk ja ja'ayëty mëti'ipë jam tsënaaytyëpën Damaskë ets näjyëtu'un jam Jerusalén ets mëti'ipë jam ijtëpën Judea y'itjotm; näjyëtu'un ntuk'ëwa'anëtyës mëti'ipë ka'ap jyutiis ja'ay'atën. Jëtu'unës ja ja'ay n'ënëmaay ets jyotwinpitëty ets ja Tios tmëpëktëty ets jëtu'un tyajnikëxë'ëktëty ko tëë t'ëxmatstë ja y'ëxëëk winma'anyëty.

21Jä'äkyëjxm ko ojts jëtu'un ntunyës, paaty ja nmëjutiis ja'ayës xymyajtstës ma ja mëjtsajptëjkën ets ojts xyjyayaj'ooka'antës.

22E tyampaatës ja Tios xypyutëkë, paatyës ja y'aaw y'ayuk ntuk'ëwaanë ja ja'ay mëj mutsk. Nijëna'ajës ja aaw ayuk wiinkëtypë të nkanikäjpxy, yi'iyës nnikäjpxyp wi'ix ja Tios ja kyäjpxynyajxpë ets ja Moisés y'ënantën ets tyunëtëty jyatëtëty,

23ko ja Kristë ënäty y'ëyowa'any ets y'ooka'any, je'eyëp ko juukpyëkaanp jatëkok. Jëtu'un ja jutiis ja'ay jyuuky'atëty ijxtëm ja ja'ay mëti'ipë ye'eytyëpën kutë'kxy, näjyëtu'un mëti'ipë ka'ap jyutiis'atën.

24Ko ja Pablo jëtu'un nyäkyukajpxtaayë, ënät ja yajkutujkpë Festo mëk y'akajpxtujkë: Pablo kupoj. Yë m'ijxpëjkën yë'ë të myajlokëjajtënë.

25Täät ja Pablo y'ëtsooy: Ka'apës nkupojëty, mijts oy wintsën yajkutujkpë, tëy ets jaanty yë'ë mëti'ipës nkäjpxypën.

26Yë yajkutujkpë Agripa, nyija'ap wa'ats jëtu'unpë winma'any, paatyës yaa akujk jotkujk nnikäjpxy ma yë'ëjën. Ka'apës yë'ëjëty nikäjpxy mëti'ipë ayu'utsy ame'tsyë të tyuny të jyätyën.

27Yajkutujkpë Agripa, ¿mmëpëjkpy mijts mëti'ipë ja Tios kyäjpxynyajxpëtëjk ojts tjaaywyë'ëmtënë? Nija'apës ko xymyëpëky.

28Täät ja yajkutujkpë Agripa y'ëtsooy: Jëtu'un mmay mtajy ¿ko poj'amës mijts xyajmëpëka'any ma Kristënë?

29Täät ja Pablo y'ëtsooy: Pën ënätyë ëkë pën ka'ap, npëjktsoopyës yë Tios ets mijts, mëët ni'ëmukë yë mja'ay mëti'ipë yam myëtoowtëpën, m'itëty ijxtëm ëjtsën, oy kyakë'ëtsumyëty ijxtëmës yamën.

30Täät ja yajkutujkpë Agripa wya'kujkëy mëët ja tyo'oxytyëjk Berenice ets ja mëti'ipë ënäty jamëtyën.

31Ënät ëpëky ojts nyëjkxtë. Tä nyäkyajpxëtë ets y'ënantë: Ka'ap ya'atë ja'ay tii tuuntëkoy ets tku'ookëty, ets nän ka'ap pyaat'atyë ets tsumy y'itëty.

32Ënät ja yajkutujkpë Agripa t'ënëmaay ja yajkutujkpë Festo: Tëë jeexyë yaj'ëxmatsy ko jeexyë kë'ëm të tka'amëtoy ets ja yajkutujkpë kopk nyipaye'eyëtëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

Hechos 27

1Ko tuknipëjktakëtyë ets xyajnëjkxa'antës jam Italia, ja Pablo mëët wiinkëtypë ja tsumyjä'äy yë'ë ojts y'ëxajëtë ja Julio, tu'uk tsiptuunpë kopk, mëti'ipë yajtijtëpën Yajkutujkpë kopk.

2Täätsës ntuktëjkëtyë ja kepy nëëwinye'epyë jam Adramitio mëti'ipë ënäty nëjkxaanpën Asia y'itjotm ma ja kajpn ja mejypyë'ampën. Tam ënäty ja Aristarco mëët ëëtsëty yajpaaty, Tesalónica kyukajpnëty, Macedonia y'itjotm.

3Ënätës ntso'ontë Cesarea etsës nja'ajtë ma ja kajpn txëëwatyën Sidón. Jamts ja Julio ojts ja Pablo tnajtsmatsë ëwaatsëtum ets nëjkx tku'ixë ja myëku'uktëjk ets yajxon yajkaay yaj'ukë.

4Täätsës ntso'ontë Sidón etsës nnëjkxtë aka'anytsyow Chipre, ma ka'ap ja poj mëk ye'eyën, jä'ä ko tëkatsy ënäty pyojy.

5Ojtsës ja Cilicia ets Panfilia it na'ëwtityë. Jamës nja'ajtës Mira, Licia y'itjotm.

6Jam ja tsiptuunpë wintsën tu'uk tpaty ja kepy nëëwinye'epyë mëti'ipë ënäty të tsyoonyën Alejandría ets jam nyijkx Italia, etsës jap xyajtëjkëtyë.

7Kanaak xëëwës ojts ëtyä'äkyë'äämpy nnëjkxtë, oy wi'ixës nja'ajtë jam Cnido awinm. Jä'ä ko tëkatsy ënäty pyoj, ënätës ojts n'ëwtitë Salmona kyajpnpë'aay etsës nja'ajtë jam Creta;

8mëk tsaatsyës jam n'ëwtijtë etsës nja'ajtë Oyëtypë Ja'ajtakn, Lasea kajpn winkon.

9Tëë ënäty ëëts jeky mpoxnëtë jap mejyjoty, nakutsë'ëkë wäänjaty ko jeexyë ja kepy nëëwinye'epyë jyaak nëjkxy, jä'ä ko potm'it ënäty wiinkoonëp. Paaty ja Pablo t'ënëmaay mëti'ipë yajye'eytyëpën ja kepy nëëwinye'epyë:

10Miits, mmëku'uktëjkëty, kutsë'ëkë yowë ko njaaktimnyëjkxmëty. Ka'ap yi'iyëty ko yë kepy nëëwinye'epyë wi'ix jyatëty ets tsëmy wyintëkoyëty, näjyëtu'un ëëtsajtëm tsojk n'o'kmëty.

11E kä'äp ja tsiptuunpë wintsën ojts tmëpëky ijxtëm ja Pablo jya'ëna'anyën, jä'ä ni'ik myëjpëjk ja aaw ayuk wi'ix y'ëna'antën ja ja'ayëty mëti'ipë ja kepy nëëwinye'epyë nyiwintsën'ajtypyën ets mëti'ipë yajye'eytyëpën.

12Jam ma txëëwatyën Oyëtypë Ja'ajtakn, kä'äp jam y'oyëty ets ja potm jam pën tyajnaxëty, paaty nimay y'ënantë ko nikë oy ko nyëjkxtëty Fenice, Creta y'itjotm ma ja mejyën mëti'ipë kuye'eyëpën xëëwpëtsëmy ets jam ja potm tyajnaxtëty.

13Ko ja jëënpoj myiiny ënät myääytyë tyajtëy ko njaaknëjkxa'antë. Tääts ojts tsyoontë ets nyëjkxtë tu'kmejypya'a, Creta winkon.

14Ko wäänë y'ijty, ajotkumonë ja mëkpoj myiiny mëti'ipë yajtijpën Tëtykpyoj.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

15Ja kepy nëëwinye'epyë wiinktsow ja poj ojts yajnëjkxyë. Ka'ap t'ëkmëtaknë ets nyëjkxëty ma jya'ata'anyën. Täätsës ntim'ëxmajtstë, wä'än t'ixy maa ja poj xymyënëjkxtës.

16Koos nnajxtë ma ja naax tu'këëyi'ikpyën mejy itkujky mëti'ipë xyëëwajtypyën Cauda, jamës nyajpäjtë tu'uk ja mutsk kepy nëëwinye'epyë ma ja mëj kepy nëëwinye'epyën mëti'ipë yajtsokpën ko ënäty ja mëjpë wi'ix jyäty.

17Ko ja mutsk kepy nëëwinye'epyë nyajpäjtës, tääts ja tejpxy may yajtuk'awë'ënmujky këtiipë jyäänwa'kxëty. Tsyë'këtëp ënäty ko ja kepy nëëwinye'epyë tyëkëty jinjoty ma txëëwatyën Sirte, jä'äkyëjxm ja mëjwit tyajjënajktë etsës ntimnya'ijxtë wä'än t'ixy maa yajnëjkxyë ja poj.

18Komjëpom, ko mëk je'eyëm pyojy, ënät ja tsëmy kë'ëy nëë kujëpijpaaytyës mejyjoty.

19Kom tëkëëk xëëw näjyëtu'un nëë kujëpijptës mëti'ipë ja kepy nëëwinye'epyë tyukwinkëëytyëpën.

20Kanaak xëëwës nëëjoty nyajpatë, ni xëëw ni matsa'a kyakëxë'ëky, jä'ä ko janty mëk ënäty tyuupojy. Ka'apës n'ëkjëjp'ijxnë etsës juuky npëtsëmtëty.

21Kanaak xëëwës n'ayuu'ajtë, tääts ja Pablo ojts wya'kukë ja'ayjoty ets y'ënäny: Mëku'uktëjkëty, nikë tëëjës jeexyë xykyäjpxymyëpëktë, oyxyëp jam Creta të nkatso'onëmë, ka'ap jeexyë ëyo'on jëtu'un të npatëmë.

22Oy y'ëkjëtu'unëty, këtii mmaytyë mtajtë; oy yë kepy nëëwinye'epyë jyawintëkoopyë, ëëtsajtëm ka'ap wi'ix njata'anëmë.

23Ja Tios, mëti'ipës nmëtuumpyën ets xyjyä'ä''ajtpën, äämkyoots tu'uk ja y'anklës të nwin'ixyës.

24Etsës të xy'ënëëmë: Këtii mtsë'ëkëty Pablo, jä'ä ko kopkpëky ko xywyinkuwa'akëja'any ja yajkutujkpë ets näjyëtu'un ja Tios të y'ënä'äny ko nitu'uk kya'ooka'any mëti'ipë mëët myajpaatyën jap kepy nëëwinye'epyëjoty.

25Paatyës nnikäjpxy, jotmëk näpyëjkta'akëtë. Nmëpëjkpyës ko Tios tuna'any ijxtëmës të xynyëëmën.

26Je'eyëp ko ja kepy nëëwinye'epyë jam jyänëja'any ma tu'uk ja naaxkopkën nëëmejyjyotypë.

27Mëmajkmokx xëëw ënäty n'ijnëtës ma ja mejy txëëwatyën Adriático, je'eyë pyojminy pyojxëpy ja kepy nëëwinye'epyë. Tsu'umkujk ja ja'ayëty ojts tjawëtë mëti'ipë ja kepy nëëwinye'epyëty yajye'eytyëpën ko ja kepy nëëwinye'epyë tpaatanë ja naax.

28Tääts ja nëë ojts tkijpxtë ja kyëk'ajtën. I'px xajpk kyëkëty ja nëë. Tääts wäänë ojts jyaaknëjkxtë ets jatëkok ojts tkijpxtë ets t'ijxtë ko majkmokx xajpk kyëkëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

29Ënät tsyë'këtyë ja ja'ayëty ko ja kepy nëëwinye'epyë ajotkumonë twinkuja'tëja'any ja tsaa, tääts tnëëkujëpijtë ix'amtsow taxk ja pujxn ajo'kn mëjëtypë ets t'amëtoowtë ja Tios ets xyiinyëty.

30Tä myääytyë tyajtë ja ja'ayëty ets kyä'äka'antë mëj kepy nëëwinye'epyëjoty. Ënät nyajxtë kepy nëëwinye'epyë jëjp'am ets ja mutsk kepy nëëwinye'epyë tkutëëynyajxtë mejyjoty ets jap kyä'äka'antë. Jëtu'un ja myëku'uktëjk tyaj'ëna'antë ko ja pujxn ajo'kn kyutëëynyaxantëp mejyjoty.

31Tääts ja Pablo ojts tuk'ëwaanë ja tsiptuunpë wintsën ets mëti'ipë ja kepy nëëwinye'epyë yajye'epyën: Pën yë'ëjëty käktëp, miitsëty ka'ap ënät juuky mwë'ëmtëty.

32Paaty ja tsiptuunpëtëjkëty tmëtsujkëtyë ja mutsk kepy nëëwinye'epyë ets kyuka'ajëy jap mejyjoty.

33Ko xyiinytyäky, ënät ja Pablo myënu'kxtakëtë ets kyääynyaxtëty: Tëë majkmokx xëëw nyajxnë ko yajjëjp'ixy tii tunan jatanëp ets ka'ap mkaytyë.

34Mkaytyëp m'uuktëp ets ja mmëjaaw xypyëktëty ets mjaakjuuky'atëty, ka'ap pën wi'ix jyata'any.

35Ko ja Pablo jëtu'un y'ënäny, tääts ja tsajpkääky tu'uk tkoonë'ky ets ja Tios tkukajpxëy ma ënäty japëtyën ni'ëmukë ets ojts kyääytsyoony.

36Ko t'ijxtë ko ja Pablo kyäy, tääts jyotkujkëtyë ets näjyëtu'un kyääytyë.

37Jä'ä ënäty ëëtsëty jap kepy nëëwinye'epyëjoty mäjtsk mëko'px ja tëkë'px majkmokx tu'uk.

38Ko kyuxëtë, ënät ja tsajpmok tmejykyujëpijptë ets ja kepy nëëwinye'epyë tsyo'tskyëty.

39Ko xyiinytyäky, kä'äpyëm yaj'ixy maa ja të'ëtsnaax, wäänë jam jëkäm wäänë këxë'kp ja jin. Ënät ja ja'ayëty mëti'ipë ja kepy nëëwinye'epyë yajye'eytyëpën ojts tyajwinkontë ja kepy nëëwinye'epyë.

40Tääts tmëtsujkëtyë ja pujxn ajo'kn mëti'ipë ja kepy nëëwinye'epyë myajts'ijtypyën ets jäpyë tyajwë'ëmtë mejyjoty, jëtu'un ojts jyo'onyë mëti'ipë ja kepy tyuka'ptëpën ja mejy. Ënät tkëxtëëytyë ja wit mëti'ipë pojmajtspën ets wyinkoontë ma ja nëëpa'ajën.

41Je'eyëp ko ja kepy nëëwinye'epyë jinjoty ojts jyänë. Ja jyëjp yë'ë ojts jinjoty kyukotë ets tim ta'tspëjk jap, e ja ix'ampë wa'ats mya'taay mëët ja komnëë ko jyä'tsminy jyä'tsxëpy.

42Tääts ja tsiptuunpë y'ënantë ko tyaj'ooka'antë ja tsumyjä'äy këtiipë kyä'äktëty mejyotm nëëyuump.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

43E ja tsiptuunpë wintsën ka'ap tsoky ets ja Pablo y'ookëty, paaty ojts ka'ap tyaj'o'knëpë. Je'eyë ojts y'ënä'äny pën jyäjtyp nyëëyunëty, wä'än jëyëjp tnëëtëkë ets mejyjoty pyëtsëmëty.

44Ets näjyëtu'un y'ënäny pën ka'ap tjaty nyëëyunëty, wä'än tnëjkxtë nëwinkëjxm mëët ja kepy nëëwinye'epyë y'atëjk. Tääts ni'ëmukë pyëtsëëmtë aak juuky mejyjoty.

Hechos 28

1Koos aak juuky npëtseemtë mejyjoty, ënätës ojts nnijawëtë ko ja it nëë itkujkpyë jä'ä xyëëwajtyp Malta.

2Ja ja'ayëty jampë tsyëënëtën oyës ojts xymyëët'atë, ënät ja jëën tyajmëjëtyë ko tja'awëtyë tëtsyk ets xynyëmaaytyës ets wmëwinkontëtyës ja jëën.

3Ënät ja Pablo näjyëtu'un tkajpmujky ja të'ëts ja'axy. Yë'ë ënäty jyëënku'o'oxyp ko ja tsa'any jap tu'uk pyëtsiimy ja'axyjoty, ja jëën kyukekpy. Jam nyäkyëxpijtë ma ja Pablo ja kyë'ëjën ets ojts kyë'ëmëtsu'utsëty.

4Ko ja kukajpn t'ijxtë ko ja tsa'any jam tyiinyë ma ja Pablo ja kyë'ëjën, tääts nyäy'ënanëtë: Ya'atë ja'ay, yaja'ay'o'kpë ënät yë'ë. Oy të jyapëtsëmy juuky mejyjoty, yë Tios yë nyipaye'eyën yë'ë ka'ap y'ëxmatsyë ets jyuuky'atëty.

5Tääts ja Pablo ja kyë'ë twinxijty ets ojts tjëënkuwëjy ja tsa'any, niwi'ix ja Pablo kyajajty.

6Aakjëtu'un ja ja'ay tjëjp'ixtë tëë yowë ja Pablo yajtsu'utsy, nëkooyë yowë kyiixë'knëty ëkë y'ookëty. Jeky tjëjp'ijxtë, e ja Pablo nitii kyajajtë. Tääts ja wyinma'any tyajtëkajtstë ets y'ënantë ko ja Pablo yë'ë tu'uk tios.

7Jam winkon, jam ijty tu'uk yë ja'ay tsyëënë mëti'ipë ja kajpn nyiwintsën'ajtypyën, Publio'ajtp, yë'ëjës ojts xywyowtë ma tyëjkën etsës janty tsuj xyajkaay xyaj'uktë tëkëëk xëëw.

8Ja Publio ja tyeety jëënpa'am ets ja ne'pnypya'am ënäty jam pëjkëp. Ënät ja Pablo ojts tkukajpxë. Ko ja Tios ojts tuknija'amyätsë ets ojts tkë'ënixajy, ënätyë tsyoky.

9Ënät ja Pablo ja pa'amja'ay ni'ëmukë nyimiinëtë mëti'ipë jamëtyën ets tsyoktë.

10Mëjwiin ëëts ja ja'ay xywyintsë'ëkëtë, koos ntëjkënëtë jap kepy nëëwinye'epyëjoty winëjatyës xymyooytyë mëti'ipë ënäty ëëts nyajmëyajtëpën.

11Tëës ënäty n'ijnëtë tëkëëk po'o jam Malta, koos tu'uk ntuktëjkëtyë ja kepy nëëwinye'epyë mëti'ipë ënäty jam të tyajnaxyën ja potm. Jamts ja kepy nëëwinye'epyë mäjtsk tmëëtëty ja y'awinax mëti'ipë tyijtëpën tu'uk Cástor ets tu'uk Polux, Alejandría ja kepy nëëwinye'epyë tsyoony.

12Täätsës jam ntso'ontë etsës nja'ajtë ma ja Siracusa kajpnën, maas ojts nwë'ëmtën tëkëëk xëëw.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

13Jamës ntso'ontë etsës nja'ajtë Regio. Jamës jatëkok ntso'ontë, ënät komjëpom ja jëënpoj ojts myiny ets ja kepy nëëwinye'epyë jëtu'unyë wyimpapojy. Kommäjtsk xëëwës nja'ajtë ma ja kajpn txëëwatyën Pozzuoli.

14Jamës npatë ja mëpëjkpëtëjk. Ënät y'ëna'antë etsës jam mëët nwë'ëmtëty tu'ksëmaan. Jamës ye'epy ntso'ontë etsës nja'ajtë Roma.

15Tëë ënäty ëëts ja nmëku'uktëjk nijawëtë mëti'ipë jam Roma yajpatëpën. Yë'ë tso'ontë etsës ojts xyjyëjpye'eyë'ëktë ma ja kajpn txëëwatyën Foro Apio ets näjyëtu'un ma ja it txëëwatyën Tëkëëk Ja'ajtakn. Ko ja Pablo y'ijxëtë, tää jyotkujkëy ets ja Tios tkukajpxëy.

16Kootsës nja'ajtë Roma, ets ja Pablo yajmooy ja kutujkën ets ja jyajtakn ëpëky t'ixta'ajëty ets je'eyë tu'uk ja tsiptuunpë kyëwent'atëtëty.

17Ko ja Pablo jam jyä'äjty, kom tëkëëk xëëw twoowtsooy ja jutiis ja'ay mëti'ipë wintsën'ajtëpën jam Roma. Ko nyiye'eypyäjtë ets ja Pablo t'ënëmaay: Mëku'uktëjkëty, ëjts, ka'apës yë nja'ay'ajtëm tii të ntukmëtuuntëkoytyë ets nän ka'apës ja n'ap'ajt nteety'ajtëm ja y'ënä'ämën të nkäjpxykyutëjë. Nanëkokyëjxmës xymyajtstë jam Jerusalén ets xykyë'ëyajktës ma ja Romë ja'ayëtyën.

18Koos ojts xypyaye'eytyë, tääts jëtu'unyë xyjya'ëxmatsantës jä'äkyëjxm ko ka'ap ojts ja npokyës yajpaaty ets xyaj'ooktëtyës.

19E jä'ä ko ja nja'ay'ajtëm ka'ap tkupëjktë etsës jëtu'unyë nyaj'ëxmatsëty, paatyës n'amëtooy ets ja yajkutujkpë kopk xypyaye'eyëtyës, ëjts ka'apës tii äkë nmëëtëty tiis ntukni'ëënëpën yë nkajpn'ajtëmë.

20Paatykyëjxm miits tyam nwoowtsowtë ko n'ixa'antë ets nmo'oja'antë ja aaw ayuk; jä'ä ko mëët yë'ëkyëjxm tyam pujxn mëët kë'ëtsumy n'ityës ets ja nkajpn'ajtëm, Israel kajpn ja ëwaatsë'ajtën tpaatëty.

21Tääts ja jutiis ja'ay y'ëtsoowtë: Nitu'uk ëëts yaa ja noky të xykyanija'të mëti'ipë Judea tso'onpën ets nitu'uk ja nmëku'ukëtyës wi'ix të xykyanëëmëtë mëti'ipë jam tso'ontëpën ets yaa jya'të ma mijts tëkatsy myanikäjpxyën.

22Yë'ës njamëtowantëp wi'ix mijts mmay mtajy, jä'ä ko nija'awëtëpës ko oymyaajëty aak ëxëëk ja'ay tnikäjpxy tnimëtya'aktë ya'atë jemypyë ijxpëjkën.

23Ënät tkäjpxy'ajtë jëna'a jatëkok ye'eymyuka'antë. Ko tpaty ja xëëw ets ja ja'ay nimay ye'eymyujktë ma ja Pablo ënäty të jyajtä'äkyën. Ënät ja Pablo tyëjkëy mëtyakpë, jëtu'un kyutsu'ujëy, tuk'ëwaanë ja ja'ay wi'ix ja Tios ja kyutujkën. Jä'ä tyukmëmëtyak ja Moisés ja y'ënä'ämën ets wi'ix ja Tios ja kyäjpxynyajxpë y'ëna'antën, jëtu'un ojts tjatukmëpëka'any ko Jesús yë'ë jëtu'un Kristë.

24Jënaakën tkupëjktë wi'ix ja Pablo y'ënä'änyën, ets ja wiinkëtypë ka'ap tmëpëjktë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

25E jä'ä ko ka'ap ënäty tu'knax myäytyë tyajtë, ënät nitu'uk patu'uk tsyo'ontë ets ja Pablo y'ënëmaayëtë: Mëtëy ojts ja Kënu'kxymyëkajtën y'ënä'äny, ko ojts tyajkäjpxy ja käjpxynyajxpë Jeséas mëti'ipë nteety'ajt n'ap'ajtëmën:

26Nëjkx ya'atë mëëtmëtya'aktë: Oy jënu'un tjamëtowtëty, ka'ap tja'akyukëtëty; Oy tja'ixtëty, ka'ap t'ijxpaatëty.

27Jä'ä ko ya'atë ja'ay yë jyot wyinma'anyëty juun yajpaatë, ëtuky yë tyatskëty, ets pi'its yë wyiinëty, këtiipë y'ixtëty ets këtiipë myëtowtëty, këtiipë jyä'äkyukëtëty ets këtiipë wyimpitëty ma ëjtsën, ets jëtu'un ka'apës nyajtso'oktëty.

28-29Tääts ja Pablo jyaak'ënany: Yë'ë mnijawëtëp, ko tyam ets jëtu'un tyu'uye'eyä'äny yë xëëw jëmëjt, ja Tios ja nyitsokën yë'ë yajmo'ojantëp ja ja'ayëty ka'apë jyutiis'atën, jä'ä ko yë'ëjëty mëtoowtëp yë'ëjëty.

30Mäjtsk jëmëjt ja Pablo y'ijty ma ja tëjk t'ajuuytyukyën, oy jam pyënëty ijty kyu'ixëty ets t'ëxajë.

31Ja Pablo ëwaatsëtum jam yajpaty ets ja Tios ja kyutujkën tkajpxwa'kxë; nimëtyä'äky wi'ix ja Wintsën Jesukristë ja y'ijxpëjkën y'ixëtyën ets ni pën ijty kyayajjotkëxyë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Romanos

Romanos 1

1Ëjts Pablo, Kristë Jesús myëtuunpë. Tiosës të xywoowtsoy etsës nmëtunëty, të xytyuknipëkyës ets nkajpxwa'kxëtyës ja y'aaw y'ayuk oypyë.

2Tëëyëp ja Tios tnikäjpxy mëët ja kyäjpxynyajxpë, ko ojts tkëxja'atë ma ja nokyën kënu'kxypyë.

3Ma tnimëtyä'äkyën ja Tios ja y'u'unk, Wintsën Jesukristë, mëti'ipë mëxu'unk'ajtën jëtu'un tä oy pën ja'ayën; yë'ë ja David ja y'u'unk y'ok;

4je'eyëp ko jyuukpyijky o'kpë akujky jää ojts y'awinpity Tios u'unk, mëët ja kutujkën, ets mëët ja mëk'ajtën mëti'ipë yajwatspën.

5Jesukristë mëyajtën të tuny etsës të xyajnaxy oy ayukkajpxwa'kxpë, jëtu'unts oymyaatsowëty ja ja'ay tmëpëktëty ja Jesukristë ets tmëmëtowtëty.

6-7Ma yë'ëjëtyën miits näjyëtu'un myajpaatë mëti'ipë jam Roma tsënaaytyëpën. Mtsojkëtëp yë Tios ets të mwootsowëtë ets mjuuky'atëty wa'ats. Wä'än ja Tios Teety ets ja Wintsën Jesukristë mmo'ojëtë ja kënu'kxën ets ja jotkujk'ajtën.

8Tim jëwyiin tim jëyëjp, nyajnaxyës ja kukajpxën ja'awëkyëtakën ma Tiosën mëët ja Wintsën Jesukristë ja xyëëw, ko miitsëty oy myanimëtya'aktë oymyaajëty ko të mëpëktë.

9Tios, mëti'ipës ëmuumtu'ukjot nmëtuumpyën ets nnikäjpxy nnimëtyä'äkyës ja y'u'unk, yë'ë y'ijxyp nyija'ap ko miits xëmë nja'amyätstë koos ja Tios nmëkäjpxy.

10Xëmës ja Tios n'amëtoy npëjktsoy ets yë'ë tyajkutukëty ets miits nëjkx nku'ixëtë.

11Jä'ä ko ntsojkpyës ets npaata'an n'ixa'antë ets nputëkëtëty mëët ja Kënu'kxymyëkajtën ets amëk jotmëk myajpaatëty.

12Yë'ëjës ntijpy ets näjyotmëkwinkajpxëmëty nixim niyam mëët ya'atë mëpëjkën mëti'ipë nmëët'ajtëmën.

13Tyam ntuknijawëtë mëku'uktëjkëty, ko tëëjës kanaak ok njatuknipëjktaakë ets të njaninëjkxa'antë ets nni''ixa'antë, je'eyëp ko xëmës ja ëtujkpë të npaaty. Yë'ës njatsojkpy ets ja Tios tyajkutukëty etsës n'ixa'any wi'ix ja Tios tyunyën ma miitsëtyën jëtu'un tääjës të n'ixyën wiinktsow muum ma ka'ap jyutiis kajpnëtyën.

14Nu'kxyjoty n'ityës ma miitsëtyën, ma wijyjyä'äyën ma tsuuja'ayën, ma këpetyjyä'äyën ets ma tëtä'äkyjyä'äyën;

15paatyës ni'ik ntsoky ets ja oy aaw oy ayuk ntuk'ëwaanëja'antë, miitsëty mëti'ipë tsënaaytyëpën jam Roma.

Biblia en Mixe de Quetzaltepec, Oaxaca, México
Active Translation in Process
© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

16Ka'apës ntuktsëtyuny ja oy aaw oy ayuk, jä'ä ko ja Tios ja myëk'ajtën ets tpaatëty ja nyitsokën ni'ëmukë ja ja'ayëty mëti'ipë mëpëjktëpën, jëyëjp yë jutiis ja'ayëty ets näjyëtu'un ja ka'apë jyutiisëty.

17Ya'atë aaw ayuk oypyë yë'ë xytyukni''ijxëmë wi'ix ja Tios ja npoky'ajtëm xytyukniwatsmëtyën: mëët ja mëpëjkën tsyo'ontä'äky ets jëtu'un jyëjpkëxy. Jëtu'un ijxtëm ja Tios ja y'aaw y'ayuk këxja'ay myinyën: Ja wa'ats ja'ay mëpëjkën mëët jyuuky'ata'any.

18Tios yajnikëxë'kpy ja tsyip y'äkë ko tyajtsoony jam tsajpjotm ja ëyo'on ets tëytyuny ja ëxëëkja'aytyëjk ko ka'ap oy tii tnipaye'eytyë, mëti'ipë tsumy matsy yaj'ijtëpën ja oyajtën ets ja tëyajtën ets këtiipë ja ja'ay tnijawëtëty.

19Wa'ats yë'ëjëty tjanijawëtë ja Tios ja tyiyajtën, jä'ä ko tëë kë'ëm jyatuk'ixëtë,

20jä'ä ko ja Tios ja jyä'ä mëti'ipë ka'ap yaj'ixyën, pën yajmëmääpy yajmëtajp mëti'ipë yë'ë të tunyën. E mëtëy jëtu'un, jä'ä ko maju'unëm ja naaxwiinyëtë kyojyën, yë'ë të yajtuk'ijxy ko yë'ë Tyiosëty ets ko ja myëk'ajtën ka'ap kyukëxë. Paaty ka'ap ja ëxëëkja'aytyëjkëty yajpokymyä'kxantë.

21Oy ja Tios të tja'ixtë, ka'ap të tmëjjaw të tjaantyjyawëtë ijxtëm ja Tios mëpaat yajmëjpëjktä'äkyën, ni të tkamo'otë ja kukajpxën. Ni'ikyë jëëmpit winë të tuntë, aakjä'ä të tmëmay të tmëtajtë ka'apë tyuunëtyën, jëtu'un ja tsyuuwinma'any të yajwë'ëmëtë ijxtëm ja ja'ay kupi'its kukoots y'ityën.

22Jëtu'un ijty y'ëna'antë ko wyijy'at kyejy'atë, je'eyëp ko tsuu yë'ë të y'awinpitë,

23jä'ä ko tëë tyajtëkajtsëtë ja myëj'ajt y'oyajtën ja Tios mëët ja awinax mëti'ipë ja ja'ay yajkojtëpën, mëti'ipë o'ktëpën; yë'ëpaat të tyajnikojtu'utë ja joon jëyujk mëti'ipë kääkjëtijtëpën, jëyujk mëti'ipë taxk yë kyë'ë tyekyën ets tsa'any.

24Paaty ja Tios të y'ëxmatsëtë ets jam tyimyajpaatëty ma ja ëxëëkpën mëti'ipë yë'ë tsyojkën'ajtëpën, aakyë'ë të ttun të tkajpxtë mëti'ipë yajtsëtyuunpën.

25Ka'ap ja Tios ja tyiyajtën të tmëjpëjktakëtë, ni'ikyë ja ënëëmëtyä'äky të tyajmëjtëkëtë ets të twintsë'ëkëtë, të t'ëwtatë mëti'ipë ja Tios të tyajkojyën; ka'ap ja Tios të twintsë'ëkëtë, mëti'ipë ja paat'ajtëpën ets jeexyë tmëjjaw tjaantyjyawëtë.

26Paaty ja Tios të y'ëxmajtsënëtë ma ja ëxëëk tuunkën mëti'ipë je'eyë yajtsëtyuunpën. To'oxytyëjk paat tuunëtë mëti'ipë ka'ap y'oyëtyën, ka'ap ye'etyëjk tmëët'itë ets të tyajtëkatstë wi'ix tyo'oxytyëjk'atëtyën.

27Näyjyëtu'un ja ye'etyëjkëty ka'ap t'ëkmëët'ijnëtë ja to'oxytyëjk, aak ye'etyëjk ja tsojkën ja'awën tmëët'ajnëtë. Aak ye'etyëjk ëxëëkjaty y'ëtë'ëtsnëtë y'ënanëtë, ets ënät kë'ëm nyätyuktëytyunëtë ko tii wiinkjaty tuntë tkajpxtë.

28E jä'ä ko ka'ap nijawëjantë ja Tios, paaty ja Tios të tyukmë'ixëtë ets tmëët'atëty ja ëxëëk winma'any ets tuntëty mëti'ipë ka'ap pyaat'atyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

29Ujts ja jyot wyinma'anyëty mëët ja ëxëëkpë, ijxtëm ja ëxëëk'ijxën, atsojkën, mëtsip'ajtën, tuku''oy'ijxën, yaja'ay'o'ktëp, tsiptuuntëp, win'ë'ëntëp, aak jëëmpit tii t'ixtë ets pi'tskajpxtëp.

30Nyikajpx nyimëtyaktëp ëxëëkjaty ja myëku'ukëty, myëtsip'ajtëp ja Tios, ëxëëk kajpxtëp, mëjjëtëp patëtëp, amëj akëjxm, myëwinma'anypyaat'ëtëtstëp ja ëxëëkpë, ka'ap ja tyaak tyeety tmëmëtowtë,

31ka'ap jyä'äkyukëja'antë, ka'ap ja y'ayuk tpatuntë, ka'ap pën t'oyjyawëtë, ka'ap nyimyä'kxtë, ka'ap ja pa'ëyo'owën tmëët'atë.

32Nyija'awëtëp ko Tios të tuknipëjktaakë ko paat'ajtëtëp ja o'kën mëti'ipë jëtu'un ëtëtstëpën ets ka'ap yi'iyëty ko jëtu'un tuun'ëtë'ëtstë, tyukxoontaktëp yë'ëpaat ko ja wiinkëtypë jëtu'un y'ëtë'ëtstë y'ëna'antë.

Romanos 2

1Paaty mijts ka'ap xymyëët'aty ja pokymyä'kxën, oy mijts mpënëty. Ko ja wiink ja'ay xypyaye'eyë ja nyëë pyoky kë'ëm mnäyajnitukëty; jä'ä ko mijts näjyëtu'un m'ëtë'ëtsy ijxtëm yë'ë y'ëtë'ëtstën.

2Yajnija'ap ko Tios pyaye'ey ijxtëm pyaat'atyën, ko tyiytyuunpy mëti'ipë jëtu'un ja'ay'ajtëpën.

3Ijxtëm mijtsën, ko ja mmëku'uk ja pyoky xypyaye'eyë ets näjyëtu'un mpokytyuny ijxtëm yë'ëjëtyën, këtii m'ënaanpëty ko ka'ap ja mpoky xykyumëtowa'any.

4Mijts m'ixtijpy ja Tios ja y'oyajtën, ja mä'kxtujkën ets ja y'oywyinma'any, ets ka'ap xyjyawë ko yë'ëkyëjxm jëtu'un m'awinpity tä yë'ëjën

5E mijts nëkooyë mkujuun'ajnë, ka'ap xytsyoky mwinpitëty ma ja Tiosën, ja m'ëyo'on kë'ëm myajnipejtyp ets xykëpätëty ma ënäty ja Tios tyajnikëxe'eka'anyën ja jyoot'an ko ja paye'eyën tunëty,

6ets ja ja'ay tkumëtoowta'atëty tiijaty ënäty të tuntën.

7Myo'ojäämpy ja juukyajtën xëmëkyëjxmëpë mëti'ipë y'ijxtaaytyëpën ja mëj'ajt oyajtën, xoontakën ets ka'apë kyixy nyäxyën, ets të tuntë xëmë ja oypyë;

8e tyiytyunäämpy mëët ja joot'an mëti'ipë të kyäjpxykyumëtoownaxtën, mëti'ipë myëtsip'ajtëpën ja tëyajtën ets y'oyja'awëtëp ja ëxëëkpë.

9Tääts y'ita'any ja ëyo'on ets ja tëytyu'unën ma ja ja'ayëtyën mëti'ipë tyuuntëpën ja ëxëëkpë, jëwyiin ja jutiis ja'ayëty ets ok ja ka'apë jyutiisëty.

10E mëti'ipë tyuuntëpën ja oypyë, mo'ojanëtëp ja Tios ja mëj'ajt oyajtën, ja xoontakën, ja jotkujk'ajtën; jëyëjp ja jutiis ja'ayëty ets ok ja ka'apë jyutiisëty.

11Jä'ä ko Tios, ko pyaye'ey ni pën tka'apupety;

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

12mëti'ipë pokytyuuntëpën ets ka'ap nijawëtë ja Tios ja y'ënä'ämën, nëjkxëp kyutëkoytyë ko tkanijawëtë ja ënä'ämën, e mëti'ipë nyija'awëtyëpën ja Tios ja y'ënä'ämën ets pyokytyuntë, nän ja ënä'ämën nëjkx yajtukpaye'eytyë.

13Jä'ä ko ka'ap yë'ëkyëjxmëty ja'ay wyë'ëmtë wa'ats ma Tiosën ko tmëët'atë ja ënä'ämën, ënät wa'ats wyë'ëmtë ko tpatuntë.

14Jä'ä ko ka'apë jyutiisëty ets nän ka'apë nijawëtën ja Tios ja y'ënä'ämën ets jëtu'un winë tuntë ijxtëm ja ënä'ämën y'ënä'änyën, yë'ë kë'ëm ja ënä'ämën myëët'ajtëp,

15jëtu'un tyajnikëxë'ëktë ko t'aaw'at tjot'atë ja ënä'ämën. Kyë'ëm winma'any yajnikëxë'këtëp ets kyë'ëm winma'any yajpokykya'ajëtëp ëkë kuwanëtëp,

16ko ënäty ja xëëw tpaaty ma ja Tios tnipaye'eyä'änyën tëkokyë mëti'ipë yu'utsy'ijtpën mëët ja Jesukristë ja xyëëw, jëtu'un ijxtëmës ja oy aaw oy ayuk të nimëtyä'äkyën.

17Mijts m'ënaanp ko mjutiisëty, mëët ja Tios ja y'ënä'ämën mnäjyawëty oyjyä'äy ets yë'ë mnätyukmëjja'awëyëp yë mTios.

18Mnija'ap mëti'ipë ja Tios tsyojkpyën, ja ënä'ämën mtuk'ëwa'anëyëp ets xywin'ixëty ja oypyë.

19Mnija'ap ko jyëkyejpy xytyuk'ëwaanëty mëti'ipë kyanija'awëtëpën ja Tios ja y'aaw y'ayuk ets tpaatëty ja tëyajtën,

20jyëkyejpy xytyu'uwinwowëty ja tsuuja'ay ets xykyajpxwijëty mëti'ipë tii kyanija'apën; jä'ä ko mmëët'ajtyp ja ënä'ämën paaty winët xynyijawë ets paaty xymyëët'aty ja tëyajtën.

21E oy, pën mnija'ap wi'ix xyaj'ijxpëkëtyën ja wiinkpë, ¿wi'ix ko kë'ëm mkanäyaj'ijxpëkyë? Pën mnimëtyäkpy ko ka'ap y'oyëty ko nmä'tsmëty ¿tii ko mmeetsy?

22Pën mnija'ap ko ka'ap y'oyëty ko ja'ay ëpëky wiinkpë ye'etyëjk ëkë to'oxytyëjk tmëët'aty, ¿mijts tii ko jëtu'un m'ëtë'ëtsy? Pën m'ëxëëk'ijxyp ja awinax ¿tii ko yë'ë xytyukmeenypyääty?

23Je'eyë nëkoo mnätyukyajmëjnaxyë ja ënä'ämën, ets xynyëxi'iky xytyukxi'iky ja Tios ko ka'ap xymyëmëtoy.

24Paaty mëtëyën ijxtëm ja Tios ja y'aaw y'ayuk kyëxja'ayëtyën: Miits ja poky mmëët'ajtëp ko ja'ay tyajjoot'anpëktë yë Tios mëti'ipë ka'ap jyutiis'atën.

25Mëtëy yë'ë, mëti'ipë pyaatuumpyën ja Moisés ja y'ënä'ämën, ko yajnatsujk'ëwtity ja ye'etyëjkajtën tu'unxëyëp wäänjaty; ko tkapatuny ja Moisés ja y'ënä'ämën, nëkoo nyaatëkë'aty oy tëë ja ye'etyëjkajtën jyayajnatsujk'ëwtity.

26Pën ka'ap yajnatsujktu'utyën ja ye'etyëjkajtën ets tpatuny ja Tios ja y'ënä'ämën, jëtu'un yajpëjktä'äky ijxtëm jeexyë tsyukyëtyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

27Pën pyatuumpyën ja Tios ja y'ënä'ämën, oy ënäty kyatsukyëty, yë'ë nëjkx tyajnikëxë'ëky ko ja ja'ay pyaat'atyë ja ëyo'on, jä'äkyëjxm ko ka'ap tpatuny ja Tios ja y'ënä'ämën.

28Ka'ap nyëkëjxyëty ja ja'ay jyutiis'aty, ko yajnatsujk'ëwtity ja ye'etyëjkajtën ets ja ijxwë'ëmën wyi'imy ma nyi'kx kyopkën.

29Yë'ëkyëjxm ja ja'ay mëtëy jyutiis'aty ko oy ja y'aaw jyot, pën ja ijxwë'ëmën myëët'ajtyp mëti'ipë ja Kënu'kxymyëkajtën mooyëpën, ka'ap yë'ëkyëjxmëty ko ja ënä'ämën jyää'aty. Pën myëët'ajtypyën ja oyjyot oywyinma'any, yë'ë ja Tios oyjya'awëyëp, ka'ap jyä'äyëty.

Romanos 3

1Pën jëtu'un, ¿maa yajtuk'oy'äty ko ja ja'ay nyätyijyë jutiis, ëkë ko y'ënä'äny ko tëë yajnatsujk'ëwtity ja ye'etyëjkajtën?

2Tuunp mëk ets kanaakpëky. Mëtu'kpëky ko jam ojts ja Tios ja y'aaw y'ayuk najtskäxë ma jutiis ja'ayëtyën.

3¿E tiixën të tyuny të jyätyë? ¿Wä'än jëtää ja Tios tkayajtuna'any mëti'ipë të tnikäjpxyënë?

4Niwi'ix'äämpy. Tios aak mëtëy winë tuny, oy ja ja'ay ni'ëmukë y'anta'aktë. Jëtu'un ja Kënu'kxymyëkajtën y'ënä'äny: Mijts wa'ats mnaxa'any mëët mëti'ipë të xynyikäjpxyën, ets ko ënäty myajnipaye'ey mijts mëta'akaanp.

5E pën ëxëëk ëëts winë të ntu'unëmë ets tyajnikëxë'ëky ko mëtëy yë Tios winë tuny, ¿Wi'ix na'ëna'anmëty? ¿Ko Tios ka'ap tii oy tuny ko xytyukkëpäjtëm ja mpoky'ajtëmë? Jëtu'unës yam nkäjpxy ijxtëm ja naaxwiinyëtë ja'ay myäy tyäjyën.

6Niwi'ix'äämpy. Ko jeexyë ja Tios mëtëy kyaTios'aty, ¿wi'ix jeexyë ja naaxwiinyëtë ja'ay tpaye'ey?

7Pën tuunp koos n'antä'äky ets ja Tios ja tyiyajtën jaak'oy yajmëtoy: ¿Wi'ix koos xynyiwaanpätë koos mpokyja'ayëty?

8Pën jëtu'un, ¿Tii ko ni'ikyë ëxëëk winë nkatu'unëmë ets myinëty ja oypyë? Jëtu'un jënaakën ja ja'ay myäytyë tyajtë, mëti'ipë ënantëpën koos yë'ëjës nimëtyäkpy ja ka'apë y'oyëtyën; tääpë ja'ay nitëjkëyëtëp ets nyitukëtëty.

9¿Wi'ix na'ëna'anmëty? Ko njutiis'ajtëmë, ¿wä'än jëtää ëëts ni'ik n'oyajtëmë ets këtiinëm ja ka'apë jyutiisëtyë? Niwi'ix'äämpy. Jä'ä ko tëë yajnijawë ko pokyjotm ëëts nyajpata'ayëmë wä'än timpyënëty, oy tjutiisëty kyajutiisëty.

10Jëtu'un ijxtëm ja Tios ja y'aaw y'ayuk y'ënä'änyën: Ka'ap pën, nitu'ukën mëti'ipë ja'ay wa'atsën.

11Ka'ap pën jyä'äkyukë, ka'ap pën maa mëti'ipë y'ixtääpyën yë Tios.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

12Ni'ëmukë të nyëjkxta'atë ma ja ëxëëk tu'ujën, ni'ëmukë tu'knax të wyimpijta'atë ëxëëk. Ka'ap tu'ukën mëti'ipë ja oypyë tyuunpyën, Ka'ap pën, oyxyëp tu'ukën.

13Ëxëëk ja yo'kjutëty ijxtëm o'kpëjutën ko ëwa'ats wyi'imy, je'eyë xëmë wyin'ëëntë, ko kyajpxtë tsääpy no'kpëm yajjawë.

14Kajpxpojktëp ets ëxëëkëty y'ëna'antë,

15yajja'ay'o'k pëyi'ikyë nyinëjkxtëp,

16yajwintëkooytyëp ets yajmaay yajtajtëp ja myëku'ukëty ko maa nyëjkxtë,

17ka'ap nijawëtë ja në'ë tu'u mëti'ipë yajjotkujk'ajtpën.

18Ka'ap ja Tios tsë'ëkëtë.

19Nnija'awëm ko tu'kë'ëyë mëti'ipë nyimëtyäkpyën ja ënä'ämën, yë'ëkyëjxm nimëtyä'äky ets twinmëtowtëty ja ja'ay mëti'ipë ja ënä'ämën yajmëjnajxtëpën ets amonyë y'itëty ni'ëmukë ets tku'ëtsowtëty ja pyokyëty jam Tios wyintum.

20Ka'ap yë'ëkyëjxmëty ja ja'ay oy wyi'im Tios wyintum ko tpatuny ja ënä'ämën, yë ënä'ämën paaty jyää'aty ets nija'awëmëty tii poky kapoky, ets nija'awëmëty ko npokyjyä'äy'ajtëmë.

21E tyam, tëë ja Tios xytyuknija'awëmë wi'ix oy nwë'ëmëtyën mëët yë'ë, oy ja ënä'ämën nkanija'awëmë, yë'ë këm jëtu'un nyimëtyäkpy ja ënä'ämën ets ja Tios ja kyäjpxynyajxpëtëjk:

22mëët ja mëpëjkën jam ma ja Jesukristë, Tios wa'ats tyajnaxy ni'ëmukë ja ja'ay mëti'ipë të myëpëktën. Ka'ap wyin'ixy wyinkexyëty;

23ni'ëmukë ja'ay të pyokytyunta'atë paaty tmëjëkäm'atë ja Tios ja myëj'ajt y'oyajtën.

24E ja Tios, mëët ko tmëët'aty ja tsojkën ja'awën ets ka'ap të yajkujuy nitu'kjënu'un, wa'ats të tyajnajxta'ay ja ja'ay, mëët ko ja Jesukristë të tuny ja yaj'ëwaatsëpëtsë'ëmën.

25Tios ojts jëtu'un tuknipëjktaakë ko ja Kristë mëët ja nye'pyny yajpaatëty ja pokynyimyä'kxën. Ya'atë pyokynyimä'kxën ënät yajpaaty ko yajmëët'aty ja mëpëjkën. Jëtu'un ja Tios tyajnikëxë'ëky wi'ix xyajnaxa'anëmë wa'ats, ko të tme'kxy ja nëë poky mëti'ipë ënäty të ntu'un të nkajpxëmën,

26jä'ä ko yë'ë mä'kxtujkp yajpaaty. Yë'ë, jëtu'un ënäty tyajknikëxë'ëka'any ko pyaye'ey ijxtëm pyaat'atyën ets oy wyi'im mëët ja Tios mëti'ipë myëpëjktëpën ja Jesús.

27¿Ko jëtu'un, maa ja ja'ay ja myëj'ajt kyëjxm'ajtën nyatunëty Tios wintum? Tëkooytyääpy jä'ä. ¿E tii ko? Jä'ä ko mëpëjkën mëët ja ja'ay oy wyë'ëmtë Tios wintum ets ka'ap yë'ëkyëjxmëty ko tpatuntë ja ënä'ämën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

28Jëtu'un yajnijawë ko mëpëjkën mëët ja ja'ay oy wyë'ëmtë mëët ja Tios ets ka'ap yë'ëkyëjxmëty ko ja ja'ay tpatuntë ja ënä'ämën.

29¿Wä'än jëtää yë Tios jämyë Tios'aty ma Jutiis ja'ayëtyën? ¿Ka'ap jëtää näjyëtu'un jam Tios'aty ma ka'apë ja'ay jyutiisëtyë? Yajnija'ap ko Tios'ajtääpy ma wiinkëtypë kajpnën,

30jä'ä ko tu'ukyë je'eyë Tios, mëti'ipë oy yajwë'ëmpyën ja ja'ay ko myëpëktë, wä'än tjutiis kyajutiisëty, pën tsuky katsuky.

31Pën jëtu'un, ¿ka'ap jëtää ja ënä'ämën tii mëk'ajtën t'ëkmëët'ajnë ko yajmëët'aty ja mëpëjkënë? Niwi'ix'äämpy. Ni'ikyë njaaktimyajmëjnajxëmë ja ënä'ämën.

Romanos 4

1¿Wi'ix n'ëna'anmëty, tii ojts tpaaty ja nteety'ajt n'ap'ajtëmë Abraham?

2Ko jeexyë ja Abraham ojts oy wyi'im mëët ja Tios mëët ko winë oy të tuny, jyëkyejpy jeexyë nyämyëjjawëty, oy kyajamëty Tios wyintum.

3Jëtu'un ja Tios ja y'aaw y'ayuk y'ënä'äny këxja'ay: Abraham ojts ja Tios tmëpëky, paaty ojts wa'ats yajnaxyë.

4E jëtu'un, ko pën tyuny, yajmëjuupy yë'ë, ka'ap ja meeny yajnamo'oy, yë'ë yajmoopy mëti'ipë paat'ajtëpën.

5E ko tu'uk yë ja'ay tmëpëky ja Tios, mëti'ipë wa'ats yajnajxypyën ja pokyjyä'äy, Tios myëjpëjktäkpy ja ja'ay ja myëpëjkën ets wa'ats tyajnaxy, oy tii tkatuny oy mëti'ipë tsoowpatpën.

6Näyjyëtu'un ja David ojts tnimëtyä'äky ko jotkujk ja ja'ay yajpaaty mëti'ipë ja Tios wa'ats yajnajxëpën ets ka'ap ja pyoky yajmëjpëjktä'äky.

7Jëtu'un ja David y'ënäny: Jotkujk ja ja'ay yajpaaty mëti'ipë ja Tios ja pyoky të nyime'kxyën, ets ka'ap ja pyoky yajmëjpëjktä'äky.

8Jotkujk ja ja'ay mëti'ipë ja Wintsën ka'ap myëjpëjktakxëtyën ja pyoky.

9¿Ko jëtu'un ja David y'ënäny, wä'än jëtää yi'iyë pyaat'atëtë ja jotkujk'ajtën mëti'ipë tëë yajnatsujk'ëwtitën ja ye'etyëjkajtën, ëkë paat'ajtëtëp näjyëtu'un mëti'ipë ka'apënë? Tëë n'ëna'anëm ko yë Abraham oy ojts wyi'im mëët ja Tios jä'äkyëjxm ko myëpëjky.

10¿E jëna'a jëtää ojts oy wyi'im mëët ja Tios, ko ja Abraham ojts yajnatsujk'ëwtity ja ye'etyëjkajtën, ëkë ko ënäty ka'anëm yajnatsujk'ëwtityë? ka'anëm ënäty yajnatsujk'ëwtity ja ye'etyëjkajtën ko ojts oy wyi'im mëët ja Tios.

11Ja ijxwë'ëmën mëti'ipë ojts yajpëjktä'äkyën ko yajnatsujk'ëwtijty ja ye'etyëjkajtën, jä'ä yë'ë ets nyikëxë'ëkëty ko yë'ë oy të wyi'im mëët ja Tios ko tmëët'aty ja

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

mëpëjkën. Jëtu'unts ja ja'ay mëti'ipë ja Tios myëpëjktëpën, oy kyanatsujk'ëwtityëty yë ye'etyëjkajtën, Abraham yë'ë y'ap'ajtëp y'ok'ajtëp ets oy wyë'ëmtë mëët ja Tios.

12Näy Abraham y'ap'ajt y'ok'ajtëp ja jutiis ja'ayëty mëti'ipë tsukyëtyën ets tmëpëktë ja Tios ijxtëm ja Abraham myëpëjkyën ko ënäty ka'anëm yajnatsujk'ëwtity ja ye'etyëjkajtën.

13Tios ojts tukwinwanë ja Abraham ets ja y'u'unk y'ok tukumayä'äny ja naaxwiinyëtë; ka'ap yë'ëkyëjxmëty ko ja ënä'ämën tpatuntëty, yë'ëkyëjxm ets oy ets mëtëy ja paye'eyën jyää'atëty ko myëpëjky.

14Ko jeexyë yë'ë'atë ja kuma'ayën t'ëxajëja'antë mëti'ipë ja Tios ja y'ënä'ämën pyatuuntëpën, ka'ap jeexyë tyuny ko Tios yajmëpëky ets ni kyatuny jeexyë ja Tios ja wyaantä'äky.

15Jä'ä ko ja ënä'ämën tukpatp ja tsëtyu'un ko ka'ap yajpatuny, e ma ja ënä'ämën kya'ityën ka'ap jam tii yajtuuntëkoy jä'äkyëjxm ko ka'ap ja ënä'ämën jam.

16Jëtu'un ja waantakën xëmë tsyoowpaatëty mëti'ipë ja Abraham tyuunën ets tuk'oy'atëty ja y'u'unk y'ëna'k; tyaapë oyajtën namëyajtën ojts tpaatë, yë'ëkyëjxm ko myëpëjktë. Ka'ap yi'iyëty mëti'ipë pyatuuntëpën ja ënä'ämën tëyajtën, näjyëtu'un ja mëti'ipë mëpëjktëpën jëtu'un tä ja Abrahamën. Jëtu'un'äämpy ja Abraham teety nyäjxy ma ëëtsajtëmën.

17Ijxtëm ja Tios ja y'aaw y'ayuk y'ënä'änyën: Tëë mijts npëjktä'äky ets ja naaxwiinyëtë ja'ay may xy'u'unk'at xy'ok'atëty. Abraham ëëts nteety'ajtëmë Tios wyintuuy wyinkujk, ja Tios mëti'ipë myoopyën ja juukyajtën ja o'kpë ets tyajkoj'ëtë'ëtsy mëti'ipë kaka'atpnëmën.

18Ko ënäty ka'ap tii ja Abraham t'ëkjëjp'ijxnë, jää ojts myëpëky ets jatëkok winë tjëjp'ijxy; jëtu'unts ojts nyäxy, teety ma ni'ëmukë ja naax kajpnën, jëtu'un ijxtëm ja Tios ënäty të y'ënë'ëmxëtyën: Jëtu'un nëjkx ja m'u'unk m'ok myäyë.

19Ka'ap ja Abraham ojts ja myëpëjkën y'amutskë oy ënäty ja jyëmëjt myëko'pxëjanë ets nyija'awënëp ko ka'ap tii y'u'unk y'ëk'itanë, jä'ä ko mëjja'ay ni'ikëtynyë näjyëtu'un ja tyo'oxytyëjk Sara.

20Ka'ap ojts tmëjot'amutskë ja Tios ja wyaantakën, wäänëni'ik jyaak timmyëpëjky. Ojts ja Tios tmëjjawë tjaantyjyawë,

21tëë ënäty ja y'aaw jyot tpëjktä'äky ko Tios ja mëk'ajtën tmëëtëty ets tpatun ja wyaantä'äky.

22Paaty ojts oy wyi'im mëët ja Tios.

23Ko ojts yajjaaywyi'imy ko ja Abraham ojts wa'ats nyäxy Tios wintum mëpëjkënkyëjxm, ka'ap yi'iyëty ja Abraham ojts jëtu'un yajnimëtyä'äky,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

24näjyëtu'un ojts ëëtsajtëm nyajnimëtyakëmë. Jä'ä ko ja Tios yajmëjnajxyp näjyëtu'un ëëts ja nmëpëjkën'ajtëmë, ko nmëpëjkëmë mëti'ipë yajjuukpyëjkën ja nWintsën'ajtëm Jesús ko y'ëk'o'ky.

25Jesús, ojts yajkë'ëyäky ets y'ookëty mëët ko ënäty ëëtsajtëm npokymyëët'ajtëmë, e ojts jyuukpyiky ets ëëtsajtëm wa'ts nwë'ëmëty.

Romanos 5

1Paaty ja Tios wa'ats të xyajwë'ëmëmë ko të nmëpëjkëmë, nmëët'ajtëm ja jotkujk'ajtën mëët ja Tios ko ja nWintsën'ajtëm Jesukristë të myiny naaxwiiny.

2Mëët ko ja Kristë të nmëpëjkëmë paaty të tjëkyepy wi'ix nmëwinko'onmëtyën ja Tios, ets xoontä'äky nyajpatmëty ko të xypya'ëyo'owëmë, mëk ja mëpëjkën nmëët'ajtmëty, ets amëj akëjxm njëjp'ijxmëty ja Tios ja myëj'ajt y'oyajtën.

3Ka'ap yi'iyë ntukxoontakmëty ja jotkujk'ajtën, näjyëtu'un ko n'ëyo'owmëty, jä'ä ko nnija'awëm ko ja ëyo'on yë'ë xyajmëkpëjkëm ets nmëmëtakmëty.

4Ko mëk nyajpatmëty ma mëpëjkënën, yë'ë xyajnaxa'anëm oy, ets ko ntuknajxmëty ja tsipë jotkujk näjya'awëmëty.

5Ya'atë mëpëjkën ka'ap maa tëkatsy xyajwë'ëmëty, jä'ä ko yë Tios tëë xymyo'oyëm ja tsyojkën jya'awën ma njoot'ajt nwinma'any'ajtëmën mëët ja kënu'kxymyëk'ajtën.

6Ko ënäty ëëts'ajtëmë ka'ap tjëkyepy ëwaatsëtuuy nyajpatmëty, ënät ja Kristë myiiny ets ja pokyjyä'äy tni'o'ktuty.

7Tsip ets pën tku'ookëty tu'uk ja ja'ay mëti'ipë të nyitëkën. Ets oy ënäty ja ja'ay ka'ap jyapokymyëët'ajtpë; ets oy tii mëtëy të tjatuunpë.

8E yë Tios yajnikëxë'kpy ko tsoky tjawë ja ja'ay. Ma ënäty ëëtsajtëm pokyjyä'äy nyajpatëmën, Kristë të xykyu'o'këmë.

9Ets tyam ko tëë ja Tios wa'ats xyajwë'ëmëmë ko ja Kristë të xykyu'o'këmë, wäänëni'ik ëëts njëjp'ijxëm ko mëët ja Kristë ka'ap npaata'anëmë ja Tios ja tyiytyu'unën.

10Jä'ä ko ijty ja Tios nmëtsip'ajtëmë, tëë ja Tios mëët nämyë'oypyëjkëmë jä'äkyëjxm ko ja y'u'unk të y'ooky; ets ko ja Tios mëët të nämyë'oypyëjkëmë, wäänëni'ik ëëts njëjp'ijxëmë ko ka'ap ja ëyo'on npaata'anëmë jä'äkyëjxm ko yë'ë jyuuky'äty.

11Ets ka'ap yi'iyëty tyaapë, näjyëtu'un ntuk'ijt ntukxo'onëm ja mëti'ipë ja Tios të tunyën Jesukristë mëët, jä'ä ko Jesukristë mëët të nämyë'oypyëjkëmë ja Tios.

12Jä'äkyëjxm ko tu'uk ja ja'ay pyokytyuuny paaty ja poky ojts tsyo'ontä'äky yaa naaxwiiny, ets ko ja poky tsyo'ontäky ënät näjyëtu'un tsyo'ontäky ja o'kën; jëtu'un ja o'kën nyaaxkëtäky ma ni'ëmukë ja ja'ayëtyën, jä'ä ko ni'ëmukë pyokytyuuntë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

13Naamka'anëm ënäty ja ënä'ämën yaa naaxwiiny, pokytyuunpëm ja ja'ay ijty; e oy ja ja'ay jyapokytyuuny, ka'ap ja wi'ix yaj'ixy jä'ä ko ka'anëm ënäty tii ja ënä'ämën.

14Jä'ä të y ma jyuuky'äjtyën ja Adán ets jääpaat ma ja Moisés jyuuky'äjtyën, ja o'kën ojts jää y'ëne'emy ma ja pokytyuunpëtëjkëtyën. Ka'ap yë'ëkyëjxmëty ko ja ënä'ämën tkapatuuntë, ijxtëm ja Adán jyäjtyën, mëti'ipë yajnitë'kxën ko ënäty ja Kristë myina'any.

15E ja Adán ja nyëë pyoky tim wäänë jä'ä, ni'ik këjää ja oyajtën mëti'ipë ja Tios të xymyo'oyëmën. Jä'ä ko tu'ukpë ja ja'ay pyokytyuunyën may ja ja'ay ojts y'ooktë; e mëët ko ja Tios xyajmëj'ajtëmë namëyajtën, tu'uk ja ja'ay të myëtä'äky ets ëëts nimay të ntuk'oy'ajtëmë, yë'ë jëtu'un yajtijp ja Jesukristë.

16Tu'ukpë ja ja'ay ja nyëë pyoky, ka'ap tjëkyepy n'ijxkijpxmëty mëët ja Tios ja y'oyajtën, jä'ä ko je'eyë tu'uk ja ja'ay të kyamëtä'äky täats ni'ëmukë të tyëkooytya'atë; e ja Tios ja y'oyajtën nimay ja ja'ay tyajwatsta'ay, oy jyamayëty ja nëë poky.

17Pën paatykyëjxm jyää'ajty ja o'kën ko tu'ukpë ja ja'ay pyokytyuuny. Ni'ik ja Tios, mëët ja tsyojkën jya'awën namëyajtënpë tyajwa'atsa'any ja mayjyä'äy, ma y'ënä'äma'anyën xëmëkyëjxm tu'ukpë ja ja'ay, ja Jesukristë.

18Jëtu'un ijxtëm ja Adán ja nyëë pyoky tyajpokytyëjkëtyääyën ja naaxwiinyëtë ja'ay, näjyëtu'un ja Jesukristë ja tyuunk mëtëypyë tyaj'ëwaatsë pëtsëëmta'ay ja ja'ay ets tmo'oy ja juukyajtën xëmëkyëjxmëpë.

19Yë'ë tyijpy ko tu'uk ja ja'ay kyäjpxykyumëtoownajxy, may ja ja'ay ojts tmëpokytyëjkë; näjyëtu'un ënät ko tu'uk ja ja'ay ojts kyäjpxymyëtoy, may ja ja'ay tuk'oy'ata'any ets wa'ats nëjkx wyë'ëmtë.

20Ko ja ënä'ämën ojts kyëjääjë ënät ojts ja poky näjyëtu'un kyëjääjë; je'eyëp ko ja poky ojts kyëjääjë, wäänëni'ik ja Tios ojts ja y'oyjyot y'oywyinma'any kyëjääjë.

21Jëtu'un ijxtëm ja poky ojts y'ëne'emyën mëët ja o'kën, näjyëtu'un ja Tios ja y'oyjyot y'oywyinma'any ojts mëtëy y'ëne'emy ko tyajmiiny ja juukyajtën xëmëkyëjxmëpë, mëët ja Jesukristë ja xyëëw.

Romanos 6

1¿Wi'ix na'ëna'anmëty? ¿Pokytyuun'ëtëtsmëp ets ja Tios xy'oyjya'awëmëtyë?

2Niwi'ix'äämpy. Jëtu'un nyajpatëmë ijxtëm ja o'kpë ma ja pokyën. ¿Wi'ix npokytyuun'ëtëtsmëty?

3Ëkë ¿ka'ap xynyijawëtë ko ni'ëmukë mëti'ipë të nëëpäjtëmën, jëtu'un ëëts'ajtëmë ijxtëm jeexyë të n'o'këmën tu'ukyë mëët ja Kristë?

4Ets ko nyajpatëmë jëtu'un ijxtëm jeexyë tu'ukyë të n'o'këmën ets të nnaaxtëjkëmë mëët ja Kristë, jëtu'un të njuukpyëjkëmë näjyëtu'un ijxtëm ja Kristë ojts

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

jyuukpyikyën, mëët ja Tios Teety ja myëj'ajtën ets nmëët'ajtmëty ja jempyë juukyajtën.

5Jä'ä ko tu'ukyë mëët ja Kristë të n'o'këmë, näjyëtu'un mëët tu'ukyë të njuukpyëjkëmë.

6Nnija'awëm ko ëëtsajtëm ëxëëk ijty njuuky'ajtëmë, e tëë ja njuukyajtën'ajtëm mëët tu'ukyë ja Kristë kyëruutspety, ets jëtu'un kyutëkoyëty ja ëxëëk winma'any ets ka'ap ja poky xy'ëktëytyu'unënëty,

7jä'ä ko pën y'ooky, ëwaatsëtum wyë'ëmnë ets ka'ap ja poky t'ëkmëët'ajnë.

8Pën tëë ja Kristë mëët n'o'këmë, nmëpëjkëmë ëëts ko yë'ë mëët njuuky'ajtëmë.

9Nnija'awëm ko ja Kristë të jyuukpyiky, ets nijëna'a jatëkok kya'ooka'any; ka'ap ja o'kën tii mëk'ajtën t'ëkmëët'ajnë ma yë'ëjën.

10Ko y'o'ky ja Kristë, tëkok ojts je'eyë tku'ookë ja mayjyä'äy ja pyoky ets tyam jyuuky'äty mëët ja Tios.

11Näyjyëtu'un miits mnätyijëtëty ijxtëm jeexyë të mwë'ëmtën ooky ma ja pokyën, mjuuky'ajtëp tyam mëët ja Tios jä'äkyëjxm ko ja Kristë mëët tu'ukyë m'itë.

12Paaty nëëmëtë, këtii xy'ëwa'atstëty ets ja poky yë'ë m'ënä'ämëtëty ma mjot mnini'kxëtyën mëti'ipë o'kpën, këtii xykyupëktëty ets mtuk'atsip'atëtëty ets xytyuntëty ja ëxëëkpë ma mjot mnini'kxëtyën.

13Ka'ap xykyë'ëyaktëty ja mjot mnini'kx ets mpokytyuntëty, ets yi'iyë ja ëxëëkpë xytyuunëtëty. Nikë oy mnäpyëjkta'akëtëty Tios kyë'ë'am, jëtu'un tä ja ja'ayën tëëpë y'ookyën ets tëëpë jatëkok jyuukpyikyën, ets xykyë'ëyaktëty ja mni'kx mkopk ma ja nipaye'eyën oypyë yë'ë wyintum.

14Jëtu'unts ja poky ka'ap m'ëk ënä'ämënëtëty, jä'ä ko ka'ap yë'ë ja ënä'ämën xy'ëktukjuuky'ajnëtë, Tios ja y'oyajtën mtukjuuky'ajnëtëp.

15¿E tii? ¿Tsojk npokytyuun'ëtëtsëm jä'ä ko ka'ap ja ënä'ämën y'ëktuunë ma ëëtsajtëmën ets jä'ä ko Tios oy xytsyojkëm xyjya'awëmë? Niwi'ix'äämpy.

16Miits mnija'awëtëp pën mnäkyë'ëyajkëtëp ijxtëm ja mëtuunpë nitookpyën ma tu'uk ja wintsënën ets tëë m'ëna'antë ko yë'ë xymyëmëtowa'antë; mëtuunpë nitookpyë miitsëty mnaxtë ma tääpë ja wintsënën mëti'ipë mmëmëtoowtëpën; e näjyëtu'untsën miits mnaxtë tä ja mëtuunpë nitookpyën, ko yë'ë xymyëmëtowtë ja poky ets myaj'ookëtë, ëkë ko xymyëmëtowtë ja Tios ets mjuuky'atë ma ja oypyë ja nipaye'eyën.

17E nkukajpxëpës ja Tios, oy ijty ja poky xyjyamëtuntë ijxtëm tuunpë nitookpyën, tëë miits ëmuumtu'ukjot xymyëmëtowtë ko ja ijxpëjkën të xypyaatë.

18Ëwaatsëtum miits të mwë'ëmtë ets jëtu'un ka'ap m'ëk pokytyuunëtëty, tëë miits mjuuky'ajtsoontë ma ja mëtëypyë ja nipaye'eyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

19Jëtu'unës nmëtyä'äky ijxtëm miits mja'ay'atën yaa naaxwiiny, ko ëmaay paki'ix myajpaatë, ko ka'ap oy xyjyä'äkyukëtë ya'atë jëtu'unpë winma'any. Jëtu'un ijxtëm miits ijty xykyë'ëyaktën ja mjot mnini'kxëty ma ja ëxëëkpën; jëtu'un tyam xykyë'ëyaktëty ja mjot mnini'kxëty ma ja oypyë ja nipaye'eyënën ets wa'ats mjuuky'attëty.

20Ko ijty miits ja poky xymyëtuntë, ka'ap ijty xytyuntë mëti'ipë ja Tios tsyojkpyën.

21¿E tii jap të xypyaatë? Tyam je'eyë mtsëtyuunëtë ko jëtu'un të mjuuky'atë, jä'ä ko je'eyë ja o'kën të mtukpaatëtë.

22E tyam, tëë xytyukpëtsëëmtu'utë ja poky, tëë jam mtëkëtë ma ja Tios ja tyuunkën. Mëti'ipë mtuk'oy'attëpën ets wa'ats myajpaattëty ets xypaatëty ja juukyajtën xëmëkyëjxmëpë.

23Ja poky, yi'iyë të tyäky ja o'kën tëko'oyën; Tios yë'ë të tyäky yë juukyajtën xëmëkyëjxmëpë, ko yajmëpëky ja nWintsën'ajtëm Jesukristë.

Romanos 7

1Mëku'uktëjkëty, miits mnija'awëtëp ja ënä'ämën ets mnija'awëtëp ko jää ja tyuny ko ja ja'ay jyuuky'äty.

2N'ëkpëjktakëm tu'uk ja to'oxytyëjk mëti'ipë pëkyën, ko ja nyiye'etyëjk jyuuky'äty kopkpëky ja ko tmëëtsëënë jä'ä ko jëtu'un ja ënä'ämën y'ënä'äny. E ko ja ye'etyëjk y'o'knë, najtspëkë ja to'oxytyëjk wyë'ëmnë ets jyëkyejpy ja wiinkpë tpëkëty, jä'ä ko ka'ap ja ye'etyëjk y'ëkjuuky'ajnë.

3E ko ja to'oxytyëjk ja wiinkpë ja ye'etyëjk tpuwa'akëty ets tamnëm ja nyiye'etyëjk jyuuky'äty, poky ënäty tyuunpy; e pën ku'ooky, ëwaatsë ja yajpaaty ets jyëkyejpy ja wiinkpë t'ëtsowëty ets ka'ap ënäty pyokyëty ttuny.

4Näyjyëtu'un miitsëty mëku'ukëty, ko të xymyëjwa'kpätë ja Kristë jëtu'un tpaaty ijxtëm jeexyë mëët të m'ooktën ma ja ënä'ämënën, ets tu'ukyë m'itëty mëët ja Kristë ijxtëm ja ni'kx kopkën, mëti'ipë të y'ookyën ets tëë jatëkok jyuukpyiky. Jëtu'unts njuuky'ajtmëty tsuj yajxon ijxtëm yë Tios tsokyën.

5Ko ijty ëëts njuuky'ajtëmë ijxtëm kë'ëm ntsojkëmën, ja ënä'ämën je'eyë ojts xytyuknija'awëmë ko tii ëxëëk ntu'unëmë, ets ojts mpëjkmujk ntuunmujkëmë ja o'kën.

6E tyam, ko n'ijtëmë ijxtëm ja o'kpën ma ja ënä'ämën mëti'ipë ka'ap xy'ëk'ënä'ämënën, ëwaatsëtum të nwë'ëmënë ets ja Tios nmëtu'unmëty ma ja Kënu'kxymyëkajtën jempyë ja nyë'ë tyu'u; ka'ap n'ëkmëtu'unënë ja ënä'ämën tëëpë nyajxnën.

7¿E jyëkyejpy n'ëna'anmëty ko jyää'aty ja ënä'ämën paaty jyää'aty ja pokyë? Niwi'ix'äämpy. Je'eyëp ko ja ënä'ämën jeexyë kyaka'ty, ka'ap jeexyë ëjts nijawë tii

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

poky'ajtp. Ka'apës jeexyë të nijawë ko tii yaj'atsoky poky yë'ë, ko jeexyë ka'ap ja ënä'ämën y'ënä'äny këtii m'atsokëty.

8E ja poky tëë tukmëtä'äky ya'atë ënä'ämën ets ja kyutujkën tyajtuny ets xytyuk'atsokyës oy tyimtiijëty. Ko ja ënä'ämën kya'ity, ka'ap ja poky tii mëk'ajtën tmëëtëty.

9Juuky'ajtpës ijty ko ja ënä'ämën nkanijawës; e koos nnija'awëy ja ënä'ämën, ënät ja poky ja myëk'ajtën tpëjky,

10e ëjts tëëjës n'ooky. Jëtu'unës të nnijawë ko tääpë ja ënä'ämën mëti'ipës jeexyë xyajjuuky'ajtpën, ni'ikyës të xyaj'ooky.

11Jä'ä ko ja poky yë'ë tyukmëtak ja ënä'ämën ets ojts xywyin'ëënyës, ets ja poky nän yë'ë ja ënä'ämën të tukmëtä'äky etsës të n'ooky.

12Ko konyë nkajpxa'anmëty, ja ënä'ämën wa'ats, mëtëy ets oy yë'ë.

13E jyëkyejpy ënät n'ëna'anmëty, ¿ya'atë mëti'ipë ënäty oyën, yë'ëjës të xytyukpaaty ja o'kënë? Niwi'ix'äämpy. Ja poky, paaty yaj'ooky ets jëtu'un tyajnikëxë'ëky ko poky yajtuny, je'eyëp ko yë'ë tyukkajpxpejtyp ja ënä'ämën ets yaj'ixëty oy yowë. Jëtu'unts ja ënä'ämën të tyajnikëxë'ëky wi'ix y'ëxëëkëtyën ja poky.

14Nnija'awëm ëëtsajtëm ko yë ënä'ämën ka'ap yaj'ixy, e ëjts jä'äs ko npokyjyä'äyëty, paatyës jëtu'un nyajpaaty pokyjotm ijxtëm tu'uk ja ja'ayën mëti'ipë juy tookyën.

15Ka'apës nja'akyukë tiijës ko jëtu'un n'ëtë'ëtsy; jä'ä ko ka'apës yë'ë ntuny mëti'ipës njatsojkpyën; jä'äs ntuunpy mëti'ipës ka'ap njatuna'anyën.

16E pën jä'äs ntuunpy mëti'ipës ka'ap njatuna'anyën, nkupëjkpyës ko oy ja ënä'ämën.

17Jëtu'unts yajnijawë ko ka'ap y'ëjtsëty kë'ëmwinma'any winë ntuny, ja poky ëtëtsp mëti'ipës nnëkëjxm'ajtypyën.

18Nija'apës koos, maas të ntukmin të ntukja'tën ja ëxëëkpë, ka'ap ja oypyë yajpaaty; paaty ja ëxëëkpë yë'ë ntunyës oy ja oypyë njatuna'anyës.

19Ka'apës ntuny ja oypyë mëti'ipës njatsojkpyën, yë'ëjës ntuunpy ja ëxëëkpë mëti'ipës ka'ap njatuna'anyën.

20Koos ntuny mëti'ipës ka'ap njatsokyën, ka'ap y'ëjtsëty ntuny, ja poky ëtëtsp mëti'ipës nnëkëjxm'ajtypyën.

21Jëtu'unës njaty nkëpety: koos njatuna'any ja oypyë, poky ënätyë tim nawinkëxë'kp ma ëjtsën.

22Jap njootjoty nwinma'anyjyotyës njatsojkpyës ja Tios ja y'ënä'ämën;

23je'eyëp ko tamës nmëëtëty mëti'ipës ka'ap xy'ëxmatsyën ets ja oypyë ntunëtyës, yë'ë ja ënä'ämën mëti'ipë yajnikëxë'kpyën ja poky, mëti'ipë yajpatpën ma ëjtsën ijxtëm jeexyë tsum matsy xyaj'ityënës.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

24O'ktëyës njaty. ¿Pën xy'ëktukniwa'atsëpës ja poky mëti'ipë yaj'o'kpën?

25Nkukajpxëpës ja Tios, yë'ëjës xytyukniwatsp, koos të nmëpëky ja Wintsën Jesukristë. Ëjts, njanija'apës ko yë'ë oy ko ja Tios ja y'ënä'ämën ntuk'ijtëmëty, e ëjts jä'ä ko npokytyunyës paaty ja poky yë'ë ja y'ënä'ämën ntuk'ijtëyës.

Romanos 8

1Paaty tyam ka'ap pën poky y'ëk'ijnë, mëti'ipë ja Kristë Jesús mëët tu'ukyë yajpaatyën,

2jä'ä ko ja Kënu'kxymyëkajtën ja y'ënä'ämën mëti'ipë ja Kristë Jesús yajjuuky'äjtypyën, tëë ja myajpëtsëmyë ma ja pokyën mëti'ipë yaj'o'kpën.

3Tëë ja Tios tuny mëti'ipë ja ënä'ämën ka'ap myääyën tunëty, jä'ä ko ënäty ja myëk'ajtën kyujënäkyëty ets ko ja ja'ay ëmaay paki'ix yajpaatë. Paaty ja Tios ja y'u'unk të tkexy ets yaj'ijxy ijxtëm ja pokyjyä'äyën ets wyintsë'kën'atëty, tkunaxëty ja ja'ay ja pyoky, jëtu'un tyajkutëkoy ja poky ma ëëtsajtëmën.

4Paaty jëtu'un të tuny ets ja ënä'ämën ni'ëmukë yajpatunëty, ka'ap ntu'unmëty mëti'ipë ni'kx'ajt nkopk'ajtëm tsyojkpyën, Kënu'kxymyëkajtën ëëts jyä'ä ntu'unmëp.

5Mëti'ipë juuky'ajtëpën ijxtëm ja nyi'kx kyopk tsoktën, aakjä'ä myääytyëp tyajtëp mëti'ipë ja nyi'kx kyopk tsyojktëpën; ets pën juuky'ajtëpën ijxtëm ja Kënu'kxymyëkajtën tsokyën, aakjä'ä myääytyëp tyajtëp mëti'ipë ja Kënu'kxymyëkajtën tsyojkpyën.

6Ko ja ja'ay tmay ttajy mëti'ipë ja ni'kx kopk tsyojkpyën, tukpatëp ja o'kën; e ko ja ja'ay twinmay mëti'ipë ja Kënu'kxymyëkajtën tsyojkpyën, tukpatëp ja juukyajtën ets ja jotkujk'ajtën.

7Pën myääytyëp tyajtëp mëti'ipë ja ni'kx kopk tsyojkpyën, myëtsip'ajtëp ja Tios, jä'ä ko ka'ap ja Tios ja y'ënä'ämën tsojkëtë ets ka'ap tpatuunëtë.

8Mëti'ipë tyuuntëpën mëti'ipë ja ni'kx kopk tsyojkpyën, ka'ap tmëmëta'aktë tuntëty mëti'ipë ja Tios tyukjotkëtäkpyën.

9E miitsëty, ka'ap jëtu'un m'ëk juuky'ajnëtë ijxtëm ja ni'kx kopk tsokyën, jëtu'un miits mjuuky'atë ijxtëm ja Tios ja Kyënu'kxymyëk'ajtën tsokyën, pën tëy ko miits ja Tios Kyënu'kxymyëk'ajtën xymyëët'ajtëtë. Pën ka'ap tmëëtëty ja Kristë ja Kyënu'kxymyëk'ajtën, ka'ap ja Kristë jyä'ä'atyë.

10Pën yajpatp ja Kristë ma miitsëtyën, tam xymyëët'atë ja juukpyë ja kënu'kxymyëk'ajtën, jä'äkyëjxm ko m'itë jotkujk mëët ja Tios, oy ja jot nini'kx të jyayajpëjktä'äky o'kp mëët ko jyääjëty ja poky.

11Ets pën ijtp ja Tios ja Kyënu'kxymyëk'ajtën ma miitsëtyën, mëti'ipë ja Jesús ojts yajjuukpyikyën, yë'ë myo'ojäämpy ja juukyajtën ja mni'kx mkopkëty mëti'ipë o'kpën mëët ja Tios ja Myëjaaw myëk'ajtën, mëti'ipë juukyajtpën ma miitsëtyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

12Jëtu'un mëku'uktëjkëty, ëëtsajtëm nmëët'ajtëm ja tuunk, ka'ap jyëtu'unëty ijxtëm ja ni'kx kopk tsokyën.

13Pën mjuuky'ajtëp miits ijxtëm ja ni'kx kopk tsokyën, m'ookantëp yë'ë; e pën Kënu'kxymyëkajtën mëët miits xyaj'ooktë mëti'ipë ja mni'kx mkopk tsyojkpyën, xëmëkyëjxm miits mjuuky'ata'antë.

14Tëkokyë ja ja'ayëty mëti'ipë në'ëmooy tu'umooyëpën ja Tios ja Kyënu'kxymyëk'ajtën, Tios ja u'unk'atanëtëp.

15Miitsëty ka'ap yë'ëjëty të myajmo'otë ja Kënu'kxymyëkajtën mëti'ipë tëytyuunpën ets yajtsë'këpën, yë'ë të myajmo'otë mëti'ipë myajnaxëtëpën Tios u'unk. Mëët ya'atë ja Kënu'kxymyëkajtën ëëts n'ëna'anëmë: Tatë, Teety.

16Ets nän yë'ë ya'atë Kënu'kxymyëkajtën mëët tu'ukyë yajpaaty mëët ëëts'ajtëmë ets nyajtijmëty Tios y'u'unk.

17Ets ko yë'ë xy'u'unk'ajtëmë, näjyëtu'un ja Kristë mëët xypyaat'ajtëmë ja kuma'ayën mëti'ipë ja Tios të xytyukwinwa'anëmën, jä'ä ko tu'ukyë ja Kristë mëët nyajpatëmë ja myëj'ajt jyääntyajtën, jä'ä ko tu'ukyë mëët n'ëyo'owëmë ets jam nyajpatmëty ma myëj'ajt y'oyajtënën.

18Ja ëyo'on mëti'ipë tyam nmënajx nyajnajxëmën yi'inëm yë'ë, ko mëët n'ijxkijpxmëty ja mëj'ajtën jaanty'ajtën mëti'ipë ok npaata'anëmën.

19Tu'kë'ëyë mëti'ipë ja Tios të tyajkojyën jyëjp'ijxtëp ja xëëw ma ja Tios tyajnikëxë'ëkanyën mëti'ipë y'u'unk'ajtypyën.

20Tu'kë'ëyë mëti'ipë Tios y'oytyuunën, kajpxpoky ojts wyë'ëmtë. Ka'ap yë'ëty kë'ëm jëtu'un tsojkën'ajtë, yë'ë tsyojk mëti'ipë tyuknipëjktakëyën; je'eyëp ko xëmë ojts tjëjp'ixtë ja oyajtën

21ets ja mëj'ajtën jaanty'ajtën ëwa'atstum pyëjkta'akëtëty ets ja Tios ja y'u'unk y'ëna'k tpata'antë ja myëj'ajt y'oyajtën.

22Nnija'awëm ko tu'kë'ëyë mëti'ipë ja Tios y'oytyuunën, ëyoow jotëkooytyëp jä'äjëty tyam ijxtëm tu'uk ja to'oxytyëjkën mëti'ipë u'unkpaataanpën.

23Ka'ap yi'iyëty y'ëyowtë, näjyëtu'un ëëtsajtëm n'ëyo'owëm nijënaak ja Tios të xymyo'oyëmën ja Kënu'kxymyëkajtën, ijxtëm jeexyë ëka'any të xymyo'oyëmën mëti'ipë xymyo'oja'anëmën. Mëk nku'ëyo'owëmë ko n'a'ijx njëjp'ijxëmë ets ja Tios xykyupëjkmëty ijxtëm ja y'u'unk y'ëna'kën, mëti'ipë nëjkx ni'kx'ajt nkopk'ajtëm tyaj'ëwaatsëpëtsëmyën.

24Paaty ja nitsokën npatëmë ko njëjp'ijxëmë. Je'eyëp tëy ko pën tëë yaj'ijxnë ja mëti'ipë ënäty yajjëjp'ijxpën, ka'ap nëkooyë y'ëktsoowpatnë ja ëwxijtën. Jä'ä ko ¿Pën y'ëwxijtyp mëti'ipë tëë t'ixyën?

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

25E mëti'ipë njëjp'ijxëmën ets ka'ap tii n'ijxëmë mëët ja nwiin'ajtëmë, ëyo'owmëp ko jeky n'ëwxijtëmë.

26Jëtu'un ja Kënu'kxymyëkajtën xypyutëjkëmë ma tii ntsipja'awëmën. Jä'äkyëjxm ko nkajajtëm wi'ix ja Tios nja'amyäjtsmëtyën ijxtëm pyaat'atyën, yë Kënu'kxymyëkajtën ëëts xykyunu'kxtakëm ma ja Tiosën, jä'ä ko ka'ap ja aaw ayuk yajpaaty wi'ix yajkajpxpëtsëmëtyën.

27Ets ja Tios, mëti'ipë tyuk'ijxnajxypyën ëëts ja n'aaw'ajt njot'ajtëmë, nyija'ap mëti'ipë winma'any ja Kënu'kxymyëkajtën myëët'ajtypyën, jä'ä ko ja Kënu'kxymyëkajtën nyinu'kxtäkpy ja jyä'äy ijxtëm ja Tios tsokyën.

28Nnija'awëm ëëtsajtëm ko ja Tios yë'ë të tpëjktä'äky winë ets tuk'oy'atëty ja ja'ay mëti'ipë tsojkëpën, mëti'ipë të twoowtsoyën ijxtëm të tuknipëjktaakën.

29Mëti'ipë tëëyëp ja Tios y'ixy'äjtypyën ets ojts tuknipëjktaakë ko t'u'unk'ata'any; jëtu'un ja y'u'unk mëj y'itëty ma nimay ja myëkä'äxtëjkën.

30Mëti'ipë ja Tios tëëyëp wyin'ijxën tëë ja tmëkäjpxy; mëti'ipë ojts tmëkäjpxyën ojts wa'ats tyajnaxy ets mëti'ipë wa'ats yajnajxën ojts mëj'äämpy tpëjktä'äky.

31¿Tii ënät njaaktimkyajpxmëp? Pën Tios mëët ëëtsajtëm, ni pën xykyamëmëtakmëty.

32Jä'ä ko ka'ap ja Tios të tukwintuk'ooky ja kyë'ëm U'unk, tëë ni'ëmukë xykyu'o'këmë, ¿Wi'ix ko ënät xykyamo'omyëty mëët yë'ë tu'kë'ëyë winë?

33¿Pën jëtää y'ëkni'ëënëp mëti'ipë ja Tios të twin'ixyën? Tios tëë kë'ëm tyajnaxy wa'ats.

34¿Pën xy'ëkyajnitujkëmëp? Kristë Jesús mëti'ipë ojts y'ookyën ets mëti'ipë ojts jyuukpyikyën ets tam yajpaaty Tios y'aka'anytsyow ma xynyinu'kxtakëmën.

35¿Pën jëtää xy'ëkpëjkëmëp ja Kristë ja tsyojkën? ¿Wä'än jëtää yë'ëty tsipë, ëyo'on, ko nyaj'ëxwojpmëtyë ëkë ko yuu xëëw nyajnajxmëtyë, ëkë ko nwit'ajt nxox'ajtëm kya'itëtyë, ëkë ko kutsë'ëkëtuuy nyajpatmëtyë, ëkë ko yë ja'ay xyaj'o'kmëtyë?

36Jëtu'un ijxtëm ja Tios ja y'aaw y'ayuk y'ënä'änyën: Jä'äkyëjxm ko mijts myajmëpëky, xëmë ëëts ja ja'ay xyaj'ooka'antë, jëtu'un ëëtsëty naxtë ijxtëm ja kupixyny yajmënejkxyën ma ja y'o'ktaknën.

37Ko tii xyjyajtëm xykyëpäjtëm, nmëmëtakëm, jä'äkyëjxm ko ja Kristë xypyutëjkëmë, mëti'ipë ni'ik xytsojkëmën.

38Nnija'apës ko ka'ap pën xypyëjkëmëty ja Tios ja tsyojkën: ni o'kën, ni juukyajtën, ni tsajpjotmëtë kukäjpxy, ni ku'oypyë, ni tyampë, ni miinpë wiinkoonpë,

39ni këkpë, nitii wiinkëtypë mëti'ipë Tios y'oytyuunën. Ka'ap tii xytyuk'ëxmajtsmëty ja Tios ja tsyojkën mëti'ipë nmëët'ajtëmën Wintsën Jesukristë mëët.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Romanos 9

1Tëy jaantyës n'ëna'any, ka'apës n'antä'äky. Ja njot nwinma'anyës Kënu'kxymyëkajtën tu'uwinwoowëp mëti'ipës xytyuknija'apën ko ya'atë tyiyëty.

2Nmëët'ajtypës ja ma'ayën tajën, xëmës nmay ntajy,

3ja ënaanpës ets jeexyë kajpxpoky n'ityës, nmëjëkäm'atyës ja Kristë ets tuk'oy'atëty ja nmëku'uktëjkës, nmëjutiis ja'ayës.

4Yë'ë u'unk'ajt ok'ajtëtëp ja Israel, ets ja Tios të kyupëkëtë tä y'u'unkën. Yë Tios ojts yajpaaty ma yë'ëjëtyën mëët ja myëj'ajt y'oyajtën, ets myooyëtë ja ënä'ämën ets ja waantakën, näjyëtu'un wi'ix twinjawëtëty twintsë'ëkëtëty ja Tios.

5Yë'ë y'u'unk y'ok ja y'aptëjkëty; yë'ë tsyikts'ajt y'aats'ajtëp, ma txëëwatën naaxwiinyëtë ja'ay, ma niTios'ajta'ayën winë, mëj'äämpy wintsë'ëkë y'itëty xëmëkyëjxm. Oy jyëtu'un'atëty.

6Ka'apës n'ëna'any ko ja Tios ka'ap tkuuytyuny ja y'aaw y'ayuk; paatyës jëtu'un n'ëna'any jä'ä ko mëti'ipë nätyijëtëpën Israel ja'ay ka'ap ni'ëmukë y'israel ja'ay'atë.

7Ka'ap ni'ëmukë t'u'unkëty ja Abraham ja y'u'unk, jä'ä ojts yë Tios y'ënë'ëmxëty: Mijts jam yë m'u'unk m'ok tsyoona'any ma Isaac yë y'u'unk y'ëna'kën.

8Jëtu'unts ya'atë yajja'akyukë ko ka'ap yë'ëkyëjxmëty ja'ay Tios y'u'unk'atyë ko ko ja tyeety y'ap pyënja'ayëty; Tios yë'ë y'u'unkniwäämpy yë ja'ay mëti'ipë pyatuumpyën ijxtëm ja Tios të twinwanën, yë'ë tëyëty u'unk o'k jyänty yajtijtë.

9Ya'atë jëtu'un ojts ja Tios tukwinwanë ja Abraham ko y'ënëmaayë: Wimpitaanpës ëjts ya'atë tiempo maajës të n'akäjpxyën, tëë ja Sara ënäty ja y'u'unk tyajmëxu'unk'aty.

10E ka'ap yi'iyëty. Ja Rebeca y'u'unk mäjtskpë, tu'ukyë teety'ajtë ja Isaac, ëëts ja n'ap'ajt nteety'ajtëmë.

11-13Naamka'anëm ënäty myintë kyä'äxtë, ka'anëm ënäty tii tuntë oy ka oy, ko ja Rebeca ja Tios y'ënëmaayë: Ja mëjpë myëtunëp ja mutskpë, näjyëtu'un ijxtëm ja Tios ja y'aaw y'ayuk kyëxja'ayëtyën: Ntsojkës ja Jacob, Esaú ka'ap. Jëtu'un ojts wyi'imy nijawë ko ja Tios myëët'ajtyp ja kutujkën ets twin'ixëty mëti'ipë yë'ë tsyojkpyën, mëti'ipë yë'ë myëkajpxäämpyën oy ënäty tii oy pën të tkatuny.

14¿Wi'ixts na'ëna'anmëty? ¿Wä'än jëtää n'ëna'anmëty ko ka'ap y'oyëty mëti'ipë ja Tios tyuunpyënë? Niwi'ix'äämpy.

15Jëtu'un ja Moisés Tios y'ënëmaayë: Npa'ëyowäämpyës pën ënäty npa'ëyowäämpyës, najts'ëyoowëjäämpyës ja ja'ay pën ënäty najts'ëyowëjäämpyës.

16Paaty ka'ap ja Tios jä'ä twin'ixy ja ja'ay mëti'ipë oy tii tyuuntëpën, yë'ë wyinwijtsyp mëti'ipë kë'ëm pya'ëyoopyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

17Jëtu'un ja Tios ja y'aaw y'ayuk y'ënä'äny ko yajnëmaay ja Egiptë yajkutujkpë: Paaty mijts yajkutujkpë të npëjktä'äky ets mijtskyëjxm ja nmëk'ajtënës nyikëxë'ëkëty ets ja ja'ay nijawëtëty oymyaa naaxwiinyëtëty koos nmëjjëty njaantyëty.

18Tios pya'ëyoopy yë ja'ay mëti'ipë pya'ëyoowäämpyën ets yajju'unëp ja ja'ay ja y'aaw jyot mëti'ipë ënäty jëtu'un tyuknipëjktakëpën.

19E jam ma miitsëtyën wä'än jëtää jam pën y'ëna'anëty: Pën jëtu'un, ¿tiixë ko ja Tios ja ja'ay tpoky'ixy? ¿Pën jëtää mëpaat t'ëk'ëtuky mëti'ipë ja Tios të tuknipëjktaakën?

20Mijts naaxwiinyëtë ja'ay ¿tiikutujkën mëët'ajtyp ets ja Tios xyajtëwëty tii tyuunpyën oy ka'oy? ¿Wä'än jëtää ja tu'ts nëëmëty ja mëti'ipë yajkojëpën tiijës ko jëtu'un të xyajkojyë?

21Ja tu'ts pojtspë myëët'ajtyp ja kutujkën ets ja mo'onts tpotsëty wi'ix tuknipëjktaakën, nän yë'ë mo'onts yajtunëp ets tu'uk ja tu'ts tpotsëty mëti'ipë ka'ap oy najëna'a tyunëtyën ets mëti'ipë xëmë tunëpën.

22Tios jyamëët'ajtyp ja kutujkën ets jeexyë ja naaxwiinyëtë ja'ay tukumëtoy ja pyoky, je'eyëp ko yë'ë mëk tmëmä'kxtuky ja ja'ay mëti'ipë japaat'ajtëtëp ja ëyo'on.

23Näy jä'ä ko ënäty tyajnikëxë'ëka'any ja myëj'ajt jyääntyajtën ma ja mëti'ipë pya'ëyoopyën, mëti'ipë tyuknipëjktakëpën ets mëët y'itëty ma ja myëj'ajt y'oyajtënën.

24Jëtu'un, ëëtsajtëm Tios të xywoowtso'owëmë, tam mëti'ipë jutiis ja'ayën ets tam ka'apë jyutiisëty.

25Ijxtëm ja Oseas y'ënänyën: Mëti'ipë ijty ka'ap nja'ayëtyën, yë'ëjës nja'ay'atäämpy. Pën ijty nkatsojkpyës, ëna'anëpës koos yë'ë ntsoky.

26Ets näjyëtu'un, ma yajnëmaaytyën: ka'ap miits nja'ay'atë, jä'ä nëjkx yajmëkajpxtë Tios juukpyë m'u'unk'ajtëtëp.

27Mëëtpë ja jutiis ja'ayëty, jëtu'un ja Isaías y'ënäny: Oy ja jutiis ja'ay jyamay'atë ja y'u'unk y'okëty, ijxtëm ja jinën mëti'ipë mejypyë'aayën, niwäänë nëjkx tpaatë ja nitsokën,

28jä'ä ko tsojk ja Tios tpatuna'any ja y'ayuk yaa naaxwiiny.

29Ijxtëm ja Jeséas ënäty të y'ënä'änyën: Ko jeexyë ja Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë të tkayajwë'ëmy ja u'unk ok, jëtu'un jeexyë tyam nyajpatëmë ijxtëm ja Sodomë kajpn ets Gomorra kajpnën.

30¿Wi'ix na'ëna'anmëty? Mëët ko të myëpëktë ja ja'ayëty mëti'ipë ka'ap jyutiis'atën, tëë ja Tios yajpokywya'atsëtë mëti'ipë ënäty ka'ap t'ixta'atën ja oypyë ja nipaye'eyënë.

31E ja jutiis ja'ayëty mëti'ipë yë'ë kyajpxkopk'ajtëpën ja ënä'ämën ko yë'ë nyipaye'ey mëtëy, ka'ap të tpaatë ja nipaye'eyënë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

32¿E tii ko ka'ap? Jä'äkyëjxm ko ka'ap ja mëpëjkën tyajtuuntë, yi'iyë yajmëjnajxtë ma winë tii oy tjatunantën. Paaty ojts kyunäpëtë ma ja tsaajën mëti'ipë yajkunäjpëpën.

33Jëtu'un ijxtëm ja Tios ja y'aaw y'ayuk kyëxja'ayëtyën: Ja'aykyukëtë, npëjktäkpypës jam Jerusalén tu'uk ja tsaa, tu'uk ja tsaa mëti'ipë ja'ay yajkëtawëpën ko jam kyunäpëty. Pën yë'ë tyuk'ijxpejtyp, ka'ap tsyëtyu'unpaata'any.

Romanos 10

1Mëku'uktëjkëty, ëjts xëmës ja Tios ntuknija'amyätsëtë yë Israel ja'ayëty ets ja'ënaanpës jeexyë ja nitsokën tpaatë.

2Ënaanpës ko yë'ëjëty jyatsojktëp tjamëtuna'antë ja Tios, je'eyëp ko mëti'ipë jyatsojktëpën ka'ap kyäjpxyëty ijxtëm ja mëtëypyë ja nija'awën.

3Jä'ä ko ka'ap tja'akyyukëtë ko Tios yë'ë ja'ay yajnajxyp wa'ats, e yë'ëjëty kë'ëm tyäty nyäyajnaxa'anëtë wa'ats, ets jëtu'un ka'ap ja Tios tmëmëtowa'antë.

4Jä'ä ko ja ënä'ämën tëë kyixy nyäxy, ko ja Kristë myiiny ets ja Tios kyupëkëtëty mëti'ipë mëpëjktëpën.

5Jëtu'un ja Moisés ja y'ënä'ämën y'ënä'äny, këxja'aypyë myinyën: Pën ja ënä'ämën pyatuumpy, yë'ë yajjuuky'atëtëp.

6E ja nipaye'eyën mëti'ipë mëët ja mëpëjkën yajpaatyën, jëtu'un yajnimëtyä'äky: Këtii mmayëty mtajëty: ¿Pën pa'tëkëjaanp tsajpjotm? jëtu'un yajja'akyukë yë'ë yowë yajtsojkp ets ja Kristë jyënäkëty. Näy ka'ap m'ëna'antëty;

7ëkë ¿Pën jap jëjpta'akaanp o'kpëjutjoty? Jëtu'un yajja'akyukë yë'ë yowë yajtsojkp ets ja Kristë pyëtsëmëty o'kpëjutjoty.

8¿Pën ënaanp?: Ja aaw ayuk wiinko ja yajpaaty ma m'aaw mjotmën. Yë'ë jëtu'un ya'atë ja aaw ayuk mëti'ipës ja'ay n'ëwa'anëtëpën.

9Pën m'aawjoty pyëtsimy ets m'ëna'any ko Jesús yë'ë Wintsën ets pën mmëpëjkpy m'aawjoty mjootjoty ko Tios të yajjuukpyikyë, mpatäämpy ja nitsokën,

10jä'ä ko aawjoty jootjoty tsyoony ets nmëpëjkmëty ko npata'anëm ja mëtëypyë ja nipaye'eyën, ets mëët ja aaw ayuk yajnikäjpxy ko Jesukristë yë'ë mëët yajpaata'any ja nitsokën.

11Jëtu'un këxja'ay myiny: Pën yë'ë tyuk'ijxpejtyp, ka'ap tsyëtyu'unpaata'any.

12Jesús ni'ëmukë ja'ay tnitënaaytyä'äy, wä'än tjutiis tkajutiisëty, ets tmooytyä'äy ja kënu'kxën mëti'ipë mëkajpxëpën.

13Jä'ä ko jëtu'un ja Tios ja y'aaw y'ayuk y'ënä'äny: Ni'ëmukë mëti'ipë y'amëtoowtëpën ja Wintsën ets nyitso'oktëty, yë'ë pyaatëp ja nitsokën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14¿E wi'ix t'amëtowtëty pën ka'ap tmëpëktë? ¿Ets wi'ix tmëpëktëty pën ka'ap tmëtowtë ko jyääjëty? ¿Ets wi'ix tmëtowtëty pën ka'ap pën tyuk'ëwa'anxëtë?

15¿E wi'ix tkajpxwa'kxtëty pën ka'ap pën kyäxëtë? Ijxtëm ja kuja'ay myinyën: Janty'oy yaj'ixy ko jya'të mëti'ipë yajmiintëpën ja oy aaw oy ayuk.

16E ka'ap ja ja'ay ni'ëmukë të tkupëktë ja oy aaw oy ayuk. Jëtu'un ijxtëm ja Jeséas y'ënä'änyën: Wintsën, ¿pën jëtää të tmëpëktë ja ayuk mëti'ipë ja ja'ay të yajtuk'ëwaanëtën?

17Jëtu'unkyëjxm, ja mëpëjkën ënät yajmëët'aty ko yajmëtoow'ity, ets ja aaw ayuk jam ja tsyoony ma ja Kristë të tnimëtyä'äkyën.

18E nyajtëëpyës yam: ¿Wä'än jëtää ka'ap ja ja'ay të tmëtowtë ja Tios ja y'aaw y'ayukë? Myëtoowtë jä'ä. Jä'ä ko jëtu'un kuja'ay myiny: Tëë yajmëtoy ja y'ayuk mapaat yë naaxwiinyëtën yajpaatyën ets të yajnijawë mapaat yë naaxwiinyëtë jyëjpkukëxën.

19Nyajtëëpyës yam jatëkok: ¿Wä'än jëtää ja jutiis ja'ay ka'ap tja'akyyukëtë? Mëjëyëjp, jëtu'un ja Moisés ojts tnikäjpxy: Ëjts miits ntukmë'äkë'atantëp ja kajpn ka'apë kyajpnëtyën; ets xytyukjoot'anpëktëty ja kajpn ka'apë jyä'äkyukën.

20Näyjyëtu'un ja Jeséas tkajpxnajxy: Ja ja'ay mëti'ipës ijty ka'ap xy'ixta'atën, tëëjës ja xypyaatë, ets tëëjës nätyuk'ixyë mëti'ipës ijty ka'ap xyajnitëwëtën.

21Ko ja Jeséas ja jutiis ja'ay tnimëtyäky, jëtu'un tkajpxnajxy: Xëmës të nyäm të nwoptë mëti'ipës ka'ap xykyäpxymyëtowtën ets mëti'ipë käjpxy kyumëtoownajxtëpën.

Romanos 11

1Yë'ës tyam nyajtëëpy: ¿Tëë jëtää ja Tios t'ëxmajtsnë ja nyaax kyajpnë? Niwi'ix'äämpy. Ëjts nän Israel ja'ayës ëjts, Abrahamës nteety'äjtyp n'ap'ajtyp, Benjamínkës ja y'u'unk y'ok ëjts.

2Tëëyëp ja Tios tkajpniwa'any ja Israel ja'ay, e tyampaat je'eyëm tkajpniwa'any ¿tii ko t'ëk'ëxwaanpëty? ¿Këtii xynyijawëtë wi'ix ja Tios ja y'aaw y'ayuk y'ënä'änyën ma ja Tios ja kyäjpxynyajxpë Elías yajnimëtyä'äkyën, ko ja Tios ojts tja'amyetsy ets ojts tuk'ëwaanë ja Tios wi'ix ja jutiis ja'ay y'ëtë'ëtstënë? ets y'ënäny:

3Wintsën, tëë ja mkäjpxynyajxpë myaj'o'kxëtë ets tëë ja mwintsë'këntyakn mjijtxëtë, ëjts nätyu'uk të njaakwë'ëmyës ets xyaj'ookantëpës näjyëtu'un.

4Ënät ja Tios y'ëtsoowinpijtë: Tëës ja ja'ay ëpëky npëjktä'äky niwëxtujk mil mëti'ipë ka'ap të twinkoxtänëtën ja Baal ja y'awinax.

5Näyjyëtu'un tyam jyäty, niwäänë të wyë'ëmtë mëti'ipë ja Tios të wyinwitsëtën myëyajtënkyëjxm.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[6]Ets pën yë'ëkyëjxm ko ja Tios tmëët'aty ja oyjyot oywyinma'any, ka'ap y'ëktsoowpatnë ja mëti'ipë yajtuunp yajkajpxpën; jä'ä ko jeexyë kyajëtu'unëty kajxyëp ja Tios ja y'oyjyot y'oywyinma'any tsyowpaaty.

[7]¿Wi'ix ënät njaak'ëna'anmëty? Ja Israel ja'ayëty ka'ap të tpaatë mëti'ipë të tja'ixta'atën, yi'iyë mëti'ipë ja Tios të wyin'ixëtën të tpaatë. Ja wiinkëtypë je'eyë ojts kyujuunta'aktë,

[8]ijxtëm y'ënä'änyën ja jaaypyetypë myinyën: Tios ojts jëtu'un pyëjkta'akëtë ets ka'ap tii tjawëtëty, ets jëtu'un tyampaat je'eyëm jyatë; jya'ijxtëp ets ka'ap t'ijxpaatë, jyamëtoowtëp ets ka'ap tja'akyyukëtë.

[9]Näyjyëtu'un ja David y'ënäny: Wä'än ja kyä'äyën y'ukënëty yë'ë tmëpokytyëkëtë, ets nyäyajtëkoyëtëty ets tkumëtowtëty,

[10]Wä'än ja wyiin tpi'itstë ets ka'ap y'ixtëty, wä'än xëmëkyëjxm t'itë jëku'ux.

[11]Nyajtëëpyës jatëkok: Ko ja jutiis ja'ay kya'atë pokyjotm, ¿tim'ëxmajtsëtëp jëtää ja Tiosë? Niwi'ix'äämpy. Ko ja jutiis kyamëtaktë, nikë jää të tpaatë ja nitsokën mëti'ipë ka'ap jyutiis ja'ay'atën, jëtu'unts ja jutiis ja'ay y'äkëtëty.

[12]Paaty, ko ja jutiis ja'ay pyokytyuuntë ënät ja Tios ojts tkënu'kxy mëti'ipë ka'ap jyutiis ja'ay'atën, jëtu'un ja Tios wäänëni'ik ja naaxwiinyëtë ja'ay tkënu'kxëty ko ja jutiis ja'ay ja Tios tmëpëktëty jatëkok.

[13]E tap miits njaakmëmëtya'aka'antë, miitsëty mëti'ipë ka'ap jyutiis'atën. Mëët ko ja Tios të xytyuknikexyës ja mëti'ipë ka'ap jyutiis ja'ay'atën, jotkujkës näjyawëty mëët ya'atë tuunk.

[14]Njatsojkpyës ets jeexyë ja jutiis ja'ayëty wiink tjawëtë ko miits ja Tios të xymyëpëktë, jëtu'un tjëkyäpëty wi'ix tpaatëty ja nitsokën.

[15]Mëët ko ja jutiis ja'ayëty ka'ap të tsojkën'atë ja Tios ja y'oyajtën, ënät ja wiink ja'ay të tpaatë ja nimä'kxën ma ja Tiosën; ¿tii ënät jyaak tunäämpy? yë'ë myo'ojäämpy ja juukyajtën mëti'ipë të y'ooktën.

[16]Jëtu'un ijxtëm ja jëtsyën mëti'ipë ja Tios yajtuknipëjktakëpën kënu'kxy ja nyäxy, näjyëtu'un ja tsajpkääky nän kënu'kxy jä'änë. Näyjyëtu'un ënät tu'uk ja kepy tyikts ko tëë Tios tkënu'kxy, ja kepyxye'enty aak wa'ats ja nyajxtaaynyë.

[17]Jëtu'un ja jutiis ja'ayëty ijxtëm ja olivë kepyxye'entyën mëti'ipë të yajkatspuxyën; ets mijts mëti'ipë ka'ap jyutiis ja'ayëty, jëtu'un ijxtëm ja pa'olivos xe'entyën ets të myatukpu'ootsë ja olivë kepy mëti'ipë mëtëyën. Ets të m'awinpity ijxtëm jeexyë mijts mjanty olivë'atën.

[18]Je'eyëp ko këtii mnätyukmëjawëtëty ko jam të myajpëjktä'äky. Pën mnätyukmëjja'awëyëp, ja'amyäts ko ka'ap myijtsëty xyaj'ity ja kepy aats, ja kepy aats mijts myaj'ijtëp.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

19Wä'än jëtää mijts m'ëna'any: Jä'äkyëjxm të yajkatspuxy ja kepyxye'enty etsës ëjts jam nyajkëx'ootsëty.

20Tëy jëtu'un. Ojts jyänty yajkatspuxy je'eyëp ko yë'ë ko ka'ap myëpëjktë, e mijts paaty jam myajpaaty jä'ä ko mmëët'ajtyp ja mëpëjkën. E paaty mijts këtii mnämyëjjawëtëty, këtiipë näjyëtu'un myajkatspuxëty.

21Pën ka'ap ja Tios ojts tnime'kxy ja jutiis ja'ayëty, mëti'ipë jëtu'unëtyën ijxtëm ja oy olivë kepyxye'entyën, nän ka'ap mijts mnimä'kxëtëty ko näjyëtu'un m'ëtë'ëtsëty.

22Ix, wi'ix ja Tios y'oyëtyën ets näjyëtu'un wi'ix tpëjktä'äkyën ja tsaatsytyu'unën; mëk tsaatsytyuny mëti'ipë pokyjotm ka'atëpën, e mijts oy të mmëët'atyë. Je'eyëp ko kopkpëky ko mjuuky'atëty xëmë oy ijxtëm yë'ë t'oy'ixyën; jä'ä ko tsojk näjyëtu'un myajkatspuxëty.

23E ko ja jutiis ja'ay tmëpëktëty ja Tios, jam jä'ä yajpëjkta'aktëty ma të ënäty mijts të myajpëjktä'äkyën; jä'ä ko myëët'ajtyp ja Tios ja mëk'ajtën ets pyëjkta'akëtëty jatëkok ma të y'itën.

24Jä'ä ko pën mijts mëti'ipë ka'ap jyutiis ja'ayëty, jëtu'un mnaxy ijxtëm ja pa'olivo kepyën, ojts myajpuxy ets myajkëx'o'tsy ma ja olivë kepyën mëtëypyë; ja jutiis ja'ayëty mëti'ipë jëtu'unëtyën ijxtëm ja olivë kepyën mëtëypyën, ni'ik pyaat'atëtë ets jam jatëkok yajkëx'ootstëty ma ja nyikepyën.

25Mëku'uktëjkëty, yë'ëjës ntsojkpy ets miits xynyijawëtëty mëti'ipë ijty ka'ap yajnijawën, jëtu'unts ka'ap mnämyëjpëjkta'akëtëty. Yë jutiis ja'ay juun yë y'aaw jyot të tpëjkta'aktë, ka'ap yë Tios të tmëmëtowtë, jëtu'un y'ita'antë koonëm tpata'atëty ja oyajtën mëti'ipë ka'ap jyutiis'atën.

26Ko ya'atë tyunëtëty jyatëtëty, ni'ëmukë ja jutiis ja'ay tpaata'antë ja nitsokën. Ijxtëm ja Tios ja y'aaw y'ayuk këxja'ay myinyën: Jerusalén myina'any tu'uk ja jutiis ja'ay yajnitsokpë ets tyajnitso'oka'any ja pokyjä'äytyëjk mëti'ipë ja Jacob tyëëmp'ajtyp y'aats'ajtypyën.

27Ya'atë käjpxytyu'unën nëjkx tyuny ko ënäty ja pyoky nimä'kxëtës.

28Ja jutiis ja'ayëty mëtsip'ajtëtëp ja Tios, paaty miits ja Tios mkënu'kxëtë; je'eyëp ko Tios tsyojk'ëtëtsyp ja jutiis ja'ay jä'ä ko ojts oy jyuuky'atë ja y'aptëjkëty.

29Ka'ap ja Tios wyinma'any tyëkatsy ko pën tii tmo'oy mëti'ipë të twin'ixyën.

30Tëëyëp ka'ap ja Tios ijty xymyëmëtowtë, e tyam ma ja jutiis ja'ayëty ja Tios ka'ap të tmëmëtowtën, tëë ja Tios miits mpa'ëyowëtë.

31Näy jä'äkyëjxm ko ja Tios mpa'ëyowëtë, paaty ja Tios tpa'ëyoy ja jutiis ja'ayëty.

32Jä'ä ko ja Tios ni'ëmukë ja ja'ay ojts tukwinmëtoy ja pyoky ko të kyäjpxykyumëtoownaxtë ets ënät näjyëtu'un tpa'ëyowa'any ja wiinkëtypë tu'knax.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

33Ni'ik ja Tios ja myëj'ajt jyääntyajtën kyëjääjëty ets näjyëtu'un ja wyijy'ajt kyejyajtën. Ni pën kyamayë tkajpxtë'kxëty mëti'ipë të tuknipëjktaakën ets ka'ap pën myäyëtëty twinjawëty ja nyë'ë tyu'u.

34E ¿Pën y'ëknija'ap ja Tios ja wyinma'any? ¿Pën y'ëkkajpxwijëp?

35¿Pën winë ja Tios të t'ëkmoopyë ets jatëkok kyëpäjtxëtëty?

36Tios tu'kë'ëyë winë myëët'ajtääpy, ets yë'ë winë yaj'ijtääpy. Jëtu'un xëmëkyëjxm y'itëty ja Tios ja myëj'ajt y'oyajtën.

Romanos 12

1Mëku'uktëjkëty, yë'ëkyëjxm ko ja Tios pya'ëyoy nyajts'ëyowë, nmënu'kxtaktëp miitsëty ets mnätyukë'ëtëkëtëty ja Tios, miits kë'ëm wintsë'kën'atë ma ja Tiosën ijxtëm ja wintsë'kën juukpyë, wa'atspë ets mëti'ipë Tios y'oyjya'apën. Ya'atë jëtu'un wintsë'kën'ajtp mëtëypyë mëti'ipë mëpaat xyaktën.

2Këtii m'ëkjuuky'ajnëtëty ijxtëm ja ja'ayëtyën mëti'ipë ja naaxwiinyëtë winma'any yajtuuntëpën, yajtëkatstë ja mwinma'anyëty ets ja mjuukyajtënëty, jëtu'un xynyijawëtëty mëti'ipë ja Tios tsyojkpyën, mëti'ipë oyën, mëti'ipë y'oyjya'apën ets mëti'ipë mëtëyën.

3Jä'äkyëjxm ko ja Tios ja mëyajtën të tuny ma ëjtsën, paaty miits nëëmëtë ko ka'ap je'eyë mnämyëmay mnämyëtajëtëty ets mnämyëjpëjkta'akëtëty. Yë'ë mëmay mëët'ajtëp wi'ix ja Tios të mmo'ojëtën ja wijyajtën kejyajtën mëët ja mëpëjkën.

4Ijxtëm tu'uk ja ni'kx kopk nmëët'ajtëmën kanaakjëjp; tam ja kë'ë, teky, wiin ets kanaakpëky jam winë,

5näjyëtu'un ëëts'ajtëmë, oy jënu'un njanimay'ajtëmë, tu'ukyë nyajpatëmë mëët ja Kristë; jëtu'un ëëts nyajpatëmë ijxtëm jeexyë tu'ukyë ja ni'kx kopk yajmëëtëtyën mëët ja Kristë.

6Këëkjä'ä ja Tios ja tuunk të xymyo'oyëmë wi'ix tii nitu'ukjaty ntu'unmëtyën. Tam mëti'ipë të yajmo'oyën ja tuunk ets tkajpxwa'kxëty ja Tios ja y'aaw y'ayuk, wä'än jëtu'un tuny ijxtëm tmëëtëtyën ja mëpëjkën.

7Pën ja tuunk të yajmo'oyën ets tmëtunëty ja myëku'uk, wä'än oy tuny; mëti'ipë yaj'ijxpëjkpën, wä'än tyaj'ijxpëky;

8mëti'ipë jotmëkwinkajpxëpën, wä'än tjotmëkwinkajpxë; mëti'ipë tii yäjkypyën, wä'än tyäky; mëti'ipë nyikopk'ajtypyën ja mëpëjkpëtëjk, wä'än tuny yajxon ets mëti'ipë oyjyä'äy'ajtpën, wä'än t'oyjyä'äy'äty.

9Nätsyokëtë nixim niyam winë aaw winëjot. Ixmatstë mëti'ipë ka'ap y'oyëtyën ets tuntë mëti'ipë oyën.

10Nätsyokëtë ijxtëm ja ja'ay tyukä'äx'atyën. Näwyintsë'ëkëtë nixim niyam tu'knax.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

11Tuk'o'kpätë ja oypyë tuunk. Ka'ap mnuuxta'aktëty. Mëtuntë Tios ëmuumtu'ukjot.

12Juuky'atë jotkujk ko xyjyëjp'ixtë ja oypyë ja juukyajtën. Mëtänëtë amëk jotmëk ja ëyo'on. Nijëna'a ja Tios ja'amyäjtsk xykya'ëxmatstëty.

13Näpyutëkëtë nixim niyam ma myajpaatën wa'ats kajpn. Oy tsuj xy'ëxajëtëty mëti'ipë mnimiinëtëpën.

14Amëtowtë ja Tios ets tkënu'kxëty pën m'ixjëtijt mpajëtijtëtëp. Ni'ikyë kënu'kxtë ets këtii xykyajpxpoktëty.

15Mëëtxoonta'aktë mëti'ipë ijtëpën xoontëpën; mëëtjë'ë mëëtya'axtë mëti'ipë jëëytyëp yaxtëpën.

16Juuky'atë tu'ukyë nixim niyam. Ka'ap amëj akëjxm mja'ay'atëty. Jëtu'un mnäpyëjkta'akëtëty tä janty mëk ëyoopëja'ayën. Ka'ap janty ixpëky mnäyajnaxëtëty.

17Pën të mmëtëkoyëtë, ka'ap näjyëtu'un xytyuunwinpitëty. Xëmë tuntë ja oypyë ma ja naax kajpnën.

18Maapaat mëta'aktën, itë akujk jotkujk ma ja ja'ayëtyën.

19Miits mëku'uktëjkëty, ntsojktëp miits ni'ik. Ka'ap ja mmëtsip ëxëëk xymyëwinpitëty pën tëë tii mtukmëtuuntëkoyëtë, Tios yë'ë tukupätëtëp; jä'ä ko jëtu'un ja Tios ja y'aaw y'ayuk kyëxja'ayëty: Ëjts xypyatp npëjkta'akëty ja tëytyu'unën, ëjts ntukëpätëp, jëtu'un ja Wintsën y'ënä'äny.

20Näyjyëtu'un: Pën yuu'o'këp ja mmëtsip, yajkay; pën tëtsëp, yajnëë'uuk, jëtu'un jyëënkuuts tyooykyuutsëty mëët ja tsyëtyu'un.

21Ka'ap ja ku'oypyë mnätyukmëmëta'akëtëty, mëmëta'ak ja ku'oypyë mëët ja oypyë.

Romanos 13

1Ni'ëmukë mëpaat yajmëmëtoy ja ja'ay mëti'ipë myëët'ajtëpën ja kutujkën. Jä'ä ko ka'ap ma kutuunk mëti'ipë ka'ap jam kyutukyën ma Tiosën, mëti'ipë jääjëtyën Tios yë të pyëjkta'akëtë.

2Paaty ko pën ja kutuunk tkamëmëtowëty, wyiink'ijxyp ënäty mëti'ipë ja Tios të tuknipëjktaakën. Ets mëti'ipë käjpxy kumëtoownajxpën nëjkxëp ja yajtëytyuny.

3Yë kutuunktëjk ka'ap yë'ëkyëjxmëty të yajpëjkta'aktë ets tyajjotkëxtëty mëti'ipë oy winë tyuunpyën, yë'ë të yajtuknipëjktaakëtë ets tpaye'eytyëty mëti'ipë ëxëëk ëtëtstëp ënantëpën. Pën ka'ap mëët ja tsë'ëkë mjuuky'ata'any, tun kajpxp mëti'ipë oyën ets ja kutuunk m'oyjyawëtëty.

4Tios yë'ë të tyuknipëjktaakëtë ets miits jotkujk myajpaattëty. E pën mijts ëxëëk m'ëtë'ëtsy m'ëna'any kopkpëky ko mtsë'ëkëty; jä'ä ko ka'ap ja kutuunktëjk nëkoo ja mëk'ajtën të yajmo'otë, yë'ë ets ja Tios tmëtuntëty ets tëytyuntëty ja ja'ay mëti'ipë ëxëëk ëtëtstëp ënantëpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

5Yë'ë oy ko kutuunktëjk nmëmëto'owmëty, ka'ap tyim yë'ëkyëjxmëty ets yajkumëtowëty ja ëxëëkpë, yë'ëkyëjxm ets ntu'unmëty mëti'ipë mëtëyën.

6Paaty miits myaktë mkëpätë ma ja kutuunktëjkën, jä'ä ko Tios myëtuuntëp paatykyëjxm jam të yajpëjkta'aktë.

7Yaktë nijä'äjaty mëti'ipë paat'ajtëpën. Mëti'ipë mëpaat xykëpätën, yaktë ja m'ayajk m'ako'onënëty; pën jam ja këpäjtën myuky, yaktë ja mjä'äjëty; pën nitëjkëyëp yajwinkutsë'ëkëty, wiinkutsë'ëkëtë; pën paat'ajtëp mëj y'itëty, mëj yajnaxtë.

8Këtii pën xymyënu'kxy'atëty, yi'iyë ja oyjyot oywyinma'any miits mnätyukmënu'kxy'atëtëp nixim niyam; pën ja myëku'uk tsyojkpy, tëë ënäty tpatuny wi'ix ja ënä'ämën y'ënä'änyën.

9Jëtu'un ja ënä'ämën y'ënä'äny: ka'ap xyajtëkoytyëty ja nyiwintsë'kën ja pëjkën ukën, ka'ap myajja'ay'ookëty, ka'ap mmäätsëty, ka'ap mmëku'uk nyaax kyam xy'atsojkëty. Tu'kë'ëyë ya'atë ets wiinkëtypë ja ënä'ämën, ënät tsyoowtëjkëtyä'äy ko yajpatuny ja ënä'ämën mëti'ipë ënaanpën: Tsok ja mjëëky mmëku'uk ijxtëm kë'ëm mnätsyokyën.

10Mëti'ipë ja'ay tsojkp ja'apën, ka'ap yë myëku'uk t'ëxëëktuny, ma ja nätsyok näjyawën jam ja ënä'ämën yajpatuunta'ay.

11Ixtë tuntë wi'ix ja xëëw jëmëjt tyu'uye'eyën, ets yë'ë mëmay mëtajtë ko tëë tpatnë jëna'a ja ja'ay myä'äywijtëtyën. Jä'ä ko ja nitsokën'ajtëm tim winkon ja yajpatnë, ka'ap y'ëkjëtu'un'ajnë ijxtëm ojts nmëpëjktso'onëmën.

12Tëë ja tsu'um'it nyajxnë, jëtu'un tyamnë ijxtëm jeexyë xyiinyëjanën, paaty ka'ap n'ëkpokytyu'unënëty, ka'ap n'ëk'ijtënëty akootstuuy; wä'än nyajpatëmë ajajtuuy ijxtëm tu'uk ja tsiptuunpë y'ijx'ity kyëwent'atyën.

13Tsojk winë oy ntu'unëm ijxtëm xëëny tii yajtunyën. Ka'ap je'eyë xëmë n'ukmëty nmukëmëty, ka'ap xim yam yë ye'etyëjk t'ixëty yë to'oxytyëjk ëkë yë to'oxytyëjk xim yam yë ye'etyëjk, ëkë xim yam pën mëët ntsiptu'unmëty.

14Ni'ikyë miits mnätyukxoxëtëty ja mëpëjkën mëti'ipë jam mmëët'ajtëpën ma ja Wintsën Jesukristën ets ka'ap yi'iyë xymyëmay xymyëtajtëty wi'ix ja mjot mnini'kx tii t'oyjawëtyën.

Romanos 14

1Oyjyawëtë ja ja'ay mëti'ipë wäänë ja mëpëjkën myëët'ajtypyën ets këtii nëkoo mnäy'oj mnäya'axëtëty mëët.

2Tää jënaakën ja ja'ay mëti'ipë ënantëpën ko jyëkyejpy oytyiijëty tjë'kxtëty ets tää jënaakën mëti'ipë wäänë ja myëpëjkënëtyën, yi'iyë na''aay na'ujts jyë'kxtëp.

3Pën jyi'kxyp oytyiijëty, ka'ap tpäxëty mëti'ipë ka'ap oytyiijëty tjë'kxyën; ets pën ka'ap oytyiijëty tjë'kxyën, ka'ap tpäxëty pën jyi'kxyp oytyiijëty, jä'ä ko tëë ja Tios kyupëkyë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

4¿Mpën mijts ko xypyoky'ixy ja ja'ay mëti'ipë Tios myëtuumpyën? Pën oy ëkë ëxëëk winë tuny, yë'ë kë'ëm nyija'ap. E yë'ë oy wyë'ëma'any, jä'ä ko yë Wintsën myëët'ajtyp yë mëk'ajtën ets oy yajwë'ëmëtëty.

5Jatu'kpëky, tää ja'ay jënaakën mëti'ipë tu'ukpë xëëw mëj'äämpy yajnajxypyën ets tää mëti'ipë ënantëpën ko aak'oy yë xëëw oyjyëna'ajëty. Nitu'ukjaty ja ja'ay kë'ëm tmëmay tmëtajëty ja oypyë mëti'ipë myëpëkäämpyën.

6Pën tu'uk ja xëëw y'ëmaay'äjtyp, Tios wyintsë'këp ko t'ëmaay'äty; pën tii jyi'kxyp, Tios wyintsë'këp ko tii tjë'kxy ets yë'ë kyukajpxëp; e pën ka'ap tii tjë'kxyën nän Tios wyintsë'këp ko ka'ap tii tjë'kxy, ets nän kyukajpxëp ma Tiosën.

7Ka'ap kë'ëmwinma'any njuuky'ajtëm ets ka'ap kë'ëmwinma'any n'o'këm.

8Pën juuky'ajtëm, Tios xyajjuuky'ajtëm; e pën o'këm, Tios ënäty jatëkok xy'ëxajëmë. Oy njuuky'ajtmëty ëkë n'o'kmëty, Tios ëëts xyjyä'ä'ajtëmë.

9Paaty ja Kristë y'o'ky ets jyuukpyijky jatëkok, jëtu'unts tniwintsën'atëty mëti'ipë juukyëtyën ets mëti'ipë ookyëtyën.

10¿E tii ko mijts ja mmëku'uk xynyi'ojë? ¿Ëkë tii ko xywiink'ixy? Ni'ëmukë ëëts nëjkx nwa'këxë'këmë Tios wyintum ets yë'ë nëjkx xypyaye'eyëmë.

11Jä'ä ko jëtu'un ja Tios ja y'aaw y'ayuk kyëxja'ayëty: Jëtu'un ja Wintsën y'ënä'äny: Ijxtëm tyiyëtyën koos njuuky'äty, ni'ëmukë ja naaxwiinyëtë ja'ay xywyinkoxtänëtyës, ni'ëmukë ja ja'ay y'ëna'antëty koos nTiosëty.

12Paaty, ni'ëmukë ëëtsajtëm nëjkx nwinkuwa'këmë ja Tios ets ntuk'ëwa'anëmëty tii ënäty të ntu'unëmën.

13Paaty ka'ap mnäpyoky'ixëtëty nixim niyam. Yë'ë tuntë mëti'ipë ka'ap yajwiink'ixëtyën ets mëti'ipë ja mmëku'uk ka'ap ja myëpëjkën yajma'txëtëty.

14Ëjts njanija'apës ko aak'oy aak wa'ats winë; ets yë'ëkyëjxmës jëtu'un n'ëna'anyës koos ja Jesús nmëpëky. E pën winmääpy ko tää ja jë'kxy pëky mëti'ipë ka'ap y'oyëtyën, jëtu'un ja myäy tyäjy ko ka'ap y'oyëty.

15E näjyëtu'un ënät, pën yë mmëku'uk wyiink'ijxyp ko tii xyjyi'kxy, ma jëtu'un winë xytyunyën ka'ap ënäty y'ëknätsyokë'ajnë. Ka'ap mëpaat yë'ë tyajtëkoy ja mmëku'uk ja myëpëjkën ma ja Kristën ko tii xyjyë'kxëty xypyëkëty.

16Ka'ap yë'ë xytyunëty mëti'ipë ja wiinkëtypë wyiink'ijxtëpën oy mijts xyjyanijawë ko ka'ap pyokyëty mëti'ipë mtuunpyën.

17Ka'ap yë'ëkyëjxmëty jam m'itë ma Tios ja kyutujktaknën ko tii xykyäytyë xy'uuktë, jä'äkyëjxm jam m'itë ko xytyuntë xykyajpxtë mëti'ipë paat'ajtëpën, wi'ix xymyëët'attëty ja jotkujk'ajtën ets ja xoontakën mëët ja Kënukxymyëkajtën.

18Mëti'ipë ja Kristë myëtuumpyën, jä'ä ja Tios tukjotkëtakëp ets näjyëtu'un ja ja'ayëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

19Wä'än yë'ë n'ixta'ayëmë wi'ix npatmëtyën ja jotkujk'ajtën ets nnäpyutëjkëmëty nixim niyam wi'ix nwinpäjtmëtyën ma ja mëpëjkën.

20Ka'ap mëpaat ja Tios ja tyuunk kyutëkoy ko tii yajjë'kxy yajpëky. Tëy ko aak wa'ats yë kääky uuky. Yë'ë tëy ka'ap y'oyëty ko jä'ä një'kxmëty mëti'ipë ja nmëku'uk'ajtëm ja myëpëjkën tukyajtëkooyëtëpën.

21Nikë oy ko tsu'utsy nkatsu'tsmëty, ni ja tsatsym nyëë nka'ukmëty, ëkë oytyiijëty ka'ap mëpaat yë'ë ntu'unëm mëti'ipë ja nmëku'uk'ajtëm yajpokykya'ajëtëpën.

22Ja mëpëjkën mëti'ipë mijts mmëët'ajtypyën, mëët'at mijts kë'ëm Tios wyintum. Jotkujk ja ja'ay yajpaaty ko ka'ap tuny mëti'ipë yajkuma'ay yajkutajëpën.

23Ja ja'ay mëti'ipë ka'ap oy yajxon tnijawën pën mëpaat tjë'kxy tkajë'kxy winë, ko tjë'kxy kë'ëm tpokyjyawë ok, jä'ä ko ka'ap të tjë'kxy akujk jotkujk mëët ja mëpëjkën; tu'kë'ëyë mëti'ipë ka'ap tii ëmuumtu'ukjot yajtunyën, poky yë'ë.

Romanos 15

1Ëëts'ajtëm, mëti'ipë mëk yajpatëpën ma mëpëjkënën, mëpaat mputëjkëmë mëti'ipë ka'ap oy myëpëktënëm, ets ka'ap yi'iyë n'ixtä'ämyëty mëti'ipë ntukjotkëtakmëpën.

2Ni'ëmukë ëëts xypyaat'ajtëmë ntukjotkëtakmëty ja nmëku'uk'ajtëmë ets tuk'oy'atëty wi'ix wäänë oy tmëpëktëty ja Kristë.

3Ka'ap ojts kë'ëm ja Kristë nyätyukjotkëtä'äkyë, jëtu'un ijxtëm ja Tios ja y'aaw y'ayuk kyëxja'ayëtyën: Ko ja ja'ay mwinkajpxpätëtëty, aak'ëjts xytyukkëtakp.

4Paaty ojts tu'kë'ëyë winë yajjaaywyi'imy ets xytyuk'ijx xytyuknija'awëmëty, ets amëk jotmëk nmëtënä'ämyëty ja ëyo'on mëti'ipë nmënajx nyajnajxëmën, jëtu'un nmëët'ajtmëty ja jotkujk'ajtën ko ja Tios ëmuumtu'ukjot njëjp'ijxëmë.

5Ja Tios, mëti'ipë xyajmä'kxtujkëmën ets xyajjotmëktakëmën, yë'ë mmo'ojëtëp ja winma'any ets tu'ukyë mjuuky'attëty xim yam, jëtu'un ijxtëm ja Kristë Jesús najtstu'unëyën,

6jëtu'unts tu'ukyë xymyëjjaw xyjyäänтyjyawëtëty ja Tios, Wintsën Jesukristë Tyeety.

7Paaty näkyupëkëtë nixim niyam ijxtëm ja Kristë të mkupëkëtën ets ja Tios mëjjaw jaantyjawë y'itëty.

8Ja Kristë tëë jëyëjp tniminy ja Jutiis ja'ay ets tpatuny ja aaw ayuk mëti'ipë ja Tios tyukwinwa'anëyën ja n'ap'ajt nteety'ajtëmë, ets tyajnikëxë'ëky jëtu'un ko Tios pyatuumpy yë'ë ko tii twinwanë.

9Näyjyëtu'un ojts tniminy mëti'ipë ka'ap jyutiisëty ets tmëjjaw tjaantyjawëtëty ja Tios ko tëë pya'ëyowëtë, ijxtëm ja Tios ja y'aaw y'ayuk kyëxja'ayëtyën: Paaty mijts nmëjjaw njaantyjyawë ma ja ja'ayëtyën mëti'ipë ka'ap jyutiis'atën etsës nkuuy'ëwëty ja mxëëw.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

10Jëtu'un ja Tios ja y'aaw y'ayuk y'ënä'äny jatu'kpëky: Miitsëty, mëti'ipë ka'ap jyutiis ja'ay'atën, itë xontë mëët ja Tios ja jyä'äyëty.

11Ets jatu'kpëky y'ënä'äny: Miits, naaxwiinyëtë ja'ayëty, ni'ëmukë naax kajpn, mëjjaw jaantyjyawëtë ja Tios.

12Näyjyëtu'un ja Jeséas ojts y'ënä'äny: Jotkujk ja Jesé ja y'u'unk y'ok y'ita'any, mëti'ipë yajkutukaanpën ma ja naax kajpnën, ets ja ja'ay yë'ë tyuk'ijxpäta'anyë.

13Ja Tios, mëti'ipë njëjp'ijxëmën, wä'än yë'ë ni'ëmukë mmo'ojëtë ja xoontakën ets ja jotkujk'ajtën mëët ko yë'ë xymyëpëktë ets wä'än mmo'ojëtë ja jotkujk'ajtën mëët ja myëk'ajtën ja Kënu'kxymyëkajtën.

14Mëku'uktëjkëty, nmëpëjkpës ko tyiyëty ko miits ni'ik xymyëët'atë ja oyjyot oywyinma'any, ja wijyajtën kejyajtën ets mjajtëp wi'ix mnäkyajpxwijëtëty.

15Paaty miits tyam ya'atë noky ntuknijayëtë ets ntukja'amyätstë. Jä'äkyëjxmës jëtu'un ntuny ko ja Tios të xytyuknipëkyës mëët ja y'oyjyot y'oywyinma'any

16etsës nmëtunëty ja Jesukristë ets ja ja'ay tuk'oy'atëty mëti'ipë ka'ap jyutiis'atën. Yë'ës ntukmëtuumpy ja Jesukristë etsës nkajpxwa'kxëty ja oy aaw oy ayuk mëti'ipë tso'onën ma ja Tiosën. Jëtu'untsës ntuny ets y'itëty mëti'ipë ka'ap jyutiisëty ijxtëm ja wintsë'kën mëti'ipë Tios y'oyjya'apën, mëti'ipë Kënu'kxymyëkajtën të tyajwa'atsyën.

17Nmëët'ajtypës ja mëk'ajtën etsës nämyëjjawëtëty ma ja Kristë Jesús, jä'äkyëjxm koos ja Tios nmëtuny.

18Ka'apës nnätyuk'a'ixëty tii nimëtya'aktëty, yi'iyës nimëtyäkpy mëti'ipë ja Kristë të tunyën ëjtskyëjxm etsës nputëkëty mëti'ipë ka'ap jyutiis ja'ay'atën ets ja Tios tmëmëtowtëty. Ya'atë yë'ë mëët wyintu'upëky ja käjpxy mëtyä'äky ets ja tuunk,

19ets mëët yë myëk'ajtën ja Kënu'kxymyëkajtën ko yajtuny ja mëj'ajtën. Jëtu'unës të nkajpxwä'kxy ja oy aaw oy ayuk ma ënäty ka'anëm ja Kristë yajnimëtyä'äkyën, jam Jerusalén ets Lirië y'itjotm.

20Xëmës ntsoky etsës nkajpxwa'kxëty ja oy aaw oy ayuk ma ka'anëm yajnijawën ja Kristë. Ka'apës jyamëty të ntëkë ma ja ja'ay të yajtuk'ëwaanëtën ja Kristë këtiipës nyajpaatëty jëtu'un ijxtëm ja ja'ayën mëti'ipë jyëjpkojëpën tu'uk ja tëjkkojtuk ma wiink ja'ay të tkojtso'ontä'äkyën.

21Nikë jëtu'unës të ntuny ijxtëm ja Tios ja y'aaw y'ayuk kyëxja'ayëtyën: Yë'ë nëjkx t'ixtë nijawëtë mëti'ipë ënäty ka'anëm tnijawëtën, yë'ë nëjkx tja'akyyukëtë mëti'ipë ënäty ka'anëm tja'akyukëtën.

22Paaty miits ka'ap nninëjkxtë oyës kanaak ok të njatuknipëjktaakë.

23E tëë tyam ja ntuunkës nyaj'apaatë ma ya'atë itën ets tëë kanaak jëmëjt nyajxnë ma miits të njaninëjkxa'antë,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

24njëjp'ijxypës ko jääjës jam nnëjkxëty koos ënäty nnëjkxy España. Ko ënäty miits wäänë mëët të n'it të nxontë, xypyutëkëtëpës etsës nja'tëty maas ntijyën.

25E jam Jerusalén tyam nnëjkxyës, yë'ëjës ja näypyutëkë nmënëjkxyp ma ja nmëku'uk'ajtëmën mëti'ipë ëyoopëja'ayëtyën.

26Jä'ä ko tëë ja näypyutëkë tyajmuktë ja nmëku'uk'ajtëmë mëti'ipë jam tsënaaytyëpën Macedonia ets Acaya ets tuknikäxtë ja mëpëjkpëtëjk, ëyoopëja'ayëty jampë Jerusalén.

27Kë'ëmwinma'any të tyajmuktë, oy n'ëna'anmëty jëtu'unyëm ënäty pyaat'atëtë; jä'ä ko jëtu'un ijxtëm ja Jutiis ja'ayëtyën ojts ja myëpëjkën tpëjkwa'kxtë mëët ja mëti'ipë ka'ap jyutiis ja'ay'atën; jëtu'un tyam pyaatëtë tpukëtëty ja ka'apë jyutiis ja'ayëtyën ets tputëkëtëty mëët ja pyëjktä'äkyëty ja jutiis ja'ayëty.

28Jëtu'unts, koos ënäty ya'atë tuunk të nyajjëjpkëxy ets ko ënäty të ntukkë'ëtëkëtë ja näypyutëkë, ënätës nnëjkxëty jam España ets jam miits nninaxtëty.

29Nija'apës ko mëj këjää ja Kristë xykyënu'kxa'anëmë ko ënäty nja'tyës jam ma miitsëtyën.

30Mëku'uktëjkëty, mëët ja Wintsën Jesukristë ets ja Kënu'kxymyëkajtën ja tsyojkën jya'awën mëti'ipë të xymyo'oyëmën, n'amëtoyës miitsëty mëktä'äky ets ëmuumtu'ukjot ja Tios nja'amyäjtsmëty tu'ukyë ets miits ja Tios xytyuknija'amyätsëtëtyës.

31Amëtowtë pëjktsowtë ja Tios etsës xy'akëëytyuk xy'axajtukëty ma ja ja'ayëtyën mëti'ipë Judea yajpatëpën mëti'ipë ka'ap tmëpëktën ja Kristë ets näjyëtu'un oy yajkupëkëty ja putëjkën mëti'ipë yajtuknikäjxtëpën ja mëpëjkpëtëjk jampë tsyëënëtën Jerusalén.

32Pën ënaanp ja Tios etsës jotkujk nja'tëty ma miitstsëtyën ets nxoontakmëty, npo'kxmëty npëjkmëty ko miits ënäty jam nku'ixëtë.

33Ja Tios mëti'ipë jotkujk'ajtën yäjkpyën wä'än yë'ë tyajpaaty ma miitsëtyën. Oy jyëtu'un'atëty.

Romanos 16

1Mkëwent'atëp ja ntsë'ë'ajtëmë Febe, mëti'ipë nyikopk'ajtypyën ja mëpëjkpëtëjk, jampë ye'eymyuktën Cencrea.

2Kupëktë yajxon Wintsën xyëëwkëjxm, jëtu'un ijxtëm pyaat'atyën ma nxëëw'ajtëmën mëpëjkpëtëjk. Putëkëtë ma tii tyajmëyätyën, jä'ä ko tëë ja ja'ay may tputëkë, ëjtspaat kë'ëm.

3Kajpxpo'kxtë ja Priscila ets ja Aquila, yë'ëjës mëët nmëtuntë ja Kristë Jesús.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

4Yë'ë tëë nyäpyëjkta'akëtë kutsë'ëkëtum, o'kënjëjp'am, ëjtskyëjxm. Nyajnaxyës ja kukajpxën ets ka'apës nätyu'uk nkukajpxë, näjyëtu'un ni'ëmukë nkukajpxës ja mëpëjkpëtëjk mëti'ipë ka'ap jyutiis ja'ay'atën.

5Kajpxpo'kxtë näjyëtu'un ja mëpëjkpëtëjkëty mëti'ipë niye'eypyäjtëpën ma ja Priscila ets Aquila ja tyëjkën. Kajpxpo'kxtë ja Epeneto, mëti'ipës nmëku'ukja'apën, yë'ë ojts tmëpëky ja Kristë jëyëjp jam Asia y'itjotm.

6Kajpxpo'kxtë ja Maria, mëti'ipë mëk të tyunyën ma miitsëtyën.

7Kajpxpo'kxtë ja nmëku'uk'ajtëmë Andrónico ets ja Junías, mëti'ipës të nmëpujxntëjk ja'ay'atën ets mëti'ipë ijxpëjkpëtëjk wintsë'ëkë yaj'ijtëtëpën ets jëwyiin ojts tmëpëktë ja Kristë ok ëjts.

8Kajpxpo'kxtë ja Ampliato, mëti'ipës ni'ik ntsojkpy nja'apën Wintsën xyëëwkëjxm.

9Kajpxpo'kxtë ja Urbano, mëti'ipë mëët nmëtu'unëmën ja Kristë tyuunk ets ja Estaquis, mëti'ipës mëk ntsojkpy nja'apën.

10Kajpxpo'kxtë ja Apeles, mëti'ipë wintëy wiinkujk myëtuumpyën ja Kristë; kajpxpo'kxtë ja Aristóbulo ets mëti'ipë tsënaaytyëpën jam ma jyëën tyëjkën.

11Kajpxpo'kxtë ja nmëku'ukës Herodión ets ja Narciso, mëët mëti'ipë tsënaaytyëpën jam ma jyëën tyëjkën ets mëti'ipë myëpëjktëpën ja Wintsën.

12Kajpxpo'kxtë ja to'oxytyëjkëty Trifena ets ja Trifosa, mëti'ipë ni'ik ja Wintsën myëtuuntëpën, näjyëtu'un kajpxpo'kxtë ja to'oxytyëjk Pérsida, ja nmëëtmëpëjkpë'ajtëm mëti'ipës ntsojkpyën, mëk yë Wintsën të tmëtuny.

13Kajpxpo'kxtë ja Rufo, mëti'ipë yaj'oyjya'apën Wintsën xyëëwkëjxm ets näjyëtu'un ja tyaak, mëti'ipës jëtu'un nja'apën tääjës ntaakën.

14Kajpxpo'kxtë ja Asíncrito, ja Flegonte, ja Hermes, ja Patrobas, ja Hermas ets ja mëpëjkpëtëjk mëti'ipë jam mëëtëtyën.

15Kajpxpo'kxtë ja Filólogo, ja Julia, ja Nereo ets ja myëkä'äx to'oxytyëjkpë, ja Olimpas ets ni'ëmukë ja mëpëjkpëtëjk mëti'ipë jam mëëtëtyën.

16Neykajpxpo'kxëtë nixim niyam oyjyot oywyinma'any mëët. Pën maajëty ja'ay ye'eymyuktë mëti'ipë Kristë myëpëjktëpën, ni'ëmukë ntuknikäxtë ja kajpxpo'kxën.

17Mëku'uktëjkëty, m'ixtëp mtuntëp ja ja'ay mëti'ipë tyuunk'ajtëpën ja näy'ëxëëk'ixë ets t'ixkukëtë ja tsip. Mëti'ipë jëtu'unpë tyuuntëpën, ka'ap yë'ë jyëtu'unëty ijxtëm ja ijxpëjkën mëti'ipë miits të xynyijawëtën. Nikë oy ko xywyinye'eytyu'utëty.

18Ka'ap yë Wintsën Jesukristë yë'ëjëty tmëtuntë, kyë'ëm tsojkën yë'ë myëmaay myëtajtëp ets ja ja'ay twin'ëëntë ko janty yujy janty tëtä'äky myëtya'aktë; yë'ë wyin'ë'ëntëp mëti'ipë ka'ap oy tnijawëtën tii ja Tios tsyojkpyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

19Ets nyija'awëtëp ja ja'ay oypyënëty ko miits ja Tios xymyëmëtowtë, paatyës jotkujk nyajpaaty ets ntsojkpyës ets wijy kejy myajpaatëty wi'ix xytyuntëtyën ja oypyë, ka'ap yë'ëjëty wi'ix tii ëxëëk xytyuntëtyën.

20Jëtu'unts ja Tios, mëti'ipë yäjkpyën ja jotkujk'ajtën, nëjkx tsojk tyaj'atëkoy ja mëjku'u ma miitsëtyën. Wä'än ja Wintsën Jesús mkënu'kxëtë.

21Timoteo, mëti'ipës mëët ntunyën, mtuknikäjxëtëp ja kajpxpo'kxën ets näjyëtu'un ja Lucio, Jasón ets ja Sosípatro, ëjts ja nmëku'uktëjkës.

22Ëjts Tercio, ëjts ya'atë noky njääpy, näjyëtu'un miits ntuknikäxtë ja kajpxpo'kxën Wintsën xyëëwkëjxm.

23Mkajpxpo'kxëtëp ja Gayo, jam maas nja'ajtä'äkyën, ma ja mëpëjkpëtëjk ye'eymyuktën. Mkajpxpo'kxëtëp näjyëtu'un ja Erasto, mëti'ipë ja kajpn meeny pyëjkë'kpyën ets ja nmëku'uk'ajtëm Cuarto.

24Wä'än ja Wintsën Jesukristë mkënu'kxëtë.

25Nmëjja'aw njaantyjya'awëm ja Tios. Wä'än yë'ë mputëkëtë ets tu'ukyë xymyëpëktëty ja oy aaw oy ayuk mëti'ipës të nkajpxwä'kxyën. Näy yë'ë mëti'ipë ja Tios ja ja'ay tyuknija'awëyën mëti'ipë ijty kayajnija'apën ma kanaak xëëw kanaak jëmëjt të y'ityën,

26je'eyëp ko tëë tyam yajnijawë ko ja y'aaw y'ayuk të tukjaaywyi'imy ja kyäjpxynyajxpëtëjk ijxtëm tni'ënä'ämën ja xëmëkyëjxmëpë Tios ets ja naaxwiinyëtë ja'ay ni'ëmukë yajtuknijawëtëty jëtu'un tmëpëktëty ets tmëmëtowtëty.

27Ja Tios, tu'ukyëpë wyijy'äty kyejy'ätyën, wä'än yë'ë tyajmëjjaw tyajjaantyjyawë xëmëkyëjxm mëët ja Jesukristë. Jëtu'un y'itëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

1 Corintios

1 Corintios 1

1Ëjts Pablo, Tiosës ojts xywyin'ixy tsyojkënkyëjxm etsës n'itëty Jesukristë y'apostol, mkajpxpo'kxëtë mëët ja mmëku'uk'ajtëm Sóstenes,

2Tyamës ja mëpëjkpëtëjk ntuknikäxtë ja noky mëti'ipë ye'eymyujktëpën jam Corinto ets tu'ukyë y'itë mëët ja Kristë Jesús, mëti'ipë ja Tios të yaxtsowëtën ets jyuuky'atëty wa'ats, miits ets ni'ëmukë mëti'ipë ja Jesukristë xyëëw kyajpxpatëpën, ëëts nWintsën'ajtëmë ets näjyëtu'un yë'ëjëty.

3Wä'än ja nTeety'ajtëm Tios ets ja Wintsën Jesukristë mmo'ojëtë ja kënu'kxën ets ja jotkujk'ajtën.

4Xëmës ja Tios ja kukajpxën nmo'oy mëët miitskyëjxmëty jä'ä ko ja Tios të tuny ja mëyajtën mëët ja Jesukristë.

5Tëë ja Tios myajjotkujkta'akëtë Kristëkyëjxm, mëët ja aaw ayuk ets mëët ja wijyajtën kejyajtën.

6Jä'ä ko tëë yajxon ja Jesukristë ja y'aaw y'ayuk xymyëpëjkëtë.

7Jëtu'un miits ka'ap xyajtëkoy'attëty ja tuunk mëti'ipë ja Tios yäjkpyën ko xy'ëwxitë ja Wintsën Jesukristë ko myina'any.

8Tios miits myaj'itëtëp tu'ukyë koonëm tpaatëty ja tiempo, ets këtiipë ënäty mpokymyëët'atë ko wyimpitëty yë Wintsën Jesukristë.

9Tios, mëti'ipë y'ayuk pyatuumpyën, yë'ë të xywyin'ijxëmë ets tu'ukyë mëët njuuky'ajtmëty ja y'u'unk Jesukristë, ëëts yë nWintsën'ajtëmë.

10Mëku'uktëjkëty, Wintsën xyëëwkyëjxm miits tyam nmënu'kxta'aktë ets mnäkyäjpxyjyä'äkyukëtëty këtiipë mnäpyëjkwa'kxëtëty. Tu'ukyë mëpaat mjuuky'atë, tu'ukyë mmaytyëty mtajtëty, tu'ukyë tii xytyuknipëjktaakëtëty.

11Paatyës jëtu'un n'ëna'any jä'ä ko tëëjës xytyuk'ëwaanëtë ja Cloé jyiiky myëku'ukëty ko miits mnämyëtsip'atëtë.

12Yë'ës ntijpy ko miits jënaakën m'ëna'antë: Pablo jyä'ä npatuunëtëpës; wiinkpë y'ëna'antë: Apolo jyä'ä npatuunëtëpës; wiinkpë: Pedro jyä'ä npatuunëtëpës; ets wiinkpë: Kristë jyä'ä npatuunëtëpës.

13¿Pëjkwa'kx jëtää yë Kristë, ëkë ëjts Pablo ojts miits nkukruutspätë, ëkë ëjts nxëëwkyëjxm ojts miits mnëëpätë?

14Nkukajpxëpës ja Tios ko nitu'uk nimäjtsk je'eyë ja'ay të nyajnëëpetyës, yë'ëjës ntijpy yë Crispo ets Gayo.

15Jëtu'un ka'ap pën y'ëna'anëty koos nxëëwkyëjxm ojts mnëëpätë.

Biblia en Mixe de Quetzaltepec, Oaxaca, México
Active Translation in Process
© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

16Näyjyëtu'un ojts nyajnëëpetyës ja Estéfanas jyiiky myëku'uk, je'eyëp ko ka'ap njämyetyës ojts pën wiinkpë njaakyajnëëpetyës.

17Ka'ap ja Kristë ojts xykyexyës yajnëëpäjtpë, yë'ëjës xytyuknikäjx etsës nkajpxwa'kxëty ja oy aaw oy ayuk, ka'ap myëëtëty yë naaxwiinyëtë ja'ay wyijajtën, këtiipë ja Kristë wyë'ëmëty tukxi'iky ko të y'ooky kruutskëjxm.

18Ko yajnikäjpxy yajnimëtyä'äky ko tëë ja Kristë y'ooky kruutskëjxm, ja ja'ayëty mëti'ipë nitëyë nëjkxtëpën ëyo'ontum jëtu'un tmëtowtë nanëkoo yowë tsuu mëtya'ak kupoj mëtyä'äky yajnikäjpxy; e ëëtsajtëm jënu'un ja nitsokën të npatëmë, nija'awëm ko Tios yë myëk'ajtën.

19Ijxtëm ja Tios ja y'aaw y'ayuk këxja'ay myinyën: Nyajtëkoyäämpyës ja wijyjyä'äy ja wyijy'ajtënëty, ets nyajkutëkoyäämpyës ja kyëpety'ajtënëty ja ijxpëkyjyä'äytyëjkëty.

20¿Maa ja ixpëkyjyä'äy, ja yaj'ijxpëjkpë ets mëti'ipë tii nyimëtyaktëpën të nyëjkxta'atë? Tios, tsuuwinma'any të tpëjktä'äky ja wijyajtën kejyajtën naaxwiinypë.

21Ja Tios ja wyijy'ajtën, ka'ap ojts ja naaxwiinyëtë ja'ay tja'akyyukëtë mëët ja wyijy'ajtën kyejy'ajtënëty, tëë ja Tios tuknipëjktaakë ko tyajnitso'oka'any mëët ja y'aaw y'ayuk mëti'ipë mmëpëjkëpën, oy ya'atë jëtu'un jyayajmëtoy ijxtëm ja tsuuwinma'anyën.

22Ja jutiis ja'ayëty yë'ë jya'ixantëp ja mëj'ajtën ets ja griego ja'ayëty wijyajtën jya'ixtaaytyëp;

23e ëëtsajtëm yë'ë nikajpx nimëtyakëm ja Jesukristë, mëti'ipë ojts kruutskëjxm y'ookyën. Yë'ë ya'atë jutiis ja'ayëty näwyinkajpxpätë jya'awëtëp; ets mëti'ipë ka'ap jyutiis ja'ay'atën, tsuuwinma'any tijtë;

24e mëti'ipë ja Tios të wyin'ixëtën, wä'än tjutiisëty tkajutiisëty, ya'atë Kristë, yë'ë Tios yë myëk'ajtën ets wyijy'ajtën.

25Mëti'ipë ma Tiosën këxë'kpën tä tsuuwinma'anyën, ni'ik yë wijyajtën kejyajtën tmëëtëty këtiinëm yë naaxwiinyëtë ja'ay yë jyä'äjëty; ets mëti'ipë ja'ay tyijtëpën ko Tios wäänë mëk'ajtën tmëëtëty, yë'ë jëtu'un wäänëni'ik myëët'ajtyp ja mëk'ajtën këtiinëm ja mëk'ajtën mëti'ipë naaxwiinyëtë ja'ay myëët'ajtëpën.

26Mëku'uktëjkëty, ja'amyätstë ko miitsëty Tios të myaxtsowëtë, oy ka'ap nëkooyë tii xyjyatë xynyijawëtë ijxtëm ja ja'ay myäytyën tyajtën, ets niwäänë miitsëty mëti'ipë kutujkën mëëtën ets mëti'ipë myëku'uk'ajtëpën yë ja'ayëty mëj'äämpyë y'itën.

27E tëë ja Tios wyinwitsëtë mëti'ipë yajtijtëpën tsuuja'ay yaa naaxwiiny ets tyajtsëtyu'unpaata'any ja ja'ayëty mëti'ipë nätyijëtëpën wijy kejy; ets tëë ja Tios twinwitsy ja mëti'ipë yajtijtëpën ëmaay paki'ix ets tyajtsëtyu'unpaata'any ja mëti'ipë nätyijëtëpën amëk jotmëk.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

28Tios tëë ja ja'ay twinwitsy mëti'ipë ka'ap yajtsoktën ets mëti'ipë ka'ap yajmëjjaw yajjaantyjyawëtën yaa naaxwiiny ets këtiipë yë'ë mëj'äämpy y'itëty mëti'ipë mëj këjxm näyajnajxëtëpën yaa naaxwiiny,

29jëtu'unts ka'ap pën nyämyëjpëjkta'akëtëty Tios wyintum.

30Tios miits kë'ëm të mpëjkta'akëtë tu'ukyë mëët ja Kristë Jesús. Kristë Jesús mëët ëëtsajtëm nwijëm nkäjëm ets nän yë'ëkyëjxm ja Tios mëët oy nwë'ëmëm, jëtu'unts ja Tios xyjyä'äy'ajtmëty ets najtspëkë n'ijtmëty.

31Jëtu'un ijxtëm ja Tios ja y'aaw y'ayuk kyëxja'ayëtyën: Pën jää mëti'ipë nämyëja'awëyëpën, wä'än nämyëjawëty ko ja Wintsën të tmëpëky.

1 Corintios 2

1Mëku'uktëjkëty, koos ojts jam n'otsy ma miitsëtyën ets ntukmëmëtyaktë ja Tios mëti'ipë ijty ka'ap yajnijawën, ka'apës ojts nyajtuny ja aaw ayuk tsipëtypë.

2Koos jam nyajpaty ma miitsëtyën, ka'apës tii wiinkpë winma'any nmëët'ajty, yi'iyës nnikajpx ja Jesukristë ko ojts y'ooky kruutskëjxm.

3Yaj'ayow yaj'ama'at jam nmiinyës ma miitsëtyën ets tsë'ëkë tsë'ëkë.

4Ko miits ja Tios ntukmëmëtyaktë ets ntukmëpëkantë, ka'apës ojts nyajtuny ja aaw ayuk këjxmëtypë ëkë tëkatsyëtypë. Yë'ë ojts ntuk'ixtë ja Tios ja myëk'ajtën jyääntyajtën,

5ets miits ja mëpëjkën xymyëët'atëty mëti'ipë jam tso'onpën ma Tiosën ets ka'ap yë'ëjëty mëti'ipë jam tso'onpën ma naaxwiinyëtë ja'ayën.

6E ma ja mëti'ipë tëë ënäty myëpëjknëtën yajxon, nyajtuuntës ja aaw ayuk tsipëtypë. Je'eyëp ko ka'ap yë'ëjëty wijyajtën kejyajtën mëti'ipë ja naaxwiinyëtë ja'ay ets yajkutujkpëtëjk yajtuuntëpën, mëti'ipë ka'ap tii mëk'ajtën tmëët'atyën.

7Yë'ë yajtijp ja Tios ja wyijy'ajtën kyejyajtën mëti'ipë ijty kayajnija'apën, mëti'ipë ja Tios tyuknipëjktakëyën tëëyëp ma ja naaxwiinyëtë ënäty ka'ap tyajkojynyëmën ets ëëtsajtëm ntuk'oy'ajtmëty.

8Yë'ë ya'atë mëti'ipë yë yajkutujkpëtëjk naaxwiinypë ka'ap të tja'akyukëtën. Ko jeexyë të tja'akyukëtë, ka'ap jeexyë ojts tyajkruutspätë ja Wintsën mëti'ipë myëët'ajtypyën ja mëj'ajtën jaanty'ajtën.

9E jëtu'un të jyäty ijxtëm kuja'ay myinyën: Ni pën tka'ixy tkamëtoynyëm ets ni pën tkawinmaynyëm mëti'ipë ja Tios të tuknipëjktaakën.

10Ya'atë jëtu'un ja Tios të xytyuknija'awëmë mëët ja Kënu'kxymyëkajtën, jä'ä ko ja Kënu'kxymyëkajtën, yë'ë nyija'awëtyääpy winë, yë'ëpaat mëti'ipë yë Tios myääpy tyäjpyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

11¿Pën jëtää y'ëknija'ap tii yë ja'ay myääpy tyäjpy, këtii yë'ëjëty kë'ëm ja ja'ayë? Näyjyëtu'un ka'ap pën nijawë mëti'ipë ja Tios myääpy tyäjpyën, yë'ë ja Tios ja Jya'awën kë'ëm nyija'ap.

12Ëjts, ka'apës ja njot nja'awën jyëtu'unëty ijxtëm ja ja'ayëtyën mëti'ipë yajtuuntëpën ja naaxwiinyëtë winma'any, jëtu'un ja njot nja'awënës ijxtëmës ja Tios të xytyukmëtsokyën koos të xymyo'oy etsës nja'akyukëty ja Tios ja y'oyajtën mëti'ipë ëëtsajtëm të xymyo'oyëmën.

13Yë'ë nimëtyakëm ja aaw ayuk mëti'ipë ja Tios ja Jya'awën të xytyuknija'awëmën, ka'ap yë'ëty ja naaxwiinyëtë y'ijxpëjkën të xytyuknija'awëm. Jëtu'un ja ja'ay ntukmëmëtyakmëty ja Tios ja y'aaw y'ayuk mëti'ipë ja Kënu'kxymyëkajtën myëët'ajtëpën.

14Pën ja Kënu'kxymyëkajtën ka'ap tmëëtëtyën, ka'ap tkupëky mëti'ipë ja Kënu'kxymyëkajtën jyä'ä'ajtypyën, jä'ä ko tsuuwinma'any tijy ets ka'ap tja'akyukë; ya'atë yë'ë mëët yajnijawë Kënu'kxymyëkajtën.

15Ja ja'ay mëti'ipë ja Kënu'kxymyëkajtën myëët'ajtypyën, jyëkyejpy nikajpx nimëtya'akëty oytyiijëty ets ka'ap pën myäyëtëty tyuk'ojëtëty.

16Jëtu'un ja Tios ja y'aaw y'ayuk kyëxja'ayëty: ¿Pën jëtää t'ëknija'ap ja Wintsën ja wyinma'any, pën jëtää tii y'ëktukni''ixëp? E ëëts'ajtëmë, nmëët'ajtëm ja Kristë ja wyinma'any.

1 Corintios 3

1Mëku'uktëjkëty, ko ojts miits nyaj'ijxpëktë, ka'ap ojts jëtu'un nmëmëtya'aktë ijxtëm ja ja'ayën mëti'ipë ja Kënu'kxymyëkajtën tu'unwinwoowëpën, jëtu'un miits nyaj'ijxpëjktë ijxtëm ja ja'ayën mëti'ipë yajtuumpyën ja naaxwiinyëtë winma'any ëkë ijxtëm tu'uk ja mëxu'unkën ka'apë tii tja'akyukën ma ja Kristë.

2Ka'ap ojts miits tsip nyaj'ijxpëktë. Jëtu'un nyaj'ixpëjktë ijxtëm tu'uk ja mëxu'unk yajmo'oyën ja tsyi'tsk ko ka'ap tjaty tkayëty ja kääky uuky, jä'ä ko ka'ap miits ënäty xyjyatë wi'ix xyjyä'äkyukëtëty mëti'ipëty tsipën. Tyampaat ka'ap xyjyatë,

3jä'ä ko miitsëty ëmuumnëm xymyëët'atë ja naaxwiinyëtë winma'any. Ko tii mkanätyukmë'ixëtë, ko mtsiptuntë ets ko mnäy'ëxëëk'ixëtë nixim niyam, mmëët'ajtëpnëm ja naaxwiinyëtë winma'any ëmuumnëm ets jëtu'un mtu'uye'eytyë ijxtëm ja ja'ay tyu'uye'eytyën mëti'ipë ja naaxwiinyëtë winma'any yajtuuntëpën.

4Jä'ä ko miits m'ëna'antë: Pablo yë jyä'ä npanëjkxëpës; ets ja wiinkëtypë y'ëna'antë: Apolo jyä'ä npanëjkxëpës. Jëtu'un yajja'akyukë ko miitsëty ëmuumnëm xymyëët'atë ja naaxwiinyëtë winma'any.

5¿Pën xyëëwajtyp Apolo ets pën Pablo? Tios ëëts yi'iyë nmëtuuntëp mëti'ipë miits të xymyëpëktën. Këëkjä'ä ëëts ja ntuunk ntuntë mëti'ipës ja Wintsën të xytyuknipëktën ets ntuntëtyës.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

6Ëjts ojts ni'ipy nkojy ets Apolo të tyajxooky, e yë Tios yë'ë të tyajyony të tyajjiitsy.

7Mëti'ipë niptëpën ets mëti'ipë yaj'ujtsxo'ktëpën, ka'ap yë'ëty nätyu'uk myëta'aktë; Tios tu'uk tyuuntääpy winë, yë'ë yajyoomp ja aay ujts.

8Pën kojtëp niptëp ets yaj'ujtsxo'ktëp, tu'knax yë'ëjëty, oy nëjkx këëkjä'ä yajmëjuytyë ja tyuunkëty.

9Tu'ukyë ëëts ja Tios ja tyuunk ntuunëtë ets jëtu'un miitsëty ijxtëm ja kamën ma ja Tios ja tyuunk tyu'uye'eyën, jëtu'un miitsëty ijxtëm tu'uk ja mëj tëjkën mëti'ipë Tios të tkojyën.

10Ëjts jëtu'unës të ntuny ijxtëm tu'uk yë pojtspën, maas ja Tios të xypyëjktä'äkyën ets ja potsy ëjx nyajtso'onta'akëtyës ets ja wiinkpë të myintë mëti'ipë të tjëjpëtën. Je'eyëp ko nitu'ukjaty mëk ja tyuunk tkëwent'atë.

11Ni pën mëpaat wiinkpë potsy tkapëjktä'äky ijxtëm ya'atë potsy të tsyo'ontä'äkyën. Jesukristë yajtijp potsy.

12Pën jää pën ja potsy yë'ë tukjëjpëja'any ja pu'ts pujxn, ja poop pujxn, tsujëtypë tsaa, kepy, mëëy ëkë waxk aay, ma ya'atë tuunk të tsyo'ontä'äkyën,

13jäänëm nëjkx yaj'ixy yajnijawë ko ja näpyaye'eyë tyunëtëty pën wi'ixjaty ënäty pën të tyuny, jä'ä ko jëën jää nëjkx tyuny ets tyajnikëxë'ëka'any wi'ixjaty ënäty pën të tyunyën.

14Pën ënäty të tkojyën ja tëjk ta'tspëky, mëti'ipë ka'ap ja jëën myäyëtëty, yë'ë nëjkx yajkumay;

15e pën ënäty ja tëjk të tkojy mëti'ipë tooytyëkoopyën, yë'ë nëjkx winë tyajtëkooytyä'äy, oy ënäty kë'ëm jyanäyatso'okyë ijxtëm ja ja'ay ja jëën tkuke'ekyën.

16¿Këtii xynyijawëtë ko miitsëty, jëtu'un yë Tios myajnaxëtë ijxtëm tu'uk yë tsajptëjkënë ets ko ja Kënu'kxymyëkajtën yë'ë jap tsënääpy ma miitsëtyënë?

17Pën yajkwintëkoopy ja Tios ja tsyajptëjk, yajwintëkoopy näjyëtu'un ja Tios; jä'ä ko wa'ats ja Tios ja tsyajptëjk ets miitsëty Tios mtsajp tëjk'ajtëtëp.

18Ni pën kë'ëm kyanäwyin'ëënëtëty: pën jää pën nyätyijyë wijy kejy ijxtëm ja naaxwiinyëtë ja'ay ja wyinma'anyëtyën, jëtu'un miits näpyëjkta'akëtë ijxtëm ja ja'ay ni'ik tsuupën mëti'ipë ka'ap tii tjaty nijawën, ënät miits myaj'ixtëty wijy kejy mëti'ipë ka'ap kyixy nyäxyën.

19Yë naaxwiinyëtë ixpëkyajtën tsuuwinma'any yë Tios tyajnaxy, jëtu'un ja Tios ja y'aaw y'ayuk kyëxja'ayëty: Näy yë'ë kyë'ëm wijyajtën nëjkx ja ixpëkyjyä'äy Tios tyu'u'ëtukëtë ijxtëm tu'uk ja jëyujk yajtu'u'ëtukyën, jä'äkyëjxm ko tkanijawëtë ko ja y'o'kën t'anëjkxëtë.

20Ets näjyëtu'un y'ënä'äny: Nyija'awëp ja Tios ko tsuuwinma'any yë naaxwiinyëtë ja'ay wyijy'ajtën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

21Paaty ka'ap miits tii mnätyukyajmëjnaxëtëty, jä'ä ko aak miits yë'ë mjä'äjëty;

22yë Pablo, yë Apolo, yë Cefas, yë o'kën, yë xëëw po'o, yë miinpë wiinkoonpë, aak miits yë mjä'äjëty,

23yë Kristë miits mjä'ä'ajtëtëp, ets Kristë, Tios jä'ä'ajtëp.

1 Corintios 4

1Paaty miitsëty, je'eyë ëëts xytyijtëty Jesukristë pyutëjkëpë ets ko yë'ë të xytyuknipëktës etsës ja ja'ay ntuk'ijxpëktëty ja Tios ja wyinma'any mëti'ipë ijty kayajnija'apën.

2Pën ja tuunk të t'ëxajë, yajnikëxë'ëkëp ko maayëp ja tuunk.

3Ka'apës yë'ë nmëjpëjktä'äky pën wi'ixës miits xynyikajpx xynyimëtya'aktë ëkë pën wi'ixës ja ja'ay xytyijtë mëti'ipë yaa naaxwiiny paye'eytyëpën; nän ka'apës ëjts kë'ëm nnäpyaye'eyä'änyë;

4koos kë'ëm n'ëna'any ko ka'apës tii poky nmëëtëty, ka'ap yë'ëkyëjxmëty koos ka'ap tii ntuuntëkoy. Yë Wintsën yë'ëjës xypyaye'eyaanp.

5Paaty miitsëty këtii yë mjëëky mmëku'uk yë pyoky xytyukwinmëtowtëty, ëwxitë ja Wintsën koonëm myinëty, yë'ë yajnikëxë'ëkäämpy mëti'ipë kayajnija'apën ets nän yë'ë yajnikëxë'ëkäämpy wi'ix ja ja'ay ja jot winma'any tmëëtëtyën, ets ja Tios myo'ojëtëty ja oyajtën wi'ix nitu'ukjaty pyaat'atyën.

6Mëku'uktëjkëty paaty ya'atë ntukmëmëtya'aktë ets miits xytyuk'oy'attëty, ko npëjktä'äkyës yë Apolo ijxtëm tu'uk ja ijxpäjtën ets ëjts näjyëtu'un. Yë'ëkyëjxm ets jëtu'un mja'ay'atëty ijxtëm ëëtsëtyën ets këtiipë nëkoo tii tëkatsy xytyuntëty, këtiipë pën tni'ikëty mëti'ipë jap këxja'ay miinpën, këtiipë tu'uk xypyukajpxëtëty ets tu'uk xy'ixtijtëty.

7Jä'ä ko ¿Pën ja mëk'ajtën mooyëp ets ja mëku'uk xywyiink'ixëty? ¿Ets tii mijts mmëët'ajtyp mëti'ipë Tios ka'ap të mmo'oyën? ets pën Tios winë të mmo'oyë, ¿Tii ko mnätyukyajmëjnaxyë ijxtëm jeexyë mijts kë'ëm të xypyäätyën?

8Ko n'ëk'ëna'anmëty aak akujk jotkujk miitsëty, ko aaktam miits xymyëët'ajnëtë mëti'ipë mtsojktëpën, ets jëtu'un mnäyjyawëtë ijxtëm ja yajkutujkpën, ijxtëm ka'ap tii xy'ëkyajmëyajtnëtën ma ëëtsëtyën. Ka'ap jeexyë wyi'ixëty ko jeexyë miits m'ëkjanty yajkutujkpë'atë ets jeexyë ëëts jam nyajpaatë ma mkutujktaknëtyën.

9E ëëtsëty, Jesukristë y'ayuk kajpxwa'kxpë, jëtu'unës nja'akyukëtë koos yowë Tios ix'ok të xyajwë'ëmtë ijxtëm jeexyë ëëts ja n'o'kën të kyutujknëtën ets yajja'ayxyikpë ëëts xywyanëtë ja naaxwiinyëtë ja'ay ets ja tsajpjotmëtë kukäjpxy.

10Koos ja Kristë nmëpëktë, tsuuja'ayës nyajtijtë; nkukajpxëpës ja Kristë ko miits myajtijtë wijy kejy; ëëtsëty ka'apës njotmëk'atë, e miitsëty amëk jotmëk myajpaatë. Ka'apës ja'ay xytsyoktë, e miitsëty myajtsojktëp.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

11Tyampaatës ja ëyo'on n'ixtë npaatë, ja yuu tëëtsë ets ko ja wit xox kyaka'ty, ëxëëkjaty ja ja'ay xytyuntës, ka'apës tii ja njëën ntëjkëty.

12Ënu'kxëtëpës näjyëtu'un koos nyajtuntë ja nkë'ë ntekyëty. Koos ja ja'ay xypyoktë, oy aaw oy ayukës ntuk'ëtsoowinpijtëp. Tëës ja'ay xy'ixjëtit xypyajëtitë e ëëtsëty tëëjës nmëmëta'aktë.

13Koos tsaaty ma'at nyajmëkajpxtë, ëëtsëty oyës n'ëtsowtë. Jëtu'unës tyampaat nyaj'ixtë ijxtëm ja pu'uxmën naaxwiiny, ijxtëm ja ja'ayën mëti'ipë ka'ap tii tkëjxmëtyën.

14Ka'ap miits ya'atë yë'ëkyëjxm ntuknijayëtë ets mtsëtyuntëty, nkajpxwijtëp jëtu'un, ijxtëmës nkë'ëm u'unkën jä'ä ko ntsojktëp miitsëty.

15Oy xyjyamëët'atë majk milën ja yaj'ijxpëjkpë mëti'ipë mtuk'ijxpëjkëtëp ja Kristë ja jyä'ä, ka'ap ja mteety may xymyëët'atë, jëtu'un npëjktakmëty koos ëjts xytyeety'ajtëp jä'ä ko miits të ntuk'ëwaanëtë ja nitsokën ko ja Kristë të xymyëpëktë.

16Jëtu'un miits mëktä'äky n'ënëëmëtë ko xypyatuntëty mëti'ipës nnajtstu'unëpën.

17Paaty ntuknikäxtë ja Timoteo, mëti'ipës ni'ik ntsojkpyën ets n'u'unkja'apën ma ja mëpënjkënën. Yë'ë nëjkx mtukja'amyätsëtë wi'ixës winë të ntunyën koos ja Kristë të nmëpëky, jëtu'un ijxtëmës të nyaj'ijxpëkyën maajatyës të nnaxyën.

18Jam ma miitsëtyën tam jënaakën mëti'ipë tyukxoontaktëpën ko tnijawëtë ko ka'ap nëjkx n'ëk ku'ixëjanëtë.

19Pën y'a'ijxëp ja Wintsën, jyëkyejpy tsojk ninëjkxtëty. Tääts n'ixëtyës pën janty jotmëk ya'atë ja'ayëty mëti'ipë amëj akëjxm näjya'awëtëpën, këtiipë je'eyë y'aaw tmëtë'ëtstëty.

20Jä'ä ko yë Tios yë kyutujkën ka'ap je'eyë yaj'ixkäjpxy, mëk'ajtën mëët yë tyuny.

21¿Ëkë tii miits mtsojktëp: ko nëjkx ntsaatyuntë ëkë ko ninëjkxtëty mëët ja oy'aaw oyjyotë?

1 Corintios 5

1Jëtu'un yajnijawëy'äty ko tam ma miitsëtyën nitu'uk mëti'ipë ëtëtsnajxpën. Yë'ë mëj tëko'oyën nyäxy ko ja'ay kyutaak to'oxytyëjk'aty. Jampaat jëtu'unpë ka'ap yajkupëky ma ja ja'ayëtyën mëti'ipë ka'ap ja Tios tmëpëktën.

2Ets miitsëty ni'ikyë mëj këjxm mnäyajnajxëtëpë. Ijxtëm jeexyë mmontën mtuktën. Ja ja'ay mëti'ipë jëtu'un ëtëtspën, ixkäxtë ma miitsëtyën.

3Oyës jam nkayajpaaty ma miitsëtyën, tamës ja njot nja'awën y'ity ma miitsëtyën, ijxtëm jeexyë jam ëjtsën; ëjts tëëjës nyajnitukë tääpë ja'ay mëti'ipë jëtu'un ëtëtspën.

4Ko miits mye'eymyuktëty, tam'ataanpës ja njot nja'awën ets näjyëtu'un jyam'ata'any ja Wintsën Jesukristë ja myëk'ajtën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

5Tääts ya'atë ja'ay yajkë'ëyakëty ma ja mëjku'ujën ets ka'ap t'ëktuunëty ja kyë'ëm winma'any ets kyutëkoyëty ja nyi'kx kyopk pokymyëëtpë ets ja jya'awën nyitso'okëty ko ja Wintsën myinëty.

6Paaty miits ka'ap tii mnätyukyajmëjnaxëtëty mëti'ipë jam mtuuntëpën. Tëë xynyijawëtë ko ja ayuk y'ënä'äny: ja poky jëtu'un yë'ë ijxtëm ja tsajpkääky tsyooyën, yajma'tääpy ja jëtsy.

7Ixmatstë tääpë ëxëëk winma'any mëti'ipë myajma'tëtëpën. Ets jëtu'un m'itëty ijxtëm ja tsajpkääkyën wa'atspë, mëti'ipë yajkääpyën ëmaay xyëëwjoty. Jä'ä ko Kristë, yë'ë jëtu'un ijxtëm ja Kupixyny U'unkën, mëti'ipë ojts xykyu'o'k xykyutëko'oyëmën.

8Mëtëy ja Tios nwintsë'këmëty, ka'ap tii ntu'unmëty mëët ja ëxëëk winma'any, jëtu'un ijxtëm ja levadura tëëpë y'ëxëëkën, nikë jä'ä ntu'unmëty oypyë ijxtëm ja tsajpkääkyën mëti'ipë oyën mëti'ipë yajkääpyën ëmaay xyëëwjoty, ets ka'ap ja levadura tmëëtëty.

9Ko ojts miits ja noky ntuknikäxtë, jëtu'un ojts nëëmëtë ko ka'ap mnämyäyëttëty mëët ja mëti'ipë jyot nyini'kx tyo'ktëpën.

10Ets ko jëtu'un n'ënanyës, ka'ap xyjyä'äkyukëtëty ets ënät xytyimkukä'äktëty ja mëti'ipë jyot nyini'kx kyë'ëyäjkpyën, mëti'ipë tii kyuyu'tsypyën, mëti'ipë mä'tspën, mëti'ipë ja tsaatsetsy, kepy tsyetsy y'ëwtajtypyën. Ko jeexyë jyëtu'unëty, mtimy'ijxmajtstëp jeexyë ja naaxwiinyëtë juuky'at.

11Yë'ës ntijpy, ko ka'ap miits mëët m'ëk ye'eymyujknëtëty ja ja'ay mëti'ipë nätyijëpën ko tmëpëky ja Kristë ets tyam ja ëxëëk winma'any tpaaty; ets ameeny, wyintsë'këp ja tsaatsetsy, kepy tsyetsy; pi'tskajpxk, je'eyë y'uuky myu'ukyë ets mä'tsp. Ni xykyamëëtkaytyëty ja jëtu'unpë ja ja'ay.

12Ka'apës yë'ë xypyaat'aty etsës npaye'eyëty ja wiink ja'ay, Tios yë'ë paye'eyëtëp.

13E miitsëty mpaat'ajtëtëp xypyaye'eytyëty mëti'ipë mëpëjktëpën, yajpëtsëmtë ya'atë pokyjyä'äy mëti'ipë jap ma miitsëtyën.

1 Corintios 6

1Ko miits jënaakën tiitsip xymyëët'atëty mëët ja mmëku'ukëty, ¿tii ko mnëjkxtëty jam ë'ënpë ma ja yajkutujkpën ka'apë myëpëktën, jëtu'un ijxtëm jeexyë jam m'ëëntën ma ja mëti'ipë mëpëjktëpën?

2¿Ka'ap xynyijawëtë ko ja mëpëjkpëtëjk pyaye'eytyëp näjyëtu'un ja naaxwiinyëtë ja'ayë? e pën miitsëty mnija'awëtyëp ko xypyaye'eya'antë ja naaxwiinyëtë ja'ay, ¿wi'ix ko ënät mkamayëtëty ja jotmay wäänëpë?

3¿ka'ap xynyijawëtë ko tsajpjotmëtë kukäjpxy paat npaye'eya'anëmë? Pën jëtu'un, ¿këtii jëtää ni'ik mpaatëtë xypyaye'eytyëty ja jotmay yaapë naaxwiinyënë?

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[4]Pën tiijotmay mmëët'ajtëp, ¿tii ko xytyukpaye'eya'antë ja ja'ay mëti'ipë ka'ap pyaat'atyën pyaye'eyëty ma ja mëpëjkpëtëjkën? Jä'ä miits mtukninëjkxtëp ja jotmay mëti'ipë ka'ap ja Tios tmëpëktën.

[5]Paaty jëtu'un n'ënëëmëtë ets xytsyëtyu'unjawëtëty ko jëtu'un m'ëtë'ëtstë, ¿wä'än jëtää ka'ap jam pën paye'epyë ma ja mëpëjkpëtëjkëtyënë?

[6]Yë mëpëjkpëtëjkëty ka'ap jye'eyëty tsyiptuntë, näjyëtu'un ënätyë nyëjkxkojtë ma ja paye'epyën mëti'ipë ka'ap myëpëkyën.

[7]Ko mtsiptuntë aak miitsëty, ka'ap jëtu'un y'oyëty. ¿Tii ko xykyamëmëta'aktë ko pën mkapaye'eyëtë ets tii ko xykyana'ixtë ets myajmäätstëty?

[8]E miits aak jëëmpit tii xytyuntë, ka'ap myëtëyëty tii xytyuntë, mä'tspë mnäpyëjkta'akëtë ma ja mëpëjkpëtëjkëtyën.

[9]¿Ka'ap xynyijawëtë ko yë ëxëëkja'aytyëjk ka'ap jyuuky'ata'antë ma ja Tios ja kyutujktaknënë?

[10]Këtii myajwin'ëëntëty, jä'ä ko jam ma ja Tios ja kyutujktaknën ka'ap yajpaata'antë mëti'ipë jyot nyini'kx yajktëpën, mëti'ipë tsaatsetsy, kepy tsyetsy y'ëwtajtypyën, mëti'ipë ka'ap yë nyiye'etyëjk ëkë tyo'oxytyëjk twintsë'ëkën, ëkë mëti'ipë ato'oxyën, ëkë mëti'ipë myëye'etyëjk pyijkpyën y'ukpyën.

[11]Ets jëtu'un ijty jam pënëty ma miitsëtyën jënaakën mja'ay'atë; je'eyëp ko tyam, tëë ja Tios myajwa'atsëtë, tëë mnätyukë'ëtëkëtë ja Tios. Oy të mwë'ëmtë mëët ja Tios ets mëët ja Wintsën Jesukristë.

[12]Jëtu'un ja aaw ayuk y'ënä'äny: Ëjts najtspëkës n'ity, oyës tii ntuna'anëty ëxëëk. Oy jyajëtu'unëty, ka'ap oytyiijëty ntuk'oy'ajtmëty. Näyjyëtu'un ja aaw ayuk y'ënä'äny: Najtspëkës n'ity ets ntunëtyës pën tiijës ntunäämpy. Oy jyajëtu'unëty, ka'ap mëpaat tii nätyukmëmëtä'äkyës.

[13]Näyjyëtu'un yajnimëtyä'äky: Ko ja uuky, jot tsooy je'eyë wyä'äny; ets jot yë'ë uuky të yajtuknikojë. Oy jyajëtu'unëty, Tios yajwintëkoyäämpy yë jot ets uuky. E ka'ap tyiyëty ko yë ni'kx kopk paat'ajtëp yajtook yajyakëty; yë ni'kx kopk Wintsën yë'ë jyä'ä; ets Wintsën ni'kx kopk jä'ä'ajtëp.

[14]Jëtu'un ijxtëm ja Tios të tyajjuukpyikyën ja Wintsën, näjyëtu'un xyajjuukpyëka'anëm mëët ja myëk'ajtën.

[15]¿Ka'ap xynyijawëtë ko yë mni'kx mkopkëty jëtu'un yë'ë ijxtëm kanaakjëjpën winë, ets tu'ukyë yajpaaty mëët ja Kristë? ¿Mëpaat jëtää ëjts njëpëky tu'kpëky mëti'ipë ijtpën tu'ukyë mëët ja Kristë etsës ntuknini'kx'atëty ja ku'into'oxyë? Niwi'ix'äämpy.

[16]¿Ka'ap miits xynyijawëtë ko tu'uk ja ye'etyëjk nyämyukyë mëët ja ku'into'oxy, tu'ukyë nyämyukyë? Jëtu'un ja Tios ja y'aaw y'ayuk y'ënä'äny: Ja ja'ay nimäjtskpë, jëtu'un jä'ä wyimpity ijxtëm ja ja'ay tu'ukpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

17E ko ja ja'ay nyämyukyë mëët ja Wintsën, nän tu'ukyë wyimpity mëët yë'ë.

18Ka'ap yë tu'u xymyo'otëty ja in'ajtën. Ko pën ja wiinkëtypë poky tuny, ka'ap ja ni'kx kopk tmëtëkoy, ets pën ëtëtsnajxpën, pokytyuunp jä'ä ma ja kyë'ëm ni'kx kyë'ëmkopkën.

19¿Ka'ap miits xynyijawëtë ko ja Tios mni'kx mkopk myajwa'anxëtë tä ja mëjtsajptëjkën ets ko mtsënaaytyakn'atëtë ja Kënu'kxymyëkajtën mëti'ipë ja Tios të mmo'ojëtënë?

20Jä'ä ko tëë ja Tios mkujuyëtë ko ja y'u'unk të mku'ookëtë, mmëjjaw jaantyjyawëtë ja Tios mëët ja mni'kx mkopkëty.

1 Corintios 7

1Tyaas n'ëtsoowinpity mëti'ipë miits myajtëëwtën nokykyijxy, mëti'ipës ojts xytyuknikäxtën. Wäänë oy ja'ijty ko jeexyë ja ye'etyëjk ka'ap pyiky;

2je'eyëp ko jä'äkyëjxm ko ja ja'ay pyokytyuntë ko xim yam nyämyëëtsëënëtë, nikë oy ko ja ye'etyëjk tu'ukyë ja tyo'oxytyëjk tmëëtsëënëtëty ets ja to'oxytyëjk tu'ukyë ja ye'etyëjk tmëëtsëënëty.

3Tim Kopkpëky ko ja ye'etyëjk tsyëënëty mëët ja tyo'oxytyëjk ijxtëm pyaat'atyën ets ja to'oxytyëjk näjyëtu'un.

4Ni yë'ë to'oxytyëjk nätyu'uk tkajä'äjëty ja nyi'kx kyopk, tu'ukyë mëët tjä'ä'aty ja nyiye'etyëjk; ni yë'ë ye'etyëjk nätyu'uk tkajä'äjëty ja nyi'kx kyopk, jyä'ä'ajtyp näjyëtu'un ja tyo'oxytyëjk.

5Paaty n'ënëëmëtë, këtii mnäy'ëxmatsëtëty, nätyookëtë nimäjtskëty; ënät tëy pën mkäjpxy'ajtëp ko mnäy'ëxmatsa'anëtë jä'ä ko ja Tios mëkajpxantëp. Ok jatëkok mnäpyuwa'akëtëty, këtiipë ja mëjku'u mëmëta'akëtëty ets myajpokytyunëtëty.

6Ka'ap miits n'ënëëmëtë ko ka'ap mpëktëty, nyajkutujkpyës yë'ë.

7Jëtu'unës njatsoky ets ni'ëmukë ja ja'ay jeexyë y'itë ijxtëm ëjtsën, je'eyëp ko ka'ap ja Tios tu'knax ja tuunk të xymyo'oyëmë.

8Mëti'ipë nätyu'ukën ets mëti'ipë ku'ookyëtyën, oy ko jeexyë nätyu'uk y'itë ijxtëm ëjtsën.

9E pën ka'ap tmëmëta'aka'antë ja nyi'kx kyopk, nikë wä'än timpyëktë ets këtiipë pyokytyuntëty ko tkamëmëta'aktëty ja nätyu'uk'at.

10E mëti'ipë të pyëjknëtën, jëtu'unës ya'atë ënä'ämën njaakmo'otë; ka'ap ëjts njä'äjëty, Wintsën yë jyä'ä, ko ka'ap ja to'oxytyëjk nyiye'etyëjk t'ëxmatsëty.

11Pën y'ëxmajtsyp ja to'oxytyëjk ja nyiye'etyëjk, nätyu'uk jëtu'un y'itëty, ëkë nänyijootwinpitëtëp jatëkok, näjyëtu'un ja ye'etyëjk ka'ap pyaat'atyë ets ja tyo'oxytyëjk t'ëxmatsëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

12Jëtu'unës n'ëna'any, oy ja Wintsën jëtu'un kya'ëna'any, pën jää ja ye'etyëjk mëpëjkpë tmëëtsëënë ja to'oxytyëjk mëti'ipë ka'ap myëpëkyën ets ja to'oxytyëjk y'a'ijxëp ets tmëëtsëënëja'any ja nyiye'etyëjk; ja ye'etyëjk ka'ap t'ëxmatsëty ja to'oxytyëjk.

13Ets pën jää ja to'oxytyëjk mëpëjkpë tmëëtsëënë mëti'ipë ka'ap myëpëkyën ets pën y'a'ijxëp ja ye'etyëjk ko tmëëtsëënëja'any ja to'oxytyëjk; ka'ap ja to'oxytyëjk t'ëxmatsëty ja nyiye'etyëjk.

14Ja ye'etyëjk mëti'ipë ja Jesukristë ka'ap tmëpëkyën, kënu'kxëtëp ja Tios ko ja tyo'oxytyëjk mëpëjkp; ets ja to'oxytyëjk mëti'ipë ja Jesukristë ka'ap tmëpëkyën, kënu'kxëtëp ja Tios ko ja nyiye'etyëjk mëpëjkp. Pën ka'ap jyëtu'unëty, jëtu'un jeexyë ja m'u'unk m'ëna'k y'itë ijxtëm mëti'ipë tyaak tyeety kamëpëjktëpën; je'eyëp ko ja m'u'unk m'ëna'këty, Tios ja kënu'kxëtëp.

15E ko ja ja'ay mëti'ipë ka'ap myëpëkyën tnikä'äkëty ja tyo'oxytyëjk ëkë nyiye'etyëjk, jyëkyejpy nyëjkxëty, najtspëkë ja wyi'im mëti'ipë mëpëjkpën, jä'ä ko ja Tios të myaxtsowëtë ets akujk jotkujk mtsëënëtëty.

16Mijts to'oxytyëjk, ¿mnija'ap ko jyëkyejpy mijtskyëjxm ja mniye'etyëjk Tios yajknitso'okëtëty? ets mijts, ye'etyëjk, ¿mnija'ap ko jyëkyejpy mijtskyëjxm ja mto'oxytyëjk Tios yajknitso'okëtëtyë?

17Oy jyawi'ix'ajtpë, jëtu'un njuuky'ajtëmë ijxtëm ja Wintsën ja tuunk nitu'ukjaty të xymyo'oyëmën; jëtu'un ijxtëm ënäty ja Tios të xyaxtso'owëmën. Jëtu'unës nnëëmë ja mëpëjkpëtëjkëty ni'ëmukë.

18Pën ja Tios yaaxtsoopy ja ja'ay mëti'ipë ja ye'etyëjkajtën të yajnatsujk'ëwtityën, jëtu'un nyäpyëjkta'akëtëty ijxtëm jeexyë kyatsukyëtyën; e pën ja Tios të yaxtsoyë mëti'ipë ka'ap ye'etyëjkajtën nyatsujk'ëwtityëtyën, ka'ap atsip yajtsukëty.

19Ka'ap maa tyuny pën tsuky katsuky, yë'ë tuunp pën pyatuumpy ja Tios ja y'ënä'ämën.

20Jëtu'un ja ja'ay mëpaat jyuuky'äty ijxtëm ënäty ja Tios të yaxtsoyën.

21Pën mëtuunpë nitookpyën ijty mijts ko ja Tios myaxtsoowë, ka'ap xymyëmay xymyëtajëty. Pën jyëkyejpy ëwaatsëtum mwë'ëmëty, ënätyë xy'ëxajëty.

22Ja ja'ay mëti'ipë ijty mëtuunpën nitooky, najtspëkë ja tyam y'ity jä'ä ko jëtu'un ja Tios të tuknipëjktaakë; ets näjyëtu'un mëti'ipë ijty najtspëkë ijtpën ko ja Tios ojts yaaxtsoyë, Kristë ja tyam myëtuumpy ijxtëm mëtuunpë nitookpyën.

23Tëë miits ja Tios tsow mkujuyëtë, këtii mnäyakëtëty ets ja wiink ja'ay myajtunëtëty ijxtëm jeexyë m'itën mëtuunpë ëyoopë.

24Jëtu'un, mëku'uktëjkëty, juuky'atë ijxtëm ja Tios të myaxtsowëtën.

Biblia en Mixe de Quetzaltepec, Oaxaca, México
Active Translation in Process
© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

25Ka'apës tii ënä'ämën nmëët'aty etsës pën n'ënëëmëty ets ka'ap pyëkëty, ka'apës ja Wintsën tii të xytyuk'ëne'emy; ëjts jëtu'unës nnikäjpxyp ijxtëmës nja'akyukën, tä tu'uk yë ja'ayën mëti'ipë yë Wintsën oyjya'awëyëpën.

26Jëtu'unës n'ëna'any ets ja ja'ay jëtu'un jyuuky'atëty ijxtëm jam yajpaatyën, jä'ä ko tyam tsiptakp ja xëëw.

27Pën jam mto'oxytyëjk, ka'ap xy'ëxmatsëty; ets pën ka'ap pën, ka'ap xy'ixta'ajëty.

28E pën mpëjkp, ka'ap pyokyëty; ets pën pëjkp tu'uk ja to'oxy'ëna'k, nän ka'ap pyokyëty. E Mëti'ipë pëjktëp, myëët'atantëp ja jotmay yaa naaxwiiny, ets ka'apës ntsoky ets ja jotmay xymyëët'atëty.

29Mëku'uktëjkëty, yë'ëjës ya'atë njatijpy, yiin wäänë njaakjuuky'ata'anëmë yaa naaxwiiny. Paaty, mëti'ipë pëkyëtyën jëtu'un tsyëënëtë ijxtëm jeexyë ka'ap pyiky'atën, ja Tios jyä'ä tyukjotëkoytyëp.

30Pën jëëytyëp yaxtëp, jëtu'un jyuuky'atëty ijxtëm ja ja'ayëtyën mëti'ipë ijtëpën xoontëpën; mëti'ipë ijtëpën xoontëpën jëtu'un jyuuky'atëty ijxtëm ja ja'ayëtyën mëti'ipë maaytyëp tajtëpën; mëti'ipë juuytyëp to'ktëpën, jëtu'un jyuuky'atëty ijxtëm jeexyë ka'ap tii tjä'ä'atën.

31Pën yajtuunpy ya'atë naaxwiinyëtë winma'any, jëtu'un jyuuky'atëty ijxtëm ja ja'ay mëti'ipë ka'ap tunyë këwentë ja naaxwiinyëtë winma'any; jä'ä ko ya'atë naaxwiinyëtë winma'any mëti'ipë tyam n'ijxëmën, tsojk kyutëkoyä'äny.

32Yë'ës ntsojkpy ets ka'ap miits xymyëmay xymyëtajtëty ja naaxwiinyëtë winma'any. Mëti'ipë ja'ay nätyu'ukën, yë'ë myëmääpy myëtäjpy ja Wintsën ja jyä'ä ets tyajjotkujk'atëty ja Wintsën;

33e mëti'ipë ja'ay pëkyën, yë'ë myëmääpy myëtäjpy ja naaxwiinyëtë winma'any ets tyajjotkujk'aty ja tyo'oxytyëjk.

34Tëkajtsp ja winma'any, ja to'oxytyëjk mëti'ipë ka'ap pyikyëtyën, yë'ë myëmääpy myëtäjpy ja Wintsën ja jyä'ä, wi'ix mëpaat nyätyukë'ëtëkëtyën ja Tios wa'ats aaw wa'ats jot ets wi'ix mëpaat ja nyi'kx kyopk wa'ats tmëët'atyën ijxtëm ja jyot wyinma'anyën; je'eyëp ko ja to'oxytyëjk pëkpyë, yë'ë myëmaay myëtäjpy ja naaxwiinyëtë winma'any ets wi'ix tyajjotkujk'atëtyën ja nyiye'etyëjk.

35Ka'apës jëtu'un n'ëna'any ets miits ka'ap tii xy'ëktuunëtëty, paatyës jëtu'un n'ëna'any ets oy mtsëënëtëty ets oy xymyëtuntëty ja Wintsën.

36Pën jam pën myäy tyäjy ets ja nyëëx pyëka'any ko jyëmëjt të tpatnë; ko myäy tyäjy ko kyopkpëkyëty ets pyëkëty, wä'än tpëky, ka'ap yë pyokyëty.

37E pën jam pën myäy tyäjy ko ka'ap pyëkëka'any ets tuny mëti'ipë tyunäämpyën, ko ja y'aaw jyot y'ënä'äny ko ka'ap pyëka'any oy ënäty ko kyapëky.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

38Jëtu'unts, pën të pyikyën ijxtëm ënäty të tuknipëjktaakën, oy jëtu'un; ets pën ka'ap të pyikyën, wäänë oy ënäty tii tuny.

39Ja to'oxytyëjk pëkpyë myëëttsëënëp ja nyiye'etyëjk ko ënäty ja nyiye'etyëjk jyuuky'äty; ets ko ja nyiye'etyëjk y'ookëty, najtspëkë ja to'oxytyëjk wyi'im ets jyëkyejpy jatëkok pyëjktëkatsëty mëët ja wiinkpë ja ye'etyëjk, nëkoo ko ënäty myëpëky.

40Ëjts jëtu'unës nja'ëna'any ko wäänë jotkujk tsyëënëty pën ka'ap jatëkok pyiky. Jëtu'unës nmay ntajy ets Tios yë jya'awën jëtu'un xyaj'ënaanpës.

1 Corintios 8

1Tyamës nnikajpxa'any wi'ix yajtunëtyën ja kääky uuky mëti'ipë ënäty të yajtukwintsë'ëkën ja awinax. Tëy ja ayuk y'ënä'äny: Ko ëëtsajtëm aak nnija'awëm winë. Je'eyëp ko tii yajjaty yajnijawë, amëj akëjxm ja ja'ay tyaj'awinpity; e ja tsojkën ja'awën yajmëjnajxyp ja naax kajpn.

2Pën jää pën y'ënä'äny ko tii tjaty tnijawë, ka'anëm tnijawë ijxtëm pyaat'atyën.

3Pën ja Tios tsyojkpy jya'ap, nija'awëyëp ja Tios.

4Mëëtpë ja winma'any ko ja kääky uuky yajjë'kxy mëti'ipë ënäty të yajtukwintsë'ëkën ja awinax, ëëtsajtëm wa'ats nnija'awëmë ko ya'atë awinax ka'ap tii mëk'ajtën tmëëtëty yaa naaxwiiny ets nija'awëm ko tu'ukyë ja Tios je'eyë.

5Oy jam tsajpjotm ets naaxwiiny tää ja tios jyajatyë, paatykyëjxm ja'ay t'ëwtatë.

6Mëët ëëts'ajtëmë, tu'ukyë je'eyë ja Tios, ja Tios Teety yë'ë winë të tyajtso'ontakta'ay ets yë'ë ëëts nnijuuky'ajtëmë. Näy tu'ukyë ja Wintsën Jesukristë, paaty tu'kë'ëyë winë jää yajpata'ay näjyëtu'un ëëts'ajtëmë.

7E ka'ap ya'atë tëyajtën ja'ay ni'ëmukë tnijawëtë. Mëti'ipë të tmëyujtën ets twintsë'ëkëtë ja awinax ets ënät tjë'kxtë ja kääky uuky mëti'ipë të yajtukwintsë'ëkën ja awinax, ok kë'ëm twiinkjawëtë jä'äkyëjxm ko kë'ëm tmëmay tmëtajtë ko ka'ap y'oyëty ko të tjë'kxtë.

8Ka'ap yë'ëkyëjxm ja Tios xykyakupëjkmëty ko tii një'kxmëty, ni yë'ëkyëjxm ja Tios xykyakupëjkmëty ko tii nkajë'kxmëty.

9Miits ko tii xyjyë'kxtëty mnäkyëwent'atëtëp këtiipë wiink t'ixtëty ja mmëku'uk mëti'ipë ka'ap oy myëpëktën.

10Jä'ä ko pën mijts mjanija'ap ya'atë, ets mtëkëty kääpyë ukpë ma ja awinax ënäty të yajtukwintsë'ëkën ja kääky uuky ets m'ixëtëty ja mmëku'uk mëti'ipë ka'ap oy myëpëkyën, tsojk nëjkx näjyëtu'un y'ëtëtstä'äky ets tkayëty mëti'ipë ënäty ja awinax të yajtukwintsë'ëkën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

11Ko mijts xytyunëty mëti'ipë ja mmëku'uk ka'ap t'oy'ixëtyën, tëë ënäty ja mëku'uk xyajtëkooyë ja myëpëjkën mëti'ipë ja Kristë ojts tku'ookën.

12Ko ja mmëku'uk xyajtëkooyëty ja wyinma'any, Kristë ënäty jëtu'un mmëpokytyuuntëp.

13Paaty, pën ëjts yë nmëku'ukës nyajpokytyuunpy mëët koos tii ntsu'utsy, nikë oy koos nijëna'a nkatsu'utsëty ja tsu'utsy këtiipë ja nmëku'ukës nyajpokykya'ajëtyës.

1 Corintios 9

1Oy ayuk kajpxwa'kxpës ëjts, ëwaatsëtumës n'ity jä'ä ko tëëjës n'ixy ja Wintsën Jesús, ets miitsëty mëët ko të mëpëktë yë'ë yajnikëxë'kpy ko tëëjës nmëtuny ja Wintsën Jesukristë.

2Wä'än jëtää ja wiinkpë ka'ap xy'ixkaptës koos n'ayuk kajpxwa'kxpëty, e miitsëty xynyija'awëtëp jä'ä ko tëë xymyëpëktë ja Wintsën ko të ntuk'ëwaanëtë, yë'ë yajtuknija'ap koos n'ayukkajpxwä'kxy.

3Yë'ës nätyukuwanëp koos pën xynyikäjpxy xynyimëtyä'äky.

4Nmëët'ajtëm ja tëyajtën ets nyajmo'omyëty ja ka'ayën ukën,

5ets nmëët'ajtmëty tu'uk ja to'oxytyëjk mëti'ipë mëpëjkpën, ijxtëm ja wiinkëtypë ja ijxpëjkpëtëjkëtyën ets ja Wintsën Jesús ja myëkä'äxtëjk ets ja Pedro.

6¿Ëkë Bernabé ets ëjts ka'apës jëtää xypyaatë xy'ixtëtyës ja naax kajpnë?.

7¿Wä'än jëtää ja tsiptuunpë kë'ëm nyämyëjuyë? ¿Wä'än jëtää ja tsatym nyiyu'ujëpë ka'ap tjë'kxy ja tsatym kyo tyëëm'atyë? ¿Ëkë jää jëtää ja kupixyny këwent'ajtpë ka'apë t'uukyën ja lechë mëti'ipë yajma'tspën ma ja kupixyny taakënë?

8Ets këtii mmaytyëty mtajtëty ko yë'ë naaxwiinyëtë ja'ay wyinma'any je'eyë, yë Moisés yë y'ënä'ämën näjyëtu'un y'ënä'äny.

9Jëtu'un kyëxja'ayëty ma ja ënä'ämën nokyën: Ka'ap ja tsajpkaa xy'ajänëty ko ënäty ja tsajpmok twinteeny. Ka'ap yë'ëkyëjxmëty jëtu'un y'ënä'äny ko ja Tios tmëjotmaypyääty ja tsajpkaa,

10ëëts ja Tios xytyijëm ko jëtu'un y'ënä'äny, ëëtskyëjxm ojts jëtu'un tyajja'ayë ja ënä'ämën; jëtu'unts mëti'ipë yuup ets mëti'ipë yajpëtë'ktëpën ja pëjktä'äky, jyä'ä'atëp näjyëtu'un ja pëjktä'äky mëti'ipë paat'ajtëtëpën.

11Tëës ja Tios ja y'aaw y'ayuk ni'ipy ma miitsëtyën ets paat'ajtëp miits n'amëtowtëty mëti'ipës ntukjuuky'atëpën.

12Pën m'amëtoowëtëp ja wiink ja'ay ets winë xymyo'otëty, wäänëni'ik ëëts xypyaatë ets winë xymyo'otëtyës. E ka'apës ya'atë kutujkën të nyajtuntë, tëëjës nmënax nyajnaxtë ja ëyo'on oyës tii të njayajmëyatë ets këtiipë tyu'u'ëtukëty ja aaw ayuk ma Kristë yajnimëtyä'äkyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

13Mnija'awëtëp miits ja ja'ayëty wi'ix jyuuky'atën mëti'ipë tuuntëpën jap mëjtsajptëkoty, yë'ë tyukjuuky'ajtëp mëti'ipë ja ja'ay yojxtëpën ets mëti'ipë tuuntëpën ma ja wintsë'këntyaknën; tsyu'tstëp ja jëyujk tsu'utsy mëti'ipë wintsë'kën'ajtpën.

14Näyjyëtu'un ja Wintsën të tuknipëjktaakë ko nän yë'ë tyukjuuky'atëp mëti'ipë kyajpxwa'kxtëpën ja aaw ayuk oypyë.

15E nijëna'a ya'atë tëyajtën të nkayajtunyës, nijëna'a miits të nka''amëtowtë tii ets të xymyo'otës. Nikë oyës ntimy'ookëty naamka'anëmës pën xypyëjkë ya'atë jotkujk'ajtën mëti'ipës nmëët'ajtypyën

16Koos nnikäjpxy ja oy aaw oy ayuk ka'apës nnätyukmëjpëjktä'äkyë. Jëtu'unës npëjktä'äky ijxtëm ja tuunk akwanëpën mëti'ipës të xytyuknipëktën. Mon tukës jeexyë të nyajpaaty koos jeexyë ka'ap të nkajpxwä'kxy.

17Pën kë'ëmtsojkën ya'atë ntunyës, njëjp'ixëpës ja nkuma'ayën; ets pën ka'ap, oy jyajëtu'unëty, kopkpëky koos ya'atë tuunk ntuny jä'ä ko Tiosës të xytyuknipëky.

18Yë'ës nkuma'ayën'ajtyp koos namëyajtën nkajpxwä'kxy ja oy aaw oy ayuk oyës ja tëyajtën njamëët'aty ets jeexyë n'amëtowtë ja nmëju'unyës koos jëtu'un ntuny.

19Oyës pën xykyatuunpë'aty, tëëjës näpyëjktä'äkyë ijxtëm ja mëtuunpën ets ja ja'ay may tpaatëty ja Kristë.

20Koos ja jutiis ja'ay mëët tu'ukyë të n'ity, näjyëtu'unës jam të näyajnaxyë ijxtëm yë'ë tsyëënëtën ets ja Kristë tmëpëktëty; yë'ëjës ntijpy koos näjyëtu'un të näpyëjktä'äkyë ijxtëm ja Moisés ja y'ënä'ämën tyajkutukyën. Paatyës jëtu'un näpyëjktä'äkyë ets ja Kristë tmëpëktëty, oyës ja Moisés ja y'ënä'ämën yë'ë xy'ëktuunpë'aty.

21Jatu'kpëky etsës nmëmëta'aktë mëti'ipë ja Moisés ka'ap ja y'ënä'ämën tpatuunëtën, näjyëtu'unës të näpyëjktä'äkyë ijxtëm yë'ëjëtyën, oyës ëjts ja Tios njamëtuny ets ja Kristë ja y'ënä'ämën njapa'ap'ijtëyë.

22Koos të nyajpaaty ma ja ja'ayëtyën mëti'ipë ka'ap oy myëpëktën, jëtu'unës të näpyëjktä'äkyë ijxtëm yë'ëjëtyën ets nmëmëta'aka'antës ets tmëjjaw tjaantyjawëtëty ja Kristë. Paatyës jëtu'un të näpyëjktä'äkyë ijxtëm yë'ëjëtyën, ets oy tyimtu'uk tyimmäjtskëty tpaatëty ja nyitsokën.

23Paatyës ya'atë jëtu'un ntuny koos ja aaw ayuk oypyë nkajpxwä'kxy, etsës ëjts näjyëtu'un npaatyës ja kënu'kxën.

24Mnija'awëtëp miits ko ja'ay pyëyë'kijpxtë, ni'ëmukë pyëyë'ëktë ets tu'uk ja mëti'ipë mëtakpën. Jëtu'un miits mtu'uye'eytyëty ets mmëta'aktëty.

25Mëti'ipë näjyëjp'ijxëtëpën ko y'ëyë'ëka'antë, ka'ap nëkooyë tii tjë'kxtë mëti'ipë pa'amtuunëtëpën. E paaty miitsëty jëtu'un winë tuntë jä'ä ko yë'ë pyaatantëp ja kuma'ayën mëti'ipë tëtspën mëti'ipë xo'tspën; e ëëtsajtëm yë'ë nitsiptu'unemë ko n'ëxajëja'anëm ja kuma'ayën mëti'ipë ka'ap tsyi'itsyën ets ka'ap xyootsyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[26]Mëët ëjts, ka'apës winpi'its npëyi'iky ets ka'apës nëkoo nitsuu nipoj ntsiptuny.

[27]Ni'ikyës ja ni'kx nkopk ntëytyuny etsës winë mëtëy ntuny ijxtëm pyaat'atyën, këtiipës nwë'ëmtëty tukxi'iky ma ja ja'ayëtyën mëti'ipës të nyaj'ijxpëktën.

1 Corintios 10

[1]Mëku'uktëjkëty, ka'apës ntsoky ets miits xyjyä'ätyëkoytyëty ko ja n'ap'ajt n'ok'ajtëm yajpatë yoots akujky ets ko ni'ëmukë ojts tuknaxtë ja Tsaptsmejy.

[2]Ko ojts ni'ëmukë ja mayjyä'äy mëët ja Moisés yajpaatë yootsjoty ets tuknajxtë ja Tsaptsmejy; jëtu'un ojts nyäxy ijxtëm jeexyë nyëëpäjtën. Tu'ukyë ja wyinma'any tpëjktaktë ets tuuntë wi'ix ja Moisés y'ënä'änyën.

[3]Näy jä'ä ojts tkaytyë t'uuktë ja Tios ja y'oyajtën, yë myëjaaw myëk'ajtën mooyëtë,

[4]nän yë'ë nëë y'uktë mëti'ipë tsaajoty pëtsëëmën. Ja tsaa yë'ë ja Kristë, mëti'ipë ënäty mëët tyu'uye'eytyën.

[5]Oy jyajëtu'unëty, nimay ojts ka'ap tmëmëtowtë ja Tios, paaty ojts y'ooktë jam të'ëts'itjotm.

[6]Tu'kë'ëyë ya'atë, paaty ojts jëtu'un tyunyë jyätyë ets ja ijxpät wyë'ëmëty ets ka'ap n'atsojkmëty ja ka'apë y'oyëtyën, ijxtëm yë'ëty t'atsojktën.

[7]Paaty miits ka'ap xywyintsë'ëkëtëty ja awinax, ijxtëm ojts jënaakën y'ëtë'ëtstën. Ijxtëm ja Tios ja y'aaw y'ayuk kyëxja'ayëtyën: Naaxwä'tstë ja ja'ayëty ets kyääytyë y'uktë ets tyëjkëtyë äjtstë pujtpë.

[8]Ka'ap pën ja jyot nyini'kx tookëty, ijxtëm pënëty ojts y'ëtë'ëtstën, ma ojts y'ooktën i'px tëkëëk mil tu'kxëëwpë.

[9]Ka'ap ja Wintsën nwinma'any'ijxmëty, ijxtëm yë'ë ojts jënaakën y'ëtë'ëtstën mëti'ipëty ojts ja tsa'any kyutsu'utsëtën.

[10]Ka'ap ja Tios yë'ë ntukjoot'anpëjkmëty, ijxtëm jënaakën y'ëtëtstën, tyukjoot'anpëjktë ja Tios ets ojts yaj'ookëtë ja tsajpjotmëtë kukäjpxy yajja'ay'o'kpë.

[11]Paaty jëtu'un jyajtë ja n'ap'ajt n'ok'ajtëm ets ja ijxpäjtën wyë'ëmëty ma ëëts'ajtëmë ets ojts yajkuja'ay ma ja Tios ja y'aaw y'ayukën ets nnija'awëmëty ma tyam njaakjuuky'ajtëmën ma ja xëëw kyëxanën.

[12]Jëtu'unts mëti'ipë maaytyëp tajtëpën ko oy tsyëënëtë, wä'än mëk näkyëwent'atëtë këtiipë pyokykya'atëty.

[13]Ka'anëm miits xypyaatë ja ëyo'on jotmay mëti'ipë ka'ap yajmëmëta'akëtyën. Jyëkyejpy miits ëmuumtu'uk ja Tios xymyëpëktëty ko ka'ap mtukpaata'anëtë ja ëyo'on wäänë mëkpë mëti'ipë ka'ap myëmëtaknëtyën ets pën jää ënäty ja ëyo'on jotmay xypyaatë, Tios nëjkx mputëkëtë ets xymyënax xyajnaxtëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

14Paaty, mëku'uktëjkëty, këtii xy'ëwtatëty ja awinax.

15Jëtu'un yam miits nmëkajpxtë ijxtëm ja ja'ayëtyën mëti'ipë ja'akyujkëpën: kë'ëm mëmay mëtajtë mëti'ipë yam ntuknëmaaytyëpën.

16Ko ojts n'ukëm ja kënu'kxynyëë a'ukënjoty ets ojts nyajmëjnajxëmë ja Tios, tu'ukyë ënäty tpaaty n'ijtëmë mëët ja Kristë ja nye'pyny, ko ojts nka'ayëm ja tsajpkääky mëti'ipë ojts ntujkwa'kxëmën, tsojk ni'ëmukë ntukjotkujk'ajtëmë ja Kristë ja jyot nyini'kx.

17Oy njanimay'ajtëmë, ni'ëmukë ëëts ja tsajpkääky ojts nka'ayëmë ja tu'ukpë, paaty tu'ukyë nyajpatëmë ijxtëm ja nyi'kx kyopkën tu'ukpë.

18Ixtë ja Israel ja'ayëty: tsyu'tstëp ni'ëmukë ja jëyujk mëti'ipë të wyintsë'kën'atyën, tu'ukyë jam yajpaatë ma ja wintsë'këntyaknën.

19Ka'apës n'ëna'any ko ja awinax mëk'ajtën tmëëtëty ëkë ja tsu'utsy mëti'ipë ënäty ja awinax të yajtukwintsë'ëkën ka'ap jyëtu'unëty ijxtëm ja wiinkëtypë ja tsu'utyën.

20Mëti'ipës yam nnikäjpxypën, yë'ë ko ja ja'ay ja wyintsë'kën tpëjkta'aktë ma ja awinaxën, yë'ë ku'oypyë tyukwintsë'këtyëp, ka'ap Tiosëty; ëjts ka'apës ntsoky ets miits mëët ja ku'oypyë myajpaatëty.

21Ka'ap tjëkyepy miits xytyuk'uukëtëty ja Wintsën ja y'a'ukën ets näjyëtu'un xytyuk'uukëtë ja ku'oypyë ja jyä'ä. Ets ka'ap tjëkyepy näjyëtu'un jam myajpaatëty ma ja Wintsën ja kyääypyäjnën ets myajpaatëty näjyëtu'un ma ja ku'oypyë ja kyääypyäjnën.

22Ëkë ¿yë'ë Wintsën nyajjoot'anpëka'anëmë? ¿Wäänë mëj jëtää ja winma'any nmëët'ajtëm këtiinëm yë'ëjë?

23Jëtu'un ja ayuk y'ënä'äny: Najtspëkë ja ja'ay y'ity oy tii tuna'anëty. Tëy jëtu'un, je'eyëp ko ka'ap tjëkyepy oytyiijëty tunëty. Najtspëkë ja ja'ay y'ity ets tuny mëti'ipë tyunäämpyën, je'eyëp ko ka'ap aak'oy wyimpëtsëmy ets yajwinpätëtëty ma myëpëkyën.

24Ëëts'ajtëm ka'ap nkë'ëm oyajtën n'ixta'ayëmë, n'ixta'ayëm ja wiinkëtypë ja ja'ay ja jyä'ä näjyëtu'un.

25Tsu'utstë miits ja tsu'utsy mëti'ipë to'këp ma ja tsu'utsytyo'ktaknën, ni xykyayajtëwtëty pën maa ja tsu'utsy tsyoony ets këtiipë poky yajjawëty ko xyjyë'kxtëty,

26jä'ä ko tu'kë'ëyë winë mëti'ipë jää'ajtpën naaxwiiny, yë Wintsën yë jyä'ä.

27Pën jää ja ja'ay jënaakën mwowëtë mwitsëtë mëkääpyë mëti'ipë ka'ap myëpëkyën ets mtsojktëp miits ets mnëjkxa'antë, jë'kxtë pëktë mëti'ipë mmooyëtëpën, ni xykyayajtëwtëty tii, këtiipë yajpokyjyäwëty ko xyjyë'kxtë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

28Pën jamts m'ënë'ëmxëtë: Tëë ya'atë tsu'utsy nyiwintsë'kën yajpëjktä'äky, ka'ap xyjyë'kxtëty këtiipë wiink t'ixëty mëti'ipë ënäty të mtuk'ëwa'anxëtën ets këtiipë yajpokjyawëty mëti'ipë ënäty mtuuntëpën.

29Wiink ja'ay jëtu'un ntijpyës ko tpokyjyawëty, ka'ap myiits'atë. E yajtëwtëp jënaakën: ¿Tii ko jëtää ëjts ja ja'ay wyinma'any nmëjpëjktakëty etsës ja nkë'ëmwinma'any ka'ap?

30Pën nkukajpxëpës ja Tios koos nkay n'uuky, ka'ap tjëkyepy ets wiink yajnimëtya'akëty mëti'ipës ëjts ntukxoontäkpyën.

31Jëtu'unës yam n'ëna'any, pën mkaaytyëp m'uktëp, ëkë pën tii mtuuntëp mkajpxtëp, jëtu'un winë tuntë ijxtëm ja Tios yajtukmëjjawëtyën.

32Ka'ap pën xymyo'otëty ja ijxpäjtën ëxëëk, ni yë'ë mëti'ipë jutiis kajutiis, ni yë'ë mëti'ipë yajpatëpën ma ja Tios ja nyaax kyajpnën.

33Mëët ëjts, yë'ëjës njatuunpy etsës ja nmëku'uk jyotkujk'atëty, ka'apës ja nkë'ëm oyajtën n'ixta'ay, ja wiinkëtypë ja jyä'ä n'ixtaayëtëpës ets tpaatëty ja nitsokën.

1 Corintios 11

1Mëti'ipës të nnajtstunën, yë'ë miits tuntë; ijxtëm ëjtsën yë'ëjës ntuunpy mëti'ipë ja Kristë të tnajtstunën.

2Ntukxoontäkpyës miits mëku'uktëjkëty, ko xyjyä'ämyätstës ets ko xypyatuntë ja ijxpëjkën mëti'ipë të ntuk'ëwaanëtën.

3E ntukja'amyätsantëp näjyëtu'un ko yë Kristë yë'ë nyikëpajk'ajtyp yë ja'ay tu'uktu'uk; ets ye'etyëjk yë'ë nyikëpajk'ajtyp yë tyo'oxytyëjk, jëtu'un ijxtëm ja Tios nikëpajk'atyën ja Kristë.

4Ko ja ja'ayëty kujupxë ëkë kupe'eny ja Tios tja'amyetsy ëkë ko ënäty tkajpxwä'kxy ja Tios ja y'aaw y'ayuk, ja Kristë ënäty kyawintsë'këp mëti'ipë këpajk'ajtpën.

5Ets pën ka'ap yë to'oxytyëjk nyäkyupe'enyë ko ja Tios tja'amyetsy ëkë ko ja Tios ja y'aaw y'ayuk tkajpxwa'kxë, ja nyiye'etyëjk ënäty kyawintsë'këp mëti'ipë kyëpajk'ajtypyën, jëtu'un tpaaty ijxtëm jeexyë të nyäkyukä'ptu'utyën.

6Pën ka'ap ja to'oxytyëjk nyäkyupe'enyë, nikë oy ko jeexyë tyimnäkyukeepyë. Ets pën tsëtyuump ko nyäkyukeepyë, wä'än näkyupe'enyë.

7Ye'eytyëjk ka'ap mëpaat nyäkyupe'enyë, jä'ä ko yë'ë ja Tios myëj'ajtën jyääntyajtën yajwinkëxë'këp ets ko nän yë'ë Tios yajmëjnajxyp. Ja to'oxytyëjk yë'ë ye'etyëjk myëj'ajtën jyääntyajtën yajwinkëxë'këp.

8Ko ja Tios ojts tyajkojy ja ye'etyëjk ets to'oxytyëjk, ka'ap ojts jap ja ye'etyëjk tsyoony ma ja to'oxytyëjk ja kyätsy pyajkën, ja to'oxytyëjk jap ojts tsyoony ma ye'etyëjk yë kyätsy pyajkën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

9Ja ye'etyëjk ka'ap ojts yë'ëjëty yajtukni'oytyunë ko jyää'aty ja to'oxytyëjk, ja to'oxytyëjk ojts yajtukni'oytyunë ko jyää'aty ja ye'etyëjk.

10Mëët ko jyëtu'unëty ets ko jyää'atë yë anklëstëjkëty, yë to'oxytyëjk myëët'atëp yë kyumots ëkë kyupä'än mëti'ipë yajnikëxë'ëkëpën ko ja kutujkën tmëët'aty.

11Oy jyajëtu'unëty, ma ja mëpëjkën, näjyëtu'un ja to'oxytyëjk tëyajtën tmëëtëty ijxtëm ja ye'etyëjkën.

12Tëy ko ja to'oxytyëjk ojts tsyoony ma ja ye'etyëjkën, ets tëy näjyëtu'un ko ja to'oxytyëjk yajmiimpy yajke'exyp ja pi'k ëna'k, je'eyëp ko Tios aakyë'ë nyikopk'ajtääpy winë.

13Miits kë'ëm ëk'ixtë pën oy ko ja to'oxytyëjk ka'ap nyäkyupa'anëtëty ko ja Tios t'ëwtatëty.

14Yë'ë ëëts ja naaxwiinyëtë ja'ay ja y'ënä'ämën nmëët'ajtëmë, tsëtyu'un yë'ë ko ja ye'etyëjk wyääy tyajyony.

15Ka'ap tsyëtyu'unëty ma ja to'oxytyëjkën, tyukmëjnajxyp jä'ä ko wyääy tyajyony, jä'ä ko tëë yë wyääy yajmo'oy yony ets ja kyëpajk nyitukëty.

16Pën jamts pën tii tjaakkajpxa'any, wä'än tnijawë ko ëëtsëty ets mëpëjkpëjkpëtëjk ka'ap tii wiinkpë winma'any yajmëëtëty.

17Mëti'ipë miits tyam ntuknija'ayëtëpën, ka'ap yë'ëty ets oy nimëtya'aka'antë. Ko mye'eymyuktë wäänë o'ktëy mjatë.

18Mëtu'kpëky ëjts të nyajtukmëmëtyä'äky ko miits mye'eymyuktë, ma ja Tios xywyintsë'ëkëja'antën, këëkjä'ä xyajtu'uye'eytyë ja mtuunkëty; e ëjts nmëpëjkpyës.

19Jëtu'un tyimjataanpë ets miits mnäpyëjkwa'kxëtëty ets yajnijawëty pën oy myëtuuntëp ja Tios.

20Ko mye'eymyuktë ets xy'atuunaxtë ja Wintsën ja y'a'ux, ka'ap jëtu'un xytyuntë ijxtëm ja Wintsën ojts tni'ënä'ämën.

21Ko mkaya'antë, jënaakën jëwyiin jëyëjp kyääykyojtë, tyam jatu'kpëky ayuu y'ijtpë, jënaakën myuktëkooyënëtë.

22¿Këtii jëtää miits jam mjëën mtëjkëty ets jam mkaytyëty m'uuktëtyë? ¿Këtii jëtää miits xyajtsëtyuntë ja Tios ja myëpëjkpë mëti'ipë ka'ap tii tmëët'atë? ¿Wi'ixës n'ëna'anëty? Ka'ap tjëkyepy miits ntukxoonta'aktëty ko jëtu'un m'ëtë'ëtstë.

23Näy Wintsënës yë ijxpëjkën të xymyo'oy mëti'ipë miits të nmo'otën. Jä'ä koots ma ja Wintsën ënäty yajkë'ëyaka'anyën, jää tkoonë'ky tu'uk ja tsajpkääky.

24Ets ojts ja Tios tkukajpxë, ënät ojts tujkwä'kxy ets y'ënäny: Ëjts ya'atë nxixy, mëti'ipë o'kpën ets miits xytyuk'oy'attëty. Mtuntëp ya'atë etsës xyjyä'ämyätstëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

25Ko ënäty të y'a'ux'ajta'atë, ënät ojts tkoonë'ëky ja a'ukën ets y'ënäny: Yë'ë ya'atë jempyë ja käjpxytyu'unën koos ja ne'pny tyunëty xyä'kxëty. Ko miits tëkok tëkok xy'uuktëty, jëtu'un xyjyaamyätstëtyës.

26Koonëm ja Wintsën myinëty, miitsëty yë'ë ënäty mnikajpxtëp ko koo xykyäytyëty ya'atë tsajpkääky ets ko xy'uuktëty ya'atë tsatym nyëë.

27Jëtu'un, ko pën tkayëty t'uukëty ya'atë tsajpkääky ëkë ya'atë uuky ets ka'ap twinkutsë'ëkë, yë'ë ënäty ja Wintsën ja nyi'kx kyopk myëtëkoopy.

28Paaty, jëyëjp xy'ixtëty xytyuntëty ja mjuukyajtënëty wi'ix myajpaatën naamka'anëm ënäty xykyäytyë xy'uuktë ya'atë a'ux.

29E ko nëkoo ajotkumonë pën tkayëty t'uukëty ya'atë a'ux ets ka'ap tnijawë ko yë'ë ja Wintsën ja nyi'kx kyopk kyääpy y'ukpy, yë'ë ënäty ja y'ëyo'on kyääpy jyi'kxyp.

30Paaty miits ja mmëku'uktëjkëty jënaakën pya'ampätë ets myontë tyuktë ets tää mëti'ipë të y'ooktën.

31Kooxyëp jeexyë kë'ëm näyaj'o'oyëmë, ka'ap ja Tios jeexyë xytyiytyu'unëmë.

32Ko ja Tios xytyiytyu'unëmë, oy yë'ë, ets nja'akyujkëmëty këtiipë npatmëty ja tëytyu'unën mëët ja ja'ayëty mëti'ipë yajtuuntëpën ja naaxwiinyëtë winma'any.

33Jëtu'un mëku'uktëjkëty, ko mkaya'an m'uuka'antëty, näy'ëwxitëtë nixim niyam.

34Ets pën jap pën yuu'ookyë, wä'än tkay jam ma tyëjkën ets ja Tios ka'ap tsyäätyunëtëty ko ënäty kya'ëwxity ma ye'eymyuktën. Jäänëmës wiinkëtypë ja jotmay nyaj'oyëty ko ënäty jam nëjkx nku'ixëtë.

1 Corintios 12

1Mëku'uktëjkëty, yë'ëjës ntsojkpy ets miits xynyijawëtëty ko ja Kënu'kxymyëkajtën tyäky kanaakjëjp ja tuunk.

2Mnija'awëtëp miitsëty, ko ijty ka'anëm xymyëpëktë ja Wintsën Jesukristë, ja awinax ijty mwintsë'këtëp, mëti'ipë ka'ap kyäjpxyën.

3Paaty miits tyam ntuk'ëwaanëtë ko pën y'ëna'anëty: Kajpxpoky ja Jesús y'ity, ka'ap ënäty ja Tios yë'ëjëty ja Jya'awënëty yajkäjpxyë ets näjyëtu'un ka'ap pën y'ëna'anëty: Jesús yë'ë Wintsën, pën ka'ap ja Tios yëë ja myëjaaw myëk'ajtën yajkäjpxyë.

4Kanaakjëjp ja mëpëjkpëtëjk yajmo'otë ja tuunk, je'eyëp ko tu'uk ja Kënu'kxymyëkajtën mëti'ipë yäjkpyën.

5Kanaakjëjp ja tuunk mëti'ipë ja ja'ay yajmooytyëpën, je'eyëp ko tu'uk ja Wintsën.

6Kanaakjëjp ja mëk'ajtën mëti'ipë ja'ay yajmooytyëpën, je'eyëp ko tu'ukyë ja Tios, mëti'ipë tyuunpyën winë ets mëti'ipë winë yäjkpyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

7Tios yäjkpy ja nyi''ijxpäjtën ets nyikëxë'ëkëty ja Kënu'kxymyëkajtën ets ni'ëmukë ntuk'oy'ajtmëty.

8Mëët ja Kënu'kxymyëkajtën pënëty yajmo'otë ja wijyajtën, ets ixpëkyajtën.

9Tää mëti'ipë yajmoopyën ja mëpëjkën, ets tää mëti'ipë yajmooytyëpën ja tuunk ets ja pa'amja'ay tyajtso'oktëty.

10Tää mëti'ipë kutujkën yajmooytyëpën ets mëj'ajtën tyaj'ixëtëty, tää mëti'ipë käjpxynyajxtëpën. Tää wiinkpë mëti'ipë yajmooytyën yë mëj'ajtën ets nijawëtëty mëti'ipë Kënu'kxymyëkajtën oy ets ka'oyën, tä mëti'ipë wiink ayuk kyajpxtëpën ets mëti'ipë je'eyë jyä'äkyujkëtëpën.

11E ya'atë, tu'ukyë ja Kënu'kxymyëkajtën mëti'ipë tyuunpyën winë ets tmo'oy ja ja'ay nitu'ukjaty mëti'ipë y'oyjya'apën.

12Kanaakpëky winë tmëëtëty ja ni'kx kopk, tam ja kë'ë teky ets tam ja wiinkëtypë; je'eyëp ko tu'ukyë yë ni'kx kopk. Tim näjyëtu'un ja Kristë mëët ja jyä'äy.

13Yë'ëkyëjxm ko tëë ni'ëmukë nnëëpäjtëmë mëët ja Kënu'kxymyëkajtën paaty tu'ukyë nyajpatëmë ijxtëm ja ni'kx kopkën tu'ukyëpë, wä'än tjutiis ja'ayëty ëkë wä'än tkajutiis ja'ayëty, wä'än tmëtuunpëty ëkë tkamëtuunpëty.

14Ja ni'kx kopk tu'ukpë, ka'ap atu'uk tyuny, kanaakpëky ja tyuny.

15Ko jeexyë ja teky y'ëk'ëna'any: ka'apës ni'kx kopk xyjyä'äjëty, jä'ä ko ka'apës nkë'ëjëty, ka'ap yë'ëkyëjxmëty kyajä'ä'atyë ja ni'kx kopk.

16Ets ko jeexyë ja tatsk y'ënä'äny: ka'apës ni'kx kopk xyjyä'äjëty, jä'ä ko ka'apës nwiinëty, ka'ap yë'ëkyëjxm ja ni'kx kopk kyajä'ä'atyë.

17Ko jeexyë yë ni'kx kopk aak wiin, ka'ap jeexyë nmëto'owëmë; ets ko jeexyë ja ni'kx kopk aak tatsk, ka'ap jeexyë tii nxuuk'ajtëmë.

18Tëë ja Tios tuknipëjktaakë wi'ix ja ni'kx kopk y'itëtyën, nitu'ukjaty aaktam ja tyuunkëty, wi'ix kë'ëm të tsojkën'atyën.

19Ko jeexyë yë ni'kx kopk tu'kpëkyë tyuny, ¿ma jeexyë yë wiinkëtypë tsyoontë?

20Tëy ko kanaakpëky yë ni'kx kopk, je'eyëp ko tu'ukyë ja ni'kx kopk.

21Ja wiin wintimpë ja kë'ë t'ënëëmë: ka'ap mijts nyajmëyäty, ni yë këpajk tkanëëmëty ja teky: ka'ap mijts nyajmëyäty.

22Ets mëti'ipë ka'ap ntukmë'ijxëmën tyuny, nikë yë'ë ni'ik nyajtu'unëm.

23Ets tu'kpëky ja ni'kx kopk mëti'ipë ka'ap nëkoo n'oyjya'awëmën, yë'ë wäänëni'ik wintsë'ëkë nyaj'ijtëmë; ets mëti'ipë ka'ap nyajnikëxë'këmën, yë'ë wäänëni'ik nkëwent'ajtëmë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[24]Jëtu'un ja Tios të xytyuknipëjktakëm ets nmëma'ay nmëtajmëty mëti'ipë ka'ap nëkoo n'oyjya'awëmën.

[25]Këtiipë ja ni'kx kopk nyäwya'kxëtëty. Näpyutëkëtë nixim niyam wä'än tpënëty ets tu'ukyë myajpaatëty.

[26]Pën jam muum tu'kpëky ja ni'kx kopk y'ëyoy, näjyëtu'un ja wiinkëtypë y'ëyowta'atë; ets pën jam muum tu'kpëky oy y'ity, tu'ukyë oy yajpata'atë.

[27]Jëtu'un miits ja Kristë mëët mwë'ëmtë ijxtëm ja ni'kx kopk tu'ukpën ets jëtu'un miits nitu'ukjaty ijxtëm tu'kpëky ja ni'kx kopkën.

[28]Tios të tuknipëjktakëtyä'äy nitu'ukjaty tiijaty tyuntëpën: tam mëti'ipë Jesús y'ijxpëjkpë'ajtypyën, käjpxynyajxpën, yaj'ijxpëjkpën; nän tää mëti'ipë ja mëj'ajtën tyuuntëpën, mëti'ipë ja pa'amja'ay yajtsoktëpën, mëti'ipë ja ja'ay pyutëjkëtëpën, mëti'ipë ënä'ämtëpën, mëti'ipë ja tuunk yajmooytyëpën ets ja wiink ayuk tkajpxtëty.

[29]Ka'ap ja ja'ay ni'ëmukë y'ayukkajpxnaxtë, ka'ap ni'ëmukë Tios kyäjpxynyajxpë'atë, ka'ap ni'ëmukë yaj'ijxpëktë, ka'ap ni'ëmukë tuntë mëj'ajtën;

[30]ka'ap ni'ëmukë ja pa'amja'ay tyajtso'oktë, ka'ap ni'ëmukë tkajpxtë ja wiink ayuk, nän ka'ap ni'ëmukë twinjawëtë ja wiink ayuk.

[31]Yë'ë miits tsojkën'atë ets ja Tios mmo'ojëtëty ja tuunk mëti'ipë wäänë oy ets tyam miits ntuk'ëwaanëja'antë ja në'ë tu'u mëti'ipë wäänë oyën.

1 Corintios 13

[1]Oyës njakäjpxy ja ayuk mëti'ipë ja naaxwiinyëtë ja'ay kyajpxtëpën, ëkë oyës njakäjpxy ja ayuk mëti'ipë ja tsajpjotmëtë kukäjpxy kyajpxtëpën, pën ka'apës ja njëëky nmëku'uk ntsoky njawë, jëtu'un tpaaty ijxtëm pujxn ja'ay twinwopyën ëkë ijxtëm pujxntexy je'eyë nëkoo nye'emyën.

[2]Oyës ja Tios ja y'aaw y'ayuk njanikajpxë ëkë oyës njaja'akyujkëtyä'äy mëti'ipë ja ja'ay nyija'awëtëp kyanija'awëtëpën, ets oyës mëk njamëët'aty ja mëpëjkën ets ja kopk nyajnëjkxëtyës wiinktsow ets pën ka'apës ja nmëku'uk ntsoky njawë, nitiijës nkakëjxmëty.

[3]Ets pën npëjkwä'kxypës ja mpëjktä'äky ma ja ëyoopëja'ayën ëkë nkë'ëyäkyës ja ni'kx nkopk ets nyitoyëty, pën ka'apës ja nmëku'uk ntsoky njawë, nitiijës nkakëjxmëty.

[4]Ko ja tsojkën ja'awën yajmëëtëty yajmëmëtakp winë; yaj'oyjyä'äy'ajtp, ka'ap pën yaj'ëxëëk'ixy, ka'ap nyämyëjpëjktä'äkyë ets ka'ap nyämyëjjaw nyäjyääntyjyawëty.

[5]Ka'ap ëxëëk kyäjpxy, ka'ap tii aak pëky ooky tjawë; ka'ap y'ekyë, ka'ap jeky tii tsip'aty;

[6]Ka'ap tukxoontä'äky ko ja ja'ay o'ktëy jyäty kyëpety, yë'ë tyukxoontäkpy ja tëyajtën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

7Ko yajmëëtëty ja oyjyot oywyinma'any, yajku'ëyo'owëp winë, nmëpëjkmëp tu'kë'ëyë, njëjp'ijxmëp tu'kë'ëyë ets nmëtënä'ämyëp tu'kë'ëyë winë.

8Ja oyjyot oywyinma'any nijëna'a kyakëxy kyanaxy. Pyaatëp ja xëëw jëmëjt ko nëjkx ka'ap y'ëkyajnikajpxnë mëti'ipë miinpën wiinkoonpën, ka'ap pën t'ëkkajpxnëty wiinkëtypë ja ayuk, ka'ap y'ëktuunëty ja ixpëkyajtën.

9Ka'ap ja ja'aykyujkën mëtoowkujkën kä'pxy nmëët'ajtëm ets ka'ap ja Tios ja y'aaw y'ayuk kä'pxy nkajpxnajxëm,

10je'eyëp ko minaanp mëti'ipë kä'pxy tii tyuunpyën, jää kyutëkoyä'äny mëti'ipë ka'ap kyä'pxyëtyën.

11Ko ijty nmutsk'atyës, kajpxpës, winmääpyës, ja'akyujkëpës, ijxtëm ja pi'k ëna'kën; ets koos të nyä'knë, tëëjës n'ëxmajtsnë wi'ixës të nmutsk'atyën.

12Näyjyëtu'un tyam ja Tios ja jyä'ä ka'ap wa'ats nnija'awëmë, jëtu'un n'ijxëmë ijxtëm ijxnjoty tii yajku'ixën ka'ap wa'ats yaj'ixy, jäänëm nëjkx n'ijxëm nnija'awëm ni'ëmukë ko ënäty ja tiempo tpaaty. Ka'ap tyam ja n'ijxpeky'ajtënës kyä'pxyëty, je'eyëp ko nnija'awëtya'ajäämpyës winë ok, jëtu'un ijxtëm ja Tios të nijawën koos njääjëty.

13Tëkëëk ja mëti'ipë tim kopkpëkyën: ja mëpëjkën, ja jëjp'ijxën ets ja tsojkën ja'awën; je'eyëp ko mëti'ipë wäänë kopkpëkyën ma ya'atë tëkëëkpën, yë'ë ja tsojkën ja'awën.

1 Corintios 14

1Yajtu'uye'etyë ja oyjyot oywyinma'any, tsojkën'atë ja tuunk mëti'ipë ja Kënu'kxymyëkajtën yäjkpyën, jä'ä wäänëni'ik m'amëtowtëp ja Tios ets ja y'aaw y'ayuk xykyajpxwa'kxëtëty.

2Pën ja wiink ayuk kyajpxtëp, Tios ja myëkajpxtëp, ka'ap jyä'äyëty; ka'ap pën twinmëtoy mëti'ipë kyajpxtëpën, jä'ä ko Kënu'kxymyëkajtën yajkajpxëtëp.

3Pën kyajpxtëp ja aaw ayuk mëti'ipë Tios yäjkpyën, yë'ë tyuuntëp ets ja wiinkëtypë jyotmëkta'aktëty ets wyimpätëty ma ja myëpëjkënëtyën.

4Pën kyäjpxyp ja wiink ayuk, yë'ë kë'ëm tyuk'oy'äjtyp; pën kyäjpxyp ja aaw ayuk mëti'ipë Tios yäjkpyën, yajwinpejtyp ja mëpëjkpëtëjk.

5Njatsojkpyës ets jeexyë miits ni'ëmukë wiink ayuk xykyajpxtë; je'eyëp ko nikë oy ko xynyikajpxtëty ja Tios ja y'aaw y'ayuk këtiinëm ko xykyajpxtëty ja wiink ayuk. Ko yajkajpxtë'kxy, ënät jëtu'un tyuny ko ënäty yajkäjpxy ja wiink ayuk ets wyimpätëty ja mëpëjkpëtëjk ja myëpëjkënëty.

6Paaty, mëku'uktëjkëty, nimaa kyatuna'any ko miits nëjkx nku'ixëtë ets nmëkajpxtëty mëët ja wiink ayuk, pën ka'apës nnikäjpxy mëti'ipë ja Tios të xytyuknija'awëmën, jä'ä ko ka'ap ënäty yë'ëjëty nkajpxnaxyës mëti'ipë ja Tios të xytyuknija'awëmën; ëkë ja mëtëypyë, ëkë mëti'ipë ja Tios të tjanikäjpxyën mëët ja kyäjpxynyajxpëtëjk.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

7Ko jeexyë yë mxuxnëty ka'ap tëkatyëty xyu'uxy, ¿wi'ix jeexyë yajnijawë tii xuxn yajtukxuxp?

8Ko ja xuxn ka'ap oy yajtukxu'uxy ko ënäty ja ja'ay tsyiptuna'any, ¿pën jää ëk näjyëjp'ixëtëp?

9Näyjyëtu'un miitsëty, ko xykyajpxtëty ja aaw ayuk mëti'ipë ka'ap yajwinmëtoyën, ¿wi'ix yajnijawëty tii mjanimëtyaktëp? Pojjoty ënäty je'eyë m'ayuk xy'ixkajpxtë.

10May jää ja ayuk yaa naaxwiiny, tëkokyë myëët'ajtääpy ja mëto'owën wi'ix nyiwijyën.

11Pën ka'apës nwinmëtoy ja ayuk mëti'ipë ja'ay kyajpxtëpën, jëtu'un nëjkx yajwinjawë koos wiink kajpnës ntsoony ets ja ja'ay mëti'ipës xyjyamëkajpxpën nän jëtu'unës nëjkx n'ixy tä jëpyaat jëpyo'kxyën.

12Paaty, ko miitsëty yë'ë mtsojkën'ajtëp ja tuunk mëti'ipë ja Kënu'kxymyëkajtën yäjkpyën, yë'ë mëmay mëët'ajtëp mëti'ipë mtukputëkëtëpën ja mëpëjkpëtëjkëty ets ja myëpëjkën wyimpätëty.

13Jëtu'unts, pën kyäjpxyp ja wiink ayuk, wä'än t'amëtoy ja Tios ets tkajpxtë'kxëty mëti'ipë kyäjpxypën.

14Pën ëjts Tios mëkajpxpës mëët ja wiink ayuk, ja njot nja'awënës ënäty mëët ja Tios nja'amyetsy, je'eyëp ko ka'apës nwinmëtoy mëti'ipës nkäjpxypën.

15¿E tiis ntuunta'akëp? Yë'ë tsojkëp etsës Tios n'amëtow npëjktsowëty ets nja'akyukëtyës mëti'ipës nkäjpxypën.

16Ko mijts ja Tios xy'ëwtatëty ets xyajtunëty ja wiink ayuk, ets ja wiink ja'ay tmëtowëty ko tam ja Tios xymyëkäjpxy, ka'ap tjëkyepy mpukajpxëtëty jä'ä ko ka'ap ënäty tja'akyukë mëti'ipë mjakäjpxypën.

17Wä'än jëtää oy ja Tios xyjyakukajpxëty, je'eyëp ko ka'ap nëjkx ni pën tja'akyukë.

18Nkukajpxëpës ja Tios jä'ä koos nkäjpxyës ja wiink ayuk may këtiinëm miitsëty ni'ëmukë;

19je'eyëp ko ma ja mëpëjkpëtëjkën, nikë oyës je'eyë mëkoxk aaw nkajpxpëtsëmëty ets yajja'akyukëp këtiinëm koos majk mil aaw ayuk nkajpxnajpxëty ets ni pën tkaja'akyukëty.

20Mëku'uktëjkëty, këtii mmaytyëty mtajtëty ijxtëm ja pi'k ëna'kën. Jëtu'un tä pi'k ëna'kën mnäyajnaxëtëty ma ja ëxëëkpën, je'eyëp ko mëmay mëtajtë winë yajxon ets xyaj'ixëtëty ko mëj ja'ay'ajnëtë.

21Jëtu'un jap kyëxja'ayëty ja Tios ja y'aaw y'ayuk: Wiink ja'ay ets wiink ayukës nyajtunëp, je'eyëp ko ka'ap xymyëj'ixa'antës, jëtu'un ja Wintsën y'ënä'äny.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

22Ko ja ja'ay ja wiink ayuk tkäjpxy, jä'ä yë'ë ets ja ja'ay yajtuk'ixtëty mëti'ipë ka'ap ja Tios tmëpëktën, ka'ap yë'ëjëty ets yajtukmëtowtëty yë mëpëjkpëtëjkëty. E ko ja ja'ay yajtukmëmëtyä'äky ja Tios ja myëj'ajtën, jä'ä yë'ë ets ja mëpëjkpëtëjk yajtuk'ixtëty, ka'ap yë'ëjëty mëti'ipë ka'ap myëpëktën.

23E ko ënäty ja mëpëjkpëtëjk të ye'eymyuktë ets ja Tios jap tja'amyätstë ets aak wiink ayuk kyajpxtëp ets ja ja'ay wiinkpë tyëkëty mëti'ipë ka'ap myëpëkyën, jëtu'un ja wyinmayëty ko tëë mlokëjajta'atë.

24E pën yë'ë ënäty jap mnikajpxtëp ja Tios ja y'aaw y'ayuk ets tu'uk ja ja'ay tyëkëty mëti'ipë ka'ap myëpëkyën, nëjkxëp ja tmëpëky ko tmëtowëty wi'ix m'ëna'antën.

25Jëtu'unts nëjkx yajnijawë mëti'ipë ënäty jyotmay'äjtypyën jyootjoty wyinma'anyjoty ets ja Tios nëjkx twinkoxtänë ets tmëjjaw tjaantyjawëty ets nijawëty ko ja Tios yajpaaty ma miitsëtyën.

26Mëku'uktëjkëty. Ko miits mye'eymyuktëty, jyëkyejpy jam pënëty y'ëwtëty, yaj'ijxpëktëty, nimëtya'aktëty ja Tios ja y'aaw y'ayuk, tkajpxtëty ja wiink ayuk ets wiinkpë tyajniwijtëty. Je'eyëp ko yë'ë mëti'ipë ni'ëmukë yajtuk'oy'atëpën.

27E ko pën tkajpxëty ja wiink ayuk, jam'atëp nimäjtsk ëkë nitëkëëk ja ja'ay mëti'ipë jyä'äkyukëtëpën ets nätyu'ukjaty ja ja'ay kyajpxtëty ets kopkpëky ko pën tkajpxtë'kxëty wi'ix ënäty nyiwijyën.

28E pën ka'ap jam mëti'ipë kyajpxtë'kxëpën ma ja mëpëjkpëtëjkëtyën, nikë oy ko ka'ap pën tkajpxëty ja wiink ayuk, këëk'ayuk tyimkajpxtëty ets ja Tios atu'ukjaty xymyëkajpxtëty.

29Näyjyëtu'un ko pën tkajpxëty ja Tios ja y'aaw y'ayuk, nimäjtsk nitëkëëk kyajpxtëty ets ja wiinkëtypë t'amëtoow'itëty pën oy ëkë ka'ap y'oyëty.

30Pën jam pën ja Tios tyukwinjawëty wi'ix nyiwijyën ja aaw ayuk, tim ëmonëp ja mëti'ipë jam kajpxpën.

31Jëtu'unts nätyu'ukjaty mkajpxtëty ets yajnijawëty tii ja Tios nyikajpxäämpy ets ni'ëmukë yajjatëty ets xim yam jotkujk wyë'ëmtëty.

32Mëti'ipë käjpxynyajxpë'ajtëpën, tu'uk ja käjpxynyajxpë kyëwent'atëtëty,

33jä'ä ko Tios yë'ë jotkujk'ajtën nyiTios'ajtyp, ka'ap yë'ëjëty jo'opë winma'any. Jä'ä mpatuntëp wi'ix ja mëpëjkpëtëjk tuntën ma ye'eymyuktën.

34Amonyë ja to'oxytyëjk y'itëty ma ja mëpëjkpëtëjk ye'eymyuktën, jä'ä ko ka'ap kyutukyëty ets yë'ë jap kyajpxtëty. Ja nyiye'etyëjk ënä'ämëtëp ijxtëm ja Tios ja kyutujkën y'ënä'änyën.

35Pën jam tii ja to'oxytyëjk tnijawëja'antë, wä'än tyajtëwtë ja nyiye'etyëjk jam tyëkotm, jä'ä ko ka'ap y'oyëty ets ja to'oxytyëjk kyajpxëty ma mëpëjkpëtëjk ye'eymyuktën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

36¿Ëkë jää jëtää ja Tios ja y'aaw y'ayuk yajnija'awëtyo'ony ma miitsëty, ëkë miitsëm jëtää të myajmo'otë?

37Pën jam pën nitu'uk nyäjyawëty ko Tios käjpxynyajxpë ëkë ko Kënu'kxymyëkajtën winma'anymyooyëp, nyijawëp ko mëti'ipë yam ntuknija'ayëtëpën Tios jëtu'un të tni'ënä'ämë.

38Pën ka'ap tmëjpëjktä'äky, ka'ap näjyëtu'un yajmëjpëjkta'akëty.

39Jëtu'un mëku'uktëjkëty, yë'ë tsojkën'atë ets xykyajpxwa'kxtëty ja Tios ja y'aaw y'ayuk ets ka'ap xy'akajpxtuktëty ko ja wiink ayuk yajkajpxëty.

40Tuntë tu'kë'ëyë winë oy tsuj, në'ëwitsy tu'uwitsy.

1 Corintios 15

1Mëku'uktëjkëty, ja'amyätstë miits ja oy aaw oy ayuk mëti'ipë të ntuk'ëwaanëtën, yë'ë ya'atë aaw ayuk mëti'ipë miits të xykyupëktën ets yë'ë tyam tu'ukyë myaj'ijtëtëp.

2Näy yë'ë miits ya'atë aaw ayuk myajnitso'okëtëp pën ëmuumtu'ukjot xymyëpëktë mëti'ipë të ntuk'ëwaanëtën; pën ka'ap, natëkë miits të mëpëktë.

3Mëtu'kpëky, yë'ë miits të ntuk'ëwaanëtë mëti'ipës të nyajtuk'ëwaanën näjyëtu'un. Yë'ë të ntuk'ijxpëktë ko ja Kristë ja npoky'ajtëm të tku'ookë, ijxtëm ja Tios ja y'aaw y'ayuk kyëxja'ayëtyën;

4ko ojts tyajnaaxtëkëtë ets jyuukpyijky kom tëkëëk xëëw, ijxtëm näjyëtu'un ja Tios ja y'aaw y'ayuk kyëxja'ayëtyën;

5ko ojts nyänyikëxë'ëkyë ma ja Pedro, ma ja y'ijxpëjkpëtëjkën ja nimajkmäjtskpë.

6Ok ojts nyänyikëxë'ëkyë ma ja nimëkoxk mëko'px naxypyë ja mëpëjkpëtëjkëtyën. Tää nimay jyuuky'atënëm, jënaakën tëë y'o'knëtë.

7Ok nyänyikëxë'kë ma ja Santiagën ets ma ni'ëmukë ja ijxpëjkpëtëjkëtyën.

8Ets ma ëjtsën tim ok ojts nyänyikëxë'kënë, jä'ä ko jëtu'unës ëjts tä pi'k ëna'kën mëti'ipë ka'ap oy të myëxu'unk'atyën.

9Ëjts këjääjës nkujënäkyëty ma ja ijxpëjkpëtëjkëtyën ets ka'ap xyjyapaatyës nyajtijëtyës ayuk käjpxynyajxpë, jä'ä ko n'ëxëëk'ijxypyës ijty ja Tios ja myëpëjkpëtëjk.

10E ja Tios tëë ja myëj'ajtën tuny, paatyës të xykyupëky ets ja mëyajtën mëti'ipë të tunyën ka'ap ja nyatëkë'aty. Nikë tëëjës wäänëni'ik ntuny këtiinëm ja wiink ijxpëjkpëtëjkëty; je'eyëp ko ka'ap y'ëjtsëty kë'ëm, Tiosës të xypyutëkë mëët ja y'oyjyot y'oywyinma'any.

11E yë'ë ni'ik tsoowpatp ma yë'ëjëtyën ets ma ëjtsën, ko miits të xymyëpëktë ja Tios mëti'ipës të nnikäjpxy të nimëtya'aktën ma miitsëtyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

12Pën yë'ëjës nnikäjpxyp nnimëtyäkpy ko ja Kristë jyuukpyijky, ¿tii ko miits jënaakën m'ëna'antë ko ja o'kpë ka'ap jyuukpyëka'antë?

13Pën ka'ap ja o'kpë jyuukpyëka'antë, nän ka'ap ja Kristë jyuukpyijky;

14ets pën ka'ap ja Kristë ojts jyuukpyiky, ja n'aaw n'ayukëtyës nëkoopë ja nyatëkë'aty, ets nän nitii ja tkatsowëty ja mëpëjkën mëti'ipë miits mmëët'ajtëpën.

15Ko jeexyë ka'ap ja Kristë ojts jyuukpyiky, win'ë'ënpë jeexyë ëëts n'awinpitë, jä'äkyëjxm koos n'ëna'antë ko n'ijx nija'awëtyëpës mëti'ipë ja Tios tyuunën, jä'ä ko tëëjës n'ëknikajpxtëpë ko ja Tios Teety tëë ja Kristë tyajjuukpyiky. Pën tëy ko ja o'kpë ka'ap jyuukpyëka'any, ka'ap tyiyëty ko ja Tios Teety tëë ja Kristë tyajjuukpyiky.

16E ko ja o'kpë ka'ap jyuukpyëktëty, ka'ap ja Kristë ojts jyuukpyiky;

17ets pën ka'ap ja Kristë ojts jyuukpyiky, ka'ap miits yë mmëpëjkën tii tsowëty, jëtu'un miits je'eyëm m'itë pokyjotm.

18Pën jëtu'un, mëti'ipë të y'ooktën ets myëpëjktë ja Kristë, nän tëëjën ja tyimkutëkoytyë.

19Pën ja nmëpëjkën'ajtëmë yääyë naaxwiiny kyixy nyäxy ko ja Kristë nmëpëjkëmë, ëëtsajtëm nikë wäänë o'ktëy nyajpatëmë këtiinëm ja wiink ja'ayëty.

20E yë'ë tëy'ajtën'ajtp ko ja Kristë të jyuukpyiky, yë'ë jëtu'un ijxtëm më''ëka'any pyëti'ikyën ja pëjktä'äky, yë'ë jëyëjp të jyuukpyiky.

21Jëtu'un ijxtëm tu'ukpë ja ja'ay ojts tyajnaaxkëtä'äkyën ja o'kën, näjyëtu'un ja ja'ay tu'uk të myiny ets të tyajnaaxkëtä'äky ja juukyajtën ets jyuukpyëktëty ja o'kpë.

22Jëtu'un ijxtëm ja Adán y'o'kyën, jëtu'un ja naaxwiinyëtë ja'ay të y'o'kta'atë; näjyëtu'un ko ja Kristë jyuukpyijky näjyëtu'un ja naaxwiinyëtë ja'ay të jyuukpyëjkta'atë.

23Tuknipëjktaakë y'ity nitu'ukjaty. Ja Kristë jëyëjp ets ok nimina'any ja jyä'äy.

24Tääts kyëxëty nyaxëty ko ja Kristë tmëmëtakta'ajëty ja wintsëntëjk, yajkutujkpëtëjk, kutuunktëjk ets ja ënä'ämpëtëjk ets tukkë'ëtëjkënëty ja kutujkën ja Tios Teety.

25Jëtu'un ja Kristë nëjkx yë'ë y'ënä'ämnë koonëm ja myëtsip tmëmëtakta'ajëty.

26Ok nëjkx tjaak mëmëtä'äky ja o'kën.

27Ja Tios tëë winë tpëjktä'äky ma ja Kristë ja tyekpya'tkën. Ko y'ënä'äny ko tu'kë'ëyë winë të tpëjktä'äky ma ja Kristë ja tyekpya'tkën, ka'ap yë'ëjëty tijy ko ja Tios ka'ap ja kutujkën t'ëkmëët'ajnë, jä'ä ko yë'ë tyuknipëjktakëtyääpy winë.

28E ko ënäty winë ja Kristë të kyë'ëtëjkëtyä'äyë, yë'ë Kristë kë'ëm, mëti'ipë Tios U'unk'ajtpën, nëjkxëp kë'ëm nyätyukë'ëtëkëty ja Tios ets yë'ë winë t'ënä'ämta'ajëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

29Ets pën tëy ko ja o'kpë ka'ap jyuukpyiky, mëti'ipë të yajnëëpätëtën ja o'kpë ¿tii ko të tkupëktë? pën nyija'awëtëp ko ka'ap yë o'kpë jyuukpyëka'antë ¿tii ko të tkupëktë ets yajnëëpätëtëty?

30¿E tii ko ëëtsajtëm xëmë janaam jatsojk atsë'ëkëtuuy n'ijtëmë?

31Tëy miits nëëmëtë mëku'uktëjkëty, koos janaam jatsojkës n'ity o'kënjëjp'am ets tëyës n'ëna'any ko yë'ëjës ntukjotkujk'ajtyp ko miits ja Kristë të xymyëpëktë.

32Koos jeexyë ëjts nkë'ëmwinma'any të nyajtunyës, koos të ntsiptuny mëët ja ja'ayëty mëti'ipë jëtu'unëtyën tä ëwa'an jëyujkën, ¿tiis jeexyë të npaaty të n'ixyës? Pën tëy ko ja o'kpë ka'ap jyuukpyëktë, jëtu'un ijxtëm ja ja'ay y'ëna'antën: Tsojk nka'ayëm n'ukëmë, jä'ä ko jëpom n'ooka'anëmë.

33Këtii myajwin'ëëntëty, ijxtëm ja ayuk y'ënä'änyën: yë ëxëëk ja'ayëty yajma'tëp ja oypyë tsëna'ayën.

34Niwinpitë ja oy juukyajtën, ka'ap m'ëk pokytyuunëtëty, jä'ä ko ka'ap miits ja Tios jënaakën xynyijawëtë. Miits mtsëtyu'unpatëp koos jëtu'un n'ëna'any.

35Wä'än jëtää jënaakën tyajtëwtëty: ¿Wi'ix ja o'kpë jyuukpyëka'antë? ¿Wi'ix ja ni'kx kopk tmëët'ata'antë?

36Tsuuja'ayëty. Ko tëëmt yajni'ipy, o'kp ja tëëmt ets myuxy.

37Ko ja ja'ay nyi'ipy, ka'ap ujts aay tni'ipy ets yë'ë myuxy, tëëmt nyipy, wä'än tsajpmokëty ëkë wä'än twiink ujtsëty.

38Tääts ja Tios t'oytyuny ijxtëm yë'ë tsokyën, jëtu'unts ja tëëmt tpëjktä'äky wi'ix pyaat'atyën nitu'ukjaty.

39Ka'ap yë ni'kx kopk ni'ëmukë tyu'knaxëty, wiink yë ja'ay nyi'kx kyopk ets wiink yë jëyujk jyä'ä, wiink yë joon yë jyä'ä ets wiink yë ajkx yë jyä'ä.

40Näyjyëtu'un mëti'ipë tsajpwinm ets naaxkëjxy ijtëpën; wiink ja tsujajtën jam tsajpwinm ets naaxwinm.

41Wiink ja xëëw y'äny, wiink ja po'o y'äny ets wiink ja matsa'a y'äny; ets matsa'apaat tëkatsy y'antë aak yë'ëjëty.

42Näyjyëtu'un jyata'any ko ënäty ja o'kpë jyuukpyëktë. Ko nyaaxtëkëtë, tëkooytyëp jä'äjëty; e mëti'ipë juukpyëjkpën ka'ap ja y'ëktëkoyanë.

43Mëti'ipë të nyaaxtëkën, jä'ä mëti'ipë ka'ap yajtsokyën; e mëti'ipë juukpyëjkpën oy yajtukxoontä'äky. Mëti'ipë naaxtëjkëpën yu'unk yë'ë e mëti'ipë juukpyëjkpën ta'tspëky yë'ë.

44Mëti'ipë naaxtëjkëpën, jëtu'un yë'ë ijxtëm ja oy nyatiijëtyën; e mëti'ipë juukpyëjkpën kënu'kxy yë'ë. Pën jää ja ni'kx kopk nän tää ja mëjaaw mëk'ajtën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

45Jëtu'un ja Tios ja y'aaw y'ayuk kyëxja'ayëty: Ja ye'etyëjk mëtu'ukpë, ja Adán, myëët'ajt ja juukyajtën; je'eyëp ko ja ix'okpë Adán, ja Jesukristë yajtijp, yë'ë ja juukyajtën të tmëminy tëkatsypë, ka'ap jyëtu'unëty ijxtëm ja mëti'ipë myëmiinën ja jëwyiinpën ja Adán.

46Jëwyiin yajmëët'aty ja naaxwiinypë ja ni'kx kopk ets ok ja tsajpjotmëpë ja ni'kx kopk.

47Ja jëwyiinpë ja ye'etyëjk mëti'ipë ojts yajtuk'oytyunyën ja naax, naaxwiinyëtë ja'ay jä'ä; e ja mëmäjtskpë, tsajpjotmëpë jä'ä.

48Yë ni'kx kopk mëti'ipë tyam nmëët'ajtëmën, jëtu'un yë'ë ijxtëm ja ja'ay nyi'kx kyopkën mëti'ipë naax yajtuk'oytyuuntën; ets ja ni'kx kopk mëti'ipë yajmo'ojantëpën ko jyuukpyëktëty, jëtu'un jä'ä ijxtëm ja Kristë ja jyä'äjën.

49Jëtu'un ijxtëm nkëxë'këmën naaxwiiny naaxkëjxy; jëtu'un nkëxë'ëka'anëm jam tsajpjotm jam tsajpjotm ijxtëm jam tsajpjotmën.

50Mëku'uktëjkëty, yë'ëjës ntijpy, ko ja ni'kx kopk mëët ja ne'pyny ets ja xixy, mëti'ipë nmëët'ajtëmën, ka'ap nëjkx yë'ëjëty nyijkx ma ja Tios ja kyutujktaknën; ets mëti'ipë o'kpën, ka'ap nëjkx xëmëkyëjxm y'ity.

51E yë'ëjës ntsojkpy ets miits xynyijawëtëty mëti'ipë ijty ka'ap yajnijawën, ka'ap nëjkx ni'ëmukë n'o'këmë, je'eyë nëjkx ni'ëmukë ntëkajtsëmë,

52tim pojën, tu'kwinmi'kxyë je'eyë, ko ja xuxn tu'k'okyë xyu'uxëty. Jä'ä ko nëjkxëp ja xuxn xyu'uxy ets ja o'kpë jyuukpyëktëty ets ka'ap y'ëk'o'knëtëty; ets ni'ëmukë nëjkx ntëkajtsëmë.

53Ja ni'kx'ajt nkopk'ajtëmë mëti'ipë wintëkoopyën, jëtu'un ja y'awinpita'any tä jeexyë ka'ap wyintëkoyën; ja mëti'ipë o'kpën jëtu'un ja y'awinpita'any tä jeexyë ka'ap y'ookyën.

54Ko nëjkx ja nni'kx'ajt nkopk'ajtëm y'awinpity ijxtëm ja mëti'ipë ka'ap wyintëkoyën ets ko y'awinpitëty tä mëti'ipë ka'ap y'ookyën, jä'ä ënäty yajkuuytyuunp ja Tios ja y'aaw y'ayuk mëti'ipë ënaanpën: Tëë ja o'kën yajmëmëtä'äky.

55Ets näjyëtu'un y'ënä'äny: Mijts o'kën, ¿ma ja mmëkajtën të nyijkxy ets myajja'ay'ookëty? ¿Maa ja mëti'ipë mtukyajja'ay'o'kpyën?

56Pokykyëjxm ja ja'ay y'ooktë ets ënä'ämënkyëjxm ja poky tmëëtëty ja mëk'ajtën.

57Yajkukajpxëp ja Tios ko ja myëk'ajtën tyäky Wintsën Jesukristë mëët ets ja o'kën ka'ap xymyëmëtakmëty.

58Paaty, mëku'uktëjkëty mëti'ipës ni'ik ntsojktëpën, tu'ukyë ja mwinma'any xyaj'itëty; tuun'ëtë'ëtstë mëti'ipë ja Wintsën tsyojkpyën; jä'ä ko mnija'awëtëp miits ko ka'ap nyama'ata'any ja tuunk mëti'ipë mtuuntëpën mëët ja Wintsën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

1 Corintios 16

1Ko ja putëjkën xyajmuktëty ets yajmo'otëty ja nmëku'uk'ajtëmë, tuntë ijxtëmë të ntuk'ëwaanëtën ja mëti'ipë tsënaaytyëpën jam Galacia y'itjotm.

2Wintu'ktominkë xynyikoonpätëty ja putëjkën, jëtu'un xypyukontëty wi'ix ënäty tii xypyaatën ets xypyëjkë'ëktëty. Koos nja'tëty, ka'ap jää myukëty ja putëjkën.

3Koos nja'tëty, jääjës nkäxëty ja ja'ayëty jam Jerusalén mëti'ipë ënäty miits të xywyin'ixtën, yë'ë yajmo'ojantëp ja noky ets mëët tyajnëjkxtëty ja putëjkën.

4Pën kopkpëky etsës ëjts näjyëtu'un nnëjkxëty, ënätës tu'knax nnëjkxtëty.

5Koos nnëjkxëty ma miitsëtyën, Macedonia y'itjotmës naxa'any, koos jam ntsoonëty Corinto nja'ta'anyës.

6Wä'än nëjkx jeky nyajpaatyës ma miitsëtyën, ëkë nyajnaxëtyës jam ja potmjot, ënät miits xypyutëkëtëtyës pën maas ënäty njaaknëjkxy.

7Ka'apës tëyë nnaxa'any, jeky jam nwë'ëma'anyës pën yajkutujkpy ja Wintsën.

8E yaa Éfeso nwë'ëma'anyës maapaat ja pentecostés xëëw tpaatyën,

9jä'ä ko tëëjës ja ntu'u y'ëwa'atsy oymyaajëty etsës ja ntuunk nyajwintu'upëkëty, oy pën wiink tja'ixy.

10Pën ja'ajtp ja Timoteo jam, ixtë mëyatë ets akujk jotkujk nyäjyawëtëty ma miitsëtyën, nän Tios yë tyuunk yajtu'uye'eyëp ijxtëm ëjtsën.

11Jëtu'unts ka'ap pën xypyäxtëty. Putëkëtë miits wäänëni'ik etsës yam xynyiminëty mëët ja myëku'uktëjk, maas yam njëjp'ixtën.

12Tëës ja Apolo nmënu'kxtä'äky ets nëjkx mni''ixëtë mëët ja nmëku'uk'ajtëmë, je'eyëp ko tyam ka'ap nyanëjkxa'any, jäänëm nyëjkxëty ko ënäty ja tiempo tmëëtëty.

13Näy'ijx'itëtë näkyëwent'atëtë ets tu'ukyë xyaj'itëty ja mëpëjkën. Amëk jotmëk myajpaatëty, këtii mtsë'ëkëtëty.

14Ets tu'kë'ëyë mëti'ipë mtuuntëpën, winë aaw winëjot tii xytyuntëty.

15Mëku'uktëjkëty, mnija'awëtëp ko ja Estéfanas ja myëku'uktëjk yë'ë ojts jëyëjp tmëpëktë ja Tios ja y'aaw y'ayuk jam Acaya y'itjotm ets yë'ë tyam pyutëjkëtyëp ja ja'ayëty mëti'ipë mëpëjktëpën.

16Yë'ës ntsojkpy ets miits xymyëmëtowtëty jëtu'unpë ja'ayëty, näjyëtu'un mëti'ipë putëjkëtëpën ets mëti'ipë jëtu'unpë tuunk tyuunk'ajtëpën.

17Jotkujkës näjyawëty ko të myintë ja Estéfanas, Fortunato ets ja Acaico. Yë'ës të xypyutëkëtë ets të xyjyotmëkmo'otës ko miits të mkamintë.

18Tëës xyajjotmëkpëktë ijxtëm miits näjyëtu'un të myajjotmëkpëkëtën, jëtu'unpë ja'ayëty paat'ajtëtëp ets miits xyajmëjnaxtëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

19Mkajpxpo'kxëtëp ja mëpëjkpëtëjkëty mëti'ipë tsënaaytyëpën jam Asia. Aquila ets ja Prisca mëët ja mëpëjkpëtëjkëty mëti'ipë ye'eymyujktëpën jam ma tyëjkën, yë'ë mtuknikäjxëtëp ja kajpxpo'kxën Wintsën xyëëwkëjxm.

20Kupëktë ja kajpxpo'kxën mëti'ipë ja nmëku'uk'ajtëmë ni'ëmukë kyäjxtëpën. Näkyajpxpo'kxëtë nixim niyam wa'ats aaw wa'ats jot.

21Ëjts Pablo, kë'ëmës ya'atë kajpxpo'kxën nja'ay mëët yë nkë'ës.

22Pën jää jënaakën ka'apë tsokyën ja Wintsën Jesukristë, wä'än t'ity kajpxpoky. Min tsojk Wintsën Jesukristë.

23Wä'än ja Wintsën mkënu'kxëtë.

24Xëmë miits nja'amyätstë mëët ja tsojkën ja'awën mëti'ipë ja Kristë Jesús yäjkpyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

2 Corintios

2 Corintios 1

1Ëjts Pablo, Jesukristë y'ayuk kajpxwa'kxpë. Ëjts, mëët ja Timoteo ntuknikäxtës ya'atë noky ja mëpëjkpëtëjkëty mëti'ipë jam ye'eymyujktëpën Corinto ets ja Tios ja jyä'äyëty mëti'ipë yajpatëpën ma Acaya itjotmën.

2Wä'än ja Tios Teety ets ja Wintsën Jesukristë myo'ojëtë ja kënu'kxën ets ja jotkujk'ajtën.

3Mëjjaw jaantyjawë mëpaat nyäxy ja nWintsën'ajtëm Jesukristë ja Tyeety, jä'ä ko yë'ë Tios'ajtp mëti'ipë të xypya'ëyo'owëmën ets ja Tios mëtipë xëmë xyajjotkujktakëmën.

4Yë'ë xyjyotmëkmo'oyëm ko nyajpatmëty ëyo'onjoty ets jëtu'un nyajjotkujk'ajtmëty näjyëtu'un mëti'ipë ëyoowtëpën ijxtëm ja Tios Teety të xyajjotkujk'ajtëmën.

5Jä'ä ko jëtu'un ijxtëm ja Kristë y'ëyooyën, jëtu'un ëëtsajtëm n'ëyo'owëmë mëët yë'ë, näjyëtu'un mëët ja Kristë npatëmë ja jotkujk'ajtën.

6Pën ëyoowtëp ëëtsëty, yë'ëkyëjxm ets miitsëty xypyaatëty ja jotkujk'ajtën ets ja nitsokën; ets pën xyajjotkujk'ajtpës ja Tios, yë'ëkyëjxm ets miits mjotkujk'atëty ets amëk jotmëk xymyënax xyajnaxtëty ja ëyo'on mëti'ipë ëëts näjyëtu'un të nmënax nyajnaxtën.

7Ntukjotkujk'ajtëp miitsëty, jä'ä ko yajnijawë ko jëtu'un ijxtëm miits xymyëj'ëyoowpätësën, näjyëtu'un ja jotkujk'ajtën xypyaata'antë.

8Mëku'uktëjkëty, yë'ë miits ntuk'ëwaanëjantëp wi'ixës ja jotmay të ntuknaxtën jam Asia y'itjotm. Mëk ëëts ja ëyo'on të npaat të n'ixtë, ka'ap myëtënaaynyëty; ka'apës n'ëkjëjp'ijxnëtë ënäty ets jam npëtsëmtëtyës juuky.

9Jëtu'unës ënäty ja n'aaw njot nja'awënëtës ijxtëm jeexyë ja o'kën tëë xymyëwinkoonëtës. E yë'ëjës të xytyukni''ixëtë wi'ix ja Tios ntuk'ijxpätëtyës, mëti'ipë ja o'kpë yajjuukpyijkpyën.

10Ets ja Tios të xyaj'ëwaatsëpëtsëmtës o'kënjëjp'am. Njëjp'ijxtëpës ets xëmë xy'akëëytyuk xy'axajtuktëtyës

11pën miitsëty xypyutëjkëtëpës mëët ja mjëëytyak mnu'kxtakënëty ma Tiosën. Pën nimay mëti'ipë xykyënu'kxtaktëpës, näjyëtu'un nimay tkukajpxëja'antë ja Tios ko ënäty ëëtsëty ja Tios nmëtuntës.

12Nmëët'ajtëpës ja mëk'ajtën ets mëj këjxm näyajnaxëtëtyës, yë'ë ko näjya'awëtëpës koos oy njuuky'atë yaa naaxwiiny ets oyës ja jot winma'any të nyajkëxë'ëktë ma miitsëtyën. Ka'apës yë'ëjëty yë naaxwiinyëtë wijyajtën të nyajtuntë, Tios yë mëyajtën të tuny etsës oy njuuky'atëty.

Biblia en Mixe de Quetzaltepec, Oaxaca, México
Active Translation in Process
© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

13Ma ja nokyën, ka'ap jap ojts nkëxja'atës mëti'ipë ka'ap tjëkyepy xykyajpxtëtyën ets xywyinmëtowtëtyën. Njëjp'ijxtëpës ets yajxon xyjyä'äkyukëtëty

14ko miits tëë xynyijawëtë wi'ix ëëts ja jot winma'any nmëët'atën, ko ënäty wyimpity ja Wintsën Jesús, jää nëjkx mnäyjyawëtë akëtä'äky jotkëtä'äky ëëtskyëjxmëty, näjyëtu'un ijxtëm ëëts nëjkx näjyawëtën akëtä'äky jotkëtä'äky mëët miitskyëjxmëty.

15Mëët ya'atë ja jotkujk'ajtën, jëtu'unës nja'ëna'any ko miits nni''ixa'antë jëwyiin mäjtsk ok nipëtë'ëkën.

16Jëtu'unës ojts n'ëk'ënaanpë ko ënäty miits jam ninaxa'antë koos nnëjkxëty Macedonia ets jatëkok koos nwinpitëty. Jëtu'un xypyutëkëtëtyës koos ënäty nnëjkxy jam Judea.

17¿Ka'apës jëtää ojts oy nmëmay nmëtajyë? ¿Wä'än m'ëna'antë koos je'eyës nkajpxminy nkajpxëpyë?

18Wa'ats ja Tios nijawë ko mëtëy winë të ntukmëmëtya'aktë.

19Jä'ä ko yë Jesukristë, Tios yë y'u'unk, mëti'ipë Silvano, Timoteo ets ëjts të nimëtya'aktën ma miitsëtyën, ka'apës je'eyë të nkajpxmin të nkajpxëptë,

20ma yë'ë tëë tyuunta'ay jyajta'ayë mëti'ipë ja Tios wyaantakën. Paaty ko ja Tios nmëjja'aw njaantyja'awëmë, jëtu'un n'ëna'anëmë: Tëy jëtu'un mëët yë Kristë Jesús yë xyëëw.

21Tios tëë tuknipëjktaakë ets ëëtsëty mëët miitsëty tu'ukyë nyajpatmëty mëët ja Kristë, ets kënu'kxy nwë'ëmëty.

22Tëë ja ijxwë'ëmën tpëjktä'äky ma ëëtsajtëmën ets tëë ja Kënu'kxymyëkajtën tpëjktä'äky ma ja njoot'ajt nwinma'any'ajtëmën ets yajnijawëty ko xypyaat'ajtëmë ja oyajtën mëti'ipë miinpën.

23Wa'ats ja Tios nijawë ko ka'anëm nnëjkxyës jam Corinto, jä'äkyëjxm ko miits nkayajjotmaytyëkëja'antë, ets Tios yë'ë wa'ats nyija'ap tii koojën.

24Ka'ap ëëts niwintsën'atë ja mmëpëjkënëty; yë'ëjës ntsojktëp ets nputëkëja'antë ets tu'kmukyë akujk jotkujk myajpatmëty, jä'ä ko miitsëty mëk myajpatnëtë ma ja mëpëjkënën.

2 Corintios 2

1Paaty ka'apës nwinmay nnëjkxëty ma miitsëtyën jä'ä ko nëkoo nyajjotmaytyëkëtëty ko ninëjkxtëty.

2Ko miits nyajjotmaytyëkëtëty, ¿pën ntukjotkujk'atëpës? Miits je'eyë të nyajmon të nyajtuktë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

3Paaty je'eyë të nijayëtë, këtiipës ok nmëmay nmëtajëty, ijxtëm jeexyë ni'ikyë nxoontä'äkyënës. Njëjp'ijxypës ënäty ko miitsëty näjyëtu'un mxoonta'aktëty mëët ëjts.

4E ko ja noky ojts ntuknijayëtë, määpy tajpës ënäty ets amutskëpës ets yaxpës. Ka'ap miits të nnijäyëtë ets nyajjotmaytyëkëja'antë, yë'ëkyëjxm ets miits xy'ixtëty xynyijawëtëty ko miits ni'ik ntsoktë.

5Pën jam pën ja myëku'uk të tyajmony të tyajtuky, ka'ap y'ëjtsëty nätyu'uk të xyajmony të xyatuky. Tsojk na'ëna'anmëty näjyëtu'un miitsëty të mmontë mtuktë. Paatyës n'ëna'any tsojk na'ëna'anmëty, këtiipë yajwinmëtowëty nyajni'ikëpës yowë ja n'ayuk.

6Ja tëytyu'unën mëti'ipë mtuknipëjktën tääpë ja'ayëty, tëë ja kyëjääjënë.

7Mëti'ipë tëy tyam mtuntëp, nimä'kxtë ets putëkëtë, ko nëjkx ja ma'ayën tajën tkamëmëtä'äky.

8Paatykyëjxm miits nmënu'kxta'aktë ets xytyuk'ix xytyuknijawëtëty ko miits yë'ë xytsyoktë.

9Miitsëty tëë n'ëktuk'ëwa'anëtëpë ya'atë jotmay, yë'ëjës ënäty n'ixäämpy pën mpatuuntëp ja n'aaw n'ayukës.

10Jëtu'un, pën jam miits pën xynyimä'kxtë, näjyëtu'unës nimä'kxëty; ets koos pën nimä'kxëty, ënät pën jam tii të tuuntëkoy mëti'ipë yajnimä'kxëpën; ko ënäty miits të m'ëna'antë ets ja Kristë myëjnaxëty.

11Jëtu'un ka'ap ja mëjku'u xymyëmëtakmëty mëti'ipë nija'awëmën ko je'eyë wyin'ëëny.

12Koos nja'ajty jam Troas etsës nkajpxwä'kxy ja oy aaw oy ayuk ma Kristë yajnimëtyä'äkyën, ja nWintsënës yaj'ëwats ja nnë'ë ntu'ujës.

13Oy jyajëtu'unëty, ka'apës ja n'aaw njot xyoontä'äky. Jä'ä ko ka'ap ojts jam npaatyës ja mmëku'uk'ajtëmë Tito, paaty ojts näjyëkyäjpxyës jam ets ojts nnëjkxyës Macedonia.

14Nkukajpxëpës ja Tios ko xëmë xyajmëtakëmë mëët ja Kristë ja xyëëw, ets yajnijawë ja y'aaw y'ayuk ko ëëtsajtëm nkajpxwa'kxëmë, mëti'ipë ye'eywya'kxpën ijxtëm ja pa'akxu'kpë nëëjën.

15Jä'ä ko jëtu'un ja Tios xyajnajxëmë ma ja Kristën ijxtëm ja pa'akxu'kpë nëëjën ma ja mëti'ipë mëpëjktëpën ets mëti'ipë ka'ap myëpëktën.

16Pën ja Kristë ja y'aaw y'ayuk kyamëjpëjktakëtëp, jëtu'un tjawëtë ya'atë pa'akxu'kpë ijxtëm yë tok xyuukyën; e mëti'ipë ja Kristë ja y'aaw y'ayuk myëjpëjktaktëpën, jëtu'un tjawëtë ijxtëm ja pa'akxu'kpë nëëjën ma jyuuky'ajtënëtyën. ¿Pën mëta'akëp ets tunëty ya'atë Tios ja jyä'ä?

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

17Ka'apës ja Tios ja y'aaw y'ayuk nyajtuunëtë etsës ja wit meeny npaatëty ijxtëm may y'ëtë'ëtstën; ni'ikyë ëmuumtu'ukjot nikajpx nimëtya'aktës ja Tios ja y'aaw y'ayuk, ko yë'ë të xykyäxtës ets ko tu'ukyë mëët n'itës ja Kristë.

2 Corintios 3

1Koos jëtu'un n'ëna'antë, ¿wä'än jëtää miits xyjyawëtë koos kë'ëm nämyëjpëjkta'akëtë jatëkokë? ¿Ëkë atsip ënät ja nnoky tsyä'äy myajtuk'ixtëty, ëkë myaj'amëtowtëty ijxtëm jënaakën y'ëtë'ëtstënë?

2Miits jëtu'un mnajxtëp ijxtëm ja noky tsyä'äyën mëti'ipës nyajmëyajtëpën: këxja'aypyë y'ityën ma ja jot winma'anyën, mëti'ipë ni'ëmukë y'ixy'ajtëpën ets jyëkyejpy tkajpxtëty.

3Wa'ats yaj'ixy ko jëtu'un miitsëty ijxtëm ja noky tsyä'äyën mëti'ipë ja Kristë kë'ëm të tja'ayën ets ëëts të nyaktë, ka'ap oy nyatiijëty të yajtukja'ay, yë'ë të yajtukja'ay yë Juukpyë Tios yë Jya'awën; ja noky mëti'ipë ka'ap tsaakëjxy kyëxpajyëtyën, mëti'ipë të yajja'ayën ma naaxwiinyëtë ja'ay ja jyot wyinma'anyëtyën.

4Jä'ä ko Tios yajtuk'ijxpety mëët ja Kristë ja xyëëw, paaty ëëts nijawëtë.

5Ka'ap kyë'ëmëty të ni''ijxpëjkëmë ets n'ëna'anmëty ko tii nmëët'ajtëmë, Tios yajktääpy tu'kë'ëyë winë mëti'ipë ntu'unëm nkajpxëmën.

6Yë'ë të xyajwij të xyajkäjëm ets ja käjpxytyu'unën nkuuytyu'unmëty; ka'ap yë'ëjëty mëti'ipë Moisés yajmooyën, yë'ë mëti'ipë ja Kënu'kxymyëkajtën tyuunpyën. Yë ënä'ämën tëyajtën je'eyë nyi'ënä'ämë ets n'o'kmëty, e yë Kënu'kxymyëkajtën yäjkpy yë juukyajtën.

7Yë ënä'ämën jëwyiinpë, mëti'ipë ja o'kën tukpatpën, tsaakëjxypyë kyëxja'ayëtyën mëët ja të'kxën jajën, ojts nyikëxë'ëky ma ja Israel ja'ayëtyën ets ka'ap ja Israel ja'ay myääyëtë twintë'kxtëty; jä'ä ko tääpë ja ajajk atë'kxk mëti'ipë ënäty tëkoyaanpën mëk ënäty yaj'ixy tyi'kxy.

8¿Wi'ixpëm jëtää wäänëni'ik ja mëj'ajtën jaanty'ajtën tmëët'ata'any yë jempyë käjpxytyu'unën mëti'ipë Kënu'kxymyëkajtën jyä'ä'ajtypyën?

9Jä'ä yajwinjawë, pën ni'ik ja mëj'ajt jaanty'ajtën ojts tmëët'aty ja ënä'ämën mëti'ipë nyi'ënä'ämëpën ja o'kën, ¿wi'ixpëm? jëtää ni'ik ja mëj'ajtën jaanty'ajtën tmëët'ata'any ja aaw ayuk mëti'ipë nyikäjpxypën wi'ix ja Tios xyajtso'oka'anëmën.

10Ja mëj'ajtën jaanty'ajtën mëti'ipë të nyäxyën, ka'ap tmëpaaty mëti'ipë tyam wäänë mëj wäänë jaantyën.

11Ets pën mëj jaanty y'ijty mëti'ipë ka'ap jeky y'ita'anyën. Ni'ik mëj jaanty nyaxa'any mëti'ipë xëmëkyëjxm itaanpën.

12Mëët yë'ë ko tääpë ja oyajtën n'a'ix njëjp'ijxëmë, paaty akujk jotkujk nikajpx nimëtyakëmë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

13Ka'apës jëtu'un n'ëtë'ëtstë ijxtëm ja Moisés ijty nyäwyinkuwitsëtyën ets ja Israel ja'ayëty ka'ap t'ixtëty ja ajajk atë'kxk mëti'ipë këxaanp naxaanpën.

14Je'eyëp ko yë'ëjëty ka'ap ojts tja'akyukëtë, tyampaat je'eyëm jëtu'un tyajtu'uye'eytyë. Ko tjakajpxtë ja tukpë ja ënä'ämën, jëtu'un nyäpyëjkta'akëtë je'eyëm yowë twinkuwitsë'atë ja wit, jä'ä ko ka'ap pën të tyukwinwijtstu'utëtë, jä'ä ko ënät jeexyë jyënäky ko jeexyë yë Kristë tmëpëktë.

15Tyampaat ko tjakajpxtë ja Moisés ja y'ënä'ämën, jëtu'un nyäpyëjkta'akëtë ijxtëm jeexyë tu'uk yë wit yajtukwinkujuuxëtën këtiipë tii tja'akyukëtëty.

16E ko ja ja'ay tmëpëky ja Jesukristë, jënajkp ja wyinkujuuxë.

17Jä'ä ko yë Wintsën yë'ë Kënu'kxymyëk'ajtën'ajtp; ma ja Kënu'kxymyëkajtën yajpaatyën tam'ajtp ja nitsokën.

18Paaty ëëtsajtëm, ni'ëmukë, ka'ap n'ëkwinkujuuxë'ajtënë, jëtu'un nyajpatëmë tä tu'uk yë ijxnën ma yaj'ixyën ja Wintsën ja myëj'ajt jyääntyajtën, ni'ikyë n'awinpijt'ëtëtsëmë ijxtëm ja Wintsën y'ixëtyën. Jä'ä ko winjëpom npatëm ja Wintsën ja myëj'ajt y'oyajtën, e paaty jyëtu'unëty jä'ä ko Wintsën tyuny mëët ja Kyënu'kxymyëk'ajtën.

2 Corintios 4

1Paatyës ka'ap n'ëxëëkjawëtë, jä'ä ko Tiosës të xytyuknipëktë ya'atë tuunk mëët yë pya'ëyo'ow nyajts'ëyo'owën.

2Ka'apës tii ayu'utsy të ntuntë jëtu'un tä jeexyë tii yajtsëtyu'unjawën; ka'apës pën je'eyë të nwin'ëëntë ets ja Tios ja y'aaw y'ayuk të nyajtëkajtsëtë, tëy jaantyës të nnikäjpxy të nnimëtya'aktë mayjyä'äyjoty Tios wyintum.

3Pën kyaja'akyujkëtëp ja oy aaw oy ayuk mëti'ipës nkajpxwa'kxtëpën, yë'ë ka'ap tja'akyukëtë mëti'ipë tëkooytyëpën.

4Jä'ä ko ka'ap myëpëktë, ja mëpëjkën yääyëpë naaxwiinyëtën yë'ë yajwinma'anytyëkajtsëtëp këtiipë t'ijxpaatëty ja jajën të'kxën, ja oy aaw oy ayuk ma yajnimëtyä'äkyën ja Kristë ja myëj'ajt jyääntyajtën, ja Kristë mëti'ipë Tios nyäjxypyën.

5Ka'apës kë'ëm nänyimëtya'akëtë, ja Kristë mëti'ipë Wintsënën ëëts nikajpx nimëtyaktëp; ëëtsëty tuunpës je'eyë näyajnaxëtë koos ja Jesús xytsyoktë.

6Jä'ä ko nän Tios ojts kë'ëm tni'ënä'ämë ets jyää'atëty ja kutë'kxnën akootstum, yë'ëts të tyajjajwä'kxy ja y'ajaj y'atë'kxën ma ja njoot'ajt nwinma'any'ajtëmën ets nnija'awëmëty ja Tios ja myëj'ajt jyääntyajtën mëti'ipë ja Kristë myëët'ajtypyën.

7Ijxtëm ja ja'ay ja myeeny tpëjkë'ëkyën naax tu'tsjoty, jëtu'un ya'atë oyajtën nmëët'ajtëmë ma ja ni'kx'ajt nkopk'ajtëmën ets nyikëxë'ëkëty ko jam tsyoony ma Tiosën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

8Oy ja ëyo'on jotmay npaatës, ka'apës nmaytyë ntajtë; oyës nkanijawëtë pën tiijës ntuntëp, ka'apës nmaytyë ntajtë.

9Xy'ixjëtijt xypyajëtijtëpës ja ja'ay, je'eyëp ko ka'apës ja Tios xy'ëxmatstë; oyës nyajkuj nyajjëpiptë, ka'apës n'ooktë.

10Oy tyimmaajëty maas nnëjkxtën, xëmës ja ja'ay xyaj'ooka'antë ijxtëm ja Jesús jyäjtyën; je'eyëp ko Jesús xypyutëjkëtëpës ets nyikëxë'ëkëty mëët ëëtsëty ko yë'ë jyuuky'äty.

11Jëtu'unës njuuky'atë, xëmës ja ja'ay xyaj'ooka'antë koos ja Jesús nmëpëktë ets ja jyuukyajtën nyikëxë'ëkëty ma ëëts ja njot nini'kxëtyën.

12Jëtu'unts, oyës o'kënjëjp'am njatimy'itë, miits ja juukyajtën mpatëp m'ijxtëp.

13Jëtu'un ja Tios ja y'aaw y'ayuk kyëxja'ayëty: Paatyës nnikäjpxy koos nmëpëky. Näyjyëtu'un ëëtsëty koos të nmëpëktë, paatyës näjyëtu'un nikajpxtë.

14Jä'ä ko nnija'awëm ëëtsajtëm ko ja Tios mëti'ipë yajjuukpyëjkën ja Jesús, näjyëtu'un xyajjuukpyëka'anëmë, ets mëët miitsëty mëët tu'ukyë xyajnëjkx'anëmë wyintum wyinkujk.

15Tu'kë'ëyë ya'atë, paaty jëtu'un të tyuny të jyätyë ets miits xytyuk'oy'atëty; nyimayë'ëtë'ëtstëty ja ja'ay mëti'ipë Tios kënu'kxëtëpën, näjyëtu'un nyimay'atëty ja ja'ay mëti'ipë kyukajpxëtëpën ja Tios ets ja Tios yajmëjjaw yajjaantyjyawëty.

16Paatyës ka'ap ntsaatyjyäwë, oyës ja ni'kx nkopk tëë jyamëjja'ayënë, ajemyëpës njawë xëmë ja njot nwinma'anyëtyës winjëpom.

17Ja ëyo'on mëti'ipës yaa nmënajx nyajnajxtëpën, ka'ap yë myëjwiin kyëjääjëty, tsojk nyäxy; wäänë mëj ja mëj'ajtën jaanty'ajtën xytyukpatmëty xëmëkyëjxmëpë.

18Ka'ap yë'ëjëty n'ixta'ayëm mëti'ipë yaj'ijxpën, yë'ë n'ixta'ayëm mëti'ipë ka'ap yaj'ixyën. Mëti'ipë yaj'ijxpën, këjxp najxp yë'ë; e mëti'ipë ka'ap yaj'ixyën, xëmëkyëjxm yë y'ijtëy.

2 Corintios 5

1Jëtu'un ëëtsajtëm tä tu'uk ja tëjkën naaxwiinypë yajpaatyën, tä wit tëjkën mëti'ipë ka'ap jeky y'ityën; je'eyëp ko nnija'awëm pën ya'atë tëjk wintëkoopy, tap ja Tios xytyukjëjp'ijxëm tu'uk ja tëjk tsajpjotm mëti'ipë xëmëkyëjxm ijtpën, mëti'ipë ka'ap jyä'äyëty të tkojyën.

2Paaty nmëkxäj n'o'kxäjëmë ko yaa naaxwiiny njaakyajpatëmë, ëëtsajtëm njatsojkëm ets jeexyë nëjkxënë jam tsajpjotm,

3jëtu'un'äämpy oy ëëtsajtëm jëna'a ja wit tujkxy n'ëxmajtsmëty naaxwiinypë, ka'ap niwa'ats ëxwa'ats nwë'ëma'anëmë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

4Ko yaa naaxwiiny njaakjuuky'ajtëmë mon tuk nmëkxäj n'o'kxäjëmë, jä'ä ko ka'ap njatsojkëmë ets yaa ntso'onmëty, yë'ë jayajtsojkp ets jeexyë ni'ikyë n'ajemyëmë.

5Tios ya'atë jëtu'unpë të xytyuknipëjktakëmë ets të xymyo'oyëm ja Kënu'kxymyëkajtën ets yajnijawëty ko xypyaat'ajtëmë ja oyajtën mëti'ipë minaanpën.

6Paaty xëmë ntukjoot'amëj'ajtëmë. Nnija'awëm ko yaa njaakjuuky'ajtëmë mëët ja ni'kx'ajt nkopk'ajtëm, ka'anëm nja'ajtëm ma ja Wintsën y'ityën,

7Mëpëjkënkyëjxm njuuky'ajtëmë; ka'ap tsyam yaj'ixy.

8Jëtu'un ëëtsajtëm ntukjoot'amëj'ajtëmë ets njatsojkëm ets jeexyë ja ni'kx'ajt nkopk'ajtëm n'ëxmajtsënë ets nnëjkxmëty juuky'ajtpë ma ja Wintsënën.

9Paaty tsojk njaakjuuky'ajtëm ijxtëm ja Wintsën tukjotkëtä'äkyën, oy yaa njaakjuuky'ajtmëty ëkë oy ënäty nnëjkxënë.

10Jä'ä ko ni'ëmukë nëjkx nwa'këxë'këmë ma ja Kristë ja kyutujktaknën, ets nitu'ukjaty n'ëxajëmëty mëti'ipë xypyaat'ajtëmën ijxtëm ënäty tii oy ka'oy të ntu'un të nkajpxëmën ko të njuuky'ajtëm ma ja ni'kx'ajt nkopk'ajtëmën.

11Paaty ko yajnijawë ko ja Tios mëpaat yajwinkutsë'ëkë, paatykyëjxm ja ja'ay jëtu'un jyayaj'ënëëmëtë. Ko ja Tios wa'ats ëëts xy'ixy'atë ets ntsojktëpës ets miits näjyëtu'un xy'ixy'attëtyës.

12Ka'ap yë'ëjëty ko ëëts nämyëjawëtë, yë'ëjës ntsojktëp ets miitsëty amëj akëjxm mnäjyawëtëty ko ëëts nyam'atë, jëtu'un xymyëët'attëty ja winma'any wi'ix xy'ëtsowtëtyën ja ja'ay wiinkë'ëy akë'ëypyë tii nimëtya'aktën ets tëkatsypë ja jyot wyinma'anyëty.

13Pën tsuu ëëts ja ja'ay xytyijtë, Tioskyëjxm ëëts ntsuu'atë; e pën ka'ap, miits mtuk'oy'atantëp.

14Ja Kristë ja tsyojkën jya'awën yë'ë yajpatp ma ëëtsëtyën maju'unëm yajnijawën ko tëë tku'o'këtyä'äy ja ja'ay, ets ja ja'ay jëtu'un ni'ëmukë të y'o'kta'atë.

15Ets ja Kristë tëë xykyu'o'këmë ni'ëmukë ets ja ja'ay ka'ap y'ëkjuuky'ajnëtëty ijxtëm kë'ëm tsoktën, Kristëkyëjxm jyuuky'atëty, mëti'ipë juukpyëjkën jatëkok.

16Paaty ëëtsëty ka'apës ja njëëky nmëku'uk jëtu'un n'ëk'ijxnëtë ijxtëm ja naaxwiinyëtë ja'ayëtyën, oy ijty tëëyëp ja Kristë n'ixtës ijxtëm yë naaxwiinyëtë ja'ayëtyën, tyam ka'apës jëtu'un ja winma'any n'ëkmëët'ajnëtë.

17Paaty tyam, pën tu'ukyë mëët ja Kristë y'ityën, jemyjä'äy yajpatnë; ka'ap y'ëkjëtu'un'ajnë ijxtëm të y'ityën, aak jemy tu'kë'ëyë të y'awinpijtaaynyë.

18Tu'kë'ëyë ya'atë, aak Tios jëtu'un të tuknipëjktakëtyä'äy, mëti'ipë mëët ja Kristë të xyajnämyë'oypyëjkëmën ets të xymyo'oyëm ja tuunk ets ja ja'ay ntuk'ëwa'anëmëty wi'ix yë tsyip y'äkë tyaj'oyëtëtyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

19Jëtu'un yajja'akyukë ko ja Tios të tyajnämyë'oypyikyë ja naaxwiinyëtë ja'ay, ka'ap ja tuuntëko'oy kajpxtëko'oyën të tmëjpëjktä'äky, ëëts të xytyuknipëktë etsës ntuk'ëwaanëtëty ja ja'ay ya'atë aaw ayuk.

20Yë'ë të xytyuknipëjkëm ets ja Kristë nkutënä'ämyëty, ets jëtu'un tpaaty ijxtëm jeexyë miits mmënu'kxta'akëtën ja Tios, je'eyëp ko ëëts xyajkajpxtëp. Jëtu'un miits nmënu'kxta'aktë mëët ja Kristë ja xyëëw ets mnämyë'oypyëkëtëty mëët ja Tios.

21Kristë nitii poky ojts tkatuny, je'eyë ko ëëtskyëjxm ja Tios pyëjktakë ijxtëm jeexyë ja poky tmëët'atyën, jëtu'unts ja Tios xyaj'ëwaatsëpëtsë'emëty mëët ja Kristë.

2 Corintios 6

1Jëtu'un, ijxtëm ëëtsajtëm nmëtu'unëmën ja Tios, tyam nmënu'kxta'aktë ets xytyukjuuky'atëty ja oyajtën mëti'ipë ja Tios të mtuk'ixëtën,

2Jä'ä ko jëtu'un kyëxja'ayëty ma ja Tios ja y'aaw y'ayukën: Ma ënäty nixëëwëtyën jää të nmëtoow'ity, ma ënäty ja nitsokën jyää'atyën jää të nputëkë; tyam ja xëëw jëmëjt të tpaaty. Tyam yë xëëw po'o ma ja nitsokën jyää'atyën.

3Ka'apës pën tëkatsy të najtstunëtë, këtiipë ja ntuunkëtyës nyipäxëtëkëty.

4Ni'ikyënëm nyajnikëxë'ëktës koos ja Tios nmëtuntë, nmënax nyajnaxtës ja ëyo'on jotmay mëët ja mä'kxtujkën, oyës n'ëyowtë, oyës tii nyajmëyatë ets oy tsip ja xëëw juukyajtën nyajnaxtës,

5ja näywyop näkya'atsë, ja pujxntëjk, ja nëëmujk tukmujkën; ja mëktuunk, ja yuu nëëtëëtsë ets ko ja tsuu ma'ay kyaminy.

6Näjyëtu'unës të nyajnikëxë'ëktë ko wa'ats aaw wa'ats jotës të njuuky'atë, koos nijawëtë ja tëyajtën, ko yajmëët'aty ja mä'kxtujkën ets ja oyjyot oywyinma'any; ko yajpaaty ja Kënu'kxymyëkajtën ma ëëtsëtyën, mëët ja tsojkën ja'awën winë aaw winë jotpë.

7Mëët koos nkajpxwä'kxtë ja tëypyë jaantypë ets mëët koos ja Tios ja myëk'ajtën nmëët'atë. Yë'ës nätyukuwanëtëp ja tëyajtën, yë'ëjës nmëpëtë'ktëp ets yë'ëjës nätyukuwanëtëp.

8Jëna'ajëtyës pën xykyamëj'ixtë ets jëna'ajëty pën xyajjotma'atës; jëna'ajëty nyajnimëtya'aktës ëxëëk oyës ja mëtëypyë njanimëtya'aktë.

9Jëtu'unës ja ja'ay xyjyawëtë ijxtëmës jeexyë ka'ap xy'ixy'atën, oyës xyjya'ixy'ätë. Mëpaatëp n'o'knëtës, je'eyëp ko jaakjuuky'ajtëpës; xytyiytyuuntëpës, je'eyëp ko ka'apës xytyimyaj'ooktë.

10Jëtu'unës nyaj'ixtë maaytyëp tajtëpës yowë, je'eyëp ko jotkujkës n'itë; ëyoowtëpës nyaj'ixtë, je'eyëp nyajjotkujktaktëpës may ja ja'ay; jëtu'un kyëxë'ëky ka'apës yowë tii nmëët'atë, e nmëët'ajtaaytyëpës winë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

11Mëku'uktëjkëty, Corinto ja'ayëty, mëtëy miits të nmëmëtya'aktë; tëëjës ja njot nwinma'any npëjkta'aktë ma miitsëtyën.

12Ka'ap miits maa nmëtëkoytyë, miits wäänjaty mna'äjkëtëp.

13Nmënu'kxtaktëp miitsëty ijxtëm tu'uk ja u'unkteety tmënu'kxtä'äkyën ja y'u'unk y'ëna'k, ets ja mjot mwinma'any xyaj'ëwa'atstëty ma ëëtsëtyën, ijxtëm ëëtsëty ma miitsëtyën.

14Këtii xypyuwa'akëtëty ja ja'ay ka'apë myëpëktën. Ka'ap tjëkyepy tu'ukyë yajpaatëty yë mëtëypyë nipaye'eyën mëët yë ka'apë myëtëyëtyën, ëkë të'kxën jajën mëët yë kootspë.

15Ka'ap tjëkyepy yë Kristë nyëmyäyëtëty mëët yë mëjku'u, ëkë yë mëpëjkpë mëët mëti'ipë ka'ap myëpëkyën.

16Ka'ap tjëkyepy tu'ukyë yajpaatëty yë Tios yë jyëën tyëjk mëët yë awinax. Jä'ä ko jëtu'un ja Juukpyë Tios xyajwa'anëmë tsyënaaytyaknën. Jëtu'un ijxtëm ja Tios y'ënä'änyën: Tsëënëjaanpës ets juuky'ataanpës ma yë'ëjëtyën, yë'ëjës xyWyintsën'attëp, ets yë'ëjës nja'ay'attëp.

17Paaty näjyëtu'un ja Wintsën y'ënä'äny: Puye'eytyu'utë yë'ëjëty, ets näjyëpëkëtë, ka'ap xytyontëty ja ëxëëkpë, ets miits nkupëktëty.

18Ëjts miits xytyeety'atëp, etsës miits n'u'unk'atëty. Jëtu'un ja Wintsën Mëti'ipë maaytyääyëpën winë y'ënä'äny.

2 Corintios 7

1Jëtu'un, mëku'uktëjkëty, yë'ë jëtu'un ya'atë waantä'äky nmëët'ajtëmë. Paaty nyaj'ijtmëty wa'ats ja ni'kx'ajt nkopk'ajtëm ets ja njoot'ajt nja'awën'ajtëmë näjyëtu'un ets ntsë'këmëty ja Tios, tsojk ntu'unëm ja oypyë ets ja wa'atspë Tios wyintuuy.

2Ja'amyäjtstëkës, ka'apës pën tii të ntukmëtuuntëkoy, ka'ap pën wi'ix të ntuntës, ka'apës pën të nyajtuuni'ikëtë.

3Ka'apës yë'ëkyëjxm jëtu'un n'ëna'any ko miits ni'ojëtë, miits të nëëmëtë ko tyam n'aaw'at njot'atë ets tu'ukyë njuuky'ajtmëty ets tu'ukyë n'o'kmëty.

4Ntukjoot'ëmëj'ajtëp ets ntukjotkëtaktëp miitsëty. Oyës ja ëyo'on npaaty, jotmëk ets jotkujkës näjyawëty mëët miitskyëjxmëty.

5Je'eyës nja'ajtë jam Macedonia, ka'apës npo'kxtë, xii yaas ja jotmay npaatë. Aak tsip, wintuuy jëxkë'ëy ets xëmës n'aawjoty njootjoty ntsë'ëkëtë.

6E ja Tios mëti'ipë yajjotkujk'ajtypyën ja mon tukpë yajpaatyën, tëëjës xyajjotkujkta'aktë ko të jyä'ty ja Tito.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

7Ka'ap yi'iyëty ko jyä'äjty, näjyëtu'un ko miits të xyjyotmëkmo'otë. Yë'ës të xytyukmëmëtyakta'ay koos miits xy'ixa'antë ets tëëjës xytyukmëmëtyä'äky ja mma'ayën mtajënëty ets ko miits xytyukjotmay'ooktës. Wäänë ni'ikës jotkujk të näjyawëty mëët ya'atë.

8Oy miits wäänë të nyajmon të nyajtuktë mëët ko të ntuknikäxtë ja noky, tyam ka'apës nëkooyë n'ëkja'amyäjtskojnë. Ëjts tëëjës nmëmay nmëtajy ko miits tu'ktsojk të xymyëmay të xymyëtajtë ja noky.

9Xëmë jotkujkës nyajpaaty. E ka'ap yë'ëjëty ntukjotkujk'atyës ko miits të mmontë mtuktë, yë'ëjës ntukxoontäkpy ko miits ja mma'ayën mtajën të myajjootwinpitëtë ma Tiosën. Miitsëty tëë ja ma'ayën tajën xymyëtänëtë ijxtëm ja Tios tukjotkëtä'äkyën, jëtu'un ka'ap miitsëty maa të nmëtëkoytyë.

10Ja mo'onën tujkën mëti'ipë yajmënajxp yajjëjpnajxpën ijxtëm ja Tios tsokyën, yë'ë jëtu'un yajjootwinpijtp ets ja nitsokën npatmëty ets ka'ap tii nmëma'ay nmëtajmëty. E ko nmëma'ay nmëtajmëty jëtu'un ijxtëm ja mëti'ipë myëmaay myëtajtëpën ja naaxwiinyëtë winma'any, o'kën yë'ë tukpatp.

11Jëtu'un miits ja ma'ayën tajën të xymyëtänëtë ijxtëm ja Tios tukjotkëtä'äkyën. Ets ixtë ënät tyam wi'ix të wyimpëtsëmyën. Tëë xytyukpëtsëmtë ja aaw ayuk mëti'ipës të nnikäjpxyën, ojts mjoot'anpëktë ets tëë mtsë'ëkëtë. Ok ojts xyjya'ixa'antës ets xytyukkumëtoowtë ja pokyjyä'äy ja nyëë pyoky. Yë'ë miits myajnikëxë'ëktëp ko ka'ap myiitsëty të mtuuntëkoytyë.

12Jëtu'unts, ko ojts miits ntuknikäjxtë ja noky, ka'ap yë'ëkyëjxmëty ntuknikäjxtë ko jam ja tuuntëkoopyë ets mëti'ipë yajmëtuuntëkoopyën. Yë'ëkyëjxm ojts ntuknikäxtë ja noky ets yaj'ixëty Tios wyintum ko miits ëëtsëty xymyëmay xymyëtajtës.

13Jä'äkyëjxmës njotkujk'atë. Ets ni'ik njotkujkta'aktës, jä'ä ko ja Tito jotkujk yajpaaty, ko miits të xyjyotmëkmo'otë.

14Tëëyëm ënäty ja Tito nëëmës ko miitsëty oy winë xytyuntë, ets ka'apës ja n'ayuk nëkoo të nyatëkë'aty. Jëtu'un ijxtëm tyiyëty jyääntyëty miits të ntukmëmëtya'aktën, näjyëtu'un tëy jaanty ja Tito të nëëmëtës: Ko ntukjotkëtaktëpës miits ja mtuunkëty.

15Ets Tito mtsojkëtëp tyam wäänëni'ik ko tja'amyetsy ko miits xymyëmëtowtë ets ko mëët ja wintsë'kën ojts xykyupëktë.

16Xëmës nxoontä'äky ko miits ni'ëmukë oy winë xytyuntë.

2 Corintios 8

1Mëku'uktëjkëty, yë'ë yam miits tyam ntuk'ëwaanëjantëp wi'ix ja Tios ja y'oyajtën të tyaj'ixyë ma ja mëpëjkpëtëjkëtyën jam Macedonia.

2Oy wi'ix të jyat të kyëpätë, akujk jotkujk yajpaatë; oy ja wit meeny mëj këjää të tkamëët'atë, jëtu'un ja putëjkën tyaktë ijxtëm jeexyë kyumeeny'atën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

3Ëjts n'ijxyp nija'apës ko tëë ja wyit myeeny tyoxtë winë aaw winëjot wäänëni'ik këtiinëm ijxtëm të tuknipëjktaakëtën.

4Mëk'äämpyës të xymyënu'kxta'aktë etsës nkupëktëty ja putëjkën mëti'ipë ja Tios ja jyä'äy yajtukputëkëtëpën.

5Wäänëni'ik ja näypyutëkë tyajktë këtiinëm ijxtëm ënäty njëjp'ixtënës. Je'eyë ojts nyäpyëjkta'akëtë Wintsën kyë'ëjotm ets tpatuuntë ja Tios ja tsyojkën.

6Paatyës ja Tito të npëjktsowtë ets yë'ë tyajmukëty ja näypyutëkë ma miitsëtyën ets tjaakyajmukëty mëti'ipë miits kë'ëmtsojkën mjaakyakantëpën.

7Jä'ä ko miitsëty këjxm ni'ik mnëjkxtë ma ja mëpëjkënën, ma aaw ayukën, ma winma'anyën, ma tuunkën, ma tsojkën ja'awënën mëti'ipë të xyjyatën ma ëëtsëtyën. Näyjyëtu'un mëpaat miits mwinpätë ets xyaktëty ja ayajk ako'onën.

8Ka'ap miits n'akwanë'atë, yë'ëjës ntsojktëp ets xynyijawëtëty wi'ix ja wiinkëtypë tmëët'atën ja oyjyot oywyinma'any ets miits näjyëtu'un xyaj'ixëtëty ko tëy jaanty xytsyoktë ja mëpëjkpëtëjk.

9Jä'ä ko miitsëty tëë xynyijawëtë wi'ix ja Wintsën Jesukristë mëyajtën të tunyën. Jesús jam y'ity tsajpjotm, myëët'ajtääpy tu'kë'ëyë winë, je'eyëp ko ojts myiny yaa naaxwiiny; jëtu'un ojts nyäpyëjktä'äkyë ijxtëm tu'uk ja ëyoopëja'ayën mëët jä'äkyëjxm ko të xytsyojkëm ets npatmëty ja jotkujk'ajtën.

10Miits mtuk'oy'atantëp mëti'ipës yam nikäjpxypën ets xyajwintu'upëktëty mëti'ipë junktë'ëy myajtso'ontaktën; ojts miits jëyëjp xyajmujktsoontë ja putëjkën ets tsojkënkyëjxm ojts jëtu'un mmaytyë mtajtë.

11Näyjyëtu'un tyam tuntë ijxtëm të xyajtso'onta'aktën, winë aaw winëjot tuntë koonëm xyaj'apaatëtëty nitu'ukjaty ijxtëm mmëta'aktën.

12E pën winë aaw winëjot yoxäämpy ja myeeny, kyëwentëpëkäämpy ja Tios wi'ix pën myëtä'äkyën, Tios ka'ap pën t'amëtoy mëti'ipë ka'ap tii tmëëtëtyën.

13Ka'ap yë'ëjëty ntijyës ets miits winë mtëkoy'ajtxëtëty ko ënäty pën xypyutëkëtë, yë'ëkyëjxm jëtu'un n'ëna'anyës ets nixim niyam tu'knax winë nmëët'ajtmëty.

14Tyam mmëët'ajtëp miits mëti'ipë yë'ëjëty ka'ap tmëët'atën, e ko ënäty miits tii xykyamëët'atë yë'ëjëty myëët'atantëp winë, jëtu'un jyää'atëty ja tu'knax'at.

15Ijxtëm ja Tios ja y'aaw y'ayuk kyëxja'ayëtyën: Ka'ap ojts nyatëkë mëti'ipë ja pyëjktä'äky may yajpëtë'kën ets ka'ap ojts tyëkoy'ajtxëty mëti'ipë ja pyëjktä'äky wäänë yajpëtë'kën.

16Nkukajpxëpës ja Tios ko Tito näjyëtu'un Tios të tyuktëkëty ets miits mmëmay mmëtajëtë ijxtëm ëjts miits të nmëmay të nmëtajtën.

17Kyupëjk mëti'ipës ntuk'ënä'ämën, jä'ä ko kë'ëm ojts näjyëtu'un mmëmay mmëtajëtë. Tyam kyë'ëm tsojkën nëjkx mni''ixa'anëtë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

18Mëët yë Tito nkexyës tu'uk ja nmëku'uk'ajtëmë mëti'ipë oy tsuj yanimëtyakpën ma ja mëpëjkpëtëjkëtyën, jä'ä ko oy tuny tkäjpxy ja oy aaw oy ayuk.

19Näy kë'ëm ja mëpëjkpëtëjk të wyin'ixyë etsës mëët nnaxëty ntëkëty etsës xytyukputëkëty ma ja näypyutëkë myaj'amëtowtën ets ja Wintsën yajmëjjaw yajjaantyjyawëty ets jëtu'un nyajnikëxë'kmëty ko mputëkëja'anëm ja nmëku'uk'ajtëmë.

20Yë'ës nkatsojktëp ets pën nëkoo y'ëwëty kyajpxëty ma ya'atë näpyutëkë myukyën.

21Paatyës oy winë ntuntë, ka'ap jyämyëty Wintsën wyintum, näjyëtu'un ma ja ja'ayëtyën.

22Tyamës wiinkpë nkexy ja nmëku'uk'ajtëmë, mëti'ipë ëëts nnija'awëmën ko oy winë tuny ets ni'ik tyam ko miits mtukjotkujk'atëtë.

23Pën jam pën tyajtëy ja Tito, nëëmëtë ko tyamës ja mëët ets ko mëkës yam ntuntë ko miits mputëkëtë; e pën jam pën tyajnitëwë näjyëtu'un ja wiinkëtypë ja mmëku'uk'ajtëmë, nëëmëtë ko ja mëpëjkpëtëjk yë'ë të kyäxëtë ets ko tmëjjaw tjaantyjawëtë ja Kristë.

24Yajnikëxë'ëktë miitsëty ko mëk xytsyoktë ets ja mëpëjkpëtëjk nijawëtëty ko miits ntukjotkëta'aktë.

2 Corintios 9

1Ja näypyutëkë mëti'ipë jam myajmujktëpën mëti'ipë mmo'ojantëpën ja mëpëjkpëtëjk jampë Jerusalén yajpaatën, ka'ap y'ëkkopkpëky'ajnë ets miits ntuknijayëtëty jatëkok.

2Jä'ä ko nnija'apës ko mputëkëja'antë tsojkënkyëjxm, paaty akujk jotkujk të nëëmës ja Macedonia mëpëjkpëtëjkëty ko miits Acaya ja'ayëty junktë'ëy ja mwinma'any jëtu'un xypyaatë ko xyaka'antë ja putëjkën. Paaty näjyëtu'un të jyotmëkpëktë ja Macedonia ja'ayëty ko miits ja oyjyot oywyinma'any xymyëët'atë.

3Jä'äkyëjxmës nkexy yë nmëku'uk'ajtëmë këtiipës ënëëmëët nwë'ëmëty ma ja ja'ayëtyën ko miits oy nimëtya'aktë. Ets miits jëjp'ixy mnäyaj'itëtëty.

4Wä'änxyëpës nnëjkxëty mëët nitu'ukën ja Macedonia mëpëjkpë ets jam npaatëty ka'ap ënäty xyjyëjp'ixtës; mëj nëjkx ntsëtyu'untëkëtës ko ënäty miits të ntuk'ijxpätë; näjyëtu'un miitsëty nëjkxëp mtsëtyu'unpaatë.

5Paatykyëjxmës të n'amëtoy yë mëyajtën yë nmëku'uk'ajtëmë ets nëjkx jëwyiin mni''ixëtë ets mputëkëtëty xyajka'pxtëty ja putëjkën mëti'ipë të xywyaanta'aktën. Jëtu'unts yajnijawëty ko miits xyaktë ja putëjkën tsojkënkyëjxm ko ka'ap pën m'akwanë'atëtë.

6Ja'amyätstë ya'atë: Pën wäänë nip, wäänë ja pyëjktä'äky tyajpëtë'ëka'any; pën may nip, may ja pyëjktä'äky tyajpëtë'ëka'any.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

7Nitu'ukjaty xyaktëty mtsojkënkyëjxm ijxtëm të xytyukniwinmayëtën, ka'ap mäjtsk aaw mäjtsk jot ëkë ka'ap y'akwanëty, jä'ä ko Tios tsyojkpy yë ja'ay mëti'ipë jotkujk tii yäjkpyën.

8Mmo'ojanëtëp miits ja Tios wäänëni'ik oymyëti'ipë kënu'kxënëty ets xymyëët'attëty xëmë mëti'ipë mtukjuuky'attëpën; näjyëtu'un nyatëkëty mëti'ipë mtukputëjkëtëpën ja ka'apë tii tmëëtëtyën.

9Jëtu'un ja Tios ja y'aaw y'ayuk y'ënä'äny: Tëë mëjwiin këjää tmo'oy ja ëyoopëja'aytyëjk ets ja y'oyjä'äyajtën xëmëkyëjxm ja y'ita'any.

10Tios, mëti'ipë yäjkpyën ja tëëmt mëti'ipë yajnip yajkojpën ets ja jë'kxy pëky mëti'ipë yajtukjuuky'ajtpën, yë'ë mmo'ojanëtëp tu'kë'ëyë winë mëti'ipë yajnipën ets tyajyona'any, jëtu'un oy wyintëwëty mpëjktä'äkyëty ko ënäty mputëkëtë.

11Tääts ni'ëmukë xymyëët'attëty ja mjë'kxy mpëkyëty ets tjëkyäpëty xymyo'otëty winë mëti'ipë tii ka'ijtëtëp. Ja näypyutëkë mëti'ipë ënäty miits mkäjxtëpën mëët ëëtsëty nëjkxëp ja nmëku'uk'ajtëmë tkukajpxëtë ja Tios.

12Ko yajtukninëjkxtëty ja näypyutëkë ja nmëku'uk'ajtëmë, ka'ap yi'iyë yajmo'oja'antë mëti'ipë ënäty ka'ijtxëtëp, näjyëtu'un nnëmä'ämyëty wä'än ja Tios tkukajpxëtë.

13Ko yë'ë tmëjjaw tjaantyjawëtëty ja Tios, jëtu'un ya'atë putëjkën tyajnikëxë'ëka'any ko miits xypyatuntë ja oy aaw oy ayuk mëti'ipë ja Kristë nyikäjpxypën. Näyjyëtu'un yë'ëjëty tmëjjawëja'antë ja Tios ko miits ja putëjkën xyaktë ma yë'ëjëtyën ets ma ja wiinkëtypën.

14Ets ëpëky myajkënu'kxa'antë mëët ja tsojkën ja'awën, ko t'ixtëty ko ja Tios miits mkënu'kxëtë.

15Yajkukajpxëp ja Tios ko tëë xymyo'oyëm ja mëj näynyamo'ojë ets ka'ap yajpaaty ja aaw ayuk wi'ix yajnimëtya'akëtyën.

2 Corintios 10

1Ëjts, Pablo, n'amëtoy npëjktsoyës ja mëyajtën ma miitsëtyën, mëët ja Kristë yujy'ajt nyäxym'ajtën; oy pën y'ëna'anëty ko amonyës n'ity koos jam nyajpaaty ma miitsëtyën, ko ku'aawës näpyëjktä'äkyë koos jëkäm nyajpaaty.

2Ka'ap wyi'ixëty, tyamës n'amëtoy npëjktsoy ja mëyajtën, ko ënäty nëjkx nku'ixëtë, këtii xy'ëwa'atstëty etsës ntukjoot'anpëkëty ja jä'äjëty mëti'ipës xynyiwaanpäjtëpën, mëti'ipë ënantëpën koos jëtu'un winë ntuny nkäjpxy ijxtëm ja ja'ayëtyën mëti'ipë ja naaxwiinyëtë winma'any yajtuuntëpën.

3Tëy yë'ë ko naaxwiinyëtë ja'ay ëëts'ajtëmë, je'eyëp ko ka'ap jëtu'un ntsiptu'unëmë ijxtëm ja naaxwiinyëtë ja'ayëtyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

4Ja mëti'ipë yajmëtsiptuunpën ka'ap yë'ëjëty mëti'ipë yaajën naaxwiiny, yë'ë ja Tios ja myëk'ajtën mëti'ipë maayëpën ja kutujkën tyajkutëkoyëty. Jëtu'unës nyajkutëkoytyë ja mëti'ipës nanëkoo xynyi'ë'ënëtëpën,

5ets tëkokyë ja mëj këjxmëpë ja winma'any mëti'ipë y'ëtujkpyën ets ka'ap tyu'uye'eyëty ja Tios ja myëk'ajtën. Tu'kë'ëyë ja ëxëëk winma'any jamës npëjktakta'atë ma ja Kristën ets yë'ë tmëmëtowtëty,

6ets jëjp'ixyës nyajpaatë ets tkumëtowtëty mëti'ipë käjpxy kyumëtoownajxtëpën, ko ënäty miitsëty mëtëy winë xytyuntë.

7Miits yi'iyë m'ijxtëp mtuntëp wi'ix tii nyikëxë'ëkyën. Pën ënaanp ko ja Kristë jä'ä'ajtëp, wa'ats tnijawëty koos näjyëtu'un ja Kristë xyjyä'ä'atë.

8Oyës janaam jatsojk ja n'aaw n'ayuk niwinpity ets ka'ap jëtu'un kyutukyëty, ka'apës ntuktsëtyuny; jä'äkyëjxmës ja Wintsën të xymyo'otë ja kutujkën ets miits mwinpätëty, ka'ap yë'ëjëty ets miits nyajkutëkoytyëty.

9Ka'apës ntsoky ets m'ëna'antëty ko miits ya'atë noky ntuk'ëtsë'ëkëja'antë.

10Jä'ä ko tam mëti'ipë ënaanpën: Yë Pablo nëkoo y'ëk'ënä'ämnë mëët yë noky, koos muum nyajpaaty ka'apës pën tii ntuk'atsip'aty ets ka'apës pën tii atsip ntuktuny.

11E mëti'ipë jëtu'un ënaanpën yë'ë nyijawëp, ko ijxtëm winë nimëtya'aktënës ets ijxtëm winë nja'atënës oyës jëkäm nyajpaatë, jëtu'unës winë ntuna'antë koos jam nyajpaatëty ma miitsëtyën.

12Ka'apës nnätyuk'a'ixëtë etsës jëtu'un nnäpyëjkta'akëtëty ijxtëm yë ja'ayëtyën mëti'ipë amëj akëjxm näyajnajxëtëpën. Tsuuwinma'any yajtuuntëp ko xim yam kë'ëm nyäy'ijxkijpxëtë.

13Ëëtsëty, ka'apës nätyukmëjjawëja'anëtë mëti'ipës ka'ap xypyaatën, Tiosës të xymyo'otë yë tuunk; yë tuunk paatyës të nyajmo'otë etsës ntuntëty ma miitsëtyën Corinto ja'ayëty.

14Paatykyëjxm ja nkë'ëmwinma'any nkayajtuntës. ¿Tii jëtu'un jeexyë tuunëp jajtëp ko jeexyë ëëts jëwyiin të nkanëjkxtë ma miitsëtyën? Ëëtskyëjxm miits të xynyijawëtë ja oy ja aaw oy ayuk ma ja Kristë yajnimëtyä'äkyën.

15Ka'apës yë'ëjëty ntukxoonta'aktë ja tuunk mëti'ipë wiinkëtypë të tuntën, yë'ëjës njëjp'ijxtëp ets miits mwinpätëty mëpëjkënkyëjxm etsës njaaktuntëty mëët miitsëty ijxtëm ja Tios tsokyën.

16Njëjp'ijxtëpës etsës ja oy aaw oy ayuk njaakkajpxwa'kxtëty ma ja itjotmën jamtsowpën, ma miitsëtyën; ka'apës ntëkëja'antë ma ja wiinkëtypë tëë tyuntën, këtiipës nätyukyajmëjnaxëtëty ja wiink ja'ay ja tyuunk.

17Pën jää pën nyämyëjpëjktä'äkyë, nikë oy ko ja Wintsën yë'ë tmëjpëjkta'akëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

18Jä'ä ko ja ja'ay mëti'ipë mëpaat mëj'äämpy nyäxyën Tios wyintum, ka'ap yë'ëjëty mëti'ipë kë'ëm nämyëjpëjktakëpën, yë'ë mëti'ipë ja Wintsën yajmëjnajxëpën.

2 Corintios 11

1Jääpëk wäänë xyjyä'äkyukëtë koos yam ja'aykupojën nkuxiik nkukajpxë. Oy y'ëkwi'ixëty tëëjës kupëjktëkës.

2Ni'ikës miits ntsoktë mëët ja Tios ja tsyojkën mëti'ipës të xymye'eyën. Jëtu'unës ëjts ijxtëm tu'uk ja u'unkteetyën mëti'ipë ja nyëëx nyi'ëtsoopyën ets pyëkëty mëët tu'uk ja yä'äy ëna'k. Jëtu'un miitsëty ijxtëm ja to'oxy ëna'kën ets ja Kristë ijxtëm tu'uk ja yä'äy ëna'kën. Ntsojkpyës ets miits nkë'ëyaktëty ets ja Kristë mëët mpëktëty m'uuktëty ijxtëm tu'uk ja to'oxy ëna'kën wintëy wiinkujkpë.

3E tsë'këpës ko jëtu'un mjatëty ijxtëm ja Eva ojts ja tsa'any wyin'ëënyën, paatyës njëjpjawë ko miits nëjkx näjyëtu'un myajwin'ëëntë ets miits xykya'ëktsojknëtëty ja Kristë mëët ja oyjyot oywyinma'any.

4Mmëtënaaytyëp miits ko pën mnija'tëtë ets mtuk'ëwa'anxëtë wiinkpë ja Jesús, ka'apë të ntuk'ëwaanëtë, ets xykyupëktë jotkujk ja wiinkpë winma'any, ka'apë jyä'äjëtyën mëti'ipë të xykyupëktën ets näjyëtu'un xy'ëxajëtë mëti'ipë tyijtëpën oy aaw oy ayuk, ka'apë jyä'äjëtyën mëti'ipë të xynyijawëtën.

5Oy jyajëtu'unëty, ka'ap yë'ëjëty mëpaat xyaj'amutsktëkës, oy nëkoo jyanätyijëtë Jesús y'ijxpëjkpë kopk.

6Oyës nyajtijy koos n'awë'ëmë, nija'apës mëti'ipës nikäjpxypën. Miitsëty tëë wa'ats ntuk'ix ntuknijawëtë wi'ixës winë të ntuntën.

7¿Tëkoopyës jëtää koos ka'ap nnipëky ko miits ntukmëmatya'aktë ja oy aaw oy ayuk ets ko yujy tëtä'äky të nnäpyëjktä'äkyës ets miits mëj këjxm nyajwë'ëma'antë?

8Wiinkpë ja mëpëjkpëtëjk ja myeeny të nyajtuunës ets miits nmëtuntë.

9E koos jam n'ojtsy ma miitsëtyën, ojtsës nyajmëyäty mëti'ipës ënäty xykya'ijtëpën, je'eyëp ko kä'äp ojts miits n'amëtowtë, ka'ap ojts pën n'atsipyës. Ko ja nmëku'uk'ajtëm jyajtë mëti'ipë ënäty tso'ontëpën Macedonia, yë'ë ojts xymyo'otë mëti'ipë ënäty ëjts nyajmëyäjtypyën, kä'äp miits n'amëtoowtë tii ets kä'äpyëm tii n'amëtowa'antë.

10Mëtëyës n'ëna'any ko nija'apës ja Kristë ja tyiyajtën. Ka'ap tjëkyepy pën xypyëjkëtyës ja xoontakën mëti'ipës nmëët'ajtypyën ma ja nmëku'uk'ajtëmën mëti'ipë yajpatëpën jam Acaya.

11¿Tii ko jëtu'un n'ëna'anyës? ¿Wä'än jëtää yë'ëjëty ko ka'ap ntsoktë? Wa'ats ja Tios nijawë ko miits ntsoktë.

12E ëjts je'eyëmës ntuna'any mëti'ipës ntsojkpyën këtiipë yajtu'umo'otëty ja wiinkpë mëti'ipë nätyukmëjpëjktakëtëp ëëts ja ntuunkëty,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

13yë'ëjëty, ka'ap yë'ë'atë mëti'ipë mëtëy ijxpëjktëpën, win'ë'ënpë yë'ëjëty mëti'ipë näpyëjktakëtëpën ijxtëm ja Kristë ja y'ayukkäjpxynyajxpën.

14Ets ka'ap mëk nja'awëmëty, yë'ëpaat yë mëjku'u nyäpyëjktä'äkyë ijxtëm yë Tios kukäjpxy mëti'ipë ajajp atë'kxpën.

15Paaty yë tyuunpë jëtu'un nyäpyëjkta'akëtë ijxtëm ja ja'ayën mëti'ipë winë oy pyaye'epyën. E oknëm nëjkx ja Tios tyiytyunëtë, ijxtëm pyaat'atëtën.

16Tyam jatëkok nëëmëtë ko ka'ap pën y'ëna'anëty koos ëjts nkupojëty. Pën ënantëp koos nkupojëty, min n'ëkmëmëtya'aktë tä ja'akyupojën etsës näjyëtu'un mëj këjxm nëpyëjkta'akëtëty,

17je'eyëp koos ënät nämyëjpëjktä'äkyë jëtu'un yaj'ixa'any tääjës jeexyë tëë nkupojtä'äkyën ets ka'ap ënäty yë'ëjëty ja aaw ayuk n'ëkpatuunës mëti'ipë ja Wintsën tsyojkpyën.

18Tää ja ja'ay may mëti'ipë kë'ëm nätyukmëjpëjktakëpën ja naaxwiinyëtë winma'any, minës ëjts näjyëtu'un n'ëknämyëjpëjktakëpë.

19Miitsëty mëk wijyjyä'äy yë'ëjëty, paaty jotkujk xymyëtänëtë ja tsuuja'ayëty.

20Mmëmëtaktëp miits näjyëtu'un ko pën atsip tii mtuktuna'anëtë, mëti'ipë mtsuu'ijxëtëpën, mwin'ë'ënëtëpën, mëti'ipë mkamëj'ijxëtëp ets m'apojtsë'këtëp.

21Oyës njatsëtyuntë koos jëtu'un n'ëna'any, ëëtsëty ka'apës ojts jëtu'unpë ja winma'any mpaatë. Je'eyëp ko pën jää ja wiinkëtypë mëti'ipë nätyukmëjja'awëtëpën, tyamës näjyëtu'un n'ëtë'ëtsëty oy wiink jyayaj'ixy.

22¿Hebreo ja'ay yë'ëjëtyë? Ëjts näjyëtu'un. ¿Israel ja'ay yë'ëjëtyë? Ëjts näjyëtu'un. ¿Abraham yë'ë y'u'unk y'okëtyë? Ëjts näjyëtu'un.

23¿Kristë myutuuntëpë? Wäänë ni'ikës ëjts, oy jëtu'un yajmëtoy kupojës yowë koos jëtu'un n'ëna'any. Wäänë ni'ikës winë të ntuny këtiinëm yë'ëjëty, kanaak okës të nyajtsumy këtiinëm yë'ëjëty. Ni'ikës të nyajwopy të nyajka'atsy këtiinëm yë'ëjëty, kanaak okës o'kënjëjp'am të nyajpaaty.

24Mëkoxk okës ja Israel ja'ayëty të xywyop të xykya'atstë, i'px majk mokx majktaxk kë'ëjaty.

25Tëkëëk okës të nyajkepywyopy ets tu'k'okës të nyajtsaaka'atsy. Tëkëëk okës të xymyëkiny ja kepy nëëwinye'epyë ets jawäänjatyës të nkanëëji'kxy; tu'kxëëw tu'ktsuujës të n'ity mejy wiinkëjxy.

26Tëë xii yaa njëtityës. Nija'apës ja ëyo'on ma mëj nëëkomën, näjyëtu'un ma ja mä'tspëtyën, maas ja nmëkukajpnën, näjyëtu'un xynyë'ëtän xytyu'utänëtës mëti'ipë ka'ap jyutiis'atën. Tëës n'ixy ja ëyo'on ma ja mëjëtypë kajpnën ets näjyëtu'un aayjyotm pejyjotm ets ma ja mejyën; tëëjës n'ixy ja ëyo'on jotmay ma ja mëti'ipë nätyijëtëpën mëpëjkpëtëjk.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

27Tëës nmënaxy nyajnaxy ja tuunk mëkpë tsaatsypë ets ja amay jotmay, ma nkama'ay nkapo'kxyës, ma ayuu nëëtëëtsë të n'ityësën ets ma ja potmjot näjyëtu'un të nyajnaxyës ets ko ja nwit nxoxës të kyaka'ty.

28Jëtu'un ya'atë ets oytyiijëty, jëpom jëpomës ja njotmay të myëjë të myäyë mëëtpë ja mëpëjkpëtëjk.

29Ko pën pya'ampety, näjyëtu'unës näpyëjktä'äkyë ijxtëm yë'ëjëtyën; ets pën jää pën tyajpokytyuny ja myëku'uk, ëjts määpy tajpës ets äjkëpës ijty.

30Pën xyjyäntypyaat'ajtpës ja nämyëjpëjkta'akë nikë yë'ëjës nnätyukmëjpëjkta'akëtëp koos n'ëyoopëja'ayëty.

31Ja Tios, ja Wintsën Jesukristë Tyeety, mëti'ipë paat'ajtëp ja wyintsë'kën xëmëkyëjxmëpë, nyija'ap koos tëy n'ëna'any.

32Ko ojts n'otyës Damaskë, ja yajkutujkpë mëti'ipë myëtuumpyën ja Aretas, ojts tni'ënä'ämë ets ja tu'u tyaj'ëtujkta'atëty mëti'ipëjaty kajpntum ja'ajtpën etsës nyajmatsëty.

33E tam y'ijtë mëti'ipë katsyjoty xykyutëëynyajxtësën ventana ëkë'ëm ma ja potsyën mëti'ipë ja kajpn nyapots'ajtypyën, jëtu'unts nkäktsokyës.

2 Corintios 12

1Ni pën tkatuk'oy'äty ko pën kë'ëm nyämyëjpëjktä'äkyë. Oy jyajëtu'unëty, tyamës nnikajpxa'any wi'ixës ojts ja Wintsën xytyuk'ixyën winë.

2N'ixy'ajtës tu'uk ja ja'ay mëti'ipë myëpëjkën ja Kristë, jam jajëmëjt nyijkxy majkmajktsën ma yajmëpa'tëkën ma ja mëtëkëëkpë ja tsajpën. Ka'apës nnijawë pën ojts mëët yajmënëjkxy ja nyi'kx kyopk ëkë yi'iyë ja jya'awën, Tios nyija'ap.

3E n'ixy'äjtypyës ja ja'ay, oyës nkanijawë pën mëët ja nyi'kx kyopk ojts yajmënëjkxy ëkë yi'iyë ja jya'awën, Tios nyija'ap,

4jam ojts yajmënëjkxy ma ja itën oypyë tsujpë, ma tmëtooyën ja aaw ayuk mëti'ipë ka'ap yajmëwinma'anypyäätyën ets ka'ap kyutukyëty ets yajnikajpxëty.

5Mëpaat jeexyë ëjts yë'ë nätyukmëjjawëty, je'eyëp ko ka'apës jëtu'unpë winma'any npaty, wä'änës jëtää nätyukmëjjawëtëty koos n'ëyoopëja'ayëty.

6Koos jeexyë n'ëknämyëjawëja'anyë, ka'ap jëtu'un yaj'ixëty tsuunwinma'anyën, jä'ä ko ja mëtëypyës ënäty nimëtyäkpy; je'eyëp ko ka'apës jëtu'un ntuny, këtiipë pën wyinmayëty ko ni'ikës tii nijawë këtiinëm mëti'ipës nnikäjpxypën,

7koojë nimëtya'ak mëti'ipës të n'ixyën. Paatykyëjxm këtiipës näyajmëjnaxëtëty, nmëët'ajtypës ja amay jotmay, jëtu'un pyiky y'atony maajës nini'kxën ijxtëm äpnyën, mëti'ipë ja mëjku'u xytyuktëytyuunpënës.

8Tëkëëk okës të nja''amëtoy yë Wintsën ets jeexyë tjëëpëky ya'atë pëjkën ijxën;

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

9e yë Wintsën jëtu'un të xynyëëmës: Yi'iyë myajmëyäjtyp yë ntsojkënës nja'awënës; jä'ä ko yë nmëk'ajtënës ni'ik tsyowpaaty ma ja pa'am ëyo'onën. Paatykyëjxmës jotkujk näjyawëty oyës npëkyë n'ixyë, jëtu'un nyikëxë'ëkëty ja Kristë ja myëk'ajtën ma ëjtsën.

10Ets jotkujkës näjyawëty koos n'ëyoy, koos nyajwinkäjpxy nyajjëjpkäjpxy, koos nyaj'ixjëtity nyajpajëtity ets koos ëxëëk ja Kristë nkujatë. Koos npëkyë n'ixyë jääjës näjyawëty nmëktä'äky.

11Jëtu'unës yam nkäjpxy nmëtyä'äky ijxtëm tu'uk ja ja'akyupojën, je'eyëp ko miits të xy'akwanë'atës etsës jëtu'un n'ëtë'ëtsëty. Jä'ä ko miits mjapatëtëp jeexyë oy xynyimëtya'aktës, ëjts ka'apës tii nkëjxmëty ma tääpë ja'ayëtyën mëti'ipë nätyijëtëp mëj ayuk käjpxynyajxpë. Ma yë'ëjëtyën, ëjts ka'apës tii ntsowëty.

12Tëës najënu'un ëxëëk njaty nkëpety ets nmënaxy nyajnaxyës ja ëyo'on jotmay mëët ja mä'kxtujkën ma miitsëtyën ets nyaj'ixyës ja Tios ja myëj'ajtën mëti'ipë të xy'ixtën. Yë'ë yajnitë'kxyp koos ja Kristë y'ayuk nkajpxwa'kxë.

13Nimä'kxtëkës pën nwinkajpxpäjtëp, tap tu'kpëky mëti'ipë ka'ap të xytyuntën ijxtëm ja wiinkëtypë ja mëpëjkpëtëjkëtyën, koos ka'apës ojts miits n'atsiptë.

14Yë'ëjës yam n'ëwxijtyp ets nëjkx miits nku'ixëja'antë mëtëkëëk'ok ets ka'ap nëkoo n'atsipa'antë. Ëjts ka'apës yë'ëjëty n'ixta'ay mëti'ipë miits mmëët'ajtëpën, miits kë'ëm n'ixtaaytyëp; jä'ä ko yë'ë taak teety patëtëp t'ëxta'atëty ja wit meeny mëti'ipë y'u'unk y'ëna'k tyuk'ixtëpën, ka'ap yë'ëjëty yë u'unk ëna'k ja meeny t'ixta'atë ets ja tyeety tyaak tuk'ixtëty.

15Ëjts winë aaw winëjotës nyajtuna'any mëti'ipës nmëët'ajtypyën, ëjtspaatës kë'ëm näyajtuna'anyë mëët miitskyëjxmëty. Pën ni'ik miits ntsoktë, ¿wäänë miits xytsyoka'antësë?

16Mnija'awëtëp miits ko ka'ap tii n'amëtoow npëjktsoowtë. Je'eyëp ko tam mëti'ipë ënantëpën ko miits je'eyë winë të n'amëtowtë.

17¿Ëkë wä'än jëtää miits tii të npëjkëtë ko nitu'uk ja ja'ay ojts nkäxtës ma miitsëtyënë?

18Ojtsës yë Tito nkexy ets nëjkx mku'ixëtë mëët tu'uk yë jyämyëët. ¿Ojts tii m'amëtowëtë? ¿Ka'ap tyiyëty jyääntyëty ko nimäjtsk oyës winë të ntuntë?

19¿Wä'än jëtää miits mmaytyë mtajtë? ko mä'kxën yam mpëjktsoowtëpës ma miitsëtyën, je'eyëp ko ka'ap jyëtu'unëty. Tios wyintuuy wyinkujk ëëts nkajpxtë nmëtya'aktë ijxtëm ja Kristë të xymyo'otënës ja aaw ayuk. Mëku'uktëjkëty mëti'ipës ni'ik ntsojktëpën, tu'kë'ëyë mëti'ipës ntuuntëpën, yë'ëkyëjxm ets miits mwinpätëty ma ja mmëpëjkënëtyën.

20Tsë'këpës ko ënäty nëjkx nku'ixëtë ets nkapaatëty ijxtëmës njatsokyën ets ko miits nëjkx mjamintë nän ka'apës xypyaatëty ijxtëm xyjyatsoktën. Tsë'këpës ko wä'änxyëp

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

ënäty miits jam xymyëët'atë ja tsip äkë, näkya'oy'ixë; ëkë pi'tskäjpxy pi'itsmëtyä'äky, xim yam myajpaatë, mnäy'ëxëëk'ijxëtëp, nixim niyam; mnanyi'oj mnanyiyaaxëtë ets je'eyë tii të xyajma'ta'atë.

21Yë'ës näjyëtu'un ntsë'këp, ko ënäty nëjkx nku'ixëtë, Tios je'eyës xyajtsëtyunëty ko ënäty miits ka'ap tii oy xytyuntë ets je'eyës xyajjë'ë xyajya'axtëty mëët ko miitsëty je'eyë ëxëëkpë xytyuntë xykyajpxtë; tyimtso'ontäky jëtu'un pya'tkë'p'ajty. Ja ëxëëkpë yë'ë oy mtsojktëp, xim yam ja to'oxytyëjk xymyëët'atë ëkë ja to'oxytyëjkëty xim yam ja ye'etyëjk tmëët'atë.

2 Corintios 13

1Mëtëkëëk'ok tyam miits nëjkx nku'ixëja'antë. Jää nëjkx winë tyiytyëkë mëët nimäjtsk nitëkëëkën mëti'ipë y'ixtëp nyijawëtëpën winë.

2Mëti'ipë tëë pyokytyuntën ets ni'ëmukë, tyam maas jëkäm nyajpaatyën jatëkok ntuk'ëwaanëtë, ijxtëm ojts n'ëktuk'ëwa'anëtëpën koos jam n'ojtsy mëmäjtsk'ok. Pën nëjkxpës jatëkok, ka'ap n'ëkpa'ëyowanëtë,

3jä'ä ko miitsëty yë'ë m'ixtaaytyëp pën ja Kristë oy xynyikäjpxy xynyimëtyä'äkyës. E yë Kristë ka'ap jyëtu'unëty ijxtëm tu'uk ja ja'ayën mëti'ipë ka'ap tii tmëëtëtyën ja mëk'ajtën, yaj'ijxëp ja myëk'ajtën ma miitsëtyën.

4Tëy ko jëtu'un ojts kyëruutspety ijxtëm jeexyë tkamëët'atyën ja mëk'ajtën, je'eyëp ko juuky'ajtp ja tyam mëët ja Tios Teety ja myëk'ajtën. Näyjyëtu'un ëëtsëty yë Kristë nmë'ëyoowpättës, je'eyëp ko Tios xymyëk'ajtënmooytyëpës ets njuuky'attës mëët ja Kristë ets miits nputëkëtëty.

5Nämyëmay nämyëtajëtë miits kë'ëm ets xy'ixtëty xynyijawëtëty pën mjantymyëpëjktëp ja Jesukristë. Näwyinma'any'ixëtë miits kë'ëm. ¿Këtii xynyijawëtë ko ja Jesukristë yajpaaty mëët miitsëtyë? ¿Ëkë nëkoo miits mnanyikajpxëtë ko Kristë xymyëpëktë?

6Njëjp'ijxtëpës ets miits xynyijawëtë ko ëëtsëty tëëjës ja ëxëëkpë ntuknaxtë.

7Nmëpëjktsoowtëpës ja Tios ets ka'ap ja ëxëëkpë xytyuntëty; ka'ap yë'ëkyëjxmëty ko ëëts ja ëxëëkpë të ntuknaxtë; yë'ëkyëjxm ko miitsëty maayëtëp tii oy winë xytyuntëty, oy jëtu'un yaj'ixy ka'apës yowë ja ëxëëkpë të ntuknaxtë.

8Jä'ä ko ka'ap tjëkyepy ni'ojëmëty ja tëyajtën, yi'iyë xypyatëm ets oy nimëtyakmëty.

9Paaty jotkujk näjya'awëm ko ëmaay paki'ix nyajpatëmë ets miits mëk myajpaatëty; xëmës ja Tios n'amëtowa'any mpëjktsowa'antë ets wa'ats m'awinpitëty.

10Jëtu'unts miits tyam nnijäyëtë naamka'anëmës nnëjkxy ma miitsëtyën ets këtiipë nëkoo mëk xyjyawëtëty ja kutujkën mëti'ipës ja Wintsën të xymye'eyën. Ka'ap yë'ëjëty ets nyajkutëkoytyëty; yë'ë ets miits mwinpätëty mëpëjkënkyëjxm.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

11Tyamës nkajpxwë'ëmy mëku'uktëjkëty, ntukmëtsojktëp ets akujk jotkujk mjuuky'atëty. Yë'ë ixta'atë mëti'ipë wa'atsën. Patuntë mëti'ipë ojts ntuknijayëtën ets itë tu'ukyë mëët ja jotkujk'ajtën. Pën mtuuntëp jëtu'un, m'itantëp mëët ja Tios mëti'ipë ja oyjyot oywyinma'any yäjkpyën tëy tëtä'äky.

12Neykajpxpo'kxëtë nixim niyam wa'ats aaw wa'ats jot mëët ja nitsokën.

13Ni'ëmukë ja Tios ja jyä'äy mtuknikäxëtë ja kajpxpo'kxën.

14Ja myëj'ajt y'oyajtën ja nwintsën'ajtëm Jesukristë, ja Tios ja tsyojkën jya'awën ets ja Kënu'kxypyë ja Mëk'ajtën wä'än tyajpaaty ma miitsëtyën ni'ëmukë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Gálatas

Gálatas 1

1Ëjts Pablo, ka'apës jyä'äyëty të xykyexy, ni ja'ayës të xykyapëjktä'äky oy ayuk käjpxynyajxpë; Jesukristë mëët ja Tios Teety mëti'ipë ojts tyajjuukpyikyën ja Jesukristë, yë'ëjës të xypyëjktä'äky oy ayukkajpxwa'kxpë.

2Ëjts mëët ni'ëmukë ja nmëku'uktëjkës mëti'ipës yam mëëtën, tyam ya'atë noky ntuknikäxtës ja mëpëjkpëtëjkëty jampë yajpaatën Galacia y'itjotm.

3Wä'än ja kënu'kxën ets ja jotkujk'ajtën mmo'ojëtë ja Tios Teety ets ja Wintsën Jesukristë.

4Mëti'ipë të tku'ookën ja npoky'ajtëmë, ijxtëm ja Tios tsokyën ets n'ëwaatsëpëtsë'ëmëty ma tyampë tiempën ëxëëkpë tsaatsypyën.

5Xëmëkyëjxm ja Tios yajmëjjaw yajjaantyjyawëty. Jëtu'un y'itëty.

6Mëkës njawë ko miits pojën xy'ëxmatstë ja Tios mëti'ipë myaxtsoowëtën mëët ja Kristë ja y'oyajtën, ënätyë të xymyëpëktë wiinkpë aaw ayuk.

7Tim tëypyë ka'ap ma wiinkpë aaw ayuk oypyë. Mëti'ipë tuunëp jajtëpën yë'ë ko tää ja'ay mëti'ipë yajma'atäämpyën je'eyë ja mmëpëjkënëty ets jëtu'un ja oy aaw oy ayuk mëti'ipë Kristë jyä'ä'ajtypyën tjayajtëkatsanë.

8Pën jää pën mtuk'ëwa'anxëtë mëti'ipë tyijtëpën aaw ayuk oypyë ets ka'ap jyëtu'unëty ijxtëm ja oy aaw oy ayukën mëti'ipës të nnikajpxtën, kajpxpoky ja y'itëty, wä'än timpyënëty, oy y'ëjtsëty ëkë oy yë'ëjëty yë tsajpjotmëtë kukäjpxy mëti'ipë tsajpjotm tso'onpën.

9Ijxtëmës të nnikäjpxyën, jëtu'unës yam jatëkok niwinpity: Pën jää pën mtuk'ëwa'anxëtë mëti'ipë tyijtëpën oy aaw oy ayuk ets ka'ap jyëtu'unëty ijxtëm ja mëti'ipës të nnikajpxtën, kajpxpoky ja y'itëty.

10Ëjts ka'apës yë'ëjëty n'ixta'ay etsës yë ja'ay xykyumayëty, yë'ëjës ntsojkën'ajtyp etsës yë Tios xykyumayëty. Ka'apës yë'ëkyëjxmëty winë ntuny ets naaxwiinyëtë ja'ay xy'oyjyawëtyës. Koos jeexyë ëjts oy nwë'ëma'any ma naaxwiinyëtë ja'ayëtyën, ka'ap ënäty ja Kristë ëjts xy'ëktuunpë'ajnë.

11Mëku'uktëjkëty, nijawëtë ko ya'atë aaw ayuk oypyë mëti'ipë miits të ntuk'ëwaanëtën, ka'ap jyä'äyëty t'aaw t'ayukëty.

12Ka'apës jyä'äyëty të xymyo'oy ets ka'apës pën të xytyuk'ijxpëky, Jesukristë kë'ëm të xytyuk'ixy të xytyuknijawës.

13Tëë miits xymyëtoy'atë wi'ix ijty ëjts nja'ay'ätyën koos npatuny ja jutiis winma'any. Tëës mëk n'ëxëëk'ixy ja mëpëjkpëtëjk ets wi'ix ijty nyajkutëkoyä'änyës.

Biblia en Mixe de Quetzaltepec, Oaxaca, México
Active Translation in Process
© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

14Ëjts ijty wäänëni'ik npatuumpy ja jutiis ja'ayëty ja y'ijxpëjkënëty këtiinëm ja nmëtu'knaxës; ni'ik ijty ëjts npatuna'anyës ja aptëjk ja wyinma'anyëty.

15E tëëtëm ënäty ja Tios xywyin'ixyës naamka'anëm nmëxu'unk'atynyëmës ets tëëtëm ënäty myëyajtën mëët xyaxtsoyës,

16ets ojts xytyuk'ixy xytyuknijawës ja y'u'unk Jesús etsës nkajpxwa'kxëty ja Jesús ja jyä'ä ma ja ja'ayëtyën ka'apë jyutiis'atën. Ka'apës pën ja'ay nyajtëëy nyajtëtäky,

17ka'apës ojts jam nnëjkxy Jerusalén ma ja ijxpëjkpëtëjkëtyën mëti'ipë jëyëjp pa'tëjkëtën këtiinëm ëjts, jamës ojts ënätyë nnëjkxy Arabië y'itjotm. Jamtsës nwinpijty ets nja'ajtyës Damaskë.

18Kom tëkëëk jëmëjt ojts nnëjkxyës jam Jerusalén ets n'ixy'ata'anyës ja Pedro, mëti'ipës ojts jam mëët majkmokx xëëw n'ityësën.

19Ka'ap ojts pën wiinkpë oy ayukkajpxwa'kxpë n'ixyës, yi'iyë ja Santiagë, ja Wintsën ja myëkä'äx.

20Y'ijxyp nyija'ap yë Tios ko tëy mëti'ipë yam miits ntuknija'ayëtëpën.

21Oknëm ojts nnëjkxyës jam Sirië y'itjotm ets Cilicia y'itjotm.

22Ka'apës ijty xy'ixy'atë mëti'ipë ja Kristë myëpëjktëpën jam Judea y'itjotm.

23Je'eyës ijty tmëtoy'atë: Ja mëti'ipë ijty y'ixjëtijty pyajëtijtypyën ja mëpëjkpëtëjk ets tyaj'ooka'any jä'ä tyam ja mëpëjkën kyajpxwä'kxyp.

24Ets ja Tios ijty tukmëjjawëtë koos ja njuukyajtën të tyajtëkatsy.

Gálatas 2

1Kommajmajkts jëmëjt ojts nnëjkxyës jatëkok jam Jerusalén mëët ja Bernabé ets nwoowës yë Tito.

2Paatyës ojts jam nnëjkxy jä'ä ko tëëjës ënäty ja Tiosën xytyuk'ixyës etsës jam nëjkxtë. Jamës ojts ntuk'ëwaanëtë ja naax kajpn ja oy aaw oy ayuk mëti'ipës nkajpxwä'kxypyën ma ja ja'ayëtyën ka'apë jyutiis ja'ay'atën. Ets ojts näjyëtu'un ntukmëmëtya'aktës ëpëky ja kutuunktëjkëty ets ja mëjja'aytyëjkëty jampë yajpaatën ets nijawëtëty yajxon ko ja ntuunkës mëti'ipës ntuunk'ajtypyën ka'ap nëkoo nyatëkë'aty.

3Yë'ëpaat ja Tito, oy griego ja'ayëty, mëti'ipës ënäty jam mmëëtën, ka'ap ojts yajtuk'atsip'aty ets yajnatsujk'ëwtitëty ja ye'etyëjkajtën.

4E jam ja ja'ayëty ënäty jënaakën mëti'ipë nätyijëtëpën ko myëpëktë, jä'ä ënäty të tyëkëtë ayu'utsy ma ëëtsëtyën ets t'ixa'antë wi'ix tii yajtunyën ko nyajpatëmë ëwaatsëtum ma ja Kristë yajmëpëkyën; yë'ë tsyojktëp ets atsip ëëts npatuntëty jatëkok ja Moisés ja y'ënä'ämën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

5Niwi'ix'äämpy ëëts ya'atë ijxpëjkën ojts nkakupëktë, jä'ä ko jä'äs ntsojktëp ets ja mëtëypyë aaw ayuk wyë'ëmëty ma miitsëtyën.

6Ka'ap ojts tii jempyë ijxpëjkën xymyo'otës mëti'ipë ja kutujkën myëët'ajtypyën; oyës ënäty ka'ap yë'ëjëty nijawëja'any tii tyuunk'ajtëp, jä'ä ko Tios ka'ap yë'ë tmëjpëjktä'äky wi'ix pën y'ixëtyën.

7Ni'ikyë ojts t'oy'ixtë ko ja Tios ënäty të xytyuknipëkyës ja tuunk etsës nkajpxwa'kxëty ja oy aaw oy ayuk ma ja ja'ayëtyën ka'apë jyutiis'atën jëtu'un ijxtëm ja Pedro ojts yajtuknipëkyën ets ja oy aaw oy ayuk tkajpxwa'kxëty ma ja jutiistëjkëtyën.

8Jëtu'un ijxtëm ja Tios ojts ja Pedro kyexyën tuunpë ma ja jutiis ja'ayëtyën, nän jëtu'unës ëjts ja Tios të xykyexy tuunpë ma ja ja'ayëtyën ka'apë jyutiis'atën.

9Paaty ja Santiagë, Pedro ets ja Juan, mëti'ipë ijty yajtijtëpën ko jam tnikopk'atë ja mëpëjkpëtëjk, yë'ë ojts tnijawëtë ko Tios ënäty të tuny ja mëyajtën etsës xykyupëktëty, ëjts ets ja Bernabé. Jä'äkyëjxm ets yaj'ix yajnijawëty koos ënäty të xykyupëktë ijxtëm ja myëku'ukëtyën ënät ojts tkäjpxy'atë etsës nëjkx ntuntë ma ja ja'ayëtyën ka'apë jyutiis'atën ets yë'ëjëty ojts wyë'ëmtë tuunpë ma ja jutiis ja'ayëtyën.

10Je'eyëp ko yë'ëjës ojts xytyuknipëktë etsës xëmë nja'amyätstëty ja ëyoopëja'ayëty; mëti'ipë oykyëwent'aty xëmë të nmëmay të nmëtajyënës.

11Ko ja Pedro ojts nyijkx jam Antioquía, ojtsës nwinkukajpxë wiinxë jëjpxë, jä'ä ko tëkatsy ënäty winë të tuny.

12Më''ëka'any kääpy ukp ijty mëët ja ja'ay ka'apë jyutiisëty, ko myiintë ja Santiagë ja jyä'äyëty; täät ojts tpuwa'ktu'uty ja mëti'ipë ka'ap jyutiis'atën ets ka'ap mëët y'ëk'kaay y'ëk'uknë, jä'ä ko tsyë'këp ja ja'ayëty mëti'ipë ënantëpën ko kopkpëky ko yajnatsujk'ëwëtitëty ja ye'etyëjkajtën.

13Ja wiinkëtypë ja jutiis mëpëjkpëtëjkëty ka'ap oy t'ijxtë ko jëtu'un ja Pedro y'ëti'itsy, yë'ëpaat ja Bernabé ojts jëtu'un y'ëtëtstä'äky.

14Paaty koos jëtu'un n'ijxy ko ka'ap tuny ijxtëm ja oy aaw oy ayuk ni'ënä'ämën ënät ojts n'ënëëmës ja Pedro mëpëjkpëtëjk wyintuuy: Mijts, mjajutiis ja'ay, jëtu'un mjuuky'äty ijxtëm jeexyë ka'ap mjutiisëty; ¿tii ko yë ja'ay xy'atsip'aty mëti'ipë ka'ap jyutiisëty ets xytyukpaatuna'any ja jutiis ja'ay ja wyinma'any?

15Jutiiyë ja'ay ëëts'ajtëmë, jëtu'un të nmëxu'unk'ajtëmë, ka'ap nyajtijëm pokyjyä'äy ijxtëm ja mëti'ipë ka'ap jyutiisëty.

16Nnija'awëm ëëtsajtëm ko ka'ap pën oy wyi'im ma ja Tiosën Moisés y'ënä'ämënkyëjxm; jä'äkyëjxm ja ja'ay oy wyi'im mëët ja Tios ko ja Kristë tmëpëky. Paaty näjyëtu'un ja Kristë të nmëpëjkëmë ets oy nwë'ëmëty mëët ja Tios, ka'ap

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

yë'ëkyëjxmëty ko npatu'unëm ja Moisés ja y'ënä'ämën, jä'ä ko ka'ap pën oy wyi'im mëët ja Tiosën ko ja Moisés ja y'ënä'ämën yajpatuny.

17Ko n'ixtä'ämyëty ets oy nwë'ëmëty mëët ja Tios ma Kristë yajmëpëkyën, jëtu'un nyikëxë'ëky ko pokyjyä'äy ëëts'ajtëmë. ¿Ëkë wä'än jëtu'un yajja'akyukë ko Kristë ni'ikyë xyajpokytyëjkëmë? Niwi'ix'äämpy.

18Pën tëë tii tyajkutëkoy ets ok jatëkok tkoj'oyë, ëjts nän pokymyëëtës nwë'ëmy.

19Jä'ä ko mëët ja ënä'ämën ëjts ookyës nyajpaaty etsës ja Tios yë'ë xyajjuuky'atëty. Tëës ja Kristë mëët nkruutspety,

20ka'ap y'ëjtsëty n'ëkjuuky'ajnë, Kristë juuky'ajnëp maas ja njot nwinma'anyën. Ja juukyajtën mëti'ipës ja nnini'kx tyuk'oy'äjtypyën, paaty jyuuky'äty jä'äs ko nmëpëky ja Tios ja y'U'unk, mëti'ipës të xytsyokyën etsës të xykyu'oo'kë.

21Ka'apës n'ixtija'any ja Tios ja y'oyjyot y'oywyinma'any; ko jeexyë oy n'ëkwë'ëwëm mëët ja Tios ko ja Moisés ja y'ënä'ämën yajpatuny, natëkë jeexyë të y'ooky ja Kristë.

Gálatas 3

1Miits, Galacia ja'ayëty kutsuujëty. ¿Pën të mpatoy të mpanaxëtë? Tëëts yajxon ntuk'ijxpëktë miits mwintuuyëty ijxtëm ja Jesukristë ojts kyëruutspetyën.

2Yi'iyës ntsojkpy ets miits xy'ëtsoowinpitëty mëti'ipës nyajtëëwtëpën: ¿Ojts miits ja Kënu'kxymyëkajtën xy'ëxajëtë ko xypyatuntë ja Moisés ja y'ënä'ämën, ëkë ko xymyëpëjktë ja aaw ayuk mëti'ipë mmëtoow'ijtënë?

3¿Mtimtsyuu miitsëty, këtiijë? Tëë mëët ja Kënu'kxymyëk'ajtën xy'ëkyajtso'onta'aktë ja mmëpëjkënëty, ¿ets ënät tyam xyajkukëxëja'antë mëët ja mwinma'anyëtyë?

4¿Oywyi'ix miits xyajtëkoya'antë mëti'ipë të xykyu'ëyowëtënë? ¿Tii ko nëkoo të xykyu'ëyowëtë?, pën ka'ap xyajtsowpaata'antë.

5Ko ja Tios mmo'ojëtë ja Jyot jya'awën ets tyaj'ixyë ja myëj'ajtën ma miitsëtyën, ¿tii ko jëtu'un tuny? ka'ap yë'ëkyëjxmëty ko xypyatuntë ja Moisés ja y'ënä'ämën, yë'ëkyëjxm ko xymyëpëktë ja Tios ja y'aaw y'ayuk mëti'ipë tëë xymyëtoow'itën, ¿këtiijë?

6Näyjyëtu'un ja Abraham, ojts ja Tios tmëpëky, paaty ja Tios yajnajxë wa'ats.

7Jëtu'un xyjyä'äkyukëtëty ko yë'ë ja Abraham y'u'unk'ajtyp y'ok'ajtyp mëti'ipë jëtu'un mëpëjktëpën tä yë'ë ojts myëpëkyën.

8Ma ja Tios ja y'aaw y'ayuk këxja'ay myinyën, tap nimëtyä'äky ko mëpëjkënkyëjxm ja ja'ay oy wyi'imy mëët ja Tios mëti'ipë ka'ap jyutiisëty ets jëtu'un ja Abraham yajtuk'ëwa'anëy ja oy aaw oy ayuk ko ja Tios y'ënëmaayë: tu'kë'ëyë naaxwiinyëtë ja'ay kënu'kxy nëjkx wyë'ëmta'atë mëëtkyëjxm ko mijts të mmëpëky.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

9Paaty, pën ja Tios myëpëjktëpën, kënu'kxanëtëp ja Tios mëët ja Abraham, mëti'ipë ojts näjyëtu'un myëpëkyën.

10Mëti'ipë yi'iyë tyuk'ijxpäjtëpën ja Moisés ja y'ënä'ämën, kajpxpoky ja yajpaatë, jä'ä ko jëtu'un ja Tios ja y'aaw y'ayuk y'ënä'äny mëti'ipë këxja'ay miinpën: Kajpxpoky ja ja'ay y'ity mëti'ipë ka'ap kä'pxy tpatunyën ja ënä'ämën mëti'ipë këxja'ay miinpën.

11E jëtu'un, yajxon yajja'akyukë ko ka'ap pën wa'ats nyäxy ko ja ënä'ämën tpatuny, jä'ä ko jëtu'un ja Tios ja y'aaw y'ayuk y'ënä'äny mëti'ipë këxja'ay miinpën: Ja wa'ats ja'ay ja mëpëjkën mëët jyuuky'ata'any.

12Ja ënä'ämën ka'ap yë'ëjëty ja mëpëjkën mëët tyuny, jä'ä ko y'ënä'äny: Pën ja ënä'ämën pyatuumpy, yë'ë yajjuuky'atëtëp.

13Tëë ja Kristë xyajpëtsë'ëmëmë ma ijty kajpxpoky n'ijtëmën, jä'äkyëjxm ko ja Kristë ojts nyätyukjä'ätijyë ja kajpxpojkën mëti'ipë ënäty ëëts njä'ä'ajtëmën, jëtu'un këxja'ay myiny: Kajpxpoky tu'kë'ëyë winë y'ity mëti'ipë kepykyijxy këx'o'kpën.

14Paatykyëjxm jëtu'un tyuunë jyajtë ets ja Tios ja kyënu'kxën jya'atëty ma ja ja'ayëtyën ka'apë jyutiis'atën, mëti'ipë ja Tios tyukwinwa'anëyën ja Abraham, ets näjyëtu'un ja Kënu'kxymyëkajtën n'ëxajëmëty ni'ëmukë mëti'ipë ja Tios tëë twaantä'äkyën.

15Mëku'uktëjkëty, tyam miits ntuknijawëja'antë wi'ix ja ja'ay tii tmëtyä'äkyën. Ko tu'uk ja ja'ay tkäjpxy'äty tii ets tyajkojy tu'uk ja noky ets tsa'ay, ka'ap pën myäyëtëty tyajma'atëty ëkë tyajkojtëkatsëty.

16Näyjyëtu'un ënät, Tios ojts tukwinwanë ja Abraham mëët ja y'u'unk y'ok ja oypyë ja juukyajtën. Yë Tios yë y'aaw y'ayuk ka'ap ni'ëmukë ja'ay tijta'ay: U'unk ok, jä'ä y'ënäny mijts yë m'u'unk m'ok, ja Kristë yajtijp.

17Ya'atës jëtu'un ntijpy: Tios ojts tuny ja käjpxytyu'unën mëët ja Abraham ets ojts nikajpxë. Paatykyëjxm ja Moisés ja y'ënä'ämën mëti'ipë ojts myinyën kom taxk mëko'px ja i'px majk jëmëjt, ka'ap tjëkyepy tyëkoyëty ets nyatëkë'atëty mëti'ipë ja Tios wyaantakën.

18Ko jeexyë jam kyëxmëtä'äky ma ja Moisés ja y'ënä'ämën mëti'ipë ja Tios të xytyukwinwa'anëmën, ka'ap jeexyë y'ëkwaantakën'ajnë; e yë Tios ojts tukwinwanë yë Abraham jëtu'unyë namëyajtën ka'ap jyuyëty.

19¿E tii wya'anëty ja Moisés ja y'ënä'ämën? Mëti'ipë ok yajmooyën ets nyikëxë'ëkëty ja naaxwiinyëtë ja'ay ja pyokyëty, koonëm myinëty ja u'unk ok mëti'ipë ja Abraham ojts yajtukwinwanën. Kukäjpxy ojts yajtuknipëktë ets nikajpxtëty ja ënä'ämën ets ja Moisés je'eyë ojts tjaaynyäxy.

20E ko ja Tios ja wyaantakën ojts tyajwë'ëmy mëët ja Abraham, kë'ëm twaantäky, ka'ap ojts pën ëpëky tkajpxnaxy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

21Ëkë, ¿jä'ä jëtää tijy ko Moisés ja y'ënä'ämën ko tmëtsip'aty ja Tios ja wyaantakënë? Niwi'ix'äämpy. Ko jeexyë ja Moisés ja y'ënä'ämën t'ëkyäky ja juukyajtën, jyëkyejpy jeexyë ja ja'ay oy wyi'im Tios wintum ko tpatuny ja Moisés ja y'ënä'ämën.

22E ja Tios ja y'aaw y'ayuk jëtu'un y'ënä'äny ko ni'ëmukë ja ja'ay pokyjotm y'ijta'atë ets tpaatëty mëti'ipë ja Tios të twinwanën ko ja Jesukristë të tmëpëktë.

23Ko ënäty ka'anëm ja Kristë myiny, jëtu'un ja ënä'ämën ijty xyaj'ijtëmë tsumpyë matsypyën, yaj'ëwxity ets ja mëpëjkën yajpaatëty.

24Ja ënä'ämën jëtu'un ijty xykyëwent'ajtëmë ijxtëm tu'uk yë mëtuunpë tkëwent'atyën ja pi'k ëna'k; koonëm myiiny ja Kristë ets ojts mpatëmë ja ëwaatsë'ajtën.

25E mëët ko tyam të nmëpëjkënë ja Kristë, ka'ap ja ënä'ämën xy'ëk'ijx'ijtënë,

26Tios miits tyam ni'ëmukë m'u'unk'ajtënëtëp ko të xymyëpëktë ja Jesukristë,

27jä'ä ko ni'ëmukë mëti'ipë të nyëëpätën mëët ja Kristë ja xyëëw, tëë ja Kristë ja jemywyit myo'ojëtë.

28Ka'ap ma y'ëktuunnë pën jutiis kajutiis, mëtuunpë ëkë kamëtuunpë, ye'etyëjk ëkë to'oxytyëjk, jä'ä ko tu'ukyë miitsëty ijxtëm ja ja'ay tu'ukpën, jä'äkyëjxm ko tu'ukyë mëët ja Kristë Jesús m'itë.

29Ets pën Kristë miits të xymyëpëktë, ja Abrahamën näjyëtu'un m'u'unk'ajt m'ok'ajtëtëp ets miits xyjyä'ä'atë ja kuma'ayën mëti'ipë ja Tios të tuknipëjktaakën.

Gálatas 4

1Yë'ës ntijpy: Ko ja ja'ay ja y'u'unk mutsknëm mëti'ipë ja kuma'ayën y'ëxajëjäämpyën, oy ja kuma'ayën tu'kë'ëyë jyapaatyë, jëtu'un ja y'itynyëm ijxtëm jeexyë ja mëtuunpë nitookpyën.

2Tam ja ja'ay mëti'ipë ijx'ijtëp këwent'ajtëpën koonëm tpaatëty ja xëëw jëmëjt mapaat ja tyeety të tuknipëjktaakën.

3Näyjyëtu'un ijty ëëts nyajpatëmë ko ja Kristë ënäty ka'anëm myiny, jëtu'un ijty nyajpatëmë ijxtëm ja pi'k ëna'kën, jëtu'un ntsëna'ayëm njuuky'ajtëmë mëët ja naaxwiinyëtë winma'any.

4E ko ja tiempo ojts tpaaty, tääts ja Tios ja y'u'unk ojts tkexy, to'oxytyëjk ojts yajminy yajja'tyë ko tyuuny ja Moisés ja y'ënä'ämën,

5jä'äkyëjxm ets ka'ap n'ëk'ijtënëty ënä'ämënpa'tkë'ëm ets ja Tios xykyupëjkmëty ijxtëm ja y'u'unkën.

6Paaty ojts tkexy ja y'u'unk myääy ma ja n'aaw'ajt njot'ajtëmën ets tyaj'ijxë ko xy'u'unk'ajtëmë, jëtu'unts ja Jya'awën xyaj'ëna'anëmë: Abbá. Tatë

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

7Jëtu'un ka'ap mijts m'ëk ijnëtë ijxtëm ja tuunpë nitookpyën, Tios mijts m'u'unk'ajtënëtëp ets ko yë'ë m'u'unk'atëtë, näjyëtu'un ja Tios të tuknipëjktaakë ets mmo'ojëtëty ja kuma'ayën.

8Ko ijty miits ja Tios ka'ap xynyijawëtë, yë'ë ijty mmëtuuntëp ja ka'apë Tyiosëtyën.

9E tyam ko ja Tios të xynyijawëtë, ëkë n'ëna'anmëty ko ja Tios të mnijawëtë, ¿wi'ix miits xykyupëjkojnëtëpë ja winma'any mëti'ipë ka'ap tsyoowpaatyën ets je'eyë yaj'ëyoy yajjotëkoy? ¿Yë'ë jëtää miits mtsojktëp ets mëtuunpë m'awinpitëty jatëkokë?

10Mnixëëwtuuntëp miits ja xëëw, po'o ets jajëmëjt.

11Njëjpja'awëpës ko wä'änxyëp ja ntuunkës të kya'oyë ma miitsëtyën.

12Mëku'uktëjkëty, tyam miits nmënu'kxta'aktë ets mja'ay'atëty ijxtëm ëjtsën, jä'ä ko tëëjës jëtu'un nwinpity ijxtëm miitsëtyën. Ka'apës miits tii të xytyukmëtuuntëkoytyë.

13Ijxtëm xynyijawëtën, pa'amkyëjxmës ojts ëka'any nkajpxwä'kxy ja oy aaw oy ayuk ma miitsëtyën.

14Oy ojts miits n'ëk'atsiptë yë'ëkyëjxm koos ënäty npëkyë, kä'äp ojts xypyäxtës, ni'ikyë xykyupëjktës ijxtëm ja Tios ja y'anklësën, ëkë ijxtëm jeexyë ja Jesukristë kë'ëmën.

15¿Wi'ix të mjatë ko tyam ka'ap jotkujk m'ëkyajpatnëtë? Tëëyëp ojts miits xypyutëkëtës, oy yë'ëpaatëty mwiin ojts xyajuuta'antë ets xyamo'ojantës ëjts ets jeexyë ntso'okyës.

16E tyam ¿Mëtsipës jëtää të n'awinpityë jä'äkyëjxm koos të nnikäjpxy ja tëypyë jaantypë?

17Tääpë ja'ayëty, yë'ë ni'ik tsyojktëp ets miits mnäpyëjkta'akëtëty ma yë'ëjëtyën. Je'eyëp ko ka'ap y'oyëty mëti'ipë tyukniwinma'ayëtëpën. Yë'ë tsyojktëp ets miitsëty ëjts xy'ëxmatstëty ets yë'ë xytyuntëty mëti'ipë yë'ë tsyojktëpën.

18Oy yë'ë ko nmëma'ay nmëtajmëty ja wiinkëtypë, je'eyëp ko oyjyot oywyinma'any mëët ets xëmë jëtu'un, ka'ap jyääyëty koos njää'atëty mëët miitsëty.

19U'unk ëna'këty, mëk miits jatëkok nku'ëyowëtë ijxtëm tu'uk ja u'unktaak y'ëyoyën ko y'u'unk tyajmëxu'unk'ata'any ets nku'ëyoowëtëtstëp koonëm jëtu'un mjuuky'attëty ijxtëm ja Kristë tsokyën.

20Ni'ikës njatsoky jampëkës jeexyë tyam mëët miitsëty ets jeexyë jemy nmëmëtya'aktë. Jä'ä ko ka'apës ja winma'any n'ëkpatnë wi'ix miits njaaknëëmëtëty.

21Miitsëty, mëti'ipë ja Moisés ja y'ënä'ämën pyatunanëtëp, nikajpxtë, ¿ka'ap xynyijawëtë wi'ix ja ënä'ämën y'ënä'änyë?

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

22Jëtu'un kyëxja'ayëty ko ja Abraham mäjtsk ijty yë y'u'unk: tu'uk t'u'unk'aty mëët ja to'oxytyëjk mëtuunpë nitookpyë ja jyä'ä ets tu'uk mëët ja kyë'ëm to'oxytyëjk ja jyä'ä.

23Mëti'ipë ja mëtuunpë nitookpyë y'u'unk'ajtypyën, jëtu'un ojts myëxu'unk'aty ijxtëm oy pën pi'k ëna'kën, e ja mëti'ipë y'u'unk'ajtën ja to'oxytyëjk mëti'ipë ëwaatsëtum ijtpën, jä'ä ojts myëxu'unk'aty ets kya'pxëty wi'ix ënäty ja Tios të twaantä'äkyën.

24Ijxpäjtën ya'atë mpëjktä'äkyës. Ja to'oxytyëjk nimäjtskpë, mäjtsk ja käjpxytyu'unën tkutänë. Mëtu'uk ja käjpxytyu'unën, mëti'ipë ja Moisés yajmooyën ma ja Sinaí kopkën, yë'ë ja Agar kyutënääpy. Pën tyuk'ijtëtëp ya'atë käjpxytyu'unën, jëtu'un ja y'u'unk y'ëna'k myintë kyä'äxtë ets y'itëty ijxtëm ja mëtuunpë nitookpyën.

25Yë'ë ja Agar kyutënääpy ja Sinaí Kopk jam Arabië, mëti'ipë tyam nyitënääpyën ja Jerusalén, ya'atë kajpn ëne'emy tyam y'ity mëët yë y'u'unk y'ëna'k.

26E ja Jerusalén tsajpjotmëpë, ëwaatsëtum jä'ä ets jëtu'un tpaaty ijxtëm jeexyë ëëts yë'ë nwintaj'ajtëmën.

27Jä'ä ko jëtu'un ja Tios ja y'aaw y'ayuk kyëxja'ayëty: Jotkujk mijts to'oxytyëjk mëti'ipë ka'ap të tyajminy të tyajja'tyën ja u'unk ëna'k, mëti'ipë ka'ap tmëëtëtyën ja u'unk ëna'k. Ëw ya'ax mëët ja jotkujk'ajtën, jä'ä ko ja to'oxytyëjk mëti'ipë të yaj'ëxmatsyën, wäänëmay ja y'u'unk tpaata'any këtiinëm ja mëti'ipë jamën ja nyiye'etyëjk.

28Mëku'uktëjkëty, jëtu'un ëëts'ajtëmë ijxtëm ja Isaac, näjyëtu'un ja xypyaat'ajtëmë mëti'ipë Tios të twaantä'äkyën.

29Ja to'oxytyëjk ja myaank mëti'ipë mëxu'unk'ajtën ijxtëm oy pën pi'k ëna'kën, jä'ä ojts tmëtsipëky ja mëxu'unk mëti'ipë mëxu'unk'ajtën mëët ja Kënu'kxymyëkajtën. Näyjyëtu'un tyam tyunyë jyätyë.

30¿E wi'ix ja Tios ja y'aaw y'ayuk y'ënä'äny? Jëtu'un y'ënä'äny: Jëkäx yë to'oxytyëjk nitookpyë mëët yë y'u'unk, jä'ä ko ka'ap yë y'u'unk pyäätyë ja kuma'ayën mëti'ipë yajmo'ojaanpën ja ëwaatsëtumpë ja to'oxytyëjk ja y'u'unk.

31Jëtu'un mëku'uktëjkëty, ka'ap njëtu'un'ajtëmë ijxtëm ja mëtuunpë y'u'unkën, jëtu'un ëëts'ajtëmë ijxtëm ja y'u'unkën ja to'oxytyëjk ëwaatsëtumpë.

Gálatas 5

1Tëë ja Kristë xymyo'oyëmë ja ëwaatsëtum'ajtën ets ëwa'atstuuy nyajpatmëty. Paaty tyam itë amëk jotmëk ma ëwaatsëtum myajpaatën ets këtii jatëkok m'ëk m'ëknäkyë'ëyajkënëtëty ma të myajpaatën ijxtëm jeexyë mnitooky'atën.

2Ëjts nxëëwajtyp Pablo, mëtoow'itë wi'ixës yam n'ëna'ana'anyën. Pën mkupëjktëp miits ets yajnatsujk'ëwtitëty ja mye'etyëjk'ajtënëty, tii ja Kristë nyawa'anëty ma miitsëtyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[3]Tyam miits jatëkok ntuk'ëwaanëtë: Oypyënëty pën kyupëjkpy ets ja ye'etyëjkajtën yajnatsujk'ëwtitëty, atsip tpatuunta'ajëty ja Moisés ja y'ënä'ämën.

[4]Miitsëty, mëti'ipë tsyojkën'ajtëpën ets mëët ja Tios oy mwë'ëmtëty ko xypyatuna'antë ja ënä'ämën, tëë xy'ëxmatstë ja Kristë ets të mnäpyëjkta'akëtë ma ka'ap xypyaatëtyën ja Tios ja tsyojkën jya'awën.

[5]E ëëtsajtëm mëët ja Kënu'kxymyëkajtën nnija'awëm ko npata'anmëty ja oypyë ja nipaye'eyën ko të nmëpëjkëmë.

[6]Ko tu'ukyë nyajpatëmë mëët ja Kristë Jesús, ka'ap tii y'ëktsow'ajnë ko ja'ay yajnatsujk'ëwtity ja ye'etyëjkajtën ëkë ko ka'ap. Yi'iyë tuunëp ko nyajnikëxë'kmëty ja mëpëjkën ets ko nmëku'uk'ajtëm n'oyjya'awëmëty.

[7]Oy ijty miits mtu'uye'eytyë, ¿pën jëtää të y'ëti'itsy ko ka'ap xy'ëkpanëjkxnëtë ja tëypyë jaantypë?

[8]Ka'ap jyamëty ja winma'any tsyoony ma Tiosën, mëti'ipë të myaxtsowëtën.

[9]Yajnija'ap ko yi'inëmpë ja levadura tu'kë'ëyë ja jëtsy tyajxuunta'ay,

[10]e ëjts jamës yë nwinma'any npëjktä'äky ma Tiosën ko miitsëty ka'ap tëkatsy mmaya'an mtaja'antë. Yajtëytyunaanp ja ja'ay mëti'ipë ënäty myajwinma'anytyëkooyëtëp, oypyënëty.

[11]Mëku'uktëjkëty, ko jeexyë ëjts n'ëkni'ënä'ämë ets ja ja'ay yajnatsujk'ëwëtitëty ja ye'etyëjkajtën, ka'ap jeexyë yë jutiis ja'ay xymyëtsip'attës, jä'ä ko ka'ap jeexyë ja Kristë ja y'aaw y'ayuk t'ëxëëkjawëtë, ko yajnimëtyä'äky ko yë'ë të y'ooky kruutskëjxm.

[12]Mëti'ipë miits myajwinma'anytyëkooyëtëpën, nikë oy ko jeexyë timkyatstsuktë ja yëtyëjk'ajtënëty.

[13]Mëku'uktëjkëty, miits të myajwootsowtë ets ëwaatsëtum m'itëty. E ka'ap yë'ëjëty ets miits xytyuntëty mëti'ipë mmaay mtajtëpën ko ënäty ja ëwaatsëtumpë xypyaatë, yë'ëkyëjxm ets mnäpyutëkëtëty nixim niyam mëët ja tsojkën.

[14]Jëtu'un ja ënä'ämën tu'kë'ëyë yajpatuunta'ay: Tsok ja mmëku'uk ijxtëm kë'ëm mnätsyokyën.

[15]Ko aak miitsëty kë'ëm mnäykyäy mnätsyu'utsëtë ijxtëm ja tënë'k nyätsyu'uts nyäwyëtsëtën winpity atëjy, kë'ëm nëjkx mnäyajkutëkoyëtë.

[16]Ya'atë miits ntuk'ëwa'anëtyëp: Juuky'atë ijxtëm ja Kënu'kxymyëkajtën mtukmëtsokëtën, jëtu'un ka'ap xyajtuntëty mwinma'anyëty.

[17]Jä'ä ko ja ja'ay mëti'ipë yajtuumpyën ja kyë'ëm winma'any, myëtsip'ajtyp ja Kënu'kxymyëkajtën ets ja Kënu'kxymyëkajtën myëtsip'ajtyp ja ja'ay mëti'ipë yajtuumpyën ja kyë'ëm winma'any. Jä'ä ko aak nämyëtsip'ajtëtëp yë'ë winpity atëjy, paaty ka'ap y'oypëtsimy mëti'ipë miits mjatsojkën'ajtëpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

18Pën mwinma'anymyooyëtëp ja Kënu'kxymyëkajtën, ka'ap miits myajpaata'antë Moisés y'ënä'ämënpa'tkë'ëm.

19Nikëxë'ëky yë'ëjëty mëti'ipë tyuuntëpën ja kyë'ëm winma'any: xim yam pën mëët tsyënaaymyuktë, tyuuntëp kyajpxtëp ja ka'apë y'oyëtyën, myëët'ajtëp ja ëxëëk atsojkën,

20y'ëwtajtëp mëti'ipë ka'ap Tyiosëtyën, patooy panajxtëp, atsip a'äkë jyuuky'atë, mëtsip'ajtëp, pojën jyoot'anpëktë mëët yi'inëm tii, kyë'ëm oyajtën y'ixtaaytyëp, yajnäwya'kxëtëp ja ja'ay, ëpëky nyäpyëjkta'akëtë,

21tyukmëtsip'ajtëp oytyiijëty ja myëku'uk, uktëp mukëtëp, ajëën akax jyä'äy'atë ets kanaakpëky tii ëxëëk tuntë. Tyam miits jatëkok ntukja'amyätstë ijxtëm të ntuk'ëwaanëtën, pën ya'atë tyuuntëp kyajpxtëp, ka'ap tyëkëja'antë ma ja Tios ja kyutujktaknën.

22E ko ja ja'ay tyajtuntë mëti'ipë ja Kënu'kxymyëkajtën yäjkpyën, nätsyojkëtëp ja nixim niyam, ijtëp xoontëp, jotkujk yajpaatë, mä'kxtujktëp, amëku'ukëty, tyuuntëp mëti'ipë paat'ajtëpën,

23yujy tëtä'äky jyä'äy'atë ets ka'ap tyajtuntë ja kyë'ëm winma'anyëty. Nimëti'ipë ënä'ämën ya'atë xykyatukpoky'ajtmëty ko oy tii ntu'unmëty.

24Pën ja Kristë jä'ä''ajtëtëp jëtu'un tpaaty ijxtëm jeexyë të tyajkruutspätën ja y'ëxëëkjot y'ëxëëk winma'anyëty.

25Pën jëtu'un ëëts njuuky'ajtëm ijxtëm ja Kënu'kxymyëkajtën tsokyën, nkupëjkëm näjyëtu'un ets ja Kënu'kxymyëkajtën xynyë'ëmo'oy xytyu'umo'omyëty.

26Ka'ap amëj akëjxm nja'ay'ajtmëty, ka'ap pën nyajjoot'anpëjkmëty ets ka'ap tii nätyuk'ëxëëk ijxëmëty aak ëëts'ajtëmë.

Gálatas 6

1Miits mëku'uktëjkëty, ko pën xy'ixtëty tëë pokyjotm kyä'äy, miitsëty mëti'ipë näyaj'ijtëtëp mëët ja Kënu'kxymyëkajtën putëkëtë ets kajpxwijtë mëët ja nätsyokë näjyawë ets näkyëwent'atëtë këtiipë mka'atëty näjyëtu'un pokyjotm.

2Neypyutëkëtë nixim niyam ma ja ëyo'on jotmayën, jëtu'un'äämpy xypyatuntëty ja Kristë ja y'ënä'ämën.

3Pën jää pën mëj nyäyajnaxyë ko nyäjyawëty mëj'äämpy y'ity ets ka'ap jyëtu'unëty, kë'ëm nyäwyin'ëënyë.

4Kë'ëm mëpaat yajmëmay yajmëtajy tii oy ka'oy yatuump; pën mëj näyajnaxanëp, ka'ap wyi'ixëty, je'eyëp ko yë'ë nätyukyajmëjnaxëtëp mëti'ipë ënäty tii oy të tunyën, ka'ap yë'ëjëty ma wiink ja'ay tii oy të tunyën.

5Këëkjä'ä ja tuunk ëyo'on yajtuunk'aty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

6Ko tu'uk ja ja'ay t'ëxajëty ja ijxpëjkën ma ja oy aaw oy ayuk ni''ijxpëkën, pyutëkëp ja mëti'ipë yaj'ijxpëjkëpën ma tii tyajmëyätyën.

7Ka'ap mnäwyin'ëënëtëty, ni pën mëpaat ja Tios ja jyä'ä tkatukxikë. Mëti'ipë yajnip yajkojpën, yë'ë yajpëjkmujkp.

8Pën nyipy kyojpën ja ëxëëk winma'any, yë'ë pyatäämpy ja o'kën tëko'oyën. Pën nip kojpën ijxtëm ja Kënu'kxymyëkajtën tsokyën, yë'ë pyëjmukäämpy ja juukyajtën xëmëkyëjxmëpë.

9Ka'ap n'ënu'kxëmëty ko ja oypyë ntu'unmëty. Ko ka'ap nwinmaaytsyëkajtsmëty, npatmëp ja oyajtën ko ënäty ja tiempo tpaaty.

10Paaty, oy tyimjëna'ajëty, ntu'unmëp ja oypyë ma ja ja'ayëtyën ets yë'ë ka'ap nja'atyëko'omyëty yë nmëku'uk'ajtëmë mëti'ipë näjyëtu'un mëpëjktëpën.

11Ixtë, mëj letrë yam mëët nnijäyëtë ets kë'ëmës yam ntimyjyä'äy.

12Ya'atë ja'ayëty mëti'ipë tsyojktëpën ets ja ja'ay y'oyjyawëtëty mëët mëti'ipë tyuuntëpën, yë'ë m'atsip'atanëtëp ets yajnatsujk'ëwëtittëty ja mye'etyëjk'ajtënëty. Jä'äkyëjxm jëtu'un tuntë ets ja ja'ay y'oyjyawëtëty ets ka'ap tsyiptëkëja'antë ko tkajpxwa'kxtë ko ja Kristë tëë xykyu'o'këmë kruutskëjxm.

13Ni yë'ë ja'ay mëti'ipë natsujk'ëwtityën ja ye'etyëjk'ajtënëty të tkapatuntë ja ënä'ämën tëyajtën. E yë'ëjëty tsyojktëp ets natsujk'ëwtittëty yë mye'etyëjk'ajtënëty ets yë'ë nyätyukyajmëjnaxa'anëtë ko të mtukupëkëtë ets jam ma mnini'kx xymyëët'atëty ya'atë tay.

14Ëjts ka'apës tii nätyukumayë, yi'iyës nmëjpëjktäkpy ko ja Wintsën Jesús të xykyu'ookës kruutskëjxm ets jä'äkyëjxm ko të xykyu'ookës kruutskëjxm ets ko të nmëpekyës, jëtu'un tpaaty ijxtëmës jeexyë të nkruutspety mëët ja naaxwiinyëtë juukyajtën.

15Ka'ap tsyowpaaty oy ja ja'ay ye'etyëjk'ajtënën jyanatsujk'ëwtityëty; yi'iyë tsoowpatp ko ja'ay tmëëtëty ja juukyajtën jempyë.

16Pën juuky'ajtëp ijxtëmës të n'ëna'anyën ets ni'ëmukë mëti'ipë ja Tios jä'ä''ajtëtëpën, jotkujk'atë ets ëxajëtë ja Tios ja pya'ëyo'owën.

17Jëtu'unës nkajpxwë'ëmy. Ka'apës ntsoky etsës pën xy'ëtukëty. Tyamës nmëët'aty ja tay mëti'ipë yajknikëxë'kpyën koos nmëtuny ja Jesús.

18Mëku'uktëjkëty, wä'än ja Wintsën Jesukristë mkënu'kxëtë ni'ëmukë. Oy jyëtu'un'atëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Efesios

Efesios 1

1Ëjts Pablo, Jesukristë y'ayuk kajpxwa'kxpë mëët ko ja Tios jëtu'un të tuknipëjktaakë. Yë'ëjës ya'atë noky ntuknikäjxtëp mëti'ipë ja Tios jä'ä''ajtëtëpën ets myëpëjktëp ja Kristë Jesús jam Éfeso.

2Wä'än ja nTeety'ajtëm Tios ets ja Wintsën Jesukristë mmo'ojëtë ja kënu'kxën ets ja jotkujk'ajtën.

3Mëjjaw jaantyjawë nyäxy ja Tios, mëti'ipë yë Wintsën Jesukristë Tyeety'äjtypyën. Tëë xykyënu'kxëmë ko tu'ukyë nyajpatëmë mëët ja Kristë ets të xytyuknikäjxëmë ja kyënu'kxën ma y'ityën tsajpjotm.

4Tios të xywyin'ijxëmë ko ja Kristë të nmëpëjkëmë naamka'anëm ënäty ja naaxwiinyëtë tsyo'ontä'äkynyëm ets jëtu'un wa'ats n'ijtmëty wyintuuy mëët ja tsyojkën jya'awën.

5Tëë ënäty tuknipëjktaakë ko ja Jesukristë mëët xy'u'unkniwa'ana'anëmë, jëtu'un ijxtëm ënäty të tmëmay të tmëtajyën ko ja oyjyot oywyinma'any jëtu'un tmëëtëty.

6Paaty xëmë ja Tios nmëjja'aw njaantyja'awëmë jä'äkyëjxm ko ja mëjmëyajtën të xynyamo'oyëmë mëët ja y'u'unk, mëti'ipë ni'ik tsyojkpyën.

7Mëët yë'ë ko xytsyojkëmë tëë ja Tios xyaj'ëwaatsëpëtsë'emëmë ko ja y'u'unk ja nye'pyny të tsyuny të xye'kxy ets ja npoky'ajtëm të xynyimä'kxëmë.

8Jëtu'un ja Tios tyaj'ixyë ja tsyojkën ko xymyo'oyëmë tu'kë'ëyë ja wijyajtën kejyajtën,

9ets të xytyuk'ijxëm ja wyinma'any mëti'ipë ijty ka'ap yajnijawën wi'ix të tuknipëjktaakën tyajwintu'upëka'any mëët ja Kristë.

10Jatëp jëtu'un wi'ix të tuknipëjktaakën ko ja xëëw tpaatëty ets tukë'ëtëjkëtya'aja'any ja Kristë mëti'ipë tsajpjotm ijtpën ets mëti'ipëjaty ijtpën naaxwiiny.

11Tiosës të xywin'ixy etsës ja kuma'ayën n'ëxajëty ko ja Kristë mëët n'ityës, jëtu'un ijxtëm të tuknipëjktaakën yë Tios mëti'ipë tu'kë'ëyë winë tyuunpyën ijxtëm tsokyën.

12E tëë ja Tios jëtu'un tuny ets jëwyiin ja Kristë nmëpëjkmëty ets njuuky'ajtmëty wi'ix mëpaat ja Tios mëjjaw jaantyjawë y'ityën ja myëj'ajt y'oyajtën.

13Yajkukajpxëp ja Kristë, näjyëtu'un miitsëty ko të xymyëtowtë ja mëtëypyë ja aaw ayuk, oy aaw oy ayuk mëti'ipë yajnitsokpën ets xymyëpëjktë, jëtu'un ojts miitsëty mwë'ëmtë tä tii yajtsa'ayën mëët ja Tios ja jyot myëjaaw ets yë'ë mjä'ä'ata'anëtë.

14Ya'atë Kënu'kxymyëkajtën yë'ë yajnikëxë'kpy ko xypyaat'ajtëmë ja kuma'ayën mëti'ipë ja Tios yakäämpyën, ko ënäty ja mëtëypyë ja nipaye'eyën të tyajkä'pxy ets të

Biblia en Mixe de Quetzaltepec, Oaxaca, México
Active Translation in Process
© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

xykyajpnniwa'anëm, jëtu'un ni'ëmukë ja Tios nmëjja'aw njaantyja'awëmëty ko tmëët'aty ja myëj'ajt y'oyajtën ets ja kyutujkën.

15Paaty koos nnijawë ko miits xymyëët'atë ja mëpëjkën ma ja Wintsën Jesúsën ets ja tsyojkën jya'awën mëti'ipë myëët'ajtypyën ma ja nyaax kyajpnën wa'atspë,

16xëmës ja Tios nkukajpxë mëët miitskyëjxmëty, nja'amyätstë koos ja Tios nmëkäjpxy.

17N'amëtoopyës ja Tios ja myëj'ajt jyääntyajtën mëët ja Wintsën Jesukristë ets mmo'ojëtëty ja Kënu'kxymyëkajtën mëti'ipë yäjkpyën ja wijyajtën kejyajtën, ets yajxon xynyijawëtëty ja mëti'ipë Tios'ajtpën.

18N'amëtoopyës ja Tios ets mtukja'akyukëtëty ja oypyë mëti'ipë mjëjp'ijxtëpën, ja oypyë tsujpë kuma'ayën mëti'ipë ja Tios të mtukniwoowtsowëtën ets mmo'oja'anëtë ma mnaax'at mkajpn'atëtën,

19ets näjyëtu'un xyjyä'äkyukëtëty ko ja Tios ja myëk'ajtën ka'ap kyixy kyäxy, yë'ë tuunp ma ëëtsajtëmën ko nmëpëjkëmë. Ya'atë mëk'ajtën nän yë'ë mëti'ipë Tios ojts tyaj'ixyën mëët ja kutujkën

20ko ja Kristë ojts tyajjuukpyiky ets tyajtsajpejty ets tyajnaaxwe'tsy y'aka'any'äämpy,

21ojts tpëjktä'äky ets tnikopk'atëty tu'kë'ëyë ja ënä'ämën kutujkën, mëk'ajtën ets ma tu'kë'ëyë mëti'ipë jää'ajtëpën, ma tyampën ets mëti'ipë miimp këtakpën.

22Kristë tyukkë'ëtëjkëy ets tnitënaaytya'ajëty tu'kë'ëyë winë ets nän yë'ë ojts tukë'ëtëkë ja mëpëjkpëtëjk ets tnikëpajk'atëty.

23Yë Kristë mëti'ipë myëët'ajtypyën tu'kë'ëyë winë, yë'ë tu'kë'ëyë nyitënaaytyääpy ja mëpëjkpëtëjk, mëti'ipë ijtëpën ijxtëm jeexyë jam yajpaatën ma ja Kristë ja nyi'kx kyopkën.

Efesios 2

1Miitsëty jëtu'un ijty m'itë ijxtëm ja o'kpën, jä'ä ko pokyjoty ijty myajpaatë.

2Yë'ë ijty mpatuuntëp ja naaxwiinyëtë ja'ay ja wyinma'any ets ja ku'oypyë mëti'ipë jëtijtpën pojjotm ets tjotmëkmo'oy ja ja'ay mëti'ipë ka'ap tmëmëtowtën ja Tios.

3Näyjyëtu'un ijty njuuky'ajtëm ni'ëmukë, yë'ë npatu'unëm ja nkë'ëm winma'any'ajtëm, ja poky ets ja ëxëëk atsojkën. Jëtu'un ijty n'ijtëm ijxtëm ja ja'ay oy pyënëtyën, paatykyëjxm ijty xypyaat'ajtëm ja Tios ja myëj tëytyu'unën.

4E mëët ko ja mëj Tios pya'ëyoy ets ko xytsyojkëm mëjwiin këjää,

5tëë xymyo'oyëmën ja juukyajtën ko mëët ja Kristë ma ënäty nyajpatëmën ooky ko ja nëë poky nmëët'ajtëmë. Tios ja myëyajtën të ttuny ets miits të xypyaatë ja nitsokën.

6Tëë ja Tios xyajjuukpyëjkëm tu'ukyë mëët ja Kristë Jesús ets yë'ë mëët të xyajnaaxwä'tsëmë jam tsajpjotm.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

7Paaty ja Tios jëtu'un tuny ets yaj'ix yajnijawëty ja xëëw tiempë mëti'ipë miimp wiinkoonpën, ko ni'ik xytsyojkëm ets mëj ja y'oyjyot y'oywyinma'any mëti'ipë të xytyuk'ijxëmën mëët ja Kristë Jesús.

8Tios të tuny ja mëyajtën ets të myajnitso'okëtë ko të mëpëktë. Ka'ap yë'ëkyëjxmëty ko miits oy tii të xytyuntë, Tios të tuny ja mëyajtën.

9Ka'ap yë'ëkyëjxmëty ko tii ntu'unëmë, këtiipë pën tii nyätyukmëjjawëtëty.

10Tios të xypyëjktakëm ets ntu'unmëty ja oypyë tuunk tu'ukyë mëët ja Jesukristë, ijxtëm të tuknipëjktaakën.

11Jëtu'un miitsëty, mëti'ipë ka'ap jyutiis'atën, ka'apë tsyuky'atën ets mëti'ipë nätyijëtëp ko tsyuky'atë, mëti'ipë tëë yajnatsujk'ëwtitën ja ye'etyëjk'ajtënëty,

12ja'amyätstë ko jëwyiinyëp ka'ap ijty mëët ja Kristë m'itë, winjëkämjaty ijty myajpaatë ma ja Israel ja'ayëtyën, ets mëjëkäm'ajtëp ja Tios ja wyaantakën. Jëtu'un ijty miits yaa naaxwiiny mjuuky'atë, ka'ap ja Tios xynyijawëtë ets nitii xykyajëjp'ixtë.

13E tyam, miitsëty mëti'ipë ijty ijtëpën jëkäm, tëë xymyëwinkontë ja Kristë ets të xymyëpëktë; jä'ä ko ja nye'pyny të tyajtsuny të tyajkxe'kxy.

14Kristë ëëts të xymyo'oyëm ja jotkujk'ajtën. Yë'ë të tyajnämyukyë ja jutiis ja'ayëty mëët mëti'ipë ka'ap jyutiisëty ets të tyajkutëkoy ja tsip mëti'ipë ijty xyajnäwya'kxëmën,

15jëtu'unts ka'ap y'ëktuunë ja ënä'ämën mëti'ipë winë nyikäjpxypën tii yajtun kayajtunëpën, tu'ukyë të tyajwë'ëmy ja jutiis ja'ayëty mëët ja mëti'ipë ka'ap jyutiisëty. Ets të tyajnaaxkëtä'äky ja jotkujk'ajtën.

16E ko ja Kristë ojts y'ooky kruutskëjxm, yë'ë ojts tyajkëxy tyajnaxy ja tsip ets tyajnäy'oyëty ja jutiis ja'ay mëët ja ka'apë jyutiisëty.

17Kristë ojts tmëminy ja jotkujk'ajtën ets yajtuk'ëwaanëtë ni'ëmukë ja ja'ayëty; jëtu'un miitsëty pën ja Tios ijty myëjëkäm'ajtëpën ets pën ja Tios ijty myëwinkon'ajtëpën.

18Kristë xypyutëjkëmëp ni'ëmukë mëët ja kënu'kxymyëk'ajtën ets npatmëty ja Tios, jëtu'un ja jutiis ja'ayëty ets näjyëtu'un mëti'ipë ka'ap jyutiisëty.

19Miitsëty ka'ap m'ëk jaaypyo'kxy ja'ay'ajnëtë, tu'kkukajpn miitsëty tyamnë, tu'ukyë ja Tios myaj'itëtë ijxtëm ja ja'ay tu'kjëën tuktëjkpën.

20Jëtu'un miitsëty ijxtëm ja potsyën; ets ja ijxpëjkpëtëjk ets ja Tios ja kyäjpxynyajxpëtëjk jëtu'un ijxtëm ja potsy ëjxën; ja Jesukristë yë'ë jëtu'un ijxtëm ja tsaajën mëti'ipë ja potsy myëtënääpyën.

21E ko ja potsy pyety ets oy nyämyajts'ijta'ayë mëët ja Kristë, winpäjt'ëtëtsp ja tëjk ets y'awinpita'any tsajptëjkën wa'atspë mëët ja Wintsën ja myëj'ajtën jyääntyajtën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

22Näyjyëtu'un miits ko tu'ukyë m'itë mëët ja Kristë, tu'ukyë mwinpätë koonëm myajpaatëty ma ja Tios ja tsyajptëjkën mëti'ipë yajpatpën mëët ja Kyënu'kxymyëk'ajtën.

Efesios 3

1Paatyës, ëjts Pablo, yap tsumy n'ity mëët yë'ëkyëjxm koos ja Kristë nmëtuny ets miits xytyuk'oy'attëty mëti'ipë ka'ap jyutiis'atën.

2Miits wa'ats xynyijawëtë ko Tiosës të xytyuknipëky koos nkajpxwa'kxëty mëti'ipë të tuknipëjktaakën ma miitsëtyën mëët ja tsyojkën jya'awën.

3Tëës ja Tios xytyuk'ixy xytyuknijawë ja yu'utsypë etsës nkajpxwa'kxëty, ijxtëm wäänë të ntuk'ëwaanëtën nokyjoty.

4Ko miits yë noky xykyajpxtëty, ënät xymyëpëktëty koos nijawë ja Kristë jyä'ä mëti'ipë ijty kayajnija'apën.

5Ni pën ijty tëëyëp tkanijawë, je'eyëp ko tyam tëë ja Tios mëët ja kyënu'kxymyëk'ajtën tuk'ixy tuknijawë ja wa'atspë y'ijxpëjkpëtëjk ets ja kyäjpxynyajxpëtëjk.

6Ya'atë ijty kayajnija'ap: mëët ja oy aaw oy ayuk Tios tmëkajpxta'ay ja naax kajpn ets yajpaatëty mëët ja Kristë Jesús ets t'ëxajëtëty mëti'ipë ja Tios të twaantä'äkyën.

7Tios të tuny ja mëyajtën ma ëjtsën mëët ja y'oy jot y'oy winma'any ets pya'ëyo'ow nyajts'ëyo'owën, tëëjës xytyuk'ixy ja myëk'ajtën.

8Oyës ëjts ni'ik naxym nyajpaaty ma ja Tios ja nyaax kyajpnën wa'atspë; e tëëjës xytyuknipëky etsës nkajpxwa'kxëty ja aaw ayuk mëti'ipë ka'ap tjëkyepyën wi'ix nkajpxtë'kxmëty, etsës n'ëwaanëtëty ja ja'ay mëti'ipë ka'ap jyutiis'atën wi'ix ja Kristë myëjëtyën.

9Ja Tios, mëti'ipë tu'kë'ëyë winë yajkojën, yë'ëjës të xytyuknipëky etsës ja ja'ay ntuk'ëwaanëtëty mëti'ipë tyuknipëjktakëpën, mëti'ipë ijty ja ja'ay ka'ap nijawëtën.

10Jëtu'un'äämpy tyam, mëët ja mëpëjkpëtëjkëty, nijawëtëty ja tsajpjotmëpë yajkutujkpëtëjk ja Tios ja wyijy'ajtën kyejyajtën mëti'ipë kanaakjëjp nikëxë'kpën.

11Jëtu'un ja Tios të tuny winë ma ja Kristë Jesusën ijxtëm tëëyëp tuknipëjktaakën.

12Mëët ko ja Kristë të nmëpëjkëmë, jyëkyejpy nmëwinko'onmëty ja Tios mëët ja oy'aaw oyjyot.

13Paaty këtii xymyëmay xymyëtajtëty ko miits nku'ëyowëtë. Miits yë'ë mtuk'oy'ajtëp koos yap n'ity.

14Yë'ëkyëjxmës nwinkoxtänë ja Tios,

15ma ja xyëëw tsyoontën tëkokyë naaxwiinyëtë ja'ay ets tsajpjotmëpë yajpaatën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

16N'amëtoopy npëjktsoopyës ja Tios ets mjotmëkmo'ojëtëty ets myajpaatëty akujk jotkujk mëët ja mëk'ajtën mëti'ipë tso'onpën ma ja oypyë tsujpën, mëti'ipë myëët'ajtypyën ja Tios ja kyënu'kxymyëk'ajtën,

17wä'än ja Kristë t'ity ma miitsëtyën ko të xymyëpëktë, ets ja tsojkën ja'awën yajpaatëty xëmë ma miitsëtyën.

18Jëtu'un tëkokyë ja Tios ja nyaax kyajpn tja'akyukëtëty wi'ix myëjwiinëtyën, yenyëtyën, kyëjxmëtyën ets kyëkëtyën ja Kristë ja tsyojkën jya'awën.

19N'amëtoopy npëjktsoopyës ets xynyijawëtëty ya'atë tsojkën ja'awën, ko ni'ik myëjëty këtiinëm tii wiinkpë, ets ni'ikyë xypyaatëty ja Tios ja y'oyajtën.

20E tyamm, mëj'äämpy ja Tios nyäxy, ko tmëët'aty ja mëk'ajtën ets winë tunëty, wäänëni'ik këtiinëm ijxtëm n'amëto'owëmën ëkë ijxtëm nmëma'ay nmëtajëmën, oy ko tmëët'aty ja kutujkën ets winë tunëty ma ëëtsajtëmën.

21Mëj'äämpy ja Tios nyäxy ma ja mëpëjkpëtëjkëtyën ets ma ja Kristë Jesusën, winë xëëw winë jëmëjt ets xëmëkyëjxm. Oy jyëtu'un'atëty.

Efesios 4

1Paaty ëjts, maas yap tsumy n'ityën koos yë Wintsën Jesukristë tmëpëky, tyam miits nmënu'kxta'aktë ets jëtu'un mjuuky'attëty ijxtëm ja ja'ayëtyën mëti'ipë ja Tios të myëkajpxëtën, ijxtëm miitsëty ojts mjuuky'atën.

2Yujy tëtä'äky mja'ay'atëty ets aak m'oyjawëtëp ja'ay oy pyënë, m'ëwxit mä'kxtuktëp ets mnämyëmä'kxtukëtëp nixim niyam mëët ja nätsyok näjyawë.

3Mëmay mëtajtë wi'ix mnäyaj'itëtëtyën tu'ukyë ets jotkujk mëët ja Kënu'kxymyëkajtën.

4Tu'ukyë ëëts'ajtëmë nyajpatëmë ijxtëm ja ni'kx kopkën ets tu'ukyë ja Kënu'kxymyëkajtën yajpaaty, jëtu'un ijxtëm ja Tios të xytyukwinwa'anëmën tu'ukyë ja mëti'ipë yajjëjp'ijxpën.

5Tu'ukyë ja Wintsën, tu'ukyë ja mëpëjkën, tu'ukyë ja nëëpäjtën;

6tu'ukyë ja Tios mëti'ipë ni'ëmukë nteety'ajtëmën, mëti'ipë kyë'ë'am'ajtääpyën winë, mëti'ipë winë yajjuuky'ajtääpyën, ets winë ttuny ijxtëm yajtuk'oy'atëtyën ets yajpatp oy tyimmaajëty.

7Tëë ja tuunk nitu'ukjaty n'ëxajëmë mëti'ipë ja Kristë të xymyo'oyëmën.

8Paaty ja Tios ja y'aaw y'ayuk këxja'aypyë y'ënä'äny: Ko pya'tëjkëy tsajpjotm, ojts tyajnëjkxta'ay ja tsumpyë matsypë, ets ja naaxwiinyëtë ja'ay ja tyuunk tmooy.

9¿E wi'ix jëtu'un nyiwijy ko y'ënä'äny ko pya'tëjkëy tsajpjotm? Jä'ä jëtu'un yajwinjawë ko jëwyiin të kyëtä'äky naaxwiiny.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

10Ets mëti'ipë të kyëtä'äkyën yë'ë jatëkok të pya'tëkë këjxm jam tsajpjotm ets tyawintujkta'aja'any ja tsajp.

11Yë'ë pyëjktak ja ja'ay ets ja oy aaw oy ayuk tkajpxwa'kxëty, wiinkpë Tios kyäjpxynyajxpë'atëty, wiinkpë tkajpxwa'kxëty ja oy'aaw oy ayuk, wiinkpë ja mëpëjkpëtëjk t'ijx'it tkëwent'atëty ets ja wiinkpë yaj'ixpëkëty.

12Jëtu'un tuknipëjktakëy ets tja'akyukëtëty ja Tios ja jyä'ä ets tja'akyukëtëty wi'ix ja Tios tmëtuntëtyën ets jyotmëkpëktëty mëti'ipë mëpëjktëpën, mëti'ipë ijtëpën ijxtëm ja Kristë nyi'kx kyopkën

13koonëm tu'ukyë nyajpatmëty ma ja mëpëjkënën ets ma të yajnijawën ja Tios ja y'U'unk, ets jëtu'un npatmëty ja mëjja'ay'at ma ënäty yajxon ja Kristën të nija'awëmën,

14Ka'ap jëtu'un n'ëkja'ay'ajtënëty ijxtëm ja pi'k ëna'kën, mëti'ipë maaymyiin maayxyëjptëpën, ka'apë tnijawëtën mëti'ipë tëy katëyën, mëti'ipë pojën myëpëjktëpën ko ja ja'ay nyë'ëmxëtë ets t'ëxmatstë ja ijxpëjkën mëtëypyë.

15Nikë oy ko nikajpxmëty ja tëyajtën mëët ja tsojkën ja'awën, tsojk nyä'këm npäjtëm ma ja Kristën, mëti'ipë ijtpën tä tu'uk ja këpajkën ma ni'kx kopkën.

16Mëët ja Kristë oy y'ity ja ni'kx kopk ets tu'ukyë nyämyajts'ijta'ayë; ko aak'oy tyuunta'ay oy ni'ëmukë yääktë pyätë ets tyajmëjtëkëtë ja nätsyok näjyawë.

17Ya'atës nnikäjpxyp ets yë'ë yam ntukkë'ëtëjkëtyëp ma ja Wintsën Jesukristë ja xyëëwën: Ko ka'ap jëtu'un m'ëkjuuky'ajnëtëty ijxtëm ja ja'ayëtyën mëti'ipë ka'ap ja Tios tnijawëtën, mëti'ipë jëtu'un juuky'ajtëpën ijxtëm ja kyë'ëm jot kyë'ëm winma'anyëtyën,

18kupi'its kukoots ja jyot wyinma'anyëty. Yë'ëjëty ka'ap tukxoonta'aktë ja juukyajtën mëti'ipë tso'onpën ma Tiosën, jä'ä ko tsuu yajpaatë ets ka'ap tii tjawëtë jyootjoty wyinma'anyjoty.

19Tëë jyotmëktaknëtë ets tëë nyäkyë'ëyajkënëtë ma ja ëxëëk juukyajtënën, yi'iyë tyuunëtëp ja ëxëëkpë ets ka'ap t'ëk'ëxmatsanëtë.

20E miitsëty, ka'ap yë'ëkyëjxmëty ja Kristë të xy'ixy'atë ets jëtu'un mjuuky'atëty ëxëëk,

21miits tëë xymyëtowtë wi'ix ja Kristë yajnimëtyä'äkyën ets tëë xyjyatë wi'ix miitsëty mjuuky'atëtyën ijxtëm yë'ë jyuuky'äjtyën, ijxtëm ja Jesús tyiy'ajtënën.

22Ixmajtsta'atë wi'ix ijty miits tëëyëp mjuuky'atën, ëxmatstë ja m'ëxëëk winma'anyëty mëti'ipë mnätyukwin'ë'ënëtëpën, jä'ä tëkokyë tääpë tëë mya'ta'ay ko yi'iyë të yaj'atsoky ka'apë myëtëyëtyën.

23Yaj'ajemyëtë ja mjot mja'awënëty ijxtëm kë'ëm xymyëmay xymyëtajtën,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

24ets ja jempyë juukyajtën xyajtso'onta'aktëty ijxtëm ja Tios të tuknipëjktaakën ko të nyäyaj'akojnaxyë ets nyikëxë'ëkëty ja mëtëypyë juukyajtën oypyë wa'atspë.

25Paaty tyam, këtii m'ëk'antaknëtëty, ko mmëku'uk xymyëmëtya'aktëty mëtëy tii xytyuk'ëwaanëtëty, jä'ä ko tu'ukyë n'ijtëm ijxtëm tu'ukpë ja ni'kx kopkën.

26Ko mjoot'anpëkëty, këtii mpokytyuntëty; këtii tu'kxëëwpaaty mjoot'anpëkëty.

27Këtii ja mëjku'u xytyu'umo'otëty.

28Pën ijty mä'tspën, ka'ap y'ëkmä'tsnëty wä'än je'eyë tnitunë tii tsyojkpyën, wä'än tyajtuny ja kyë'ë ets tii tpaatëty mëti'ipë myo'ojëpën ja ëyoopëja'aytyëjk.

29Ka'ap y'ëk'ëxëëk kajpxnëty, yë'ë kyajpxëp myëtya'akëp ja oypyë ja aaw ayuk mëti'ipë tyukmëjnaxëpën ja naax kajpn ets tuk'oy'atëty ja ja'ay ko tmëtowtëty.

30Këtii nëkoo xyajjotmaytyëkëtëty ja Tios ja kyënu'kxymyëk'ajtën, mëti'ipë të myajtuk'ijxwë'ëmtën ko Tios mjä'ä'atëtë mapaat ja nitsokën ënäty tu'ukyë myajmooynyëtën.

31Ixmatstë ja äkë, ja näyya'ax näjyokë, nänyiwaanpätë ets tu'kë'ëyë ëxëëk winma'any.

32Oy mja'ay'atëty ets mnäpya'ëyowëtëp nixim niyam. Nänyimä'kxëtë tu'knax ijxtëm ja Tios të mnimä'kxëtën, ko ja Kristë të xymyëpëktë.

Efesios 5

1Miitsëty ma Tios m'u'unk'atëtën ets ko mtsokëtë, juuky'atë ijxtëm yë Tios jyuuky'ätyën.

2Nätsyokëtë nixim niyam ijxtëm ja Kristë të xytsyojkëmën ets të nyäkyë'ëyäkyë ma të wyintsë'kën'atëtyën ëëts'ajtëmkyëjxm, jëtu'un tä ja wintsë'kënën mëti'ipë oy xu'kp jojkpën Tios wintum.

3Miitsëty mëti'ipë ja Tios ja'ay'ajtëtëpën jëtu'un mjuuky'attëty ijxtëm pyaat'atyën ko myajpaatë ma ja Tios ja kyajpnën, yë'ëpaat ka'ap xynyimëtya'aktëty ma ja ye'etyëjk to'oxytyëjk kanaak tmëët'atën oypyënëty ëkë ma ëxëëk tuunk tyajtu'uye'eytyën.

4Ka'ap ëxëëkjaty m'ëwtëty mkajpxtëty, ëkë tëkatsy ja aaw ayuk xyajpëtsëmtëty ëkë jëtu'un mmëtya'aktëty ka'ap yowë mëpëktë, jä'ä ko ja jëtu'unpë ka'ap oy yaj'ixy, nikë yë'ë ja Tios myajmëjnaxtëp.

5Tëë miits xynyijawëtë ko pën ja wiink to'oxytyëjk tmëët'aty ets tam yë tyo'oxytyëjk, ëkë ko ja to'oxytyëjk tmëët'aty ja wiink ye'etyëjk ets tam ja nyiye'etyëjk, ëkë ko pën ja ëxëëkpë tuny tkäjpxy, ëkë nëkoo tii kë'ëmwinma'any t'ëwtaty, ka'ap jam yajpaata'any ma ja kutujktaknën mëti'ipë ja Kristë ets ja Tios jyä'ä'ajtëpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

6Këtii pën mnätyukwin'ëënëtëty mëët ja aaw ayuk mëti'ipë ka'ap tyunyën; jä'ä ko yë'ëkyëjxm jëtu'un ja Tios ja tsyäätsy tyu'unën myina'any ma ja ja'ayëtyën mëti'ipë ka'ap të myëmëtoyën.

7Paaty ka'ap mëët mnämyäyëtëty mëti'ipë ja Tios ja y'oyajtën ka'ap tsojkëtën.

8Miitsëty jam ijty mjuuky'atë akootstum, e tyam ko m'ijnëtë mëët ja Wintsën jam myajpatnëtë ma tyi'kxy jyäjyën. Jëtu'un winë tuntë ijxtëm ja ja'ayëtyën mëti'ipë yajpatëpën ajajëntuuy.

9Ko ja ja'ay yajpaaty ajajëntuuy, tyuunpy ja oypyë, mëti'ipë paat'ajtëpën ets mëti'ipë mëtëyën.

10Yë'ë xëmë mëmay mëtajtë mëti'ipë ja Kristë tyukjotkëtäkpyën.

11Ka'ap xytyuntëty mëti'ipë ka'ap y'oyëtyën, ijxtëm mëti'ipë ja Kristë ka'ap tmëpëktën; yë'ë mtuntëp wi'ix xyajnikëxë'ëkëtyën ko ka'ap y'oyëty mëti'ipë yë'ë tyuuntëpën.

12Tsëtyu'un je'eyë xytyukpatmëp ko nnimëtyakmëty mëti'ipë tyuuntëpën ayu'utsy ame'tsyë.

13E ko ya'atë tu'kë'ëyë nyikëxë'kta'ay mëët ja ajajk atë'kxk, ënät yajnija'awëtyä'äy.

14Jä'ä ko ja ajajk atë'kxk tu'kë'ëyë tyajnikëxë'kta'ay. Paaty y'ënä'äny: Wijtë käjtë mëti'ipë jëtu'un ijtëpën tä ja'ay myä'äyën, pëtë'ëktë ets ka'ap m'ëk ijnëtëty ijxtëm ja o'kpën, jëtu'un ja Kristë mkujaj mkutë'kxëtëty.

15Paaty nëëmëtë niwijy nikejy winë xytyuntëty. Ka'ap jëtu'un mjuuky'atëty tä tsuuja'ayën, wijy kejy myajpaattëty.

16Yajtuunk'paatë yajxon ja xëëw jëmëjt, jä'ä ko tsiptakp tyam ja juukyajtën winjëpom.

17Këtii tsuu poj tii xytyuntëty xykyajpxtëty, yë'ë mja'akyukëtëp mëti'ipë ja Wintsën tsyojkpyën.

18Ka'ap m'uuktëty mmu'ukëtëty, jä'ä ko yë'ë yajtëkoopy; nikë oy ko mtu'umo'ojëtëty ja Kënu'kxymyëkajtën.

19Nämyëkajpxëtë nixim niyam mëët ja tsajpkäjpxy, ëwtë ya'axtë ets tukxoonta'aktë mëti'ipë ja Tios yajmëjnajxypën.

20Xëmë ja Tios xykyukajpxëtëty mëët ja Wintsën Jesukristë ja xyëëw.

21Näjyä'äkyukëtë nixim niyam jä'ä ko Kristë xywyintsë'ëkëtë.

22To'oxytyëjkëty pëkpyë, myëmëtowëp ja nyiye'etyëjk, jëtu'un ijxtëm jeexyë yë'ë tmëmëtowtën ja Wintsën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

23Jä'ä ko ja ye'etyëjk yë'ë nyikëpajk'ajtyp ja tyo'oxytyëjk, ijxtëm ja Kristë tnikëpajk'atyën ja mëpëjkpëtëjk ets tyajtso'oky, ja mëpëjkpëtëjk mëti'ipë jëtu'unëtyën ijxtëm ja Kristë nyi'kx kyopkën.

24Je'eyëp ko jëtu'un ijxtëm ja mëpëjkpëtëjk tmëmëtowtën ja Kristë, näjyëtu'un ja to'oxytyëjk tmëmëtowtëty ja nyiye'etyëjk.

25Ye'etyëjkëty pëkpyë, tsoktë ja mto'oxytyëjkëty ijxtëm ja Kristë ojts tsokyën ja mëpëjkpëtëjk ets tku'o'këy.

26Paaty jëtu'un tuuny ets ja mëpëjkpëtëjk y'itëty oy ets wa'ats mëët ja aaw ayuk,

27ets tyaj'ita'any wa'ats, oy, ka'ap xyootsëty ets ka'ap y'äämyëty.

28Jëtu'unts ja ye'etyëjk tsoktëty ja tyo'oxytyëjk ijxtëm kë'ëm ja nyi'kx kyopk tsokyën. Pën tsyojkpy ja tyo'oxytyëjk, kë'ëm ënäty nyätsyokyë.

29Ka'ap pën ja nyi'kx kyopk tmëtsip'aty, ni'ikyë tyajkay tyaj'uuky ets ja nyi'kx kyopk tkëwent'aty, näjyëtu'un ja Kristë ttsoky tjawë ja mëpëjkpëtëjk,

30jä'ä ko tu'ukyë nyajpatëmë mëët ja Kristë ijxtëm jeexyë tu'ukyë ja ni'kx kopkën.

31Paaty yë ye'etyëjk t'ëxmatsa'any ja tyaak tyeety ets tu'ukyë y'ita'any mëët ja tyo'oxytyëjk, jëtu'un nimäjtsk tu'ukyë yajpaata'antë.

32Yë ya'atë mëti'ipë ijty ka'ap yajnijawën, yë'ë ja Kristë ntijpyës mëët ja mëpëjkpëtëjk.

33Nikë oy ko nitu'ukjaty ja ye'etyëjk tsoktëty ja tyo'oxytyëjk ijxtëm kë'ëm nyätsyokyën ets ja to'oxytyëjk twintsë'ëkëtëty ja nyiye'etyëjk.

Efesios 6

1U'unk ëna'këty mëmëtowtë ja mtaak mteetyëty jëtu'un tä Tios t'oyjawën, jä'ä ko jëtu'un kyutukyëty.

2Yë'ë ya'atë Tios y'ënä'ämën mëtu'ukpë mëti'ipë waantakën myëët'ajtypyën: wintsë'ëkë ja mtaak mteety,

3ets akujk jotkujk jeky mjuuky'atëty naaxwiiny.

4Miits taak teetyëty ka'ap m'u'unk m'ëna'k xyajjoot'anpëktëty, ëëwij kajpxwijtë yajxon ets tuk'ix tuknijawëtë wi'ix tuntëty mëti'ipë Wintsën tsyojkpyën.

5Miits mëtuunpëtëjkëty nitookpyë, mëtoow'itë yë mwintsënëty naaxwiinypë. Mëtuntë mëët yë wintsë'kën ets tëyajtën ijxtëm jeexyë xymyëmëtuntën ja Kristë.

6Mëtuntë yajxon, këtii jyääyëty ko ënäty jam m'ixëtë ets oy mëët mwë'ëma'antë, nikë mëtuntë ijxtëm ja Kristë yajmëtunyën, ëmuumtu'ukjot ijxtëm ja Tios tsokyën.

7Oy winë xytyuntëty ëmuumtu'ukjot, jä'ä ko yë'ë Wintsën mëtuuntëp, ka'ap nyaaxwiinyëtë ja'ayëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

8Jä'ä ko miitsëty wa'ats xynyijawëtë ko ja ja'ayëty mëti'ipë nitookyëtyën ets ka'apë nyitookyëtyën y'ëxajëjantëp ja kuma'ayën mëti'ipë ja Wintsën yakäämpyën ko ënäty winë të tuntë.

9E miitsëty wintsënëty mëti'ipë yajtuunpë tuuntëpën, wintsë'ëkëtë ja mtuunpëtëjkëty, këtii xy'ëtsu'uxya'axtëty. Miits tëë xynyijawëtë ko jëtu'un miitsëty ijxtëm yë'ëjëtyën, tu'ukyë xymyëtuntë ja Wintsën mëti'ipë tsajpjotmën; yë Tios ka'ap pën twiink'ixy, wä'än tmëtuunpë ëkë tkamëtuunpëty.

10E tyam mëku'uktëjkëty, jam xy'ixta'atëty ja mëk'ajtën ma ja Wintsënën, ja mëk'ajtën mëkpë.

11Nekyuwa'anëtë jëtu'un ijxtëm ja tsiptuunpë nyäxyoxëtën ko tsyiptuna'antë. Jëtu'un näkyëwent'atëtë mëët ja mëk'ajtën mëti'ipë Tios të mmo'ojëtën këtiipë ja mëjku'u wyinma'anypyaatëty wi'ix myajpokytyunëtëty.

12Jä'ä ko ka'ap jyä'äyëty mëët ntsiptu'unëm, yë'ë mëët ntsiptuntë mëti'ipë tsajpwinm yajkutujktëpën; kutujkënmëëtpë, mëk'ajtënmëëtpë ets mëti'ipë ënä'ämtëpën ma ja ja'ay tkamëmëtowtën ja Tios.

13Paaty miits yajxon xymyëët'atëty ja mëk'ajtën mëti'ipë Tios të mmo'ojëtën, ko tpaatëty ja xëëw ëxëëkpë myiny wyinkonyën ets xymyëmëta'aktëty, tu'ukyë ja mëpëjkën xyaj'itëty ko ënäty mëk myajpaatë.

14Jëtu'un tu'ukyë ja mwinma'anymyëët'atë, nätyukxoxëtë ja tëypyë jaantypë ets yë'ë nätyukëwent'atëtë ja tëyajtën.

15Jëjp'ixy xëmë myajpaatëty ma yajkajpxwa'kxa'anyën ja jotkujk'ajtën.

16Ets ja mëpëjkënëty yë'ë jëtu'un myajtuntëp ijxtëm ja tsiptuunpë ja pyujxn nyätyuk'akëëytyukyën, oy jyaminy ja ti'pxn mëti'ipë ja ku'oypyë myëjti'pxypën jëënmëët.

17Jëtu'un miits mëët'atë ja nitsokën ijxtëm ja tsiptuunpë tmëëtëtyën ja pyujxnkujup; ets ja Tios ja y'aaw y'ayuk ijxtëm ja tsiptuunpë tyajtunyën ja tyiypyujxn, mëti'ipë ja Kënu'kxymyëkajtën mmooyëtëpën.

18Këtii xy'ëxmatstëty ja Tios ja'amyäjtsën, mënu'kxta'aktë ets amëtowtë pëjktsowtë ja Tios xëmë, wi'ix ja Kënu'kxymyëkajtën mwinma'anymyo'ojëtëty. Jëjp'ixy näyaj'itëtë. Xëmë ninu'kxta'aktë ja Tios ja kyajpn.

19Tuknija'amyäjtsëtëkës ja Tios, ets ja Tios ja aaw ayuk xymyo'ojëtyës mëti'ipës nimëtya'akëpën, etsës amëk jotmëk nkajpxëty ets ja ja'ay ntuknijawëtyës ja oy'aaw oy ayuk, mëti'ipë ijty kayajnija'apën.

20Tëës ja Tios xykyexy etsës yë aaw ayuk oypyë nkajpxwa'kxëty, mëti'ipës të nkutsumtsyëënën. Ja'amyätstë ja Tios etsës amëk jotmëk nikajpx nnimëtya'akëty, ijxtëm pyäätyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

21Yë nmëku'uk'ajtëm Tiquico, mëti'ipë ni'ik yajmëku'ukja'apën ets mëti'ipë yam ëëts oy xypyutëjkëtyëpën mëët ja Wintsën ja tyuunk, yë'ë mtuk'ëwaanëjanëtëp wi'ixës yam nyajpaatyën ets wi'ixës yam ntunyën.

22Paaty miits ntuknikäxtë ets yë'ë mtuk'ëwaanëtëty wi'ixës yam nyajpaatyën ets mjotmëkmo'ojëtëty.

23Wä'än ja mëpëjkpëtëjk tmëët'atë ja jotkujk'ajtën, ja tsojkën ets ja mëpëjkën mëti'ipë ja Tios Teety ets Wintsën Jesukristë yajktëpën.

24Wä'än ja Tios mkënu'kxëtë ni'ëmukë miitsëty mëti'ipë mtsojktëpën ja Wintsën Jesukristë mëët ja tsojkën ja'awën xëmëpë y'ityën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Filipenses

Filipenses 1

1Pablo ets Timoteo, Jesukristë myëtuunpë, tyam ntuknikäxtë ja kajpxpo'kxën miitsëty mëpëjkpëtëjkëty ni'ëmukë jampë yajpaatën Filipos ets mëti'ipë nyikopk'ajtëpën ja mëpëjkpëtëjkëty ets ni'ëmukë jënu'un yajpaatën mëët tu'ukyë mëët ja Kristë.

2Wä'än ja nTeety'ajtëm Tios ets Wintsën Jesukristë mmo'ojëtë ja kënu'kxën ets ja jotkujk'ajtën.

3Tëkok tëkok miits nja'amyätstë, nkukajpxëpës ja Tios;

4ets koos ja Tios nja'amyetsy, xëmë nimëpëjktsowëtë akujk jotkujk,

5jä'ä ko tu'knax të ntu'unëmë ets myëjwiin kyëjääjëty ja aaw ayuk oypyë, tyimtso'ontäky ko ojts mmëpëktë ets tyampaat.

6Njëjp'ijxypës ko ja oypyë tuunk mëti'ipë ja Tios yajtso'ontakën ma miitsëtyën, yë'ë oy yajtu'uye'eyäämpy koonëm ja Jesukristë wyimpitëty.

7Jëtu'un pyaat'atyë ko miits nmëmay nmëtajtëty, jä'ä ko mëk miits n'oyjyawëtë ets jä'ä ko nän mëët miits n'itë ma ja Tios ja kyënu'kxënën, oyës tsumy matsy nyajpaaty ëkë oyës ja kutuunktëjk nwinkuwa'akëty, ja oy aaw oy ayuk jootjoty nwinma'anyjyotyës yajpaaty.

8Tios nyija'ap ko miits mëk nja'ixa'antë mëët ja Wintsën Jesukristë ja tsyojkën jya'awën.

9N'amëtoopy npëjktsoopyës ja Tios ets wäänëni'ik ja m'oyjot m'oywyinma'anyëty jyaaktimkyëjääjëty ets ja Tios ni'ik mjaaktimmyo'ojëtëty ja wijy'ajt ets ja'aykyujkën,

10ets xynyijawëtëty wi'ix xywyin'ixtëty mëti'ipë oyën, jëtu'unts ja juukyajtën wa'atspë xymyëët'attëty ets ka'ap tii poky xytyuntëty ko ja Kristë wyimpitëty.

11Myaj'ixëtëp ja oypyë ja tuunk mëti'ipë ja Jesukristë mtukmëtuuntëpën; jëtu'un ja Tios wintsë'ëkë ets mëjjaw jaantyjawë y'itëty.

12Mëku'uktëjkëty, ntsojkpyës ets xynyijawëtëty ko mëti'ipës të xyäty të xykyëpetyën yë'ëkyëjxm të jyëtu'un'aty ets myëjtëkëty ja oy aaw oy ayuk.

13Koos yap jëtu'un tsumy n'ity tëë tyuny etsës nikajpx nimëtya'akëty ja Kristë mayjä'äyjoty ets näjyëtu'un ma ja kutuunktëjkëtyën ets ma oy pyënëtyën.

14Ets ko të t'ixtë ko jap tsumy n'ityës, may ja nmëku'uk'ajtëmë të jyotmëkta'aktë ets të nimëtya'aktëty ja oy aaw oy ayuk amëk jotmëk ets yi'iyë tu'ukyë tyuk'ijxpäjtëp ja Wintsën.

Biblia en Mixe de Quetzaltepec, Oaxaca, México
Active Translation in Process
© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

15Tëy ko tää ja'ay mëti'ipë Kristë y'aaw y'ayuk tsipkyëjxm äkëkyëjxm kyajpxwa'kxtëpën ets näyjyëtu'un mëti'ipë oyjyot oywyinma'any mëët nyikajpxtëpën.

16Pën oyjyot oywyinma'any mëët nyikajpxtëpën, tsojkënkyëjxm ja Kristë tmëtuntë ko tnijawëtë ko Tios tëë xypyëjktä'äkyës ets nkuwa'anëtyës ja oy aaw oy ayuk;

17e mëti'ipë tsipkyëjxm nyikajpxtëpën, yë'ë tyuuntëp ko kyë'ëm jä'ä tyajmëjtëkëja'antë, ka'ap ëmuumtu'ukjot tuntë, je'eyë xyajtsiptëkëja'antës maajës tyam n'ityën tsumy.

18Tiijës nkëwentëty, wä'än tmëtëy tkamëtëyëty, yë'ë kopkpëky ko ja Kristë yajkajpxwä'kxy. Yë'ës ntukxoontäkpy ets njaaktimtyukxoontäkpyës wäänëni'ik,

19jä'ä ko nija'apës koos npaata'any ja nitsokën, nkukajpxëpës ko tëë ja Tios xytyuknija'amyätsëtës ets tëë näjyëtu'un ja Jesukristë ja Kyënu'kxymyëk'ajtën xypyutëkës.

20Njëjp'ijxypës ëmuumtu'ukjot ko ka'apës ntsëtyu'unpaata'any, ni'ikyës xymyo'oja'any ja Tios ja mëk'ajtën wi'ix yajmëjjaw yajjaantyjäwëtyën ja Kristë, oyës n'ookëty ëkë njuuky'atëtyës.

21Mëët ëjts, koos njuuky'äty, yi'iyës ntsojkpy wi'ix ja Kristë mëjjaw jaantyjawë y'itëtyën; ets pën o'kpës, oy ënäty mëët ëjts.

22Pën jaakjuuky'ajtpës ja ni'kx nkopk, jyëkyejpyës njaaktuunkojëty ja Tios ja jyä'ä. Ka'apës nijawë mëti'ipës nwin'ixëp, ko n'ookëtyës ëkë ko njaakjuuky'atëtyësë.

23Aak oy mäjtskpëky, ¿mëti'ipës tëy nwin'ijxnëp? Tu'kpëky, njatsojkpyës etsës jeexyë n'o'knë ets mëët ja Kristë nëjkx nyajpaatyës, yë'ëjës oy nja'ap.

24E jatu'kpëky, miitskyëjxmëty, oy koos njaakjuuky'atëty.

25Yë'ëkyëjxm ko jëjp'ixy nmëët'atyës koos njaakjuuky'ata'any mëët miitsëty ets njaakputëkëtëty wi'ix mtu'uye'eytyëtyën ets wi'ix xymyëët'atëtyën ja xoontakën ma mëpëktën.

26Jëtu'unts jatëkok nyajpaatëtyës ma miitsëtyën ets kyëjääjëty ja Kristë Jesús ja myëj'ajtën.

27Wä'än t'ixy tii tuunëp jajtëp, juuky'atë miits ijxtëm y'ënä'änyën ja oy aaw oy ayuk ma Kristë yajnimëtyä'äkyën. Oy miits nninëjkxtëty ëkë nkaninëjkxtëty, nijawëpës ko tu'ukyë m'itë ets tu'ukyë ja mwinma'any yajpaatë ets xytyuntë wi'ix ja ja'ay oy tmëpëktëtyën ja oy aaw oy ayuk,

28je'eyëp ko këtii mnätyuk'ëtsë'ëkëtëty ja mmëtsipëty. Ko xykyatsë'ëkëtëty, yë'ë mtuknijawëtëp ko kutëyoyantëp ënätyëty ets nän yë'ë yajtunijawëp ko ënäty ja nitsokën xypyaata'antë. Ya'atë Tios jëtu'un të tuknipëjktaakë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

29Kristë mëët ja Tios të tuny ja mëyajtën ka'ap yi'iyëty ko xymyëpëktë ja Kristë, näjyëtu'un ko Kristëkyëjxm xymyënax xyajnaxtëty ja ëyo'on jotmay.

30Tu'knax ëëts ja ëyo'on jotmay nmëët'ajtëmë. Miits tëë xy'ix xynyijawëtë wi'ixës të ntsiptunyën mëët ja ëxëëkpë ku'oypyë ets mnija'awëtëp wi'ixës tyam mëët ntsiptuun'ëtë'ëtyën.

Filipenses 2

1Pën tëë mmo'ojëtë ja Kristë ja mëk'ajtën ets ja mjëëky mmëku'uk xyjyotmëkwinkajpxëtëty, xyajjotmëkta'aktëty, ets tu'ukyë ja winma'any xymyëët'atë ets xypya'ëyowtëty ja ja'ay,

2yajxoontaktëkës ko tu'ukyë myajpaattëty, ko tu'knax ja tsojkën ja'awën xymyëët'attëty, tu'ukyë mnäjyawëtëty ets tu'ukyë winë xytyuntëty.

3Këtii tii xytyuntëty atsip a'äkë ëkë tsipkyëjxm; yë'ë oy ko yujy tëtä'äky mja'ay'atëty ets ko mmëku'uk xymyëj'ixtëty ets xywinkutsë'ëkëtëty.

4Ka'ap pën kyë'ëm jotkujk'ajtën t'ixta'ajëty, yë'ë m'ixta'atëp mëti'ipë ni'ëmukë mtukjotkuk'attëpën.

5Näyjyëtu'un ja winma'any xymyëët'atëty ijxtëm ja Kristë Jesús tmëët'atyën.

6Yë Kristë, oy tjamëët'ajty näjyëtu'un ja kutujkën ijxtëm ja Tiosën, ka'ap ojts jëtu'un nyäyajnaxyë Tiosën,

7y'ëxmajtstaay tu'kë'ëyë mëti'ipë jyä'ä'ajtypyën ets ojts nyäpyëjktä'äkyë jëtu'un ijxtëm tu'uk yë mëtuunpën, jëtu'un ojts myëxu'unk'aty ijxtëm naaxwiinyëtë ja'ay myin kye'exyën.

8Ojts kë'ëm naxym nyäpyëjktä'äkyë, myëmëtoow ja o'kën, ja o'kën kruutskëjxmëpë.

9Paaty ja Tios ojts wäänë mëj myo'oyë ja kuma'ayën ets ni'ik yajmëjnajxë këtiinëm pën wiinkëtypë,

10jëtu'un tääpë ja xëëw mëj'äämpy nyaxëty, mëti'ipë ja Jesús yajmooyën ets wyinkoxtänëtëty ni'ëmukë mëti'ipë jamën tsajpjotm, naaxwiiny ets naaxpa'tkë'p,

11ets ni'ëmukë tkajpxpaatëty ko Jesukristë, yë'ë Wintsën. Tios myëj'ajtën jyääntyajtën oypyë.

12Jëtu'un yam nëëmëtë mëku'uktëjkëty, ijxtëm xëmë të xymyëmëtowtënës, ka'ap jyääyëty koos të njam'aty ma miitsëtyën; mmëmëtoowtëkës tyam ni'ik maas jëkäm nyajpaatyën. Yajtsowpaatë mëët ja ko ëwaatsëtum myajpaatë,

13jä'ä ko Tios jëtu'un të tuknipëjktaakë ma mjot mwinma'anyëtyën ets xytyuntëty mëti'ipë yë'ë tsyojkpyën.

14Tuntë winë yajxon ets ka'ap y'atsip y'a'äkëty,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

15këtiipë pën mpoky'ixëtëty, wa'ats aaw wa'ats jot mja'ay'atëty ma ja ja'ayëtyën mëti'ipë ëxëëk juuky'ajtëpën ets ëxëëk ja y'aaw jyotëty. Jëtu'un tä matsa'ajën miits m'ajaj m'atë'kxtëty ma yë'ëjëtyën yaa naaxwiiny.

16Mëj xyajnaxtëty ja Tios ja y'aaw y'ayuk, mëti'ipë ja juukyajtën xytyukpatëmën. Ko ënäty ja Kristë myiny nëjkxëpës jotkujk näjyawëty ko ënäty miits oy winë të xytyuntë ets n'ëna'anëtyës ko ka'ap të nyatëkë'aty ja ntuunkës.

17Oyës jeexyë nja'o'kpë ets nwintsë'kën'atyës ets jëtu'un kya'pxëty ja wintsë'kën mëti'ipë myajktëpën ma Tiosën ko të mëpëktë, jotkujkës näjyawëty ets xoontakpës mëët miitsëty.

18Jotkujk yajpaatë miits näjyëtu'un, ijxtëmës jotkujk ëjts nyajpaatyën.

19Pën ënaanp ja Wintsën Jesús, nkäxëpës ja Timoteo ets nëjkx mku'ixëtë, etsës njotkujk'atëty ko tmëminëty ja aaw ayuk wi'ix ënäty miits myajpaatën.

20Ka'ap pën jëtu'un myäy tyäjy ijxtëm yë'ëjën, jä'ä ko miits mjotmay'atëtë ets ja oyajtën xypyaatëty.

21Aak kyë'ëm jotmay ja'ay myëmaay myëtajtëp ni pën ja Wintsën Jesukristë ja jyä'ä tkamëmaay tkamëtajë.

22E tëë xynyijawëtë wi'ix ja Timoteo oytyunyën ets wi'ixës ja Tios ja y'aaw y'ayuk oy mëët të nkajpxwä'kxyën; jëtu'un të xypyutëkë ijxtëmës jeexyë yë'ë nmaankëtyën.

23Yë'ë miits ntuknikäxantëp koos ënäty nnijawë tiis xyjyataanp xykyëpätaanpën,

24oyës njanijawë ma Wintsënën ets miits kë'ëm nëjkx nku'ixëtë.

25Jëtu'unës nmay ntajy ko kopkpëky etsës näjyëtu'un nkäxa'any ja nmëku'uk'ajtëm Epafrodito, mëti'ipë mëët tu'ukyë ntuunmukyënës ets ntsiptunyës, mëti'ipës ojts miits xytyuknikäxtën etsës xypyutëkëty ko tiiputëjkën nyajmëyatëtyës.

26Yë'ë mëk mja'amyätsëtë, mtukjotmay'ookëtë ni'ik, jä'ä ko ojts xynyijawëtë ko tëë pyikyë.

27Tëy ko tëë jyänty pyikyë, jawäänë të kya'ooky; je'eyëp ko tëë ja Tios pya'ëyoyë ets tëë tsyo'oky, ets ka'ap yi'iyëty nätyu'uk, näjyëtu'unës ëjts këtiipës nëkoo n'ëkjotmay'o'knëty.

28Paaty miits tsojk ntuknikäxtë ets xytyukxoonta'aktëty ko jatëkok xypyaatëty xy'ixtëty këtiipës nmonëty ntukëty.

29M'ëxajëtëp akujk jotkujk ko jam jya'tëty ets tsoktë jawëtë tä mmëkä'äxëtyën ma tu'ukyë mëpëktën ets tsoktë jawëtë oypyënëty mëti'ipë jëtu'un ja'ay'ajtëpën ijxtëm yë'ëjën.

30Jawäänë të kya'ooky ko tmëtuny ja Kristë. Tëë ja jyuukyajtën tpëjktä'äky kutsë'ëkëtum koos xymyo'oy ja putëjkën ko miits mkamëta'aktë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Filipenses 3

1Jëtu'un mëku'uktëjkëty, tukxoonta'aktë ja Wintsën. Ka'apës näy'atsipë njawë oyës yam jatëkok nja'ay mëti'ipës të n'ëkjääpyën, jä'ä ko mtuna'anxëtëp yë'ë.

2Näkyëwent'atëtë ma ja ja'ayëtyën mëti'ipë ka'ap tsyokëtën, mëti'ipë tëkatsy winët tyuuntëpën ets tsyujktëp ja nyi'kx kyopkëty;

3jä'ä ko ëëtsajtëm jëtu'un nxëëwajtëm mëti'ipë ja ye'etyëjkajtën të yajnatsujk'ëwtityën, mëti'ipë y'ëwtajtëpën ja Tios mëët ja Kënu'kxymyëkajtën, ets yë'ë nätyukmëjja'awëm ja Kristë Jesús, ka'ap yë'ëjëty nätyukmëjja'awëm ja nëkëjxypyë.

4Ëjts njamëët'ajtypyës ja winma'any wi'ixës jeexyë tääpë jëtu'unpë ntukjotkujk'atyën. Ni pën jëtu'un ja winma'any tkapaatëty tä ëjtsën tiikyëjxm ko jeexyë nyajmëjnaxyës,

5jä'ä koos nmëxu'unk'ajty, kom tuktujk xëëwës ojts ja nye'etyëjk'ajtën yajnatsujk'ëwtity, jutiis ja'ayës ëjts, Benjamínkës nteety'äjtyp n'ap'ajtyp, hebreo ja'ayës ëjts xy'u'unk'ajtp. Ets ijxtëm ja jutiis ja'ay ja y'ënä'ämënëty y'ityën, ëjts ojtsës n'ijxpëjkë ja fariseë ja'ay ja y'ijxpëjkënëty.

6Mëkës ijty näjyawëty tii nmëpëky, yë'ëpaat ijty n'ëxëëk'ixyës ets n'ixjëtity npajëtiyës mëti'ipë ja Jesús myëpëjktëpën. Ka'ap ijty ëjts nyajmëyätyës ets pën ja Moisés ja y'ënä'ämën xytyukmëmëtya'akëtyës koos nkapatuny.

7E mëti'ipës ijty ntijpyën ko ni'ik tsyowpaaty ma ka'ap ja Kristë ënäty nmëpëkynyëmës, tyam tëëjës nijawë ko ka'ap tsyowpaaty.

8Ni tiis tyam jëtu'un nka'ixy tsyowpaaty ijxtëm ja oyajtënën mëti'ipë yajmëët'ajtpën ko ja Kristë Jesús të yajnijawë, mëti'ipës nWintsën'ajtypyën. Mëët koos ja Kristë të nmëpëky tëëjës winë nyajtëkooytyä'äy, aak pu'uxmën tu'kë'ëyë winë njawës koos ja Kristë npaata'any,

9ets nyajpaata'anyës jam ma yë'ëjën; ka'ap yë'ëkyëjxmëty koos të nyajpaye'ey mëët ja ënä'ämën kutujkën; yë'ëkyëjxm ko yajmëët'aty ja mëpëjkën ma ja Kristën, mëti'ipë ja Tios nyipaye'eyën'ajtypyën ko të yajmëpëky.

10Yë'ës ntsojkpy etsës oy nnijawëja'any ja Kristë, etsës npaatëty ja mëk'ajtën ko të jyuukpyiky ets ko të tmënaxy të tyajnaxy ja ëyo'on jotmay; ets të xyajnaxyës tä yë'ëjën ko të y'ooky,

11ets yë'ëjës njatsojkpy jeexyë Tios xyajjuukpyikyës.

12Ka'apës n'ëna'any ko tëëjës tu'kë'ëyë npaataaynyë ëkë koos wa'ats ja'ay nyajpatnë ijxtëm ja Tios tsokyën. Yäjtsp pojpnëmës ets ja Kristë Jesús mpaata'anyës ijxtëmës yë'ë ëka'any të xypyäätyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

13Mëku'uktëjkëty, ka'apës n'ëna'any ko tëëjës winë nmëmëtakta'ay; je'eyës winë të nja'atyëkooytyä'äy mëti'ipë nyäxyën ets nämyëjaaw'ixyës ets npaata'anyës ja kuma'ayën mëti'ipë miimp wiinkoonpën,

14yë'ëjës npajotëkoopy etsës npata'any ja kuma'ayën tsajpkëjxmëpë mëti'ipë ja Tios xymyo'oja'anëmën ko ja Kristë të nmëpëjkëmë.

15Jënu'un ëëtsajtëm mëti'ipë mëk mëpëjktëpën, mëpaat jëtu'un nmä'ämyëty ntajmëty. Ëkë pën jamts mëti'ipë wiink maaytyëp tajtëpën, mtuk'ixëtëp mtuknijawëtëp ja Tios näjyëtu'un.

16Wä'än njuuky'ajtëmë ijxtëm ja Tios të xytyuknija'awëmën.

17Mëku'uktëjkëty, tuntë ijxtëmës yam nnajtstunën ets ixtë tuntë ja ja'ay mëti'ipë pyatuuntëpën näjyëtu'un ijxtëm të yajnajtstunëtën.

18Tëë miits kanaak ok n'ënëëmëtë ets tyam jatëkok nëëmëja'antë jëëpy yaxp, ko jam may mëti'ipë myëtsip'ajtëpën ja Kristë, mëti'ipë ojts y'ookyën kruutskëjxm,

19yë'ëjëty ëxëëk nëjkx kyukëxë. Jam ja wyinma'any tpëjkta'aktë ma ja kääky uukyën; yë'ë nätyukmëjpëjktakëtëp mëti'ipë jeexyë tsyuktsëtyuuntëpën. Yi'iyë myääytyëp tyajtëp mëti'ipë yaa naaxwiinyëtën.

20E ëëts'ajtëmë, jam tsajpjotm nkukajpn'ajtëmë, yë'ë njëjp'ijxëmë ko tsajpjotm tsyoonëty ja Yajknitsokpë, ja Wintsën Jesukristë,

21mëti'ipë ja ni'kx'ajt nkopk'ajtëm yajtëkatsäämpyën ets yë'ë xymyo'oja'anëmë ja kyë'ëm nini'kx mëti'ipë mëj'ajtën jaanty'ajtën myëët'ajtypyën ets tyunäämpy mëët ja myëk'ajtën mëti'ipë myëët'ajtypyën ets tmëmëtakta'ajëty oy tyimtiijëty.

Filipenses 4

1Paaty, mëku'uktëjkëty, mëti'ipës njatsojkpyën yë'ë ets jeexyë nëjkx nku'ixëtë; miitsëty mëk n'oyjawëtë ets ntukxoontaktëp; jëtu'un njawëtë ijxtëm tu'uk ja kuma'ayënën. Itë jëtu'un mëk ma ja Wintsën xymyëpëktën.

2Npëjktsoopyës ja Evodia ets ja Sintique ets tkajpx'oyëtëty ja tsyipëty ma ja Wintsën tmëpëktën.

3Ets mijts mëku'uk, mëti'ipës oy të xypyutëkën ma ja Kristë yamëtunyën, n'amëtoopyës ja mëyajtën ets xypyutëkëty ya'atë to'oxytyëjkëty. Yë'ë mëk ojts tyuntë mëët ëjts ma yajkajpxwä'kxyën ja oy aaw oy ayuk, näjyëtu'un ja Clemente ets wiinkëtypë mëti'ipës mëët të ntuunmuktën. Kuja'ay ja xyëëw y'ijnëtë nokyjoty ma ja ja'ay xyëëwëtyën mëti'ipë juuky'ajtëpën xëmëkyëjxm.

4Tukxoonta'aktë ja Kristë xëmë. Njaaknikäjpxyës ets mxoonta'aktëty.

5Wä'än ja ja'ay nijawëtë ko yujy naxym mja'ay'atë. Tää ja Wintsën tyimwiinkony.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

6Këtii tii je'eyë xymyëmon xymyëtuktëty, yë'ë Tios tukë'ëtëkëtë tii jam mjotmay'ajtëp, amëtowtë pëjktsowtë ets kukajpxën näjyëtu'un.

7Jëtu'un ja Tios mmo'ojëtëty ja jotkujk'ajtën mëti'ipë ka'ap myäyën tja'akyukëty ja naaxwiinyëtë ja'ay; ets ya'atë jotkujk'ajtën yë'ë kyëwent'atäämpy ja mjot mwinma'anyëty, mma'ayënëty mtajënëty ko ja Kristë Jesús të xymyëpëktë.

8Mëku'uktëjkëty yë'ë mëmay mëtajtë mëti'ipë tëy jaantyën, mëti'ipë paat'ajtëp yajwintsë'ëkëtyën, mëtëypyë, wa'atspë; mëti'ipë yajtukjotkëtakpën ets mëti'ipë oy wiinkëxë'kpën. Mëmay mëtajtë tu'kë'ëyë mëti'ipë oyën ets paat'ajtëp oy yajnikajpxëty.

9Tuunta'aktë mëti'ipë të ntuk'ijxpëktën ets mëti'ipë të ntuknëëmëtën ets ijxtëm të xy'ixtën ma ëjtsën; Tios, mëti'ipë ja jotkujk'ajtën yäjkpyën, yë'ë mmëët'itanëtëp.

10Ntukxoontäkypës ets nkukajpxëpës ma miitsëtyën ets ma Wintsënën koos jatëkok të xyjyä'ämyätstë. Ka'apës yë'ë ntijy koos miits të xyjyä'ätyëkoytyë, jä'ä ko ka'ap të mmëta'aktë ets jeexyë të xypyutëkëtës.

11Ka'ap yë'ëkyëjxmëty jëtu'un n'ëna'anyës koos tii nyajmëyäty, tëëjës n'ijxwë'ëmy wi'ix tii npaatyën ets yë'ëjës ntukjotkujk'ajtyp.

12Nija'apës wi'ixës njuuky'atëtyën mëët ja ëyo'on ets näjyëtu'un ko may tii nmëët'atyës. Tëës n'ijxwë'ëmy wi'ixës nwinkuwa'akëtyën ko tii kyaka'ty ëkë ko tii nyatëkë.

13Aak jyëkyejpyës tii nwinkuwa'akëty jä'ä ko Kristë xyjyotmëkmoopyës.

14Oy jyajëtu'unëty, miitsëty tëë oy mwinma'anypyaatë ko të xypyutëkëtës ma amaayjoty jotmayjoty të nyajpaatyënës.

15Mnija'awëtëp miits, Filipo ja'ayëty, koos ntso'ony jam Macedonia, ko ënäty miits tëë ëka'any xynyijawëtë ja aaw ayuk oypyë. Ka'apës pën wiinkëtypë mëpëjkpëtëjk xymyooytyë ja putëjkën, miitsës ojts xymyo'otë.

16Ets näjyëtu'un koos ënäty jam Tesalónica nyajpaaty, ka'ap tyu'k'okëty ojts miits xytyuknikäxtës ja putëjkën maas ënäty tii nyajmëyätyën.

17Ka'apës yi'iyë nmëmay nmëtajy tiijës n'ëk'ëxajëp; yë'ëjës nmëmääpy nmëtäjpy ets ja oyajtën xypyaatëty Tios wyintum.

18Tëës may winë n'ëxajë ets njaaktimmyëët'ajtypës ja natëkë, jä'ä ko nmëët'ajtypyës mëti'ipë ja Epafrodito ojts xytyukmëkäxëtën. Jëtu'un ya'atë putëjkën ijxtëm ja pa'akxu'kpën mëti'ipë yajyojxpën ets yajtukwintsë'këpën ja Tios ets tukjotkëta'akëty.

19Ja nTiosës mmo'ojëtëp tu'kë'ëyë mëti'ipë miits myajmëyajtëpën, ja jotkujk'ajtën mëti'ipë myëët'ajtypyën ja Kristë Jesús.

20Mëj jawë jaantyjawë ja nTeety'ajtëm Tios y'itëty. Jëtu'un y'itëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

[21]Jam xyajnaxtëty ja nkajpxpo'kxënës ma ni'ëmukë ja ja'ayëty mëti'ipë ja Tios kajpn'ajtëtëpën ko Jesukristë të tmëpëktë. Ja nmëku'uk'ajtëm mëti'ipës yam mëëtën mtuknikäxëtë ja kajpxpo'kxën.

[22]Näyjyëtu'un mtuknikäxëtë ja kajpxpo'kxën ni'ëmukë mëti'ipë ja Tios kajpn'ajtëtëpën, yë'ë ni'ik mëti'ipë tuuntëpën ma ja Roma yajkutujkpë ja kyutujktaknën.

[23]Wä'än ja Wintsën Jesukristë mkënu'kxëtë ni'ëmukë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Colosenses

Colosenses 1

1Ëjts Pablo, Jesukristë y'ayuk kajpxwa'kxpë mëët ko ja Tios jëtu'un të tuknipëjktaakë, mëët ja nmëku'uk'ajtëm Timoteo,

2tyam ntuknikäxtë ja kajpxpo'kxën miitsëty Tios ja nyaax kyajpn, ja nmëku'uk'ajtëm mëti'ipë të tmëpëktën ja Kristë jampë Colosas yajpaatën. Wä'än ja nTeety'ajtëm Tios mmo'ojëtë ja kënu'kxën ets ja jotkujk'ajtën.

3Xëmë ko miits nja'amyätstë nkukajpxëtëpës ja Tios, ja nWintsën'ajtëm Jesukristë ja Tyeety.

4Jä'ä ko tëëjës nnijawëtë wi'ix miits xymyëpëktën ja Kristë Jesús ets ko xytsyoktë mëti'ipë ja Tios kajpn'ajtëtëpën.

5Jä'äkyëjxm ko xyjyëjp'ixtë mëti'ipë të myajtuknipëjktaakëtën jam tsajpjotm. Tëë ya'atë jëtu'unpë xy'ëkmëtoowtëpë ko të xynyijawëtë ja tëyajtën ko të yajnimëtyä'ä ja oy aaw oy ayuk,

6mëti'ipë jampaat të jyä'tyën ma miitsëtyën. Ni'ikyë myëjwiin kyëjääjë ya'atë aaw ayuk ets oy wyimpëtsëmy oy tyimmatsowëty naaxwiinyëtë apëtsëmy. Jëtu'un tä të jyäty të kyëpetyën ma miitsëtyën ko ojts ëka'any xymyëtowtë ja oy aaw oy ayuk ets xyjyä'äkyujkëtyë ja tëyajtën.

7Yë'ë ojts mtuk'ijxpëkëtë ja nmëku'uk'ajtëm Epafras, mëti'ipës mëët ntuunmujktën ets myëtuumpy ja Kristë ma miitsëtyën.

8Näy yë'ëjës të xytyuk'ëwaanëtë ko ja tsojkën ja'awën xymyëët'atë mëti'ipë ja Kënu'kxymyëkajtën mmooyëtëpën.

9Paaty, koos ojts nijawëtë, xëmë ja Tios miits ntuknija'amyätsëtë, n'amëtowtës ja Tios ets kä'pxy mtuknijawëtëty mëti'ipë tsyojkpyën ets mmo'ojëtëty tu'kë'ëyë wijyajtën kejyajtën mëët yë Kyënu'kxymyëk'ajtën.

10Yë'ë miits ntukni'amëto'owëtëp ets mjuuky'attëty ijxtëm pyaat'atyën mëti'ipë myëpëjktëpën ja Wintsën; yë'ë mtuntëp mëti'ipë yë'ë tyukjotkëtäkpyën, mëti'ipë oy tsuj winpëtsëëmpën ets ja Tios oy xynyijawëtëty.

11N'amëtow npëjktsowtës ja Tios ets mjotmëkmo'ojëtëty mëët tu'kë'ëyë ja myëj'ajtën y'oyajtën; jëtu'un winë xymyëmëta'aktëty amëk jotmëk, akujk jotkujk ets mëët ja mä'kxtujkën

12nëjkxëp ja Tios xykyukajpxëtë, mëti'ipë të mtukjatëtën ets xy'ëxajëtëty ja kuma'ayën mëti'ipë myo'ojäämpyën ja nyaax kyajpn të'kxëntuuypyë y'itën.

13Tëë ja Tios xyaj'ëwa'atspëtsë'ëmëm ma ja ku'oypyë yajkutukyën ets tëë xypyëjktakëm ma yajkutukyën ja y'U'unk, mëti'ipë ni'ik tsyojkpyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14Y'U'unk të xyajnitsokëm ets të tnime'kxy ja npoky'ajtëm.

15Ko ja Kristë të yaj'ixy'äty ënät të yajnijawë wi'ix ja Tios y'ixëtyën, jä'ä ko yë Tios ka'ap yaj'ixy; yë'ë myëëtu'uk U'unk'ajtyp ka'anëm ënäty tii kyojnyëm.

16Mëët ja Kristë ojts ja Tios winë t'oytyuunta'ay mëti'ipë tsajpjotm ijtpën ets mëti'ipë naaxwiinyëtën, mëti'ipë yaj'ijxp, kayaj'ijxpën. Wä'än tkutujktaknëty, wä'än tmëk'ajtënëty, wä'än tyajkutujkpëty ëkë wä'än tkutuunkëty. Mëët ja Kristë ojts winë t'oytyuunta'ay ets yë'ë ojts yajtukni'oytyunë.

17Taayëm yë Kristë naamka'anëm ënäty tii kyojynyëm, yë'ë yaj'ijtääpy winë oy mëti'ipë jää'ajtpën.

18Kristë nyikëpajk'ajtyp ja mëpëjkpëtëjk, mëti'ipë ijtëpën ijxtëm tu'uk ja ni'kx kopkën. Yë Kristë tääyëm yë'ë yajpaaty, yë'ë jëyëjp të jyuukpyiky ets nikopk'atëty tu'kë'ëyë oy tyimtiijëty.

19Tios ojts kë'ëm tuknipëjktaakë ets tu'kë'ëyë ja mëj'ajtën yajpaatëty ma yë'ëjën,

20ets mëët yë'ëkyëjxm ojts tëkokyë nyänyimä'kxta'ayë ets jam yajpaatëty ma yë'ëjën, naaxwiinypë ets tsajpjotmëpë, ets jëtu'un ja jotkujk'ajtën tpaatëty tëkokyë winë ko ja Kristë ja nye'pyny të temy të tje'etsy kruutskëjxm.

21Miitsëty, jëpyaat jëpyo'kxy ets mëtsip ijty myajpaatë ma Tiosën. Mmëtsip'ajtëp ijty ja Tios mëët ja m'ëxëëkjot m'ëxëëk winma'anyëty ko ëxëëk xytyuntë.

22E tëë ja Tios tpëjktä'äky ja näykyajpx'oyë mëët miitsëty ko Kristë të myajjootwinpitëtë ets ko ja Kristë wyimpijty ja'ayën ets ojts mku'ookëtë kruutskëjxm. Paaty jëtu'un të tuny ets miits wa'ats myaj'ita'anëtë Tios wyintum, ka'ap tii poky xy'ëkmëët'ajnëtëty ets ka'ap m'ëk yajpoky'ijxnëtëty.

23Je'eyëp ko mëk mëpaat myajpaatë ma mëpëktën, këtii xymyajtstu'utëty mëti'ipë të xymyëpëktën ets mëti'ipë të xymyëtowtën. Yë'ë jëtu'un ya'atë aaw ayuk mëti'ipë të yajkajpxwä'kxyën oy tyimmaajëty ma ja it naaxwiinyëtën, ëjts Pablo je'eyës të nputëkë ets të yajkäjpxywä'kxy.

24Jotkujkës näjyawëty ko miits nku'ëyowëtë, jëtu'unës nyajkä'pxy ja ëyo'on maas ja njot nini'kxën, mëti'ipë ja Kristë kyayajka'pxën ma tku'ëyo'owëyën ja mëpëjkpëtëjkëty, mëti'ipë yë'ë nyi'kx'ajtyp kyopk'ajtypyën.

25Tëë ja Tios xypyëjktä'äkyës ets nputëkëtyës mëti'ipë mëpëjktëpën, yë'ëjës të xytyuknipëky ets miitsëty xytyuk'oy'attëty, ko ja y'aaw y'ayuk të yajkajpxwä'kxy oymyaajëty,

26ja winma'any mëti'ipë ijty kayajnija'apën ma yu'utsy të y'ityën kanaak jëmëjt, je'eyëp ko tëë ja Tios tyam tuknijawë ja nyaax kyajpn.

27Jëtu'unts yë'ë të tuknijawë mëti'ipë ka'ap jyutiis ja'ay'atën ets tnijawëtëty ja mëj'ajtën jaanty'ajtën mëti'ipë ijty ka'ap yajnijawën. Ja yu'utsypë ijty y'ityën yë'ë ja

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Kristë, mëti'ipë tyam yajpatpën ma miitsëtyën, mëti'ipë mjëjp'ijxtëpën ets mtukpaatëtëty ja mëj'ajtën jaanty'ajtën.

28Yë'ëjës nikajpx nimëtyaktëp ja Kristë ets nyaj'ijxpëktës ntukmëkajpx ntukmëmëtya'aktës ni'ëmukë ja ja'ayëty ja wijyajtën, ets yajpaatëty oy wa'ats ma ja Kristën.

29Paatyës mëk ntuntë ets npajotëkoytyës mëët ja mëjaaw mëk'ajtën mëti'ipës ja Kristë xymyooytyëpën.

Colosenses 2

1Yë'ës ntsojkpy ets miits xynyijawëtëty ko mëk yam nnitsiptuntë ets näjyëtu'un mëti'ipë tsënaaytyëpën jam Laodicea ets ni'ëmukë ja wiinkëtypë mëti'ipë ka'ap xy'ixy'atës.

2Paatyës jëtu'un ntuny jä'äkyëjxm koos ntsoky ets ni'ëmukë mjotmëkta'aktëty ets m'itëty tu'ukyë mëët ja nitsokën ets xymyëët'atëty kä'pxy ja wijyajtën kejyajtën, jëtu'unts xyjyä'äkyukëtëty xymyëtoowkukëtëty ja Tios ja jyä'ä mëti'ipë ijty kayajnija'apën, yë'ë jëtu'un ja Kristë.

3Kristë mëët yajnijawë tu'kë'ëyë ja wijyajtën kejyajtën ets ja'aykyujkën mëtoowkujkën.

4Paaty miits ya'atë ntuk'ëwaanëtë ets ka'ap pën mwin'ëënëtëty mëët ja aaw ayuk mëti'ipë oy tsuj je'eyë yajmëtoopën.

5Oyës kë'ëm nkatimjam'aty, tamës ja nja'awën y'ity ma miitsëtyën ets jotkujkës näjyawëtëty jä'ä ko oy yajxon xytyuntë ets ko tu'ukyë xymyëpëktë ja Kristë.

6Paaty miitsëty, ko tëë ja Wintsën Jesukristë xykyupëktë, jëtu'un mjuuky'attëty ijxtëm yë'ë t'oyjawën.

7Ijxtëm tu'uk ja kepy tyikts në'p yajpaatyën, jëtu'un miits mëk yajpaatë tu'ukyë mëët ja Jesukristë. Jëtu'un ijxtëm myajtukni''ijxëtën ets xëmë ja Tios xykyukajpxëtëty.

8Näkyëwent'atëtë këtiipë mwin'ëënëtëty mëti'ipë yaj'ijxpëjktëpën tëkatsy ets je'eyë mwin'ëënëtë; jä'ä ko yë'ëjëty ka'ap ja wyinma'any jam tpëjkta'aktë ma ja Kristën, jam ja wyinma'any tpëjkta'aktë ma ja ja'ay ja jyot wyinma'anyëtyën ets ma ja mëti'ipë mëj këjxm ijtëpën naaxwiiny.

9Ja'ayën ja Kristë ojts y'awinpity ets yaj'ixëty ja Tios ma yë'ëjën,

10ets yë'ë ko tu'ukyë m'itë mëët ja Kristë, jam ja Tios y'ity ma miitsëtyën. Ja Kristë nyikëpajk'ajtääpy tu'kë'ëyë mëti'ipë myëët'ajtëp ja mëk'ajtën ets ja kutujkën.

11Ko mëët ja Kristë m'itë tu'ukyë, tëë ja tpëjktä'äky ja ijxwë'ëmën ma miitsëtyën këtiipë yë'ë xytyuntëty mëti'ipë mkë'ëm mmaaytyëp mtajtëpën; ka'ap yë'ëjëty

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

jëtu'unpë ja ijxwë'ëmën mëti'ipë yajpatpën ma ja jutiis ja'ayëtyën, ijxtëm ko yajnatsujk'ëwtity ja ye'etyëjk'ajtënëty.

12Jëtu'un miitsëty ijxtëm ja Kristë jeexyë mëët të mnaaxtëkëtën nëëpäjtënkyëjxm ets tëë mëët mjuukpyëktë jä'ä ko të xymyëpëktë ja Tios ja myëk'ajtën, ja Tios mëti'ipë Kristë yajjuukpyëjkën.

13Miitsëty, ooky ijty tëëyëp myajpaatë ma Tiosën mëët ko ka'ap xy'ëxmatstë ja pokytyu'unën, e tyam tëë ja Tios mmo'ojëtë ja juukyajtën mëët yë Kristë, mëti'ipë të tme'kxyën tëkokyë yë mpoky'ajtëmë.

14Tëë ja Tios tjëpëky ja ënä'ämën mëti'ipë ja Moisés yajmooyën ets tyajnikëxë'ëky ja npoky'ajtëmë mëti'ipë jeexyë nkupäjtëmën. Jëtu'un ojts tyajkëxy tyajnaxy ja tsip ko ojts yajmëjwojpety kruutskëjxm.

15Kristë mëët yë Tios ojts tpëjkëtë ja kutujkën yaapë naaxwiiny y'ënä'ämtën ets yajkutuktën ets ojts naxym tyajnajxtë tsumpyë matsypyën ko ojts yë Kristë myëtä'äky.

16Këtii xymyëjpëjkta'aktëty ko ja'ay mnikajpx mnimëtya'akëtëty pën tii mkaaytyëp mjë'kxtëp, mëti'ipë xëëw m'ëmaay'ajtëp mka'ëmaay'ajtëp, pën yë'ë jempyo'o ëkë po'kxënxëëw.

17Ya'atë, ko ijty winë yaj'amaay'äty, jä'ä ko ka'anëm ënäty ja Kristë myinyëm; tyam nmëët'ajtënëp ja tëyajtën ko tëë ja Kristë myiny.

18Ka'ap mëpaat mtuk'ëxmatsëtë Kristë mëti'ipë nätyijëtëp yujy tëtä'äky ets mëti'ipë wyintsë'këtëp ja tsajpjotmëtë kukäjpxy; jä'ä ko yë'ëjëty yë'ë kyajpxtëp mëti'ipë ka'ap nijëna'a t'ixtën, yi'iyë nätyukmëjpëjktakëtëp ja wyinma'anyëty.

19Ka'ap mëët y'itë ja Kristë, mëti'ipë nyikopk'ajtypyën ja mëpëjkpëtëjk ets mëti'ipë yajwinpejtypyën ja mëpëjkën ko n'ijtmëty mëët ja Kristë ijxtëm tu'uk ja ni'kx kopkën ijxtëm ja Tios tsokyën.

20Ko ja Kristë të xymyëpëktë, jëtu'un tpaaty ijxtëm jeexyë miits të m'ooktën mëët ja Kristë, ka'ap m'ëk'ijnëtë ma ja ku'oypyën mëti'ipë yaa naaxwiinyëtën. ¿E wi'ix ko ënät je'eyëm mjuuky'ajt'ëtë'ëtstë ijxtëm ja ja'ayëtyën mëti'ipë ka'ap ja Tios tmëpëktën?

21ijxtëm ko y'ënä'ämtën jëtu'un y'ëna'antë: Këtii tääpë xytyonëty, këtii tääpë xyjyë'kxëty, këtii tääpë xykyoonë'ëkëty.

22Ya'atë mëti'ipë ni'ik nyi'ënä'ämëtëp këtiipë yajkayëty yajjë'kxëty, tëë ja Tios tuknipëjktaakë ets wyintëkoyëty ko yajkay yajjë'kxy.

23Jëtu'un ya'atë ënä'ämën yajmëtoy mëtëy yowë, jä'ä ko jëtu'un tni'ënä'ämëtë ijxtëm jeexyë ja Tios yajmëjjaw yajjaantyjäwën, yujy tëtä'äky nyäpyëjkta'akëtë ko tëytyun tsaatyuntë ja nyi'kx kyopkëty, je'eyëp ko nimaa kyatuny jëtu'unpë ets yajmëmëta'akëty ja ëxëëk atsojkën mëti'ipë yajtuunpën mëët ja kë'ëmwinma'any.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Colosenses 3

[1]Jä'ä ko m'itë ijxtëm jeexyë të mjuukpyëktën mëët ja Kristë, ixta'atë mëti'ipë tsajpjotmën, ma ja Kristë jap y'u'unyën Tios y'aka'anytsyow.

[2]Yë'ë mëmay mëtajtë ja tsajpjotmëpë, ka'ap yë'ëjëty mëti'ipë naaxwiinyëtën.

[3]Jëtu'un tpaaty ijxtëm jeexyë të m'ooktën mëët ja Kristë. Kristë ja mjuukyajtënëty myëët'ajtyp tuknipëjkë'ëkë ma ja Tiosën.

[4]Ko nëjkx yaj'ixy ja Kristë, mëti'ipë yäjkpyën ja juukyajtën, näjyëtu'un miitsëty nëjkx myaj'ixtë mëët ja Kristë ma mëj'ajtën oyajtënën.

[5]Yajkutëkoonyëtë tu'kë'ëyë ja naaxwiinyëtë winma'any: Ijxtëm ja ëxëëktu'un ëxëëk kajpxën, ëxëëk winma'any, ëxëëk atsojkën ets meeny atsojkën mëët ko ja'ay ja meeny t'atsoktë, ja meeny tios'ajtëp ets ka'ap Tiosëty.

[6]Jä'äkyëjxm ja Tios tkäxa'any ja ëyo'on ma ja ja'ayëtyën mëti'ipë ka'ap myëmëtoyën,

[7]mëti'ipë ijty näjyëtu'un mtuuntëpën ma ënäty ka'ap mëpëktënëm.

[8]E tyam mëpaat xy'ëxmajtsta'atë ja äkë, joot'an, ëxëëk winma'any, näwyinkajpxpätë ets ëxëëk aaw ëxëëk ayuk.

[9]Këtii mnäwyin'ëënëtëty nixim niyam, jä'ä ko tëë xy'ëxmajtsnëtë jëtu'unpë ja juukyajtën ets ja ëxëëkpë mëti'ipë ijty mtuuntëpën,

[10]tëë xypyaatë ja jempyë ja juukyajtën, ja jempyë ja ja'ayajtën mëti'ipë ja Tios yaj'ajemyëpën xëmë ets jyuuky'atëty tä Tiosën, mëti'ipë të yajkojyën ets yajxon t'ixy'atëty.

[11]Ka'ap yë'ë kyopkpëkyëty pën griegë ja'ay ets jutiis ja'ay, pën tsuky ets pën katsukyën, wä'än tpën ja'ayëty tiija'ayëty, wä'än yë'ëjëty mëti'ipë ka'ap kyajpxwijyëtyën, ëkë mëtuunpë nitookpyë ëkë wä'än t'ëwaatsëtumpëty. Yë'ë kopkpëky ko ja'ay y'ity mëët ja Kristë mëti'ipë tu'kë'ëyë winë myëët'ajtääpyën.

[12]Mëk miits yë Tios mtsokëtë ets tëë mwin'ixëtë ets jam myajpaatëty ma ja kënu'kxypyë nyaax kyajpnën. Tuk'itëtë ja pa'ëyo'owën, oyjä'äyajtën, yujyajtën, tëtä'äkyajtën, nätsyokë ets ja mä'kxtujkën.

[13]Nämyëmä'kxtukëtë nixim niyam ets nänyimä'kxëtë näjyëtu'un. Jëtu'un ijxtëm ja Kristë të mnimä'kxëtën, näjyëtu'un miits yë mmëku'uk xynyimä'kxtëty.

[14]Nätsyokëtë ni'ëmukë, jä'ä ko yë'ëkyëjxm ja ja'ay tu'ukyë y'itë ko nyätsyokëtë nyämyäyëtë.

[15]Wä'än ja Kristë yë'ë ja kyijpxyajtën tyajkutuky ma ja mjot mwinma'anyëtyën, jä'ä ko yë'ëkyëjxm ja Tios të myaxtsowëtë ets nitu'ukjaty m'itëty jotkujk ijxtëm tu'ukpë ja ni'kx kopkën ets akëtä'äky jotkëtä'äky myajpaatëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

16Wä'än xëmë t'ity mjootjoty mwinma'anyjyotyëty ja Kristë ja y'aaw y'ayuk. Neykajpxwijëtë ets näjyotmëkwinkajpxëtë nixim niyam mëët tu'kë'ëyë ja mwijy'ajtënëty mkejy'ajtënëty ets kuuy'ëwtë ja Tios, mmëjjaw jaantyjyawëtë.

17Ets tu'kë'ëyë mëti'ipë mtuuntëp mkajpxtëpën, tuntë Wintsën Jesús xyëëwkyëjxm, mo'otë ja Tios ja kukajpxën Jesukristë mëët.

18To'oxytyëjk pëkpyë, yajpaatë mëët ja mniye'etyëjkëty, jëtu'un ijxtëm pyaat'atëtën mëti'ipë myëpëjktëpën ja Wintsën.

19Näyjyëtu'un ja ye'etyëjkëty pëkyëtypë, tsoktë ja mto'oxytyëjkëty, ka'ap win'äk jëjp'äkë xymyëëtsëënëtëty.

20U'unk ëna'këty, mëmëtowtë ja mtaak mteetyëty ko tii mtuk'ënä'ämëtëty, jëtu'un ja Wintsën tsoky.

21U'unk teetyëty, ka'ap m'u'unk m'ëna'k je'eyë xyajjoot'anpëktëty këtiipë jyotmäjtskëtëty.

22Mëtuunpë, mëmëtowtë mëti'ipë mtuk'ënä'ämëtëpën ja mwintsënëty yaapë naaxwiinyëtën, ka'ap yë'ëkyëjxm tii xytyuntëty oy ko ënäty jam m'ixëtë ets mëët oy mwë'ëmtëty; ëmuumtu'ukjot xymyëtuntëty ijxtëm ja Tios tyajkutukyën ets ijxtëm pyaat'atyën.

23Tu'kë'ëyë mëti'ipë mtuuntëpën, tuntë jotkujk, ijxtëm jeexyë ja Tios yë'ë xymyëtuntën ka'apë jyä'äyëtyën.

24Tëë xynyijawëtë ko yë Wintsën mmo'oja'anëtë ja kuma'ayën, jä'ä ko miits xymyëtuntë ja Kristë mëtëypyë wyintsën'atyën.

25Mëti'ipë ja ëxëëkpë tyuuntëpën, tukupätëtëp ja Tios, jä'ä ko yë'ë paye'epy ijxtëm pyaat'atyën ets yë'ë ka'ap pën twiink'ixy.

Colosenses 4

1Ets miitsëty, wintsënëty wintajëty, yajxon mja'ay'atëty; najtsjawën'äämpy mja'ay'atëty mëët ja mtuunpëtëjkëty. Ja'amyätstë ko miitsëty tap tu'uk ja mwintsënëty tsajpjotm.

2Xëmë ja Tios xyjyä'ämyätstëty. Wijy kejy mnäyaj'itëtëty ets mo'otë ja Tios ja kukajpxën.

3Tuknija'amyäjtsëtëkës ja Tios ets ja në'ë tu'u y'ëwa'atsëty ets nkajpxwa'kxëtyës ja Kristë ja y'aaw y'ayuk, mëti'ipë ijty kayajnija'apën ets mëti'ipës tsumy nku'ijtëpën.

4Tuknija'amyäjtsëtëkës ja Tios etsës nnimëtya'akëty wa'ats ijxtëm myëpaatëtyën.

5Oy mja'ay'atëty mëët ja ja'ay mëti'ipë ka'ap Kristë tmëpëktën. Yajtuunk'paatë ja xëëw.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

6Tsuj ets jotkujk mkajpxtëty mmëtya'aktëty ets mjatëp wi'ix tu'ukjaty ja'ay xy'ëtsowtëtyën.

7Ja mmëku'uk'ajtëm Tiquico, mëti'ipë ni'ik yajmëku'ukja'apën ets oy tsuj tmëtuny ja Wintsën, yë'ë mtuk'ëwa'anxëtëp wi'ixës yam nyajpaatyën.

8Paaty ntuknikäxtë ets mtuk'ëwa'anxëtëty wi'ixës yamën ets myajjotkujk'atëtëty.

9Näy tam mëët nyijkxy ja nmëku'uk'ajtëm Onésimo, ja nmëëtmëpëjkpë'ajtëm mëti'ipë ni'ik yajmëku'ukja'apën ets oy tmëtuny ja Kristë. Yë'ë mtukmëmëtya'akëtëp tii yam tuunëp jajtëp.

10Aristarco, nmëku'ukës nmëpujxntëjk ja'ayës, yë'ë mtuknikäjxëtëp ja kajpxpo'kxën; näjyëtu'un ja Marcos, Bernabé myëku'uk. Tëë myajtuk'ëwaanëtë pën Marcos'ajtpën. Yë'ë mninëjkxëtëp, kupëktë yajxon.

11Näyjyëtu'un ja Jesús mkajpxpo'kxëtë, mëti'ipë yajtijpën Wa'ats ja'ay. Yi'iyë ya'atë jutiis ja'ayëty mëpëjktëp mëti'ipës mëët ntuntën ma ja Tios ja kyutujktaknën ets yë'ëjës të xyajjotkujk'atë.

12Mtuknikäjxëtëp näjyëtu'un ja kajpxpo'kxën ja Epafras, mëti'ipë ja Jesukristë myëtuumpyën, miits yë mja'ayëty. Xëmë yë'ë mninu'kxta'akëtë ko ja Tios tja'amyetsy ets oy m'ittëty ijxtëm ja Tios tsokyën.

13Ëjts nija'apës ko mëk ja Epafras tyuny mëët miitskyëjxmëty, mëk mëmay mëtajtë näjyëtu'un mëti'ipë tsënaaytyëpën jam Laodicea ets Hierápolis.

14Näy mkajpxpo'kxëtëp ja Lucas, mëti'ipë yajtsooypyäjtpën ets näjyëtu'un ja Demas.

15Kajpxpo'kxtë ja nmëku'uk'ajtëm mëti'ipë tsënaaytyëpën jam Laodicea, kajpxpo'kxtë ja Ninfa mëët ja mëpëjkpëtëjk mëti'ipë ye'eymyujktëpën jam ma tyëjkën.

16Ko miits ya'atë noky xykyajpxta'atëty ets xytyuknikäxtëty yë mëpëjkpëtëjk jampë Laodicea yajpaatën; ets tkajpxtëty näjyëtu'un. E mëti'ipë yë'ë kyäjxtëpën ma miitsëtyën mkajpxtëp näjyëtu'un.

17Tukmëmëtya'aktë ya'atë yë Arquipo: Kä'pxy xypyatunëty ja mtuunk ijxtëm ja Wintsën të mtuknipëkyën.

18Ëjts Pablo, ëjts yam kë'ëm njääpy ya'atë kajpxpo'kxën ets miits ntuknijayëtë. Xyjä'ämyätstëpës koos yam tsumy n'ity. Tios mkënu'kxëtëp.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

1 Tesalonicenses

1 Tesalonicenses 1

1Ëjts Pablo, mëët ja Silvano ets Timoteo, tyam yë noky ntuknikäxtës ja mëpëjkpëtëjkëty mëti'ipë ye'eymyujktëpën jam Tesalónica, mëti'ipë ijtëpën tu'ukyë mëët ja Tios ets Wintsën Jesukristë. Wä'än ja Tios mmo'ojëtë ja kënu'kxën ets jotkujk'ajtën.

2Xëmës ja Tios nkukajpxë mëët miitskyëjxmëty, ka'ap nja'atyëkoytyë koos ja Tios nja'amyetsy.

3Xëmës miits nja'amyätstë nTeety'ajtëm Tios nmëpëjktsoy ko mtuntë mëët ja mëpëjkën ets ko xyjyëjp'ixtë ja Wintsën Jesukristë ets ko të mputëkëtë ets xymyënax xyajnaxtë amëk jotmëk ja ëyo'on jotmay.

4Mëku'uktëjkëty, mtsojkëtëp ja Tios ets nija'awëtëpës ko Tios të mwin'ixëtë,

5paaty ko ojts miits ntuk'ëwaanëtë ja oy aaw oy ayuk, ka'ap ojts je'eyë nwinmëtya'aktë, ja Tios yë myëjaaw myëk'ajtën ets ja Kyënu'kxymyëk'ajtën ojts xyajtuntës ets tsyojkën jya'awën. Wa'ats miits xynyijawëtë wi'ixës ojts winë ntuntën ma miitsëtyën ets xytyuk'oy'attëty.

6Miitsëty jëtu'un ojts winë xytyuntë ijxtëm pyäätyën, ijxtëm ëëts winë të ntuntën ets ijxtëm ja Wintsën të nnajtstunën ets tëë xykyupëktë ja aaw ayuk mëët ja xoontakën mëti'ipë Kënu'kxymyëkajtën yajkën ma ënäty m'ëyow mjotëkoytyën.

7Jëtu'un ja oypyë të xynyajtstunëtë ma ja mëpëjkpëtëjkëtyën mëti'ipë tsënaaytyëpën jam Macedonia ets Acaya y'itjotm.

8Tëë tsyo'ontä'äky ja Wintsën ja y'aaw y'ayuk ma miitsëtyën ets të myëjtëkë, ka'ap jyämyëty je'eyë Macedonia ets Acaya, näjyëtu'un oymyaajëty ets yajnijawë wi'ix xymyëpëktën ja Tios. ¿Wi'ixës njaaktimy'ëna'anëty?

9Yë'ë kë'ëm nyimëtyaktëp wi'ixës ojts miits jotkujk xykyupëktën ets wi'ix të xy'ëxmatstën ja wiink tios ets xymyëpëjktë ja Tios juukpyë mëtëypyë

10ets xyjyëjp'ixtë ko myina'any ja Jesús, ko tsyoona'any jam tsajpjotm ja Tios U'unk, mëti'ipë juukpyëjkën. Yë Jesús yë'ë xyajnitso'oka'anëm ma ja mëj ëyo'onën mëti'ipë miimp wiinkoonpën.

1 Tesalonicenses 2

1Mëku'uktëjkëty, mnija'awëtëp ko ojts miits nku'ixëtë, ka'apës ja nxëëw ntiempo nëkoo nyatëkë'ajty.

2Mnija'awëtëp näjyëtu'un ko oyës ojts nyajwinkäjpx nyajjëjpkajpxtë ëkë o'ktëyës nyajtuuntë jam Filipos, ojts ëëts ja Tios xypyutëkë ets myajtuk'ëwaanëtëty ja aaw ayuk oypyë. Aamëk jotmëkës ojts nkajpxwa'kxtë oy ja ëtujkpë jam ni'ik jyayajpaty.

Biblia en Mixe de Quetzaltepec, Oaxaca, México
Active Translation in Process
© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

[3]Jä'ä ko ka'ap ja kyajpxtëko'oyënëty mëti'ipës nkajpxwa'kxtëpën, ni kya'ëxëëk winma'anyëty ets ka'apës pën nwin'ëëntë.

[4]Ni'ikyë ja Tios ojts t'oy'ixy ets xytyuknipëjktës etsës nkajpxwa'kxtëty ja oy aaw oy ayuk ets jëtu'unës nimëtya'aktë. Ka'apës yë'ëjëty ntsoktë etsës ja ja'ay xy'oyjyawëtëty, yë'ëjës ntsojktë etsës ja Tios xytyukjotkëta'aktëtyës, mëti'ipë tyuk'ijxnajxypyën Wi'ixës ja n'aaw njotëty.

[5]Ka'ap miits nëkoo je'eyë të nwinmëtya'aktë mëët ja aaw ayuk tsujpë ets ni të nka'amëtowtës eetsës xymyëjuytyëty. Tios yë'ë wa'ats nyija'ap.

[6]Ka'apës yë'ëjëty njotmay'atë etsës ja ja'ay xymyëjjawëtëty ëkë miitsëty ëkë wiinkëtypë xyajmëjnaxtëtyës.

[7]Mëët koos ja Kristë y'aaw y'ayuk xytyukkajpxwa'xtë, jyajjëkyejpy eets jeexyë miits n'ënä'ämtë nyajkutuktë. Ka'apës jëtu'un të ntuntë, ni'ikyës të näpyëjkta'akëtë pi'k ëna'kën: Yujyës ni'ikyë të mnäpyëjkta'akëtë ma miitsëtyën ijxtëm ja u'unktaak ja y'u'unk y'ëna'k tkëwent'atyën.

[8]Jä'ä ko miits ntsoktë, paaty të ntuk'ëwaanëtë ja oy'aaw oy ayuk ets ka'ap yi'iyëty, nän ënantëpës ets nku'ookëtëty. Jä'ä ko n'oyjya'awëtëp nmëku'ukja'awëtëp, paaty jyëtu'unëty.

[9]Mëku'uktëjkëty, wa'ats ënät miits xyjyä'ämyätstë wi'ix ijty ntuntënës xëëny koots këtiipë myaj'atsiptëty ko ntukmëmëtyaktë ja oy aaw oy ayuk, mëti'ipë Tios jyä'ä'ajtypyën.

[10]Miits mnija'awëtëp ets Tios näjyëtu'un, ko oy ets mëtëyës winë të ntuntë, ka'ap maa pën të nyajjoot'anpëktës ëkë të nmëtëkoytyës.

[11]Näy mnija'awëtëp wi'ix të njotmëkmo'otën ets të nyajjotkujkta'aktën nitu'ukjaty ijxtëm ja u'unkteety y'ixy myëyätyën.

[12]Tëë njotmëkwinkajpxëtë, tëë nyajjotkujk'atë ets tëë ntukmënu'kxta'aktë wi'ix mja'ay'atëty ijxtëm pyaat'atyën mëti'ipë jä'ä''ajtëtëpën ja Tios, mëti'ipë të myaxtsowëtë ma yajkutukyën ets ma ja myëj'ajt y'oyajtënën.

[13]Paatykyëjxmës xëmë ja Tios nkukajpxëtë, jä'ä ko miits xymyëtowtë ja Tios ja y'aaw y'ayuk mëti'ipës nkajpxwa'kxtën. Jëtu'un ojts xy'ëxajëtë tä Tios yë'ë t'aaw t'ayukëtyën ets ka'ap jyëtu'unëty tä jeexyë nyaaxwiinyëtë ja'ay t'ayukëtyën. E mëtëy jëtu'un, Tios jyänty ayuk'ajtyp, ets jam wyinkëxë'ëky ma miitsëtyën ko mmëpëktë.

[14]Miits, mëku'uktëjkëty, ko ojts m'ëyowtë ko ja mmëkukajpn m'ixjëtijt mpajëtijtëtë, tim näjyëtu'un të mjatë ijxtëm ja Jesukristë myëpëjkpëtëjk jyajtën jam Judea; näjyëtu'un yë'ë të pyajëtijta'akëtë ja myëjutiis ja'ayëty.

[15]Ya'atë jutiis ja'ayëty, yë'ë ojts tyaj'ooktë ja Wintsën Jesús, ijxtëm tyaj'o'ktën ja jëwyiinpë ja Tios ja kyäjpxynyajxpëtëjk ets näjyëtu'unës të xy'ixkäxtës. Ka'ap të tuntë ijxtëm ja Tios tukjotkëtä'äkyën ets aak mëtsip ja ja'ay të tjawëtë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

16Yë'ë y'ëtujktëp koos ntuk'ëwaanëtë mëti'ipë ka'ap jyutiisëty wi'ix nyitso'oktëtyën. Jëtu'un ja pyoky tyajmayëtë. E jä'ä ko këxaanp ja jëtu'unpë, paaty ja Tios të tyuknikäxëtë ja mëj ëyo'on.

17Mëku'uktëjkëty ko ojts n'ëknäy'ëxmajtsëmëpë, oy jeky nka'ijxtë, xëmë ijty nja'amyätstë ets ojts njaninëjkxa'antë kanaak'ok.

18Ojtsës njanëjkxa'antë, ëjts Pablo tëëjës njanëjkxa'any kanaak ok, je'eyëp ko mëjku'u ojts xy'ëtukyës.

19Jä'ä ko ¿pën n'ëktukjotkujk'atëpës ets jotkujk xyajnäjyawëtëtyës, ëkë pën jëtää ëëts n'ëktukxoonta'aktëp ëkë mëj xyajnaxtëpës jam ma Wintsën Jesukristën ko ënäty myiny? ¿Këtii myiits'atë, këtii tyiyëtyë?

20Miitskyëjxm ëëts nmëjnaxtë ets jotkujk nyajpaatës.

1 Tesalonicenses 3

1Paaty, koos ënäty ka'ap n'ëkmëmëta'akanëtë ja jotmay, paatyës ojts ntimwyë'ëmtë jam Atenas

2ets nkäjxtës ja nmëku'uk'ajtëm Timoteo, mëti'ipë Tios myëtuumpyën ets mëti'ipës mëët nkajpxwä'kxtën ja aaw ayuk oypyë ma Kristë yajnimëtyä'äkyën. Paatyës nkäjxtë ets nëjkx mku'ixëtë, mjotmëkwinkajpxëtë wi'ix tu'ukyë ja mëpëjkën xymyëët'attëty,

3këtiipë pën myäyëty tyajëty ma ya'atë tsyiptä'äkyën. Wa'ats xynyijawëtë ko tëë nyajtuknipëjktakëmë ets n'ëye'eymyëty.

4Näyjyëtu'un ko ënäty ëëts jam njaakyajpaatë ma miitsëtyën, ojts ntuk'ëwaanëtë ko ja ëyo'on nmëët'ata'anëmë; jëtu'un të jyänty tyuny të jyänty jyätyë, tä xynyijawëtën.

5Paaty, koos ënäty ëjts ka'ap n'ëkmëmëta'akanë, ënätës nkejxy mëti'ipë myajtëwëtëpën wi'ix ja mëpëjkën xymyëët'attëty, jä'ä ko tsë'këpës ënäty ko ntij yë mëjku'u tëë myajtuuntëkoyëtë ets ja ntuunkëtyës ka'ap tsyoowpaatëty.

6E ja Timoteo ojts ja wyimpity ets tmëja'ajty ja ayuk oypyë wi'ix miits mmëpëktën ets ko ja mëku'uk oy xytsyoktë xyjyawëtë. Jëtu'unës të xynyëëmëtë ko xëmës miits xyjyä'ämyätstë ets ko näjyëtu'un ja tsojkën xymyëët'atë etsës xyjyapaata'an xyjya'ixa'antë, ijxtëm ëëts miits nja'ixa'antën näjyëtu'un.

7Paaty, mëku'uktëjkëty, oy tsip'akuky ëyo'on akujky nja'ijtëmë, ntukxoontaktëpës koos tëë nmëtowtë wi'ix ja Tios xymyëpëktën.

8Koos nijawëtë ko ja Tios tu'ukyë xymyëpëktë, xyajjotkujkëtëpës jatëkok.

9¿Wi'ix ëëts ja Tios n'ëkkukajpxëtëty, mëët tu'kë'ëyë ja xoontakën mëti'ipës nmëët'ajtëpën Tios wyintuuy, miitskyëjxmëty?

10Xëënaxy tsuunaxyës ja Tios n'amëtowtë ets miits nëjkx nku'ixëtë ets kë'ëm ntimpyaatëty ets ntuk'ëwaanëtëty mmëpëjkën myëjwiin kyëjääjëtëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

11Ntsojktëpës ets ja Tios mëti'ipë nTeety'ajtëmën ets ja Wintsën Jesukristë ëëts xypyutëkëtëty ets miits nëjkx nku'ixëtë.

12Wä'än ja Wintsën tjaakyajyeeky ja mtsojkënëty ets ni'ik mnätsyokëtëty nixim niyam, mëët ja wiinkëtypë mmëku'uktëjkëty, ijxtëm ëëts miits të ntsoktën.

13Wä'än yë Wintsën tu'ukyë tyaj'ity ja mjot mwinma'anyëty, wa'ats, ka'ap tii poky xymyëët'attëty Tios wyintum ko ënäty myiny ja Wintsën Jesús mëët ni'ëmukë mëti'ipë jyä'ä'ajtypyën. Jëtu'un y'itëty.

1 Tesalonicenses 4

1Mëku'uktëjkëty, yë'ë miits ntuk'ënëmaaytyëp wi'ix mjuuky'attëty ijxtëm ja Tios tukjotkëtä'äkyën, ets tam jëtu'un xytyuntë. Tyam miits njaaktuknipëktë ets nmënu'kxta'aktë ma Wintsën Jesús yë xyëëwën ets jëtu'un mjuuky'atëty.

2Jä'ä ko tëë xynyijawëtë ko ojts ntuk'ëwaanëtë mëët ja kutujkën mëti'ipë ja Wintsën Jesús yäjkpyën.

3Mëti'ipë Tios tsyojkpyën, yë'ë ets ëmuumtu'ukjot oy mjuuky'attëty: ka'ap xim yam ye'etyëjk to'oxytyëjk xymyëët'attëty,

4mjattëp wi'ix mjot mnini'kx xymyajts'ittëty ets m'ittëty oy wa'ats ets wintsë'kën mëët,

5ka'ap jëtu'un m'ëtë'ëtstëty ijxtëm y'ëtë'ëtstën mëti'ipë ja Tios ka'ap tnijawëtën, mëti'ipë winë y'atsojktëpën.

6Ka'ap pën ja myëku'uk ja tyo'oxytyëjk twin'ë'ënëty, jä'ä ko Tios tu'kë'ëyë tukumëtoowta'aja'any mëk'äämpy mëti'ipë jëtu'un ëtëtstëpën; ijxtëm të ntuk'ëwaanëtën janaam jatsojk.

7Ka'ap ja Tios yë'ëjëty të xytyuknipëjktakëmë ets ëxëëk njuuky'ajtmëty, yë'ë të xytyuknipëjktakëmë ets oy wa'ats nyajpatmëty.

8Paaty n'ënëëmëtë, pën ya'atë ijxpëjkën kyamëjpëjktäkpy, ka'ap nyaaxwiinyëtë ja'ayëty tkamëjpëjktä'äky; Tios ënäty kyamëjpëjktäkpy, mëti'ipë miits mmooyëtëpën ja Kënu'kxymyëkajtën.

9E ja tsojkën ja'awën mëti'ipë ja mëpëjkpëtëjk myëët'ajtëpën nixim niyam, ka'ap kyopkpëkyëty ets miits ntuknijayëtëty, jä'ä ko tëë ja Tios kë'ëm mtuknijawëtë wi'ix mnätsyok mnäjyawëtëty nixim niyam.

10Yajnija'ap ko mnätsyokëtë nixim niyam ni'ëmukë mëti'ipë tsënaaytyëpën jam Macedonia y'itjotm. Tyam nmënu'kxta'aktë mëku'uktëjkëty, nätsyokëtë nixim niyam wäänëni'ik.

11Jotmay'atë wi'ix mëpaat akujk jotkujk mjuuky'atën ets tuntë mëti'ipë mpatëtëpën. Tuntë pëktë mëët ja mkë'ëjëty, ijxtëm të n'ënä'ämtën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

12Ets mwintsë'ëkëtëty mëti'ipë ja Tios ka'ap tnijawëtën ets ka'ap pën xytyuk'ijxpätëty.

13Mëku'uktëjkëty, ka'apës ntsoky ets miits xykyanijawëtëty wi'ix ja o'kpëtëjk jyatën, këtiipë mjotmay'ooktëty ijxtëm ja ja'ayëtyën mëti'ipë ka'ap tii tjëjp'ixtën.

14Jëtu'un ijxtëm nmëpëjkëmën ko Jesús y'o'ky ets ojts jyuukpyiky, jëtu'un näjyëtu'un nmëpëjkëmë ko Tios tyajjuukpyëka'any ja o'kpë mëti'ipë të tmëpëktën ja Jesús.

15Paaty miitsëty ntuk'ëwaanëtë wi'ix ja Wintsën y'ënä'änyën. Mëti'ipë juuky'ajtëpën koonëm ja Wintsën myinëty, ka'ap tjëkyepy yë'ë nwinaxa'anmëty ja tëëpë y'ooktën.

16Jä'ä ko Jesús yë'ë kë'ëm tsoonaanp jam tsajpjotm, mëk'äämpy ja ayuk yajmëtowa'any mëët ja kutujkën; yajmëtowaanp tu'uk ja tsajpjotmëtë kukäjpxy mëj kutujkënmëëtpë, ets xyu'uxa'any ja Tios ja xyuxn. Mëti'ipë të y'ooktën ets të tmëpëktën ja Jesús yë'ë nëjkx jëyëjp jyuukpyëktë;

17ets jënu'un ënäty njaakjuuky'ajtëmën, tu'kmukyë nëjkx nyajmënëjkxëmë pojjoty yootsjoty ets nëjkx mëët nnäpyatëmë ja Wintsën, jëtu'unts xëmëkyëjxm n'ijtmëty mëët Yë'ë.

18Näjyotmëkmo'ojëtë nixim niyam mëët ya'atë aaw ayuk.

1 Tesalonicenses 5

1Mëku'uktëjkëty, ka'ap kyopkpëkyëty miits ntuknijayëtëty pën jëna'a ja Wintsën myina'any.

2Wa'ats miits xynyijawëtë ko ja Wintsën myina'any oyjyëna'ajëty ma ënäty ka'ap pën tjëjp'ixyën, ijxtëm tu'uk ja mä'tspë koots jyä'tyën.

3Ko ja ja'ay y'ëna'antëty: Jotkujk tyam, ka'ap tii tyunyë jyätyë, ënät nëjkx ajotkumonë tyukja'tëtë ja ëyo'on, ijxtëm tu'uk ja to'oxytyëjk tyukminyën ja pëjkën ijxën ko ja y'u'unk myëxu'unk'ita'any ets nimaa ja yu'tstakn kya'ita'any.

4E miitsëty, mëku'uktëjkëty, ka'ap akootstuuy m'itë paaty ja Wintsën ka'ap mtukja'ta'anëtë ajotkumonë ijxtëm ja mä'tspën.

5Jam miits m'itë ajajëntum xëënytyum. Ka'ap y'akootstuuyëty nyajpatëmë.

6Paaty ka'ap näjyä'äytyëko'oyëmëty ijxtëm ja wiinkëtypë y'ëtë'ëtstën, wijy kejy ëëts näyaj'ijtëmëty.

7Mëti'ipë maatëpën, koots yë'ë mya'atë; e mëti'ipë uktëpën mukëtëp, koots yë'ë y'uuktë myu'ukëtë;

8e ëëts'ajtëmë, mëti'ipë xëëny juukyajtëmën, xëmë wijy kejy nyajpatmëty, näkyëwent'ajtemëp mëët ja mëpëjkën ets ja nätsyok näjyawë ets njëjp'ijxmëty ja nitsokën; jëtu'unts ntu'unmëty winë ijxtëm ja tsiptuunpë nyätyukujupyën ja pujxn kujup.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

9Ka'ap ja Tios yë'ë të xytyuknipëjktakëmë ja ëyo'on, yë'ë të xytyuknipëjktakëmë ets npatmëty ja nitsokën Wintsën Jesukristë mëët.

10Tëë ja Kristë xykyu'o'këmë ets mëët n'ijtmëty, oy njuuky'ajtmëty ëkë oy n'o'kmëty.

11Paaty, näyjyotmëkwinkajpxëtë ets näyjyotmëkmo'ojëtë nixim niyam, jëtu'un ijxtëm jam xytyuntën.

12Mëku'uktëjkëty, mwintsë'ëkëtëp mëti'ipë tuuntëp ma miitsëtyën, mëti'ipë mwinma'anymyooyëtëpën ets mkajpxwijëtëpën Wintsën xyëëwkëjxm.

13Oy tsuj xytyukxoonta'aktëty ets xytsyoktëty yë tyuunk mëti'ipë tuuntëpën. Juuky'atë nixim niyam jotkujk.

14Mëku'uktëjkëty, näjyëtu'un miits tyam nmënu'kxta'aktë ets xytyukmëkajpxtëty mëti'ipë ka'ap tyuna'antën, jotmëkwinkajpxëtë mëti'ipë kumo'on kutujkëtëpën ets putëkëtë mëti'ipë ka'ap oy tnijawëtën ja mëpëjkën ets nämyëmä'kxtukëtë nixim niyam.

15Näkyëwent'atëtë, këtii näjyëtu'un xytyuntëty winë ijxtëm mëti'ipë mmëtëkooyëtëpën. Aak oyëtypë mtuntëp, wintsë'ëkëtë mmëku'uk xim yam ets oypyënëty.

16Xëmë akujk jotkujk mnäjyawëtëty.

17Ja'amyätstë ja Tios xëmë.

18Kukajpxëtë ja Tios oytyiijëty, jä'ä ko yë'ë ja Tios tsyojkpy xytyuntëty ko tu'ukyë m'itëty mëët ja Jesukristë.

19Këtii ja Kënu'kxymyëkajtën ja jyëën xyajpi'tsëtëty.

20Këtii xy'ixtijtëty ja käjpxynyajxpëtëjk ja tyuunkëty.

21Ijxmajtsta'atë tu'kë'ëyë ja ëxëëkpë, yë oypyë yë'ë myajwë'ëmtëp.

22Ixmatstë mëti'ipë ka'ap y'oyëtyën.

23Wä'än ja Tios, mëti'ipë jotkujk'ajtën yäjkpyën, yë'ë wa'ats tyaj'ity ja mjot mwinma'anyëty, mjot mja'awënëty ets mni'kx mkopkëty; ka'ap ënäty ja poky xymyëët'atë ko ja Wintsën Jesukristë myinëty.

24Ja Tios mëti'ipë të mwootsowëtën, tëy tëtä'äky yë'ë, tyunäämpy tu'kë'ëyë ya'atë.

25Mëku'uktëjkëty, Tuknija'amyäjtsëtëkës ja Tios.

26Kajpxpo'kxtë ni'ëmukë ja nmëku'uk'ajtëmë ijxtëm ja Tios tsokyën.

27Ntuknipëjktëp Tios wyintum ko ja nmëku'uk'ajtëm ni'ëmukë yajktukwinkukajpxëtëty ya'atë noky.

28Wä'än ja Wintsën Jesukristë mkënu'kxëtë ni'ëmukë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

2 Tesalonicenses

2 Tesalonicenses 1

1Yë Pablo, Silvano ets ja Timoteo, tkajpxpo'kxtë ja mëpëjkpëtëjkëty mëti'ipë jam Tesalónica yajpatëpën, ko tu'ukyë y'itë mëët ja Tios ets Wintsën Jesukristë.

2Wä'än ja nTeety'ajtëm Tios ets Wintsën Jesukristë mmo'ojëtë ja kënu'kxën ets jotkujk'ajtën.

3Mëku'uktëjkëty, xëmës ja Tios nkukajpxëtë mëët miitskyëjxmëty, ijxtëm xypyaatës ntuntëty; jä'ä ko winpäjt'ëtëtsp ja mmëpëjkën ets nitsokën mëti'ipë mmëët'ajtëpën nixim niyam.

4Paatykyëjxm miits jotkujk nimëtya'aktë maajëty ja Tios ja jyä'äy ye'eymyuktën, tääts jëtu'un mëj'äämpy mnaxtë mëët ja mëpëjkën, oy ja ja'ay ëxëëk mja'ixëtë ets mjapajëtitëtë.

5Ya'atë yajknikëxë'kpy ko Tios pyaye'ey ijxtëm pyaat'atyën ets kopkpëky ko mtëkëtëty ma ja kyutujktaknën, jä'ä ko yë'ë tyam mku'ëyo'owëtëp.

6Paat'ajtëp ets ja Tios tukumëtowëty mëti'ipë miits myaj'ëyoowëtëpën,

7ets miits myajpo'kxëtëty ma tyam m'ëyowtën, näjyëtu'un tä ëëtsëtyën. Jää nëjkx jëtu'un jyäty kyëpety ko ënäty ja Jesús myiny mëët ja y'anklëstëjk kutujkënmëëtpë jam tsajpjotm.

8Yë'ë nyiminäämpy ets tukumëtowa'any mëti'ipë ja Tios ka'ap tmëmëtowtën ets ka'ap tpatuntën ja oy aaw oy ayuk ma ja Wintsën Jesukristë yajnimëtyä'äkyën.

9Yajtëytyunantëp xëmëkyëjxm ets jëkäm yajpëjkta'aka'antë ma ja Wintsën ka'ap y'ixëtëty, ma ka'ap tpaatëtyën ja Wintsën ja myëj'ajtën jyääntyajtën ets myëk'ajtën.

10Jëtu'un jyata'any jä'ä xëëw ko ënäty ja Wintsën myiny, ko jyä'äy myëjjaw jyääntyjawëtëty ets tyukxoonta'akëtëty ni'ëmukë. Jam miits näjyëtu'un myajpaatëty, jä'ä ko tëë xymyëpëktë mëti'ipës të nkäjpxy të nmëtya'aktën.

11Jä'ä ko jyëtu'unëty, paaty ja Tios xëmë ntuknija'amyätsëtë, n'amëtow nmpëjktsowtës ets xytyuntëty xykyajpxtëty oypyë ijxtëm pyaat'atyën mëti'ipë Tios të wyinwitsëtën. Wä'än yë myëk'ajtën tyajkëxë'ëky oy ma miitsëtyën mëti'ipë mtsojkën'ajtëpën ets ma mtuunkëtyën ko mëpëktë.

12Jëtu'un'äämpy ja nWintsën'ajtëm Jesús yajmëjjaw yajjaantyjyawëty mëët miitskyëjxmëty, ets ja Tios mëët ja Wintsën Jesukristë myajmëjnaxa'anëtë ko tmëët'aty ja y'oyjyot y'oywyinma'any.

2 Tesalonicenses 2

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[1]Mëku'uktëjkëty, ko ja Wintsën Jesukristë myina'any ets ko mëët nyajpaata'anëmë, n'amëtoow npëjktsoowtëpës

[2]ets këtii ja mwinma'any xyajtëkatstëty, këtii mtsë'ëkëtëty ko pën y'ëna'anëty ko tëë ja Tios tyukmëmëtyä'äkyë mëët ja Kyënukxymyëk'ajtën; ëkë ko pën y'ëna'anëty ko tëë tpaaty ja ijxpëjkën ko të yajtukmëmëtyä'äky ëkë ko të yajtuknijayë, jëtu'unpë ja winma'any ijxtëm ojts ëëts nnikajpxtën ko tëë ja xëëw po'o tpaaty ma ja Wintsën myina'anyën.

[3]Këtii myajwin'ëëntëty niwi'ix'äämpy, jä'ä ko jëyëjp ja Tios yajnipëtë'ëka'any, ja ja'ay mëti'ipë pokyën jä'ä jëtu'un ëtë'ëtsaanp.

[4]Ya'atë jëtu'un mëtsip'ajtp mëti'ipë y'ëxëëk'ijxypyën tëkokyë mëti'ipë Tios jyä'ä'ajtypyën ets mëti'ipë yajwintsë'ëkëjaanpën; yë'ë tsyojkpy ets yajmëjpëjkta'akëty këtiinëm ja wiinkpë. Jampaat jya'ta'any ma ja Tios ja myëj tsajptëjkën ets jap yajpaata'any nyätyija'anyë ko Tyiosëty.

[5]¿Këtii xyjyä'ämyätstë ko ojts ntukmëmëtya'aktë maas ënäty jam nyajpaatyën ma miitsëtyënë?

[6]Tyam mnija'awëtyëp tii yajpoxypyën, këtiipë nyikëxë'ëkëty, jä'ä ko ka'ap tpaatynyëm ja nyixëëw nyijëmëjt.

[7]Tää ja mëk'ajtën yajpatnë yu'utsy mëti'ipë ja ëxëëkpë tyunäämpyën; yi'iyë tëkoy'ajtp ets yajjëpëkëty mëti'ipë tu'u ëtujkëpën.

[8]Ko yajjëpëkëty, jää yajnijawëja'any pën ëxëëk'ajtën'ajtpën, mëti'ipë ja Wintsën Jesús nëjkx pyixtëkoyën ets yajkutëkoyä'änyë ko ënäty myiny mëët ja y'ajaj y'atë'kxën.

[9]Ko ya'atë ëxëëkajtën myinëty, mëjku'u nëjkx pyutëkëty ets mëj nëjkx winë tuny mëët ja mëj'ajtën ets ja ijxpäjtën ka'apë tyiyëtyën.

[10]Ya'atë mëjku'u tu'kë'ëyë tyajtuunta'aja'any mëti'ipë poky'ajtpën ets twin'ëëna'any mëti'ipëty ënäty nëjkxantëpën ëyoowtakntum, jä'ä ko ënäty ka'ap të tkupëktë ni të tkatsoktë ja mëtëypyë ets jeexyë tpaatë ja nitsokën.

[11]Paaty ja Tios të t'ëwa'atsy ets yajwin'ëëntëty mëët ja tëko'oyën ets yë'ë tmëpëktëty ja ka'apë tyiyëtyën,

[12]jëtu'un nëjkx nyitukëtë ko ënäty ka'ap të tmëpëktë ja mëtëypyë ets ko yë'ë të tsoktë mëti'ipë ka'ap y'oyëtyën.

[13]E ëëtsëty xëmës nkukajpxëtë ja Tios mëët miitskyëjxmëty, jëëky mëku'ukëty mëti'ipë Tios tsojkëtëpën; jä'ä ko yë'ë të mwin'ixëtë ets jëyëjp xypaatëty ja nitsokën mëët ja Kyënu'kxymyëk'ajtën, mëti'ipë mëtëyën ets mëti'ipë të myajpokywya'atsëtën ko të xymyëpëktë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14Paaty ja Tios të mwootsowëtë ko të xymyëpëktë ja oy aaw oy ayuk mëti'ipës të nkajpxwa'kxtën, jëtu'un jam myajpaatëty ma ja Wintsën Jesukristë myëj'ajtën y'oyajtënënën.

15Paaty, mëku'uktëjkëty, tu'ukyë ja mëpëjkën yaj'itë ets këtii xy'ëxmatstëty ja ijxpëjkën mëti'ipë të ntuk'ëwaanëtën nokyjoty.

16Ja Wintsën Jesukristë ets Tios, mëti'ipë nteety'ajtëmën, yë'ë të xytsyojkëm ets jotkujk'ajtën të xymyo'oyëmë xëmëkyëjxm; tsojk nkukajpxëm nja'awëkyëtakëmë ko y'oywyinma'any të tyajkëxë'ëky,

17yë'ë myajjotkujk'atëtëp, mjotmëkmo'ojëtëp ets tu'kë'ëyë winë oy xytyuntëty xykyajpxtëty.

2 Tesalonicenses 3

1Mëku'uktëjkëty, yë'ëjës ok nnikajpxäämpy etsës ja Tios xytyuknija'amyätsëtëty ets ja'ay tsojk nijawëtëty oymyaajëty ja Wintsën ja y'aaw y'ayuk ets wä'än tkupëktë mëët ja tsojkën, ijxtëm ojts miits xykyupëktën.

2Ja'amyätstë ja Tios etsës xy'akëëytyuk xy'axajtuktëty ma ja ëxëëkja'ayëtyën ets ma ja pokyjyä'äytyëjkëtyën, jä'ä ko ka'ap ni'ëmukë ja'ay myëpëktë.

3E yë Wintsën kyuuytyuunpy ja y'ayuk, yë'ë yajkëjääjëjäämpy ja mmëpëjkënëty ets m'akëëytyuk m'axajtukëtëty këtiipë mka'atëty ëxëëktum.

4Jamës winma'any mpëjkta'aktë ma ja Wintsën Jesusën ko winë oy xytyuntë ets ko jëtu'un xytyuna'antë ijxtëm të ntuk'ënä'ämtën.

5Ja Wintsën mputëkëtëp ets xymyëët'atëty ja nitsokën ijxtëm ja Tios tsokyën ets xymyëët'atëty ja jotmëk'ajtën mëti'ipë Kristë mmooyëtëpën.

6Mëku'uktëjkëty, Wintsën Jesukristë xyëëwkyëjxm miits ntuk'ënä'ämtë ets ka'ap mëët mye'eymyuk mnaxmuktëty ja ja'ay mëti'ipë ënantëpën ko Jesukristë tmëpëktë e ka'ap tii tuna'antë ets ka'ap tpatuntë ja tëyajtën mëti'ipës ojts njatuk'ëwaanëtën.

7Miitsëty mnija'awëtëp wi'ix mëpaat mjuuky'atën ets jëtu'un winë xytyuntëty ijxtëm ëëtsëtyën. Ëëtsëty ka'apës ojts je'eyë npo'kxtë npëktë koos jam nyajpatë ma miitsëtyën,

8ka'apës pën ja kyääky jyi'kxy të nkakujuuyëtë. Ni'ikyës të ntuntë xëëny koots këtiipë miits n'atsiptëty.

9Ëëtsëty njamëët'ajtës ja tëyajtën ets jeexyë n'amëtoowtë ja näypyutëkë, je'eyëp ko ojtsës ntuntë nkupëktë ets miits myajtuk'ixtëty wi'ix mtuntëtyën.

10Koos n'ijtë ma miitsëtyën, ojts ntuk'ënä'ämtë: Pën ka'ap tyuna'anyën, nän ka'ap kyäyëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

11Tëës nnijawëtë ko tam yë ja'ayëty mëti'ipë ka'ap tyajnipaatëtën ets tyuntëty, yi'iyë yajnipatëtyëp ets pyo'kxtëty pyëktëty.

12Jëtu'unpë ja'ayëty jëtu'unës yam n'ënä'ämtë ets ntuknipëktës ma Wintsën Jesukristë xyëëwën wä'än tuntë amëk jotmëk ets tpaatëty kyä'äyën y'ukënëty.

13E miits mëku'uktëjkëty, këtii xymyë''ënu'kxëtëty ma xytyuntën ja oypyë.

14Pën jam pën ka'ap tmëjpëjktä'äky mëti'ipës nnikajpxtëpën jap nokyjoty, m'ixtëp pën ënäty ets këtii mëët mye'eymyuk mnajxmuktëty, wä'än tsëtyu'unpaaty.

15Je'eyëp ko këtii xymyëtsiptsoontëty, ni'ikyë në'ëmo'o tu'umo'otë ijxtëm tu'uk ja mëkä'äxën.

16Ja Wintsën, mëti'ipë jotkujk'ajtën yäjkpyën, yë'ë tu'kë'ëyë mmo'ojëtëp ja jotkujk'ajtën oy tii tyunëtëty jyatëtëty. Wä'än ja Wintsën tyajpaaty ma miitsëtyën ni'ëmukë.

17Ëjts Pablo, ëjts kë'ëm njääpy ya'atë kajpxpo'kxën ets miits ntuknijayëtë. Jëtu'unës nyajkojy ja noky mëti'ipës njääpyën, ijxtëm nja'ayën'atyënës.

18Wä'än ja nWintsën'ajtëm Jesukristë mkënu'kxëtë ni'ëmukë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

1 Timoteo

1 Timoteo 1

1Ëjts Pablo, Kristë Jesús ja y'ayuk kajpxwa'kxpë, mëti'ipës yë Tios Yajknitsokpë të xytyuk'ëne'emyën ets ja Kristë Jesús, mëti'ipë njëjp'ijxëmën,

2yajkajpxpo'kxy ja Timoteo mëti'ipë mëtëy yaj'u'unk'ajtpën ma mëpëjkënën. Wä'än ja Tios Teety ets ja Wintsën Jesukristë mmo'oyë ja kënu'kxën, pa'ëyo'owën ets ja jotkujk'ajtën.

3Ijxtëm ojts mijts nnëëmën koos nnëjkxany jam Macedonia y'itjotm, wë'ëm jam Éfeso ets xy'akajpxtukëty yë ja'ayëty këtiipë tëkatsy yaj'ijxpëktëty ets wiink ja winma'any tmëtëkëtëty,

4ets ka'ap tmëtoow'ittëty ja apmëtyä'äky tëëyëpë tyunyë jyätyën. Jëtu'unpë mëtyä'äky je'eyë nëkoo yajtsiptuny ets ka'ap pyutëkë ma ja Tios yajjot'atyën ko yajmëpëky.

5Jä'äkyëjxm tääpë ënä'ämën jyääjëty ets winpity atëjy nnätsyojkëmëty nixim niyam mëët ja oyjyot oywyinma'any ets ja mëtëypyë ja mëpëjkën.

6Tëë jënaakën t'ëxmajtsnëtë ja mëpëjkën ets të tpatëjkënëtë ja aaw ayuk ka'apë tsyoowpaatyën.

7Jyatsojktëp ets jeexyë yaj'ixjpëktë ets nimëtya'aktë ja Tios ja y'ënä'ämën tyiyajtën, je'eyëp ko tkawinjawëtë yë'ëpaat ka'ap tukjotkujk'atë mëti'ipë nyimëtyaktëpën.

8Nnija'awëm ko ja Tios ja y'ënä'ämën oy yë'ë, ko yajpatuny ijxtëm pyaat'atyën.

9Näy nija'awëm ko ka'ap yë'ëjëty ja ënä'ämën të yajtuknipëjktaakëtë mëti'ipë ja oypyë tyuuntëpën. Yë'ë të yajtuknipëjktaakëtë mëti'ipë ëxëëk ja'ay'ajtëpën, mëti'ipë kakäjpxymyëtoowtëpën, mëti'ipë ja Tios kyamëjpëjktaktëpën, mëti'ipë pokyjyä'äyëtyën, mëti'ipë y'ëxëëk'ijxtëpën ja Tios ja jyä'ä, mëti'ipë ka'ap twintsë'ëkëtën ja Tios, mëti'ipë ja tyaak tyeety yaj'o'ktëpën, mëti'ipë yajja'ay'o'ktëpën,

10mëti'ipë yajwintsë'këntëkooytyëpën ja pëjkën ukën, mëti'ipë ja myëye'etyëjk ëkë myëto'oxytyëjk myëët'ajtëpën, mëti'ipë ja'amyä'tstëp, mëti'ipë win'ë'ëntëp, mëti'ipë ja Tios yajkajpxtëpën mëët ja antakën, ni'ëmukë jënu'un tmëtsip'atën ja mëtëypyë ijxpëjkën.

11Ya'atë mëtëypyë ijxpëjkën yë'ë mëët nyäpyäätyë ja oy aaw oy ayuk mëti'ipës të xytyuknipëkyën ja Tios kënu'kxypyë.

12Nkukajpxëpës ja nWintsën'ajtëm Jesukristë koos të xymyo'oy mëk'ajtën, yë'ëjës të xyajnaxy wa'ats ja'ay etsës të xywinwitsy etsës nmëtunëty,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

13oyës ënäty ëxëëkjaty nnikäjpxy nimëtyä'äky ja Tios etsës n'ixjëtity npajëtity ja Jesús ja myëpëjkpëtëjk. E ojtsës ja Tios xypya'ëyoy, jä'ä ko ka'anëm ënäty nmëpekyës ets ka'anëmës ënäty nnijawë tiis ntuunpy.

14Jëtu'un ja Wintsën ja mëjmëyajtën të tuny maas ëjtsën etsës të xymyo'oy ja mëpëjkën, tsojkën ja'awën mëti'ipë nmëët'ajtëmën ko tu'ukyë ja Kristë Jesús të nmëpëjkëmë.

15Tëyajtën ya'atë, mëpëktë ni'ëmukë: Kristë Jesús yë'ë të myiny naaxwiiny ets të tyajtso'oky ja pokyjä'äytyëjk, maas ëjts jëyëjp ntuktso'ontä'äkyën.

16Paaty ja Tios të xypya'ëyoyës ets ja Jesukristë tyaj'ixëtëty ma ëjtsën ja myä'kxtujkën. Jëtu'untsës nyajnikëxë'ëky ma ja mëpëjkpëtëjkëtyën ko yajpaata'any ja juukyajtën xëmëkyëjxmëpë.

17Mëjjaw jaantyjawë ja Tios y'itëty, yë'ë tu'ukyë Tios'ajtp, mëti'ipë xëmëkyëjxm ijtpën, mëti'ipë ka'ap y'ookyën ets ka'ap yaj'ixyën. Oy jyëtu'un'atëty.

18-19Timoteo, u'unk maay; mijts yam ntuknipëjkpy ets ja tsip xy'atänëty mëët ja mëpëjkën ets ja jot winma'any, jëtu'un ijxtëm ojts ja käjpxynyajxpëtëjk mnimëtyä'äkyën. Jënaakën, mëti'ipë ojts ka'ap tja'akyukën ja jyot wyinma'any, tëë nyäyajtu'utëkoyëtë.

20Jëtu'un jyajtë ja Himeneo ets ja Alejandro, mëti'ipës të ntukë'ëtëkëtën ja mëjku'u ets tyukwij tyukäjëtëty ets ka'ap ja Tios tnäkymyëkajpxtëkoytyëty.

1 Timoteo 2

1Tim mëwyiin, npëjktsoyës ets ja Tios yaj'amëtowëty winë, yajmëkajpxëty, yajmënu'kxta'akëty, yajkukajpxëty ma ni'ëmukë ja'ayëtyën.

2Yajninu'kxta'aktëty ja yajkutujkpëtëjk ets kutuunktëjk; jëtu'un jotkujk n'ijtmëty njuuky'ajtmëty, mëët ja pa'ëyo'owën ets oy tsuj njuuky'ajtmëty.

3Ya'atë jëtu'unpë y'oyjya'ap yë Tios mëti'ipë xyajnitsokëmën,

4yë Tios tsyojkpy ets ni'ëmukë ja'ay nyitsokta'atëty ets nijawëtëty ja tëyajtën.

5Jä'ä ko tu'ukyë je'eyë Tios, ka'ap maa wiinkpë ets tu'ukyë ja ja'ay mëti'ipë itkujky yajpatpën ma ja Tiosën mëët ja naaxwiinyëtë ja'ay: Yë Kristë Jesús.

6Jesukristë tëë tku'ookë ja ja'ay ni'ëmukë ets ja nitsokën tpaatëty mëti'ipë yë'ë yajnikëxë'kën jëna'a ënäty ja nyixëëw të tpaatyën.

7Paatyës të nyajpëjktä'äky ayuk käjpxynyajxpë etsës yë ja'ay ntuk'ijxpëkëty yë mëpëjkën ets tëyajtën mëti'ipë ka'ap jyutiis'atën. Tëyës n'ëna'any, ka'apës n'antä'äky.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

8Ntsojkpyës ets ja ja'ay tja'amyätstëty ja Tios oymyaatsowëty, ets ja kyë'ë tyujkxajtëty ma ja Tiosën mëët ja oyjyot oywyinma'any ets ka'ap myëëtëty ja tsip äkë.

9Ntsojkpyës näjyëtu'un ets ja to'oxytyëjk nyäxyoxëtëty wintëy wiinkujk ets nyäy'oytyunëtëty ijxtëm pyaat'atyën; ka'ap nëkooyë ja wyääy kyopk nëkaax tsajpkaaxtëty, nän ka'ap ja tsowëtypë ja kë'ëjiits ëkë ja nantsëm tyajtuntëty.

10Yë'ë mëpaat oy nyätyukyajkëxë'ëkëtë ja oypyë tuunk, ijxtëm pyaat'atëtën ja to'oxytyëjkëty mëti'ipë yajmëjnajxtëpën ja Tios.

11Wä'än ja to'oxytyëjk näyyaj'itëtë ënä'ämënpa'tkë'ëm, amonyë t'amëtoow'itëty ja kajpxwijën;

12ka'apës nyajkutuky ets ja to'oxytyëjk yaj'ixpëkëty ëkë ja ye'etyëjk t'ënä'ämëty; wä'än amonyë tmëtoow'ity je'eyë,

13jä'ä ko ja Tios, yë'ë ojts jëyëjp tyajkojy ja Adán ok ja Eva ojts kyojy.

14Ja Adán ka'ap ojts yë'ëjëty yajwin'ëëny, to'oxytyëjk ojts yajwin'ëëny ets ojts kyuka'ajë pokyjoty.

15Ja to'oxytyëjk näyajtso'okanëp kë'ëm ma y'ityën taak tsi'tsk, ets ni'ik ko wijy yajpaatëty ma ja mëpëjkënën, ma tsojkën ja'awënën ets ko wa'ats jyuuky'atëty.

1 Timoteo 3

1Tëyajtën ya'atë: Pën jää pën t'atsoky ja kutuunk'ajtk, oytyuunk y'atsojkpy.

2Paaty, jëtu'unpë ja ja'ay ka'ap tjëkyëpy wi'ix yaj'ojëty. Tu'ukyë mëpaat ja tyo'oxytyëjk tmëëttsëënë ets mëtëy jyuuky'atëty; niwijy ets mëët. Yajja'ajta'akëp ja jëpyaat jëpyo'kxy ma tyëjkën; ets jyatëp wi'ix yaj'ixpëkëtyën;

3ka'ap y'uukëty myu'ukëtëty, ka'ap tsyipja'ay'atëty, mä'kxtukëp, ka'ap meeny t'ook'atëty.

4Jyatëp y'ënä'ämëty tyëkoty, ets jyatëp wi'ix tu'uwinwowëtyën ja y'u'unk y'ëna'k mëtëy, wi'ix myëmëtowtëtyën ets wyintsë'këtëtyën;

5jä'ä ko pën ka'ap tu'uk ja ja'ay tjaty yajkutukëty tyëkoty, ¿wi'ix tkëwent'ata'any ja Tios ja myëpëjkpëtëjk?

6Paaty ka'ap mëpaat yë'ë kyutuunk'aty ja ja'ay mëti'ipë naamnëm Tios mëpëjkpën; këtiipë nyämyëjpëjkta'akëtëty ets kya'ajëty ëxëëktum ijxtëm jyäjtyën ja mëjku'u.

7Näyjyëtu'un wiinkutsë'ëkëtëp ja mëpëjkpëtëjk, këtiipë nyipäxëtëkëty ets ja mëjku'u yajtëkoyëtëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[8]Näyjyëtu'un ja mëpëjkpëtëjk mëti'ipë ja tuunk të yajtuknipëktën jap tsajptëkoty, yë'ë mëti'ipë jyëkyejpy yajwintsë'ëkëty, mëti'ipë ka'ap y'ëëwtëkoy kyajpxtëkoytyën, ka'apë y'uuktën myu'ukëtën ets ka'apë yi'iyë wit meeny tpa'ix tpawoontën.

[9]Ja tëyajtën tyuk'o'kpätëp mëti'ipë të nnija'awëmën ko të nmëpëjkëmë ets wa'ats tmëët'atëty ja jot winma'any.

[10]Jëyëjp mëpaat yaj'ixy yajnijawë pën ka'ap tii tuuntëkoy ets pën ka'ap tii tëko'oyën tmëtëkë, jyëkyejpy yajmo'ojëty ja tuunk ma ja mëpëjkpëtëjkëtyën.

[11]Näyjyëtu'un yë tyo'oxytyëjk wiinkutsë'ëkëtëp ja ja'ay, ka'ap pyi'tskajpxëty, mëtëy tyu'uye'eyëty ets oy winë tunëty.

[12]Tu'uk ja mëpëjkpë mëti'ipë yajtuunkmo'ojëpën tsajptëkoty tu'ukyë mëpaat tmëët'aty ja tyo'oxytyëjk ets tyukjatëp wi'ix ja y'u'unk y'ëna'k t'ënä'ämëtyën ma ja jyëën tyëjkën.

[13]Jä'ä ko ja mëpëjkpëtëjk mëti'ipë tuunk mëëtëtyën jap tsajptëkoty, wintsë'ëkë mëpaat ja tyuunk tyajtu'uye'eytyë, mëj'äämpy ets wa'ats yajpaaty ma tyuntën, jëtu'un jotkujk yajpaatëty ko të tmëpëktë ja Kristë Jesús.

[14]Tsojk nëjkx njaku'ixëja'any. Tyam ntuknijayë ya'atë noky,

[15]ets pën poxpës, mnijawëp wi'ix mëpaat ja ja'ay jyä'äy'äty mëti'ipë yajpatpën ma ja Tios ja jyëën tyëjkën, ma nyiye'eypyätën ja mëpëjkpëtëjkëty mëti'ipë ja juuky Tios y'ëwtajtëpën, mëti'ipë myëët'ajtypyën ets kyuwäänpyën ja tëyajtën.

[16]Tëy jëtu'un ko ja tëyajtën mëti'ipë të nyikëxë'ëkyën ko të nmëpëjkëm ja Tios jä'ä ja mëjwiinpë këjääpë: Kristë ojts nyäyajnikëxe'ekyë tä ja'ayën, ojts myëtä'äky jëtu'un tä ja Kënu'kxymyëk'ajtënën ets ojts ja anklëstëjk y'ixyë. Ojts yajnimëtyä'äky ma ja naax kajpnën, yajmëpëjk naaxwiiny ets yaj'ëxajëy mëët ja mëj'ajt oyajtën.

1 Timoteo 4

[1]Wa'ats ja Kënu'kxymyëkajtën tnikäjpxy ko ja ja'ay t'ëxmatsa'antë ja mëpëjkën ko ënäty ja tiempo kyëxanë, yë'ë pyatunantëp ja ijxpëjkën ka'apë myëtëyëtyën mëti'ipë ku'oypyë jyä'ä'ajtypyën.

[2]Yë'ë myëjpëjkta'akantëp ja ja'ay mëti'ipë wiinkë'ëy akë'ëy ja'ay'ajtpën ets mëti'ipë win'ë'ënpën, jap jyootjoty wyinma'anyjoty tsa'ay jap yajpaaty mëët ja ëxëëkpë.

[3]Ya'atë ja'ayëty yajkupojktëp ja pëjkën ukën, ja kääky uuky mëti'ipë ja Tios të tuknipëjktaakën ets ja mëpëjkpëtëjk tkaytyëty t'uuktëty mëti'ipë nyija'awëtëpën ja tëyajtën ets tkukajpxëtëty.

[4]Jä'ä ko tu'kë'ëyë mëti'ipë Tios të tyajkojyën aak'oy yë'ë; ets ka'ap tjëkyepy yajjëjpmëkajpxëty mëti'ipë ja Tios jëyëjp të yajkukajpxën,

[5]jä'ä ko yë Tios yë y'aaw y'ayuk ets nu'kxtakën yë'ë mëët winë wyä'ätsy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

6Tukni''ixë ya'atë mëku'uk, Kristë Jesús ënäty jëtu'un oy mmëtuumpy, ets mnaxëty tu'uk ja mëtuunpë mëti'ipë yajnikëxëypyën ja mëpëjkën ets ja ijxpëjkën mëti'ipë mkuuyjyuuky'äjtypyën.

7Këtii xymyëtoowkukëty yë käjpxy mëtyä'äky mëti'ipë ka'ap tsyoowpaatyën. Yë'ë tun ja pa'ëyo'ow najts'ëyo'owën.

8Oy ja ni'kx kopk tjatuk'oy'äty ko näwyo'on näpyojtëmëty, ja pa'ëyo'ow najts'ëyo'owën ni'ik tyuny oymyaajëty, jä'ä ko yë'ë nyimëtyäkpy yë juukyajtën tyampë ets mëti'ipë miimp wiinkoonpën.

9Tëyajtën yë'ë ets paat'ajtëp ja'ay tmëpëktëty.

10Paaty ëëts ntuntë mëk, jä'ä ko yë Tios ntuk'ijxpätës juukpyë, mëti'ipë ni'ëmukë ja'ay yajnitsokpyën, yë'ë ni'ik mëti'ipë mëpëjktëpën.

11Ya'atë mni'ënä'ämëp ets yë'ë ja'ay mtuk'ijxpëkëp.

12Këtii xykyupëkëty ko pën mkawintsë'ëkëtëty ko mutsknëmëty; mijts ni'ikyë mëpaat ijxpäjtën xyäky ma mëpëjkpëtëjkëtyën, ko oy mkajpxëty, oy winë xytyunëty; mmëët'atëp ja tsojkën ja'awën ets ja mëpëjkën ets oy yajxon mnäyajjuuky'atëtëty.

13Naamka'anëmës jam nnëjkxy, tukwinkajpxë ja'ay ja Tios ja y'aaw y'ayuk. Yajjotkujkta'ak ja jëëky mëku'uk ets Yaj'ijxpëk.

14Këtii ja mtuunk xyajtëkoyëty mëti'ipë mëët'ajtypyën, mëti'ipë ja Tios të mmo'oyën ets käjpxynyajxpë m'itëty ko ojts ja mëjja'aytyëjk mkënu'kxyë.

15Mëtoow'it ya'atë yajxon ets ja ja'ay t'ixtëty wi'ix ja mmëpëjkën yeeky pyetyën.

16Mnäkyëwent'atëtëp kë'ëm ets mëk xykyëwent'atëty mëti'ipë ja'ay mtuk'ijxpëjkpyën ets jotkujk myajpaatëty. Pën mtuumpy jëtu'un, mpaatëp ja nitsokën ets myajnitso'okëp ja mëti'ipë ënäty mëtoow'ijtëpën.

1 Timoteo 5

1Ka'ap ja mëjja'aytyëjk xy'ojëty; mëët ja tëtä'äkyajtën winë xytyuknëëmëty jëtu'un tä jeexyë xytyeetyëtyën. Jëtu'un xyjyawëty ja ëna'ktëjk ijxtëm ja mmëkä'äxën.

2Ja mëj ja'ayëtypë ja to'oxytyëjktëjk jëtu'un xyjyawëty ijxtëm ja mtaakën; e ja to'oxy ëna'ktëjk jëtu'un xyjyawëty ijxtëm ja mmëka'axën, wa'ats wiin wa'ats jot.

3Putëkë ja ku'ooky tyo'oxytyëjk mëti'ipë ka'ap tmëët'atyën maa nyëjkxëtyën.

4E pën jam ja ku'ooky tyo'oxytyëjk ja y'u'unk y'ëna'k ëkë y'ok u'unk y'ok'ëna'k; yë'ë patëtëp tputëkëtëty ja tyaak ëkë ja nyanwelë, jä'ä ko yë'ë të yajyääk të yajpätëtë ma teety taak të txëëwatën. Jëtu'un ja Tios tukjotkëtä'äky.

5Ja ku'ooky tyo'oxytyëjk mëti'ipë nätyu'uk të wyi'imyën, Tios ja yi'iyë tyuk'ijxpejtyp. Ka'ap t'ëxmatsy ja jëëytyak nu'kxtaak, ijtp ja xëëny koots ja Tios tja'amyetsy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

6E ja ku'ooky tyo'oxytyëjk mëti'ipë ukp mukëpën ëkë äjtsp pujtpën, jëtu'un ja nyäxy tä jeexyë y'ooky'ityën ma jyuuky'ätyën.

7Tuk'ëwaanë ya'atë ja ja'ayëty këtiipë pën tii yajtukpoky'ixëty.

8Pën ka'ap nyämyëmay nyämyëtajyë ets ka'ap ja jyiiky myëku'uk tmëmay tmëtajy, ka'ap jëtu'unpë ja ja'ay myëpëky ets o'ktëy ni'ik y'ëti'itsy këtiinëm ja mëti'ipë ka'ap myëpëktën.

9Yi'iyë kuja'ay itëp yë mëjja'ay to'oxytyëjkpë mëti'ipë tëë ja jyëmëjt nyajxnën tëkë'px ets mëti'ipë tu'uk je'eyë yë nyiye'etyëjk të tmëët'atyën.

10Yajnija'awëp ko oy ënäty winë tuny, pën tëë ja y'u'unk y'ëna'k tsuj tyajyeeky, pën tëë ja ja'ay oy tsuj tyajja'ty ma tyëjkën, pën tëë ja mëpëjkpëtëjk ja tyeky tpujë, pën tëë tputëkë mëti'ipë ëyo'onpatëpën. Ets pën tëë winë oy tuny.

11Ka'ap xykyuja'ajëty ja ku'ookytyo'oxy mëti'ipë ka'anëm nëkoo myëjja'ayënëm; jä'ä ko wä'änxyëp nëjkx ok pyiky ko ënäty ja Kristë ka'ap t'ëkmëpëkanë,

12tääts nëjkx kë'ëm nyäyajpokytyëkëty ko ënäty tkapatuny mëti'ipë të twaantä'äkyën.

13Näy tää ja'ay jyëtitë winjëën wintëjk mëti'ipë nuuxëtyën ets ka'ap je'eyë nyuux'atë, nän pi'itskajpxtëp, xii yaa muum nyakuye'ey nyakunaxëtë ets wi'ix kawi'ixëty y'ëna'antë.

14Paatyës nëëmëtë ja ku'ooky tyo'oxytyëjkëty ëna'këtypë ets ënätyë pyëktëty, wä'än tmëët'atë y'u'unk y'ëna'këty, wä'än jyëënjoty tyëkoty tuntë, këtiipë nëkoo tëkatsy ja mëtsip nyikajpx nyimëtya'akëtëty.

15Jä'ä ko tëë jënaakën ja ku'ooky tyo'oxytyëjk t'ëxmajtsnëtë ja Tios ets ja mëjku'u të tpanëjkxtë.

16Pën jam ja to'oxytyëjk mëti'ipë mëpëjktëpën tmëët'atë ja jyiiky myëku'uk mëti'ipë ku'ookyën ets to'oxytyëjk, wä'än tputëkëtë këtiipë tëkatsy yajnikajpx yajnimëtya'akëty ja mëpëjkpëtëjkëty. Jëtu'unts ja mëpëjkpëtëjk tjëkyäptëty wi'ix tputëkëtëty ja mëjja'aytyëjk to'oxytyëjkpë mëti'ipë ku'ookyën ka'apë tmëët'atyën maa nyëjkxëty ets pën putëkëtëp.

17Ja mëjja'aytyëjk mëti'ipë nyikopk'ajtëpën ja mëpëjkpëtëjk, paat'ajtëtëp ja wintsë'kën ets ja putëjkën; wäänëni'ik pyaat'atëtë mëti'ipë ja Tios ja y'aaw y'ayuk kyajpxwa'kxtëpën ets yaj'ijxpëjktëpën.

18Jä'ä ko jëtu'un ja Tios ja y'aaw y'ayuk y'ënä'äny mëti'ipë këxja'ay miinpën: Këtii ja tsajpkaa xytyuk'ajänëty ja xuumy ko ja tsajpmok twintäänëty. Näyjyëtu'un y'ënä'äny: Yë tuunpë patëp yajmëjuyëty.

19Ka'ap xymyëjpëjkta'akëty ko yajkni'ëënëty tu'uk yë mëjja'ay, pën ka'ap nimäjtsk ëkë nitëkëëk ja'ay tnikajpxë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

20Pën pokytyuuntëpën, tuknëëmë ma ja mayjyä'äyën ets ja ja'ay tsyë'ëkëtëty.

21Y'ijxyp myëtoopy ja Tios Teety ets ja Jesukristë ja tsajpjotmëtë kukäjpxy winwityëtsypë, ko ya'atë yam ntuknipëky ets xykyuuytyunëty. Tu'knax mpaye'eyëty, ka'ap wyin'ixy wyinkexyëty.

22Ka'ap nëkoo ja ja'ay xykyë'ënixajëty pën ka'ap yajxon të xywyinmay të xywyintajy, këtiipë xymyëpokytyëkëty ja wiink ja'ay ja pyoky. Wa'ats mijts mnäyaj'itëtëty.

23Mëët ko xëmë mjotpëkyë, ka'ap yë tëtsyk nëë yi'iyë xy'uukëty, uuk wäänë näjyëtu'un ja tsatsym nyëë.

24Tää ja'ay jënaakën mëti'ipë pyoky nikëxë'kpën ka'anëm ënäty yajpaye'ey, e ja nimaypyë jäänëm yajnijawëty ko ënäty tëë yajpaye'ey.

25Näyjyëtu'un ko ja oypyë ntu'unmëty, nikëxë'kp jä'ä; e mëti'ipë ka'ap y'oyëtyën ka'ap xëmë yu'utsy y'ity.

1 Timoteo 6

1Yë mëtuunpëtëjkëty mëti'ipë nitookyën, myëmay myëtajtëp ko ja wyintsënëty patëtëp ets yawintsë'ëkëtëty, këtiipë tëkatsy ja Tios ja xyëëw yajnimëtya'akëty ets näjyëtu'un mëti'ipë ëëts n'ijxpëjkëmën.

2Pën jää pën twintsën'aty ja mëpëjkpë, ni'ikyë mëpaat twintsë'ëkëtë ko myëpëky. Ni'ikyë mëpaat oy tmëtuntë, jä'ä ko ja mëti'ipë myëtuuntëpën mëpëjkpë jä'ä ets jëëky mëku'uk ja nyäxy. Tuk'ijxpëk ets kajpxwa'kx ya'atë.

3Pën jam pën tyaj'ijxpëky ja wiink ijxpëjkën ets ka'ap tyu'knaxë mëët ja Wintsën Jesukristë ja y'ijxpëjkën ets mëti'ipë ëëtsajtëm nmëpëjkëmën,

4jëtu'unpë ja ja'ayë je'eyë nëkoo nyämyëjjawëty ets ka'ap tii tnijawë. Ko nmëëtmëtyakmëty jëtu'un nyäjyawëty tä jeexyë pya'ampetyën ets myëtsiptsoony, y'ëxëëk'ixy, y'ojy yä'äxy ets ka'ap tjëkyepy wi'ix yaj'oyjyawëty,

5je'eyë nyätsyiik nyäkyoxëtë jä'ä ko ëxëëk ja jyot wyinma'anyëty ets ka'ap nijawëtë ja tëyajtën, paaty myëpëktë ko nyäyajkumeenytya'aka'anëtë.

6Tëy ko mëj oyajtën yajpatp ko nmëpëjkmëty, je'eyëp ko, ënät ko ntukjotkujk'ajtmëty yi'iyë mëti'ipë nmëët'ajtëmën.

7Ko ojts nmëxu'unk'ajtëm yaa naaxwiiny, ka'ap ojts tii nmëmi'in nmëja'ajtëm; ko n'o'kmëty nän ka'ap tii nmënëjkxa'anëmë,

8pën nmëët'ajtëm ja ka'ayën ukën ets ja wit xox, jotkujk ëëts nnäyjya'awëmëty.

9E mëti'ipë wit meeny je'eyë y'ixk'ajtypyën, jëtu'un kyuka'ajëtë ëxëëktum ijxtëm tii jëyujk kyukääkën ma y'o'ktaknën, ets ëxëëk jyäty kyëpety ko t'atsoky winë, ja atsojkën yë'ë ja'ay ëxëëk yajjajtyp yajkëpejtyp.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

10Yë meeny atsojkën ëxëëk ja'ay tyajjaty tyajkëpety;; tää ja'ay tëëpë ja myëpëjkën t'ëxmajtsnën ets o'ktëy të nyätyunyë.

11E mijts Timoteo, Tios yë y'u'unk, mkukä'äkëp yë jëtu'unpë. Mëtëy mjuuky'atëty, mpa'ëyowëp, mëpëkëp, mmëët'atëp yë tsojkën ja'awën, mëk myajpaatëty ma ja ëyo'onën ets yu'unk naxym winë'aaw winëjot.

12Nitsiptun ja mëpëjkën, këtii xy'ëxmatsëty ja juukyajtën xëmëkyëjxmëpë; jä'ä ko paaty ja Tios të mwoowtsoyë ets xynyikajpxëty ja mmëpëjkën ma ja mayjyä'äyën.

13Ja Tios, mëti'ipë myoopyën ja juukyajtën oy tyimtiijëty jam Jesukristë wyintum, mëti'ipë ojts näjyëtu'un nikäjpxyën jam ma ja Poncio Pilato, mijts yam ntuknipëjkpy

14ets xytyunëty ja tuunk mëti'ipë ntuk'ëne'empyën, ets oy ets wa'ats mjuuky'atëty ijxtëm ka'ap tjëkyäpëtyën wi'ix pën mpoky'ixëtëty, koonëm ja Wintsën Jesukristë myinëty.

15Jëtu'un jyatëty ko ja xëëw jëmëjt tpaatëty mëti'ipë ja Tios të tuknipëjktaakën. Kënu'kxy yë'ë, yë'ë tu'ukyë yajkutujkp, ma ja yajkutujkpëtëjkën ets mëti'ipë nyiwintsën'ajtypyën ja wintsëntëjk.

16Yë'ë tu'kpajk ka'ap ja o'kën të myëmëtä'äkyë mëti'ipë juukyajtpën të'kxëntyuuy ets ka'ap tjëkyepy pën myëwinkonëtëty. Ni pën të kya'ixyë ets ka'ap tjëkyepy pën y'ixëtëty. Yë'ë xëmëkyëjxm jyä'ä'ajtyp ja mëj'ajt oyajtën ets ja kutujkën. Oy jyëtu'un'atëty.

17Pën yaa kumeeny'ajtëpën naaxwiiny, t'ënëëmë ets ka'ap yë'ë nyätyukyajmëjnaxëtëty ets ka'ap yë'ë tuk'ijxpätëty,; jä'ä ko yë kumeenyajtën këjxp najxp yë'ë. Wä'än ja Tios yë'ë tuk'ijxpätë, jä'ä ko yë'ë yajktääpy oy tyimtiijëty ets akëtä'äky jotkëtä'äky nwë'ëmëty.

18Tuk'ënä'äm, wä'än tuntë ja oypyë, wä'än tjotkujkta'aktë ko tuntëty ja oypyë tuunk, pyutëkëtëp mëti'ipë tii ka'ijtxëtëp.

19Ko jëtu'un tuntëty, pyaatëp ja kuma'ayën mëti'ipë miimp wiinkoonpën ets pyaatantëp ja mëtëypyë ja juukyajtën.

20Timoteo, këwent'at mëti'ipë të myajktuknipëkyën. Këtii xymyëtoow'itëty ko ja'ay oy wi'ix myëtya'aktëty mëti'ipë ka'ap maa tyunyën, mëti'ipëty ënantëpën ko tnijawëtë ja tëyajtën.

21Pën tääpë jëtu'unpë tuk'ijxpëjktëp, tëë tyu'utëkoytyë jä'äkyëjxm ko ja mëpëjkën të t'ëxmatstë. Wä'än ja Tios mkënu'kxëtë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

2 Timoteo

2 Timoteo 1

[1]Ëjts Pablo, Jesukristë y'ayuk kajpxwa'kxpë mëët ko Tios jëtu'un të tuknipëjktaakë, mëti'ipës të xykexyën ets nkajpxwa'kxëtyës ja juukyajtën tëëpë twinwanën ko tu'ukyë n'ijtëm mëët ja Jesukristë.

[2]Tyam ya'atë noky ntuknijayë mijts u'unk maay Timoteo. Wä'än ja Tios Teety ets ja Wintsën Jesukristë mmo'oyë ja kënu'kxën, pa'ëyo'owën ets ja jotkujk'ajtën.

[3]Xëëny kootsës yë Tios nmëkäjpxy ko mijts nja'amyetsy, etsës nkukajpxë ja Tios, mëti'ipës nmëtuumpyën wa'ats wiin wa'ats jot, näjyëtu'un ijxtëm tmëtuuntën ja n'aptëjkës.

[4]Nja'amyejtsypës xëmë ja mjë'ëyën myaxën, njaa'ixäämpy etsës jeexyë njotkujkë.

[5]Jä'ä ko nja'amyejtsypës wi'ix mijts ja mëpëjkën xymyëët'atyën. Ja mëpëjkën mëti'ipë ja mtaak mëjja'ay Loida myëët'ajtën ets ja mtaak Eunice, ets nija'apës ko mijts nän yë'ë jëtu'unpë ja mëpëjkën mëët'ajtyp.

[6]Paaty yam ntuknipëky ets ja mtuunk xyajmëjëty mëti'ipë ja Tios të mmo'oyën ko ojts nkë'ënixajy.

[7]Tios ka'ap yë'ëjëty të xymyo'oyëm ja jot ja'awën mëti'ipë yajtsë'këpën, yë'ë të xymyo'oyëmë ja kënu'kxymyëk'ajtën mëti'ipë myëët'ajtypyën ja mëk'ajtën, nätsyok näjyawë ets wijy'ajt kujk'ajtën.

[8]Këtii mtsëtyunëty ko ja Jesukristë xynyikajpx xynyimëtya'akëty ets ëjts nän këtiis xytyuktsëtyunëty koos yap tsumy nku'itë ja Wintsën. Nikë yë'ë mmëmay mmëtaj ja mëk'ajtën mëti'ipë ja Tios mmooyëpën ets xymyëmëta'akëty ja ëyo'on jotmay mëti'ipë mpatypyën mëët ko ja oy'aaw oy'ayuk të xypyääty.

[9]Tios të xyajtsokëm ets të xywoowtso'owëm tääts npatmëty ja juukyajtën wa'atspë, ka'ap yë'ëkyëjxmëty ko tii oy ntu'unëm, yë'ë ko jëtu'un tëëyëp tuknipëjktaakë mëët ja Kristë Jesús.

[10]Tëë ja Tios tyam tyaj'ixyë mëjwiin këjää ja tsyojkën ko të myiny ja Jesukristë Yajknitsokpë, mëti'ipë myëmëtakën ja o'kën ja kyutujkën, ets të tyajnikëxë'ëky ja juukyajtën xëmëkyëjxmëpë.

[11]Tios të xytyuknipëkyës ets ya'atë y'aaw y'ayuk nkajpxwa'kxëtyës, tëëjës xykyexy ayukkajpxwa'kxpë ets nyaj'ijxpëkëtyës ja ja'ay.

[12]Paatyës tyam nku'ëyowë ya'atë. Je'eyëp ko ka'apës ntuktsëtyuny, jä'ä ko nnija'apës koos yë'ë ntuk'ijxpety; ets nnija'apës ko yë'ë myëët'ajtyp ja mëk'ajtën es tpëjkë'ëkëty ja kuma'ayën jekpyaat mëti'ipës të xytyukwinwanën.

Biblia en Mixe de Quetzaltepec, Oaxaca, México
Active Translation in Process
© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

13Yajtu'uye'ey ya'atë mëtëypyë ijxpëjkën mëti'ipë të xy'ëxajën ma ëjtsën, ets juuky'at ma ja mëpëjkënën mëët ja nätsyok näjyawë mëti'ipë nmëët'ajtëmën ko mëët ja Kristë Jesús tu'ukyë n'ijtëmë.

14Mëët ja Kënu'kxymyëkajtën ja pyutëjkën mëti'ipë ijtpën ma ëëtsajtëmën, këwent'at ja oypyë ijxpëjkën mëti'ipë të myajtuknipëkyën.

15Tëë xynyijawë ko tëëjës xynyikäkta'atë ja Asia ja'ayëty, ja Figelo ets ja Hermógenes.

16Wä'än ja Tios tpa'ëyoy ja Onesíforo ja y'u'unk y'ëna'k, y'u'unk tyo'oxytyëjk, jä'ä ko kanaak okës të xynyiminy ets të xyajjotkujktä'äkyës ets yë'ë ka'apës të xytyuktsëtyuny oyës yap tsumy n'ity.

17Yë'ë ko jyä'äjty Roma ënetyës ojts xy'ixta'ay ets ni kyapo'kxy koonëmës xypyäty.

18Tios pa'ëyowëtëp ko myinëty ja Jesús. Mijts wa'ats xynyijawë wi'ix ojts xypyutëjkëmën jam Éfeso.

2 Timoteo 2

1Mijts, Timoteo, mëti'ipës n'u'unkja'apën, jam ja mëjaaw xyajtsoonëty ma ja Tios ja y'oyjyot y'oywyinma'anyën mëti'ipë të mtuk'ixyën mëët ja Kristë Jesús.

2Ja aaw ayuk mëti'ipë të xymyëtoyën maajës ja mayjyä'äy nyaj'ijxpëkyën, yë'ë mtuknipëkëp ja ja'ay ets jëtu'un ja myëku'uk tyaj'ijxpëktëty.

3Mëtänë ja ëyo'on, ijxtëm tu'uk ja tsiptuunpën ko ja Kristë Jesús yë'ë xymyëpëky.

4Nitu'uk ja tsiptuunpë tkamëmay tkamëtajy ja wiink winma'any ko jam tsyiptuny, jä'ä ko oy mëët ja wyintsën wyë'ëma'any.

5Näyjyëtu'un ja ëyë'kpë, mëti'ipë ka'ap oy y'ëyi'ikyën ets ka'ap tpatuny ja ënä'ämën, ka'ap tjëkyepy t'ëxajëty ja kuma'ayën.

6Yë ja'ay mëti'ipë naax tuunpën myëët'ajtyp ja tëyajtën ets jëyëjp tpëkëty ja pëjktä'äky mëti'ipë paat'ajtëpën.

7Winmay wintaj mëti'ipës nnikäjpxypën, ja Wintsën mtukja'akyukëtëp tu'kë'ëyë winë.

8Ja'amyäts ja Jesukristë, mëti'ipë ojts jyuukpyikyën ko y'o'ky, ja David ja y'u'unk y'ok, ijxtëmës nnimëtyä'äkyën.

9Ets mëët yë'ë koos ja oy aaw oy ayuk nkajpxwä'kxy paatyës n'ëyoy ets paatyës n'ity tsumy xotsy mëët yë pujxntejpxy jëtu'un tääjës jeexyë tëë nyajja'ay'ookyën; je'eyëp ko yë Tios yë y'aaw y'ayuk ka'ap tjëkyepy wi'ix yajkutsum yajkuxotsëty.

10Paatyës nkupëky akujk jotkujk oymyëti'ipë ëyo'onëty ets tpaatëty ja nitsokën ets ja Jesukristë ja y'oyajtën mëti'ipë ja Tios të wyinwitsëtën.

11Tëyajtën ya'atë: Pën o'këm mëët yë'ë, näjyëtu'un mëët njuuky'ata'anëm;

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

12Pën nku'ëyo'owëm, näjyëtu'un mëët nyajkutuka'anëm. Pën nkuyu'tsëm, näjyëtu'un yë'ë xykyuyu'tsa'anëm.

13Pën ka'ap ëëts npatu'unëm ja y'aaw y'ayuk, yë'ë pyatunäämpy ja y'aaw y'ayuk, jä'ä ko ka'ap tjëkyepy kë'ëm nyätyuxi'ikëtëty.

14Tukja'amyäts ya'atë ja mëpëjkpëtëjkëty, tuknipëk Tios wyintuuy ko ka'ap je'eyë nye'ojëtëty. Ka'ap jëtu'unpë tyuny. Yë näy'ojë je'eyë nëkoo y'ëxëëktuny ma ja ja'ayëtyën mëti'ipë myëtoowtëpën.

15Tun tu'kë'ëyë mëti'ipë Tios y'oyjya'apën mapaat mmëtä'äkyën, jëtu'un ijxtëm tu'uk yë ja'ayën tëëpë Tios y'ëxajëtyën, ijxtëm tu'uk yë mëtuunpën ka'apë tii tmëët'atyën tii nyatuktsëtyunëp, mëti'ipë ja tëyajtën nyikäjpxyp nyimëtyäkpyën.

16Ka'ap nëkoo ëxëëkjaty mkajpxëty ets mnanëkajpx mnatsajpkajpxëty, jä'ä ko mëti'ipë jëtu'un ëtëtstëpën pokyjotm ni'ikyë nyäyajka'ajëtë

17ets ja y'ijxpëjkënëty jëtu'un ye'eywyä'kxy ijxtëm pu'uts myëjwiinën. Jëtu'un jyatë ja Himeneo ets ja Fileto,

18mëti'ipë të t'ëxmajtsnëtën ja tëyajtën ko y'ëna'antë ko ka'ap ja'ay y'ëkjuukpyëkanë, jëtu'un tyajkma'atëtë ja ja'ay ja myëpëjkënëty.

19E Tios tëë tu'uk ja potsy ëjx tpëjktä'äky ta'tspëkpyë, ma kyëxja'ayëtyën: Wa'ats ja Tios t'ixy'äty mëti'ipë jyä'ä'ajtypyën, ets Ni'ëmukë mëti'ipë kyajpxpatëpën ja Wintsën ja xyëëw, näjyëpëkëtëp ma ja ëxëëkpën.

20Ma tu'uk ja mëj tëjkën, ka'ap jap yi'iyëty yajpaaty yë pu'ts pujxn ets poop pujxn, tap näjyëtu'un kepytyexy, naax texy. Jënaakën mëti'ipë tuunpën jëna'ajëty ets jënaakën mëti'ipë tuunpën xëmë.

21Pën ja'ay wa'ats nyäyaj'ityë ets näkyëwent'ajtëp, jëtu'un nyaxa'any tä tii y'oyëtyën tsyujëtyën, tëëpë Tios yajtuknipëjktaakën ets tyunëty, ma ja oypyë myëyätyën.

22Kukä'äk mëti'ipë ja ëna'ktëjk nätyukyajtëkooyëpën, yë'ë ixta'a ja oypyë ja nipaye'eyën, ja mëpëjkën, nätsyok näjyawë ets ja jotkujk'ajtën, mëët ja mëti'ipë wa'ats wiin wa'ats jot y'ëwtajtëpën ja Wintsën.

23Këtii xymyëjpëjkta'akëty yë näkyäjpxytsyiikë mëti'ipë ka'ap tsyoowpaatyën; jä'ä ko jëtu'unpë jä'ä y'awinpity tsip.

24Tu'uk ja Wintsën ja tyuunpë ka'ap tjëkyepy je'eyë tsyiptunëty, ni'ikyë mëpaat oy tsuj nyämyäyë mëët oypyënëty. Jyatëp wi'ix yaj'ixpëkëtyën ets myëët'atëp yë mä'kxtujkën,

25ets tkajpxwijëty mëët yë yu'unk'ajt naxym'ajtën mëti'ipë käjpxy kyumëtoownajxtëpën, yaj'ëwxitëty ets ja Tios niwinpittëty ets nijawëtëty ja tëyajtën.

26Wä'än twijtë tkäjtë ets tkukä'äktëty ja ku'oypyë mëti'ipë yaj'ijtëtëpën tsumy matsy ets y'ëxëëktunëtë ijxtëm yë'ë tsokyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

2 Timoteo 3

1Timoteo, mnijawëp näjyëtu'un ko tpatnëty ja tiempo ma ja Wintsën Jesukristë myina'anyën, tsip jää nëjkx y'ijnë ja xëëw jëmëjt.

2Yi'iyë nëjkx ja'ay tmëmaay tmëët'ajnë yë kyë'ëm juukyajtën, wit meen, mëj këjxm, pyatëp nyaxtëp ja Tios, ka'ap ja tyaak tyeety t'ëktmëmëtoownëtëty; nitii nëjkx tka'ëktukjotkëtaknëtë, ka'ap twintsë'ëkëja'antë ja Tios ja y'ijxpëjkën.

3Ka'ap nëjkx t'ëkmëët'ajnëtë ja pa'ëyo'owën, je'eyë pyi'tskajpxanëtë, ka'ap nëjkx tkumä'kxëtë ja y'ëxëëk winma'anyëty, ëxëëk ja'ay y'ita'antë ets myëtsip'atantëp tu'kë'ëyë ja oypyë.

4Kyë'ëyakantëp ja myëku'ukëty, tyimtuna'antëp winë ijxtëm ja jyot wyinma'anyëtyën, jëtu'un winë tuna'antë ijxtëm tsojkën'atën ets ka'ap ja Tios t'ixta'aja'antë.

5Jëtu'un nyäpyëjkta'aka'anëtë ijxtëm jeexyë myëpëktën, je'eyëp ko ma winë tuntën aakjä'ä ma'atpë ets tëkatsypë. Këtii jëtu'unpë ja'ay xykyutëkëtëty. Janty mëpëjkpë ja'ay nyäyajnaxa'anëtëty, jëtu'unpë ja'ay këtii xymyëjwa'kpätëty.

6Jëtu'umpë ja'ayëty, yë'ë tëjktëjkëtyëp muum ets twin'ëëntë ja to'oxytyëjk mëti'ipë pokyjotm ijtëpën, ets ja ëxëëkpë tuntë tkajpxtë mëët,

7xëmë yaj'ixtë y'ijxpëktë, je'eyëp ko ka'ap tja'akyukëtë wi'ix ja Tios ja tyiyajtën jya'ëna'anyën.

8Ets jëtu'un ijxtëm ja Janes ets Jambrés tmëtsippëjktën ja Moisés, näjyëtu'un tääpë ja'ayëty tmëtsippëktë ja tëyajtën. Ma'at yë wyinma'anyëty ets tëë ja myëpëjkën tyajtëkooynyëtë.

9Je'eyëp ko ka'ap yë jyä'ä myëjtëkëja'antë, jä'ä ko nyijawëjantëp yë ja'ay ko tsuu ets kunëpap yë'ëjëty, näjyëtu'un ijxtëm jyaajtën ja nimäjtskpë ja ja'ayëty mëti'ipë myëtsippëjktën ja Moisés.

10Mijts tëë oy xypyanëjkxy yë n'ijxpëjkënës, wi'ixës njuuky'ätyën, tiis ntunäämpyën, wi'ixës nmëpekyën, wi'ixës nmä'kxtukyën, wi'ixës ja ja'ay ntsoky njawën ets wi'ixës nmëët'atyën ja mëjaaw etsës nmëtänë ja ëyo'on jotmay,

11tëë näjyëtu'un m'ëyoy maajës nyaj'ixjëtity nyajpajëtityën ets maajës ëxëëk njaty nkëpetyën. Mnija'ap wi'ixës njajtyën jam Antioquía, Iconio ets Listra, koos nyajpajëtijtäky. E ja Wintsënës ojts xyajpëtsëmy ëyo'ontum.

12Tëyajtën yë'ë ko ni'ëmukë mëti'ipë ja ja'ay juuky'atantëpën oy ma Kristë Jesusën näjyëtu'un yaj'ixjëtita'an yajpajëtita'antë;

13E ja ëxëëkja'aytyëjkëty ets ja win'ë'ëmpëtëjkëty ni'ikyë y'o'ktëwa'antë, win'ëënantëp ni'ikyë ets näjyëtu'un yajwin'ëëna'antë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14Mijts mëk ja mwinma'any xymyëët'atëty ma ja mëti'ipë të xyjyätyën ets xymyëpëkyën. Mnija'ap pën të myaj'ijxpëkyën.

15Ja'amyäts ko mutsknëm të xynyijawë ja Tios ja y'aaw y'ayuk mëti'ipë të myajwijy të myajkejyën, mëti'ipë mtu'uwinwowanëpën ets xypaatëty ja nitsokën ko ja Kristë Jesús të xymyëpëky.

16Tu'kë'ëyë ja Tios ja y'aaw y'ayuk mëti'ipë këxja'ay miinpën aak Tios të tnikajpxta'ay, ets tuunp ma ijxpëjkënën, ma kajpxwijënën, ma tu'uwinye'eyën, ma jëjpwijtswinpijtën ets ma tëyajtënën,

17jëtu'unts ja Tios ja jyä'äy winma'anymyëët yajpaatëty ets nijawëty wi'ix oypyë tunëtyën.

2 Timoteo 4

1Jam Tios wintum ets Jesukristë wintum, mëti'ipë minaanpën ijxtëm tu'uk ja yajkutujkpën ets tpaye'eyä'äny ja juukpyë ets ookyëp, tyam ntuk'ëne'emy

2ets xykyajpxpwa'kxëty ja Tios ja y'aaw y'ayuk ets xytyuk'ëwaanëty ja ja'ay oyjyëna'ajëty. Tukja'akyukë, tukwinkukajpxë, jotmëkwinkajpxë, Yaj'ijxpëk mëët tu'kë'ëyë ja mä'kxtujkën.

3Jä'ä ko pyatäämpy ja xëëw po'o ko ja ja'ay ka'ap tmëmëta'aka'antëty ja oypyë ijxpëjkën, kyë'ëm tsojkën yajtuna'antëp ets t'ixta'aja'antë kanaakjëjp ja yaj'ixpëjkpëtëjk ets tyuk'ijxpëkëtëty mëti'ipë yë'ë tsyojktëpën.

4Ka'ap tmëtoow'ita'antëty ja mëtëypyë, yë'ë nëjkx tmëjpëjkta'aktë ja apmëtyä'äky.

5E mijts, niwijy nikejy mja'ay'atëty, mëtanë ja ëyo'on, kajpxwa'kx xëmë yë aaw ayuk oypyë, patun oy yë mtuunk.

6Ëjts, yoxyës n'ijnë, tëë timpyääty maajës n'ooka'anyën.

7Tëës nmëmëtä'äky ja tsip, tëëjës nja'ty maajës ënäty nja'ta'anyën, ka'apës të n'ëxmatsy ja mëpëjkën.

8Ets tyam, ja oyajtënës xy'owëxijtp mëti'ipës xypyatpën, mëti'ipë ja Wintsën, mëtëypyë pyaye'eyën xymyo'ojaanpës jä'ä xëëw. Ets ka'ap y'ëjtsëty je'eyë nätyu'uk, näjyëtu'un yajmo'oja'antë ni'ëmukë mëti'ipë tsyojktëpën ets myinëty mëët ja mëj'ajt oyajtën.

9Tun yë mëyajtën, nimiinkës tsojk.

10Ja Demas, tëëjës ja xynyikäknë, mëti'ipë yi'iyë tsyojkën'ajtypyën yaapë naaxwiinyën, tëë ja tsyo'onë ets të nyëjkxnë jam Tesalónica. Yë Crescente jam të nyijkx Galacia y'itjotm, e yë Tito të nyijkx jam Dalmacia y'itjotm.

11Lucas yam nätyu'uk të jyaak wë'ëmy. Ixta'a ja Marcos ets mëët mminëty, jä'ä ko xytyukputëjkëpës yë'ë ja Wintsën ja tyuunk.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

12Ja Tiquico, Éfeso të nkexyës.

13Ko mminëty, jamës ja nimu'ux xymyëmiinëty mëti'ipës ojts nyajwë'ëmën jam Troas ma Carpo tyëjkën, näjyëtu'un ja noky apëtityëtypë, tim kopkpëky xyajminëty ja po'o ak apëtitypë.

14Ja Alejandro, pujxnka'tspë, ëxëëkës të xytyuny të xynyëëmës. Tios tukëpätëtëp wi'ix të y'ëti'itsyën.

15Mnäkyëwent'atëtëp näjyëtu'un ma yë'ëjën, jä'ä ko tëë tmëtsippëky ja aaw ayuk mëti'ipës të nkajpxwä'kxtën.

16Koos ënäty nänyikajpxtu'utyë ma ja kutuunkëtyën, ka'ap ojts pën xypyutëkës, ni'ëmukë xy'ëxmajtstaaytyës. Jääpëk yë Tios ka'ap tja'amyetsy.

17E Ojtsës ja Wintsën Jesús xypyutëkë ets xymyooyës ja mëjaaw ets ja oy'aaw oy ayuk nkajpxwa'kxëtyës ets tmëtowtëty ja ja'ay mëti'ipë ka'ap jyutiis'atën. Jëtu'unës ja Tios xyaj'ëwa'atspëtseemy jam tsimptum o'këntum,

18ets xyaj'ëwaatsëpëtsëmaanpnëmës maajaty ja ku'oypyën ets xyajnëjkxa'anyës jam tsajpjotm ma yë'ë yajkutukyën. Yë'ë jyä'ä'ajtyp ja mëj'ajtën jaanty'ajtën xëmëkyëjxm. Tëy jëtu'un.

19Kajpxpo'kxtëkës ja Priscila ets ja Aquila, näjyëtu'un ja Onesíforo myëku'uktëjk.

20Jam ja Erasto të wyi'im Corinto, e ja Trófimo yë'ëjës të nyajwë'ëmy jam Mileto, jä'ä ko të pya'ampety.

21Tsojk mminëty naamka'anëm pyotmtëkë. Mkajpxpo'kxëtëp ja Eubulo, Pudente, Lino, Claudia ets ni'ëmukë ja nmëku'uk'ajtëmë.

22Wä'än ja Wintsën Jesukristë tyajpaaty mëët mijts, Tios mkënu'kxëtëp ni'ëmukë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Tito

Tito 1

1Ja nyoky ja Pablo, Tios mëtuunpë ets Jesukristë y'ayuk kajpxwa'kxpë, mëti'ipë të yajkexyën ma ja ja'ayëtyën tëëpë ja Tios wyin'ixëtën ets tpaatëty ja mëpëjkën ets nijawëtëty ja tëyajtën mëti'ipë yajpatpën ma n'ijxpëjkëmën,

2mëti'ipë ijtpën ko yajjëjp'ixy ja juukyajtën xëmëkyëjxmëpë. Tios ka'apë y'antä'äkyën, mëti'ipë ya'atë juukyajtën ojts twinwanën ka'anëm ënäty yë naaxwiinyëtë tsyo'ontä'äky,

3ets tyam, ko tiempo të tpatnë, tëë xytyuknija'awëmë ja y'aaw y'ayuk mëti'ipës nkajpxwä'kxypyën, mëti'ipës ja Tios yajnitsokpë ojts xytyuk'ëne'emyën.

4Tyam ya'atë noky ntuknijayë, mijts u'unk Tito mëët ko mëpëky. Ja nTeety'ajtëm Tios mëët ja yajnitsokpë Jesukristë, yë'ë mmo'ojëtëp ja kënu'kxën ets jotkujk'ajtën.

5Ko mijts ojts nyajwë'ëmy jam Creta, yë'ëkyëjxm ets xyaj'apaatëty ja tuunk mëti'ipë ënäty jam apaatëjaanpën ets xypyëjkta'akëty mëti'ipë nyimëjja'ay'atëpën ja mëpëjkpëtëjk ma ye'eymyuktën, jëtu'un ijxtëm ënäty të ntuknipëkyën.

6Yë'ë mtuknipëkëp ja tuunk mëti'ipë oy tsuj juukyajtpën, këtiipë tii yajtuknikajpxëty, mëti'ipë tu'ukyë myëët'ajtypyën ja tyo'oxytyëjk, mëti'ipë y'u'unk y'ëna'k mëpëjktëpën, ka'ap kyäjpxykyumëtoownaxtën, myëmëtowtëp ja tyaak tyeety ets këtiipë tii yajtukni'ojëtëty.

7Mëti'ipë nyikopk'atëpën ja Tios ja nyaax kyajpn yë'ë mëpaat t'ixy ttuny mëti'ipë Tios y'oyjya'apën, paaty kyopkpëkyëty ets oy tsuj jyuuky'atëty. Ka'ap kyujuunta'akëty, ka'ap wyin'äkë'atëty, ni kya'uuk kyamu'ukëtëty, ni tsip tka'ixta'ajëty, ni meeny tka''atsokëty

8Ni'ikyë xëmë ja ja'ay tyajjajta'akëty oy tsuj ma tyëjkën; oy winë tunëty, wijy kujk jyä'äy'atëty, ka'ap tii tuuntëkoyëty ets mëtëy tyu'uye'eyëty.

9Yë'ë mëti'ipë tyuk'o'kpejtypyën ja ijxpëjkën mëti'ipë të yajtukni''ixën ets näjyëtu'un ja ja'ay wiinkëtypë tjotmëkwinkajpxëty mëët ja ijxpëjkën oypyë ets tukja'akyujkëty mëti'ipë tëkatsy nyimëtyaktëpën ja Tios ja y'aaw y'ayuk.

10Jä'ä ko täa ja'ay jyatëtë mëti'ipë je'eyë käjpxy kyumëtoownajxtëpën, mëti'ipë judá ijxpëjkën winma'any tyuk'ijtëtëpën; mëti'ipë je'eyë tyäty mëtyaktëpën ets wyin'ëëntë.

11Ya'atë ja'ayëty, ka'ap mëpaat nyajkajpxëmë, yajma'tëp ja ja'ay tu'kjëën tu'ktëjkpë ets tyuk'ijxpëjktëp mëti'ipë ka'ap pyaat'atyën ets tpaatëty ja meeny.

12Ojts tu'uk yë ja'ay y'ity Creta ja'ay, yë'ë jyiiky myëku'uk nyimëtyäkpy ets y'ënäny: Yë Creta ja'ayëty, je'eyë y'anta'aktë, na'uk najëyujkën yë'ë jyä'äy'atë, käx ets nuuxëty.

Biblia en Mixe de Quetzaltepec, Oaxaca, México
Active Translation in Process
© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

13Ets tëy ojts y'ënä'äny, paaty xywyinkukajpxëty mëk'äämpy ets tu'ukyë tmëpëktëty ja Wintsën,

14këtiipë mëjmëtoy tjawëtëty yë apmëtyä'äky mëti'ipë jutië ja'ay kë'ëm mya'kxtëpën, mëti'ipë ënä'ämtëpën ets mëti'ipë pyäjxtëpën ja tëyajtën.

15Pën myëët'ajtëp ja jyot wyinma'any wa'ats, aak wa'ats winë t'ixtë; e mëti'ipë ka'ap ja jyot wyinma'any y'oyëtyën ets ka'ap tmëpëktën ja Tios ka'ap tii wa'ats t'ixtë. Jä'ä ko ëxëëk ja jyot wyinma'any tmëët'atë.

16Jëtu'un y'ëna'antë ko Tios t'ixy'atë, je'eyëp ko tii tuntë jëtu'un yaj'ixy ka'ap yowë t'ixy'atë, ëxëëk'ijxtëp ets käjpxy kumëtoownajxtëp, ka'ap tukjatë wi'ix tii oy tuntëtyën.

Tito 2

1Jëtu'un mëpaat winë xynyikäjpxy xynyimëtyä'äky ijxtëm ja wa'atspë ja ijxpëjkën y'ënä'änyën.

2Ja mëjja'aytyëjkëty mëtëy winë tuntëty, mëët ets wijy kujk; yajtuntëp oy ja myëpëjkënëty, myëët'atëp ja tsojkën ja'awën ets amëk jotmëk yajpaatëty ets tmëtänëtëty ja ëyo'on.

3Näyjyëtu'un ja mëjja'aytyo'oxyëty wintsë'kën mëët jyä'äy'atëty, ka'ap pyi'tskajpxtëty, ka'ap y'uuktëty myu'ukëtëty. Oy tii tnajtstunëtëty,

4yaj'ijxpëktëp ja to'oxy'ëna'k pëkpyë ets tukni''ixëtëty wi'ix tsoktëty tjawëtëty ja nyiye'etyëjk ets ja y'u'unk y'ëna'k,

5wijjyä'äy'atëty, wa'ats, ets pätë'ëky ja'axë'ëky ja jyëën tyëjk tyaj'itëty, oy ja jyot wyinma'any tmëët'atëty; këtiipë pën ja Tios ja y'aaw y'ayuk ëxëëk tnimëtyakëty.

6Jotmëk wiinkajpxë näjyëtu'un ja ëna'ktëjkëty ets wijy kejy jyä'äy'atëty,

7oymyaatsowëty, ets najtstunë mijts kë'ëm wi'ix oy tii tuntëtyën. Ko xyaj'ijxpëkëty, tun mëët wa'ats aaw wa'ats jot, ka'ap tii in tsots xyajwinkëxë'ëkëty.

8Oy ets wa'ats mkajpxëty mmëtya'akëty, këtiipë pën y'ëna'anëty ko ka'ap jyëtu'unëty. Jëtu'un tsyëtyu'unpaatëty mëti'ipë mmëtsip'ajtëpën, jëtu'un ka'ap tjëkyäptëty wi'ix ëxëëk xynyimëtyakmëtyën.

9Kajpxwij ja tuunpëtëjk nitookpyë ets tmëmëtowtëty ja wyintsënëty, yë'ë tyuntëp mëti'ipë tukjotkëtaknën, ka'ap je'eyë wyin'ëtsow jyëjp'ëtsowtëty.

10Ka'ap tii tontëty tmäätstëty, wintsë'ëkë mëjjawë y'itëty ets ja'ay ni'ëmukë t'ixtëty ko oy yë ijxpëjkën mëti'ipë Tios yajnitsokpë jyä'ä'ajtypyën.

11Tios të xytyuk'ijxëm ja myëyajtën, ko tmooy ja nitsokën ni'ëmukë ja naaxwiinyëtë ja'ay.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

12Tääpë Tios yë y'oyajtën yë'ë xytyukni''ijxëm ets n'ëxmajtsmëty ja ëxëëk tu'unën ets atsojkën yaapë naaxwiinyëtën, ets oy nyajtu'uye'emyëty ja juukyajtën tyampë, mëët ja tëyajtën jaanty'ajtën,

13naamka'anëm jyä'tynyëm mëti'ipë n'a'ijx njëjp'ijxëmën, ko myina'any ja mëj Tios, ets ja yajnitsokpë Jesukristë.

14Ojts xykyu'o'këmë, tëë xyaj'ëwaatsë pëtsë'ëmëmë ma ja ëxëëkpën, nän tëë xyajwatsëmë ets të xykyajpn niwa'anëmë, mëët ko ja oypyë tsujpë ntu'unëmë.

15Ya'atë ja mëpëjkpëtëjk mtuk'ijxpëkëp, jotmëkwinkajpxë ets amëk jotmëk tkajpxëty mëtya'akëty mëët tu'kë'ëyë ja mkutujkën këtiipë pën mpäxëtëty.

Tito 3

1Tukja'amyäts ja mëpëjkpëtëjkëty ets twintsë'ëkëtëty ja yajkutujkpë ets ja kutuunktëjk, wä'än xëmë winë oy tuntë mëti'ipë yajkutujkpë tuk'ënä'ämëtëpën.

2Ka'ap pën tni'oj tniyaaxëtëty, mä'kxtuktëp, ja'akyukëtë, yajnikëxë'ëktëp ja yujyajtën tëtä'äkyajtën winë'aaw winëjot ma ja ja'ayëtyën ni'ëmukë.

3Tëëyëp näjyëtu'un ijty ntsuu'ajtëmë, ka'ap nmëmëto'owëm ja Tios, tëkoy ijty nyajpatëmë. Ja atsojkën ets mëti'ipë ni'ik ntukjotkëtakëmën yë'ë ijty xyaj'ijtëm ijxtëm ja mëtuunpën ëne'empyë y'ityën. Ëxëëk ijty nja'ay'ajtëmë, ntuk'ëxëëk'ijxëm ijty winë ja nmëku'uk'ajtëmë, ëxëëk ijty nyajpatëmë ets ëxëëk näy'ijxëmë xim yam.

4E ko ja Tios yajnitsokpë ojts tyaj'ixyë ja y'oyajtën ets ja tsyojkën ma ja naaxwiinyëtë ja'ayën,

5ënät ojts xyajnitsokëm, ka'ap yë'ëkyëjxmëty ko oy tii ntu'unëmë, yë'ëkyëjxm ko ojts xypya'ëyo'owëmë ets të xymyo'oyëmë ja jempyë juukyajtën mëët ka kënu'kxymyëk'ajtën.

6Ja nWintsën'ajtëmë Jesukristë, mëti'ipë yajnitsokpën, tëë xymyo'oyëmë ja Kënu'kxymyëkajtën mëjwiin këjää,

7ets oy nwë'ëmëty mëët ja Tios yë y'oyajtën, jëtu'un npatmëty xëmëkyëjxm ja juukyajtën.

8Tëyajtën ya'atë, ntsojkpyës ets xynyikajpxëty mëk'äämpy, wä'än ja oypyë tuntë mëti'ipë ja Tios myëpëjktëpën. Oy ya'atë ijxpëjkën tu'unxëtëp ja ja'ay oypyënëty.

9Këtii xykyupëkëty ets ja ja'ay nëkoo atsuu apoj tii tyajkäjpxykyojtëty, ëkë nëkoo tii apmëtyä'äky tnanimëtya'aktëty, ma ja ja'ay ka'ap nyäjyä'äkyukëtën wi'ix ja Moisés ja tyiyajtën y'ënä'änyën. Ya'atë jëtu'unpë näkyäjpxytsyiikë nëkoopë je'eyë xëëw tiempë tyajtëkoy.

10Pën jam pën tyajnäwya'kxa'anyë ja mëpëjkpëtëjk, wiinkukajpxë tëkok ëkë mäjtsk ok; pën ka'ap mmëmëtoyë, tim käjxpëtsëm ma ja mëpëjkpëtëjkëtyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

11Nijawë ko ya'atë ja'ay tëë tyëkooynyë ets tëë ja kyë'ëmpoky kë'ëm yajnitujkëyënë.

12Ko mijts ntuknikäxëty ja Artemas ëkë ja Tíquico, tun mëyajtën mnëjkxëp jam Nicópolis, jëtu'unës të ntuknipëjktaakë koos jam nyaxa'any ja potm.

13Mo'o ja putëjkën ja nikajpxtutpë Zenas ets ja Apolo mapaat mmëtä'äkyën këtiipë tii myëyajtxëtëty ma tyu'uye'eytyën.

14Wä'än näjyëtu'un ja nmëku'uk'ajtëmë tjatë ja oyajtën wi'ix ja myëku'uktëjk tputëkëtëty mëti'ipë tii yajmëyajtëpën ets ja jyuukyajtën tyajtuntëty.

15Ni'ëmukë tkäxtë ja kajpxpo'kxën mëti'ipës yam mëëtën. Kajpxpo'kx ja nmëku'uk'ajtëmë mëti'ipë mëët nämyä'äyëmën, mëti'ipë ni'ik yajmëku'ukja'apën. Wä'än ja Tios mkënu'kxëtë ni'ëmukë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Filemón

Filemón 1

1Pablo, mëti'ipë tsumy ijtpën ko ja Kristë Jesús ja y'aaw y'ayuk tkajpxwa'kxë ets ja nmëku'uk'ajtëm Timoteo tkexy ja kajpxpo'kxën ma ja Filemonkën, mëti'ipë yajmëku'uk'ajtpën ma ja tuunkën

2näjyëtu'un yajtuknikäxtë ja kajpxpo'kxën ja nmëku'uk'ajtëmë mëti'ipë jam ye'eymyujktëpën ma tyëjkën, näjyëtu'un ja ntsë'ë'ajtëmë Apia ets ja n'ajty'ajtëmë Arquipo, mëti'ipë ka'ap pyo'kxyën.

3Wä'än ja Tios nTeety'ajtëmë ets ja Wintsën Kristë Jesús mmo'ojëtë ja kënu'kxën ets ja jotkujk'ajtën.

4Xëmë nja'amyetsy etsës ja Tios nkukajpxë,

5jä'ä ko tëëjës nijawë ko xymyëpëky ja Wintsën Jesús ets ko xytsyoky xyjyawë mëti'ipë juuky'ajtëpën wa'ats.

6N'amëtoopyës ja Tios ets mëët ja mmëpëjkën mtuknijawëtëty yajxon wi'ix tjëkyepyën tii oy ntu'unmëty ko yajmëët'aty ja tsojkën ja'awën ma ja Kristë Jesusën.

7Akujk jotkujk ets xoontä'äkyës nnäjyawëty ko xytsyoky xyjyawë ja mëku'uk, ets të xyajjotkujktä'äky ja mëpëjkpëtëjk mëtipë yajpatëpën ma ja Tios ja nyaax kyajpnën.

8Oyës njamëët'aty ja tëyajtën ets mijts ntuk'ënä'ämëty tii mtunëpën, koos ja Kristë ëjts ja y'ayuk nkajpxwa'kxë,

9nikë oy yajmëtowëty ko mijts nmënu'kxta'akëty mëët ja tsojkën ja'awën. Ëjts Pablo, tëëjës nmëjja'ayënë ets tsumy matsyës yap n'ity koos ja Kristë Jesús ja y'aaw y'ayuk nkajpxwa'kxë.

10N'amëtoy tu'uk ja mëyajtën ets ja nmaankës Onésimo xykyupëkëty, jä'ä koos jëtu'unës yam näpyëjktä'äkyë ijxtëm tu'uk yë u'unkteetyën ma ja mëpëjkënënën koos yap n'ity pujxn tëkoty.

11Tëëyëp, yë Onésimo ka'ap ojts oy mmëtunyë e tyam, tuunp mëk ma ëjtsën ets ma mijtsën.

12Tyam jatëkok ntuknikexy. Jëtu'un xykyupëkëty ijxtëm jeexyë ëjts kë'ëmën.

13Tëës n'ëkmaay n'ëktajpë ets jeexyë yaa wyi'imy maajës nyajpaatyën tsumy matsy ets jeexyë yë'ë ja Jesukristë ja y'aaw y'ayuk tkajpxwa'kxë ijxtëm mijtsën.

14Je'eyëp ko ka'apës tii ntuna'any mëti'ipë mijts ka'ap xyajkutukynyëmën ets ja mëyajtën mëti'ipë mtuumpyën tsojkënkyëjxm xytyunëty, ka'ap y'akwanëty.

15Wä'änxyëp ja Onésimo ojts mpu'uye'eytyu'utyë tu'ktsojkyë ets ënät tyam yajpatnëty ma mijtsën xëmëkyëjxm,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

16je'eyëp ko ka'ap y'ëkjëtu'un'ajnë ijxtëm ijty nyitookyëtyën, Wintsën xyëëwkyëjxm xymyëku'uk'ajnëty, mëti'ipë ni'ik tsoowpatpën. Mëkës yë'ë ntsoky njawë, e mijts ni'ik mëpaat xytsyoky xyjyawë, ka'ap jye'eyëty ko nyaaxwiinyëtë ja'ayëty näjyëtu'un ko yajmëkä'äx'aty ko ja Wintsën të tmëpëky.

17Jëtu'un, pën xymyëku'ukja'apës mijts, kupëk ijxtëm jeexyë ëjts kë'ëm xykyupëkyën.

18Pën tëë yë Onésimo mmëtuuntëkoyë, ëkë pën jap mënu'kxy'ätyë, ëjts nkëpätëp.

19Ëjts Pablo, kë'ëmës yam nja'ay ya'atë noky. Ëjts nkëpätäämpy yë nu'kxy. Ka'apës yam n'ëna'any ets mijts xykëpätëty, jä'ä ko tamës mijts xymyënu'kxy'äty ko të ntukmëmëtyä'äky ja nitsokën ets ja Kristë të mpokymye'kxyë.

20Jëtu'un mëku'uk, tun ya'atë mëyajtën, yajnikëxë'ëk ko tu'ukyë nmëpëjkëmë ma ja Wintsën Jesukristën. Yajotkujk'at yë n'aaw njotës ko ntu'kmëku'uk'ajtëmë ma ja Jesukristë yajmëpëkyën.

21Paaty nnijayë, jä'ä ko njëjp'ijxypës ko mijts mja'akyujkëp ets mëtoop, nnija'apës ko mtunäämpy mëti'ipë yam n'amëtoopyën.

22Tyam njaak amëtoy wiinkpë mëyajtën, jam tu'uk yë ijtakn nipëjktaakë ma mtëjkën tamës nja'ta'any; jä'ä ko njëjp'ijxypës ko Tios t'ëtsoowinpita'any ja mjëëytyak mnu'kxtakënëty maa xypyëjktsowtën ko nëjkx nku'ixëtë.

23Mkajpxpo'kxëtëp ja Epafras, nmëpujxntëjk ja'ayës ma yajkutsumy'itën ja Jesukristë,

24näjyëtu'un mkajpxpo'kxëtë ja Marcos, Aristarco, Demas ets Lucas, mëti'ipës xypyutëjkëtëpën ma tuunkën.

25Wä'än ja Wintsën Jesukristë mkënu'kxëtë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Hebreos

Hebreos 1

[1]Tëëyëp, kanaak ok ojts ja Tios tmëkäjpxy ja n'ap'ajt n'ok'ajtëm ets kanaakjëjp ja winma'any tja'ixtaay ko ojts tjayajkäjpxy ja käjpxynyajxpëtëjk.

[2]Tyam ma kyëxanën ja xëëw jëmëjt, tëë xymyëkajpxëmë mëët ja y'U'unk, mëti'ipë ojts mëët tyajkojyën ja naax tsajp, mëti'ipë të tukumaaytyä'äyën winë.

[3]Yë'ë kyujäjpy kyutë'kxyp ets yajknikëxë'kpy ja Tios ja myëj'ajt y'oyajtën. Jëtu'un ijxtëm ja Tios Teety, tim näjyëtu'un ja y'u'unk, ja y'u'unk tu'kë'ëyë winë wyijts'ijtääpy mëët ja y'aaw y'ayuk mëk'ajtënmëëtpë. Ko të xyajpokywyatsëmë, tääts të nyaaxweetsy tsajpjotm Tios pyë'aay aka'any'äämpy.

[4]Wäänë mëj ja Tios U'unk të nyäxy këtiinëm ja anklëstëjk, jä'ä ko tëë yajtukumay wäänë mëjpë ja kutujkën këtiinëm ja anklëstëjkëty.

[5]Nijëna'a ja Tios të tkanëëmë nitu'uk ja tsajpjotmëtë kukäjpxy: Mijts n'u'unk'ajtyp, tyamës n'ëna'any ko xytyeety'atëtyës. Ets nijëna'a ja Tios të tkanëëmë nitu'uk ja tsajpjotmëtë kukäjpxy: Ëjts xytyeety'atëp, yë'ëjës n'u'unk'atëp.

[6]Näyjyëtu'un wiinktsow y'ënä'äny ko tkejxy yaa naaxwiiny ja y'u'unk, mëti'ipë ijtpën ijxtëm ja kä'äxkopkën, ko tu'kë'ëyë ja Tios ja y'anklës t'ëwtatëty ja Tios U'unk.

[7]Ets ko ja Tios tnimëtyä'äky ja tsajpjotmëtë kukäjpxy, jëtu'un y'ënäny: Jëtu'un tpëjktä'äky ja y'anklës ijxtëm ja pojën, ja myëtuunpë ijxtëm ja jëënyä'änkën.

[8]E ko ja y'U'unk tnimëtyä'äky, jëtu'un y'ënäny: Mijts Tios, xëmëkyëjxm ja mkutujkën y'ity, myajkutukëp mijts mëët ja tëyajtën.

[9]Ko mijts të xytsyoky ja oypyë ets të xy'ëxëëk'ixy ja ëxëëkpë; paatykyëjxm ja Tios mijts të mwin'ixyë, mëti'ipë mTios'ajtypyën, ets të mmo'oyë wäänëni'ik ja xoontakën këtiinëm ja mmëku'uktëjk.

[10]Näyjyëtu'un y'ënäny: Mijts, Wintsën, ka'anëm ënäty tiinëm ko xy'oytyuuny ja naaxwiinyëtë, mijts kë'ëm myajkoj ja tsajp.

[11]Këxaanp naxaanp tu'kë'ëyë winë, e mijts xëmëkyëjxm m'ity. Jëtu'un tëkokyë jyajta'aja'any ijxtëm ja wit tyukyën;

[12]ets xy'anä'äka'any ijxtëm tu'uk wit yaj'ane'ekyën, ets xyajtëkatsa'any ijxtëm pën nyäjyääntëkatsyën. E mijts, m'ijtp xëmë, nijëna'a ja mjuukyajtën kyakëxa'any.

[13]Tios ka'ap ojts nitu'uk t'ënëëmë ja tsajpjotmëtë kukäjpxy: Yaa u'unyë n'aka'any'äämpyës koonëm ja mmëtsip nmëmëta'akëtyës, ets npëjkta'akëtyës maas yë nteky'ixpo'kxën.

[14]Jä'ä ko ja tsajpjotmëtë kukäjpxy aak poj yë'ëjëty mëti'ipë Tios myëtuuntëpën ets yë'ë yajkäjxtëp ets nëjkx tputëkëtë mëti'ipë ja nitsokën të yajtukumaytyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

Hebreos 2

[1]Paatykyëjxm wäänëni'ik nmëjpëjktakmëty mëti'ipë të nmëto'owëmën ets ka'ap n'ëxmajtsmëty mëti'ipë të nmëpëjkëmën.

[2]Ja ënä'ämën mëti'ipë ja Tios tëëyëp yajkën mëët ja y'anklës, myëët'ajtyp ijty ja mëk'ajtën ets yajpatunëty; mëti'ipë pokytyuuntën ets ka'ap tpatuuntë, ojts yajtsaatsytyuntë ijxtëm pyaat'atyën.

[3]¿Paaty wi'ix ëëtsajtëm nkuukäkmëty ja tëytyu'unën pën ka'ap nmëjpëjktakëm ja mëj nitsokën? Wintsën ojts kë'ëm tnikäjpxy jëwyiin ya'atë nitsokën; ets mëti'ipë ojts tmëtoow'itën, yë'ë të tnikajpxtë ma ëëtsajtëmën.

[4]Näyjyëtu'un ja Tios ojts tnikäjpxy mëët ja ijxpäjtën, mëj'ajtën ets kanaakpëky ja y'oyajtën, mëët ja Kënu'kxymyëkajtën, mëti'ipë kanaakjëjp të nyajmo'oyëmën ijxtëm yë'ë të tuknipëjktaakën.

[5]Ka'ap ja Tios të tmo'oy ja anklëstëjk ja mëk'ajtën ets y'ënä'ämtëty ma ja xëëw jëmëjtën mëti'ipë wiinkoonpën, mëti'ipë tyam nikajpx nimëtyakëmën.

[6]E tap tu'kpëky jaaypyety myiny ma tu'uk ja ja'ay y'ënä'änyën: ¿Pën yë naaxwiinyëtë ja'ay ko xyjyä'äymyetsy ets tim pën yë'ënë ko mjotmaytyunyë?

[7]Tëë tu'ktiempë naxym xypyëjktä'äky këtiinëm ja anklëstëjk, je'eyëp ko tëë xymyo'oy ja kutujkën, ja mëj'ajt oyajtën ets ja wintsë'kën;

[8]mijts të xypyëjktakta'ay jam winë ma tyekpya'tkën. E ko të xypyëjktakta'ay winë ma tyekpya'tkën, ka'ap ja Tios tii të tyajwë'ëmy ëpëky mëti'ipë yë'ë ka'ap tnijawën. E kajts n'ijxëmnëm ko aakjam yajpata'ay winë ma yë'ëjën.

[9]E Tios të xytyuk'ijxëm ja Jesús, mëti'ipë ja Tios tu'kxëëw tu'kjëmëjt pyëjktakën naxym këtiinëm ja anklëstëjk, tëë yajmo'oy ja kutujkën ets ja mëj'ajt oyajtën, mëët ko tmënajxy tyajnajxy ja o'kën. Tios mëët ja tsyojkën jya'awën yë'ë ojts tuknipëjktaakë ets ja o'kën tpaatëty ets tuk'oy'atëty ja mayjyä'äy.

[10]Tu'kë'ëyë mëti'ipë jää'ajtpën aak Tios jyä'ä'ajtääpy ets yaj'ijtääpy, jä'ä ko tsyojkpy ets ja y'u'unk y'ëna'k näjyëtu'un tpaatëty ja myëj'ajtën y'oyajtën; Tios ojts tyaj'awinpity ja Jesukristë wa'ats ko y'ëyooy, mëti'ipë të yajnitso'okëtën.

[11]Ja mëti'ipë yajkënu'kxtën ets mëti'ipë kënu'kxpën, tu'ukyë ja Tyeetyëty, ja Tios Teety. Paaty ja Tios U'unk ka'ap tuktsëtyuny ets xytyijmëty mëkä'äx.

[12]Ijxtëm y'ënä'änyën ja Tios ja y'aaw y'ayuk këxja'aypyë myinyën: Mijts nnikajpxäämpy nimëtya'akäämpy maas ja nmëku'uktëjkën, jëtu'un nmëjjawëja'any njaantyjyawëja'any koos n'ëwëty ma ja mëpëjkpëtëjk ye'eymyuktën.

[13]Ets näjyëtu'un y'ënä'äny: Tiosës ntuk'ijxpätäämpy, näjyëtu'un y'ënä'äny: Tyamës ja u'unk ëna'k mëët nyajpaaty mëti'ipës ja Tios të xymye'eyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

14Jëtu'un ijxtëm ja ja'ay tu'kjëëky tu'kmëku'ukpë ja jot ne'pyny tmëët'atën, jëtu'un ja Jesús y'ijty mëët ja Tios ets mëët ja o'kën tmëmëtaktaay ja ëxëëkpë, mëti'ipë ijty o'kën tëko'oyën myëët'ajtypyën.

15Jëtu'un nyitso'oktëty ni'ëmukë mëti'ipë o'kënjëjp'am ijtëpën, mëti'ipë juuky'ajtëpën ijxtëm ja mëtuunpë nitookpyën.

16Tëyajtën ka'ap yë'ëjëty ja Wintsën Jesukristë tnimiiny ets tputëkëty ja anklëstëjk, yë'ë nyimiin mëti'ipë ja Abraham y'u'unk'ajtyp y'ok'ajtypyën.

17Paatykyëjxm näjyëtu'un kopkpëky yajpëjktäky ijxtëm ja myëku'uktëjkën ets jam Tios wyintuuy y'itëty teety wintsën oypyë ets pa'ëyoopë ets ja Tios ja ja'ay tpokmyä'kxëty mëët ja wintsë'kën.

18Mëët yë'ë ko ja Jesús y'ëyoow ets yajwinma'any'ijxy ets jeexyë pyokytyuny, tyam jyëkyejpy tputëkëty mëti'ipë ja mëjku'u yajkpokytyunanëpën.

Hebreos 3

1Paaty mëku'uktëjkëty, ninu'un ja Tios mja'ay'atëtën, tëëpë yajyaxtsowtën, pëjkta'aktë mjootjoty mwinma'anyjyotyëty ja Kristë Jesús, ja ayukkajpxwa'kxpë, ja mëj teety wintsën.

2Jä'ä ko ja Jesús kyuuytyuun ja tuunk mëti'ipë ja Tios tuknipëjkën, näjyëtu'un ijxtëm ja Moisés tkuuytyuunyën ja tuunk mëti'ipë ja Tios ojts tyuknipëkyën ma ja nyaax kyajpnën.

3Je'eyëp ko ja Jesús wäänëni'ik ja mëj'äämpy të nyäxy këtiinëm ja Moisés, jëtu'un ijxtëm tu'uk ja tëjkojpën wäänëni'ik yajmëjpëjktä'äky këtiinëm ja tëjk.

4Tu'kë'ëyë ja jëën tëjk aak ja'ay kyojtääpy; e ja Tios yë'ë yajkojtaay tu'kë'ëyë mëti'ipë jää'ajtpën.

5Jëtu'unts ja Moisés y'ijty ijxtëm tu'uk ja tuunpën ma tu'uk ja tëjkën, oy tyuuny ma ja Tios ja kyajpnën ets ojts tnikäjpxy mëti'ipë ja Tios ënäty kyajpxäämpyën.

6E ja Kristë, jëtu'un jä'ä ijxtëm tu'uk ja u'unkën, oy tmëtuny ja Tios ma ja jyä'äyën, ëëtsajtëm yaj'antijëm; pën nmëpëjkëm ëmuumtu'ukjot mëti'ipë njëjp'ijxëmën.

7Paaty, ijxtëm y'ënä'änyën ja Kënu'kxymyëkajtën: Pën tyam mmëtoow'ijtëp wi'ix ja Tios y'ënä'änyën,

8këtii ja mjot mwinma'any juun xypyëjkta'aktë ijxtëm y'ëtëtstën ja m'aptëjkëty ko ja Tios ojts tukjoot'anpëktë jam të'ëts'itjotm ets tjawinma'any'ixantë.

9Jam ojts xywyinma'any'ixtës miits ja m'aptëjkëty oy ënäty të tja'ixtë ja ntuunkës wëxtyikxy jëmëjt.

10Paaty ojts ntukjoot'anpëktës tääpë ja'ayëty, ets n'ënanyës: Xëmë tëkatsy yë jyot winma'any tmëët'atë, ka'ap tkupëktë ja nnë'ë ntu'ujës.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

11Paatyës ojts nnikäjpxy koos xyajjoot'anpëjktë: Nijëna'a kyatëkëtëty maas ja npo'kxtaknën.

12Mëku'uktëjkëty, näkyëwent'atëtë këtiipë nitu'uk ja mjot mwinma'any xymyëët'atëty ëxëëk, mëti'ipë tuk'ëxmajtspën ja Tios Juukpyë, ko ënäty xykyamëpëktë.

13Näjyjyotmëkmo'ojëtë nixim niyam winjëpom naam jaakjäänëm ja xëëw, mëti'ipë nyikäjpxypën ja Tios ja y'aaw y'ayuk, këtiipë pën yajwin'ëënëty ets juun ja y'aaw jyot tpëjkta'akëty.

14Tëë mëët ja Kristë npatëm ja oyajtën, mëët yi'iyë ko ntukjotkujk'ajtmëty mapaat njuuky'ajtëmën ijxtëm të nyajtso'ontakëmën.

15Ijxtëm y'ënä'änyën: Pën mmëtoowtëp tyam ja Tios ja y'aaw y'ayuk, këtii ja mjot mwinma'any juun xypyëjkta'aktëty ijxtëm y'ëtëtstën ja m'aptëjkëty ko ja Tios tukjoot'anpëjktë.

16¿Pën ojts ja Tios tnipëtë'ëktë oy tjamëtoowtë ja y'aaw y'ayuk? Yë'ë mëti'ipë ja Moisés wyoowpëtsëëmën jap Egiptë, ¿këtiijë?

17¿E pën jëtää ja Tios tyukjoot'anpëjk wëxtyikxy jëmëjt? Yë'ë mëti'ipë pokytyuuntën jam të'ëts'itjotm ets y'o'ktë, ¿këtiijë?

18¿E pën jëtää ja Tios tyij ko y'ënäny ko nijëna'a kyatëkëtëty ma Tios ja pyo'kxtaknën? Yë'ë mëti'ipë ka'ap myëtoowtën, ¿këtiijë?

19Jëtu'unts nwinja'awëmëty ko paaty ka'ap tyëjkëtyë jä'ä ko ka'ap myëpëjktë.

Hebreos 4

1Paatykyëjxm ma tyam njaakyajpatëmën ets ntëjkëmëty ma Tios ja pyo'kxtaknën, mëpaat näkyëwent'ajtëmë këtiipë pën wyë'ëmëty.

2Jä'ä ko ëëtsajtëm tëë nyajtuk'ëwa'anëmë ja aaw ayuk oypyë ijxtëm yë'ëjëty yajtuk'ëwa'anëtyën; je'eyëp ko yë'ëjëty ka'ap ojts tyajtuunkpaatë, nëkoopë tyajnatëkë'ajtë oy tjamëtoowtë, ka'ap tpuwa'këtyë mëti'ipë mëtoowtën mëët ja mëpëjkën.

3E ëëts'ajtëmë, mëti'ipë ja Tios nmëpëjkëmën, tëkëja'anëm ma ja pyo'kxtaknën, ijxtëm ja Tios y'ënänyën: Paaty ojts n'ëwa'antä'äkyës ko xyajjoot'anpëktës ets n'ënanyës ko: Nijëna'a kyatëkëtëty maas ja npo'kxtaknën. Jëtu'un ja Tios y'ënäny oy tjayaj'apatëy ja tyuunk ko tyajtso'ontäky ja naaxwiinyëtë.

4Jää jatu'kpëky jaaypyety y'ity wi'ix ja wëxtujk xëëwpë: Ko ojts ja Tios ja tyuunk tyaj'apaatë, kom wëxtujk xëëw ojts pyo'kxy.

5Ets nän tap y'ënaankojnëpë ma jaaypyety y'ityën: Nijëna'a kyatëkëtëty maas ja npo'kxtaknën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

6Jaaktëkoy'ajtëpnëm yë ja'ay ets jyaak tëkëtë ma tääpë po'kxtaknën, mëët jä'ä ko kyäjpxykyumëtoownajxtë mëti'ipë jëyëjp jyamëtoow'ijtën ja aaw ayuk paaty ojts ka'ap tyëkëtë.

7Paaty ja Tios jatëkok të tpëjktä'äky tu'uk ja xëëw, tyampë, mëti'ipë ja Tios ojts tuknikäjpxyën ja David, ko y'ënäny: Pën mëmëtoowtëp miits ja Tios ja y'aaw y'ayuk, këtii ja mjot mwinma'any juun xypyëjkta'aktëty.

8Ko jeexyë ja Josué ojts tmo'oy ja po'kxtakn ja Israel ja'ayëty, ka'ap jeexyë ja Tios ja wiinkpë xëëw të tnikäjpxy.

9Paatykyëjxm ja po'kxtakn të jyaak wë'ëmy ets ja Tios ja jyä'äy tpaatëty ma pyo'kxtëtyën.

10Pën tëjkëp ma ja Tios ja pyo'kxtaknën, po'kxëp jä'ä ko ënäty ja tyuunk tyaj'apaatë, jëtu'un ijxtëm ja Tios ojts pyo'kxyën ko tyaj'apatëy ja tyuunk.

11Tsojk njotmay'ajtëm ets ntëjkëmëty ma ya'atë po'kxtaknën këtiipë ja jëtu'unpë ja winma'any npanëjkxmëty ijxtëm y'ëtëtstën mëti'ipë ka'ap tmëpëjktën ja Tios.

12Ja Tios ja y'aaw y'ayuk myëët'ajtyp ja juukyajtën ets ja mëk'ajtën. Ni'ik jyëjpëty këtiinëm ja tëypyujxn tëëpë mäjtskpa'a yajme'eyën; tyukku'umëtyääpy ja jot winma'any këkpaat; ets tpaye'eytyä'äy pën tii pën myëmääpy myëtäjpy.

13Nitii tkajëkyepy ja Tios yajtukwinkuyu'utsëty mëti'ipë të tyajkojyën, aak wyintum wyinkujkm winë yajpata'ay, ets ma yë'ëjën nëjkx nkë'ëyajkta'ayëm tëkokyë tii të ntu'un të nkajpxëmën.

14Jesús, ja Tios U'unk, yë'ë ja nTeetywintsën'ajtëmë mëti'ipë të pya'tëkën tsajpjotm. Paatykyëjxm mëk ja mëpëjkën nmëët'ajtmëty mëti'ipë të mpatëmën.

15Jä'ä ko ja nteety wintsën'ajtëmë, xypya'ëyo'owëm yë'ë ets nyija'awëp wi'ix nkamëtakëmën, jä'ä ko näjyëtu'un të yajpëjktä'äky wi'ix jeexyë pyokytyunyën, jëtu'un ijxtëm ëëtsajtëm nyaj'ijxmajtsëmën.

16Tsojk nmëwinko'onëm ja Tios ja kyutujktakn akujk jotkujk, ets xypya'ëye'emyëty mëët ja y'oywyinma'any ets xypyutëjkëmëty ma ënäty tii nyajmëyajtëmën.

Hebreos 5

1Ni'ëmukë teety wintsën, aak ja'ayjoty yajwin'ixtë ets ja naax kajpn tkutänëty Tios wyintum ets tyaktëty ja wintsë'kën ets ayajk ako'onën mëti'ipë ja poky yajtuknikëpäjtutpën.

2Jä'ä ko näjyëtu'un ja teety wintsën pyokyjyä'äy'atë, jyëkyejpy tpa'ëyowëty mëti'ipë kyanija'awëtëpën ets mëti'ipë tëkooytyëpën.

3Jä'äkyëjxm ja wintsë'kën tyäky ko pyokyjä'äyëty ets näjyëtu'un ko ja ja'ay pyokyjyä'äy'atë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

4Ni pën kë'ëm kyanäpyëjktä'äkyë ets y'itëty wintsë'ëkë ko ënäty y'ity teety wintsën. Tios wyin'ijxyp pën pyëjkta'akäämpyën teety wintsën, jëtu'un ja Aarón ojts yajwinwitsy.

5Tim näjyëtu'un ja Kristë ka'ap ojts kë'ëm nyäpyëjktä'äkyë teety wintsën, ja Tios ojts myo'oyë ja mëj'ajtën jaanty'ajtën ko y'ënëmaayë: Mijts n'u'unk'ajtyp, tyamës n'ëna'any ko mijts n'u'unk'ajtyp.

6Ets nän jap jatu'kpëky myiny kuja'ay mëti'ipë ënaanpën: Mijts xëmëkyëjxm mteetywyintsën'ajtp ijxtëm ja Melquisedec y'ijtyën.

7Ko Kristë jyuuky'äjty yaa naaxwiiny mëk'äämpy ojts tmënu'kxtä'äky ets tmëjë'ëy tmëyä'äxy ja Tios, pën mëpaat yaj'ëwaatspëtsëmyë ma ja o'kënën, e ja Tios wa'ats ojts myëtoyë jä'ä ko kyäjpxykyupëky.

8Oy ja Kristë jya'u'unk'atyë ja Tios, tyukjajt wi'ix myëtowëtyën ko y'ëyooy.

9Ets ko ojts tyaj'apaatë ja tyuunk, ënät ojts nyäxy yajnitsokpë xëmëkyëjxm ma ja mëti'ipë mëmëtoowëpën,

10ets ja Tios pyëjktakë teety wintsën, jëtu'un ijxtëm ja Melquisedec y'ijtyën.

11May ya'atë aaw ayuk kyayajnimëtyä'äkynyëm, je'eyëp ko tsip ets yajkajpxtë'kxëty, jä'ä ko ëtyä'äkyë miits tii xyjyä'äkyukëtë.

12Tam kanaak jëmëjt nyëjkxnë ets jeexyë miits ja Tios ja y'aaw y'ayuk xyaj'ijxpëjkëtë. Myaj'ijxpëjknëtëp jeexyë miitsëty, je'eyëp ko yë'ë jatëkok mtsojktëp ets wäänëni'ik mjaaktukyaj'ijxpëktëty mëti'ipë ka'ap tsyipëtyën ma ja Tios ja y'aaw y'ayukën. Jëtu'un miitsëty ijxtëm ja pi'k ëna'kën mëti'ipë tsi'tstëpnëm, ka'apë tjatën wi'ix kyäytyëtyën.

13Pën yajpatëp ijxtëm ja pi'k ëna'kën mëti'ipë tsi'tstëpnëm, ka'ap tnijawëtë mëti'ipë oy ëkë mëti'ipë ëxëëkën.

14E ja mëti'ipë yajpatëpën ijxtëm yë mëjatyjyä'äyën mëti'ipë kaaytyëp uktëpën, yë'ë mëti'ipë të tmëyujtën ets nyija'awëtyëp mëti'ipë oy ka'oyën.

Hebreos 6

1Tsojk nyajtu'uye'eyëm ja Tios ja y'aaw y'ayuk koonëm kä'pxy nnija'awëmëty mëti'ipë ja Tios tsyojkpyën. Ka'ap yi'iyë ntukjotkujk'ajtmëty mëti'ipë të nyajtukni''ijxëmën ko Kristë ojts ëka'any nmëpëjkëmë. Ka'ap jatëkok n'a'ijxpëjkëmëty, wi'ix ja ja'ay jootwinpittëty, wi'ix t'ëxmatstëty ja ëxëëk juukyajtën mëti'ipë tukpatpën ja o'kën, ëkë wi'ix tmëët'atëty ja mëpëjkën ma Tiosën,

2ëkë ja nëëpäjtën, wi'ix ja mëpëjkpëtëjk yajkë'ënixajtëtyën, wi'ix ja o'kpë jyuukpyëktën ets yajpaye'eytyë ja nyëë pyokyëty xëmëkyëjxmëpë.

3Yë'ë jää jëtu'unpë ntu'unmëty ko Tios tyajkutukëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[4]Ja ja'ay mëti'ipë të tnijawëtën ja Tios ja jyä'ä, mëti'ipë të tuntën ja Tios ja tyuunk ets nän tëë ja Kënu'kxymyëkajtën t'ëxajëtë,

[5]ets tëë tjawëtë wi'ix ja Tios ja y'aaw y'ayuk xyu'kxëtyën ets ja kutujkën mëti'ipë miimp wiinkoonpën,

[6]ko jatëkok pyokykya'atëty, ka'ap t'ëkjëkyäjpnëty ets jatëkok jyootwinpitëty ma Tiosën. Jëtu'un nëjkx tpaaty ijxtëm jeexyë ja Tios U'unk jatëkok tyajkruutspätën ets ijxtëm ja Tios ja jyä'ä yajnëxi'iky yajtukxi'ikyën.

[7]Jëtu'un yë'ëjëty ijxtëm ja naax t'ukta'ayën ja tuu nëë mëti'ipë naxmëtu'ujëpën: ko oyëtypë pëjktä'äky y'ity, ja yuupë tuunpë pyaatëp ja Tios ja kyënu'kxën.

[8]E pën aak äpny aak ëxëëk ujts mujxp, ka'ap tsyowpaaty, kajpxpoky ja Tios yaj'itëtë ets ok yajnino'oktë.

[9]Mëku'uktëjkëty, oy miits yam jëtu'un nnimëtya'aktë, nija'awëtyëpës ko miits jam myajpaatë ma ja oyajtënën, yë'ë yajtijp ko tëë ja nitsokën xypyaatë.

[10]Jä'ä ko yë Tios mëtëy nyipaye'ey, ka'ap tja'atyëkoyä'äny mëti'ipë të xytyuntën ets wi'ix të xypyutëkëtën ja Tios ja nyaax kyajpn ijxtëm tyampaat xytyuun'ëtë'ëtstën.

[11]Ntsojktëpës ets miits nitu'ukjaty xyaj'ixëtëty ja mëpëjkënëty mëët ja xoontakën, koonëm ja oyajtën xypyaatëty mëti'ipë mjëjp'ijxtëpën.

[12]Ka'apës ntsoktë ets miits ni'ikyë nuux m'awinpijnëtëty, yë'ëjës ntsojktëp ets xynyi''ijxtu'utëty ja oyjyuuky'ajtën mëti'ipë yajpatpën ma ja ja'ayëtyën tëëpë t'ëxajëtën ja kuma'ayën mëti'ipë ja Tios të tyukwinwanëtën.

[13]Ko ja Tios tyaj'apatëy ja waantakën ma ja Abrahamën, kë'ëm ojts nyäxyëëwkukäjpxyë, jä'ä ko ka'ap ënäty pën wiinkpë wäänë mëjpë ijxtëm yë'ëjën.

[14]Jëtu'un yajnëmaay ja Abraham: Nmo'ojäämpy ja kënu'kxën mëjwiin këjää ets nyajmayëjä'änyës ja m'u'unk m'ok.

[15]Abraham mëët ja mä'kxtujkën ojts y'ëwxity ets t'ëxajëy mëti'ipë ënäty ja Tios të tyukwinwanëtyën.

[16]Ko ja ja'ay tii tyajtëytyëkëja'antë, yë'ë kyajpxpatëp mëti'ipë ni'ik mëj'äämpyën këtiinëm yë'ë kë'ëmëty ets ko jëtu'un tii tyajtëytyëkëtë ka'ap t'ëkjëkyäjpnë wi'ix jyaak yajnimëtya'akëty.

[17]Tios ojts jëtu'un tuknipëjktaakë ets tyajnikëxë'ëka'any pën y'ëxajëjantëpën ja kuma'ayën mëti'ipë të ënäty të twinwanën, ka'ap nijëna'a tyëkatsyën. Paatykyëjxm ojts kë'ëm nyäxyëëwkukäjpxyë ko ja waantakën tpëjktäky.

[18]Ya'atë mäjtskpëkpyë mëti'ipë ka'ap tyëkatsyën ets ka'ap tjëkyepyën yë Tios wyin'ëënëty, paaty të n'ëxajëm ja jotkujk'ajtën, ko të n'ixta'ayëm ja Tios myajts'ijtën ets të ntukjotkujk'ajtëm ja ëwxijt mä'kxtujkën mëti'ipë të xymyo'oyëmën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

19Ya'atë ëwxijt mä'kxtujkën yë'ë mëk yaj'ijtyp ja njoot'ajt nwinma'any'ajtëm, jëtu'un
ijxtëm ja pujxnën nëëjotypë two'on'ityën ja kepy nëëwinye'epyë. Yë'ë ja ëwxijt
mä'kxtujkën mëti'ipë të tuknaxyën ja wit'atëëytyuk japë tsajptëkoty yajpaatyën
mëti'ipë tsajpjotm ijtpën,

20ma ojts tyëkën tëëyëp ja Jesús ets ja në'ë tu'u tyaj'ëwatsy, jëtu'un nyäjxy
xëmëkyëjxm Teety Wintsën, ijxtëm ja teety wintsën Melquisedec y'ijtyën.

Hebreos 7

1Ya'atë Melquisedec yë'ë ojts yajkutuky jam Salem ets tyeety'äjty ma ja Tios ni'ik
këjxmëpë tmëtuunyën. Ko ja Abraham wyimpijty ma ënäty ojts të tsyiptunyën ko
tmëmëtäky ja yajkutujkpëtëjk, ënät ja Melquisedec ojts jyëjpye'eyi'ikyë ets ojts
kyënu'kxyë;

2ënät ja Abraham tmooy ja Melquisedec tu'kpëky ja majk pëkpyë mëti'ipë pyëjkën ko
myëtäky ma tsyiptuunyën. Ja Melquisedec ja xyëëw jä'ä y'ayukwinpëtsëmy
yajkutujkpë mëti'ipë kijpxy'äjtyën myëët'ajtypyën ets ko jam Salem yajkutuky,
näjyëtu'un yajtijy yajkutujkpë mëti'ipë kijpxyajtën myëët'ajtypyën, jä'ä ko jëtu'un ja
Salem y'ayukwinpëtsëmy Jotkujkajtën.

3Ka'ap yajnikäjpxy pën tyaak'ajt tyeety'ajt ëkë pën y'ap'ajt y'ok'ajt ets ni
kyayajnikäjpxy wi'ix myëxu'unk'ajty ets ko ojts y'o'knë, je'eyëp ko jëtu'un yaj'ijxy
ijxtëm ja Tios U'unk tyeety'ätyën xëmëkyëjxmëpë.

4Tsojk nja'akyujkëmë ko ja Melquisedec mëj ojts y'ity, yë'ëpaat ja n'ap'ajtëm
Abraham ojts tpuyäky tu'kpëky ja majk pëkpyë mëti'ipë ënäty të tpëkyën ko myëtäky
jam tsipjotm ets ojts tmo'oy tu'kpëky ja Melquisedec.

5Jëtu'un ja Moisés ja y'ënä'ämën y'ënä'äny ko ja teetyëty mëti'ipë Leví y'u'unk'ajtyp
y'ok'ajtypyën, yë'ë yajmooytyë ja tëyajtën ets ja jyiiky myëku'uk tukyaktëty tu'kpëky
ja majk pëkpyë, oy ja Abraham tja'u'unk tja'okëty.

6E ja Melquisedec, oy ënäty ka'ap ja Leví t'ap t'ëkëty, ojts tukyäky ja Abraham
tu'kpëky ja majk pëkpyë. Jëtu'un ja Melquisedec ojts tkënu'kxy ja Abraham;

7yajnija'ap ko wäänë mëj ni'ik mëti'ipë kënu'kxpën këtiinëm mëti'ipë yajkënu'kxpën.

8Yë teetyëty mëti'ipë yajmooytyëpën tu'kpëky ja majk pëkpyë ijxtëm ja Moisés ja
y'ënä'ämën y'ënä'änyën, o'ktëp jä'ä; je'eyëp ko Tios ja y'aaw y'ayuk jëtu'un
tnimëtyä'äky ja Melquisedec ijxtëm tu'uk ja ja'ayën mëti'ipë juukyajtpën.

9Jyëkyejpy n'ëna'anmëty ko ja Leví y'u'unk y'ok, ja teetytyëjkëty mëti'ipë pyëjktëpën
tu'kpëky ja majk pëkpyë, näjyëtu'un tmooytyë tu'kpëky ja majk pëkpyë ja
Melquisedec ets ja Abraham tkuyaktë,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

10jä'ä ko ja Melquisedec ko ojts tjëjpye'eyi'iky ja Abraham, oy ënäty ka'anëm myëxu'unk'atynyëm ja Leví, tam ënäty tnëkëjxm'aty ja Abraham mëti'ipë ka'ap myëxu'unk'atënëm.

11Yë Israel kajpn ojts t'ëxajë ja ënä'ämën mëti'ipë ja Leví ja'ayëty yajtuuntëpën. Ko jeexyë ja Leví ja'ayëty ojts t'ëkyajwa'atstë ja naaxwiinyëtë ja'ay, ka'ap jeexyë kyopkpëkyëty ets wiinkpë ja teety jyää'aty, ets ka'ap jeexyë y'ëkyë'ë'ajnë ja Abraham ja y'u'unk y'ok, yë'ë ja Melquisedec ja y'u'unk y'ok jeexyënë.

12Jä'ä ko pën ka'ap ja Aarón ja y'u'unk y'ok yë'ë y'ëkteety'ajnëtë, tëkajtsnëp näjyëtu'un ja ënä'ämën mëti'ipë yajnikutujkëpën pën teety'atëpën;

13ets ja nWintsën'ajtëmë, mëti'ipë ja Tios ja y'aaw y'ayuk tyijpyën, wiink Israel ja'ay ja tyijpy, ma ka'ap ja teety jam nitu'uk pyëtsimnyëmën.

14Yajnija'ap wa'ats ko ja Wintsën jam pyëtsiimy ma Judá y'u'unk y'okën, yë Moisés ka'ap ojts nikäjpxy ko jam pyëtsëma'any ja teety ma ja Judá ja y'u'unk y'okën.

15Ets ya'atë wa'ats yajja'akyukë ko ja jemypyë ja teety jëtu'un jyä'äy'äty ijxtëm ja Melquisedec y'ijtyën,

16tu'uk ja teety mëti'ipë kutujkën myëët'ajtypyën ets tyeety'atëty jä'ä ko jyuuky'äjty xëmëkyëjxm, ka'ap yë'ëkyëjxmëty ko jyääty ja ënä'ämën mëti'ipë ënaanpën ets y'u'unk y'ok tyeety'atëty.

17Yë'ë ja Tios nëmaayë: Mijts xëmëkyëjxm mteety'ajtp ijxtëm ja Melquisedec y'ijtyën.

18Paaty ja Moisés y'ënä'ämën kyutëkooy ko mëk'ajtën tkamëët'aty ets ka'ap tyuny,

19jä'ä ko ja Moisés ja y'ënä'ämën nitii ojts oy wa'ats tkayajwë'ëmy, ëëtsajtëm yë'ë jawäänë oypyë njëjp'ijxëm, paaty nmëwinko'onëm ja Tios.

20Tios ojts yë xyëëw yajkajpxpaaty ets ja Jesús tyeety'atëty. Ja wiinkëtypë ja teety jëtu'unyë ojts tyeety'atë, ka'ap ja Tios ja xyëëw yajkajpxpaty.

21E ja Tios ojts kë'ëm nyäyajkäjpxyë ets ja Jesús tyeety'atëty ko t'ënëmaay: Tëës nnäyajkäjpxyë, ka'apës ja nwinma'any tyëkatsëty, xëmëkyëjxm mijts mteety'atëty.

22Paaty mëëtkyëjxm ja Jesús ja Tios xymyo'oyëm tu'uk ja käjpxytyu'unën mëti'ipë wäänë oyën.

23Nimay ja teety të y'itë, ka'ap jeky të tyuntë jä'ä ko të y'ooktë;

24e ja Jesús, jä'ä ko xëmëkyëjxm jyuuky'äty, paaty ja tyeety'äty xëmëkyëjxm.

25Paaty myäyë tyaj'ëwaatsëpëtsëmëty xëmëkyëjxm mëti'ipë myëwinkoontëpën ja Tios, jä'ä ko jyuuky'äty xëmëkyëjxm ets tninu'kxta'akëty ma ja Tiosën.

26E jëtu'un yë Jesús, të nyäxy Mëj teety wintsën mëti'ipë ënäty nyajmëyajtëmën. Yë'ë kënu'kxy, wa'ats, ka'ap poky tmëëtëty, ka'ap pyokyjä'äyëty ijxtëm ëëtsajtëmën, wäänë këjxm yë'ë y'ity këtiinëm ja tsajp.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

27Ka'ap jyëtu'unëty ijxtëm ja wiinkëtypë ja teety wintsënëtyën jëpom jëpompë tyaktën ja wintsë'kën ko pyokytyuntë, ets ko ja naax kajpn näjyëtu'un pyokytyuntë. Jesús tu'k'ok ojts je'eyë twintsë'ëkë ja Tios ko ojts yë'ë kë'ëm wyintsë'kën'aty ets ja ja'ay ja pyoky ojts nimä'kxtaayë.

28Ja Moisés ja y'ënä'ämën yë'ë nyikäjpxyp ets tyeetywintsën'atëty mëti'ipë pokyjyä'äyën, e ok ojts ja Tios nyäyajkäjpxyë ets ja y'u'unk teety wintsën y'itëty mëti'ipë xëmëkyëjxm tunëpën mëtëy.

Hebreos 8

1Yë'ë kopkpëky mëti'ipës tyam nnikajpxtëpën: Ko ja nTeety'ajtëm mëti'ipë nyiwintsën'ajtypyën ja teetytyëjk, tëë jam tsajpjotm nyaaxweetsy, a'oytsyow ma ja Tios ja kyutujktaknën.

2Jap ja tyuny ma ja mëtëypyën ets wa'atspë ja tsajptëjkën mëti'ipë ja Wintsën të tkojyën, ka'apë jyä'äyëtyën.

3Ni'ëmukë ja Teety wintsën tëë yajtuknipëjktë ets tyakëty ja wintsë'kën, paaty ja nteety wintsën'ajtëmë näjyëtu'un ja wyintsë'kën të tmo'oy ja Tios.

4Ko jeexyë yaa naaxwiiny tsyëënë, ka'ap jeexyë tyeety'äty, jä'ä ko tää teety yaa mëti'ipë tuuntëpën ijxtëm ja Moisés ja y'ënä'ämën y'ënä'änyën.

5E ya'atë teetyëty jap tyuntë ma tu'uk ja tëjkën ma ja tsajpjotmëpë të nyikojtu'utyën. Ets yajnija'ap ko je'eyë të nyikojtu'uty, jä'ä ko ja Moisés ënäty jam tkoja'any ja tsajptëjk, jëtu'un ojts ja Tios nyë'ëmxëty: Mëtoowkukë yajxon ets näjyëtu'un xykyojëty ijxtëm të ntuk'ixyën jam kopkëjxm.

6E ja nteety'ajtëmë mëti'ipë nyikopk'ajtypyën ja teetytyëjkëty, mëti'ipë të t'ëxajën ja tuunk ets tyeety'atëty mëj'äämpy, yë'ë kyutënääpy ja jempyë ja käjpxytyu'unën ja ni'ik oypyë, ets ja waantakën wäänë oypyë.

7Ko jeexyë oy të wyimpëtsëmy ja mëjëyëjpë ja käjpxytyu'unën, ka'ap jeexyë kopkpëky wiinkpë käjpxytyu'unën të y'apaatë.

8E ja Tios ojts tpaaty ja poky ma tääpë ja'ayëtyën, ets y'ënäny: Jëtu'un y'ënä'äny ja Wintsën: Minaanp ja xëëw jëmëjt koos ja jempyë käjpxytyu'unën nyaj'apaatëja'any mëët ja Israel ja'ayëty ets ja Judá ja'ayëty.

9Ka'ap y'ëkjëtu'un'ajnë ijxtëm ja y'aptëjk ojts mëët nkäjpxy'ätyësën ko ojts nyajpëtsëmtës jap Egiptë y'itjotm; jä'ä ko ka'ap tpatuuntë mëti'ipës ojts mëët nkäjpxy'atën, paatyës ojts n'ëxmatstë.

10Jëtu'un y'ënä'äny ja Wintsën: Ja käjpxytyu'unën mëti'ipës nyaj'apaatëjäämpyën mëët ja Israel ja'ayëty, jä'ä xëëw, yë'ë ya'atë, jëtu'un y'ënä'äny ja Wintsën: Wyinma'anyjotyës npëjkta'aka'any ja n'ënä'ämënës ets njaaywyë'ëma'anyës ma y'aaw jyotëtyën, ëjts xyWintsën'atantëp, ets yë'ëjës nja'ay'atäämpy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

11Ka'ap nëjkx y'ëkkopkpëky'ajnë pën ja myëku'uktëjk tuk'ixpëkëty pën ëjts, jä'ä ko tëëjës ënäty ni'ëmukë ja'ay xy'ixy'atë, mëjpë mutskpë.

12Nnimäkxta'ajäämpyës ja y'ëxëëktu'unënëty, ets nijëna'ajës ja pyoky nka'ëkja'amyäjtsënëtëty.

13Ko ja Tios ya'atë käjpxytyu'unën jemypyë tnimëtyä'äky, yë'ë tyijpy ko ka'ap y'ëktuunnë ja jëwyiinpë; ets mëti'ipë ka'ap y'ëktuunën, tim jawäänë jyaak ijty ets tyëkoyä'äny.

Hebreos 9

1Ja mëjëwyiimpë ja käjpxytyu'unën myëët'ajtyp ijty ja ënä'ämën wi'ix ja Tios yajwintsë'ëkëtyën, je'eyëp ko jam ma tu'uk ja tsajptëjkën mëti'ipë yaa naaxwiinyëtën.

2Ja wit tëjk ma ja näpyaatë y'ityën jä'ä ojts yajkojy mäjtskpëky, ma ja tu'kpëkpyën jä'ä yajtijy wa'ats it. Jap ja jëëntooytyakn ijty yajpaaty ets ja pëjkpäjn ja kënu'kxypyë ma ja tsajpkääky yajkëxmä'kxyën.

3Ma ja mëmäjtskpë tëkotën jä'ä xyëëwajt Tëkot ni'ik wa'atspë;

4jap yajpaaty tu'uk ja wintsë'këntyakn aak pu'ts pujxnëmpë ma ja poom tyoyën ets tu'uk ja kaaxë aak pu'ts pujxnëmpë mëët y'oytyunyëtyën. Japts kaaxëjoty tu'uk ja tu'ts aak pu'ts pujxnëmpë mëti'ipë myëët'ajtypyën ja maná ets nän jap kaaxëjoty ja Aarón ja tyajk mëti'ipë ojts jyi'tspëkyën ets mäjtsk ja tsaa ma kyëxja'ayëtyën ja Tios ja kyäjpxytyu'unën.

5Jam kaaxë nëkëjxm yajpaatë ja querupines këxkojy, mëti'ipë yajknikëxë'ktëpën ja Tios ja myëj'ajtën jyääntyajtën ets tnikë'ëtë ja kaaxë mëët ja kyäknëty. E tyam ka'ap y'ëkkopkpëky'ajnë ets kä'pxy yajnimëtyakta'ajëty.

6Ko jëtu'un yajnipëjktakëy, ja teetyëjkëty winjëpom tyëkëtë ma ja mëjëwyiimpë ja tëkotën, mëti'ipë wa'atstëkot xyëëwajtypyën ets ja Tios ja wyintsë'kën tmo'otë.

7Ma ja mëmäjtskpë ja tëkotën yi'iyë teety jap tëjkëp winjëmëjt; ko jap tyëkë myënëjkxyp ja jëyujk ne'pyny ets ja pyoky tukunaxy ets ja mayjyä'äy ja pyoky näjyëtu'un mëti'ipë tyuuntëpën oy jëtu'un tkatuknipëjktaakëtë.

8Mëët ya'atë ja Kënu'kxymyëkajtën tyajknikëxë'ëky ko ja Tios twintsë'ëkëtë ma ja mëjëwyiimpë tëkotën, ka'anëm ënäty nyikëxë'ëkynyëm wi'ix ja ja'ay tyëkëtëty ma txëëwatyën ni'ik wa'atspë ja tëkot.

9Tu'kë'ëyë ya'atë yë'ë yajnikëxë'kpy wi'ix ja xëëw juukyajtën tyampë; mëti'ipë ijty ja ja'ay pyëjktaktëpën ets tukwintsë'ëkëtë ja Tios, ka'ap ja ja'ay ja jyot wyinma'any tyajkwatsë.

10Ka'ayën ukën ja je'eyë nyikäjpxyp ets wi'ix ja ja'ay wa'ats nyäyaj'itëtëty, nëkëjxypyë ënä'ämën yë'ë, yë'ë tyuuntëp xëmë koonëm ja Tios tyajtëkatsëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

11E tëë ja Kristë myiny ets tyam yë'ë nyiteetywyintsën'ajtyp ja oypyë mëti'ipë jää'ajtpën. Wäänë oy ja tsajptëjk ma yë'ë tyeetywyintsënkopk'atyën. Ka'ap jyä'äyëty të tkojy ets ka'ap nyaaxwiinyëtëty yajpaaty,

12ka'ap yë'ëjëty tsajppax ne'pyny ets tsajpkaa ne'pyny të tmëtëkë ma ja itën wäänë wa'atspën, kyë'ëm ne'pyny tu'ktëkokyë je'eyë të tmëtëkë ets të xyajnitsokëm xëmëkyëjxm.

13Ja tsajppax ne'pyny, tsajpkaa ne'pyny ets ja tsajpkaato'oxy ayääkë ja nyijaam mëti'ipë të tyooykyëtä'äkyën ma ja wintsë'këntyaknën, tëët yajtukniwëjtë mëti'ipë pokymyëëtëtyen, jä'ä ko myëët'ajtyp ja kutujkën ets yajwa'atsëty.

14Pën jëtu'un, ni'ik ja Kristë ja nye'pyny. Jä'ä ko mëët ja Kënu'kxymyëkajtën xëmëkyëjxmëpë y'ityën, ojts ja Kristë nyäkyë'ëyäkyë ets wyintsë'kën'atëty ma Tiosën wa'ats pëk, ets ja nye'pny yë'ë yajwatsyp ja njoot'ajt nwinma'any'ajtëmë oy ënäty të njatu'unëmë mëti'ipë yaj'o'kpën, ets jëtu'un npatmëty ja juukyajtën.

15Paaty ja Kristë yë'ë të tnikopk'aty ja jemypyë ja käjpxytyu'unën ets ja jempë ja noky mëti'ipë ja tëyajtën myëët'ajtypyën, jä'ä ko mëët yë'ëkyëjxm ko të y'ooky tëë tyaj'ëwaatsëpëtsëmy ja naaxwiinyëtë ja'ay pokyjoty ko të yajpaaty ma ja mëjëwyiinpë ja käjpxytyu'unënën, jëtu'un'äämpy ja naaxwiinyëtë ja'ay të t'ëxajëtë ja kyuma'ayënëty xëmëkyëjxmëpë mëti'ipë të yajtukwinwanëtën.

16Ja noky mëti'ipë myëët'ajtypyën ja tëyajtën jää tyuuntsoony ko ja nyija'ay të y'o'knë mëti'ipë yajkojpyën ja noky.

17Tu'uk ja noky, mëti'ipë myëët'ajtypyën ja tëyajtën, ka'ap nyatunyëm pën jaakjuuky'ajtpnëm ja nyija'ay mëti'ipë yajkojëpën, ënätnëm tyuuntsoony ko ënäty të y'o'knë ja nyija'ay.

18Paaty ja mëwyiimpë ja käjpxytyu'unën ënät ojts tyuuntsoony ko tyeemy jye'tsy ja jot ne'pyny.

19Ojts ja Moisés ja mayjyä'äy tuk'ëwaanë ja Tios ja y'ënä'ämën; ok ojts tu'uk ja tsapts ukpyë ja kupixyny jëmk tpëjkë'ëky mëët tu'k'ooxy ja ujts apity ets tyajxo'ky ma ja tsajpkaa ne'pynyën ets ma ja tsajppax ne'pynyën xëpinypë mëët ja nëë, ets ojts tuknixijkxy ja noky mëti'ipë myëët'ajtypyën ja ënä'ämën ets ni'ëmukë ja ja'ay näjyëtu'un.

20Ënät y'ënäny: Ya'atë ne'pyny ko jyää'aty ja käjpxytyu'unën mëti'ipë ja Tios të tni'ënä'ämën ets xypyatuntëty.

21Näyjyëtu'un ja Moisés ojts ja ne'pyny tuknixijkxy ja tsajptëjk ets tu'kë'ëyë mëti'ipë yajtuuntëpën ko ja Tios twintsë'ëkëtë.

22Jëtu'un ja Moisés ja y'ënä'ämën tnikäjpxy ets oy tyimtiijëty, ne'pny mëët wya'atsëty, ets ko ja ne'pyny kya'itëty, ka'ap ja poky yajmä'kxëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

23Paaty ja wintsë'kën jyää'ajty ets wya'atstëty ja mëti'ipë y'awinax'ajtypyën ja tsajpjotmëpë; je'eyëp ko ja mëti'ipë tsajpjotmën, wäänë jaaktsoowpatp ni'ik ja wintsë'kën.

24Jä'ä ko ja Kristë ka'ap jap tyëjkëy ma ja wit tëjkën mëti'ipë ja naaxwiinyëtë ja'ay të tkojtën, mëti'ipë je'eyë y'awinax'ajtypyën ja mëtëypyë ja tsajptëjk, ma tyam yajpaatyën Tios wyintum ets xëmë xynyinu'kxtakëmë.

25Ka'ap ja Kristë të tyëkë tsajpjotm ets kanaak ok të tyäky ja wintsë'kën ijxtëm ijty ja teety wintsën winjëmëjt tmëtëkëtën ja ne'pny jap tsajptëkoty, mëti'ipë ka'ap yë'ë tne'pny'atën.

26Ko jeexyë jyëtu'unëty, kanaak'ok jeexyë ja Kristë të y'o'knë maju'unëm tsyo'otä'äkyën ja naaxwiinyëtë. E tyaa ma ja xëëw jëmëjt ntuk'ijt ntuktsëna'ayëmën, tëë tu'k'ok ja Kristë myiny ets xëmëkyëjxm yajpaata'any, ko të nyäxy ijxtëm tu'uk ja wintsë'kënën mëti'ipë ja poky jyëpëkäämpyën.

27Jëtu'un ijxtëm yajtuknipëjktakëyën ja ja'ay tuk'okyë y'ookëty ets yajnipaye'eytyëty.

28Näyjyëtu'un ja Kristë të wyintsë'kën'aty tuk'okyë ets ja mayjyä'äy të pyokywya'atstë. Ok jatëkok myina'any ja mëmäjtsk okpë, je'eyëp ko ka'ap yë'ë t'ëkniminanë ja nëë poky, yë'ë nyiminäämpy ets tyajnitso'oka'any ja mëti'ipë jëjp'ijxëtëpën.

Hebreos 10

1Ja Tios ja y'ënä'ämën mëti'ipë Moisés jyääywyë'ëmën, jëtu'un jä'ä ijxtëm jeexyë nyikojtu'utyën ja oypyë mëti'ipë ënäty minaanpën, ka'ap jyä'äjëty mëti'ipë mëtëyën. Paaty ja ënä'ämën ka'ap tyaj'awinpity oy mëti'ipë ja wintsë'kën winjëmëjt jyayajktëpën Tios wintum.

2Ko jeexyë ja ënä'ämën yajpokywyä'ätsy, ka'ap jeexyë tii poky tjawëtë ets ka'ap jeexyë ja wintsë'kën t'ëkyajknëtë.

3Ko ja wintsë'kën tyaktë winjëmëjt, yë'ë tukja'amyäjtsëtëp ko pyokymyëët'atë

4jä'ä ko ka'ap ja tsajpkaa ne'pyny, tsajppax ne'pyny yajpokywyä'ätsy.

5Paaty ja Kristë t'ënëmaay ja Tios ko myiiny naaxwiiny: Mijts ka'ap xytsyoky ets myajtukwintsë'ëkëty ja jëyujk, ëjts tëëjës xymyo'oy ja ni'kx kopk.

6Ka'ap të xy'oyjyawë ko jëyujk jyëëntë'ëtsy ets ko myajtukwintsë'ëkë winë ets jeexyë ja pyoky jyënäky.

7Ënätës të n'ëna'any: Mijts Tios, tyaajës, jëtu'un ijxtëm jaaypyety y'ityën etsës ntunëty mëti'ipë mijts mtsojkpyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

8Tëë ja Kristë jëwyiin nimëtyä'äky ko ja Tios ka'ap tsoky ets ka'ap tukjotkëtä'äky ja wintsë'kën ko ja ja'ay ja jëyujk tjayaj'ooktë ets tyajnitoytyë ets ja poky jeexyë wya'atstë.

9Ënät ja Kristë y'ënäny: Tyaajës nminy etsës ntuna'any mëti'ipë mijts mtsojkpyën. Jä'ä yajja'akyukë, ets tjëpëkëky ja wintsë'kën ka'apë y'ëktuunën ets tpëjkta'akëty ja jempë.

10E tëë ja Tios xykyënu'kxëmë jä'ä ko ja Jesukristë të tuny mëti'ipë ja Tios tsyojkpyën, tëë tkë'ëyäky ja nyi'kx kyopk ets të wyintsë'kën'aty je'eyë tu'ktëkokyë.

11Jëpom jëpom ja teetyëjk tyaktë ja wintsë'kën, oy ja poky tkayajwa'atsy.

12E ja Kristë tëë tyäky ja wintsë'kën tu'k'okyë ko ja ja'ay pyokymëët'atë, tääts nyaaxwe'tsy Tios y'aka'any'äämpy.

13Jam y'ëwxity koonëm yë Tios tmëmëtakta'ajëty yë myëtsip,

14Jä'ä ko tu'ukyë ja wintsë'kën të y'ity ets xëmëkyëjxm të tyajwatsta'ay tëkokyë mëti'ipë ja Tios të kyënu'kxëtën.

15Ets ja Kënu'kxymyëkajtën tnikajpxë ko y'ënä'äny:

16Ja käjpxytyu'unën mëti'ipës ntunäämpyën, yë'ë ya'atë, jëtu'un y'ënä'äny ja Wintsën: npëjkta'akäämpyës ja ënä'ämën ma jyuukyjotmën ets njaaypyäta'anyës ma wyinma'anyëtyën.

17Ets nijëna'ajës nkaja'amyätsa'anyës ja pyokyëty ets ja y'ëxu'uktu'un y'ëxëëk kajpxënëty.

18Jëtu'un, ko yë poky tëë yajnimä'kxnë, ka'ap y'ëkkopkpëky'ajnë yajyakëty ja wintsë'kën mëti'ipë ja poky yajtukunajxpën.

19Mëku'uktëjkëty, tyam jyëkyejpy ntëjkëmëty akujk jotkujk jap tsajptëkoty mëët ko ja Jesukristë ja nye'pyny të temy të tje'etsy,

20ets yajpanëjkxëty ja jemytyu'u mëti'ipë juukyajtën tukpatpën, mëti'ipë ojts tyajniku'ëwa'atsyën ko wit atëëytyuk ojts kyë'ëtswä'kxy jap tsajptëkoty, yë'ë tyijpy ja jyot nyi'kx ko tsyëtyujty wyintëkooy.

21Jä'ä ko ja Jesús yë'ë nTeetywintsën'ajtëm mëti'ipë yajpatpën ma ja Tios ja tyëjkën.

22Tsojk nmëwinko'onëm ja Tios ëmuumtu'ukjot ets tsojk nmëpëjkëmë; wa'ats ja jot winma'any nmëët'ajtmëty ets ja jot nini'kx.

23Tsojk njëjp'ijxëm ëmuumtu'ukjot mëti'ipë ja'ay ntukmëmëtyakëmën, jä'ä ko Tios, kyuuytyuunpy mëti'ipë wyaantäkpyën.

24Tsojk n'ixta'ayëm wi'ix nnäpyutëjkëmëty nixim niyam, wi'ix nätsyojkëmëty ets wi'ix ntu'unmëty ja oypyë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

25Ka'ap nye'eytyujkmëty ma nye'eymyujkëmën, ijxtëm jënaakën y'ëtë'ëtstën, näjyotmëkwinkajpxëmë nixim niyam; tyam wäänëni'ik tsyokyë ko ja xëëw wyinkoonën ma ja Jesukristë myina'anyën.

26Pën nnija'awëm ëëtsajtëm ja mëtëypyë ets npokytyu'un'ëtëtsëm, ka'ap ma tiinë ja wintsë'kën mëti'ipë poky yajwa'atsëpën,

27yi'iyë ja ëyo'on njëjp'ijxënëp ets ja tëytyu'unën ets mëj jëën ma y'ëyowtëtyën mëti'ipë ja Tios myëtsip'ajtëpën.

28Ko ijty pën tkapatuny ja Moisés ja y'ënä'ämën, o'kp ijty, jä'ä ko tam ja mëti'ipë ni'ë'ënëpën nimäjtsk nitëkëëk, paaty ka'ap yajpa'ëyoy,

29¿wi'ix jëtää tkapaatëty ja tëytyu'unën mëti'ipë ja Tios U'unk kyamëjpëjktäkpyën, mëti'ipë jëtu'un tyuuntëpën ijxtëm jeexyë t'atään tuktääntën; mëti'ipë pyäjxtëpën ja Jesús ko të y'ooky ets ka'ap t'oyjya'awëtë ja Kënu'kxymyëkajtën, mëti'ipë tsojkëtëpën? Tääpë ne'pny yë'ë myë'ijtyp ja käjpxytyu'unën ets yë'ë mëët të yajkënu'kxtë.

30Nnija'awëm ëëtsajtëm ko Tios të y'ënä'äny: Ëjts xypyaat'ajtp ets yajpaye'eyëty, ëjts ntukëpätëp. Ets ko näjyëtu'un y'ënä'äny: Yë Wintsën pyaye'eyäämpy yë nyaax kyajpn.

31Mëj ëyo'on yë'ë ko Tios Juukpyë xytyiytyu'unmëty.

32Këtii xyjyä'ätyëkoytyë ja xëës jëmëjt mëti'ipë të nyäxyën ma të xymyëpëktën ja Tios ja y'aaw y'ayuk, amëk jotmëk ojts xymyënax xyajnaxtë ja ëyo'on jotmay.

33Tam miits jënaakën myajwinkajpx myajjëjpkajpxtë ets ëxëëk myajtuntë jam mayjyä'äyjotm. Näy tam miits wiinkëtypë ja mmëku'uk mëj'ëyoowpätëtë mëti'ipë jëtu'un jajtëp këpäjtëpën.

34Ojts xypya'ëyowtë ja tsumyjä'äy ets jotkujk ojts xymyo'otë mëti'ipë ënäty mjä'ä'ajtëpën ko myaj'amëtoowtë, jä'ä ko xynyijawëtë ko wäänë oypyë mmëët'ajtëp jam tsajpjotm mëti'ipë xëmëkyëjxm ijtpën.

35Paaty miitsëty jam xypyëjkta'aktëty ja mjot mwinma'anyëty ma Tiosën. Yë'ë nëjkx këjää mmo'ojëtë ja kuma'ayën.

36Mëët'atë ja mä'kxtujkën. Ko xytyuntëty ijxtëm ja Tios tsokyën, ënät nëjkx xyjyä'ä'atë mëti'ipës ja Tios të twaantä'äkyën.

37Jëtu'un ja Tios ja y'aaw y'ayuk y'ënä'äny: Mëti'ipë minaanpën, tsojk jä'ä myina'any, ka'ap pyo'oxa'any.

38Yë n'u'unkës mëtëy jyuuky'ata'any mëët ja mëpëjkën; jää tëy ko tyu'utëkatsëty ka'apës nëjkx oy näjyawëty.

39Ka'apës njëtu'un'atë ijxtëm y'ëtë'ëtstën mëti'ipë tu'utëkajtstëpën ets tyu'utëkoytyë, yë'ëjës nmëjwa'kpäjtëp mëti'ipë mëpëjktëpën ets ja nitsokën tpaatë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Hebreos 11

1Yë'ë mëpëjkën'ajtp ko njëjp'ijxmëty mëti'ipë tunan jatanëpën ijxtëm yajjëjp'ixyën ets ko tu'ukyë nmëpëjkmëty mëti'ipë ka'ap n'ijxëmën.

2Ja nteety'ajt n'ap'ajtëmë ojts ja Tios tyukjotkëta'akëtë ko myëpëjktë.

3Mëpëjkën ojts mëët nnija'awëmë ko ja Tios ojts tyajkojy ja naaxwiinyëtë mëët ja y'aaw y'ayuk, paaty mëti'ipë tyam n'ijxëmën, ka'ap ijty tëëyëp yaj'ixy ma ka'ap kyojynyëmën.

4Mëpëjkën mëët ja Abel ojts tmo'oy ja Tios tu'uk ja wintsë'kën mëti'ipë ni'ik tsoowpatën këtiinëm ja Caín ja jyä'ä, paaty ja Tios ojts tyijyë wa'ats ja'ay ets ojts kyupëjkxëty ja wyintsë'kën. Oy ja Abel të jya'o'knë, jëtu'un jä'ä ijxtëm jeexyë kyäjpxyën, jä'ä ko ojts myëpëky.

5Mëët ko myëpëjky ja Henoc ojts yajmënëjkxy juuky këtiipë y'ookëty, kä'äp ojts maa y'ëkyajpat y'ëkyajk'ijxnë, jä'ä ko tëë ënäty ja Tios myënëjkxyë. Jëtu'un y'ënä'äny ja Tios ja y'aaw y'ayuk ko ja Henoc tyuun mëti'ipë Tios tyukjotkëtäkpyën ka'anëm ënäty yajmënëjkxynyëm.

6Ka'ap tjëkyepy oy nmëtu'unmëty yë Tios pën ka'ap ja mëpëjkën yajmëëtëty. Ko nmëwinkona'anmëty ja Tios, kopkpëky ko nmëpëjkmëty ko Tios jyääty ets ko tkumay mëti'ipë ixtaayëpën.

7Noé ojts myëpëky, paaty ojts ja kepy nëëwinye'epyë tyajkojy ko ja Tios y'ënëmaayë ko ja ëyo'on y'ita'any ets jëtu'un ja y'u'unk y'ëna'k, y'u'unk tyo'oxytyëjk tyajtsoky. Ya'atë jëtu'unpë mëpëjkën yë'ë ojts ja Noé tuk'ixy ja naax kajpn paaty ojts yajtukumay ja tëyajtën mëti'ipë yajpatpën mëët ja mëpëjkën.

8Mëët ko myëpëjky ja Abraham paaty ojts ja Tios tmëmëtoy ko y'ënëmaayë ets pyëtsëmëty ma ja nyaax kyajpnën, ënät tsyo'ony ets ojts nyijkx ma ja Tios ënäty ja naax tyukumayä'änyën. Ko tsyo'ony ma ja nyaax kyajpnën, ni tkanijawë maa ënäty nyijkx.

9Mëët ko myëpëjky jëtu'un tsyënaay tä jaaypyaat jaaypyo'kxyën wiink naax wiink kajpn, ma ja Tios ënäty të tyukwinwanëtyën. Yë'ë tyuktsënaay yë wit tëjk, ujts tëjk, näjyëtu'un ja Isaac ets ja Jacob mëti'ipë y'ëxajëtyën ja waantakën.

10Jä'ä ko ja Abraham jyëjp'ijxyp ënäty ets tääpë kajpn ta'tspëky yajpaatëty, ma ja Tios yë'ë yajpaatyën ijxtëm tu'uk ja tëjk kojpën.

11Abraham myëpëjk ja Tios. Paaty ja Sara ja u'unk maay tyajmiiny naaxwiiny, oy ënäty të jyamëjja'ayënëtë nimäjtsk. Abraham ojts myëjaawpëky ets teety nyaxëty, jä'ä ko tmëpëjky ëmuumtu'ukjot ko Tios kyuuytyuunpy mëti'ipë të twinwanën.

12Jëtu'un ja Abraham, oy ënäty të myëjja'ayënë, ojts ja y'u'unk y'ok tpaaty ets nimay tä maymyëtsa'a kyëxë'ëkyën jam tsajpwinm, tä jinën mejypyë'am, ka'apë tjëkyepyën wi'ix nmëtsyo'owmëtyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

13Tëkokyë ya'atë ja'ayëty ojts y'o'kta'atë ets kä'äpyëm t'ëxajëtyë mëti'ipë ja Tios ënäty të tyukwinwanëtën; je'eyëp ko mëët ko myëpëjktë ojts jëkämpaat myäytyë tyajtë ets jotkujk nyäjya'awëtë jä'ä ko jëtu'un yaa najxëmë naaxwiiny jaaypyaat jaaypyo'kxyën.

14Mëti'ipë jëtu'un ënantëpën ko jyääypyo'kxyjyä'äy'atë, jëtu'un yajmëtoowkujkëy ko tsyënaaytyakn t'ixta'atë.

15Ko jeexyë yë'ë tmëmaay tmëtajtë ja nyaax kyajpnëty ma ënäty të tsyoontën, tsojk jeexyë jatëkok nän jam wyimpijtë.

16E yë'ëty, yë'ë tsyojktë ja it wäänë oypyë, mëti'ipë tsajpjotmën, paaty ja Tios ka'ap tuktsëtyuny ko Tios'atëtë, jëtu'unts tnipëjktaakë tu'uk ja mëj kajpn.

17Ja Abraham, ko ja Tios wyinma'any'ixanë, mëët ko myëpëjky, yajk ja y'u'unk Isaac ets wyintsë'kën'atëty. Oy ënäty jyajä'äjëty mëti'ipë ja Tios ojts tyukwinwanëtyën ko y'ënëmaayë:

18Isaac nëjkx mtuk'ixyë ja m'u'unk m'ok.

19Paaty ja Abraham jëtu'un tuuny ko ojts myäy tyäjy ko Tios myëët'ajtyp yë mëk'ajtën ets o'kpë paat tyajuukpyëkëty, paaty ja Abraham ja y'u'unk jatëkok t'ëxajëy ets ojts yë'ë wyi'imy ijxpät.

20Mëët ko myëpëjky ja Isaac, ojts ja y'u'unk Jacob ets Esaú tukwinwanë ja kënu'kxën.

21Ko ja Jacob ënäty y'ookanë, mëët ko myëpëjky ojts tukwinwanën ja näkyënu'kxën ja José ja y'u'unk y'ëna'k ets ja Tios tmëjja'aw tjaantyja'awëy je'eyë nyäkyëxmëtakë ma tyäjkyën.

22Ko José ënäty y'ookanë, mëët ko myëpëjky ojts jyaak'ëna'any, ko ja Israel ja'ay pyëtsëma'antë ok jap Egiptë y'itjotm ets ojts tyajwë'ëmy ja ayuk ets ja wyääy pyajk jap yajmëtsoonëty.

23Mëët ja mëpëjkën, ko ja Moisés myëxu'unk'ajty, ojts ja tyaak tyeety yu'utsyë tëkëëk po'o; kä'äp tsë'këtyë oy ënäty ja yajkutujkpë të tjani'ënä'ämë ets ja mëxu'unktëjk y'o'kta'atëty mëti'ipë ye'etyëjkën.

24Ko ja Moisés ojts y'apäjnë, mëët ko myëpëjky ka'ap tkupëjky ets yajtijëty ko yajkutujkpë nyëëx y'u'unk'atyë,

25wäänëni'ik ojts t'atsoky ets yajtëytyunëty mëët ja Tios ja jyä'äy këtiinëm ko jeexyë pokyjotm xyoontä'äky, mëti'ipë tsojkyë najxpën.

26Paaty tyimwinmaay nikë oy ko ja Yajnitsokpë tku'ëyowëty ets këtii ko tukjotkujk'atëty ja mëj'ajtën jaanty'ajtën mëti'ipë japën Egiptë, jä'ä ko ja wyinma'any ojts tpëjktä'äky ma ja kuma'ayënën mëti'ipë ja Tios yakäämpyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

27Mëët ko myëpëjky ja Moisés ojts tsyoony jap Egiptë, ka'ap tsyë'këy, oy ja yajkutujkpë jya'ekyë, tu'ukyë ja jyot wyinma'any tpëjktäky ijxtëm jeexyë tim'ixyën ja Tios, mëti'ipë ka'ap yaj'ixyën.

28Mëët ko myëpëjky ja Moisés tyuun ja ëmaayxyëëw ko t'ënëmaay ja Israel ja'ayëty ets ja ne'pyny nëjkx tuknikoytyë ja tyëjk aaw ets ja yajja'ay'o'kpë mëti'ipë Tios kyäjxën ka'ap tyaj'ooktëty ja kä'äxkopk mëti'ipë Israel ja'ayëtyën.

29Mëët ko myëpëjktë ja Israel ja'ayëty, tyuknajxtë ja Tsaptsmejy të'ëts naaxkëjxy. Ko ja Egiptë ja'ayëty näjyëtu'un jyanaxantë, ojts nyëëji'kxta'atë.

30Mëët ko myëpëjktë, ojts ja Jericó kajpn napotsypë kyëtäy ko ja Israel ja'ayëty wëxtujk xëëw ja kajpn tna'ëwtijtë.

31Ets ko myëpëjky ja ku'into'oxy Rahab ka'ap ojts y'ooky mëët mëti'ipë ja Tios kyamëmëtoowtëpën, jä'ä ko tëë ënäty oy tsuj tyajjajtä'äky mëti'ipë ja Israel ja'ay kyäjxtën ijxpë tuunpë.

32¿Tiis njaakmëtya'akëp? Ka'ap ja tiempo nëkoo y'ëkyajmëët'ajnë ets jeexyë njaaknimëtyä'äkyës ja Gedeón, ja Barac, ja Sansón, ja Jefté, ja David, ja Samuel ets ja Tios ja kyäjpxynyajxpëtëjk.

33Mëët ko myëpëjktë ojts tmëmëta'aktë ja myëtsip wiink kajpnëpë, ojts oy nyipaye'eytyë ijxtëm pyaat'atyën, ko të tpaatë mëti'ipë ja Tios ënäty të tyukwinwanëtën, ko ja kaa të tyajmujkëtë ja y'aaw,

34ko të tyajpi'itstë ja mëj jëën, ko të kyä'äktë ma yajpuxa'an yajpoota'antë, ko të jyotmëkpëktë oy ënäty tsyë'ëkëtë ets ko të tmëmëta'aktë ja myëtsip mëti'ipë wiink it tso'ontëpën.

35Ojts y'itë ja to'oxytyëjkëty mëti'ipë jyiiky myëku'uk juuky pyatën mëti'ipë ënäty të y'ooky'itën. Wiinkëtypë ojts y'ooktë ëyo'onjëjp'am, ets ka'ap tkupëjktë ets y'ëwaatsëpëtsëmtëty, jä'ä ko yë'ë tsyojktëp ets jatëkok jyuukpyëktëty ma wäänë oypyë juukyajtënën.

36Ojts wiinkpë yajnëxi'ik yajtukxi'iktë ets yajwojp yajka'tstë, wiinkëtypë pujxntejpxy yajtuktsuumtë ets pujxn tëkoty yajpëjktaktë.

37Wiinkpë ojts y'ooktë kuka'atsy ets ojts yajjë'ëtwa'ktë kujkm, ëkë kupuxy mëët ja mëtyäät. Tam mëti'ipë ja wyit xyox kakaajtën, tsajppax ak kupixyny jyaak wit'ajtëp ets yaj'ëyow yaj'ama'at jyëtijtë wyimpäjtë jyëjptaktë.

38Ka'ap jëtu'un jyapaat'ajtëtë ets ja ja'ay ëxëëk tyunëtëty. Jëtu'unyë kyuye'ey kyunajxëtyë të'ëts'itjotm, käätsjotm ets aankjoty tsaajoty jyuuky'ajtë.

39E yë'ëjëty, nitu'uk ojts tka'ëxajëtë mëti'ipë ënäty ja Tios të twinwanën. Oy ojts oy jyamëpëktë,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

40jä'ä ko ja Tios nän tam ënäty ëëtsajtëm xyjyot'ajtëmë, jawäänë oypyë ënäty të tuknipëjktaakë ëts mëët tu'ukyë yë'ëjëty npatmëty ja oyajtën ets ja wa'atsajtën.

Hebreos 12

1Paaty, ko të nnija'awëmë ko may ja ja'ay na'ëwtity yajpaatë mëti'ipë të myëpëktën, tsojk n'ëxmajtsëm tu'kë'ëyë mëti'ipë ëxëëktuunpën, ets ja poky mëti'ipë yajwinma'anyjyo'pën ets ntu'unmëty mëti'ipë ja Tios tsyojkpyën, ijxtëm ja ja'ay myëjaaw t'ixyën mëti'ipë pëyë'kijpxtëpën.

2Mpëjktakëm ja njoot'ajt nwinma'any'ajtëmë ma Jesusën, jä'ä ko yë'ë yäjkpy ets yajkä'pxyp ja nmëpëjkën'ajtëm. Ëyoow ja Jesús kruutskëjxm, ka'ap tmëjpëjktäky ja tsëtyu'un ko y'o'ky, jä'ä ko nyija'ap ënäty ko ok y'ita'any ja xoontakën; tëë nyaaxweetsy aka'any'äämpy ma ja Tios ja kyutujktaknën.

3Mëmay mëtajtë mëti'ipë yë Jesús të tnajtstunën, mëti'ipë kyu'ëyo'owën ja pokyjyä'äy ja nyëë pyoky; paaty miitsëty këtii m'ënu'kxëtë ets këtii mmontëty mtuktëty.

4Ka'anëm miits m'ooktë ko mtsiptuntë mëët ja poky.

5Miitsëty tëë xyjyä'ätyëkoytyë ja ayuk mëti'ipë Tios mtukmëkajpxëtëpën, ko mkajpxwijëtë ma m'u'unk'atëtën. Jëtu'un ja Tios ja y'aaw y'ayuk y'ënä'äny: Mijts, u'unk, mëjpëjkta'ak ko ja Wintsën tii mtukmëkajpxëtëty ets ko mjëjpwijtswinpitëtëty, ka'ap xy'ëxëëkjawëty ko m'ojëtëty.

6Jä'ä ko ja Wintsën, yë'ë wyijtswinpijtyp mëti'ipë tsyojkpyën ets tsyäätsytyuunpy ni'ëmukë mëti'ipë y'ëxajëpën, jä'ä ko t'u'unk'aty.

7Mëtänëtë ja ëyo'on jotmay. Paaty ja Tios mwijtswinpitëtë jä'ä ko m'u'unk'atëtë. ¿Ëkë jää jëtää ja u'unk ëna'k mëti'ipë ka'ap ja tyeety wyijtswinpityënë?

8Pën ka'ap ja Tios mwijtswinpitëtë ma m'u'unk'atëtën, ka'ap ënäty m'u'unk'atëtë; jëtu'un ja tpaaty ijxtëm jeexyë miits wiink ja'ay m'u'unk'atëtën.

9Näyjyëtu'un ko të nmutsk'ajtëm, tëë ja nteety'ajtëm yaa naaxwiiny xywyijtswinpijtën ets tëë nwintsë'këm. ¿E tii ko nkawintsë'këmëty ja Tios, mëti'ipë tsajpjotmën? Wä'än xywyijtswinpijtën ets npatmëty ja juukyajtën.

10Ja nteety'ajtëm yaapë naaxwiinyëtën xytyuk'ojëm ijty ko tii oy nkatu'unëm, jëtu'un ijxtëm yë'ë oy tmëmay tmëtajtën; e ja Tios, yë'ë xytyukwijtswinpijtëm ets ntuk'oy'ajtmëty ets wa'ats n'ijtmëty ijxtëm yë'ë wa'ats y'ityën.

11Ko pën tii yajtuk'ojy ëkë yajtuk'ënëëmë ka'ap oy nyäjyawëty, ni'ikyë yajmëkjawë; e ko oy yajja'akyukë, oy ja ja'ay tukjuuky'äty ets mëtëy winë tuny.

12Paaty miitsëty, yajjotmëkpëktë ja mkë'ë m'aawëty tëëpë y'ënu'kxën ets ja mkë'ë mtekyëty tëëpë xyuxyën;

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

13ixta'atë ja tëytyu'u ets tsyo'okëty ja teky mëti'ipë ma'atën ets ka'ap ni'ikyë nyäwëty.

14Jotkujk itë mëët ja ja'ayëty oypyënëty ets wa'ats mjuuky'atëty. Pën ka'ap wa'ats jyuuky'äty, ka'ap ja Tios nëjkx t'ixy.

15Nämyëjotëkoyëtë këtiipë pën tyëkoy'ajtxëtëty ja Tios ja tsyojkën jya'awën. Nitu'uk mka'itëty ijxtëm ja ta'am ujtsën mëti'ipë pa'amtuunpën ets mayjyä'äy tukpaaty.

16Exkëm miits nitu'uk mjot mnini'kx xytyo'knëtë, këtii xypyäxtëty ja Tios ja myëj'ajtën, ijxtëm ja Esaú y'ëtitsyën ko ja kyä'äxkopk'ajtën ojts tukwinkupëky ja tojkx mëti'ipë je'eyë tu'k'ok tyojkxën.

17Ets mnija'awëtëp miits ko ja tyeety ka'ap myooyë ja kënu'kxën ko ojts ok tja''amëtoownë jëëpy yaxp, niwi'ix'äämpy ojts kya'ëk'o'oyënë ets tyëkatsëty mëti'ipë ënäty të tunyën.

18Miitsëty ka'ap ojts tii xymyëwinkontë, ijxtëm ja Israel ja'ayëtyën, mëti'ipë yajtoonpën ets mëti'ipë toopyën jëënjoty, ma ënäty kyootsëtyën ets ma ënäty myëkpojyën;

19ni ja xuxn ojts xykyamëtowtë, ni ja Tios ja y'aaw yo'kn. Mëti'ipë myëtoowtë ja aaw yo'kn ojts tmënu'kxta'aktë ja Moisés këtiipë y'ëkmëkajpxënëtëty,

20jä'ä ko ka'ap tmëtënaaytyë ja ënä'ämën, mëti'ipë ënaanpën: Pën najtswa'këp ma ja kopkën, kopkpëky ko y'ookëty kuka'atsy, ëkë mëët ja ku'umën, oy yë'ëjëty yë jëyujk.

21Atsë'ëk ajawë ojts t'ixtë. Yë'ëpaat yë Moisés y'ënäny: Tsëyuupyës mëët ja tsë'ëkë.

22E miitsëty tëë xymyëwinkontë ja Sión kopk, ma ja Jerusalén tsajpjotmëpën, ja Tios Juukpyë myëjkajpn, ma kanaak mil ja tsajpjotmëtë kukäjpxy nyämyukyën jotkujk ets ja Tios tyajmëjnaxtë.

23Näy tëë xymyëwinkontë nimay ja Tios ja y'u'unk y'ëna'k mëti'ipë ja xyëëw jaaypyety tsajpjotm yajpatëpën. Miits të xymyëwinkontë ja Tios, mëti'ipë ni'ëmukë ja ja'ay pyaye'eytyëpën ets nän miits të xymyëwinkontë ja ja'ay jyot wyinma'anyëty mëti'ipë oyjyä'äy'ajtë ets ojts y'ooktë ets ja Tios ojts pyëjkta'akëtë oy wa'ats,

24tëë ja Jesús xymyëwinkontë, mëët ko ja Tios të tuny ja jempyë käjpxytyu'unën ja Jesús mëti'ipë nye'pyny y'ëxmajtsën ko ojts tyäxy jyä'äy ets wäänë oy nimëtyä'äky këtiinëm ja Abel ja nye'pyny.

25Näkyëwent'atëtë, mëmëtowtë ja Tios. Mëti'ipë ja Tios kyamëmëtoowtën ko ojts jyamëkajpxëtë yaa naaxwiiny, kyëpäjtë jä'ä. Näyjyëtu'un nëjkx njajtëm pën npäjxëm mëti'ipë xymyëkajpxëmën tsajpjotm.

26Ko ja Tios ojts kyäjpxy kopkëjxm, ojts yu'kxy ja naaxwiinyëtë, e tyam jëtu'un y'ënä'äny: Nyajyu'kxäämpyës jatëkok ja naax; je'eyëp ko ka'ap yi'iyëty naax, näjyëtu'un ja tsajp.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

27Ko ja Tios y'ënä'äny ko jatëkok tyajyu'kxa'any ja naax ets ja tsajp, jëtu'un yajja'akyukë ko tyajkwintëkooytya'aja'any tu'kë'ëyë mëti'ipë ojts tpëjktä'äkyën ets y'ita'any xëmëkyëjxm mëti'ipë ka'ap yu'kxyën.

28Ja Tios xymyo'oja'anëm mëti'ipë ka'ap yu'kxyën, paaty ja Tios nkukajpxëmëty ets nmëjja'awëmëty njaantyja'awëmëty oyjyot oywyinma'any mëët ijxtëm tsokyën.

29Jä'ä ko jëtu'un ja nTios'ajtëmë ijxtëm ja jëënën mëti'ipë yajtooytyëkoopyën winë.

Hebreos 13

1Nätsyokëtë miitsëty nixim niyam, jëtu'un ijxtëm jeexyë mtu'kä'äx'atën.

2Këtii xyjyä'ätyëkoytyëty ja oyjä'äyajtën; oyjyawëtë mëti'ipë ja'ajtëpën ma ja mjëën mtëjkëtyën; jä'ä ko jëtu'un jënaakën të tuntë, ka'ap tnijawëtë ko tsajpjotmëtë kukäjpxy të tyajjajta'aktë.

3Ja'amyätstë ja tsumjyä'äytyëjk ijxtëm jeexyë miits tsumy m'itën mëët yë'ëjëty. Ja'amyätstë mëti'ipë ëxëëk yajtuun yajnëmaaytyëpën ijxtëm jeexyë miits jëtu'un mjatën.

4Wintsë'ëkëtë ni'ëmukë ja pëjkën ukën, näy'ix nämyëyatëtë oy yajxon wa'ats wiin wa'ats jot; jä'ä ko Tios tyiytyunäämpy ja ja'ay mëti'ipë ka'ap ja pëjkën ukën twintsë'ëkën, mëti'ipë xim yam ja ye'etyëjk ëkë ja to'oxytyëjk myëëttsënääpyën.

5Këtii meeny xy'atsoktëty, tukjootkujk'atë mëti'ipë mmëët'ajtëpën, jä'ä ko tëë ja Wintsën y'ënä'äny: Nijëna'a mijts nka'ëxmatsan'any ets nijëna'a nkaja'atyëkoyä'äny.

6Paaty ëëtsajtëm jyëkyejpy n'ëna'anmëty akujk jotkujk: Yë Wintsën yë'ëjës xypyutëjkëp, paatyës ka'ap ntsë'ëkë. ¿Wi'ixës yë ja'ay xynyatunëty?

7Ja'amyätstë mëti'ipë të mkajpxwijëtën ets të m'ëwa'anxëtën ja Tios ja y'aaw y'ayuk. Mëmay mëtajtë wi'ix ja jyuuky'ajtënëty të kyukëxëtë ets patuntë ijxtëm ja mëpëjkën të tmëët'atën.

8Jesukristë je'eyëm yajpaaty ijxtëm ëxë'ëyën, tyam ets xëmëkyëjxm.

9Këtii myajwin'ëëntëty mëët ja wiinkëtypë ja ijxpëjkën ets mëti'ipë wiinktsow tso'onpën. Yë'ë ni'ik oy ko amëk jotmëk nyajpatmëty ma ja Tios ja tsyojkën jya'awënën ets këtii ko npatu'unmëty ja ënä'ämën mëti'ipë nyikäjpxypën wi'ix ja ka'ayën ukën mëpaat yajjë'kxy yajpëkyën; jä'ä ko tääpë ënä'ämën ka'ap nimaa tyuny.

10Ëëts'ajtëm nmëët'ajtëm tu'uk ja wintsë'këntyakn, ma ka'ap ja teetytyëjkëty ka'ap ja kutujkën tmëët'atën ets jam kyäytyëty.

11Ja teety wintsën ijty tëëyëp yajktëp ja jëyujk ne'pyny ma ja tsajptëkotën wäänë wa'atspë, mëti'ipë ja poky tyukunajxtëpën; je'eyëp ko tääpë jëyujk ooky jam ijty nëjkx tyajnitoytyë ma ja kajpn pa'ajën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

12Näyjyëtu'un ja Jesús të y'ooky jam kajpnpë'am ets ja naaxwiinyëtë ja'ay wa'ats wyë'ëmtëty mëët ja jyot nye'pny.

13Tsojk mpanëjkxëm ja Jesús kajpnpë'am, tsojk n'ëyo'owëm ijxtëm ja Jesús y'ëyooyën.

14Yaa naaxwiiny ka'ap yaa ja kajpn nmëët'ajtëm mëti'ipë xëmëkyëjxm itëpën, yë'ë n'ixta'ayëm ja naax kajpn mëti'ipë miimp wiinkoonpën.

15Paaty, tsojk ja Tios nmëjja'wëmë ko ja Jesukristë të nmëpëjkëmë. Yë'ë jëtu'un ya'atë mëpaat ntukwintsë'këmë, tsojk nmëjja'aw njaantyja'awëmë ja Tios mëët ja aaw ayuk.

16Ka'ap xyjyä'ätyëkoytyëty ets xytyuntëty ja oypyë ets tu'knax xyajtuntëty mëti'ipë mmëët'ajtëpën, jä'ä ko ya'atë jëtu'unpë wintsë'kën Tios tyukjotkëtäkpy.

17Mëmëtowtë ja mkutuunkëty mëti'ipë ja mëpëjkpëtëjk tyu'uwinye'eytyëpën ets wiinkutsë'ëkëtë, jä'ä ko yë'ëjëty ka'ap pyo'kxtë ko mkëwent'atëtë; mnija'awëtëp ko kopkpëky ko Tios wyintum tnikajpxa'antë tii pën tyuunpy kyäjpxypën. Jotkujk winë xytyuntëty ka'ap y'atsipëty, jä'ä ko pën atsip winë yajtuny ka'ap jëtu'unpë tsyoowpaaty.

18Kunu'kxtaktëkës, ëëts nija'awëtëp ko oyëx winë të ntuntë ets oyës winë ntuna'antë.

19Yë'ës mëktä'äky n'amëtoopy etsës xykyunu'kxta'aktëty ma Tiosën etsës jatëkok nwinpitëty ma miitsëtyën.

20Ja Tios mëti'ipë yäjkpyën ja jotkujk'ajtën ets mëti'ipë ojts tyajjuukpyikyën ja Wintsën Jesús, jëtu'unpë yajpaatyën tä kupixyny këwent'ajtpën, mëti'ipë mëët ja nye'pny ja käjpxytyu'unën të tyaj'apaatën xëmëkyëjxm,

21wa'an mmo'ojëtë ja wa'atsajtën ets tu'kë'ëyë mëti'ipë oyën ets xytyuntëty mëti'ipë tsyojkpyën mëët ja Jesukristë ja xyëëw. Yë'ë mëj'ajtën jaanty'ajtën jyä'ä'atëp xëmëkyëjxm. Oy jyëtu'un'atëty.

22Mëku'uktëjkëty, n'amëtoow mpëjktsoowtëp miits yë mëyajtën, kupëktë ya'atë kajpxwijën mëët ja mä'kxtujkën. Mëti'ipë miits ntuknija'ayëtëpën yë'ë mëti'ipë mëj këjää mputëkëjanëtëp.

23Näyjyëtu'un n'ëwaanëtë ko nmëku'uk'ajtëm Timoteo të y'ëwa'atspëtsëëmnë. Pën ja'ajtp tsojk, nwowëpës ma miitsëtyën ko ënäty nëjkx nku'ixëtë.

24Kajpxpo'kxtë ni'ëmukë mëti'ipë jam mtu'uwinye'eyëtëpën ets ni'ëmukë mëti'ipë ja Tios kyajpn'ajtypyën. Mëti'ipë Italia tsënaaytyëpën yë'ë mkajpxpo'kxëtëp.

25Wä'än ja Tios mkënu'kxëtë ni'ëmukë jënu'un miits jamëtyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Santiago

Santiago 1

1Santiagë, Tios mëtuunpë ets ja Wintsën Jesukristë. Tkajpxpo'kxy ja Israel ja'ayëty, mëti'ipë yajpatëpën oymyaakajpnëty naaxwiinyëtë apëtsëmy.

2Mëku'uktëjkëty, akujk jotkujk miits mnäjyawëtëty ko xymyënax xyajnaxtë ja ëyo'on jotmay kanaakjëjp.

3Jä'ä ko miitsëty mnija'awëtyëp ko ja mmëpëjkën yaj'ijxp pën mëk, ënät xymyëwij xymyëkäjtë wi'ix xymyëtänëtëty amëk jotmëk ja ëyo'on jotmay.

4Yë'ë tsojkëp ets xyjyatëty wi'ix winë xymyëtänëtëty, jëtu'unts m'itëty këxy kä'pxy ijxtëm ja Tios tsokyën ets këtiipë tii mtëkoy'ajtxëtëty.

5Pën jam miits jënaakën ka'ap xymyëët'atë ja wijyajtën kejyajtën, amëtowtë Tios ets mmo'ojëtëty. Aak Tios yäjkpy oy tyimtiijëty, ka'ap tii tukwintuk'ooky.

6Mëët yë mëpëjkën tii t'amëtowëty ets ka'ap kyumay kyutajëty; jä'ä ko pën kuma'ay kutajëp jëtu'un yë'ë ijxtëm yë nëë jyä'tsminy jyä'tsxëpyën, ko pyojminy pyojxëpy.

7Pën jëtu'un'ajtpën, ka'ap tjëjp'ixëty ets ja Wintsën tii myo'ojëtëty,

8jä'ä ko tyam wiink ja winë tmëmay tmëtajy ets jëpom wiink ënäty myääykyoj tyajkojnë, ka'ap tu'ukyë ja jyot wyinma'any tyaj'ity.

9Ja nmëku'uk'ajtëm mëti'ipë yaj'ëyow yaj'ama'atën, jotkujk mëpaat nyäjyawëty ko Tios yajmëjnaxyë;

10ets ja nmëku'uk'ajtëm kumeenypë, wä'än naxym näpyëjktä'äkyë ko Tios yajkumeeny'ätyë, jä'ä ko jëtu'un yë kumeenyjyä'äy ijxtëm ja ujts pëjyën mëti'ipë ka'ap jeky y'ityën.

11Ko ja xëëw pyëtsimy ets mëk jyajtä'äky, ënät ja ujts tyi'itsy, ja pyijy kyä'äy, jëtu'un ja y'oyajtën tyëkoy. Näyjyëtu'un ja kumeenyjyä'äy jyäty ma wyit myeenyën.

12Akujk jotkujk ja ja'ay mëti'ipë amëk jotmëk myëtënääpyën ja ëyo'on jotmay; ko tuknaxëty ja ëyo'on yë'ë kyuma'ayën'atäämpy ja juukyajtën mëti'ipë Tios të tukwinwanën ja mëti'ipë tsojkëpën.

13Ko pën poky tunëty, ka'ap y'ëna'anëty ko Tios yajpokytyuunëp, jä'ä ko Tios ka'ap tyajmëyäty ets tii ëxëëkpë tunëty ëkë ja poky tunëty, nän ka'ap ja ja'ay ni'ikyë t'ënëëmë ets pyokytyuntëty.

14Yë'ëkyëjxm yë ja'ay pyokytyuny ko je'eyë y'atsoky ets ko ja ëxëëkpë nyätyukwin'ëënyë.

15Ets ko ja ëxëëk atsojkën nyätyukmëmëtä'äkyë, ënät pyokytyuny; ets ko pyokytyuny, ënät ja o'kën tyukpaatyë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

16Mëku'uktëjkëty, këtii myajwin'ëëntë;

17tu'kë'ëyë mëti'ipë oyën ets wa'atsën, këjxm yë tsyoony, Tios yë yäjkpy, ja Tios mëti'ipë pyëjktakën winë jam tsajpwinm mëti'ipë ajajp atë'kxpën. Yë Tios ka'ap tyëkatsy, nän yi'iyëm xëmë, ma yë'ëjën ka'ap tii tyëkatsy ets ka'ap tii y'akootsë.

18Jä'ä ko Tios jëtu'un të tsojkën'aty, paaty të xymyo'oyëm ja juukyajtën mëtëypyë mëët ja aaw ayuk. Tu'kë'ëyë mëti'ipë Tios yajkojën, jëtu'un yë'ë ijxtëm tii tyëëm'atyën ets n'ijtmëty ijxtëm ja aay ujtsën mëti'ipë jëyëjp tëëm'ajtë'kpën.

19Ja'amyätstë ya'atë mëku'uktëjkëty, a'ijxp jëjp'ijxp miits itë ets xymyëtoowkukëtëty ja oypyë ja aaw ayuk; yë'ë tëy ka'ap ja tsip äkë ets ja joot'an xymyëët'atëty.

20Jä'ä ko ja ja'ay win'äkëpë, ka'ap yë'ë tuny mëti'ipë Tios tsyojkpyën.

21Ixmajtsta'atë ja ëxëëk winma'any ets ja ëxëëkajtën mëti'ipë tëë nyipäjnën. Ëxajëtë wintsë'kën mëët ja aaw ayuk mëti'ipë të yajpëjktä'äkyën ma ja mjot mwinma'anyëtyën. Ya'atë aaw ayuk myëët'ajtyp ja mëk'ajtën ets xyajnitsokmëty.

22E ka'ap tyim yi'iyëty ko yaj'amëtoow'ity ja Tios ja y'aaw y'ayuk, yajtunaanp jëtu'un. Jä'ä ko pën ka'ap tii oy yajtuny nëkoopë je'eyë näwyin'ë'ënëmëty.

23Pën je'eyë y'amëtoow'ijtyp ja Tios ja y'aaw y'ayuk ets ni tkapatuny, jëtu'un tpaaty ijxtëm ja ja'ay tku'ixën ja wyimpok ijxnjoty.

24Jëtu'un kë'ëm nyäy'ixyë, je'eyëp ko wya'akwinpity ets tja'atyëkoy wi'ix ja wyiin jyëjp të t'ixyën.

25E ja ja'ay mëti'ipë ka'ap tja'atyëkoyën mëti'ipë të tmëtoyën, tu'ukyë ja wyinma'any tpëjktä'äky wi'ix y'ënä'änyën ja ënä'ämën tëyajtën mëti'ipë yajnitsokpën ets xëmë tpatun, jotkujk xëmë y'ita'any.

26Pën näjya'awëyëp ko Tios t'ëwtaty ets ka'ap ja y'aaw tmajts'ity, kë'ëm nyäwyin'ëënyë ets ko jya'ëna'any ko ja Tios tmëpëka'any ka'ap ja tyuny.

27Ja mëpëjkën oypyë ets wa'atspë Tios Teety wintumpë yë'ë ya'atë: yajputëjkëp ja ku'ooky u'unk ets ja ku'ooky tyo'oxytyëjk mëti'ipë maaytyëp tajtëpën, näjyëtu'un yajputëkëty ka'apë nyäyaj'ëxëëkëtyën mëët ja ëxëëkajtën yaapë naaxwiinyëtën.

Santiago 2

1Miitsëty, mëku'uktëjkëty, ninaak të xymyëpëktën ja Wintsën Jesukristë, mëti'ipë ni'ik ja mëj'ajtën jaanty'ajtën myëët'ajtypyën, ka'ap wyin'ixy wyinkexyëty ja ja'ay xytsyoktëty.

2-3N'ëk'ëna'anmëty ko mäjtsk ja ja'ay myintëty ma miits mye'eymyuktën, tu'uk mëti'ipë pu'ts pujxnkë'ëjiits myëët'ajtypyën ets oy xyoxëty, ko jëtu'un xy'ixtëty jä'ä m'oyjawëtëp ets xy'ënëëmëtëty: Yaa u'unyë, ma yaa oypyë po'kxtaknën, ets nän jää

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

tu'uk ja ëyoopëja'ay myinëty, këëts këëts ja wyit, tääts xynyëëmëtëty: Mijts jämyë tänë, ëkë jää u'unyë naaxkëjxy,

4miitsëty win'ixy wiinkexy ënäty ja ja'ay xytsyoktë ets ëxëëk winma'any ënäty jëtu'un mpatëp.

5Mëku'uktëjkëty, mëtowtë ets ja'akyukëtë ya'atë: Tios tëë twinwitsy ja ja'ay mëti'ipë ëyoowtëpën yaa naaxwiiny ets ni'ik ja mëpëjkën tmëët'atëty ets t'ëxajëtëty ja kuma'ayën mëti'ipë Tios të tukwinwanën ja ja'ay mëti'ipë tsojkëpën;

6miitsëty jëtu'un ja'ay mtimy'ixëtë ka'ap yowë nitii xykyëjxm'atë. ¿Këtii yë'ëjëty kumeenyjyä'äytyëjk je'eyë mëk myajtunëtë ets ka'ap kä'pxy mëjuyëtë, ni'ikyënëm mwitsëtë mjëtutëtë ets mni'ëën mnipëjktsowëtë?

7¿ets këtii yë'ëjëty ëxëëkjaty nimëtya'aktë ja Wintsën ja xyëëw tsujpë mëti'ipë miits të myajtukmëmëtya'aktënë?

8Oy ënäty xytyuntë ko ja Tios ja kyutujkën xypyatuunëtëty ijxtëm ja y'aaw y'ayuk y'ënä'änyën: Tsok ja mmëku'uk ijxtëm kë'ëm mnätsyokyën.

9Pën win'ixy wiinkexy ja mmëku'uk xytsyoktë, poky ënäty mtuuntëp, ja Tios ja y'ënä'ämën ënäty mmëtëkooytyëp.

10Ko ja ja'ay tpatuunta'ay ja ënä'ämën ets tu'uk ja ënä'ämën tkapatuny, pokyjotm wyi'im; jëtu'un ja nyäxy ijxtëm jeexyë nitu'uk ja ënä'ämën tkapatunyën.

11Jä'ä ko Tios tëë y'ënä'äny: ka'ap xyajtëkoytyëty ja nyiwintsë'kën ja pëjkën ukën, näjyëtu'un të y'ënä'äny: ka'ap myajja'ay'ookëty. Jëtu'unts, ko pën yajja'ay'ookëty, oy tkayajkwintsë'këntyëkoy ja pëjkën ukën, tëë ënäty ja ënä'ämën tmëtëkooytyä'äy.

12Jëtu'un mkajpxtëty mmëtya'aktëty ets jëtu'un mja'ay'atëty ijxtëm ja ja'ayën mëti'ipë yajpaye'epyën mëët ja ënä'ämën mëti'ipë yaj'ëwaatsëpëtsëëmpën.

13Pën ja myëku'uk ka'ap tpa'ëyoy, näjyëtu'un ja Tios ka'ap pya'ëyowa'anyë; pën ja myëku'uk pya'ëyoopyën, yë'ë ja oyajtën pyatäämpy ko ënäty ja paye'eyën y'ity.

14Mëku'uktëjkëty, ¿tii nyawa'anëty ja ja'ay ja myëpëjkën pën ka'ap tii oy tuny? ¿Wä'än jëtää ja myëpëjkën yajtso'okëtëtyë?

15N'ëkpëjktakëm ko tu'uk ja nmëku'uk'ajtëm ye'etyëjk ëkë to'oxytyëjk kya'ijtxëtëty ja wyit xyox ëkë ja kyä'äyën y'ukën winjëpom;

16ets nitu'uk miits je'eyë xynyëëmëtëty: Nëjkxtë akujk jotkujk; mpëjkta'aktëp yë mnimu'ux këtiipë mtëpooktëty ets kaytyë uuktë tii mtimtsyojkpy, ets tyam ënäty miits nitii të xykyamo'otë, ¿jää tii nyawa'anëty ja mëpëjkën?

17Jëtu'un jyäty ja mëpëjkën; ko yi'iyë tu'ukyë yajtukjotkujk'aty, ets ka'ap tii oy yajtuny, ooky yë nyäxy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

18Wä'än jëtää tu'uk yë ja'ay tyajtëwëty ets y'ëna'anëty: Mijts, mjamëpëjkpy yë Tios je'eyëp ko ka'ap xyajtuny; ëjts ntuumpyës winë oy. Ëktuk'ijxkës ja mmëpëjkën ma ka'ap tii oy xytyunyën; e ëjts tyam mijts ntuk'ixëty maas tii oy ntunyën, oyës nkamëpëky.

19Mijts mmëpëjkpy ko ja Tios tu'ukyë yë'ë, oy ko xymyëpëky; je'eyëp ko yë ku'oypyë myëpëjktëp näjyëtu'un ets tsëtyuuytyëp ko tsë'ëkëtë ja Tios.

20Këtii mtsuu'at xyajtunëty, ja'akyukë yajxon ko ka'ap tsyowpaaty ja mëpëjkën pën ka'ap tii yajtuny oy.

21Ja n'ap'ajtëm Abraham paaty ojts oy wyi'im mëët ja Tios jä'äkyëjxm ko tuuny winë oy, ko ojts yajtuk'ëne'emy ets ja myaank Isaac tpëjkta'akëty ma ja wintsë'këntyaknën ets tukwintsë'ëkëty ja Tios.

22Ets jyëkyejpy jam xynyi''ijxtu'utëty ma ja Abrahamën, ko yë'ë ojts tyajnikëxë'ëky ja myëpëjkën ko winë oy tuuny, jëtu'unts ja myëpëjkën ojts nyäxy wa'ats.

23Ets y'atëëy ijxtëm ja Tios ja y'aaw y'ayuk këxja'ay myinyën: Abraham myëpëjk ja Tios, paaty ojts yajnaxyë wa'ats. Ja Abraham mëku'uk ojts ja Tios tyijyë.

24Tëë xyjyä'äkyukëtë ko Tios wa'ats yë ja'ay tyajnaxy ko tii oy ttuny, ets ka'ap yi'iyëty ko myëpëky.

25Näyjyëtu'un tyuunë jyajtë mëët ja ku'into'oxy Rahab; ojts ja Tios wa'ats yajnaxyë ko oy winë tuuny; jä'ä ko ojts tyajja'ajtä'äky ja yajkäjpxye'epyë ets wiink tu'u tukni''ijxëy ma ja myëtsip ka'ap pyaatëtëtyën.

26Jëtu'un ijxtëm ja jot nini'kxën y'ooky ko ja ja'awën tyukpëtsëmy, näjyëtu'un jyäty ja mëpëjkën pën ka'ap tii oy yajtuny.

Santiago 3

1Mëku'uktëjkëty, ka'ap may xymyëët'atëty ja yaj'ijxpëjkpë. Tëë xynyijawëtë ko ëëtsëty nyaj'ijxpëktë wäänë ni'ikës nyajtukumëtowa'antë koos ënäty tii oy nkayaj'ijxpëktë.

2Oy tyimpënëty aak tuuntëkoopy yë ja'ay; pën jää pën ka'ap pyokytyuny ko tii tkäjpxy, wa'ats ja'ay tääpë, ets jyäjtyp wi'ix tmajts'itëtyën yë nyi'kx kyopk.

3Ko ja kwaay mpëjktakmëty ja y'ajän ënät xymyëmëto'omëty, tu'kë'ëyë ja nyi'kx kyopk jyëkyejpy nmëmëtakmëty.

4Tim näjyëtu'un ja kepy nëëwinye'epyë, oy jyamëjëty ets mëk ja poj jyatukja'tyë, ja mëti'ipë yajye'epyën ja yajnëjkxyp ma tsokyën mëët ja kepy mëti'ipë yajtijpën timón.

5Näyjyëtu'un jyäty mëët ja aaw yä'än, yi'inëm yajpaaty ma ni'kx kopkën; je'eyëp ko mëj winë tuny. Jëtu'un yë'ë ijxtëm ja jëënën mëti'ipë yi'inëmën ets kyëjääjën tunjoty kopkjoty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

6Näyjyëtu'un yë aaw yä'än ijxtëm yë jëënën, ëxëëktuump ko tii oy tkakäjpxy. Yä'änkëjxm ja ja'ay ja nyi'kx kyopk myä'äty. Jëtu'un ja aaw yä'än ijxtëm jeexyë tyooypyikyën ja jëën mëti'ipë ëyoowtaknjoty tso'onpën ets tyooytyä'äy ja ja'ay jënu'un jyuuky'atën.

7Yë ja'ay myëmëtaktääpy ja oymyëti'ipë jëyujkëty ëwa'anpë, wä'än tjoonëty, tsa'anyëty ets tjëyujkëty mëti'ipë tsënaaytyëpën mejyjoty,

8e yë aaw yä'än ka'ap pën myäyë. Jëtu'un yë'ë ijxtëm yë xëwätën mëti'ipë yaj'o'kpën, yë ni'ik ëxëëkpë.

9Näy yë'ë n'aaw'ajt nyä'än'ajtëm mëët nmëjja'aw njaantyja'awëmëty ja Tios, ets nän yë'ë n'aaw'ajt nyä'än'ajtëm mëët nkajpxpojkmëty ja nmëku'uk'ajtëm mëti'ipë Tios të pyëjktä'äkyën tä yë'ë kë'ëmën.

10Aawjoty pyëtsimy ja ayuk ko ja'ay oy yajnikäjpxy ets ko ja'ay yajkajpxpoky. Mëku'uktëjkëty, ka'ap jëtu'un y'oyëty.

11¿Pëtsëëmp jëtää ja nëë pa'akpë ets ta'ampë ma tu'uk ja nëë kopkënë?

12Mëku'uktëjkëty, ¿tëëm'ajtp jëtää ja aceituna ma ja higo kepyënë; ëkë tsatym, tëëm'ajtp jëtää ma ju'u kepyënë? Tim näjyëtu'un ma tu'uk ja nëëkopkën, ka'ap ja pa'akpë jap pyëtsimy ma ja ta'amtspë pyëtsimyën.

13Pën jää pën wijypyë kejypyë ma miitsëtyën ëkë ja'akyujkëpë mëtoowkujkëpë, wä'än tyajkwinkëxë'ëky mëët ja y'oyjä'äyajtën, yujy tëtä'äky jyuuky'atëty ijxtëm tii tnijawën.

14E pën miitsëty je'eyë mnämyëtsip'atëtë, mnäyajjoot'anpëkëtë ets tsipkyëjxm winë xytyuntë; ko jëtu'un m'ëtë'ëtstëty tii mjanätyukmëjjawëtëp, ja tëyajtën ënäty mkawinkutsëkëtyëp.

15Jä'ä ko ya'atë wijyajtën, ka'ap yë Tios tjä'äjëty, naaxwiinyëtë ja'ay yë wyinma'any ko ja ku'oypyë jëtu'un tyunëtë.

16Ko ja'ay tii nyätyukmëku''oy'ixëtë ets aak mëj nyäyajnaxa'anëtë, xit ko'ow je'eyë nyäyajjatëtë ko ëxëëk winë tuntë;

17pën myëët'ajtyp ja wijyajtën kejyajtën mëti'ipë tso'onpën ma Tiosën, wa'ats yajpaatë ma jyuuky'ajtënëtyën; ka'ap maa pën mëët yë tsip tmëët'atë, tëtä'äky jyuuky'atë, yaj'ijxëtëp ja y'oyjyot y'oywyinma'anyëty. Pa'ëyoow najts'ëyo'owëtëp, pyutëjkëtyëp yë ja'ay xim yam, ëmuumtu'ukjot winë tuntë ets oy myäytyë tyajtë.

18Mëti'ipë tsyojktëpën ets jyää'atëty ja jotkujk'ajtën, yë'ë nyiptëp kyojtëp ja jotkujk'ajtën ets tuk'oy'ata'antë ja oypyë ja nipaye'eyën.

Santiago 4

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[1]¿Ma jëtää ja tsip tsyoony mëti'ipë miits mtuuntëpën? Jap tsyoony ma ja mjot mwinma'anyëtyën ko winë xytyätytsyojkën'atë.

[2]M'atsojktëp mëti'ipë ja mmëku'uk myëët'ajtëpën ets ko xykyapaatë ënät ja tsip pyëti'iky ets myajja'ay ooktë. Ka'ap akujk jotkujk m'itë jä'äkyëjxm ko Tios xykya''amëtowtë mëti'ipë mtsojktëpën.

[3]Ets ko xy'amëtowtë, ka'ap myajmo'otë, jä'ä ko ka'ap oy xy'amëtowtë ets jä'ä ko jam xyajtuna'antë ma ka'ap pyaat'atyën.

[4]Miitsëty, mëti'ipë ja Tios të y'ëxmatstën, ¿tii këtii xynyijawëtë ko ja Tios ka'ap tsoky ets ja naaxwiinyëtë winma'any n'atsojkmëtyë? Oy tyimpënëty mëti'ipë ja naaxwiinyëtë winma'any y'atsojkpyën, ja Tios myëtsipëjkpy.

[5]Tam tii ko ja Tios ja y'aaw y'ayuk këxja'aypyë y'ënä'änyën: Xytsyojkni'ikëm ëëtsajtëm ja Kënu'kxymyëkajtën mëti'ipë Tios të tpëjktä'äkyën ma ja njoot'ajt nwinma'any'ajtëmën, ets ka'ap tsoky ets wiinkpë xyjyä'ä'ajtmëty.

[6]Ets ka'ap yi'iyëty ya'atë, wäänëni'ik ja Tios ja mëyajtën tuny ma ëëtsajtëmën ets xypyutëjkëmë, paaty ja Tios ja y'aaw y'ayuk këxja'aypyë y'ënä'äny: Tios tyukjoot'anpëjkpy ja ja'ay mëti'ipë mëj këjxm nnäyjya'awëyëpën ets pyutëjkëp mëti'ipë yujy tëtä'äky ja'ay'ajtpën.

[7]Näkyë'ëyakëtë ëmuumtu'ukjot ma Tiosën. Ka'ap xykyupëktëty ja mëjku'u, ënät mkukä'äkëtëty.

[8]Mëwinkontë ja Tios ets näjyëtu'un mmëwinkonëtëty. Pokytyuunpë ja'ayëty, ëxmatstë ja mka'oy juukyajtënëty; ets miitsëty mëti'ipë mäjtsk aaw mäjtsk jot ja Tios mtsojktëpën, nänyajwa'atsëtë.

[9]Maytyë tajtë, mëjë'ë mëya'axtë ja mpokyëty, wä'än yë mxikënëty t'awinpity yä'äxy ets m'ijtën mxo'onënëty, ma'ayën tajën.

[10]Näypyëjkta'akëtë yujy tëtä'äky ma Tiosën ets yë'ë mëj mpëjkta'akëtëty.

[11]Mëku'uktëjkëty, këtii mnanyi'ojëtëty nixim niyam. Pën ja myëku'uk nyi'ojëp ets pyoky'ijxyp ja Tios ja y'ënä'ämën ënäty kyamëj'ijxëp; ko pën tkamëj'ixy ja ënä'ämën, tëytyuunpë ets paye'epyë ënäty nyäpyëjktä'äkyë ets ni yë'ë tkapatuny ja ënä'ämën.

[12]Tu'uk je'eyë mëti'ipë ja ënä'ämën yajkën ets ja ja'ay tpaye'eyëty; nän yë'ë yajnitso'okaanp ets yajwintëkoyaanp. E mijts, ¿Mpënmës ko ja mmëku'uk ja pyoky xytyukwinmëtoy?

[13]Mëtoow'itë ya'atë, miitsëty ko m'ëna'antë: Tyam ëkë jëpom nja'amëty wiink kajpn ets jam tu'kjëmëjtën n'aju'uy n'ato'kmëty ets meeny npatmëty.

[14]Nijënu'un xykyanijawëtë mëti'ipë jëpom tunan jatanëpën. Jëtu'un miitsëty ijxtëm ja maanikën, wäänë y'ity ets tyëkoy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

15Nikë jëtu'un n'ëna'anmëty: Pën ënaanp ja Tios, ënät njuuky'ajtmëty, ënät winë ntu'unmëty.

16Miitsëty, amëj akëjxm tii xykyajpxtë ets ya'atë jëtu'unpë amëj'ajt akëjxmajtën, ka'ap y'oyëty.

17Pën nyija'ap tunëty mëti'ipë oyën ets ka'ap tuny, pokytyuunp ënäty.

Santiago 5

1Mëtowtë miits, kumeenyjyä'äyëty. Mëjë'ë mëya'axtë ja m'ëyo'on mjotmayëty mëti'ipë mpaatantëpën.

2Tëë ja mmeeny pyu'ta'ay, tëë ja mwit ja yëm tyuktëjkëtyä'äyë.

3Tëë ja mpu'ts pujxn mpoop pujxn tyowëtyä'äy, ko jëtu'un të jyajta'ay ëxëëk mjata'antë ets jëtu'un mkutëkoya'antë jëtu'un tä tii tyooytyëkoyën. Tëë xynyipëjkpätë ja wit meeny ma ja xëëw kyëxanën.

4Ja mtuunpëtëjk mëti'ipë ka'ap të xymyëjuytyën, mëti'ipë të tyajpëtë'ëktën ja mpëjktä'äkyëty, yë'ë jëëytyak nu'kxtaktëp ets miitsëty ëxëëk mjatëty mkëpätëty; e tëë ja Wintsën mëti'ipë maaytyääyëpën winë tmëtoy ko jyiiytya'ak nyu'kxta'aktë.

5Akujk jotkujk miits yaa naaxwiiny të myajpaatë, tä tsajpkaajën të mni'kxëtë, tëë timpyääty jëna'a ja tsajpkaani'kx y'ooka'antën.

6Tëë miits mtëytyun mtsaatsytyuntë ets tëë xyaj'ooktë ja yujypyë tëtä'äkpyë mëti'ipë ka'ap nyäkyuwa'anyën.

7Miits mëku'uktëjkëty mëët'atë ja mä'kxtujkën koonëm ja Wintsën myinëty, ijxtëm ja kam tuunpëtëjk mëët ja mä'kxtujkën t'ëwxitë ja nëë tuu koonëm tyajpëtë'ëky ja pyëjktä'äky.

8Näyjyëtu'un miits mëët'atë ja mä'kxtujkën, tu'ukyë ja winma'any xyaj'itëty, jä'ä ko wiinkoonp ja xëëw ma ja Wintsën myina'anyën.

9Mëku'uktëjkëty, ka'ap mnämyëkajpx mnäpya'tkajpxëtëty, këtiipë ja Tios mtëytyunëtëty ets mpaye'eyëtëty, jä'ä ko ja Tios, ja tëytyuunpë paye'epyë, tim winkon jä'änë.

10Mëku'uktëjkëty, ni''ijxtu'utë wi'ix ja Tios ja kyäjpxynyajxpëtëjk tmëtënaaytyën ja ëyo'on jotmay ets näjyëtu'un xytyuntëty.

11Ëëtsëty jä'äs ntijtë ko akujk jotkujk yë ja'ay yajpaatë mëti'ipë myëmëtaktëpën ja ëyo'on jotmay. Miitsëty tëë xymyëtoy'atë wi'ix ja Job tmëtënaayën ja ëyo'on jotmay, ets mnija'awëtëp näjyëtu'un wi'ix ojts ja Tios myo'oyë ja oyajtën ok, jä'ä ko yë Tios myëët'ajtyp yë pa'ëyo'owën najts'ëyo'owën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

12Yë'ë tim kopkpëky mëku'uktëjkëty, ko ka'ap xykyajpxpaatëty ja Tios, tsajp, naaxwiinyëtë ets oy tyimtiijëty. Ko tii xykyajpxtëty, tim'ëna'antë oy, pën tëy ënäty; ets ka'ap pën ka'ap ënäty tyiyëty, këtiipë myajpëjkta'aktëty ëyoowtaknjoty.

13Pën jam pën myony tyuk ma miitsëtyën, wä'än ja Tios tja'amyetsy. Pën jam pën akujk jotkujk yajpaaty, wä'än ja Tios tkuuy'iy.

14Pën pëjkëp, wä'än ja mëjja'aytyëjk twoy ets ja Tios tyuknija'amyätsëtëty ets tyukjaaxëtëty ja olivë on Wintsën xyëëwkyëjxm.

15Ko ëmuumtu'uk ja Tios tja'amyätstëty, tso'okaanp ja pa'amja'ay, yajmëkpëkëtëp ja Wintsën; ets pën tëë pyokytyuny, yajpokmyä'kxaanp jä'ä.

16Paaty, maaywyatstë ja mpokyëty nixim niyam ets nätyuknija'amyätsëtë ja Tios winpity atëjy ets mtso'oktëty. Tuunp ni'ik ko ja oyjyä'äy Tios tja'amyetsy.

17Ja Tios ja kyäjpxynyajxpë Elías, näjyëtu'un y'ijty ja'ay ijxtëm ëëtsajtëmën, ko ja Tios tja'amyejtsy ets ja nëë tuu ka'ap myinëty, ka'ap ojts tyu'uy tëkëëk jëmëjt ja kujkm.

18Koonëm jatëkok ja Tios tja'amyejtsy ets ja nëë tuu myiiny, ënät ja ja'ay ja pyëjktä'äky y'ijtë.

19Mëku'uktëjkëty, pën jam ma miitsëtyën nitu'uk ja mëku'ukëty nyë'ëtëkoy tyu'utëkoy ets jam pën ja wiinkpë mëti'ipë wyijtswinpijtypyën,

20nijawëtë ko pën ja pokyjyä'äy tyajwinpityp ma pokyjotm yajpaatyën, jap ënäty të tyajpëtsëmy o'ktujk ets yë'ëkyëjxm ja ja'ay may ja pyoky yajnimä'kxa'antë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

1 Pedro

1 Pedro 1

1Yë Pedro, Wintsën Jesukristë y'ayuk kajpxnajxpë, tyam mtuknikäxëtë kajpxpo'kxën mëti'ipë kujë kääkë yajpatëpën ma Ponto y'itjotm, Galacia, Capadocia ets Bitinia y'itjotmën,

2mëti'ipëjaty ja Tios Teety ojts wyinwitsëtën tëëyëp ijxtëm yë'ë të tuknipëjktaakën. Ja Tios ja myëk'ajtën miits të mwinma'anymyo'ojëtë ets xymyëmëtowtëty ja Jesukristë ets wa'ats mwë'ëmtëty mëët ja nye'pyny. Wä'än ja Tios ni'ik mmo'ojëtë ja kënu'kxën ets ja jotkujk'ajtën.

3Tsojk nmëjja'aw njaantyjya'awëm ja Tios, ja Wintsën Jesukristë Tyeety, ko të xypya'ëyo'owëmë ets ja nwinma'any'ajtëm të tyaj'ajämë mëët ko ja Jesukristë të jyuukpyiky. Jëtu'un ëëtsajtëm nija'awëmë ko nmëët'ajtëm ja juukyajtën.

4Paaty ëëts njëjp'ijxmëty ëmuumtu'ukjot ko ja Tios xymyo'oja'anëmë ja kuma'ayën mëti'ipë pëjkë'ëky yaj'ijtypyën jam tsajpjotm, mëti'ipë ka'p kyutëkoyën, y'ëxëëkën ets xyootsyën.

5Jä'ä ko xymyëpëktë ja Tios, paaty mkëwent'atëtë mëët ja myëk'ajtën ets xypyaatëty ja nitsokën mëti'ipë jap yaj'ëwxijtypyën ets jää yajnijawëty ko ënäty ja naaxwiinyëtë kyixy.

6Paatykyëjxm miits akujk jotkujk mnäjyawëtëty, oy tyam ja ëyo'on jotmay xy'ëkyajnaxtë.

7Jä'ä ko jëtu'un miits ja mëpëjkënëty ijxtëm ja pu'ts pujxnën mëti'ipë jëwyiin nitoopyën ets yaj'ixy pën oy. Ja mëpëjkpë mëti'ipë myëtënääpyën ja ëyo'on jotmay, yë'ë wäänëni'ik tsoowpatp këtiinëm ja pu'ts pujxn mëti'ipë wintëkoopyën; ko miits näjyëtu'un myaj'ijxmatstëty ets xymyëtänëtëty ja ëyo'on jotmay, kumay miits mnaxa'antë, mëj'äämpy ets wyintsë'ëkë ko ënäty ja Jesukristë myiny.

8Mtsojktëp miits ja Jesukristë oy të xykya'ixtë; e tyam mëët ko xymyëpëktë oy të xykya'ixtë, ni'ikyë mxoonta'aktë mëj këjää mëët ja mëj'ajt oyajtën mëti'ipë ka'ap yajmë'ayukpaatyën wi'ix yajnikajpxëty.

9Jä'ä ko të xypyaatë ja mëpëjkën mëti'ipë ja nitsokën tukpatpën.

10Tëëyëp ja Tios ja kyäjpxynyajxpëtëjk ojts tpamay tpatajtë ya'atë nitsokën ets ojts nikajpxtë mëti'ipë ënäty ja Tios mmo'ojanëtëpën ko tmëët'aty ja oyjyot oywyinma'any.

11Ja Kristë ja myëk'ajtën yë'ë ijty tyuknija'ap ja käjpxynyajxpëtëjk wi'ix ja Kristë y'ëyowa'anyën ets ja mëj'ajtën oyajtën mëti'ipë ok minaanpën; yë'ëjëty ojts tjanijawëja'antë ja xëëw po'o jëna'a jëtu'un jyata'any kyëpäta'any mëti'ipë ja Kristë ja myëk'ajtën ënäty jyanikäjpxypën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

12Tios tyuk'ijx tyuknija'awëy ja kyäjpxynyajxpëtëjk ko ka'ap yë'ëjëty tuk'oy'ata'antë mëti'ipë kyajpxwa'kxtëpën, miits mtuk'oy'atantëp. Tëë ënät tyam miits xy'ixtë xypyaatë mëti'ipë ojts yë'ë tkajpxwa'kxtën ko ojts yajtuk'ëwaanëtë ja aaw ayuk oypyë Kënu'kxymyëkajtën mëët mëti'ipë tsajpjotm tso'onpën. Kukäjpxy paat ojts jëtu'unpë tjanijawëja'antë.

13Paaty miits a'ijxp jëjp'ijxp myajpaatëty ets wijy kujk mjuuky'atëty. Nämyëmëta'akëtë, jëjp'ixtë ëmuumtu'ukjot ja mëyajtën mëti'ipë ja Tios tyunäämpyën ko ja Jesukristë myinëty jatëkok.

14Jëtu'un m'itëty ijxtëm ja pi'k ëna'kën mëti'ipë tyeety myëmëtoowtëpën. Këtii jëtu'un mjuuky'atëty ijxtëm të m'itën ko ja Tios ijty xykyanijawëtë.

15Juuky'atë wa'ats, jä'ä ko ja Tios mëti'ipë të mëkajpxëtën wa'ats yë'ë.

16Jëtu'un ja Tios ja y'aaw y'ayuk këxja'aypyë y'ënä'äny: näjyëtu'un miits wa'ats itë ijxtëmës ëjts nwa'atsëtyën.

17Pën miitsëty Tatë, xynyëëmëtë ja Tios, mëti'ipë paye'epyën mëtëy ets ka'ap wyin'ixy wyinkexyëty, kopkpëky ko xywinkutsë'ëkëtëty xëmë mapaat yaa naaxwiiny mjuuky'atën.

18Tios miitsëty të myajpëtsëmëtë ma ja juukyajtën najtspëkëpë mëti'ipë ojts mtukumayëtën yë m'ap m'okëty; ets wa'ats xynyijawëtë ko tëë këjää tsyowpaaty ko të m'ëwaatsëpëtsëmtë. Ka'ap yë'ëjëty meeny, pu'ts pujxn ets poop pujxn të yajtukujuy mëti'ipë ma'tpën ets tëkoopyën,

19yë'ë mëët ja Kristë nye'pyny, mëti'ipë të wyintsë'kën'atyën ijxtëm tu'uk ja kupixyny u'unkën mëti'ipë ka'ap tii ma'atpë ëxëëkpë tmëëtëtyën.

20Jëtu'un ojts tëëyëp ja Tios tuknipëjktaakë ka'anëm ënäty ja naaxwiinyëtë kyojnyëm. Tyam tëë ja myiny jyä'ty ets miits xytyuk'oy'atëty.

21Mëët yë'ë ko yë Kristë të xymyëpëktë paaty ja Tios näjyëtu'un xymyëpëktë, mëti'ipë të tyajjuukpyikyën ja Kristë jatëkok ets të tmëjjaw të tjaantyjyawë, jëtu'unts të xypyëjkta'aktë ja mjot mwinma'anyëty ma Tiosën ets xy'a'ix xyjyëjp'ixtë.

22Mëku'uktëjkëty, jä'ä ko xymyëmëtowtë ja tëypyë jaantypë, näyajwa'atsëtë ets nätsyokëtë nixim niyam winë aaw winëjot ets amëk jotmëk.

23Tëë miits jatëkok mëxu'unk'atë; ka'ap yë'ëty ko jam xymyëët'atë ja mteety mtaakëty mëti'ipë o'ktëpën, yë'ë ko ja Tios ja y'aaw y'ayuk të xymyëpëjkëtë, mëti'ipë xëmëkyëjxm ijtpën ets juukyën.

24Jä'ä ko jëtu'un ja Tios ja y'aaw y'ayuk këxja'aypyë y'ënä'äny: Tëkokyëty yë ja'ay aakjëtu'un ijxtëm ja aay ujtsën, ets ja myëj'ajtën jëtu'un ijxtëm ja pëjyën. Tëtsp ja aay ujts ets ja nyipëjy kyatska'ay;

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

25e ja Tios ja y'aaw y'ayuk ijtëëp ja xëmëkyëjxm. Yë'ë ya'atë ja aaw ayuk mëti'ipë miits të myajtukmëmëtya'aktën.

1 Pedro 2

1Ixmajtsta'atë ja ëxëëkajtën, ja win'ë'ënën, ko ja'ay oy nyänyimëtyä'äkyë ets ëxëëk jyä'äy'äty, ja näy'ëxëëk'ixë ets ja pi'tskäjpxy.

2Tsoktë ja Tios ja y'aaw y'ayuk, ijxtëm ja mëxu'unk janaam tsyi'itsyën ets miits mwinpäjt'ëtë'ëtstëty ma ja Tios ja nyë'ë tyu'ujën ets jëtu'un ja nitsokën xypaatëty,

3jä'ä ko të xynyijawëtë wi'ix ja Tios y'oyëtyën.

4Mëwinkontë ja Wintsën, mëti'ipë juukyajtpën ets mëti'ipë juukyajtën yäjkpyën; jëtu'un yë'ë ijxtëm ja oypyë tsaajën mëti'ipë ja ja'ay të t'ixka'atstën, je'eyëp ko tëë ja Tios wyin'ixyë ets ni'ik të tsyoowpaaty.

5Näyjyëtu'un miits ja Tios myajnaxa'anëtë ijxtëm ja tsaajën mëti'ipë juukyën, tu'uk ja tsajptëjk ma ja Tios yajwintsë'ëkëtyën, tu'uk ja teety wa'atspë; ko tëë ja Jesukristë xymyëpëktë ets ja wintsë'kën xyaktëty mëti'ipë ja Tios y'oyjya'apën.

6Paaty näjyëtu'un y'ënä'äny ja Tios ja y'aaw y'ayuk kuja'aypyë myinyën: Mpëjktäkpyës jam Jerusalén tu'uk ja tsaakopk, win'ixypyë ets tsowpë; mëti'ipë yë'ë tyuk'ijxpejtypyën ka'ap tsyëtyu'unpaata'any.

7Jä'ä ko miitsëty, jënu'un xymyëpëktën ja Kristë, tääpë tsaa ni'ik yë tsyowpaaty; e mëti'ipës ka'ap tmëpëktën, yë'ë pyatuuntëp ko ja Tios ja y'aaw y'ayuk këxja'aypyë y'ënä'äny: Ja tsaa mëti'ipë ja pojtspëtëjk y'ixka'tstën, yë'ë të y'awinpity tsaakopk.

8Ets näjyëtu'un jatu'kpëky y'ënä'äny: Jëtu'un yë'ë ijxtëm tu'uk ja tsaajën ma ja ja'ay kyunäpëtën. Jam ja ja'ay kyunäpëtë mëti'ipë ka'ap tkupëktën ja Tios ja y'aaw y'ayuk; ets jëtu'un ëxëëk jyatë kyëpätë.

9E miitsëty Tios të mwin'ixëtë ets m'itëty tu'kjëëky tu'kmëku'ukpën, tä tu'uk ja teety tmëtunyën ja yajkutujkpë, ijxtëm ja wa'atspë ja kajpnën mëti'ipë ja Tios jä'äniwanëpën. Ets jëtu'un tkajpxwa'kxtëty ja Tios ja y'oyajtën, mëti'ipë të myajpëtsëmëtë akootstum ets m'itëty ajajëntuuy.

10Miitsëty ka'ap ijty yë Tios mkajpn niwa'anëtë; tyam, Tios miits mkajpn'ajtëtëp. Ka'ap ijty miits ja Tios mpa'ëyowëtë, tyam mpa'ëyoowënëtëp.

11Mëku'uktëjkëty jëtu'un yam miits nmënu'kxta'aktë tääjës jeexyë ëjts njaaypyo'kxyjyä'äyëtyën tëyëpë nyäxyën yaa naaxwiiny; ko ka'ap xyajmëta'aktëty ja yääyëpë naaxwiiny yajxoontä'äkyën mëti'ipë ja n'anëmë'ajtëm ka'ap tkupëkyën.

12Mëët'atë ja oyjyot oywyinma'any mëët ja ja'ay mëti'ipë ja Tios ka'ap tnijawëtën. Oy ëxëëkjaty mtijëtë ijxtëm jeexyë miits m'ëxëëkja'ay'atën, nëjkxëp jëna'a t'ixtë tnijawëtë ko ënäty miits oy winë xytyuntë ets nëjkxëp tmëjjawëtë ja Tios ko ënäty ja paye'eyën tuny.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

13Mëët yë'ë ko ja Tios xymyëpëktë mëmëtowtë ja kutujkën yaapë naaxwiinyëtën, ijxtëm ja mutsk kutuunkën ets mëjpaatpë,

14näjyëtu'un mëti'ipë ënä'ämtëpën ets nipaye'etyëpën ets mtukxoonta'aktëp mëti'ipë ënäty oy winë tyuuntëpën.

15Jä'ä ko Tios yë'ë tsyojkpy ets miits xytyuntëty ja oypyë, këtiipë yë tsuuja'aytyëjk ets kupojtëjk tëkatsy mnimëtya'akëtëty.

16Jëtu'un ja'ay'atë ijxtëm mëti'ipë ëwaatsëtum ijtëpën, je'eyëp ko ja ëwaatsëtum'ajtën ka'ap yë'ëjëty ma ja ëxëëkpë xytyuntëtyën. Yë'ë myajnikëxë'ëktëp ko ja Tios xymyëtuntë.

17Wintsë'ëkëtë ni'ëmukë mëjpë mutskpë, tsoktë ja mëku'ukëty, wintsë'ëkëtë ja Tios ets ja yajkutujkpë kopk.

18Mëtuunpëtëjkëty, mëët ja wintsë'kën xymyëtuntëty ja mwintsënëty, ka'ap yi'iyëty mëti'ipë yujy tëtä'äky ja'ay'ajtpën, näjyëtu'un mëti'ipë ëxëëk ja'ay'ajtëpën.

19Jä'ä ko Tios kyumääpy ko nku'ëyo'owëmëty ja ëxëëkpë, jä'ä ko yë'ë yajmëpëky.

20Pën yë'ë myajtuktëytyuuntëp ko jam tii xytyuuntëkoytyë, ¿tii oyajtën ënäty mtuuntëp oy xykyu'ëyowëtëty ja mpokyëty? Pën jä'äts mku'ëyo'owëtëp ko oy tii xytyuntë ets mmä'kxtuktë, yë'ë jëtu'unpë ja Tios y'oyjya'ap.

21Paaty ja Tios të mmëkajpxëtë, jä'ä ko tëë ja Kristë mku'ëyowëtë ets të najtstunë mëti'ipë miits xykyuuy'ixtëpën.

22Nitii poky ja Kristë tkatuuntëkooy ets ka'ap ojts ni pën twin'ëëny.

23Ko yajwinkajpxpejty, kä'äp y'ëtsooy ajoot'an; ko yajtsaatsy tyuuny, ka'ap y'ëtsu'uxyäxy; je'eyë ja Tios ojts nyätyukë'ëwanëty ets yë'ë nyipaye'eyëtëty.

24Kristë ojts ja npoky'ajtëm tmënëjkx ma ja nyi'kx kyopkën jam kruutskëjxm ets jëtu'un nyäjxy ijxtëm jeexyë ja poky të nku'o'këmën ets ënät njuuky'ajtmëty mëtëy. Yë Kristë ojts tsyëtyuty wyintëkoy ets miits mtsoktë.

25Jëtu'un miits të m'itë ijxtëm ja kupixyny tyëkoy'ityën, je'eyëp ko tëë jatëkok xynyiwinpitë ja Kristë, ets yë'ë mkëwent'atëtëty ijxtëm ja kupixyny këwent'ajtpën.

1 Pedro 3

1Näyjyëtu'un miitsëty to'oxytyëjkëty, mëmëtowtëp ja mniye'etyëjkëty; ets jëtu'un, pën jam pën ka'ap ja Tios ja y'aaw y'ayuk tmëpëky jyëkyejpy myëpëkëty, ko t'ixëty oy winë yajtuny, ets ka'ap kyopkpëkyëty yajmëëtmëtya'akëty,

2ko ënäty t'ixtë wi'ix miits ja Tios xywyintsë'ëkëtë ets wa'ats aaw wa'ats jot mja'ay'atë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

3Ka'ap yë'ëjëty oy xy'ixtëty ja nëkëjxypyë, wi'ix ja waay yajkaaxyën, tä ja pu'ts pujxnën ëkë ja wit tujkxy oyëtypë,

4yë'ë oy tsuj myaj'ittëp ja mjot mwinma'anyëty mëti'ipë ka'ap kyixy nyäxyën, mëti'ipë oyën ets yu'unk naxymën. Ja jëtu'unpë ja oyajtën yë'ë yë Tios yajtsowpatyp.

5Yë'ë ijty tëëyëp yaj'oykyëxë'këtëp ja to'oxytyëjkëty mëti'ipë juukyajtën wa'ats; yë'ë ja Tios ojts tu'ukyë tuk'ijxpätë ets myëmëtoowtë ja nyiye'etyëjk.

6Jëtu'un ja Sara jyuuky'äjty, myëmëtoow ja Abraham ets wintsën ijty tijy. E miitsëty yë'ë ja Sara mnëëx'ajtëtëp ko ja oypyë xytyuntëty ets ka'ap mtsë'ëkëtëty.

7Näyjyëtu'un miits ye'etyëjkëty, wintsë'ëkëtë ja mto'oxytyëjkëty. Mëj'äämpy xyajnaxtëty ijxtëm pyaat'atyën. Mnijawëtëp ko yë'ëjëty ëmaay yajpaatë ets jä'ä të yajtuknipëjktaakëtë ets ja jyuukyajtën tpuyaktëty mëti'ipë ja Tios të tyukwinwanëtën tä tu'uk yë näkyumayën. Jëtu'unts tuntë këtiipë tii m'atsipëtëty ko ënäty ja Tios xyjyä'ämyätstë.

8Jëtu'un miits ja jot winma'any tu'ukyë xymyëët'atëty, nätsyokëtë nixim niyam ijxtëm jeexyë mtu'kä'äx'atën; yajnikëxë'ëktë ja mtëtä'äky'ajtënëty.

9Këtii ëxëëk xyajwinpitëty ko pën nitu'ukën kyamëta'akëty ëkë ko pën jam mwin'ëw mwinkajpxëtëty; këtii näjyëtu'un xy'atsoowinpitëty, wäänëni'ik ninu'kxta'aktë ets ja Tios kyënu'kxëtëty. Paaty miits ja Tios të mwootsowëtë ets jä'ä xytyuntëty ja oypyë ets ja kënu'kxën wäänëni'ik xypyaatëty.

10Jëtu'un ijxtëm ja Tios ja y'aaw y'ayuk y'ënä'änyën: Pën ja juukyajtën tsyojkpy ets ja juukyajtën oy tsuj tyajnaxëty, kyëwent'atëp ja y'aaw yä'än, ka'ap y'ëxëëk kajpxëty ets ka'ap wyin'ëënëty,

11mëjëkäm'atë ja ëxëëkpë, wä'än ja oypyë tuny ets wä'än ja kijpxyajtën t'ixta'ay ets jä'ä jëtu'un pyanëjkxtëp.

12Jä'ä ko yë Wintsën yë'ë kyëwent'ajtyp mëti'ipë oy juuky'ajtëpën ets y'amëtoow'ijtyp ko nyu'kxta'aktë; e yë ëxëëk ja'ay ëxëëk t'ixy.

13¿Pën m'ëk'ëxëëktunanëtëp pën oypyë xëmë mtuuntëp?

14E pën jamts xykyu'ëyowëtë ko ja oypyë xytyuntë, akujk jotkujk itë. Këtii mtsë'ëkëtëty mjawëtëty, ni mkatsëtyuytyëty.

15Je'eyëm mjootjoty mwinma'anyjoty xymyëjjaw xyjyääntyjyawëtëty ja Kristë mëti'ipë nWintsën'ajtëmën. Jëjp'ixy xëmë m'ittëty wi'ix xy'ëtsowtëtyën ja mëti'ipë myajtëëwëtëpën tii ko ja a'ijxën jëjp'ijxën xymyëët'atë.

16E yu'unk'ajtën naxym'ajtën ets mëët winë xytyuntëty. Jëtu'un winë xytyuntëty ijxtëm mjotkujk'attëtyën, jëtu'un ja y'ayuk tsëtyu'unjawëtëty mëti'ipë ëxëëk mnikajpxëtëpën ko miits oy mja'ay'atë ets ko ja Kristë xymyëpëktë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

17Nikë oy ko ja oypyë yajku'ëyowë, pën jëtu'un ja Tios tsoky, ets këtii ko yajku'ëyowë ja ëxëëkpë.

18Jä'ä ko ja Kristë ojts xykyu'o'k xykyutëko'oyëmë tu'k'okyë ko npokyjyä'äy'ajtëmë. Yë'ë ka'ap ijty tii poky tmëëtëty; yë'ë pokyjyä'äy ojts tku'ëyowë ets myajnëjkxa'anëtë ma Tiosën. Oy ojts ja Kristë y'ëk'ooky ko nyäpyëjktakë naaxwiinyëtë ja'ayën; ojts jyuukpyiky mëët ja juukyajtën ka'apë kyëxë'ëkyën.

19Jëtu'un'äämpy ojts nyijkx ma ja anëmë ënäty y'itën tsumy matsy ets jap ojts tkajpxwä'kxy ja Tios ja y'aaw y'ayuk.

20Yë'ë ojts ka'ap kyäjpxyjyä'äykyujktëtën ko ja Noé ojts tjanikäjpxy ko ja Tios yë'ë tsyojkpy ets jyotwinpitëty, tyam ënäty ja Noé t'oytyuny ja mëj kepy nëëwinye'epyë, ma ojts je'eyë nituktujk tsyo'oktën, mëti'ipë ka'ap wi'ix jyajtën mëët ja komtuu.

21Ya'atë nëë, jëtu'un ja nyäxy ijxtëm ja nëëpäjtënën, mëti'ipë ëëtsajtëm tyam ntuk'oy'ajtëmën. Ka'ap yë'ëjëty ja nëëpäjtën mëti'ipë ja ni'kx kopk yajwatsypyën, yë'ë mëti'ipë ja jot winma'any wa'ats yaj'itëpën Tios wyintum, jëtu'unts ja nitsokën npatmëty ko ja Jesukristë jyuukpyijky ma ënäty të y'ookyën,

22mëti'ipë ojts pya'tëkën tsajpjotm ets nyaaxwe'tsy ma ja Tios Teety yajkutukyën a'oytsyow, ets yë'ë tyam y'ëne'empy ja anklëstëjk ets mëti'ipë ja mëk'ajtën ets ja kutujkën myëët'ajtëpën.

1 Pedro 4

1Jëtu'un ijxtëm ja Kristë jyot nyini'kx y'ëyooyën, jëtu'un mëpaat miits xykyupëktë ja ëyo'on. Mëti'ipë të y'ëyoyën ma ja nyi'kx kyopkën, tëë ja poky tpojtuky,

2ets jyuuky'atëty ijxtëm ja Tios tsokyën mapaat yaa naaxwiiny yajpaatyën ets ka'ap jyëtu'unëty ijxtëm kë'ëm tsokyën.

3Jeky ojts miitsëty jëtu'un winë xytyuntë xykyajpxtë ijxtëm ja ja'ayëtyën ka'ap ja Tios tnijawëtën, jä'ä ko jam ijty mjuuky'atë ma ja ëxëëkpën; ma yaj'atsokyën winë, ma tëkatsy ja winma'any jyä'tyën, ma ja'ay ja kyë'ëm winma'any tyajtuntën, ma ja'ay y'uuktë myu'ukëtën, kyäytyë y'uuktën ku'uxyë jotkëtä'äky, tyuuntëkoytyë kyajpxtëkoytyë, twintsë'ëkëtë ja tsaa ets kepy.

4E tyam, ko miits ka'ap xy'ëkpuwa'kënëtë ma ëxëëk jyuuky'atën, ëxëëk tjawëtë, paaty mnikajpxtë ëxëëkjaty.

5E kë'ëm nëjkx nikajpxtë tii të tuntën Tios wyintum, ko ënäty tpaye'ey ja juukpyë ookpyë.

6Paatykyëjxm ojts näjyëtu'un yajtukmëmëtyaktë ja oy aaw oy ayuk mëti'ipë të y'ooktën ets ja y'anëmë jyuuky'atëty ijxtëm ja Tios tsokyën, oy ja nyi'kx kyopk të jya'ooktë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

7Winkoomp ja xëëw ma ja naaxwiinyëtë kyëxanën, paaty miits wijy kujk itë ets ja'amyätstë ja Tios.

8Yë'ë tim kopkpëky ko ni'ik mnätsyokëtëty nixim niyam, jä'ä ko yë nätsyokë myä'kxtääpy yë poky.

9Ëxajëtë nixim niyam ko pën jya'ajta'akëty ma ja mjëën mtëjkëtyën, ka'ap ok xynyikajpx xynyimëtya'aktëty.

10Këëkjä'ä miits xytyuntëty ja mtuunk ijxtëm ja Tios të mmo'ojëtën. Näpyutëkëtë nixim niyam wi'ixëty ja Tios ja kënu'kxën mtukpaatëtën.

11Pën jää pën kyäjpxy myëtyä'äky, jëtu'un kyajpxëty ijxtëm ja Tios ja y'aaw y'ayuk y'ënä'änyën. Pën jää pën myëku'uk tii tukputëkëja'any, yajtunëp ja myëjaaw mëti'ipë ja Tios mooyëpën. Tu'kë'ëyë tiijaty mtuuntëp mkajpxtëp, tuntë winë ijxtëm mëpaat ja Tios yajmëjjaw yajjaantyjawën ma ja Jesukristë ja xyëëwën, mëti'ipë ijta'ayxyëyëp ja mëj'ajt oyajtën. Jëtu'un y'itëty.

12Mëku'uktëjkëty, këtii xymyëkjawëtë ko ja ëyo'on jotmay xypaatëty, ijxtëm jeexyë ka'ap pën timmyëmëta'akëtyën.

13Ni'ikyë mëpaat jotkujk myajpaatë ko xymyënax xyajnaxtëty ja ëyo'on jotmay mëti'ipë ja Kristë näjyëtu'un myënajx yajnajxën, ets näjyëtu'un mxoonta'aktëty ko ënäty nyikëxë'ëky ja mëj'ajtën oyajtën ko Kristë myinëty.

14Xoonta'aktë pën jää pën ëxëëk mnikajpx mnimëtya'akëtë ko ja Kristë xymyëpëktë, jä'ä ko ja Tios Jya'awën ijtëëp jam ma miits ja mjot mwinma'anyëtyën.

15Pën jam pën y'ëyoy ma miitsëtyën, ka'ap yë'ëkyëjxmëty ko ënäty të yajja'ay'ooky, ko mmäätstë ëkë ko ëxëëk m'ëtë'ëtstë, ëkë ko tiitsip xytyuktëkëtë ka'apë mpaatëtën.

16E pën yë'ë mku'ëyo'onpatëtëp ko Kristë xypyanëjkxtë, ka'ap xytyuktsëtyuntëty, nikë wäänëni'ik ja Tios xyajmëjnaxtëty ko ja xyëëw jëtu'un xykyujajtëtëty.

17Tëë ja tiempo tpaaty ma ja Tios tpaye'eyä'änyën ja jyä'äy. Ets pën jam ja paye'eyën tsyo'ontä'äky ma ëëtsajtëmën, ¿Wi'ixpëm jëtää jyata'antë mëti'ipë kyamëmëtoowtëpën ja oy aaw oy ayuk?

18Pën tsip yë oyjyä'äy nyäyajtso'okyë, ¿wi'ixpëm jëtää ja pokyjä'äytyëjk ets ja ëxëëkja'aytyëjk?

19Paaty, pën ëyoop ijxtëm ja Tios të tuknipëjktaakën, wä'än tuun'ëtë'ëtsy ja oypyë ets ja jyot jya'awën tpëjkta'akëty ma Tiosën mëti'ipë të yajkojyën, jä'ä ko yë'ë oypyë xëmë tyuunpy.

1 Pedro 5

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[1]Nkajpxwijäämpyës tyam ja mëjja'aytyëjkëty ma miits jam mye'eymyuktën, ëjts mëja'aynyës näjyëtu'un ijxtëm yë'ëjëtyën ets n'ijxës ja Kristë ko y'ëyooy; xypyatpës näjyëtu'un tä yë'ëjëtyën ja mëj'ajtën oyajtën mëti'ipë ok nikëxë'ëkaanpën.

[2]Jëtu'un ijxtëm ja jëyujk ijxpë t'ijx'ity tkëwent'atyën ja kyupixyny, jëtu'un këwent'atë ja Tios ja jyä'äy. Winë aaw winëjot mtuntëty ijxtëm ja Tios tsokyën, ka'ap y'atsipëty ets ka'ap yë meeny yi'iyë xytsyojkën'atëty.

[3]Këtii miits jëtu'un mnäyajnaxëtëty ijxtëm jeexyë mwintsën'atën, ni'ikyënëm xynyajtstunëtëty ja oypyë ma yë'ëjëtyën.

[4]Jëtu'un ko ënäty ja Wintsën Jesukristë myiny, ënät miits xy'ëxajëtëty ja kutujkën ka'apë kyixy nyäxyën.

[5]Näyjyëtu'un miits ëna'ktëjkëty, mëmëtowtëp ja mëjja'aytyëjk ja y'ënä'ämën tyiyajtënëty. Nixim niyam mëpaat yu'unk naxym mnämyëmëtowëtë. Jä'ä ko yë Tios ka'ap t'oyjyawë mëti'ipë nämyëjja'aw näjyääntyjya'awëyëpën, yë'ë pyutëjkëp mëti'ipë yu'unk naxym ja'ay'ajtëpën.

[6]Yujy tëtä'äky näpyëjkta'akëtë Tios kyë'ë'am ets ja Tios mmëjpëjkta'akëtëty ko ënäty ja tiempo tpaaty.

[7]Tukë'ëtëkëtë ja Tios ja m'amay mjotmayëty, jä'ä ko yë'ë miits m'ijx'ijtëtëp mkëwent'ajtëtëp.

[8]Näy'ijx'itëtë ets wijy kejy näyaj'itëtë. Jëtu'un miits ja mëjku'u ix'am mpajëtitëtë ijxtëm ja kaa muup ni'tsp ja jyi'kxy t'ixta'ayën.

[9]Winkuwa'akëtë mëk mëët ja mëpëjkën ja mëjku'u, mnija'awëtëp miits ko ja mmëku'uktëjkëty näjyëtu'un tmënax tyajnaxtë ja ëyo'on jotmay mëti'ipë ijtëpën yajpatëpën oymyaajëty.

[10]E ko ënäty të m'ëk'ëyowtë, ko wäänë ja tiempo nyaxëty, ënät ja Tios mpokymyä'kxa'anëtë ets jotmëk m'itëty ets mëtëy winë xytyuntëty. Yë'ë ja Tios mëti'ipë të xyaxtso'owëmën ets xëmëkyëjxm nyajpatmëty mëët ja Kristë.

[11]Yë'ë jëtu'un ja mëk'ajtën myëët'ajtyp xëmëkyëjxm. Jëtu'un'atëp.

[12]Ja nmëku'uk'ajtëm Silvano, mëti'ipë oy tsuj ja Tios myëtuumpyën, yë'ëjës yam yë noky xytyukputëjkëpës ma miits yam nkajpxwijtën ets ntuknijawëtë ko ja kënu'kxën mëti'ipë të xy'ëxajëtën yë'ë yajnikëxë'kpy ja mëtëypyë ja Tios ets ja tsyojkën jya'awën. Yë'ë jëtu'unpë tsojkën ja'awën xëmë mmëët'atë.

[13]Ja mëpëjkpëtëjk mëti'ipë jam Babilonyë yajpatëpën, mëti'ipë ja Tios näjyëtu'un të wyinwitsëtën ijxtëm miitsëtyën, yë'ë mtuknikäjxëtëp ja kajpxpo'kxën ets näjyëtu'un mtuknikäxëtë ja kajpxpo'kxën ja nmaankës Marcos.

[14]Näkyajpxpo'kxëtë mëët ja oyjyot oywyinma'any nixim niyam. Wä'än ja Tios mmo'ojëtë ja jotkujk'ajtën jënu'un ja Kristë miits mëët m'itën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

2 Pedro

2 Pedro 1

[1]Simón Pedro, Wintsën Jesukristë tyuunpë ets y'ayuk kajpxnajxpë, mtuknijayëtë ya'atë noky miitsëty, mëti'ipë ja Yajnitsokpë Jesukristë nTios'ajtëmë të tmëpëktën.

[2]Ëxajëtë mëjwiin këjää ja kënu'kxën ets ja jotkujk'ajtën jä'äkyëjxm ko xynyijawëtë ja Tios ets ja nWintsën'ajtëm Jesús.

[3]Mëët ja Tios ja myëk'ajtën, tëë xymyo'oyëmë tëkokyë mëti'ipë nyajmëyajtëmën ets ntukjuuky'ajtmëty ijxtëm tsokyën, ets n'ixy'ajtmëty ja mëti'ipë të xymyëkajpxëmën mëët ja myëj'ajtën kyutujkën ko winë të tyaj'ixyë.

[4]Ets mëët ja jëtu'unpë tëë xytyukwinwa'anëmë ja këjääpë ets tsowpë, yë'ëkyëjxm xypyata'antë ja Tios ja y'oyajtën, myëj'ajtën ets xykyukä'äktëty ja mëti'ipë këjxp najxpën, yääyëpë naaxwiinyëtën.

[5]E paaty ja mëpëjkënëty yë'ë mëët xyajka'pxtëty ko tii oy xytyuntëty; ko tii oy xytyuntëty yë'ë mëët xyajka'pxtëty ja ja'aykyujkën;

[6]ja ja'aykyujkën, nämyajts'itë, mä'kxtujkën; ets ja mä'kxtujkën mëët ja wiinkutsë'ëkën,

[7]ets ko m'itë ijxtëm ja Tios tsokyën, ënät xytsyoktëty ja mëku'uktëjkëty; ets ko ënäty xytsyoktë ja mëku'uktëjkëty, ënät näjyëtu'un xytsyoktëty ni'ëmukë ja ja'ay.

[8]Ko jëtu'un ya'atë tu'kë'ëyë xyajmëjtëkëtëty, ënät ja mjuukyajtën nëjkx wyinkëxë'ëktë ko ka'ap nyëkoopëty xynyijawëtë ja Wintsën Jesukristë.

[9]Pën ka'ap tyajmëjtëkë ja jëtu'unpë oywyinma'any, jëtu'un ja jyatë ijxtëm tu'uk ja ja'ay wiintspën ëkë mëti'ipë ka'ap jëkämpaat y'ixyën, jä'äkyëjxm ko të tja'atyëkoytyë ko ja Kristë të yajpokywya'atsëtë ma ijty pyokytyuntë.

[10]Mëku'uktëjkëty, yë'ëkyëjxm ko ja Tios të mtsokëtë ets të mwin'ixëtë, yajkopkpëktë ja oypyë winma'any këtiipë ja poky xy'ëktuunëtëty.

[11]Jëtu'un akujk jotkujk mtëkëtëty ma ja Wintsën Jesukristë Yajnitsokpë kyutujktaknën ets jam m'itëty xëmëkyëjxm.

[12]Paaty miitsëty xëmë ntukja'amyätstë oy të xyjyanijawëtë ja Tios ja tyiyajtën ets oy xyajtuntë mëti'ipë të ntuk'ijxpëktën.

[13]Maas njaak juuky'ätynyëm, xypyatpës ets ntukja'amyätstëty ya'atë kajpxwijën.

[14]Tëë ja Wintsën Jesukristë xytyuknijawës wäänë jyaak ijty ets ya'atë juukyajtën n'ëxmatsa'anyës;

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

15je'eyëp ko mëjwiin jëjääjës yam winë njaaktuna'any ets yë'ë xyjyä'ämyätstëty ko ënäty ëjts të n'o'knë.

16Ja ijxpëjkën mëti'ipë tmooytyën ko ja Wintsën Jesukristë myina'any yaa naaxwiiny jatëkok mëët ja myëk'ajtën, ka'apës kë'ëmwinma'any ojts nma'kxtë etsës jëtu'un n'ëna'antëty, nwiinës mëët ntimy'ijxtë ja Wintsën ja myëj'ajtën jyääntyajtën.

17Ojts n'ijxëm ko ja Tios Teety myooyë ja mëj'ajtën oyajtën, ko ja Tios Teety ja y'aaw y'ayuk y'ënäny: Ëjts ya'atë n'u'unk, mëti'ipës të nwin'ixyën.

18Ojts kë'ëm nmëto'owëmë ja ayuk mëti'ipë tso'onpën tsajpjotm, tam ënäty nyajpatëmë mëët ja Wintsën ma ja kënu'kxykyopkën.

19Yë'ë ya'atë aaw ayuk yajtëytyëjkëy mëti'ipë tëëyëp ja Tios ja kyäjpxynyajxpëtëjk nyikajpxtën ets tyam miitsëty të xymyëpëktë. Ya'atë aaw ayuk jëtu'un yë'ë tä tu'uk yë kutë'kxnën akootstuuy, koonëm xyiinyëty ets ja jaayxyëëw pyëtsëmëty mëti'ipë kyutë'kxëpën ja jot winma'any.

20Yë'ë tim kopkpëky ko xyjyä'äkyukëtëty, ko nitu'uk ja Tios ja y'aaw y'ayuk kë'ëmwinma'any oy nkaja'akyujkëmëty.

21Jä'ä ko ka'ap ja kyäjpxynyajxpëtëjk ojts yë'ë tnikajpxtë mëti'ipë kë'ëm myääytyëp tyajtëpën, kënu'kxymyëk'ajtën ojts winma'any myo'ojëtë.

2 Pedro 2

1Ijtë näjyëtu'un ja ja'ayëty tëëyëp mëti'ipë nätyijëtën ko ja Tios kyäjpxynyajxpë'atëtë ma ja Israel ja'ayëtyën, tää tyam yaa jëtu'unpë ja'ayëty ma miitsëtyën. Yë'ë ja'ay tyuk'ijxpëkantëp ja jot winma'any mëti'ipë yajtëkoopyën, ets t'ixtijtëty ja Wintsën mëti'ipë të yajtso'okëtën; ko jëtu'un y'ëtë'ëtstë, ënätyë ëyo'on tpaata'antë.

2May ja ja'ay tpanëjkxa'antë mëët ja y'ëxëëk juukyajtënëty ets yë'ëkyëjxm ja Tios tyiyajtën ëxëëk yajnikajpxa'any yajnimëtya'aka'any.

3Ji'iyë ja meeny tyätsyojktëp ets miits xymyëjuytyëty ko ënäty mtukmëmëtya'akëtë ja kyë'ëm ayuk kyë'ëm winma'any. E tëë ja Tios y'ënä'äny ko ka'ap ja nitsokën tääpë ja'ay tmëët'ata'antë; jä'ä ko yë'ëjëty tëëyëp ja Tios tyuknipëjktaakëtë ets ja mëj ëyo'on tpaatëty.

4Tios ka'ap ojts tnime'kxy ja anklëstëjk mëti'ipë ka'ap myëmëtoowën, jap ojts tpëjktä'äky ëyoowtaknjoty, kupi'its kukoots ets kuwëëny kuxotsy jap tuk'ëwxity ja tëytyu'unën.

5Ets nän ka'ap ja Tios ojts tnime'kxy ja ja'ayëty mëti'ipë tëëyëp juukyajtën, kyäjx ja komtuu ma ja ja'ayën mëti'ipë ojts kyawintsë'ëkëtyën, yi'iyë ojts tsyo'oktë ja Noé, mëti'ipë kyajpxwa'kxën ja tëyajtën, mëët ja niwëxtujkpë ja ja'ay.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

6Näyjyëtu'un ja Tios tyajkutëkooy jëënmëët ja Sodomë kajpn ets ja Gomorra kajpn, koonëm tyaj'awinpijtaay kuyjaam ets jä'ä t'ijxpajn'atëty ja ëxëëkja'aytyëjkëty mëti'ipë ënäty juuky'atantëpnëm.

7Tios yaj'ëwaatspëtsëëm ja Lot, mëti'ipë oyjyä'äyën ets ka'ap akujk jotkujk y'ijty mëët ja ëxëëk ja'ay ja jyuuky'ajtënëty.

8Ja Lot winjëpom kyumay kyutajë ko t'ixy tmëtoy ja ëxëëkajtën mëti'ipë ja ja'ay tyuuntëpën.

9Yë Tios nyija'ap wi'ix tyajpëtsëmëtyën ëyo'ontum mëti'ipë yë'ë ets nän nyija'ap wi'ix ja ëxëëkja'aytyëjk tuk'ëwxityën ja ëyo'on jotmay.

10Tios tyiytyunäämpy ja mëti'ipë ja ëxëëk winma'any y'atsojkpyën ets mëti'ipë ka'ap tkupëkyën ja Tios ja kyutujkën. Winma'anytyuk yë'ëjëty ets tyuuntëp tii tyimtunantëpën; ka'ap tsyë'ëkëtë ko t'ojtë ja kutujkëntëjk mëj'äämpyë.

11Oy ja anklëstëjk wäänëni'ik tjamëët'atë ja mëjaaw ets ja mëk'ajtën, ka'ap ëxëëkjaty tijtë ja kutujkëntëjk mëët ja Wintsën ja myëk'ajtën.

12Yë jëtu'unpë ja'ayëty Tios yajwintsë'këntëkooytyëp ko ka'ap tii tja'akyyukëtë. Jëtu'un nyäpyëjkta'akëtë jëyujkën, nitii ja'aykyujkën tkamëët'atë ets näjyëtu'un y'ooka'antë jëyujkën mëti'ipë të t'amin t'akä'äxëtën ja o'kën tëko'oyën.

13Tukupätëtëp ja Tios ijxtëm ja myëku'uktëjk tmëtëkoytyën, akujk jotkujk nyätyijëtë ko ja y'ëxëëk winma'any tyajnikëxë'ëktë. Je'eyë yajtsëtyuntë ko jam yajpaatë ma miits mxëëtuntën ets y'ëtë'ëtstë y'ëna'antë wiinkjaty.

14Yi'iyë y'ijxtëp tyuuntëp wi'ix ja to'oxytyëjk t'ëkmëpokytyuntën, ka'ap ja pokytyu'unën tsyipëtë. Jëtu'un twin'ëën twinxajtë mëti'ipë ka'anëm ja myëpëjkën oy tmëët'atynyëm; je'eyë tii tjanty atsoktë; ëxëëk ja'ay yë'ëjëty.

15Tëkoy y'ijnëtëp yë'ëjëty, jä'ä ko ja oypyë ja në'ë tu'u të t'ëxmatstë ets ja Balaam wyinma'any të tpanëjkxtë, ja Beor myaank mëti'ipë meeny jyajëpëkanën mëët ja ëxëëk winma'any.

16E Tios yajkajpx ja Balaam ja kyërukts to'oxy ijxtëm tu'uk ja ja'ayën, ënät ojts y'oyë ko jëtu'un y'ëti'itsy.

17Yë jëtu'unpë yaj'ijxpëjkpëtëjkëty, jëtu'un yë'ëjëty ijxtëm tu'uk ja nëëjutën mëti'ipë ka'ap tii nëë tmëëtëtyën, ijxtëm ja yoots wyimpapojyën ko ka'ap tyu'uja'any. Paaty ja Tios pyëjkta'aka'anëtë akootstuuy.

18Amëj akëjxm tii tkajpxtë mëti'ipë ka'ap tyunyën, wyin'ë'ëntëp ja ja'ay ko y'ëna'antë ko ka'ap pyokyëty ko ja'ay kyë'ëm winma'any tyajtuny. Jëtu'un ja ja'ay tyajpokytyuntë tyam ënäty jemnyëm t'ëxmatstë ja ëxëëk juukyajtën.

19Tukwinwa'anëtëp ja oypyë juukyajtën tyamts pokyjotm kë'ëm y'itë, jä'ä ko ëne'emy pawopy tyaj'itë mëti'ipë të tmëmëta'aktën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

20Mëti'ipë të tnijawëtën ja Wintsën Jesukristë Yajnitsokpë ets të tsyo'oktë ma ja ëxëëkpën, pën jam jatëkok nyäyajka'ajëtë pokyjotm, wäänë o'ktëy nëjkx jyatë këtiinëm ijxtëm ënäty të y'itën.

21Nikë oy ko jeexyë ka'ap të timnyijawëtë ja në'ë tu'u oypyë, jä'ä ko tëë tjanijawëtë ets ok të t'ëxmatstë ja Tios ja y'ënä'ämën mëti'ipë të jyayajmo'otën.

22Yë'ë jëtu'un nyiwä'kpy ja tëyajtën ko y'ënä'äny: Ja uk nyiwinpijtyp jatëkok ja y'iitsy ets tjë'kxmuky. Jëtu'un ja wiinkpë y'ënä'äny: Ja ëtsëm ko tsyiiwta'ay, tääts jatëkok kyuyätsë mo'ontsjoty.

2 Pedro 3

1Mëku'uktëjkëty, mëmäjtsk okpë ya'atë noky yam ntuknijayëtë. Jëtu'un miits tyam ntuknijayëtë ja kajpxwijën, ijxtëm ja mëjëwyiimpë ojts n'ëkjääpyënës ets yajxon xyjyä'äkyukëtëty.

2Ja'amyätstë mëti'ipë ja Tios ja kyäjpxynyajxpëtëjk jyääywyë'ëmtën tëëyëp, ets ënä'ämën tëyajtën mëti'ipë ja oy ayuk käjpxynyajxpëtëjk nyimëtyaktën.

3Kopkpëky ko xynyijawëtëty, ma ënäty ja naaxwiinyëtë kyëxanën, jää'atantëp ja ja'ayëty mëti'ipë ja Tios nyëxi'ikan tyukxi'ikantëpën, mëti'ipë ja y'ëxëëk winma'any yajtunantëpën,

4ets tyajtëwa'antë: ¿Wi'ix ko jëtu'un ja Tios ja y'aaw y'ayuk y'ënä'äny ko ja Kristë myina'any jatëkok, ka'ap maa yaj'ixy? Tëëyëp ja n'ap'ajt n'ok'ajtëm y'o'ktaaynyëtë ets je'eyëm winë yaj'ixy ijxtëm ja naaxwiinyëtë tsyo'ontäkyën.

5Tääpë ja'ayëty ka'ap tja'akyyukëtë ko tëëyëp yë tsajp kyojnë, näjyëtu'un yë naaxwiinyëtë, ko yë Tios mëët yë y'aaw y'ayuk të tyajpëtsëmy jap nëëjoty ets tyaj'ity nëë'itkujky.

6Näy mëët ja komtuu ojts kyutëkoy ja naaxwiinyëtë.

7E ja naax ets ja tsajp mëti'ipë tyam n'ijxëmën, tëë ja Tios tuknipëjktaakë ko tyajkutëkoyä'äny mëët ja jëën, ets ko tyajkutëkoyä'äny ja ëxëëkja'aytyëjk ko ënäty ja tëytyu'unën ets ja paye'eyën tyunyë jyätyë.

8Mëku'uktëjkëty, ja'amyätstë näjyëtu'un, ko ja Tios, tu'kxëëwpë, tu'uk mil jëmëjtën tyajnaxy; ets ja tu'uk mil jëmëjtpë tu'kxëëwën tyajnaxy.

9Ka'ap n'ëna'anmëty ko Tios poxp ko tkuuytyuna'any ja tëëpë twaantä'äkyën, jëtu'un ijxtëm pënëty myäytyë tyajtën; jä'ä tëy mä'kxtujkp jëtu'un, yë'ë jyatuumpy ets jeexyë ni'ëmukë ja'ay jyotwinpijta'ay këtiipë pën y'ëyo'onpaatëty.

10Ko ënäty ja Wintsën myiny, jëtu'un nëjkx myiny ijxtëm ja mä'tspën tsuu koots tyëjktëkën. Ënät ja tsajp nëjkx mya'ta'ay, pëmiimpën nëjkx yajmëtoy, näjyëtu'un nëjkx tyooytyëkooytyä'äy mëët yë jëën ets ja naaxwiinyëtë mëët tu'kë'ëyë winë nëjkxëp ja Tios tpaye'eytyä'äy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

11Ko jëtu'un winë kyutëkooytya'aja'any, miitsëty ni'ikyë mëpaat wa'ats mjuuky'atë ets xywintsë'ëkëtëty ja Tios.

12Tsojk njëjp'ijxëm ja xëëw ma ja Tios myina'anyën ets tuntë wi'ix tsojk myinëtyën. Jä'ä xëëw nëjkx ja tsajp wyintëkoy mëët ja jëën; ets mëti'ipë ënäty jää'ajtpën, tu'kë'ëyë jyiiywya'kxta'aja'any ko mëk tyoyëty.

13E yë'ëts njëjp'ijxmëp jempyë tsajp, jempyë naax mëti'ipë Tios të twaantä'äkyën, ma tu'kë'ëyë winë oy ets mëtëy tyu'uye'eyën.

14Paaty, mëku'uktëjkëty, tsojk njëjp'ijxëmë ko jëtu'un jyata'any; tuntë ja Tios ja tyuunk mapaat ja tiempo jyaak jää'atyën ets ja Tios mpaatëtëty akujk jotkujk; nitii poky nitii ëxëëkajtën xykyamëët'atëty ko ënäty myiny.

15Ja'aykyukëtë mëtoowkukëtë ja Tios ja myä'kxtujkën ko kyatsojkminy, yë'ë jëtu'un jyatuumpy ets ja nitsokën ni'ëmukë npatmëty, ijxtëm näjyëtu'un ja nmëku'uk'ajtëmën Pablo të mnijayëtën mëët ja wyijy'ajtën kyejyajtën mëti'ipë Tios të mye'eyën.

16Ets aak jëtu'unpë ja ijxpëjkën kyäjpxyp myëtyäkpy ja Pablo jënu'un ja mëpëjkpëtëjk ja noky të tuknijayën. Tap mëti'ipë tsip yajwinmëtoopën, yë'ëts aak wiink jyä'äkyujkëtëp mëti'ipë ka'ap nëkoonëm ëmuumtu'ukjot ja Tios tmëpëktënëm; ka'ap jëtu'un tja'akyyukëtë ijxtëm ja Pablo tjatijyën, näjyëtu'un aak wiink tnikäjpxy tnimëtya'aktë ja Tios ja y'aaw y'ayuk ets kë'ëm nyäyaj'ëxëëktëkëtë.

17Paaty mëku'uktëjkëty, tëë miits xy'ixtë xynyijawëtë wi'ix ya'atë y'ixëtyën, näkyëwent'atëtë këtiipë ja ëxëëk ja'ay mwin'ëën mwinxajëtëty ma ja mëpëjkën xymyëët'atën.

18Yë'ë ni'ik nijawëtë ja Wintsën, ja yajnitsokpë Jesukristë, ets wäänëni'ik yääktë pätë ma ja tsojkën ja'awën. Nmëjja'aw nkënu'kxyjya'awëm tyam ets xëmëkyëjxm. Jëtu'un y'itëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

1 Juan

1 Juan 1

1Yë'ë miits yam ntuknija'ayëtëp ma yajnimëtyä'äkyën mëti'ipë ijty jää'ajtpën ma winë tsyo'ontäkyën, mëti'ipë të n'ijxëmën, të nmëto'owëmën ets të nto'on të nmajtsëmën.

2Tääpë juukyajtën tëë nyänyikëxë'ëkyë: tëë kë'ëm n'ijxëmë ets tëë nnikajpx nimëtyakëmë, ets tëë ntuk'ëwaanëtë ya'atë juukyajtën xëmëkyëjxmëpë, mëti'ipë ënäty yajpatpën mëët ja Tios Teety tëëpë nyajtuk'ijxëmë.

3Yë'ë yam ntuk'ëwa'anëtyëp mëti'ipë të n'ijxtë nmëto'owëmën ets jëtu'un tu'kmukyë n'ijtmëty, ijxtëm mëët n'ijtëmën ja Tios Teety ets ja y'u'unk Jesukristë.

4Paaty miits ya'atë ntuknijayëtë ets ja nxoontakën'ajtëm kya'pxëty.

5Yë'ë miits yam ntuk'ëwa'anëtyëp mëti'ipë ja Wintsën Jesukristë ojts xytyuk'ëwa'anëmën: ko ja Tios atë'kxp ajajp yë'ë ets ka'ap maa yajpaaty akootstuuypyë jam.

6Pën ëna'anëm ko ja Tios mëët nyajpatëmë ets jëtu'un njuuky'ajtëmë ijxtëm y'akootstuuyëtyën, win'ë'ënën ënäty ets ka'ap ja tëyajtën npatu'unëm.

7E ko njuuky'ajtmëty ma jyäjy tyi'kxyën, ënät nixim niyam ja winma'any tu'knax nmëët'ajtmëty ets ja Jesukristë ja jyot nye'pyny xyajwatsmëty.

8Pën ëna'anëm ko ka'ap tii npoky'ajtëmë, kë'ëm ënäty nnäwyin'ë'ënëm ets ka'ap mëtëy nja'ay'ajtëmë.

9Pën nmaaywyajtsëm ja npoky'ajtëmë, jyëkyejpy ntuk'ijxpäjtmëty ja Tios, wa'atspë, ko myä'kxäämpy ja npoky'ajtëmë ets tu'kë'ëyë mëti'ipë të ntuuntëko'oyëmën.

10Pën ëna'anëm ko ka'ap npokytyu'unëmë, ja Tios ënäty ntijëm win'ë'ëmpë, jä'ä ko y'ënä'äny ko ni'ëmukë npokytyu'unta'ayëm ets ka'ap ja y'aaw y'ayuk të nmëpëjkëmë.

1 Juan 2

1Miitsëty, u'unk maayëty, ya'atë yam ntuknija'ayëtëp këtiipë mpokytyuntëty. E pën jää pën pyokytyuny, nmëët'ajtëm ja nikajpxtutpë Tios wintum, Jesukristë, mëti'ipë ka'ap tii poky tmëëtëtyën.

2Tëë ja Jesukristë y'ëyoy kruutskëjxm ets ja npoky'ajtëm yajmä'kxëty ets ka'ap yi'iyëty npoky'ajtëm, näjyëtu'un ni'ëmukë ja naaxwiinyëtë ja'ay.

3Pën nmëmëto'owëm ja Tios ja y'ënä'ämën tyiyajtën, jyëkyejpy akujk jotkujk n'ëna'anmëty ko Tios n'ixy'ajtëmë.

4Pën ënaanp ko Tios t'ixy'äty ets ka'ap tpatuny ja y'ënä'ämën, win'ë'ëmpë ënäty ets ka'ap ja Tios ja tyiyajtën tmëët'ajtë.

Biblia en Mixe de Quetzaltepec, Oaxaca, México
Active Translation in Process
© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

5E pën pyatuunëp ja y'aaw y'ayuk, kä'pxy tmëëtëty ja Tios ja tsyojkën. Jëtu'un nnija'awëm ko tu'ukyë n'ijtëm mëët ja Tios:

6Pën ënaanp ko ja Tios mëët y'ity, jëtu'un jyuuky'atëty ijxtëm ja Jesukristë jyuuky'äjtyën.

7Mëku'uktëjkëty, ka'ap ya'atë ënä'ämën jemy yam myajtukmëmëtya'aka'antë mëti'ipë yam myajtuknija'ayëtëpën, yë'ë mëti'ipë ojts xy'ëxajëtën më''ëka'any, ko mëpëjktso'ontë.

8Tyam näjyëtu'un ntuknijayëtë yë jempyë ënä'ämën, nätsyokëtë nixim niyam ijxtëm ja Kristë xytsyojkëmën. Yë'ë jëtu'unpë ja winma'any yajkutëkoopy ja ëxëëk winma'any ets y'oyë ja juukyajtën.

9Pën ënaanp ko yajpaaty ma ja jajën të'kxën, e y'ëxëëk'ijxyp ja myëku'uk, jam ja yajpaatynyëm akootstum.

10Pën ja myëku'uk tsyojkpy, yë'ë yajpatp ma ja jajën të'kxën, ets ka'ap tjëkyepy wi'ix ëxëëk jyatëtyën.

11Pën ja myëku'uk y'ëxëëk'ijxyp, jam y'ity ets jyuuky'äty akootstum, ka'ap nijawë maa nyijkx, jä'ä ko ka'ap tii t'ixy akootstuuy.

12U'unk maayëty, tyam miits nnijäyëtë, jä'ä ko Tios të mpokymyä'kxëtë ko ja Jesukristë të xymyëpëktë.

13U'unk teetyëty tyam nnijäyëtë, jä'ä ko tëë xynyijawëtë mëti'ipë tääyëm yajpatpën. Ëna'ktëjkëty, tyam nnijäyëtë jä'ä ko tëë xymyëmëta'aktë ja mëjku'u.

14Tyam miits nnijäyëtë, u'unk maayëty, jä'ä ko tëë ja Tios Teety xy'ixy'atë. Tëë miits nijayëtë u'unk teetyëty, jä'ä ko tëë xynyijawëtë mëti'ipë tääyëm yajpatpën. Tëë miits nnijäyëtë ëna'ktëjkëty, jä'ä ko mëk mnäyjyawëtë ets tëë ja Tios ja y'aaw y'ayuk xy'ëxajëtë mjootjoty mwinma'anyjyotyëty ets ko tëë xymyëmëta'aktë ja ku'oypyë.

15Këtii xy'atsoktëty ja naaxwiinyëtë juukyajtën ets mëti'ipë jää yajpatpën naaxwiiny. Pën ja naaxwiinyëtë y'atsojkpy, ka'ap ja Tios Teety ja tsyojkën tmëëtëty,

16jä'ä ko tu'kë'ëyë mëti'ipë yë naaxwiinyëtë ja'ay y'ixk'ajtypyën ëkë y'atsojkpyën ka'ap jyamëty tsyoony ma Tiosën. Ko tii tsojkën'aty, ko tii pëk maay tjawë ets ko yi'iyë tmëmay tmëtajy yë wit meeny.

17Yë naaxwiinyëtë winma'any këjxnëp najxnëp yë'ënë mëët tëkokyë winë mëti'ipë ja'ay tsyojkën'ajtëpën; e pën ja Tios ja jyä'ä pyatuunëp xëmëkyëjxm jyuuky'ata'any.

18U'unk maayëty, tëë ja tiempo tpaaty ma ja naaxwiinyëtë kyëxanën. Tëë myaj'ëwaanëtë ko myina'antë ja mëti'ipë myëtsip'atantëpën ja Kristë ets tää ja tyamëtynyë may mëti'ipë ja Kristë myëtsip'ajtëpën; paaty nnija'awëmë ko tëë ja tiempo tpaaty ma ja naaxwiinyëtë kyëxanën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

19Yë'ëjëty tëë jam yajpaatë ma ëëtsajtëmën. Je'eyëp ko ka'ap oy të myëpëktë. Ko jeexyë tu'ukyë ja jyot wyinma'any të tpëjkta'aktë, ka'ap jeexyë të xypyuye'eytyutëmë. Jëtu'un të nyikëxë'ëky ko ka'ap ëëtsajtëm nja'ay'ajtëmë.

20Tëë miits ja Tios mmo'ojëtë ja Kënu'kxymyëkajtën, paaty ja tëypyë jaantypë xynyijawëtë.

21Ka'ap yë'ëkyëjxmëty miits nnijäyëtë ko xykyanijawëtë ja tëypyë jaantypë, paaty miits nnijäyëtë ko të xynyijawëtë ets mnija'awëtëp ko ka'ap tii anëëmëtyä'äky tsyoony ma ja tëypyë jaantypën.

22¿Pën jëtää win'ë'ëmpë'ajtp? Yë'ë mëti'ipë ënaanpën ko Jesús ka'ap yë'ëjëty mëti'ipë ënäty yajjëjp'ijxpën. Jëtu'umpë ja'ay myëtsip'ajtyp ja Kristë, ka'ap tkupëky ja Tios Teety ets nän ka'ap tkupëky ja Tios U'unk.

23Pën ja Tios U'unk kyakupëjkpy, nän Tios Teety ënäty kyakupëjkpy.

24Paaty miits nëëmëtë, yaj'itë mjootjoty mwinma'anyjyotyëty ja Tios ja y'aaw y'ayuk mëti'ipë ojts ëka'any xymyëtowtën, pën jap xymyëët'atë mjootjoty mwinma'anyjyotyëty mëti'ipë më''ëka'any mmëtoowtën, näjyëtu'un miitsëty tu'ukyë myajpaata'antë mëët ja Tios Teety ets ja Tios U'unk.

25Ets yë'ë ya'atë mëti'ipë ja Wintsën Jesukristë të xytyukwinwa'anëmën, ja juuky'ajtëm xëmëkyëjxmëpë.

26Paaty miits nnijäyëtë këtiipë myajwin'ëëntëty.

27Mmëët'ajtëp ja Kënu'kxymyëkajtën, mëti'ipë ja Wintsën Jesukristë mëët të mkënu'kxëtën, ets ka'ap xyajmëyatë ets pën myaj'ijxpëkëtëty, jä'ä ko ja Kënu'kxymyëkajtën mëti'ipë të mmo'ojëtën yë'ë mtuk'ijxpëjkëtëp winë, ets aakjä'ä yaj'ijxpëjkpy mëti'ipë mëtëyën, yë'ë ka'ap wyin'ëëny. Tu'ukyë mëët ja Kristë yajpaatë, jëtu'un tä ja Kënu'kxymyëk'ajtën të mtukni''ixëtën.

28E tyam, u'unk maayëty, itë tu'ukyë mëët ja Kristë, ets akujk jotkujk npatmëty n'ijxmëty ko ënäty myiny jatëkok; nitii tsë'ëkë ets nitiitsëtyu'un ënäty nkamëët'ajtëm ko myinëty.

29Mnija'awëtëp ko ja Jesukristë mëtëy winë tuny, ets mnijawëtëp näjyëtu'un ko pën tyuunpyën ja oypyë, yë'ë ënäty ja Tios u'unk'ajtëp.

1 Juan 3

1Ixtë wi'ix ja Tios Teety mëj këjää të xytsyojkëmën ko të xy'u'unkniwa'anëmë. Paaty ka'ap xy'ixy'ajtëm ja ja'ay mëti'ipë tyuuntëpën ja yääyëpë naaxwiinyëtë kyixy nyäxyën, jä'ä ko ja Tios tka'ixy'atë.

2Mëku'uktëjkëty ninu'un miits ntsoktën njawëtën, Tios ëëts tyam xy'u'unk'ajtënëp. Oy nkanija'awëmë wi'ix ok nyajpaata'anëmën, tëë nnija'awëm ko ja Jesukristë

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

myina'any jatëkok jëtu'un nëjkx n'awinpijtëmë tä yë'ëjën; jä'ä ko nëjkxëp n'ijxëmë wi'ix y'ixëtyën.

3Pën yë'ë y'a'ijxyp jyëjp'ijxyp, wa'ats nyäyaj'ityë, jëtu'un ijxtëm ja Jesukristë wya'atsëtyën.

4Pën pokytyuunp, ëxëëk winë tuny; jä'ä ko yë poky yë'ë ëxëëkpë tuktuump.

5Tëë miits xynyijawëtë ko ja Jesukristë, yë'ë të tniminy yaa naaxwiiny ets xyajpokywyatsmëty, yë'ë, ka'ap tii poky tmëëtëty.

6Paaty, pënjaty ijtëp mëët ja Kristë, ka'ap y'itë pokyjotm; e pën ijtp pokyjotm, ka'ap ja Kristë nijawë ets ka'ap t'ixy'äty.

7Miits, u'unk maayëty, këtii pën mnätyukwin'ëënëtëty; pën ja nipaye'eyën oypyë tyuunpy, wa'ats ja yajpaaty ijxtëm ja Jesukristë wya'atsëtyën.

8Pën xëmë pokytyuunp, ja mëjku'u jä'ä'ajtëp; jä'ä ko yë mëjku'u ojts tyajtso'ontä'äky yë pokytyu'unën. Paatykyëjxm ja Tios U'unk të myiny yaa naaxwiiny ets tyajkutëkooytya'aja'any tu'kë'ëyë ja mëjku'u ja tyuunk.

9Ka'ap pyokytyuny mëti'ipë ja Tios u'unk'ajtëpën, jä'ä ko tap nye'pnyjoty tmëët'aty ja juukyajtën mëti'ipë ja Tios yäjkpyën; ka'ap tjëkyepy pyokytyuun'ëtë'ëtsëty, jä'ä ko Tios u'unk'ajtëp.

10Nikëxë'kp ja ja'ay mëti'ipë ja Tios u'unk'ajtëpën ets mëti'ipë ja mëjku'u u'unk'ajtëpën. Pën ja oypyë kyatuumpyën ëkë ka'ap ja myëku'uk ttsoky tjawë, ka'ap ja Tios y'u'unk'atyë.

11Yë'ë ya'atë yë Tios y'aaw'ajtyp y'ayuk'ajtyp mëti'ipë ojts miits ëka'any xymyëtowtën, ko nätsyojkëmëty nixim niyam.

12Ka'ap jëtu'un nja'ay'ajtmëty ijxtëm ja Cainkën, mëti'ipë ijty ja mëjku'u ja'ay'ajtëpën ets ja y'uty tyaj'o'ky. ¿Tii ko ojts tyaj'ooky ja Caín ja y'uty? Jä'ä ko ka'ap y'oyëty mëti'ipë tyuunën, yë'ë oy mëti'ipë ja y'uty tyuunën.

13Mëku'uktëjkëty, këtii xymyëkjawëtë ko mkatsokëtë mëti'ipë kyuuyjyuuky'ajtëpën ja naaxwiinyëtë winma'any.

14Nnija'awëm ëëtsajtëm ko nmëët'ajtëm ja xëmëkyëjxmëpë ja juukyajtën, jä'äkyëjxm ko nätsyojkëm nixim niyam. Pën ja myëku'uk kyatsojkpy, o'kën kyë'ëjotm ja y'ity.

15Pën ja myëku'uk kyatsojkpy kyame'kxyp, jëtu'un ja tpaaty ijxtëm jeexyë yaja'ay'ookyën, miits mnija'awëtëp ko yë yaja'ay'o'kpë ka'ap tmëëtëty ja xëmëkyëjxmëpë ja juukyajtën.

16Nnija'awëm wi'ix ja Jesukristë xytsyojkëmën ëmuumtu'ukjot, paaty të xykyu'o'këmë. Näyjyëtu'un ëëts nkë'ëyajkmëty ja njuukyajtën'ajtëm ets nku'o'këmëty ja nmëku'uk'ajtëmë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

17Ko pën jam tii tmëëtëty winë ets ka'ap tmo'oy ja myëku'uk, oy tjatim'ixy ko ja myëku'uk tii tyajm'ëmaatyä'äky, ¿wi'ix y'ëna'ana'any ko ja Tios tsoky?

18Miitsëty, u'unk maayëty, yaj'ixëtë ja nätsyok näjyawë, këtii je'eyë nëkoo m'ëna'antëty ko ja mmëku'uk xytsyoktë.

19Jëtu'un ëëtsajtëm nnija'awëmë ko ja Tios xyjyä'ä''ajtëmë ets akujk jotkujk n'ijtmëty Tios wyintum

20pën nja'awëm jootjoty winma'anyjoty ko ka'ap tii oy ntu'unëmë, Tios wäänë mëj yë'ë këtiinëm ja njoot'ajt nwinma'any'ajtëmë, wa'ats nijawë tii ënäty oy nkatu'unëm.

21Mëku'uktëjkëty, ko ja njoot'ajt nwinma'any'ajtëm ëmuumtu'uk npëjktakmëty jam ma Tiosën, ka'ap ntsë'këmëty Tios wyintum;

22ets yë'ë xymyo'oja'anëm winë tii ënäty n'amëto'ow npëjktso'owëmën, jä'ä ko npatu'unëm ënäty ja y'ënä'ämën ijxtëm tsokyën.

23Yë'ë ni'ik nyi'ënä'ämëp ets ja y'u'unk Jesukristë nmëpëjkmëty ets ko nixim niyam nätsyojkëmëty ijxtëm ja Jesukristë të tni'ënä'ämën.

24Pën ja y'ënä'ämën pyatuunëp, yë'ë ënäty ja Tios mëët tu'ukyë y'ity. Ja Kënu'kxymyëkajtën mëti'ipë të xymyo'oyëmën, yë'ë xytyuknija'awëm ko yë'ë mëët tu'ukyë nyajpatëmë.

1 Juan 4

1Mëku'uktëjkëty jënu'un miitsëty myajtsok myajjawëtën, këtii aak xymyëpëktëty mëti'ipë ënantëpën ko ja Tios yajkajpxëtë, jëwyiin xy'ixtëty xytyuntëty yajxon pën myëët'ajtëp ja Kënu'kxymyëkajtën ëkë pën ka'ap. Jä'ä ko tää may naaxwiiny yë win'ë'ëmpë mëti'ipë nëkoo nätyijëtëpën ko Tios tmëtuntë.

2Yë'ë miits mtuknijawëtëp pën myëët'ajtyp ja Tios ja kyënu'kxymyëk'ajtën; mëti'ipë myëpëjkpyën ko Jesukristë të myiny yaa naaxwiiny tä ja'ayën.

3E pën ënaanpën ko ja Kristë ka'ap të myiny, ka'ap ënäty ja Kënu'kxymyëkajtën tmëëtëty, ja ku'oypyë ënäty myëët'ajtyp. Tëë xymyëtoy'atë ko y'ita'any ja jëtu'unpë win'ë'ëmpë winxajpë ets tää tyam yajpaatë yaa naaxwiiny.

4U'unk maayëty, Tios miits m'u'unk'ajtëtëp. Tëë ja win'ë'ëmpëtëjk xymyëmëta'aktë, jä'ä ko wäänëni'ik ja mëk'ajtën tmëëtëty mëti'ipë mëët m'itën këtiinëm ja mëti'ipë naaxwiinyëtën.

5Yë'ëjëty naaxwiinypë myëpëjktëp; paaty jëtu'un y'ëwtë kyajpxtë, ets mëti'ipë näjyëtu'un ijtëpën naaxwiiny oy tja'akyyukëtë.

6E ëëtsajtëm, Tios xyjyä'ä''ajtëm. Pën ja Tios y'ixy'äjtypyën myëtoow'ijtyp ja n'ayuk'ajtëm, e mëti'ipë ja Tios kajä'ä'ajtëp ka'ap xymyëtoow'ijtëm. Yë'ës ëëts ntuknija'awëmëp pën ja Kënu'kxymyëkajtën myëët'ajtyp ets pën ka'ap.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

7Mëku'uktëjkëty, nätsyojkëmë nixim niyam, jä'ä ko ja tsojkën ja'awën jam ja tsyoony ma Tiosën. Pën ja myëku'uktëjk tsyojkpyën, yë'ë ja Tios u'unk'ajtëp ets nyija'ap ja Tios.

8Pën ja myëku'uk kyatsojkpyën, ka'ap ja Tios tnijawë, jä'ä ko Tios, tsojkp yë'ë.

9Tëë ja Tios xytyuk'ijxëm ja tsyojkën ko ja tu'kpajkpë ja y'U'unk të xytyuknikäjxëmë yaa naaxwiiny ets ja juukyajtën të xytyukpatëmë.

10Jëtu'un'äämpy ja Tios të xytsyojkëmë: ka'ap ëëtsajtëm jëwyiin të ntsojkëmë, yë'ë jëwyiin të xytsyojkëmë ets ja y'u'unk të xytyuknikäjxëmë ets të xykyu'o'këmë tääts të nyajpokymyä'kxëmë.

11Mëku'uktëjkëty, pën tëë ja Tios xytsyojkëmë, nätsyojkëmë ëëtsajtëm näjyëtu'un nixim niyam.

12Tios, ka'ap pën të y'ëk'ijxëpë. Pën nätsyojkëm ëëtsajtëm nixim niyam, yë'ë xëmë yajpaata'any ma ëëtsajtëmën ets ja tsojkën ja'awën mëtëy tyaj'awinpita'any ma ëëtsajtëmën.

13Jä'ä ko Tios tëë xymyo'oyëm ja Kënu'kxymyëkajtën, jëtu'un nnija'awëmëty ko Tios y'ity ma ëëtsajtëmën ets ëëtsajtëm n'ijtëm ma yë'ëjën.

14Tëë kë'ëm n'ijxëmë, paaty nikajpxëmë ko ja Tios Teety ja y'u'unk të tkexy ets ja naaxwiinyëtë ja'ay të tyajnitso'oky.

15Pën nyikäjpxyp ko ja Jesús Tios y'U'unk'atyë, yë'ë mëët ja Tios jyuuky'äty ets Tios jam yajpaaty ma yë'ëjën.

16Jëtu'un të nnija'awëm ets të nmëpëjkëmë ko ja Tios xytsyojkëm. Tios, tsojkp ja'ap yë'ë, pën ja tsojkën myëët'ajtyp, Tios mëët yajpaaty ets Tios jam yajpatp ma yë'ëjën.

17Jëtu'un'äämpy tyunyë jyätyë ja tsojkën ja'awën ma ëëtsajtëmën; ets ko ja näpyaye'eyë y'ity jotkujk jää nyajpatmëty; jä'ä ko jëtu'un ënäty ëëtsajtëm yaa naaxwiiny nyajpatëmë tä ja Jesukristë jyuuky'äjtyën.

18Ko ja'ay ja tsojkën tmëët'aty, ka'ap tii tsë'ëkë; jä'ä ko jëwa'kp ja tsë'ëkë ko ja'ay tmëët'aty ja tsojkën. Ko ja ja'ay tsyë'ëkë jyawë, jää ënäty ja ëyo'on myiny. Pën tsë'këp, ka'ap tmëëtëty ja tsojkën.

19Paaty ja Tios ntsojkëm, jä'äkyëjxm ko yë'ë jëwyiin të xytsyojkëm.

20Pën ënaanp: Ntsojkpyës ja Tios, ets y'ëxëëk'ijxyp ja myëku'uk, win'ë'ëmp ënäty. Jä'ä ko pën kyatsojkpy ja myëku'uk mëti'ipë y'ijxypyën, ¿wi'ix'äämpy ja Tios tsoka'any mëti'ipë ka'ap yaj'ixyën?

21Tios ëëts ya'atë ënä'ämën të xymyo'oyëmë: Pën ja Tios tsyojkpy, näjyëtu'un ja myëku'uktëjk tsokëty.

1 Juan 5

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[1]Pën myëpëjkpy ko ja Jesús yë'ë mëti'ipë ënäty yajjëjp'ijxpën, Tios ja u'unk'ajtëp; ets pën ja Tios Teety tsyojkpy, näjyëtu'un tsokëty ja Tios u'unk.

[2]Ko ntsojkmëty ja Tios ets ntu'unmëty mëti'ipë yë'ë tsyojkpyën, jëtu'un nija'awëmëty ko ënäty ntsojkëm näjyëtu'un ja y'u'unk y'ëna'k.

[3]Ko ja Tios ntsojkmëty, ja y'ënä'ämën ënäty npatu'unëm ets ja y'ënä'ämën ka'ap tsyiptä'äky,

[4]tëkokyë pën ja Tios u'unk'ajtëp myëmëtaktääpy ja naaxwiinypë. Ja nmëpëjkën'ajtëm yë'ë xyajmëtakëm naaxwiinyëtë.

[5]Pën myëpëjkpy ko ja Jesús Tios y'U'unk'atyë, jä'ä myëmëtäkpy ja naaxwiinyëtë winma'any.

[6]Ko ja Jesús myiiny yaa naaxwiiny, ijxwë'ëmy ojts wyi'imy mëët ja nëë ko ojts nyëëpety ets mëët ja ne'pyny ko ojts kyëruutspety; ka'ap yi'iyëty nëë, näjyëtu'un ja ne'pyny. Kënu'kxymyëk'ajtën ya'atë yajtëytyëjkëp, jä'ä ko yë Kënu'kxymyëk'ajtën mëtëy yë'ë.

[7]Tëkëëkpëky nmëët'ajtëm mëti'ipë yajtëytyëjkëpën ko ja Tios t'U'unkëty ja Jesús.

[8]Ja Kënu'kxymyëk'ajtën, ja nëë ets ja ne'pyny; jëtu'un nitëkëëk tyajtëytyëkëtë.

[9]Tsojk nmëpëjkëm mëti'ipë nyikajpxpäjtëpën ko ja Jesús Tios y'U'unk'atyë. Ja ni'ik mëtëypyë mëti'ipë ja Tios Teety të tnikäjpxyën ko ja Jesús t'U'unkëty.

[10]Pën myëpëjkpy ja Tios U'unk, jyotjoy wyinma'anyjoty ja y'ity ko ja Jesús Tyios y'U'unk'atyë. Pën ka'ap tmëpëky, jëtu'un ja Tios tyajnaxy ijxtëm jeexyë wyin'ëënyën; jä'ä ko ka'ap ja y'aaw y'ayuk tmëpëjkë ijxtëm ja y'U'unk tnimëtyä'äkyën.

[11]Ya'atë mëpëjkën yë'ë xytyuknija'awëm ko ja Tios të xymyo'oyëm ja juukyajtën xëmëkyëjxmëpë, ets ya'atë juukyajtën jam yajpaaty ma y'U'unkën.

[12]Pën ja Tios U'unk myëët'ajtyp, myëët'ajtyp ja juukyajtën xëmëkyëjxmëpë. Pën ka'ap tmëët'aty ja Tios U'unk, ka'ap ja juukyajtën tmëëtëty.

[13]Tyam miits nnijäyëtë jënu'un ja Tios U'unk xymyëpëktë ets xynyijawëtëty ko xymyëët'atë ja juukyajtën xëmëkyëjxmëpë.

[14]Yë'ë ja Tios ntuk'ijxpäjtëm, jä'ä ko nnija'awëm ko n'amëto'owmëty winë ijxtëm yë'ë tsokyën myëtoopy yë'ë.

[15]Jëtu'un ijxtëm të nnija'awëm ko ja Tios tmëtoy ja nnu'kxtakën'ajtëm, näjyëtu'un ëëts nnija'awëmë ko nmëët'ajtëm ja mëti'ipës të n'amëto'owëmën.

[16]Ko pën ja myëku'uk t'ixëty ko tam pyokytyuny ets jä'ä ja poky mëti'ipë ka'ap yaj'ookyën, tuknija'amyätsëtë ja Tios ets ja Tios yajjuuky'atëtëty, ënät jëtu'un pën jä'ä ja poky mëti'ipë ka'ap yaj'ookyën. Jä'ä ko tää poky mëti'ipë yaj'o'kpën, ko pën tääpë jëtu'unpë poky tuny, ka'ap tjëkyepy ja Tios yajtuknija'amyätsëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

17Aak tim poky yë'ë mëti'ipë tuuntëko'oyën'ajtpën; je'eyëp ko tää poky ka'apë yaj'ookyën.

18Nnija'awëm pën ja Tios tyeety'äjtypyën, ka'ap ja pyokytyuny, jä'ä ko Tios U'unk këwent'ajtëp ets ka'ap ja ëxëëkpë pyäätyë.

19Nnija'awëm ko ëëtsajtëm Tios xyjyä'ä''ajtëm, tu'kë'ëyë ja naaxwiinyëtë atsojkën ku'oypyë jä'ä'ajtëp.

20Nnija'awëm näjyëtu'un ko paaty ja Tios U'unk të xynyimi'inëmë ets nnija'awëmëty ja Tios tëyajtënpë. Yë'ë mëët njuuky'ajtëm mëti'ipë mëtëyën, jä'ä jëtu'un ja y'u'unk Jesukristë. Mëtëypyë ja Tios, mëti'ipë yäjkpyën ja juukyajtën xëmëkyëjxmëpë.

21U'unk ëna'këty, näy'ijx'it näkyëwent'atëtë, këtiipë yë'ë xy'ëwtatëty mëti'ipë ka'ap Tyiosëtyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

2 Juan

2 Juan 1

1Ja mëjja'ay Juan, tyajnaxy ja kajpxpo'kxën ma ja mëpëjkpëtëjkëtyën mëti'ipë ja Tios të wyin'ixëtën. Mëjwiin këjää miits ntsoktë njawëtë ets näjyëtu'un ni'ëmukë mëti'ipë të tnijawëtën ja tëyajtën,

2Paaty ntsoktë njawëtë ko tu'ukyë nmëpëjkëm ja tëyajtën ma njoot'ajt nwinma'an'ajtëmën ets mëti'ipë xëmëkyëjxm nmëët'ata'anëmën.

3Wä'än ja Tios Teety ets ja y'u'unk Jesukristë mmo'ojëtë ja kënu'kxën, pa'ëyo'ow najts'ëyo'owën, jotkujk'ajtën, tëyajtën ets tsojkën ja'awën.

4Akujk jotkujkës näjyawëty koos të npaaty ma miitsëtyën mëti'ipë kyuuytyuuntëpën ja ënä'ämën tëyajtën, mëti'ipë ja Tios të tnajts'ënä'ämën.

5Mëyajtën mijts yam n'amëtoow npëjktsoowtëp ets nätsyojkëmëty nixim niyam. Ya'atë mëti'ipë yam ntuknija'ayëtëpën, ka'ap yë'ëjëty jemypyë ënä'ämën, yë'ë mëti'ipë täayëmën.

6Tsojkën ja'awën ënäty yajmëët'ajtp ko yajpatuny ja ënä'ämën tëyajtën, yë'ë jëtu'un ënä'ämën'ajtp ko nätsyojk näjya'awëmëty ijxtëm të xynyijawëtën.

7May ja win'ë'ëmpë yaa naaxwiiny mëti'ipë ënantëpën ko ja Jesukristë ka'ap myiiny tä ja'ayën. Pën jëtu'un ënantëpën, win'ë'ëmpë jä'äjëty ets myëtsip'ajtëp ja Kristë.

8Näkyëwent'atëtë, këtiipë y'atëkoyëty ja ijxpëjkën mëti'ipë miits të myajtuk'ijxpëktën ets kä'pxy myajkumaytyëty.

9Pën yajni'ikëp ja Kristë ja y'ijxpëjkën, ka'ap ënäty mëët y'ity. Pën pyatuumpy ja Kristë ja y'ijxpëjkën, yë'ë ja Tios Teety ets ja Tios U'unk mëët yajpaaty.

10Pën jam pën mtukninëjkxëtë ja ijxpëjkën mëti'ipë ja Kristë ka'ap tjä'äjëtyën, këtii xyajtëkëtëty mtëkoty ets ni xykyakajpxpo'kxtëty.

11Pën kyajpxpo'kxyp yë'ë ënäty mëët yajpaaty.

12Mayës ja winma'any nmëëtëty mëti'ipë miits ntukmëmëtya'akantëpën, je'eyëp ko ka'apës noky'am n'ëkkëxja'ajanë, kë'ëm ntimnyinëjkxa'antë ets jam nkajpxmëty nmëtyakmëty wiinxë jëjpxë ets wäänë jotkujk nnäyjya'awëmëty.

13Ja mmëkä'äxës ja y'u'unk y'ëna'k, mëti'ipë Tios të wyinwitsëtën, yë'ë mtuknikäjxëtëp ja kajpxpo'kxën. Jëtu'un y'itëty.

Biblia en Mixe de Quetzaltepec, Oaxaca, México
Active Translation in Process
© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

3 Juan

3 Juan 1

1Ja mëjja'ay Juan. Tkajpxpo'kxy ja nmëku'uk'ajtëm Gayo, mëti'ipë mëtëy tsojkp ja'apën.

2Jëëky mëku'uk, n'amëtoopyës ja Tios ets ja oyajtën mëk'ajtën mmo'ojëtëty, xypaatëty xy'ixëty tii myajmëyäjtypyën ets oy mëk myajpaatëty.

3Akujk jotkujkës të näjyawëty ko ja nmëku'uk'ajtëm të xynyimintës ets të xytyukmëmëtya'aktës ko mijts oy tsuj ja Tios ja tyiyajtën xypyatuunë.

4Nitiijës të nkatukjotkujk'aty ijxtëm ya'atën, koos të nijawë ko ja n'u'unk n'ëna'kës jyuuky'atë mëët ja tëyajtën.

5Jëëky myëku'uk, oy ko xymyëtuny ja Tios mëtëy ma ja mmëku'uk'ajtëmën, ets ma ja mëti'ipë tso'ontëpën wiinktsow.

6Tëë tnimëtya'aktë ko mijts oy tsuj mja'ay'äty. Jëtu'un xyjyaaktunëty ja mëyajtën, jaaktukputëkë winë tii yajmëyajtëpën ets oy tyu'uye'eytyëty, jëtu'un ijxtëm ja Tios tukxoontä'äkyën.

7Jä'ä ko Tios yë jyä'ä myëjëtijtëtëp, yë'ëjëty ka'ap ja putëjkën të t'ëxajëtë oy pën të jyaputëkëja'anëtë ma ja ja'ayëtyën mëti'ipë ja Tios ka'ap tnijawëtën.

8Paatykyëjxm ëëtsajtëm xypyattëm ets nyajja'ajtakmëty, jä'ä ko tu'ukyë nmëtu'unëm ja Tios.

9Tëës ja noky n'ëktuknikäxtë ja mëpëjkpëtëjkëty ma miits mye'eymyuktën, je'eyëp ko ja Diotrefes ka'ap të tkupëky ijxtëmës nja'ëna'anyën, jä'ä ko yë'ë je'eyë y'ënä'äma'any.

10Paaty koos ënäty ëjts nnëjkxy ntukmatsäämpyës wi'ixës xynyimëtyä'äkyën ets ka'ap yi'iyëty, näjyëtu'un ko ka'ap tkupëky ets tyajjajta'akëty ja nmëku'uk'ajtëmë ets nän y'akajpxtujkpy ko ja nmëku'uk'ajtëm jëtu'un tuntë ets tyim'ëxwojpy tyim'ixkejxyp ma ye'eymyuktën.

11Mëku'uk, këtii yë'ë xypyatunëty ja ëxëëk ijxpëjkën, patun mijts ja oypyë. Pën ja oypyë tyuunpy, yë'ë Tios jä'ä'ajtëp; pën ja ëxëëkpë tyuunpy, ka'ap ja Tios nyijawëty.

12Oy tsuj ja Demetrio yajnimëtyä'äky ko mëtëy ja oypyë tuny. Näyjyëtu'un ëëtsëty nän oyës nnimëtya'aktë, ets mijts mnija'ap ko mëtëyës nkajpxtë.

13Mayës ja winma'any nmëët'aty mëti'ipë miits njatuk'ëwaanëjantëpën; je'eyëp ko ka'apës noky'am n'ëkmëtya'akanë.

14Kë'ëm jam nninëjkxa'antë ets nkajpxmëty nmëtyakmëty wiinxë jëjpxë.

Biblia en Mixe de Quetzaltepec, Oaxaca, México
Active Translation in Process
© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

15Tios mkënu'kxëtëp ets akujk jotkujk myajpaatëty. Mtuknikäjxëtëp ja kajpxpo'kxën ja nmëku'uk'ajtëmë mëti'ipë yaa tsënaaytyëpën. Tun yë mëyajtën, kajpxpo'kx nitu'ukjaty mëti'ipë jam yajmëku'uk'ajtpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Judas

Judas 1

[1]Judas, Jesukristë myëtuunpë, Santiagë myëkä'äx. Tyam mkajpxpo'kxëtë jënu'un ja Tios Teety të mëkajpxëtën, mëti'ipë ja Jesukristë ijx'ijtëtëp këwent'ajtëtëp.

[2]Tios mmo'ojëtëp mëj këjää ja pa'ëyo'owën, jotkujk'ajtën ets ja tsojkën.

[3]Mëku'uktëjkëty, janty jotkujkës näjyawëty ko miits ya'atë noky ntuknijayëtë, jä'ä ko yë'ëjës jap nnikäjpxy nimëtyäkpy ja nitsokën mëti'ipë nmëët'ajtëmën; e paaty ya'atë noky yam ntuknijayëtë ets nmënu'kxta'aktë ko tu'ukyë xyaj'itëty ja mëpëjkën mëti'ipë ja Tios të mo'ojëtën.

[4]Jä'ä ko tëë ja ja'ay jya'të mëët ja näwyin'ë'ënën mëti'ipë ja Tios ojts tëëyëp tnikäjpxyën ko nyëjkxa'antë ëyo'ontum. Ëxëëk ja'ay yë'ëjëty, je'eyë nëkoo ja Tios ja y'aaw y'ayuk tyajnaxtë kajpxpäjn ma ëxëëkajtën tuntën. Ka'ap tmëjpëjkta'aktë ja Tios ja y'oyajtën, ni'ikyënëm t'ixtijtë ja Tios ja myëj'ajtën ets ja Jesukristë ja kyutujkën.

[5]Oy miits të xyjyanijawëtë, ntukja'amyäjtstëp yam jatëkok ko ja Wintsën ojts tyajpëtsëmy ja Israel ja'ay jap Egiptë ets ojts tyajkutëkoy mëti'ipë kamëpëjkëtën.

[6]Ets ja anklëstëjk mëti'ipë ka'ap ojts oy tyajtu'uye'eytyën ja tyuunk ets t'ëxmajtstë mëti'ipë ënäty ja Tios të tyuk'ënä'ämëtën, akootstuuy ojts pyëjkta'akëtë. Japts y'ëwxitë koonëm ja paye'eyën y'itëty.

[7]Ijxtëm ja anklëstëjk ja Tios tkamëmëtoowtën, tim näjyëtu'un ojts y'ëtëtstë ja Sodomë ets ja Gomorra ja'ayëty ets ja wiink kajpn mëti'ipë winkon yajpatën. Ni'ikyë këjää pyokytyuuntë, paatykyëjxm ja Tios yajkutëkooyëtë mëët ja jëën. Jëtu'unts ja Tios ja nija'awën të xymyo'oyëmë.

[8]Oy jyajëtu'unëty, tääpë ja'ayëty, jëtu'un jyuuky'atë tä jeexyë wyinkuma'atën, tyaj'ëxëëkëtë ja jyot nyini'kx, ka'ap ja Tios ja kyutujkën tsojkëtë ets y'ëxëëktijtëp ja kutujkën këjxmëpë.

[9]Yë'ëpaat ja Tios ja tyuunpë mëti'ipë xyëëwajtypyën Miguel, ko tsyiptuuny mëët ja mëjku'u ma ja Moisés ja nyi'kx kyopk tnitsiptuunyën, ka'ap ojts ëxëëkjaty t'ënëëmë, je'eyë t'ënëmaay: Wä'än ja Tios mwinkukajpxëty.

[10]E tääpë ja'ayëty ëxëëkjaty nimëtya'aktë mëti'ipë ka'ap nijawëtën. Jëtu'un yë'ëjëty ijxtëm ja jëyujkën, ka'apë jyä'äkyukëtën, jëtu'unts ëxëëktum nyäyajka'ajëtë.

[11]Pyaatantëp ja mëj ëyo'on, jä'ä ko yë'ë tyuuntëp mëti'ipë ja Caín tyuunën. Ko myeeny atsoktë jëtu'un y'ëtë'ëtstë ijxtëm ja Balaamën ets ja Coré ets kë'ëm tku'ookëja'antë ja y'ëxëëk winma'anyëty.

[12]Je'eyë yajtsëtyuntë ko jam kyäytyë y'uuktë ma miits mxëëwtuntën, ko jam y'ätstë xyoonta'aktë ets ka'ap ninu'un wyinkutsë'ëkëtë. Jëtu'un y'ëtë'ëtstë ijxtëm jënaakën ja kupixyny këwent'ajtpë kë'ëm je'eyë nyäkyëwent'atyë. Jëtu'un yë'ëjëty ijxtëm

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

yootsën ka'apë nyëëmëëtëtyën mëti'ipë pojjëtijtpën. Ijxtëm yë kepyën ka'apë tyëëmpetyën ma jyapaatyën, nikë oy ko tyimyajwijxë'ëkëty tyiktspaat ets tyimtë'ëtsëty.

13Jëtu'un ëxëëk y'ëtë'ëtstë y'ëna'antë ijxtëm yë mejyën, ijxtëm yë nëë o'pky pyëti'ikyën. Jëtu'un yë'ëjëty ijxtëm tu'uk yë matsa'a tsajpjotm tyu'utëkoyën, ets y'ita'any xëmëkyëjxm akootstuuy.

14Näyjyëtu'un yë Henoc, ja mëwëxtujkpë y'ijtyën jëwyiin yë Adán, ojts kyäjpxy ets nimëtyäky ya'atë ja'ay: Tëës n'ixy ja Wintsën, mëët mil'am ja y'anklëstëjk,

15ets tpaye'eyä'äny ja naaxwiinyëtë ja'ay, tëytyuna'any ja ëxëëkja'aytyëjk mëti'ipë të tyuuntëkoytyën ko të twinkajpxpätë ja Tios.

16Yë jëtu'unpë ja'ayëty, nitii tkatukjotkëta'aktë, je'eyë nëkoo nyä'ämtë, aak nänyi'ojë tii tpëjkta'aktë, yi'iyë tyukjotkëtaktëp mëti'ipë kë'ëm tsyojktëpën; amëj akëjxm tii tkajpxtë, je'eyë ja Tios nëkoo tukajpxpätë ets yajputëkëtëty.

17Miits mëku'uktëjkëty, ja'amyätstë wi'ix ja Wintsën Jesukristë ja y'ijxpëjkpëtëjk mnëmaayëtën.

18Ko y'ënantë: Ma ja xëëw ënäty kyëxanën, tää'atantëp ja ja'ay mëti'ipë je'eyë ja Tios ja jyä'ä nyëxi'ikan tyukxi'ikantëpën, jëtu'un winë tuna'antë tä ja y'ëxëëk winma'anyëtyën, ijxtëm ënäty kë'ëm timtsyoktën.

19Je'eyë tyajnäwya'kxa'anëtë ja mëpëjkpëtëjk, yi'iyë tyunantëp ja ëxëëkajtën, ka'ap ja Kënu'kxymyëkajtën tmëët'atë.

20E miits, mëku'uktëjkëty, yaj'itë tu'ukyë ja mmëpëjkënëty. Jëëytya'ak nu'kxta'aktë, jëtu'un ijxtëm ja Kënu'kxymyëkajtën mtu'uwinwowëtën.

21Näy'ijx'itëtë näkyëwent'atëtë, näyaj'itëtë mëët ja Tios ja tsyojkën, tyam xyjyëjp'ixtë ja Wintsën Jesukristë, mëti'ipë mëët ja pa'ëyo'owën xymyo'oja'anëmën, ja juukyajtën xëmëkyëjxmëpë.

22Jotmëkwinkajpxëtë mëti'ipë mäjtsk winmaaytyëpën.

23Yaj'ëwaatspëtsëmtë ja mëti'ipë jëënjoty yajpatëpën, mmëët'atë ja pa'ëyo'owën ma mmëku'ukëtyën, ets näkyëwent'atëtë ma ja ja'ayëtyën mëti'ipë tëë tyaj'ëxëëkëtën ja wyit tyujkxyëty mëët ja ëxëëk juukyajtën.

24-25Ja tu'kpajkpë ja Tios, mëti'ipë të xyajnitsokëmën, myëët'ajtyp yë mëk'ajtën ets mkëwent'atëtëty këtiipë mka'atëty pokytyum, ets myaja'tëtëty ma ja xyoontakënën, ma yë'ë yajpaatyën tsuj xoontä'äky. Yë'ë patëp ja mëj'ajt oyajtën, ja kutujkën, ja ënä'ämën, mëët ko ja nWintsën'ajtëm Jesukristë të nmëpëjkëm, tëëyëp, tyam ets xëmëkyëjxm. Jëtu'un y'itëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Apocalipsis

Apocalipsis 1

1Ya'atë ja Tios ojts tuknijawë ja Jesukristë, ets tuk'ëwaanëty ja tyuunpëtëjk mëti'ipë tunan jatanëpën tsojk. E tëë ja Jesukristë ja y'anklës tuknikexy ja Juan ets yë'ë winë tnikajpxta'ajëty,

2ets të tnikäjpxy tëkokyë mëti'ipë të t'ixyën, ets ko yë'ë wa'ats nyija'ap ja Tios ja y'aaw y'ayuk mëti'ipë ja Jesukristë nyimëtyakën.

3Akujk jotkujk ja ja'ay yajpaatë mëti'ipë kyajpxtëpën ets pyatuuntëpën ja aaw ayuk mëti'ipë yap jaaypyety miinpën ma ya'atë nokyën, jä'ä ko wiinkoonp ja xëëw jëmëjt.

4Yë Juan, nnijayë ja niwëxtujkpë ja kajpn ma yajpaatën ja mëpëjkpëtëjk mëti'ipë ye'eymyujktëpën jam Asia y'itjotm. Ëxajëtë ja kënu'kxën ets ja jotkujk'ajtën mëti'ipë yäjkpyën ja tëëyëmpë yajpaatyën ets mëti'ipë tää'ataanpën, näjyëtu'un ja wëxtujkpë ja Tios ja jya'awën myëk'ajtën mëti'ipë ijtëpën ma ja kyutujktaknën,

5ets näjyëtu'un ja Wintsën Jesukristë, mëti'ipë ja Tios ja y'aaw y'ayuk kyajpxnajxypyën ijxtëm t'ijxy tmëtooyën, mëti'ipë jëwyiin të jyuukpyikyën oy të y'ëk'ooky, mëti'ipë y'ënä'ämtääpyën ja yajkutujkpë yaa naaxwiiny ets mëti'ipë të xytsyojkëmën ets të xyajpokywyatsëmën mëët ja nye'pyny,

6mëti'ipë të tyajnaaxkëtä'äkyën ja kyutujkën mëët ëëtsajtëm ets teety të xyaj'awinpijtëm ma ja tyuunkën ja Tios Teety. Wä'än yë mëj'ajt oyajtën yë'ë tjä'ä'aty ets ja kutujkën xëmëkyëjxmëpë. Jëtu'un y'itëty.

7Nijawëtë. Ko yë Kristë jam myina'any yootsjotm. Ni'ëmukë ja ja'ay t'ixa'antë, yë'ëpaat mëti'ipë ojts tyajkruutspätën. Jë'ëjan ya'axantëp ja naaxwiinyëtë ja'ayëty ko ënäty t'ixtë. Tëy jëtu'un, jëtu'un y'itëty.

8Ëjts tso'ontakp ets ëjts jëjpkëjxp jëtu'un ja Wintsën Mëti'ipë Maaytyääyëpën Winë y'ënä'äny, mëti'ipë tyam ijtpën, mëti'ipë tëëyëp ijtën ets mëti'ipë itaanpën.

9Ëjts Juan, miits yë mmëku'ukëty, ets koos tu'ukyë nyajpaaty mëët yë Jesús, xypaat'ajtpës mëët miitsëty ja Tios ja kyutujkën, ma n'ëyo'onpatëmën ets ma akujky jotkujk n'ijtëmën ets tu'ukyë jotmëk nyajpatmëty. Jä'äkyëjxm koos ja Tios ja y'aaw y'ayuk të nimëtyakë mëti'ipë ja Jesús ojts nimëtyä'äkyën, jamës ënäty nyajpaaty Patmos, ma tu'kkëëyi'ikpyën ja naax jam mejyjyotm.

10Wintsën ënäty ja xyëëw ko ja Kënu'kxymyëkajtën ojts xynyikëtä'äkyës ets janty mëk nmëtooyës ja ayuk njëxkë'ëmës ijxtëm tu'uk yë pujxnxuxn y'ënä'änyën,

11mëti'ipës xynyëmaayën: Kuja'a nokyjoty tiijaty m'ijxypyën ets tuknikäx ja mëpëjkpëtëjk mëti'ipë yajpatëpën ma ja niwëxtujkpë ja kajpnën jam Asia y'itjotm: jam Éfeso, Esmirna, Pérgamo, Tiatira, Sardis, Filadelfia ets Laodicea.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

12Ko jëtu'un nmëtooyës, tääjës n'ijxwinpijty ets n'ixa'anyës pën xymyëkajpxpës; ënät n'ijxpatyës wëxtujk ja jëëntooypyäjn aak pu'ts pujxn.

13Jamts itkujkm n'ijxyës tyänë ijxtëm ja naaxwiinyëtë ja'ay ja y'u'unkën. Tyeky ix'ampaat ja wyit tyiiykyëtä'äky ets tkatsywyëën'aty tu'uk ja pu'ts pujxn wëën.

14Janty poop ja wyääy, ijxtëm yë pixynyën ëkë ijxtëm yë tsajp'o'pykyën ets ja wyiin ijxtëm ja jëënyä'änkën.

15Janty ajajp atsëmaamp ja tyeky, ijxtëm ja jempyë pujxnën ets jëtu'un kyäjpxy ijxtëm ja mëjnëë y'iitsy kyomyën.

16Wëxtujk ja matsa'a tmajts'ity ma y'a'oykyë'ëjën. Y'aawjoty jap yaj'ixy pyëtsimy ijxtëm tu'uk ja tëypyujxnën mëti'ipë mäjtsk atu'um mye'eyëtyën ets ja wyiin jyëjp jëtu'un yaj'ixy ijxtëm ja xëëw mëk y'änyën.

17Koos jëtu'un n'ijxy ënätës n'o'ktsoky ets nkëtaayës ma ënäty jam tyänën. Ënät ja y'a'oykyë'ë mëët xymyäjtyës ets xynyëmaayës: Këtii mtsë'ëkë. Ëjts winë nyajtso'ontakës ets ëjts näjyëtu'un nyajjëjpkëxäämpyës.

18Ëjts jëtu'un mëti'ipë juukyajtpën. Tëës n'ëk'o'kpë ets tëëjës jatëkok njuukpyiky. Xëmëkyëjxmës tyam njuuky'ajnë. Ëjts nmëët'ajtypës ja o'kën kutujkën ja nyi'ëwatsn.

19Kuja'a mëti'ipë të xy'ixyën ets mëti'ipë tyam tuunëp jajtëpën ets mëti'ipë tunan jatanëpën ok.

20Ja wëxtujkpë ja matsa'a mëti'ipë të xy'ixyën n'a'oykyë'ëjotyës ets ja wëxtujkpë cera tooytyakn aak pu'ts pujxnpë, yë'ë nyikäjpxyp: Ja wëxtujkpë matsa'a, yë'ë ja niwëxtujkpë ja ayukkajpxwa'kxpë mëti'ipë ijtëpën ma ja mëpëjkpëtëjk ye'eymyuktën; ets ja wëxtujkpë cera ato'oyën, yë'ë ja wëxtujkpë ja kajpn ma ye'eymyuktën ja mëpëjkpëtëjkëty.

Apocalipsis 2

1Nnijayë yë tsajpjotmëtë kukäjpxy jampë yajpaatyën Éfeso ma ja mëpëjkpëtëjk ye'eymyuktën: Jëtu'un y'ënä'äny ja mëti'ipë myëët'ajtypyën ja wëxtujkpë ja matsa'a jam ma y'a'oy kyë'ëjotmën ets yajpaaty ma ja wëxtujkpë ja cerë ato'oyënën aak pu'ts pujxnpë.

2Nija'apës tiijaty mtuunpyën; ko janty mëk xëmë mtuny, ets nija'apës ko ka'ap xymye'kxy ja ëxëëkja'aytyëjk. Näy nija'apës ko tëë xywyinma'any'ixy mëti'ipë nätyijëtëpën ko y'ayuk kajpxwa'kxtë ets ka'ap jyëtu'unëty ets tëë xynyijawë ko wyin'ëëntë.

3Xëmë oy të mjuuky'äty, ets tëë mëk xykyu'ëyowës, ka'ap të m'ënu'kxë.

4E tap mëti'ipës ka'ap n'ojawën ma mijtsën, ko ka'ap jëtu'un ja tsojkën xy'ëkmëët'ajnë ijxtëm ijty tëëyëpën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

5Paaty mëmay mëtaj ma të mka'ayën, ja'amyäts ja Tios ets xytyuntëty ja oypyë jatëkok ijxtëm më'ëka'anyën. Pën ka'ap, ninëjkxëp yë'ë ets njëpëka'anyës ja mcera ato'oyën ma y'ityën, e ko mjootwinpitëty ka'ap jëtu'un jyatëty.

6Oy jyajëtu'unëty, mijts oy myajnikäjpxy, jä'ä ko xy'ëxëëk ixy ja Nicolás ja y'ijxpëjkpëtëjkëty, mëti'ipës näjyëtu'un n'ëxëëk'ijxypyën.

7Pën yë tyatsk myëët'ajtypyën wä'än tmëtoowkukë wi'ix yë Kënu'kxymyëk'ajtën t'ënëëmën yë mëpëjkpëtëjk. Mëti'ipë mëtaktëpën ka'ap tii jyata'anëtë ko ënäty ja mëmäjtsk'okpë o'kën y'ity.

8Yë'ë yajnija'ayëp yë tsajpjotmëtë kukäjpxy jampë yajpaatyën Esmirna: Jëtu'un y'ënä'äny mëti'ipë tso'ontakpën ets mëti'ipë tyukjëjpkëjxypyën, mëti'ipë o'kën ets mëti'ipë të jyuukpyikyën jatëkok.

9Nija'apës wi'ix ëxëëk mjaty mkëpetyën ets wi'ix m'ëyoyën ko tii winë xyajmëyäty oy jam winë xyjyamëëtëty. Ets nija'apës wi'ix ëxëëkjaty ja'ay mnimëtyä'äkyën je'eyëp ko tääpë ja'ayëty paaty jëtu'un y'ëtë'ëtstë jä'ä ko ku'oypyë yajmëjnajxtëp.

10Këtii mtsë'ëkëty ko m'ëyowa'any, jä'ä ko ja mëjku'u tëë tuknipëjktaakë ko tsuma'an tmatsa'any ja mmëku'uktëjk ets t'ixa'any pën mëk mëpëktë; ets majk xëëw jëtu'un m'ëyowa'antë. Mëk m'itëty oy mtimy'ooktëty, ëjts mijts nmo'ojäämpy ja juukyajtën tä tu'uk ja kuma'ayënën.

11Pën yë tyatsk myëët'ajtyp wä'än tmëtoowkukë wi'ix ja Kënu'kxymyëkajtën t'ënëëmën ja mëpëjkpëtëjk. Pën mëtakp, ka'ap ja ëyo'on tpaata'any mëti'ipë xëmëkyëjxm ijtpën.

12Nnijayë ja tsajpjotmëtë kukäjpxy jampë yajpaatyën Pérgamo: Jëtu'un y'ënä'äny mëti'ipë myëët'ajtypyën ja jëjpxu'unypë tëypyujxn mäjtsk atu'umpë mye'eyëtyën:

13Nija'apës ko jam mtsëënë ma ja mëjku'u kyutujktaknën; je'eyëp ko wa'ats jam mnäyaj'ityë koos ëjts xymyëpëky. Ka'ap ja mmëpëjkën të xyajjëwä'äky ma ëjtsën, ni jää ma ja Antipas y'o'kyën, mëti'ipës oy xymyëtuunën, ma tääpë kajpnën ma mëjku'u tsyëënën.

14E tam wäänë mëti'ipës ka'ap n'oyjyawën ma mijtsën: tam ma mijtsën jënaakën yë ja'ay mëti'ipë ka'ap t'ëxmatstën ja Balaam ja y'ijxpëjkën, mëti'ipë ojts t'akajpxën ja Balac ets ja Israel ja'ay pyokytyuntëty ets tjë'kxtëty ja mëti'ipë yajtukwintsë'këpën ka'apë Tyiosëty ets ko pyokytyuntëty mëët ja wiinkpë to'oxytyëjkëty.

15Ets tam näjyëtu'un jënaakën mëti'ipë ka'ap t'ëxmatsa'antën ja Nicolás ja y'ijxpëjkën, mëti'ipës ka'ap n'oy'ixyën.

16Paatyës n'ëna'any ets mjootwinpitëty. Pën ka'ap mjootwinpity, tsojkës nnëjkxëty ets ntuktsiptunëtyës ja ntëypyujxn mëti'ipës n'aawjoty pëtsëëmpën.

17Pën ja tyatsk tyukmëtoopy, wä'än tmëtoowkukë wi'ix ja Kënu'kxymyëkajtën t'ënëëmën ja mëpëjkpëtëjk. Pën mëtakp, ntukjë'kxäämpyës ja maná mëti'ipë yu'utsy

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

ijtpën ets nän nmo'ojäämpyës tu'uk ja poop tsaa ma jap myinyën kuja'ay tu'uk ja xëëw jempyë, mëti'ipë ka'ap pën nijawën, yi'iyë nyija'ap mëti'ipë y'ëxajëpën.

18Nnijayë yë tsajpjotmëtë kukäjpxy jampë yajpaatyën Tiatira: Jëtu'un y'ënä'äny ja Tios U'unk, mëti'ipë ja wyiin jëtu'un këxë'kpën tä jëënyä'änkën ets ja tyeky tä ja tsuxkpujxnën mëti'ipë ajajpën.

19Nija'apës tu'kë'ëyë winë mëti'ipë mtuumpyën, nija'apës yë mmëpëjkën, yë mtuunk ets ko m'ity tu'ukyë ma ëjtsën ets ko tyam wäänëni'ik winë oy xytyuny këtiinëm ijty tëëyëp.

20E jam tu'uk mëti'ipës ka'ap n'oy'ixyën: ko mijts jam xyaj'ity yë to'oxytyëjk Jezabel, mëti'ipë nätyijëpën Tios ayuk kajpxnajxpë. Yë y'ijxpëjkën tyukwin'e'empy ja mëpëjkpëtëjk ko y'ënä'äny ko ka'ap pyokyëty oy xim yam ja ye'etyëjk ëkë ja to'oxytyëjk tmëët'atëty ets oy tjë'kxtëty mëti'ipë tëë yajtukwintsë'ëkën ja awinax.

21Tëës nmo'oy ja tiempo ets jyootwinpitëty; je'eyëp ko yë'ë ka'ap tmajtstu'uta'any ja y'ëxëëktu'unën.

22-23Paatyës ja yuu pa'am nmo'oja'any, etsës nyaj'ooka'any ja y'u'unk y'ëna'k, näjyëtu'un mëti'ipë mëët tyuuntëkoyën. Pën ka'ap tyaj'oyë ja jyot wyinma'any ntuknikäxäämpyës ja ëyo'on jotmay. Jëtu'un tëkokyë ja mëpëjkpëtëjk nijawëtëty koos nija'apës tiijaty ja'ay tyuunpy kyäjpxypën ets tii myääpy tyäjpyën; ets nitu'ukjaty miits nmo'oja'antë ja näykyumayë wi'ixjaty ënäty winë të xytyuntën.

24E miitsëty, mëti'ipë jam ijtëpën Tiatira, pën ka'ap yë'ë xypyanëjkxtë ja jëtu'unpë ijxpëjkën ets ni xykyanijawëtë ja mëjku'u ja y'ijxpëjkën mëti'ipë tyijtëpën ja Mëjku'u ja yu'utsypë ja y'ijxpëjkën, tyam n'ënëëmëtë ko ka'ap tii tuunk njaaktimtyuknipëka'antë.

25Yi'iyë ko xykëwent'atëty mëti'ipë mmëët'ajtëpën koonëmës nminëty.

26Pën mëtakp ets tyuunpy ijxtëmës ntsokyën koonëm tpaatëty ja tiempo, yë'ëjës nmo'ojäämpy ja kutujkën ets ja mayjyä'äy t'ënä'ämëty.

27-28Jëtu'umpë ja kutujkën mëti'ipës ja nTeety të xymye'eyën, ets t'ënä'ämëty ja naax kajpn mëët ja kutujkën, mëk'ajtën, ets piw nuuk tuunta'ajëty tä tu'ts apu'ukën. Ets nmo'oja'anyës ja mëtsa'a jopyëpë tyi'kxyën.

29Pën ja tyatsk tyukmëtoopyën, wä'än tmëtoowkukë wi'ix ja Kënu'kxymyëkajtën t'ënëëmën ja mëpëjkpëtëjk.

Apocalipsis 3

1Nnijayë yë tsajpjotmëtë kukäjpxy jampë yajpaatyën Sardes: Jëtu'un y'ënä'äny mëti'ipë myëët'ajtypyën wëxtujkpë ja Tios ja jya'awën ets wëxtujkpë ja matsa'a: Nija'apës tii mtuunpyën ets nija'apës ko mjajuuky'ajtp je'eyëp ko ooky myajpaaty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

2Yajwij yajkäj ja mjot mwinma'any ets oytyun mëti'ipë jaakjääjën, mëti'ipë tim ookanëpën; jä'ä ko tëëjës n'ijxy ko yë'ë mtuumpy mëti'ipë ka'ap yë Tios t'oy'ixyën.

3Ja'amyäts ja oypyë ja ijxpëjkën mëti'ipë të xymyëtoyën ets niwinpit ja Tios. Pën ka'ap juuky m'ity, ninëjkxäämpy tä mä'tspën ma ënäty ka'ap tii xymyëmay xymyëtajyën.

4E jam Sardes, ma jam m'ityën, tam jënaakën mëti'ipë oy ets wa'ats ja'ay'ajtëpën, yë'ë yajpaatantëp mëët ëjts, ijxtëm pyaat'atëtën.

5Pën mëtaktëp, näjyëtu'un poop witxë y'ita'antë ets ka'apës ja xyëëw nyajtëkoyanëtë jap nokyjoty mëti'ipë ja juukyajtën myë'ijtypyën, ni'ikyës nkajpxkëxë'ëka'antë maajës yë nTeetyën ets ma ja anklëstëjkëtyën.

6Pën ja tyatsk tyukmëtoopy, wä'än tmëtoowkukë wi'ix ja Kënu'kxymyëkajtën t'ënëëmën ja mëpëjkpëtëjk.

7Nnijayë yë tsajpjotmëtë kukäjpxy jampë yajpaatyën Filadelfia: Jëtu'un y'ënä'äny mëti'ipë wa'atsën, mëtëyën, mëti'ipë myëët'ajtypyën ja David ja y'ëwatsn; ka'apë pën mëpaat tyaj'ëtukyën mëti'ipë yë'ë yaj'ëwatsypyën ets mëti'ipë yë'ë yaj'ëtujkpyën ka'ap mëpaat pën tyaj'ëwa'atsy:

8Nija'apës tëkokyë tii mtuunpyën; ix, tëëjës tu'uk ja tëjk'aaw ëwa'atspë npëjktä'äky ma mijtsën, mëti'ipë ka'ap pën tjëkyepy tyaj'ëwa'atsëtyën. Oy ja mëjaaw nëkooyë xykyamëët'aty, tëë ja n'aaw n'ayukës xypyatuny, kä'äp të xykyuyu'utyës.

9Ja mëjku'u ja myëtuunpëtëjk mëti'ipë nëkoo nätyijëtëpën ko jyutiis ja'ay'atë ets je'eyë y'anta'aktë, tëëjës ntuknipëjktaakë ets mwinkoxtänëtëty ets nijawëtëty ko mijts n'oyjyawë.

10Jä'ä ko të xypyatuny ja n'ënä'ämënës xëmë, paaty miits n'ijx'ita'an nkëwent'ata'antë ko ënäty ja ëyo'on jotmay yaa myiny mapaat ja naaxwiinyëtë y'ëwëtityën ets yajwinma'any'ixa'antë mëti'ipë tsënaaytyëpën naaxwiiny.

11Minaanpës tsojk. Kwent'at mëti'ipë mmëët'ajtypyën këtiipë pën mpëjkëtëty ja mkuma'ayën.

12Pën mëtakp, yë'ëjës npëjkta'akäämpy ijxtëm ja tëjk po'kxën maas ja nTios ja tyëjkën ets ni wintim nijëna'a jap kyajëwa'akëty. Nkëjxja'ajäämpyës ja Tios ja xyëëw ma yë'ëjën ets ja kajpn xëëw, ja jempyë Jerusalén mëti'ipë tsajpjotm yajpatpën ets nkëjxja'aja'anyës ja jempyë ja nxëëwës ma yë'ëjën.

13Pën ja tyatsk tyukmëtoopy, wä'än tmëtoowkukë wi'ix ja Kënu'kxymyëkajtën t'ënëëmën ja mëpëjkpëtëjk.

14Nnijayë yë tsajpjotmëtë kukäjpxy jampë yajpaatyën Laodicea: Jëtu'un y'ënä'äny ja mëti'ipë yäjkpyën ja tëyajtën ets mëti'ipë yajkutujkpyën tu'kë'ëyë mëti'ipë ja Tios yajkojën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

15Nija'apës tëkokyë tii mtuunpyën. Nnija'apës ko ka'ap mtëtsykyëty ets ka'ap m'anëty. Oy ko jeexyë m'anëty ëkë mtëtsykyëty

16E jä'ä ko je'eyë mjokxëty, ka'ap mtëtsykyëty ets ka'ap m'anëty, paaty n'ix'ëëtsa'any.

17Jä'ä ko mijts m'ëna'any ko mkumeenyëty, ko akujk jotkujk mjuuky'äty ets ko ka'ap nitii xyaj'ëmaaytyä'äky; ka'ap kë'ëm mnäy'ixyë ko mijts o'ktëy myajpaaty, m'ëyoop, myajmëyäjtyp winë ets mniwa'ats m'ëxwa'ats.

18Paaty mijts nkajpxwijy ets xyjyuyëty ma ëjtsën ja pu'ts pujxn tëëpë wyinkë'ëyën jap jëënjoty ets myajtijëty kumeenyjyä'äy; ets ma ëjtsën xyjyuyëty yë poop wit ets mnätyukxoxëtëty këtiipë niwa'ats ëxwa'ats myajpaatëty, jëtu'un xywyitnijuuxëty mëti'ipë myajtsëtyuunëpën; ets näjyëtu'un xypaatëty ja wiin tsooy ets ka'ap m'ëk ijnëty wiintsën.

19N'ojpyës ets ntsaatytyuunpyës mëti'ipës ntsojkpyën. Paaty mijts pëjkta'ak mëk ja mwinma'any ets niwinpit ja Tios.

20Ixtë, ëjts yamp tëjk pijkxp; pën xyyo'kmëtoopës ets tyaj'ëwa'atsy ja tëjk'aaw, tëkäjaanpës jap ma tyëjkën ets mëët n'a'ux'ata'anyës.

21Pën mëtakp, yë'ëjës nmo'ojäämpy ja tëyajtën ets xymyëët'u'unyëtyës maas ja nkutujktaknën, ijxtëmës ëjts të nmëtä'äkyën ets të naaxweetyës maajës ja nTeety ja kyutujktaknën.

22Pën ja tyatsk tyukmëtoopy, wä'än tmëtoowkukë wi'ix ja Kënu'kxymyëkajtën t'ënëëmën ja mëpëjkpëtëjk.

Apocalipsis 4

1Ko jëtu'un y'ëkjajty y'ëkkëpejty, ënätës n'ijxpaty ko ja tsajp y'ëwa'atsy ijxtëm tu'uk ja tëjk'aawën; ets ja ayuk nmëtooyës janty mëk ijxtëm tu'uk ja xuxnën, mëti'ipës ënäty jëwyiin të xymyëkäjpxyën jëtu'unës xynyëmaay: Pät yam ets ntuk'ixëty mëti'ipë ok tunan jatanëpën.

2Tääts tim pojën ja Kënu'kxymyëkajtën xytyuktëjkëyës ets n'ijxpatyës tu'uk ja kutujktakn jam tsajpjotm. Jamts tu'uk y'u'unyë ja juuky'ajtpë.

3Mëti'ipë jam u'unyääpyën, jëtu'un kyëxë'ëky ijxtëm ja poop tsaajën, mëti'ipë ajajp atë'kxpën, mëti'ipë xyëëwajtyp jaspe ets cornalina ets ja i'ty na'ëwtity tmëëtëty ijxtëm ja esmeraldë tsaa y'ajajy y'ate'kxyën.

4Ma ja kutujktaknën, jam n'ijxyës na'ëwtity i'px taxk ja kutujktakn. Jamts ja mëjja'aytyëjk ni''i'px taxk y'u'unyëtë aak poop xoxyëty ets aak pu'ts pujxn kyujup'ajtëp.

5Pëmiimp ja ënääw wëtsuk ma ja kutujktaknën ets wëxtujk ja jëën jam tyoy yë'ë wyintum ijxtëm ja tsiinwatyën. Jä'ä ja Tios ja niwëxtujkpë ja jya'awën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

6Jam ma yë'ëjën tam näjyëtu'un kyëxë'ëky tu'uk ja mejy, janty wa'ats janty të'kxy, ijxtëm ijxnën mëti'ipë yajtuk'ijxnajxpën ets itkujky ma ja kutujktaknën na'ëwtitypë tam nimajktaxk ja juuky'ajtpëty winpity atëjy wintuuy jëxkë'ëm.

7Ja mëtu'ukpë juuky'ajtpë, jëtu'un kyëxë'ëky ijxtëm tu'uk ja kaajën; ja mëmäjtskpë ijxtëm yë tsajpkaajën; ja mëtëkëëkpë, jëtu'un ja wyiin jyëjp ijxtëm ja'ayën; ets ja mëmajktaxkpë ijxtëm witsnën ko kyääkjëtity.

8Aak tëtujk ja kyäkn tmëët'atë nitu'ukjaty. Nëkëjxy'tsyow ets käkn pa'tkë'ppaat ja wyiin tmëët'atë. Xëëny koots ja Tios tja'amyätstë ets y'ëna'antë: Wa'ats, wa'ats, wa'ats ja Wintsën, Tios Mëti'ipë Maaytyääyëpën Winë; tëëpë y'ityën, mëti'ipë tää'ajtpën ets mëti'ipë itaanpën.

9Ko ja nimajktaxkpë ja juuky'ajtpë tmëjjaw tjaantyjawëtë, twintsë'ëkëtë ets tkukajpxëtë ja mëti'ipë u'unyääpyën jam kutujktaknjotm ets mëti'ipë juukyajtpën xëmëkyëjxm,

10Ënätyë ja i'px taxkpë ja mëjja'aytyëjk të nyäkyoxtënaaytya'akëtë ets ja kyujup të tkëëytya'aktë ma ja kutujktaknën ets y'ëna'antë:

11Wintsën, mijts mpatëp xy'ëxajëty tu'kë'ëyë ja mëj'ajtën jaanty'ajtën, ja wintsë'kën ets ja mëk'ajtën, jä'ä ko mijts të xyajkojy tu'kë'ëyë oytyiijëty ets mijts mtsojkënkyëjxm të xyajkojy ets jyää'atëty.

Apocalipsis 5

1Ënät tu'uk ja noky apëtity n'ijxyës tmëëtëty ma ja y'a'oykyë'ëjën mëti'ipë u'unyääpyën jam ma kutujktaknën. Nëkëjxy ets jootjoty ja noky wyinja'ayëty ets wëxtujkpëky tsyä'äyëty.

2Ënät n'ijxyës tu'uk ja tsajpjotmëtë kukäjpxy mëk'ajtënmëëtpë tyajtëy ets janty mëk kyäjpxy: ¿Pën paat'ajtëp tyaj'ëwa'atsëty yë noky mëti'ipë wëxtujkpëky tsyä'äyëtyën?

3Ka pën mëpaat tkayaj'ëwa'atsy, yë'ëpaat tsajpjotmëpë, naaxwiinyëtë ets naaxpa'tkë'pë, ka pën mëpaat tka'ixy tkakäjpxy tii jap.

4Ënätës jëëpyë yaxpë ntëjkëy, jä'ä ko ni pën ënäty kyayajpaaty pën yaj'ëwa'atsëpën, pën y'ixëp ja noky ets yajnijawëty tii jap myëët'ajtypyën.

5Tääts tu'uk ja mëjja'ay xynyëmaayës: Këtii myä'äxy. Yë'ë tu'uk ja mëk'ajtënmëëtpë, ja Judá y'u'unk y'ok, mëti'ipë David y'u'unk'ajtyp y'ok'ajtypyën, yë'ë të myëtä'äky ets tyaj'ëwa'atsëty ja noky mëti'ipë wëxtujkpëky tsyä'äyëtyën.

6Ënätës n'ijxy tu'uk mëti'ipë yajtijpën Kupixyny U'unk, itkujky tyänë ma ja kutujktaknën, ma ja nimajktaxkpë juukyajtpën ets ja mëjja'aytyëjkëty. Jëtu'un kyëxë'ëky tëë yowë wyintsë'kën'aty. Wëxtujk ja wyaj tmëëtëty ets wëxtujk ja wyiin. Ja wëxtujkpë ja wyiin, yë'ë ja wëxtujkpë ja'awën mëti'ipë ja Tios të tkexyën yaa naaxwiiny.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

7Tääts ja mëti'ipë yajtijpën Kupixyny U'unk t'ëxajëy ja noky apëtity mëti'ipë y'a'oytsyow myëët'ajtypyën mëti'ipë u'unyääpyën jam ma kutujktaknën.

8Ko t'ëxajëy, ënät ja nimajktaxkpë ja juuky'ajtpë ets ja i'px taxkpë ja mëjja'aytyëjk nyäkyoxtënaaytyakëtë jam wyintum ma ja mëti'ipë yajtijpën Kupixynyën U'unk. Ja mëjja'aytyëjk, këëkjä'ä tmëët'atë ja kow, ets näjyëtu'un tmëët'atë ja poom ato'oyën aak pu'ts pujxnpë. Jä'ä jëtu'un nyiwijy ja Tios ja'amyäjtsën mëti'ipë tyuuntëpën ja mëpëjkpëtëjk.

9Ets ja jempyë ëy t'ëwtë: Mijts mpaat'ajtëp ets xy'ëxajëty yë noky apëtity mëti'ipë wëxtujkpëky nitsaaypyetyën, ets xyaj'ëwa'atsëty, jä'ä ko mijts të mwintsë'kën'aty, të xykyupety ja ja'ay ja pyoky ets ja Tios jyä'äy'atëtëty, ja ja'ay mëti'ipë tso'ontëpën ma ja it naaxwiinyëtën ets mëti'ipë kyajpxtëpën kanaakpëky ja aaw ayuk.

10Tëë xypyëjktä'äky ets yajkutuktëty ets y'itëty teety, jëtu'unts tmëtuntëty ja Wintsën ets yajkutuktëty naaxwiiny.

11Ënätës n'ijxy ets nmëtooyës ja nimay tsajpjotmëtë kukäjpxy ko kyajpxtë myëtya'aktë na'ëwtity ma ja kutujktaknën, ma ja nimajktaxkpë juuky'ajtpëtyën ets ma ja i'px taxkpë ja mëjja'ayëtyën. Kanaak millon ja anklëstëjk ënäty jam,

12ets y'ëna'antë mëk: Yë'ë paat'ajtëp t'ëxajëty ja mëk'ajtën, ja jotkujk'ajtën, ja wijyajtën kejyajtën, ja mëjaaw, ja wintsë'kën, ja mëj'ajtën jaanty'ajtën ets ja mëjja'awën jaanty ja'awën.

13Ets nmëtooyës näjyëtu'un tëkokyë mëti'ipë ja Tios yajkojën, jam y'ëna'antë tsajpjotm, naaxwiiny, naaxpa'tkë'p ets mejyjoty: Mëti'ipë u'unyääpyën jam ma kutujktaknën ets mëti'ipë yajtijpën Kupixyny U'unk, yë'ë xëmëkyëjxm yajmo'ojëp ja mëjja'awën jaanty ja'awën, ja wintsë'kën, ja mëj'ajtën jaanty'ajtën ets ja mëk'ajtën.

14Ets ja nimajktaxkpë juuky'ajtpë y'ëtsoowtë: Tëy jëtu'un. Tääts ja i'px taxkpë mëjja'aytyëjk nyäkyoxtënaaytyakëtë ets twintsë'këtyë ets t'ëwtajtë.

Apocalipsis 6

1N'ijxës ko ja Kupixyn U'unk tyaj'ëwatsy mëtu'uk ja wëxtujkpë ja tsa'ayën ets nmëtoowës ko tu'uk ja nimajktaxkpë juuky'ajtpë mëk y'ënäny ijxtëm ja ënääw nyokyën: Min.

2Ënätës n'ijxy tu'uk ja poop kwaay ets mëti'ipë ja poop kwaay tyuk'u'unyääpyën, ti'pxn tu'uk pyakäjpy ets yajmooy tu'uk ja kyujup ets tsyo'ony tsiptuunpë ets myëta'akëty.

3Mëti'ipë yajtijpën Kupixyny U'unk, ko tyaj'ëwatsy ja mëmäjtskpë tsa'ayën ets nmëtooyës ko ja mëmäjtskpë juuky'ajtpë y'ënäny: Min.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

4Täätsës wiinkpë ja kwaay n'ijxyës, tsapts y'ixëty, ets ja mëti'ipë tuk'ënyääyëpën ojts t'ëxajë ja mëk'ajtën ets tjëpëkëty ja jotkujk'ajtën naaxwiiny ets ja naaxwiinyëtë ja'ay tyajtsiptunëty ets nixim niyam nyäyaj'ookëtëty, ënät yajmooy tu'uk ja tëypyujxn.

5Ko ja mëti'ipë yajtijpën Kupixyny U'unk tyaj'ëwatsy ja mëtëkëëkpë ja tsa'ayën etsës nmëtooy ko ja mëtëkëëkpë juuky'ajtpë y'ënäny: Min. Ënätës n'ijxy tu'uk ja yëk kwaay. Mëti'ipë tuk'u'unyääyëpën, tsim akijpxnajxpë wyijts'ijtyp.

6Jam itkujky ma ja nimajktaxkpë ja juukyajtpën nmëtooyës tu'uk ja ayuk y'ënä'äny: Je'eyë tu'ktsim ja tsajpmok tu'kxëëw nitunypë; ets tëkëëk tsim ja cebadë tu'kxëëw nitunypë; je'eyëp ko këtii ja on ets ja tsatsym nyëë xyajma'atëty.

7Ko ja Kupixyny U'unk ja mëmajktaxkpë ja tsa'ayën tyaj'ëwatsy, ënätës nmëtooy ko ja mëmajktaxkpë ja juuky'ajtpë y'ënäny: Min.

8Ënätës n'ijxy tu'uk ja kwaay yëktsaptspë ets mëti'ipë tuk'u'unyääyëpën ja kwaay, o'kën ja xyëëwajtyp. Ix'ok pyaminyë mëti'ipë kyutëkats'ajtypyën ja o'kën ets yajmooy ja mëk'ajtën ets tyaj'ookëty ja naaxwiinyëtë ja'ay mëët ja tsip, mëët ja yuu, mëët ja pa'am ets mëët ja jëyujk ëwa'anpë mëti'ipë naaxwiinyën.

9Ko ja Kupixyny U'unk tyaj'ëwatsy ja mëmëkoxkpë ja tsa'ayën, ënätës n'ijxy jap wintsë'këntyakn pa'tkë'p nimay ja anëmëtëjkëty mëti'ipë të tku'ookëtën ko ja Tios ja y'aaw y'ayuk të tkajpxwa'kxëtë.

10Ets mëk y'ëna'antë: Janty oy, janty wa'ats mijts, Tios Mëti'ipë Maaytyääyëpën Winë, ¿jëna'a xytyiytyuna'any ets xypyaye'eyä'äny ja naaxwiinyëtë ja'ay mëti'ipë të y'ooktën?

11Ënät yajmooytyë ja poop wit ets yaj'ënëmaaytyë ets jyaak po'kxtëty jawäänë, koonëm ja myëku'uk y'ooktëty mëti'ipë näjyëtu'un kyu'ookëjantëpën ja Kristë ja jyä'ä.

12Ko ja Kupixyny U'unk tyaj'ëwatsy ja mëtëtujkpë ja tsa'ayën, ënätës n'ijxy ko mëk ja ujx nyäjxy. Ojts ja xëëw yëk jyajta'ay, ijxtëm yëk witën mëti'ipë ja'ay pyëjktaktëpën ko pën y'ooky; ja po'o tsapts y'awinpijty ijxtëm ja ne'pynyën,

13ets ja mëtsa'a kya'ataaytyë naaxkëjxy ijxtëm ja mëkpoj ja higo tëëm tyajkatska'ayën.

14Jëtu'unyë ja tsajp tyëkooytyääy ijxtëm ja noky yaj'axaatsyën. Ets tëkokyë ja tun kopk ets ja it naaxwiinyëtë të'ëts'itumpë ets mejyjotypë wya'ktëkajtstaaytyë.

15Ja yajkutujkpëtëjk, ja wintsëntëjk, ja tsiptuunpëtëjk, ja kumeenyjyä'äytyëjk, ja kopktëjk, ja mëtuunpëtëjk ets ja yajmëtuunpëtëjk; je'eyë ja nyäyu'tstaayëtë aankjoty ets tsaajutjoty,

16ets nëëmëtë ja tun kopk ets ja tsaakopk: Nija'apäjtëk ets yu'tstëk ëëtsëty, këtiipës xy'ixtëty mëti'ipë u'unyääpyën jam ma kutujktaknën, këtiipës xypyaatëty ja tyiytyu'unën mëti'ipë yajtijpën Kupixyny U'unk.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

17Jä'ä ko tëë ja xëëw tpaaty ma y'äkë tyiytyuna'any tsyäätstyuna'anyën. ¿Pën yë'ë y'ëkmëtänëp?

Apocalipsis 7

1Ko jëtu'un y'ëkjajty, ënätës n'ijxy ko ja tsajpjotmëtë kukäjpxy nimajktaxk tyänëtë jam taxk täk këjxm ma ja naaxwiinyëtë ja tyäkën. Jamts ja poj t'awa'ktuktë oymyëti'ipë pojëty, naaxwinkëjxypë, mejy wiinkëjxypyë ets ujtskëjxypë.

2Ojts wiinkpë tsajpjotmëtë kukäjpxy n'ijxyës ko myiny xëëwpëtsëmtsyow. Tap tmëëtëty ja Tios ja tsya'a, ja Tios mëti'ipë xëmëkyëjxm juukyajtpën ets mëk t'ënëmaay ja nimajktaxkpë ja tsajpjotmëtë kukäjpxy mëti'ipë ënäty të yajmo'otën ja mëk'ajtën ets tyajkwintëkoytyëty ja naaxwiinyëtë ets ja mejy ets tiijaty jää'ajtpën naaxwiiny ets tiijaty jap mejyjotyën; jëtu'un y'ënäny:

3Këtii wi'ix xynyatuntëty ja naaxwiinyëtë, ja mejy ets ja aay kepy. Koonëm ja Tios ja tyuunpëtëjk npëjktakmëty ja tsyä'äyën wyimpokëjxm, jäänëm xyajwintëkoytyëty.

4Jëtu'un të nmëtoyës ko mëko'px ja wëxtyikxy majktaxk mil të yajtsa'atë ja Israel ja'ayëty, ja nimajkmäjtsk pëkpyë ja Israel ja y'u'unk y'ok.

5Ets mil yajwinwijtstë ja Judá y'u'unk y'ok, nimajkmäjtsk mil ja Rubén ja y'u'unk y'ok, nimajkmäjtsk mil ja Gad ja y'u'unk y'ok,

6nimajkmäjtsk mil ja Aser ja y'u'unk y'ok. Nimajkmäjtsk mil ja Neftalí ja y'u'unk y'ok, nimajkmäjtsk mil ja Manasés ja y'u'unk y'ok,

7nimajkmäjtsk mil ja Simeón ja y'u'unk y'ok, nimajkmäjtsk mil ja Leví ja y'u'unk y'ok, nimajkmäjtsk mil ja Isacar ja y'u'unk y'ok,

8nimajkmäjtsk mil ja Zabulón ja y'u'unk y'ok, nimajkmäjtsk mil ja José ja y'u'unk y'ok ets nän nimajkmäjtsk mil ja Benjamín ja y'u'unk y'ok.

9Ko jëtu'un y'ëkjajty, ënätës n'ijxy ja nimayjyä'äy, mëti'ipë tso'ontëpën wiink naax wiink kajpn ets wiink aaw wiink ayuk kyajpxtëp. Jam tyänëtë ma ja kutujktaknën ets ma ja Kupixynyën, nimay yajxon ka'ap tjëkyepy nmëtyo'owmëty. Poop xoxyëty, kum aay myënëjkxtëp.

10Ni'ëmukë mëk y'ëna'antë: Yë Tios të xyajnitsokëmë, mëti'ipë u'unyääpyën jam ma kutujktaknën ets mëti'ipë yajtijpën Kupixyny U'unk.

11Jamts ja anklëstëjk na'ëwtity tyänëtë ma ja kutujktaknën, ma ja mëjja'ayëtyën ets ma ja nimajktaxkpë juuky'ajtpëtyën ets nyäkyoxtënaaytyakëtë ma ja kutujktaknën ets ja Tios tja'amyätstë,

12ets y'ëna'antë: Tëy jëtu'un. Ja mëjja'awën jaanty ja'awën, ja wijyajtën kejyajtën, ja mëj'ajtën jaanty'ajtën, ja kukajpxën, ja wintsë'kën, ja mëk'ajtën ets ja mëjaaw, yë'ë tu'kë'ëyë yajmooytya'ajëp xëmëkyëjxm ja nTios'ajtëmë. Jëtu'un y'itëty

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

13Ënät tu'uk ja mëjja'aytyëjk xyajtëëyës: ¿Pën yë'ëjëty tääpë aak poop witxëpë ets maa tsyoontë?

14Ets n'ëtsooyës: Wintsën, mijts mnija'ap. Ets xynyëmaayës: Yë'ë mëti'ipë mëj ëyo'on të tyajnaxtën ets të pyokywya'atstën mëët ja nye'pyny ja Kupixyny U'unk.

15Paaty jam y'itë ma ja kutujktaknën ma ja Tios y'u'unyën, xëënaxy tsunaxy ja Tios tmëtuntë ma ja Tios ja tyëjkën. Yë'ë ijx'ijtëtëp këwent'ajtëtëp mëti'ipë u'unyääpyën ma kutujktaknën.

16Ka'ap ja yuu tëëtsë t'ëkmëët'atanëtë, ka'ap nyi'ana'antë ets ka'ap y'an'ooka'antë,

17jä'ä ko ja Kupixyny U'unk, mëti'ipë itkujky tënääpyën, yë'ë këwent'atanëtëp ijxtëm ja kupixyn këwent'ajtpën ets tyukniwowa'anëtë ja nëë mëti'ipë yajjuuky'ajtpën ets ja Tios tu'kë'ëyë ja wyiin nëë pyo'ta'aja'anëtë.

Apocalipsis 8

1Ko ja Kupixyny U'unk ojts tpu'uwä'kxy ja mëwëxtujkpë ja tsa'ayën, ënät y'ëmoontaay jam winë tsajpjotm.

2Etsës n'ijxy niwëxtujk ja tsajpjotmëtë kukäjpxy jam tyänëtë Tios wintum, mëti'ipë yajmooytyën këëktu'uk ja xuxn.

3Ënät ja wiinkpë ja tsajpjotmëtë kukäjpxy ok jyaak miiny, yë'ë myëët'ajtyp yë jëën xijn, aak pu'ts pujxnpë, ets jam wya'ak o'oyëy ma ja wintsë'këntyaknën; ets yajmooy may ja poom ets jam wyintsë'kën'atëty ma ja wintsë'këntyaknën aak pu'ts pujxnpë, jam winkon ma jam Tios'ëwtatën ja naax kajpn tëëpë oy jyuuky'atën.

4Jap tsajpjotmëtë kukäjpxy kyë'ëjoty tsyoony ja poom jok ets jyä'ty Tios wyintum, mëët ja käjpxy mëtyä'äky ma Tios'ëwtatën ja naax kajpn tëëpë oy jyuuky'atën.

5Tääts ja tsajpjotmëtë kukäjpxy tkoonë'ky ja poom ato'oyën ets tyaj'ujtsy mëët ja jëënpajk mëti'ipë jamën ma ja wintsë'këntyaknën, ets najtswëjjëy ma ja naaxwiinyëtën ets myiiny ja ënääw wëtsuk ets mëk ujx.

6Ja niwëxtujkpë ja tsajpjotmëtë kukäjpxy mëti'ipë këëktu'uk myëët'ajtëpën ja pujxnxuxn, ënät nyänyipëjktakëtyë.

7Mëtu'ukpë ja tsajpjotmëtë kukäjpxy ojts tukxu'uxy ja pyujxn xuxn ets myiiny naaxwiiny ja tëtsn tuu ets ja jëën ne'pyny myëëtpë, jëtu'un tyooytyëkooy tu'kpëky ja naaxwiinyëtë ma ja tëkëëk pëkpyën mëët tu'kë'ëyë ja aay kepy ets ja aay ujts.

8Ja mëmäjtskpë ja tsajpjotmëtë kukäjpxy ojts tukxu'uxy ja pyujxn xuxn, ënät ojts y'aka'ajë mejyjoty tu'uk mëti'ipë këxë'kpën ijxtëm kopkën jëënyä'änkjoty ets y'awinpijty ne'pynyën tu'kpëkpyë ja mejy ma ja tëkëëk pëkpyën.

9Jëtu'un tu'kpëky tyëkooytyääy ja juukpyë mëti'ipë ënäty jap mejyjoty tsënaaytyëpën ets ja kepy nëëwinye'epyë näjyëtu'un wyintëkooytyë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

10Ko ja mëtëkëëkpë ja tsajpjotmëtë kukäjpxy tukxuxy ja pyujxn xuxn, ënät tu'uk ja mëj matsa'a ojts kyä'äy tsajpwinm, jëtu'un tyoy ijxtëm jëënyä'änkën. Jam kyuka'ajëy ma tu'kpëky ja tëkëëk pëkpyë ja mëjnëëjën ets maajëty ja nëë myuutyën.

11Ta'am ja matsa'a txëëwajtyp. Ënät tu'kpëky ja tëkëëk pëkpyë ja nëë tya'amëy. May ja ja'ay y'o'ktë ko t'uktë ja nëë ta'ampë.

12Ko ja mëmajktaxkpë ja tsajpjotmëtë kukäjpxy ja xyuxn tukxuxy, ënät tu'kpëky ja tëkëëk pëkpyë ja xëëw, po'o ets ja matsa'a wyintëkooytyë. Jëtu'un ka'ap kyujajy kyutë'kxy ja xëëw, ja po'o ets ja matsa'a; taxk horë xëëny ets taxk horë koots y'ijty.

13Tam ënäty jëtu'un n'ixyës koos n'ijxpaty tu'uk ja witsn kyäknaxy tsajp'itkujkm ets nmëtooyës mëk y'ënä'äny: Tyaapë ja'ayëty ëyo'onjëjp'am yajpaatë, mëët yi'iyë ko ënät yë nitëkëëkpë ja tsajpjotmëtë kukäjpxy tukxu'uxtëty ja pyujxn xuxnëty.

Apocalipsis 9

1Ko ja mëmëkoxkpë tsajpjotmëtë kukäjpxy tukxuxy ja pujxnxuxn etsës n'ijxy ja matsa'a mëti'ipë ënäty të kyuka'anaxyën naaxwiiny ets yajmooy ja ëwatsn, mëti'ipë nyijä'ä'ajtypyën ja mëjjut mëti'ipë nëjkxpën jap ëyoowtaknjoty.

2Tääts tyaj'ëwatsy ja mëjjut. Japts ja jok jyänty pyëtsimy ijxtëm jeexyë mëj tsijtskjotypyën ets ja jok tyajwinkootsëy ja xëëw ets ja tsajp.

3Jap jokjoty ja maymyu'u pyëtsëëmtë ets ja naaxwiinyëtë twinye'eyëtyääytyë, ojts yajmo'otë ja mëk'ajtën ijxtëm ja kä'pyën ets ja naaxwiinyëtë ja'ay tyajtsëtyutëty.

4Ka'ap yë'ëjëty të yajtuknikäxtë ets ja aay kepy tyajkwintëkoytyëty, yi'iyë të yajtuknipëktë tsaatsy tyuntëty mëti'ipë ja Tios ja tsya'a kyamëët'ajtëpën wyimpokëjxmëty.

5Näy ka'ap të yajtuknipëktë ets ja ja'ay timyaj'ooktëty, je'eyë ko tyajtsëtyutëty ets ja ja'ay pyëk y'atonëtëty mëkoxk po'o, ijxtëm ja kä'py tyipyën.

6May ja ja'ay tjatsoktëty ets jeexyë y'ooktë, je'eyëp ko ka'ap nëjkx pën y'ooky.

7Ja mu'ujëty jëtu'un kyëxë'ëktë ijxtëm ja maykyëwaayën mëti'ipë yajmëtsoonaanpën tsiptuunpë. Kyëpajkëjxm tmëët'atë ijxtëm pu'ts pujxn kujupën. Jëtu'un ja wyiin jyëjp kyëxë'ëktë ijxtëm yë ja'ayën.

8Ets ja wyääyëty jëtu'un yaj'ixy ijxtëm ja to'oxytyëjk ja wyääyëtyën; ets tyëtsëty jëtu'un ijxtëm yë kaatëtsën.

9Aak tim pujxn nyi'ak'ajtëp. Ko kyääkjëtitë, mëk yajmëtoy ijxtëm pyëyi'ikyën may kyepy wintëkäämpë mëti'ipë ja kwaay pyajëtujtëpën ko nyëjkxtë tsiptuunpë.

10Jëtu'un ja pyi'ixyëty ijxtëm ja kä'pyën, yë'ëts ja ja'ay tyukyaj'ëyoowtëp mëkoxk po'o.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

11Jam tu'uk ja tsajpjotmëtë kukäjpxy mëti'ipë tso'onpën ëyoowtaknjotm, yë'ë nyiwintsën'ajtyp ja maymyu'u. Abadón yajtijy ma hebreo ayukën ets ma griego ayukën, Apolion.

12Tëë mëtu'uk ja ëyo'on nyäxy, mäjtsk jyaak tëkoy'äty.

13Tääts ja mëtëtujkpë tsajpjotmëtë kukäjpxy tukxuxy ja pyujxn xuxn etsës nmëtooy ja ayuk ma ja pu'ts pujxn wintsë'këntyaknën, ma ja majktaxkpë ja tyäkën, mëti'ipë Tios wyintum yajpatpën.

14Ets t'ënëmaay ja mëtëtujkpë ja tsajpjotmëtë kukäjpxy mëti'ipë ja pujxnxuxn myëët'ajtypyën: Mëkajë yë nimajktaxkpë ja tsajpjotmëtë kukäjpxy mëti'ipë kuwëënyëtyën ma ja Éufrates mëjnëëjën.

15Ënät yajmëkäjëtyë ja nimajktaxkpë ja tsajpjotmëtë kukäjpxy ets tyaj'ooktëty tu'kpëkpyë, ma ja tëkëëk pëkpyë ja naaxwiinyëtë ja'ayëtyën. Tuknipëjktaakë ënäty y'itë tääpë xëëw, jä'ä xëëw, jä'ä po'o, jä'ä jëmëjt.

16Ets nmëtooyës ko nimäjtsk mëko'px millon nyimay'atë ja tsiptuunpëtëjkëty, aak këwaaykyëjxmëty.

17Ko ja maykyëwaay n'ijxyës, aak tim pujxn kyätywyiin myëët'ajtëp mëti'ipë ja kwaay tyuk'u'unyäätyëpën. Tëkëëk wooxy kyëxë'ëky, ijxtëm jëënyä'änkën tsapts, tsu'unk ets pu'ts. Ja këwaaykyëpajkëty, jëtu'un kyëxë'ëky ijxtëm tu'uk yë kaajën; ets y'aawjotyëty jëtu'un jap pyëtsimy ijxtëm ja jëënyä'änkën, ijxtëm ja jokën ets ijxtëm ja nëë mëti'ipë no'kpën tsääpyën.

18Jëtu'unts tu'kpëky ja tëkëëk pëkpyë naaxwiinyëtë ja'ay y'o'ktë mëët ja jëënyä'änk, jok ets ja azufre mëti'ipë kwaay y'aawjoty pëtsëëmpën.

19Jä'ä ko jä'ä ja kwaay tyukmëk'ajtëp ja y'aaw ets ja pyi'ixy. Jëtu'un ja pyi'ixy kyëxë'ëktë ijxtëm tsa'anykyëpajkën. Yë'ë ja ja'ay tyukyajktsëtyujtëp.

20E ja ja'ay mëti'ipë jaakwë'ëmtën mëti'ipë jaakjuukyëtyën mëët ja jëtu'unpë ëyo'on, ka'ap ja t'ëxmajtstë ja y'ëxëëk winma'anyëty, wyintsë'ëkë ëtëtstëp ja ku'oypyë, ja awinax mëti'ipë pu'ts pujxn, poop pujxn, tsuxkpujxn, tsaa ets kepy mëët y'oytyunyëtyën; mëti'ipë ka'ap myëtoyën ets mëti'ipë ka'ap ye'eyën.

21Ets ni yë'ë tka'ëxmajtstë ja yajja'ay'o'k, ja panajxk, ja ëxëëk juukyajtën ets ja mä'tsk.

Apocalipsis 10

1Ënätës n'ijxy wiinkpë ja tsajpjotmëtë kukäjpxy, mëti'ipë maaytyääyëpën winë, ko tsajpjotm tsyo'ony yootsjotm. Tam i'ty tmëëtëty ma kyëpajkën ets ja wyiin jyëjp janty ajajp ijxtëm xëëw'anën ets tyeky ijxtëm yë jëënyä'änkën.

2Tam tu'uk tmëëtëty ja noky apëtijtwä'kxy ets ja y'a'oytyeky ojts tuknaswa'akë mejyjoty ets y'anajnytyeky naaxwiiny.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

[3]Ets y'ënaantäky mëk ijxtëm ja mëj kaa yä'äxyën ets ko të yä'äxy, tëë tyukpëmimë wëxtujk ok ijxtëm yë ënääwën.

[4]Tamës ënäty ntimkëjxja'ajanë wi'ix ja ënääw y'ëna'antën koos nmëtooy tu'uk ja ayuk tsajpjotm ets xynyëmaayës: Këtii xykyëxja'ay wi'ix të y'ëna'antën yë ënääw, yu'utsy mëët'at,

[5]ets xyajjë'ky a'oytsow ja tsajpjotmëtë kukäjpxy mëti'ipë ënäty tu'uk ja tyeky të tkukapën mejyjoty ets tu'uk ja tyeky naaxwiinkëjxy,

[6]ets ja Tios ojts tyajkäjpxy, mëti'ipë xëmëkyëjxm juukyajtpën ets mëti'ipë yajkojën ja naax, ja tsajp, ja mejy ets winëjaty ets y'ënäny: Tëë ja xëëw jëmëjt tpaaty.

[7]Ko ënäty ja mëwëxtujkpë ja tsajpjotmëtë kukäjpxy ja pujxnxuxn tukxu'uxy, jëtu'un nëjkx y'atëy mëti'ipë ja Tios ënäty yu'utsy yaj'ijtypyën, mëti'ipë ja kyäjpxynyajxpëtëjk ojts tëëyëp tnikäjpxy tnimëtyaktën.

[8]Tääts ja ayuk ojts xymyëkajpxkojnëpës mëti'ipë ënäty të n'ëkmëtoopën tsajpjotm ets xynyëmaayës: Nëjkx xy'ëxajë ya'atë noky apëtijtwä'kxypyë mëti'ipë yë tsajpjotmëtë kukäjpxy jam kyë'ëkony'ajtypyën, mëti'ipë tënääpyën mejy wiinkëjxm ets naax wiinkëjxm.

[9]Ets ja tsajpjotmëtë kukäjpxy ojts nninëjkxyës, tääts ja noky apëtijtwä'kxypyë n'amëtooyës ets xymyo'ojëtyës, yë'ë jëtu'un xy'ëtsooyës: Tyaa ets jë'kx. Pa'ak ënät xyjyawëty m'aawjoty, ijxtëm cera pa'akën, je'eyëp ko jap mjootjoty ta'am jap y'awimipita'any.

[10]Ënät n'ëxajëyës ja noky apëtity mëti'ipë ja tsajpjotmëtë kukäjpxy kyoon'ijtypyën ets ojts nkujë'ënaxyës. Pa'ak jap n'aawjotyës nj'a'awëyës ijxtëm yë cera pa'akën, je'eyëp ko ojts një'kxkëtä'äkyës, ta'am jap njootjotyës y'awinpijty.

[11]Ënät xynyëmaaytyës: Kopkpëky ko xykyajpxwa'kxëty ja Tios ja y'aaw y'ayuk, ma ja ja'ayëtyën mëti'ipë yajpatëpën naaxwiinyëtë apëtsëmy, ma mëti'ipë kyajpxtëpën kanaakpëky ja aaw ayuk ets maajaty ja ënä'ämpë kutujkpën.

Apocalipsis 11

[1]Tëë nyajmo'oyës tu'uk ja kepy mëti'ipë yajtukkijpxpën winë, jëtu'un kyëxë'ëky ijxtëm yë tsajkäpynyën ets nyajnëmaayës: Pëtë'ëk ets xykijpxëty ja Tios ja tyëjk ets ja wintsë'këntyakn ets näjyëtu'un xymyëtyowëty mëti'ipë wyintsë'këtëpën ja Tios.

[2]Je'eyëp ko këtii xykijpxëty ja Tios ja tyëjk tëja'aw, jä'ä ko tëë yë ja'ay yajkë'ëmo'otë mëti'ipë ka'ap jyutiis'atën, mëti'ipë y'ëxëëktunantëpën wëxtyikxy mäjtsk po'o ja wa'ats kajpn.

[3]Nkäxäämpyës nimäjtsk yë ijxpë tuunpë, yë'ë wyit'ajtëp yë wit mëti'ipë u'kxpën ets kuumpën ets nikajpxa'antë mëti'ipë tunan jatanëpën tu'uk mil ja mäjtsk mëko'px ja tëkë'px xëëw.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[4]Ja nimäjtskpë ijxpë mëtoopë, yë'ë tyijpy ja mäjtskpë ja olivë kepy ets ja mäjtskpë ja cera ato'oyën mëti'ipë Wintsën wintum yajpatpën.

[5]Pën jää pën wi'ix tyuna'anëtë, yajpëtsëmtëp ja jëënyä'änk y'aawjoty, jëtu'unts ja myëtsip y'o'kta'atëty mëti'ipë ëxaty tunanëtëpën.

[6]Ja nimäjtskpë mëti'ipë ja tëyajtën yajktëpën myëët'ajtëp ja mëk'ajtën ets ka'ap tyu'ujëty kanaak xëëw ma ja Tios ja jyä'ä tkajpxwa'kxëtën, ets nän myëët'ajtëp ja mëk'ajtën ets ja nëë tyajne'pynyëtya'atëty ets tyaj'ëyowtëty ja naaxwiinyëtë ja'ay mëët kanaaknax ja ëyo'on jotmay ijxtëm kë'ëm timtsyoktën.

[7]Ko ja Tios ja jyä'ä ënäty të tkajpxwa'kxta'atë, ënät ja mëj jëyujk pyëtsëma'any mëti'ipë tso'onpën ëyoowtaknjoty, yë'ë yaj'ookëtëp.

[8]Tu'ujotm ja nyi'kx kyopk wyë'ëmta'aja'antë wijtstëy jam mëj kajpnjotm, ja kajpn ma ja Wintsën kyëruutspejtyën, yë'ë yajtijp yë Sodomë ets Egiptë kajpn.

[9]Ets tëkëëk xëëw ja kujkm, ja ja'ay nëjkx t'ixtë ja o'kpë, mëti'ipë tso'ontëpën wiink naax wiink kajpn, tëkokyë mëti'ipë wiink aaw wiink ayuk kyajpxtëpën. Ni pën tkakupëka'any ets ja o'kpë nyaaxtëkëtëty.

[10]Oy ets akujk jotkujk ja naaxwiinyëtë ja'ay nëjkx nyäyjyawëtë ko t'ixtëty ko tëë ja ja'ay y'ooktë. Nëjkxëp nixëëwtuntë ets nyämyo'ojëtë ja näykyumayë nixim niyam, jä'ä ko tääpë ja käjpxynyajxpëtëjk je'eyë ijty y'atsipëtë.

[11]E ko mëtëkëëk xëëw ja kujkm ënäty të nyäxy, ënät ja Tios të yajjuukpyëkëtë ets jatëkok të pyëtë'ëktë e mëti'ipë të t'ixtën yajxon të tsyë'kënëtë.

[12]Ënät ja nimäjtskpë mëti'ipë tëyajtën yajktëpën, ojts ja ayuk tmëtowtë jam tsajpjotm ets y'ënëmaayëtë: Pätë yam. Ets pyäjtë yoots akujky. Ni'ëmukë ja myëtsip t'ijxtë.

[13]Ënätyë ja ujx myiiny mëk ets niwëxtujk mil ja ja'ay y'o'ktë ko tu'kpëky ja majk pëkpyë kajpn kyuja'awnajxy mëët ja ujx, e ja ja'ay mëti'ipë ka'ap y'o'ktën, yajxon tsyë'ëkëtë ets tmëja'awëtyë ja Tios ja tsajpjotmëpë.

[14]Jëtu'un y'ëknajxy ja mëmäjtskpë ëyo'on, je'eyëp ko tim tëë jëtu'un ets ja mëtëkëëkpë ëyo'on myinëty.

[15]Ko ja mëwëxtujkpë ja tsajpjotmëtë kukäjpxy tukxuxy ja pujxnxuxn, ënät kanaakpëky ja mëto'owën mëk yajmëtooy jam tsajpjotm ets y'ënä'äny: Tëë ja Wintsën ets ja Kristë tyajtso'onta'aktë ja kyutujkën naaxwiiny ets yajkutuka'antë xëmëkyëjxm.

[16]Ets nyäkyoxtënaaytyakëtë ja i'px taxkpë ja mëjja'aytyëjk mëti'ipë u'unyääytyëpën jam ma kutujktaknën, Tios wyintum ets ja Tios twintsë'ëkëtë,

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

17ets y'ënantë: Wintsën Mëti'ipë Maaytyääyëpën Winë, mijts m'ijtp tyam ets mijts të m'ity tëëyëp, nkukajpxëtëpës ma mijtsën, jä'ä ko tëë xy'ëxajë ja mëk'ajtën ets të myajkutujktsoony.

18Tëë ja naaxwiinyëtë ja'ay jyoot'anpëktë ets tëë ja tiempo tpaaty ets xtyiytyunëty ja ja'ay ets xypyaye'eyëty ja pyoky ja o'kpë; ets ja mkäjpxynyajxpëtëjk xymyo'ojëty ja nyäkyumayë, ja wa'atspë ja mkajpn ets mëti'ipë myëjja'awëtëpën ja mxëëw, mëj mutskpë; jëtu'un xyajkutëkoyëty mëti'ipë yajkutëkooytyëpën ja naaxwiinyëtë.

19Ënät ja Tios ja tyëjk y'ëwatsy jam tsajpjotm ets n'ijxyës jap ja kaaxë mëti'ipë myë'ijtypyën ja käjpxytyu'unën, ënät ja wëtsuk të y'ëtëtstä'äky, ja aaw ayuk të yajmëtoy, ja ënääw të y'ënaantä'äky, të tyëkë ja naaxwiinyëtë yu'kxpë, të tsyëyuuypyiky ets të tyëkë mëk tëtsntuupë.

Apocalipsis 12

1Ënät kyëxë'ky tu'uk ja mëj ijxpät jam mëjtsajpwinm: tu'uk ja to'oxytyëjk tyänë xëëw nijuuxy po'okëjxm. Jëtu'un nyi'kx kyopk ijxtëm xëëw y'änyën ets tam yë kyujän, majkmäjtsk ja matsa'a tmëëtëty.

2Ja to'oxytyëjk yë'ë nyëkëjxm'ajtyp ja u'unk, ets yä'äxy jyoky mëët ja pëjkën ijxën, jä'ä ko ja y'u'unk tpaata'any.

3Ënät ja wiinkpë ja ijxpät kyëxë'ky jam tsajpwinm: tu'uk ja mëj tsapts tsa'any. Wëxtujk ja kyëpajk ets majk ja wyaj ets ja kyujän maajaty ja kyëpajkën.

4Ja pyi'ixy, jä'ä tyukpijtmujkpy tu'kpëky ja tëkëëk pëkpyë ja matsa'a tsajpwinmëpë ets naaxkëjxy tyajnaaxkëtä'äky. Ja mëj tsa'any, yë'ë wa'ak'o'oyëy ma ja to'oxytyëjkën mëti'ipë u'unkpaataanpën ets ja y'u'unk ënätyë tsu'utsanë ko myëxu'unk'atëty.

5Tääts ja to'oxytyëjk ja y'u'unk tpaty, ye'etyëjk mëti'ipë ja naaxwiinyëtë ja'ay y'ënä'ämäämpyën mëët ja mëjkutujkën. E ojts ja y'u'unk yajpëjkë ets ojts yajmënëjkxy ma ja Tiosën ets ma ja kutujktaknën;

6e ja to'oxytyëjk jam ojts kyäknëjkxy të'ëts'itjotm ma ënäty ja Tios të t'ijxkukën ja it ets jam tyajkayä'äny tyaj'uuka'any tu'uk mil ja mäjtsk mëko'px ja tëkë'px xëëw.

7Ënät ja tsip tyuunë jam tsajpjotm; ja Miguel ets ja y'anklës tsiptuuntëp mëët ja mëj tsa'any ets ja mëj tsa'any mëët ja kya'oy anklëstëjk.

8Ka'ap myëtaktë, ets ka'ap ojts maa y'ijtakn tpaatë.

9Jëtu'un yaj'ixkejxy ya'atë mëj tsa'any, mëti'ipë yajtijpën mëjku'u ets Satanás, mëti'ipë wyin'ë'ëmpyën ni'ëmukë ja naaxwiinyëtë ja'ay. Yë'ëts ojts naaxwiinyëtë yajkujëpijpnaxy mëët ja ëxëëkpë ja anklëstëjk.

10Ënätës nmëtooy ja ayuk janty mëk jam tsajpjotm mëti'ipë ënaanpën: Tëë ja tiempo tpaaty ko ja Tios ja naaxwiinyëtë ja'ay tyajnitso'oka'any ets ja myëk'ajtën ets ja kyutujkën tyaj'ixëtëty ets ko Kristë yajkutukëty, jä'ä ko tëë ja mëjku'u yaj'ixkäjxnë

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

mëti'ipë ja nmëku'uk'ajtëm ijty xëëny koots nyi'ë'ën nyipëjktso'owëpën jam Tios wintum.

11Tëë ja nmëku'uk'ajtëm tmëmëta'aktë ja mëjku'u mëët ja Tios U'unk ja nye'pyny ets mëët ja tëyajtën mëti'ipë nyikajpxtën; ka'ap të tsë'ëkëtë ja o'kën, ni'ikyënëm të y'ëna'antë oy tyimwi'ix'atëty.

12Itë akujk jotkujk, miitsëty mëti'ipë ijtëpën tsajpjotm. Je'eyëp ko miitsëty ja'ayëty mëti'ipë tsënaaytyëpën mejypyë'aay, mon tuk myajpaatë, jä'ä ko tëë ja ku'oypyë mniminëtë a'äkë, ko të tnijawë ko wäänë ja tiempo tjaakmëët'aty.

13Ko ja mëj tsa'any t'ijxy ko tëë yajkujëpijpnaxy naaxwiiny, ënät tpajëtijtäky ja to'oxytyëjk mëti'ipë ënäty ja y'u'unk të tpaatyën.

14E ja to'oxytyëjk yajmooy mäjtsk ja witsn käkn mëjatyëty ets tkukä'äkëty ja mëj tsa'any ets jëkäm kyäknëjkxëty ma ja jyuuky'ajtakn ënäty të yaj'ixkukën, jam të'ëts'itjotm, ma ja kyä'äyën y'ukën yajmo'ojëtyën tëkëëk jëmëjt ja kujkm.

15Ets ja mëj tsa'any mëj komnëë tyajpëtsëëmy y'aawjoty ets ja to'oxytyëjk tyajwinpajë'ëta'any,

16e ja to'oxytyëjk naax ojts yajtso'okyë, jä'ä ko ja naax t'uktëtstaay ja nëë mëti'ipë ja mëj tsa'any yajpëtsëëmën y'aawjoty.

17Jëtu'un ja mëj tsa'any tukjoot'anpëjky ja to'oxytyëjk ets tnipëtë'ky, tää ojts tninëjkxy näjyëtu'un ja to'oxytyëjk ja y'u'unk y'ok mëti'ipë mëët tsyiptuunyën, tëkokyë ja ja'ayëty mëti'ipë ja Tios ja y'ënä'ämën pyatuunëtëpën ets ëmuumtu'ukjot nyäyaj'itëtë mëët ja Jesukristë.

18E ja mëj tsa'any jam tsyënaaytyaknpëjky mëjnëë ëkë'ëm.

Apocalipsis 13

1Etsës n'ijxy tu'uk ja mëj jëyujk jam pyëtsimy mejyotm. Wëxtujk ja kyëpajk ets majk ja wyaj, ets aak kujänmëët ja wyaj. Tu'uktu'uk ja kyëpajk, aak ëxëëk käjpxy jam këxja'ay, yë'ë Tios wiinkjaty yajtijp.

2Ya'atë jëyujk mëti'ipës n'ijxën, jëtu'un kyëxë'ëky ijxtëm yë kuuyxyëpëjyën. Jëtu'un ja tyeky ijxtëm ja osë tekyën ets ja y'aaw ijxtëm ja kaa aawën. Ja mëj tsa'any ojts myo'oyë ja mëk'ajtën, ënä'ämtakn ets ja mëjkutujkën.

3Ja mëj jëyujk tsëtyut tu'uk ja kyëpajk yaj'ixy yaj'ookanëp yowë; tsok ja tsyëtyut, ko ja naaxwiinyëtë ja'ay jëtu'un t'ijxtë wiinkuma'ayën ojts t'ixtë ets ojts tpanëjkxtë ja mëj jëyujk.

4Ets twintsë'këtyë ja mëj tsa'any jä'äkyëjxm ko ja mëk'ajtën ets ja kutujkën ënäty të tmo'oy ja mëj jëyujk. Näyjyëtu'un ja mëj jëyujk twintsë'këtë ets y'ëna'antë: ¿Pën jëtää jëtu'un ijxtëm ya'atë mëj jëyujkën? ¿Pën yë'ë ëkmayëtëp?

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

5Tääts näjyëtu'un ja mëj jëyujk yaj'ëwatsy ja tyu'u ets ja Tios tmëkajpxtëkoyëty. Näyjyëtu'un yaj'ëwatsy ja tyu'u ets y'ënä'ämëty wëxtyikxy mäjtsk po'o.

6Jëtu'un tjantytyuuny, myëkajpxtëkooy ja Tios ets tni'ojëy ëxëëkjaty ja jyëën tyëjk ets mëti'ipë tsajpjotm ijtëpën.

7Näyjyëtu'un yaj'ëwatsy ja tyu'u ets tmëtsiptunëty ja Tios ja jyä'äy koonëm tmëmëta'akëty. Jëtu'un ja kutujkën yajmooy ets t'ënä'ämëty ni'ëmukë ja naaxwiinyëtë ja'ay, mëti'ipë yajpatëpën maajaty ja naaxwiinyëtën ets maajaty ja naax kajpnën mëti'ipë tëkatyëty ja aaw ayuk kyajpxtëpën.

8Ja naaxwiinyëtë ja'ayëty wyintsë'ëkëjantëp ja mëj jëyujk, mëti'ipë ja xyëëw ka'ap jap myintën kuja'ay ma ja nokyën mëti'ipë myë'ijtypyën ja Kupixyny U'unk ja jyuukyajtën, mëti'ipë ja ja'ay yajkruuts päjtën.

9Pën mëtoop, wä'än tmëtoow'ity.

10Mëti'ipë nitëjkëyëpën yajtsumëty, nëjkxëp ja yajtsumy; pën nitëjkëyëp yajkupuxëty, nëjkxëp ja yajkupuxy. Yaa yaj'ixa'any pën jotmëkën ets pën mëpëjkpën ma ja Tios ja nyaax kyajpnën.

11Okës n'ijxy wiinkpë ja mëj jëyujk pyëtsimy naaxjoty. Mäjtsk ja wyaj ijxtëm kupixyny u'unk yë wyajën ets jëtu'un kyäjpxy ijxtëm ja mëj tsa'anyën.

12Ja mëjëwyiinpë ja mëj jëyujk ojts myo'oyë ja kutujkën ets t'ënä'ämëty ja naaxwiinyëtë ja'ay ets t'ëwtatëty ja mëjëwyiimpë ja mëj jëyujk, mëti'ipë ja myëj tsëtyut ënäty të tsyo'okyën.

13Näyjyëtu'un ja myëk'ajtën tyaj'ijxëy, tsajpwinmpaat ja mëj jëënyä'änk tyajtso'ony ets naaxkëjxy tyajkëtäky.

14Jëtu'un'äämpy ja ja'ay twin'ëëny twinxajy ko ja myëk'ajtën tyaj'ixyë. Tääts twin'ë'ëny ja naaxwiinyëtë ja'ay ets t'ënëmaay ets t'oytyuntëty tu'uk ja awinax ijxtëm ja mëjëwyiinpë ja mëj jëyujkën mëti'ipë ka'ap të y'ookyën, oy të jyayajpuxy.

15Tääts ja mëk'ajtën yajmooy ja mëmäjtskpë ja mëj jëyujk ets tyajjuukpyëkëty tyajkajpxpëkëty ja mëjëwyiimpë ja mëj jëyujk nikojtu'uty ets tyaj'ookëty mëti'ipë ka'ap wyintsë'ëkëtyën.

16Ënät ja mëmäjtskpë ja mëj jëyujk tyajnikutujkëy ets ja ja'ay yajtsa'atëty ma y'a'oykyë'ëjëtyën ets ma wyimpokëtyën, wä'än tmëj tmutskëty, wä'än tkumeenyjyä'äyëty, wä'än t'ëyoopëja'ayëty, wä'än tmëtuunpë ëkë tkamëtuunpëty.

17Ets ka'ap mëpaat pën jyuy tyooky pën ka'ap kyë'ëkëjxy ëkë wyimpokëjxm tsyä'äyëty mëët ja mëj jëyujk ja xyëëw ëkë ja nyimëtyo'owën.

18Yaa ja wijyajtën tsyokyë. Pën jyä'äkyujkëp, wä'än tnimaaytyu'uty mëti'ipë ja mëj jëyujk myëtyo'owën'ajtypyën. Yë mëtsyo'owën, yë'ë ja tëtujk mëko'px ja tëkë'px tëtujkpë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Apocalipsis 14

1Ets n'ijxyës mëti'ipë yajtijpën Kupixynyën U'unk, jam tyänë ma Sión kopkën. Mëët nimëko'px ja wëxtyikxy majktaxk mil ja ja'ay mëti'ipë ja Tios Teety xyëëw ets mëti'ipë Kupixynyën U'unk xyëëw myëët'ajtëtëpën wyimpokëjxm.

2Ënätës nmëtooy mëk y'ënä'äny tsajpjotm ijxtëm ja nëë tax y'iitsy kyomyën ets ijxtëm ja ënääw y'ënä'änyën, jëtu'un yajmëtoy tä yë ja'ay kyowtën.

3Jamts ja jempyë ëy t'ëwtë kutujktakn wintum, nimajktaxkpë juuky'ajtpë wyintum ets mëjja'aytyëjk wyintum. Ni pën jëtu'unpë ja ëy tkajaty, yi'iyë ja nimëko'px ja wëxtyikxy taxk milpë jyajtëp mëti'ipë të nyitso'oktën naaxwiiny.

4Yë'ë mëti'ipë oy tsuj të jyä'äy'atën ets ka'ap të nyäyaj'ëxëëkëtë mëët ja to'oxytyëjk. Wa'ats yë'ëjëty të nyäyaj'itëtë, pyanëjkxtëp oy tyimmaajëty mëti'ipë yajtijpën Kupixyn U'unk. Yë'ë jëtu'un jëwyiin të nyätyukmëyoxëtë ja Tios ets mëti'ipë yajtijpën Kupixyny U'unk ets të tuknitso'oktë.

5Ka'ap të wyin'ëëntë, nitii poky të tkamëët'atë.

6Ënät ja wiinkpë ja tsajpjotmëtë kukäjpxy n'ijxyës jam tsajp'itkujkm kyaakëtity. Ja ayuk myëmiinpy ets tkajpxwa'kxa'any wi'ix nyitso'oktëty ja naaxwiinyëtë ja'ay, oymyëti'ipë kajpnëty, oymyëti'ipë naaxëty, ets oy tyimpën ja'ayëty ets tu'kë'ëyë mëti'ipë ja aaw ayuk kyajpxtëpën.

7Ets mëk y'ënäny: Winkutsë'ëkëtë ja Tios ets xymyëjjaw xyjyäänty jyawëtëty, jä'ä ko tëë ja xëëw mëtyo'owën tpaaty ma tyiytyuna'anyën ets pyaye'eyä'äny. Ëwtatë pën ja naax, tsajp, nëë ets ja mejy yajkojën.

8Tääts ja mëmäjtskpë ja tsajpjotmëtë kukäjpxy pyamiinë mëti'ipë ënaanpën: Tëënëm, tëënëm ja mëj kajpn Babilonyë kyuka'anaxy, mëti'ipë tu'kë'ëyë ja naaxwiinyëtë ja'ay të twin'ëënyën ets të tuktuny ja ëxëëk tuunk.

9Ets ja wiinkpë ja tsajpjotmëtë kukäjpxy mëtëkëëkpë pyamiinë mëti'ipë mëk ënaanpën: Pën kyupëjkpy ja nätsya'ajë wyimpokëjxm ets kyë'ëkëjxm, ets pën wyintsë'këp ja mëj jëyujk ets ja y'awinax,

10yë'ë ja ëyo'on yajmo'ojaanp jä'äkyëjxm ko ja Tios të tyajjotma'aty; jëtu'unts y'ëyowëty ma ja jëënyä'änk tyoyën mëët ja azufre, Tios y'anklëstëjk wyintum ets mëti'ipë yajtijpën Kupixyn U'unk wyintum.

11Xëmëkyëjxm ja jëënjok jap pyëtsimy ëyoowtaknjoty, ka'ap jap ja po'kxën maa, xëëny koots jap y'ëyowëty mëti'ipë ja mëj jëyujk ets ja awinax wyintsë'këpën ets mëti'ipë kyupëjkpyën ja nätsya'ajë.

12Paaty ja mëpëjkpëtëjk, mëti'ipë ja Tios ja y'ënä'ämën pyatuunëtëpën ets mëti'ipë ja Jesús mëët tu'ukyë y'itën, pyëjktaktëp ja mëjaaw.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

13Ënätës nmëtooy tu'uk ja ayuk mëti'ipës xynyëmaayën: Kuja'a ya'atë: Jotkujk mëti'ipë tyam o'ktëpën ets mëti'ipë ookantëpën, mëti'ipë tu'ukyë ja Wintsën mëët y'itën. Jëtu'un ja Kënu'kxymyëkajtën y'ënä'äny: Jatëp jëtu'un. Po'kxantëp jä'ä, jä'ä ko oy të tyuntë, jääpaat ja tyuunk y'ëyo'on të tyajnaxtë.

14Ënätës n'ijxy tu'uk jam y'u'unyë poop yootsjotm, jëtu'un kyëxë'ëky ijxtëm ja ja'ayën, pu'ts pujxn kyujän'ajtyp ets tsujkn tu'uk kyoon'ijtyp.

15Ets ja wiinkpë ja tsajpjotmëtë kukäjpxy jap pyëtsiimy ma ja Tios ja tyëjkën ets mëk tmëkäjpxy mëti'ipë yootsjotm u'unyääpyën: Yajpëtë'knë yë pëjktä'äky mëët yë tsujkn. Tëë yë xëëw po'o tpatnë ets pyëtë'knëty, jä'ä ko tëë myëjaawnë.

16Tääts mëti'ipë u'unyääpyën jam yootsjotm tyajpëtë'ktaay ja pëjktä'äky naaxwiinyëtë apëtsëmy mëët ja tsujkn.

17Tääts ja wiinkpë ja tsajpjotmëtë kukäjpxy pyëtsiimy ma ja Tios ja tyëjkën jam tsajpjotm, nän tsujkn myëët'ajtyp jëjpë.

18Tää wiinkpë tsajpjotmëtë kukäjpxy pyëtsiimy ma ja wintsë'këntyaknën mëti'ipë y'ijx'ijtyp kyëwent'ajtypyën ja jëën wintsë'këntyakn ets tmëjyaxëy mëti'ipë ja jëjpë ja tsujkn myëët'ajtypyën ets t'ënëmaay: Tsujkmuk yë tsatymtyëëm mëët yë mtsujkn jëjpë, mëti'ipë yajpatpën naaxwiiny, jä'ä ko tëë yë tsatym tsyaamnë.

19Ënät ja tsajpjotmëtë kukäjpxy tsujkmujky ja tsatymtyëëm mëët ja tsyujkn ets t'apëjkëy jap ma yajma'atsyën. Ja mëti'ipë kyutëkats'ajtypyën ja ëyo'on mëti'ipë Tios kyäxäämpyën.

20Jëtu'unts ja tsatsymtsya'am yajwinma'atsy kajpnpë'am ets kom pyëtsiimy ja ne'pyny. Jëtu'un jyä'äjty ja ne'pyny ma ja kwaay ja y'ajäänë'ëkën, jä'ä wyinjëkämëty majk xëëw ye'eyën.

Apocalipsis 15

1Ets n'ijxyës wiinkpë mëj ijxpäjtën atsë'ëk ajawëpë: niwëxtujk ja tsajpjotmëtë kukäjpxy mëti'ipë myëët'ajtëpën wëxtujkpëky ja ëyo'on, ets ko tyunëtëty jyatëtëty ja wëxtujk pëkpyë ëyo'on, ënät nyaxëty ja Tios ja y'äkë.

2Ets n'ijxyës näjyëtu'un ja mejy mëti'ipë këxë'kpën ijxnën ets jëënyä'änkën xëpiny. Jamts mejy ëkë'ëm tyänëtë ni'ëmukë mëti'ipë ka'ap të twintsë'ëkëtën ja mëj jëyujk ets ja awinax, ets mëti'ipë ja jëyujk xëëw mëtsyo'owën të tkakupëktën. Jam ja kyow tmëët'atë mëti'ipë ja Tios ënäty të myo'ojëtën.

3Ets t'ëwtë ja ëy mëti'ipë ja Moisés y'ëëwën ets näjyëtu'un ja nyi'ëy ja Kupixynyën U'unk. Jëtu'un y'ëwtë: Wintsën Mëti'ipë Maaytyääyëpën Winë, mëj këjää mijts winë të xytyuny, tëy ets mëtëy mijts ja mnë'ë mtu'u, mijts myajkutujkp ma ni'ëmukë ja naaxwiinyëtë ja'ayën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

4¿Pën jëtää mkatsë'ëkëtëp, Wintsën, pën jëtää mkamëjjawëtëp mkajaantyjyawëtëp? Mijts tu'uk mwa'ats. Mmëjja'aw mjantyjya'awëyëp ni'ëmukë yë naaxwiinyëtë ja'ay, jä'äkyëjxm ko mtëyajtën xyaj'ixyë.

5Ko jëtu'un jyäjty, ok ojts n'ixyës ko ja Tios ja tyëjk y'ëwatsy tsajpjotm, ma pëjkë'ëky y'ityën ja Tios ja y'ënä'ämën këxja'aypyë.

6Japts pyëtsëëmtë niwëxtujk ja tsajpjotmëtë kukäjpxy mëti'ipë myëmiintën wëxtujkpëky ja ëyo'on. Janty aak'oy ja wyitëty, aak wa'ats xyoxy'atë ets aak ajajtëp aak atsëmaamtëp wyitëty, aak pu'ts pujxn wëën kyätsywyëën'ajtëp.

7Ënät tu'uk ja nimajktaxkpë ja juuky'ajtpë tmooy ja niwëxtujkpë ja tsajpjotmëtë kukäjpxy, këëktu'uk ja pu'ts pujxn a'ukën ujtsëty mëët ja ëyo'on mëti'ipë ja Tios yäjkpyën ets mëët ja tsyip y'äkë ja Tios, mëti'ipë xëmëkyëjxm juukyajtpën.

8Ets y'ujtstaay ja Tios ja tyëjk mëët ja jok, jä'ä ja Tios ja myëj'ajtën jyääntyajtën ets ja kyutujkën; ni pën mëpaat jap kyatëkë, koonëm jyëjpkëxëty ja ëyo'on mëti'ipë ja wëxtujkpë tsajpjotmëtë kukäjpxy myëët'ajtëpën.

Apocalipsis 16

1Ets nmëtooyës ja ayuk mëk ma ja Tios ja tyëjkën ets yaj'ënëëmëtë ja niwëxtujkpë ja tsajpjotmëtë kukäjpxy: Nëjkxtë naaxwiiny ets xyajtukwa'atstëty yë a'ukën mëti'ipë myëët'ajtypyën yë ëyo'on mëët ja Tios ja tsyip y'äkë.

2Ënät mëtu'uk ja tsajpjotmëtë kukäjpxy tyajtukwatsy ja y'a'ukën naaxwiiny ets ni'ëmukë ja ja'ay pyataayëtë ja ëxëëk pu'uts mëti'ipë ja mëj jëyujk ja nyi''ijxpät myëët'ajtëpën ets mëti'ipë wyintsë'këtëp ja awinax.

3Tääts ja mëmäjtskpë ja tsajpjotmëtë kukäjpxy tyajtukwatsy ja y'a'ukën mejyjoty ets ja mejy y'awinpijty ijxtëm yë ja'ay nye'pnyën mëti'ipë ja'ay të yaj'ookyën. Jëtu'unts y'o'ktaaytyë mëti'ipë mejyjoty juuky'ajtëpën.

4Tääts ja mëtëkëëkpë ja tsajpjotmëtë kukäjpxy tyajtukwatsy ja tyexy mëjnëëjoty ets maajëty ja nëëkopkën ets näjyëtu'un jya'ajtaay ne'pynyën.

5Ënät nmëtooyës ko y'ënä'äny ja tsajpjotmëtë kukäjpxy mëti'ipë kyëwent'ajtypyën ja nëë: Tios, mijts m'ijtp ets mijts m'itaanp, mëtëy winë xynyipaye'ey. Jëtu'un mijts të mtëytyuny ets të mpaye'ey ijxtëm pyaat'atyën.

6Jä'ä ko tëë tyajtsun tyajtaxtë ja mmëpëjkpëtëjk ets ja mkäjpxynyajxpëtëjk; paaty mijts ja nëë të xyajwinpity ne'pynyën ets yë'ë t'uuktëty, jëtu'un ijxtëm pyaat'atëtën.

7Näjyëtu'unës nmëtooy ja ayuk ma ja wintsë'këntyaknën ko y'ënä'äny: Tëy jëtu'un, Wintsën Mëti'ipë Maaytyääyëpën Winë, mëtëy mijts mtëytyuny ets mpaye'ey, ijxtëm pyaat'atyën.

8Ets ja mëmajktaxkpë ja tsajpjotmëtë kukäjpxy tyajtukwatsy ja tyexy xëëwkëjxm ets ja xëëw ja mëk'ajtën yajmooy ets tyajxëëw'an o'kta'ajëty ja ja'ay.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

9Jëtu'un ja ja'ay y'o'ktaaytyë mëët ja xëëw'an, je'eyëp ko oy jyajëtu'unënäty ka'ap ninu'un ja wyinma'any tyaj'o'oyëtë; ka'ap ja Tios tja'amyäjtstë mëti'ipë yäjkpyën ja ëyo'on, wäänëni'ik tjaaktimpyokytyuuntë.

10Ënät ja mëmëkoxkpë ja tsajpjotmëtë kukäjpxy tyajtukwatsy ja y'a'ukën ma ja mëj jëyujk kutujktaknën ets kyootsëtyääy mapaat ja jyä'äy t'ëne'emyën, jëtu'unts ja ja'ay je'eyë yä'än t'atsu'tsmuktë mëët ja pëjkën ato'onën;

11ka'ap t'ëxmajtstë ja pyokytyu'unënëty, wäänëni'ik tmëtëkooy'ëtëtstë ja Tios, mëti'ipë tsajpjotmën, jä'äkyëjxm ko ja ëyo'on jëtu'un t'ixtë.

12Tääts ja mëtëtujkpë ja tsajpjotmëtë kukäjpxy tyajtukwatsy ja y'a'ukën ma ja Efrates mëjnëëjën ets ja nëë tyitsy ets nyaxtëty ja yajkutujkpë mëti'ipë xëëwpëtsëmy tso'ontëpën.

13Ënätës n'ijxy nitëkëëk ja ku'oypyë, ijxtëm yë nootsyën, pyëtsëëmtë mëj tsa'any y'aawjoty, mëj jëyujk y'aawjoty ets jap y'aawjoty ma ja mëti'ipë ja Tios käjpxynyajxpë nätyijëpën je'eyëp ko ka'ap myëtëy'atë.

14Ja ku'oypyë mëj ijxpäjtën yaj'ijxëp ets ni'ëmukë ja yajkutujkpë tyajnämyujkta'aja'anyë mëti'ipë yaa naaxwiinyëtën ets tsyiptuntëty mëët ja Tios Mëti'ipë Maaytyääyëpën Winë.

15Jëtu'un ja Tios y'ënä'äny: Ixtë, jëtu'unës nminy ajotkumonë ijxtëm yë mä'tspën. Jotkujk yë ja'ay yajpaaty mëti'ipë juuky yajpatpën ets tam wyit tmëëtëty, këtiipë yajtukja'tëty niwa'ats ëxwa'ats ets tsyëtyunëty.

16E ja yajkutujkpëtëjk ojts ja myuktë ma tu'uk ja it txëëwatyën hebreo ayuk'äämpy Armagedón.

17Tääts ja mëwëxtujkpë ja tsajpjotmëtë kukäjpxy tyajtukwatsy ja y'a'ukën po'ojotm ets yajmëtooy ja ayuk mëk mëti'ipë tso'onpën ma Tios ja tyëjkën, ma ja kutujktaknën ets y'ënä'äny: Tëë tyunyë jyätyë.

18Ënät myiiny ja ënääw wëtsuk ets mëk ujx myiiny mëti'ipë ka'anëm nijëna'a yaj'ixy yajnijawënëm jënu'un ja naaxwiinyëtë ja'ay jyuuky'atën.

19Ënät ja mëj kajpn tëkëëkpëky nyäwya'kxë ets ja jëën tëjk kyëtaawtaay maajëty ja kajpnën naaxwiiny ets ja Tios tja'amyejtsy ja mëj kajpn Babilonyë ko tuk'uuka'any ja tsatsym nyëë, jä'ä jëtu'un tyijpy ko tmo'oja'any ja ëyo'on mëët ja tsip äkë.

20Jëtu'unts wyintëkooytyë tu'kë'ëyë ja naax mëti'ipë mejy akujky yajpatëpën ets näjyëtu'un ja tun kopk wyintëkooytyääy.

21Ets ja tëtsn tuu ojts kyä'äy tsajpwinm, janty mëjjëty ma ja ja'ayëtyën, wëxtyikxy kilë naxy jye'emtyëty tu'ukpë ja tëstn ets wäänëni'ik ja ja'ay tmëtëkooytyë ja Tios, oy ja ëyo'on jya'ity ko ja tëtsn tuu kyä'äy.

Apocalipsis 17

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

[1]Tu'uk ja niwëxtujkpë ja tsajpjotmëtë kukäjpxy mëti'ipë ënäty myëët'ajtypyën ja wëxtujkpë ja a'ukën, ojts xynyiminyës ets xynyëmaayës: Min ets ntuk'ixëty wi'ix y'ëyo'onpaata'anyën ja mëj ku'into'oxy mëti'ipë u'unyääpyën mejy wiinkëjxm.

[2]Yë yajkutujkpëtëjk mëti'ipë yaajëtyën naaxwiiny, tëë mëët pyokytyuntë yë mëj ku'into'oxy ets ja naaxwiinyëtë ja'ay tëë ni'ik wyinma'anytyëkooynyë mëët ja ku'into'oxy ja pyoky.

[3]Ënät ja tsajpjotmëtë kukäjpxy, mëti'ipë ja Kënu'kxymyëkajtën xytyuk'ijxpënës ojts xyajnëjkxyës jam të'ëts'itjotm. Jam n'ijxyës ja to'oxytyëjk tuk'u'unyë ja mëj tsapts jëyujk mëti'ipë ujts nyini'kxën mëët ja ëxëëk ayuk mëti'ipë ja Tios tyukni'ojëpën ets wëxtujk ja kyëpajk ets majk ja wyaj.

[4]Tsu'unk, tsapts ets oyëty ja wyit ja to'oxytyëjk; pu'ts pujxn, oyëtypë tsaa ets perlas nätyuk'oytyuunëp. Jam tu'uk ja pu'ts pujxn a'ukën tkoon'ity, ujts mëët ja ëxëëkajtën mëti'ipë tyuunk'ajtypyën.

[5]Jam wyinpokëjxm, jam kyëxja'ayëty ja aaw ayuk ka'apë oy yajja'akyukën. Jëtu'un jam kyëxja'ayëty: Mëj Babilonyë, mëti'ipë nyikopk'ajtypyën ja ku'into'oxy, ja pokytyuunk ets ja ëxëëk winma'any.

[6]Ënätës n'ijxy ko ja to'oxytyëjk myu'ukyë, yë'ë mukëp ja mëpëjkpëtëjk ja nye'pyny ets ja ja'ayëty mëti'ipë të tkajpxwa'kxtën ja Jesús ja jyä'ä. Mëkës ni'ik nja'awëy ko jëtu'un n'ijxyës.

[7]Tääts ja tsajpjotmëtë kukäjpxy xynyëmaayës: ¿Tii ko mëk xyjyawë? Tyam ntuk'ëwaanëty wi'ix yajja'akyukëja'anyën ja to'oxytyëjk ets mëj jëyujk mëti'ipë yë to'oxytyëjk tyuk'u'unyääpyën, mëti'ipë wëxtujk ja kyëpajkën ets majk ja wyajën.

[8]Yë mëj jëyujk mëti'ipë të xy'ixyën, yë'ë ja mëti'ipë të jyuuky'ätyën, ka'ap ja tyam maanë. Jäänëm ja pyëtsëma'any ëyoowtaknjoty ka'anëm ënäty nyijkx ma kyutëkoyä'änyën; ja ja'ayëty mëti'ipë ja xyëëw ka'ap kyuja'ayëtyën jap nokyjoty ma ja ja'ay ja xyëëw myintën mëti'ipë xëmëkyëjxm juuky'ajtëpën, yë'ë nëjkx mëk tjawëtë ko t'ixtëty jatëkok ja mëj jëyujk mëti'ipë të jyuuky'ätyën ets ka'ap tyam maanë, je'eyëp ko minaanp jatëkok.

[9]Yaa yaj'ixa'any pën myëët'ajtypyën ja wijy'ajt kejyajtën. Ja wëxtujkpë këpajk, jä'ä nyiwijy: yë wëxtujkpë kopk ma to'oxytyëjk y'u'unyën.

[10]Tëë kyutëkoy nimëkoxk ets tu'uk tyam y'ëne'emy ets ja tu'uk ka'anëm myiny. Ko myinëty, ka'ap jeky y'ita'any.

[11]E ja mëj jëyujk mëti'ipë të jyuuky'ätyën ets ka'ap tyam maanë: yë'ë ja mëtuktujkpë ja yajkutujkpë, yajmëtyoop näjyëtu'un ma ja niwëxtujkpë ja yajkutujkpëtyën. Ënät ja nyëjkxnëty ëyoowtaknjoty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

12Ja waj mëti'ipë të xy'ixyën, jä'ä ja nyiwijy: nimajkpë yajkutujkpë, mëti'ipë ka'anëm tyëkëtën ënä'ämpë; tu'ktsojkyë je'eyë jyaak ita'any ets tpëktëty ja kyutujkën ets y'ënä'ämëty mëët ja mëj jëyujk.

13Tu'ukyë ja wyinma'any tyaj'itë ja nimajkpë ja yajkutujkpëtëjk ets myo'ojantëp ja mëk'ajtën ets ja kutujkën ja mëj jëyujk.

14Tääts mëët tsyiptuna'antë mëti'ipë yajtijpën Kupixyny U'unk; nëjkxëp myëmëta'akëtë ja mëti'ipë yajtijpën Kupixyn U'unk, jä'ä ko wintsëntëjk Wintsën ja y'ity, ets yajkutujkpëtëjk Yajkutujkpë; mëët nëjkx y'ity mëti'ipë ja Tios të wyinwitsëtën ets mëti'ipë wintëy wiinkujk mëët ja Tios y'itën.

15Ets ja tsajpjotmëtë kukäjpxy näjyëtu'un xynyëmaayës: Yë mejy mëti'ipë të xy'ixyën ma ku'into'oxy y'u'unyën, yë'ë tyijpy ja ja'ay mëti'ipë yajpatëpën maajaty ja naaxwiinyëtën, ma kanaakjëjpë ja aaw ayuk ja'ay tkajpxtën, ma ja naax kajpnën ets ma ja itjot naaxjotmën.

16Ja majkpë ja waj mëti'ipë të xy'ixyën ma mëj jëyujkën, nëjkxëp t'ëxëëk'ixtë ja ku'into'oxy ets t'ëxwopa'antë niwa'ats ëxwa'ats, nëjkxëp ja nyi'kx kyopk tsu'tsëtë ets nino'këtë.

17Tios të wyinma'anymo'ojëtë ets tuntëty mëti'ipë tsyojkpyën ko ënäty tu'ukyë ja winma'any tmëët'atë. Ënät ja kyutujkën tmo'otëty ja mëj jëyujk koonëm tpaatëty ijxtëm ja Tios të tuknipëjktaakën.

18Yë to'oxytyëjk mëti'ipë të xy'ixyën, yë'ë jëtu'un tyijpy ja mëj kajpn mëti'ipë y'ëne'empyën ja yajkutujkpëtëjk naaxwiinyëtë apëtsëmy.

Apocalipsis 18

1Ko jëtu'un jyäjty, ënät wiinkpë ja tsajpjotmëtë kukäjpxy n'ijxyës, jam tsajpjotm tsyoony, mëk ja kutujkën tmëkëtä'äky. Ojts ja naaxwiinyëtë tukjajëtyä'äy mëët ja jyajjën tyë'kxën.

2Mëk yyä'äxy jyoky: Tëë kyuka'anaxy, të kyuka'anaxy ja mëj Babilonyë kajpn. Tëë y'awinpity ku'oypyë tsënaaytyakn ets jëyujk tsënaaytyakn; ja jëyujk mëti'ipë ka'ap wya'atsëtyën, ja ëxëëkpë yaj'ixyën.

3Jä'äkyëjxm jëtu'un jyäty ko ja naaxwiinyëtë ja'ay të tuktuny ja y'ëxëëktu'unën, tëë ja yajkutujkpë tmëpokytyuny ets näjyëtu'un ko ja ajuuy ato'kpë ijty myeenypyaatë ko tooktë mëti'ipë yë Babilonyë yajtuuntëkoopyën mëj këjää.

4Tääts ja wiinkpë ja ayuk nmëtooyës mëti'ipë tso'onpën jam tsajpjotm ets y'ënä'äny: Pëtsëmtë miitsëty ma ya'atë kajpnën, ninu'un njä'ä'atën, këtiipë nëkoo ja poky ets ja ëyo'on xypyaatëty,

5jä'ä ko yë pyokyëty tëë nyipäjnë tsajpwinmpaat ets nijëna'a ja Tios tkaja'atyëkoyä'äny ja pyokytyu'unënëty.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

6Tuunwinpijtëtë näjyëtu'un ijxtëm yë'ë të t'ëxëëktuntën ja wiinkëtypë, tukëpätë wäänëni'ik ja y'ëxëëktu'unën mëti'ipë të tuntën.

7Tëytyuntë tsaatyuntë ijxtëm pyaat'atyën, jä'ä ko tëë tuntë winë ëxëëk. Jëtu'un y'ënä'äny jyootjoty wyinma'anyjoty: Tyaajës n'u'unyë ijxtëm tu'uk yë yajkutujkpën to'oxytyëjkpë. Ka'apës nku'ooky tyo'oxyëty ets ka'apës n'ëyowa'any.

8Paaty yë'ë, tu'kxëëyë nëjkx yë mëj ëyo'on tyukja'tyë: ja o'kën, ja jotmay, ja yuu xëëw ets yajnino'okëty; jä'ä ko ja Wintsën ja mëk'ajtën tmëëtëty paaty yajtëytyuna'any.

9E ko ja yajkutujkpëtëjk ets ja ënä'ämpëtëjk t'ixtëty ja jok ko ënäty të tyooypyëjknë, ënät tpajë'ë tpaya'axtë mëti'ipë ënäty të tmëpokytyuntën.

10Tsë'ëkë jawë nëjkx tjaak'a'ijxtuktë jëkäm, yë'ë tsyë'këtëp ko nëjkx näjyëtu'un jyatë ets y'ëna'ana'antë: Mëj Babilonyë kajpn ix m'ëkjaty m'ëkkëpety, mëj Babilonyë kajpn ix m'ëkjaty m'ëkkëpety, mëk ja mëk'ajtën ijty xymyëëtëty ets ajotkumonë të mtukja'tyë ja ëyo'on.

11Ja naaxwiinyëtë ajuuy ato'kpë näjyëtu'un tnijë'ë tniya'axtëty ja kajpn, jä'ä ko ka'ap ënäty pën t'ëkmëët'ajnëtë pën jyuyëp ja tyookyëty ets ja pëjktä'äky.

12Tää ja pu'ts pujxn, poop pujxn, tsujëtypë tsaa, perlas, oyëtypë wit, sedë wit, tsu'unk wit, tsaptswit, ajë kepy, oyëtypë juunëtypë, apëjkën atu'unën, elefantë tëts, oy kepy, tsuxkpujxn, pujxn ets marmol;

13canela, tojkx tsooy, poom, mirra, wiink pa'akxu'kxpë nëë, tsatsym nyëë, olivë on, tsajpmokway, tsajpmokpajk, tsajpkaa, kupixyny, kwaay, kepy wintëkäämpë, mëtuunpë, jaaypyaat nëjkx tooktë.

14Ënät ja ajuuy ato'kpë tnëëmëja'antë ja kajpn: Tëë wyintëkooytyä'äy tu'kë'ëyë mëti'ipë ijty ni'ik mtsojkpyën. Tëë tyëkooytyä'äy ja mtsuj'ajtën ets ja mkumeenyajtën, nijëna'a jatëkok xykya'ëkpatnëty jëtu'unpë.

15Ets ja ajuuy ato'kpë mëti'ipë ënäty të kyumeenytya'aktën ma jampë kajpnën, jëkäm nëjkx wyë'ëmtë mëët ja tsë'ëkë këtiipë y'ëyo'onpaatëty näjyëtu'un, nyijë'ë nyiya'axtëp je'eyë,

16ets ya'axtëty jyoktëty: Mëj Babilonyë kajpn ix m'ëkjaty m'ëkkëpety, mëj Babilonyë kajpn ix m'ëkjaty m'ëkkëpety. Jëtu'un mijts të m'ity ijxtëm tu'uk yë to'oxytyëjkën janty oypyë xyoxëty; janty kanaak ijxën, ja tsu'unkpë, ja tsaptspë ets aak pu'ts pujxnpë, aak perlas, aak oyëtypë tsaa ijty mnätyuk'oytyunyë.

17Ets tim tu'ktsojkyë të kyixy ja mjuukyajtën ets ja mkumeenyajtën. Näyjyëtu'un mëti'ipë yajkepy nëëwinye'eytyëpën, mëti'ipë tuuntëpën mejynyux mejypya'a, mëti'ipë ye'eytyëp najxtëpën kepy nëëwinye'epyëjoty, jëkäm të jyaak tänëtë.

18Ko të t'ixtë ja jok ko të tyooypyëjknë ja kajpn ets ayaxp ajojkp y'ëna'antë: Nimaa ja kajpn jëtu'unpë të kyajaty ijxtëm ya'atë të jyätyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

19Ets ja naaxway nyätyukuwëjëtë, jä'ä mëk jya'awëtëp ko ja kajpn jëtu'un jyäty ets janty jëëpy janty yaxtëp y'ëna'antë: O'ktëy jyäty yë mëj kajpn. Ja mkumeenyajtën tëë tukumeenytya'aktë ja ja'ayëty mëti'ipë ja kepy nëëwinye'epyë ijty myëët'ajtëpën, mejyotypë tsyëënëtën; janty tim tu'ktsojkyë të kyutëkoy.

20Mijts, tsajpjotmëpë yajpaatën, xoonta'aktë mëët ko jëtu'un të jyäty tääpë kajpn; ets miitsëty wa'ats kajpnëty, ayuk kajpxnajxpëty, käjpxynyajxpëtëjkëty xoonta'aktë jä'ä ko tëë ja Tios tuny ja paye'eyën ko të tyajkutëkoy tääpë kajpn.

21Ënät tu'uk ja tsajpjotmëtë kukäjpxy mëk'ajtënmëëtpë tkoonë'ky ja tsaa mëti'ipë jëtu'un këxë'kpën ijxtëm yë mëj tsaapaanën ets mejyjoty të t'aka'atsë ets të y'ënä'äny: Tim näjyëtu'un jyata'any ja mëj kajpn Babilonyë ets nijëna'a kyayaj'ixëty kyayajpaatëty.

22Nijëna'a mkajpnjotm kya'ëkyajmëtoownëty ja xuxpë koopë, ni ma tii tka'ëktuunëtëty, nimaa kya'ëkyajmëtoownëty ja jëjtsën tu'unën.

23Ka'ap y'ëkjaj y'ëktë'kxnëty ja kutë'kxn, nijëna'a kya'ëkyajmëtoownëty ja xëëwtu'unën, ja pëjkën ukën, oy ja m'ajuuy m'ato'kpë mëkja'ay të jya'itë yaa naaxwiiny. Tëë nëkoo xywin'ëëny ja naaxwiiny ja'ay mëët ja mpanajxën.

24Jam ma tääpë kajpnën, tam yajpaaty temy yoky ja Tios ja kyäjpxynyajxpë nye'pynyëty ets ja Tios mëpëjkpë nye'pynyëty ets ni'ëmukë nye'pyny mëti'ipë tëë ja ja'ay yaj'ookëtën naaxwiiny.

Apocalipsis 19

1Ko jëtu'un y'ëkjajty, ënätës nmëtooy ko mayjyä'äy kyajpxtë tsajpjotm ets mëk y'ëna'antë: Tukxoontä'äky mëjjawë yë Tios yë xyëëw nyaxëty, ja nitsokën, ja mëj'ajtën jaanty'ajtën ets ja mëk'ajtën Tios yë jyä'ä'ajtääpy,

2jä'ä ko mëtëy ets tëyajtën yë'ë tyiytyuny ets pyaye'ey. Tëë t'ëyo'onmo'oy ja mëj ku'into'oxy mëti'ipë ja naaxwiinyëtë ja'ay të tyajma'atyën mëët ja y'ëxëëktu'unën, tëë ja Tios tëytyuny ets tpaye'ey ko të yaj'o'kxëty ja tyuunpëtëjk.

3Tääts jatëkok y'ënaankojnëpë: Tukxoontä'äky mëjjawë yë Tios yë xyëëw nyaxëty. Nijëna'a yë kajpn kyatooy'ëtukëty, xëmë jam jok yaj'ixëty.

4Tääts ja i'px taxkpë ja mëjja'aytyëjk ets ja nimajktaxkpë juuky'ajtpë nyäkyoxtënaaytyakëtë naaxkëjxy ets ja Tios tmëjja'aw tjaantyja'awëtë, mëti'ipë u'unyääpyën ma kutujktaknën ets y'ënantë: Tukxoontä'äky mëjjawë yë Tios yë xyëëw nyaxëty.

5Ënät yajmëtooy ja ayuk ma ja kutujktaknën: Miitsëty, mëti'ipë myëtuuntëpën ets wyintsë'këtëpën ja Tios, mëjpë mutskpë, mëjjaw jaantyjyawëtë yë nTios'ajtëmë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

6Tääts nmëtooyës ijxtëm ja mayjyä'äy kyajpxtën, ijxtëm ja mëjnëë y'iitsy kyomyën ets ijxtëm ja ënääwën y'ënä'änyën: Tukxoontä'äky mëjjawë yë Tios yë xyëëw nyaxëty, jä'äkyëjxm ko yajkutujktsoony, ja Wintsën Mëti'ipë Maaytyääyëpën Winë.

7Nxoontakëmë, n'ijtëmë nxo'onëmë ets nmëjja'aw njaantyjya'awëmë, jä'ä ko tëë ja xëëw tpaaty ma ja Tios U'unk mëët ja jyä'äy nyäpyaata'anyën, ets mëët pyëka'any y'uuka'any, tëë ja jyä'äy nyäy'ixkukëtë.

8Tios tëë tyajkutuky ets ja jyä'äy nyäxyoxëtëty mëët ja oywyit poopë mëti'ipë ajajp atë'kxpën. Ja oypyë poop wit, yë'ë jëtu'un yajtijp mëti'ipë tyuuntëpën ja Tios ja nyaax kyajpn.

9Tääts ja tsajpjotmëtë kukäjpxy xynyëmaayës: Këxja'a: Akujk jotkujk mëti'ipë të yajwowtën ma yajnixëëwtunyën ja Kupixyny U'unk. Ets jyaak'ënany: Ya'atë jëtu'un të y'ajtën'ajtp mëti'ipë Tios kyäjpxypën.

10Täätsës nnäkyoxtënaaytyakë tsajpjotmëtë kukäjpxy wyintum ets nwintsë'ëkëja'anyës e yë'ë je'eyës xynyëmaay: Këtii jëtu'un m'ëtë'ëtsy. Tiosës näjyëtu'un xytyuunpë'ajtp, ijxtëm mijtsën ets ijxtëm ja mmëku'uktëjkën mëti'ipë pyanëjkxtëpën ja aaw ayuk mëtëypyë, mëti'ipë ja Jesús kyajpxwa'kxën. Winjawë wintsë'ëkë ja Tios y'itëty. Ets jyaak'ënany: Ya'atë tëyajtën, yë'ë ja Tios ja kyäjpxynyajxpëtëjk winma'anymyooyë.

11Tääts n'ijxyës ko ja tsajp y'ëwatsy. Jamts kyëxë'ëky tu'uk ja poop kwaay ets mëti'ipë tuk'u'unyääyëpën jä'ä xyëëwajtyp, Mëtëypyë ets ja Oypyë winë tunyën, jä'ä ko tëytyuunp, paye'epy ets tsiptuump jä'ä ijxtëm pyaat'atyën.

12Janty ajajp ja wyiin yaj'ixy ijxtëm ja jëënyä'änkën ets may ja kyujän tmëëtëty ma kyëpajkën. Jamts tu'uk ja xëëw kyuja'ayëty, ka'ap pën t'ijxkäpy, yi'iyë kë'ëm nyija'ap.

13Aak ne'pnymyëët ja wit mëti'ipë wyit'ajtypyën ets jä'ä xyëëwajtyp: Ja Tios ja y'aaw y'ayuk.

14Ets ja tsiptuunpëtëjk tsajpjotmëpë pyaye'oyë, janty oyëty ja wyit yaj'ixtë, janty poopëty, janty wa'atsëty ets aak poop këwaaykyëjxm y'u'unyëtë.

15Y'aawjoty jëtu'un jap pyëtsimy të tu'uk ja tëypyujxn mëti'ipë jëjpën, ets yë'ë mëët tyajtsëtyuta'any ja naaxwiinyëtë ja'ay. Ënät ja Tios jää y'ënä'äma'any mëët ja kutujkën. Ets yë'ë kë'ëm wyintäänäämpy ja tsatsymtsya'am ets tsatym nyëë tyajpëtsëma'any ma ja Tios mëti'ipë maaytyääyëpën winë ja tsyip y'äkë.

16Ma kyë'ëjën ets ma kyë'ëpoontyën jam tmëët'aty këxja'ay: Yajkutujkpë kopk ma ja yajkutujkpëtyën ets Wintsënkopk ma ja wintsënëtyën.

17Ënät n'ijxyës tu'uk ja tsajpjotmëtë kukäjpxy tyänë xëëwkëjxm ets ayaxp ajojkp t'ënëmaay ni'ëmukë ja jëyujk mëti'ipë kääkëtijtëpën tsajpwinm: Mintë. Nämyujkta'ajëtë ma ja Tios ja mëj a'ux tyaka'anyën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

18Mintë ets xytsyu'utstëty xyjyë'kxtëty ja yajkutujkpë, ja tsyiptuunpëtëjk, ja jotmëkja'aytyëjk; näjyëtu'un xytsyu'utstëty ja kwaay ets mëti'ipë tyuk'u'unyääytyëpën. Oy tyimtiijëty xytsyu'utstëty, wä'än tkamëtuunpëty, wä'än tyajja'aytyuunpëty, wä'än tmëj tmutskëty.

19Tääts n'ijxyës ja mëj jëyujk ets ja naaxwiinyëtë yajkutujkpëtëjk mëët ja tsyiptuunpëtëjkëty, tëë nyämyujkta'ajëtë ets mëët tsyiptuna'antë ja ja'ay mëti'ipë ja poop kwaay tyuk'u'unyääpyën ets ja tsyiptuunpëtëjkëty.

20E yajmajts ja mëj jëyujk mëët ja käjpxynyajxpë win'ë'ëmpë, mëti'ipë ënäty ja mëj jëyujk ja myëj'ajtën të tyaj'ijxën yë'ë wyintuuy, ijxtëm ja Tios ja jyä'äjën ets tukwin'ëëny mëti'ipë ënäty të tkupëktën ja mëj jëyujk ja tsya'a ets të twintsë'ëkëtë ja awinax. Ënät ajuukyë nimäjtsk yajkujëpijpëtyë ma ja mejy tyoyën mëët ja azufre.

21Ja wiinkpë, ojts y'o'kta'atë mëët ja tëypyujxn mëti'ipë jap y'aawjoty pëtsëëmpën mëti'ipë tyuk'u'unyääpyën ja poop kwaay ets ni'ëmukë tsyu'tstaayëtë ku'uxyë ja jëyujk mëti'ipë kääkëtijtëpën.

Apocalipsis 20

1Ënät n'ijxyës ko tu'uk ja tsajpjotmëtë kukäjpxy kyëtä'äky tsajpjotm tsyoony, ëyoowtakn ëwatsn myëët'ajtyp ets tu'uk ja mëj puxn tejpxy.

2Tyaapë tsajpjotmëtë kukäjpxy myajts ja mëj tsa'any mëti'ipë yajtijpën mëjku'u ets Satanás ets tkë'ëtsuumy tekytsyuumy mëët ja mëj pujxntejpxy ets jëtu'un tu'uk mil jëmëjt y'itëty tsumy matsy.

3Tää tkujëpijpëy ëyoowtaknjoty ets tku'ëkëëy ets ja y'akë'ë tpëjktakëy ja nyi''ijxwë'ëmën, jëtu'unts ka'ap t'ëkwin'ë'ënëty ja naaxwiinyëtë ja'ay koonëm tu'uk mil jëmëjt nyaxëty. Ënätnëm yajnajtsmatsëty jayiin jawään.

4Ets n'ijxyës kanaak ja kutujktakn, yë'ë jam u'unyääytyëp mëti'ipë ënäty të t'ëxajëtën ja kutujkën ets pyaye'eytyëty; ets n'ijxyës näjyëtu'un ja y'anëmëty mëti'ipë të yajkupuxtën mëët ko të tkajpxwa'kxtë ja Wintsën Jesús ja jyä'ä ets ja Tios ja y'aaw y'ayuk ets mëti'ipë ënäty ka'ap të twintsë'ëkëtën ja mëj jëyujk ets ni të tkakupëktë ets yajtsa'atëty wyimpokëjxm ëkë kyë'ëkëjxm; ets n'ijxyës ko jyuukpyëktë jatëkok ets yajkutuka'antë mëët ja Kristë tu'uk mil jëmëjt.

5E ja wiinkpë ja o'kpëty, ka'ap ojts y'ëkjuukpyëjknëtë, jëtu'un nyäjxy tu'uk mil jëmëjt. Yë'ë ya'atë ma më''ëka'any ja o'kpë jyuukpyëktën.

6Akujk jotkujk jyuuky'atë mëti'ipë jëwyiin juukpyëjktëpën. Yë'ë jëtu'un ja Tios jä'ä''ajtëtëp ets ka'ap ja ëyo'on tpaata'antë mëti'ipë xëmëkyëjxm ijtpën. Teety y'itëty mëti'ipë Tios myëtuuntëpën ets ja Kristë mëët yajkutuktëty tu'uk mil jëmëjt.

7Ko ënäty të nyäxy tu'uk mil jëmëjt, ënät ja mëjku'u yajnajtsmatsëty

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

8ets ja naaxwiinyëtë ja'ay twin'ëëna'anëty tu'ktsajp'akëtä'äky, jëtu'un ja Gog ets Magog nyämyukëtëty tsiptuunpë mëët ni'ëmukë ja tsyiptuunpëtëjkëty.

9Ënät t'aye'eytyääytyë mapaat ja naaxwiinyëtë y'ëwëtityën ets tyajnatujktaaytyë maajaty yajpaatën mëti'ipë ja Tios kajpn'ajtëtëpën, ja kajpn mëti'ipë Tios tsyojkpyën. E Tios yajkëtak ja jëën tsajpjotmëpë mëti'ipë yaj'o'ktaayëtën.

10Ets ja mëjku'u mëti'ipë ënäty të twin'ëënyën ja mayjyä'äy, nän jap ja yajkujëpijpëy ma ja mejy tyoyën mëët ja azufre, ma ënäty të yajkupipëtën ja mëj jëyujk mëët ja mëti'ipë ja Tios kyäjpxynyajxpë nätyijëpën. Japts y'ëyowëty xëmëkyëjxm, xëënaxy tsuunaxy.

11Ënät n'ijxyës tu'uk mëti'ipë u'unyääpyën ma ja poop kutujktaknën. Winëjaty tyimtëkooytyääy yë'ë wyintum wyinkujkm: ja tsajp ets ja naax, nimaa tii kya'ëkyaj'ijxnë.

12Ets n'ijxyës ja o'kpë jam tyänëtë mëj mutsk kutujktakn wintum. Tääts ja noky ojts yaj'akëëywyä'kxy ets yaj'ixy wi'ix të tyuntën nitu'ukjaty, ets näjyëtu'un wiinkpë noky ojts yaj'akëëywyä'kxy ma ja ja'ay ja xyëëw jap y'itën mëti'ipë xëmëkyëjxm juuky'ajtëpën. Jëtu'unts ja o'kpë ni'ëmukë yajpaye'eytyë.

13Ja mejy ojts ja y'o'kpë tkë'ëyäky, ets ja o'kpë kutujktakn ojts tkë'ëyajkta'ay ja o'kpë jënu'un ënäty jap yajpaatën ets tu'kë'ëyë yajpaye'eytyääytyë wi'ixjaty tii të tuntën oy ka'oy.

14Ënät jap yajkujëpijpëy jëënjoty, nëëmejyënpë kyëxë'ëkyën. Ya'atë jëën, nëë mejypyën kyëxë'ëkyën, yë'ë ja mëmäjtskpë ja o'kën.

15Jap yajkujëpijpëtyääytyë mëti'ipë ja xyëëw ka'ap y'akëxë'ëkën nokyjoty mëti'ipë juukyajtënmëëtën.

Apocalipsis 21

1Ko jëtu'un y'ëknajxy, ënätës n'ijxy tu'uk ja jempyë tsajp ets ja jempyë naax, jä'ä ko ja jëyëjpë ja tsajp ets ja jëyëjpë ja naax, ka'ap ënäty maanë, nän ka'ap maanë ja mejy.

2Täätsës n'ijxy kyëtä'äky ja oypyë wa'atspë ja kajpn, ja jempyë Jerusalén. Jam tsajpjotm tsyo'ony ma ja Tios y'ityën ets janty tsuj y'oytyunyëty ijxtëm tu'uk ja to'oxytyëjk të nyäj'oytyunyën ko pyëka'any mëët ja ye'etyëjk.

3Ets nmëtooyës tu'uk ja ayuk mëk tsajpjotm y'ënä'äny: Jam ja Tios tyam y'ity ma ja ja'ayën ets jyuuky'ata'any mëët yë'ë. Yë'ëts ja'ay'atëtëp ets ja Tios yajpaata'any mëët yë'ëty.

4Yajtëkooytya'ajäämpy ja Tios tu'kë'ëyë ja jë'ëyën yaxën ets ka'ap ma nyäky'ita'any ja o'kën tëko'oyën, ni ja amay jotmay ets ni ja pëjkën ato'onën, jä'ä ko mëti'ipë të y'ityën, tëë ja nyäxy.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

5Ënät y'ënäny mëti'ipë u'unyääpyën jam ma kutujktaknën: Ëjts nyajkojpy aak jemy oy tyimtiijëty. Ets näjyëtu'un y'ënäny: Kuja'a, ko tëy jaanty ya'atë aaw ayuk ets ëmuumtu'ukjot yajmëpëkëty.

6Ënät xynyëmaayës: Tëë tyuunta'ay jyajta'ayë winë. Ëjts ntuktso'ontäkpy ets ëjts ntukjëjpkëxyp. Ëjts tso'ontakp, ets ëjts jëjpkëjxp. Pën tëtsëp, namëyajtënës ntuk'uuka'any ja wa'ats nëë mëti'ipë yajjuuky'ajtpën xëmëkyëjxm.

7Ya'atë kyuma'ayën'atëp pën ënäty mëtakpën, etsës yë'ë xyTios'atëty ets yë'ëjës n'u'unk'atëty.

8E mëti'ipë ja mëpëjkën y'ëxmajtsypyën, mëti'ipë ka'ap kyäjpxyjä'äykyukën, ja ka'oyjyä'äyëty, yaja'ay'o'kpëtëjkëty, ka'apë nyiye'etyëjk nyito'oxytyëjk twinkutsë'ëkën, xëëwmääpyëtëjkëty, mëti'ipë awinax y'ëwtajtëpën, ets tëkokyë win'ë'ëmpëtëjkëty, jap nëjkx nyëjkxtë ma ja mejy tyoyën mëët ja azufre, ja mëmäjtskpë ja o'kën.

9Ënät nitu'uk ja niwëxtujkpë ja tsajpjotmëtë kukäjpxy myiiny, mëti'ipë myëët'ajtypyën ja wëxtujkpë ja a'ukën ujtspë yajpaatën mëët ja wëxtujkpë ja ëyo'on ets xynyëmaayës: Min ets ntuk'ixëty ja mëpëjkpëtëjk mëti'ipë pyëkantëpën ja Kupixyny U'unk.

10Ënätës ja tsajpjotmëtë kukäjpxy ojts xytyuk'ixy ja Kënu'kxymyëkajtën ma ja kopkën këjxmëpë ets xytyuk'ijxyës ko kyëtä'äky ja kënu'kxy mëj kajpn, ja Jerusalén kajpn, mëti'ipë tsajpjotm tso'onpën Tios wyintum.

11Janty ajajp janty atë'kxp mëët ja Tios ja myëj'ajtën jyääntyajtën, jëtu'un y'ajajy y'atsëmämy ijxtëm ja tsaa janty oypyën, ijxtëm tu'uk ja poop tsaajën mëti'ipë yajtuk'ijxnajxpën, ijxtëm ja ijxn yajtuk'ijxnaxyën.

12Këjxm ja kajpn nyapojts'ëwëtityëty ets majkmäjtsk ja tëjk'aaw tmëëtëty. Jamts ja tsajpjotmëtë kukäjpxy tyänëtë maajëty ja tëjk'aawën. Jam tëjk'aawkëjxm kyëxja'ayëty ja xyëëw ja majkmäjtsk pëkpyë ja Israel ja'ayëty ja y'u'unk y'ok.

13Tëkëëk ja tëjk'aaw wyi'im a'oytsyow ets tëkëëk anajnytsyow ets tëkëëk wintuuy'äämpy ets nän tëkëëk jëxkë'p'äämpy.

14Ja potsy mëti'ipë nyapots'ajtypyën ja kajpn, majkmäjtsk ja tsaa tmëëtëty mëti'ipë y'ëjx'ajtypyën. Japts kyuja'ayëty ja Jesús ja y'ijxpëjkpëtëjk ja xyëëwëty.

15Ja tsajpjotmëtë kukäjpxy mëti'ipës xymyëmëtyakpën, myëët'ajtyp tu'uk ja kepy mëti'ipë yajtukkijpxpën winë, aak pu'ts pujxn mëët y'oytyunyën ets tukijpxa'any ja kajpn, ja tëjk'aaw ets ja potsy.

16Ayeny ja kajpn, tu'knax yenyëty mëët ja y'ok. Tääts ja tsajpjotmëtë kukäjpxy ojts tkijpxy ja kajpn mëët ja kyijpxn. Mäjtsk millon ja mäjtsk mëko'px mil metro ojts kyijpxpëtsëmy, jëtu'un ja y'ok ets näjyëtu'un ja kyëjxm'ajtën.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

17Ënät näjyëtu'un ojts tkijpxy ja potsy. Tëkë'px mëkoxk metro kyëjxmëty. Jëtu'un ja tsajpjotmëtë kukäjpxy tkijpxy ijxtëm ja ja'ay kyijpxtën.

18Ja potsy, yë'ë mëët y'oytyunyëty yë nëëtë'kxy tsyaa ets ja kajpn aak pu'ts pujxn mëët y'oytyunyëty ijxtëm yë ijxnën tëëpë wyä'ätsyën.

19Ja tsaa mëti'ipë y'ëjx'ajtypyën ja potsy, aak oypyë tsaa mëët y'oytyunyëty: Ja mëtu'ukpë yë'ë mëët ja nëtë'kxy tsyaa, ja mëmäjtskpë yë'ë mëët ja tsuxk uky tsyaa, ja mëtëkëëkpë yë'ë mëët ja yëktsapts tsaa, ja mëmajktaxkpë yë'ë mëët ja tsuxktsaa,

20ja mëmëkoxkpë yë'ë mëët ja yëk tsaa, ja mëtëtujkpë yë'ë mëët ja uky tsyapts tsaa, ja mëwëxtujkpë yë'ë mëët ja të'kxy tsyaa, ja mëtuktujkpë yë'ë mëët ja mony tsuxktsaa, ja mëtaxtujkpë yë'ë mëët ja pu'ts tsaa, ja mëmajkpë yë'ë mëët ja poop tsuxktsaa, ja mëmajktu'ukpë yë'ë mëët yë monytsyapts tsaa, ets ja mëmajk mäjtskpë yë'ë mëët ja nipyu'ts tsaa.

21Ja majkmäjtskpë ja tëjk'aaw, aak poop jaam tsaa mëët y'oytyunyëty, tu'ukjaty ja tëjk'aaw aak poop jaam tsa'a mëët y'oytyunyëty. Ets ja mëjtu'u kajpnjotypë aak pu'ts pujxn mëët y'oytyunyëty, tä të'kxy kyiikën.

22Ni ma kajpn jëtu'un të nka'ixyës ja tsajptëjk ma Tios yajwintsë'ëkën, jä'ä ko ja Tios mëti'ipë maaytyääyëpën winë ets ja mëti'ipë yajtijpën Kupixyny U'unk, yajwintsë'këtëp jä'ä oymyaajëty.

23Ka'ap jam myëyäty ets ja xëëw po'o y'anëty kajpnjotm, kë'ëm ja Tios ets ja Kupixyny U'unk y'ajajy y'atë'kxy.

24Näy yë'ë kutë'kx kujajëtëp ja naaxwiinyëtë ja'ay ets ja naaxwiinyëtë yajkutujkpëtëjk tkë'ëyaktë jam ja wyit myeenyëty.

25Nijëna'a ja tëjk'aaw jam ëtuky kya'itëty xëëny. Nijëna'a ja kootspë jam kya'ita'any.

26Jam ja naax kajpn tmënëjkxa'antë ja oyajtën tsujajtën ets ja wyintsë'kën.

27Nijëna'a jam kyatëkëty ja ëxëëkpë ku'oypyë ets ni ja ja'ay jam kyawin'ëëntëty ets tii ëxëëk tuntëty. Yi'iyë jam tëkëjaanp mëti'ipë ja xyëëw miintëpën kuja'ay ma ja nokyën juukyajtën mëëtpë mëti'ipë myëët'ajtypyën ja Kupixyny U'unk.

Apocalipsis 22

1Tääts ja tsajpjotmëtë kukäjpxy xytyuk'ijxyës tu'uk ja mëjnëë wa'atspë, mëti'ipë yajjuuky'ajtpën xëmëkyëjxm ko yaj'uuky. Janty të'kxy janty wa'ats yaj'ixy ijxtëm yë ijxnën; jam pyëtsimy ma ja kyutujktaknën ja Tios ets ma ja Kupixyny U'unkën.

2Jamts mëjtu'ukujkm ye'ey ja mëjnëë ma ya'atë kajpnën ets jam nëëpë'am, jam ja kepy yony mëti'ipë yajjuuky'ajtpën. Wimpo'o ja tyëëm'aty ets ja y'ääy tsooy'ajtëtë ja naaxwiinyëtë ja'ay.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

[3]Ka'ap jam tii mëti'ipë yajkajpxpojkxpën. Ja Tios ets ja mëti'ipë yajtijpën Kupixyny U'unk, jä'ä ja kyutujktakn jam itëp ets ja tyuunpëtëjk jam y'ëwtatëtëty.

[4]Wiinxë jëjpxë jam y'ixëtëty ets myëët'ajtxëtëty ja xyëëw wyimpokëjxm.

[5]Ka'ap ja kootspë jam y'ita'any ets mëti'ipë ënäty jam tsënaaytyëpën, ka'ap ja kutë'kxn tyajmëyata'antë, ni ja xëëw'an, jä'ä ko ja Wintsën, yë'ë jam kutë'kxëtëp ets yajkutukëtëp xëmëkyëjxm.

[6]Ënät ja tsajpjotmëtë kukäjpxy xynyëmaayës: Tëy jaanty ya'atë ayuk ets jyëkyejpy yajtuk'ijxpätety ets yajmëpëkëty. Ja Wintsën, mëti'ipë ja käjpxynyajxpëtëjk Tyiosajtën, tëë ja y'anklës tkexy ets tuk'ixa'any tuknijawëja'any ja tyuunpëtëjk tii tsojk tunan jatanëpën.

[7]Jëtu'un ja Jesukristë y'ënä'äny: Tsojkës nminëty. Akujk jotkujk ja ja'ay yajpaaty mëti'ipë myëjpëjktäkpyën ja Tios ja y'aaw y'ayuk mëti'ipë käjpxynyajxpë të tnimëtya'aktën, jaaypyetypë myinyën nokyjoty.

[8]Ëjts Juan, ëjts ya'atë n'ijx nmëtoowës. Koos jëtu'un n'ijxy nmëtooyës, ënätës ja tsajpjotmëtë kukäjpxy wyintuuy nnäkyoxtënaaytyakë mëti'ipës winë xytyuk'ijxpën ets n'ëwtata'anyës.

[9]Tääts xynyëmaayës: Këtii jëtu'un m'ëtë'ëtsy. Tiosës xytyuunpë'ajtp, näjyëtu'unës ijxtëm mijtsën, ijxtëm ja mmëku'uktëjkën mëti'ipë ja Tios ja y'aaw y'ayuk kyajpxwa'kxëtëpën ets näjyëtu'unës tä mëti'ipë myëjpëjktaktëpën ja jaaypyetypë myinyën ma ya'atë nokyën. Wintsë'ëkë ja Tios.

[10]Näyjyëtu'un xynyëmaayës: Kajpxwa'kx ja Tios ja y'aaw y'ayuk, këtii yu'utsy xymyëët'aty mëti'ipë yap nokyjoty miinpën kuja'ay, jä'ä ko wiinkoonp ja tiempo tyuna'any jyata'anyë.

[11]Pënjaty ëxëëk ja'ay'ajtëpën, wä'än tjaaktimtyuntë ja ëxëëkpë; mëti'ipë ja ëxëëk winma'any myëët'ajtëpën, wä'än tjaaktimyëët'atë ja y'ëxëëk winma'any; ets mëti'ipë ja oypyë tyuuntëpën, wä'än tjaaktimtyuntë ja oypyë; mëti'ipë ja wa'ats jot wa'ats winma'any myëët'ajtëpën, wä'än wa'ats ja jyot wyinma'any tjaaktimyëët'atë ma Tiosën.

[12]Jesukristë ënaanp: Tsojkës nmina'any. Koos nminëty ets nmo'otëtyës ja kyuma'ayënëty ëkë ja tëytyu'unën wi'ix ënäty pën tii nitu'ukjaty të tuntën.

[13]Ëjts tso'ontakp, ets ëjts jëjpkëjxp.

[14]Akujk jotkujk mëti'ipë ja jyot wyinma'any yajwa'ats'ijtëpën, yë'ë tëkëjantëp ma ja jempyë Jerusalén kajpnën ets ja tëyajtën tmëët'atëty ets tjë'kxtëty ja ujtstëëm mëti'ipë yajjuuky'ajtpën xëmëkyëjxm.

[15]Ka'ap jap tyëkëtëty mëti'ipë ëxëëk ja'ay'ajtëpën, patooy panajxpë, ëxëëktuunpë, yaja'ay'o'kpë, mëti'ipë y'ëwtajtëpën ja awinax ets mëti'ipë yi'iyë tsyojkën'ajtëpën ja ënëëmëtyä'äky.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..
Sociedad Bíblica de México, A.C.

16Ëjts, Jesús, tëëjës ja n'anklës nkexy ets ya'atë tu'kë'ëyë tuk'ix tuknijawëtëty ja niwëxtujk pëkpyë mëpëjkpëtëjk ma ye'eymyuktën. Ëjts ja David xy'u'unk'ajtp xy'ok'ajtp. Ëjts jëtu'un të'kxp ijxtëm ja jaayxyëëwën mëti'ipë jopyëp yaj'ijxpën.

17Ja Kënu'kxymyëkajtën ets ja Wintsën ja myëpëjkpëtëjk jëtu'un y'ëna'antë: Mintë. Pënjaty myëtoow'ijtëp, wä'än näjyëtu'un t'ëna'antë: Min. Pën tëtsëp, pën y'uukäämpy ja nëë mëti'ipë yajjuuky'ajtpën, wä'än tminy ets t'uukëty namëyajtën.

18Ni'ëmukë mëti'ipë myëtoow'ijtëpën yë aaw ayuk mëti'ipë jaaypyetyën ma ya'atë nokyën, tyamës nnikäjpxy: Pën jää pën tjaakyajni'ikë, näjyëtu'un ja Tios yajni'ikëtëty ja ëyo'on mëti'ipë yap të yajjaaypyetyën ma ya'atë nokyën.

19Ets pën jää pën tpëjktuky mëti'ipë yap jaaypyetyën, näjyëtu'un ja Tios pyëjktuka'anxëty mëti'ipë ënäty ja paat'ajtëpën ets tjë'kxëty ja kepy tyëëm mëti'ipë yajjuuky'ajtpën ets ka'ap jam y'itëty ma ja kënu'kxypyë ja mëj kajpnën mëti'ipë yap nokyjoty të yajnimëtyä'äkyën.

20Mëti'ipë ya'atë nyikäjpxypën, jëtu'un y'ënä'äny: Tsojk mminëty. Min Wintsën Jesús, tsojk min.

21Ja Wintsën Jesús mkënu'kxëtëp miits ni'ëmukë.

© 2013, Sociedad Bíblica de México, A.C..

Esclarecimento

Trata-se de iniciativa particular, com os seguintes objetivos: (i) colaborar para divulgação dos diversos textos bíblicos disponíveis, e, (ii) facilitar o acesso a esses textos, inclusive por meio de download.

Todo esforço em tornar a Palavra de Deus acessível a todos, em quaisquer localidades e falantes das mais diversas línguas, precisa ser um objetivo de todos os que são guiados pelo Espírito Santo. Ele inspirou o profeta Jeremias a dizer "não ensinará jamais cada um ao seu próximo, nem cada um ao seu irmão, dizendo: Conhece ao SENHOR, porque todos me conhecerão, desde o menor até ao maior deles, diz o SENHOR" (Jer. 31:34).

Jesus, também, falou assim: "e será pregado este evangelho do reino por todo o mundo, para testemunho a todas as nações" (Mat. 24:14).

Muitas organizações foram constituídas com o propósito de fazer a Bíblia disponível nas diversas línguas. Não é uma tarefa simples. Anos de trabalho, dedicação e entrega são necessários para esta tão extraordinária missão.

O texto deste trabalho está disponível na internet, em páginas eletrônicas de organizações que produzem ou divulgam bíblias, sem acréscimos de notas ou comentários. Assim, reconhecendo e respeitando os direitos que possuem sobre seus trabalhos, incumbe a todos os que amam a Palavra de Deus, o esforço em contribuir para amplificar sua divulgação.

Se possível, faça download do texto, para que sejamos, também, guardiões da Bíblia, e, com isso, preservando-a para as futuras gerações.

Divulga a Palavra de Deus, ela mostra o Caminho e permite a todos, que se conheça Sua vontade, em todos os lugares e épocas.

Marcel da Glória Pereira

2021, Vitória/ES - Brasil

Capa: Floresta em Região Temperada. Trata-se de imagem disponibilizada na internet, dentre as que não informam haver restrição ao uso.